الكتاب الاول من القانون

بو کتاب 6 جزء منقسم

ترجمة قانون ابن سينا

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمّى بتخبيز المطحون
حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم
بوفادى مصطفى افندى بن احمد
بن حسين عفى عنهم
آمين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي نزل من القرآن ما هو رحمة وشفا
وانزل الحكمة لكل داء دواء والصلوة والسلام
على سيد الانبياء محمد الذي تنور به شجرة تخرج
من طور سيناء تنبت بالدهن دواء الادواء
وعلى آله واصحابه الذين تشتفي المرضى وتتقوى بهم صح
الاصحاء اما بعد اصحاب عقوله جلی وارباب
کیاسته مخفی دکلدرکه قدوة الحکما من اهل المعقول
ومستند الافاضل والاکامل من الفحول الشیخ الرئیس
والذات النفیس ابو علی بن سینا علوم حکمیه ده
معلم ثالث وخصوصا حکمت طبیعیه فروعندن
اولان علم طبده شان وشهرتنه بادی وباعث
اولوب کلی وجزئی علم وعملی مسائل طبیه یی حاوی
فاضل مومی الیهک قانون نام کتابی حالا دستور
العمل ومقبول ومستعمل بر تصنیف جلیل واثر جمیل
اولوب لکن جمیع مسائلی اذعان محیر اذهان
ونکات ورموزاتی ایقان ایچون عنایت رب مستعان ایله
اولوب صعوبت تامه سی اولدیغندن اول مفادلک
مستفیدلری نادر وقلیل اولمغله مروج جواهر
العرفان ومهیج انوار العلم والایقان ومجاری
مجاری الکمال بالکرم والنوال وفیاض الفیض علی الرجال

سجال

سجالا بعد سجال استکمل فيه التيقظ والانتباه
بنص انما يعمر مساجد الله وخافض رايات النقصه
ورافع الوية الاحسان والامن والامان
وهو ظل الله في الارض ومدبر من عليها من اهل
الصحة والمرض الا وهو السلطان بن السلطان
ابن السلطان السلطان مصطفى خان بن
السلطان احمد خان بن السلطان محمد خان
من آل عثمان خلد الله ملكه وابقاه ومتع الله
بامتداد دولته وسلطنته اياه وحضرتلری اول
خدیو جم حشمت واو اجزا وتزکار ذو الشوکت
حضرتلرینک اوصاف کذرانیدن قانون سهل
تعبیرات واسهل تحریرات ایله لسان ترکی یه ترجمه
اولنوب منافعی ایله خواص وعواملک انتفاع ایلمه
لرینه میل همایونلری تعلق بیورلدیغی محقق اولدیغنه
بناء داعی کثیر الصناعه وقصیر الباع والبضاعة المفتقر
الی رحمة الاحد مصطفی بن احمد که نشانه خدمت
دعاکوی ودعاوم اولدیغی خلاصه اخلاص ثنا اوکه
زبان عجز اندن اکرلوی سامعه قرطاس واوراقه
افشا والقا ایلدی حسبنا الله ونعم الوکیل فی الواقع
علم طب صحت ومرض جهتندن بدن انسانه متعلق
مسائل وقواعد احوالدن عبارة اولمغله علم واحد

اعتبار اولنوب لكن تحتنده كثير المسائل اجناس خمسه
متنوعه اولمغله هر برجنس كتاب عنواني ايله معنون
وانواع واصنافي فن وتعليم وفصل اسمي بحثلري ايله
موشح ومزين قيلنديغي ذكر اولنسه بيان اولنمش
الحالده مقصوده شروع اولنوب كتاب اولدن
فن اولدن تعليم اولى فصولنده بدء ومباشرت اولندي
فصل في تعريف الطب طب بر علمدر كه من جهة
الصحة والمرض احوال بدن انسان انكله معلوم
اولوب صحيح ايسه انك صحة حاصله سي محافظه
ومريض اولانك صحة زائله سي استرداد اولنور
مبحث اطبا طبي ايكي قسمه تقسيم ايدوب بري
علمي وبري عمليدر ديرلر طبك تعريف مذكورنده
علم ايله اكتفا اولنمغله طب عملي طبك تعريفندن
خارج قالوب تعريف فاسد اولور الجواب
طب علمي اكا ديرلركه انك مسائلي طبيبك عمله
متعلق رأيني تقويه ايليوب اول مسائلدن فقط
اعتقاد جازم حاصل اوله مثلا حمانك اصنافي
اوجدر ومزاجلر اصنافي طقوزدر ديديكمزده
بو تعليمزدن بونلره اعتقاددن ماعدا طبيبه
عمله متعلق رأيني تقويه ايدر فائده حاصل اولماز
طب عملي اكا ديرلركه انك مسائلي طبيبك عمله

الفن الاول من الكتاب الاول من القانون في حد الطب وموضوعه
تشتمل على ستة تعاليم التعليم الاول
وهو فصلان الفصل الاول

متعلق

متعلق رأيني تقويه ايليه مثلا اورام مغابنده يعني قولتوق
واويلوق وقولاق آردنده اولان ورملردن ماعدا اورام
حاره يه حال ابتداده رادع ومبرد ومكثف ادويه ايله
معالجه اولنور وحال تزيدده رادع دوالره مرخي دوا
مزج اولنور وحال انتهاده مرخيات محلله ايله تدبير
اولنور ديديكمزده بو تعليمزدن طبيبك حاصل اولان
علم ايله عمله متعلق رأيي بلا شبهه تقويه بولمغله
طب عملي ايله حاصل وموجود اولور بهر تقدير اول
طبيب بالنفس كندو عمل ايليوب رأيي انضمامي ايله
آخره عمل ايدرسه وده اهل حكمه نزدنده حكمت ايكي قسمه تقسيم
ايدوب بر قسمه حكمت علمي ونظري وبر قسمه حكمت
عمليه ديركلر ذلك صناعات سائره دخي صنعتلري علميه
وعمليه يه تقسيم ايدرلر انلرك عملي قسمنده نفس عمل
داخلدر في طب كبي دكلدر ذلك الكلام تعريف مذكور
اولان علمك ايكي نوعي واردر بر نوعي قسم علمده وبر نوع
قسم عمليده موجوددر وايكيسنده نفس عمل خارجدر
تعريفه طبره فساد وخلل ثابت نسته بوقدر مبحث آخر
اطبا علم طبي اوج قسمه تقسيم ايدوب بري احوال الصحة
وبري احوال المرض وبري بينهماده متوسط شيخ وطفل وناقه
مثللو بونلرك احوالنه متعلق علمدر ديرلر تعريف مذكورده
صحة ومرض ذكر اولنوب بينهماده اولان واسطه ترك

ونظريه ديدر

اولمغله طبك تعريفي تقسيم اطبايه مخالف اولوب فاسد اولور
الجواب صحت بر ملكه ياخود بر حالتدر كه او ملكه و اول
حالت صاحبنده قواى طبيعيه لردن قوا طبيعيه افعالى
سليمة وكامله صادر اولور اول ملكه و اول حالتك
زوالى ايله مرض حادث اولور بينهماده تقابل العدم والملكه
وارد ر بر طريق ايله واسطه اولمق احتمالى يوقدر قسمت
تثليث ايدن اطبانك واسطه اولمق اوزره ايراد اولنان
لرك احوالى مخصوص فن طبده مسائل كثيره اولوب
انلرك احوالى مستقله بر بابده ذكر اولنمق مقام تعليمده مناسب
و لايق اولمغله اطبا صحت و مرض تعريفلرينه قيودات
زايده قوشوب بينهماده واسطه قيلديلر لكن بو تثليث
قسمت ظاهر حاله نظر ايله اولور حقيقت حاله نظر اولنسه
واسطه يه مجال قالماز ذكر اولنان تقابل مسئله سى
علم الحديث اولمغله بو مقامده اطبايه تفصيلي مناقشه
بو مقدار ايله اكتفا اولنور تحقيق حقيقت حريص اولانلر محل
مذكوردن طلب ايلسونلر الفصل الثاني في موضوعات الطب
طبك موضوعى بعض علماى طب ... و غير ايروب
و اصناف و انواع جهتندن و حزنلر اولمغله جمع و متفق
ايدوب نفس من جهة الصحة والمرض بدن انسان ايدي
بدن انسان الجمله مسائل طبيه جهة و حدت و سائر عوارض
جهة الاعتبار اولوب الحاله طبك مذكور اولان جهة

مذكوره

الفصل الثاني في موضوعات الطب فن طبك
موضوعى صحت و مرض جهتلرندن بدن انسان
و اصناف طبك موضوعاتى فن طب موضوعندن
كاهيه عينه و ياخود جزئيه و ياخود عوارض ذاتيه
اولوب طبك اصنافنى بيلدكجه موضوعات بيلنمكله
موضوعات فصلنده اصناف طب ايراد اولنمغى
علوم حقيقيه ده تحرير و تبيين اولنديغى اوزره عموما
مسببات اسبابه متعلوم اولديغنه بناء فن طبك
موضوعى جزئلرى اولان صحت و مرض سببلرى ايله معلوم
اولور و كاهيه مرض باطنده اولوب و سبب مرض
خفى اولديغندن اول مرض باطنى اعراضى ايله تمييز و
تشخيص اولنوب عرض سبب كبى مرضى بيلدرمكله مباحث
مرض سبب مباحثنه الحاق اولنور سببك دورت صنفى
واردر صنف اول سبب ماديدر كه علة ماديه
دخى ديرلر سريره نسبت قطع خشب علة ماديه
دركه تمثيل ايدرلر صحت و مرضك سبب ماديسى
اول اشيادر موضوعه دركه صحت و مرض انده متقرر
و انكله متقوم و متعين اولور سبب مادى اولان اشيا
موضوعه دن بدنده اولان عضولر و روحلر صحة
و مرضه موضوع قريب و اخلاط اربعه يعنى دم و صفرا
و بلغم و سودا موضوع بعيد و اركان اربعه يعنى تراب

وما وهوا ونار موضوع ابعدر يعني زياده بعيد موضوع
اولدي اينكيچونكه بدننده اولان اعضا وارواح بلا
واسطه صحت ومرضنه متصل واخلاط اربعه اعضا
وارواح واسطه سيله واركان اربعه بو مذكور
لر واسطه سيله متصللردر وبو ايكي موضوع اخيرلر
يعني اخلاط اربعه ايله اركان اربعه دن هر برينك
اجزاء اربعه سي بر بر ايله امتزاج ايدوب شيء واحد
حكمنده اوخلط اسفر دمثابه سنده اولدقلرنده
اول اركان واول اخلاط كندولره عارض اولان هيئة
تركيبيه جهتلرندن هيئة تركيب مباحثنه موضوع
اولورلر وبدن انساننده مختلط وممتزج اولان
اخلاط اربعه واركان اربعه
اجزاء اربعه سنده اختلاط وامتزاجدن حادث اعتدال
جهتلرندن مباحث مزاجه موضوع اولورلر
و سببك صنف ثانيسي سبب فاعليدر كه علة
فاعليه دخي ديرلر سريره نسبت ايله نجار علة فاعليه
دركي تشكيل ايدرلر صحه ومرضك سبب فاعليسي
بدن انسانده اولان حالاتي حفظ ويا خود
تغيير ايدن بو مذكورلردر اهويه واهويه يه
متصل ابخره وادخنه مثللو نسنه لر ومطاعم ومشارب
وبونلره متصل اولانلر واستفراغ يعني باطنده اولان

در سالمتلور

٢ وركن صح

وبحسب الاختلاط عارض اولان اعتدال كيفيتلر

مواد

وبو مثللو تدبير ايله

مواد قيء واسهال وفصد وحجامت تدبيري ايله
اخراج ادر واحتقان يعني مواد محتبس اولوب بدن
مواد ايله ممتلي اولمقدر وبلدان وبلدانده اولان
مساكن ومساكنه متصل اولان نسنه لردر و
بدنك حركة وسكوني وحركة نفسانيه وسكون
نفساني ونوم ويقظه واسنانده اولان استحاله
يعني صبي شاب اولمق واسنانده اختلاف يعني
ايكي كسنه نك بري شاب وبري شيخ اولمق واجناسده
اختلاف ايكي كسنه نك بري اركك وبري دنيشي
اولمق وصناعات وعادات وبدن انسانيه
وارد اولوب مماس اولان ضمادات وضمادات ونطولات
ولطوخات كبي نسنه لردر و سببك صنف ثالثي
سبب صوريدر كه علة صوريه دخي ديرلر هيئة سريره
ايله تشكيل ايدرلر هيئة مزاج وبعد حدوثه موجود
اولان قوى وهيئة تركيبيه در و سببك صنف
رابعي سبب تماميدر كه علة غائيه دخي ديرلر سريري
اوزرنده اوتورمق بناء سريرك سبب
غائيسيدر صحه ومرضك سبب تماميسي افعالدر
مباحث افعال وافعالي معرفتي توقف ايلدكي قوى
مباحث مباحثي ووقوى حامل ارواح
طبك مباحثلري واصنافلريدر بو فقرده انسانك

طبيعتنه موافق ويا خود مخالف

نه كيفيتده صحيح ونه كيفيتده مريض اولور بحث
اولنور اما اوصناعة واو صنعتكه انده حفظ صحه
وازالهٔ مرضدن بحث اولنه اولصنعتك موضوعي
صحه ومرضدر اسباب والاثارندن معلوم ومستفاد
اولوروا والاسباب بونلردر تدبير ماكول وتدبير
مشروب واختيار هوا ونقدير الحركه وتقدير السكون
ومعالجه بالدوا ومعالجه باليد وبو تدابير ومعالجه
موضحه صنف اولور تدبير مريض برجهتله وتدبير
حفظ صحت برجهتله وصحه ايله مرضك بينده اولان حالة
متوسطه تدبيري كتابنده فصول وابوابده
مذكوردر بين الصحه والمرض حالة زائده اثبات
ايدنلرده وجهله ايله بكر هر نه قدر خلاف حقيقت ايسه
قريبا بيان اولنور ان شاء الله تعالى وبالجمله مجموع ما تقدم
ظاهر واشكار اولديكه حفظ صحت ومرض فرض معالجه ده
طبيبك نظري بو مذكورلره در اركان ومزاجات
واخلاط واعضاء بسيطه واعضاء مركبه وارواح
وقواء طبيعيه وقواء حيوانيه وقواء نفسانيه وافعال
وصحة ومرض وبينهماده اولان حالة متوسطه وبدن
انسانك حالاتي وسببلريكه بونلردر ماكول ومشارب
واهويه ومياه وبلدان ومساكن واستفراغ واحتقان
وصناعات وعادات وحركات بدنيه وحركات نفسانيه

وسكونات

وسكونات واسنان واجناس وبدنه اولان
اشيا ومطاعمده تدبير ومشاربده تدبير وادويه
واختيار الهوا وتقدير الحركات وتقدير السكونات
واستعمال ادويه ومعالجه باليد در وبو وجبادير دن
عام اولانلر بنك هليتي ووجودين تصديق
الطبيعيه علم اقدم وفلسفه الاولى وما بعد الطبيعة
ضبط ابلر تسميه اولنان علم الهي رجالنه تقليد و
موضوع خاص اولانلر علم طبيعي رجالنه تسليم
وتقبل ايدوب فن طبده هليه موضوعات اثباتنه
تصدي اطبايه جدير ولايق دكلدر اول سببدنكه
علم طب موضوعات ومباديلرينه توقف ايدر موضوعات
ومبادينك ثبوتي فن طبده اولسه موضوع طب
توقف ايدوب دور اولور لكن جالينوس
~~هم طبيب وهم حكيم فيلسوف اولمغله موضوعات~~
فيلسوف اولديغي جهتدن برهان وادله ايله بيانه
تصدي ايلدي طبيب محض اولنلره بو تصدي مناسب
اولمز بونظير علم فقه دركه ادله اربعه شرعيه دن
اجماع امتك مشروعيتنه توقف ايدر فقيه اولانلره لازم دركه
علم كلام علما سندن اجماعك هليتي تسليم ايدوب
ادله ايله اثباته تصدي ايلميه لكن فقيه اولان كمسنه
متكلم هم اولسه متكلم اولديغي جهتدن ادله ايله اجماعي

حفظ وازاله

برجهتله اخرده وبالجمله

مدرك

ابلدك

طب ايله حكمت جمع اولوب طبيب اولديغي
حكيم فيلسوف اولمغله موضوع
مذكوره يه

مباديلر اولان

شروعیتنی اثبات ایلمك جائز اولور موضوعات
متقدمه‌دن اعضا وصحت ومرض وبینهما ده اولان
حالت متوسط وسته ضروریه وسته ضروریه‌نك تحقیقات
خمسه‌سی بالمشاهده وبالتشریح معلوم اولمغله ادله
ایله اثباته وعلم اخر دن تسلیمه محتاج اولمیوب و
بالمشاهده معلوم اولمیانلرك ماهیتلری وتعریفلری ایله تصور
اولنور فقط تصوره ارکان اربعه‌نك هلیتی وکمیتی یعنی
عددینه تصدیق علم اخردن برهان طریقی ایله واجب
ولازم اولورکذلك مزاجك هلیتی وماهیتی وعددینی
تصدیق واخلاط اربعه‌نك هلیتی وماهیتی وکیفیتی
تصدیق وقوانك هلیتی وعددینی وارواحك
هلیتی وعددینی وتحلیلی تصدیق وسببلرك عددینی
تصدیق لازم ولابد اولور لکن امراض جزئیه
وامراض جزئیه‌نك سببلری وعلامتلری وکیفیت
حفظ وکیفیت ازاله مرض بونلر وبونلرك امثالی
بداهة معلوم اولمیوب علم طبده داخل اولمغله
حجج وبراهین ایله بومثللو مسائلی اثبات طبیبه لازم
اولمز والله اعلم بالصواب التعلیم
الثانی فی الارکان وهو فصل واحد
ارکان اول اجسام بسیطه‌در که
بدن انسان وسائر جسم طبیعینك اجزاء اولیه‌سیدر
اول اجزاء اولیه صورتلری مختلفه اولان اجسامدر

بولنمغی اولمز

اولنمز واول اجزانك ترکیب وامتزاجندن صورتلری
مختلفه انواع کائنات حادث اولور طبیب اولان
کمسنه لر ارکان دورت رکنه منحصر اولدیغی
علم طبیعیدن تسلیم ایدوب ادله ایله احتجاج
صددنده اولمسونلر ارکان اربعه‌نك ایکیسی
خفیفلردر نار وهوادر باقی تراب وماء ثقیللردر
ارض یعنی تراب برجرم بسیطدر که موضع طبیعیسی
عناصر سائره‌نك وسطی واورته‌سیدر جملهٔ ارکان
اربعه بر برینه جاور کره لردر کرهٔ ارض جمله‌نك بطبعه
وسطنده در وسطنده اولدقجه ارض ساکن اولور
قسرا ایله وسطدن اخراج اولنسه وسطه قسر
دفع اولدقده وسطه حرکت ایدر اول سببدن ارضه
ثقیل مطلق دیرلر ارضك طبیعتی بارد یابسدر
یعنی خارجدن برمغیر تغییر ایلمیوب طبیعتی مقتضاسی
اوزره ترك اولنسه اندن برودة ویبوست حس
اولنور ارضك فائده‌لری بونلردر کائناتده ثبات
واستمساك واشکال وهیئاتی محافظه‌در اما
ماء برجسم بسیطدر که موضع طبیعیسی ارض شامل
وهوایه مشمول اولمقدر یعنی ترابك اوزرنده و
هوانك التنده اولمقدر محل طبیعیسی بین التراب
والهوا اولمغله صوبه ثقیل مضاف دیرلر صونك

طبيعتى بارد رطبدر يعنى اذا خلى وطبعه ترك اولنسه
برودة و رطوبتى ظاهر اولور صوده اولان رطوبتك
معناسى بودركه ما خلقته بجبلتيله حبسيله
تفرق واتصاله وجمع وانفصاله داعى اولديغى سببه
اجابت ايدوب هر قنغى شكل ايله تشكيل اولنسه
سهولت ايله اول شكلى قبول ايدر لكن محافظه
ايدميوب زائل اولور كائناتده صونك وجودنده اولان
فائده سى بودركه كائنات ... شيئلرك اجزاسنه
تشكيل و تخطيط يعنى صورة اخرى ايله تصوير وتصفيه وتعديل
مراد اولنسه اول اجزا ايله صور مطلوبه يى قبول
و سهولت ايله ... هيئة مصحوبه يى ترك ايلديكى
كبى هيئة مطلوبه يى سهولت ايله قبول ايدر يابس
رطبك خلافى اوزره اولوب صورة مصحوبه يى
ترك عسير اولديغى كبى صورة مطلوبه يى دخى قبولى
عسير اولور هر نه زمانكه يابس رطب ايله مختلط
اولنسه يابس رطبدن ترطيب و
تشكيلى يابسك ... سهولت استفاده ايدر
و رطب يابسدن رطوبته احداث اولنان تقويم
وتعديلى حفظ قوة استفاده ايدر يا يابسك
برسبب ومتفرق اولان اجزالرى رطب ايله بريكوب مجتمع
وملتصق اولور و رطبك سيلانى وعدم قرارى

يابس ايله

ماسبق قبيل سبب اوزره

يابس ايله زائل اولوب بر قرار و متماسك الاجزا اولور
اما اركان اربعه دن هوا بر جرم بسيطدر كه انك
موضع طبيعيسى و محلى صونك فوقنده و نارك تحتنده
اولور بو معنادن الجون هوا خفيف مضاف اولدى
و هوانك طبيعتى حار و رطبدر و كائناتده هوانك
وجودينك فائده سى اجسامده تخلخل و مسامات تحصيل
بولنمانك امكانيدر خلا ممتنع و باطل اولمغله مسامات
هوا ايله ممتلى اولمالسه مسامات ممتلى اولوردى
و فائده اخراسى هوا انفوذ ايله لطيف و رقيق
و خفيف اولوب سفله ايكن متعلى يعنى مرتفع و المقدار
بو معنادن الجون اثناء حمدده هوا محبس
اولمغله صوا اوزره جمد عالى وطافى اولوب تنقل
ايلمز و كافه الحيوانات استنشاق ايله ميتلنه نفوذ
هوا ابلعمخله اموات احيادن ثقيل اولور و اما
نار بر جرم بسيطدر كه انك موضع طبيعيسى
اجرام عناصرك فوقى و اوزرى و محانى يعنى
كوه نارك سطح ناهريا اولا كون و فساد فلك
يعنى دنيا كوكينك مقعر سطحيدر بناء عليه نار ده خفيف
مطلق اطلاق و تسميه اولنور و نارك طبيعتى حار و يابسدر
و نارك كائناتده وجودينك فائده سى نضج محتاج
اولانلر انضاج و تلطيف ايدوب و عناصر باقيه ايله

اختلاط و امتزاج ایدوب تا منفذینه جهتنده جوهر
هوائیه کائنات ده اجزا ایلیه و عنصر ثقیللر
یعنی تراب ایله صوبک محوضتنده یعنی برودتی سوره
و شدتنی کسر ایتمکله عنصر بدنده مزاجینه ماء
و ترابی ادجاع ایلیه ثقیلان یعنی ماایله تراب
تکون اعضایه و سکوننه زیاده معیندر
اما خفیفان یعنی نار ایله هوا ارواحک تکوننه
و تحریک ارواح و اعضایه زیاده معیندر لکن
بو مذکورلر تحرک نفسدر بو ذکر ایلدیکمز ارکان
اربعه مباحثی ایدی که نهایت بولدی التعلیم الثالث
ثلثة فصول الفصل الاول من التعلیم الثالث فی
المزاج مزاج بر کیفیتدر که عناصر اربعه اجزاء
متصغره یه منقسم اولوب هر برینک اکثر اجزاء
اخرلرک اجزاسنه مماس اولوب اوزره ترکیب
اولنوب قدم اجزالرده موجود اولان کیفیات متضاده نک
هر بری اخرک کیفیتی شدتنی و سورتنی کسر و تعدیل
ایله تفاعلدن حاصل اولور ارکان اربعه مذکورده موجود اولان
قوا اولیه دورت کیفیت مخصوصه در حرارة و برودت
و رطوبة و یبوستدر و بیانی و آشکاردر که کون
و فساد ایله موصوف اولان اجسامک مزاجلری قریبا
ایکی وجه اوزره تصور اولنور مذکور اولان

بو حقاً علم

بو کیفیه متشابهه در

کیفیات

کیفیات اربعه دن حادث اولوب قسمة عقلیه نک
ایجابی حسبیله غیر اضافی شیء اخر نظر مطلق
ایله مزاج حاصل مذکور ایکی وجه اوزره تصور
اولنور وجه اول کیفیات متضاده مذکوره نک
مقدارلری ممتزج اولان عناصرده متساویه و مقاومه
بجلیرنده اولمغله فی نفسها مزاج معتدل و متوسط
حقیقی بر کیفیت حادث اوله و وجه ثانی کیفیات
مذکوره بینلرنده اولان مزاج معتدل و کیفیت
متوسطه حقیقی اولیوب ایکی طرفدن برینه
امیل اوله مثلا حرارت و برودت مقادیرلری
برابر اولمیوب فی الجمله مقدار برودت زاید اولمغله
برودته مائل اوله یاخود مقدار حرارت فی الجمله
زیاده اولمغله کیفیة متوسطه حرارته میل ایلیه
کذلک رطوبة و یبوستده حقیقی معتدل اولمیوب
یبوسة و رطوبتدن برینه مائل اوله یاخود
حرارت و برودت ایله رطوبت و یبوستک ایکیسنده
دخی توسط حقیقی بولنمیوب هر برنده بر طرفه
فی الجمله امیل اوله ذکر ایلدیکمز بو ایکی وجه
قسمة عقلیه حسبیله درکلی صناعة طبیده
اعتدال و خروج عن الاعتدال ایله مراد ذکر اولنان
ایکی وجهک بریسی دکلدر بلکه طبیبه علم طبیعیدن

قبول و تسلیم ایتمك لازمدر که بو ذکر ایلدیکمز معنا اوزره
معتدلك خارجده وجودی ممتنعا تویدز علی الاطلاق
موجودا وله سی جائزا ولمغله اول مزاج معتدل
حقیقی انسانده و یاخود عضو انسانده بولنماق
جائزا ولمدیغی اولوبت ایله لازم کلور و هم طبیبه
بیلمك لازمدر که علم طبده مستعمل اولان معتدل
اعتدال تعادل توازن و تسویه معناسنه اولان
تعادلدن مشتق دکلدر بلکه معتدل مباحث طبیه ده
قسمتده مستعمل اولان عدلدن مشتقدر قسمتده
مستعمل اولان عدلك معناسی [illegible] منتزکره [illegible] کاندك
فصیلرنك [illegible] ایدوب آنی مقدر کرك ایسه ایضا
متساویه اولسونلر و کرك قلت و کثرتده متخالف
اولسونلر بس اجزاء مزاجدن کیفیه حرارته ارسلانك
نصیبی [illegible] دوشانك نصیبندن ازید و کیفیه
برودتده [illegible] دوشانك نصیبی ارسلانك
نصیبندن ازید و اکثر اولمق ارسلانده اولان شجاعته
و دوشانده اولان خوف و جبنه مناسب اولمغله ارسلانك
مزاجنده حرارت غالبه و برودت ناقصه و لسه
مزاج معتدل اولمش اولور و دوشان بونك خلافی
اوزره اولوبسه مزاج معتدل اولمش اولور انسانده
کما و کیفا حالنده شابته اولان حصه مزاجی علی اعدل الوجه
ومانبد

مباحث

عضو بعضو [illegible] ویا بیوکی انسان [illegible]

تقسیمله استیفا

راجحه

تقسیمله استیفا ایدوب ممتزجده قسطی متوفر
وکاهو اللایق موجودا ولور ایسه اول مزاج معتدل
اولور بو معتدل انسانی بهر نه قدر اعتدال حقیقیه
قریب ایسه لکن بعض افراده وجدا قریب اولوق
عارض اولور عدالت مشتق اولوب مباحث طبیه
مستعمل اولان معتدل امواضا فی اولوب بحسب
ابدان الناس معیار مذکوره معتدل اولمیانده
نظر و نسبت ایله وکذلك اعتدال حقیقی به جدا قریب
اولمیانده اعتبارا و لنوب سکز قسمه تقسیم اولنور
زیرا اعتدال اضافی اعتدال نوعی یاخود اعتدال صنف
یاخود اعتدال شخص یاخود اعتدال عضو اولور
و بو درت قسمك هر برنده داخل خارجه یاخود داخل
داخله نسبتی اولنور ایکی دوردده ضرب ایدلت
اقسام ثمانیه حاصل اولور اعتدال نوعیده داخل خارج
خارجه نسبتی اضافیتك مثالی نوع انسانك سائر
انواعه نسبت اضافیتدر بو اعتدالك افراط و تفریطنه
حدود نهایت وار در افرادات اولحدلوری تجاوز
ایلمك ممکن اولماز تجاوز ایدرسه مزاج انسانیت
باطل عاطل اولوب انسان هلاك اولور بو معنی
سموعزه مشاهد و معاینددر اما افراط و تفریط [illegible]
اولان مزاجلرده مراتب و درجات وار در اکثر عرض مزاجدر

مزاج

بلغ

آو اودرجه‌لر اعتبار ایله افراد انسان متفاوت
اولورلر اعتدال نوعیده داخلدر داخلده نسبت
واضافتدر مثالی اول شخصدر مزاجیدر که افراط
وتفریط حدلرینک نهایتلری اراسنده وسط حقیقی
اوله فرض اولنسه که نوع بشرده اولان حرارتک
افراطی یکرمی و تفریطی اون جزء دربنده اولان
وسطی اون بش جزء مزاج نوعیدر اعتدالیدر
اون جزء و یکرمی جزء اضافت ایله مضاف و مضاف
الیه ایکیسیدر که داخل نوع بشر اولوب داخلدر
داخله اضافتده قیدلنده اولدر لکن بو اعتدال
نوعی الخوق اولنوعدر اعدل اصنافدن اولوب
سن نمانده غایتنده یعنی اوتوز یاشنده قریب
اولدقده بولنور و بو معنایه اعتدال فصلی مزاجدر
اولنده مذکور اعتدال حقیقی هر نه قدر ممتنع دکل
ایسه لکن وجودی نادر عزیزدر و بو اعتدال حقیقی
کیف ما اتفق حادث و حاصل اولماز بلکه تکافی
طریقی ایله اولور مثلا اعضاء حاره اعضاء بارده
ایله یعنی قلب دماغ ایله و اعضاء رطبه اعضاء
یابسه ایله یعنی کبد عظام ایله تکافی یعنی قلب
ودماغده اولان حرارت و برودت مقدارلری موازن
ومساوی اولملر احدهمانک سوزینک اخرک سورت

بعض

کافی یعنی قلبده اولان حرارتک مقدارنی دماغده
برودتنک مقدارنه موازنت و مساوی اولملری اخرک حرارتی
شدة کیفیتی اخرک شدة کیفیتنی کسر ایتمکله معتدل اولور
حقیقیه قریب اولورلر کذلک کبدک مقدار رطوبتی عظامک
یبوستی مقدارنه موازنت و مساوی اولملری هر برینک
شدة کیفیتلری اخرک شدتنی کسر ایتمکله اعتدال
حقیقیه قریب اولورلر بو ذکر اولنان تکافودن نظر
قطع ایله اعضالر بنفسه معتدل اولماز دیکلر فقط اعضا
بیننده جلد یعنی بشره تعبیر اولنان دری حد اعتداله بنفسه
قریب اولور انشاء الله بوندن صکره جارک اوصافنی
ذکر ایدرز کذلک ادواحه
واعضاء رئیسه یه قیاس ایله مزاج ذکر اولنان اعتدال
حقیقیه قریب اولمق ممکن اولماز بلکه اولقیاس
ایله اعتدالده حرارة و رطوبة جهتلرنده زیاده روح
ایله قلب مبدأ حیوة اولمغله جرا خارلردر افراطه
مائلدر زیرا حیوة حرارة ایله حاصله اولور و نشو و نما
رطوبت ایله اولور بلکه حرارتک قوام و غذاسی اولور
لاجل بقاء الشخص اعضاء رئیسه اوجدر قریبا بیان
ایدرز اول اعضاء رئیسه ثلاثه بیننده که دماغ بارددر
لکن دماغک برودتی قلبه و کبدک حرارتنی تعدیله
بالغ اولماز و اعضاء رئیسه نک یابس الخفی یبس

وبلخود يبوسته قريب اولانی انجق قلبده وقلبدن
يبوستی كبدده ودماغده رطوبتی تعديل مرتبه سنه بالغ
اولمامغله قلبده اولان يبوست مذكوره انجق كبد و
دماغه نظراً واضافت ايله دركذلك دماغده اولان برودت
رطوبت انجق كبد وقلبه نظراً ايله در مزاجك سكز
اقسامندن اوچنجی قسم نوع واحدك ايكی صنفندن
بری برينه قياس واضافت ايله اولان مزاجلريدر
بومزاجك عرض نوعك عرض مزاجندن اضيقدر كلكن
اقاليم سبعه دن بر اقليمده واهويه دن بر هوايه
قياس حسبيله احمدن براعتده يعنی نوع واحد صنفندن
بر صنفه صالح اولور بوذكر اولان قسم ثالثده موعرض
مزاج صالح وارددر هند ايچون هندده شامل بر مزاج
وارددر كه انكله صحيح وسالم اولورلر كذلك صقالبه
ايچون صقالبه ده شامل بر مزاج واردر كه
انكله صقالبه صحيح اولور بو ايكی صنفدن هر بری
كندو صنفلرينه نظراً ايله معتدل المزاجلردر وصنف
اخره نظراً ايله غير معتدلدر زيرا هندينك بر شخصی
صقلابی مزاجی ايله تكيف ايلسه يا مريض اولور ويا خود
هلاك اولور كذلك صقلابينك بری هندی
مزاجی ايله متكيف اولسه يا مريض يا خود هلاك
اولور بو تقديرا اوزره بلدان معموده سكاننده

بر ملك

بونلك بر مزاج خاص واردر كه كندو اقليمنده اولان سكنه
موافقدر واول مزاجك عرض وعرضنك ايكی طرفلری واردر
بری نهايت افراط بری نهايت تفريطدر وبو قسم ثالث اعتدال
صنفيه دخی داخلك خارجه اضافتی ايله اولان صنف ايكی
اما قسم رابع داخلك داخله اضافتيدر مزاج صنف
عرضنك وسط افراط وتفريط نهايتلرينه نظراً ايله
مزاج معتدلدر وافراط وتفريط ووسط بالجمله داخل
صنف اولمغله داخلك داخله اضافتی ايله معتدل
اولور مزاجك اقسام ثمانيه سندن قسم خامس
مزاج شخصيدر وبو مزاج شخصنك عرض نوعيدن
ومزاج صنفيدن اضيقدر هر بر شخص ايچون مخصوص
بر مزاج مخصوص واردر كه اول مزاجده اولديغجه اول
شخص صاغ وسالم وصحيح اولور وبونلك ايچون
عرض مزاج وايكی افراط وتفريط حدلری ونهايتلری واردر
افضل اوقاتنده اولان مزاج طرفلرينه نسبت اولنسه
داخلك داخله نسبتی قبيلندن اولور اما شخص واحدك
مزاجی شخص اخرك مزاجنه نسبت اولنسه داخلك خارجه
نسبتی قبيلندن اولور وهر شخصك مزاجی كندويه نظراً ايله
معتدلدر وشخص اخره نسبت ايله غير معتدلدر
زيرا هر شخصك مزاجی مخصوصدر اولوب مزاج واحدده
ايكی شخص شريك اولمق ممكن اولمز اگر اولسه اولورسه دده

ذكر ايلديكمز

بلغ

هر شخص واحدك مزاجی

غایت ایله نادر اولوب بسط اولنه قاعده یه خلل ویرر
مزاجک اقسام ثمانیه سندن یدنجی قسم [struck] بدن
انساننده اولان اعضادن هر بر نوعک نوع
اخرینه نسبت واضافتیله اولحاصل اولان مزاجیدر
زیرا [struck] نوع عظم بعض کمک مزاجی [struck] یابسی اکثر
[struck] ودماغک مزاجی رطب اوفر [struck]
وقلبک مزاجی حار اکثر [struck] وعصبک مزاجی
بارد اکثر [struck] وانواع مذکوره دن هر نوعک
مزاجی کندو نیه کوره معتدل ونوع آخره کوره غیر معتدللردر
وبو یدنجی قسم داخلک خارجی اضافیه ایله معتدل
اولور بو قسمک دخی عرض مزاجی [struck]
وافراط وتفریطه حدلری وغایتلری واردر بو مزاج
عضو نیک عرض جملسندن اضیقدر مزاجک
اقسام ثمانیه سندن قسم ثامن [struck] انواع
عضودن هر نوعک [struck] عرض مزاجنده اولان وسط
حقیقیه طرفلره نسبت واضافتیله [struck] اولان
مزاجیدر بو اضافت داخلک داخلی اضافتی قبیلندندر
وبو عرض مزاج عضونیک [struck] مزاج وسطی فقتی عضوده
بولنه اول عضو افضل احوالی اوزره اولمش اولور
ومکوناتک انواعی اعتبار اولنور ایسه مزاج انسان
اعتدال حقیقیه جمله دن اقرب اولور واکر نوع انسانک

اصناف

اصنافی اعتبار اولنور ایسه صاحب قانون قتنده صحیح
وثابت اولدیکه معدل النهار یعنی فلک اعظمک منطقه سی
موازیسنده عمارت وار ایسه واول عمارتده جبال
وبحاردن طبیعتی مغیر ومضاده نسنه بولنمیوب
کندو طبیعتی اوزره اولور ایسه واجبدر که اول عمارتک
سکانی اعتدال حقیقیه اصناف سائره دن اقرب
اوله وبونه صاحب قانونک قتنده صحیح وثابت اولدیکه
معدل نهاره موازی اولان محل معموردر که اکا خط استوا
دخی دیرلر اول محلده شمس دائما سمت رؤسده ویاخود
سمت راسه قریبدر اولمغله [struck] حادث اولان
شدت حرارت جهتیله اعتدالدن خارجدر
دیو ظن [struck] ایلینلرک ظنی فاسدر رائیه
زیرا خط استواده شمس هر نه قدر سامت
اولورسه ده [struck] سکاننه مضرتی وهواسی تغیر ونوبتیله
اقلیم ثالث ورابعدن عرضه اکثر اولان اقلیم
خامس وسابعدن اقلدر هر نه قدر [struck]
[struck] بونلرده شمس مسامته اولمازسه ده وبو وجهله
خط استواده اکرچه نکایت ماوار در لکن باقی اوصافی
فاصله ومتشابهه در هواسی حرارت وبرودت ایله متضاده اولمیوب محسوس اولاجق قدر
کاه حار وکاه بارد اولمز برقرار اوزره متشابه المزاج
اولور بو مذکورلر تصحیح بابنده مؤلف [struck] صاحب قانونک رساله سی واردر

خط استوا سكاننڭ صكره اعدل اصناف
اقليم رابع سكانيدر زيرا انلر شمسڭ مسامته سندن
دواحی سبیلی محترق اولمازلر بلکه سمت رؤسلرندن
شمسڭ تباعدی حینده و زماننده احتراقدن آسوده و امین
اولورلر اقليم ثانينڭ اکثری وکذلك اقليم ثالثڭ اکثر نصفی
عرضلری میل کلییه قریب و یاخود میل کلییه مساوی
اولمغله دائما محترق اولورلر اقليم رابع سکانی
~~دائم الاحتراق اولمقدن [illegible] اقليم اول [illegible] عرض~~
~~[illegible] اکثر اولان مواقع [illegible] سکانلری~~
کبی فجج وقحج دکلدر و بالجمله بو مذکورلر اقليم رابعڭ اعتداله
دلیلدر دیرلر اعتدال ازاغنی صحه نظر ایله اعتبار اولنور — مزاج
اولر ~~[illegible]~~ اعدل انواع اعدل اصناف فینك اعدل
اشخاص صنفه اولور اولور اما مزاج بحسب الاعضاء
اعتبار اولنوراسه ما سبق ظاهر اولدیغی اعضای
رئیسه اعتدال حقیقیه شدید القرب دکلدر بلکه سائر
بلکه واجبدر که اعضای سائره بیننده لحم اعتدال
حقیقیه قریبدر و جلد لحمدن نحو اعتدال حقیقیه
اقربدر زیرا بالمناصفة جمد یعنی بوز ایله مخلوط ماء
مسخنڭ جلد منفعل ومتاثر اولماز وجلدده اولان
ادواح ~~[illegible]~~ بعض نسخلرده روح
بدلنده عروق واقع اولمشدر لکن روح اولمق اصحدر

عط
دائم الاحتراق اولمقدن بری
خامس اواخر و یاخود
اقليم عرضلری اندن اکثر اولان
مواقع سکانلری صح

ودم جلده عصبیت معناسی
ولمغله تعادل قریب اولور

بو

بو مذکورلر ایله جلدڭ ایکی کیفیت فاعله یعنی حرارت ایله برودت
اراسنده اعتداله ثابت اولدی اما ایکی کیفیت منفعله
یعنی یبوست ورطوبت اراسنده متوسط ومعتدل
اولدیغی اسیلیشیا اولان تراب اشیانڭ اسیلی — ثابتدر که
وادطبی اولان ما ایله متساویة الاجزا اولدقلری حالده
خلط حسن وامتزاج مستحسن ایله مختلط وممتزج اولسه
جلد اندن متاثر اولماز وجلده اول ممتزج اصابت
ایلسه اصابتی حس ایلمز بو عدم احساس شاهد
عدلدر که ممتزج مذکورده بین الیبوست والرطوبت
موجود اولان کیفیت معتدله کبی جلدده دخی
کیفیتین بینهما معتدلدر زیرا عنصورلر متحد وکیفیتلری
متخالف اولان نسنه لر بر برندن متاثر اولورلر
غافل اولمازلر اول زمان غافل اولورکه عنصورلری
وکیفیتلری متحد اوله بحث یعتد متساویة جمد
ایله ممتزج ماء مسخن ومغلادن جلدڭ متاثر
اولمادیغی جائزدر جلد جدا حار اولوب ممتزج مذکورده
ماء مسخن جدا حار اولدیغی حسیله اولمق
بو احتمال اوزره دلیل مذکور ایله جلدڭ اعتداله
ثابت اولماز الجواب المصرح شیء کیفیتده مشابه کندی
متاثر ومنفعل اولمق بینهما ده مشابهة تامه اولور اولور
ما نعدن فیهده فرض مذکوره بنا ~~جلد~~ جلد حار اولان

جلد ماء مسخن منفرده مشابهتی هر نه قدر تام ایسه ک
ممتزج اولان ماء مسخنه مشابهتی ناقصدر زیرا
امتزاج ایله بشره حرارت زائل اولور حرارت اولا
جلد ایله معتدل اولان ماء مسخن اراسنده بلا شك
مشابهت ناقص اولور پس جلدك عدم احساسی
ممتزج مذکورك اعتدالنه دلیل قوی و برهان قاطع جلی
اولور بو مقامی بو وجه اوزره تحریر و تقریر ایدن
شارحلرك ممتاز علامتی شیمازدر حضرتلریدر

فی بیان ما هو الاعدل من بین اصناف جلد الانسان

بدنك جلدی سائر اعضانك جلدندن اعدلدر
و بیلدك و کفك جلدی یعنی ایکی بدن اشغی اولان
جلد بدنك سائر محلی اولان جلدندن اعدلدر
رؤس اصابعدن اباطه یعنی قولتوغنه وارنجه
بدنك شمولی واردر و راحه نك جلدی یعنی الك
ایچ طرفنك جلدی کفك سائر جلدندن اعدلدر
و اصابعك جلدی راحه نك سائر جلدندن اعدلدر
و صلوة برماغنك جلدی سائر اصابعك جلدندن
اعدلدر و صلوة برماغی اوجینك جلدی سائر محلك
جلدندن اعدلدر اغلب اصابعده بالخصوص صلوات
برماغی اغلبا اعدل اولدقلرندن مقادیر ملموساتی
فرق و تمییزده جلد انامل بالطبع حاکم متابه سنده

اولدر

اولدر اول سببدندر که حاکم اولان طرفینه میلی متساوی
اولمق لازمدر تاکه وسطدن یعنی اعتدالدن طرفه خارج
اولانلری احساس ایلیه

فی معنی اعتدال الدواء

و سالکه ما سبق کبی بیلمك واجبدرکه بعض ادویه یه
بز معتدللردر دیو حکم ایدرز لکن معتدل حقیقی
معناسنی مراد ایتمزز زیرا معتدل حقیقی ممتنع الوجوددر
کذلك دوا اولان اعتدال ایله مزاج انسانیله
اولان اعتدالی مراد ایتمزز اول سببدندرکه متحد الجوهر
اولمیه نسنه لر بربرینك مزاجنده اولمزلر و دوا الحق
انسان ایله عنصر و جوهرده متحد اولمدقلرندن انسان
اعتدالنه اولماز بلکه دواء معتدل ایله مرادیمز اولدر
دواء معتدل بدن انسانه ورود ایدوب حرارت غریزیه ایله
متأثر و منفعل اولدقده بدن انسانی کیفیتی ایله متکیف
اولیوب انسانده اولان اعتدالی افراط و تفریط طرفلرینه
خارج اولمیه و اول دوانك فعلی حسبیله بدن انسان
اعتدالدن خروج ایلیه [illegible]
[illegible] غایته و قصد ایتمزکه
دواء مذکور جوهرده غایته وارنجه ویاخود غایته و قتله اولمه
و بینه مراد ایتمزکه دواء مرقوم جوهرده بدن انسانك
احر ویاخود ابرد اوله زیرا بحرارت و برودتده بدن
انسانه قیاس ایله اعتبار اولنسه اعتدالده اولقیاس

کذلك بز الدواء الفلانی حار جوی ویاخود بارد جوی ایلیسك

درادده اولان

دوام

او رزه اولوردن بونلرک عدم جوازنی قریبا مرور ایلدک
بلکه دوانک حرارة وبرودتی ایله مقصود نیم اولدخی اولا
دوا سبب ایله بدن انسانده اولان حرارتدن زیاده
حرارت حادث اولمقدر کذلک برودتده بو منوال اوزره در
بناء علیه بدن انسانه نظرا ایله بر دوا حار اولور
و بدن عقربه قیاس ایله حار اولور و بیته بر دوا بدن
انسانه قیاس ایله حار و حیه یه قیاس ایله
بارد اولور بلکه دواء واحد زیده نسبت ایله حار اولور
و عمروه قیاس ایله احر اولور بر دوانک کیفیتلری
درجاتی زیده و یاخود عمروه قیاس ایله متفاوت اولور
بو مضادن اجون تبدیل مزاج قصدیله معالجه ایدن
کیمسنه علاج واحده اقتصار ایلمسون بر اخیره [illegible]
علاج واحد نفع ویرمدیکی وقت

ومزاج الغیر المعتدل

مزاج معتدلده کلام استیفاء اولندی غیر معتدل الده
استماع اولنسن مطلقا مزاج غیر معتدل کرکسه [illegible] نوعنه نظر ایله
[illegible] وکرکسه صنفنه وکرکسه شخصنه وکرکسه عضوینه
نظر ایله اولسون سکز قسمه منقسم اولور
زیرا اعتدالدن خارج کیفیت بر بسیطا اولوب
مضاده واحده خروج ایدر یاخود اعتدالدن
اولان مرکبا اولوب خروج ایکی مضاده اولور
مضاده واحده خارج [illegible] مضاده واحده فاعله
اولور

بردوا

صورتنده علاج متعدد ایله امر ایلرز

کیفیت

اولان

واعتدالدن خارج اولان

اولور یاخود مضاده واحده منفعله اولور مضاده
واحده فاعله اولا لاخر ایکی قسمدر بیه مزاجه لایق
اولان مقداردن حرارت زائده اولوب یبوست و
رطوبت وجه لایق اوزره اولور یاخود برودت
زائده واکثرا اولوب بیته یبوست و رطوبت وجه
لایق اوزره اولور کذلک اعتدالدن خارج اولان
مضاده واحده منفعله اولان اخر ایکی قسمدر
بیه مزاجه لایق اولان مقداردن یبوست زائده واکثر
اولوب حرارة وبرودت وجه لایق اوزره اولور
یاخود رطوبت زائده اولوب بیته حرارة وبرودت
وجه لایق اوزره اولور لکن بو ذکر اولنان اقسام
اربعه نک زمانلری ممتد و مستقر اولماز زیرا مزاجده
حرارت زائده سی متمادی اولسه بلا ریب [illegible] یبوست
طاری اولوب موجود اولان سوء مزاج بسیط مرکب
اولور و مزاجک اعتدالدن خارج برودتی متمادی اولسه
بدنده رطوبت عارضه اولوب بیته سوء مزاج بسیط سوء
مزاج مرکبه منقلب و متبدل اولور و سوء مزاج یابس
بدنی بنوع من السرعة ترطیب [illegible] ایدر و سوء مزاج
رطب اکرا افراط اوزره اولور ایسه سریعا بدنی
[illegible] ایدر بونک تبریدی مزاج ایسک تبرید [illegible] اسرعدر
اکر سوء مزاج رطب افراط اوزره اولماز ایسه مدة کثیره

غریبه

بدنی محافظه ایدوب عاقبة الامر بدنی بتر بدبه ایدر
بونقربردن ساکه علم وفهم حاصل اولدیکه جنایتدر آنلرک
مناسبتی وموافقتی برودتک موافقتی ومرافقتدن
ازیدر واکثر نبوذکر اولان اقسام اعتدالدن خارج
سکز اقسامک بسیط ومفرد اولان دورت قسملردر
اما باقی قلان اربعه اخرا ولری مرکبدر درکه اعتدالدن
خروج انلرده ایکی کیفیت متضاده لرده اولور انلره
سوء مزاج مرکب دیرلر اولدورت قسملرک قسم
اولی مابینلریدن مزاج احر وارطب اولر قسم
ثانی احر وایبس اولر قسم ثالث ابرد وارطب
اولر قسم رابع ابرد وایبس اولر احتمال
عقلیده باقی قلان مزاجک احر وابرد ویاخود
ایبس وارطب اولمه لری ممتنع الوجود در اول
سببدنکه اکر ممکن اولسه اجتماع نقیضین ممکن
اولمق لازم کلوردی اجتماع نقیضین بالاتفاق
محالدر وسوء مزاج ثمانیه دن هر برسی خالی دکلدر
یه بلا ماده اولور انلره سوء مزاج ساذج دیرلر
وبو سوء مزاج ساذج بدن انساندن برکیفیت مجرده
احداث ایدر لکن اول کیفیت حسبله بدنه اول کیفیت
ایله متکیف خلطلردن نفوذ ایلمز کرحتی اول اخلاط ردی
کیفیت بدنی کنز وکیفیتنه تغیر ایلیه سوء مزاج حار ساذجک

مثالی

مثالی مدقوقک حرارتیدر وبو حرارة مدقوق ابتداده
بسیطدر وانتهاده مرکب اولور سوء مزاج حار ویابس
اولور وایکی حالده هم مادیه مقارن اولماز وبارد
ساذجک مثالی برددن اطرافنده الم اصابت ایدوب
کمه لرک مزاجیدر الم کسر صاد ایله خصر دیرلر
فتح صاد ایله خصر بردک کنزویه اطلاق اولنور مطلقا
برددن متالم اولان کمسه یه مصرود دهی دیرلر
صرد فارسیده معربدر لکن فارسیده صاد اصلا
مستعمل دکلدر ایکیسی هم سرد دیرلر برد معناسنده در
وهم برمثالی هم مثلوجک مزاجیدر بونک معناسی
ظاهردر ویاخود سوء مزاج ثمانیه دن هر برسی ماده یه
مقارن اولور یعنی مزاجک اعتدالدن خروج وتغیر کیفیتده
اسبابی اخلاط اولور کیفیت ایله متکیف اولمغله بدن انسانی
هم انکله متکیف اولدی مثلا بلغم زجاجینک بدنه مجاورتی
ایله مزاج بارد حادث اولور وصفراء کراثینک مجاورتی
ایله مزاج حار حادث اولور عن قریب کتاب ثالثده سوء
مزاجک اون التی اقسامنک مثالی ذکر اولنور
ماده ردیه دن مزاجک حصولی ایکی وجه اوزره اولور
وجه اول ماده یه مقارن اولان عضو ماده ایله منتقع اولور
وممتلی اولور لکن منافذنده ماده ردیه مذکوره محتبس اولماز
وجه ثانی عضوه مقارن اولان ماده عضوک بطوننده ومجارینه

اولان کمسه

ظاهرده هم باطنده هم

ویاخود زجاجینک

معلوم اولسکه

تحبس اولوب توریم ابدر یاخود توریم احراق
ایلمز بو مذکور لر اجزه اولان قوالدر طبیبه اولان کیسه
بو مذکورلردن بحث و انشکال اولمیا انلر علم طبیعیده
علی طریق الوضع والتقلید قبول و تسلیم ایلسون

الفصل الثالث منه وهو في امزجة الاعضاء

جناب مبدع حکیم و صانع متقن قدیم هر بر حیوانه و هر
بر حیوانک هر عضوینه اول حیوانه و اول عضوه لایق
و افعال الهیه مصدر اولمغه محل و مستحق مزاج و قوی احسان
ایلدکی تحقیق فیلسوف بجوز و طبیبه الجی فیلسوفلر
قبول و تسلیم جائزا ولورو من بین الحیوان انسانه اعدل
امزجه اعطا ایلدیکی اول مزاجک قوالر ایله فاعل و منفعل
اولدیغیچون بو عالمده قرار ممکن اولور و انسانک هر عضوینه
اول عضوه لایق بر مزاج ویروب اعضادن بعضیسنی
زیاده حار و بعضیسنی زیاده بارد و بعضیسنی زیاده یابس
و بعضیسنی زیاده رطب ایتدی اما بدنده اولانلرک احر
و زیاده حرارتلوسی روح و قلبیده روح قلبیه حادث
اولور قلب دخی روح کمنشایی و معاصل اولیجق تحلیدر بونلردن
صکره زیاده حرارتلو دمدر زیرا دم قلبک هر نقدر منشایی
کبد ایسه ده لکن دم قلبه اتصالی حسبیله حرارة
کبددن زائد قلبدن حرارت استفاده ایدر و دمدن
صکره زیاده حرارتلو اعضا کبددر زیرا کبد دم جامد کبیدر
لحم

بعده احر اعضا

بعده احر اعضا لحمدر لحمک حرارتی کبددن آز در و جابل
بو در که لحمه لیف عصب بارد مخالط اولوب قادر ایله
قارشمق ایله لحمک حرارتنه نقصان ترتب ایدر بونلردن
صکره احر اعضا عضلاتدر لحم مفرد دن عضلاتک حرارتی
آز در عضلاته عصب و رباط مخالط اولوب قارشدیغنه
بناء بعده احر اعضا طحالدر زیرا طحال سوداء مفرغیدر
سوداء دمک عکر و دردیدر و درد ده ارضیت کثیر
اولمغله حرارتی عضلاتدن ناقص اولور بعده احر اعضا
کلی یعنی بو برکدر بو برکره دم طحالدن قلیلدر
ایلیکیچون حرارتی دخی قلدر بعده احر اعضا عروق
ضوارب یعنی شراینلر تسمیه اولنان نبض طمرلریدر — بوبرک (margin)
طبقاتیدر ذکر اولنان طمرلر جوهرکو عنصر عصبی
اولمغله بطبیعه بارددر لکن مجرای دم اولمغله دم و روح حلیله (margin)
مکتسب حرارتی کلانک حرارتندن اقل و ماینک اکثردر
بعده احر اعضا طبقات عروق سواکندر یعنی اورده طمرلریدر
او طمرلرک عصبیتی حسبیله حرنی قدر بارددر ایسه ده لکن
دمدن حرارت مکتسب مرتبه مذکوره ده در بعده احر
اعضا جلددر یعنی هشره تعبیر اولنان دریدر بعده کف ده
اولان جلدک حرارة معتدله ایلر بو حرارتله اعتدالدن خروج
یو قدر بدنده اولان اعضانک ابردی و زیاده صوق اولانی
بلغمدر بعده شعر یعنی تو یدر بعده عظم یعنی کمکدر بعده غضروفدر

بعده رباط بعده وتر بعده غشا بعده عصب بعده
نخاع بعده دماغ بعده شحم يعني ايچ ياغ بعده سمين
يعني لحمده اولان ياغ بعده جلددر بدنده اولان
اعضانك ارطبي يعني زياده ياشلو اولانلري بلغمدر
بعده دم بعده سمين بعده شحم بعده دماغ بعده نخاع
بعده لحم ثدي يعني خاتونلرده اولان ممه لرك لحمي كه
اكثر لحم غددر ديرلر كوه انثيينده اولان لحم غددر
بعده ريه بعده كبد بعده طحال بعده كليه لر بعده عضل
بعده جلددر ارطبيتده بو ترتيب مذكورك مرتبه رطب
ايله مأنوس امام الاطبا جالينوسدر لكن سائر الاطبا
واحيدركه نفس ريه غريزيه وجبليتنده شديدة
الرطوبت دكلدر الكه بناء كه هر بر عضونك مزاج غريزيسي
غذاسي مزاجنه مشابهدر و مزاج عارضيسي اول عضوده غالب
باقي فضله لرك مزاجنه مشابهدر پس ريه نك غذاسي
دمك اسخن [illegible] اكثر صفرا ايله مخالط اولوب
وسخونت وصفرايه يبوست لازم اولمغله ريه نك جوهري
وغريزيسي [illegible] شديد الرطوبه دكلدر جوهري حكم اولنور ديه [illegible]
بو حكم غريزيسين بزه تعليم ايليان بنه جالينوسدر
لكن ريه ده رطوبت فضل كثير مجتمع اولور زيرا ريه
بدنك چوق بخارات [illegible] تصاعد ايدر و دماغدن [illegible] نزلات
كثيره منحدره اولوب رطوبات كثيره فضليه مجتمعه اولور

حقيقة الحال بو كبدك ريه دن رطوبتي [illegible] بحسب الغريزيه اكثردر
كه فضله مجموعه ايله ريه نك ابتلالي اشددر بو ابتلال عارض متمادي اولور
جوهريه يه ترطيب ايدر فقط غريزيه [illegible] بحكم اولور و ديه ايله
كبدك ارطبيتلري كبدر بلغم ايله دمك ارطبيتي بلغم اكثر
معا بل حالنده [illegible] طريقيله ترطيب ايدر اما دم عضوك جوهرينه نفوذ
طريقيله ترطيب ايدر [illegible] اخلاطدن بلغم طبيعي كه اول بلغم
اربعه هم اركانده مائيه تشبيه [illegible] بلغم طبيعي مائي جو ذكر اولنوب
مصطلح الطبا اولان بلغم [illegible] مائي غير طبيعيدن [illegible]
خام و مباين ومغاير اولور اول بلغم طبيعي نفسنده [illegible] رطوبتي
اكثر واردر زيرا بلغم طبيعي دم لحجر غذانك دمكي
اولا استحاله المرتبه بعض استحاله يه استيفا ايتمشدر لكن
استحاله كليه حاصل اولمشدر استحاله كليه ايله دمدن
زائد اولان رطوبتلرك بعضي بلغمده موجوددر اول سببدن
رطوبتي ازيددر [illegible] قراءات رحمه الله تعالى اما بدنده اولان
شعر اعضانك زياده يابسي و قوريسي اولانلري شعر يعني تويلر
زيرا بخار دخانيدن حادث در بخار دخانيدن اخلاط بخار
تحلل ايدوب دخانيه صرفه منعقده اولمغله شعر حادث
اولور شعردن صكره يابسي كمكدر زيرا كمك اصلب اعضادر
واصلب ايبسدر لكن كمك شعردن ارطبدر زيرا كمك دمدن
متكوندر شعر دخاندن متكوندر و كمكك وضع وضعي نشو فرق
يعني كمك الحكمه اولور رطوبات غريزيه يه نشف ايدر واما شعرك
رطوبتي [illegible] اولور

وضعی بوکه مغایردر زیرا خارج بدنده اولوب حسّ ترکیب
وغیر نشاف اولور رطوبة عزیزیه کمک کی نشف ایلمز
وشعرک رطوبتی اولمدیغنه بنا حیوانات کمکی تغذی
ایلر چوق بولنیور اما شعر ایله تغذی ایدر کوریلمشدر
اکر نادرا تغذی ایدر موجود ایسه او لشعر ایله تغذی
ایلیان حیوانلک جمله سندندر بعضیسی ترکیده اوزره
خفاش تسمیه اولنان طائردر زیرا سه قوشی زیرا
اول قوش شعری مضغ ایله هضم ایدر بعده آسا
ایدر بعض بوغازنده اشتباغ کتوردوب سهولت ایله یوتار
وعظم ایله شعردن قدرمتاودر بعد الاضرا شقه باشقه
قرعه وانبیقده تقطیر اولنسه عظمک ثفلی قلیل وماء
ودهن کثیر بولنیور اما شعر بونک خلافی اوزره اولور
وبوادلهٔ اربعهٔ مذکوره ایله شعرک ایبس اولدیغی وعظمک
شعره نسبتله ارطب اولدیغی ثابت اولور وعظمدن صکره یابس
عضو غضروفدر بعده رباط بعده وتر بعده غشا بعده شرایین
بعده اورده بعده عصب الحرکه بعده قلب بعده عصب
الحس در عصب حرکت عضو معتدلدن ابرد وایبسدر
عصب حس عضو معتدلدن ابرد در لکن یبوستده اعتداله
کثیرا خارج دکلدر بلکه اعتداله قریبدر طمع و وجع اولور
وعصب الحرکه کذلک برودتده هم معتدلدن بعید
کثیر بعید دکلدر ایبس اعضانک آخری جلد در الله تعالى اعلم

الفصل

ملحم

الفصل الثالث في امزجة الاسنان والاحوال على الاجمال

انسان یاشی اعتباریله درت صنفدر هر صنفده برر
مزاجه استحاله ایدر صنف اول سن نمودر بو سنّه سن
حداثت هم دیرلر اوتوز یاشنه قریب اولنجه قدر یوکسن
متمادی اولور صنف ثانی سن وقوفدر بو سنّه وقوفدن
سن شباب هم دیرلر بو سنک امتدادی سن نموک نهایتندن
اوتوز بش ویاخود قرق یاشنه وارنجه قدردر صنف
ثالث سن انحطاطدر اولکیده بو سنده اکرچه
انحطاط بدأ ایدر لکن انحطاطی قلیل اولمغله
قوتی باقیدر انحطاطی فرق اولنماز بو سنّه سن کهولت
هم دیرلر بونک امتدادی سن وقوفک نهایتندن تا سن
التمش یاشنه وارنجه قدر اولور صنف رابع انحطاطک
اواخریدر بونده انحطاط ظاهر و آشکار اولور و
قوتک ضعفی ظاهر اولور بوکه سن شیوخ هم دیرلر
التمش یاشندن آخر عمره کلنجه قدر متمادی اولور لکن
صنف اولی بعض سن حداثت قسمت ثانیه ایله بو قسمتی
قسمه تقسیم اولنور قسم اول سن طفولیتدر بو سنده
مولودک اعضاسی حرکات ونهوضه مستعد دکلدر
یعنی بذاته قائم اولامز قسم ثانی سن صبادر بو سنده
مولود نهوضه مستعد اولور لکن استعدادی قوی و متین
اولمز و بو سنده مولودک دیشلری تماما ساقط وکاملا

نابت اولان قسم ثالث سن ترعرعدر بو سن
بعد الشدة ونبات الاسنان سن دهوقده وانجق
قدر متمادی اولور قسم رابع سن غلامیت وسن دهوقدر
اون ایکی یاشنه مولودك وجهی تبقل ایدنجه قدر
یعنی تبقل کبی یوزنده تورظهور ایدنجه متمادی اولور قسم
خامس یوزنده تورظهورندن سن نمانك آخرینه یعنی
اوتوز یاشنه قریب اولنجه قدر متمادی اولور بونکه
سن فتی دیرلر

فی بیان امزجة الاسنان

صبیانك مزاجی وارتنك معتدلکیدر رطوبتده اعتدال
اوزره زائددرلکن بو صبیاندن مراد ما تقدمده
ذکر اولنه نسن صبرادیایی دکلردر بلکه اقسام خمسه یه
شامل اولان سن حرارتی اصحابیدر لکن اطباء
اقدمینك شباب ایله شبابك حاد و یابس معنانده
اولان نصیبی فرق ایدرلر بعضیلر دیرلرکه
صبینك واراتی شدیدر و غاسر اکثردر و شهوت
وهضمی اولانی افعال طبیعیه سی اکثر اولدوغندن
و صبیانك اولاحتیدن مستفاده وارة غریزیه
اجمع و احددر یعنی طاغیلوب پریشان اولمشدر
ومتقدمیندن بعض آخر رأی ایدرلرکه وارة غریزیه
شبانده کثرت ایله اقوادر زیرا شبانك دمی اکثردر
وامتددر دم شبانك اکثر اولدیغندن دعاقلر اکثر

طول زمان ایله

مجتمع ... قریب العهد اولمغله

واشددر بو زنلرك تیزتیز قانر و قانلری حوق حوق سیلان
ایدوب آقر و مزاجلری صفرایه زیاده مائللردر و صبیانك
مزاجی بلغمیه امیللرو شبانك و کانی صبیاندن اقوادر و حرکت
دلیل وارتدر کذلك شبان استمراء و هضمده اقوادر و هضم
دو حرارت دلیلدر صبیانك حرارتی شبانکندن
اکثر اولدیغنه ذاهب اولانلرك صبیاندن شهوت ازید
اولمسیله استدلاللری صحیح دکلدر بلکه شهوتك زیاده
اولمسی برودت تحسیله دحتی اکثر امردده شهوت کلبیه
برودت سببی ایله حادثه اولور و بیه صبیانده حرارت
اکثر ایدیکنه ذاهب اولانلرك صبیانده هضم اکثر
و اقوادر دیدکلری باطلدر بلکه شبانك هضمی اکثردر
زیرا صبیانده نوع و فی قلیل اولور و بو قلت قوت هضم
دلالت ایدر صبیان سوء الهضم اولمغه نوعی و تهوعلر
چوق اولور صبیانك اکثر امراضی رطب بارددر
و حیاتی بلغمیه درو قیء ایله اکثریا بلغم قذف ایدرلر
کذلك صبیانده اولان کثرت نما ایله وارتلری اکثر اولدیغنه
استدلاللری صحیح دکلدر زیرا انلرده اولان کثرت
نما کثرت رطوبتلریندندر بو مذکورلر اطباء
اقدمیننك فرقتیندن اصحابلریدر اما جالینوس
ایکی فریقی معارد ایدوب ذاهب اولورکه صبیانك
و شبانك وارتلری متساویدر لکن صبیانکی وارتلری

وسموارتنده

و نجحنه

فی الاصل

کمیت و مقداری اکثر وحدتی و کیفیتی اقلدر شبانک
وارتلری کمیت و مقداری اقل وحدتی و کیفیتی اکثردر
کمیتک زیاده سی کیفیتک نقصانین و کیفیتک زیاده سی
کمیتک نقصانین تحمیل ایدوب صبیان و شبان حرارتده
متساویه اولورلر جالینوس صبیانده وارتک کمیتی
اکثر و کیفیتی اقل و شبانده علی العکس اولدیغی بیانه
ایدوب دیرکه مقدارده متساویا اولان وارت
واحده یاخود دکیف و کمده بر واحد اولان حجم
لطیف و حارک رطوبت صوکبی جوهر کثیره
سریان ایدوب فاشی اولدیغی توهم اولنور و برکره
هو حجر یابس جوهر قلیله سریان ایدوب
فاشی اولدیغی توهم اولنه بر حار مائی کمیتی
اکثر و کیفیتی الین بولورز و حار حجری کمیتی اقل و
کیفیتی احد و اشد بولورز و بوکه قیاسا صبیانده
وارتک کیفیتی اقل و کمیتی اکثر و شبانده علی العکس اوزره
اولمق ثابت اولور صبیان جوهر مائیه متشابه سنده در
شبان جوهر حجره متشابه سنده در زیرا صبیان کثیر الحراره
منیدن متولدلردر هنوز او حرارت منطفی و سونمش
برنسنه عارض اولمشدر زیرا صبیم تزیدده ممعن و نموده
متدرج در بعین ساعة فساعة انطفاء تکثیر اولمق
و زیاده اولمق اوزره در حرارت مذکوره سونیدرلر
هنوز نمادن [illegible] تراجع
و انتقاص دکلدر بلکه انحطاط و

لدن برابر

بر کوه صوکبی رطب اولان

بنیه والانحطاط اولمدیغی بطریق الاولی [illegible] لیدر
و بو مذکورلردن ثابت اولدیکه سن صباده وارت غریزیه لر
علی حالة باقیه در و شبابده وارتک اکثریتی متصور
دکلدر زیرا وارت غریزیه یه افاضه نفس قتنده افاضه
اولنور [illegible] و انتقصیده متصور دکلدر
انیکیچونکه وارت سونمزدن شبابده برنسنه عارض اولمشدر
[illegible] و کمیه و کیفیته اقل اولان رطوبت
ایلکه وارت غریزیه تمامها [illegible] سن انحطاطه
وارنجه قدر محفظ در و شبابده رطوبت غریزیه
حفظ وارت غریزیه نک استحفاظ حقنده ظاهر اولماز
بلکه او نقصانده شبابدن نمادن و قوف ایدوب بر
قرار اوزره اولورلر زیرا رطوبت [illegible] ایکی
امر [illegible] وارت حفظ و غایه و وافیه [illegible]
بعد وقوف [illegible] رطوبت وارت غریزیه یه حفظ
و [illegible]
بر قرار اوزره اولورلر [illegible] رطوبت ایکی امر
بعین حفظ وارت [illegible] نمو و [illegible] بوندن توضیحی بودرکم
رطوبت اول امرده حرارت غریزیه حفظ و نمو و نشو
معا کافیه و وافیه در و بالاخره بر حاله وارر که رطوبت
اول حالده ایکی امرک مجموعنه و تدبیرینه کفایت ایتمز

ایکی افاضه
[illegible] نفس [illegible] ایکی دفعه
اولنور برندنه ایکی دفعه [illegible]
اولنمزکه حتی حرارة غریزیه حق ایکی دفعه
افاضه اولنور زیاده اوله

زیاده [illegible]

شبابنک

سبب نقصانیه

اولو ربتنش ما بينده
منسوبتط
اولانلرک

اول حالده حرارت نقصاننه و بدن ذبوله متراجع اولورلر
بتش نوع ایکی طرفلرکه احوالی معلوم اولوب متوسط احوالی
ایکی طرفک احوالنک وسطی اولوب اولوب سن شبابده
رطوبت اجرامیه وفا ایدوب اخره وفا ایتمدیکی
لازم اولور لکن رطوبتک وفا ایلدیکی اجرام بعینها اولمق
جائز دکلدر زیرا موجودک حفظندن عاجز اولان معدومک
ایجادندن بطریق الاولی عاجز اولور اعدی رطوبت حفظ اجزا
وفا ایدوب نمو ایده وفا ایتمدیکی متعلق اولور اما فرق
ثانیسی صبیانده نمونک زیاده اولدیغی کثرت رطوبتندن
ناشیدر دیدکلری قول باطلدر زیرا رطوبت ماده
نمودر نفسنده منفعل اولوب مخلوق اولمازبلکه قوه فاعله
اولماده نمو ده فعلی قوتدن منفعل اولور بو مقامده قوه
قولیه علی الاختلاف بین الاطباء والحکیم بادن خالقها
یه طبیعتدر و یا خود نفسدر و بونلرک فعلی بلاریب
التدر محتاجدر والتلری حرارت غریزیه در
وینه فرق مذکورک صبیانده اولان شهوتک قوه و کثرتی
فراجع ایدر اولدیغی حسیلر دیدکلری قول باطلدر
انکیچون که برودتدن حادث اولان شهوت فاسده
اولماغله انلرده استمراء و اغتذا ایله ولمز صبیانده
ایسه اکثرا اوقاتده استمرا و اغتذا احسن وجوه
اوزره اولور اکرا استمرا اولر کامل و تام اولمسه انلرده

بیان ما یحلله

ورطوبه

ما یتحللدن زیاده بدل حادث و حاصل اولمازدی لکن
صبیانده حرص و شره لرینه بناء و مطعوملرنده سوء
تدبیرلرینه و اشیاء ردیه یی تناول لرینه و عقیب
التناول حرکات فاسده لرینه بناء و سوء استمرا عارض
اولوب انلرده مجتمعه اولان فضول او فروانیدا اولور
و تنقیه یه احتیاجلری زیاده اولور صبیانک دیدیکلری
سائر اعضالرندن زیاده مجمع الفضول اولمغله تفسیری
تواتر و سرعتی زیاده اولور لکن قوتلری تام اولمغله
نفعلری عظیم اولماز بو مذکور مزاج صبیان قوتلرینه
اولان اقوال درکه جالینوسک بیاننه تکفل ایلدیکی
وجه اوزره تعیین ایلدیکی بوندنصکره ساکن سیمک
واصدر کسنی وقوف تمامندنصکره حرارة غریزیه
انتقاصه یعنی ازاولمغه بدء ایدوب اول سببدنکه
ماده حرارت اولان رطوبت هواء محیطا انشاف
ایدوب حرارة غریزیه انشاف هوا ایله معاونت
ایدر و ضروریه معیشت و حیات اولان حرکات بدنیه
و حرکات نفسانیه ارقی اندر تعاضد و تناصر ایدرلر
و دائما انده مقاومتدن طبیعت عاجزه اولور
انکیچونکه بالجمله قوای جسمانیه متناهیه در طول
ازمنه ایله متناقص اولوب محوا اولور علم طبیعیده
ایراد اولنان حجج و براهین بو مذکوری تبیین ایدر

دخلل

اولادلەدن قطع نظر ایدوب فرض اولنسە کە قوۀ
غاذیە سن شباب کبی بدنە بدل ما یتحللی برقرار
اوزرە ایراد ایدە دینە بدن فنا بولمقدن نجات
بولمزا ایراد هر نە قدر برقرار اوزرە اولورسە لکن تحلل اندن
از یدا اولور سن انحطاطدە اولان تحلل سن وقوفدە
اولان تحللدن از یدا ولمغلە سن وقوفدە تحلل
اولان بدل سن انحطاطدە ناقص اولمغلە قوت
اولور متناقصە اولە رق منتهی اولور فکیفکە
کما فی الواقع ایراد نقصان اولوب تحلل زیادە اولە
اولحالدە کورە واجبدرکە مادۀ رطوبت فنا بولمغلە حرارت
غریزیە منطفیە اولە خصوصا کە اولوقتدە عدم هضم
سببیلە حادث اولان رطوبت غریبە بالکلیە حرارت
غریزیە ضعیف ایلیوب اطفاسنە بوایکی
وجهلە معین اولە وجە اولە حادث اولان رطوبت
غریبە حرارت غریزیە غمر وخنق یعنی احاطە
ایدوب بوغمق ایلە سوندوروب افنا ایتمکدر ذیرا
حادث اولان رطوبت غریبە بلغمیە باردە اولمغلە حرارت
غریزیە مغلوبە اولوب فنا ایلیجکی ظاهردر خراج
اولحسبیلە هر برشخص الحون تاجیل ولنان موت
طبیعی بوبسط اولنە فنا اولمقدر بواجل مسمی
انتعاء احساب

انتعاد و اختناق ایلە حادث فنا و هلاکدرکە اکا اجل مسمی
دیرلر بواجل مسمی هرشخصە عند نفخ الروح افاضە اولنان
رطوبت و حرارت غریزیەلر حسبیلە مختلف اولور و بو
اجال اجال طبیعیە اولوربو مقامدە برنوع آجال
دخی واردرکە اکا اجال اخترامی دیرلر بواجال اخترامیە
اجال طبیعیە یعنی صفات عرضیەدە
ولمغیر یعنی صفات ذاتیەدە مخالفدر قانونک
عبارتندە واقع اولان لفظ غیر و آخر علامە بو حکمە
فرق ایدوب تاسیس حمل ایدر و اجال کرک طبیعیە
و کرک اخترامیە بالجملە جناب حقک تقدیری ایلە در
هرشخصک اجلنە وحدۀ بعاسم ازلدە قضا ایدی
و لایزالدە اول مقتضیاتی تقدیر ایلدی لکن بو فصل
ثالثدە حاصلی بودرکە صبیان و شبابک ابدانی
اعتدال اوزرە حارە دروکهول و مشایخک
ابدانی باردە درلکن صبیانک ابدانی رطوبتدە زائد
و اعتدالدن خارجدر نماحسبیلە و رطوبتلری زیادە اولدیغنە
تجربە دلالت ایدر عظام و اعصاب ملائمتنە تتبع
و تفحص ایلە تجربە حاصل اولور کذلک قیاس ایلە دخی
ثابت اولور اول قیاس صبیانک عهد منویتە قربیتنە
و روح بخاریلری اما کهول و مشایخ باردلر ایکن ایسلر
در صلابت عظاملری و قشفیت جلودلری تجربەسی ایلە و منویت و دمویت و روح بخاری
و تعلق و مندەملرینە روح بخاریوقت فرمانە بعدیتی

قیاس ایله لا ایبس اولدقلری متعین و مشتبه در
بوندن صکره معلوم مدرکه صبیان ایله شبابده
ناریت غریزیه متساویه و هوائیت و مائیت
صبیانده و ارضیت کهولده ~~زیاده در~~ و مشایخده
ازیده و اکثر در و مشایخده ارضیت کهولدن ازیده در (صبیانده و شبابده)
و شبابک مزاجی صبیانک مزاجندن معتدلدر لکن
شاب صبیانه قیاس ایله یابسدر و شیخ و کهله
قیاس ایله حار المزاجدر ~~و شیخ~~ شاب و کهله قیاس (و شیخک)
ایله اعضاء اصلیه سی ~~رطب~~ زیاده یابسدر و رطوبت
غریزیه باله سی اعتبار ایله شیخ کهل و شاب بدندن ارطبدر
بحسب الاسنان اولان مباحث مزاج تمام اولدی (بو محلده)
اما بحسب اختلاف الاجناس مزاجلری اختلافی اناث (مزاج)
ابرد در و برودتلرندن ناشی خلقتلری ذکردن انقصدر
و ارطبدر و برودت مزاجلرندن ناشی فضولری کثیردر
و قلت ریاضتلرینه بناء جواهر لحوملری سخیف و کوشکدر
~~[illegible]~~ هر نه قدر ترکیب جهتندن لحم رجل هو سخیف ایسه ده لکن
~~نیز الحم رجاله کثیف [illegible] بودر اکثرده زیرا انلرده~~
~~[illegible] عروق و کثرت الیاف [illegible]~~
~~[illegible]~~ جهتی ترکیبدن سخافتی ابتدای لحوملرکه
~~[illegible]~~ رجالک لحوملرنده کثافت و لمقطع ورود ایدن
عروق و الیافه کما هو اللایق التصاق ~~ایدوب [illegible]~~

عروق

(عروق و الیاف لحو ... انلرک) و ایله امتزاجی اکثر ممتزج و ملیوب ترکیبی سخیف اولوب
الیاف و عروقلری اولان دم و روحدن کما ینبغی اکتساب
حرارت ایده میوب برودتی اغلب جهت الترکیب اشد
اولور و بلاد شمالیه اهالی بلاد جنوبیه اربابندن
زیاده مرطوبدر کذلک صناعات مائیه اهالیسی
ارطب اولورلر بونلره مخالف اولانلر ایبس اولورلر
و بو امزجه لرک علاماتی ان شاء الله تعالی علامات
کلیه و علامات جزئیه ذکر اولندقده بیان اولنور

التعلیم الرابع فیه فصلان الفصل الاول فی ماهیة الخلط و اقسامه

خلط اول جسم رطب
سیالدرکه غذا اولا اکا استحاله ایلیه یعنی صورت
تناول اولنان نسنه نک صورت نوعیه سی
اولا اول جسم رطب سیالک صورت نوعیه سنه متبدل
اوله بو تبدل کبدده هضم ثانیدن صکره اولور
و اول زمان که خلط اطلاقی اولنور متنا و الا اول
غذاده معده ده ایکن هضم قبیده هر نه قدر استحاله
وار ایسه لکن صورت نوعیه غذائیت متبدله
اولمغله کیلوس خلط تسمیه اولنمز و خلط ایکی قسمه
منقسمدر قسم اول خلط محموددر و اول خلط محموددرکه
شانیدرکه قنقی عضو اکله اغتذا ایلسه ~~[illegible]~~
اول عضودن و حدن جزء اوله دم کبی ماخوذ مع غیره

جزء اوله صفرا و بلغم و سودا گبی بو مذکورلر وحده معتبردر
جزء اولمزلر دم ویشوب مختلط اولورلر ایسه اول زمان
جزء اولورلر و غذا مجرد معتبر اولان عضوده جزء اولمغله
محمود اولملر تا که معتدیه مشابه اولوب او زره
جزء اولمدقچه زیرا برص اولان کمسنه نک
غذاسی جزء اولمغله غذاء محمود اولماز عضوک هیئت
اصلیه سنه مشابه اولمدیغی ایچون خلطک جزء
مشابه اولمسی ایکی وجه ایله در بری او زره اولور که
وحده جزء مشابه اولور دم گبی یاخود مع غیره
جزء مشابه اولور اخلاط ثلثه باقیه گبی و علی
الجمله خلط محمود ما یتحلل بدلنه سادّ اولور بو خلطک
ایکی قسمندن قسم ثانی خلط ردیدر جزء مشابه
اولمق اول خلطک شانندن دکلدر لکن نادرا اخلاط
ردی خلط محموده استحاله ایدر قبل الاستحاله اول
خلطک شاننده اولور که طبیعت انی دفع و نفض
ایلیه و بدنده اولان رطوبات ثانیه ایکی
قسمه تقسیم ایدروب دیرز که رطوبات بدن ایکی
قسمدر قسم اول رطوبت اولادر اول رطوبت اولی
اخلاط اربعه در که قریبا ذکر ایدرز ان شاء الله تعالی
قسم ثانی رطوبت ثانیه در اول ثانیه فضول لر ایسه
فضول دن ذکر اولنور یاخود غیر فضول در غیر فضول
قریب

اولان

اولان اول رطوبتدر که رطوبت اولی حالتندن استحاله ایدوب
اعضایه نفوذ ایلیه لکن اعضاء مفرده دن فعل تام ایله
جزء عضو اولمیه بو تعریف ایلدیکمز رطوبت ثانیه درت
صنفدر صنف اول اعضاء اصلیه یه مجاور اولان اعضاء اصلیه نک محتسبه
ساقی عروق صغارلک اطرافنه مجاور بقنده محصوره در
اولان رطوبتدر صنف ثانی طل بعینه حبه سندک
اعضاء اصلیه ده منبثه و متفرقه اولوب اعضا غذایه
محتاج اولسه اول رطوبت غذایه استحاله و ترکیب عنقیه
مثلو نسنه لر ایله قوریبوب مجففه اوله
اعضای اصلده منبله ایلکله مستعد اولان رطوبتدر
صنف ثالث انعقاد قریب بر رطوبتدر هنوز عقد اولوب
قوام تام ایله عضویته استحاله ایلمشدر لکن من جهة
المزاج جوهر اعضایه استحاله ایلشدر صنف رابع
اول رطوبتدر که اعضا اصلیه نک الیافی بین بین
بر لرینه یاپشدروب الصاق ایدر بو رطوبت ابتدای
نشو دن بری موجوددر نقراننه اجزان طاغیلوب
متفرق و منفصلة اولور بو رطوبتلر مبدائی منیدر
و منینک مبدائی اخلاطدر بیته بز دیرز که رطوبات
خلطیه محموده و فضلیه درت جنسدر
جنس اول دمدر دم اخلاطک افضلیدر جنس ثانی
بلغمدر جنس ثالث صفرادر جنس رابع سودادر دمک طبعی

حار و رطبدر دم ایکی صنفدر برطبیعی و برصنفی غیر
طبیعیدر طبیعینک لونی احمر اولور رایحه‌سی کریه دکلدر
اولمز طعمی جدا حلودر دمک غیر طبیعیسی ایکی قسمدر
قسم اولی کندو بنیه اخلاط سائره‌دن
خلط فاسد قارشمقسزین متغیر اولمق
دم غیر طبیعینک قسم ثانیسی خلط ردی
قارشمغله غیر طبیعی اولان دمدر بو قسم ثانی دخی ایکی
صنفدر برصنفی دمک خلط اولان فاسد رطوبت
اصل دمک مخالطی اولمیوب صکره‌دن قارشمشیدر
وصنف اخری دمک بعض اجزاسی تعفن ایتمکله
جزء متحففی لطیفی صفرا و کثیفی مره سودایه استحاله
ایدوب بالذکر نضکره ایکیسی و باخود برسی تحلیله
خلیط باقی قالمغله غیر طبیعی اولان دمدر خلط ردی
مخالطی سبیله اولان

صنفی دم غیر طبیعینک اصنافی مخالطنک اصنافی
اعتبار ایله‌در و مخالطی اصنافی اصناف بلغم
واصناف سودا و اصناف صفرا اوملیدر دم غیر
طبیعی بعضا غلیظ یعنی درد کبی اولور وبعضا رقیق
وسخیف القوام وبعضا زیاده قره وبعضا بیاض
اولور کذلک طعم ورایحه‌سی متغیر اولور کره متعین
آجی و برطوزلو وخموضت ظاهر اولور اخلاط سایر

اسام مزاج حسیله ما یشغله زیاده و یاخود بارد اولمغله غیر طبیعی اولان دمدر

بلغمدر بلغم دخی دم کبی ایکی قسمدر برطبیعی و برسی
غیر طبیعیدر بلغم طبیعی بر رطوبتدر که برو قتیله دم اولمیه
صالح اولور زیرا بلغم نضج تام اولمش بر دمدر
دمه استحاله‌یه صالح اولان بلغم بلغم
حلودن بر نوعدر شدید البرد دکلدر بلکه بدنه
قیاس ایله بردر قلیلدر دم و صفرایه قیاس ایله
بارددر و بلغم حلو بعض کره غیر طبیعی اولور بغیر
غیر طبیعی اولان بلغم حلو اول بلغمدر که تفه اولور
یعنی انک طعمی اولمز اول بلغم انشاالله قریبا ذکر ایدرز که
بلغم غیر طبیعینه حلاوت دم طبیعینک اختلاطندن
حادث اولور و غیر بلغمه چوق کره حلاوت ازله
و نفثدن یعنی صدردن چیقان بلغمه احساس
اولنور جالینوس زعم ایلدی که مره صفرایه حراره و
مره سودایه طحال مفرغ اولوب قدر حاجتدن
زائد اولانی او مفرغه حفظ اولنور لرا اولقیاس
اوزره بلغم حلو طبیعیه المحویقن بر مفرغ اولمق
لازم ایکن مفرغ اولمز بعضک سبب و حکمتی بودر که
بو بلغم حلو طبیعی دمه متشابهه قریبدر
کلیسا اولبلغمه محتاجدر اکه بنا انی طبیعت کلیه
دم گبی استه اجرا ایدوب دمک مفرغ اولمدیغی
کبی عضو مخصوص بلغم حلو طبیعی به مفرغ ایلمدی

بلغمه طبیعی

اعضانک

برجالینوسک کلامنی توضیح وتبیین ایدوب دیرکه
اعضانک بلغم حلو طبیعیه احتیاجی ایکی وجهله
ثابت اولور وجه اول من جهة الضرورة و وجه ثانی
من جهة المنافعدر اما من جهة الضرورة اعضانک
بلغم حلو طبیعیه احتیاجی ایکی شیئ ایچون اولور
احدهما لسبب من الاسباب اعضایه غدانک مروری
معده وکبددن واصل اولمیوب بلا اغذاء قالسه
اعضانک قوالری حرارة غریزیه ایله بلغم حلو طبیعیه
اقبال وتوجه ایدوب هضم وانضاج ودمه احاله
ایدوب اعضا انکله تغذی ایدر بلغم مذکورک مفرغی
اولمق لازم کلسه اعضادن بعید اولمغله بو احاله
ممکن اولمیوب بلا اغذاء متضرره اولورلر [illegible] ثانی
اشبو بلغم حلو طبیعی حرارة غریزیه انضمام ایلدکده
کبر حرارت غریبه [illegible] تعفین ایتمکله افساد ایدر
مره صفرا و مره سودا بلغم حلو طبیعیه [illegible] حرارة
غریبه انلری افساد ایدر لکن حرارة غریزیه اصلاح
وانضاج ایتمکله دم مجراسنه اجرا ایدر مرتین مذکورتین
بلا مفرغ اولوب اعضایه انتشارنده مضرت
مقرردر منفعت متصور دکلدر [illegible] اکه بلغم مذکوره
مفرغ قیلنمیوب مرتینن هر برینه مفرغ تعیین
اولندی اعضانک بلغم حلوه ضرورة احتیاجنک

اعضا

مفرغ

بناء

ایکنجی

بلغ

ایکنجی وجهی دماغ مثللو اعضاء بلغمیه دم یا انفراده
تغذی ایدمیوب بلغملا قسط معلوم اختلاطیله
اعضاء مذکوره یه تغذیه ایدهمک صلاحیتی بلغمدن
قسط معلوم مقدار قارشمغله حاصل اولمغله اولوب ضرورة
احتیاج حاصل اولمشدر اما بو وجه ثانی مره صفراء
و مره سودا ده یوق موجود در اینکیچون که [illegible]
صفراور وسودا ور اولان اعضالر دم بانفراده
تغذی ایدمیوب دمک تغذیه صلاحیتی سوددن
وصفرادن قسط معلوم قارشمغله اولور پس بو ضرورة
احتیاجک وجه ثانیسی ضرورة احتیاجی اثبات ایدر لکن
مرتینک مفرغ اولوب بلغم طبیعیه مفرغ اولمسی
وجه فارقی اولمز اعضانک بلغم حلوه من جهة المنفعت
احتیاجی مفاصل مثللو [illegible] کثیر الحرکة اولوب تعرض
جفافدن وصدمه دن انشقاقدن اولان عضولری بل و ترطیب
ایلدیکی ایچوندر وجه مذکور [illegible] ضرورتده برمنفعتدر
بعض ضرورتده در وبعض منفعتده اولور اما بلغم غیر طبیعی
[illegible] انک بعضیسی فضلی اولوب قوامی جهتا مختلف
اولور اکا بلغم [illegible] دیرلر یاخود [illegible] قوام مستعمل
وحقیقة مختلف اولورکه بلغم خام دیرلر و غیر طبیعی
بلغمک بعضیسی جدا رقیق اکه بلغم مائی دیرلر و بعضیسی
جدا غلیظ [illegible] اولوب ابیض اولورکه بلغم جصی دیرلر

اولور

بو بلغم جصّی حملی نوعا اغلظیدر بلغمدن زیاده غلیظدر
منافذ و مفاصلده احتباس سنه بناء لطیفی تحلل ایلمشدر
و بلغم غیر طبیعینک اصنافندن بر صنفی مالح اولور
بلغمدن زیاده حرارتلو سر و اجفّ و ایبس‌در و
حادث اولان ملوحتی سببی طعمی اولمیوب یاخود
طعمی قلیل اولان رطوبت مائیه طعمی مرّ و اجزای مزاجی
یابس و قوری اولان اجزاء ارضیهٔ محترقه یا اعتدال
مختلط اولمغله حرارة اعتدالدن زیاده اختلاط ایدرسه
حرارة احداث ایدر املاح بو وجه اوزره تولد ایدر
و بو طریق ایله میاه تملیح اولنور و بعضا ملح رماد و قلی
و نوره و بورق امثالی نسنه‌لردن مصنوع اولور
طریق صنعتی بو منوال اوزره اولور بو مذکور صو ایله
طبخ اولنوب مصفات ایله تصفیه اولندقدن صکره
تصفیه اولنان صو آتشده منعقد اولنجه قدر قینادیلور
یاخود بلا طبخ اول ماده مصفی ترک اولنور کندو کندوزندن
منعقد اولنجه قدر بلغمده ملاحت بو وجه ایله حاصل اولور یعنی
بلا طعم و یاخود قلیل الطعم اولان بلغم رقیق مائی یابسة
الطبع اولان لامرة مره یعنی طعمی آجی اولان مره صفرا ایله باعتدال مخالط
اولوب قارشمغله ملوحت و سخونت حادث اولور
و بو بلغم مالح صفرا اولور مره صفرا قارشدیغی حسبیله
اما حکیم فاضل جالینوس دیرکه بو بلغمه ملح بو بلغمه تعفن

عفونتنله

عفونتندن یاخود بلغمه قارشوب اختلاط ایدن
مائیتدن عارض اولور نزدیرکه جالینوسک
ایراد ایلدیکی ایکی وجهدن وجه اول صحیح و موجه‌در
زیرا عفونت بلغمده احتراق و رمادیت احداث
ایدوب مائیت ایله اختلاط ایتمکله ملوحت حادث
و عارض اولور وجه اول برنم اولاً ابیان ایلدیکمز وجه تملحه
عاید و راجع اولور اما جالینوسک ایراد ایلدیکی
وجه ثانی موجه و مسلم دکلدر بلغمه مجرد مائیت
اختلاط ایتمکله ملوحت عارض اولمز مادام که تعفن
ایدوب رمادیت و احتراق حادث اولمیه بکرزکه
جالینوسک ان هذا البلغم ملح لعفونته او لمائیة خالطته
دیو ایراد ایلدیکی ترکیبده واقع او قاسمه اصلنده
واو و اصله ایدی یعنی او لمائیته و لمائیته الخ
الف قلم ناسخدن زیاده قیلندن بو توجیهمزه کوره
جالینوسک تملح بلغمه ایراد ایلدیکی وجه وجه واحد
و ما بینه ایه راجع اولوب صحیح و سالم اولور وعاید
بلغمک بر قسمی دخی حامض یعنی اکشیدر و بلغم
حلو ایکی قسم اولوب بر قسمنده حلاوت لامر فی
ذاته و بر قسمنده امر غریب اختلاطی ایله اولدیغی کبی
کذلک بلغم حامض دخی ایکی صنفدر صنف واحدک
حموضتی شیء غریب یعنی سودا و حامضک مخالطتی
ایله عارض اولور انشاء الله تعالی سودا حامض قریبا ذکر اولنور

وصنف اخرک حموضتی ذکر اولنان بلغم حلوه یاخود
طریق حلاوتده اولان بلغمده عصارات حلوسا ربه
حادث اولان اولاغلیان وبعده حموضه کبی حالتلرک
عروض ایله اولور اصناف بلاغمدن برصنفی بلغم عفص در
السانی بورشدیرر بلغم عفصک حالی بلغم حامضک
حالی کبیدر یعنی کاهیجه بلغمده عفوصت شئ غریبک
یعنی سوداء عفصک مخالطتی ایله اولور واکثریا بلغم
نفسنده تبرد شدید ایله متبرد اولمغله اشتر جمود ایدوب
[illegible] قلیلا ارضیته استحاله ایتمکله حادث
عفوصت عارض اولور بو بلغمده اولان حرارت ضعیفه
طبخ واغلا ایدمزکه حتی بلغم مذکورده حموضت احداث
ایلیه ووارد قوییه دکلدرکه حتی انضاج ایلیه لاجرم
حالت مذکوره عفوصت احداث ایدر غیر طبیعی بلغمدن برصنف
دخی بلغم زجاجیدر ثخین وغلیظدر ثقل ولزوجتنده
زجاج ذائبه یعنی ارمش صوچه یه بکزر بو زجاجینک
بعضیسی حامض وبعضیسی سیخ [illegible] در بعضیسی اولمز
بکزر وحتی با اولور بلغمدن بو قسم یعنی غلیظ سیخ
من حیث الماهیه بلغم خام ایله متحد اولور یاخود ماهیتده
مغایر اولوب سیخ وغلیظ اولان بلغم خامه
استحاله ایدر بو نوع بلغم اول بلغمدرکه اول امرده
بلغم مائی وبارد ایدی تعفن ایلدی وشئ اخره مخالط اولوب

یبسی سببی ایله

اولا

ایلدر

ایلدر لکن برمحلده مخنوقا ومحصورا قالوب تغلظ وتبردده
ترتیب ایلدی الی هنا ما تقدم مدن ظاهر اولدیکی من جهة
الطعم بلغمک اصنافی دورتدر مالح وحامض وعفص ومسیخ در
ومن جهة القوام هی دورتدر مائی وزجاجی ومخاطی وجصی
اما بلغم خامی بلغم مخاطیدن برصنفدر اکر مغایر ومستقل
برقسم اخر دکلدر اما صفوی اخلاطک جنس ثانیسی
صفرادر صفرا دخی ایکی قسمدر برقسم طبیعی وبرقسم
فضل غیر طبیعیدر صفراء طبیعی حکن نحوه سی واوزرینه
چیقان کوپکیدر لونی احمر ناصعدر یعنی زعفران رنکی
رنکنده در خفیف یعنی یکنی وحاد یعنی حرارتی زیاده
وکسکندر هرنه قدر وارد زیاده وکسکن اولور
اولمقدار حمرتی وقرمزیلغی زیاده اولور صفرا کبدده
تولد ایلدکدنصکره ایکی قسم اولوب برقسمی
دم ایله معا اعضایه کیدرلر وقسم اخر دمدن
ایریلوب وتصفیه ایدوب مفرغ اولان مراره یه کیدرلر
اما قسم اول یعنی دم ایله اعضایه منتشر اولان یعنی
لضرورة دمک معیتنده اولور یاخود لمنفعة اولور
لاجل الضرورة دمک معیتنده اولان دمه مخالط
اولوب دیه مثلا اعضاء صفراویه یی دم ایله معا
تغذیه ایدرلر لاجل المنفعة دمک معیتنده اولان
دمی تلطیف ایدوب مسالکلره تنفیذ وتسهیل ایدر

قسم خامدر

صفرادن عضو مغتذی مستحق اولدیغی مقدار

واما قسم ثانی یعنی مراده یه تصوف ایدن یجب
الضرورة ویجب المنفعت تصوف ایدر یجب
الضرورت تصرف ایدن بدنک کلیسی حبسیله
اولور بدنی فضلاتی تحلیلی ... اذا ... نور تار
خلطلو یاخود عضو واحد حبسیله اولور مراده نی تغذیه ایدر
خلطلو ویجب المنفعت اولان ... ایکی در اولو
منفعتلی اولور منفعتی اولی امعاییه مراده دن امعا
منصب اولوب و کمکلر امعایی قفللی و بلغم لزجلی
غسل ایدوب بیقار واما منفعت ثانیه سی امعاییه
ومقعده ده اولان عضله یی لزج ایدوب حاجه
براز اکه حس ایتدیرد و اکلید درتا که تبرز ایدوب
یعنی حاجتنی قضا ایچون نهوض و قیام ایلیه
وبعضا اولور که مجرا زمخدرده یعنی باغرسقلر ایله
مراره بیننده اولان مجرای [illegible] سده [illegible] و المغله
قولنج عارض اولور اما صفراء غیر طبیعی بو صفرانک
ایکی قسمی در بر قسمی صفراء طبیعیه یه شی غریب قاریشوب
صفراء طبیعیه سی اخراج ایدر و بر قسمی صفرا ...
... ماده سی در و المغله تولدنده ردیا اولور ایدوب
... اولور قسمی اول یعنی مخالطه حسبی غیر طبیعی
اولاننی بلغم مخالطه سیله غیر طبیعی اولان غایت ...
سودا مخالطه سی ایکی صفراء غیر طبیعی نک شهرتی اقوی در

اما شهرتی

اما شهرتی زیاده اولان قسم اولیه مرة صفراء در یا خود
مرة محیه در بونک بیانی بودر که صفرایه مخالطا اولان بلغم
بعض رقیق اولوب مرة صفرا حادث اولور و بعض
کره غلیظ اولوب مرة محیه حادث اولور یعنی یمورطه صاریسنه
مشابه صفرا حادث اولور و شهرتی قسم ثانی اولان
صفراء نک حروقتی ایکی وجه اوزره اولور وجه صفراء
نفسنده محترقه اولوب رمادیت حادث اولور قرنصکره
صفرانک لطیفی رمادیتدن ممتاز اولوب رمادیت
لطیفه ده محتبس اولمغله اولور ... بو نوع صفرا
شرلو در و بو نوعه صفراء محترقه تسمیه اولنور وجه
ثانی سودا اخلاطه صفرا اوزره وارد اولوب مخالطه
ایلکه بو نوع صفرا اسلم اولور و لونی احمر اولور لکن
غیر ناصع در طبیعی کبی ناصع اولوب زعفران رنکنده
اولمز و شرقه ... براق اولمز بلکه بین الاشراق و الضیع
محموده تمایل کون دمیم اولور و قوامی دمین رقیق اولور
وبعضا اولور که بو ذکر اولنان لوننک مغایر لون آخر اولور
مثلا مخالط اولان سوداء حار یا خود کثیر الاجزا اولور ایسه
اسود اولور و اکر مخالط اسوداء طبیعی اولور ایسه ادکن
اولور ... صفرا ... تکوننده ردیه اولان
صفرا هو بر قاج نوعدر بر نوعنک الکریا محل تکونی کبد اولور
و بر نوعنک معده اولور کبدده تکون ایدن صنف واحد در

غیر طبیعی

حادث

حادث اولور

بحسب الاسباب

بو صنف اولدم لطيفدركه دم طبيعي محترق اولمقدن
لطيفي كتيفندن ايريلوب كثيفي سودا اولطبيعي غير
طبيعي صفرا اولوب ولطيفندن غير طبيعي صفرا
انواعندن بو نوع حاصل اولور و معده ده تكون
ايدن صفراء غير طبيعي ايكي قسمدر بر قسمي كراثي وقسم
آخر زنجاريدر بكرزو مشابه اولور كه صفراء غير
طبيعي انواعندن كراثي صفراء محي نك احتراقندن حاصل
اولمدر زيرا احتراق صفراء سودا احداث ايدوب
سوادك صفرته اختلاطندن بين السواد والصفرة
اولان لون كراث حادث اولور كذلك بكرزو مشابه
اولور كه زنجاري كراثيدن متولد اولمه اتكيجون
كه كراثي بر احتراق شديد عارض اولمغله رطوبتاني
بالكليه افنا اولوب جفاف تام عارض اولدقدن
لوني بياضه مائل اولوب بياضنك لون كراثه اختلاطندن
لون زنجاري حادث اولور احتراق شديد ايله ابيضيت
حدوثنك بياني بودركه بر جسم رطبه حرارت مستولي
اولدقده اولا اول جسم رطبده سواد احداث ايدر
بعده اول مستولي اولان حرارت اول جسم رطبك رطوبتني افنا ايليه
لون سواد اول جسم رطبدن منسلخ ومنسلب ايدوب كيدر
افناء رطوبته اول حرارت افراط ايليه اول جسمده بياضيت

احداث

احداث ايدر بو حال التكرارده حطبده تأمل واعتبار ايليه كه
نارك اصابتنده اولا تفحم ايدوب اسود اللون
كومر اولور صكره ترمد ايدرك بعين بياض كول اولور
سبب بودركه حرارت رطبه اصابت ايلسه اول رطبي سواد
بحفخ ايدر ويابسه اصابت ايلسه اول حرارت
يابسي بياض ايدر اما برودت عكسي اوزره اولوب
برودت رطبه اصابت ايلسه اول رطبي بياض ايدر
ويابسه اصابت ايلسه اول يابسي سواد ايلر
بو وجه اوزره بو ايكي حكم كراثي وزنجاريده بيردن
تخمين وحسبان طريقي ايله دربعين بو وجهلر قرمادي
منقول اولدقلري شيخ رئيسك تخمين عانتدن وتفرس
ايلديكي نسنه لوحدر صفراء غير طبيعيدن بو نوع زنجار
انواع سائره دن زياده سمخونتكو وحرتلو وردائت
هر جمله دن اكثر واوفر در وزياده قتال در حتى ديلوركه
صفراء زنجاري جوهر سموم مندر اخلاطك صنف
رابعي سودادر سودا دخي ايكي قسمدر بر قسمي طبيعي
وقسم آخري غير طبيعيدر سوداء طبيعي
دم محمودك دردي منزلهسنده در وعكر وتفلي در
سوداء طبيعينك طعم حلاوت وعفوصت اراسنده در
سوداء طبيعي كبده ده تولد ايلدكده ايكي قسمه توزيع
اولنوب بعضيسي بر قسمي دم ايله معا انا فزوه ذهب ده زاجر اولور

بلغ

توزيع البروب

وقسم اوزطحال جانبنه توجه ایدر دم مسالکنه سالك
اولان سودا ایکی لضرورة سالك اولور یاخود لمنفعة
سالك اولور لضرورة دم ایله معا سالك اولان
عظام مثللو اعضاء سودا ویه دمك تغذیه سنده
عضو مغتذینك مستحق اولدیغی مقدار سودا دمك تخللاتی
اولوب معا تغذیه ایدر ایکن دم مسالکنه لمصلحة سالك
اولان سودا دمی کثافتلندروب شدّ وتقویه ایتمکله
دن تحللدن منع ایدر طحال اتخاذ دم کلزودن مستغنی
اولوب طحال جانبنه سالك اولان سودا الطحال
جانبنه یه لضرورة ویاخود لمنفعة سالك اولور
لضرورة طحاله نافذا اولان سودا ایکی بدنك کلیسنك
احتیاجی وضرورتی حسبیله نافذ اولور تنقیهٔ بدن ایچون
طحاله نافذا اولان سودا اکر ویاخود عضو واحدك
احتیاجی حسبیله نافذ اولور طحالك تغذیه ایدن
سودا اکر طحال جانبنه لمصلحة سالك اولان بطریق
التحلب ... اولوب ... ایکی وجه اوزره
اولور وجه اولی فم معدیه تحلب اوله فم معدی
شدّ وتکثیف وتقویه ایدر وجه ثانی فم معده یه
حموضتی حسبیله دغدغه ویروب جوع وخواهش
معده انك دغدغه سی ایله متنبه اولوروشهوتی
تحریك ایلمو بیلکلکم مرادیه متحلبه اولان صفرا دمك

ساك اولور

وانك منفعتی طحال الله
سودانك ...
فم معدیه تحلب وتنبیه
اولمقدر

ومنفعة

اندن

اندن استغنا ایلدیکی صفرادر مراده متحلبه اولان صفرا
مراده اندن استغنا ایلدیکی صفرادر کذلك طحاله
متحلبه اولان سودا دمك استغنا ایلدیکی سودادر
طحالدن متحلبه اولان سودا طحالك مستغنی اولدیغی
صفرا سودا در نتکم صفراء اخیره بعض مراده دن
امعایه منصب اولان صفرا انفل اسفلدن دافع
اولان قوتی تحریك وتنبیه ایلدیکی کبی ایلر کذلك
سوداء اخیره فم فوقدن جذب ایدیجی قوه جاذبه یه
تنبیه وتحریك ایدر فتبارك الله احسن الخالقین واحکم
الحاکمین اما سوداء غیر طبیعی اول سودادر که دمدن تفل
راسب اولمیو اوزره دکلدر بلکه رطوبت محترقه نك رمادیتی
اولمق اوزره تکون وحاصل اولمشدر زیرا ادضیتنیم تحالط
اولان نسنه رطبه ادضیت متمایز اولور ایکی طرق ایله احدهما
طریق رسوب طریقیدر ایکنجیسی طریق احتراق ایله حاصل اولان سودا
طبیعیدر وطریق آخر احتراق ورمادیت لطیفك تحللیدر
وکثیف باقی قالور بوده دم واخلاط امثالی سوداء غیر طبیعیدر سوداء فضلیه
ومره سودا تسمیه اولنور رسوب طریق ایله تکون ایدن
سودا ایچون دمدن اولور اخلاط سائره دن رسوب ایله سودا
تکون ایلمز زیرا بلغم رسوب یعنی نیتقلو حسبیله رسوب
ایلمز وصفرا لطافتی وقلت ارضیتی ایچون ودوام حرکتی ودن
متمایز اولوب بدنده مفرزا موجود اولان صفرانك قلتی ایچون

ومتحلبه

انکه تکونی

طریقیدر

اندن ثقل کبی نسنه لر

اولصفرادن معتدبیرنسنه رسوب ایلمز بلکه صفرا کبی
افراز اولنوب مفارقت ایلسه علی الفور بله
تعفن ایدر یاخود بدندن منتفع اولور خارجه
چیقر کحیوی اکر تعفن ایدر ایسه تصعید اولنوب لطیف
تحلل ایدوب کثیفی سوداء احتراقیه اولدیغی حالده
باقیه قالوب سوداء رسوبیه اولمز اما سوداء
فضلیه یعنی طبیعیه دن بعضیسی صفرانک رمادی
یعنی کولی وحراقه سی اولور بو سوداء یعنی آجیدر
زیرا فی الاصل صفرا ایکن مرایدی احتراق ایله اجیلق
هم زیاده اولور بو سوداء رمادیه ایله مقدما ذکر اولنان
سوداء احراقیه نک فرقی ومابه الامتیازی بودرکه
سوداء احراقیه [illegible] بورمادیت جزء واحد اولور
بالجمله رطوبة احراقیه بودرمادیتک مجموعنه سوداء
احتراقیه دیرلر اما بو سوداء بسیط اولوب مادیت
مجرده یه اطلاق اولنور سوداء فضلیه نک بعضیسی
دخی بلغمک رمادی وحراقه سیدر اکر محترق اولان
بلغم جز لطیف ومائی اولور ایسه اول بلغمک رمادیتی
ملوحته تکون ایدر اکر اول بلغم جز لطیف اولمز ایسه
یه حموضته ویاخود عفوصته تکون ایدر وارککشتره
وضعف حسیله سوداء فضلیه دخی بعض اوقات
دملک رمادی وحراقه سیدر بو سوداء حلاوة نسبه یه

دن

سوداء رمادیه

مائل

مائل سوداء مالحدر سوداء فضلیه نک بعض اخر دخی
سوداء طبیعیه نک رمادیدر اکر سوداء طبیعی رقیقه
وحراقه سی شدیده ایسه الحموضت ایسه حین استفراغده
وجه ارضه خل کبی غلیان ایدر قوقوسی اکشی اولور
حتی سنک کبی حشرات ارضی اول قوقودن تنفر ایدرلر
اکر اول سوداء غلیظه محترق اولدر ایسه اول
سوداء فضلیه نک طعم مرارت وعفوصتدن برشی
ایله مخلوطه حموضتدر اذا عرفت هذا سوداء طبیعیه
بیلکلکه سوداء ردیه نک اصنافی اوجدر بری صفرادن
صفرا محترق اولدقده سوداء ردیه اولور
صفراء محترقه دخی صکره ذکر اولنانلردر یعنی سوداء
رقیق وسوداء غلیظک احتراقلرندن حادث اولان
سوداء فضلیه لودرلرلر سوداء ردیه اولورلر اما
سوداء بلغمیه نک صوری ابطا یعنی کیچ ضرر ایدر ورداءة
ازدر بو اخلاط اربعه محترق اولدقده حادث
اولان ضررلری ورداءتلری ترتیب اوزره اولور
یعنی شدت وضعفلری بریرندن فرقلو اولور
سوداء طبیعیه دخی محترق اولان فضلیه رداءتده
وعاقبت دهااشد ومااسرع [illegible] اما صفراوی
وفساده اسرع اولوب لکن علاجه اقبل اولور بعض
تمیز سنزرایدرو علاجه دوق قبول ایدر اما ایکی اخر قسملر

واکنجیسی

اشد دردی ولی سودا غائله ادا اشد

رقیقه

یعنی بلغم ... بعنی غلیظ و رقیق سوداء
طبیعی لریک احترا قندن اولان سوداء فضلیه لر اولور
احمض اولان اردا اولور لکن ابتداسنده تدارک
و معالجه اولنسه علاجی زیاده قبول ایدر و اما الثالث
یعنی سوداء غلیظک فضلی و رماد اولان سودا ارض
اوزره غلیانندن و اعضایه تشبث و تعلقدن قلت و نضج
اوزره در لکن زمان انتهاسی متمادی و ابطاء اولوب
چوق زماندن نضج ایدر بلکه هلاکه قدر زمان انتهاسی
اوزار ضولد وادوه و تحللده زیاده عاصی در و بالجمله تطاول ایدر
بو فصلده ذکر اولنان اخلاط اربعه نک
طبیعیه و فضلیه اصنافلریدر جالینوس دیر که
بعض اطبا ذاهب اولدیلر که خلط طبیعی انجق دم در
بلغم و صفرا و سودا فضولدر محتاج الیه
ضروریه دکلدر و بعضی سالک اولدیلر که اولانلر اصابت
ایلمدیلر انبات ... که انسانک بالجمله اعضاسی نک
دم تغذیه ... ایدوب اخلاط سائره نک
مدخلی اولمسه اعضانک جمله متشابه اولوب
جمله بحسب القوام ... و عظم ایله لحم رخاوت اعضا
و صلابتده برابر اولورلردی لکن ...
... لکن لحمدن عظمک اصلب
و دماغک الین اولمسی دلالت ایدر که عظمک غذا

اولان دم جرم سودا اولور صلب و دماغک غذاسنه
جوهر بلغمی لینی قادر شوب معا تغذیه ایدر لکن کذلک
دم اخلاط سائره ایله مختلطا و ممتزجا معا
تکون ایدوب فصد ایله اخراج اولنوب قصعه
ایچنده تقرر ایتدکده اخلاطک اجزالری دمدن ایریلور
ملونو اولان اجزادن بر جزئی رغوه مثالی دمک اوزرنده
اولور اکه صفرا دیرلر و بر جزئی یمورطه نک بیاضی کبی اولور
اکه بلغم دیرلر و بر جزئی ده دردی و ثفل اولوب رسوب
ایدر اکه سودا دیرلر و بر جزئی ده وار در که اخلاطک
مائیتیدر اول مائیتک فضلی بولله مندفع اولور مائیت
مذکوره اخلاطدن دکلدر زیرا مائیت غذا اولمیان مشروبدن
حادث اولور انجق اول مائیته احتیاج غدانک ترقیق و مجاری کندر
ضیقه ده تنفیذ ایچوندر اما خلطک مأکولات و مشروبات اخلاط
جزء غاذیسندن تکون ایدر زیرا غذانک معناسی
بالقوه بدن انسانی ... متشابه ... اول
غذا ارکاندن مرکب ... اولان اعضایه غذا اولور اکر غداکم
متشابه اولسه البته اول غذا مرکب اولمق لازم در ... بسیط
بسیط اولوب غذائیت ... جز در اولمغله عضو مرکبه غذا
اولمق متصعب ... بعضیدر اولمسه اوله ... تریاق
الظن دیرکو ... بدنک قوتی دمک کثرتنه تابع در و بدنک
ضعفی دمک قلتنه تابع در دکلرح بو مظنون ظن معتبر دکلدر

... منفصل اولوب
[illegible]

اولا

ظن فاسددر بلکه دمدن معتبر اولان درزه بدیزلر
یعنی بدل ما یتحلل او لحاق مقدار ینی زیاده سی اخناقه — صلاح بدن اولان
باعث وموجب هلاکدر بو حال احتناق مثلو امراضنده
مشاهده در فصد ایله دم اخراج اولنمسه هلاک مقرر — ومکث تنه
اولور وبونده بعض ناس زعم ایدرلرکه اخلاطک بعضینک
بعض اخره نسبتی وجه لایق او زره اولدقده بصکره کیه
هر بنه مقدار اخلاط زیاده اولوب متوافره اولورسه
هنوز بینه صحت محفوظ اولوب کمیتک زیاده لیکی
ضرر ویرمز بعضنک بوزعمی صحیح دکلدر
اخلاطک هر برینک کنرو ذاتنه نظرا ایله کمیت
مقدره ومحفوظه سی اولمق لازمدر مثلا بعض اطبانک
استخراج او زره بدنده اولان دم بلغمک نسبته اعتدالی
اولمق کوکردکم حتی صحت محفوظ اوله دمده بو نسبت
موجود اولرق دم وبلغمک ذاتنه نظرا ایله کمیته
مقرر ومحفوظ اولان مقدار اکثر بدننده مفقود د
مجرد اخلاطک بر نسبه مقدره سی محفوظ صحتده کفایت — بر نسبه
ایلمز بو مقامده مباحث اخلاطک او لمق او زره اصحاب
خلیطک اخلاط غدادن واعضا اخلاطدن نه وجه ایله تولد
وتکون ایدر سی اولان نجات وکذلک بعضینک دم صفرا
بارد لرد رسوا برادایلدکلری ایجات وبینه بدنی تغذیه ایدن
دمدر اخلاط ثلثه باقیه فضلار دیسو ایجات نی رضا طبیعی اولمغله
اولان

بو مقاله ذکر نمنی اعراض
حکیمه
احاله

الفصل الثاني من التعليم الرابع في كيفية تولد الاخلاط

بو مقاله ذکر نمنی اعراض اولنوب حکیمه احاله اولندی

بلکه متناول ومأکول اولان غدا ایدجین مضغده مضغ سببیله
نوع انهضام حادث اولور انیکجونکه فمک سطحی
معده نک سطحنه متصل اولور بلکه ایکی سطح سطح واحد کبیدر
بناء علیه سطح معده ده اولان قوه هاضمه دن سطح فمده خی قوه ما بولنوب
مصنوع اولان غدا سطح فمده ملاقی اولدقده اول مصنوع
احاله تمام ایله احاله وتغییر ایدروب فمده اولان قوه هاضمه نک
مصنوع تغییرینه نضج حسبیله و ارده عزیزیه
استفاده ایدن ریق یعنی فمک رطوبتی اعانت ومظاهرت
ایدر بو معنا سببیله دماغی مثل وخراجاتی انضاجده یعنی چبان
اولورلر وبینه زمره ده حنطه ممضوغه نک فعلی ما ایله
~~[illegible]~~ اصلا دیلار
حنطه هر قوتده وبا حنطه مطبوخه زیاده ونفع اکثر در اطبا
دیدیلر که ممضوغه نضجنه بر قدر تمام اولدیغنه دلیل بودر که وقت — اول صورده
اولده غدادن حاصل اولان رایحه وطعم وقت ثانیده موجود اولیوب — رایحه
بولنماز اکر نضج اولنسه ممضوغه احساس اولنان رایحه وطعم اغز
غسل ایدلجه قدر موجود وباقی قالوردی لکن غدایه
حیننده کله بو نوعا هضم کلدکده بصکره اول غداء ممضوغه معده به
وصولنده انهضام تمام حاصل اولور لکن مجرد معده ده اولان واردة

كفايت ايلميوب ذات اليمين وذات الشمال وقدام وفوقنه
وارد اولان وارت كه ايله انضمام وايله انضمام ايدر ذات
اليمينه مراد كبد وذات الشماله مراد طحال وقدامه مراد
ثرب شحميه كه الة غذا ايله الة تنفس بيننده اولان حجاب
حاجز تلنه نك بريدر وفوقنه مراد كلبدر
بو اعضاده اولان عرقلر بر مقدار وارت وارة معدنيه
منضم اولمدقجه معده فوارته وحرها هضم ايدن منضم
وذات شماله اولان وارت يعنى وارة طحال طحالك جوهرى
حسيل دكلدر ذاتى بارد در كيم نكونيه الطلاء قلنه
استفاده ايلديكي وارت حسيله عضو حلوسيله كرداللر بك
وارة دو تويلدر وقلبك معده يه اعانتى حجاب حاجز اسيلادر
بوز اقلب حجابلر نسخه ايلدوب حجاب حاجز معده يه
نسخه يرى بو وارتلر ايله غذا هضم اولنوب چوق حيوانلر
غذا ابدانه واكثرينه منشر وبلرى اولان ما ايله كيلوس اولور
كيلوس بر جوهر سيالدركه ملاسه وبياضلقده كشكك
نخالتى ماء شعيره مشابهدر وبو غذا كيلوس اولدقدنصكره
كبده منجذبه اولور ماساريقا تسميه اولنان عروق
اولوب باب الكبد ونيجكله معو وخرق عظيمه صايرو واصل اولور
صكره كبده نافذ اولور ماساريقا اول دقاق وصلاب يعنى
انجه ومحكم طمرلردركه كرك معده وكرك امعا ساره ايله واصلدر
فنجق كيلوس طريق مذكوردن باب الكبده صايرار اوله اندن كبده نافذ

واردات
اورده وشرائينله اوله
تعريف كيلوس
يعنى ماءالشعير
معده دن امعاده
تعريف ماساريقا

اولوب بعض اجزاسنده وباب كبدك فروع اولاشوكبى
منضائله يعنى كوچك طمرلر اولان منافذه داخل اولور
خوخ نسخه سنده كالشعر بدلنده كالشمس واقع اولوب
شمس صيدك شكمسر ايله تفسير ايلديكى شارح علا
نقل ايتمورلر لكن اولعروق منضائله غاتضيق التجاويف
اولمغله كيلوسك نفوذى ممكن اولمز الا بدنك وجه آخر
ايله منشر وبدن محتاج مقدارندن زياده اولان فضلك
امتزاجى وترقيقى ايله ممكن اولور بو مقامده علامه نك
نقلى اوزره ايكى نسخه وارد بعض نسخه ده فى تلك المضايق
فينا وبعض فيها واقع اولوب بعض معاصرين ايكى نسخه بى
مصلحه اولوب اصل نسخه هينا در ديمشلر بر نسخه يه كوره
فى معنى اهلدن معلوم ميدر جمله نك خلاصه سى بزم اوّلا ذكر
ايلديكمزدر پس كيلوس كبده اولان ابطى عروقك ليفلرينه
نفوذى ايله تخلله كبد اولكيلوس شمول اولمغله كبدك
فعلى اشد واقوى واسرع اولوب اول رطوبت كيلوسيه
منطبخ اولور بو منقلى هر بر كيلوسك انطباخنده وفساد بعضنه
رغوة كبى بر شى اول رطوبت كيلوسيه يه طافى وعالى اولور رغوة
مثلثه الفاء عصيرك زبد وكوپوكى ومطبوخك اوزرينه
اولان دسومت كبى اكه كف ديرلر واول رطوبت كيلوسيه ده
رسوب كبى بر شى موجود اولوب رطوبتك اسفلنده اولور
وبعضا بونلر ايله شى اجزا اولوب احتراقه مائل اولور

اخروه
اوطمرلرك فوهاتى يعنى اغزلرى بو حديثه ملاقيه اولان
ومتصل كبدكه طالع وظاهر اولان
عروق عظيمه يعنى وريد ديدكلرى
بويك طمرك اصولنه ملاقى اولورلر

اكر طبخنده افراط اولور ايسه اكر طبخ اقصر اولور ايسه
فج وخام يرشى بولنور اول اطافى وعالى اولان
رغوه صفرادر و رسوب سودادر بو ايكيسى طبيعيلردر
اما محترق اولان شيئك لطيفى صفراء رديه وكثيفى سوداء
رديه در ايكيسى دخى غير طبيعيلردر طبخك قصوريله
ايله حاصل اولان شيء دخى بلغمدر بو جمله دن متصفى اولان
شيء دمدر لكن اول دم نضيج مادامكه كبدده اولوب — نضيج
مفارقت ايلمدكجه ما ينبغى دن ارق اولور انيكيچون كه
قريبا ذكر مرور ايدن مضايقه ولوج ونفوذ مصلحتى
ايچون محتاج اليه اولان فضل مائيتدن مفارقت
ايتمشدر كه بو دم كبددن منفصل اولدوغى كبى مائيتك
فضله سى دخى تصفيه ايدوب ايريلور مضايقلردن خلاص اولوب
قورتلديغى ايچون دمدن مفارقت ايدر مائيت طلبه
ايكى كليه يه نازل عرقدن وطردن كليه لره منحدره ومنجذبه — مائيت مذكوره
اولور اما حين انجذابده ايكى كليه لر دخى بو بركاركماكيفى
تغذيه يه صالح دمى معا تحميل ايدر اول مائيتله اولان
دسومت ودم كليه لره غذا اولوب باقى مائيت كليه دن
مثانه يه ومثانه دن احليله مندفعه اولور اما بو مائيتدن
كبددن انفصالنده متصفى اولان دم حسن القوام
ذكر اولنان عرق عظيمه حدبيه كبددن مندفع اولوب
اول عرق عظيم ووريدن متشعبه اولان اورده مسالكنه

سلوك

سلوك ايدوب اورده دخى هر جداول اولور ده جداول
اورده دخى نهر سواقى اولور جداوللر دخى سواقى اوردن جداولدن دخى روافع
سواقى نيه دخى رواضع سواقيدن عروق ليفيه شعريه نيزه ونهات
شعريه دخى هر اول رطوبت اعضايه ترشح ايدر ذلك تقدير
العزيز العليم بو تحرير اولنان طرقلردم غذا مجرا اسيدا ولمجذبه
كبدده بيتان وريددر و وريدك شعبه لرى نيزه اورده
جدوللر و اورده نك شعبه لرينه جداول ديرلر وجداوللك
شعبه لرينه سواقى ديرلر وسواقينك شعبه لرينه رواضع
ديرلر ورواضعك شعبه لرى ليفيه شعريه در كه قيل كبر الحجم يرينك
طمولردر هر عضوك غذا السى اولان رطوبت اول ليفيه طمولرك
اغزلرندن ترشح ايدر اولنور **بيان اسباب تولد الاخلاط** ما تقدمنده
ذكر اولندكه هر نسنه كه حادث اولور ايسه وجوده كلور البته الا
دورت سبب بولنور پس اخلاط اربعه دخى درتك سبب
فاعليسى حرارة معتدله در بونك سبب مادديسى اغذيه معتدله
واشربه فاضله در و سبب صوريسى نضج فاضل عبر
زيادة يسنكى اولوب قوام تام اولمقدر و سبب تماميسى بدنه
غذا اولنديرلكدر وصفراء الطبيعينك سبب فاعليسى اما طبيعيدن الحسبب
فاعليسى حرارت معتدله در وصفراء محترقه نك سبب
فاعليسى حرارت نارية مفرطه در خصوصا اول حرارت كبدده
اوله يا خود صفرانك احتراقى كبدده اولمية صفراء اندك سبب ماديسى
دسومت وحلاوتى اولان حار ولطيف نسنه لردر وتفاولات

اولان اغذيه‌لردر وصفرانك سبب صوريسى نضجلك
افراطى تجاوز ايتمسيدر وصفرانك سبب تماميسى
ذكرى تقدم ايدن ضرورة ومنفعت جهتلرندندر اولان
احتياجدر وبلغمك سبب فاعليسى حرارت مقصره‌در
وبلغمك سبب ماديسى اغذيه‌دن يا در رطب الطوب لزج وقلو
وغليظ اولان اشيالردر وبلغمك سبب صوريسى نضجلك قصوريدر
وبلغمك سبب تماميسى ذكرى تقدم ايدن ضرورة ومنفعت
جهتلريدر اولان احتياج ودفعدر وسودانك سبب فاعليسى
اما سوداء رسوبينك سبب فاعليسى حرارت معتدله‌در
وسوداء محترقه‌نك سبب فاعليسى اعتدالى تجاوز اولان
حرارتدر وسبب ماديسى اغذيه‌دن قليل الرطوبه شديد الغلظ
اولان غذالردر وخصوصا اول غذالركه حار اوله‌لر سبب
ماديلك جمله‌سندندر وتبدر سودانك سبب صوريسى ثفل متر سبدر
يعنى … دمك دبنه رسوب ايدوب چوكمكيدر لكن ثفل
مترسب ايكى وجه تقرير اولنور بر ثفل مترسب دمك
غليظ اولوب سيلان ايتمه‌مه‌سى و اوز … ايله …
حدت اولوب عصيان … اوزره اولمغى … وسودانك
سبب تماميسى من جهة الضرورة او المنفعة … اولان
احتياج ودفعدر
في بيان اسباب كثرة السودا
سودانك كثرتنك
اسبابى … ضعف … وكيد …
صعوبه وغلك شدتى واخلاطك احتقانى يعنى احتباسندر واو…

جاذبه
وسوداناك
كبدك حرارتى ياخود

وياخود

٣٩

خنك كثرتى

وياخود امراض … اولوب وزمانلرى ممتد اولوب اوزون …
اخلاطك ترمد ايدوب كول اولمسيدر سوداء اكثرى اولوب
… ايله كبد ادسنده واقع ومتخلل
اولسه دمك تولدى قليل اولور لاجرم اخلاط محموده دخى
قليله اولور زيرا اخلاط محموده دمك فضلاتيدر فاعلك قلتى
فعلك قلتنى مستلزمدر وساكن بلغمك واجبيدر كه حرارت
وبرودت اخلاطك تولدلرينه سبب فاعليدر وسائر اسباب
ماديه وصوريه وتماميه‌نك وجودى ايله فعلى ظاهر اولور لكن
حرارة معتدله‌دن دم تولد ايدر وحرارة مفرطه‌دن صفرا
تولد ايدر جدا مفرطه اولان حرارتدن فرط احتراق سببيله
سودا تولد ايدر وبرودتدن بلغم تولد ايدر جدا مفرطه اولان
برودتدن فرط انجماد سببيله ينه سودا تولد ايدر لكن سنك
ايچون واجبدر كه قوار فاعليه اواسنده قوار منفعله بيننده
مراعات ايليه‌سن سنك ايچون بو بابده جزم واعتقاد
متفق ومتحد اولمق واجبدر كه لدر زيرا امزاج بالذات كندويه
شبيه اولان اخلاطى توليد ايلديكى كبى كاهيجه بالعرض ضدينى
دخى توليد ايدر زيرا امزاج بارد يابس رطوبت غريبه توليد
ايدر لكن … طبيعت ايلمه دكلدر انيكيچون كه …
رطوبت مشابهتى يوقدر وتوليد مذكور بالعرضدر اكه
بناء كم مزاج بارد ويابس اولانلرك هضمى ضعيف اولور
رطوبت غريبه توليد ايدر رطوبت غريبه اولان انسان

ومقابله‌سنده
وتوليد
نضج تام اولمغله

جبان اولوب اذعر يعني تورك آز ونحيف الابدان
اولور ورخو المفاصل اولور وملمسي بارد وناعم
يعني ملمسي يومشاق اولور وطمرلري يومشاق اولور
بو مزاج بارد يابس اولانلرك ابدانى موصوفه سنه
مشابهتي ابدانى وتوليد ايلدكلري رطوبت بلغميه لره
مشابه اولور اگر چه بناء كه مشابهتك مزاج حقيقتده
بارد يابس اولور وسكه سبليك واجبدر كه دم واخلاط
سائره من دم مجراسنه جارى اولان رطوبت الجوهر
هضم ثانى وقتنده هضم ثالث وارد عروقده واضع
فوهاسنده واعزلرنده اعضايه توزيع وتقسيم وتفرقه
هضم رابع اصابت ايلسون [illegible]
[illegible]
[illegible]
معده ده واقع اولان هضم اولك فضلى امعا طريقنده
مندفع اولور يعني براز اولوب دبردن خارجه چيقر
وكبدده واقع اولان هضم ثانينك فضلى اكثرى
بولده مندفع اولور طحال ومراره جهتلرندن مندفع
اولور وباقى قلانى ايكى هضمك فضلهلر يعني عرق و[illegible]
اولان هضم ثالث واعضاده اولان هضم رابعك
فضلهلري احساس اولنميان تحلل ايله مندفع اولور
بوكه تحلل خفى ديرلر نجار اولوب منافسدن چيقار وحقيقتي كورينمز

رطوبة و

في بيان الفضول التي هي الهضوم الاربعة

وتعليلى

كورينه الله

وسنه دا وار ايكى هضم اخيرلرك فضلى عرق يعني درى و وسخ ايله مندفع اولور
وسخدن بعضيسى منافذ محسوسه دن خارج اولور بورندن و
قولاقدن خارج اولان كير وسخ ومخاطلر وبعضيسى بدندن
اولوب خفى اولان منافس ومساماتدن خارج اولور وبعضيسى
طبيعت خراجات ايله دفع ايدر اورام منفجره ده يعني دنبلنش
ورملرده اولان دفعلر كبى وسنه اولان ايكى هضم اخير فضلهلر تويلر
وطرناقلر كبى زوائد بدنده ثابت اولان اعضاء زائده لر
ايله دفع اولنور بنابر آنكه اخلاطى رقيق ولطيف اولان كمسنهلر
اوراملو اخلاطى استفراغ وفصد واسهال كبى تدبيرلر ايله اخراج
زياده ضعيف ويرورلر اولان مسامات سعه سى وكيفيتلكى ايله
اولمسنه لر متاذى اولورلر اگر بناء كه منافسى اولنمه اولان
اخلاط لطيفه اصحابنده تحلل مواد زياده ولطافت مواده تابع ارواح
وارواحه تابع قوالر زياده تحلل ايتمكله وخصوصا مواد رقيقه لر
[illegible]
ولطيفه بناء عند التحلل استصحاب ايلديكى ارواح وقوى مواد غليظه نك
مواد غليظه نك استصحابلرندن ازيد اولوب بو ايكى وجهله قوتده
نقصان ترتب ايتمكله متاذى اولورلر بنابر آنكه اخلاطى
ما تقدم بيانى اولنديغى اوزره اسبابى مولديه سى اولديغى اسباب
محركه سى قوى وادوار حركات وسائر موجب سببيت اولان خلطلر
دم وصفرا ايسه تحريك ايدرلر وبعضا اولور كه سودا ايسه تحريك
وتعويق ايدر دعه وسكون بلغم وصفرا [illegible] سودادن برودتله

حادث اولانلر حفظ تجربه ده و تقویه ایدر اوهام نفسها
اخلاطی تحریک ایدر مثلا قرمزی نسنه لره نظر دخی حادث
اولان اوهام و کمتده سبب اولور بناء علیه مرعوف
اولان بعض بورنی قناماق معتاد اولانلر ایسه لر بریوق احمر
اولان نسنه لره نظردن منع اولنورلر و بومذکورلر بزم
اخلاط حقنده اولان مقاله مزدر اما بو مقالاتک صوابلرینه
مخالف اولنلره مخاصمه ایدنلر ایله مخاصمه و معارضه حکمائه
مغایر در و راجعدر و الله اعلم التعلیم الخامس فصل واحد

خمس جمل الفصل فی ماهیة العضو و اقسامه اعضا
اول اجسامدر که اخلاط محموده نک مزاج اولندن تولد
ایدر تعلیم اخلاط اربعه ارکاننک مزاج اولندن تکون و تولد
ایلدیکی کبی اعضا ایکی قسمه منقسمدر برنجی مفرد و برنجی مرکبدر
اعضاء مفرده اول عضودر که اول عضوک اجزاء محسوسه سندن
قنقی جزء محسوس اخذ اولنسه اول جزء ماخوذ اسمده و تعریفده
کل مساوی اوله لحم و اجزاء لحم کبی و عظم و عظمک اجزاسی کبی
و عصب و عصبک اجزاسی کبی و هر نه قدر بو مذکورلره متشابه
و اراده اجزاء و اجزاء لحم مجموعی اسم واحده مشارک
اولدیغنه بو اعضالره اعضاء متشابهه تسمیه اولنور و اعضاء
مرکبه اول عضودر که اول مرکبک اجزاسندن قنقی جزء اخذ اولنسه
اسمده و تعریفده کله مشارک اولمیه ید کبی و وجه کبی زیرا وجهدن
ماخوذ اولان قطعه یه مطلقا وجه اطلاق اولنماز و یدده دخی اویله در و بو مرکبه اعضاء
جمزنجه

آلیه دخی در بو نفسک حرکات و افعالنک تمامی اولان اعضاء
مرکبه آلت اولمق حسبیله اعضاء متشابهه نک اولی تحکم در
و تحکم زیرا صلب خلق اولنمشدر بدنک اساسی و حرکاتک دعامه سی
و دیبا جقی اولدیغی حسبیله تحکم صکره غضروف و بعده غضروف
تحکمه بو مشقدر حتی انعطافی قابلدر بو کیفیتله تحکمدن ماعدا
اعضاء سائره صلابتلودر غضروف خلق اولنمه سنک
حکمتی و منفعتی اعضا [illegible]
صلب [illegible] صلبنه متضرر
اولمقدر زیرا غضروف لحم کبی رخو دکلدر عظمک صلابتیله
متاثر اولماز و لکن صلب و قاتی دکلدر لحمک حرکات جانبنده
و حتی و بر مرتبه لحم ایله عظم بیننده غضروف خلق اولندی
تا که حین حرکتده خصوصا ضربه و ضغطه و فقدنه تکلک عضروفی
لحمله دفع ایدوب عظملر منتصب اوله و نه لحمده ضرر و فتنه
بو مثللو فائده لری اولان غضاریف بعضی اوموز باشلرنده اولانلر در
و بعضی کوکسده اولان ایکو تحکملریندن اثناء طرفنه تمنکجی
ایچ و [illegible] و بر برینه منفصل اولان تحکملرک باشلریدر
[illegible]
[illegible] حنجره قصبه ریه نک بعضی بوغوزلری غضروف یاپیدر
[illegible] مفاصل باشلرنده اولان غضروف سببی
ایله مفاصل تحکلری تحاور زلر حسبیله بر برینه تحالم و ضیق اولنمز
او بونلرک هر نه قدر اصطکاکلری زیاده اولورسه ده و احفاف اتلکده

یعنی کوزلرک قپاقلرنده کمکسز اولوب غضروفیه اولان عضلات
مشتمل اولان محللرده عضلاتک زمان حرکتنه مستند وطبالخ
محل اولورلر و عضله ده اولان وترلره دعامه و عماد اولورلر
اما غضروفک منافعندن دورد نجی اولانی اولدر فائده سی بودر که بعض
افعال اقتضا ایدر که انک آلتی و مصدری بین الصلابة واللین معتدل
و متوسط اوله مثلا صوت کبی زیرا صوتک آلتی عظم کبی قاتی
اولسه صوت کریه اولور و لحم کبی یومشاق اولسه حروفی
تقطیع ایلمز و بالجمله صوت حسن و کلام تحسین آلة الصوت
متوسط الحال اولمق ایله حادث اولور پس آلة صوت اولان
حنجره نک غضروفیتی اولدیغندن حسن صوت فائده سی اولور
کما قرره العلامة اعضاء متشابهه دن صکره عصب کم
عصب اجسام در که منبتی دماغ و یاخود نخاع اولور بیاض وبو مشاق
منعطف اولوب ایکی قات اولور صلیبدر و قاتیدر منقطع اولوب
سهولتله ایلمز بو عصبک خلقتنک فائده سی و منفعتی اعضانک حس
و حرکت فعللری اعصاب ایله تمام اولمقدر عصبدن صکره
اعضاء متشابهه اوتار در اوتار بر اجسامدر که عضله لرک
طرفلرندن اوجلرندن نابت اولوب عصبه بکزر اعضاء متحرکه یه
ملاقی اولور و زمان ملاقاتنده اوتار منجذبه اولمغله اعضایی
جذب ایدر اکر بناء که عضله متشنج اولوب قبض و جمع
اولور و وراسنه رجوع ایدر و عضله نک رجوع و انجذابیله
وترک انجذابی و وترک انجذابیله بلاریب عضو انقباض ایدروب

بو کلیده منقبض اولور و بر کره ده اوتار مسترخیه عضوک
ارخا ایدوب کوشه در اینکیچون که عضله منبسط اولوب
وضع اولینه عود و رجوع ایدر بلاریب عضله نک ابن طبلمه
اوتار اوزایوب عضو منقبضه منبسط اولوب اچیلور لکن عضله لرک طولا
استرخا و امتدادی کاهیجه امتداد مرضی اولور تمدد مرضنده حادث
اولان امتداد کبی و کاهیجه امتداد صحی اولور اول امتداد صحی ده بعض
عضلاتله مشاهده ایلدیکمز اوزره ایکی قسمدر بر قسم امتداد
صحی مطبوع در لساندک حال سکوننده اولان امتداد طولیسی کبی
بو امتداد امتداد صحی طبیعیدر و قسم امتداد صحی غیر مطبوع در
لساندک بعض اوضاع و کائناتده ممتد اولوب طشره چیقماسی کبی
بو امتداد صحی غیر مطبوع هر عضله ده اولمماز صاحب قانونک
بو رمزینی شارح علامه بو وجه اوزره تقریر و تحقیق ایلمشدر
لکن بو اوتار اکثر عضلاتک بر طرفندن عضله یه نافذ اولوب طرف
آخرندن خارج اولان عصب ایله ذکر اوتار ربطلی رباطات تسمیه
ایلدیکمز نسنه لردن مرکب اولور بو رباطات حوتک رؤیت و لمسنده
عصبانیدر تکلف نابت اولوب عضله جهتنه کلور و اول جانبده رباط و عصب معا
تشظی ایدوب پاره لنور و الیاف اولور و اول لیفلری عضله یه
ترتیب اولنمش لحم تحشیه ایدوب فرجه لرارات ایله محشوه
اولور عضله دن عضو و مفصل طرفلرینه مفارقت ایدنکی مجتمعه
و منفتله اولوب اول اعضا و مفاصله وتر اولور و بالجمله اعصاب
و رباطاتک انتفاشنده عضله و انفتالنده وتر حادث اولور

هكذا الشارح العلامة اجمل الرواية وجمل العبادة بوندن صكره
ذكر ايدرزكه رباطات مذكوره اول اجسامدركه عصبه مشابه اولورلر
بعضيسنه مطلقا رباط تسميه اولنور وبعض اخرنه اسم عقب
مخصوص اولور عضله طرفنه امتداده متوجه اولانلره فقط رباط
تسميه اولنور عقب اطلاق اولنماز عضله طرفنه متوجه اولميوب
مفاصل عظمك بيننده ياخود اخردن ايكي عظمك اراسنده
واصل اولانلر وايكي شئي برن برينه شد ايدروب باغليانلره
هي رباط تسميه اولنور لكن اسم عقب بوكه خاص قيلنور
وروابطك ايكي قسمي ايچون معا حس اولنماز كه بناء كه [illegible]
كثرت حركت واحتكاكه ابتلا متاذي اولورلردن صيانة عن الاذى
انلردن حس دفع اولنمش ورباطاتده منفعتلري ما تقدمدن
ظاهردر بعضي ايكي منفعتدر كه برن كندودن عضله نك تكوني وبر
ايكي عضوك برن برينه شد وشروده احكامدر ما سبقله
بيان اولنمش بوندن صكره اعضاء متشابهه شريانات در
شريانات اول اجسامدركه قلبدن نابته اولور طولا ممتد
ومجوفه اولور عصبانيه ورباطية الجوهر در اول اجسام ايچون
حركات منبسطه ومنقبضه اولوب هر ايكي حركت بينلرنده
سكونات ايله فصل اولوب ايديلور بو شريانات
قلبه ترويح وبخار دخانيه قلبدن نفض ايدروب
ورفع و باذنه تعالى ارواح اعضايه توزيع وتقسيم
ايچون مخلوقدر شرياناتدن صكره اعضاء متشابهه

اورده دور

اورده درر اورده شريانات بكزر لكن كيلدن بتر وساكنه در حركات
اولمازلر واعضايه اخلاط توزيع ايدر بو خصوصلرده شريانات محالفدر
واورده دن صكره اعضاء متشابهه اغشيه در غشا اول جسمدر كه
ليف عصباني ايله نسج غير محسوس ايله منتسج در اوركوسي رقيق
اولنمار ونحن غايتله انجه در وانيكلي اولور جسم اوزرنده تولد
وستر اولور وكاهيجه محيط اولوب جسمك ظرفي اولور غشا نك
منافع بونلردر [illegible] غشا جسم اوزرنده [illegible]
محافظه ايدر ام الدماغ تسميه اولنان غشا جوهر [illegible] محافظه
ايلديكي كبي وغشا ماده انشا اولان اعصاب ورباطاتدن
تشكل اولنوب ويتفرق ايدن ليفلري وباطنده [illegible] جسمي اخر تعليق
ايدوب اصره وياخود ايكي جسمي برن برينه باغلكليه اريلبدن
يعني بوبركلرك بيل كمكلرينه تعليق ايدوب باغلديغي كبي وغير
حساس اولان جسمه [illegible] سطح اولوب كندو اصابتدن
ايدن اذا بالذات وكندوده ملفوف اولان جسمدن اذا سي
بالعرض حس [illegible] ريه وكبد وطحال وايكي كليه لر ستر ايلديكي
اغشيه لر كبي زيرا بو اعضالرك جوهرنده حس يوقدر بو اعضاده
مصادمه ايدن نسنه لر اوزرلرنده اولان سطوح [illegible] اغشيه
حس ايدروب وكذلك بو اعضالر جوهرنده [illegible] وياخود ورم اولور
انلرك هر برينه غشا حس ايدر اما زيادهء حس بالعرضدر زيرا [illegible] باغلو اعضالر
تمدد ايدنجك بالعرض غشا تمدد اولوب اذيا واحساس الالم
واما اورام غشانك مبدائه وعلاقه اولا لا محاله حس ايدر انلكلجون كه

اورده
دماغ
شد ايدوب
ايدوب

ورمك تقلي عضوينك حبيبك حادث اولان ادجهنا نيت علاقه سي تمزيك
ايدر غشادن صكره اعضاء متشابهه لحمدر لحم اول حشودركه
بودنه مقدم ذكري مرور ايدن اعضاء متشابهه نك خلال وفرجلرينه
حشو اولنوب اعضاء مذكوره دعامه اولمغه قدر حوت اولور حادث
بو مفهوم بر نسخه نك ترجمه سيدر لكن اكثر نسخه ده وهو حشو خلل
وضع عليه الاعضاء في البدن واقع اولمشدر بعض منحذ لقلنده قاوركبر
في البدن معنوي مفاصلك ايكي عظمك بيننده اولان حشو اولان
عظم سمسمانيده يعني سمسم كبي وحشو عظمدن احتراز دنيلمكه
قولنز شارح علامه على التفصيل رد ايلديكي شرحنده مذكوردر هر عضو
ايچون كندو نفسنده بر قوة غريزيه واردركه آنكله اول عضونك
امر تغذيسي تمام اولور [illegible]
قدر تجذوب امساك وغذاء مهضوم عضونه تشبيه والصاق
وفصل غذايه دفعه ايدر كبي ذكر اولنان قوتلر اعضا متفق ومتحد اولدقلريله
صكره وجه آخر ايله اعضا مختلف اولورلر زيرا اعضا كندو نفسنده اولان
قوة مذكوره سي ايله [illegible]
[illegible] وايكي تقديرده
هر برنده نفسنده اولان قوة غريزيه مذكوره سي ايله معا براخر
قوت اولوركه عضو اوندن كندويه راجع قوتي قبول ايدر ياخود بو
مثللو قوتي اولمز بو احتماللر تركيب اولنوب ايكي اوكلي احتماللر ثانيده
اولان ايكي احتماله ضرب اولنسه دورت احتمال حاصل اولور اولكيسي
اول عضودركه هم قابلدر وهم معطيدر وايكنجيسي اول عضودركه آخره

واولامر غدانك انجذابي وانهضامي تمام اولنجه

عضو ديكر سنه مقارن ... راجع اخر قوت ... اولور يا قوة اولماعدا قوة ثانيه مذكوره اولمز

معطا اولور

قوت
ايچونه معطا اولور آخردن قابل وآخذ اولماز اوچنجيسي اول عضودركه آخره نسبته
اخردن قبول ايتمز لكن كندو آخره معطي اولمز دوردنجيسي اول عضودركه قابل قوت ايدر
اولمز كذلك معطي هم اولمز اما اول تعيز قابل ومعطي انك وجودنده
شك يوقدر زيرا اطبا اتفاق واجماع ايلديلركه دماغ وكبددن
هر بري قابل ومعطيدر قلبدن قوة حياتيه وحرارت غريزيه وروحي
قبول واخذ ايدرلر اما دماغ اطبا قتنده مطلقا مبدا حس اولوب
اعضا سايره قوة حس وحركت تمامي دماغدن اولان شوق
وحكمادن بر طائفه ديرلركه دماغ قوة حسيه مبداء دكلدر لكن بعض مشايخ
حسك تمامنه مبدادر وكذلك كبد مطلقا اطبا قتنده مطلقا تغذيه
وحكمانك طائفه مذكوره قتنده تغذيه فعلنك تمامنه مبداء در
وهر حالده قابل ومعطيلك موجود اولور واما اوچنجي قسم دماغده و
آخره قبول [illegible] قسم اولدن زياده مقتدر
مثاللي لحمدر قوة حس وحياتي قبول ايدر لكن آخره اعطا ايتمز بوقدر زيرا
بر قوته مبداء دكلدركه حتى معطا اولمه اما قسم ثاني ايله قسم رابع
يالكز قسم ثانيله اطبا [illegible]
[illegible] فلاسفه نك بو بحثده ارسطو اختلاف ايلديلر ارسطو ديركه
قابل اولميوب معطي اولان قسمك وجودي واردر واول قلبدر
زيرا قوانك اقسام ثلثه سنك محلي ومنشاي قلبدر دماغده قواي نفسانيه
وكبدده قواي طبيعيه قلبدن افاضه اولنمشدر بو وجهله قلب معطيدر
وعضو آخردن قوتي قابل [illegible] قبول ايلمشدر واما اطبا ايله اوائل
فلاسفه دن بعضيسي ديرلركه معطي اولوب قابل اولميان قسمك وجودي

معطا وليان اخره قابل وآخذ اولمياب يعني كندو قسمك وجودي

وحكمانك اعضايه قوات ... توزيع وتقسيم ...

بوقدر اینکجوکه بو قوانک اولا اعضاء دیشه اوردن بهر برینه ویر مشلردر
قلبه قوا حیوانیه مفاضدر و کبده قوا طبیعیه و دماغه قوا نفسانیه
مبدء اولدن اولا اعطا اولوب قلب قوا طبیعیه یعنی قوه غاذیه و توابع
اولان قوتلر وکذلک قوا نفسانیه یی دماغه قبول ایدوب قابل و معطی
اولمشدر ارسطونک قول تحقیقه قریبدر و اصح و اطبا و اوائل فلاسفه
قوللری اوائل نظرده اظهردر و اما قسم رابع یعنی قابل اولمیوب
اخره معطی اوله اولمیانلر اطبا برن برلریله و حکما دخی برن برلریله
اختلاف ایدرلر بر طائفه دیرلرکه عظم و حساس و حس اولمیان
لحمله بر قوت واردرکه او قوت ایله نفسن محافظه ایدر و کندویه وارد
اولان غذایی مشابه ایدر او قوت احاله ایدر و بو قوتک منشا و محلی عظم
کندوسیدر اولوب اخردن قبول ایتمکه قابل اولمامقدر واخرده ایصال قوت
ایتمکه معطی اوله اولمدر پس عظم ایله لحم غیر حساس
بو طائفه اخر دیرکه عظم و حس اولمیان لحمده ذکر ایلدیککز قوت
موجوده فلیدرت و کبدن افاضه ایله
دیکر اول عضوه اولوب قابل
بیان اولنور طبیعه طبیب اولدیغی جهتدن بو ایکی مذهبدن
قنفیسی حقدر بحث و تتبع و برهان ایله تفحص ایلمک واجبدر دکلدر
زیرا فن طبده تفحص اولنسه فعالده مضرت اولمیوب و مضرت
اولمیانه نه لردر بو مذهبلر برینک فعالده مضرتی یوقدر
بو مثللو مسائل طبیه لازم اولان علم اولدن بتسلیم و قبول ایدر
لکن واجب اولورکه ارسطو ایله اطبانک اختلاف ایلدیککز

کبدن

اخردن

صورتده

قسم رابعه ماصدق اولمدیلر
اولنلر قد نصاره ذاتلرنده منفور
وساکن اولوب قوه ذاتیه
کبر اولمشدر بناء عظم و لحم
غیر حساس قابل غیر
معطی اولور

واجب اولمز

مسئله ده

مسئله ده طبیب اعتقاد ایدوب دیدی که اعضاء سائره یه حس و حرکت
قوتلرینی مصدر اولان دماغدر کرک اول قوتلر مبدأ اولدن اولا
دماغه افاضه اولنسون و کرک اولا قلبه افاضه اولنوب بعده دماغ
قلبدن استفاضه ایلسون کذلک اعضاء سائره یه قوه غاذیه یی معطی
کبددر کبد ویردیکی او قوتی کرکسه قلبدن استفاضه ایلسون و کرک
کرکسه کبده مبداء اولدن افاضه اولنسون و بنه طبیه و حکما
ایکنجی اختلافلری اعتقاد ایدوب دیدیلر که عضو عظم وکذلک حساس
اولمیان لحمده اولوب نفسنی حافظ و وارد اولان غذایی هاضم اولان
قوه مذکوره کبددن مستفاددکلدر لکن اول معناجه که عظم قیتنده
موجود غذا و اوایکی عظم ایله کبد بیننده اولان سبیل و یول
منسد اولوب دو طاسی عظمک نفسنده اولان قوه مذکوره سی کالاول
غذاء موجودی هضم ایدر سبیلک منسد اولماسی قوتک فعلنه مانع اولمز
اما قوا نفسانیه بونک خلافنه در زیرا عضوده روح نفسانی
موجود ایکن اول عضو ایله دماغ اراسنده اولان طریق منسد اولسه
اول عضو معطل اولوب حس و حرکتدن قالور موجود اولان ارواح و قوت
ایله فعلنه قادر اولماز و طبیبه واجب دکلدرکه عظم مثللونک قوت
مذکوره سی ذکر اولنان معنا اوزره کبددن مستفاد اولمدیغنی اعتقاد
ایتدکده صکره بینهماده اولان سبیلک انسدادی هضم غذایه مانع
اولمق اوزره قوه مذکوره سی کبددن مستفاد اولوب و یاخود
کبددن اولمدیغنی تفحص و براهین ایله اثبات ایلیه بو تقریرلر کما ینبغی
اتقان ایدنلره اعضانک قبول و اعطا جهتلرندن دورت قسمه
مرور ایلن تقسیمی منشرح اولور و قسم رابع دخی معترض اولور زیرا بو مقاله

ندن و دن

عضو معطل

عظم

مستفاد

اما ظاهر اولور که اعضانک بعضیسی رئیسه و بعضی اوزره رئیسه نک خادمی
و بعضی اوزره مرؤسه بلا خادم و بعضی دیکری رئیسه ده و مرؤسه ده
دکلدر اعضاء رئیسه اول عضودر که قوالرک مبادی اولی اولوب شخصک و یا خود
نوعک بقاسی ایچون یحتاج الیه بالضرورة بقاء الشخص اولان اعضاء رئیسه اوچ عضودر
عضو اول قلبدر قلب مبدء قوة حیاتک مبدائیدر و اعضاء رئیسه نک
دماغدر دماغ مبدائیدر اعضاء رئیسه نک اوچنجیسی کبددر
کبد قوه مبدائیدر اما بحسب بقاء النوع اولان اعضاء رئیسه
بو ذکر ایلدیکمز قلب و دماغ و کبددر و بونلردن ماعدا دردنجی اعضاء رئیسه
انثیین یعنی خصیه لردر بو اعضاء رئیسه یه اضطرار و احتیاج الحق نوعک
بقاسی ایچوندر و بو عضوک منفعتی اتمام هیئة ذکوریة و هیئة انوثیة
و مزاج ذکوریة و انوثیتی اتمام و اکمالدر که ذکوریت و انوثیت انواع حیوانک
عوارض لازمه سندن اولوب مفهوم حیوانیتدن خارج اولمغله ذکوریت و انوثیتی
ایدن اتمام منافعدن عد اولنمشدر و اما اعضاء رئیسه یه خدمت ایدنلره
خدمتی ایکی درلودر بری خدمت مهیئة و آخری خدمت مؤدیه در خدمت مهیئة یه منفعت
دیرلر و خدمت مؤدیه یه علی الاطلاق خدمت دیرلر خدمت مهیئه نک فعلی عضو
رئیسک فعلندن مقدمدر و خدمت مؤدیه نک فعلی رئیسک فعلندن صکره در
قلبک خدمت مهیئه ایله خادمی ریه در و خدمت مؤدیه ایله خادمی شریانلردر
و دماغک خدمت مهیئه ایله خادملری کبد و الات غذادر اما خدمت
مؤدیه ایله خادملری اعصابدر و کبدک خدمت مهیئه ایله خادمی معده
و معده مثللو اولانلردر و خدمت مؤدیه ایله خادمی اورده در و انثیانک
خدمت مهیئه ایله خادمی انثیان جانبلرینه تولید منی ایلیان اعضالردر و
خدمت مؤدیه ایله خادمی ذکرلرده احلیل و احلیل انثیین ارasنده اولان

مرؤسه در

اولمیان عضو

قوای نفسانیه نک

کوکک

و سائر معده مثللو اولان الات غذا اولان الات اولان امعاء

عروقدر

عروقدر و انثیانده و دیشیلرده انثیینه خدمت مؤدیه ایله خادم کذلک
منینک رحمه نفوذی طریقی و منفذی اولان عروقدر دیشیلرده اولان
انثیینک ارککلرده اولاندن زیاده خدمت مؤدیه ایله خادمی واردر اول خادم
رحمدر جالینوس دیرکه اعضالردن بعض عضو ایچون انجق فعل
اولور منفعت اولماز و بعض اخرک منفعتی اولور فعلی اولماز و دیکر
بعضنک هم فعلی اولور و هم منفعتی اولور یالکز فعلی اولان قلبدر
و یالکز منفعتی اولان ریه در و هم فعلی و هم منفعتی اولان کبددر
بز دیرزکه واجب اولورکه بز فعلدن مراد ایلدیکمز بر شخصک حیاتنده و یا خود نوعک بقاسنده
مدخلی اولان فعل اوله که یالکز اول عضو ایله تمام اولور اخره محتاج
اولمز تولید روح اولان قلبک فعلی کبیدر و واجبدر که بز منفعتدن
مراد ایلدیکمز شخصک حیاتنده و یا خود نوعک بقاسنده داخل اولان
فعللرک تمامنده مدخلی اولان نسنه لردر ریه نک هواسی قلبک روحی
اولان فعلنه مهیا قلمسی کبی اما کبد هضم اولده فقط فعلندر
اجرا ایدر و بعده اخلاط هضم ثالثی مهیا قیلوب هم فعلی اولور
و هم منفعتی اولور زیرا کبد هضم اولا دمه ایلدیکی هضم ایله دم
غذائیتی صالح اولدیغندن ماعدا کلجکله اولان هضم ثالث و رابعه
اولان فعللره دخی معین اولمغله منفعتی هم اولدیغنه باشنده اعاده
کلام ایدوب بز دیرزکه اعضادن بعضیسی مفرد تکون ایدر اول اعضا
لحم و شحمدن ماعدا اولان اجزاء متشابهه در و بعضیسی دمدن تولد ایدر
شحم و لحم کبی زیرا اجزاء متشابهه دن لحم و شحمدن ماعدا الوان ایکی منیدن
تولد ایدر براداک منیسی و بر دیشینک منیسیدر لکن حکمانک بعض محققینی

عضوک

داخل اولمیوب لکن

وهضم رابعه

محققینده

رأیی اوزره ارککک منیسنده قوۀ عاقده وارد دیشینک منیسنده
قوۀ منعقده وارد ... اتحاد اولینجه ...
... اولور بینی مایه سی یعنی انفخه ده اولاد تکمیل سود
بینی اتحادی ... اولنمق مراد اولورقی بینی مایه ... قائلدر مجموع سود
منعقد اولمدیغی ... ارککک ... انفخه منتالیدر ودیشینک منیسی
سود متالیدر ... ارککک ... اعضاسی
ماده تکون ... دیشینک ...

رأیی اوزره اعضانک تکونی حالی جنینک یعنی ... انعقاد حالی کبیدر
جنینک تکونی سود ایله بینی مایه سی مجموعندندر

رأیی اوزره

رأیی اوزره اعضانک حال تکونی جنینک حال انعقادی کبیدر
زیرا جنینک حصولی انفخه یعنی بینی مایه سی ایله سودک
مجموعندندر قوۀ عاقده نک مبدئی انفخه وقوۀ منعقده نک
مبدئی سوددر وانفخه ایله سودک مجموعی بینی دن جزءدر
کذلک اعضانک تکونی ارککک منیسی ایله دیشی منیسنک مجموعندندر
قوۀ عاقده نک مبدئی ارکک منیسی وقوۀ منعقده نک مبدئی
دیشی منیسیدر وایکی منی معا اعضانک جزءی اولورلر بعض محشیلرک
بو مقاله جالینوسک مقالتنه قلیلاً بلکه کثیراً مخالفدر زیرا جالینوسک
مذهبی ایکی منینک هر بری هم قوۀ عاقده وهم قوۀ منعقده نک
مبدئی کوریدر وهر بر منیده ایکی قوت موجوددر بلاریب بو قول
هر بر قوت بر منیه خاصدر دیدکلری قوله منافیدر لکن جالینوس
قولی اوزره ارکک منیسی هر نه قدر قوه عاقده وقوۀ منعقده یه مبدا ایسه
لکن قوۀ عاقده سی شدیده وقوۀ منعقده سی ضعیفه دردیمک کرکدر
وه دیشی منیسی دخی هر نه قدر ایکی قوته معا مبدا ایسه لکن قوۀ منعقده سی
قویه وقوۀ عاقده سی ضعیفه دیمک ممتنع دکلدر اما بو ایکی قولک
تحقیقی بزم بعض صاحب قانونک علوم اصلیه ده اولان کتبلرنده
مذکوردر بوندن تفصیلی ذکر اولنه بو تکرار دن بعد ظهور الحبل تسوا
دفع اولنه حیض فالعمولی الله وقت حیضده ظهر چیقاجق قانلر غذا اولور
اولو حامله کم اولادم حیضدک بعضیسی جوهر منیه استحاله ایدر وباخود
جوهر منیدن تکون ایدن اعضاده ... بستن استحاله ایدر بو مذکورلره غذا
ضمن اولور واولادم حیضدک بعض اخری مذکورلره غذا ضمن اولمیوب الخ

لكن اول اعضا اصليه لر ارا سنده اولان فرجه لوك حشو اولور
واعضاء الوارالرثه موجود امكنه لر دم مذكور رحم لحم و يا خود
شحم منعقد اولوب طولر بر رود دم مذكور رحم بعضاً طوق
ما اغذا او ملية غذا و يا خود حشو او لمغه صلاحيتي اولمز
بلكه فضول اولمغله اوزره وضع حمل اولنجه قدر رحمده ملكث
ايدروب بعد الوضع فضل اولمغله اوزره مندفع اولوب حيض
يعني وضع اولوب جنين طوغديقده اول طوغان طفلك
كبد ينك توليد ايلديكي دم انا رحمنده اولان دم يرينه طوروب طفلك
اعضاء اصليه بيننده حشو اولوب اعضاء منتابهه كه
غذاء منمس اولور لحم مثلي دمدن تولد ايدوب آني وارث
و يوست عقد ايدر كه اما شحم دملك مائيتله و دسومتنه حادث
اولور و اني برودت عقد ايدر و حرارت حل ايدر و ايكي سنيده
مخلوق اولان عضولوك اتصالي ايلسه بر نوع بيتشوب
حقيقة متصل اولمز الا بعض عضو اذكره كه سن صباده
منفصل اولور قرنصكره بيتشوب متصل اولور مثلا
سن صباده كمك منكسر اولسه قليلا منجبر اولوب
ينكالا اول بيتشور اما سن وقوفده و ما فوقنده اولان
سنلرده و سن صباده اكثر حالنده حقيقة متصل
اولمز لكن اول منكسر اولان كمكلر اوزرنده دم شيئاً ديكلر
غشا كبرنسنه بتوب بريلان كمكلري جمع ايدروب متصل كبي
ايدر اورده طمرلرينك خوردة لوق كمك كسيد سن صباده

ما جه لينه

يا رجلينه اذكره ملتئم اولوب حقيقة متصل اولور اما اوردهلرك
بيو كلري اصلا متصل اولمز انلرك اتصالي دخي مبوا ابلده اولور
وايكي سنيده مخلوق اولان بر جزء نقصان اولسه اول انفصال
اولان جزئك بر لي نابت اولوب بتمز اول محل بلا جزء ناقص
قالور عظم و عصب كبي عضولردن ناقص اولانك يرينه عظم او
وعصب آخر بتمز اما لحم كبي دمدن مخلوق اولان عضو منقلع و منقطع
اولسه اول لحمك بر لي لحم آخر بيتوب يريني طولدروب ملتحم اولور
و اول عضولر كندو ذقوة منز اولاندن مدت مخلوق ولكه منقلع
اولوب جيقسه اكر عهد منزيده قريب ايسه اول عضولك يرينه
برمثلي نوع بتر صبينك ديشي جيقدقده يرينه او ديشي بتر اكر عهد
منيه بعيد اولوب اول عضولك ماده سنيقه اولان مزاج منوبيسي اوزره
مزاج آخر كلر ايسه اول عضو منقلعك محلي خالي قالوب يرينه بر
مثلي نوع كلمز كبير ينك سننك جيقماسي كبي بنه بيتز ديز كه حساسه
و متحركه اولان عضو واحدك بعضي كره مبداء حس و مبداء
حركت عصب واحد اولور و بعضي نوع ايروا ولوب مبداء حس بر
عصب اولور و مبداء حركت عصب آخر اولور كه مبداء حس و حركت
عصبدر قواء نفسانيه يي اعضايه اعصاب بر نوع غير رنسنه
ايصال ايلمز و بيه بيز ديرز كه غشا ايجنده ملفوف او دورلان
احشا يعني معده و بغارسوق كبي آلت غذا لرك او زرنده اولان
اغشيه لرك بيتجك محلي كوكس و قارنيك ايج طرفنده اولان
غشاء مستبطنلر بنك بر يدر اما كوكسده اولان [illegible]

مجاب منصبف و اورده و شریانات و ریه کبی عضولرک اغشیه لرینک منبتی
بتیه جلت مخلی [illegible] ضلع لرک ایچ طرفلرنده اولان حجاب مستبطندر و
اما جوفلر اولان اعضاء و عروقلرک اغشیه لرینک منبتی بطنده عضلات تک
ایچ طرفنده اولان صفاق مستبطندر و بونده دخی ذکر اولنان اعضاء لحمیه نک
صعصریه لیفیه اولور عضلده اولان لحم یا خود عنبر لیفیه اولور
کبد کبی و کات [illegible] و کذا ارادیه نک
آلتی عضلهده اولان لیفلر حرکت طبیعیه دخی [illegible] مرکب اولان و کث
ازدراده اولان و لکن لیفلر ازدراد ابتلاع و یودمق معناسنه در لیفی
موربه لیفلر اوضاع و هیئات مخصوصه لری اعتبار ایله قوالرک بیرر
فعلنه آلتلردر لیف طویل جاذبه آلتدر و لیف عریض دافعه و عاصره
آلتدر و لیف مورب ماسکه آلتدر و اعضادن اورده مثالینه طبقه
واحده اولنلرک لیفلری بو انواع ثلثه یعنی لیف طویل و عریض و مورب لر
برلر ایله منسج اولوب اورلمشدر اما اعضادن ایکی طبقه اولنلرک لیف
عریض طبقه خارجیه ده اولور لیف طویل و لیف مورب طبقه داخلیه ده
اولورلر لکن لیف طولنک سطح باطنه میلانی اکثر در و بونک بو منوال اوزره
مخلوق اولدیغی حکمت و مصلحتی فعللر متضاده اولان ایکی آلت بر محلده
مجتمع اولمقدر لیف طویلک فعلی جذب و لیف عریضک فعلی دفعدر
جذب ایله دفع ضدلر اولمغله آلتلرینک بر محلده اجتماعی مناسب کلدر
بلکه اولی اولان لیف طویل ایله لیف موربک اجتماعیدر اینچون که طویلک
فعلی جذب و موربک فعلی امساکدر بو فعللر بربرینه ضد دکلدر

لکن

لکن اعاده لیف عریض [illegible] قوتهما ماسکه یه احتیاج
قلیلدر زیرا که امعانک احتیاجی قوت جاذبه و قوت دافعه یه در
و جامعی محیطه اولان اعضاء عصبانیه ایکی قسمدر قسم اول
اول عضو عصبانی ایله محاط اولان جسمک جوهرلری بیننده ملایمت
و مجانست اولوب بینهماده غرابت اولمیه و قسم ثانی بینهماده مجانست
اولیوب غرابت اوله [illegible] ادوار محیط اولان شرائین و غرائی محیط
اولان اورده کبی و قسم ثانینک بعضیسنک طبقه سی بردر و بعضیلرینک
طبقه سی ایکیدر شرائین ایکی طبقه در و طبقه سی ایکی اولمیه [illegible]
[illegible] شرائین یعنی نبض طمرلری دائما حرکت ایدر و دائما متحرک اولان
جسم [illegible] و تاقی [illegible] ایله [illegible] باغلنمق لازمدر و دائم
و حرکت ایله منشقوق اولوب پاره لنمسی اینچون [illegible] در و بونلر
اولان ارواح محزونلر تحلل ایدوب منافذلرینه منتشر و المسوف ایدوب و یا خود
طمطراق [illegible] ایچون زیرا طبقه واحده خفیف
اولمغله منفذلری چوق [illegible] استشعار اولنور بس قوت مصوره
ضرورت حیاتیه اولان ارواح [illegible] مجاریلرینه احتیاط ایدوب
خالقها ایکی قات اولمق اوزره تصویر ایلدی تا که ارواح تحلل ایله و دم انشقاق
عروق ایله تلف اولوب خطر عظیم واقع اولمیه و اوجنجیسی مجمع بر عضو کلزوده
قوت دافعه هر برینک وجودینه محتاج اوله بلا اختلاط هر بر اجوف بر آلت
اولمیه محتاجدر و بو حال ایسه عضو مذکور ایکی قات اولمغله اولور بونک
نظیری معده و امعادر و دوردنجیسی هر بر عضو که بر برینه مغایر
کلنز [illegible] ایکی [illegible] فعل [illegible] صدور ایلیه او عضو تفریق ایدوب ایکی طبقه قلنمق

لكن اعماده ليف عريض اولمز زيرا اعمانك قوۀ ماسكه يه
احتيا جي قليلدر بلكه اعمانك احتياجي باكثر قوۀ دافعه يه
وقوه دافعه يه در واجسامي محيط اولان اعضاء عصبانيه
درونده محزون اولان جواهر محافظه اعتباريله
ايكي قسمدر قسم اول عضو عصباني ايله اجينده اولوب محافظه
اولان جوهر بينده مجانست ومماثلت اولوب بينهاده
غرابت اولميه اعضاي محيط اولان غشاكبي قسم ثاني
بينهاده غرابت اولوب مجانست اولميه اروا حي محيط اولان
نبض طمرلري كبي كه شرائين ديرلر وغذاي محيط اولان
اورده لركبي قسم ثانينك بعضيسي بر طبقه اولور وبعض
اخري ايكي طبقه اولور شرائين ايكي طبقه در وايكي طبقه
اولمسنده فوائد واردر فائده اولي جسم عصباني منزلوركي
شفقدن ويارلنمكدن حفظ وصيانتدر زيرا جسم عصباني
اولان نبض طمرلري دائم الحركتدر حتى كه دائم الحركت
اولان آني محكم وثاق ايله باغلمق واحتياط ايدوب باغلمق
متانت استحكام ويرمك لازمدر فائده ثانيه عضو عصباني نينك
درونده محزون اولان روح مسامات عضودن تحلل
ايدوب عضوك يارلنمسي ايله دم شرياني ضياعندن
وقايه وحفظدر زيرا ارواح مدار حيات ودم شرياني
ارواحك مركبيدر بونلرينه ومحافظه سنه اهتمام
واحتياط لازمدر شرائين طبقه واحد اولسه منافذك

اجيق

اجيق اولمسن ودوام حركت ايله نبض طمرلري يارلوب
تفرس واستشعار ايلديكمزه بناء حمل ايدرز كه طبيعت كليه
صيانته اهتمام واحتياط ايدوب شرائينك ايكي طبقه اولمسني
اقتضا ايلدي فائده ثالثه معده وامعاء سائره دن هر بري
ايكيشر طبقه اولوب قوه جاذبه طبقه خارجيه ده وقوه
دافعه طبقه داخليه ده اولوب

فائده رابعه لتنوع من المزاج الانواع

برله برينه مغاير ايكي فعلك مصدري عضو واحد
ايكي طبقه اولمق مناسب وامر صواب اولوب
بونلرك توضيحي بودر كه معده
عضو واحددر ومعده دن ايكي فعل صادر اولور بري حس
واخر هضمدر حس بارد المزاج اولان عضو عصباني ايله
حادث اولور وهضم حار المزاج عضو لحماني ايله حادث
اولور ايكي طبقه اولوب داخلي عصباني
اولوب مصدر حس اولدي وخارجي لحماني اولوب مصدر
هضم اولدي وبونك عكسي اولوب داخلي لحماني وخارجي
عصباني اولمديغنك وجهي بودر كه عضو هاضم مهضوم اولان
غذايه مماس اولمق لازم وواجبدر كلدي وقوه لامسه ندن حفظ

ملموس مماس اولمز قچن حادث اولماز اکر معین نك داخلی
لحمانی وخارج عصبانی اولسه خارجی اولان عضو عصبانی غرایب
حسه مبدا اولمزدی ینه بز دیرز که بعض اعضانك مزاجی
دمك مزاجنه قریب اولور لحم کبی دم لحم تغذیه ده اولان استحالات
ایچون تصرفات کثیره یه محتاج اولماز انیکچون لحمده تجاویف
وبطون قلنمدی زیرا غذا لحمه ملاقی اولدیغی کبی لحمه استحالة
ایتمکله مدة کثیره مکث ایچون بطون وتجاویف اولمق ایجاب
ایلمدی واعضادن بعض آخرك مزاجی مزاج دمه بعید اولور
دم عضو کبی استحالده بقدیم استحالات متدرجه یه محتاج اولور قلب
واستحالات متدرجه نك حصولی متمادی اولوب دم غدادی اولمزینجه
اقامت ایدجك بر محله محتاج اولدیغنه بناء بو مثللو عضوده [illegible]
تجاویف خلق اولندی [illegible] بعضلرنده بر تجویف
قلندی عظم ساقین یعنی انجك کمکلری کبی و بعض اخرده متعدد کمکلر
تجویفلر قلندی فك اسفل یعنی آشغی طرفده اولان چکه کمکی کبی هر اعضاکه
مطلقا تجویفه محتاج اولمیه وقتنه وفا ایده جك غذادن زیاده غذای
میده جمعنه محتاجدر تدریج استحالاتی تکمیل ایدوب زمان آتیده غذا
اولمیه صالح اولسون ایچون اعضاء قویه رئیسیه وارد اولان
فضولکه جلطیر اولان اعضاء ضعیفه یه دفع ایدر قلب فضولنی
ابکی ابطه یعنی قولتغه و دماغ فضولنی قولاق اردنه وکبد
فضولنی اویلقلره دفع ایلدکلری کبی الجملة الاولى من هذا
التعلیم فی العظام وهی ثلاثون فصلا الفصل

الاول

مشاکلنه

وافرازنه

جوارنله

بلغ

الاول منها قول کلی فی العظام والمفاصل عظام بر نوع عضودر که
تحتنده اصناف کثیره سی وارددر جملهٔ اصنافندن صنف اول عظملرکه
آنك بدنه قیاسی اساسك بنایه قیاسی کبیدر تنکیم بنا اساس
اوزره قورلدیغی کبی بدن دخی اول عظام اوزره قورلمشدر فقار
صلب مثللو اول عظام خرزات ظهر دخی دیرلر سفینه اولان نصب
اولنان خشبه اوزره بنا اولندیغی کبی بدن انسان دخی خرزات
مذکوره اوزره بنا اولنمشدر صنف ثانی اول عظملرکه انك
بدنه قیاسی مجن و وقایه نك یعنی قالقان دیدکلری سلاحك
[illegible] قیاسی کبیدر یافوخ عظملری یعنی باشده اولان دماغ
حاوی کاسه کبی کمکلر صنف ثالث اول عظملرکه آنك بدنه
قیاسی مصادمات و موذیات مستعلیه دن دافع اولان سلاح
قیاسی کبیدر اول عظمه سنسن دیرلر جمعی سناسن کلور در
فقار ظهر اوزره دکن کبی نابت اولوب مصادماتدن
وقایه سنه لردن فقراتی حفظ ایدر صنف رابع اول
عظملرکه بار ما قلرده اولان مفاصل کمکلری بیننده اولان
فرجه لری حشو اولورلر اکا عظم سمسمانی دیرلر سمسم کبی یاشوق
اولدیغی ایچون صنف خامس اول عظملرکه علاقه یه محتاج اولان
اعضایه تعلق ایدوب علاقه سی اولور عظم لامی کبی حنجره عضله
ایله لسان مثللو لرك اول عظم علاقه سیدر قلم یونانی ایله یازلان
لام رسمنه مشابه اولمغله اکا عظم لامی دیرلر وبالجملة اصناف
عظام ابدانه دعامه و قوام کبیدر واول عظم که آنك مفصل

ووقایه نك

فقط بدنه دعامه و وقایه اولمغه منحصر اولور تحریك اعضاده

مدخلی اولمیه اول عظم مصمت اولور یعنی تجویفی اولماز لکن

اعضاده بولنماسی ضرور اولان مسامات و فرجه لر موجود در

انلرك وجودی مصمت اولمسنه خلل ویرمز و اول عظم که بذنك

اکه احتیاجی و کت ایچون اوله [illegible] محتاج اوله مقدار تجویفی

زیاده اولور [illegible] وسطی اولور آنیکیچون که تجویف منوال محرر

اوزره اولان عظمك غذاسی متفرق اولمیوب وسطنه اولان تجویف

موصوف بز لوده مجتمع اولور [illegible] عظم حشوی اولور و اول

حشوه مخ تسمیه اولنور لسان ترکی اوزره ایلك دیرلر و بو

عظمك تجویفی تعریفده ذکر اولنان اوصافك هر برنده بر

فائده وار در ذکر اولنان تجویفك زیاده و واسع اولمسنك

فائده سی اول عظمك خفیف اولمسیدر و تجویف واحد اولمسنك

فائده سی عظمك صلابتی زیاده اوزره اولمسیدر و عظمك صلابتنك

فائده سی حرکه عنیفه ایله منکسر اولمامسیدر و مخك فائده سی ما تقدم من

شروح ابتدیکمز منوال اوزره عظمی تغذیه ایتمکدر و دائما مخ

مذکور عظمی ترطیب ایتمکله عند الحرکه تخفیف و یبوست طاری

اولوب و جفاف حسیله تفتت عارض اولمقدن عظمی حفظ در

و مخك فائده سی اخرا سی بودر که اولمخ ایله عظمك تجویفی مملو

و محشو اولمغله عظم مصمت کبی متین و مستحکم اولور

عظمك تجویفی قلیل اولور الوجه [illegible] و ثاقت و متانتی اکثر

اولوب و تجویف اکثر اولور الوجه خفتی زیاده اولور

دعامه اولمق ایچون اولدیغی کبی

وهم تجویف واحد اولوب تجویف

تمامینه

حاجت

عظام

عظام مشاشیه ده حاجت خفته اکثر اولمغله تجاویف کثیره لو

خلق اولنمشدر عظم مصفات کبی زیرا مصفاتده اولان تجاویف

اسفنجیه غذا ایله ممتلی اولدیغندن حاجت افضول محاطیه مزنوعیزه

و وجنه و هو [illegible] دماغه وصولنه سبیل [illegible]

اولمسی عظم [illegible] عظمك خفتی و تجاویفك کثرتنی ایجاب

و اقتضا ایلدی و عظامك کلیسی بر برینه مجاور و ملاقیدر

ار الرنده مسافه کثیره اولماز بعضیلرنده مسافه قلیله موجود

اولور لکن اول مسافه قلیله بی عظم ملحق اولان عضو عضوده

و یاخود عضو وه شبیه اولان اعضاء سائره دولدورب

ملاقی و متصل حکمنده اولورلر و ایکی عظم اراسنده مسافه قلیله

اولوب ما تقدم منه ذکر اولنان منافع عضو و فی اقتضا ایدرسنه

بولنمسه اول ایکی عظم بر برندن منفصل [illegible]

متصل اولسونلر ایچون عضو وف ایلدا اول مسافه اشغال و امتلا

محتاج اولمز لحم ایله امتلا کا قدر فك اسفل یعنی آلته اولان

چکه کبی بو منوال اوزره در عظامك بر برینه مجاورتی وجهله

اولور وجه اول مجاور اولان ایکی عظم اراسنده مفصل سلس اولور

وجه ثانی بینهماده مفصل عسر اولور یعنی صعوبتله حرکت قابل اولور

وجه ثالث بینهماده مفصل موثق اولور یعنی اول مفصل مانع حرکت

اولاجق قدر باغلو اولور لکن وثاقتی کاهیجه درز ایله و کاهیجه

مرکوز اولمغله یعنی احدهما آخره مرکوز اولمغله و کاهیجه بر برینه

مثللو [illegible] ایله یاپشمغله اولور وجه اول یعنی مفصل سلس اولان

اول مفصلدر که ایکی عظمك برسی اولت ایله حرکت ایدر و عظم آخر

حرکت ایلمز مفصل رسغ کبی

مصفات بونده ذکر اولندی

ورا یچه ایله مکیف هوانك

اولعب ما تقدم منه مذکور

منافع اکون مخلوق

موجود اولان

غیر موثوق

صورتده بالكليه ايكي عظمك حركات ممتاده سن سهولت ايله حركتي
امدر اولان مفصلدر عظم حركت ايله ...
وكثير زيرا بيلكله انثناء اولان عظم متحرك محظم ساعد
يعني قول ايكي ساكندر و وجه ثانيده بينهما عسر اولا عني موثوق
اولان صورتده بالكليه ايكي عظمك بر صعوبت ايله حركت ايدر
رسغ ايله مشطما بينينده اولان مفصلك حركتي كبي
مشطك اولان ايكي عظم بينينده اولان مفصلك كبي
اما وجه ثالثده يعني بينهماده مفصل موثوق اولان صورتده
ايكي عظمك بر ايجون بالكليه حركت ممكن اولماز عظام قسمك
مفصللري كبي قص صدرك وسطي واصلاعنك ملتقا اولديغي يرلر
بو قسم ثالثده وثاقه دكر طريقي ايله اولور ايكي عظمك برنده
زياده وبرنده نقره اولوب او زياده نقره ايچنده مركوز
ومغروز اولمق ايله اولور وبو قسم ثالثده اولان وثاق درز ايله
اولمق ايكي عظمك هر برينك منشار كبي تحاريز ايله ... يعني
دسته كبي بربرينه متصل ديشلري اولوب احدهما ديشلري
اخرك ديشلري اراسنه كيروب كباد لنمغله اولور ... صفار
صفايح كاسه بو منوال اوزره تركيب ايدرلر بو وصله شان
ودرز تسميه اولنور عظام قحفك مفصللري بو منوال اوزره مدرزدر
وقسم ثالثده بطريق الالزاق اولان مفصلدر طولا ... واولان
... لكلري كبي وعرضا ملزوق اولان فقرات سفليه نك مفصللري كبي
زيرا فقرات عليانك مفاصلي موثقه دكلدر

الفصل الثاني عشر

واما الجمجمة فهي مركبة من سبعة اعظم اربعة كالجدران وواحدة كالقاعدة
والباقيتان يتألف منهما القحف وبعضها مشعوب الى بعض بدروز
يقال له الشئون وهذه السبعة غير قبائل الراس   فانوجه

في تشريح عظم القحف ومنفعته بالجمله عظم قحفك منفعتي دماغه
جنه ساتره اولوب آفاتدن دماغي محافظه در اما قبائل كثيره وبريندن
زياده عظمدن تركيب اولنماسنك منفعتي ايكي جمله يه منقسمدر جمله اولي
اولان منفعت ايكي صنفدر صنف اول احدهما يه اصابت ايدن آفت
اخره اصابت وسرايت ايتممك منفعتيدر زيرا جمله قحف عظم واحد او
برطرفنه اصابت كسر وعفونت مثللو افتلرك حصرينه طرف اخره اصابت
ايلمسي واجب ولازم اولور اما عظم قحف متعدد اولمغله سرايتدن
وجوبي مندفع اولوب كاهيجه بالمجاورة ساري وكاهيجه بالمغايره سالم
اولور وصنف ثاني عظم واحد ده اولان بر نوع طبيعتدن دفع
عسرت منفعتيدر زيرا ذكر اتي خصوصلر اقتضا ايدر كه عظم قحفك
بعض مواضعي صلب وبعض آخري لين اوله وينه اقتضا ايدر كه
بعض محل متخلخل وبعض متكاثف وكذلك بعض جزء رقيق وبعض
آخر غليظ اوله عظم قحف عظم واحد اولسه طبيعت واحده اولمغله
بو مثللو افعال متضاده نك صدورنده طبيعته تعب وحيرت كلمك
بالبداهه ثابت اولوردي اما عظمك وعظمه اولان طبيعتك تعددي
ايله مضرت مذكوره نك انتفاء منفعت جليله اولور اما جمله ثانيه
اولان منفعت قحف شئونه قياس ايله معتبره اولان منفعتدر
يعني جدران قحفك دروز اعتبار ايله حاصل اولان منفعتدر
بونده اول منفعت دخي ايكي صنفدر صنف اول نفس دماغه قياس
ايله حاصل اولان منفعتدر بو وجهله كه دماغدن تحلل ايدوب متنافس
عظمده نفوذي ممكن اوليان ابخره غليظه نك خارجه چقمه سنه دروز

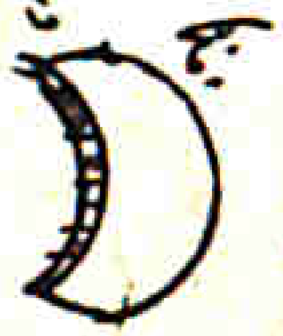
وشئون مذکوره سبیل وطریق اولور دماغ مضرت اجزادن نقی وپاک
اولور ودروز اعتبار ایله اولا منفعتک صنف ثانیسی دماغده
نابت اولان اعصابک منفصل الیافک خروجنه درز مذکورنک
طریق اولمسیدر و درز مذکورهنک ایکی منفعتی دخی واردرکه
هم دماغه قیاس ایله وهم ایکی شئ آخره قیاس ایله اعتبار اولنور
اولکی منفعت درز مذکورهنک عروق وشرائینه طریق اولمقدر
وایکنجی منفعت دماغی حاور اولان حجاب غلیظ شئون مذکورهیه
تشبث وتعلق ایتمکله دماغک ثقلی واغرلغی تخفیف اولنمقدر زیرا
او تعلق سببی ایله مستقل اولوب دماغه محمول اولماز ایکی امر
سببی ایله تحققک شکل طبیعیسی استداره در اول ایکی امرک
بریسی داخله قیاسیله در واول منفعت جوهر دماغک محلی واسع
اولمقدر زیرا ایکی جسمک محیطلری متساوی اولوب بری کری
الشکل وبری مضلع اولسه شکل کرینک داخلنک مساحتی
مضلعک مساحتی داخلیندن داخلی مساحتندن ازید واکثر
اولور واستدارهیه موجب ایکی امر ومنفعتک ایکنجیسی مصادمات
خارجه نظر ایله اولور واول منفعت مصادمات خارجیهدن
تحققک منفعل اولمسیدر زیرا شکل کرینک انفعالی اشکال سائرهنک
انفعالندن قلیل اولور زاویهسی اولمق حسبیله وتحققک خلقتی استداره
سی ایله طولانیدر زیرا اعصابک منابتی طوله موضوعدر منابتنده
اعصاب تزاحم ایلیسون ایچون طولی زیاده اولمق تحققک شکل طبیعی
اولور وتحققک ایکی طرفندن نتوء وارتفاعی واردر بری قدامده وبری

خارجی دماغه واصل اولان

وایکی منفعت

تضاغط

خلفه در

خلفه در زیرا بو ایکی نتوء وارتفاع اولمسه قدام وخلف
طرفلرندن نابت مخدر اولان اعصابه محل قالمزدی
اول اعصابک بقاسی ایچون نتوء شکل طبیعی اولدی ونتوء ملو
شکلک حقیقی اوچ درزی وایکی عدد کاذب درزلری واردر
درز ثلثهٔ حقیقیهنک درزاوسی اعظم [illegible]
ادلرینه درز مشترکدر وقوسی الشکلدر هکذا
وبو درزه اکلیلی دیرلر درز ثلثهٔ حقیقیهنک ایکنجیسی راسک
طولنی منصف درز مستقیمدر پاکه درز مستقیمه سهمی
دیرلر لکن درز سهمی بر طرفدن درز اکلیلییه منتهی اولمغله
منتهی اولدیغی جهتده سفود دیرلر بو درزک شکلی عمود ذکر وسطنده
اولور بو شکل سفودینک مشابهی شول قوسک شکلیدرکه عمود
بر وسطنده بر مستقیم خط قائم اوله هکذا
ودرز ثلثهٔ حقیقیهنک درز ثالث خلف راس ایله قاعدهٔ راس
اراسنده مشترکدر زاویه هیئتنده اولور زاویهنک نقطهسنه
سهمنک طرفی متصل اولور بو درز ثالثه درزلاوی دیرلر
قلم یونانی ایله یازیلان لام هیئتنده اولدیغی ایچون وهو هکذا
ل بو درزلاو ذکر سابق اکلیلی وسهمی ایله جمع اولنسه
شکلی بو منوال اوزره اولور
اما کاذب اولان ایکی درزلر راسک طولنده اولورلر سهمنک
صاغنده وبری صولنده اولوب سهمیه موازی ومحاذی اولورلر لکن

بو ایکی درز کاذبلر محکک عقمنده داخل اولمازلر انجق ظاهرنده اولورلر
اینکیچون اول ایکی درزه قشر یانی دیرلر قبوقده اولان
درزه مشابه اولدیغی ایچون بو ایکی کاذب درزلر درز حقیقی
ایله جمع اولنسه هیئتوری شکلی بومنوال وزره اولور
بو مقامده کلنجه ذکر اولنان اشکال تام الدرز اولان رأسک شکل
طبیعیسیدر اما رأسک غیر طبیعی اولان شکلی اوجدر اولکیسی رأسک
شکل طبیعیسنده موجود اولان ایکی نتوءدن قدامده یعنی اوک
طرفده اولان نتوء بولنمقدر بو نتوءی ناقص اولان رأسک
الکلیکی درز اولمز شکل غیر طبیعینک ایکنجیسی رأسک خلفنده ایله مسمی اولان
یعنی اردنده اولان نتوءک اولماسیدر بو رأسده درز لاو اولمز
شکل طبیعینک عکسی اوچنجیسی رأسک قدام وخلفنده موجب اولان
نتوءلرک ایکیسی اولمقدر بو صورتده رأس طولاً وعرضاً
متساوی کره حقیقیه کبی اولور اطبانک فاضلی جالینوس محیط
دیرکه بو شکلده داخل محیطده اولان ابعاد طول وعرضده برابر
اولدیلر ایسه بو عدالت اقتضا ایدرکه بو وزده عدالت اوله
شکل طبیعیده طولده درز واحد وعرضده ایکی درز وار ایدی
شکل غیر طبیعینک اوجنجی شکلنده عدالت اقتضا ایدرکه طولده
درز واحد عرضده دخی درز واحد اوله وعرضده اولان درز عرضک
وسطنده اولوب قولاقدن قولاغه قدر اوله نتکیم طولده اولان
درز صو رأسک وسطنده اولدیغی کبی وبنه فاضل مزبور جالینوس

دیرکه

دیرکه شکل غیر طبیعینک ذکر ایلدیکمز اشکال ثلثه‌سندن ماعدا
شکل رابع اولمق احتمالی یوقدر زیرا شکل رابع اولمق انجق
رأسک عرض طولندن زیاده اولمغله اولور و بطوندن دماغ
رأسک طولنده اولمغله طولک نقصانی بطونک تضایقنی
ویا خود جوهر دماغک قدر کفایه‌دن نقصانی اولمسنی
اقتضا ایدر بو ایکی امردن هر بری حیاته منافیدر و طولک
نقصانی اولمسی محتمل دکلدر بو که بناء بقراطک اشکال رأسی
دورتدر بر طبیعی واوچ غیر طبیعی دیدیکنی جالینوس
تصویب ایدوب بقراطک بو مقالی اکثر صوابدر دیدی فاعرف
ذلک

الفصل الثالث منه فی تشریح ما دون القحف

فصل ثانیده تشریحی شرح وبیان ایلدیکمز عظم قحفدن
ماعدا رأسک بتن عظمی وار در دورد بنده جدرات
دیرلو بیت دماغک دیوارلری مثابه‌سنده و برقاعده
وتمل مثابه‌سنده در بو جدران اربعه بالجمله یافوخدن
یعنی کله قحفدن اصلبدر اینکیچون که سقطات صدماتک
اکثری جدران اوزره واقع اولور ویافوخ یافوخک تخلخلنه
وسخافته مساس حاجت زیاده دیر ایکی وجهدن وجه
اول دماغدن تحلل ایدن اجزاء دخانیه منافذنه نفوذ تخلخل
ایتمکدر زیرا وسخیف اولان جسمک منافذ و منافذی
سخیف و واسع اولور و وجه ثانی جوهر دماغه تعلق
واغولیغی قلیل اولمقدر جدران اربعه بیننده زیاده صلابتو

مؤخرده یعنی آکسه ده اولان عظم جداردر زیرا اکسه طرفی
کوزدن غائبدر کوز آنی محافظه ایدهمز موذیات اکثریا
آکسه یه اصابت ایدر جدران اربعه دن جدار اولی
جبهه در یعنی آلن کمکیدر وجبههنک حدی وسنوری فوق
طرفندن قحف ایله جبههنک مشترک اولدقلری درز اکلیلیدر
طرف اسفلدن سنوری اولدرزدرکه درز اکلیلینک
برطرفندن بدء ایدوب اسفل طرفنه ذاهب اولوب حاجب
وقاشلر قتنده کوزلره مرور ایدوب اکلیلینک طرف آخرینه
منتهی ومنتهی اولور اما صاغنه وصولنه اولان ایکی جدارلر قولاق
اولان کمکلردر او ایکی کمکلره حجریتین دیرلر زیاده صلابتلو اولدقلرندن
وبو ایکی جدارده هر برینک حدی فوق طرفندن درز قشری
یعنی سهمینک صاغنده وصولنده اولان کاذب درزلردر وطرف
اسفلدن اولدرزدرکه لامینک طرفندن کلوب مرور ایدوب
واکلیلی یه منتهی اولور وقدامندن حدی اکلیلینک برجزئیدر
ودرز لامیدن برجزئیدر یعنی برمقدار لویدر اما دوردنجی
جدار یعنی خلفده اولان جدار فوق طرفندن درز لامی واسفل
طرفنده اولدرزدرکه باش کمکی ایله وتد یعنی قاعده بیننده
مشترکدر اولوب لامینک ایکی طرفلرینه منتهی اولور
اما دماغک قاعدهسی بر عظمدرکه دماغک عظام سائرهسنی
تحمل ایدوب کتورر اکه وتد تسمیه اولنور بو وتدک
غایتده صلابتی وصلابتنده مصلحت ایکی وجهله در وجه اول
وارددر مصلحت ومنفعت
صلابت

جدارلر وسنورلری

حدودی

صلابتی جمله معین اولور وجه ثانی اصلب اولان عفونته آز قبول
ایدر قواعد دماغده موجود اولان فضولدک تعفنی اکثر انلرایت
ایدر عظم قاعده تحت فضولده اولمغله دائما مواده مصب
اولور بناء علیه تصلیبنده احتیاط اولنمق اقتضا ایدر ویمین
ویسارده اولان صدغلرک هرجانبنده ایکیشر کمک واردر
صلابتلودر صدغک طولنده مورب موضوعلردر صدغه
مرور ایدن عصبه ستر ایدوب اورترلر اکه ازواج تسمیه
اولنور الله اعلم

الفصل الرابع فی تشریح عظام الفکین

عظام فک وصدغدن هربرینک عددی عظاملری فکلک
دروزنی بیان ایلدیکمزده ظاهر ومتبین اولور دروز فک
بیاننده بردیرکه فک اعلایی فوق طرفندن تحدید ایدر
اول درزدرکه فک اعلا ایله جبهه بیننده مشترکدر اول درزک کوزک
التندن مرور ایدوب بر صدغدن بر صدغه واصل اولور
وآلت طرفندن دیشلر منابتی یعنی بیتدیکی محل تحدید ایدر
وایکی جانبدن سنوری اولدرزدرکه ناحیه اذندن
کلوب اذن جانبنه ایله عظم وتد اراسنده مشترک اولدر بو
حالیه عظم وتدینک آزودیشلر وراسنده اولان
محل ایله فک اعلا بیننده مشترک اولور وقلیلا انسی طرفنه میل
وتثنی ایدر وتثنیدن صکره حادث اولان درزک طرفی
ذکر اولنان فک اعلایی طولا تقسیم ایلیان درزک اسفلنه
منتهی اولور بو ذکر ایلدکلریمز دوز اول درزلردرکه فک اعلایی

بعض اردنده

وتدینک

بكليتها تحديد ايدر و بو حدود دده داخل برازد روز نحو وارد كه
فلك اعلايي اولدروز عظام متفرقه يه تقسيم ايدوب عظام
مقسومه يه حدود و سنور اولورلر و اد وز داخليه نك اوكسر
قربيا اشارت ايلديكمز درز درزكه فلك اعلايي طولا تقسيم ايدر
و ايكنجيسي اول درزدركه ايكي قاشك اراسندن بدء ايدوب
ايكي اوك ديشلر اراسنده محاذاتنه و قارشوسنه واصل اولور
منتهي اولور و اوچنجيسي اول درزدركه درز ثانينك بدء ايلديكي
محلدن يعني ايكي قاش اراسندن بدء ايدوب ميلان ايله منحدر اولهرق — قاش
رباعيه ايله ناب اراسنده منتهي اولور رباعيه ايكي اوك ديشلرك صاغلرنده
و صوللرنده و كذلك ناب رباعيه نك صاغنده و صولنده اولان
بر ديشدر ربو درز ثالث يالكز صاغ طرفه مخصوص دكلدر
بلكه صاغ طرفده اولديغي كبي صول طرفده دخي واردر فلكك داخلنده اولان — صول طرفده
اشبو ذكر اولنان درزلر اوسط ثلثه ايله فك اعلانك
طرفلري اولوب فك اعلايي عظم وتدي سينده مشترك
اولان درزلر ايله قولاق محددي و سنورلنمش اولور
منابت اثنان مذكوره بينلرنده يعني ثنيه و رباعيه و ناب — محاذاته
ديشلري [illegible] بتدكلري محل قارشولرنده مثلث الشكل
ايكي عظم [illegible] اولور لكن اول ايكي مثلثك قاعده لري منابت
اسنانه منتهي اولمز بلكه منابت اسنانك مقدم منخرانه قريب
ايكي بورن دلكلرينه يقين محلده بينهمايه قاطع و عرض
طرفنه ذاهب بر درز اولوب دوز فكك اوسطنده اولان

ذكر

ذكر اولنان اوچ درز قاطع و معترض اولان درز مذكورلر
تجاوز ايدوب مقدما ذكر ايلديكمز منتهالرينه واصل اولور بناء — اخر حادث
عليه اول اعظم مثلثلر قربنده ايكي عظم اولوركه [illegible] اول اعظم اخر
بالجمله مثلثلرك قاعده لري و اسنان مذكوره نك منابتي و محلك
ايكي طرفنده اولان درزلر محيط اولور و اول ايكي عظم فكك
[illegible] دروز ثلثه سنده نزول ايدن درز فصل ايدوب اول — وسطاني
عظم منفصول اولور [illegible] درز فاصل قاتنده قائمتان اولمق
اوزره ايكي زاويه حادث اولور و ايكي ناب ديشلري قاتنده
زاويه حاده و منفرجه قتنده زاويه منفرجه حادث اولور
و فك اعلى دروزنده [illegible] اولدرزكه فكك [illegible]
ايله جبهه بيننده [illegible] نزول ايدوب — نقره يه داخل اولمز ومقدم
ناحيه عينه كلور و نقره عينه يعني كوز چوقورينه كلديكي كبي اوچ
بولوك اولوب بين الجبهه والفك مشترك اولان درز عالي التقدن — اوّل بولوك
و نقره عيني يعني كوزك چوقوري اوستنده مرور ايدرك حاجبنه
يعني قاشلرنه متصل اولور و ايكنجي بولوك اول بولوكك آلتنده
كذلك مرور ايدوب متصل اولور لكن نقره عينه داخل اولمز و اوچنجي
بولوك نقره عينه داخل اولوب بعده اولا تحت حاجبده مرور ايدر
و متصل اولور بو دروزدن اولوب تحت حاجبده اولان درزه قياس
ايله اسفل اولانده درزدر زاعلانك مماس اولديغي موضعده ابعدر
لكن دروز ثلاثه مذكوره ده درز اولك افراز ايلديكي عظم اعظمدر
بعده درز ثانينك افراز ايلديكي اعظمدر بعده درز ثالثك افراز ايلديكي اعظمدر

بیان منافع الانف انفك منفعتلری اوچدر واوچی خود ظاهر
وآشکاردر منفعت اولی انفك مشتمل اولدیغی تجویف استنشاقه
معین اولور [illegible] وهواء کثیر تجویفده محبوس ومحصور
~~اولوب معتدل اولور ودماغه نفوذ ایتمزدن مقدم معتدل اولوب~~
نفوذ ایدر زیرا هواء مستنشقك جملهسی یعنی الاکثر ومعظمی هر نه قدر
دماغه نفوذ ایدر ایسه ده لکن صالح المقدار هوادن برشطر یعنی برجزء
دماغه صعود ایدر پس دماغ عضو رئیس اولمغله انکه نفوذ ایدن جزء
جزء معتدل اولمق لازم اولور وتشمیم قصد اولنان استنشاق
ایچون بینه انفك تجویفی زائدتان تسمیه اولنان آلت شممك وبندن
محل وحدده هواء صالحی جمع ایدوب بو مذکورلر جملهسی منفعت واحده
~~[illegible]~~ اولورلر ومنافع ثلثه متقدمهدن منفعت
ثانیه انف تقطیع حروفده حنجره مثللو آلت التکلمه معین اولوب اول آلتکر
صوتی وحروفی تقطیع وتقسیم ایدوب اخراج واظهار ایتمکی تسهیل ایدر
وصوتی حامل اولان هوادن برمقداری انفه نفوذ ایتمکله تقطیع حروف
اولان محلده هوانك تقطیعنه مانع تزاحم مندفع اولور بو منفعتلر ایکی
منفعت واحده ایچنده ایکی منفعتدر هواء وحروفی مقدار لایقی اوزره
قلمقده [illegible] نظیرمز مارك اگسهنه اولان دلکلردن
اولدقلری که هر دائم [illegible] آچق دورر پارمق ویاخود آخر شی ایله
ستر اولنمز [illegible] انفك منفعت ثالثهسی فضول مندفعهٔ مخاطیهیه
انف ستر اولوب نظر فضول مستقذریه وقوعندن صون وحمایه ایدر
وانف آلت نفخ اولمغله نفض فضوله یعنی مخاط مثللو [illegible] اخراجنه معین
طوتلدقده
اولور

فعل انفك

~~[illegible]~~ اولور **تشریح عظام الانف** انفك عظاملری ترکیبی اولدر ایکی عظمدر
اولورکه انلردن هر برینك شکلی شکل مثلثه مشابهدر فوق طرفلری
~~[illegible]~~ ایکی زاویهلری برینه ملاقی اولورلر وقاعدهلری
برزاویهسی [illegible] برر برینه متصل اولوب ایکی زاویهسی [illegible]
اولورلر یعنی ایریلورلر واول ایکی عظمك هر برینك [illegible] فكك درزنه
ایکی طرفنده اولان درزلرده هر برینه دکوب ایدرلر واول ایکی عظمك
جانب سافلنده غضروفی ولتین ایکی جرم واردر واول ایکی
جرمك اورتهسنده فكك درز وسطانیسی طولی اوزره بر غضروف
واردرکه اول غضروفك جرمی عالیسی فلکنه اصلبدر یعنی
زیاده قاتیدر ووسطده اولان غضروف بالجمله طرفنده اولان
ایکی غضروفك جرمندن قاتیدر وصلابتلودر **بیان منافع غضروف الانف**
وسطانی اولان غضروفك منفعتی انفی ایکی منخره توزیع
وتقسیمدر انیکچون که دماغدن فضله نزول ایلدکده اول فضلهنك
اکثری ایکی منخرك برینه نازل اولوب منخر آخر ایله بینه استنشاق
ممکن اولور ودماغ ترویح ایدر هواء مروحی دماغه بولوردر اولان
طریق استنشاق بالکلیه مسدود اولمز وایکی طرفده اولان
غضروفلرك منفعتی اوچ امردر امر اول [illegible]
[illegible] اطراف عظامده اولان غضروفلر ایله اشتراك اولان
منفعتدرکه اول منفعتی تحمل ایدوب بیاننده فارغ اولدق
وامر ثانی زیاده استنشاقه احتیاج قسنده اول طرفده اولان
لین ایکی غضروفلر آچیلوب وکیکشوب فعل مذکوری زیاده [illegible]
اجرا ایدر

واحر ثالث عند النفخ اهتزاز واضطراب وانتفاض وارتعاد ايله
دماغدن بخار نفض واخراجدر انفك ذكر مرور ایدن شکل مثلث کبر ایکی
عظمدر خلقت وجبلتده دقیق وخفیفدر دیرلر زیرا بو عظملرك خفتنه
احتیاج وثاقتنه احتیاجدن اکثر وزیاده در خصوصا که حس شمه
محلی اولان دائره سنه مواصل ایکن اولان عظم اولان عظم مصفاتك
اصلنی بر تیثی یعنی ایکی کوبیه مشابه لوله اوله رق حس شمك
مرصدی اوزره وضع اولنمشدر اما فك اسفلك عظم صورتی
ومنفعتی معلوم مدرکه اول فك اسفل ایکی عظمدن مرکبدر تحت ذقنده
یعنی چکه التنده اول ایکی عظم مفصل موثق جمع ایلمشدر بلا حرکت الآخر
احدهما حرکت ایلمز اول ایکی عظمك هر برنده اورته طرفلرنده برر
ناشزه محققه نشوز ایدوب اکور ومرتفع بر دکمك اولوروا اول
ناشزه لر زائده لر ایله ترکیب اولنوب زائده ناشزه لرده منهدم
ومصلح اولوروا انصاللری اولان کمکدن نابته اولورو برن بر اوزرینه
وقوع طریق ایله زائد ناشزه یه رباطات قویه ایله مربوط اولور

الفصل الخامس في تشريح الاسنان

اما اسنان اوتوز
ایکی سندر بعضا سنه نواجذ یعنی فوقانی وتحتانی دیبده ونهایتده
اولان بردیش من حیث المجموع دورت دیش اولیوب مجموع اسنانی
یکرمی سکز اولور اثناننده بعضیدر ثنایا اربعه یعنی اولکی
دیشلرکه دورت عدد اولوب ایکیسی اوسته وایکیسی التده
اولوب بر بربرینك جوارنده واتصالنده اولورلر وبونه فوقانی وتحتانی
ثنیه یمینی ویسارنده بر دانه رباعیه دیشی اولورکه

حیث المجموع ... اولور دورت دیش ... ورباعیه
دیشلرکه فعلی ومنفعتی قطعدر وکذلك فوقانی ویمینی ویسارده
رباعیه اتصالنده ناب دیشلری اولور که اول دورت دیش کوره
آلت اولور وینه فوقانی وتحتانی یمینی ویسارده نابه متصل
دوردر دیش که مجموع اون التی دیش اولور واکثر اشخاصده
بشر دیش اولوب مجموع یکرمی اولور انلره اضراس دیرلر ازو
دیشلری در وبو دیشلر طحنه آلت اولوب اوکیدر وبالجمله بعض
اشخاصده اسنان یکرمی سکز واکثر ناسده اوتوز ایکی اولور
ونواجذ دیشلرکه اضراسك نهایتلرنده اولور اکثریا زمان
نموك وسطنده نابت اولورلر وسطدن مراد بلوغ ... وقوفده
ارا ... یدی ... وقوفك لمنتهاسیدر اوتوز یاشنه قریب اولور
قرینده اولور نواجذ بعد البلوغ نابت اولدیغندن اسنان حلم
تسمیه اولنور اسنان الحلم ... باشقه ... ومجرد کوکلری واردر
... دیشلر حامل اولان ایکی فکك کمکلرینده حدرده حسبیله مرکز
اولوب ... دیشلرك کنارلرنده برر ثقبه ... مستدیره نابت اولوب
اوزرینه عظمیت اولمغله سیمد مشتمل اولوب ... اولور و...
دوابط سایره ... اولور اضراسده ... دیشلر ... اصولری
بر ... اولور اما فك اسفلده مرکوز ومغروز اولان اضراسده
رؤس ایکیدر اما اولماز اکثر اوچ واشر اولور خصوصا نواجذده
... سایر اضراسدن اکثردر اما فك اعلاده مرکوز
اولان اضراسده رؤس اوچدن اکسك اولماز اکثریا دوردر

رؤسیدر اولوب خصوصا اول اضراس نواجذ اوله اضراسدن اسنان
سائره نك رؤسندن زیاده اولدیغی بو بیکلکی و اغرلیغی حسبیله در
وفك اعلاده مركوز اولان اضراسك رؤسی زیاده لیکی اضراس علوینك
منكوسا معلق اولوب ثقلی و اغرلیغی رؤسلری جهتنده نیدنكه
خلافنه میلی اولدیغی ایچوندر اما سفلانك ثقلی مركز و اصول جانبنه
اولمغله زیاده استحكامه محتاج اولمز عظام سائره حتی بر عظمك
حس بولنماز ایكن دیشلرده حس اولور جالینوس اسنانك حسك
وجودنده ذاهب اولدی بلكه تجربه نقوا اسنانك حسك وجودنه
شهادت ایدر حار ایله باردی تمییز ایلسون اسنانك نجوفنك
دماغدن بر قوت ایله اعانت اولنور والله تعالی اعلم

الفصل السادس في منفعة الصلب

بیلمدیزكه صلبك خلق اولنماسنده
درت فائده وار در فائده اولی [illegible] صلب یعنی صرتدر اولان [illegible]
[illegible] نخاعه مسلك اولور نخاعك شرحنده نخاعده
فائده لری ان شاء الله تعالی بیان ایلدیكمزده آشكار اولوركه حیوان
عیش و بقاده نخاعه محتاج اولور و بلا شبهه نخاع دخی مسلكه
محتاج اولور و بوندن بقاء حیوانه صلبك فائده سی و منفعتی اولدیغی
ظاهر اولور لكن بو مقامده نخاعك بعض منافعی علی طریق الاجمال
والاختصار بیان ایدرزكه سبعه ازواجدن ماعدا بالجمله
اعصاب نخاعدن نابتدر اگر نخاع مخلوق اولمسه جمیعا اعصاب
دماغدن نابتلر اولوق اقتضا ایدرو دماغ بالجمله اعصابه منبت اولوق
اقتضا ایدر اولدوغی باشك بویك اولوب حمل ایتمكلكده مشقت عظیمه اصابت ایدر

بلكه

(margin notes: حسبیله — بو جهت كبر دیزیلی اولان — [illegible] غیر توقف [illegible] مربور متحمل اوله — [illegible] و بولنان)

و بوندن ماعدا بالجمله اعصاب دماغدن نابت اولوب اقاصی ابدانه یعنی
بدنك اطرافی اولان ایاق قلیر اوزاق عضولره حس و حركت اولاشدیرن عصبلرده
امتداد طولی و بعد مسافه سبب اولمغله اقتضا ایدركه ایتمكله اعصاب
تلفه موجب اولان انقطاع و آفات سائره اصابتی خوف اولندیغندن
ماعدا اعضاء ثقیله یه مبدألرینه جذب اتسنده اعصاب طویله یه وهن
وضعف كلمك محقق اولمق حسبیله جناب مصور ابدان عنایت واحسان
بیوروب دماغدن بر جزئی یعنی نخاعی اصدار و اخراج ایدوب
اسفل بدنه اولاشدیردی صوكره نخاعدن اخراج اولنان جدول و صو
یولی كبی و اول نخاع دماغك وصولتلی اعصاب حس
و حركت اخراج ایدوب موازات و مصاقبه یه رعایت ایدرك
جمیعا اعضایه اعصاب حس و حركت ایصال ایلدیلر بعض عصب
كثره و قار شونله و مسافه مو كثره و یه قریب اولان عضوه ایصال
ایلدی موازات محاذات معناسینه و مصاقبه مطاوله معناسنه در
بو نخاع صكره خلیفه دماغ اولان نخاعه صلب مسلك حرز قیلدی
[illegible]
منافع صلبك ایكنجی منفعت صلبك و كثله اولان
اعضاء شریفه یه جنه مثابه سنده اولور بناء علیه صلبك اوزرنده شوك
و سناسن خلق اولندی و منفعت ثالثه جمیعا عظام بدنه صلب
اساس و متین گبیدر سفینه بناسی ایلین نجار اولا خشب اساسی
حاصل ایلیوب بنا ایدر اخشاب سائره حتی اتكاز و الحاق [illegible]
اولنجقلر خشبه اساسده ربط و تركیز ایدر انكیچون اصلاب

(margin notes: اوملاغ [illegible] — [illegible] — جمع [illegible] مثالنده قلعه اكه صلب [illegible] حرز قیلدی)

دوردنجی

سائر حکملردن متین و مستحکم اولدر صلبلک اوزرنه فائده‌سی صلب ایله معلوم

انسانک قوام اولوردیمین ایلاق اولور بدن انسانک قواء و قوه ماسکه‌سی

زیاده اولوب آخرینک اعانت اولمقسزین قائم بنفسه اولور و مراد

ایلدیکی جهاته حرکت ایدر بو معنا ایچون صلب خرزات و فقرات منظومه اولوب

عظم واحد اولمدی و عظم واحد اولمدی و فقراتی بینینده اولان مفاصل و مفاصل

وهن و قوامه باعث وهن و ضعف اولمسون ایچون سلس قلنمدی

و انعطافه مانع اولمسون ایچون اول مفاصل موثق قلنمدی تشریح

مفاصله سلس و موثق نقلی مفاصل قریباً مرور ایلدی

الفصل الثامن فی منفعة العنق و تشریح عظامه

عنق دیدکلری

قصبه ریه و مجرای نفس اولان بوغز ایچون مخلوق اولدی عنق زیر اقصبه

ظرف و حصن حصین اولور و قصبه ریه [illegible] و منفعتی ذکر

ایلدیکی اولان منفعت ایچون مخلوق قدر فقرات عنقیه و

بالجمله فقرات عالیه یعنی فوق طرفنده اولان خرزه‌لر صلبده [illegible]

اولان فقره‌لره محمول ولمدی و حسبله فوقده اولان فقرات [illegible]

و احملدن اولان فقراتدن اصغر اولور ایسه‌کده محمول اولان

شیء حاملدن اخف یعنی یکنی اولمق لازمدر اکر حرکات نظام

اولمک قصد اولنور ایسه و فقار عنقیه تقبلر ظهری فقراتدن

فقط ارتی و لاسیما کوکسدر زیرا مادهٔ اعصاب خرزات عنقیه

بکلیه با موجوددر اعصاب احتمالی ایدوب اطراف ابدانه اعطاء [illegible]

پس خرزات عنقیه اولان رطوبت نخاعیه اکثر و اغلظ اولدیغی

اقتضا ایدرکه محمول اولان خرزات عنق تقبلری اوسع و اکثف اولمه بو نظیر اولدی [illegible]

الفصل السابع

اولان آرقه ایله صوبی توزیع و تقسیم اولنور [illegible] اول ارماعد ... اونللاوسی اوفندن

واسع اولور بزدیر زکه فقره

الفصل السابع فی تشریح الفقرات

اول عظمدرکه بر ثقبه اولور و اول ثقبه‌ده نخاع نفوذ ایدر و اول عظمک بعضی ...

دوردر زائده‌لر اولور [illegible] ثقبه‌نک ایکی جانبلرنده اولان زوائدکه

فوقه شاخصه و مرتفع اولنلره شاخصه الی فوق تسمیه اولنور و اول زوائدکه

اسفله شاخصه و مائله اولنلره شاخصه الی الاسفل تسمیه اولنور و منکسه

تسمیه اولنور و بعض فقرلرده زوائد التی اولور دوردی بر جانبنده

و ایکیسی بر جانبنده اولور و بعض آخرلرده سکز فقره اولور بو زوائدک

منفعتی بو زوائدک تداخل ایله بین الفقرات اتصال و انتظام منتظم و مقرر

اولمدر که احدهما نقره و آخرده لقمه کبر رأس اولوب بینهماده بر

مفصل حادث و حاصل اوله و بینه فقرات ایچون برزز زوائد وار درکه

انلره جناح دیو ذکر اولان منفعت مقصوددر بلکه انلرک منفعتی و قایه

و جنه اولوب فقراته متوجه اولان مصادمات و مصائبه کفایت مقاومت

ایتمکدر و منفعت آخری اولدر زوائدک اوزرنده رباطات منسج و المقرر بو حال

اوزره اولان زوائد اینلی و صلابتده عظیمدر و فقراتک اوزنلغینه وضع

اولنمشلردر اول زوائد که کلرینه نخاع خلفیه اولنه شوک [illegible]

و سناسن تسمیه اولنور و یمین و یسارده اولنه اجنحه تسمیه اولنور

و بو نوع زوائدک انجق و قایه‌سی و جنه اولملری عصب و عروق

بدنکه طولنه وضع اولنوب زوائددن ادخل و ایچ طرفده اولانه

مخصوصدر و اضلاع و لحی ایدن اجنحه‌لره مخصوص منفعت آخری واردر

اول منفعت بودرکه اول اجنحه‌ده نقره مخلوقدرکه اضلاعک رؤسی

استهندم فیها

مجدب لر اول نقره لره داخل اولوب مرتبطا اولورلر اول جناحلرك
جناحلرك هر بونلر ایکیشر نقره اولور وهر بر ضلعك محدب [illegible]
ایکی زائده اولوب بروجه محرر مربوط وصادقولر ایله متهندم ومفصلی اولورلر
وبعض اجنحه ایچون ایکی رأس اولوب ایکی جناحلی مرکب جناحلی [illegible]
اولان اجنحه مضاعفه شاید اولورلر بو جناح مضاعف خرزات عنقده اولور وبو جناح مضاعفك
منفعتی زمانی آتیده ذکر اولنور فقرات ایچون وسطده اولان نقبه
تجاویف نقبه لرنده ماعدا عبری نقبه لر واردرکه اول نقبه لردن اعصاب نخاعیه طشره
چیقر وطشره دن عروق ایچرو کیرر بو وجهله مدخل ومخرج اولان نقبه لر
کاهیجه بتمامها فقرۀ واحده ده اولور وکاهیجه ایکی فقره نك ملتقی سنده
منتی کلرنده اولور وبعضی اول نقبه هر فوقده وهر اسفلده اولور وبعضی کره
جانب واحده ده اولور وکاه اولورکه هر ایکی فقره ده دائره تامه هیئتنده
اولان نقبه نك نصفی بر فقره ده ونصف آخری فقرۀ اخرده اولور وکاه
اولورکه نقبه دائره سنك اکثری بر فقره ده واقلی فقرۀ اخرده اولور وبو
عروق واعصابه مدخل ومخرج اولان نقبه لر اصلا یمین ویسارده
اولوب خلفده بعض فقره لرك اردنده اولمدیغنك سببی بودرکه خلف
طرفنده عروق واعصابه جنه ووقایه اولور اجنحه بو قدر واکثر
طرفی اسنسه مصادماته محل اولور واکر اول نقبه لر قدامده واولی طرفده
اولسه اول اعصابك [illegible] ور وابطی متین ومحکم اولمزدی وکذلك
اوهن واضعف اولوردی ایکیجونکه بدنك نقلی فقرلرك اوك طرفنه میل
ایدر وحرکت ارادیه وقتنده قدامه بدنك میلی زیاده اولوب بو مذکور
روابط وعقابدن سخافته واعصاب وعروقه انضغاطنه بادی

اعقابی

وباعث

وباعث اولور ووقایه ایچون اولان زوائد مذکوره [illegible]
خشونتلر ایله زوائد [illegible] زوائد مفصلیه نك اکثر
حال وشانیدر ووقایه ایچون اولان زوائدك بعدر زیرا زوائد مفصلیه
وثاق شدید ایله بربرینه مربوط اولنوب کل الجهات اعقاب
ورباط باغلنورلر لکن زوائد مفصلیه نك قدامده اولان عقبلری
خلفده واکثرده اولنلردن متین وصلابتلودر [illegible] خلفده
قدام جانبنه انحنا وانثنا یه حاجت خلفه انعطافه حاجتدن
اعقاب وروابطی متین اولسه کثیر انحنا وانثنا ایله وهن کلوب
رابطه اولامزلردی چونکه خلف جانبنه اولان رابطه سیسلی اولور
سلامت حسبیله ایکی عظم بیننده حادث اولان فضا رطوبت رخوه
[illegible] ایله اشغال اولنوب دولدیرلردی فقرات صلبه جهتله
بعض قدام طرفنده افراط ایله باغلنوب استیثاق اولنمز عظام
فقرات ثبات وسکون مخلوق اولان عظم واحد کبی اولوردی
جهته لخلف سلامتی اولدیغی جهتله. وکذا ایچون مخلوق اولان عظام کثیره
کبر اولدی

الفصل الثامن فی منفعة العنق وتشریح عظامه

عنق دیدیکی قصبه سی ونفسك مجرای [illegible] ایچون مخلوقدر قصبه
ذکر آتیده منفعتلر ایچون مخلوقدر فقرات عنقیه وفقرات عالیه
تحتنده اولان فقرات مجوف اولدیغندن ناشی فقراتك [illegible] محلی

اعالیده اولان

سافله

قدام جانبنه

رباطاته

قلیل

ایچون

اسفلده اولانلردن اصغردر انکیچونکه اشیاء محموله حامللریندن
اصغر واخف اولمق کرکدر اکر حرکتنک نظام حکم اوزره اولمق
قصد اولنور ایسه وفقار عنقک ثقبه لری ظهرک فقاری
ثقبه لریندن واسع وکیکشدر انکیچونکه مادهٔ اعصاب
خرزات عنقده بجملتها موجوده در زیرا اعصابه استحاله
ایدوب اطراف ابدانه طاغلمشدر پس خرزات عنق
ثقبنده اولان موادک کثرت وغلظتنه بناء مجراسی توسیع
قلنمغله اختناق وانضغاطدن محافظه اولندی بونک
نظیری اولدر مقدر که اطرافنده اولان ارقلر ایله صویی توزیع
وتقسیم اولنور اولدر ماغک اوائل مجراسی اواخرندن
کیکش اولور خرزات عنق صغیر ایکن
ثقبه لری کیکش قیلنمق وهن وضعفی ایجاب
ایتمکله اول صغیره خرزاتک حجمی زیاده صلابتلو ومتانتلو قیلنمغله
جبر نقصان اولندی وبنه خرزات عنق صغیره لر اولمغله وقایه
اولان سناسنلری صغیر خلق اولندی انکیچونکه
صغیره اولان خرزه لرک محمولاری اولان سناسن کبیر اولسه
اول سناسنه اصابت ایدن مصادمه وآفاتدن سببیله اول
صغیره خرزه لر انکساره تهییء ایدرلر لکن سنسنلری
صغیر اولمغله اول صغیره مذکوره لری
اوزرنده اولان اجنحه لری کبار خلق اولنوب اول اجنحه لر ایکی باشلو
ومضاعف کبیر قیلندی وعنقک ع کانده احتیاج وسکونه اختصاص

اکثر

وکتنده عنقک عظام کثیره سی ...
عنقک زمانی اوکوکه ایکی

اکثر واز یدا اولمغله خرزاتنک مفاصلی سلس قیلندی تا حرکتی
خرزات عنق اولان عظام کثیره نک ارتعاد واهتزازی ...
مالحقنده اولان مفاصل عظامنک اهتزازینی ایجاب ایتمکله
...
بناء ... مفاصل عنقک سلس اولمه سی
فوت اولان وثاقتی جهتی آخره دن مفاصلی عائز وراجع اولمق
اول مفاصلک استحکامنه نقصانی کلمز زیرا ماتقدم بنا اولنرق
اوزره مفاصل مذکوره یی محیط اولوب اوزرندن جریان ایدن عصب
وعضل وعروق ...
...
...
ونالث ... فقرات عنقیه نک فوق
زوائد مفصلیه سی ... عریضه وغلظیه اولمدیغی فقرات
ظهر زوائد مذکوره سی ... عریض اولمیوب بلکه اول فقرات
عنقیه قواعدلری اطول ورباطلری زیاده ... استلو
واعصابه مخرج اولان ثقبه لری مشترک قیلندی یعنی ایکی فقره نک
اراسنده قیلندی انکیچونکه فقرات عنقیه صغیره ورقیقه
اول فقراتده اولان نخاعک مجراسی واسع اولمغله اعصابک
ثقبه سی ... بالکلیه خرزه ده ...
اولمغله محتمل اولمازلکن بوحالده بعضیلری استثنا ایدرو
حالا دیرزکه عنقک خرزه لری نیک عدد درو ... فقرات معتدلدر

زیرا عنقه نسبتله ایله مقدار اعداد
خرزاتی بیدی خرزه

حرزات سبعهٔ مذکوره عددده معتدل اولدیغی کبی طولده دخی مقداردر
اوله بیلر خرزه لردخی خاصه حرزهٔ اولادن ماعدا باقی التی خرزه لردن
اوف بر زواید موجوددر برسنسنه و ایکی جناح وسکز عدد مصطلح
اولان ذوائدر که دوردی شاخص الی فوق و دوردی شاخص
الی الاسفلدر وهر برجناح ایکی شعبه صاحبیدر
و مخرج عصب اولان ثقبه دائره لرینک تماما بر نصفی بر خرزه ده و نصف
آخری اتصالندا اولان خرزهٔ اخراده اولوب مشترکا اولور لکن خرزهٔ اولا
وخرزهٔ ثانیه ایچون بر از خواص واردر که ماعدا خرزه لرده اول
خواص موجود دکلدر وساکرا ولاسیلک واجبدر که راسک صاغه و
صوله حرکتی حاصل اولور راس ایله خرزهٔ اولی بیننده اولان
مفصل ایله ملتئم وحاصل اولور و راسک اوک طرفه حرکتی وارد
طرفلرینه حرکتی راس ایله فقرهٔ ثانیه بیننده اولان مفصل ایله ملتئم و
موجود اولور پس بیزه واجب اولور که اولا فقرهٔ اولانک بیانی
ایلیه یوز بیز دیروز که فقرهٔ اولانک ایکی طرفلرنده شاخصه الی فوق
دینلکله معروف ایکی زائده لردخی هر برینک ایکی طرفلرنده بر نقره اولوب
اول ایکی نقره ده راسک ایکی زائده سی داخل اولوب چنکه زائده لرک
برینک نقره سنده مرتفع اولوب زائدهٔ اخری نقره سنده غائره اولمغله
طبیعتینده زیاده ایجبار که راس اوغائره طرفنه میل ایدر مثلا صاغ
طرفده اولان زائده مرتفعه اولوب صول غائره اولسه راس
صوله میل ایلر واکر صول مرتفعه اولوب صاغ طرفی غائره اولسه
راس صاغ طرفنه میل ایدر عنقده مفاصلنده مفصل ثانی فقرهٔ اولانک

ذکر اولنان

ذکر اولنان نقره لر جوارنده اولمق ممکن اولمغله مفصل ثانی ایچون باشقه
بر فقره خلق اولنوب فقرهٔ ثانیه قیلندی و بو فقرهٔ ثانیه نک باطن قدامندن
اوزون وصلابتلو بر زائده نابته اولوب تجاوز ایدر و فقرهٔ اولانک
ثقبه سنده نافذ اولوب نخاعک اوکنه واررو بو فقرهٔ اولی ثقبه سی نخاع
ایله او زائده بیننده مشترک اولور و ثقبه نک خلف طرفندن
قدامه کلنجه قدر عمقنک امتدادی یمیندن یساره اولان امتدادندن
اکثر اولور اینکیچونکه اول ثقبه ده ایکی نافذ واردر بری نخاع و بری اول
زائده دروا اول ایکی نافذدن احدهما اخرک او زرنده اولمغله لاجرم
ثقبه نک اسفلدن اعلایه کلنجه قدر اولان امتدادی عمقنی لازم کلور
ثقبه نک یمیندن یساره اولان بعدی بونک خلافی اوزره در زیرا
ذکر مرور ایدن ایکی نافذ برابر اوستنده اولمغله ثقبه نک عرضی
زیاده المقدن مستغنی اولور مرور ایدن ایکی نافذک نخاع عریض
اولمغله نخاعک عرضنی احاطه ایده جک ثقبه ده عرض اولمق کفایت
ایدر و فقرهٔ ثانیه نک ناحیه سندن نابته اولوب بر وجه محرر فقرهٔ
اولی ثقبه سنده دخول ایدن زائده یه سن تسمیه اولنور واول سن
نخاعله سنی بری برندن فصل وتمییز وافراز ایچون خلق وابداع اولنان
قویه رباطلر ایله باغلانمغله عند الحرکة العنیفه سنک کسر و ضغطندن
نخاع محافظه اولنور بعد هذا البیان ذکر ایدرکه فقرهٔ ثانیه ده
نابت و فقرهٔ اولی ثقبه سنده نفوذ ایدن سن مذکور فقرهٔ ثقبه
سندن طلوع وخروج ایدوب عظم راسده بر نقره یه غوص و دخول
ایدروسنک او زرنده او ثقبه سندیره اولور و راسک قدام خلف

اولدیغنده

جانبلرینده وکثرت بوسن ایله اولور و بو سنك قدام طرفنده منفعت ایکی وجهله در
وجه اول سن قدام طرفنده زیاده محفوظ اولور و وجه ثانی حرزه ~~اولاندن ایچ طرفه~~
لردن ایچ طرفلری نقره لره کیروب و نقره لردن طشره چیقما لرینه
سنك جهة قدامده اولمه سی باعث و بادی اولور و فقرهٔ اولایه مخصوص
اولان امور دندر که فقرهٔ اولاده سنسی اولمز انکیچونکه سنسی نقلی
حسبیله فقرهٔ اولا موصوفه بیره وهن ویررو وهنی اولان فقره نك
زائده سی فقره یه متوجه اولان کسر و آفاته دافعه اولمیز بلکه قابل الیه جالب
اولور و محذور آخر دخی بودر که فقرهٔ اولانك جوالیسنده اولان اعصاب کثیره یی
وعضلی کسرو شدخ ایدر و بونلر تقویه ایدر فقرهٔ اولی افاترن بعید
اولان و قایه لرده و محفظه لرده مصون و مدفون اولمغله فقرهٔ اولانك
سنسنه حاجت استغنا ایدر و بو معنالر حسبیله فقرهٔ اولی سنسنه تحلیه
قیلندی بو کبر اجنحه دخی تعریه قیلندی و خصوصا که اولمحلده اعصاب و عضلات
مبدأ الترقریب اولمغله وضع ضیق ایله بربر یانده وضع اولنوب
اجنحه یه محل و مقر قالمشدر و بونه فقرهٔ اولانك خاصه لرندندر که اول فقرهٔ
اولاده نابت اولان اعصب ایکی جانبندن چیقمز بلکه اول فقره نك جانب ~~اعلاسندن~~
~~خلف ولی ایدی~~ اعلاسنده ولی ایدوب خلفه مائل محلدن اولان ایکی نقبه
لردن خروج ایدر انکیچونکه اگر راسك ایکی زائده لرینه التقام ایدن
موضعدن و اول ایکی نقره لردن اول ایکی عصب خروج ایلسیلر راسك
حرکت عنیفه سنده اول عصبلر تضرر شدید ایله متضرر اولورلر کذلك
فقرهٔ ثانیه نك نقره لرینه کیرن فقرهٔ اولی زائده لری ملتقمندن خروج
ایلسه لرینه اول عصبلر عند حرکت الراس تضرر شدید ایله متضرر اولورلر

زیرا فقرهٔ اولی ایله ثانیه بیننده اولان مفصل سنسی اولمغله قدام
و خلفه راسك حرکتی اول مفصل ایله عنیف اولور کذلك اول
عصبلرك مخرجی فقرهٔ اولانك قدامنده ویاخود خلفنده اولمغه
صلاحیت اولمز حرزات سائره قدام و خلفنده اعصابه ~~تمکین~~
مخرج اولمغه صالحه نقبه اولمدیغی کبی و بونك وجهی تکثیر اولمحلده
مرور ایلدن و کذلك فقرهٔ اولی عصبلرینك ~~مخرجلری~~ نقبه لری ایکی
جانبلرندن و یا نلرندن اولمز زیرا نقبه یه نفوذ ایدن سن
حسبیله ایکی جانبنده عظم رقیق اولور بس او محصلر نقبه لرینی
مفصل راسه قریب ایراولوب خلفه مائل و خلف ایله جانب
ارالرنده ~~اختیار~~ غیری محل صالح اولمزدی و اجب اولورکه اول نقبلر
صغیره اوله کذلك عصبلر دخی صغیره لر اوله لر اما حرزهٔ ثامنه
ممکن دگلدرکه حرزهٔ ثانیه عصبلرینك نقبه لری فقرهٔ اولاده اولان
نقبه لر کبی هو قدره و اعلاده اوله زیرا فقرهٔ اولاده نقبه اولان محلده
اولسه خوف اولنور که باشك اشاغی الکوب و یاخود ارد یله
اوفرمع ~~حرکته و تحریکه~~ عصبلرینك شدخ و نکسره اولوب منصفه
اوله لر و بو فقرهٔ ثانیه نك نقبه لری ~~تمام~~ ذکر اولنان محذور لردن
قدام و خلفنده اولمق ممکن اولماز و جانبینده دخی اولمز اگر جانبینده
اولسه ثانیه نك ~~تشبکلری~~ فقرهٔ اولی ایله شرکتلری اولورلردی
~~و بوحرکته ینقلاج محذور ترتیب ایدردی~~ و اول نقبه مشترکه دن
ثابت اولان فقرهٔ ثانیه نك عصبلری دخی قیصلر اولوب فقرهٔ اولانك عصبلری
قصور ینه تلافی و تدارك ایده مزلردی و بو ایکی فقره نك اعصابی

الکدیکنیه

تحریکنیه

فقرهٔ

بالضروره

تقبه‌لر کتنك

مجتمع ضعیفه اولورلردر اولاذکر ایلدیکمز عزو محزوری
تقبه‌لر ایکی جانبلرده اولدیغی تقدیر اوزره بیان اولنان عزرنج و محزورتن
ظاهر و آشکارا اولور پس واجب اولدیکه فقرهٔ ثانیه‌نك عصبلری تقبه‌لر
فقرهٔ ثانیه سنسنه‌سنده فقرهٔ اولی تقبه‌لرینه محاذیسنده
اولوب اولانك جرم بینهماده مشترك اولمغه احتمالی اوله صاحب
قانوننك الله اعلم مرادی فقرهٔ اولی تقبه‌لری ایله فقرهٔ ثانیه سنسنه‌سنده
اولان تقبه‌لر محاذاتی کامله اولوب اولاده اولان تقبه‌لرك دوره‌لری
سنسنه‌ده اولان تقبه‌لر دوره‌لرینه متساوی اولمغله بینلرنده
اولان جزء فاصل رفع اولنمغله نقبه مشترك اولمغه تخیلی اوله و بو تقریر
کتابخانه‌ها بوندن اخراج اولنان نسخه‌نك ترجمه‌سیدر و اول نسخه‌نك
عبارتی بودر فوجب ان یکون النقب فی الثانیه فی جانبی السنسنة حیث
تحاذی تقبة الاولی ویحتمل الجرم الاولی المشارکه انتهی و تقریر مشروح اوزره
یحتمل یکون الثقب اوزرینه معطوف اولور و یحتمل ایکی ابتداء کلام اولمق
جائزدر زیرا تقدیر فقرهٔ اولی تقبه‌لرینك اشتراکی وجوهله ابطال
ایلدی ابتداء کلام ... ایله مخالف اولور فانوننك باصمه نسخه‌لرنده
ویحتمل جزء من الاولی المشارکه فیهما واقع اولمشدر معتمد نسخه اولادر
و ذکر تقدم ایدن فقرهٔ ثانیه‌نك ثابته اولان سنسنه فقرهٔ اولا ایله هوریاطلر
شدّ اولنوب باغلو و راس ایله فقرهٔ اولی آراسنده اولان مفصل کذلك
راس و فقرهٔ اولی مجموعی ایله فقرهٔ ثانیه آراسنده اولان مفصل اشبو
ایکی مفصل ماعدا اولان مفاصل سائره‌نك جمله‌سندن سلسدر
زیرا بو ایکی مفصلك حرکتنه حاجت زیاده در کذلك بو ایکی مفصلك

تخم
بیم بهم خم ...
... ۱۶۱
۳۶۴۶ ...

لنه

بالفعل

جمله‌سی

ویحتمل جمله‌سی
ابتداء کلامه
حمل

وکتلری

٦٦

عظملری
مفصل احرك

و کتلری مبالغه و ظاهر اولمغه حاجت اکثردر زیرا راس احد مفصلی ایله و کتب
و کتب ایکیسی مفصل آخر و کتب ایله زیلکی کعزو مفصلنه ملازمت ایلدیکمزدن
متوحد کبرا اولور حتی راس فقرهٔ ثانیه ایله قدامه و خلفه و کتب
ایکیسی راس فقرهٔ اولی ایله اعظم و احد کبرا اولوب آنلرك علی تأرید سیاخ
وصول طرفنده طرفلرینه راس و کتب ایکیسی راس ایله فقرهٔ اولی مفصلی
و کتب ایدر اولی ایله ثانیه بینلرنده اولان مفصل و کتب ایله اولوب
عظملری مفصل واحد کبرا اولور بو مذکورلر فقرات عنق و خواص بابنده
بیزده حاضر و مهیا اولان رسائلدر

الفصل التاسع فی تشریح فقار الصدر و منافعها

کوکسك فقرات اول فقره‌لردر که کوکسده
اولان ایکو کمکلر اول فقراته متصل اولوب قلب و ریه کبی آلات تنفسی
محتوی و محیط اولور اول فقرات الصدر اون ایکی فقره‌در اون ایکی
بر بینك سنناسن و اجنحه‌سی اولور اما بونلرك ایکی سائر فقرات صدرده
اولان ایکی جناحك بریدر اولمز و فقار صدرك فقرات سنناسی
متساویة المقدار دکلدر انك ایچون که اشرف اعضایه ولی اولدن فقره‌لرك
سنسنه‌سی اعظم و اقوی و خرزات صدرك اجنحه‌لری اجنحه سائره‌دن
زیاده صلابتلودر زیرا اضلاع اول اجنحه‌لره متصل اولورلر فقرات صدرك
عالیه‌سی اولان ید فقره‌لرك سنسنه‌لری کبار و اجنحه‌لری زیاده
غلیظدر قلبی محافظه و وقایه‌ده مبالغه ایچون بو سبعه عالیه‌نك
حجوم و ارتفاعی بو مذکورلر ایله بعض سنناسن کبار ایله حاصل اولمغله
مفصلریزه اولان زوائد قصیره و عریضه اولدی و عاشرلری
مافوقی ...

اوتو ... صدر

سنه

مافوقه يعني طقوزنجي برهء وارنجه قدر وبعض نسخه لرده عشره نك مادونى
واقع اولمشدر وبنه مراد معنا اولور ما سبانى سياق واسلوبه
عارف واشنا اولانلر شيخ رشيدك ذكر ايتدى كلاملرندن بو معنايى فهم ايدر
پس واحدن عاشره يه وارنجه قدر مفاصلده اولان واتلرى
شاخص الى فوق اولان زائده لرده نقرة النقام وشاخص الى اسفل
اولان زائده لرده حدبات مرتفعه شخوص ايدوب اول جزء مرتفع
حذاسنده اولان نقره ده منهندم ومقصلى اولور وبو فقره لرك
سنسنه لرى اسفل جانبنه منجذب اولوب اول استناد حدبه لرى
اسفلنه وتقعير اعلاده اولور اما فقرات صدريه فقرهء عاشره نك
سنسنه سى منتصبه ومقببه دربو لفظلرك ايكى معنايه احتمالى
وارد ر معناى اولى انتصاب استوا معناسنه اولمغله ديمك اولور كه
فقرهء عاشره نك سنسنه سى مستطيل اولورلكن اوزرنده سطح ماده
واقع اولان حباب كبى قباب صغيره لر وارد ومعناى ثانيسى
سنسنه مذكوره قبه مثالنده مرتفعه درلكن سياقه مناسب اولان
معنا اول در الله اعلم وبو مفصل فقرهء عاشره نك ايكى زائده سى
ايچون يعنى شاخص الى فوق وشاخص الى الاسفل اسملرى ايله
مسمى ايكى زائده لرده [illegible] نقره اولور لقمه اولمازبلكه
[illegible] فقرهء [illegible] نك زائده سى وعاشره نك اعلاده اولان
زائده سنك نقره سى فقرهء حادى عشرك زائده سى لقمه لرى مسند حد ايله
ومصله اولورلرامابو فقرهء عاشره نك ما تحت اولان لقمه لرى
[illegible] فوقده ونقره لرى اسفلده اولور وسنسنه لرى [illegible]

فوق ظ فنتحدب ايدر بو مذكور اولان منافع بعد هذا ذكر ايدرز واون
ايكنجى فقره نك اجنحه سى بوقدر اينكيجو نكه [illegible] اضلاع صدريه نك اجنحه يه
احتياجى ما تعدمله ذكر اولنديغى اوزره ايكى وجهله اولور اول بر جاى اجنحه نك
نقره لرى رؤس اضلاع التقام ايلسون ايچون واخر وجهى وقايه ايچون
ايچون فقرات صدريه نك اون ايكنجى فقره سى [illegible] اون ايكنجى
ضلعك [illegible] احتياجى بوقدر زيرا اجنحه ذكر اتى بيانى
ظاهر اولوركه فقار اضلاعك اون ايكنجى فقره سى [illegible] عظيم اولوب
ونقره لرى سائر فقرات نقره لرندن ازيد اولمغله وجدا اولان ايچون
اجنحه يه احتياج فالمدى كذلك فقرهء ثانيه عشر عريض اولمغله
فقره نك عرض جناح مقامنه قائم ووقايه معناسى فقره نك عظمى ايله حاصل
اولوب جناحدن مغنى اولدى وجه ثانى ايله جناحه احتياج قالمدى
فقرهء ثانيه عشرك عظيم وعريض اولمسنك بيانى بودركه بو ثانيه عشر
فقره سنك ما تحتنده اولان بش عدد قطن فقره لرى زياده عظيم وزيا
وثاقته محتاجدر اينكيجونكه فضل عظم وفضل وثاقت سببى ايله فوقنده
اولوب محمول اولدى فقرات عاليه كبى قليل عدد ايدوب تحمل سخافه [illegible]
[illegible] وبو سبيله فقرات قطنيه مفاصلنده لقم ونقر
جمله العدد اكثر وزوائد [illegible] حاجت [illegible] مفاصلى
ازيد اولمغله محتاج اولدى وبو فقرات صدريه نك ثانيه عشرى فقرات
صدر قطنيه جوارنده اولمغله انلره مشابه قيلنوب فقرات قطنيه
كبى ثانيه عشرى صدريه نك عظيم ومفخم وعريض وكثير الزوائد
والنقر واللقم قيلنوب اجنحه نك [illegible] نقره نك حاصل اولدى

ايكى منفعت

اجنحه غناسنله صغير اولدر وبو فقرة ثامنة عشره يه صدرك ايكي تجويفنه
تقسيم ايدن حجابه منصفك طرفى منتهى ومتصل اولور اما خرزات
صدريه نك ما فوقنده اولان خرزه لر يعنى اون برنجى واحده وارنجنه
قدر خرزه لر صغيرلر جسيله بو استيثاق يعنى كثرة زوائد ايله محكم
اغلقنده مستغنى اولديلر بلكه اول اوزرلرنه ثابت اولان اسنان
واجنحه اول خرزاته شاغل اولورلر جونكه خرزات صدريه خرزات
عنقيه دن اعظم اولدر اعصاب ثقبه لرندن دائره هيئتنده اولان
هر بر ثقبه نك خرزات عنقيه ده تماما نصفى بر فقره ده ونصف اخرى
فقرة اخرده اولديغى كبى فقرات صدريه ده الخلين اولمازبلكه دائره نك
نصفندن اكثرى فقره نك بر بنده واقلى فقرة اخرده فقرة عاليه ده واقلى
سافله ده اولور وبالجمله الفقرات كثير وقلت تدريج ايله تفاوت ايلر
مثلا خرزات صدريه دن اولاايله ثانيه بينده تحرق بيله اولوب بينلرنده
اولان ثقبه دائره سنك نصفندن مقداريله زياده سى عاليه ده ومقداريله
ناقصه اولان سافله اولور وثانيه ايله ثالثه بينده اولان دائره نك نصف
زائدى ثانيه ده ونصف ناقصى ثالثه ده اولور لكن ثانيه ده اولان نصف
زائدك زياده سى اولاده اولان نصف زائدك زياده سندن مقدار قليل
زياده در نقصان طرفى دخى بو منوال اوزره در بو منوال اوزره مفاصل
فقرات صدريه نك عاليه لرى تدريج ايله زياده تزايد وسافله سندن تناقص
تدريج ايله زياده اوله رق عاشره يه منتهى اولور فقرة عاشره ده عصبلر
ثقبه لرى ~~تمامى عاشره ده اولور اخر لكن فوقنده~~ اولور خرزات صدريه
دخى اون برنجى واون ايكنجى خرزه لرده وخرزات قطنيه ده عصب ثقبه لرى

ثامنة عشر

مسعله

مستقله خرزه واحده ده اولوب يمنة ويسرة اولورلر انكيچون كه
اول خرزه لرك عظم وعرض ثقبه مذكوره لرى تضمن واحتماله
محتمل اولورلر الله اعلم الفصل العاشر فى تشريح فقرات
القطن قطنك فقراتى بش عدد در واول بش دن
هر ترلى ~~عريض سنسنه~~ وعواض
جناحلرى اولور وزوائد مفصليه سى فلدر مستغنى
يعنى اينلو اولمغله خرزاتى آفاتدن وقايه ايدن اجنحه يه شابه
اولور وبو بش عدد قطن خرزه لرى فقرات عجز الله معا
[illegible] صلبك كلسينه قاعده كبيدر وبو قطن دعامه الموت
عانه نكنى حامل اولور وايا غله موصل حس وحركت اولان
عصبلرك منبتى وبيته جك محلى اولور عانه قضيبك
قتنده منبت شعر در قطن ما بين الوركينه ديرلر الله اعلم
الفصل الحادى عشر فى تشريح العجز عجزك عظامى اوج
عدد در وبو فقرات عجزك مفاصلى تهندم ووثاقت جهتلرى
مفاصل سائره دن اشد در كذلك عرض سائرلرندن
زياده در وعصب ثقبه لرى بو فقره لرك جانبنده حقو
لرنده دكلدر بلكه ~~نزول ايلدكلرى يره قدام طرفنه~~ دخول
ايدرلر انكيچون كه اكر عصب ثقبه لرى حقو ايكى جانبلرده اولسه لر
مفصل وركك اثنده مزاحمه ومضاغطه ايدرلر وعجزك عظامى
قطن فقراتى عظامندن شابهدر الفصل الثانى عشر
فى تشريح العصعص عصعص عضو وطوج عدد فقراتدن

بلكه ... زوال الكثير ايله جانبلرينه ... وخلفه
زائلدر اولوب قدام ... ابلى معقابه
... بوكلامندن ... هر فقره ده
... زيرا ... واخر
احتمالى وارد ... قدامه ... اولور
ثقبه نك بر ... دخول ايدرد ... ايكى
خلفه دخول ايدر ... بعضيسنله
اوج فقره نك ... واخر ... خلفه
ثقبه ... معا قدامه ... اولور
دخول ايدرد ... الله اعلم

... غضروف ...

تأليف وتركيب اولنمشدر عصعصك زوائدي اولماز وعصعصك
عصبلري فقرات عنقيه عصبلري كبي مشترك ثقبه لردن نابت اولورلر
زيرا فقرات عصعص زياده صغيرلردر ثقبه مستقله يه تحمل
يوقدر

الفصل الثالث عشر كلام كالخاتمة في منفعة الصلب

بوندن اقدم بز عظام صلبيه كلام معتدل سويلدك يعني ايجاز
واطنابدن خالي كلام ايراد ايلدك الحالة هذه عظام صلب
احوالني بالجملة جامع اولان اقوالي ايراد ايدروب ديرز صلبك
جملهسي شيء واحد كبيدر و افضل اشكال اولان استداره
شكلنه مخصوصدر و شكل استداره نك اشكال سائره اوزره
فضلي انيچوندر كه آفات مصادماته قبولده شكل استداره اشكال
سائره دن ابعددر يعني زاويه سي اولميوب جبلة صلبك عظامي
عظم واحد كبي اولسون ايچون خرزات صلب اوزره اولان سنسنه لر
رؤسلري تعقيف ايدرلر يعني باشلرنده اكريسي اولور و سنسنه عاليه لرك
تعقيفي اسفله و سنسنه سافله نك تعقيفي علو جانبنه اولوب
تهندم ايتمكله عظم واحد كبي اولورلر و مفصللري موثق اولورلر
لكن سنسنه عاشره ده تعقيف اولماز بلكه عاشره نك راسي
مجتمع اولوب بر طرفه ميل ايلمز انيچون كه عاشره نك [illegible] ده تعقيف
اولوب ابصالنده اولان سنسنه تعقيفي ايله توفق و تهندم ايلك
مطلوب دكلدر و سنسنه عاشره سناسن صلبيه نك وسطي
و اورته سيدر لكن عدد جهتندن اورته دكلدر زيرا عاشره نك
تحتنده اولان سناسن فوقنده اولان سناسندن ازيدر

بلكه

بلكه عاشره نك فوقنده اولان سنسنه لرك بالجمله طول و امتدادي
تحتنده اولان سنسنه لر طول و امتدادندن زياده اولوب سنسنه
عاشره بينهما ده واسطه اولور و بو واسطه ده لقمه و نقره
اولماز انيچون كه صلبك صاغ و صول جانبلرينه انثنا و انحنا
حركتلرينه بعضا محتاج اولور و بو حركت انثنا و انحناده
واسطه اولان سنسنه ~~[illegible]~~ محلندن زائله اولوب جهة
حركتك خلافنه وضد اولان جهته ميل ايدر و واسطه نك فوق
و تحت جهت حركته ميل ايدر و بو تقدير اوزره صلبك ايكي طرفي التقايه
ميل ايدر واسطه اولان سنسنه نك تحتنده اولان سناسن
و واسطه نك فوقنده اولان سناسن بالجمله حركت انثنا و
انحنا جهتلرينه ~~ميل ايدرلر~~ متجه و متوجه اولورلر لكن سناسن
فوقانيه نازله و تحتانيه صاعده ~~اولوب~~ اولمغله و فوقانيه نك
انجذابي اسفله و تحتانيه نك انجذابي و تحدبي علوه ~~[illegible]~~ اولمغله
اولورلر بو حالده ~~[illegible]~~ واسطه ده لقمه و نقره ~~[illegible]~~ اولدي
تقدير اوزره سهولت متصور اولمز

الفصل الرابع عشر في تشريح الاضلاع

صدرده اولان اضلاع و ايكولر تنفس آلاتي
يعني حجاب منصف و ريه كبي اولان آلاتي و آلات غذادن [illegible] كبد كبي
عاليه اولانلري محافظه ايچون مخلوقدر و اضلاع عظم واحد
اولميوب متعدده اولماسي انيچوندر كه اگر عظم اولسه ثقيل
اولوردي و موضع واحدنه اصابت ايدن آفت مواضع
سائره سنده سرايت ايدروب عموما مؤف اولوردي

واحد
مواضع

و اضلاع مذكوره عظم واحد اولدیغی تقدیرجه اوزره آلات تنفس حركت
طبیعیه‌دن زیاده حركته محتاج اولورلردی و آلات غذا امتلا [illegible]
منتفخ اولدقده صدرك تجویفنی توسیع ایلمك ممكن اولمیوب صعوبت
اولمغله عند الحاجه توسیع صدر ایدوب انبساط زاید ایله هواء
كثیری منجذب و آلات غذا [illegible] منتفخه اولدقده آلات تنفسه
مزاحم اولمسون ایچون اضلاع صدر متعدده قیلندی و بینه اضلاع
مذكوره‌نك هر ایكی ضلعلری آراسنده عضل صدر تخلل ایدوب
هوا ایله معین اولوب عظم واحده بو منفعت موجوده اولمغله
اضلاع متعدده قیلندی و اضلاع صدر اعضاء شریفه‌دن ریه‌یه
و اعضاء رئیسه‌دن قلبه و ریه و قلبه متصل اولان اجسام سائره‌یه
محتویا اولوب و محویا اولان ریه و قلبه و متصلاتنه محافظه
سنده احتیاط اهم و الزم اولمغله اضلاع سبعهٔ عالیه یعنی یوقاری
طرفده اولان یدی اكو كمكلر تجویف صدرك تمامنه مشتمله [illegible] و قسم
قستنه یمین و یسار طرفندن كلان ضلعلردن هر بری محاذیسی ایله
صدرك اورته‌سنده [illegible] ملاقی اولوب قلبه من جمیع الجهات
احاطه ایدرلر اینكیچون كه بو اعضاره عارضه اولان آفاتك تأثیری لعظامدر
و بو احاطه‌دن اول اعضاء شریفه و رئیسه‌یه تضییق و انضغاط
ترتب ایلمز اما بو اضلاع سبعه ملتقیسنك تحتنده [illegible] ضلعلر
اولوب آلات غذایه یعنی معده و مصارین كبد الاتی ولی ایدر
ضلعلر خلفه موضوعه اولان خرزه و مجنه مثالنده خلوه اولورلر
اولنوب جانب بصرنك حفظ و حراست ایلمكی محله تركیب اولندی.

و اول اضلاع

و اول اضلاع قدام جانبنده اضلاع عالیه كبی متلاقیلر اولمیوب منفصل
و منقطع اولدیلر كه هر ایكی ضلع بیننده اولان مسافه انقطاع
علی السویه دكلدر بلكه تدریج ایله اول مسافه انفصال [illegible] اولوب
سبعهٔ عالیهٔ متلاقیه اتصالنده اولور منفصل اولان ایكی ضلعك مسافهٔ
انفصالی ما تحتنده اولاندن اقل اولور و بو منفصله اولان اضلاعك
هیئتی موصوفه مذكوره اوزره اولماسی اینكیچوندر كه اول اضلاع بو جانبده
اعضاء غذادن كبد و طحال امثاللو عضولره وقایه اولور و معده‌نك تحلی
توسیع ایدوب [illegible] معده غذا ایله ممتلئه اولسه و یاخود منتفخه
اولسه محل انفصالده عظم مزاحم اولمغله معده تضاغط و تزاحم اولماز
[illegible] سبعهٔ عالیه كبی خمسهٔ سافله [illegible] متصله اولسه معده منضغطه
اولور و خمسهٔ سافله اولمیوب اول محل بالكلیه بازده اولسه كبد و طحال
بلا وقایه قالورلردی بو ایكی فائده‌یی جمع ایلسون ایچون اضلاع مذكوره
قصیره و غیر تامه خلق اولندی اولا ذكر اولنان اضلاع سبعهٔ مذكوره
عالیه‌یه اضلاع صدر تسمیه اولنور و بو سبعهٔ عالیه فی الحقیقه اون
دورت ضلعدر یدیسی جانب یمینده و یدیسی جانب یسارده اولور
قسنده مجتمعه اولوب یمینده و یسارده اولان ضلعلرك هر بری
مقابلی ایله ضلع واحد حكمنده اولمغله سبعهٔ اضلاع اطلاق اولنور
~~بو سبعهٔ [illegible] ایكی [illegible] اولان ضلعلر اطراف [illegible] اولان [illegible]~~
~~و اكبر [illegible] اطراف [illegible] لكن بو عبارتده ایكی معنا احتمالی واردر~~
~~[illegible] اولان [illegible] ضلعلردن ایكی ضلع اطولدر [illegible]~~
~~دیمك و معنای ثانی‌یه [illegible] ضلعلردن ایكی ضلع اطول دیمك اولور~~

مثلا فالاضلاع السبعة تسمى اضلاع الصدر وهى وبو هيئت ايله
يعنى وسطانى اطول واطرافى اقصر اولماسى صدرك بنيه مثللو
مخل ومحتوى اولديغى عضولرى ريه وحجاب مثللو عضولر صدرك
احتمال واحاطه سنه لايق اولور
ويعنى ويارده اولان ايكى وسطى لوركه اضلاع سبعه اعتباريله
ايله ضلع واحد رابع اولور فوقنده اولان اوچ ضلعدن وتحتنده
اولان اوچ ضلعدن اطول واكبردر واطراف وسطادن
اقصردر واضلاعك بو هيئتى ريه وحجاب مثللو عضولر صدرك جميعنى
اشتمالى احوطدر انكيچونكه اضلاع صدرا حديدا بن محافظه ايلرك
اولا اسفله ميل ايدر وثانيا مراجع
كبر اولوب جهت فوقه ميل كرة ايدر يعنى تكرار فوق جانبه ادنى ميل ايله
ميل ذكر اتى وصف ايله قسمنده متصل اولوب حتى صدرك اعضا
مذكوره يى اشتمالى اوسع اولور وبو اضلاع مذكوره نك هر برنده اولان
ايكى زائده لو فقرات صدريه اوزره اولان اجنحه ده موجود غائره لره
اولان نقرلره داخل اولمغله مفصل مضاعف حادث اولور
واضلاع سبعه عليا عظم قص ايله كوكيا بس اوزره تركيب اولنورلر
واضلاع سبعه مذكوره نك اسفلنده اولان ضلع قصيرلر
عظام خلف واضلاع زور در يعنى يلانجى ايكودر اول اعظامك
غضاريفه متصلدر اول غضاريف عظام خلف مذكوره دن امات
اولوب مصادمات وقوعنده متكسر اولماز وصلابتى ايله اعضاء
لينه يه وحجاب حاجزه تلاقى قصدنده نكايه وجرح ايلمزلكه اول اعضالره
بين الصلابة واللين متوسط اولان جرم وساطتيله ملاقى اولور الله اعلم

الفصل الخامس عشر

الفصل الخامس عشر فى تشريح القص

قص عظام سبعه دن مؤلفدر
يعنى بر عدد دكلدر تركيب اولنوب طولانى صدرك وسطنه خرزات
ظهر كبى منظومه وضع اولنمشدر وقص عظام متعدده دن مركب ومؤلف
اولوب عظم واحد اولماسى ما تقدمده ذكر وبيان اولنان خرزات
صلبك متعدد اولماسنك منافع وفوائدى
اعضاى تنفسك انبساطنه مساعده
ايچوندر وهو بنه قدر قسمك مفاصلى موثقه مساعده انبساطك اولسه
ايچون عظامك هشته وخفيفه خلق اولنوب قسمك حركه خفيه سنه
اعانت اولان غضاريف ايله اول قسمك عظامى بر برينه وصل و
وقسمك عظامى قسمده متصل اولان اضلاع كبى بر عدد در وقسمك
اسفلنده عضروفى بر عظم متصل اولور كه اول عظمك طرف اسفلى
استداره يه مائل اولور واول عضروفى عظمه خنجرى تسميه اولنور
خنجره مشابهتى ايچون خنجر سكين معناسنه در واول خنجرى
عظم فم معده يه وقايه اولور واعضاء لينه ايله عظم بينده توسط ايدوب
صلبدك لينه اتصالنى تحسين ايدر عضروفك بو منفعتى تكرارا
مرور ايلدى

الفصل السادس عشر فى تشريح الترقوة

ترقوة
قسمك عالى طرفنده ايكى جانبلرندن هر برجانبنه وضع اولنان بر
عظمدركه اول عظمك تقعر وتحدب حبيله نحرده خالى بر فرجه حادث
اولوب اول فرجه خاليه ده دماغدن صاعد اولان عروق ودماغدن
نازل اولان عصب نفوذ ايدر بعده اول ترقوة جانب وحشى يه ميل
ايدوب كتف ايله ترقوة مرتبط اولور وعضد ايله ترقوة وكتفك مجموعى

مرتبط اولورلر الفصل السابع عشر فی تشریح الکتف کتفک خلق
اولنماسنده ایکی منفعت واردر منفعت اولی ید و عضد کتفده
تعلیق ایتمکدر تا که بریندن آخر جانبنه وکتفه سلس اولور کتف اولماسه
ید و عضد صدره ملتصق اولوب وکتف مذکوره سلامتی مفقوده
و منعدمه و یاخود مضایقه اوزره اولور بناء علیه ایکی جانبدن
کتف صدردن تعری و منفصل خلق اولنوب انکیچون جهات حرکات
توسیع اولندی منفعت ثانیه صدرده محصوره اولان اعضا
وقایه حریزه وحافظه اولوردر سناسن واجنحه قفا قفارده
وقایه اولدیغی کبی زیرا صدره متوجه مصادماتی و سائر آفاتک مضرتنی
دافع سناسن واجنحه حاوی فقراتی اولمیوب و مصادمات
و مضرتی شعوری اولان مشاعر و حواس حس ایله اولماغله فقرات
واقیه مقامنده اقامه اولندی کتف طرف وحشی ده مستدق
اولور یعنی خارجه ناظر اولان طرفنده برآز نحلی دقیق و برآز نحلی غلیظ
اولوب طرف وحشیده برنقره غیر غائره حادث اولور یعنی اولدنه
اولان نقره دریک اولماز و عضدک طرف مدوری او نقره غیر غائره یه
داخل اولور و نقره کتفک ایکی زائده واردر زائده اولی فوقده
[illegible] اول زائده یه اخرم دیرلر منقار
غراب تشبیه اولنور کتفک ترقوه ایله ربطی بو زائده ایله اولوب
عضدک فوق جانبنه انخلاعدن بو زائده منع ایدر نقره کتفک
زائده ثانیه سی داخلدن اولوب و اسفله سالک و متوجه
اولور و بو زائده دخی راس عضد انخلاعدن منع ایدر کتف

حاجب طرفنه

جانب وحشیه وضع اولنان نقره لو طرفندن بدایه ایدوب
تدریجله مستعرض اوله رق جانب انسیه سلوک ایدر تا انجق
مشتملاتنی وقایه سی استعراض سببی ایله زیاده اولوب
و کتفک ظهرنده مثلث الشکل بر زائده واردر که اول مثلثک قاعده
سی جانب وحشیده و زاویه سی جانب انسیده اولور در یعنی او زده
اولوب قاعده مثلث انسی طرفنده اولسه جلدی اشاله یعنی
دریی یوقاری قالدیروب مصادمات و قوعنده [illegible]
بو مثلث الشکل زائده فقرات اوزرنده اولان سناسن کبی وقایه
ایچون خلق اولندی بو زائده یه علی الکتف تسمیه اولنور و کتفک
نهایت استعراضنده مستدیر الطرف بر غضروف متصل اولور
او غضروفک منفعتی غضاریف سائره ده مذکور اولان
منفعتدر یعنی صلب ولین آراسنده لین و صلابتده معتدل
اولان عضوک تحللی و توسطی منفعتیدر الفصل الثامن عشر فی
تشریح العضد عضد کتفده درسکه واریجه اولان تجلیدر عظم عضد
متوجه اولان آفاتی قبول ایتمز ابعد اولسون ایچون مستدیر
خلق اولندی و عضدک طرف اعلاسی محدب نقره کتف مذکوره یه
داخل اولوب بر مفصل رخو غیر وثیق حادث اولور و بو مفصلک
جدا وثیق اولمدیغندن خوف کره عضده خلع عارض اولور و مفصل
عضدک رخاوتی ایکی امر در بر حاجت و بر امان در حاجتک بیانی
بودر که عضدک جهات ستده حرکتنه احتیاج محقق در جهات مذکوره ده
وکتک سلاستی مفصل عضد رخو اولوب جدا وثیق اولمامسنه محتاجدر

واما انك بيانى بودر كه عضد هر نه قدر جهات شتى يه وكتله زياده تمكين
وتوثيقه محتاج ايسه لكن ساعد وكف كبى كثير الحركة اولميوب
عضدك سكونى عضدك حركتنى ازيد وافزا اولمغله
عظم عضدك محدب انحلالى وعضدك كثرة وكت ايله انهتاكى خوفى اولميوب
بعضدك احيانا واقع اولان جهات شتايه وكت طبيعيه ماموندر
الغالبة اولمغله مفصلى توثيق اولنميوب رخو اولدى عضده ربط
خصوصنده دورت رباط ضامنه وكافله در رباط اول اينلو دروغشائى در
سائر مفاصلده اولان رباط مستعرض كبى مفصلى محيط اولور ورباط ثانى ورباط
ثالث كتفك اخرم ومنقار غراب تسميه اولنان زائده سندن نزول ايدرلر
اول ايكى نازل اولان رباطك برندك طرفى مستعرض اولوب عضدك طرفنه
مشتمل ومحتوى اولور ورباط اخرى اعظم واصلب در اول رباط آخر ارابطه
اربعه دن دوردنجى رباط ايله معا كتز ولر انجوق معدوم وهبا قلنمش
حز دن يعنى طولانى محل علا طرفى وغلاف الجنيه سنه كتفك غراب منقار
تسميه اولنان زائده سى طرفندن نازل اولور واول ايكى رباطك شكلى اولدر
قدر عوضها اندر خصوصا عضدك مجاس اولدقلرى محلده اول رباطلر عرض
زياده اولور واول ايكى رباطك حال وشانى عضدك استبطان ايدرب
باطن عضدده منضوده وموضوعه اولان عضله متصل اولور عضدك
جانب انسيسى مقعر وجانب وحشيسى محدب در انكيچون كه عضدك طرف انسيسنه
برنيچه عضل وعصب وعروق تقعير مذكورده تكن وتستر ايدرلر
واول تقعير سبب ايله انسانه جودة تابط حاصل اولور يعنى برنسنه يى
وجه ابط اوزره قولتغنه آلور كذلك اول تقعير ايله ايكى يدندن هر برنك

اخر

اخر الجانبين تقعيرى سبيله اقبالى جودة اوزره اولور اما عضدك طرف
سافلى اوزره ايكى زائده تركيب اولنوب برى برينه اول زائده لر ملاقى
قيلندى اول ايكى زائده حح باطن ولى ايدن اطول واحد قدر اول زائده نك
هيچ بر عضو ايله مفصلى يوقدر بلكه اول زائده عصب وعروق مجردوقايه
انجون محلو قدر واول ايكى زائده دن
ظاهر ولى وتعقيب ايدن
زائده نك بر لقمه سى ايله مفصل حرفى تمام اولور اول وصف اوزره كه
بز آنى قريبا اسمه ذكر ايدرز وذكر مرور ايدن ايكى زائده نك بينده
لا محاله بر حز اول حزك ايكى طرفنده ايكى نقره اولور
بو مقامده نسخه لر مختلفه در نسخه سلطانيه ده وبينهما لا محالة حزو في
طرفى ذلك الحز نقرتان واقع اولمشدر قاموسده حز حزك
معناسنده بو مقامده حز زياده معناسنه
ايكى زائده لر اراسنده زائده اخرى وارد ديمكى اراده وبا خود
لحم طولانى ايلك اظهر در باصمه نسخه لرده وبينهما لا محالة حز
وهو الفرض في الشيء وفي طرفي ذلك الشي نقرتان واقع اولمشدر بو عبارته
كوره معنا بينهما ده خلت مفروض ومقدر بر شى وارد رديمك
اولوب ايكى عبارتك حاصلى ومآلى متحد اولور پس حزك ايكى
طرفنده اولان ايكى نقره نك برى فوقنده قدامنده وبرى تحتنده
خلفنده اولور اول ايكى نقره نك فوقانيسى انسى طرفنده اولوب
مستوى وملا سلى اولور واوزرنده حاجز اولملازمانقره
وحشيه ده انسيه دن بويك وكيكشلى اولوب اول نقره وحشيه
نقره انسيه يى ولى ايدن طرفه ملاستلو اولملازو حفره نك سترى
اولملاز بلكه حجرا مستقيم كبرا ولور حتى اول نقره وحشيه يه ساعدك

جانب خنصیه

داخل اولان زائده اولنده حرکت ایدوب اولاجزا مستقیم واصل اولور
زائده وقف ایدوب ساکن اولور زمان آتیده بو نقره لره احتیاجی
وجهی بز ایراد ایلرز انشاء الله تعالی ابقراط بو ایکی نقره لره عنبتین تسمیه ایدر

الفصل التاسع عشر في تشريح الساعد

ساعد دیرسک ایله بیلک اراسیدر ساعد طولانی برر ایکی عظمدن مرکبدر متلاصق اولان ایکی
عظمدن مرکبدر ایکی عظمه زندین تسمیه اولنور فوقانی
اولوب ابهامی تعقیب والی یعنی باشی برمق طرفنده اولان عظمه زند اعلی
تسمیه اولنور زند اعلی زیاده انجه اولور
والتی زند اسفل تسمیه اولنور بو زند اسفل زند اعلایی حامل
اولمغله زند اسفل زند اعلادن اغلظ اولور زند اعلانک منفعتی بودرکه
حرکت التوا وحرکت انبطاح بو زند اعلا ایله حادث اولور و زند اسفلک
منفعتی بودرکه حرکت انقباض و حرکت انبساط زند اسفل ایله حاصل
اولور بو ایکی زندک هر برینک وسطی ترقیق اولندی اینکیچونکه عضلات
غلیظه اولان ایکی زندک هر برینک وسطی لطیفه وحافظه اولمغله عضلاتک
تغلیظی ترک اولنمش غلظه اغنا ایلدی اما زندلرک طرفلری رباطات
کثیره یه منبت اولوب و رباطات کثیره منابتنده غلظت نهایتده
لاجرم اهم والزم اولدیغندن اطراف زند تغلیظ اولندی
ولطولو وایکی زند اطرافندن رباطلری زیاده اثبات ایتمک اینکیچوندرکه
بو ایکی زند اطرافنده حرکات مفاصل قتنده مصادمات
ومصاکات وقوعی توهم زیاده اولمغله اطراف زندین عرض
انکسارده اولورلر زند اعلی معوج اولورکات اول زند اعلا جهت
انسیه اخذ ایدوب برابر ایدر و وحشی جانبنه ملتوی انحراف یسیر ایله
منحرف اولور زند اعلاده بو وضع اوزره اعوجاجک منفعتی بودرکه

بو اعوجاج

بو اعوجاج سبب ایله زند اعلانک حرکت التوا ایله استعدادی احسن
ومطبوع اولور و زند اسفل مستقیم وغیر معوجدر اینکیچونکه
استقامت حرکت انقباض وحرکت انبساطه زیاده صالح
وموافق اولور الله تعالى اعلم

الفصل العشرون في تشريح المرفق

مرفق دیرسک معناسنه در و مرفق بر مفصلدر
زند اعلی و زند اسفل مفصلر ایله عضدک ترکیبندن واجتماعندن
حاصل اولور عظام مذکوره نک ترکیبی بو وجه ایله اولورکه
زند اعلانک طرفنده بر نقره واردرکه اول نقره یه عضد جانب
وحشیسنده بر لقمه کلوب برلقمه ایله
تهندم ایدر و اول نقره ده لقمه عضد مذکوره مرتبطه اولور
وحرکت منطبحه و ملتویه اول لقمه نک نقره مذکوره ده دورانی
ایله حادثه اولورلر اما زند اسفل ایچنده ایکی زائده واردر
اول زائده لرک اراسنده قلم یونانی ایله مکتوب اولان سین
رسمنده بر حز واردر اول رسم بودر س و بو حز محدبدر
و بو حز محدبک تقعیرینه اولان سطح
بر حز آخر ایله تهندم ایدرکه اول حز آخر عضدک طرفنده
مقعر اوزره اولور لکن بو مقعرک
اولان تقعیر
ایکی زائده سی ایله مقعر عضد اوزره اولان حز تهندم ایدن مفصل
مرفق یعنی دیرسک ملتئم و حاصل اولور لکن زند اسفلک ایکی
زائده سی اراسنده اولان حز حز آخر اوزرنده خلف وتحتده

قعرینک شکلی دائره جدیه مشابه اولور

بو حز آخر ایله

وسفلانی اولوب خنصری ولی تعقیب ایدن عظمه

هر برینک وسطی

وسطی بین

حركت ايلسه ايليسه يدي منبسطه اولور و قچن انقباض ايلرسه
حابس اولان ذكر سابق اولان حز متحركه معترض اولسه حز متحرکی
وكتدن حبس ايدوب تحريكه منع ايتمكله ذراع زياده منبسط اولميوب
اوزره قالور قچن ذكر اولنان ايكي حزك بري آخر حزه داخل
اوزره قدام و فوقه حركت ايلسه يدي منقبضه اولور حتى ذراع
قدامي جانب انسي مقدم و جانب ساعد عضده مماس اولور
و ايكي زندلرك اسفلنده ايكي طرفلري مجتمع اولوب شيء واحد
كبي اولورلر و اول ايكي زندده كيكش بر نقره مثني حادثه اولوركه
اول نقره و اسعه نك اكثري زند اسفلده اولور و انتقار دن
نمتاز فضله اولوب مرتفع اولان موضعلري محدبا باقي قالور
و مملس اولور انكيچون كه نقره مذكوره دن زندك فضله اولان
موضع احدابي اخرانله مستور و مملس اوله تا آفاتدن زياده
بعيد اولور و زند اسفلك خلف نقره ده اولديغي قدر طوله بر
زائده نابته اولور اول زائده نك منفعتني انشاءالله تعالى قريبا
بيان ايدرز

الفصل الحادي والعشرون في تشريح الرسغ

بيلك معناسنه در بو فصلده اولنان [illegible]
سلطانيده [illegible] اوج [illegible] وار در كه
فاسد [illegible] خالي اولمغله [illegible] اولنور رسغ عظام
كثيره [illegible] مؤلف [illegible] ايكيچون [illegible]
اين آفاتدن عظام سائره يه [illegible] و كثرت
عظام سبب [illegible] متصل اولنمغله [illegible]

يدي عظم هو خللو

هو خللو سيالاتي ضبط مراد اولندقده كتي تقعير و جيو لانزوق و كل عظم
بو عظام كثيره و منضود ايكي عظم ارالرنده اولان منفذلر عظامي [illegible]
بر بنه و ثاق قوي ايله مشدود و مربوط در انكيچون كه منوال مشروح
اوزره عظم بشت اولميوب منضود اولسه اول عظم طاعنه
اولمغله برخسيه آوج اچينه جس و ضبط ايتمك ممكن اولميه
و [illegible] عظام مذكوره نك و ثاقي اولديغي بالاتفاق [illegible]
كشط و بسط اولنمسي بعض الايدي يسير بونلردن اول عظام كثيره
خرز تيق حسبيله عظم واحد كبي اولورلر و بعضا [illegible]
اولور اول عظام [illegible] و ثاقي بو حالت اوزره ايكن كفي و يدي
تقعير مؤدي [illegible] انقباض وقتنده بينه اول مفاصل [illegible] اولوب
اولور حركت انقباضيه ده طاوع و منقاد اولور [illegible]
بدر عظم و بر زائده سي وار در اما بدن عظام اصليه ايكي صفده
اولور صفك ترتيبي اوج عظم اولوب ساعدي و لي و تعقيب
ايدر و بو صفك عظمي صف ثانيده نقصانا اولديغندن وجهي بودر كه
بو صف ساعد يعني قول ايلكني ولي و تعقيب ايلر و ساعد ولي ايدن
عظم لا محاله دقيق اولور و صف ثانيك عظامي دورت عدد در و بو عظام
مشط و اصابعي ولي و تعقيب ايتمكله زياده ايلي و عريض اولورلر
صف اولك اوج عظمي مدرج اولور ساعده متصل اولان
طرفي زياده دقيق و انجه و تهندم و اتصالي زياده در تاكه تدريج ايله عرض
زياده و تهندم اتصالنه نقصان ترتيب ايدرك صف اولك
عريض عرض غايته زياده و تهندم و اتصالي اقل اولور

اما زائدهٔ واحده که عظام رسغك سکزنجی عظمیدر اول زائده ایکی صفدن
برندهدر داخل دکلدر بلکه اول زائده کفی ولی ونعقیب ایدن عصبی
وقایه ایچون تخلق قدر وذکر اولنان ایکی صفدن اوج عظم محتوی اولان
صف ثالثدندر اوج عظمك اجتماعندن بر طرف حادث اولوب
ذکر تقدم ایدوب ایکی زند بینده مشترکه اولان نقره یه داخل اولور
واندن انقباض انبساط مفصلی حادث اولور
وزند اسفله ذکر اولنان زائده عظام رسغدن بر نقره یه داخل اندن
هم التواء وانبطاح مفصلی حادث اولور

الفصل الثانی والعشرون فی تشریح مشط الکف

مشطك عظامی رسغ کبی کثیره ومتعدده اولدی ایکیچونکه اندن بر بینه اصابت ایدن آفت با قیلر بینه سارئ اولمز
وکثرت عظامی سبیله مستدیر اولان بر جسم نعوذ دکری بر جسم قبض
اولنور قبه وصو مثللو سیالاتی کف ایله ضبط اولنمق مراد اولندقده
کفی تقعیر وجوف لاندرمق ممکن اولور وعظام مشطك مفصللری عظم برلر
بر بینه وثاق قوی ایله مشدود ومربوطدر ایکیچونکه وثاقی قوی اولمسه
مشطك عظامی داغنق وپریشان اولمغله کفی تقعیر ایدوب
بر نسنه یی ضبط وحبس ممکن اولمز وعظام مشطك وثاقنك شدتی
اول رتبه یه بالغدر که مشطك اوزرنده اولان جلدی کشط وسلخ اولنسه
اول عظام کثیر قوت وثاق حسبیله عظم واحد کبی کورینور مفاصلی غایت
خفی اولوب نظردن غائب اولورلر
هر قچن کفی تقعیر قصد اولنسه حرکت انقباضیه مطاوع اولور
اول فصلده بو مقامه کلنجه قدر مترجم اولان عبارت نسخهٔ سلطانیه ده

فائمه ودخلده

اوّل

سابق

ومشطك مفاصلنك شدتی مرتبهٔ مذکوره یه بالغه اولمشیکن بینه

منسط فصلنده تحریر اولنمشدر وباصمه نسخه لرده فصل متقدمده رسغك
مباحثی اولمغله اوزره تحریر اولنمشدر صواب اولان نسخهٔ سلطانیه در
ادنی فهم وادراکی اولانلره ظاهر درکه بو مسائل رسغ دکلدر
باصمه نسخه لر خطاء محضدر ومشطك عظامی دورت عدددر دورت
بارمغه متصل اولور رسغه متصل اولدیقلری محلده مشطك دورت
عظملری بر بر بینه متقارب اولورلر ایکیچونکه رسغك عظملری ملتصق
ومتصل کبیدر عظم متصله متصل اولان عظام متفرقه متصل حکمنده اولوب
متقارب اولمق حسبیله مشطك اول عظام متقاربه سی اصابع جهتنه سلوکنده
متدرجاً وقلیلاً قلیلاً بر بر بریندن اوزاقلشوب متفرجه ومتباینه
اولورلر وباطنلرنده تقعیر حادث اولور ماتقدم مره ذکر اولنان منفعت
ایچون رسغ ایله مشطك التئامنده رسغك عظامنده
اولان نقره لره مشطك لقمه لری داخل اولوب لباس غضاریف ایله
ملتبس بر مفصل حادث اولور الله اعلم

الفصل الثالث والعشرون فی تشریح الاصابع

اصابع برازلاتدر که قبض اشیایه معین اولور
اصابع عظمدن خالی اولان لحمدن مجرددن خلق اولنمدی زیرا هر
نه قدر بلا عظم اولان لحمده حرکات مختلفه ممکن ایسه
دود وسمکك بعض فقرلری وبالقلك بلا عظم ایکی جهات
مختلفه یه حرکتلری کبی لکن بلا عظم لحم مجرددن حرکت
ضعیف اولوب مکر وزین وحر تغشینك فعللری کبی
متعسر اولمسون ایچون عکر وزدن مراد شتۀ برد ایله رعشه اولان
اولور

ابهامدن ماعدا

صادر اولان افعال افعال عصب وعضلدن

اصابع لحم ایله عظامدن ترکب اولندی

کمسنه درزوا بهامله ماعدا بارمقلر اوجلرکله منحصره اولوب زیاده
و یاخود نقصان اولمدن برابر بارمغک کمکلری اوجدن زیاده اولسه
اول عظملرک حرکاتنک عددی زیاده اولور بلاشک [illegible] حرکاتک عددی
زیاده اولمامق ضبطنه محتاج اولنلر اشیانک ضبطنده [illegible]
[illegible] اولسون ایچون زیاده بارمق عظملر زیاده ایله
اولسون ایچون اوجدن زیاده قیلنمدی کذلک اصبعک عظملری اوجدن
نقصان اولسه وثاقت زیاده اولوب حرکاتی قدر کفایه دن
نقصان اولور کاصابعله [illegible] احتیاجمز حرکات مختلفه
ایله تصرفات متفننه و متنوعه یه حاجت زیاده اولور
اصابع برازعظملردن مرکب ایدرکر اول عظملر قاعده لری زیاده عریض و
اینلو اولور و رؤسلری اینجه اولور [illegible]
[illegible] سفلانی طرفنه تعاظم ایدر حتی اصبعک
زیاده [illegible] اناملی و بارمقلری اوجلری اولور و اغلظی قواعدی اولور و بو وضع ایله
حاملک محموله تسمیته حسن اولور و بارمقلرک عظملری مستدیرا اولور شکل استداره
آفتدن وقایه اولمق حسبیله [illegible] عظم اصابع صلابتلو [illegible] و تجویفسز و محز
یعنی ایلکسز قیلندی حرکات و ثباتده و قبض و جرده زیاده قوی اولسون
ایچون و اول اصابعک بطنلری باطن مقعر و ظاهری محدب قیلندی
قبض ایلدیکی اشیایی و ذلک و غمز ایلدیکی اجسامی دلک و غمزی جودت
اوزره اولسون ایچون و اصابعک بربرینه متوجه [illegible]
و محاذی اولدیغی جهتله تقعیر و تحدیبله بر اولمیوب بالجمله [illegible]

مستونه

مستونه [illegible] اولدی عند الالتقاء اتصالی حسن اولوب [illegible] واحد کبی اولسون ایچون
لکن ابهام و خنصرک خارجی اولان جنبه لرده حدبه
اولور اینکیچونکه بارمقلر وقت انضمامده هیئة استداره
حاصل اولوب [illegible] اولوجهله آفاتدن مصون و محروس
و اصابعک باطن لحیم قیلندی یعنی باطنلری اتلو قیلندی قبض قیلنده
مقبوضاتک ملاقی اولان طرفی [illegible] باطن تطامن ایدر
یعنی چوقورلنوب اول مقبوضاته دعامه مثللو اولسون ایچون
بارمقلرک خارج طرفلری کثیر اللحم اولمدی اصابع لحم مزکور سببیله
ثقیل اولمیوب و بارمقلرک جمع قتنده سلاح موجع اولسون
ایچون و اناملک یعنی بارمق اوجلرینک لحمی زیاده قیلندی التقا
قتنده ملاقی اولدیغی نسنه لره جیدا تهندم ایتمکله [illegible]
کبرا اولسونلر ایچون [illegible] یعنی اورته بارمق جمله طول اوزره
قیلندی بعده بنصر یعنی اورته بارمق ایله کچی بارمق اراسنده
اولان بارمق اوزون قیلندی بعده سبابه بعده خنصر اوزون قیلندی
اینکیچونکه بو وضع حسبیله بارمقلر قبض اولنوب یوموله
جملسی برابر اولوب بینلرنده فرجه اولمز بو منفعتلر ماعدا
[illegible] مستدیرا اولان برنسنه یی قبضده بو وضع حسبیله
اصابع و راحه یعنی الآیاسی تعبیر اولنان محل تقعر ایدر
چوقورلنور ابهام یعنی باش بارمق باقی دورت بارمقلرده
مجموعنه عدیل اولور یعنی اصابع اربعه نک جملسنه باکمی
باش [illegible] اولور اگر ابهام اولدیغی محلده غیر محلده اولسه ابهامک
بارمق

اصابع
برشئ ایله
مفصلی
قبلندی
جمیعا
عظام
ندریجله

منفصل باطلا اولور بونك بيانى بودركم اگر ابهام باطن راحه يه يعنى
آیه سی تعبيرا اولنان محله وضع اولنسه راحه نك [illegible]
منافعك اكثرى منعدم اولور اگر ابهام خنصر يعنى كچى بارمق
جانبنه وضع اولنسه ايكى يد ايله برشئه قبض اولنسه
ايكى يد برى برينه آقبالى اولمازدى [illegible]
اولور اگر ابهام [illegible] وضع اولنسه واگر ابهام [illegible]
مربوط اولنسه ابهام ايله اصابع سائره بيننده بعد قريب
اولور [illegible] وسطى ايله ابهام ارا سنده واقع سبابه اصبعنك
شطرينه تعليق اولنسه اصبع سبابه ايله ابهامك ارا [illegible]
غايت آز اولمغله منافع آتيه فوت اولور [illegible] ابهامدن
ماعدا دورت اصبع ايله برشئ اخذ واشتمال اولنسه وابهام
هر جهت اخذدن مقاومه ومقابله ايله شئ عظيمى اشتمالى
ممكن اولور كفك مشتمل اولوب وجلا بغ نشيئه بر وجهله
ابهام صمام سداد كبرا اولوب خنصر وبنصر طرفى تحتنده عظام
واوتره متابه سنده اولور اصابعك سلاميات يعنى مفصللر
عظامنده اولان [illegible] نقره لر متداخل اولوب ارالرنده
رطوبت لزجه تخلل ايدر ومفاصلى اوزره اربطه قويه مشتمل
اولوب اغشيه عضروفيه ايله عظام متلاقى اولور ومفاصلنه
اولان [illegible] عظام صغار سمسمانى ايله تحشو اولور

الفصل الرابع والعشرون في منفعة الظفر

ظرناقلر دورت عدد منفعت
ايچون خلق اولندر منفعت اولى ظرناق انمله يه يعنى برمق اوجلرينه

ابهام خنصر جانبنه وضع اولنسه ايكى يد برى برينه بعيد اولور

قياس اوزره در

سند اولوب انمله ايله برشئ باغلنوب سندا ولنديقده ظرناقلره
استناد سبيله ظرناقلر [illegible] وهن وضعف عارض اولماز منفعت
ثانيه اشياء صغيره ظرناق ايله اخذ اولنوب التقاط اولنور
منفعت ثالثه ظرناق ايله طين واوساخ سائره حك اولنور
اشياء ملوثه تطهير اولنور منفعت رابعه حاجت قتنده ظرناقلر
سلاح اولور اولادلر ايلديكى منفعت انسانه اولى واحرى
اولور ومنفعت اخره حيوانات سائره يه اليقدر وظرناقلر
[illegible] عظم ليننه خلق اولنمشلر [illegible] ظرناقلر كنديه
اصطكاك ايدن واصطدام ايدن جسملرك تحتنده [illegible] تطامن
ايدوب چوقور لنور واول تطامن ايله انكساردن نجات بولور
وظرناقلر شئ وغاسر دائم قيلندى [illegible] ظرناقلره كثرت
استعمال حسبيله آشنماق وقيرلمق عارض اولور اگر غاسر دائم
اولماسه مرور اوقات ايله حجروم منفعت باقى قالمز والله اعلم

الفصل الخامس والعشرون في تشريح عظام اليد

ذكر تقدم ايدوب خرزات قطن تحتنده واقع خرزات عجز
قتنده ايكى عظم واردر اول ايكى عظمك برسيه عجز اعضاع
طرفنده وبريه عجزك صول طرفنده اولور اول ايكى
عظم وسطده برى برينه ملاقى اولوب بينهماده حادث اولان
مفصل موثق اولور [illegible] اول ايكى عظمك بالجملة عظام
فوقانيه يه اساس كبيدر وعظام سفلانيه يه حامل ناقل
كبيدر اول ايكى عظمك هر برى درد جزلره منقسم اولور
اول اجزاء اربعه نك حرقفه جانبنه ولى وتعقيب [illegible] حرقفه

تسمیه اولنور و عظم خاصره دخی تسمیه اولنور و قدامی وکی
تعقیب ایدن جزئنه عظم عانه تسمیه اولنور و خلفی وکی و تعقیب ایدن
جزئنه عظم ورک تسمیه اولنور اسیر طرفندن اسفلی وکی ایدن
عظمه حق الفخذ تسمیه اولنور انیکیچونکه اول عظمده بر نقعیر اولورکه
اکر فخذک رأسی محدبی داخل اولور و عظم عانه اوزره مثانه و رحم
وارکرده اولانثر قابی و مقعد و شرم یعنی مخرج نفل که معاء مستقیمک
طرف سافلیدر انبو اعضاء شریفه کر وضع اولنمشدر الفصل السادس
والعشرون کلام مجمل فی منفعة الرجل منفعت رجل بیاننده کلام
اجمالی بودر که رجلک منفعتی واردر منفعت اولی قیامده قوام
و ثباتدر و منفعت ثانیه مسافه مستویه و مسافه صاعده
و نازله ده یعنی دوزیرده و یوقشده و انشاده بر محلدن محل
اخره انتقالدر منفعت اولی قدم ایله حاصل اولور و منفعت ثانیه
فخذ ایله حاصل اولور فخذ قدمه آفت اصابت ایلسه قوام و ثبات
عسرت اوزره اولور انتقاله عسرت اولمزلکن انتقالک توقف
اولدیغی قدم و احد اوزره قدم اخری نقل ایدنجه قدر ثباته دخی عسرت
اولور و فخذ آفت فخذ ~~و~~ ساق عضله‌لرینه اصابت
ایلسه قدم اوزره ثبات سهو لتلو اولوب انتقاله عسرت
اولور الفصل السابع والعشرون فی تشریح عظم الفخذ
عظام رجلک ~~اعظمی~~ اولی فخذدر و فخذ بدنده اولان عظملرک
جمله سندن اعظم و اکبردر فوقنده اولان عظملری حامل و تحتنده
اولان عظملری ناقل اولدوغی جهتله و فخذ عظمنک طرف عالیسنده اولان
~~قبه~~ مستدیره عظم ورکک حقه سنه داخل اولوب فقه تقدم ایدر و
ذکر اولنان فخذ ~~طرف عالیسی~~ جانبی و حشی یه محدب انسی و خلف
طرفنده مقعر و مقعر در انیکیچونکه اکر استقامت و حقه موازاتی

اورله

ایکی جهتی شیئدن

وساق

بعده صادومعه کسه در

٧٩

اوزره فخذک عظم وضع اولنسه فخذ اولمنوال اوزره اولان کسنه
بر نوع فحج عارض اولور تنکیم خلقت جبلیه‌ده فخذ مستقیم و حقه موازی
اولانلره عارض اولدیغی کبی فحج ایکی فخذ وضع طبیعیلرندن زیاده
برنبرندن مفارقت ایدوب زیاده آچلمقدر و فخذک حقه موازی
اوزره وضع اولنماسندن فخذ و راخری دخی بودرکه اول صورتده فخذک
فخذک وقایه‌سی فخذه و حمایه‌سینه اولان عضل کبار و عصب و عروقه وقایه اولیه
اعضاء کریمه معرض آفته اولورلر ایدی و جمله مذکوره ندن اجتماعلرندن نشو مستقیم
حادث اولمیوب هیئت جلوس حسن اولمز ایدی بونک توضیحی بودرکه
خارج فخذه مع ما علیها نظر اولنسه مستقیم کوریلور انیکیچونکه عظمنک
تقعیری و تعاریجی عضلات کبار و اعصاب و عروق و حشولری اولان
لحم مثللو نسنه‌لرله طولوب فخذ شکل مستقیم کبی اولور ~~اما اکر عظم فخذ~~
اکر فخذ ذاتنده مستقیم اولسه اعضاء مذکوره ایله استقامتی زائل
اولمق اقتضا ایدرلر لاجرم هیئت جلوس حسن اولمز فحج و فخذ حدبت
~~مذکوره~~ تحدیبی ایله زائل اولمز بلکه جانب و حشی
یه تحدیب ایلدیکلری صکره جانب ردا ولتمغله اولور اکر دا ولنمسیدی
بر نوع فحج دخی عارض اولور و بینا انسی جهتنه قوامه و جهه ایدن
میله واسطه بولنمیوب اعتدال حاصل اولمز دخی بو مقامده تعیینه
قانونک عبارتی بودر و لم یکن للقوام واسطه الیها و عنها المیل
فلم یعتدل انتهی لکن بو عبارت تعقیدده خالی دکلدر تعقیدندن خالی عبارت
بو منوال اوزره در و لم یکن للقوام الیها و المیل عنها و اسطة فلم یعتدل
طبع ایلملر اولان نسخه‌لرده و اسطه بدلنده وسطه واقع اولمشدر فنسخه

تقعیرلر

ونحج مذکورک زوالی
جانب و حشی یه تحدیب

التسمیه

فحج

مرسوم

سلطان‌نامه‌ده واقع او
مشدر ... نسخه دخی صحیح
مغتار

وفخذ عظمنك جانب اسفلنده ایکی زائده وارد راولزائده لر ایله
مفصل رکبه حادث اولور بونلر اولا ساقده وبعده مفصلده تکلم ایده رز

الفصل الثامن والعشرون فی تشریح عظم الساق

ایا قده ساق الده ساعد منزلنده در تسکده بیلکده وارنجه قدر ساعد اطلاق
اولدیغی کبی درزنجه طبوغه وارنجه ساقه اطلاق اولنور وساق ساعد کبی
ایکی عظمدن مرکبدر اول ایکی عظمك برسی اطول واکبر اولوب
جانب انسیده اولور اکا قصبۀ کبری تسمیه اولنور وایکنجیسی اقصر
واصغردر فخذه ملاقی ومتصل اولمز بلکه قصر سببیله فخذه قریب
اولدقده منتهی اولور لکن جانب اسفلده قصبۀ کبرا ایله
منتهی اولدیغی محله قصبۀ صغرادخی وارور ایکی قصبه معا منتهی
اولورلر فخذك جانب حشریه تحدبی اولدیغی کبی کذلك ساقده
طرف اعلاده وحشی طرفینه تحدب ایدر وجانب اسفلده انسی
طرفینه تحدب ایدر وبو ایکی تحدب ایله قوام حسن اولوب معتدل
اولور وحقیقتده ساق اولان قصبۀ کبرادر وقصبۀ صغرا اجلده
توابعندندر وفخذدن ساق اصغر خلق اولندی انیکیچون که مطلقا
رجلده ایکی منفعت وارد بری محلدن محله اخره انتقال ومنفعت
ثانیه قوام وثبات ورفوقنده اولان اعضایی احتمالدر پس ساقدن
غرض اصلی حرکت وانتقال اولوب والهٔ انتقال خفیف اولمق ایچون
اوفق اولمغله [illegible] ساقه صغر وکبرده قدر
معتدل اعطا اولنوب فخذ کبر زیاده عظیم اولمدی زیرا ساق اعتدالدن
زیاده عظیم اولسه داء فیل وذوالی اغر [illegible] ایله موف

اولان

اولان ساقلر کبر عشرت وکثرت عارض اولور وقدر معتدلدن ساق
زیاده صغیر اولسه ساقه ضعف وعسر حرکت واعضاء فوقانیه لر
احتمالدن عجز حادث اولور بعده اما اعضاء سائره نك اکثر نقلی
فخذ اولوب ساقه نسبت ایله فخذه کلنده [illegible] مدخلی قلیل اولمغله
فخذ ساقدن اعظم واکبر اولدی ومع هذا ساقك
قصبۀ کبراسنه قصبۀ صغری دعامه قیلنمغله اعضاء فوقانیه نك احتمالده ساق
فخذه مماثل اولدی قصبۀ صغرا ایچون برزمنفعت دخی وارد رایکی قصبه
اراسنده اولان اعصاب وعروقه ستره [illegible] وقصبۀ کبرا ایله مفصلده
مشارك اولوب مفصل انبساط وانثنا انکله متأکد ومتقوی اولور
والله اعلم

الفصل التاسع والعشرون فی تشریح مفصل الرکبة

~~مفصل رکبه حادث اولور فخذك جانب اسفلنده اولان~~
~~ایکی زائده [illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

مفصل ركبه فخذك جانبنده اولان ذكرلر سابو تسا قدم اولان ايكى
نقره لره دخولنه حادث اولور اول زائده لر منفصل اولا ايكى زائده
ايله موثقلردر كه بنه زائده ايله ملتف اولوب زائده يه صارلمشدر
ورباط آخر نقره نك قعرندن ونهايتنده زائده يه شاددر بعض
باغليجيدر وثانيا ايكى جانبنده ايكى قوى رباط ايله دخى اول زائده لره موثقدر
واول زائده لرك مقدملرى بر عظمه تهندم ايدركه اول عظمه رضفه
تسميه اولنور وعين الركبه دخى ديرلر واول عظم اوليغ مقدار استداره
مائلدر ورضفه نك منفعتى بودركه جثو وقتنده بعض اوزره اوتوردقده
وقتده وجلسه ده تعلقه ركبه ده اولان مفصله محافظه ووقايه ساهر اولان
اعضايه انشاكرك محافظه ايدر وحركت سبب ايله نقل بدن ايدن مفصله
اوله رضفه دعامه اولور ورضفه نك وضعى قدامه اولدى اينكيجون ركبه
عنق انعطاف سبيله ركبه يه عارض اولان ضرر جانب قدامه عارض
اولور زيرا ركبه نك خلفه انعطافى اولمز وايكى جانبلره دخى قدر
منعطفه اولور قدامه اولان انعطاف كبر كثير اولمز پس وقايه
ايجون موضوعه اولان رضفه قدامه موضوع اولمقلا [illegible]
اولدى

الفصل الثلثون فى تشريح القدم

قدم ثبات
آلتى اولسون خلق اولندى وقدمك شكلى مطاول اوزون قلندى
قدمك طولى قدمه اعتماد وقتنده انتصابه معين اولسون ايجون در
وقدم ايجون احمص خلق اولندى وقدمك جانب انسيسنه تجويف
وارد كه ارضه اصابت ايلمز اول موضعه احمص ديرلر ومنفعتى
بودركه اول احمص سبيله قدم انتصاب ميل ايدر حضوصا

حضوصا

رجل شيله جهتنك خلافنه شديد ميل انتصابه حاجت زياده اولور واول
~~مخصوصا اول [illegible]~~
جهتنك خلافنه اولمغه بو مشى دوران ايدن كمسنه لرك شديد كى
خطواتنده رجل شيله سى بعض قالديرديغى وغير كتورديغى آخر
قدم آخرى قدامنه تحريك ايدر لامحاله قدم اجزا منكوبه [illegible]
واعتماده حاجت اكثر واحمصك منفعتى ازيد در او قرا اولور بو تكله
اعتدال حاصل اولور قدم اجزاينه زياده اعتماد اينكيجون دركه اول
اعتماد سبيله رجل شيله [illegible]
واحمص قدمك آخر منفعتى دخى بودركه نتؤلى وارتفاعلى نسنه لره غلبه
ايلام ووطئ متاتى حاصل اولور ودرجه ويزر دبان باصمقده
قدمك اشتمالى حسن اولور ومنافع متعدده ايجون قدم عظام
كثيره دن مؤلف اولدى اول منفصلر بونلردر اولا قدم [illegible]
[illegible] اشتمال ايله اشتمال اولور زيرا الكفده [illegible]
كبر قدم دخى موطئ عليه نى احساس ايدر وكثرت [illegible] عظام
سبيله زمان حركتده قدم بر شكله تشكل ايلديكى صكره
شكل اخره تشكل ايتمكله جودة اشتمال حاصل قدم عظم واحد
اولسه تبدل اشكال وجودة اشتمالدن برنسنه بولنمز ومنفعتى
ثانيه احمصا كثير العظام اولان اعضاء سائره ايله مشترك [illegible]
مراكير ورايلدى بعض بر جزئه اصابت ايدن آفت اجزاء سائره يه
عدم سرايتيدر قدمك عظامى يكرمى التيدر [illegible]
كعبدر كعب ايله مفصل كامل اولور دخى عظم عقبدر [illegible]
واكثر عقب ايله حاصل اولور [illegible] عظم ذورقيدر بو عظم ايله

احمص حاصل اولور دور عظم قدم دسغ عظمیدر بو دورت عظمدن
دسغ مشط قدم‌یه متصل اولور و بر عظم قدم نردی در مسدس
کبر اولور قدم‌دن وحشی جانبنه وضع اولنمشدر قدم‌دن طرف وحشیسی اوزره
ثبات او عظم ایله اولور و بش عظم مشط ایچوندر اما کعب
انسانی من جهة التکعیب یعنی من المفصل سائر حیوانات کعوبنه
اشد در عظام قدمک کعب اشرفیدر زیرا تنکیم عقب ثباته نافع
عظام رجلک اشرفی اولدیغی کبی کعب ذکر سابق اوزره ساق قدمه
اولان ایکی قصبه نک یعنی قصبهٔ کبری و قصبهٔ صغرانک نتوء و ارتفاعی
اولان طرفلری اسنه موضوع عظمدر اول ایکی قصبه جمیع جوانبدن کعبی
محیطدر یعنی اعلاسندن و قفاسندن و جانب انسیدن و جانب
وحشیسندن محتویدر اول ایکی قصبه لرک طرفلری کعبده اولان نقره لره
بطریق الرکز داخل اولور یعنی نقره لره اول طرفلری داخل اولورلر کعب ساق
ایله عقب بیننده واسطه اولوب بینهماده اتصال کعب
واسطه سیله حسن اولور و بینهماده اولان مفصل موثق اولوب
اضطرابدن مأمون اولور فی الحقیقه کعب وسطده وضع
اولنمشدر لکن احمص جهتیله جانب وحشیه مائل ظن اولنور
ذکر مرور ایدن عظم زورقی ارتباط مفصلی ایله کعبه قدامدن
مرتبط اولور و زورقی عقبه خلفدن متصل اولور و قدامدن
رسغک اوچ عظمی ایله و جانب وحشیدن عظم نردی ایله
متصل اولور و بو عظم زورقیه سنخیه دخی مراد ایدرلر زورقی
عظمی منقلا قدمده برجزء عظام رسغک و مراد ایدرلر عظام رسغی

رابع قدر سکز اما عقب کعبک التنده اولور صلب و مستدیردر آفات و مصاکاتی تحمل ایچون
خلف جانبنده اولور و عقبک اسفلی املس در استواء و تمام
حسن اولوب وقت قیامده قدم موضعی و مستقر اوزره
منطبق اولسون ایچون یعنی احسن وجه اوزره ایاغی
دوز باصسون ایچون و عقبک مقداری عظیمه و بویکلکه
قیلندی بدنی حمل و یوکلتمکی قبول عجز ایلسون ایچون و عقب
استطاله یه مائل و مثلث قیلندی متدرجا آز آز
دقیق و انجه اوله رق منتهی اولور و احمص قسمنده مضمحل
اولور و بو متدرجا تنکیدن احمص جانب خلفنده و سطه کلنجه قدر
متدرجا تقعیر اولور اما قدمک رسغ کفک رسغنه
وجوهله مخالفدر قدمک رسغنده عظامی بر صفدر کفک
عظام رسغی ایکی صفدر اولور رسغ قدمک عدد عظامی
رسغ کفک عظامی عددندن اقلدر قدمده منفعت تباتدر
و کفده منفعت حرکت و اشتمالدر بو حرکت و منفعتلر
هرنه مقدار قدمده موجود ایسه بو منفعتلر کفده احتیاج
قدمه احتیاجدن اکثردر نیس رسغ قدم رسغ کفدن کبیر کثیر
العظم اولسه قدمک ثباتنه مختل اولور و محل قیامی قدمک اشتمالی
انفراج مفرط و استرخا سببیله ضعیف اولوب کذلک استمساکی دخی ضعیف
اولور و رسغ قدم عظم واحد اولسه خلخاله نکی انعدامی سببیله
قدمده مطلوب اولان انبساط ملایم و معتدل فوت اولور
بو تقریر ایلدن معلوم اولدیکی استمساکده عدد کثیر و مقدار

صغیر اولان عظملر اوفق اولور و استقلاله یعنی محمولیتی قلیل عدد ایدوب
بلا تعب حامل اولمغه عدد اقل و مقدار عظیم اولمق و فقدر اما مشط
قدم اصابع قدم حبیله بش عدد در اصابع قدمدن هر بر اصبع
بر مشطه متصل اولورلر مشطی بالجمله صف واحدده اولورلر
زیرا مشط مذکورلرک وثاقته احتیاجی قبضه احتیاجدن اکثر در صف
واحدده منضد اولمق وثاقته اوفقدر کف مشط کف بوندک خلافی
اوزره اولور زیرا مشط کفده قبضه احتیاج وثاقته احتیاجدن
اکثر در ابهامدن ما عدا هر بر اصبع اوچر سلامیاتدن یعنی اوچر
مفصلدن مرکبدر جمله‌ٔ اولی ابتداسندن اشبو انتهایه کلنجه قدر
بیان عظام حقنده قدر کفایه تکلم ایلدک بدندن اولوندن ذکر ایلدیکمز
عظامک تعداد ایلسک ایکیوز قرق سکز عظم بالغ اولور

الجملة الثانیة من التعلیم الخامس فی العضل وهی تسعة وعشرون
فصلا الفصل الاول منها کلام کلی فی العضل والعصب والوتر
والرباط

بیوردیلر که ~~[illegible]~~ اعضاده اولان حرکة ارادیه تک تمامی
عصب واسطه‌سیله دماغدن کلان قوت ایله اولوب قصد اول
ایله متحرک اولان اعضانک اصولی عظام صلبه [illegible] اولوب ناقل
قوت مذکوره اولان [illegible] اعصاب لینة اتصالی حسن اولمغله
خالق ازلی تلطف ایدوب عقب و رباط اسمیله مسمی اولوب عصبه
مشابه اولان اجرامی عظامدن انبات ایلیوب بتردر و اول اجرامی
اعصاب ایله جمع و تشبیک ایلیوب حتی بالجمله شیء واحد کبی اولدیلر
لکن بو عقب و رباط و عصبدن مرکب اولان جرم [illegible] طول

وغلظتله

غلظته اولان حجره و اولقدره بالغ اولمز اعضاء بعیده و اعضاء کثیفه که تحریکی ایله
زیرا جسمیت غایتده دقیق اولوب [illegible] طول و غلظتی [illegible] محلی
اولمز [illegible] غلظتی دماغدن [illegible] مقداری [illegible] اولوب [illegible] قلیل اولور
و ترکیب مذکور [illegible] تحریک اعضاده صالح اولاجق قدر طول و غلظ حاصل
اولمز اول عصب تفرق و تشعب ایدوب اعضایه بالجمله توزیع و تقسیم اولندقده
هر بر عضوه اصابت ایدن سهم غایتده دقیق اولمغله تحریک اعضاده کفایت
اکه احاله [illegible] فساد عظیمه مؤدی اولور بس مبدع حکیم و متقن کل
شیء و هو بکل شیء علیم تکرم و تفضل ایدوب رباط و عصبدن مرکب اولان
جرمی [illegible] نفس ایدوب اول حرکتی [illegible] ایداع
و ایجاد ایدوب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] عصب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

مرکزدن محیطه واصل اولان خطه محور دیرلر منه

الفصل الثاني في تشريح عضل الوجه معلومدر كه عضلات وجهك
عددی وجهده اولان اعضاء متحركه لرك مقداری اوزره اولور وجهده
اولان اعضاء متحركه بونلردر جبهه يعنی آلن مقلتان يعنی طبقاتدن مركب
كوزلك بشرتی شالله اولان يعنی ايكی جفن عاليلر يعنی يوقاری كوز قپاقلری
خد يعنی يناقلر لكن خدك حركتی ايكی شفتی فكه تابع اولور حركتيله اولور شفتان
يعنی ايكی طودوداقلر بونلرك حركتلری شركت ايله اولديغی كبی وحدتها دخی
اولور ارنبه يعنی بورنك ايكی طرفنده تجويفی اوزرنده اولان عضو
وفك اسفلدر [illegible] جبهه نك حركتی جبهه جلدی سننك تحتنده
منبسط قيلنمش لحم رقيق وستعرضدر وغشا ثانيه بر عضله نك
حركتيله حاصله اولور اول عضله تحت جلدده جلد ايله مختلط
وممتزج اولوب حتی اول عضله قوام جلده دخی جلدك كبی اولوب كشط
وسلخ ايله بربرندن تفريق ايمك ممتنع اولور بو عضله يه
تحريك ايلديكی عضوه بلا واسطة ملاقی اولور زيرا بو عضله تحريك
ايلديكی عضو جلد جبهه در جلد جبهه مثلا عريض وخفيف
اولان عضولر [illegible] ونرامل تحريك حسن اولماز وبو
عضله نك حركتی ايله حاجبان يعنی ايكی قاشلر مرتفع اولوب
يوقاری قالقارلر وبو عضله استرخا سبيله تغميض
عينه معين اولور تشبيه شط [illegible] عضلات وجه
وعضله جبهه فصل واحدده ذكر اولنوب جمله ثانيه فصولی
يكرمی طقوز فصل قيلندی طبع [illegible] اولان تنبيه لرده جبهه ايله مقله
عضله لرينی باشقه باشقه فصل قيلنوب جمله فصولی اوتوز عدد

اولنك

حدقه سی

وبالجمله وجهده اولان اعضاء متحركه اون بر عدد در

الفصل الثالث في تشريح عضل المقلة مقله يی تحريك
ايدن عضله لر عدد اولور بری فوقانی وبری تحتانی وايكيسی
ايكی جانبه يعنی كوز بكاكلرينه اولور بو دورت عدد عضله لرك
هر بری مقله يی كندو جانبنه تحريك ايدر وايكی عضله دخی
وارد اوزره وضع اولنمشدر اول مورب ايكی عضله مقله يی
استداره اوزره تحريك ايلر مقله نك وراسنده بر عضله دخی واردر كه
عصبه مجوفه يه دعامه كبی اولور [illegible] اول عصبه مجوفه يه
شاملی بونلره صكره ذكر اولنور دعامه اولمسنك طريقی ومنفعتی
بو دركه اول عضله موضع الاكليلده عصبه مجوفه يه وعصبه مجوفه الجليديه
محويه اولان رطوبت زجاجيه يه وجليديه يه نك بر مقدارينه تثبيت
ايدوب ضبط قليل غذا ايدر و [illegible] منع ايدر وعند
التحديق يعنی ذكر اولنان موضع اكليلك محكم ضبط ايدر اكليل كوزبكی
اطرافنده اولان سياه دائره در بو عضله نك اغشيه
رباطيه سنه بر نوع تشعب وتفرق عارض اولور كرا ول تشعب
عضله ده شكله مؤدی اولور بناء عليه اهل تشريح اول عضله ده
اختلاف ايلديلر بعضلر ذاهب اولديلر كه اول عضله عضله واحده در
بعضيلر ايكی عضله در ديديلر وبعضيلر اوچ عدد عضله در
ديديلر وعلی قول الكل اول عضله نك رأسی واحد ومنجر اولور
الله اعلم الفصل الرابع في تشريح عضل الجفن جفن اسفل
يعنی كوزك آلت قپاغی حركتنه محتاج دكلدر زيرا كوز قپاقلرنك منفعتی
جفن اعلانك حركتی ايله تمام اولور وتغميض وتحديق اعلانك [illegible]

وتحفظها

جفن اعلا ایله حاصل اولور جفن اسفلك حركتندن مستغنی اولور
زیرا الله تعالی تخصیص تكریمنده عنایتی ممكن اولانجه تقلیل الاته
مصروف قیلمشدر اینكیچونكه تكثیر الاتده تكاثر آفات اولور بو معلومدر
ایكی جفنك بری متحرك و بری ساكن اولمق تحصیل منفعتده طرفیندن
كفایت ایدركن ایكیسنده تحریك ایتمك عنایت حقده توجهنك
جهت خلافیدر اما بونك عكسی اولوب جفن اسفل متحرك و جفن اعلی
ساكن قلنمدی اینكیچونكه صانع مصنوعاتك و متقن امورك حالاتك
معتاد عنایتی بو منوال اوزره جاریدر مصروف قدرك افعالی مبادیسنه
تقریب ایدوب و اسبابی اعدل طریق و اقوم منهاج اوزره غایاتنه
توجیه ایدر و جفنك تحریكی اولان عصب جفن اعلاده ایكن منبتنه
قریب انعطاف و انقلاب اولمادن واو عصبه نك تحریكی اعدل طریق اولوب
و اقوم منهاج اوزره اولور اما اول عصبه محرك جفن اسفلی تحریك
ایلسه اسفله نزولی انعطاف و انقلاب ایله اولور لامحاله تحریكی
غیر معتدل اولور جفن اعلی ذكر ایدیكمز منفعت تحدیق و نفعت
تغمیض اجرازده ایكی حركته محتاج اولور حركه اولی حركت ارتفاعدر
بو حركت فتح طرف قصدنده اولور و حركت ثانیه حركت انحداردر
بو حركت تغمیض عین قصدنده اولور و تغمیض عین جفن اعلانك اسفله
جاذب بر عضله یه محتاج اولمغله لابد و لازم عصبه محركه منحرفا اول
اول عضله یه كلوب مرتفعا فوق جفنده واصل اوله بو تقدیر اوزره بعض
جفن اعلانك حركتی عضل ایله اولدیغی محقق ایلدیكی تقدیرا اوزره خالی
اولمازكه اول عضله محركه یه واحد اولور ویاخود اول عضله متعدده

اولور

اول عضله
اولور واحده اولمق جایز دكلدر زیرا عضله واحده اولسه خالی اولمزكه
اول عضله واحده جفن اعلانك یه طرفنه متصل اولور ویاخود
اول عضله جفن اعلانك وسطنه متصل اولور عضله وسطه متصله
اولمق مناسب اولمز اینكیچونكه وسطه اولان عضله وسطنه [illegible] غطا اولوب
حدقه یه ستر ایدر و عضله جفنك طرفنه متصله اولمق لایق اولمز
زیرا عضله واحده جفنك انجق بر طرفنه متصله اولور جفنك انطباقی اول صورتده
اعتدال اوزره اولمز كذلك اول عضل تور ربا متصل اولوب طرفینی
تحریك ایلسه تغمیض عینده بنا اعتدال اولمز اینكیچونكه عضله ده بصورتله
نابت اولان وترفنقی طرفنده اولور اول طرفده عین تغمیض زیاده اولوب
وتره متصل اولمیان طرفك تغمیض قلیل اولور حسا انطباق مستور اولمز
بلكه القوه سر اولان كمسنه نك انطباقی كبی منطبق اولور پس جفن اعلانك
اسفله جاذبه اولان عضله بو محذورلر ایچون عضله واحده اولیوب
متعدده اولمق ثابت اولدی و اول عضله جاذبه ایكیدر بر موقی انسی جهتنه نابتا اولور
و بری موق وحشی جهتنه نابت اولور و اول ایكی عضله جذب ایله جفن متشابه
اعلایی اسفله جذب ایدوب جفنك انطباقی حسن اولور بو ذكر اولنان
ایكی فعلی عضلاتك تغمیضیدر اما فاتح عین اولان عضله بر عضله در فتح عینه كافیه
جفنك وسطنه كلوب و تریك طرفی جفنك طرفی اوزره منبسط اولور
لكن اول عضله متشنج اولسه جفنی فتح [illegible] بناء علیه عضل فاتحه
واحده اولدی اول عضله واحده استقامت اوزره نزول ایدر ایكی غشادن
نزول ایدوب مستعرضه اولور و منبت احد اولان تحتنده منبسطه

ومنفرش اولان عضو وفه شبیه جرمده متصل اولور غشائیله مراد جفنك
اعلاسی ظاهرندن تحت جلدده منفرش اولور وظاهره متابه سنده اولان غشاء ایله
جفنك بطانه سی اولان غشادرکه ذکر اولنان عضلا و ایکی غشانك اراسنده
حشو منزلسنده در

الفصل الخامس فی تشریح عضل الخد

خدك ایکی حرکتی اولور بر حرکتنده فك اسفلك حرکتنه تابع اولور و حرکت اخراده خدك حرکتی
شفه و کثیر حرکت ایله اولور بو ایکی حرکت بیننده فرق بودر که حرکت اولاده
عضل محرك فك اسفله مخصوص صدر او عضل فك اسفلی بالذات تحریك ایدر
و بالواسطه خدی تحریك ایدر و حرکت ثانیه ده عضل محرك شفه ایله
خد بیننده مشترك اولوب خد ایله شفه یی معا او عضله معا و بالذات
تحریك ایدر بو عضله مشترکه ایکی طرفده اولاوجنه لرك هر برنده
بر عضله در او عضله عضله وجنه دینمکله معروفدر و او ایکی طرفده اولان لیف
عضله دن هر بری دورت جزءدن مرکبدر انلکیچون که او عضله یه دورت موضعدن
لیفلر کلور لیف اولك منشائی ترقوه در ایکی شقه طریقیله عضله
وجنه یه متصل اولور اغزی جذب مورب ایله اسفله جذب
ایدر و لیف ثانینك منشائی قص و ترقوه در و بولیفلر ... تیترایدر
وراب اوزره اولوب ... طرفنده ناشی اولان لیف ... ناشی اولان ایله
تقاطع ایدوب نفوذ ایدرلر یمیندن ناشی اولان لیف ...
صول طرفندن اسفلنه متصل اولور و ترقوه قصدن یساردن ناشی اولان لیف
لیف سابقك عکسی اوزره اولور یعنی شفه نك طرف ایمنی اسفلنه متصل اولور
پس او لیفلر تشنج و تقلص ایلسه لر فمی تضییق ایدوب قدام جانبنه کتورلر و ابراز

واظهار ایدر

نوع

الوجنة ما انحدر من الحاجب ونتا من الوجه كذا نقل من الزجاج

ایکی طرفلی

ترقوه و قص

واظهار ایدرلرکه بونلر فخر بطیلك ایله ربط اولنمش فخر بطیه یی اوربط قدام جانبنه
ابراز ایلر لیف ثالثك منشائی کتفدر اولوب ذکر مرور ایدن اخرم
ومنقار غراب نسیله ولنان زائده در ... و بولیف ذکر اولنان عضلات
عضلك جزئی اولان لیفلرك موضع اتصالی اولان محلك فوقنه متصل
اولوب شفه یی ایکی جانبه امالة متشابه ایله امالة ایدر مصنف بومقامده
عضل ذکر ایدوب منشائی ترقوه و قص اولان لیفی مراد ایلدی ... لیف عضلك
جزئی اولوب حبیله و فوقه متصل اولور ایله شفه نك یمین و یسارندن
طرف اسفل ... فوقنی مراد ایلدی لیف رابعك منشائی فقرات عنقده
اولان سنسنه لردر ثابت اولدیغی محلدن مرور ایدوب قولقلر
حذاسنده خدك اجزاسنه متصل اولوب خدی حرکت ظاهره
ایله تحریك ایدر شفه خد ایله تابع اولور و بعض ناسده او لیف
مغرز اذنه جدا قریب اولوب اذنه متصل اولور و اذنی تحریك ایدر

الفصل السادس فی تشریح عضل الشفة

اما عضلات شفه
ذکری مرور ایدن عضل ... خد ایله شفه بیننده مشترك عضلاردر و بو
مشترکدن ماعدا شفه یه مخصوص دورت عضله وار در که او عضله لر
زوج واحدر یعنی ایکی عضل شفه سمت وجنه نك فوقندن کلوب
طرف شفه نك قرینه متصل اولور و ایکی عضله اسفلدن کلوب بو دورت
عضل تحریك شفه یه کفایت ایدر لکن بو دورت عضله دن بر نسبی حرکت
ایلسه شفه یی او عضله کلدیکی جانبه تحریك ایدر او دورت عضله دن
ایکی عضل حرکت ایلسه شفه ایکی جانبه ... اولوب ...
جهات اربعه شفه نك حرکتی تمام اولور زیرا شفه جهات اربعه ...

بالانفلاق

بالکز

وکشنه

ماعدا جهة اخرايه حركت ايلمز وجهات اربعۀ مذكوره يه ذكر اولنان عضلات
كفايت ايدر و بو دورت عضل ايله عضل مشتركك اطرافی تدحرجه
جرم شفه يه مخالط و ممتزج اولور اولوجهله كه حس عضلی جرم شفه دن
تمييزه نادر اولمز زيرا شفه عضو لحيم و عظم سز در عضلات
مذكوره لينة اولمغله امتزاج كلی حاصل اولور

الفصل السابع في تشريح المنخر

اما ارنبه نك ايكی طرفنه قويه و صغيره ايكی عضله
متصل اولور ايكيجو نكه اول عضله كبيره اولسه خد و شفه نك عضلاتيدر
ضغط و تضييق ايدر خد و شفه نك حركتلری ارنبه انفك حركتلرندن
احتياجلری اكثر ايكن خد و شفه نك حركتلری مختلفه و متنوعه اولور و حركت
خد و شفه حاجت اكثر اولديغی حركتلرينك كثرت اعداد و كثرت تكرارينه
و دوام حسيله اولور و ارنبه انفك قوة العضله اولديغی ضعف حبيبلی
[illegible] قوتنك زياده اولمسی ايله تلافی و تدارك اولور و ارنبه
انفك عضله نك مورد و جنه ناحيه سنه اولور او لاليف جنبيه
مخالط اولور وجنه ناحيه سنه اولديغی ايكی وجه بو دركه ارنبه نك
حركت وجنه طرفنه اولور فلا محاله عضله اول سمته و اول طرفه اولوق
اليق و احرا اولور فاعلم ذلك

الفصل الثامن في تشريح عضل الفك الاسفل

حركت فك اسفله مخصوص اولديغيدن منفعتلری
بودر كه فك اسفل فك اعلادن اخف اولور و اخفك تحريكی لا محاله
اثقلك تحريكندن اسهل و ايسر اولور [illegible]
[illegible] و فك اعلا اعضاء
شريفه يی مشتمل اولمغله فك اعلانك حركتی سببيله اعضاء شريفه متضرر

اولور

اولور اما فك اسفل اعضاء شريفه يی اشتمال اولمامغله حركتندن
متضرر و متاذی اولمغله حركت فك اسفله خاص قيلندی
حركتندن فك اسفله اختصاصنك منفعت ثالثه سی بو دركه اگر فك
اعلی تحريك اولنسه حركت سهولت ايله تحريك اولنه فك اعلانك
مفاصلی و بالجمله رأسك مفاصلی سست اولوب قوی اولمفاصلی
توثيق و تمتينده ترك احتياط اولنوب اعتنا ايدر ترك احتياط
مذكورك ضرری بين اولور و فك اسفلك حركتی اوچ درلو اولور
زياده يه حاجت يوقدر اول حركات ثلثه نك اولاسی حركت فتح فمدر
اكه حركت فغر ديرلر و حركت ثانيه سی حركت انطباقدر و حركت ثالثه
حركت مضغ و حركت سحقدر و حركت فاغره فتح و حركت فاتحه فك اسفلی
تسفيل ايدوب اشاغی انزال ايدر و حركت منطبقه فكی ترفيع و تشييل
ايدر و حركت ماضغه و ساحقه فكی اداره ايدوب ايكی جانبنه
اماله ايدر و ظاهر دركه حركت انطباق علو جهته نازل بر عضل ايله اولوق
واجبدركه اول عضله فوقه تشنج ايليه و حركت فاغره ضد اوزره اولور
و حركت ساحقه توريب اوزره اولور پس حركت انطباق ايچون ايكی عضله خلق
اولنديكه اول ايكی عضله يه عضلتی الصدغ ديرلر ديمكله معروفدر و اول
ايكی عضله يه ملتقيتين حكمت تسميه اولنمور اول ايكی اكساندن صغيرر
اولور [illegible] حجمنه نسبت ايله محرك اولان فك اسفل صغير [illegible]
[illegible] اولان عضله نك صغير اولور و اول عضله [illegible] و خفيف
اولور ندر و بو ايكی عضله كرايله فكدن صادر اولان حركت انطباق

اول ایکی عضلاره ملاقی و ملازم اللدر ایکیجوکه اول کنّدک ایچنده محفوظ اولوب و تعاریج
تقبیده تقبیده تدریج ایله تغلظ ایدرک سلوک ایدوب تغلظی
تمامندن صکره اولکندن خروج ایلیه و بو ایکی عضله لرک و ترغلیظ ثابت
اولوب فک اسفلک حافه سن و چوره سن مشتمل اولور تحیین اول و ترتسنیخ
ایلسه فک اسفلی دفع و اشاله ایلر و بو ایکی عضله انطباقه ایکیجی اخر
عضله معین اولورکه اول معین اولان عضله لر داخل فمه سالک
اولوب فک اسفلک بر فضائیه منحدر اولورلر زیرا فک تفضیل اولان
فک اسفلی اصعاد و ترفیعده عضله انطباق بر اشها کفایت
ایلیوب معینه احتیاج اشهد واشغدا و لغل منغزا جراجو ذکر اولان
ایکی عضله اخر اوائله استظهار اولندر و بو ایکی عضله نک
و تر عضله ک و سطنده ثابت وسطنده اولور و ثاقت زیاده
اولمغه منفعتی ایچون اما فاتح و فاغر و فک اسفلی انزال ایدن
عضله ایکی منشأئی محل بعد و نده خلف اذنده اولان زوائد بریدر
یعنی اکثر باطنده کبرکوجک ذائده لردر اول ایفلر خلف اذنده منحدر لر
اولوب بالکلیه بر عضله احداد و اتخاذ ایدرلر و اول عضله یه عضله مکرره
تسمیه اولنور و اول عضله زیاده وثاقت ایچون برو تر انبات و اخراج
ایدوب مره اخری متنفش اولور و اول انتفاشدن حاصل اولان البافک
وجه لور لحم ایله محشوه اولوب طولا بر عضله آخر عضله دی
حادث اولور ایکیجوکه عضل اولک و تر فکه ملاقی اولنجه متحد اولسه
معرض آفاتده اولور عضله تعدد و تجرد ایله و ترهی تجرید اولنوب
قوه جدیده حسبیله آفاتی قبول ایلمز و بو عضله ثانیه فکک ذقنه یعنی چکه یه

عضله

تدبیر اولنوب

وکات سائرده اخف اولور و بو وجهدن اول ایکی عضله نک صنوبریه
مؤدی و موجب اولور و بو ایکی عضله ایله اولان حرکه انطباقیه اصناف
بینیهده اصناف اربعه ده اعنف و قوی اولور زیرا بسش قسمه
واخر قطع قسمه و دیکر کدم قسمه و آخر دیکر قلع قسمه در
اولان حرکتلر در و بو ایکی عضله لر لیف و مو شاق اولور ایکیجوکه
اول ایکی عضله نک مبدأئی دماغدر و دماغ بر جسم مدرکه غایتده لیّن
اولور و مبدأ عضلاره قریب اولمغله صلابت عارضیه شرط اولمز
زیرا دماغ ایله بو عضلر بیننده یعنی بولیفلر و جنبده عضله یه نفوذ
و دخول ایلدکده دماغ ایله اول لیفلر دکا راسنده عظم و احر حائل
اولوب اتصاله قریب اولورکه قریبتی بوم تندیه یا لحم اولوب اول
ایکی عضله یه اصابت ایدن لمرا فاتی دماغک سرایت و اول عضله یه
عارضه اولان اوجاع سببیله دماغ متوقف اولوب سرایت و سائر اسقام
معضله عارضه اولمق خوفی اولمغله اول عضله یه منشاء و مبدأ قیلندی
یعنی وجنه ده دفن ایدوب اوزرینی زوج تعبیر اولنه ایکی عدد عظم ایله
محکم سد ایدی بوطریق ایله مکر اول ایکی عضله یه بر کلنده یعنی
بروعاء و بر محفظه یه نازده تنفیذ ایلدیکر اولکن ازجه مشابه اولوب
یعنی ایجه و اوزون اولور و ترکیبی و اول کز وجنه ده اولان
زوج تسمیه اولنه ایکی عظم مذکورلر ایله عضله مزبورلرک منفذ
متقوب و طویلی تعاریجنده ترکیب ایدوب اولکن عضلات مذکوره نک
جمیع جوانبندن بالجمله احاطه ایدوب ایلیه بر مقدار مسافه قطع ایدیجه قدر

اول ایکی عضله یه

عضله

منعطف اولدیغی محله وارووب ملاقی اولور وقچن تقلص ایلسه لحیه‌یی
یعنی صقالی بتدیکی محلی خلفه جذب ایدوب لا محاله لحیی تسفل ایدر لکن
عضلهٔ فاتحهٔ مکرره انطباقدن ایکی عضله‌دن [illegible] فعلی اجراده اعانت
ایدر اخر عضله محتاج اولماز اینکیچونکه فکک ثقلی سفلی طالب اولوب
اول ثقل عضلهٔ مکرره‌یه معین اولور واخر معینه محتاج اولماز اما عضل
مضغ یعنی فکی اداره واملی جانبه اخراج و اماله ایدن عضله وساحقه‌نک
مجموعی ایکی عضله‌در که یمین ویسارده هر برنده بر عضلهٔ مثلثه اولوق
اولورلر اول عضلهٔ مثلثه زوایاسندن راسی اعتبار اولنان زاویه جنبه‌ده
یعنی حفرهٔ صدغیه‌ده اولوب اول زاویه‌دن ایکی ساق ممتد اولور احدهما
فکک اسفله منحدر اولور وساق اخر عظم زوجه‌یه صعود وارتقا ایدر
اول ایکی ساق ارالرنده بر قاعدهٔ مستقیمه واصله اولور و اول زوایای
ثلثه‌دن هر بری کندویه ولی وتعقیب ایدن جزءلره تشبث ایدر اینکیچونکه
بو تشبث حسیله اول عضله‌نک جهات مختلفه‌ده تشنجی اولوب حرکاتی
مستویه اولمیه یکدر اول عضله‌نک متفقن میولی اولوب اول میول
اوزره حرکتی مضغ وسحق حاصل ومنتظم اوله

الفصل التاسع فی تشریح عضل الراس

راسک ایکی نوع حرکتی واردر بر نوع حرکهٔ خاصه‌در
وبر نوع حرکت مشترکه‌درکه اول حرکت خرزات عنقدن بش خرزه ایله
مشترک اولوب [illegible] راسیله
اول حرکت شرکیه حسیله میل راس ومیل عنقدن منتظم بر نوع
حرکت حاصل اولور بو حرکت خاصه و حرکت شرکیه‌نک هر بریله منکسه
ویاخود خلفه منعطفه ویاخود صاغ جانبه مائله ویاخود صول جانبه

مائله

مائله اولور وبعضا یمین ویساره اولان حرکتدن هیئهٔ استداره
اوزره حرکت انقلاب والتفات تولد ایدر اما راسک
اما بالانتکاس خاصهٔ راسی تحریک ایدن عضله‌لر ایکی عدد
عضله‌در ایکی ناحیه‌لرندن الیافی ایکی ناحیه‌دن
کلوب راسه تشبث ایدرلر اول ناحیه‌نک بری خلف اذندن
اندن کلان لیفی فوق اعتبار اولنور وناحیهٔ اخری عظام قص
واندن لیفی تحت اعتبار اولنور واول فوق وتحت لیفلر متصل
کبر اوله‌رق ارتقا ایدرلر بعضا ظن اولنورکه اول عضله واحده‌در
وبعضا ایکی عضله‌در وبعضا اوچ عضله‌در ظن اولنور
اول [illegible] ایکی عضله‌دن بریسنک بر طرفی تشعب ایدوب
ایکی راس کبر اولور واول ایکی عضله‌دن بری حرکت ایلسه
مائلا راس بدن اول متحرک اولان عضل جانبنه تنکس ایدر
واول ایکی عضله معا تحرک ایلسه راس بدن قدام طرفنه
معتدلا یعنی بلا میل الی طرف تنکس ایدر اما راس ورقبه‌یی معا
بالانتکاس قدامه تحریک ایدن عضله بر جفت عضله‌در اول عضله‌لر
مری بونک تحتنده وضع اولنمشدر یعنی بوغازده اولان طعام
وشراب مجراسنک التنده قونلمشدر اول ایکی عضله‌لر تحت
مریدن خروج ایدوب خرزات عنقیه‌نک فقرهٔ اولی وفقرهٔ
ثانیه‌نک ناحیه‌سنه کلورلر و اول ناحیه‌ده بو ایکی عضله‌لر ایله ملتحم
اولورلر وقچن اول عضلهٔ ملتحمه جانبی ولی ایدن جزءنی حرکت
ایلسه راسی یالکز حرکت ایلمیوب ایکی فقره ایله ملتحم اولان جزءی حرکت
متنکس اولور

ایلیسه رقبه نکس ایدر اما بالکز رأس خلفه واکه جانبنه قلب
وعطف ایدن عضله دورت زوجدر و اول ازواج قریبا ذکر
مرور ایدن ازواجک تحتنه مدسوس و مدفوندر و بو ازواج اربعه نک
منبت ومنشائی مفصلک فوق طرفیدر [redacted] مفصلدن مراد
رأس ایله عنقک ترکیبنه حاصل اولان مفصلدر و اول اربعه ازواجه
کیمسی سناسنه کلور و بو سناسنه کلن عضلهک منبت وسط
خلفدن ابعد در بعض مفصلکی قدام وخلف بیننده وسط
اولان محلدن خلفه زیاده تبعید در و اول ازواجه کیمسی
اجنحه یه کلور بعض خرزات عنقله و لا اجنحاره کلور و بو زوجک
منبت مفصلک وسطنه ما نکدر و اول ازواج اربعه نک
وجناحیه کلن ازواجک بر بعض زوجی فقار عنقله
فقرهٔ اولانک ایکی جناحنه کلور فقرهٔ ثانیه نک سنسنه سنه
کلن زوجک فوق طرفندن سالک اولوجناحات مذکوراته متصل اولور
و بر آخر زوجک لیفی فقرهٔ اولی جناحندن فقرهٔ ثانیه سنسنه
نک
کلور و بونک خاصیتی فعلی رأسی منقلبه یه اول عضل تأثیر حسبیله
اقامه ایدوب رأسی حالت طبیعیه سنه اولور و بوجمله دن زوج رابع
فوقدن ابتدا ایدر زوج ثالثک تحتنه نافذ اولور فقرهٔ اولانک
وراء اورزه چیقوب جانبنه
جناحنه ملازم اولور پس ایکی اولکی زوج رأسی خلف جانبنه قلب
ایدوب اول رأسی مقلوبک یمینی و یسارندن بر طرفه میلی اولماز
وبعضا میلی اولور سه اول میل جدا یسیر اولور و زوج ثالث
میلک اوّدینی بعض اعوجاجنی اقامه ایدر و زوج رابع رأسی خلف
جانبنه تادریب ظاهر ایله قلب ایدر زوج ثالث و زوج رابعه

هر قفس

٩٠

هر برینی قنقسی وحده میل ایلیسه اول میلی جانبنه رأسی هوی میل
ایتدیرر و ثالث ایله رابع معا تشنج ایلیسه لر رأسی خلفه بن
غیر میل منقلب ایدر اما رأس و عنقی قلب ایلین عضل دورت زوج
جمیعا
اولوب اوچ غایره و بر اندر محللی و ساتر اولور اول زوج محلاله هر بر فرد
اولوب مثلث الشکل
اولوب قاعده سی دماغک موخرینک عظم اولور
وقاعده دن ماعدا اجزاسی رقبه یه نزول ایدر و اما اول شکل مثلثده
اولان عضله لر تحتنده منبسطه اولان ازواج ثلثه دن بر زوج
فقراتک جانبنه منحدر اولور و بر آخر زوج محلندن میله براء و اخذ
ایکی
ایدوب اجنحه یه وارنجه قدر میل ایدر نسخه سنسطا ینده و یمیل آخرا
الی الاجنحه واقع اولمشدر طبع ایلدا ولان نسخه لرده و یمیل الی الاجنحه جزا
واقع اولمشدر ما ذکر بر در ثلثه ازواج منبسطه دن بر زوج
فقارک ایکی طرفی ایله اطراف اجنحه اراکزجع وسطنه واصل
اولوب بینهما توسط ایدر اما اول عضله که رأسی ایکی جانبه امالا ایدر
اول عضل ایکی زوجدر و اول زوجلر مفصل رأسه ملازم اولورلر و اول
ایکی زوجک زوج واحدک موضعی قدام اولور و بو زوج رأسی
ایله فقرهٔ ثانیه بیننده زوج واصل اولور بو زوج واصلک بر فردی
جانب یمینه و بر فردی جانب یسارده واصلار اولورلر و اما ماله رأسی
میلا و لان ایکی زوجک ایکنجیسی نک موضعی خلف اولور و فقرهٔ
اولی ایله رأسی او زوج ثانی جمع ایدر و بو زوج ثانینک بر فردی
طرف یمینه و فرد آخری شماله اولور و بو ایکی زوجک دورت
فردندن قنقسی تشنج ایلیسه رأسی مع تأثیب او جهته میل ایلر

واول دورت فرد دن جهت واحده ده اولان هر ایکی فردك قبض
معا تشنج ایلیسه اول ایکی متشنج عضلر طرفنه راس من غیر تأدیب میل ایلر
قدامیسی یعنی طرف قدامده اولان ایکی عضلر حرکت ایلیسه لر تنکیس
راسه معین اولورلر وخلفده اولان ایکی عضله حرکت ایلیسه راس جانب
خلفه قلب وعطف ایدرلر واول دورت فرد بالجمله دوردی معا حرکت
ایتسه راس مستویا منتصب اولور یعنی طبیعی اوزره دوغری
وقائم اولور وبو دورت عدد عضل سائر عضله لردن اصغر واصغردر
لکن صغر سببی ایله قوتسز اولان منفعتی موضعنك جودتی وعضله
اخرانك تحتنده انخرازی وانحفاظی سببی ایله تدارك وتلافی اولنوب
عضلات کبیره نك نائل اولدیغی قوته عضلات صغار مزکوره دخی نائل اولمشدر
ومفصل راس ایکی امره محتاجدر که اول ایکی امر برن برینه ضد ومباین
اولان ایکی معنایه محتاج اولور اول ایکی امرك بری وثاقت وامر اخر
حرکاتك کثرت عددیدر وثاقت مفصلك زیاده ثباتی غلبوب وحرکاته
قلت ومطاوعتی محتاج ومتعلق اولور وحرکاتك کثرت عددی مفصلك
سلس اولوب ادخاحیلیله حرکاته مطاوعتی محتاج ومتعلق اولور
وبو ایکی معنالر متضادین اولمغله وثاقی ارخاده تجوید وتمیلی اولنوب ابطه
والیافك تکثیری ترك اولنمغله هم کثرت اعدادی وهم وثاقت امری بزی
حاجتلری قضا اولندی وبو وجهله ایکی ضد ومباینلرك جمع حقی
احکاننه اولدی زیرا ایثاق مفصلك نقصانی جودت ایخاء ایله
استناعه واستکمال اولندی فتبارك الله احسن الخالقین الفصل
العاشر في تشریح عضل الحنجرة حنجره بر عضو عضروفیدر

صوته آلت اولمق ایچون خلق اولنمشدر وحنجره اوچ عدد غضروفدن
مرکبدر اول کلکسی جنس ایله وحس ایله یعنی معلوم اولور یعنی ید ایله
مس اولنور وکوز ایله کوریلور بوغازك اوکنده وچکه نك التنده
اولور آکه درقی وترسی دیرلر اکا نیکیچه که بو غضروفك باطنی مقعر وظاهری
محدب اولور درقی دیدیکلری قالقان دخی بو منوال اوزره دراما ترس
اعمدر انکیچون صاحب قانون تشبیه الدرقة وبعض الترسة دیدی حنجره نك
غضروف ثانیسی بر غضروفدرکه درقینك خلفنده اولور عنقی
ولی وتعقیب ایدر وعنقه مربوط اولور بو غضروف لا اسم له
دینمکله معروف اولور وحنجره نك غضروف ثالثی ذکر اولنان ایکی
غضروف اوزره مکبوب ودبی وملقی اولمشدر لا اسم دینمکله معروف
غضروفه متصل اولور ودرقیه من غیر اتصال ملاقی اولور لا اسم له
ایله او جنی غضروف اراسنده مفصل مضاعف اولور وهر درقیده ایکی
نقره اولوب لا اسم لهده اولان ایکی زائده اول ایکی نقره ده تمکن ایدوب
روابط ایله مربوط اولمغله واول مفصلك آدنه مکبی دیرلر
کذلك طرجهالی دخی تسمیه اولنور طرجهالی نسخه سلطانیه ده لام
ایله واقع اولمشدر طبیع ایله اولان نسخه لرده را ایله یازلمشدر
ایکی کوف لغتدر فنجان معناسنه اولور قاموسده تحریر مصحح
درقی نك لا اسم لهه انضمامی وهر برینك آخردن تباعدی ایله حنجره نك
توسع وتضیقی حادث اولور وطرجهالی نك درقی اوزره انکباب
ولزوقی ایله وتجافی وتباعدی ایله حنجره نك انفتاحی انغلاقی حادث
اولور وحنجره قتنده وقدامنده بر عظم مثلث اولور که اعظم لامی دیر

اولا غضروف وقدر
مرادی قلقانك جنس اوزره که بعض الترسه دن
ایکنلدر تحدیب وتقعیب کوکسی اوله زیرا
اولمزلر که ادرقه وقد ترکونه محتاج
دکلدر زیرا قاموسده درقی
جحفه ایله وجحفه ترس
الترس من جلود بلا خشب
ولا عقب دیبع تفسیر ایدر
دبو احتمال ثانی مبنی تأیید
ایدر وبعض الترسه ده
اولان تاء وحدت ومسوره
جزئیه نك معرف باللام اولوز
تحقیق اولقاعده ضابطه
قیاسکه اکله الکلت کل رغیف
ایله اکلت کل الرغیف اراسنه
فرق ایدرلر

اول عظمه یونانی خطی ایله یا ذیلن لامه مشابهتی اولدیغی ایچون

لام یونانیدیک رسم بو منوال اوزره در؛ و بو عظم حلقومک منفعتی بو عظم

مثبت و مستند اولور و بو عظمه حنجره عضلهلری متولد اولان لیف نابت

و ناشی اولور زیرا حنجره بر عضله محتاج اولورکه اول عضله درقی غضروفی

لا اسم له غضروفنه ضم ایلیه و بر عضل اخره دخی محتاج اولورکه

اول عضل آخر طرجهالی غضروفنی باقی ایکی غضروفه ضم و

واطباق ایلیه و دیکر بر آخر عضلهیه دخی محتاج اولورکه اول عضل طرجهالی

غضروفنی ایکی باقی غضروفلردن تبعید ایلیوب حنجرهیی فتح ایلیه

حنجرهیی فتح ایدن عضلاتدن بر زوج عظم لامیدن ناشی و نابت

اولوب درقینک مقدمنه کلور و درقی اوزرینه ملتحم اولدیغی حالده

منبسط اولور ایچون اول عضله منبسطه تشنج و تقلص ایتسه طرجهالی غضروفنی

قدام و فوقه ابراز ایدوب حنجره منفتح اولوب کیکیشور عضلات

فاتحهدن بر زوج دخی واردرکه حلقومی اسفله جذب ایدر اطبا اول

زوجی عضلات حلقومیه تعداد ایدرلر لکن بیزاول زوجی حنجره ایله

حلقوم بیننده مشترک اولمغه رأی ایدوب بنا علیه ایکیسندن فصلنده

دخی ذکر ایدرز و بو زوجک منشائی باطن قصدن اولوب درقی به

متوجه اولور و حیوانات چوغنده بو زوج زوج آخر مستصحب اولور

و حنجرهیی فاتحه عضلاتدن ایکی زوج دخی واردرکه اول ایکی زوجک

بر زوجینک ایکی فردی عضلهلری خلف جانبندن طرجهالیه کلور و طرجهالی ایله

ملتحم اولور ایچون اول زوج تشنج ایلسه طرجهالییی رفع ایدوب

خلف جانبنه جذب ایدر و طرجهالی درقینک مضامتهسندن تبرا ایدوب

حلقوم

زوج آخر

حنجره توسع ایدر و حنجرهیی فاتحه اولان ایکی زوجدن زوج آخر طرجهالی نزدی

اطرافنده زوج آخر اولان ایکی عضله کلور ایچون اول ایکی عضله تشنج

ایلسه اول ایکی عضله طرجهالیی درقیدن فصل ایدوب آییرور

و طرجهالینک عرضنی مد ایدوب کیکیشدیرر و بو وجهله حنجرهنک

انبساطنه معین اولور اما حنجرهیی تضییق ایدن عضلات

فاتحهدن اکبر ازواج متعدده اولور جملهدن بری اول زوج واحدرکه عظم

لا وناحیهسندن کلور و درقی به متصل اولور صکره مستعرض اولوب

لا اسم له اوزرینه ملتف اولوب صاریلور حتی لا اسم لهیک وراسنده

اول زوجک ایکی فردلرینک طرفلری متحد اولور ایچون بو زوج تشنج

ایلسه حنجرهیی تضییق ایدر و حنجرهیی مضیقه اولان عضلاتدن

دورت عضل دخی واردرکه اول دورت عدد عضل ایکی عدد عضل

مضاعف ظن اولنور اول عضلهلر درقی ایله لا اسم له آراسنده

واصل اولور ایچون اول عضلهلر تشنج ایلسهلر حنجرهنک اسفلنی

تضییق ایدر و ظن اولنورکه اول دورت عضلهدن بر زوج باطنه

اولوب زوج آخر ظاهرده اولور اما عضلات حنجرهدن خنجرهیی

اطباق ایدن عضلهلر اول عضلهیه مطبقه دینک اخس اوضاعیده

حنجرهنک داخلنده خلق اولنمشدر تاکه اول عضلهلر مطبقه

تقلص ایلسه طرجهالیی اسفله جذب ایدوب حنجرهیی قپایوب

اطباق و اغلاق ایلیه فی الواقع خلقت دخی ذکر مرور ایدن احسن

مطبق

اوضاعه موافق و مطابق اولدر و اول زوج درقینک اصلنده

نشأت ایلیوب طرجهالینک ایکی طرفنه داخلدن صعود ایلر .

مسمی غضروفه
ایله حسن

یمنه ویسره لااسم له یه واصل اولورلر چون تقلص و تشنج ایلسه
مفصلی شدت ایلیوب حنجره یی اطباق ایلر و اول اطباق حصر نفسده
صدر و حجاب عضلاتنه مقاوم اولور و بو زوج مطبق صغیر خلق
اولنمشدر داخل حنجره یی تضییق ایلسون ایچون و بو زوج قوی خلق
اولنمشدر اگر بو زوج شدت ایله حصر نفس ایدوب حنجره یی اطباقدن
تکلف ایلدیکده صغرک فائت اولدیغی مقداری قوتنک زیاده
نتیجه اولمسی ایله تلافی و تدارک ایلسون ایچون و بو ایکی عضله نک
مسلکلری استقامت اوزره در و صاعد اولورلر قلیلا انحرافله اول
درقی ایله لااسم له بینی وصل ایدرلر و بعضا ایکی عضله دخی بولنورلر که
اول عضله لر طرجهالی تحتنه موضوع اولوب ذکری مرور ایدن زوج
مطبق عضله لرینه معین اولورلر **الفصل الحادی عشر فی تشریح**
عضل الحلقوم بالجمله حلقومک عضله سی ایکی زوج اولوب حلقومی
اسفله جذب ایدرلر اول ایکی زوجک بری حنجره فصلنده ذکر اولنوب
بین الحنجرة و الحلقوم مشترکدر دیو اشارت ایلدیکمز زوجدر و زوج
ثانی کرتنک قسمی نابتدر اولوب ارتقا ایدر اولا عظم لامیه متصل
اولوب حلقومی اسفله جذب ایدر اما حلقومک عضله سی نغنغ نذر
نغنغتان ایکی عضله در که حلق قسمنده وضع اولنمشدر اول عضله لر
ازدراده یعنی طعام ابتلاعنه معین اولورلر فاعلم ذلک **الفصل الثانی**
عشر فی تشریح عضل عظم اللامی اما عظم لامینک عضله لری ایکی
قسم اوزره اولورلر بر قسمی عظم لامی یه مخصوص اولان عضله لردر
و قسم آخری عظم لامی ایله عضو آخر بیننده مشترک اولان عضله لردر اما لامی یه

مخصوص

وقسمی نابت اولور

مخصوص اولا

جذب ایدرسه ایکی جانبنه
لامی یه بیکانک عظم هی
ازوج اعلا سته
وارسته طرف
عظم لامینک
ایدر و تحت لسانه مجروره
تحت ذقنله نات

مخصوص عضله لر اوچ زوجدر عدد زوجدر اول اوچ زوجله اول زوج ایکی
جانبندن اول لحادن کلوب عظم لامی اوزرینه اولان خط مستقیمه متصل اولور
و بو زوج عظم لامی یی لحی یه جذب و تحریب ایدر بو مقامده ایکی نسخه
وار در نسخه سلطانیه ده تجربه و طبع ایله اولان نسخه لرده تجربه
ایکیسی نک واحده ارجاع سهلدر و اوچ عدد زوج مذکوردن زوج ثانی
و زوج ثانی ذقنک منشائی اذن قتندن اولان زوائد سهمیه در عظم
لامی فوقنده اولان خط مستقیمک طرف اسفلنه متصل اولور اما
عضو آخر شرکت ایله اولان عظم لامینک عضله لرینک بعضلری ذکر
اولنمشدر و بعضلری دخی بز ذکر ایلرز **الفصل الثالث عشر فی تشریح**
عضل اللسان لسانی محرک اولان عضلات طقوزدر ایکیسی
عریض اولورلر زواید سهمیه طرفندن کلوب لساننک ایکی طرفنده
متصل اولورلر و ایکی عضل دخی طولانی اولورلر اول ایکی طویل عضله نک
منشائی عظم لامینک اعالیسیدر لوروسط لسانه متصل اولور
و ایکی عضل دخی لسانی و راب اوزره تحریک ایلر انلرک منشئی عظم
لامینک اضلاعندن منخفض اولان ضلعیدر بو ایکی عضله عضل طول
ایله عضل معترض ارالرنده عظم لامینک نافذ اولور و ایکی عضل دخی
لسانی باطحه اولوب قلب ایدر و بو ایکی عضله نک منشائی بونک
اتصالنده ذکر ایلدیکمز عضله لرک تحتنده در بو عضله لرک
الیافی عضله سابقه نک تحتنده منبسط اولور و عظم فکک جمله سنه متصل
اولور و عضل لساننک جمله سنده بر تکی عضله ذکر ایدرز لسان ایله
عظم لامی ارسنده واصل اولور احدهما یی آخره جذب ایدر بعید اولمازکه

فالتی معنا
لمشترک واقع اولور
مقدما ذکر
کلکی زمانه
موضع
عرضا
او اعضله

لسانی طولا بارزه وخارجه تحریک ایلیی عضله بو عضله منفرده
اوله متوالی الحرارزه بو عضله لسانی تحریک ایلدیکیچون بو عضله نك
امتدادی حبیله کتدرو نفسنده طولا وکثر واردر تکلیم تشنج وتقلص
حبیله کتدرو نفسنده حرکتی اولدیغی کبی طبع ایله اولان تشنجلرده زیرا
نقاص بزلیه تقاص واقع اولمشدر ذکر اجرا اولور تقلص وتشنجدن
تقاص حادث اولور الفصل الرابع عشر فی تشریح عضل العنق
والرقبة یالکز رقبه یی تحریک ایلیی عضله ایکی زوجدر بر زوج
عمقله وبر زوج ییسارده اولورلر اول ایکی زوجك قنقسنی تحرك تشنج
ایلیسه رقبه وراب اوزره اول جهته منجذبه اولور واول ایکی
زوجدن هر بر زوجك ایکی فردی معا حرکت ایلیسه تشنج ایلیسه قنقی
بلاتورب اوزره رقبه اول جهته منجذب اولور اکر فعل تشنج دورت فردی
معا حادث اولور ایسه رقبه منتصب اولوب بر طرفه میل ایلمز
الفصل الخامس عشر فی تشریح عضل الصدر صدری تحریک اولان
عضلاتك بعضیسی صدری فقط بسط ایدر صدری قبض اول عضلهکه
مدخلی اولمز اعضاء تنفس ایله اعضاء غذا بیننده حائل وحاجز اولان
حجابدر عضلات مذکوره دن اولور یعنی صدری بسط ایدر قبض ایلمز حجاب
حاجز ساکن قریبا انشا لی وصف ایلرز بلاقبض صدری بسط عضل
ایدن بر زوجدر تحت ترقوه ده موضعدر اول زوجك منشای
رأس کتفده ممتد اولا آخر در انشاء الله تعالی اوزوجی بز وصف
ایلرز وبو زوج اضلاع صدردن ضلع اوله یمنه ویسره متصل اولور
وبلاقبض باسط صدر اولان عضلردن بر زوج دخی واردرکه اول زوجك

هر بر فرد

هر بر فردی مضاعف اولوب ایکیشر جزئی اولور آنك اعلاسی رقبه
متصل اولوب رقبه یی تحریک ایلر واسفلی صدری تحریک ایلر
واول اسفلی بر عضله اخری متصل اولورکه بز اول عضله یی عن قریب
ذکر ایلرز واول عضله ضلع خامس وضلع سادسه متصل
اولان عضلهدر صدری بلاقبض باسط اولان عضلردن بری
زوجدر واردرکه اول زوج کتفلرده موضع مقعرده مغروس
وحد فوقه اولور واول زوجه زوج آخر متصل اولورکه اول
زوج آخر فقاردن کتفه نازل اولوب اول ایکی زوج زوج واحد
کبی اولوب اضلاع خلفیه متصل اولور واول زوج مدفوندر بر
احمر زوج ثالث دخی متصل اولورکه اول زوج ثالث منشای
فقار عنقدن فقره سابعهسی وفقار صدرك فقره اولی وفقره
ثانیهسی اولور وبو زوج اضلاع قسنده متصل اولور وبالجمله بو
مقامه کلنجه ذکر اولنان عضلات صدری بلاقبض بسط ایلیان
عضلاتدر اما صدری قابض اولان عضلاتدن بعضیلر صدری
انبساطنه بالعرض قبض ایدر اول عضل حجاب حاجزدر زیرا حجاب حاجز طول
وقتنده صدری کعلی اولمغله زمان سکونده اعانتك
انعدامی بالعرض قبضنه سعی اولور وعضلات قابضهدن بعضیلر
اول صدری بالذات قبض ایلرلر اولان عضلات
ازواجدندر اول زوجك علیاده اولان اضلاع تحتنه ممدود
وجمع اولور واول فعلی اضلاع سنده اولور وقابض اولان ازواجدن
بر زوج دخی اول اضلاع اطرافنه اولور عظم خنجر ایله ترقوت بیننده

زوجدرکه منشای ذکر اولنان

قته ملاقی اولور و عضلات بطنیه عضل مستقیمه ملاقی اولور
وایکی زوج آخر دخی بو زوجه ملاقی اولور بو ذکر اولنان عضلات
بلا بسط قابض اولان عضلاردر اما هم قبض وهم بسط ایلینلر
اضلاع صدردن هر ایکی ضلعلر اراسنده اولان عضلاتدر لکن تأمل
وتفکر ایله استقصا اولنسه ظاهر و آشکار اولور که عضلات مذکوره ده
عضل واحد هم قابض وهم باسط اولمز بلکه قابض باسطدن غیری اولور
وبونک بیانی بو وجهله درکه اضلاع صدرده هر ایکی ضلع اراسنده
بالحقیقه دورت عضل واردر هر نه قدر عضل واحد ظن اولنورسه زیرا اول
واحد ظن اولنان عضل لیف مورب منتسج اولوب بعضیسی مستبطن
وبعضیسی مجلل اولور یعنی اول نسیجک بعض اجزاسی اضلاعک
بطننده و بعضیسی اوزرنده جل و ثیاب منزلنده اولور مجلل دخی اقسم
اولوب بر قسمی اضلاعک عضوفی اولان طرفی ولی و تعقیب ایلر و بر
قسمی قوی اولان طرف آخر ولی و تعقیب ایلر مستبطن هر حالده مجلله وضعده
مغایر و مخالف اولور طرف عضوفیده اولان هر حالده بحسب الوضع
طرف قوییده اولانه مغایر و مخالف اولور مختصر بلکه الاضلاع
موجود اولان عضلاتک الیافی هیئتلر دورت عدد اولدیلر انیسه حرکی
ولا بد اولور که عضلی دخی دورت عدد اوله فوقده اولانلر
صدری باسط اولوب تحتده موضوع اولانلر قابض اوله لر
موضوع اولانلر بو تقدیر اوزره یعنی هر ایکی بینیده اولان عضلر
دورت عدد عضل اعتبار اولنمز بو تقدیر اوزره صدرک عضلاتی
سکسان سکز عضله بالغ اولور و عضلات صدره معین اولور

مستبطن و مجلله هر بر بینک

اول

اول ایکی عضلر که ترقوتنک راس کتفیه کلوب صدردن ضلع اولی متصل اولور
وترفیع وضلع اولی فوقه تمثیل ایلیوب انبساط صدره معین اولور الله اعلم

الفصل السادس عشر فی تشریح عضل حرکة العضد

عضدک

مفصل عضلرک کتفی تحریک ایلین عضلات در اول عضلات دن بعضیدر
اوچ عدد عضلر که عضده اول عضلر صدردن کلوب عضدک
اسفله جذب ایدرلر دخی عضلات عضددن بعضیدر اول
عضله که تحت ثدیدن نشأت ایدوب عضدک مقدمنه زیق قرب
عضدی مقدم قتنده متصل اولور یعنی نقره کتفک محیط اولدیغی محل که
مقدمنه متصل قاموسده زیق القمیص ما احاط بالعنق منه دیو تصریح
اولنمشدر و بو عضل مع استنزال العضد صدره تقریب ایدر و عضدک
استنزالی کتفک دخی استنزال مستتبع اولور عضدک بر عضلی دخی وارد که
رأس آنک منشئی اعلار قسدن عضدک انسی سنه اطباق و تخطیه ایدر
یعنی اورتر و بو عضل عضدی استرفاع بیرایله صدره تقریب
اولور و عضلات عضددن بر عضل دخی وارد که اول عضل مضاعف
اولور و عظیمدر آنک منشائی قسمنک مجموعیدر مقدم عضدک
اسفلینه متصل اولور اول عضل مضاعف فوقانی و تحتانی اولان
ایکی جزء لرندن جزء فوقانی ایله فعلنی اجرا ایدرسه عضدی شایله
و مرتفعاً صدره اقبال ایتدیرر اگر جزء تحتانی ایله عمل ایلرسه
عضدی خافضاً و سافلاً صدره اقبال ایتدیرر اگر فوقانی
و تحتانی ایکی جزء ایکسی فعل و عمل اشلرسه انتقاما اوزره
عضدی صدره اقبال ایتدیرر عضلات صدردن ایکی عضل دخی وارد که

اول ایکی عضل ناحیهٔ خاصره‌دن کلور و قسلدن کلان عضله‌لر عظیمه‌لرک
اتصاللرندن اوخل اتصال ایله عضده متصل اولور و بو ایکی عضله‌نک
بر بسیر عظیمه در خاصره قتنندن و ضلوع خلفدن کلور عضده بالاستقامه
ضلوعی خلفه جذب ایدر و ایکنجیسی دقیقه در جلد خاصره‌دن کلور عظم
خاصره‌نک اول عضله‌یه ابتداء مدخلی اولمز و بو ایکنجی عضله وسط
عضده عضل اولدن امیل اولور و ناحیهٔ تربیه‌دن کلور عضده متصل اولان
عضله‌ک و تربیه غائره متصل اولور بو دقیق عضله‌نک مستقلا فعلی
اولمز بلکه بو عضله‌ک اولاسرا و اولان عضل عظیمه‌نک فعلنه معین
اولوب تقویه ایدر لکن بو ثانیهٔ دقیقه اولا عظیمه‌دن خلفه امیل اولور
و عضلات عضده‌دن بش عدد عضل دخی وار در که اول عضله‌لرک
منشای عظم کتفدندر و اول عضلات خمس مذکوره‌دن بر عضله وار در که
منشای عظم کتفدن اولوب کتف ایچون اولان حاجز ایله ضلع اعلا
اراسنی اشتغال ایدوب نافذ اولور و رأس عضدک وحشی جانبنده دولدیرر
اولان جزء اعلاسیه قلیلا انسی جانبنه مائل اوله رق واصل اولور و اول
عضل انسی جانبنه میل ایله رأس عضده‌دن بعید اولور و عضلات خمسهٔ
مذکوره‌دن ایکی عضله دخی وار در که اول عضله‌لرک منشای کتفک
ضلع اعلاسیدر و اول ایکی عضله‌نک بر بسیر عظیمه در لیفنی اول
عضله [struck] حاجزدن اجزاء سفلیه‌یه ارسال ایلیوب
حاجز ایله [struck] ضلع اسفل اراسنی اشتغال ایدوب طولدیرر و رأس
عضدک جانب وحشیسنه جدا وحشی اولان جانبنده متصل اولور
و جانب وحشیه مائل اوله رق رأسندن بعید اولور بو تقریر احاطه

ایدوب

اولاده مرور ایلدی

ایدوب جمله [struck] تشریح عظامی مستحضر اولنلره خفی اولمز کم صاحب
قانونک بو مقامده حاجزدن مرادی کتفک اوزرنده اولوب
عین الکتف تعبیر اولنان زائده در زیرا اول زائده‌نک وقایه اولوب
و وقایه حاجز تسمیه اولندیغی [struck] محلی بورده مرور
ایتمشیدر و ضلع کتفدن مراد عظم کتفک جانبلریدر زیرا کتف
هیئت مثلثه اولمغله جوانب ثلثه‌سنه ضلع تعبیر اولنور
و ذکر اولنان ایکی عضله‌نک ثانیه‌سی عضلهٔ اولاسنه متصل اولور
حتی ثانیهٔ مذکوره اولادن جزء منابه‌سنده اولور و اول ثانیه اولانک
منفذنده نافذ اولوب اعلانک ایشلدیکی فعلی ایشلر لکن بو عضله ثانیه
انجق کتفک اعلاسنه تعلق کثیر ایله تعلق ایدر ظاهر عضده اتصالی
توریبا اولور و عضدک وحشی جانبنه امالة ایدر و عضلات خمس
مذکوره‌دن دوردنجی عضل عظم کتفدن موضع مقعری اشغال ایدوب
طولدیرر و اول عضل رابعک وتری رأس عضدک انسی جانبنده
اولان اجزاء داخلیه‌یه متصل اولور و اول عضله ثانیه‌نک فعلی
عضدی خلف جانبنه اداره اولور و عضلات خمسهٔ مذکوره‌دن بشنجی
عضله کتفک ضلع اسفلنک طرف اسفلندن نشأت ایلر و
اول عضله‌نک وتری خاصره‌دن صعود ایدیجی ایکی عضله‌دن عظیم
اولان عضله‌ک متصل اولدیغی محلک فوقنده متصل اولور و اول
عضله‌ک فعلی رأس عضدی فوق جانبنه جذب اولور و عضدک بر آخر
عضله‌سی دخی وار در که ایکی رأسلی اولور و ایکی فعل ایشلر و فعل
مشترکی دخی اسنیلر اسفل ترقوت و اسفل عنقلدن کلور رأس

عضدی التقام ایلر وصدردن ساعدا اولان عضلهٔ عظیمه نك وتری
متصل اولدیغی محله مقاربه ایروب نقلیشور بعضیلر دیرلرکه اول ایکی راسك بری
داخلدن اولور ومع توریب قلیل داخله میل ایلر ورأس آخر خارجدن اولور
ظهر کتفدن اوزره اولور وتوریب یسیر ایله خارجه میل ایلر لکن اول عضله اسفلی
ایکی جزء ایله فعلن ابتلیه سه عضدی اشاله ایلر وتاسیسنی بعضیلر علی الاستقامة رفع و
ذکر اولنان عضلات اوزره ایکی عضل لحق زیاده ایدرلر واول ایکی عضله نك
بری صغیره اولوب تدریجی کلور وعضلهٔ آخر مفصل کتفده مدفون اولور
واحیانا عضل عضل مرفق آکد شرکت ایدر

الفصل السابع عشر في تشريح عضل حركة الساعد

ساعدی تحریك اولان عضله لر
ایکی قسمدر بر قسم ساعدی قبض ایدر وقسم آخر ساعدی بسط ایدر دورت
بو عضله لر عضد اوزره اولورلر وقسم ثالث ساعدی تحریك ایدر ورابع
بطح ایدر عضدی باسط اولان عضل زوج واحددر ایکی فردیدر
بری ساعدی داخله میل ایله بسط ایدر ... منشأی زیرا اول فردك
مقدم عضدك اسفلی ایله کتفدن ضلع اسفلیدر مرفقك اجزاء داخلیه
اولدیغی محله مرفقه داخل اولور واول زوج باسطك فرد آخری ساعدی
خارجه میل ایله بسط ایدر زیرا اول فرد آخر عضدك قفاسندن و آکسنه
کلور مرفقدن اجزاء خارجیه یه متصل اولور وبو ایکی فرد عضله نك
اجتماع ایله لر ساعدی لا محاله استقامت اوزره بسط ایدرلر کذلك ساعدی
قابض اولان عضله لر زوج واحد اولوب اول زوج واحدك بر فردی
فرد آخردن اعظمدر وفرد اعظم ساعدی داخله میل ایله قبض ایلر اینکیجوکه
اول فرد اعظمك منشأی کتفدن ذیق اسفلی ایله منقار غرابدن اولور

هر بر

هر بر منشأنه بر رأس مخصوص اولوب اول فرد باطن عضده میل ایلیوب آنك عصبانی
وتری زند اعلانك مقدمنه متصل اولور واول زوج قابضك فرد
ثانیسی ساعدی خارجه میل ایله قبض ایلر زیرا آنك منشأی عضدك
ظاهر خلفی اولور بو فرد ثانی بر عضله درکه آنك ایکی رأسی اولور ایکیسی
لحم اولور اول ایکی راسك بریسی عضدك وراسنه و آکسنه
اولور ورأس آخری عضدك قدامنده اولور واول عضل تکونده
قلیلا باطنه میل ایلیه رك مرور ایدوب تا که زند اسفلك مقدمنه خصوصی
خلاص واتصالی اولوب واول فرد ثانینك قبض ایلدیکی خارجه میل
ایلدیکی رأس زند اسفلك اسفلنه وداخله میل ایلدیکی راسی
زند اسفلك اعلاسنه واصل اولور وبو وضع ایله تجربه محکم اولور وزوج
مذکوردن آیری عضله فعللر اوزره جمع اولنسه لر استقامت
اوزره لا محاله ساعدی قبض ایدرلر واولا ذکر اولنان ایکی عضلهٔ باسطه رکه
باطننده بر عضلهٔ آخر اولورکه اول عضلهٔ آخر عضدك عظمنه محیط
اولور اشبه وجوه بودرکه اول عضلهٔ منبطنه عضله قابضه
اخیرا ذکر اولنان عضله نك جزئی اولور اما ساعدی باطحه اولان
عضله لر اولدخی بر زوجدرکه ایکی فردنك بر طرفی خارجدن ایکی زندك
آراسنه موضوعدر زند اعلایه بلا وتر ملاقی اولور واول زوجك آخر فردی
منشأنده رقیق منبطا اولور رأس عضدك جزء اعلاسندن نشأت
ایلر واول عضلهٔ جلی واکثر ساعده مرور ایدوب نفوذ ایلر ظاهر بیونولی وتعقیب ایله
حتی مفصل رسغه تقارب ایدوب نقلیشور
وزند اعلانك جزء باطننه کلور واول جزئه وتر غشائی ایله متصل اولور
طرفنك

اما ساعدی تمکینه اولان عضله‌لر بر زوجدرکه خارجدن موضوع اولوب
اول زوجک بر فردی رأس عضدک انسی طرفی اعلاسندن ابتدا ایلر و زند
اعلایه مفصل رسغک قریبنه متصل اولور و فرد آخری دخی اول مذکوردن
اقصردر ولیفی استعراضه مائلدر و طرفنک عصبانیتی اشتداد زند
اسفلک نصفندن ابتدا ایدر مفصل رسغ قتنده طرف اعلاسنه متصل
اولور

الفصل الثامن عشر فی تشریح عضل حرکة الرسغ

مفصل رسغی تحریک اولان عضلات بعضیسی قابضه و بعضیسی باسطه
و بعضیسی مکبه و بعضیسی فاعل بطحه اولور اما باسطه اولان
عضله‌لرک بعض افرادی عضله‌نک اجزاسیله اشد اتصال ایله متصل اولوب
اول ایکی عضل عضله واحده کبی اولور قلی عضله اولانک منشائی
زند اسفلک وسطندن اولوب اول عضله‌نک وتری ابهامه واصل اولور
و اول وتر حبیل ابهام سبابه دخی متباعد و ازق اولور اما اول عضله
اولایه متصله اولان عضله آخر زندک منشائی زند اعلادر و اول عضلنک
آخر اندک وتری عظام رسغدن عظم اوله متصل اولور عظم اولدن
مراد ابهام حذاسنده اولان عظم رسغدر بو ایکی عضلنک معا حرکت
ایله‌لر رسغ قلیلا کب ایدوب بسط ایدرلر عضله ثانیه وحدها
حرکت ایلسه رسغ بطح ایدر عضله اولی وحدها حرکت ایلسه
ابهام ایله سبابه آراسنی تبعید ایدر و باسطه دخی بر عضله
دخی زند اعلانک جانب وحشیسنه ملقاة و موضوعه در آنک منشائی
رأس عضدک اسافلیدر اول عضل ایکی
ایکی اولور و اول وتر وسطی قدامنده اولان مشطک وسطنه

ایکی رأسلودر و وترا ساقی ایله

و سبابه اصبعی نیزه

بو تعبیر دخی ظاهر اولور که شخنک بطحندن مراد آنسه بو تحریک و کب اولدیغی طرفنه بو کلمه تقدیرکقنده بطحه ایله تعبیر اولنور مخفف المعنی اولمه‌لر ظاهر اولور منه

متصل

وسطنه متصل اولور و اول عضلانک وترینک رأسی رسغ قتنده زند اعلانک
اتکاء ایدوب بطیا نورور رسغی مع کب بسط ایدر اما مفصل رسغی
قابض اولان عضله‌لر بر زوجدرکه ساعدک جانب وحشیسی اوزره
اولور اول زوجک ایکی فردینک اسفلی اولان فردی عضدک ایکی
رأسنک داخلندن اولان رأسندن ابتدا ایدر و خنصر قدامنده اولان
مشطه منتهی اولور و اول زوجک اعلاده اولان فرد آخر فرد اسفلک
ابتدا ایلدیکی موضعک فوقندن ابتدا ایلر و فرد اسفلک منتهاسنده
معا منتهی اولور و بو زوج قابضک ایکی فردی ایله بر عضله دخی اولور که
اول عضله عضدک اجزاء سفلیه‌سندن ابتدا ایلر و اول ایکی فردک
آراسنده متوسط اولور و اول عضله متوسطه ایکی طرفلر اولوب
اول طرفلر تقاطع صلیبی ایله تقاطع ایدرلر صکره بین السبابه والوسطی
بر موضعه متصل اولورلر اول ایکی طرفلر معا حرکت ایلسه‌لر رسغی قبض
ایدرلر ذکر اولنان عضلات قوابض و بواسطه‌لری هر ایکی عضله‌که
و رابع وزره بر برینه مقابل اوله اول متقابلان معا حرکت ایلسه‌لر
رسغی کب و بطح ایله تحریک ایدرلر اول صورتده عضلات باسطه و
قابضه مکبه و باطحه اولورلر و بلکه قدام خنصرده مشطه متصل اولان
عضله وحده حرکت ایلسه کفی قلب ایدر و ذکر آتی اولان عضله
ابهام اکا اعانت ایلرسه باطحه تقلب کف تمام اولور و اول عضله‌که
قدام ابهامده رسغه متصل اولور اول عضل وحده حرکت ایلسه رسغی
قلیلا کب ایدر اگر اول عضله ابهامیه عضله خنصریه معا حرکت ایلسه‌لر

وسنغی کبی تمام ایله کبتایدرلر فاعلم ذلك **الفصل التاسع عشر في تشريح عضل حركة الاصابع** اصابعی تحریك ایدن عضله لر بعضیلر کفده
و بعضیلر ساعدده اولورلر بالجمله عضلات کفده اولنسه لر کف
ثقیل اولور عضلاتك حمیتی کثرتی اولمغه حسبیله چونکه عضلات کثیره
اولانلر اصابعدن بعید اولورلر لاجماله اول عضلاتك اصابعه واصل
اولان اوتارلری طویله اولمغی ایجاب ایلدی کذلك اول اوتار طویله نك
جمیع جوانبنی کلات اغشیه ایله مغشاة اولمسی مقتضی اولدی اول
عضلات اصابعك مستدیره و قویه وغیر مستعرضه خلق اولندیلر لکن
اول اوتار موافقات ایدوب تحریك اولدیغی عضوه واصبعه واصل اولدقده
مستعرض اولورلر اوتارك اصابعی اشتمالی اجید اولسون ایچون و
بالجمله اصابعی باسطه اولان عضله لر ساعد اوزره موضوعدرلر
کذلك اصابعی اسفله تحریك ایلین عضلات دخی ساعد اوزره اولورلر
و عضلات باسطه دن بر عضله ساعدك وسطنده موضوعدر
و اول عضل عضدك اسفلنده مشرف و مقبل بر جزءدن نابت
اولور و ماعدا الابهام اصابع اربعه یه وترلر ارسال ایدر و اول وترلر
اصابع اربعه یی بسط ایدرلر اما اصابعی اسفله مائل ایلین عضله لر دخی
اوج عدد عضله لردر اول اوج عضله دن بعضیلر اول عضله لرکه بر جانبنده
بر بر ینه متصل اولورلر راس عضدك جانب وحشیسنده
ایکی ذائده لرلر اراسنده اولان جزء اوسطدن نابت اولور خنصر و بنصره
ایکی عدد وتر ارسال ایلر ~~اوچ عدد عضلات ممیله دن بر عضل دخی~~
اولان

راس

اوساط ساعده اولان عضله لرکه جانبنده

اولان

عضلات

ذکر اولنان

عضلات متضاعفه جمله سندن اولان ایکی ~~مخرکو~~ عضله که ذکر او
اوج عدد عضله لرك ایکیسی دراول ایکیسینك منشالری عضدك ایکی
زائده لری اسفلندن اولور و داخله سالك اولور دخی زندا سفلك
حافه سندن و کنارندن اولور ~~وسطلو~~ و وسطی و سبابه یه ایکی
وتر ارسال ایلر و اول عدد عضله لرك اوچنجیسی نك منشائی
زند اعلانك اعلا سندن اولور ابهامه وتر ارسال ایلر و بو اوچنجی
عضل قتینه بر عضل دخی وارد رکه اول عضل رسغی تحریك ایدر
ایکی عضلك بری رسغ منشائی زند اسفلك موضع وسطندندر
و بو عضلك وتری ابهامی سبابه دن تبعید ایلر اما ~~عضلات~~ اصابعی
قابض اولان عضلات اول عضلاتك بعضیسی ساعد اوزره اولور
و بعض عضله لر دخی کفك باطننده اولور ساعد اوزره اولان عضلات
قابضه اوچ عدد عضله لردر که بعضیسی بعض اوزره منضوده
اولوب بالجمله وسط ساعد ده موضوعدر و اول اوچ عضلك
اشرفی اسفل اولاندر او اشرف عظم زنده متصلا تحتنه مدفوندر
اینکیچون که اول عضلك فعلی اشرفدر لاجماله فعلی اشرف اولان
عضوه زیاده محرز بر مکانده محفوظ اولمق اجیدر اول عضل انترال
راس عضدك جانب وحشیسندن وسطیدر داخل سلوك ایدر صکره نفوذ
ایدوب وترلر مستعرض اولور حتی بش وتره منقسم اولور اول بش
قسمك هر بری بر اصبعك باطننه کلور اما دورت اصبعه کلن وترلر
اول اصبعلرده اولان مفصل اولك ~~ححلبی~~ و مفصل ثالثه قبض ایدر
اما اولکی قبض اینلیچو بزرکه اول وتر مفصل اول اوزره لدوالتحط

وبو فصل بقدم ذکر مرور ایلدی

مفصل

ملتفه اولان

متعدده ایله مربوط اولور واما مفصل ثالثده اول وتر که قبضی اول وترله مفصل
ثالثده منتهی اولدیغی ایچوندر واول بشنجی وترک ابهامه نافذ اولان
بشنجی وترابهامک مفصل ثانیسنه و مفصل ثالثنه قبض ایدر
زیرا وتر خامس احوجدر بو ایکی مفصله متصل اولور بو عبد مترجم دیرکه
شیخک بو کلامندن مستفاد اولورکه کفده اولان ابهام ابهام
قدمه مغایر اولور زیرا اصابع قدم عظامندن تنزل واخرینده
تصریح ایلدیکه قدمده اولان ابهامک ایکی مفصلی اولور باقی اصابع
قدم اوچ مفصلی اولوردی و بو مقامده اولان کلامی اقتضا ایدر
کفده اولان ابهامک مفصلی اوچ عدد در زیرا مفصل وثالثه وتر
خامس متصل اولوردیمک اقتضا ایدرکه کفده اولان ابهامک مفصلی اوچ
اولوب سائر اصابع مفصللری کبی کفده اولان ابهامک دخی مفصلی
اوچ اولهیدی ایکه قدمده اولان ابهام مفاصلی من جهة العدد
مختلف اولمسنک وجهی بودرکه یدده دورت مشط اولور ابهامدن
ماعدا دورت اصبع بر مشطه تعلق اولنور و ابهام مشطه متعلق
دکلدر بس رسغ ایله ابهامک مفصل ثانیسی بیننده اولان
عظمی عظام ابهامدن عد اولنمغله یدده اولان ابهام اوچ
مفصل اولمق اقتضا ایدر اما مشط قدم بش عدد در و اصابع
قدمک هر بری بر مشطه متصل اولوب لا محالة ابهام قدم ایکی
مفصل اولور فلنرجع الی الترجمة اصابعی قابض اولوب ساعد
اوزرنده منضوده اوچ عدد عضلهدر ایکی عضلهء اسفل و
واشرفده اولان عضلهک تحتنده اولور و اول اشرف اسفلده

صغیر

صغیر اولور و بو عضل رأس والخلاخی عضدک ایکی راسندن اولان رأس
والخلاخ ابتدا ایدر و قلیلا زند اسفله متصل اولور و جانب وحشی ایله
انسی جانبلری ارالرنده اولان مشترک بر حد اوزره اول عضل
مستمر اولور و اول حد مشترک زند اعلانک سطح فوقانیسیدر بجین
اول عضل ابهام جانبنه بعض باشی بارمق ناحیهسنه کلسیه داخل طرفنه
میل ایدر اصابع اربعه ... مفصللرندن هر اصبعک
اورتهده اولان مفصلنه ... وترلر ارسال ایلیوب قبض ایلر و اول
وترلردن ابهامه بر وتر متصل اولمزلکن موضع اخر ابهامه بر شعبه
سی متصل اولور و ذکر اولنان اوچ عدد عضلهء منضوده لرک اولان
واشرفندن ... ذکر اولنان رأس عضدک جانب وحشی وسطندن
ابتدا ایلدکدنصکره منشائی زند اسفل و زند اعلانک راسلریدرکه
وعضلهء ثانیه وصغیرهنک منشائی زند اسفلک راسندهدر بارماق
بارمق انقباضنده بر عضلهیه مقصور در باقی دورت بارمقلرک
انقباضی ایکی عضله ایله اولور انیکچون که ... اشرف
افعالی انقباضدر و ابهامک اشرف افعالی انبساطدر و سبابه
تنبیه عدد ایدر اما ساعد اوزره اولان اوچ عدد عضلهء منضودهنک
اوچنجی عضلهسی قبض ایچون دکلدر لکن اول اوچنجی عضل وتر باطن کفه
تنفید ایدر و باطن کف اوزره اول وتر منفرش و منبسط اولور
انیکچونکه باطن کفه اول مستعرض حس افاده ایدر و باطن کف
اوزرنده قوی بتمکدن منع ایدر و بطن کفه دعامه اولوب کف ایله
معالجه قتنده بطن کو تقویه ایدر بو مقامه کلنجه ذکر اولنان عضلات

رسغ اوزره اولان عضلات در اما كفك كندو نفسنده اولان عضلات

اون سكز عضلدر ايكي صفده منضود و منتظمدر صف اسفلي داخلده

اولور و صف ثانيسي خارجده اولور حتي جلده يكلور صف اسفلده اولان

عضلەلرك عددي يديدر و اول يدينك بشي اصابعه و فوقه ميل ايدر

و اول ايكيدخي ابهامك يعني باش بارمغك عضلهء رسغك اولندن

نابت اولور و بدي عدد عضلات مذكورنك التيسي قصه دن و اينلندن

نبعي بوبدر ورائسي منشط كفده وسطانيه يعني اورتە بارمغه محاذي

اولدىغى محلده متعلقدر و اول عضلەنك وترا ابهامه متعلقدر ابهامي اسفله

ميل ايتديرر و اسفلده اولان بر عضلەنك بد نجبني خنصرك يعني

كچي بارمغك قتنده اولور خنصر و كي ابدن عظم مشطدن ابتدا ايدر

بو ذكر اولنان عضلاتدن برسي قبض ايچوندركلدر بلكه

اولايدن عضلەلرك بشي اشاكه و ترفيع ايدر و ايكيسي خفض ايدر

يعني اسفله جذب ايدر اما صف اعلاده اولان عضلەلر كه احدده

يعني وسط كفك اوزرنده اولان عضلەلرك تحتنده منفرشدر و اوب

دوشنمشدر و بو صف اعلاده مفروش اولان عضلەلر جالينوس

تعريف ايدوب بيلديرمشدر و اول عضلات اون بر عضلدر اون

بر عضلەنك سكزي ماعدا الابهام درت عدد بارمقلرده اولان مفاصلك

مفصل اولده متصل اولور و بر آخرينك فوقنده اولور و ذكر اولنان دورت

اصبعلرده متصل اولدقلري مفصل اولده قبض ايدرلر اما اول سكز ده

عضلەلرده اسفلده اولانلر مفصل اولده مذكورلر حط و خفض

ايله قبض ايدرلر يعني حط اسفل جانبنه جذب ايدرك قبض ايدرلر

بعض ايدر اوزرنده

هر ايكي عضل

بارمقلر

بالكز

هر ايكي عضله

بعض تيزنو بر اسفلده اولور

اعلاده

اما اعلاده

اما اولكي ايكي

البقية الاولى من الكتاب الاول
من القانون

اما اعلاده اولانلرك مفصل مذكورلرى قبض قليلاً دفع وتثبيل ايله اولور
اعلى و اسفل حركتنه اجتماع ايدرلر ايسه بلا رفع ولا خفض استقامت
اوزره قبض ايدرلر واون بر عضلك ثمانيهء مذكوره سندن ماعدا
باقى اوج عضله ابهامه خاص اولور اوج عضلك برى ابهامك
مفصل اولنى قبض ايلر وايكيسى مفصل ثانيسنى قبض ايلر
مصنفك واثنان للثاني كما عرفت قوليله مرادى ثمانيهء مذكوره ده
اصابع اربعهك مفصل اولنى قابض اولان ايكى عضلكر برى
ثمانى اعلاده اولوب مع حط وخفض قبض ايدر وبرى اعلاده
اولوب مع يسير دفع وتثبيل قبض ايدر وايكى عضل معا فعللرين
اجرا ايدرسه بالاستقامه قبض ايدرلر ذكر ايلديكى تفصيلدن
وبوندن صكره مصنفك فتوا سط الخمس خمس قولنه ايجاز مخل
وارددر ظاهر بودركه بش پارمق اراسنه بش عدد ا
عضلى توسط ايدر ديمكى مراد ايلدى ابهام ايله خنصردن ماعدا
پارمقلركى برر عضلهء خافضه سى اولور ابهام ايله خنصرك عضلهء
خافظه لرى ايكيشر اولور هر بر اصبعك دوردر قوابض اولور وهر
بر اصبعى جانب فوقه برر عضله اماله ايلر فاعلم ذلك

ذكر اولنان عضلاتنك ماعدا

اخرى

الفصل العشرون فى تشريح عضل الصلب

دلم

عضلات صلب ايكى قسمدر بر بجى قسم صلبى خلف واكس جانبنه مثنى اولوب
بوكر وايكنجى قسم صلبى جانب قدامه منحنى ايدر بعضى اوك طرفه اكرو
بوكر وحركات سائره بونلردن حادث اولور وخلف جانبنه بوكن صلبى
ثانيه وبوكن عضلات عضل صلب تسميه اولنور واول عضل صلب

خاصة

تقاطع ایدرلر موضعلری تقاطع ایدرلردر دیمکدر مصنفک مرادی الله
اعلم زوج اول طولانی جهت فوقدن سالك اولوب و زوج ثانی
عرض جهت تحتدن مرور ایدوب ایکی زوجك بری زوج اخری
مماس اولدیغی موضعده صورة تقاطع حاصل اولور حقیقت تقاطع
اولمز دیمکدر بطنك عضلات ثمانیه سندن اوچنجی زوج زوج
موربدر اول زوجدن فرد واحد صاغ طرفده اولان خاصره
کمکندن ابتدا ایدوب و راب اوزره صعود ایدر نهایة قسده
اولان خنجری غضروفه منتهی اولور و اول زوجدن فرد اخری
صول طرفده اولان خاصر کمکندن ابتدا ایدوب و راب اوزره
صعود ایدر و خنجری یه منتهی اولور و اول زوجك طرفی ایکی فردینك
طرف عالیلری خنجری قتنده بر برینه ملاقی اولور و عضلات
ثمانیه مذکوره دن زوج رابع دخی زوج موربدر اول زوجك
فرد واحدی
صاغ جانبده اولان ستر سوفدن ابتدا ایدر شرسوف اضلاع
خلفك باشنه دیرلر و اول فرد دخی راب اوزره نزول ایدوب عانه ده
کمیکنه منتهی اولور و فرد اخری صول جانبده اولان شرسوفدن
ابتدا ایدوب اولکی راب اوزره نزول ایدر و عانه کمیکنه متصل
و منتهی اولور اول ایکی فردك طرف اسفللری عانه کمیکنده بر
برینه متصل و ملاقی اولورلر و زوج ثالثك صاغده اولان
فردی زوج رابعك صولده اولان فردی ایله تقاطع صلیبی ایله تقاطع
ایدرلر کذلك زوج ثالثك صولده اولان فردی ایله زوج رابعك
صاغده اولان فردی تقاطع صلیبی ایله تقاطع ایدرلر

وبو زوج

و بو زوج ثالث ایله زوج رابع معا زوج ثالث مستعرض دخی لحمیه نی اوزره
اوینه موضوعه اولورلر و اول ثالث و رابع زوجلرك کندولری
لحم اولورلر حتی لحمیتندن حادث اوتارلری مستعرض اولوب غشا کبی
اولورلر و اول اوتارلر زوج اول مستقیمه مماس اولورلر بس زوج
ثالث و رابع زوج اول طولانینك فوقنده و زوج اول طولانی
زوج ثانی مستعرض اوزرنده اولورلر الله تعالی اعلم

الفصل الثانی والعشرون فی تشریح عضل الانثیین

رجالك خصیه لرینك عضلاتی
دورت عدد عضلاردر هر بر خصیه نك بر رجفت عضلی اولور اول عضلر
خصیه لری تثبیل و ترفیع ایدوب ضبط ایدرلر و استرخاده حشیدن
منع ایدرلر اما نسانك خصیه لری بر زوج عضلات متدلیه اولمیوب ظاهرده
سفل جانبنه صار مماس اولمغله انلرك خصیه لرینی ضبط و حفظ
ایکی عدد عضل نسوانك ایکی عدد عضلری اولوب زیاده اولمز

الفصل الثالث والعشرون فی تشریح عضل المثانه

معلوم اوله که فم مثانه ده یعنی سدك قابنك اغزنده بر عضله وار در که
اول عضله نك لیفی مثانه یی محیط اولوب قابلر و فم مثانه
اوزره اول عضله نك لیفی مستعرضه واینلی اولور و اول عضله نك منفعتی
بودر که بولی حبس ایدر اخراجنی مراد ایدنجه یه قدر و بولی اخراج
و اراقه مراد اولنسه اول عضله مسترخیه اولوب کوشر و قوة قابضه سی زائل اولور
و ذکر مرور ایدن عضلات بطن مثانه یی ضغط ایدوب صیقشدرر و بول قوة دافعه معونتی ایله
منزرق اولوب خارجه رمی اولنور و آقر

الفصل الرابع والعشرون فی تشریح عضل القضیب

ای الذکر ذکر تحریك اولان عضلر ایکی جفت عضلر

ایکی عدد عضله درکه هر برینه یکی وافقی عضله دنخی مؤلف ومرکب
ایدیکی حدس اولنور زیرا هر بر فقره دن اول ایکی عضلهٔ ثانیه دن
هر برینه بر عضله کلور یکرمی اوچ فقره دن بر لیف موربکلمك
حسبیله لکن فقرهٔ اولادن کلن لیف مورب اولمز و بو عضله
صلب اعتدال اوزره تمدد ایلدکده صلبی نصب واقامه ایلر و اگر اول
عضلهٔ اعتدال اوزره تمدد ایدر ایسه صلبی الکه طرفنه بوکر و تشنیه ایدر
واول عضلهٔ جانبی واحده اولان طرفی تحرك ایلر ایسه صلبی
حرکت جانبنه امالة ایدر اما عضلهٔ جانبیه یعنی صلبی قدام جانبنه اماله
ایدوب منحنی قلیجی عضله ایدر عضل برزوجدر فوق جانبنه موضوع
اولمشدر ابتداسی رأس وعنقی تحریك ایدوب مرتبنك ایکی طرفنه نفوذ
اولوب وطرف اسفلی فقار صدریه دنخی علیاده اولان بشی فقره یه
متصل اولان عضلهٔ ایدر واول عضلهٔ حانیه نك مبدئی ومنشائی
بر آخر عضلهٔ درکه اول آخر عضل رأسی وعنقی تحریك ایدوب مرتبنك ایکی
جنبینه نفوذ ایدر وطرف اسفلی فقار صدریه نك علیاده اولان
فقره لردن بعض ناسله بش فقره یه وبعض آخرلره دورت فقره یه
متصل اولور وطرف اعلاسی رأس ورقبه یه کلور وفقرهٔ حانیه نك تحتنده
برزوج عضل دخی واردرکه اول زوجه متینین تسمیه اولنور واول زوج
عاشره دن وفقرهٔ حادیهٔ عشره دن ابتدا ایدر اسفله منحدر اولور وحافضتا
صلبی منحنی قیلر بو مقامده اولان حافضتا حاء مهمله وفا وضاد معجمه ایله تحریر در
مصنف بونکله اختصاص مراد ایدر بو ذکر اولنان عضل هر برینه قدر اعلاده واسفلده
اولان فقراتی تحریك ایلر ایسه وسطده اولان فقراتی تحریکه دخی کفایت

ایلر

افراط

صلبله

واکثر ناسله

فقرات صدریه دن فقرهٔ

حفضه القاه واحدمه یده
الحفضه والعود خاء
وعطفه قاموس

ایلر فقراتك وسطی حرکت انحنا وحرکت انثناده ایکی طرفه تابع اولورلر
لا محالة بالذات ایکی طرفی تحریك ایلین عضلر بالواسطه وسطی دخی
تحریك ایدر الفصل الحادی والعشرون فی تشریح عضل
البطن بطنك سکز عدد عضلری واردر اول عضلرك اوچ دورلو
منفعتلری واردر بالجمله سکز عدد عضلاتك اول منافع ثلثه ده
مشترکلردر منفعت اولی اول عضلات معده ده وباغرسقلرده اولان
ثفل وبرازی ومثانه ده اولان بولی ودحده اولان جنینی عصر ایدوب
اخراج ایتمکده معونتلرکواعانتلری اولور منفعت ثانیه عضلات
حجاب حاجزه اول عضلات ثمانیه دعامه ومستند اولوب انقباض بطن
قتنده واقع اولان انتفاخدن مضرتن حجاب دفع ایدر منفعت
ثالثه عضلات مذکوره عضلات مذکوره مدفئه اولملری یعنی بروده تك
سورة وشدتنی کاسره اولوب تعدیل ایتمکله بارده اولان معده وامعایی
تعدیل وتسخین ایلر ذکری مرور ایدن عضلردن بر جفت عضل
علی الاستقامة سلوك ایلر نهایت قسدهٔ اولوب خنجری تسمیه
اولنان غضروفدن ابتدا ایلیوب لیفی عظم عانه یه متصل
اولور وعانه حوالیسنده اولان محل اوزره اولیفلر منبسط اولور
وبو زوج عضلهٔ جوهری وعنصری باشندن نهایتنه وارنجه قدر
لحم اولور وبطنك عضلات ثمانیه سندن بر جفت عضلی
دخی واردرکه احشایی بکلیتها محتوی اولان غشا ایله زوج اول
طولانی اراسنده اولور غشاء مذکور عرض اوزره سالك اولوب
موضعنده اول زوج ثانی ومستعرض زوج اول طولانی ومستقیم ایله علی زوایا قائمة

زوج واحدنك ایکی وردی

اول ایکی چفتدك بر چفتی عضله‌در

ذکرك ایکی جانبنده ممتد اولوب طولا اساللك اولور لوقچن اول عضلر
ایکی جانبنه تمد ایلسه‌لر اول عضلر مجرا یی کیکشدرر و منفذ
مستقیم اولوب طوغریلور و منی سهولت ایله جریان ایدوب آقر
واول ایکی چفتدن ایکنجی چفت عانه کمیکلرینه بتر ورباط اوزره اصل ذکره یعنی
ذکرك کوکنه متصل اولور نچن بو ایکنجی چفتدن تمددی اعتدال
اوزره اولورسه آلت مستقیم اولوب دوغریلوب اگر اول زوجك
تمددی افراط اوزره اولوب شدید اولورسه اول عضلر آلتی خلف جانبنه
واکسه یه میل ایتدیرر و اول ایکی عضلك بریسی تمدد ایدوب آخر
عضل تمدد ایلمز ایسه آلتی اول عضل متمدد کندو جهتنه اماله
ایدر **الفصل الخامس والعشرون فی تشریح عضل المقعده** مقعده‌نك
دورت عضلی اولور بریسی فم مقعده‌یه ملازم اولور و مقعده‌نك لحمند
شفه‌نك عضلی اولور اول عضل
حلقه دیر و داخل طرفنه اولان تشریح نام عصبه شق و قبض ایدر و عضل مزبورك
عصوله ایله شرج اوزرنده قلان برازی نفض ایدوب سکر و تطهیر ایدر
و دورت عضله مقعده‌نك بر عضلی اولاذکر اولنان عضلك راسی انسانده
نسبت ایله اعتبار اولنان فوقنده اولور و عضل اولنان ادخل اولوب بعین عمق
طرفنه زیاده کیر و طن اولنورکه او عضله ایکی طرفلو اولور و اول عضلك
بالحقیقه طرف قضیبدر اصلنه داخل اولور و اول دورت عضلات مقعده‌نك عضل
باقی بر چفت اولوب آنلوك مرور ایدن ایکی عضلر فوقنده اولور اول زوجك
منفعتی مقعده‌یی اشاله ایدوب فوقه ترفیع ایدر اول زوجه استرخاس ایله

حروج

[illegible]

خروج مقعده عارض اولور **الفصل السادس والعشرون فی تشریح عضل حرکة الفخذ**
فخذك عضلاتنك اعظمی فخذی بسط ایدن عضلردر بعده اعظم عضل
قبض ایدن عضلردر فخذك اشرف افعالی بسط و قبض حرکتیدر و بسط
قبضدن افضلدر انکیچونکه قیام بسط ایله حاصل اولور قابضدن بعضکره
اعظم واشرف عضل متعدده‌در بعده عضل مقربه‌در بعده عضل مدیره
فخذی باسط اولان عضلاتك بعضیدر اول عضلرکه بدننده اولان عضلاتك
جمله‌سنك اعظم و اکبریدر اول عضل عظم عانه‌یی و عظم ورکی تجلیل
ایدوب ستر ایدر و عظم فخذك کلیسنه
داخلدن و خلفدن ملتف اولوب صار یلور حتی رکبه‌یی و دیزه منتهی اولوب
اولاشور و اول عضلك الیافنك مختلف مبدألری و منشألری اولور
انکیچون اول عضلك افعالی مختلفه اولور درلو درلو اشتدی اولور
اول عضلده بعض لیفلرینك منشائی عظم ورکدن اولور و بو لیف
فخذی بسط صالح ایله علی الاستقامه بسط ایدر و فخذی باسطه اولان
عضلاتدن بر عضله‌دخی مفصل ورکی مجلل اولور بکلیته جانب خلفدن
مجلل و ساتر اولور و اول عضله‌نك اوچ راسی و ایکی طرفی اولور و بو اوچ
راسلری منشائی خاصره و ورك و عصعص اولور و راسلری ایکیسی لحمی و بری
غشائی اولور و اما اول عضلك ایکی طرفلری راس فخذك جزء موخرینه متصل
اولورلر و اول عضله طرف واحد ایله جذب ایدر ایسه فخذی کندو جانبنه اماله
ایلیه‌رك بسط ایدر و ایکی طرفی ایله جذب ایدر ایسه فخذی علی الاستقامه
بسط ایدر و عضله باسطه‌نك برعضلك مبدائی و منشائی عظم خاصره‌نك

اخر عضلو اذ درکه اوراخ

[illegible]

جمیعا ظاهر اولور و زائده کبرانک اعلاسنه متصل اولور بو مقامده قانونک عبارتی
مختلفدر نسخهٔ سلطانیه‌ده وتتصل باعلی الزائدة الکبری التی تشبه طرف خنا نظیر الاعظم
واقع اولمشدر وطبع ایله اولان نسخه‌لرده تشبه طرف خا بطن الاعظم واقع
اولمشدر وعلی کلتا النسختین بو زائده کبری و زائدهٔ صغرا دیدیکی زائده‌لر
ذکر ایدیلن زائده لر دکل و لکن قانونک عبارتنده مستفاد اولور
بو نسخه‌لره کوره معناسی صحیح و واضح بو قدر ظاهر بودر که بطن کلمه‌سی نظیردن
تحریف اولنمشدر و اوعضله مذکوره زائدهٔ مذکوره اعلاسنه اتصالندن صکره قلیلا
قدام جانبنه میل ممتد اولوب فخذ انسی جانبنه میل ایله بسط ایدر و بو عضله‌یه
مماثل بر عضلهٔ آخر دخی وار در که او عضله اولا زائدهٔ صغرانک اسفلنه متصل
اولور بعده منحدر اولوب عضلهٔ متقدمه کبی فخذ انسی جانبنه میل ایله بسط
ایدر لکن بو عضله‌نک فخذ انسی جانبنه اماله‌سی کثیر و بسطی قلیل اولور و بو عضله‌نک
منشئی عظم خاصره‌نک اسفلنده ظاهر اولور و فخذ باسط اولان عضله‌لردر اول
ورکک اسفلندن نابت اولور و خلفه مائل اولور فخذ خلفه ~~وانسی جانبنه اماله~~
جانبنه قلیلا و جانب انسی یه صالحا اماله ایله رک بسط ایدر اما فخذی قابض اولان
عضلات اول عضلاتدن بر عضله واردر که اول عضل انسی جانبنه فخذک یسیرا
میلی ایله فخذی قبض ایدر اول عضله بر عضلهٔ مستقیمه‌در که ایکی منشأدن
منحدر اولور احدهما دن منحدر اولان اجزا متنه متصل اولور یعنی فقرات
صدریه‌نک ظهرک آخرینه متصل اولور و منحدر اخرک منشأی خاصره دخی
عظمیدن اولوب انسی اولان زائدهٔ صغرا ایله متصل اولور و فخذی قابضه اولان
عضلاتدن بر عضله دخی عظم عانه‌دن کلور زائدهٔ صغرانک اسفلنه متصل
اولور و بر عضله دخی واردر که عظم عانه‌دن نشأت ایدر عضله‌نک

جانبنه

جانبنه و ورابه اوزره ممتد اولور کاذا اول عضله کبرا دیدی جزء کبر اولور و فخذی
قابضه اولان عضلاتدن دورد عضله عظم خاصره‌دن منتصب و قائمه
اولان شیئدن نابتیه اولوب او کذا فخذی ساقی جذب ایدوب فخذی
قبض ایدر اما فخذی داخلا اماله ایدن عضلات اول عضلاتدر بعضیسی
فخذی قابض و باسط اولان عضله‌لرک بیانی بابنده بیان اولندی و فخذی
داخل جانبنه تحریف ایدوب میل ایتدیرن عضله‌لردن بر عضله دخی واردر که
عظم عانه‌دن نبت و جدا طویل اولوب اوزاره دکبه‌یه و دیزه اولاشور
اما فخذی خارج جانبنه میل ایتدیرن عضله‌لر ایکی عدد عضله‌در که
اول ایکی عضله‌نک بریسی عظم عز نصیددن کلور و اما فخذی اداره
ایدن عضلات ایکی عضله‌در برینک مخرجی عظم عانه‌نک وحشی جانبیدر
و عضلهٔ اخرانک مخرجی عانه‌نک انسی جانبیدر بو ایکی عضله ورابه اوزره
سالک اولوب ~~ملاقی اولورلر~~ زائدهٔ کبری موقوفی قربنده موضع غائرده
یعنی دیبکده احدهما اخرا ایله متلاقی و متلاحم اولورلر او ایکی عضله‌نک نفسیسی
وحده فخذی جذب ایلسه قلیل بسط ایله فخذی کندو جهتنه بوکوب
لی ایلر فاعلم ذلک

الفصل السابع والعشرون فی تشریح عضل الساق والرکبة

مفصل رکبه‌یی تحریک اولان عضله‌لر اوچ عدد
عضل قدام فخذه موضوعه‌در بو اوچ عدد عضله‌لر نفس فخذ
اوزره موضوعه اولان عضله‌لرک جمله‌سندن اعظم و اکبردر و بو
اوچ عدد عضله‌لرک فعلی بسطدر و بو اوچ عضله‌نک بریسی عضل
مضاعف کبیدر ایکی راسی اولور احدهما زائدهٔ کبرادن ابتدا ایدر و اخری
فخذک مقدمتندن ابتدا ایدر بو عضل المجوف ایکی طرفی اولور و احدهما

واحدهما لحم اولوب دصفه یه نعنی الرکبه عظمنه قبل ان یصیر وترا متصل اولور
وطرف آخر غشا نیشور فخذك ایکی طرفنده جانب انسیه متصل اولور و اول
اوج عضلهنك باقی ایکی عضلهسی برر اولو عضلهلر که آنی بیز قوابض فخذ
اولان عضلات ذکر ایلدك و اول عضل خاص عظمنده اولان حاجز
نا تیدر یعنی ذکر ایلدیکمز عضلهلر و اول باقی ایکی عضلهلر ایکنجی عضلهنك
مبدائی فخذده اولان زائدهٔ وحشیه دن اولور و بو ایکی عضله برر بنه نحو
و متصل اولورلر و بو ایکی عضله برر وتر حادث اولور و اول وتر حادث
مستعرض و ابتدا اولوب دصفه یه محیط اولور و دصفه یی تحتنده اولان
ابتداق محکم ایله ابتداق ایدوب باغلر بعده اول عضله ساقك اولنه متصل
اولوب دکبه یی بسط ایلر ساقی مد ایدوب اوزاتدیغی حیثله بسط
ایجون بر عضله دخی واردر که منشائی عانه نك ایکی عظمنك ملتقاسیدر اولور
فخذك جانب انسیسنه مرور ایلیه رك علی الوراب منحدر اولور بعده
ساقك اعلا صنده جزء مغرق ایله ملتحم اولور بعض رطوبتلو بر جزءده
ملتحم اولورلر اول جزء مغرق دیمکله معروفدر قاموسده غرقه کفرحة ادص فی
غایة الوین و الفاروق مسجد الکوفة لان الغرق کان منه و فی زاویته لم فاد التنور
دیو تحریر اولنیور بو معنایه شاهد در و اول عضله ساقی جانب انسیه اماله
ایدرك بسط ایدر بعض کتب تشریحده بازلمشدر که ذکر اولنان عضله
مقابل جانب وحشیده بر عضله دخی واردر که اول عضله مبدائی عظم
ورکنك اولور فخذك جانب وحشیسنه وراب او زره سالك اولوب
حتی موضع مغرقده کلور و بو عضله نك توتری عضله مو تربه سائرهده
اشد و اکثر اولور و بو عضله جانب وحشیه اماله ایله بسط ایدر ایچون مقابلدر

اولان

اولان ایکی عضلهلر معا بسط ایلسه لر بسط مستقیم حاصل اولور اما
ساقی قابض اولان عضلات انلردن بعضیدر و اول عضله ضیقه
طویله که خاصره و عانه عظملرندن نشئت ایلر ساقی داخله بسط
ایلیی عضلهنك منشائنه و وسط خاصره ده اولان حاجزه قریب
اولور بعده وراب او زره رکبه نك ایکی طرفنه نفوذ ایلر موضع
مغرقده اولان نتوته منتهی اولور اول یوم رحجله بیتیشیر و ملتصق
اولور و بو عضل ساقی فوقه جذب ایلر قدمی ناحیه اربعیه یه بعض
فقراتنه میل ایتدیررك و ساقك اوج عدد عضلهلری دخی واردر که
بر انسی و بر وحشی و بر دخی بینهماده متوسط اولور انسیه ایله
وسطی ساقی وحشی جانبنه اماله ایلیه رك قبض ایلر و عضله وحشیه
ساقی انسی جانبنه اماله ایلیه رك قبض ایلر انسیه نك منشائی
عظم ورکنك قاعده سنده اولور بعده مو تربه خلف فخذه مرور ایلر
حتی قلنه موضع مغرقده متصل اولور و ملتصق اولور و اول
عضله کونه خضرته مائل اولور و اول اوج عضلهنك باقی ایکی عضلهنك
منشائی بینه عظم ورکك قاعده سنده اولور لکن بو ایکی عضله جزء
مغرقه جانب وحشیده اتصاله میللر اولور مفصل رکبه ده بر عضله
دخی واردر که معطف رکبه ده بعض دیرلر بو کمه برنده مدفونه کبی اولور
اول عضله قریبا ذکر اولنان عضله وسطانك فعلی اشد وطیناو نو
عضلهٔ باسطه مضاعفه جمیع ترك حاجزدن ناشی جزء بعضا رکبه
بالکلیه قبض ایلر و اول مضاعف عضلهنك محل اتصالنده برر وتر منبعث
اولوب حق ورکی ضبط ایلر و حق ورکی اتصالنده اولان مجلدر بط و وصل ایلر

[margin: ورکبه حتی] [margin: و یوم رحجله] [margin: جانب انسیه] [margin: ذکر و محور ایله] [margin: و ثابت] [margin: و حفظ]

الفصل الثامن والعشرون في تشريح عضل مفصل القدم

مفصل قدمی محرك اولان عضلات ایکی قسمدر قسم اول قدمی تشیل الی
رفع ایدر و قسم ثانی قدمی خفض ایدوب سفله ایندیرر اما قدمی تشیل اولا
قسم اولدن بعضیدر اول عضلهٔ عظیمه که ساقده اولان قصبهٔ انسیه نك
قدامنده موضوعه اولور اول عضله نك مبدئی قصبهٔ انسیه نك راسنك
جزء وحشیسی اولور نچون اول عضله مبدء و منشائندن بارز و ظاهر او
ساق اوزره میل ایدوب ابهام جهتنه مرور ایلر ابهامك اصلنه قریب اولان
محله متصل اولور و قدمی جهة فوقه رفع و تشیل ایلر و قدمی تشیل اولان
قسم اولدن بر عضل اخر دخی واردر که اول عضل اخر وحشیه نك راسی
بتر و نابت اولور و اول عضله دخی بر وتر نابت اولوب خنصرك وبچی بارمغك
اصلنه قریب اولان محله متصل اولوب قدمی جهة فوقه رفع و تشیل ایلر
خصوصا که بو عضله ثانیه عضلهٔ اولی ایله مطابقت و موافقت ایله و بو
عضلهٔ ثانیه استوا و استقامت اوزره اولور عضلهٔ اولی کبی مائل اولماز
و قدمی محرك اولان عضلرك ایکی قسمندن قسم ثانی اول قسمدن ترکیبت
عضل واردر که آنلرك منشائی فخذك باشندن اولور و صکره اول ایکی
عضلر متحد اولوب ~~عضل واحد اولور~~ متحد لر اولوب ساقك مؤخری
باطننه لحم اولدقاری حالده میل ایدرلر و اول ایکی عضلدن بر وتر نابت اولور که
اوتار سائره دن اول وتر نابت اعظم و اکبر اولور و اول وتر اعظم و تر عقب
دینمکله معروفدر که عقبه متصل اولور و عقبی جهة خلفه و وحشی جانبنه
مؤخر یا جذب ایدر انکیچون بو وتر قدمی ارض اوزره ثباتنه باعث و
بادی اولور قسم ثانیدن بو زوج اوله معین اولور بر عضلهٔ واحدهٔ اخری که

قدمی خفض ایدن

اول

اول عضلهٔ معینه راس وحشیه دن نشئت ایدر و لونی بادنجانی اولور
و اول عضل بلا ارسال وتر بنفسه متحد اولور و لحمیت اوزره عقبك مؤخرینه
زوج اولك متصل اولدیغی محلك فوقنه متصل و ملتصق اولور و بو ایکی
عضلره و یاخود اول عضلرك وترمذکورینه هر نچون آفت اصابت
ایلسه قدم زمن و کتورم اولور ~~قدمی خفض اولان قسم ثانیدن بعد~~
و قدمی قبض ایدن عضل دخی واردر که اول عضله دخی ایکی وتر تشعب ایدر یعنی ایکی وتر حادث
اولور اول ایکی وترك بریسی قدمی قبض ایدر ایکنجی وتر ابهامی بسط ایدر
و آنك بیانی بودر که اول عضله نك منشائی قصبهٔ انسیه نك راسنده
وحشیه یه انسیه نك ملاقی اولدیغی محلدن اولور و انسیه ایله وحشیه
اراسنده منحدر اولور و ایکی وتره متشعب اولور اول ایکی وترك بری
ابهامك قدامنده اسفلندن رسغه متصل اولور و بو وتر ایله قدمك انخفاضی
حادث اولور و وتر اخر عضلهٔ مذکوره نك بر جزئندن وتر اولدیغی منشائی
مجاورینه حادث اولور و اول وتر ابهامك کعبی اوله و وتر ارسال ایدر انسی طرفنه توریب ایلر
ابهامی بسط ایدر فخذك راس وحشیسنده بر عضل آخر دخی نشئت ایلر که
اول عضل ذکر اولنان ایکی عضل عقبیه متصل اولور نچون باطن ساقده
جاده سنه و وسطنه بالغ اولسه اول عضل عقب زوجنده منفصل اولوب بر وتر
انبات ایدر که اول وتر اسفل قدمك بطننه اولور و تحت قدمك کلیتنده
منفرش اولوب دو شنور اول عضلهٔ منفرشه منفعتده و انفراشده ذکر اولنور
ایلیكی عضله یه قیاس اوزره در که اول عضله باطن راحه اوزره منفرشه و منبسطه
اولمشیدی

عقب

عضلرونلنه

الفصل التاسع والعشرون في تشريح عضل اصابع الرجل

اصابع رجلی محرك اولان عضلات اصابع رجلی قابض اولان عضلات

کثیردر اول قوابض کثیره‌دن بر عضله وارد رکه انڭ منشاٴی قصبهٴ وحشیه
راٴسندن اولور و قصبهٴ وحشیه اوزره ممتد اولدرق اول عضله متحدا اولور
و بر وتر ارسال ایلرکه اول مرسل اولان وتر ایکی قسمه منقسم اولور اول قسمڭ
بری وسطی پارمغی قبض ایدر و قسم اخری بنصری یعنی ییگرمی پارمغی
پابنمه اولان پارمغی قبض ایلر و قوابض اصابعدن بر عضل اخر وار در که
اول اخر عضل عضل اولدن اصغر اولور و بو اصغرڭ منشاٴی خلف ساق اولور
بو عضله‌دن بر وتر ارسال ایدوب اول وتر مرسل ایکی وتره منقسم اولور
و اول ایکی قسم خنصر و سبابه‌یی قبض ایدیلر صکره بو ایکی وترڭ
هر برندن بر وتر اخر حادث اولوب شعبه حادث اولور هر بر شعبه
وتر شعبهٴ آخره متصل اولوب ایکی وتر وتر واحد اولور یعنی
صکره ابهامه اول وتر واحد ممتد اولوب ابهامی قبض ایلر و
قوابض اصابعدن اوچنجی بر عضل دخی وار درکه بیز اول عضلی ذکر
ایتمشیزدر اول عضل قصبهٴ انسیه‌نڭ طرفی وحشیسندن
نشاٴت ایلر و ایکی قصبه بیننده متحدرا اولور اول عضله‌دن بر جزء
ارسال اولنوب قدمی اول جزء قبض ایدر و جزء اخر دخی ارسال اولنوب
ابهامی کعب اولی یعنی مفصل اولی بسط ایدر ذکر ایلدیکمز عضلات
محرکة الاصابع اول عضلردر که ساقڭ خلفنه موضوعه در اما اول عضلر که
رجلڭ کفنه یعنی رجلڭ طرفنه و قدمه موضوع اولان عضلر اول عضلردن
بعضدر اون عدد قدر عضلر که آنی اهل تشریح فوت ایلیوب ذکر ایلمشلر
و اول عضلر اول التعریف ایدوب بیلدیرن جالینوسدر اول اون عضل
اصابع خمسه متصل اولور و هر بر اصبعه یمنه و یسره ایکی عضل متصل اولور قبضنه

مائل

مائله حرکت ایله اصابعی تحریک ایلر لکن هر اصبعده یمنه و یسره اولان ایکی عضله
معا تحریک ایدرلر ایسه حرکت استقامت اوزره اولور اگر واحدهما فقط
تحریک ایدر ایسه حرکت جهت عضلهٴ محرکه جانبنه میل ایله اولور کف رجل
اوزره اولان عضلاتڭ بعضیدر دورت عضلردر که رسغ قدم اوزره
اولورلر ماعدا الابهام دورت اصبع ایچون هر بر اصبعه بر عضل مخصوص
اولور و باشقه ایکی عضل دخی مخصوصا ابهام و خنصر ایچون اولور
و بالجمله بو عضلر اصابع رجلی قبض ایدرلر و بو عضلر جداً اهتمام جهتی
حتی بو عضلاتڭ بعض عضله‌سنه آفت اصابت ایلیسه بارقیلریڭ
افعالنده دخی ضعف و نقصان ترتیب ایلر و کذلك آفت اصابت ایلیه
عضله‌نڭ وظیفه فعل خاصنه عضلهٴ آخرڭ نیابتنه دخی نقصان
ترتیب ایدر انڭ ایچون اصابع قدمڭ بعضیسنڭ حرکتی عسیر و بعضیسنڭ
حرکتی یسیر اولور لکن بالجمله حرکتلری مستور اولورلر عضلات اصابعدن
بش عضل دخی وار در که فوق قدمه موضوعه در قدمی جانب وحشیه
اماله اول عضلات خدمت ایدرلر و بش عضل دخی وار در که تحت
قدمه موضوعه اولورلر اول بش عضلڭ هر بر طرفنه و جهتنه اولان
اصبعڭ شق انسیسنه واصل اولوب جانب انسیه اماله ایله تحریک
ایلر و بو بش عضلی ایله قریبا ذکر ایلدیکمز ابهام و خنصرڭ عضلری
قیاس راحهٴ کفڭ یدی عضلری قیاسی اوزره در عشره اولانلری دخی قیاس
کفڭ عشره‌سی قیاسی اوزره در جملهٴ ثانیه‌ده بالجمله ذکر اولنان عضلات
بدن بشیوز یکرمی طقوز عضله‌در

الجملة الثالثة من التعليم الخامس
في العصب وهي ستة فصول الفصل الاول كلام كلي في العصب خاص

٥٢٩

اعصابك منفعتی ایكی قسمدر قسم اول بالذات اولان منفعتدر و قسم ثانی
بالعرض اولان منفعتدر بالذات اولان منفعت اولدر كه دماغ اعضاء
سائره یه حس و حركت افاده ایلدكده اعصاب بینلرنده توسط ایدر
حس و حركتی افادیه آلت اولور و بالعرض اولان منفعت بونلردر اعصاب
لحمه مخالطه ایدوب لحمی تشدید ایدر و بكشدیرر و بدنی تقویت ایدر و كبد
و طحال و ریه كبی حسی اولمین اعضالره آفت اصابت ایلسه آفت مذكوره
افاده ایدوب بیلدیرر زیرا عدیمة الحس اولان اعضالر اوزرلرنده عصبدن بر لفافه
و بر غشا واردر اول اعضایه آفت اصابت ایلدكده اعضاء مؤفه اول آفتی
بالذات فهم ایلمز لكن اعضایه آفت مذكوره كمال اوزرنده اولان عصب غشاسی
و لفافه سی بیلدیرر و تفهیم ایدر و اول عدیمة الحس اولان عضوده ورم اصابت
ایلسه یاخود ریح حبس اولسه اول عضو متمدد اولسه ورمك ثقلی و ریحك
تمدیدی و تفریقی اول عضودن اوزرنده اولان عصب غشایه اولاشور و
تأدی ایدر و غشادن دخی غشانك مبدئنه و اصلنه اولاشور و ثقل ورمدن
بعض ورملر اغرلغندن غشا بدأ انجذاب و چكلمك عارض اولور و ریحدن دخی
تمزق و پارچلنمق عارض اولوب اول غشا انجذاب و تمزقی افاده ایدوب
بیلدیرر و معلوم اولدیغی وجه اوزره اعصابك مبدئی دماغ اولور و
منتهاسی جلد اولور زیرا جلده بر بر لرینه قاریشور و مخالط اولور و اول الیافلردن
ارالرنده جلدك مجاور اولان عضولرك عصبلری نفوذ ایدوب منبث اولور
و دماغ اعصابه ایكی وجه اوزره مبدأ و منشا اولور زیرا بعض اعصاب نفسی
دماغدن نابت اولور و بعض آخر دماغدن سیلان ایدن نخاعدن نابت
اولور دماغدن نابت و منبعث اولان اعصابدن بعضی حس و حركتی انجق باشك

و تفریقی

اعصابه

و بورده

عصب و مركب

و احشاء باطنه

و بورده اولان اعضالر استفاده ایدرلر و اعضاء سائره نخاعدن نابت
اولان اعصابدن استفاده و استفاضه ایدرلر و جالینوس تحقیقا اول
عنایت عظیمه اوزره دلالت ایلدیكه اول عنایت دماغدن احشایه نازل
اولان اعصابه مخصوص اولور زیرا صانع حكیم اول اعصابك وقایه سنده
احتیاط ایلیوب اول عصب نازل دماغدن و مبدأدن بعید اولدقده
اول عصبی رفاده و عصابه ایله صاریلوب فضل توثیق ایله وقایه اولنمسنی
ایجاب ایلدی و قوامده غضروف ایله عصب اراسنده متوسط غشا ایله
و جرم عصبیه حادث اولوب عصبده التوا ایدن جسمی مشاكل
مشاكل بر غشا ایله تغشیه و تغطیه ایلدی و بو تغطیه و تغشیه یی
اوچ موضعده ایلدی اولا عنق و ثانیا حنجره قتنده و ثانیا
اضلاع صدر اصولی قتنده و ثالثا موضع صدری تجاوز ایلدكده
ایلدیكی بو موضعلرده اولان اعصابدن ماعدا سائر اعضا دماغدن اجتنیه
منفعتی اعضایه افاده حس اولانلر منبعثدن عضو مقصوده على الاستقامه
انفاذ و ارسال ایلدی اگرا قرب طریقله استقامت اوزره اسلاك و انفاذ ممكن
ایسه زیرا بو صورتده مبدأدن استفاده اولان فیضده تأثیر اقوی و اتم
اولور كذلك اعصاب حس على الاستقامه انفاذا ولنور كه اندن اعصاب حركت
كبی تصلب قصد اولنمیه اگر تصلب قصد اولنور ایسه استقامت انفاذ
جائز اولماز زیرا تصلب اعصاب تبعید طریقه و تعاریجه محتاج اولور
انكیچون كه اعصاب منبعثدن اول ظهورنده غایت الین و ارطب اولوب
مسافه بعیده یی قطع ایدوب و تعاریج كثیره عدیده دخی مرور ایلدكدن
صكره وقت طویل و زمان كثیرده تدریج ایله تصلب ایدر و بكثرت

سائر اعصابده ایلدیكی احتیاطی اكا لایق كوروب

اول عصبی

موقعله ایلدی

اول زمان

ایله

وطریقی اقرب و بلا تعاریج انفذ استقامت اوزره انفاذ و اسلاکده تصلیب
اعصاب متصور اولمز فحینئذ اعصاب حسك تصلیبنه مقتضی اولمیه منفعت
اصلیه سی اولان افادهٔ حسیده تلیین اشد و اقوی اولمغله بلا تعاریج طریق اقربده
استقامت اوزره انفاذ الیق و احری اولور و اعصاب حرکت بونك خلافی
اوزره اولور زیرا حرکته صلابت اوفق و انسب اولور لا محاله تعاریج ایله
تبعید طریق ایدوب تدریج ایله تحصیل صلابته حاجت حتی ازید و اعصاب
حسك تلیینه و اعصاب حرکتك تصلیبنه اعصاب حس و اعصاب
حرکت منبت اولان جوهر دماغ امداد و اعانت ایدر [illegible]
اعصاب حس جوهر دماغك مقدم منه نابت اولور مقدم دماغ الین
و ارطب اولمغله انلره تکون ایدوب نابت اولان اعصاب حس الین اولور
اما اعصاب حرکت مؤخر دماغدن نابت اولور مؤخر دماغ مقدمه نسبت
ایله اخشن و اغلظ اولمغله عصب حرکت اغلظ و صلب اولور

الفصل الثانی فی تشریح العصب الدماغی و مسالکه

یدی جفت عصب نابت اولور که سبعه ازواج دیرلر زوج اولك مبداسی
مخ بطون ثلثه [illegible] ایکی بطن مقدملرك یعنی بطن اول و بطن
ثانینك غورندن آلت شم اولان ثدیین که حلمتین شبیه ایکی زائده لری
جوارنده ظاهر اولور و بو زوج صغیر و مجوف اولور و بر فردی صاغ طرفدن
نابت اولوب صول طرفه سالك اولور و فرد آخر صولدن نابت
اولوب صاغ طرفه سالك اولور و اول زوجك ایکی فردی تقاطع صلیبی
ایله تقاطع ایدوب منعطف اولورلر صاغ طرفدن نابت اولان حدقه
یعنی صاغ کوزك حدقه سنك تحلله و صول طرفدن نابت اولان عصبه

ینه صول کوزك حدقه سنه نافذ اول ایکی عصبه نك فوهاری واسع اولور
متسع اولوب کیفیت جوهر زجاجیه تسمیه اولنان رطوبتی مشتمل و محتوی
اولور بو ذکر اولنان صورت انعطاف جالینوس قولیدر اما جالینوسدن غیریلر
ذکر ایلدیلرکه اول ایکی عصبه تقاطع صلیبی ایله تقاطع ایلدیکدن
صکره من غیر انعطاف حدقه لره داخل اولورلر یعنی یمیندن نابت اولان
عصبه عین یمنایه و یساردن نابت اولان عصبه عین یسرایه
نافذ اولورلر و بو ایکی عصبه نك تقاطعی ایچون اوچ عدد منفعت
ذکر اولنمشدر منفعت اولی بودرکه ایکی حدقه دن بر برینه آفت اصابت
ایلسه انقطاع حسی ایلمه موقوف اولان حدقه یه سائر اولان روح
باصره حدقه صحیحه یه سائر اولوب حدقه صحیحه نك
ابصاری قوت بولور ایکنجی ایکی کوز صحیح اولان
حدقه نك بر بری تغمیض ایلیوب بو مسیسه آچق اولان عیننك ابصاری
زیاده اولور زیرا یوموق اولان کوزك روحی و نوری موضع
تقاطعدن آچق اولان عینه سیلان ایتمکله عین مفتوحه نك
نوری و ابصاری زیاده اولور کذلك ایکی کوز صحیح اولان کسه عین واحده
بر کوزینك مؤخری ایله نظر ایدوب عین اخراده لحظ اوله مشبه لحظ الذکی
عیننك ابصاری زیاده صفا اولور بو عبد فقیر [illegible] مترجمك خاطر فاترینه سنوح
ایدنی بودرکه لحظده جاذبه ضعیفه زائده اولمغله لحظی اولمیان عیننك
ارواحندن لطیف اولنلری جذب ایدوب عین لاحظه نك صفوتی
زیاده اولور و لحظی شزر احتیاز ایلدیکی [illegible] بودرکه شزر لحظله
ضعیفه اولور عین شازره نك مجذوبی اولان زیاده روح ایله [illegible]
حاصل

تفاوت صفوت فرق اولنمز و بو تقاطع حسیله اغلظ ایکی عینک بر شیئ تعمیض
اولنوب بو مولسه عین آخرده اولان ثقبهٔ عنبیه توسع ایدوب
کیکیشر ایکیجونکه عین مغمضه نک روح وعین شدت ایله موضع تقاطعدن
سیلان ایدوب مندفع اولوب کثرتلر ... ثقبه توسع ایدر
و تقاطعک منفعت ثانیه سی بودر که موضع تقاطعده ایکی عصبه بیننده
مشترک برحد حادث اولور و ایکی کوزک رطوبت جلیدیه لرنده ترتسم
اولان مرئینک شبحلری او احد مشترکده اتحاد ایدوب شبح واحد
اولور و او احد مشترکده شبح مرئی واحد اولمغله شیئ واحد دو
اولمق اوزره ادراک اولنور حتی او احد مشترک بولنماسه شیئ
واحد ایکی شیئ اولمق اوزره ادراک اولنور اینکیجون ایکی حدقه نک
بریسی محل طبیعیسندن فوق و تحت جانبلرندن برینه زائل اولوب
حول عارض اولسه عصبه یه عارض اولان انکسار حسیله حد
مشترکک اشتراکی زائل اولمغله احولی اولان کمسنه لر بر شیئی
ایکی اولمق اوزره ادراک ایدرلر و تقاطعک منفعت ثالثه سی
بودر که تقاطع حسیله متقاطع اولان اول ایکی عصبه دن هر بری
آخرده عامه کبرا ... اولوب احدهما آخره مستند اولمغله کان موضع
تقاطعده ثابت اولمشلر قوتلری تجدد ایدوب تا از لنور و افعاللری
قوتیه و صحیفا اولور سبعهٔ ازواج دماغیه دن زوج ثانی اول
زوجدر که آنک منشائی زوج اولک منشائی و مبدئنک خلفی و اسفلی
اولور و منشائندن وحشی جانبنه میل ایدر و مقلهٔ عینه مشتمل و محتوی اولان
نقرهٔ عینک ثقبه سندن خروج ایدوب مقله نک عضله لرنه منقسم اولور

اولوب تزاحم تجاوزدن

تقاطع سببیله

وتحکمه

ونوعیه

وبو زوج ثانی جدا غلیظ اولور اینکیجونکه بو زوج ثانی اعصاب حرکتندندر
و مبدئنه قریب اولمغله غایتده بو مشاق ... ولین اولور
و اعصاب لینه نک تحریکی ضعیف اولمغله اول زوج ثانی غلیظ یعنی قوی و ثخین
قیلنوب لینتنه ترتیب ایلین نقصان حرکت غلظت ایله تلافی و تدارک
اولندی و بو زوج ثانینک اعصاب سائره دن معین و ظهیری اولمغله
غلظت مذکوره یه شیسی حاجت زیاده اولدی زیرا بو زوج ثانیده
صکره نابت اولان زوج ثالث عضو عظیم اولان فک اسفلی تحریک
ایتمکله زوج ثانی یه امداد و اعانتنه قدرتی و قوتی وفا ایلمز بلکه کندولر
فعلنی تمامنده آخرک اعانتنه محتاج اولور اما زوج ثالث اول زوج
ثالثک منشائی دماغک مقدمی ایله مؤخری آراسنده اولان حد
مشترکدن و وسطدن قاعدهٔ عظم دماغ جهتندن اولور و بو زوج ثالث
بعده نابت اولان زوج رابع ایله قلیلا مخالط اولوب بعده مفارق
اولور و آیریلور و اول زوج ثالث بعد المفارقه دورت شعبه اولور
شعبهٔ اولی عرق سباتی تسمیه اولنان طرفک دماغه کیروب
داخل اولدیغی ثقبه دن و مدخلدن خارج اولور و بعظم دماغدن
اول شعبهٔ اولی طشره چیقار و اول مدخل جمله رابعه فصوللرنه بیان
ایلرز و اول شعبهٔ اولی دقیقه دن سالک اولور حتی حجابی تجاوز ایلر
و حجاب حاجزه محتوی اولدیغی احشاده و آلات غذاده توزع و تفرق
ایدر و شعبهٔ ثانیه عظم صدغدن اولان بر ثقبه دن چیقار و منفصل
اولدقده زوج خامسدن منفصل اولان بر عصبه ایله شعبهٔ ثانیه

یه

متصل اولور وانلرك بعد الاتصال ايشلدكلري افعالي وحال وشانلري محل آتيده انشاءالله تعالى ذكر اولنور زوج ثالثك دورت شعبه سندن شعبۀ ثالثه‌سی زوج ثانینك مخرجی اولان ثقبه دن طلوع ایدر یعنی مقله عینك نقره سنه اولان ثقبه دن خروج ایدر زیرا بو شعبۀ ثالثه عصب مجوفه اولان افضل اعصاب اولان زوج اولك ثقبه سنه مخرجندن خروج ایلسه اول زوج شریفی ضغط وتضییق ایدر وتجویفنی سد وضم ایدوب روح باصره نك نفوذ وسلوكی محال اولوب رؤیت باطله ومعطله اولورلا محاله زوج ثالثك شعبۀ ثالثه سی زوج ثانینك مخرجندن خروج ایلمك متعین اولور و بو شعبه ثالثه مخرج مذكوردن چیقوب مخرجه منفصل اولدقده اول شعبه ثالثه اوچ قسمه منقسم اولور قسم اول ماق جانبنه میل ایدر یعنی ماق وحشی ناحیه سنه توجه ایدوب ایكی صدغه وایكی فكه یعنی چكه لره وقاش والن وكوز قپاقلرینه تخلص ایدوب انلری اشعور وقسم ثانی ماق وحشی قتنده مخلوق اولان ثقبه ده نافذ اولوب انفك باطنینه اولاشور وانفك مستبطن اولان یعنی بورونك ایچنده اولان طبقه یه ده متفرق ومنتشر اولور وقسم ثالث كه ایكی اولكی قسملردن صغیر اولمغله كبیر اولور قسم ثالث وجنه ده یعنی صدغده نهایا اولان تجویف بر ثقبه ده نافذ اولور وایكی فرعه متفرع اولور وفرع اولی سلوكه باشلیوب فمك تجویفی داخلنه دخول ایدوب دیشلره توزع وتفرق ایدر اذ و دیشلرینك سهمنه اصابت ایدن عصبلر ظاهرده اولورلر وسائر دیشلرك عصبلری باطنده ومخورده اولورلر وبالجمله بصردن غائب ومخفی اولورلر وفرع اولكی برسهمندن ... توزع

عظم

وشعبه ثالثه مذكوره نك مقصدی ومخرجی قدام وجهده اولان اعضالر اولمغله

عصبلرینه

بلكه

ثم تریج تحت اضلعه اولان مجرا یا ثاقبه تعبیر اولان حفره نك صلبه بر منفذ ... عظم ... اولان جوبه سنه نافذ اولور او منفذده عصب سمع نفوذ ایدر ... ایدر

١١٢

ایدر وقسم كبیرك ایكنجی فرعی اولا مقامله اولان ظاهر اعضایه منبث اولور یعنی جلده وجنه وطرف انف وشفۀ علیایه منقسم اولور وبو ذكر اولنان اقسام بالجمله زوج ثالثك دورت شعبه سندن شعبۀ ثالثه قسملریدر اما شعبۀ رابعه تخلص ایدوب فمك اعلاده اولان ثقبه ده نفوذ ایدر حالنده تخلص ایدوب لسانه واصل اولور ولسانك طبقۀ ظاهره سنده تفرق ایدوب حس ذوقی افاده وافاضه ایدر ولسانك فضله اولان اجزالری طبقۀ سفلاده اولان اسنانك عموریندن یعنی هر ایكی دیش اراسنده اولان لحمیته ولثۀ سفلایه وشفۀ سفلایه تفرق وتوزع ایدر بو ذكر اولنان اعصاب بدنك لسانه مخصوص اولان عصب عینه مخصوص اولان عصبدن انجه اولور وعینك عصبی لسانك عصبندن یوغون اولور ولسانك عصبنك دقتی عصب عینك لینتنه معادل اولور وعصب عینك غلظتی عصب عینك صلابتنه معادل اولور اما شعبۀ ازواج دماغیه‌نك زوج رابع اولان زوج رابعك منشأی زوج ثالثك خلفندن اولوب قاعدۀ دماغه امیل اولور وقریبا ذكر اولنان اوزره زوج ثالثه قلیلا مخالط اولور صكره مفارق اولور حنكه تخلص ایدوب وحنكه تخلص ایدوب آكه افادۀ حس ایلر بو زوج رابع كرچه صغیر اولور لكن زوج ثالثدن صلابتلو وسخت اولور زیرا حنكك وحنكك صفاقی یعنی غشاسی لسانك صفاقندن اصلب اولور سبعۀ ازواج دماغیه‌دن زوج خامس اولان وجه ... هر بر فردی ایكی شق اولوب عصب مضاعف ... هیئتی اوزره اولورلر بلكه اكثر اهل تشریح قتنده زوج خامسك هر فردی بر زوج اولور

وزوج خامسك منبتي ومنشائي دماغك ايكي طرفلري اولور وزوج خامسده
اولان ايكي زوجدن هر بر زوجك قسم اولي صماخ اذنده اولان
غشاء مستبطنه عمود وقضيكه اولاشور قسم اولالرك كليسي اول غشاده متفرق
اولورلر حقيقتده بو قسم اولك منبتي ومنشائي دماغك جزء مؤخري اولور
وحس ذوق قوتي بو عصبده اولور واول ايكي زوجدن هر بريناك قسم ثانيسي
فم اولدن اصغر اولور وحجر عظم حجريده منقوب اولان ثقبه دن خروج ايدر
وعظم حجريه اصم واعمى تسميه اولنور اول عظمده اولان مسلكك وطريقك
التواء وتعوجي بعيد ولا اشق واركيكي اكثر واشد اولمق حسبيله وبو مسلكك
تعوج والتواسي اينكيجون ذكر اولان تعوج حسبيله مسافه زياده واول ثقبه يه اولور
سالك اولان عصبك اخر مبداء عصبدن بعيدك خارجه خروجندن
اول اولان عصب سالكه صلابت حادث اولور تحكم اول قسم ثاني ثقبهء مذكوره دن
طشره چيقه زوج ثالثك عصبنه مختلطا اولوب اول عصب مخلوطك اكثري
ناحيه خلده وعضله عريضه يه صاير وراجع اولور وباقيلري صدغ نحوي
عضله لرينه صاير اولور عصب ذوقك قوة ذائقه زوج رابعك مخلوف
اولوب قوتي ساميه زوج خامسده اولدبغنك حكمت ومصلحتي بودركه
آلت سمع مكشوف اولوب مستور ومسدود اولمغه محتاج اولور زيرا
آلت سمع هوايه سبيل ومسلك اولور ومسلك هوا مكشوف اولور ومكشوف
اولان عصبده صلابت اولمق ايجاب ايدر واجب اولور وصلابت مبدءندن
عصبك بعد ايله حادث اولور اما آلت ذوق بونك خلافي اوزره اولور زيرا الله
آلت ذوق محرز ومحفوظ اولوب موجب صلابت اولور بر مقتضي موجود
دكلدر ومبدئنده قربيله عصب ذوقده ضرر ترتب ايلمز بناء عليه الذوق زوج

رابعه

عينك عضله لري

زوج رابعده وآلت سمع منبتي مؤخر دماغ اولان زوج خامسده قيلندي
ولكن ابصارده عصب واحد ايله اكتفا اولنوب صدغك عضله لري عصب
كثير ومتعدد اولدبغنك حكمت ومصلحتي بودركه عينك ثقبه سي فضل سعه يه
وزياده كيكشلكه اولمغه محتاج اولور ايكيجونكه اول ثقبه ده نفوذ ايدن عصب
زوج باصرهنك منفذي اولوب مجوف اولمغله اول عصبده زياده غلظت اولور
عصب عين متعدد اولسه لامحاله ثقبه دخي متعدد اولمغي ايجاب ايدر عينك
ضبط وحفظي ايچون تنفر ايدر وبر كاسه كبي چوقورلنان عظمك
ثقبهء متعدده يه تحملي اولمز عصب صدغك بو خلافي اوزره اولور زيرا عصب
صدغك حركتي ايچون مخلوق اولمغله مجوف اولمغه غلظتي ايجاب ايدر فواندن تجويف
اولماز بلكه اعضانك حركته لازم اولان صلابت واستحكام اولور صلابت دقيق
واجب اولان جرملرده دخي موجود اولمق ممكن اولور بس عصب صدغك
منفذي واسع اولمسه وياخود متعدد اولسه عصبه بر ضرر ترتب ايلمز
عصبك جرمي دقيق اولمق ممكن اولدبغي ايچون بلكه دقيق اولمبوب غليظ اولسه
اولازمه ضرر ترتب ايدر عصب حركته غلظت ملايم اولمق حسبيله وبونك
ماعدا عصب صدغك مخرجي اولان ثقبه عظم حجريه يعني قولاق دليكي
اولان غايت صلابتلو عظمده اولور انده صدغ عصبلرينك باشقه باشقه
ثقبه لري اولسه عظم حجري قطعا وهن وضعف طاري اولمز اعصاب
دماغيه سبعه ازواجنك زوج سادسي اول زوج سادس مؤخر دماغنك
بعد زوج خامس اتصالنده اولان محلدن نابت اولور اغشيه واربطه ايله
زوج خامسه متصلا مربوطا اولوب كأنه اول ايكي زوج زوج واحد كبي
اولور بعده مفارق اولوب زوج سادس خامسدن ايريلور واول زوج سادسك

ذكر مرور ايدن درز لامينك منتهاسى كى ثقبه لردن خروج ايدر لكن اول زوج سادس
ثقبه مذكوره دن خروج ايتمزدن مقدم اوج جزئه منقسم اولوب ايكى جزئى معاً اول ثقبه دن
خروج ايدر وبلعوم جزئى حلق ولسان عضلاتنه طرقنه سالك
اولوب زوج سابع تقويه ايدر وتحريكنه معين اولور وقسم آخر منحدر اولوب
عضل كتفه وقريبنه اولان عضلاته متصل اولور واكثرى كتف اوزره اولان
عضله عريضه يه متفرق ومتوزع اولور وبو قسم صالح المقدار اولوب مقصدينه
واصل اولنجيه قدر معلقاً نافذ اولور اما زوج سادسك اوج جزئندن جزء ثالث
اول جزء ثالث اقسام ثلثه نك اعظم واكبرى اولور واول قسم ثالث عروق
سباتى تسميه اولنان ظهرك مصعدندن احشايه منحدر اولور بعض اوقات
اسفلندن اعلايه چيقاق بولنان قسم ثالث آشاغى نزول ايدوب آلات
غذايه متصل اولور واول قسم ثالث عرق سباتى يه مشدود ومربوط اولور
وقسم ثالث حنجره يه محاذى اولدقده بر شعبه متفرع اولوب اول
شعبه حنجره عضلاتندن بر عضله كلور كه اول عضله نك رؤوسى فوق جانبنه
اولوب حنجره ايله غضروفنى اول عضله ترفيع وتثقيل ايلر وقسم حنجره يى
تجاوز ايلدكده آندن بر شعبه صعود ايدر واول شعبه عضل مشكيه يه
كلور كه اول عضله نك رأسى اسفله اولور بو عصب حنجره نك طرجهالى غضروفنى
فتح واطباقه بو عصبه محتاج اولور اينكيچونكه طرجهالى يى فتح واطباق
اسفله جذب ايله حاصل اولور واسفله جذب بو عصب ايله اولور وبو شعبه
اعلادن نازل اولوب حنجره يى تجاوز ايلدكدن صكره ينه حنجره يه صعود
ايلديكى ايچون اكه عصب راجع تسميه اولنور زيرا رجوع كلوب چيقدقى
محله ينه عود ايتميدر لر وطرجهالى يى فتح واطباق ايدن عصب

اول قسمك ايكى قسم اولوب جزئى قسمى

ثالثك شعبه مذكوره باوتيسر

اعصاب

اعصاب دماغيه دن عصب راجع ايله اولدبغينك وجهى بودكر
اكر طرجهالى يى فتح واطباق ايدن عصب اعصاب نخاعيه دن
قيلنسه اعصاب نخاعيه بالجمله طرجهالى نك خلاف سمتنده اولمغله لاجرم
تورب يا صعود ايتمكله بينهما ده اتصال ممكن اولور وتورب يا واصل اولان
عصبده قوتى جاذبه نقصان اولدبغنه بناء طرجهالينك فتح واطباق
انفتاح وانطباقى ضعيف اولور واعصاب دماغيه بينندن اولوب
عصب زوج سادسدن قيلندى اينكيچونكه زوج سادسك نفوذنه
اولان زوجلر زياده لينه اولور وبعضيسى ثقيلنته امثل اولور قوه
تحركه لرى ضعيف اولور خصوصاً كه اول عصب رائسنده وجهله اولان
اعضالره توزع وتفرق ايتمكله طرجهالى يه افرازى ممكن اولان سهم غايته
صغير اولوب فعل مذكور ضعيف اولور وزوج سادسك تحتنده
اولان عصب سابعدن نفوذ طرجهالى يه نزولى زوج سادسك نزولى
كبى استقامت اوزره اولمازلكه تورب ايله اولوب جاذبه سى ضعيف
اولور واول عصب راجع زوج سادسك يسارندن منشعب
اولوب اوزرندن مرور ايدن شريان عظيمه ملتف اولوب نيچون
قوغنه نك ايچى قيو اوزرنده اولان بكره يه بعينه چيقر نفسه صاركبى
صاريلوب منتند اولمغله جذبى تقويت ايدر وجذبى زياده
اولور اينكيچون اول عصب راجع ذات اليمين شعبه سندن قيلنمدى
زيرا اول شريان عظيم يمينى جانبنه وارمزدن مقدم كندودن متشعب
اولمغله عظيم زائل اولور واول شريان تورب ايدوب قولتوق
جانبنه ميل ايتمكله ذات اليميندن اولان عصبك بالاستقامه كه ملتف اولمغله

ازواج مذكوره دن

بالاستقامه

قضاء ما فات الجوف

متقور اولمسی ممکن اولمزدی بلکه اربطهٔ کثیره ایله شدّ و توثیق اولنمشدر محتاج
اولور و بو عصب راجع اولا انزال ایدوب ثانیاً تصعید ایتمکله
اول عصبک طریقنی تبعید ایتمکده حکمت و مصلحت اولدر که بعد طریق
حسبیله اول عصبه صلابت عارضه اولور و اول شریان عظیم اول
عصبک تعلق و تقویتنه سبب طریق بعیددن ممکن و متیسر اولور و بو عصب
راجعک فروعاتی اواسط حنجره عضلاتنده ایکی طبقه ده متفرق اولوب باقیسی
منحدر و متشعب اولور و اغشیهٔ حجابه و صدره و صدرک عضلاتنه
و قلبه و ریه یه و اول محللرده اولان اورده و شرائینه متفرق اولور
و باقی فضله قالنلر حجاب بعض احشا اوزرنده اولان حجاب حاجزه نفوذ
ایدوب زوج سادسک قسم ثالثنده اولان منحدر اولان جزئلر ایله
معا احشانک اغشیه سنه متفرق اولوب عظیم عریضه منتهی اولورلر
اما اعصاب دماغیه نک زوج سابع اولنده جک منشائی دماغ
ایله نخاعک حدّ مشترکلرندن اولور اول زوج سابعک اکثری لسانی
تحریک اولان عضل ایله دقیق و عظم لا و بینلرنده مشترک عضلهٔ متنوعه
و متفرق اولور و بونلرک باقیسی اتفاق طریقی ایله بعض بعض ناسده
اول عضلهلرک جوارنده اولان عضلهلره متفرق اولور و لسانی تحریک
اولان عصب زوج سابعدر اولدیغنک وجهی بودر که زوج
سابعدن مقدم اولان ازواج دماغیه و شعبه لرندن هر بری جهتنه
مصروفدر و حرکت لسان ایچون بر نقیه احداث اولنوب و عصب [illegible]
اولنمه ضعف دماغه مؤدّی اولمغله مستحسن اولمز و زوج سابعک [illegible]
لسانک سمت خلافنده اولمغله حرکه لسانه مخصص اولان نخاع اولمغه لا [illegible]

بس

کثیر ترکیبی اولان شعبه عصب ایله معا

پس تحریک لسانه زوج سابع متعین اولور لکن لسانک حسّی موضع
آخردن کلور و زوج سابعک لسانه ایصال حسنده مدخلی اولمز

بلغ

الفصل الثالث فی تشریح عصب نخاع العنق و مسالکه فقاردن فندره
سالک اولان نخاعدن نابت اولان عصبلر سکز زوجدر بعض سکز جفت
اولور زوج اولکی مخرجی و منشائی عنقده اولان فقراتدن فقرهٔ اولانک
ایکی ثقبسیدر زوج اول اول [illegible] جیقوب بالکز عضل راسده
متفرق اولور و بو زوج اول صغیر و دقیق اولور انکیچونکه [illegible]
فقرات عنقده تفصیل اولندیغی اوزره فقرهٔ اولاده احوط اولان
ثقبه نخاعیه ضیق اولماسیدر ثقبه ضیق اولمق اول ثقبه‌دن خارج اولان
عصبلرک ضعیف اولمالرینی ایجاب ایدر و اعصاب عنقک زوج ثانیسنک
مخرجی فقرهٔ اولی ایله ثانیه اراسیدر عظام بابنده شرح و بیان اولندیغی
[illegible] اول زوج ثانینک اکثری راسک حس لمسنه ایصال ایدر اول زوج
ثانینک راسه صعودی بو منوال اوزره اولور مخرج مذکوردن خروج ایدوب
فقارک اعلاسنه یوقارو صعود ایدر و قدام جانبنه منعطف اولور و ایکی
قولاقلرینک خارجی [illegible] اوزره منبث و [illegible] اولور و زوج
اولک صغر حسیله اول حوالیده انبساط [illegible] ایله ایکی قصوری
بو زوج ثانی تکمیل ایدر و بو زوج ثانینک باقیسی خلف عنقده اولان
عضلهیه و عضلهٔ عریضه یه کلوب اول ایکی عضلهیه حرکت قوتنی ایصال
ایدر اعصاب عنقدن زوج ثالثک منشائی و مخرجی فقرات [illegible]
عنقدن فقرهٔ اولی فقرهٔ ثالثه اراسیدر و بو زوج ثالثک هر فردی
ایکی فرعه متفرع اولور اول ایکی فرعدن فرع اول [illegible]

ثقبه‌دن

فقرات عنقدن [illegible]

اول ثقبه‌دن اولصاف

طبقه

بر عضله‌نك عمقنده متفرق و منتشر اولور که اول موضعده اندن بر شعبه ایله

بولنور یعنی زوج محل تفرعده اول عضله‌دن بر شعبه بولنور خصوصا اول فرعك

اکثر اجزاسی راس عنق ایله معا منقلب اولان وجهینده عضل شعبه‌سنده

متفرق اولور و بعده اول فرع فقاره‌نك اوزرنده اولان شوکه و نسنسنه‌یه صعود

ایدوب چیقاردقده شوکه‌نك نخاعی اولورا اولا اول شوکتك اصولنه

تشبث ایدر بعده روسنه مرتفع اولوب صواکه اول شوکه‌دن و اول نسنسنه

نابت اولان غشایه ارتبطه ایدوب قریشور صکره مخالطه اولان

فرع مذکور ایله ارتبطه جهتنه اذنده منعطف اوله رق نافذ اولورلر و انسانده

ماعدا سی اولان حیواناتده اول مخالط اذنده کندو سنه منتهی اولوب بالفعل متصل

اولور و ایکی اذنده عضله‌ینه اول مخالط تحریک ایلر اما زوج ثالثك ایکی فرعنده

هر فردنك فرع ثانیسی قدام جهتنه کلوب سالك اولوب عضلهٔ عریضه‌یه

کلورو اول صعودنده اول فرعه برازغر و قلتف اولوب صاریلور و بر عضل

اول فرعی کتفنده و حرزنده قیلوب اوزره تقویه ایدرلر و بونه اول

فرع ثانیه ایکی صدغ عضله‌لری و کذلك بهایمده یعنی انسانك ماعدا حیوانلرده

ایکی جولاغی عضله‌ری مخالط اولوب قاریشور و بو فرع ثانینك اکثری اجزاسنك

تفرق و توزعی ایکی خدلرك یعنی ایکی یناقلرك عضله‌لرنده اولور و اما اعصاب

عنقده زوج رابع اولدر زوج رابعك مخرجی فقرهٔ ثالثه ایله فقرهٔ رابعه‌نك

اراسنده اولور اول زوج رابع نخاعك زوج ثالث کبی ایکی جزئه منقسم

اولور بر جزئی مقدم و بر جزئی موخر اولور و بو زوج رابعدن جزء مقدم

صغیر اولور انکیچون جزء مقدم زوج خامسه مخالط اولور بعضیلر

دیرلر که بو جزء مقدمدن نسج عنکبوت کبی بر شعبه نافذ اولوب عرق سباته

تسمیه

تسمیه اولنان طمر اوزره ممتد اولوب صدره واولان حجاب منصف ایکی طرفنده

مرور ایلیه رك حجاب حاجزه یعنی احشایی محتوی اولان حجابه کلور و بو زوج

رابعك جزء موخری و جزء اکبری خلفه منعطف اولور و عمق عضلاته یعنی عضله‌لرك

دریکلکنده غائص اولوب حتی سناسنه واصل اولور و بین الرأس و الرقبه

مشترك اولان عضلاته اول عصب بر شعبه ارسال ایلر و قدامه منعطفا

طریقنی اخذ ایدوب خدك بعضیسنه و ایکی اذنده بهایمده متصل اولور بعضیلر

دیرلر که اول عصب منعطف صلبه منحدر اولور اعصاب عنقیه‌دن بشنجی زوج

اول زوجدر که مخرجی تاسعیله خامسنك اراسنده اولور اول دخی ایکی فرعه متفرع

اولور و اول ایکی فرعك مقدمی اصغر اولور و ایکی خدك و بکا قدرك عضله‌لرینه

اول فرع اصغر کلور و زوج خامسك فرع ثانیسی ایکی شعبه‌یه منقسم اولور

شعبه‌نك بری فرع اول ایله شعبهٔ اخری اراسنده متوسط اولوب کتفنك

اعالیسنه کلور و اول شعبه‌یه زوج سادسدن و زوج سابعدن بر شی

و بر جزء قاریشور و شعبهٔ ثانیه زوج خامس و زوج سادس و زوج

سابعدن بر شعبه‌یه قاریشوب وسط حجابه نفوذ ایلر اعصاب

عنقیه‌نك زوج سادس و زوج سابع و زوج ثامن علی الولا ترتیب

اوزره سائر نقبه‌لردن خروج ایدرلر و زوج ثامنك مخرجی رقبه‌نك

آخر فقره‌سی ایله صلبك اول فقره‌سی بیننده مشترك اولان نقبه‌در اولور و اول

ازواجك شعبه‌لری بر برلرینه اختلاط شدید ایله مختلط اولور لکن

زوج سادسك اکثری کتفك سطحنه و اول مخالطه رابع و خامسه

هر برجزئه قاریشوب مخالط اولدر اولان جزء رابعدن مخالط

اولان جزء‌دن اکثر و خامسدن مخالط اولان جزء‌دن اقل اولور بالجمله

واکی طرفنه

طالو

وراسی منکس اولان عضلهٔ وراس ایله رقبه بیننده مشترك اولان سائر عضله

مخالطه بر جزئه

اولمجموع حجابه کلور و زوج سابعك اکثری عضده کلور و سابعك
شعبه‌سی بعض شعبه‌سی خامسك شعبه‌سنه مصاحب اولوب رأس و عنق
وصلبك عضله‌لرینه و حجابه کلور اما زوج ثامن
ذکر اولنان اختلاط و مصاحبتدن صکره ساعد و ذراعه
کلور زوج ثامندن حجابه قطعا برشی کلمز لکن زوج سادسدن ناحیه
یده صایر و عاید اولان کتفی تجاوز ایتمز و سابعدن صاعد اولان عضدی
تجاوز ایلمز اما کتف جانبندن ساعده کلن عصب زوج ثامندن
اولوب فقار صدردن اول یا اول نابت اولان عصبلر ایله مخالط اولان
برعصبدر حجابك اعصابی عنق عصبلرندن قیلنوب عنقك
تحتنده اولان اعصاب صلبدن قیلنمدی انیکیجونکه عنق حجابدن نسبت ایله جهت
فوقده اولور وجهت فوقدن
عصبك انفسالی وجهی نزول ایدن عصبك حجاب اسفلده انفسالی احسن
والیق اولور اعصاب صلبیه حجابه تصعید و ترفیع اولنسه اول عصبلر
حجاب ایله انفسالی حسنی اولمازدی خصوصا که ترفیع فرض اولنه عصبك مقصد
اولی صدری منصف غشا اولور و اعصاب صلبك اول غشایه وصولی
و اتصالی استقامت طریق ایله اولمز بلکه اول عصب صاعد منکسر اولوب
محل انکسارده برزاویه حادث اولمغله واصل اولور و حجابك عصبی
دماغدن نازل اولسه حجابه متصل اولان بالجمله اعصابك مسلکی طویل
اولوب طول مسافه ایله فعلی ضعیف و خطر آفته مستعد اولور و حجاب
اعصابی حجابك ایکی طرفنه متصل اولمیوب وسطنه اتصالی اینکیجونکه
وسطه متصل اولان عصب قسمت عادله ایله حجابك اجزاسنه تقسیم

واعصاب دماغیه‌دن حجابه منحدر اولان اعصاب

اوللر

اولنور اعصاب مذکوره حجابك ایکی طرفلرینه متصل اولسه تعادل قسمت بوینه
واکر اول عصب حجابك محیطنه و کلیتنه متصل اولسه بو کلیته و محیطه
اتصال امر واجبك خلافی و عکسی اولمغله مصلحته موافق و مقارن اولمیوب
ناکس اولور انیکیجونکه بطنك عضلات غائره‌سندن حجابه تحریك ایدن
محللر عضلاتك طرفلریدر و اطراف عضلات حجابك وسطی اوزره
اولور حجابدن اولا متحرك اولان وسط حجاب اولوب محیطك حرکتی
وسطه تبعیت ایله اولور پس واجب اولورکه عصب محرك اولا
وسط حجابه متصل اولوب بعده تفرق ایلیه عصب مذکورك
اولا وسط حجابه اتصالی ایجاب اول عصبك تعلقی و وقایه غشائیه
ایله تغطیه و ستر اولنوب حمایه اولنماسی ایجاب و اقتضا ایتمکله
صدری منصف اولان حجابدن بروقایه ایله اول عصب تغشیه اولنوب
اول عصب محرکه وقایه مذکوره‌یی مستصحبا و متکئا علیه نزول
ایلدی و حجاب مذکورك فعلی فعل کریم اولدیغنه بناء اول حجابك
فعلنك مبادیسی اولان عصبلر متعدد و متکثر قیلندی انیکیجونکه
بعض مبادیسیه آفت اصابت ایتمکله حجابك فعلی بکلیته باطل
اولمیه **الفصل الرابع فی تشریح عصب فقار الصدر** فقار صدر
عصبلری اون ایکی زوجدر زوج اول اول زوج اولك مخرجی فقرات صدرك
فقره اولیسی ایله فقره ثانیه‌سی آراسنده اولور و اول زوج ایکی جزئه منقسم
اولور و اول ایکی قسمدن اعظمی اولان قسم اضلاعك بعض ایکی نکارلرینك
عضله‌لرینه و صلبك عضله‌لرینه تفرق و توزع ایدر و زوج اولك
ایکنجی قسمی ممتد اولوب اوائلده اولان ضلعلره کلور

واعصاب عنقيه نك سكزنجى عصبنه مرافق اولوب معاً يدينه ايكى يدلره
على وكفه وارنجه قدر ممتد اولورلر وجسم آخر اولانلره اولان اعضا
ممتد واعصاب صدرك زوج ثانيسى ثقبهٔ اولايه ولى وتعقيب ايلر
ثقبه دن چيقوب اول عصب خارجدن كه جزئى ظاهر عضده وبازولره
توجه ايدوب اكا حس اولاشديرر وباقيسى ازواج سائره باقيه ايله
جمع اولوب مفصل كفى تحريك اولوب وكفه اوزره موضوعه اولان عضل
كف جانبنه وكذلك عضل صلب جانبنه قصد وتوجه ايدر وبو مجموعك
الجمله فقار صلبيه دن نابت اولانك شعبه لرندن كتفده واولان عضل
صلبيه وخالصا اضلاع اراسنده اولان عضلاره وخارج صدرده اولان
عضلاته كلورو منبت اضلاع زور وخلفك فقار ثقبه لرى اولان عضلات اضلاع
ارالرنده اولان عضلاره وعضل بطنه كلورلر وبو اعصابك شعبه لرى ايله
عروق ضاربه وساكنه يعنى شريانات واورده جويان ايدوب واعصابك
خارج اولديغى محلدن نخاعه داخل اولورلر **الفصل الخامس في تشريح
عصب القطن** قطنك بالجمله عصبلرى مشترك اولوب هر برى بدنك
بر جزء بطنده اولان عضلاته وصلبده مستبطن اولان عضلاته كلور
لكن قطنك اوائلنده اولان اوج عصب دماغدن نازل اولان عصبلره
مخالط اولورلر باقيلرى مخالط اولماز وقطن عصبلرينك ايكى زوج سافلرى
ايكى ساق جانبنه وناحيه سنه كبير شعبه لر ارسال ايدرلر واول شعبه
زوج ثالثدن وعجز اعصابندن اولندن بر شعبه مخالط اولور لكن مخالط
اولان بو ايكى شعبه مفصل وركى تجاوز ايلمزلر وايكى زوج سافلرك
شعبه لرى ايكى ساقه تجاوز ايدرلر ايكى فخذ وايكى رجلك عصبلرى ايله

صدرلكدن

بلكه بر عضله ده توزع وتفرق ايدرلر

ايكى بدنك

رهنه قدر

ايكى بدنك عصبلرى بادى رأيده برى برينه متشابه ومتشاكل اولملق اقتضا ايدرسه ده
لكن بينهما ده جهت افتراق موجوددر زيرا ايكى فخذ ايله ايكى رجلك عصبلرى
مجتمع وممتزج اولماز وغور وعمقدن باطنه ميل ايدرلر اعصاب يديه بونك خلافى
اوزره در زيرا عضدك كتفده اتصالنده وهيئتى فخذك وركه اتصالى هيئتى كبى
دكلدر لذلك ايكى يدك عصبلرينك منبتلرينه اتصالى فخذ ورجل عصبلرينك
منبتلرينه اتصالى كبى دكلدر واول ايكى زوج سافلك ساقه سالك
اولان شعبه لرى ناحيهٔ ساقه توجه مختلف ايله توجه ايدرلر بعض شعبه
مستبطن وبعض آخر مستظهر اولورلر يعنى بعضى باطننده وبعض آخر ساقك
ظاهرنده اولورلر وبعض شعبه هو تحت العضل مستترا [illegible] اولور
واول عضل كه عانه نك ايكى ناحيه سنده [illegible] خلف بدنك رجلده ايكى رجله
طريق اولمز كذلك باطن فخذدن نحو طريق اولماز زيرا اول محللرده عضلات
وعروقك كثرتى واردر اول طريقدن عضل عانه يه عصبك سلوكى تزاحمه
باعث اولوريس اول عضل عانه يه رجلنده اولان عضل خاص عصبندن
بر جزو نصيبى اولنوب اول جزء معلق خصيتينه منحدر مجراده انفاذ
اولندر اول جزء نافذ عضل عانه يه توجه ايدر بعده عضل ركبه يه منحدر اولور
الفصل السادس في تشريح عصب العجز والعصعص اعصاب
عجزدن زوج اولى العضك قولى اوزره قطن اعصابنه مخالط اولور وقطنك
باقى زوجلرى وعصعصك طرفندن نابت اولان فرد واحد مقعده عضلنده
وقضيبك كنروده ومثانه ورحم عضلرنده وفضا بطنده وعظم عانه
داخلنده اجزاء اثنيه سنه وعظم عجزدن منبعثه اولان عضله توزع وتفرق
ايدرلر
الجمله الرابعة في الشرائين وهى خمسة فصول الفصل الاول في صفة

اولمغله في الحقيقه برى برينه مغاير اولورلر

شعبه سافلك

رفع نبض طوریله

الشریانات عروق ضواربه‌یه شرائین تسمیه اولنور بالجمله شرائینك
ایکی صفاقی اولور ایکی قات اولور لکن ایچلرندن شریان واحدك صفاقی بر اولور
وایکی صفاقلی اولانلرك ایکی صفاقندن اصلبی وزیاده متینی اولانلر باطنده
اولان صفاقدر زیرا اضربان باطنده اولور و صفاق باطن صیانت و احتراز
مقصوددر و عاسی تقویه مطلوب اولان جواهر ارواح قوییه حرکته ملاقی و ملاصق
اولور و شرائینك منبتی قلبدر ایکی تجویفندن تجویف ایسریدن اولور و تجویف
ایمن کبده قریب اولمغله واجب اولورکه او تجویف ایمن کبددن جذب غذا ایدوب
او غذاء مجذوبی استعماله مشغول اوله

الفصل الثانی فی تشریح الشریان

الوریدی تجویف ایسردن اولانابت اولان ایکی عدد شریاندن اول
ایکی شریانك بری ریه‌یه کلوب ریه‌ده منقسم اولور او شریان ریه‌یه
واصل اولان نسیم و هوایی استنشاق ایدر یعنی نسیم جذب ایدوب قلبه ایلا
و قلبدن ریه نك غذاسنی ریه‌یه ایلتدیرر زیرا ریه نك غذاسی سهم
کبرده افراز اولنوب او سهم قلبه مرور ایدر و شریان وریدی طریقندن
قلبدن ریه‌یه واصل اولور و شریان وریدینك منبتی اجزاء قلبك زیاده
رقیق و ایجه اولان جزئی اولور و او رده نك قلبه نفوذ الدیکی محلده اولور
و بو شریان طبقه واحده اولور اینکیچون شریان وریدی تسمیه اولنور
بر طبقه اولمقله ورید مشابه اولدیغی سببله سائر شریانلر بونك خلافنه
اولوب ایکی طبقه اولورلر و شریان وریدی طبقه واحده اولمسنه منفعت
بودرکه طبقه واحده اولمقله زیاده سلس و اسلس اولوب الین اولور
و انبساطه اطوع و منقاد اولور و ریه نك جوهرینه ملایم و قبضه اولان نضج
کامل جسبیله او رده ... اولان دملرینك محتاج اولدیغی نضج اخردن مستغنی اولوب

اولوب جوهر ریه‌یه ملایم دم لطیف بخار ریه‌یه مقدار معروفدن
... زیاده اولور اجوف ایله مسمی اولان ورید دملرینك احوالنی
قریبا بیان ایلرز و طبقه واحده اولمغ جسبیله شریان وریدی دملرینی
جوارده واقع قلبك قوه حاره منضجه‌سی سهولت ایله تادیه ایلر و بو شریان
وریدینك محل سلوك و تفرقی اولان ریه عضو سخیف اولمغله نبض و ضربان
قلبدن مصادمه‌سی و صلابتی جسبیله هر بر اخردن متضرر اولمغه خوفی
اولمغله ایکی طبقه‌یه قبلنمیه شریان وریدی محتاج اولمدی و بو ندك کبی اورده
انواعندن بر نوع واردرکه او رده انواعنك سائرلرینه مخالف اولور
او نوع شریانلر کبی ایکی قات اولوب انواع سائره کبی قات و بر طبقه اولمغله
و ایکی قات اولان نوع واحد ورید شریانی تسمیه اولنور ایکی طبقه
اولمقده شریانلره مشابه اولدیغیچون و اول ورید شریانی
شریان وریدی کبی ریه‌یه نفوذ ایدر لیس ... سائره
بر طبقه ایکن ایچلرنده شریانی ... ریه کلدیکندن ایچون
ایکی طبقه اولدی و بو وجه اقتضا ایدرکه اکثر انواعی بر طبقه اولان
اورده انواعندن اولوب ریه‌یه مرور ایدن ورید شریانی
بطریق الاولی طبقه واحده اوله بزه بر وجه لازمکه بینهما بی
فرق ایدوب ایراد اولنه اشکال مذکوری دفع ایلیه اول وجه
فارق بودرکه شریان وریدی ریه نك مقدمنده تفرق
ایدوب ریه نك داخلنه و عمقنه غوص ایدر ریه نك جزء مؤخرنده
اول شریانك اجزاسنه و شعبلرینه برشنه واصل اولمز اما ورید
شریانی ریه نك مؤخرنده و عظام صلبه قریب جزئنده مرور ایدر

لامحالة دبه نك حركت استثنائيه سنده عظام صلبنك صلابتى ايله
وريد شريانينك تضررى اولمغه احتياط اولنوب ايكى طبقه ايله
قيلندى و شريان وريدينك ايكى نسنه يه احتياجى واردر برى ثاقت
غلظ و برى سلاستدر لكن سلاسته احتياجى و ثاقته احتياجدن اكثر
واز يد اولور زيرا سلاست ايله حركت انبساط و انقباضه سرود دم شريانينك
تحته شريان مطواع و منقاد اولور و وريد شريانينك وثاقته احتياجى
اشد و اكثر اولور قلبك تجويف ايسرنده نابت اولان ايكى شريانك
ايكنجيسى اكبر اولور اول شريان اكبره ارسطوطاليس اورطى تسميه
ايدر اول شريان اكبر اول نباتنده يعنى بتدكى كبى ايكى شعبه ارسال ايلر
اول ايكى شعبه نك ايكى ثقبنك اطرافنده مستديرا ولور قلبك اجزاسنده
متفرق و متنوع اولور و اول ايكى شعبه نك اصغرى هم مستديرا اولوب
قلبك تجويف ايمننده متوزع و متفرق اولور و اورطيدن او ايكى شعبه دن
باقى قلانى قلبدن منفصل اولدقده ايكى قسمه منقسم اولور برقسم اعظم
واكبر اولوب سفله انحدار ايدوب مرتفع و متحرك اولور يعنى اشاغى طرفه
سالك اولور و قسم اصغرى علوه صاعد و مرتفع اولور و سفله منحدر اولان جزء
اعظم اولديغنك وجهى بو دركه برزا اعضانك قصد ايدركه اول اعضالر اكبر
اولور اول اعضالر قلبك قريبنده موضوعه اولان اعضالردر و اورطينك
مخرجى اوزره اوچ عدد غشاء صلبه واردر اول غشالر داخلدن خارجه
اولورلر اول غشالر اوچ عدد اولميوب ايكى و يا خود بر اولسه
مطلوب اولان منفعت حاصل اولمزدى الا اول غشاء واحد على صورة
و ايكى غشالك على صورة اخرى مقدارلرى تعظيم اوابلك ايله اولوب

اول

واول غشالرى تعظيم حين حركتده ثقيل اولمغه لايق وجديرا اولمزلردى اگر اول
غشالر اوجنه زياده اولوب ورت غشنا ياخود دخى اكثر اولسه
اول غشالر جزا صغير اولوب بونده منفعت مقصوده حاصل اولمز
واگر اوچ عدددن زياده اولوب هر برينك مقدارى عظيم اولسه مسلكلر
ضيق اولور اما شريان و وريدينك مخرجى مذكورده اولان غشالر
ايكى عدد اولور اول غشالر داخلدن خارجه شريان و وريدده ايكى
غشايه مقصور اولديغى ايكيجيندركه اول شريان و وريدينك احكام
سكرى يعنى سدى محكم ايلميه احتياج شريان سائره احتياجندن قرر
اولمز ايكى غشانك سدى كفايت ايلر زيرا شريان و وريدينك اكثر احتياجى
ايهانده ضعف و سخافته اولور اينكيجيندركه وهن و سخافت حسيله بخار
دخانينك اندفاعى و كذلك ديه يه صاير و راجع دم شريانينك اندفاع
و ترشحى سهل و آسان اولور الفصل الثالث في الشريان
الصاعد من اورطى اما اورطيدن ايكى جزئك جزء صاعدى
يعنى علوه صاعد اولان جزئى ايكى قسمه منقسم اولور و اول ايكى قسمك
اكبرى لثه جانبنده برمصعدى اخذ ايدر يعنى ديش اتلرى جانبنده اولان
بيوقشى ايلريوله سلوك ايلر صكره تورب ايدوب جانب ايمنه تورب
ايلر حتى لحم غدوده تو يعنى توت كبى بوشاق اته بالغ اولدقده اوچ
قسمه منقسم اولور اول اوچ قسمك ايكى قسمى اول شريانلردركه انلره
سباتى تسميه اولنور اول ايكى سبات برى صاغ و برى صولدر غورده
اولان ايكى وداج ايله جمعا صعود ايدرلر اول ايكى وداج غائرلر
وانفساملرى برابر اولدقده بعد ذكر ايلرز اما اوچ قسمدن قسم ثالث

فرواخر

حبيلة

اورطى سمه سنطاشده
جهزه نك ورانك
فقطلرى ايله وواك
سكوبى ايله مسنط
اولمشدر
ورك اول حجر بر كركه
برطرفهم قبونك عنقله
اولوطرفى اخرجر اولنسه
قبوت بوغولوزمن 44

٢ و بو انقسام اورطى فقره
خاسه يه قريب اولدقده
واقع اولديغى نفسيرى
تصحيح ايلر منه 44

تابلنه

شعبه اوركى

اكنه
عدد وشعبه
ومفرد جسيله

اوغشاتى

ايلاوايصال اولنورلر

اولان

انكيجن

بلغ

توت
نونت ثاء مثلثه ايله
معنا سندر اوج نقطه ايله
سنعل اولوب
ايله وايكى نقطه
برا شين هم ضاد در
منه 44
واول ايكى سبات غائرلر
و ايكى وداج اولورلر
معا منضم

تسدم واوائل اضلاع خلصدم ورقبه‌ده عاليده اولان التى فقره لرده
وترقوت بوا اولرنده متفرق اولور حتى كتفك راسنه بالغ اولور
صكره آنده هونجا وزا ايدوب ايكى يدك اعضالرينه كلور اما اورطى نك
علوه صاعد اولوب وصغيرا اولان قسم قولينى وابط ناحيه‌سنى اخذ ايدوب
طورتو قسم اكبرك اوچ قسمندن اوچنجى قسمنك انقسامى كبى منقسم اولور

الفصل الرابع فى تشريح الشريانين السباتيين

ايكى شريان سباتيلرك هر بر رقبه‌يه وصولنده ايكى قسمه منقسم اولور قسم
واحدى مقدم وقسم آخرى موخرا اولور مقدم هو ايكى قسمه منقسم
اولور بر قسم مستبطن اولوب لسانى وفك اسفلك باطننه اولان عضلنى
اخذ ايدر بعض انكرده وترو اولا شورو قسم آخر مستظهر اولوب ظاهردن
ايكى قولقلرك اوك طرفنده ولى و تعقيب ايدر محلنه ايكى صدغك عضلنى
مرتقى ومرتفع اولوب اول عضلرده شعب كثيره استخلاف ايدوب
بعض شعبه كثيره يى براقوب ترك ايتدكدن صكره باقيسى تجاوز ايدر وقلة
راسه واصل اولور وقله نك يمناسنه ويسراسنه ملاقى اولور اما سباتيلرك
ايكى جزء لرندن موخر اولان جزئى هو ايكى جزئه منقسم اولور اول ايكى جزئدن
اصغرى اولاندن اكثرى خلف جانبنه ارتقا ايدر مفصل راسك محيط اولان
عضلة متفرق اولوب داغيلور وبعضسى موخر دماغك قاعده‌سنه توجه
ايدوب درزلامى قتندن اولان ثقبه عظيمه‌يه داخل اولور واول جزء موخرك
ايكى قسمنك اكبرى ذكر اولنان ثقبه عظيمه نك قدامنده واوكنده اولان
ثقب حجريه يعنى عظم حجرى ثقبه‌سنه نافذ اولوب جرم شبكى يه كلور
بلكه جرم شبكى اولى ايكى ثقبه‌ده داخل اولان سبات شعبه لرندن منتسج اولور

جرم شبكى بطون ثلثة دماغك بطن اوسطلرى تحتنده منفرش ومنبسط اولان غشادر

اولوجهله كه

اولوجهله كه بعض عروق عروق اخره مداخل اولور وبعض طباقات بعض اخره
داخل اولوب نسج بر غضروفدن ظهور ايدر غضون احزاوزره على الاولور حتى
اول عروق قدرى بر بر اخذ وافراز ممكن اولمز الا آخره ملتصقا وعروق اخرايه (منفردا)
متصلا ومربوطا اخذ اولنور نتكيم شبكه نك حالى بو منوال اوزره اولور
واول جزء موخرك قسم اكبرى شبكه‌يه دخولدن صكره شبكه نك تحتنده فرجى
قدامنده وخلفنده ويمينده ويسارنده متفرق اولوب بالجمله شبكه
اجزاسنده متفرق اولوب داغيلور بعده اول قسم اكبر مجتمع اولوب كالاول
اندن بر زوج شريان حادث اولوب دماغ حاور اولان غشا منثقب
اولوب ثقبه لرندن داخل اولور واول حادث اولان زوج اول ثقبه‌دن داخل دماغه
مرتقى ومتصل اولور واول زوج نفس دماغه ودماغ حاور غشاء رقيقه منتشر
اولور بعده دماغه متفرق اولوب بطوننده دماغه وصفاق بطوننه توجه
ايدوب مرور ايدر واول زوجك فوهات شعب واغوط طرفلرى صاعدا
مرورنده دماغ [illegible] نازله اولان عروق وريديه‌نك شعبه لرنك فوهاته
ملاقى اولورلر مبحث ذكر اولنان شريان واورده دن هر بر دماغه
داخل اولوب منفعت معهوده وخدمت معلومه لرين ادا ايدرلر بناء
عليه اول شريان واول وريدن هر بر خادم دماغ اولمقده برابرلر
ايكن [illegible] مصلحت وحكمت نه اولوركه شريانك دماغه
دخولى صعود ايله ووريدك دماغه دخولى نزول وهبوط ايله
اولور الجواب شريانك دماغه اتصالى صعود ايله اولوب
ووريدك اتصالى هبوط ونزول طريقيله ايدوكى ولدينغك حكمت ومصلحتى
بودركه وريدك دماغه اولان خدمتى [illegible]

دماغه ایصال غذا اولور وایصال ممکن اولمز غذانک وعاسی منتکس یا بشر
اسفل اولمغله اولور وانتکاس نزول ایله حاصل اولور وریدک دماغه
اتصالی صعود ایله اولسه غذایی دماغه ایصال مجرد قوة دافعه وقوه
جاذبه نک فعلی ولمق ایجاب ایدر وغدا جسم کثیف اولوب سفلی طالب
اولمغله خلاف طبیعت اولان فعلی وعملی ایشلمکدن اول قوتلر عاجز
اولورلر اما هیئت نزولده طبیعت غذا قوایه اولقوتلره حسنی فعللرنده
اعانت اولمغله عمللر آسان وسهولت اوزره اولور اما شریان بونک
عکسی اوزره اولور زیرا شریانک خدمتی ومنفعتی دماغه ایصال اولور
ارواح غایت ایله لطیف وحارا ولمغله علو طالب اولوب شریانک علوی
صعودنده ایصالی بو وجهه اعانتی اولور بلکه جاذبه ودافعه دن بالکلیه
مستغنی اولورلر عکس اوزره اولوب شریان مذکور منتکس و یا بشر اشاغی اولسه
حرکت روحه عسرت اولدیغندن ماعدا دم شریانینک استفراغ افراطی اوزره
اولوب خطر عظیمه موٴدی اولور وذکر اولنان روح الطف لطایف اولوب
طبیعتی موجب حرکت [illegible] وموجب تسخین اولمغله روحک طبیعه مذکوره
روحک انبثاث وانتشاره [illegible] مغنی اولدی ایچون
وعاء روح اولان شریانده منتسج شبکه تحت دماغه بسط وفرش اولندیکه
دم شریان ودم شریانک مصطحب اولدیغی ارواح اول شبکه نک تجویفنه
تردد وتحرک ایتمکله مزاج دماغه انلرک مزاجلری استحاله ایدوب مشابهت کامله
حصولندن صکره تدریج ایله ارواح مذکوره دماغه تخلص ایدوب بطونه اولور
ذکر اولنان شبکه عظم دماغ ایله غشاء صلب ارا سنه موضوعه ومتوسط اولور

الفصل الخامس فی تشریح الشریان النازل من اورطی

اما اورطینک

قسم ثانیسی اولا علی الاستقامه سالک اولوب فقرۀ خامسه یه اتکاء
واستناد ایدر زیرا فقرۀ خامسه نک وضعی رأس قلبک وضعنه محاذاسنده
ومقابلنده اولور واول موضعده اول قسم ایچون دعامه وسند مذکوره
اولان فقره لر التواث والتفاف ایدر انک ایچون اول دعامه وسند شریان
مذکوری تقویه ایلدیکندن ماعدا شریانی عظام صلبه بیننده اولان لفایف حائله
اولوب عظامک صلابتی ایله شریان متضرر اولمز وقصبۀ ریه نک تحتنده
واقع مری اسمیله مسمی اولان مجرای طعام وشراب محل مذکوره یعنی فقرۀ
خامسه یه کلدکده فقراتک صاغ جانبلرینه میل وتنحی ایدر ومجاورت ایلیز
بر غشابه ایله محل آخره تعلیق اولنوب مستقل مرور ایدر [illegible] مماس اولمز زیرا
فقرات مجری شریان نازلک ممرا اولمغله مرینک وجه مذکور اوزره مرور ایله
ضغط وتضییقندن شریان حفظ وحراست اولنور ومری تعلیق اولنمغله
حجاب ضغط مریدن تخلیص اولنور وذکر اولنان شریان نازل فقرۀ مذکوره
استقامتندن منحرف وصلبی اوزره ممتد اولوب اسفله منحدر اولور حتی عظم
عجزه منتهی اولورلر مرور ایدوب صدره محاذی اولدیغی کبی صغیره ودقیقه
برشعبه استخلاف ایدوب صدرک ریه نک محیط اولان تجلیه سنه مستعبه
متوزع ومتفرق اولور واول متفرقک اطراف قصبۀ ریه یه کلور
واول شریان نازل هر فقریه مرورنده بر خلیفه ترک ایتمکدن اول
اولمز وترک خلیفه لر اضلاع ایله نخاع بیننه صائر وراجع اولور
تجویف صدری تجاوز ایلیسی اندن اکلی شریان تفرع ایدوب اول فرعلر
حجابه کلورلر حجابک یمین ویسارنده اول فرعلر تفرق وتوزع ایدرلر
وبعده بر شریان نحو تخلیف ایدوب بر شعبه سی معده یه وکبد وطحاله

تفرق وتوزع ایدروکبددن برشعبه‌در مثانه‌یه اتصال ایدوب اولاشود
وبعده اول شریان نازلدن ایکی شریان‌در نابت اولوب دقاق
تسمیه اولنه بغاسقلر وکذلك قولون تسمیه اولنه بغاسقلر اطرافنده
اولوب جدا ول تسمیه اولنان اورده شعبه لوینه کلور بنیه بوندن صکره
اول شریان نازلدن اوج شعبه‌در نابت اولوب اول اوج شعبه‌دن
شعبه صغری صول طرفده اولان کلیه‌یه یعنی بوبرکك یساریسنه مخصوص
اولوب اول کلیه یسارینك لفافه سنده واورزنده اولان اجسام سائره ده
تفرق ایدر وکلیه مذکوره وتوابعنه افاده حیوات ایلروباقی ایکی شریان
ایکی کلیه‌یه معا صاعد اولوب ایکی کلیه اول ایکی شعبه شریانلدن مائیه دخی
اجتذاب واستجلاب ایدرلر اول الزیاد اول ایکی کلیه معدوم ایدن دم عیر لوجدب
ایدرلر وبوندن صکره‌در اول شریان نازلدن ایکی شریان‌در منفصل
اولوب انثیینه کلورلر وانثیینك یسارینه کلن شریان هر دائم
صول بوبرکه کلن شریاندن برقطعه شریانی مستصحب اولوب معا
خصیه یسرایه کلورلر بلکه خصیه یسرایه کلن شریانك منشائی
بالکلیه یسرا اولور وخصیه یمنایه کلن شریاندن مبدائی ومنشائی
دائما شریان اعظم نازل اولور ونادرا یمنایه کلن شریان صاعد
بوبرکه کلن شریاندن برشئ وبرقطعه‌یی مستصحب اولور وبوندن
صکره‌در شریان نازل اعظمدن براز شریانلر‌در منفصل اولور
مستقیم اسم ایله مسمی بغاسق اطرافنده وحوالیسنده موجود
اولنجه اول اورده یه کلوب انلرده متفرق اولورلر وبراز شعبه‌لر
نخاعه تفرق ایدر وفقارك ثقبه‌لرینه داخل اولور وبراز عروق

وانثیینك یسارینه کلن

کلیه

سریانی

شریانی‌در ایکی خاصره‌یه وبوکورلره صاعد وعائد اولورلر
وبرعرق اخردر خصیه‌لره کلور وبوعروق شریانلر حمل سنده برزوج صغیر
در رجال ونسانك قبلنه کلوب منتهی اولورلکن بوزوج ذکر ایتدیکمز
اولان عیر برزوجدر وبوزوج شریانی اورده‌یه مخالط اولور
وبوذکر اولنان شریان کبیرك بوانقسامات مذکوره‌دن صکره فقرانك
اخرینه بالغ اولدقده مستصحب اولدیغی ورید ایله معا ذکر ایتدیکمز وجه
اوزره مستصحب اولور وبونا بیله اولان لام هیئتی اوزره
ایکی قسم اولور هکذا ٧ برقسم یمینه وبرقسم یساره جانبنه
ذاهب اولور وهر برقسم مخطی وممتد ایدوب فخذه اخذ ایدرلر
اما اول ایکی قسم فخذه واصل اولمزدن مقدم اول ایکی قسمدن هر برینه
برخلیفه اختلاف ایدوب اول خلیفه اولان عرقلر متنادیر وسره‌یی اخذ
ایدرلر بعینه انلرك طرفنه سالك اولورلر وسره قتنده یعنی کوبکده اول ایکی
عرق مجتمع اولورلر واول ایکی عرق اجنه‌ده یعنی انا رحمنده اولان جنینده
زیاده ظاهر اولورلر اما هیت تکمیلنده وکمالده ایرشنلرده اصللرباقی قالوب
طوفلری قوربیوب کالعدم اولور واول هیئته اللام متشکل اولان ایکی قسمدن
براز فروع‌در منفرع اولوب اول فروعلر عجز عظم اوزره موضوع اولان
عضلده متفرق ومتوزع اولورواول فروعلدن مثانه‌یه کلن فرع مثانه‌ده
منقسم اولور واطراف قضیبه وذکره کلور ونساده اول فروعلدن برزوج
رحمه کلور ورحمه کلن زوج صغیر اولور اما اول ایکی قسمدن ایکی رجله نازل اولنلردن هر بیری
اولنلر ~~ایدرلر~~ ایکی شعبه عظیمه‌یه تشعب ایدوب
شعبه‌نك بری بر ایسی جانب انسیله واخر جانب وحشیله اولورلرو وحشیله

زوجدر

منقسم

جنینلرده

عظم

تحذن

فخذه

تر[illegible]دن اولانلر

ذو جانب انسیه میلی اولور و فخذده اولان عضله‌یه برشعبه تخلیف ایلیوب
صکره منحدر اولور و اول منحدردن قدام جانبنه برشعبهٔ کبیره میل ایلر اول شعبهٔ
کبیره بین الابهام والسبابه یعنی باش پارمق ایله سبابه پارمق ارالرینه
کلور و اول منحدرک باقیسی رجلک اجراسنک اکثرینه باطننه اولور و حلبه
ممتده اولان ورید شعبه سنک تحتنه نافذ اولور انسانک ایکی اولا شعبه
ورید محلنه برذکر ایلرز و عروق ضوارب‌ده بعض شریان طرفلرنده بعضیلر
سلوک و مرور ایدر ورید مقارن اولمز بلکه وحده سلوک ایلر اول وحده منفردا
سلوک ایلیان شریانلر بونلر دراجنه ده کبده سره‌یه کلن ایکی عدد شریان
و شریان وریدی و فقرهٔ خاصه‌یه [illegible] اولان شریان و لبته‌یه صاعد
اولان شریان و ابطه مائل اولان شریان و ایکی سبات شریانلری که
تحت دماغده موضوع اولان شبکه و مشیمه دینمکله معروف جسمک
علاقه‌سی اولورلر و حجابه کلن شریان و مع شعبه کتفه نافذ اولان شریان
معده‌یه و کبده و طحاله و امعایه کلن شریانلر و مراق بطننه منحدر اولان
شریان و [illegible] عظم عجز اوزره موجود اولان شریانلر و قضیبه شریان و ورید
صلب مرافقت ایدرلر شریان و ورید مطیه و مرکب ایدرلر و ورید اخفی
اخس اولمغله اشرف اولان شریانی یوکلتوب حامل اولور شریان و وریدک اعضاء
ظاهره ده بونک خلافی اوزره اولوب شریان شریف و ورید خسیسدک
تحتنده و غورنده قلمغله شریانده وریدجنه و وقایه قیلنور و شریانات
اورده‌یه بعض محالده مستصحب اولدیغنده منفعت بودرکه ایکی وجهله اولوب
منفعت اولی بودرکه اورده شرائینی محلل اولان اغذیه ایله مرتبط اولور
شر واحدکبرا و لمغله بینهماده واقع اولان اعضاء سائره مستقرا اولور منفعت

موضوعه اولوب عضله‌یه باکرا اولا صح

ثانیه

ثانیه بودرکه عند الاحتیاج احدهما اخرندن استقا ایدر بعضا اورده‌ده
اولان رطوبت غذائیه از اولسه شریان ترشح ایدوب رشحه‌لر
وریده نفوذ ایدر و کذلک شریانده [illegible] محافظه ایدن دم شریانی ازقالسه
منوال محرر اوزره ورید ترشح ایدوب رشحاتی شریانه نافذ اولور فاعلم
ذلک الجملة الخامسة فی الاوردة وهی خمسة فصول الفصل الاول
فی صفة الاوردة بالجملة عروق ساکنه‌نک منبتی و بیتجک محلی کبد اولور
و کبدده اولا نابت اولان ایکی طمر اولور برسی مقعر جانبندن نابت وانک
اکثر منفعتی جذب غذا اولوب معده‌دن و امعادن ماساریقا طریقیله
غذایی چکر و اول عرقه باب تسمیه اولنور غذانک کبده دخولنه اول عرق
مدخل اولوب قپو منابه‌سنده اولدیغی جهتیله و کبددن نابت اولان
ایکی عرقک ایکنجیسی کبدک جانب محدبندن نابت ایدر وانک
منفعتی کبددن غذایی اعضاء سائره‌یه ایصال ایدوب اولا تدریر
و اول عرقه اجوف تسمیه اولنور الفصل الثانی فی تشریح الورید
المسمی بالباب عروق ساکنه تشریحنده اول باب اسم ایله مسمی اولان
عرقک تشریحی ایله بدء ایدرز و بیان ایدرزکه کبدک مجوفنده باب [illegible]
غائر اولان طرفی اولا بش قسمه منقسم اولور و اول قسملر تشعب
ایدر حتی کبدک محدبنک اطرافنه کلور و انلردن بر مراره‌یه کلور و بعضیسی
بش قسملر حاصل و حادث اولان شعبه‌لر شجرهٔ نابته‌نک اصولی
کبیدرکه اول اصول منبتک غورنه نافذ اولور اما بابک کبد تقعیرینه نزولی
ایدن طرفی یعنی غیر غائر اولنلر [illegible] بس اول طرف کبددن منفصل اولدیغی
سکز قسمه منقسم اولور اول سکز قسملرک ایکی قسمی صغیر و التیسی اعظم اولور

جذب ایدوب

ویتر

بودرکه

اول ایکی صغیر قسمک برنیسیه اثنا عشری تسمیه اولنان معانك ونغاریسغه کنزویه
متصل اولوب انبغاریسقه ذکر اولنان قسم واحد صغیر جذب غدا ایدر واول قسم
حالو صغیردن برآز شعبه متشعب اولوب انقراس اسم ایله مسمی اولان جرمه
متفرق اولور اول ایکی صغیرلرک قسم ثانیسی معدنك اسافلنه واشاغیلرنه
وقعر معده و بواب تسمیه اولنان معده نك اشاغی طرفنه اولان فمنه
واغزینه متفرق ومتوزع اولور اینکیجونکه اول قسم ثالث اول محلدن اخذ
غذایی اخذ وجذب ایدر اما کبیر اولان التی عرقدن بری معده نك جانب
سطحنه صاعد وعاید اولوب اول جانب سطحك ظاهرینی تغذیه ایلر زیرا
معده نك باطنی غذا اولدقده ملاقی ولمغلا بنفسها معده مغتذی اولدیغی کیلوسدن
بعض هضم اولدقده منهضم اولان غذا ایله تغذی ایدر والتی عرقدن ایکنجی عرق
طحالك ناحیه سنه کلور واندن طحالی تغذی ایدر وطحاله اول قسم کلمزدن اول
اول قسمدن برآز شعب حادث اولوب اول شعب محصول اولور طحاله
واصل اولان عرقدن اصفی غذا ایله انقراس اسم ایله مسمی اولان جرمی تغذیه ایدر
وبعده طحاله واصل اولور وطحاله واصل اولدقده اول عرقدن بر شعبه صالحه
وجعت ایدروب معده نك جانب ایسرینه منقسم اولور واول جانبی اول عمل
تغذیه ایدرلر واول عرقدن طحاله نافذ اولان وسط طحاله بالغ اولدقده اولنا فذدن
برجزء صعود ایدروب برجزء تحت اشاغی نزول ایدر جزء صاعددن بر شعبه
طحالك فوقانی اولان نصفنده تفرق ایدر واول نصف شعبه متفرقه تغذیه
ایدرلر وجزء اخر بروز وظهور ایدرک معده نك حدبه سنه ولاغور واول محلده ایکی
جزء بجزء تاپر اول ایکی جزءدن جزء اول معده نك جانب یساری ظاهرنده
منفرق اولور واول محلی تغذیه ایدر وجزء اخر معده نك فمنه واغزینه غائص اولور

وسکلیجونکه

زیرا اثنا والاولنه اعزینه ده بعض جزء صالح القبل الهضم معده دن ثفل ایله معا امعایه نزول ایلدکده امعاده هضم اولوب کیلوس اولور اول صغیر طمرلر اول کیلوس جذب ایدوب کبده ایصال ایدرلر جذب غذادن مراد بو معنی اولور

ثانیه

یوقاری

اینکیجونکه اول جزء غائص فم معده یه عفص وحامض اولان سودادن فضلی
صب ایدروب فم معده یی تحقیق ایدر مقلبه شهوة طعامه تنبیه ایدوب
بعده اول فضله سودا سائر فضلات ایله دفع واخراج اولنور وسودادن
بو قسمی اخلاط بحثنده بیر ذکر ایلدک اما وسط طحالده نازل اولان جزء
اول دخی ایکی جزءیه متجزی ومنقسم اولور جزء اول ایکی جزودن بریسی طحالك
نصف اسفلنه تفرق ایدروب وتشعب ایدروب تغذیه ایدر وجزء اخر
ثربه یه بارز وظاهر اولوب ثربده متفرق اولور وثربی تغذیه ایدر ثرب
معده نك وامعانك حاوی بر غشادر صفاق ومراق تسمیه اولنان غشالر
ثربه اوزرنده وثربی حاوی اولورلر اما التی قسمدن اوجنجی قسم تقعیر کبدن
جانب ایسره اخذ ایدروب معانك مستقیمه بعض النخی معا اولوب یره متصل
اولان معانك اطرافنده موضوعه اولان جداول عروقه بعض اورده شعبه یه
متفرق اولور وتفلدن حاصل اولان غذایی امتصاص ایدر والتی جزءدن
جزء رابع شعر کبی دقیق واجنه شمله تفرق ایدوب اول اقسام دقیقه
نك بعضیسی معده حدبه سنك ظاهرندن جانب ایمننه تفرق وتوزع
ایدر اول اقسام دقیقه شعریه نك یسار جانبنه توزیع ایدنلری عناده
اولانلری مقابل اولورلر واول دقیق شعبه لرك بعض اجزاسی ثربك
یمیننه توجه ایدروب یمین ثربده تفرق ایدر عرق طحال شعبه سنك
ثربك یسارنه وارد اولان شعبه لری وجزءلری مقابل اولور والتی
قسمك بشنجیسی معانك قولون حوالیسنده اولان جداولده تفرق
ایدر وقولونده منهضم اولان غذایی اخذ ایدر والتی قسمك التنجیسی
قسم خامس کبی التنجیسی صائم اسم ایله مسمی انبغاریسغك اطرافنده

مدغدغ اولور

طریق برازدن

وجهته طحاله

وکذلك

تفرق ایدر باقیسی اعور اسمی ایله مسمی اولان بغارسغه متصل اولور لفائف
ودقاق اسملری ایله مسمی اولوب اول معاده اولان کیلوسی جذب ایدر فاعلم ذلك

منتصل اولان امعاءه

الفصل الثالث فی تشریح الاجوف وما یصعد منه اولا اجوفك

کبد

اصلی کبدك کنددوده شعبلری اجزاسیه متفرق اولورلر و اول اجزا طریقیله بابك
شعبه لرندن جذب غذا ایدر اما اجوفك شعبه لری کبدك حدبه سندن کبدك
جوفنه وارد اولور و بابك شعبه لری کبدك تقعیرندن جوفنه وارد
اولور جوفدن مراد تقعیر ایله حدبه نك اراسی و وسطی اولور پس اجوفك
اصلی وجه مجرا اوزره انقسامی اولنرقدنصکره اجوفك ساقی حدبه قسمنده
ظهور ایدر و اول ساق ایکی قسمه منقسم اولور بر قسمی علو جانبنه صاعد اولور
و بر قسمی سفله نازل و هابط اولور اما اجوفك صاعد اولان قسمی حجابی خرق
ایدوب پیرط و اول خرقده نافذ اولوب حجابدن خارج چیقر لکن حجابه ایکی
عرق تحنیف ایدر و اول ایکی عرق حجابده تفرق ایدوب حجابی تغذیه ایدر
و حجابدن خروج ایدن اجوف قلبك غلافنه و غشاسنه محاذی اولور و غلافنه
بر شعبه کبیره ارسال ایدر که اول شعبه شعرلر دقیق شعبه لره تفریع ایدر و
غلافی تغذیه ایدر اول اجوف صاعد صکره ایکی قسمه منقسم اولور اول ایکی
قسمك بری قسم عظیم اولوب قلبه کلور و قلبه صاغ قولاغی قسمنده
نفوذ ایدر و عروق قلب بیننده بو عرق جمله دن اعظم و اکبر اولور
و بو عرقك جمله دن اعظم اولماسنك وجهی بودر که بو عرق قلبه غذا ایصال
ایدر و ما عدا الوتین ایصال ایدر غذا غلیظ اولمغله و عاسی اعظم اولمق
ایجاب ایدر وتین لطیف اولور منفذنك سعه سنی ایجاب ایلمز و بو قسم
عظیم اذن ایمنده قلبه دخول ایلدیکی کبی اوج عدد غشالر خلق و ایجاد اولنور

اینکیجون

واول

لمعلم

واول الغشیه نك منفتق و اورکیسنك مبدائی خارجدن داخله اولوب
قلبه تمدد ایدوب جذب غذا ایلدکدنصکره ینه منبسط اولسه
اول غشالر حائل و حاجز اولوب انبساطی سببی ایله قلبك جذب ایلدیکی غذا
تهفهی رجعت ایلمز سفیقه او خشبه درکه عریض و طویل اولور اول خشبه نك

مجرجبه

بوادر و حصیلی [illegible] اوزرنده او ربلوب فی التون و کومش کبی بنسنه لردن انجه اوزره

سفیقه اوزرنده

اوربلور و اغشیه سائره بیننده بو غشالر جمله دن صلابتلو اولور و اجوف
صاعدك بو قسم عظیم و وریکیر قلبه محاذات قسمنده اوج عدد عرق تحنیف

اولان و ارد قلبه

ایلر اوج عرقك برسی ربه یه صایر و راجع اولور اول جهله تشرائینك

اینکیجون تحویفنه صدرك

منبتی قسمنده صول طرفه قریب محلده نابت و ظاهر اولوب تحویف
~~ایمنی صاغ طرفه اولان تحویفه منعطف اولور~~ صدرك ایکی تجویفنده
صاغ طرفده اولان تجویفك ایچنده اولان ربه یه منعطف اولور و بو

سله

ورید ایکی طبقه اولور اینکیجون ورید شریانی تسمیه اولنور و بو ورید
ایکی طبقه اولماسنده ایکی درلو منفعت اولور منفعت اولی بودکه
اول ورید ربه یه تغذیه سی رشح طریقیله اولمغله ایکی طبقه نك
مسامات ندن غلیظا ولادم و وریدك زیاده لطیف اولانی ترشح ایدر
و اول لطیف مترشح زیاده ملطا قتنه بنا ربه یه غذا اولمغه صالح اولور
یالکز بر طبقه دن ترشح ایدن دم ورید ده صلاحیت مذکوره حاصل
اولماز زیرا ربه غایت لطیف اولور و دم ورید غایت غلیظ اولور
و طبقه واحده دن ترشح ایدوب سوز لمکله بینهما مشاکلت حاصل اولمز وهر عضوك
غذاسی لا محاله متغذی یه مشابه اولمق لازم و مهم اولور و منفعت
ثانیه بودر که ایکی طبقه اولان طمرده وارث زیاده محفوظ اولمغله صدم

محتوی اولدیغی محلده محفوظ اولوب نضج زیاده اولور ذکر اولنان اقسامدن
قسم ثانی قلبک حوالیسنده استداره ایله قلبی لطیف اولور صکره قلبک داخلنه
منبث اولوب توزع ایدر و داخل قلبی تغذیه ایدر و بو قسم ثانینک ظهوری
و کیفیت مذکوره سی قلبک اذن ایمننه و ورید اجوف و وریدک نفوذه قریب اولدیغی
محله اولور و اول اوج قسمدن قسم ثالث ... اولان قسم ثالثدن جانب
ایسره میل ایدر صکره فقرات صدردن فقرۀ خامسه یه قصد ایدوب فقرۀ خامسه یه
اتکا ایدوب بعده انور و صفلاده اولان اضلاع ثمانیه یه و اضلاع ثمانیه
ولی و تعقیب ایدن عضلات و سائر اجزاسنه تفرق و توزع ایدر
اما حجاب دن نفوذ ایدن اجوف صاعد بو ذکر اولنان اوج عدد وریدی
تخلیف ایلیوب ناحیۀ قلبه علوه صعود ایدرک تجاوز ایلدکده صدری
منصف اولان اغشیه نک اعالیسنده و غلاف قلبک اعالیسنده
تسمیه اولنان لحم رخوده اول اجوف فلدن شعب صغیره متفرق اولور
یعنی قیل کبی انجه طمرلر طاغیلور و توزیع اولنور و بوندن صکره اول اجوف
ترقوه یه قریب اولدقده اندن ایکی شعبه متشعب اولوب اول شعبه
ناحیۀ ترقوه یه وارنجه اوزره متوجه اولورلر هر برینه مقدار اول ایکی شعبه
ایلیسه لر یعنی منشعب اولدیغی محلدن اوزاق اولسه لر اول مقدار ایکی
شعبه بر بریندن بعید اولورلر و هر بر شعبه ایکی شعبه اولوب
هر بریندن بر ر قسمه کلوب بر قسمی یمیننه و بری یسارینه اولورلر
حتی قصبه ننک نهایتنده حنجره تسمیه اولنان غضروفه منتهی اولورلر
و هر برینه مرور لرنده شعبه لر تخلیف ایدرلرکه اول شعبه لر اضلاع صدر
ارالرنده اولان عضلاتده تفرق ایدرلر و اول شعبه لرک اغز لرینه ...

اول

اول عضلاتده مبثوث و منتشر اولان عروقک افواهیله متصل اولورلر
و اول شعبه لردن بر طائفه صدردن خارج اولان عضلات یه بروز و ظهور
ایدرلر حتی اول طائفه بارزه خنجریه یه موافات و مواصلت ایلسه لر
بر طائفه بروز ایدوب کتفه تحرک اولوب اجزاء کتفه ده و متن الکتفده مرکب
اولان عضلات یه کلورلر و انده متفرق اولورلر و بر طائفه ده غضل ستفیدک
تحتنده نزول ایلر و عضل ستقیمه ده متفرق اولورلر و اول طائفه نک اخرلری
ذکر اولنان ... صاعدا اولان اجزا الوه متصل اولورلر اما ایکی
شعبه دن منشعبه اولان ایکی شعبۀ ثانیه لرک هر برینده بر ر زوج
اولوب اول ایکی زوجک هر بر فردی بشر قسمه منقسم اولورلر
و اول بشر شعبه دن بر شعبه تفرق فی الصدر علی اصلاعه دور
عدد ضلع عادیه تغذیه ایدرلر و بر شعبه ده ایکی کتفده هو اصغر
تغذیه ایدر عنقده غائره اولان عضلاتی اخذ ایدوب تغذیه ایدر
و بر شعبه سی فقار رقبه دن الی عدد فقرۀ عالیه نقبه لرینه نفوذ
ایدوب رأسه اولاشور و بشنجی شعبه جل اعظم اولور اول اعظم
اولان شعبه یمین و یسار جانبلرینه ابطلره و قولتقلره کلور دور
عدد ... فروع تفرع ایدر فرع اول قسمی اوزره اولان عضلاتده
تفرق و توزع ایدر و قسم اوزره اولان اول عضل کتفی تحریک
اولان عضلاتدر برجزء در و ایکنجی فرع ابطده اولان لحم رخوه یعنی
یوموشق اتده و صفاقلره یعنی غشالره توزع ایدر اوچنجی فرع
هبوط و نزول ایدوب صدر جانبنه مرور ایدر و مرافقه واصل اولور
و دوردنجی فرع فروع مذکوره لرک اعظمی اولور و اول جزء اعظم اوج

ابطی

اجزاسی منقسم اولور اول جزء کتفدن تفعیرنده اولان عضله متفرق اولور
ایکنجی جزء قولتقده اولان عضله کبیره یه متفرق اولور اوچنجی جزء ذکر اولنان
ایکی جزئک اعظمی اولور و عضد اوزره یعنی بازو اوزره مرور ایلر بیره وارنجه
قدر و اول جزئه ابطی تسمیه اولنور اول ایکی فرع اعلاده نک اول فرع بو موضعه
کلنجه قدر فروع کثیره و شعب متعدده یه متفرع و متشعب اولمشیکن
آنک ایکنجی فرعی عنق جانبنه صعود ایلر و قبل ان یمعن فی ذلک یعنی منشعب
اولدیغی محلده جانب عنقه اوزانلشمیدن ایکی قسمه منقسم اولور اول ایکی
قسمک بر یسی وداج ظاهردر و قسم آخری وداج غایردر غوررده و عمقده
اولور ترکیده ... وداجه ... طمری دیرلر ~~الوداج الظاهر~~ و وداج
ظاهر ترقوتدن صعود ایتدیکی کبی ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول
مقسملدن آیرلدیغی کبی قدامی اخذ ایدوب جانب واحده سالک اولور
اما ایکنجی قسم اولا قدامه سالک اولور و اسفله نزول ایدر صکره علاوه صعود
ایدوب ~~علی طرفیه ظاهر اولور~~ ثانیا ترقوتک عالیسنده بر کره دخی ظاهر
اولوب ترقوت اوزره مستندا اولوب چوقرلکدن صکره صعود ایدوب
رقبه یه وارور و رقبه نک ظاهرنده اولور و قسم اولده رقبه ده لاحق اولوب
ایکی قسم مختلط اولور و بین الناس معروف اولان وداج اول عرف
مختلطدر که فی الحقیقة اول وداج معروف نفس الامرده اولان وداجدر
ایکی قسمندن مرکبدر و قسم ثانی قسم اوله لاحق اولمزدن مقدم قسم
ثانیدن ایکی جزء منفصل اولور اول ایکی جزءک بر یسی عضدا سالک اولوب
ایکی ترقوت عظملری ملتقالرنده و غورده ~~قسم اوله لاحق~~ اولور و ایکی جزءک
ایکنجیسی عنقک ظاهرینه توزیع ایدر تنبیه من طرف المترجم اشبو فصلده

علاوه

ظاهر

زوج مذکورک ایکی فردی بربرلریله ملاقی اولورلر

معروضم ...

~~تعلیم احمر و افاده سی الزم اولان اجوفک اقسام و احوالی متداخله و تکرار~~
~~هوبر بیان و ایراد ده اطناب اوزره جریان اولنمش و بلکه مساوات~~
~~طریقی ایله ذکر و عیان اولنمش لاجل الذی موجب کلال و مورث ملال اولمغله~~
~~صاحب قانون تعلیمنده منفعت جمهور اکثر اولنلر نفع عام اولسون یعنی~~
~~علی طریق المساوات ایضاح و ابراز ایدوب باقیلرینه اجمال و ایجاز~~
~~ایلدی و طی ایلدیکی جملره دلیل اولسون ایچون قراین وضع و نصب~~
~~ایلدی ... بو صنیع اثر کمال اولدیغنه شهادت ایدر نظم کریمده~~
~~واقع مطول قصصلرده بو مثللو ایجازک وقوعی اکثر و فن بلاغتده~~
~~بو ایجازک مرغوب و معتبر ... اشهر اولدیغی و بو مقامده اولان~~
~~ترجمه ده واین حسبیله ترک اولنان جمل ادخال و ادراج ... ...~~
~~اوزره تقریر و تبیین اولنمشدر فلا یرجع الی ما کتب فیه اولنوب~~
~~ینلماخن فیه رجوع ایلیه لر و اول جزء ثانی نک زوج و احدلر فردی بر بر ...~~

واعرف

ترجمه ده

قانونده

معروض مهم من طرف المترجم معلوم بیوریله که بو فصل ثالثده بیان اولنان
اجوف وریدک اقسامی و اقسام اقسامی و اقسام اقسام اقسامی
کثیره اولوب بالجمله مفصل و مشروح ذکر و بیان اولنمش موجب ملال اولمغله
صاحب قانون بعض محلرده طریق ایجازه سلوک ایدوب قراینه
اعتماد ایدوب مقامده بر جسته جسته برازجمل و مقدمات ترک
ایلدی بو دخی بر نوع بلاغتدر که نظم کریمده واقع مطول قصصلرده
بو نوع بلاغت کثیر وقوع کثیر و علم معانیده اطناب و ایجاز بابنده
علی التفصیل مذکور و مسطوردر لکن لسان ترکیده بو معنانک رعایت بعض محلرده

بو طریقه رعایت اولنسه

خلاف بلاغت اولدیغندن ماعدا ترجمه دن مطلوب اولان مهما امکن
شمولی منفعت فوت اولور ایدی ایچون بو مقامده قانونک مقدمات
مطویه لری بالجمله ترجمه ده درج اولندی فلنرجع الی الترجمة ذکری
مرور ایدن ایکی جزئک جزء ثانیسی بر زوجدر که ظاهر عنقده و ترابی سالکی
اولورلر و اول زوجک ایکی فردی بربرینه ملاقی اولمزلر و اول ایکی زوجک
بعض ذکر اولنان جزء اول و جزء ثانیدن براز شعب عنکبوتیه تفرع ایدر که انلر
حس اولنمز لکن خاصة زوج ثانینک جمله فروعندن اوج
عدد اورده اولورکه انلر محسوس و مشاهد اولورلر و قدر معلوم اولورلر و زوج
ثانینک اوج عدد اورده دن ماعدا اولان فروعی محسوس اولمز و اول اوج
وریدک برسی کتف اوزره ممتد اولور و اکا کتفی تسمیه اولنور قیفال تسمیه
اولنان ظهور اولکیفیدن برشعبه در و اول اوج اورده نک باقی قلان
ایکیسی کتفینک ایکی جانبلرندن اولوب ایکیسی دخی معا کتفیه راس کتف
وارنجه قدر ملازمت ایدرلر لکن اول ایکینک برسی راس کتفده تحتنی اولوب
کتفی تجاوز ایلمز بلکه کتفده تفرق و توزع ایدر اما اول جانبلرک آخر که اولا
اول ایکینک مقدمیدر کتفی تجاوز ایدوب راس عضده کلور و راس عضدده
متفرق اولور اما اکثرنک کثیروسی کتف و عضدی تجاوز ایدوب یدک نهایتنه کلور
بو ذکر اولنانلر وداج ظاهرک قبل الاختلاط ایکی قسمنک اقسامی ایدی
هذا یعنی بو اقساملری اخذ و ضبط ایله وداج ظاهرک اختلاطدن صکره اولان تقسیمی
و اقسامی بونلردر اول وداج ظاهر معروف ایکی قسمه منقسم اولور برقسمی
و مرموز مستبطن اولور اول صغیره شعبه لره تفرع ایدر و اول شعبه لرک دخی
اعلاده تفرعی ایدر و بیناول مستبطندن براز کبیره شعبه دخی تفرع ایدر که اول
جزء

اوزره

اول دخی

و ریدک کتفی و قیفال

شعبه

شعبه لرک عظمله صغار مذکوره لردن تفاوتی کثیر اولور اول کبیره شعبه لر
فکک اسفلنه متفرق اولورلر و اول صغیره و کبیره ایکی صنف شعبه لرک
براز اجزاسی لسانک اطرافنه و اول محلده موضوع اولان عضلاته تفرق
متفرق اولورلر اما وداج ظاهر معروفک ایکی قسمنک ایکنجی قسمی
استظهار ایدر یعنی ظاهرده سالک اولور داسی ولی و تعقب
ایدن موضعلرده و ایکی قولاقلرده تفرق ایدر اما وداج غائرک
بیانی بودرکه اول وداج غائر مری یه یعنی قصبهٔ ریه نک تحتنده اولان
طعام و شراب مجراسنه ملازمت ایدر و مری ایله معا صعود
ایدر و ممرنده فی سلکنه براز شعبه تخلیف ایلر و اول شعبه لر
وداج ظاهردن کلن شعبه یه مخالط ایدوب قاریشورلر بعده اول
مخالطلر بالجمله مری و حنجره و عضل غائرک اجزاسندن جملهسنه منقسم
اولورلر و آخرلری درز لامینک منتهاسنه نفوذ ایدر و اول مقامده
نافذ مذکوردن براز فروع حادث اولورلر و اول فروع فقره اولی ایله
فقرهٔ ثانیه آراسنده متفرق و متوزع اولور لکن انجیلرنه زعرق
شعری یعنی قیل کبی انجه برنیجه برطرم اخذ و سلوک ایدر داس انلر رقبه
آراسنده اولان مفصل قسمنه منتهی اولور اندن دخی براز فروع تفرع
ایدر و دخی جبال اولان غشایه کلور و قحفک اوکنده و ارده ده اولان
ایکی جمجمه نک ملتقاسنه کلورو انده نفوذ ایدوب غوره وارنجه ویدی
داخل اولور و بو فروع ارسال ایلدکنده صکره باقیلری قحفک
جوفنه درز لامینک منتهاسنه نافذ اولور و انده براز شعب
دماغک ایکی غشاسنه تفرق ایدر انلر نیجه که اول شعبه لر

بالاستقامه

وقدامده

یعنی یافوخه

اول ایکی غشایی تغذیه ایدرلر و غشاء صلبی اطرافنه ربط ایدوب
باغلرلر یعنی بینه ظهور ایدوب تحقق خارجنه چیقارلر و تحقق محلل اولان حجابی
یعنی غشایی و حجابی تغذیه ایدرلر صکره بینه نزول ایدوب غشاء رقیقدن
دماغه واصل اولورلر و دماغه عروق ضواربک یعنی شریانلرک دماغه
تفرقی کبی تفرق ایدرلر و اول شعب صفاق تخنسنده برطحی یعنی دماغه حاوی
اولان غشاء غلیظده مفتوله بر قطعه رباط اول شعبه جمع و اشتمال
ایدوب نشر ایدر و باغلر و [illegible] و مصب دم اولان بر فضاده
یعنی بر میدانده و بوش محله اول شعبه لر اول اشدیرر و اول شعبه لر
اول واسع و کیکش محلده مجتمع اولورلر و بینه اول محل واسعدن تفرق
ایدوب طاغیلورلر و ایکی طاقک اراسنده یعنی غشاء غلیظ و غشاء
رقیقک اراسنده اولورلر و اول ایکی طاقک اراسنده معصره تسمیه
اولنور و بو شعبه بطن اوسطه قریب اولدقلرندن اول شعبه لر
بو بیت عروق کبار اولورلر و اول عروق کبارده [illegible] معصره دن
و معصره ایله عروق کبار اراسنده واقع بینهما فصل ایدن
شعبه لردن امتصاص ایدر و بعده اول عروق بطن اوسطه
ممتد اولوب بطن اول و بطن ثالثه کلورلر مثل عروق ضوارب
صاعده بر ملاقی اولور شبکه مشیمیه دینلکله معروف غشایی
نسج ایدرلر

الفصل الرابع فی تشریح اوردة الیدین

یدده اولان اورده بیننده کتفی اولان ورید قیفال در
و اول کتفی اولان قیفالدن قیفالک عضده محاذات قتنده اول تفرع
ایدن بر شعبه در که جلد و اول شعب جلدده و عضله ده اجزاء ظاهره ده

اول شعبه لر

دماغلر

اول محلله

قیفال

معرو

حبل الذراع

الاکحل

متفرق و متوزع اولورلر چون قیفال مرفقک یعنی دیرسکک قربنه وارد قلده
اوچ قسمه منقسم اولور اوچ قسمدن قسم اولی حبل الذراعدر حبل الذراع زند
اعلانک ظاهری اوزره ممتد اولوب صکره وحشی جانبنه میل ایدر زند اسفلک
حدبه سنه مائل اولور و رسغه ایرشمکله اجزاء وحشیه مذکوره اسافلنده
تفرق ایدر و اوچ قسمک ایکنجیسی مرفق ظاهر ساعدده مرفقک
معطفنه توجه ایدر و ابطیدن بر شعبه یه مخالط اولوب ایکیسنک
مجموعندن اکحل حادث اولور و قسم ثالث تعمق ایدر یعنی عمقه سالک
اولوب عمقده ابطیدن بر شعبه یه مخالط اولور اما یدده اولان
اورده دن ابطی اولانلر اولا ابطیندن تفرع ایدن بر آز شعبه لر که
عضدک عمقنه کیدر و اول مقداریله اولان عضله ده تفرق ایدر و اول عضله یه منتهی اولور و دوکنور
[illegible] لکن بر شعبه [illegible] ساعده بالغ اولور و اول ابطی
اولان شعبه دیرسکه و مفصل مرفقه بالغ قریب اولدقده ایکی
قسمه منقسم اولور اول ایکی قسمدن بر قسمی تعمق ایدوب قیفالدن تعمق
ایدن شعبه ایله مخالط اولوب قارشورلر و آز وقتده بینی مفارقت
ایدرلر احدهما ابهم جانبنه تخصص تمایل ایدر حتی خنصره یعنی کچی بارمغه
و بنصره و وسطانک نصفنه بالغ اولور و بر جزؤی [illegible] مرتفع اولوب
یدک اجزاء خارجه سنه منقسم اولورکه اول اجزا اعظمنه مماس اولور
و ابطینک ایکنجی قسمی اول قسم ساعد قتنده دورت فرعه متفرع
اولور اولا دورت فرعک بری ساعدک اسافلنده رسغه تفرق
ایدر و ایکنجی فرع هر فرع اولکی منقسم و متفرق اولدیغی محلک فوقنده فرع
اولکی تفرق ایدر کذلک اوچنجی قسم ساعدک وسطنده منقسم اولور

ابطيله قسم ثانينك دورت قسمندن دوردنجيسى باقى قسملرندن اعظم اولور
واولدخى قسم ظاهر اولوب عالى اولور وبر فرع ارسال ايلركه اول فرعه
قيفال‌الراس
قيفالله برشعبه‌سيله انضمامى اولور واول ايكيسندن اكحل حاصل اولور واول
قسم ابعدن شعبه مذكوره‌دن ماعدا اسر باسليق اولور وبو قسمدخى
برد فعه اخراده تعمق ايدوب غوره داخل اولور واكحل جانب انسيدن
ابتدا ايدر وزند اعلايه عالى اولور صكره وحشى جانبنه اقبال وتوجه ايدر
ولاجرم اولانغى اورزه ايكى فرع تفرع ايدر واول ايكى فرعدن اعلى فرع زند
اعلى طرفنه اولور ورسغى اخذ ايدر وابهام خلقتنده ردند وابهام
ايله سبابه اراسنده تفرق ايدر واول ايكى فرعدن جزء اسفلى زند اسفلك
طرفنه صاير وراجع اولور واوج فرعه منتفرع اولور واول اوج فرعدن
برنسى وسطى ايله سبابه بيننده اولان موضعه توجه ايدر وجزء
اعلادن اولان حبل شعبه‌سنه متصل اولور وعرق واحد اولمق اوزره
اول ايكى شعبه متحد اولورلر واول اوج فرعدن فرع ثانيسى اسيلم ديديكلرى
طمردر واول اسيلم وسطى ايله بنصر اراسنده متفرق ومتوزع
اولور واوجنجى فرع بنصر وخنصره ممتد اولور وبو اوج فرعدن
جميعيسى بارمقلرده تقسيم اولنور الفصل الخامس فى تشريح
الاجوف النازل اجوفك ايكى جزءلرندن جزء صاعدده بيان
كلام وختم ايلدك واجوفك ايكى جزئيندن جزء صاعد اصغر ايكن
حالا بز اجوف نازلك ذكرينه ابتدا ايلرز ودير زكه اجوفدن
نازل اولان جزء ذن اول تفرع ايدن يعنى كبددن طلوع ايتدكدن
صلبه يعنى بيل كمكينه توكا ايتمزدن مقدم اولا شعب شعريه دركه

باسليق
اكحل موضع
جانبنه
وسبابه بركنارده
موضعى اعلادن
سبابه بيه كلن عرقك
اسيلم
اكبر اولان
جزئيدر
اكبر
ابتدا
وفقتناد
حادث اولان
لغلاف
كليه يمنى

كليه عن لفايفنه وصفاق غولرينه واروب انده تفرع ايدر وآنك قرب
وجوارنده اولان اجسامه تفرق وتوزع ايدر وانلرى تغذيه ايدر
بعده اول اجوف نازلدن ايكى عرق عظيم تفرق ايدر عالى اولورلر واول عرقلر
ايكى بوبركاره توجه ايدرلر انلره طالعان تسميه اولنور واول طالعان
كبدده منهضم اولان دمدن مائيتى تمييز وتصفيه ايلديكدن صكره
دم خالص عروق سائره‌يه ومائيه مصفاة طالعانه كلوب كليه‌لر
طالعاندن مائيه‌ده جذب وامتصاص ايدوب مائيه دم مجذوبه مذكوره
ايله تغذى ايدرلر وفضله قلان ماء خالص حالنده طرقيدن مثانه‌يه
دفع ايدرلر كليه‌نك غذاسى اعضاء سائره كبى دم خالص اولمزلكه
مائيه دم ايله تغذيه ايدر وبرازده اولان يعنى صول طرفده اولان
طالعدن برعرق تشعب ايدركه اول عرق ادلردن بيضنده يساريه
يعنى صولكه اولان خصيه‌يه كلور وشريانك خصيه‌يه كلان عرقله
اجتماعى كبى متصل اولور وطالع بو عرق ايلديكى دن برشيخصوره زيادى
ايلمز وبو خصوصه آتيده توفى ايلمز اول خصوص بودر جمله‌دن بعض
فصل خامسده بيان اولنشيدركه شريان نازلك فروعاتندن
ايكى شريان ايكى كليه‌لره وبو بركاره كلورلر بعده ايكى شريان دخى
شريان نازلدن نابت اولوب ايكى خصيه‌لره كلورلر وخصيه يساريه
كلن شرياندن كليه يمنايه كلن شرياندن بالجمله اشخاصده
برقطعه استصحاب ايدر وخصيه يمنايه كلن شريان بعض
اشخاصده كليه يمنايه كلن شرياندن برقطعه استصحاب
ايدر وبو مثللو بعض احوال نباتاتى اولنشيدر اجوف نازلك

منصبه اولور
مذكوره
وعورتلردن

بلکه اجوف نازل الحق

شریانك بو احواللرندن برنسنه بر ایلمز کلیه لره کلور ایکی وریدی بزر
کوندك خصیه لره کلور ایکی اجزو ورید بتر زاول نابتلرك احوالی شریانك
نابت اولنلرك احوالی کبی اولور اجوفدن کلیه لره کلن ایکی وریدك
نابت اولدیغی بیانی ولنمشیدر که اول نابتلر طالعان اسمیله ایله
مسما اولورایدی اما خصیه لره کلن وریدك بیانی بودرکه اجوف نازلدن
طالعان تشعب ایلدکدن صکره ایکی عرق تشعب ایدرکه اول ایکی عرقلر انثیینه
کلورلر وانثیینك یسرا یه کلن عرق طالعان کلیه یسرایه کلن طالع
ایسردن برقطعه اخذ ایدر و بعض اشخاصده خصیۀ یسری عرقندك
منشائی کلیتا طالع ایسر اولور و خصیۀ یمنا یه کلن عرق نادرا
طالع ایمندن برشعبه اخذ ایدر اکثر احوالده بعضاده اوخصیه عرقی طالع یمنا
یمنا شعبه سنه اختلاط ایلمز و ایکی خصیه لره کلیه لردن و صلبدن کلن
عروقك هر برینه بر مجری واردر که اول مجرا الوارد اولان دم مرتب
انضاج ایدر و دم احمر و قرمزی ایکن نضج زائده حسبیله بیاض اولور
منی اطلاق اولنور و اول عروقك وجه محرر اوزره دمی انضاج ایلدیکی ایکیلی بزر
اول عروقك معاطفی و اکریلکی چوق اولور و بعض محللرده استداره
ایدوب چوق کلنورلر لاجل ایلدیم اول محللرده محتبس اوله رق تعب ایله
جریان ایتمکله موجب نضج سخونت زائدۀ عارض و حادث اولور و وریدین
ایکی خصیه لره کلن عروق حرکتك اکثر رجالده قضیبه کلوب حسن غائب
اولور و نساده رحمك عنقنه کلور و عنق رحمده غائب اولور [illegible] وامی
خزائنله بیانی ایلدیکم کبی اولور قصه امر شرائیندن شریان نازل
فضلنده بیان ایلدیکم کبی اولور ذکر اولنان اجوف نازلدن ایکی طالع و طالعیدن

شعبه سی

شعبه سی بیتجه یکدن صکره اجوف نازل صلبه توکا واستنادا ایدر و سفلی الخرازی
اخذ ایدر بعض اشاع طرفه ایتمکه باشلر و هر فقریه مرور ایتدکه برفرع تفرع
ایدر و اول فرع فقره یه داخل اولوب اول فقره ده موضوع اولان عضل
اوزره تفرق و توزع ایدر و برازعروق فوق تفرع ایدوب ایکی خاصره و بورکره
کلورلر صکره اول فروع عضل بطنه منتهی اولورلر و برازنجا فروع فوق تفرع
ایدوب اول فروع علی فقار رنقبه لرندن نفوذ ایدوب نخاعه واصل اولورلر
اول شعبه که نازل بو منوال اوزره متوکا علی الصلب تفریع فروع و تشعب
شعوب ایدرك آخر فقاره منتهی اولدقده ایکی قسمه منقسم اولورلر
و اول ایکی قسم بربرندن تنحی ایدوب مفارقت ایدر بر جانب یمینه
و بر جانب یساره سالك اولورلر و هر بریسی ایکی فخذدن برینك
جانبنه ذاهب اولورلر و بو ایکی عرقك هر بر فخذه واصل اولمزدن
مقدم اون طبقه یه متشعب و منقسم اولورلر و اول اقسامدن
بر ایکی شعبه عظم صلبه عمر و قصد ایدرلر و ایکنجیسی شعب
دقیقه شعریه یه منقسم اولدقدن صکره اول شعریه فروع علی صفاق
تسمیه اولنان حجابك اسفلنه اولان بعض اجزاسنی قصد ایدر و اوچنجیسی
عظم عجز اوزره موضوع اولان عضلاته متفرق اولور و دردنجیسی
مقعده عضلاتنه و عجزك ظاهرینه متفرق اولور و بشنجیسی خاصه نساء
عنق رحمه توجه ایدوب متفرق اولور و بالجمله رجالده ونساده مثانه یه
توجه ایدوب اول مثانه یه متوجه اولان ایکی قسمه منقسم اولور بر قسمی
نفس مثانه ده متفرق و متوزع اولور و دیکر قسمی مثانه نك عنقنی قصد ایدر
بو عنقی طالب اولان قسم اکثریا رجالده و بعض نساده موجود اولور

اول فروع علی

شعبه

قلیلا

وبو قسمت رجالده اكثر اولدیغی ایچون نرکه رجالده قضیب اولور واو لقسم
قضیبی تغذیه ایدر وطبقات عشره نك التجنیس غائنا اورزه موضوعدر
اولان عضله توجه ایدر ویدنجیسی بدنك استقامتی موضوعدر ذاهب
اولان عضل اوزره صعود ایدر وبو اکثر بدنی عرقلر مقعد جاصدن ردن
مراق بطنه منحدر اولور وپیوند بر ایلدیکیز عرقلرك اطرافنه متصل اولور
وبو عروقك اصلندن وکوکندن نخاتونلرده برز عروق چیقارکه
اول عروق جمیع جوانبدن رحمه کلور واو رحمه کلنلردن نیز برز
فروع تفرع ایدروب اول فرعلر ثدییه صعود ایدرلر واول عروق صاعده کبی
حبیله رحم ایله ثدی بیننده مشارکت حادث اولور وطبقات
عشره دن سکزنجیسی بالجمله رجال ونسا قبلرینه کلور طقوزنجیسی باطن
فخذده اولان عضله کلوب اول عضلده متفرق ومتوزع اولور واوب
طبقه حالب ناحیه سندن اخذ ایدوب مستظهره یعنی حسب ظاهر اوله رق ایکی
خاصره توجه ایدر ومنحدر اولان برز عروقك وخصوصا ایکی محدلرجانبلرینه منحدر اولان عروقلرك طرفلرینه متصل اولوب جمله سندن برعرق عظیم حادث اولوب طرفلرینه
ایکی خصیه عضلسنه کلور وباقی قلنلر فخذه ملاقی اولوب فخذده اول باقیلری
براز فروع تفرع ایدر واول فرعلرك برسی فخذك مقدمنده اولان جانب
عضلده تفرق وتوزع ایدر وبرفرع آخر دخی فخذك جانب اسفل واسیده
متعمق اولوب دریکله اولان عضلده متفرق اولور وشعب کثیره آخر
دخی فخذك عمقنده متفرق اولور وبونلرك جمله سندن باقی قلنلر دکیزیه
قلیلا ستر ایدوب تحلیل ایلدیکی نصکره اوچ شعبه یه منقسم اولور واوچ شعبه
جانب وحشیه اولان ساقنك قصبۀ صغری اوزره ممتد اولور ومفصل کعبه
نجم

متصل اولور

متصل اولور وشعبۀ اوسط دکبنك منتنانسنده وبو کم محلدن انحدار اوزره
ممتد اولور وساقك باطننده اولان عضلده شعبه لو ترك ایدر واول شعبه ممتده
ایکی قسمه منقسم اولور برسی اجزاء ساقدن داخلده اولان جزلرده
غائب اولور وایکنجیسی ساقله اول ایکی قصبه اراسنده ممتد اولور ومتقدم رجلك مقدمی
طرفلرینه صایر اولور وذکر مرور ایدن وحشی جانبنده ممتد اولان شعبه ایله واراجع
مختلط اولور ونه ماذکر اولنان اوچ شعبه دن شعبۀ ثالثه یعنی انسی جانبنده اولان
شعبه ساقدن موضع مغرقه میل ایدر بعده کعبه ممتد اولور نساقله
اولان قصبه عظمی اوزره ممتد اولور ومقدما انسی طرفنه نازل اولان صافن
اسمیله مسمی اولان عرقه نازل اولور واول محلده بو ذکر اولنان عروق
ثلثه دورت عرق اولور واول دورتدن ایکیسی ایکی وحشیدر که قدمك انحدار اوزره
قصبۀ صغری ناحیه سنده قدم جانبنه سالك اولورلر واول دورت عرقك
ایکیسی دخی ایکی انسیدر ایکی انسینك برسی قدمك علوینه وارر وخنصر
ناحیه سنده اعالیسنده متفرق ومتوزع اولور وایکنجی انسی اول انسیدر که
انسی مذکور قسمنده شعبۀ وحشیه یه مخالط اولور واول ایکی مخالط معا اولوب
اجزاء سفلیه ده متفرق اولور بالجمله ذکر اولنان اورده نك عددیدر اجزا
متشابهه نك تشریحی بزبیان ایلدك واعضاء آلیه یعنی مرکب
اولان اعضالرك تشریحلرن استماع که بحث امراضده هر عضوك مرضی بیاننده قصه ضمننده
ذکر اولنور الحالده بز قواده تکلم ایلرز التعلیم السادس
وهو جملة وفصل لجمله فی القوی وهی ستة فصول
الفصل الاول فی اجناس القوی بقول کلی معلوم اوله که قول
ایله افعالك آخر ایله اولور زیرا قوت مبداء فعل اولان برنسنه دیمکدر ایل معرفت مکنی
تعریف ایلرز وفعل قوتدن صادر اولان نسنه دیمکدر تعریف ایلرز

قانونده عبارتی بو منوال اوزره در فاعلات القوة والافعال تتعرف بعضها من بعض الی اخر ما قال
بو ترکیب بحسب الظاهر فاسد المعنی اولور زیرا تعریف نفسیدر [illegible] اولور
علامه نادره کلامندن انتحال ایدوب ترجمه‌ده ذکر ایلدیکمز تقریر ایله ضبط منلا فع اولور

قوت فعلک سبب فاعلیسی و فعل قوتک مسببی اولمغله وجه هر قنقسی وجه
آخر ایله معلوم اولسه معلوم اولان ایله معلوم اولمایان تعریف صحیح اولور
بو وجهله بینلرنده مناسبت کلیه اولمغله ایکیسی تعلیم واحدده بیرجمع ایلدک
قوتلرک اجناس قواتک و قوادن صادر اولان افعالک اوچ جنسی وار
قواتک اوچ جنسنک بر جنسی قوای نفسانیه در و ایکنجی جنسی قوای طبیعیه در
و اوچنجی جنسی قوای حیوانیه در اکثر حکما و عامهٔ اطبا خصوصا جالینوس
رأی ایدوب ذاهب اولورلرکه بو ذکر اولان قواتک اجناس ثلثه سندن
هر بر جنس الجیون بر عضو رئیس اولور هر عضو رئیس کندو قوتنک
معدنی اولور و قوتک افعالی اول عضو رئیسدن صادر اولور یعنی عضو رئیس
قوتنه سبب فاعلی اولور و قوت فعله سبب فاعلی اولمغله بالواسطه عضو قوتک
سبب فاعلیسی اولور و ذکر اولنان اکثر حکما و عامهٔ اطبا ذاهب اولورلرکه
قوهٔ نفسانیه نک مسکنی و افعالنک صادر اولاجق محلی دماغ اولور و قوهٔ
طبیعیه ایکی نوعدر اول نوعک غایتی و منفعتی شخصی حفظه متعلق تدبیر
ایدر و شخصی واحدک بقاسنه موجب اولان افعالی ایشلر و امر غذاده تصرف
ایدر تا اول شخص نهایت نشوه وارر و بو نوع قوهٔ طبیعیه نک مسکنی و مصدری
یعنی صادر اولاجق محلی کبد اولور و قوهٔ طبیعیه نک نوع آخری بودرکه آنک
غایتی نوعی حفظ اولور بو نوع امر تناسلده متصرف اولوب منی یی امشاج
بدنندن آیروب فصل ایدر و باذن خالقه منی یی رحمده بحسب النوع تصویر
ایلر قوهٔ طبیعیه‌نک بو نوعنک مسکنی انثیان یعنی خصیه‌لر اولور و قواتک جنس
ثالثی قوهٔ حیوانیه اولور بو قوهٔ حیوانیه حس و حرکتک مرکبی و بندر اولان
روح نفسانیه نک امرنده تدبیر ایدر و ارواحی حس و حرکت
قبولنه مهیا قیلر و اول قوهٔ حیوانیه ارواحه بر حالت و یرر که ارواح اول حالت ایله

منشأ

منشأ حیوة اولور زیرا که قوهٔ نفسانیه نک مرکبی و بندر اولان
روح قوهٔ حیوانیه ایله تربیه ایلمکسزین اول روح قوهٔ نفسانیه یی حواس
و اعضاء سائره‌یه ایصال ایلمز و قوهٔ نفسانیه حواسه موجب حس و اعضاء
سائره‌یه موجب حرکت اولمز و قوهٔ نفسانیه نک حیاتی اولمیانلرده
فعلی ظاهر اولمز بو قوهٔ حیوانیه نک معدنی و مصدری و فعلی قلب اولور
حکیم فاضل ارسطوطالیس دیرکه ذکر ایدلن بالجمله اوچ جنسک
مبدئی و معدنی قلبدر لکن جمهورک ذکر ایلدیکلری اعضاء رئیسه‌لر قوتلره
افعالک ظهورینه مبدا اولور بو خصوصده قوتلرک حدوثنه مبدا اولمز
و منشا اولمز مثلا قوهٔ نفسانیه اولا قلبده حادث اولور بعده
اول قوت ارواح ایله دماغه نقل ایدوب حس و حرکت فعللرینی ایشلر کذلک
قوهٔ طبیعیه اولا قلبده حادث اولوب کبده نقل ایدوب تغذیه و تنمیه فعللرینی
کبده نقل ایلدکدنصکره ایشلر پس اول ایکی قوتک منشأ حدوثی
قلب اولور و فعللرینک اولا مبدأ ظهوری دماغ و کبد اولور اول ایکی قوت
دماغه و کبده نقل ایلمزدن مقدم افعال مخصوصه‌لرینک عدم صدوری قلبده
اول قوتلرک حدوثنه منشا اولماسنه منافی و مباین اولمز نتکیم
جمهورک قولی و رأیی اوزره قوهٔ نفسانیه نک منشأ حدوثی دماغ
اولور و قوهٔ نفسانیه دماغدن اعضاء سائره‌یه نقل ایلمزدن مقدم اول قوت
حس و حرکت فعللری صادر اولمز قوهٔ طبیعیه‌ده بو قیاس اوزره
اولور ~~و بعضی قلبک قوتی منشأ حدوث اولمغله~~
اول ایکی فرقه‌نک قولی صواب ایدیکم تحقیق
اولنوب حق نفسنده اولان بو اولنه امر ارسطوطالیس دیدیکی کبی
کلام

قولی

بولنور وجهور کی صوابدن بعید و دور اولور و جمهورك سوزلری مستنکر
ملتزم اولمیان برلر اقناع مقدماتندن منتزع اولورکه او مقدماتکه مآلی
مقالی ظاهر حالا او زره بنا اولور لکن طبیبه طبیب اولدیغی حیثیله
واجب اولمزکه بو بابده حق ~~تفتیش~~ ایکی فریقدن تفتیشنك یدنده ایدیکنی
تفحص و تحری ایلیه بلکه بو تحری فیلسوفه یاخود حکمة طبیعیه رجالنه
واجب اولور طبیبه اعضاء رئیسه مذکوره ذکر اولنان قوالرك مبادیسی
ایدیکی فیلسوفدن و یاخود علم طبیعیدن تسلیم اولنه ~~طبیبه~~ او اساس (طبیبه)
او زره بنا ایلدیکی امرلرده باش بوقدر کرکسه او قوالرك تسلیم اولنان
مبدألرده حادث اولسون کرك مبداء آخردن کلسون لکن فیلسوفه
واجب اولورکه بو بابده حقه واقف اوله زیرا فیلسوف انکه دیرکه
بالجمله اعیان موجوده ~~نك~~ احوالنی علی ماهی علیه بقدر الطاقة البشریه معلوم اوله
بوماده هی اعیان موجوده احوالندن او لمغله ~~فیلسوفك خاطرینه اراد ایلدیکی~~
~~عزم ایلدکی اولدر~~ جاهل اولمق فیلسوفه رخصت یوقدر الفصل الثانی
فی القوی الطبیعیة المخدومة قوة طبیعیه بر قوتدرکه فعللری اول
قوتدن صدوری شعوره مقارن اولمز و بو قوة علم افرادی و ماسوای
اعتبار ایله قوة نفسانیه و قوة حیوانیه دن اعم و اشمل اولور انیکیچونکه
بو قوت نباتده و بالجمله حیوانده بولنور اما قوة حیوانیه و قوة نفسانیه
حیوانه مخصوص اولوب نباتده بعضا او تلرده و اغاجلرده بولنماز و قوة
طبیعیه ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول او قوة طبیعیه درکه اول
قوة طبیعیه خادم اولوب آخره خدمت ایدر و قسم ثانی ~~اولدرکه~~
بر قوة طبیعیه درکه اول قوتده آخر قوت خدمت ایدر و کندو مخدوم اولوب

قوة

(در قوه طبیعیه)

آنکی اولدر

قوة آخره خادم اولور و مخدوم اولان قسم ثانی ایکی جنس اولور بر جنس غذاده
تصرف ایدر و اول تصرف حیثیله شخص متغذینك بقاسی
اولوب فنا بولمز و بو جنس اول ایکی نوعه منقسم اولور نوع اوله
قوة غاذیه دینور غذایی متغذ اولان عضوه استحاله ایدر یعنی جوهر
عضوه بکزدر و نوع ثانیه قوة نامیه دینور متغذی اولان عضوك
غذادن مشابهتنی تناسب طبیعی او زره عضوه یا پشدروب ملاصق و ملازق
ایدر و قوة طبیعیه مخدوم اولان قسم ثانینك جنس ثانیسی اول
قوة طبیعیه غذاده تصرف ایدوب او تصرف حیثیله متغذینك
نوعی باقی اولور شخص متغذینك بقاسنده او لتصرفك مدخلی اولماز
بو جنس ثانی هی جنس اولك ایکی نوع او زره اولور نوع اولنه
قوة مولده دینور و نوع ثانیه قوة مصوره دینور بو ایکی نوعك ماهیتلری (ثانیه)
و معنالری قریبا ذکر اولنور اما قوة غاذیه قریبا بیان اولندیغی او زره
غذایی بعض ماکولك استحالات کثیره دن صکره عضو متغذیه بکزدر
و مرور وقت و زمان ایله بدنده و عضودن تحلل ایدوب
محو اولان اجزالرینك عوضی یقدر بتوروب یرینه کتورر و اما
قوة نامیه قوة غاذیه نك یتردیکی اجزالری تناسب طبیعی او زره
او عضو متغذیه تقسیم و توزیع ایدر محو اولان و عضو هر طرفنه (اقطار ثلثه نسبته)
محو اولان اجزالری نسبتی او زره ثابت اولان اجزالره توزیع و تقسیم
ایدر و آنکله او لعضوك نشو کامل اولور و غاذیه نامیه یه خدمت ایدر
و قوة غاذیه نك عضو متغذیه ایراد ایدوب کتوردیکی غذا کاهیچه او لعضودن
تحلل ایدوب محو اولان اجزادن زیاده اولور و کاهیچه مساوی و کاهیچه

صواب اولان قوة نامیه
بدلنه قوة منمیه تسمیه
اولنمق کرك ایدی لکن
غاذیه یه مشاکل
ایچون نامیه تسمیه
اولنمش
شیخ نفیس نك
موجوده
تحریری او زره قوة
غاذیه ایله اوج جزودن
مرکب اولور جزء اول
جوهر بدنی تحصیل ایدر
جزء ثانی او جوهر بدنی
الصاق ایدر جزء ثالث
ملصق اولان جزئی بدنه
تشبیه ایدر

او لعضودن

نقصانی اولور بدله ما یتحلل اولوب یعنی محدد و نابت اولان اجزا متحلل اولوب
محو و منعدم اولان اجزا اوزره زیاده اولمق حیثیتیله حاصل اولور
لکن هر زیاده یه نما اطلاق اولنمز زیرا عرفا اطباده نما اول زیاده یه دیرلر که
ایله اولور که اقطار ثلثه ده یعنی طول و عرضنده و عمقنده تناسب طبیعی اوزره حاصل
اوله بو وجهله زیاده اوتوز یاشنه وارنجه قدر حاصل اولور اوتوز یاشنه وارد قده
حاصل اولان زیاده یه نما دینلمز بلکه آکه سمن اطلاق اولنور کذلك نمانك
ضدی اولان ذبول هر نقصانه اطلاق اولنمز زیرا ذبول اقطار ثلثه مذکوره ده
تناسب طبیعی اوزره نقصانه اطلاق اولنور بو وجهله نقصان قرق یاشندن
صکره حادث اولور اوتوز یاشی ایله قرق یاشی آراسنده کی سن وقوف
دیرلر اول سن وقوفده حادث اولان نقصانه هزال اطلاق اولنور ذبول
اطلاق اولنمز زیرا اول نقصان عمقنده و عرضنده حادث اولوب عمقنده
و عرضنده حادث اولور طولنده اولماز و بو تقریردن ظاهر اولورکه نمانك سمن مغایر
اولور و سمنك ضدی اولان نما تشخص واحده جمع اولورکذلك ذبول ایله هزال
متغایرلردر هزالك ضدی اولان سمن ایله ذبول جمع اولور سن وقوفدن
صکره یعنی اوتوز یاشنه وارلدقدن صکره نما بولنماز و کذلك اوتوز یاشنه
وارمزدن مقدم ذبول بولنماز و بو ایکی صورتك خلافی واقع اولمق
[illegible] اولان امردن خروج اولور ایسه
لکن سن وقوفه دخولدن مقدم ذبول حادث اولمق سن وقوفه دخولدن
صکره نما حادث اولمقدن ابعد و اغرب و اجیددر زیرا خروج
اولورلر صورته اولیده اجتماع ضدین مستلزم اولور یعنی [illegible]
لازم کلور و صوره ثانیه ده بو محذور بولنماز زیرا صورت ثانیه ده نما بولنور

کوچلک اولمار

شیخ رئیسك بو مقامده اولان کلامی بو وجهله تقریر علامه نك تحریرندن مأخوذدر
قوه غاذیه نك فعلی اوج جزء دن مرکبدر اول اوج عدد جزء جمیعه موجود
اولور ایسه قوه غاذیه نك فعلی تمام اولور اول جزء اولکیسی جوهر بدن
اولان دمی اولا تحصیل ایدوب بعده اعضایه ایصال ایتمکدر
خلط تحصیل اولور بعضا اولور که قوه غاذیه نك بو فعلی صدورنده
خلل اولور تکلیم اطروفیا تسمیه اولنان مرضی علتی بو خلل بولنور اطروفیا
بر علتدرکه اول علت صاحبنك ماکولندن غذا حاصل اولماز و ایکنجی جزء
اعضایه مشابه اولان خلطی اعضایه الزاق ایدوب یاپشدرمقدر
بو فعل ایله اولا تحصیل اولان بالقوه غذا بالفعل غذا اولور و بینه بعضا
اولور که قوه غاذیه نك بو فعلك صدورنده خلل اولور استسقاء
لحمیه اولدیغی کبی و اوچنجی جزء الزاق اولنان جزء مذکور قوامنده و
لوننده و من کل وجه عضوه مشابه قلمقدر و بعضا اولور که قوه مذکوره نك
بو فعلك صدورنده خلل ایله اولور برص و بهق اولدیغی کبی زیرا آکه
مرضلرنده ایکی جزء اول کاملا بولنور خلل انجق جزء ثالثده اولور و بو اوچنجی
فعل قوه غاذیه نك بر جزئیدر فعلیدرکه اول جزئه قوه مغیره دیرلر بو قوه
اینسانده جنسده بر اولوب متحد اولورلر لکن نوع اعتبار مختلف اولور اما جنسده
متحد اولدیغی اینکیچوندرکه قوه مغیره نك قریبا ذکر اولنان معناسی کبی
انسانده اولان هر بر عضوك مغیره سنه شمولی اولور و مبداء اولده
اتحادی اینکیچوندرکه جمله سنك مبدئی نفس در و نفس ناطقه جنس واحد اولور
واما نوعا مختلف اولدیغی اینکیچوندرکه اعضاء متشابهه لرندن
هر برینك قوه مغیره سی آخرك قوه مغیره سنه بحسب النوع مغایر اولور

مثلا عظمدر اولان قوهٔ مغیره عصبدر اولان قوهٔ مغیره یه بحسب النوع مغایر

اولور بو محلده نسخه مختلف در نسخ قلیلهده والحق فی الانسان بالجنس و بالمبدا

الاول واقع اولمشدر بو تقریر بیزا اول نسخه نك ترجمه سیدر و اکثر نسخهده واو و اله

بدلنده او فاصله واقع اولمغله امام فخر اعتراض ایدوب اولی اولان

واو واصله اولمقدر دیو اعتراض ایتمشدر شارح علامه اعتراضنی دفع ایلمشدر

اول سؤال و جوابك وجهلرینی بیاننده جدول قلیل اولمغله ترکی احری و الیق

کوریلدی اما قوهٔ مولده اول قوتدر که ایکی نوعدر نوع اول ذکورک

و اناثك منیسی تولید و تحصیل ایدر یعنی اول قوت امشاج بدندن منی اولمغه

صالح اولان دم افراز ایدوب انثیانده طبخ و انضاج ایتمکله منی تحصیل ایلر

[illegible]

[illegible]

نوع ثانیسی منیده اولو نفس منیه افاضه اولنان قوی تفصیل ایدوب

ایتیره و تمییز ایدر مثلا قوهٔ عصبیه یی قوهٔ عظمیه دن و سائرلرندن فصل ایدر کذلك اعضاء

هر بر عضوه مخصوص اولان قوتی عضو آخرك قوتندن فصل ایدر و هر

بر قوتی نطفه دن اول قوتك بو صنوع اولاجق عضو ماده سنه

مزج ایدر مثلا اول نطفه دن ماده عصب اولمغه صلاحیتی اولان اجزایه

عصب قوتنی مزج اول اجزا اخراج عصب حادث اولور و کذلك عظم و

غشا و سائر اجزاء اصلیه لر بو قیاس اوزره اولور و بو فعللر ایله فاعل

قوهٔ مولده نك نوع ثانیسی اولور لکن بو فعللر ... و ...

... اول قوت علی قول متشابه الاجزا و علی قول

آخر متشابه الامتزاج اولان منیده ... و بو قوته اطبا قوهٔ مغیره دیرلر

اما قوه

اما قوهٔ مصورهٔ طابعه یعنی اول قوه که ذکر اولنان منی یه تصویر ایدر که قابلنده

... افراغ ایدر بس اول قوت خالق الفلك اذنی و تسخیری ایله اول

رطوبت منی یی تخطیط ایدر و هر بر اعضای اخر عضولردن آیرر و هر عضوی

شکل معهود اوزره تشکیل ایلر و تجویفات و ثقبلرینی و ملاسه و خشونتلرینی

و کذلك اوضاع و مشاکلتلرینی و بالجمله هر عضوك نهایتلری مقدارینه

متعلق اولان افعاللری او مصورهٔ طابعه اولان قوت ایشلر

و قوهٔ غاذیه ایله قوهٔ نامیه بحسب حفظ الشخص النوع بسبب

حفظ النوع غاذه ذکر اولنان وجه اوزره متصرفه اولان قوته

خدمت ایدرلر

الفصل الثالث فی القوة الطبیعیة الخادمة

فصل متقدمده ذکر اولنان قوهٔ مخدومه ایدی یعنی اول قوتلرك

بیاننده ایدیکی مخدوم اوله و بو فصل ثالث خادم صرفك

بیاننده اولور قوای طبیعیه خادم صرف اولانلر قوهٔ غاذیه نك خادملریدر

و غاذیه یه خادملر دورت عدد خادملردر اولکیسی جاذبه و ایکنجیسی

ماسکه و اوچنجیسی هاضمه و دوردنجیسی دافعه در قوهٔ جاذبه

اولنمسینك منفعتی بودر که نافع اولان غذا ایله و القوت ایدوب عضوه

ایصال ایدر و اول الشی در و اول قوت فعلنی و جذبنی لیف مطول ایله ایشلر

یعنی استقامت ... اهداب لیف ایله ایشلر اما قوهٔ ماسکه

... قوهٔ هاضمه فعلنی تحمل ایدنجه قدر وارد غذایی

عضوده حبس ایدر و اول قوت بو فعلی لیف مورب ایله ایشلر

و بعضلر که بو فعلده لیف موربه لیف مستعرض دخی اعانت ایدر

اما قوهٔ هاضمه اول قوتدر که جاذبه نك جذب ایدوب و ماسکه نك امساك

احساسه ایلدیکی غدایی اول غداده قوۀ مغیره نک تغییرینه مهیا اولان قواجه
احاله ایدر و اول غدانک مزاجنی اول مزاجه احاله ایدرکه اول مزاج سبیله
غدا مذکور بالفعل غدا اولمغه صالح اولور بالفعل غدادن مراد بدل ما یتحلل
اولان جزءا اولمغه صالح اولمسیدر خلط بالفعل عضودن جزء و المقدر
قوۀ هاضمه نک بو ذکر اولنان فعلی غدانک ناضجه اولور و هاضمه نک
غدانی ناضجه اولان بو فعلنه هضم تسمیه اولنور اما اول قوتک فضوله
اولان فعلی بو درکه اول قوۀ غدادن عضوه استحاله یه صالح اولمیانی
اجزاسی صعب اولان فضله لر ممکن اولدیجه احاله ایدر و ممکن اولمیانی
فضله لرکه زیاده غلیظ ایسه ترقیق ایدر و زیاده رقیق ایسه و لزج
تغلیظ و اکر اول فضله زیاده لزوجتلی و یاپشقان ایسه اول فضله یی تقطیع
ایدر و بو قوتک بو فعللرینه انضاج تسمیه اولنور مادامکه اول
فضله زیاده غلیظ و یاخود زیاده رقیق و یاخود لزج اولمیه قوۀ
دافعه اول فضله یی دفع ایدوب اخراجه قادر اولمزیقین اول قوۀ
منضجه بو فعللری اجرا ایدوب انضاج ایلسه اول فضله خروجه
مستعد اولمغله قوۀ دافعه اول فضله یی تحجیرا اول ربیع عضودن تسهیل ایدر
اخراجه قادر اولور بوندن ظاهر اولدیکه قوۀ هاضمه و قوۀ منضجه
ایکیسی بر ذات اولان قوتک غداء صالحه فعلنه هضم تسمیه اولنور و
فضله ده اولان فعلنه انضاج تسمیه اولنور و بعضا اولورکه هضم
و انضاج الفاظ مترادفه دخی قیلنوب احدهما اخرده استعمال اولنور اما قوۀ
دافعه اول قوۀ غدادن اغتدایه صالح اولمیانلری دفع و اخراج ایدر
کذلک غداء صالح قدر الحاجه زیاده اولسه اول زیاده یی هر نه قدر صالح ایسه
حاجتله

مستغنی عنه

استحاله ایدوب

اول قوت آنی

عضوده محبوس اولان اول فضله یی

هضم و اکا اولنور تسمیه

منفعت

مستغنی عنه اولمغله قوۀ دافعه دفع و اخراج ایدر و غدایی ترقیق ایچون استعمال
اولنان ما ثیرک منفعت مذکوره تمامنده قوۀ مذکوره معین [illegible] و علی
اخراج ایدر و بو قوۀ دافعه بالجمله ذکر اولنان فضله لر و اول فضله لری اخراج
ایچون حاضر و مهیا قیلدیغی منافذ جهتنه اخراج ایلر اکر فضله مذکوره نک
مهیا مخرجی وار ایسه اکر اخراج اولنجق فضله نک مخرج مهیاسی یوغیسه اول
قوۀ دافعه اول فضله یی اشرف اولان عضودن اخس اولان عضوه
دفع ایدر و اصلب اولان عضودن ارخی و یموشاق اولان عضوه دفع
ایدر اکر فضله نک توجهی اول فضله نک مخرج اولمغه اوزره مهیا اولان
منفذ جهتنه اولور ایسه قوۀ دافعه جهت خلافه اول فضله یی صرف ایلمز
مثلا معاده اولان فضله نک توجهی سفل جانبنه ایکن قوۀ دافعه
اول فضله یی براز ایچون مهیا قیلدیغی جهته صرف ایدوب قی طریقندن
اخراج ایلمز و بو ذکر اولنان قوا طبیعیه یه یعنی جاذبه و ماسکه و هاضمه
و دافعه نک هر برینه کیفیات اربع یعنی حرارت و برودت و رطوبت
و یبوست [illegible] خدمت ایدر لکن حرارتک حقیقتده خدمتی و تدارک
دورده شمولی اولور اما برودتک [illegible]
اولیوب بالعرض خدمت ایدر قوا اربع مذکوره لرک بعضیسنه بالعرض
خدمت ایدر بالذات خدمتی اولماز زیرا برودتک امری و حال و شانی قوا
اربعه حملیسنه بالذات مضاد اولور اینکیچونکه بالجمله قوالرک افعالی حرکت
ایله تمام اولور حرکته مضاده اولور اما جاذبه و دافعه نک حرکت ایله
حادث اولدیغی ظاهردر و اما هضم حرکت ایله اولدیغی [illegible] هضم غلیظ
و کثیف اولان جزءلرک تفریقی ایله [illegible] اولور و رقیق و لطیف اولانلر
و تلطیف

اربعنک

برودت

فعلمیس

اینکیچونکه

ونغلیظ

بو تغلیظ وتکثیف ایله اولور و تلطیف و حرکات تمزیقیه ایله و تلطیف و حرکات تمزیجیه ایله اولور کذلک ماسکه نک فعلی حرکت ایله حادث اولدیغی اینکیچون در که قوه ماسکه اما امساک فعلنی لیف مورب ایله ایشلر اولوجهله که قوه ماسکه لیف موربی وارد اولان غذایه اتقان و استحکام اوزره اشتمال هیئتنه تحریک ایدر و لیف مورب اول هیئت اوزره اولان غذایه ضبط و امساک ایدوب صالیویرمز و بو جهته برودت اعضایی تخدیر ایدوب بالمرة متابه سنده قلمغله قوالرک جمله افعالی حرکته موقوفه اولان قوالرک کلیسنه مضاده اولدیلر لکن برودتک قوه ماسکه یه بالعرض اعانتی اولور اولوجهله که لیف مذکور غذایه امساکه صالح هیئته وارت حسبیله حادث اولدیغنده صکره برودت لیف موربی هضم تمام اولنجه قدر هیئت محکمه سی اوزره تخدیر و تکثیف حسبیله حبس ایدر و لیف مورب اول مرتبه غذایه امساک ایدر و حرارت قوه ماسکه نک فعلنده مدخلی و ملاذ محوق قوه مذکوره نک آلتی یعنی لیف موربی امساکه صالح هیئت اوزره حفظ ایتمکله بالعرض خدمت مهیئه سی اولور و کذلک برودت قوه دافعه یه دخی خدمت مهیئه ایله خدمت ایدر اولوجهله که ریاحی قوه دافعه یه اعانتی اولور و برودت ریاح تحلیلنه منع ایتمکله برودتک مهیئه دافعه یه خدمتی اولور و کذلک برودت ریاحی تغلیظ ایدر ریح غلیظک دافعه یه اعانتی ریح لطیفدن زیاده اولور و دافعه نک آلتی اولان لیف عریض و عاصری تکثیف ایدر و کثیف اولان لیفک عصر و دفع زیاده اولوب آلت دفع اولان لیفک نفسنده برودتک فعلی اولمغله خدمت مهیئه سی اولور بو ذکر مرور ایدن قوالرک خدمتلرنده برودتک دخولی انجق بالعرض اولور اکر برودت قوالرک فعلنده بالذات داخل اولسه

وکثر

١٣٩

وکثرا بطاء و اجماد ایتمکله قوالرک فعلنده مضر اولور اما یبوست [illegible] قوالرندک یعنی نافعه اولان [illegible] ایله ماسکه نک [illegible] ذکر و بیان اولنجیکی اوزره نافعه [illegible] حرکت ایله حاصل اولور و حرکت اعتمادک فضل عکسینه محتاج و فضل تمکین یبوست ایله اولور و حرکت ایله برنم مرادیمز قوایه حامل اولان روحدر قوالرک فعلی جانبنه و کتیدر جوهر روح یا خود جوهر آلتده رطوبت استرخا اولسه آلتده ارواحه اعتمادنده تمکین اولمغله قوالرک فعلنده خلل اولور و قوه ماسکه لاجرم قبضه محتاج اولور و قبض یبوست ایله حادث اولور اما قوه هاضمه نک رطوبته احتیاجی ازید و اکثر اولور بو کیفیات اربع یعنی ایکی کیفیات فاعلة حرارت و برودت و ایکی کیفیت منفعله اولان رطوبت و یبوست بیننده قوالر اربعه نک اول کیفیاته احتیاجی اعتبار ایله بر ترتیب وار [illegible] قوه ماسکه نک [illegible] احتیاجی [illegible] قوه [illegible] [illegible] اکثر و ازید اولور سون یعنی ماسکه نک حرارته احتیاجنده اکثر بو اولور زیرا قوه ماسکه ده وارت منقبض اولان حرکتک زمانی قلیل اولور و سکون منقبض اولان سکونک زمانی کثیر اولور و لاجرم زمان کثیرده اولان احتیاج زمان قلیلده اولان احتیاجدن من جهة المقدار اکثر اولور قوه ماسکه نک یبسه احتیاجی ازید و اکثر اولدیغی حسبیله صبیانک اکثری رطب اولمغله قوه ماسکه لری ضعیف اولور اما قوه جاذبه نک حرارته احتیاجی یبسه احتیاجدن اکثر اولور اینکیچونکه حرارتک جذبه اعانتی اولور بلکه جاذبه نک اکثر عملی حرکت ایله اولور و حرکت حرارت ایله اولور و یبوستک قبضه احتیاجی انجق آلتک

جزئدن سکونی زماننده اولور ومره جذبنه الندک زمانی سکونی قصیر اولور
وجذب [illegible] حرکت زائده یه محتاج اولدیغی کبی من جهة الکیفیة
حرکت [illegible] محتاج اولور زیرا جذب حرکت قویه ایله حادث اولور وحرکة
قویه حرارة زائده یی اقتضا ایدر جاذبه نک فعلی بعض محلده
واجتذاب بعض کره جاذبه نک فعلی ایله تمام اولور مغناطیسده
اولدیغی کبی زیرا مغناطیسک جاذبه سی ایله حدیدک اجتذابی تمام اولور
شیء آخرک اول اجتذابه مدخلی اولماز وبعضا اجتذاب ضرورة خلا ایچون
اولور زیرا قانته ما نک انجذابی واجتذابی کبی بو محل بیانه محتاج ایکن
شارح علامه بیانه تصدی ایلمدی بو مسکینه عبد فقیر اکلدیغنه کوره
زراقات زراقه نک جمعی اولور وزراقه اطبا اصطلاحلرنده برالتدر
انک احلیل مثللو ضیق مجری الره دوا اقیدیرلر لکن شیخک مرادی
اول قارورة درکه اوزون وطار بوغازلو اوله اول قارورة
حوضنه القا اولنوب براغلسه اول قارورة بوغازنده ایچره صو
داخل اولمز ایچون اول قارورة یی صویه القا ایتمزدن مقدم مص قوی ایله
مص ایدوب قاروره نک جوفنده هوایی اخراج ایدوب قاروره نک
محکم اغزینی سد ایلیوب صویه القا اولنوب سد حل ایلسه ک علی الفور
اول قاروره یه صو داخل اولور اینکیچون که قاروره دن مص ایله هوا اخراج
اولنوب اغزی سد اولندقده هوادن باقی قلان جزء قلیل ضرورة خلا
ایچون طبیعتنده زیاده تخلخل ایدوب قاروره یی طولدیرر وصویه القا
اولنوب قاروره نک اغزی اچلدیغی کبی هوا اینه مقر طبیعیسنه عودت
ایدوب ضرورة خلا ایچون صو اول اضیق اولان محلنه ینه وقاروره نک

زراقه ایله

بوغازی

ایلدکده

قاروره ده

اغزیلن

اغزندن ایچرو داخل اولور صو کوکک اییسه حار وکوک ایسه [illegible]
کذلک ما ایله مملوء اولان کوزه نک تحتنده ثقبه سی [illegible]
اولورسه ثقبه دن ما خارجه خروج ایلمز اما [illegible]
تحتنده اولان ثقبه دن صو خارجه خروج ایدر وکذلک [illegible]
صوده اولان انبوبک بعض لولا نک طرف اخرندن مص اولنمغله صو
اجتذاب اولنور بو مقامده نسخه لر مختلفدر بعض نسخده کانجذاب
الماء واقع اولمشدر اول نسخه یه ایکی اولکی صورتلر ملایم اولور
وبعض اخرده کاجتذاب الماء واقع اولمشدر واول نسخه اخرایه
کوره صورت اخیره ملایم اولور واجتذاب بعض کره نقص وارت
ایله تمام اولور سراجک دهن اجتذابی کبی لکن بو قسم ثالث قسم ثانی
اولان ضرورة خلایه عاید ودراجع اولور بلکه ضرورة خلا نک عینی ونفسی اولور
زیرا سراجک دهن اجتذابنک وجهی بودر که فتیلدنک فرجه لرنده
اولان دهن حرارت حسیله محو وفتیل الک اولدقده دهن اخرا ولمحلی طولدیرر
اشغال ایلیه یسه خلا حادث اولور خلا ایسه اهلی بسیط ومأخوذ مرکب
اولان جسملرده خالی اولان بعض دیرلر فلاسفه دن بعضلر خلا نک امتناعنه
ذاهب اولورلر اطبا دخی اکثر ذاهب اولورلر ومجتنکمر قوة جاذبه ایله وارد
بولنه جذب قوی ومحکم اولور اما قوة دافعه نک بیسجاجتی جاذبه نک وماسکه نک
بیسجاجتندن قلیل اولور اینکیچونکه قوة دافعه ماسکه نک [illegible]
محتاج اولمز وکذلک جاذبه نک لزومی محتاج اولمز بلکه مدافعه
اولان قبض و احتوا ایمز لینی عربی وعاصر عنقبض اولوب
جاذبه نک فی نوبته لا بطریق اللزوم تشبث الثدی بعض لینی عربی

بعض ویطر ایله جلالت
شانه عذرا استدلال
الهیه ده سطورک

محققلرن فنیله

ومحکومنی

ماسکه نک

جزء [illegible] واحد بیری آخرک مجذوبی لاحق اولنجه قدر امساک ایدر
[illegible] ندر مجذوبه جزء اولک مجذوبی لاحق اولنجه قدر
[illegible] قلیل دافعه قبضه وجذبه محتاج اولورو بالجمله
[illegible] تکثیفه احتیاجی اولمز بلکه دافعه ندر احتیاجی تحریکه اولور
لرکه دافعه‌نک احتیاجی وقت دفع و عصره معین اولاجق تکثیف قلیله اولور
زمانی کثیرده اولان قبضه‌کز قبضه محتاج اولمز و جاذبه‌نک لزومله
دوحاجتی اولمز یعنی دافعه فعلنی اجاده بعض کره جاذبه‌نک اعانتنه محتاج
اولور و بعض کره جاذبه‌نک اعانتنه‌لی محتاج اولماز و کذلک قوه دافعه
جاذبه‌ده موجود اولان ادنی قبضه و مجذوبی ادنی مدت احتواسی کبی احتوایه
محتاج اولمز جاذبه‌ده موجود اولان احتوانک مدتی و وقتی آلت جزئینی
جزء مقدمک مجذوبی جزء مؤخره واصل و لاحق اولنجه قدر جزء مؤخری
اولمز امساک ایلدیکی مدت و زماندر والحاصل قوه دافعه‌نک قطعاً و بتة
تسکینه احتیاجی اولمان بلکه دافعه‌نک احتیاجی تحریکه و عصر و دفعه
دافعه‌یه اعانت و لاجق مقدار تکثیفه اولورو تکثیفه احتیاجی اولقدر
بالغ اولمزکه اول مقدار تکثیف حسیله لیفی عرضی اولان التی دفع
هیئت عصری و یاخود هیئت قبضی ذکر اولنه ماسکه‌نک مدتی طویله
و جاذبه‌نک مدتی یسیره سی مقدارلی مدتله حفظ و ضبط ایلیه‌جکدر
و جه دافعه‌ده بسیط احتیاج قلیل اولدی بو ذکر اولنان قوت
قوتلر یعنی جاذبه ماسکه و هاضمه و دافعه بیننده حرارته قوه
هاضمه حرارته زیاده محتاج اولور و هاضمه‌نک یبوسته احتیاجی
اولماز بلکه هاضمه‌نک احتیاجی رطوبته اولور زیرا رطوبت سببیله غذانک

اولمه

مبحث

اولقوت هاضمه تسییل ایلر و مجاریه نفوذه و اشکالی قبوله تهیئه ایلر
ذکر مرور ایلیه تقریری کمالی و خلاصه بوکه منافق و منجز اولدیکه و رطوبتلر
قوه هاضمه‌یه اعانت اولورو رطوبتک هاضمه‌یه اعانتی
ایتدیکیچونکه صبیانک مزاجی مزاج شبانندن ارطب اولورلر
رطوبتک هاضمه‌یه اعانتی اولسه صلابتلو اولان اغذیه‌یی
صبیان شبانندن زیاده هضم ایتمکی ایجاب ایلر ایکن واقع الحال
اول امر برعکس اولور یعنی شبانلر صلابتلو نسنه‌لری صبیلردن
زیاده هضم ایدرلر الجواب غیر مرة مرور ایلدیکه غذانک معتدیه
مجانستی لازم اولور عضو مجانسی اولمیه اغذیه ایله تغذی ایلمز
و صبیان ارطب اولمغله اییس و اصلب اولان اغذیه‌نک حسبیله
غذا اولمغه صلاحیتی اولمز و اصلب اولان اغذیه‌یی هضمه
صبیانک هاضمه‌سی عدم صلاحیتندن توجه ایلمز و هاضمه‌نک
عدم توجهی حسبیله ماسکه‌نک اول اغذیه‌یی امساکده توجه
ایلمز اول اغذیه صلبه بالجمله [illegible] فضله متابه‌سنده اولمغله
قوه دافعه دفع ایدوب اخراج ایلر اما اغذیه صلبه‌نک مزاج شبانک
مزاجنه صلابتده و یبوستده ملایم و مجانس اولمغله هاضمه و ماسکه
فعللرینی ایشلرلر و دافعه‌نک هضم تمام اولنجه قدر فعلدن
تأخر ایدر والحاصل صبیانک اغذیه صلبه‌یی عدم هضم رطوبتک
هضمه عدم اعانتندن ناشی اولمز بلکه هاضمه‌نک هضمه عدم توجهندن
ناشی اولور اگر صبیانک هضمه توجه ایلسه رطوبتلر هضمه معین
اولوب اغذیه صلبه یابسه‌یی صبیان شبانلردن زیاده هضم ایلرایکن

Margin notes:
(right page) بلکه یاده مدفوع غیرنک حیز طبیعیسنه توجهی دافعه‌یه اعانه‌دندر ایدر
(left page, right margin) اولمق
(left page, right margin) ایسه
(left page, right margin) اولمغ
(left page, left margin) ... محتاج اولورکه ... غذایی معتدیه ... اخراج ایلمه ... هضم اولنغذایه ... و احتیاج ... اولور

کیفیات دبعك ذکر اولنان قوالره خدمتلری حقنده بسط اولنان کلامك
جمله‌سی و زبده‌سی بودر قوۀ ماسکه‌نك حاجتی قبضه اولور و هیئت قبض زمانی
طویل اثباته اولور و حرکته معونتی یسیره‌یه اولور و قوۀ جاذبه‌نك حاجتی
قبضه اولور مجذوبی اولان زمانده قبضك ثباته اولور و حرکته معونتی
کثیره‌یه اولور و قوۀ دافعه‌نك حاجتی فقط قبضه اولور قبضك معتد به
و معتبر اولاجق قدر ثباته حاجتی اولماز بلکه حرکت اوزره معونته محتاج
اولور و قوۀ هاضمه‌نك حاجتی اذابه‌یه یعنی غذایی ارتمکه و ترقیق
ایتمکه اولور و تمزیجه اولور پس قوای اربع مذکوره حقنده ~~کیفیات~~
~~مذکوره~~ ذکر اولنان خصوصلرده توقفه اختلافلری اولمغله اول قوای کیفیات
اربع استعمالده و اول کیفیتلره احتیاجلرده متفاوت اولدیلر

الفصل الرابع فی القوى الحیوانیة

اطبا قوۀ حیوانیه ایله اول قوتی مراد ایدرلر که
اول قوت اعضاده حاصل اولسه قوت حس قبولنه تهیئه ایدوب
مستعد ایدر و حرکات خوف و غضب اطبا بو قوۀ حیوانیه‌یه اضافت
و نسبت ایدرلر انیچون که حرکت مذکوره ده قوۀ حیوانیه‌یه منسوب اولان
~~روحده~~ روحده انقباض و انبساطك عروضی فهم و ادراك ایدرلر
و ذکر ایلدیکمز بو اجمالی بز تفصیل ایلیه لم بیز دیرز کم نتکیم اخلاطك
کثافتلری مزاج تام حسبیله کثیف اولان اعضا تولد ایلدیکی کبی اخلاطك بخاری
و لطافتلری حسب مزاج جوهر روح تولد ایدر و اطبا قتنده کبد
تولد اولنان بعض اخلاط تولدینك معدنی اولدیغی کبی کذلك قلب ~~تولدینك~~
تولد ثانیسنك یعنی ارواحك تولدینك معدنیدر قچن بو روح حیوانی
~~کندی~~ مزاج لایق اوزره حادث اولسه اول روح حیوانی قوۀ حیوانیه‌یی قبوله

مستعد

و غیر نفسانیة یعنی غیر طبیعیة

مستعد اولور و اول قوۀ حیوانیه قوای نفسانیه‌یی قبولده اعضایی مهیا و
مستعد ایدر و قوای نفسانیه روحده و اعضاده حادث اولماز الا اول
روحده و اعضاده حادث اولور که انلرده قوۀ حیوانیه حادث اولمش اوله
بر عضوك قوای نفسانیه‌سی عاطل و باطل اولسه لکن قوۀ حیوانیه زائل
اولمسه اول عضوه حی اطلاق اولنور و بو مقالمزی تنویر و توضیح ایدر
مخدور و مفلوج اولان عضولرك احوالی که انلرده حس و حرکت
مفقود اولوب حیاتك موجود اولدیغی مشاهده ایدرسك
و حی اولان عضودن قوای نفسانیه زوالنك سببی و باعثی بودر که
اول عضوده مزاج لایقنه منافی و مخالف مزاج اخر حادث اولوب حس و حرکتی
قبولدن ~~اعضایی اولور~~ مزاج حادث منع ایدر و یا خود اول عضو
عضو ایله دماغ بیننده و یاخود اول عضوه قوۀ نفسانیه
یعنی حس و حرکتی ایصال ایدن عصبده سده اولور
~~عضوکه اول عضوه موت عارض اوله اول عضودن الحاله حس و~~
~~حرکت قوتی زائل اولور~~ و اول عضوك موتینه علامتی بودر که
میت اولان عضو متعفن اولوب فاسد اولور و حس و حرکتی زائل
اولوب حیاتی باقی اولان مخدور و مفلوج اولان عضولرده فساد
و تعفن عارض اولمز و بوندن ظاهر اولورکه حس و حرکتی زائل اولوب
حیاتی باقی اولان عضولرده بر قوت وار که حیاتی اول قوت
حافظه اولور و حس و حرکت زوالی حیاتك زوالی ایله اولیوب
مانعك وجودی ایله اولور هر قچن اول مانع مرتفع اولسه
حس و حرکت ینه اول عضوه عودت ایدر زیرا اول مانع بالفعل

حس و حركتك مانعي اولمغله اول عضوده بالقوه حس و حركت باقي و موجود
اولور عضو مذكورك زوالي ايله بالفعل حس و حركت عودت ايدر
و عضو ميتك بونك خلافي اوزره اولور زيرا عضو ميتده حيات زائل
اولور و حياتك زوالي ايله استعداد مذكور دخي زائل اولقدن بعد اول
عضو ميته حس و حركت رجوع ايلمز بو مذكورلر ايله قوه حيوانيه
قوه نفسانيه يه مغايره بر قوت اولديغي [illegible] كبي بو قوت
حيوانيه نك قوه غاذيه يه مغايره اولديغي [illegible] اولور بو وجهله كه
بعض عضوده تغذيه زائل اولور لكن حيات [illegible] موجود اولور شارح علام
نجاتي يه عزو ايدوب ديركه [illegible] حكما باسرهم مشاهده لرينه و تجربه
لرينه بنا ذاهب اولورلركه بعض عضوك تغذيسي غايت ضعيف و
باطل اولور و حياتي باقي اولور و عضو آخرك حياتي زائل اولور
تغذيسي باقي اولور بونك مثالنده علامه غشي [illegible] ايراد ايدر و بو
صورتلرده قوه غاذيه قوه حيوانيه متفرق اولوب بينهماده عموم و خصوص
من وجه اولديغي دلالت ايدر كه قوه حيوانيه قوه غاذيه يه مغاير بر
باشقه بر قوتدر و بونلردن قطع نظر اولنسه بيله ديرزكه قوه غاذيه قوه
حيوانيه نك عيني اولسه نبات دخي حس و حركته قابل اولوردي
پس ثابت اولديكه حيوانيه قوه نفسانيه يه و قوه طبيعيه يه مغاير
بر قوت موجود اولور و اول قوتك بر مزاج خاصي اولور اول قوتك
مزاجي نفسانيه و طبيعيه قوتلرك مزاجنه مغاير اولور پس اول قوت
قوه حيوانيه اولور [illegible] اروا حله حادث اولان قوت قوه حيوانيه
اولور بو تنزده صكره واقع اولان كلامده شراح اختلاف ايتمكله ترجمه [illegible]

مراد نه ايديكنه تصريح [illegible]
اولا المصنف عبارتي

اولا عبارتي بعينها نقل اولنوب ثانيا شراحك ويردكلري معاني على الاجمال بيان
اولنور عين عبارت بودر ثم ان الروح يقبل بها عند الفيلسوف ارسطاطاليس
المبدأ الاول والنفس الاولى التي ينبعث عنها سائر القوى بو تركيبك ظاهري
يقبل كلمه سنده اولان ضمير مرفوع [illegible] و بهاده باء سببيه ضمير مجرور [illegible]
عايد اولور المبدأ يقبلك مفعولي الاول صفتي والنفس الاولى عطف
تفسيري اولور حاصل معنى روح قوه حيوانيه سببيله مبدأ
اولى و نفس اولايي [illegible] قبول ايدر ديمك اولور
سائر شيخك كلامي ظاهري اوزره حمل ايدوب ذاهب اولورلركه ارواح
كثيفه سي قلبده تولد ايدر و جمله سنده قوه حيوانيه مزاج اولور و اول قوت
حسيله سائر قوالري قبول ايدر لكن شيخك ظاهر كلامي روح نفسدن
مقدم اولمق اقتضا ايتمكله ابو سهل المسيحي شيخك كلامي ظاهريندن
صرف ايدوب ديركه يقبلده مستتر اولان ضمير بدنه عايد اولور
بهاده اولان ضمير مجرور روحه عايد اولور مبدأ اولدن مراد قوه
حيوانيه اولور نفس اولادن مراد نفس ناطقه اولور حاصل
معنى بدن روح سببيله قوه حيوانيه يي قبول ايدر و بدن
[illegible] نفس ناطقه يي قبول ايدر ديمك اولور بو وجه اوزره معنى
منتظم و واقعه مطابق اولور بلا قرينه بو تمحلات ارتكاب [illegible]
شارح علامه توجيه وجه ايله توجيه ايدوب ديركه بهاده
اولان با لام اجليه معناسنده اولور باقي كلام ظاهري اوزره ابقا
اولنوب حاصل معنى روح نفس ناطقه يي قبول ايدر قوه حيوانيه
اجلنده زيرا قوه حيوانيه نك كمالي نفس ناطقه ايله اولور [illegible]

محصل کلام روح قلبیه قوت قبول ده دماغده مزاج قبول ایدوب التی مقارن اولمغله افعال نفسانیه اولاز روحلره صادر اولور منه

کمالنده اشتیاق اولمغله [illegible] کمالنه وسیله اولان نفس ناطقه یه تشوق
ایلدیکلندن ایچون ارواح نفس ناطقه یی قبول ایلدیکی اولور و بو معنایی — مستحسن کورر
علامه ترجیح ایدوب و ذکر اولنان روح حیوانی ایچون قبول ایلدیکی
نفس اول کمسنه درکه قوانک اقسام ثلثه سی جمیعا اندن منبعث
اولور لکن [illegible] تحقیق ور ایلدیکی اوزره جمیعا قوانک منبع
اولان نفس ناطقه یی روح حیوانی قبول ایلدیکی کبی اول قوانک
افعالی روح حیوانیدن صادر اولمز تکلم عند الاطبا روح نفسانیه — اندن
دماغده اولدیغی احساس صادر اولمز یعنی دماغده اولان روح باصره
رطوبات عینیه جلیدیه یه و روح ذائقه لسانه واصل اولورسه
اول زمان قوتلر فعلنه آشنالر و بعض روحلر برقسم دماغده — اولان روح دماغده
تجویفنده حاصل اولسه برمزاج قبول ایلرکه [illegible]
[illegible] کذلک کبدده و انثیینده حاصل اولان
روحلر دخی دماغده حاصل اولان ارواح کبی اول ایکی عضو
رئیسه برمزاج کسب ایدوب اول مزاج حسبیله ابتداء حدوثنده روح
محل ایلدیکی قوتک فعلنی ایستر اما اطبا قتنده دماغده ذکر اولنان
مزاجه استحاله ایلمدکجه قلبده تکون ایتمکله روح نفسانیه حس
قبول ایلمز یعنی دماغده مزاج استحاله ایدر اولورسه روح نفسانیه
قبول ایلر کذلک کبدده حاصل اولان روح کبدده مزاج استحاله
ایلمدکجه قوه طبیعیه یی قبول ایلمز لکن روحک قلبده ابتداء
روح ابتدا حدوثنده روح حیوانیه یی قبول ایلر زیرا روحک مزاج
اولیه روحه قلبیه ایکی عارض اولان مزاج قوه حیوانیه یی قبول [illegible]

کفایت

کفایت ایلر و کبد و دماغ کبی اجناس افعالدن هر برینی ایچون
اعضاء سائره ده بر نفس اخری اولور و اول اعضاده اولان
نفوسه ملایم مزاج آخر استحاله ایلدکجه ارواح اول اعضاده
اولان نفوس قبول ایلمز و اجناس افعالک مصدری اولمازلر
ذاهب اولدیغی کبی جمیعا اعضاده اولان نفوس واحد اولمازلر
و نفسانیه و حیوانیه قوالرینک مبادیسی نفس واحد اولماز زیرا
روحک و بو روحک کمالی اولان قوه حیوانیه نک قلبده اول حدوثنده
روحک مزاج اولی قوه حیوانیه مذکوره یی روحه قبولن افاده
ایدر لکن بالکز قوه حیوانیه مذکوره روحک سائر قوالرک قبولنه
باعث مستقل اولمز و فعللرینک صدورینه ارواح مصدر اولمشاء
اولماز مادامکه اول روحلره ذکر اولنان مزاج خاص حادث اولمیه
اطبا درلرکه بو قوه حیوانیه حیاتی مهیئه اولدیغی ایلر بیله اعضاء روح
لطیفه جوهرینده حرکتنه مبداء اولور و تسمیه و تسمی ایچون روحک
قبض و بسطنه مبداء اولور کان قوالر حیوانیه حیاته نسبت و قیاس
ایله انفعالی قبول ایلر و نفسک افعالنه و نبضه قیاس ایله
فعلی افاده ایدر و بو قوه حیوانیه قوه طبیعیه یه مشابهتی اولور
اینکیچونکه قوای طبیعیه دن فعلنک صدوری من غیر اراده اولدیغی
کبی کذلک قوه حیوانیه دخی فعلی من غیر اراده صادر اولور کذلک
قوای حیوانیه قوای نفسانیه یه دخی مشابه اولور اولوجهله کی
قوای نفسانیه نک افعالی مختلفه و متنوع اولدیغی کبی قوای حیوانیه نک
افعالی دخی متنوع و مختلف اولور زیرا اول قوت اعضا نبض قبض

وبسط ایدر و ایکی حرکت ایسه لرکه اول حرکتلر بر برینه متضاده
اولورلر زیرا اول ایکی حرکتدن بری مرکزدن محیطه صاعده اولور و حرکت
اخری محیطدن مرکزه هابطه اولور سؤال مقدر ذکر اولندیکی
اوزره قوهٔ حیوانیه بر وجهدن قوهٔ نفسانیه یه مشابه اولور مشابه اولور
و وجه اخردن قوهٔ حیوانیه یه بکزر لکن مشابهتدن قطع نظر
قوهٔ حیوانیه حقیقتده قوهٔ نفسانیه میدر یاخود قوهٔ طبیعیه میدر
یوخسه نوع ثالثمیدر جواب محقق حکما اولا نفسی ایکی قسمه تقسیم
ایدوب برینه نفس فلکیه و برینه نفس ارضیه دیرلر و نفس ارضیه یی
کمال جسم طبیعی آلی دیو تعریف ایدرلر و کمالدن هر قوت مبدأ اولمق
مراد ایدرلر پس قوهٔ نفسانیه دن مراد ذکر اولنان معنا جهتیله نفسه
منسوب قوت اولور ایسه قوهٔ نفسانیه بالجمله قوالره شامل
اولوب قوهٔ حیوانیه و قوهٔ طبیعیه قوهٔ نفسانیه نك انواعندن
اولور و مذهب حکما بو مذکور کبیدر و اگر نفس هی قوة تکون
مبداء ادراك و تحریك یصدر عن ادراك ما و ارادة ما دیو
تعریف اولنوب قوهٔ نفسانیه دخی اولا نفس بو معنا حمل اولنور ایسه
قوهٔ حیوانیه قوهٔ نفسانیه انواعندن اولماز زیرا قوهٔ حیوانیه ده
ادراك و اراده بولنماز و بو تقدیر اوزره اگر قوهٔ طبیعیه هی ما لا یصدر
عنها فعلها فی جسمها بادراك و ارادة دیو تفسیر و تعریف اولنور ایسه
حقا قوهٔ نفسانیه نك تعریفندن خارج اولان قوهٔ حیوانیه قوهٔ
طبیعیه ده داخل اولور و قوهٔ طبیعیه انواعندن اعلاسی اولور انلر ایچون که
قوهٔ طبیعیه نك سائر انواعنك فعلی غذا اده و بدنده اولور و قوهٔ حیوانیه نك

فعلی

ابد الله
فعلی ارواحده اولور ارواح شریف و عالی اولمغله متصرف فی
هو عالی اولور و اگر قوهٔ طبیعیه ما یتصرف فی امر الغذاء و احالته
سواء کان لبقاء شخص او لبقاء نوع دیو تعریف اولنور ایسه
قوهٔ حیوانیه قوهٔ نفسانیه دن خارج اولدیغی کبی قوهٔ طبیعیه دن
هو خارج اولوب قسم ثالث اولور غضب و خوف و بونلره
مشابه انفعالات نفسانیه نك مبدأی حواس خمس باطنه دن
حس مشترك و معانی جزئیه یی ادراك ایدن وهم و قوهٔ دراکه
یعنی قوهٔ متفکره اولور ایسه ده بونلر انفعالات نفسانیه اولمیوب
قوهٔ حیوانیه انفعالی اولوب اکثر ثبت اولنور و بو قوالك
تحقیقی بیانی و قوه واحده میدر یاخود فوق الواحد میدر حقیقتی
اوزره ذکر و تبیانی انواع علوم حکمیه دن علم طبیعیه مفوضدر
الفصل الخامس فی القوی النفسانیة المدرکة قوهٔ نفسانیه
جنس منابه سنده اولوب ایکی نوع قوته مشتمل اولور بری قوهٔ مدرکه
و آخری قوهٔ محرکه اولور قوهٔ مدرکه هو ایکی نوع قوته مشتمل اولوب
انلره جنس منابه سنده اولور اول ایکی نوعك بری حواس ظاهره و بری
هو حواس باطنه اولور و حواس ظاهره هو جنس منابه سنده اولوب
عند قوم تحتنده بش عدد نوع اولور و عند قوم آخر تحتنده سکز عدد
نوع اولور اگر بش خمسه اخذ ایدرسك اول خمسه قوة الابصار
قوة السمع قوة الشم قوة الذوق قوة اللمس اولور و اگر
حواس ظاهره سکزدر دیو ذاهب اولان قومك قولن اخذ ایدرسك
اول قول اوزره هو حواس ظاهره ذکر اولنان بشدر حاسه لکن

قوة اللمس اكثر بدنی مخالط اولان عصبلرده برقوتدر جمهور دخی ذاهب اولورلرکه بو قوة لمس قوة واحده اولور
اما محققیندن چوق کمسه لر ذاهب اولورلرکه قوة لمس درت قوتدر اول اسیر وارت ایله برودت
بینی فارق ثانیه سی رطوبت یبوست بینی فارق ثالثه سی خشونت ایله ملاست بینی فارق رابعه سی
لین وصلابت بینی فارق اولورلر وبعضلر دخی ثقل وخفت بینی فارق اولان قوتدر باشقه

قوت ایدیکنه ذاهب اولوب قوة لمس بش در دیرلر ومصنف دورت اولدیغنه ذاهب اولور ومذهبنی قانوندن اشعار ایدر لکن بو مثللو تغایر ایله قول متعدد اولسه بصر وذوق مثللو قوتلرده متعدد اولوب قوتلر ضبطدن خارج اولور دیو محققین طعن ایدر اول طعن دفع ودفعده دفع وطعن ابحاثی محلنده مفصلدر

لکن اکثر محصلین لمس قوتنی قوا رکتیره اولمغه رأی ایدرلر بلکه قوة لمسکی دورت قوت اولمسنه رأی ایدروب اول دورت لمس قوتلرینی هر بریني جنس آخر عدا ایدروب حواس ظاهره سکزدر دیرلر وعلی کلا المذهبین قوة لمسک سائر قوی ایله عضوده حسا بسده مشترک اولورلر مثلا لسانده ذوق ایله لمس مشترک اولور وعینده ابصار ایله لمس مشترک اولور وبو مذکورلرک تحقیقی فیلسوفه مفوضدر اما باطنه مدرکه اولان قوت یعنی قوة حیوانیه اولدی جنس کبر اولوب تحتنده بش قوتدر شمولی اولور ~~حواس خمس باطنه~~ اولا حس مشترک ~~...~~ وخیالدر اطباقتنده حس مشترک ایله خیال قوة واحده اولور و حکمادن اکثر محصلین قتنده حس مشترک وخیال باشقه باشقه قوتلردر حس مشترک اولقوتدرکه محسوساتک کلیسی اکه تادیه ایدروب اول قوت محسوساتک صورتلری منفعل اولور یعنی محسوساتک صورتی اول قوتده مرتسم ومنتقش اولور ومحسوسات انده مجتمعه اولور وخیال اول قوتدرکه اول قوت حس مشترکده مجتمعه اولان محسوساتی حفظ ایدر وحسدن غائب اولدقدنصکره اول محسوساتی امساک ایدر پس محسوساتی قابل اولان قوت حافظ اولوب محسوساتی امساک ایلین قوتدن مباین ومغایر اولور وبو بابده حق تحقیق فیلسوفه مفوضدر وهر برینک کیفیتلری اولورسه بو ایکی قوتک مسکن ومبدأ افعاللری دماغک بطن مقدم اولور وحواس باطنه نک ایکنجیسی بر قوتدرکه اطبا مفکره تسمیه ایدرلر ومحققون برکوره

متخیله

متخیله تسمیه ایدرلر وکرة اخری مفکره تسمیه ایدرلر اکر بو قوة مذکوره بی برنیم کلجک زمانده بیان ایلیه جکمز قوة وهیئة استعمال ایدر ایسه نا خود اولقوت بنفسها نهوض وقیام ایلیوب افعال معهوده مز ایشلر ایسه اکه متخیله تسمیه ایدرلر اکر اول قوتنده قوة نطقیه یعنی ذهن اقبال ایلیوب اول قوت نطقیه قوة ثانیه مذکوره یی قوة نطقیه نک اولقوتدن انتفاع ایلیه جکی محله صرف ایدر ایسه اکه مفکره تسمیه اولنور وبو قوت ایله قوت اولحالده فرق بودرکه قوة اولی ~~...~~ ~~حس مشترکده ... ~~ صور محسوساتی قابله اولور حس مشترکه اولدیغی کبی یاخود حس مشترکده مجتمعه اولان صورتی حافظ اولور خیال اولدیغی کبی وبو قوت خیالده مستودع اولان محسوساته ترکیبدن ناشی تصرف ایدر بعضکره حس مشترکده تادیه ایدرن صورتی شکلو صورتی استحضار ایدر ودفعة اخری حس مشترکده اولان صورتک مخالف ومباین اولان صورتلری استحضار ایدر انسان طائر وزمرددن جبل استحضار ایتدیکی کبی اما خیال حس مشترکدن هر نه اخذ ایلدی ایسه ماخوذ ومقبولنی استحضار ایلر بو قوتک یعنی متخیله ومتفکره نک مسکنی دماغک بطن اوسطی اولور ~~وحقیقتده~~ وبو قوت یعنی متخیله قوة اخرانک التی اولورکه فی الحقیقه ~~...~~ اولان اولقوت اخری اولور واول قوة اخرا ایسه وهمدر دیرلر وبو قوة وهم بر قوتدرکه حیوانده اولقوت حکم ایلرکه ذئب ایرو بعنه دریغی قور دیدیکلرجانوردن فرار اولنمق امر لازم اولور کذلک حیوانده اولقوت حکم ایلرکه اولا المحبوب وعلفه تعهد ایدن

Margin notes (right page): تعبیرده ... حسی اوله رق ... ; left page: حیوانیه ; ثانیه ; وتفصیله ; متخیله ; متفکره ...

کمسنه صدیق اولور یعنی دوست اولور اندن حرب وفرار اولنماز و
بو ذکر اولنان خصوصلرده حاکم قوه وهم اولدیغنه بو وجهله استدلال
اولنور که ذکر اولنان حکم قوه نطقیه سببیندن وطریقندن اولماز زیرا بعض
عقلا اولماز وعداوت ومحبت محسوساتدن اولمغله حیوانده عداوت
ومحبت حواس ظاهره ایله احساس ایلمزدی پس ثابت اولورکه بو وجهله
حاکم لامحاله عقل وحواس ظاهره یه مغایر قوه اخری اولور واول قوت
آخر حیوانده عداوت ومحبتی ادراک ایدر زیرا حیوانده هر نه قدر ادراک
نطقی وعقلی اولماز ایسه غیر نطقی اولان بر نوع ادراک اولور وچوق احکامده
انسان دخی بو قوتی استعمال ایلر انسان اول قوتی استعمال ایله
حیوان غیر ناطق مجراسنده جریان ایلر وبو قوه وهم خیاله مغایر
اولور زیرا خیال محسوساتی حس مشترکده حفظ ایدوب ثابت قیلار
وقوه وهم محسوساته اولان غیر محسوس معانی یه [illegible] حکم
ایلر کذلک قوه وهم مفکره ومتخیله یه دخی مغایر اولور زیرا مفکره
ومتخیله [illegible] حکم ایلماز اما بو قوتک افعالنده حکم تام تابع اولور
بلکه بو قوتک فعلی انجق حکم تام اولور ومتخیله نک افعالی محسوساتی
ترکیب اولور وقوه وهمک فعلی محسوسده خارج غیر محسوس معانی نه
[illegible] حکم اولور نتکم حیوانده اولان حس بعینه حس
مشترکده محسوساتک صورتلرینه حاکم اولدیغی کبی کذلک حیوانده
قوه وهم دخی او صورتلرده قوه وهم نادر ایدن صورتلرک معانیلرینه
حاکم اولور انیکیچونکه او معانی حسه نادر ایلمیوب انجق قوه وهم
نادر ایلر وبعض ناس بو قوه وهمه مجاز ارتکاب ایدوب تخیل تسمیه

ادراک

افعالنده حکم تابع

ایدر

ایدر اولکسه انجون تسمیه مذکوره سنده باس اولماز زیرا تسمیه ده منازعه
واصطلاحده مشاحه اولماز بلکه تسمیه ایدیجی کمسنه یه واجب اولان
حضاس معلوم ومتشابه لرینه ممتاز اولان اسمله ایله تسمیه [illegible]
ایلمکدر وبو قوه وهمه طبیب اولان تعرض ایلمز انیکیچونکه بو
قوه وهمک افعالنده مضرتلری بو قوتک اول قوه اخرالرک مضرتنه
تابعدر قوه خیال وقوه تخیل یعنی متخیله کبی وبعیده ذکر ایده جکمز قوای
مضرتنه تابعدر اول قوه حافظه طبیب انجق اول قوایه تعرض
ایلرکه آنک افعالنده مضرت اوله واول مرض اوله واول مرض
اولان مضرت بلا واسطه قوتک فعلندن حادث اوله
اما اول قوتکه انک مضرتی بالذات اول قوتک فعلنه لاحق اولمیه
بلکه اول مضرت بالذات قوه اخرانک فعلنه لاحق [illegible] اولوب
کندو فعلنه عروض بالواسطه اوله اول مرض قوه اخرادن ناشی اولان
سوء مزاجدن حادث اولدیغنی تعرف ایدوب بیلمک طبیبه کفایت ایدر
باقی قوتی بیلمک طبیبه واجب اولماز زیرا طبیبه واجب اولان معرفت
اول معرفتدرکه تدارک علاج [illegible] ویاخود مرضدن حفظ وصیانت اول
معرفته توقف ایلیه بو توقف ایسه انجق بالذات فعلنده مضرت مذکوره
اولان قواره اولور بالعرض فعلنده مضرت اولان قواره اولماز
حواس باطنه نک وجنجیسی قوه حافظه در که اکا قوه مذکره دخی درلر
عند الاطبا باطنه اولان حواس بو ذکر اولنان اوج عدد حاسه یه منحصردر
اولا اوج عدد حاسه حس مشترک ومتخیله که اکا مفکره دخی درلر اکا
وحافظه درلکن حکما قتنده مشهور اولان [illegible] حواس باطنه بشدر

مضرت سوء مزاج وفساد ترکیبدر

حس مشترک وخیال ومتخیله و وهم وحافظه قوتلریدر لکن
حکمادن بعضلر متخیله ایله وهم قوه واحده عد ایدوب باطنه
اولان حواس دورت عدد حاسه در دیرلر اول اختلافه اشارت
ایچون صاحب قانون والثالثة مما یذکره الاطباء وهی الخامسة
او الرابعة عند التحقیق دیو بیورمشلر و بو قوه حافظه محسوساتده
اولوب قوه وهمیه نک درک ایدن معانی جزئیه لرک خزانه سی اولور بو قوتک
موضعی دماغک اوچ بطننده بطن مؤخر اولور و بو مقامده بر محل
واردرکه انده نظر حکم وبحث وتفتیش اولنمق لایق اولور بو محله
اشبو حافظه قوه سنده ایکی منفعت واردر منفعت اولی بودرکه
ذکر اولنان معانی جزئیه لره اول قوت خزانه وحرز اولوب حفظ
ایلر ومنفعت ثانیه بودرکه وهمک حجز ونا تننده غائب عن الحفظ
اولان معانی جزئیه لر استرجاع واسترداد ایلر پس بو ایکی
منفعتک فاعلی قوه واحده اولوب اول قوت واحده یه منفعت
اولایه افاده سی ایچون حافظه ومنفعت ثانیه یه فاعل ومفید
اولدیغی ایچون مذکره تسمیه اولنمق احتمالی اولدیغی کبی اول
ایکی منفعتک فاعلی باشقه باشقه قوتلر اولمق احتمالی جوازدر
بو تفحص وحقیقه توصل فیلسوفه لازم اولور طبیبه بو بابده تحقیق
نه وجهله ایدیکنه وقوف ایجاب اولنمز زیرا اول ایکی منفعتک فاعلی
باشقه باشقه قوتلر [illegible] ولسه اول ایکی قوتلرک موضعی اولان دماغک
بطن مؤخر محل واحد اولور ولا محاله [illegible] محلنه عارض اولوب
اولوجهله اول ایکی قوتلره بر بیننده اصابت ایلین آفات آخر قوتلرک آفاتنه مجانس

اولمغله

مجا اولمغله تربیه ومعالجه ده متحد اولوب ذکر اولنان ایکی احتمالدن برینی تعیین
اولنمغه طبیبه منفعت اولمز قوای نفسانیه دن بو ذکر اولنان قوتلر
ماعدا [illegible] نفس مدرکه قوه ناطقه انسانیه در طبیبک نظر طریق الاولی
ساقط اولور طبیبک نظر انجق اوچ عدد قوته مقصور اولور که اول قوتلر حس مشترک ومتفکره وحافظه در

الفصل السادس فی القوی النفسانیة المحرکة

نفسانیه قوالردن
قوه محرکه اولقوتدرکه اول قوت وترلری تشنیج وترخیه ایدر واول سببدن
اعضا ومفاصل حرکت ایدر بو طریق ایله که عضله دن نابت اولان وتر
عضله نک انبساطی ایله منبسط اولوب اول عضوی منبسط اولور یعنی اول عضو
[illegible] آچیلور وعضله تشنج وتقلص ایله اول عضله نک وتری تشنج
وتثنی ایدوب بوکولور وعضوی منقبض اولور وبو قوتک منفذی
ومحلی عضله یه متصل اولان عصبه اولور وبو قوه [illegible] محرکه جنس
واحددر لکن مبادی حرکاتک تنوعی حسیله اول جنس واحدک تجزیه
انواع اولور ومبادی حرکات عضلاندرکه هر برنده بر نوع طبیعت اولور
اول نوع طبیعت عضله نک اخراده موجود اولماز وبو قوه محرکه اجماع موجب
اولان وهم قوتلرک حکمیه تابع اولور فن اولک سته تعالیمندن
تعلیم سادس بر جمله وبر فصل اوزره ترتیب اولنمشیدی جمله مذکوره نک
فصولی بو مقامده منتهی اولوب مصنف تعلیم مذکورک فصلنه
شروع ایدوب دیدی

الفصل الاخیر فی الافعال

بیلدیرزکه افعال
یعنی افعال ایکی قسمدر بر قسمی افعال مفرده در اول فعل مفرد بر قوت
ایله تمام اولور مثلا هضم کبی وایکنجی قسم ایکی [illegible] قوت ایله تمام اولور
شهوت طعام کبی زیرا شهوت طعام ایکی قوت ایله تمام اولور بری قوه جاذبه

طبیعیه وقوۀ اخری فم معده ده اولان قوۀ حساسه در شهوة
طعام بو ایکی قوتک فعلی ایله تمام اولوب ایکی فعلدن مرکب اولور اما جاذبه نک
فعلی بودر که اولقوت که عضوده اولان لیف طاولی تحریک ایدوب لیفلرک
فعل جذبی اولقوت تقاضا ایدر ورطوبا بدندن حاضر اولانی امتصاص ایدر یعنی
مص ایدوب صورر واما قوۀ حساسه نک اخلاط فصلنده تفصیلا قصه سی
مرور ایدرن شهوته تنبیه ایدیجی سوداننک فم معده یه لذعندن حادث
احساس
اولان انفعالی حس ایلر وبو شهوة طعامده جاذبه نک فعلی کفایت
ایلیوب قوه حاسه فعلنه حاجت اولدیغنک دلیلی بودر که اول
قوه حسیه آفت اصابت ایلسه جوع شمیه اولنان معنی باطل اولور
وهرنه قدر بدن غذایه محتاج اولسه بینه شهوت طعام موجود اولماز
بوغیکن
وحو وقوه جاذبه ده آفت ایکن مجرد قوه حاسه ده آفت
اولمغله شهوت باطل اولمق دلالت ایدر که شهوت ایکی قوتک فعلی ایله
تمام اولور شهوت طعام که ازدراددن ایکی قوت ایله حاصل اولور
اول ایکی قوتک بری جاذبه طبیعیه وقوۀ اخری جاذبۀ ارادیه در قوۀ
دو مرتبه
اولانک فعلی فم معده ده اولان لیف طاول ایله تمام اولور و قوت ثانیه
نک فعلی ازدراد وابتلاع ایچون مخلوق اولان عضلات لیفی ایله تمام اولور
هر قچن بو ایکی قوتک برینه آفت اصابت ایلسه ازدراد وابتلاع عسرتلو
بزده
اولور حتی مشاهده ومعاینه ایدرسکه قچن شهوة صادقه موجود اولسه
اشتها ایلدیکمز نسنه یی ابتلاع بیزیم اوزریمزه عسرتلو اولور ویکلرینه
کیبلواولان بنر برنسنه دن تنفر ایلدیکدن صکره اولنسنه ابتلاع
ایدوب قوة جاذبه شهوانیه نفرت
ایلمک ارادیه نك او زره عسرتلو اولور شهوة وازدراد ایکی قوت ایله
قوه

تمام اولور اول ایکی قوتک بری غذانک منفصل اولدیغی عضوک قوۀ دافعه سی
وقوۀ اخری غذانک متوجه اولدیغی عضوک قوت جاذبه اولور سبیلیندن یعنی
دبردن وفرجدن ثفلک ومائیتک خروجی ذکر اولنان دافعه جاذبه
ودافعه قوتلر ایله اولور وبعضا اولورکه فعلک مبداکی ایکی قوت
اولور بری قوۀ نفسانیه وبری قوۀ طبیعیه اولور وبعضا حق
اولورکه فعلک سببی بر قوت وبر کیفیت اولور ماده یی عضوه
انصبابدن مانع اولان تبریدکبی زیرا تبرید برودت برکیفیتدرکه
عضوه انصباب صدد نده اولان ماده یی انصبابدن منع ایدر
قوۀ دافعه نك حقا ومتنه معین اولوب دفع ایدرلر وکیفیت
بارده مادۀ فاسده یی بالذات ایکی سبب ایله منع ایدر سبب
برودتک تضییق اولور
اول ماده برودتک ماده یی تغلیظدر وسبب ثانی مسامی
تضییق ایدیکیدر وا وجهی بر وجه دخی وادرکه کیفیت بارده
اولوجهله ماده یی بالعرض دفع ایدر زیرا کیفیت بارده ماده یی
جاذب اولان حرارتی اطفا ایدوب عضوندر روح حرارتی سویله سیلی
اولوب
جذب باطل ماده نك انصبابی ضعیف اولور وکیفیت جاذبه
بو وجوهلرک خلافی ایله اولور یعنی حرارت ایله وماده نك ترقیق ومسامك
تفتیحی ایله اولور وخلانک حتی جاذبه اولدیغی مرور ایتمیشدر لکن حرارت وحرکت
اضطراری خلا اولا لطیفی جذب ایدر بعده کثیفی جذب ایدر
اما طبیعی اولان قوۀ جاذبه اوفق واللیقی جذب ایدر یاخود جنسنک طبعنه
الکثف اولان
طبیعیه جذبنه خاص اولان نسنه یی جذب ایدر بعضکره اوفق
واخص اولمغله لطیفی جذب ایتمیوب اکثفی جذب ایدر الله اعلم
طالک جاذبه سی کثیف وحرارتک
جاذبه سی لطیف جذب
ایدر

الفن الثاني من الكتاب الاول في ذكر الامراض والاسباب والاعراض يشتمل على ثلثة تعاليم التعليم الاول في ذكر الامراض وهو ثمانية فصول الفصل الاول في بيان السبب والمرض والعرض

بيز دير زكه علم طبده سبب اول امره ديرلركه اول امر اولا حادث وحاصل اولوب بدن انسانك احوال ثلثه‌سندن بريلك حدوثنه ويا خود ثباتنه ايجاب ايليه بدنك احوال ثلثه‌سى صحت ومرض وبينهما ماده اولان حالة ثالثه‌در مرض بدن انسانده غير طبيعى بر هيئتدر كه افعالده يعنى افعال طبيعيه‌ده اول هيئتدن ناشى آفت اولمق وجوب اولى ايله واجب اولور (بالذات) واول هيئت غير طبيعيه ايكى قسمدر قسم اول مزاج غير طبيعيدر وقسم ثانى تركيب غير طبيعيدر عرض اول امره ديرلركه اول امر ذكر اولنان هيئته تابع اوله هيئة مذكوره غير طبيعى اولديغى كبى تابع هو غير طبيعى اولور طبيعى يه مضاد اولسون قولنج مرضنه عارض اولان وجع كبى وكرك ايسه غير مضاد اولسون ذات الريه (كرك ايسه تابع) مرضنه عارض اولان ايكى خدلرك ويا قلرك افراط اوزره حمرتى كبى واندرك امثله لرندن سببك مثالى تعفن اولور يعنى حمايه تعفن سبب اولور ومرضك مثالى حمادر وعرضك مثالى عطش وصداعدر بو ذكر اولنان امثله آفتك جميع بدنه عارض اولديغى صورتنه نظر ايله اولور اما عضو واحده مخصوص صورتده مثلهلرندن سببك مثالى عينه منحدر اولان اوعيه نك ومجرالرك مواد ايله امتلاسى وطولو اولماسى اولور ومرضك مثالى طبقات عينندن طبقه عنبيه‌ده اولان سده اولور

وبو

بو مرض تركيبه حادث بر مرض الكبد رنتكيم مرض سابق وبو مرض امراض تركيبدن بر مرض الكبد يعنى عضو مركبده تركيبه عارض بر مرض موذدر مرضدر نتكيم مرض سابق مزاجه حادث بر مرض اولديغى كبى واول مرض عينك عرضنه مثال ابصارلك فقدانى يعنى مرئياتى عدم رؤيتدر ومسلوكه كوره اوج امثله دن سببك مثالى حتى تلو نزله اولور ومرضك مثالى ريه ده يعنى آق جكرده اولان قرحه اولور وعرضك مثالى ايكى جنبلرك قزل اولماسى واظفارك يعنى طرنقلرك انجذابى وجكمسيدر عرض ايله دليل ذاتا بر اولوب اعتبارا متغاير اولورلر زيرا عرضيه تابع اولان امره (…) ذاتى اعتبار ايله ويا خود مرض لهستم متبوعنه قياس ايله عرض تسميه اولنور اما طبيب اول امر تابعى مطالعه ايدوب اندن ماهية مرض معرفته طبيبك سلوكى اعتبار ايله دليل تسميه اولنور وبعض كره مرض مراض اخره سبب اولور قولنج كبى زيرا قولنجك كندوسى مرضدر وبعضا اول مرض قولنج غشى مرضنه وفالج مرضنه وصرع مرضنه سبب اولور وبلكه بعض كره بر مرضك عرضى مرض اخره سبب اولور قولنجك عرضى اولان وجع شديد غشيه وبينه وجع شديد عضو متوجع تقرحنه سبب اولديغى كبى ووجع شديدك قرحة مذكوره يه سبب اولماسى انيكيجون در كه وارد وجع ماده يى عضو متوجعه جذب ايدر وعضو اولماده نك جذوبنه دافعه سنده وجعه بناء ضعف اولمغله دفع ايدن مسبوب قبولنه تمكل اولمغله عضو متورم ومتقرح اولور وبعض كره عرضك كندوسى مرض اولور وبعض كره بر شيء واحد

كندو ذاتنده مرض و قبلنه اعتبار ایله عرض و بعضنه نظر ایله
سبب اولور سل مرضنده اولان حمی کبی زیرا اول حما ذاتنه نظر ایله
مرض و قبلنده اولان قرحه ریه یه نظر ایله عرض و ضعف عروقه
سبب اولور و مثال آخر دخی حمادن حادث اولان صداع مستحکم
زیرا اول صداع مستحکم ذاتنده مرض قبلنه نظر ایله عرض و اول
صداع برسام و یاخود سرسام مرضنه سبب اولور الله اعلم

الفصل الثالث فی اقسام احوال البدن واجناس الامراض

بدن انسانک جالینوس قتنده اوج حالی وار در حال اولی
صحتدر صحت بر هیئتدر که بدن انسان مزاجنده و ترکیبنده
بر حالت اوزره اولور که اول حالتدن ایچون انسانک قوا طبیعیه لرندن
قوار طبیعیه لرینک افعالی صحیحه و سلیمه صادر اولور
وحال ثانیه مرضدر مرض بدن انسانده بر هیئتدر که هیئت صحته
مضاده اولور و حال ثالثه صحت ایله مرض آراسنده بر حال آخر در
و اول حالی جالینوس رأی و اثبات ایدر انیکیچونکه صحة و مرضنه کمال و افعاله
اعتبار ایلر اول ابدانکه صحیح اولوب لکن صحتنک کمالی اولمسه
مشایخک ابدانی مثللو و یاخود اول ابدان مریض اولوب مرضنده
صحتیه تحول ایدوب مرضنک کمالی زائل اولمسه ناقه مثللو جالینوس
بو مثللو ابدانی حالت ثالثه اعتبار ایدر اول ابدان صحیح دکلدر و مریض
دخی دکلدر بلکه بینهما متوسط بر حالده اولور کذلک بدن واحد وقت
واحدده هم صحیح و هم مریض اولمسه اولدخی جالینوس قتنده حالت ثالثه
اوزره در و وقت برده واحدک صحیح و مریض اولماسی وجوه له تصور
واحدده

اولنور

اولنور وجه اول بودن واحدده اولان عضولرک بری مریض و گیکی
اولنور و برغیری عضو صحیح اولنور وجه ثانی بدن واحدده عضو واحدده
اولان کیفیتلرک صحت و اعتدالی و ترکیبلری مریض اولنور و یا اول
اولنور و ترکیب مریض اولنور زیرا ترکیب و مزاج ایکی
جنس کبی بربرینه متباعدلردر ، اولنور وجه اول ایکی عضوه
نظر ایله اولان صحت و مرضک اجتماعیدر گوزلر گورمیوب
اعضای سائره صحیحه اولان شخص کبی وجه ثانی عضو واحدده ایکی
متباعد جنسلرده صحت و مرضک اجتماعیدر بر عضو واحدک مزاجی
صحیح اولوب ترکیبی مریض اولان شخص کبی وجه ثالث عضو واحدده
متقارب ایکی جنسده صحت و مرضک اجتماعیدر عضو واحد شکلده صحیح و وضعده
و مقدارده مریض اولمق کبی ایکی کیفیت منفعله ده یعنی رطوبت و یبوستده
صحیح اولوب ایکی کیفیت فاعله ده مریض اولمق کبی وجه رابع شخص
واحدده صحت و مرض ایکی فصل و وقت حسبیله صحت و مرضک
اجتماعیدر شخص واحدک فصل شتاده صحیح اولوب و ایام صیفده
مریض اولماسی کبی امراض قسمتی اولنده ایکی قسمه منقسم اولور
قسم اول مفرد و قسم ثانی مرکب اولور و امراض مفرده دن بر نوع امراض
مزاج و نوع آخر امراض ترکیب اولور کلیلرک وقت و زمانده بونکر
بیان ایلرز و مرض مرکب ایکی مرض و یاخود ایکیدن زیاده
امراض مجتمعلر اولور اول مجتمع اولان مرضلرک مجموعندن بر مرض آخر حادث
و حاصل اوله بیز اول امراض مفرده ایله بداء ایلرز و بیان ایدرز که امراض
مفرده نک اجناسی اوج اولور جنس اول اعضاء متشابهه الاجزاده

امراض مفرده دن بر نوعدر واردر
نعم فی انفعال ... مصنف
...
اولور و ایکی مذکور اولان
نوعلرک هر بر بینه مخصوص
اولور بو معنی سائر قرنیا
متضح و اشکار اولور

منسوب اولان امراضدر و اول جنس اول اصنافی مشتمل اولور و اول
جنس اول اعضاء متشابهه یه نسبت اولدیغی ایچوندر که جنس اول اولان
امراض اولا و بالذات متشابه الاجزا اولان اعضایه عارضدر اولوب بعض
اعضاء متشابهه حسیله و واسطه سیله اعضاء مرکبه یه عارض اولور
و ممکن اولور که اعضاء مرکبه هر جزء متشابهه سوء مزاج عارض
اولوب اعضاء مرکبه بالجمله معتدل المزاج اوله اما بونک عکسی تصور
ممکن اولمز مثلا بیردن جزء متشابه اولان عصبه سوء مزاج حار
اصابت ایلسه ممکن اولور که عضو آلی و مرکب اولان ید لک مزاجی
صحیح اوله انیکچون که بیرده عصبک اعتدالدن زائد حرارتی بیرده
اولان [struck through] تعدیل ایلیوب مجموع مرکب
یعنی یدک کندو سن صحیح و باکلیه عصبه سوء مزاج حار او ... اما
یدک کندو ... و مجموع مرکبده سوء مزاج حار اولوب عصبه و بخود
یرده اولان اجزاء متشابهه سائره ده سوء مزاج حار اولمق متصور
اولمز بو معنی شاهد و برهاندر اول که سوء مزاج اولا اعضاء متشابهة
الاجزایه عارض اولوب بالواسطه اعضاء مرکبه یه عارض اولور
و امراض مفرده اجناسندن جنس ثانی امراض آلیه در یعنی امراض ترکیبیدر
عضو آلی اول عضودر که بر جزء متشابه اولان اجزادن مرکب اولور
مثلا عین رطوبتلر و عصب و غشادن و سائر اجزادن مرکب اولور ... امراض عین اولکه
تشریح عینده بیان اولندی محلنده بیان اولنان اجزادن مرکبدر بو
جنس ثانی مرکبه عارض اولور و بو اعضالره آلیه تسمیه اولندیغی انیکچوندر که
افعالده بو مثللو اعضا آلات اولور و امراض مفرده نک جنس ثالثی

اول امراضدر که اولا و بالذات اعضاء متشابهه یه عارض اولدیغی کبی کذلک
اولا و بالذات اعضاء آلیه یه دخی عارض اولمق متصور اولور و بالذات اعضاء
متشابهه آلیه یه عروضندن دلالت ایدر اول ... بالکلیه ترکیبه عارض
اولور ... و مرضک بو جنسنه تفرق اتصال تسمیه اولنور و انحلال فرد
تسمیه اولنور و بو تفرق اتصال متشابهة الاجزاء اعضایه عارض اولوب
بالکلیه ترکیبه عارض اولور مفاصله عارض اولدیغی کبی و بعض کره عصبه
و عظمه و عروقه یعنی طمره عارض اولور طمر یارلیور ترکیب عضوده خلل اولمز
و بالجمله بو امراض مفرده اوچ جنسدن عبارت اولور جنس اول اول امراضدر که سوء
مزاجه تابع اولور و جنس ثانی ترکیب اعضایه ... تابع اولور و جنس
ثالث تفرق اتصاله تابع اولور و هر بر مرض بو اوچ جنسک برینه تابع اولور
و بو جنسلرک برینه نسبت اولنور سوء مزاج امراض معروفه و مشهوره در
و اجناس اوندن الثر اولور و انلرک ذکری مرور ایلدی الفصل الثالث

فی امراض الترکیب

امراض ترکیبیه دخی دورت جنسه منحصره اولور
جنس اول امراض خلقت و جنس ثانی امراض مقدار و جنس ثالث
امراض عدد و جنس رابع امراض وضعدر امراض خلقت دخی دورت
جنسه منحصر اولور امراض خلقتده جنس اول مجرای طبیعیسنده شکلک
تغیر ایدوب اول تغیر فعله آفت احداث ایلکدر مستقیم و دوغری ...
اولان عضوک اعوجاجی و اکری اولمسی ... و مستقیم اعوجاجی کبی
و مستدیر اولان عضوک تربیع کبی یعنی دکرواو لان عضوک دورت
کوشه او لمسی کبی و مربع اولان عضوک مستدیر لمسی کبی
و بو قسمدن ایکیدر دنر ... سک تسفطح اکر او تسفطح فعله ضرر اصابت

ايدراسيه راس سقط اول باشده ديرلر اول باشك قدام وخلفنده اولان شئونك ويوحولرك برو ياخود ايكيسي معا موجود اولمسيه دماغك بطوني راس سقطه تضيق ايدوب بطارلمغله دماغه ودماغده ثابت اولان اعصابه وافعالرينه مضرتي اولور كذلك بو قسم اخير دندر معده نك شكل طبيعيسي استداره ايكن زيرا معده نك شكل طبيعيسي صلبلي ولي وتعقيب ايدن طرفلك طرفي ولي وتعقيب ايدن طرفي مفرطح اولمقدر وكذلك قسم اخير دندر حدقه ده قرطحه نك اولماسي قرطحه عرفا اين معناسنه در بقال راس مفرطح اي عريض وحدقه عينك سواد اعظميدر علامه قرشيه نقل ايلدكي صواب اولان قرطحه الحدقه ديمكدر قرطحه الجليديه ديمكدر بو وجهله تعريفلري بودر زيرا حدقه نك مرض ايله انستداسي زائل اولماسي جذام مرضنده خلقيه طوتيده قرطحه سي زائل اولور سببي تداير اولور وامراض خلقيه جنسنك تيسير امراض مجاديده امراض مجاديدر صنفدر صنف اول مجراده تحتوي كيكلوب طبيعتنه زياده واسع اولمقدر عينده انتشار بعض عينده اولان ثقبه نك عنبيه نك انساع وكيكش اولماسي ايكي وده سبل كبي سبل امراض عينيه دن ردر ضيق عينيه اولان عروقك انساعيدن حادث علامه دركه اطبا سبلي تحقيق ايدوب هر برلي بر انبا عابر ردر لو تعريف ايله تعريف ايدرلر شيخ رئيس جلالتي قدري ظاهر ايكن اولدر تحقيق ايده مشدر ودو صنف اولديك برمثالي دوالي ذوالبدر دوالي انقله اولان عروقك انساعيدر صنف ثاني مجرانك تضييقيدر بر حدقه نك ضيق اولماسي كبي وتنفس منفذلرينك ضيق اولماسي كبي ومرينك ضيق اولماسي كبي وصنف ثالث مجرانك انسدادي كبي اعتلام اولور سكته مرضنده بطون دماغك انسدادي كبي اولور نقبه عنبيه نك

انسدادي وكبدده اولان عروقلرك وغيريلرك انسدادي كبي امراض خلقت اجناسنده اوچنجي جنس اوعيه وتجاويف امراضيدر اولدخي دورت صنف اوزره در صنف اول وعائك كبير اولوب تجاوينفك كيكش اولماسيدر خصيه لرك كيسه بوينك اولماسي كبي صنف ثاني وعائك صغير اولوب تجويفك طار اولماسيدر معده نك ضيق اولماسي كبي بطون دماغك ضيق اولماسي كبي وصنف ثالث وعائك ممتلي ومنسد اولماسي ايله اولور سكته مرضنده دماغك منسد اولماسي كبي وصنف رابع استفراغ حبيله وعائك خالي وبوش اولماسيدر مرض شديد مهلكي ولن شديد مهلكه قتنده تجاويف قلبك خالي وبوش اولماسي كبي امراض خلقت اجناسنك دوردنجي جنسي اعضانك صفايح وسطوحي امراضيدر انلك صنف واحدي سطحك طبيعي خشونت اوزره اولمق ايكن املس اولمقدر معده وامعاء سطحلرينك املس اولماسي كبي زيرا اول عضولرك طبيعي سطح باطنلري خشونت اوزره اولمقدر وصنف اخري هيئته طبيعيه سي ملاست ايكن خشونت اوزره اولمقدر قصبه ريه نك سطح باطني كبي قصبه ريه نك هيئت طبيعيه سي سطح باطنده ملاست اوزره اولماسيدر فجن سطح باطنده خشونت اولسه افعالنه مضر اولوب مرض حاصل اولور وامراض تركيبك دورت جنسي نك ايكنجيسي امراض مقداردر اولدخي ايكي صنفدر صنف اول امراض دركه اول مرضده عضوك مقداري زياده اولور اول زياده بعضا زياده طبيعيه اولور حتي شاغيدكي زياده طبيعيه اولدركه اول زائد اولان عضوك عضو طبيعيده نظيري اولوب لكن مقداري زياده اولور ايكي عددن زائد اولان ياخود طولي زياده اولدركه اسنان مذكوره نك برنك طولي طول طبيعيدن زياده اولان سكبل وبعض كره زائد اولان طبيعي اولمز اول مرض عضوك مقداري زياده

اولمغله حادث اولور داء فیل کبی عظم قضیبك یعنی ذکرك زیاده بویك اولماسی کبی
وقضیبك بوی اولماسنه فرسیموس درلر وبعض نسخه‌ده فریاسیموس واقع اولمشدر
ودخی نیقوماخس نامنده بر رجله عارض اولان سمن وعظم کبی که اول رجلك بالجمله
سمن وعظمی عارض اولوب حرکتنه قادر دکلیدی وصنف ثانی مقدارك نقصانی
اولماسیله اولور لسان وحدقه یعنی کوز ببکنك ضموری وکوچکلکی اولماسی کبی وهم
ذبول کبی یعنی مشایخك وللختیار اولانلرك صغیر اولوب اعصابی وحجمی کوچلکی
اولمق کبی واما امراض ترکیبك اوچنجی جنسی امراض عدددر امراض عددك
برصنفی عددك زیاده اولماسیدر اول زیاده یا زیاده طبیعیه اولور
سن نغاغیه کبی بو مقامده سن شاغیه دن مراد اوتوز ایکیدن زیاده اولان
سن اولور اسنان طبیعیه اوتوز ایکیدن زیاده اولماز زیاده شاغیه در
یعنی طبیعتدن خارجدر و بو زیاده یه طبیعیه دیرلر انکچون که اول زائد
اولان عضونك جوهری عضو طبیعی جوهری بر
زیاده اولورایسه و اصبع زائده دخی سن شاغیه کبیدر یا زیاده اول زیاده غیر
طبیعی اولور سلعه وحصات کبی زیرا سلعه یعنی اور وحصات بر مرضدر که
زیاده دن حاصل اولور وجوهر عضو طبیعی کبی دکلدر بکر مز واما امراض
عددك صنف آخری عددك نقصانی اولماسیله حاصل اولور کرك اینسه اول نقصان
طبیعیده نقصان اولسون بلا اصبع مخلوق اولان شخصده اولان مرض کبی و کرك اول
نقصان صکره دن عارض اولسون اصبع قطع اولنان شخصده کبی امراض ترکیبك
دوردنجی جنسی امراض وضعدر جالینوس قتنده وضع ایکی شیئی اقتضا ایدر
برنی موضع و آخر مشارکتدر یعنی وضع عضوك اقسامی اولان مقولاتك
بریدر که ماهیتی بودر وضع بر هیئتدر که او هیئت جسم ایچون حاصل اولور اول

ولاد صینه برطانه متصلا تبلو قوبرق اولوب حرکت ایلمز وسرعت ایله منکس اولور و اوقور بغوی قیر لمکسیله
اولور کسه اولور حترا اولکسه زمنقوب کرسیلر اتحاد ... قور بغل انکسا
احترا انکارك رشا ملرك برنده موتنه قریب بوتیوز کبی سنه ظهور ایلیجکی حکایه ایدرلر بومقاله
اولان طویل الذیل الحادث علامه تنه شرحنده مسطور در

او اجسامك اجزاسنك بعضیسنك بعضیسنه نسبتی سببیله پس اول شیئك
موضعی اولور و اجزالرك نسبتی مشارکت اولور اما امراض موضع دورتدر
و بعض نسخه‌ده فاما امراض الوضع اربعة واقع اولمشدر بو نسخه خطادر
زیرا وضعك موضعه ومشارکته شمولی وارد و موضعك امراضی
دورتدر ومشارکتك امراضی ایکیدر و بالجمله امراض ستة امراض
وضع اولمغله امراض اربعه دیمك خطا اولور شارح علامه
بو وجهله بو محلی تحقیق بیوردیلر امراض موضعك دورت قسمندن
اول کسر عضوك مفصلندن انخلاع یعنی مفصلك ایکی عظمنده اولان
زائده حفرندن خروج تام ایله خروجیدر بونك آدینه انخلاع دیرلر
و ایکنجی قسم زائده نك حفره سندن تا تمام زوال ایله زائل اولماسیدر
بو قسم ثانی یه زوال تسمیه اولنور و بعضلر وثی دخی تسمیه ایدرلر
فتق معوی دخی بو قسم ثانیدندر زیرا بو مرضده مرئطا تسمیه اولنان
مجری یعنی خصیه کیسه سنك فم رطوبت حسبیله توسع ایدوب
کیکیشر و فوقنده اولان معا و یاخود ثرب و یاخود مراق کیسه
نزول ایدوب مرض فتق حادث اولور پس اول نازل اولان عضو
محلندن تا تمام زوال ایله زائل اولمغله قسم ثانی اولور فتقك
اقسام سائره سی یعنی کیسه رطوبتك نزول ایله انحلال فرد
اقسامندن اولماز زیرا رطوبت اعضاء بدندن دکلدر که ذکر اولنان
امراض موضع اقسامنك تعریفلری انکه صادق اوله و امراض موضعك
اوچنجی قسمی زائده حفره سندن قطعا زائل اولمیوب عضو حرکت ایدر
لکن اول حرکت مجرای طبیعیه و یاخود حرکت ارادیه یه مخالف اولور

رعشه مثللو قانونک ذکر ایلدیکی وجه اوزره مثالا اولمغه صالح اولور رعشه نک
ماهیتی اولدر اوزره کبار اطبادن شیخ علامه نک نقل ایدوب دیدیکی مقالات
صعبة الفهم اذهانه تقریب ایدر نتیجه سی تقریر واسهل تعبیر بودر که
عضوده تعشک ارتعاش مواد غلیظه نک انصبابندن حادث اولور
اینکیجونکه عضوه منصب اولان ماده غلیظه ثقلی حسبیله عضوی ماده نک
میلی طرفنده دائما تحریک ایدر ثقلدن ناشی اولان حرکت حرکت طبیعیه
تسمیه اولنور واول عضوده تعشک عضلاتنده اولان حرکت ارادیه
قوه سی ماده یه فعل مذکورنده مقاومت ایدوب ماده نک میلی جانبنک
خلافی جانبنه عضوی بالاراده رد وتحریک ایدر لکن ماده نک میل طبیعیسی
دائم اولمغله قوه محرکه ارادیه علی الدوام میل طبیعیه مقاومتدن عاجزه
اولوب مره مقاومت ایدوب میلک جانب خلافنه عضوی رد وتحریک
ایدر ومره اخری قوه ارادیه یه فتور کلوب متارکه ایتکله میل طبیعی
جانبنه عضوینه وکت ایدر میل طبیعی ایله قوه ارادیه ایکیسی بر حادث
اولنجه قدر بو وجهله مقاومتدن خالی اولمزلر پس عضوده تعشی میل
طبیعی جانبنه وکت ایلدکده اول حرکت حرکت ارادیه مجراسی اوزره اولماز
واول عضو اراده جانبنه حرکت ایلدکده اول حرکت مجرای طبیعی اوزره
اولماز والحاصل مرتعشده هر وکتی میلک ویاخود ارادنک خلافلری
جانبلرینه اولمقدن خالی اولمز وبو تصویرده اولان حرکتده مفاصلده
اولان زائله لرعضه لرنده زائل اولماز وقانونک او وکته فیه لا علی المجری
الطبیعی والارادی دیدیکی تماما واقعه مطابق ومثال تمثیله موافق اولور
بعض کتبده [illegible] رعشه خلط لزاعلرعنه حادث اولان اضطرابدر

عضوه منصب اولان

دیو

دیو تحریرا اولنمز یعنی کوره یله قسم ثالثه مثال اولور لکن قانونک لا علی
المجری الطبیعی والارادی دیدیکی بو معناده ظاهر دکلدر امراض موضعک دوردنجی
قسمی عضوک موضعنده لزوم وعدم حرکتیدر بو مرض مفاصلک تحجرندن
حادث اولور نقرس مرضنده مفصلک تحجری کبی نقرس قدمده اولان
مفاصلک وجعنه دیرلر اول وجع طوپوق قره ویا رماقلرک مفصللری بینه
واکثر باش بارمغک مفصلنه عارض اولور واکثر [illegible] مفصل قدمده
مواد ردیه متحجر اولور و [illegible] وکثرت تحجرک
سببی اوجدر سبب اول طبیبک خطاسی اولور قبل النضج محللات
استعمال ایتمکله طبیب خطا ایدر سبب ثانی بیله طبیبک محذراتی چوق
استعمال ایتمکله خطاسیدر سبب ثالث منصب اولان ماده نک ذاتنه غلظتیدر
ذکر مرور ایلدیکی اوزره وضعده ایکی امر بولنور در بری موضع
وبری مشارکت ایدر موضعک امراض اربعه سی بیان تمام اولوب
مشارکتک امراضنه شروع اولندی [illegible] امراض
مشارکت برعضوک مجاورتنده اولان عضو اخره مباعدت ومقاربتی
[illegible] احوال غیر طبیعیه جمله سنه
شامل اولور و بو مرض ایکی صنف اولور صنف اول بربرینه جمع [illegible]
اولان ایکی عضودن احدهما نک عضو اخر جانبنه وکت وملاصقتی ممکن
وسهولتلو ایکن [illegible] ممتنع ویاخود صعوبتلو
اولمقدر ایکی اصبعده احدهما اخره ملاصقت وحرکتنک امتناعی ویا تعسر
وصنف ثانی متجاوران اولان ایکی عضودن احدهما اخردن
ابعد ممکن وسهولتلو ایکن ممتنع ویاخود متعسر اولمقدر حفنک

استرخاسی و مفاصلک استرخاسی کبی فالج و ضعفدن حادث اولان بو استرخا لرزه
عضوی مقاربندن تفریق و تبعید ایتمک ممتنع در هو کفه عارض اولان عسرت و کرازیه ایله
بسط و جفنه عارض اولان عسرت فتح کبی

الفصل الرابع فی امراض تفرق الاتصال

تفرق اتصال عضوک بعض جزلری آخر جزدن تباعد در و تفرق
ایدوب بیرلماسیدر اگر تفرق اتصال جلدک بعض دریسنک تفرقی و پاره لنمسی
ایله اولور ایسه اکا خدش دیرلر و سحج دخی تسمیه اولنور و اگر تفرق
لحمده اولوب قریب العهد اولور یعنی لحمده اول تفرق واقع اوله ره قریب زمانده حادث
اولوب تقیح ایتمامش ایسه [illegible] اکا جراحت
دیرلر اگر تقیح ایلدی ایسه اکا قرحه دیرلر قرحه ده قیحک حدوثنک
سببی قرحه سببی ایله عضو متقرح قوالرینه ضعف کلمکله او عضوه
وارد اولان فضله یی و ماده یی عضوک دافعه سی دفعه قادر اولمیوب
قیح حادث اولور کرک او عضو متقرحه غذا اولمق اوزره وارد اولان
خلط صالحی عضو متقرحک هاضمه ضعیفه سی هضمه اقتدار اولمامغله
اول غذا و صالح خلط فاسد اولوب فضله و قیح اولور و بعض کره لحمک
غیریده اولان تفرق اتصاله دخی جراحت و قرحه اطلاق اولنور شارح
علامه بیوردرکه قانونک صیغه تمریض ایله و صیغه تقلیل ایله یعنی ربما قیلت
عنوانی ایله ایراد ایلدیکی بو کلامی عرف اطبا اوزره وارد دکلدر بلکه صناعت
اخری اصحابنک بو منوال اوزره عرفی ایلمش واردر و اگر تفرق
اتصال عظمده اولوب عظم ایکی پاره اولدی ایسه یا خود عظمک پاره لری
و جزء منکسرلری بو بیلک جزلر اولور ایسه اکا یعنی اول وجهله اولان تفرق
اتصاله کاسر دیرلر اگر عظمک پاره لری و جزئلری صغار اولدی ایسه اکا مفتت

اولمامه تقیح ایتمدرو اریک
بودرکه

دیرلر

دیرلر اگر تفرق اتصال عظمک طولنده واقع اولور ایسه اکا صادع دیرلر غضروف
دخی عظم کبی اولوب اقسام ثلثه غضروفده دخی جریان ایدر شروط مذکوره
اوزره بطریق کاسر و مفتت و صادع اولور اگر تفرق اتصال عصبده واقع
اولوب عصبک عرضی متفرق اولور ایسه اکا بتر دیرلر اگر عصبک طولی
متفرق اولور ایسه اکا شق تسمیه اولنور اگر تفرق طولانی اولوب کثیر العدد اولور ایسه
اکا شدخ دیرلر بعض نسخده خدش واقع اولمشدر او نسخه خطا اولدیغنی
شارح علامه بیان بیوردیلر اگر تفرق اتصال [illegible] اول تفرق
عضله نک طرفنده اولور ایسه اکا هتک دیرلر کرکسه تفرق عضلک عصبه سنده
اولسون و کرکسه و ترنده اولسون اگر تفرق عضلک عرضنده اولور ایسه
اکا حز تسمیه اولنور اگر طولنده اولور ایسه اول تفرقک عددی قلیل و غوری
یعنی درینلکی زیاده اولور ایسه اکا قدع تسمیه اولنور اگر عضلک
تفرقی [illegible] تفرقنده اجزاء متفرقه چوق اولوب فاش اولسه
و غوری زیاده اولسه اکا رض و فسخ تسمیه اولنور و بعضا عضلک
وسطنده تفرقه هر نه وجهله اولور ایسه اولسون فسخ رض فزع اشبو
اسمک هر برینه اطلاق اولنور اگر تفرق اتصال شریانده و اورده ده
اولور ایسه اکا انفجار دیرلر بو انفجار اول ایکی نوع طمرک مطلقا تفرقنه
اسم عام اولور و اسم خاصلری بونلردر اگر تفرق طمرک عرضنده اولور ایسه
اول تفرق اتصاله قطع دیرلر فصل دخی اطلاق ایدرلر اگر تفرق اتصال عضله
طمرک طولنده نافذ اولور ایسه اکا صدع دیرلر اگر تفرق اتصال عضله اولان
طمرک اغزینده تفتح ایله اولور ایسه اکا بثق دیرلر اگر تفرق اتصال شریانده
اولوب ملتحم اولمامز ایسه اکا اول شریانی حاوی اولان فضایه و میدانه

عضله نک اخر اسنده اولور ایسه اول و حبله اولان تفرق

حز حاء مهمله و زاء معجمه ایله در بعض نسخه لرده جیم ایله جز واقع اولمشدر صواب اولان حاء مهمله اولدیغنی علامه تفصیل ایلدی

عضلک بشن اتسنده و یاخود اوردی سنده

اولا عضله
اطلاق
عضله اولان مطلقا

[illegible]

متفرق اولان شریانلردن دم شریانی سیلان ایدوب میدانی و فضانی دم
ممتلی ایدوب و اول محل عصرا اولنوب صیقلدقده دم بینه محلنه عودت ایلدر
اکا ام دم دیرلر بو بر قوم انفجار شریانک جمله سنه ام دم تسمیه ایدرلر
معلوم بیوریله که اعضانک جمیعیسی اخلال فردر یعنی تفرق اتصالی قابل
اولمز زیرا اعضاء بدندن اولان عضو قلب تفرقی و اخلالی قابل اولمز اگر قلبه
تفرق عارض اولسه موت ایله معا عارض اولور اگر تفرق اتصال غشالرده
و حجابلرده اولور ایسه اکا فتق دیرلر اگر تفرق اتصال عضو مرکبه عارض اولورسه
مرکبک ایکی جزؤلرندن احدهما آخردن تفرق ایدوب آییریلیسه
اول مرکبده اولان اعضاء متشابهة بر بریندن تفرق اصابت ایتمز ایسه
اکا انفصال تسمیه اولنور و خلع دخی تسمیه اولنور اگر بو وجهله اولان تفرق
عصبده اولوب عصب موضعنده انجذاب بولور ایسه اکا فدع تسمیه اولنور
و فکو و بعض کره تفرق اتصال مجاریده واقع اولوب مجاری توسع ایدوب
کیکیشو و بعض کره دخی تفرق اتصال مجاری نیک عرضینده اولوب مجردا
مجاری حادث اولور اگر بو تفرق مجاری محرقه بجرا انتله اولوب اول محرقدن مجرادن
مجرقدنک ماده سی مندفعه اولور علامه بو مقامده قرشیدن برقصه و بر
سرگذشت نقل ایدرلر انلرک هر بر نوادر دخی اولوب و شیخک بو مقامده
اولان کلامن تمیمی و تحکیم ایتمکله ترجمه یه ادخال اولندی قرشی رحمه الله
دیرکه بر رجل حبس بول مرضنه مبتلی اولدی بر مدت حبس بولی متمادی
اولدقدنصکره قطن طرفه جانبنده بر محل ترشح ایتمکه بدء ایلدی بعض فقرات
صلبیه تحتنده اولان فقره لردن بر محل پاشرمغه باشلادی و اول ترشح
ستم اولوب اول محلده مجری حادث اولمغله بو رجل تحکیم بوله حاجت اولمسه

بول

بول اول مجرادن جاری اولوردی و بینه قرشی رحمه الله کندو سرگذشتن نقل ایدوب
دیرکه بنم طوبوغمده بر خراج یعنی حادث اولدی اول خراجه
اولا بط ایله تدبیر ایلدیلمدی صکره شرب مسهله محتاج اولدم اول
مسهلک عملرینک برنده قضاء حاجت محلنه کیتمکه معین اولور غلامم
یانمده موجود و حاضر اولمغله کلنجه قدر تأخیر ایلدم بعده غلام کلوب
دفع حاجته نهوض و قیام ایلدیکمده طبعمده قرقره احساس ایلدم
بو وجهله که طبع جهت کیرودن رجوع ایلیوب حربکه کیرو واصل اولدی
حربک کبددن ورکیه نازل اولوب و رکیدن عقبه یعنی موقفه اولان طوبوغمده
نزول ایدوب ذکر اولنان خراجک کندودن جدّت پیدا ایلدی طبع خروج
ایلدی و بن خوف ایلدیمکه اول محل طبعدن خرق و جنبه مخرج معتاد اولوردی
اگر بنا دفعات ایله حقنه استعمال ایلدم اول محلدن طبع انحدار
غنم مثالنده صلب چیقر اولدی بر شی مقداری ایقلیمی بو کسر یناصدی
اوزرینه وضع ایلدم اول اول ماده قرحه مندمله اولوب
دوشولدی و بعض کره ایقلیمی یاصدیقلیغی ایندر دیمکله نقوع شرب
ایلسم احساس ایدردم که اول مشروب کیدر مرور ایدوب بینه کمیه
اولان خراجدن منقبض اولمادین خروج ایدردی واندن معلوم
اولدیکه اول ادویه مرور ایلدیکی مجرا حادث اولان مجرادن
نافذ اولوب خروج ایلدی تفرق اتصالک باقی احوالنه رجوع ایلیه لیم
قچن زوال اتصال و تفرح و تفرق مثلکلو مزاج جید اولان عضووده حادث
اولسه سرعتیله صلاح حاصل اولور اعنی ردی المزاج اولان عضووده
اول واقعلر حادث اولسه بر مدت اولا فی عصیان ایدوب

صلاح بولمز و برء واندمالی بعد حینٍ اولور وخصوصا مستسقی وسوء القنیه
وجذا و اولان بدننده اولان تفرقه بعد بعد برء حادث اولور معلوم بیورلیکه
قروح صیفیه یعنی یاز ایلرنده حادث اولان قرحه اضا غلیوب اوزایه
و مدت تطاول ایلسه آکله مرضنه مؤدی و منقلب اولور و تفرق اتصالک
تفصیل اولندیغی کتابده بو مذکورلرک استقصاسی قریبا بسن بولورسن فاعلم
ذلک **الفصل الخامس فی الامراض المرکبه** امراض مفرده کبی امراض مرکبه دخی
قوللی ایله تکلم ایلیه لیم نقول بز دیرزکه امراض مرکبه ایله بیز [illegible]
اولان امراض مراد ایلمزز بلکه والامراض مجتمعه یی مراد ایدرزکه او امراض
متعدده نکه اجتماعندن مرض آخر حادث اوله ورم و بثور کبی بثور صغیر اولان
ورمه دیرلر نتکیم ورم بثور کبیره دیدکلری کبی و زمره اجناس امراضدن
اوج جنس [illegible] کلیسی بولنور زیرا ورمده مرض مزاج [illegible] موجود
اولور انیکیچونکه ورم ایچون سوء مزاج ماده لی حادث اولور و زمره مرض
هیئت و مرض ترکیبی بولنور زیرا ورم حادث اولماز الا [illegible] حادث اولان ورمه
آفت شکل و آفت مقدار ایله اولور و بعضا اولورکه ورمده امراض وضع دخی اولور
یعنی اول ورم جبیله اکی مجاورلرا اولان عضولر برر [illegible] حرکت ایلمز یا خود احرها
اخرندن حرکت ایدوب [illegible] متعذر و یا خود متعسر اولور و زمره مرض
مشترک دخی بولنور ذکر مرور ایلدیکی اوزره مرض مشترکدن مراد تفرق اتصال
اولور و تفرق دخی وجودی ظاهر اولور انیکیچونکه عضوه مواد فضلیه منصبه اولوب
اول مواد عضوی کیفیتی ایله شق ایلیوب بینی الاجزا برر محل و مکان اخذ ایدر
وعضوه زیاده غیر طبیعی حادث اولوب ورم متحقق اولور و ورم اعضاء
لینه لرده حادث اولور و بعضا مکارده دخی و ورمه مشابه بر شی عارض اولور

وحجمی

واحد

ورمله

وحجمی غلیظ اولور و رطوبتی زیاده اولور و کمکلی تورم ایلدیکی استبعاد قلنمیا
اولنمز انیکیچونکه کمکی اخلاط ایله تغذی ایلیوب سن نماده اعضاء سائره کبی
بینور و اجزاسی تناسب طبیعی اوزره زیاده اولور و بعید اولماز که صلابتنه بناء
هر نه قدر قوه دافعه قوی اولوب وارد اولان فضلاتی دفع ایدر ایسه
ولو قلیلا بعض کره ماده رقیقه یی قبول ایتمکله تورم ایلیه و یا خود ماده
ورم اولان فضله کندیدن حادث اوله و اورامک کلیسی ایچون سبب وار در
اولا سبب بدنیسی بعض کره ماده بر عضو عالیدن عضو سافله
انتقال [illegible] اولور اول انتقال ایله عضو سافل تورم ایدر انکا نزله
تسمیه اولنور علامه دیرکه نزله عرف اطباده دماغدن ماده نک حلق
و فکه انتقالنه [illegible] دیرلر اما شیخ رئیس [illegible] عالیدن سافله
ماده نک نزولنه مطلقا نزله اطلاق ایلر اورام و بثورک سبب مادیسی بعض کره
بالکیفیه غیر موذی اولان اخلاط اجزاده مغموز و مستور اولور ماده ورمک
اذا اکثری اولمز و اخلاط صالحه ایله تخلط قالوب طبیعت دفع قصدندن اولمز
یحمی خلیط اولان اخلاط صالحه و جیده استفراغ طبیعی ایله استفراغ اوسه
نفاذ [illegible] مرضیعه ده اولان استفراغ کبی یا خود اول خلیط ماده جیده
و غیر موذیه استفراغ غیر طبیعی ایله استفراغ اولنسه مثلا اول ماده صاحبنک
حالا موجود اولان جرحندن ماده جیده نک استفراغی کبی ماده موذیه
بدنده باقی قالوب کیفیت ردیه سنه مقاومت ایدر ماده جیده بولنمغله
اذا اسر ظهور ایتمکله طبیعت دفعنه تصدی ایدر و کاهیجه طبیعت اولماذیی
جلون دفع ایدوب اورام و بثور احداث ایدر و اورام و بثورک حدوثی
برانم فصول مختلفه اوزره اولور لکن اعتباره الیق و اولی اولان فصول

وانواع

افصللرو

موادڭ اعتباری ایله مختلف اولان نوعلری درجاوار اورامڭ ماده لری التی نوع اوزره اولور دورت نوعی اخلاط اربعه در یعنی دم بلغم صفرا سودا در بشنجیسی مائیت التنجیسی ریح در ورم حادث نوعی ایکی قسمدر بر قسمی حار اولور و آخر قسمی غیر حار اولور ولایق اولدر که ورم حار احمر من بین الاخلاط انجق حار اولان دم و مرة صفرادن حادث اولور ... ظن اولنه انکیچون که ورم حار بجوهره حار اولان دم و مره متلو خلطلردن حادث اولدیغی گبی بجوهره بارد اولوب لکن نعفن حسیله بالعرض حار اولان بو خلطلردن دخی حادث اولور و اورامڭ ماده سی اولان اجناسڭ هر برنجنده انواع موجوده سی اولور واول انواعڭ جمله سی ماده ورم اولمغله لایق اولور اول انواعڭ هر برندن حادث اولان اورامه باشقه اسم تسمیه اولنوب هر برینڭ احکامندن مستقلا بحث اولنه لکن اول انواعڭ انجق بعضی ذکر آتیده ورملرینڭ تسمیه اساميسی و احکامی بیاننده ... اطبانڭ عادتی جاری اولمشدر اطبا ماده سی دموی محض اولان ورمه فلغمونی دیرلر و صفرا و محضه حمره دیرلر وایکی ماده جمع اولوب یعنی دم و صفرادن ورم حادث اولسه ایکی اسمی جمع ایدوب اغلبی تقدیم ایدرلر اگر فلغمونی ماده سی اولان دم صفرادن اکثر اولور ایسه اول ورمه فلغمونی حمرت دیرلر و اگر حمره ماده سی اولان صفرا غالب اولور ایسه اکه حمره فلغمونیه دیرلر و اگر ورم جمع ماده ایدر ایسه اکه خراج تسمیه اولنور و ورمڭ جمعندن مراد باطن ورمده ماده ورمڭ اجتماعی اولوب ... اجتماعیه اول ماده نضج ایدوب قیحه استحاله ایدر و اگر خراج لحوم رخوه ده اولور ایسه یعنی ایکی مه لرده و خصیه لرده و اصل لساننده اولور ایسه ویا خود مغابنده اولور ایسه مغابن اویلق و قولتق و قولق ارد نه اطلاق

اولنور

اولنور لکن بو مقامده مراد یالکز قولتق اولور و بعض نسخده نغانغ واقع اولمشدر نغانغ نغنغڭ جمعیدر ایکی نونڭ ضم و عینڭ سکونی ایله نغنغ خلقده لهات قتنده یعنی عوامڭ کوچوک دل دیدکلری عضو یاننده لحم رخو دیرو کذلک قولق اردنده واو یلقده ارنبیه تسمیه اولنان قیسق یرده اولوب ماده سی طاعون بحثنده برزم ذکر ایدجکمز وجه اوزره اولور ایسه یعنی او محللرده اولان ورمڭ ماده سی فاسد اولوب سمیتلی اولور ایسه اول ورمه طاعون تسمیه اولنور اول سمیتلی ماده عضوی افساد ایدر و اطرافنی تغییر ایدر و کیفیت سمیه سی قلبه تادی ایدر و خفقان و غشی احداث ایدر و اکثرا مرده اول ورم قتال اولور اما اول موضعده اولان اورامڭ ماده سی سمیتلی اولمیوب اعضاء رئیسه یه متوجه اولان فضله غیر سمیه یی طبیعتڭ دفعندن ورم حادث اولور ایسه اکه طاعون تسمیه اولنمز ... علامه بقراطی بو مقامده نقل ایدر و اورام حاره ایچون بحسب الاوقات دورت حال وارد ر اولکیسی حال ابتدا در حال ابتدا اول وقتدر که ماده ... انصبابه بدا ایدوب هنوز ورمڭ حجمی ظهور ایدر ایکنجیسی حال تزیددر حال تزید ورمڭ بر وقتیدر که ماده زیاد اولوب ورمڭ حجمی دخی زیاد اولور و ورم تمدد ایدر و کرکینلو اولور وجع واوجعی ... حال انتها در حال انتها ورمڭ

طاعون لغت یونانیده تعریب ... اصلی طیعون ... اولنمشدر اصلی طیعون و التدرج ... اولنمشدر اولغله تعریب ... یا الفه تبدیل اولنمشدر ... اهل یونانیه بو لفظی ... مثلو ... بیضه ونذر و اصل لسانه ... وغیره حاصل اولان ... عضوده حادث اولان ورم ... وارثیه مثلو ... اطلاق امراض ... مطلقا ورمڭ ... حاره خصوص ... قتال اولان ورمه ... اولور ایسه مطلقا قتال اولان ... خاص قیلندی بعله ... خاص قیلندی ... بلاد ... صدیقم نقل الوکه ... موتی طاعون ایله اولور ... اولدر و حفله درلحوم رخوده حادث ... اولور و اکثر قتال اولور ... بالغ اولان قلیلا جوزه ... ابدن ... الجمله ... ایدن ... وهرکیمه اول مرض اصابت ایلیسه ... اولکمسنه ... طبل و سیوف و آلات ... اول اولور ... اوله ... محلده اول مرض حادث اولور ... شارح علامه دیر که ... مرض و لا اصابت ایلدکله ... اولمغله بو حیالات حادث اوله

والله اعلم ...

اولوقتن و زمانیدرکه اول زمانده ورمك حجمی برقرار اوزره اولور تزیید غایتنه ایرکه
ورمك حجمی ارتمز و انحطاطه بدء ایدوب باشلامغله ورمك حجمی کوچلمز برحال
اوزره قالوب اول حالده ماده نضج ایدروا اول حاله حال انتها دیرلر و دوردنجیسی
حال انحطاطدر اول زمان انحطاطده نضج تام اولوب تحلل خفی ایله یعنی ماده غایت
لطیف اولماغیله مسامادن خروج ایدوب مندفع اولماغیله و یاخود ماده
غلیظه قیحه واریکه استحاله ایدوب منفجر اولماغیله ماده مندفعه اولنمغله تاشیلوب
ورم تدریج ایله تصغر ایدرك کلیا مندفع اولور فیس ورمك مآلی تحلل خفی
اولور ویاخود جمع مدة ایدر یعنی منفجر اولور یاخود ماده ورم صلابته انتقال
ایلر بو مذکورلر اورام حاره ایدی اما اورام غیر حاره ماده سوداویه دن
اولور یاخود ماده بلغمیه دن اولور ویاخود مائیه دن ویاخود ریحیه دن اولور
ماده سوداویه دن حادث اولان ورم اوج جنس اولور جنس اول
صلابت و جنس ثانی سرطان و بو ایکی ورم خریفیه اولور ایکیسینك
فصل خریفده سودانك تولدی زیاده اولور و مسامات صبح و عشانك
بردی حسیله قپانوب سودا اولمغله ایام صیفده باقی خلط محترق و فضله
زائده محتبس اولوب بو ایکی مرض حادث اولور و ورم سوداوینك اوچنجی جنسی
غدد درکه اجناسی درکه اول اجناسدن بری خنازیر اولور و بری دخی سلع اولور
خنازیر [illegible] عندنك فرقی بودرکه سائر اجناس غدد
موضعنده غدد طبیعی کبی متبری و آیری اولور [illegible] عضونك ظاهرینه متشبث
اولوب باطنینه عمقنه تداخل ایلمز اما [illegible] جوهر عضوه تداخل ایدر و عمقنه کیدر
سرطان ایله صلابتك فرقی بودرکه صلابت بر ورمدرکه ساکن و هادی
اولور و حس مبطل اولور ویاخود مبطل اولمز ایسه لا محاله حسه آفت و خلل

صلابت و سرطان

حاصل
عارض

عارضلر اولور لکن وجع اولمز اما سرطان متحرکدر و متزاید و موذی اولور سرطانك
اصولنا شبه سی بعض اعضایه تعلق و تشبث ایدیجی کوکلری اولور سرطانه
حس ابطال ایلمك لازم اولمز مگر که مدتی اوزایه اول وقتده عضوی طول مدت
حسی ایله اماته ایدر لا محاله اول عضونك حسی باطل اولور و مستبعد
دکلدر که صلابت و سرطان خلط سوداویدن حادث اولمغله نوع واحد
اولوب ذکر اولنان فرقلر عوارضلر ایله بینهما فصل و تمییز اوله و اکثر
نوع واحد اولور فرقلر و فصل ایله ایکی صنفلر اوله و اورام بعضیلره
اول ظهورنده صلابت اوزره ظهور ایدر زیرا ماده سی سودا و غلیظ اولمغله
و بعضیلره صلابت ورم صکره ده انتقال ایدر طبیبك خطاسی حسیله
اصل ماده لطیف ایکن تصعید و ترسیب اولنمغله ماده تغلیظ اولنوب
صلابت حاصل اولور دیمور و ورملرك صلابته انتقالی اکثر اولور و احیانا
ورم بلغمی دخی صلابته انتقال ایدر و جنس اورامدن بر ورم دخی واردر که
اکا تعقد عصبه دیرلر و اول ورم بر زیاده درکه ماده بلغمیه نك
سکرله انصبابندن سکرده اول زیاده حاصل اولور زیرا اول منصبه
اولان ماده سکرده مجتمع اولور و سکرك کثرت الحرکات اولمغله ماده نك
لطیفی تحلل ایدوب کثیفی باقی قالور و عصبك مزاجی بارد اولمغله او کثیف
تعقد و تجمد ایدوب مشابه بر ورم حادث اولور بناء علیه
تعقد عصب مشابهلرندن فرق ایدوب تخصیص دیرکه غدد و سلع و بونلره
مشابه اولان اورامله تعقد عصبه فرق و فصل اولنور اینکیجوکه
تعقد موضعنده و بونلر یعنی محله لزوم اولور یعنی موضعندن حرکت
ایلمز علامه دیرکه موضعنده قدام و خلفه سهولت ایله حرکت

اول تصعید و ترسیب قبل نضج الماده
طبیبك تحلل استعمالی ایله اولور بعده
دردر ایتشدر

مطلب تعقد عصب

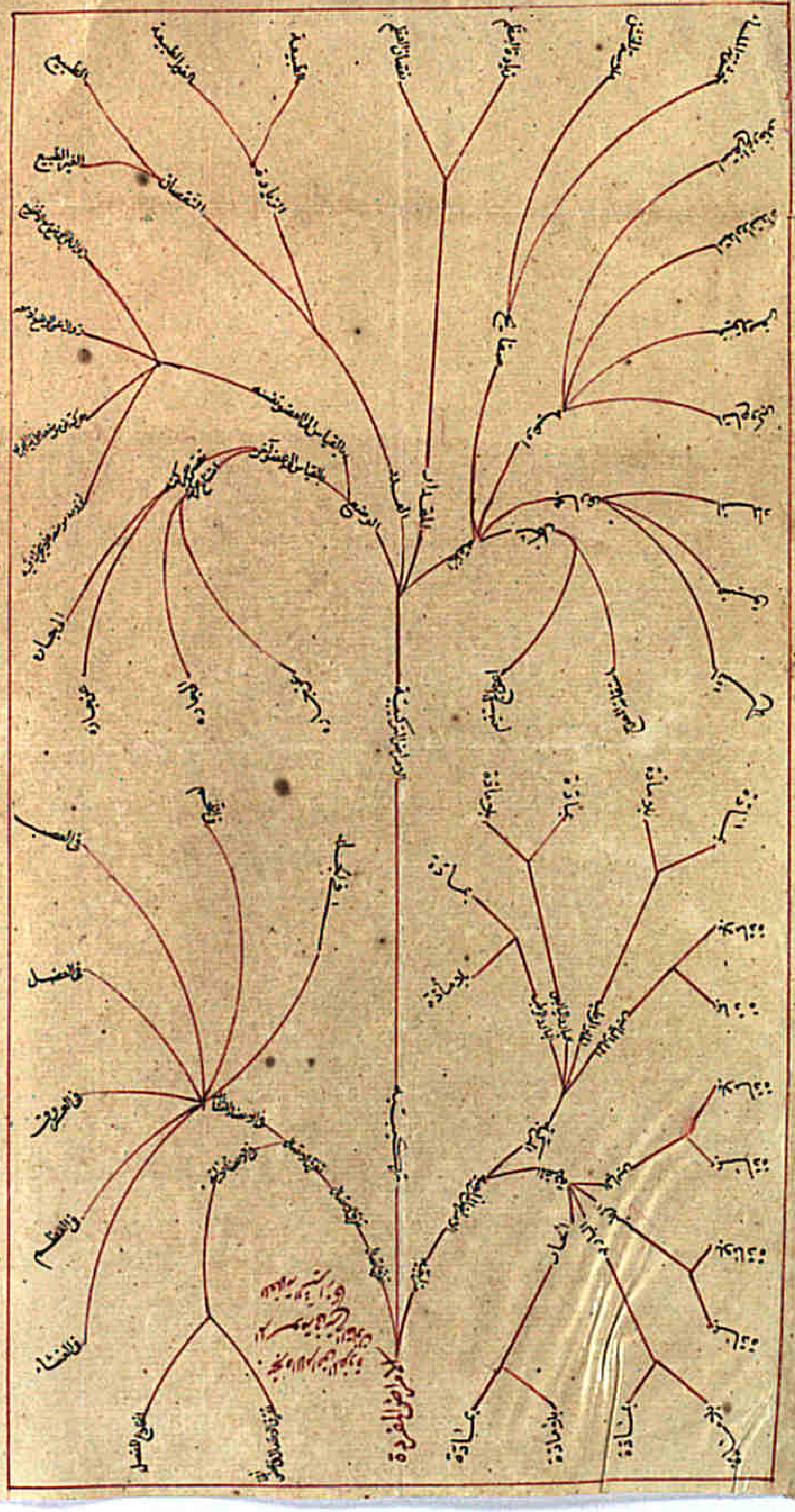
حركت ايلمز وتقلم وحلف وتمليں وبياره سهولت ايله حركت ايدر تنكير سالم
جوانب اربعه يه سهولت ايله حركت ايلديكى كبى و تعقد عصب غمز ايله — و تعقد عصبك ملمسى عصبى اولور
تفريق اولنسه وجمعيتى بوزيلوب بولك بولك قلنسه [illegible] صكره
بينا اول عودت ايدوب كيرو كلور اما تعقد عصب دواء قوى ايله
تفريق اولنسه من بعد او تعقد عودت ايلمز علامه بيودركه بو عدم
عود عصبك خاصيدر آخرلرده بو خاصه موجود دكلدر و تعقد عصبك
اكثرى تعبئه حادث اولور و تعقد عصب اسرب يعنى قورشون و
وقورشون غبللو منقلات اوزرينه باغلمق ايله باطل اولوب دفع اولور
اما اورام بلغميه جنسى ايكى نوعه منقسم اولور بر نوعى ورم رخو اولور
و نوع آخر سلع لينه اولور و بو ايكى نوعى ورملر بيننده فرق اولنور
اولوجهله كه سلع غلاف ايجنده اولوب عضودن متميز اولور و ورم رخو
عضوه مخالط اولوب متميز ومتميز اولمز فصل شتاده اوراحنك ورم
اكثرى بلغمى اولور حتى شتاده ظهور ايدن ورم حارلرك لونى
بياض اولور معلوم بيوريله كه اورام بلغميه بلغمك غلظ ورخاوة
ورقتى حسبيله مختلفه اولور حتى اورام بلغميه بركره اورام سوداويه
مشابه اولور وبر آخر كره اورام بلغميه اورام ريحيه يه مشابه اولور
وچوق كره نوازل اصابتنده بلغم رقيق اعصابك ليفلرى اراسنه
وفرجه لرينه نزول ايلر حتى حنجره نك عضله سفلى عضلاتينه وعضلاتنه
مختلفه اولنلره بالغ اولور اما اورام مائيه اول ورملر استسقا وقيله
مائيه وقحفده عارض اولان ورملر [illegible] وبونلره مشابه اولان
ورملردر اما اورام ريحيه اولدخى ايكى نوعه منقسم اولور بر نوعى اول

تهيج

تهيج اولور و بو ثانى نفخه اولور تهيج ايله نفخه نك فرقى بودركه ايكى وجهله
اولور ايكى وجهله بر قوام جهتى ايله اولور و وجه آخر مخالطه جهتى ايله
اولور و اولفرقلرك بيانى بودركه تهيج جوهر عضوه مخالط
اولور اما نفخه ده اولان ريح بر محلده مجتمع اولوب عضوه مخالط
اولمز و تهيجى حس ايتديكده اولور بو حسن ايله عضو [illegible] متهيج
ليندر وبو بونلق فهم وادراك اولنور اما نفخه جسمى [illegible]
[illegible] عضوه مقاومت ايدوب متاثر اولمز لكن
بعض نفخه لرده مقاومت كثير اولور و بعض اجزائنده مقاومت قليله
اولور ريحك كثافتنه واشتدادى وعدم اشتدادى اعتبارى ايله
ذكر وورايدن اقسام اورامك اقساما وايدى اما بثور [illegible]
اولور بلغمى اورام كبى تقسيم اولنوب بثور دمويه بر قسم اولنور
جدرى كبى جدرى تركيبنه [illegible] ذكر اولنان بثوردر و صفراويه حصبه
كبى ايكى قسم اولور صفراوى شرى كبى و بثور جاورسيه كبى و بثور بعض — ايكى قسم
اقسامى مختلط موادن حادث اولور حصبه و نمله و مسامير و [illegible]
و ثاليل و بونلرك غيريلر كبى و بثورك بر قسمى مائيه اولور
نفاطات كبى و قسم آخر ريحيه اولور نفاخات كبى بونلرك بيانى — موضعله
كتاب رابعده اورام بثور تفصيل اولندىغى بولورسك زيرا
اورام وبثورك تفصيلى اول محله لايقدر — دائم

الفصل السادس فى امور تعد من جميع الامراض

بو [illegible] امور اعراضيه اولمشدر [illegible]
ينه اعراضدن معدود اولور اول امور زينتده داخل اولان اعراضدر

اوروب نوعدر

اولا امراض تغیر بدن اولکیسر شعرک امراض ایکنجیسی لوننه متعلق امراض اوچنجیسی
رایحه دوردنجیسی لوننك ماعدا سحنه در سحنه هیئت لون ضمنا سنه در
اینکیچون لونی استثنا اولندی تکرار اولمسون ایچون امراض
شعرك اجناسی تناثر تمرط تکلّس تشقاق رقت غلظ افراط جعودت
افراط سبوطت شیب و کیفیتلری لونشعرك استحاله سیدر تکرك
یعنی کرك ایسه شعر سیاه ایکن بیاض اولسون وکرك احمر و قرمز ایکن
صار و اولسون ولون بدنك آفاتی دورت جنسه داخل اولور
جنس اول لوننك تغیر و استحاله سی ماده یه مقارن سوء مزاجدن حادث
اولور یرقان مرض کبی جنس ثانی سوء مزاج غیر مادیدن حادث
اولور مزاج بارد مفرددن لون بنه حادث اولان حصبه کبی و مزاج
حار مفرددن بدنه عارض اولان صفرت کبی لون بدنك
جنس ثالث اسباب بادیه یعنی لون بدنك تغیر و استحاله سیدر
شمس کبی و بردکبی و ریحکبی لوننی تغییر کبی و جنس ثالث لوننی حامل اولان
جلدك اوزرنیه لونی غریب اجسامك انبساطیدر بهق اسود کبی و یاخود
اول اجسام غریبة اللونك جلدده انتقاطیدر یعنی نقطه نقطه التنده بدن
اوزره انتشار ایدوب طاغلمیدر خیلان کرومش کبی و جنس رابع
آثار عارضه در که تفرق اتصالك التحامندن برلرنده باقی قلان اثر لردر
مثلا جدری یعنی برچچك حاصل اولدقدن صکره یرلرنده باقی قلان قرموزیلقلردر
کذلك قرحه لر برلرنده باقی قلان اثر لردر و لوننه ماعدا اولان آفات
سحنه هزال مفرط سمن مفرط اولور الفصل السابع فی اوقات

یوناردر

بدن اگا متعلق

الامراض

و بو مقاره شارح علامه
بو شجره تصویر ایدوب بیان
امراض مفرده جمیع اعضانده
جمع اتمشدر و بوجه اوزره در

الامراض معلوم بیوریلکه که اکثر امراضك اوقات اربعه اولور اول
اوقاتك اولکی وقت ابتدا وایکنجیسی وقت تزاید واوچنجیسی وقت منتهی انتها
ودوردنجیسی وقت انحطاطدر بو ذکر اولنان اوقات اربعه نك ماعداسی
اوقات صحتدر بیز وقت ابتدا و وقت انتهادن اول زمانلری مراد
ایلمزز که انلرده اصلا مرض مستبین وبللو اولمیه بلکه بزیم مرادیمز اول
زمانلردر که انلرده مرض محسوس اولوب وجه آتی اوزره هر برینك
احکام مخصوصه‌سی اوله پس وقت ابتدا اول زماندر که انده مرض
ظاهر اولوب متشابه کر اوله و تزایدی مستبین وظاهر اولمیه علامه‌
بوردر که مرض ابتدا ظهورینده اگر ماده انضیجه ماده وقت ابتداده متعفن
اولماغله اداسی اولمزو تزایدی بیلنمز اول الحالده برقرار اوزره اولور گیرش
اولنوب متشابه بکزر لکن حقیقه متشابه دکلدر زیرا مرض آنی ظهورنده
تزاید بدء ایدر و آن ثانیده مرض آن اولوندن ائد اولور لکن زیاده خفی
و قلیل اولمغله فرق اولنمز اول سببدن صاحب قانون ویکون کالمتشابه
فی احوال الدعوی کافی تشبیه ایله ایراد ایلدی اوقات اربعه دن وقت تزاید اول وقتدر که
انده وقتا بعد وقت مرضك اشتدادی مستبین اولور و ثالثی اولان وقت
انتها اول وقتدر که انده مرضك جمیع اجزاسنده وقوف ایدوب برقرار
اوزره قالور و اوقات اربعه نك رابعنجیسی وقت انحطاط بر زماندر که
اول زمانده مرضك انتقاصی ظاهر اولور هر بار که زمان انتقاص اجعات
ایدوب وقت انتهادن بعید اوله بعد حسیله انتقاص ظاهر اولور
وبو اوقات اربعه ایکی وجه اوزره اعتبار اولنور بر وجهنه اوقات کلیه دیرلر
و وجه ثانیسنه اوقات جزئیه دیرلر اوقات کلیه اولدر که مرضك نوائبی

بالجمله مرض واحد اعتبار اولنوب نوبت اولی حال الابتدا عدّ اولنه و اندن صکره مرضك
اشتدادی و توقفی و انحطاطی حسبیله اوقات اربعه افراز و تعیین اولنور و اوقات
اربعه نك مروری ایله بر تام و صحت کامله حاصل اولور آول سببدن اکا اوقات
کلیه تسمیه اولنور اما اوقات جزئیه مرض واحدك نوبتلرندن بر نوبتنه
اعتبار اولنان اوقات اربعه در مثلا حمانك هر نوبتنده بو اوقات اربعه متصور
اولور و اول اوقاتك مروری ایله نوبت منقضیه اولوب فترات زمانی کلور
لکن مرض بالکلیه کسلمز بلکه نوبت آتیه ده ینه عود ایدر الله اعلم

الفصل الثامن فی تمام القول فی الامراض

امراضده بر از وجوه وارددر کی
اول وجوه اعتبار ایله اسامیلری تسمیه اولنور اول وجوهدن وجه اول
مرض حامل اولان عضودر ذات الجنب و ذات الریه مرضلری کبی ایکنجی وجه
مرضك اعراضیدر بعض مرضك عرضی اعتبار اولنوب اول عرض اسم
قیلنور صرع کبی اوچنجی وجه سبب مرض ایله مرضه اسم تسمیه اولنوب
مثلا سودادن حاصل اولان مرضه مرض سوداوی اطلاق اولنور دوردنجی وجه
مرضك مشابهیدر داء الاسد و داء الفیل کبی داء الاسد یعنی جذام مرضنه
مبتلا اولانلر اسده و اسلره نه مشابهت ایچون داء الاسد تسمیه اولنمشدر
و داء الفیل دخی بو قیاس اوزره در بشنجی وجه اول مرضه اولا معروض
اولنلرك اسم ایله تسمیه در [illegible] طیلانسیه کبی طیلانسیه بر قرحه در که اولا
طیلانس نام مندره بر کمسنه عارض اولدی و اول قرحه اکا نسبت اولنوب طیلانسیه تسمیه
اولندی التنجی وجه مرضك کثیر الوقوع اولدیغی دیاره نسبت ایله اسم تسمیه اولنور
بلخیه کبی دیار بلخده اول قروحك کثرتی اولمغله بلخیه تسمیه اولندی یدنجی وجه اولا اول مرضك
معالجه سنه ظفر بولان طبیبك اسم ایله تسمیه در خیرونیه کبی اول قرحه عسرة الاندمالك معالجه سنه

خیرون

خیرون نام منجم در طبیب ظفر بولمغله اول قرحه یه خیرونیه تسمیه اولندی سکزنجی
وجه اول مرضك جوهرلری و ذاتلری حسبیله تسمیه اولنور حمی کبی و ورم کبی بو ایکی
اسملرك بحسب اللغة معنالری مسمالرینك حقیقتنه و جوهرینه موافق
اولور جالینوس دیرکه امراض ایکی قسمدر اولور بر قسم امراض ظاهره اولوب
حسا ظاهر اولور و ایکنجی قسم امراض باطنه در که اولوب حسا ظاهر اولمز
لکن بعض امراض نقدر باطن اولوب حسا ظاهر اولمز ایسه لکن اول مرضه وقوف
سهل و آسان اولور معده وریه وجاعی کبی و امراض باطنه نك بعضنه وقوف
عسیر اولور کبدك آفاتی کبی و ریه [illegible] دیلرسنك آفاتی کبی بر نوع مرض
ظاهر و باطنه بر نوع مرض اولور اکا تحقیقا وقوف ممکن اولمز لکن ظن و
تخمین ایله بیلینور بحاران بوله عارضه اولان آفات کبی و امراض ایکی قسم اولور
بر قسم امراض خاصه و بر قسم امراض شرکتدر اولور عضوده آخر مرضنه عضو
آخر مشارکدر اولور براز وجهلردن [illegible] وجه اول بودر که اول ایکی
عضو مشارکلر بالطبع بربرینه متواصلدر اولوب بینلرنده آلت واصل اولور
دماغ ایله معده نك شرکتلری کبی بینلرنده اولان عصب واصل حسیدر
و رحم ایله ثدیك شرکتلری کبی بینلرنده اولان اوردهدر ایکنجی وجه ثالث
اول ایکی عضو مشارکلردرکه احدهما آخره طریق اولمغله شرکتلری اولور
ساقدن تورم ملاحظه سی ساقه ارسلندیکی شرکتی کبی وجه ثالث احدهما آخرك
جوارنده اولمغله دیه ایله دماغ کبی ریه دماغه و دماغ ریه یه بالمجاوره
شریك اولوب احدهما بالاصاله متوقف و آخری متوقف
اولور خصوصا ایکی جارلرك برجار ضعیف اولور اول جار ضعیفدر

شرکتی زیرا اولور آنبطلك یعنی قولتغك قلبه شرکتی کبی قولتوق جا ضعیف المغابن
قلبه فضله یی سهولت ایله قبول ایدوب قلبه متوجه آفات ایله مؤف اولور
وجه رابع احدهما آخرك خادمی اولمغله شرکت حاصل اولور عصبك دماغه
شرکتی کبی وجه سادس متشارکان اولان ایکی عضودن هر برینه عضو ثالث
شریك اولمغله اول ایکی عضو بر برینه عضو ثالث واسطه سی ایله شریك
اولورلر دماغ ایله کلیه لرك شرکتی کبی زیرا دماغك کبد ایله شرکتی واردر
کذلك کلیه ایله شرکتی واردر پس دماغك کبد واسطه سی ایله کلیه یه
شرکتی لازم کلور و بعضا اولور که بالمشارکه مؤف اولان عضودن بالاصاله مؤف
اولان عضوه ثقل و وبال عودت و رجعت ایدر مثلا مؤف اولان دماغدن
معده آفتی قبول ایلدکده اول آفت حسبیله هضم ضعیف اولوب بخار ردیه
وغذاء غیر منهضم دماغه صعود ایلمکله دماغك آلامی تزاید اولور مشارکت دوامده و
دورده اصلك احکامی اوزره جریان ایلر مرض اصلی دائمه و لازمه اولور ایسه
مرض شرکی دخی دائمه و لازمه اولور اگر مرض اصلی نوبت ایله کلور ایسه مرض
شرکی دخی نوبت ایله کلوب اصلی دورکی یعنی زمان نوبت و زمان مفارقتی
نه مقدار اولور ایسه شرکینك دخی دوری اول مقدار اولور صحت و مرض حالتلرنده
ابدانك مرتبه لری بو وصف ایده جکمز منوال اوزره التی مرتبه اوزره اولور مرتبه
اولی اول بدنك مرتبه سیدر اولور که غایت صحتده اوله و مرتبه ء ثانیه اول بدندر که اول
صحت غایتده صحتده اولان بدنك صحتندن دون و اشاغی اوله و مرتبه ء ثالثه
اول بدنك مرتبه سیدر که اول بدن نه صحیح و نه مریض اولمیه لکن بو مرتبه ء ثالثه ده
اطبانك رأیی اوزره اولور یعنی شیخ رئیس بو مرتبه نك وجودنه رأیی و تصویب ایلمز

ومرتبه

١٦٤

ومرتبه ء رابعه بدنك صحیحك مرتبه سیدر که اول بدن سقام اوله
یعنی سریعا سقم و مرض قبول ایلیه و مرتبه ء خامسه اول بدندر که مرض
یسیر ایله مریض اوله و مرتبه ء سادسه اول بدندر که مرض غایتده
بالغ اوله و امراض ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول مرض مسلمدر مرض مسلم آکا دیرلر که
اول مرضك صواب تدبیرندن عائق اولمیه صداع مجرد کبی آنك زیرا صداع مجردك
صواب تدبیری اولان قطورات و نطولات و غرغرا ایله ارخاء و تلیینه احتیاج
صداع مستقل نه عائق و مانع موجود دکلدر و قسم ثانی مرض غیر مسلمدر
مرض غیر مسلم اول مرضدر که اول مرضه صواب تدبیر ایله تدبیر اولنمقدن
عائق و مانع اولوب اول مانع صواب تدبیرك استعمالنه رخصت ویرمیه آنك
مثالی حمی نزله یه مقارن اولان صداع کبی زیرا صداعك تدبیر صوابی اسباب
مذکوره ایله ارخا و تلیین اولور ارخاء و تلیین نزله یی زیاده ایتمکله صداع
مقارنی اولان نزله صداعك صواب تدبیرینی استعمالدن عائق و مانع اولور
معلوم بیوریله که هر مرضکه مریضك مزاجنه و سننه و بولندیغی فصله
ملایم اوله اول مرضك خطری اقل اولور مثلا سنی نماده اولان [illegible] دموی
المزاج اولان فتایه فصل ربیعده اصابت ایلدن مرض حمی بونك خطری اقل
اولور و امور مذکورده ملایم اولمیان مرض مزاجه و سنه و فصله مخالف
حسبیله خطرلو اولور اوچنه دخی جمیعا مخالف اولور ایسه زیاده خطرلو
اولور ایکیسنه مخالف اولانك خطری اولکیدن از اولور و بر برینه مخالف
اولان ایکیسنه مخالف اولاندن دخی قلیل الخطر اولور و بو خصوص صلاحی
مرضه عدم ملایمت موجب خطر اولدیغی ایچوندر مرضك بعض کوزلرده عدم ملایمتی
سببیه مرضك قوتنه دلالت ایدر و تسبیر قور اولان مرض لا محاله ازاله

صعوبتلو اولمغله خطرلو اولور و معلوم بیوریله‌که بر فصلده عارض
اولان مرض اول فصلک ضدی قارشولق اولان فصلده منحل و مندفع
اولمق امیدی وار در مثلا مزاجی حار رطب اولان ربیعده بفصل عارض
عارض اولان مرض مزاجی بارد یابس اولان فصل خریفده مندفع اولور
و سائرلری دخی بو قیاس اوزره در و معلوم بیوریله‌که بعض امراض
مرض اخره انتقال ایدوب مرض اول کلیا منقطع اولور و مرض ثانی منقطع
اولان مرضدن اخف و اهون اولور صرعک حمای ربعه انتقالی کبی
حمای ربع صرعه قیاسله اخف و اهون اولور اما جربک حمای ربعه
انتقالی بو قبیلدن دکلدر زیرا حمای ربع جربدن اصعب و اشد اولور
بعض بو مرضک حدوثی امراض اخر کثیره‌دن شفا اولور مثلا حمای ربعک
حدوثی صرعدن و نقرسدن و دوالیدن و اوجاع مفاصلدن و جربدن
و حکه‌دن و بثوردن تشنجدن شفا اولور علامه دیرکه و من التشنج
ترکیبنه اولان عصبیه اولور انکیچون ربع تشنج استفراغیه باعث
بری اولمز و کذلک ذربدن رمددن و زلق امعادن و ذات الجنبدن
شفا اولور و بعض نسخه‌ده ذرب رمددن شفا اولور و زلق
الامعا ذات الجنبدن شفا اولور واقع اولمشدر علامه نسخه‌ده اولاکی
تصحیح ایلدی ذرب هیضه‌یه مشابه بر مرضدر که کوکرده بر قاچ فرقی اولور حالنده
اول فرقکم ذکرا اولنور زلق امعا حاکولوبکه مشروبک تغیر ایلمدن علی حالها
خروجیدر کذلک مقعده ظهر اینک آغزلری منفتح اولوب احجام مرض
سودا و نیک کلیسندن و وجع ورکدن و کلی یعنی بوبرکلرک و جعلیدن
و وجع ارحامدن شفا بری اولور و بعض امراض دخی امراض اخرایه انتقال

و اختلافی اولاکی

و جماع

انتقا

و امراض معدیه و متوارثه بو منوال اوزره جمع شاعر بو منوال العربیه جمع ایلمشدر
بیت متوارثات الامراض غزرو وفرها بشاجمد * و حروف جمق جم وج تلک التی تعدی الجسد
ان الباء من المتوارثات البرص والنون النقرس والسین السل والالف ابلیلیا و هو الصرع والجیم الجذام والمیم المالنخولیا
والدال الدق وان الجیم من المعدیه الجرب والباء البخر والراء الرمد والقاف القروح العفنة والحاء الحصبة والجیم الجدری
والواو الوبا والجیم الجذام

و قال بعض الشیوخ و علی هذا السل والبرص لیس من الامراض المعدیه و یجوز ان یقال السل من القروح لعفنته

انتقالی کبی
ایدوب بربرلرندن اولورلر ثانی اردی و اشد اولور ذات الجنبک ذات الریه‌یه
و کذلک قرانیطس دیدکلری علت معروفه بدیکلری عرضه انتقالی کبی قرانیطس
برسام حار دموریه اطلاق اولنور اکثر برسام صفراوی اولور سکم قرانیطس خالص
تسمیه اولنور لیثرغس برسام بارده اطلاق اولنور مادهسی بلغم اولورسه
و اکثر نسیان دخی دیرلر و امراضک بعضیسی امراض متعدیه و ساریه اولوب
آخراوله سرایت ایدر جذام و جرب و جدری و حمای وبائیه و عفونتلو قرحه لر
خصوصا مسکن بو امراض اصحابیله معیت ایدوب انلره ساکن اولانلره
سرایت زیاده اولور خصوصا و امراض اصحابینه مجاور اولانلره که
روزکار التنده اولانلره دخی امراض ساریه‌نک بر نوعی رمددر تعبیر کوز اغریسیدر خصوصا
کنه و عینیله متأمل و متفکر اولانلره که سرایت زیاده اولور و کذلک برص دخی
دیش اغریسیدر که اکثره ضرس تسمیه اولنور رضوی سرایتی اول رتبه‌یه بالغ اولورکه
حامض اولانی تسمیه تخیل و تنمیل ضرس حادث اولور و دخی امراض ساریه‌دن
سل مرض و برص مرضی و امراضک بعضیسی دخی متوارثه اولور یعنی اصولدن
فروعه جریان ایدر انتقال ایلر او امتوارثه اولان مرضلر فرع طبیعی یعنی صلع و نقرس
و سل و بعض نسخه‌ده سل بدلنه سبل واقع اولمشدر علامه نقل ایدر و جذام
کبی و بعض امراض دخی جنسیه در بر قبیله‌یه و بر ناحیه‌یه کاننه عارض اولور
اجزاده بولنماز دیو لنور ایتده نادرا بولنور و بو امراضه امراض جنسیه دیرلر
و معلوم بیوریله‌که اعضانک ضعف سوء مزاجه و بنیه‌نک تحللنه
تابع اولور التعلیم الثانی جملتین للجملة الاولی فی الاشیاء التی
تحدث عنها حسب من الاسباب العامه و هو تسعة عشر فصلا
الفصل الاول قول کلی فی الاسباب ذکرم و را ایدن ابدانک احواللرندکی

ضیقلی

بلع

بعنی صحت و مرض و بینهما ده متوسطه اولان احواللرینك اوچ سببلری واردر
سبب اول بادیه در سبب ثانی سببی سابقدر سبب ثالث سبب واصلدر
سبب سابق ایله سبب واصل امور بدنیه اولمقده مشترکلردر امور بدنیه دن
مراد اول سببلر یا خلطیه اولورلر و یاخود مزاجیه اولورلر و یاخود ترکیبیه اولورلر و اسباب
بادیه بو امورلك بریسنه متعلق اولمیوب بدندن خارج امره متعلق اولورلر اول امر خارج کاهیجه
بدندن خارج اجسام جهتندن اولور ضرب بدنه حادث اولان مرضلك وجودی سخونتلك
یعنی بین السماء والارض هوا اندی ایسیلکندن حادث و بدنه وارد اولان طعام حار و
طعام باردن حادث اولان امراضك سببلری کبی یاخود نفس جهتندن اولان اولور
و نفس بدندن خارجدر نفس جهتندن اولان سببلر بدنه جهتندن اولمش اولمز
و سبب بدنی ده داخل اولمز نفس جهتندن اولان سببلر مثالی غضب و خوفدن
و اندرك مشابهلردن حادث اولان مرضلرك سببلریدر اسباب سابقه ایله اسباب
بادیه سبب ایله ایله سبب اولان کرك مرض و کرك صحت و کرك بینهما ده
اولان احوالمزجه حالت ثالثه ادالوند واسطه اولمقده بعض کره مشترك اولورلر زیرا
سبب سابق ایله سبب اراسنده هر حالده واسطه موجود اولور لکن سبب
بادی ایله سبب اراسنده کاهیجه واسطه اولور و کاهیجه سبب بادی سببه
متصل اولور یعنی اسباب بادیه ایله اسبا واصله ده سبب ایله اسباب اراسنده
واسطه اولمیوب سبب سببه متصل اولمقده کاهیجه مشترك اولورلر زیرا
سبب واصل هر حالده سببیه متصلدر و سبب سابق هر حالده منفصلدر
و سبب بادی کاهیجه منفصل اولوب سبب سابق ایله مشترك اولور و کاهیجه
متصل اولوب سبب واصل ایله مشترك اولور اسباب سابقه اولا اسباب
بدنیه درکه یعنی اول سبب خلطی یاخود مزاجی یاخود ترکیبیدرکه اول اسباب بعینه

اولان حالة

حالة بالواسطة توجه ایدوب اول سبب سابق سببی اولان اول حالی غیر و
و اقتضا ایجاب ایله ایجاب ایلدیکی اسباب واصله اولا اسباب بدنیه درکه احوال بدنیه
غیر اولی ایجاب ایله ایجاب ایلدیکی یعنی اول ایجاب واسطه ایله اولدی اسباب
بادیه بدنی اولمیان اسباب خارجیه لردرکه ایجاب ایلدیکی احوال ایله اسباب
اراسنده کاهیجه واسطه اولور و کاهیجه واسطه اولمیوب اسباب
سابقه نك مثالی حمایه قیاس ایله امتلا کبی امتلا برسببدر تعفن واسطه ایله
حمایی ایجاب ایلر و مثال آخری عینه مائیتك نزولنه قیاس ایله عیندی و عیندلرك
~~امتلا سببیدر تقبیه عنبیه نك امتلا ...~~
~~منکور ... واسطه سی ایله اولور زیرا تقبیه نك امتلا ...~~
~~ایدر یعنی اول تقبیه مائی اولوب ... مائیت ... اولوب~~
~~رد و تقبیه یه جریانی ... واسطه ایله امتلا ... ایجاب ایدر و~~
~~امتلا سبب سابق اولور و اسباب واصله نك مثالی حمایه قیاس ایله عفونتدر~~
عینك اوعیه لرینك مائیت ایله امتلاسی مائیتك جریانی ایجاب ایدر جریان
مائیتك تقبیه عنبیه یه مائیتك نزولنی ایجاب ایدر و امتلاك نزول مائی ایجابی
جریان ماء واسطه سی ایله اولور و اسباب واصله نك مثالی حمایه نسبت و قیاس
ایله اعتبار اولنان عفونتدر که عفونت برسببدرکه حمایی ایجاب اولی ایله بلا واسطه
ایجاب ایدر کذلك تقبه عنبیه یه نزول ایدن مائیتك تقبه نك سدتنه سبب واصل
اولور و کذلك تقبه عنبیه نك سدی عمی یه سبب واصل اولور و اسباب
بادیه نك مثالی حرارة شمس و شدة حرارت و غم و سهر و نوم مثللو شیئ
مسخن تناولی بونلرك هر برسی حمایه سبب بادی اولور و کذلك ضربه انتشار
عینه و عینه مائك نزولنه سبب بادی اولور و سبب ایکی قسمه منقسم اولور

تقسیم آخر الله

قسم اولی بالذات سبب اولور فلفل بعض بو پر سخونته و افیون برودته
سبب اولدیغی کبی و قسم ثانی بالعرض سبب اولور ماء باردك سخونته
سبب اولدیغی کبی زیرا ماء بارد بدنی تسخین بطبعه اولمز بلکه ماء بارد
بدنی تکثیف ایدوب مسامات بدنی سد ایدوب اولحاله حرارت غریزیه بدنده محتقن
اولوب سخونت حادث اولور وکذلك ماء حارك برودته سبب اولدیغی کبی اکا
بناء که ماء حار مساماتی تفتیح ایدوب حرارت غریزیه تحلیل ایتمکله بدنی
بالعرض تبرید ایدر وکذلك سقمونیانك تبرید کبی سقمونیا شربی بدنی مسخن
اولان صفراوی اسهال ایتمکله بدن مسخن باقی قالوب بارد اولور و اکثر سبب
بدنه مجرد واصل و وارد اولمغله بدنده فعلنی اشلمیه جز بلکه سبب فعلنی
ایشلمکده اوچ شرطك وجودی واجتماعی لازم اولور برنجی شرط اول قوة فاعلیه نك
قوتیدر و شرط ثانی بدنده اولان قوة استعدادیه نك قوتیدر و شرط ثالث
سببك بدنده اولمقدار مکث ایدیکه اول مدتده اول مثللو فعلی ایشلمیه قادر اوله و مسببات فنده بعض کره اسبابك احوالی متفاوت
و مختلف اولور مثلا دبیع سبب واحد ایکن ابدانك استعدادینه کوره حرارتله
بردرلو مرض احداثنه سبب اولور و بعض کره سبب واحد بدنده واحد ده اوقات
امراض مختلفه یی ایجاب ایلر و بعض سبب واحدك فعلی بدن قوی و بدن
ضعیفده متفاوت اولور کذلك سبب واحدك فعلی شدید الحس
وضعیف الحس اولان عضولرده متفاوت اولور و بیله اسباب ایکی قسمه
منقسم اولور قسم اول سبب مختلفدر سبب مختلف آکا دیرلرکه سبب
زائل اولمغله مسبب زائل اولمیه بلکه باقی اوله مثلا شمسدن حاصل اولان
صداع شمسك زوالی ایله زائل اولمسه آکا سبب مختلف تسمیه اولنور قسم

ثانی

ثانی سبب غیر مختلفدر سبب غیر مختلف اول سببدر که سببك زوالی ایله
اول سببك اثری و سبب مجازا زائل اوله مثللو که شمسدن حاصل
اولوب شمسك زوالی ایله صداع دخی زائل اولور و بیله دیرلرکه
اعتدالی اعتدالی بدنی حافظ اولوب افراط و تفریط احوال بدنی تغییر ایدن
اسباب ایکی قسمه منقسمدر قسم اول اول اسبابدرکه انسان ایچون
اول سببلردن تفصی و تخلص ممکن اولمز اول سببلری استعمال انسانه
ضرور اولور و قسم ثانی اول اسبابدرکه اول سببلر انساننده بونلرسز
بقاء حیاة متصور اولور اول اسبابلرك انسانده وجودی ضروری اولان
اسباب ضروریه التی جنسه منحصر اولور جنس اول هواء محیط و جنس
ثانی ماکول و مشروب و جنس ثالث حرکت بدنیه و سکون بدنی و جنس رابع
حرکات نفسانیه و جنس خامس نوم و یقظه و جنس سادس استفراغ
و احتقاندر اولا هوا ایله شروع ایلیلم **الفصل الثانی فی تأثیر الهواء
المحیط بالابدان** هوا بزم ابدانمزك و اوراحمزك عنصری و ماده
تکونیدر زیرا ابدان عناصر اربعه دن مرکبدر کذلك ارواح دخی
عناصر اربعه دن مرکبدر و عناصر اربعه نك بری هوادر و جه تروح اورزه
هوا مخالط ابدان و ارواح و احمزك عنصری و ارکان اربعه نك بری اولدیغندن
ماعدا ابدان و ارواحمزی وجه اخردن اصلاح ایدر یعنی ابدان و ارواح
فاعل مادر اولدیغی کبی معدل اولوب دخی تعدیل ایدر و روح بزم مرادمز
ماسلفده بیان اولنان ارواحدر که قلبده لطافت و اطلاق تکون ایدوب
حامل قوی اولور بو مقامده بزم مرادیمز حلانك تنفسدن بدنکلر امر دیکلر هواخ
صادر اولان تعدیل ارواحمز تعدیل ایکی فعله متعلق اولور اول ایکی فعلك

حیاتی اولان

مباحث السبب الضروری

هوامحد

روح ابله

بر ترویح وبر تنقیه اولور ترویح هوانك اول فعلیدر که
بو روحك طبیعی اولان مزاج حاری اعتدالدن خروجه مستعد اولغله
اختقان حسیله وبعضا اخر سببله بو روحك مزاجنده افراط اوزره حرارت
عارضه اولمقدن خالی اولمز و استنشاق هواء بارد قلبه واصل اولوب روحك
مزاجنی تعدیل و حرارت زائده سنی تسکین ایدر و بو تعدیل ایله تعلق اضافی
مراد ایدر زیرا اجزاء بدنده غایت حرارتلو جزء ارواحدر اول ارواح فعللرینی
جمله سی زائده اولان حرارتله ایشلر واول حرارت زائده روحك مزاج
طبیعیسیدر اول ارواح اختقان واحتباس حسیله افراط حرارت عارض
اولمغله هواء بارد اول افراطی تعدیل ایدوب بینه روحك مزاج طبیعیسنه
ورییه جانبندن مستنشق اولان هوا ایله شریانلرینه متصل اولان منافس جانبندن
واصل اولان هوا ذکر اولنان تعدیلی افاده ایدوب ایشلر و بر هرنه قدر هوانك
مزاجی حار اولور دیرایسه ده لکن بزم ابدانمزی محیط اولان هوا روحك حرارت
طبیعیسنه قیاس ایله جدا بعید بارد اولور روحك مزاج طبیعیسی تجاوز اللدیکی
حالنه قیاس ایله تطبیق الاولی هوانك برودتی ظاهر اولور ذکر اولنان هوا الرکی
صدمه سی وضربه سی روحه واصل اولوب هوا روحه مخالطه ایلسه اوله هوا
دوو اختقان حسیله ناریه استحاله دن منع ایدر و بو وجهله ارواح تعدیل
اولنمسه ناریة استحاله ایدوب اول استحاله روحك سوء مزاجنه
مؤدی اولور روحك سوء مزاجی روحك تاثیر نفسانیه یه
قبوله اولان استعدادینی ازاله حیاتك زوالی حاصل اولور و کذلك
ارواح ناریة استحاله ایلسه تحلل ایدوب بالکلیه فنا بولور زیرا روحك
جوهری رطب بخاریدر ناریة استحاله مثلا اشتر اولور نجه اولا حوام واضمحلال
ایله

تنقیه هوانك اول فعلیدر که ایکی رد نفس قتنده قلبدن خارجه مردود
اولان هوا قوة ممیزه نك ارواحدن افراز و تمییز ایلدیکی بخار دخانی
اولان فضلاء روحی مستصحب اولوب منافس بدندن معیتنده اخراج
ایدر و بو بیانی و توضیحی بودر که هوایه احتیاج روحی تعدیل سببیله
اولور و روح هوانك برودتی ایله حاصل اولور هوا قلبه اول ورودنده روحك
بارده سی ایله ارواح تعدیل ایلدکدن صکره ادنی احتباس ایله اول هوایه سخونت
حادث اولمغله منفعت مذکوره زائل اولوب هواء جدیده محل و مکان
پیدا و مهیا اولسون دیو هواء عتیق رد اولنور قرع اول هواء مردود ذکر اولنان
فضلاء روحی و بخار دخانیلری مستلزم و استصحاب ایدر و اول هوا خروجنده بخار
دخانی مذکوری معا اخراج ایتمکله ارواح بخار دخانیدن تطهیر و تنقیه ایدر
وهوا ایکی قسم اولور
هوادر که کیفیتی معتدله اولوب وجوهرینه جسم غریب مخالط اولمشدر
قسم اول اول هوادر که کیفیتی معتدله اوله وجوهرینه مزاج روحه
مخالف جوهر غریب مخالط اولمیه هوانك بو قسمی لا محاله صحت فاعل
وحافظ اولور و قسم ثانی اول هوادر کیفیتی اعتدالدن خارج اولور و جوهرینه
مزاج روحه مخالف جوهر غریب مخالط اولوب صاف اولمز بو مثللو هوا مرض
فاعل اولور و هوایه تغیرات طبیعیه و تغیرات غیر طبیعیه عارض اولور
اول تغیرات عارض اولور که مجرای طبیعیه
تغیرات طبیعیه فصول اربعه حسبیله اولان تغیراتدر زیرا
هوا هر بر فصلده بر مزاجه استحاله ایلر که اول اخر فصلده طبیعی اولمق اوزره موجود
اولمز الفصل الثالث في طبايع الفصول معلوم بیوریله که اطبا قتنده معتبر

اولا فصول منجمين قسمنده معتبر اولان فصوللك غيريدر زيرا منجمين قسمنده فصول اربعه
بروجه دلالت دورت قسمه تقسيم اولنوب شمسك هر بر قسمده مدة اقامتي
بر فصل اعتبار اولنور و بر قسمدن قسم اخره شمسك انتقالي ايله بر فصلدن
فصل اخره انتقال حاصل اولور اول انتقالاتك مبدئي نقطه ربيعيه دن
اعتبار اولنور نقطه ربيعيه آفاق شماليه ده رأس حمل اولور و جنوبيه ده
رأس ميزان اولور و خط استواده دلوك و اسدك منتصفلري اولور زيرا خط
استواده سنه واحده ده ايكي ربيع اولور بزم ديارده يعني افاق شماليه دن
اولمغله اول فصولي رأس اعتبار ... اوزره جريان ايلرز پس رأس حملدن حمله
انقلاب صيفي نقطه سنه كلنجه قدر يعني رأس سرطانه كلنجه ربع اول متمادي
اولوب اكا فصل ربيع اطلاق اولنور و رأس سرطانده نقطه خريفيه يه يعني رأس
ميزانه كلنجه قدر ربع ثاني متمادي اولوب اكا فصل صيف اطلاق اولنور
و رأس ميزانده انقلاب شتائي نقطه سنه يعني رأس جديه كلنجه قدر ربع
ثالث متمادي اولوب اكا فصل خريف اطلاق اولنور و رأس جديدن رأس
حمله كلنجه قدر ربع رابع متمادي اولوب اكا فصل شتا اطلاق اولنور لكن
اطبانك نظري و فصوله اعتبار صحت و مرضده و دائنك تأثيرنده وعدم
تأثيرنده مدخلي اولديغي جهتدن اولمغله طبيعيون كبي مطلق زمانيه و رياضيون تأثيرندن
كبي شمسك بو دائرهٔ بروجك بر ربعندن ربع آخرنه انتقالنه اعتبار
ايلميوب مذاهب اولورلركه ربيع اول وقت و اول زماندركه بلاد معتدله
اهاليسي اول زمانده بردن معتد به اولور ادفا يعني اورتويه و ثيابه
محتاج اولميه و حردن حق معتد به اولور ترويحه محتاج اولميه و اول
وقتده اشجار نمايه و نشوه ابتدا ايليه و اول زمان استواء ربيعي ايله
شمسك منتصف ثورده حصولي زمانلري مابيني اوله و بعض بلاد

حاره

حاره ده ذكر اولنان زماندن قليلا مقدم و بعض بلاد بارده ده قليلا
مؤخر اوله و فصل خريف اول وقت و اول زماندركه ربيعده ذكر اولنان
زمانك مقابلي اوله يعني مذكوره اهاليلر بردن ادفاء معتد به ـه بلاد
محتاج اوله و اوراق تناثره بدء ايدوب اشجار نشودن وقوف ايليه
و اول زمان رأس ميزان ايله منتصف مابينلري زماني اوله ربيع و عقربك
خريفك بو زمانلري صاحب قانونك بلادي مثللوده اولور يعني بخارى
ديارنده و اقليم رابعك سائر ديارلرنده اولور اما ماعدا ديارلرده ربيع ذكر اولنان وقتدن
مقدم و خريف مؤخر ... اولمق جائز اولور و زمان صيف ازمنهٔ
حاره نك مجموعندن عبارت اولور و ازمنهٔ بارده بالجمله شتا اولور
و زمان ربيع زمان صيفدن اقصر اولور كذلك زمان خريف زمان
شتادن اقصر اولور و شتانك زماني بلاد معتدله ده صيفك زمانه
مقابل و مساوي اولور و بلاد بارده ده زمان شتا صيفدن اكثر و بلاد حاره ده
اقل اولور و مشابه اولوب بكزركه زمان ربيع وقت ازهار و ابتداء
اثمار اوله و خريف اغاج يپراقلرينك لوني و رنكي تغير ايدوب تناثر و تساقطه
بدء ايلديكي وقت و زمان اوله و ماعدا زمانلر صيف و شتا اوله و بيلمك گرككه
ربيعك مزاجي مزاج معتدل اولور اطبا ... ظن ايدرلركه ربيعك مزاجي
حار رطب اولور انلرك ظن ايلدكلري كبي دكلدر حرارة و برودتده معتدلدر و بونك
بكنهه تحقيقي ... علوم حكميه دن علم طبيعيه مفوضدر و طبيبه لازم اولان
طبيعيده تسليم و قبوللري بو وجه ... كه ربيع معتدل اولوب صيف حار اولوب
... علامه ديركه صاحب قانونك بو مقامده ايراد ايلديكي دليلي
فهم و ادراك بش عدد مقدمه تمهيدينه موقوف و محتاج اولور مقدمهٔ اولى

شعاعك ماهيتي وحقيقتي معرفتنده شعاعده اوچ قول واردر
قول اول بودركه شعاع اول اجسام ناريه دركه شمسدن انبعاث ايدر
و پرتو اول اجسام ناريه يه كرهٔ ناريه دن قهر و قسر ايله انزال ايلر
و قول ثاني بودركه شعاع اجسام لطيفه در شمسدن و شمس
مثللو نيردن اول اجسام لطيفه منفصل اولوب مستضيئ اولان
وجهه واصل اولور و اول اجسام لطيفه يه تسخين حيثيله حرارت
لازم اولور و قول ثالث بودركه شعاع بر عرض و بر كيفيتدر كه
مستنيرك منيره محاذاتي و مقابله سنده مستنيرده دفعة حادث
اولور بينهما اينه هوا و ياخود ما مثللو جرم شفاف توسطي حيثيله

قول ثالث اولور صحيح

مقدمهٔ ثانيه شعاعك انعكاسي كيفيتي ادراك و معرفت اولور شعاعك
انعكاسي بعض كره زاويهٔ حاده هيئتي اوزره اولور و بعض كره زاويهٔ
منفرجه هيئتي اوزره اولور و بعض انعكاسده زوايادن برى حادث
اولميوب اول انعكاس ناكصا على عقبيه اولور يعني شعاع منيره دك منتهي
واصل اولديغي طرقه شعاعك نفوذ و سلوك ايدر و بونك بياني و توضيحي
بودركه عكس اول ضوء دركه مضيئك شعاعي ماء و مرآت كبي جسم
صقيل اوزره وقوعندن صكره اول شعاع منعطف اولوب مضيئك
صقيله قياس ايله اولان اوضاع حيثيله مضيئك جهتنده و
خود يا خلاف جهتنده اولان بر جسمك اوزرينه واقع اولور و ذكر
اولنه شعاع جرم مضيئدن جسم صقيله نزولنده رسم ايلدكي
خطه خط شعاع اطلاق اولنور و اول شعاعك صقيلدن جسم
آخره انعطافنده رسم ايلدكي خطه خط انعكاس تسميه اولنور خط

شعاعك

١٧٠

لبيزه اول خط

شعاعدن مضيئدن صقيله نزولي عمود هيئتي اوزره اولور يعني
خط انعكاس خود عمود اولوب خط شعاعه منطبق اولور يعني
صقيله ناكصا على عقبيه قهقرى رجعت ايدر و اول ايكي خطلردن
صقيله زوايادن بر زاويه حادث اولمز شمس سمت الرأسده
اولان محللرده و زمانلرده اول خطلر منطبق اولورلر مگر و خط
انعكاس خط شعاعده نفوذ ايدوب ناكصا على عقبيه و قهقرى
[illegible] رجعت ايدر و اول خطلردن شعاعك خطنده و هيئتنده
زوايادن بر زاويه حادث اولمز و اگر شعاعك صقيله نزولنده
خط شعاع عمود اولميوب مائل اولور ايسه خط انعكاس خط شعاعه
منطبق اولمز هر برينك باشقه باشقه موقعلري اولور لكن اول
ايكي خطك طرف اسفلري صقيلدن بر موقعده مجتمعلر و متصللر اولور
و اول اجتماعدن ايكي خطك آراسنده بر زاويه حادث اولور و اول
زاويه يه زاويهٔ اولى تسميه اولنور و زاويهٔ اجتماع الانبعاث دخي
تسميه اولنور و اول ايكي خطك صقيل ايله تقاطعلري حيثيله
زاويه اولان يمين و يسارلرنده ايكي زاويه دخي حادث اولور و اول
ايكي زاويه دن جرم مضيئ طرفنده اولان زاويه يه زاويهٔ انحراف
شعاع تسميه اولنور و زاويهٔ اتصال دخي تسميه اولنور و زاويهٔ
اخرايه زوايهٔ انعكاس تسميه اولنور زاويهٔ انفصال دخي تسميه
اولنور و ايكي طرفده اولان ايكي زاويه متفاوت اولميوب متساوي
اولمق واجب اولور و اول وجوبك برهاني اقليدس علم هندسه ده مذكور
و برهاني اينيس شرحي قانونده مزبور و مسطوردر كه طرف اسفلده

اول ایکی خط غیر منطبقلر مجتمع اولدیلر لا محاله طرف اعلاده متفرق
اولوب بینلرنده فاصل بر قوس دائره اولمق لازم اولور واول
قوس ثمن دائره دن نقصان اولور ایسه زاویه اولی حاده
اولور وثمن دائره یه بالغ اولور ایسه زاویه اولی قائمه
اولور وثمن دائره دن ازید واکثر اولور ایسه زاویه اولی
منفرجه اولور وشمسک تسخین وتنویر فعللری زاویه اولی
حسبیله اولور شمسک سمت راسده اولدیغندن زاویه
اولی نوللمز ایسه سخونت غایت ایله اکثر اولور وضوء
دخی اکثر اولور زیرا شعاع شمس مجتمع اولور متفرق ومتبدد
اولوب پریشان اولمز شمسک سمت راسدن میلی اولوب
زاویه اولی حاده اولور ایسه سمت راسدن شمسک میلی
حسبیله حرارته وضوئنده نقصان ترتب ایدر زاویه اولی
قائمه اولور ایسه ویاخود منفرجه اولوب میل اکثر اولور ایسه
ضوء وحرارتده تفاوت میل قیاسی اوزره اکثر اولور بونک
نظیری اول شمع واحددر که اول شمعک بیت صغیری تنویری و
اضائتی بیت کبیری اضائتندن اکثر اولور وکذلک کانون فی احرک
بیت صغیری تسخینی بیت کبیر تسخینندن اکثر وازید اولور
ایام صیفده شمس سمت راسه قریب اولدیغندن حرارت
زائده حادث اولور ابو سهیل المسیحی ذاهب اولورکه کواکب
دراریه نک اجتماعی موجب تسخین اولور شارح علامه اول
قولی براهین قاطعه ایله رد ایدوب صاحب قانونک مسلکنی ترجیح ایدر

وبیلمه

وبیلمه سر واجب اولان امور دندر که جسم کثیفه اوزره واقع اولان
شعاع قوی اولور ایسه قوتی حسبیله عکس متکرر ومتعدد
اولور یعنی جسم کثیفه اوزره واقع اولان شعاع اولا عکس ایلر
واول عکس اول دخی عکس ایدوب عکس ثانی حادث اولور لکن
بو عکس ثانینک ضوئی عکس اولدن ضعیف اولور اگر ضیا
زیاده قوی اولور ایسه عکس ثانی دخی عکس ایدوب اندن عکس ثالث دخی
حادث اولور وعکس ثالثک ضوئی عکس ثانیدن ضعیف اولور
بو منوال اوزره عکوس متکرره ومتعدده اولور ضوء نهایته ارنجه
قدر عکس متکررک صورتی بو منوال اوزره درکه اوج عکس مجتمعدر

وشعاعک واقع اولدیغی جسم اگر کثیف وصقیل اولور ایسه عکسک ضوئی وبراق
قوی واکثر اولور بناء علیه انسان صویه وآیینه یه نظر ایلسه
عکسک ضوئی قوی اولمغله کندو وجهنی اول صوده وآیینه ده کورر
اما کثیف اولوب صقیل اولمیان ارضه نظر ایلسه عکسک
ضوئی قلیل اولمغله ارضده کندو وجهنی کورمز مع هذا ایکی
صورتده دخی عکس حادث اولور لکن ضوئنک قوتی وضعفی ایله

مختلف اولوب ضوء قوى اولدقده عکس کورینور وضوء ضعیفده اولورایسه
عکس جرئی اولماز و بصردن شعاع استقامت اوزره خروج ایتمکله
بالجمله مرئیات قدامنده کورنمک خلفنده اولان نسنه لر آیینه ده
رؤیت ایلسه قدامنده رؤیت ایدر زیرا شعاع اولا قدام جانبنه
استقامت اوزره چیقوب صیقله اتصالندن نصکره خلفه منعطف
اولور و خلفده اولان نسنه شعاعک مستقیم اولان خطنده مرتسم
اولدقدنصکره بصرده اول شبح مرتسم اولمغله خلفده اولان مرئی
قدامده تخیل اولنور و عکس صیقلک عمقنده محلی خط انعکاسک
انعکاسک مقدارنجه اولور مثلا خط انعکاسک مقداری بر ذراع اولسه عکس
صیقلک بر ذراع دریلکده کورینور بناءً علیه آیینه یه نظر ایدن
کمسه آیینه یه وجهنی تقریب ایدر ایسه آیینه ده صورتینک محلی
دریلک اولمز اگر آیینه دن وجهنی تبعید ایدر ایسه آیینه ده
وجهنک بعدی مقداری صورت آیینه ایچنده عمیق کورینور و
بو جهتدن حافات نهرده یعنی ارمق کنارلرنده ثابت اولان اشجارک
عکسی خط انعکاسک مقدارنجه بعید محلده منعکسا یعنی باشی آشغه
کورینور علامه دیرکه وهذا واضح خفی فلیتامل الله اعلم وجه
تامل بودرکه ذکر مرور ایلدیکی اوزره اشباح و صُوَر بصردن استقامت
اوزره خروج ایدن شعاعده مرتسم اولمدقجه بصرده مرتسم اولمز
~~شعاع صنوبر و عکسده~~ سویلدیکی و خط انعکاس اولا اشجارک
عروقنه واصل اولوب بعده رؤسنه منعطف اولمغله خط
شعاعله بصرده عروق اول رسم اولوب بعده رؤس رسم اولمغله

اولا قدام جانبنه

عکسی

اشجارک دیبلی توجیع انعکاسه کلنجه قدر مقاطع ممتد اوله

صورة اشباح نهرده منعکسة تخیل اولنور مقدمات خمسه دن اوچنجی مقدمه
اسطوانهٔ مستدیره و مخروط مستدیر و سهملرینک معرفتندر
اسطوانهٔ مستدیره بر شکل مجسمدرکه اول شکلک ایکی قاعده سی
یعنی ایکی طرفلری اولورکه اول طرفلر مستدیر اولور و بر برلریله
برابر و متساوی اولور و بینلرنده بر سطح مستدیر اولورکه
اول سطح مستدیر ایکی قاعده دائره لرینک محیطی بیننده ایصال
اولور و اول ایکی قاعده دائره لرینک ایکی مرکزلری بیننده
واصل اولان خطه محور الاسطوانه تسمیه اولنور کذلک
سهم الاسطوانه دخی تسمیه اولنور اگر سهم اسطوانه ایکی
قاعده اراسنده عمودا اولورسه اول اسطوانه یه اسطوانهٔ
قائمه دینور کذلک متساوی الاقطار دخی تسمیه اولنور
القائم الزاویه دخی دینور اگر اسطوانه عمودا اولمز ایسه
اول اسطوانه یه اسطوانهٔ مائله تسمیه اولنور و مخروط
مستدیر اول شکل مجسمدرکه آنی صنوبری الشکل بر سطح ایله
قاعده سنده اولان بر دائره یه احاطه ایدر اول قاعده دن
شکل مخروط بدایه ایدوب بر نقطه یه منتهی اولور و اول نقطه
مخروطک راسی اولور و قاعده نک مرکزی ایله راسی اراسنده
اولان خط واصل محور مخروط و سهم مخروط تسمیه اولنور و سهم
مخروط قاعده اوزره عمودا اولور ایسه اول مخروطه مخروط قائم تسمیه
اولنور و متساویة الاقطار دخی تسمیه اولنور القائم الزاویه دخی
تسمیه اولنور اگر سهم مخروط قاعده اوزره عمود اولمز ایسه مخروط مائل

ومتحاذی

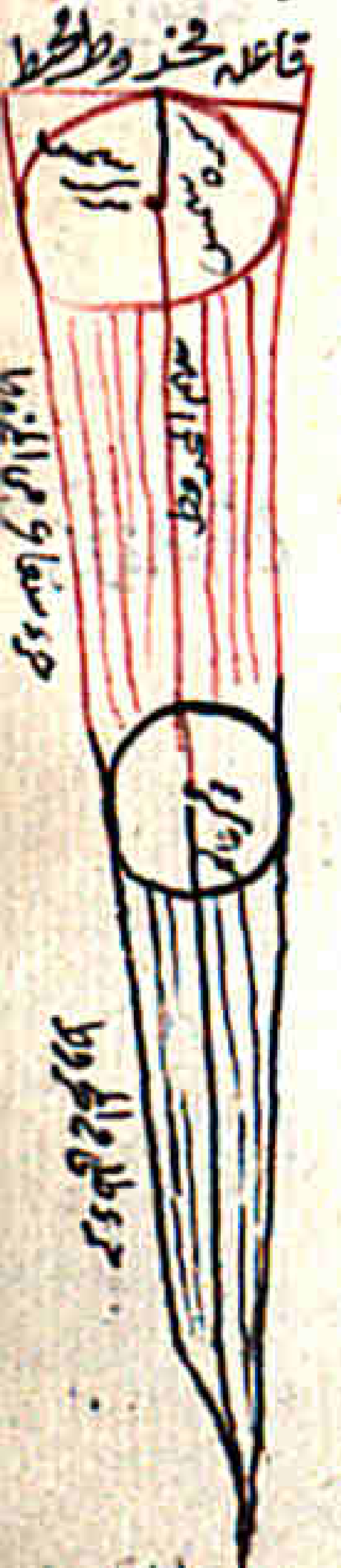
عمودا اولمقدن مراد عمودا اولمز اولورسه دیرکبر دوغری اولمه دیمکدر

تسمیه اولنور اسطوانهٔ مضلعه اول اسطوانه‌درکه آنك قاعده‌لری [illegible]
مستقیم الخطوط شکل اوله اولوکسه مربع اولسون وکوکسه مثلث
اولسون وکوکسه شکل اخر اولسون مخروط مضلع دخی بو قیاس
اوزره‌در معلوم بیوریله که اسطوانه‌نك عند المهندسین
حد وتعریفی معروف ومشهور اولان طریقی بودرکه اضلاعی متوازیه
وزوایاسی قایمه برسطحك احد اضلاعی اوزره اثبات ایدوب دائره
[illegible] ایدوب وضع اولنه‌کلنجه قدر تحریك ایلسه‌ك اول سطحدن
اسطوانه حادث اولور اول سطح حرکت مذکوره‌سی ایله اسطوانه
رسم ایدر کذلك سطح مثلث ایکی ضلعنك بری اوزره اثبات ایدوب
وکتمستدیره ایله وضع اولنه‌کلنجه قدر تحریك اولنسه اول سطح
جسم مخروطی رسم واحداث ایدر ومعلوم بیوریله که اول ایکی کره‌نك
مقدار وحجملری بربرینه برابر اولوب متساوی اولسه‌لر اسطوانه وجه
اول ایکی کره‌یی احاطه ایتمك ممکن اولور اگر اول ایکی کره‌نك
احدهما آخردن اکبر اولوب صغر وکبرده متفاوتلر اولورلر ایسه
اول کره‌لری شکل مخروط احاطه ایدوب مخروطك قاعده‌سی
کبری اولان کره‌یه مماس ومحیط اولوب کرهٔ صغرایه راسی
جانبندن محیط ومماس اولور وحالا کرهٔ ارض جرم شمسك کره‌سندن
اصغر اولمغله اول ایکی کره‌یه شکل مخروط محیط اولوب اول
مخروطك قاعده‌سی جرم شمسه محیط اولور اول مخروط ارضه متصل و[illegible]
ومماس هیئتده مخروط اوزره ارضی متجاوز اولوب مخروطك راسی
اولان نقطه فلك ثامنده دائرهٔ البروجده شمسك [illegible]

مرکز

مرکز محاذیسی ومسامتی اولان نقطه‌یه منتهی ومماس اولوب اول مخروط ظلی
سهمی مرکز عالمدن مرور ایدوب کرهٔ شمسك مرکزینه مرور ایدوب کرهٔ شمسك
خطوط ایله مخروط وبو وصف اولنان مخروط خطوط شعاعیه ایله خطوط
ظلیه‌دن مرکب اولور اینکیچون که اول مخروطك قاعده‌سی شمسه محیط
اولمغله خطوط شعاعیه‌دن مرتسمه بر دائرهٔ عظیمه اولوب اول خطوط
شعاعیه هیئت مخروط اوزره ارضه نزول ایدر وارضده دخی اول مخروط
بر دائره رسم ایدوب اول دائره خطوط شعاعیه منتهی وخطوط ظلیه حادث
اولوب اول خطوط فلك البروجده مرکز شمسه مسامتنه منتهی اولور
واول مخروطك ارضده رسم ایلدیکی دائرهٔ صغیره‌نك جانب شعاعی نهار
وجانب ظلی لیل اولور وهم حرکت اولی ایله یعنی فلك اعظمك حرکتی
ایله مخروطك حرکت ایدوب دوره واحده‌ده لیل ونهار متجدد اولور
وشمس سمت رأسده اولسه شمسك تحتنده اولانلر مخروطك سهمی
اوزره اولورلر شمس سمت رأسدن زائل اولوب [illegible]
[illegible] میل ایلسه میلك بعدی مقدارنجه سهمدن [illegible] بعید اولورلر
سمت رأسدن شمسك غایة بعدی شمسك مرکزندن دائرهٔ افق اوزره
وقوعنده اولور وبالجمله بلاد اهالیسی شمسك مخروط شعاعیسی
اوزره اولمقله برابر متساویلر ایکن ایچلرندن شمس سمت راسلرنده
اولوب سهم مخروط اوزره اولانلرك حرارتلری زیاده اولوب سهمدن
بعید ومائل اولانلرك میلی مقداری حرارتلری ناقصه اولدیغی ایکیدر
[illegible] اوج عددی امر مستحسن واردر اولکیسی شمسك وسطی
ومرکز اطرافنه زیاده مستحق اولور وسهم اوزره اولانلر شمسك اجزاسنك

ومقابله‌یه نقطه‌یه اول مخروط

جزء اسخینك تحتنده اولمغله وارتلری زیاده وایکنجیسی وسطی شمس جمیع جهاتنه
محیطنه مخالط اولوب محیطنه وارة زائله استفاده ایدر وایکنجیسی خارج
محیطنه مخیطنه واردا اولان یرده وسطه واصل اولمز الله اعلم بالصواب
ومقدمات خمسك دوردنجیسی بودرکه بعض حکما ذاهب اولورلرکه شمس
سمت رأسنده اولوب یاخود سمت رأسه قریب اولان محللرده اولسه چوق
یعنی هوانك متسخن اولدیغنك سببی بودرکه اول وقتده شمس ارضه قریب
اولور وشمسك ارضه قربی حسبیله جرمی اعظم اولوب تسخینی زیاده اولور
شارح علامه بو مقدمه یی رد ایدوب دیرکه اول طائفه نك بو بابده ایراد
ایلدکلری برهانلر شمسك رؤیتده عظمی اقتضا ایدر دونیده عظیم
اولان [illegible] اولمغله شمسك جرمی زیاده اولمز وحرارتی دخی ادتمز
تحکیم اینکیچونکه مکان بعیدده اولان نار لیلا بعدی مقداری جسده
ومنظوره عظیم اولور وحرارتی زیاده اولمز ومقدمات خمسه نك بشنجی
مقدمه ریاضیون دیرلرکه شمس سمت رأسنده وسمت رأسه قریب
اولدقده اسخونت چوغی ایجاب ایلدیکنك سببی بودرکه اول وقتده ذکر
مرور ایدن زاویه اولی انعدم اولور ویاخود زاویه اولی حاده اولور
واول وجهله شعاع مجتمعه اولوب پریشان وپراکنده اولمغله حرارة
وضوء زیاده اولور وسمت رأسنده شمس بعید اولوب زاویه اولی
منفرجه اولسه شعاع پریشان اولوب متفرق اولور ولا محالة حرارت
وضیا ناقص اولور وریاضیونك بو قوللرینی طبیعیون رد ایدوب دیرلرکه
ذکر اولنان زاویه اولی وخط شعاع وخط انعکاس امر وهمیدر نظیر
اولمق اوزره ایراد ایلدکلری بیت صغیر وبیت کبیر حجم ووجود خارجیسی

یوقدر

بین السماء والارض ممتد ...

سمت رأسنه اولان

وکثرة اضائتی

یوقدر وهمی اولان خطوط وزاویه بیت صغیر کبیر شعاعی تفرقدن مانع
وحاجز اولمق امر باطلدر وطبیعیون دیرلرکه بلکه موجب اسخان
اولان کثرت ضوء اولور وشمس رأسه مسامت اولوب ویاخود
سمت رأسه قریب اولدقده شمسك ضیاسی اول محلده اکثر وازید
اولور واکا بناء حرارتلری دخی زیاده اولور وشمس سمت رأسلرنده
اولنلرك ضیاسی اکثر اولدیغنك وجهی بودرکه ارضك نصفندن
زیاده سی شمسك شعاعی ایله مستضیء اولوب ضوئی قبول ایلر
ومخروطك سهمی ارضده مستنیر ومستضیء اولان محلك وسطنه
اولور واطرافنه وسطه مددکلکلی وسطك ضیاسی اکثر اولور
وشمسه مسامت اولنلر سهم اوزره اولمغله سمت رأسك ضیاسی
اکثر اولمق ایجاب ایدر [illegible] بو مذکورلر مع فتح ادا ایدر
بر محلده شموع کثیره واسرجه عدیده ایقاد ایدوب دائره هیئتنده وضع
وترتیب ایلیه وسطده اولان شموع وسراج جمله دن انور بولور
ووسطه قریب اولنلری وسطده اولاندن ضیاسنه قریب بولورسن
بو منوال اوزره وسطدن بعید اولدقجه قریبه نسبت ایله ضیا قلیل
اولور ایشبو مقدمات خمسه تمام اولدی [illegible] ترجمه نك وقت
کلدی زمان صیفده حرارت زیاده اولدیغنك وجهی بودرکه فصل صیفده
شمس سمت رأسه قریب اولور وقربیت حسبیله شمسك [illegible] فانتفی
اولان شعاع قوی اولور اینکیچونکه انعکاس توهم اولنان شعاع سمت رأسه
قریب اولان محللرده زوایای حاده اوزره منعکس اولور وسمت رأس اولان
محللرده ناکصا علی عقبیه عکس نفوذ ایدوب قهقری رجعت ایدر ودخی تزاید

من جمیع الجهات

مقابله

فصل صیفده

شعاعك موقعی ارض ... اولمغله عکس ... اولمدیغنه بناء توهم ... تعبیر ایلدیر والا عکس ... هر حالده محتقدر

شعاع شمس زاویه اولاده ویاخود خط شعاع و انعکاس منطبقلرده مجتمعه اولوب
متکاثف اولور ولا محاله متکاثفک تسخینی اضاءه سی اکثر اولور سمت راسده
وسمت راسک مقاربنده شمسک حرارة زائده سنک سببی فی الحقیقه سبب
بودر که شعاع شمسک مسقطی وسطح ارضده موقعی دورت وجه اوزره
اولور اولکیسی مسقط شعاع مخروطک سهم مسقطی و قاعده سی منزله سنده
اولور که یا شعاع شمسک مرکز نفوذ ایدوب ارضک سطحنده مخروطک
خطوط شعاعیه سی ایله خطوط ظلیه سی بیننده مشترک دائره نک مرکزی
اوزره واقع اولور و ایکنجیسی قاعده نک مرکزی ایله محیطی آراسنده
اولان قاعده نک سطحنده مرکزه قریب اولان محلی اولور بو وجهک
وجه اوله ایله احکامده معتد به فرقی اولمامغله قانونده ترک اولندی
دیو علامه اعتذار ایلدی و اوچنجیسی ذکر اولنان سطحک
مسقط شعاع ذکر اولنان سطحک محیطه قریب اولان محلی اولور
محیطدن مراد قاعده مخروطک محیطیدر و دوردنجیسی مسقط شعاع
محیط قاعده اولور و شعاعک قوتی مخروطک سهمی قتنده اولور
زیرا سهم مخروط شعاعینک وسطی اولمغله کثرت حرارتده
بالجمله جوانبنه اولان اشعه حاره حرارتنه ممد کالکلدر سهم جمله دن
قوتلی اولور و مخروطک اطرافنه ولی و تعقیب ایدن محللرک حرارت و
سخونتی ضعیف اولور صاحب قانون دیرکه بر فصل صیفده سهمه
ویاخود سهمه قریب اولان محلده واقع اولوز یعنی زوسمزه شمس مسامت اولور
ویاخود مسامته یه قریب اولور و سهمه اولمز دائم اولور و ایام
صیفده مسامته و مسامته یه قریبیتی دوام بالجمله عروضی

عروض اولان بلادده مسامته نک دوامنک وجهی بودر که ایکی اعتدال قتنده یعنی حمل و میزان قتنده حرکت میل بطیئه اولور
وانقلابلرده یعنی سرطان وجدیده حرکت میل بطیئه اولوب مسامته و مسامته نک ضرورة دائم اولور خط استواده
میل اولمامغله بو اختلاف متصور اولمز وسمت راسده زوال سوبج اولور صحیح دیرکه خط استواده سنه واحده ده
ربیع متکرر اولمغله مسامته دائم اولمز علامه رد ایدوب دیرکه اگر وجه دوام صحیح نک دیدیکی اولسه عرض
میل کلیده اقل اولان محللرده هم دوام مسامته
سکاننه شامل اولور اماعرض بلر و اول بلدکه انلرده خط استواده واقع
اولوب اتلک عرضی اولمیه اول ارضده مسامته دائم اولمز و بیننده شتاده
مخروطک قاعده سی محیطنه قریب اولان محلده واقع اولور و اول محلده
شعاعده حرارت ضعیفه اولدیغی وجه ضعف مرور ایلدر فحین
بلاد شمالیه ده ایام صیفده سهمده اولوب و یاخود سهمه قریب
اولور فصل صیفده ضوءلر انور اولور شتاده محیطه قریب
اولور ضوءلر نک نوری نقصان اوزره اولور و سهم اضوء اولوب
محیط قاعده و محیط قاعده یه قریب اولان محلک غیری اضوء
اولدیغنک وجهی نک ذکری مرور ایلدی اعاده یه حاجت یوقدر
لکن بعضلر بو که وجه آخر سوق ایدوب دیدیلر که ایام صیفده
شمس ارضه قریب اولور اکا بناء اضوء اولور و شتاده عکس اوزره
اولور بو کلامی صاحب قانون رد ه اشارت ایدوب دیرکه
فصل صیفده ضوء انور اولور هر نه قدر بزم مقاممز ایله شمسک
اوجه قریب اولان مقامی بیننده اولان مسافه زیاده بعید اولور
ایسه و بو محلک توضیحی بودر که ناس بیننده فلک شمس
دینمکله معروف اولان فلک رابع اوج مؤلف و مرکب اولور
فوق طرفنده اولانه متمم حاوی تسمیه اولنور و تحت طرفنده اولانه
متمم محوی تسمیه اولنور و وسطده اولانه خارج مرکز تسمیه اولنور
و اول اوج مجموعنه ممثل تسمیه اولنور و وسط اولان خارج
مرکزک ثخنی متشابه اولور یعنی جمیع جوانبنده قالنلغی مقدار واحد
اوزره در مرکزی ممثلک مرکزی ایله متحد اولور لکن مرکز عالمدن خارج و بشقه

اوج وحضيض كلمه لرندن بيه حنبي معتبردر علو وسفل مقابلنده در اوجك اصلي اوك ايدي
كافي حيمه ابدال اطله تعريب اولندي منه

متممه فلك شمسيه اولنور اما خارج مركزه ممثل شمسيه فلك تسميه اولنور منه

اولور و متممك هر بريندن بر طرفي ثخين و بر طرفي انجه اولور لكن ايكي
متممك غليظ و رقيق اولدقلري غلظتي و رقتي جهت خلافده اولور فوقده
اولان متمم حاوينك ثخين و تحتني اولان طرفنده ايسه متمم محوينك
انجه طرفي برجسته اولور و متمم حاوينك انجه طرفي ايله متمم محوينك
ثخين طرفي حوالي ايكي معاجهت اخرده اولورلر اول سببدن فلك ممثل
ثخنده متشابه اولور و خارج مركز اورته دن رفع اولسه متمم حاوي
و متمم محوينك مجموعندن متشابه الثخن بر فلك تام حاصل اولور و خارج
مركز اولان فلكك منطقه سي يعني اورته سنده قوشاغ مثابه سنده اولان
دائره نك محدبنده و يومري طرفنده بر نقطه متمم حاوينك بر نقطه سنه
مماس اولور و بونه مقابلنده بر نقطه سي دخي متمم محوينك بر نقطه سنه
مماس اولور و نقطه اولايه اوج تسميه اولنور و نقطه ثانيه يه
حضيض تسميه اولنور و شمس بر جسم كريدر كه خارج مركز تسميه اولنان
فلكده مركوز اولور اول وجهله كه شمسك قطري خارج مركزك ثخننه مساوي
اولور فلك اعظمك حركت سريعه سي ايله شمس هر يوم طلوع و غروب
ايدر و شمسك مركوز اولديغي خارج مركز تسميه اولنان فلكك حركتي
شرقه و كتر اولور كذلك شمسك ممثلك حركتي غربيه شرقه حركتي
اولور … شمسك حركت سريعه بتعبيه سنه حركت اولي تسميه حركت
… اصليه سنه حركت ثانيه تسميه اولنور و انتقالات بروجيه بو حركت ثانيه
و اصليه ايله اولور قواعد هيئتدن ذكر اولنان مسائل بو مقامده فهمه قدر
كافي اولور ليس ايام صيفده يوم شمس ارضه قريب اولور ديديكلري قانونه
رد اتمك ايچون اولور كه بلاد مذكوره اهاليلري مركز عالمه اوزره اولورلر و شمس

اولان محدبه نقطه [illegible]

مصمت

شرقدن غربه اولان

اولنان

بعضلك

اول ايامده

اول ايامده اوجه مقارب اولور و خارج مركزك اوج مركز عالمدن غايت بعيد اولور
زيرا خارج مركزك مركزي مركز عالمدن و فلك البروج مركزندن غيريدر
كذلك قطبلري دخي فلك البروج قطبندن غيريدر و قطري دائره بروج
قطرينه موازي و منطقه سي فلك بروج منطقه سنه مسامت اولور
و خارج مركزك مبدء حركتي اوج اولور ثخين اوج نقطه سندن
بر خط اخراج اولنوب اول خارج مركزك مركزنده مرور ايلديكندن
صكره مركز عالمده منتهي اولسه خارج مركزك … و …
اوزره اخراج اولنه بالجمله خطوطدن … اطول … اوجدن
اخراج اولنان خط اطول و مسافه سي ابعد اولور فلا محاله فصل صيفده
اوجه قريب اولان شمس ارضه قريب اولمق متصور اولمز اما قرب و بعد
نسبتي حكمت رياضيه نك انواعندن نجوم و اولان علم هيئتده معلوم و منجلي
اولور … ضوئك اشتدادي حسيله اولديغي فلسفه ده جزء طبيعيه تحقيق
اولنور و صيفك طبيعتي حار اولديغي كبي يابس دخي اولور زيرا صيفده
شدت حرارت حسيله هوانك رطوبتي تحلل ايدر و جوهر هوا دخي تخلخل
ايدوب طبيعت ناريه يه مشابه و مشاكل اولور و هوايي ترطيب ايدر
انداوامطارك يعني مطر خفيف و مطر كثيفك نزولي قليل اولور
و بو جهتلردن هوايه يبوست عارض اولوب فصل صيف يابس اولور
و زمانك ماهيتي مقدار حركت اولمغله زمانك … تقسيم كيفيات
مذكوره يه قابل اولمز بلكه اول كيفيتلري قابل اولان هوايه ظرف زمان
اولور و اما شتانك طبيعتي بارد رطب اولور صيفك طبيعتي حار
يابس اولديغي … اثباتي ايچون ايراد اولنان دليلك … اضداد … ايله

و ممثل شمسك مبدء حركتي رأس حملدر منه

و مركزك شديد … [illegible]

فصول

بعض فصل شتاده شمس بروج جنوبیه‌ده اولور و اراضی شمالیه اهالیسنڭ
رؤسندن بعید اولور و اول اهالی شتاده مخروطڭ محیطندن و یاخود
محیطه قریب اولان محلنده اولوب شعاعلر متفرق و ضوءلر نقصان
اولمغله حرارتلر ناقصه و یاخود بالکلیه منعدمه اولور و حرارتڭ
و رطوبتڭ هوایی تحلیل ایدن حرارت منعدم اولمغله رطوبت هواده محفوظ
اولدیغندن ماعدا بحسب البرودة هوا انکاثف ایدوب طبیعت هوا طبیعت
مائیه‌یه میل ایتمکله رطوبت هوا شتاده زیاده اولور و انداء و امطار
کثیر اولور اما خریف فصلی بعض کوز ایامی حرّ و برده‌ده معتدل اولور
لکن رطوبت و یبوستده اعتدال اوزره اولمیوب یبوست هوا غالب خریفڭ
اولور اما حرّ و برده‌ده اعتدالی اینکیچوندر که ایام خریفده شمس سمت رأسدن
بعید اولمغله حرارت شمس ناقصه اولور و برودت هنوز مستحکم اولمز
و اول وقتده کانت بین مخروطڭ سهم ایله مخروطڭ محیط قاعده‌سی آراسنه
وسطی اولور زیرا بو تقدیر اوزره هوا لا محاله معتدل اولور اما فصل خریفده حراره و برودتده
یبوستڭ زیاده اولدیغی اینکیچوندر اولورکه هوا ایام صیفده جفاف اوزره
اولوب یابس ایدی خریف کلدکده ایله هوایی ترطیب ایدر برنسنه
عارض اولمدی پس یبوست صیفیه سبب ترطیب اولور برنسنه حادث
اولنجه قدر باقی اولور مجرد حرارت قویه محلله‌سی زائل اولمغله هوا ایده رطوبت
و یبوستده اعتدال کلمز زیرا رطوبتڭ و یبوستڭ اعتدالی جوهر هوایه
قدر معروف اشیاء رطبه مداخل اولمغله اولور انداء و امطار کبی اندرڭ
ایسه فصل خریف طبیعتنده اولدیغی خریفده وقوعی قلیل اولور حرارت
و برودتده اعتدال یبوست و رطوبتده اعتدال کبی دکلدر فصل صیفده

سامته

سامته ایله حاصل اولان حرارت فصل خریفده مجرد مسامته‌نڭ
انعدامی و حسبیله اعتدال هواده رجعت ایله هواء حار تعدیل ایچون جوهر برد حسبیله
هوایه اجزاء بارده مخالط اولمق ایجاب ایلمز و یبوستڭ رطوبته استحاله‌سی
رطوبتڭ یبوسته استحاله‌سی کبی دکلدر هواء رطب ادنی حرارت تجفیف بجب
ایدوب احد یبوست و رطوبتده معتدل ایدر لکن ادنی برد ایله هوا یابس
[struck-through text] اولمز زیرا برد قوی و متمادی اولوب
هوا متکاثف اولوب طبیعت هوا مائیه‌یه میل ایتمکله انداء و امطارڭ نزولی
اکثر اولمدقجه هوا رطوبت و یبوستده معتدل اولمز بناء علیه شتاده
مرطوب اولان هوا آکب ربیعده انتقال ایله رطوبت زائده و اسی ربیعڭ حرارت
معتدله‌سی ایله زائل اولوب رطوبت و یبوستده ربیع معتدل اولوب
ولکن ایام صیفده یابس اولان هوا لیالی خریفڭ برودة معتدله‌سی
تعدیل ایلمز شتایه انتقال ایدوب برودت قویه و متمادیه اولمغله انداء
و امطارڭ نزولی اکثر اولمدقجه هوا ترطیب اولنمز و بعض کره اولورکه
ادنی حرارت هوایی ترطیب ایدر اول سببدنکه انداء و امطارڭ کثرتی
اولور وجه [illegible] ندیه اولور و حرارة یسیره موجود ولا مائیه تبخیر
ایدر و بخار هوائیه مرتفع اولوب هوایه مخالط ایتمکله هوا ترطیب ایدر
و فصل خریفده بو وجهله حرارة معتدله تبخیر اولمامغله یبوست صیفیه‌سی
زائل اولمز و خریفڭ هواسی بو طریقله یبوست و رطوبتده معتدل اولمز
و مشابه اولوب بکزرکه بو مقامده ترطیب و تجفیف ملکه‌لرنڭ حدوثی معدومه
و ملکه موجوده‌نڭ عدمی ایله حاصل اولور یعنی ترطیب ملکه معدومه‌نڭ حدوثی
ایله اولور و تجفیف ملکه موجوده‌نڭ عدمی ایله اولور زیرا یابس ترطیبڭ

معناسی یابسك بعض اجزاسنی اعدام وافقاد ایلمك دكلدر بلكه یابسك
اجزاسنه خارجدن اجزاء رطبه تخلیط ایدوب قریشدرمقدر ملكه سی عدم و مه نرك
حدوثندن مراد بو معنادر اما بر شیء رطبی تجفیف ایلمك اول شیء رطبك
اجزاء مائیه سنی افقاد واعدام ایلمك ایله حاصل اولور وعدم ملكه سبب
ویبوستك علتی عدم ملكه اولور دیدیكمزدن مراد بو معنا اولور معلوم
بو ریله كه فصول بحثنده ذكر اولنان رطوبت ویبوست اركان بحثنده
مذكور اولان رطوبت ویبوستك غیریدر زیرا اركان بحثنده مذكور اولان
رطوبت رطب اولان عنصرك صورتندن وكیفیتندن عبارتدر
صورت وكیفیت عند البعض بردر لكن حق اولان صورت وكیفیت
برنبرینه مغایر اولدر وصورت كیفیتك فاعلیدر ویبوست دخی بو قیاس
اوزره اولور بس بو ایكی بحثده یعنی فصول بحثی ایله اركان بحثنده ذكر اولنان
رطوبت ویبوست باشقه باشقه معنایه اولدقلرینی صاحب قانون بیان ایدوب
دیركه بز بو مقامده یعنی فصول مقامنده شو هوا رطبدر وشو هوا یابسدر
دیدیكمزده رطبدن ویابسدن هوانك صورتنی ویاخود هوانك كیفیتنی مراد ایلمزز
زیرا بالجمله فصولده وازمانده هوا صورة واحده وكیفیة متفقه اوزره اولورلر بلكه
هوانك معنا مذكورینه یعنی صورت وكیفیتنه بو مقاملرده اصلا تعرض ایلمزز الا قلیلا
تعرض ایلرز اول هوایی بیان صددنده كه غایت حرارتنه هوانك طبیعتی ناریته
استحاله ایدر اول وقتده هوا یابسدر دیدیكمزدن مراد صورت ناریته
اول هوانك صورتی وكیفیتی اولور وبوندن ماعدا فصول اربعه مباحثنده شو هوا
رطبدر دیدیكمزده هوادن مرادیمز اول هوادركه آنكله مائیت كثیر اولان
ابخره مخالط اوله ویاخود هوانك كندوسی تكاثف ایتمكله ابخره مائیه مشاكله

رطبدن

استحاله

ابا یابسدن

استحاله ایلیه كذلك شو هوا یابسدر دیدیكمزده مرادیمز اول هوادركه انكله ابخره
اولان ابخره مائیه متفشش اولوب تحلیل واخراج اولنه ویاخود تحلل انكله هوانك
جوهری جوهر ناریته استحاله ایلیه ویاخود اول هوایه ادخنه ارضیه
مخالطه ایدوب اول هواء مائیتی تنشیف ایلكده [illegible] ارضیه مشاكل
ومشابه اوله بو ذكر ایلدیكمز اصوللردن ظاهر اولوركه ربیعده شمسك
سمت راسه یاریقلشمق ایله حرارت معتدله حادث [illegible] اولوب
شتاده حاصل اولان رطوبت زائل اولور ربیعك هواسندن زائل اولور
وصیف وخریف فصللرنده ایسه حادث اولان ادنی برد ایله هواء یابس
رطب اولمز وبو امری بطریق التجربه معرفت مراد ایدرسك حار اولان
وقتده بر ثوب مبلولی هواء حاره بسط ایله وكذلك ثوب اول
مبلول بر ثوبی یابس هواء اولكه حرارتی مقدارنجه برودتی اولان
هوایه بسط ایله وبو تحری ایله ثوب مبلولك هواء حارده
جفاف ایتدیكی زمانك مقداری بر زمانده ثوب یابس هواء
بارده ترطب ایلمز وبو بابده ذكر ایلدیكمز قاعده دن استعمال اعظم
برد ایلمز واصلمزده خفیف وارددر اول دلیل بودركه هوا اگر چه حار
اولسون وگرك بارد اولسون مطلقا هواده رطوبت تابع متوفر
اولمز الا [illegible] بر طرفدن هواء رطبه هر دكلدر نیجه اما یبوستك دوامی بركی
ایله اولمز گرك نفس هواده وگرك ثمار كبی بالذات وثوب مبلول
كبی بالعرض مرطوب اولان نسنه لرده رطوبتك بقاسی هر دكلی قوتنه
محتاج اولدیغنك سببی وباعثی بودركه هوا هر نه قدر بارد دخی اولور
ایسه شمسك وكواكب سائره نك قوتی حسبیله فصل شتاده

الروا علی

ورطوب اولان

صاحب قانونك بردشدیدیرزم بو نمزه کوره در دید یکنده استفاده اولنورکه بردشدید ده حیوانلری
بدنی حرارة ظاهره ایله متحلل اولمزلکه تحلل بدن وقت شتاده وارغریزیه واسطقسیه ایله اولورحتی
بعضیلر ذاهب اولورلرکه دب بعز آنود بدکلری جانورد نهر پرده اختفا ایدوب ترك تغذی ایلدیکی
اینکیجون درکه زمهرده بدنی متحلل اولمز و بدل مایتحلله محتاج اولمغله ترك تغذی ایدر و بعض آخر

ولرة محلله دن خالی اولمز و اول وارت بالجمله فصولده هواده موجوداولان
رطوبتی افنا ایدر فلا محالة رطوبتك بقاسی علی الدوام مدد ایرشوب بدل
مایتحلل حاصل اولمغله اولور و بلاد معموره ده واقعه اولان شتی بر غریم
بو نمزه نسبت ایله شدید و عدیم الحرارت دیرز فی التحقیقه واهوادی
وارة محلله دن خالی اولمز فصل ربیعده تحلل ایدن رطوبت تجفی حسیله
وارد اولان مدددن اکثر اولورایکیجونکه تجفی ایکی امر ایله حاصل اولور الکیسی
جوده ظهور ایدن حرارة قلیله لطیفه در و ایکنجیسی ارضده کامن اولان حرارتی
قویدیر که اول قوی حرارتک ظاهر ارضه قریب اولان محله حرارة لطیفه تادر ایدر
وعلوم طبیعیه ده بیان اولندیغی اوزره فصل شتاده باطن ارض شدید الحرارت
اولوب ظاهر ارضه وارت لطیفه قلیله نك تادسی اولور و جونك حق وارتی
لطیفه و قلیل اولور و ترطیبك ایکی سببی معا فصل شتاده موجود اولور زیرا
ارضك وارت لطیفه سی مائیتی تصعید ایدر و هوانك حرارة قلیله سی تعلد ظ
ایدوب رطوبت زائده حاصل اولور خصوصا که فصل شتاده شرة برودت
جوهر هواده نخوق تکاثف احداث ایدوب هوا بخاره استحاله ایدر اما ربیعك
هواسنك تحلیلی تجفیفی اقوی و اکثر اولور اکه بناء که بردك نقصانی حسیله
ارضده منافذی آچیلور و وارت باطنه سی ناقصه اولور و اول وارتی
ظاهر ارضه متوجه اولان دفعة توجه ایدر و اول بارزه متوجه اولان حرارت
وارة بمجرده حق اولور رطوبتی تحلیل ایدر و اول ظاهره متوجه اولان وارت
رطوبتی تحلیل ایلیوب تجفی ایدر ایسه آنك بخاری غایتله لطیف و رقیق
اولوب هوا سعیده چوق وارت انضمام ایله تحلیل تمام و بو ذکر اولنان
اسباب بحسب الاکثر اولور و بعضا هو اولورکه بو اسباب ایله اسباب اخرده منضم اولوب

حکمی

حکمی حکم مذکوره مغایر اولور ولکرچه و ربیعده مادهٔ رطوبت قلیل اولور
شتا اکر کثیر اولمزکه اولا ارضده تصعید اولنوب و ثانیا جوده تلطیف اولوب رطوبت شتویه مرداولدی
اولنان ~~اجزء میتلوف لیفکیر~~ تحلیل هواده اولان رطوبت شتویه اولدرد
ایله باقیه اوله بس بردده مرطبیك قلتی و تحلیلك کثرتی ایله شتاده
باقی رطوبت زائله فنا بولوب ربیعك هواسی رطوبت و یبوستده اعتدال اوزره اولور
~~اعتدال~~ وارة برودتده اعتدال اوزره اولدیغی کبی و مع هذا ربیعك
اوائلنده هوانك رطوبته میلی بر منع ایلمز اواخر ربیعده هوا
رطب اولوب اعتدالدن خارج اولور لکن اول خروج فصل خریفده هوانك
اعتدالدن یبوسته خروجی کبی دکلدر بعض ربیعده هوا اعتدالدن
ادنی خروج ایله رطوبته میل ایدوب خارج اولور خریفده اعتدالدن
یبوسته خروج اکثر اولور و خریفك حر و برده اعتدالی یصفور حکم وارد
ایلمزسك بعضی بعید اولمز ایکیجونکه خریفك ظهاری صیفده شمسك
زوالی قریب اولدیغی و قتلری صیفیه اولور وارتی صیفك وارتی کبی
اولور اکه بناء که خریفك هواسی نك یبسی زیاده اولمغله سخونتی
قبولی زیاده اولور و هوانك نادیته استحاله سی غالب اولور ایام صیفده
عارض اولان استعداد حسیله و خریفك لیالیسی و غدواتی
بارده اولور فصل خریفده شمس سمت راسدن بعید اولدیغنده
و هواضریفده متخلخل و لطیف اولمغله باعث تبرید اولان اسبابك
تأثیری زیاده قبول ایلر اما ربیع بو ایکی کیفیتده یعنی وارة و برودتده
اعتداله اقرب اولور اکه بناء که ربیعده چوق اسباب مسخنه و اسباب
مبرده حق وارة و برودتی فصل خریفك قبولی کبی قبول ایلمز و لیل
خریفده

علی قول شیخك تلمیذی وعلی الاصح معاصری اولان ابو الریحان البیرونی بو قوله
تشنیع ایدوب دیرکه بن بر ماء حار و بر ماء بارد ایله مملوا ایکی اناء احماء
مراد ایلدم ماء حار تبرد ایلمدن ماء بارد تجمد ایلدی علامه دیرکه شیخ رئیسك مرادی
تسخین اولنان ماء تبرید اولنوب تسخین اولنمدیغی ما ایله برودتده برابر اولدیغی

ایله نهاری متقاربلر اولوب تفاوتلری قلیل اولور اگر بر قائل سؤال ایدوب
دیرسه که خریفك حالی و شتانك نزرکه و نیفك لیلی ربیعك لیلندن ابرد اولور
خریفك هواسی الطف اولمغله واجب ولایق اولورکه سخونتی زیاده اوله
بزا که جواب ویروب دیرزکه تخلخلی شدید اولان هوانك حر و بردی
قبولی زیاده سریع اولور تخلخلی شدید اولان جانك حر و امغ و برودتی
قبولی هوا اگر زیاده سریع اولور انکیچون ماء زیاده تسخین اولنوب
اجماد قصد اولنسه تسخین اولنمیان مادن مقدم منجمد اولور متخلخل
اولان ماء مسخنه برودتك نفوذی اسرع اولمغ حسبیله هواء خریفك
هواء ربیعه قیاسی ماء مسخنك ماء غیر مسخنه قیاسی کبی اولمغله اسباب
برودتك هواء خریفده تأثیری اکثر و اسرع اولور و بوندن نظر قطع ایدوب
دیرزکه لیالی خریفك بردی زیاده اولدیغی بحسب الحقیقه دکلدر بلکه بدنك
حسی ایله اولور زیرا خریفده بدن صیفدن انتقال ایدر صیفده حرارته
اعتیاد ایدن بدن ادنی برودتدن متأثر اولور اما ربیعه شتادن انتقال
ایتمکله ربیعك بردی برد شتایه اعتیاد ایدن بدنه بحسب الحس قلیل اولور
وکذلك ربیعده بدن فصل ربیعه شتادن سفر ایدر ولا محاله مسافر اولان
کمسنه منزلگاهی اعراض هر دائم کلجك منزللری تفکر و تخیل ایدر دور ربیعه
اولان کمسنه حرارتی و خریفده اولانلر برودتی تخیل ایتمکله اول تخیلك
تبرید و تسخینده دخلی اولور معلوم بیوریله که فصولك اختلافی بعض کره
هر بر اقلیمده برگونه امراض اثاره و ایراث ایدر طبیبه واجب اولورکه
اولدیغی اقلیمده فصولك هر برینك اثاره ایلدیکی امراضی بیله تاکه تدبیر
ایلدکی کمسنه لره اول فصلك اقتضا ایلدیکی امراضه اصابتندن اول تقدمه

تدبیر

حالده احماء اولنسه تسخین اولنمش ما اول منجمد اولور دیمکدر ابو ریحانك تشنیعی سوء فهمدن ناشیدر منه

تدبیر ایله محافظه صحت ایدوب اول امثللو مرضه مؤدی و طبیعه فصلك معین
اولان نسنه لودن احتراز ایلیه و یوم واحد بلسعته بعض فصولك
طبیعتنه مشابه اولوب بعض اخره مشابه اولمز ~~بعض~~ ایامدن
برگون اولور که اول یوم شتوی اولور و بر آخر گون صیفی اولور و برگون
خریفی اولوب لیلی و غداتی بارد و ظهیره حار اولور

الفصل الرابع فی احکام الفصول و تغایرها

هر بر فصل اول کمسنه لره ~~[illegible]~~ موافق اولوب منفعتی اولور که اول کمسنه لرك مزاج صحیحی اول
فصلك مزاجنه موافق اوله و هر فصل اول کمسنه لره مخالف اولوب
مضرتی اولور که اول کمسنه لرك سوء مزاجی اول فصلك ~~[illegible]~~ مزاجنه موافق
اوله مثلا مزاجی حرارة و برودتده معتدل اولان کمسنه لره فصل
ربیعك منفعتی اولوب باقیلرده اول منفعت اولمز بلکه تدبیر ایدرق
اول فصل مخالفدر مزاجنی تعدیل ایتمك اهم اولور و باقیلری بو قیاس
اوزره اولور لکن فصول مذکوره نك منفعتی طبیعتنه خروج افراط
اوزره خروج ایلسه اول فصل بالجمله ابدانه مخالف و مضر
اولور مزاجی گرکسه فصلك مزاجنه موافق اولسون وگرک
مخالف اولسون الا بنا که مزاجنده افراط اوزره خروج ایدن
فصلده قوای ضعیف اولور علامه دیرکه فصلك مزاجندن خروجی
ایکی وجه اولور بری اولدر که فصل مزاج طبیعیسنده افراط
اوزره اولور مثلا صیفك مزاجی حار در لکن اول صیفده حرارتی
قدر معروفی تجاوز ایدوب غایت قصوایه بالغ اوله اول صیف
مزاجی حار اولنه و مزاجی بارد اولنه ایکیسنه مضر اولور ایکنجی

[illegible]

وظهیره حار

معلوم بیوریله که فصول طبیعی تغیر وحدانی و تغیر ثنائی و ثلاثی [illegible] اولور [illegible]

بو قیاس اوزرینه اوزره اولور و وجدا ولدرکه فصل طبیعتنک ضدی وخلافی
اوزره اولور مثلا طبیعتک مزاجی حار یابس ایکن طبیعتنده چیقوب بارد
رطب اولور و بو ایکی قسم خروجلری هر برینی موافقینه و مخالفینه
ضرر اولور لکن قسم ثانینک مضرتی اکثر اولور و فصلک طبیعت اصلیه
سی مریضک مزاج مرضیسنه مخالف اولور ایسه اول فصلک مرضیه
منفعتی اولور و الحاصل فصلک ابدانه قیاس ایله دورت قسم
اولور اینکیچون که فصلک مزاج طبیعیسی ابدانک مزاج صحیحسنه موافق
اولور و یاخود فصلک مزاج طبیعیسی ابدانک مزاج صحیحسنه مخالف
اولور و یاخود فصلک طبیعی مزاجی مزاج مرضیه موافق اولور
و یاخود فصلک مزاج طبیعیسی مزاج مرضیه مخالف و مباین اولور
اول ایلی رابعک ابدانه منفعتی اولور ثانی ایله ثالثنک مضرتی
اولور و ایکی فصل متتابعلری طبیعتلرندن چیقوب هر بری عارض اولان
کیفیت آخر عارض اولان کیفیته مضاده اولسه فصل ثانی فصل
اولک نکایتنی دفع ایتمکله فصللر طبیعتلرندن خارج اولمش
کبی اولورلر مثلا شتا ایله ربیع طبیعتلرندن چیقوب شتا جنوبی
یعنی حار رطب و ربیع شمالی یعنی بارد یابس اولسه ربیع اعتداله
خروج ایتمش اولمز بلکه اولان اعتدالدن خارج برودت و یبوست
شتاده اولان حرارت و رطوبت زائده نک مضرتنی دفع ایلیوب ربیع
معتدل اولور لکن متوالیا ایکی فصلک خروجلری زمانی و مقداری
متمادی اولوب اوزار ایسه اول فصللرده تعادل حاصل اولمز و ابدانه
مضرتلری اولور فقط فصلک واحدک تغیری و طبیعتندن خروجی که

ودایه
جلب

جلب و تادیس فصول کثیره کثیره منلری تغیرندن
جلب تحمیلی مؤدی خروجی و بایه مؤدی اولور لکن فصول کثیره نک و بایه
مؤدی و باعث اولماسی اکثر و ازیده اولور لکن فصول کثیره نک تغیری
صورتنده فصل ثانینک تغیری فصل اولک تغیرینه مضاده اولوب
و ایکی ضدلرک توالیسنه فصلک طبیعتی معتدل اولور ایسه بو
وجهله فصول کثیره نک تغیرلری و هر برینک طبیعتلرندن خروجلری
و بایه مؤدی اولماز و فصل بالکلیه طبیعتندن خروجنک ضرری و وبایه
جلبی متغیر اولان فصول کثیره نک ضررندن ...
ازید و اکثر اولور حار و رطب اولان هوا ... عفونته استحاله
... اولور و علی الاکثر هوانک تغیری اوضاع مختلفه اولان اماکنده
اولور یعنی اول بلادده و اول محلده اولور که بعض محللر چقور و بعض یرلر
یوکسک و مرتفع اولوب چقور موضعنک هواسی سخونتلو و یوکسک
اولان موضعنک هواسی برودتلو اولور و چقور اولان موضعده
یردن چیقان ادخنه ارضیه و حیواناتک ... مرفوع
اولان ... اولور و استنشاق ایله انسانک قلوبنه
واصل اولوب ردیه الکیفیه اهویه ریاحک جریانی ایله مندفع
اولمیوب هوا متغیر اولور و کذلک هوانک تغیری بالجمله چقور اولان
اماکنده اولور اماکن مستویه ده و اماکن عالیه ده تغیر هوا قلیل
اولور زیرا اول محللرده ریاحک جریانی اکثر اولور و ریاحک عدم
احتباسی سبیله متغیر اولان اهویه یی دفع اسهل و ایسر اولور

استعجال ایدروا استعجال ایلیه فصلدن مقدم اولان فصلدن امراض
متغیر اولور مثلا شتا استعجال ایدوب روزقاسمدن برد و برف و
امطار و انداء نزوله ابتدا ایلیوب متمادی اولسه امراض خریفیه شتاده
اولوب اعراض شتویه حدوثنه و تزایده ابتدا ایلر و فصل خریفک حدوث
طبیعی سنده و نحومیننده اول ابتدا شمس جدی برجنه
تحویل ایدنجه قرق کون مقداری مرتبه باقی قالدیغی خریفیه امراض حقنده
حکم و موجب باقی قالدیغی ایچون نکه علتی و مرض موجب اولان زماننک
ذاتی دکلدر بلکه زمانده اولان هوانک کیفیتلری صحت و مرض ایجاب
ایلر ذلک تقدیر العزیز العلیم و قچن بر فصل متمادی اولور و وقت
و زمانی اوزون اولسه اول فصل طویلک امراض طویل اولور
خصوصا طویل اولان فصل فصل صیف و یاخود فصل خریف اولدقده
زیرا صیفک امراض تولیدی رطوبتی تخفیف ایله اولور و کذلک خریفک
امراض تولیدی فصل صیفله متقویه اولان یبوستی تر طیبله خریفک
مزاج ضعیف و لوب اول قوی اولان یبوست ایچون شتا بردی و انداء
و امطاری ایله تعدیل اولنمغله خریف متمادی اولدقده یبوست سابقه
باقیه قالوب امراض کثیره اولور معلوم بیوریله که فصولک انقلابی بعض
مزاج طبیعیسندن خروجی امراضک حدوثنده مؤثر اولور لکن بونا تأثیر
بر تغییر اول فصل منقلب زمانی اولدیغی جهتله دکلدر زیرا زمان متصل
واحد در زمانک اجزاء حقیقیلری یوقدر بلکه فصوله نسبت اولنان تأثیر
فصوللر اولان هوانک کیفیتلری در و احوال بدنک تغییرنه کیفیت هوانک تأثیر عظیمدر

و واجب اولور که هر فصل طبیعتی اوزره اوله مثلا ربیع کیفیات اربعه ده
معتدل اوله و شتا بارد و رطب اوله و سائر فصوللر دخی ذکر مرور ایدن
طبیعتلری اوزره اوله اگر فصول طبیعتلرندن منحرف اولور ایسه اکثریا
امراض ردیه یه مؤدی اولور و فصوللر مستمره اولان کیفیته و حده
اوزره اولان سنه سنه ردیه اولور مثلا بالجمله سنه نک فصول اربعه سی
رطب اولسه و یاخود یابس اولسه و کذلک مجموع سنه حار اولسه
و یاخود بارد اولسه بو منوال سنه لرده کیفیته مستمره سنه مناسب اولان
امراض کثیر الوقوع اولور و اول سنه نک اثناده ایلدیکی مرضک مدتلری طویل
اولور سببلری نیک مدتلری طویل اولمی حسبیله و کیفیت واحده اوزره اولان
سنه نک امراض ایجاب ایلدیکینده اشتباه یوقدر زیرا ... بیانی اولدر نوع
اوزره فصل واحد طبیعتندن خارج اولسه امراض اثاره ایدر پس بالجمله سنه ده
اولان فصول اربعه طبیعتلرندن خروج ایلسه بطریق الاولی امراض اثاره ایدر
کیفیت واحده ده فصل طبیعتندن خروج ایلسه او خروج ایلدیکی کیفیته لایق
امراض اثاره ایدر دیدیکمزک تفصیلی و بیانی بودر که بارد اولان فصل بلغم بدنه
اصابت ایلسه صرع و فالج و سکته و لقوه و تشنج امتلائی و بو منوال امراض
اثاره ایدر و فصل حار بدن صفراوی یه مصادف اولسه جنون و حمیات حاده و
اورام حاره اثاره ایدر فصل واحدک بر وجه مذکور بو مرضلر اثاره سی اولدیغی
... اولور و قچن شتا استعجال ایدوب اقل کلسه شتادن تولد
ایدن امراض دخی استعجال ایدر و قچن صیف استعجال ایلسه امراض صیفیه دخی

هوانك تأثیر عظیم اولدیغی جهتیله هوا یوم واحده حردن برده تحول وتغیر
ایلسه ابدانده مقتضالر متغیر اولور وازمانك اصحی بعض صحتی محافظه ایدوب
واحراضك زوالی تسهیل وتیسیر ایدنلر نحو اولسنه ندر ازمانیدرکه انده
خریف مطیر اولور وشتا معتدل اولور یعنی شتانك برودتی اولور لکن افراط
اوزره اولمز شتاده اولان بردك افراط وتفریطی غیر اصح اولور لکن اول افراط
وتفریط هر بلدنك بردطبیعتنه نسبت ایله معتبر اولور بر بلدده معتدل
اولان جو بلدۀ ثانیه ده افراط وبلدۀ ثالثه ده تفریط اولور علامه دیرکه بعض
نسخه ده والشتاء معتدلا غیر مطیر واقع اولمشدر بو نسخه بر شئ دکلدر
انتهی الله اعلم علامه نك كلامنك وجهی بودر که شتانك اعتدالنده انقطاع
مطر معتبر دکلدر بلکه کلیا مطرك انقطاعی عدم اعتدالی ایجاب ایدر
ذکر مرور ایدن تقریرلردن بو کلامی ظاهر وآشکار اولور فحین
~~صیف~~ ربیع مطیر اولوب صیف مطردن خالی اولمسه اول
وقت غایت اصح وجید اولور والله اعلم

الفصل الخامس فی الهواء الجید

جوهر جید اولان هوا اول هوادرکه اکر ابخره دن وادخنه دن بعض
شئ غریب مخالط اولمیه واول هوانك سماسی مکشوف اولوب دیوارلر
وسقفلر وانلره مشابه نسنه‌لر ارا سنده محبوس ومستور اولمیه لکن
هوا ایله فساد عام اصابت ایلدیکده دیوارلر وسقفلر ارا سنده محتبس
اولان هوا مکشوفدن اجود واصلح اولور زیرا مکشوف اولان هوا
فساده زیاده قابل اولور علی العموم هواده فساد اولمدیغی وقتده
هواء مکشوف هواء مغموم دن یعنی جدران وسقوف ارا سنده محتبس

بعض دیوارلر

اولان

اولان هوادن اصح وافضل اولور وهواء فاضل ونقی دیدیکمز هوا
اول هوادرکه صاف اولوب اول هوایه بطایح واجام وخنادیق واراضی
نزه ومباقلك وخصوصا کرنب وجرجیر واشجار لتقلك وجوهر بعض عفوصی
وذات خبیث جوز وشوحط وکبر اشجارك هوالری وابخره‌لری مخالط
اولمیه وجیفه‌لر وموتایه مرور ایدن ریاح عفنه دخی اول هوایه
مخالط اولمیه بیان اللغات المذکوره بطایح بطیحه نك جمعیدر صونك
سیلی واقدیغی محل در بر یکیدیکی محل واسعیدر واجام مقصبه یعنی
قمشلك معناسنه در خنادیق خندقك جمعیدر خندق حفره وقدر
واراضین ذات نزه اول یردرکه صونك دائما انده نداوت
ویاشلق اکسك اولمز اول متللو ارضه فقها ارض موات تسمیه ایدرلر
مباقل مبقله نك جمعیدر بقل بیتجك محل دیمکدر بقلك ایکی معناسی
واردر اول کلی معناسی ترکیبه قره بقله دیدکلری در ایکنجی معناسی مطلقا
سبزه معناسنه اولور بو مقامده مراد معنای اولدر اولور کرنب لاهنه
معناسنه در جرجیر بقلۀ عایشه دیدکلری در اشجار النتنه نتن ایله اصلنمش
اغجلر دیمکدر نتق ونتن بکلك معناسنه در کتاب النبات ده ابو حنیفه
الدینوری دیرکه بعضیلر ذاهب اولدیلرکه نبع وشوحط بر نوع شجرلردر
سهلیسنه شوحط وجبلیسنه نبع دیرلر وبعضیلر عکس ایدوب سهلیسنه
نبع وجبلیسنه شوحط اطلاق ایدرلر جوز وتینی معروفدر بونلر ذکر اولنان
نبات واشجار بالخاصه هوایی تغییر ایدر وبالجمله لغات مذکوره‌لری تفسیر

علامه نک شرح قانونده ایلدیکی تفسیر بدر و تجربه بو ذکر اولان الجزء دن هوانک
خلوصی ایله هوا فاضله اولمز بلکه ذکر اولنان الجزء دن هوا نقی و پاک اولدیغندن
صکره واجب اولور که اول هواده نفیدن ریاح فاضله محتبس اولمیوب
اول هوا ریاح فاضله نک مرور و معبری اوله زیرا ریاح فاضله نک مهادی
و مهابی یعنی مجراسی اراضی عالیه و اراضی مستویه اولمغله اکدردی الکیفیه
الجزء وادخنه مخالط اولمز صاف اول هواء خالص و حفره ده و چقورده محتبس
اولمیه اولوجه ایله که طلوع شمس ایله واره و غروب شمس ایله برودت
عارض اولمیه و اول هوا نقی لوقین و لوقن مثلا وجص و کلس ایله معمول
اولوب هنوز جفاف ایله جفاف ایتمش و قورمیش دیوارلر اراسنده
محتبس اولمیه و اول هوا نفسه عاصر اولمیه و استنشاق اولندقده
بوغازنده قبض اولوب فالیه بوغازنده هوا منقبض اولمق اوج وجهله
اولور اولکیسی هوا اردی الکیفیت اولمغله قلبده اولان قوه جاذبه
انی جذب ایلمز ولمه بلکه قلبک دافعه سی خارجه دفع ایدر و ایکنجیسی هوا غلیظ
اولوب ریه نک مجاریسنه نفوذ ایلمز و اوچنجیسی هوا اکدر اولوب ریه
مجاریسنه نفوذ ایلمز هواء غلیظ ایله هوا اکدرک فرقی بودر هواء غلیظ
متشابه الاجزا اولور یعنی هواده هر طرفنده غلظت اولوب بالجمله اجزاسی
غلیظ اولور اکدر اول هوادر که بعض محلی غلیظ و محل اخرنده غلظت اولمیه
هواء غلیظه نجوم ظاهر و مرئی اولمز و هواء کدرده نجوم کورینور بو
وجهله تحقیق مقام علامه نک افاده سی اولور و سائر معلوم اولدیکه هوانک

تغیر ایتندن

تغیر ایتندن بعض تغیر طبیعیه و بعض آخر طبیعتنه مضاده و برغیری تغیر
دخی غیر طبیعی و غیر مضاده اولور و معلوم بیور یله طبیعیه اولمیان
هوانک تغیراتی کرک طبیعیه یه کرک مضاده اولسون و کرک مضاده
مضاده اولسون بعض کره ادوار ایله اولور نتکیم بعض دیارلرده
هر کون وقت ظهرده و یاخود هفتده برکون یل اسوب هوا اول ریحک
هبوبی ایله متغیر اولور و بعض کره دخی مطلقا تغیرات مذکوره ادوار
اولور و وقت تغیر متعین اولمز و فصولک اصحی و افضلی ذکر اولنان
طبیعتلری اوزره اولان فصوللردر زیرا طبیعتندن خارج اولان فصل
امراض جلب ایدر الفصل السادس فی فعل کیفیات الاهویة
ومقتضیات فصولها هواء حار رطوباتی تحلیل ایدر و ابدانی ارخا
ایدوب کوشده در و هواء معتدل لونی احمر ایدر باطندن خارجه
قانی جذب ایتمکله اکر هوانک حرارتی افراط اوزره اولور ایسه بکزی صاری
اولوب صاری اولور اینکیچونکه حرارة مفرطه خارجه جذب ایلدیکی دمی
تحلیل ایدر و دمدن باقی قالان حمرت قلیله بیاض جلد ایله مختلط اولمغله
صفرت حادث اولور و هواء حار عرقی یعنی تری زیاده ایدر و بولی
تقلیل ایدوب آزلدر و هضم ضعیف ایدر و عطشی زیاده ایدر
یعنی صوصامغی چوق ایدر و هواء بارد بدنی شد ایدر یعنی قوی و صلابتلو
ایدر و هضم تقویه ایدر و بولی اکثار ایدر اینکیچونکه رطوبات
باطنده محتقن و محتبس اولوب بر وسیله مسامات بدن مسدود
اولدیغندن تحلل آز اولور و تفل یعنی براز قلیل اولور اینکیچونکه مقعده نک عضلهسی
منعصر اولوب صیقیشور و معاء مستقیم قوا اول عضله نک

کوزی و یاخود مقعد ...

انفصارنده وحیثت انفصارنده مساعد اولورمساعدة مجرا والمغلاله ثقل
زائل وخارجه مائل اولمز و ثقل طول مدت مجراده باقی قالمغله اول ثقلک تاثیر
بول جانبنه منصرف اولوب بول ایله خارجه چیقار وهواء رطب جلدی ودریی
تلیین ایدروب بوجهیشادر و بدنی ترطیب ایدر وهواء یابس بدنی تحلیل ایدر
وقوریدر وجلدی تجفیف وبوستلو ایدر وهواء کدر تقشر وخشتلو ایدر
واخلاطی تثویرایدوب غلیان ایتدیرر وقینادیر وهواء کدر هواء غلیظه
مغایر اولور انیکچونکه هواء غلیظ جمهر بینک خثورتنه وقوبولغنده متشابه
الاجزا اولور قوبولقده بالجمله اجزاسی متساوی و برابر اولور اما هواء کدر
مختلف الاجزا اولور بعض محلنده هواء غلیظ و بعض محلنده هواء رقیق
اولور وهوانک بو ایکی حالنه دلالت ایدر کواکب صغارک قلت ظهوری
وثوابت اولان کوکبلرک ارتعاشی ولمعاننک قلتی وهوانک تغلظ وتکدرینک
سببی بودرکه ابخره وادخنه تکوینی زیاده اولوب هواء بسیطه مخالط
اولور اگر جوهرهواء نک بالجمله اجزاسنه مخالط اولوب هواء متشابه الاجزا
اولور ایسه اکا هواء غلیظ دیرلر اول امتلولو هواده نجومک ظهور ولمعانی
قلیل اولور وغلظت وکثافت زیاده اولورسه کلیا ظهور ولمعانی منتفی اولور
اولور اما ابخره وادخنه نک هوایه مخالطه سی متشابه اولمیوب هوانک
بعض اجزاسی مخلوط و بعض آخری غیر مخلوط اولور ایسه اول هوایه هواء
کدر دیرلر اول هواده نجوم و نجومک لمعانی صاف اولان محللرده ظاهر اولور
بو وجه بو مقامی تقریر علامه شیرازینکدر لکن امام رازینک تقریری اوزره
ابخره وادخنه اگر هوایه مخالط [struck through] اولمیوب هوایه خثورت جوهر هوانک
مجردتکاثفندن حادث اولور ایسه که هواء غلیظ دیرلر اول امتلو هواده نجوم ولمعان

ظاهر

و اجزاء جوهر هوا ایله اجزاء [illegible] هوا [illegible] ... وصاف [illegible] ... ظاهر اولور [illegible]

بشفافه
ظاهر اولور هوا علی [struck through] باقی اولوب مخالط اولمدیغی ایچون جوهر هوانک
مجرد تغلظی شعاعک نفوذ دنه مانع اولمز آیینه نک نفوذ شعاعه
مانع اولمدیغی بو مقامده اولان شیخک کلامی اجمالیسی شارحینک
ایکسنک تفسیرلرینه مساعد اولور وابخره وغلظت وکدورتک سبب
ثانیسی ریاح فاضله نک قلت هبوبی اولور فحینئذ بر طبیعی خارج
اولان تغیراتی بیانه شروع ایلدیکمزده بو مذکورلرک حقنده کلامی اتمام
ایلرز وهر فصلک طبیعتی اوزره اولوب اول فصل لایقی اوزره اوله اول فصلک تخصیص احکامی
[struck through] اولور وهر فصلک آخری اول فصلی ولی و تعقیب ایدن
فصلک اولی ایله اول متتابع اولان ایکی فصلک احکامنده و امراضنده
مشترک اولورلر مثلا فصل ربیعک آخری آیینه هم ربیعک وهم صیفک
احکامی و امراضی موجود اولورکذلک فصل صیفک اول آیینه بینه ربیعک
وصیفک احکامی و امراضی موجود ایکی فصل مذکورلرک احکام و امراضنده
اول ایکی ایلر بعینه مائیس وحزیران مشترک اولورلر صیف ایله خریف
وکذلک خریف ایله شتا و شتا ایله ربیع بو قیاس اوزره مشترک اولورلر
فصول اربعه نک انجق وسطنده اولان شهرلرنده اشتراک اولمز فحینئذ
ربیع لاینوم مزاجی اوزره اولسه فصولک افضلی اولور ودم و
روحک مزاجنه اوفق وانسب اولور و ربیع معتدل الکیفیات
اولدیغی ایله شمسک قربندن حسیله حرارت لطیفه سما و ییه میلی
اولور وکذلک رطوبت طبیعیه ینبوعی میلی اولور و ربیع لونی احمر قبل
اعتدال اوزره دمی جذب ایلدیکی حسیله و صیف صایفک یعنی کثیر لحم
اولان صیفک تحلیلندن ربیعک عدم بلوغی حسیله و ربیعده امراض

فصلک تخصیص احکامی

اولور ذکر اولنان ایکی فصلک

مزمنه هیجان و ثوران ایدر زیرا ربیع راکد اولان اخلاطی اذابه ایدوب
اجرا و تسییل ایدر و اکثر بناء ربیعده مالیخولیا هیجان و حرکت ایدر
کرکه شتاده حرص و نهمتدن اکل و شربی زیاده ایدوب قلیل الریاضه
اولمغله اخلاط کثیره مجتمعه اولوب بدننده بردشتا ایله منجمد لنوب خود
اولکسه و لطیفی اول مجتمع اولان مواد اذابه ایدوب اول ماده غالب ربعك
امراض عارضه یچون ربیع معتدل اولوب اعتدالی ممتد اولسه اول ربیع اولور
امراض صیفیه قلیل اولور و ربیعك امراض
اولکسه اختلاف دم در اختلافدن مراد ستر احدی
ترددایمکدر اسهال دمدن کنایه در شارح علامه دیرکه بو مقامده
اختلاف دم ایکی وجه ایله اولور برسی جسیله مقعده دم خروج
ایدر سحج امعا اند سطح باطننده حادث اولان اشقاقده دیرلر
و وجه آخر اسهال دم کبدی اولوب دم اخلاط خروج ایدر معوی ایله
کبدی بیننده فرق وجوه اربعه ایله اولور فرق اول کبددن خروج
ایدن دمك نتن رایحه سی وکوتی قوقیسی اکثر و قوی اولور و معادن
چیقانلرك رایحه کریهه سی قلیله اولور و بعض کره دم کبدیلرك رایحه
عدیم اولور و فرق ثانی دم کبدی کثیر اولور و دم معوی قلیل اولور
و فرق دم کبدی برازك خروجندن صکره خارج اولور دم معوی ثالث
براز ایله مختلط خروج ایدر و فرق رابع دم کبدیلرك وجعی اولمز
و دم معویده وجع قوی اولور و بعض کره اولور که طبیعت اسهال
ایله براز طریقندن اسهاله قادر اولمغله اول دم کبدی سبیل الانصداع اخراجه
اولان عروقدن صدع و شق ایدر اول عروق لینه دماغك و مقعده نك عروقیدر

ولثه نك

ولثه نك و صدرك عروقلریدر و صدرك عروقلری انشقاقندن نفث دم حادث
اولور انتهی کلام العلامه و امراض ربیعیه نك ایکنجیسی رعافدر لکن رعافدن
مراد رعاف غیر بحرانیدر بو رعاف غیر بحرانی بعض کره شریانات طمرلرینك
انفجارندن حادث اولور و بعض کره و ریدطمرلرینك انفجارندن حادث
اولور بینهما ده فرق بودرکه دم شریانی قرمزی اولور و دم وریدی
احمر قانی اولور و دم شریانینك قوامی رقیق اولور و دم وریدی غلیظ اولور
و امراض ربیعیه نك اوچنجیسی بدنده سوداء الطبیعیه محترقه سی
اولانلرده مالیخولیا مرض حرکت ایدر سودا محترقه منجمد در ربیع
ایله اذابه اولنور انجون امراض ربیعیه نك دوردنجیسی اورام
و بشنجیسی دمامیل یعنی چبانلرکه صنوبری الشکل ظهور ایدوب او اندنده
مولمدا و اولور آلتنجیسی خوانیق یعنی قلردر و اکثریا خوانیق قتاله اولور
خوانیق ایله ذبحه نك فرقی بودرکه ماده لوزتینه منصبه اولور
اکه ذبحه تسمیه اولنور و اگر حنجره یه و یاخود مریه منصبه اولور
اکه خناق دیرلر و ربیعده سائر خراجات دخی چوق ظهور ایدر و عرق
انصداعی کثیر الوقوع اولور و قان توکرمك و او کسرك چوق ظهور
ایدر خصوصا بو مرضلر شتوی الطبع ربیعلر زیاده چوق اولوب
و ربیعك دخولنده مقدم بو مرضلر اولانلر ربیع دخولنده
صکره مرضلری ادتر و زیاده اولور و خصوصا مرض مبتلا اولانلرك
مرضی زیاده تحریك ایدر و بلغم اولوب بدنی بلغم ایله ممتلی اولانلرده ربیع موجود اولان
بلغم حر لطیف سبیله تحریك ایدوب سکته و فلج و لقوه و مفاصل و جعلری ربیع
احداث ایدر و ربیعك بو مرضلری احداث اولور حركات بدنیه

[illegible]

مفرطه و حركات نفسانیهٔ مفرطه و مسهلاتك تناولندن ربیعده احتراز
احداث امراضه معین اولور زیرا بو مذكورلر هواء ربیعك طبیعتنی تقویت
تقویه ایدوب حرارت زیاده اولور و ربیعك امراضندن باعث خلاص
وسبب نجات اولور فصددر بونده بولنمز اول فصلده فصد زیاده نافع
اولوب باعث برء اولور و استفراغ و تقلیل طعام اكثر نافع تدبیر اولمز
بو محلده شیخك عبارتی بعینها بودر والتخلص من امراض الربیع شیئ كالفصد
والاستفراغ والتقلیل من الطعام والتكثیر من الشراب والكسر من قوة
الشراب المسكر بالمزاج وتقلیله واجتنابه انتهی او اجتنابه قولی بعض
نسخه ده موجود اولدیغنی علامه ذكر ایدر و نسخهٔ سلطانیه ده یوقدر
او اجتنابه مذكوردر بالمزاج كسره متعلقدر تقلیله مزاج اوزره
معطوفدر اجتنابه تقلیل اوزره معطوفدر معناسی بودركه دخی
ربیعده زیاده نافع اولان تدبیر شرابی چوق ایچمك و مسكر شرابی
تناول ایدنلر شراب مسكرك قوتنی مسكره صو قاتمغله
مسكرك قوتنی و شدتنی كسر ایلیه یعنی صو ایله ممزوج
و مخلوط اولان مسكرك مقدار قلیل استعمال ایتمكدر اكر اصلا تركه
قادر اولوراسه اول مخلوطی كلیا ترك ایتمك دخی انفع و اولی اولور
و بعض قانونك و التكثیر من الشراب قولنده اولان شرابی مسكر و خمر
معناسنه حمل ایدوب اعتراض ایلمشلر كه بو كلامك اخری اولنه مناقض
و منافی اولور زیرا نیجه اولكه و التكثیر من الشراب شاملدر مسكر اكثار ایله امردر
و تقلیله اكثاردن نهیدر و اجتنابه بعض نسخه ده اولدیغنه كوره مسكرك
ممزوج دخی اولوراسه كلیا تناولندن نهیدر و ذكر ایلدیكمز نهیه اولا اكثار

شراب

شراب ایله امره مناقض اولور بو اشكالدن شارح علام جواب ویروب دیركه
قانونك اكثار ایله امر ایلدیكی شراب خمر و مسكر معناسنه اولان شراب دكلدر
بلكه بو شرابدن مراد فاكهه ربوبی و شراب حامض مثللو اشربهٔ باردهٔ و قامعهٔ صفرا
اولان شربتلردر كه حرارة دمی تسكین ایدر و غلیانندن منع ایدر و بعضلر
شرابدن مراد خمر و سائر مسكرات اولدیغنه دلیل اولور و عرف اطبادن
ذكر اولنان شربتلره شراب اطلاق اولنور شربت ایله شرابی فرق
ایدوب مسكره شراب و ماعدایه شربت اطلاق ایدنلر فقها
عظامدر كه كتاب الاشربه ده اول عرف اوزره جریان ایدرلر پس
لایق اولان بودر كه بونده نهیه لفظی كلور ایسه جمیعا امكن
مسكر معناسنه حمل اولنیه و ربیع صبیانه موافق اولور و اما فصل
شتا هضمه اجود اولور زیرا شتانك بردی مسامات سد ایدوب
حرارت غریزیه یی بدنده حصر و حبس ایدر و حرارت غریزیه مجتمعه
اولوب تحلل ایتمكله متفرق اولور و شتاده فواكه قلیله اولوب ناس اغذیهٔ
خفیفه یه اقتصار ایدرلر و شتاده امتلا اوزره ناسك حركاتی خود آز اولور
و مواضع دفیئه یه یعنی حرارتی معتدله اولان محلره ایوا و التجا لوب
ناسك شتاده زیاده اولور و فصل شتا مرهٔ صفراویه فضول سائره دن
زیاده كا اولور بشن و جهتن ایچون و كیمن شتانك بردی و قصر نهاری
و طول لیلی اولور و مواد حقن جهتی زیاده اولور و مقطعات و ملطفات
تناوله شتاده حاجت زیاده اولور و شتانك امراضی نیدی اكثر
بلغم اولان مرضلردر و بلغم شتاده زیاده تولد ایدر حتی شتاده اولان
قیئك اكثری بلغم اولور و شتاده واقع اولان امراضك اكثری زكام اولور

اول

خريفي هوانك اول ظهورنده يعني يوم واحده حر و بردك تعاقب و تواردي
زكامي ابتدا ايدوب ظهور بولور زكامدن اردنجه ذات الجنب وذات الريه
ظهور ايدوب زكامه تبعيت ايدر و بحوحه و اوجاع حلق دخي تبعيت ايدر
و صكره نفس جنبك وجعي ظهور ايدر علامه نك كلامندن استفاده اولنان
بودركه بر حبيله دماغ منعصر اولوب خيشومه و سائر خيشومه متصل اولان محله ماده
منصب اولمغله زكام حادث اگر ماده رقيق اولوب عضلات اضلاعه
منصب اولور ايسه ذات الجنب المشهور حادث اولور اگر ماده غليظه اولوب
ريه يه منصب اولور ايسه ذات الريه حادث اولور اگر صدره منصب اولور
اولان ماده حاره ايسه نفس جنبك وجعي حادث اولور اگر قصبه ريه يه منصب
اولور ايسه بحوحه حادث اولور دخي بو مذكورلره وجع ظهر و آفات عصب
و صداع مزمن و بلكه سكته و صرع تبعيت ايدوب ظهوره بدايت ايدر
و بونلرك كليسي مواد بلغميه نك احتقاني و احتباسندن و كثرتندن حادث
اولور و مشايخ و مشايخه مزاجه مشابه اولانلر ميرو دني شتادن
متاذي و متضرر اولورلر اما متوسطون يعني شبان و شبانه مزاجه مشابه
اولانلر شتا ايله انتفاع ايدرلر اندرك مزاجني شتا تعديل ايلديكي ايچون و صيفه
قياس ايله بو قاروده دسومت شتاده زياده اولور و بو ملك مقداري دخي اكثر اولور اما
صيف اخلاطي تحليل ايدر و قوتي و افعال طبيعيه لري ضعيف ايدر صيفده تحلل
اكثر اولديغي حسبيله كذلك صيفده دم و بلغم ريه قليل اولور و مرار اصفر زياده
اولور و آخر صيفده مرار اسود زياده اولور ايچونكه آخر صيفده مرارك لطيفي
تحلل ايدوب غليظي باقي قالوب محتقن و محتبس اولوب مرار اسود اولور و شيوخي
و مزاجي مزاج مشايخه مشابه اولانلر شتي فصل صيفده قوي بولورسن و واردات

صيفك

بلغ

حرارتك

صيفك ظاهره جذب ايلديكي دمي تحليلي حسبيله ظاهر بشره صار اولور
و امراضك مواد قليل اولوب مدتلري قصير اولور اگر بناءً عليه
صيفيه

ومرض زائل اولور

مريضك قوتي قويه ايسه هوادن اول قوت كنزيه معين و ظهير بولنوب
ماده مرضي انضاج ايدوب دفع ايدر و اگر مريضك قوتي ضعيفه اولور
ايسه و حرارة هوائيه اول قوتي ارخا ايدوب زيا كوشده در و قوت
ساقط اولوب مريض هلاك اولور و اسرع اوقاتي صيف يابس امراضين
فصل ايدوب ايدر و صيف رطب ماده مرضي مضاغ اولوب
صافي لنورسه اولت ايله آز وقتده تحلل ايلمز ايچون حدة مرض
زياده اولور مضاغ ضاد معجمه و غين معجمه ايله تعفن اولنمه مستعد
صعوبتلي اولان نسنه در بعض نسخه لرده صاد و عين مهمله لر
ايله مصاع واقع اولمش اول نسخه تحريف و تصحيف دخي علامه
تصريح ايلدي و صيف رطب مضاغ اولديغندن اكثر قروح صيف رطبه
آكله اولور و صيف رطبه استسقا و زلق الامعا و تكيم طبع عارض
اولور و بو امراضك جمله سيني احداثي صيف رطبه معين اولور فقط
اسفله رطوباتك انحداري و خصوصا راسدن رطوبت نزولي ايله
زياده معين اولور اما امراض قيظيه يعني شديد الحرارة اولان صيفك
امراضي حماي غب و حماي مطبقه و حماي محرقه و ضمور بدن لاجلدن اولور
امراض اولور كذلك امراض قيظيه دندر اوجاع اذن و عينك رمدي
يعني كوز و قولق اغريلري و صيف قايظده حمرة و ورم ملايم و مناسب
بثور كثيره اولور و خصوصا اول صيف قايظ عديم الريح اولور ايسه
و اگر صيفده بيعي المزاج اولوب اعتداله قريب اولور ايسه صيفده حميات

حسنة الاحوال اولور اول جماده خشونت بدن و یبوست جاده و اول جماده عرق
کثیر اولور و عرق بجاردینك صحّی متوقّع و مترقّب اولور صیف رطبی عرقه
ملایم اولمغله زیرا حرارت مادۀ حمایه تحلیل ایدر و رطوبت دخی بدنی
ارخا و تلیین ایدر و مساماتی توسّع ایدر و کیکیش ولا حالة ولینتی تلطیف
ماده ندر لطیف ظاهره حرارت ایله منجذبه و مندفعه اولور و اکثر و اکر صیف
جنوبی اولور ایسه اول صیفه و با و جدری و حصبه زیاده اولور صیف
جنوبینك مزاجی حار و رطب اولوب اول صیفه ریاحك کثرتی و شمالی
ریاحك انقطاعی اولمسی قبلی صیف جنوبی اول صیفدر که هواسی
جنوب طرفندن کلور اما صیف شمالی اصحّ مزاج اولور امراض عصر اولور
زیاده اولور امراض عصر اول امراضدرکه صیف شمالیده حرارة ظاهره و
باطنه ایله مواد سیلانی حادث اولور امراض اعراض
عصر تعبیر ایدرلر بالجمله نوازله و نوازله تابع اولان امراض امراض عصر در لر
اولور اما صیف شمالی یابس اولور ایسه اول صیفه حبّ المغون و نسوانه
انتفاع ایدرلر اما صیف اسهال زیاده اولنلره رمد یابس و حمّی طویل مزمن حار
عارض اولور و صفر اولی امزجه صاحبلرینه صفرا سندن احتراقندن سوداغالب
اولور ذکر غیر مرة مرور ایلدیکه اخلاط اربعه دخی هر تنقیه محترق اولسه سودا
غالب طبیعی اولور اما خریفه امراض کثیر اولور اکه بناءً که ایام خریفك ظهایری
حارّه و غدوات و لیالیسی بارده اولمغله وقت ظهیره ده حرارتك کثرتی بدن
ایدوب بعده برده دواخلی الجوف و فواکهك کثرتی و کثرت تناولی حسبیله
اخلاطی فساد الجوف و قوتی صیقله اخلالی الجون الجون مصیبه دم
و خریفه اخلاط فاسده اولور انیکیجوکه ماکولات سوددیّه تناولی کثیر اولور و رطوبت

بدنك

بدنده لطیف تحلل ایدوب کثیفی باقی قالمغله احتراق عارض اولوب فاسد اولور و هم تحکیم
طبیعتده دفع و تحلیل قصدی ایله برخلطی تثویر ایدوب اول خلط دخی اندفاع و ثوران ایتمك اوزره
ایکن حرکت ایلسه برد خریف اول خلطی منع ایدوب حرکت ایدرکن محلنه اعاده
ایدوب انتقاعنه مانع اولور خلطی حقن و حبس ایدوب اندفاعنه مانع اولور
و خریفده دم جدّا قلیل اولور بلکه خریف مزاج دمه مضاده اولوب تولیدینه اعانت
ایتمز اولمز و مع هذا خریفده مقدم فصل صیفك تحلیلی ایله دم قلیل اولور
و فصل خریف من بین الاخلاط مرار اصفر کثیر اولور خریفده مرار اصفرك کثرتی
تولدندن دکل بلکه خریفده مرار اصفر صیفده باقیه اولمق حسبیله
کذلك اخلاط صیفده محترق و مترمّد اولوب سودای محترق صیفده کثیر
و غیر متحلل اولمغله باقی قالوب خریفده دخی کثیر اولور صیفك ترمید ایلدیکی اخلاطی خریف
تبرید ایدوب کثرت سودا علی کثرتها باقیه سودا ثمه اولور اقل خریف مزاج منتج
من وجه موافقت اولور لکن اخر منتج مضر اولور و خریفك امراض جرب
متقشر یعنی جرب یابس و قوابی یعنی قوبا و حرکیله و سرطانات و اوجاع مفاصل
و حمیات مختلطه و حمای ربع اولور و بوم ضلی قریبا ذکر مرور ایدن سودا احتراقنه ترکه
خریفده کثرتلرینه اولور و سودا نك کثرتندن نباء خریفده طحال بو یوروب و حجم عظیم اولور و
خریفده تقطیر بول مرض حادث اولور اکه بناء که خریفده متانه نك مزاجی حرارة
و برودتله مختلف اولور و عسر بول مرض تقطیر بولدن زیاده ضعف عارض
اولور و خریفده ذلق الامعاد دخی عارض اولور ماکول و مشروبك قبل الهضم
خروجی ذلق الامعاد دیو ذلق الامعانك سببی بودرکه خریفك بردی اخلاطی
لطیفه و رقیقه باطن بدنده دفع ایدرو باقی قالان کثیفه محتدا اولمق اعتدادی
حسبیله خروج ایدر و خریفده عرق النسا دخی عارض اولور و ضعیفه مزاجه

معلوم اولنه که اعراض اصلیه امعا التی عدد دراثنا عشر وصائم ودقاق بواو حرعلیاده وسره دن بوقاریده اولور و بو علتار اولور
سله اولوب نقل نفوذ ایدمیوب بیوجع حادث اولور ایسه اکر ایلاوس دیرلر عند جالینوس یعنی سبب ادرام و عند بقراط
معاذ الله دیمکدر و الیسه اکر نفلاک منعقد اولوب یفلدن حادث اولورسه ایلاوس یابس دیرلر و بعضیلر ملتو اولغله نقل نفوذ
ایلمز و وجع حادث اولور اول صنفه التوائی دیرلر و بعض کروهه حادث اولوب نفوده مانع اولور ایسه ایلاوس ورمی دیرلر
اکر مباحثنه فصل مدرکسی دیرلر اصول حد و تنه اصابت لمو کثیره اولوب کبار اطبا بر برکرین تخلیفه ایله یکدیکر اجوبت

وبلغم و وجع
سفلانی اوج ماده
اولور ایسه نفی اولور
وقولون وستقیم
امعاده بر بیله اولور
ایسه اکا قولنج
دیرلر

هو عارض اولور و ذبحه فصل ربیعده هو عارض اولور لکن ذبحهٔ ربیعیه بلغمی اولور
اینکیچونکه ذبحه قیقی فصلده حادث اولور ایسه اول ذبحه نک ماده سی حادث
اولدیغی فصل مقدم اولان فصلک تولید ایلدیکی خلط اولور و خریفده حادث
اولان ذبحه مراری اولور زیرا خریفدن مقدم اولان فصل صیف مراری تولید ایدر
و ربیعدن مقدم اولان شتا بلغم تولید ایتمکله ربیعده ذبحه سی بلغمی اولور و خریفده
ایلاوس یابس هو حادث اولور وسکته و امراض دیه و اوجاع ظهریعنی ارقه اغریسی وصبع
و فخذ یعنی اویلوق اغریلری حادث اولور زیرا فصل صیفده مواد تلطیف اولنوب
بدنده حرکته بدا ایدر و خریفده برد مساوی سبب ایدوب مواد متحرکه یی حصر
و حبس ایدوب تحللنه مانع اولمغله ذکر اولنان اعضالره منصب اولوب اوجاع
و امراضی ظهور ایدر و خریف فصلنده باطنه و معده ده دیدان هو ظهور ایدر
قوهٔ هاضمه نک و قوهٔ دافعه نک ضعفی سببیله و جدری خریفده اکثر اولور
خصوصا خریف یابس ایسه و خصوصا خریف یابس دن مقدم اولان صیف
زیاده حار اوله و خریفده جنون هو زیاده اولور اخلاط مراریه نک ردائتی
اولوب و سوداسی اول اخلاط مراریه یه مخالطه سی ایچون و فروح ریه یعنی
سل مرضی اصحابنه خریف بالجمله فصول سائره دن اضر و زیاده مخالف
اولور و اول سلکه برکستنه یه ابتدا قبل الخریف اصابت ایدوب عارض اوله
لکن سلک علامتلری اولکسه ده ظاهر اولمیه لا محاله خریف دخولنده
علامت سل اولکسه ده ظاهر اولوب سل اولدیغی متعین اولور و فصل خریف
اصحاب دق هو اضر فصول اولور خریف تجفیف اولمغله حسبیله دق
مفرده دن مراد سل مرضی ایله مرکب اولمیان دقدر زیرا هر نه قدر دق مرکبه
هو فصل خریف ضد ایسه لکن مرکبه مضرتی نه بر جتن اولور

دق مفرده

دق مفرده مضرتی تخفیف ایله اولور زیرا تجفیف قروح سله و سائر قروحه نافعدر
انجق خریفک سله مضرتی نه بر جتن اولور و هوانک اختلافی ایله اولور
برودتله نوازل کثیر اولوب و اختلاف هوا عضو عصبانیه مضر اولمق
حسبیله و بو وجهله محققلر تحقیق علاجه نکدر و صیفده امراضنک بقایا
فصل خریف متکفل و ضامن کبر اولوب مواد صیفیه دن فضله قلان
ماده لر ایله خریفده امراض صیفیه تولد ایدر خریفک اجودی اطب اولوب
مطیر اولان خریفدر اولور و خریف یابس اردی و اضر اولور ذلک تقدیر
العزیز العلیم الفصل السابع فی احکام ترکیب السنه چون ربیع شمالی
شتا جنوبی اوزره وارد اولوب وانلری تعقیب ایدوب اندن صکره کلن
صیف هو مجدا ولسه یعنی کیجه سنده و کوندوزنده حرارت زیاده اولوب
ریاح معتدله نک هبوبی اولمسه و میاه کثیر اولوب و ربیع هو هواسی
برد و یبس حسبیله تحلیل ایلمیوب بلکه صیفده بیتشدیرسه اولسنه نک
خریفنده علتلر موتان زیاده اولور علاجه دیرکه نسوان و اصحاب دعه
و سکون و صناعات مائیه اصحابلری رطوبتلری حسبیله موتانده غلبه
مشارک اولورلر موتانک هوانک تغیر و فساد قتال اولور ایسه اکا موتان
تسمیه اولنور اکر تغیر هوا قتال اولمیوب اعلا هوا امراض غیر قتاله یی
احداث ایدر ایسه اکا امراض وافده دیرلر بو ذکر اولنان اطبا عرفیدر
اما اهل لغته کوره موتان میمک ضم وفتحی و واوک سکونیله ایله ماشیه ده
واقع اولان قرالکدر و قیوی و غیر مثللو حیوانک جوق اولمه سیدر اما موتان
میمک و واوک فتحلریله و ستنلریله حیوانک مقابلی اولان شنه لردر
اینکیچون دینور که اشتر الحیوات الموتان و لا اشتر الحیوان یعنی اراضی جرکن

تجارت قصد ایدوب بر نسنه صاتوب آلورسک جانلونسنه آلمه و متقه
وجواهر وعقار مثللو املاک اشترا ایله تا کی هلاک ایله متضرر اولمیه سن و ذکر
مرور ایدن سنه ده سنج و قروح اجعا و غیر خالصه و طویله اولان حماء غب
کثیر اولور اگر ذکر اولنان ربیعده مقدم اولان شتا شدید الرطوبت اولور
ایسه وضع حمله مترتبه و مترقبه اولان خاتونلر ربیعده غایت ضعیف
ادنی سبب ایله احمالن وضع ایدرلر لکن وضع ایلدکلری اولادلر ضعیف ویاخود دوغمزدن
اول ویاخود دوغدیقلرندن صکره اولورلر ویاخود مسقام اولورلر یعنی مدة
الحیاة سقیم اولوب مرضدن قورتلمزلر و اول سنه ده ناسده رمد و گوز
اغریسی و اختلاف دم یعنی براز ایله قان گلمک حروب و نوازل کثیر الوقوع اولور
وخصوصا نوازل مشایخده زیاده اولور و اعصابلرینه نوازل اینوب حتی
بعضلری اعصابه نوازلک نزولیله هلاک اولور مسالک روحه دفعة نوازل
کثیره نک هجومی و توجهی ایچون و اگر ربیع مطیر و جنوبی اولوب شتا شمالی
اوزره وارد اولدر ایسه یعنی شتا بارد یابس اولوب ربیع حار و رطب
اولدر ایسه اول ربیعک صیفنده حدتلو حمالر و رمد ولین طبیع و اختلاف
دم حادث اولور و بونلرک اکثری نوازلدن اولور دو شتاده مجتمع اولان
بلغمک حرارتله تحریکی ایله بجا و بف باطنه ینزفاعیدن اولور و خصوصا سودات
کثیر المزاج رطب اصحابلرینده بو مرضلر زیاده اولور و عفونت و عفونتدن حادث
اولان حمیات زیاده اولور و اگر ناسک صیفنده عبور شمسیه اولنان
شعرا یمانیه نجمنک طلوعنده یعنی یوزک یکرمنجی گوننده مطر حادث اولوب
وریح شمال اسرا ایسه خیر رجا و امید اولنور انکچون که اول گون یوزدن
صیفک اورته سی اولور و عفونت اول گونده کمال بولور و نزول ایدن مطر و هبوب ایدن ریح

شمالک

عفونتله حادث اولان

شمال هوایی تعدیل ایدوب کمال عفونتنه باعث زوال اولور و امراضنه باعث
اندفاع واختلال اولور و بو ذکر اولنان خمسنک فصل یعنی ربیع جنوبیدن صکره
گلن صیف نسایه و صبیانه زیاده مضرتلو اولور و اول صیفده حماء عفنی حاده
اصابت ایدن ... لر حماء عفنه دن نجات بولور ایسه ده بینه اول صیف حماء
ربعه مؤدی اولور و ربعک عاقبتی استسقاء اولور اما حماء حاده ربعه
مؤدی اولدیغی صیفک حرارتی و حماء حاده نک حرارتی حسبیله اخلاط محترقه
و محترمه اولوب رمادیتندن ربع حادث اولور اما ربعک استسقایه مؤدی
اولدیغی دورت وجهله اولور اول وجه حماء ربعک مدتی طویله اولور زیرا
طویله ده قواتک وهضمک ضعفی حسبیله استسقا حادث اولور وجه
ثانی سودا محترقه نک کثرتی حسبیله طحال عظیم اولور و طحالک عظمنده کبدک
صغری لازم گلور و صغر کبد هضمک ضعفنه و هضمک ضعفی استسقایه
مستلزم اولور وجه ثالث حماء ربعک طول مدتنده طبیعت ربعک ماده سی
دفعه مشغول اولوب هضمدن واخلاط صالحه تولیدیدن غفلت ایدر و اول
تولد ایدن اخلاط غیر صالحه اعضایه تقسیم اولنرقه اخلاطک هضمی ناقص
اولمغله حسبیله بالجمله بدن مترهل اولوب استسقا حادث اولور وجه رابع
حماء ربع اصحابنک شهوتی هضمندن زیاده اولور و شهوتی مقدارنجه
بولد تناول ایلدیکی ماکولی هضمده قوه هاضمه سی عاجز اولوب غیر منهضم
ماکولدن استسقا حادث اولور و اول حماء ربع احتراق اخلاط حسبیله اوجاع
طحاله و ضعف کبده مؤدی اولور و ذکر اولنان صیفک مشایخه مضرتی قلیل
اولور و مظنه برودت اولان ابداننده اول صیفک مضرتی قلیل اولور
و بحر؟ صیف یابس شمالی اوزره خریف مطیر جنوبی وارد اولسه ابدان

اول صيفلرى شتاسنده صداعه وسعاله وبحوحه حلقه مستعد اولور كذلك
اول شتاده سل وقوعنه مستعد اولورلر زيرا اول ابدانده زكام دخى عروض كثير اولور
و بو تغير حكم تغير سابق كبرا اولور صيف يابس جنوبى اوزره خريف مطير شمالى وارد
اولسه شتاده صداع كثير اولور وصكره نزله و سعال و بحوحه زياده اولور
وصيف جنوبى اوزره يعنى حار رطب صيف اوزره خريف شمالى يعنى بارد
يابس خريف وارد اولسه اول خريفده امراض عصر وحقن كثير اولور
بو مرضلرى ذكر تقدم ايلدى بو مرضلر اول مرضلر ايدى كه برد ايله دماغ منعصر
اولوب مساماتى برد سد ايتمكله ماده منعصره متحلله اولميوب محتقنه
اولور و اعصابه منصبه اولوب نزله تابع اولان بحوحه وسعال و سبح
وقروح الامعا كبى امراض حادث اولور علامه ديركه بو مثللو هوا غايت نادر
اولورلر زيرا صيف جنوبى ديمك حار رطب ديمكدر حين صيف كثير الحرارت اولسه
هواى اكثريا تجفيف ايدر و هوا اول صيفده يابس اولوب رطب اولمز و
صيف ايله خريف ايكيسى معا جنوبيلر و رطبلر اولسه لر رطوبات كثير اولور
و شتاكلديكده ذكر اولنان امراض عصر حادث اولور و رطوباتك تحجب البرد
احتقانى و مواد زكام طريقى ايله نزول كثير اولور حميلر بعيد اولمز كذا اول
شتاده امراض عفنيه سى مؤدى اولور و شتا مرض اولور ثقل خالى اولمز مواد كثيره
محتقنه يه مصادف اولور حميله وصيف ايله خريف معا يابسلر و شماليلر
اولسه لر رطوبتلى مشتكى اولانلر و كذلك نسوان انتفاع ايدرلر و بونلرك
ماعدا لرينه رمد يابس و نزله مزمنه و حميات حاده و ماليخوليا عارض اولور
و معلوم بيورلديكه شتاء بارد و مطير و قتلى احراق ايدر و صيفده حار اولور
و يبوستى زياده اولان صيف قتاله و غير قتاله منفجره و غير منفجره

اولان

اولا صيف

وقت افسادى ايدركه اشد و فقرانى

اولان ضاقتر احراف ايدر و خناق منفجره داخله و خارجه اولور
كوزلرى اول صيفده جدرى و عسر بول و حصبه و حميقا و جدرى سليمات
و رمد و فساد دم و كرب و احتباس طمث و نفث دم حادث اولور
ابن تلميذ ديركه حميقا بثوردن بر نوعدركه اكثر اعتداد و اعتبار اولمز
اما شيخ كتاب رابعده ديركه حميقا جدرى ايله حصبه اراسنده بر نوع
متوسط برشيدر و جدرى سليمات ايله مراد رجا اولنوركه رطوبتلو اولان
جدريدر اول شتا يابس و اكر ربيعى دخى يابس اولور ايسه رذى
اولور و با اشجارى و نباتى افساد ايدر و اول نبات و اشجاردن تناول
ايدن مواشى و انسانى دخى افساد ايدر و انسانى افساد اوج وجه ايله
اولور او لكيسى هوايى استنشاق ايله انسانه فساد حاصل اولور ايكنجى
نبات فاسد ايله تغذى ايدر و بى فاسد اولور اوچنجى فساد عارض اولان حيوانلرك
لحوم ايله تغذيه ده فساد عارض اولور الله اعلم

الفصل الثامن في تأثير التغيرات الهوائية العرضية التى ليست بمضادة للمجرى الطبيعي

واجب اولوركه الآن طبيعته مضاده اولميان تغيرات سائره غير طبيعيه
حقنده اولان اقوال الاستكمال ايليه يوز اول تغيرات عرضيه امور سماويه
و امور ارضيه حسبيله هوايه عارض اولور و فصول ضمننده تغيرات
غير طبيعيه نك اكثر تبيين ايلدك و اشارت ايلدك اما امور سماويه يه
تابع اولان تغيرات اول مثللو تغيردركه اول تغير كواكب حسبيله حادث
و عارض اولور تحقيق بر حيز واحده دراريلرك كثرت اوزره اجتماعى اولوب شمس
ايله معا اولدرلرى مجتمعه كثيره جمع اولنسه اول اجتماع شمس سامته و يا خود مسامته
[illegible] و قريب اولورلر محالده كه افراط تسخينلرى ايجاب ايدر و بعضا
اوزره
اولور ايسه

عرضيه

عرضيه

وباده و اولور طويل تفصيلى انده سنبت اولور منه

كعب

نظیر کرعیه ذکر اولنان شعرادن مراد شعراء یمانیه دربعض خزاعه اوانجه عبادت ایدرلر وعرب زعم ایدرلرکه بو ایکی شعرا سهیلک
اخته‌لریدر شعراء یمانیه مجره‌یی عبور ایلدکلرندن جنوب طرفنده اولور و سهیله دائما نظر ایدر انک ایچون بوکا
عبور اولور اما شعراء شامیه مجره‌یی قطع ایدمیوب سهیله نظردن محروم قالمغله دائما بکا ایدر او سبیله
شعراء شامیه‌نک بر اسمنده غمیصا دیرلر و غموص دیرلر غمص کوزده
اولان بر نوع وسخدر مثلا

اولورکه سمت راسه بعید اولان محله اول کواکب درادن مجتمعه اولورلر
و نسلیحیلر بعید اولان محلده کوره‌ یقصانا اولور کواکب دراری دری‌نک
جمعیدر دره منسوب دیمکدر ابیض و براق اولدیغی ایچون بعض
کواکبه دری دیرلر بو صنعره دریلو شیخک مرادی خمسه
متحیره‌در مریخ و مشتری و زهره در و ثوابتدن شعرای یمانیه و شعرای
شامیه و قلب الاسد و عین الثوردر بو ذکر اولنان دراریک جیز
واحده اجتماعندن مراد مرکز عالمدن خروج ایدن خط اوزره
صکره مریخه صکره مشتری یه صکره ذکر اولنان ثوابت اربعه‌دن
بریسنه مرور ایلیه و شمسک مسامته سندن
تسبخیندن دولایی تأثیری دوام مسامته و یاخود دوام قرب مسامته
تأثیری کبی دکلدر بلکه مسامته و یاخود دوام قرب مسامته بلا دوام نفس
مسامته دن تسخیندن زیاده تأثیر ایدر و اما امور ارضیه یه تابع اولان
تغیرات بحسب الاسباب انواع کثیره یه متنوع و منقسم اولور زیرا اول
تغیراتک بعضیسی عرض بلد حسبیله اولور و بعض تغیر هوا بقعه بلدک
ارتفاع و انخفاضی حسبیله اولور و بعضیسی بحسب الجبال و بعضیسی بحسب
البحار اولور و بحسب الریاح و بحسب التراب هوا تغیر حادث و عارض
اولور قانونده بحسب عرض البلد عارض اولان تغیر بیانده ایراد ایلدیکی
کلام مبسوطی مسائل ریاضیه‌دن بعض قواعد استحضارنه توقف ایدر
اینجیله علم هیئتده قدم راسخه‌سی اولان منتهیلر اول قواعدی ایراددن
بر نوع قدر مستغنی ایسه مبتدیلره فهم مقام سهولتلی اولسون ایچون
اول قواعدی زیاده کوزو اولانلر ایراد اولندی معلوم بیوریله که فلک

اعظم

١٩٣

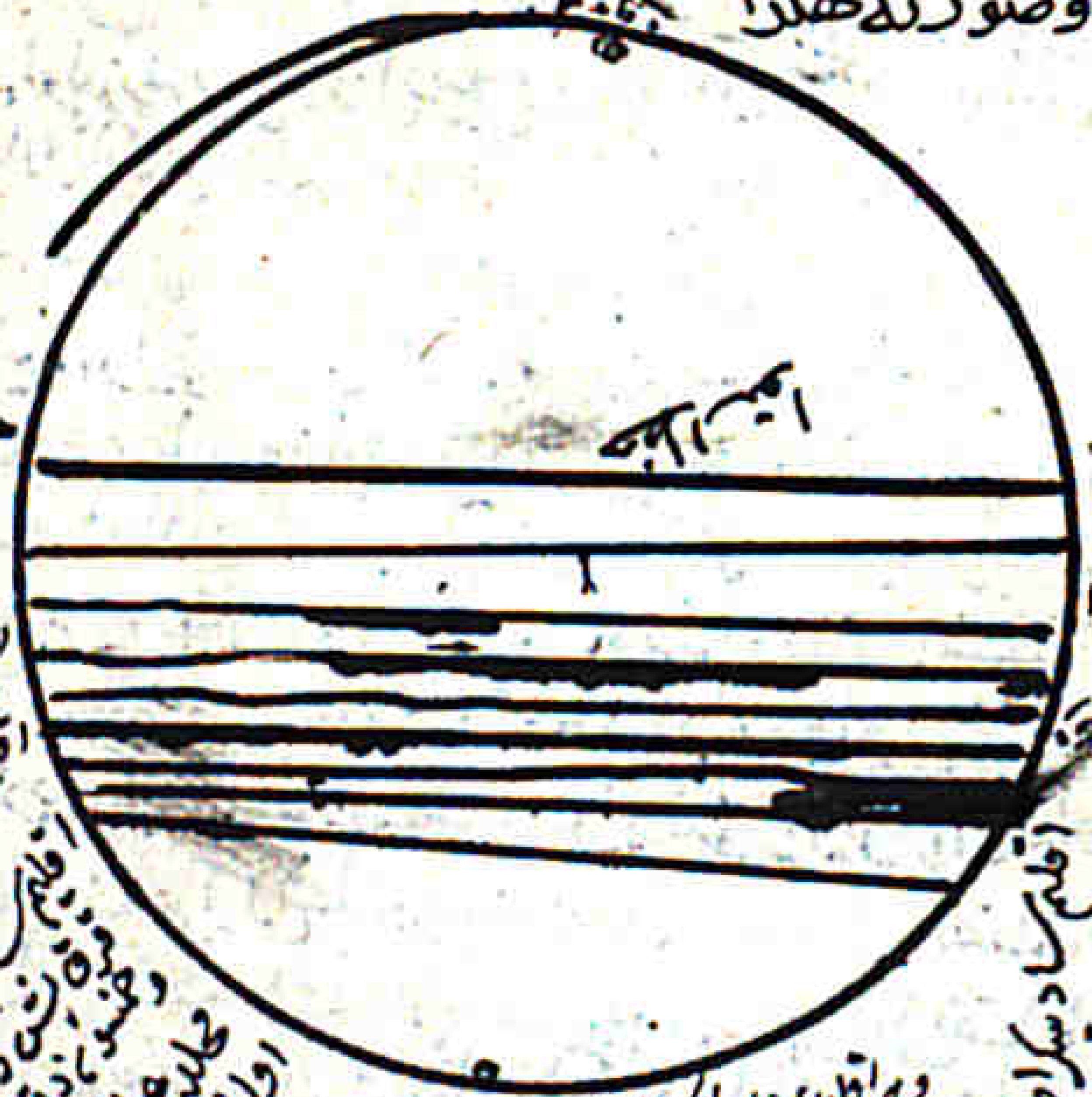
اعظم و فلک اعظمک افلاک ثمانیه‌ء باقیه‌لر متحرکلردر و بری برینه حاوی اولور
حرکت مستدیره ایله حرکت ایدرلر و بالجمله هر بر فلکده ایکی طرفنده نقطه
مثالنده ایکی جزء اولورکه انلر حرکت ایلمزلر اول نقطه‌لره قطب تسمیه اولنور
و اول ایکی قطبک اورته‌سنده سطح فلکده اوزره بر دائره اولورکه اول دائره‌نک
یمنه و یسره موازاتنده مفروض اولان دوائرک جمله‌سندن اعظم و اکبر
اولور و ایکی قطب اول دائره یه قرب و بعدده مساوی اولور پس بو وصف
اولنان دائره‌ء عظیمه یه منطقه دیرلر و سطده اولان قوشاق مثابه‌سنده
اولدیغی ایچون و فلکلرک جوفنک وسطنده بر نقطه اولورکه اول
نقطه‌دن محیط فلکه بر خط اخراج اولنسه اول خط خارج علی
مقداره اجزاء محیطک جمله‌سنه واصل الحلق و منتهی اولمق ممکن اوله
اول نقطه‌ء موصوفه یه مرکز دیرلر و افلاکک جوفنده اولان ارض
هوکری اولمغله ارضک دخی مرکزی اولور و ارضک مرکزی ایله
فلک اعظمک مرکزی متحد اولمغله ارضک مرکزنه مرکز عالم تسمیه
اولنور بالجمله عالم فلک اعظم محتوی اولدیغی ایچون و فلک اعظمک
منطقه‌سنه معدل نهار تسمیه اولنور و ارضده دخی معدل
نهار محاذاتنده بر دائره‌ء عظیمه فرض اولنور که مرکز عالم اول دائره‌نک دخی
مرکزی اولور و اول دائره‌ء عظیمه ارضی ایکی قسمه تقسیم ایدوب
بر قسمه جنوب و بر قسمه شمال تسمیه اولنور اول دائره‌نک
تحتنده اولان کمسنه مشرقه متوجه اولسه اول کمسنه‌نک
صاغ طرفنده اولان ارض جنوبیه اولور و صول طرفنده اولان
ارض شمالی اولور و کره‌ء ارض جنوب و شماله تقسیم ایدن دائره‌ء عظیمه یه

خط استوا تسمیه اولنور و بینه کرهٔ ارضك سطحی اوزره بر دائرهٔ اخری
دخی فرض اولنور اول دائره دائرهٔ اولانك ایکی قطبنه و معموره نك
ایکی طرفنه مرور ایلر و جنوب و شمال قطعه لرینك هر برینی ایکی قسمه
تقسیم ایدوب قطعهٔ جنوبی ربعی قسم اولور بر قسم فوقانی اولور و بر
قسم تحتانی اولور کذلك قطعهٔ شمالی ده دخی ایکی قسم اولور بر قسم
فوقانی و بر قسم تحتانی اولور و بو ایکی دائره ایله کرهٔ ارض دورت
قسم اولور جنوبی فوقانی و جنوبی تحتانی و شمالی فوقانی و شمالی تحتانی
اولور بو و کرهٔ ارضك ذکر اولنان اقطاع اربعه سنده معمور اولان قطعه سی
ایکی شمالی قطعه لرینك بری اولور قطعهٔ شمالینك اخری ایله
ایکی جنوبی قطعه لرك خبری بزه واصل اولمشدر احتمالی واردرکه
اول اوچ قطعه صو ایچنده معمور اوله و احتمالی واردرکه ربع مسکون
ایله اول اوچ قطعه ارا سنده برار و جبال شاهقه اولمغله اول
ساحه لرك خبری بزدن منقطع اولمش اوله و ربع مسکون نجی بالجمله
معمور دکلدر بلکه انده براری و صحاری و جبال و بحار موجوددر لکن
اخبار لری بیله میتو اصلدر کرك فلکده و کرك ارضده مفروض اولان
دائرهٔ عظیمه لردن هر بر اوچیوز التمش جزئه تقسیم اولنور
و هر جزئنه درجه تسمیه اولنور بس سطح ارض اوزره مفروض اولنه
اوچیوز التمش درجه منقسم اولان دائرهٔ عظیمه دن خط استوا
ایله قطب شمالینك ارا سنده اولان قوس یعنی اول دائره دن اول
اراده اولان قطعه نك درجه سی طقسان درجه یه بالغ اولور
زیرا اول قوس صحیح تمام دائره نك ربعی اولور و طقسان دخی اوچیوز التمشك
ربعی ایدر و خط استوا ایله قطب شمالی ارا سنده اولان طقسان

درجه لك

طول عمارت یوز سکسان درجه در کر دورت بیك فرسخ ایدر و طولك ابتداسنی
حکماء یونانیین مغربدن اعتبار ایدرلر لکن بعضیلر بحر محیطك اوقیانوس اسمیله مسمی
ساحل غربی سندن اعتبار ایدرلر و اوکر جزایر خالداتدن اعتبار ایدرلر الان صوده
اول جزائر مغموره در و حکماء هند ابتداء طولی شرقده نهایت عمارت اولان کنك دزه
نام موضعندن اعتبار ایدرلر [illegible]

درجه نك التمش التی درجه وار بجه قدری بیدی قسمه تقسیم اولنور
و بو خط استواء دائره سنه موازی بیدی دائره رسم اولنور
و هر ایکی دائره نك ارا سنده بر اقلیم تسمیه اولنور خط استوا دائره سی
ایله سبع دوائردن دائرهٔ اولی ارا سنده اقلیم اول تسمیه اولنور و صکره
اولنلره ثانیه و ثالثه تسمیه اولنور و بالجمله اول اقسامه اقالیم سبعه
تسمیه اولنور و هر اقلیمك خط استوادن بعدی و اوزاقلغی قاچ
درجه یه بالغ اولور ایسه اول درجه لر اول اقلیمك عرض اولور
و اول قطعه لرك شرقدن غربه امتدادی اول اقلیملرك طولی
اولور   وصورته هکذا

وبو مقامده بیلنمسی واجبدر اولان قواعددندر بروج اثنی عشری بیلمک بس مقدما
بیان اولندیغی اوزره هر فلکک ایکی قطبی و بر مرکزی و بر منطقه‌سی اولوردی
فلک ثامنک مرکزی مرکز عالمدر اولور یعنی فلک اعظمک مرکزی ایله فلک ثامنک
مرکزی متحد اولور لکن فلک ثامنک قطبلری فلک اعظمک قطبلرینه محاذی
اولمز بلکه محاذاتدن مائل اولورلر لکن فلک اعظمک قطبلری جهتلرنده اولوب
بر قطب جنوبیده و بر قطب شمالده اولور فلا محاله فلک ثامنک منطقه‌سی
معدل نهار ایله غیر قائمه زوایا اوزره تقاطع ایدرلر او تقاطعلر ایکی موضعله
ایله فلک ثامنک منطقه‌سی ایکی قطعه اولور متساوی قطعه‌لر اولورلر که
معدل نهارده متساوی ایکی قطعه اولور که موضع تقاطعلرینک هر برینه نقطهٔ اعتدال
تسمیه اولنور که بری اعتدال ربیعی و بری اعتدال خریفی اولور او نقطه‌لرده معدل
نهار ایله فلک ثامنک منطقه‌سی بر جزءده مجتمع اولوب تقاطع ایدرلر بعده مفارقت
ایدرلر حتی معدل نهار قوسی ایله فلک ثامنک منطقه‌سی قوسلری برر غایه
بعد غایته اولور قوسلرک منتصفی اورته‌سنده اولان
بر نقطه‌ده غایته و نهایته بالغ اولوب بعده تقاربه بدء ایدر اول
غایت بعد اولان نقطه‌لره نقطهٔ انقلاب دیرلر بری انقلاب
صیفی و بری انقلاب خریفی اولور بو ذکر اولنان نقطه‌لر ایله فلک
ثامنک منطقه‌سی درت قطعه اولور زوایا و او درت قطعه‌نک
هر برنده ایکیشر نقطه فرض اولنور اول وجهله که او درت
قطعه‌دن هر ایکی قطعه بینلرنده مشترک اولان نقطه‌دن مفروض
اولان ایکی نقطه‌نک والسنك بعدی اول ایکی نقطه اراسنده
اولان بعده مساوی اوله اول ایکی نقطهٔ مفروضه اراسنده اولا

بعد

بعدهی نقطهٔ ثانیه مفروضه ایله نقطهٔ مشترکهٔ اخری اراسنده اولان
بعده مساوی اوله و بو ایکیشر نقطهٔ مفروضه‌لر ایله منطقهٔ
فلک ثامنک اقطاع اربعه‌سنک هر بر قطعه‌سی اوچر قسمه
منقسم اولوب بو وجهیله دورده ضربندن اون ایکی قطعه
حاصل اولوب بالجمله فلک ثامنک منطقه‌سی اون ایکی قسم
اولور و سابق البیان اون ایکی نقطه‌نک هر برینک مقابلنده
اولان نقطه ایله ایکیشر قطب [illegible] فرض اولنوب بر بر
دائره رسم اولنسه اول دائرهٔ عظیمه حادث اولور هر ایکی دائره‌نک
اراسنه برج تسمیه اولنوب هر دائره‌ده متقابلان اولان
ایکی برج بولنمغله اون ایکی برج بالغ اولور حمل و ثور و جوزا
ربیعی اولورلر و سرطان و اسد و سنبله صیفی اولور بالجمله بو
التی برج جنوبی اولور و میزان و عقرب و قوس خریفی
اولور و جدی و دلو و حوت شتائی اولور بالجمله بو التی
بروج شمالی اولور و ذکر اولنان منطقة البروج فلک ثامنک
فلک البروج تسمیه اولنور و فلک ثامنک منطقه‌سنه دائرة
البروج تسمیه اولنور بالجمله ثوابت نجملر یعنی سبعهٔ سیاره‌نک
ما عدا جمله کواکب فلک ثامنده اولور اما سبعهٔ سیاره‌دن
قمر فلک اولده عطارد فلک ثانیده زهره فلک ثالثده شمس
فلک رابعده مریخ فلک خامسده مشتری فلک سادسده
زحل فلک سابعده اولور فلک تاسعه یعنی جمله‌یی حاوی اولان
فلک اعظمده نجومدن بر نجم بولنمامغین [illegible] فلک اطلس دخی اولنور

ایکی برج بر برجی
شمالی
جنوبی

هر برنده مقابلنده اولان نقطه اوزره برر دائره مرور ایتدیکی اوزره رسم اولنسه

واسما بروج منطقة البروجه حلیه هر برجلیه موجود اولان نجوم تشبیهله اولنوب اعلی برجیوانه اسما اولور ایله جیو تسمیه اولنسدر علی الفور درکه منطقه بروجها اوزره بالجمله موجود اولان نجوم هر رصدوده اوچیوز قرق ایکی نجم بالغ اولورلر اندن ایکیوز سکسان طقوز صورده مذکوره داخل اولور باقی صورتده خارج اولور و فلک البروج اوزره اولان بالجمله ثوابت رصدوده بیك بکرمی ایکی نجم بالغ اولور بطلمیوس قتنده و ابن صوفی قتنده بیك بکرمی بش نجمدر
مسلم

فلك اعظمك حركتى غايت ايله سريعه اولوب بر كون و بر كيجه ده
تقريبا دورى تماما اولور و فلك اعظمه تبعيت ايله افلاك سائره
دخى شرقدن غربه حركت ايدوب انلر دخى حركت مذكوره لرينى بر كون
و بر كيجه ده تقريبا تكميل ايدرلر و بو حركته سريعه يه حركت اولى
تسميه اولنور و بو حركتدن ماعدا سيارات هر برينك — اولادن
حركت خاصه سى اولور اول حركته حركت ثانيه تسميه اولنور مثلا
شمسك غربدن شرقه حركت خاصه سى اولور اول حركت خاصه
ايله فلك بروجدن بر كون و بر كيجه ده بر درجه قطع ايدوب اوج يوز — بولنيور برجه
التمش كونده دورى تماما اولور و بروج اثنى عشره اولا يامده دوريدر
و تمام دورينه سنه شمسيه ديرلر و شمس فلك رابعده ايكن فلك ثامنده
اعتبار اولنان بروج اثنى عشردن بر برجده بولنوب و هر رومى شهرلرده
بر برجدن آخر برجه انتقال ايلمه سنده معناسى بودر كه مركز عالمدن
بر خط اخراج اولنه مركز شمسه واصل اوله و ريننده صكره فوقه فلكنده — دوم شمسك ركزينه
ذاهب اولوب فلك بروجده فلان برجه منتهى اولور ايسه شمس
اول برجده اولمش اولور و شمس حركت خاصه ايله حركت ايلديكجه
اول خط خارج دخى حركت ايدوب بر سنه ده شمس بروجى قطع
ايتمش اولور سائر كواكب دخى بو قياس اوزره دركلر سائر كواكبك
حركت خاصه لرينك كيميسى شمسدن سريع و كيميسى بطيء اولوب
انلرك تفصيلى مقامه توقف ايدر و مقامه محتاج اولديغى مسائلك
بريسى دخى دائره ميلدر و دائره ميل بر دائره عظيمه دركه اول دائره
اقطاب اربعه دن مرور ايدر يعنى فلك اعظمك قطبلرى ايله فلك البروجك قطبلرينه

مرور

مرور ايلر لا محاله اول دائره مفروضه منطقه فلك البروج ايله ايكى
موضعده تقاطع ايدركه اول موضع تقاطعلره انقلاب نقطه لرى
تسميه اولنور و اول ايكى نقطه لرده دائره بروج معدل النهاردن
غايت بعيد اولور و اول نقطه لرك برينه انقلاب صيفى تسميه اولنور
و نقطه اخريه انقلاب شتائى تسميه اولنور انقلاب صيفى راس سرطان
و انقلاب شتائى اول جديدر و بو نقطه لرك معدل النهاردن ميلنه
ميل كلى تسميه اولنور مقدار ميل اول نقطه لرده يكرمى اوج درجه
و نصف درجه يه بالغ اولور و بو مقامده بيانى اهم دائره واركه بر دخى
دائره افقدر افق بر دائره عظيمه دركه فلكك مرئى اولان نصفى ايله مرئى
اولميان نصفى آراسنى فاصلدر طلوع و غروب اول دائره ايله معلوم اولور
و اول دائره نك قطبلرينه سمت راس و سمت قدم ديرلر سمت راس
فلك اعظمده بر نقطه دركه اول افق اهاليسينك راسندن خروج ايدن
خط فلك اعظمده اول نقطه يه منتهى اولور و سمت قدم دخى ينه فلك
اعظمده بر نقطه دركه اول اهاليسينك قدملرندن اخراج اولنه خط مركز
عالمه مرور ايدوب فلك اعظمده اول نقطه يه منتهى اولور و اول ايكى
نقطه لر برى برينك مقابلنده اولور راسدن و قدمدن خروج ايدن خط
اكر نفس معدل النهاره منتهى اولورلر ايسه اول سمتك افقنه افق مستقيم
تسميه اولنور ~~[illegible]~~
طرفندن اول خط خارج ايكى طرفدن معدلك ايكى قطبينه منطبق اولور — و قطبلرندن
ايسه اول افقه افق رحوى ديرلر و اكر اول خط معدلدن خارج
فلك اعظمك بر جزء اخرلرينه منتهى اولور ايسه اكا افق مائل ديرلر فلك

اعظمك وكثر افق اولره دولابى وافق ثانيه رحوى وافق ثالثه
حمائلى اولور ارض تعينده رحوى اولوخط استواده دولابى اولور ودائره
افق معدل نهار ايكى نقطه ده تقاطع ايدر او نقطه نك برينه نقطه
مشرق وبرينه نقطهٔ مغرب ديرلر وبينهاده واصل اولان خطه
خط شرق ومغرب ديرلر وخط اعتدال دخى ديرلر ودائره افقك
موازيسنده مفروض اولان دوائر صغاره مقنطرات ديرلر اما نصف
نهار دائره سى بر دائرهٔ عظيمه دركه ايكى قطب عالمده وسمت رأس وسمت قدم
نقطه لرينه مرور ايدر وبو دائره نك قطبلرى نقطهٔ مشرق ونقطهٔ
مغرب اولور وبو نصف نهار دائره سى دائرهٔ افق ايله ايكى نقطه ده تقاطع
ايدرلر او نقطه لرك برينه نقطهٔ جنوب وآخرينه نقطهٔ شمال ديرلر
او تقاطع ايلدى مشرق ايله مغرب قطعه لرى بر برندن ممتاز اولوب
متعين اولورلر ونقطهٔ جنوب ايله نقطهٔ شمال ارالرنده واصل اولان
خطه خط نصف نهار ديرلر وخط نصف نهارى وخط مشرق ومغربى
بيلمك ايچون معمول رخامات تسميه اولنور بر آلت وار در او آلت
ايله بو ايكى خطى بيلورلر و او آلت ايله ارتفاعات واوقات واظلال
مثللو اعمال كثيره يه توصل ايدرلر وجملهٔ دوائردن اولور مدارات يوميه
ومدارات عرضيه مدارات يوميه اولدر دائره لرر كه فلك اعظمك
سطحنده معدل نهار موازيسنده فرض اولنور فلك اعظمك ايكى
قطبنه ماعدا فلك اعظمك هر بر نقطه سى اول دائره يى رسم ايلى
اينكيچون كه فلك اعظمك دور ايله هر نقطه دوران ايدر وهر نقطه
مبداء حركت فرض ايدوب اولنسه بينه اول مبدء حركت اولان
نقطه لر

دائره لرر

رسم ايلديكى دوائر

لرك حركتنده رسم

نقطه وضع اولنه عود تنده رسم ايدر تمام اولور وهر بر دائره كه سنه مدارات
يوميه تسميه اولنور كه اما مبدء حركت فرض اولنان نقطه فلك اعظمك
~~اجزا سندن اولميوب بلكه اول نقطه نقطه لرينه محاذى ومسامت~~
~~فلك اعظمك حركتى ايله اول محاذى اولان نقطه حركت ايدر وحركتده~~
~~وضع اول حركت او انتك خلافنده حركت اولنسه اول محاذى اولان نقطه~~
~~حركت اولى ايله تمام دورنده رسم ايلديكى دائره دائرهٔ تامه اولمز~~
~~بلكه دائرهٔ تامه يه قريب حلزوني الشكل بر دائره رسم ايدر انكيچون كه~~
مبدء حركت اولان نقطه حركت خاصه او لمغله وضع اولنه رجعت
ايلمز ورسم اولنه شكل حلزونيدر دائره تحقيقيه دن تفاوت حركت ثانيه نك
قلت وكثرتى اعتبار ايله اولور حركت ثانيه قليل اولور ايسه تفاوت دخى قليل
اولور وحركت ثانيه سريع اولور ايسه تفاوت زياده اولور وبالجمله مدارات يوميه
منطقه يه موازى اولور وياخود منطقه يه موازى اولنه موازى
اولور وبعضا اولور كه ايكى مدار متحد اولورلر وبو اتحاد اول اختر ايكى مدار ده اولوركه
مبدء حركت مفروض اولان ايكى نقطه لر جهه واحده ده اولوب قرب وبعد ده
اول نقطه لرك منطقه يه قياس متساوى اوله وخفى اولميه كه رأس
سرطان ورأس جدينه اولان نقاطك منطقه يه قياس ايله قرب وبعدلرى
متساوى وبرابر اولمغله مدارلرى متساوى اولور وماعدا اجزاى صغر وكبرده
مختلفه اولورلر منطقه يه قريب اولنلرينك مدارى كبير اولور بعيد اولانلرك
مدارلرى بعدلرى مقدارى صغير اولور بو ذكر اولنان مدارات يوميه
ايديكه معدل نهار موازيسنده مفروض اولوب بالجمله كواكبك حركت اولى
ايله حركتلرندن حاصل اولان مدارلرك بر اوزره اولورلر

اولوب اعظمك مقابلى ... حركتنده اولى ايله ... ماعدا اولنان ... اولى ايله حركتنده ... حركت ثانيه ... نقطه نك حركت ... ايله معدل نهار ... ايله رسم ايلديكى دائره ... اولوب دائره تامه ... اولمز

وبو مدار لرك اتحادى ... نسبى ... رأس سرطان ... ورأس جدى ... متساوى اولور

مدارات

اما مدارات عرضیه اول مدارات در که فلک البروج اوزره قطب بروج اولان
نقطه لرندن ما عدا هر بر نقطه دن حرکت ثانیه ایله منطقة البروجه محاذی
بروجه اوزره رسم اولنور آنک ایله سیارات فلک البروج منطقه سندن میل عرض
بیلنور و حرکت عرضیه و حرکت طولیه دخی بیلنور و تمام تفصیلی ذکره محتاج
احتیاج اولمغله مدارات عرضیه بیاننده بو مقدار ایله اکتفا اولندی محور اول
خطدر که کره نک بر طرفندن طرف آخرینه واصل اوله و اول
خط کره نک مرکزندن مرور ایلیوب عمود اوله هوانک بجانب الاسباب
الحجرات عرضیه معرفتی محتاج اولدیغی مسائلی ذکر نهایته
ارشدر نفس قانونک ترجمه سنه شروع اولندی صاحب قانون دیر که
عرض بلد حسبیله اولان تغیرات الابلاد تغیر ایدر که بلاد شمالیه
مدار سرطانه و جنوبیه مدار رأس جدی یه مقارب اوله بلاد شمالیه دن
مدار سرطانه مقارب اولان بلده لرک هوالری صیفده زیاده اولور
اولور انیکیچون که رأس سرطانک تحتنده اولان محللر عرض میل کلی یه مساوی
اولور و عرض میل کلی یه مساوی اولان بلده لرده شمسک سمت رأسه مسامته سی
ممتد اولور و مسامته نک دوامی موجب تسخین اولور و بلاد شمالیه
رأس سرطان مدارینه مقارب اولمیانلرک میلی میل کلیدن ناقص
اولور و مسامته سی و شمسک سمت رأسه مسامته سی دائم اولمز و تسخین
تسخینی دوامی حسبیله ناقص اولور ذکر اولنان بلاد شمالیه کبی بلاد جنوبیه
هم مدار رأس جدیه مقارب اولنلرک صیفی احر و اشد اولور زیرا اول بلاد
اول مدارده اولان بلادک صیفنده مسامته دائم اولور لکن اکثر نوعی
و اقع اولان بلاد شمالیه اولمغله قانونده مدار رأس جدی بیاننده اجمال اولندی

و اولکه ارکه معدل نهارک تحتنده اولان بقاع یعنی خط استوا اعتداله
اقرب در دیمکه ذاهب اولدیلر انلرک قوللری تصدیق واجب اولور انیکیچون که اول
بقعه نک تسخینی موجب اولان سبب سماوی انجق مسامته اولور و یالکز
مسامته نک تسخینه تاثیری قلیل اولور و تاثیری زیاده اولمه سی
ایکی سببک اجتماعی ایله اولور اول سببلرک بری شمسک سمت رأسه
مسامته سی و آخری اول مسامته نک دوامی اولور و دوامی تاثیرده
اکثر اولدیغنه بو وجه دلیل ایله استدلال اولنور دلیل اول بودر که
وقت زوالده حرارت وقت استواده زیاده اولور مع هذا وقت
استواده شمس سمت رأس نقطه سنده و مأخوذ اول نقطه نک
قربنده اولور و ضوء اکثر اولور و زوالدن صکره نقطه رأسدن متمایلا
میلی اولور و من وجه ضوء نقصان اولور و شمسک بعد الزوال استوایه
قیاس ایله سمت رأس نقطه سندن بعدی وار ایکن تسخینی زیاده
اولدیغی دلالت ایدر که دوام مسامته ایله تسخینی زیاده اولور
و دلیل ثانی بودر که شمسک بلاد شمالیه ده اواخر سرطان و اوائل اسدده
ایکن حرارتی رأس سرطانده اولان حرارتندن زیاده اولور مع هذا
رأس سرطانک میلی اکثر اولور و سمت رأسه و مأخوذ سمت
رأسه مقاربتی اکثر اولور بودخی دلالت ایدر که دوام مسامته
نفس مسامته دن تسخینده زیاده مؤثر اولور و دلیل ثالث بودر که
شمس رأس سرطاندن منصرف اولوب مثلا بر درجه میل اولان محله
واصل اولسه اول محله شمسک تسخینی شمسک رأس سرطانه
قبل البلوغ بر درجه بلوغنه بر درجه قالمه رق بولندیغی محله اولان

تسخینلری زیاده اکثر اولور معدل نهاره شمسک اول ایکی محلده قرب و بعدی
زیاده ایکن مساوی ایکن رأس سرطانه تجاوز ایتدیکدن صکره اول اثنی محلده
تسخونتک زیاده اولماسی دوام مسامتنک زیاده تأثیری زیاده اولدیغنه
دلالت ایدر و ... مسامتی تسخینده تأثیری زیاده اولدیغندن الخ
و تسخینک اکثر اولدیغی سببی مسامتنک دوامی ایدیکی کما اشبو ادله
اربعه ایله ثابت اولدیغی حسبیله خط استوانک اعتداله قریب
اولدیغی ثابت اولور زیرا خط استوایه مصاقب و ملاصق اولان بقعه ده
شمس ایام قلیله ده مسامت اولوب مسامتنک دوامی اولمز انیچونکه اول سمت رأسه
بقعه ده مسامته شمس رأس حمل و رأس میزان حوالیسنده اولدیغی عن الله
کونلره اولور اول ایام قلیله دن صکره شمس سمت رأسدن تباعد ایدر
زیرا عقدتین قتنده میلک اجزاسی نک حرکتده تزایدی منقلبین قتنده اولان تزایددن
اکثر و ازید اولور و سرعت حرکت مسامتنک سرعت زوالنی اقتضا ایدر خط
استواده مسامت قلیل اولدیغی کبی مسامتدن تبعد دخی قلیل اولور
فلا محاله اول محل حر و برد ده اعتداله قریب اولمق ثابت اولور و شمس غایة
بعدی اولان رأس سرطان و رأس جدی یه بلوغنده اوج کون و یاخود دورت
کون و دورت کوندن از یده شمسک وکتندکی اثر ظهور ایتمز یعنی معدل نهاردن
میلی ... تفاوتی محسوس اولمز و اول کونلرده بلاد شمالیه ده شمس
سمت رأسده واقف کبی اولور و بعده تفاوتی قلیل اولمغله مدة مدیده سمت
رأسه شمسک قربی باقی اولوب تسخینده تأثیری و امعانی زیاده اولور
بو ادله یه بناء اعتقاد ایتمک لازم اولورکه عروض میل کلی یه مقارن اولان
بلدهلرک اسخانی زیاده اولور بوندن صکره اسخن بلاد اول بلاد اولورکه

خط

خط استوادن اول بلادک بعدی اون بش درجه یه بالغ اولمه اول اون بش
درجه عرض اولان بقعه کرکسه قطب جنوبی طرفنده اولسون
کرکسه قطب شمالی طرفنده اولسون کلام بو ذکر اولنان شیخ رئیسک
مذهبیدر بعض اقدمین ذاهب اولدیلرکه عرضلری متحد اولان
ایکی بقعه نک بری قطب جنوبی و بری قطب شمالی طرفنده اولسه جنوب
طرفنده اولان شمال طرفنده اولاندن اسخن اولور انیچونکه جنوب
طرفی حضیض شمس جنوب طرفنده اولمغله شمس اول طرفده ارضه
قریب اولور و شمسک اوجی شمال جانبنده اولمغله شمس ارضدن
بعید اولور فلا محاله شمسه قریب اولان بقعه اسخن اولور
و بو مباحثک تمامی شرح علامه بیانده تفصیل ایدر قانونک
عبارتی بعینه بودر ویجب ان یعتقد من هذا ان البلاد التی
عروضها مقارنة للمیل کله اسخن البلاد و بعدها ما یکون بعده
عنه فی الجانبین القطبیین مقاربا لخمس عشرة درجة علامه دیرکه
سوق کلامدن متبادر اولان بودرکه عنه کلمه سنده اولان ضمیر مجرور مدار
انقلابه راجع اوله بوکه کوره معنانک حاصلی بودرکه اول محلکه انک عرضی
تقریبا اون طقوز درجه اوله اول محل عرض میل کلیه مساوی اولان
محلدن صکره احر و اسخن اولور حتی بو مقامی بعض کمسه لر بو وجه ایله بیان
ایلدیلر لکن بو معنی فاسددر زیرا عرضی اون طقوز درجه اولان بلاد
بلاد حاره ده اولور بلاد حاره اولدیغی تسلیم اولنسه اول بلاد عرضی
اون طقوز درجه دن نقصان اولانلردن اول بلادلردن احر اولمز حتی
میل کلیدن بر قاچ درجه قلیل نقصان اولان مواضعدن احر اولمز بلکه

بحر خط استوا جانب عمارتله ابتدا ایدر ساحل بحر محیط غربیه سودان بحری مغربی جنوبنه وجبل قمر که منبع نیل
اول محلده اولور اندن شماله دوغرو مرور ایدر بعده سودانک صحاری و بوادیسنه بعده جزایر زنجک شمالنه
ومعظم بلادینه مرور ایدر بعده دیوه جزیره سنک وسطنه و سرندیب جزیره سنک جنوبنه
وارض ذهبیه مرور ایدر بعده دره کنک بعده چکموت تام موقعه وارر که آخر عمارتدر منه

اولی وانسب ذکر اولنان ضمیر مجروری خط استوایه ارجاع ایلمکدر بو صورتده
هو هو بنه قدر عرض اون سکز یاخود اون طقوز درجه اولان محللر و بعضا
خط استوادن اون بش درجه بعیدا و لا بقعه احر اولوب صورة
مذکوره بو بنه منتقض اولورایسه لکن بو نقض صورة اولاده اولان
نقضدن اهون اولور واهونی ترجیح ایلمک اولی و احسن اولور
علامه نک کلامی نهایته ایرشدی و خط استوانک وارتی معموره ده
اولوب مدار سرطانه قریب اولان بلادک مسامتنه شمس حادث
اولان حرارت مقداری اولمز بلکه دون اولور خط استواده مسامته
سریعة الزوال اولمق حسبیله خط استوا اعتداله قریب اولور اما اوراده
سرندیبده اولان بلاد خط استواده واقع اولمشیکن حرارتی
افراط اوزره اولدیغی اول بلاد چوقورده اولوب غائره اولدیغندن
حادث اولور شمسک تأثیری دگل اولمزحتی ارض شاملک غورده وچوقورده
اولان محللری زیاده حار اولور چو البینده اولان قدس و عجلون و سائر
امکنه نک شدید الحرا اولور و بو اختلاف شمسک تأثیری حسبیله دگلدر بلکه ارضک
انخفاض و ارتفاعی ایله اولور بو هو علامه نک تحقیقیدر لکن مدار سرطانک
شمال جانبنه بعید اولانلرک بردی بعدی مقداریجه شدید اولور حتی عرض التمش
التی درجه یه بالغ اولان محللرک بردی تحمل اولنمز
اولورلر و التمش اوچ درجه عرض اولان بقعه ده بر جزیره وار در که اینک
اسمنه تولی دیرلر او جزیره نک اهالیسی حماملرده ساکن اولورلر بردینک شدتی
حسبیله قطب شمالی یه منتهی اولنجه قدر بحسب البعد برد زیاد اولور تحت قطب
شمالی سمت رأسه کلسه او محلک عرض طقسان درجه یه بالغ اولوب

بو محل اول

تقریبا

وجه اهونیت مادهٔ نقضنک قلت و ندرتی اولور الله اعلم منه

اول بقعه ده لیل و نهار بر سنه اولور واماکن و مساکنک ذکر اولنان
حر و بردی بحسب العروض عارض اولان حر و بردی ایدی اما بعض
محللرده ارضک نجد اولوب و غائره اولمسی حسبیله بعض
ارضک یوکسک و الچق اولدیغندن حر و بردینک بیانی بودر که غورده
و الچقده اولان بلدن مرتفع بلده هر دائم زیاده صیجاق اولور و مرتفع
و عالی اولان مکان دائما برودت اوزره اولور انیلیچونکه بری
حاوی اولان هوادن ارضه قریب اولنلرک صیجاقلقلری اوله هواده
ارضه بعید اولنلرک صیجاقلقلرندن اکثر اولور زیرا ارضه قریب
اولان محللرده شمسک شعاعی اکثر اولور و بعید اولان محللرده
شعاع شمس محلک بعدی حسبیله اقل اولور فلا محالة شعاع اکثر
اولان محل اسخن و شعاعی اقل اولان محل ابرد اولور و بو حکم و مقاله
ایله عمل اولنور کرهٔ زمهریره ابتداسنه وارنجه قدر هوانک اول محلده
ارضدن منعکس اولان شعاعی اول محله واصل اولمز بلکه اول
محلده ارضک قرب و بعدی اعتبار اولنمز و بو نک تحقیقی اجزای حکمیده
جزء طبیعیده معلوم اولور و الرجوع و هوانک قریب اولدیغی ارض
هوه و وهده اولور ایسه یعنی قیو کبی چوقور اولور ایسه اول چوقور
اولان ارض شمسک شعاعنی بالخصوص جمع ایدوب اول چوقورده
وارت مبالغه زیاده اولور اما جبال و ارتفاع و برودتک
قلتی و کثرتی اکر جبل مستقر اولور ایسه یعنی بلدده جبل اوزره اولور ایسه
انک احوالی نجدک یعنی مرتفع اولان بلدک احوالی کبیدر که برودتی اکثر اولور

ارضی منخفض اولوب وهده کبی چوقور و صیجاق اولور
اولمز ایسه اولانده قلیل اولور

ارضك طبقاتى اوچ طبقه در طبقهٔ اولى شمسك تأثيرى ايله حاصل اولان يرلردر بونلرده موالید ثلثه تكون ايدر وجبال دخى بو طبقه ده تكون ايدر طبقهٔ ثانيه طبقهٔ طينيه در بو طبقهٔ طينيه ده شمسك عدم تأثيرى سببيله تكون برشى تكون ايلمز جبال واحجار دخى اولمز وطبقهٔ ثالثه مركزك حواليسنده اولور بسيط خالص در عناصر سائره ايله مخالطا اولمز كمال يبوستنده تشكلى قابل اولمديغندن او طبقه برنسنه تكون ايلمز

وبو صورتده ذكر تقدم ايلدى اما او جبل كه بلده يه مجاور اوله بزم بيان ايدجكمز احوال او جبلك احواليدر بيز ديرزكه جبلك جوده وهواده تأثيرى ايكى وجهله اولور اولكيسى جبل او زمينه واقع اولان شعاع شمسى عكس طريقى ايله او بلده يه رد ايدر وياخود او جبل شمس ايله بلده آراسنه حائل وحاجز اولوب شعاع بلده او زره وقوعنه منع ايدوب بلده يى ستر ايدر وايكنجيسى او جبلك هواده تأثيرى ريحك هبوبنه مانع وياخود معين اولمغله اولور اما قسم اولك بيانى بعض شعاع شمسى بلده يه رد ايدوكى بيانى بودركه ~~جبل بلادك شمال طرفلرنده اولورسه اول بلاد شمالى اولسون وكرك بلاد جنوبى اولسون~~ بو وضع او زره اولان جبل او زره شمس تشرق ايدر وجبل دخى شعاعى بلده يه رد ايدر وعكس مردود بلدى تسخين ايدر كذلك بلاد شماليه ده جبل جهت مغربيده اولوب مشرق كشاده اولسه بو بلده تسخين اولور ~~اما او جبالكه انلرك اوضاعى ذكر اولنان وضعه مغاير اولور انلرك تسخينى اولمز بلكه شمسى ستر ايدوب هوايى تبريد ايدر~~ اما جبل بلده نك طرف شرقيسنده اولوب جهت غربيه منكشوف او اولورسه تسخين جبال غربيه كبى اقل اولوركه بناءً عليه جبال شرقيه ده شمسك اشراقى بعد الزوال اولور وبعد الزوال شمسك تأثيرى ساعةً فساعةً تناقص ايدر شمسك بتاعدى سببيله جبل جانب غربيده اولان جبل عكسى او زره اولور زيرا اول طلوع شمس جبلى اشراق ايدر ساعةً فساعةً شعاعك تأثيرى وتسخينى زياده اولور وبو وجهله جبل غربينك تسخينى جبل شرقينك تسخيننده ازيد واكثر اولديغى ظاهردر اما جبلك تأثيرى شمالى

شمالى وجنوبى اولان بلادده كرك شماليه جبل اولسه

منع

٣

كليات

المجلد الثالث من ترجمة القانون من تأثير التغيرات الهوائية الى اوائل علامات تفرق الاتصال

١٤٤٣

عدد اوراق

١٠٠

ل 5

30/3

البقية الثانية من الكتاب الاول
من القانون

٢٠١

اگر بلده ده شمال جهتندن منع بلده به هبوب ریاح اولور زیرا اولمیه ایدی شمالی تریبدن سد ایدوب

شمالی منع ایلدیکی تسخین مختصر اولدیغی جبلک شماله ...
~~ومنع ایدر بعض شمالک بلده یه ورودنه واقع اولمغله ... سد ایدوب~~
~~بلده یه جبل ومنع ایلدیکی~~ سبب تبرید منع اولنمغله اسباب سخونت
سائره هوانک سخونت طبیعیه‌سنه محلی اولوب حرارت زیاده اولور
ویاخود جبل دخی جنوب طرفنده مسخنک مقابلنده اولوب جبل واقع اولان
ریاح بلده یه رد ایدر ویاخود بلده ایکی صدف اراسنده اولوب بعض
اول بلده ایکی جبل اراسنده اولان وادیده اولوب جنوب طرفی مکشوف
اولور وهوا مکان ضیقده زیاده منجذب اولمغله جنوب مسخن اول محلده
...ومستمر اولور هادی وساکن اولمز صوتی صوت مثلو ... سنه
هوا کبیدر مواضع ضیقه‌یه انجذابی زیاده اولور وبو انجذابک زیاده اولمز
علم طبیعیده معروف قدر وعلی الاجمال بیانی بودر که مکان ضیقده جاری اولان بسائط
اول مکانک ... تجاوز ایدوب مکان واسعه ورودنده منبسط اولور
سرعت ایله یایلور وخلا جاذب اولمغله مابعدنی سرعت ایله جذب
ایدر وصوده ... بو حالت زیاده ظاهر اولور نادرده صودن زیاده ظاهر اولور
علاوه دیرکه جبالک هواده اوج ... آخر انکله تأثیری واردرکه ذکر اولنان
وجهله مغایر اولور اولکیسی بودرکه شعاع وریاح جنوبیه ایله متسخن
اولان جبال حرارتی حفظ وامساک ایدر مدت قلیله ده تبرد ایلمز وجوانبنه
اولان بلده یی متسخن اولدیغی مدتده تسخین ایدر وایکنجیسی جبال سحب
واعطارک تکوننه معین اولور حتی بلاد جبلیه کثیر الامطار اولور وجبلی
قلیل اولان بلادک امطاری قلیل اولور اگر بلاد حبشده امطار کثیره
اولور ودیار مصریه ده امطار قلیله اولور واوچنجیسی باطننده تولد ایدن
جبال

بلده مصحرده اشد اولور بعض صحراده وارض مستویه ده اولان زیاده ... دخی زیاده

ملمع

بخارلر حقن وحبس ایدوب تخلخلدن وانتشاردن منع ایدر و بخارك
منافذی جبالده مكثی طویل اولور اول ابخره نك مائیته استحاله‌یه بعید
الاستعداد ایسه مائیته استحاله ایدر
ضغط و تضییق ایدوب اولمائیت بجب الاضطراب اوصندن بر موضعی
خرق ایدوب خارجه سیال وعین سیال اولور اما باطن جبالده اولان
ابخره نك مائیته استحاله‌یه استعدادی قلیل اولور ایسه اول ابخره دن اجسام
معدنیه تكون ایدر بناء علیه اكثر عیون و معادن جبالده و جباله قریب
اولان محللرده تكون و تولد ایدر حتی برازیكه ظهور ایدنلرده ارض طبعده
تكون ایدر و بو مذكورلردن ناشی جبلك مستقری كثیر الندواة اولور
و وجوه مذكوره لر ایله جبالك هواده تاثیری اولور اما بلادك جبال
جهتندن اعدلی وجبالدن مكشوف اولمغله عارض اولان
اعتدال بلادك بیانی بودر كه اگر بلده نك جهت مشرقی وجهت شمالی مكشوف
اولوب و مغرب و جنوبی مستور اولور ایسه اول بلده اعدل اولور
علامه دیركه اعدل اولور دیمك اصح و مزاجه اوفق اولور دیمكدر
و ورده معتدل اولور دیمك دكلدر زیرا بزم دیارلریمزده یعنی غایت
میلده بعید اولان دیارلرده ریاح شرقیه و شمالیه لامحاله معتدل
اولمز بلكه بارد اولورلر لكن مزاجه و صحته اولی و اوفق اولورلر اما هواء بلدك
بحار جهتندن تغیرینك ایكی حكمی وار در بری حكم عام و بری حكم خاص اولور
حكم عام بودر كه دریایه مجاورت اولان بلده زیاده رطوبتلی اولور
زیرا شمسك تاثیری حسبیله ماء بحرك الطف و اعذب اولان اجزاسی تبخیر
ایدوب هوایه مخالط اولور و هوایی ترطیب ایدر بناء علیه ساحل بحر
مطیر اولور و اهالیسنك سحناتی و هیئاتی انعم و الدن اولور بعض

صابغیدر اولوب لكن طبخ تام ایله منطبخ اولمدقلری ایسه
اندن خارصینی تولد ایدر اگر زیبق نقی و صاف اولوب كبریت
ردی اولور ایسه اول كبریت ردیئه قوه احراقیه‌سی
اولور ایسه اندن نحاس تكون ایدر اگر زیبقك كبریته مخالطه‌سی
جیده اولمز ایسه اندن رصاص تولد ایدر اگر زیبق و كبریتك
هر بری ردی اولوب مع رداته‌ما زیبق متخلخل ارضی و كبریتی
محرق اولور ایسه اندن حدید تكون ایدر و كبریت
و زیبقك هر بری ردی اولوب و امتزاجلری ضعیف اولور و تركیبلری
ایسه اندن اسرب تولد ایدر
مه

معادنك تكوننك بياني بودركه باطن ارضده محتبس اولان
ابخره وادخنه قليلدا اولور ايسه كيف وكمده انواع اختلاط
ايله مختلط اولورلر او اختلاط حسيله و فصول سنه نك و
امكنه نك اختلافي حسيله معادن تكون ايدر اگر بخار دخان
اوزره جدا غالب اولور ايسه او اختلاطدن ياقوت ويشم وبللور
وزيبق مثللو جواهر غير متطرقه تكون ايدر اگر بخار دخانده
جدا غالب اولميوب بلكه بخار ايله دخانڭ امتزاجلري وتركيبلري
اعتداله قريب على وجه الاعتدال اولور ايسه اول مركبدن اجسام متطرقه
تكون ايدر رصاص واسرب وغيريلر كبي اگر دخان بخاره
غالب اولور ايسه اول مركبدن ملح ونوشادر وزاج تكون ايدر
اما زيبق بخار ودخان وهوانك امتزاجندن تكون ايدر لكن
زيبقده اجزا ثلثه مذكوره نك امتزاجلري محكم اولور لكن
او امتزاجدن دهنيت ظاهر اولمز وكبريتده اجزاء مذكوره نك
امتزاجلري بروجهله تام اولوركه دهنيتي ظاهر اولور و زيبق
ايله كبريتك اختلاطندن اجساد سبعه حادث اولور اجساد
سبعه بونلردر ذهب فضه نحاس حديد رصاص اسرب
خارصيني بو اجساد سبعه بالجمله زيبق ايله كبريتك اجتماعندن
تكون ايتكلن بكرز وشابه اولوركه بو اجناسك اختلافي بو وجهله
اوله زيبق وكبريتدن هر بري صاف وخالص اولوب وانطباخلري
تام اولور ايسه وكبريت احمر اولوب قوه صابغه سي اولور ايسه
ولطيف غير محرق اولور ايسه اندن ذهب تولد ايدر و بو شروط
اوزره اولوب لكن كبريت ابيض اولور ايسه اندن فضه تولد
ايدر واگر زيبق وكبريتدن هر بري نقي وصاف وكبريتده قوه

جواهر متطرقه ... جواهر غير متطرقه ...

وكبريت

بشره لرنده طراوت ونضارت اولور وشعورلري اسبط يعني توكيلري
اولور ورنكلري شقرت اوزره اولور ووسط بحرده اولان بلدن ساحل
بحرده اولان بلده دن اجود اولور عفونتدن بعيد اولمق حسيله بو
مذكورلر بلده بحارك حكم عامي ايدي اما حكم خاص بلده يه قريب اولان
بحر بلده يه بعيد اولان بحردن بلده نك هواسن زياده ترطيب وتغليظ
ايدر بو وجهي ظهورنيناء صاحب قانون ترك ايلدي وشارح علامه بيان
ايلدي اما بحر بلده نك جانب شماللرنده اولور ايسه اول بحر رياح شماليه نك
بلده يي تبريدينه معين اولور اينكيچونكه ما بطبعه بارددر ورياح شماليه
وجه ما اوزره ترفرف ايدر يعني حركت هاديه ايله حركت ايدر واول حركتده
مادن برودت اكتساب ايدن رياح بلده يي تبريد ايدر علامه ديركه بحره مرور ايدن
ريح شمال بلده يي تبريد ايلديكي كبي يبوستني تعديل ايدر وهواسن تغليظ ايدر
بناء عليه بحره مرور ايدن ريح شمالك بري اولان شمالي سائره كبي تاثيري
اولمازو بحري اولان شمالي رياح اصح اولور ممرض اولمز وشماللرنده بحر اولان
بلده نك هواسي اصح اولور لكن اول شرط ايله كه بحر شمالينده وجنوبنده وطرف
مقابلنده جبل اولميه اول بلده كه شماللرنده بحر اولوب وجنوبنده جبل اوله
لامحاله اول بلده نك هواسي وبائي اولور واگر بحار بلده نك جنوبنده اولور
ايسه اول بحر بلده نك جنوبي طرفنده اولان هوانك غلظتني ايجاب ايدر ورطوبتنك
كثرتني وحرارتك نقصاني اولمسني دخي ايجاب ايدر خصوصا كه اول
بحر جنوبينك شماللرنده جبل اولوب هوانك تنفسنه مانع اولميه بو صورتده
هوا وبائي اولور زيرا هوا بو مثللو حالتده تراكم وتزاحم تعفنه استعداد زياده
اولور واگر بحر بلده نك مشرقنده اولور ايسه اول بحر شرقينده هواي كبي

اماهو [illegible]

رياح

بحر شرقی حنبیله
(قرنبینی)

بحر غربینك ترطیبندن اكثر اولور آنیكیچون كه شمس بحر شرقینك تحلّلنه هواسیه
استحاله سنه زیاده الحاح و ابرام ایدر و شرقنده بحرك هوایه استحالهسی
زیاده اولور فلا محالة مادة استحاله ایدن هوانك بلده هواسنه اختلاط
ایله جوّ و هوا ارطب اولور و بالجمله بحرك بلده یه مجاورتی بلده نك هواسنی
ترطیب ایدر و ظاهر و اگر ریاح كثیر اولوب تشرّب ایدر ایسه یعنی قطعه
قطعه كلوب اوّل باوّل بلده یه مرور ایدر ایسه و اول بحرك مقابلنده جبال
اولمیوب بحردن وارد اولان هوا بلده یه مرور ایلدیكندن صكره بحر جانب
قبلدن خارج اولور ایسه اول بلده نك هواسی عفونتدن اسلم اولور
اگر بحرك خلافنده جبل اولوب هوانك جریاننه مكنتی و قدرتی اولمز
ایسه اول هوا تعفنه مستعد اولور و اخلاط تعفن ایدر و زیاحینی دفع عفونته
اوفق اولان ریاح شمالیه در بعده شرقیه و مغربیه در علامه دیركه بو ذكر
اولان بحسب البحار هوانك تغیری ایدی اما ماء قلیلك هوایه تغییر اگر حاء
قلیل بطائحیه و یاخود آجامیه اولور ایسه بلده یه وارد اولان ریاح جانبنده
اولور ایسه اول هوا ردیئه و بیه اولور خصوصا كه اول مانك مقابلنده جبل اوله
رداءتی ارتدا اولور اگر اول ماء مرّ ریاح اولمز ایسه رداءتی مر اولندن ناقص اولور
بو ذكر اولنان تغیر هوانك بحار حسبیله اولان تغیر ایدی اما ریاح حسبیله
اولان تغیر اول تغیرده قولمز ایكی وجه اولور بر قول كلی اولور و آخر بحسب البلد
اولان قول اولور اما قول كلی بودر كه جنوبیه اكثر بلادده رطبه و حارّه
اولور بو جنوبیه یه ریح بیضا تسمیه اولنور علامه دیركه وجه تسمیه ایكی وجه الله اولور
بری هوای ریح جنوبینك هبوبنده مصحیه اولوب برق و بیاض اكثر وجهی و قحط ایله
بعض دجاج كثیر اولور سحونت حسبیله و جنوبینك احكام مذكوره سی اكثر بلادده بعض

قبل الخوض فی الكلام لازم در كه ریاحك كیفیت تكوننه و سبب فاعلیسنه و مهابنه و قلت
و كثرتنك سببنه اشارت ایلیه لوز ریاح اول بخار یابسدن تكون ایدر كه آكه دخان
دیرلر لكن اول دخاندن مراد ناردن حادث اولان مرئی جسم اسود دكلدر بلكه دخاندن مراد
اول اجزا ارضیه در كه حرارة شمسیه و یاخود حرارة ناریله علوه صعود ایدر و علوده تبرّد ایدر و تبرد در ایكی وجه اله اولور
و جهلرك بری بودر كه اول دخان كرۀ زمهریره واصل اوله تبرّد ایدر وجه آخر اول دخان كرۀ زمهریره قبل الوصول

معضومیل كلیدن زیاده اولان محللرده اولور
بس تریم بلادده ریاح جنوبیك حاره اولدیغی بزه اول ریح
جنوبی جنوب طرفندن واصل اولور جنوب
ایسه سخونتلی اولمغله موضع سخونته مرور
ایدن ریاح متسخن اولور و جنوبینك حرارتی
زیاده اولدیغی شمسك ارض جنوبیه اقرب
اولدیغندن اولور علامه دیركه بو جنوبیدن
مراد خط استوانك قطب جنوبی جهتنده
اولان محللرنه مخصوص دكلدر بلكه خط استوانك
قطب شمالی طرفنده اولوب عرض میل كلیه قریب
اولان مواضع شمالدر زیرا اول محللرده
شمس سمت راسه قریب اولمغله سخونتلی
زیاده اولدیغندن اول محللره جنوب
دیرلر حتی بلاد معموره یی ایكی قسمه تقسیم ایدرلر
بر قسمنه بلاد جنوبیه و بر قسمنه بلاد شمالیه دیرلر
بلاد معموره ایسه بالجمله شمالیدر اما ریاح
جنوبینك رطبه اولدیغی اونیكیچوندر زیرا بحر
اكثری بزم جنوبمزده اولان محللرده حادث
اولور زیرا بخار شمسك تأثیرندن حادث
اولور و شمسك تأثیری ارض جنوبیه زیاده
اولور و اول تكون ایدن ابخره ریاحی تخالط ایلر

بارده یه مصادف اولوب اول ریاحك برودتی ایله
تبرّد ایدر بعض كره اول ریاح تبرید ایلدیكی دخانی قسر ایله
استصحاب ایدوب معا جریان ایدرلر و بعض كره قسر و قهر
ایدمیوب تخلیه ترك ایدر و اول دخان برودتی ایله مادة
ایجاب ایلدیكی طرفه جریان ایدر و سبب فاعلیسی شمسك
حرارة قویه در كه اول حرارت ارضیه ذكر اولنان دخانی
تصعید ایدر اول سببدن ریاح شمس جانبنده اولمز
كثیر اولمز و شدت و متصل اولمز و ریاح متضاده قلیل
اولور زیرا شمس ایكی طرفه اولمز مگر كه مادۀ ریاح كثیر
اوله اولوقتده ادنی حرارت مادۀ تصعید ایدوب
ریاح متضاده حادث اولور و اكثریا ریاح متضاده ربیع
و خریفده اولور شمس اول وقتده اعتدالده اوزره اولمغله جبیلی
یعنی وسطده اولوب میلی قلیل اولمغله حسبیله و بو ریاحلر
ربیعده حادث اولور اما سبب فاعلینك سماویسی علامه
منجمینه عزو ایدوب دیركه عطارد ترسیده ده ابطاء
ایدوب رجوع اخذ ایلسه هوانك صیف و خریفده
تغیرینه دلالت ایدر و ریاحك حدوثنه دلالت
ایدر و قمر سنه دخولنده عطارد و مشتریه نظر ایلسه
و قمر اسدده اولسه ریاحه دلالت ایدر و سنه دخولنده
زحل راجع اولسه و زحله عطارد متصل اولسه
ریاحه دلالت ایدر و یجن مشتری راجع اولوب
و مریخ مشتریه متصل اولوب و مریخ متصل اولسه
خصوصا بو حالت بروج ریاحیه ده اولسه ریاحه
دلالت ایدر و شمس جوزاده اولوب قمر ثورده اولسه
اولكونیوم ریح اولور و زحل تحویل سنه نك رابعنده
اولوب عطارد اكا تربیعی نظر ایلسه ریاح هبوب ایدر

اول ریاحك هواسی جنوبی ترطیبی اکثر اولور ریاح جنوبیه حار رطب اولدیغندن
ادخانی زیاده اولور واما ریاح شمالیه بارده اولور انیچون که بلاد بارده یه
وکثیر الثلوج اولان جباله اوغرر ولا محاله اول بارد محللردن برودت کسب
ایدر کذلك شمالیه بارد اولدیغی کبی یابس دخی اولور زیرا شمالی اولان جهتده
ابخره قلیلا تولد ایدر اکه بنا ریح شماله مخالط اولان ابخره قلیل اولور
و ریاحك یبوستی غالبه اولور و ریاح مشرقیه حرارت و برودده معتدله اولور
لکن ریاح شرقیه مغربیه دن ایبس اولور زیرا مشرقك ایکی قسمی
اولور بر مشرق جنوبی و بر مشرق شمالی اولور و بزم بلادمز
بلاد شمالیه اولمغله بزه ورود ایدن ریاح شرقیه لا محاله مشرقك
شماللنده منبعث اولور و مشرق شمالیده بخار قلیل اولمغله یبوستی
ریاح مغربیه دن زیاده اولور و ریاح شرقیه نك ریاح مغربیه دن ایبس
اولدیغنك بر سببی دخی بودر که بو ایکی ریاحك بعضی مشرقیه یی و مغربیه یی
بعث آثاره ایدن شمس اولور و شمسك وکتی ریاح مغربیه نك وکتنه
مخالف اولمغله مغربیه نك رطوبتی شمس کثیر التحلیل ایلمز اما ریاح شرقیه نك
وکتنه شمسك وکتی موافق اولمغله تحلیل زیاده اولور خصوصا که ریاح
شرقیه نك اکثر هبوبی ابتداء نهارده اولور و اول وقت شمسك قوت
تأثیر وقتی اولوب تحلیلی زیاده اولور اما ریاح مغربیه نك هبوبی وقتی
هیجانی نهارك اخرنده اولور لا محاله اول وقتده شمسك قوه محللیسی ضعیفه
اولمغله مغربیه یی شمسك تحلیلی آز اولور و شمسك ریاح شرقیه ده تأثیری
زیاده و ریاح مغربیه ده تأثیری نقصان اولدیغندن مغربیه دن ریاح
شرقیه دن ریاح مغربیه نك حرارتی اقل و انقص اولور و مغربیه برودده اجل

ومیاه سائله یه ابخره مرور ایلمز بلکه ثلوج کبی میاه جامده یه مرور ایدر و جوامدك اجزاسی تحلل اولوب ریاحه مخالط اولمز و سائر مرور ایلدیکی براریده و صحراده بحار عظیمه و انهار کبیره کثیر اولمز

اولور

اولور و ریاح شرقیه نك حرارتی اکثر اولور لکن ریاح شرقیه و مغربیه
هر بری ریاح جنوبیه و شمالیه یه قیاس ایله معتدله اولورلر و بعض
بلادده آخر سببلر ایله ریاحك احکامی متغیر اولور و بعض بلادده
~~بعض حاصل اولدیکیه~~ ریاح جنوبیه ~~...~~ ابرد اولور اول بلادك جنوبی
قربنده جبال ثلجه اولمغه حسبیله که ریاح جنوبیه ثلوجه مرور ایلدکده اول
ریاحك کیفیت حرارتی برودته استحاله ایدر علامه دیر که بو ذکر اولنان
بلاددن مراد بلاد شمالیه اولور زیرا جنوبی ریاح بلاد جنوبیه ده بارد
اولور قربنده کرك جبال ثلجه اولسون و کرك اولمسون و بعضا اولور
ریاح شمالیه برازی محترقه یه مرور ایتمکله جنوبیه دن اسخن اولور اما سمایم
اول ریاح اولور که جدا حار و یابس اولور و اسبابی اعتباری ایله
ایکی قسمه منقسم اولور اولکیسی اول ریاح جدا محترقه اولان اراضی یه
مرور ایتمکله کیفیت ردیه یه استحاله ایدر ایکنجیسی اول ریاحك ماده سی
اول ادخنه جنسندن اولور که اول ادخنه جوده و هواده ناره شبیه
علامات هائله یی ایشلر زیرا بعض ادخنه ثقیل اولوب جوده مطلق
حبس ایله اشتعال والتهاب حادث و عارض اولوب بعد الالتهاب
لطیفی مفارقت ایدوب و ثقیلی نزول ایدوب ناریت والتهاب
باقیه ایکن ریح سموم اولور

معلوم بیوریله که ذکر اولنان دخان مشتعلك ثقیلی نزول ایلدنده ریح سموم حالیه منحصر اولماز
واکثریا اول نازل اولان دخان ثقیل مشتعل صاعقه اولور شارح علامه دیر که بو علامات هائله ده
بطلکلام ایدوب دیر که صواعق و لیلا ظاهر اولان انوار و سقوط ایدن کوکب و حریق سمیه
اولنان نارك بیانی بودر که صاعقه سحابدن خارج اولان دخان مذکوردن متولد اولور اکه بنا کرك
کرك بخار و کرك ادخنه جوده ارتفاع قلیل اولور و کره بخار نسیم اولنان هوانك طبقه سنه نجی
اون بیر فرسخ قدر متمادی اولور لکن دخان مواد سمیه دن حادث اولوب قلیلا ارتفاع ایدنده صکره

و ثقیلی حاصل اولدیکیه

اول ادخنه

وياخود مانع او

نقلي وياخود استحصافي حبيله [illegible] اول دخانك جرمي ارضه
ساقط اولوب صاعقه اولور و اول سقوط ايدن نارتك چوغي بعض كره
لطيف اولوب جسم متخلخله نفوذ ايدر و اول متخلخلي احراق ايلمز لكن
[illegible] جرم كثيف بولوراسه آني اذابه ايدوب ايدر
[illegible] و ترسه يعني قالقانه اصابت ايدوب كوشنى و باقرينى قاقمه لر
اريدر ترسي احراق ايلمز بلكه ترسي نسو بدوغي ايلمز و كيسه ايچنده اولان
درهمي اريدر كيسه يي احراق ايلمز مگر كه ذوبان ايدن درهمك حرارتي ايله
كيسه محترق اوله و بعض كره اولور كه اول سقوط ايدن صاعقه كثيف
اولوب اصابت ايلديگي هر نسنه يي احراق ايدر و بو كثيف اولان
صاعقه صواعقك زياده شرليسي اولور و اول صواعق جبله اصابت
ايدوب جبلي دك ايتمكله دك ايدر و بحره اصابت ايدوب غايص
اولور و ايچنده اولان حيواناتي احراق ايدر و بو صاعقه نك چوغي
مزاج حسبيله تخلخل اولور بعضيسي سيف كبي اينجه و دقيق اولور
و بعضيسي مستدير اولور و اشكال سائره ايله دخي متشكل اولور
حكايه اولنور كه [illegible] صحراده نائم اولان بر صبي يه صاعقه اصابت ايدوب
ايكي اياقلري ساقط اولدي و اصلا دم خروج ايلمدي اينكيچونكه موضع قطعي
صاعقه منكوي ايدر يعني طاغلر [illegible]
[illegible]
بودر كه اراضي سبخه يه يعني چوراقلي محلره و لزوجتلي موقعلره امطار
اصابت ايدر و اول منقلو نقعه لرده ابخره صعود ايدوب شمس وياخود
برقدن [illegible] حرارت ايله اول ابخره دسمه مشتعله اولوب وجه ارض
اوزره شعله سي ظاهر اولور لكن اول شعله ده معتد به وقت اولمز بلكه اول
انوارك حالي منفرش و منبسط اولا قطعدر و بينه نك حالي كبي اولور وياخود
اول تراب كه اكثري ملح و نوشادر القا اولنوب بخر ايدنجه قدر ترك اولنمغله
اندن بخارنده شمع تقريب اولنه اول شمعك ضياسي ترابك بخارنه ثبت
ايدوب بر زمان اول [illegible] بخارك نوري و شعله سي باقي اولور و بر نسنه يي اول

اما وجه ارضده مرئي اولان انوارك سبب حدوثي

شعله احراق ايلمز بس ارضده ظاهر اولان انوارك لمعاني ايدوب بر نسنه يي احراق
ايلمز اما كواكب منقضه يعني هيئت نجومه اينلان نار اول كواكبك ماده سي اول بخار
دخانيدر كه لطيف و دسم اولور اول بخار دسم هواء حاره وصول بلدره بعضيسي [illegible]
ارضدن منقطع اولور و بعضيسنك ارضه اتصالي باقي اولور اگر اول بخار دسمك
ارضه اتصالي باقي اولوراسه اول بخار هواده مشتعل اولنجه اسفله منحدر
اولور و اول شعله علودن اسفله نازل اولمش كبي نار دن بر عمود كبي گورينور
و بو عمودك ماده سي گاهيجه لطيف اولوب سرعتله منطفي اولور و گاهيجه ماده سي
غليظ اولوب غلظتي حسبيله اول عمود ناري متمادي اولور و گاهيجه اول عمودك
هيئتي تنيني هيئتي اولور و غير هيئتده دخي اولور تحقيق اول نار ارضه واصل
اولدقده بالكليه محترق اولور يعني حواليسنده [illegible] اولوب محترق
و مشتعل اولميان اجزاسي وار ايسه انلر دخي ملتهب اولور نتكيم بر شمع
موقدي اطفا اولنوب بو شمع قدر آخرك تحتنه وضع اولنسه شمع موقدن [illegible]
بر لهيب نزول ايدوب شمع منطفينك فتيله سني ايقاد و اشتعال ايدر
بو ذكر اولنان ارضه متصل نار ديه بالجمله حريق تسميه اولنور اما هواء
حاره مرتفع اولوب ارضدن منقطع اولان ابخره نك ماده سي لطيفه
اولوراسه علوده مشتعل اولور و معتبر اولان [illegible] مدت باقي قالميوب
آتلمش كوكب كبي گورينور و سرعتله منطفي اولور اگر ماده سي غليظه اولور
ايسه آنك احتراقي غلظتي حسبيله ثابت و باقي اولور و صور مختلفه ده
رؤيت اولنور بعض كره قويرقلي نجم كبي گورينور و گاه اولور كه حيه هيئتنده
وياخود بوينوزلو حيوان صورتنده گورينور و آخر حيوان صورتنده
و نيزه صورتنده گورينور كه آكه نيازك ديرلر و بعض كره بر قاچ شهر
او صورتلر باقي قالور و فلكك حركتي ايله طلوع و
غروب ايدر وكل ذلك يوجد بتقدير العزيز العليم ويدل على وحدانية
القادر الحكيم

بو اراده ذكر كتابه يازلمه ليدر

حكمادن قدمانك رأيي اوزره ريا حك مبدئي فوقدن اولور بعض رياحك
مبدئي مواددي هر نه قدر سفلدن اولور ايسه بينه مبدا وكثرت حركتي
اولور وهبوبي وعصوفي فوق جانبندن اولور قدمانك بو ذكر
ايلدكلري بو حكم اكثري اولور ياخود حكم اكثري اولور بونك تحقيقي علم طبيعيده
بيان اولنور وبزم بو بابده فضل بيانمز وزياده تبيانمز مساكن بحثنده
كلور اما بلادك تغير هواسي تربه حسبيله اولديغي بعض بلادك طيني حر
اولور بعضي خالص تراب اولور وبعضينك صخري اولور وبعضينك رملي اولور
وبعضينك حمائي وبعضينك سبخي اولور وبعضينك ترابنه قوه معدنيه
غالب اولور بو انواع اراضينك جمله سي هواسنه وماسنه تأثير
ايدر علاوه دركه نباتنه وحيواننه دخي تأثير ايدر اراضي كبريتيه هوايي
ومايي حار ويابس ايدر وابداني تسخين وتجفيف ايدر وتقشف
احداث ايدر وفي الحقيقه احراق ايدر وامراض رديه يي احداث ايدر زفتيه
اولان ارض دخي حكمده كبريتيه يه قريب اولور ارض سبخه دخي كبريتيه
وزفتيه كبي اولور ارض سبخه دن مراد مالح اولان ترابدر اما اراضي
رمليه يه ياخود طبيعتي برودتيه مائل ايدر وصخريه طينيه دن
ابرد اولور صخريه نك ابرد اولديغنه دليل بودركه عيون حجريه نك
مياهي وصولري عيون طينيه نك صولرندن ابرد اولور اراضي
جصيه ماء وهوايي بارد يابس ايدر وارض زرنيخيه مليئي اول ارضده
نابت اولان نباتك طبيعتنه ومستنقعاتنك طبيعتنه تغيير ايدر
حمائيه ده كلام بو منوال اوزره در واما اراضي حره هوايي وماء
انواع ردائتله برنوعه تغيير ايلمز بلكه اصلاح ايدر وكيفيات رديه لر
وار ايسه انلري اصلاح ايلر واكه بناء ماء مالح ارض حره مرور ايتكله
ازاله
بعضا

بعضا اولور كه ملوحتي زائل اولوب عذب وحلو اولور

الفصل التاسع في تأثير تغيرات الهوائيه الرديه بالمجرى الطبيعي

اما طبيعتدن خارج اولان تغيرات
ايكي قسم اوزره اولور قسم اول هوانك جوهري متغير اولوب جوهري استحاله
ايدر وقسم ثاني جوهر هوا حالي اوزره باقي قالوب فقط كيفيتي استحاله
ايدر قسم اولا اولهوادركه جوهر هوانك جوهري ردائته استحاله ايدر
جوهر هوانك استحاله سي ايله مرادمز هوانك احد كيفيتي ويا كيفيتنك افراط واشتداد
تفريط وتناقص دكلدر بلكه هوايه اجزاء عفونت مخالط اولمغله هوانك
جوهري متغير اولمقدر وبادن مراد جوهري ردائته متغير اولان هوادر
يعني وبا ابرنعفندركه هوايه عارض اولور مجتمع اولان ماء آجنه
عارض اولان عفونته هوايه عارض اولان عفونت مشابه اولور
وبزم بو كلاممزه بايطه عفونت عارض اولمازمي مشتهر اولان قاعده يه
مخالف اولمز زيرا بزيم هواء وبائيدن مراديمز بزي محيط اولان هوايه
وبانك وعفونتنك عروضيدر بزي محيط اولان هواء محيطا اولان
هوالوكه قريب اولوركه بسيط اولميه اگر هواء صرفك وجودي
وار ايسه بزي محيط اولان هوانك غيري اولور علاوه ديركه
قانونك بو كلامندن ظاهر اولوركه شيخ رئيس قتنده هواء صرفك
وجودي محقق دكلدر وابخره وادخنه اون بدي فرسخه دك فوق
هوايه مخالط اولور واون بدي فرسخه علا اولان محلرده بولنان هوا كره
كره ناريه يه قريب اولنجه قدر هوا صرف اولور
ديو مشهور اولان قول شيخ رشيد قتنده مسلم دكلدر وعناصر اربعه
بسيطا ولانلر عفونتي قبول ايلمز بلكه بسايط اربعه ده اولان تغير كيفيتك

استحاله سی ایله اولور مثلا حار ایسه بارد اولور و بارد ایسه حار اولور
متغیر اولور و یا دخی صورت نوعیه سی استحاله ایدر و صورت
مائیت صورت هوائیته و صورت هوائیت صورت مائیته متبدل
اولور جسم رطب بسیط اولدیغی حالده عفونت عارضه اولمز بلکه هوایه
عفونت عارض اولور اول هوا و بکا اولور دیدیکمز هوادن مرادیمز
جوده مبثوث و منبسط اولان بر جسمدر که اول جسم اجزاء هواء
حقیقیه ایله اجزاء بخاریه مائیه و اجزاء ارضیه دخانیه دن مرکب اولور
و غباریه و اجزاء ناریه دن مرکب اولور بزم اول جسمه هوا اطلاق ایلدیکمز و ما بسیط
ماء بحر و ماء بطایحه ما اطلاقمز کبیدر اول عالم ماء صرف دکلدر بلکه
ماده مائی هوا و ارض و نار ممتزجدر لکن اجزاء مائیت غالبه اولمغله جزء غالبک
اسمی ایله کل تسمیه ایلرز هوا دخی بو قیاس اوزره اولور پس بو هواء مرکب
مبثوث بعض کره متعفن اولور و جوهری ردائته استحاله ایدر نتکیم ماء بطایح
کبی صو کر متعفن اولوب ردائته استحاله ایلر و بانک و عفونته هوانک اکثر عروضی
صیفک اخرنده و خریفده اولور بز و بانک عروضنده عارض اولان اثاری فیما بعد محلنده
بیان ایلرز اما هوانک تغیرینک قسم ثانیسی بعض کیفیاتی جهتنده اولان تغیری
هوانک حر و بردی که محتمل اولمیجق قدره بالغ اولمغله اولور بو قدره هوانک کیفیتی
بلوغنده زرع فاسد اولور و نسل بعض حیوانات و مواشی هلاک اولور
و بو استحاله کاهیجه مجانسنه استحاله اولور قیظک معمعه یه استحاله سی
کبی قیظ صیفک شدت حرارتیدر اما صیفک حرارتی طاقتدن خارج اولوب
محتمل ممکن اولمسه حرارتک اول رتبه سنه معمعان دیرلر صاحب قاموس
بو مقامده معمعه یی معمعان معناسنده استعمال ایلدی معمعه نک معناسی

لغوسیر

احراق ایلمز بس ذکر اولنان ضدک شعله سی هم نوع بخار خوابیکن خالدر شیر انجو کبی احراق اولنمز
احکو اکب منقضه دیر بعض طایرین هیئت نجمیه اما ایبلان ... کنار

لغوسیر قتشکدر واقع اولان حریقک صوتی اولور و آبطالک حربنده
اولان صوتی اولور و کاهیجه هوانک کیفیتی مضادینه استحاله
ایدر مضاد ننه اولور صیفده هوانک زمهریریته استحاله سی که
زمهریریتی ایجاب ایدر بر عارضه عروض حسیله و قیحن هوا متغیر اولوب
اول تغیردن ابدانه عوارض عارض اولور او جهتندن که تعجب هوا ایه قیحن
عفونت عارض اولسه اخلاط تعفن ایدر و اخلاط تعفنده قلبک
محصور و محبوس اولان اخلاطنه ابتدا ایدر زیرا هواء عفنه نک
قلبه وصولی اعضاء سائره یه وصولندن اقرب اولور اگر سخونت هوا
شدید اولور ایسه مفاصلی ارخا ایدر و رطوباتی تحلیل ایدر و عطشی
زیاده ایدر و ... و تحلیل ایدر و قوایی اسقاط ایدر و هضمی منع
ایدر انیکچون که باطنده اولوب طبیعته آلت اولان حرارت غریزیه یی
تحلیل ایدر و لونی صادر دیر آنیکچون که شدت حرارت لونی احمر اولان
اخلاط دمویه یی تحلیل ایدوب و مره صفرایی کثیرا تولید ایتمکله اخلاط
سائره یه غالب قیلر لا محاله غذانک صفرتی ایله ابدان اصفر
اولور و قلب عنی غریزی حرارت ایله بعض حرارت غریبیه ایله تسخین
ایدر و اخلاطی تسییل ایدوب تعفین ایلر و بخاو بیفه میلندیر رکاه
اعضاء ضعیفه لره تمیلندیر و ابدان محموده الحاله هوا حار صالح اولمز
و بعضا اولور که مستسقی اولنلره و مفلوجلره و نزله اصحابنه و کزاز بارده
بارد اصحابنه و تشنج رطب امتلائی اصحابنه و لقوه رطبه اصحابنه
نفع ویرر اما هوا بارد غیر مفرط سیلان موادی منع و حبس
ایدر لکن نزله احداث ایدر و اعصابی ضعیف ایدر و قصبه یه ضرر اولور

ایدر

[illegible]

ونفسه دیه یه اشد ضرر ایله ضرری اولور و بر برودت افراط شدید
ایله مفرط اولمیانی هضمی تقویه ایدر و بالجمله افعال طبیعیه یی تقویه
ایدر و شهوتی اثاره و تحریک ایدر و بالجمله اصحابه بر دغی مفرط
وارده مفرطه اوفق اولور و هواء باردک مضرتلری اعصابه
متعلق اولان افعال جهتندن اولور و مسامی سد ایدوب و غطا [illegible]
حشونتی یعنی [illegible] و ایلکن عصر حسبیله ایلی اولور و هواء
رطب صالح اکثر امزجه یه یعنی رطب اولمیانه بالجمله مزاجلره صالح
و موافق اولور لونی و جلدی هواء رطب حسن ایدر و یموشادر
و مسامات تفتیح او زره ابقا ایدر لکن هواء رطب تعفنه عفونته
مستعد و متهیء اولور و هواء یابس هواء رطبک ضدی او زره
اولور

الفصل العاشر فی موجبات الریاح تغیرات هوا بابنده

بوز ریاحی بر نوع ذکر ایله ذکر ایلدک لکن بیزم مراد ایدرز که ریاح بابنده
ترتیب او زره بر قول جامع ایراد ایلیه یوز و بیز شمال ایله بدء ایلدوز اعلامه [illegible]
~~شمالک بعض اثاری نقل ایدوب دیرکه~~ جمله سی اجبن بودر که
چوبانلر اغناملرینک سفادی وقتنده ریح هابه یه نظر ایدرلر اگر ریح هابه
جنوبی ایسه ولادن اول سفاددن تولد ایدن حملان یعنی قوزیلر که
اکثر اناث اولور اگر وقت سفادده ریح هابه شمال ایسه رعاة
تولد ایدن حملانک اکثر ذکور اولور دیو حکم ایدرلر و وقت ولادته
او رعاتک دیدکلری ظهور ایدر و [illegible] هبوبنده من غیر
سفاد بیض دجاج زیاده اولور انکیچون ریح جنوبیه ریاح بیضیه
دیرلر و ریاح بیضادوز دیرلر جنوب هبوبنده هواده تضعیف و گشاده

دیو حسب التجربه حکم ایدرلر

اولدیغی

اولدیغی حسبیله ریاح شمالیه قوایی تقویه ایدر و ابدانی شد ایدر و سیلان
ظاهری منع ایدر عرق و زکام مثللو رطوبات ظاهره نک وجهدن منع ایدر
و مسامات سد ایدر و هضم تقویه ایدر و بطنی عقل ایدوب اسهالی منع ایدر
و بولی ادرار ایدر هواء عفن و بائی یی تصحیح ایدر چون شمال تقدم
ایدوب عقبنده بلامهلت شمال جنوبی تعقیب ایلیه مواد جنوب
اساله ایلدوب اقیدر و شمال عصر ایدوب باطنه مواد حصر اتمکله
بعض کره مجاری یی فتق و شق ایدوب مواد خارجه اقیدر و اساله
ایدر و اگر بناء شمالک هبوبنده باشنده موادک سیلانی ~~ریاح شمالیه هبوبنده~~ اکثر
اولورکه بونک علل صدر اکثر اولور و امراض شمالیه ~~[illegible]~~ اوجاع عصبدر
و امراض شمالیه و اوجاع عصبیه معدود اولور اوجاع مثانه و اوجاع
رحم و عسر بول و سعال و اضلاعک وجعلری و جنب و صدرک وجعلری
و قشعریرت اما ریاح جنوبیه نک احکامی بونلردر جنوب قوتی ارخا ایدر
و مسامات تفتیح ایدر و اخلاطی اثاره و تحریک ایدوب خارجه اخراج ایدر و
حواسی تثقیل ایدوب اغرلشدیرر و ریح جنوب قروحی افساد ایدر و امراضی
نکس ایدر و ابدانی تضعیف ایدر و قرحه لره و نقرسه حکه احداث ایدر
و صداعی تهییج ایدر و نوب جلب ایدر و حمیات عفنه یی ایجاب ایدر لکن
حلقی تخشین ایلمز و اما ریاح مشرقیه نک احکامی اگر ریح مشرق ~~اخر لیلده~~ اول لیلده و اول نهارده
~~هبوب ایدوب و اول نهارده~~ کلور ایسه اول ریاح هوا معتدل لکن کلور یعنی اول
ریاح حرارت ماده سی شمس ایله تلطف ایلمش هوا اولور و رطوبتی قلیل اولور
اول ریاح مشرقیه الطف و ایبس اولور و اگر ریاح مشرقیه نهارک اخر
ایله اول لیلده کلور ایسه امر خلافی او زره اولور یعنی اول ریحک ماده سی

الطف وايبس اولمز وبالجمله رياح مشرقيه مغربيه‌دن خيرلو اولور
ورياح مغربيه‌نك احكامي بودركه مغربيه اخر ليل واول نهارده شمسك
عمل ايلمديكي هوادن كلور ايسه اول رياح مغربيه اكثف واغلظ اولور
واكر اخر نهار واول ليلدن كلور ايسه امر خلافي اوزره اولوب اول اكثف واغلظ
اولمز

الفصل الحادي عشر الكلام في موجبات طبايع المساكن

تغيرات هواده مساكنك احوالني بيز ذكر ايلدك لكن بو فصلده احوال مساكني
مختصر ترتيب اخر اوزره بر كلام ايراد ايلمك مراد ايلرز وواقع اولان بعض
تكراردن تحاشي واحتراز ايلمزز احكام مساكن بونلردر مقدما معلوم اولديكه
مساكنك ارتفاع وانخفاض حسيله وكذلك [illegible] اشجار ومعادن ومقابر
وجيف مثللو نسنه‌لره مجاورت حسيله ابدانده اثري مختلف اولور ونه معلوم
اولديكه اهويه‌نك مزاجلري مساكنك تربه سندن وبحار وجباله مجاوره
سندن ورياحلرينك كيفيتندن تعرف اولنور وبيلنور وحالا بيز ذكر ديركه
واجمال ايلرزكه [illegible] هوا اكر شمس غروب ايلدكده بارد اولوب شمسك طلوعنده سرعتله
متسخن اولسه بو مثللو هوا انده كليسه لطيف اولور وهوا بو وجهله اولميوب
شمسك غروبنده تبرد وشمسك طلوعنده تسخن ايلمسه اول هوا لطيف
اولمز وبونلردن صكره ديرزكه اهويه‌نك بشرلوسي اول هوادركه فؤادي قلبي قبض
ايدر ونفسي ضيق ايلر وشمديكي حالده بيز هر نوع مسكنلرك [illegible] احكامي
باشقه باشقه بيان ايلرز احكام المساكن الحاره [illegible] مسكن حار حلري
وبشرهلري سياهلنرلر وتويلري مفلفل وجعد ايلر هضم ضعيف ايلر ومساكن
حاره‌ده تحليل زياده ورطوبت قليل اولور ايسه هرم سرعت ايلر بلاد حبشه‌ده
سخونت مسكن حسيله هرم سرعت ايلديكي كبي زيرا حبشه اهالي [illegible] اوتوز ياشنده

ياشنده

عرضيله‌سنه وطينيه ونزيه وجانبيه وسائر انواع

اولانكسنه‌يه هرم عارض اولور بو موضعده اولان [illegible] خلاصه
كلامي بودركه موثوق به ومعتمد عليه كسنه‌لر خبر ويررلركه حبشه
ديارنده اكثر اهاليسي يوز يكرمي ياشنه باشرلر وبلاد حبشه جدا اعتداله
قريب اولور ومياه وفواكه كثير اولور وجبللري اشجار كثيره [illegible]
مصرك حرارتندن اقل اولور بلكه دمشقده اعتداله قريب اولور وبو
نلرك جمله‌سي شيخك كلامنه مناقض اولمز انكيچون كه حبشه مملكتي مملكت
واسعه‌در احتمالدركه اول مملكتك خط استواده اولان وياخود خط
استوايه قريب اولان ديار اعتداله قريب اولوب حكايه اولنان احوال و
[illegible] اول بلادك احوالي واهاليسي اولسون وشيخك ذكر ايلديكي ما عدا
بلاد حاره‌لر اولسون وياخود خط استوا اولوب اسباب ارضيه
اخر ايله اعتدالدن خروج ايدن بلادك حكمي اولسون پس بو تقدير
اوزره بينلرنده منافات قالمز وهر برحاكي [illegible] كندو بيلديكي خبري واصل
اولان بلادك اوصافني حكايه ايلمش اولور والله اعلم ومساكن حاره [illegible]
ابراني انعم والين اولور احكام المساكن البارده مساكن بارده اهاليسي
زياده قوتلو وشجاعتلو اولور وهضم احسن اولور بونلرك ذكر تقدم ايلدي
اكر مساكن بارده ارطب اولور ايسه اهاليسنك لحم وشحم كثير اولوب
عروق لحم وشحم ايچنده غايره ومستوره اولور ومفاصلي خافي اولور بعض
مفاصللرك لحمله كورنمز خفي اولور وغضون بتون اولور بعض [illegible]
اول اهاليلر تازه وتروطري البدن ورقيق الجلد اولور احكام المساكن
الرطبه مساكن رطبه اهاليسنك سحنه‌لري وهيئتلري احسن اولور
وجلودلري الين اولور ورياضتلرنده بعض وكاتلرنده استرخا سرعت ايدر

واختلاف

احوال و اهالي

اولدرطوبت اوزره اولان بلادک صیفی زیاده ایصیجق اولمز وشتالری
شدید البرد اولمز وملکلرینده وحمیات عفنه کثیره اولور واسهال وحیض مزمنه
وبواسیردن دمک نزفی واوعیه سنده دمک خروجی ایله کثیر اولور
ونفس بواسیر وقروح وعفونت وفملرنده قلاع کثیر اولور وکذلک
اولاردن اطفاله لازم اولان صرع دخی کثیر اولور احکام المساکن
الیابسه مواضع مساکن یابسه اهالیسنه تیبس مزاج وقحل
جلود عارض اولور وکذلک جلودلری تشقق ایدوب یاریلور وتیبس
دماغلرینه سبقت ایدر بعضی دماغلری اعضاء سائره لرندن اول
قورر ویابس اولورلر صیفلری حار وشتالری بارد اولور احکام المساکن
العالیه مساکن عالیه اهالیسی اصحا واقویا اولورلر وجلادتلو وطویل
الاعمار اولورلر احکام المساکن الغائره غورده وچوقورده اولان
بلادک اهالیلری دائما وبیدره وکدره اولورلر بعضی واردر زیاده اولور
وخوف وکزلوحزنلر وغملری زیاده اولور وصیاهلری باردا ولمز خصوصا
اول صیاهلری بکلرلرده دائما اوله وباخود بطائحده اوله اول صولر برودتدن زیاده وباخوک بجنه
بعید اولورلر واول بلاد غائره نک هواسی ایله صیاهوردیا اولور احکام
المساکن الحجریه مساکن حجریه ایکی قسم اولور قسم اول اول مسکندرکه
اراضیسی حجر اولور قسم ثانی اول مسکندرکه اراضیسی حجرا اولمازلکن
حجر اولوب صلب ومحکم اولور وقسم اوله جبلی دخی دیرلر بوجبلی دخی ایکی
ایکی قسم اولور بری ثلوجدن مکشوف اولوربعضی ایکه ثلوج کثیر انزل اول
ایلمز وکبری ثلوج اولور قانون قسم اوله بعضی ثلجی اولمین جبلی مسکنه
اشارت ایدوب دیرکه مساکن حجریه مکشوفه نک حکمی بودرکه بو مساکنک

هوالر

بو مقامده نسخه مختلفه وارد [illegible]
ولکن [illegible] مکشوفه [illegible]
ولکن [illegible] مکشوفه واقع قسم ثانی
علامه [illegible]
احتیاج [illegible]
[illegible]
وباخود نسخه ده وارد

هوالرصیفله شدید الحراره وشتاده بارد اولور وابدانلری صلبه وخلقتلری مدمجه
ومکتنزه اولور وتویلری کثیر وبنیه مفاصلری قویه اولور ویبوستلری غالب اولوب
شهولری زیاده اولور واخلاقلری سیئه وسطوتلو منکرلر اولوب ومستبد اولور
کثرت سوداسی ایله مالیخولیا حسیلی اصحابی کبی کیمسه غیری بیلورم ظن
ظن ایدر وکیمسه قوة قاهره م وار در ظن تفوق وانفراد دعواسنده اولورلر
واول اهالینک حرب وبدنه نجدتی اولوب بهادر اولور وصناعاتده ذکا وحدتی
اولور احکام المساکن الثلجیه مساکن جبلیه ثلجیه نک حکمی بلاد بارده سائره
نک حکمی کبیدر وجبلیه ثلجیه بلادی بلاد ریحیه اولور مادامکه ثلوج اول بلادده
باقیه اولور واول بلادده ریاح طیبه تولد ایدر قجن ثلوج اذابه اولنوب وجبال
مذکوره ثریا منع ایدر احوالی واوضاعی اولسه اول دیار ومده وکثیر الحرارت
اولور احکام المساکن البحریه مساکن بحریه نک حر وبردی معتدل
اولور انیکیچونکه اول بلادک رطوبتی انفعاله عاصی اولور ومسخن ومبرد
اولوب اول رطوبت نفوذ صدد نده اولان نسنه لری قبول ایلمز ورطوبه
ویبوستلی بلاد بحریه نک هواسی رطوبته امیل اولور واکر اول مساکن بحریه
شمالی ایسه بعض بلاد شمالیه دخی وعرض میل کلیده زیاده ایسه اول بلاددن
بحره قریب وچوقور اولان موضع اعدل اولور زیرا شمالیه دخی اولدیغی برودت
اقتضا ایدر غائره اولوب چوقورده اولمق حرارت اقتضا ایدر وقرب بحرده
اولمق رطوبت اقتضا ایدر وبو کیفیتلرک اجتماعنده اعتدال حاصل اولور
علامه دیرکه لکن بو اوصافک صاحبی اولان بلده عفونتی قبوله اکثر اولور
اردی اولور واکر مساکن بحریه جنوبیه حاره اولور ایسه بعضی شمالیه نک
عرض میل کلیه قریب اولان بلادده اولور ایسه شمالیه نک ضدی اوزره اولور

یعنی او بلادک اعرای بحردن بعید اولوب مرتفع اولان اولور احکام المساکن
الشمالیة مساکن شمالیه وعرض میل کلی یه مساوی ویاخود میل کلیدن زاید
واکثر اولان بلادک حکمی بلاد بارده وفصول بارده نک حکمی کبیدر که او بلاده
امراض حقن وعصر زیاده واکثر اولور واخلاط کثیره اولوب باطنده مجتمعه اولور
وهضملری جودتنی ایجاب ایدر وطول عمری اقتضا ایدر ورعاف اکثر اولور
یعنی بوروندن قان اقمق زیاده اولور انیکیچونکه اخلاطک مجاریده امتلاسی اولوب
تحلل قلیل اولور وانفجار عروق چوق اولور او بلاد اهالیسنه صرع اصابتی
قلیل اولور باطنلری صحیح اولمق حبیله علامه دیرکه لایق اولان صرعی کثیره
بلغم ایله تقیید ایلمکدر زیرا بلاد شمالیه ده صرع دموی اولور وکذلک
او بلاد اهالیسنک حادّ عزیز نسیر وفرت وکثرتا ورزه اولمغله انلره صرع
اصابت ایلمز واکر اصابت ایلر ایسه اول صرع زیاده شدید اولور انیکیچونکه
صرعک اسبابی زیاد قوی اولمدقجه اول ساکن اهالیسنه سببی ضعیف صرع اصابت
ایلمز قوت طبیعتلری صرعی دفع ایدر وکذلک وهر کیمسه نک صرع اصابت ایلیه
معلوم اولورکه اول صرعک سببی غایت قوی ایمش وسببی غایت ایله قوی اولان
مرضک دفعی غایت ایله مشکل اولور واول ساکن اهالیسی ابدانلری اولوب
طبیعتلرینک قوتلری بنا برین اسراع ایدر وکذلک دملرینک حرارتی زیاده
والتحاملری تهیئ واستعدادلری کامله اولوب التحام وبرئه مانع اولور خارجلری
ملبن ومرخی سببی اولمغله برئه سرعت ایدر واول بلاد شمالیه اهالیسنک حرارت
قلوبلری زیاده شدید اولمغله انلرده اخلاق سبعیه اولور ونسالرینی طمثنه
وحیضنه نظر فصل استسقاء عارض اولمز یعنی حیض کورمکه قابلتی
خروج ایدوب امتلاء رحمده نقا وخلاص حاصل اولمز اول نسوان حیض کورمکه
ایلمز

ده

تمضلری حبیله

ده ملر کفایت مقداری سیلان ایلمیوب اطبا دیرلرکه بلاد شمالیه نسوانی
عقر غالب اولوب بلاد جنوبیه نسوانی کبی اولادلری کثیر اولمز احکام
نقیه اولمق حبیله زیرا رطوبت ارحاملری عدم سیلان حبیله زیاده — قلیل اولور
اولوب قواسی کامل وتام اولمغله حملکری اسقاط ایدرلر بو قولک — شیخ رئیس
قائلی علامه نک تحریری اوزره صاحب کاملدر لکن انک قولنی رد ایدوب
دیرکه اطبانک بو قولی بلاد ترکیه ده مشاهده اولنان حالک خلافیدر وایراد
ایلدکلری دلیل مشاهده ایله معارض اولمز بلکه بیز دیرزکه بلاد
شمالیه ده ایکی حال وارد دری او بلادک اهالیسنده ولاده عزیز نه
کثیر اولمقدر وحال آخر اسی دم طمثی اسالهٔ یه سبب خارجی اولان نسنه
لر اولدیارده قلیل اولمغله ارحام مسترخیه اولمقدر وحالتا اولی بعینه آنکر
زیاده قوتی اولمغله اسباب سیلانک نقصاننده حاصل اولان مضرة
ارحامی دفع ایدوب ارحامک قوامنه ترتب ایدن نقصانی قوة ذاتی
تحمل ایدر حتی اطبا دیرلرکه بلاد شمالیه ده نسوان حملکری قلیلا اسقاط
ایدرلر بو کلاملری دلالت ایدرکه ارحامک قواسی کامل اولور اسباب سیلانه — اطبانک
ناقص اولمغله قوامک کمالنه زوال کلمز حرارتلرینک قوتی حبیله
واولر ضعیف وناحیه نسوانلرینک وضع حملری عسرتلو اولور انیکیچونکه
اعضاء ولادتلری منضد ومنضمه اولور واسقاط جنین ایدنلری
برد حبیله اسقاط ایدر وبلاد شمالیه نسوانلرینک البانی قلیل وغلیظ اولور
زیرا برد رطوبت لبنی حبس ایدر ونفوذ وسیلانه مانع اولور وبلاد
شمالیه اهالیسنه وخصوصا قوالری ضعیف اولنلرینه سل وکزاز مرضلری
عارض اولور وخصوصا وضع حمل ایلیان خاتونلره بو مرضلر کثیرا عارض

اولور اننکیچونکه ولادتلر عسرتلو اولوب حین ولادتده تزحرلر و زنده لر
کثیر اولمغله نواحی صدرلرنده اولان عروق منصدع اولوب طمرلر
یارلمغله سل حادث اولور کذلک اعصابلرینک والیافلرینک
اجزالری منصدع اولوب کاه عارض اولور و ولادت متعلو عسرتده
مراق بطنلری مفوض انصداع و مظنه انشقاقده اولور و اول بلادده
صبیلره ادره مائیه عارض اولوب بعد البلوغ اول مرض زائل اولور
وجواریلره یعنی صبیه لره ماء البطن یعنی استسقاء مائی وماء الارحام یعنی
قیله رحم تسمیه اولنان مرض عارض اولور بعد البلوغ والکثرا انلردن
دخی اول مرض زائل اولور اول بلاد اهالیسنه رمد قلیلا عارض اولور و عارض
اولدقده غایت ایله شدیدا اولور احکام البلاد الجنوبیه بلاد جنوبیه نک
احکامی بلاد حاره و فصول حاره حکمیده در بلاد جنوبیه نک صولری مالح اولور
وکبریتی اولور و جنوب بلادی سکانندن رؤس و باشلری رطوبت ایله ممتلی
اولور زیرا جنوب حار و رطب اولمغله آنک اثری اولان رطوبت ایله
سکاننک دماغلری ممتلی اولور و بطونلری دائما اختلافی ایجاب ایدر
یعنی مستراح و ممشایه کیدوب و کلمکی ایجاب ایدر باشدن معده یه دائما
نزله حاده و رطبه نزول ایدوب معده ده اولان اغذیه یی ازلاق ایلدیکی
حسبیله و اول بلاد سکاننک اعضاء ضعیفه لری مسترخی اولور و بعض نسخه
اعصاب ضعیفه لر مسترخی اولور واقع اولمشدر تو ایکی نسخه بر
برینه من حیث المعنی قریب اولور و حواسلری ثقیله اولور و طعام و شرابه
شهوتلری قلیله اولور و شرابه حادث اولان خمارلری عظیم و زیاده
اولور رؤس و دماغلری و معده لری ضعیف اولمق حسبیله و قرحه لری تزاع

بلاد جنوبیه

وفاعل رطوبت

ضعیفه

برینچی عسرتلو اولور و قرحه لر بحمتزهله و مسترخیه اولور و نسالرنده نزف حیض
یعنی دم حیض مجراسندن و غیریندن زیاده خروج ایدر عسرت ایله اولور حذر
مبتله و منیلری غیر نضیج اولمق حسبیله کبد فالمقله تدبیره و دوایه محتاج
اولورلر و امراضلری کثیره اولمغله اکثریا القاء جنین ایدرلر و سبب آخر ایله
القاء جنینلری قلیل اولور و رجالرینه اختلاف دم اصابت ایدر یعنی دم حسبیله
مستراحه کیدوب و کله لر زیاده اولور و باسورلر زیاده اولور و رمدلر
اصابت ایدر لکن رمدلر سریع التحلل اولوب برءلری سریع اولور اما کهولری
والتی یاشنی متجاوز اولنلرینه نوازل حسبیله فلج اصابت ایدر و بالجمله کهولرینه
دماغلرینک امتلالری حسبیله ربو بهر و توا ترنفس عارض اولور و تمدد امتلا
و صرع دخی عارض اولور زیرا راشی ممتلی اولان کسنه نک ماده راسنده
محتبس اولور اسیه صرع و صرعه مشابه اولان سکته و سدر و دوار
مثللو نسنه لر عارض اولور اگر ماده باشلرنده اعضاء تنفسیه نزول ایدرسه
ربو و ربوه مشابه اولان نفس انتصاب و بحوحه و سعال عارض
اولور و اول ماده اعصابه نزول ایدرسه تمدد و تمدد مخالفی و مشابه
فالج و تشنج و لقوه و رعشه و خدر مثللو امراض عارض اولور و جنوبی
مساکن اهالیسنه اول حمیات اصابت ایدرکه اول حمیاتده حرو برد
جمع اولور علامه دیرکه حر و بردک اجتماعی ایکی وجه اوزره اولور
اولکیسی ظاهر و باطننک هر برنده حر و برد جمع اولور اول حماء ثنیاکو
دیمکله معروف در ایکنجیسی ظاهر بدن حار اولوب و باطن بارد اولور
و یا خود عکسی اوزره ظاهر بدن بارد و باطن حار اولور و اول اهالیسنه
حمیات طویله شتویه عارض اولور و حمیات لیلیه دخی عارض اولور

وحملری

و بعض نسخه لرده اولیه و شتویه
واقع اولمشدر علامه دیمکوردر

اولیا عارض اولورکه

یعنی لیلا اخذ ایدوب نهارا منقلع اولور و انلرده حمیات حادّه قلیله
اولور استطلاق بطنلری کثیر اولور اخلاط متعفنه تریاق لطیفی تحلل
ایلدیکی حسبیله المساکن المشرقیه فنقی مدینه و موقعله جانب شرقیده
خراسنده موضوع اولوب جهت شرقیه سی مفتوحه و مکشوفه اولوب
اول مدینه نک هواسی صحیحه و جیده اولور انیکیچون که اوّل نهارده شمس اول
بلده بر طلوع ایدوب هواسنی تصفیه ایدر و شمسک غروبندن
بالجمله هوا تصفیه اولنمش بولنور و اول مساکن شرقیه یه اول ریاح لطیفه
شرقیه هبوب ایدر که آنی شمس اولصوبه ارسال و شمس نفسیله که
تبعیّت ایدوب و ریاح و شمسک حرکتلری متحد اولور معا اول مساکنه
متوجه اولورلر المساکن المغربیه یعنی بر مصرک جهت غربیه سی مکشوفه اولوب
شرق جانبی مستوره اولسه شمس اول مصره [struck] قریب اولدیغی
محله موافات ایدوب اشراق ایلمز و شمسک اول مصره طلوعنده و
واشراقنده شمس اول مصره بعید اولور بعده اخذ ایدوب ساعة فساعة بعید
اولور مساکن شرقیه کبی طلوعنده قریب اخذ ایدوب نیجه زمان قربیتی
زیاده اولمز پس بو وجهله شمس مساکن غربیه نک هواسنی تلطیف و تخفیف
ایلمیوب هوایی رطب و غلیظ اولدیغی حالده ترک ایدوب غروب ایدر و شمس
اول مساکنه ارسال ریاح ایلسه ریاح مغربیه ارسال ایلر و ارسال ایلدیکی ریاحی
[struck] لیلا ارسال ایلر و مساکن مغربیه نک احکامی
کبر اولور و حرارتی معتدله اولور و مساکن مغربیه نک هواسنده غلظت و کدورت
اولمسیه اول هوا ادبعدی هواسنده تشابه اولور بکزرلر لکن بلاد شرقیه نک
صحت هواسنده مساکن غربیه نک هواسی کثیر النقصان اوزره اولور و بعضیلر

هم ایدوب دیرکه

مساکن شرقیه

اولمسلردر

مساکن مغربیه

مزاو رطب و غلیظ اولانی بلادک احکامی

له علی

چنین ایدوب دیرکه مساکن غربیه نک قوتی ربیعک قوتی کبیدر و بو قول
اطلاقده اتفاقات اولنمز بلکه بو قول صحیح بعض بلاده قیاس ایله اولورکه اول
بلاد مثلا جنوبیه اولور زیرا مساکن جنوبیه مغربیه دن ارطب و اغلظ
اولوب جنوبیه یه قیاس ایله مغربیه نک هواسی ربیع هواسنه قریب اولور
و جدا جید اولور و بلاد مغربیه ده اولان معانی مذمومه نک بری
بودر که اول مساکن مغربیه نک مواضع و هواسی اصلا اولمز الا اقلیم تسخینه
استیلا ایلدیکی وقتده اولور و اول وقت علوی و ارتفاع وقتیدر
و مساکن مغربیه هنوز لیلک بردی ایله کمال برودت اوزره ایکن دفعة
شمس قوتی وقتنده اول مساکنه طلوع و ظهور ایلدیکده اول سکانی
دفعة بردِ شدیدن حرّ شدیده انتقاللری حسبیله طبیعتلری متحیر اولور
متضرر اولورلر و مساکن مغربیه سکانلرینک هواسنک رطوبتی
حسبیله اول اهالینک اصواتلری بحوحه دن خالی اولمز و خصوصا خریفده
بوادلری حسبیله بحوحه لری کثیره اولور علامه نک تصریح ایدوب و بو
تقریرلری دلالت ایلدیکی اوزره بو مقامده مساکن مشرقیه و مساکن
مغربیه دن مراد بحسب البلدان اولانلردر فی الحقیقه بلاد شرقیه
اول بلاددر که انلرک طوللری طرفاندن درجه دن زیاده اوله و بلاد
مغربیه اول بلاددر که انلرک طوللری طرفاندن درجه دن نقصان
اوله و بو تحقیق شرقی و مغربی بو مقامده احکام مذکوره دکلدر
فی اختیار المساکن و تهیئتها مساکن اختیار و تهیئه ایله کمسه لره
لایق اولورکه اختیار ایلدیکی ایضا تربیه سن و اول مساکنک ارتفاع
و انخفاضنه و بو کمسه لرک کلنتره و الجقه لیغنده اولان احوالی بیله و انکشافی

شمسک

اختیار المساکن

واستتارینه نظر تعرف ایدوب بیله وصوینی ده تعرف ایلیه صوبی
کثیر میدر یاخود قلیل میدر وجار میدر یاخود راکد میدر وجریانی وسکونی
ارض حره اوزره میدر یوخسه رضراض میدر بیله وصوینک جوهرینی
دخی تعرف ایلیه اول سکنک صوبی صافیمیدر یاخود کدورتلیمیدر
غلیظمیدر یاخود رقیق میدر ملحمیدر یاخود شیرینمیدر ونحاسیمیدر بیله
واول سکنک هواسنک بروز وخفاسی وشمسه انکشاف واستتارینی
بیله وماء ریاحه معرض میدر یوخسه ارضده غائره میدر یاخود
محجوب میدر آنی ده بیله واول سکنک ریاحنی ده تعرف ایلیه ریاحک
صحت وعدم صحتی وبرودت وحرارتی وبطایح وجبال وحداده مجاورتنی
وعدم مجاورتنی بیله واهل بلدک صحت ومرضی … دره ده تعرف ایلیه
وقوت وضعفلرینی وشهوتلری صادقه میدر یاخود کاذبه میدر بیله وهضملرینی
واجناس اغذیه لرینی بیله واول بلده نک ابنیه سنک حالنی تعرف ایدوب ابنیه لر
واسعه میدر یاخود ابنیه لرینه مداخل ومنافسلری و…
… محلاتی … ساحه لر ضیقمیدر بیله بس بو امورلرک
افضل واشرفنی اختیار ایلیه کرک لایق بودرکه سکنک قپوسی وکوه لری
شرق جانبنه قبیله اول وجه ایله که آنده اول مسکنه ریاح مشرقیه وشمالیه
دخول وجریان ایلیه ودیاجک اول سکنده … واتنیه بدیر اخلیدرکه
منافذ … قبیله … وشمس هواسی خصلی اولمغله …
هر محلنده دخول ووصولی شمسه … قدر … وماء عذب …
وجاریه وغمره یعنی ماء کثیره ونظیفه یعنی اول ماء که شتاده بارده
وصیفده حار اولور اما کلمنه یعنی کمونده اولور شمسه … مستور اولان وصیفده

یعنی نفعی وبخار خروج ایدجک وهوا دخول ایدجک منفذ
شمالی
معطف

بارد

… اولنان اوصاف

بارده وشتاده حار اولان صو میاه کریمه ونظیفه در ذکر اولنان اوصاف
کریمه ایله موصوف اولان میاهه سکنه مجاور قلمق جدا جید وامر مستحسن
ومنتفع بر اولور وبلد هوا وساکن حقنده اولان کلام شروحدر
تکلم ایلدک لابد وخلیق اولورکه سته ضروریه باقیه ده هواء وسکو
ولی وتعقیب ایلیه اسباب معدوده باقیه ده ده تکلم ایلیه بیوز

الفصل الثانی عشر فی موجبات الحرکة والسکون

و کتک ابدان اولان فعلی و کتبک شدت وضعف وقلت وکثرتی وبیان الحرکات
سکونک مخالطه سی حسبیله … مختلف اولور وبو کا ده مخالط
اولان سکون عند الحکما مستقل بر سببدر … سکون
ده ابدانک احوالنی تغییر ایدر اسباب ضروریه حکما قسمی الترتیب
زیاده اولور اما حکما متکلمین دیرلرکه حرکت وکت لا محاله سکون ایله
مخالط اولور … معا سبب واحد عد اولنور اسباب ضروریه اسباب
سته یه منحصر اولور و کذلک ابدانده حرکت فعلی مختلف اولور
عمل جبر ایله زیرا حرکت بطی کاهیجه نادره عمل اولنور … حدادلر
نادره عمل المحروب المحوب … ابدرلر وکاهیجه ماده عمل اولنور
قصارلرک حرکتلری کبیر وحرکت … بو ایکی … فعلی ذکر اولنان
حمالر جیباله مختلف اولور شدیده وکثیره وقلیله اولان حرکتلر و
سکونه مخالطه اولان وکت بالحمل بو وکثیر علی الاشتراک حرارت
تهییج ایدرلرکه وکت قلیلی مقدار قلیل اولور … شدیده اولان وکت
عکسندر یعنی مقدار کثیر اولور ضعیف اولان وکت ده … تهییج
حرارته فرق اولنور بو وجه ایله که مقدار قلیل وشدید اولان وکت سخونه

وصودن
وباخود
سکونه مخالط
وکثیر اولان وکتده
اولان

كثيره يى ايجاب ايدر واكر تحليل ايدر ايسه تحليلى قليل اولور و مقدارى كثير و اكر
شدت او زره اولميه و كذلك تسخين قليل اولور و تحليلى تسخيننه اكثر
اولور لكن رفق اوزره تسخين ايدر و بو ايكى قسمده هر بريسى يعنى قوى الشدة
و قليل الكمية و كثير الكمية و ضعيف الشدة اولان حركتلرك هر بريسى افراط
او زره اولميه قسم اولده افراط كثره كيفيه شدتده و قسم ثانيده افراط
كثره كميت و مقدارده اولسه حرارت غريزيه يى افراط او زره تحليل ايتمكله
بدنى تبريد ايدر و رطوبتى زياده تحليل ايتمكله بدنى اول مفرط حركت
تجفيف ايدر و بونى هر دو درامادر حركت تعاطى عمل ايچون اولور ايسه يعنى
بر صنعت ايشلمك ايچون اولور ايسه بعض كره مادۀ عمل حركتك
ايجاب ايلديكى سخونتى تقويه ايدر عمل ناردن اولان حدادينك حركتلرى كبى
و بعض كره مادۀ عمل موجب حركت اولان سخونتى نقص ايدر آنلر
قصارينك عمل قصارتده حركتلرى كبى زيرا انار سخونتى و جفافى زياده ايدر
و ايكيسى آنلرى نقصان ايدر اما سكون دائما مبرد اولور و حرارتك
انتعاشى و منبعثى حركته و ارتفاع مفقود اولديغى ايچون و مختنق و محتبس
اولان احتقان و احتباسك وجودى ايچون و بدنك رطوباتى تحليل
اولنمديكى بدنى ترطيب ايدر الفصل الثالث عشر فى موجبات
النوم و اليقظة نومك سكونه و يقظه نك حركته مشابهتلرى
قوى اولور لكن نوم و يقظه ده ايچون حركات و سكونه خاصه لر موجود
اولدقده نصكره بعض احكام و خواص لرى دخى واردر كه اول خواص اعتبار ايلمك
واجب اولور مبناء عليه بيز ديرز كه نوم قواى طبيعيه لرى بالجمله تقويه ايدر
و حرارة غريزيه نى ايچرى چكوب و حبس ايلديكى جهتله و قواى نفسانيه لرى ارخا ايدر

سكون

بلغ

فضلاته

كندولره مخصوص

نوم مسالكى ادرار و ترطيب و ارخا ايلديكى جهتله و نوم فضل غذايى
و ابخرۀ غليظه يى تحللدن منع ايلديكنه بناء جوهر روحى تكدر ايلر و
بو لنديريدن جهتله دخى قواى نفسانيه يى ارخا و اضعاف ايدر
لكن نوم اعيائى بالجمله اصناف اعيايى دفع ايدر و مستفرغات مفرطه يى
حبس ايدر انيكيچونكه حركت سيلانه مستعد اولان رطوبتلرك سيلانى
زياده ايدر و سكون ايله سيلان قليل اولور نوم دخى سكون حكمنده
اولمغله نوم ايله دخى رطوبت محتبسه اولور مستفرغات از و قليل اولور
مكر استفراغ صدرده اولا ماده ناحيۀ جلدده اوله اولوقتده نوم
اول ماده يى حركته مقارن اولميان يقظه دن زياده دفع و اساله
ايلر اكر بناء كه نوم حرارت غريزيه يى باطنه حصر ايدر غذايى
اعضايه توزيع ايدر ناحيۀ جلدده اولوب خارجه قريب اولان
غذايى محللده اول توزيعه حصه وار اولور قبل الحلال اولوقت محلده
موجود اولان فضلاتى خفر و قهر و عنف ايله خارجه دفع ايدر
و جلده مقارب اولان فضلاتى وجه مشروح اوزره خفر و قهر ايله دفع
حركته روحه مقارن اولان يقظه نومدن زياده معين اولور و نوم
يقظه دن زياده معرق در لكن نومك تعريقى بطريق الاستيلا اولور
زيرا نوم ادرار و حرارتى باطنه حصر ايتمكله طبيعت قوتلنوب خارجه
قريب اولان ماده يه استيلا ايدوب قهر و عنف ايله دفع ايدر و يقظه ايله
دفع وجه آخر او زره اولور اولوجه بودر كه يقظه ده ارواح و حرارت
خارجه متوجه اولور و ماده نك لطيفى دخى انلره متابعت ايدوب خارجه
توجه ايدر و حرارت خارجيه ناحيه جلدده اول مادۀ لطيفه يى مصادف اولوب

ورقيق

تبخر ایدوب ~~خلخلنسنه~~ حادث اولان عرق خروج ایدر وقچن صحیح اولان
کمسنه اسباب عرقدن بر سبب آخر یوغیکن اویقوسنده آنکترله سه اول
کمسنه غذانک و اخلاطک تحللندن زیاده مجتمع و بدنی غذا ایله ممتلی اولدیغی
حسبیله اول عرق عارض اولور اسباب احراددن قانونک مرادی کثرت
دثار و حرارت هوا و کثرت حرکت و قوت حرکت و سعه مسام در
ایجاب عرق ایدر آنکه بناء مقدم بدنده عرق کثیر اولور و مؤخرده قلیل اولور
و منقطع اولان کمسنه نک ادهنه متصل اولان جبیننده عرق قلیل
اولور و فوقیه اولاطرفده کثیر العرق اولور و اگر نوم هضمه مستعد اولان
ماده یه مصادف اولورسه یعنی بلغمه و یاخود کیلوسه مصادف اولور
ایسه نوم اول ماده یی طبیعته دمده احاله ایدوب ماده یی تسخین ایدر زودم
حاده استحاله ایدن ماده که بدنده منبثه و منتشره اولوب سخونت غریزیه ایله معا
بدنی تسخین ایدرلر و اگر نوم اخلاط حاده حراریه یه مصادف اولوب نومک
وقتی و زمانی طویل اولور ایسه بدنی سخونت غریبه ایله تسخین ایدر
زیرا اخلاط حراریه نک سخونتی سخونت غریبه اولور غریزیه اولمز و اذا صادف
خلاء و قچن نوم خلاءیه مصادف اولسه یعنی معده نک خالیه اولدیغی وقتده
نائم اولسه بدنی تبرید ایدر انیکیچون که معده نک خلو وقتنده نوم رطوبات
اصلیه غریزیه یی تحلیل ایدر و رطوبه غریزیه نک تحللنده حرارت غریزیه
مضمحل ایدوب حرارت ناقصه اولمغله برودت بدنه عارض اولور و کذلک
نوم قوه هاضمه یه عاصی اولان خلطه مصادف اولور ایسه اول نوم بدنی
تبرید ایدر زیرا حالت نومده باطنده مجتمع اولان حرارت اول اخلاط عاصیه یی
هضم و انضاج قصد ایدوب بالجمله اول اخلاط عاصیه یه متوجه اولوب تسخین ایدرکن

و خلط عاص

و خلط عاص عصیانی حسبیله منهضم اولمیوب قبل الانهضام بدنده
منتشر اولور و اعضایی تبرید ایدر و یقظه بو ذکر اولنان نومک احکامنک جمیعا
اضدادینی ایشلر لکن یقظه افراط اوزره اولور ایسه مزاج دماغی افساد
اخراط ایدوب دماغده بر نوع یبوست عارض اولور و دماغ اضعاف
ایدر و عقلی تخلیط ایدر عارض اولان یبوست دماغ حسبیله و طول
یقظه اخلاطی احراق ایدر ~~...~~ احداث ایدر و نوم مفرط بو مذکورلرک
اضدادینی احداث ایدر و قوه نفسانیه نک بلادتنی احداث ایدر
و دماغک ثقلتنه و امراض باردیه مؤدی اولور افراط اوزره اولان نوم فضلاتی
تحللدن منع ایتدیکی حسبیله و سهو یعنی یقظه حفظی شهوتی زیاده
ایدر و تجویع ایدوب آچقدرر ماده یی تحلیلی حسبیله لکن قوت تحلیلی
حسبیله هضمی نقصان ایدر اما متململ و متمللل یعنی فراش اوزره قراری
اولمیوب منقلب اولان کمسنه نک اویقوسیکه آنکه بین النوم والیقظه
تسمیه ایدرلر اول اویقونک بالجمله احوالی اردی اولور و نومک غالب
حالی بودرکه حرارت باطنده نائم اولان کمسنه نک حرارت باطنده و برودت
ظاهرنده اولور بناء علیه نائم اولان کمسنه نک جمیعا اعضاسی زیاده
یعنی اورتویه محتاج اولوب یقظاننک محتاج اولمدیغی ظهاره یه و زیاده
ثیاب ساتره محتاج اولور و کلیجک کتابلرده نومک احکامی و نوم و احوال
نومی تعریف ایدوب توضیح و تبیین ایدیجی کلام کثیر رسن بولور و بیلورسن ان شاء الله تعالی

الفصل الرابع عشر فی موجبات الحرکات النفسانیه

عوارض نفسانیه نک
جمله سنده ارواحک حرکاتی تبعیت ایلر و یاخود مصاحب و طابس اولور
علا امدیرکه بو مقاوفحمه لازمدرکه عوارض نفسانیه نک ماهیتی بیلنه و عوارض

نفسانیه‌نك انواعنك عددی و كیفیت حدوثلری و قوة و ضعفلرینك
اسبابی و بعضیسنه حركت روح تابع اولوب و بعض اخره مصاحب
اولدیغنك وجهلری هپ تعرف اولنوب بیلنه . اما عوارض نفسانیه‌نك
ماهیتی بودر هی كیفیات تعرض النفس تبعا الانفعالات تحدثها
لما یرتسم فی بعض قواها من النافع والضار یعنی عوارض نفسانیه
او كیفیتلره دیرلر كه انلر نفسه عارضه اولورلر نفسك بعض قوالرنده
نافع و یاخود ضار اولان نسنه‌لر مرتسم اولمق حسبیله حادث
اولان نفسك انفعالاتنه او كیفیتلرك تبعیتی اولور . اما عوارض
نفسانیه‌نك انواعی التی نوع اولور نوع اول غضبدر غضبك
ماهیتی بودر هو كیفیة نفسانیة یصحبها حركة الروح الی الخارج البدن
طلبا للانتقام یعنی غضب او كیفیة نفسانیه‌در كه اول بعض قواده
مرتسم اولان امر ضاردن حادث انفعال نفسه تبعیت ایله
نفسه عارضه اولوب وارواحك لاجل الانتقام خارجه توجه
و حركتلرینی او كیفیت مستصحب اولور و صاحب كامل غضبدر دم قلبك
غلیانیدر دیو تعریف و تحدیدی مردود اولور انیچون كه قلبك
دمنك غلیانی غضبك ماهیتی دكلدر بلكه عوارضندندر و ابو سهل
المسیحی غضبی تعریف ایدوب دیركه هی كیفیة نفسانیة یصحبها
حركة الروح والحرارة الغریزیة الی الخارج البدن دفعة مع فوران
یعنی غضب او كیفیة نفسانیه‌در كه روحك و حرارت غریزیه‌نك
خارج بدنه حركتلرینی او كیفیت مستصحب اولور و اول حركت دفعه
اولور بالجمله ارواح و حرارت بردن حركت ایدرلر و حركتلری عنف ایله

اولور

اولور علامه بو تعریفی وجوه ایله تضعیف ایلدیكدنصكره
دیركه بو تعریف صحیح اولدیغی تقدیرا و زره غضب شدیدك
تعریفی اولور غضب غیر شدیده تناولی و شمولی اولمز كیفیات
نفسانیه‌نك نوع ثانیسی فرحدر فرحك ماهیتی بودر هو
كیفیة نفسانیة یتبعها حركة الروح الی الخارج طلبا للوصول الی
الملذ یعنی فرح بر كیفیت نفسانیه‌در كه قواده مرتسم اولان امر
لذیذدن حادث انفعال نفسانیه حسبیله او كیفیت نفسه عارضه
اولور و اول كیفیته روحك خارجه امر ملذه وصولی ایچون حركتی
تابع اولور و كیفیات نفسانیه‌نك نوع ثالثی فزعدر و فزعك
ماهیتی بودر هو كیفیة نفسانیة یصحبها حركة الروح الی داخل البدن
خوفا من المؤذی واقعا كان او متخیلا یعنی فزع بر كیفیت نفسانیه‌در كه
او كیفیت ارواحك داخل بدنه حركتی مستصحب اولور مؤذی اولان
بر امر واقعدن و یاخود امر متخیلدن خوف ایتمك حسبیله مثلا
سبعه بر مرور ایلیه كمسنه سبعی كوروب خوف ایدر ایسه
امر واقعدن خوف ایتمش اولور اگر سبعی كورمیوب اول موقع
مظنه سبع اولمغله سبعدن خوف ایدر ایسه امر متخیلدن
خوف ایتمش اولور كیفیات نفسانیه‌نك نوع رابعی غمدر
و غمك ماهیتی بودر هو كیفیة نفسانیة یتبعها حركة الروح
الی داخل البدن خوفا من مؤذ واقع یعنی غم بر كیفیت نفسانیه
در كه واقع اولان مؤذیه ایچون روحك باطنه حركتی اول
كیفیته تابع اولور و كیفیات نفسانیه‌نك نوع خامسی

همدر همك ماهیتی بودر هو كیفیة نفسانیة یتبعها حركة الروح والحرارة
الغریزیة الی داخل البدن وخارجه ایضا لحدوث امر یتصور منه خیر
یقع وشر ینتظر یعنی هم بر كیفیة نفسانیه در كه اول كیفیته روح و
حرارت غریزیه نك مرةً باطنه وتارةً اخری ظاهره وخارج بدنه حركتی
اول كیفیته تابع اولور خیر ایله شر بیننده مشترك بر امرك حصولی
حسبیله قچن اول امر حادثدن خیر متوقع تصور اولنسه روح
وحرارت غریزیه ظاهر بدنه حركت ایدر وقچن اول امر حادثدن
شر منتظر تصور اولنسه روح وحرارت باطن بدنه حركت
ایدر پس بو كیفیت هم رجاء وخوفدن مركب اولور ورجاء وخوفدن
قنغیسی غالب اولور ایسه روح وحرارت انك جهتنه حركت ایدر
رجا غالب اولور ایسه خارجه وخوف غالب اولور ایسه باطنه
حركت ایدر انكچون حكما دیرلر كه هم فكرك جهادیدر وغم ایله همك
فرقی بودر كه غم شرك وقوعندن صكره عارض اولور اما هم
شر منتظر اولور هنوز اول شرك وقوعی اولمز كیفیات نفسانیه نك
نوع سادسی خجلدر خجلك ماهیتی بودر هو كیفیة نفسانیة یتبعها
حركة الروح والحرارة الغریزیة الی داخل البدن وخارجه ایضا یعنی
خجل بر كیفیت نفسانیه در كه روح وحرارت غریزیه اول كیفیته
تابع اولوب مرةً خارجه ومرةً اخری داخله حركت ایدر واول كیفیت
هم فزع وفرحدن مركبدر اولوب باعث خجل اولان امر تصور اولندقده
دفعةً نفس منقبض اولوب فزعه اولدیغی كبی ارواح وحرارت
باطنه حركت ایدر وبسرعة عقل عودت ایدوب باعث خجل اولان

امری

امری تحقیر وتصغیره اتمكله ارواح وحرارت خارجه منبسط اولور
واول واحده دم دخی تبعیت ایدوب ظاهره منبسط اولمغله بشره
وجه محمره اولور وفی الزرده انقباضنك مدتی قلیله اولمغله اثر انقباض
سریعا زائل اولور علامه دیرلر كه كیفیات نفسانیه یی بو ذكر اولنان
التی كیفیته حصر كیفیت حزن ایله منتقض اولور وبو التی كیفیاتی
موجب اولان امور خارجده واقع اولمق لازم دكلدر بلكه مجرد اول امورك
وقوعنی تصور ایله دخی اول كیفیتلر حادث اولور وعارض اولور وبو كیفیاتك
كیفیت عروضلرینك بیانی بودر كه قچن نفسه بر امردن انفعال
عارض اولسه خالی اولمازكه اول امر یا امر ملایم اولور ویاخود اول
امر امر منافی اولور ویاخود بر وجهدن ملایم وبر وجه اخر منافی اولور
اگر اول امر امر ملایم اولور ایسه نفس اول امری طلب ایدوب اول
امر جانبینه توجه ایدر واگر اول امر امر منافی اولور ایسه اگر نفس اول
امر منافیدن [illegible] مقاومت قصد ایدر ایسه لاجل المقاومه نفس
اول امر جانبینه حركت ایدر واگر نفس اول امر منافیه مقاومت قصد
ایتمز ایسه اول امرك خلاف جهتنه حركت ایدر واول امر منافیدن هرب
وفرار ایدر واگر اول امر ذو الوجهین اولوب بر وجهدن
ملایم وبر وجهدن منافی ومنافر اولور ایسه نفس امر ملایمی تصور
ایلدكده اول امر جهتنه توجه وحركت ایدر واول امرك جهت منافیسن
تصور ایلدكده اندن هرب ایدوب جهت باطنه قاچر وذكر اولنان
كیفیات نفسانیه نك قوة وضعفنك بیانی بودر كه اول امر ملایم وامر
منافیدن هر بریسی قوی اولور اول قوی اولان امر ملایمه بسط حاجتی

مبالغه
طلبی
نفس طلب ایدوب ارواح وحرارتی خارجه دفعة وقویة حرکت
ایدرلر وضعیف اولان امر ملایم نفسیك طلبی ورغبتی ضعیف اولغله
ارواح وحرارتك خارجه حرکتی قلیلا قلیلا اولور وضعیف حرکت ایدر اوزره
کذلك قوی اولان امر منافیدن روحك وحرارتك باطنه هربی وفراری
دفعة وقوی اولور وضعیف اولان امر منافیدن هربی قلیلا قلیلا
اولوب غیر قوی اولور واول امر کی من وجه ملایم ومن وجه آخر منافی
اوله اول روحك وحرارتك طلب وهربی من وجه ملایمت ومنافرتك
قوت وضعفی اعتباریله اولور اما کیفیات نفسانیه نك بعضیسنده روح
وحرارتك حرکتی تابع اولوب وبعض آخرینده مصاحب وطابس
اولدیغنك بیانی بودر که حرکت روح کیفیته مصاحب اولور دیدیکمز
وجهلرده اول حرکت کیفیتدن مفارقت ایلمز بلکه هرقچن اول کیفیت نفسده
عارض اولسه روحك اول حرکتی عارض اولور فلا محاله نفسده عارض
اولان کیفیت روحك حرکت مذکوره سنه مستلزم اولور اتنکیچون صورة
غضبده روحك باطنه حرکتی کیفیته مصاحب اولور دیرلر کذلك صورة
فرحده روحك باطنه حرکتی کیفیته مصاحب اولور دیرلر وروحك حرکتی
بو وجهلرده کیفیتدن قطعا تخلف ایلمز اما حرکت روح کیفیته تابع اولور
دیدیکمز بو قطرده ارواحك حرکتی کیفیتك عروض زماننده ومعیتنده
اولمق لازم دکلدر بعضا اولور که کیفیت نفسده عارض اولوب بعده حرکت
تدریج ایله عارض اولور فرحده روحك خارجه حرکتی وغمده داخله حرکتی
بو منوال اوزره اولور اشبو تمهیدات مذکوره کما ینبغی معلوم اولدقده
فانوندیکی ترجمه سنده دخی نکلدی شیخ رئیسك دیرکه روحك حرکتی

اولوقتده
خارجه
بلکه بر ومفاجاة وکتدرجی بجملار اولور

یه خارجه

دن هربی
یه خارجه ویاخود داخله اولور واول حرکتلر یه دفعة اولور ویاخود قلیلا
قلیلا اولور قچن ارواح خارجه حرکت ایلسه اول حرکتده اطرافك برودتی
تبعیت ایدر وبعضا اولورکه روحك خارجه حرکتی افراط اوزره اولوب
دفعة یعنی بالکلیه ارواح تحلل ایدرکه بنا ظاهر وباطن تبرد ایدوب
اکه غشی ویاخود موت ترتب وتبعیت ایدر ورواحك باطنه حرکتنده
ظاهرك برودتی وباطنك حرارتی ترتب وتبعیت ایدر وبعضا اولورکه
ارواح شدة انحصاردن باطنده مختنقه اولوب بوغولور سونر
وظاهر وباطن بارد اولور واول اختناقده غشی عظیم ویاخود موت
ترتب ایدر وخارجه حرکت یه دفعة اولور غضبده اولان روحك
خارجه حرکتلری ویاخود اولا فاولا اولور اعتدال اوزره اولان لذة
وفرح قتنده اولان روحك خارجه حرکتلری بو مقامده اولا فاولا عبارتندن مراد
خارجه قریب اولان مراتبدن مرتبه اولاده اولان روح خارجه
اول حرکت ایدر بعده مرتبه ثانیه ده اولان روح حرکت ایدر
وبو قیاس اوزره ارواح علی مراتبهم حرکت ایدرلر موجب حرکت
اولان کیفیات نفسانیه زائل اولنجه قدر وتزاحم ایدوب دفعة
حرکت ایتمز بو تقدیر اوزره اولا فاولا الاقرب فالاقرب معناسنه
استعمال اولنمش اولور کذلك روحك داخله حرکتی یه دفعة اولور
فزع قتنده روحك داخله دفعة حرکتلری ویاخود اولا فاولا اولور حزن
قتنده روحك داخله حرکتلری وروحك داخله اولا فاولا حرکتندن
اختناق روح حادث اولمز اختناق روحك بوغلمسی اولان
اولورکم بالجمله ارواح باطنه دفعة حرکت ایدوب باطنده تزاحم ایلیه لر

اما روحك نقصانی و ذبول غریزیه یسر دائما قلیلا قلیلا اولان حرکته ترتب
وتبعیت ایدر دفعة وکتنه ذبول ونقصان اولمز انجق وکذا دفعة اختناق
اولور دفعة اختناق دفعة وکتنه اولور روحك نقصانی ایله بیز مراد
ایلمز تدریج ایله اولان اختناقی وجزء جزء روحك انطفاسنی وسونمسنی
و دفعة اولان اختناقی مراد ایلمز کذلك ذبول غریزیه ایله قلیلا قلیلا
اولان تحللی مراد ایلرز دفعة اولان تحللی مراد ایلمز و بعضا اولورکه
ارواح وقت واحدده ایکی جهته حرکت ایدر یعنی خارجه و داخله
حرکت ایدر بو حرکت اول زمانده اولورکه حادث اولان امرك ایکی عارض
اوله اول ایکی عارضك بری ارواحك خارجه حرکتی اقتضا ایلیه و بری
ارواحك داخله حرکتنی اقتضا ایلیه همّ مثللو کیفیتده اولان حرکت
حرکت کبی زیرا همده بعضا اولورکه غضب و حزن مخالط اولور غضب
روحك خارجه حرکتی و حزن داخله حرکتنی ایجاب ایلر وجهتلی مختلفه
اولور و خجل مثللو عوارض نفسانیه ده اولان روحك حرکتی ایکی
جهته یعنی خارجه و داخله اولور امر حادثده اولا نفس منقبض اولور
ارواح داخله حرکت ایدر بعده عقل عودت و رأی رجعت ایدوب
اول منقبضه اولان نفس بسط ایدوب ارواح خارجه اثاره و ابراز
ایدرلرکه بناء لون قرار و احمر اولور و بو ذکر اولنان عوارض نفسانیه لرد
ماعدا بعض هیئات نفسانیه دخی نفس منفعل اولور تصورات نفسانیه کبی
زیرا تصورات نفسانیه امور طبیعیه یی اثاره ایدر انیکیچون وقت مجامعة
بر کمسنه نك صورت تخیل اولنسه حاصل اولان ولدك صورتی تخیل
اولنان کمسنه نك صورتنه مشابه اولور علامه حکایه ایلوکه اما مخزرك

و دم هم تبعیت ایدوب خارجه منبسط اولور

بابا بر صورت حسنه تصویر ایدوب وقت جماعده اول صورته نظر ایلدی
واحا هر فخز تولد ایدوب انیکیچون اماملك صورتی حسنه اولوب اجمل
ناسدن اولدی و وقت انزالده جماع ایدن کمسنه نك بصری
نذکونه لونه حصاده فی ملازم اولورایسه تولد ایدن مولود کلوته
اولونده قریب اولور بو ذکر ایلدیکمز احوال برازحالاتدرکه احوال
وجودك غامض و خفی اولان احوالیه واقف اولیان برطائفه
بو مذکورلری قبولدن متشمئز و منقبض اولور اما بحر معرفت غواصلرینه
و احوال وجودك خبره سر وحذاقتی اولانلره بو حالاتك وقوعی جلی
و اشکار اولمغله بو مذکورلری قطعا انکار ایلمزلر و وجودی مستحیل
اولان اموره الحاق قیلمزلر و بو قبیلدن اولور دمکه انبعاثنه
و هیجاننه مستعد اولان کمسنه دخی کثرت ایله تأمل و فکر ایلسه
و یاخود قرموزی نسنه لره نظر اکثار ایلسه حرکت دم اکا تبعیت ایدر
و انجذاب دم حادث اولور و ینه بو بابده ملحوظ اولور اخر کمسنه نك حامض
نسنه اکلدکنی ناظرك ضرس و دیشی متوجع اولور اغزی [illegible]
و بر عضونده المی اولان کمسنه نك المنه و وجعنه متامل و متفکر اولان
اولوب تأملی جسیله کندوده فزع و خوف عارض اولان کمسنه نك اول
عضوی دخی متألم اولمش و ینه بو بابدن اولور هولناك اولوب خوف
اولنجق نسنه لر و یاخود مفرح نسنه یی تصور ایله مزاجك
متبدل اولمسی علامه دیرکه بو بابده بعض شیئلر وارددر انده شك
متصور اولمز و اول شیئلردنه تغیر مزاجه تغیر عظیم عارض
اولور یغنده کمسنه اشتباه ایلمز عاشقنه جفا و قطع وصلت

ایدن معشوقلك سنكلی مریض اولان عاشقه زیارت ایله عاشقك
استقامت مزاجی کبی و موضع عالی اوزره موضوع اولان جذع اوزره
مشی ایدن کمسنه نك سقوطی تصور و تخیل [illegible] سقوطی
[illegible] تصور ایدن کمسنه نك مریض اولماسی و صحیح اولماسی
تأمل ایدن مریضك صحت بولماسی کبی والله تعالی اعلم الفصل الخامس
عشر فی موجبات ما یؤکل ویشرب بدن انسانه مأکول
و مشروبك فعلی و تأثیری اوچ وجهیله اولور انیکیجون که مأکول
و مشروبك کیفیتی حسبیله اولور و عنصری یعنی ماده سی حسبیله
اولور و بالجمله جوهری حسبیله اولور [illegible]
صورت نوعیه سی حسبیله اولور [illegible] تعارف اللغه مأکول و مشروبك ذکر اولنان اقسامنك
معانیسن [illegible] بربرلرینه متقاربلردر لکن بو اقسام استعمالده
هر بیری بر معنا اوزره بز اصطلاح ایدرز و اول معانی مصطلحه یه
اشارت ایدوب بیان ایلرز دیرزکه فقط کیفیتی ایله فاعل اولان مأکول
و مشروب اول اشیالردرکه اول اشیالر بدن انسانده حاصل اولدقده
تسخین و یاخود تبرید ایدرلر و اول اشیانك تسخینی و تبریدی ایله بدن
بدن انسانده متسخن و متبرد اولور لکن اول مأکول اولا غذا ایدرز انسانه
منشد اولمز و اندن بدل ما یتحلل حادث اولمز اما فقط عنصری و ماده سی
ایله فاعل اولان مأکول و مشروب اول مأکول و مشروبدرکه اندن بدن انسانده
طبیعتلرینه استحاله ایدرلر و اعضادن بر عضوك صورتنی قبول ایدرلر لکن
اول مأکول و مشروبك کیفیتلری بر صورتلری استحاله سی ایله مستحیل اولمق
لازم دکلدر زیرا اغذیه نك بعضلرینك کیفیت اصلیه سی باقیه اولور اول غذا

صورتیه

صورت عضویه مشابه اولوب منعقد اولنجه قدر هر نه قدر اول
غذانك کیفیت اصلیه سی اول کیفیت جنسندن بدن انسانده اولان
کیفیتدن اشد اولور ایسه بو وجه اوزره کیفیتك بقاسی اول
اول اغذیه ده اولورکه انده دوائیت اوله خس و ثوم کبی
زیرا خسده یعنی مارولده کیفیت برودت واردر و مزاج انسانده
اولان برودتدن مارولده اولان برودت اشددر و اول برودت
مارولیه معده یه وصول ایدنجه عضوه منضم اولوب جزء عضو اولنجه
قدر باقیه در بینهما اولان ایستحاله ده برودت استحاله ایلمز
و دمه استحاله سنده دخی برودتی باقیه در و ثومده دخی بو قیاس
اوزره اولور زیرا ثومده دخی حرارت واردرکه مزاج انسانده
اولان حرارتدن اشد و اقوی اولور و اول حرارت ثومدن حاصل
اولان دمده باقیه اولور جزء عضو اولنجه قدر علامه دیرکه بو سببدن
اصحابه اغذیه دوائیه تناولندن اطبا نهی ایدرلر و شیخ رئیس
دخی بو نهیی تأیید و تصویب ایدر اما جوهره فاعل اولان مأکول
و مشروب صورت نوعیه سی ایله فاعل اولور و اول صورت نوعیه نك فعلنده
کیفیتنك مدخلی اولماز صورت نوعیه بر امردرکه هر شئ انکله شئ اولور
انیکیجون شیخ رئیس قانونده التی بها هو هو دیو صورت
نوعیه نك تعریفنه اشارت ایلدی و شفاده طبیعیانده هر نوعك ما به
کندودن اناده صدور ایتدیکی جهتدن طبیعت تسمیه اولنور و نوع نوعك
جهتیله صورت نوعیه تسمیه اولنور دیو تصریح ایلدی جوهر و صورت
نوعیه سی ایله فاعل اولان مأکول ایکی قسم اولور بر قسم بودرکه صورت نوعیه دن صادر اولان افعالده

بدن انسانه نسبتله موافقتی اولمز بلکه منافی ومباین اولور سمیتلو
ماکولات ومشروب کبی وقسم آخر اول ماکولدر که آنک صورة نوعیه سندن تناولی
صادر اولان فعل مزاج انسانه وابدانه موافق وملایم اولور موجب
طرب ونشاط اولان ماکولات ومشروب کبی بو مقامده نرم کیفیتلن مرادیمز
یعنی ماکول ومشروب کیفیتی ایله عمل ایدر دیدیکمز کیفیتلن مرادیمز حرارت
وبرودت ویبوست ورطوبت اولان کیفیتلردر بر اولور وکیفیاتی
ایله فاعل اولان ماکولک فعلنده اول ماکولک ماده سنک مدخلی اولماز
وعنصری ایله یعنی ماده سی ایله ماکول فاعل اولان اول ماکولدر که بدنده
اولان قوة مغیره نک احاله سی ایله اول ماکول بدنده استحاله ایلسه اولا
اول استحاله سببی ایله بدل ما یتحلل قائم وحاصل اولور وثانیا دخی زیاده
ایلدیکی حسیله حرارتی تزکیه ایدر وکیفیت اصلیه سنک بقیه باقیه
قالور ایسه اول کیفیت ایله قوة ثالثا اول کیفیتک فعلنی اشلر
وبو کیفیت اصلیه نک بقاسی اغذیه دوائیه ده اولور نتکیم قریبا
ذکر مرور ایلدی وماکول ومشروبک جوهری سببیله اولان
فعلی صورت نوعیه سی ایله اشلدکلری فعلدر صورة نوعیه بر
جوهر وبر صورتدر که انکله هر نوع اجسام اجسامک هر نوعی
آخردن ممتاز اولور ~~اولور وبو صورة نوعیه [illegible]~~ کبسایطی بر بریلی ایله
مرکب اولان جسمک اجزاء بسیطه لری کما ینبغی اختلاط اتمیوب
وامتزاج ایدوب بسایطک اجزاء بسیطه نک مزاجندن باشقه اج
اول مرکبه مستقلا امتزاج اجزا حسیله بر مزاج آخر عارض
اولدقدن اول صورة نوعیه اول جسم مرکبه فایض صورت [illegible]

افاضه

النوع

افاضه اولنور واول جسم اول صورت ایله متقوم اولوب انواع آخردن
~~ممتاز اولور اول صورت بسایطک صورتلری اوزره زائد بر صورتدر~~
~~وکیفیاتی دخی بسایطک کیفیاتی دکلدر وبسایطک ومزاجی دخی~~
~~بسایطک کیفیاتی امتزاجندن حادث اولان مزاج دکلدر بلکه~~
~~اول صورت بر کمالدر که عناصری وجه مخصوص اوزره ترکیب حسیله~~
~~مستعد اولدیغی مزاج [illegible] اول کمال حاصل اولور~~ حاصل اولان
~~مزاج صورت صکره اول کمال [illegible] استعداد حاصل اولور اول صورت~~
صورت نوعیه بسایطک کیفیتی وبسایطک کیفیتنده حادث اولان
مزاج دکلدر بلکه صورة نوعیه بر کمالدر که بسایط عناصر وجه مخصوص
اوزره ترکیب ایدوب شئ واحد اولدیغندن صکره اول شئ واحد
ترکیب مخصوص حسیله عارض اولان مزاجنه بناء اول کماله قبوله مستعد
اولدقده آکا اول کمال افاضه اولنور اول کیفیات ومزاجلر بر
اول کماله فاعل دکلدر بلکه مزاج وکیفیات ایله اول شئ واحد صورتک
وکماله قبوله استعداد کلوب جناب واهب الصور استعداد مذکوره
هو هر نوعه بر صورت وبر کمال ویرر مغناطیسده اولان حدیدی
جذب قوتی کبی مغناطیسک حدیدی جذبی کیفیات ~~[illegible]~~ اربعه وکیفیات
اربعه نک ترکیبندن حاصل اولان مزاج ایله دکلدر بلکه اول جذبک
فاعلی مغناطیسده بر کمال وبر صورتدر که مغناطیسده اولان
قوة قابله حسیله واهب الصور اول صورتی آکا افاضه ایلمشدر
~~مغناطیس کبی هر بر حیوانات ونباتات [illegible]~~
~~انواعندن هر نوعک بر صورت طبیعی بر کمال واردر که اول انواعک~~

ترکیب ایدوب شئ واحد اولدیغندن صکره

هر بیری اجزای بسیطه‌دن ترکیب‌دن حادث اولان مزاج حسیله متغیر اولدر
کمال و صورت مزاجک حصولندن صکره انلرده حاصل اولمشدر
انواع حیوان و نباتده اولان طبایع خواص کبی زیرا بعض انواعده
بر طبیعت وارد که اول نوعده مزاجنک اعدادی ایله حادث اولان
استعداد ایله مزاجک حصولندن صکره اول طبیعت حاصل و مستفاد
اولمشدر اول طبیعت مزاجک بسایطی دکلدر و نفس مزاج هم دکلدر
زیرا اول طبیعت حرارت و برودت و یبوست و رطوبتدن بری دکلدر
و بو کیفیاتک ممزوج و مرکبی دخی دکلدر بلکه بو طبیعت بعض خواص حیوانده و نباتده
اولان لون و رایحه و نفس کبیدر یاخود محسوساتدن اولمیان آخر
صورتلر کبیدر علامه دیرکه بو کلامدن مقصود لون و رایحه بابی نظایری
صورت نوعیه اولوردیمک دکلدر بلکه مراد بونلر بسایط مزاج
و نفس مزاج اولمدیغی کبی صورت نوعیه هم بسایط مزاج و نفس مزاج
دکلدردیمکدر زیرا صورت نوعیه جوهردر و بو ذکر اولنان نسنه‌لر
کیفیاتدر کیفیات عرضدر و عرض ایله جوهر بر برینک ضدی
اولمغله لون و لون نظایری صورت نوعیه اولمق مستحیل اولور و تنظیرده
ذکر اولنان نفسدن مراد قوه ناطقه اولور انتهی و جه شروح اوزره ذکر اولندی
صورت نوعیه‌نک کمالی احزک فعلی قبول ایله اولور اکر اول کمال قوه انفعالیه
کمالی اولور ایسه قوه مدرکه‌ده اولان کمال کبی یعنی حواس خمس ظاهره و
حواس خمس باطنه کبی و بعضده اول کمال آخرده فعل اولور اکر اول کمال غیرده
فعلی اولان قوت اولور ایسه قوه محرکه کبی بو قسم اخیر یعنی صورت نوعیه‌نک
قوه فعاله‌سی اولان قسمی خالی اولمزکه اول قسم فعلی یه بدن انسانده ایشلر

یعنی بدن انسانه خاص اولور نبیش کبی زیرا نبیش صینی بر نباتدر که
انسانه سم اولور لکن سمانی و سلوی انکله تغذی ایدر و فاره سمیتی
اید و بسم ییدر یاخود اول قسم فعلی بالجمله حیوانده ایشلر سم
افاعی کبی بدن انسانده فاعل اولان صورت قوه هم بدن انسانده
ملایم اولان فعلی ایشلر بر فعل ایشلر که اول قوت بدن انسانه
ملایم اولور و بعض کره اول قوتک ایشلدیکی فعل بدن انسانه ملایم
اولمز و بو افعال جمله‌سی بر نوع فعلدر که انک صدوری مزاجدن حاصل
دکلدر بلکه مزاجدن صکره حادث اولان صورت نوعیه‌دن اولور اینکیچون
اول نوع فعله جمله جوهر و صورت نوعیه سر ایله حادث اولان فعل
تسمیه اولنور کیفیات اربع ایله حادث اولان فعل تسمیه اولنمز
معلوم بیورلسون که علامه دیرکه بو مقامده بر نبسط مقال ایدوب دیردیکم بیز
ممتزجات و مرکباتده برازا اشکال و اوضاع و افعال بولورز که انلر مزاج
اقتضا و ایجاب ایلمز و مزاجلردن حادث اولان امور هم ایجاب ایلمز بلکه
ممتزجات و مرکباتک بعض انواعنده بعض صور خاص اوزره اول احوالی بولورز
محفوظة الصفات و متشابهة الاحوال بولورز مغناطیسده
حدیدی جاذبه اولان قوت و کهربادده تبنی جاذبه
اولان قوتی بولدیغمز کبی کذلک تریاقده سمومه مقاوم اولان
تریاقیتی بولورز کرکسه اول سموم سموم حاره اولمسون کرکسه سموم
بارده اولمسون کرکسه بولدیغمز بو احوال لا مزاج حسیله اولمز اکر مزاج
و کیفیات حسیله اولسه مثلا تریاق سموم حاره یه مقاوم اولمزدی
زیرا تریاق حاردر و حار اولان نسنه حاره مقاوم اولمز بلکه بارده مقاوم اولور

تریاقك طبیعتی حاره ایکن سموم حاره یه مقاومتی ظاهر اولورکه تریاقده
اول مقاومت تریاقك کیفیتی و مزاجی حسبیله دکلدر بلکه تریاقده مزاجدن
حادث اولان استعداد حسبیله واهب صورتدن فائض اولنمش
تریاقده اولان صورتی قبولی استعدادینه عین بر حال موجود دکلدر بلکه اول
مقاومت واهب صورتك محض جودی و محض کرم و احسانی ایله موجود
اولور لکن جناب فیاضدن اول فیضی قبولی تریاقده بحسب المزاج اولان استعداد
ندن وجهله حادث اولور بونی لسان بیانده و عقول سلیمه ادراکده و اتقاننده
کلیل و عاجزدر کذلك سمیتك افسادی سموم حاره ده بعض افعی نك و
افریقیونك سمی مثللو اولرده حرارتندن دکلدر و سموم بارده ده بعض
عقربك و افیونك سمی مثللولرده برودتندن دکلدر بلکه اول ایکی نوع سمومك
بدنی افسادی خاصیتلری حسبیله در و بو دعوانك دلیلی بودرکه
حرارت نار سمومدن و سائر اشیای حاره نك حرارتندن اشد اولور
و نارك حرارتی ابتدا و اقوی فکراً اصابت ایدن اجزای عضووده نارك
اثری سمك اثرندن خفیف و ضعیف اولدیغی مشاهده و معاینه ایلرز
زیرا افعی نك سمی عضووه اصابت ایلدیکی کبی فی الحال بدنه منتشر اولور
و نار اصابت ایتدیکی فی الحال نارك اثری بدنه منتشر اولمز و لذلك نار اصابت
ایدن عضوده حسبیله بدن حار و نبض عظیم اولور و افعی نك منسوع بعض ایلانلرك
صوقدیغی کسنه نك جسدی بارد و نبض صغیر اولور و غشی کبی حالت عارض
اولور قوتی تحلل ایتمك حسبیله بو مذکورده للبت ایلر سمك تأثیری بالخاصه
اولور حرارت و برودتك اول اثرده مدخلی اولمز انتهی کلام العلامه پس بدن
انسانه بالخاصه فعلی فعل ملایم اولانلرك مثالی فاوانیا در که عود الصلیب

اول مقاومت

سمومه مقاومتی موجب

بدن انسانی

ایکی

کندوسیه

هو

هو دیرلر انکیچونکه هر نه کیفیتده اول عود کسر اولنسه اول مکسوره صورة
صلیب بولنور و بو فاوانیا بالخاصه مصروعه نفع ویرر مصروعه تعلیق
اولنمغله و یاخود سحق اولنوب مسحوقی خرقه کتانه وضع ایدوب
مصروعه استنشاق و استشمام ایلمسی ایله علامه سرافیوندن نقل
ایدرکه عود الصلیبك وجه مشروحه اوزره بدن مصروعه فعلی بالخاصه
دکلدر بلکه کیفیتی حسبیله در اول مسحوق فاوانیادن استنشاق
ایله اجزای حاره منفصل اولوب دماغه وصولنده صرعی دفع ایدن نفعی اولور
و بالخاصه فعلی مزاج انسانه منافی اولانلرك مثالی بیش کبی بیش بر نباتدرکه
اقصای صیندن بیشدن قریب هلاهل نام موقعده نابت اولور بر ذراعه قریب
عاسر اولور و برقی مادول و رقیقدر شاید اولور انك جوهر انسانی مفسد قوت
سمیت اولور لکن بعض حیوان انکله تغذی ایلرکه غریب نسنه لرنسبت ایدرلر علامه
حکایه ایدرکه بعض نساء تدریج ایله بیش اطعام ایدرلر فی حتی اول
خاتون انکله تغذی ایتمکه معتاد اولور انکله مضرتی اولماز لکن اول خاتونه جماع
ایدن کسنه علی الفور هلاك اولور پس بدن انسانه فاعل اولان نسنه لر
اوچ قسم اولدر غذا و دوا و سموم الخاصه ذکر لکن بعض مثال واحده بو اوچ فعلی
ایکیسی معا بولنمغله بحسب الاستقراء مثالی ولك فعلی الیه قسمته بالغ اولدی
زیرا مثال ولك فعلی فقط عنصر ایله اولورکه مطلقا غذا دیرلر یاخود فقط
کیفیتی ایله اولورکه مطلقا دوا دیرلر یاخود فقط صورة نوعیه سی ایله اولور
که فاعل بالخاصه دیرلر یاخود ماده سی و کیفیتی ایله معا اولورکه غذاء دوائی
دیرلر یاخود ماده سی و صورتی ایله معا اولورکه غذاء ذو الخاصه دیرلر یاخود
کیفیتی و صورتی ایله معا اولورکه دواء ذو الخاصه دیرلر و بعضکره صورتی ایله

کتاننی برخرقه جینیه

منبر
کیسه بر
و هفت حکایه ایدر کیسه
اولان دیار زنجه اهالیسی
آنکله تغذی ایدرلر انلره
مضرتی اولمز و غیر یابانی
دیاره کلوب
اولد یارا کل ایلکیمو
مضرتی اولماز سنونزنی
خارج محلله
اکل ایدنلر هلاك اولی
منه
کلی مشهور دده کندو
غذائیت و دوائیت جمع
اولان مثالیه الف غذا
غالب اولور اسیمه الغذا
دوائی دیرلر اکر دوائیت
غالب اولور اسیمه الدواء
غذائی دیرلر غالب تقدیم اندرکر
منه

فاعل اولان ذو الخاصه ديدوكى دوا اطلاق ايدرلر الان بيز مباحث سابقه دن مباحث
آتيه يه رجوع و نقل كلام ايدروب ديرزكه متناول يعنى مأكول اولان نسنه لرك كوندك بذرك
طشيدن مستعمل اولان لطوخ و كماد و ضماد كبى نسنه لرك بعضيسنه حار ديرز و بعضيسنه
بارد ديرز حاردن بالفعل حرارتى و بارددن بالفعل برودتى مراد ايلمزز بلكه حراره و برودتدن
بالقوه حرارتى و برودتى مراد ايلرز و بزم بو قوتدن مراديمز اول قوه در كه اول قوه نك
حاملى اولان متناول ادويه ده بزم ابدانمزك حرارت غريزيه سى فعل و تأثير ايدنجه قدر
اول متناولك حرارت و برودتلرى كامنه و مخفيه اولوب اول قوه ظاهر اولمزلكن بزم حراره
ابدانمزدن اول قوه نك حاملى منفعل اولدقده اول متناولك حراره و برودتى ظهور ايدوب
خارجه حقيقه اولزمان متناول بالفعل حار اولوب بدنمزى تسخين ايدر و يا خود
بالفعل بارد اولوب بدنمزى تبريد ايدر و بالقوه حار بالفعل حار اولور كذلك بالقوه بارد اولان
بالفعل بارد اولور و بعض كره بيز قوه يى جودة استعداد معناسنه اطلاق
ايلرز مثلا كبريت بالقوه حار ديرز و اول قوه دن كبريتك حرارته جودت
استعدادى مراد ايلرز يعنى بزم بدنمزك حرارتى اول كبريته تأثير ايتمكسزين
كبريته حرارت ظهورى ممكن اولور و بعض كره بيز مركبك بسايط عناصردن عارض
اولان مزاجنه كيفياتندن غالب اولان كيفيته التفات ايدوب هر قنغى كيفيت غالبه ايسه
اكا قوت اطلاق ايلرز مثلا حرارت غالبه ايسه بالقوه حار و برودت غالبه ايسه بالقوه
بارده ديرز ابدانمزده اولان حرارتمزك اول مركبه تأثيرينه و عملنه نظر ايلمزز و
بعضا اولور كه بيز فلان دوا حار در و ملحه و فلان دوا بارد در ديرز و قوه دن
ملكه مراد ايلرز بو معنا جه قوتك نظيرى كاتبك كتابته
تركى وقتنده اولان قوه كتابتى و ملكه سى اولور و افساد بدنده اولان بيشده
قوتى بو نوعدن اولور استعداد معناسنه اولان قوت ايله ملكه معناسنه

اولان

اولان قوتك فرقى بودر كه استعداد معناسنه اولان قوتده
حاملنى ابدانمزده اولان حرارت غريزيه احاله ظاهره ايله احاله ايدوب
استحاله ظاهره ايله
اول قوه فعله چيقمز بدنمزه ملاقاتنده و يا خود
استحاله دن صكره فعله چيقار استحاله ظاهره و تامه يه محتاج
اولمز افعى نك فعلى اول ملاقات ايله عارض و حادث اولور
حقيقى فعلى ادنى استحاله دن صكره حادث اولور و قوه اولى ايله قوه
ثانيه اراسنده بر قوت دخى وار در كه اكا قوه متوسطه ديرلر اول قوت
متوسطه فعلنى اشتمالك مجرد ابدانمزه ملاقاتى و يا خود ادنى استحاله سى
كفايت ايلمز و استحاله تامه يه دخى محتاج اولمز بلكه اول قوت بين
القلة و الكثرة متوسطه اولان استحاله ايله فعله چيقار سميتلو دوالرك
قوتى بو مثللو اولور شوكران و بنج و افيون كبى علامه ابن جميع عزو ايدوب
ديركه بو ذكر اولان ادويه سميه دوا ثيتده قوه اولايه مشارك اولور يعنى
استعداد معناسنه اولان قوتده مشترك اولور و سميتده قوه ثانيه يه
مشارك اولور يعنى ملكه معناسنه مشترك اولور بوندن صكره بيز ديرز كه
كيفيات اربعه دن هر برى درت مرتبه و درت درجه اوزره در مثلا
مثلا حرارت درت درجه اوزره قيلنوب بعض ادويه يه درجه اولاده
حار و بعض اخره درجه ثانيه ده و برينه دخى درجه ثالثه ده حار و برينه
درجه رابعه ده حار ديرز باقى كيفيتلر يعنى برودت و يبوست و رطوبتده دخى
بو درت درجه يى اعتبار ايلرز و متناول اولان ادويه نك كيفيتى حيله
بزدن انسانه فعلى ضعيف و غير محسوس اولور ايسه مثلا دواى حارك

بدنی تسخین ودواء بارد ك بدنی تفطن اولنمیوب تكرار بتكرار لمس اولنمدقجه
بدنه حرارت وبرودت زائده لر محسوس اولنمز ایسه اول دوا ایدی ~~دوا~~
~~ویاخود دوا بارد~~ دیمز اولنمیوب انجق تكرار لمس ایله كیفیت تسخین
وكیفیت تبرید حس اولنور ایسه اكا درجهٔ اولاده حار ویاخود درجهٔ
اولاده بارد اطلاق اولنور اگر ادویه نك كیفیتی بو درجه یی متجاوز اولوب
لكن بدن انسانه اول كیفیتك ضرری بتمز اولماز ایسه اكا درجه ثانیه
تسمیه اولنور كیفیتك درجهٔ ثانیه ده اعتدالدن تجاوزی بالذات
افعال طبیعیه یی مجرا طبیعیسندن اخراج ایلمز لكن بعضا افعال طبیعیه یی
بالعرض مجراسندن اخراج ایلیوب درجه ثانیه ده اولان كیفیت ایله بدن انسان
متضرر اولور علامه دیركه بالعرض بو ذكر اولنان ضررك ایكی وجهی احتمالی
وارد ر وجه اول بودر كه ادویهٔ مسهله ده اولان مفرداتك اكثری درجهٔ ثانیه ده
حار اولور بو ادویه مسهله اسهالده افراط ایلسه لا محاله افراط اسهال افعال طبیعیه یی
مجرا طبیعیسندن بالذات اخراج ایتمكله بالعرض درجه ثانیه ده اولان تسخینی
افعال طبیعیه یی مجراسندن تغییر ایتمش اولور انكیچون كه افعال مجراسندن اول
ادویه نك اخراجی مسهل اولدیغی حیثیله اولور درجه ثانیه ده حار اولدیغی
حیثیله اولمز وجه ثانی بودركه درجهٔ ثانیه ده حار اولان ادویه مسهله
بدنده اولان مواد كامنه موذیه یی وارد حیثیله اذابه وتسییل ایدوب
اول مادهٔ موذیهٔ سائله اذا تحرك حیثیله افعال طبیعیه یی مجراسندن بالذات تغییر ایدر
ودرجه ثانیه ده اولان كیفیت تسخینی اول مادهٔ موذیه یه تحریك اولمغله بالعرض ~~تغییر~~ افعالی
مجراسندن اخراج ایتمش اولور وگرنه درجه ثانیه ده اعتدالی تجاوز اولان
كیفیت كثرت استعمال ایله بعض كره بالذات دخی افعالی مجرا طبیعیسندن اخراج

ایدوب

ایدوب بدنه اضرار ایدر لكن كیفیتی درجهٔ ثالثه یه بالغ اولمدقجه اخراج
ایلمز بلكه بونا ولك تكرری وتكثری حیثیله اخراج واضرار ایلر واگر كیفیت
ادویه نك فعلی درجهٔ ثانیه یی تجاوز ایدوب افعال طبیعیه یه ضرر
بتمز اولوب لكن اهلاك نفوس واستهلاك ابدان مرتبه سنه بالغ اولمز
ایسه اكا درجهٔ ثالثه دیرلر واگر كیفیت ادویه درجهٔ ثالثه یی دخی
تجاوز ایدوب ابدانی افساد ایدجك مرتبه یه ~~اول كیفیت بالغه~~
بالغ اولور ایسه اكا درجهٔ رابعه تسمیه اولنور وكیفیتی درجهٔ رابعه یه
بالغ اولوب بدنی افساد ایدن ادویه یه ادویهٔ سمیه دیرلر
او كیفیت زائده دن سمیت حادث اولور و افساد ابدان اول كیفیتدن حاصل اولان
سمیتك حكم واثری اولور اما اول نسنه لركه صورت نوعیه سی وبجملته
جواهر ابدانی افساد ایدر انلره مطلقا سموم تسمیه اولنور وعلامه دیركه
بو مسئله ده بنم كلامی بسط ایدوب دیر كه بصورته النوعیه موذی
اولوب سموم تسمیه اولنان نسنه لر خالی دكلدر كه یا حیوان
اولور ویاخود نبات اولور ویاخود جماد اولور وحیوان موذی
دخی بجمله ابدانه موذی اولور ویاخود بعض اجزاسی موذی اولور
بجملة بدننه موذی اولان حیوان دخی بجوهره موذی اولور ویاخود بالعرض
موذی اولور بجملة جوهره موذی اولان حیوانلر وزغه وضفادع بریه
وضفادع غیر بریه وام اربعه واربعین تسمیه اولنان حیوان كه
اكا دخالة الاذن دخی دیرلر دخی ذراریح وارنب بحری وقملة النسر كبی نسنه لردر
اما بالعرض ~~بجملته بجوهره~~ سم اولانلر سمك بارد وشواء مغموم كبی نسنه لردر
اما بر جزئی ایله سم اولان حیواندن ~~بجملته جوهرینه صورت نوعیه~~
بجوهره موذی اولان اجزاء

یعنی بالغك صوغوق واول لحم مشوی كه اغزی قپالو قورده شیء اولمش اوله صح

موذر اولان حیوانلردن سم اولان جزئی افعی نک سمی و افعی نک مراره سی
و نمرک مراره سی و کلب ماء نک مراره سی و عرق الدابة و بیض الحربا و ایلدک
یعنی کیکلک قویرغنک طرفی اما حیوان موذینک بالعرض سم اولان
جزئی لعاب الکلب و صوو قتنده انسانک لعابی و معده ده فاسد
اولان لبن و دم جامد کبی نسنه لردر و موذر اولان نباتدن جوهره
موذر اولانلر خربق اسود و غاریقون اسود و بیش و فطر اسود
و کماءة اسود کبی نسنه لردر و بعض اجزاسی صورت نوعیه حسبیله موذر
اولان نبات نافسیا و لب بزر قطونا کبی نسنه لردر بالعرض جزئی
موذر اولان نبات کسب الخروع عتیق و شمشم عتیق کبی [illegible] و لبوب
متغیره کبی نسنه لردر اما جامد اولان موذر مرتک و اسفیداج و [illegible]
و زرنیخ و بونلر مثللو نسنه لردر اول سمک ضرری افعی نک انفسم و یا خود [illegible]
اختلافی ایله مختلف اولور اول بیانی بودر که افعی نک بر نوعی وار در که
اکا [illegible] دیرلر اول نوعک باشنده اکلیل کبی بر نسنه وار در بلاد ترکده
کثیر اولور اوزونلغی ایکی شبردن اوچ شبره وارنجه قدر اولور لونی سواده
مائل اولور و کوزلری حمرته مائل اولور اول افعی نک محرنده یعنی چوقورنده قریب
اولان هر نسنه محترق اولوب نبات اولمز و مجرک اطرافنده نبات بتمز و
قوشلر اوچوب قوره قریب اولمزلر و یول اوغرمزلر اول مجره اوغریه
میتا سقوط ایدر اول حیه نک بصری هر نه یه واقع اولسه ساعتنده
اولور و ادیر صدیدا اولور و اول حیه نک بصری اصابتندن هلاک اولان
میته قریب اولان حیوانلر دخی هلاک اولورلر و فرس اول افعی یی لدغ
ایدوب عصو قتسه ساعتنده اول فرس اولور و زبر تدن هلور راکب و اراتسنه

و باشی الجه چقلو اولور

اول

اولور راکبی دخی اولور و تبصر واقع اولمیوب مجرد مجی ایله [illegible]
ایلسیه راکبی و فرس ایکیسی دخی اولور و افاعیدن بر نوع افعی دخی
وار در که انک [illegible] و ضعفی و تاثیری اولا ذکر ایلدیکمز افعی یه قریب اولور
لکن طولی ذکر اولنان [illegible] زیاده اولور و بر نوع افعی دخی وار در
اکا [illegible] دیرلر اول [illegible] لدغندن حس و حرکت باطل
اولور [illegible] لدغ ایلدیکی حیوان مبهوت کبی اولور و بو [illegible] اولور
یعنی صاریلور و لدغندن کزاز و غشی حادث اولور و لدغ قتنده [illegible]
بوقاری قالدیروب [illegible] صاحب وصو قدیو محلله سیاه [illegible]
آق صکره اول ملدوغه کوزینی یومماق عارض اولوب اوچ کوندن زیاده
صاغ قالمز و افاعیدن بعضیلر افعی مقرنه اول افعی نک طولی بر ذراعدن
ایکی ذراعه وارنجه قدر اولور و باشنده ایکی بونوزی یعنی ایکی بونوز کبی بومر
نسنه لر اولور و لونی رمل یعنی قوم کوننده اولور [illegible] اوزره
فلوس کبی پوللر اولور و ارض اوزره [illegible] اولور [illegible] و افاعیدن
بر نوع دخی الحاریه دیرلر انک لدغیله ملدوغ اولور انک تاثیری ذکر اولنان
حرما [illegible] تاثیری کبی اولور و بر نوع افعی دخی وار در که بونلر تصو و عرض
اولور و لدغندن ذکر اولنان عوارضلر بونلرده دخی عارض اولور و ملدوغ
اولان محل مخضر اولور یعنی یشل و اخضر اولور و تلهب و تاکل ایدر
و انک لدغ ایلدیکی اکثریا اوچ ساعتده اولور بو ذکر ایلدیکمز اصناف
و انواعک جمله سنه اصلال دیرلر اصلال صلک جمعیدر صلک معناسی
دقیق مفیدا و لمیله حیه دیمکدر حنابحقک نوع بشره کمال عنایتندن دکه
بو ذکر اولنان انواع افاعی بحرنده نادرا خروج ایدرلر و اوناد را خروج کلر دخی

ملدوغک

یعنی فساد و یا شلغ اولور

جزا

اوقات معروفه‌ده اولوب اول زمانلرده اول افاعینك بولندیغی محلدن اهالیسی احتراز
اوزره اولورلر و افاعیدن بر نوعه هو نزّافه دیرلر بو نوع افعی جدّا ردیئه
اولور بطنی صُلب اولور اوزرنده سیاه و بیاض نقطه‌لر اولور و طولی
مُقرند تسمیه اولنان افعی طولنه قریب اولور که آنك طولی بر ذراعدن ایکی
ذراعه وارنجه قدردر و نزّافه‌نك باشی دقیق اولور و ذنبی یعنی قویروغی اغر
وکت ایدر اسنانی مستویه یعنی دیشلری مستویه‌در اولور و افاعیدن بر نوعه هو
مُعطّشه دیرلر آنك طولی بر شبر اولور و بدنی اوزره آثار صفر اولور باشی صغیر
و بوینی غلیظ اولور و قویروغی انجه اولور مشیی وقتنده قویروغی یوقاری قالدیرر
لدغ ایلدیکی کمسنه‌یه التهاب شدید و عطش عارض اولور و دائما شرب آندر
لکن مشروبی بول اولوب چیقمز و عطشی ساکن اولمز [struck] بلکه بطنی منتفخ اولور خارجه
و شیشر و بعده هلاك اولور و افاعیدن بر نوعه هو قفّازه دیرلر هی
[struck] اول افعی حیّه صغیره و قصیره و حدّاد تیقه و انجه اولور کوردیکی
کمسنه‌یه وثوب ایدوب حمله ایدر و صحرا و اشجارده صقلنور و اختفا ایدر
و نفسنی اول کوردیکی کمسنه‌یه رمی ایدوب آتر و کوردیکنه متوجه اولوب
وثبه ایدر و لدغ ایدر [struck] ملدوغنه وجع شدید و ورم
عارض اولور [struck] و افاعیدن بعضیسنه بلوطیه دیرلر اول افعی بر نوع
حیّه‌در که شجر بلوط آنك مسکنی اولور و لدغ ایلدیکی کمسنه‌نك جلدی
و دریسی منسلخ اولوب صویلور و اوزرینه بصان کمسنه‌نك ایاغی دریسی
صویلور و اول حیه‌نك لدغ ایلدیکی کمسنه‌یه معالجه ایدن طبیبك الینك ﻫ
دریسی منسلخ اولور و افاعیدن بر نوع افعی هو وار در که آنك ایکی باشی
اولور ایکی وجهی حسبیله ایکی جهته مشی ایدوب یورر و افاعیدن بر نوعه هو

غبرا

غبرا دیرلر اول نوع حیه‌نك لونی غبار لونی اولور بوز رنکلودر لدغ ایلدیکی
کمسنه مداواة ایلمز ایسه ایکی شهردن صکره هلاك اولور و افاعیدن
بر نوعه هو خرشا دیرلر اللی کوندن صکره خرشانك ملدوغی هلاك اولور
مداواة ایلمز ایسه و بر نوع افعی یه هو برشا دیرلر ملدوغی مداواة ایلمز
ایسه قرق کوندن صکره هلاك اولور و حیاتدن بعضیسی حیات بیوتدر
اول حیاتك مسکنی جدران و دیوار فرجه‌لری اولور بو نوع حیه‌نك سمّی
جدّا ضعیف اولور و مضرتی قلیل اولور و بر نوع حیه هو حیة الماءدر
بونك مضرتی حیة بیوتدن هو قلیله اولور و حیاتدن بر نوعه هو
اسود سالخ دیرلر اول حیه هو یلان و تموز ایلرنده هایجه اولور و قوتلو
و اول ایکی ایده لدغ ایلدیکی کمسنه هلاك اولور و حیاتدن دنیلردن
بر نوع حیه هو وار در که آکه تنّین دیرلر اول نوعك وجودی اکثریا
بلاد حبشه‌ده اولور و بلاد هند و بلاد نوبه‌ده هو اولور تنانین هندیه
تنانین نوبیه‌دن اطول اولور هندیه‌نك طولی اوتوز ذراعه بالغ اولور
و نوبیه‌نك بش ذراع اولور و یوزلری عریض و اینلو اولور و لونلری
سواده و صفرهٔ یسیره ایله مائل اولور و فکّی سفلانی سنده یعنی الت چکه‌سنده
ذقن مثاللنده بر شئ اولور و اغزلری زیاده ایله کیکش اولور اول تنانین
ایچون قانتلر اولوب کورلریز اورتر بو ذکر اولنان افاعی و حیاتك انواع
مختلفه‌سی ایدی اما هر بر نوعی بحسب الاصناف مختلف اولانلری بیانی بودر که
ذکور و اناث جهتندن فرقی ارککك لدغی دیشی‌نك لدغندن اشد وارد ی
اولور ارککك مزاجنده حدّت و سمیّه کثرت اولمغله حسبیله و کثرت
انیاب ایله الحکلو دیشیدن فرق اولنور ارککك انیابی زیاده و اکثر اولور
ارککك

ایکی عدد اولور و دیشینك انیابی

وباعث بودرکه حیثنك انثانك مزاجی بارد اولور برودت مزاج کثرت انیابی ایجاب

ایدر وحیثنك ذکرك مزاجی حار اولور زیاده نابه محتاج اولماز و هر نوع حیه

وافعینك تجسب الجسم ایله مختلف اولدیغنك بیانی بودرکه جسم عظیم اولان

حیه نك سمی کثیر اولور و جثه سی صغیر اولانك سمی قلیل اولور و مکان حیثیتنده

مختلف اولدقلری بیانی بودرکه مسکن و مأواسی معاطش یعنی صوسز یرلرك

و بریه لرك و جبالك حیاتی اردی واشد اولور و اودیه ده یعنی دره لرده اولان

وکثیرة المیاه اولان مواضعك حیاتنك ردائتی قلیله اولور و امتلا جهتندن

اختلافلری حیه جایعه نك یعنی آج اولان حیه نك مضرتی و ردائتی زیاده

اولور اما ممتلئه و طوق اولان حیه جایعه قدر ردیه اولمز و زمان

جهتندن اختلافلری حیث صیفیه شتویه دن اردی اولور بو مقامه کلنجه قدر

بسط و تفصیل علامه نك ایراد ایلدیکی مقالدر و صاحب قانون دیرکه بن شکال

باشدن برئ ایدوب بیز دیرز که بدنده وارد اولان مطعوم و مشروب

ایله ابدان اولاسنده و اقع اولان بالجمله بدنده وارد اولوب اول وارد ایله

ابدان اراسنده فعل و انفعال جاری اولان مطعوم و مشروب خالی اولمازکه

یا بدنده متغیر اولوب کندو بدنی تغییر ایلمز ویاخود بدندن اول مطعوم

هم متغیر اولور و هم بدنی تغییر ایدر ویاخود بدندن اول مطعوم متغیر

اولمز ولکن کندو بدنی تغییر ایدر و قسم اول یعنی بدنی تغییر ایدوب کندو

بدندن تغیر معتبر ایله متغیر اولمیه ندن خالی اولمزکه یا بدنه تشبه

ایدوب جزء بدن اولور ویاخود تشبه ایدوب جزء بدن اولمز بدنه

تشبه ایدوب جزء بدن اولنه مطلقا غذا تسمیه اولنور بدنه تشبه ایتمیوب

وجزء بدن اولماینه دواء معتدل مطلق تسمیه اولنور اما بدنی اول وارد

تغییر

ایدوب

ومطعوم

تغییر ایدروب و بدندن متغیر اولان متناول و مطعوم اولا بدندن متغیر اولوب

و متغیر اولدیغی کبی بدنی تغییر ایدروب و بدنده تشبه ایدر ایسه یعنی جزء بدن اولور

ایسه اکا غذاء دوائی دیرلر اگر جزء بدن تشبه ایلمز ایسه اکا مطلقا دواء دیرلر اولور

متناول بدنی تغییر ایدندن صکره تغیر آخر ایله بدندن متغیر اولسون کرکسه

بدنده تغییر آخر ایله متغیر اولمیوب آخر متناول بدندن اولسون اگر اول متناول بدندن

متغیر اولوب و بدندن متغیر اولدیغی کبی بدنی ده تغییر ایدوب بدنك فسادینی قاطع

تغییر آخر ایله ثانیا متغیر اولمز ایسه اکا دواء سمی دیرلر اما اول متناول که بدنی تغییر

ایدوب بدندن کندو متغیر اولمیان اول متناوله مطلقا سم تسمیه اولنور

لکن بو قسمده بدندن متغیر اولماز دیدیکمزدن حار غریزی اول متناوله تأثیر

ایلمز دیمك دکلدر بلکه سمومك اکثری لامحاله حار غریزی ایله متسخن

اولمدقجه بدنی افساد ایلمز بلکه بدندن اول متناول متغیر اولمز دیدیکمزدن

دیدیکمزدن مراد بیز اول متناولك صورة طبیعیه سی متغیر اولماز و علی طبیعته و صورته

باقیه ایکن بدنی افساد ایدر دیمکدر لکن اول سم اولان متناولك بعضیسنك

طبیعتی حار اولمغله حار غریزی انك طبیعتنه اعانت ایدر افعی نك سمی کبی

و بعض آخرینك طبیعتی بارده اولوب آنك سمیتی طبیعتنه خاصیتی ردی ایجاد

وایها اتنده معین اولور عقربك و شوکرانك سملری کبی و بالجمله بدنی تغیر ایدن

متناول آخر الامر بدنی تغییر طبیعی ایله تغییر ایدر یعنی بدنی تسخین ایدر اینکیچون که

لامحاله بدنی تغذی ایدن دم اسحاله ایدر و دم بدنی تسخین ایدر حتی خس

یعنی مارول دیدکلری نباتك طبیعتی بارده ایکن و کولدی قرع یعنی قباق بالطبع بارد

ایکن دمه استحاله لرنده بدنی تسخین ایدر لکن بو تسخینه بیز تغییر اطلاق

ایلمز و تغییردن بو تسخینی مراد ایلمزز زیرا غذا دمه استحاله ایلدیکده غذا ایله

فساد

قبل

ایلدیکنده صکره

اول متناول

البدن بیه اولور

بدنك تغییری ایله متغیر اولور

فساده مودی قوتی زائل

اولوب اول متناول

بدنك

بو تقسیم اوزره بدنه وارد

اولان اکثر قسمدر غذا

مطلق دواء مطلق دواء

معتدل دواء غذائی

دواء سمی عدم التعبیر

وصورته

حلیه

وخاصیتنه تحلیل

وبسبك

قبق

بدنی تسخین لازم کلمیوب بلکه اول امتناول بدنی تغییر ایلمز دیدیکمزده تغییردن
مرادیمز اول امتناولک صورة نوعیه سی باقیه ایکن بدنی تغییر ایلمز دیدیکمز اولور
دواء غذائی بدندن منفعل ومتأثر اولوب اولا استحاله ایدب بعده بدنی کندو کیفیته
اول استحاله ایدن دواء غذائیدن منفعل ومستحیل ومتأثر اولور لکن بدنلر
بکیفیته دوادن استحاله ایکی وجهله اولور اولکیسی اولدر که دوا ادویه
بارده اسخن استحاله ایدرادویه بارده حار غریزیدن متأثر اولوب برودتی
ظاهر اولدیغندن صکره بدنی تبرید ایدر اولدر که دوانک صورت نوعیه سی
دمک صورة نوعیه سنه استحاله ایدنجه تحین صورت دمیه اولدوا
استحاله ایلسه دمک طبیعتی سخونت اوزره اولمغله بدنی مسخن
اولور لکن اول ادویه بارده غذائیه دخی بعد الاستحاله ~~صورة الصلیه~~
کیفیت طبیعیه سنک کیفیتی باقیه قالمغله اول دمک سخونتی نوعا برودته
مائله اولور نتکیم خسّ نعنیمار ولدن متولد اولان دمده برودتدن بر نوع
برودت حاصل اولدیغی کبی وبدنده ادویه غذائیه نک تأثیری ایکنجی وجهی
ادویه غذائیه حارّه نک استحاله سیدر مثلا ثوم مثللو دواء غذائیه اولامعدده
وارت ظهور ایدر وکندوده دخی استحاله ایلدیکیدن صکره حرارتی باقیه
اولور جزء بدن اولنجه قدر وادویه غذائیه ایکی قسم اوزره اولور قسم
اول اول ادویه در که اول ادویه نک دوائیتی غذائیتنه اقرب اولور وایکنجی قسم
اول ادویه در که اول ادویه غذائیتی دوائیتنه اقرب اولور کذلک غذانک
نفسی دخی اقسام متعدده یه منقسم اولور بعض غذانک طبیعی جوهرده قریب
اولور شراب وفج بیض یعنی یمورطه نک صاروسی وماء اللحم کبی وبعض غذا دخی
جوهرده بومذکورلردن قلیلا بعید اولور خبز ولحم مثللولر کبی وبعض غذا دخی

صورة نوعیه سی الله
اولوب بدنله اصلی
اصلیه
بلغ
ماء اللحمدن مراد قرعه وانبیق ایله تقطیر اولنمش ات صوییدر دیو مصححلر
منه

جوهرده

جوهرده جدا بعید اولور اغذیه دوائیه مثللولر کبی وبونه بنزرلر کبی
غذا اجالی بدنی کمیتی وکیفیتی ایله تغییر ایدر کیفیتی ایله بدنی تغییری بوندن
ذکر مرور ایلدی اما کمیتی ایله تغییر ایلدیکینک بیانی بودر که غذانک
بدنی بحسب الکمیه تغییری بعض کره احوالده غذا اقدر حاجتدن زیاده
اولوب تخمه یه سبب ایجاب ایدر وبعده عفونته مؤدی اولور وبعض کره قدر حاجتدن
نقصان اولوب بو کمه مؤدی اولور وغذانک کمیتی زیاده اولدیغی دائما
مبرد اولور لکن اول غذا به عفونت عارض اولور ایسه کمیته زائد
اولوب تسخین بدن ایدر زیرا عفونت وارت غریبه دن
حادث اولدیغی کبی عفونتدن دخی وارت غریبه حادث اولور وینه
بیلنمیدر که غذانک بعضیسی لطیف وبعضیسی کثیف وبعض
آخری دخی معتدل اولور لطیف اول غذادر که اندن دم رقیق تولد ایدر
وکثیف اول غذادر که اندن دم ثخین تولد ایدر وبو اقسامدن هر بری
یا کثیر التغذیه اولور ویاخود تغذیه سی یسیر وقلیل اولور لطیف
اولوب تغذیه سی کثیر اولان غذا شراب وماء اللحم ومسخن مح
بیض ویاخود نیم برشت مح بیض کبی بومذکورلرینک اکثر اجزاری
غذا یعنی اخلاط استحاله ایدوب فضله سی وتفلی قلیل اولور وکثیف
اولوب غذائیتی قلیل اولان جبن وقدید وباذنجان مثللولر کبیدر
زیرا بومذکورلرک اجزاسندن دمه استحاله ایدن جزلر قلیل اولور
ولطیف اولوب قلیل الغذا اولان اغذیه جلاب وبقول معتدله
بقول وقوام وکیفیتی معتدله بقول وثماردن تفاح ورمان مثللو
نسنه لر کبی وکثیف کثیر الغذا اولان بیض مسلوق ولحم بقر مثللو غذالردر
اولور

اولمغله اولور
اولوقت
قشرندن نیم برشت اولدر که یمورطه اخراج اولنوب صو ایچنده بیشمش بردن بوزه وار نجه قدر صایلو مقداری ایشله دورمغله حاصل اولور اگر قایبوغ ایچنده بیشمش وجیوز صایلو صایلنجه قدر ایشله دورمغله اولور بونلردن نقصان اولور ایسه اکه بیض مسخن دیرلر
منه
صو ایچنده تماما بیشمش یمورطه یه اکا حاصل نور دیرلر
منه

کذلك بو اقسامدن هر برینه ردی الکیموس اولور یعنی اخلاطی ردیه اولور
ویاخود کیموسی محمود اولور لطیف وکثیر الغذا اولوب کیموسی محمود
اولانلر بیض نیمبرشت ومای وشراب وماء اللحم مثللو نسنه لردر ولطیف قلیل
الغذا اولوب کیموسی ردی اولان فجل یعنی تورب وخردل وبقولات
اکثرانواعی مثللو نسنه لردر لطیف وکثیر الغذا اولوب کیموسی
ردی اولانلر رئه ونواهض مثللو نسنه لردر کثیف وکثیر الغذا اولوب
کیموسی ردی اولان اغذیه لحم بقر ولحم بط ولحم فرس کبی
اغذیه لردر وکثیف وقلیل الغذاء اولوب کیموسی ردی اولان
لحم قدید مثللودر وبو جمله مذکوره دن سن معتدل اولانلر
بولور وسلوکی شارح علامه دیرکه کثیر الغذا جید الکیموس
معتدللی خوللی یعنی بر یاشنده اولان معز یعنی کچی وخبز وخمیر
کثیر الغذا وردی الکیموس اولانلر معتدللی قنبیط وکرنب مثللولردر
زیرا بو ایکیسی ماء الحم کبی لطیف دکلدر ولحم بقر کبی غلیظ دخی
دکلدر قلیل الغذا وحسن الکیموس معتدللی لفت مثللودر یعنی شلغم
قلیل الغذا ردی الکیموس معتدللی جزر کبی نسنه لردر الفصل
السادس عشر فی احوال المیاه ارکان اربعه دن صو بر رکندر
زیرا هر جسم ترکیب اولی ایله دورت رکندن مرکبدر اول
تراب وماء وهوا ونار در وبو دورده بری صودر لکن اول ارکان
اربعه نک ایچنده مخصوصا صونک بر حالی وار زیرا صو غذا ایله
مداخل اولور تراب وهوا ونار انلر غذا ایله مداخل اولمزلر لکن صونک
غذائیتی اولماز وغذا اخراخلاص انیکیچون رکه صو غذایی مجاری ضیقه یه

تنفیذ ایدر

تنفیذ ایدر وغذانک قوامنی اصلاح ایدر صو بر غذا اولماز دیدیکمز
انیکیچوندر که غذاده ایکی قوه بولنمق لازمدر بری قوة قریبه وبری
قوة بعیده در قوة قریبه غذانک دمده استحاله قوتیدر وقوة بعیده
جزء عضوه استحاله سی قوتیدر صو جسم بسیط اولمغله صوده
صورة دمویه یه استحاله قوتی اولماز کذلك صورة عضویه قبوله استحاله
قوتی اولماز مادامکه عناصر سائره ایله ترکیب اولمیه لکن صو بر جوهردرکه غذانک مجارینه اقتیادی معین اولور وغذایی ترقیق ایدوب
اصلاح ایدر انک اصلاح وحیله غذانک صالح عروق دن نافذ اولور وقصبه لره
مخارجه نفوذ ایدوب منتفع اولور صوده بو منفعتلر ایچون اولیه اعضا
هر حالده صویه محتاج اولور بغیر صونک معونتندن مستغنی اولمز
بو منفعتلر صونک امر غذایی تتمیم وتکمیل ایلدیکی حقندن ایلدیکیه متعلق
منفعتلر ایدی اما نفس ماده اولان مباحث بو در که صو بحسب الجوهر
نوع واحد اولوب صنایع مانک مزاجلری مختلف اولماز بلکه صولرک
اختلافی جوهرینه مخالط اولوب کیفیتلری مختلفه اولان نسنه لرک غلبه سی
حسبیله اولور وبالجمله صولرک افضلی ارض حره ده اولوب اول ارضک
تربه سی طین اغنه غریبه و ردیه اولان احوال نسنه لر مخالط اولمیه
عیونک وچشمه لرک صولری اولور ویاخود ارض حجریه ده اولان عیونک
صولری اولور طاشلق اولان یرلرک چشمه لری عفونتی قبول ایلمز وتعفندن
زیاده بعید اولور لکن اول ارض حره ده چشمه لرینک صولری کونشه وریاحه
کشاده واچق اولوب جاری واقر اولنلر ارض حره وحجری وطاشلق
محلده اولان چشمه صولرندن خیرلو وفائده لو اولور ویاخود حسبیله اول صولر

ما کول معده ده طبخ اوله اکه کیلوس دیرلر اما کبدده طبخ اولوب اخلاط حاصل اولدقده اکه کیموس دیرلر منه

نواهض کوکرجن پللازی منه

کشاده لکدن فضیلت کسب وتحصیل ایدر اما حوالی ارض خرّه ده اولوب بیللی
وکونشه قارشو اولان صولر راکد اولوب آقمدسه اول راکد صوکو نشدن
وبیلدن رداءت کسب ایدر و... وبرك دبنده اولوب مستور اولان
صولردن اجقدن اولان ماء راکد ردیء ومضر اولور ومعلوم بیورلملکه سیلی
واقدیغی محللر طیننده اولان صولر سیلی مجرب بیدر اولان صولردن خیرلو ونافع
اولور انکیچون که طینی صوبی تنقیه ایدر واول صویه مخالط اولان اجسام غریبه
واجرام ردیه لر طینی اخذ ایدوب رواق قالور وصاف اولور اما حجر اول مرتبه
صوبی تصفیه ایلمز لکن صوینك سیلی اولان طینی حرّه اولور ایسه بو تصفیه یی
ایدر اما طینی حمائی یعنی چوکك تعبیر اولنان طینی اولور ایسه یاخود طینی
سبخ یعنی چوراق وماللو اولان طینی اولور ایسه اول منتلو طینلر صوبی تصفیه
ایلمزلر ... وصوده کثرت اولوب جریانی شدید وزیاده اولور ایسه وکثرتی
حسبیله مخالط اولانلر صوینك طبیعتنه استحاله ایدر ایسه واول صوینك اقندیسی
مشرق جانبنه وخصوصا مشرق صیفی یعنی فصل صیفده کونشك طوغدیغی جانبه
اولور ایسه اول صو بالجمله صولردن افضل وخیرلو اولور خصوصا که اوصاف
مذکوره سی اولان صونك مبدئی وجیقدیغی موضع بعید اولسه مبدئی
بعید اولان صولر مبدئی قریب اولانلردن افضل اولور واقندیسی مشرقده اولان
صودن صکره صولرك افضلی اقندیسی شمال جانبنه اولان صولردر اما
اقندیسی مغرب جانبنه ویاخود جنوبه اولان انهارك وارمقلرك صولری
ردیلردر خصوصا که جنوب بیللری اسدیکده مغربیه وجنوبیه آقان صولر
ردائتی ومضرتی زیاده اولور ذکر اولنان فضائلده برابر ومتساوی اولان
صولردن مواضع عالیه دن منحدر اولان صولر غیر منحدر اولانلردن افضل وانفع

اجسام غریبه بر

اولور

علامات المياه الفاضلة

صوده طعم اولمامق لکن الطف اولانه صنف نکشاده ... مشرو وبنده حلاوت تخیل ایدر منه

صنفلرده

اولور وذکر اولان اوصاف فاضله یی مستجمع اولان صونك علامتی بودرکه اول
کندوده موجوده اولان صوینك عذب اولور وآجلدیکده تخیل اولنورکه اول صوده
حلاوت وار در وطتلودر وخمر اول صوبی چوق کوتورمز یعنی خمرك قوتنی کسر
وکیفیتنی تعدیل ایچون اول اوصافه صاحب اولان صوبی خمره خلط ایدوب
قارشدیرسه اول صوینك قلیلی خمری تعدیل ایدر اما سائر صولردن
خمره قارشدیرسه قارشدیرلانی صوالکثر اولوب وزیاده اولمدیقجه خمرك
قوتنی وکیفیتنی تعدیل ایلمز وبو ماء فاضلك بر علامتی دخی بودرکه وزنده اول
ماء فاضل خفیف اولور وسخونت وبرودت اسبابنی ایله برودت وسخونتی
سریع اولور یعنی تیز صوور وتیز ایصینور لطیف اولوب غلظتی اولمدیغی جهتله
شتاده بارد اولور وصیفده حار اولور واول صویه طعم ورائحه دن بر نسنه
غالب اولمز وشراسیفدن انحداری ونزولی سریع اولور علی قول شراسیف
اضلاعك بطن جانبنه اولان اوجی وطرفی اولور وعلی قول آخر اضلاع عجز
یعنی ایکو کمکلر دیدی ذکر اولنان طوفلر دیدی معلق عضروفلر وبموشاق کمکلر
نسنه لردر صونك خفاندییا اولان طریقی شراسیفه قرّوز ~~...~~
شراسیفه مجاورماسی سدمعناسی اولمغله صوینك سریعا انحداری
صونك جودتنه وصفوتنه علامت قیلدی وصوده طبخ وتهری قصد
اولنان نسنه لرك سریعا طبخ اولنوب وسریعا تهری وحل اولملری دخی اول
صوینك جودتنه علامت اولور ومعلوم بیورلیکه وزن یعنی صوبی
وزن ایدوب طارتمق بر دستور وبر قاعده درکه صوینك حالنی تعریف
وبیلمکه آنکله ظفر ونجاح حاصل اولور اکثر احوالده صوینك خفیف
ویکنبسی آغر اولاندن افضل وخیرلو اولور وصوینك وزنی مکیال ایله معلوم اولور

وزنله

[illegible]

علامه دیرکه صوینی وزن ایلمکك متعدد طریقی واردر صو اولکی طریق بودرکه
سائر نسنه‌لر کبی وزن اولنور یعنی مقدارده متساوی اولان صولر سنجات
واواقی ایله وزن اولنوب خفیفی ثقیلندن افضل واجود اولدیغی بیلنور
وطریق ثانی بودرکه بعض صولر آخر صو ایله عیار اولنور یعنی میزانك برکفه‌سنه
بر صو وکفه اخراسنه غیری صو قونولوب قنقیسی خفیف اولور ایسه اول
خفیف ثقیلدن خیرلو وانفع اولور وطریق ثالث بودرکه تشخیص واحد عقیب
طعامده دفعات ایله ایچیلور کنده هر قنقیسندن ثقلی واغرلیغی زیاده
بولور ایسه ثقلی آز وقلیل اولان ثقلی زیاده اولاندن اولی وافضل اولور
وطریق رابع قانونك صوینك وزنی مکیال ایله معلوم اولور دیدیکی طریقدر لکن مکیالی
ایکی وجه ایله توضیح وتبیین ایدرلر وجه اول علامه‌نك مختاری دیدر تمییزی مراد
اولنان ایکی صنف حادن بر مقدار صو وزن اولنوب بری ثقیل وبری خفیف
قیلنوب بعده اول خفیف ثقیل ایله کیلده مساوی اولور ایسه وزنده ثقیل
اولان خفیف اولاندن افضل وانفع اولور ووجه ثانی ابوسهل المسیحی‌نك
مختاریدر ایکی مکیال وزناً متساویلر اولان ایکی مکیال ایکی نوع
صو ایله طولدریلور وطولی ایکی اول ایکی مکیال وزن اولنور اول مکیالك
قنقیسی اخف اولور ایسه اول خفیفك صوینده ارضیت قلیل وصوینی صاف
ولطیف اولور وطریق وزنك بشنجی طریقی که قانونده مذکور اولان طریقدر
ایکنجیسی اولور وزنده برابر ومتساوی اولان ایکی خرقه ویاخود ایکی
قطعه پنبه‌لر ایکی درلو صو ایله اصلدیلور بعده تجفیف بالغ ایله
تجفیف اولنور وزیاده ایله قوریدلقدن صکره اول خرقه‌لر ویاخود پنبه‌لر وزن
اولنور هر قنقیسی خفیف اولور ایسه اول خرقه‌نك اصلندیغی صو افضل

وانفع

وانفع اولور ودخی صولر تصعید وتقطیر اولنمغله اصلاح اولنور وایکنجی وجه غلیظ صولر
تقطیر وتصعید اولنمز ایسه طبخ اولنمغله اصلاح اولنور علما
وحکمانك شهادت ایدوب خبر ویردکلری اوزره قیناتلمش صونك
نفعی قلیل اولور وانحداری سریع وتیز اولور اما اطبانك زیاده جاهللری
ظن ایدوب دیرلرکه صوینی طبخ وقیناتمانك فائده‌سی یوقدر زیرا
طبخ ایله صوینك لطیفی تصعید اولوب زائل اولور وکثیفی وارضیسی
باقی قالور وبو حال ایله صو افضل وخیرلو اولماز بلکه ردی اولور
وبیلنمسی واجب اولان امور دندر که صو کندو حدنده وماهیتی خالی
اعتباریله متشابه الاجزاء اولور وصوینك بعضلری
بعض اخره لطافت وکثافتده مغایر ومخالف اولماز زیرا صو بسیطدر
لاجرم بسیط اولان نسنه‌لر متشابه الاجزا اولور وبری
برینه مغایر اولمز پس صوینك بعضلرینك کثافتی امر خارج ایله
اولور واول امر خارج بعض کره اسباب برودت خارجیه ایله صوینك
برودتنك زیاده لکی اولور برودت ایله صوینك اجزالری جمع
اولوب صو کثیف اولور وبعض کره ده صوینی تکثیف وتغلیظ
ایدن امر خارج ارضیت اجزالرینك غایتله صغیر وکوچك جزءلری
اولور واول صغیر وکوچك جزءلر صوینك مخالطه‌سی شدتی ایله مخالط
اولورلر واول ارضیت غایت صغیره اولور ومخالطه واختلاطك
ده شدتله وزیاده اولمغله اجزاء مائیت ایله اجزاء ارضیت
بری برینه افتراق واحتیاز اولنمق ممکن اولمیوب جمله‌سی نوع واحد
کبی اولوب تکاثف ما حاصل اولور انکیچون که صو متصل واحددر واجزا

واولنمقده صعوبت اولور ایسه

وبو قولك بطلانی قریبا ظاهر وآشکار اولور منه

امتزاج نوعما خرق مستلزم اولور
اینکیچون خرق تام قیدیله
تقیید اولندی

وارضیتک جزلری غایت صغیر اولمغله متصل واحد اولان صوبی خرق ایدوب
رسوب ایلیه‌مز بلکه او الاجزاء الارضیة الاضطراری جوهرلر ایله اختلاط ایدوب
مزج شدید ایله ممتزج اولورلر و او امتزاج ایله صویه کثافت عارض اولور
~~لکن اول ماء کثیف طبخ اولندقده اکر کثافت برودتدن عارض اولدی ایسه~~
~~طبخ ایله اول~~ وصویک کثافتی شدت برودتدن حادث اولدی ایسه
طبخ اول کثافتی و ماء کثیف طبخ اولندقده اول طبخ اولا صویه برودتدن
حادث اولان کثافتی ازاله ایدر و ثانیا صویک اجزاسنی کوشاد
و خلخله شدیده ایله خلخله ایدر اجزاء ارضیه یی در و اولوقتده اجزاء ارضیت
مخلوطه خرق ایدوب رسوبه قادر اولمغله رسوب ایدوب باقی
قالان صو صفوته و لطافته طبخ ایله تصعید اولنان اجزاء مائیه لطافته
مشابه اولور زیرا فی الاصل ماء بسیط و متشابه الاجزاء در ارضیت حسبیله
تشابهی خروج ایلمیشدی رسوب ایله ارضیت مفارقت ایلدیکی لا محاله
تشابهه عودت ایدوب صونک تصعید اولنان جزلری ایله بعد الرسوب باقی
قالان جزلری لطافته متقارب اولورلر پس طبخ صویی تلطیف ایلدیکی
ایکی وجه ایله اولور وجه اول برودتدن حادث اولان کثافتی حل و وجه ثانی طبخدن ناشی اجزاء ارضیه نک
رسوبی اولور و بو دعوانک دلیلی بودر که کثیف و غلیظ صولو ترکیب
اولنوب چوق زمان صوحالی اوزره قالسه او صودن ارضیت قلیله
رسوب ایدر اما طبخ اولنان ماء غلیظ طبخ اولندیغی ساعت ادنی
مکث ایله ارضیت کثیره رسوب ایدر و بعد الرسوب باقی قالان مائیت
وزنده خفیف اولوب صاف و لطیف اولور و او رسوبه باعث و باکی
طبخ ایله حادث اولان رقت ما و تخلخل اجزا اولور و سن کورسنکه

ایلیه‌مز

متهلهل ایدوب

صغار اولان

تقطیر

مطبوخ

تلطیف ایدر

جیحون متللو انهارک صوبی و خصوصا او انهارک اخرنده مبدئنه بعید
اولان محللردن اغتراف و اخذ اولنان صوبی اخذ قبلنده غایتده کدر و بولنق
اولور و از وقت فی ادنی مکث ایله برد فعه ده طور یلوب صفوة کامله حاصل اولوب
~~رسوبندن اول صوبیک صفائی ترتیب~~ باشقه و عاینده وضع اولنسه
اول دفعه ثانیه ده اصلا رسوب حاصل اولمز رسوبه بر مستعد اولان اجزاء ارضیت
دفعه اولاده بالجمله ترسب ایدوب اجزاء ارضیه دن برجز باقی قلممغه حسبیله
و بو سرعت رسوب اول متللو صولرک کمال رقت حسبیله اولوب ماء غلیظ طبخ
اولندقده ~~لطافته و رقته~~ او انهارک صوبنه متشابه اولمغله سرعتله
ارضیتی ترسب ایدوب لطیف و خفیف اولور و بعض قوم نیلک صوبنی مزجه
افراط شدید ایله افراط ایدرلر و محامد و محسناتنی دورت سنه ده جمیع
ایدرلر یعنی محسناتندن جمله‌سی دورت سبب ایله در دیرلر اولکیسی نیلک
منبعنک بعدیدر و اوزاقلغیدر علامه شرحنده منبع نیلک بعدینی بیان
ایدوب دیرکه نیلک منبعی جبل قمرده اولور و جبل قمر خط استوادن قطب
جنوبی طرفنده اون بر درجه و او توز دقیقه بعید اولور و بو جبلک امتدادی
اون بش درجه و یکرمی دقیقه در و درجه دن مراد کره ارض اوزره
مفروض اولان اعظم دوائرده اعتبار اولنان درجه لردر که هر درجه اول
دائره عظیمه نک اوچ یوز التمش جزءدن بر جزئیدر و بو جبلک ابتداسی مغرب
طرفنده اولان اول عمارتدن قرق التی درجه و اوتوز دقیقه بعید و اولان موضع
و محل اولور و آخرندن اول عمارت مذکوره یه التمش بر درجه و اللی دقیقه بعید
اولور و ذکر اولنان جبل قمرده اون عدد انهار خروج ایدر او اون انهارک
وارمغلری عیونی و کوزلری اول جبلده اولور و او ارماغلرک هر بشی بر بحیره یه

دقیقه مقدار

جیحون کبی صویک صافی رسوبنده

فقط هم بعض مصنفین ...

جبل قمر تسمیه اولندی
اول ارضلرده اولمغله

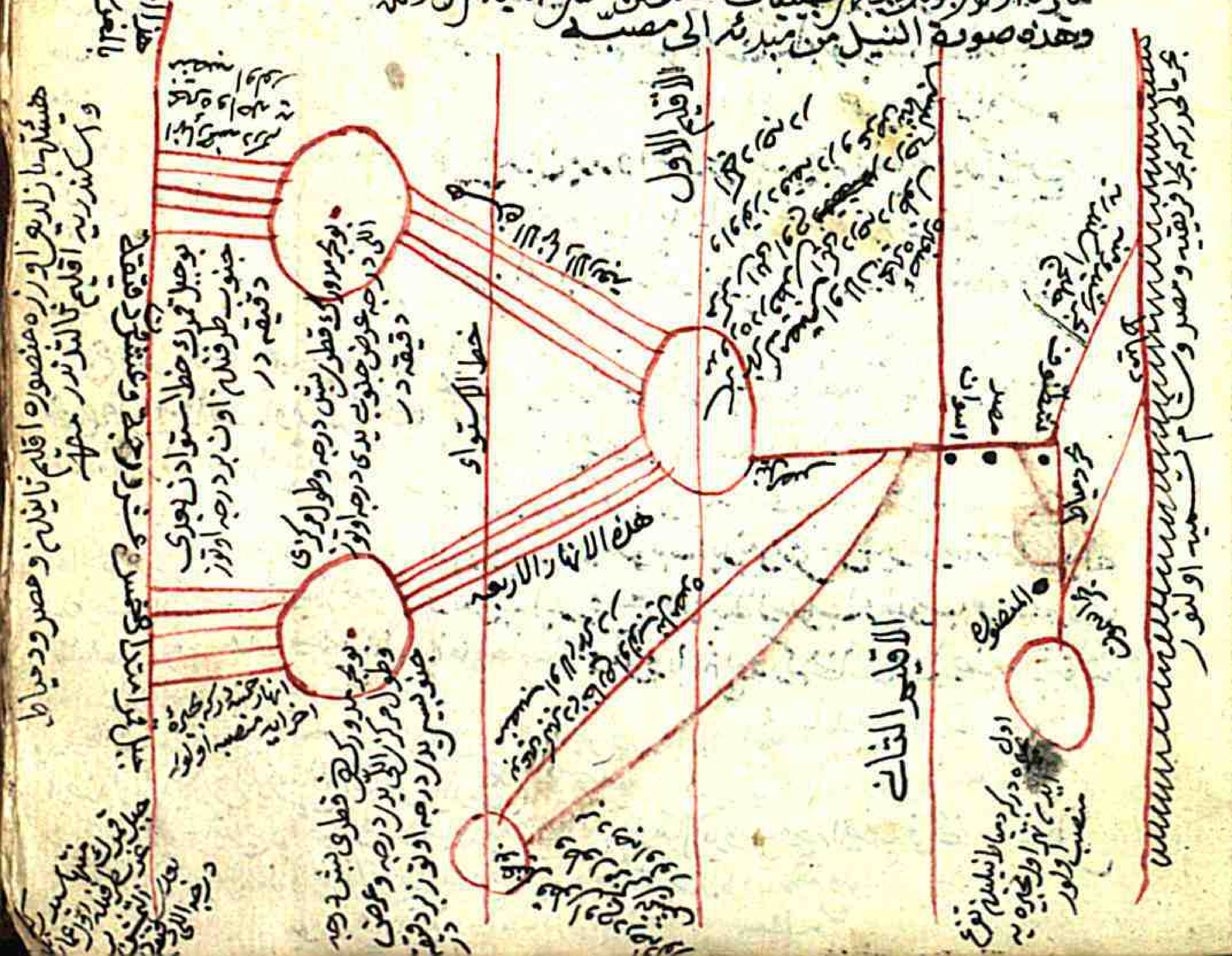
حيح و جيحون كبي تصفيه ...
كوجه ذكر ايدلد اولور

مدوره یه بعض دکوبی برکوجك دکزه فاتحه اولمشدر برآخر مدوره بحیره یه منصبه
اولوب دکیلو لر اول ایکی بحیره نك بونیك مرکزی مغرب جانبنده ابتدا
عمارتدن بعدی اللی درجه یه بالغ اولور وخط استوادن جنوب طرفنده
بعدی یدی درجه یه بالغ اولور وبحیره آخرانك بینه مغرب طرفنده اولا
عمارتدن بعدی اللی یدی درجه یه بالغ اولور وخط استوادن جنوب
طرفنده بعدی یدی درجه اوتوز بر دقیقه یه بالغ اولور واول ایکی بحیره
برابر ومتساویلردر وهر بحیره نك قطرلری بش درجه یه بالغ اولور واول
ایکی بحیره نك هر برندن دوردر نهر وارد خروج ایدر من حیث المجموع
اول سکز ادمقدار وجنوب صغیره بر بحیره یه منصبه اولور ودوکولورکه اول
بحیره ثالثه اقلیم اولده اولور ومقدار قطری ایکی درجه اولور واول
بحیره ثالثه دن انهار ثمانیه نك مصبی ودوکولجك محلی آخرلرك مصبنك
غیری ومحل اخری اولور واول بحیره ثالثه دن بر نهر خروج ایدر که اول نهر
خارج نیل اسمیله مسمی اولان نهردر اول نهر نیل بحیره ثالثه دن خروجندن
صکره بلاد نوبه یه مرور ایدر واول نهره بر نهر آخر منصب اولور ودوکولور که
اول نهر آخرك مبدئی بر عین کبیره ومستدیره اولورکه اول عینك مرکزی خط
استواء اوزره اولور واول عین مستدیره نك قطری اوچ درجه اولور
ومغرب طرفنده اولان اول عمارتدن اول عینك مرکزنك بعدی یتمش بر درجه
اولور واول عینك نهری نهر نیله ملاقی اولدیغی محلك مغربه اولان اول عمارته
نسبت ایله بعدی قرق اوچ درجه وقرق دقیقه یه بالغ اولور واول محل ملاقات
خط استوایه بعدی اون التی درجه والتمش دقیقه اولور وبعده نیل مدینه مصره
تجاوز ایدوب شطنوف نام بلده یه واصل اولدقده ایکی بولینور وایکی نهر اولور که
ایکیسی دخی بحر مالحه منصب اولور واول ایکی بوکلك نهرك برنیسی بحر رشید دینکله معروفدر

واوتوز دقیقه
ومدوره
هر برینك
نهر مصردر

اول
وآخر

وآخری اول بحردر که اسکندریه یه بر خلیج چیقر وایکنجی نهر
بحر دمیاط دینمکله معروفدر وبو بحر دمیاط منصوره یه
واصل اولدقده اندن بر بحر تفرع ایدر که آکا بحر اسمون
دیرلر واول بحر اسمون بینه اول محلده
بر بحیره یه منصب اولور وبعده نهر دمیاطك باقیسی دمیاط
قتنده بحر مالحه یه منصب اولور ونیلك زیاده اولوب
ارتماسی بلاد حبشه ده امطارك کثرتندن اولور زیرا
بلاد حبشه هرنه قدر بلاد حاره اولور ایسه ده ینه امطار
کثیره اولور بوندن ماعدا طبیعیات شفانك فن خامسنده مقاله ثانیه سنده فصل اولده مذکوردر
وهذه صورة النیل من مبدئه الی مصبه

شاه محمد قوینی شرح موجزده نقل ایدرکه ملوک حبشه دن بر ملک قصد ایلدیکه نیلک منبعن تفحص
ایدوب کیفیتنه واقف اوله حتی اول ملک جبل قمره واصل اولدی و برآز رجاله امر ایلدیکه اول جبلک باشنه
چیقوب منبعن کوره لر و خبرین کتوره لر کتوره لر و اول رجالدن جبله صعود ایدنلردن بر بیسن کروکلدیلر

ماء نیلک فضائلی جامعه اولانه ورت سببله . ایکنجی سبب
ماء نیلک غمورتی وکثرتیدر و اوچنجی سبب طیب منسلکیدر
یعنی مسیلی واقدیغی محل طیبدر ارض حرّه اوزره جریان ایدر
خالص طپراق اوزره جریان ایدن صولر بالجمله میاهدن صولردن
افضلدر ودوردنجیسی اول نهرک جنوبدن شماله جریان ایدر
زیرا ریح شمال شمالدن جاری اولان صولری تلطیف ایلر و بو سبب
اربعه دن غمورتی وکثرتیله سائر انهار کبیره مشترک
اولور اول انهار دن نیلک فضیلتی باقی سببلردن اولور
وماء نیلک اوصاف محموده سی بو مذکورلردر که علامه بیان
بیورمشدر طعم حلوه سی به اولور شراب اولماغه
قلیلا احتمال ایدر یعنی اولماغه قلیلی حمره خلط اولنسه
حمری تعدیل ایدر واطعمه یی بسرعة انضاج ایدر سریع
التسخین وسریع التبرید اولور معده دن وشر اسیفله انحدار
سریع اولور اکله تهضیمی وطبخ قصد اولنه نسنه لری سریعا
طبخ وسریعا تهریه وحل ایدر و خفیف ولطیف اولور البته
تحری ایلمز و بوندن امثالی چوق فضائلی وارد ربیان اولنسه
کل یوم
ملالت سودر اولور انتهی ومیاه ردیه استصفا اولنسه
وهوکون برقابدن برقابه سوزلسه هر تصفیه ده صوی
ظهور ایدر ورسوب ایدنلر جه من غیر سرعة تأنی ایله
رسوب ایدر ومع هذا انیکی رسوب اولمیوب وصفوت
کامله حاصل اولمز و باعث بودر که مخالطات ارضیه رقیق اولور .

ملک متحیر اولوب حکماسن جمع ایلدی
وبو امر عجیبک سرینی صوردی و بالجمله
حکماس راکم ایلدیلرکه نیلک منبعنده
غایت طیبه و یا خود کریه رائحه
واردرکه انی استشمام ایدوب قوقلیا
شده کیفیتنه تحمل ایدمیوب هلاک اولور
دیو اتفاق ایلدیلر واخر کمسه لرک
منخرلرین سد و بورونلرین محکم باغلیوب
جبله چیقر دیلر اول کمسه لر منبع نیلکه
واصل اولوب منبعک طینندن بر
قبضه اخذ ایدوب ملکه کتوردیلر اول
طینی ملک حضورینه قوقلیانلر بالجمله
هلاک اولدیلر طیبه رائحه ندن
شده کیفیتندن شیخ رئیسک
کلامندن قیاس قلندی فهم اولنانه نیلک
ذکر اولنان فضائلی انکار ایدرلر قوردیل
دیرکه من لم یذق لم یعرف خواص اوزره
شیخ اول صوی ایچمکله اوصاف
محموده لرینه واقف اولمشدر وصفنده
مبالغه ایدن قوملری کلامی حقدر بو عبد فقیر
مترجم دیرکه انهار اربعه نک فضیلتی حقنده
کفایت ایدر اما نعوذ نک ابن عباسدن
روایت ایلدیکی حدیث شریفکه الله تعالی
انهار اربعه یی یعنی سیحان وجیحان ونیل
وفرات انهارین عیون جنتدن عینه واحدندن
ودرجات جنتک درجه اسفلندن جبریل امینک جناحی اوزره انزال ایتدی جبالده ایداع ایتدی
ارضده اجرا ایلدی و انلری منافع للناس ایلدی تنکیل الله تعالی بیوردی وانزلنا من السماء ماء بقدر فاسکناه
فی الارض الآیه و یاجوج و ماجوجک خروجی حنده یته جبریل امین ارسال ایدوب وجه ارضدن قرآنی
وعلمی کلیسی و حجر الاسود و مقام ابراهیم و مع ما فیه موسی علیه السلامک تابوتنی و بو انهار اربعه یی
دفع ایدر نتکیم الله تعالی بیوردی وانا علی ذهاب به لقادرون
جوهر
غلظتی

غلظتی ولزوجتی و دهنیتی اولمیان صو مثللو سنه لوحی رسوبی سهل و آسان
اولور و کثیفلری رسوبی عسرتلو اولوب ایسا اولمز غلیظ صولرک تلطیفلری
اوچ وجه ایله مخصوصدر نسودر بر زقه قویوب تحریک ایتدکلریکبی
صوبی خوش ذوق ایچنده تحریک ایتمکله صو تصفیه اولنور واکه ترکی
لیسانیله یایق درلر کذا بیله سودک یاغنی آلورلر و بو وکتنی صوبلی
جواهرات عارضیه اولمغله صو تلطیف اولنور لکن تلطیف طبخک تلطیفنه
نقصان اولور علامه قانونده ذکر ایلدیکی صوبی تلطیف ایدن وجوه
اوجه منحصره اولدی تقطیر وطبخ و مخض ایدر علامه وجه رابعی زیاده
ایدوب دیرکه دوردنجی وجهی ترویق اولورمی و آنک طریقی بودرکه
بزدا ووق یعنی بیزدن بر سوزکلی اتخاذ اولنوب ناعما سحق اولنمش
بادام ایله و یا خود سمید مبلول تعجین ایله اول سوزکلی طلا ولنوب
غلیظ صولر آنکله تصفیه اولنور و سوزیلور و اول غلیظ صوی کر غایت
لطیف نزول ایدوب مخالطاری و تکدرلری قالور انتهی ومیاه فاضله نک
بری دخی یغمور صولریدر خصوصا ایام صیفده اولان یاغان یغمور صوی
ورعد اولان بولتدن یاغان یغمور صولری زیاده افضل اولور
اما اول یغمور که ریاح عاصفه سی اولان بولتدن نزول ایده اول یغمور
صوبی ردی اولور وجهی بودرکه رعد سببی ایله دخانیت بولتدن
مندفع اولوب یغموردن کدورت اولماز پاک و عاری اولور اما ریاح
عاصفه سی اولان بولت ادخنه لطیفه ایله بخاردن منعقد اولور
آنیکیچون ریاح عاصفه سی اولان سحابک رعدی اولمز و اول سحابک
مطر تولد ایتدکده اول مطرک اجزاسنده دخانیت بولنوب مکدر اولور

پاییلکه صوبی
اوجه وجوه
فضیلة ماء المطر

اكرچه بعمور صوینده بو فضائل موجود اولور لکن اکر عفونته مبادرت و سرعت
ایدر زیرا او صوبك رقتی زیاده اولمغله بمفسد ارض و مفسد هوائی آنده
سرعت تأثیر ایدوب افساد اولور صوبك عفونتی جبیله او صویی ایچنلرك
اخلاطی دخی متعفن اولوب صوتیه و صدر مضر اولور و بر قوم دیرلر که
مطرك وجه مشروح اوزره مضر اولمسنك وجهی بودر که امطار رطوبات
مختلفه نك بخار صاعد سندن حادث اولور و او رطوبات ایچلرنده فاسده
رطوبات فاسده بولنمغله تولد ایدن ماء دخی فاسده اولور لکن بو کلام
مستقیم اولسه ماء مطر محمود اولمیوب ردی اولمق اقتضا ایدردی ماء
مطرك محمود اولدیغی جمله نك مسلمیدر بلکه ماء مطرك او مضرتی عارضیسی
سنده لطافتندن اولور زیرا هر نسنه که آنك جوهری لطیف اوله انفعالی
لا محاله سریع اولور اما مبادرت و سرعت اولنوب بعمور بالعفونة کبر
اخذ و طبخ اولنسه او صو عفونتی از قبول ایدر ماء مطر شوربه مضطر
اولان نسنه حامض و اکثر نسنه لر تناول ایلسه او صوبك مضرتندن
امین اولور و دریا صولری زیاده مر و اجیدر آنی ایچمك متصور
اولمز لکن اصحاب سفینه احتیاجلری وقتنده قرعه و انبیق ایله
ذکر صوین تقطیر ایدوب او ماء مقطور ایچرلر و انکله طعاملرین
طبخ ایدرلر بو مسئله بعض نسخه ده موجوددر اما آبار یعنی قیولرك صویی
و قنی یعنی قیودن و یاخود ماء جاریه دن اوقوب بر محله راکد اولان صولر
که اکا صو باجه سی دیرلر نوعا بحیره کظیمه دخی دیرلر پس بو ایکی صو چشمه
صوینه نسبت ایله ردی اولورلر زیرا او صولر محتقنه و محتبسدر
مدة طویله ده ارضیاتله مخالط اولمغله بر نوع عفونتدن خالی اولمزلر

خصوصا

رحمه الله

خصوصا که او صولر تحریك و استخراج اولنمز ظهور و خروجه مائل
کنزوده اولان قوت ایله خروج ایلمدیلر بلکه صوبك ترشح ایدجك محله
وارنجه قدر ارض حفر اولنوب حیله و صناعت ایله اخراج اولنور
و قیو صولرینك زیاده ردیسی رصاص معدننده مسالکی و سبیلی
اولان صولر در که او معدنك قوتنی اخذ ایدر و او صویی تناول
ایدن کمسه لرك اکثری قروح امعایه مبتلا اولور اما ارضدن تحلب
و ترشح ایدن صولر که انلره ماء نز دیرلر بونك فتح و یاخود کسر ایله ایکی
دخی لغتدر او ماء نز ماء بئردن دخی اردئ اولور زیرا اینکیجوکه قیولرك
صولری نزح اولنوب اخراج اولنمغله صویی تازه لنور و او اسبابدن
حرکت دائمه اولور و تحبس و تحقننده مکثی قلیل اولور و مناقسی ارضیله
مکث طویل ایله مکث ایلمز اما ماء نزك مناقس ارضیه تردد طویل
اولور و نبوع و حرکت بطیئه اولور و او صو قوه اندفاع ایله اولمز بلکه کثرت
ماده حیله اولور و او ماء اراضی فاسده عفنده ده اولور اما قار و بوز
صولری غلیظه اولور کذلك آجامیه اولان صولر دخی راکد در و ثقیل اولور
خصوصا که مکشوف اولوب اچقده اوله او آجامیه مکشوفه زیاده ردی
اولور علامه دیرکه آجامیه و بطائحیه ایکیسی دخی ردیدر اولورلر آجامیه
او صوبه دیرلر که آنك اطرافنده حجارة کثیره اولور و او حجاره نك اوزرینده
طحلب یعنی اخضر و پشل نسنه لر ایله طوعالی اولور یعنی بو صویون دوتار
اما بطائحیه او راکد صودر که او صوده و اطرافنده اغاجلر اولور
او اغاجلر مشتبکه و ملتفه اولور یعنی صیق اغاجلق اولور کرسه
او صو او اغاجلقده حادث اولسون و کرک اسیله بعمور و عیون

رحمه الله

بعنی حب اولندی محله

معقده دن

و کثیر

دیرکه

صولرینك مجتمع اولسون اشتهر و اول آجامیه صولرك شتاده برودتی
و فصل صیفده ایسیخونتی لطافتنده دکلدر بلکه شتاده برودتی اول
راکد آجامیه صویه ثلوجک کثرت و قوعندن اولور و شدت برودتیله
بلغم تولید ایدر و فصل صیفده ایسیخونتی شمسک دوا و عفونتی جهتیله
اولور و اول ما ایام صیفده مراری احراق ایدر و اول صویک غلظت و کثافتی
واکدار ضیقک کثرت اختلاطی و کثرت مکث ایله لطیفتک تحللی حسبیله ایلیه
اول آجامیه اولان صوینک شاربنده طحالی یعنی طحال مرض اصابت ایدر مراق تسمیه اولنان
حجاب اتخیه ضعیف اولور و احشالر صلابتلو اولور و اطرافی نحیف
یعنی اللری و ایقلری و بوینی قورو و قضیف اولور و اکل و شربه شهوتی
زیاده اولور و بطونی تحتبس اولوب قبض اوزره اولور و اول کمسنه ننک قیئی عسرلو
اولور و مائیت اول کمسنه ده محتبس اولمغله استسقاء یه مؤدی اولور و بعضا
اولور که ذات احراق ایدر و ذلق الامعا و طحال ایراث ایدر یعنی طالق اغرسینی الحاصل
ایدر و اتقالرینی اصفار و اضعاف ایدر سبب حبسیله و آکبادی اضعاف ایدر
و ماکولاتندن اغذا حاصل اولور طحالری عظیم اولمق حسبیله زیرا طحال اهر
ننه مقدار عظیم اولور ایسه کبد اول مقدار صغیر و ضعیف اولور هضم
ناقص اولمغله غذا قلیل اولور و اول ماء آجامیه دن ~~تخنا و الیبلیه~~ جنون
و بواسیر و دوالی و اورام رخوه تولد ایدر خصوصا بو امراضک تولدی
ایام شتاده زیاده اولور و ماء آجامیه انها الیندن نسوانلرینه حبل
و ولادت عسرتلو اولور و دوغوردیقلری جنینی متورم اولور و اول نسوانده
رجا یعنی حبل کاذب حبق اولور صبیانلرنده آدره مرض و کبارلرنده قروح ساق
و دوالی کثیر اولوب فرحه لرینك برئی عسیر اولور صفا غلظ و شهوة طعاملری کثیر

الربه مرض

عارض

و طعامه

و الکثیر شهوتلو

اولور

اولور و اسهالالری عسیر اولوب قذاب اذا ایله دفع ایدر و اول اذی اجتماع
تقریحیه مؤدی اولور و حمای بحاری کثیر اولور و مشایخلرنده حمای
محرقه جوق اولور طبیعتلری و بطونلری یبوست اوزره اولمق حسبیله
و راکد اولان صولر هرنه کیفیتده اولور ایسه بالجمله معدهیه موافق اولمان
و عیننده یعنی قبل الجریان و الحرکة صوینی کوزنده و چشمه سندن اخذ اولنان
میاه و صولر ماء راکد حکمنده اولور لکن اول صو بر محلده مکث طویل ایله
مکث ایلیوب متجدد اولمق حسبیله ماء راکددن افضل اولور لکن
هنوز حرکت ایله تلطف ایلمک حسبیله نوعما نقلتده خالی اولمیوب
اول ماءلر ماء راکد حکمنده قریب اولور و عیننده مغترف و ماخوذ اولان صولرك
اکثرنده قبض اولور و بطنده اولمان سرعت ایله ایسیخونده استحاله ایلر
بناء علیه اصحاب حمیات و اصحاب مراره اول صو موافق اولماز بلکه اول
صوینك موافقتی حبس طبیعه یعنی قبضده و یاخود انضاجده محتاج
اولنلره اولور اما اول میاه که آنکه جوهر معدنی مخالطه ایلیه یعنی ذهب
و فضه و اسرب و قلعی و حدید و خارصینی معدنلرینك برینه جوهرلر
مخالطه ایلیه و یاخود جوهر معدنی مجری اسنده جاری اولان نوشادریه
و شبیه و ملحیه نسنه لرك جواهری مخالط اوله و یاخود اول میاه
علق اولوب سلوك دیدکلری علق دوداغی کثیر اوله بالجمله بو صولر ردی اولور لکن بو مذکورلرك بعضلرینك منفعتی اولور مثلا قوة
حدیدیه سی غالب اولان صولر احشایی تقویه ایدر ذربی منع ایدر
و قوار شهوانیه ننك کلیسنی تهییج ایدر حتی باهه قوت ویرر و میاه موزنیه
و معدنیه مجری اسنده جاری اولان ~~بعض~~ صولرك احوالنی و منافعنی قریبا

موافق

قلعی رصاص ابیض معناسنه در که آکه قلای دیرلر

انهاض ایدر

و مفاسدینی

بلغم

انشاالله تعالی بیانی ایلرز و ثلج وجمد یعنی قار و بوز اکر نقی اولوب اجزاء معدنیه
وغیر معدنیه دن مخالطی اولمز ایسه اول ثلج وجمد صالح اولور کرك ایسه
کندولر اریوب صو اولسون وکرك ایسه کندولر ایله خارجدن آخر صولر
تبرید اولنسون وکرك ایسه اول ثلج وجمد صوینك اجینه القا اولنمغله اول آخر
صو تبرید اولنسون بو اوج نوع صولر صالح اولورلر تفاوت فاحش ایله
متفاوت اولمازلر لکن بو اوج نوع صو سائر صولردن زیاده کثیف
اولور وعصبینه وجع اولانلره مضر اولور فحین اول اوج نوع صو طبخ
اولنه اول صولر صلاحه رجوع ایدر اما جمد میاه ردیه دن منجمد ایلسه
ویاخود ثلج مساقطه سندن قوه معدنیه کسب ایلسه اولی اولان انکله
خارجدن حائل ایله آخر صو تبرید اولنه ماء بارد دخی مقداری معتدل
اولان صولر اصحابه اوفق اولور لکن اعصابی واحشاسنده اورام
اولانلره ضرر اولور ومعتدل المقدار ماء بارد شهوتی ایقاظ و تنبیه ایدر
ومعده یی شد وتقویه ایدر وماء حار هضمی افساد ایدر وطعامی
طافی یعنی فم معده یه قریب ایدوب قابض و دخی الحال عطشی دفع ایلمز وبعضا اولور که
ماء حار استسقایه مؤدی اولور ودق ودبول احداث ایدر اما ماء مسخن
اکر ماء فاتر اولور ایسه غثیانی ایجاب ایدر فاتردن سخونتی زیاده اولوب
ماء حاردن ناقص اولور ایسه اول ماء مسخن علی الریق تجرع اولنور
زیرا اول ماء اکثریا معده یی غسل ایدر وطبیعتی اطلاق ایدر اول ماء مسخن
استکثار اولنوب تجرعی زیاده شرب اولنور ایسه ردی اولور ومعده نک
قوتی تحلیل ایدر ومضعف اولور سخونتی شدید اولان صو بعضا
قوتی تحلیل ایدر وطحال ودیاغی کسر ایدر و آتشده قینامش صو صرع

وما الحولیا

اولا ثلج وجمددن اریش صولر
استعمال اولنمیه

اولان

وما الحولیا وصداع بارد ورمد اصحابلری بینه وحلقنده وعمورنده یعنی بوغازنده و
دیشلری اراسنده اولان آتلرده بثوری اولانلره وقولاغ اردنده اورام اولنلره
ونوازل اصحابنه وحجابنده قرحه سی اولانلره ونواحی صدرنده انحلالی وفرك یعنی تفرق اتصالی
اولانلره بالجمله نافعدر واول ماء حار طمثی وبولی ادرار ایدر وا وجاعی تسکین
ایدر اما مالح اولان صولر بدنی مهزول ایدر وقشفیت احداث ایدر حالا سی حبیله
اولا اسهال ایدوب بعده تجفیف حبیله طبعی حبس ایدر ودخی افساد ایدر
حکه یی وجربی تولید ایدر وماء کدر حصاتی تولید ایدر وسدد ایراث ایدر
ماء کدر ایچن کسنه شربندن صکره مدرات استعمال ایلسونلر تاکه مضرتی دفع اولنه
امین اولهلر ومع هذا مبطون اولان کمسه لر ماء کدر ایله وسائر غلیظ
وثقیل اولان صولر ایله انتفاع ایدرلر انلرك ایچونکه اول صولر بطنده تحبس اولورلر
وسرعت ایله منحدر اولمزلر وماء کبریتی ومنلو وحلاوتی نسنه لر تناول
تریاقی اولوب مضرتنی دفع ایدر نوشادری صولر طبعی اطلاق ایدر
کرك ایسه قوه نوشادریه اولان صویه الجسوه کرك ایسه الجینه
کیروب او نوشادر حالده بلنسه اولور ومیاه شبیه حم طمثی معتاددن
زیاده اولمقله منع ایدر ونفث دمی یعنی قان توکورمکی نفع اولور
وبواسیر سیلانینی منع ایدر لکن حمایی زیاده اثاره وتحریک ایدر
اول ابدانده که حمایه مستعد اولا ومیاه حدیدیه طحالی یعنی طلوق مرضینی ازاله
ایدر وباهه معین اولور ومیاه نحاسیه فساد مزاجه صالح اولور علامه
فساد مزاج استسقا ایله تفسیر ایلدیلر فحین میاه مختلفه مختلط اولور
بر برینه قارشسه لر وبعضیسی جید وبعض آخری ردی اولسه اقوا اولنکی
حکمی غالب اولور ومیاه فاسده تدبیرینی باب المسافرینده وما نده احکام

وخشونت

ماء کدرك مضرتنی دفعده
تریاق منابه سنده اولور

حمایه مستعد اولنلر مسامات
بدنده ضیقه اولمغله اولور
مسامه

اکر ایسه احتقان البسه

وصفاتن واصنافنک قوانین ادویهٔ مفرده‌ده باب الماده‌ده ان شاء الله تعالی
بز ذکر ایلرز برزم اقوالیمز اول محلده طلب اولنسونلر

الفصل السابع عشر في موجبات الاحتباس والاستفراغ

استفراغی واجب اولان فضلاتک
محتبس اولوب خروج ایلمسی قوة دافعه‌نک ضعفندندر اولور یاخود قوة ماسکه
نک زیاده قوتندندر اولور قوة ماسکه قوتلو اولدقده اول فضله‌یه تشبث ایدوب
قوة دافعه‌یه مانع و مزاحم اولور یاخود قوة هاضمه ضعیف اولمغله اولور زیرا
قوة هاضمه ضعیف اولدقده هضمی وقتی اوزون اولور و قوة طبیعیه ماده حکم
هاضمه فعلنی تکمیل ایلدکجه غدایی امساک ایدر فارغ اولماز قوة هاضمه‌نک ضعفی ایله
احتباسه مؤدی اولور و یاخود مجاری طار و ضیق اولمغله و مجارینک سدی اولمغله و یاخود
ماده غلیظ اولمغله و یاخود ماده‌ده لزوجت و یاخود کثرت اولوب قوة دافعه
دفعه قوی اولمغله اولور احتباس حادث اولور و حاجت دفعه احساس مفقود
اولمغله حتی احتباس اولور زیرا قوة ارادیه حاجت دفعه معین اولور و احساس
اولمدقجه قوة ارادیه نهوض ایدوب قائم اولمز و معین بولنمغله احتباس عارض
اولور قولنج برقانی بو احتباسدن حادث اولور و احتباسک سبب آخری
بودر که قوة طبیعیه جهت اخرایه منصرف اولمغله امر غرائبه منصوب ذهول
ایلر هاضمه هضمنه دافعه دفعنه قالور امر آخر مهم اولمغله بحران اثرده حادث
اولان احتباس بو قبیله‌دن اولور و بعض بحرانده طبیعت موادی طرف آخره
دفع ایدر رعاف ایله و یاخود عرق ایله موادی دفع اولنوب بحران طبیعیه‌دن نسنه خروج
ایلمز و بو احتباس حقیقی احتباس اولمز بلکه استفراغ واجب اولان موادک محتبس اولسی
اندن امراض متنوعه حادث اولور امراض ترکیب نوعندن سده و استرخا
و تشنج رطب و بونلره مشابه مرضلر عارض اولور و امراض مزاج نوعندن عفونت

وحار

وحار غریزینک احتقانی و احتباسی و ناریته استحاله‌سی کذلک حار غریزینک طول
احتقان حسبیله بو سببدن منطفی اولمسی حار غریزینک انطفاسی عقبنده ابدانه برد
استیلا ایدر و ابدانده رطوبت غلبه ایدر اما امراض مشترکه نوعندن یعنی تفرق
اتصال اصنافندن و عالرک یعنی غدانک محتوی اولان آلتلرک انصداعی و انفجاری
مرضلری بر یحیمه اسباب امراضک جمله‌سندن ردی اولور خصوصا که زمان
تحلل خوابیده یعنی آجلغه و معده‌سی خالی اولمغه معتاد اولان کمسنه‌لر خصب
و رخایه و بوللغه ... معده‌سنی افراط اوزره دفعة دولدرسه و شبع مفرط
ایله شبعان اولسه زیاده ردی اولور و احتباس امراض مرکبه‌دن اورامه
و بثوره مؤدی اولور بو مذکورلر استفراغ واجب اولان موادک احتباسنک
احوالیدر اما احتباسی واجب اولان موادک استفراغنک احوالی بودر که
احتباسی واجب اولان نسنه‌لرک استفراغی قوة دافعه‌نک قوتندن و یاخود قوة
ماسکه‌نک ضعفندن یاخود ماده‌نک کثرتی و ثقلی حسبیله ایذاسندن و یاخود ماده
اولان ریحک تمدیدندن و یاخود ماده‌نک حدتی و لذعی حسبیله لذعندن حادث اولور
و بعضا اولور که ماده زیاده رقیق اولمغله بنفسها سیلان ایدر که اولوب
اندفاعی سهل اولور سعة مجاری حق ماده‌نک سیلاننه معین و مساعد اولور که استفراغ
سیلانی بو قبیله‌دندر اولور یاخود استفراغ مجارینک طولا انشقاقندن
و یا ریماسندن و یاخود مجارینک عرضا انقطاعندن و یا افواه مجارینک
... منفتح اولوب ... اولور رعاف اولان استفراغ بو قبیله‌دن
اولور و مجارینک اتساعی و کیکشمسی خارجدن بر سببک حدوثی ایله اولور
حمامک هواسی ایله مجارینک کیکشمسی کبی و بعض کره سبب داخلیدن
ایله اولور ادویه مسهله اسهالده امعانک ... مجارینی ... اولان سعة مجاری بر
حادث اولان

واحتباس واجب اولان موادك استفراغنه ترتب ایدن آثار واعراض بونلردر اول
استفراغ صاحبنه بر دم مزاج عارض اولور اکر استفراغ ایلدیکی ماده حار غریزیدن غلال
اولان رطوبت غریزیه اولورایسه وبعضی استفراغ ایلدیکی ماده بارد
اولورایسه ویاخود دم کبی معتدل المزاج اولورایسه اول استفراغ صاحبنه
وارده مزاج عارض اولور زیرا دم وبلغمك بدندن استخراج اولنماسی ایله حار
اولان صفرا غلبه ایدوب بدنی تسخین ایلر وهر دائم استفراغدن بالذات
یبوست عارض اولور وبعضی استفراغ اولنان ماده خلط مجفف ولمغلی
خلط مرطب غلبه ایدوب بدنی ترطیب ایدر واول استفراغ رطوبت بدنه
مؤدی اولور نتکیم ماده بارده یی استفراغ حسبیله خلط حار غلبه ایدوب بدنی
تسخین ایدر وبعض کره دخی استفراغ حسبیله حار غریزی ضعیف اولوب
هضم نقصانی ولمغلی بو منکر بلغم زیاده اولوب بدنی ترطیب ایدر لکن
بو وجهله حادث اولان رطوبت ایله مزاج مرطب اولمز و رطوبت دخی غریزیه
اولمز وجه اولدر مواد بارده نك استفراغندن حادث اولان حرارة
حرارة غریزیه اولمدیغی کبی بلکه افراط اوزره اولان استفراغك مجموعنه
برد ویبس تابع اولوب اول استفراغ ایدن کمسنه نك عضولرینك
جوهرلری بارد ویابس اولور لکن بعضیسنده حرارت غریبه وکذلك رطوبت
غیر مالحه عارض اولور یعنی اول رطوبت عارض اولورکه اندن ملاحت وحسن
وبهجت حاصل اولماز بلکه رطوبت بالذات اولوب عضولر اصلا درو قوتلی
ازاله ایدر واستفراغ مفرطه امراض آکید بعض امراض ترکیبیه سکته تابعه
اولور عروقك افراط اوزره یبسی حسبیله بجاویف سدر اولدیغی ایجون
واول استفراغه تشنج وکزاز دخی تابع اولور اما معتدل اولان استفراغ

واحتباسکه

ولحتباس کیه بوانلره احتیاج وقتنده عارض اوله لر انلر نافع اولورلر
وصحت حافظ اولورلر وبن اسباب ضروریه اجناسنده تکلم
ایلدك اول اجناسك اکثر انواعی هر نه قدر ضروری اولمز اسیده
اسباب اخرایی بن اخذ ایلدیلم

الفصل الثامن عشر کلام کلی فی الاسباب التی تتفق للبدن غیر ضروریة ولا مضادة

شمدیکی حالده بز تکلم ایلیه لم ضروریه اولمیان اسبابدن
وافعال طبیعیه یه مضرة اولمیان اسبابدن اسباب مذکوره اول
~~حیبیدرکم انلر بولنمسه بنه حیاة بولنور انلرك عدمندن حیات منعدم~~
~~اولمز واول حیباتك وجودی افعال طبیعیه ضروریه~~ واول اسباب
هوادن جاعدا بدنه ملاقی اولان اشیالردر اما هوا اسباب ضروریه
اول سببلر استحمامات وذلك کبی مثللو نسنه لردر بو اشیالره قول کلی
ایله بز ابتدا ایلیه لم بیز دیرز که بدن انسانه خارجدن ملاقی اولوب
بدن انسانده فاعله اولان اشیا بدن انسانده ایکی وجهله فاعله
اولور وجه اول بودرکه بدنه خارجدن ملاقی اولان سببك لطیفندن
قوة غواصه اولمغله مساماتنده نفوذ ایکی فعلن ایشلر اول سبب سرکه
مثللو نسنه لردر ویاخود اول ملاقی اولان نسنه یی بدنك قوة جاذبه سی
جذب ایدوب اول مجذوب اولان سبب فعلن ایشلر طلا اولنان دهن بدنك
جذبی کبی ویاخود بو ایکی امرك اجتماعی اولوب سببك قوة غواصه سی
وبدنك قوة جاذبه سی ایله اول ملاقی سبب مساماته دخول فعلن
وحکمن اجرا ایدر دهن خل مخلوطا اولنوب طلا اولنسه اول مرکب مساماته
بو ایکی وجهدن نفوذ ایدوب حکمن اجرا ایدر بو صورتلرده اول سبب ملاقی بدنده تخلخل

اعتدال مزاجه ترتیب

ایلدیکی کبی

مرض

شمدیکی حالده

سبب

ایدوب

بدنده فعلن اجرا ایدر

وكیفیت

بدنه ملاقی اولوب بدنده فاعل اولان سببدر وجه ثانیسی بدنه مخالط اولمیوب احاله
كیفیت محضه ایله بدنده فاعل اولور كه بدنی احاله ایدر و اول كاهیجه بالفعل
احاله اولور بدنی تبرید ایدن صوو قطالر كبی یاخود بالفعل
بدنی تسخین ایدن كماد حار كبی و كاهیجه بدنك كیفیتنی بالقوه احاله ایدر
بعض بدنه ملاقی اولان نسنه لرده كه احاله یه استعدادی اولور و بدنه ملاقی
اولدقده بدنده اولان حار غریزی قوه دن فعله اخراج ایدوب اول
ملاقی بالفعل محیل اولور و بدنك كیفیتی بالفعل متغیر اولور و بدنه مخالط
اولمیان ملاقی كاهیجه صورت نوعیه سی ایله بالخاصه فاعل اولور سمك مخدر كبی
و بدنه ملاقی اولان اشیانك بعضیسی خارجدن ملاقات ایله فاعل اولور
داخلدن اولماز بصل یعنی صوغان كبی زیرا صوغان خارجدن ضماد اولنسه
عضوی تقریح ایدر اما تناول ایدیلرسه داخلدن تقریح ایلمز و بعض اجزا بونك
عكسی اوزره اولوب خارجدن فعلی اولماز داخلدن اولور اسفیداج كبی زیرا
اسفیداج تناول ایدیلرسه اسفیداج تغییر عظیم ایله تغییر ایدر و بعضا قتل
ایدر و خارجدن اسفیداج ایله طلا اولنسه تغییر ایلمز و بعض اشیا واردر كه
اول اشیانك خارجدن و داخلدن فعلی اولور آنك فعلی خارجده و یاخود داخلده
خاص اولمز علامه دیركه داخلدن و خارجدن فاعل اولانلر بر قاچ وجه اوزره
اولور اولكیسی اول ایكی فعل متساوی اولور حمانك تبریدی كبی خارجدن [illegible]
تبریدی اولور ایسه باطندن دخی اولمقدارده تبرید ایدر و ایكنجیسی زیرا خارجدن
و داخلدن اثری تبرید ایدر و ایكنجی قسم خارجدن بر نوع فعلی اولور و داخلدن
اولان فعلی نوع آخر اولور لكن بو ایكنجی قسم خالی اولمز كه بونده اول ایكی مختلف
اولان فعللر بری برینه ضد اولور لكن بره كبی زیرا اكر بره خارجدن ماده یی

وصوفه
او اسبابك فعلی
بعض ایكی حالده بر نوع كیفیت احداث ایدر و اما كیفیت شدت و ضعفده برابر اولور

تحلیل

تحلیل ایدر و داخلدن تغلیظ ایدر و یاخود اول ایكی فعلی ضد اولمزلر
خمر كبی خمر هر نه قدر داخلدن و خارجدن تسخین ایدر ایسه لكن
داخلدن تسخینی خارجدن تسخیننی اشد اولور انتهی ما قال العلامه
پس قسم اولك بعض بدنده [illegible] و سببی التی
وجه اوزره اولور وجه اول بودر كه مثلا بصل داخله وارد اولدقده
قوه هاضمه سرعت ایدوب بصلك قوه مفرحه سن كسر ایدر و مزاجی
تغییر ایدر لكن و حالی قوتی اوزره بر جهت حكمنی [illegible] اجرا ایدوب
فعلنی ایشلمك ممكن اولاجق قدر ترك ایلمز ابدا و لقدر مدتده ضخیم فعلنی
ایشلیوب باطن بدنی تفریح ایلیه وجه ثانی بودر كه بصل مثللو نسنه
اكثرا مرده آخر اغذیه ایله مخلوطا تناول اولنور اول آخر غذالر لاجل بصلك
قوتنی كسر ایدوب بصل حكمنی اجرایه قادر اولمز باطنی تفریح ایلمز وجه ثالث
بودر كه بصل مثللو نسنه لر تناول اولندقده معده ده موجود اولان
رطوبت سائره یه مخالط اولوب خلیط اولان رطوبت بصلك شدتی عجز
ایدوب قوتنی كسر ایدر و وجه رابع بصل مثللو لر خارجدن ضماد اولنسه
موضعنده زمان كثیر مكث ایدر لاجل الحاله زمان مكثنده امتداد حسبیله
قوه مفرحه سی محل واحده تأثیر و تفریح ایدر اما داخلدن باطن بدنه
وارد اولدقده محل واحدده مكث ایلمز بلكه معده دن [illegible]
[illegible] كیده و بر عروقدن عروق آخره انتقال ایدر و ثقلی [illegible]
معده دخی نزول ایدروب بغایت سفلی كزر و برنده برینه انتقال اكر
و وجه خامس بودر كه بصل مثللو حریف نسنه لر خارجدن عضوه
زیاده ملتصق و بیتشدیك اولوب تفریح ایدر اما باطندن خارجدن اولا و ثانیا كبر و ثاقی

خارجدن فاعل اولوب باطندن فعلی [illegible] اولماد تغییرك علتی
واحده
كیلوس

اولمیوب شدت اتصالی و مماسی اولمازو وجه سادس بودرکه ذکر اولنان
بصل غللو متنا ولمعدیه وصولنده آنک تدبیرنده قوه طبیعیه تولی ایدر
واول امتنا ولک فضلی حندفع اولمقدن کیرو قالمز واخلاطه استحاله یه
صالحه اولان اجزادمه واخلاط سائره یه استحاله حسن کیروقالوب اکلنمز اما
اسفیداج مثللولرک احوال مختلفه اولوب باطنده مضر وخارجده غیر
مضر اولدیغنک سببی وجهی بودرکه اسفیداجک اجزاسی غلیظ وانغلق
مسامی ابدانه نفوذ ایلمز ونفوذ ایدنلر دخی منافس روحه واعضاء
رئیسه یه امعان ایدروب واصل وداخل اولمز لا محاله خارجدن اسفیداج
استعمالنک ضرری اولمز اما اسفیداج تناول اولنوب شرب اولنسه اعضاء رئیسه یه
واصل اولور زیرا مسالک روحه سالک اولور لاجرم ضرر بیشر اولور و اسفیداجک
احوالنک وجه مذکور اوزره اختلافنک سببی بودرکه اسفیداجده اولان قوه
سمیت جارغوزننک فرط تأثیری ایله ظهور ایدروب اضرار ایدر جارغوزنک
فرط تأثیری باطنده اولان نسنه لرده اولوب ظاهرده اولان اشیاده جارغوزنک
تأثیری ضعیف اولور و بومثللو کلام ادویه مفرده بابنده سنک اوزرکه
عودت ایدر ان شاء الله تعالی

الفصل التاسع عشر في موجبات الاستحمام والتضحي بالشمس

بعض متخذلقین یعنی فن طبده حذاقت ومهارتی اولانلرک بعضیلری دیرکه حماملرک خیرلوسی بناسی قدیم اولوب وهواسی کیکش وواسع وصوبی عذب اولان حماملر اولور
وبعض آخر زیاده ایدوب دیرکه حماملرک خیرلو اولاسنده شرط اولان بودرکه کلخن اولان نسنه حمامک وقودینی حامیه کیرجک کمسنه نک
مزاجینک تحملی مقداری ایلیه مبرودینک حام و قودی زیاده ایلیوب محرور

المزاج

بوکلامک اوزرینه کلام آخر ذکر اولنمشدر

المزاج اولانلرک وقودنی نقصان ایلیه اولوقودلرک تسخینی ایلدوکی
مایحتمل کیفیت اولا یعنی صنفنک مزاجلرینه موافق اوله علامه
دیرکه بوفائلک قولی ایله عمل ذووقدرت اولوب حمام خاص اولنلره
ممکن اولور اما عامه ایچون ممکن اولان حماملرده صولر ایکی صنف
قیلنور برسی حار وبرسی بارد اولوب استحمام ایدن کمسنه مقتضاسنجه
قراولوزره صوینی تعدیل ایلر وبنیه علامت حماملک اوصافی فادیرکه نه
دوزت اخر وصغلر حق ضم اولنمق لازمدرکه اول حمام خیرلو وفرح اوله
اولکسی حماملک هواسی صاف واکنجسی ضیاسی کثیر اوله
واوچنجیسی اول حمامده اولان جلیسلر ومصاحبلر حوجودتی
اوله ودوردنجیسی حمامک تسخینی ایدن وقودک رایحه‌سی خوش
اوله زیرا هواسی جید وصاف اولمق نفسی مسرور ایدر وعقلی بسط ایدر
وقلبه آیزا ایلمز اما کدورتلی هوا اذوا وتکدیر ایدر وواجب طبیعتنی
ادلر وتغییر ایدر کذلک ضیاسی کثرتی قلبی تفریح ایدر وسائر کیفیات
نفسانیه یی تحسین ایدر وابدانده اولان فضله ماده لری تحلیل ایدر
ضیانک قلتی بو منافعک اضدادینی ایجاب ایدر وحماملک جلیسلری استحمام
ایدن کمسنه دن فضلی اولوب محبوبی وسوکلیسی اولوبسه واول
جلیسلرک اخبار واطلاعی وتواریخ وحکایات نادره لرسویلرلر ایسه
اول استحمام ایدن کمسنه نک انلردن تلذذاتی کماله صدری منشرح
اولور ونفسی منبسط اولور اما وقودک جودتی اول حماملک کلخنینده
یانن اودون جید اولمسی انک ایچوندر اودون هم جید اولوب
اول حطبک حرتی ورائحه کریهه سی ودخان لردی اولمز اول اودونک

ایسه

وهوايه

آتش صوييكي تغيير ايلمز وحطب ردي اول صوييه وهواييه تغيير ايدروب
اول حمام حيني لو حمام اولماز حمام فاضل بو ذكر اولنان شرطلري جمع
اولماسي ايله تماما فاضل اولور بو شرطلرك بعضيسي نقصان
اولور ايسه اول حمامك نفع وفضيلتي شرطلرك نقصاني مقداري
ناقص اولور انتهى كلام العلامة معلوم اوله كه حمامك ايكي نوع فعلي
اولور اولكي فعلي تسخين در كه اول تسخين حمامك هواسي ايشكر وايكنجي
فعلي ترطيب در كه اول فعلي حمامك صوييه ايشلر وحمامك بيت اولي
مبرد ومرطب اولور وبيت ثانيسي مسخن ومرطب اولور وبيت
ثالثي مسخن ومجفف اولور وبعض اطبا ديرلر صو اعضاء اصليه يي
ترطيب ايلمز وصو انجق ايله ويا حمامده ماء مسخن ايله بيقمق
ايله رطوبت غريزيه زياده اولمز پس بو ذاهب اولان اطبانك
بو مقالنه التفات اولنمز لكن حمامده ذكر اولنان تغيير
ايدانه تغيير اخرى حادثه عارض اولور كه اول تغيير حمامك بعضيسنده
بالعرض وبعضيسنده بالذات تأثيرنده اولور زيرا حمامه هواسي حسبيله
تبريد ايتمك عارض اولور كذلك حمامه تخفيف ايتمك عارض اولور زيرا
حمام حار غريزيي زياده تحليل ايدر واول تحليله برودت ترتب ايدر
كذلك حمام رطوبت غريزيه يي زياده تحليل ايدر واول تحليل ايله اعضايه
جفاف عارض اولور هر نه قدر رطوبت غريبه عارض اولور ايسه ده
وحمامك صويي زياده مسخن اولسه اول شديد السخونت اولان صو
قشعريرت احداث ايدر در پس وتوليد اورير ودريك مساماتي

يعني اول صويه استعمال ايدن
كمسنه نك

مستحصف

مستحصف اولوب تضيق ايدر اگر بناء تشديد الحرارت اولان صويك
رطوبتندن بدنه برشئ تأدي ايدروب واصل اولمز وبدنده
اولان فضله لري دخي تحليل جيدا اولمز وحمامك صويي بعض كره
بدني تسخين ايدر وبعض كره تبريد ايدر پس حمامك صويي
متضادين اولان تبريد وتسخين فاعلي اولور اما تسخين
اما اول وقتده تسخين ايدر كه حمامك صويي حار اولوب ميلي سخونت
طرفنده اوله اگر حار اولوب ميلي برودت طرفنده اولور ايسه اول ماء
ماء فاتر اولوب ابدانه تبريد وترطيب ايدر وماء حمام بارد اولور ايسه
حمامك هواسندن بدنه واصل اولان سخونتي ماء بارد حقن وحبس
ايدروب اول سخونت محتبسه بدني تسخين ايتمكله ماء حمام اول
تسخينه سبب اولور واما ماء حمامك تبريدي اول زمان اولور كه
استحمام ايدن كمسنه ماء حمامده زمان كثير مكث ايدروب بدني
اول مائي تشرب ايده بو صورتده ماء حمام بدني ايكي وجهله تبريد
ايدر ماء حمام گرك حار اولسون وگرك ايسه بارد اولسون
وجه اولي بودر كه صونك طبعي بارددر صوييه تشرب ايدن بدني
اول صو تبريد ايدر اگر اول صو بارد اولور ايسه بدني تبريدي
ظاهر اولور واگر حار ايسه اول حرارت حرارة عرضيه اولمغله
لا محالة زائله اولور وصونك برودة طبيعيه سي عودت ايدروب
بدني بالآخرة تبريد ايدر وحمام صوينك بدني تبريدنك
وجه ثانيسي بودر كه صو گرك حار وگرك بارد هر حالده مرطبدر
بدن قليلين مغلقلو مجتمع اولان صوده زياده مكث اولنه بدنده

اوراطاورزه ترطیب ایدر و رطوبت مفرطه سخونت حبس ایدر تسخونیدر محکله برودت
عارض اولور و بعض کره حمام تحلیلی حسبیله تسخین ایدر زیرا
حمام بدنده منهضم اولمدیق غذا بولور ایسه اول غذایی هضم ایدر و فلان
نضج ایتمدیك فضله بولور ایسه اول فضله‌یی انضاج ایدر و هضم و انضاج
ایلدیکی غذا و فضله بدنی تسخین ایدر و حمام کاهیجه یابسا استعمال
اولنور و کاهیجه رطبا استعمال اولنور حمامك هواسنی استعمال
کثیر اولوب صوینی استعمال قلیل اولور ایسه حمام یابس اولور
و هواسنی استعمال قلیل اولوب صوینی استعمال کثیر اولور ایسه
اول حمام حمام رطب اولور حمام یابس بدنی تخفیف ایدوب
قوریدر و استسقالری اولانره و ترهلی اولانره نفع ویرر و
حمام رطب ابدانی ترطیب ایدر و حمامده کثرت قعود تحلیل مواد و عرق
اکثر اولمغله بدنی تخفیف ایدر اما حمامده قعود تقلیل ایدوب
ازاوترق بدنی ترطیب ایدر زیرا ابدان حماملن اولان رطوبت
انشاف و التتاب ایدر و عرق ایله تحلیل رطوبت ایلمکسزن حماملن
چیقوب بکثر قلیل اولور ایسه اول رطوبت مکتسبه بدنده باقی
قالوب بدنی مرطوب اولور و بعض کره حمام علی الریق والخوا استعمال
اولنور یعنی آج اولدیغی حالده اولور اول حمام زیاده مجفف
اولور و ضعف و هزال ایجاب ایدر و شبع قریب اولدیغی
حالده حمامه دخول بدنی سمز بدر و تسمین ایدر زیرا حمام بدنده اولان
ماده‌یی خارجه قریب اولان محله جذب ایدر لکن اول حمامدن سده مرض
عارض اولور اکه بناء که حمام قبل الهضم ... بولنان مواد خارجه جذب

ایلیه

ایلر لا محاله هضم اولمیان غذا انجار ضیقه‌یی سد ایدر و بعض کره حمام هضم اولدیغی
آخرنده استعمال اولنور یعنی غذا معده‌ده منهضم اولوب اول غذانك لطیفی
کبده و غلیظی امعایه نفوذ ایلدکدن مقدم معده منهضم طعامدن غذا ایله ممتلی
و طولی ایکن حمام استعمال اولنور اول حالده استعمال اولنان حمام بدنی
تسمین ایدوب سمز بدر و منفعتی اولور و حمامی ترطیب قصدی ایله استعمال
ایدنلره واجب اولور که صوده زیاده مکث ایلیه‌لر و قلبینی تعبیر اولنان
حوضده ایچنده ... ضعف عارض اولمدیغی اولمایجق قدر اکلنه‌لر و بعد
الخروج بدنی دهن ایله تمریخ و دلك ایلیوب والرزتر دهن ایله بدنی تمریخ
ترطیبی زیاده ایلر و مساماتی بر باطنه نافذ اولان مانیت حقن ایدوب
تحت جلده حبس و تحلله منع ایدر و حمامده ... واجب اولور که
حماملن چوق اکلنمیه‌لر و حمامك معتدل تحلیلی ... اختیار ایلیوب
مکثلری اول معتدل تحلله اولیه و حمامك ... حار چوق صب
ایلیوب چوق دوکه انیکیچون که اولدوکو لاصو وار ... ایله تبخر ایدوب
بدنه مساماتندن نفوذ ایدوب بدنی ترطیب ایلر و دینه واجب اولورکه
حماملن مسکنه نقلی خفت اوزره اولوب شفقت و عنا اوزره اولمیه
بلکه بر مخفه اوزره اوتوروب آل اوزره کتوریله و حماملن خروج
وقتنده مبرد طیب ایله و قوقولو ... ایله تطییب اولنه ...
و که حماملن متغیر اولان قوالرحالتا اولاسنه و اعتدال نه رجعت ایده‌جك قدر
مسلخده یعنی ثیاب نزع اولوب صویونجق محلده مکث و استراحت ایلیه
و مرطب اولان اشربه لرخ ماء شعیر و لبن اتان مثللو شربت
سو اولنه و ایچیریله و حمامده مکث و ثقاو زیاده ایدنلره غشی خوف اولنور

اصحاب ذوق کبیر
بلغم
وحمام یابس اتخاذ ایدنك صنعه مخصوصه‌لری وجود دراول صنعتلر تکلفه محتاج اولدیغندن ... بو وجهه اختیار ایلدی منه
حماملن
حمامه دخولی
هوایی ترطیب ایدر و اول
یعنی اشکو سوزك
الغشی خفت النفس منه

زیرا حمامده کثرت مقام انبجابی حسیله اولدوغی احداث غشیی
ایجاب واقتضا ایدر حمامک منافع کثیره‌سی اولدیغی کبی مضرتی دخی اولور
زیرا حمام اعضاء ضعیفه‌یه موادک انصبابنی تسهیل ایلر وجسدی
ارخا ایلر وسکره ضرری اولور وحرارت غریزیه‌یی تحلیل ایلر وشهوت
طعامی اسقاط ایلر وقوت باهی تضعیف ایلر ومیاه جنسنده حمامک فصولی
وانواعی واردر اکر حمامک صویی نطرونیه اولور ایسه ویاخود کبریتیه
ویاخود بحرنیه ویاخود رمادیه ویاخود مالحه اولور ایسه کرک ایسه
صوده ملوحت طبعی اولسون وکرک ایسه صنعت ایله اولسون
تملیح اولنسون اول صویه ذکر اشیانک یعنی نطرون ورماد مثللو ملح
سنه‌لر خلط ایدوب طبخ ایتمکله ویاخود مویزج یعنی زبیب الجبل وحب الغار
وکبر مثللو نسنه‌لر خلط ایدوب طبخ ایتمکله بعض مثللو صویی
بو مثللو اولان حمام تحلیل وتلطیف ایدر وترهل وتربلی ازاله ایدر
تربل کله دیرلرکه قوت هاضمه‌نک ضعفی سببی ایله اطرافده ورمی
دوقلیل اولان اعضا منتفخ اولور بلغم رقیق مستولی اولمغی سببیله
اما ترهل بر انتفاخدرکه یوزده وکوز قپاقلرنده حادث اولور وبعض
کره اطرافده یعنی الده وایاقده دخی اولور لکن لونی رصاصیه مائل اولور
وبعض کره صفرت یسیره‌یه مائل اولور حار غریزینک ضعفی سببیله و
قرحه‌سی اولانلرک موادینی قرحه‌لرینه سیلانندن منع ایدر وعرق
مدنیه اولانلره نفعی اولور وحمامک صویی نحاسیه وحدیدیه ومالحه اولور ایسه
برد ورطوبتدن حادث اولان مرضلره منفعتی اولور واوجاع مفاصله
ونقرس واسترخا وربو وکلی مرضلرینه منفعتی اولور وقرلمش کمکلک

انجبارینی

انجبارینی تقویه ایدر یعنی برلشدیرر معین اولور وجبانلره وقرحه‌لره منفعتی
اولور ونحاسیه اولان صولر فمه ولهاته وعینک استرخاسنده وقولاغک
رطوبتنه منفعتی اولور وحدیدیه اولان صولر معدیه وطحاله نافع اولور وبورقیه
مالحه مواد قبول ایدن ذوسینه وصدره نافع اولور ومعده‌سی رطب
اولانلره واستسقا صاحبلرینه ونفخه منفعتی اولور اما شبیه اولان
صولر اول صولرده استحمام قان توکورمکه ونزف مقعده یعنی مقعده‌نک
طمرلری اغزندن دم ترشح ایتمکدن وطمثک معتاددن زیاده اولماسنه نفعی
اولور کذلک مقعده‌نک تقلبنه یعنی استرخاسنه نفعی اولور علامه
دیرکه بعض نسخه‌ده مقعده موقعنده معده واقع اولمشدر لکن اول
معده نسخه‌سی خطادر زیرا ذکر اولنان صولرک تقلب معده‌یه مضرتی
اولماسندن منفعتی دخی یوقدر وبو ایکی صویک منغیر سبب بادی اسقاط
جنین ایدنلره منفعتی اولور علامه دیرکه اسقاط جنینک سببی ایکی نوع اولور
بر نوعی داخلیدر اولور وبر نوعی خارجیدر اولور سبب داخلی بونلردر منینک
رقتی ورحمک ریحی ومشیمه‌ده اولان عروقک اغزلرینک رطوبتی واسترخاسی
وجنینک موتی وخصوصا اول جنینک رحمده دم صدیدینک جریانی وجسدک
آناسی افراط اوزره مهزول اولمه واریق آیکن سمز سمینه اولماسیدر وسبب
خارجیسی ضربه وسقطه ووثبه ورایحه طیبه‌یی استنشاقدر وقلمودر
زیرا رایحه طیبه‌یی استنشاق ایدن خاتونک قوتی اول رایحه جانبنه مصروفه
اولمغله جنینی امساکدن قوتی ذهول ایتمکله نقله جنین ساقط اولور وخصوصا که
رحمده رطوبات مزلقه اوله وحبلی اولان خاتونک قوتی ضعیفه اوله وسبب
خارجینک برسی دخی فصددر جنینک غذاسی اولان دم فصد ایله استفراغ اولنور

جنین بلا غذاء فالمغلة ساقط اولور و سبب خارجینك بری حبلانك
بعض کبه خاتونك حمل استعمالی اولور زیرا مسهل ادویه رحمه اذا ویرب
اسقاط جنینه سبب اولور و اسقاط جنینك علامتی فجأة ایکی ممه لرك
ضمورتی اولور وجنینك موتنك علامتی حبلانك لوننك کمودتی و حالی
مستسقی نك حالی کبی اولمسیدر و رحمك مریح اولدیغنك علامتی و جعی
بر موضعدن موضع اخره انتقالیدر و رطوبت رحمك علامتی رحمدن
رطوبتك سیلانیدر پس نفس سببلر معلوم اولدی اسیه معلوم اولورکه
شبیه و زلجیه اولان صولریك بو مذکورلریك بعضسنه نفعی اولمغله
اول صولریك اسقاط جنینه منفعتی اولمشاولور انتهی کلام العلامه
و شبیه و زلجیه اولان صولرك تهبیجه و افراط عرقه نفعی درکه زیاده
اولمکنه منفعتی اولور زیرا زیاده درلمك بدنی متخلخل و مسامی مسع
اولمقدن و یاخود مادهٔ عرقك رقتندن و یاخود قوهٔ ماسکه نك
ضعفندن اولور بو صولرك ذکر اولنان اسبابه منفعتی اولور اما میاه
کبریتیه سکرلری تنقیه ایدر و تمدد و تشنجه حادث اولان اوجاعی
تسکین ایدر و ظهور بدنی ردیه و حرمنه اولان بثور و قروحنی تنقیه
ایدر و آثار سمجه و فیبحه و کلف و برص و بهق حنی تنقیه ایدر و مفاصله
منصبه اولان کزلك حاله و کبده منصبه اولان فضولی تنقیه ایدر و
صلابت رحمه نفعی اولور لکن معده یی ارخا ایدر و شهوتی اسقاط ایدر
اما میاه قفریه بعض اول صوکه انکه قفر الیهود بخاتلط ولمله اول صولرده استحمام
ایدن کمسنه نك باشی بخار ایله ممتلی ایدوب دولدیر آنکیچون اول
صویه کیرن کمسنه یه واجبدرکه باشی اول صویه ادخال ایتمیه و اول

صو

وچکمه بسبیدر

بعض بدنده اولان قبیح لکه لردن

صو مسخند در لکن سخونتی حتی اخیذ اول صو استعمال اولدیغی کبی سخونتی
ظاهر اولمز بر مدتن تحرور رندن صکره تسخینی ایدر خصوصا رحم و مثانه
و قولو نه تسمیه اولنان باغرسغه تسخینی زیاده متأخر اولور لکن مملحه
مرضنه ردیه در ضرر اصابت ایدر قفر الیهود بر بر نسنه در کبی امواج
بحر دفع ایدر انکه یا غوری شامده واقع بلاده حاصل اولور و فلسطین
بحیره سی منتن اولور اول بلاده مساکن ایدر اولماغله قفر الیهود حمیسی اولنور
و استحمام ایدن کمسنه لره لازمدر که هدو و سکون و تدریج ایله
استحمام ایده بغتة سخونتی زائد سر اولان محلی و مائی استعمال ایتمیه
و حفظ صحت یا بنله بر زامور عودت و رجعت ایدرکه اول اموره
ایلدیکك بعد نظره بو محله اولان نظر یکی ضم و مضاف ایتمك سا کم
و لجیب اولور و ماء بارد استعمال حفظ اولان قولنجی بو منوال او رزه در ایکی
موضعده اولان قولدر عند النظر ضم و اضافت ساکه واجب
اولور

فصل فی موجبات عادات التعاطی الی الشمس والانزقان فی الرمل والتمرغ فیه و الاستنقاع فی الادهان ورش الماء علی الوجه کلاما کلیا

اما تشمس نضج و بروز ظهور
ایتمیوب بنجغی کونشده اولمق خصوصا کرعکتی حالنده و خصوصا که تسکین
اولدیغی حالده کونشده اولمق بعض سعی ایدوب و عرق و تنبیهی قوه ایده
فضولی تحلیل ایدر و درله در و نفخ طاعید و بنشی ایدر تربك و استسقا
او رامنی تحلیل ایدر دبوه و نفس انتصاب مرضلرینه نفعی و بردر
و صداع بارد مرضنی حل ایدر و مزاجی بارد اولان دماغی تقویه ایدر
اکر کونشده اولدیغی محل یابس و لوله لاض مبلول اولمازانسه

ایدوب شیف قوه تسکین

ابن کثیر کما قفر قار اکلیه نقفیه
ایدر قار و قیر رفت معناسنه در
و بونی تأیید ایدر ابن بیطار
بو کلامی کبرا زیدن نقل ایدر.
و اما القیریة والزفتیة فحکمها
کحال الکبریتیة دیدکن نصکره
دیدر و قال غیره ماء القفر
خاصه بتثقل الراس و الحواس
یعنی بو حال کبریتیه ده ایکی
اولماز انجق قیرتیه ده تکلیف
اولور دیمکدر

استنقاع فی الادهانده
استنقاع الجنده اولور مقدر
مراد دهنك الجنده اولور حق قدر
لکن الجنده اولمیانده کوره
دهنه قدرتی
تمریخ بعض بالجملة جسدینه طلا
ایدوب او مق قال فی القاموس
استنقع فی الغدیر نزل و اغتسل
کانه ثبت فیه لیتبرد منه

اولتضوورك اوجاعنه وكلى بعض بوبرك وجعنه و اوجاع جذام واخناق
دحى نفع ويرر وحمى تنقيه ايدر اكر تفتيح ايدن كسنه شمسه
تعرض ايدوب ثيابن بدننده اخراج سلخ ايدوب عاريا شمسده
قائم اولسه اول تعرض بدننه تكثيف ايدر وقشفيت وخشونت احداث ايدروبدنن
سخونتلى ايدر وقرديررو مسام بدننك فوهاتنه واغزلرينه كى وداغ
كبر اولوب رطوبتن ازاله ايدر وتحلله منع ايدر وكونشده برمحلده قائم
اولمق برموضعده موضع اخره نقلدن زياده بدنى احراق ايدوب
يقر ونقلدن زياده تحللى منع ايدر وتجرده اولان رمال وقوم رطوبات
بدنى نشفده رمال سائره دن اشد واقوى اولور وبعض كره رمال
حاره اوزره اوتوريلور وبعض كره قومك ايچنه كيروب تدفن اولنور
وبعضى قليلا قليلا سخونتلى قومار بدننه نثر اولنوب صاچيلور وبو جوهرك
كليسنده باب الشمسده ذكر اولنان اوجاع وامراض منفعتلى اولور بالجمله
وبالجمله رمال حاره استعمالى ابدانى تخفيف شديد ايله تخفيف ايدر
وزيت منتللو دهنده استنقاع يعنى [illegible] بالقوه
وارث اولان [illegible] بدنى تمريخ ايلمك اعيا مددلرينه صحابنده وحميات
بارده طويله اصحابنه يعنى حمالى بلغميه اولانلره وكزازك حما ايله [illegible]
معاوكرزنده ومفصللرنده اغرى ووجع اولنلره وتشنج وكزاز
اصحابنه واحتباس بوله نفع ويرر و واجب اولوركه بدننه طلا اولنان
زيت حمامك خارجنده تسخين اولنوب تسخين دهن ايچون حمامه نار
ادخال اولنميه زيرا حمامده اولا نار ادخاليله روح تحليل اكثر هواسى منفتح
وكشاده اولميانده محلده نار ادخالى سكاننك ارواحلرين تحليل ايدر علاجى

هلاك

نواحى جلد دنج

زيت وقسط وبان
دهنلرى كبر
ادهان ايچنده اولنور
وياخود اول ادهان
ايله

دیرکه

ايليق نار اولان

ديركه انكيشا في اولميوب ريح جرباء ايليق موضعده نوماتى حسبيله
جماعت كثيره اولديلر وبعض كره اول منتللو موضعده نائم اولان
كمسنه نوم من غير شعور اولورلر انلره نظر ايدن كمسنه انلرى
اويوير ظن ايدر برطريق ايله موتلرى ظاهر اولمدقجه دوام اوزره
ومتماديا انلر اويقوده ظن ايدرلر انتهى واول زيت منتللو ادهاننده
ثعلب وياخود ضبع منتللو حيوان معالجاتده تحرير اولنان كيفيت
اوزره طبخ اولنسه اوجاع مفاصلده ونقرسده افضل معالجاتدن
اولور كرك ايسه بعض مريضك بدنى انكله تمريخ اولنسون وكرك
ايسه اول دهنك ايچنه كيروب اوتورسون علامه ديركه اول دهنده طبخ اولان
حيوان حيا القا اولنوب طبخ اولنمق ميتا طبخ اولنمقدن اجود اولور
علامه نك بو كلامى اوزره اطبا جوابى ايدرلر لكن ابو حنيفه جواز شرعيسى تحسير ايدر
شروط التحقيق نده خفا والمغلبه شاه محمد قزوينى شرحى موجوده اول
حيوان ذبح اولنوب بعده طبخ اولنمق اولى وافضل اولديغنه ذاهب اولور
وصو ايله يوزين اصلتمق وغسل ايتمك ويوزينه صو صاچمق مسترخيه
وضعيفه اولمش قوتى انعاش وانهاض ايدوب تحريك ايدر وتقويه
ايدر وكرب وقلقده يعنى قلبك اضطراب واضطرابلرنده وحميات لهيبسنده
وغشيده نفع اولور خصوصا كه اول صاچيلن صو كل صوى ايله وركه
ايله مخلوط اوله ووجهه رشى اوزره صويى صاچمق اكثريا شهوت طعامى
تصحيح ايدوب اثاره ايدر وبرودتدن حادث اولان نزله يه وصداعه
يوزينه ماء بارد ايله اصلادوب وماء بارد صاچمق مضر اولور والله اعلم
كتاب اولدن فن ثانيك جمله تعليم ثانيسنك جمله اوليسى بعون قاهر ختم اوللندى

مستعمله اضلح جهار(?)
بعد ذكر اولنان امر بالقوه
اولان ادهان زيت كبريت(?)
اولان ادهاندن دهنلر
اولان وبان وقسط ادهان بارده يه
سبب اما ادهان تمريخ واستنقاع
استعمال وطرق
بدنه ترطيب ايدر
ولدونت افاده ايدر
اكر بناء دقه مرضيله ادهان
بارده استعمال اولنور
مفترا بارده
اكر ادهان بارده ترطيب
استعمال اولنور اسيه
اسرع اولور منه

الجملة الثانية في تعديد سبب سبب كل واحد من العوارض البدنية وهي تسعة وعشرون فصلا الفصل الاول في المسخنات

اولا اصنافك

مسخناتك اصناف متعدده در وارد در بر محمد مقداری معتدل غدالردر
و بر ری معتدل حركتدر و حركت معتدله ده رياضات معتدله در و ذلك
معتدلك يعني بدني اعتدال اوزره اومق داخل اولور مسخناتك اوچنجی صنف
من غير شرط يعني اوسته ايله عضوي يا ريق سن عضوه محجمه وضع
ايتمكدر شرط ايله وضع اولنان محجمه مسخن اولمز بلكه مبرد
اولور زيرا اول وضعده دم استفراغ اولور و استفراغ دم لا محاله
مبرد اولور و اول حركت كه حد اعتدالي كثرت وشدت جانبنه تجاوز
ايليه اول حركتنه حركت مفرطه اطلاق اولنمز وتسخين بدنده اول حركتك
حكمي و كذا معتدله نك حكمي اولور ومسخناتك دوردنجيسي غداء حاردر
وبشنجيسي دواء حاردر والتنجيسي حار اولان حمامدر زيرا قريبا معلوم اوله كه
حمام حار هواسي وصوبي ايله بدني تسخين ايدر ومسخناتك يدنجيسي
مسخن اولان صنعتلردر وسكزنجيسي من غير افراط مسخن اولان هوادر و الضاده
مثللو لره ملاقي اولمقدر طقوزنجيسي اعتدال اوزره سهر واوقوسزلقدر
واونجيسي اعتدال اوزره اويقدر اون برنجيسي غضبدر بكه غضب مطلقا
مسخندر اون ايكنجيسي همدر وفكردر افراط اوزره اولان همدر مبرددر زيرا
اوچنجيسي اعتدال اوزره اولان فرحدر اون دوردنجيسي عفونتدر عفونتك
خاصه سي بودر كه عفونت حرارة غريبه يعني غير غريزيه احداث ايدر وعفونتك
فعلي اولان حرارت غريبه تسخين مطلقا كذلك احراقك غيري بر حرارتدر

ذكر انك شروطيا شايد اوزره
اعتدال اوزره اولان

موتسخين

نه تسخين احراقدن ادنيدر چوق كره تسخين واقع اولور احراق
اولمز لكن عفونت سخونتسز اولمز اولا سخونت حادث اولور بعده عفونت
حادث اولور و سخونت عفونتسز بولنديغنك بياني بودر كه اشياء
رطبه يي خارجدن مسخن اولان اسباب سببيله چوق نمي زائل اولور سخونت خارجيه
اشياء رطبه ده باقيه اولور واو باقيه اولان سخونت شئ رطبك مشتعل
اولوب اول شئ رطبك مزاجنه اول نوع اعراض جديد سندن زياده صالح
بر آخر مزاجه نقل ايدر وبو نقلي هضم تسميه اولنور عفونت اطلاق
اولنمز عفونت اول وقتده اولور كه شئ رطبده تثبت ايلدن سخونت اول
شئ رطبك مزاجنه نوع عنده خلاف اولان بر مزاجه نقل ايليه كليا
اول نوعي افساد ايليه وبو تقريردن ظاهر اولور كه اول سخونتك هضمي
معين اوله اول سخونتده عفونت اولمز و سخونت چوق عفونتسز
بولنور سببيله ماده تغاير اولديغي ثابت اولور وسخونتك احراقده مغاير
اولديغنك تفصيلي بودر كه احراق بر جسمك اجزاء رطبه اولان اجزاسي
تمييز ايدوب رطبي تصعيد و يابسي ترسيب ايتمكدر و تسخين
شيء بارده برودتي سخونته استحاله ديرلر اول شئ باردك
اجزاء رطبه اجزاء يابسدن آيرمقسزين ورطوبتلرين طبيعتدن توحيد
سنده اخراج ايتمكسزين حاصل اولور ايسه اكر سخونت تسميه يه ديرلر
بو سخونت بلا اشتباه احراقده مغاير اولور ومسخناتك اون بشنجيسي
تكاثفدر زيرا ظاهر بدن تكاثف ايلديكده داخل بدنده اولان
ابخره محتبس اولوب تحلل ايلمز بلكه باطنده اول ابخره تحلل ايدرو
منبسط اولور و ابخره منبسطه ايله تسخين ايدر و ايله بالجمله بدن
مسخن اولور اسباب سخونتي بالكلية بش سببه حصر ايتمك جالينوسك

والمماغله سخونتك عفونتدن مغاير اولديغي ظاهر اولور
اجزاء يابسه سي
استحاله
باطنه

معتاد بدر اول سببلر بونلردر حركت غير مفرطه وملاقات ما يسخن في غير افراط
ونشاو آلودليله خار حادة وتكاثف وعفونتدر

الفصل الثاني في المبردات

مبردات دخي اصنافدر اولور اول اصنافك اولى حركة مفرطه در زيرا
افراط اوزره حركت حار غريزيي افراط اوزره تحليل ايدر واول تحليل سببيله
ايله برودت استيلا ايدر وصنف ثاني افراط اوزره سكوندر زيرا افراط
سكون ايله حار غريزي احتباس ايدوب بدنده منتشر اولمز وبدني تسخين
ايلمز وصنف ثالث ماكول ومشروبك افراط اوزره كثرتيدر وصنف رابع
ماكول ومشروبك تفريطيدر وغايت ايله قلتيدر وصنف خامس غذاء
بارددر وصنف سادس دواء بارددر وصنف سابع افراط اوزره حار
اولان هوايله ملاقاتدر واضمدة ومياه حمامات كبي ملاقاتدر وصنف ثامن
بدنك شدت اوزره تحليليدر زيرا حرارت غريزيه ابدان ضعيفه [illegible]
منفش اولوب پريشان اولور وتسخينه ضعيف اولور وصنف تاسع
تكاثف ابدانك اشتداديدر وصنف عاشر اعتدال اوزره تسخين
اولان سببك سخنه طول ملاقاتدر مثلا معتدل حمامده طول مكث كبي
زيرا انكله حرارت غريزيه محتقن ومحتبس اولوب باطن بدنده [illegible]
ايلمز وصنف حادي عشر بالفعل بارد اولان اشيايه ملاقاتدر وصنف
ثاني عشر بالقوة بارد اولان اشيايه ملاقاتدر اگرچه قدر بالفعل
حار اولور ايسه اسباب تبريدك اون اوچنجيسي احتباسك
افراطيدر زيرا افراط احتباس حرارت غريزيه يي بوغار وسوندورر
واون دوردنجي سبب استفراغك افراطيدر زيرا استفراغك
افراطي ايله حرارت غريزيه نك مادة ومركبي اولان اوطوبت استفراغ
اولنور وماده حرارت مفقود اولنجه حرارت دخي قليل اولوب
ابدانده برودت استيلا ايدر واون بشنجي سبب اعضايه زياده ومحكم شد ايلمكدر

متماديا

متماديا اعضا مشدود اولمقدر زيرا مشدود اولان عضولرده حرارت غريزيه
جريان ايلمكله اول عضوده برودت استيلا ايدر اون التنجيسي هم مفرط اولور
يدنجيسي فرح مفرطدر اون سكزنجيسي فرح مفرطدر ولذة مفرطه در اون
طقوزنجيسي صناعة مبرده در يكرمنجيسي نهوء وفجاجتدر كه عفونتك
ضديدر ومقابلي اولور يعني عفونت شي رطبي سخونت سببيله افساد ايلمكدر
نهوء وفجاجت مخصوصدر شي رطبي برودت سببيله افساد ايدوب انتفاع
اولنمقدن اخراج ايدر وحكيم جالينوسك عادتندندر بالجمله تبريدك
ذكر اولنان اسبابني الترجنسه ارجاع وحصر ايدر اول اجناس بونلردر حركة
مفرطه وسكون مفرط وملاقات ما يبرد وملاقات ما يسخن جدا زيرا جدا
مسخن اولان شي حاره ملاقات حرارت غريزيه يي تحليلي سببيله تبريد ايدر
وبرودتي ماده مبرده در والتنجيسي افراط اوزره غدا انك قلتيدر

الفصل الثالث في المرطبات

ابداني ترطيب ايليان سببلر دخي
چوقدر اول سببلردن برسي سكوندر وايكنجي نومدر واوچنجي
استفراغ واجب اولان بلغم مثللو ماده نك احتباسيدر ودوردنجي
صفراء خلط مجففك استفراغيدر بشنجي كثرة غذا التنجي مرطب اولان
غذالردر يدنجي دواء مرطبدر سكزنجي مرطب اولان اشيايه ملاقاتدر
وطقوزنجي تسخين لطيف ايله مسخن اولان نسنه لره ملاقاتدر زيرا
اول وجهله مسخنه ملاقات اخلاطي تسييل وبدني ترطيب ايدر اوننجي
فرح معتدلدر

الفصل الرابع في المجففات

ابداني قوروتمق وتجفيف ايلين
سببلر دخي چوقدر اولكي حركتدر وايكنجي سهر واويقوسزلقدر واوچنجي
كثرت استفراغدر وكثرت جماع كثرت استفراغه داخلدر ودوردنجي [illegible]

قله غدادر و تشنج غدانك يابس اولمسيدر و الشنج بدنى قورايلن تجفف
دو الودر و بدنجوكات نفسانيه نك تتابع وتواترى يدرو سكر نجز
مجفف اولان اشيايه ملاقات تدر و حميات قابضه سبب اولان حمام دخى
بو قبيلدندر اولور كذلك عضوى جذب غدادن منع و جبلى تيمدن حبيلى
بر د مجمد دخى بو قبيلدندر اولور و كذلك تحليل افراطلرى حبيله حرارة
شديده سبب اولان اشياء حاره يه ملاقات و كثرت استحمام بو
قبيلدندر اولوب ملاقات حبيله بدنى قورايدر الفصل الخامس
فى مفردات الشكل شكلى مفسد اولان اسبابك بعضيسى
خلقت اولاده واقع اولوب اول شكل اول وجودنده فاسد اول
موجود اولور زيرا اول سببك وجودى حبيله قوة مصوره وياخود
اولان قوه مغيره نك فعلنى تتميم و تكميلده قصورى و نقصانى اولور و شكلى قوز
اولان برنوع سبب دخى واردر كه اول سببلر جنينك رحمدن انفصالى
وقتنده اولور و برنوع سبب دخى طفلى قماط يعنى قونداغه و مهده
شد و قتنده و قوجاقلرنده امساكى وقتنده اولور و برنوع سبب دخى خارجده
اسباب باديه اولور سقطه و ضربه مثللو سببلر اولور و برنوع سبب
دخى طفلك عضولر استحكام ايلمدن وكته سرعت و مبادرتى
اولور و برنوع سبب دخى شكلى مفسد مرضلر اولور جذام و سل
و تشنج و استرخاء و تمدد مثللو مرضلر اولور و هزال مفرط دخى مفسد
شكل اولور و اورام و امراض و ضعفك كليسى و قروحك سوء اندمالى
مثللولر بالجمله شكلى افساد ايدر الفصل السادس فى اسباب السد
و ضيق المجارى مجارى ده سددلرك حدوثنى بعض كره مجراده شئ غريبك
وقوعنده

كاهيجه و اولكيفيت غريبه مادهنك كيفيتنده اولور
وقوعنده اولور و اول شئ غريبك بعض كره جنسى غريب اولور حصاة مثللو
و بعض كره مقدارى غريب اولور ثفل كثير كبى زيرا ثفل كثير اولدقده تراكم
ايدوب صيقلاشور و مجرايى ايدوب مجرايى سد ايدر و كاهيجه غرابت
مادهنك غلظتنده اولور و كاهيجه لزوجتنده اولور و ياخود جمودنده
اولور علقه جامده يعنى طوكمش قان كبى و بو ذكر اولنان اقسام مجراده واقع
اولوب مجرايى سد ايدن امر غريبك اقساميدر لكن اول مجراده واقع اولان شئ كاهيجه
مجرادن مكان واحدده ثابت و ملازم اولور و كاهيجه متردد و مضطرب
اولوب مجرالرده كاهيجه برمو قفده و كاهيجه موقع اخرده اولور و كاه
اولور كه سدة منفذك التحامنده حادث اولور و منفذ اولوجهله
ملتحم اولور كه منفذه عارض اولان قرحه مندمل اولوب يوموشلور و تجويف
سد ايدر و ياخود منفذك تجويفنده ثؤلول يعنى سكل كبى لحم زائد نابت
اولوب بتر و تجويفى سد ايدر و ياخود منفذك جوارنده اولان عضوده
ورم اولمغله منفذى ضغط و صقشدير و منفذك برقاتى اخر قاتنه ايدروب
منطبق و متصل اولمغله تجويف زائل اولوب مسدود اولور و ياخود بردك
شدتى حبيله مجرى تخلخلى ذكر اولنان ايكى قاتى بر برينه قبض ايدر
متصل اولور و ياخود قابض اولان نسنه لر تناول و استعمال حبيله
يبوست شديده حادث اولوب طاقلرى متصل اولور و بعض كره سدة
قوه ماسكه نك واردا اولان غذايى صالحه به قوت ايله امساكنده اولور
كذلك سدة عضوى شدت ايله باغلمقدن حادث اولور و شداده سدة بر
چوق اولور زيرا شداده فضول مجاريده محتبس اولور و منفذلر
بيان اولنديغى اوزره برودت قبض و منفذك طاقلرى بر برينه متصل
ايدر

اولوب تجویز ائلر اولور الفصل السابع فی اسباب اتساع المجاری
مجارینک کیکش اولدیغی قوة ماسکه نک ضعفندن اولور یاخود
قوة دافعه نک حرکة قویه سندن اولور حصر نفس ایله خارج مجاری
کیکیشلکن نفس حصر وحبس یا شقه جنسی عسرا ولماز بلکه نفس حبس
ایله قوة دافعه نک حرکة شدیده سنه سبب اولوب اول مجرا یی
کیکش ایلر ومجرانک اتساع وکیکش اولمسنک بر سببی دخی ادویه
تفتیح اولان ادویه در ویاخود حارهٔ رطبه اولان مرخی ادویه لردر
وبو مذکورلرک اضداد ایله مجری تضییق ایدوب طار اولور
وسده جبیله دخی مجری طار اولور الفصل الثامن فی اسباب
الخشونة خشونت عضوه سبب جلا سی شدید اولان نسنه لردر
زیرا اولمثللو اغذیه وادویه نک استعمالی تقطیع ایدوب خشونت
حادث اولور مثلا سرکه مثللو نسنه لر استعمالی ایله خشونة عارض اولور
ویاخود خشونت فضول حامضه دن عارض اولور ویاخود محلل دوالر
اولور زبد البحر دیمکله معروفدر واکبر ویاخود فضول حاره دن حادث
اولور ویاخود سبب قابض ایله حادث اولور زیرا سبب قابضه سبب یبوست
اولمغله یبوست احداث ایدر وسبب قابض عفوصة اولان اشیالردر
واشیاء بارده دخی خشونته سبب اولور زیرا اشیاء بارده تکثیف سببیله
خشونت احداث ایدر وغبار مثللو اجزاء ارضیه عضوا وزره مجتمعه
اولوب اکلمکله دخی خشونت عارض اولور الفصل التاسع
فی اسباب الملاسة ملاستک سببی غرویت اولان نسنه لردر
زیرا اجزاء یشکر نسنه لرده لزجیت ولمغله عضولر املس اولور ویاخود دوز
ایدر

ویوسنی ویا خود محلل لطیف اولان اشیادر زیرا اول اشیاء
ماده یی ترقیق ایدوب آقیدر وعضوک سطحنه نکاثف وخشونتی
ازاله ایدوب تملیس وتسویه ایدر الفصل العاشر فی اسباب
الخلع ومفارقة العضو عن الموضع عضوک زوالی ومد کسببی
ایله اولور اول کسنه که انک عضوی جذب اولنه البته اول عضو
ایدوب مکانندن خلع اولور وزوال عضوک سبب آخری دخی عضوک
موضعندن ازالتمودر اولان اعتماد ایله عضوه اعتماد واستناد
ایدرک واقع اولان حرکة عنیفه در بو حرکت ایاغ سورجن کیمه نک
حرکتیدر وبر سبب دخی بودر که مرخی ومرطب نسنه لر عضوه نفوذ
ایدوب عضوک محللندن ازاله ایدر قنغیده اولان زوال عضوکبی ویاخود
تاکل وتعفنه مؤدی اولور اسباب مفسده لر اعضانک جوهرنده
ویاغلرینک ذاتنه استیلا ایله رباطی افساد ایدرک زوال عضوی
ایجاب ایدر جذام وعرق النسا مرضلرنده بو سبب ایله عضو محللندن
زائل اولور الفصل الحادی عشر فی اسباب سوء المجاورة لمنع
المقارنة بر عضوک مجاورتنده اولان عضو آخر مجاورتی طبیعی
اولان مجاورتنه حیقوب مجاورت غیر طبیعی حادث اولور
ماده نک غلظتی اولور ویاخود قرحه نک اثری اولور ویاخود
تشنج واسترخادن حادث اولور ومفصلده خلطک جفاف
وتحجری ایله اولور ویاخود اولادر اولوب سوء مجاورت ایله وغدد وتولد ایدر
الفصل الثانی عشر فی اسباب سوء المجاورة لمنع المباعدة
ایکی عضو سوء مجاورتی ایکی عضوک واولان مانع بعض کره غلظ ماده بعضا

قرحه‌لك التحاميله اولور و تشنجدن نفخ اولور و ولادندن اولور بو ایکی فصلده ذکر اولنان سوء مجاورت اکثریا اصابعده بولنور

الباب الثالث عشر فی اسباب الحرکات الغیر الطبیعیه

غیر طبیعی حرکتلرك سببی اعضانك ضعیف ایدیجی یبوست اولور بو مثللو سبب رعشه مرضنی احداث ایدر اگر یبوست تشنج اولور ایسه اندن فواق یعنی الجغرق دیدکلری مرض حادث اولور و تشنج یابس و فضول ممتلی دخی حرکه غیر طبیعیه سبب اولور و کذلك بعض فضول و یاخود اسباب سائره حادث اولورکه اول فضول اول سببلر عضوده واصل اولورن قوتلك طریقنی سدّ احداث ایتمکله سدّ ایدرلر و قوتك اولمدیغنده عضوده غیر طبیعی حرکت ظهور ایدر و فضولك برودتی کیفیتنده نفخ عضو متاذی اولوب الحرکه رد تبه ایله حرکت ایدر نافضده اولان رعشه و دترمك فضولك تبریدندن حادث اولور و فضولك لذع ایله نفخ عضو حرکه غیر طبیعیه ایله حرکت ایدر قشعریرتی حادث اولان حرکت بو سببله اولور و اول حرکتنه و اق غریزیه نك ضعفولب قلیل اولمامسی نفخ سبب اولور ذیرا حرکت غریزیه نك فلتی حسبیله فضلیلره برودت عارض اولوب ریاحی تولید ایدر و اول تحلل و تخلص طلب ایتمکله حرکت غیر طبیعی حادث اولور عضوده اختلاج و سکریمه سی بو سبب بو قبیلدن اولور و بیز دخی یرنده ذکر اولنان مادهء موذیه‌لری نخار تدبیره و قلیله اولور بو مثللو مواد تمطی و گرنمك احداث ایدر و یاخود موذی مادهء بخاریدن اقشعرار اولور و اول ماده اعیاء تعب یی احداث ایدر یعنی تعب ~~لدن لولور سستلکه و انکسار~~ موذی اولور و اگر اول قور اولان مادهء موذیه متحرك اولور ایسه ذکر اولنان اعیاء

غوره منجر اولور ظاهر عضوده

ریاح متولده

اولان ماده

و اعراقنه

حادث اولان

تعب اولانلردن

٢٥٣

تعب اولان قسمنده ماعدا اقسام سائره لرینه موذی اولور و اعیانك سببلرنده نفخ حادث اولان ماده نخاریه قور اولور ایسه اول ماده قشعریرت احداث ایدر اول مادهء بخاریه قشعریرتی موجب ماده دن نفخ قور اولوب قوتی درجهء رابعه ده اولور ایسه نافض دیدکلری حالت اقتضا ایدر و اگر مادهء ریحیه عضله ده محتبس اولور ایسه اختلاج اقتضا ایدر الله اعلم

الفصل الرابع عشر فی اسباب زیادة العظم و العدد

~~عظمت ... زیاده ... اولماسی و اعضانك عددی زیاده اولماسی مادهنك کثرتی و قوهء جاذبه‌نك فی نفسها شدتی اولمالیکی سبب ایله جنینك تصویر اولنمسی ... تمکین و قابل تصویر اولنور و کاهی عضونك عددی زائد اولور بعضا بلا مقدار و بعضا ... طبیعی حدلرندن زائد اولور اما قوهء جاذبه ده بر مقدار ... اولوب ... حسبیله ... ایله ماده ایدروب تسخین ایتمك حسبیله قوهء جاذبه‌نك ... اولور ایسه ... قوت ایله ... عظیم و اولور عددی زیاده~~

جثه‌نك عظیم اولدیغی و جنینك عددی زیاده اولوب اکثر اولور و بعض جنینده اصبع زائده مثللو عضو زائد اولدیغی حالده تولد ایدرلر اکثریا مادهنك کثرتیندن و قوهء جاذبه‌نك فی نفسها قوتندن و شدتندن اولور اما قوهء جاذبه‌نك فی نفسها قوتی و شدتی اولمیوب دلك ایله و ضماد زفت مثللو اضمدهء حاره ایله تسخین ایدرات ایتمکله قوهء جاذبه‌یه شدت و ازدیاد قوت حادث اولسه اول قوهء جاذبه ایله جثه عظیم اولور لکن عدد زیاده اولماز

الفصل الخامس عشر فی اسباب النقصان

ایلانده نقصانی اولمق ایکی قسم اولور بر قسم اولدر که نقصان اوزره
تولد ایدر انک سببی ماده‌نک قلتی و قوه جاعله
و مصوره‌نک ضعف و خطاسی اولور اما اصل خلقتده تام اولوب
نقصان صکره‌ده عارض اولور انک سببی و انفصالک سببی داخلیسی
عفونت و تأکل اولور و سببی خارجیسی قطع و ضرب و […]
و برد مثللونک افسادی اولور الفصل السادس عشر فی اسباب
تفرق الاتصال تفرق اتصالک یعنی بدن یا دیلوب متصل اولان
اجزالرینک بربرندن آیرلمالرینک سببلری ایکی درلو اولور برنوعی
داخلی و بر درلوسی خارجی اولور داخلی اولان سبب خلط
اکال و یاخود خلط محرق و یاخود خلط مرطب مرخی و یاخود
خلط میتی صادع اولور و یاخود عضوی تمدید اولان ریح ایله
ممتلی و طولو اولمغله تفرق اتصال عارض اولور و یاخود عضو ریح
غازی ایله یعنی انکله […] ریح ایله و یاخود تمدید ایدن اولان
[…]
تفرق حادث اولور و بعضی کره تمدید اولان خلط حرکت ایدوب بدنده
منتفض اولوب صاحبلو و یاخود نفوذ ایدوب بعض بدنده داخل
اولور و ایچنه کیرر و کتلک قوتی حسیله و تفرق اتصال اولور
خلطی ایله حادث اولور و یاخود تفرق اتصال غاز و ریح ایله اولان
خلط ایله حادث اولور و بو وجهله حرکه شدیده و یاخود قرت

ماده‌نک کثرتی و یاخود حرکتی غیر طبیعی ایله قوه دافعه‌نک و کثیتک شدتی
و یاخود امتلا اوزره تحصیلی و کثرتی و بونلرک مشابهی لر صیاح شدید
و وثبه و اورامک انفجاری کبی سببلرده حادث اولور
اما تفرق اتصالک اسباب خارجیه‌سی تمدید ایدن جسملر مثلا جبلی
جدا ایتمک کبر و آغر یوک کوتورمک کبی و یاخود سیف مثللو سلاحلر قطع
کبر و حجری درشی یعنی عضوه دوکوب ازمسی کبی سببلرده […]
دق اوله‌ی بدن خلالک یعنی تازه او […] بوشوق اولور انک سببی اولوقتنک
بوشوق قوتی شدید ورض ایدوب ازو تفرق اتصال عارض اولور و تفرق
اتصالک سبب خارجیسی […] اول امتلادر و عالر یعنی بدنده
اولان فضلات مثللری صدیع ایدوب یاخود کرو سببی خارجی سهم کبی
محدد نسنه‌لر که عضوه نفوذ ایدوب دلر و یاخود ایکی […] نسنه‌لر که
صوقر و یاخود قودوز کلبلر که […] ایدوب ایصیر الفصل
السابع عشر فی اسباب القرحه قرحه […]
[…] اولور […] قرحه […] اولور که خلقتی و یاخود اوجاع
اولور که تقیح ایدوب […] و یاخود تأکل ایله […]
اولور و بو اوچ قسمک بعضیلرینک اسبابی […] معلوم اولور
و بعضیلرینک ذکری […] اولمغله صاحب قانون قرحه‌نک اوچ قسمنی
بیان ایدوب اسبابلرین ذکر ایلدی الفصل الثامن عشر فی اسباب
الورم ورملر و شیشلرک سببلری بعضیسی ماده ایله و بعضی اجزای
عضوک هیئتی اولور اما جهت ماده ایله اولان ورملر ذکر اولنان
اولان […] وجهله اولان امتلادر که اوزاک فصلده بیانی اولندی

مثلا سفینه‌نک ایپی
اوچ قسمه منقسم
ذکری تقدم ایلدی
سببلر
ماده یکر

اما هیئت عضوده اولان آفت عضوده افعال قوتی وعضو فالاك ضعیف
وفضلاتی قبوله تهیئ واستعداد اولوردر واول تهیئ عضوك طبع جوهرینه
وخلقتنه اولور جلدده تهیئ خلق اولدیغی كبی ویاخود سخافت ورخوات
اولور معاطف تكثده بعض قولاق اردینه وقولتقلر واربیه ده بعض
اوبلقیل اولان لحملرك تهیئی كبی ویاخود اول تهیئ ماده عضوه سالك
اولان مجرا اسروطریق واسع وكیكش اولوب عضوده ممنع اولا جق
طر ضیق وطار اولمغله اولور ویاخود اول تهیئ عضو قابل ماده
اولان وعائك ومجرا انك تختنله اولمغله اولور ویاخود عضو ضعیف
اولوب وارد اولان غذایی هضم ایده مكله حادث اولان تضایق وتراحم
اولور ویاخود عضوده آفت اولمغله هضمی اولان ضعیف اولماسندن
اولور وضربه ایله اولور زیرا ضربه موقعنده دم محتقن ومحتبس
اولور ویاخود حركت ریاضیه سببیله عضوده اولان رطوبت تحلل
ایدوب اتمكله حادث اولا قرجه لرجسبیله ماده یی قبوله عضو تهیئ
اولور ویاخود عضوده حرارت زائده اولمغله ماده یی جذبله قبوله
مستعد ومتهیئ اولور واول حرارت حادثه كاهیجه طبیعی اولور لحم اولان
حرارت كبی وكاهیجه مستفاده اولوب افراط حرارت وحعل ومحا ویاخود
حركت عنیفه حرارتی ویاخود مسخنات استفاده اولنور عضو رض
اتمكله ویاخود ضغط ایتمك ویاخود شد اتمكله حادث اولان كسرلرده
ورم حادث اولور وكمكك كنده سنكرینده دیشلرده متورم
اولوب شیشر زیرا غذا جسبیله نمایی قبول ایدر وكذلك ابتلالی ورطوبتی
قبول ایدر وعفونتی قبول ایدر وبوامرلر قبول ایدر نلامحاله ورم قبول ایدر

اما اول

اما اول كسه لركه رأی ونظرنده رجفه واضطرابی اولور انلرك حكمك تومزد
محیز اولمزلر

الفصل التاسع عشر فی اسباب الوجع علی الاطلاق

بز حیوانه عارض اولان غیر طبیعی احوالك بری وجع اولمغله
وجعك اسبابنده قول كلی ایله بو تكلم ایلیه لیم وبز دیرزكه وجعك
ماهیتی منافی احساسدر وبالجمله اسباب وجع ایكی جنسه منحصردر
اول ایكی جنسك اول جنسی اول سببدركه دفعة مزاج تغیر ایدر
اول سبب سوء مزاج مختلفدر وبو ایكی جنسك ایكنجی جنسی تفرق اتصالی
تفریق ایدن سببدر سوء مزاج مختلف ایله بزم مراد ایدرز اول مزاج غریبدر
اول مزاج جوهر اعضاده متمكن وطبیعی اولان مزاج اوزره
عارض اولوب وطبیعی مضاده اولان مزاج غریب طبیعی مزاجدن
اسخن ویاخود ابرد اولمغله مضاده اوله واول مضاده ومنافی اولانلر
ورودنی قوت حاسه حس ایدوب متألم ومتوجع اوله زیرا الكدن قوه حاسه
منافی اولان مؤثرك منافی اولان اثرینی منافی اولمق اوزره احساسنه
اطلاق اولنور وبر سوء مزاج واردكه اكه سوء مزاج متفق دیرلر
اول سوء مزاج متفق سبب وجع اولمز زیرا حس ایدیجی قوت آتی
حس ایلمز مثلا مزاج طبیعی اوزره مزاج غریب تدریج وارد اولوب
متمكن اولسه ومزاج ثانی مزاج اول طبیعی یی ابطال ایدوب
كندو مزاج طبیعی كبی اولسه مزاج اولی نسبتیله هر نقدر اول
مزاج ثانی منافی ایسه طبیعی كبی اولوب عضوده وبدنده متمكن
اولمغله قوه آنی منافی اولمق اوزره حس ایلمز اگر حس ایلسه ایدی اول
منفعل اولوردی لكن منفعل اولمقدر اول مزاج ثانی طبیعی حكمنده اولوب

عنقلده

مجتمع اولان مواد تراحم وتر المنافع اولور

افراط اوزره

استعمال ایله

مطلقا

ایله

اول مزاج عریب كبی

قوت آنی احساس ایدردی

ومزاج طبیعی اولان امزاجده انفعال اولمغله احساس نفی اولماز ومزاج
ثانی آلمه موجعه سببی اولمز ومتمکن اولان مزاج غریبه احساس
اولنمز یعنی بناء دقی اولان نیجه حمانك حرارتی حماء یومیه
سی اولاندن حمانك حرارتی حسی مقداری حس ایلمز کذلك حماء غبنك حرارتی
محمومك حسی قدر مدقوق حرارت حماسی حس ایلمز مع هذا دقلو
حرارت غبنك حرارتندن اکثردر و اکثر حسی اولنمیوب اقل احساس
اولنور غبنك وجهی حماء دقده حرارت بدننه تعلق ایدر و بدنده
متمکن اولور اول حرارت غریبه مزاج طبیعی کبی اولوب
احساس اولنماز اما حماء غبنك حرارتی اخلاطه تعلق ایدر و اول
اخلاط بر محلده مجتمع اولمغله بدنده اول حرارت مجاورت حسبیله
بواسطة القلب سرایت ایدر و اول مجاورت حسبیله عارض اولان حرارت
بدنك مزاج اصلیسنی ازاله ایلمز حتی اول حرارتك تعلق ایلدیکی خلطلر
بدندن پاك و عاری اولسه مزاج اصلی اوزره بدن باقی قالور
مکر اول حرارة غب بدنه تعلق ایلیه اول زمان [illegible] اخلاط
متعفنه حتی بدن نقی اولسه مزاج اصلی عودت ایلمز انیکیچونکه حرارتك
بدنه تعلقی حسبیله حماء غب حماء دقده انتقال ایلمش اولور
[illegible] ومزاج طبیعی اوزره وارد و عارض اولان امزاج غریب
دفعة وارد اولور ایسه مزاج متفق و متمکن اولمان بلکه مزاج مختلف
اولور [illegible] مزاج متفق اولور که مزاج اول اوزره تدریج ایله عارض اوله
وبونك صحیح اولان کلمه لرده بر نظیری واردر که اول نظیری ایراد

ومزاج غریب اوزره

ایلمك

ایلمك ذکر اولنان مسئله یی فهمه تقریب ایلر اول نظیر بودرکه وقت
شتاده حمامه وارن کمسنه یه هنوز بدنی بارد ایکن فجأة ماء حار
بلکه ماء فاتر دوکلوب صب اولنسه اول کمسنه یه اشمئزاز و انقباض
بدن حادث اولوب متأذی اولور انیکیچونکه برودت بدننده متمکن
و نافذدر و صوییك حرارتی نقدر قلیله ایسه دخی برودت متمکنه اوزره
عارض اولمغله لا محاله ایذا ایدر اما حمامده بر مقدار مکث ایدوب
بدننده اولان کیفیت برودت تدریج ایله حرارته استحاله ایلسه
ذکر اولنان ماء حارك انصبابندن و دوکلمسندن استلذاذ ایلر
وبوندن صکره حمامك زیاده حار اولان محلنه کیروب بر ساعت مقداری
اکلنمکله بدننده کمال حرارت حادث اولدیغندن صکره مقدما حرارت
حسبیله ایذا ایدن صویی بدننه صب ایلسه اول صوییك صبندن قشعریرت
حادث اولور اول صویی صبندن دفعة حادث اولان مزاج بدننده متمکن
اولان مزاجه [illegible] منافی اولمق حسبیله زیرا بدننده اولان
مزاج حرارت شدیده ایدی و ذکر اولنان صویك عارض اولان مزاج حرارة
ناقصه اولمغله بو حرارت شدیده یه اولان مزاج حرارت ناقصه یه
نسبت ایله بارد اولوب قشعریرت احداث ایدر زیرا قشعریرت
حرارت و برودتك اجتماعندن حادث اولور بو مذکورلر معلوم اولدیسه
صکره بیلنمه‌دیرکه کیفیات اربعه‌دن ایکیسنده قوۀ فاعله
واردر اول ایکی کیفیت حرارت و برودتدر و ایکی آخر کیفیتلرده
قوۀ انفعالیه واردر اول کیفیتلر یبوست و رطوبتدر بو ایکی
کیفیتك بدنده و سائر جسمده فعلی اولماز بلکه حرارت و برودتك

حارك

حارده

فعلا جسمك قبولنه سبب اولور جسم رطب مثلا حرارتك فعلا اولان احراقی
قبول ايلمز وايلديكی صورتده كيج قبول ايدر اما جسم يابسك قبولی عكس اوزره
اولور پس بو كيفياتدن مزاجه دخی بدنده مزاج اصليسنه مخالف نه حادث اولورسه
سوء مزاج حادث اولور و پس بدن انسانده طبيعی اولان كيفيات
اربعه دن هر قنقيسی طبيعتدن تجاوز ايليسه اكا سوء مزاج ديرلر
وسوء مزاج مختلف هر نه قدر وجع والملك سببلرندن معدود
ايسه لكن هر سوء مزاج مختلف اولوب وجع ايجاب واحداث ايلمز
انيكچونكه حار وبارد بالذات وجع احداث ايلمز مثلا تفرق اتصال ماده
سنده حادث اولان الملك ووجعك فاعلی وسبب قريبی حرارت
دكلدر بلكه حرارت ايله تفرق اتصال حادث اولور وتفرق اتصالدن
وجع حادث اولور حرارتك وجع احداثی بالذات وبلا واسطه اولمايوب
بلكه تفرق اتصال واسطه سی ايله اولور كذلك يبوست ورطوبت دخی
بالعرض وجعه سبب اولمازلر بلكه بالعرض يبوست تفرق اتصاله سبب
اولوب تفرق اتصال وجعه فاعل اولور بو مذكوره بناء جالينوس
ذاهب اولور كه وجعك بالذات سبب فاعليسی تفرق اتصاله منحصردر
تفرق اتصالدن ماعدا وجعك سببی بو قدر مثلا حرارت بالذات وجع
ايجاب ايلمز وكذلك برودت وجع ايجاب ايلمز بلكه حرارت وبرودتدن
هر بری تفرق اتصاله موجب اولوب تفرق اتصال الم ووجع ايجاب بالذات
ايدر نحو برودتك تفرق اتصالی ايجابنك وجهی بودركه برودتدن
شدت تكاثف حادث اولور وشدت تكاثفدن قبض شديد اولوب
جسمك اجزاسی بولنديغی محلدن محل اجزه منجذب ومنغلب اولور وانجذاب

البنية

البته اجزا كه محل اولندن مفارقت ومباعدت ايجاب ايدر وحرارتك
تفرق اتصالی ايجاب ايلديكی بو قياس اوزره اولور زيرا حرارت يبوست احداث
ايلر ويبوست انجذاب وتفرقی احداث ايدر جالينوس بو كلامنده بعض كتبنده
تمادی ايدوب غايت قصوايه بالغ اولدی حتی وهم ايلديكه بالجمله
موذيات ايذاسی تفرق اتصال حسبيله اولور مثلا مبصرات ترا اسودك
ايذاسی بصری جمع حسبيله اولور زيرا اجزاء بصری تفريقی زيرا جمع
مستلزم اولور فاعل قريب بيننده تفرق اتصال اولوب جمع فاعل بعيد اولور
وابيضك ايذاسی بصری شدت تفريق حسبيله اولور ومز وقابض
مر ومالح وحامض اغذيه لر افراط اوزره تفريق ايتمكله مؤلم
اولور عفوصتلو اولان اغذيه شدت قبض حسبيله مؤلم اولور
وشدت قبضنده تفرق اتصال لازم كلوب بينده فاعل قريب تفرق
اتصال اولور مشمومات دخی بو قياس اوزره در ومسموعات
دخی تفرق اتصال ايله موذی اولور زيرا اصوات قويه صماخه
يعنی قولاغك تقبه سنه حركت قويه ايله مس ايلديكده تفرق
اتصالی ايجاب ايدوب ايلام وايذا ايدر جالينوسك كلامنك
اقتضاسی اوزره تغير مزاج وجعه سبب فاعلی اولمز وسبب
قريب تفرق اتصاله منحصر اولور بو بابده حق بودركه تغير مزاج
بذاته وجع موجب اولور هر نقدير بعض صورده تغير مزاج ايله
تفرق اتصال بولنور ايسه بيله موجب الم بالذات تغير مزاج اولور وبونك
محل تحقيق حكمتده جزء طبيعيده در فن طبده بو قولك تحقيقی هر نقدر
اجنبی ايسه اجمالا اوزره بيان ايدوب بيز ديرزكه وجع اولان

عضوك بعض كره وجع متشابه الاجزا اولور تفرق اتصال ده ایسه
تشابه اولمزدی زیرا تفرق اتصال عضوك جمیع محلنده اولمق متصور
دكلدر بلكه عضوك بعض محلی متفرق اولور و بعض محلی سالم اولور
اكر تفرق اتصال حصرا وجعه سبب اولسه عضوك تفرق قدن
سالم اولان محلنده وجع اولمق اقتضا ایدرلكن وجع عضوك
تفرق اتصالی اولان محلنده بولندیغی سالم اولان محلنده دخی موجود اولوب
متشابه اولدیغی مشاهد و محسوسدر تغیر مزاجك سبب وجع اولدیغنه
وجه ثانی استدلال ایدوب دیرزكه برد دن حادث اولان تفرق
اتصال عضوك متبردك نهایتنده و طرفنده اولور و وجع عضوك
كندوده متكثف و متقبض اولان موقعنده اولور و وجعك
بردك تعلقی ایلدیكی محلده ظهوری دلالت ایدرکه وجعك فاعلی و سببی
بالذات برودت اولور وینه وجه ثالث ایله تغیر مزاجك اسباب
وجعدن اولدیغنه استدلال ایدوب دیرزكه وجعك حدی و ماهیتی
مزاجه منافی اولان مؤثر منافی اولدیغی جهتله و حیثیتدن احساسدر
و موجع و مؤلمك حدی یعنی وجعك سببنك ماهیتی و تعریفی
بودر که موجع اول منافیدر كه بو كلیسیدر كه اول منافی منافی اولدیغی
جهتدن محسوس اوله و تعریفات اصح مذاهبده طرد كلی اولمق
واجب اولدیغی كبی عكسا دخی كلی اولمق واجب اولور مثلا ما نحن فیه ده
~~و تعریف ده كل الموجع هو المحسوس المنافی كل محسوس مناف بغتة فهو موجع دیمك~~
~~واجب اولدیغی كبی عكسنده~~ كل موجع محسوس مناف بغتة
من حیث هو مناف صادق اولمق واجب اولدیغی كبی كذلك عكس نقیضی
کل

كل محسوس مناف بغتة من حیث هو مناف موجع قضیه سی صادق
اولمق واجب اولور و بردن احساس منافی محسوس بغتة من حیث هو مناف
احساس اولمغله بر محسوس منافی فینك افراد ندن اولوب موجع
و فاعل وجع اولدیغی ثابت اولور زیرا كندوده اولكسنه كندوبی
برد اصابت ایدوب اول برد تفرق اتصاله مؤدی اولمسه اول
كمسنه محسوس انجق برد اولور و الحاله برد سبب وجع اولدیغی
عكس كلیه لازم كلور و تفرق اتصال اسباب وجعدن اولدیغی كبی
سوء مزاج مختلف دخی اسباب وجعدن اولور وجع اصلی حرارتی
اثاره و تحریك ایدر و اول متحرك اولان حرارتدن دخی وجع عارض
اولور بناء علیه معالجه اولنور وجع اصلی قلع و دفع اولندیغی
صكره اول حرارتك اثاره ایلدیكی وجع عارض باقی قالور و اول
واجب اولور كه اولوجعه معالجه اولنیه زیرا اول وجعك مقتضاسی
بنفسه تحلل ده و ترك و تعرض اولنیوب حالی اوزره ترك اولنمقدر اما بو
حاله اطلاع اولمیانلر علاجه تصدی ایدرلر و مریض متضرر قیلرلر

الفصل العشرون فی اسباب وجع وجع

اصناف اوجاع
ایچون اصناف كثیره واردر كه هر بر صنفه اسم مخصوص ولوب اول
اسملر بونلردر الحكاك الخشن الناخس الضاغط الممدد المفسخ
المكسر الرخو الثاقب المسلی الخدری الضربانی الثقیل الاعیائی
اللاذع اشبو مذكورلر بالجمله اون بشدر جنسدر هر بر جنس ایچون بر نوع
سببه واردر اما حكاك سببی حریف و یا خود مالح اولان اخلاطدر
وجع خشنك سببی خشونتلی اولان خلطدر و وجع ناخسك سببی اول سببدركه

غشایی اول سبب عرضا تمدید ایدر غشانک اتصالنی تفریق ایتمکسزین تمدید ایدر حسی اولنور
بو وجع ناخس بعضا کره [illegible] حس اتمتاور الاجزا اولور یعنی متوجع
اولان عضوک هر جزئنک وجعی برابر اولور و نخسنده تفاوت اولمز
وکاهیجه [illegible] وجع متفاوت اولور اول عضو متوجعک بعض محلنده
نخس زیاده و محل اخرنده نخس قلیل اولور اجزاده وجع متفاوت
اولور و بو تفاوتک سببی بودر که غشانک بعض بسط اولندیغی محل
صلابتده و لیننده متشابه اولمیوب بعض محلی صلابتلو و محل اخری
لین اولمق ایله اولور مثلا اضلاع صدرک باطننده منفرش اولان
غشا ترقوتدن منتهی اولور بیراو غشانک ملامس و مماس اولدیغی
عظملرک بعضیسی صلابتلو اولور اضلاع کبی و بعضیسی غشی و متشابه اولور وترقوه ایلکی کبی
عظام قص و اضلاعک قصه متصل اولان طرفنده واقع غضروفلر کبی
ذات الجنب عرضنده اولان ورم اول غشاده اولوب ورم الحجاب
ویوم بلغ فوق جانبنه اولور ایسه اول غشادن ترقوته و اضلاعه
مماس اولان جزلرک نخسی زیاده اولور اول عظملرده صلابت اولدیغنه
بنا و اول غشادن قصه و عظم متشابه مماس اولان جزلرک نخسی
اولکی جزلرک نخسندن نقصان اولور اول عظملرک من وجه ملایمتی اولمق
حسبیله و متفاوت اولان وجع ناخسک بر سببی دخی بودر که اول متوجع
اولان عضوک مماسی اولدیغی عضو اخرک حرکتی متفاوت اولور مثلا ذکر
اولنان اضلاعک غشاسی مستبطن یعنی باطننده اولان غشاسی فوق طرفنده
ذکر اولنان عظامه مماس اولدیغی کبی طرف تحتانیده حجاب منصفه ملاقی و مماس
اولور و اول حجاب منصف دخی دائم حرکت انقباضیه و انبساطیه ایله

وکت

حرکت ایدرکن حجابک حرکت مذکوره سی متشابه اولمیوب اجزاسنک
حرکاتی قوت و ضعفده مختلفه اولمغله حرکت قوتیه سی اولان جزء حجابه
غشانک مماس اولان جزئی مختلفک نخسی لاجرم زیاده اولور و وجع ناخسک
تفاوتنک سبب ثالثی بودر که متوجع اولان عضوک جسمیتی
اولمیوب اول عضوک بعض اجزاسنک حسی بالطبع زیاده و
یاخود جزء آخرنک بالطبع و یاخود لعارض حسی نقصان اولور
و حسی زیاده اولان جزلرک لا محاله نخسی محسوسی زیاده اولور و وجع
ممددک یعنی کرکونلکی اولان اغرینک سببی بودر که اول اغریان عضوده
تمدید اولان ریح و یاخود خلط اولوب اول عضوده بولنان سکرلر و عضله لر
تمدید ایدر و کرکنات اول سکرلر و عضله اطراف و جوانبندن چکرلر
و تمدید ایدرلر کبی احساس اولنور و وجع ضاغطک یعنی صیقیجی
و عضوی تضییق ایدیجی وجعک سببی بودر که اول عضوده ماده
مجتمعه اولور و اول عضوک حساس اولان سکر و غشا مثللو اول عصب و غشا
اجزاسنده مکانی آز و قلیل اولمغله حادث ضغطه ی احساس ایدوب
ایدوب وجع ضاغط عارض اولور و یاخود اول متوجع اولان
عضوک تکثیفی اولان ریح اولوب اول عضوی تکثیف و قبض ایدر و
قبضندن وجع ضاغط حادث اولور و وجع مفسخک یعنی عضوک
هیئتنی بوزیجی و فسخ ایدیجی اغرینک سببی بودر که اول عضوک عضله لری
و غشاسنده ماده مجتمعه اولور و تحلل ایدوب [illegible] اولمغله غشایی
تمدید ایدوب کرر و اجزاسنی تفریق ایدوب غشایی و بلکه عضله یی
پاره لر و وجع مفسخ احساس اولنور و وجع مکسرک یعنی عضوک

کمکلر فی بلور و حنکسر اولور کبی احساس اولنه اغریدیک سببی بودر که ماده
و یاخود ریح کمکی ایلی و کمکک اوزرنده اولان غشاء بجتلتک اراسنه (و یاخود برد قبض ایدوب)
تخلل و توسط ایدر و غشایی تمدید ایدوب مکوجی وجع مکسّر احساس
اولنور دیاخود و وجع رخوک یعنی نرم و یموشق وجعک سببی بودر که
عضوده اولان ماده عضله لرنک لحمیتنی تمدید ایدر و وترلرینی تمدید ایتمیو.
اوتارینی تمدید ایلر و وجع الکلا اوتار ده اولمغله نرم و رخو اولور و بو وجعه (وجع)
رخو تسمیه سنک وجهی بودر که بو وجع عضله لرک لحمیتنده اولور و لحم عصبدن
وغشاءدن نرم اولمغله وجع رخو تسمیه اولنور وجع رخو وجع عضو رخو تقریرنده
اولور و وجع ثاقبک سببی یعنی عضوی نقب ایدر دلکر احساس
اولنه وجع و آغریدیک سببی بودر که غلیظ اولان ماده و یاخود
ریح قولون تسمیه اولنه بغرسق حتللو غلیظ اولان عضوک طبقه لری
اراسنه تخلل ایدوب کیروانده محتبس اولور و او ماده و یاخود ریح
تخلل ایدیجه قدر اول عضوی تمزیق ایدوب بیرترو وجع عضوی ثقب
ایله نقب ایدر دیکبی احساس اولنور و وجع مسلّی یعنی عضوه چوالدوز
صوقر کبی احساس اولنه وجعک و اغریدیک سببی بعینه وجع ثاقبک
سببی کبیدر لکن بینهما فرق بودر که وجع ثاقبده عضو غلیظلرک طبقه لری
اراسنده محتبس اولان ماده و یاخود ریح حرکت ایدر متفیدک حرکتی
کبی و وجع مسلّیده حرکت ایتمیوب بر محلده محتبس اولور مسلده
محتبس اولدیغی کبی و وجع خدری نک سببی یعنی عضوک حسنی ازاله
ایلیوب و اویشدیرن وجعک سببی اوج وجه اوزره اولور اولکیسی
عضوک مزاجی برودته شدیدا اولور و ایکنجیسی عضوه جوبان ایدن
سکلر ایدن
روحك

روحک منافذینی منفس و مساما مسدود و اولمقدر و او جنجیسی او عیده نک امتلا سیدر
و وجع ضربانینک یعنی اورلیجو حرکت شدیده و غیر منضبطه اولان
اغرینیک سببی حرارتلو اولان ورم اولور دیرا ورم بارد ذکر لک ضلابلو
و کرک رخو و یموشق او لیسون انلرده وجع حادث اولمز مگر که ورم
بارد و ورم حاره استحاله ایدوب اولرسه اول ورم حار اولدیغنه بنا، وجع عارض
اولور دیرا اول ورم ایجی حار اولنلر دیدر و وجع حادث اولور لکن ورم حاره دن
اول زمان وجع ضربانی حادث اولور که اول عضو متورمک قربنده
اولان عضو حیوانی حسّاس اوله و قربنده ضوارب طمرلر اولوب داغما ضرب
ایلیه او طمرلرک ضربنی عضو حساس احساس ایدوب وجع ضربانی
عارض اولور لکن عضوده ورم اولمیوب سلیم اولسه اول عضو شریانی
وضوارب طمرلرینک حرکه طبیعیه سنی احساس مولم ایله ایلمز و اندن وجع (احساس)
ضربانی حادث اولمز و وجع ثقیلک سببی بودر که ریه و کلیه و طحال کبی
حسّی اولمیان و جلرده عضولرده ورم حادث اولوب اول ورم ثقلی سببیله
اسفله منجذب اولوب متورم اولان عضوک لفافه سی و اولان غشا ایله
و او لفافه نک منشائی اولان عضو متورمک علاقه سی ایله عضوک اسفله
جذب ایدر و علاقه و لفافه دخی هر بری حساس اولمغله انجذابی احساس
ایدوب وجع ثقیل عارض اولور و بعض کره وجع ثقیل عضو حساسده (اولور)
حادث مثلا فم معده کبی عضو حساسده ورم حادث اولوب اول ورم (سوء مزاج حتللو)
مؤدی اولدیغی وجع اول عضوک حسنی ابطال ایتدیکده نک وجعی غیر اولدیغنده (ایتمکله)
صکره ثقل ورم حسبیله عارض اولان غشا و علاقه نک منفصل ایله (محسوس)
اولندیغی تمددنی و انجذابی هر بر سبیی احساس ایدوب وجع ثقیل حادث اولور

ووجع اعیانیک سببی تعب اولور و اوا وجعه وجع اعیاء تعبی
تسمیه اولنور و کاهیجه اول وجعک سببی تمدید ایدن اولان خلط اولور و اول
سببدن حادث اولان وجعه وجع اعیاء تمددی تسمیه اولنور و کاهیجه
اول وجعک سببی ریح اولور و انک اسمی اعیاء نافخ اولور و کاهیجه اول
وجعک سببی لذع اولان خلط اولور انک اسمی اعیاء قروحی اولور و کاهیجه
اول وجع بو مذکورلرک ترکیب اولنور اعیانک مخصوص اولان بابده اول مرکب
اولان وجعی بلکه بیان ایلرز انشاء الله تعالی و مرکب اولان اعیانک بر قسمی
اول اعیادر که گیدر که انک اسمی اعیاء بورقی اولور و اول اعیاء بورقی اعیاء
تمددی ایله اعیاء [illegible] مرکبی اولور و وجع لاذع اول [illegible] اول
خلطدن حادث اولور که انک کیفیتی حاده سی اوله الفصل الحادی والعشرون
فی اسباب سکون الوجع وجعک سکوننک سببی اوچ نوع اوزره
اولور نوع اول اول وجعی ایجاب ایدن سببی قطع و ازاله ایدر یعنی سببک
زوالندن وجع دخی زائل اولور نیتکه بعض طورق اوتی ایله کتان تخمی کبی
بونلرک بری ایله وجعک موقوضی اولنه و وجعک سببی انکله استفراغ
اولنوب المی زائل و وجع ساکن اولور و نوع ثانی اول سببدرکه اول سبب
منوم اولور و قوه حاسه یی ظاهردن غوره و اعصابک عمقنه کتوره
عضو اول وجعی حساب ایلمیه مسکرات استعمالی کبی و نوع ثالث عضوی
صووق و اویوشدیران نسنه لردر که الم حسی ازاله ایدر و بالجمله
مخدرات بو وجهله وجعی تسکین ایدر لکن حقیقة وجع تسکین ایلیان
نوع اولدر ایکی نوع اخیرده تسکین حقیقی اولمز بلکه حسی ابطال ایدر و مرض
ازاله ایلمز الفصل الثانی والعشرون فیما یوجبه الوجع وجع قوتی

حل ایدر

حل ایدوب ضعیف ایلر و اعضاده افعال مخصوصه سنی اشلمکدن منع
ایدر حتی اعضاء تنفسی تنفسدن منع ایدر یا خود وجع [illegible]
کلیا منع ایلمز ایسه [illegible]
تنفسه خلل ویروب تنفسی مشوش ایدر یا خود تنفسی نفس
منقطع و یا خود متواتر ایدر و بالجمله تنفسی مجرای غیر طبیعی اوزره
قیلور و وجع بدنی اولا تسخین ایدر و صوکنده تبرید ایدر روح
و حیاتی هدم ایدوب جمعیتلرینی تفریق ایلمک حسیله الفصل
الثالث والعشرون فی اسباب اللذة لذتک اسبابی [illegible]
ایکی جنسه منحصردر جنس اول [illegible] سببدرکه مزاج طبیعیی
مزاج غیر طبیعی یه دفعة تغییر ایدر و اول دفعی تغییر لذتی احساس
ایدر قوه حاسه حس ایدر و جنس ثانی [illegible] مزاج
طبیعی یه [illegible] تدریج ایله وارد اولور و بو جنس
هر نه قدر اسباب لذتدن ایسه [illegible] تدریج ایله وارد اولمغله
انک ایجاب ایلدیکی لذتی قوه حاسه احساس ایلمز بونک نظیری اون طقوزنجی
فصلده سوء مزاج مختلف و سوء مزاج متفق بیاننده بالا مر تبیین علیه
تبیین و توضیح اولندی لذتک ماهیتی ملایم احساسدر و هر احساسه
بر قوه حاسه لازمدر و اول حاسه نک ملایم احساسی اول قوه نک
انفعالندن حادث اولور و انفعال اول امر ملایمک دفعة ورودی ایله
اولور و اول انفعال امر ملایمدن حادث اولور ایسه اکا لذت اطلاق اولنور
و اکر امر منافیدن اولور ایسه اکا الم اطلاق اولنور پس الم و لذت قوه
حاسه نک انفعالی حسیله اولور الفصل الرابع والعشرون فی

كيفية ايلام الحركة حركت اوچ وجهله المه و وجعه سبب اولور
يه حركت عضوى تمديد ايتمكله وجع احداث ايدر ياخود عضوى
رض ايتمكله و ازيلشوب ايتمكله ~~تمديد~~ ايجاع و ايلام و ياخود
عضوك هيئتنى فسخ ايدوب بوزمغله ايلام ايدر الفصل الخامس
والعشرون في كيفية الاخلاط الرديه اخلاط رديه دخى
اوچ وجهله ايلام ايدر بيله لذع ايدوب كيفيتى ايله ايلام ايدر ياخود
تمديد ايدوب كثرتى وكميتى ايله ايلام ايدر و ياخود كيفيت و كميتى مجموعى ايله
ايجاع و ايلام ايدر الفصل السادس والعشرون في كيفية ايلام
الرياح رياح فقط تمديد حسبيله ايلام ايدر و رياح ممدده كاهيجه
اعضانك تجويفنده و بطوننده اولور معده ده اولان نفخه كبى ياخود
اعضانك طبقه لرنده و ليفلرنده اولور قولنج ريحده اولديغى كبى ياخود
عضلاتك طبقه لرنده و اغشيه لرنده و عظامك فوقنده اولور
و ياخود عضلك اطرافنده لحم ايله جلد آراسنده اولور و ياخود عضوك
مستبطن اولور يعنى عضوك باطننده پايدار اولور و بسطى اولنور صدرك
عضلنده مستبطن اولديغى كبى و رياحك سرعت انفشاشى و بطء تحللى
ماده نك كثرتنه و قلتنه و مكمن نك زياده اولمامسى ماده نك كثرتنه
اولور كذلك ماده نك رقتنه و عضوك تخلخل و غير مستحصف اولمامسنه
انفشاشى سريع اولور و ماده نك غلظتنه و عضوك مستحصف
و مكمنك غير متخلخل اولماسنده مكثى طويل اولور الفصل السابع
والعشرون في اسباب ما يحتبس و يستفرغ احتباس
و استفراغ بابنده برنجى مقاليمزده تأمل ايديلره احتباس و استفراغك

اسبابنه

رض ميل

ايلام

اسبابنه وقوف سهل اولور الفصل الثامن والعشرون في اسباب
التخمة والامتلاء تخمه و امتلانك اسبابى ايكى صنف اولور
اولكيسى خارجى اولان اسباب باديه در مرطب قوى و شديد
اولان نسنه لر خارجدن استعمال ايله اول مرطب استعمال اولندقده
بدنى ماكول و مشروبك ترطيبنه مستغنى اولور نجين مرطبات
خارجيه ايله ماكول و مشروب برشى تحصيل جمع اولسه بدنده ماده
كثيره اولور اول ماده كثيره ده طبيعتك تصرفى فاسد اولور خارجده
اولان مرطب قوى و شديد حمام مثللو خصوصا كه بعد الطعام حمام
اولنه و اسباب خارجيه دن برى دخى مواد تحلله مانع اولان نسنه لردر
دعه و سكون كبى و رياضت و استفراغى ترك كبى و سبب خارجينك برى
دخى ماكول و مشروبله ترفه و توسعدر و بر سبب دخى سوء تدبيردر
و تخمه و امتلانك اسبابنك صنف ثانيسى داخلدر اولان سببلردر
اول سبب داخلى قوه هاضمه نك ضعفيدر ~~[illegible]~~ اولور ماكول
هضم اولنمغله تخمه و امتلا حادث اولور و سبب داخلينك برى دخى قوه
دافعه نك و قوه ماسكه نك ~~ضعفى اولور~~ قوتى اولور بو ايكى
صورتله اخلاط حصر اولور مندفعه اولمزلر و تخمه يه مؤدى اولورلر
و سبب داخلينك برى دخى مجاريلرك ضيق اولماسيدر الفصل التاسع
والعشرون في اسباب ضعف الاعضاء ضعف اعضانك اسبابى
محللى اعتبار ايله اوچ نوع اوزره اولور زيرا سبب ضعف يا عضوك
جوهرينه وارد اولور و ياخود عضوده متصرف اولان قوتك حاملى
اولان روحه وارد اولور و ياخود قوتك كندينه و نفسنه وارد اولور

مجتمعه

او لاكثر درترتيب اطعمه ده هضم سريع اولانى بطيء الهضم اوزرينه تقديم ايتمك مثللو

ضعفى

اما عضونك جرمنه وارد اولان نوع اول مستحكم اولان سوء مزاج اولور
خصوصا كه اول سوء مزاج بارد اوله و بعض كره اعضانك
سوء حار سوء مزاج بارد عضونى تخدير حسبيله اضعاف ايلديكى مقدار
اضعاف ايلر وحدت مزاجى سوء مزاج افساد ايتمك حسبيله
حامده حدت كثيره مكث ايلينلره عارض اولان سوء مزاج حاركبى و بلكه غشى
عارض اولنلره وارد اولان سوء مزاج كبى وسوء مزاج يابس قواى تكثيف
حسبيله نفوذدن منع ايلر و سوء مزاج يابس رطب ارخا و مسالكه رو ح سد حسبيله
روحى نفوذدن منع ايدر و ياخود عضونك جرمينه وارد اولان سبب امراض
تركيبيه دن بر مرض اولور لكن امراض تركيبيه بعض مرض وارد كه اول
مرضك بدنه عروضيله انسان متاذى و متألم اولمز و اول مرض ظاهر و
محسوس اولمز اول مرض عضوده اولان سكرلرك نسج واوركوسنه تهلهل
ايدوب سيكرك اولماسيدر و اوسكرده اولان ليفلر ايراسنده فرجه
عارض اولماسيدر و بو تهلهل ايله عضو ضعيف اولديغى اينكيچون زيركه
بالجمله افعال طبيعيه و افعال ارادية ليفلر ايله تمام اولور و ليفلرك
نسج طبيعى اوزره منتسج اولماسى ايله اولور حتى هضم دخى ليف ايله ولليفلر
تأليفنك جودتى ايله اولور زيراهضم قوه ماسكه نك غذايى امساكى
جيد ايله و هيئته جيدى ايله امساكه محتاج و مفتقر اولور و قوه ماسكه نك
وجه محرر اوزره امساكى ليف عرضى مور ب ايله اولور حتى ليف مور ب
تهلهل ايليسه لامحاله هضمه خلل كلوب غذا غير منهضم اولمغله عضو و بدن
ضعيف اولور ضعف عضونك اسبابى انواعندن نوع ثانى بعض ارواحه
وارد اولان سببلردر كه سوء مزاج اولور ياخود ارواحه مخصوص اولان

استفراغ

استفراغ ايله اولاندر و تحلل اولور و ياخود اخلاط و فضولك استفراغيله
تبعا ارواح دخى استفراغ و تحلل اولور ~~و عضوك ضعفنك سببلرندن~~
~~نوع ثالث بعض قوته وارد اولاندر~~ افعالك كثرتى و تكررى اولور زيرا بنفسها
افعالك كثرتى و تكررى قوتى وهن و بر رهه قدر كثرت افعالك
بعضيلرنده ارواحك استفراغ و تحلل اولوب اول تحلل حسبيله
عضوه وهن و ضعف زائل عارض اولور انسه ضعف اعضانك
اسبابنى وجه آخر اوزره تحرير و تفحص ايدوب اسباب بعيده يى
و ذكر اولنان اوچ نوع اسباب قلاصقه نك سببلرندن تولد
ايدر انسيدك بالجمله سوء مزاجك اسبابنى ضعف اعضايه سبب
بعيد نولورسك ذكر اولنان اسباب بعيده دن اولور بوانلرك و تحلل و ماكول
و مشروبك فساددر و كذلك رائحه كريهه و هواء آسن كبى اولان نسنه لر
ارواحه قرع و تعلق ايدوب ايرواحى مقرع اولان نسنه لر
و هواده قوا سميه اشتباه بالجمله بو مثللو نسنه لر ضعف
بدنك اسباب بعيده سندن اولور ضعف بدنك جمله استفراغيه
متعلق سببلرندن اولور نزف بعض طمرلرك اغزلرندن دملرك بطريق
الرشح چيقماسى و اسهال و خصوصا اخلاط رقيقه نك اسهالى
و استسقاده ماء اجى ايله استسقى اولان عضوى بزله شق ايدوب
دفعه ماء ثيه كثيره نك ارسالى و اسالسى و دبيله كبيره يى بط
ايدوب دفعه ده كثيره سن اخراج ايلمك و ياخود بلا ايطا اولدبيله
بنفسها منفجره اولوب مده كثيره نك خروجى و جوف دركمك و رياضه
مفرطه بالجمله بو اشيانك ضعف بدنك اسبابندندر و جمله اسبابدن اولور

ضعف بدنيه

وضعف عضوك اسبابنك نوع ثالث بعض قوته وارد اولان نوعى

عارض اولوب

حار

غذايى

ارواحك

ترتيبه

نكته

وجعك انواع واصنافی ذیرا بالذات وجع روحی تحلیل ایدر و تحلیل ارواح
ایله ضعف بدن حادث اولور هر نه قدر وجعه تغیر مزاج لازم و تغیر
مزاج ایله عارض اولان ضعفه وجع سبب بعید اولورسه دخی وجعك
ضعف بدنه بر وجهله سبب بعید اولدیغی وجه آخرده سبب قریب
اولدیغنه منافی اولمز و بالجمله وجع نفس ضعف بدنك اسبابندن ایسه
لکن بعض وجعك تأثیری ضعف موجب اولمقده اکثر و ازیدا اولور فم معده نك
وجع زیاده ضعفی ایجاب ایدر کرك ایسه اول وجع وجع معده اولسون
وکرك ایسه وجع لاذع اولسون کذلك بواسیر و قلبه قریب اولان
عضولرك وجعلری دخی ضعف بدنه زیاده مؤثر اولور اما حمیات
تحلیل روح و بدن ایله استفراغ ایله ضعف بدنه مؤدی اولور و تبدل
مزاج وسعت مسام ضعف تحلیلی نك حدوثنه جعلی اولور رجوع
هی بو قبیلدن اولوب ضعف بدنه معین اولور و بعض بالجمله بدنك
ضعفی بدنك عضو واحدك ضعفنه تابع اولوب عضو واحدك
ضعفی ایله بدنك کلیسی ضعیف اولور مثلا فم معده یه اصابت ایدن
اذی حسبیله قوت تحلل ایدوب ضعفی الی تبعیت و ترتب ایدر
وقلب و دماغ ادنی موذیدن انفعال شدید ایله اولان کیسنه نك
اخلاقی ~~...~~ اولور و ادنی شیئدن منضجر اولور و امراض دخی
لذت مقاساتی دخی سبب ضعف اولور و بعض ~~...~~ الاعضا بحسب
الخلقت آخر بر عضوه نسبت ایله قوی اولور و بعض عضو دخی
غیر اعضا اری کلیسندن ضعیف اولور بالجمله اعضادن ضعیف
اولان ریه و دماغ کبی واکر دماغ رفعت مکانه مخصوص اولمیوب کلی

بالجمله

کلوب — اشد — حسبیله — جمیعا بدنك — منفعل — بزنك — و مقاسه — کلیسندن نسبه

بالجمله اعضانك فوقنده اولمسی ضعیف اولوب قوه ~~دافعه~~ قابلیتی
اکثر اولدیغنه بناء توجه ایلیان موادی جمیعا قبول ایدوب طاقتی
خارج موادی تحمل ایدردی و انده قوای نفسانیه دن نیر قوت بولنمزدی
صاحب قانون دیکه بو تقریرلردن صکره فافهم هذه الاشاره
دیبو قطع کلام ایلیوب فهم ایله امر ~~...~~ وجهی بو در که مفسرین کرامك
وفی الارض آیات للموقنین وفی انفسکم افلا تبصرون آیت کریمه سنده تحریرلری
اوزره عالمده بر شنه موجود دکلدر الا انك بر نظیری انسانده بولنوب
قادر مطلق حضرتلرینك توحد ذاتیه و تفرد صفاتیه سینه ~~...~~ برهان
باهر ~~...~~ اولور بس عاقله واجب و محتم و لهم والزم اولور که اولا کندی
وجودنده منصوب اولان هیئات نافعه و مناظر بهیه و ترکیبات عجیبه
و تمکن افعال غریبه و استنباط صنایع مختلفه و استجماع کمالات
متنوعه تفکر و تدبر ایلیه و خصوصا امر دماغی مفصلا ذکر اولنان احوالنه
وقوف و اطلاع تحصیل ایدوب اندن افاقی اولان ادله وحدانیته
انتقال ایدوب بالجمله ملوناتك اوکلی مختر قار اولان عنصرا اولوب
~~اندن ترفیع ... ذی خواص ... بینهما~~
~~...~~ ناطق و صامتدن ابداع اولنان انواع مصنوعاتدن ~~...~~
نوع بشر انواع سائره نك اکثرینه قیاس ایله ضعیف ناتوان ایکن
مظهر احسان اولوب و ترفیع و مرتفع الشان اولوب
بالجمله انواع سائره قوتیده انلره مسخر و انلر یدکده اولوا البصار
سائرلرین مطیع و فرمان بر ~~...~~ کتاب اولله
فن ثانینك تعلیم ثانیسی منتهی اولدی التعلیم الثالث عشر

بالجمله انسان جمع و خواهدنی مستکمل — وجه قاطعه — ادله موضوعه — واصلی مثلا — الجینه

فصل در جملتان الفصل الاول کلام کلی فی الاعراض والدلائل

افراد انساننده موجود اولان اوج حالتدر یعنی صحت و مرض
و بینهما ده متوسط اولان حالتدر اول حالتک ادله و علاماتی اوج
اوج وجه اوزره اولورلر بری امر حاضره دلالت ایدر و یاخود
گچمش زمانده وجوده کلمش برامره دلالت ایدر و یاخود
کلجک زمانده وجوده کلجک برامره دلالت ایدر جالینوس
دیرکه زمان حاضرده اولان حالته دلالت ایدن دلیل ایله مریض
و حاضر انتفاع ایدر یعنی حاضرک ادله سی اکثریا واضح اولمغله مریض
اولانکسنه امر حاضری بنفسه فهم ایدوب تدبیرینی بنفسه
رؤیت ایدر مثلا ملمسنده حرارتک لهیب حماتک تسکینی ایدن
مبردات استعمال ایتمکله حرارتک دفع ایدوب انتفاع ایدر و بومثللو
بعض خصوصده طبیبه محتاج اولمز و ینه جالینوس دیرکه
ماضیده یعنی گچمشده واقع امره دلالت ایدن دلیل ایله انجق
طبیب انتفاع ایدر زمان واقع اولمش حالا فائت اولان امره اطلاع
مریضه برفائده حاصل اولمز و طبیبک انتفاعنک وجهی بودرکه
اول دلیل ایله واقف اولدیغی امر ماضیدن خبر ویردیکده طبیبک
حذاقتی و فن طبده مهارتی حمله یه ظاهر اولوب نفعه و معتمد
علیه اولدیغی مسلم الکل اولور و مشهور اولمغله کلامی ایله
عمل اولنور ~~[illegible]~~ وینه جالینوس دیرکه
امر مستقبله دلالت ایدن دلیل ایله طبیب و مریض بالجمله
انتفاع ایدرلر اما طبیبک انتفاعی اولدر معرفتی ایله ثقه اولدیغی

ظاهر

ظاهر اولوب حین شهرتنده قولی معقول و معتمد اولور اما مریضک
انتفاعی بودرکه کلجکده حادث و واقع اولجق امر متعین اولدقده اول امری
مثلا آلتک نفسنده اختلاج و حرکت غیر طبیعیسندن استدلال
ایدوب ماده قیء ایله مندفعه اولاجغی بیلمسندن مریض اولان
کمسنه مسهلات استعمالیندن احتراز ایدوب فیئه معین
اولاجق نسنه استعمال ایتمکله مریضنه ماده استفراغ آسان
و قولای اولور کذلک مریض بدننده نداوت مشاهده ایدوب
و نبض موجی و شاهق اولدیغندن ماده نک عرق ایله مستقبلده
و کلجک زمانده استفراغنی فهم ایلسه عرقه معین اولورسنه
استعمال ایدوب مسهل و مقیئ ادویه استعمالندن احتراز ایلمک
ایله استفراغ ماده سهولت اوزره اولور زیرا ماده هر قنقی طریقه
میل ایلر ایسه اول طریقدن استفراغنه معین اولان ادویه استعمال
اولنسه لامحاله استفراغ آسان اولور ماده توجه ایلدیکی طرفندن
طبیعی ادویه ایله صرف ایدوب توجهنک خلافی طرفندن استفراغ
ایلمک غایت ایله صعب و مشکل اولور و صحتک علامتلری اوج قسمه
منقسم اولور قسم اول اول علامتدرکه مزاجک اعتدالنه دلالت ایدر
و اول علامتلری ان شاء الله تعالی کلجک زماننده موضعنده بیز ذکر ایلرز و
قسم ثانی اول علامتلردرکه ترکیبک استواسنه دلالت ایدر
بو قسم ثانی دخی اوج قسمه منقسم اولور اولکیسی استوایه دلالت ایدن
علامتلر جوهرا اولور یعنی اعضانک خلقتی و وضعی و مقداری و عددی
کماینبغی سالم اولوب اعضا اوصاف مذکوره ده متعلق آفت اولمامغه دلالت ایدر

اولا ایکی

ثانیا

و بونلر متعلقه اولان حقالاتی مفصلا بیان ایلرك وقسم ثانینك اوج
قسمندن اوجنجی ایکی قسمی اول علامتلردر که اعضانك استواء عرضیسنه
دلالت ایدر اول علامتلر حسن وجمال متلونیسنه لردر واوجنجی قسمی تمامیسنه در
یعنی افعالك تمام وکمال اوزره مستمر ودائم اولماسیدر که هر عضوکه
آنك فعلی تام وکامل اولور لاجاله اول عضونك صحتنه دلالت ایدر وافعالك
اعضاء سائرنك صحتنه دلالت ایلدیکی کبی اعضاء رئیسه نك صحتنه
هر دلالت ایدر اما دماغك صحتنه دلالت ایدن افعال ارادیه وافعال حس
وافعال توهمك تمامیدر واما قلبك صحتنه دلالت ایدن نبض ونفسه
متعلق اولان افعالك تمامیدر وکبدك صحتنه دلالت ایلیان افعال
براز وبولدر زیرا کبدك ضعفی سببیله براز وبول تازه اولان لحمك
غسالهسنه وبیقنتسنه متشابه اولور لکن بول وبراز کندی لوننده
وقوامنده اولورسه بلاریب کبدك صحتنه وقوتنه دلالت ایدر وامراضه
دلالت ایدن اعراض کاهیجه امراضك نفسنه دلالت ایدر نبضك سرعتی
وبطؤی اختلافی کبی زیرا نبضك سرعت وبطؤده اختلافی حمانك وجودینه
دلالت ایدر سببی ذکر که اختلاف نبض هرنه قدر امراض اخراده موجود
ایسه ده موجب مخصوص اوزره اختلاف حمایه مخصوصدر زیرا حما حال
بویده اولور ایسه نبضك حرکة انبساطیه سی حرکة انقباضیه سی خلاف
سرعت اوزره اولور وحما عفنیه اولور ایسه حرکت انقباضیه اسرع
اولور بو وجهیله اختلاف یعنی حرکة انقباضیه ایله حرکت انبساطیه
ارالرنده سرعت وبطؤ ایله اختلافی وقوع علامة تامه اولور حمانك
دلالت ایدر سائر امراضده موجود اولان اختلاف بو وجه اوزره کلدر

بلکه

بلکه سائر امراضده اختلافی نبضنك واحدنك بعض اجزاسی اجزاء اخرندن
سریع وبا خود جنس واحدن اولان نبضنك بریسی سریع وبری بطیء
اولمغله اولور یعنی حرکت انبساطیه بر دفعه دکسریعه ودفعه اخراده
بطیئه بطیئه اولمغله اولور وکاهیجه اعراض مرضنك موضعینه دلالت
ایدر ذات الجنب صدرده یعنی کوکسنك اطرافنده وجع اولان کسنه نك
نبضی منشاری اولدیغی دلالت ایدر کبی اول کسنه نك صدرنده اولان
ورم غشاده وحجابده اولور وکذلك اول نبض ورم صاحبنك جوهری
اولان نبض دلالت ایدر که ورم جرم ریه ده اولور وکاهیجه اعراض مرضك
سببنه دلالت ایدر امتلانك علاماتی کبی زیرا امتلانك انواعی واردر
وهر نوعندن بر نوع مرض حادث اولوب اول نوع امتلا اول نوع مرضك
سببی اولور وهر نوع امتلانك بر نوع علامتی واردر اول نوع علامت
اول نوع امتلایه دلالت ایدر علامتنك بو مقامده اولان کلامنك تفصیلی
بو در کم اعراضك بو تقسیمی ذکر اولنان اوج قسمدن ماعدا اقسام سائره سی
واردر زیرا اعراض کاهیجه امراضك زماننه ونوائبنه ونظامنه وترتیبنه
دلالت ایدر لکن شیخ رئیس بو مذکورلری ذکر ایلدیکی اوج قسمه ارجاع
ایدوب اعراضك کلاتنی اوج قسمه حصر ایلدی ومجملا وارجاعك وجهنی
تفصیلا ذکر شروح سائره ده مذکوردر عن ایلدی واعراضك بعضیسی
مرضه تابع اولوب مرض ایله معا حادث اولور ومرض معا منقطع اولور
ذات الجنبه عارض اولان حمای حاده ووجع ناخس وضیق نفس وسعال
ونبض منشاری کبی واعراضك بعضی جزئیکه وقتی اولمز اول وقت معینی
اولمیان عرض کاهیجه مرضه تابع اولور وکاهیجه اولمز حمایه فیای کبی

ایله

و بعض اعراض ده مرضك ابتداسنده اولمز بلكه اخرنده زمان انتهاده
اولور بحرانك علامتلري بو قبيلدندر اولور و ماده نك نضج علامتلري و علامات
عطب و هلاك زمان ابتداده اولماز بلكه اخرنده و وقت انتهاده اولور
و اكثريا عطب و هلاك علامتلري امراض حاده ده حادث اولور

العلامات

علامانك بعضيسي ظاهر اعضاده اولوب محسوسات خاصه دن مأخوذ
اولور لونك احوالي كبي زيرا لونك بعضيسي نفسنده ذاتي صنفه دلالت ايدر
مثلا ورمك لوني بياض اولوب بلغم اولديغنه و اصفر اولوب صفرا و احمر اولديغنه دم
اولوب دموى اولديغنه و كمد اولديغي سودا اولديغنه دلالت ايدر و بعض كره
لون نسنه ده ضعف جبليه دلالت ايدر مثلا جلدده اكر مرض اولان جبولك
جلدنك موضع بعرز ياده بياض اولور ايسه اول مرض اولديغنه دليل و اول الحك
بياض شديد اولمز ايسه بهق اولديغنه دليل اولور و اما ملموساتدن اولان علامات
لمسك احوالي كبي زيرا ملمسك صلابتي و لينى و حرارت و برودتي و خشونتي و ملاستي
هر برسي علامتلردر زيرا ورمك صلابتي دلالت و ورمك سودا اولديغنه دلالت
ايدر و لينى بلغم اولديغنه دلالت ايدر و حرارتي سوء طبيعتي صفرا او يا خود دموي
اولديغنه و برودتي بلغم و يا خود سودا اولديغنه دلالت ايدر و علامة حركه
اما مشموماتدن اولان علامت رايحه در ظاهر بدنده اولان قرحه لرك نتن و رايحه
كريهه سي عفونتنه دلالت ايدر و صنانك يعني قولتقده ظهور ايدن رايحه كريهه نك
شدتي جلدده اولان رطوبات فضليه نك عفونتنه دلالت ايدر اما مذوقاتدن
اولان علامت طعومك دلالتيدر مثلا قرحه سيلان ايدن ماده نك حرارتي
ماده نك صفرا اولديغنه و ملوحتي ماده بلغم مالح اولديغنه دلالت ايدر انتهى كلامه
و حواس ظاهره ايله مدركه اولان علامات اولوب امراض باطنه يه دلالت ايدن
عروقك

علامتنك

حبيله

ظاهرندن

علاماتدن نبضك احوالنه مدرك اولان علامت خامس اولدر كه [illegible] كوزنلك
حمرتي تشنجده بر سام مرضنك حدوثنه دلالت ايدر و وجنه لرك زياده
حمرتي رئه ده قرحه اولديغنه دلالت ايدر و لسانك سوادي حمانك محرقه
اولديغنه دلالت ايدر و لونده صفرتي كبدك ضعيفي اولديغنه دلالت
ايدر و شم ايله مدرك اولان علامت فمدن اولان رايحه كريهه در و بخرله
معده ده مواد عفنه يه دلالت ايدر و تنفسك رايحه سنك نتن و كريهه
قوقوسي رئه ده مواد عفنه اولديغنه دلالت ايدر و آتش اوزره القا
اولنان نفثك نتن و رايحه كريهه سي رئه ده قرحه اولديغنه دلالت ايدر
و برازك شدت نتن و كوتي قوقوسي كبده اولان ذوسنطاريايه
دلالت ايدر و ذوق ايله مدرك اولان علامت مراره فمك مواده
صفرا اولديغنه دلالت ايدر و سمع ايله مدرك اولان علامت صوتك
بحه لكي قصبه رئه ده رطوبت اولديغنه دلالت ايدر و نفخ و قراقر بطنيه
هاضمه نك ضعيفنه دلالت ايدر و مفاصلك حركت وقتنده قعقعه سي نك
و صوتينك مفاصلك لزجه و يا بسقاندن اولان بلغم موادك اجتماعنه
دلالت ايدر و دوى و طنيني يعني قولق كوريلديسي [illegible] دماغ ابخره
تولدينه و رياحه دلالت ايدر و لمس ايله مدرك اولان علامت جلدك
و درينك افراط اوزره ملايم و يموشاق اولديغي كبدك ضعف جبليه سنه
كثرتنه دلالت ايدر بو ذكر اولنان علامت بر حاسه ايله ادراك
اولنان علامات ايدي اما بر حاسه يه مخصوص اولميوب متعدد حاسه
ايله ادراك اولنان علامتلر خلقت و [illegible] وضع و [illegible] و اعضانك
حركات و سكناتي تغييريدر بو علامتلر حاسه بصر و حاسه لمس ايله احساس اولنور
زيرا

يعني صدغك

وبو محسوس اشترکه امراض خلقت و امراض وضعیه دلالت ایدر
و بعض کره اعضانك حرکاتی احوال باطنه یه دلالت ایدر مثلا شفه نك
حرکتی اختلاجیسی قیء مستقبله دلالت ایلدیکی کبی و کذلك اعضانك مقادیرندن
و اعدادنه ماخوذ اولان علامتلر اعضانك مقداریرو عددی زیاده و یاخود نقصانی
اولدیغنه دلالت ایدر و بعض کره مقدارك نقصانی اعضاء باطنه نك
احوالنه دلالت ایدر مثلا اصابعك قصیره اولماسی کبدك صغرینه دلالت
ایدر حبیله و براز کونی حبیلهم نه کونه احوالنه دلالت ایدر سه اول احوال
بصر ایله محسوس اولان علامتلر اولور کرك ابیض اولون اسود و کرك
اصفر و کرك ابیض اولسون و قراقرك نفخه و سوء هضمه دلالتی سمع ایله
محسوس اولان علامتلردن اولور و رایحه نك و طعوملرك دلالتی بو منوال
کبی عضو حاسه واحده ایله احساس اولنور محسوس مشترکدن اولمز
بونلرك خشالرزقیبا و آنفا بیان اولنمشدر اعاده یه حاجت یوقدر
و اطفارك تحزینلری بعضی ... دلالتی هر نه قدر محسوسات
مشترکه دن ایسه بصر ایله حس اولنمغله بصری عد اولنور و محسوسات
مشترکه دن اولان علامات ظاهره ... بعضیلری امر باطنه دلالت ایدر ذات الجنب
تجربه قرحه ریه یه دلالتی مثللو ... و ریه ده اولان ورم ...
و ... دلالت ایدر حمره وجنه هر علامات محسوسه دن اولور

حرکات و سکونات

ایله اولان استدلالك بسط و تفصیلی ... بیزه اهم و الزم
اولان نسنه لردندر جنس سکونه ماخوذ اولان اعراض و احوال سکته
و صرع و غشی و فالج مثللو نسنه لردر صاحب قانونك صرعی سکونانندن ایراد
ایلدیکی خلاف واقع اولمغله شراح جوابنده تکلف ایدروب بعضیلری سکوندن مراد

حرکة ارادیه نك سکونیدر ... دیدیلر و ابن جمیع سکونی اطلاق اوزره
ترك ایدوب عرض معهوده قبل السقوط تشنج تسمیه اولنور و بعد السقوط
صرع تسمیه اولنور بس حرکتی قبل السقوط و بعد السقوط مریض سکونی اوزره
اولمغله ... سکون علامات صرعدن عد اولندی دیو جواب ویرر و حرکات
جنسندن ماخوذ اولان اعراض و احوال قشعریرت و نافض و فواق و تثاوب
و تمطی و سعال و اختلاج و تشنجك وقت ابتداسیدر و بو مذکورلرك
بعضیسی طبیعت ... طبیعت اصلیه نك فعلیدر فواق بعض الحمیات مثللو
و بعضیسی طبیعت عارضیه نك فعلیدر تشنج و رعشه کبی و بعضیسی حرکت
ارادیه صرفه نك فعلیدر قلق و ملکه قلق انزعاج و اضطراب و حمل علی
فراش اوزره قرار ایلیوب تقلب ایلمکدر و بو فعل ارادیه محض فعلی اولور
و بعضیلری حرکت طبیعیه و ارادیه نك فعلی اولور سعال و بول کبی لکن تقطیع
اولان تکثیرك سعالی واو کسرتکیله حرکت ارادیه طبیعی اوزره سبقت
ایدوب تقدم حرکت ایدر و بولده حرکت طبیعیه حرکت ارادیه دن تقدم
اولور ارادیه مبادرت و مسارعت ایتمیوب تأخر ایلدیکی وقتده فقط
طبیعتك فعلی اولوب ارادهنك مدخلی اولمیان فعللردر و بعضیلرینك
منبعی احساس اولنور اول فعل قشعریرت کبی زیرا قشعریرتك ماده سی
لذاعه اولمغله اعضایه اول ماده مرورینه قبل الحرکة قشعریرتك احراقی
ایتمز تقدم اعضایه اول ماده نك لذع احساس اولنور و بعضیلرینك
احساس منبعی احساس اولنمز اختلاج کبی زیرا اختلاجك ماده سی ریح اولوب غیر لذاع
اولمغله قبل وقوع الاختلاج احساس اولنمز و بو ذکر اولنان حرکات بعض کره
ذات الجنب ایله مختلف اولورلر سعال ایله اختلاج ایله اولان حرکتلر اختلاف کبی

زیرا سعالده حرکت قویّه اولور و اختلاجده یسیره و ضعیفه اولور و بعض کره
حرکات عددی جهتندن مختلفه اولور و عطاس ایله سعالک اختلافی کبی سعال صدرده
اولان اعضالرک حرکاتی ایله تمام اولور امّا عطاسک تمامی اعضاء صدریه
و اعضاء رأسک مجموعی بالجمله حرکاتی ایله اولور و بعض حرکات اعضانک
اختلافی خطری جهتیله اولور حرکت سعالیه نک فواق یابسدن اولان
حرکت ایله اختلافی کبی حرکت سعالیه هر نقدر شدیده ایسه لکن فواق یابسک
حرکتی قوی قیلیندر و خطرلیکدر زیرا فواق یابس وحیا و سریعا قتل ایدر امّا
سعال قتال دکلدر و مسلولک سعالی هر نه قدر قتال اولور ایسه علی مهل
قتل ایدر بعضا اولورکه قتلی ایکی سنه دن صکره ظهور ایدر و حرکات مذکوره
اختلافی بعض کره ... اولور حرکت اجبار ایدن طبیعتدر جهتیله
اولور زیرا طبیعتک تحریکی بعض کره آلت ذاتیه اصلیه ایله اولور
و بعض کره آلت غریبه ایله تحریک ایدر آلت ذاتیه اصلیه دن طبیعتک
استعانتی تغلی و تزایدی اخراجده طبیعتک عضلات بطندن استعانتی
مثللو اولور و آلت غریبه دن استعانتی سعال قتنده هوادن طبیعتک
استعانتی مثللودر و بعض کره نوع حرکاتک اختلافی حرکاته اعضانک
مبادی اولان عضولرک حرکاتی اختلافی جهتیله اولور سعال و تهوعک
اولان حرکتلرک اختلافی مثللو زیرا سعالک حرکتنک مبدئی اعضا
تنفس اولور و تهوعک اولان حرکتنک مبدئی معده اولور و بعض
کره ده نوع اختلافی حرکات قوادن اولان حرکاتک مبادی نسبتی اختلافی
جهتیله اولور سعال و اختلاجده اختلافی کبی زیرا اختلاجک مبدئی
قوای طبیعیه اولور حرکت اختلاجیه ده قوهٔ ارادیه نک مدخلی اولمز امّا سعالک

حرکاتک فاعلی اولان قوانک اختلافی

و کثیرینک

مبدئ

مبدئی حرکتی قوای ارادیه اولور هر نه قدر قوای ارادیه نک محرکی قوای
طبیعیه اولور ایسه و یاخود حرکاتک اختلافی ماده نک اختلافی جهتیله
اولور نیته سعال و اختلاج کبی سعالده طبیعتک ماده سی نفث اولنه
ماده اولور و اختلاجک ماده سی ریاح اولور و ذکر مرور ایدن علامات
احوال علامات ظاهره اولوب اکثر احوالده امراض ظاهره یه دلالت
ایدرلر و قلیلا امراض باطنه یه دخی دلالت ایدرلر وجنه نک حمرتی
ذات ریه ده قرحه اولدیغنه دلالت ایلدیکی کبی لکن علامات بعض
انواعی واردر که امراض باطنه یه دلالت ایدرلر و اول نوع علامتلر دخی امراض
باطنه یه مستدل اولان کسنه یه واجب اولورکه اول علم تشریحده
حذاقت و مهارت اکتساب ایلیه و معلومی در هر عضوک جوهرینی
بیله جوهر لحمی اولان عضولری و غیر لحمیلری فرق ایلیه و هر عضوک
کیفیت خلقتنی و هیئت جبلیه سنی بیله و اول عضوک منفعتی بو اولورکه
اعضای باطنه ده متجاوران اولان عضولرک بریندن ورم اولوب
اول ورمک محلی متعین اولماسه تشریحده بو نوع علم ایله
اول ورمک محلی بیلنوب اکا کوره تدبیری کوریلور آنک مثالی بودر
بر شخصک جانب ایمننده و شراسیف تحتنده ورم ظهور ایلیسه آنک محلی
کبد میدر و یاخود اوزرنده اولان عضلاتمیدر فرق اولنمسه فن تشریح
بیلنلر اول ورمه نظر ایدرلر اکر ورمک شکلی هلالی اولور ایسه اول ورمک
محلی کبد اولدیغنه حکم ایدرلر و اکر اول ورمک شکلی مستطیل و یاخود
عریض و یاخود مدور اولور ایسه اول ورم عضلات بطنده اولدیغنه
حکم ایدر زیرا عضلاتک اوج حرکتی هیئتی اوزره اولور امّا هیئت کبد هلالی اولور

عدد
اخیره

ایله اخراج

خاصة

مدور میدر عریضمیدر و مطاول میدر مستدیرمیدر و یاخود انکلیوب فهم ایلیه

کبدک

كذلك اختلاف دمی اولان كسنك ورمی كبدیمیدر ویاخود معدیمیدر
اشتباه اولنسه خارج اولان دمه نظر اولنور اولدمده اجزاء
لحمیت بولنورسه ورمی كبدده اولدیغنه استدلال اولنور زیرا جوهر
كبد لحمیدر واما انك جوهری عصبیدر جوهری عصبی اولان
عضودن خروج ایدن دمده اجزاء لحمیت اولمز و كذلك
اول خارج اولان دمده اشتباه اولنسه كه كلیه ده اولان ورمدر
ورم كلیه لرده اولسه دم خارج كلیه لردن می خروج ایدر ویاخود
ورم مثانه ده اولمغله دم مثانه ده اولان ورمدن می نبعاندر دیو دمه
نظر اولنور دم خارجده اجزاء لحمیت بولنورسه ورم كلیه لرده
اولدیغی متعین اولور زیرا جوهر كلیه لحمیدر و جوهر مثانه عصبی اولور
كذلك علم تشریح ایله ماده محتبس اولان عضو ایله محتبس اولمیان
عضولر بیلنور و انكا كوره تدبیر اولنور مثلا صائم اسمی ایله مسمی اولان
امعاده ماده محتبس اولماز اینكیچون كه صائمك هیئتی و وضعی
بودركه اول امعا اعلادن اسفله علی الاستقامه منحدر اولور و الحاصل
اول هیئته اولان عضوك تجویفنده ماده نزول ایلسه ثقلی ایله نزول
ایدر و محتبس اولماز اما دقاق كبی تعاریجی اولان عضو بونك خلافی
اوزره اولور و صائمه مواد مص و جذب ایدیجی ماساریقا طمرلرینك
اتصالی اكثر اولور و اول مثللو طمرلرك متصل اولدیغی عضوده ماده
محتبس اولماز و صائمه صفرا انك اتصالی اكثر اولور و صفرا انك
لذعی حسبیله اولدیغی عضوده ماده محتبس اولماز و بعض عضو اولور كه
اول عضوده بر نوع ماده محتبس اولور و نوع آخر محتبس اولمز علم تشریح

دقاق و صائمده محتبس اولان [illegible] سقدر [illegible]

منصب

ایله

ایله بو دخی معلوم اولور مثلا مریدن بغیر طعام و شراب ایدیجی معده یه وصول ایلدیگی
طریقی كیكش و واسع اولدیغی بیلانلرك معلومی اولور اول طریقی سد
ایدن لقمه كبیر اولور و لقمه صغیره مری یی سد ایلمز و بو علم تشریح ایله
هر عضوك بدننده محلی بیلینور سجزی و صحیح باطنی ظهوره ایلسه ویاخود وجع
فتق عضوده اولدیغی معلوم اولور مثلا مغص و سحج بس اولان
كسنه نك اگر مغص كوبكك یوقاریسی اولور ایسه معلوم اولور كه اول مغص
امعاء علویه لرك برنده اولور و اول امعالر اثنی عشری و صائم و دقاق تسمیه
اولنان بغرسیقلردر و اگر مغص تحت سرهده و كوبكك آشاغیده
اولور ایسه اول مغص سفلانی اولان امعالرده اولور سفلانی معالر اعور
و قولون و مستقیم تسمیه اولنان معالردر بونلرك محلی كوبكك
اسفلی و تحتی اولور و بدنده اولان عضولرده بعضلری بیننده مشاركت
اولور اول مشاركت اولان عضولر مشاركت واسطه ایله مستاذی اولور
و آفت ایله مئوف اولمز و بعضلری بیننده مشاركت اولماز و احدهما نك
اذا سی و آفتی ایله آخر متاذی و مئوف اولمز و علم تشریح ایله مشاركت اولان
عضولر و مشاركت اولمیان عضولر معلوم اولور و مشاركت عضا بیننده
اولان مشاركتی بیلمكده فائده لر واردر فائده اولی بودركه بر عضوده
احساس اولنان آفت اصلیمیدر ویاخود آفت شركیمیدر دیو
بین الاعضا موجود اولان شركتی بیلمیه توقف ایدر زیرا بینهما مشاركت
اولمیان عضودن احدهما نك اذاسی و آفتی ایله آخر متاذی اولمز و فائده
ثانیه بودركه آفتی احساس اولنان عضوك ماده سی اول سینك تكونی اول
عضوده میدر ویاخود عضوك آخردن میدر قراین آخرانك انضمامی حسبیله

مشاركت آخرك

معلوم اولور مثلا دماغده درد وطنین ویاخود دوار حادث اولسه اول
حالتلر ایله معا باشنده خفت ویکینلك اولوب حواس دخی سلیم
اولور ایسه ومعده سنده ضرر حس اولنور ایسه معده ایله دماغ
بیننده مشارکت اولدیغنی بیلن کمسنه یه معلوم اولورکه دماغده حادث
اولان اول افتلرك ماده سی معده دن صعود ایدن ابخره اولور ودماغ
تعرض اولنیوب معده یه تدبیر اولنور وفائده ثالثه بودرکه برعضوده
خارج اولان نسنه لر اول عضوك کندیده متولد میدر یاخود عضو
تکون ایدوب اول خارج اولدیغی صکره دن منصب اولمش میدر بینه قراین احزاله
انضمام ایله مشارکتدن بیلینور مثلا بول ایله خروج ایدن رمال وقطع
قرموزر اولور ایسه اول رمال مثانه یه کلیه لردن کلدیکی معلوم اولور
وابیض اولور ایسه مثانه ده تکون ایلدیکی ایله حکم اولنور وعلم تشریحك
بر منفعتی دخی بودرکه اول علم ایله موادك اوعیه سنده هر برو عالی
مشتمل اولدیغی ماده معلوم اولور مثلا معده ماده سی کیلوس
اولور وامعاء غلاظك یعنی سفلانی اولان اعور وقولون ومستقیم
تسمیه اولنان امعانك موادی ثفل وبراز اولور وامعاء فوقانینك
موادی بینهماده متوسط اولوب کیلوس ایله براز آراسنده اولور
پس اعضاء باطنه ده تفرق اتصال واقع اولوب اول تفرقده خارجه خروج ایدن رطوبت
کیلوس اولور ایسه اول تفرق معده ده وقوعنه استدلال اولنور واکر
اول رطوبت براز اولور ایسه اول تفرق امعاء غلاظده واقع اولدیغنه
استدلال اولنور اکر خروج ایدن رطوبت نه وجه کیلوس ونه وجه
براز ایسه علو اولان امعالرده اولدیغنه استدلال اولنور وعلم تشریح ایله

هر عضوك

هر عضوك فعل مخصوصی معلوم اولوب تحقیق فعلده خلل اولور ایسه آفت اول فعلك
فاعلی اولان عضوده اولدیغی معلوم اولور مثلا اسهالی اولان کمسنه نك
خارجنه نظر اولنور اکر خارج اولان رطوبت کیلوسی اولور ایسه آفت
امعاده اولدیغنه استدلال اولنور اکر کیلوسیت تماما استیفا ایلدیکی
ایسه آفت معده ده اولدیغنه استدلال اولنور وبو علامات
مذکوره نك کلیسی نك جهتی دلالتی علم تشریحك تبیینه محتاج ومحتاج واجبدر
اینکیچون که مرض نك مراجعت ایده کلدکلری طبیبه لا محاله امراض
باطنه یه تدبیر ایلمك اهم اولور وامراض باطنه یه تدبیر علاجی ایلمك
امراض باطنه یه وقوف ایله اولور وعلم تشریح ایدن کمسنه یه واجب
اولورکه امراض باطنه یه استدلال ایتدیکی قانونده اعتماد ایلیه اول الترف قانونلری
اولکیسی افعالده عارضه اولان اختلالدر دوسی افعالی کیفیت وکمیت
ایله بیلدکدن وتماما فهم ایلدکدن کذلك افعالك امراض باطنه یه دلالت
اولینه ایله دلالت ایلدیکی ودلالتنك داعی اولدیغی دخی بیلدکده
ایکنجیسی استفراغ اولنان موادده موادك دلالتی دائما اولور لکن
دلالت اولینه ایله دلالت ایلمز اما موادده مرضیه دلالتی دائما اولدیغی
اولدیغی اینکیچوندرکه خارج اولان موادك دلالتی [illegible] هر زمان
بیلنوب [illegible] متحقق اولسه مرض وجودی متحقق اولور
زیرا موادك دلالتی افعال طبیعیه ده خلل اولمق ایله اولور وافعاله
خلل آفت ومرض ایله اولور وموادك دلالتی بیلن کمسنه بلا
مرضك وجودنه تصدیق ایدوب موادك مرضیه دلالتی دائما اولور
اما دلالت مذکوره اولیه اولمدیغی اینکیچوندرکه مثلا قوام ولونی جهتنده

[illegible]

ایله عمل

اولنور

تفرقك

عضوه

برازو ياخود قاروره غير طبيعي اولسه لا محاله عدم نضجه دلالت
ايدر و عدم نضج مرضنه دلالت ايدر و براز و قاروره نك مرضنه
دلالتي عدم نضج واسطه سيله اولور اوليدر اولمز و قوانين ستة
مذكوره نك اوچنجيسي وجعدر و دردنجيسي ورمدر و بشنجيسي
وضعيدر و التنجيسي اعراض ظاهره در باطنده اولان مرضه
مناسب اولور و اكثر دلالتي غير اوليدر ايله بعضيده دلالت ايدر
و دلالتي غير دائمه در و بو يادسنك مثالنده شراحك خلافي وارد
علامه نك مختاري اولان امثله وجنتينك حمرتنك ذات الريه يه
دلالتي و جشاء حامضك و قراقرك سوء هضمه دلالتي و ايكي
كوز لوصادر ما بر قانه دلالتي مثللو دلالتلر در انتهى برنجي
بو قوانين ستهنك برر برر ديلر تفصيل ايليه لم اما افعال ايله استدلال
بو وجهله اولور كه افعال طبيعيه نك فعلكه مجراي طبيعتك خلافي اوزره
جريان ايليه اول فعل دلالت ايدر كه انك فاعلي اولان قوتده
آفت وارد و اول آفت اولان قوتك محلي قنغي عضو ايسه قوت موقوفه
اول عضوك تابع اولور و اول عضوك مرضنه دلالت ايدر
و افعالك ضرري اوچ وجهله اولور اولكيسي اولدر كه افعال مجراي طبيعيدن
ناقص اولور ضعف بصر مثللو زيرا بصري ضعيف اولان كمسنه
مرئياتي بحالته رؤيت ايلمز و قريب اولان مرئياتي كورور بعيده اولاني
كورمز و ناقص اولان فعلك بر مثالي دخي هضمك ضعفيدر زيرا
هضمي ضعيف اولان عسرت ايله مقدار قليل اولان غذايي زمان كثيرده
انجق هضم ايدر و ايكنجيسي اول فعلدر كه بصرك فعلي متغير اولوب وجودي

قانون

اولمياني

اول فعل حقيقتي فعل اولماز بلكه تخيل ... اولور وياخود غير طبيعي اولور

ضرر افعال اوچ وجهله در

اولميان نسنه لري رؤيت كبي وجودي اولانلر حالة موجوده سنك خلافي
اوزره رؤيت كبي و تغير افعالك بر مثالي دخي افعال معده متغير اولوب معده نك
سوء هضمي حسبيله حمضا اولان طعامي افساد ايدر و هضم افعالك
اوچنجيسي افعالك بالكليه بطلانيدر عمينك رؤيتنك كليا بطلاني
و هضم معده نك كليا بطلاني كبي اما قوانين ستهنك ايكنجيسي يعني استفراغ
وياخود احتباس اولان موادك امراض باطنه يه دلالتي وجوه شتى ايله اولور
اول وجوهك اولكيسي احتباس غير طبيعيدر كه دلالت ايدر مثلا بول و براز استفراغ
اولاجق زمانلرده احتباسلري امراض باطنه يه دلالت ايدر و ايكنجيسي
استفراغ غير طبيعيدر و استفراغ غير طبيعينك دلالتي كما هي حيه
جوهر حسبيله اولور حلقه متقوبه يعني حلقه مثالنده بر ... نسنه لر
چيقمق و خروج ايتمك كبي زيرا اول مثللو خارج اولان نسنه لر قصبه ريه ده
تاكل اولديغنه دلالت ايدر زيرا قصبه ريه حلقه مثالنده برار غضروفدن
مركبدر آخر موضعده اول مثللو حلقه بولنماز و لا محاله اول مثللو حلقه نك استفراغي
دلالت ايدر كه تاكل حسبيله قصبه ريه پاره لنوب خارج اولمشدر
علامه ديركه بو علامتك وجودي ممتنعاتدندر زيرا تاكل حسبيله قصبه ريه
پاره لنوب حلقه متقوبه نك خروجي قدر حيات باقي قلمز بلكه بو حلقه نك
خروجندن سبقت ايدر بلكه علامت تاكل مواد مستفرغه نك اثناسنده
لحم قطعه لري كبي نسنه لرك وجودي ايله تمثيل اليق و اوليدر زيرا استفراغ
اولنان قطعه لحم كبدده تاكل اولديغنه دلالت ايدر و سامري من وجه
قانونك كلامني اصلاح ايدوب ديركه قصبه ريه نك متفرق اولان اصولي جرم ريه يه نفوذ ايلمشدر
... صغاره خلقه لردن مؤلفه اولور و اول ...
اصول

و طعامي افساد معده نك ايدكلري فعل طبيعيسي

خروج

حسیله عضو و جوهر

قحن جرم ریه یه تأکل اصابت ایلسه قصبهٔ ریه نک نفس ریه یه نفوذ
ایدن اول کوجک عرقلردن حلقه مثقوب بر حیله خروج ایتمک ممکن اولور
بو تقدیر اوزره شیخک کلامنده مسامحه چوغیدر بر خلل یوقدر و استفراغ
اولنان مواد امراض باطنه یه دلالت مقداری حسیله اولور امعانک
سطح باطننده سحج اولان کسنه دم قشره‌لر خروج ایلسه اول قشره‌یه
نظر اولنور اگر اول قشره‌لر غلاظ اولور ایسه سحج سفلانی اولان غلیظ
بغرسقلرده اولدیغنه یعنی اعور و قولون و مستقیم اساجیسی ایله سمیّ
اولان بغرسقلرده اولدیغنه دلالت ایدر اگر قشره‌لر مستفرغه رقیقه
اولور ایسه سحج فوقانی بغرسقلرده اولدیغنه دلالت ایدر و اعراض باطنه‌یه
مستفرغاتک دلالتی لونی حسیله اولور مثلا بولده اولان دسومات قشری
احمر اولسه دلالت ایدر که آفت لحم اولان اعضاده اولور اول عضو لحم کلیه
مثللو و اگر دسومات ابیض اولور ایسه آفت تأکل مثانه مثللو عضو
عصبیده اولور و صورت اولادیه یعنی مستفرغات جوهری ایله اعراض
باطنه‌یه [illegible] صورتده اوله مستفرغ جوهر اعضا اولدیغی
معلوم اولور که اول مثللو نسنه‌لرک مستفرغ طبیعی اولمز معتاد اوزره
استفراغ اولان مواد ذکر مرسل مثلا اولان نسنه اولوب خروج
ایدر اخلاط و دم مثللو مستفرغاتک امراض باطنه‌یه جوهری
و مستفرغات غیر طبیعینک جوهر اعضادن قطع نظر ایله اولان دلالتلری
غیر طبیعی اولان خروج حسیله اولور اخلاط سلیمه نک و دیدک
خروجی کبی زیرا اخلاط سلیمه و دم صالح خارج اوله کلمشدر قحن خارج لسبب
و عارض الحالة تفرقه دلالت ایدرلر و کاهیجه اول مستفرغ خارج کیفیتی

وجوهرلک ایله حسیله ... اولان

مستفرغاتی ایله

و اوجه وجوه

غیر طبیعی اولان

حسیله

فاسدکی
حسیله ایله دلالت ایدر دم فاسدک خروجی کبی اول خارج اولان دم فاسدک
خروجی کرک معتاد اوزره اولسون حیض و نفاس کبی و کرک ایسه معتاد اوزره
اولمسون فصد ایله خارج اولان دم کبی بو ایکی صورتده خارج اولان دمک
فسادکیفیتی باطنه آفت اولدیغنه دلالت ایدر و کاهیجه مستفرغ و خارج اولان
نسنه‌نک جوهری علی الاطلاق غیر طبیعی اولمق حسیله باطنه آفت اولدیغنه دلالت
ایدر حصاة مثللو زیرا حصاتک جوهری غیر طبیعیدر بدنده اولان کرک اعضا
و کرک اخلاط و کرک ارواح و بالجمله بدنده متعلق هر نسنه‌نک جوهرینه مشابهتی یوقدر
دکلدر اول امثللو شیلرک خروجی البته آفت باطنه دلالت ایدر و کاهیجه اول خارجک
خروجی نه قدر معتاد ایسه لکن مقداری غیر طبیعی اولمق حسیله باطنه آفته
دلالت ایدر بول و برازک مقدارینک غایت قلتی و یاخود کثرتی کبی و کاهیجه
خروجی معتاد اولان نسنه‌لر کیفیت غیر طبیعیسی اولمق حسیله دلالت ایدر براز و بول
اسود کبی و کاهیجه اول امر خارجیک دلالتی غیر طبیعی مخرجدن خروجی اولور
ایلاوس مرضنده برازک اغزدن خروجی کبی اما قوانین نسنه‌نک اوجعی قانونی
اولان وجعلرک امراض باطنه‌یه دلالتی ایکی جنسه منحصر اولور زیرا وجع
کاهیجه موضع حسیله دلالت ایدر اگر موضع وجع صاغ جانب اولور ایسه
آفت کبدده اولدیغنه دلالت ایدر و اگر جانب یسارده اولور ایسه آفت طحالده
اولدیغنه دلالت ایدر و کاهیجه وجع نوع حسیله دلالت ایدر و هو نوع وجع
بردر لو سببیه دلالت ایلدیکنی تفصیل ایلدرک مثلا انواع اوجاعدن وجع
ثقیل عضو غیر حساسده آفت اولدیغنه و یاخود ورم حسیله احساسیده باطل
اولان عضوده اولدیغنه دلالت ایدر و وجع ممدّد یعنی گرکونلکلی اولان وجع
ماده کثیره‌یه دلالت ایدر و لذاعه اولان وجع ماده حاده‌یه دلالت ایدر

حسیله

[illegible] فصلده ایلدیکم

وقوانین سته نك دوه نجسی اولان اورامك دلالتی اوج وجه اوزره اولور
زیرا اورام کاهیجه جوهر حسیله دلالت ایدر حمره تسمیه اولنان ورمك
ورملك صفرا ایله وصلب تسمیه اولنان ورمك سوداویه بجوهرها دلالتی
کبی وکاهیجه ورمك دلالتی موضع حسیله اولور طرف یمیننده اولان ورمك
آفت ورم کبد جانبنده اولدیغنه دلالتی وجانب یسارده اولان ورمك
آفت ورم طحال ناحیه سنده اولدیغنه دلالتی کبی وکاهیجه ورم شکلی ایله
دلالت ایدر زیرا ورم طرف یمینده اولوب هلالی اولور ایسه آفت ورم کبدك
کندوده اولدیغنه دلالت ایدر اگر ورمك شکلی مطاول اوزون اولور ایسه ورمك
محللی عضلات بطنده کبد اوزرنده اولان عضل اولدیغنه دلالت ایدر اما قوانین
سته نك [illegible] نجسی اولان وضعك دلالتی کاهیجه اولا دلالت موضع حسیله
اولور امراض ترکیبه [illegible] فصلنده ذکری مرور ایلدیکی اوزره امراض وضعك
دورت اولکی قسمدر بو دلالت موجودا اولور وکاهیجه مشارکت حسیله
امراض وضع دلالت ایدر امراض وضع اقسامندن ایکی اخیرکی قسمدر نزع
اولان دلالتی کبی اما موضع حسیله اولان دلالت ظاهردر مثلا عضوده
انخلاع عضو محلنده زائل اولسه اول موضع بحسب الحس آفته دلالت
ایدر واما مشارکت حسیله دلالتی بارماقلرده اولان وجعك [illegible] عنقدن
خارج اولان عصبلردن زوج سابعك سبب سابق حسبیله مؤف اولدیغنه
دلالتی کبیدر زیرا بارماقلر ایله زوج سابعك مشارکتی واردر [illegible] اصبعك
وجعی دلالت ایدرکه واقع اولان سبب سابق حسبیله عنقدن خارج اولان
سکزنجی زوج سابع مؤف اولمغله بارماقلر بالمشارکه وجع حادث اولمشدر
وبعض نسخه لرده زوج سابع یرینه زوج سابع واقع اولمشدر لکن سابع

حمرة حاصله ایله بر نوع ورمك اسمیدر قزل [illegible] معناسنه دکلدر [illegible] علامه تصریح ایدر منه

شکلی

سبب سابقدن مراد زوج سابعك [illegible] وسقطه نك ضربه وتوغیدر منه

نسخه [illegible]

نسخه سنده اولی اولدیغنه علامه تصریح ایلدیکندن صکره ینه اعتراض ایلرکه
عنق عصبلرینك تشریحنده قانونك ذکر وبیان ایلدیکی اوزره کرك
زوج سابع وکرك زوج سادسك [illegible] اصبعلر [illegible] مشارکتی یوقدر
اولی اولان مشارکت ایله استدلالك مثالندن کبد اولان خاتونلرك
ایکی ممه لرینك برینك ضموری وکوچك اولمسی ایراد ایلمکدر زیرا
یالکز ممه لردن برینك کچلمه سی جنینك اولطرفده سقوطنه دلالت ایدر
یعنی [illegible] دعمك تدن ضامر طرفده موقف اولمغله جنینی سقط
اولدیغنه دلالت ایدر لکن جالینوس علامه نك حکایه ایلدیکی سوزنده
ظاهر اولان بودرکه اصابعك عصبلری فقراتك ظهرك فقره سی اولان ایله فقرات
سابعه سی مابینلرندن نابت اولان زوج اولور بو حکایه نك اقتضاسی اوزره
[illegible] ایکی نسخه دن سابع نسخه سی ادنی مسامحه ایله صحیحه اولور [illegible]
ونسخه سادسه نك من کل وجه بطلانی آشکار اولور **الفصل الثانی فی علامات
الفرق بین الامراض الخاصیة والمشارکیة فیها** امراضدن عضوه عروض وحدوثی
ایکی وجه اوزره اولور بریسی مرضك ابتداء عضوه عروضیدر واخری بر
بر عضوه مرضك عروضندن صحیح اولان عضو آخره آفتی مشارکت حسیله
عروضیدر مثلا واش ایله معده کبی اول ایکی عضودن هر قنغیسنه بدأ آفت
اصابت ایلسه لامحاله آخره هر تقدیرده ذاتنده صحیح اولوب آفتدن سلیم
ایسه مشارکت حسیله بر نوع آفت عارض اولور پس واجب
اولورکه مرض اصلی ومرض شرکیه بینی فرق ایلیه یوز تا که معالجه حالنده
مرض اصلیه تدبیر اولنوب مرض شرکی یه حالی اوزره ترك ایلیه یوز اول
ایکی مرض بینلرینی فاصل اولان علاماتك بیانی بودرکه بینلرینی [illegible]

عنقده فقره

بزه واجب اولورکه عضووده آفت اولدیغنی احساس ایلیسك تأمل وتفکر
ایلیه یوز اول آفت ~~اول احساس ایلدیکی عضوده می واولدیغی اصابت~~
~~ایدی~~ ~~یاخود اول آفت اولان عضوه مشارك~~ عضواخرده آفت وارمیدر
وبعد التأمل اکر اعضاء اخری سلیمه اولوب آخر عضولرده آفتك اولمدیغی
متعین اولوررایسه موقوف اولان عضوك مرضی مرض اصلی اولدیغی متعین
اولور واکر عضواخرده موقوف اولدیغی ظاهر اولور رایسه اول اخر عضو
عضو اولیه مشارك اولان اعضادن میدر علم تشریحدن آنی تحری وتتبع
ایلرز اکر اول عضو اخرکه مشارکتی اولمدیغی ظاهر اولوررایسه اول عضو اولکی
مرض اصلی اولدیغنه حکم ایلرز زیرا مرضنك عرض مشارکی اولمیان عضوده
عارض اولمز واکر عضو اخرك عضو اوله مشارکتی تشریحدن متعین ومحقق
اولوررایسه اول زمان مشارکلر اولان ایکی عضوك مرضلری بینك اوّل
حدوثنه نظر ایدرز هر قنقیسنك حدوثی اوّل ایسه اول اوّل حادث
اولان مرض اصلی اولوب ثانیا عارض اولان مرض شرکی اولدیغی حدس
وتفرّس ایدوب اصلی اولان مرضه معالجه ومداوات ایلرز وینه اول
ایکی عضولرك مرضلری بینك زوالنه نظر اولنور هر قنقیسی اوّل زائل اولور ایسه
صکره زائل اولان مرض اصلی اولدیغی ~~وثانیا~~ واوّلا زائل اولان شرکی
اولدیغی حدس اولنور زیرا مرض اصلی عضووده متمکندر زوالی اصعبدر ومرض
شرکی عکسیدر زیرا ولور که تمکن اولمز مرض اصلینك سورتی وشدتی تسکین
اولمغله شرکی اولان مرض کلیا زائل اولور فلا محالة اوّلا زائل اولانك
شرکی اولدیغی وثانیا زائل اولانك اصلی اولدیغی حدس اولنور بو عبدی مترجم دیرکه
بو وجه ثانی ایله اولان فرق بحسب الظاهر مفیددکلدر زیرا بو وجه ایله مرض شرکی ایله

مرض اصلینك امتیازی بعد الزوال اولور واحتیاز مرضلرك بقاسنده
اولمق لازمدرکه حتی اصلی اولان مرض معالجه اولنمغله اول احتیاز
اولنه علامه ذکر اولنان شبهه یه وحله تصدی ایلدیکی
ایلاقی بو شبهه نك حلنه اشارة ایلدی وبعینها عبارتی بودر و
تحقیق ذلك الحدس زیادة تحدس انه تابع بزیاده الذی حدس انه
تابع اصلی دائما ونقصانه بنقصانه وکلاهما علی سبیل الاستتباع
انتهی وجه اشارت بودرکه اول ایکی عضو مشارکلرده اولان
آفتك زوالی ایله اصلی وشرکینك امتیازی وافتراقلری هر
نقدر بعد وقوع الزوال مفید اولمز ایسه لکن اول ایکی
آفتك بقالرنده قنقیسی اولا زائل اوله جغی علامتلردن
استفاده وحدس اولنور اول علامت بودرکه اول ایکی آفته
نظر ایدرز وجوق تأمل ایله تأمل ایدرز اکر احدهما آخره تابع
اولوب احدهمانك اشتدادی ایله اخرده مشتد اولوب
واحدهمانك نقصانی ایله اخرده ناقص اولور ایسه واخرك
~~اشتدادیله ونقصانیله~~ اشتداد ونقصانی احدهمانك اشتداد
ونقصانینه تابع اید یکن طبیب حدس وفراست ایدر ایسه اول
تابع اولانك زوالی اوّل ومتبوعك زوالی صکره اوله جغی حدس
اولنور بذوالی اوّلا اولاجق آفتده شرکی وزوالی صکره اولاجق
مرضده اصلی اولمق اوزره تدبیر اولنور وینه دیرزکه قانونده اصلی
ایله شرکینك تمییزی حقنده ایراد ایلدیکی وجه ثانی ادواری اولان
مرضلر حقنده اولور بوخصوصه کوره تکلفدن بری اولنور قانونده دیرکه

لكن فرق اولده بعض كره غلط واقع اولور اینکیجونکه ~~کلامیه علی الحقیقه اقلا~~
~~احساس اولنمز ووجع بخس اولماز لکن شرکنده احساس~~ مقدم اصلی اولان
مرضك هر تقدیر حدوثی شرکی ~~مرضینه~~ مقدم اولور ایسه کاهیجه اصلی
اولان مرضك الم ووجع اول احدوثنده احساس اولنمغله عرضك وشرکی
اولان افتك احساسی مقدم اولور وآفت اصلی نك ضرری صکره احساس
اولنور وشرکی ضررلر اولا احساس اولنمغله ضرر شرکی اصلی ظن اولنور واصلی
اولان مرض شرکی ظن اولنور وکاهیجه اولور که مرض اصلینك ضرری
وآفتی اصلا احساس اولنمیوب وعلامتی ظاهر اولمغله مرض اصلی ایله
مریض اولان عضو عضو صحیح ظن اولنوب مرض شرکی مرض اصلی
ظن اولنور وبو غلطدن تحرزك سبیلی فطرتی بودر که طبیب اولان
کمسنه لر بین الاعضا موجود اولان مشارکته عالم اوله وفن تشریحده
متبحر وحاذق اوله واعضالرده واقع اولان آفاتك محسوسنه وغیر
محسوسنه عارف اوله وقبل التأمل احساس اولنان مرضك اصلی ویاخود
شرکی اولدیغنه حکم ایلمیه اولا عضو مریضك ومشارکلرینك حاللرن و
محسوسن وغیر محسوسن اولان مرضلرینی تأمل تام ایله تحقیق تأمل ایدوب
ومریضنه مریضك اخبار ایله بیلنان علامتلرنی ~~[illegible] سؤال ایدوب~~
محسوسن وغیر محسوسن والم ظاهر ایله مولم اولانی وغیر مولم اولانی
وعرض قریب مثلا اولمیوب لکن عرض مثلا اولاندن ومریضك عرض اولانی
بیلدیکی اعراض بعیدن بیر تکرار وتکرار مجالس متفرقه ده سؤال ایدوب
کما ینبغی اصلی اولانی وشرکی اولانی حدس وتفرس ایلدیکندن صکره
تفرس ایلدیکی مرض اصلینك اصالتنه حکم ایدوب معالجه سنه شروع ایلیه ~~[illegible]~~

اولان مرضك حدوثنده

مرضك

بعیدن

زیرا

[illegible]

زیرا
تعبید اولان عضلرك عوض اولوب آخر مضرتی شیر یکی اولدیغنی فرق
بلمز بلکه شرکتنه توقف وتهدی طبیبك فراستی وحدسی ایله حاصل اولور
واکثریا بو تهدی ومعرفت اول ایکی عضوك فعللرینك مضرتلرینه باقلق
ایله حاصل اولور یعنی ایکی عضو مشارکلرده اولان افعاللرینك
اصلی واخر شرکی اولدیغنه استدلال اولنور [illegible] اول عضولرك
مضرتی افعالنه نظر اولنور وقنقیسنك مضرتی سابق ایسه
مضرتی سابق اولان فعلك محلی اولان عضوك مضرتی افتی شرکی
اولدیغنه حکم اولنور بو تقریردن منفهم اولور که عرضك افعالده مضرتی
مرضك افعالده مضرتنده مقدم اولور قانونك بو مقامنده اولان
کلامی واضح المراد دکلدر لکن علامه ترجمه اولندیغی وجه اوزره شرح وایضاح
ایلمشدر ~~و بعض عضو واردر که مرض اصلی اکثر حالده اول عضوده~~
~~حادث اولوب او عضوه مشارکنده اولان مرض شرکی اولور وعکسی~~
~~نادرا~~ اولور معده ایله رأس کبی بینهما مشارکت واردر لکن اکثریا
امراض اصلیه معده ده ظهور ایدوب باشده اولان مرض شرکی
اولور ومرض اصلی باشده اولوب باشه شرکت حسبیله معده
مؤفدا اولدیغی نادرا اولور پس نحن رأس ومعده ده آفت ظهور ایلسه
اکثری حالده بنا طبیب اولان کمسنه معده مرضنه مرض اصلی ورأسه
اولان آفته شرکی وعرض دیو تفرس ایدر وبونده امزجه اصلیه وامزجه
عارضه نك علامتلرینی وجه عام اوزره بیان تام ایدوب قدرا ملکده
واولکده وضع ایدرز وهر عضوك مزاج اصلیسن ومزاج عارضن
بابلرنده بیان ایلرز واما ترکیبك علامتلرینك ظاهر اولانلرین

ایله بیان

امراض

خشن ايله ظاهر اولور بيلنور و باطنده اولانلرده امتلا و سده و اورام
و تفرق اتصاللرده ماعدا اولنرده قول كلينك حصرا ايلمك متعسر اولور و كذلك
امتلا و سده و اورام و تفرق اتصاللرده هر برينك عضو واحده مخصوص
اولانلرده قول كلي يه حصر و ضبط ايلمك متعسر اولور قول كلي ايله ضبطي
متعسر اولانلرده اقا و بل جزئيه يه تأخير اولندى و البته اولور الفصل
الثالث في علامات الامزجة امزجه نك احوالي بيلنه و تعرف
اولنه علامتلرينك اجناسي [illegible] اون عدد در جنس اول ملمسدر و ملمس
ايله مزاجك حالي تعرف اولنوب بيلنمكك وجهي بودر كه احساس اولنان
ملمسده تأمل اولنور اول ملمس بلدان معتدله و هواء معتدلده اولان
شخص صحيحك ملمسنه مساوي اولوب و ياخود غير مساوي اولديغي
تعرف اولنور و بيلنور اگر مساوي اولديغي بعد التحري و التأمل ظاهر اولور ايسه
اول مساوي اولان مزاجك اعتدالنه ملمس دلالت ايدر و مساوي اولديغي
عضو لامسك عدم انفعالي ايله تحقق اولور و اگر صحيح المزاج اولان
عضو لامس اول ملمسدن منفعل اولور ايسه يعني عضو لامس اول ملمسده
برودت و سخونت و لين و صلابت و خشونتدن برينى طبيعيدن زياده احساس
ايدر ايسه و احساس اولنان حالت زائده يه ايجاب ايدر هواء [illegible] و صويله
استحمام مثللو اسباب خارجيه بولنمز ايسه اول ملمس مزاج عضوك عدم اعتداله
دلالت ايدر و مزاج بدنك احوالنه طرنقلر ايله تعرف اولنور [illegible] اگر طرنق
يموشاق و لين اولور ايسه رطوبت مزاجه دلالت ايدر و اگر طرنق
يابس اولور ايسه مزاجك يبوستنه دلالت ايدر زيرا طرنقلر رطوبت
ثانيه فضله سندن تكون ايدر و طرنقلرك يبوستي ماده نك رطوبت

و يبوستنه

و يبوستنه علامت اولور اگر سبب آخر ايله طرنق متحقق اولور ايسه مثلا ادهان
مليّنه و ماء حار ايله استحمام مثللو نسنه لر استعمال اسباب عرضيه يي استعمال
ايلمز ايسه لكن لين و صلابتي [illegible] مزاجك رطوبته و يبوستنه دلالتي مزاجك
حرارت و برودتنده ادله سندن صحتنه و تحققنه توقف ايدر زيرا مزاج حار عضو
حارده صلب و خشن اولان عضوي تليين ايليوب اول عضو هر نقدر ماده سي
يابسه دن تكون ايدر ايسه ملمس ملايم اولور و اول عضو طبيعي رطب و ملايم
ظن اولنور حرارت مزاج اعضاء صلبه و خشنه تليين ايلديكي [illegible] معتدل اولان
عضو رطوبت الاولى تليين ايدوب رطوبته و يبوسته معتدل اولان عضوي
رطوبت الاولى تليين ايدر و كذلك مزاجك برودتي عضوي اجماد و تكثيف ايتمكله
اعضاء رطبه يي تخشين و تصليب ايدر نه قدر اول عضوك طبيعي رطوبت
اوزره ايسه و معتدل رطوبت الاولي تصليب ايدر و برودتك تصليبي قارده وات اوزره
[illegible] اولان سمينك ظاهر اولور دبونلرك تكوني اليدكلري ماده [illegible]
رطب ايسه برودت ماءي عقد ايدر و اجماد ايتمكله صلابتلو ايدر و سمينك
تغليظ ايتمكله كذلك صلب ايدر [illegible] احكم مزاجك حرارت و برودتي متحقق
اولميه عضوك لين رطوبته و صلابتي يبوسته دلالت ايلمز ادهان ملينه
مثللو اسباب خارجيه اولمديغي متعين اولوب حرارت و برودت مزاجك
اعتدالي متحقق اولدقدن صكره عضوك ملايم مزاجك رطوبتنه و عضوك
صلابتي مزاجك يبوستنه اولان علامت اولور و اگر حالده مزاج بارد
اولنلرك بدنلري ملايم اولور [illegible] اول بارد المزاج نحيف و ضعيف اولور ايسه
زيرا بارد المزاج اولنلرده لحامت زياده اولور و بدنده [illegible] اولميوب سخيف
و متخلخل اولمغله ملايم اولور اجناس عشره دن [illegible] جنس ثاني لحم و شحمدر

مأخوذ اولان دلائلدر زیرا لحم احمر بدنده کثیر اولوب رطوبت و حرارته دلالت
ایدر و لحم احمر کثیر اولان بدن متلزز و مکتنز اولور یعنی ضیق اولور متخلخل
اولمز و لحم احمر قلیل و یبس اولوب شحم اولمیان بدنده یبوست اولور زیرا
لحم احمرک قلتی ایله شحمک اولماسی یبوسته دلالت ایدر اما سمین و شحیم
برودته دلالت ایدر سمین ایله شحیمک فرقی بودر که سمین لحم احمرک اوزرنده
اولور و شحیم لحم احمرک اوزرنده اولمز بلکه جوانبنده اولور و سمین و شحیم اولان
عضوده ترهل و استرخا اولور و لحیم سمین و شحیم کثیر اولوب
رهل و استرخاسی اولان عضوک عروقی ضیق و طار اولوب دمی قلیل
اولور ایسه و اعضاسی لزم الحاجه تغذیه ایدن دمک قلتی جبله جوعه
و اجلیه زماننده اولان بدنلرک قوالرینه ضعف عارض اولور ایسه انده رهل
و استرخاس جبلی و طبیعی اولور اما ذکر اولنان علامتلر اولمز ایسه یعنی طمرلر
ضیق اولمیوب زمان جوعنده و لکسنه یه ضعف کلمز ایسه اول
رهل و استرخا مزاج جبلی اولمز بلکه مزاج مکتسب اولور علامت بودر که
سمین یعنی سمزلک ایکی در قسمی سمن لحم و قسم آخر سمن شحم و سمین اولور
و بو ایکی قسمک هر بریسی یا طبیعی اولور و یاخود غیر طبیعی اولوب مکتسب
اولور سمن شحمینک و لحمینک طبیعیسی اکتسابیسندن قانونک ذکر ایلدیکی
فرق و علامت ایله ممتاز اولور لکن بو فرق ایله سمن لحمینک طبیعیسی غیر طبیعیسندن
ممتاز اولمز اولمدیغی زیرا سمن لحم سبب اولان کمسنه نک عروقی واسع
اولور و زمان جوع و خواده اول کمسنه یه ضعف عارض اولماز کرکسه
اول سمن لحم طبیعی اولسون و کرک ایسه کسبی اولسون انتهی کلام
کلام العلامه و سمین و شحیمک قلتی و ارته دلالت ایدر زیرا سمین و شحیمک ماده سی

دمک

برودة فاعله نک

دمک دسومتی اولور و فاعلی برد اولور پس شحم و سمینک قلتی فاعلک قلتنه دلالت
ایتمکله بالواسطه حرارتک کثرتنه دخی دلالت ایدر و شحم و سمینک فاعلی برودت
اولمغله کبد متلولو حار اولان عضوده شحم قلیل اولوب اعضا اکثر بارد اولان عضوده
شحوم کثیره اولور لکن بو قاعده دن قلب مستثنی اولور زیرا قلب اعضاک
جمله سندن حرارتلو ایکن قلبک جوانبنده شحم کلیه لرده و کبدده
اولان شحومدن ازید و اکثر اولور انکیچون که شحمک کثرتی فاعلک و برودتک
قوتی جبله اولدیغی کبی شحمک هیجه ماده نک کثرتی جبله دخی اولور
قلبده اولان شحومک فاعلی اولان برودت شهرنده مقدار قلیله ایسه لکن
ماده شحم یعنی دسومت دم اکثر اولور زیرا قلبک حرارتی زیاده سی دسومت
دمی زیاده ه جاذب ایدر برودت قلیله سنه طبیعته معین و قلبک
اولور و قلبی محیط اولان غشایه دخی برودة قلبه معین اولور قلبک
حرارت زائده سندن جذب ایلدیکی دسومت کثیره بی عقد ایدر لر علیه
حوالی قلبده شحوم کثیر اولور و طبیعتک ماده کثیره یی عقد و احماده ده برودت
قلبه معین اولدیغنک وجهی بودر که قلبده اولان حرارت کثیره قلبک رطوباتنی
افساد و افنا ایدوب یبوست کامله احداث ایتمکله اول حرارتک مضرتنی
دفع ایچون قلبی ترطیب ایدر حوالی قلبده شحوم مرطبه اولمغه حاجتی
مساسی ازید اولور و لا محاله طبیعت اول حاجتی قضایه معاونت و مظاهرت
ایدر شحم و سمین ابدانده قلیل و یاخود کثیر اولدیغی حرارتک قلتی و کثرتی
جبله ایله اولور و بدن لحیم اولوب کثر سمین و شحم قلیل اولور ایسه
اول بدن حار و رطب اولور فاما لحم احمر کثیر اولوب شحم و سمین قلیل اولان
ابدانده بو حالت ~~دلالت ایدر~~ که رطوبتک افراطی اوزره اولدیغنه دلالت ایدر

ولحم حمرك كثرتيله شحم وسمينك كثرتي اولور ايسه رطوبت وبرودتك افراط
اوزره اولدقلرينه دلالت ايدر فلاجرم اول بدن بارد رطب اولور ولبد بارد
يابس اولان بدن بالجمله ابدانك اقضفي وزياده نحيف اولور صكره حار يابس
اولان اقضف اولور صكره يابس اولوب حرارت وبرودتده معتدل اولان
بدن اقضف اولور صكره حار اولوب رطوبت ويبوستده معتدل اولان بدن
اقضف اولور اجناس عشره ادله دن جنس ثالث شعردن وتويلردن ماخوذ
اولان ادله در وشعر امزجه يه دلالتي بو وجهله اولور شعرك نباتي وسمنك
سرعتي وبطئي وياخود عدم نباتي ايله دلالت اولور وبطئي
وكثرت وقلت ورقت وغلظت وسبوطت وجعودتي بالجمله بو وجهلر ايله
شعرك دلالتي اولور وشعرك دلالتي اصولنك برقوي شعرك لوني اولور
پس شعرك سرعت نباتي وبطئي نباتي ايله استدلال بو وجهله دركه
تويي كيج بتن وياخود تويي قطعا بتميان كمسنه ده دماغ اولمديغنه دلالت
ايدر دليل بولنمز ايسه تويك كيج بتديكي وياخود هيچ بتمديكي دلالت ٩١
ايدركه اول كمسنه نك مزاجي رطبدر زيرا شعر سرعتله بتمديكي
دلالت ايدركه اول بدنك رطوبتي قسم اولك رطوبتندن نقصان اولوب يبوستنه
مزاجنك وجهه ميلي اولور وبو تويك ادله ده حرارت وبرودته ده دلالتي يوقدر حرارت
وبرودته ذكر سابق علامات ايله استدلال اولنور لكن حرارت ويبوست
مجتمعلر اولسه شعرك نباتي جدا سرعت اوزره اولور وشعر چوق توليد ايدر
وشعر تغليظ ايدر زيرا اكثر وغلظت حرارته دلالت ايدر روبينه غلظت دخانيتك
كثرتنه دلالت ايدر شبابك غلظه شعرلري دخانيته دلالت ايلديكي كبي اما بودلك
صبياننك تويلرنده بولنمز زيرا صبياننك تويلري بخاري اولور وشباننك تويلري دخاني اولور

اينكليجون صبياننك شعري غليظ دكلدر وشعرك كثرت وغلظتنك
ضدلري حرارت ودخانيتك ضدلرينه يعني ضعف حرارت وقلت
دخانيته دلالت ايدر بو مقامده علامه شعره متعلق خواص تحرير
واسبابني مبسوط وتفصيل ايدوب لجاتي تكثير ايلدي لكن
ما لا يدرك كله لا يترك كله اوليسون انجق فقط رؤس مسائل ايله اكتفا ايليه لم اول
خواصلر بونلردر باشنك تويلري اوزون اولور وجفن اسفلنك هدبه
لري سائر حيوانك هدبه لرندن يعني
كيرپكلرندن چوق اولور وقاشلري وتويلري چوق اولور وانساننك
قولتوقلري وعانه لري تويلي اولور وخاتونلرك باشنده نابت اولان تويلر
ارككك باشنده نابت اولان تويلرندن اوزون اولور لكن ارككلرك
باشنده ماعدا اعضالرنده اولان تويلري خاتونلرك اول محللرده اولان
تويلرندن الثر اولور وبدنك مقدمنك تويي وعروق موخر بدندن
زياده اولور ويبوسيه وارككلرده كبر سنده صقال بتمز وبعض
نسا بولنور كه مزاجي غايت ايله حار اولوب صقالي نابت اولور ومساحقه
قاشلري اوزون اولور وقرش حكايه ايدركه عمنده بر رجل كلديكي
انك بشره سي بالجمله توي ايله مستور ايدي تويلرين دفع ايلمكجه بشره سي
كورنمز ايدي وانساننك تويي حلق اولنوب تراش اولدقده خشن
وصلب اولور مرور وقت ايله ينه ملايم اولور سائر حيوانك تويي
وياخود يونكي جز وحلق اولنمغله تصلب وتخشن ايلمز وشعر انساننك
بعضيسي ولادتنده معا تولد ايدر باش تويي كبي وبعضيسي بعد حين
ظهور ايدر لحيه وشعر ابط وشعر عانه مثللو

غرباً غرابك حمیده منهل بنا بعده لو انکم تتوکلون علی الله حق توکله لرزقکم کما یرزق الطیر تغدو خماصا وتروح بطانا حدیث
شریف سوخنده برحکایهٔ عجیبه ضمننده قرغه فرخی بیرطه دن بیاض خروج ایلدکده تعذر ایام سیاه اولدیغی مذکوردر و
غرانیق دخی برطائفه نوعی اولدیغی قاموسده وحیات الحیوانده مذکوردر منه

خصوصا علیه السلام ... یوسف ... دده ... کریه ... الجن
... بعض ... الاحبار ... در

وبیده انسانك خواصندندر تویلری سیاه ایکن قوجادیقچه بیاض اولور
سائر حیوانلرده شعرلرینك لونی تغیر ایلمز هر نه لونده اوزره تولدر ایدر ایسه
اول لون مدة حیاتنده باقی قالور لکن وغرانیق دیدکلری حیوانك تویلری ماده تبت
اوزره ایکن قوجادیقچه سیاهه تغیر ایدر وخطاطیفدن اولان دیشیلرکه متغیر
اولور بیاض اولور وبعضا اولورکه افراط اوزره بیاض اولمغله تاس
انده خطاف اولدیغی انکار ایدرلر وفاره مشابه برحیوان دخی واردرکه
رماد لونده اولور وهر سنه لونی بیاضه تغیر ایدروب بعده لونی اصلی اولان
رماد لونه تحول ایدر وقریش حکایه ایدرکه برجماعت کوردکه انلر بوزر
یاشنه متجاوز اولمشلر ایدی اول طائفه زعم ایدرلرکه انلرك شیبلری
بعضیسی سواده تغیر ایدر واما شعرك تشکلی ایله استدلال بو وجهله در
شعرك جعودتی یعنی بوروق اولمای ایله وارتهٔ استدلال اولنور وبعض
کره منبت شعر اولان مسام تصلبلرینك التواسیدر ودوه اشق
اولدیغنه دلالت ایدر زیرا جعودت شعر اولان کمسنه ده
وارده ویبوسته دلالت ایدر آخر علامتلر واراسیه جعودت
دخی انلرك معاونتلری ایله وارت ویبوسته دلالت ایدر اما اول
علامات اخرایله موجود دکل ایسه مسامات تقبه لرینك التوائی
دلالت ایدر ومزاجك یبس وحرارتنده حادث اولان جعودت
مزاجك تغیری ایله متغیره اولوب مبسوطه استحاله ایدر اما مسامات
التوائی سببیله اولان جعودت مزاجك استحاله سی ایله مبسوطه
استحاله ایلمز زیرا خلقی وجبلی اولان التوا مسام مزاجك تبدلی ایله
متبدل اولماز والتوائه تابع اولان جعودت دخی تبدل مزاج ایله متبدل

اولماز

اولماز واما شعرك سبوطتی یعنی ملایم ومستویسی اولماسی جعودتك ضدی التزامه
اضدادی اوزره دلالت ایدر واما شعرك لونی حیثیله استدلال
بو وجهله درکه شعرك سوادی حرارت ویبسه اولماسی وارته دلالت ایدر
وشعرك لونلرینك صهوبتی برودتی دلالت ایدر ولونلرك شقرتی وحمرتی
اعتدال دلالت ایدر وشعرك ابیض اولدیغی رطوبت وبرودته دلالت
ایدر شیبك یعنی انسانك ضیاء وضعفالی آقلغینه دلالتلری وباخود
شعرك بیاض اولدیغی یبسی شدیده دلالت ایدر زیرا بو مثللو تغیر نباته
موجود اولدیغی کبی زیرا نبات دخی تجبیله حرارتا ولات
سواده تمایل اولدیغی وقت بیاضه متبدل اولور
تویلرده دخی اول نبات رطب ایکن اولدیغی سوادده یبوست عارضه
حیثیله تغیر ایدوب بیاض اولور وبو تغیر انسانده تجفف اولان
امراضدن صکره اولور وانسانده اولان شیبك یعنی صاچنك
وضعفالنك آخر ماهیتنك سببی ارسطاطالیس قتنده بودرکه بلغمك
غلبه سی حیثیله تویلرك لونی بلغم لونده استحاله ایدر بلغم بیاض
اولمغله تویلر دخی بیاض اولور وجالینوس دیمیکه شیبك سببی
شعره توجه ایدن غذانك ورت حیثیله تکرج ایدوب
مسامات بدنده نفوذی مدتنده حرکت بطیئه اولمغله تکرج
ایدوب غرامتك جلده ده حادث اولان شعر بیاض اولور اکر بو
قوانین وقواعده تأمل ایدرسك بو ایکی قولی بر بریله قریب
بولورسك زیرا ارسطاطالیس قولی اوزره سبب شیب بلغمدر
وبلغمك بیاض اولماسنك سببی وارتك قاصره اولوب رطوبتك

زائده اولمامسیدر و جالینوس قتنده سبب شیب غرانك تكرجیدر
ونكرجك سببی وارت قاصره ایله برودت زائده دربس اول ایكی قول
شیبك سبب قریبیدر هو نه قدر مخالفدر ایسه ده سبب بعیدلرن
متحدلردر بناء علیه اول ایكی قول متقاربلر اولور و بونك تحقیقی
علم طبیعیدن مستفاد اولور فن طبده تحقیق مهم و الزم دكلدر
بس بوندن صكره بیلمز در زكر بلدان و اهویه نك شعرده تأثیری
واردر انلره مراعات ایتمك واجب اولور زنجیلرك شعرلرینه و نوبیلرینه
شقرت اولمز یعنی اترج و نادج لونكر اراسنده متوسط اولان
لون زنجیلرده بولنمز هو نه قدر معتدل المزاج اولور ایسه
وصقلابیلرده دخی سواد شعر اولمز هر نه قدر حار المزاج اولورلر
ایسه و اسنانك دخی لون شعرده تأثیری واردر صبیانك اشعاری
بلاد جنوبیه اهالیسنك اشعاری كبیر اولور تنكم بلاد
جنوبیه نك هواسی اشعاری تسوید ایلدیكی كبی شبانك وارتی
اشعاری لون سواد اورزه ایدر و صبیانك اشعاری بلاد شمالیه اهالیسنك
اشعاری كبی اولور بلاد شمالیه نك هواسی شعری تسوید ایلدیكی كبی
صبیانك وارتی دخی شعری تسوید ایلمز اما هوا ایكیسی بیننده متوسط
اولور علامت جیده دیركه بوذكر مقالات اولیلادلر معتدل اولان
بلده لرك هواسنك حالیدر اما اعتدالی متجاوز اولانلر حالی معتدل
اولان بلاده مقایسه اولنور بس طبیبه واجب اولوركه هر بلده نك
اشعارنی حقنده مقتضاسنه عالم اوله حتی غیر طبیعی طبیعیه مقایسه
ایدوب اول اشعردن اخرجه لرینی بیله مثلا طبیب بیلمه كه صقالبه نك

طبیعیه

لون

لون طبیعیسی صهوبت اولور و صقالبه دن بعضلرینك صهوبتنده سواد و یاخود حمرت و شقرتله بیله

لوننك اصل اولدیغنی مشاهده ایدر ایسه اندن حرارتنه استدلال ایله
و بباطنه جبلتنی مشاهده ایدر ایسه اندن برودتنه استدلال ایلیه
یس صقلابینك حمرت شعری بلاد معتدله و یاخود بلاد معتدله یه
اعتدالده قریب اولان بلده اهالیلرینك سواد شعری منزله سنده
اولوب اعتداله دلالتی و كذلك اولدیاركه انلرك اهالیسی شعرلرینك طبیعی
لونی صهوبتدن انزل اولدی اولوب بیاضه قریب اولیه اول لونك اعتداله
دلالتنی طبیب فهم ایدوب هر دیارده لون طبیعی اولان الوانی ایله
كیفیات مزاجلرینك اعتدالنه استدلال ایلیه هكذا افاده العلامه و صبیانك
اشعارینك كثرتی ایله صبیانك مزاجی فانی كبرینه سوداویته استدلال ایله
استدلال اولنور و مشایخك و پیرلرك اشعارینك كثرتی حالا مزاج سوداوی
اولدیغنه دلالت ایدر و ادلة عشره اجناسنك جنس رابعی ابدانك
الوانی ابدانك الوانندن مأخوذ اولان ادله در بدنك ابیض اولدیغی
قلتنه و یاخود ظاهر بدنده دمك فقدانه و اولمسنه دلالت ایدر و برودته
دلالت ایدر انیكیچونكه قلیل الدم اولان بدنك حرارتی صفرانك كثرتی و غلبه سی ایله اولور
و اول بدنده صفرا اكثر اولسه لا محاله بدنده صفرت حادث اولور بس بدنك ابیض اولمسی
صفرانك اولمادیغنه دلالت ایدوب بارد المزاج اولدیغی فهم اولنور و بدنك حمرتی
دمك كثرتنه دلالت ایدر و حرارته دلالت ایدر و بدنك صفرتی و شقرتی
یعنی قرموزیه مائل صاریلغی حرارته دلالت ایدرلركن صفرت مره صفرا ایله دلالت
زیاده اولور و شقرتی دمه و یاخود دم مرارینه دلالتی زیاده اولور و بعضا اولور

صفرتك

بدنده هر نه قدر صفرا اولمازایسه ده مجرد دمکی اولمامسندن صفرت حادث اولور

بدنک صفرتی دمک عدمندن دلالت ایدر من غیر وجود الصفرا مجرد دمک

اولمدیغندن بدنک صفرتی نا هیچ طولایه موجود اولور و کمودت لونی شدتی برودته

دلالت ایدر زیرا برودتی شدید اولان کمسنه لرک دمی قلیل اولور و قلیل

اولان دم دخی جامد اولور دمک حمرتی سواده استحاله ایدر و اول سواد

قلیل ایله جلد کونی کمودت لونه استحاله ایدر و ادمه یعنی لون اسمر و آدم

دلالت ایدر و لون باذنجانی برودت و یبوسته دلالت ایدر زیرا لون باذنجانی

صرف و خالص سودانیه تابع اولور و سودانک طبیعتی بارد یابس اولور

و لون جصی برودته دلالت ایدر جصی اول بیاضدر که انده زرقت قلیله

اوله و بلغمیه و رصاصیه برودته و رطوبته دلالت ایدر و اول رطوبت مع

قلیل سودا اولمغیله دلالت ایدر و رصاصیه اول برودته دلالت ایدر که انده

بعضا سودا اوله جصی اول بیاض در که لونی اوله لون اکه قلیل خضرت

مختلط اوله و لون رصاصی یعنی خضرت قلیله مختلط اولوب بیاضی غلبه قوی اولان

لون برودته و قلیل سودا مختلط اولان رطوبته دلالت ایدر زیرا رصاصی لونینه

اولان بیاض بلغمه یاخود رطوبت سائره نک مزاجینه تابع اولور و خضرتی

موجود اولان سواده مائل دم جامده تابع اولور سوادک بیاضه

اختلاطندن للحالة لون رصاصی حادث اولوب ذکر اولنان برودته و قلیل سودا

مختلط اولان رطوبته دلالت ایدر زیرا دم جامد سوداء غیر طبیعی اولوب

بلغم دخی بارد اولدیغی معلومدر و لون عاجی برد بلغمه و مرار قلیله دلالت

ایدر و اکثر احوالده زیرا لون عاجی اول لوندر که انده بیاضدر که اکا صفرت

قلیله

قلیله مخالط اوله بس بیاضنک برد بلغمیه دلالتی و صفرت قلیله نک

مره صفراویه دلالتی اولدیغی کرارا ذکر اولنیدر و اکثر احوالده کبد سببی

ایله لون صفرت و بیاضه تغیر ایدر زیرا کبدک آفتی سببیله دم قلیل

اولور و جلد کونی اولان بیاضیته حمرتی قلیله قرشمغ ایله صفرت

ایله بیاض اراسنده بر لون عارض اولور علامه دیرکه معده آفتیله

دخی جلد بو لونه متغیر اولور و بینهما فرق بودر که کبد حادث کبد

سببی ایله حاصل لونک صفرتی بیاضندن اکثر اولور و معده سببیله

حادث اولان لونک بیاض صفرتندن اکثر اولور انتهی و طحالک آفتی سببیله

بشره نک تغیر صفرته اولور که سواده مائل اوله و علل بواسیر دخی تغیر ایدوب

لونی صفرت خضرته اولور لکن علل بواسیرده تغیر دوام اوزره

اولمز زیرا بواسیر موجب اولان مقعد عروقنک اغزلرینک

اچلماسیدر پس بو انفتاح دم صالحک کثرتی ایله اولور و بو

نوع باسورده لون احمر مشرق اولور و بعضا اول عروقک

اغزلرینک اچلماسی دمک فساد کیفیتیله اولور و اول نوع باسورده

لون بشره صفرة و خضرته متغیر اولور و بو تغیر بونفر اوزره

باسورک بر نوعنه مخصوص اولور قانونک ولیس هذا بالدوام

بل قد یختلف دیدیکنده مرادی بودر و لسانک لوننده عروق

ساکنه و عروق ضاربه مزاجنه استدلال قویدر علامه دیرکه

بعض نسخه لسانک لوننده مزاجنه و عروق ساکنه مزاجنه

استدلال قویدر و واقع اولمشدر بو ایکی نسخه دخی حقدر لکن نسخه

ثانیه رازینک حاویده یازدیغنه موافقدر زیرا رازی حاویده دیکه

وعروقده

لسانك لونی معده ده محصور اولان خلطه دلالت ایدر زیرا معده ده
وعروقده محصور اولان خلط حرارتلو حسبیله لسانی صابغ اولور
بو یارو کندو لونی جنسندن قیلار پس لسانك لونی فی خلطك لونی
اوزره اولور پس معده نك وطمرلرك مزاجی اخلاطك مزاجی اولور
کذلك کوزلرك لوننده دماغك لونندن استدلال قوی اولور انکیچونکه
تشریح عیننده یازلدیغی اوزره عینك طبقاتی دماغك طبقاتندن اولور
وعینك رطوباتی دماغك رطوبتندن اولور وعینك غذاسی دماغك
غذاسندن اولور وبو منزلولرده اتحاد مزاجده اتحادی ایجاب ایدر
عینك مزاجی تابع عینك لونی ایله دماغك مزاجنه استدلال قوی ومحکم اولور
وکاهیجه اولورکه مرض واحد حسبیله ایکی عضوك برر برر لونلری وز
لونی اخوه متغیر اولور مثلا مرارك حرارتی حسبیله عارض اولان یرقانده
ابیض — لسان مبیض اولور ووجهك بشره سی سیاه اولور انکیچونکه
نجی مرار مشتعل اولسه صفرا بعض احتراقله محترقه
اولنجه منتشر اولور وبالجمله بدن اصفر اولور ومحترق اولان
اجزالر زیاده حرارتی حسبیله بشره وجهه توجه ایدوب بشره یی
صفاقتر حسبیله معدیه — سیاه ایدر ومعده ده واصل اولان صفرا انفوذ ایده میوب عروق
ایله برودت عارض اولمغله لونی بیاضه استحاله ایدوب معده ده
لسانده صعود ایتمکله لسانی بیاض لونی اوزره قیلر احرجیه ده
اجناسندن — دلالت ایدن ادله عشره [illegible] جنس خامس [illegible] هیئه
اعضادن مأخوذ اولان دلائلدر زیرا حرارت مزاجنه صدرك سعه سی
واطرافك عظم بعض الاوایاق مثللو تنور بدندن خارج اولان اعضالرك

بیوکلکی

بیوکلکی وطمرلرك سعه سی وظهوری یعنی کیکشل اولوب محسوس اولمالری ونبضك
عظیم اولماسی ونبضك قوی اولماسی وعضلاتك بویك اولماسی وعضلات
مفاصله قریب اولماسی تابع اولور انکیچونکه بالجمله افاعیل نسبیه و
هیئات ترکیبیه حرارت مزاج تمامی اولور وآثرنده مؤثره استدلال اولنور
بو ذکر اولنان افعالك تمام اولمه حرارته استدلال اولنور اما بو افعالك ضدی
یعنی صدرك ضیق واطرافك صغری ونبضك غیر عظیم وغیر قوی اولماسی وعضلاتك
صغیره اولوب مفاصلدن بعید اولماسی برودته تابع اولور زیرا برودت
حسبیله قوالر بو افعالی تتمیمدن قاصره اولورلر پس بو افعالك نقصانی
ایله قوانك ضعفنه وقوانك ضعفی ایله برودته استدلال اولنور ومزاجك
یبوستنه قشف یعنی جلدك درتاشتی وبذاته تابعه اولور کذلك مفاصلك
ظهوری وحنجره ده [illegible] وانفك اولان غضروفلرك ظهوری
وانفك مستوی اولماسی تابع اولور ومزاجك یبوستنه بو ذکر اولنان ترجمه سعودیده
فارسیدن ونسخه سنی ترجمه ده بعض نسخه ده انف مستوی یرلرینه
انف مسنون واقع اولمشدر علامه نك مختاری بو نسخه در تابیندر
انف مسنون اول انفدر که خافر حسبیله طویل زوبیت اولنور
صاحب قانون بو بابده رطوبت مقایسه سی حمل ایدوب رطوبتك [illegible] ادله سنی
ذکر ایتمدی [illegible] حرارتك ادله سنی ذکر ایلدیکه بو ذکر اولنان ادله نك — زیرا
اضدادی برودته دلالت ایدر دیو تعین متیقظ اولان کمسنه
فهم ایدر که یبوستك ادله سنك اضدادی دخی رطوبته دلالت ایدر
علامه بو اعتذاری ذکر ایدوب رطوبتك ادله سندن شیخ
رئیسك ذهول ایلدی دیو طعن ایدنلره جواب ویردی ومزاجك ادله

ادلّهٔ عشره‌دن الّتنجی جنسی اعضانك سرعت انفعاللرندن مأخوذ اولان
دلائلدر اگر اعضاء مستحیلات ایله سریعاً مستحیل اولور ایسه
اول عضولرك مزاجلری حار اولدیغنه استدلال اولنور زیرا کیفیات
اضداد ترا استحاله‌ده جنسنه استحاله‌سی اسهل وایسر اولور
وبلا مزاوله ومعاشرهٔ مبردات ایله اعضا تبرد ایدوب وحیا
وسریعاً صووق نسنه‌لردن متأثر اولور ایسه اول اعضالرك
مزاجی بارد اولدیغنه دلالت ایدر جنسنه استحاله اسهل اولدیغیچون
بحث برقائل ایچون دیمکلك واردرکه شئ کندو جنسندن سریعاً
منفعل ومتأثر اولور خلاف جنسندن انفعال صعب وبطیئ اولور
دیو ذکر اولنان قاعده عکس اوزره اولملو اولدی والیق اولور زیرا [illegible]
بزم معلوممزدرکه شئ انجق ضدندن منفعل اولور شبیهندن [illegible]
منفعل اولمز الجواب هر ایکی کیفیتکه احدهما آخر اوزرینه وارد اوله
خالی اولمزکه اول ایکی وارد ومورود علیه اولان کیفیتلر جنس واحد اوزره
اولورلر یاخود صنف طبیعت واحده اوزره اولمز طبیعت واحده اولمازلر
احدهما آخردن لامحاله منفعل اولورلر مثلا حرارت برودت اوزره وارد اولسه
ویاخود عکسی اوزره اولوب برودت حرارت اوزره وارده اولسه حرارت برودت
ایله وبرودت حرارت ایله منفعل اولور زیرا حرارت وبرودتك هر بری
افراد طبیعت وماهیتده مغایرلردر کرك ایسه اول ایکی کیفیتك مقدارلری
برابر اولسون مثلا ایکی کیفیتك هر بریسی بر درجه اولمغله متساوی اولسون
کرك ایسه متباینلر ومتخالف اولوب احدهما بر درجه وآخر ایکی
درجه اولسون واگر اول ایکی کیفیت طبیعتده وماهیتده متحد لر

اولور

اولورلر ایسه اول متحد اولان کیفیتلر کیت ومقدارلری مخالف اولور ایسه
مثلا کیفیت حرارت حرارت اخری اوزره وارد اولوب ایکی حرارتك بری
بر درجه وآخرسی ایکی درجه اولور ایسه لامحاله بر درجه اولان حرارت
ایکی درجه اولان حرارتدن منفعل ومتأثر اولور زیرا اول ایکی کیفیت
طبیعتده هویتده متحد اولوب ایکیسی ده ماهیت حرارتك افرادندن
ایسه‌لر لکن احدهمانك مقداری آخرندن اکثر اولمغله مقداری ناقص
حرارت مقداری زائد واکثر اولان حرارته قیاس ایله بارد حکمنده اولوب
ناقص زائددن متأثر ومنفعل اولور وناقصك زائددن
انفعالی فی الحقیقه متباینك متباین آخردن انفعاللرندن اسرع اولور
زیرا ناقص ایله کامل طبیعتلری متحد اولور وناقص کاملی تکمیل ایدر
طبیعتی تغییر ایلمز اما ایکی متباین اولان کیفیتلر انفعاللرنده طبیعت
تغییره احتیاج اولور وبلا شبهه تغییر طبیعته محتاج اولمیان انفعال
تغییر طبیعته محتاج اولاندن اسرع اولور اما اول کیفیت طبیعتده
ومقدارده معاً متحد اولورلر ایسه احدهما آخردن منفعل اولمزلر
وسنك سؤالده ایراد ایلدیکك بو قسم رابعدر وبزم ادلهٔ عشره‌دن
جنس سادسدن اخذ واعتبار ایلدیکمز قسم ثالثدر یعنی طبیعتده
متحد ومقدارده متخالف اولان قسمدر وبزم مأخوذمز اولمیان قسم رابع
ایله ایراد اولنان اعتراض وارد اولمز وبو مقامده صاحب قانون
~~کلامنی علی الصعوبة تطویل ایتمکله فرتی حضرتلری قانونده~~
~~مقالاتنده فهم اولنور سؤال مذکورك جوابی ایکی وجه اوزره اولور~~
~~دیمکین~~ علامه رد ایدوب دیرکه حق بودرکه قانونده کلام وجواب ١٣٩ اولور

تطویل کلام

استخراج اللدیکی اوزره

وعلامه نك اول جواب و احدی ملخصا تقریر وتحریر بر ترجمه ده ذکر ایلدیکمز در

امزجه نك ادله عشره سی ترجمه سنده سکز نجیسی افعالدن ماخوذ اولان دلیلدر

یعنی افعالك جریانی طبیعی اوزره مستمر اولسه صحیحه وتامه کامله اولسه

مزاجك اعتدالنه دلالت ایدر یعنی افعال کثرت جهتندن وطبیعی جریاندن

جهت افراط حرکت ایلسه افعالدن اول حرکت حرارته دلالت ایدر وکذلك

اول فعل جریان طبیعی اوزره اولوب لکن وقت قلیل حاصل اولسه وعتق

طبیعیسی طول ایتمزدن اول اول فعل تکمیل اولسه بو اسرع اوقاتك

اول فعلك تمامی حرارته دلالت ایدر یدنجیسی نوم ویقظه نك حالیدر

نوم ویقظه نك اعتدالی بالجمله بدنك اعتدالنه دلالت ایدر وخصوصا دماغك

اعتدالنه دلالتی اکثر اولور ونومك زیاده اولماسی رطوبت وبرودته دلالت ایدر

ویقظه نك زیاده اولماسی یبوست وحرارته دلالت ایدر یعنی اخیرا ذکر اولنان دلالتلر

دماغه مخصوص اولور ادله عشره مزاجیه نك سکزنجیسی افعالدن ماخوذ

اولان دلائللردر بالجمله افعال طبیعیه جریان طبیعیسی اوزره تامه وکامله

اولسه مثلا قوه غاذیه وقوه نامیه نك تغذیه وتنمیه فعللری وکذلك قوه هاضمه

نك هضم ودافعه وماسکه نك دفع وامساکی وسائرلرینك افعال

مخصوصه لری طبیعیسی اوزره اولسه مزاجك اعتدالنه استدلال اولنور

اما افعال جهت طبیعیه سندن افراط فعله حرکت ایلسه مثلا قوه

غاذیه نك تغذیه فعلی طبیعیسندن زیاده اولسه ونامیه نك فعل

انماسی طبیعی اعتدالدن زیاده اولسه جانب افراطه اول حرکت حرارته

دلالت ایدر کذلك افعال طبیعیه قدر طبیعیه تجاوز ایتیوب لکن

زماننده سرعت ایلسه مثلا قوه قامتنك کمال طبیعیسی و نور سنه سی

قریب

قریب مدتده حاصل اولسه کلمش ایکن متقدم حاصل اولوب یعنی زمانی غیر

طبیعی اولسه بیده حرارته دلالت ایدر اشعار یعنی بعض صقال

وعانه وقولتق تویلرینك نابت اوله کلدیکی مدتدن اول ایتوب

اسرع ازماننده حاصل اولماسی حرارته دلالت ایدر اما افعال

فاعلی اولان قوتك بلید وغیر ذکی اولدیغی جهتله اولقوتك

افعالی ضعیف اولسه ویاخود قوتك تکاسلی جهتیله افعالی

بطیء اولوب کیج حاصل اولسه مثلا بدن باشنده امور حاصل اولجق

خصوصلر اون ایکی ویاخود اون بش یاشنده حاصل اولسه

بو حالتلر برودت مزاجه دلالت ایدر وبعض کره ذکر اولنان

ضعف وتبلد وفتور وتکاسل حرارتك تسبیلی اولور و اولوقتده بو افعال

برودته دلالت ایلمز و برودت جهتیله اولان حاصل اولان

افعال غیر طبیعیه ایله حرارت جهتیله اولان افعال غیر طبیعینك فرقی

بودر که حرارت جهتیله اولان افعالك ضعف وتبلدی اول افعالك

فاعلی اولان قوتك ضعفی ایله مسبوق اولور یعنی اولا قوت ضعیفه

اولوب بعده افعال ضعف وبلادت ظاهر اولور اما برودت جهتیله

اولان ضعفی افعال قوتك ضعفی ایله مسبوق اولمق لازم دکلدر

بلکه قوت قویه وعلی ساقط ایکن افعال ضعیف اولور وتبلد ایدر

قانونك بو محلده اولان عبارتی ذکر اولنان معنایه فاضل علامه حمل ایلمشدر

صاحب قانونك بو بابده ذکر ایلدیکی کلمات منفهم

اولان بودر که حرارت افعال طبیعیه یی زیاده ایدر وبرودت افعال طبیعیه یی

تقلیل ایدوب نقصان اوزره ایدر بو قانون قاعده نوم تنقص اولور

زيرا نوم افعال طبيعيه‌ده حرورت غريزيه‌نك زياده ايلمز بلكه بعضا ابطال ايدر وياخود
نقصان ايدر وياخود برودت غريزيه‌نك نقصان ايلمز بلكه زياده ايدر الجواب
افعال طبيعيه ايكى قسمدر قسم اولى افعال طبيعيه مطلقه‌در يعنى اول افعالدركه
صحت وحيات اول افعال ايله بولنور واول افعالك وجودنه ترتب وتوقف
ايدر وحيات وصحتك اول افعالده احتياجى سبب عارض ايله وشروط ايله
اولمز بلكه مطلقا حيات وصحت اول افعاله توقف ايدوب محتاج اولور نحو اكل
زيرا هر حالده حيات وصحت غير غذايه محتاج اولور پس بو مثللو افعالك
مجرا طبيعيدن زياده اولريغى وارتد دلالت ايدر ونقصانى برودته دلالت
ايدر وبو دلالت دلالت قويه ومحكمه اولور وافعال طبيعيه‌نك ايكنجى قسمى
طبيعيه مقيده اولور زيرا صحت وحياتك اكا توقفى واحتياجى سبب عارض
وشروط زائده ايله اولور مثلا نوم كبى زيرا صحت وحياتك نومه ذاتلرينه
نظرا احتياجى يوقدر بلكه احتياجى ايكى سببدن وجودى وقتنده اولور اول ايكى
سببك برى بودركه قوايه حاصل اولان ارواح يقظه مدتنده شواغل كثيره
سبيله تحلل ايدر وتجدد اتكوين ايدن ارواح بدل ما يتحلل اولمغه وفا ايتمكه
قوايه فتور عارض اولور پس قوانك فتورى نوم ايله مندفع اولور حال نومده
ارواح تحلل ايلمز وحال نومده منطبخ اولان ارواح ايله حال يقظه‌ده
تحلل ايدن ارواحك بدلى تكميل اولوب قوايه قوت كلور وفتورى مندفع
اولور وصحت وحياتك ايكنجى سببى بودركه طبيعت كليه حال يقظه‌ده قواى
طبيعيه سائره‌لرى اعمال ايدوب انكره طبيعت كليه‌نك عملى منقسم اولور
وطبيعت كليه‌ده قوه هاضمه‌نك سهمى غذايى هضمه وفا ايتمكله نومه
حاجت مس ايدر زيرا نوم حالنده حرارت غريزيه وارواح بالجمله باطنه مندفعه

اولورلر

اولورلر وطبيعت كليه بكليتها هضمه مشغوله اولوب شواغل سائره‌يه منصرفه اولمزلر
ويقظه‌ده مجتمعه اولان موادى طبخ ايدوب هضمى بالتمام تكميل ايدرلر پس
بو مثللو افعال طبيعيه مقيده‌ده ايسه حرارت جبيلى افعال كثيره وحرارت
جبيله قوت اولور وياخود ناقصه اولور وبرودت ايله زائده اولوب
اد تربيه نوم افعال طبيعيه‌نك افراطى حرارته دلالت ايدر وتفريطى برودته
دلالت ايدر ديديكمز افعالدن مراد افعال طبيعيه مطلقه‌در اما نوم مثللو اولان
افعال طبيعيه مقيده‌ده اعتدال قطعا اعتدال مزاجه دلالت ايدر افراط و
تفريطلرينك حرارت وبرودته دلالتلرى دلالت تخمينيه اولور وحرارته دلالت
ايدن افعال قويه جنسندن اولور صوتك قوتى وجهاريتى وكلامك سرعتى
وانتصالى وغضب ووكاتك سرعتى وطرفك تحريكى سرعتى بو افعالك
هر بندن سبب عام ايله يعنى مزاج جبيلى اولميوب عضو خاص ايله
حاصل اولورايسه بينه حرارته دلالت ايدر زيرا صوتك قوتى بعض كره
ريه‌نك حرارتندن اولور وسرعت غضب قلبك حرارتندن اولور وسرعت
كلام وسرعت وكات دماغك حرارتندن حاصل اولور وسرعت طرف
يعنى اجفانى وكوز قباغنى تيز تيز آچوب ويومق عينك ودماغك
حرارتلرى ايله حادث اولور پس بو ذكر اولنان افعال ذكر اولنان اعضالرك
حرارتلرينه دلالت ايدر وحكيم طبيب حدس وتفرس ايدر نسمكه بو
افعالك دلالتى ايلديكى حرارت بو افعالك اعضالرينه مخصوص
دكلدر بلكه بالجمله مزاجك بو حرارت موجوده‌در هوا اولوقت بو افعال
بالجمله مزاجك حرارتنه دلالت ايدر اد له غيره مزاجيه دفع
جنس تاسع فضولى بدنك دفع ومدفوع اولان فضولك كيفيتلر

ورطوبتره وبيوستنه
دلالة قطعية اولمز

افعال طبيعيه‌دن مراد اعضالرك افعالى
بونه احتياجنك

انفعالی اختلاف

جنسده بخین دفع مستمر کثیر اولسی وظهور رایدن بول و براز و عرق
حتللو فضول حاده اولوب رایحه قویه سی و صبغ اولانلری صبغ و لونی اولسه
طبیعتی و انشواء و انطباخی اولانلری استواسی و انطباخی یعنی بیشکنلکی
اولسی اول فضول مدفوعه حرارته دلالت ایدر اما بونلرک خلافی
اوزره اولانلر برودته دلالت ایدر اداله عشره مزاجیه نک اونجیسی
افعالدر قوا نفسیه نک فعللری و انفعاللری احواللرندن ماخوذ اولان
ادلهدر حرکت قوی یعنی غضب و ضجر یعنی ملال و فطنت و فهم و اقدام و شجاعت
و وقاحت و حسن ظن و جودة رجا و قساوت و نشاط و رجولیت اخلاق و قلت
کسل و قلت انفعال حرارت مزاجه دلالت ایدر و بونلرک اضدادی برودته
دلالت ایدر و قوه غضبیه نک ثباتی کذلک رضا نک یعنی برکسنه ایله اولان سلوکی
ثباتی و تخیل اولنان نسنه لرک و اذبر اولنوب حفظ اولان نسنه لرک ثباتی
و بالجمله بوکه مشابه نسنه لرک ثباتی یبوسته دلالت ایدر و بالجمله بونلرک امثاللو
انفعاللرک سرعتی زوالی رطوبته دلالت ایدر ذکر اولنان الفاظک معانیلرین
بیان ایلیه لم ذکر اولنان قوا نفسیه دیرلر و افعال و انفعالات
مذکوره لره حرکات نفسانیه تسمیه اولنور و احداث نفسانیه دخی دیرلر
بو افعاللر ناسده مختلف اولور بعضی بحسب المزاج و بعضی کره
سببلرخ ایله اولور و بحسب المزاج اولان بعضی مزاج اصلی و بعضی
کره مزاج عارضیدن اولور قوه غضب معنا نسیه و ضجر ملال معناسنه در
فطنت ایکی معنا ایله استعمال اولنور معنا اولی سرعت ادراکدر و معنای
ثانیسی سرعت شعوردر ادراک لغتده لقا معناسنه در و حکما قتنده
بنفسه معنا وصولی مراتبنک مرتبه اولاسی اولور و اول معنی نفسده واقف

اولوریسه

متمکن اولوب هر بر وقت مراد اولنه آکه مراجعت ممکن
اولوریسه آکه تصور دیرلر اولقدر راسخ و متمکن اولوب که بعضی زمان
مراد اولنسه آکه مراجعت ممکن اولمیه اولمثللو ادراکه حفظ دیرلر
اول متمکن اولان معنایی طلبه تذکر دیرلر و اکی وجدانی بولمغه ذکر
دیرلر و بو تذکر انسانک خواصندندر و فهم مخاطبک لفظندن
معنایی تصور ایلمکدر اقدام شجاعت متمکندر یعنی بر ملکه درکه اول
ملکه حصیله انسان حسن الرجا اولور و هر ملکروهه خلاص امید
ایدر و ملکروه هدم وقوعنی استبعاد ایدر و وقاحت اولاخلاق و اول
خصلتدرکه اولخلوقک صاحب خلقی حسیله حقی اولنور ظلم ارتکاب
و مواقع ریبه ده فساق ایله معاشره و مداخله حتللو و حسن
ظن بر حالتدرکه اول حالتی اولانکه مطمئن اولور و خیره قادر
اولان کسنه لردن خیر اوم و مامول ایدر جودة رجا بر حالتدرکه
اول حالتی اولان کسنه خیره قدرتی اولان کسنه دن خیر صدورینی
طلب ایدر حسن ظن ایله جودة رجا نک فرقی بودرکه حسن ظن
صاحبی مطمئن و ساکن اولور و خیره قادر اولنلردن
مامول ایدوب حصولنه ظن غالب اولور اما جودة رجا صاحبنک
حکتی اولور و خیره اولان کسنه دن خیری طلب ایدر و قساوه
بر حالتدرکه اول حالتک صاحبنک رحمتی قلیل اولور بر حالتدر
کندوده زادنی اولنلره مرحمت ایلمز و نشاط بر حالتدرکه
اول حالتک صاحبی قصد ایلدیکی نسنه لره سرعتله نهوض
و قیام ایدر بو ذکر اولنان معانیلری علاحده ذکر ایلدیکمزدن صکره درکه
بو مقامده برازامور وارد رکه انلردخی حرارته و برودته دلالت ایدرلر

وارته دلالت ایدنلر قوة قلب کبی وصدرك استشرا و کبر وبرودته دلالت
ایدنلر ضعف قلب وصدرك ضیقی ولماس کبر وظن اولنور قوة قلب ایله
صدرك انشرا و شیء واحدر کذلك ضعف قلب ایله ضیق صدر شیء
واحدر زیرا ضیق صدر توحشدن عبارتدر توحش ایسه ضعف
قلبك اثریدر کذلك انشراح صدر برنسنه دن توحش ایلمکدر و توحش
ایلممك قوة قلبك اثریدر لتسبوظن ظن فاسددر بینهماده اولان فرقی بیز ذکر
ایلیه لیم اما ضعف قلب ایله ضیق صدر و توحشك فرقی التروجه ایله اولور
اولکیسی ضعف قلب حزنك مُعدّی اولور توحش غضبك معدی اولور
مُعِدّا اولشیدر که برامرك حصولی اول شیئه محتاج اوله و اول شیئسز
اول امر بولنمیه و اول امر ایله اول شیء وجودده جمع اولمیه خطوات
کبی زیرا یورییجی کسنه لرك آدملرندن و خطوه لرندن ایکنجی خطوه موجود اولمز
اول خطوه موجود اولمدقجه و اول خطوه ایله ایکنجی خطوه معا وجودده جمع
اولمز بلکه اول خطوه زائل اولور و ایکنجی خطوه وجوده کلور و کذلك خطوۀ
ثانیه ایله خطوۀ ثالثه یی قیاس اولور لیس ضعف قلب اولمدقجه حزن حادث
اولمز و لکن ضعف قلب اولمیان کسنه ده توحش غضب
بولنور صدرلری ضیق و غیر منشرح اولمق حسبیله کذلك صدری منشرح اولان
اولور ضیق صدر اولمیانلرده غضب بولنمز لکن ضعف قلبلری حسبیله
ضعف قلبلر اولان منشرح الصدر کسنه لرده غیر غضب حزن بولنور
والتروقك ایکنجیسی ضعف قلب بدنی اولان امر مخوفه قیاس ایله اولور
و توحش نفسانی اولان امر موحشه قیاس ایله اولور و فرق ثالث
لوازملری جهتیله اولان فرقدر ضعف قلب اولان کسنه لره خوف ایلدکلری

امرك

امرك وجودنه وارث غوینیدر سنك خمود و سونمه سی و برودتك استیلاسی
عارض اولور و ضیق صدرلری و توحشلری اولان کسنه لره امر موحشك
وجودنده وارث غریزیه نك اشتعال و استعمال عارض اولور
و دوردنجی فرق ضعف قلبلو اولانلر هرب و فرار ایدرلر و ضیق صدری
اولکو توحش ایدنلر مقاومته تصدی ایدرلر هرب ایتمزلر بعض قالور
فرار ایلمزلر و بشنجی فرق ضعف قلبلو اولانلرده ایکی انفعال اولور بری
تاذی و حزن مباعده یه بعض اولور و بری نسنه لردن اوزاق اولمغه
اشتیاقلر اولور و ضیق صدر و توحش اربابنده انفعال واحد
اولور مقاومت ایدرلر و التنجی فرق ضعف قلبلو اولانلرك ارواحی رقیق
اولور ضعف رقت روحه تابع اولور و ضیق الصدر اولانلرك ارواحی
غلیظ اولور توحش و صدرك ضیقی روحك غلظتنه تابع اولور
بو ذکر اولنانلر ضعف قلب ایله صدرك ضیقی بیننده اولان فروق
سته ایدی اما استشراح صدر ایله قوت قلب الی اسنده فرق
ایکی وجه اولور فرق اول بودر که قلبلو قوی اولان کسنه امور هائله
و مهالکه اقدام ایدر اما صدری منشرح اولمغله اقدام اولماز و ایکنجی
فرق قوت قلب بعضیلره مفراح اولمز و انشراح صدر هر بار
مفراح اولور مفراح احتمالی وار در که مصباح کبی اسم آلت اولوب
آلت فرح دیمك اوله و یاخود مدرار کبی مبالغه صیغه سی اولوب
کثیر الفرح دیمك اوله علاجه نك کلا حسنی اولدیغنه ترجمه یه شروع
ایلیه لیم و ذکر اولنان احداث نفسانیه و حرکات نفسانیه قبیلندن اولور احلام
و منامات بعضا اویقوده کورلان رؤیالردن وارث و برودته و یبوست و رطوبت

دلالت ایدر زیرا مثلا مزاجنده حرارت اولنلر مناملرنده آتش و آتشده اصنور

وکونشلو یره وارمق کونشلنور کورر و برودت غالب اولنلر ثلج وجمد

یعنی قار و بوز کورر یاخود کندویی ماء بارد ایچنده کورر کذلك هر خلطك

صاحبی کندو خلطلرینه مناسب شیلر کورر زیرا کیفیات اربعه دن

هر قنقیسی اول منام صاحبنده غالب ایسه و کذلك اخلاط اربعه دن غالب

اولانك لونی اول منام صاحبنده ارواحنه غالب اولور و اول ارواحه

متخیل اولان اشباح و صورتده اول کیفیت و اول الوان او زره

تخیل اولنور و خلطك ارواحه غلبه سیندن ناشی حال یقظه ده هر کیمسه نك

کندوده اولان خلط غالبك طعمی ذائقه سینده بولنور و بز بیم بو ذکر ایلدیکمز

کلیسی و یاخود اکثری اصل بنیه ده و خلق اولان امزجه نك علامتلری

اولور احلامك و رؤیالرك امزجه یه دلالتلری علامتندن معدود اولمالری

ملحقاتندن عد اولنور ایسه علامات حقیقیه

اولمق او زره ذکر اولنان بالجمله خلق و جبلی مزاجه دلالت ایتمش اولور

اکر رؤیانك دلالتلری حقیقه ادله دن صایلور ایسه ذکر اولنان علامات

حقیقیه نك اکثر جبلی و خلقی اولور انیکیچون تردید ایله ذکر اولنان علامات

کلیسی و یاخود اکثری اصل بنیه ده اولان امزجه علامتلری اولور دینلدی

و شیخك کلامندن ظاهر بودر که رؤیا امزجه یه دلالتده مرضیه دکلدر زیرا

رؤیانك دلالتی اخره عزو ایدوب فیما تقدم دیدیکی مرضیه اولمغه قسم

اولنور و اما امزجه عرضیه و امزجه غریبه نك علامتلری مزاج حار غریبه

دلالت ایدنلر بدنك اشتعالی و التهابی اولور و حمیات عارضه اولمغله حار

غریب مزاج صاحبی متاذی اولمق اولور و بعض نسخه لرده حمیات واقع اولمشدر

حمیات حادنك فتری و میلك تشدیدی ایله حمه نك جمعیدر حمه اول عینه و اول

چشمه درکه اول عینك صوینی حار اولور کبریتیه و یاخود شبیه و یاخود زرنیخیه

اولمق حسبیله و مرضا اول صودن استشفا ایدرلر انیکیچون عالم اول صویه

تشبیه اولنوب العالم کالحمة دیو حدیث نبوی وارد اولدی حواشی عراقیه ده

داخلدن و خارجدن مسخن اولان نسنه لرك کلیسنه حمه اطلاق

اولنور دیو ذکر اولندی لکن اولا ذکر ایلدیکمز صحاح و صحاح عجمی

تعبیرا اول مذکوردر و الحاصل اول مقوله ماء مسخنده تصفر و تاذی

وارت غریبه یه دلالت ایدر کذلك حرکات فسنده قوتك سقوطی ایله تاذی

دخی حرارت غریبه یه دلالت ایدر زیرا حرکات اول غریبه حرارت نورانی

وهیجانی ایدر و حرارتك نورانی لا محاله موذی اولور و مزاجنده حرارت غریبه

اولانك عطشی اولور و فم معده ده التهابی اولور و آغزنده مرارت

واجیلق اولور و نبض ضعیف و سریع و متواتر اولور و مسخنات تناول اولندقده

متاذی اولور و مبردات تناولی شفا اولور و ایام صیفده حالی ردی

اولور اما علی طبیعی اولان برودتك علامتلری هضمك قلتی و عطشك قلتی

و مفاصلك استرخاسی و حمیات بلغمیه اصابت ایدکده تاذی و نزلات اصابتی ایله

تاذی و مبردات تناولی ایله تاذی و مسخنات تناول اولندقده تشفی اولور و شتاده

حالی ردی اولور اما رطوبتك دلیلی برودتك علامتلرینه و اکثره

مناسب اولان نسنه لر اولور ادله برودت ایله اعضانك ترهلی استرخاسی و

لعابك و مخاطك سیلانی یعنی اغزنك و بورننك رطوبتلرینك جریانی و سیلانی

و طبیعتنك انطلاقی یعنی بورکك سور مه سی و رطب اولان اغذیه تناولندن

تضرری و نومك کثرتی و کوز قباقلرینك تهیجی و بو مثللو نسنه اول علامه برودت ایله

رطوبته دلالت ایدرلر اما غیر طبیعی یبوستک ادله‌سی تقشف جلد وسهر
ونحول ورقت ویبوستی اولان اغذیه تناولندن متضرر ومتاذی اولمق وایام
خریفده اسوء حال اوزره اولمق ورطوبتلی اغذیه وادویه تناولندن تشفی وانتفاع
وحالی ماء حار ودهن لطیفی انتشاف واجتذاب ایدوب بدنک سرعت
قبولی ومسامه سرعت نفوذ ایدر

الفصل الخامس فی علامات المعتدل المزاج

بو نیذا قدم امزجه لرک افراط وتفریطی علاماتندن ملتقط
ومأخوذ اولان نسنه لر بالجمله اعتدال امزجه علامتی اولور مثلا حر وبرده
ملمسده اعتدالی ویبوست ورطوبت ولین وصلابتده ملمسک اعتدالی
وکذلک لونک بیاض وحمرتده اعتدالی وسحنه وهیئتک سمن وقضافتده یعنی
سمزلک وبخافتده اعتدالی وسمنه میلانی وطمرلرینک غائره ولحم ایله مستوره اولمق
وطولی لحم اوزره ظاهر وبارز ولحملو منبسط وآبرو اولمق بیننده متوسط
اولمق یعنی نه زیاده مستور ونه زیاده آشکار اولمق وشعرک
قلت وکثرتی وجعودت وسبوطتی بیننده متوسط الحال اولماسی وسن صباوده
شعرک شقرتی یعنی حمرته ناظر صفرته میلانی وسن شبابده سواده میلانی
ونوم ویقظه حاللرینک اعتدالی وحرکاتنده اعضانک مواتاتی وسلامتی
وتخیلده وتفکرده وتذکرده قوت واخلاقک بین الافراط والتفریط توسطی
یعنی تهور وجبن وغضب وجمود ودقت وقساوت وطیش ووقار
وشبهی مثللو افعالده توسط اعتدال امزجه دلالت ایدر بو ذکر اولنان
اخلاقدن هر ایکیسی ترتیب اوزره مزد وجلر دیو لولا هر زوجک اولی
افراط واخری تفریطدر بینهماده اولان وسط انلردن اخذ اولنور افراط و
تفریط حرارت وبرودته دلالت ایدر بینهما اولان وسط اعتداله دلالت ایدر

مثلا تهور قوه غضبیه‌نک افراطی اولور وجبن قوه غضبیه‌نک تفریطی اولور
برودته دلالت ایدر وبینهماده وسطی البته اعتداله دلالت ایدر
وبو قیاس اوزره اولور غضب ایله جمود ورقت قلب ایله قساوت قلب یعنی
قلبک غلظتی وطیش اللهم تباه یعنی تیکجک اولمق ایله ومتکبر اولمق ووقار
بو ذکر اولنان افراط وتفریطک وسطیدر البته وقار اعتداله دلالت
ایدر وافعالک تمامی دخی اعتدال امزجه دلالت ایدر افعال طبیعیه‌نک
تمامی مثلا شهوتی خامله وسو بیوتک اولمیوب وثورانی وافراط
هیجانی دخی اولمیوب بینهماده معتدل اولمق ایله اولور وهضم جید
اولور ونموی قبیله اولمیوب وبین النمو والانحطاط زمانی وقوفی
طویل اولور ونوم ویقظه سی معتدل اولور وبدننده خارج اولان
فضول کیفیت وکمیت جهتلرنده معتدل اولور اما معتدل المزاج اولانک
افعال حیوانیه‌سی یعنی قوای حیوانیه‌یه تابع اولان فعللری
اول امثللو ترک غضب سریع اولمز وغضبی بطی بر دخی اولمز وبالجمله اعراض
اخرده بو قیاس اوزره اولور متوسط الاعراض ولکن سرور منغلق
اولان ضحک ونشاط کبی نسنه لر زیاده اولور ونبض لر عظیم
ایله صغیر اراسنده متوسط اولور وسرعت وبطوءده دخی نبض متوسط
اولور ونبض قوی حالتنده عائل اولور ومعتدل المزاجک افعال نفسانیه
سابقده اشارت اولنوب تخیل وتفکر وتذکر قوی اولور دیو ذکر اولنمش
ایدی واعتدال مزاجک بر علامتی دخی افعالک صحتیدر ونموک جودتی
وسرعتی وزمان وقوفی طویل اولوب انحطاطی اخذی بعید اولماسیدر
ومعتدل المزاجک احلامی ورؤیاسی لذیذ اولور ورایحه طیبه ایله مانوس اولور

واعتدال مزاج صاحبی ناسه محبتلو اولور یعنی ناس آنی سورلر و محبت ایدرلر
وطلق الوجه اولوب یوزنده طلاوت وحلاوت اولور و بشوش اولوب ملایم
وسخی اولور وطعام وشرابه شهوتی اعتدال اوزره اولور و کبدی ومعده‌سی
استمراسی وهضم جیدا اولور وغذانک اعضایه مشابهتی جیدا اولوب متناسب الاعضا
اولور ومجاری اعضادن فضولک انتقاضی وانداقعندن حالی معتدل اولور

الفصل الخامس فی علامات من لیس بجید الحال فی خلقته

خلقة اصلیه‌سی جید الحال اولمیه‌جق کمسنه‌لرک اعضاسی مزاجلری متشابه اولماز
بلکه اعضاء دیشه‌لری مزاجلری اراسنده معاندت اولور مثلا اعضاء رئیسه‌سی
برر وارتیه اعتدالدن خروج ایدر وآخر اعتدالدن بیکنجی خروج ایدر
و بری رطوبتده و بری یبوستده خروج ایدر کذلک برکمسنه‌نک بنیه‌سی و
خلقتی متساویه اولمسه او کمسنه‌نک مزاجی ردی اولور حتی فهمنده و
عقلنده ردائت اولور بنیه‌لر متناسب اولمیوب خلقتلری غیر طبیعی
اولمق بو وجهله اولور مثلا عظیم البطن اولور ویا زمقلی قصیه اولور
ویوزی سیندیر اولور و باشی وهامه‌سی غایت بیوک اولور ویا کوجک و صغیر
اولور وجبهه‌سی و وجهی و بوینی واتقلری لحیملر اولور یعنی ذکر اولنان اعضاسی
آتلو اولور ویوزکرات لحم جمیله بردائره‌نک نصفی کبی اولور آلتو اول یوزی
دکرو ونصف دائره کبی اولان کمسنه‌نک ایکی فکی وآلته واوستنده اول آلجله‌
لرکبی وبویکی اولوب طولی زیاده اولور اولد کروز ایله مباینتی واصلاحی
زیاده اولور سینه‌ماده تناسب اولمز کذلک راسی وجبهه‌سی سیندیر اولوب یوزی زیاده
اوزون ورقبه‌سی یعنی بوینی زیاده غلیظ وقالن وکوزلری کیک وکثر بلید اولان
کمسنه‌لر خیردن ناسدن ابعدی اولور ~~الفصل السادس فی العلامات الدالة علی~~

علامه قیافه‌دی

حاشیه هدایه‌ده اکمل الدین ذکر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری برکون حضرت عائشه رضی الله عنها حجره‌سنه داخل اولدیلر ورسول الله‌ک سرور ومسرتلری اسارير وجهلرنده لمعان ایدر ایدی رسول الله بیوردیلر یا عائشه بیلورمیسنکه مجزز مدلجی نام قائف اسامه وباباسی زید اوزره داخل اولدی وانلر بر پرده یا ترلردی باشلری اورتولو وایاقلری آچوق ایدی اول قائف ایاقلرینه نظر ایدوب دیدیکه بو ایاقلرک صاحبلرینک بعضلری بعضلرندندر نقولکرا نلمسند الحدیث بس قیافت دلیل عمر بوکلامه بناء رسول الله اظهار سرور ایلمزدی بلکه انکار ایدردی حنفیه دیرلرکه عرب حضرت اسامه‌نک نسبنه طعن ایدرلردی وعرب طعن قائفک خبر ایله مندفع اولورایدی بسرور اولدی وفی الحقیقه سند شرعی دکلیدی مسلّم

علامه قیافه‌دن دلالت حقنده بسط کلام ایدوب اولا اون عدد قواعد ذکر ایدوب بعده فروعاتنی بیان ایدر وعلم کتفک شروطنی و آثار الیدیعنی برجیوانک ابری ایله بعض حکم بیلندیکنی وسحابک ۲ وضیاعندن مطرک وقوعی وعدم وقوعنی بیلدیکنی
زیاده تفصیل ایدوب حکایات غریبه نقل ایدر لکن تطویلدن ملال اولوب واجمالا
بیکینه فوائد کثیره اولمغله بیز اجمالا ذکر ایدرلیم زیرا علم قیافه بعض احکامدن ائمه دینلر امام شافعی حضرتلری
مراجعت ایدر وائمه حنفیه استنباط احکامدن مهجوریه قدر اول علمه اعتبار ایلمزلر
ایسم ماعدا خصوصده فائده‌سنی انکار ایلمزلر و بو بابده احادیث مرویه‌در و ادرر
من الفرق الی القدم هر عضوک دلالتی بو وجهله اولور باش توبونک
ملایم اولماسی جبنه یعنی قورقاق اولمغه و خشونتی شجاعته دلالت ایدر
وجبهه‌نک اکری اولمیوب بلا عضون اولدیغی خصومته محب و مشاغب
اولمغه دلالت ایدر و عضونی کثیر اولمق صلف اولوب کندوده اولمیان
نسنه‌لر ایله تمدح و تکبر ایتمکه و جبهه‌نک کوچکلکی جهلنه دلالت ایدر
وجبهه‌نک بویکلکی کسلانه اولدیغنه دلالت ایدر و قاشی توپلرینک کثرتی
هموم وغمومک کثرتنه و کلامنک فسادنه دلالت ایدر و قاشلرک
صدغ جانبلرینه امتدادی مباهی و مفاخر و صلف و متکبر اولدیغنه
دلالت ایدر و قاشلرک انف جانبنده سفله میل ایدوب صدغ
جانبنده فوقه میلی ابلهه اولدیغنه دلالت ایدر و کوزلرک بویوک
اولدیغی کسلان اولمغه دلالت ایدر و کوزلر چوقور و غائر اولدیغی
خبیث و مکار و باطنی ردی اولمغه دلالت ایدر و کوزلر شاخصه و مرتفع
اولمق جاهل و قح اولمغه دلالت ایدر و کوزلر کوجک اولوب بارز وظاهر
اولدیغی و قاحتنه دلالت ایدر و کوزلرک سیاهی و قره‌سی شدیدا اولوب

قوزغون سیاهی کبی اولمق جبان و قورقاق اولمغه دلالت ایدر و کوزلری
اولان حمرت شدیده غضوب اولمغه دلالت ایدر و کوزلرینک لونی
زرقته و یاخود بیاضه میلی جبان اولمغه دلالت ایدر ولکن زرقتدن قلیل
مراد زرقت اصلیه دکلدر بلکه زرقت حادثه در و کوزلری مضطربه
و متحرکه اولوب لونندن ادنی صفرت اولور ایسه جبان اولمغه دلالت
ایدر یعنی زرقا یعنی کوزلر کوک اولوب کوزک زرقتنه صفرت تشبیه
قارشمغله زعفران ایله بویانمش کبی اولور ایسه رداءت اخلاقه یعنی
خویلری فنا اولمغه دلالت ایدر کوزلرک اطرافنده نقطه‌لرک
کثیر اولدیغی شره دلالت ایدر کوزلرک حدقه‌سی … ایله سواده مائل
اولور ایسه والتون کبی اولوب ذهبیه اولور ایسه قتال و سفاک دما
اولمغه دلالت ایدر و کوزلری خضرته مائل زرقا اولور ایسه جائر
و شریر اولمغه دلالت ایدر و کوزلری کوچک و براق اولمق شبقه
یعنی … جماعه دلالت ایدر و نظری صبیان نظری کبی اولمق فرح و سرور
چوق اولوب عمری اوزون اولمغه دلالت ایدر جفنک التواسی و انکساری
و حمقه و مکره دلالت ایدر نظرک حدتی و کوزک سرعت حرکتی لص اولمغه
دلالت ایدر و کوزلرک حرکتی بطیئه اولوب کاه جامد و دوکلمش کبی اولمق
صاحب مکار اولمغه دلالت ایدر و برشئیه نظرکده دوام جبن و خوفه دلالت
ایدر بقرک عیننه مشابه اولان کوزلر جهل و حماقته دلالت ایدر کوز صغیر اولوب
حرکتی خفیف و طرفک کثرتی ذاته باطنه دلیل اولور و بورننک او واخجه (?)
و دقیق اولمق غوغایه و خصومته محبته اولمغه و طیاش و خفیف اولمغه
دلالت ایدر بورنی بویک و اتلو و ممتلی اولمق فهم قلیل اولمغه دلالت ایدر

وبورنی

و بورنی اوزون و انجه اولمق طیاش خفیف و قلیل العقل اولمغه دلالت
ایدر و بورون ثقبه‌سنک انفتاحی و زیاده اولمق غضوب اولمغه دلالت
ایدر و بورونک بیوک اولمق خیری قلیل اولمغه دلالت ایدر و بورونک
تقوسی یعنی یای کبی اکری اولمسی جبهه‌دن ابتدا ایلیسه و کمسنه‌نک وقاحتنه
دلالت ایدر و بورنک عمقی زیاده و ناحیه جبهه‌دن مستدیره اولوب
بو استداره ایله فوق جانبنه مائل اولسه شبق اولمغه دلالت
ایدر بورونی بسیط اولوب افطس اولمق شبق اولمغه و محب نکاح
اولمغه دلالت ایدر فمی واسع اولمق شجاعته دلالت ایدر و شفه‌لری
غلیظ و قالن اولمق کثیر المرض اولمغه دلالت ایدر و شفه‌لری
رقیق اولوب مستور اولمامق … شفه علیاسی شفه سفلیسی اوزرینه سقوطی
ایله اولمغه دلالت ایدر و شفه‌لر عظیمه اولوب شفه سفلاینک
اسفله مسترخیه اولمسی جاهل و کسلان اولمغه دلالت ایدر و شفه‌لری
دقیق اولوب و قصیره اولمغله دیشلری تماما اورتولمیوب آچق
قالسه قوتیه القوه اولمغه دلالت ایدر و انیاب دیشلرینک اوزون
اولمسی نهم یعنی شهوت طعامده زیاده اولمغه دلالت ایدر و دیشلرک
سیرک اولمسی ضعف بنیه‌یه دلالت ایدر و یوزی غضوب (?) اولان
اولان کمسنه‌نک یوزی کبی اولمسی غضوب اولمغه دلالت ایدر و یوزی
سکران یوزی کبی اولمسی سکره محبتی اولمغه دلالت ایدر و یوزی
خجلان یوزی کبی اولمسی کثیر الحیا اولمغه دلالت ایدر و یوزی لحیم
اولمق جاهل کسلان اولمغه دلالت ایدر و یکاقلرنک لحم زیاده اولمق
جاهل و کسلان اولمغه دلالت ایدر و یکاقلرک لحم نحیف اولمسی

شبق تشبیهه جماعه … کثیر اولمقدر ملخص

رقت التقاء (?)

حال غضبده

مهتم بالامور يعني مصلحتلري تفكر كثيرا اولمغه دلالت ايدر يوزينك استداره
شديدا اولمق جاهل وحقير النفس اولمغه دلالت ايدر ويوزي يوبك
اولمق كسلان اولمغه دلالت ايدر ويوز صغيرا اولمق خبيث وملاق
يعني تملقجي زيانا اولمغه دلالت ايدر ويوزي قبيح المنظر اولمق ردي
الخلق اولمغه دلالت ايدر اينكيچون كشي حواجنك كوچك كمسنه لردن
طلب امرا اولنوب اطلبوا الخير عند حسان الوجوه بيوريلدي
وبوزار اوزون اولمق وقاحته دليل اولور وصدغلري منتفخ واوداج
يعني شاه طمرلري ممتلئه وطولوا اولان كمسنه غضوب اولور
وقليل الضحك اولمق مضاد ومخالف اولعب بر كمسنه نك عملنه دال
اولمغه دلالت ايدر وكثير الضحك اولمق مصالح وامورده عنايه
قليلا اولمغه دلالت ايدر عاقبتكار فكر ايلمز وضحكي وقتنده
سعله يعني اوكسريك وربو وتواتر نفس اخذ ايلمك وقاحته و
متسلطا اولمغه دلالت ايدر وضحكي عاليا اولمق وقاحته دلالت
ايدر وقولاقلري عظيم اولمق طول عمره دلالت ايدر وجهالته هوقه دلالت ايدر
وصوتي غليظ وجهوري الصوت اولمق شجاعته ومكارا اولمغه دلالت
ايدر وكلامي عاليا اولمق متعسف اولمغه دلالت ايدر يعني حقي قبول ايلمز
وسرعت كلام قوت فهمه دلالت ايدر وكلامي منخفض اولوب يا يايب
سويلمك غير عسوف اولوب حقي قبول ايتمكه دلالت ايدر صوتي طويل
اولمق همتي ردي اولمغه دلالت ايدر وصوتي ثقيل اولمق بطنته رغبت
زياده اولمغه دلالت ايدر صوتنك غنه اولمق يعني صوتي خيشومندن
كلمك حسود اولوب شري حصه اضمار واخفا ايتمكه دلالت ايدر وجهر كثير

وصلابتلو
اولوب

وصلابتلو اولمق بليدا اولمغه دلالت ايدر لحمي اعتدال اوزره اولوب
وملايم اولمق طبيع وفهمنك جودتنه دلالت ايدر كثرة لحمي ايله
لحمك لين ومسترهل وسمنه دخي اولماسي دينمش مزاجنك اولمغه دلالت
ايدر بدنك قضيف يعني نحيف اولوب كمكلري ظاهر اولمق صيد
وشكاره محب اولمغه دلالت ايدر وخاصره سي يعني بيلي انحيف
ودقيق اولمق قوي اولوب الم ويريجي نسنه لره صبور اولمغه دلالت
ايدر بطني كبيرا اولمق محب نكاح اولمغه دلالت ايدر وبطنلك لطيف
اولماسي عقلك جودتنه دلالت ايدر وبطني اوزره شعرك كثرتي
جبان اولمغه دلالت ايدر ايكو كمكلرنيك دقت وانحنالكي
ضعف قلبه دلالت ايدر ايكو كمكلري قوي اولوب تحنن وقللغي
معتدل اولمق قوته دلالت ايدر وايكو كمكلري ذكر اولنانك
خلافي اوزره اولمق ضعفه دلالت ايدر ايكي جانبلري منتفخ كرا ولو
ممتلي وطولي اولمق غث الكلام وفاسد الكلام اولمغه دلالت
ايدر كوبكنك قسنه وارنجه قدر اولان محلي قسندن عنقنه
وارنجه قدر اولان محلندن اعظم اولمق نهم وكثير الاكل وقليل
الحس اولمغه دلالت ايدر وقسي عظيم ومفاصلي قويه اولمق قوتي
قوتنه اولمغه دلالت ايدر وبونك ضدي قوتك ضدينه ضعيف اولماسنه
دلالت ايدر وذراعي طويل اولوب حتى ايكي كفلري
ركبه لرينه ودزلرينه واصل اولمق نفسنك كبرينه وحكمه اولماسنه
وجاه وفرياسته محبتي اولمغه دلالت ايدر وذراعلري جدا
قصيرا اولمق جبان شريرا اولمغه دلالت ايدر كفلرينك والارك

لطیف و یومشاق اولمالری سرعت فهمه دلالت ایدر و سمعا و کفلرک
قصیر اولماسی حمقه دلالت ایدر کفلرک جدا دقیق اولماسی سلامته
و رعونته یعنی حماقته و نادانلغه دیل اوزاتمغه دلالت ایدر و بارمقلر
قصیر اولمق کبیرک کوچک اولماسنه دلالت ایدر و ظهرک یعنی
ارقه نک بیوک اولماسی ترکیبک قوتنه دلالت ایدر و ارقه نک
اینلو اولماسی شدتنه دلالت ایدر و ظهرک انحناسی سوء خلقه
دلالت ایدر و ظهرک استواسی علامت محموده اولور صدرک عظیم
و تجویفنک کیکش و بیوننک صغیرا اولماسی شجاعته دلالت ایدر
و ایکی اوموزلرک اینلو و ممتلئ اولماسی نفسنک ضعیفه اولماسنه
دلالت ایدر ایکی الیته لر یعنی مقعده نک ایکی طرفنده اولان قبه
اتلر بوینی اولمق جبان و کسلانلغه دلالت ایدر و النمرک
لحملری قلیله اولمق اخلاق ردیه یه دلالت ایدر و ساقلرک
غلیظ و قالن اولماسی بلاهته و وقاحته دلالت ایدر و ساقنده
عصبک غلبه سی جدا قوی و کثیر صبور اولمغه دلالت ایدر
ایکی ساقلری دقیق و طویل اولمق طیاش و خفیف اولمغه دلالت
ایدر و ایاقلرک تبطنی لحیم و اتلو اولماسی سوء فهمه دلالت ایدر
قدملرک لطافتی هزلی و مزاحی کثیر اولمغه و قدملرک انجه لیکی جبان
اولمغه دلالت ایدر و قدملرک غلظی شجاعته دلالت ایدر و بارمقلر
و طرناقلرک مقعفه و اکرملی اولماسی وقاحته دلالت و ایاق
بارمقلرینک بعضیسی بعضیسنه ملتصق اولماسی جبان اولمغه
دلالت ایدر و خطالرکی یعنی ادملرک کیکش اولماسی متانت اولمغه

دلالت ایدر و خطوطلرک سریعه و قصیره اولماسی عجول اولوب امورنی قصدی
محکم و متین اولمامغه دلالت ایدر علامه دیرکه بو ذکر اولنان ادله
دلیل یقینی اولمایوب بلکه دلیل ظنی در و لهذا بو مقوله
ادله ده دلیل واحده و ایکی و اوچ دلیله اعتماد اولنماز و کثرت ادله
اولمق لازمدر که بری بری ایله تعاضد و تقوی ایدوب مدلوللرینه دلالت
مظنون اوله و بونده لازمدر که قیافه اولان کمسنه نک یعنی قیافت
ایله و ذکر اولنان اعضالرک هیئاتی و افعالی ایله استدلال ایلیان
کمسنه نک فراستی قویه اوله و مباشرت و تجارب و وقایع ناسه
اطلاعی و حواس ظاهره و باطنه سنک قوتی اوله و بو ذکر اولنه
استدلال قبیلندن اولور سحابدن و برقدن مطرک مجیئی و قتنی استخراج
و حیواناتک ازی و اثرلری ایله اولا اثرک صاحبی اولان حیوان قنوجنسدن
ایدیکنی استخراج و ارکاک و دیشی ایدیکنی استخراج ایلمک و بو مقوله
فراست و نجوم ایله مسالک مجهوله ده و طرق مختلفه ده لیالی مظلمه ده
برّ و بحرده اهتدا ایدوب طریق جاده ده ایرلمامق و بو مقوله فراست
الکثریا عربده بولنیور اخبارینه اعتماد اولنان کمسنه نک بر حکایه
ایدرکه بر جماعت ایله بریه ده جمع اولدیق و ایچلرنده بو بابده فراستی اولان
بر کمسنه وار ایدی اول کمسنه مهارتنی اظهار قصد ایدوب بر ارنبک یعنی طوشانک
ارینه اتباع ایدوب دیدیکه بو ارنبک صاحبی اولان ارنب دیشیدر و حملی
دخی واردر بو ساعتده اول ارنب حبلاسی بولوب سیزه استخراج ایلدم
پس اول ازه تابع اولوب کتدی و ارنبی استخراج ایلدیکی اولدیغنی کوردی
اولدیغی مشاهده ایلدک و حواسلرینک و فراستلرینک قوتی اولانلرک

بر نوع تاتار بدلرنده اسیر ایکن فرار ایدوب وخوفندن مجاذیبی بکلوب
ایکی یوب بر ایرده وصحرالردن وسلوک اولمیان محللردن ترابی شم الدرک
سلامته وصوله نقل ایدرلر وبو مقوله فراست حیواندن حق بولندیغی اما
فخر الدین الرازی سرکذشتنی نقل ایدوب بولندیغی قافله طریقلرین بر هفته مقداری
یتیوروب جبال شامخه ده وعقبات صعبه لرده وصعوبتلو عقبه لرده
هلاکلری وعدم خلاصلری متعین اولدیغنده بر اهل هرمه یعنی بر مسن دوه
تیبب وارسال اولنوب اول دوه نک اثرینه وازینه تبعیت ایله خلاص
اولدقلرین حکایه ایدرلر وبو تفرس طریقلری ایله مجهولاتی بیلدیرن
علومک بر نسی نوع علم الکتافه دیرکتفک ماهیتی تشریح بابنده
ذکر اولندی ترکیجه کورک تمکی یرلرا وموزده اولور اوافندی ماهر اولان کمسنه لر
اول کموکه نظر ایدوب سنه آتیه اوجوزلق ویا قحط اولاجغنی
ویاخود قحط اولاجغنی وویا اولاجغنی ویاخود دوه وانی لمدیجکن
وبو مثللو نسنه لر استخراج ایدرلر لکن بو استخراجه برانی شروط وارد
اوکلیسی مسئول الهو مسئول عنهه حینی ذبحلرینی نیت اولنه ایکیجیسی
اول ذبح اولنوک نور زیاده لکنده اوله مسئوله وغنمی ذبح ایدن کمسنه
طاهرلر اوله ولباسلری نظیف اوله دوردنجیسی ذبح بر زمنده
یعنی بر باغچه ده وما جاری قریبنده اوله وبشنجیسی اوغنم شی وبر ویه
اولنه والتنجیسی کتف ایمن اخذ اولنه ویدنجیسی ماخوذ اولان کتف ایمن
لحمدن تنظیف اولنه کبیزه او کلکلک اوزرندن لحم وشحمدن اثر قالمیوب تطهیرده
مبالغه اولنه وسکزنجیسی اول ماخوذ اولان کتفه بیجاق ویاخود
سائر حدید وتیموره متعلق نسنه دوقنمیه وطقوزنجیسی کتف
اول حیوان تمام شی اولوب ترنم وتهری اتمکله مفاصلری ایریلدقدن صکره
اخذ اولنه

واو تجانس

علم خطدن مراد رملدر مشکاة شرحنده امام طیبی کان نبی من الانبیاء یخط فمن وافق خطه فذاک حدیث شریفنده دیرکیم بو کلامک خلاصه سی علم رملدن نهیدر زیرا معناسی دیمکدرکه انبیادن بری معجزه طریقیله اول خطاسلری رسزلردو معجزه یه قادر اولورسه کز سزده ایشلک لکن معجزه یه قادر اولدم سکز وایشلیمکز سزه جائز اولمزدیمکدر ورملی تصویر ایدوب دیرحاذق رمال برعموشاق برعصا ایله سریعا اوچ نقطه دوکوب ایکشر ایکشر محو ایدر اکر باقی قلانی نک اولورامسه بنت اولنه اولماز اکر جفت باقی قالوراسه خیلو اولور بوننله بن طیبی صاحب نهایه نقل ایدرکه رمل ذکر اولندیغی وجه اوزره دکلدر

واو تجنیس کتفی اول وجهله اخذ ایلیه که کتفک زائده اولان سطحی ایکندو
یوزی جانبنده ومواجهه سنده اوله وزائده اولمیوب مستوی اولان
سطحی شمسدن جانبنده اوله آشبو اون شرطه مراعاتدن صکره اول
کمسنه تفتیشنده مبالغه ایدوب آمارات وعلامات اخذندن ورقوم
واشکالنده ودوائر ونقطه لرینه دقت نظر وآخر علامات ایلیه ترده جزو اتمام
ایلیه زیرا بو علم ایله مجهولاتی استخراج بو وجهله اولور وبو علم ممارسه
وممارستک کثرتی قوه باصره نک قوتی وقوه حافظه نک شدتی ایله
حاصل اولور بو مذکورلر علامه نک ذکر ایلدیکی کلامک رؤس سائلیدر وبو علمی
بو علم الکتافه ذون ماعداسی فراسته وحواسک وحدسک قوتنه وتجاربه
تکررینه مبتنیدر وانس بن مالک حضرتلرندن اتقوا فراسة المؤمن فانه
ینظر بنور الله نیجه ایلدیکی روایتی ماصح قیدراماذکر اولنیدی وجه اوزره
علم الکتافی کهانتدن فرق ایلمک امر مشکلدر وبو علم الکتاف علم خطدر
~~یعنی کتبک معجزه اولوب اوزره بانی عالم الرمل~~ معروف دکلدر وعلم
فلاحت کبی شرعک حسا عدهسی مشعر حقنده روایت نوع بو قدر بلکه
بو علمه ترکمان واکرادن رعاة یعنی چوبانلر اعتبار ایلدکلری معروفدر

الفصل ~~الخامس~~ السادس فی العلامات الدالة علی الامتلاء

امتلا ایکی وجه اوزره اولور بریسی بحسب الاوعیه اولور وآخری بحسب الکیفیه
بحسب القوة اولور بحسب الاوعیه اولانلر اول امتلادرکه اخلاط
وارواح صالح اولورلر وهر بریسینک کیفیتلری طبیعیسی اوزره اولوب
معتدل اولورلر لکن کمیت ومقداری زیاده اولمغله اول اخلاط
وارواح قابلرینه صیغشمیوب وغالرینی تمدید ایدوب کررلر اول

اولندیغی وجه اوزره دکلدر بلکه رمل برعلمدرکه اصول وقواعد کثیره سی واردر اول علمک مدونات کثیره وتألیفات عدیده واردر اول علم ایله مطالب مجهوله استخراج اولنور الی الآن معمول بهدر واول رملی اولا ابداع ایلیان بنی علی الاختلاف حضرت ادریس ویاخود حضرت دانیال علیهما السلام در منه

اولدیغی وجه اوزره منقول

ذکر انبیاء عظامک بریله

حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینه یه هجرت ایلدکلرنده تابیر نخل ایدنلری اولانهی ایدوب بعده انتم اعلم فی امر دنیاکم بیوردقلری معلوم اولدیغی وبرکذلک مشهور وکتب احادیثده مفصلا مذکوردر فلاحته اذن شرعیدن مراد اول حدیث شریفدر منه

مقوله امتلائی اولان کمسنه نک حرکتلری خطرا ورزه اولور زیرا انلرک
ورکلرندن طمرلری شق اولوب یا دریلور واخلاطلری مخانقه سیلان ایدوب
خناق وصرع وسکته مثللو مرضلر عارض اولور وبو امتلائک علاجی فصده
مبادرت وسرعت ایلیوب ماده یی تقلیل ایلمکدر وبحسب القوت
والکیفیت اولان امتلاده اذی کمتر حسیله اولماز بلکه کیفیتی
ایله ایذا ایدر وکیفیتنک رداءتی حسیله قوتی قهر ایدر واردئیه
اولان اخلاط هضمه مطیع وصلاحه منقاد اولماز اول مقوله امتلا ونضجه
صاحبلری امراض عفونتدن خطر اورزه اولورلر وامتلائک اجمالا علائملری
اعضانک ثقلی وحرکتنه کسل ولونک احمراری وعروقک انتفاخ
وجلدک تمددی ونبضک ممتلی اولماسی وبولک انصباغ وبوبالی
اولماسی وبولک ثخینی وغلیظ اولماسی وشهوتک قلتی وتصرعک کلالی
واغرلیغه دلالت ایدن احلام ودوشلر مثلا دوشنده حرکته مجالی ایله
اولمق ویاخود بالاستقلال نهوض وقیامه قدرتی اولمیوب بعینه قائم
اولمق ویاخود دوشنده اغر یوک یوکلنمک ویاخود تکلمه قدرتی اولمق
بو مذکورلر بالجمله امتلاء علامتی اولورلر نتکیم رؤیاده کندویی طیریله
ایدر کورمک وسرعتله حرکت اورزه کورمک اخلاطک رقتنه ولطیف
ومقداری معتدل اولدیغنه دلالت ایدر وبحسب القوة اولان امتلائک
علامتلری بینه ثقل واغرلق وکسل وقلت شهوتدر بو اوج علامت
امتلائک ایکی نوعی بیننده مشترک اولوب بحسب الکیفیت وبحسب الکمیت
اولان امتلاره علامت اولور لکن فقط امتلا بحسب القوة اولسه انک
خاصه علامتلری طمرلرک انتفاخی وقباردماسی شدیدا اولمقدر وجلدک تمددی

هو

وعظیم اولماسی

هو شدیدا اولمقدر ونبضک هی امتلاسی شدیدا اولمقدر وبولک غلظتی شدید
اولمقدر ولونک بشره نک هی حمرتی شدیدا اولمقدر وبو امتلاده یعنی بحسب القوة
اولان امتلاده انکسار واعیا حرکتدن صکره اولمقدر کرکسه اول حرکت برمجلسده مجلس اخره
انتقال ایله اولسون برمجلسدن ~~مجلس اخره انتقال~~ گبی وگرک مجلس واحدده
حرکت اولسون جلالهک وکثیر واحلامنده یعنی دوشنده حکه ولذع
واحراق وروایح منتنه یعنی مکروهه رایحه کریهه کورمک بالجمله بو مذکورلر
بحسب القوه اولان امتلائک علامتلریدر فصل اتیده ذکر اولنجق دلائل
ایله رؤیا واحلام خلط غالبه هی دلالت ایدر والزام مرده بحسب القوة
اولان امتلا مرض دلائل امتلائک استحکامنده اولور توکید اندر الله اعلم

الفصل السابع فی علامات غلبة خلط خلط اما دمک غلبه سی نک علاماتی
بحسب الاوعیه اولان امتلائک علاماتنه مقارن اولور انکلیچون
دمک غلبه سی ایله بدنده ثقل حادث اولور خصوصا اصل عینده وراسده
وصدغینده ثقل واغرلق زیاده اولور وتمطی یعنی گرنمک واسنمک وغشیان
ونوم دائم نعاس ایتمک یعنی طبیو قلمق وحواسک تکدری وفکرک بلادتی
وتعبک تقذر اولمقسز انکسار واعیا وفمده معهود اولمیان حلاوت
ولسانک حمرتی حادث اولور ودمک غلبه سنده دماملر یعنی چبانلر
واغزده بثره لر حادث اولور وانصداعی سهل اولان مواضعدن بورون
دلیکی ومقعده ودیش اتلری کبی محللردن دمک سیلانی عارض اولور
ودمک غلبه سنه مزاجک حار ورطب اولماسی وتدبیر سالف یعنی لحوم
کبر وعمر کبی وخمر کبی مولد دم اولان اغذیه ایله کثرت تغذی دخی دلالت
ایدر وبلاد حاره وفصل ربیع هی دلالت ایدر وسن شباب هی علامت دم

وعادت یعنی دمی احتلا اعتیادی اولموقدر غلبهٔ دمه دلالت ایدر و فصدک
بعد عهدی و دم غلبه سنه دلالت ایدن دوشلر قرموزی نسنه لر کورمك
وقان اقدکورمك و قانک ایچنده کیروب طالمق و بو مثللو نسنه لر علامت
دم اولور و اما بلغم غلبه سنک علامتی لونلرک زیاده بیاض کوسهری ترهل
کوده و ملمسی لین اولمق و برودت طعم اغزینک صویی زیاده اولمق و اغزنک
صویی لزوجتلی اولمق و عطش و صویه اشتهاسی قلیل اولمق خصوصا
سن شیخوختده بلغم غالب اولانلرک عطشی زیاده قلیل اولور
لکن بلغم بلغم مالح اولور ایسه اول بلغمک غلبه سی معطش اولور
بلغم مالح غالب اولنلرک صویه اشتهاسی زیاده اولور و بلغم غالب
اولانلرده آکثری کرمك اولور و بولی بیاض و کثرت نوم و کسل و استرخاء
اعصاب و بلادت اولور و نبضی لین اولور و بطوء و تفاوت نبضی
مائل اولور و سن شیخوخت دخی بلغمه علامات اولور و عادت دخی علامت
اولور تدبیر سالف یعنی بلغم مولد نسنه لر ایله تغذی ~~و برودتی~~ و بلغم
مولد اولان صنعتلر و اول احلامکه انده میاه و انهار و ثلوج و امطار
کورور و برد یعنی طلو کورر و بونلردن زعدا و لدیغن کورر بالجمله بو منذکورلر
بلغمه علامت اولور اما صفرانک غلبه سی علامتلری لونی صاری اولمق
و کوزلری صاری اولمق و اغزی آجی اولمق و لسانی خشن اولمق و لسانی
قوری اولمق و بورون دکلری یبوست اوزره اولمق و باردی نسنه لر
و بیللری تلذذ ایدوب حظلنمق و صوصزلیغی زیاده اولمق و نبضی
سریع اولمق و طعامه شهوتی از اولمق و کوکلی دونمك و ~~منقی~~ و قوصمق
صاری و یاشل صفرا اوزی نسنه لر قوصمق و برازی لذع ایدرك چیقمق و ملکه

و بونلر

زیاده اولمق

٢٩٧

و بونلر اصولنده اکثر صیقولور کبی قشعریرت حاد اولمق و صفرا مولد
اغذیه ییمك و سن و مزاج حار یابس اولمق و صفرانک غلبه سی معتادی
اولمق و بلده سنک هواسی حار یابس اولمق و وقت و زمانی حار و یابس
وقت اولمق یعنی فصل صیف اولمق و صنعتی دخی صفرا مولد اولمق مثلا احراق
اولمق و دوشلرنده آتش و صاری و بیرق کورمك و صاری اولمیان
نسنه لری صاری کورمك و آتش علولری و استی حمام و حرارت شمس مثللو
نسنه لر کورمك بالجمله بو اشیالر صفرایه علامت دالّه اولورلر و سودا غلبه سنک
علامتلری نحولت بدن یعنی بدنک اریق اولمسی و لونی بدنک کمودت اوزره اولمق
و دمك سیاه اولوب غلیظ اولماسی و وسواسی زیاده اولمق و فکری زیاده
اولمق و فم معده ده احتراق اولمق و شهوة کاذبه و بولی کمد و اسود و احمر و غلیظ
اولمق و بدنی اسود و ازب یعنی تویلری چوق اولمق بالجمله بو منذکورلر سودایه
علامت اولور و بدنی بطی ابیض و ازعر یعنی اصلا تویی اولمیان (و بیاض اوله) بدنده سودا از تولد ایدر
و بیضی سودا غلبه سنه علامت داله اولور بهق اسودك حدوثی و دوالیه قرحه لر
وعلل طحال و سن و مزاج و عادت و بلد و صناعت و وقت و تدبیر سالف
یعنی سوداوی مولد نسنه اغذیه تناولی و قور قونج دوشلر ظلمت کثیر و وهده لر
و چقورلر و سیاه اشیالر و قورقونج نسنه لر کورمك الفصل الثامن
فی العلامات الدالة علی السدد یعنی مواد محتبس و محتقن اولوب
احتبادی دلالت ایدر علامتلری بیلیرور ظاهر اولسه و محتبس اولان ماده نک
اعضایی تمدید حسّی اولنوب هم احتلایه دلالت ایدر علامتلری احساس
اولنمسی لاحالة تمدد اولان محلده شدّه اولدیغی فهم اولنور و هم ده
نقل و اغرلق فهم اولنمز آغرلغی ~~اول حسن ده فهم اولنور که حس فجار ینه اوله~~ و لانسه اولمجارینده لسیکیرلرکد

و بیلیکننه

اولنجو الورده مواد کثیره جریانی ایله کبدده اولان سده لرکبی زیرا کبده
واصل اولان غدانک سده نفوذدن عوق و تأخیر [illegible] کبدده
مواد کثیره مجتمعه اولوب زیاده اغرلق حادث اولور و سده ده ثقلی و اغریلق
و ورمده ثقلدن ~~[illegible]~~ زیاده اولوب و سده
حمی اولمامغله فرق اولنور اما سده بو مقوله مجرالورده اولماینجه ایسه
سده ده ثقلی فهم اولنمز بلکه [illegible] کوچجک طمرلرده اولان سده لرده
دمک نفوذی اولور احتباس ایله و تمدید ایله دلالت ایدر و عروقده
سده اولانلرک اکثری بدنک لونی صاری اولور زیرا [illegible] طمرلرنده سده
اولان کمسنه لرک ظاهر بشره سنه دم منبعث اولمز و حمره قلیله جاری
بیاضنه مختلط اولمغله صفرت حاصل اولور

الفصل التاسع في العلامات الدالة على الرياح

حساس اولان اعضاده احساسی اولیانه
وجعلر و اغریلر ریاحه دلالت ایدر زیرا وجع ریاحک عضوک انفصال
تفریقیه و عضوی پاره لمیه تابع اولور و بونده ریاحه علامت اولور
عضوده حرکت غیر طبیعیه نک عارض اولماسی ~~[illegible] علامت ریاح اولور~~
~~ریاح اولدیغی بیلینور~~ و اصوات و لمس و بالجمله بو مذکورلر ایله ریاحه
استدلال اولنور اما اوجاع ایله استدلال وجع ممدد اولور ایسه
ریاحه دلالت ایدر خصوصا وجع اولان عضو خفیف اولور ایسه ریاحه
دلالتی زیاده اولور و اگر وجع انتقال ایدوب گزر ایسه [illegible] و انتقال
ایدن وجعک ریاحه دلالتی تمام اولور بعض ریاحک وجودنده شبهه قالمز و وجعک
ریاحه دلالتی اول زمان اولورکه وجع حسنی اولان اعضاده اولور [illegible]
اما کلام و لحم غددینده اولان ریاحک وجعی اولماز و تفرق اتصالی حسن [illegible] اولنمز

ایتمکله

و ورمک اغرلغله

ورم و سده ثقلیلری برر برندن فرق اولنور

بناء علیه

ووجع

و وجع حسیله عضو غیر حساسده ریاحه دلالت ایدر علامت
بولنمز و بعض ریاح اولورکه غلظ و کثرتله ایدوب رض ایدر و دوکلش
کبی پاره پاره ایدر بینه اول عظمه بالاصاله وجع اولمز لکن اوزرنده اولان
لحم و غشایه نخس ایتمکله اول احساسی عضولر وجع نا حسن حساسی
ایدرلر اما ریاحه حرکات اعضا ایله استدلال اختلاجات ایله یعنی عضوده
سکرمه سی ایله عضوده ریاح تکون ایدوب تحلل و وجیا بالکلیه تحلل
و یاخود مقداری قلیل اولنجه قدر حرکت ایلمه سنه دلالت ایدر اما ریاحه
صوت ایله استدلال اول صوتدر ریاحک نفسندن حادث اولور قراقر و قراقر متکلونه لر
کبی و طحالده اولان ریاحک صوتی کبی زیرا طحالک وجوبیدن حادث
اولور ایسه طحال غمز و دورتمک ایله ریاح تصوت ایدر و اول صوت
ریاحه دلالت ایدر و یاخود ریاحدن اشیدیلن صوت ضربک و قرعک
اثری اولور اول صوت ریاحک کثرتیدر اولمز حتی استسقاء زقی یعنی زقی اولدقده
ایله طحرا اولدیغی بینده اشتباه اولسه مستسق نک بطننه ضرب اولنور
اگر طبل کبی تصویت ایدر ایسه زقی اولدیغی متبین اولور بن اول مستسقیده
استماع اولنان صوت تحرک نفسندن ناشی اولمز بلکه ضربک اثری اولور طبلده
قرعک اثری اولدیغی کبی اما لمس طریقیله ریاحه استدلال لمس نفخه ایله
سلعه بینده فرق ایلدیکی وجه اوزره اولور زیرا نفخه ده تمدد
اولور و غمز ایله نفخه منغمز اولور لکن اول انغماز رطوبة سیاله و
متموج اولان انغماز کبی اولمز ولو وجیل [illegible] خلطه انغماز کبی
اولمز بس بو وجه ایله حس لمس نفخه ایله [illegible] رطوبة [illegible] ایله
[illegible] ریاح فرق ایدر و نفخه ایله ریاحک فرقی جوهرلری و حقیقتلری ایله در

حساس

اولان

فرق ایلدیکی کبی

ذیرا نفخه نك حقیقتی دخی در یلکه فرقلری بودر که ریح تمدید اولنان موضعی
حرکت قلقله اولور یعنی یدایله تحریك اولنسه اضطراب ایله حرکت ایدر و نفخه
ده حرکت ایلمز ساکن اولوب ممتد اولور یعنی نفخه بر محلدن محل اخره نقل
ایلمز بلکه مستقر ایله محلنده حرکت ایلر و اکر حرکت ده کوردیلر اما ریحده حرکت
انزعاج ایله اولور بر محلدن محل اخره کیدوب الینی قالدیردقلری بیت محلنده کلور

الفصل العاشر فی العلامات الدالة علی الاورام اورام ایکی قسم

اولور بری اورام ظاهره در حس و مشاهده اورام ظاهره دلالت
ایدر و ایکنجیسی اورام باطنه اولور اورام باطنه حار اولنلره حمای لازمه
و خفقان و ثقل و وجع علی حاس اولمز ایسه یالکز ثقل و اغرلق اکر محل
ورم حاس اولور ایسه ثقل مع الوجع الناخس دلالت ایدر و عضو
باطنیك افعالنده آفت اولماسی او عضوده ورم اولدیغنه دلالت
ایدر یا خود دلالتنه بردم و اعانت ایدر و دلالتی تاکید ایدرلر دخی اولور
عضوك جانبنده انتفاخ احساس اکر انتفاخ و احساس ممکن اولور
ایسه و اورام باطنه نك بارد اولنلرنده وجع اولمامغله اورام بارده
باطنه نك علامات کلیه سنه اشارت متعسر اولور و اکر سهل اولور ایسه
تطویل کلامه محتاج اولمدی اولور اولی اولان اورام بارده باطنه نك
علاماتنی بکل عضو عضو اقاویل جزئیه آتیه الذکره تاخیر اولنمقدر
بلکه بلنمیه ولنور خصوص عضو باطنده ثقل و اغرلق احساس اولنسه و اول ثقل ایله
وجع احساس اولنمسه و بدنده بلغم غلبه سنك علامتلری اولسه اول محلده
بلغمی ورم اولدیغی اکلنیلور و اکر ثقل ایله سودا اغلبه سنك علاماتلری اولسه
ورم سوداوی اولدیغی حدس اولنور خصوصا که اول محل لمسه اولندقده لمسی صلب

وص

علامت اخرا بدء محتاج ایلمز

باطنوندلیل اخرك

بو مقامده مناسب اولان بیان بودرکه

وقتی اوله ذیرا صلابت سودا علامتلرینك اقواسی و ادلی اولور اورام حارکه
قجن سکر کرده اولنسه اغوسیز مشتد اولور و حماسی قوی اولور و عطش
ایله ممتد در و اختلاط عقلی احداث ایدر و اعضانك قبض و بسطنده آفت
احداث ایدر و احشاده اولان اورام مراق تعبیر اولنان حجابك رقتی
و نحولتی ایجاب ایدر و احشاده اولان ورملر جمیع محلدن خراج اولمقدن ناشی سلسه
وجع و حماری مشتد اولور و لسانه خشونت شدیده ایله خشن اولور
و سهری مشتد و اعراض سائره سی عظیم اولور و ثقلی عظیم اولور
و بعض کره احشاده اولان ورمك صلابتی و ترکزی هم احساس
اولنور و بعض کره بدنده نحافت عاجله ظهور ایدر یعنی زمان قصیرده
هزال و نحافت عارض اولور و کوزلرینه غور و مغاصض عارض اولور کوزلر
بروجه الحجور لنور که یوموق کبر اولور قجن احشاده اولان ورم حار جمع حلده
ایلدیکده نصلی تقیح ایلسه یعنی مده ده نضیج ایدو سقیح اولنسه حماسنده
شدت ساکن اولور و ورمك وجع و طمی لرنیکی ضربانی ساکن اولور
و وجع بدلنه حکه مثللو سنه لر عارض اولور و اکر ورم حمرت و صلابت اولور
ایسه تقیح حسیله او اورم خفت بولور و اول صلابتك غمزی الایم اولور
و اعراض مولمه نك بالکلیه المرکیدر و زائل اولور لکن ورمك ثقلی غایته
ایرشیور قجن اول ورم منفجر اولنسه اول انفجار دن اول اقتحاره
احشا بی لذع حسیله نافضی عارض اولور و مادنك لذع حسیله
حما حادث اولور و ماده نك استفراغی حسیله نبض عریض اولور
و نبض متفاوت اولوب اجز ضعف و صغر و بطئی و تفاوت و تاخیر
ایدر اجزاء بنضده جزء ثانی جزء اولدن ضعیف و بطئی اولور

وصغیر

اولان حرکتله

وجزئ ثالثك ثانيلە تفاوتى ثانيك اولله تفاوتنه زيادە زيادە
اولور ونبضلرك ضعف واخوات ونظايرنده اخذ نبضات متعددە
اعتباريله اولور يعنى نبض اول تمامە نبض ثانيلە وثالث
ثانيه وهلم جرا ضعيف اولورلر وصغر وبطؤ وتفاوت نبضات
متعددە اعتباريله بوقياس اوزرە اولورلر واحشادە اولان ورمك
انفجارنده نبضك سقوط تابع اولور وچوق كرە اطرافى سنخو نتلى اولور
بعض اولا قيلى ولو تنوربد نده غايتسيله اولان اعضالرده ارتلو اولور
اما اول منفجر اولان ورمك مادەسى قنقى طرفه متوجه ايسه اول طرفدن
دفع اولور وجهت جسبيله ايله استفراغ حاصل اولور مثلا ورم كيم نفث
ايله خروج ايدر وكيمى بول طريقيله وكيمى براز طريقيله چيقر وبعد الانفجار
ورمك جودتى وصلاحنك علامتى بوندر درحماسى ساكن اولور وسهولت
ايله تنفس ايدر وقوتك انتعاشى اولور يعنى سقوط ايدن قوت ينه
عودت ايدر وقيام ايدوب قوتلو اولور ومادە ورم جهتيلە اولا اخرجله
سر عتله چيقر وباطنده اولان ورملر بعض كرە بر عضودن عضو
آخرە انتقال ايدر واول انتقال ايكى قسم اولور قسم اول جيد وقسم ثانى
ردى اولور جيد اولان قسم اول اولدركه ورم عضو شريفدن
ايكن عضو خسيسە انتقال ايدر دماغده اولان ورمك قولاق ادنده
~~[illegible]~~ ردى انتقالى كبر
انتقالى كبر وكبدده اولان ورمك
~~[illegible]~~ اولا عضو خسيسدن حادث اولور بعده عضو شريفه
~~[illegible]~~ انتقال ايدر ياخود عضوا ولدن آفته صكى
اقل اولان بر عضوه انتقال ايدر ذات الجنبدن دمنكى نوا وقلبه انتقالى

اوبلقلرە

وهلم جرا آدبملك اخره ... دييلك معناسنە در

[illegible]

وياحوا

ذات
وياخود الوبيه به انتقالى كبى واورام باطنەنك انتقالى وخوانيجاتك
فوقه وياخود تحتنه ميلانى وامتدادى ايچون علامتلى واردر زيرا
اورام باطنەنى انتقاللرى تحتنه والتطرفنه ميلانى ايلسه شى ثقيله
عمدو ثقل ظاهر اولور اما اورام باطنه انتقاللرى فوقه ميلان ايلسه
نفسك سو حالى وضيقى وعسرى اول ميلانه دلالت ايدر كذلك
صدرك ضيقى والتهابى دخى دلالت ايدر واول التهاب طرف تحتدن
بدء ايدوب فوقه صعود ايدر ورم انتقاليلە ومع فوقه ميلاننك
بر علامتى دخى بر قوته ناحيه سندە اولان ثقل ووضداع اولور وبعض
كرە اول ميلاننك اثرى عضدده وساعدده يعنى بازولرنده وذراعلرنده
ظهور ايدر اول عضوه كلوح عصبلرك متضرر اولور جسيله اما اورام
باطنەنك فوقه ميلننك علامتلرى اكر اول مادە مائله دماغە اولور ايسه
ردى اولور واندە خطر عظيم اولور زيرا صداع حرمن احداث ايدر اكر اول مادە
قولاق ادنده اولان لحم رخوە انتقال ايدر ايسه اول انتقالده خلاص رجا اولنور
دماغ اورام مثللوده دماغ بعض يورو فناحق علامت جيدە اولور وبالجمله
احشا اورامنده دماغ علامت جيدە اولور احراهر بو عضوك امراض باطنه سنى
يازدبمزده بر بريك بابنده على وجه الاستقصا نسويليه بكز كلامە متعرق
ومنبطقوا اول بو مذكورلر بو مقامه كوره قدر كافى اولور الفصل الحادى عشر فى
علامات تفرق الاتصال تفرق اتصال اكر اعضاء ظاهرەيه عارض اولور ايسه
حواس ظاهره ايله واقف اولور اكر تفرق اتصال اعضاء باطنه ده واقع اولور ايسه
وجع ثاقب ووجع ناخس ووجع اكال ايله دلالت ايدر خصوصا اول
وجعده حما اولمزايسه دلالتى محكم ومتين اولور واكثر حالده باطنه اولان تفرق
ذكر اولنان

اتصاله خلطك سيلانی تابع اولور قانی توكورر ویاخود بر فضایه یعنی باطنه
اولان بر خالی و بوش محله قان دوكلوب مجتمع اولور و باطنده ورم اولوب ماده
ورمك علامتلری ظهور ایله صكره مدّه نك و قیحك خروجی تفرقه تابع اولور نضجنك
دو ورمك عقبنده اولان علامت مذكوره بعض كره عن نضج ورمك انفجارینه
دلالت ایدر و بعض كره دلالت ایلمز عن نضج ورمك انفجارینه حمی ساكنه
اولور حمی ایله حما ساكنه اولور و قیح استفراغ اولنور و ورمده اولان ثقل و آغرلق
زائل اولور اما ورمك انفجاری نضجدن اول اولور ایسه وجع مشتد اولور و تمدد
حمی زیاده اولور و تفرق اتصاله بعض كره اعضا محلنده انخلاع و خلع كبی وجع
ایله و بر عضوك محلندن زوالی ایله استدلال اولنور مثلا فتق مرضنده انخلاع
بولنمز لكن عضوك محلندن زوالی اولور و احتباس ایله تفرق بعض كره تفرق نزولی
اتصاله استدلال اولنور مثلا بغارسق یاریلوب اتصالی متفرق اولسه
لا محاله براز اول یاریلان محلدن باطنه برخالی محله منصب اولوب دوكیلور
و مسلك طبیعی اولان محلدن محتبس اولور پس برازك مخرج طبیعیدن جهتمیب
محتبس اولماسی سببیله تفرق اتصاله دلالت ایدر و بعض كره بو ذكر اولنان
كلیه علامتلر ایله تفرق اتصاله معلوم اولمیوب اعضاء بدنده هر بر عضوده
تفرق اتصالك علامت جزئیه لرینه محتاج اولور و علامات كلیه ایله معلوم اولمیان و حلی
تفرق اتصالك اوكلیسی ورم اولان عضوك حسی اولماز و حسی اولمیان عضوك وجع احتلاجی
و وجعه دلالت ایدر علامتی اولمز و ایكنجیسی تفرق اتصالی اولان عضوده
رطوبت سائله اولمز یعنی او عیه سی و مجاری یوق اولمز و اكه بناء تفرق سببیله الله
رطوبت سیلان ایلمز و رطوبت سائله سی مشاهده اولنمغله تفرقی معلوم
اولمز و اوچنجیسی تفرق اتصال اول محلده اولور كه اول عضوده محلندن زوال احتمالی
و اول عضوده

اولماز

كليات ٤

المجلد الرابع من ترجمة القانون من قبيل النبض الى اواسط فصل الرسوب

١٤٤٣

عدد اوراق ١٠٠

30/4

البقية الثالثة من الكتاب الاول
من القانون

30/4

اولمازده محللنك زوالى اولماغله تفرق اتصاله دلالت ايدر اولمنه
مثلا طبقات عينك عنبيه طبقه سندن تفرق اتصال وانخراق اولسه
محللندن خروج ايلمز محلى ضيق اولوب حبس ايلر بلكه خارجه نتوء ايدر وميلان
ايدر ودوردنجيسى تفرق اتصالى اولان عضو آخر عضوه اعتمادى اولور
وعدم اعتماده واستناده بناءً انخلاع وزوالى متصور اولماز مثلا طبقه
ملتحمه ده انخراق وتفرق اتصال اولسه ايچنده وجوفنده اولان
طبقهٔ قرنيه اول انخراقدن طشره چيقماز زيرا طبقهٔ قرنيه نك ملتحمه يه
استنادى واعتمادى يوقدر ملتحمه نك انخراقى ايله قرنيه محللندن خروج
ايتمك اقتضا ايلمز اما حجاب بطندن ثرب وصفاق بونك خلافيدر
اوزره اولورلر ثرب صفاقه معتمد اولور وصفاقك انخراقى
ايله ثرب صفاقدن چيقر فتق مرضنده صفاقك انشقاقى ايله ثربك
خروجى كبى واول مرضده ثربك خروجنده صفاقك انخراق وتفرق
اتصالى اولديغنه استدلال اولنور ذكر ايلديكمز مثالدر علامه نك
تحريراتى ترجمه لردر معلوم بيورلسه كه اعراض حسنده اورامك
وتفرق اتصالك اصعب اولدورم واول تفرق اتصالدركه شديد الحس
اولان اعضاء عصبيه ده اولور عضو عصبيلده اولان اورام وتفرقك
اكثريا مهلك اولور واول امتلا اعضاده اولان اورام وتفرقك غشى
وتشنج دائمى اولور اما تخفيفى اما غنيك عروض وجعى احساس
زياده اولمق ايله اولور وتشنجك عروض عضوك عصب اولمالريله
اولور زيرا اعصاب امر مثاقى احساسك مبدئنه مجذبه اولوب
تشنج حادث اولور بونلرحى صكره اورام وتفرقك اشد مفاصل

شديد الحس

حتى ايله
وخارجه نتوءى حبسيله
فرق اولملق وارخارجه نتوءى
فرق اولسه دلالت ايدر
تفرق اتصاله اولمنه
تمثيل صحيح اولملق
وكبدى ومعا
الآت غذا بغير معده وحفظه
وطحال بالجملة اوج قات اولار
ايچنده محفوظه اولورلر
حاشيلنه محفظه اوله ثرب
وايچنده صفاق واو حجب
مراق دردر بونلره حجاب حاجز
تسميه اولنور قلب الآت
تنفس ايله الآت غذا بينلنه
حاجز وحائل اولديغى ايچون
قلب بونلرك خارجنده اولور
بوتنور بدننك اولكا خارجيه
جوف دريه طبخ غدادن حادث
اولان دخانيتلة اولجالبي
سبب ايله قلب وريه وسائر
الآت تنفس حفظ اولنور
صنع الله الذى اتقن كل شئ
انه خبير بما تفعلون

عنله

اوزرلرنده اولان اورام و لحم وزیرلرنده مفاصلك كثرت حركتی اولمغله
علاجی كبی قبول ایدر و مفاصل عظمی ارالرسنده خالی محل اولمغله موادك
انصبابنه مستعد اولور و ماده كثیر اولان محل لا محاله علاجی كبی قبول
ایدر و مقدما ذكر اولندیغی اوزره فن ثانینك تعلیم ثالثی اون بر فصل
و ایكی جمله یه منحصر ایدی اون بر فصل بو مقاله ده ختم اولدی صاحب
قانون دیركه احوال بدنده نبض و قاروره علامت كلیه اولمغله بنز اول
ایكی علامتدن تكلم ایلدیلم علامه دیرم بو ایكی علامتدن بنز اینكیچون تكلم
ایلدزكه باجمعهم حكما حضرت آدمدن بروا اول ایكی علامتده یعنی نبض
و قاروره ده تكلم ایلدیلر و شیخ رئیس وقت و زماننده معبر و كلی
علما نبض و قاروره بیاننده جهد و طاقتلرینی بذل ایدوب اقوالدن
اشباع ایلدیلر بیزده ایراد ایلدكلری مقالاتی ایراد ایلدز و اوزرلرینه
وارد اولان ایراد و مناقشاتی بیان ایدوب ما هو الحق لدی ارباب التحقیق
استعداد ارشاد ایلدز **الجملة الاولی من التعلیم الثالث من**
الفن الثانی فی النبض و هو ستة عشر فصلا الفصل الاول
كلام كلی فی النبض نبضك تعریفی و حدی بودر النبض
حركة من اوعیة الروح مؤلفة من انبساط و انقباض لتدبیر الروح بالنسیم — انبساط
یعنی نبض بر حركتدر كه اول حركت روحی محتوی اولان اوعیه دن و
روحك طرفندن اولور و اول حركت انبساط و انقباضدن
مؤلف اولور اینكیچونكه اول نسیم و هوانك جذبی باطنه ایدوب ارواحی — وارواحی
تربیه ایدوار و اجزای حراقه سنی خارجه دفع و ... تصفیه
اینكله اول حركت ارواحه تدبیر ایدر علامه دیركه نبضك ذكر اولنان — اینكله

حدبنی

حدینی و ماهیتنی بیلمك بلكه باب نبضده ذكر اولنجاق مسائلی
كما هو حقها تحقیق ایتمك برآز مقدماته محتاجدر كه بنز اول — فی وجود الحركه
مقدماتی طقوز مقدمه یه حصر ایلدك **المقدمة الاولی** حركت
نبض خارجده موجوددر زیرا طول و قصر و نظایرلری ایله حركه — وجودی اولا
متصفه اولور و البته امر موجود ایله متصف اولان امر دخی
موجود اولور یونان علماسندن بر طائفه مطلقا حركت
انكار و كتك وجودنی انكار ایدوب عدم وجودنه ادله ایراد
ایدرلر **المقدمة الثانیة فی ماهیة الحركة** افلاطون قتنده حركت
بر امرك هر آنده بر حال اوزره اولماسیدر اولوجهله كه هر اول — ناشئه
امرك بولندیغی حالی آننده اولان حالی اول آندن اول و صكره
اولان آنلرده اولان حالنه مغایر اوله و فیثاغورث قتنده
حركت ماهیت غیریتدر بو تعریفك حالی افلاطونك ایلدیكی
تعریفه راجعدر و حكمادن بر طائفه دیرلركه حركت بر امرك
قوه دن فعله تدریج ایله خروجیدر امام فخر دیركه بو تعریفك
حاصلی قلیلا قلیلا و یا خود دیریز آیسین بر امردن امر آخره انتقالدر
و بعض طائفه اخری دیركه الحركة كمال اول لما بالقوة من حیث
هو بالقوة بو تعریفك خلاصه معناسی بر امرده موجود اولمیان
این و وضع و كم و كیف موجود اولمقده اولوجهله كه زمان
ماضیده و مستقبلده اول مقوله اربعه یعنی این و وضع و كم و كیف
حالا موجود اولدیغی كبی موجود اولمامیشدر و موجود اولمماز
پس كمالك معناسی هر شنه كه بالقوة اوله یعنی حالا موجود اولمیوب موجود اولمغه

ابسيد

منتهى ومستعد اوله و منتهى اولان شئ نك فعله خروج ايدر
وجوده مكيفيتنك كمال ديرلر اكر وجوده كلمش اولان شئ بداصلى
اولور ايسه وذكر اولنان كمال ايكى قسم اوزره اولور بر قسمنه كمال
اول ديرلر اوبر قسمنه كمال ثانى ديرلر اكر قوه دن فعله خروج
ايله حادث اولان كمالك فعله خروجى تدريجى اولور ايسه اول
خروج تمام اولنجه قدر وجوده كلان اجزاء كماله كمال اول ديرلر
كجن اجزا كمال بتمامها وجوده كلوب منتهى اولدقده اولكماله كمال ثانى
ديرلر نبضك حركتى بو قبيلدن اولور يعنى نبضك حركاتى تدريجى
اولور قبل تمام الاجزاء كمال اولور و اجزاسى بتمامها خارجه و فعله اول
چيقدقده كمال ثانى حاصل اولور و قوه دن فعله خروج ايدن كمال
تدريجى اولميوب دفعى اولور ايسه دفعة عارض اولان كمال
معروفدر انجق تنويع ايدر ايسه اكا كمال اول ديرمثلا قبل
نفخ الروح انادن جنين اولان جنين سائر جمادات ايله جسميتده
مساوى و جماديتده مشترك اولور نجن نفس ناطقه
دفعة افاضه اولندقده سائر جماددن ممتاز اولور و نفس ناطقه نك
قوه دن فعله خروجى كمال اول اولور و نوع انسانى سائرندن تميز
ايدوب تنويع ايدر و تنويع ايدن صورتلره صور كماليه
ديرلر و بو صورت عارض اولور كه انكله روحى نجيله ... اولوب
نوع بشر اصنافى او صورت ايله فرق اولنور اكا كمال ثانى ديرلر

المقدمة الثالثة فى بيان المقولات التى تقع فيها الحركة وبيان
ان حركة النبض من الحركة الواقعة فى اية مقولة مشهور بودركه

حركت مقولات

حركت مقولات تسعه دن درت مقوله ده اولور اول درت مقوله
اين و وضع و كم و كيفدر اينده حركت مكانك تبدلى و وضعده تبدل ...
و كيفيتلرده ايله اولور و اينده حركت نقله ده ديرلر و حركت فى الوضع
بر شيئك اجزاسنك بربرينه نسبتى و ياخود خارجه نسبتنك
تبدلى ايله حاصل اولور جسم مستديرك حركتى اوزره و كثير جسم ...
حركتى كبى و ياخود اياغ اوزره اولان كمسنه نك اوتورمسى و اوتورن
كمسنه نك قيامى ايله بسر ايله حاصل اولان حركت وضعيه حركت
اولور و حركت فى الكم يعنى مقدارده حركت ايكى قسم اوزره اولور
قسم اول ... ولشئ متحركك زمان اوله اولان مقدارنده زمان
ثانيده اولان زياده اولور اكر اول زياده اول شيئك اجزاسنه
آخر جزء انضمامى ايله اولور ايسه اكا نمو و سمن ديرلر اكر اول زياده
جزء آخر انضمامى ايله اولمز ايسه اكا تخلخل ديرلر بينلرينده ... مقدار
زياده اولديغى كبى و ... وقسم ثانى شئ متحركك زمان اولده
اولان مقدارنده زمان ثانيده اولان مقدارى اولان حركتدر
اكر اول نقصان اول شيئك اجزاسنك بعضيسنك عدمى ايله
اولور ايسه اكا ذبول و هزال ديرلر اكر اجزاسنك افناسى اولمز
مقدار نقصان اولور ايسه اكا تكاثف ديرلر و كيفده اولان
حركت برودتك سخونته و سخونتك برودته كى مثللو اولان
حركت اولور و نبضك حركتى حركت فى الكيف اولمديغى ظاهردر
وجمهور اطبا ... ذاهبلر دركه نبضك حركتى حركت فى الاين
يعنى مكانده حركت اولور و اكا بناء نبض تحديد و تعريف ايدوب

مقدارى

نقصان ايله

و الهزال

دیرلر کہ نبض اول حرکتہ محتاجدر کہ حرارت غریزیہ یی تعدیل ایدوب روح حیوانی یہ انما و روح نفسانیہ یی تولید ایچون قلب و شریانلر طرفلرندن انبساط و انقباض ایلہ اولان حرکتدر و جمہور حکمانک حرکت نبض اینیہ و مکانیہ دیدکلری صحیح دکلدر زیرا حرکت اینیہ دہ مکاننک تبدلی و متحرکک بر مکاندن مکان آخرہ انتقالی لازمدر و نبضک حرکتندہ مکان تبدیل اولمز بلکہ انبساط قتندہ نبضک مکانی توسع ایدوب کیکیش و انقباض قتندہ نبضک مکانی تضیق ایدوب طارلور توسع و تضیق ایلہ مکان متبدل اولمز و اگر نبضدہ روحک حرکتی اعتبار اولنہ حرکت مکانیہ اولور لکن جمہورک حرکت نبضدن مرادلری قلبک و عروق ضواربک حرکتلریدر انلرک حین حرکتدہ مکانلری متبدل اولمز بلکہ مکانلری توسع و تضیق ایدر و نبضک حرکتی کیفیہ و اینیہ اولمدیغی ظاهر اولدی کندولردہ حرکت متصور اولان مقولات اربعہ دن مقولۂ کم و مقولۂ وضع باقی قالدی پس نبضک حرکتی یا حرکت فی الکم یا خود حرکت فی الوضع اولور لکن قوشچی ذاهب اولور کہ نبضک حرکتی حرکت فی الکم اولمقدر و ظاهر در نبضک حرکتی حرکت فی الوضع اولدیغی محقق اولور زیرا نبضک حرکتی انقباض و انبساطدن و تضیق و توسعدن عبارتدر و بونلردن عروق ضواربک اجزاسی اوتوب و اکسلمز بلکہ اجزالری انبساطدہ برندن بعید اولور و انقباضدہ قریب اولور و بو جمعنا ایلہ نبضک حرکتی حرکت فی الوضع اولدیغی ظاهر اولور المقدمة الرابعة فی الامور التی لابد للحرکة منها حرکتہ لازم و لابد اولان امور التی امردر اولکیسی مبدأ حرکتدر مثلا حرکت صوبیک برودتدن حرارتہ استحالہ سندہ اولان حرکت اولسہ مبدأ حرکت

برودت

والکرماء ذکر ایلدکلری تعریفلری

برودت اولور و ایکنجیسی نهایت حرکتدر مثال مذکوردہ نهایت حرکت صووق صوینک سخونتہ استحالہ سندہ و اوچنجیسی ما بہ الحرکتدر یعنی حرکتک سبب فاعلی سببیدر مثال مذکوردہ نار دکدر زیرا ماء باردی تسخین ایدن آتش اولوب آتش سبب فاعلی اولور و دوردنجیسی ما فیہ الحرکتدر مثال مذکوردہ کیف اولور زیرا حرکت برودتدن سخونتہ اولور برودت و سخونت مقولۂ کیف اولور و بشنجیسی ما لہ الحرکتدر مثال مذکوردہ ما لہ الحرکت صو اولور زیرا سخونت صو ایلہ قائم اولوب برودتدن سخونتہ حرکت صو ایچون اولور و التنجیسی ما لاجلہ الحرکتدر یعنی حرکتک علۂ غائیہ سی اولور و صونک سخونتندن غایت صوبی تلطیف اولور و ہر بر حرکتدہ ذکر اولنان التی امرک لازم اولدیغی ایسہ نبضدہ حرکت انواعندن اولمغلہ نبضدہ دخی بو التی امر دخی لازمدر پس نبضدہ مبدأ حرکت انبساطدہ مبدأ طرف و منتہاسی وسطدر و انقباضدہ انبساطک مبدأ وسط و منتہاسی طرفدر تعریفدہ اولان من انبساط و انقباض بو ایکی امرہ اشارتدر و نبضک ما بہ الحرکتی مقدمہ سادسہ دہ بیان اولنور و ما فیہ الحرکتی قوشچی اختیار اوزرہ مقولۂ وضعدر تعریفدہ اولان انقباض و انبساط بو امرہ دخی دلالت ایدر زیرا انقباض و انبساط ایلہ وضعدہ حرکت اولدیغی فہم اولنور و ما لہ الحرکت روحک و عائی و قابلی اولور تعریفدہ اولان جرم اوعیة الروح بوکہ دلالت ایدر و ما لاجلہ الحرکت یعنی حرکتک غایتی تدبیر روح اولور لتدبیر الروح اول امرہ دلالت ایدر

تعریفدہ مذکور اولان

تمامیدر

الحرکة ما فیہ مقولہ

انقباضدہ

لکن فخر الدین ... ایچون و ... انبساطدہ ... مرادی ... ذکر ...

ظاهر اولور

المقدمة الخامسة في ان لكل متحرك محركا غيره حركت ایدن
هر بر جسمک جسمیتنه مغایر بر سبب فاعلی لازمدر که اول جسمی
تحریک ایلیه ایکنجی اونکه اول جسمک مجرد جسمیتی حرکتنه فاعلی اولسه
بالجمله اجسام متحرکه اولوردی وبالجمله اجسامک حرکتی نوع واحد اوزره
اولوردی بو مذکورلر ایسه باطلدر زیرا اجسامک بعضیسی متحرک
و بعضیسی ساکن اولدیغن مشاهده و معاینه ایلرز و متحرک اولانلرک
دخی حرکتلری انواع مختلفه اوزره اولدیغن مشاهده ایلرز پس
لازم کلدیکه هر جسم متحرکک جسمیتنه مغایر جسمی تحریکه سبب فاعلی
و اودر نبض دخی جسم متحرکدر اولمغله اول فاعل اولور بر امر واردر

المقدمة السادسة في ذكر مذاهب العلماء في كيفية حركة النبض وفي ان المحرك لها ما هو

یعنی مقدمهٔ سادسه قلبک و عروق ضواربک
یعنی شریانلر طمرلرینک حرکتلری نه کیفیتده اولدیغنده و قلبک و طمرلرک
حرکتلرینک فاعل حقیقیسی اولان علمانک اختلافلری بیانندهدر اولور
قلبک حرکتی انبساط و انقباضدن مؤلف و مرکب اولدیغی اوزره ایشبو
خلافی بو قدر بالجمله علما بو بابده قول واحد اوزره متفقلردر که ذکر اولنان حرکت
قلبک فاعلی قوهٔ حیوانیهدر اولدیغنده جمیع اطبا متفقلردر لکن الجالینوس
قرشی مخالفت ایدوب دیرکه قلبک حرکت انبساطیه و انقباضیه سی
حرکتلری حرکت ارادیهدر حرکت ارادیه دماغ اولور قوهٔ حیوانیه اولماز
ذکر حرکت قلبک حرکتی ایله اما شریانلرک حرکتنک بیانی بودر که بعض
نبضیه میل ایدوب یا اشتیاق شریانی برکره مرتفع اولوب بعده قال
فالقرحة بارمقلره قرع و ضرب ایدر بولوزر و برکره و برکره تسفل ایدوب

واشاغی

واشاغی یاتوب بارمقلردن غائب اولور بولوزر پس بو بابده بالجمله
علما ایکی فرقه اولورلر فریق اولی اصحاب تجارب فرقه سیدر دیرلر انلر ذاهب
اولورلرکه نبض ذکر اولنان ارتفاع و انخفاضدن عبارتدر
نبضده انبساط و انقباض اولمز قانون نبضک تعریفنده مؤلفة
من انبساط و انقباض دیدیکی بو مذهبه ردّه اشارتدر و فریق
ثانی مقایسون دیرلر انلر ذاهب اولورلرکه نبضده انقباض و انبساط
اولور نبضک حرکتی مجرد حس اولنان ارتفاع و انقباض و انخفاض
دکلدر انقباض و انبساط ایله ارتفاع و انخفاضک فرقی بودرکه
انبساط و انقباضده توسع و تضییق شریانک عمقنده و عرضنده
اولور اما ارتفاع و انخفاضده توسع و تضییق انجق شریانک
عمقنده اولور عرضنده توسع و تضییق اولمز عرض هر حالده مقدار
واحد اوزره اولور پس بو فریق ثانی دخی ایکی فرقه اولورلر
فریق اول ذاهب اولورکه حرکت شریان قلبک حرکتنه تابعدر اولور
و بو تبعیته اقدمونک ذاهب اولورلر فرشیلرک مختاری دخی بودر لکن
بونلر دخی ایکی طرف اولوب بر طرفی ذاهب اولورلر حرکت شریانک حرکت قلبیه
تبعیتی مد و جزر طریقی ایله اولور یعنی قلب منبسط اولدقده شرائینده
اولان ارواحی کندویه جذب ایدر ارواح شرائینده منجذب اولمغله
شرائین منقبضه اولور و قلب منقبض اولدقده قلبده اولان
ارواحی شرائینه قلب دفع ایدر و ارواح قلبدن شرائینه مندفعه
اولمغله شرائین منبسطه اولور و طرف اخر ~~و هلهر~~ و تبعیته
ذاهب اولان اقدمونک اکثری تبعیتک بطریق المد و الجزر اولماسنه ذاهب اولورلر

اما طرف آخر اولان اقدمونك اقلى و محدثونك بعضيلرى ذاهب اولورلر كه حركة
شريانك حركت قلبه تبعيتى بطريق اللزوم اولور مثلا بر شجر تحريك اولنسه اوزرنده
اول شجره متصل اولان نسنه لرك شجر حركتى ايله متحرك اولديغى كبى
قلبك حركتى ايله شرائين دخى حركت ايدر و بو ايكى تبعيت بينلرنده
فرق بو دركه مد و جزر طريقى ايله اولان تبعيتده قلبك انقباضنده
شريان منبسط اولور و قلبك انبساطنده شريان منقبض اولور
و لزوم طريقى ايله اولان تبعيتده قلبك انقباضى ايله شريان منقبض
و قلبك انبساطى ايله شريان منبسط اولور و فريق ثانى ذاهب اولورلر كه
شريانك حركتى حركت قلبه تابع اولمز بلكه شريانده بر قوت وار دركه
اول قوت شريانى تحريك ايدر و شريانك حركتى امر خارجدن قسر ايله
اولمز و بو مسلكه سالك اولان محدثونك بعض متأخرينك اكثرى و جالينوس
و جالينوسك شيعه سى و تابعلرى اولور و بو فريق ثانى دخى ايكى طرف
اولور بر طرف ديرلركه قلبى تحريك ايلين قوت قوة حيوانيه اولور
بو طرفده اولانلر بالجمله اتفاق ايدرلركه قوة حيوانيه قلبى تحريك ايلديكى
كبى شريانى دخى باشقه تحريك ايله تحريك ايدر شريانك و قلبك حركتلرينك
فاعلى بردر و اول فاعل قوة حيوانيه در لكن فاعلك شريانده اولان فعلى قلبده
اولان فعلندن غيريدر اول فاعلك هر برنده باشقه باشقه فعلى اولور شريانك
حركتى قلبك حركتنه تابع اولمز لكن زمانلرى متحد اولور يعنى قلبك انبساطى
زماننده شريان دخى بلا تبعية منبسط اولور و قلبك انقباضى زماننده شريان
دخى بلا تبعية منقبض اولور و جملهنك فاعلى قوة حيوانيه اولدوغى بو وجهله اتفاق
ايدنلر ايكى صنف اولور بر صنفى ديركه قلبى تحريك ايلين قوة حيوانيه ايله شريانى

التحريك

تحريك ايدن قوة حيوانيه نك نوعى و شخصى متحد اولور و صنف آخر ديركه
قلبى و شريانى تحريك ايدن قوة حيوانيه نك نوعلرى متحد و شخصلرى
متباين و متغاير اولورلر و شريانك حركتى قلبك حركتنه تابع اولميوب
بلكه شريانده موجود اولان باشقه قوت ايله حركت ايدر ديو ذاهب
اولانلرك ايكنجى طرفى ديركه شريانده بر قوت طبيعيه وار دركه حركت انبساطيه
و حركت انقباضيه ايله شريانى اول قوت طبيعيه تحريك ايدر [illegible]
[illegible] محدثونك بعض متأخرينك اكثرى بو قوله ذاهب اولورلر
و بونلر دخى ايكى صنف اولور بر صنفى ديركه في الحقيقه شريانده مستقل
بر قوت طبيعيه وار دركه اول شريانى بسط و قبض ايدر تحريك شريانى
قوة طبيعيه اولديغنه ذاهب اولنلرك اكثرى بو قوله ذاهب اولورلر و صنف
آخر ديرلركه شريانده باشقه بر قوت طبيعيه يوقدر بلكه طبيعيه مراد
جذب غذا ايچون ارواح منبسط اولوب حركت ايدر ارواحى اشبو كيفيتدن
قو ايله شريان دخى منبسط اولور و ارواح غذادن باقى فضله يى
دفع ايچون منقبض اولور و ارواحك انقباضى حسبيله شريانى انبساطه
قاسر زائل اولمغله شريان سفلى جانبه اولوب طبيعيه تسفل ايدر
بو قوله محدثونك شرذمه قليله سى بعض ازمنه لرده ذاهب اولورلر
بو قوله كوره حركت انبساطيه قسريه و حركت انقباضيه طبيعيه
اولور و الحاصل بو بابده اولان اصول مذاهب التيدر اولكيسى شريانك
حركتى صعود و نزول در انبساط و انقباض يوقدر ايكنجيسى قلب و شريانى تحريك
قوة حيوانيه در كه بالشخص او قوه لر متغايرلر اولسون و كرك
اتسى متحدلر اولسون [illegible]
[illegible]

قوة طبيعيه

شاه محمد قزوینی شرح موجزده دیرکه قلب وصدر وریه وذماغلن هر برینك حركت وارد ربالجمله حركت انبساطیه وحركت انقباضیه ایله حركت ایدرلر دماغك حركتنه استنشاق تسمیه اولنور وصدر وریه نك حركتنه تنفس تسمیه اولنور وعند الجمهور قلبدن حركتنه نبض تسمیه اولنور الآن قلبك حركتنه نبض اطلاق اولنمق متعارف دكلدر بلكه مشهور بودركه نبض شریانك حركتنه اطلاق اولنور

واوج جنسیدر تحریك نبض قوه طبیعیه اولوز ودور جنسی حركت ارادیه جاذبه سی ودافعه سی ایله اولور وبشنجی جنسی بطریق نبضك حركتی قلبه لزوم وتفریح طریقی ایله اولور والتحیسی نبضك حركتی بطریق المد والجزر اولور ودرتنجی شریانك حركتی بطریق المد والجزر درو قلبك حركتی ارادیه درو انبساطی طبیعیدر وانقباضی قسریدر نیو ذاهب اولور وبعضلر دیرلر قلب وشریانك حركتلری ذكر اولنان اقسام اربعه دن خارجدر یعنی عرضیه وقسریه وارادیه وطبیعیه اولمان حركتلردر بر حق دكلدر بلكه قلب ونبضك حركتلری حركت شجیه درو حركت شجیه بیاله دیرلر كه اول حركت حیوانده اولور واراده یه تابع اولمز واول حركت نسق واحد اوزره اولمیوب مختلفه اولور حتی حركت قلب وحركت نبض كبی كه بر منبسط وكره اخراده منقبض اولور دائما منبسط ویاخود دائما منقبض اولمز

المقدمة السابعة في الفرق بين تحريك النفس وتحرك النبض وتحقيق القول في التنفس

تنفس نفس الانسانك حقیقیدر اول حركت انبساط وانقباضدن مركبدر حركت انبساطیه وانقباضیه وبینهما ده اولان سكون ایله نفس واحد تمام اولور وبالجمله اطبا بونك اوزرینه متفقلردرو عند العامه تنفس فقط حركت انبساطیه ایله تمام اولور یونان حكماسی تنفسده التی مذهب اوزره متفرق اولورلر مذهب اول اسقلیاوس مذهبیدر اسقلیاوس ذاهب اولورکه صدر حركت انبساطیه ایله حركت ایدروب قلبك اراوحنی تعدیل ایله صالح هوایی جذب ایدر وحركت انقباضیه ایله حركت ایدروب هواء مسخنی وفضلاتی دفع ایدر وریه نك كندی

ساكنه اولوب انبساطیه وانقباضیه حركتلرنده ریه ده بر حركت بولنمز زیرا ریه ده اسفنجیت معناسی وارد ریعنی ریه سینكر كبیدر هوانك ریه یه دخولنده وخروجنده سهولت اولمغله مجرد صدرك حركتی كفایت ایدر ریه نك حركتنه احتیاج اولمز جالینوس فاضل بو قولی رد ایدروب دیركه ریه ده صدر كبی حركت ایدر وساكنه دكلدر ومذهب ثانی انبناوس مذهبیدر انبناوس حكیم اسقلیاوس حكیمك مذهبنك عكسی اوزره ذاهب اولوب دیركه ریه نك كندو حركت انقباضیه وحركت انبساطیه ایله حركت ایدر وصدر دائما ساكن اولور وبو مذهبی ده فاضل جالینوس رد وابطال ایدر ومذهب ثالث ابرقلس مذهبیدر ابرقلس ذاهب اولورکه صدر وریه دن هر بری انبساطیه وانقباضیه حركتلر ایله حركت ایدرلر لكن ریه نك حركتی مد وجزر طریقی ایله اولور اولوجهله كه نجن صدر منبسط اولسه ریه منقبض اولور وصدر منقبض اولدقده ریه منبسط اولور وبو مذهبی ده جالینوس حكیم رد ایدر ومذهب رابع دو قولانس مذهبیدر دو قولانس حكیم ذاهب اولورکه صدر وریه دن هر بری بالذات حركت انقباضیه وحركت انبساطیه ایله حركت ایدرلر هر برینك حركتی حركت مستقله اولور احدهما حركتی آخرك حركتنه تابع اولمز لكن زمانلری متحد اولور وصدرك انبساطی زماننده ریه ده بالذات حركت ایدر وصدرك انقباضی زماننده ریه ده بالذات حركت انقباضیه ایله حركت ایدر بو قولك قائلی دعواسنی بیان ایدر دلیل شافی وبرهان كافی ایراد

ایلمدی بو جالینوس حق بو قولی قبوله ویاخود رده اشارت ایلمدی
لکن جالینوس بعض محلده یازدیکه صدرك حرکتی هر قچن باطله
اولسه ریه نك حرکتی باطله اولور لکن حرکة ریه نك بطلانی ایله
صدرك حرکتی باطله اولمز بو کلامی سویلدی ولکن بو کلامدن مرادی
نه ایدیکنی بیان ایلمدی وعلامه جالینوسك بو کلامندن قولانس
حکیمك مذهبنی رده حمل ایلدی یعنی مذهب برکساغورس حکیمك
مذهبیدر برکساغورس دیرکه صدر وریه نك هر برینك حرکتی انبساطیه
وحرکة انقباضیه ایله حرکت ایدر لکن ریه نك حرکتی بالذات اولوب
وصدرك حرکتی ریه یه تبعیت ایله اولور بو مذهبك صحتنه برآلت
ایدر بر دلیل بولنمدی وجالینوسدن حق تحقیق وغیر تحقیق بر کلام
بولنمدی لکن حق کلام بودرکه بو مذهب حق باطلدر مذهب
سادس ارسطواطس مذهبیدر ارسطواطس حکیم دیرکه صدر
وریه نك هر بری حرکت انبساطیه وحرکت انقباضیه ایله حرکت
ایدر لکن صدرك ولکن بالذات اولوب ریه نك حرکتی صدره تبعیت
ایله اولور جالینوس بو قولی اختیار ایلدی بعد هذا صدر وریه
نك تحرکنده حکما اختلاف ایلدیلر بعضلر ذاهب اولدیلرکه ذکر اولنان
وکتلرك تحرکی وفاعلی قوه طبیعیه اولور وطائفه ثانیه ذاهب
اولدیلرکه فاعل حرکت قوه ارادیه در جالینوسك وصاحب کاملك
وشیخ نك مختاری بو قول ثانی اولور لکن حق بودرکه آلات تنفس
تحرکی اولان طبیعیه وارادیه قوتلردن مرکب بر قوتدر قانون
صاحبنك مختاری بودر نبض بحث تنفسده خلافی اوزره در نبضده

البتة

البتة قوه ارادیه نك مدخلی اولمز بتنفس قوه ارادیه ایله اولور بیز بو مقامده
تنفسه احتیاج اولماسی ایلیلیم بعده اقسامنی بیان ایلیه لیم روح نفسانی
وروح طبیعی نك موادی فی الاصل روح حیوانی اولور وروح حیوانی
جالینوس قتنده استنشاق اولنان هوادن تکون ایدر روح حیوانینك
ماده سی هوادر وارسطو قتنده روح حیوانینك [illegible] اخلاط لطافتندن
قلبك تجویفنده ایرنده غلیانندن حادث اولان بخاردر ولهذا ماده
لطافت اخلاط اولور وعلی التقدیرین قلب بدنده اولان عضولرك
زیاده اسخن واحری اولور ولهذا جالینوس قتنده تکون ارواح وارسطو قتنده
تعدیل ارواح ایچون هوا جدیده محتاج اولور وقلبده اولان
هوای حار ودخانیت خارجه دفعنه محتاج اولور صدر وریه نك
حرکة انبساطیه لری ایله هوا جدید ریه یه [illegible] وریه دن قلبه
منجذب اولور قلبه وارواحی تعدیل ایدر وحرکت انقباضیه ایله
قلبده متسخن اولان فضله وکذلك دخانیت خارجه متدفع
اولور اینکیچون تنفسه طبیعت اشد احتیاج ایله محتاج اولور
وحیاتی تنفسه منوط و[illegible] مرهون اولور وقچن
آفاتدن [illegible] صدرده اولان حجاب منصف و[illegible]
سبب اولسه حجابك [illegible] حرکتی ایله تنفس تمام اولور [illegible]
وکتنه محتاج اولمز وقچن آفات اولوب سخونت ولهذا هوایه
احتیاج زیاده اولسه اول زمان طبیعت حجابی وعضلات صدری
معا تحریك ایدر وتصویتده بعض [illegible] طبیعت صدر ایله حنجره نك
عضلاتنی استعمال ایدر وصوتی وقفه تقطیع ایدوب تکلیف کلام

جالینوس قتنده

متونك مأخوذی وبانی دقلر ارسطو مذهبیدر رحمه الله

هر دم

[illegible]

صدرده اولان عضلات

بك

عضل لسانی استعمال ایدر بو ذکر اولنان تنفسده احتیاجک بیانی
ایدی اما اقسامنی بیان بودرکه نفس طقوز وجهله تقسیم اولنور قسمت
اولی نفس عظیمه وصغیره تقسیم اولور نفس عظیم اولنفسدرکه اول
نفس قتنده اعضاء تنفس حرکت ممکن اولان جهاتک کلیسنده جمیعا
حرکت ایدر و انبساط وافره ایله منبسط اولوب انبساط معتدلک
جذب ایلدیکی هوادن اکثر هوا جذب ایدر و بو نفس عظیمک وجوکی
اوچ سببک اجتماع وقتنده اولور قوة محرکه نک قوتی والات تنفسک
لینتی و هوا اخذینه حاجت مشتد اولدقده اولور و نفس صغیر بونک
خلافی اوزره اولور ذکر اولنان اسبابک بعضیسی و یاخود کلیسی بولنمغله
نفس صغیر اولور و بعضکره نفس عظیم ایله جذب اولنان هوا تعدیلده
کفایت ایتمکله طبیعت منحن بیله یعنی بوروند ن دکلکر ندن هوا
جذب هوا ده استعانت ایدر و قلیک هوا جدیده احتیاجی
قلیله اخراجم اولان هواء مسخن و دخانیتی دفع احتیاجی
اشغی ایله متساوی اولور اینسه الات تنفسک انقباض وانبساطی
برابر اولور و هواء جدیده احتیاج زیاده اولور اینسه انبساط
انقباضدن زیاده اولور و اکر هواء و دخانیتی اخراجه احتیاج
زیاده اولور اینسه انقباض انبساطدن زیاده اولور و نفسک طقوز
وجهله قسمتندن قسمت ثانیه بودرکه نفس طویل و یاخود قصیر اولور
نفس طویل اول نفسدرکه الات تنفسک حرکت انقباض وانبساطنه
وانقباضنیه مدتلری طویل اولور اول مدت طویله ده هوا جذب و دفع
اکثر و زیاده اولور طبیعت جذب اولنان هواء کثیره ده طبیعت تصرفه

زیاده قادر اولور نفس طویل اولمادیغی اولور که هم عظیم و هم سریع
اولان نفسی استعمالدن مانع اوله نفس قصیر نفس طویلک خلافی
اولوب زمان نفس متمادی اولمزاز وقتنده انبساط وانقباض
تمام اولور اکر نفس قصیره تواتر نفس مقارن اولور اینسه
الات تنفسده وجع اولدیغنه دلالت ایدر اکر تفاوت مقارن
اولور اینسه حرارت غریزیه نک ضعفنه دلالت ایدر و تفاوت
زیاده اولور اینسه موته دلالت ایدر و طقوز قسمتدن اوچنجیسی نفس سریع
و بطیئه تقسیم اولور نفس سریع اول نفسدرکه هوا نفسه احتیاج
زیاده ایکن مدت قلیله ده تکمیل اولور نفس اول وقتده سریع اولور که
نفس عظیمک جذب ایلدیکی هوا کفایت ایلمز سرعت حسبیله قدر
کفایه حاصل اولور و یاخود الات تنفس صلابتلو اولمغله تعظیم نفس ممکن
اولمیوب سرعت ایله قدر کفایه حاصل اولور و بعضکره سرعت
اینجون زمان انبساطه اولور هوایه جذبه احتیاج دفع احتیاجدن
اکثر اولمق حسبیله و نفس بطیء سریعک خلافی اوزره اولور
و قسمت رابعه نفس حار و بارده تقسیمدر نفس حار اول نفسدرکه
حرکت انقباضیه ایله خارجه منفصل اولان هوا اعتدالدن زیاده حار اولور
و بو نفس حار قلبده و الات تنفسده حرارتک استیلاسنه دلالت
ایدر و نفس بارد اول نفسدرکه خارجه منفصل اولان نفس اعتدالدن
برودت جانبنه متجاوز اولور و نفس بارد حرارت غریزیه نک ضعفنه
و انطفاسنه دلالت ایدر و نفس حار علامت ردیه اولور و قسمت خامسه
نفس متواتر و متفاوته تقسیم اولور ذکر اولنمش مرور ایلدیکی اوزره نفس

بعض نفسلک عظیم اولمامسی
و یاخود سریع اولمامسی
ایکن نفس طویل اولمیوب
ایکیسنه لق طبیعت نابو
اولور اینسه اوازه نفسی
طویل اولور

واحدة بتمامها اوج جزءدن حركت اولور اول اوج جزء حركة انبساطيه
وحركة انقباضيه و اول ايكي حركت بينندة بعض حركت انبساطيه دن
صكره وحركة انقباضيه دن اول اولان سكوندر پس اوج جزء اولور تماملنه
نفس واحد تمام اولديغندن صكره بر مقدار قليل الات تنفس توقف
ايدوب ساكن اولور وبعده ايكنجي نفسدن حركة انبساطيه سنه شروع ايدر
والحاصل هر ايكي نفسدن اراسنده بر سكون اولور پس سكونك
مدتي جدا قصير وقليل اولور ايسه اكا نفس متواتر ديرلر و اكر بونك
عكسي اولور ايسه اكا نفس متفاوت ديرلر و نفس متواترك سببي
نفسه حاجتك اشتدادي اولور نفس عظيم وسريع ايله جذب اولنان هوا وقتا
ايلمز پس تواتر ايله اول حاجت باقيه مندفع اولور بر مانع نفسي تعظيم و
اسراعدن منع ايتمكله قوت تعظيمدن و اسراعدن منصرفه اولوب
نفس متواتر ايله حاجت دفع ايدر و قسمت سادسه نفس ضعيف وقوي
تقسيم اولور نفس قوي اول نفسدر كه نفسك عرض و اتيني فعلا موجود
اولور و ضعيف بونك خلافي اوزره اولور و نفس متحرز تسميه اولنان نفس
نفس ضعيف قبيلندن اولور نفس متحرز اول نفسدر كه ادنيه انف
يعني بورونك حقبه لر او زرنده اولان عضو وفلر اول نفسده حركت ايدر
بو نفسك سببي قوتك ضعفي و خنقه مؤدي دبلي خلالنه و فرجه كرنده بچنونتلو
عروقده اولان ضيق شديد در و نفسك طفور قسمتنده يعني نفس
نفس منقطع و نفس متصله تقسيم اولور نفس منقطع اول نفسدر كه
اول نفسده الات تنفسك حركت انبساطي بر حركت ايله تمام اولمز
ارالقده سكون توسط ايدوب انبساط ايكي حركت ايله تمام اولور

سكد كرك

كرنك حركة انقباضيه نك بينهما ده وقفه سكون اولان ايكي حركت ايله تمام
اولور صبيلرنك اغلاديغي وقتده اولان نفس كبي و بو نفسك سببي عضلات
صدرده و باخود صدرك مجاورلري اولان عضلاتده تشنج اولقدر
و بو نوع نفس غايت ردي اولور و حركة متصله اول حركتلردر كه انلري ذكر
اولان وقفه اولمازيكله انبساط و انقباضدن هر برسي بر حركت
ايله تمام اولور و حركت متصله ايكي نوعدر بر ضيق و بر غير ضيقدر
متصل ضيق اول حركتلردر كه او حركت بو نفسده قدر نفس جذب
ايتمكه طبيعت منغص بولنز و بو قبيلدن اولور تنفس منصف تنفس
منصف اول كمسنه نك نفسيدر كه انلري ريه لرينك بر قسمنه آفت اصابت
ايدوب و اول آفت نفسي تغيير ايدر و ريه نك جانب آخري سليم اولور و اول
سليم طرفدن نفس سليم اولور و متصل غير ضيق جميع امراضده
علامت جيده اولور الات تنفسك سلامتنه دلالت ايلديكي ايجون
و نفسدي سكزنجي قسمتي بوجه نفسك منتنه و غير و طيبه قسمتيلدر
نفس منتن اول نفسدر كه حركة انقباضيه ايله خارجه چيقان نفسده
رائحه كريهه اولور و نفس منتن الات تنفسده عفونتنه دلالت ايدر
اكر احوال مستندنك فمنده بخر اولمز ايسه و اول رائحه كريهه عفونتدن
تكون ايلمز ايسه اعز قوقوسي ايله نفس قوقوسنك فرقي
ايكي جهتله اولور وجه اول بودر كه اعز قوقوسي دائم اولور و نفس
قوقوسي نفسك خروجنده اولور و وجه ثاني بودر كه بخر ده نفسي بعض
سعله ايله چيقان رطوبتي قاقريغنده رائحه كريهه اولمز و نفس منتن ده
نفسنده و قاقريغنده رائحه كريهه اولور و بو نفس منتنك ضدي نفس طيب اولور

ونفس طیب آلات تنفسک سلامتنه دلالت ایدر وطقوزنجی قسمت
نفس نفس مستوی ونفس مختلفه تقسیم اولور نفس مستوی اکه دیرلر که
اول انفسک حرکاتی منتظم ومتساویه اولور وبو نفس آلات تنفسک
صحتنه وسلامتنه دلالت ایدر ونفس مختلف اول انفسدر که اول منتظم
اولمز ذکر اولنان آلاتده آفت اولدوغی جهتیله المقدمة السابعة في
وضع الشريان مع الاعضاء شریانلرک اعضایه وضعی
اوچ قسم اوزره اولور اولکیسی شریانلرک جهاتندن برجهتده
اعضا شریانی مس ایلمز اوله طوغری دیکلر شریان کبی که اول شریان
قلبک تجویفندن خروج ایدر فقرات صدردن فقرهٔ خامسه یه
محاذینه کلور وقلبدن اول فقرهٔ خامسه یه کلنجه قدر جهاتنده
برجهتده اعضادن برعضو اول شریانه مماس اولمز وایکنجی
قسم اول شریانلردر که انک جهت واحده دن عضو مماس اولور باقی
جهاتنده مماس اولمز اول شریان قلبک داخلنده تفوذ ایدن مماس اولان شریانلر
واوچنجی قسم اول شریانلردر که اعضا اول شریانی جمیع جهاتندن
مماس اولوب احاطه ایدر ایکی پرده وایکی اعضا قدر اولان بالجمله شریانلر
ولایق اولور که بو اوچنجی شریانی مماس اولان لحم لین اولوب شریانک
انقباضی وقتنده اول لحم لینک سهولت ایله منبسط ومتخلخل اولمغه
مطاوعت وقبولی اوله تا که شریانک انقباضنده شریان ایله اول
لحم اراسنده فرجه وخالی محل قالمیوب خلا لازم کلمیه کذلک شریانک
انبساطنده اول لحم لینک متخلخل تکاثف ایدوب شریانک انبساطنه
محل اچیلوب انبساط ممکن اوله تداخل اجسام مؤدی اولمیه

وفقرهٔ خامسه یه کلنجه ایکی قسمه تقسیم اولنوب برقسمی شریان صاعد وبر قسمی شریان نازل اولور تفصیل تشریح فصلنده ذکر اولنمشدر

المقدمة الثامنة

المقدمة الثامنة في بيان حركة القلب والفائدة منها بیز مشاهده ومعاینه
ایلرز که خارجدن اولان نارده اوچ امردن لازمدر که حتی اول نارک توقدی واشتعالی
تمام اوله اول اوچ امر جمیعا موجود اولمسه یاخود بعضیسی موجود وبعضیسی
معدوم اولسه امر توقد تمام اولمز اول اوچ امرک بری مستوقد یعنی آتش
یاناجق محل واوچقدر حرارتک کیروب اوجاغه کیره وایکنجیسی اودون وکومردر
واوچنجیسی اول نفخ ایله ویاخود آخر نسنه ایله تحریک ایدر نارده خارجی
کبی بزم بدنمزده برحرارت واردر که اکا حرارت غریزیه دیرلر اول حرارتده
دخی بو اوچ امر دخی لازمدر که حتی اول حرارتک امری تمام اوله اول حرارتک
اوجاغی ومستوقدی اولا قلب وثانیا شرایین اولور واول حرارتک مادهسی
دمدر دم حرارت غریزیه یه قیاس حطبک خارجده اولان نارده قیاسی کبی
اوزره اولور لکن بو دم روحه انتقال واستحاله ایلدیکده انده برفضله اولور
اول فضله یی دفعه حاجت مس ایدر زیرا دفع اولنمسه اول فضله روحی
اخماد ایدوب دوکدر تسکین ایدر سراجدن اولان فضلهٔ دخان استحاله ایدوب
نارده مفارقت ایلمسه نار سونر دیدیکی کبی پس فضلهٔ روحیک دفعی
حرکت انقباضیه ایله اولور حرکت انقباضیه قلبک محیطندن مرکزه حرکتیدر
بو حرکتده قلبک حالی حدادک کیرینک هوایی دفع وقتنده اولان حالی کبی
اولور وقلبک هواء بارده جذبی انبساط ایلمکله اولور حرکت انبساطیه
مرکزدن محیطه قلبک حرکتیدر وبو صورتده قلبک حالی جذب هوا زماننده
حدادک کیرینک وکوریکینک حالی وشانی کبی اولور اوائل حکما قلبک
انبساط وانقباضنی ولیمه ده ودوکنده اولان جماعته تشبیه
ایدرلر اولوجهله که اول جماعت کاهیجه مجتمع اولوب باشلرینی برر برینه

يقال شريرلر (وتبعيد)
بتيت شريرلري وكا هيجان ايوب تفريق انيد لر بو ذكرا ولنانلر قلبك
ايكي كتري وتغيل خارجيسي ايدي و معلوم بيوريلكه شريانك زمان
انبساطنده هواي خارجي جذب اولان مسامات و منافذدن جذب
ايدر و هوا انده فضله سي و دخاني انقباض حسبيله بينجه منافذ و مسامدن
دفع كنفني نك جذب و دفع ايلديكي هوا احساس اولنديغي كبي مسامدن
خروج و دخول ايدن هوا احساس اولنمز زيرا شرايين تقسيم اوله رق
غايت مسامات و اصل اولانلر غايت صغير قالور و انلره دخول و خروج
ايدن هوا احساس اولنمز اول مسامات فضله و عروقك مدخل و خروجي
وهوانك دخولي حقنده مفتوحه اولور و ماتكلمون انده لرك دخولي
حقنده مغلقه و غير مكشوفه اولوب خارجده اولان صوامات و شريان
طريقيله قلبه و اصل اولمز و بونده ماعدا ابيض ديرزكه تنفس ايله ريه يه
و اصل اولان هوادن ريه بر مقداريني شريانه دفع شريان طريقيله
هوا قلبه و اصل اولور شيخ رئيس هوا شريانه طريق ايله و اصل
اولور ديو سؤال اولنور قل علامه نك تحريرا و زره شيخك و يرديكي جواب
خلاصه سيدر ذكر اولندي المقدمة التاسعة في ان حد الشيء قد يكون
بحسب الماهية وقد يكون بحسب الوجود شيخ رئيس شفانك طبيعياتنده
تصريح ايلديكي اوزره بر شيئك حد و تعريفي ايكي وجهله اولور
بر وجه اول شيئك ماهيتي حسبيله اولور وبر وجه اول شيئك
وجود خارجيسي حسبيله اولور ماهيتي حسبيله اولان حد و تعريف
اول تعريفدر كه انده ماخوذ اولان جزؤلر معرفه حمل اولنمق صحيح
اولور مثلا انسانك تعريفنده الانسان الحيوان الناطق ديو

تعريفنده الانسان حيوان ناطق ديو حيوان و ناطق
هر بري انسان اوزرينه حمل اولنوب حكم اولنور و بو تعريف جنس
و قريب و فصلك مجموعي ايله تمام اولور علل اربعه تصورينه محتاج
اولمز يعني علت فاعليه و علت ماديه و علت صوريه و علت غائيه يه
محتاج اولمز و اوائل كتابده فصل ثانيده علل اربعه نك ذكري
مرور ايلدي و شيئك وجود خارجيسي حسبيله اولان حد
و تعريفي اول تعريفدر كه انده علل اربعه نك مجموعي و بعضيسي ذكر اولنه
ذكر سابق اولان بنضك تعريفي بنضك وجود خارجيسي حسبيله
تعريفي اولور زيرا بنضك علل اربعه سي اول تعريفده بالجمله مذكوردر
پس تعريفده ماخوذ اولان كلمه لري بيان ايليه لم اما بنض
بو كلمه سي قلبك ذكر اولنديغي وجه اوزره حركتنه مخصوص اولور دماغك
و صدرك و ريه نك حركتنه شمولي اولمز و كذلك قلبك حركت انبساطيه
و حركت انقباضيه سي ماعدا اولان حركت سائره سنه و خفقان مثلا
قلبه عارض اولان حركت اختلاجيه يه دخي شمولي اولماز و تعريفده اولان
حركت لفظي جنس بعيد اولور و بنضك جنس قريبي اصح اقوالده
حركت وضعيه اولور و قول علي مرضيده حركت اينيه اولور تعريفده اولان
من اوعية الروح تركيبي فصلدر روحك وعائيدن ماعدا متحركلري
اخراج ايدر من اوعية الروح ديو بعض حكما في اجليسه كلديكي
شريانك حركتي مستقل حركت ايدركنه اشارت ايچون اولور و اوعية
روحدن مراد قلب و شرايين اولور و اوعية الروح علت فاعليه
ماخوذ اولور و تعريفده ذكر اولنان مؤلفة من انبساط و انقباض

علت غائیه‌یه [illegible] خود

قوله فصل آخر اولوب علت صوری‌یه اشارت اولور و قلبک حرکات سائره‌سندن احتراز اولور و تعریفله لتدبیر الروح قوله بالنسیم قوله فصلدر انکله در قلبک تدبیر روح ایچون اولمیان حرکتلر خارج قالور (اولان)

اولی اولان بو قید تعریف تتمیم و تکمیل ایچون ذکر اولنمشدر برنسنه‌دن احتراز دکلدر ~~دیمک کرکدر~~ که زیرا قلبک حرکات سائره‌سی من انبساط وانقباض دیمکله خارج قالور ~~علامه~~ علامه ذکر که بو مقامه کلنجه قدر بنم یانمده (دیمکلدرکه)

قانون شرحلرندن شامرینک تألیف و تصنیفی اولان شرح موجود دکل ایدی بو محله کلدیکم اکده [illegible] مالک اولدم و انده برآز فوائد بولدم تتمیما للفائده انی دخی ذکر ایلیه‌لیم دیوب برآز ابحاث ایراد ایلدی (سمی)

اول ابحاثک رؤس مسائلی بودر حکماء اقدمون اختلاف ایلدیلر بعضلری ذاهب اولدیلر که نبض شرائینک حرکت اختلاجیه‌سنک اسمیدر حرکت اختلاجیه اول حرکتدر که اعضاده ریاح محتبسه اولمغله اعضا حرکت ایدر اول حرکته اختلاج دیرلر ترکیجه سکرمک دیرلر نبضک حرکتی سکرمین عضوک حرکتی مثللو اولور و بقراط ذاهب اولور که نبض شرائینک حرکت انفعالیه‌سنه دیرلر زیرا نبضده تموج و تغیر واردر پس تموج و تغیر انفعال اولور و ارسطوطیس ذاهب اولدیکه نبض شرائینک غیر طبیعی اولان حرکتنه دلالت ایدر و ابرقلس ذاهب اولدیکه نبض شریانک حرکتیدر کرک طبیعی اولسون و کرک غیر طبیعی اولسون جالینوس بو اقوالدن انجق قول اخیره راضی اولوب ماعدا اقواله انکار ایدر و انقباضدن سکون مراد اولنمز بلکه انقباض دخی حرکتدر و قلبک طولا و عرضا و وراء شطایا اولمغله انلر دخی استدلال اولنور (نبض اسمیدر) (انبساط و انقباضله)

قلبک

قلبک حرکت طبیعیه‌در دینور و بو موضعده مقدمات تسعه تمام اولدی پس قانونی ترجمه‌یه شروع ایلیه‌لیم بز دیرزکه نبضه بزم نظریمز ایکی وجه اوزره اولور بری علی وجه کلی نبضه اولان نظردر و اخری علی وجه جزئی اولان نبضه نظردر یعنی هر بر مرضه مخصوص اولان نبضه نظردر نظر جزئی‌یی اعراض جزئیه‌یه تأخیر ایدوب بو مقامده علی وجه کلی نبضدن بحث ایلرز و بز دیرزکه هر بر نبضده بر حرکت انبساطیه و بر حرکت انقباضیه واردر اول ایکی حرکت باشقه باشقه حرکتلر اولوب و برن برینه مباین و مغایر اولمالریله لا محاله اول حرکت انقباضیه و انبساطیه آرالرینده سکون تخلل ایلیوب کیرمک واجبدر زیرا علم طبیعیده مدلل و مبرهندر که هر ایکی ~~سکون~~ حرکت آراسنده سکون اولمق لازم و واجبدر و ایکی حرکت برن برینه متصل اولمق جائز دکلدر مثلا حرکت انبساطیه نهایته و طرفه ایرشوب منتهی اولدقده بلا سکون حرکت انقباضیه متصل اولمق جائز دکلدر و کذلک نبض اولک حرکت انقباضیه‌سی نبض ثانینک حرکت انبساطیه‌سنه متصل اولمز نهایه‌ده سکون اولمدقجه پس نبض اول ایکی حرکت و ایکی سکوندن صکره [illegible] نبض ثانی‌یه متصل اولور و ایکی حرکت آراسنده سکون تخلل ایلمک لازم اولدیغی علم طبیعیده مفوض اولور و حرکت انبساطیه جمله‌نک معلوم و محسوسی اولور لکن حرکت انقباضیه اکثر اطبا قتنده محسوس دکلدر زیرا نبض وضع

(تحقیقنی بیلمک طبیبه لازم دکلدر)

(زیرا اول حرکتلر حقیره ضرب و قرع ایدن حرکتلردر)

اولنان انامله انقباض حالنده قرع وضرب ایلمز و بارمقلر اوجلرنده
جلدی رود رسیرندن بالجمله اعضادن احساس زیاده ایکن انقباض
حرکتنی احساس ایلمز و بعض اطبا دیر حرکت انقباض بعض کره احساس
اولنور و بو مذهبه ذاهب اولنلر استدلال ایدرلر که شریان
منبسط اولدقده بارمقلری غمز ایدر و بارمقلر دریسنه کومیلور
و بارمقلرک اوجی اول انغماز ایله طبیعی حالنده خفیف و چوقور کبی اولور
قچن شریان منقبض اولوب کری چکلسه بارمقلر دریسی
حالت طبیعیه سنه عودت ایدر و منقبض اولان شریانی بینه
مماس اولور و ینه شریان منبسط اولدقده بینه بارمقلر منغمز
اولور و ایکی انغمازک اراسنده بارمقلر شریانی حس ایدر و ایکی
انغمازک اراسی حرکت انقباض اولدیغی اولوجهله احساس اولنور اول
انغماز نبض قویده نبضک قوتی حسیله اولور و نبض عظیمده
نبضک اشرافی و ارتفاعی ایله اولور و نبض صلبده نبضک بارمقلر
مقاومتنده شدتی ایله اولور و نبض بطیئده حرکتک طولی
ایله اولور جالینوس دیر که حرکت انقباضیه بن بر مدت غافل ایدم
نبضده حرکت انقباضیه یی احساس ایده مز ایدم بعده بن نبضه
تعاهد ایلکله خالی اولمدم حتی حرکت انقباضیه نبض امره تفطن
ایدر اولدم بر از وقت نبضه تعاهد ایلدم و التحصیل ایلدیکم
حالده استحکام ویروب کما ینبغی نبضک حرکت انقباضیه ادراک
ایلدم اولکسه نبضه بنم تعهدم والتزامم کبی تعهد ایلیه بنم
ادراکم کبی ادراک ایدوب نبضک حرکت انقباضیه سنی احساس

والحاصل حرکت انقباضیه دورت بسیطده احساس اولنور منهم

وتفطن

بنم ایچون نبضک ابوابی منفتحه اولوب

ایدر

ایدر مصنف دیر که واقع الحال هرنه قدر جالینوسک و جالینوسک
اقتدا ایلدیکی قدمانک دیدکلری کبی ایسه لکن اکثر حالده حرکت انقباض
احساس اولنمز زیرا نبضک اقسام آتیه لرینده انجق بری
قسمده انقباض حرکتی ظاهر اولور اول بری قسمدر اوچی نبض بسیط
و مفرد اولور اولکیسی نبض قوی و ایکنجیسی نبض صلب و اوچنجیسی
نبض بطیئ اولور و انقباض حس اولنه بیلدیکی قسمک اوچی دخی ایکیشر
نبضدن مرکب اولان قسمدر اول اولور قوی عظیم ایکنجیسی قوی بطیئ
و اوچنجیسی بطیئ صلب اولور و انقباض حس اولنه بیلدیکی قسمک
بری دخی ترکیب ثلاثی ایله مرکب اولان نبض اولور و اول نبض مرکب
واحد قوی عظیم بطیئ اولان نبضلردن مرکب اولان نبض واحد اولور
و بالجمله مفرد و مرکب نبضلردن حرکت انقباضیه احساس
اولنان نبضلر ذکر اولنان یدی قسمه منحصر اولور و نبضک اقسام
کثیره باقیه سنده حرکت انقباض احساس اولنماز و بو ذکر اولنان یدی
علامتک ایراد ایلدیکلری انجانک نتیجه سی و خلاصه سیدر انجانته
وقوف مراد ایدنلر علامه یه مراجعت ایلسونلر و نبض تعرف مراد
اولدقده بالجمله بدنده اولان شرائینده نبض تعرف ایدوب
بیلمک ممکن ایکن ساعدده اولان بعض بیلکک فوقنده اولان شریانی
مس و جس اولنوب انکله نبض بیلمک معتاد ایدیکنک سببی
و وجهی بودر که اول شریانک تناولی و استعمالی سهولتلی اولور
صونیغه و کیمکه محتاج اولمازه کرک و کرک عورت اولسون
اول عضوک کشفدن احتراز ایلمزلر مثلا انسوانک محرمه النده اولان

نبضک اکثر اقسامنده

اولمز

اوللکیسی

وبیلمک

شریان متلئ اولدوکلری و نبض شریان ساعد ایله اختبار اولندیغنک
بر وجهی بودر که ساعدده اولان شریان مکشوفدر فخذده
یعنی اویلقده اولان شریان کبی لحم ایله مستوردکلدر و شریان
ساعده استقامت اوزره بدن وضع ایلمک ممکندر قولاق اردنده
اولنان شریان کبی دکلدر قولاق اردنده اولان شریانده استقامت
اوزره وضع ید ممکن اولمز و ساعدده اولان شریان قلبه قریب
اولمغله اختبار اندن زیاده حاصل اولور عقبده اولان شریان کبی
بعید دکلدر و ساعدده اولان شریان بخار ایله متلئ و طولو دکلدر
صدغده اولان شریان بخار ایله ممتلئ اولدیغی کبی زیرا صدغک
شریانی هرنقدر قلبه قریب ایسه بخار ایله ممتلئ اولمغله
حرکتی منتظم اولمز و حرکتی منتظم اولمیان شریاندن قلبک
احوالی بیلنمز و واجب اولور که نبضنه نظر اولنجق کمسنه ترک النفس
و ساعدینی جسمدن اخذ اوله ساعد جنبنده و یاننده اولنمیه اوله
زیرا ساعدک وضع طبیعیسی جنب اوزره اولمقدر و یجین بر
وضع طبیعیسی اوزره اولسیه شریانی طبیعیسی اوزره حرکت
ایدوب اختبار ممکن اولور و یجین وضع طبیعی اوزره اولمسه
نبض متغیر اولوب قلبک احوالی اول نبض ایله معلوم
اولمز مثلا ید منکبنه ایکن نبضنه باقلسه اول نبض حرکت طبیعیه
عریض بولنور و اشراف و ارتفاع ناقص اولور کذلک طولی
ناقص اولور خصوصا مهزول اولان کمسنه لرک ید منکبنده
بومذکورلر زیاده اولوب قلبک احوالی بیلنمز ید منکبنده اول یز درکه

یعنی طبیبانه

ویا ذی عرضه اوله

وانیلو

وادیو

اول بیرده

اول یرده ساعدک جانب وحشیسی فوق جانبنده اوله ویا خود
اول یرده ساعد انسی جانبنه میل ایلیه و ید مستلقیده
نبضک اشراف و ارتفاع زیاده اولور کذلک طولی هم زیاده
اولوب عرض نقصان اولور ید مستلقیه اول یدر که اول
یرده ساعدک جانب وحشیسی اسفل طرفنده مبسوط اوله
ویا خود اول یرده ساعد وحشی جانبنه میل ایلیه و واجب اولور که
نبضنه باقیلن کمسنه غضبدن و سروردن و ریاضتدن و بالجمله
انفعالاتدن و شبع مثقلدن یعنی اغرلیغی مؤدی اولوردو قلقدن
وجوعدن و معتادینی ترکدن و مجرد اعادت احداثندن یعنی
معتاد اولمیان نسنه لری معتاد ایتمکدن و بالجمله بو اشیادن
و بو حاللرن خالی اولدیغی زمان نبضنه نظر اولنه زیرا بو
حاللر ایله نبضنه تغایر عارض اولوب وزن طبیعیسندن خروج
ایدر و قلبک احوالنه دلالت تختلط و مشوشه اولور و واجب اولور که
اول اجل تخص اولا بر معتدل المزاج اولان کمسنه نک نبضنه باقیلوب
صکره مریضک ایسه نبضنه نظر اولنه تا که اول معتدل کمسنه نک
نبضنه قیاس اولنوب مریضک نبض آنکله امتحان و اختبار اولنه
زیرا نبضک اقسامی اضافت و نسبت ایله معلوم اولور بر نبض
اخر نبضه قیاسیله مثلا قوی اولور و نبض ثالثه قیاس ایله غیر
قوی اولور یا قیلدر هو اضافت ایله معلوم اولور بو نکته دیر
دیر بز که اطبانک ذکر و وصف ایلدیکلر اوزره نبضک اقسامی
اون جنسدر هر نقدر اطبایه نبضک اقسامی طقوز جنس ایلدک
اجناسی جنسدر

یعنی بدن جانبنه

واوزنلق

ربیعه
واجب اولور زیرا نظام جهتندن اولان قسم استواء اختلافدن حاصل
اولان قسمدر بختنده داخل اولور و اجناس نبضك جنس اولی
اولنبضدرکه انبساطی مقدارندن ماخوذ اولور و جنس
ثانیسی حرکتی اصابع قرع و ضربی کیفیتندن ماخوذ اولور و جنس
ثالث جمیعا حرکتی زماننده ماخوذ اولور و جنس رابع آلتك یعنی عروق
ضاربه نك قوامندن ماخوذ اولور و جنس خامس آلتك خلا و
امتلاسندن یعنی بوش اولوب و طولو اولماسندن ماخوذ اولور
و جنس سادس ملمسك حرارة و برودتندن ماخوذ اولور و جنس
سابع سکونی زماننده ماخوذ اولور و جنس ثامن نبضك استواء
و اختلافندن ماخوذ اولور و جنس تاسعی نظام و ترك نظامندن
ماخوذ اولور و جنس عاشر وزننده ماخوذ اولور اما مقدار
انبساطندن ماخوذ اولان جنس اول اقطار ثلثه سی اعتباری ایله
یعنی طولی و عرض و عمقنك مقدارلری ایله دلالت اولور بس اقطار
ثلثه ده مقدار حسبیله نبضك اقسام مفرده سی طقوز قسم اولور
و اول طقوز بسایطك برر برر ایله جمع و ترکیب ایله دیکر اقسام
مرکبه لر اولور و طقوز بسایط [1] طویل و [2] قصیر و طول و قصرده
[3] معتدل و [4] عریض و [5] ضیق یعنی اینلی و اینسز و ایکیسی آراسنده
[6] معتدل و [7] منخفض و [8] مشرف یعنی الچق و یوکسك و ایکیسی
آراسنده [9] معتدل بالجمله بو طقوز عدد نبض بسیطلر اقطار ثلثه نك
مقدارلرندن ماخوذ اولور نبض طویل اول نبضدرکه آنك طولی
اعتدال طبیعیه زیاده اولوب اعتدال طبیعی ایکی و جهله اولور بری
معلوم

نوعك

ماشقه جنس عد اولنمق غلبه اولمز

یعنی شریانك طمرلرینك

نبضك

بونلردر

و بسیطه

نوعك اعتدالی اولور یعنی نوع بشردن معتدل المزاج بر شخصك نبضی
حفظ اولنوب مریضك نبضنك طولی اندن زیاده اولور ایسه
آنك نبضی نبض طویل اولدیغی معلوم اولور و ایکنجی وجهی بودرکه
مریضك کمال صحتنده اولان نبضی حفظ اولنوب حال مرضنده اولان
نبضی اندن طویل اولور ایسه اول نبضه نبض طویل اطلاق
اولنور و نبض قصیر بونك خلافی اولور و ایکیسی طول و قصرده
معتدل اولان نبض نوعی و یاخود نبض شخصیه قصیر اولان
نبضه نبض قصیر اطلاق اولنور نبضك طولده مقدار حسبیله
اولان بسایط تسعه دن اوج قسم بیان اولندی نبضك عرضی
مقدار حسبیله اولان عریض و ضیق و معتدل اولان نبضك
اوج آخر قسملریدر و کذلك نبضك عمقنك مقدار حسبیله ماخوذ
اولان منخفض و مشرف و معتدل اولان اوج قسم و بالجمله
بو التی قسم تفصیلا بیان اولندی اوج قسمی قیاس ایله یعنی نبض
عرضنده ~~نبض معتدلی~~ اولان اعتدال نبض حفظ اولنوب نبض
مریضك نبضی اختبار و امتحان اولنور اکر مریضك نبضینك عرضی
اول حفظ اولنان معتدل نبضك عرضندن زیاده اولور ایسه مریضك
نبضی عریض اولور و اکر مریضك نبضی حفظ اولنان معتدل نبضدن
عرضا ناقص اولور ایسه اکا نبض ضیق اطلاق اولنور و ایکی نبض
عرضا برابر اولور ایسه اکا نبض معتدل دینور و عمق و دریکلیکی
مقدارندن ماخوذ اولان اقسامی ده یعنی منخفض و مشرف
و بینهما وه معتدل اولانلرده دخی ایکی وجهله نبض معتدل حفظ
ذکر اولندی

و بعضیلر دیرلرکه نبض طویل اول نبضدرکم نبضه باقن طبیب دورت پارمقلرن نبضك اوزرینه وضع ایلدکده
نبض اول دورت پارمغی تجاوز ایدر ایسه اول نبض طویل اولور و اکر دورت پارمغك عرضنده نبض نقصان
اولور ایسه اول نبض قصیر اولور و اکر نبض دورت پارمق طولدن زیاده و نقصان اولمز ایسه اول نبض
معتدل اولور کذلك بارمق اوجلرینك عرضنی تجاوز ایدن عریض و بارمق اوجلرینك عرضنده نقصان اولان
ضیق و مساوی اولان معتدل اولور بو وجهی شاه محمد قزوینی نقل ایدر و ابحاث کثیره ایراد ایدر و قوف مراد ایلدی
اولنشخص مراجعت ایلسون منه

اینیلك و

یا نبض نوعی و یاخود شخصیه نظر ایله

اسیه

منخفض الحق مشرف یعنی یوکسك بعضیلر
عالی دیمکدر بعضیلر
شرف بزینه شاهد
استعمال اولنور هم
و شرف بر معنایه
اولور منه

اولنوب مريضك نبضى اول معتدله نسبت اولنور اكر مريضك
نبضنك عمق معتدل نبضك عمقندن ودريكلكندن زياده اولور ايسه
مريضك نبضنه نبض مشرف اطلاق اولنور واكر مريضك نبضنك
عمق نبض معتدلك عمقندن نقصان اولور ايسه مريضك نبضنه
ضيق اطلاق اولنور واكى نبض عمقا برابر اولور ايسه اكى نبض معتدل
تسميه اولنور بو ذكر اولنان اقسام تسعه مقدار جهتندن مأخوذ
اولان نبضك بسايطى ايدى اما مقداردن مأخوذ طقوز بسايطدن
مركب اولان اقسامك بيانى بودر كه بو طقوز قسمك تركيبى يكرمى ثنائى
اولور بعضى ايكيشر تركيب اولنور وياخود طقوز قسمك تركيبى ثلاثى
اولور بعضى اوچر اوچر تركيب اولنور وياخود تركيب رباعى اولور
اولور دورد دورد تركيب اولنور وياخود دوردن زياده خمس
تركيب اولنور بو ذكر اولنان تركيبلر احتمالى عقلى اولور لكن دورد دورد
تركيبندن وياخود دوردن زياده دن تركيبلر خارجده وجودى
متصور اولمز بس تركيب ثنائى وتركيب ثلاثى موجود اولمق ممكن اولور
تركيب ثنائى يكرمى يدى قسم اولور كذلك تركيب ثلاثى دخى يكرمى
يدى قسم اولور بالجمله وجودى ممكن اولان مركبات اللى دورت بسايط
اولور بسايط تسعه ذكر اولنان ٥٤ اللى دورده ضم اولندقده
ومركبات ثنائى ومركبات ثلاثى بالجمله مقداردن مأخوذ اولان
اقسام التمش اوچ قسمه بالغ اولور طقوز بسايطى ذكر اولور
ايلديكى اوزره طويل وقصير ومعتدل وعريض وضيق ومعتدل
ومنخفض ومشرف ومعتدل ايدى وتركيب ثنائيلرى

بعض

بعض ايكيشر ايكيشر تركيبندن حاصل اولان يكرمى يدى قسم بونلردر
١ طويل عريض ٢ طويل ضيق ٣ طويل معتدل ٤ قصير عريض ٥
قصير ضيق ٦ قصير معتدل ٧ معتدل عريض ٨ معتدل ضيق
٩ معتدل معتدل ١٠ طويل شاهق ١١ طويل منخفض ١٢ طويل
معتدل ١٣ قصير شاهق ١٤ قصير منخفض ١٥ قصير معتدل
١٦ معتدل شاهق ١٧ معتدل منخفض ١٨ معتدل معتدل
١٩ عريض شاهق ٢٠ عريض منخفض ٢١ عريض معتدل ٢٢
ضيق شاهق ٢٣ ضيق منخفض ٢٤ ضيق معتدل ٢٥ معتدل
شاهق ٢٦ معتدل منخفض ٢٧ معتدل معتدل مقداردن مأخوذ
نبضك تركيب ثلاثى ايله مركب اولان يكرمى يدى قسمى دخى بونلردر كه
ذكر اولنور ١ طويل عريض مشرف ٢ طويل عريض منخفض ٣ طويل
عريض معتدل ٤ طويل ضيق مشرف ٥ طويل ضيق منخفض
٦ طويل ضيق معتدل ٧ طويل معتدل مشرف ٨ طويل معتدل
منخفض ٩ طويل معتدل معتدل ١٠ قصير عريض مشرف ١١
قصير عريض منخفض ١٢ قصير عريض معتدل ١٣ قصير ضيق
مشرف ١٤ قصير ضيق منخفض ١٥ قصير ضيق معتدل ١٦
قصير معتدل مشرف ١٧ قصير معتدل منخفض ١٨ قصير معتدل
معتدل ١٩ معتدل عريض مشرف ٢٠ معتدل عريض منخفض
٢١ معتدل عريض معتدل ٢٢ معتدل ضيق مشرف ٢٣ معتدل
ضيق منخفض ٢٤ معتدل ضيق معتدل ٢٥ معتدل معتدل
مشرف ٢٦ معتدل معتدل منخفض ٢٧ معتدل معتدل معتدل

اسملری
ومقدار حسبیله مأخوذ اولان نبضلرك بعضلرینك مخصوص
اولور اکثرینك مخصوص اسمی اولمز مخصوص اسمی اولنلر بونلردر نبض
عظیم اول نبضدر که طولی وعرضی وشهوقی یعنی اشراف وارتفاعی واوزنلغی واینکلکی
اعتدالدن زیاده اوله طویل عریض شاهق اولان نبضلردر
مرکب بر نبض اولور نبض صغیر اول نبضدر که قصیر وضیق (صغیر)
ومنخفض بالجمله بو اوچ عدد نبضدن مرکب بر نبض اولوب
نبض عظیمك ضدی ومخالفی اولور ونبض عظیم ایله نبض صغیر
آراسنده اولان نبض عظیم ایله صغیر آراسنده معتدل
بر نبض اولور اول نبضه نه عظیم دیرلر ونه صغیر دیرلر نبض
غلیظ اول نبضدر که اول نبضده نبضك عرض وارتفاعی زیاده
اولور اول نبض غلیظ نبض عریض ونبض شرفدن مرکب اولوب
اول نبضده مقدار زیاده اولمق لازم ومعتبر اولمز نبض دقیق نبض (طولی)
غلیظك ضدی ومخالفی اولوب نبض ضیق ونبض منخفضدن مرکب
بر نبض اولور ونبض غلیظ ایله نبض دقیق آراسنده بر نبض دخی
اولور غلظت ودقت آراسنده معتدل اولور ونبضك اجناس
عشره سندن جنس ثانی اولوب بارمقلره قرع کیفیتندن مأخوذ اولان
نبض اوچ نوعدر قوی وضعیف ومعتدلدر نبض قوی اول نبضدر که
اول نبض انبساطی وقتنده بارمقلره مقاومت ایلیه یعنی نبض
طمر انبساط ایلدیکی زمان اوزرنده اولان بارمقلره قوت ایله
ضرب ایدوب اوره وبارمقلر ایله اول طمر غمز اولنسه هرنه قدر قوت
ایله باصیلوب غمز اولنور ایسه اول طمر وکتنن قالمیوب بارمغك

آتلرینی

(غمس لیتبین مرات عقبه ضج) آتلرینی چوقورلندیروب آراسنه داخل اولور وبارمق ایله اول طمره زیاده
قوت ایله باصلسه بارمغه اول نبض مقاومت ایدر اما نبض ضعیف
نبض قوینك مقابلی وضدی اولوب بارمق ایله غمز اولنور قدر ادنی (نسیان مرضنده امراضه مثلا)
غمز ایله وکتنن قالور وبارمغك آتنه دخول ایدهمز بعضلر ذاهب (دیبکلری مرضنده کلور)
اولدیلر که نسیان مرضنده نبض نبض عظیم ایکن اول نبضه غمز طرتوا ایله (اولور ذکر محلنده)
ایله باپیشلوب اخذ اولنسه نبضك عظیم اولدیغی بیلنمز زیرا
اول نبضده ضعف وخمول اولور ادنی غمز ایله وکتنن قالوب عظیم اولدیغی
بیلنمز بس نبض ضعیفه رفق ایله غمز اولنمق لازمدر که حتی وکتك
مقداری عظیم ویا خود صغیر اولدیغی فهم اولنه وبلکه نبض صغیر و
وضعیف اولور ایسه مصافحه ایدنلرك اخذ کبی اخذ ایتمك کرکدر واما
مقدار حرکتنه مأخوذ اولان نبض معتدل نبض قوی ایله نبض (زیاده)
ضعیف آراسنده اولور بارمقلر اطرافنه قرع ایلمز زیاده غمز او
وکتنن قالور اعتدال اوزره غمز اولنسه حرکت ایدر ونبضك اجناس (جنس ثالث)
عشره سنده اولوب وکت نبضك بالجمله زماننده مأخوذ اولان
قسملری اوچ نوعدر سریع وبطیء ومعتدلدر نبض سریع اول
نبضدر که وکتی اول نبض از وقتده تکمیل وتتمیم ایدر نبض سریع
ایله ونبض قصیرك فرقی بودر که بو ایکی نبضده هرنه قدر وقت زمانی
قلیل ایسه لکن سریعده مسافه زیاده اولور مثلا نبضك مقداری
زیاده ایکن اول زیاده مقداری از وقتده سرعت حسبیله قطع ایدر
ونبض قصیرك مقداری ومسافه سی قلیل اولوب از وقتده اول مسافه یی قلیله
قطع ایدر مثلا ایکی کمسنه بر محلدن وکته بدء ایدوب بر ساعت

مقداری یوریسه‌لر اول بر ساعتده سریع اولان ایکی میل مقداری
مسافه قطع ایدر و بطیء اولانی بر میل مقداری مسافه قطع ایدر
و اگر ایکیسنه‌نك وکتر زمانی هر نه قدر برابر ایسه لکن ایکی میل
مقداری مسافه قطع ایدن نبضك وکتر سریعی و بر میل مقداری مسافه قطع
ایدنك وکتر بطیئی اولور لذلك نبض سریع و نبض قصیرده زمان
برابر اولور لکن نبض سریعك قطع ایلدیکی مسافه‌نك مقداری بطیئك
قطع مسافه‌سندن زیاده اولور مثلا سریعده نبضك طولی و یاخود
عرضی و یاخود عمقی نه و یاخود ایکیسی و یاخود اوچی جمیعا زیاده
اولور و بطیئده اقل اولور بو ذکر اولنان نبض سریع ایدی اما نبض
بطیء وکتنی از وقتده تکمیل ایلمز بلکه زمان کثیرده وکتنی اتمام ایدر
و بطیء سریعك ضدی اولور و معتدل سریع ایله بطیئك اراسنده
متوسط اولور و نبضك اجناس عشره‌سندن جنس رابع اولوب
آلتدن قوامندن مأخوذ اولان نبضلر در اوچ قسمدر لیّن و صلب
و معتدلدر نبض لیّن اول نبضدر که اول نبض یومشق اولور اول نبضی
قوت ایله غمز اولوب زیاده باصلسه تسفل ایدر و باقی اول نبضده اخله
و ایچری کیرر و نبض صلب بونك ضدی اولوب بیك باصمق ایله الگه
کیرمز و سهولت ایله داخله دخول ایلمز و نبض معتدل بونلرك میانه‌سنده اولور
یومشق و یاخود قتی اولمز ایکیسنك اراسنده متوسط اولور و نبضك
اجناس عشره‌سندن جنس خامس اولوب عروق ضاربه‌نك احتوا ایتدیکی
مأخوذ اولان نبضلر در اوچ صنف اولور نبض ممتلی و نبض خالی و نبض
معتدل اولور اما نبض ممتلی اول نبضدر که اول طمرك تجویفنده

رطوبت

رطوبت مقدار طبیعیدن زیاده اولور و نبض خالی اول نبضدر که انك تجویفنده
اولان رطوبت مقدار طبیعیدن آز و قلیل اولور و میانه‌سنده معتدل
اولان نبض اول نبضدر که اول نبضك تجویفنده رطوبت مقدار
طبیعیسی اوزره اولور صاحب قانون بو مقامده اولان عبارتنده
برقاچ فائده‌یه اشارت ایلدیکی آنی فهم متنبه اولمق لازمدر
و قانونك عبارتی بودر الممتلیء و هو الذی یحس فی تجویفه رطوبة
مالیة نعتدّ بها لا فراغا صرفا انتهی اشبو نبض ممتلینك تعریفنده
فی تجویفه کلمه‌سی ایله نبض رطبدن احترازا اولنور نبض رطب
اولدر که رطوبت اول نبض رطبده طمرك جرمنده اولور اما نبض
ممتلینك رطوبتی نبضك جرمنده اولمز بلکه جوفنده اولور جرمنده
رطوبت اولمق جوفنده رطوبت اولمامغی اقتضا ایلمز و جوفنده رطوبت
اولمق جرمنده رطوبت اولمغی اقتضا ایلمز نحاس اربق ایچی جوفنده
اولان صو کبی و نبض ممتلی ایله نبض رطبك فرقی بودر که نبض ممتلیده
طمرك جرمی نبض رطبده قیاس ایله صلابتلو اولور و نبض رطبده طمرك جرمی
یومشق و لیّن اولور و مسلولندقده باشده و لیننده کبر حس اولنور
و نعتد بها قولی نبض معتدلدن احترازدر یعنی ممتلی و خالی اولمیوب
ایکی اراسنده متوسط و معتدل اولان نبضدن احترازا اولنور
زیرا طمرك جوفنده و ایچنده اولان رطوبت مقدار طبیعیه قلیلا
زیاده اولسه اول زیاده احساس اولنمز و اول نبضه ممتلی
دینمز اگر زیاده معتبره ایله زیاده اولور ایسه اول زیاده احساس
اولنور که نبض ممتلی اطلاق اولنور و تعریفده لا فراغا صرفا قولی

ملمسك حراره و برودتی اعتبار اولنوب جنس سادس اولدیغی کبی کرك ایدی که ملمسك رطوبت و یبوستی اعتبار
اولنوب اولدخی جنس اخر اولمه لی ایدی لکن رطوبت طمرك [illegible] اولور ایسه نبض لیننده و طمرك جفافنده
اولور ایسه نبض صلبنده داخل اولمغله نبض عشره اولنمیوب اول قسملرده ادخال اولندی مسامحة

نبض خالیدن احتراز اولور و نبض ممتلی اوج وجه اوزره
اولور زیرا شریان طمرنده امتلا یا کثرت دم و یاخود یا کثرت روح ایله حاصل
اولمز روح ایله دم بولنمق واجب اولور لکن بعض امتلاده دم غالب
اولور و بعض اخرده روح غالب اولور و بعض کره دخی ایکیسی مساوی
اولور بو اعتبارلر اوزره امتلا اوج قسم اولور و امتلا روح ایله اولدیغی
اندن معلوم اولور که روح ممتلی اولان نبض پارماقلره عضو منتفخ
کبی ظاهر اولور و معلوم بیورلیه که نبض ممتلی عظیم اولمق لازم دکلدر
نبض ممتلی کاهیجه عظیم اولور و کاهیجه صغیر اولور و نبضك اجناس
عشره سندن [illegible] اولنوب نبضك ملمسندن مأخوذ اولان نبض دخی جنس سادسی
اوج صنف اوزره اولور نبض حار و نبض بارد و بینهماده معتدل
نبضلر اولور و نبضك اجناس عشره سندن جنس سابعی اولوب
سکون اعتباریله مأخوذ اولان نبض دخی اوج قسم اولور نبض متواتر
و نبض متفاوت و نبض معتدل اولور نبض متواتر اول
نبضدر که ایکی انبساطی بیننده اولان [illegible] زمان [illegible]
زمانی مقدار طبیعیدن قلیل اوله یعنی نبضه اولانك انبساطی [illegible] نبضه تا اندنکر
انبساطی اراسنده مقدار طبیعیدن اقل اوله زمان سکونده مراد بو
ایکی قرعه یعنی انبساط اراسنده اولان زماندر و حرکت انقباضیه نك کنارلری ایکی
و حرکت انبساطیه ایله حرکت انقباضیه اراسنده اولان سکون حقیقیلر
بالجمله داخلدر زیرا حرکت انقباضیه هر نه قدر حرکت ایسه لکن احساس
اولنمغله بو مقامده سکوندن عد اولنور و بو وجهله نبض سریع ایله
نبض متواتر بر برندن فرق اولور نبض سریع حرکت انقباضیه

سکونندن [illegible]

و نبض متفاوته نبض متراخی و متخلخل دخی تسمیه اولنور

سکونده صایلمز و نبض متواترده حرکت انقباضیه سکونده صاییلوب
و بو نبض متواتره نبض متدارك و نبض متکاثف دخی تسمیه اولنور و نبض متفاوت
اول نبضدر که ایکی قرعه و ضربه یعنی ایکی انبساط و حرکتلری اراسنده
اولان زمان سکون مقدار طبیعیدن نقصان اوله و معتدل نبض اول
نبضدر که ایکی انبساطی اراسنده اولان زمان مقدار طبیعی اوزره
اوله و مقدار طبیعی ایکی وجهله معلوم اولدیغی ذکر برقاچ دفعه مرور
ایلدی ~~نبضك اجناس عشره سندن [illegible] جنس ثامنی اولوب~~
و قریبا ذکر اولندی بو اوزره حرکت انقباضیه اکثر حالده احساس
اولنمدیغنه بناء حرکت انقباضیه زمان سکونده درج اولنوب
و ایکی انبساط اراسی سکون واحد صاییلوب اول سکونك
زمانی مقدار طبیعیدن اقل اولور ایسه اکا نبض متواتر دیرلر
و اکثر اولور ایسه متفاوت دیرلر و معتدل اولور ایسه نبض معتدل دیرلر و مساوی
دیو بیان اولندی زیرا حرکت انقباضیه نك عدم احساسی اکثر اولدیغندن
وجه محرر اوزره تواتر و تفاوت و بینهماده اولان اعتدالی مبتدی و متبدیه
تعلیم آسان اولور اما حرکت انقباضیه احساس اولنان محللرده نبض اولو جمله
متواتره دیرلرکم انبساط اول ایله انقباضی حرکتلری اراسنده اولان
سکون حقیقی و حرکت انقباض ایله انبساط اخر اراسنده اولان
سکون حقیقی و بالجمله بو ایکی سکون مقدار طبیعیدن نقصان اولور ایسه
اکا متواتر دیرلر و اکر او ایکی سکون مقدار طبیعیدن اکثر اولور ایسه
اکا متفاوت دیرلر و اکر او ایکی سکون مقدار طبیعی به مساوی اولور ایسه
اکا معتدل دیرلر نبضك اجناس عشره سندن جنس ثامنی اولوب

نبضك استواء واختلافندن مأخوذ اولان نبض ایکی صنف اوزره
اولور نبض مستوی ونبض مختلف اولور اما نبض مستوی
اول نبضدر كه اول نبض امور خمسه ده متشابه وبرابر اوله اول امور
خمسه بونلردر ١ عظم صغر ٢ قوة ضعف ٣ سرعة بطوء ٤ تواتر تفاوت
٥ صلابت لين پس بو امور خمسه ده نبضك مستوی اولماسی اوج وجه ايله
اولور وجه اول مستويدر كه نبضه اولى نبضه ثانيه ايله امور خمسه ده
مذكوره ده برابر اولور مثلا انبساط اول عظيم قوی سريع متواتر صلب
اولديغی كبی انبساط ثانی دخی عظيم قوی سريع متواتر صلب اولور بحسب
الاحتمال العقلی بو وجه ايله اولان نبض مستوی … اوتوز ایکی احتمالدن
بالغ اولور اول احتمالدن بری بیان اولندی باقيلری اول قياس اوزره اولور والحاصل
نبضه اولاده ذكر اولنان اقسام خمسه ده موجود اولان نبضه ثانيه ده
دخی موجود اولور ایسه اكا مستوی بين النبضتين ديرلر مستوينك اوج
وجهندن ایکنجیسی اول مستويدر كه اول امور خمسه استوا نبضه واحده ده
اعتبار اولنه يعنی شريانك اوزره وضع اولنان پارمقلر حال انبساطده
قرع ايدن نبض متشابه ومتساوی اوله مثلا پارمغك برينه قرع ايدن
نبض عظيم قوی سريع متواتر صلب اولديغی كبی آخر پارمقلره قرع
ايدن نبض دخی اول وجه اوزره اوله وبو نبضه مستوی فی نبضة واحدة ديرلر
ونبض مستوينك اوج وجهندن اوچنجی وجهی بودر كه نبض فی اجزاء
جزء واحد مستوی اوله مثلا پارمقلر شريانك اوزره وضع اولندقده بر پارمغه
قرع ايدن نبض مستوی اوله يعنی اول بر پارمغك بر جانبنه ضرب ايدن نبض عظيم
وقوی وسريع ومتواتر وصلب اولديغی كبی اول پارمغك جانب آخرينه ضرب

ايدن نبض دخی اول منوال اوزره اوله وبو نبضه مستوی فی جزء
واحد من نبضة واحدة ديرلر نبض مستوينك اعتبار ذكر اولنان امور خمسه ده
اولان استوايی باقيلرنده در نبض مختلف اولور ایسه امور خمسه ده
استوا بولنمغله الا نبض مستوی ديرلر اگرچه بسط قول مراد ديرلر
ايسه ك اجناس نبضك جمله سنده استوايی اعتبار ايلرسك
ونبض مستويدر دينوب اطلاق اولنه … امور خمسه ده مستوی در
ديمك مراد اولنور واگر امور خمسه نك برنده مثلا قوتده مستوی اولوب
باقيلرنده مختلف اولسه اكا نبض مستويدر … ديمز بلكه مستوی
فی القوة قيد ايله مستوی دينور باقيلرده دخی بو قياس اوزره اولور
وبو جنسك تامندن نبض مختلف اول نبضدر كه مستوينك ضدی
اولوب ذكر اولنان اوج وجه اوزره نبض امور خمسه ده مختلف اوله
على الاطلاق نبض مختلف امور خمسه ده مختلف اولنه دينور
وامور خمسه دن مثلا قوتده مختلف اولسه اكا مختلف فی القوة
دينور مطلقا مختلف ديمز ونبضك اجناس عشره سندن جنس
تاسعدن اولوب نبضك انتظامی وعدم انتظامندن مأخوذ
اولان نبض دخی ایکی قسم اولور نوع اول مختلف منتظم ونوع ثانی
مختلف غير منتظم اولور مختلف منتظم دخی ایکی صنف اولور
صنف اول اول مختلف منتظمدر كه اول مختلف اجون دائما خلاف
واحد اوله وبو مختلف منتظم نبضه على الاطلاق منتظم ديرلر وبو نبض
مختلف منتظمك مثالی سريع اولان بر نبضك اتصالنده اولان نبض
آخرك سرعتی نبض اولك سرعتنك بر مثلی وثلث مقداری اولوب

بو قرار اوزره دائما دوران ایلیه یعنی نبض ثانی سرعتده نبض اولك
ثلث مقداری زیاده اوله و نبض ثالث اولکبر و نبض رابع نبض ثانی
کبی اوله بو قیاس اوزره بر قراره دوران ایلیه و نوع اولك صنف
ثانیسی اول مختلف منتظمدرکه انده اولان خلاف بردن زیاده
اولور لا اقل اول منتظمده ایکی خلاف ولور ایکیدن زیاده دخی اولور
لکن اول خلافلر نظام اوزره اولور مثال مذکورده نبض اولك سرعتده
ثانیدن و ثالثدن سرعتی ثلث مقداری زیاده اولور و رابعك و خامسك
مقداری سرعتی نبض اولدن نصف مقداری زیاده اولور و سادسك
مقداری بینه نبض اول کبی اولور و سابعك و ثامنك مقداری
ثانی و ثالث کبی ثلث زیاده اولور و تاسعك و عاشرك مقداری
رابع و خامس کبی نصف زیاده اولور و بو قیاس اوزره ایکی خلاف اوزره
ادوار ایله دوران ایدر و بو صنفك اقسام کثیره سنی جالینوسه — منتظما نبضلر
عزو ایدوب علامه شرحنده تفصیل ایدر و بو جنس تاسعك نوع
ثانیسی اولان مختلف غیر منتظمدر موجود اولان اختلاف دور اوزره اولمز
جالینوس دیرکه غیر منتظمك مثالی ظاهردر خصوصا بزم زمانمزده زیاده
ظاهردر زیرا ناسك اکثرینك و بلکه جمله سنك نبضی مختلف غیر منتظمدر
~~جالینوس وقتنده نبض منتظم موجود اولیجق بو وقتده مختلف نبض~~
~~منتظم ... اشتغال ... اولور~~ بس تفصیل اولنمغه حاجت اوزره
بو جنس تاسع یعنی مختلف منتظم و مختلف غیر منتظم تحقیق اولنمز
ایسه معلوم اولورکه بو جنس تاسع باشقه بر جنس دکلدر بلکه
جنس ثامنك نوع واحدینك یعنی نبض مختلفك انواعندندر

[illegible] یعنی نبض استوا ... خروج ... ایدوب مختلف ... اولور مختلفك ایکی قسمی ... غیر منتظم ... مختلف منتظم ... موجود اولور ... جالینوس ... زمانمزده ... [illegible]

ومعلوم

ومعلوم بیورلدیکه

~~بو جنس اجناس عشره نبضدن جنس عاشر و نبضدن مأخوذ~~
~~اولان~~ ~~بو نبضده~~ موسیقاریت اوزره ایدیکی قانوننك اول موسیقاریتی
~~بو بابده~~ ~~ایراد~~ ~~ایلدیکی~~ بیانی قواعد موسیقییه بنیمکه محتاج اولغله
اول ~~قواعدی~~ شرح علامهده ایراد اولنان موسیقی قواعدینك
مجمل ترجمه سی شروعدن مقدم قدر کفایه دخی ایراد ایلیهیم
تاکه قانوننك کلامی فهم سهل و ادراکی آسان اوله موسیقار
بربط و سائر ساز و آلت غنانك اسمیدر و موسیقی اول صناعة — ریاضیدرکه
غنانك یعنی سازنده لك صنعتنك اسمیدر و اول صناعه بر علمدر
اندن نغمات احوالندن بحث اولنوب نغمات نه کیفیتله تالیف و ترکیب
اولندیغی و نه کیفیتله آلت غنا ضرب و نقر اولندیغی بیلنور و اول علمده آلت
غنا ایله اولان هر ایکی ضربه و نقره آراکزنده متخلل و موجود اولان
ازمنه دخی بحث اولنوب آنکله الحان نه کیفیتله ترکیب و تالیف
اولندیغی بیلنور بو مذکورلردن معلوم اولدیکه بو فن و بو صناعه نك
تمامی ایکی جزء ایله حاصل اولور بر جزئنده نغمات احوالندن بحث
اولنور و اول جهتله که اول جزءده نغمات کیفیت ترکیبی و نقرات و ضربات
نه وجهله اولمق لازم ایدیکی کما ینبغی تبیین و توضیح اولنور و اول صناعه نك
جزء ثانیسنده بین النقرات متخلل و متوسط اولان زمانلرك
احوالی و مقداری تفصیل اولنور و بو ایکی جزء ایله موسیقی
تمام اولور و جزء اوله علم تالیف دیرلر و جزء ثانیسنه علم
ایقاع دیرلر و نغمه اول صوته دیرلرکه حدت و ثقلده یعنی ینکلك
و اغرلقده بر حد و بر قرار اوزره بر زمان اکلنه و مقدار اوله

حدتله وثقلله بعض تيز لكده و اغرلقده مختلف اولان هوا ایکی نغمه نك
مجموعنه بعد تسمیه اولنور بو ذکر اولنان بعد ایکی قسم اوزره اولور
بر قسمنه متفق دیرلر ملایم وموزون دخی دیرلر بو قسم اول بعد درکه
آنی استماع ایله استلذاذ حاصل اولور و قسم آخرینه منافر دیرلر
وغیر ملایم وغیر موزون دخی دیرلر و بو قسم ثانی اول بعد درکه
آنی استماعدن و اشتماعدن تنفر طبیعی حاصل اولور اول صوتی اشیدن
کمسنه اندن استکراه ایدر حاسهٔ سمعده کیفیت بو منوال اوزره
اولدیغی کبی حواس سائره ده دخی بو منوال اوزره اولور مثلا بسایط
طبیعیه مرکب اولان طبیبك بعضسندن استلذاذ و بعضسندن
استکراه اولنور مذوقات و مبصرات و ملموسات دخی بویله در
کیم ملایم اولوب آنی احساس ایله طبیعت استلذاذ ایدر و کیم منافر و
منافی اولوب آنی احساس ایله طبیعتده نفرت حاصل اولور بو ندن ظاهر
اولدیکه تیز وغیر تیز ایکی نغمه دن مرکب اولان هر بعددن طبیعت استلذاذ
ایلمز بلکه اول بعدده موجود اولان تیز نغمه نك غیر تیز نغمه ایله
ملایمتی وموافقتی اولوراسه اول زمان اول صوتدن و اول بعد ایله
استلذاذ اولنور بس اول بر بعدده اولان تیز نغمه نك غیر تیزه
نسبتی بیلمك بیزه لازم اولدی و اول نسبت ایکی وجه ایله اولور
بر وجهی هندسه ایله معلوم اولنور و آخر وجهی عدد ایله معلوم
اولور و عدد ایله نسبتی بیلمك آسان اولمغله اولی و الذ اولور
زیرا امر ملایم سهولت ایله ادراکدن طبیعت زیاده التذاذ
ایدر اینکیچون موسیقی صناعتنده نسبت مذکوره عدد ایله

عدد

عدد ایله تعرف ایدوب بیلورلر و نسبت عددیه دن ایکی نك بره نسبتنه
ضعف تسمیه ایدرلر و اول نسبت سائر نسبتلردن اولی والذ اولور
زیرا عددلرده اولان سائر نسبتلردن فهمی آسان و اسهل و هر نه قدر
فهمی آسان اولسه لذتی زیاده اولور و لذتنك زیاده اولدیغنك ادراکی
فهم و ادراك اولنمه سنك سهولتی و قوللای و ملایم اولور ایکی نك بره نسبتندن
صکره نسب سائره نك اولی والذ اولان نسبتلر سهولت فهمده ایکی نك
بره قریب اولانلردر زیرا الاقرب فالاقرب اول نسبتلر دخی اشرف والذ
اولورلر ایکی نك بره نسبتندن بعید اولوب فهم اولنمسی صعب اولانلر
اذی حاصل اولور اینکیچون موسیقی صناعتنده بعد ذی الکل تسمیه
اولنان نغمه دن جمیعا نغمات سائره دن زیاده التذاذ اولنور بعد
ذی الکل اول بعد درکه اول بعد مرکب اولور و اول ایکی بعدك بری برندن
مقدار تفاوتی اقل اولان بعدلر مثلا اولور سکز ایله دورت کبی
سکزك دورتدن مقدار تفاوتی دورتدر مقدار تفاوت اولان
دورت اول بعد ذی الکلك جزء اقلی اولان دورده مساوی اولور و اول
مساوات ایکی وجه ایله اولور بری بالفعل مساوی اولور ذکر اولنان
سکز ایله دورت کبی و بری بالقوه مساوی اولور التی ایله دورت
کبی زیرا التینك دورتدن تفاوتی مقداری ایکیدر ایکی دورده بالفعل
مساوی اولمز لکن برکره ایکی تکرار اولنسه دورده مساوی اولور و ایکی
کره ایکی تکرار اولنسه التیده مساوی اولور و بوکه بالقوه مساوی دیرلر
و بالقوه مساوات دخی بر آخر قسم دخی واردرکه مقدار تفاوت تکرار
اولنمغله بعد ذی الکلك جزءلر اولان ایکی بعدك برینه اول اکثر مساوی اولمز

بلكه اول ایكی بعدك اقلی تكرارا اولنغله مكرر اولان بعد اقل بعد اثقل و اعظم
معادل و مساوی اولور ایكی ایله التركیب التینك ایكیسنی مقدار تفاوت
دور ترد دورت تكرارا اولنه سكز حاصل اولور سكز بعد اقل اولان
ایكیدن و بعد اثقل اولان التیدن اشبو ایكی بعدك هر برندن اكثر در
برینه مساوی و معادل دكلدر مقدار تفاوتی تكرارا ایله مساوات حاصل اولوب
بالقوه بعد مركب بعد ذی الكل اولمز لكن اول ایكی بعدك اقلی تكرارا اولنسه اول
اقل اولان بعدك مقدار مكرری بعد اثقله مساوی و برابر اولور اقل اولان
بعد ایكیدر ایكی كره تكرارا اولنسه درت اولوب بعد اثقل اولان درت
برابر اولور و بو وجهله بعدلر مساوی اولان بعد ذی الكل بالقوه بعد
ذی الكل دیرلر بو وجهله ملایم و متفق اولوب ایكی ولكی قسملر كبی التذاذ اولنور
ایچون پس بعد ملایم و متفق و مستلذ اولنمقده ایكی وجه لازمدر برنی
اجزاسنك بعضسی تیز اولوب و بعض آخر ثقیل اولمغله مختلف اولمقدر
و وجه آخر اول بعدك تیز و ثقیل اولان جزءلرینك بر برینه نسبتی
ایكیسنك برده نسبتی كبی اولوب كذلك بعد مركبك ایكی بعدلری بر برینه
نسبتی ایكیسنك برده نسبتی كبی اولمقدر اما عرالرده ملایمت بو قدر التذاذ
اولنمز بلكه اولمقوله نسبتلردن طبیعت صعوبت ایله فهم ایلدیكندن
الی حاصل اولور مثلا بعد مركب جنسیم ایله تعددن مركب اولسه ایكی
بسیط اولان بعدلرك بری بش و بر طقوز اولور بینهما تفاوت دورت
اولور دورت تكرارا اولنسه سكز حاصل اولوب ایكی بعدك بعضی بش
ایله طقوز برینه معادل و مساوی اولمز كذلك بعد اقل اولان خمسه تكرار
اولنسه اون عدد حاصل اولوب بعد اقل اولان بشدن و بعد اكثر اولان

طقوزدن

طقوزدن و مقدار تفاوت اولان درتدن اكثر اولوب بالفعل و یا خود
بالقوه اولمز مركب بعد ذی الكل و ملایم و مستلذ اولمز بلكه اول بعد مركبك
نغماتی مستكره و غیر متفق اولور و ذكر اولنان بعد ذی الكلدن قسم اول
جمله دن اشرف و الذ اولور و مكره قسم ثانی و بعده قسم ثالث اشرف
اولور و بالقوه بعد ذی الكل اولانك ایكی قسمندن بر كره تكرار ایله مقدار
تفاوت حاصل اولان اصنافلر ایكی كره تكرار ایله حاصل اولانلردن اشرف
و الذ اولور و ایكی كره تكرار ایله حاصل اولان اصنافلر اوچ تكرار ایله حاصل
اولانلردن اشرف اولور و الحاصل تكرار آز اولان بعد ذی الكل تكرار زیاده
اولاندن اشرف اولور و بو اصنافلرك الجنیلری اوچدر ایكیسی نسبته نسبت
بالخمس دیرلر بو وجهله نسبت اولان بعد مركبدن قدر متفاوت اقل اولان
بعدك نصفی اولدیغی كبی بعد اعظم دخی بعد اصغرك بر مثلی و نصف مثلی
اولوب بعد اقلك مقدار تفاوت نسبتی نه مثللوا ایسه مقدار اعظمك
مقدار اصغره نسبتی اول مثللو اولور مثال مذكورده یعنی اوچك ایكیه نسبته
مقدار متفاوت اولان واحد بر كره مكرر ایلیسه بعد اصغر یعنی ایكی حاصل
اولور و واحد ایكی كره تكرار ایلیسه ثلثه یعنی بعد اعظم حاصل اولوب مقدار
تفاوتلر متساوی اولور و بو نسبته نسبت بالخمس تسمیه اولنمز تفاوت و جهتنده
شراحك خلافی وارد در تقریر ملا محمود اولمغله تركی استحسان اولندی و ذكر
آتی نسبتلرك بناء علیه وجه تسمیه لری دخی ترك اولندی و بعد
ذی الكلده اولان ایكی بعدك نسبتلرندن بوینه دخی نسبت بالاربع دیرلر
دورتك اوچه نسبتی كبی دورد ایله اوچ آراسنده مقدار تفاوت
واحد اولور و احد اقل اولان بعده یعنی اوچه نسبت اولنسه اوله نسبت

ثلث ایله اولوب اوج واحدك اوج مثلی اولور و دورت اوجه
نسبت اولنسه دورت اوجك برمثلی و برثلثی اولوب مقدار تفاوت
اولان واحد ایکی کره تکرار اولنسه اوج عدد حاصل اولور و اوج کره مقدار
تفاوت اولان واحد تکرار اولنسه دورت حاصل اولوب ایکی نسبت ملایم
ومتفق اولور و بو وجهله نسبتی اولان بعد مرکبه بعد ذی الکل انواعندن
اولوب اشرف و اولی اولور لکن تکرار ایکی کره اولمغله بو بعدك شرفی نسبتی
بالخمس اولان بعد ذی الکل دن ناقص اولور و بالجمله نسب متفقه اوج قسم
اولور بری کبار و ایکنجیسی اوساط و اوچنجیسی صغار تسمیه اولنور کبار
متفق اولان بعد مرکبدر که انده جزء اولان بعد اعظم بعد اصغرك بر ضعفی
ویاخود ایکی ضعفی ویاخود اوج ضعفی یاخود اوجك فوقنده اولان
ضعفلر اوله ارالغه نصف وثلث وربع مثللو کسور مداخله ایلمیه
بو قسمه نسبت بالکل ونسبت بالضعف تسمیه اولنور اوساط متفق اول
بعد مرکبدر که اول بعدك جزء اعظم اولان بعد بعد اصغرك برمثلی و بر
مثلی نك نصفی ویاخود ثلثی اوله وصغار متفق اول بعد مرکبدر که انده
بعد اعظم بعد اصغرك برمثلی و برمثلی نك ربعی ویاخود خمسی ویاخود سدسی و زیاده
اوله غنه وارنجه قدر عشری تجاوز ایلمیه برمثلی و برمثلی نك عشری اولسه بعض
طقوز بولکلی بر بولکی اولسه اول نسبت اوزره اولان بعد صغار متفقدن
ومعتبر
معدود اولمز نیکیم کتابه متفضله دورت ضعف تجاوز ایدن معتبر اولمیوب
ومعلوم بیوریله که ایکی نغمه نك حدت و ثقل ایله تفاوتی یعنی بر نغمه نك
و نغمه اخرادن غیر تیز اولدیغی ذاتلره وتارده بعض قوپوز و طنبوره
مثللو سازلرده اوتارك قصر و طول حسبیله اولور و مزمار

متللو

مثللو ذات الثقوب اولان بعض دکلی اولان آلتده نقبه لرك
طار و کیکیش اولماسی ایله نغمه لر تیز و غیر تیز اولور و بعض کره آلتك
صلابت ولینی حسبیله دخی نغمه لر حدت و ثقل ایله مختلف اولوب
صلابتلو اولان آلتك صداسی تیز اولور و لین اولان آلتك
صداسی ثقیل و غیر تیز اولور و وترك طول و قصر ایله مختلفه
اولان نغمه لرك اختلافی اول زمان معتبر اولور که طویل اولان
وتر وتر قصیرك ضعفی و ایکی مثلی اوله اول وقت ایکیسنك اول نغمه سی نغمه
نصف الطول تسمیه اولنور و نصف نغمه الکل دخی تسمیه اولنور
و بو طریق ایله سائر نسبتلر دخی معلوم اولور اول بابده ذکر اولندیغی
اوزره علم موسیقی ایکی جزء دن مرکب ایدی بری علم تألیف که نغماتك
کیفیت تألیفندن بحث ایدر ایدی و ایکنجیسی علم ایقاع ایدی اول
علمده نغمات و نقرات اراسنده تخلل ایدوب کیدن سکونلرك کیفیتندن
ایدر
بحث ایدر بو مقامه کلنجه قدر نغماتك کیفیت تألیف بیانی اولندی
و سکناتك بیانی بودر که سکناتدن بحث ایدن علمه علم ایقاع دیرلر
اول علمده نغمات اراسنده اولان ازمنه دن بحث اولنور حتی اول
علم ایله ازمنه متخلله نك موزوننی غیر موزوننن تمییز اولنوب موزون
اولاننی طبیعت ملایم اولوب الذاذ اولور و موزون اولمیاننی غیر ملایم
اولوب متأذی و متوحش اولور لایق اولور که ایکی نغمه اراسنده تخلل ایدن
سکون ایکی نغمه نك احدهما منتهاسی و اخرانك مبداسی فرق و تمییز اولنه جق قدر
قصیر و قصیر اولمیه اگر اول سکون متخلل غایتده قصیر اولوب ایکی
نغمه بری برینه متصل کبی اولوب احدهمانك مبداسی اخرانك منتهاسندن

در متعلقات بمقامات موسیقی

بوسلك خوشنجه مقامیدر ولیکن عشاق کاهیجه راست کلور کاهی حسینی یه حجاز
تنه در یا وبیوطلبده سود ایلسه لو باشلرانی وج درون ترومکه یردیر

تمییز اولنمز ایسه اول سکون ملایم و متفق اولمز واکه تهزیزات و ترعیدات
تسمیه اولنور واکه مطربلر مرغول تسمیه ایدرلر و بیننه لایق اولور که
ایکی نغمه اراسنده کیرن سکونك طول زمانی اولقدر بالغ اولمیه که نغمه اولی
نغمه ثانیه دن اول سکون سببیله کلیا منقطع اولیه اکر اول سکون متخللك
زمانی طویل اولوب ایکی نغمه بر برندن علی الکمال منقطع اولور ایسه اولار
ملایم و متفق اولمیوب اکه منقطع تسمیه اولنور پس بو موضعده بنضك
بعض مباحثی توقف ایلدیکی صناعت موسیقی مباحثی تمام اولدی قانونك بنده ترجمه سنه
شروع ایلیه لیم صاحب قانون دیرکه بیلمه سی واجب و لایق اولان نسنه
لودر که نبضده طبیعت موسیقاریه موجوده اولور تتمیم صناعت موسیقی
نغماتك تألیفی و ترکیبی ایله تمام اولور اول وجهله که اول مؤلفه اولان نغماتك
اجزاسنده بعضیسی حرتلو و تیز و بعض اخری ثقیل و غیر تیز اولوب اول
تیز اولان اجزا اکرچه غیر تیز اولانلره نسبت اولیه بو وجهله نسبت اولان تألیف
نغمات ایله و کذلك ایقاع تسمیه اولنان بین النغمات و النقرات
سکنات متخلله ~~و مقدرهٔ ننك زمان~~ ایچون تقدیر اولان
زمانلرك دورلر ایله تمام اولدیغی کبی نبضك حالی دخی اول منوال اوزره
اولوب تألیف حرکات و ادوار ایقاع و سکنات ایله تمام اولور زیرا نبض
سریع و نبض متواترده نسبت ایقاعیه واردر یعنی ایکی نبض
اراسنده سکنات متخلله واردر و اول سکنات ایچون زمان مقدر
یعنی اول زمانك بر مقداری واردر که اول مقدار ایله نبضك سریع و متواتر
اولدیغی متحقق اولور و اول سکنات ادوار ایله اولور و نبض قوی و نبض
ضعیف و کذلك نبض طویل و نبض قصیرده دخی بر نسبت واردر که
اول نسبت موسیقیه اولان نسبت تألیفیه یه مشابه و مشاکل اولور

یعنی

موسیقی ... نبضك موسیقی ... معلوم ... واردر ... مغایرتی ... ایکی ... حرکت نبض ... مؤلف ... تیز و غیر تیز ... نسبت ... سکون ... نغمه ... دخی ذکر ... قانونده کلور اما ... اجمالا ذکر ایلمشدر

مرغول لغة فارسیدر ... اورلمش صاچ ... شاهد ... مذکور

نبضله
یعنی ایکی حرکتك بر برینه نسبتی موسیقیده اولان ایکی نغمه نك بر برینه
اولان نسبته مشابه کبی اولور که اول نسبته نسبت تألیفیه تسمیه اولنور
تفصیلا مقدمه ده ذکر اولندیغی اوزره صناعت موسیقیده نغمات
~~تألیفیه نك کاهیجه متفق و ملایم و مستلذ اولور و کاهیجه غیر متفق و غیر~~
~~ملایم ... اولدیغی کبی نبضك دخی نسبت تألیفیه سی و نسبت ایقاعیه~~
~~یعنی حرکات و سکنات ... اولان ... کاهیجه منتظم اولور~~
و کاهیجه غیر منتظم اولور ازمنهٔ ایقاعی و نغماتك مقادیری کاهیجه متفقه و کاهیجه
مختلفه و غیر متفقه اولدیغی کبی کذلك مختلفه اولانلری دخی بعض کره
منتظمه و بعض کره غیر منتظمه اولدیغی کبی نبضك نسبتلری دخی احوالی
دخی قوه و ضعفده و مقدارده یعنی طول و قصرده کاهیجه متفقه و غیر متفقه
اولوب و مختلفه اولور و نبضك بو وجه اوزره ذکر اولنان نظام و اتفاقی اولا
~~یعنی ... ذکر اولنان~~
نظام دکلدر بلکه بو نظام آخردر لوبر نظامدر ~~...~~
~~... نظام~~ بینده فرق بحسب التحقق و الوجود
عموم و خصوص من وجه ایله اولور زیرا مختلفه اولان نبضلردن نبض
اولك اجزاسی ثلثه و نبض ثانینك اجزاسی اربعه و نبض ثالثك
اجزاسی خمسه اولوب بر ر زیاده اولدرق بر حده منتهی اولدقدن
صکره ینه حالت اولایه رجعت ایدروب بو مثللو ادوار اولسه
اول نبض مختلفه ~~...~~ نظامی
ایکیسی دخی معا متحقق و موجود اولور و نبض اولك اجزاسی ثلثه و نبض
ثانینك اجزاسی خمسه و نبض ثالثك اجزاسی سبعه اولوب بو قیاس اوزره علی الولاء

الاختلاف

کاهیجه

وبو ایکی نظام

متزايد اولدرق بر دور منتهى اولوب بونده اول منتهى اولان دور مثللو دور ثانيه
رجعت ايدوب دور ثانينك تكميلندن صكره ثالثه و ثالثك ما فوقنه رجعت
ايلسه بو مثللو دورلر اولان نبضده نظام اول موجود اولور و نظام
ثاني موجود اولماز و نبض مستوينك ضدي و مقابلي اولان نبض مختلف
بعض كره متفق اولوب اجزاسينك نسبتي ضعف ايله ويا خود جميع
ويا خود سائر متفقده اولان نسبتك بر اولوب بو صورتده نظام
اول بولنمز و نظام ثاني بولنوب بينهما ماده ده عموم و خصوص من وجه حاصل
اولور بر ماده ده جمع اولوب ايكي ماده ده افتراق بولنديغي ايچون و معلوم
بيوريله كه موسيقى ابعادي بينلرنده موجود اولوب حاسه سمع ايله احساس
اولنان نسبتلر كثيردر و اول نسبتلرك [illegible] نبضده جمله سي احساس اولنمز
انكيچون كه حاسه سمع حاسه لمسدن الطفدر موسيقى نسبتلري حاسه سمع
ايله ادراك اولنور و نبضده اولان نسبتلر حاسه لمس ايله احساس و ادراك
اولنور و لطيف اولان حاسه نك ادراك و احساس ايلديكي نسبتلرك
جمله سني كثيف اولان حاسه ادراك و احساس ايلمز بلكه بعضيسني ادراك
ايدر و بعضيسني ادراك ايلمز و موسيقى نسبتلرندن نبضده احساس اولنان
الذات نسبتلر صاحب قانون بيان مراد ايدوب ديركه جالينوس رأي
ايدركه نسبت عدديه دن نبضده محسوس اولان نسبتلرك اول كبيسي
نسبة الكل و الجميع تسميه اولنان نسبتدر يعني سته نك اثنينه نسبتي
اول تركيبده مقدم تسميه اولنان بعد اول كه تالي تسميه اولنان بعد ثاني
اوچ ضعف اوله بو ذكر اولنان سته ده ايكي نسبت موجود اولور
بري نسبت الكل اولور اول نسبت التينك اوچه نسبتنده اولور

زيرا

والخمس

زيرا التينك اوچدن مقدار تفاوتي اوچدر مقدار تفاوت اولان اوچ
ايكي عددك اقلي اولان اوچه مساويدر و ايكي عددك اعظم مقدار
اصغرك ضعفيدر يعني التي اوچك ايكي قاتيدر و بو نسبت مقدمه ده
ذكر اولنان نسبت بالكل و ضعف تسميه اولنان نسبتدر و ذكر
اولنان التينك ايكي يه نسبتنده بر نسبت دخي واردر كه اول نسبت
التينك جزء اولان اوچك ايكيه نسبتيدر اوچ ايله ايكي بينلرنده
مقدار تفاوت بردر زيرا اصغر جزء اولان عددده مساويدر و كلدر بلكه
نصفيدر واحد بر كره تكرار ايله ايكي اولور و ايكي كره تكرار اولنمغله
اوچ حاصل اولور و بو نسبت نصف [illegible] اولور كه اكا
نسبت بالخمس تسميه اولنور ايدي پس التينك اوچه نسبتنده
ايكي نسبت موجود اولوب اول نسبتلر نسبت تركيبيه
اولور بري نسبت بالكل و نسبت آخر نسبت بالخمس اولور و نبضده احساس
اولنان نسبتلرك اول كبيسي بو وجهله اولان نسبت تركيبيه اولور و نبضده
احساس اولنان نسبتلرك ايكنجيسي على رأي جالينوس بسيط اولان
نسبت بالكل اولور كه الضعف دخي ديرلر ايدي اما نسبت اربعه نك
اثنينه نسبتي مثللو اولور اربعه ايله اثنين اراسنده مقدار تفاوت
ايكيدر ايكي اصغر عددده مساوي اولور بر كره تكرار اولنسه اعظم عدده
برابر اولور و نبضده محسوس اولان نسبتلرك اوچنجيسي نسبت بالخمس
اولور آنك مثالي اوچك ايكيه نسبتي مثللو اولور بينهما ده مقدار تفاوت
واحد اولور واحد اصغر عددك يعني ايكينك نصفي اولور مقدار تفاوت
بر كره تكرار اولنمغله عددك اصغرينه مساوي اولور و ايكي كره تكرار اولنمغله

يعني ايكيه

اعظم عدده مساوی اولور بو نسبت بالخمس بسیط اولور و نبضک نسبت
محسوسه‌لری دور دیجنس نسبت بالاربعه اولور اول نسبتک مثالی اربعه‌لری
اوجه نسبتی مثللو اولور بینهما ده مقدار تفاوت واحد اولور و واحدک اوجه
نسبتی ثلث ایله اولور و واحد ایکی کره تکرار اولنسه اصغر عدد اولان اوجه مساوی
اولور و دورت کره تکرار اولنسه اعظم عدد اولان دورده مساوی اولور و بو حالده
اولان نسبت بالاربعه تسمیه اولنور و نبضک نسبت محسوسه‌سندن
بنجیسی الزائد ربعا تسمیه اولنان نسبت اولور اول نسبت بشده
دورده نسبتی مثللو اولور بش ایله دورت آراسنده مقدار تفاوت واحد
اولور و واحد اربعه‌نک ربعی اولور اوج کره تکرار ایله واحد اربعه اولوب
اصغر عدده مساوی اولور و واحد دورت کره تکرار ایله بشه مساوی اولور
علامه بونلری اجمال ایدوب دیر که حاصل کلام جالینوس رائی ایدر که نبضک
محسوسه اولان نسبت ایکی نبضک ~~اجزاسی~~ بری آخرک اوج
قاتی اولور و یاخود بر قاتی و نصف قاتی اولور و یاخود بر قاتی و ثلث قاتی
اولور و یاخود بر قاتی و ربع قاتی اولور صاحب قانون دیر جالینوسک بو ذکر
ایلدکلری نسبتلری احساس اولنمه‌سندن بن استعظام ایدرم یعنی مشکل اولدیغی
بولورم لکن درجات ایقاعه یعنی موسیقیده نغمات آراسنده اولان نسبتلری
درجاتنه اعتیاد اولنلره و کذلک نغماتک تناسبنه اعتیادی اولوب موسیقی‌ده
عملیسنده مهارتی اولنلره و موسیقی‌نک علم و نظریسنده مهارتی اولوب
مجهولی معلومه قیاسه قادر اولنلره نبضده بو نسبتلری احساس تسهیل
ایدرم یعنی علم موسیقیده علما و عملا ماهر اولنلره نبضک بو نسبتلرین
بلمک آسان و قولای ایدردیرم زیرا اول مثللو انسانه تأمل و تفکر ایله نبضده

صرف

صرف فی الجنس ممکن اولور که اولکسنه نبضده بو نسبتلری حس و لمس ایله احساس
ایلیه علامه دیر که شکی یوقدر که شیخک منزله‌سنک تنزهی اولوب و اوقات
اهم و اشرف اولان امور مهمه یه صرف حسیله موسیقی‌نک کرک ایقاعیه
و کرک تألیفیه اولان ایکی نوعنک عملی‌سنی بو قدر اتقان ایلیجوب و انا استعظم
ضبط هذه النسب بالحس بیوردیلر صاحب قانون دیر که بن دریمکه نبضک
اجناس عشره‌سندن اشبو جنس تاسعه ذکر اولنان منتظم و غیر منتظم
نبضلری باشقه بر جنس عد ایلمک هر نه مقدار تابع ایسه لکن تقسیمه
صواب اولمز زیرا تقسیمه صواب اولان قسمت اولکه‌یی ذکر ایلدکلرینه
نبض منتظم و غیر منتظم جنس تاسعک نبض مختلف قسمنک قسملری
اولوب تقسیم ثانی اولملقله قسمت اولیه اثناسنده ذکر ایلمک
صواب اولمز و نبضک اجناس عشره‌سنده اولوب ذکر اولنان قسملره تقسیم
اولور وزن دورت زمانک مقایسه‌سی ایله حاصل اولور اول دورت
زمانک ایکیسی حرکت و ایکیسی سکون زمانلری اولور حرکت زمانلری انبساط
و انقباض زمانلریدر و زمان سکون انبساط و انقباض آراسنده
بولنان سکون ایله انقباض و انبساط اجزاسنده اولان سکونلرک
زمانلریدر اگر قوه حاسه ایکی حرکت و ایکی سکونک ازمنه‌لرینک نسبتلری
جمیعا ادراک و مقایسه‌دن قاصر و عاجز اولور ایسه وزن زمان
انبساطی و انبساط ایله انبساط اجزاسنده اولان زمانک
مقایسه‌سی ایله معلوم اولور حاصل کلام حرکت اولان زمانک سکون
اولان زمانه مقایسه اولنوب وزن بیلنور و اطبادن اشبو وزن
بابنده ایکی حرکتک برینک حرکت آخره و ایکی سکونک برینک سکون آخره

قیاس ایدنلر بر بابی باب اخرده ادخال ایتمش اولورلر زیرا وزن بابی
نبضك اجناس عشره سنده جنس عاشر اولور و حركت حركت اخر ایله
قیاس اولندقده یا مستوی و یاخود مختلف اولور و مستوی و مختلف
جنس ثامن اولمغله جنس عاشر بابنده جنس ثامن بابی مأخوذ اولور
بر باب باب اخرده ادخال ایتمش اولور و بو وجهله بر بابی باب اخرده ادخال
هر نه قدر جائز و صحیح ایسه لكن جید و مستحسن اولمز قانونك كلامنك
بو وجهله تغییری علامه فخر الدین رازینك نقل ایدوب اوزرینه ابحاث كثیره ایراد
ایلدكلرندن خوف اولمیوب تحقیق مقامه راغب اولنلر علامه نك شرح
قانوننده مراجعت ایلسونلر وزن بر نسنه در بر شیء دركه ... اول شیخك
ذكر اولنان موسیقاریته نسبتی موجود اولمز امام فخر شیخك وزنی
بو تعریفنه طعن ایدوب دیر موسیقی حركت و كثرته نسبت و مقایسه ایله
اولور و وزن حركت سكونه مقایسه ایله اولور و وزنده نسب موسیقاریت اولور
هیچ قانونده یازیلان نه كیفیتده صحیح اولور دیو بنه جواب ویروب دیركه مصنفك مرادی
موسیقیده ایكی حركت اراسنده اعتبار اولنان نسبت بالكل و نسبت بالخمسه
و سائر نسبتلر وزنده حركت ایله سكون بیننده دخی موجود اولور دیمكدر و بو كلام
تعریف صحیحه اولور علامه دخی بو كلامی بو وجهله تصحیح ایدر و وزنك قسملری ایكیدر بری
اول نبضك وزنیدركه اول وزن جید اولور و ایكنجی قسم وزن ردی اولور
و وزن ردی دخی اوچ قسم اولور وزن ردینك اولكی قسمی متغیر الوزن
و مجاوز الوزن دینمكله معروف اولان وزن ردی اولور اسنانده اولان
وزن طبیعی متغیر و متجاوز اولوب او وزن بولندیغی سنده ولیكن ایكی
سنده طبیعی سن اولمغله اولور مثلا صبیانك نبضی متغیر اولوب شبانك
نبضنده اولمق مثلا و زیرا سن شباب سن صبابه تالی اولوب تعقیب

وزن جیدی بو محلده تفصیل ایلمدن جید برك هر بر سن كنده مناسبه نك ذكر اولنمق مناسب اولدیغی ... منه

ایدر

ایدر اراالقده سن آخر اولمز و وزن ردینك ایكنجی قسمی مباین الوزن
تسمیه اولنور اول وزن ردی بر وزندركه اول سنده طبیعی سنك
وزنی اول سنك عقبنده اولان سننده صكره
اولان سنك وزننه متغیر اولور مثلا صبیان نبضنك وزنی
مشایخك سننده متغیر اولملقدر زیرا صبیان سنی ایله مشایخ
سنی متعاقب دكلدر بلكه اراالغه سن شباب و سن وقوف متوسط
اولور و وزن ردینك اوچنجی قسمی خارج الوزن تسمیه اولنان وزن
ردیدر اول نبضك وزنی بر وزندركه بالجمله اسنانك برینك وزن
طبیعیسنه مشابه اولمز مثلا اول نبض نبض مرتعش و نبض مرتعد
اولور و نبضك اكثر اوقاتنده وزنی خروج ایدوب ردی اولماسی
و خصوصا نبض طبیعیسنده خارج وزننده متغیر اولماسی اول وزن
ردی سیر اولان كسنه نك احواللرنده تغیر عظیم اولمسنه دلالت ایدر
امام فخر الدین الرازی رحمه الله حضرتلری قول كلی حقنده مجعول اولان فصل
اولك منتهاسنده و بو مقامده شرحنده بر خاتمه ایراد ایدوب اول خاتمه ده
فروق اربعه یی بیان ایلدی و اول خاتمه یی علامه دخی شرحنده تحریر ایدوب
اطناب اول فروقی بیلمك مهم اولدیغندن بیان ایلدر بو عبد مترجم دخی انلرك
اثرینه اقتفا ایدوب اول خاتمه یی ترجمه ایدوب ادخال ایلمكی مستحسن
كوروب رؤس مسائلی بو محلده عن الاطناب مجتنبا كتب و املا ایلدی خاتمة فی
الفروق الاربعة فروق اربعه نك فرق اولی نبض صلب ایله
نبض قوی اراسنده فرقدر و تمییز ایدن نسنه لری بیلدیرر نبض قوی
اول نبضدر كه اول نبضده بر قوت اولور كه اول نبض اول قوت حسیله

موجود

یدجاسه یی غمز ایدر یعنی اول نبضه یاپشان کمسنه نك بارمغی التندن
چوقورلندیررو ایچرو ادخال ایدر و نبض صلب ده برقوت واردر که
اول نبض اول قوت حسبیله یدجاسه دن منغمز اولمز یعنی
یدایله اول نبض طمرینه باصلسه اول طمر تسفل ایدوب اشاغی اینمز
والحاصل نبض قویده یدجاسه منغمز اولور و غامز اولمق لازم
دکلدر و نبض صلبده نبض منغمز اولمامق لازمدر غامز
اولمق لازم دکلدر بو ایکی وجه یعنی غمز [illegible] بربرندن ایرلق
و مفارقت ممکندر بینهماده نسبت عموم و خصوص من وجه واردر
زیرا تعمورده واسن بیلده قوه غامزه واردر و عدم انغماز قوه سی یوقدر
زیرا قطرات مطر دوشدیکی محلی چوقورلندیررو کذلك اسن بیل
یکلنه قرع ایلدیکی یکلنی چوقورلندیرر قوه غامزه سی اولمغین حسبیله لکن
عدم انغماز قوه سی یوقدر زیرا قطرات مطر و کذلك ریاح ال ایله دفع
اولنسه مندفع اولوروبده مقاومت ایلمزو اقطار اولات یعنی
سکون حالنده طاش و تیمور مثللو صلابتلو نسنه لرده عدم انغماز قوه سی
بولنمق موجود اولور زیرا ال ایله جس اولنسه و دورتلسه یرندن ایتمز و چوقورلنمق
قبول ایلمز لکن ساکن ایکن طاش و تیمور مثللو نسنه لر آخری غمز ایلمز
قوه غامزه ایله عدم انغماز قوه سنك مادهٔ اجتماعلری کثیر اولدیغندن
ذکر اولنمدی وفروق اربعه نك ایکنجیسی نبض عظیم ایله نبض قوی ارالرنده
فرق بیاننده اولور نبض قوی ایله نبض عظیم بیننده مشابهت واضحه
اولمغله فرق اولنمیوب نبض عظیم قوی ظن اولنور زیرا هر اولان
نبض عظیم اولان کمسنه نك نبضی حال انبساطده کثیر التحدب اولوب اول

تجسس ایدن اللی یعنی طمره یاپشنی [illegible]

عدم انغماز

بیلجه

مثلا ایدده قوه غامزه وارکن [illegible] کذلك نبضه مثللو نسنه [illegible] عدم انغماز قوه سی یوقدر [illegible]

اول حدینه بصر ایله احساس اولنور و نبض قوینك الاقل مصافحه
ایدوب ایدنلرك مماسه سی ترکیب مسنه محتاج اولور بصر ایله نبض
قوی احساس اولنمز و چوق کمسنه لر بصر ایله نبض عظیمك تحدب
عظیمنی کوروب نبض قوی ظن ایدرلر پس قوی ایله عظیم تمییز ایدر
وجه فارقه حاجت زیاده اولور و اول وجه بودر نبض قوی اول نبضدر که
اول نبض یدی دفع ایدر و مطلقا یده مقاومت ایدر اول مقاومت
کرك ایسه اقطار ثلثه ده یعنی طول و عرض و عمقده اولسون و کرك
ایسه اقطار ثلثه نك ایکیسنده و یاخود برنده اولسون پس نبض قویده
معتبر اولان مجرد مقاومتدر اما نبض عظیم ده مقاومت معتبر دکلدر
اقطار ثلثه ایله نبضك اصابعه اصابتی وشمولیدر کرك ایسه اول
نبض یده مقاومت ایلسون و کرك ایسه ایلمسون وفروق اربعه نك
اوچنجیسی نبض صغیر ایله و نبض سریع ارالرنده فرق و تمییز
بیاننده اولور بو ایکی نبضك زمانلری قلیل اولمقده مشابهتی
اکثر اولمغله بینهما فرق و تمییز ایدر وجه فارقه اشد احتیاج اولور
اول وجه بودر سریعده معتبر اولان انجق زمانك [illegible] و کثرتك
قلتی اولورکنده حرکت واقع اولان مسافه نك قلتی معتبر دکلدر
یعنی سریع اول متحرکدر که از وقتده چوق مسافه قطع ایدرو
نبض سریع از وقتده اقطار ثلثه دن مسافه کثیره یی قطع ایدر
و نبض صغیرده معتبر اولان کندوده حرکت اولان مسافه نك
قلتی اولور زمانك قلتی معتبر اولماز و مسافه قلیله یی قطع ایدن نبض
صغیردر زمان قطعی کاهیجه کثیر اولور زمانك زیاده اولدیغی صغیری اولماسنه منافی اولمز

[illegible] نبض عظیم [illegible] علامه [illegible] موجود اولور [illegible] تصحیح [illegible] توفیق ممکن اولور [illegible] مقدما یازیلان علامه نك [illegible] امامك کلامی نقل [illegible] ذکر اولنان وجود [illegible] فروق [illegible] المفهوم اولاندر والله اعلم منه

وفروق اربعه نك دوردنجیسی نبض ممتلی ایله نبض عظیم آراسنده فرق و تمییز بیانندهدر اولور نبضده اصابعه اصابت ایدن محللر عظیم و ممتلیده اکثرا ولمغله احدهما آخره متشابه اولوب فرقه احتیاج اشد و اکثر اولور اول وجه فارق بودر ممتلی اولان نبض نبض عظیمه زیاده غمزه صبر ایدر یعنی ممتلی اولان نبضه باصلسه اول ممتلی اولان طمر کبی تسفل ایدر باصلدیغی کبی اشاغی اینمز بار مغه بر مقدار مقاومت ایدر بعده تسفل ایدر اما نبض عظیمده طمره باصلوب غمز اولندیغی کبی اشاغی اینوب تسفل ایدر و نبض ممتلی نبض قوی یه دخی متشابه اولور اول وجهله که ایکیسی دخی غمزه مصابره ایدر لکن نبض ممتلی ایله نبض قوی بی فرقده دخی حاجت واردر و بینهما ده اولان فرق بودر که نبض ممتلینک حالی صو ایله مملو اولان زقک یعنی طولیک حالی کبی اولور زیرا طولیه باصلدیغی باصیلن محل چوقور لنوب ایکی طرفلری یوقاری قالقوب ترفع ایدر کذلک اول نبض ممتلی ده اوزیق کبی اولور اما نبض قوی یه اصبع جاسه نک موضعی چوقولنور و طرفلری حالی اوزره باقی قالوب ترفع ایلمز

الفصل الثانی

فی النبض المستوی والمختلف اطبا دیرلر که بعض کره نبض مختلف نبضات کثیره ده اولور و بعض کره دخی نبضه واحده ده اولور و نبضه واحده ده اولان دخی نبضهء واحده نک اجزاء کثیره سنده اولور یعنی نبضه وضع اولنان بار مقلرک مواضع مختلفه اولور و یاخود بر بار مغک تحتنده اختلاف اولوب نبضهء واحده نک جزء واحدی مختلف اولور اما قسم اول

یعنی نبضات کثیره ده واقع اولان اختلاف بعض کره استواء اوزره جاری اولوب تدریج ایله زیاده یی اخذ ایدرک و یاخود نقصانی اخذ ایدرک مختلف اولور زیاده یی اخذ ایدرک تدریج ایله مختلف اولان نبض بر نبضه باشلیوب زیادهء متشابهه ایله آز آز زائد اولور اول وجهله که حسن حلی ایله نبضدن زیاده اولدیغی احساس اولنمز و آز آز نبضدن زیاده اولمغه مستمر و دائم اولور اول زیاده بر غایته و نهایته واصل اولنجه قدر تخمین ذکر اولندیغی وجه اوزره اول زیادهء متشابهه و متدرجه غایته واصل اولسه اول زیاده لک منقطع اولوب اول حالته نبضی و لاسنده و ابتداء باشلدیغی کمیت و کیفیتلر مقدارینه عودت ایدر و نقصانی آز آز اخذ ایدرک مختلف اولان نبض بر نبضه دخی باشلیوب آز آز و متشابها ناقص اولور و حس حلی ایله اول تناقص احساس اولنمز و تدریج ایله اول تناقص مستمر و دائم اولوب حتی بر غایته واصل اولور و اول غایتده منقطع اولوب اول تناقص کسلور و تزاید ده اولان عودت کبی نبض حالت اولایه رجعت و عودت ایدر کرک تزاید و کرک تناقص صورتلرنده ماخذ اولده عودت ایدر دیدیکمزدن مرادیمز بودر که اول نبضهء اولی قطع اولندقده بینه بر مبدادن باشلیوب تدریج ایله آز آز زیاده و یاخود آز آز نقصان اولوب تشابهی قطع ایلمز دیمکدر کرک ایسه اول ایکی مبداء بربرینه مساوی اولسون و کرک ایسه اول ایکی مبداء بربرینه متفاوت اولسون بو قسم معتبر اولان ایکی نبضه نک کرک تزاید و کرک تناقص متشابه اولمقدر ایکی مبداء لرک متساوی اولمه لری لازم دکل و بر مبدادن باشلیوب متشابها تزاید و یاخود تناقص اوزره و کذلک

مصابره ایدر دیمک ایکیسی نبضلده غمزه نه تحمل تسفل باصلدیغی کبی طمر اشاغی اینمز اللیوب اولوجهله هر بر مقدار آخره بکری یوز فرقه محتاج اولورلر

سنده

نبض اول غایته ایرشدکده منقطع اولوب بینه

مرکب کسلور دده

اولمقله ایله حاصل اولور

ایدن نبض بعض کره باشلدیغی نبضنک غایتنه ایرشور و بعض کره غایته
ونهایته وارمزدن مقدم منقطع اولور و بعض آخر کره غایتنی تجاوز
ایدوب گچر مثلا نبض عظیمک مراتبندن ادنی مرتبه‌دن بریسی ایدوب
متشابها تزاید ایدن نبض کاهیجه نبض عظیمک غایتنه واصل
اولوب اول غایتده منقطع اولور و حالت اولایه عودت ایدر و کاهیجه
نبض عظیمک وسطی مرتبه‌سنده منقطع اولوب حالت اولایه عودت ایدر
وکاهیجه دخی نبض عظیمک اعلی مرتبه‌سنی دخی تجاوز ایدوب وزندن
خروج ایدر بعده منقطع اولوب مأخذ اولنه رجوع ایدر و بو صورتلر تزاید
صورتنده ایدی تناقص صورتلری دخی بو منوال اوزره اولور مثلا نبض عظیمک
مرتبهٔ علیاسندن بری ایدوب متشابها تناقص ایدر بعضا حد وسطنده و یاخود
وسطنده و یا غایتی تجاوز ایدوب بعده منقطع اولور و مأخذ اولنه رجعت
ایدر و منقطع اولان حرکت دخی بعض کره اولور که محیط ایله مرکز اراسنده
لعارض فترت حادث اولوب قطع اولور و اکه نبض ذو الفترت تسمیه
اولنور و اول فترت انقطاعک خلافی اوزره اولور زیرا انقطاع محیط و مرکزک
برنده اولور یعنی حرکت انبساطیه‌نک و یاخود حرکت انقباضیه‌نک
غایتنده و نهایتنده اولور اول حرکتلرک وسطنده اولمز یعنی حرکت
انبساطیه بری ایدوب غایتنه ایرشمدن وسطنده ایکن اولمز بلکه غایته
بلوغندن صکره اولور اما ذو الفترت وسطنده اولور و مختلف اولان
نبضک الواقع فی الوسط تسمیه اولنان قسمی ذو الفترت تسمیه اولنان
قسمنک خلافی اوزره اولور زیرا ذو الفترت اول نبضدر که حرکت اولاجق
محلده اول نبض ساکن اولور اما الواقع فی الوسط تسمیه اولنان اول نبض
مختلفدر که سکون اولاجق محلده حرکت اولور مثلا انبساطک کمالنده سکون

ویاخود حرکت انقباضیه

لازم ایکن

لازم ایکن انبساط آخره تعاقب ایدوب نبض حرکت آخر ایله
حرکت ایدر بو ذکر اولنان اختلافلر بالجمله نبضات مختلفه‌ده
اولان حرکت اختلافی ایدی اما نبضهٔ واحده‌نک حرکتی مختلفه
اولوب اول نبضهٔ واحده‌ده اولان اختلاف نبضهٔ واحده‌نک
اجزاء کثیره‌سنده اولور ایسه اول اختلاف ایکی قسم اولور
اولکیسی اختلاف نبضهٔ واحده‌نک وضعنده اولور یعنی نبض
اوزره وضع اولنان بر مقلردن بر برمغک التنده اولان
جزء فوقه مائل اولور و آخر برماغک التنده اولان جزء فوقه مائل
اولمز بلکه منخفض اولوب سفله مائل اولور و براخرینک تحتنده اولان
جزء یمینه و غیر اصبعک تحتنده اولان جزء شماله مائل و بر
قدام طرفنه و بر غیریسی خلف جانبنه مائل اولور والحاصل بحسب
الوضع اختلاف جهات ستّ حسبیله اولان اختلافدر نبضهٔ واحده‌ده
جزء واحد فوقه میل ایدوب اول نبضه‌ده جزء آخر سفله میل ایلمک
نبض موج دیدکلری نبضدر اولور و ایکنجیسی نبضهٔ واحده‌نک اجزاء
کثیره‌سنده اولان اختلاف اجزانک حرکتنده اولور اولدخی بر قاچ وجه
اوزره اولور کاهیجه اجزانک حرکتنده اولان اختلاف سرعت و بطی
ایله اولور یعنی بر جزئک حرکتی سریع و جزء آخرک حرکتی بطی اولور
وکاهیجه نبضهٔ واحده‌نک اجزاسنده اولان اختلاف تقدم و تأخر
ایله اولور یعنی جزئک بری حرکت طبیعیه زماننده اول حرکت ایدر
و جزء آخر حرکت طبیعیه‌سی زمانندن صکره حرکت ایدر وکاهیجه
دخی نبضهٔ واحده‌نک حرکتنده اختلاف قوّت و ضعف ایله اولور وکاهیجه عظم

وصغرده اولور اجزاء نبضۀ واحده اولان اختلاف اجزاء نبض
يعنى جزئلرى برنسبتده حركت اوزره اولميوب جزئلرى حركتده اول نوعدن
وكتندى ضدى اوزره اولمق كاهيجه مستوى في جزء واحد اولور وكاهيجه
مختلف في جزء واحد اولور مثلا جزء واحد يعنى نبضۀ واحده دن برپارچه
التنده اولان جزئلرى حركت قوى وآخر پارچه التنده اولان جزئلرى حركت ضعيف
ضعيف اولوب بومنوال اوزره حركت مستمره اولور ايسه نبضۀ
واحده نك اجزاء كثيره سنده اولان اول اختلاف مستوى في جزء واحد
اولمق اوزره اولان اختلاف اولور وكاهيجه نبضۀ واحده نك اجزاء كثيره
سنده اختلاف اولديغى كبى نبضۀ واحده نك جزء واحدنده دخى اختلاف اولور
مثلا بر دفعه ده جزء اول قوى وجزء ثانى ضعيف اولور ودفعۀ
اخراده قوى اولان جزئلرى قوتى دفعۀ اولاده اولان قوتنه زياده وياخود
نقصان اولور وضعيف اولان جزئلرى دفعۀ ثانيه ده اولان ضعف
دفعۀ اولاده اولان ضعفنه زياده وياخود نقصان اولوب اول اختلاف
اجزاء كثيره ده اولديغى كبى جزء واحدده دخى اولور وبعا ايكى وجه اولان
اولان اختلاف ايكى جزء اراسنده اولور وياخود اوچ وياخود دورت
جزءلر اراسنده اولور وصاحب قانون ديركه بو اقسامك تأليف
وتركيبى سكا حواله اولنمشدر علامه ديركه شيخ رئيس چونكه تأليف وتركيبى
بزه حواله ايلدى پس اطاعت ايدوب بز بيان ايليهم وغيرينا نجاز ايدوب
تفصيلا بيان ايلدى وبالجمله تركيبندن حاصل اولان اقسامى ايكى بيك كره
بيك ويوز يكرمى دورت بيك واوچ يوز طقسان ايكيه اولشديروب باقى
اقساملرى دخى وار دركه ضبط واحاطه دن خارج در حتى اعتذار ايلدى
زماننا اولمقولهدن قتله طباع متنفر اولوب ملالت مؤدى اولمغله جمع محقق

اولمغله

اولمغله اعراض استحسان اولنمشدر اول اقسامى استقصا مراد ايدنلر شرح
علامه يه مراجعت ايلسونلر اما نبضۀ واحده دن جزء واحدده اولان
اختلاف يعنى نبض ابره وضع اولنان اناملك جملهسى بر نوع اوزره اولوب كلون
ايچلرى بزنى بر پارمغك التنده اولان جزء اخرلره مخالف اولمغله حال
اولان اختلاف اوچ قسم اوزره اولور اول كيشنك نبضى منقطع اولور وايكنجيسى
نبض عايد اولور واوچنجيسى نبض متصل اولور اما منقطع اولان جزئلر
حركت ايدركه اول جزء ايله اول جزء دن مقدم اولان جزئلرى اراسنده فتره
خفيفه توسط ايدوب كيرو كركك ايسه اول جزء مقدملرى ايكى طرفنده
برى سريع وبرى بطئ اولوب اول جزء مقدم اولوجهله مختلف اولسون
وكرك ايسه اول جزء مقدملرى ايكى طرفلرى متشابه اولوب اول ايكى
طرفلرى ايكيسى معا سريع وياخود ايكيسى معا بطئ اولسون واما
نبض عائد اول جزء ده اولان حركتدركه اول جزء دن مقدم اولان
اجزالرك نبضى عظيم اولوب فتره خفيفه دن صكره اول جزء ده نبض
صغير اولور ونبضۀ واحده تمام اولمزدن اول بيننا اول جزء
صغير صغردن عظمه انتقال ايدر وبو انتقال نبض منقطعده دخى اولور
لكن نبض منقطعده اولان انتقال نبضۀ واحده نك تماميندن صكره
اولور ونبض عائده ده نبضۀ اول تمام اولمزدن مقدم انتقال ايدر
وبينهما علامه بو وجهله فرق ايدر ونبض عائد نوعندن معدود
اولور نبض متداخل تسميه اولنان نبض ونبض متداخل ايكى صنف
اوزره اولور صنف اول اول نبضدركه اول نبضده نبضۀ واحده
ايكى نبض كبى اولور اختلاف حسيله يعنى نبضلر برجزء حركت ايدوب

بعده جزء آخر حرکت ایدر اول ایکی جزئک زمان حرکتلری مختلف اولمغله نبضه
واحده دن اولان ایکی جزء حرکتلری باشقه باشقه نبض ظن اولنور
ونبض متداخلک ایکنجی صنفی اول نبضدر که اول نبضده ایکی نبض نبضه
واحده کبی اولور اینکیچونکه اول ایکی نبضدن نبضنک ثانیه زمان اولیده
حرکت ایدوب و نبضنک اولی زمان ثانیده حرکت ایتکله باشقه باشقه
اولان ایکی نبض نبضه واحده ظن اولنوب اول ایکی زماندن اولان نبضلر
نبض واحدک ایکی جزئی کبی اولمغله اوزره احساس اولنور نبضنک ثانیه نبضنک
اولی اوزره تقدم ایلمک استبعادی اولندیغی اجلدن بو ذکر اولندیغی وجه اوزره
نبض متداخل ایکی صنفه منقسم اولمیوب اطبانک نبض متداخلی ایکی وجه اوزره
یازدیقلری نبض متداخله ایکی مذهب اولدیغی حسبیله اولدی زیرا بعض
اطبا ذاهب اولورلر که نبض متداخل ایکی نبضدر ولکن نبض واحد احساس
اولنور بو طائفه قرعه لری اعتبار ایدوب بو مثللو نبضده قرعه انبساط
ایکی اولمغله نبض در ایکی اولور دیرلر و بعض آخر دیرلر که اعتبار قرعه سکونه
نبض منقطع در ایکی نبض اولور در لکن نبض منقطعک ایکی نبض اولمیوب
بالجمله اطبانک مسلمیدر و بونلرک معلوم اولورکه قرعه انبساطک تعددی
شریانک و یتیسنده اولور نبض متعدد اولدیغندن اولمز و بو مقامده
علامه ابحاث کثیره ایراد ایلدیکلرندن صکره دیرکه حق بودر که اطبانک سنه
بو خلاف لفظی اولور زیرا بر نبضه واحده ده انقباض و انبساطک تمامی
شرط ایلر ایسه ک ذکر اولنان وجه اوزره قرعه لرک تعددی نبضک ایکی
اولمسنی اقتضا ایلمز زیرا اول تعدد انبساط و انقباضک تمامندن
اول اولور و اکر نبضه واحده ده انبساط و انقباضک تمام و کمالی
اشتراط ایلمز ایسه ک تعدد قرعه تعدد نبضی اقتضا ایدر و بو مقامده

عبارت قانون بعینها بودر و من هذا النوع النبض المتداخل وهو ان
یکون نبض کنبضتین لاختلافهما او نبضتان کنبض لتداخلهما وعلی
حسب رأی المختلفین فی ذلک انتهی اما نبضه واحده ده جزء واحده
اولان اختلاف ای وجه تجنیس یعنی متصل تسمیه اولنان نبض اول نبضدر
او نبضده اختلاف تدریج ایله اولور و اول نبضده اولان اختلاف اذ رزر
اولوب اجزالر متشابه اولمغله جلی نظر ایلمی اول اختلاف بلنمز و موضع
فصل احساس اولنمز و اول اختلاف متدرج الت وجه ایله اولور اولا سریع
ایکن تدریج ایله بطیئه متغیر اولور و یاخود بطیء ایکن تدریج ایله سرعته
متغیر اولور و یاخود سریع ایکن اعتداله متغیر اولور و یاخود بطیء
ایکن اعتداله متغیر اولور و یاخود معتدل ایکن سرعته و یاخود بطائه
متغیر اولور و بو ذکر اولنان الت وجه اوزره عظمده صغره و اعتداله متغیر
اولور و صغردن عظمه و اعتداله و اعتدالدن عظم و صغره متغیر اولور و بو متصل
اولان نبضده بعض متشابه اولور و حرکت ایدر یعنی سرعت ایله
حرکته باشلر و سرعت ایله حرکتی تمام ایدر زیرا سرعتک مراتب
کثیره سی واردر اعلا مرتبه سینه باشلر تدریج ایله تناقص ایدرک
ادناده حرکتی تمام ایدر و بونلر در ذکر اولنان الت قسم جاری اولور
و من اوله الی آخره تشابهه خلل کلمز و بعض کره اولورکه بعض
اجزاده اتصالی موجود ایکن اختلاف زیاده اولوب سریعا
بدء ایدر بطیئا حرکتی تمام ایدر و بونلر در الت قسم جریان ایدر الله
اعلم

الفصل الثالث فی اصناف النبض المرکب المخصوص باسام علی حدة

نبض مرکبک مخصوص اسملری اولان انواعی بیانده

قانونده مذکور اولانلر اون دورتدر اولکیسی غزالی ایکنجیسی موجی اوچنجیسی
دودی دوردنجیسی نملی بشنجیسی منشاری التنجیسی ذنب الفار یدنجیسی
مسلی سکزنجیسی ذو القرعتین طقوزنجیسی ذو الفترة اوننجیسی الواقع
فی الوسط اون برنجیسی متشنج اون ایکنجیسی مرتعش اون اوچنجیسی
ملتوی اون دوردنجیسی متواتردر بونلر مقدم فصلده تامیله
ذکر اولنان نبض مختلفلرینک اکثری بسایط ایدی بو فصلده ذکر اولنیجقلر بالجمله
مرکبات اولور ماعدا مرکبات احصا وعد اولنمز کثیر الاجناس والانواعدر
اما غزالی اول نبضه دینلور که اختلاف جزء واحدده اولور اول
وجهله که اول جزء نبض بطیء ایکن منقطع اولوب سریع اولور علامه
دیر که نبض غزالی فصل ثانیده بیان اولنان نبض منقطعدن بر نوع
اولور لکن حق بودر که نبض غزالی نبض عائدک بر نوعیدر زیرا نبضده
واحلا [illegible] نامنده اول منقطع اولوب عودت ایدر فصل ثانیده بیان
اولندیغی اوزره اما موجی اول نبضدر که اول نبض مبداء [illegible] مختلف
اولور ظهوری اجزاسی برنده شهوق وارتفاعده وعظم وصغرده
وعرضلرده وتقدم وتأخرده بالجمله اجزالر مختلف اولور اول نبض کبیر
اولور وعلی کبر جدا صغیر اولمز واول نبض عریض اولور دودی کبی اولمز
کانه اول نبض موج دریایه بکزر حتی لو صلا اشبو نبضه القا اولنسه
حادث اولان امواجه وطفقه لره مشابه اولور زیرا اول وقتده
بحرده بر امواج حادث اولور داخلده اولان دائره لر خارجده اولانلردن
اصغر وکذلک ابطا اولور کذلک نبض موجیده بالجمله نار مقلد وضع
اولنسه خنصر ولی ایدن جزءک وکذا جمله دن مقدم اولور شهوقی
بعض فوقده ارتفاعی زیاده اولور اول جزءک اردیجه اولان جزءک

وکن

اسامی مخصوصه اولان مرکبات

مشهور اولان

بو مقوله نبض عائد تسمیه اولنور منقطع تسمیه اولنمز نبض غزالی برنوع اولوب منقطعدن اولمز

دوائر خفیه

شهوق وارتفاعده

وکن بعضن تحت بنصرده اولان نبض فوقده وتقدملرده انلردن دون
وقلیل اولور وانلرک شهوقی ادنی اولانلردن ادنی اولور واول وجهلر
ایله اول نبض موج بحره تشبیه اولنوب انکله نسبت اولنور ونبض
موجی تسمیه اولنور زیرا اول نبضک اجزاسنده بعضی بعض
اخره وکتنده علی الاستقامه تالی وتابع اولور شهوق وانخفاضده
وسرعت وبطئده اختلافلری اولور اما دودی اول نبضدر که اول نبض موجیه
مشابه اولور لکن بعض احوالده موجیه مخالف اولور زیرا نبض
دودی صغیر اولور موجی صغیر اولمز ونبض دودی ندرتده تواتر اول
مقدار زیاده واشد اولور تواترک شدتنده اول نبض دودی
نبض سریع ظن اولنور ونبض دودی بو وجهله حرکتده کثیر الاجزا اولور دودک
وقوردک حرکتنه مشابه اولمغله نبض دودی تسمیه اولندی
ودودی ایله موجی بینده فرق ثالث بودر که حرکتده دودی موجیدن
ضعیف اولور ونبض نملی دودیدن تواترده ازید واکثر اولوب
نملی جدا اصغر اولور صغرده ودبیبنده بعض حرکتده قرنجه مشابه اولدیغندن
نملی تسمیه اولنور ودودی ونملی بینده اجزالرینک شهوقنده وتقدم وتأخرده
اختلافلرینک ظهوری اول ایکی نبضک اجزالرینک عرضنده اولان اختلافلرینک
ظهورندن اکثر وازید اولور وبلکه اول ایکی نبضک اجزالرینک عرضنده اختلافلری
عدم ظهوره قریب اولور زیرا اشریانک فوق جانبنه جانب عرضنده خلقتده
زیاده اولمغله اقل اولان اجزالرک حرکته ضعیفه لرینک اختلافلری احساس
اولنمغه بعید اولور اما نبض منشاری اول نبضدر که اول نبضک اجزالری
شهوقلرده وعرضلرده وتقدم وتأخرده اختلافلری حسیله نبض موجیه

نبض موجی بحر ایله تشبیه اولنور
اولور
دماغده اولور
ذات الجنبده
نبض موجی اولور
شاه محمد قزوینی شرح
موجزده بیان ایلمشدر

مشابه اولور لكن موصولدر اولور منشاری صلابتلو اولور لكن منشارك
بعضنك اجزالری صلابتده مستوی اولمز بلكه صلابتده و اجزالری متفاوت
اولور بیس منشادر سریع و متواتر و صلب اولوب اجزاسی عظم اسباب
و صلابت و لیننده مختلف اولان نبضه دیرلر منشار دستره دیدكلری نجارلر
اغاجلری بیچوب ایكی بولك ایدركه بو نبض هم منشار دیشلری گبی
اجزای مختلفه سی اولمغله منشاری تسمیه اولندی علامه ابن مطرانك
بستان الاطباء آدلو كتابندن نقل ایدوب دیركه بو لفظ معرب یا ایله
استعمال ایدوب میشار دیرلر نون ایله استعمال ایدوب منشار دیمزلر
وجوهری دیركه اشرت الخشبة بالمیشار همزه ایله یعنی میشار همزه
استعمال اولنور صحاح جوهر تصریح ایدر اسه اما ذنب الفار هم اول
نبضدركه انده تشابه و تدریج ایله اختلاف اولور زیاده دن اخذ ایدوب نقصانه
تدریج ایله ذاهب اولور و یاخود نقصاندن اخذ ایلیوب آز آز زیاده یه ذاهب
اولور تدریج بو ایكی وجه ایله اختلاف عظم و صغرده و قوت و ضعفده و سرعت
و بطئده و سائر اجناس نبضده اولور و ذهب فار كاهیجه نبضات كثیره ده
اولور مثلا نبض اول اعظمدن بدء ایدر و نبض ثانی عظمده تدریج ایله دون اولور
و هر نبض كندودن اول اولان نبضدن دون اولدرق نبض صغیر نهایتنه
واصل اولوب ینه عظیم اولور و بو منوال او زره دور ایدر سائر صورتلرده دخی بویله
اوزره اولور و بو ذكر اولنان صورت اول نبضدر ذنب الفار تسمیه سنه اشبه و اوفق
اولور زیرا فارك برابه سندن و اصلندن غلیظ و عظیم اولوب آز آز انجه اولوب
حتی نهایت و غایتنده نقطه مثالنده اولور و كاهیجه ذنب الفار نبضه واحده نك
اجزاء كلیه سنده اولور مثلا اصبع اولادن اولان نبض عظیم اولور بعده

اولان

اولان جزءلر آز آز و تدریج ایله تناقص ایدرك نبض اخرت صغیر
اولوب ینه عظمه عودت ایدر و كاهیجه ذنب الفار نبضه
واحده ده جزء واحده اولور بر یا نمق نحتنده اولان جزءده نبض
عظم ایله بدء تدریج ایله نقصان اولدرق اول جزءك اخرنده صغره
وصولنده صكره ینه عظمه عودت ایدر و بو ذنب الفارده اولان
اختلاف عظم و صغرده اولدیغی كبی اول اختلاف سرعت و بطوده
و قوت و ضعفده دخی اولور علامه دیركه ذنب الفار قسمندن اولیه
ایله اوج قسمه منقسم اولور اولكیسی ذنب متراجع تسمیه اولنور
ذنب متراجع اول نبضدر مثلا عظمدن بدء ایدر صغره دن تدریج
ایله برحده واصل اولوب ینه عظمه عودت ایدر و بو نبض آخر
قسملره نسبت ایله اجود و اهون اولور و بو قسمده اقسام كثیره اولور
زیرا اول ذنب متراجع صغردن برحده بالغ اولوب ینه عظمه رجوع
ایلدیكده بیه دفعه رجوع ایدر و یاخود بسیر ابسیر رجوع ایدر
و دفعه رجوع ایدن هو بیه نبض اولك عظم مقدار عظمه رجوع ایدر
و یاخود نبض اولك عظمندن اكثر و یاخود اقل عظمه رجوع
ایدر و بسیر ابسیر رجوع ایدن دخی بیه نبض اولك عظمنه
بالغ اولور و یاخود نبض اولك عظمن تجاوز ایدر و یاخود نبض
اولك عظمندن اقل و انقص اولور و نظام ایله اولان هو آنك نظامی
اول نظام نبض مختلف اولوركه اول منتظم اولان اختلاف نبض
اوله یه موافق یاخود اكثر و یاخود اقل اولور و اوج تقدیر اوزره
هو نبض اولك عظمنه یه بالغ اولور و یاخود اكثر و یاخود اقل اولور

بیه غیر نظام اولور
یاخود نظام اولور می
غیر نظام اولان هو

وذنب فارك قسمت اولنه ايله اولان اوج قسمندن ايكنجيسي ذنب ثابت
تسميه اولنور اول نبضدر كه عظمده بدء ايدوب صغرده برحده واصل اولوب
اول حده ثابت اولور و بو نبض ذنائبده متوسط اولور و ذنب فارك
اوجنجي قسمنه ذنب منقض تسميه اولنور و بو نبضده نه عظمدن نه كه اشتداده
صغره سالك اولور و مراتب صغرده بر مرتبه ده اكلنمز بلكه ناقص
اولدرق نبض مراتب صغردن واجنا غيره نبضده خروج ايدر
و بو ذنب فار جمله ذنبلردن اردء اولور و علامه ذنب الفارك
اقسامن بيت بكر و اوج قسمه اولشدير تحقيقن مراد ايدنلر
محلنه مراجعت ~~الصنف~~ ايلسونلر فصل ثانيده تفصيل اوزره بيان
ايلمشدر و نبض مختلفك اون دورمركباتندن اولان نبضلرك بري
نبض مسلي ايدر اول نبض نقصاننده بدء ايدوب زياده دن برحده ذاهب
اولور و اول حده بلوغنده نكس ايدوب على الولاء تزايد ايلديكي منوال اوزره
تناقص ايدر ديمشدر بدء ايلديكي حد نقصاننه منتهي اولور و اول ~~ضعف~~ نبض
مسلي ايكي ذنب فاره بكزر و مشابه اولور اول ايكي ذنب فار طرف اعظمدن بربر
برينه متصل وملاقي اولور علامه نبض مسلي يي تصوير ايدوب ديركه
اصابع نبض اوزره وضع اولندقده اصبع اولي تحتنده اولان نبض
مبدء اصبعده ~~ثانيه نك منتهي~~ واصبع ثالثده مبدء كندن نقصانه باشلنور
اصبع رابعك منتهاسنده مبداء نقصاننه اولاشور و بو نبضك
وسطي عظيم وطرفلري صغير اولور و بو نبضه مائل الى الوسط تسميه اولنور
المائل الوسط هو تسميه اولنور و اسم اخريده استعمال اكثر اولور و بريسي
هو منجذب اولور و اسماء تربيعك بو اسم اولدر اولور و نبض مسلينك بر نبض
~~بصورت مخصوص اولان~~ عكسي اوزره اولوب وسطي صغير اولور
و ايكي طرفلري عظيم اولور و انك اسمنه عميق و منحني و مائل الطرفين و مائل

الى الطرفين

مسئله محيط كبيرده ديركه
الروز الكه تركيجه حو مسكه
ديرلر و بو نبض
اولدغنه الكه نسبت
نبض مسلي
ايدوب ديرلر

نقصاننه ابتدا ايدوب
اصبع ثانيه نك منتهاسنه
وارنجه قدر تنت ايدر

الى الطرفين ديرلر اما نبض مختلف مركبدن ذو القرعتين تسميه اولنان
نبض يعني اول نبضدر كه اصابعه بركره قرع وضرب ايدر و اول ضربه
كفايت ايتميوب ضربه اخر ايله هم ضرب و قرع ايدر پس اول
نبضده اطبانك اختلافي وارد ربعضيلر ذاهب اولورلركه اول نبض
نبض واحددر لكن اجزا الزمانده تقدم و تأخر اولمغله ايكي قرعه احساس
اولنور علامه ديركه شيخ رئيسك مختاري بو قولدر و بو قولك
مختار اولدوغنك وجهي بودركه اگر نبض ايكي اولسه اول نبضك زماني
ايكي انبساطه وسعت اولجق قدر متمادي اولوردي بونك ايسه
تجربه ايله بيلورزكه اول نبضك زماني ايكي انبساط زماننده
اقل اولور و اطبادن بعض اخر ذاهب اولورلركه ذو القرعتين
باشقه باشقه نبضلردر و بو مذهبك رددنده اشارت ايدوب قانون
صاحبي ديركه كلامك حاصلي وخلاصه سي بودركه اول ايكي قرعه ارسنه
بر انبساط ايله انقباض صيغشمزكه حتي ايكي قرعه ايكي انبساط
اولوب باشقه باشقه نبض اولهلر و هر نبضكه انده ايكي قرعه
احساس اولنه لازم و واجب دكلدركه اول نبض ايكي نبض اوله
و هر نبضكه انده ايكي قرعه احساس اولنه اول نبض ايكي نبض
اولسه نبض عايد دخي ايكي نبض اولوردي و نبض عايد نبضنده واحد
اولديغي بالجمله اطبانك مسلميدر و علامه سجيلده نقل سوريركه بو
نبض عايددن مراد نبض غزالي در زيرا نبض غزاليده طبيعت
حركت ثانيه يه ~~مسافه~~ مركزدن بدء ايلمز بلكه حركت اولانك
نهايتلندن و مسافه حركتده بدء ايدر بو ايسه نبض غزالي اولور

بعض محل سكونده و حركت ايدر
ذو القرعتين كبي دكلدر بلكه ...
اولان انبساطك جزء اخيرنده
بدء ايدر ... اول جزء ...
اول جزء دن

طرق اوروق مغاسنه در مطرقه اوراحق الت مغاسنه درکه بو مقامده مراد چکیج دیدکلری نسنه درکه حدیدن مصنوع اولور
سندان کسر سین ایله اورسه دیدیلر فارسیده و عربیده مستعملدر و اورسه علاة هم دیرلر تکیم قاموسده
العلاة السندان کبو محرر در اما سندان فتح سین ایله حداد مغاسنه در بو مقامده سینک کسری ایله اولور

ونبض اولوقتده متعدد اولور ایکی نبض اولور که اول نبض ابتدا ایدوب
منبسط اوله بعد تمام الانبساط عودت ایدوب منقبض اوله بعده عمقه
مرة اخرى منقبض اوله و بو ذو القرعتين دیدیکلری نبضدر ایسه
بو منوال اوزره دکلدر بلکه بسندان فرع و ضرب اولنان مطرقه نکه
تکرر حرکتی کبیدر بر کره قرع اولنور و حرکت متکرره اولور و کذلک نبض
مذکورک تکرر حرکتی بر شجره نک غصنی جذب اولنوب ارسال اولنسه
اول غصنک تکرر حرکتی کبی اولور جذب و ارسال واحد اولور لکن
حرکت متعدد اولور و کذلک تعدد جذب و ارسالک و مطرقه نک
ضربیک تعددینی ایجاب و اقتضا ایلمز و نبض مختلف مرکبک
بری دخی ذو الفترة ... والواقع في الوسطدر و بو ایکی نبض فصل
ثانیده ذکر اولنمشدر اعاده یه حاجت یوقدر لکن الواقع في الوسط
ایله غزالینک بربرینه مشابهتی اولمغله صاحب قانون بو محلده
فرقه اشارت ایدوب دیرکه نبض غزالیده الواقع في الوسط کبی
هر نه قدر حرکت و قرعه متکرر اولور ایسه اولور ایسه لکن
غزالیده حرکت ثانیه حرکت اولینک تمامندن اول اولور و کانت
حرکت ثانیه ایله انبساط تمام اولور اما الواقع في الوسطده حرکه
اولی یعنی انبساط اول تمام اولور و انبساطدن صکره سکون
لازم ایلکن اول سکون محلنده حرکة اخری و انبساط اخری اولور
و اول حرکه ثانیه محل زمان سکونده واقعه اولمغله بالتنقیه نبض
اولمیوب نبض واحدک ایکی قرعه سی اولمش اولور و اما نبض متشنج
و نبض مرتعش و نبض ملتوی انشو اوج عدد نبضلر اجزاء نبضک
تقدم و تأخرده وجهاتنده اختلافلری قبیلندن اولور قانونده نبض ملتوی

و عوضنه

ووضع

بو وجهله

بو وجهله بیان اولنمشدر که کانّه بر خیط ایکی قات اولوب ملتوی و منفتل
اولور که احساس اولنور و نبض مختلف مرکبک اونی دخی دوز جیننده
اونی دورد نجیسی نبض متوتر در و نبض متوتر نبض ملتوی جنسندن
اولور و نبض هر نقطه ده مشابه اولور و اول حنیطه مشابه اولور که
اول حنیطک ایکی طرفندن طوتوب جذب ایدرلر لکن ملتوی ایله متوترک
فرقی بودر که متوترده انبساط ملتوی ده خفی اولور اینکیچون
متوترک و ضعفی استوادن خروجی ملتوی ده استوادن
خروجندن زیاده خفی اولور اما تمدد و کرلوننک متوترده
ملتوی ده اوضح و اشکار اولوب ملتوی ده خفی اولور و بعض کره
متوترده میل ایکی جانب واحده اولور و جانب واحده فقط میل
ملتوی ده البته اولمز و بو نبض متوتر و نبض ملتوی و نبض مائل الی
جانب واحد انشو نبضات ثلثه نک اکثر عروضی امراض یابسه ده
اولور و نبض مرکبک بر از اصنافی دخی وارد رکه انلرک اسماء
مخصوصه سی یوقدر کذلک احاطه سی ممکن دکلدر کما قال تعالی
وما اوتیتم من العلم الا قلیلا الفصل الرابع في الطبيعي من اصناف
النبض بو فصل رابعده بسایط نبضک طبیعی اولنلری
و غیر طبیعی اولانلرین بیان ایلر بسایط نبض ایکی وجه
اوزره اولور وجه اول اول نبضدرکه اول نبض زیاده و نقصانده
تفاوت اقتضا ایلمیه ایدر و ایکنجی وجه اول نبضدر که اول نبض
زیاده و نقصانده تفاوت اقتضا ایلمز زیاده و نقصانده تفاوت
اقتضا ایدن نبضلرده بو نبض طبیعی معتدل اولان

نبضلر در ذکر سابق اجناس عشره دن اولاً مذکور اولان یدی
جنسلر زیاده و نقصانه تفاوت اولور و آنلر بالجمله اوچ قسمه بولنور
هر جنسک اعلاسی و ادناسی و بینهما ده معتدلی و وسطی اولوب
وجمیعاً اولیدر قسمه نبض طبیعی وسطی اولان نبض معتدل اولور
لکن اول یدی جنسه جنس ثانی یعنی کیفیت قرعده مأخوذ اولان
نبض باقی آلتی نبضه مخالف اولوب اول نبضده معتدل اولان طبیعی
اولمازدی زیرا اول جنس ثانینک اقسام ثلثه سی قوی ضعیف معتدللر
و ایچلرنده طبیعی اولان نبض قویدر و نبض معتدل و نبض ضعیف
نبض طبیعی دکلدر و نبض کره اولورکه نبض طبیعی اولان نبض
قوتنک قوتی زیاده اولمغله نبضک طولی و عرض و عمقده زیاده
اولوب اقطار ثلثه ده نبض اعتدالدن خروج ایدوب طویل و
عریض و شاهق اولوب عظیم اولور لکن نبض قوی طبیعی اولمغله
طویل و عریض و شاهق اولان نبضلر طبیعی اولمز زیرا اول
اوج وجهله اولان نبضلرده طبیعی اولان معتدل اولمایلر اولور
و اول اوج نبض نبض قویه تبعاً اعتدالدن خروج ایتمکله
طبیعی اولمازلر پس اول نبض که قوی و طویل و عریض و شاهق
اولوب انلر اشبو دورت حالت اوله اول نبض قوی اولمق حسبیله
طبیعی اولور و باقی حالتلر حسبیله غیر طبیعی اولور و اجناس
عشره دن بیدر اولکی قسمه له صغر اولان اوچ جنسلر زیاده و نقصانله
تفاوت اقتضا ایلمز و اول اوج جنس ایکشر قسمه تقسیم
اولنوب انلرده معتدل قسم اولمز پس انلرده جنس ثامنده
طبیعی اولان نبض مستویدر نبض مختلف طبیعی دکلدر و جنس تاسعده

جنس

طبیعی اولان

طبیعی اولان مختلف منتظمدر و مختلف غیر منتظم طبیعی دکلدر و جنس عاشرده
طبیعی اولان جید الوزندر و ردی الوزن طبیعی دکلدر والله اعلم بالصواب

الفصل الخامس فی اسباب انواع النبض المذکورة

ذکر سابق نبضلرک اسبابی ایکی نوع اوزره اولورلر نوع
اولی اسباب عامه ضروریه و ذاتیه اولوب بالجمله نبضک
قوامنده داخل اولورو اول سببه ماسکه تسمیه اولنور
و ایکنجی نوع نبضک سبب ذاتی و ضروریسی اولماز و قوامنده
داخل اولمز و بو نوع دخی ایکی قسم اولور قسم اول اول اسبابدر
انلر متغیر اولمق حسبیله نبض دخی تغیر ایدرلر و بو قسمه اسباب
لازمه تسمیه اولنور و قسم ثانی اول اسبابدر که اول اسبابلر
تغیرلر حسبیله نبض تغیر ایدرلر لکن اول اسباب لازمه
اولمازلر و بو قسمه علی الاطلاق مغیره تسمیه اولنور اما
ماسکه تسمیه اولنان اسباب ضروریه اوچ سببدر اول کیسی
قوه حیوانیه در نبضی تحریک ایدر و معدنی قلبده اولور و اول قوه
حیوانیه یه قوابانیه سن تعرف ایدوب بیلدیرک و ایکنجیسی
عرق نابض اولان آلتدر که اول عرق شرائین طمرلریدر اول
طمرلر کهو اعضا ذکر اولنریعنی بالیه سن بیلدیک و اوچنجیسی قلبده
موجوده اولان و ارتلنه قدر حاجتی زیاده یه تطفیه
احتیاجدر و اول حرارتک اشتعالی نک زیاده و نقصانی معتدل
اولمسی ایله تطفیه احتیاج زیاده و یاخود نقصان و یاخود
معتدل اولوب اسباب مذکوره نکهریرلاییق اولان فعلی نبضلرده و ذاتی اولور ایسه ماسکه دخی اولور

لازمه اولوب

انواع حاجت اولان

و اول احتیاج طقوز قسم اوزره اولور که اکا امور طبیعیه دیرلر و اول امور
بونلردر مزاج ذکورت انوثت سحنه سن اوقات سنه بلد
حال هوا و نوع نوم یقظه حمل بو مذکورلر نبضک وجوده خارجدر
متمم اولورلر وجودنه اراده یه محتاج اولمز اما اسباب لازمه
و اسباب غیر لازمه ده قرشی اشتباه ایدوب دیرکه شیخ رئیس
بونلری بیان ایلمدی لکن جایزدر که اسباب لازمه دن مراد سته
ضروریه اوله و اسباب غیر لازمه دن مراد غیر ضروری اولان
سببلر اوله و جالینوس بو بابده بر مسلک صناعیه سلوک
ایدوب دیرکه اسباب مذکوره اوچ سببه منحصردرلر اولکیسی
امور طبیعیه درسن و مزاج کبی و ایکنجیسی طبیعتدن خارج
اولان امور درکه امراض کبی و اوچنجیسی اول امور در که طبیعتدن
خارج اولمیوب و طبیعته غریب ده اولمز ایدی استحمام کبی صاحب
قانون دیرکه اشبو اسباب ماسکه نک اقترانی اسباب
لازمه و اسباب مغیره نک اقترانی حسبیله متغیر اولورلر

الفصل السادس فی موجبات الاسباب الماسکة ونحوها

بو فصل سادس اسباب ماسکه نک ایجاب ایلدیکی نبضلری
بیان ایدر فضل شریانک لینی و یموشق اولمق حسبیله قوه
مطاوع و منقاد اولسه و قوتی قویه اولسه و حرارت
قلب اکثر اولوب تطفئه یه یعنی اول حرارت زائده یی سکین
حاجت زیاده اولسه اول اسباب ماسکه عظم ایجاب ایدوب
نبض عظیم اولور و نبض عظیم اوچ سببک بر اجتماعی ایله

حاصل اولور

بلغ

وهو نبض نلة الکثرة و تطبیق و ادراک و بر معنی مقداری ایله مقدار و ایکی نوع مقداری اولوب حاجت تطفئیه حسبیله طقوزنوعله اولور لکن اولی و ایکنجیسی خارجدن داخل اولمیه اولانلر نبضک اوّل قوت ایکی سبب مخلوط اولور نبضک قوتلی امثله دنر اولور و قویه و حاجت اوچ سببک ناقص و بلند متغیر ماسکه لازمه اولور اولمز

حاصل اولور و اول اوچ اسباب ماسکه ایجتماعی تطفئه یه احتیاج
نبض عظیمه زیاده معین اولور و اگر قوه ضعیفه اولور ایسه
ضعف قوته نبضک صغری تابع اولور و قوتنک ضعفی ایله
آلت هم صلب اولور ایسه و وارد تطفئیه حاجتی هم یسیره
و قلیله اولور ایسه اول نبض زیاده صغیر اولور و یا اگر صلابت
هم صغر ایجاب ایدرلرکه یا اگر ضعف هم صغر ایجاب
ایدر لکن اول ایکی صغیر بیننده فرق اولور زیرا سبب صلابت
اولان صغیر اول نبض صغیردر که انده صلابت اولور و لکن
ضعف اولمز و افراطا اوزره قصیر و منخفض اولمز اما سبب
ضعف قوت اولان نبض بونک عکسیدر اولور یعنی ضعیف
اولور صلب اولمز و افراطا اوزره قصیر و منخفض اولور
و یا اگر قلت حاجت هم صغر نبض ایجاب ایدر لکن سبب یا اگر
قلت حاجت اولان نبض ضعیف اولمز و اسباب ماسکه
ثلثه دن ضعفک ایجاب ایلدیکی صغر مقدارنده یا فاکی سبب
ایجاب ایلمز و نبض قویه صلابت حسبیله اولان صغر اول نبض
قویه تطفئیه یه عدم حاجت حسبیله اولان صغردن ازیدر و اکثر اولور
زیرا عدم حاجت قتنده اولان نبضک قوتی نبض معتدلدن مقدار کثیر ننه دی
بر نقصان قیلمز زیرا عدم حاجت هر نه قدر نبض تعظیمه معین
اولمز ایسه تعظیمه هم مانع اولمیوب قوته فعلنه اجراده
مانع هم اولمز لکن نبض اعتدالدن قدر کثیر تجاوز ایلمه که میل ایتدیرر
اما تطفئیه حاجت شدیده اولوب و قوه قویه اولسه لکن آلت

صغیر

صلابت حسبیله نبض تعظیمه مطاوع اولمسه نبض سریع اولمق لازم اولور
اول عظمله فوت ایلدیکی مقداری سرعت ایله تدارك ایدر اکر صورت نبض
مذکوره ده قوت دخی ضعیف اولور ایسه یعنی حاجت مشتد و آلت
صلب و قوت ضعیف اولور ایسه اول نبض عظیم و سریع اولمز
بلکه نبض متواتر اولوب عظم و سرعتدن فوت اولان مقداری
تواتر حسبیله تدارك ایدر و اول نبضده مرار کثیره نبض عظیمده
مره واحده مقامنده و نبض سریعده ایکی نبض مقامنده قائم كافیه
اولور و اطبا بو مذکورلری بر اغر یوکه و حمله تشبیه ایدرلر اول اغر
یوکی حمل مراد ایدن کمسنه نك قوت وافیه سی اولور ایسه اول یوکی
دفعة تحمل ایدوب نقل ایدر اکر دفعة تحمله و نقله قوت وافیه سی
یوغیسه اول حملی ایکی قسم ایدوب تحمل ایدر و نقلنده استعجال ایدر اکر
اول حملی ایکی دفعه ده نقله و تحمله دخی قدرتی وفا ایلمز ایسه
ایسه اول حملی اقسام کثیره یه تقسیم ایلیوب قدرتی وفا ایلدیکی
مقدار توده و تأنی ایله و یا خود عجله ایله نقل ایدر لکن هر ایکی
نقل اراسنده دینشو توقف ایلمز هر نه حال نقلده توده اوزره
اولور ایسه ده ملکه ضعف کماله ایریشوب ایکی نقل اراسنده استراحه
محتاج اوله اول زمان بحسب الضروره دینشو ابطا و توقف ایدر
کذلك عنا ایله نقل ایدر و بطیئا عودت ایدر و اکر اسباب ماسکه دن
قوة قویه و آلت مطاوعه و منقاده و حاجت دخی مشتد اولور ایسه
یعنی حال اعتدالدن اولان حاجتدن زیاده و شدید اولور ایسه اول قوت
قوت عظم ایله معا سرعت ایجاب ایدر نبض هم عظیم و هم سریع
اولور اما صورت مذکوره ده حاجت زیاده شدیدا اولور ایسه یا ازمان

نبض

نبض عظیم و سریع و متواتر اولور و قانونده ذکر اولندیغی اوزره نبضك
اسباب ماسکه سی اوچ جهته منحصر در و نبضك عظیم اولدیغی
اول اوچ سببلرك صورتلرندن اولور لکن علامه حاجی لبنوسه بعض
عزو ایدوب نبضك عظیم اولمسنه سبب رابع زیاده ایدرکه
اول سبب رابع روح نفسانی یی تولید اولور یعنی روح نفسانی
دماغده قلیل اولسه عظم نبض مقتضی ذکر اولنان اسباب
سائره یوغیکن مجرد روح نفسانی یی تولید و تکثیر ایچون
نبض عظیم اولور و بو محلده علامه ابحاث کثیره ایراد ایدر اطلاع
مراد ایدنلر علامه نك بو محلنی مطالعه ایلسونلر و صاحب قانون
اقطار ثلثه یعنی طول و عرض و عمقده بالجمله عظیم اولان نبضك
اسبابنی بیان ایلدیکی صکره انجق قطر واحد ده اولان
عظم بیاننه مباشرت ایدوب و اسباب طول بیاننی ایله بر یه
ایدوب دیدی طولك سببی ایکی قسمدر بری بالحقیقه سبب
اولور یعنی نفس طولی ایجاب ایدر و سبب اخری بالعرض سبب
اولور یعنی طولك ظهورینی ایجاب ایدر بالحقیقه طولك اسبابی
نبض عظیمك اسبابی اولور اول زمانده که اول نبض عظیمك اسبابنك
وجودی ایله نبضك عریض و شاهق اولماسنه مانع اولور اول
حسبیله اسباب عظم طولده فقط فعلنی ایشلر لکن عرض و عمقده
فعلنی اجرا ایلمز یعنی بناء علیه نبض طویل اولور عریض و شاهق اولمز
نبضك استعراضنه مانع صلابت آلت و نبضك شهوقنه
مانع لحمك و جلدك کثافتی اولور و طولك بالعرض اولان سببی نبضك

[illegible]

اطوافندن اولان لحمك هزالي اولور كو نبضك باكلر عريض اولمكسنك
سببي بودركه عروق نابضه دم شريانلر وارواح اولان بر مقدار
خالي اولور وخلو مقدار شريانك طبقهٔ عليا سي بالطبع تسفل
ايدر لا محالة عمق ناقص اولمغله عرض زياده اولور وعرضك زياده
اولماسنك بر سببي دخي بودركه نابض اولان عرق رطوبت ايله
مرطوب ومبلول اولمغله ادنى قوت ايله استعراض ايدر رطوبت ولحوق
اولمز و نبض متواترك سببي ايكي وجه اوزره اولور وجه اول بودركه قوت
ضعيفه اولوب نبض اولا قوت دفع حاجت ايدجك قدر تعظيم
ويا خود اسراعه قادره اولماز بس نبض متواتر ايتمكله عظم وسرعتك
فوتي ايلديكي دفع حاجتي تواتر ايله تدارك ايدر ووجه ثاني بودركه
قوت قوي اولور و نبضك عظم وسرعت اولور لكن حرارت
ترويح وتسكينه حاجت زياده شديد اولمغله مجرد نبض عظيم
وسريع كفايت ايلميوب نبض هم عظيم وهم سريع وهم متواتر
اولوب شو حاجت بو صورتله تواتره سبب اولور و نبض متفاوت
يعني نبض متواترك ضدينك سببي اوچ وجه اوزره اولور وجه
اولي بودركه ترويحه اولان حاجت نبضك موجود اولان عظم وسرعتي
دفع ايدر و تواتره حاجت اولمز بس عدم حاجت تفاوته سبب اولور
وايكنجي وجه بودركه برد شديد اولور وشدت برد حسبيله ترويحه
حاجت قليل اولوب اولوجهله حاجتك قلتي تفاوته سبب اولور
واوچنجي وجه بودركه قوت غايت سقوطده اولوب هلاكه مشارفت
وقربيتي اولور واول مثللو قوت تواتر احراز ايدميوب نبض متفاوت

اولور

اولور و نبض ضعيفك سببي سبب مغير اولور سبب مغيرك معناسي
فصل خامسده مرور ايلدي و نبضك ضعفنك سبب مغيرلرينك
اولكيسي همدر زيرا هموم كثيره قوتي اضعاف ايتمكله
نبض ضعيف اولور اسباب مغيره نك ايكنجيسي ارق وسهردر
زيرا ارق مفرط قواي تحليل واضعاف ايدوب نبض ضعيف ايدر
واسباب مغيره نك اوچنجيسي استفراغدر زيرا استفراغ جبليه
ارواح وقواي حيوانيه وحرارت غريزيه تحلل ايدوب نبض ضعيف
اولور كرك اسبب اولا استفراغ اولنان مواد مواد صالحه اولسون
وكرك اسبب غير صالحه اولسون واسباب مغيره نك دوردنجيسي
نحول و هزالدر علامه ديركه قانونك نسخه لرينك بعضلرنده وجهي بونك
بيان اولنموب يازلديكه زيرا نحول وهزال اولان كمسنه ده غذا اولمز
ويا خود غذا قليل اولور وغذاسي قليل ويا خود قطعا غذاسي عديم
قليل اولان كمسنه نك ارواحي وقواسي قليله اولوب لا محاله نبض ضعيف
اولور واسباب مغيره نك بشنجيسي اخلاط رديه اولور زيرا اخلاط
رديئه بدنده اجتماع قواي بدنيه وحرارت غريزيه يي ستر و
اضعاف ايدوب انلرك نبضك ضعفي تابع اولور والتنجيسي افراط
اوزره اولان رياضتدر يعني حركت مفرطه مثللو اولان رياضتلردر كه
بابنده تفصيلا ذكر اولنور و افراط رياضتك ضعيف نبضه سبب
اولديغي ايكي وجهيله دركه اول افراط انتشا ايله بدندن متحلل اولوب
كوشكلك اولور وبدنده اولان مواد افراطله تلطيف وترقيق
ايدر واول سببدن لا محاله ارواح وحرارت تحلل ايدوب نبض ضعيف اولور

ورياضتك بابي فن ثالثك اولنك فصل ثانيسنده تعليم صح

وضعف نبضك اسباب مغيره سندن بريجيسي اخلاط حركت ايدوب
شديد الحس اولان عضوه منصب اولماسيدر وياخود قلبه مجاوره
ايدوب هلاك اولماسيدر زيرا بو مذكورلر قوالرك نظامنه وحرارت غريزيه نك
تأثيرينه مخل اولوب نبضي اضعاف ايدر اكر شديد الحس اولان اعضايه وقلبه
منصب اولان مواد فاسده اولور ايسه وجوه اخر ايله هو نبضي
ضعيف ايدر اول وجوهدن اوكيسي اول مواد متحركه ومنصبه قوايي تعب
ايدر وفضلات عضوي زياده ايدر واوچنجيسي اول ماده فاسده نك
منصب اولان عروق ضاريه نك اول ماده فساد حسبيله افواهن حجب
فتح ايدر ودردنجيسي اول ماده فاسده منصب اولديغي محلي توريم ايدر و
شيشور وبو وجوهك اوچ هو نبضك ضعفنه سبب اولور قوال
واروار محلا اولان اشيا بالجمله نبضي ضعيف ايدر ونبضك صلب
اولماسنك سببلري عروق نابضه نك جفاف ويبوست اوزره اولماسيدر
ودخي بردلك وصووغك شدتي حسبيله عروقك جمودي ودوكماسيدر
وبعض نبض بحرانلرده هو صلابت اوزره اولور زيرا بحرانده طبيعت
مرض ايله محاربه ايدر شدة محاربه دن واول محاربه ده طبيعتك هو عروقي
برطرفه تمديدندن صلابت حادث اولور ونبض لينك سببي ترطيب
بدنه سبب اولان اشيالردر كه اول اسباب مرطبه طبيعي
اولسون غذا مثللو وكرك ايسه اول سبب مرطب مرضي
وغير طبيعي اولسون استسقاء لحمي كبي واستسقاء لحمي بتخصيص
ايدوب علامه ديركه استسقاء زقي وطبلي هونده مقدار طمرلري
ترطيب ايلر ايسه لكن اول ايكي نوع استسقاده بطن عظيم اولمق حسبيله

طمرلر متمردا اولوب كريلور وصلابت عارض اولور وكرك ايسه اول مرطب اولان
سبب غير طبيعي وغير مرضي اولسون استحمام كبي ونبض مختلفك سببي
ايكي وجهله اولور بر وجهي قوتك ثباتي وقتيدر اولان اختلافك سببي
اولور طعامك وخلطك ثقلي حسبيله اولان اختلاف كبي وجه آخر قوتك
ضعفي وقتيدر اولان اختلافك سببلري اولور اول سبب قوتك علت ومرض
ايله مجاهده سي اولور ونبض مختلفك جمله اسبابندن بري هو دمدن
عروقك امتلاسي اولور كرك ابتلاسي اولادمك كيفيتي ايله اولسون
وكرك كميتي ايله اولسون وبالجمله موادن عروقك امتلاسي موجب
اختلاف اولور لكن دم جميع اخلاطدن اكثر اولمق حسبيله اكثر امتلاء دم
سبب اختلاف اولديغيچون قانونده دمك ذكري تخصيص ولكن هو علامه
تحقيق مقام ايلدي امتلاء دم ايله حادث اولان اختلاف مثللو فصد ايلدن
فصد ايلدن زائل اولور واختلافدن خلاص اولوب نبض مستوي حاصل اولور
~~امتلاسندن حادث اولان~~ ونبضك سبب اختلافي دم ارزجاعي امتلاء
اولور ايسه اول اختلاف شديد اولور واول دم ارزجي شرائينده حركت ايدن
دم وخانق اولور خصوصا كه اول دم ارزجي ايله ممتلي اولان عرق قلبه قريب
اوله وصاحب قانون دم ايله عروقك امتلاسي قوتك ضعفي حالنده اولان
اسباب تحريرا ايتمكله ذكرا اولنان دم ايله عروقك امتلاسي اختلافه
سبب اولديغي كبي ضعف قوت هو سبب اولديغينه اشارت ايلدي هو علامه
اول اشارتي تصريح ايلدي ومتن قصيره ده موجب اختلاف اولان اسبابدن
اولور معده نك طعام ايله امتلاسي وهمدر وفكر ومحن معده ده خلط
ردي اولوب اول اخلاط زائل اولمز واكر نقصان ترتب ايلمز خلط اولور ايسه اختلاف نبض

دائم اولور وبعض کره اول اخلاط خفقانه معدنیه مؤدی اولور بنبض خفقانی
اولور نبض خفقانیدن مراد اول نبضدر که صغیر ومتواتر ومختلف والمائل الی جهة
واحدة اولور ونبض منشار دنیدیکی سبب نبض طمرلرینه منتصب اولان اخلاطک اجزا ترکیبی
عفنیه ونجاستیه ونضجده اختلاف اولور کیمینک عفنی اولور وکیمی متعفن اولمز
وکیمی نیء وغیر نضیج اولور وکیمی نضیج اولور کذلک طمرلرک اجزالری مختلفه
اولوب کیمی لین وکیمی صلب اولور واکا بناء نبض منشار حادث اولور
ونبض منشار دنیدیکی اوجنجی سبب عصب اولان عضولک ورمی اولور زیرا
عضو عصبی ورمندن نبضک منشاری اولمسی لازم کلور اما ورم اولان
عضو عصبی اولماز ایسه کاهیجه نبض منشاری اولور وکاهیجه اولمز علی عصب
اولان عضولک ورمندن نبضک منشاری اولمسی لازم کلمز وبو بابده تفصیل
وتحقیق وار اعضا ولانلر علامتلری شرحنده مراجعت ایلسونلر ذو القرعتین
تسمیه اولنان نبضک سببی قوتک وترویحه حاجتک شدتی وزیاده اولمادر
والتک یعنی نبض طمرینک صلابتی اولوردیسن بو طمر صلب اولدیغنده قوتده
اول آلتک حطا وعته وانقیادی اولمز وقوت اول آلت دفعته بسط ایتمدی اوزره
تحریک ایدر ایسه اول تحریکی دفعته قبول ایلمز وانبساطنده اول آلت
ایکی قرعه دده قبول ایدر وذو القرعتین نبضک مثلی اولمسنه نک تمثیلی بیدرکه — وتکمیل
ضربیده واحده ده قطع قصدی ایله قاسی یعنی بالتسیله بر شجره ضرب
ایدر لکن اول شجر بر ضربیده انقطاعه وکسلمکه مطاوعت ایتمیوب
اولکمه قطعی تکمیل ایچون مرة اوز ضرب ایدر واول شجر انقطاعی
ضربه اخری ایله تمامها قبول ایدر وبو ضربه اخرایه احتیاج ایکلیجون
اولور که ضربه اولی ایله انبساطی تکمیل اولمغله ترویحه احتیاج تماما مندفع

اولمز

اولمز خصوص صاحب ضربه اولادن صکره اولان وقفه وسکون حالتنده حاجت — زمانه
اولی اوزرینه زائد بر حاجت حس دفعته حادث اولیه اول ضربه
اخرایه احتیاج اشد اولور وطبیعت لاجل الذی ایکی قرعه حرکت
ایدر وذنب الفار تسمیه اولنان نبضک سببی قوتک ضعفی اولور
وکا اول ذنب الفار عظمدن بدء ایدوب تدریج ایله صغره منتهی اولور
ایسه اول مثللو ذنب الفارده قوت اول امرده طاقتی نه ایسه ایدرو
عظمی اخذ ایدر وتدریج ایله استراحته سالک اولور واکر ذنب
فار صغردن اخذ ایدوب تدریج ایله عظمه منتهی اولور ایسه اول
مثللو نبضده قوت اولا استراحت اخذ ایدوب تدریج ایله اجتهاد
ایدر بو ایکی وجه اوزره اولان ذنب الفار ضعف قوته دلالت
ایدر لکن حالت واحده اوزره اولوب فارق ثابت تسمیه اولنان
نبض ضعف قوته زیاده دلالت ایدر حالة واحده اوزره ثابت
اولوب حالدا اولانه یعنی صغرده بر حده منتهی اولدقدنصکره
ینه عظمه رجوع ایلمدیکندن ایچون وذنب الفار مثللو نبض فارق
ثابت کبی اولمز زیرا ذنب الفار بر نوع قوته دلالت ایدر کذلک ضعف
کما لدایر شمدیکه دلالت ایدر اما فارق ثابت دفعة عظمدن صغره
واروب صغرده بر حدده دائم وثابت اولمسی دلالت ایدر که
ضعف کمال ایردن بر نوع عظمه متوجه اولمیوب حالة واحده اوزره
ثابت اولدر وبو حالت خوف اولنور که جمله بعده اول قوت کلیة مضمحل
اولوب هلاکه مؤدی اوله وذنب فارک زیاده ادیمی وخطرلو ایسه
ذنب منقصیدر که اول نبض اول امرده ضعیفا بدء ایدر وهر ضعفه

ذاهب اولوب قوت ساقطه اولمغه قدر مستمرا ضعیف اخذ الدر
وکتلن قالور احساس اولنمز اولور ذنبنه منقضده صکره ارداء
ذنب راجع اولور و ذو الفتره تسمیه اولنان نبضك سببی
اعیاحسبیله قوتك استراحتی اولور و برامر مغافض و مفاجئك
عروضی اولور یعنی طبیعته مضاده برامر مجاءه عارض اولمغله
نفس و طبیعت اول جانبه منصرف اولوب نبضده ذهول ایتمکله
نبض ذو الفتره حادث اولور فزع مفرط کی ظهورنده نبض ذو الفتره
حادث اولدیغی کبی و نبض متشنجك سببی قوتك و کات غیر طبیعیه
وقوام آلتك یعنی طمرك قوامنك رداءتی اولور و نبض مرتعدك
سببی قوتك زیاده اولوب و حاجتی هم مشتد و آلت صلبه و لقن
حادث اولور و بو اوج سببدن ماعدا سبب ایله نبض مرتعد
حادث اولمز و نبض موجینك اکثر حالده قوتی ضعیف اولور اول
قوت ضعیفه نبضی دفعه بسط قادر اولمز بلکه شیئا بعد شیئ
تحریك ایدر یعنی آز آز منبسط قیلر و بعض کره اولورکه قوت
زیاده ضعیفه دکل ایکن آلت لین اولماسیله نبض موجی حادث
اولور زیرا آلت رطبه لینه التصلبه یابسه نك قبولی کبی جزء
بجزء حرکته و هزه قبولی ایلمز نیکیم عود رطب و عود یابسده مشاهد
اولور زیرا یبوست یابس اولان نسنه یی هز و ارعاده و حرکته
مهیا ایدر و صلب و یابسده جزء اخیرینك حرکتی جزء اولك حرکتی ایله
معا اولور و رطب لینده جائز اولورکه جزء واحد حرکت ایدوب جزء
آخر اول جزء متحرکدن منفعل اولمیوب معا حرکت ایلمیه سکون اوزره

رطب

رطب لین انفصال و انثنایی سرعت ایله قبول ایدر و لینتك
کثرت و قلتی ایله رطبك اجزاسی مختلف اولور علامه نبض موجی
مشابه لرندن فرق ایدوب دیرکه نبض موجی ایله انبساطی منقطع
اولان نبضك فرقی بودرکه نبض موجینك اجزاسنك اطرافی
منقطعه اولمز بلکه سکونه قریب حرکتی اولور و اقسامیله
کلیا منقطع اولان نبض انبساطندن فرق و تمییز اولنور و موجینك
ذنب الفاره دن فرقی بودرکه موجینك بعض اجزاسی بعض اجزا اوزره
حرکتده تقدم و تأخر ایدر ذنب الفارده تقدم و تأخر اولمز بلکه ذنب
الفارك اجزا الری معا حرکت ایدر انتهی و نبض دودی و نبض نملینك
سببی ضعفك شدتی اولور و ضعفك اشتدادی جهتیله تمام اوزره
نبض بطیء و متواتر و مختلف اولور و قوت ضعف تامی جهتیله آلتی
دفعه واحده ده بسطه قادره اولمز بلکه شیئا بعد شیئ بسط
ایتمکله بو نبض مجتمع اولوب دودی و نملی نبض حادث اولور و کی
الوزن نبضك سببی بودرکه نبضات بینندا اولان سکون
وزن جیدده نبضات اراسنده اولان سکوندن زیاده
اولمغله نبض ردی اولور اینسه آنك تروحه احتیاجی زیاده
اولماسیدر و الرداءه نبض و کتنك نبض جیدده اولان
وکتلن ناقص اولدیغندن حاصل اولور اینسه آنك سببی
وجهك برا اولدیغی ضعفك زیاده اولدیغندن اولور و یا حاجتك زیاده اولدیغندن اولور و بو نبض ردیده زمان
وکتك نقصانی نبض سریعده اولان زمان وکتنك نقصانی

مغایر اولور زیرا ذکری مراد امور ایلدیکی اوزره نبض سریع زمانی
قلیلده مسافه کثیره قطع ایدر و نبض ردی الوزن زمان حرکه
حسبیله اولان قسمله حرکت زمان قلیلده مسافه قلیله یی
قطع ایدر و ممتلی و خالی و حار و بارد و شاهق و منخفض اولان
نبضلرک سببلری ظاهر و اشکاردر علامه دیرکه نبض شاهق
و نبض منخفضک اسبابنک ذکری سبقت ایلدی اعاده اولنمسنه
حاجت یوقدر اما اربعه باقیه نک و غیریلرک ذکری تقدم ایتمکله
بیزه انلرک بیانی ایلمک ایجاب ایلدی پس بیز دیریز که نبض ممتلینک
~~الروح ایله ممتلی اولور لیکن~~ امتلاسی خالی اولمزکه اول امتلا یکه
روح ایله اولور و یاخود دم ایله اولور و یاخود روح و دمک
مجموعی ایله اولور و امتلاء روح ایله امتلاء دموی اراسنده بش وجه ایله
فرق اولنور امتلاء روحیده طمرلر خفیف اولور و قوة متوسطه
روح ایله امتلالو اولان طمرلری تمام اوزره تحریکه قادر اولور و دموی
امتلاسی اولان طمرلر عکس اوزره اولورلر و ایکنجی فرق روح ایله ممتلی
اولان طمرلر اوقرلمش زق وطولیم کبی منتفخ اولور و دم ایله ممتلی
اولان طمرلر صو ایله ممتلی طولیم کبی اولور و اوچنجی فرق امتلاء
روحیده نبض عظیم اولور کمال انبساطنه عائق و مانع اولمیوب
حسبیله دموی بونک خلافی اوزره اولور و دردنجی فرق امتلاء
روحیده نبض متشابه اولور امتلاء دمویده نبض مختلف اولور
و بشنجی فرق امتلاء دمویده دمک ترطیبی حسبیله نبض لین
اولور روحی بونک خلافی اوزره اولور و معلوم اولسون که بدنک دم

مسافه زیاده اولمز

اولکی فرق

امتلاء

ایله

و بو فرقلر [illegible]

ایله امتلاسی عروق نابضه نک امتلاسنی ایجاب ایلمز زیرا بعض کره بدنک
اورده طمرلری دم غلیظ ایله ممتلی اولور و اول غلیظ اولان دم قلبه
و قلبدن شرایینه منجذب اولمز زیرا قلبه طبع ارواح ایچون منجذب
اولان دم لطیف و رقیق اولمق لازمدرکه حتی اول دمدن ارواح تکون
ایلیه پس جائزدرکه اورده طمرلری ممتلی اوله و شرایین خالی اوله
کذلک بو مذکورک عکسی دخی جائز اولور بعضی شرایین ممتلئه و اورده خالیه
اولور اینکیچونکه اورده ده موجود اولان دم لطیف و رقیق اولوب
ارواحه مرکب قوی اولمغله تکونه مهم اولدیغندن بناء اول اورده ده
اولان دم لطیف قلبه منجذب و قلبدن دخی شرایینه منجذب اولوب
اورده خالی قاله و بیانی تقدم ایدن نبض ممتلی ایله نبض خالینک
وجوه خمسه ایله فرقی اتفاق ایدنلره اسبابی ظاهر اولور اما نبض حار
و نبض باردک سببلری اول عروق نابضه نک استیعاب ایلدیکی
ارواحک و یاخود دمک اعتدال طبیعیلرندن حار و یاخود بارد
اولملریدر اگر اول عروق نابضه نک ایچنده اولان دم و روح اعتدالی
حرارت جانبنه تجاوز ایدر ایسه اول نبض حار اولور اگر برودت جانبنه
تجاوز ایدر ایسه اول نبض بارد اولور و سایر نبضلرک دخی علامه
اسبابنی ذکر ایلدی ملال مؤدی اولمسندن خوف ایدوب بیز اول اسبابی ترک
ایلدیک **الفصل السابع فی نبض الذکور والاناث و نبض الاسنان**
ذکورک نبضی اناث نبضندن عظم و قوتده زیاده و اکثر اولور
زیرا ذکورک قوالری و حرکتلری زیاده اولور و للحالة ترویح حاجتلری
زیاده اولوب زیاده حاجت نبضلرینک عظیم و قوی اولمسنی اقتضا
ایدر و ذکورک نبضی اناث نبضندن زیاده بطیء و متفاوت اولور

و لمق جائز

دمدن خالی اولان نبض

اول نبضلرک

زیاده

معلوم ... [illegible] نبضلرک ... حار و بارد ... اولور ... زیاده ... [illegible]

وهر نبضکه انده قوة ثابته اولور متواترا اولسه لا محاله اول نبض
سریع اولور زیرا نبض تواتر اخذ ایلمز الا اولا سرعت اخذ ایدر
اگر سرعت قضاء حاجته کفایت ایلمز ایسه اول زمان سرعت
ایله معا تواتر اخذ ایدر انیکیچون رجالک نبضلرنده تفاوت
نساءنک نبض تفاوتندن اکثر وازید اولور زیرا عکس اوزره اولور
نساءنک نبضلرنده تفاوت رجاللرده زیاده اولسه رجالک نبضی
متواترا ولمش اولوردی و نبض متواتر سرعت اقتضا ایتمکله رجالک
نبضی نساء نبضندن سریع اولوردی رجالک نبضی سریع اولمق
باطلدر زیرا قریبا بیان اولندیکه رجالک نبضی بطیء اولور و صبیانک
نبضی کهلدر ایرشنلرک و مستکملینک نبضلرندن زیاده لینه و زیاده
ضعیف اولور و تواتر و سرعتی زیاده اشد اولور انیکیچون که صبیانک
حرارتلری زیاده و قوتلری ضعیف اولور و قوتلرینک ضعفی
حسبیله نبض تعظیمی و حاجت زائله ی دفع ایده ممکله تواتر ایله ب
اول حاجتی دفع ایدر و صبیانک نبضی مستکملین نبضنه قیاس
ایله هر نه قدر صغیر ایسه لکن کثرت رطوبتلری و جثه لرینه کوره نبضی
عظیم اولور زیرا صبیانک طوبتلری و آلتلری زیاده لینه اولور حاجتلری
شدیده اولور و کذا جثه لرینه قیاس ایله قوییه اولور
و بو مذکور نبض عظیمک سببی اولوب صبیانده موجود اولمغله
نبضلری عظیم اولور و مستکملینه قیاس ایله صبیانک نبضی هر نه قدر
عظیم دکل ایسه لکن سریع و متواتر در زیرا صبیانک وجوه
ایله ترویح و تنقیه یه حاجتی اشد اولور انیکیچون که صبیانده بخار
دخانی کثیر اولور تتابع هضملری اولمق حسبیله زیرا ساعت فساعة

اکلرن

اکلرن خالی اولمیوب تتابع هضملرندن حادث اولان دخنه لا محاله
منقطعه اولمز اما شبانک نبضی عظمده اکثر و ازید اولور صاحب
قانون بو مسئله یی اطلاق اوزره ذکر ایلدی و علامه تفصیل
ایدوب دیرکه جمهور ذاهب اولدیکه شبانک نبضلری بالجمله
اسنانک نبضلرندن زیاده عظیم اولور زیرا قوتلری اقوی و حاجتلری
اکثر اولور لکن جمهورک بو قوللرنده نظر وارددر زیرا بیلمک کرکدرکه
سن مشایخک او ائلنده اولان کهلرک نبضلری شبابک
نبضلرندن عظیم اولور زیرا بونلرده شبابک ویکیتلرک نبضلری عظیم
اولدیغی سن مشایخک او اخرنده اولانلره قیاس ایله اولور اشبو
کلام العلامه و قانونده اکرچه اولا اطلاق اولنمشدر لکن مذهب
جمهور او زرینه تفریع ایدوب دیرکه شبابک نبضی سرعتده
زائد اولمز زیرا نبض عظیم سرعتدن مغنی اولور جدا نبض
شبابه سرعت و تواترده ناقص اولور و تفاوت نبضده ذاهب
اولور و سن شبابک او ائلنده نبض او اخر شبابک نبضندن
اعظم اولور و او اخرنده نبض او ائلندن اقوی اولور و بیان مزاج
بحثنده بیان ایتمشیدرکه صبیانک حرارتی ایله شبابک حرارتی
برن برینه قیاس ایله متشابه و متساوی یه قریبدر و او ایمانمزکه
اقتضاسی صبیان ایله شبابک نبضلری [illegible] متشابه
و متساوی اولمق لکن متساوی اولمیوب شبابک نبض صبیانک نبضندن
اعظم اولدیغنک وجهی بودرکه شبابک قوتی زیاده اولور و قوت
زائده حسبیله شبابک نبضی صبیانک عظیم اولور و نبضلری عظیم اولدیغندن سرعت و تواتر شبابده قلیل اولور

زیاده

حاجتلری و عظم

ونبضك عظيم حقنده ملاك امر قوتدر زيرا قوت نبضك فاعليدر
وترويح وتنقيه يه حاجت سبب داعيدر والت نبضه معينه در
وكهولك نبضى اصغر اولور قوتلرى ضعيفه اولمغله ونبض كهولك سن شيخوختده
اقل اولور قوتلرى ضعيفه اولور ترويح وتنقيه يه احتياجلرى دخى قليل اولمق
حسبيله وقلت حاجتلرى ايچون كهولك نبضى متفاوت اولور وسن
مشايخده ممعن اولوب اول سنك نهايتنه ايرشنلرك نبضى صغير
وبطيء ومتفاوت اولور وسن مشايخده ممعن اولنلرك بعضيلرينك
نبضى لين اولور زيرا رطوبة غريزيه لرى هر نه قدر قليله ايسه رطوبة
غريبه لرى زياده اولور علاجه امام فخره عزو ايدوب ديركه وزنده مشايخك
انقباضه حاجتى انبساطه حاجتندن اقل اولور وينه امامه عزو
ايدوب ديركه بو فصلده اوچ بحث باقى قالدى بحث اول بودركه
طفلك يعنى ولادته قريب اولان اعضاسى تصلب ايلممش وليدك
نبضى ضعفنده بناء صغير اولور وكثرت حاجته بناء سريع ومتواتر
اولور واو طفلك سنى ولادتدن بعيد اولديغى مقدار عظيم اولور وسرعت
وتواتر نبضى اول مقدار قليل اولور وبو قاعده اول حد شبابه واريجه قدر
دستور العمل اولور وشبابده وقتنه وارد قلده
اعتداله اوزره نبض عظيم
وبطيء ومتفاوت اولور اول سنك نهايتنه واريجه قدر وصكره قوت
وحاجت نقصانه اخذ ايدرسنينك نقصانى حسبيله عظم وسرعت
وتواتر آز اولور حتى شيخ فانى اولدقده ضعف قوت وقلت حاجت
حسبيله نبض صغير وضعيف وبطيء ومتفاوت اولور بحث

ثانى

ثانى بودركه بحث اولده ذكر ايلديكمز حكم لازم كلوركه سرعت اول عمردن اخرنه وارنجه
قدر نقصانه اخذ ايدر وعظم اول عمردن حد شبابه واريجه قدر زياده يه
اخذ ايدر وبعد الشباب نقصانه اخذ ايدر قوت دخى عظم كبى اولور اما تواتر
اول عمردن اخر عمره واريجه قدر نقصانه اخذ ايدر لكن بعض كره اولوركه
قوت عظم وسرعته ايرميوب حاجت ترويح منقضيه في صندوقه اولمغله
مشايخك نبضى مرة اخرى زياده تواتره اخذ ايدر واو زياده ايله حاجتى
دفع ايدر وبو بحث ثانيده ذكر اولنانلردن معلوم اولديكه بين الاسنان زياده
نبض عظيم اول شبابه اولور واصغر شيخ فانيده اولور وصبيانك
نبض عظمده متوسط اولور وقوتك حالى دخى بو منوال اوزره اولور
وسرعت وتواترك اشدى سن طفوليتده اولور واول ايكى نبضك اقلى
شيخ فانى سننده اولور وشباب سننده بو ايكى نبض متوسط اولور
وبحث ثالث بودركه انده سنحنانك نبضى ذكر اولنور شيخ رئيس
بو نبضى ذكر ايلمدى حج هذا ابى دخى ذكر ايلمك لازم اولور پس
نحيف صحيح يعنى غير مريض اولان كمسنه لرك نبضى عبلى يعنى
اتلو وسمين اولانلرك نبضلرندن اعظم اولور وتفاوتى اكثر اولور
يعنى تواترى آز وقليل اولور لكن اقوى اولمز بلكه قوتلو نحيف وعبل برابر
اولور والحاصل عبلك نبضى نحيفك اصغر وتواترى اشد اولور
لكن اول عبلك ضخامتى وسمينلكى لحم ايله اولور ايسه آنك نبضك
تواترى شحم اولان سمين كلدن اشد اولور

الفصل الثامن في نبض الامزجة

مزاج حارده حاجت اشد وزياده اولور اكر قوت مساعد
دخى زياده اولور ايسه لا محاله نبض عظيم اولور وايكيسندن بر

بر مساعد اولمازایسه اول مقدار تفصیل اولندیغی اوزره اولور اول نبض
تفصیل بو در که قوت قویه و حاجت اکثر اولوب لکن آلت صلابت اوزره
اولور ایسه نبض [struck through] صغیر و سریع و متواتر اولور اگر آلت
لینه اولوب قوت ضعیفه اولور ایسه نبض صغیر و بطیء و متفاوت
اولور اگر ضعف کمالده اولمشدر ایسه اگر کماله اولمشمدی ایسه نبض
متفاوت اولمز بلکه متواتر اولور لکن بو مزاج حارده هر حالده انقباض
انبساطدن اسرع اولور زیرا مزاج حارده ابخرهٔ دخانیه زیاده اولور
و ترویحه حاجتدن تنقیه یه اولان حاجت زیاده اولور و تنقیه [struck through]
[struck through] انقباض ایله حاصل اولمغله طبیعت انقباضی اسراعه
اهتمام ایدر و اگر مزاج حار طبیعی و خلقی اولور ایسه اول مزاج صحیحک
قوتی قویه اولور و اگر بنا نبض حرکت انقباض و انبساطی قوی و سریع اولور
وسن التنظن و حیوان ایلدکه حرارت غریزیه نک زیاده اولماسی
قوتک نقصانن ایجاب ایدر جوهر روحک بالغا ما بلغ قوتی و شهامتی
یعنی ذکاوتی اولمز بلکه حرارت غریزیه نک تزیدی و تکثری جوهر روحک
و نفسک بالغا ما بلغ قوت و شهامتی ایجاب ایدر لکن سوء مزاج تابعه
اولان حرارت ضعفی ایجاب ایدروب اول حرارت غریبه زیاده اولدیغی
مقدار ضعفی زیاده اولور اما مزاج بارد کرک طبیعی اولسون و کرک سوء
مزاج حسیله اولسون اول ایکی مزاج بارده نبض نقصان جانبنه
میل ایدر زیرا اول مزاج ضعفی ایجاب ایتمکله نبضک ضعفنه میلی بطوئ
و تفاوته میلندن اکثر اولور و اگر مزاج بارده آلت نبض یعنی شریان
لینه اولور ایسه نبضک عرضی زیاده اولور کذلک بطوئ و تفاوتی

سوء مزاج حسیله اولیوب
جدا
و احتباس نبضک هر نه جهتله نقصان جهتنه اکثر ایدر

زیاده

زیاده اولور و اگر مزاج بارده آلت صلبه اولور ایسه نبضک عرضی
و بطیء و تفاوتی آلتک لینه اولدیغی حالده اولان عرض و بطیء و تفاوتی
مقدارنده نقصان اولور سوء مزاج حار و سوء مزاج بارد اشبو
ایکی سوء مزاج هر نه قدر ضعف نبضی ایجاب ایدر ایسه لکن سوء مزاج
باردن حادث اولان ضعف سوء مزاج حار [struck through] ضعفندن
اکثر اولور زیرا حرارت غریبه نک من وجه حرارت غریزیه یه
مشابهتی اولور و برودت ایسه حرارت غریزیه یه کلیا مباین اولور
و من وجه غریزیه یه حرارته مشابهتی اولان حرارت غریبه ده برودته
قیاس ایله قوت اولوب ضعفی نقصان اولور و مزاج رطبه نبضک
موجی و عریض اولماسی تابع اولور و مزاج یابسه نبضک ضیقی
و صلبلکی و لماسی تابع اولور و مزاج یابسه قوت قویه اولوب
ترویح و تنقیه یه حاجت شدیده اولور ایسه ذو القرعتین
تسمیه اولنان نبض و یاخود نبض مرتعش حادث اولور
و سن بسایط امزجه نک نبضلرین چونکه بیلدک مرکباتک
ترکیبی سا که تفویض اولندی اول شرط ایله که بزم تعلیم و تبیین
ایلدیکمز اصولی ضبط ایدوب دستور العمل ایدینسن و اندن مرکبات
نبضی یعنی حار رطب و حار یابس و بارد رطب و بارد یابس نبضی
اولان کرک طبیعی و کرک غیر طبیعی مزاجلر نبضنی اندن استخراج
ایلیه سن و بعضی نوع اولور که شخص واحدک ایکی شقنک مزاجی
مختلف اولور یعنی بر آدمک صاغ طرفی نک مزاجی حار و صول طرفنک
مزاجی بارد اولور و یاخود عکسی اوزره اولوب صاغ بارد المزاج

وصولی حار المزاج اولور و نبض دخی آکا تابع اولوب صاغ جانبنک
نبض صول جانبنک نبضنه مخالف اولور و بونک ظاهر اولورکه
نبض محرکی اولان شریانک طمرلرنده مستقله قوت قوت مستقله
اولور مد و جزر طریقیله شریانک محرکی قلب دکلدر و شریانک
لزوم طریقیله قلبه تابع اولدیغنکه اکر شریانک حرکتی قلبک
حرکتنه تابع اولسه یمین و یسارینک مزاجی مختلف اولان شخص
واحدده وجه مذکور اوزره نبض مختلف اولمازایدی زیرا بالجمله شریانلر
شریان واحددن منشعب اولور و اول شریانک منبتی مختلف المزاج
والحرکه اولمق احتمالی اولمز الفصل التاسع فی نبض الفصول ربیع اطبا اولان
فصلده یعنی نیسان دنیلکله معروف اولان ایده اجناس نبضدن هربر
جنسی اعتدالی اولوب افراط و تفریط اوزره اولمز لکن جنس
واحد یعنی کیفیت قرعدن مأخوذ اولان جنسده نبض معتدل اولمیوب
اول جنسک قوتی زیاده اولور و ربیع اطبادن اول و صکره اولان مدت
و مایل ایدرلر نبض اعتدالدن خروج ایدر اول ایکی شهر دومینه ایامنک
وسطی اولان شهره قریبه و بعیده حسبیله و مزاج بحثنده تفصیلی
مرور ایلدی تکراری بوقدر اعاده کفایه ایدر و فصل صیفده ترویجه احتیاج
حسبیله نبض سریع متواتر اولور و اول فصلده بدندن حرارت خارجیه نک
استیلاسندن ناشی ارواحک تحللی حسبیله نبض صغیر و ضعیف
اولور و فصل شتاده نبضک تفاوتی صغر و بطئی و ضعفی زیاده
اولوب صغیر اولور قوتک ضعفی حسبیله علامه دیرکه بو مذکور نبضلر
اول زماندا اولورکه اول زمانده شتا جدا بارد اوله و جدا برودت اول

قلبه شریانک مد و جزر طریقیله تبعیتی و کذلک لزوم طریقیله تبعیتنک تفصیلی مقدماتده ذکر و تفصیل اولنمشدر

اول طریقیله

بلاده

بلاده اولورکه غالب حالی اول بلادک برودتی افراط اوزره اولور
افراط برودتدن ماعدا ذکر اولنان نبضلرک شروطی بودرکه بدنی متخلخل ضعیف
و مزاج بدنی بارد اوله و یا خود اولکسه مشایخدن اوله بو شروطی بولنمیان
کمسه لرک مشایخ متحصف و مسدود و بنیه لری قوی و مزاجلری
حار اولوب نبضلری ذکر اولنان نبضلرک خلافی اوزره اولور زیرا حرارت
غریزیه وقت شتاده فاضل ابقراطک قولی اوزره قویه اولور و اکا
بنا هضم دخی زیاده اولور انتهی کلام العلامه و قانون صاحبی دیرکه
و اتفاقی بعض ابدانک غورنده حرارت جمع اولوب قوت قویه اولور
و بو حال اولورکه حرارت مزاج غالب اوله و اول مزاج حار برددن منفعل
اولمیوب بلکه برده مقاومت ایلیه و برد اول کمسنه نک عمقنه و داخلنه
کیروب نفوذ ایلیه و فصل خریفده نبض مختلف اولور و بولندیغی
مقدار نبض ضعفه مائل اولور و خریفده اختلاف نبضک وجهی بودرکه
ایام خریفک اخشامی و صباحی بارد و قوشلغی حار اولور و اندن
ناشی مزاجلر کاهیجه حرارت عرضیه یه و کاهیجه برودت عرضیه یه
استحاله ایدروب حرارت و برودتک اختلافندن نبض دخی مختلف
اولور و خریفده نبضک ضعفنک وجهی بودرکه دائما مزاج مخالفک
بدنه ورودی مزاج متشابهک ورودندن زیاده نکایه ایدر
ولاجل ذلک اول نبضک دائم اشد اولور و ضعفاتک بر وجه دخی بودرکه
خریفک طبیعتی طبیعت حیاتیه مخالف اولور زیرا خریفک طبیعتی
بارد یابس اولور طبیعت حیاتیه ایسه حار رطب اولور و بلاریب
طبیعت حیاتیه مخالف اولان مزاج ضعفی ایجاب ایدر انتهی ذکر اولنان

ذکر اولنان

فصولك نبضی هر فصلك شهور ثلثه سنده وسطنده اولان شهرك
نبضی ایدر مثلا ربیعده نیساننك وصیفده تموزك وخریفده تشرین
اولك وشتاده كانون ثانینك نبضلری ایدر اما هر فصلك اولنده
واخرنده اولان شهرلرك نبض طبیعیلری اتصالنده اولان فصل اخرك
نبض طبیعیلرینه قریب اولور مثلا مارت ایندیكی اولنده نبض شباطك نبضی
كبی اولور لكن نیساندن هر نه قریب اولورسه او مقدار نبض اعتداله قریب
اولور نبض اول نقصان اولور كذلك بو منوال اوزره مایس ایندیكی نبض
حزیرانك طبیعتنده اولور حزیرانه نقلا شدتجه نبض اعتدالدن بعید اولور
باقی شهور فصولده بو منوال اوزره اولور والله تعالی اعلم **الفصل العاشر**
فی نبض البلدان بلدانك مزاج طبیعیلری فصولك طبیعتی كبی اولور
بعض بلدان ربیعی وبعض اخرلر صیفی وخریفی وشتائی اولور
اول بلده لرده حرارت برودتده ورطوبت یبوستده افراط وتفریط
ویاخود بینهمادە اعتدال اوزره اولمقده فصوله مشابه اولمغله هر بلده
فصوللردن مشابه بولندیغی اولور پس هر بلده نك نبضی فصللرده
مشابه بولندیغی نبض كبی مثلا ربیعیا اولان بلده اهالیسنك نبضلری فصل
ربیعده اولان نبض كبی اولور باقیلری دخی بو قیاس اوزره اولور **الفصل الحادی**
عشر فی النبض الذی یوجبه المتناولات متناول اولان نسنه لر
یعنی غذا ویاخود دوا اولمق اوزره ماكول ومشروب اولان نسنه لر
كیفیت وكمیتلری ایله نبضده تأثیر ایدرلر اما كیفیتلری ایله تأثیرلری
اول وجهله اولور كه اول متناول ایدنی تبرید ویاخود تسخین ایدر وحادث
اولان حرارت ویاخود برودت نبضی ایجاب ایلدیكی نبضده تغییر ایدر

نبضده تغییر ایدر
مثلا

واول حرارت واول غریزیدن زیاده اولدر

مثلا اول متناولك كیفیتی حارت اولورسه نبض عظیم وسریع
ومتواتر ایدر واگر متناولدن حادث اولان حرارت حرارت غریزیدن
معینه اولمیوب بلكه حرارت غریزیدن معینه اولورسه نبض
ضعیف وسریع ومتواتر اولور واگر اول متناولك كیفیتی بارد
اولورسه نبض صغیر وبطیء ومتفاوت ایدر ومتناول رطب
ویاخود یابس اولورسه نبض مزاج رطب ویاخود یابس
نبضی كبی ایدر علامه دیركه مشروبك نبضی تغییری غذانك تغییرندن
اسرع اولور نفوذی اسرع اولدیغندن ومشروبات بیننده
شرابك نبضی تغییری سائر مشروباتك تغییرندن اسرع اولور
شرابك نفوذی اسرع اولمق حسبیله اما متناولك كمیتی حسبیله
تأثیری بو وجهله اولور كه كمیت اوچ وجهدن خالی اولمازیدی متناول
معتدل اولور یعنی متناولك مقداری وجه لایق اوزره اولور
ویاخود وجه لایقدن زیاده اولور ویاخود وجه لایقدن نقصان
اوزره اولور اگر معتدل اولورسه اول معتدل المقدار متناولی
تناول ایدن كمسنه نك نبضی عظمده وسرعت وتواترده زیاده
اولور زیرا اول كمسنه نك قوتی زیاده اولور وزیادهٔ قوتدن بو
نبض حادث اولور امام فخر ذاهب اولدیكه بو معتدل المقدار متناول
تناولدن قوتك زیاده اولیوب اول قوت زائده ایله نبض عظیم وسریع
ومتواتر اولدیغی انجق اول متناولك هضمنده صكره اولور اما قبل
الهضم حرارت غریزیه هضم ایچون عمق بدنه وباطنه حركت ایدوب
هضمه مشغول اولمغله اول متناول هضم اولنجه قدر نبضك صغری وضعفی

مقدار
شهور
خراج
یعنی مقداری
بلغ

ميلنه ايجاب ايدر و امام فخرك بو مقالنه سامری و مسیحی تحسین
و تصویب ایلدیلر و علامه بو مسئله ده تفصیل ایدوب
دیر که معتدل المقدار متناول تناول ایدن کمسنه ده ممکن
اولور که اول متناول قبل الهضم و بلکه حال تناولده قوت زیاده
اوله و اول قوت زائده ایله نبض بر زمان جوعده اولان نبضدن متغیر اوله
[تغیرله] و بوله دلالت ایدر حرکاتله ضعیف اولان
جایع طعام اکل ایلدیکی کبی علی الفور و قبل الانهضام حرکته
قوی و قادر اولور و نبض دخی بو منوال اوزره اولمق جایز اولوب قبل الانهضام
نبض صغره و ضعفه [قبل الانهضام] مائل اولمق ممکن اولور
و اول متناول قبل الانهضام قوتی زیاده ایلدیکنک وجهی
بودر که حال جوعده طبیعت ضعیفه و نحیل ایدوب مدار قوت
اولان غذانک انغذا و حصولیله بولشان قوتی احساس ایدر و اول متناول
تناول اولندیغی کبی قوتک مداری اولان متناوله اعتماد ایدوب
قوت موجوده یی مکث ایلمیوب توزیع و تقسیم ایدر بر قسمنی
هضم طعامه صرف ایدر و قسم آخرینی حرکت نبضده و سایر
حرکاتده صرف ایدر و نبضده مرسل اولان قوت ایله اول قوتک
مکث حالنده نبضده مقدار تغیر و نقصان ترتب ایلدیکی ایسه هم
اول نقصان زائل اولوب نبض من وجه تمام اولور و بعد الانهضام
هر وجهله مانع اخر بولنمز ایسه نبض تکامل ایدوب من کل وجه
تام اولور و متناولک علی الفور قوتی زیاده ایلمسی حیثیت دسیر اذهانه
اولمغله بو وجهله تسهیل اوزره علامه نک کلامی ترجمه یه ادخال اولندی

(ابله)
(ضعیف قوی و صغیر عظیم اوله)
(و آج کمسنه)

الله اعلم بحقيقة الحال

الله تعالی اعلم بحقيقة الحال و معتدل المقدار متنا ولکن حادث اولان نبض
عظیم و سریع و متواتر اولوب بر مدت باقی قالور بعده اول متناول
تحلل ایدنجه قدر اول نبضک مکث ایدر تحلل زمان کثیرده اولور ایسه
نبض حادث زمان کثیر باقی و زمان تحلل قلیل اولور
ایسه نبض دخی زمان قلیل مکث ایدر پس مشروبات ایله حادث
اولان نبضک بقاسی مطعوماتدن حادث اولان نبضک بقاسندن
قلیل و قدر لغایه دن نقصان اولان مطعوماتک نبضی معتدل
المقدار اولان مطعومات نبضندن مکث و بقاده قلیل اولور اما
متناول کثیر المقدار اولسه بعض اولور متناولک مقداری بر حده بالغ اولور
اول مقدار متناولی هضمدن طبیعت عاجز اولوب بوریلسه فتح و
کلسه اول متناول ایله نبض مختلف و بلا انتظام اولور زیرا قوت
ثقل اولور و هر ثقل اختلاف نبضی ایجاب ایدر زیرا هر کثرت
طبیعتک عدوسی اولور و بین الاعداء اولان منازعه و محاربه دن
اختلاف حادث اولور کاهیجه طبیعت غالبه اولور و کاهیجه طبیعتک
عدوسی اولان ثقل و کثرت غالب اولوب نبض مختلف اولور و تقلقل
تقلقل و اضطراب اشبه بعض بر قرار اوزره اولمیسنه نبض بلا انتظام
اولمسی لازم کلور و علامه ایراد ایلدیکی سؤال و جوابدن مستفاد
اولور که اول کمیت زیاده اولان متناولک معده ده هضم اولا ولنجه قدر
اختلافی زیاده اولور و بعده اولان هضمده دخی اختلاف اولور ولکن
اختلاف اولکی قدر خفی و نقصان اولور و ارکاغانیس حکیم ذاهب اولدیکه
جدا مقدار کثیر اولان طعام ملن حادث اولان سرعت اول طعامله حادث اولان [نبضدن] زیاده اولور

(اولور)
(اولور)
(جدا)
(کثرة متناول)
(غالب)
(تکرار مقاله)
(تواتر دخی)

وجداً كثير المقدار اولان متناول اولان حادث اولان نبضك تغيرى بقاء
كثير
اولور بسببك يعنى المقدار طعامك بقاسى حسبيله وكميت طعام جداً
كثير اولمغله طبيعت هضمندن عاجز قالوب معدة كثيره اول طعام
باقى قالور روا او طعاملر حادث اولان نبضه باقى قالوب
اما اول متناول كثير اولوب لكن جداً كثير اولاندن كثرتى اقل اولسه
اولزمانه اختلاف اولور ولكن اختلاف منتظم اولور اما اول متناول
اولان طعامك مقدارى اعتدالدن قليل و ازا اولسه اول زمان نبض
اختلافده وعظمده وسرعتده اقل اولور وبو مبحثده ايكى محلده نسخه لر
مختلفدر بر اول محلده ذكر اولنان اركاغانيس بر لنده قرتنه نسخه سنده
ارجيجانس واقع اولمشدر وعلامه ده ارجيجانس نسخه سنه تصويب
صحته
ايدروب جالينوسك كلامندن ارجيجانس وقوعيله استدلال
ايلدى ومحل ثانى حالا ذكر ايلديكمز دركه بعض نسخه لرده اكر اول
مختلف
متناول قليل المقدار اولوراتيسه عظيم وسريع اولور واقع اولمشدر
اول محل اول نسخه ده نبض اولور صحيح يازلمشدر وعلامه اختلاف
يازلميان نسخه نك تصويب ايدوب بيندا اول نسخه يه جالينوسك
كلاميله تأييد اتمشدر وقليل المقدار اولان متناولدن حادث نبضك
بقاسى ومكثى قليل اولور زيرا اول متناولك كميتى ومقدارى قليل اولمغله هضمى
سريع اولور وهضم ايله سبب زائل اولوب اول سببدن حادث
اولان نبض دخى زائل اولور ومقدار متناولك جداً كثرتندن وباجوع
جداً قلتندن قوتده خور وضعف عارض اولسه اول ايكى صورتده قتفسير
موجود اولوراتيسه انلرك نبضنه صورت اخرده حادث اولان نبضه آخر الامر

صغر وتفاوت

صغر وتفاوت
صغر وتفاوتده متشابه اولور اما اول امرده غذانك قلتى صغر وتفاوتى
ايجاب ايلمز قلت متمادى اولوراتيسه اول وقت حادث اولور كذلك
غذانك كثيرى دخى اول نبضلرى متمادى اولمدقجه ايجاب ايلمزلر انيكچون
صاحب قانون اخر الامرده متناول كثير ومتناول قليل صغر وتفاوتده
متشابه اولورلر ديو تشابهى اخر الامر قيديله تقييد ايلدى
وچونكه طبيعتك قوتى كلوب قلتى اكل ايله حادث اولان ضعف
زائل اولسه طبيعت هضمده قويه اولوب بعد الضعف كوى هضم
ايتمكله نبض اعتداله رجوع ايدر وكذلك كثرت اكل صورتنده دخى بدنده
ايدروب
مرخر مجتمع اولان غذايى اول قوة ايله طبيعت هضم نبض ضعفدن
اعتداله رجوع ايدر وبو موضعده اشربه نك خصوص بعض احكام
قانونده
بياننى صاحب شروع ايدر وقبل الشروع علامه اشربه نك انواعنى
اولا
ذكر ايدر اما علامه نك بيانى بودركه اشربه بحسب المنفعت اوچ نوع
اوزره در نوع اول اشربه دركه اول اشربه نك منفعتى انجق تنفيذ
غذا اولور ومذهب حكيم اوزره اول اشربه ده غذائيت ودوائيت
برنسنه اولمز صو مثللو ونوع ثانى اول اشربه دركه انده غذايى
تنفيذ منفعتى اولور وهم كندوسى دخى غذا اولور نبيذ مثللو ونبيذ
خالص
وعصيرى
خالص عنبك صويى دركه او خالص صو اوزرينه التى اى مرور
ايتمش اوله وعرف اطباده شراب مطلق ذكر اولنسه مراد ذكر
اولنان عصير خالص عتيق اولور ونوع ثالث اول اشربه دركه
انده هم تنفيذ غذا وهم غذائيت وهم دوائيت اولور
ربوب ومياه الفواكه تسميه اولنان اشربه لركبى وعرف

بونك اوزره جاريدركه هر نسنه كه نار ايله طبخ اولنميه انلر نسنه
منعقد اولميه بلكه مثلاثن اوله يعني محو اولوب لاشيء اوله اسم شراب
اول نسنه يه مخصوص اولور صو مثللو وقوامي غايت رقيق اولان شراب
مثللو اما اول نسنه لركه طبخ اولنمزلر جميعا محو ومثلاثن اولميوب
لطيفي بتصعيد اولنمز نقيله صكره باقي اولان كثيف وتقبلي منعقد اوله
ربوب فواكه وتوت دوا وزوم صويي كبي اول مثللو نسنه لر اطعمه يه
اشربه دن قريب اولور يعني انده غذائيت اولوب منفعتده اطعمه يه
مشابهتي زياده اولمغله هر نه قدر انلره اشربه اطلاق اولنور ايسه ده
اطعمه ديمكه احري اولور اما قانونك ذكر ايلديكي احكام اشربه بودركه
اشربه نك كثرتي هر نه مقدار نبضك اختلافني ايجاب ايدر ايسه اشربه نك
كثيره دن حادث اولان اختلاف اطعمه كثيره دن اولان اختلاف مقداري
اولمز مقدار كثير تدر برا ولسه اشربه دن نبضك اختلافي قليل اولور
بلكه معتدبه اولاجق قدر اشربه ده اختلاف نبض اولمز زيرا اشربه نك
جوهر وذاتي منحل ولطيف ورقيق وخفيف اولور وبو مثللو اولانه
متناول نبضك تغيري سريع اولديغي كبي اول تغيرك زوالي
دخي سريع اولور واول متناول اولان اشربه بالفعل بارد اولور
ايسه اول اشربه باردهنك فعلي سائر باردلرك فعلي كبي اولور
يعني نبضي تصغير ايدر وتفاوت و[illegible] ايجاب ايدر
نفوذي سريع اولمغله نبضده بو فعللري دخي سريع اولور
اول برودت فعليه كرك ايسه اشربه نك ذاتنه اولسون
شتاده اولديغي كبي كرك ايسه ثلج وجمدك مخالطه سي ايله اولسون

واول

واول شراب بارده متناول اولنوب نبضي منوال محرر اوزره تغيير ايلديكن
صكره اول شراب معده ده [illegible] اولوب حرارت طبيعيه سي قوه دن فعله
چيقسه حال برودت تنزه ايجاب ايلديكي تغير نبضك زوالي ناك
احتمالي اولور علامه ديركه شيخ بو خصوصده صيغه شك ايراد
ايدوب او شكك ان يزول اما بو وجهه ديديكنك باعثي بودركه شرابك
كامن اولان بالقوه حرارتك كميت ومقداري برودت فعليه نك
كميت ومقدارينه مساوي ويا خود اكثر ويا اقل اولمق احتمالي اولور
وبو اوچ صورتلرك بعضلرنده حكم برودت زائل وبعضلرنده ناقص
اولور وزوالي متيقن اولمغله صيغه شكي اختيار ايلدي وفحين شراب
برنده حار اولديغي حالده نفوذ ايلسه حرارت غريزيه دخي انك حرارتي
جدا بعيد اولمز انيكيچون كه انده بالقوه حرارت فعله خروج ايلديكده تقويه
وانعاش وتغزيه وتفريح ايدر واول بالفعل حار اولديغي اول فعللري
بالفعل حرارتي زياده معين اولور ولكن بالفعل حار اولان شرابه
سرعت تحلل عارض اولوب كيفيتي تيز زائل اولور وشراب باردك
نكايه سي ومضرتي سائر بارداتك مضرتندن زياده اولور زيرا
شراب بارد معده ده سخونتي ظاهر اولنجه قدر مكث ايدكبدون
وعووقه نفوذ ايلمز وسائر اعضايه نفوذ ايلمز ولا محاله معده ده
تمادسي زياده اولمغله مضرتي ونكايه سي دخي زياده اولور وشراب
معده ده هضمي استيفا ايتمزدن مقدم اعضايه نفوذه مبادره
ايدر يعني برودتيله كندوده بر مقدار برودت باقيه اولان برودت
ايله اعضايه نفوذ ايدر وبونلري خطر ومضرتي عظيم اولور خصوصا

شراب بارد

شراب بارد ایله تضرره مستعده اولان اعضاء بارده و اعضاء
عصبیه اوده مضرتی سائر اعضالرینه زیاده اولور و حرارتی
سائر باردلرینه زیاده سوندوروب تخمید ایدر و شراب بارد اعضانک
نفوذندن صوکره شراب مسخنک نفوذنک ضرری کبیر اولمز بلکه زیاده
اولور زیرا شراب مسخن نفوذنده اول ملاقات ایلدیکی اعضایه تسخین
ایلمز بلکه طبیعت او شراب مسخنه تلقی ایدر و اعضایه توزیع
و تقسیم و تفریق ایدروب بدنده لایق و ملایم اجزالرینه بدنده تحلیل
ایدر بناءً علیه مضرتی اقل اولور و اما شراب بارد
طبیعت توزیع و تفریقه نهوض و قیامندن مقدم طبیعتی سوندورر
و قوتنی ازاله ایدر بناءً علیه اعضایه نکایه سی و مضرتی اکثر اولور
بو ذکر اولنان شرابک کثرتی مقدار جمیله و حرارتی و برودتی
جمیله اولان احکاملردر ایدی اما تقویه سی اعتباریله شرابک
آخر احکامی واردر او احکامی بونلردر شراب صحیح المزاج اولنلری
تقویه ایدر و جوهر دومی سرعت ایله زیاده ایدوب قوایی نعاش
ایدر بعضی تحریک ایدوب انقاظ ایدر اما شرابک تبریدی و تسخینی اکثر
ابدانه هر بری قدر مضر اولور ایسه او شراب حار و بارد کبی
هر برسی بعض مزاجه موافق و بعض اخره غیر موافق اولور
زیرا اشیاء بارده بعضی کره سوء مزاج حار اولنلری تقویه
ایدر نتکیم جالینوس ذکر ایدوب دیرکه محرور المزاج اولنلری ماء
رمان دائما تقویه ایدر و حلو و دبس و ماء عسل دائما تقویه
ایدر و شرابک بعضیسی بالطبع حار و بعضیسی بالطبع بارد اولمغله

الحاصل هر برسی

الحاصل هر برسی برطایفه یه تقویه ایدر و طایفهٔ اخرایه اضعاف
ایدر قانونک ظاهر کلامی اشعار ایدرکه شراب ایکی نوع اولور بری
بالطبع حار و آخری بالطبع بارد اولور لکن بو وجهله شرابک اختلاف
طبعلری خلاف واقع اولور زیرا بالجمله شرابک طبیعتی حار اولور بارد
المزاج شراب اولماز علامه بو مقام قشنده دفعنده دیرکه جمیع شرابک
طبیعتی هر نه قدر حار ایسه لکن حرارتده مرتبه لری متفاوت اولور
مثلا شراب عتیقک حرارتی شراب حدیثک زیاده اولور و شراب
عتیقه قیاس ایله شراب حدیث بالطبع بارد اولور و کان شیخ
بو سؤاله جوابه اشارت ایدوب دیرکه حالا بزم کلامیز شرابک
کیفیت طبیعیه سی اولان حرارت و برودت جمیله ایله دکل ثانیة
متعلق دکلدر بلکه بو مقامده مقصد بز شرابک قوتنی بیان ذکر ایتکله
اول شراب سریع بارد و حه استحاله ایدر زیرا شراب دائما تدا
مقوی اولور لکن شرابک بذاته اولان قوتنه حرارت و برودتنه
بر اعانت ایدر ایسه شرابک قوتی زیاده اولور و اول کیفیتلرک
بری شرابک قوت ذاتیه سنک خلافی اوزره اولور ایسه مخالفتی مقداری
اول نقصان قوتده نقصان کلور و نبضنک تغیری اول قوتک زیاده
و نقصانی اولماز ایله اولور اگر شرابک قوتی زیاده اول شرابی تناول
ایلدکده نبضک نبضی قوی اولور و اول شراب مسخن ایسه نبضنه
حاجت زیاده اولور اگر مبرد ایسه حاجت قلیل اولور و اکثر مرده
شراب مقوی اولور و شراب تناول ایدن کمسنه ده دائما حاجت
زیاده اولمز مثلا شراب قلیله ماء کثیر قاتشدیر بیلوب مزج اولنسه

تمثیل ایدر در ایراد ایده جواب ایرادی بو مقام قشنده ذکر اولنان جوابدر ... [illegible] ... اولور ایسه

آنی تناول ایله قلیله وارت زائده حادث اولمز وترویح قلبه حاجت قلیله
اولور وحاجتک قلتنه بناءً نبض هم سریع اولماز وبونده ظاهر
اولورکه شراب دائما سرعت نبضی اقتضا ایلمز بلکه بعضیسنکه سرعت
اولور وبعضیسنده سرعت اولماز ومقصوده هم بالعرض تقویه اولور
زیرا غذایی اعضایه تنفیذ ایدر وغذا هم اعضایی تقویه ایدر بالعرض
صو اعضایی مقوی اولور وصونک بعضی فعلی خمرک فعلنه مشابه اولور
خمر معده دن غذایی اعضایه تنفیذ ایلدیکی کبی صو هم تنفیذ ایدر لکن خمر کندو
غذا اولدیغی کبی صو غذا اولمز وصونک خمر کبی تسخینی هم اولماز بلکه
صو خمرک عکسی اوزره اولوب تبرید ایدر پس خمره احتیاج ذکر اولنان
اوچ وجهله وصویه حاجت اولدیغی وجه واحد ایله اولمغله خمره احتیاج مبالغه بالغه
اولمز واشربه سائره دن معتز اولمیوب باردا اولان اشربه صویه منضم
احکامنده اولور ومعطوف وبالجمله شرابلرک احکام مذکوره سی علاوه
کشف وایضاح ایلدیکی اوزره قانونده مذکور اولان احکامدر که نقل وحکایه
اولنمز والله یقول الحق وهو یهدی السبیل **الفصل الثانی عشر**
فی موجبات النوم والیقظة فی النبض نومدن اولان نبضک
حالنه اعتبارا اولا ایکی وجهله اولور وجها اول جوع وخواده اولان
نومک ابتداسنده نبضی اولقی وجه ثانی امتلا حالنده اولان نومک نبضی
اولور امتلا حالنده اولان نوم هم اوچ قسم اوزره اولور اولا اول نوم
بیه حال هضمده ویاخود هضمدن اول ویاخود هضمدن صکره
اولور وبو ذکر اولنان دورت وجه مصرحا قانونده ذکر اولنمشدر
بلکه تصریح ایلمشدر لکن قانونده دیرکه نومدن اولان نبضک احکامی

بحسب الوقت

صو — ایدر — صویه اولان حاجت — واقع — علاقه

بحسب الوقت اوچ صنف اولور نومک اولنده ویاخود وسطنده ویاخود
آخرنده اولور وبو اوچ وجه بحسب الهضم اولان دورت وجهه ضرب
اولندقده اون ایکی وجهه بالغ اولور اما اولا نومده نبض ضعیف
اولور آنکیچونکه اول نومده حرارت غریزیه باطنه غور ایتمکله اول کرت
ایدر ونفس هضم غذا الحیوانی وانضاج فضول الحیوانی ارادة بدنی
وباطنه تحریک ایتمکله بتمامها باطنه اول حرارت غریزیه لا محاله منقبض
ومحصوره کبی اولور ونبضک صغر وضعفی لازم کلور وحرارت بتمامها
باطنه توجه ایتمکله ظاهرده بتمامها زائل اولمق اقتضا ایلمز که بر
مقدار حیات الحیوانی بقاء ظاهرده مکث اولنور اول نومده نبض
صغیر وضعیف اولدیغی کبی کذلک بطوء وتفاوت شدیدا اولور
ونومده بو نبضلر حادث اولماسنک وجهی حرکة یقظه ایله
حرارتک تزید وتکثر اولدیغی کبی نومده هم حرارتک باطنده احتقانی
واحتباسی حسبیله حرارت تزید وتکثر ایدر ولکن حادث اولان
التهاب احتقاندن حادث اولان التهاب کبی واما البدن زیاده اولور
معتدل اولان احتقان واجتماعدن التهابی وحرارتی قلقله واضطرابه
محتاج قلمز اقل اولور وبو ذکر اولنان کیفیت مشاهده ومعاینه
ایله اول ایکی کسنه لرده که بری حرکت سریعه ایله تعب اوزره اولور
وبر نفسنی حبس ایتمش اولور اول متعب اولان کسنه نبضنک
قلق واضطرابی حبس نفس ایدن کسنه نبضک اضطرابندن
وقلقندن زیاده اولورسه ونفس حابس اولانک قلقی نبضک
اولماسنک سببی نومده حسبیله حرارت غریزیه یی حابس اولان

صغیر — ظاهر انقباض

كمسندنك سببنی مشابه اولور و مادهٔ معینه ایله بو ذکر اولنان
فوقك مثالی بر ودت معتدله اولان صوده یقظان اولدیغی حالده
منغمس اولان کمسنه درکه اول کمسنده حرارت محتبس اولور و اول
حرارت احتباس حسبیله تقوی ایدر لکن اول تعب حسبیله و تعبه
قریب ریاضت حسبیله حادث اولان قوت حرارت مبلغنه بالغ
اولمز فحین سن تفکر و تأمل ایلسك حرکتنه زیاده حرارتی الهاب
واشتغال ایدر بر نسنه بولیمازسن و یقظه حرکته تسخینی
ایجاب ایدر دیدیکمز مراد ابدانك یقظه اولان حرکتدر که اول حرکت ایله
بدن حرکت ایدر ایسه سخونت اوزره اوله و بدن ساکن اولور ایسه
سخونت زائل اوله بلکه سخونته موجب اولان حال یقظه ده
ارواح منبعثه اولوب ارواح خارجه حرکتیه مراد اولور بونلر ظاهر
اولورکه نوملو قوت قلیله اولور و ضعف قوت بطوء و تفاوت نبضی ایجاب
ایلر و نومله اولان نبضك بو احکامی قبل استمراء الطعام اولان
نومك نبض احکامیدر اما بعد استمراء الطعام یعنی نوم وسطه
بالغ اولوب طعام منهضم ولنسه نبض عودت ایدوب قوی اولور
زیرا طعامك هضم و اعضایه توزیع و تقسیمی حسبیله و تدبیرینه غذا
ایچون غوره و باطنه منجذب و متوجه اولان حرارت و قوت
طعامی هضم ایدوب خدمت لازمه سنی ادا ایتدکدنصکره ظاهر
بدنه منصرف اولدیغی حسبیله نبض تحریك اولان قوت زیاده
اولور آنکیچون نومك وسطنده و استمراء طعام قتنده نبض عظیم
اولور وسط نومله استمراء طعام قتنده قوتك زیاده اولدیغنك برهانی

هو

٣٥٧

هو بودرکه وسط نومده غذا بدنی و مزاجی تسخین ایدر و طعملری هضم اولنه او هضم اولمش غذا
~~اولان غذا هضم~~ ایدوب شادوب تلبین ایدر و لا محاله نبض
قوی و آلت مساعد اولور لکن نبضك سرعت و تواتری زیاده
اولمز زیرا غذانك ایجاب ایلدیکی سخونت سکونت نومله برابر
ایله معتدله اولوروا اول معتدل سخونت نبضده سرعت و تواتر
ایجاب ایلمز و ایجاب ایلدیکی سخونت زائده یه ترویحه نبضك
عظیم اولمسی کفایت ایدر مکرکه نبضك عظیم اولمسنه مانع
آخر اوله بو محلده علامه ~~نفیس~~ نبض نایم بو ذکر اولنانك نبض سریع
و متواتر اولمز دیمکدن مرادی نبض معتاد قدیم اوزره اولور نبضك
سرعت و تواتری غذانك تسخینی حسبیله نومده زیاده اولمز
زیرا قریبا ذکر اولندیغی اوزره نومده غذا حسبیله حادث اولان
سخونت سکونت ایله معتدله اولمغله اول معتدله سخونت معتاده نك
زیاده سرعت و تواتر ایجاب ایلمز و بو تقریردن ظاهر اولورکه قانونك نبضك
لکن سرعت و تواترینی زیاده ایلمز دیدیکنده صاحب کتاب تعریض ایدوب
بلکه نبض ابطاء اولور و کرندیکی نبضك تفاوتی اشدا اولور دیدیکی
خطا و حقدن عدول اولور بو ذکر اولنان احکام نومك اوزرنده
و وسطنده حاکم ایدر و صاحب قانون آخر نومك احکامنه اشارت
ایدوب دیرکه فحین نائمك نومی متمادی اولوب او زمانه نبضنه
ضعف عودت ایدوب ضعیف اولور زیرا نومك اوزمانه سیله
حرارت غریزیه مختنق اولوب سونر و نوم طویله حادث اولان
فضول ایله قوت منضغط اولوب ضعیف شور و بو مذکورلردن قوته ضعف عارض اولور

کثیرا

کلامنك ذبده سی

نبضك

حقیقی عدول ذکر وجهی بو در که معتاد زیاده سرعت اولمیوب نبضك ابطاء اولور اولمغی نبضك حالت معتاده سی اقتضا ایلمیه اقتضا ایتدیکی رجوع ایتسه سریع اولور سریع ایتسه بطیء اولور بطیء ایتسه

و نومده فضول کثیره اولوب قوتی اول فضول کثیره ضغطه و تضعیف
ایلدیکینك وجهی بودرکه یقظهده فضول برطرفدن تکون ایدوب
وطرف اخردن انواع استفراغات ایله متحلله اولور مثلا ادرار حنت
ایله و سائر استفراغات محسوسه و غیر محسوسه ایله تحلل ایدر
و یقظهده اکثریا فضول چوغالوب قوتی اضعاف ایلمز نوم
یقظهنك خلافی اوزره اولور نومده تحلل اولمز و هضم زیاده
اولوب فضول چوق اولور و اول فضول کثیره حرارت غریزیهیی
سوندیرر و قوتی صیقشدیرر و ضعیف ایدر و بو مذکورلر
نومك نبضنك صغیر اولماسنی و نومك زیاده طویل اولماسنی ایجاب ایدر
علامه صاحب کامل نقل ایدرکه صاحب کامل بو مذکورلره تفریع
ایدوب دیرکه واجب اولورکه نائم نومنك وسطنده هضم طعام
ایلدیکدن صکره ایقاظ اولنوب اویندیریله تاکه اول نائم فضولنی
بول و براز ایله و بزاق و مخاط ایله استفراغ ایدوب اول فضولك
مضرتی اجتماعندن نجات بوله دینه علامه جالینوسه عزو ایدر
دیرکه نائم اولان کمسنه بالجمله افعالنده مطروح و ملقی اولنمش
میته مشابه اولورکه صورتی کبی اول نائم فهم ایلمز و کورمز و اشتمز و
تفکر دخی ایلمز لکن غذایی هضم و استمراده نائم میته مخالف اولور
نائمك هضمی اولورسیکن هضم اولمزیکن نومی اوزایوب و وقت
هضمی تجاوز ایلیسه اول زمانده هیئته زیاده مشابه اولور زیرا اکله هضم
دخی بولنیوب میته مشابهتی قویه اولور بو ذکر اولنان نبضلر نومك
اوائلی و اواسطی و اواخرنك نبضلری ایدی اما نوم اجلنده وجوع

وضوا

وخوا اوزره اولسه باطنده مجتمعه و محتقنه اولان حرارت غریزیه
هضم ایدجك غذا بولمغله رطوبت غریزیهیه تشبث و تعلق ایدر
و حرارت غریزیهنك رطوبت غریزیه مطیهسی و مرکبی اولمغله رطوبت
غریزیهنك ذکر اولنان تعلق ایله نقصانی تخلیله حرارت غریزیه دخی
ناقص اولوب مزاج برودت جانبنه میل ایدر و اول نومده عارض
اولان صغر الی اخر حاله و بطؤ و تفاوت دائم اولور و ساعت بعد
ساعت اول نبضلر زیاده اولور بعض صغیرك صغری و بطیئك بطؤی و متفاوتك
بطؤ و تفاوتی زیاده اولور و یقظه ایچون بعض اویقودن اویانن
کمسنه ایچون بیلا احکام متفاوته و ارد در چون نائم اولان کمسنه کندو
کندویه اویانوب طبیعه استیقاظ ایلیسه اول کمسنهنك نبضی
تدریج ایله عظمه و سرعته میل ایدرکه اول نبض حال طبیعیسنه
رجوع ایدر اول نائم نومندن سبب جفا ایله بعض صیحه
و ضربه و رؤیای هائله مثللو نسنهلر ایله دفعةً
اویانسه اول کمسنهنك نبضی اویانر یقین فترت عارض
اولور زیرا اول مفاجئ سبب ایله روح منهزم اولوب داخله
انهزام حسبیله نبض تحریك ایدجك قوت قلیل اولوب فترت عارض
اولور و زمان فترت منقضی اولدیقدن صکره اول منهزم اولان ارواح
جمع اولوب بر نبض عظیم و سریع و متواتر عودت ایدر لکن اول
نبض عائد ارتعاشه اختلافی اولور زیرا فترت حسبیله حرارت
باطنه بر مدت تعدیل اولنمغله محترقه اولور و انیکلیون طبیعت نبض
حرکتنه قسر ایدر و حرکت قسریهده سرعت و التهاب او لمغله اول

نبضنه

مائل

حرکتی ارادهٔ مرتعشدک حرکتی کبرا اولور و مختلف اولور و کذلک بحسب
الفترت عارض اولان حرارتک احتدادنی دفع ایچون دفعةً و بغتةً
قوت نبضه متوجه اولمغله دفعةً متوجه اولان قوتدن نبض مرتعش
اولور لکن اول ارتعاش الیم اولان نبض متمادی اولور زمانی کثیر اولمز بلکه آز
وقتده نیته اعتدال الدعوت ایدر انکیچون اول نبضک سببی هر نه قدر
سبب قوی کبرا اولور ایسه اول سببک ثباتی اولمز آز وقتده اول سبب
زائل اولور زیرا طبیعت [illegible] اول حادث اولان ضربه و رؤیتها ممتلو
نسنه لرک ثباتی اولمیوب و روحک اهتزازینی ایجاب ایلمدیکنه تیز فهم ایدر
و دوری سرعت ایله جمع ایدوب آز وقتده حرارتک احتدادینی دفع ایدرک
نبض تعدیل ایدر و ارتعاش نبض ازاله ایدر **الفصل الثالث عشر
فی احکام نبض الریاضة** ریاضتک انواع کثیره سی وارد زیرا بالاء
تعلیم ثانینک فصل ثانیسنده مفصلا ذکر اولنور و بالجمله امر اولو
تحریک ایدوب و حرارت غریزیه یی انعاش و اثاره ایدن نسنه ریاضت
اولور و اول ریاضتک افراط و تفریطی و بینهما ده معتدلی اولور و ریاضة
معتدله نک اوائلنده نبض عظیم و قوی اولور حار غریزینک
زیاده اولدیغنه بناءً لکن ابتداء ریاضت معتدلهده نبض سریع جدا
و متواتر اولور زیرا حرکت ریاضیه دن حادث اولان حرارت
افراط اوزره اولمغله ترویحه حاجت زیاده اولور و اگر ریاضت
ریاضت معتدله نک زمانی طویل و مدتی دائمه اولور ایسه
و یاخود ریاضت عنیفه اولوب جرا شدیده اولور ایسه قوتک انحلا
ایلدیکی نبضک عظم و قوتی زائل و باطل اولوب نبض ضعیف و صغیر اولور

حار

حار غریزینک انحلالی حسبیله لکن اول نبض ضعیف و صغیر و سریع و متواتر
اولور زیرا ذکر اولنان ریاضتلرده حرارت شدته اولمغله ترویحه
احتیاج زیاده اولور و ضعف قوت حسبیله نبض عظیم اولمز و نبض
صغیر و ضعیف اولور حاجت شدته یی دفع ایلمز و لا محاله دفع حاجت
ایچون نبضده سرعت و تواتر اولور و اول نبضلرده سرعت و تواتر حد و تیله
صکره اول ریاضتلرک حسبی قوتک ضعفی زیاده اولدیغنه سرعت ناقصه
و تواتر زائده و اکثر اولور زیرا سرعتده قوت من وجه قوی اولمق لازم اولور
و تواترده ایسه قوت ضعیفه نک عمل و تأثیر ایدر و اگر ریاضت دائم
اولوب قوتی هزم و پریشان ایدر ایسه ضعف و شدت تواتر
حسبیله نبض نملی اولور اگر ضعف افراط اوزره اولوب قوتی
اسقاط و عطب و هلاکه اولمسنه یی تقریب ایدر ایسه اول
ضعف بالجمله انحلالرک ایشلدیکی افعالی ایشلیوب افراط اوزره
ضعفی ایجاب ایدن ریاضت ایله نبض دودی اولور و نبض دودی یی ضعف و صغره مقارن اولان
تفاوت و بطئنده تشبیه ایدروا و لا نشدیرر **الفصل الرابع عشر
فی احکام نبض المستحمین** علامه دیرکه استحمام دورت وجه
اوزره اولور بری ماء عذب ایله یعنی طاتلو صو ایله اولور و یاخود
استحمام غیر عذب و مالح صو ایله اولور و بو ایکی نوع صودن
هر بری بیسریه حارا اولور و یاخود باردا اولور و ایکی یی ایکی یه
ضربدن دورت وجه حاصل اولور لکن حارک حرارتی و تحلیلی
یکه افراط اوزره اولور یاخود افراط اوزره اولمازن بعض قسامنه
هر برینک احکام مخصوصه سی واردر و اول احکاملری قانون صاحبی بیان ایدوب

دیرکه استحمام ایله ماء حار ایله اولور ویاخود ماء بارد ایله اولور
ماء حار ایله اولان استحمام اول امرنده یعنی اول استحمامک تحلیلی
اوایلنده ایجاب ایصال البرزخی مقدم وتحقیقه قوة وجنك وجود
زماننده موجود اولان نبضلری ایجاب ایتدر یعنی استحمامک اول
استحمام اول امرنده نبض عظیمی ایجاب ایدر اما حمامده زیاده مکث
ایدوب تحلیلی زیاده وافراط اوزره اولور ایسه نبض ضعیف اولور
جالینوس دیرکه اول تحلیل حسبیله ضعیف اولان نبض صغیر وبطیء
ومتفاوت اولور وجالینوسک اول نبض ضعیف وصغیر اولور
دیدیکی مقالی مسلم وصحیح اولور ولکن اول نبض بطیء ومتفاوت
اولور دیدیکی کلام تفصیله محتاج اولور زیرا ماء حارده ایکی
حکم واردر اول ایکی حکمک بری ماء حارک حکم اصلیسیدرکه اول حکم
برودتدر وحکم آخری ماء حارک حرارة فعلیه سندن حکمیدرکه اول حکم
سخونتدر وحکم عرضیدر پس ماء حار ایله استحمام باطن بدنی
تسخین ایلیسه کاهیجه اول سخونت باطن بدنده مکث ایدوب
متمادی اولور وبعض کره طبیعة اصلیه سی غلبه ایدوب سخونت
عرضیه سی مکث ایلمز سریعا برودة اصلیه ظاهر اولور اگر سخونت
دائم اولوب برمدت مکث ایدر ایسه نبض سریع ومتواتر اولور
جالینوسک بطیء متفاوت اولور دیدیکی صحیح اولمز واگر سخونت
عرضیه علی الفور زائل اولوب برودت اصلیه سی عودت ایدر ایسه
اول زمان نبض بطیء ومتفاوت اولور وجالینوسک قولی صحیح اولور واگر
مستحمه اولان سخونت عرضیه افراط قوتی تحلیل ایدوب واگر بناء
اوزره

اولمز افراط اوزره

علی الاطلاق

ابله

مسح

مستحم غشیه مقارب اولور ایسه اول زمان حق نبض بطیء ومتفاوت
اولور وماء بارد ایله مستحم اولانلرک نبضنده ایکی حالی اولور
زیرا برودة ماء مستحمک تخافت وقضافتنه ومانک شدة
برودتنه بناء باطنه نفوذ ایدوب مستحمک ظاهری وباطنی معا
بارد اولور ویاخود مستحم لحیم ومانک برودتی معتدل
اولدیغنه بناء باطنه برودت نفوذ ایلیوب ظاهری بارد وباطنی
حار اولور اگر برودت مستحمک باطننه نفوذ ایدوب غائصه
اولور ایسه اول مستحمک نبض ضعیف وصغیر اولوب بطیء
وتفاوت حادث اولور واگر اول برودت مستحمک باطننه غائصه
وداخله اولمیوب باطن سخونتی اوزره باقی قالور ایسه وحرارت
وماء بارد ایله اغتسال واستحمامدن مسامات بدن منسده اولمغله
باطنده حرارت مجتمعه اولور ایسه قوت زیاده اولوب
نبض عظیم اولور ونبضک سرعت وتواتری نقصان اوزره اولور
بو ذکر اولنان احکام ماء بارد ایله حرارت عرضیه ایله حار اولان
ماء ایله مستحم اولانلرک نبضنده احکامی ایدی اما میاه حمامات
ایله وغیری عذب میاه ایله یعنی منبعنده حار اولدیغی حالده ظهور
ایدن کبریتیه وزاجیه وشبیه مثللو صولر ایله استحمام ایدنلرک
نبضلری احکامی بودرکه اول صولر اراسنده شبیه مثللو مجفف
اولان صولر ایله استحمام نبضلره صلابت احداث ایدوب وبعضی نبضلرک عظم نقصان
اولور ومیاه حمامات بیننده کبریتیه مثللو مسخن اولانلر ایله استحمام
نبضک سرعتی زیاده ایدر لکن کبریتیه مثللو صولر ایله استحمام
مسخن

ثلک

اصلیه سی

مستحم اولانلرک وکذلک

عفو اطباده میاه حماماتی منبعلرنده سوردر
سخونت اوزره خروج ایدن صولر
مسلم

قوتی تحلیل ایدر ایسه

اولزمان مفرط الحرارة ماء حار ايله استحمامده تفريغ ايلديكمز نبضلر حادث اولور
يعنى نبض ضعيف وصغير وبطئ ومتفاوت اولور مسيحى ديركه
بالجملة مياه حمئات تجفيفده مساعد اولور مشارٌ كلر در اكه جملهسى
صلابت احداث ايدرلر لكن اول جملهدن زفتى وكبريتى ومالحى اولانلرى
خاصه صلابة ايله معا سرعت نبض احداث ايدر وشبتى اولانلر
فقط صلابت احداث ايدر سرعت احداث ايلمز علامه قرركه مسيحى نك
مياه حمئات بالجمله موجب صلابت اولور ديديكنه قانونك ميلى
ايكى قسمه تقسيم ايدوب برقسم مجفف وبرقسم مسخن ردّيدكى
مساعد اولمز الله تعالى اعلم

الفصل الخامس عشر في النبض الخاص بالنساء وهو نبض الحبالى

كبه خاتونلرك ترويحه احتياجلرى
شديد وزياده در زيراكبه خاتونك استنشاق ايلديكى نسيمده
وهواده ايكى نفس وايكى نسيمه مشترك اولورلر اول استنشاق
اولنان نسيم وهوا ايله هم ولد وهم والدهك اناسى وارتلرى تعديل
ايدرلركه اول كبه خاتونك استنشاقى يعنى قلبنك ونبضنك
وكندرى ايله جذب نسيم ايلديكلرى ايكى كمسنه نك ايكى حاجتلرين دفع
ايچون اولمش كبى اولور ولكن قوت زياده اولمز اول كبه
خاتون حامل اولمامشكن قوتى تقويه ايلمز وقوتى تقويه ايدر برنسنه ديى
احداث ايلمز بلكه اول خاتونك حامل اولمسى ايله انجق نسيمده وهوايه
احتياج زياده اولور ونسيمه احتياج زياده اولمادن قوتك
زياده اولمسى لازم كلمز واول خاتون كبه اولمغله قوتى زياده
اولمديغى كبى اول خاتونك اولا اولان قوتى ناقص ايدرحتى اولماز بلكه

اوزياده

حملك

حملك مع تقلى حبيله مقدارينه ضعف مقدار قوت ناقصه اولور بناء عليه
اول حبلاونك حكمى قوتى متوسطه وترويحه حاجتى شديده اولا
اولان كمسنه نك نبض حكمنده اولوب عظيم وسريع ومتواتر
اولور اما اول حامل اولان خاتونك قوتى قوت متوسطه اولدیغی
اينكيچوندركه قريبا ذكر اولنديغى اوزره حملك ثقلندن قريبيه
اول حامله ضعف عارض اولور وضعف يسيره مقارن اولان
قوت متوسطه اولور قويه اولمز وحاجتك شديده اولديغى اينكيچوندركه
كبه خاتونك نسيمه احتياجى ايكى شخصك احتياجى مثابه سنده اولور
بر جنينك وبرآخر جنينك اناسى اولور وحاجتك اشتدادى ايله
نبض قوت متوسطه نبض عظيم قيلديغى اينكيچوندركه حاجتك زياده اولمالى
قوتى زياده انبساط حمل ايدر وقوت هر نه مقدار متوسط ايسه بالجمله
شريانى بسطه متوجه اولمغله نبض تعظيمه قوى اولور وبو ذكر اولنان
جمهورك مذهبيدر اما قرشى ذاهب اولمشدركه زياده حاجت ايله نبضك
عظيم اولديغى اينكيچوندركه حاجتك زياده اولديغى حرارتك زياده
اولديغى حبله اولور ايسه اولزياده حرارت ايله ارواح متخلخل ايدر
شريانى تمديد ايتمكله نبض عظيم لكن كبه اولان خاتونده شدت حاجت
حرارت حبيله اولميوب بلكه نفسك ايكى اولماسى ايله اولمغله
ارواح متخلخله اولمز وقوت متوسطه در نبض تعظيمه قوى اولمز
ميوب كبه اولان خاتونك نبض عظيم اولديغى انكار ايدر ومسيحى
ديركه حبلانك نبض بشنجاير عظيم اولور حرارت زياده اولوب
قوت والت حال طبيعيسى اوزره اولمق حبيله وكبه خاتونلرك

معلوم بو ریله اقل مدت حمل التی ای اولور و اکثر مدت حمل ایکی سنه اولور حنفی قتنده ایکی سنه یی ادنی وقت
تجاوز ایلمز لیث بن سعد الفهم قتنده اکثر مدت حمل اوچ سنه اولور شافعی قتنده دورت سنه اولور زهری
قتنده یدی سنه اولور بو اختلاف اکثر مدت حملده اولور اما اقل مدتده اختلاف معروف دکلدر لکن حضرت
مریم حقنده علی قول ... ننذ ند کما حملته روایت بو مذکوره منافی دکلدر زیرا خارق عاده اولمق اوزره ثابت
اولان لنسنه لوتوعلر شرعه خلاف دکلدر و مدت حملک اکثر ایله اقلی اراسنده بر مدت ... وارد ذکر اکثر یا وضع حمل
اولمدته اولور علامه ننک مده معینه دید یکنده مراد اول مدتدر کرا اول مدت طقوز ایدر عباندر

نبضلرینک سرعت و تواتری ایکی نفسی ترویحه حاجت ایچون اولور
علامه دیرکه فیجن جنین وصل بو یوسه وحمل ایچون اولان حرکه معینه یه
تجاور ایلسه حملک بو یکلکی حسبیله قوتده زیاده ضعف کلوب
قوت نبض تعظیمه قور اولماز لکن صغیر و سریع و متواتر اولور سرعت
و تواتر اول حملده وضع حمل اولنجه قدر متمادی اولور و اول سرعت
و تواتر قوتک زیاده اولدیغندن اولماز بلکه ضرورت حسبیله اولور

الفصل السادس عشر فی نبض الاوجاع

وجعک نبض تغییری
اوچ امرک بری ایله اولور اولکیسی وجع شدید در زیرا وجع شدید
قوت مقاومت ایدوب نبضلر ذهول ایدر و ذهولدن تغیر حاصل
اولور و ایکنجیسی وجعک عضو رئیسده اولماسی ایله اولور عضو
رئیسده اولان وجعه قوت متوجهه اولوب ... نبضلر تغیر
اولور و اوچنجیسی مدة وجعک طولی و زیاده اولماسی اولور زیرا
ازدیاد مدت وجع قوته کلال و طبیعته ملال ویروب نبض ضعف
و خموله تغیر ایدر پس وجع اول حرو شدیده قوتی مقاومت و بر قدرت
تهییج و تحریک ایدر و حرارتی الهاب و اشعال ایدر و بناء علیه اول
امرده اول وجع نبض عظیم و سریع ایدر و تفاوت شدیده و زیاده
ایدر انیکیچون اکر اول حرارة زائده یی ترویحه و حاجت قضاسنه نبض
عظیم سریع کفایت ایدر و تواتر نبضه قطعا حاجت قالمغله
تفاوت نبض اشد اولور نجن وجع قوته نکایه ده و اضرارده
مبالغه ایلسه نبض تناکس و تراجع اخذ ایدوب عظم و سرعت
فقد و ترک ایدر و اول عظم و سرعت متروکه یرلرینه شدة تواتر خلیفه
اولا

ایدر

ایدر حتی اول سرعتک یرینه تواترک حسبیله نبض سریع تخیل اولنور صکره
نبض صغیر اولور و اندن صکره دودی و صکره نملی اولور و اکر بو نبضلره
مؤدی اولان وجعک زیاده اولوب ضعف زیاده اولور ایسه
تفاوتی زیاده اولوب هلاکه مؤدی اولور

الفصل السابع عشر فی نبض الاورام

علامه دیرکه ورم یا حمایی ایجاب ایدر یا خود
ورم حمایی ایجاب ایلمز بو ایکی وجهک هر بر یسی یا وجعی ایجاب
ایدر یا خود ایجاب ایلمز پس بو دورت قسمدن وجع و حمادن
هیچ بریسی ایجاب ایلمیان ورم اول مدتدن بعید اولان شریانک نبض
تغییر ایلمز مثلا ورم یدیمنده اولسه وجع و حماسی اولمیان
اول ورم یدیسرانک نبضنی تغییر ایلمز لکن یدیمنده اولان
اول ورم یدیمنده اولان نبضنه قریب اولور ایسه اول زمان
ذکر اولنان ورم تمدیدی حسبیله نبض تغییر ایدر و موضع و
نبضدن ورم بعید اولور ایسه اول ورم نبض تغییر ایلمز هر نه قدر
ورم ایله موضع نبض عضو واحدده اولور ایسه مثلا اصابع طرفنده
کتف جانبنده عضدک طرفنده و خنصرنده اولان ورم یدیمنانک
نبضنی تغییر ایلمز و بو ذکر اولنان دورت قسمدن صاحب قانون
یالکز حمایی و یالکز وجعی ایجاب ایدن ورملری ذکر ایدوب دیدی
اورامدن بعضی حمایی احداث ایدر انیکیچونکه اول ورمک حجمی عظیم
و زیاده اولور و یا خود اول ورم عضو شریفده اولور علامه
دیرکه بو تقسیمده اولان حصر صحیح اولمز زیرا باطنده اولان ورم هر حالده
حمایی ایجاب ایدر هر نه قدر اعضاء باطنه ده متورم اولان عضو کرک
اولور

و بو ایکی صورتده هر بری حما لازم اولور

ورم عظیم و محل ورم عضو شریف اولمازایسه خفی و کذلك اعضاء شریفهده
اولان ورمك و یاخود حجم زیاده اولان ورمك جملهسی موجب حما اولمز
بلکه اول ورم حاره اولور ایسه اول وقتده حمایی ایجاب ایدر انتهی کلام العلامه
و حمایی ایجاب ایدن ورم نبض تغییر ایدر لکن هر وجهله تغییر ایلمز بلکه حمایه
مخصوص اولان نبضنه نبض طبیعیسن تغییر ایدر حمایه مخصوص اولان
نبض بو بابده ایلرو علامه نك تصریح ایلدیکی اوزره اول حمایه مخصوص اولان
نبض نبضك سرعتنده اختلافی اولور شویله دیرکه حمایه مخصوص اولان
نبض حرکتك ایکی طرفی حرکتك وسطندن واورته سندن سریعه اولان
نبضدر و حماء یومیه حرکه انبساط اسرع اولور و حماء عفنیده حرکه
انقباض اسرع اولور ابن مطران بستان الاطباء اسمیله مسمی اولان کتابنده
دیرکه بالجمله حما خالی اولمازکه حماده یا حرارت ماده دن غالب و اکثر اولور
ویاخود ماده حرارتدن غالب و اکثر اولور و یاخود کثرتده ایکیسی مساوی و
برابر اولور اگر حرارت اغلب اولوب اول غالب اولان حرارت تعدیلی حد جبت
زیاده اولور ایسه اول حماده اولان نبضك حرکت انقباضیه سنده آخری
حرکت انبساطیه سنده اولدن اسرع اولور و سائر اجزاء الزمانده اولمقدار
سرعت اولماز اگر حمانك ماده سی حرارت اوزره غالبه اولور ایسه اول حماده
اولان نبضك حرکت انبساطیه سنك آخری ایله حرکت انقباضیه سنك
اولی ماعدا اجزاسندن اسرع اولور و اگر ایکیسی ماده و حرارت
حماده برابر اولور ایسه اول حماده ایکی حکم مجتمع اولوب حرکه انبساط و حرکه
انقباضدن هر برینك اوللری و آخرلری وسطلرندن اسرع اولور و هر
حماده بو تغییر نبض واجب اولور و حما ایله تغییر نبض ایجاب ایلزمکرکه حما ایله

بالحمله بونده اولان

بالذات

ماده اولان نبض ... ایجاب اولور

ذکر اولنان وجوه ایله

معا

معا وجع اولدی قانونده حما ایله وجعك اجتماعی و یاخود ایکیسندن
خالی ورمك خلوی حکملری بیان اولنمدی ایدیکیچونکه ورم حما و وجعدن
جمیعا خالی اولسه نبض کلیا متغیر اولمز و حما ایله وجع جمع اولان
ورم نبضنك حکمی یاکثر وجع و یاخود یاکثر حمایی ایجاب ایدن
ورمك حکمنده منفهم اولور انتهی کلام العلامه بو ذکر اولنان احکام
اورامدن موجب حما اولان ورمك حکمی ایدی و یاکثر وجع ایجاب ایدن
ورمك حکمی بودرکه حمانی ایجاب ایلیان ورم موضع ورمده اولان
نبض تغییر ایدر و موضع ورمدن ماعدا محللرده اولان اعضانك
نبضلرینی حمایی احداث ایلمیان ورم بالذات تغییر ایلمز بلکه اول
ورم وجع احداث ایدوب وجع نبض تغییر ایتمکله بالعرض ورم
محل ورمدن ماعدا بدنده اولان محللرك نبضنی تغییر ایدر زیرا
وجع ضعف قوته مؤدی اولمغله نبضده تغیر عارض اولور و وجعك
ایشلدیکی فعل بالعرض ورمك فعلی اولور و صاحب قانون نبضك
تغییرینی موجب اولان ورمی تقسیم آخر ایله بش قسمه تقسیم
ایدوب دیرکه نبض متغیر اولان ورم خالی اولمزکه اول ورمك نبض
تغییری ورمك بر نوع ایله اولور ~~و یاخود بعض حالی و یاخود~~
~~... اولور و ... نبض تغییر~~ و یاخود وقت ایله اولور
و یاخود ورمك مقدار ایله اولور و یاخود محل نبضده اولمغله
بالذات نبض تغییر ایدر و یاخود ورمك نبض تغییری بالعرض اولور
تغییر نبض ورمه تابع و لازم اولور اما بنوعه نبض تغییر ایدن
ورم ورم حاردر زیرا ورم حارك نوعی نبض منشاریه تغییر ایدر
وارتعاد و ارتعاشه و سرعت و تواتره تغییر و تحویل ایدر

اكر ورم عضو عصبانیده اولور ایسه ویاخود مادهٔ ورمدن عفونت ونضجله
مختلف اولان برشیء شریانه نفوذ ایدوب شریانك جرمی مختلف الاجزا
اولور ایسه اول ورمده نبض منشاری لازم كلور اكر منشاریته معارض
برسبب مفرط اولور ایسه مثلا ورمك عضو رطبده وقوعی كبی اول
منشاریت باطل اولور اول سبب مبطل ایجاب واقتضا ایلدیكی
نبض منشاریته خلیفه ایدر مثلا امثال مذكورده نبض لین نبض صلب
ومنشار مقامنده قائم اولوب خلیفهسی اولور لكن ورم حارده نبض
دائما متعدد وسریع ومتواتر اولور وبواوج نبض ورم حارك دائما
لازمی اولوب سبب قطع الاسباب عنفكاك اولمز ونتكیم بعض اسباب
نبضك منشاریتین منع ایلدیكی كبی بعض اسباب واردركه نبضك
منشاریتین زیاده ایدر مسیح دیركه نبضك منشاریتین ابطال
ایدر سبب اولمز بلكه بعض سبب واردركه منشاریت اول
سبب ایله خفا اولور ومسیح بودخی اسن جالینوسك كلامی ایله استدلال ایدوب
اثبات ایدر و ورم لین نبض موجی ایدر علامه شیخك بوكلامنه بیاننده
وجه بیانی ایدوب نضج وجهله دیركه ورم لین اولان لمسنه
كثیر النوم اولوب سكون ودعهیه محبت وماثل اولور وبو فعللر
ایله رطوبت غلبه ایدوب موجیت منشاریته غلبه ایدر اكر مادهسی
اولان ورم لین جدا بارد اولور ایسه اول ورم نبضی بطیء متفاوت
ایدر اما ورم صلب یعنی مادهٔ سوداویدن حادث اولوب صلابت
وسقیروس تسمیه اولنان ورم نبضك منشاریتین زیاده ایدر
اما اول ورمك مادهسی جمع ایدوب خراج اولسه اول نبض منشاریتی

مثال مذكوره مراد ورمك عضو رطبده اولمسیدر منه

كلیا

ذكر

موجبه

موجبه صرف ایدر زیرا خراج جمع مده ایلدیكده اول خراجه ترطیب وتلیین
تابع اولور رطوبت ولینت منشاریتی نبض صرف ایلیوب
موجی ایدر وكذلك خراج جمع مده ایلدیكده اختلاف نبض زیاده ایدر
اما اول خراج نبضك سرعت وتواترینه اكثر حالده تسكین وتخفیف
ایدر زیرا خراجك مادهسی نضج بولدقده حرارت ساكن اولور وترویحه
حاجت قلیل اولوب تواتر وسرعت خفیف اولورلر بوذكر اولنان
احكام ورمك نوعی حسبیله اولان احكام نبض ایدی اما ورمك
اوقات اربعهسی یعنی وقت ابتدا ووقت تزید ووقت انتها
ووقت انحطاط حسبیله نبضك تغیری كوده ركه ورم مادامكه وقت
تزیدده اولدقجه اول ورمك نبضده منشاریت وسائر نبضلر یعنی
صلابت وارتعاد وارتعاش وسرعت وتواتر دخی تزید اوزره
اولورلر واول ورمك دائما صلابتی ورمده اولان تمدد زائد حسبیله
ووجع حسبیله ارتعاد دخی زیاده اولور وقتی ورم وقت انتهایه
قریب اولسه ورمك بالجمله اعراض تزیید ایدر لكن قوته تابع اولان
عرضلر زیاده اولمز وقوته تابع اولان نبض دخی زیاده اولمز بلكه
ضعیف اولور قوتك ضعفی حسبیله نبض عظیم صغره تغیر ایتمكله
سرعت وتواتر زیاده اولور وقتی وقت انتها متمادی اولوب
انتهانك ابتداسی مرور ایلسه وقت انتهانك اولنده اولان سرعت
باطل اولور قوتك سقوطی حسبیله وقتی زمان انتها مرور ایدوب
ورم وقت انحطاطه بالغ اولسه و ورم منفجر وماده تحلل ایلسه
اول زمانده نبض فور اولور ورمده اولان ثقل زائل اولوب [illegible] نبضك

تزید ایدر

بیانی

نبضك [illegible] وقت تزیدده تعداد اولنان [illegible] تزید ایدر [illegible] اول نبضلر [illegible] اولور ورمك [illegible] ابتداده اولان [illegible] بیاننده شیخ علامه اعتذار اكتفا ایلدیكی [illegible] ایلدی منه

ارتعادی دخی خفیف اولور و زمان انحطاطده وجع خفیف اولوب انفجار
حبیله عمدیدر خفیف اولدیغندن نفس قانونده ورمک اوقات اربعه‌سنده
زمان ابتداسنده حالی نک نبض بیانی اولنمدی لکن علامات انده بیان ایدوب دیدی
اورام حاره‌نک زمان ابتداسنده نبضک منشاریتی قلیله و صلابتی
قلیله اولور و بو وجهی صاحب کامل اختیار ایتمشدر لکن جالینوس دیرکه
ورم حارک ابتداسنده نبض عظیم و قوی و سریع و متواتر اولور و علامه دیدیکه — اول حدوثنده
جالینوسک اول حدوثنده مرادی ورم حارک زمان ابتداسیدر دیکلدر بلکه
ورم حارک ظهورنک اولی مراد اولورکه اول اول ظهور زمان تزیدک ابتداسی
اولور بو جالینوسک کلامی ظاهرندن صرف قول اولی اختیار ایدر و بو
بابده ابحاث کثیره ایراد ایدر و بو تقریر اوزره ابن جمیعک تنقیح قانونده
اورام حاره‌نک اول حدوثنده حادث اولان نبض جالینوس ایراد
ایتمشیکن شیخ رئیس اول وجهی قانونده ذکر ایتمیوب اهمال ایلدی دیو ایراد ایلدیکی
اعتراض وارد اولمدی زیرا اول حدوثنده جالینوسک مرادی زمان تزیدک
ابتداسی ایدی قانونده زمان تزیدک ابتداسنده نبضلری وجه محرر
اوزره بیان اولندی انتهی کلام العلامه و بو ذکر اولنان احکام اورامک
بجمله الاوقات نبضلری احکامی ایدی اما اورامک بحسب المقدار احکامی
بودرکه ورمک حجمی هرنه مقدار عظیم اولسه اول ورمک ایجاب ایلدیکی — ورمک حجمی
نبضلری زیاده اولور و هرنه قدر نقصان [illegible] قلیل و صغیر اولسه
اول مقدار ذکر اولنان نبض نقصانی اوزره اولور اما ورمک محلی و عضوی
حسبیله نبضک تغییرنک بیانی بودرکه اگر ورم عضو عصبانیده اولور ایسه
نبض صلابتی و منشاریتی زیاده اولور اگر ورم عضو غیر قیلده اولور ایسه

بعض

بعض طرلری کثیر اولان عضو لحمیده اولور ایسه نبض عظیم اولور
و اختلاف کثیر اولور خصوصا که طحال و ریه کبی متورم اولان عضو
لحمیده اولان عروق کثیره شرایینی اوله اول متلو عضو متورمک — موجوده
عظمی زیاده اولور و کذلک اختلافی دخی زیاده و همی بلا انتظام اولور
و بو نبضلرده عظیم اولدیغی کبی قوی دخی اولور زیرا اکثرا امور
ایلدیکی نبضک عظمنه ملاک امر قوتدر نبض قوی اولمدقجه
عظیم اولماز و عظمک وجودی دلالت ایدرکه اول نبض عظیم
قوی اولور و ورمک محلی دماغ و ریه کبی عضو رطب و لین اولور
ایسه اول ورم نبض موجی ایدر علامه بو مقامده تفصیل ایدوب
هر بر عضوده حادث اولوب اول عضوه مخصوص اولان امراضک
نبضلرین بیان ایدر و اول نبضلر تعرف ایدوب بیلمک اطبایه
اهم و الزم اولمغله بطریق الاختصار ذکر ایلیه‌لیم و اولا دماغدن
بدء ایدوب ترتیب اوزره علی طریق التنزل بیان ایلیه‌لیم اما برسام
مرضنده نبض صلب و صغیر و سریع و متواتر اولور و منشاریتی
ظاهره اولور و اول مرضده کاهیجه حرکت انبساط حرکت انقباضدن
اسرع اولور و کاهیجه حرکت انقباض حرکت انبساطدن اسرع اولور و بو
ذکر اولنان نبضلر سرسام حارک نبضلریدر اما سرسام باردکه
اکا نسیان تسمیه اولنور اول سرسام باردده نبضی ضعیف و بطی
و متفاوت موجی اولور و بعضا الواقع فی الوسط تسمیه اولنان
نبض دخی انده حادث اولور انبساطی ایکی قرعه و ضربه ایله تمام اولور
و جالینوس دیرکه بو مرضده بعض کره نبض مطرقی دخی حادث اولور و بو بارد

نبض سرسام حار

نبض سرسام بارد

مطرقی اول نبضدر که اصبعه قرع ایدر [illegible] تکمیل ایدن
[illegible] انبساطی [illegible]
تکمیل ایدر و تفصیلا ذکر [illegible] محله

نبض سبات

سرسام اولنله نبض عظیم اولور اما سبات مرضنده نبض اول مرضك
اولنله عظیم اولور لكن اول مرض تمادی اولوب زمانی طویل اولسه نبض
صغیر و بطیء و متفاوت اولور بعض كره سباتده نبض الواقع فی
الوسط اولور اما سبات سهری مرضنده مرضنك ماده سی

نبض سبات سهری

صفرا ایله بلغمدن مركب اولغله اول مرضده نبض ماده نك جزء
اغلبنه تابع اولور اگر اول مرضده صفرا غالب ایسه سرعت
زیاده اولور اگر بلغم غالب اولور ایسه بطء زیاده اولور اما جمود
مرضنده نبض سبات نبضی گبی اولور لكن جمودك نبضی سباتدن
ایكی وجه ایله فرقی اولنور وجه اول جمودك نبضی سباتدن قوی اولور

نبض الجمود

و وجه ثانی جمودك نبضی سباتده اصلا اولور اگرچه جالینوس دیركه
خاصة بو مرضده عروقك ملمسی سائر بدنك ملمسنه اسخن و زیاده
حرارتلو اولور جالینوس دیركه اگرچه جالینوس حكیم بو كلامی حكم اكثری ایدر
و حكم كلی دكلدر اول مرضده بعض كره عروقك ملمسی سائر اعضانك
ملمسندن اسخن اولمز اما صرع و سكته مرضلرنده نبض
اول مرضلر اولا حدوثنده نبض فقط متمددا اولور و زمان مرض متمادی
اولور قوت ضعیفه اولوب نبض متواتر اولور و صكره دودی اولور

نبض الصرع والسكتة

و بعده نملی اولور و اما مرض تشنجده نبض متمددا اولور ایكی طرفه
جذب وتر و كرش گبی فوقه و تحته اختلاف اوزره حركت ایدر و انقباض
و انبساطی احساس و لمس بلكه وتر و طفره ایدر و سبب فوق جانبنه صیچرار
صكره اسفل جانبنه منحدر اولور صاحب كامل دیركه بو ذكر اولنان نبض
اكثر شریانك تمددی متشابه اولوب بالجمله شریانك طمرینك تمددی برابر اولور ایسه

نبض التشنج

اولور

نبض مرض التمدد

اولور اما شریانك اجزاسی تمددده مختلف اولور ایسه اول زمان
نبض منشاری اولور اما تمدد تسمید اولنان مرضلرده نبض تشنج
مرضنده نبض گبی اولور و بینلرنده فرق بودركه تمدد مرضنده ظهور
گركونلكی زیاده اولور و ظاهر اولور و تشنج مرضنده گركونلك
زیاده ظاهر اولمز تمدد مرضنده اولا ظهور گركونلكندن ادنی اولور اما الاسترخا

نبض مرض الاسترخا

مرضنده نبض صغیر ضعیف بطیء متواتر اولور جالینوس دیركه
اگر مرض استرخانك زمانی اوزون اولور ایسه اول مرضده [illegible]
دیدكلری نبض حادث اولور اما فالج مرضنده نبض فلج اصابت

نبض المفلوج

ایدن جانبده استرخا نبضنه مشابه متحقق اولور بعض صغیر بطیء و ضعیف
و متواتر گبی نبضلر اولور و جانب علیلده اختلاف بلا انتظام اولور
اگر سبب فلج عضوده متمكن اولور ایسه اگر سبب متمكن اولمز
ایسه اختلاف مع نظام اولور و مفلوجك جانب صحیح اولان جانبنده
نبض سریع متواتر اولور اما خناق مرضنده نبض اگر ورم اول مرضده

نبض مرض الخناق

عضلات حنجره ده اولور ایسه نبض مختلف و صغیر و
ضعیف و صلب و منشاری اولور لكن سریع متواتر اولور اگر ورم
اجزاء لحمیته اولوب عضلاته ورم اولمز ایسه نبضده موجب غالبه
اولور و بو نوعده نبض عظیم ظاهر اولور و بیلمك واجب اولور كه
بو نوعده بعض لحم اولان خناقده نبض منشاریت و صلابت زیاده
ظهور ایلسه تشنجی انذار ایدر و سكته مرضنی و تشنجه مؤدی
اولمسنه دلالت ایدر و نبض موجب زیاده ظاهر اولسه ذات
الریه یی انذار ایدر و بو مرضك اخرنده نبض ذو الفترة اولوب كثرت تفاوت اوزره اولور

انذارات نبض الخناق

حادث اولور و نبض

نبض مرض الربو

اما ربو مرضنده نبض مختلف غیر منتظم اولور و قچن ربولك سببی متمکن
اولوب بو متمادی اولسه نبض صغیر وضعیف اولور بعده نبض
متفاوت اولور اکر زیاده کثیر ایله زیاده اولور ایسه ربو ده مرض علّی
اولور اما ذات الریه ده نبض عظیم موجی ... نسیان مرضنك
نبض کبیر اولور لکن ذات الریه ده عظیم ذات الریه ندکی اولمز اولور
جالینوس دیرکه ذات الریه ده بعض کره ذو القرعتین نبض حادث
اولور و وقت سکونی حرکت و وقت حرکتی سکونی اوزره اولان
نبض حادث اولور و ذات الریه ده غالب حالده ماده سی بلغم اولوب صفرا اولمز
حار و غیر نادر اولور لکن حالده ... نبضنده تمدید و صلابت اولمز
و ذو القرعتین نادر اولور اما ذات الریه مرضنده عظیم و موجی و ملقد

نبض مرض ذات الریه

نبض نسیان مرض نبضنه مشابه اولور لکن نبضی عظیمی ... ذات
الریه ندکی اولدونندن اولور جالینوس دیرکه ذات الریه ده بعض کرّه
ذو القرعتین نبض و حرکت موقعنده سکون و سکون موقعنده حرکت اوزره
اولان نبضلر حادث اولور اما سل مرضنده نبض دقیق و صلب

نبض المسلول

اولوب اول حالت برقراره باقی اولور لکن دقت و صلابتی بقا ایله معا
نبض سریع و متواتر اولور تعدّ زمان متفاوت اولور و بعده دودی
و بعده نملی اولور و بعده دفعة قوّت ساقطه اولور اما فضاء صدر

نبض تقیح فضاء الصدور

تقیح اولسه اول محلده مدّه جمع اولنسه اول وقت نبض سائر تقیح
ایدن ورملرک نبضی کبی اولور لکن فضاء صدرده اولان ورم متقیح ده
اولان نبضلرک اختلافی بلا انتظام اولور اما ذات الجنب مرضنده نبض

نبض ذات الجنب

صغیر و سریع و متواتر و منشاری اولور جالینوس دیرکه اکر ذات

الجنبك

نبض الشوصة

ذات الجنب و شوصه قتله الفاظ مترادفه در ... شوصه ... خلطلری اوزره اولور ... اضلاع ... و منه ... حجاب ... علاجه ... اولور

الجنبك ماده سی صفرا و یا اولور ایسه سرعت تواتر قوی اولور و اکر ماده سی
دموی اولور ایسه سرعت و تواتر صفرا و یه قیاس ایله اقل اولور اما شوصه ده
نبض ذات الجنب نبضنه قریب اولور اما معده ده اولان الملر و افکار
نبضلری اول الم معده نك فمنده و اعزننده مخصوص اولور ایسه اول الم نبض
مختلف تغیرات ایله تغییر ایدر یعنی فم معده یه مخصوص اولان الم فم معده ده

نبض الم فم معده و ورمیدن نبض (uncertain reading)

حاصل ورم حاردن اولور ایسه اول نبض عضو عصبیده اولان
ورم حار نبضی کبی اولور لکن هر وجهله دکل بلکه ضعف و منشاریت
و تواترده بعده دودی اولمقده مشابه اولور و قچن فم معده ده اولان
ورم بارد اولور ایسه نبض صلب ضعیف بطیء متفاوت اولور
اکر معده الامتلاء سببی قبیلی تواتر یعنی بربری اردینجه قوصمق اولور
ایسه و یاخود غثیان و کوکل دونمسی و یاخود غذاء دن تنفر
و یاخود فم معده یه خلط لذاع انصبابی اولور ایسه اول اسباب
حسبیله نبض متغیر اولور و اول نبضلرک نبضلری ذکری علی التفصیل
مرورا ایلدی غذاء دخی متغیر اولان نبض تناول طعام
نبضلری بیاننده و خلطلر اولان تغیر اخلاطدن حادث نبضلر اکر ذکر بیانه اولمیوب
ذکر اولندی اما مرض استسقاده استسقاء لحمی نبضی موجی اولمک

نبض الاستسقاء

ایجاب ایدر و استسقاء زقیده نبض صغیر و متواتر و صلب اولور
و استسقاء طبلیده نبض طویل و سریع و متواتر اولور و اما یرقان

نبض الیرقان

مرضنده یرقان حمّادن خالی اولور ایسه اول یرقانده نبض صغیر و صلب
و متواتر اولور و سرعت معتدله اولور و قوّتی اعتدال اوزره اولور

نبض الجذام

نبض البرص

اما جذام مرضنده نبض صغیر و ضعیف و بطیء و متفاوت اولور اما برص مرضنده

امراض نبضیه

نبض عریض ولین وبطیء اولور علاء احمد دیرکه بو مذکورلر بو وجه اوزره
جالینوس ذکر ایلدی وباقی مرضلرک نبضلرینی وقت حاجتده جالینوسک
ذکر ایلدیکی نبضلره قیاس ایله تعرف واستخراج ایلدیز مسیحی دیرکه ورم
محلی نک جوهری دماغ ودیکر لین رطب اولوراییسه نبض موجی
اولور واکر محل ورم عصبی اولور ایسه نبض صلب منشاری اولور
وبعد هذا ابن مسیحی دیرکه بالجمله ورم منشاریت نبض بولنور
لکن موضع ورم عضو عصبانی اولور ایسه اول منشاریت ظاهر
اولور واکر موضع ورم لحمی ولینی اولور ایسه نبض منشاری اولمز
خفی اولور انتهی کلام العلاء صاحب قانون دیرکه ورمک بالعرض
نبض تغییری یعنی عوارضندن نبضک متغیر اولماسی ... دیدی لکن انلرده
ورم اولان کسنه یه اول ورمه تبعا صلابت عارض اولوب نبضک
خناقی اولمغله اولوروکبدده ورمی اولان کسنه یه ذبول عارض اولوب
نبض ذبولی اولماسی ایله اولور وکلیده ورم اولان کسنه یه
حصر بول عارض اولوب نبضک حصری اولماسی ایله اولور وقانونک بیانی
بعضیسنده حصریا یرینه حصویا واقع اولمشدر مناسب کلاده ورم اولان
کسنه نک نبضی کلاده حصاة اولان کسنه نک نبضی کبی اولور زیرا
ورم ایله بول احتباس اولور نیته کیم حصاة ایله بول احتباس اولدیغی کبی ورمده عارض
اولان حبس بول احتباس نبض حصول اولور انیلیه نکه حصاة نبضی تغایر
بنده حبس بول ایله اولور ومعده کبی قوی الحس اولان عضولرک نبضی
غشاده اولان نبض تشنج اولور الفصل الثامن عشر فی احکام
نبض العوارض النفسانیه علاء احمد دیرکه عوارض نفسانیه اول انفعالاتدرکه

وحجاب

دوح

روح حیوانیه یه عارض اولور قوای نفسانیه یه وارد اولان بر امور
جبلیه واول ارواحه عارض اولان انفعالات کاهیجه بالنوع مختلف
اولور غمک تبریدی وغضبک تسخینی کبی وکاهیجه اول انفعالات
قلت وکثرت ایله مختلف اولور مثلا غضب وفرحک هر بری تسخین ایدر
لکن غضبک تسخینی فرحک تسخینندن اکثر اولور کذلک غم وفزعک
هر بری تبرید ایدر لکن فزعک تبریدی غمک تبریدندن اکثر اولور وبو
نوعلردن هر بریسی کاهیجه قوی اولور وکاهیجه ضعیف اولور وبو قوه
وضعف ایله اختلاف اوچ سببک بری ایله اولور اولکیسی سببک ضعف
ایله انفعالک ضعیف اولور مثلا غضبک ضعفی ایله سخونت دخی
ضعیف اولور ... وغضبک قوتی ایله انفعال دخی قوی اولور و
ایکنجیسی اول قوه حیوانیه نک قوتی ایله انفعال قوی وضعفی ایله انفعال
ضعیف اولور واوچنجیسی اعتیاد وعدم اعتیاد ایله اولور انفعالات
غضبیه یه اعتیاد ایدن کمسنه ده ادنی غضب ایله سخونت کثیر حادث
اولور وغضبه اعتیادی اولمیانلرده سبب غضب هر نه قدر قوی اولور ایسه
سخونت اقل اولور سائر عوارض دخی بو منوال اوزره اولور وبو ذکر اولنان
عوارض ایله صحتی حفظ ومریضک مرضنی ازالهده انتفاع اولنور مثلا
نیل مراد وحصول مرام ایله حاصل اولان فرحدن قوت قویه اولور
بالجمله قوانک افعالی تام اولور وبناء علیه اول کمسنه نک هرمی وبدنک
کلورتی توجه مرز وبدنی غضب ایدوب تسخین ایدر واول کمسنه مریض ایسه
مرضنی نقصان اوزره ایدر وچوق فرح مذکور ایله [illegible] مریضک مرضی
زائل اولور وامراض مزمنه سی اولان کمسنه لر احوال مفرحه دن منافع

انفعال ... بغیر ... اولدقلو ... سبب انفعال قویه اولور ایسه هر نه قدر ضعیف اولور ... انفعالی قابل اولان قوه ... جبلیه انفعالی قوی ... ضعف دخی بو قیاس اوزره اولور

جمیعا

مكتسبه ایچون ركوب ونزوله انتفاع ایدوب بو زمانده مرضنی تخفیف ایدر
ومزاج بارد اولوب ریاضتی قلیله ومواد بلغمیه اولنلره غضب معتدل
نافع اولور و سمنه اولان كمسنه لرك هزالنه غم نافع اولور ومنوال
محرر اوزره كیفیات نفسانیه نك بالجمله بدنده تأثیری اولور لكن قلبده تأثیری
اعضاء سائره ده تأثیرندن زیاده اولور زیرا قلب روح حیوانینك منبعی
ومنشائی اولوب انفعالات مذكوره نك موضع روح حیوانی اولمغله
قلب اول انفعالاتی زیاده قبول ایدر وتحرك نبض هم روح حیوانی اولمغله
روح حیوانینك انفعالاتیله نبض متغیر اولور بناء علیه كیفیات
نفسانیه نك تأثیراتی بینلنه قانون صاحبی كیفیات نفسانیه ایله نبضك
تغیر احكامنی بیان ایدوب دیدی اما غضب نبض عظیم ایدر انیكچونكه
غضبده قوتی اثاره ایدر یعنی تحریك قالدیرر وروح بسط ایدر لذلك غضب نبضی
جدا شاهق ایدر وسریع ایدر وغضبده حادث اولان نبض مختلف اولمق
واجب اولماز انیكچونكه غضبده حادث اولان انفعال متشابه اولور زیرا
ارواح غضبده خارجه وجهه واحده یه حركت ایدر لكن غضب خوف وخجل
ایله اولور ایسه اول زمان نبض مختلف اولور زیرا اول مختلط اولان
غضبده ارواح بر كره خارجه وبر كره خوف وخجل سبیله داخله حركت ایدر و
حركتك اختلافنه نبض هم مختلف اولور واول مختلط غضبده بر كره
غضب خوفه غالب اولور وبر كره خوف غضبه غالب اولور كذلك غضبه
خجل مخالط اولسه ویاخود عقلك منازعتی مخالط اولسه غضبه
خوفك اختلاطی كبی نبض متغیر مختلف اولور وغضبه عقلك منازعتی
بو وجهله اولور كه غضب سبیله ارواح خارجه حركت ایدوب غضب

غضب

غضب ایله كمسنه لاجل الانتقام مغضوب علیهه وقوعه تصدی اوزره ایكن عقل
تكلف ایدوب غضب ایدن كمسنه یی هیجاندن وكتلنه وغضب ایلدیگی كمسنه یه
وقوعدن منع ایدر واما لذت دخی خارجه رفق ایله تحریك ایدر غضب گبی
دفعة دفع ایلمز پس لذتك نبضده سرعت ایجابی غضبك ایجابی گبی
كبیر اولمز وایجاب تواتر هم دخی غضبك ایجاب تواتری كبی اولمز بلكه غضبنه
ادنی اولور وبعض كره لذتك نبضده احداث ایلدیگی عظم حرارتی
تعدیل وترویحه احتیاج ودفع ایلیوب نبض بطیء ومتفاوت اولور سرعت
وتواتره حاجت قالمز بو ذكر اولنان حكم لذتك حكمی ایدیكه اول لذت ادراك
ملایم ایله منتشر در اما سروردن حادث اولان نبضده حكم لذتدن حادث
اولان نبضك حكمی كبی اولور زیرا سرور لذتدن اخص اولور واكثر حالده سرورك
نبض عظیم لین اولور وسرور نبضنك لینی اول ملایم لذت نبضنك لیننه ولزجتنه
زیاده اولور زیرا سرورده روحك خارجه وارتكی روحك لذتله خارجه
ادقی اولور واول وجهله رطوبتك تحللی قلیل اولور نبض ملایم اولور ونبض
سرور بطاء وتفاوته مائل اولور واما غمك نبضی صغیر وضعیف ومتفاوت
وبطیء اولور غورده وباطنده محتقن ومجتمع اولور وقوت ضعیف اولور
للحالة اندن ذكر اولنان نبض حادث اولور اما فزع ایكی قسمدر قسم اولی
فزع مفاجئدر كه اول دفعة حادث اولور وبو فزع مفاجئ نبض سریع
وهو تعدد ومختلف غیر منتظم ایدر وفزعك زمانی ممتد اولسه ویاخود
فزع مفاجئ اولمیوب بغتة ظهور ایلمیه بلكه متدرج اولور قلیلا قلیلا
ظهور ایلسه اول وقتده غیر مفاجئ اولان اول فزع نبض همه تغییری
كبی تغییر ایدر علامه دیركه اسباب لان همه بدلنه غم كثیر مكرر والله اعلم

الفصل التاسع عشر في جملة تغيير الامور المضادة لطبيعة هيئة النبض

علامه جامع الاسكندرانيين نام كتابدن نقل ايدروب ديركه
نبضك فاعل اولان سببلر ايكي قسم اولور بر قسم اول سببدر كه اول
حدوثنده اول سبب نبضك [illegible] فاعل اولور
و بو سببه فصول طبيعيه ديرلر و بو فصول طبيعي اوچ فصلدر بري جنس
اولا جنس ذكر و انثى يعني جامع اولور و فصول طبيعيه نك ايكنجيسي مزاجدر
و اوچنجيسي سحنه در بونلر اولور و نبضده فاعل اولان سببلرك اول سببلردر
اول سببلر اخر الامر نبضده فعله ايشلر اول امرده تاثيرى اولماز و بو قسم
ثاني بدأ اسباب مغايره للنبض ديرلر و بو قسم لر ان اشيادركه فصول طبيعيه
عارض اولور و قوم مغاير اني حصرده اوچ درلو تقسيم ايدرلر تقسيم اول
بودركه اسباب مغايره نك بعضيسي طبيعله موجود اولور و بعضي اخر
طبعله خارج اولور و بعض سببلر هو طبعله دخول و خروج اداننه
متوسط اولور بونلر نه داخل و نه خارج اولور طبعله موجود اولان
سببلر جنس ١ مزاج ٢ سحنه ٣ سن ٤ سنه ده ٥ اولان اوقات و فصول
٦ بلاد ٧ في يوم يوم هوا ٨ نوم ٩ يقظه اولور و بو مذكورلردن جنس ايكي
نوع اولور بري ذكر و بري انثى اولور و مزاج هو ايكي صنف اولور بري طبيعي
و اخر عرضي اولور و سحنه هو ايكي صنف اولور بري طبيعي و بري عرضي
اولور اما اولا اسباب طبيعتله خارج اولدحما و وجع و رياضت و استحمام
و اطعمه و اشربه در و تقسيم ثاني بودركه [illegible] مغاير اولان اسباب
ايكي قسمدر اولكيسي اول سببلردركه اول سببلر طبعله [illegible] معلوم
اولور و ايكنجيسي اول سببلردركه انلر طبعله [illegible] و معلوم اولماز
محدود

و اكر بناءً اول سببلره خارج عن الطبع ديرلر و طبعله محدود و معلوم
اولان سببلرك بعضيسنك بالجمله نوعي و مقداري و كيفيتي طبعله
محدود و معلوم اولور جنس كبي و اسنان و امزجه و اوقات سنه و سحنه
و بلدان كبي و بو سببلره سبب طبيعي اطلاق اولنور و طبعله محدود
و معلوم سببلردن ايكنجي نوعي طبعله محدود اولور كيفيه و
مقدار طبعله محدود و معلوم اولمز رياضت و استحمام و اطعمه
و اشربه كبي اول سببلره طبيعي دينلز اما نوم و يقظه و جماع و حبل كبي سببلر
طبيعي و غير طبيعي ارا سنده واسطه اولور و اسباب نبضك
اوچ وجه اولان تقسيمنك اوچنجي تقسيم متاخرينك تقسيميدر
و بو تقسيم ايكي اولكي تقسيملر اولي و افضلدر و اول تقسيم
بودركه نبض مغاير اولان اسبابدن بعض سببلر اشياء طبيعيه
اولور صبا و شيخوخت سنلري كبي و حبل كبي و اوقات اولان صيف
و شتا كبي و بعض سببلر طبيعتله خارج اولور و اكر خارج عن الطبيعه
تسميه اولنور ورم و حمى كبي و بعض سببلر هو بينهما ده متوسط
اولور و بو اسباب متوسطه اول سببلردركه انلرك مقدار
و كيفيتلري وجه لايق اوزره اولور ايسه سبب طبيعي اولور و اكر
وجه لايق اوزره اولماز ايسه اول سببلر خارج عن الطبيعه اولور
اطعمه و اشربه و نوم و يقظه و رياضت و استحمام و مزاج هوا كبي
اسهل كلام العلامه صاحب قانون ديركه هيئة نبضك طبيعتنه مضاد
اولان امورك نبض تغييري اولا امور هو سوء مزاج احداث
ايلدكه سببيله اولور و هو مزاجك نبض نك ذكر مرور ايكي تكرار دوا عادتي يه حاجت يوقدر

شارح محمد قزوینی دیرکه نبض و بول و برازك بالجمله باطن بدن و ظاهر بدنك احوالنه دلالتی
اولور لکن اول دلالت دلالة ثانیه اولور اما نبض دلالة اولی ایله قلبك احوالنه دلالت ایدر
و قلب احوالندن اعضاء سائره نك احوالی معلوم اولور کذلك بول اوّلا کبدك احوالنه دلالت ایدر
و براز معده نك احوالنه دلالت ایدر اندن احوالندن اعضاء سائره نك احوالنه استدلال
اولنور مسطور

و یا خود اولا اموره قوت ضغط ایدوب صقشدیرمق ایله اولور و یا اول
ضغط ایله نبض مختلف اولور و اگر قوت اول اموره ضغطی جدّا اشدّ ایدر
اولور ایسه نبضك اختلافی بلا انتظام و بلا وزن اولور و قوت ضاغط
اولان ماده نك کثرتی اولور کرك ایسه اول ماده ورم اولسون
و گر غیر ورم اولسون لکن دیجك کثرتی ایله اختلاف بلا انتظام اولمز
و یا خود اول اموره نبض تغییری قوت تحلیل ایتکله اولور و قوت تحللی
حسبیله نبض ضعیف اولور و قوت تحلیل ایدن امرلر وجع شدید کبی
و قوت التحلیل اولان نفسانی الملز کبی نسنه لردر و بو بابده نبض تغیر
اولان اسبابدن هر بر سبب نه وجهله نبض تغییر ایلدیکن علامه مفصلا
بیان ایدر تفصیله و تحقیقه راغب اولنلر اول محله مراجعت ایلسونلر

الجملة الثانیة من التعلیم الثالث من الفن الثانی فی البول والبراز
و هو ثلثة عشر فصلا الفصل الاول قول کلی فی البول احوال بولدن
استدلال اولنمق الا شرایط آتیه نك وقوعندن صکره [illegible]
واجب اولور که بول کبدك و باطنك احوالنه استدلال اول بول ایله
اولنه اول بول علی الصباح او یقودن قالدیغی کبی بتول ایلدیکی بول
اوله و اول بول کیجه دن باقی و ثابت اولوب او یقودن قالدیغی کبی
صو ایچوب و طعام یمکدن حادث اولمیه و او یقودن قالدیغی
بول تقاضا ایدرکن بولی مدة کثیره مکث ایتمیوب ایدوب بعده
اخراج ایلدیکی بول اولمیه و ساعات مستویه [illegible]
اوّل نومده اون ایکی ساعتدن اقل اولان مدتده بولی صابغ اولوب
اولوب بویاین ماکول و مشروبی تناول ایتمش اولمیه زعفران

کبی و خیار شنبر کبی و بعض نسخه ده رمّان [illegible] محرردر زیرا بو مذکورلر بولی
صفرته و حمرته صابغه اولورلر و بقول کبی زیرا بقول بولی خضرته صابغ
اولور و مری کبی زیرا مری بولی سواده صابغ اولور و شراب مسکر کبی
زیرا شراب مسکر بولك لونن کندی لونی اوزره قیلور و اول بولك
صاحبی تشربنی و جسدینی حنا مثللو قوة غائصه سی اولان نسنه لر
ایله خضاب ایتمش اولمیه اسرائیلی دیرکه وسمه ایله اختضاب بولی سواده
صابغ اولور و اول قاروره صاحبی صفرا و بلغم مثللو خلطلری ادرار ایدن
مدرات تناول ایتمش اولمیه و حرکات و اعمالدن و محل طبیعیدن خارج
احوالدن بولك لونن و قوامن تغییر ایدن بر نسنه تعاطی ایدوب ایشلمش
اولمیه صوم و سهر و تعب و جوع و غضب کبی زیرا بو مذکورلرك کیسی بولی
صفرته و حمرته صابغ اولور و جماع دخی ایتمش اولمیه زیرا جماع بولك
لونن و قوامن تغییر ایدر و زیاده بولی دسومتلو ایدوب یاغلو ایدر و اول
قاروره صاحبی قیء و استفراغی بر نسنه ایشلمش اولمیه زیرا قیء و استفراغ
دخی بولك لون و قوامن وجه لایقی اوزره طبیعتندن اخراج ایدر و اول
نظر اولنان بول اوزرینه ساعت مروری ایتمیه بنا علیه دیلدیکه
التی ساعتدن صکره بوله نظر اولنمق جائز اولمز علامه دیر بعضلر دیرلرکه
دورت ساعتدن صکره بوله نظر ایدوب احوالی ایله استدلال اولنمز
زیرا بولك دلائلی ساعات مذکوره نك مروری ایله ضعیف اولور و لونی
متغیر اولور و ثقلی ذائب اولور مرور وقت و ملاقات ایله ایدر
خصوصا ایام صیفده زیاده ذوبان ایدر و یا خود ذوبانی ایلمز
ایسه تکاثف ایدر خصوصا فصل شتاده تکاثفی زیاده اولور

بول واحد دفعات ایله اخذ اولنماسی بو وجهله اولور که هضم واحددن مثانه ده مجتمع اولان بول بمانع مجلس
واحدده خروج ایلمز بلکه مجالس متعدده ده تمام اولور و اول مجالس تمام اولوب هضم واحددن حادث
بول تمام اولمدقجه اول بول ایله استدلال اولنماز زیرا رسوب ایدن مواد بعض کره مجلس آخرده
خروج ایدر منه

صاحب قانون دیرکه بولك منبعندن انفصالی وقتندن بر ساعت مقدار مرور ایتمیه
مرورندن صکره اول بولك احوالی ایله استدلال اولنمز وینه شروط استدلالك
بری بودرکه بول بتمامه اخذ اولنوب قاروره واسعه ده حفظ اولنمق کرك
دفعه واحده ده اخذ اولنسون کرك دفعات ایله اخذ اولنسون
کرك ایسه محفظ اولان قاروره واحده اولسون و کرك ایسه متعدده
اولسون و اول حفظ اولنان بولدن برشی ضایع و صب اولنوب
دوکلمیه وینه شروطدن اولوب لایق اولور که بولك بتمامی اولدیغی آنده
على الفور اولان حالی اعتبار اولنمیه بلکه بولك قاروره ایچنده هدو
وسکونده حالنه نظر ایلدیکدن صکره واقع اولان حالی اعتبار اولنه
ولکن اول قاروره مستور اولوب ریح وشمسدن برنسنه اصابت ایلمیه
بو شروطاره مراعات اولنمقدن صکره قاروره ایله استدلال تام اولور
و بوله هر نه قدر نضج تام اولورسه کما ینبغی بحث اولنمق اضطرابی
مساکن اولمیجق قاروره ده رسوب اولمز ولایق اولور که بول حفظ اولنه
~~قاروره عاری ونقی اوله اول قاروره ... بول حفظ اولنوب~~
~~بعده بول صب اولنوب ... ولکن قاروره غسل اولنمش ...~~
~~ملون ... اولنمش اول قاروره ده ... حفظ اولنه~~
~~احوالی ایله استدلال اولنمز~~ وعلامه براز شروطدن زیاده ایدوب
دیرکه اول قاروره یی ریح وشمسدن صیانت اول قابی خرقه ایله ملفوف
اولوب صارغوسی اولملق اولور لکن اول صارغو بولی تغییر ایدن حالتدن
عاری و وارث و برودتدن خالی اولمق لایقدر و شروطدن اول التی
شرط بول اولنان قاروره ده اول بول آخر قاروره یه نقل اولنمیه بتکیم بعض

احوالها

اونجه قدر

او باب الفصل
بمقدار بول حفظ اولنه
قاروره ده محفوظ بولی
آخره نظر اولنمز و احوالی
ایله استدلال اولنمز

قاروره غسلنك طریقی
بودرکه خشینه التی حاله
بر مقدار خشینه قاروره یه
وضع اولنوب واوزرینه
صب ما اولنه قد نصکره قاروره
تحریك اولنور علامه دیرکه بر مقدار ملح نقض ضم اولنور
ایسه تنظیفده مبالغه اولور منه

ناس

ناس کبی کیش و واسع آنیه یه بول ایدوب بعده قاروره یه اول بولی بوشالدیرلر
و نقل ایدرلر بو مثللو بوله نظر اولنمز و اونیدنجی شرط بودرکه اول
بول اولدیغی محلدن مکان بعیده نقل اولنمیه هر نه قدر ایکی مکانك هواسی
متحد الکیفیت ایسه ده زیرا بول حضحضه ایله متغیر الاحوال اولور
اون سکزنجی شرط بول قاروره ده تبرد ایلدیکدن صکره نار ایله
وغیر طریق ایله اول بول تسخین اولنمیه و اون طقوزنجی شرط
اول قاروره یه نظر زیاده مضیئ و آیدنلق محلده اوله و یکرمنجی شرط
اول قاروره یه اوج دفعه نظر اولنه و هر ایکی نظر اراسنده
فاصله اوله متوالیا اولمیه زیرا بول قاروره یه خروجندن صکره
بش حالات اوزره اولور حالت اولی بول رقیقا خروج ایدر
و رقیقا باقی قالور تغیر ایلمز و حالت ثانیه رقیقا خروج ایدر لکن
اثناده و قاروره ده تغلظ و تکاثف ایدر و حالت ثالثه غلیظا خروج
ایدر و غلیظا باقی اولور و حالت رابعه غلیظا خروج ایدر و قاروره ده
تصفی ایدر و حالت خامسه رقیقا خروج ایدر و آناء و قاروره ده
تغلظ و تکاثف ایدر بعده ینه رقت و دقته عود و رجوع ایدر
و اکه بناء طبیب بوله اوج عدد متفرق مجلسده نظر ایدر مجلس
اول بولی تغییر ایدجك قدر زمان نظر ... اوله تا که اول
نظر ایله طبیب بولك حین خروجده دقت و غلظتنی اولان
کیفیتنی و حالتنی بیله و ایکنجی مجلس بوله رسوب حاصل اولدقدن
صکره اوله و اوچنجی مجلس مجلس ثانیدن صکره قلیلا مکث ایلدیکدن
صکره اوله بس بو وجهله اوچ مجلسده نظر ایله بولك احوال خمسه سی طبیبه معلوم اولور

نظر ایلر

وچالقنمه

اکثر ناس بعد الصدور نقلنه
صکره قاروره ایله اول بولی
ماء حار ایله طولو اولان
بر کاسه به ایچنه قویوب
تسخین ایدرلر لکن اول
تسخین ایله بولك ادلهسنه
ضعف عارض اولمغله اول
مثللو بولك ادلهسنه اطبا
اعتبار ایلمك جائز اولمز

اولکی زمانی هوا

ويكمورب بو شرط ايله ايقوسنده زياده اوزون وطويل اولان
اويقودن اويانديغنده صكره اول بول اخذ اولنمش اوله ويكرمنجي ايكنجي
شرط اول نوم معتدل اوله يعني طبيعي نومدن زياده اولميه ونوم طبيعينك
اوزوني وطويلي اوله ويكرمي اوچنجيسي اول نومه تخمه وياخود سوء هضم
وسوء استمرا تقدم ايتمش اولميه يكرمي دوردنجيسي اول نوم جوع وجوا
اورزه اولميه ويكرمي بشنجيسي اول بولك صاحبي حايض اولميه بو شرط
دار حاويده ذكر ايلمشدر يكرمي التنجيسي اول بولك صاحبي صبيانلرده
بولنان بو قوام ولوندن جهتنده طبيعت مخصوصه اولميه صبيان واطفالده
اولديغي مثللو وبو شرطه صاحب قانون اشارت ايدوب ديركه صبيانك
سدريكي نك دلالتي قليله اولور خصوصا اطفالك سدريكنك دلالتي زياده
قليله اولور زيرا انلرك بولنده لبنيت اولور وبولي صابغ اولان
مواد انلرده باكند وهمعنوري مستوره اولور وانلرك طباعنده دخي
ضعف اولور وكثرت نوم ايله نضجه دلالت ايدن حالتلري انلرك بولنده
بولنمز ولايق اولوركه اول بولك ظرفي واخذ اولنان آلتي شفاف
اوله زجاج وبلور كبي جوهري نقي وصاف اوله علامه ديركه دخي واجب
اولوركه بولي حفظ اولنان ظرف واسع اوله تاكه بتمامه هضم واحلا
حادث اولان بول صبغه ومنبسط اوله وارتفاعي قليل اولوب
رسوب انده سهل اوله واول ظرف منتفخ اولانه واو فريلان
مثانه كبي مستدير اوله واول ظرفك لوني اولميوب بياض شفاف
اوله انتهى كلام العلامه ومعلوم بيورلكه اطبانك امتحان ايجون
بوله مائيه احمر خلط اولنوب عرض اولنوب فرق وتمييز ايده جهله

اولورسه

بو ذكر اولنان طبيعت اطفال وصبيانده اكثريدر وكاهيجه سائرلرده دخي بولنور طبايع تجربه اولنمغه محتاجدر منه

اوآتيه به

اولورسه اول بوله مكان قريبده نظر اولنسه غليظ ومتكاثف كورينور ومكان
بعيدده نظر اولنسه رقيق كورينور هرنه مقدار تقريب اولنسه
اول مقدار غليظ رؤيت اولنور وهرنه مقدار تبعيد اولنسه اول مقدار
لطيف ورقيق رؤيت اولنور بو حالت عائشه اخراده ولمز ويكرمنجي
بول قاروره ده اخذ وحفظ اولنمه واجب اولوركه بردك وشمس ونجك
اول بولي تغييرندن صيانت اولنه ويكرمي ايكي اولوركه اول بوله نظر ضوء
قويده اوله لكن اول نظر شعاعده اولميه بلكه شعاعدن سترا اولنه
علامه ديركه واجب اولوركه قاروره يه نظر ايلدن طبيب قاروره يي
رفق ايله اخذ ايليه وشعاع شمسك اذا سنده مكان مضيئده نظر
ايليه ونظر ايدن كمسنه وجهني شعاع مقابلنده قيله وقاروره يي
يد يمناسي ايله اخذ ايدوب يد يسراسني قاروره نك خلفنده وآكسه
سنده تحريك خفيف ايله تحريك ايليه وكاهيجه يد يسراسي خلف
قاروره ده ساكنه قيله وقاروره يه نظر يوم صحوده اوله يعني بولتي
واچيقلق كونده اوله وبعض كره حاجت مس ايدوب بولتلي كونده
دخي نظر اولنور اول زمانده لايق بودركه بر مصباح ايقاد اولنوب
ضوئنده نظر اولنه ونظر ايدن كمسنه نك يوزي اول مصباح طرفنده
اوله انتهى كلام العلامه پس بو ذكر اولنان شروط تحققندن صكره طبيب
اولان كمسنه اول بوله عارض اولان كورديكي نسنه لرك مقتضاسنجه
حكم ايليه ومعلوم بيورلكه بول اولا وبالذات كبدك وسائر مائيتلرك
مسالكي نك وعروقك احوالنه دلالت ايدر وبو مذكورلره واسطه ايله
ثانيا امراض اخرايه دلالت ايدر وبولك دلالتلرينك اقواسي واصحي دلائل كبد اولور

خصوصا كبدك حدتيسى ويوم يحللنك احواللرى بولك دلالت زياده اصح اولور و بولده خنترغد وماخوذه اولانى دلائل نيكه جنسى متنترعى اولور ١ جنس لون ٢ جنس قوام ٣ جنس صفا وكدورت ٤ جنس رسوب ٥ جنس قلت وكثرت في المقدار ٦ جنس رايحه ٧ جنس زبد علامه دركه بالجمله دلائل بول اخذ اولنان اجناس اون جنسه بالغ اولور صاحب قانون اوچ جنسى ترك ايلدى متروك اولان اوچ جنسك برنجيسى بولك خووغلبت ايله وياخود سهولت ايله اولماسيدر و ايكنجيسى بولك جنس ملمسى اولوردير ابول كاهيجه حار اولور و كاهيجه بارد اولور و اوچنجيسى بولك طعم اولور بو اجناس ثلثه نيك قانونده متروك وغير ماخوذ اولدقلرينك وجهلرى شيخ علامه ذكور دروبو متروك اولان اجناس ثلثه نيك بعضنه صاحب قانون اشارت ايدوب ديركه بعض ناس اجناس مذكوره يه ملمس جنسنى وطعم جنسنى الحاق وادخال ايلديلر لكن بز اول ايكى جنسى اسقاط واخراج ايلدك و بز جنس لون ايله بصرده سواد و بياضده وبينهماده متوسط اولان الوانى بصرك احساس و ابصار ايلديكى نسنه لرى مراد ايدرز و جنس قوام ايله بولك غلظت و رقتنه اولان حالنى مراد ايلرز و صفا وكدورت جنسى ايله بز مراد ايلرز بصرك اول بوله نفوذنك سهولت وصعوبتنى مراد ايكرز و بو ايكى جنس اراسنده يعنى صفا كدورت جنسى ايله جنس قوام بيننده فرق بودركه قوام غليظ اولان بعض اشيا صاف اولور كدورتلو اولمز و بعضى كدورت ايجاب ايلمز بياض بيض وغراء سمك كبى يعنى يومورطه ككى بياض وضو وبالقله ماخوذ اولان طوتقال غليظ اولور ولكن كدورتلى اولمز

بيان
[illegible]
غراده كسر و فتح جائز دو
لكن كسر ايله ممدود و
فتح ايله مقصور اولور

بعض صو ايله محلول اولان ومعزاب.

بلكه صاف

بلكه صاف اولور واكه بصر نفوذ ايدر زيت حتى بو نلر كبى اولور كذلك بعض اشيا هوكى دقيق اولور ولكن صاف و عادم اولمز و اكه بصر نفوذ ايلمز ماء كدر يعنى بولانق صو كبى زيرا بولانق صو بياض بيضده زياده رقيق ولطيف اولور لكن بصرك بياض بيضه نفوذى كبى بولانق صويه بصر نفوذ ايلمز و صونك سبب كدورتى لونى غريبه اولان اجزاسنك مخالطه سى اولور مثلا دكن اللون يعنى رماد و كول لونده اولان اجزالرك صويه و صو مثللو له مخالطه سى صفوتنى [illegible] ازاله ايدر لكن دقتنه كليا مانع اولمز و كدورتنك بر سبب حتى بودركه اول صاف و رقيق اولان نسنه يه لون يكشتده ماعدا بر لونى ايلى ملون اولان اجزا مخالطه ايدر اولوجهله كه اول ايكى مخالطا اولان نسنه لر بر برندن امتياز او لنميوب ملون آخر لونى صاف و رقيق اولان نسنه يه بصرك نفوذنه مانع اولور و اول لون صاف و رقيق اشفا فنه مانع اولور و ماء صافده موجود اولان رسوب كبى اولماز زيرا ماء صاف و رقيقده بولنان رسوب هر نه قدر ملون ايسه لكن بحسب الحس اول ملون صودن ممتاز اولمغله بصرك صوده نفوذنه مانع اولمز

الفصل الثاني في الوان البول

علامه ديركه بيلمش و احيد ركه آكثر امرده بول ماء صرف اولمز اعضاده اولان فضول اول مائه مخالط اولور خصوصا [illegible] هضم ثانينك فضولى زياده مخالط اولور و اول فضولك بعضيسى غليظ و ارضى اولور و اول ارضيت رسوب ايلرو ماء اشيانه ممتاز اولور و اول فضولك بعض اخرى بحسب الحس ماء اشيانه ممتاز اولمز

اوكن كذلك جعيد
دكن اولدقجه سواده ناظر
اولور ومادون [illegible]
اولور

[illegible]
[illegible]
[illegible]

بینهماده شرط امتزاج اولمق حسبیله و بو صورتده بولک لونی اول
فضولک ماهیتی ایله منکسر اولان لونی کبی اولور و الوان بولک عددنی
علماء طب اختلاف اوزره تحریر ایدرلر و جالینوس الوان بولک عددنی
جمله اطبانک یازدیقلری عددن زیاده اولمسنه ذاهب اولوب
دیرکه بولک عدد الوانی اون سکزدر بری اترجیدر لون اترج اعتدال
مزاجه دلالت ایدر و ایکنجیسی لونی ابیضدر و اوچنجیسی احمر قانیدر
و دوردنجیسی احمر اقتمدر و بشنجیسی احمر اصهبدر و التنجیسی وردی
اولان احمردر و یدنجیسی اصفر و ناری و ارجوانی و زعفرانی اولور
و بو دوردنجی لونی صفراحین اولور و اون برنجیسی اسود و اون ایکنجیسی
کمد و اون اوچنجیسی نیلجی و اون دوردنجیسی رصاصی اولور بو دوردنجی لون
سوداندن متولد اولور و اون بشنجیسی اخضر و اون التنجیسی سلقی
و اون یدنجیسی رمادی و اون سکزنجیسی شبنلیدی اولور بعضا اترجی
مادام جبلی لونه مشابه بر لون اولور صاحب قانون دیرکه الوان
بولک طبقاتی واردر طبقۀ اولی طبقۀ صفرتدر او طبقه نک اصنافندن
صنف اول تبنی بعضا اترجی بعضا اشقر بعضا اصفر ناری بعضا ناری اولورکه
او ناری زعفران صبغنه مشابه اولور و اکثرا اصفر مشبع دیرلر
بعضا قویو و طوق قصاری اولور و بعضا زعفرانی طبقۀ صفرتده اولور زعفرانی
صفرتی زعفران شعره سنک و تلبینک صفرتی کبی اولورکه او اصفرتده اولان
نسنه یه احمر ناصع دیرلر و طبقۀ صفرت اصنافندن اولا ذکر اولنوب
اعتدال مزاجه دلالت ایدن لون اترجیدن ماعدا بش صنف بالجمله
وارتده دلالت ایدر لکن اول حرارتلری مراتب و درجاته مختلف اولورلر

و بو دوردنجی لونی دمله حادث اولور

سلقی یازو دیدکلری بقلدر قویو نیشل اولور بر نوعی ده واردر که صاری و مخالط بیاض اولور منه

تبن صمان چوبینه دیرلر منه

اترج ابخاج قاونی و نارنج نوعی معکنه اولور منه

اشقر او ابیضدر که حمرت مخالط اوله اکثر ابیضه مخالط احمر زیاده اولور ایسه اکه اصهب دیرلر اصهب ایسه حمرت شقرتلنه زیاده اولور منه

و بعض ... اولور

الوان بعض ابوال

~~و اول احوالی ... بعض کره حرکات شدیده اولور~~
و بعض کره ~~اوجاع اولور~~ و بعض کره ذکر اولنان الوانی
حرکات شدیده و اوجاع و جوع و ~~صائم قلت شرب~~ بعض صوی
از اجمک ~~و کثر بدنماثیت تولد و نکون~~ ایدر حلق اثمار و اطعمه یی
از یمک کبی نسنه لر ایجاب و احداث ایدر و طبقۀ صفرتدن
صکره اولان حمرت طبقه سی اولور و آنک اصنافی اصهب و وردی کلکونی
و احمر قانی و احمر اقتم اولور اصهب اول نسنه در که آنک لونی
حمرته مائل شقرت اوله و وردی معلومدر و احمر قانی قویو
قرمزی اولان نسنه در و احمر اقتم اول نسنه در که آنک لونی حمرتله
غبرتدن مرکب اوله ذکرا ~~...~~ و قتام غبار معناسنه در لکن
طبقۀ حمرتک ذکر اولنان اصنافی بعضیسی بالجمله دمک غلبه سنه
دلالت ایدر لکن بولک حمرتی هر بار که زعفرانیته میل ایلیه
صفرانک غلبه سنه دلالت ایدر و حمرتی هر بار که
قتمته میل ایلیه دمک غلبه سنه دلالت ایدر و اقتم ناری
وارتده دلالت احمر قانینک حرارتنده دلالتندن زیاده اولور
و بعض نسخه ده احمر اقتم واقع اولمشدر لکن ... اولان
نسخه والاقتم الناری ادل علی الحرارة من الاحمر والاقتم نسخه سیدر
و او عطف ایله اولمسی ترجیح ایدر اینکیچونکه احمر ناری صفرادن و احمر
قانی و اقتم دمدن متولدلر اولوب ناری صفرا ایدی دلالت ایتمکلیکه وارنده
نارینک دلالتی زیاده اولور صفرانک حرارتی اخلاط سائره دن اکثر
اولمق حسبیله اما احمر قانی و اقتمک مدلولی دم اولوب ... و صفراویه قیاس ایله

و شرب مائک قلتی

و مولد ما اولان

و کذلک احمر اقتمک دلالتی حرارته

دخی وارتی اقل اولمغله احمر قانی وافتمکی دلالت ایلدیکی وار نقص
نقصان اوزره اولور وامراض حاده وحمیات حاده بحرانده مائل
وبولک لونی زعفرانیه وناریه یه ضارب ومائل اولوب [illegible] اول
بولک رقت اولوا ایسه اول وقت نضجدن برحالده وبراثر خفیه
دلالت ایدر اول حالدن مراد بودرکه صبغ ماده نضجه بدء ایدوب
[illegible] وانده اثر نضج حادث اولور لکن قوامنده هنوز
نضج اولمدیغیدر اگر صفرتی ناریه میلی شتد اولورسه
وناریت حدودینه قدر نهایتنده صفرت بالغا اولوا ایسه اول بول
دلالت ایدرکه حرارت تزاید وتکاثره منبعثه اولمشدر وصفرتی
ناریت حدودندن غایتنده ونهایتنده وصول لنده حمره ناصعه اولور یعنی زعفران
شعره سندن حمرته کبی اولور بعض نسخه لرده شقرت ناصعه اولورسه
واقع اولور تحریر اولمنمشدر علامه تخطئه ایدر اگر اول بولک صفاسی
زیاده اولور حرارت نقصان اوزره اولور وبعض نسخه لرده صفاسی
بدلنده صبغ واقع اولمشدر قرشی صبغا نسخه سنی تخطئه ایدر علامه
دیرکه فان ازدادت صبغا فالحرارة فی النقصان کلامنده
مقیاس حمرت ناصعه دن صبغ وبویاسی زیاده اولوب احمر قانی وافتمقی
حدودینه واصل اولور ایسه حرارت نقصان اوزره اولور دیمکدر
اولور ایسه [illegible] صبغ نسخه سنک هو معناسی صحیح اولور
انتهی ودموی اولان امراض حاده ده بعض کره [illegible]
بول دم [illegible] ظهور وخروج ایدر و اول بول امتلاء دم افراطی اوزره
اولدیغنه دلالت ایدر و مجنن بول قلیلا قلیلا خروج ایدوب [illegible]

ومنها

ایسه

تحریر اولنمغله اول تحریر

هیئتی اوزره

ومنها اول بولدر خطوره دلالت ایدر واندن دمک مخانقده انصبابی خوفی
یعنی قلب و دماغه یچون نفار ایدر دوکلدیسی خوف اولنور انکیچون نکه قلیلا قلیلا
بولک خروجی قوانک ضعفنه دلالت ایدر ونتن رایحه عفونته دلالت
ایدر بس بدنده دمک امتلاسی وتعفنی اولسه لاجحاله اوادم کثیری
قوا ل ضعیفه دفع ایدمیوب بدنده تعفن حبسله منتشر اولوب
مخانقده هو دوکلمسی احتمال غالب اولور وبولک زیاده رقتی خطرلیدر
اول بولدرکه رقت زیاده اولوب انفتاح عروقی یعنی طمرلک اغزلرینک اچلوب
اول بول دم منللوا اوله وقو قوسی کریه اوله وبعض نسخه لرده ارقه
بدلنده انقاه واقع اولمشدر اول نسخه خطادر دیو علامه تحقیق مقام ایدر
وحمیات حاده لرده ومختلطه حالرده بول غزیر اولوب کثیر الخروج ایلسه
اکثریا خیره دلالت ایدر دیر اکثر اوقاتده بول کثیر بحراندن
افراقده یعنی مرضک زوالنده تحلیلنده دلالت ایدر حاشیه عراقیه ده ذیر که بحران
ایله افراق فرقی بودرکه افراق بحراندن اعم مطلقا اولور ذیرا افراق
مرضک کرک تدبیر وکرک دوربنله اولان عوارضک اشتداد
اولور اما بحران مرضک ادوارکلیده اولان اشتدادینک عبارت
اولور واول بولکه دمه شبیه اولوب غزیر وکثیر اولور اول بول ذکر
اولندیغی اوزره بحران کامله دلالت ایدر ولکن کندوسندک سببی حادث
بحران ناقص اولور واول بول حوقی کره خیره دلالت ایدر لکن بحران
کامله نک اولا اولان بول غزیر وکثیر [illegible] رقیق اولوب رقت بحران
کامله اولانک رقت منللو وکثرت وغزارتی بحران کامله اولان
کثرت منللوا وقعت ظهور ایدر ایسه اول بول مرضک نکسنه دلالت ایدر

اولوب

عنه انطلاق ... مثلا ... افراق ... اعراض ... اطلاق ... بحران ... امراض حاده ده ... ایام معهود ... اولان استعداد ... دفع اطلاق

ونکس اکثر یا بحران کاملدن صکره اولدیغی کبی بحراندن اقصدن صکره کی
اولور ~~بحرانی~~ بوجهله علامه قرشی بیله عزو ایدوب بو مقامی بوجهله
تحقیق ایدر کذلک بحران کاملدن صکره واقع اولان بول کثیر دفعة
دقیق اولوب تدریج ایله دقیق اولمسه اولدیغی نکسه دلالت ایدر
بولک ذکر اولنان احوالی حمیات بولنده احکا ایدر اما یرقان مرضنده
بولک لونی ظهورنده حمرتی زیاده اولوب حتی شدت حمرت حسبیله سواده میلی
اولور ایسه و اول بول اصابت ایدوب بویادیغی ثوبلر غسل ایله
اول بولک بویاسی منسلخ و زائل اولمز ایسه و هر بار بول بو کثیر
و زیاده اولور ایسه او مرض یرقان اسلم اولور علامه دیرکه یرقاندن
بولک وجه مذکور اوزره حمرتی ایکی وجهدن خالی اولمز یا صفراء محترقه اولوب
اول محترق صفرانک لونی سواد مضارب حمرت اولور بو صورتده
اول مرض اسلم اولمز و یاخود بوله اولان اول حمرة شدیده صفرانک
تکاثفندن حادث اولور قانونکه اسلم دردیکی اول وجهه قیاسیلی
اولور و بجهٔ یرقان مرضنده بول ابیض اولور ایسه و یاخود حمرتی اولوب
او قلیل اولور ایسه انده استسقادن خوف اولنور چونکه اجلق
هو بولدن ضعفی و بویاسی زیاده ایدر [illegible] و بو مقامده کلیه
قدر ذکر اولنان طبقه حمرتک اصنافی ایدی اما طبقه خضرتک اصنافی
فستیقیه مائل لونلر بعضی زنجاریه مائل اولان لونلر و آسمانجونی
و نیلجی لونلردر بعده کراثیدر پس بو طبقه خضرتک صنف اولی
اوله فستیقی یعنی اول اخضر که صفرتیه سوادیله مخالطه ایلمسندن
حادث اوله اول بول فستیقی بروده دلالت ایدر و کذلک بولک الوانندن

خضرت

خضرت مخالطه اولان الوانک کلیسی بروده دلالت ایدر لکن زنجاری و کراثی
احتراق شدیده دلالت ایدر و کراثی زنجاریدن اسلم اولور زیرا
زنجاریده بیاضه لوندن میلی دلالت ایدر که احتراق زیاده اولوب
کندی لونی رمادی حادثدر و زنجاری بول اکثر حالده تعب ایله حادث
اولمغله دلالت ایدر که بعد التعب تشنج یبس حادث اولور و صبیانده
اولان مطلقا بول اخضر تشنجک حدوثنه دلالت ایدر صبیانک
بولنده خضرتی کراثی و زنجاری کبی احتراقدن حادث خضرت اولور ایسه
اول بول اولان خضرت صبیانده تشنج یبس حدوثنه دلالت ایدر
و ما عدا اخضرلر تشنج امتلائی حدوثنه دلالت ایدر و اصناف
خضرتدن آسمانجونی لونی الکز امرده برد شدیده دلالت ایدر آسمانجونی لونی
سواده بیاضک مخالطه سندن حادث اولوب زرقت صافیه یه میل
ایدر نتکیم سماده محسوسدر و اولان لون بو منوال اوزره اولور و بعضی
اسمانجونی اولان بولک دلالت ایلدیکی بردیسی اولوب کثیر و مزبر
اولمز او اخضرت سود المخالطه سندن حادث اولوب احتراقدن اولمز
ایسه و اسمانجونی بولده مقدم اولان بول کمودتیه مائل خضرت
لونده اولان بول اولملق لازمدر اولا کمودتلی بول اخضر ظهور ایدر
بعده اسمانجونی بول ظهور ایدر بعضیلر دیرلر که اسمانجونی بول سوء
سمه دلالت ایدر یعنی آسمانجونی بول ایله استدلال اولنوب
بیلنور که او بولک صاحبی مسموم اولمشدر لکن علامه سمدن
مراد سم بارددر بو سمک تخصیصی ایدر زیرا سم بارد جوارحی سویدیر
و رطوباتی طوکدیرر بناء علیه بول اسمانجونی اولور و اکر اسمانجونی اوله

مطلقا دیمک کرک ایسه بول اخضر تعبدن حاصل اولسون و کرک اخر وجهله اولسون هر حالده تشنجه دلالت اولنور دیمکدر منه

٤ بو کلام مذهب حکمایه اشارتدر وارددر انلر دیرلر که لا لون فی الفلکیات یعنی اجرام اثیریه ده لون اولمز و سماده محسوس اولان زرقت جوکه زرقت اولور و او زرقت سماده اولور و اوزره [illegible] اولنور اسمانجونی [illegible]

بوله دسوب اولور ایسه اول بول صاحبنك صاع اولماكه رجا اولنور
اگر اول اسمانجونی بوله دسوب اولمز ایسه صاحب بولك هلاكی خوف
اولنور و بولك نجارینك عطب و هلاككه دلالتی زیاده اولور بوذكر اولنان
طبقه خضرتك اصناف خمسه سی اوزرینه علامه صنف سادس زیاده
ایدوب دیركه اول طبقه نك صنف سادسی اخضر زیتی اولور اطبا زیتی
اوج قسمه تقسیم ایدوب دیرلركه زیتی بول یا لوننده زیتی اولور و یاخود
قوامنده زیتی اولور و یاخود هم لونده و هم قوامنده زیتی اولور زیرا بدنك ذوبانی
مرضك حال ابتداسنده اولوب ذوبان ایدن اجزاء دسومت بوله مخالط اولور
ایسه اول بول لوننده زیتی اولور دسومت اعضا مرضك حال تزیدنده اولور
ایسه بول زیتی فی القوام اولور و اگر دسومت اعضا مرضك زمان انتهاسنده
اولور ایسه اول بول قوامده و لوننده معا زیتی اولور و بول زیتی وارتك
قوتنه دلالت ایدر اننكیچون حمیات حاده ده حادث اولان بول زیتی
دقّی انذار ایدر طبقات بولك دوردنجی طبقه طبقه سواد در و اصناف
سوادك اختلافی اوچ وجهله اولور وجه اول مخالطاتینك اختلافی
حسبیله سواد مختلف اولور و وجه ثانی اسباب متقدمه سنك اختلافی
حسبیله اولور سوادك كیمیسی اسباب محرقه دن حادث اولور و كیمیسی
اسباب مجمده دن حادث اولور و غیری سبیلردن حادث اولور و وجه
ثالث سواده لون اخرده انتقالی طرقینك اختلافی ایله سوادك اصنافی
مختلف اولور زیرا سواده انتقال كاهیجه زعفرانی
لوندن اولور یرقانده اولدیغی كبی و كاهیجه قیمه دن یعنی سواده مائل قرمزیلكدن
اولور و كاهیجه خضرت و نیلیجه دن انتقال ایدر و كاهیجه كموده و غبرتدن
انتقال ایدر بیاض شته بردن حسبیله كموده و غبرتدن انتقال ایدر و سبعله كموده غبرتدن

بردك

بردك شدتی حسبیله سواده انتقال ایدر و كذلك صفرتدن سواده
انتقال حق بالذات اولمز بلكه قیمت واسطه سی ایله اولور اولا بول
اصفر بول اقتمه انتقال ایدر بعده بول اقتم بول اسوده انتقال ایدر
و معلوم بیوریله كه قیمتك صفرت ایله سواد اراسنده
بولنه بكلك ایلمسندن قیمتك ظهوری لازمدر كلدر جائزدر كه بولی
اصفر اولان كمسنه نك بول اقتم خروج ایلمدن بول اسود
خروج ایله لكن اول بول اسود متانته ده ایكی اولا اقتم اولمشدر
بعده اسود اولوب خارجه اسود اولدیغی حالده اوزره خروج ایلمشدر
دینور و بو اقسامی علامه بیان ایلدیكندن صكره دیركه مصنف
بو اقسام لرك بعضیلرینی بیان ایدوب دیركه طبقه اسودك بر صنفی
اول سواددر اولوركه بول زعفرانی زعفرانیتدن اول سواده سالك اولور
نتكیم یرقانده اولان بول زعفرانی سواده سالك اولدیغی كبی و بو جهتله
بولك اسود اولدیغی صفرانك تكاثفنه و احتراقنه دلالت ایدر و بلكه
صفرانك احتراقندن حادث اولان سودایه دلالت ایدر و مرضنك برقانه
مرض اولدیغنه دلالت ایدر و سواد بولك بر قسمی سوادی قیمتدن
اخذ ایدر یعنی بول اقتم ایكن اسود اولور و اقتم بولك اسود اولدیغی
سوداء دموی تمادی ایله انتقال ایدر و سواد طبقه سنك بر صنفی بول اول
سواده خضرتدن انتقال ایدر بول احضر ایكن اسود اولور و بولك
ایكن اسود اولور خضرتدن و نیلنجیته حادث اولان اسود سوداء
صرفه دلالت ایدر و بردهی دلالت ایدر علامه دیركه تقادم اسباب
ایله حادث اولان سوادك اسبابی بنش سبب اولور بونلر سواد صابغ

اولان نسنه لرا استعمال ایله اولور و حرارهٔ محرقه و برودهٔ مجمّده
ایله اولور مرض سودا اونلرک بحرانی ایله اولور و مدرّات بولی استعمال
ایله اولور و اوّل ایلک موت و انهزام حسبیله بول اسودا و لمق
احتمالی اولور صاحب فالنکنو وجهلره اشارت ایدوب دیرکه بول اسود
فی الجمله احتراقه و یاخود برده و یاخود وارث غریزینک موتنه و
انهزامنه دلالت ایدر و بحران اولوب فضول سوداویّه لری طبیعتک
دفع ایلدیکنه دلالت ایدر بولک سوادی احتراقلی اولدیغی اول
بولک صاحبنه احتراق اولمغله استدلال اولنور زیرا اجماد دخی حادث
اولان سواد بولک صاحبنه احتراق اولمز کذلک احتراقده حادث
اولان بول اسوده بول احمر و بول اصفر تقدم ایدر اما جمودک بول
اسودینه تقدم ایدن بول کمد و بول اخضر اولور و کذلک بول اسود
احتراقیده ثفل متشتت اولور یعنی اسفله رسوب ایدر و استوا
قلیل اولور یعنی وارث حسبیله بولده تخلخل عارض اولور اما بول اسود
جمودیده ثفل مجتمع اولور یعنی رسوب ایتمز بولک جمود و غلظتی حسبیله
اسفله نزول متعسر اولوب مائیت ایله مخالطه سز ... علی حالها باقیه اولور
و جمع حسبیله استواء دخی زیاده اولور و احتراقی ایله جمودینک بر
فرقی دخی بودر که سواد احتراقیلی اسود احتراقیده سواد شدید اولمز
زعفرانیه و صفرته و یاخود قتمته صرف میلی اولور اسود جمودینک
میلی کمودته اولور اکر بول اسود صفرته یا قو میل ایدر ایسه اکثر حالده
برقانه دلالت ایدر و احتراقی بولده رائحهٔ کریهه اولور جمودیده رائحه اولمز
و بعض جمودیده حموضت رائحه سی اولور صاحب قانون احتراقی اولان بول اسودی ذکر

احتراقلی حادث اولان
بول سواد ایلدیرد...
مجمد دخی حادث اولان
سوادیه فرق ایلدن
نسنه بومذکوردر

اول سوادکر

مصرحا

مصرحا بیان ایدوب جمودی اولان بول اسودادن ... فهم
اولنمز بعضلر صکره تصریح ایدوب ذکر ایلمکه مرادی ایدوب دیدیکی بول
اسودک برددن حدوثنه دلالت ایدر بول اخضر و بول کمدک
تقدمی و ثفلک قلیل و مجتمع و قوی الجمع اولان ارضیت کبی اولملری
و کذلک ... سوادک صفرت و حمرتدن خالی اولوب سواد خالص
اولملری و بعض کره مزاج حار ایله مزاج بارد ارالرنده فرق اولنوب
بو تمییز اولنور که بول اسوده رائحهٔ شدیدهٔ کریهه اولور ایسه سواد
بول حرارت حسبیله حادث اولمشدر و اگر رائحه ضعیفه اولوب
و یاخود کلیه رائحه اولمز ایسه اول سواد برد و جمود حسبیله در
و مزاج بارددر زیرا هر نجن طبیعت جدا منهزم اولدقده رائحه
بولده کلیه زائل اولور و حرارت غریزیه نک سقوطندن حادث
اولان سواده دلالت ایدر قوالرک سقوطی ... و انحلالی و بولک
سوادی بحران و تنقیه حسبیله اولدیغنه دلالت ایدر بول اسودک
مقدم ... اولان بولک مائی و غیر نضیج اولماسی قرشی دیرکه بو کلامدن
شیخک مرادی دیمکدرکه بول حال مرضده مائی و غیر نضیج اولور صکره
نضیج اولور و بعده اسود اولور و اول سواد بحرانی اولور و اول بول
اسوددن صکره مریضه خفت عارض اولماسی و بول اسودک غزیر
و کثیر اولماسی دخی سوادک بحرانی اولمسنه دلالت ایدر و بحرانی اولان
بول اسود حماریعنی اخرلرنده و طحال علتلرینک انحلاللرنده و اوجاع ظهر
و اوجاع رحم انحلاللرنده و خمس و سدس و سبع نیتمه اولنان حمیات
سوداویه انحلاللرنده اولور بو مقامده قانونک نسخه لری مختلفدر

حادث اولان امراض ارجوزه سنده ذکر ایدوب دیر • وکل ما في بني من داء • مستحدث من مرة سوداء
شيخ رئيس مرة سوداده
فكالثاليل وحمى الربع • وكالبواسير وداء الصرع • وكالدر في الانف من سبانج • ومن ثاليل وكالتشانج •
ومغض وسرطان وبهق • وكلف وكالصداع والارق • والورم الصلب وكالجذام • وكالذي يفسد من طعام
في الجوف واليابس من سعال • والوجع والحس في الطحال • وداء ماليخوليا في الرأس • وما وحي البول من احتباس
وداء قولنج وداء ثعلب • ومرض من عض كلب كلب • والقوبا واللبن المعقود في الجوف والبارد من كبد •
ومرض من شهوة كلبيه • وكانشقاق كان في المقعده • وكحصر الكليه والمثانه • ونفخ بولهم تحت العانه •
والنفخ في البطن وفي الجنبين • والنفخ في الرأس وفي الاذنين • وشتر يحدث في الجفنين • ونقرس يكون في الرجلين

علامه بو ذکر اولنان نسخه‌نی ترجیح ایدوب باقی دورت نوع نسخه‌یی
تخطئه و تضعیف ایتمکله اول نسخه‌لر ترجمه‌یه ادخال اولنمدی کذلك

حادث اولان

بول اسود احتباس طمثله یعنی حیضنک وجه لایق اوزره سیلانی
ایدوب اقامه سندن آفاتی اخلالندن واقع اولور و مقعده‌دن سیلان
سیلان دم معتاد اولانلرده دمك سیلانی انقطاع جهتیله عارض
اولان امراض سودا و بدنك اخلالندن بول اسود اولور خصوصا طبیعت
و یاخود صناعت یعنی مدرات استعمالی ادرار بول ایله اعانت ایلیه اول زمان
بول اسود سودا و بنك سوادی زیاده اولور و اول زمانده بول اسود

نسوانه

اولور که احتباس دم عارض اولوب طبیعت فضله‌ده قبول ایلیه زیرا نسوانك
احتباس دم حیض و حمله عارض اولور فکاه حمله سنده اولمغله عارض اولمغله

قوه ماسکه

مجاری‌نك اغزی منضم اولوب بقیا ممتلی اولور و یاخود دم امساکی ایله اولور
و یاخود قوه دافعه‌نك ضعفی ایله اولور و هر حال اوزره رحمك تجویفنه نزول
و سیلان ایلیه دم رقیق و ابخره اولور و حرارت رحم اول دم قیقلدر
عمل ایدوب سواده صابغ اولور و اول دمدن کثیف و للانلرده تراکم جهتیله
یعنی صیقلشوب اجزاسی بعضیلری بعض اخرا اوزرینه وقوع ایله
دماء حمرتی سواده اولور و فجئ طبیعت اول دم اسودی مثانه طریقیله
اخراجه ظفر بولدقده بول ایله اولدمك انضمامی ایله بول اسود و غیر نیز
وقره اولدیغی حالده خروج ایدر و بولده صکره لا محاله اول خفت کلور
و بو مثللو بولك ایله تنقیه حاصل ذکر مرور ایدن امراض سائره‌ده کبی اول
سواد بحرانی اولمز و بو مثللو مرضده بحران اولمز بلکه بحران احتباس دملقه
حادث اولان امراض سائره لرده اولور و اکثر بول اسود بحران جهتیله اولمیوب

بولی صابغ و یاخود مهدر رسنده لر جهتیله اولمز اسیسی اولان بول اسود علامه
ردیه اولور زیرا اول تقدیرا اوزره بول اسودیه احتراقه حادث اولور
و یاخود برد و جمود دن حادث اولور و ایکی صورت اوزره خطر ظاهر

حادث اولان بول اسوده

و استکار اولور خصوصا امراض حاده ده خطر زیاده اولور و اکر امراض
حاده ده اولان بولك مقداری قلیل اولور ایسه خطر مبالغه ایله زیاده
اولور اکه بناء که امراض حاده ده بول اسودك قلتی احتراقی رطوبت

بول اغلظدن مرادی بحثنده بول اسفلدن اغلظدر و بول اسفل انواع ابوالده وارد اولان بول اسود در مراد بالجمله بول اسودی ترك مقام قرینه‌سی ایله اولنمشدر

بدنی افنا و اعدام ایلدیکنه دلالت ایدر و فجئ بول اغلظ اولسه
زیاده مردر اولور زیرا اغلظ بول رطوبتی زائل اولوب ارضیته استحاله
دلالت ایدر و هر بار که بول رقیق اولسه بولك رداتی اقل اولور
زیرا بول رقیق قلة احترا قده دلالت ایدر و بعض کره بول اسود و یاخود
احمر اولور شراب احمر و شراب اسود شرب ایتمك جهتیله ایدوب
طبیعت اول مشروبه عمل ایتمیوب ولوننی تغییر ایتمك جهتیله
اول مثللو مشروب بحاله شربی کبی خروج ایدر و انده خطر اولمز و شر
دیرکه ذکر اولنان شرابلر شربندن صکره بول اسود و بول احمرك خروجی
ایکی وجه اوزره اولور وجه اول بودرکه اول شرابلر بدنده مجتمع
اولان مواد سودا و یه‌یی و مواد دمویه‌یی ادرار ایتمکله بول اسود
و احمر اولور و وجه ثانی بودرکه اول شرابلر شرب اولندیغی حال اوزره
خروج ایدوب طبیعت انده عمل ایلمز و بعد لك حمرتی و سوادی
شرابك صبغ و لونی اولور وجه اولده اصلا خطر اولماز لکن فی الوجه
وجه ثانی تغیلن و تصریح اولنمغله خطر یوقدر دیدیکلری مراد احتمال
حسبیله اولان سوددکی خطر یوقدر دیمك اولور و کلن من وجه اول حینده

دن خطر اولور زیرا اول شرابده طبیعت عمل ایتیوب لونی اوزره خروج
دلالت ایدرکه قوت ضعیفه در مشروبه تصرفدن عاجزدر و بعض اسود
امراض حاده ده دخی بعض کره بحران صالحه دلالت ایدروب ردی اولمز اگر اول
بول اسود رقیق اولور ایسه اما اول بول که رقیق اولوب قارورهده
نواحی مختلفه ده تعلق اولور ایسه اکثریا اول بول صداع و سهر و صممه
و عقلک اختلاطنه دلالت ایدر خصوصا اول بول اسود رقیق زمان طویله
قلیلا قلیلا خروج ایلیه و رایحه سی حاده اوله و حمیاتده اوله اول بولک صداعه
و اختلاط عقله دلالتی زیاده اولور و اگر ذکر اولنان بولک خروجی وقتنده
سهر و صمم و اختلاط عقل و صداع حاضر و موجود ایسه کلجک زمانده حادث
اولجق رعافه دلالت ایدر علامه دیرکه بو وجه اوزره اولان بول دلیل رعاف
اولدیغی قوت نبضه مثللو علامت محموده بولندیغی زمانده اولور اما
علامت محموده بولنمز ایسه اول بول عطب هلاککه دلالت ایدر و بنده علامه
برقانکه ذکر ایدوب دیرکه رعاف بعض کره منخریندن برنده اولور مواد هر
قنقی طرفده اولور ایسه طبیعت رعاف ایله موادی مواد جانبنده اولان
منخردن اخراج ایدر مثلا رعاف منخر ایمندن خروج ایلسه مواد کبدک
اولدیغنه دلالت ایدر و صول منخردن خروج ایدرسه رعاف مواد طحالک
اولدیغنه دلالت ایدر اسهل و مجرد بول رقیق بعض شروط سائره مذکوره
بولنمقسزین ممکن اولور که اول بول رقیقدن کلیه ده حصاة تولدنه سبب اوله — کلیه ده
زیرا بول رقیق خروج ایدوب اجزاء غلیظه باقیده قالدیغنده کلیه حرارتی
ایله اول اجزاء غلیظه یبس و جفاف عارض اولوب حصاة حادث اولور دخی حکیم
دیرکه کلی و مثانه علتلرنده و اخلاط غلیظه دن نشأت ایدن علتلرده بول اسود

محبوب

محبوب و سوکولید درا اما امراض حاده ده هلاکه دلیل اولور صاحب
قانون دیرکه لکن بیز دیرزکه مجربدر بعض کره احتراق شدید
اولوب کلی و مثانه علتلرنده دخی بول اسود ردی اولور بو احتمال
حسبیله طبیبه لازم اولورکه کلی و مثانه علتلرنده بول اسود
حادث اولسه علامات سائره یه تحری ایلیه اگر احتراقه دلالت ایدر
علامت اولمازایسه بول اسودک علامت محموده اولدیغنه حکم
ایلیه و علامت احتراق موجود ایسه بول اسود علامت ردیه
اولدیغنه حکم ایلیه و بول اسود مشایخده و پیرلرده صالح اولمز
زیرا مشایخده اولان سواد بول احتراقی و یاخود جمودی اولمقدن
خالی اولمز و احتراق و جمود دخی هر بری ردی اولور مشایخده
بول اسودک بولنماسی انجق فساد عظیم ایچون اولور نسوانلرده
دخی مشایخ کبیر رانلرده دخی بول اسود ردی اولور و تعیین
صکره حادث اولان بول تشنج استفراغیه دلالت ایدر و فقرلکده کلام
بودرکه بول اسود حمیاتک ابتداسنده قتال اولور و کذلک حمیاتک
انتهاسنده دخی قتال اولور اگرچه انزل حادث اولمیوب و بول
اسودک حدوثندن صکره محموم اولان کسنه یه خفت کلور ایسه اما طبقات الوان بولک
اما بول طبقات الوانی ذکر اولنان لونلرک بر اولمیوب بعض بول دخی
ابیض اولور ایسه اول بول ابیضده ایکی معنی فهم اولنور بعض
بول ابیض ایکی قسم اوزره اولور قسم اول لبن و سود لونی اولورکه
بصری اول لون تفریق ایدر اول مثللو لوندن کتی نظر کوزی قماشدرر
و نظر اول مثللو ابیضده نفوذ ایلمز مثلا برکاسه سودک ایچنه

بر دینار یعنی بر التون القا اولنسه بصر کاسه نك دیبنده اولان
التونی کورمز و قسم ثانی صو و صرجه و بلور لونی اولور که اول
لونه کثرت نظر کورن قماش ابریشمی و بصری تفریق ایلمز [illegible]
و اول ابیضده بصر نفوذ ایدر بر کاسه صویك ایچنده بر درهم القا
اولنسه بصر اول صویه نفوذ ایدوب کاسه نك دیبنده اولان
درهمی کورر صرجه و بللوره بو منوال اوزره دربو قسم ثانیده و راسنده اولان نسنه لر کوریلور بصر نفوذ ایتمکی حسبیله
ابیض مشف دیرلر فی الحقیقه اشفاف لون دکلدر لکن عوام ناس
الده بیاض اطلاق ایدرلر بناء علیه ابیض ایکی قسمه تقسیم اولنور
فی بیاض قسم واحدا اولور که اول بیاض سودده و کاغدده اولان لوندر و قار و الحقیقه
ثلجده اولان اشفاف لون دکلدر زیرا اشفا فی تعریف ایدنلر دیرلر که
[illegible] شفاف اول جسمدر که انك لونی اولمیه ولونی [illegible]
پس بول یعنی المشف ابیض اولسه کلیت ایله برده دلالت
ایدر و [illegible] و نضجه یاسه ایجاب ایدر و اکر بول ابیض مشف
غلظ اولوب بلا لون مائیت قوامنده زیاده قوام اولور ایسه بلغمه
دلالت ایدر و اکر بولك بیاض لونی بیاض حقیقی اولوب سود لونی کبی
اولور ایسه اول بول لا محاله قوام اولوب غلیظ اولور زیرا ماء صرف
[illegible] اول لونی بولنمز بلکه ابیض حقیقی لونی ماء صرفده بلغم مثللو
نسنه لر مخالط اولمغله حادث اولور پس صاحب قانون اول
ابیض حقیقیله بیر انواع ذکر ایدوب دیدی اول بول ابیض
حقیقینك بیاضی بیاض مخاط اولور یعنی سمك بیاضی کبی اولور ایسه
اول بول وخیم و نزج اولان بلغمك کثرتنه دلالت ایدر و اکر اول

بولك

بولك زمانی خروجنده بلغمی مرض موجود کل ایسه امراض بلغمیه نك حدوثی
انذار ایدر و اکر اول بولك زمانی خروجنده امراض بلغمی موجود ایسه
و بولك خروجندن صکره مریضه خفت عارض اولور ایسه دفع طبیعی
اولدیغنه دلالت ایدر و بول ابیض حقیقینك ایکنجی قسمی بیاض دسمی اولور
یعنی یاغلو اولور و شحمك ذوبانینه دلالت ایدر علامه دیرکه بو مقامده اولوب
شحمدن مراد سمینه شامل اولان شحمدر پس بیاض دسمی بول بعضی کو
سمینك و بعضی کرده جوفنده اولان شحمك ذوبانلرینه دلالت ایدر
بینهماده فرق بودرکه شحمك ذوبانی ایله دسومت سرعتا ایله
تجمد ایدر و سمینك ذوبانی ایدن دسومتك جمودینه سرعت اولمز
بلکه زمان کثیرده تجمد ایدر و بیاض حقیقینك اوچنجی قسمی بیاض اهالیدر بلکی الوب
یعنی قیمقدن مأخوذ اولان سمن و یاغ اثنده تذویب اولنوب
اریدلدیکی زمان حادث اولان بیاضه مشابه بیاضدر و بولك اولان او سمنه
بو نوع بیاض بلغمده و سومتده بدنك حالا ذوبانینه دلالت ایدر
و یاخود اول بول ذوبانی انذار ایدوب حالا ذوبان موجود اولمز
ایسه کلجك زمانده ذوبانك وقوعنه دلالت ایدر و بعضی نسخ
قانونده ذوب بدلنه ذرب واقع اولمشدر اول نسخه نك
معناسی ذکر اولنان بول لا بطنك استطلاقنه و یاخود کلجك
زمانده اولان استطلاقه و یورك سورمکه دلالت ایدر
دیمکدر علامه دیرکه صحیح اولان نسخه اولادر و تنقیح قانونده
ابن جمیع صحاحه عزو ایدوب درکه اهالدك معناسندهدر
ولیجنی و ابو عبید ابو زیده عزو ایدوب دیرکه اهالدك معناسنده و زیت معناسنه اولور

حاشیه عراقیده دهن بیاض اهالی بو وجهله تفسیر ایدر

و ذکره سمینی دیرکلر انکر با عنیدم

ونك آنبا

وبياض زبیتنك ذكری قانونده كلمكلی بو ایكی معنایه كوره هر حالده بیاض

اهالیلن مراد ودكده اولان بیاضدر وبیاض حقیقینك بر قسمی

دخی فقاعی بیاضدر یعنی بوزه بیاضنه مشابه لكن بیاضدر اكر بو لونده

اولان سدیكن مدتسی اولور ایسه آلات بولده ومثانه ده قروح

منفسخه یعنی دشلمش ومنفجر اولمش قرحه اولدیغنه دلالت ایدر واكر رقت

ومدتی اولمز ایسه خام وفجه اولان موادك كثوتنه دلالت ایدر وبعض

كره مثانه ده اولان حصاتك ذوبانه دلالت ایدر مثانه ده اولان

حصاة ذوبان ایلدیكده لونی بیاض فقاعی اولور وكلاده اولان

حصاة ذوبان ایلدیكده لونی حمرته مائل اولور علامه دیركه ابیض فقاعی

اولان بولك قروح سر ایله خامیسنك فرقی اوج وجه او زره اولور

وجه اول بودركه قروحیده نتن شدید اولور خامیده نتن ورائحه اولمز

وجه ثانی بودركه قروحی بولده قضیبك اصلنده حكه والم اولور خامیده

بو حالتلر اولماز وجه ثالث بودركه قروحیده ذكر اولنان بیاض

فقاعی بولدن مقدم قرحه علامتلری موجود اولور خامیده اول علامتلر

اولمز ومثانه ده حصاتك ذوبانندن حادث اولان بول فقاعی ایله

خامینك فرقی دخی اوج وجه او زره اولور وجه اول حصویده بولده

بول فقاعیدن مقدم بولده كبر علامت حصاة اولور خامیده بو حالت

اولمز وجه ثانی حصویده بول نضیج اولور و بولده اولان ثفل دخی

نضیج اولور زیرا حصات مانع نضیج اولمز وخامیده بول وثفل نضیج اولمز

و وجه ثالث حصوی اولان بول فقاعی خروجندن صكره علیلده خفت

كلور خام اولان بول فقاعیدن صكره اول خفت اولمز انتهی كلامه

Margin notes (right page):

دخی تعبیر

ولون رقت دخی

لون فقاعی

بعض ذكرك

خروج ایتدیكی ایسه بعده
خروج ایدن بول فقاعی

وبياض

بولنه

Margin notes (left page):

اولاندن
احتباس

اولان حمیاتك

وبیاض حقیقینك بشنجی قسمی بیاض منویدر اول بول خارجك لونی منی

لونی كبی اولور بعض كره بو بول منوی اورام بلغمیه نك ورخاوتك یعنی

اضطرابك واسترخانك وبلغم زجاجینك حادث اولان امراضك بعض حاده

بحرانی اولور اما بو بولدن بیاض كبی اولوب لكن ذكر اولنان امراضك بحرانی

اولمز ایسه مثلا اول امراضك زمان ابتداسنده اولوب بحران اولمغه

متعین اولور ایسه اول بول منوی سكته یی وفالجی انذار ایدر

علامه دیركه صاحب مائز اختصار ایدوب علی طریق التمثیل بو ایكی مثالی

ذكر ایلدی والا بو بول منوی سكته یی وفالجی انذار ایلدیكی كبی صرعی

وتشنج امتلائی یی واسترخاء ولقوه یی دخی انذار ایدر وجالینوس بالجمله

اورام حاده بول ابیض ولسه قریب اولور كه اول حمی ربعه

نقل ایلیه یعنی حمای سائره حمای ربعه قریب زماننده نقل ایدر

وبیاض حقیقینك التنجی قسمی بیاض رصاصیدر بیاض رصاصی

اول بیاضدر كه اننده قلیل حمرت اولا اول بیاض رصاص اولان بولده سبب

اولمز ایسه جلاردی اولور و بول رصاصیه رمادی دخی تسمیه

اولنور بیاض حقیقینك یدنجی قسمی لبنی بولدر یعنی لبن ابیض

اولان بیاضدر كه اننده غلظ اوله لبن ابیض ایكی وجهله حادث اولور

اكثر بلغم تفه مخالطه سی ایله بول لبنی اولور و وجه اخر اعضاء دن

شحمیه ذوبان ایدوب بوله ذوبان ایدن اجزانك مخالطه سی ایله اولور

بینهما فرق ایكی وجهله اولور زیرا ذوبانی اولان بول لبنیده جمود اولور

اولور وكلاكده ذوبانده وارت اولور بلغمیده بونلر اولمز و بول لبنی

امراض حاده ده اولور ایسه رصاص كبی مهلكدر صبغ اولمیوب بیاض اولان

بول بیاضك هر قنغی صنفندن اولور ایسه لسون حمیات حاده ده حادث اولسه او اول بول

لونی

دلالت ایدر کہ صفرا عضوه میل ایلمشدر و اول صفرا انك میل ایلدیکی عضوده
ورم حادث اولور و یاخود حمیات تحلیل اولان بول ابیض اسهال کثرتنه
دلالت ایدر و اکثر حالده حمیات ایله اولان بول ابیض صفرا انك ناحیه راسه
میلنه دلالت ایدر علامه دیرکه حماء حاده ده بول ابیض خروجی
میل ایله یعنی ظاهر بدنه میل ایدر و یاخود باطنه میل ایدر ظاهر
بدنه میل ایدن صفرا لطیف و رقیق اولور ایسه اولور ایسه عرق
و در ایله خروج ایدر اکر ظاهره میل ایدن صفرا غلیظ اولور ایسه اول
غلیظ صفرا قلیل اولوب دریناك التنده احتباس ممکن ایسه اول
صفرا یرقانی ایجاب ایدر کثیر اولوب تحت الجلد احتباسی ممکن اولماز
ایسه اورام و بثوری ایجاب ایدر و اکر صفرا باطنه میل ایدر ایسه
باطن بدنده اول صفرا انك میلی امعا انك یعنی بغارسقلرك تجویفنه اولور
ایسه اول صفرا اسهالی ایجاب ایدر و اول صفرا انك میلی معده
تجویفنه اولور ایسه اول صفرا قیء ایله خروج ایدر بو وجهلرك
بر رهی بولنمز ایسه عضو تورم ایدر و اکثر حالده صفرا بین الاعضا
دماغ تورم ایدر و اکر حمیات حاده ده بولك بیاضی اختلاط عقله
اولور ایسه هلاکی انذار ایدر ابقراط حکیم دیرکه بولك بیاضی قسم اولدر
اولمیوب بیاض مشف اولور ایسه یعنی المشف ابیض اولان بول
ردی اولور و خاصه دماغ متورم اولان محمومك بولی ابیض مشف
زیاده ردی اولور و اکر متورم الدماغ اولان محمومك قبضی اولور ایسه
اول بول مشف زیاده مبالغه ایله اردی اولور سرسام و انذار ایدر
اکر سرسام موجود ایسه اول بول هلاکه دلیل اولور انتهی کلام العلامه رحمه الله
اولان بول رقیق دفعه ابیض اولسه اختلاط

عقله

عقله دلالت ایدر علامه دیرکه بو مقامده بول رقیقدن مراد قوام اولمیوب
مائی اولان بولدر دکلدر بلکه صفرا قوامنده اولان بولدر و بو قوام اوزره اولوب
اولان بول دفعه ابیض اولان بول اول زمان اختلاط عقله
دلالت ایدر کم ماده نك معدن و بروز انضراف عرق علامت
داله موجود اولمز ایسه و بو وجه اوزره علامت بولنور ایسه
حمیاتده اول مثللو بول اختلاط عقله دلالت ایلمز انتهی کلام العلامه
و حال صحتده بول لونی بیاض اوزره اولسه عدم نضجه دلالت ایدر و حمیات حاده ده
اول بول اهالی یعنی زیت کبی اولان بول موت و دقلرینه انذار ایدر
یعنی اکر قوت و طبیعت قوی ایسه اول بول دقه دلالت ایدر و اکر قوت
ضعیف ایسه موته دلالت ایدر علامه دیرکه بعض نسخه لرده والاهالی الشبیه بالراتب
زیت برلنده رایب واقع اولمشدر بو نسخه ثانیه خطادر زیرا اهالی
ایکی نوع اولور بری و دکی یعنی زیت یاغی کبی اولور و اخر نوع زیتی اولور
اهالك بو ایکی معنادن غیری معناسی یوقدر و رایب یعنی یوغورده
بو معنالرك بری موجود دکلدر زیرا یوغورده بیاض خالص در
اهال بولنمز دکلدر و اهالی رایبه تشبیه صحیح اولمز لکن ابن
جمیع تنقیح قانونده دیر صحیح اولان نسخه ثانیه یعنی رایب نسخه سیدر
رازی و ابن جمیع تابعی ایدوب دیرکه حمیات حاده ده رایبه و یوغورده
شبیه اولان بول موت سریعی انذار ایدر اکر اول بول ایله حمایه سکونت
و خفت عارض اولمز ایسه و اکر بعد البول حمایه خفت کلور ایسه
اول بول دقی انذار ایدر و صاحب قانون امراض حاده ده بولك ابیض
اولمسی و کذلك امراض بارده ده بیاض اولمسی نه کیفیتله حادث حاصل

اولدیغی بیانندن شروع ایدروب دیرکه معلوم بیوریله که ایمدی بعض کره مزاج حار
صفراوی ایکن بول ابیض اولور ومزاج بارد بلغمی ایکن بول احمر اولور هرنه قدر
ظاهر حال عکسنی ایجاب ایدر وایسه مزاج بارد بلغمی [illegible] ومزاج حار صفراوینک
بولی احمر اولمق لازم ایسه پس مزاج حارده بول اینکیچون ابیض اولورکه صفرا
مسلک بولده یعنی مثانه یه بولنده سلوک ایتمز وبولده صفرا اختلاط اولمز بناء
علیه مائیت لونی اصلیسی اوزره باقی قالوب ابیض اولور وبولده استدلال
ایله نمسنه یه لایق اولورکه اول بول ابیضده تأمل وتفکر ایلیه اگر اول بو
ابیضک لونی مشرق وثفلی عزیز وکثیر وغلیظ ایسه وقوامی
بولده غلظت مائل ایسه اولوجهله اولان بول ابیضده برد وبلغمه
استدلال ایلیه اگر اول بول ابیضک لوننده اشراق اولمیوب وبولده
ثفلی هم کثیر وغلیظ اولمیوب وبولنده رایله معا قوام بولده هم غلظت اولمیوب
ایسه اول بول ایله لونی بیاض هم کوده نه مائل اولمز ایسه اول بول
ایله صفرانک کامنه ومستوره اولدیغنه استدلال ایلیه وحین
بول امراض حاده ده ابیض اولوب لکن اول مرضده علامة نجح [illegible] ودلیل
سلامت بولنمغله اول مرضده [illegible] سرسام [illegible]
خوفی اولمز ایسه اول بول [illegible] حاده اولان ماده نک بول
مجراسندن منصرف اولوب طبیعت اخرجه ایدیمیلنه استدلال اولنه
واعضایه سحج عروضنه استدلال اولنه شراح دیرلرکه قانونک بوکلامی
حکم اکثری اولوب حکم کلی دکلدر زیرا ماده حاله نک حتی ابیض طرفندن انصرافی
ماده نک اعضا طرفندن سلوکنی ایجاب ایلمز زیرا جائزدرکه ماده طریق بولدن
وسرسام مثللو امراض ایجاب ایلمک وجهی اوزره دماغه صعود وسلوکندن منصرف
اولوب اعضا طرفنده هم سلوک ایلمیه بلکه معده یه نزول ایدوب قیء ایله خروج

وکذلک

وکذلک ثفل صعود اولمیوب بعیر مجتمع اولوب متشتت وراسب اولمیوب

ایلیه ویاخود ظاهر بدنه متوجه اولوب لطیف ایسه عرق ایله خروج
ایلیه وکثیف ایسه عدم حدت حسبیله برقانی وحرارتک زیاده اولمسی
حسبیله قوه جدلری ویثره لر احداث ایلیوب اولوجهله مندفع اوله
ویاخود رعاف ایله مندفع اوله پس بو احتماللر [illegible] وجود ایکن
صفرانک بول مجراسندن منصرف اولمسنی سحجک عارض
اولمسی قطع دکلدر زیرا سحج اعضاده اخلاط اولور وصفرا اعضایه
نزول ایلدیکجه اسحاج اولمز بو تقریر ایله ظاهر اولدیکه قانونک
بو حکمی حکم اکثری اولور بو ذکر اولنان امراض حاده ده بولک ابیض
اولدیغی منکشف ایدر واما امراض بارده ده بول احمر اولدیغنک اسبابی دورت اولور
سبب اول بودرکه وجع اول امراض بارده ده زیاده اولور وشدت وجع ایله عارض اولان حرارت
صفرانی حل واذابه ایدروب [illegible] مختلط اولمغله
بول احمر اولور مواد بارده بلغمیه دن حادث اولان بارد قولنجده بو ذکر
اولنان سببله بول احمر اولور وسبب ثانی بودرکه امراض بارده نک بعضیسی
مراره ایله امعا اراسنده سده اولمغله صفرا مراره دن امعایه نزول
ایلمز ومراره صفرا ایله امتلا ایلدیکدن صکره باقی صفرا القهقری رجوع ایدوب
بعضی اکثر کبدک حدبه سنه صعود ایدروب مائیت ایله معا کلایه و
کلادن مثانه یه نزول ایدر وبناء علیه بولده اول صفرانک لونی ظاهر اولوب
بول احمر اولور یعنی مصبوغ اولور بیاض اولمز وبو وجه اوزره بولک
بیاض اولماسی هم قولنج بارده ده اولور زیرا ذکر اولنان سده حسبیله صفرا
امعایه نزول ایلمز وثفل بارد بلغمینک امعاده احتباسندن امعانک
قوه دافعه سی منتبه اولمیوب دفعنه تصدی ایلمکله قولنج حادث اولور

اسباب

مراره یه وارد اولان

علامتدر که حراره ده ایکی مجری وار در بری حراره ایله کمبر اراسنده واقع اولور
بو مجری کبیر اولور و ایکنجی مجری حراره ایله معده اراسنده واصل اولور
و بو ایکنجی مجری دقیق و انجه اولور پس مجرای اول کبیر مسدود اولدقده
جائزدر که مجرای دقیق اله صفرا معده یه نزول ایدوب قئ و غثیان ایله
خروج ایتمکله بو صورتده امراض بارده ده بول احمر اولور
احمر اولمز بلکه بو لکه امراض بارده ده احمر اولماسی حکم اکثر اولور امراض
بارده ده بوللک احمر اولماسنک اوجنجی سببی بودرکه امراض بارده نک
بعضیسنده قوت ضعیفه اولور و حدبه کبدده قوه ممیزه نک اخلاط
مائیتدن تمییز قیلمز اول قوت ضعفی حسبیله کلیا تمییزه قادره اولمیوب
مائیتده بولنان اخلاط باقی ایکن اول مائیت مسالک بوله
سلوک ایدوب اولوجهله امراض بارده ده بول احمر اولور و استسقاء
بارده ده بولک بو وجهله و بو سببدن احمر اولور استسقاء بارددن مراد
حار اولمیان استسقادر و ضعف کبد امراضنک اکثرنده بول لحم طری
غسالهسنه مشابه اولور یعنی تازه اتک ییقندیسنه بکزر فلا محاله اول
بولده اثر حمرت اولور و امراض بارده ده بولک ابیض اولماسنک سبب
رابعی بودرکه سده حسبیله عروقده اخلاط مجتمع و محتقن اولمغله
تعفن ایدر و حرارت عفونت ایله لونی بلغم حمرته متغیر اولوب بول اخلاط
اولمغله بول احمر اولور و بونک علامتی بودرکه اول احمر بولک صبغی
صبغ ضعیف اولور مشرق اولمز و اشراقی اولماسی دلالت ایدر که
اول صبغ عفونت حسبیله حادث اولمشدر مائیته صفرا
صفرانک اختلاطی ایله دکلدر زیرا صفرادن اولان صبغ مشرق اولوب بریق و لمعانی اولور

و جوق کره مرضک اولنده بول ابیض اولوب بعده اسود اولور
و رائحه کریهه سی عارض اولور برقان مرضنده اولدیغی کبی طعام
تناول ایدن کیمسنه طعامدن اردنجه علی الفور تبول ایلسه هضمه
بدء اولنمزدن اول بول ابیض اولور رقیق اولور طعام هضمه
باشلسه بولک انصباغنه بدء ایدر و هضم زیاده اولدقجه
بولک صبغی دخی بو باسده زیاده اولور و بولک صبغی هضم
حسبیله اولدیغنه بناءً سهر اصحابنک بولی ابیض اولور
رقیق اولور زیرا اول ایقو حسبیله هضم حاصل اولماسه اول
زمانده بول منصبغ اولور و سهر حادث اولدیغی زمانده ابیض
حار غریزی تحلل ایدر حار غریزی تحلل اولمغله اول تحلل دخی
سهره معین اولوب هضم زیاده قلیل اولوب بولک صبغی زیاده قلیل
اولور لکن اول بیاضلق اشراقی اولمز ماده ده نضج اولمدیغی حسبیله
بلکه کدورتلی اولور امراض حاده ده صبغ احمر تبول مائله
افضل اولور احمر دموی احمر صفراوی ایله اولور زیرا احمر
صفراوی زیاده حرارته دلالت ایدر احمر دموینک دلالت ایلدیکی حرارت
اولقدر بالغ اولمز و حرارت زیاده اولدقجه خطرده زیاده اولور
و حرارتی قلیل اولان اسلم اولور و صفراء ساکنه دن حادث
اولان حمرت بول صفراء متحرکه دن حادث اولان حمرت بولدن
اسلم اولور زیرا صفرانک سکونتی قلتنه دلالت ایدر
و صفرانک حرکتی برعضودن عضو اخره انتقال ایله اولور
و انتقال بلیمی صفرا مهیا جه ولمز و مضرتی زیاده اولمز و اول صفرانک

معنی حضمه معلوم بو رکلکه نوم عزیزیه باطنه منجذبه اولور حرارت غریزیه زیاده قوتیله اولور و بونکله قوه هاضمه اولمغله خصوصیله یقظه نوم قدر هضم ایدوب یقظه طبیعتله خروج ایدر و زمانه اولان هضمی مرض حادث اوله اولور ضعیف زیاده

بول

زیاده ماموری الغایه

خروج البیض

خروج ابیضه بول

وبوبالی

اولان

دیکر مهیاجه اولمز دیکر کیفیتی اولور

حودی کره

بولی بویادیغی کثرتیله اولور و بول احمر کلی مرضلرده ردی اولور
زیرا بول احمر اول مرضلرده ورمه دلالت ایدر و کلانی قوه جاذبه
ضعیف اولدیغنه دلالت ایدر و اوجاع راسده بول احمر اختلاط
عقلی انذار ایدر لکن اول انذار باش اغریدائم و شدید اولور ایسه
اولور و امراض حاده ده بول احمر نه زمان ابتداده بدء ایدوب
و بول باقی ازمنده ده متمادی اولسه و اول بولده رسوب اولمسه
اول مرضده هلاکدن خوف اولنور و اول بول ورم کلاید دلالت
ایدر و امراض حاده مذکوره ده بول احمرده کدورت اولسه
و اول حال اوزره بول دائم و باقی اولسه اول بول ورم کبده و حاد
غزیزینک ضعفنه دلالت ایدر بو مذکورلر الوان بسیطه انواعی
ایدی اما قانونده ذکر ایلدیکی الوان مرکبه دورت نوعدر اولکیسی
غسالی و ایکنجیسی زیتی و اوچنجیسی ارجوانی و دوردنجیسی خمری
اولور و نوع اول غسالی اول بولدر که لحم طرینک غسالهسنه
مشابه اولور و صودن حلا اولنمش دم رقیق ابدا اولور و بول
غسالی بعض کره کبدک ضعفندن حادث اولور و بعض کره بعلک
کثرتندن حادث اولور و بول غسالینک ضعف کبددن خروجی کثرت
دمدن حروجندن اکثر اولور و ضعف کبددن مراد کبده عارض اولان
سوء مزاجک غلبه سیدر اولوب کبدک قوالری اول سوء مزاج ایله ضعیف
اولماسیدر پس بولک احمر و قرمزی اولدیغی ضعف کبددن حروجنه
دلالت ایدر هضمک ضعیف اولماسی و قوالرک اختلالی و قوت قوید
اولور ایسه بولک احمرتی دمک کثرتندن حروجنه دلالت ایدر و دلالت ایدر که

بول

بول کثرتله بر حیلفه بالغدر که دمی بحاله حائیتدن قوه ممیزه
افرازدن و تمییزدن عاجز و قاصردر و الوان مرکبه انواعندن
ایکنجیسی زیتیدر زیتی لون اصفر در که انده صفرتیه سلقی لون
مخالط اولمیه و اول لونده بریق و اشفاف و لزوجت اولمیوب
حسیله زیتی بول دم لوننده غشا بداولور و اشتقاقی ابتدا غلظه
میلی اولدیغی بعض اولبولده بر نوع غلظ اولمکدر که زیاده و کرک نقصان
اولنسون و بول زیتی اکثرا احواله خیره دلالت ایلمز بلکه اول بولک
دلالتی شره اولور لکن نادرا مواد دسمیه علی سبیل البحران اندفاعنه
دلالت ایدر و دسومتلو اولان حاده لرا ستفراغنه اولوقت
دلالت ایدر که اول بولدن صکره مریض اولان کمسنه استراحت
ایلیه و شر و هلاکه دلالت ایدن بول زیتیتک دسومتی منتنه اولوب
رائحه کریهه سی اولور خصوصا دسومت منتنه سی اولان بول قلیلا
قلیلا خروج ایدر سه و اول بولده لحم طرینک غسالهسی کبی زیتلر بولنور
ایسه بو شروط اوزره حادث بول زیتی زیاده ردی اولور و بو
بول زیتی استسقاده و سلده و قولنجده ردیه اکثرا اولور و بعض کره
بول زیتدن مقدم بول اسود خارج اولوب بعده بول زیتی
خارج اولور و بو وجهله اولان زیتی صلاحه دلالت ایدر و امراض
حاده نک دوردنجی کوننده حادث بول زیتی اول مرض حادثک
یدنجی کوننده علیلک موتنه دلالت ایدر و الحاصل بول زیتی اوچ
صنف اوزره اولور زیرا بر صنفنده دسومت بولک بالجمله فوقانی
و تحتانی اجزاسنه اولور و صنف آخرنده بولک دبنده و قعرنده

اولان اجزا الرده دسومت اولور فوقنده دسومت اولمز واوجنجی
صنفنک فوقنده دسومت اولور اسفلنده دسومت اولمز و ثانیه
بول رنکی تقسیم اخر ایله اوچ قسمه تقسیم اولنور [illegible] قسم
اول اول بولدرکه آنک لونی ذهبیت لوننده اولور قوامی ذهبیت قوامنده
اولمز سل مرضنده بول منوال اوزره ذهبی اولور خصوصا سل مرضنک
اولنده بولک ذهبی فی اللون اولدیغی اکثر اولور و قسم ثانی قوامده
بول ذهبی اولور لونی ذهبی اولمز و قسم ثالث بول لونده و قوامده جمیعا
ذهبی اولور کلی مرضلرنده و سل مرضنک کما النده [illegible] بعض آخرنده
بول لونده و قوامده ذهبی اولدیغی ذکر علامه دیرکه تقسیم مذکورده واضح
اولان بو منوال اوزره تقسیمدر ذهبی اسم ایله مسمی اولان بول خالص
اولمزکه یه ذوبانی اولور سل مرضنده و خصوصا سلک اواخرنده اولدیغی کبی
ذهبی اسل مرضنده شحم ذوبانی ایدر و شحمک ذوبانی ایدن اجزالرینک بوله مخالطه
سی ایله بوله دسومت اولور غلیظ اولور قوام اولمز و یاخود اول بوله
ذکر اولنان ذوبان اولمز الحق سلتی اولور [illegible] انده قوام اولور و یاخود
هم ذوبان اولور و هم سلتی اولور غلیظ قوام اولور و بو قسم ثالثده
اولان قوام و غلظ بعض کره عظم و لحمک مثللو اعضا اصلیه‌نک
ذوبانندن حادث اولور و ذوبان ایدن اجزاء اصلیه لرده لزوجت
و غلظ اولوب بوله مخالطه ایله بوله دخی لزوجتلی و غلیظ اولور
سلک اخرنده بو منوال اوزره اولور و یاخود اخلاط ذوبان ایدوب
بوله مخالطه ایدرو سلتی اولور علل کلیه ده اولان ذهبی بو منوال اوزره اولور
اکر کلی‌نک علتی اخلاط غلیظه کثیره و مختلفه‌دن اولور ایسه و اول علت
لزوجتلو

کلانک

الجوب

[illegible]

فواصله

کلانک شحمی تذویب ایدوب ارتیمک مرتبه‌سنده بالغ اولور ایسه بو نوع
بول ذهبی اول علتده حادث اولور قانونک بو تقسیمده ایراد ایلدیکی
عبارت اطبانک بعینها ایراد ایلدیکی عبارتدر و تصحیح الحق
بو ذکر اولنان وجه اوزره ممکن اولور دیو علامه صاحب قانونی طرفندن
اعتذار ایدر و بولره اولان دورت مرکب لونک اوچنجیسی لون ارجوانیدر
لون ارجوانی اول لوندرکه اول لونک صفرت ایله خضرت ترکیب اولنوب
آکه سواد عارض اولور و ارجوان ارغوانک معربیدر بو لون ارجوانی
اوزره اولان بول قتال اولور زیرا بول ارجوانی ایکی مره‌نک بعنی مرهٔ صفرا
و مرهٔ سودانک احترا قنده دلالت ایدر و ایکی مره‌نک معا احترا قنک
خطوری عظیم و ملعنه هلاکه مؤدی اولور و بولره اولان الوان مرکبه‌نک
دوردنجیسی لون خمری اولور و لون خمری اول لوندرکه انده اولان حمرت
سواد جریانی ایدر بعنی اول حمرته سواد مخالط اولور و اول بول خمری حمیات
مرکبه‌یه دلالت ایدر زیرا لون خمری بالجمله اخلاط اربعه‌نک اختلاطی ایدوب
حمی حسیله سوادک مخالطه ایلمکدن حادث اولور و بالجمله اخلاط حسیله
حادث اولان حمرلا محاله حماء مرکبه اولور و لون خمری حمیات مرکبه‌یه دلالت
ایلدیکی کبی حمیات اخلاط غلیظه‌دن حادثه اولان حمیاته‌دخی دلالت ایدر
و لون خمری ایسه اولان بول زیاده صاف اولوب و سوادک جریانی بولک
فوقنده و قاروره‌نک رأسنده اولور ایسه اول بول ذات الجنبه نجس
التجربه دلالت ایدر اول دلالته اقامهٔ برهان ممکن اولمز زیرا نوع
خمریده غلظت اولور و ذات الجنبک ماده‌سی لطیفه اولمق لازم اولور زیرا
الفصل الثالث فی قوام البول وصفائه وکدورته بولک قوامی

علامه دیرکه
زیرا مواد غلیظه صدردن اغشیه‌سنه
نفوذ ایلمز اغشیه‌یه
نفوذ ایدن مواد لطیفه
اولور الله اعلم

اوکسی

اوج نوع در بیجر قوام رقیق وایکنجیسی قوام غلیظ واوچنجیسی قوام معتدل اولدر
قوام رقیق اکه دیرلرکه شروب ایلهان مائیتی فضولدن تخالطی اولان اجزالر
لطیف اولمغله ویاخود تخالطی اولان اجزا قلیل اولمغله مائیت مشروبه قوامنه
زیاده بحسب الحس اولا بولدره قوام زائل اولمیسیا طلک قوام رقیق دیدکلرنه
مرادلری بومعنادر بیو علامه تصریح ایدر وجدا رقیق اولان بول هر حالده عدم
نضجه دلالت ایدر اول بولك صاحبلری کرك صحیح وکرك علیل اولسون بدلکه
اول بول عروقلرس اولدیغنه ویاخود بونر کچده ضعف اولدیغنه مجاز
بولده ضعف اولدیغنه [illegible] ضعفه بنا قوة جاذبه مائیة رقیقه یه جذب ایدوب
واجزا غلیظه یه جذبه عاجز اولور یاخود قوه جاذبه اجزاء غلیظه کی جذبه قوی اولوب
ولکن قوة دافعه اجزاء غلیظه یی دفعنه عاجز وقاصر اولور جدا رقیق اولان
بول اول بول صاحبی تشویش چوق ایجه یکینه دلالت ایدر ویاخود مزاجنده بروده
ویبوسته زیاده اولدیغنه دلالت ایدر وجدا رقیق اولان بول امراض حاده ده قوة
هاضمه نك ضعفنه دلالت ایدر عدم نضجه دلالت ایدر وبعض کره سائر قوالرك
ضعفنه ده دلالت ایدر زیرا جدا رقیق اولان بول قوالرك ضعیف اولدیغندن هاضمه
مشروب اولان مائیته تصرفنده عاجز اولوب مائیت معده ده وصول بولدیغی
قوت اول مائیته داخل اولدیغی کبی تصرف اذلاق واخراج ایلدکلرنه
حاصل اولور [illegible] جدا رقیق اولان بول صبیانلرده [illegible] اولور
ولکن صبیانلرده [illegible] زیاده ردر اولور انکیچون که صبیان مرطوب
المزاج اولمغله بولری طبیعیدر غلیظ اولور وصبیانلرك ابدانی نشو ونما کی
زیاده اولمغله مصلحت ایچون رطوبتی زیاده جذب ایدر وجذب رطوبت
بولك غلظتنی ایجاب ایدر صبیانك بولی بو وجهله ده غلیظ اولمق لازم بول غلیظ
الحیوان

اول مجازدکر

مقتضای

مقتضای طبیعتلری ایکن تخلف ایدوب جدا رقیق اولمالری زیاده آفته دلالت ایدر صبیانلرك
بولکر حیوانات حاده ده جدا رقیق اولسه طبیعی اولان حاللرندن زیاده تجاوز
ایتمش اولور واکر اول حالت صبیانلك مستمره ودائم اولورسه عطب وهلاکه
دلالت ایدر لکن اول حالت ایله معا علامات صالحه بولنورسه قوتك ثباتی بولنور
ایسه صبیانلرك [illegible] بول رقیق کلیلر زماننده اخراج حرارتنه دلالت
ایدر وخصوصا اخراج کبدنا [illegible] سنده تحتنده اولمغله دلالت ایدر واکر
جدا رقیق اولان بول صحیح اولان کمسنه لرده مستمر اولورسه زائل اولسه
اول بول رقیق دلالت ایدر که اول کمسنه نك فتق عضوندن وجع اولور ایسه
کلیلر زماننده اول عضو متوجع اوله ورم حادث اولور جدا بولی رقیق اولان
اول حالت مستمر اولان کمسنه لرك قطنلرنده وکلیه سنده وجع اولور
واول بول دلالت ایدر که اول متوجع قطن وکلی وربه مستعد لر اولور وبعض
کره بو وجع بر عضوده وبر ناحیه ده اولمیوب وجع بالجمله بدنی استیعاب
ایدر اول وجع شامله مقارن اولان جدا رقیق بول بثوره وجدری به ویرکن
استیعاب واحاطه ایدن ورمه دلالت ایدر وبحرانه بولك دفعة وبلا
تدریج رقیق مرضك نکسنه دلالت ایدر واما جدا غلیظ اولان بول اکثر احوالده
عدم نضجه دلالت ایدر وندرت اوزره بعضا اکره قوام غلیظ اولان
اخلاطك نضجنه دلالت ایدر ونضجه دلالت ایدن بول غلیظ خلطی حارك
منتهاسنده اولور وورم علت انفجار ایندن اولور بعض شیشلی کسنلرکه
بول غلیظ اولور وامراض حاده ده بول غلیظ دائما دلالت شره اولور
لکن امراض حاده ده بول رقیق مستمر ودائم اولمقدن غلیظ اولمق اشره
زیاده دلالت ایدر زیرا بول غلیظ بولندیغی قدر اوزرنده هضم دلالت ایدر

قوت [illegible]

نوعی

پس بول غلیظده ایکی دلالت اولور هضمه دلالت وقوۀ دافعه نك ماده یی
دفعی استقلالی اعتبار ایله بول غلیظك صلاح وخیره دلالت اولور وماده نك
فسادینه وکثرتنه وقوۀ هاضمه ومنضجه نك رسوبی حاصل اولاجق قدر
ماده یی انضاجه ونیعه امتیازه وترسبه ماده نك عدم مطاوعتی و
امتناع وحسبیله شره وعدم صلاحیه دلالت ایدر وبول غلیظك خروجندن صکره علیلی راحت تعقیب ایدرسه صلاحه دلالت ایدن دلیلك قوتنه
استدلال اولنور واکر بولدن صکره ضعف زیاده اولوراسیه شره
دلالت ایدن دلیلك قوتنه وغلبه سنه استدلال اولنور وحمیاتده بول
غلیظك اسلم وزیاده سلامتلودر دفعۀ شرکثیرك خروجی واستفراغی
اولان بول غلیظدر اما آزر آزر خروجی ایروب قلیلا قلیلا اولان بول
اخلاطك کثرتنه وقوتك ضعفنه دلالت ایدر وبول غلیظدن نافع اولان
بول اول بولدر که آنك خروجندن صکره خارج اولان بول معتدل
اوله وراحته مقارن اوله زیرا بو مثللو بول معتدلك ظهوری ایله استدلال
اولنور که بول اول غلیظ بحران حسبیله مواد فاسده یی دفع ایدوب
علیل اولان کمسنه صحته میل ایلدی وامراض حاده ده اولان بول رقیق
غلظه استحاله ایلسه واول استحاله دن صکره علیله خفت کلمسه اول
استحاله ذوبانه دلالت ایدر وصحیح اولان کمسنه ده بول غلیظ دائم
اولوب واول کمسنه ناحیۀ راسنده وجع احساس ایلسه وبدننده
انکسار احساس ایلسه اول حالت اول کمسنه حمی عروضنی انذار ایدر واول
حالت بعض کره فضولك اندفاعنه دلالت ایدر کذلك بولك مسالکی
اطرافنده ودمك انفجارینه ودشلمسنه دلالت ایدر بول غلیظ وبول رقیق

جمعا

جمیعا عدم نضجه دلالت ایدرلر انیکیچونکه موادك نضجنه قوام
بولدیغی اعتدالی لازم کلور نتیجه بول معتدل القوام اولمسی واعتدالدن
رقیق ویاخود غلیظ اولسه نضجك لازمی اولان اعتدال
منتفی اولوب بولنمز ولازمك انتفاسی ایله ملزومك یعنی نضجك
انتفاسنه وبولنمه سنه استدلال اولنور ورقیقك نضجی
اول ماده نك هضمی اولوب هضم حسبیله اعتداله وارنجه قدر
اول غلیظ رقیق اولمغله اولور ورقیقك نضجی اول رقیقك هضم
حسبیله اعتداله بالغ اولنجه قدر قوتیلوب ثخن وغلیظ اولمغله
اولور والحاصل اعتداله قوامی خروج ایدن موادی هضم اعتداله
ایصال ایدوب اولا شدیر غلیظی ترقیق ورقیقی تغلیظ ایتمکله
نضجی سابقده ذکر اولنور آنلدیکی اوزره بول غلیظ بعض کره غلیظ
مشف اولور وبعض کره بول غلیظك اشفافی اولمیوب
کدورتلی اولور پس غلیظ مشف ایله بول رقیق مشتبه اولوب
اول ایکی بول بربرندن فرق اولنمق صعوبتلی اولور بینلرینه فرق
ایدن وجه بودر که غلیظ مشف اولان بول تحریك وتمویج اولنسه
اول غلیظ مستقر اموال کبار اولور صبغ اولمز وکثر تطیشی اولور
واول بول غلیظ مستقری زبدی وکموکی نفخاتی کثیر اولور واول
نفاخاتك سونمسی وانفقاعی بطیء اولور وبو نفخه بو وبو مثللو
بول غلیظ متغجید الا انهضام اولان بلغملی بولدر
غلیظ مشف بولك صفرتیه مائل صبغی اولوراسیه واکر غلیظ مشف
اولان بولك صبغی اولمزاسیه بلغم زجاجینك انحلالنه دلالت ایدر

رقت ویاخود غلظت جانبنه مائل

نفخاتنه مراد صو یوزنده حاصل اولان قبارجقلردر

ویاخود صفرای محیله بولدر

بول اخضر فی بلغم زجاجی و نیلی دلالت ایدر بول غلیظ مشف چوق کره مصور و عکردن
حادث اولور و صبغ کثیر اولان بول رقیق دلالت ایدر که اول
صبغ نضج حسبیله دکلدر بلکه اول صبغ کثیر مرّه صفرانک بول رقیقه
مخالطه سندن حادث اولدر ایکی چونکه اگر صبغ نضجدن حادث اولسیدی
بولک قوامی رقیق اولمیوب معتدل اولوردی زیرا نضج اولا قوامده تأثیر
ایدوب بعده صبغده عمل ایدر و قوامده نضجک اولمدیغی لامحاله دلالت
ایدر که لون نضجک اثری و فعلی ایله دکلدر و قوامده اولان نضج صبغده
و لونده اولان نضجدن زیاده صالح اولور بنا علیه امراض حاده ده مستمر
و دائم اولان بول اصفر رقیق شدّت و قوّت هاضمه نک فتورینه دلالت ایدر
و مجنون اولان بولی رقیق بولنسه و اول بولک فیقدن اولان احتراق حمرت
و صفرت ایله مختلف اولوب کیمی قرمزی و کیمی صاری اولسه و اول بولک
صاحبنده آثار تعب و التهاب سحر اولنسه اول کسنه نک منانه سنده
علت بوغیت اول بول رقیقه مخالط کبرنسنه لر وار ایسه اول بول بلغمک
احتراقندن حادث اولور و امراض حاده ده بول غلیظ بالجمله اخلاطک
کثرتنه دلالت ایدر و اگر بر ساعت مقداری مکثدن صکره اول بول غلیظ
نجمد ایدوب دوکار ایسه ذوبانه دلالت ایدر و بالجمله بولده کدورت
مائیته ارضیتک و ریحک مخالطه سندن حادث اولور و مجون بو ذکر اولنان
ارضیت و ریح و مائیت برابر ایله مختلط اولور ایسه کدورت
حادث اولور و بو اوج شیئلرک بعضیلری آخر بعضیلرندن منفصل
اولوب ایریلور ایسه صفا تمام اولور یعنی بول علی التمام صاف اولنه اصلا
کدورتی اولمز بونلردن صکره واجب اولور که بولک احوال تکثیرینه نظر اولنه
اگر بول اوّل خروجنده رقیق اولوب بعده غلیظ اولور ایسه اول بول دلالت

اولدیغنه استدلال ایدیلسک

بولده

ایدرکه

ایدر که طبیعت نضجه مجاهده و سعی وار در فاتره دکلدر و ماده اول قوتدن
متأثر اولمشدر ولکن ماده نک قوت عصیانی جهتیله هنوز نضج کامل اولمامشدر
و بعض کره اولا رقیق اولوب بعده تغلظ ایدن بول دخی بادی اعضاده
دلالت ایدر و اگر بول اول خروجنده غلیظ اولوب صکره دن تصفی
ایدوب و اجزاء غلیظه سی مائیتدن تمییز ایدوب راسب اولور ایسه
دلالت ایدر که طبیعت ماده یی قهر ایدوب انضاج ایلدی و هر بار که
بولده صفا اکثر و رسوب اوفر اوله و اسرع اولنسه اول بولک نضجه دلالتی
زیاده اولور و رقیقا خروج ایدوب بعده تغلظ ایدن بول ایله
غلیظا خروج ایدوب بعده ترقق ایدن بول بینلرنده متوسط
اولان بول یعنی خروج حالنده رقیق ولا انرقق اوزره و غلیظا
خروج غلظت اوزره باقی اولان بول دائم اولور ایسه یعنی کوتیه
~~خروج ایدن بول حاله متوسط اوزره اولور ایسه~~ و طبیعتک قوتیه
و ثابت اولور ایسه حدس اولنور که اول قوت قریب الزمانده ماده یی
انضاج تام مرتبه سنه بالغ اولور اگر قوت ثابته و برقرار اوزره
دکل ایسه خوف اولنور که هلاک نضجه سبقت ایلیه یعنی اول بولده
علامت نضج و علامت هلاک جمع اولمشدر لکن علامت هلاک اکثر غلبه
اولمغله هلاکک اوّل ظهور ایلمه سی خوف اولنور اگر هلاکدن نجات
اولور ایسه آخر الامر نضج حادث اولور و غلیظا خروج ایدوب
غلظت اوزره باقی قلان بول هائم اولور ایسه و مخوف اولان
علامت اخری بو غینه اول بول صداع و انزار ایدر زیرا اول
بول مواد غلیظه نک ثوراننه و هیجاننه و ریاح بخاریه یه دلالت
ایدر و انلرک ثورانی لامحاله صداع احداث ایدر و اول بول که رقتدن
اخذ ایدوب خثورته میل ایلسه و هر بار بول بر منوال اوزره اولسه

خروج ایلدیکی حال اوزره بقا بیلسه اولور ایسه هر دفعاتنده

یعنی حال تبولده رقیق بعده غلیظ اولسه اکثرا و قاتی اولان بول غلیظ خروج
ایدوب غلظی اوزره باقی قالان بولدن خیرلو اولور وچوق کره بولک
غلظ و کدورتی قوتک سقوطی سببیله اولوب آنده دفع طبیعت
اولمز اما اول بول که مائیاً خروج ایدوب و مائیاً باقی اولور البته بی
اول بول عدم نضجه دلالت ایدر و بول غلیظک محمود در شانندن انفصا
کثیر و خروج سهل اولان بول غلیظ اولور بو مثللو بول ایله فالج و امراض
بلغمیده تشنج و رعشه و نسیا تسمیه اولنه طرک وجع اولور فالج
مجراسنه جاری اولان مرضلره برء و صحت حاصل اولور اما بول غلیظ خروج
ایدوب غزارتی اولسه و تدریج ایله بعد الخروج ترقق ایدوب ازاز ر
ابیض اولسه اول بول محمود اولور و چوق کره اولا بول غلیظ و قلیل اولوب
آنک اردنجه ظهور ایدن بول غلیظ و کثیر و کدورتلی اولور اول حال اوزره
اولان بول چوق کره خیره دلیل اولور انیکیچون که غلظتنه بناء راکد اولوب
تجمع ایلن مائیت قلیلا خروج ایدرکن دفعه واحده ده سهولت ایله
منفجر اولوب غزیراً و کثیراً خروج ایلدکده مطلقا علت حل اولوب منقطع
اولور حمیات حاده اولسون و گرک سائر امراض امتلائیه اولسون و گرک
مرضه مؤدی اولمش امتلا اولسون و اولی اولسون انواع بولدن بو ذکر
اولنان نوع نادر الوقوع اولور ولون طبیعیسی اوزره اولوب
افراط اوزره غلیظ اولان بول بعض احیان و ازمانده قوتک مواد
کثیره یی نفضنده وجودتنه دلالت ایدر و اول بول بولنمز
ایله چیقار ایسه اول سبب ایله خروج ذکر اولنه تحقیق و تصحیح
ایدر و بعض کره لون طبیعیسی اوزره اولوب مفرط الغلظه اولان
بول مذکور تلفه و هلاکه دلالت ایدر زیرا اول بول اخلاطک کثیره اولوب
وقوت ضعیف اولمسنه دلالت ایدر و بو دلالت بولک عسرت ایله خروجی

وخارجی

کثرتیله

گرک علتی

وخارج اولان بولک قلتی و آز اولماسی تصحیح و تحقیق ایدر امراض طحال و حمیات مختلطه ده
طبیعتک بحران طریقیله دفع ایلدیکی بول غلیظ و جیدک اجزاسی غلظتده
مستویه و متشابه اولمق واجب دکلدر بلکه کاهیجه اول بول متشابه و کاهیجه
غیر متشابه اولور و اول بولک غیر متشابه و غیر مستوی اولماسی ایله بحرانی
اولمادیغنه استدلال اولنمز زیرا امراض طحالک بالجمله مواد غلیظه اولور
و اول مواد غلیظه یی طبیعتک علی التسویه انضاج عسیر و لمغلق نضجه
مطاوع اولنلر انضاج ایدر و نضجه عصیان ایدنلر بلا نضج بحران
طریقیله ایدبالمنضج اخراج ایدر و کذلک حمیات مختلطه ده مواد کثیره
الاختلاف اولور و اول موادی دفعه صالحه اولنجه قدر انضاج
ایدوب اول موادی مستویة الاجزا اولمزدن مقدم دفع ایدر قانونک
فان الطبیعه تعمل فی الدفع دیدیکی کلام مجملی علامه بو وجهله تفسیر ایدر
و فی الجمله متشوش اولان بول اخلاطک کثرتنه دلالت ایدر و کذلک طبیعتک
اول اخلاط کثیره یه اشتغالنه و انضاجنه دخی دلالت ایدر قانونک
سن علامه تفسیر و تفصیل ایدوب دیرکه بول متشوش بولکلردن
بر نوعدر اول بولک اجزاسی متشتت اولور یعنی عدم نضجه بناء موادک
اجزاسی مائیت ایله تحلیل و ممتزج اولمیوب رسوب ایدر و غلیانی
زیاده اولور تنکیم عصیر عنب و بلکه فواکه سائره عصاراتنه حال بو
منوال اولور و ابقراط حکیم دیرکه بول متشوش ایله تبول ایدوب
بولی دوابک بولنه مشابه اولان کمسنه ده صداع و باش اغریسی
حالا حاضرا موجود اولور و اگر حالا بولمز ایسه قریبا اول کمسنه یه
صداع عارض اولور انتهی کلام العلامه و بول غلیظ اولوب اول بولک تغلی رسوبی

نحر اندن عدم حدوثنه

غیر متشابه اولور

بلغ

زيتي اولسه اول بول حصاتيه دلالت ايدر علامه ديركه قانونك زيتيلكن مرادي زيتينك اوجنجي قسمي اولور يعني سلقي اولوب لون وقوامله زيتي اولان اولور زيتينك اقسامكي قريبا مرور ايلدي وحصاتدن مراد علامه نك اختياري اوزره حصاة كلادر وبعض حواشيده حصات مثانه مراد دريو تصريح اولنمشدر تفصيلي شرح علامه ده مذكوردر واورام انفجارنده دلالت ايدن بول غليظ اتكه اول انفجارده ايكي وجه اوزره استدلال اولنور وجه اول بودركه اول بول غليظ مده مخالط اولور واول اختلاطك مده وقيح اولديغنده رائحه منتنه وكريهه دلالت ايدر واول بولك مدة ورمدن منفصل صفائح كبي جراده لري دلالت ايدر اگر ورم مثانه ده اولور ايسه واگر ورم كليه ده اولور ايسه صفائح احمر اول مخالطيده اولديغنده دلالت ايدر ومثانه ده اولان ورمده عانه ده وجع اولور وكليه ده اولان ورمك قطنده وجع اولور واول اختلاطك حالده بعضه صفائح مذكوره لرينك غاعدا رسوبي نخاله مثللو نشنه لر اولديغنده دلالت ايدر وورمه بول غليظ ايله استدلالك وجه ثانيسي بودركه اول بول غليظ ظهورندن مقدم اولمسنه نك مثانه سنده وياخود كليه وبو زرنده وياخود نواحي صدرنده ورم اولديغنه وخود قرحه اولديغنه دلالت ايدر بردليل ظهور ايدر زيرا مسالك بولده اولان ورمك موادي بول ايله مندفعه اولديغي كبي الات تنفسده اولان ورمك وقرحه نك موادي بول ايله مندفعا اولور وورم الات تنفسده اولديغي انكله بيلنوركه اگر ورم ريه ده اولور ايسه اولمسنه بول غليظ عارض اولمزدن مقدم ذات الجنب اعراضي عارض اولور وورم اضلاعي محيط اولان حجابده اولور ايسه تنفس قتنده اولمسنه يه وجع ناخس عارض اولور وضيق نفس عارض اولور

وبو وجهله

وبو وجهله عارض اولان بول غليظ اول ورملرك انفجارنده وشملسنه دلالت ايدر واگر اول بول غليظ مقدم اولان بول لحم طريني غسالتسنه مشابه اولور ايسه اول بول غليظ كبدك حدبه سنده اولديغنه دلالت ايدر واول زمان كذلك براز لحم طرينك غساله سي كبي اولور ايسه بول غليظ كبدك تقعيرنده اولوب اول منفجر اولان ورم كبدك تقعيرنده اولديغنه اول بول ايله استدلال اولنور واول مسنه ده فواقي عارض اولور واگر اول بول غليظ ضيق نفس وسعال يابس واعضاء صدرنده اولان وجع ناخس تقدم ايدر ايسه اول ورم ذات الجنب در ومنفجر اولوب موادي شريان عظيم ناحيه سنده مندفعه اولور علامه ديركه صدر دن كبده ومعده يه طريق اولميوب ذات الجنب ورمنك مده وقيح طريق بول وبراز طريقنه سالك اولديغي مستبعدا ولمغله صاحب قانون اول مده نك بول وبراز مسالكنه سلوكي نه وجهله اولديغن بيان ايدوب ديوكه ذات الجنبك موادي بول وبراز طريقنه شريان نازل عظيم جانبندن سلوك ايدر ونه كيفيتله سلوك ايلديكي شرحنده تفصيل ايدر استقصا مراد ايدنلر اول شرحه مراجعت ايلسونلر بس انفجار ورمه دلالت ايدن بول غليظده موجود اولان مده يه نظر اولنور اگر اول مده نضج موجود ايسه صلاحه دلالت ايدر وبعض كره دعه اصحابي يعني حركت ورياضت اولميوب دائما سكون اوزره اولانلرك مسنه مده وصديده مشابه اولان بول ايله بتول ايدر واول بول اولمسنه نك بدنني تنقيه ايدوب ترك رياضت حسبيله بدننده عارض اولان فضل زائل اولور وكبدنده وياخود كبد اطرافنده سده لر اولانلرك مسنه بولي بعض كره غليظ اولوب

اولسون لرك انفتاقی وحسیله بول غلیظ اولور وغلظ بول قیحی اولمز وبولده
اولان قیح غلظ انجق ورملك انفجاری ایله اولور علامه دیرکه بول غلیظك قیحی
اولمدیغنك علامتی بودرکه اول بول غلیظدن مقدم اولان بول دقیق اولور
وسیرنك انقباضندن صکره اولان بولك مع الغلظ حمرتی اولور واول
احمر غلیظ بولدن صکره علیله خفت کلور واکر اول بول غلیظ سدیده غلظ ایله
معا سواده میل اولور ایسه ویسار جانبنده وجع اولور ایسه
اول سدهٔ منفتحه طحال جانبنده اولدیغنه دلالت ایدر وبو قیاس اوزره
اکر وجع سرده وکوبك اوزرنده اولور ایسه وبطنك اعلاسنده اولور ایسه
اول سدهٔ منفتحه معده ناحیه لرنده اولدیغنه دلالت ایدر وانفتاح سده یه
تابع اولان بول غلیظ کبدده ومجاری بولده اولان سده لرك انفتاحندن
حادث اولور وبول کدر جوف کره قوتك سقوطنه دلالت ایدر وفجن قوت
ساقطه اولسه برند بردا استیلا ایدوب بول برودت حسیله برد
خادع کبی منجمد ایدوب دوکوکدن صکره خاثر اولور شراب دردی کبی ونیتغی ماء الحمص یعنی نخود صوینه
مشابه اولان بول کدر کبی خاتونلرده واحشاده حاره ورمنه وریحی
اولانلرده حادث اولور وحماد وسائر دواب بولنه شبیه
اولوب شرده تتورنده وهیجانده ملجلج ومخضخض اولور یعنی قاریشدیریلمش
وچالقانمش کبی اولان بول اخلاطك برنك فسادینه دلالت ایدر واکثر حالده
اول بول اخلاط خامه یه دلالت ایدرکه اول اخلاط خامه حرارت یسیره عمل
ایدوب اول اخلاطده غلیظ اولدیغی حالده ثوران ایلمشدر بناء علیه اول بول
اولمسنه خال الصداع اولدیغنه ویاخود مطلق ومشرف یعنی کل حله
عارض اولمق اوزره متوجه اولان صداعه دلالت ایدر واکر اول بول دائم وممتاد
اولور ایسه لیثرغس یعنی نسیان تسمیه اولنان سرسام بارد مرضنك
حدوثنه دلالت ایدر واعضاء بدنك بر عضونك لوننه مشابه لونده اولان
بول دائم اولور ایسه تشبیه اولان عضوده مرض حدوثنه دلالت ایدر

قارورطلوکبر

بربوع

صداع اوکسنه بر

بعض

بعض اطبا دیرلرکه تحتی اسفل بولده غیم ویاخود دخانه مشابه سنه بر
اولسه اول بول صاحبنك مرض طویل واوزون اولور واکر اول مثللو بول
بالجمله مرضك اوقات وازمنه سنده اولور ایسه موتی انذار ایدر وبعض
نسخه لرده اکر غیم ودخان بولك اسفلنه مخصوص اولمیوب بولك بالجمله
اجزاسنده اولور ایسه موتی انذار ایدر دیو واقع اولمشدر خام اولان
مواد ایله منتن متشابه اولور بینلرنده ماده فرق بودرکه منتن ده نتن و
رائحه کریهه اولور وخام ماده ده اول رائحه اولمز علامه دیرکه ذکر اولنان
فرق مستمر وکلی دکلدر زیرا خام اولان ماده یه دخی بر سببدن نتن
ورائحه عارض اولمق احتمالی واردر ومعتمد اولان فرق بودرکه خام
اولان ماده نك تحریك ایله متفرق اولان اجزاء غلیظه سی جمع عسیر
وصعوبتله اولور ومده یه جمع سهولتله وآسان اولور ولون ده
ایله ده فرق اولنور انتهی وهر تحلیل بولده اولان اجزاء رسوب تخلخله اولسه
اولوب کیمیسی صغار وکیمیسی کبار اولوب لکن کبار اولان اجزاء رسوب
صغاردن اکثر وازید اولسه اول بول دلالت ایدرکه طبیعتده قوت
زیاده وقوت اکثردر وعمل وطبیعتك عملی دخی زیاده نفوذ ایتمشدر
ومسامات بدنك دخی انفتاحی واشددر واول بولکه اننده خیوط کبی
نسنه لر کورینوب اول خیوط لرك بعضیسی بعض اخره مختلط ومتشبك
اولسه اول بول دلالت ایدرکه اول بولك صاحبی جماع ایدوب قضیبنی
غسل ایلمدك بول ایلمشدر وبو نهایت فصلده علامه براز مباحث
مفیده ایراد ایلمشدر لکن بز اول مباحثك فذلکه سنی ذکر ایلیه لیم
تاکه طبعه ملال وذهنه کلال کلمیه اول مباحثك لب ونتیجه سی بودر

فصل متقدمده ذکر اولندیغی اوزره بالجمله طبقات الوانک اصنافی اون سکز
صنفه بالغ اولمش ایدی و بو فصلده ذکر اولنان قوامدن اوچ صنف
ایدی غلیظ رقیق و معتدل اولان قوامدر ایدی پس قوام ایله الوانک
ترکیبی اولنسه اقسام بول اللی دورت قسمه بالغ اولور اولی اون سکزه
ضرب ایلسک اربعة و خمسون حاصل اولور و اول اقسامک
اولکیسی تبنی و رقیق اولان بولدر بولک بوصنفی مائیتک کثرتی و لون
صابغ اولان صفرانک قلتندن حادث اولور و ایکنجیسی تبنی و متوسط
القوام اولان بولدر بو صنفک وقوعی قلیل اولور و اوچنجیسی تبنی غلیظدر
بولک بو صنفنک وقوعی قلیل اولور لکن صنف ثانیدن اکثردر و بوصنف بلغم
کثیر و غلیظک صفراء قلیله ایله اختلاطندن حادث اولور و دوردنجیسی
اترجی رقیقدر بوصنفک قلیل الوقوعدر ایکی سببدن حادث اولور بول
نضیج اولوب عضوده سده اولمغله اولور و یاخود صفراء رقیقه
بولده اختلاطندن حادث اولور و بشنجیسی اترجی و متوسط القوامدر
بو نوع بول صحی و محمود اولور و التنجیسی اترجی و غلیظ القوامدر و بوصنف
صفراء تحیه نتک مائیته مخالطه سندن حادث اولور و یاخود نضج تام اولوب
موادک بول ایله کثرت اندفاعندن و خروجندن اولور و یدنجیسی اشقر رقیقدر
بو صنف صفراء رقیقه کثیره نک مائیته مخالطه سندن حادث اولور
سکزنجیسی بول اشقر متوسط القوامدر و بوصنف کمال نضجه مقاربدر ایله
مرض صفراویده حادث اولور و طقوزنجیسی اشقر غلیظ اولور بوصنف
دخی نضجه قریب صفرانک کثرت اندفاعندن اولور و اوننجیسی نارنجی رقیقدر
بوصنف قبل نضج الماده امراض صفراویه ده اولور و اون برنجیسی نارنجی متوسط
القوامدر بوصنف نضج وسطه بالغ اولان امراض صفراویه ده اولور
اون ایکنجیسی نارنجی غلیظدر بوصنف مائیتنه مخالط اولان صفراء تحیه نتک کثرتندن

اولور

و بو نوع بول بلغم بول غالب بلغم متوسط القوامک صفراء قلیله ایله بوله مخالطه سندن یاخود بلغم رقیق کثیرک صفراء قلیله ایله بوله مخالطه سندن حادث اولور

مقدار متوسط

بول صح

[illegible]

اولور اوچنجیسی بول ناری رقیقدر بوصنف قبل النضج وارد قویه اولان
امراض صفراویه ده اولور و اون دوردنجیسی ناری و متوسط القوامدر
بوصنف حرارتی قویه اولوب کمال نضجه طبیعت قریب اولان امراض صفراویه ده
حادث اولور و اون بشنجیسی ناری و غلیظ القوامدر بوصنف نادر الوقوعدر
و اکثر وقوعی صفراء تحیه نتک کثرتی ایله حرارت قویه ده حادث اولور و اون التنجیسی
احمر ناصع رقیق اولور بوصنف وارد قویه اولان امراض صفراویه ده
ابتداسنده اولور و اون یدنجیسی احمر ناصع متوسط القوامدر بوصنف
حرارتی قویه اولان امراض صفراویه نک نضجه قریب اولدیغنده حادث
اولور و اون سکزنجیسی احمر ناصع غلیظدر بوصنف صفرانک کثرت
اندفاعندن اولور و اون طقوزنجیسی اصهب رقیقدر امتلاء مفرط اولمیان
امراض دمویه نک ابتداسنده اولور خصوصا دمده صفرا اختلاطی اولور
ایسه بوصنفک وقوعی اکثر اولور و یکرمنجیسی اصهب متوسط القوامدر
بوصنف مرض صفراوی و بدء نضجنده و ماده سنک بولده کثرت اوزره اندفاعی
وقتنده اولور و نضجه قریب اولان امراض دمویه ده حادث اولور
و یکرمی برنجیسی اصهب غلیظدر و بوصنف اولا مرض دمونک ابتداسنده
اولورکه اول دمده صفرا مخالط اوله و امتلا کثیر اولوب بوله تغلظ ایله
و یاخود دم و صفرادن بری و یاخود ایکیسی معا غلیظ اوله و یکرمی
ایکنجیسی وردی رقیقدر بوصنف اکثر حالده سددسی اولان مرض
دمونک ابتداسنده اولور و یکرمی اوچنجیسی بول وردی متوسط القوامدر
بوصنف نضج تامه قریب اولان امراض دمویه ده حادث اولور یکرمی
دوردنجیسی وردی غلیظدر بوصنف امتلاء جدا مفرط اولمیان امراض
دمویه ده اولور خصوصا که اول دم تخمه اصحابنده و اغذیه غلیظه اصحابنده دملر کبی

غلیظ اولور و بکمز بشنجی احمر قانی رقیق اولور سنده اولان امراض دمویه نادر اشتداد ایله
حادث اولور اکر امتلا کثیر اولوراسه ویاخود جرادم رقیق اولور ایسه و بعض
اجزاسی کره متکاثف اولان صفراء کثیره نک اندفاعندن اولور و یکرمی التنجیسی
احمر قانی متوسط القوام اولور بو صنف جد الکثیر اولان امراض دمویه نک
نضجه قریب زماننده اولور احمر قانی غلیظ در دم غلیظ ایله امتلا افراط اوزره
اولدقده امراض دمویه نک ابتداسنده حادث اولور یکرمی سکزنجیسی احمر
اقتم رقیقدر بو صنف نادر الوقوع اولور و اکثر وقوعی صفراء محترقه متکاثفه نک
بوله اندفاعندن اولور بو قان مرضنده اولدیغی کبی یکرمی طقوزنجیسی احمر اقتم متوسط ۲۸
القوام اولور بو صنف دخی جد الکثیر اولان احمر امراض دمویه ده اولور خصوصا
اول امراضک نضجه مقارن اولدیغی وقت ... کثیره اولدیغی زمانده بو صنفک
وقوعی اکثر اولور او توزنجیسی احمر اقتم غلیظ در بو صنف کثیرة الدم اولان امراض
حاره ده اولور و اکثر وقوعی سوداء دمویه ده اولور او توز برنجیسی فستقی رقیقدر
بو صنف نادر الوقوعدر و اکثر وقوعی سیده حمیات ایله اولور اما سبب
فاعلیسی وار تمیدر ویاخود برود تمیدر انک ذکری فصل الوانده بیان اولندی
او توز ایکنجیسی فستقی متوسط القوامدر بو صنفک سببی ~~بوندن فستقی~~
ماده غلیظه یه مقارن اولمیان لون فستقینک سببی اولور او توز اوچنجیسی
فستقی غلیظدر بو فستقینک سببی ماده غلیظه یه عارض اولور ایسه
بو صنف حادث اولور و او توز دردنجیسی کراثی رقیقدر بو صنف صفراء
رقیقه نک احتراقندن حادث اولور او توز بشنجیسی کراثی متوسط القوامدر
و بو صنف صفراء محترقه نک احتراقی ایله اولور و او توز التنجیسی کراثی
غلیظدر و بو صنف نادر الوقوعدر و صفراء محترقه کثیره محترقه اولوب
و بوله انداف کثیر اولدیغی زمانده اولور و او توز یدنجیسی زنجاری رقیقدر
اوج احراقندن

وبوصف

و بو صنف نادر الوقوعدر قوت ضعیفه اولوب و صفراء رقیقه محترقه و لمغله
اولور و او توز سکزنجیسی زنجاری متوسط القوامدر و بو صنف صفراء
محترقه دقیقه اولدیغی محلده نادرا واقع اولور او توز طقوزنجیسی زنجاری
غلیظدر و بو صنف صفراء غلیظه احتراقندن حادث اولور قرقنجیسی اسمانجونی
رقیقدر بو صنف صنوده سی اولدیغی اولور و قرق برنجیسی اسمانجونی
متوسط القوامدر بو صنف ماده لطیفه ده جمود اولدیغی زمانده اولور
و قرق ایکنجیسی اسمانجونی غلیظدر بو صنف کثیر واقع اولوب بونک
وقوعی اسمانجونینک رقیق و متوسطنک وقوعلرندن اکثر اولور و قرق
اوچنجیسی نیلنجی رقیقدر بو صنف جدا نادر اولور و وقوعی اولدقده سده ده اولدقده
حادث اولور قرق دردنجیسی نیلنجی متوسط القوامدر بو صنف نادر
واقع اولور و سده ایله عارض اولور و قرق بشنجیسی نیلنجی غلیظدر بو صنف
بول نیلنجی اصنافندن اکثر واقع اولان صنفدر قرق التنجیسی اسود رقیقدر
بو صنف جدا نادر اولور و شراب اسود شرب ایدن طبیعت اول شرابه
تصرف ایلمدیکنده اولور و قرق یدنجیسی اسود متوسط القوامدر بو صنف
مواد رقیقه نک احتراقندن ... تکاثف صوادن اولور بو قانده
اولدیغی کبی قرق سکزنجیسی بول اسود غلیظدر و بول اسودک اصنافی تکثیر
بیننده کثیر الوقوعدر و اولان بو صنفدر قرق طقوزنجیسی ابیض المشف اولان
ابیض رقیقدر و بو صنف شرب مائی الکثیر ایدن طبیعتده اولور اما ده
قبل التصرف مائک جری ایله اولور بعض المشف ابیض رقیق اولان بول
بول ابیضک اقسامندندر قیاس ایله وقوعی اکثر اولور و اللنجیسی ابیض
بعض المشف و متوسط القوامدر بو صنف نضایج ماده اولمیوب بوله
دوکلی

لون سواده اصنافی
لون سواد ... اولاسود
وار ایدیکلی اولمیوب
ذاتنده متنوع
منفصل عنه اعتبار ایله
اولمغله سواد اصنف واحد
اعتبار اولندیغی علامه
اعتذار ایلدی منه

بلجمله خالطه سنه حادث اولور اللى بر جنس بول ابيض مشف غليظ القوام در
بعضلر دركه بو صنفك وجودى يوقدر علامه ذكر سبقت ايدن قانونك
كلامى ايله استدلال ايدوب بونك وجود خارجيسى اولديغنه ذاهب اولور
زيرا قانونده مرور ايلديكه ابيض مشف غليظ اولور ايسه بلغمه دلالت ايدر ديو
موجود اولميان نسنه بر شيئه دليل اولماز اللى بكجنس ابيض حقيق رقيق در
وبو صنفك اكثرى بلغم رقيقك بولده مخالطه سنه حادث اولور اللى اوجنجى جنس ابيض
حقيق ومتوسط القوام اولور بو صنف نضجه قريب اولان بلغمدن حادث اولور
اللى دردنجى جنس ابيض حقيق غليظ القوام در ابيض حقيق بولك وجودى لا انكر
اكثريا بو صنف اولور واطبا ذاهب اولورلركه اسود رقيق واحمر قانى رقيقك
اصلا وجودى يوقدر وبعض فضلانك بو خصوصده اطبايه تابع اولمسى اول ايكى
صنفك وجودى يوقدر ديرلر اطبانك بو انكارلرى صحيح دكلدر زيرا قانونده مرور
ايلديكى اوزره اول ايكى بول بر شيئه دلالت ايدرلر ووجودى اولميان نسنه
دلالت ايتمز وبعض فضلانك اطبايه تابع اولديغى اول ايكينك وجودى نادرت
اوزره اولمغله النادر كالمعدوم فحواسنه رعايت ايدوب تبعيت ايلمشدر
انتهى كلام العلامه

الفصل الرابع فى دلائل رائحة البول

اطبا ديديلركه
بر مريض كوردكلرده اكر بولى اصحابك بولى رائحه سنه مشابه اولورسه
اطبانك امراضنه مرادى سوء مزاج حسنى ايله حادث اولان امراضدر زيرا
اول امراضلرده لامحاله بول صحيحك رائحه سندن متغير اولور اما سوء مزاج ماده ايله اولان
امراضلرده بول صحيحك رائحه سندن متغير اولمز مثلا بارماغى اغرى اولان كمسنه
بول صحيح سنك رائحه سى متغير اولمز معهذا بارماغى اغريسى والمثال امراض
زياده دن اولور وسائر مرض اولميان امراضلى ده بو قياس اوزره در وبونده ديرلركه

اكر بولك

اكر بو قطعا رائحه سز اولمز ايسه مزاجك برودتنه وموادده افراط اوزره
نضاجت وجبلتك اولديغنه دلالت ايدر وقطعا رائحه سز اولميان بول
اكر امراض حاده ده اولور ايسه بعض كره حرارت غريزيه نك موتنه دلالت
ايدر بو دلالت اول وقتده اولور كه عديم الرائحه اولان بولدن مقدم اولان
بولك نتن رائحه سز اولوب اولا شديد النتن بولك عقبنده
اولان بولك رائحه منقطعه اوله انقطاع تدريجله واز آز اولميه
وبو مثللو بولده شهوت سقوط اولور واكر بولده رائحه حنظله اولور ايسه او زمانه
اكر ماده مرضيه نضاجه اولديغنه دليل قائم ايسه اول رائحه نك سببى الا
بولده موجود اولان جرب وقروح اولور واولات مثانه بولده جرب وقروح
اولديغنه علامات اخرى ايله استدلال اولنور مثلا بولده خالط اولان
نخاله كبى نسنه لر ايله مثانه جربنه استدلال اولنور وبعض بولده اولان
نخاله عروقك تفشرندن حادث اولور كاهى و حرارت ايله رطوبت منعقده اولور
نخاله كبى اولور وبو اوج نخاله نك فرقى بودر كه مثانه تفشرندن حادث اولان
نخاله ده بول نضجده بول صحيح كبى اولور وبول صحيحدن زياده
غليظ اولور هر نه قدر غلظت حسا ظاهر اولمز ايسه واول بولك نتنى ورائحه
كريهه سى اولور وعايد قشرك حكه سى والمى اولور وعروقك نخاله ده عائد ده
حكه ووجع اولمز اما بولك نضجى اولور اما رطوبتك منعقد اولان
نخاله ده حرارت عاقله اولور وبعض اول حرارت نضجه مانع اولور
ولكن وجع اولمز پس اول بولده منتنه علامت نضج بولنور ايسه اول
بول منتن الا ت بولده جرب قروحه دلالت ايدر واكر علامت نضج اولمز ايسه
بو منتن جائز اوله كه عفونتله حادث اوله وعفونت حسيله اولا ذبول امتن رديء اولور لا محاله

رائحه

دفعة

واكر بولك رايحه‌سی ونتنی حموضه‌یه مائل اولور ایسه اول رایحه دلالت ایدر که
عفونت اخلاط بارده‌ده اولور یعنی بلغم وسودا‌ده اولور زیرا جوهر بارد اولان
اخلاطه حرارت غریبه استیلا ایلدیکده رایحه‌سی تحمض ایدوب اکشی ایدر
اما بول حامض امراض حاده‌ده ظهور ایلسه موته دلالت ایدر زیرا بولک اولان
حموضتی امراض حاده‌ده حرارت غریزیه‌نک موتنه وفوتنه دلالت ایدر
و حرارت غریزیه‌نک موتنه مریضک موتی لازم کلور وحلاوته مائل اولان
رایحه دمک غلبه‌سنه دلالت ایدر ونتنی شدید اولان رایحه صفرانک غلبه‌سنه
دلالت ایدر وحموضته مائل اولان نتن سودا غلبه‌سنه دلالت ایدر واصحاء
بول منتن دائم اولسه عفونیه حمالرک حدوثنه دلالت ایدر ویکخود بدنک
اولمسنه نک تحبسنه اولان عفونتک انتقاضنه وصاحبلمسنه دلالت
ایدر وبو وجهله اولان بولک عقبنده واثرنده اولکسینه خفت عارض اولمالی
رایحه مذکوره نک انتقاض اولمسنه دلالت ایدر وحین امراض حاده‌ده
اولکر بوالرایحه بول نتن وکراهتی دفعةً ترک ایلسه واول دفعةً نتنه
مفارقت ایدن بولن صکره مریضه خفت کلسه قوانک سقوطنه دلالت ایدر
الله تعالی اعلم **الفصل الخامس فی الدلائل المأخوذة من زبد البول** بو فصلده
علامه قبل الشروع فی المقصود بر مقدمه ایراد ایدوب انواع زبد واسبابنی
واسبابن بیان ایلدی واول مقدمه بو مذکورلردر اکر صیاله اولان رطوبته
علوه تصعد شانندن اولان بر جسم مختلط اولوب اول اختلاط امتزاج
اولسه یعنی هر برینک اجزاسندن هر بر جزء آخرک اجزاسنک هر بر جزئی
ایله حلول سریانله اولسیغی ممتزج اولسه اول حال اوزره رطوبت سیاله
کلیا اول جسم احاطه ایتمکله تصعد شانندن اولان جسم لطیف اول رطوبتی
خرق ایدوب علوه صعود ویا خود سفله رسوب ممکن اولمسه اول مرکب

ایکی اول

رطوبتلر

رطوبتلر زبد حادث اولور واول زبددن بعضلر عبب وبعض اخرلری
نفاخات ویا خود نفاخات وفقاقیع وفقاعات اسملریله تسمیه اولنور ورطوبت
سیاله‌یه مختلط اولان جسم لطیف بعض کره رطوبت جنسندن اولور وبعض
کره اول جسم لطیف ریح اولور وبعض کره اول لطیف روح اولور اما هوا ایله
رطوبت سیاله‌یه اختلاطندن حادث اولان زبد بر موضع عالیدن منصب
اولان صوده اولور ودریاده رطوبت سیاله‌یه اختلاطی ایله حادث اولان
زبد برازده اولور اکر اول برازده قرقره اولور ایسه واکر رطوبت سیاله‌یه
مخالط اولان جسم لطیف هوا وریحدن بر اولمیوب لطافتده هوا به
ویا خود ریحه مشابه اولان نسنه‌لرک بر اولور ایسه اول زبد مخنوقده
یعنی بوغدیقلری کمسه‌ده اولوب علامت موت اولور زیرا اول زبد جرم ریه‌نک
رطوبت ذاتیه‌سنه احتباس نفسدن محترق اولان ادواحلریله مختلط
ایله حادث اولور اما مصروعده حادث اولان زبد دماغدن سائل اولان رطوبتلرک
هواء خارجه اختلاطندن حادث اولور زیرا رطوبت دماغیه سیلان ایدوب
خارجه بروز احتراز ایلسه رد نفس ایله داخل اولان هوا امتصاد فم ومخالط
ایدوب زبدیت حادث اولور و رطوبته مخالط اولیوب اول رطوبتک
غلیانندن حادث اولان جسم لطیف عصارات فواکهده اولور واول عصارات
طبخ ایدن حرارت آذاتیه اولور وبعض رطوبتلرده حرارت خارجیه
رطوبتی طبخ ایدوب زبدیت حادث اولور وزبدیتک اشتباکی بعض کره
وکتلن حادث اولور زبد مایزک اشتباکی وبعض کره غلیانی اوطور
قدورده وطبخ لرده وقت غلیانده حادث اولان اشتباکی وبعض کره
وارت وکتلنک مجموعندن اولور حیونلرک افواهنده اولان زبد بر شبکه

رکضه وقتنده حادث

اختلاطندن

وبولك اولان زبد مثانه دن بول ايله خارج اولان هوانك مائيت ايله ا
حادث اولور و بولك قاروره يه انسكابى و دوكلديكى وقتده داخل قاروره ده
محتبس قالن هوانك مائيت ايله اختلاطندن حادث اولور مكان عاليدن
انبريه منسكبا اولان ماده زبد اولديغى كبى بولك زبدى اوطنتلدوا اولور و زبد بول
بوايكى وجه جريان ايلديكنده قانوننك نسخه لرى مختلف اولدى بعض نسخه ده
بولك زبديت رطوبتنده و بولك انزالى زماننده بول ايله معا مزرق اولان
ريحدن حادث اولور بو نسخه ده وجه اول جريان ايدر و نسخهء اخراده زبد
رطوبتده و قاروره ده بولك انزالى وقتنده مجتمع بولنان ريحدن حادث اولور
ديو واقع اولمشدر بو نسخه ده وجه ثانى يه حمل اولنور و بول ايله معا خارج
اولان ريحك لا محاله جوهر بوله معونتى واردر قانونك بو كلامى علامه قرشى يه
عزو ايدوب تفسير ايدر كه بولك مجراسى دائما منفتح دكلدر بلكه اول مجرانك طبقهء
علياسى سفلاسنه منطبقه در وقتيكه طبيعت بولى اخراج ايدر اول وقتده
مائيته ريح خلط ايدوب مجرايى فتح ايدر و جوهر مائيته دخى ريحك معونتى
اولور و زبديته معونتى اولديغى كبى و خصوصا زبد بول بدننده ريحك زياده
اولانلرده زياده اولور انيكيچون اصحاب عندرك بولنده نفاخات كثيره
اولور و زبد بولك لونى دخى دليل و علامت اولور نتكيم زبدك لونى سواد
و شقرت اولمق يرقانه دلالت ايدر يعنى سواد زبد يرقان اسوده و شقرت
يرقان اصفره دلالت ايدر و كذلك زبد صغر و كبر حبيله دخى دلالت ايدر
زيرا زبدك كبرى لزوجتنه دلالت ايدر و زبد قلت و كثرت حبيله دخى دليل
اولور زيرا كثرتى لزوجتنه و رياحك كثرتنه دلالت ايدر و بطيئا و ياخود
سريع الانفقائى و انشقاقى حبيله دخى دلالت ايدر زيرا زبدك كيج منشق

بوشلو

ديو مذكور اولمشدر

زبدك

ابرازا

اولوب

ومتماسك

اولوب بطيئا بازلماسى لزوجتنه دلالت ايدر علل كليه ده بولره باقيه اولان غبب
يعنى زبد كبيرم رضنك طولنه دلالت ايدر زيرا غبيك بقاسى لزوجتنه و رياحه
دلالت ايدر و اول دلالت ثانيه دن دلالت اولى لازم كلور و بالجمله خلط
لزج علل كليه ده اولور خلط كرد ائننه دلالت ايدر و لزوجتنه دخى غبب
دلالت ايدر

الفصل السادس فى دلائل انواع الرسوب

اولا بيلمك گرك رسوب و ثفل لفظلرينه اولان اطبانك اصطلاحلرى مجرا
متعارفدن زائل اولمشدر زيرا اطبا بالكز مائيتك قعرنده و ديبنده
اولوب رسوب ايدن نسنه لره اول لفظلرى قصر و تخصيص ايلمزلر
بلكه مائيتدن متميز اولوب قوام اغلظ اولان هر بر جوهره رسوب و ثفل
لفظلرينى اطلاق ايدرلر گرك ايسه قعره رسوب ايتسون و گرك ايسه
وسط ماده تعلق اولسون و گرك ايسه فوقنده طفا اولسون
و بيلمك گرك كه رسوبده برقاچ وجهله ادله اخذ اولنور جوهرندن
و لميتندن و كيفيتندن و اجزاسنك وضعندن و مكانندن و زماننده
و كيفيت مخالطه سندن اشبو يدى وجهندن ادله اخذ اولنور علامه
ديركه كيفيت رسوبدن مراد اعم اولوب لون و ملمس و قوام و شكل و رائحه
بونلرك حالتى عمو اولان حالت و كيفيت مراد اولور لون رسوب ايله
ايله بيز رسوبك بياضى و حمرتنى و سائر لونلرى اوزره اولديغى مراد ايدرز
و ريح ايله بيز اول رسوبك نتنك علتى و كثرتى مراد ايدرز و رسوبك
قوامى ايله بيز صلابت و لينتنى اولان حالتى مراد ايدرز و رسوبك شكلى
ايله بيز رسوبك مستديرى اولوب و ياخود ذوزوايا اولديغى مراد
ايدرز اسهل كلام الكلام العلامه و رسوبك جوهرى جهتنه دلالتى بودركه

وياخود برده

وفاموسده مصرح بودر كه رسوب [illegible] ذهب [illegible] فى الماء [illegible] [illegible] اسم طاهر [illegible] عليه السلام [illegible] ايلديكى سيوف [illegible] [illegible] مصر [illegible] الثفل [illegible] [illegible] وسوبه و تفلى [illegible] طفوت و رسوب [illegible] تفل اطلاقلرى [illegible] انحرافدر منه

اول رسوب طبیعی محمود اولور و طبیعی اولان هضم و نضجه دلالت ایدر
و رسوب طبیعی اول رسوبدر که ابیض و راسب اولور اجزاسی متصل و متشابه
و مستوی اولور و واجب اولور که اول رسوبک شکلی نحو مستدیر اوله و املس
و مستوی اولوب ماء وردک رسوبنه مشابه اوله علامه دیرکه رسوب طبیعیده
بر از اوصاف دخی واردر که انی قانون صاحبی ذکر ایلمدی اول اوصافک اولکیسی رسوب
شفاف اولوب بصر انی خرق ایلیه و ایکنجیسی اول رسوب بعد ان لم یکن رؤیت
اولنه یعنی قاروره نک غیری بر محلده ایکن کورنیوب قاروره یه وضع اولندقده
رؤیت اولنه و اوچنجیسی تحریک اولندقده اول رسوبک تشتت و تفرقی سریع
اوله و ساکن اولدقده رسوب ایروب نزولی بطیء اوله و دردنجیسی رسوبک
مقداری سن و مزاج و سحنه و تدبیر متقدم و حال مرضه مناسب مقدارده اوله
و رسوب طبیعی محمودک بدنده اولان ماده نک نضجنه دلالتی بیضا و
ملسا و متشابه القوام مدت نک ماده ورم نضجنه دلالتی نسبتله اوزره
اولور لکن مدت کثیفه اولور و اجزاء رسوبیه لطیفه اولور بو لکن رسوب
و ثفل اولدیغی دلیل جید اولور هر نه قدر اول رسوبده صبغ و استوا اولمزسه
علامه دیرکه رسوب فضله هضم اولور ایسه و نضیج اولور ایسه اول
رسوب طبیعی محمود اولور اگر فضله هضم اولوب غیر نضیج اولور ایسه اول
رسوب طبیعی غیر محمود اولور اگر رسوب فضله هضم اولمیوب بعد النضج
مندفع اولان اخلاطک فضله سی اولور ایسه و یاخود جوهر اعضادن
منجرده صفایح و نخاله متلون اولور ایسه اول رسوب غیر طبیعی اولور
بس قانونک رسوب و ثفل دلیل جیددر هر نه صبغ و استوا اولمازسه
دیدیکی رسوب طبیعیده اولور اما رسوب غیر طبیعیده هر نه قدر صبغ
و استوا اولور ایسه اول رسوب بعض کره مذموم اولور نخاله و صفایح

کبر رسوبلر مذموم اولور

ولطیف

یعنی شعاع بصر اول رسوبدن نفوذ ایدوب رسوبک تحتنده اولان نسنه یی کوره

کبر رسوبلر مذموم اولور ماده نک نضجنه رسوبک استواسندن
دلالتی قرمامقتنده رسوبک لوننک نضجه دلالتنده زیاده در اینکچونکه الوان
رسوبده نضجه زیاده دلالت ایدن لون بولک لونی کبی اولان رسوبک
لونیدر دیسی اول رسوبکه مستوی اولوب احمر اوله [illegible] بیاض صالح اولان لون
بولنمیه اول رسوب لونی ابیض خشن یعنی غیر مستوی اولان رسوب
ابیضدن زیاده صالح اولور و بو حال اقتضا ایدر که استوانک نضجه
دلالتی لوننک نضجه دلالتندن اقوی اوله جالینوس حکایه ایدر که بنم
بر از مرض کوردیکه رسوبلری اولان ثفل و رسوب ابیض خشن
ایدی بالجمله اول مرضالر هلاک اولدیلر و بر از مرضالر کوردیکه انلرک
بولنان اولان ثفل و رسوب املس و مستوی و احمر ایدی بالجمله اول
مرضالره مرضلرندن بری تام و صحت کامله عارض اولوب صاغ اولدیلر
و رسوبک اکثرینه نک لونی سد یکک لونی کبی [illegible] اولوب ابیض
مشف اولور و بو ابیض مشف اولان لونده لونی مخالف اولان رسوبلرده
اجودی و اصلحی ابیض حقیقی و بعده اجودی رسوب احمر اولور
و بعده اجودی اصفر اولور و بعده اجودی زرنیخ لونی اولور که
اول لون زرنیخ صفراء محترقه دن حادث اولور و عدسی اولان
رسوبدر یعنی مرجمک لوننده اولان رسوبدر شر ابتدا ایدر زیرا
لونی عدس اوزره اولان رسوب سوداء محترقه دن حادث اولوب
سوداء محترقه نک کثرتنه دلالت ایدر و مره سوداءنک کثرتی الا حالة
شرلو اولور و بو مقامده قانونک نسخه لری مختلفه در بنم مختار اولان
نسخه یی ترجمه ایلدیک و معلوم بیورلیه که الوان رسوبک اجودی

وعلم الهیئه مسطوردرکه بالجمله مبصر اولنلر لون وضوء اطراف یعنی سطح وخط ونقطه کذلک حجم بعد وصنع وشکل واتصال
وانفصال وحرکه وسکون وعدد ومتلون وملاست وخشونت وشفیف وکثافت وظل وظلمت وحسن وقبح تنا وآختلاف
اولور باقی مبصر اولنلر بو مذکور لرک بری واسطه سی ایله اولور وعلماء اعلی علا الله دیرلرکه فی الحقیقه مرئی اولان لون
وضوء در مخصر در باقیلری لون وضوء واسطه سی ایله مرئی اولورلر ما نحن فیه ده یعنی ملاسه وخشونتلو
دوئت ضوء واسطه سیله اولور ملونا تده لون واسطه سی ایله اولور بو ایکی وجهله بول ایله رسوب برابر اولمغله

کورک بالذات وکورک بالعرض بینهما فرق اولنمز آخر جهتله فرقه محتاج اولور مثلا تصفیه اولمغله اواحتلولرنه ایله فرق اولنور منه

واصلح واکثر بول لونی اورزه اولوب ابیض شفاف اولان ایدر لکن اول رسوب
لوننده بوله موافق اولمغله بصر ایله احساس اولنمز زیرا جوهر بول
بو صورتده
ایله جوهر رسوبک فرقی وما به الاحتیاز قوام جسیله اولور یعنی
جوهر رسوب جوهر بوله قیاس ایله کثیف اولور ولکن اف اینسه بصر
ایله احساس اولنمز واطبا قدمایه محدث ومتاخر اولان طبیبلر بو
خصوصده یعنی رسوبک استواسی لوننده اصلح واولی اولدیغنده
مخالفت ایدر وب ذاهب اولورلرکه لون استوادن صالح اولوب خیر
دلالته اقوی واکثر اولور فخر محمد بن ذکریا هو محمد نونک قولنه تابع ومتمکنه
سالک اولورو صاحب فخر نونی رد ایدوب دیرکه قدما نک واخر اشنک
لون استوادن اصلح در دیو بکر مقاله التفات اولنمز زیرا بیاض رسوب
قانون
کمونضجه حادث اولدیغی کبی بعض کره ... زیحک رسوبه مخالطه
شدیده سنده هو حادث اولور اما استواهر حالده نضجدن حادث
اولوب استواسی نضجه دلالت قطعی اولور ولونک دلالتی احتمالی ایله
اولور علامه شیخک بو کلامنه تسلیم ایلیوب خلاصه اعتراض بو اولور که
وصیتکم
اکر رسوبدن مراد رسوب محمود اولور ایسه استوانک حدوثی نضجه
منحصر اولدیغی کبی کذلک لون بیاضک حدوثی هو رسوب محموده نضجه
منحصر اولوب ایکیسنک هو نضجه دلالتی قطعی اولور واکر رسوبدن
مراد رسوب محمود ورسوب مذموم اولان رسوب اولور ایسه لون
تامل
ابیض کاهیجه نضجدن وکاهیجه زیحک مخالطه سندن اولور اولدیغی
کبی استوادن قطعا نضجه دلالت ایلمز زیرا رسوب ~~مذموم اولور~~
رسوب هو مذموم اولور انکیچون صاحب قانون دیرکه اما رسوب

ردی

ردینک تشتتی اول رسوب ردی مذموم ملک استواسندن خیرلو اولور زیرا
رسوب مذموم مره اولان استوا سبب خارجینک قوت تأثیرینه دلالت ایدر
وسبب خارجک تأثیری قوتی حسبیله ردی اولور وبر بیانی صدد نده اولدیغی
رسوب جیدی بعض کره رقیق اولان مده یه وبعض کره رقیق اولان خلط
خامه شبیه ومشاکل اولور یعنی او جنکی هو لونی بیاض اولور وقاروره نک
اووقف قعرنده رسوب ایدر لکن مثلا رسوب جیده یدی وجهله مخالف اولور اول
یدی وجهک اولکیسی نتن اولور وایکنجیسی مده نک قوام اغلظ اولور واوچنجیسی
مده نک تفلی زیاده اولور ودوردنجیسی مده نک لوننده زرقت ادنی میل اولور
وبعض کره مره لوننده کمودت ظاهر اولور اما رسوبک بیاضی ساطع واشفافه
میلی اولور وبشنجیسی بول مدیده وقت احساس اولنور نول جید الرسوبده وقته
اولماز والتنجیسی مده اولان بوله اجزاء دم مخالط اولور ویدنجیسی مده ده
بعض کره دلائل ورم بولنور زیرا مده رطوبت طریق بوله منصب ومنکب
اولان اعضانک ورمندک قیحی اولور واول ورمک بعض کره علامتی خارجده
ظاهر اولور ورسوب جیده بو یدی احوالک بریسی هو اولمز اما خلط خام
رسوب جیده بش وجهله مخالف اولور اول بش وجهک اولکیسی خامک
اجزالرنده انزعاج زیاده اولور یعنی تکاثف خامده زیاده اولور اما رسوب
جیده نضج حسبیله تکاثفا ومیوب اجزاسی متخلخل اولور ~~ملو~~ وایکنجیسی
خام رسوب جیددن اغلظ اولور واوچنجیسی قاروره تحریک وخضخضه سنده
خلط خامک اجزاسی خیوط مشتبکه کبی اولور یعنی بر برینه قارشمش ایپلک
کبی اولور اما رسوب جید اول تحریک ایله اطلس بنبه کبی اولور ودوردنجیسی
قاروره یه تحریک ترک اولنسه خامک اسفله هبوطنک سرعتی رسوب جیدک
اسفله هبوطندن اسرع واقدم اولور کذلک رسوب جید هو مره وخامه مخالف اولور

مره ده

خفت ولطافتده علامتدر که بو اولنان فرقلر رسوب ایله مره وخامك فرقی
ایدی اما خام ایله مره نك فرقی اوچ وجه اوزره اولور اول کیس مره ده نتن رایحه
اولور خامده اولنتن اولماز لکن بعض خامده عفونت عارضه اولوب منتنه
اولور اول وقتده فرقی بودر که خامك عفونتی حسبیله بیاضلغی زائل اولور مره بیاض
اولور وایکنجیسی خام قاروره تحریك اولنسه اجزالری اتصال اولوب برین برندن
ایرلمز و منفصل ولماز خامده اندماج اولمق حسبیله مره خامك خلافیدر وعکسی
اوزره اولور واوچنجیسی مره خام قاروره تحریك اولندقده خامك قعره
نزولی مره نك نزولندن اسرع اولور اسم کلام العلامه و بو ذکر اولنان رسوب
ودلیل نضج انجق امراضده بحران وطلب اولنور وحال صحتده رسوب طلب اولنمز
اینکیچونکه مریض اولان کمسنه نك بدننده وعروقنده مواد ردیه تحیّب
اولدیغندن اشتباه اولماز واول موادك نضیج اولمیلری رسوب ایله بحران
وطلب اولنوب ماده نك فساددن غیر نضیج ماده ایله استدلال اولنور
اما صحیح اولان کمسنه لرك رسوبی ایله نضجی وعدم نضجی استدلال اولنمق
اولماز ذکر اصحابك هر وقتده نضجی نقصان اوزره اولان رسوبی بولنمز
بلکه اولی اولان صحیح اولان کمسنه لرك رسوبی ایله غذا انك هضمی اولوب
عدیم الهضم اولان فضلاتی لرك وجودینه استدلال اولنمقدر و اول فضلاتی
کاهیجه اصحابك ابدانندن بولنور و بول ایله منقطعا اولور اول فضله فساده
دلالت ایلمز علامه بو بابده تفصیل ایدروب دیرکه مستغنی عنها اولان مواده
قوه هاضمه نك فعلنده نضج اطلاق اولنور و مستغنی عنها اولان مواد مواد ضاره
اولور وحسته لرك بدننده بو مثللو مواد کثیر اولور اما هضم کاله نك اعضانك
تغذی ایلدیکی غذانك فعلنده قوه مغیره نك فعلنه اطلاق اولنور و بو مثللو صالح
مواد اصحابك بدننده موجود اولور یعنی اول مواد صالحه اعضایه توزیع وتقسیم

مستغنی عنها اولان مواد دن مراد مواد فاسده در که اندن نه غذا ایتمك ونه روحیت متصور اولور اما فضله غذانك کثیر غذا ایتمه و کثیر روحیته صالح اولور لکن قدر حاجتدن زیاده اولمغله فضله غذا تسمیه اولنور منه

اولنمز فضلکره

كليات ٥

المجلد الخامس من ترجمة القانون من اواسط
فصل الرسوب الى حفظ لون الوجه في السفر

ل ٤
30/5

١٢٤٣

عدد اوراق
١٠٠

البقية الرابعة من الكتاب الاول
من القانون

اولندیغی صکره قدر حاجتدن زیاده اولانلر بدننده مدّخر اولوب بو مثللو مواد
اصحابنک ابدانندن چوق بولنور و بعض کره اصحابده اول فضله حرکت و
ریاضت حسبیله تحلل ایدوب موجود اولمز و بولنان رسوب اول دقیقه اول
رسوبه دلالت ایدر که اولکمسنه نک بدننده فضل غذا وار ایمیش و اول
فضله قدر حاجتدن زیاده اولمغله اعضایه توزیع اولنمش و هضم رابع ایله
اول فضله [illegible] اولمش بر قانونک هضمندن مراد هضم رابع
اولور بولنان رسوبی اولان اصحابنک فضله سی لازم دکلدر که هضم رابعنک
ماعدا هضملر ایله هضم اولنمش اوله انتهی بس غذادن فضله اولان
رطوبت بقیه سی رسوب ایدر اول رسوبه کرک ایسه نضج اولسون
و کرک ایسه نضج اولمسون بو کلامدن علامه نک غرضی بیانی و توضیحی بودر
اصحابنک رسوبی بولونان اولوب ابیض اولور اکر اول رسوب هضم اولک و هضم
ثالثک فضله لری اولور ایسه اول رسوب نضیج اولور زیرا اول ایکی هضم ایله
مهضوم اولان غذا بیاض اولور و اکر اول رسوب هضم ثانینک فضله سی
اولوب بیاض اولور ایسه اول رسوب غیر نضیج اولور زیرا هضم ثانینک
فعلی ایله غذا کیموس احمر اولور و اصحابنک رسوبنده حمرت اولمغله نضج
بولنمش اولور و فضلات نحیف اولانلرده اصحابنک بولنمسی ثقل راسب
قلیل اولور و خصوصا اهل ریاضت اربابنده و صناعت متعبه اصحابنده
[illegible] رسب زیاده قلیل اولور و فضله هضم اولان رسوب سمین اولنلرده
رفاهت اوزره اولنلرده زیاده اولور رسوب حال صحتده نحیف
اولنلرده اقل و سمین اولنلرده اکثر اولدیغی کبی حال مرضده دخی ضعیف
و نحیف اولنلرک بولنمسی ضخم و طولو اولان کمسنه لرک رسوبی کبی

اولان رسوب

اصحابنک

بو تقریبی ظاهر اولور که

هضم

اول فضله ده

نحیف اولانلرک

ثقل

رسوب کثیری

رسوب ... اولمز چوق کره واقع اولورکه قضیف و نحیف اولان
کمسنه نك مرض منقلعه اولور بولنده رسوب اولمز و چوق کره هو اول
نحیف اولان رسوب تسفل ایلمز طافی و متعلق اولان رسوبلر اولور
علامه دیرکه نحافت یکی وجهله اولور اولکیسی بودرکه نحیف اولان کمسنه نك
وارت کبدی حسیله دخی حدید و وار تو اولور و حق حسیله اعضا اولنان
اغتذا ایلمیوب یدن نحیف اولور اولمتلکو کمسنه ...
کمسنه ... رسوب بولنور ... نحیفلر اینکیجون جماعه لحیمدن
اقدر و اشبق اولور و ایکنجیسی بودرکه اول نحیف اولان کمسنه نك دخی
قلیل اولمغله نحیف اولور و ظاهر حاله نظر اولنسه وجدا اوزره نحیف
اولندرك رسوبی الکز اولمق واجب اولور لکن ذکر اولندیغی وجه نحیف
اولندرك مزاجی یابس اولمغله و فضله سنك نضجی عسیرا اولمغله رسوبلری
علی السبب اولور تسفل ایلمز و رسوبی هر نه قدر کثیر اولور ایسه لکن تسفل
ایدروب قاروره نك قعرینه نزول ایدن ایدوب رسوب نحیفه اقل اولور
و هر نسوب بول اولندیغی کبی رسوب ایتمز و کذلك جدا نضیج اولان بول
دخی علی الفور رسوب ایلمز واجب اولورکه بولك صکره بر مقدار صبر
اولنوب بعده رسوب طلب اولنه و رسوب غیر طبیعینك ...
... اول رسوبلرکه غذا هضم ثانی ایله منهضم اولمزدن
مقدم کیلوس اکثر طریق بوله ما ئیت ایله نزول ایدر بو مثللو قطعه کبی رسوب بتفاح
و سفرجل تناول اولنه بولده رؤیت اولندیغی کثیر اولور لکن لبن و جبن تناول اولنه
دخی رؤیت اولنور لکن بو نوعك وصفی ضبط عسیر اولوب بو نوع رسوبی فرق
ایلمك انجق قاروره فننده اعتیاد و مداومت اوزره انتساب ایله اولمغله شیخ رئیس ترك ایدوب علاه ذکر ایلدی

قانونك

٤٠٢

قانونك ذکر ایلدیکی رسوب غیر طبیعی لردن بری

خراطی نخالیدر خراطی نخالی اول رسوبدرکه اعضاء اصلیه دن نقشر
ایدوب نخاله کبی اجزاء بوله مندفعه اولور ... خراطی کرسنه دن کبدن
منفصلدر احمر اللون اولور بورجوق شکلی اوزره اولور و اکثر نیه ...
کبد جرو تقطع ایدوب بورجوق کبی جزلر بول ایله مندفعه اولور و کرسنه لر بطون
حادث اولوب قسیمی دخی وارد قریبا ذکر اولنور و رسوبك بعضیسی خراطی
دیشی اولور دیشی شبیه معجمه ایله خلال سویقدر یعنی سوبقك ایریسیدر
ابن تلمیذ دیرکه دشیش بو مقامده حشیشه غلطدر ابن تلمیذك بو کلامی
قول اولنه قریب اولور زیرا سویقه حشیش اطلاق اولنور بعضیلر دیرکه سین
مهمله ایله دسیسی در علامه دیرکه دسیسی نك معناسنی باکه ظاهر اولمدی
و بعض خراطی ذرنیخ احمره مشابه اولور و بعض خراطینك لونی
صفرت مشبع یعنی قوی صاری اولور بالجمله ذکر اولنان قسم خراطی اقسامی
اولوب اعضاء اصلیه نك اجزاء منخرطه لری اولور و بعض رسوب
اولورکه لحم اولور و بعضیسی دسم اولور و بعض رسوب مدی اولور
...
و بر نوع رسوب خراطی اولوب نقوع اولنوب صو ایچنده اصلا ...
خمیر قطعه لری کبی اولور و بو نوع اخلاط ... رطوبت اولانی اخوالدرکه
انلرك اسم خلط زائل اولماشدر و بعض رسوب کوب دمو یدر
علوقه نیمکله معروف رطوبت ... زائل اولوب
لکن ملایمتی یا قیدر و بر نوع رسوب شعریدر بو نوع رسوبك خلطیتی ...
...
بو نوع اولمغله صلب اولور و بر نوع رسوب رملی حصول اولور صلابتیله حجر کبی تحکم اولور

نذ کادیج بر نوع بو جلدر که صغیرلر ذبابدر کبر اولور و کبیرلر ادی قزر اولور و بعضیسی طیران ایدر و اول طیران ایدنلرین صیغی اننک
صوسیله مخواندرور و قودورطلیان کمسنه اول صودن بولماج ایدوب اکل ایتسه قورد کبر نسنه لر بول ایدوب خلاص
اولور و بو بوجه سمو ملانذر اوج طسوج مقدار شرب ایدنی قتل ایدر لکن وقت استعمالده کثیرا ایله استعمال اولنه کثیرا
انی اصلاح ایدر

و بعض بسوبه رمادی اولور اول رملی کبیدر لکن رملی حصوهنک صلابتی
زیاده اولور رمادیده صلابت اولمز اما قشوری اولان خراطکه اندره صفایح
کبر اجزاء کبار الاجزا اوله و اول صفایح ابیض و یاخود احمر اوله اول رسوب دلالت ایدر که
اول صفایح آلات بولنده و مائیتک منفصل اولدیغی محلدرن آیرلمشدر لکن
ابیض اولور ایسه اول صفایح خاصة مثانه دن منفصل اولدیغنه دلالت ایدر
و اول امثال نخالی قروح و یاخود جرب و یاخود تأکل اولدیغنه دلالت ایدر و اکر اول
صفایح احمر لحمی اولور ایسه کلیه لردن انفصالنه دلالت ایدر و صفائحک بعضکی
لحم اللون و ادکن اولور و یاخود فلوس سمکه شبیه اولور و بو رسوب جدار دنی
اولور و بزیم ذکر ایدیکمز رسوبک جمله سنده اردی و فشر اذل اولور زیرا اعضاء
اصلیه نک اجزاء دنه و تقشرینه دلالت ایدر اما اولا ذکر اولنان ایکی جنس بعنی
خراطی ابیض و احمر حوق وقت اولورکه آنلرک مضرتلری اولمز و چوق کره
اول ایکی جنس مثانه نک تنقیه ایدرلر و بعض اطبا حکایه ایلدیکی بر کمسنه غرقی کبر
یه ذرایح سقی اولندی و اول سقی سبب ایله اول کسنه قشور بعضا
یعنی بیاض قبوقلر کبی نسنه لر بول ایلدی کبی نخالی اول قشور مائیته داخل اولسه
محلول اولوب مائی احمره صابغ اولور غرقی دیدیکلری یوره نک قشر
صلب اولی تحلل اولوب فیض تسمیه اولنان قشر ثانینک اسمیدر
و بعضیلر دیرلر که غرقی بر اجزا قبو قدر که قصبه یعنی تمسکک عقله
لوبید قریب محلدر اولور لکن معنا اول مشهور در خفی بیضه مضاف قبلبو
غرقی بیضه دینور و خراطی رسوبلرده بر نوع خراطی وار در که ذکر اولنان
صفایح و غرقی احمر و ابیضدن اول نوع عرضا اقل لکن غلظده اکثر و اکثر
اطوار و قالین اولوب احمر اولنه کور سیتی دیرلر و اکر احمر اولمز ایسه اکه نخالی نخب
خز زیاده اولور

اولنور

و بعض کره کلیه دن اولور

اولنور و احمر کرسنه کبدک اجزاء محترقه سنده اولور و بعض کره بو لحم کرک
دم محترق قلته حادث و منعقد اولور لکن کلیه دن حادث اولان رسوبک
انصالی اشد و اقوی اولوب لحمی اولور اما کبد دن منفصل اولان و دمدن منعقد
اولان بو ایکیسنده اولمثللو اتصال اولماغله لحم اولمیلزه مشابه اولور
و تفرق و تشتته زیاده قبول ایدر و کلیه دن اولور دیدیکمز شدید الانصال اولان
رسوبک لونی صفرته زیاده مائل اولور ایسه اول رسوب کلیه دن اولدیغنه
اشتباه قالمز آنکیچونکه کبدن اولان رسوب احمر قیمته میل اولور صفرته
شمره میلی اولمز و بعض کره کلیه دن حادث اولان رسوب قیمته مائل احمر
اولور منشابه اولورلر اما رسوب نخالی بعض کره مثانه نک جربندن
حادث اولور و بعض کره بو اعضانک ذوبانندن حادث اولور و بنم ماده
فوق بعد اولورکه مثانه نک خراطه سی اولان رسوبده قضیبک اصلنده حکه اولور
و رسوبده نتن اولور خصوصا که اول بولنه مقدم اولان بولده منی اولور
و نضج ماده یه علامت اخری دلالت ایله اولورسه انده رسوب نخالی مثانه
جربندن مجرد و منفصل اولدیغی متعین اولور عروق عالیه ده یعنی
مثانه نک فوقنده اولان طمورلرده علت وقوعی بوقدر اما رسوب نخالی التهاب
ایله اولور ایسه کرک قوتی ضعیفه الی اعضاء بولده سلامت اولور ایسه
و رسوبک لونی کوده یه مائل اولور ایسه اول رسوب نخالی ذوباندن اولور
یعنی اعضانک ذوباندن حادث اولور و بو معامله نسخه لر متعدده و مختلفه در
اصح ترجمه ده ذکر اولنان زیرا مفهومی ذوبان خلط نسخه سی باطلدر زیرا رسوب
نخالی اخلاطدن حادث اولمز علامه بو وجه اوزره نسخه لری تصحیح ایدر
اما رسوب سوبقی و نخیشی نک اکثر حدوثی دماغ حرارتنه سندندر و لونی

یعنی قلیحی اولان نسخه لفظی بوقدر مفهومی ذوبان ایله اکتفا اولنمشدر و ذوبان ذوبان اعضا ایله مقصوددر اما

حمرته میل اولور واکر لونی بیاضه مائل اولور ایسه چوق کره اعضانك ذوبانندن و انجرادندن
اولور وبعض کره صوق جربی اولان مثانه دن منجرد اولور وخالی بونك عندنده ایکی نوع بینده
فرق ایدن وجه سوبونك ایکی نوعی دخی نوعی بعض اصل قضیبه حکم اولور
اکر دسوب سوبونك دخی مثانه دن منتقر ومنجرد اولدی ایسه ذوبانیده
بو حالت اولماز اما دسنی سوبونك لونی سواده ضرب ومیل ایدر ایسه اول
دسوب دمك لحترافندن اولور خصوصا طحال اولان احترافندن بونوع دسوب
زیاده اولور مثانه وکلیه وسائر اعضا بعلله اولان سببله حادث اولمیه
بالجمله صحیح بونز سوبلر امراض حاده ده ردی و مهلك اولور و بالجمله ذکر احوال
دسوبله سابقه معلوم اولور که انلرك اکثری کلیه دخی اولور وکلیه ده اولمدیغی زمان کبد
دمنك لحترافندن اولور احمر دمك احترافندن اولماز زیرا سائر دمك احترافندن
اولان دسوب شدید السواد اولمغله لحمی اولماز ولحمی دسوب اولدیغی زمان کلیه دن
اولور که بولحمده لحمیت صحیحه بولوب اعضاده ذوبان اولمیه و بولك نضیج اولدیغی
اوراده اولاطمر لونك صحتنه دلالت ایدر زیرا ورده صحیح وسالم
اولدیغیله کلیه نك علت نضجه مانع ومزاحم اولمز زیرا نضیج کلیه نك
فوقنده حاصل اولور کلابه وارد اولان ماده نضیجه کلانك علت
افساد ایلمز قانونك بوکلامنه غرض دسوبك ماده سنك علل کلادن
حاصل اولماف ایله اعضاء سائره دن تکون ایدوب حادث اولانی فرقدر
اکر بول نضیج اولور ایسه دلالت ایدر که دسوب اعضاء سائره دن
اولور اکر دسوب بول غیر نضیج اولور ایسه کلاده علت اولدیغنه دلالت
ایدر کذا فی شرح العلامة اما دسم اولان دسوب شحم و سمینك فکرلرك لحمنك
ذوبانلونه دلالت ایدر ذوبانه دلالت ایدن دسوبك ذکر اولاند دلالتده

بعض قلیلا

اولمه

دسوب لحمینك احوالی

زیادة ایلغ

زیادة ایلو ماء ذهبه شبیه اولان سوبدر بو محلده نسخه لر مختلفه در بعضیلرنده
ماء ذهب وبعض آخرده ماء دهن واقع اولمشدر لکن ابن جمیع
ماء الذهب نسخه سن تنقیح قانون ادلو کتابنده تخطئة ایدوب و ماء الدهن
نسخه سن صواب اولدیغنه ذاهب اولوب و دهندن مراد دسوب
دسم اولور دیو جزم وحکم لکن علامه ماء الذهب نسخه سن تصحیح ایدر
دیو ایکی نسخه نك دخی معنالری واقعه مطابق در دیو بسط ادله
وایراد برهان ایلدی انتهی ودسوبك حبیثیته دسوبك قلت وکثرتندن
کذلك دسوبك ماهیته اختلاط وعدم اختلاطندن استدلال اولنور
اکر دسوب کثیر اولوب متمیز ومفرز اولور ایسه حدس وتفرس اولنور
اول دسوب ناحیه کلادن اولوب کلانك شحم ذوبان ایلمشدر اکر
بولده دسوب قلیل اولوب ومخالطه شدیده اولور ایسه اول دسوبك
مبدئی بعید اولدیغنه استدلال اولنور نحن بولده قطعه بیضاء دویت
اولنه بعنی رطوبتله بر بیاض واق پارچه دویت اولنه
اول قطعه بیضاء بوبرك اوزرنده اولان کلیه دن اولور اما مثانه دن
اولان دسوب قرحه منفجره یه دلالت ایدر خصوصا اعضا بولده اولدیغنه
دلالت زیاده اولور وخصوصا اول بولك تقلی تقل محسوس اسب اوله
ودسوب مخالطی خلط غلیظ خامه دلالت ایدر واول دسوبك
سببی ذکر اولنان خلطك بدنده کثرتی اولمغله بول ایله منیدفع اولوب
دسوب مخالط حادث اولور ویاخود بدنده اول اخلاط کثیر اولمایوب
ولکن مع قلة طبیعت اول اخلاط خام بلغمی بول طریقنه دفع ایدوب
دسوب حادث اولور ویاخود عرق النسا ووجع مفاصل مرضلرنده بحران حسبیله اولور

ایلدی

بیان

حب رمانه حقنه

شحملوند

واولوجهله رسوبی اولان بولنه صکره علیله خفت عارض اولوب بدنده
ثقل زائل اولور ایسه اول رسوبک بحرانی اولدیغنه دلالت ایدر و غلیظ
خام اولان خلط بعض کره ترقق و تلطف ایدر و بناء علیه اول رسوب
رسوب محمود ظن اولنور پس امراض حاده ده رسوبه مغرور اولمق جائز اولماز
اول مرضده ماده بر اوزرینه نضج ممکن اولامجق مقداری زمان مرور
ایدوب و نضجه دلالت ایدر دلیل آخر اولمدقجه مجرد رسوب رسوب ایله
محمود هیئتده اولمغله ماده نك نضجنه حکم اولنماز و رسوب مخاطی بعض کره
بوبرکلرك و کلیه لرك شرقه سنه دلالت ایدر و رسوب حجری ایله رسوب
خاملک فرقی بو وجهله در ایله اولور که حمدی اولان رسوبده نتن و رائحه کریهه
اولور اول رسوبده مقدم ورم دلالت ایدر دلیل بولنور و اول حمدی
رسوبک اجزاسنی جمع و تفریق سهل و آسان اولور و مدیده بعض جزئلری
مائیته زیاده مخالط و بعض جزئلر زیاده متمیز اولور اما رسوب خام کدورتلو
و غلظتلو اولور جمع و تفریقی سهولت ایله حاصل اولماز و رسوب مخاطی کثیر
اولان بولك مقداری غزیر و کثیر اولسه و یاخود اوزرینه نقرس و اوجاع
مفاصل مرضلرینك آخرنده اولسه خیره و صحته دلالت ایدر اما شعری
اولان رسوب رطوبت مستطیله یه واره فاعله نك مصادفه سنده
حادث اولور و اول رسوب شعرتك لونی کاهیجه ابیض و کاهیجه احمر اولور
و تکون و انعقادی کلیه ده اولور و بعضلرده برلرکه رسوب شعرینك
بعض کره طولی اشبار اولور بعضا لااقل اوج سره اولور اما قطع لحمیه
منفوع شکل و هیئتده اولان رسوب که مخاطیله اصلب اولور ایدر
معده نك و بغرسقلرك ضعفنه دلالت ایدر و اول عضولرده سوء هضم

اولدیغنه

قد وقف مترجم هذا الکتاب المسمی بتحفة المطبوعین حسبة لله الملك الکریم وطلبا لمرضات الرحیم نوقادی مصطفی افندی بن احمد بن حسن عفی عنهم

رسوب علقی دم جامد منعقد در بعضلر دبرکه اول انعقاد برنجیده اولور و بعضلره کوره حالبنده
اولور و اول انعقاد جمود حسبیله اولور یاخود دم سود اولمق حسبیله اولور و اول
رسوبك انفصالی اکثر حالده اعضاء بولدن اولور و بعض کره کبدده اولور و بونلردن صکره
اولان عضولرده انفصالی غایت نادر اولور و دمك سبب انفصالی یا فرط امتلا اولور یاخود تروح
دافعه نك دفعی اولور و یاخود بر عضو کبیر قطع اولنور و یاخود دم غایت رقیقه اولمغله نفس

اولدیغنه دلالت ایدر و بعض کره بو رسوبك سببی سود و بینیك
تناولی اولور اما رسوب رملی حصاة دلالت ایدر که عضوده انعقاد
کامل و مستحکم حصاة واردر و یاخود هنوز انعقاده بدء ایدوب تمام اوزره
منعقد اولمش ماده واردر و یاخود انحلاله شروع ایدوب تماما حل
اولمدیق حصاة واردر و اول رسوب رملی نك لونی احمر اولور ایسه
اول انعقاد کلیه ده اولدیغنه دلالت ایدر و اگر اول رسوبك لونی ابیض
اولور ایسه مثانه ده اولدیغنه دلالت ایدر اما رسوب رمادی نك
اکثر دلالتی طول لبث حسبیله لوننه تغیر و حجمنه تقطع عارض اولان
بلغمی اولور که طیر و طول مکث حسبیله اول بلغمه احتراق نوع حادث
اولوب رملی رسوب حادث اولور اما رسوب علقی نك بعضی دم منعقددن
اولان رسوبدر بول ایله ممازجتی شدیده اولور ایسه اول رسوب کبدده
ضعفنه دلالت ایدر و شدة ممازجه سی اولمیان رسوب علقی مجاری بولده
خراج اولدیغنه و یاخود مجاری مذکوره ده تفرق اتصال اولدیغنه دلالت
ایدر و اول رسوب علقی متمیز اولور ایسه اکثر حالده اول رسوب مثانه دن
و قضیبدن اولور و رسوب علقی بر امراض جزئیه دن بول دم
بابنده استقصا ایدرز و اکر مطول اولان کمسنه نك بولنده علوی بعض
اویشمش قان کبی نسنه بولنور ایسه طلق بوبرك اولمق مرضنه
اول کمسنه خلاص بوله مز بوله سی طحالنده و طلعنده هزال کلیه که دلالت ایدر
و معلوم بیوریله که مثانه علتلرنده دم کثیر خروج ایلمز زیرا مثانه نك
طمرلری جرم مثانه ده مستور و مندفنه اولور و تجویفی ضیق و عددی
قلیل اولور و اول مثللو عروقدن دم کثیر خروج ایلمز اما کمینه جهتنده رسوب دم

سیلان ایدر و یاخود قوه مغیره ضعیفه اولمغله ماء دمدن کما ینبغی تمییز ایلمکدن عاجز اولور و یاخود آلات بولده اولان طمرلرك یارلمسندن اولور حتی ابقراط دیرکه سبب متقدم اولمادن بر کمسنه دم بول ایلیه اول کمسنه نك بوبرکنده اولان طمرك برتشق اولدیغنه دلالت ایدر کذا فی شرح العلامه

منه

بولنده

ابتداء اوراق رسوب

دلالت بودرکه اکر رسوب کثیر اولورسا اول رسوبه فاعل اولان سببک کثرتنه
دلالت ایدر و اکر رسوب قلیل اولور ایسه اول رسوب فاعلنک قلتنه
دلالت ایدر اما رسوبک حجمنک صغر وکبر جهتندن دلالتنک ذکر رسوب
خراطینی بیان اولندی اما رسوبک کیفیتی جهتندن دلالتی بر قاج حاله
اولورمرا ولا لونی جهتندن دلالت ایدر لون اسود یعنی اصنافی سوادک مطلقا
فنو قسم اولور ایسه اولسون ردی اولور لکن اصنافی سواد بیننده
اسلم رسوب اسود اولوب مائیتی اولدا اولمیا نذر و رسوب احمر دمویته
وغلبه سنه دلالت ایدر و رسوب اصفر شدة حرارته وخبث علته دلالت
ایدر اما رسوب ابیضک بعضیسی رسوب محمود اولور و بعض اخرلری
رسوب مذموم اولور رسوب ابیض مذموم مخاطی و مدی اولور واجود
اول رسوب ذغور اولورکه نضجی حصادا اوله و بعض نسخه لرده زغوی
برلنده غوری واقع اولمشدر غوری نسخه سی اصح اولمق اوزره علامه
ذکر ایدر اما رسوب اخضر رسوب سواده طریق اولور علامه بوتقالی
نفسیر ایدوب دیرکه خضرت کراثیه و زنجاریه سواد احتراقیه
طریق اولور و خضرت نیلجیه و آسمانجونیه سواد جمودیه طریق
اولور و صاحب قانون بو محلده رسوب اخضر حکمنی بیان ایلیوب الحق
اخضر اسوده طریق اولور دیو رسوب اخضری وصف و بعده وصفله فهم
اولنور که اخضر دلالتده اسود کبی اولور دیر اولور اما رسوبک مرحله رایحه
دلالتنک ذکر و بیانی مرور ایلدی اما رسوبک وصف جهتندن دلالتی
اولور وصف ملاست و تشنت یعنی خشونت جهتندن اولان دلالت بودرکه
رسوب محمودده ملاست و استوا احمد و محمود اولور و رسوب مذمومده ملاست و استوا زیاده

زیاده ردی

وغور زیدی معناسنه در
زیدی نک دری تقدم ایلدی
زیدی اوزرینه وغور لفظنی
تقدیم ایلدی ایسه
تقدم ایلدی

کیفیته

زیاده ردی اولور و تشتت یعنی رسوبک متفرق اولمیوب خشونت اوزره
اولمسی زیاده وضعف هضمه دلالت ایدر اما رسوبک مکانی جهتندن
دلالتنک بیانی بودرکه اکر رسوب قاروره نک فوقنده اولوب طافی
اولور ایسه اکا غمام تسمیه اولنور و فوقنده و تحتنده اولمیوب وسطنده
واورته ده متعلق اولور ایسه اول وسطده واقف و متعلق اولان
رسوبه رسوب اولمز یعنی طافی و غمام تسمیه اولنان رسوبلرده
نضجی زیاده اولور و رسوب متعلقک اصنافی بیننده خیرلوسی
وافضلی حمل و هدبه سی یعنی صاچاقی اولان ذغبلری و حوری
اسفل جانبنه مائل اولان رسوب متعلق صنفیدر و رسوبک
بر نوعی دخی اسفلده راسب اولان نوعدر و بو اسفلده راسب اولان
رسوبک نضجی جمله رسوبدن احسن و افضلدر و ذکر اولنان نوعجه
اوزره رسوبک اثقلی انضج اولوب ارسوب و اخفی غیر نضیج اولدیغی
رسوب محموده ده اولور اما رسوب مذمومده عکس اوزره اولوب
رسوب اخف خفتی حسبیله اصلح اولور یعنی سحاب تسمیه اولنوب
قاروره نک فوقنده و اوزرنده اولان متعلقدن خیرلو اولور و متعلق
دخی قاروره نک قعرنده راسب اولنلردن خیرلو اولور رسوب مذمومک
طافی و سحابی اصلح حمیات حاده ده اولان رسوب اسود دخی
کذلک خلط بلغم و خلط سوداویه اولور و بو رسوبلر رسوب مذموم
اولمغله سحابی راسبدن خیرلو اولور زیرا سحاب خفیف اولور
و خفتنه ماده نک خفیف و لطیف اولدیغنه دلالت ایدر لکن
بو رسوب مذمومک خفتی و طفوه سی سببی یاح کثیره اولور ایسه اول زمان سحابک صلاحی دلالت اولمز

اولور

وسطانی

وواقف

اولان رسوب

يحن رسوبده جلا كثيرا اولان رياح موجوده اولمز ايسه اول امتلا ولور رسوب
غليظ رجحهك احق وطافيسي اسلم اولور صكره متعلق اولوب وسط اولان
اسلم اولور وقاروره نك قعرنده راسب اولان رسوب غليظ رجحهك
جمله سنده مشولا اولور وطفو سبب بعض رسوبك مائيتك اوزرنده او[illegible]
قاروره نك فوقنده اولماسنك سببي رسوبه مصادف اولوب رسوبي
تصعيد وترفيع ايدن حرارت در ويا خود رياحك رسوبه مخالطه سيدر
ومائيتده متميز ومفرز اولان رسوب بول غليظده طافي اولوب فوقده
اولور خصوصا اول رسوب متميز خفيف اولور ايسه طفوي زياده
اولور وبول رقيقده رسوب متميز قاروره قعرنده رسوب ايدر خصوصا
رسوب متميز ثقيل اولور ايسه راسب اولماسي زياده اولور يحن مرضك — واقع
اولنده رسوب متعلق ورسوب طافي ظهور ايليسه وبعد الظهور صاعد اولسه
بوللرده [illegible] اول رسوب حاضر اولوب بر مدت بو حال مرضده دائما اولسه
او دائما اولان رسوب طافي ورسوب متعلق دلالت ايدر كه اول مرضك
بحران مرض خراج ايله اولور لكن نحيف وضعيف اولان نسنه بوللرده
رسوب طافي ورسوب متعلق بحران مقامنده قائم اولوب قضا [illegible]
فضله سي قليل اولمغله اول ايكي رسوب فضله موجوده يه نظر ايدوب — محمودلر
بحرانه محتاج اولمز وقضا فله اولان رسوبلر خراجه دلالت ايلمزلر بلكه مرضلر
اول رسوب ايله منقضي اولوب صحت حاصل اولور وبونه مقدما بيان
ايلدك علامتي ديركه ذكر مرور ايلدي بو ايديكه نحيف اولانده غذا وفضله قليل
اولمغله رسوب ايله خارج اولان ماده دفع ماعدا فضله قالميوب بحرانه حاجت
اولور ولكن بلزم اولمحله دائما بو ايديكه بعض كره مخالف حرارت اخلاط حسيله

اولور

اولور او لمثلو نحيف موجوده اولان مواد عللي وسمن كميت [illegible] زياده اولور
ذكر اولنان رسوبلر بحران مقامنده قائمه اولمازلر طافي ومتعلق اولان رسوبلرده
دسومت اولوب اول رسوب نسج عنكبوت كبي منتسج اولور ايسه ويا خود
زلابي نك تراكمي كبي اول رسوبده تراكم وتجمع اولور ايسه اول رسوب علامت
رديئه اولور جالينوس زلابيه يي تفسير ايدوب ديركه زلابيه اول خميردر
طابق يعني كرمت اوزرنده طبخ اولنور كوكات اول معمول خمير خفيفه اولور
ورنك ديار مصرده يده اول خميره ديركه طبخ اولو خمير دهن ايله قلي اولنور
قوريلوب وبارمق ايلي نقب اولنوب دليسور وعراقيده واكثري بلا عجله
تقووب كثيره سي اولان برنوع حلوانك اسميدر وبعض نسخلرده زلابي
موقعنده زلالي واقع اولوب ترجمه زلالي زلاليه نك جمعيدر زلاليه ترجع — بابدرلنه لام ايله
بساطلرك اسميدر كه انك خولر وخطلر اولور مسيحي ايكي نسخه دخي — ديو تفسير ايلدي
وصواب اولديغنه ذاهب اولور علامه نسخه ثانيه غلط اولديغنه ذاهب
اولور وديركه بساط معناسنه اولان زلاليه نسج عنكبوت مثابه اولمز
اولمز اول تشبيه شايد بو لمیله بو مقامده مراد اولنمز انتهى كلام العلامه
وفيه ما فيه وچوق كره اولور قاروره ده ثقل طافي اولوب غير جيد اولور
واول وجهله [illegible] ظهور ايلدي رسوب طافيده خوف اولنور دائره احساس
اولنور حسيله لكن اول مواد نضجه بدء ايدوب اول رسوب ابتداء نضجه
منفصل اولمغله طافي اولمشيدي اولكوز وصكره اولان بوللرده نضج متوسط
اولمغله رسوب متعلق اولور وانده صكره اولان بوللرده نضج كامل
اولمغله رسوبلر راسب اولوب سلامته دال اولور انده دات اولمان
اما رسوب لاطافي اولوب ورسوب [illegible] رديئه اولان رسوب تحقيق ايدر ايسه

زلابيه [illegible] حلواسي [illegible] وقطايف ولكن [illegible]
خميره زياده وحطا القدر [illegible]

زلابيه حلواسي بودياره خاص اولور
حلوا اصلنده چوق لزوم
خصوصا دمعنا [illegible]
كثرتي زياده اولور

بحر نظر بو دركه فاروننك
وخط نظر بود [illegible] اوفاصله
عباريك اكثر [illegible] نسيج
ايليه اذا [illegible]
العنكبوت اوزرنده
الزلالي واقع اولمشدر
اوفاصله [illegible]
اقتضا ايلمز [illegible]
كلام اولوفتنده [illegible]
اوبدرلنده واو واقع
اولا ايدر [illegible]

اولو قتده اول دسوبن ناشی اولان خوف باقی و مستمر اولور دیرا اول دسوبلر
بالجمله عدم نضجه دلالتله برن برینی تأیید و تأکید ایدرلر اما دسوبک زمانی چیقنلغی
دلالتی قچن مریض بول ایدوب علی الفور اول بولده اولان دسوب سرعت
ایله ظهور ایلیسه دسوبک سرعت ایله ظهوری علامت جیده اولور و نضجه دلالت
ایدر اگر دسوبک ظهوری بطیء اولسه و یاخود قطعا رسوب اولمسه
حالبکه عدم نضجه دلالت ایدر یعنی عدم نضجه دلالتی بعد حسبیله اولور اما
دسوبک هیئت مخالطه ایله دلالتی بول دم و بول دسمه بینی بیاننده اولدرک
اول بیان بو ایدرکه اگر دم و دسومت بولدن متمیز اولدیغی حالده خروج ایدر
ایسه اول دم و دسومت کلیه منفصل اولدیغنه دلالت ایدر و اگر غیر متمیز اولدب
خروج ایدر ایسه عضو اخردن خروجنه دلالت ایدر

الفصل السابع

فی دلائل قلة البول وکثرته

مقداری قلیل اولان بول قوتک ضعفنه
دلالت ایدر اول بولکه ایچلن صودن قلیل اولوا اول بول اوج امرک برینه
دلالت ایدر اول کسنه نک بدنی تحلل زیاده اولوب تحلل ایله ماء مشروب
بدندن مندفع اولمغله بول ایله خروج ایدن مائیت قلیل اولور یاخود
استطلاق بطن اولوب مائیت براز ایله خروج ایدر و یاخود مائیت
بدنده منحصر اولوب استسقایه مؤدی اولور اما مقداری کثیر اولوب
بول ایله خروج ایدن صو ماء مشروبدن زیاده اولور ایسه اول بول
کثیر بعض کره اعضانک ذوباننه دلالت ایدر و بعض کره
بدنده جمع اولان فضول ذائبه نک استفراغنه دلالت ایدر و ایکی
وجهک احاطه سی برینک وقوعنه ضعف قوت و یاخود عدم ضعف
ایله استدلال اولنور اگر بول کثیر اولوب قوت ضعیف اولور ایسه بولک کثرتی

ذوباننه

ذوباننه اولدیغنه دلالت ایدر و اگر بول کثیر اولوب قوت قوی اولور ایسه بولک
کثرتی مواد مستفرغه حسبیله اولدیغنه دلالت ایدر و بحسب اللون ردی اولوب
شره دلالت ایدن بوله قچن غزارت و کثرت اولسه اسلم اولور و قچن
اول ردی اللون اولوب شره دلالت ایدن بول منقطع اولسه یعنی قلیل
قلیل خروج ایلیسه اول بول منقطعک شره دلالتی زیاده اولور بول
و بول غلیظک حالی بو منوال اوزره اولور یعنی کثیر اولور ایسه اسلم اولور
منقطع اولور ایسه شره دلالتی زیاده اولور لکن بول اسود احتراقی
وجودی ایله تفسیر ایدر و بول غلیظی ذوبانی ایله تفسیر ایدر و ایکیسندن
غیر جرانی بول مراد اولنمز بو نصریح ایدر علامه مسیحی رد ایدوب
بسط قواعد ایله بول اسود و بول غلیظ ایله مراد بحرانی اولان اسود و غلیظ
اولور بو ذاهب اولور قچن بولک احوالی قلت و کثرت ایله مختلفه اولوب
کاهیجه بول کثیر و کاهیجه قلیل و کاهیجه منقطع اولسه بو اختلاف دلالت
ایدر بو اخراجن قوت جهادی ایدوب بالجمله قوت اجزاسن جمع ایدوب
بول غزیر و کثیر اخراج ایدر و اول فعلی مشقت و تعب ایله قوتی
ضعیف کلوب بعده اولان فعلی کما ینبغی اتمامدن عاجز اولمغله
اخراج ایلدیکی قلیل اولور و اگر بول غزیر اعراض حادث اولان
تعب شدید اولور ایسه فعلن ترک ایدوب قوت منهزم مدتی جمع قدر
استراحت ایدوب بول منقطع اولور پریشان اولان قوتی جمع
فعلن اجرا ممکن اولدقده بینه بول کثیر اخراج ایدر و بو سیاق اوزره
دوران ایدوب بول کاهیجه قلیل و کاهیجه کثیر و کاهیجه منقطع اولور
و بولک بو وجه اوزره اختلافی دلیل ردی اولور و امراض حاده ده ظهور

ایدر بول کثیر راحت تعقیب ایلمز ایسه اول بول کثیرده قلّه و یاخود التهاب
و حرارت زائده حادث اولیجق تشنجه دلالت ایدر عرقک یعنی درک کثرتی
دخی امراض حاده ده کثرت بول کبیدر اگر عرق کثیر امراض حاده ده راحته
مؤدی اولماز ایسه دق و تشنج مذکورلره دلالت ایدر و امراض حاده ده بول
تقاطر ایلسه یعنی من غیر ارادة قطرة قطرة بول خروج ایلسه اول وجهله
اولان تقاطر بول دلالت ایدر که دماغده آفت واردر و اول آفت دماغده
عصبه و عضله تأدی ایدوب سرایت ایلمشدر اگر امراض حاده نک حاسی هادی
و ساکن اولوب اول مرضده دلیل سلامت وار ایسه اول مثللو اولان مرضده
حادث اولان تقاطر بول رعافی انذار ایدر اگر سلامته دلالت ایدر دلیل
موجوده دکل ایسه اختلاط عقله و فساده دلالت ایدر و صحیح اولان
کمسنه نک بولی قلیل اولوب رقیق اولسه و اول صحیحک رقت بولی
و قلتی مستمر اولسه و فطنه اول صحیح ثقل یعنی اغرلق و وجع یعنی
اغری احساس ایلسه اول بول کلیسو بوبرک اطرافنده ورم صلب اولدیغنه دلالت ایدر
و تحت قولنج علتنده بول غزیر اولوب کثرت اوزره اولسه بعض کره
اقبال و شفا ایله اول بو تبشیر ایدر خصوصا که بولک لونی ابیض و خروجی
سهل اوله مرض قولنجده غزارت بول ایکی وجهله اولور وجه اول بودر که
قولنجده وجع قوی اولور و وجعک حرارتی بدنک رطوبتنی اذابه ایدوب رطوبه
مزابه بوله مخالطه ایتمکله بول کثیر اولور بو وجهله اولان کثرت بول مرضک قوتنه
دلالت ایدر اول کثرت بشارت اولماز و وجه ثانی بودر که قوت قویه
اول موجب قولنج مواددن بول طریقیله دفع ایدر و بو وجهله اولان کثرت
بوله بشارت اولور الفصل الثامن جملة قول فی البول النضیج الصحی الفاضل

جمله اجمال معنا لمیندر

بول

بول صحی نضیج و فاضل اولدیغنک دلیلی و علامتی بودر که بولک قوامی معتدل
اولور و صبغی لطیف و لونی اترجیه یه مائل اولور و رسوبی اولور ایسه اول
رسوب محمود اولور یعنی بیاض و خفیف اولور و ملاسة و استواسی اولور
و شکلی مستدیر اولور رائحه سی معتدل اولور منتنة الرائحه و خامله اولمانی
یعنی رائحه سی اشد کراهت ایله مستکره اولماز و رائحه سنده خمودت و سوء تمیز
اولماز بینهما ده معتدل اولور و بو مثللو نضیج بول حدتی زیاده اولان مرضده
دفعة ظهور ایدوب رؤیت اولنسه یوم ثالثده حادث اولیجق افراقه دلالت
ایدر علامه بو مقامده افراقی برء و صحت ایله تفسیر ایلدر و بنه افاده ایلدیلر که زیاده
حدتلی اولان مرضده بو مثللو بول یوم ثالثده برئه دلالت ایلدیکی حدتی قلیل اوله
اولان امراضده بطریق اولی برئه و افراقه دلالت ایدر و بنه قانونک دفعة دیدیگنه
مرادی متعارف اوزره اولان دفعه دکلدر بلکه مراد مدة طویله در احتراز دره
مدت قصیره ده اول مثللو بول رؤیت اولنسه دفعة رؤیت اولنمش اولور
و افراقه دلالتی حالی اوزره اولور الفصل التاسع فی ابوال الاسنان
اطفالک بولی لبنیته و سوده مائل اولور اول جهتدن که انلرک غذالری
سود ایله حاصل اولور و اطفالک مزاجلری رطب اولور و اطفالک بوللری
لونی بو وجهدن بیاضه مائل اولور اما اطفال ینفعی نهوض و قیامه قادر اولوب
و اعضالرینه استحکام و صلابت کلوب انلره صبیان اولنمق صحیح اولسه
اول صبیانک بوللری زیاده غلیظ و تخیری اولور و تثورلری زیاده اولور
بو مذکورلر بونده اقدم بیزن ذکر ایلدک و شبانک بوللری نادرا مائل اولور
و قوامی اعتدال قریب اولور و شیوخک بولی بیاض و رقته مائل اولور و بعض
کره غلیظ اولور اینکیچه که شیوخده فضول اولوب اکثرینی فقط دفع ایدوب بعض ایله استفراغ زیاده اولور

افاده ایلدیکه

شبانک

نبول ایدر و کثیره لر اولمغه تیز تیز

و منفعت ماذکر اولنان نعل فراره
افراقی بحران معنا سنه ایکن
کمه بحرانه عام اولوب بحران
کلی و بحران جزئی به شمولی اولور
بو محلده مقام قرینه سیله برء
و صحت مراد اولنان بحرانه
مخصوص برئی مستلزم اولور
الله اعلم

مشایخك و پیرلرك بوللرینك رقت و بیاضی شدید اولور و كهوله عارض اولور تعكر
مشایخده بول غلیظ نادراً عارض اولور و مشایخك بولی شدید الغلظ اولسه
اول مشایخده حصاتك حدوثنه عارض اولور

الفصل العاشر فی ابوال الرجال والنساء

هر حال اوزره نسانك بولی زیاده غلیظ اولور و بیاضی اشد اولور
و رجالك بولنده رونق و اشفافی اقل اولور زیرا نسوانك فضولی اكثر اولور
و هضملری ضعیف اولور و مائیتك مدفوع و محتاسر اولان منافذلرینك تجویفی
وسعتلی اولور و ارحاملرنده آلات بوله طریق و سبیل اولان منافذلری وسعتلی
اولور و رجالك بولی تحریك اولندیقده مكدر اولوب بولانور زیرا كدورتی فوقه
مائل اولور و اكثر حالده رجالك بولی بو منوال اوزره اولوب تكدیر و تحریك ایله
مكدر اولور و نسانك بولی تكدیر و تحریك ایله مكدر اولمز انیكیچونكه نسوانك
بوللرنده اولان فضول مائیتدن متمیز اولمز بناء علیه تحریك ایله مكدر اولمز و مكدر
اولمق تمیز اولمق ایله اولور و اكثر حالده نسوانك بولی اوزرنده شكل شدید
زبد اولور یعنی نسوانك بولی اوزرنده اولان زبدلرك مجموعنك شكلی استداره
اوزره اولور افراد زبدك هر بر فردی شدید اولمق لازم اولمز و بولی
تكدیر ایله مكدر اولمز بلكه زیرا ایاغ اولنزیغو بول نساده تمیز یوقدر و بعض ایله
متمیز مواد بولنور ایسه تحریك و تكدیر ایله اول مواد اسفله راسب اولور
غلظتی و ثقلی حسبیله مائیتدن كدورت اولمز و رجالك جماع عقبنده واقع
اولان بوللرنده بر از خیوط كبی رسوبلر اولور كه اول خیوط منتكث و منتسج
اولمشدر و بر برینه قارشمش و مخالط اولمشدر و حبالینك یعنی كبه خاتونلرك بول الحبالی
بولی و سدیكی صاف اولور انده كدورت اولماز لكن اوزرنده ضباب اولور
یعنی طومان خللو نسنه اولور و بعض كره كبه خاتونلرك بولی ماء حمص یعنی نخود صوینه

فارقد نرده باشنده

لونلر

لونله و ماء اكارع یعنی پاچه صویی رنكنده اولوب زرقته مائل صفره
اولور و قاروره نك باشنده ذكر اولنان طمان و ضباب اولور و هر حالده
وسط قاروره ده آطلمش پنبه كبی نسنه كوریلور و جوف كره واقع اولور
حبتكبی بر نسنه آشغا اینوب و یوقاری چیقار بر محلده قرار اولمز قاروره الحبلی
و اگر بو كبه ده زرقت زیاده ظاهر اولور ایسه دلالت ایدر كه اول خاتون
هنوز كبه اولمشدر و حملك ابتداسیدر و اول زرقت تبدل ایدوب
بوله حمرت و قرمزیلق ظاهر اولدی ایسه زمان حملك آخر اولدیغنه
دلالت ایدر خصوصاً كه اول قاروره تحریك اولندیقده مائیته تكدر
حادث اولوب بولانه او لوقتده زمان حملك آخر اولدیغنه دلالت
زیاده اولور و نفسانك یعنی حملنی وضع ایدن خاتونلرك اكثر حالده
بوللری و سدیكلری اسود اولور و بولده مراد و سنجام كبی نسنه لر اولور
یعنی مركب و طبخره قاره سی نسنه لر اولور كه اول نسنه لر نفاسده حادث
اولان زدم جامد دركه بوله مخالط اولور والله اعلم

الفصل الحادی عشر فی ابوال الحیوانات و مخالفتها لابوال الناس

علامه دیر كه ~~بعض ابوال ناس~~
بعض كره ابوال بینلرنده مشابهت اولوب انسانك بولنده دواب
و حیوانات سائره نك بولی مشابه اولور و بلكه بعض اشیاء سیاله
مغشوشه ده مشابه اولور سفهاء ناس اطبایی عارلندیرمق و تعییر
ایتمك قصدیله اول مشابه و سیال مغشوشی عرض ایتمكله تخجیل و مرضك بولی اولمق اوزره
تعییر ایدوب اول صناعتدن هوسكار اولنلری تنفیر ایدرلر بناءً علیه ماهر اطبانك
و فن طبك بقاسنه مراد ایدن حذاق بول انسانی ایله مشابهلر
آراسنه فرق و تمییز ایدن نسنه لری بحث و طلب ایدوب بالاستقراء

بول انسانك

بولدقلری وجه فاریتو تحریر ایلدیلر شکر الله سعی من مات علی الاسلام منهم کبی
صاحب قانون رطوبت سیالہ معشوشہ ایلہ بول انسان بیننده
اولان وجوه فارقہ فصل آتیده بیان ایدوب و بول انسان ایلہ
دواب سائره نک بوللری آراسنده اولان وجوه فارقہ یی اشبو اون
برنجی فصلده بیانہ شروع ایدوب دیدی طبیب اولانلر بعض
کره ابوال حیواناتہ وقوفلری و اطلاعلری انتفاع ایدرلر زیرا انلر بعض
بول انسانہ مشابہ اولان بول حیوانات ایلہ تجربہ اولنور و تجربہ
اولنہ طبیب اصابت ایدوب بول انسان ایلہ حیوان سائره بوللرینی
فرق ایدر ایسہ حذاقتی ثابتہ اولوب حذاق اطبانک مشورتنہ داخل
اولور و سفہانک عمللری مضمحل و باطل اولور لکن بول انسان ایلہ
دواب و انعامک بوللری آراسنده مشابہت قویہ اولمغلہ بینهمانی
فرق ایلمک غایت عسرتلی اولور و اطبا دیدیلرکہ قاروره ایچنده حمارک
بولی سمن ذائب کبی اولور بعضا ادمیش روغن ساده کبی اولور و اول بولده
کدورت و غلظ اولوب خارجده اولکدورت و غلظ خارجده ظاهر اولور
و حمارک ماعدا دوابک سیدیکلری کدورت و غلظده حمارک بولنہ مشابہ
اولور لکن دواب سائره نک بوللرنده صفوت اولور تثور و اختلاف
اولماز و کدورتی صفوتنہ مانع اولماز ~~ولو بولنہ نظر ایدرسہ تخیل~~
ایدرکہ حمارک ماعدا دوابک بولنہ نظر ایدن کمسنہ ظن و تخیل ایدرکہ
اول بولک نصف اعلاسی صاف و نصف اسفلی کدر اولور و غنمک بولی
صفرتلہ بیاض اولور بعضی بول غنم صار و اولوب بیاضہ نظر ایدر و غنمک
بولی انسان بولنہ زیاده مشابہ اولوب اتری لونی آوزه اولور لکن قوامی

اولمز

اولمز و ثقلی دهن کبی و یا خود دهنک ثقلی و طورطی کبی اولور و غنمک هر نہ قدر غزال
اجود اولور ایسہ بولی حق اولمقدار صاف اولور و ظبیک بولی بول غنم و بول انسانہ
مشابہ اولور لکن قوامی اولمز و ثقلی حق اولمز غنمک بولنده ظبیک بولی زیاده
صاف اولور و ابن عوسک بعض کلنجک دیدکلری حیوانک بولی حق بول انسانہ قریب
اولور بو مذکورلر شیخک بو مقامده ذکر ایلدیکیدر اما فصولنده زیاده ایدوب
دیرکہ دوه نک بولی اصفر اولور لکن زرقتلہ اول بول الصفرده برشی اولور بعضا اصفر
و اول بوللرده وسطنده قطن منفوش کبی بر نسنہ کورنلور و بغالک بولی ذهبی
اولور و اسفلنده نوره صوینہ شبیہ نسنہ رؤیت اولنور و خیلک بولی حمارک
بولندن زیاده صاف اولور و بیاض حمار بولنک بیاضندن اشد اولور لکن اناء
ایچنده ایکی بولک اولور نصف اعلاسی صاف و نصف اسفلی کدر اولور
و بقرک بولی ابیض اولور اول بولک غالبنده صفرت اولور تخن و غلظی بول
غنمک تخنندن زیاده اولور و خنزیرک بولی احمر اولوب دم کبی اولور اتش کبی توقد
ایدر اعلاسی و اسفلی لون واحد اوزره اولور و وحوش و سباعک کلبنک بولی
اصفر غلیظ اولور لکن ارسلانک بولی احمر اولوب اعلاسندن اسفلنده
وار نجہ قدر اول بولده حمرت مستویہ و برابر اولور و انسان بولی ایلہ بهایم بولی
آراسنده اشتباه واقع اولسہ شم ایلہ فرق اولنور ابن مطران بستان
الاطبا ادلو کتابنده دیرکہ بسام حکما اصابت ایدوب شعور اولان کمسنہ نک
بولی قاروره ده اخذ اولنسہ اول ما بینده براز اجزا و دقیق مواد ظاهر
اولور و اول مواد جز و کلابہ مشابہ اولور بعضی غایت صغیر و کوچک کورلر
یون لاری کبی کورینور کہ اول خرده اجزا کو بک یونی دیو نظر
ایدن کمسنہ لو حکم ایدر کو بک یو ر سیسا اولدیغنده اول ناظرک شکی و شبہہ سی اولماز

سيوا اسى شرح ملتقاده ابن خلكاننه عزو ايدوب ديركه عربده يرلركه كل سكاء تبيض وكل شرفاء
تلد يعنى اول حيوانكه انلرك ظاهرده قولاغى اولميه اول حيوان يمورطه لر واول حيوانكه قولاغى ظاهر
اوله اول حيوانلر يمورطه اولمازو انلرك تناسلى طوغرمق ايله اولور سكاء اذنى اولميانه ديرلر
وشرفاء اذنى طويل يعنى ظاهر اولوب بادى نظرده قولاغى گورنه اولنه ديرلر منه

قچن اول بول تصفيه اولنوب بر صيق بزدن سوزلسه اول جزئلردن براثر وصو
مائيتده ومائيتك تفلنده رؤيت اولنمز قچن تصفيه اولنان ماهيته قارورهده
ادخال اولنسه اول مائيتده جرو كلاب كبى اولان جزئلر بينه رؤيت اولنور
بو بول اعجايبادن اولور و بو وجه اوزره اولان بول تسموملك خصائصندندر
اذلك عقليه ايله اثباتى ممكن دكلدر ومعلوم اوله كه هر بر حيوانكه آنلر
يمورطه سى اولور اول حيوانلرك بولى اولماز و بولى اولميان حيوانلرك مثانه سى
وكليه سى اولماز زيرا انلرك مزاجلرى يابس اولمغله انلرده فضله اولماز و موجود
اولديغى مقدار فضله اجنحه سنه منصرف اولور واجنحه دن دخى فضله باقيه
قالور ايسه كثرت رياضت ايله يعنى كثرت طيران ايله تحلل ايدر و تحلل
ايليان فضله لر زبل ايله خروج ايدر الفصل الثاني عشر في اشياء
سياله يشبه الابوال والفرق بينهما سكنجبين وبالجمله ماء عسل و
وماء تين يعنى صمان صوى كبى اولان سيالات وكذلك ماء زعفران
كبى اولان اصولر ناظر كندويه تقريب ايدوب يقلشديرسه صفاسى زياده اولور
اما بول بونلرك عكسى اوزره اولوب يقينلشه نظر اولنسه مائيتى كدورتلو كورينور
علامه ديركه ماء عسل اولان قارورهده رفع و فوق جانبنه قالديريلسه واسفلنه
نظر اولنسه اول ماءه عسلك لطيفه مثللو نسنه رؤيت اولنور ووسط قارورهده
سحابه كبى برنسنه رؤيت اولنور كه اول سحابه مكاننده حركت ايلمز و بول انسانده
رؤيت اولنان سحابه حركت ايدرو برمحلدن محل اخره انتقال ايدر انتهى كلام العلامه
وماء عسلك زبدى و كوپوكى صاف اولور وماء تبنك ثفلى برطرفده رسوب
ايدر ووسطده رسوب ايلمز وقاروره منهدم اولورسه بولى اولور ايسه بينه رسوب
ايلمز ورسوبنك حركتى اولمز واحوال بولى بو مقدار ايله كفايت ايدر امراض

ملحق [right margin]: نسخه صبح ايله اولان نسخه لرده انجمد مغلظ ايله نقطه ايله ... ابكى نقطه ايله ... اولمشدر و واقع نسخه لرده ... نسخه سلطانيه ده نسخه نك برحك نقطه ايله اولنوب ... اولمشدر تصحيح ... بناء عليه ترجمه ده نسخه سى احتيار اولندى منه

جزئيه فصولنده بولك بو مقامده ذكر اولنميان احوالنى بيان ايلرز
اول احوال اللرى علامه بو محلده مجتمعه بيان ايتمكله الكه [اتباعا و اقتداء]
[خبرهن الخ ... تخواسته] اتباعا بيزدخى فصول ابوالك اختتامنده ذيل اولمق اوزره
ذكر ايلرز قچن بول احمر صافى اولوب سواده ناظر اولسه و اول
بولك اطرافنده دم بكزر رطوبتلر اولسه اول بول يرقانه دلالت
ايدر و اول بول كبده و اصل اولديغنه دلالت ايدر اگر بول نارى اولوب
انده غبرت اولور ايسه اول كسنه ده اشتعال شديد اولديغنه دلالت
ايدر اگر اول بولك لونى اترج اوزره اولديغى كورينور ايسه استطلاق بطنه
دلالت ايدر و زعفران لونى اوزره اولور ايسه مره صفرايه دلالت
ايدر و بول اصفر و غليظ رؤيت اولنور ايسه كبدده وجع اولديغنه دلالت
ايدر و اگر اول الحم سوده كبى بياض اولوب باقيسى بولت و غيم كبى
اولسه دلالت ايدر كه انده بواسير واردر و بواسيره دلالت ايدن بولك
اسفلنده مهيأ متقطع كبى نسنه لر رؤيت اولنور و اگر بول ابيض
غليظ اولور ايسه كليه لرده وجع اولديغنه دلالت ايدر اگر بول ماء كدر
لونى اوزره اولور ايسه وجع خاصره يه يعنى بوكرا غريسنه دلالت
ايدر و وجع خاصره يه دلالت ايدن بولده بر مقدار حمرت اولوب اولبول
اسفلنده ورسى كبى اولور اما مرض شتدا اولوب بولى صاف اولسه بر نسنه
حمرت اولديغنه دلالت ايدر حمار بو مرضى اولانك بولى اصفر رقيق اولور
وسحابه سى اناده مضطرب اولور وحماى صفراوى سى اولانك بولى اصفر
اولوب قوامى وسطده اولسه و ثفلى اناءك دبنده مجتمع اولسه
او بول دلالت ايدر كه اول صفرا و حمرتى ترك ايدر اما حماى صفراويه صاحبنك

يعنى قطره قطره سن كبى [left margin]

کمسنه نلك

بولی غلیظ اولوب صفرتی قلیل اولور ایسه و قوا اوراسی اولور ایسه اول
حمالی طویل اولور حماء دمویه صاحبنك بولی احمر غلیظ کدر اولور ایسه اول
حمی اول کمسنده قریبا ترك ایدر اکر اول بولك حمرتی قلیل اولوب کدر اولور
ایسه اول حما اوزون و طویل اولور حمی ربع صاحبنك بولی بعض سودانك
تعفننه حادث اولان حمی نلك بولی اکر ذرقته وصفایه مائل و ناظر اولور
ایسه اول حمانك طویل اولماسنه دلالت ایدر اکر اول بولك حمرتی اولور ایسه
سریعا حمانك ترکنه دلالت ایدر اکر اول بولك حمرة قلیله اولوب کدورت
اولور ایسه بو حمانك طولنه واوزون اولماسنه دلالت ایدر حماء
بلغمیه بولی غلیظ وکدر اولسه اول حما اوزون و طویل اولور اکر اول بولك
صفرتی اولسه سریعا حمادن مفارق اولوب ترك ایدر ~~کبدنده وجع~~ واغیسی
اولان ~~کمسنه نلك بولی~~ و یرقانی اولان کمسنه نلك بولی نك حمرة قلیله سی
اولور وصاف اولور واوزرنده دسومت متشابه نسنه اولور طحالنده
وجع اولان کمسنه نلك بولی اسود اولور لکن کدورت اولمز سعالی واوکسوکی
اولان کمسنه نلك بولی اصفر رقیق صاف اولور وجع کبدی اولان
کمسنه نلك بولی غلیظ وکدر اولور صداع اولان کمسنه نلك بولی ابیض
اولوب انده صفرته بر نسنه اولور وجع ظهر اولان کمسنه نلك وکذلك
وجع مفاصلی اولان کمسنه نلك بولی ابیض غلیظ اولور واول بولده
آثلمش یعنیه کبی نسنه اولور بو مذکورلر شیخك ذکر ایلدیکیدر اما اسحق
ابن سلیمان الاسرائیلی کتابنده باب عاشرده زیاده بیان ایدوب
ذکرکم العلامات الدالة من البول الاصفر علی الصحة والمرض جمیعا (دلائل بول الاصفر)
بول اصفر اترج رقیق حمیات حاده اولور اولوب طول مرضه دلالت ایدر اکر

اول

(دلائل البول الشقری) (خوف فی البعض المرضی)

اولور ~~مرض~~ بول حمیات حاده ده اولور ایسه اول مریضك منتهای مرضی عدم
وصولنده امین اولنمز بلکه قبل الوصول هلاکی خوف اولنور بول اصفر مفتوح
~~اذا کان~~ حماء تغبیه ده واقع اولسه سوء وشره دلالت ایدر وحرکز
اولنه اول بول ظهور ایدر ایسه کلجکده کزاز مرضنك عارض اولماسنه
دلالت ایدر و بول اصفر رقیق حمیات حاده ایله شر و سوءه دلیل اولور
و بول اصفر رقیق ایله مختلف القوام ثفل ابیض اولور ایسه اولو ایسه
و یاخود ثفل نخالی اولور ایسه آنك دلالتی ~~بول غریبدر~~ دلالتی کبر اوله
~~خوف اولنور~~ بول مری یعنی آجی یا دائم چیکچی کبی اولان بولك حمیاتك (تعبده حادث اولان)
~~دلالتی~~ شر و سوءه اولور خصوصا اول مرضك اولنده اولور ایسه (بول)
کزازه دلالت ایدر اکر بول مری مفلوجلرده ظهور ایدرسه اول مفلوج بر نسنه
اشتها ایلمز ایسه وکذلك اول مفلوجلر اجابت طبع اولمیوب قبض
اوزره اولور ایسه اول بول محمود اولور اکر بول مری نلك اوزرنده زبد
اولوب اول بعلله اول اولان بول ابیض اولدر ایسه واول بول
مرجحو ونلك صکره ~~اولاد~~ بورن دکلرینه قان کلوب رعاف
اولور ایسه اول بول شره دلالت ایدر بول مری ظهور ایدوب
یوم بحرانده خصوصا یوم رابعده اولان بول مرینك یوزنده و اوزرنده
سحابه حمراء اولور ایسه اول بول مری دلیل محمود اولور وحمیات
حاده ده واقع اولان بول مرینك ثفل ابیض و نخاله سی اولور ایسه حماء (دلائل البول الابیض)
ردی اولور زیرا لحاجت انذار ایدر فی البول الابیض بول ابیض
مره علامتلرنده بر نسنه اولمیوب واول کمسنه ده حمی والتهاب و صداع
وسهر واختلاط عقل اولور ایسه اول بول موت و هلاکه قریب بر شره دلالت ایدر

وبول ابیض رقیق اصحاب یرقانده شرّ وسوئه دلیل اولور زیرا جدّا خبیث اولان
استسقایه انذار ایدر بول ابیض رقیق حمای حادّه ده دلیل سوء اولور لکن
حمای حادّه ده اول بول ابیض رقیقدن صکره اولان بولده نضج اولوب واخر علامات
محموده دخی اولور ایسه طول مدتندن صکره سلامتك حصولنه دلالت ایدر ووجع
خاصره ده اولان بول ابیض رقیق مجاری بولده بلغم غلیظك سدّه اولدیغنه دلالت
ایدر اگر او جعله حمره دخی اولور ایسه سدّه صفرادن اولدیغنه دلالت ایدر حمار دقیقه لرده
بول ابیض رقیق ذبول بدننه دلالت ایدر واعضانك ذبولنه وذوبانننه دخی دلالت
ایدر بول ابیض غلیظ یوم بحراننده وخصوصا یوم رابعده ظهور ایلیسه مفاصل اغریلرندن
وقولاق دیبنده اولان اورامدن خلاصه ونجاته دلالت ایدر اما اول بول ابیض غلیظ
بعد البحران ظهور ایدر ایسه مرضك معاوده سنه دلالت ایدر وبول ابیض غلیظ
حالی اوزره بر زمان باقی اولوب متغیر اولماسه شراسیفك ماددنده وتحتنده ورم
حدوثنه دلالت ایدر لکن اول بول ایله علامت محموده بولنور ایسه سلامته دلالت
ایدر وعلامات محموده بولنمز ایسه خوف وخطره دلالت ایدر بول ابیض غلیظ
حمای حادّه ده وجع شراسیفدن حادث اولور ایسه خوفه دلالت ایدر بول ابیض
غلیظ ایله برابر دله حکه وقطنك اسفلنده ثقل واغرلق اولور ایسه کلیجك زمانده
مثانه ده رمل حدوثنه دلالت ایدر زمان طویلده متغیر اولمیان بول ابیض غلیظ کلیه ده
حجر حدوثنه دلالت ایدر اصلا ثفلی اولمیان بول ابیض غلیظ مثانه ده فضول
غلیظه لزجه اولدیغنه دلالت ایدر واول بول ابیض غلیظ که انك ثفلی مستقر
اوله وجع شدیده وخوفه دلالت ایدر بول ابیض غلیظ که منقطع اولسه وکسلسه
فالج مرضنه دلالت ایدر ودهنه مشابه اولان بول ابیض غلیظ هلاکه دلالت
ایدر بول ابیض غلیظ زبد کبی اولور ایسه هلاکه دلالت ایدر بول ابیض غلیظك

و قوم

سحابه سر

غبیئ ری تغییر مرور ایلدیکه زبد کبی مغنا سنه اولور صح

دلائل البول الرقیق المائی

جمع الوسه

سحابه سر اولوب واوزرنده زبدیّت اولسه جدّا ردی اولور اکثر حالده
بو بولك صاحبینه حمره وصاغ طرفنده اولان شراسیفنده وجع عارض اولور
وبول ابیضك اوزرنده غبیب کبی سحابه سر اولسه کلاده وجعه دلالت
ایدر ومرضك طولنه انذار ایدر ومنتن اولان بول ابیض علامات
ردیئه سائره ایله فضول عفنه یه دلالت ایدر حمره ایله اولان بول ابیض
منتن اختلاط عقله وموته دلالت ایدر قیحه مشابه اولوب حمای لهیبه ایله
اولان بول ابیض شرّه دلالت ایدر ووجع کلاه اولنلره بو بول ردی
اولور فی البول المائی الرقیق حالت واحده اوزره دائم اولان بول
مائی رقیق بدنده رطوبة زائده اولدیغنه دلالت ایدر اگر اول بولك
صاحبنده حمای لینه اولور ایسه دلالت ایدرکه اول کسنه نك
امری ماء اصفرك اجتماعنه مؤدّی اولور شراسیفده وجع اولان
کسنه ده بول مائی اولسه عروقده رطوبتك کثرتی اولدیغنه دلالت
ایدر محموم اولان کسنه یه بول احمر عارض اولدیغندن صکره ~~اولان~~
عارض اولان بول مائی حمانك سکوننه دلالت ایدر ویرقانی اولان
کسنه نك مدّت طویله ده بول مائی سر اولسه بالضروره اول کسنه یه
استسقا عارض اولور تخلف ایلمز دائم اولان بول مائی بدنك ذبولنه
دلالت ایدر خصوصا که اول بول صاحبی مهزول اوله ویاخود صومه
مدمن وعداوم اوله بول مائی لطیف اولوب انده سحابه و
صاحبنده حمی مطبقه اولسه اختلاط عقله دلالت ایدر لکن علامه
مزموره دکلدر فی حین اول بولده ثفل ظاهر اولسه حمانك انحلالنه و
مریضك عقلنك رجوعنه دلالت ایدر و اول بولك ابتداء وقوعنده

سحابی اولمیوب لکن لطیف اولسه و اول کمسنه‌ده حماء اولوب ملتهب
اولسه سوئ ورد اللّه دلالت ایدر حماء لهبیه‌ده بول مائی اولوب
اول بولده علقه و کرسنه‌یه مشابه نسنه‌لر اولسه دلیل سوء اولور

دلائل البول النی

فی البول النی حمانک ابتداسنده بول نی اولوب بیشکون اولسه و بحرانه
و بدنده اولان علامات سائره صالحه اولسه نضجه دلالت ایدر و بول نی
حمیات ابتداسنده لطیف اولسه مکروه و ردی اولمز و بول نینک لطافتی
بحرانه قریب زماننده اولسه مذموم اولور بول نینک لونی رصاصی کمده
اولوب ثقلی اولمسه جدا ردی اولور ملتهبه اولان حماده نیجی ابتداسنده
بول نینک سویقه شبیه ثقلی اولسه دلالت ایدر که زمان آتیده
مریضنک عقلی مختلط اولور و اول مریضده رعشه خبیثه و بحران
عارض اولور

دلائل البول الاحمر

فی البول الاحمر الالتهابی اولان حماده بول احمر خیره اولسه
دلالت ایدر بول احمر غزیر و کثیر اولوب ثقلی ابیض و کثیر حمانک
انحلالنه و حرتنک سکوننه دلالت ایدر ذکر اولنان بول انتقال ایدروب
قلیل و لطیف اولنسه تجدد حمانک زمان آتیده اشتدادینه دلالت ایدر
لکن اول حمانک عاقبتی مذموم اولدیغنه اول بولده دلالت [illegible] اولمز
اگر اول بول قلیله ثقل کثیر اولور ایسه حمانک انحلالنه دلالت ایدر
صرف احمر اولان بول لطیف ولسه ردی اولور بول احمر رقیق
لطیفه حریف رایحه و ثقل اسود کدر اولسه و سعر و مخاط
کبر رسوب اولسه خوفه دلالت ایدروب جدا ردی اولور بول احمر
و رقیق و لطیف که سلابر قلیل اولسه دلالت ایدر که اول کمسنه‌یه
وجع مفاصل و اختلاط عقل عارض اولور و مشبع اولان بول احمر

بعض ثقل و رسوبی

ایلاوس

احمر شبع فوق و نوزل نعمتنه در صالح

ایلاوسن تسمیه اولنان قولنج مرضنده حادث اولور ایسه شره دلالت
ایدر جدا احمر اولان بولده ثقل اولمازایسه دلیل سوء اولوب سنوی
منذر اولور احمر مشبع غلیظ اولان بول معده وجعی ایله و حکه بدن
ایله اولور ایسه مره‌نک کثرتنه و یرقانه دلالت ایدر غیر صاف
اولان بول احمر غلیظ صاحبنده صمم اولوب باشنده مو اغری اولور
اولور ایسه و شراسیفنده امتداد اولور کوننک اولور ایسه کلمک
زماننه یوم سابعده اول یرقان مرضنک حدوثنه دلالت ایدر

اول بول

لکن ذکر اولنان بول حالنده انتقال ایدروب بعض حادث اولان بول
لطیف اولوب و قاروره‌ده کدر اللون تعلق اولسه و سائر علامتلر
متشابه اولسه نکسه و فساد ذهنه دلالت ایدر خصوصا طعامی
اکثار ایدن کمسنه‌ده اول دلالت زیاده اولور و بول احمر غلیظ التهابی
اولان حماده وجع راسه و وجع شراسیفه و عنقه ثقل حدوثنه
دلالت ایدر و علامات ردیه‌دن اولور و بول احمر اولوب لونی دم لوننه
و یاخود شراب لوننه مشابه اولسه و بدنده اوجاعدن بر وجع اولمسه
اول بول تعبه دلالت ایدر و اگر اول حال اوزره بول تمادی اولور ایسه
مثانه‌ده حصاة حدوثنه دلالت ایدر و خوف و خطور ابراز ایدر
بول احمر دمجن علقه مشابه دم منعقد اولوب طحال عظیم اولور ایسه
اول بول طحالک ذوبانه دلالت ایدر و بول دمجن لون دم اوزره اولوب
قلیل لطیف اولسه شره دلیل اولور خصوصا که اول بولک صاحبنده
عرق النسا مرضی اوله بول دمجن حمیات لهبیه‌ده بول لون دم اوزره
اولسه موته دلالت ایدر بول احمرک ثلث اعلاسی ابیض اولسه ابیض و احمر

بغتة

اول بول صداع وهذیانك حدوثنه دلالت ایدوب خوف وخطر انذار
ایدر وفجن بول لون دم اوزره اولوب اول بولك صاحبی زنجار مثللو
نسنه‌لر قئ ایلسه وآنك لساننده خشونت اولسه اول بول
شرّه ووحیًّا یعنی سریعا موته دلالت ایدر دم لوننده اولان بول
حمای دائمه‌ده وخفقان وصداع طرفنده اولان شرسوفده وجعی اولان
کمسنه‌ده واقع اولسه موته دلالت ایدر فجاءة دم کثیر بول ایدن
کمسنه‌ده عروق کلیه‌ده بر عرق منقطع اولدیغنه اول بول دلالت
ایدر وبول دم اوچ سببك بری ایله حادث اولور کبدده اولان عرقك
انقطاعی ایله اولور ویاخود کلیه‌ده اولان عرقك انقطاعی ایله اولور
ویاخود دم طمثك مثانه‌یه اندفاعی ایله اولور فی البول الاشقر
ودلائله بول اشقر صفرانك غلبه‌سنه دلالت ایدر وبدنك تغیره
دلالت ایدر حمای حادده‌ده واقع بول اشقرده البتّه تفل اولماسه
یوم بولك غدوسنه یعنی ارته‌سی کوننده خطر حدوثنه دلالت ایدر [illegible]
الی یوم غیر تجاوز ایدوب بیننا اول بول احمر اولوراسه ضعف و
وسقوط قوته دلالت ایدر وفجن یرقان مرضنده بول اشقر قلیلا ظهور
ایلسه اول تنقیه بدنی ایدوب یرقانك انحلالنه دلالت ایدر حمی
وبرسام ایله حادث اولان بول اشقر جدّا مذموم اولور اول بول
صاحبنده حما وبرسام ایله معا باش اغریسی اولوراسه شرّه دلیل
اولور بول اشقرده شراب زبدی کبی زبد اولوراسه اختلاط عقله
دلالت ایدر شقریتی شدیدا اولان بولده تفل اسود اولوب اول بولك
صاحبی مطحول اولسه شره دلالت ایدر فی البول الاخضر یوم بحرانده

دلائل البول الاشقر

بول

دلائل البول الاخضر

بول

بول اخضر ظهور ایدوب اول بولك صاحبنده باش اغریسی اولسه
مرضنك انحلالنه دلالت ایدر دائم الخضرت اولان بول اخضر التهابی
واشتعالی اولان حماده حادث اولسه اختلاط عقله دلالت ایدر اما بول
اخضر حمای لینه‌ده اولوب اول بول ماء مشروبدن اکثر اولسه بدنك
ذوبانته دلالت ایدر بول اخضر کبریتی حمای لهبیه ایله حادث اولسه
اول بولك صاحبنده غشی عارض اولور وبدننك علیاده اولان اعضاسی
دراولوب اطرافی بارده اولسه مرار غریب حدوثنه دلالت ایدر بول
اخضر زنجاری تشنجه دلالت ایدر فی البول الاسود بول اسود
اکثر حالاتده جدّا ردیّ اولور وچوق کره موته انذار ایدر بول لطیف
اسود حمای لهبیه‌ده موته انذار ایدر بول اسودك فجنی تفلی اسود
وغوامی اولوب بر محلده مستقر اولماسه واول بولك صاحبنده سهر
وصمم اولسه مرضنك طولنه دلالت ایدر ودم منبعث اولوب اول
مرضنك بعد بعد انحلالنه دلالت ایدر ملتهبه اولان حماده حادث
اولان بول اسود وقت بحرانده اضطراب واختلاط عقل حدوثنه
دلالت ایدر واول کمسنه‌یه انفجار دم عارض اولور خصوصا اول
بولك صاحبی نسواندن اوله انلرده انفجار دم زیاده اولور زیرا خاتونلرده
دمك خروجی اعتیادی واردر حمای لهبیه ایله اولان بول اسود کزازه
دلالت ایدر الا اول بولك صاحبنده حمای لهبیه ایله معا عقلك اختلاطی
وشهوت طعامك قلتی اولوراسه موته دلالت ایدر دم مظلمه
مشابه اولان بول اسود ذات الجنب مرضنده حادث اولسه موته
دلالت ایدر حمای لهبیه‌ده اولان بول اسودك [illegible] مختلف الالوان تفلی اولسه

دلائل البول الاسود

[illegible]

مع ثقل الرأس

یعنی سوادی علی حاله باقی اولوب بر دفعه ده ثفل بر لون اوزره اولوب دفعهٔ
اخراده ثفل لون آخر اوزره اولسه بو منوال اوزره ثفلک هر بر دفعه ده
لونی مختلف اولسه اول بول موته دلالت ایدر بول اسود حما و ضیق نفس و علیا
اولان اعضانک عرقی ایله اولسه هلاکه دلالت ایدر مثانه ده وجع عکری لونی
حادث اولان بول اسود غلیظ و منتن اولسه خوفه دلالت ایدر

دلائل البول الزیتی لونی

فی البول الزیتی یعنی بولک زیتی اولوب اول بولک ثفلی مجتمع اولسه و اول
بولک صاحبنک قشعریرت اولسه خیره دلالت ایدر بول زیتینک وجهنده
نسج عنکبوت کبی سحابه اولسه شحمک ذوبانینه دلالت ایدر و اول
بولکه ذکر اولنان سحابه ایله معا زیت لزوجتی کبی لزوجت اولسه

دلائل تغیر الالوان البول

اولسه جمیع لحمک و شحمک ذوبانینه دلالت ایدر فی تغیر الوان
البول بولک وقتا بعد وقت لونی متغیر اولوب الکزد فقاتدن
بر دفعه ده بر لون اوزره و دفعهٔ اخراده لون آخر اوزره اولوب بول
مختلف الالوان اولسه بدنک ذوبانینه و قوانک انحلالنه دلالت
ایدر هر لونده کثیر امتغیر اولان بول جدا ردی اولور خصوصا و رائس
تمسا اولنان حجابده ورم اولور ایسه اول وقتده هر دائما زیاده
اولور و یعنی بول صدای حدیده یعنی تیمورک پاسنه مشابه اولور ایسه

دلائل کمودت الوان البول

و حمای لهیبه اولور ایسه کلجکده کزاز عارض اولماسنه دلالت ایدر
فی کموده الوان البول حمای لهیب ایله اولان بول کمد اولور ایسه بحرانک
ردیلک حضورینه دلالت ایدر بول کمد اللون اولوب حما هو اولسه

دلائل البول الصافی الصقیل

شره دلالت ایدر بول صدای حدید اولوب حمای لینه هو اولسه
عسر بوله دلالت ایدر فی البول الصافی الصقیل حمای حاده ده اولان بول

بول

بول صقیل صداعه دلالت ایدر اگر اول بول صقیلک لونینه ضعف
طبخ اولور ایسه عقلک اختلاط شدیدینه دلالت ایدر و حمیاتده
اولان بول صقیل صحیح ایله سبات اولوب اول سبات شدید اولور ایسه اول بول
کلجک زمانده هذیان عروضنه دلالت ایدر بول صقیل براقک لونی
منطبخ اولوب و طحال عظیم اولور ایسه اول بول خیره دلالت ایدر
و بول صقیلده ثفل مخاط اولسه و یاخود یاخود صفایحه شبیه ثفل
اولسه و اول بول صاحبنک قطننده و یاخود عانه سنده و ذکرنده
وجع اولسه کلیه لرنک ذبولنه و یاخود مثانه لرنک مجرده اولماسنه
دلالت ایدر اگر ذکر اولنان بولده وجع قطن و وجع مثانه و ذکرنده
بر بولنمز ایسه اول بول اعضانک انحلالنه و بدنک ذبولنه

دلائل البول اللطیف

دلالت ایدر فی البول اللطیف بول لطیف مری اولور ایسه
یعنی مرة صفراییه مخالط اولور ایسه بالجمله اعضای بدنده وجع حرقته
دلالت ایدر و بول لطیف املس مائی اولوب خارج اولان مائیت
مای مشروبدن زیاده اولور ایسه اول بول زیاده ردی اولور و ذوبان
بدنه دلالت ایدر بول لطیفده وجیک اولوب وقت حاجتدن مقدمدن
خروج ایدر ایسه صداع و عنقه و ایکی منکبلرک بعضی او موزباشلرنده
اولاجق وجعه و عسر نفسه دلالت ایدر حما و وجع راس و وجع
عنق و وجع ظهر ایله اولان بول لطیف شره دلالت ایدر حمیات حاده ده
اولان بول لطیف ایچون ثفل اولسه عقلک کلجکده تغیرینه دلالت
ایدر اختلاط عقلی مقارن اولان بول لطیف شره دلالت ایدر اول بولکه
اختلاط عقل ایله ثفل غلیظ هو بولنور ایسه خوف و خطره دلالت ایدر

بول لطيف كثيره ذات الجنب وسعال يابسه اولان كمسنه بر عارض اولور ايسه
اختلاط عقله دلالت ايدر و اول بول صاحبنه رعاف كثير و عرق كثير اولور
ايسه ماده نك تحللنه و مرضنك برء و صحتنه دلالت ايدر بول لطيف
حمرته انتقال ايدروب اول بولده ثفل غليظ ابيض ظهور ايليسه بحرانه [illegible]
دلالت ايدر و حمانك عرق و درايله انحلال و انقلاعنه دلالت ايدر حمانك
آخرنده ظهور ايدن بول لطيف كبدده ورم حدوثنه دلالت ايدر و چون بول
لطيفك لوني اسوده مشابه اولوب باشده اغرلق وار ايسه اغرلق
اولوب اول بول كثير اولسه رعافه بعض بورنه قنامغه دلالت ايدر
حماء حاده ده اولان بول لطيفك لوني سواده مائل اولوب و اول بولك
قاروره نك وسطنده ثفل [illegible] بعض متحرك و غير مستقر ثفلي اولسه
برنك اضطرابنه دلالت ايدر [illegible] بو بولك صاحبنه رعاف عارض
اولوب عرق و درايله بحران عارض اولاجغنه دلالت ايدر بول لطيفك
لوني سواده مائل اولوب و كذلك دم لوننه مائل اولسه و اول بولك
رائحه حامضه لذاعه اولسه شعره و خراطه يه مشابه ثفل اولسه
اول بول خوفه دلالت ايدر التهابي اولان حماده بول لطيفك لوني سواده
مائل اولوب صكره زيتي لوننه انتقال ايليسه موته دلالت ايدر خصوصا
اول بولدن مقدم اول محمومك كزاز و اختلاط عقلي اولسه اول بولك
موت و هلاكه دلالتي زياده اولور بول لطيفك دسومتلو ثفلي اولوب
حماء لطيفده واقع اولسه موت و هلاكه دلالت ايدر و اكر اول بول صاحبي
مشايخدن و پير اولور ايسه فالج مرضنه دلالت ايدر في البول الغليظ
غلظتي دائم اولان بول صاحبنك باشنده ثقل و اغرلق اولور ايسه كليجانه حما حدوثنه

دلائل البول الغليظ

دلالت ايدر استقراري اولميه بول غليظ كدرده لونك حسن و نومك جودتي و حركتك
سهولتي متعللو علامت محموده اولسه اول مريضك بعد مدة نجاتنه دلالت
ايدر استقرار و صفوتي اولميه بول غليظ اول ريح غليظه تاخيرنه دلالت
ايدر كه اول ريحه ثفل اختلاطي اولوب اول ريح ثفلي اثاره ايتمكله ثفلي رسوبدن
منع ايدروب [illegible] ثفلي اساله ايله لكن شدر اتيكجون اول بول
صداع حاضره و كلكله عارض اولاجق صداعه دلالت ايدر و بو متعللو
اولان ريح اصحابنك بولنده ثفلي رسوبدن منع ايدر [illegible] بول وقتنده
بولك حرارتي زائله اولنجه قدر چون بولك حرارتي زائله [illegible] برودتي
عودت ايلسه اول بول استقرار اولور بول غليظ غزير و كثير اولوب كبدده
وجع اولسه اول بول وجعك انحلالنه دلالت ايدر حماده اولان بول
غليظ كدرك ثفلي اولسه شره دلالت ايدر بول غليظك لوني [illegible] اولسه
قلت طبخه دلالت ايدر لكن اول بول حميات حاده ده اولور ايسه شره دلالت ايدر
بول غليظه ثفل نخالي اولسه مثانه ده قرحه اولديغنه دلالت ايدر
بول غليظ حمانك ابتداسنده لبنه و سوده مشابه اولسه هلاكه
دلالت ايدر اكر اول بول بحران وقتنده و ياخود بحراندن صكره اولور
ايسه اسهال و آساني اولور بول غليظ لبنه مشابه اولوب اول
بولك صاحبنه قيء زنجاري و يبس لسان عارض اولسه هلاكه
دلالت ايدر في لزوجة البول كليه وجع اولان كمسنه نك بول
لزجي عارض اولسه اول بول دليل تزموم اولور في كثرة البول
و قلته حياتده اولان بول وجه معتاددن زياده و ياخود نقصان
اولسه اكر بول ماء مشروبدن زياده اولسه ذوبانه دلالت ايدر و بول وجه معتاددن

وكذا في انفعال اوالمعلة

دليل لزوجة البول

دلائل كثرة البول و قلته

اکثر اولسه بدنده تنظیف ایدوب فضولك استفراغنه دلالت ایدر اکر اول
اول بولك صاحبی عطشان و یاخود صائم اولور ایسه بدننده موجود اولان رطوبت
اصلیه نك استفراغنه دلالت ایدر و بدنك نحول و نحافتنه دلالت ایدر فجن
بول کثیر اولوب متتابعا خروج ایلسه و بدننده نحول و نحافت اولمسه
بدننده فضول اولدیغنه دلالت ایدر بول کثیر صاحبنك بدننده ثقل و اغرق
اولوب قولون تمسده اولنه بغار سغنه وجع اولسه لکن اول بول لون
و قوامده جید اولوب خروجنده مشقت اولمیوب سهولتله بول ایلسه وجعك
انحلال و برونه و خصوصا اول بولده ثقل ابیض و غلیظ لزج و یاخود مخاطی (دلالت ایدر)
اولور ایسه اول دلالت زیاده اولور قولنج عللی اصحابنده بول کثیر غلیظ
محمود اولور مفاصلینه علت اولنلرده بول کثیر و غلیظ اولوب اول بولك
لزج و یاخود مخاطی ثقلی اولسه اول بول محمود اولور مستعاذ منه اولان
قولنج اصحابنده حادث اولان بول کثیر غلیظ محمود اولور خصوصا که اول بولده
ثقل ابیض لزج مخاطی اوله بول کثیر متواتر اولوب حمرته مائل مائی
اولسه کثرت دمه دلالت ایدر فجن بول کثیر حمانك قوتی و شدتی وقتنده
عارض اولوب ثقلی هوا اولسه اول بول حدت و حرارته و ضعفه دلالت ایدر
بول کثیر زمان طویلده مستمر اولوب و ثقلی اولسه و حمار ضرخنده ده اولسه
حمانك انحلالنه دلالت ایدر فجه مشابه اولان بول ابیض کثیر متوجه
اولان فالج حدوثنه منع ایدر بول کثیر بغتة دم کبی خروج ایلسه کلیه
انقطاع عرقلی دلالت ایدر اصحاب یرقانك بول کثیر اولوب صفرته
مائل اولسه اول بول احمد اولور اما یرقانده بول اقل اولوب بیاضه مائل
اولور ایسه زیاده شولو اولور ذیرا استسقانك حدوثنه دلالت ایدر

واستسقا

واستسقا حادث اولور ایسه بولك کثرتی زیاده ممدوح اولور حتی مستسقی
اولان کمسنه یه واجب اولورکه ادرار بولی التماس و طلب ایلیه بول بر کره
قلیل و بر کره کثیر اولوب اول بول صاحبنك حماسی ملتهبه اولور ایسه خوفه
دلالت ایدر و اکر حماسی لینه اولور ایسه اول بول طول مرضنه دلالت ایدر

دلائل قلة البول

فی قلة البول فی الجمله بولك قلتی جدا مذموم اولور حماسی اولان کمسنه ده
بول قلیل اولوب لونا بعد لون اول بولده الوان ثقل اولور ایسه و بطن دخی
یابس اولور ایسه یعنی برازنده یبوست اولور ایسه و یاخود براز قلیلا خروج
ایدر ایسه اول بول خطره دلیل اولور خصوصا اول بولك صاحبنه زکام
اوله بولك مقداری قلیل اولوب اول بول قلیلا خروج ایدوب قطرة قطرة
اولور ایسه اول بول ردی اولور و کذلك ثقلی [illegible] قلیلا قلیلا
خروج ایدر ایسه اولدخی ردی اولور بول قلیلك ثقلی احمر اولوب حماری
لهبه ده اولور ایسه خوفه دلالت ایدر بول قلیل جدا احمر اولور ایسه
طول مرضه دلالت ایدر بول قلیل فجی لطیف اولوب لونی دم لونی اوزره
اولور ایسه شره دلالت ایدر بول قلیل غلیظ اولوب حماری ملتهبه ده اولور
ایسه ردی اولور خصوصا که بطننده استطلاق اولدیغی اسهالی اولان

دلائل رایحة البول

کمسنه ده زیاده ردی اولور فی رایحة البول بول منتن عفونته و طبیعتك
موتنه و سونمسنه دلالت ایدر حریفا اولوب لذع اولان بول عفونته
و حرارتك غلبه سنه دلالت ایدر حموضتی اولان بول عفونته و برودتك
غلبه سنه دلالت ایدر اکر بول حامض حماره حاده ده ظهور ایدر ایسه شره دلالت
ایدر رایحه سی ذفر و ذهمی اولان بول بدنك ذوبانه دلالت ایدر فی
احتباس البول و سهولته باشی اغریان کمسنه ده بول محتبس اولسه تشنج اوله

ذفر و لتو فله ظهور ایدن
کریهه رایحه و زهم
فو فمشلات یاغنك ایکی
کریهه سیدر [illegible]

دلائل احتباس البول و سهولته

دلالت ایدر کلی یسر و مثانه‌نك صحیح اولانلرده غیر اراده بول خروج ایلسه سنّی
قریبه و موته دلالت ایدر فی رسوب البول و ثفله سویق شعیره شبیه اولان
ثفل حمای مزمنه ده حادث اولوب سائر بدنده اولان علامتلر بالجمله محمود و صالحه
اولسه دلالت ایدر که انده اولان حمای بعض اورام حدوثی ایله حل اولور و اوثفل
متمادی اولوب ورم ظهورندن صکره حادث اولان بوللرده سویق شعیر کبی اولان
ثفل اولسه دلالت ایدر که اول ورم قالدر خصوصا که آکه مذموم اولان اخر علامتلر
منضم اوله حمای دائمه‌ده ثفل کثیر اولوب حما و ثفل حالت واحده اوزره مستمر
اولوب بربینه تغیر کلمسه دلالت ایدر که بدنه ذبول عارض اولور قیحی ثفل دم لونی
اوزره و یاخود مره لونی اوزره اولسه طول مرضه دلالت ایدر کلی و مثانه سی سلیم
اولانلرده ثفلی نخالی اولوب و تفلکی لونی قیحی بیاض لونده اولسه
حماده عارض اولاجق برده دلالت ایدر کثیر و احمر اولان ثفل حسن و طبیعی
اولدیغی حالده خروج ایلسه یدنجی کوننده صکره حمانك انحلالنه دلالت ایدر
فی الثفل العوام ثفل عوام اولوب متعلق اولسه و رسوب ایدوب اسفله
نزول ایلسه و اول رسوب صاحبنده عرق و شرا سفنده ارتفاع و وجع
اولسه خوفه دلالت ایدر فی الثفل السحابی بحرانده صکره بوللرده
سحابه ظهور ایلسه مرضك نکسنه دلالت ایدر اسفرالون اولان سحابه
مرضك حدتنه دلالت ایدر سویقه مشابه اولان سحابه طول مرضه دلالت
ایدر سحابه سودا عقلك اختلاطنه دلالت ایدر سحابه سودا ایله سهر کثیر
اولورایسه اضطراب ایدر و اختلاط عقله دلالت ایدر سحابه سودا حمای ذات
الجنبده اولسه بعض کاهیجه اخذ ایدر و کاهیجه ترك ایدر و حاده اولسه دلالت
ایدر که حمای نائبه ربعه انتقال ایدر فی رغوة البول و زبده حمای حاده‌ده اولان بوللرك

وجهله

وجهله زبد و کوپوك اولسه صداعه دلالت ایدر بول زبدینك زبدی نفاخات
کبی اولوب آخر علامت ددیسر اولماسه اول بولده صلاح اولور زبدی اولان
بولك اوزرنده عنب کبی نسنه‌لر اولسه کلاده وجعه دلالت ایدر
و بولك خروجی اوج وجه اوزره اولور بر وجهی نافع و وجه ثانی ضار
و وجه ثالث نه ضار اولور و نه نافع اولور بولك خروجی اول زمان
نافع اولور که بدنده اخلاط کثیره غریبه اوله و طبیعت اول اخلاطی تحلیله
قوی اولوب بول ایله اخراج و استفراغ ایلیه و یاخود اخلاط عفنه وقتا
اولوب طبیعت انی تلطیف و تحلیل و بول ایله اخراج ایتمکله بدنی تنقیه
ایلیه و بو ایکی وجه اراسنده اولان فرق ظاهر اولور و بول ضارك مضرتی
دخی ایکی وجه اوزره اولور بر وجهی بولك کمیتنده و وجه اخر بولك
کیفیتنده اولور مضرتی کمیتنده اولان بول ایکی ضرب اوزره اولور
ضرب اول بودر که بولك خروجی عسرتلو اولمغله قلیلا خروج ایدر و اکثر
بول مثانه‌ده مجتمع اولور و مثانه‌یی طولدروب ایلام ایلر بعض ثقلی حبسیله
مثانه‌ده اغری و وجع حادث اولور و ضرب ثانی بودر که بول متواترا خروج
ایدوب جوهر رطوبت بدنی افنا ایدر و اعضایی تحلیل ایدر و قواره وهن ویرر
و خروج بولك کیفیت حسبیله اولان مضرتی اوج وجه اوزره اولور وجه اول
بودر که اول بولده حدت و حرارت اولوب و فصول صفراویه بول ایله منحدر
اولوب احراق ایدر و وجه ثانی بودر که اول بولده حموضت اولور و دلالت ایدر که
حامض لذاع اولان بلغم مثانه‌یه بول ایله نزول ایدوب مثانه‌یی لذع ایلمشدر
و وجه ثالث بودر که اول بولده بلغم مالح مخالطه ایدوب حمرتی و ممرتی اولان رطوباتی
تقطیع ایلمشدر اما اول بولکه انلك منفعتی و مضرتی اولمز اولدخی ایکی وجه

اوزره اولور وجه اول بودرکه بدنده طبیعتک استفراغنه محتاج اولدیغی اخلاط کثیره اولمز
کذلک تنقیه و تلطیف و اخراج ایتمکله بدنی تطهیر ایله طبیعتی محوج اولان جراده دخی بدنده
موجود اولمز بناء علیه بولک خروجندن نفع طبیعیسنده زیاده بر منفعت اولماز
و وجه ثانی بودرکه خارج اولان بول کثیر و متواتر اولمامغله بدنک رطوبت جوهریه
سنی افنا ایلمز و اول بول خروجنده عسرت اوزره اولمامغله مثانه ده مثانه دن منفعل
و مولم مواد مجتمع اولماز پس بو مثللو بولک خروجنده نفع طبیعیدن زیاده نفع و
یاخود مضرّ اولماز علامه نک اسحق بن سلیمان اسرائیلیدن نقل ایلدیکی کلام بو مقامه
نهایت بولدی پس برازک دلائلنی بیان ایچون مجعول اولان فصل ثالث عشر
ترجمه سنه شروع ایلدیلم ان شاء الله تعالی

الفصل الثالث عشر فی دلائل البراز

بدنده ظهور ایدوب خارجه خروج ایدن موادک کلیسنه براز اطلاق اولنور
لکن عرف اطباده معا و بغار سوق طریقندن خروج ایدن ثفلی و رطوبت سائره یه
براز خاص قیلندی برازک کمیت و مقداری ایله استدلال اولنور زیرا براز تناول
اولنان متناولدن یه کثیر اولور و یاخود قلیل اولور و یاخود مساوی اولور و اطباء اولان
الباب معلوم مدرکه برازک زیاده اولدیغی اخلاطک کثرتنه و برازک قلتی اخلاطک
قلتنه اولور زیرا اخلاط کثیره اولدقده کبد معده ده اولان کیلوسی مص ایلمز
و اول کیلوس اول متناوله اولان ثفل ایله براز طریقنه منصب اولور اول ثفل
مقدار طبیعیدن زیاده اولور اما اخلاط قلیل اولسه کبد معده کیلوسی مص
شدید ایله مص ایدوب ثفل ایله خروج ایدجک بعض رطوبتی دخی جذب
ایدر و اول وجهله ثفل وجه معتاددن قلیل اولور شیخک بو کلامنه علامه
طعن و ردّ ایدوب دیرکه اخلاطک قلتی برازک قلتنی ایجاب ایلمز و بو ردّنی
مقدما ایراد ایلدیکی طویل الذیل کلامنه بنا ایدر لکن ایراد ایلدیکی وجه قانونک کلامی

اسفلدن

تصحیحله

تصحیحده وجه وجیه و قدر کافیدر و متناولدن ثفل خارجک قلتی ثفلک اکثر
اعور و قولون و لفایف تسمیه اولنان امعاده احتباسندن اولور و بو احتباس
حبیله برازک قلتی قولنجه مبدء و مقدمه اولور و قوه دافعه نک ضعفنه دلالت
ایدر برازک کمیتی حبیله استدلال اولندیغی گبی کذلک قوامی حبیله دخی استدلال اولنور
اما رطب اولان براز کاهیجه سدّه یه دلالت ایدر و کاهیجه سوء هضمه دلالت ایدر
و بعض کره دخی جرادن تسمیه اولنان طمرلرک ضعفنه دلالت ایدر زیرا اول طمرلر
ضعیف اولدقده اخلاطی اورده طمرلرندن مص ایلمز و اورده دخی وریدن و ورید
ماساریقادن و ماساریقا دخی معده دن مص ایلمیوب کیلوس معده ثفل ایله
معا امعا طریقندن ~~براز ایله~~ مندفعه اولوب براز اول وجهله رطب اولور
و باشدن نزلاتک نزولی ایله دخی براز رطب اولور و رطب اولان متناولی تناول ایله
دخی براز رطب اولور اما براز رطب اولوب لزوجتلی اولسه بعض کره دخی ذوبانه
دلالت ایدر ذوبانی اولان براز رطب نتن و کریه رائحه اولور و بعض کره دخی
لزج اولان براز رطب اخلاط ردیّئه لزجه نک کثرتندن حادث اولور و بو سبب
ایله رطب لزج اولان براز ده زیاده نتن و رائحه منکره اولماز و بعض کره دخی
رطب اولان براز لزج اغذیه لزجه یی چوق تناول ایلمکله حادث اولور و بو رطب ایله
دلالت اولوقده اولورکه اول اغذیه تناول ایدن کمسنه نک مزاجنده حرارت
زیاده قوتلو اولوب دفعات تناولی اراسنده هضم جیّد تحلل و تراخل ایله
و برازک زبدی ~~اولنلمی~~ شده حرارت حبیله ثفل غلیان ایدوب رطوبت ثفلی تصعید
~~افنا~~ و اعدام ایلدیکنه دلالت ایدر و یاخود ریاحک مخالطتنه دلالت ایدر
و برازک یبسی تعب حبیله رطوبتک تحللنه دلالت ایدر و یاخود ادرارک
کثرتی حبیله برازک رطوبتی بول ایله استفراغ اولنمغنه دلالت ایدر و یاخود

ویاخود اولکسنده وارت فادته یعنی وارت غریبه غیر غریزیه اولورسه برازك
رطوبتی اولحرارتك افنا واعدام ایلدیکنه دلالت ایدر ویاخود متناول اولان اغذیه یابس
اولدیغنه دلالت ایدر ویاخود اغذیه نك امعاده وبغارسقلرده طول مکثی حسبیله
رطوبتك تحللنه دلالت ایدر واغذیه نك طول مکث ایله رطوبتی محو اولدیغی یابنده
بیان ایلدرز چونکه یابس صلب اولان براز رطوبته مخالطه ایلسه یعنی برازك
بعضیسی یابس صلب وبعض اخری رطب ولین اولسه اول براز دلالت ایدرکه اول
براز خروجدن منع ایدیجی رطوبت ایجنده اول براز طول زمان مکث ایلممشدر واموده
هی برازك خروجنی تعجیل ایدن مرار بولنمامشدر و رطوبت ایله یبوستك مخالطه
ایلدیکی برازده طول احتباس اولماسه ومخالطه ایدن رطوبت امعانك رطوبتی
اولماسه اول برازك مخلطلق سببی بودرکه کبددن کبده قریب اولان بغارسقلره
لذاع اولان فضل صدیدی منصب اولوب اول رطوبت لذاعه لذعی حسبیله بغارسقلرده ومواد
موجود اولان فضل یابسه خروجنه تعجیل ایدوب اول رطوبت ایله امتزاج
ایدجك قدر زمانی مرور ایلدرن اول رطوبته لذاعه ثقل یابسه معیتیله اخراج
ایلمشدر و برازك لوننده استدلال اولنور برازك لون طبیعیسی اصفر
نادر اولور لکن نادرلونی براز طبیعیده خفیف اولور اگر برازده لون نادر شدید
وزیاده اولور ایسه مرارك کثرتنه دلالت ایدر واگر برازك صفرتی نادرتدن
اقل اولور ایسه عدم نضجه وتهوه یه دلالت ایدر و برازك لونی بیاض اولور
ایسه بعضا اولا بیاض مرارك وصفرانك مجراسنه سده اولدیغندن اولور وکوبیله
برازده اولان لون بیاض یرقانك حدوثنه دلالت ایدر اگر برازده اولان بیاض
قیحی اولوب اول برازده مزه رایحه سی اولور ایسه باطنده دبیله اولوب واودبیله
منفجر اولدیغنه ودبیلدیکنه دلالت ایدر و [illegible]
چوق واقع اولورلر

دعه

صلابه

دعه وسکون معتاد اولمیان کمسنه کوك مجلس برازینه صدیدی ومدتی
براز جیقر واول براز خارج اولمسنه تنقیه ایدر وفاسد خلطی
استفراغ ایدوب خلطی محو اولور و ترك ریاضت حسبیله اول صحیح کمسنه یه
عارض اولان ترهل واسترخا بولدقلری ذکر ایلدیکمز اوزره اول برازك زائل بابنده
اولور ومعلوم اوله که برازده جدا مفرط اولان لون نادر چوق کره
امراضك زمان انتهاسنده حادث اولوب نضجه دلالت ایدر وچوق
کره هو رداءه حالیه دلالت ایدر و براز اسود اولوب اسودك دلالتی کاه
دلالتی اولور یعنی احتراق شدیده براز اسودك دلالتی اولور وبعض
مرض سوداویه اولوب مواد سوداوینك نضجنه دلالت ایدر وبعض
کره هو برازك صابغ اولان متناولی تناوله دلالت ایدر سودایی استفراغ ایدن
شرابی شربه هو بعض کره دلالت ایدر بو وجوهلرك ردیسی اولان ایجی
وجه اولدر یعنی احتراقه دلالت ایدن وجهدر سوداء صرف اولان براز
مجرد برازك لونی ایله استدلال اولنمز اگر برازده لون سواد ایله
حموضت واکشیلك هو اولور ایسه وعفوصت اولور ایسه واول
براز ارضه وقوعنده غلیان عارض اولور ایسه اول زمان ارضه
برازك سوداء صرف اولوب ردی اولدیغنه استدلال اولنور ارضدن
قینادن براز سودا برازده ردی اولدیغی اکبر قیشره هو ردر اولور
یعنی قی ارض اوزره وقوعنده ارض قینادیر ایسه اول قینان ردی
اولور وسوداء صرف اولان براز برازك خواصندندرکه انده بریق
ولمعان اولور والحاصل خلط سودا اوزره صرف اکثر حالده قاتل اولور یعنی اول
[illegible] اما کیموس اسودك

مطلقا خروجی خلطلرك اولان صرف سودا اولوب [illegible]
اولسه

یعنی سودای صرفدن ماعدا اخلاط اسودك خروجی منفعتلو اولور کوره سوداء
صرفك بدنك احتراقی و رطوباتنك زوالی غایتده و نهایتده بالغ اولمدقجه
سوداء صرف برازده قوی ایله خارج اولمغله سوداء صرفك خروجی
احتراق کلیه دلالت ایدوب زیاده ردی اولور اما براز اخضر و ازرق
غریزیه نك انطفاسنه دلالت ایدر براز لمدهوری اخضر کبی و ازرق غریزینك
انطفاسنه و سوء مزاجنه دلالت ایدر و برازك هیئتی ایله دخی استدلال
اولنور یعنی براز بعض کره زبل بقر کبی منتفخ اولور قبارر و متخلخل اولور
و اول منتفخ [illegible] دلالت ایدر و بعض براز ده اول انتفاخ اولمیوب قبه (اولان برازده ریح اولدیغنده)
و متخلخل اولمز بلکه ضامر و مکتنز اولور و اول براز عدم ریحه دلالت ایدر
و برازك وقتندن دخی استدلال اولنور یعنی براز زمان معتاددن
مقدم خارج اولسه دلیل ردی اولور زیرا سرعت ایله قبل آوانه خروج
ابنه براز مرارك کثرتنه و قوه ماسکه نك ضعفنه دلالت ایدر و اگر تنفل
بغار سفلده وقت معتاددن زیاده مکث ایدوب خروجی بطئی اولورسه
قوه هاضمه نك ضعفنه و امعانك برودتنه دلالت ایدر و برازك صوتی (و رطوبتنك کثرتنه)
ریاح نافخه یه دلالت ایدر و برازك الوان منکره سی و قبیح اولان
رنکلری کذلك برازك مختلف الالوان اولدیغی ردی اولور جزئی امراض بیان (بد)
ایلدیکمز کتابده اول برازلرك رداءته دلالتی تفصیل اوزره بیان
ایلرز و برازك افضلی اجزاسی مجتمع و متشابهه اولوب نیوستن
اوزره اولان اجزاء اکرچه حاشیه کمال اختلاطلری مختلط اولان براز دکه (ایدوب امتزاجی قوی ایله مختلط)
اول اختلاط حسبیله برازك غلظك قویو اولیغی کبی قوی و ثخن اولور و خروجی
سهل اولور و تخرجی اول برازك ایلمز لونی صفرتده اولور و رایحه سی

معتدله

معتدل اولوب شدید الرائحه و بالجمله عدیم الرائحه اولمز و بقابقی و قراقری
اولماز یعنی انواع صوتدن بری اولماز و بلا زبد دخی اولمز و خروجی وقت
معتادده اولور و اول برازك کمیتی ماکولات اولان غذانك کمیتنه قریب اولور
و معلوم اوله که برازده اولان استواء و ملاست هر بار محمود اولماز
زیرا بعض کره ملاست و استواء برازك هر جزءلرنده متشابه نضج
بالغ اولدیغندن حادث اولور و کاهیجه دخی برازده ملاست و استواء
بدنده متشابه احتراق و ذوبان اولدیغندن حادث اولور و بو وجهله (ایکنجی)
اولان ملاست و استواء علامتك شرلوسی اولور و معلوم اوله که
قوامی معتدل اولوب رقته میلی اولان براز اول زمان محمود اولور که
اول ~~براز~~ قراقر و ریاح اولمیه و اول برازك خروجی منقطع اولمیه (برازده)
یعنی قلیلا قلیلا خروج ایلمیه و اگر براز منقطع اولوب قلیلا قلیلا خروج
ایدر ایسه احتمالی اولور که اول براز ~~[illegible]~~ اولور صدید
مخالط اولوب ازعاج ایدر تفلك تجمع ایدوب جمله خروجندن برازی
منع ایدر لکن عرق و قیح او صدیدك وجودنه و عدم وجودنه دلالت
ایدر علامات اخرایه مراجعت اولنور و اول علامتلر ایله براز منقطعك
ردی و غیر ردی اولدیغی فهم اولنور و اول علامتلرده بزم کلام جزئی کلام
اولور و براز و بول امرارینه متعلق ~~[illegible]~~ و سائر کره اولان فصل
بیان کذلك کلام جزئیده اولور الفن الثالث من الکتاب الاول
من القانون کلام فی التربیه و تدبیر المشایخ تشتمل علی
فصل و خمسة تعالیم الفصل المفرد فی سبب الصحة و
المرض و ضرورة الموت قسمتی اولیه ایله طب ایکی قسمه

جزؤه

جزوی ایکیسیدر

منقسم اولور بر جزئی نظری اولور و جزء آخر عملی اولور و بو ایکی قسم
علم و نظری اولور جزء عملیه عمل جزء اولمز بو ایکی قسم علم و نظر اولمقده
برابر اولورلر لکن نظری اول جزو اولور که آگه علم طبیدن حین عمله عملی تقویه
ایلمز بلکه اول جزو ایله عملک توقف قریب ایله توقف ایلدیکی رأی و نظر حاصل
اولور اول جزوک فائده‌سی انجق نظر اولور امر مزاجی و اخلاط و ارواح
و قوایی و کذلک اصناف امراض و اعراض و اسباب امراضی بیلمک ایله طبیبک
حین عملده دائما قوت بولمز بلکه انلری بلمک ایله نظر و علم حاصل اولور انیکچون اول
جزوه نظری تسمیه اولنور اما عملی اسمنک مخصوص اولدیغی جزو عمل و تدبیرک
کیفیتنه علم مفید اولور زیرا اول جزو سائر ~~بیلدیر~~ حالت فلانیه ده صحت
نک کیفیتی حفظ اولنور و فلان مرض اولان بدنک کیفیتی معالجه
اولنور بالجمله بو خصوصلری طبیبه بیلدیروب تعلیم ایدر و بو تعلیم ایله طبیبک
حین عملده دائما قوی اولور و آکه بناء اول جزوه عملی تسمیه اولنور الشی تسمن
ظن حسبان ایلمیه که جزو عملی عمله مباشرت و نفس عمل اولوربلکه جزو
عملی اول جزودر که اول جزوده مباشرتک و عملک علمی تعلیم اولنور زمان سالفده
بو خصوص ساکه تعریف ایدوب بیلدیردک و فن اول و ثانیده طب کلی
اولان جزوی نظری بفروعها بیان ایلدیک باقی قلان جزو عملیدر ایکی قسمنه
علی الوجه الکلی الان بز وکر و قصد ایدرز صرف ایلرز طبک جزو عملیسی
ایکی قسمه منقسم اولور اولکیسی ابدان صحیحه‌نک تدبیر حفظنه اولان علمدر
یعنی اول علمدر که صحتک حفظ نه کونه تدبیر ایله اولورانی بیلدیرر و بو قسم اوله
علم حفظ صحت دیرلر و قسم ثانیسی ابدان مریضه‌نک تدبیری علمیدر
یعنی مریض حال صحته نه کیفیتله رد و اعاده اولاجغنی بیلدیرر و بو جزوینه علم علاج

سعد

وکر قصد معناسنه در بوراده وکرنا وکره ای قصدنا قصده کذا فی الصحاح منه

تسمیه اولنور و بز بدء ایدوب حفظ صحتی کلام موجز ایله بیان ایدوب
کتب و تحریر ایلرز و بز دیرز که بزم ابدانمزک تکوننده مبداء ایکی شیء اولور
اولکیسی ارلرک منیسی اولور و ارلرک منیسنده اصح اقوال بودر که
اول منی فاعل مقامنده قائم اولور یعنی اول منیده قوه عاقده اولور نتکیم
جنین عقد ایدن انفحه یعنی پینیر مایه‌سی اولدیغی کبی و ابدانمزک مبدء
تکوننک ایکنجیسی خاتونلرک منیسی و دم طمثی یعنی حیض قانلری اولور
و اول منیده اصح اولان قول بودر که اول منی ماده منزله‌سنده اولور
یعنی فاعل اولمز بلکه ارککک منیسنک فعلنی و عقدینی قبول ایدوب منعقد
اولور نتکیم سوده انفحه‌یی قارشدیرلسه سود انفحه‌نک عقدینی
قبول ایدوب منعقد اولور و پینیرک مایه‌سی فاعل اولوب و سود
ماده منفعله‌سی اولدیغی کبی کذلک ارککک منیسی فاعل و دیشینک
منیسی منفعل و ماده اولور و اول ایکی منیلر جمیعا بدنلرک جزوی اولور
و بو ایکی جوهرلر یعنی ارککک و دیشینک منیلری رطب سیال اولمقده برابر
اولورلر یعنی ارککک منیسی یابس و انجر اولدیغی کبی دیشینک منیسی ~~یابس~~
اولور و انجی اولورلر لکن بو ایکی منیلر هر بر عناصر اربعه‌دن مرکب اولوب
خاتونلرک منیسنده صو و طپراق زیاده اولور و هوا ایله آتش ارککلر
منیسنده زیاده اولور پس بو مذکورلردن لازم کلورکه ابدانمزک اول
انعقاد و تکوننده ماده‌نک رطب اولماسی حسبیله رطوبت اوزره
منعقد اوله و صکره ادضیسه و طپراقده صلابت و یکلک اولوب
و آتشده انضاج و پیشرمک قوتی اولمغله اول ایکی عنصر بربرینه
معین و مظاهر اولوب رطوبت اوزره منعقد اولان بدنمزی تصلیب ایدوب

نطفه‌دن مبدء دم طمثدن جزو اولمقده وجه اعلم الله تعالی بنفسیه قبل نفخ الروح نطفه‌در که قبل نفخ الروح اولنور بوده نمی نباتیه افاضه اولنور ذی روح نباتیه‌در قد جعلوا ارض کلیسی نمی اولوردکلری تماس ایله ایدوب نطفه دم طمث ایله قبل استعداد الروح نامیه اولوب تغلیظ صلابت ترکیب مضغه‌دن اجزا اولوردر طمث مبدء اولمغله دم اولمش اولور علاجه بو دقیقه‌یه تعرض ایلمیدر و فراخته بودر بودرکه اجزاء اصلیه انجق نطفه‌دن اولور منه

بیکشدیرلر و بشرلر

لکن ابدانمزك صلابتی وبیکللکی حجر و زجاج مثللو قتی اشیانك بیکللکی و ربیکنه
اولامیز زیرا طاش مثللو محکم و قتی اولان نسنه لرده تحلل ایلمز واجزالری
اریوب زائل اولمز انیلکوب انلر بدلی ما یتحلله احتیاج اولمز اما بدنمز
تحلل ایدر واریر و تحلل ایدن جزلر ماکول غذا ایله تکون ایدوب بدل ما یتحلل
حادث اولور و اریبان اجزا لرینه کلور و بدن ابدانمزك حوالی الخف
بو منوال اوزره اولمغله ابدانمزه ایکی نوع آفت عارض اولمقدن خالی اولمازلر
اول ایکی نوع آفتك بر نوعی ذکر اولنان رطوبتك افساد و افنا اولوروب ایکنجی نوعی
اتصالی تفریق ایدوب اعضایی تعریق و سموم مثللو نسنه لر ایله اصابت ایله
آفت اولور و بو ایکی دلو آفتك هر بیننك ایکیشر سببی اولور بر داخلی یعنی
بدنك ایچنده اولور و آخر سببی بدنك خارجنده اولور و اول ایکی آفتك
بری بزم خلقتمزك ماده سی اولان رطوبتك تحلل ایدوب فنا بولماسی
اولور و بو آفت تدریج ایله اصابت ایدر و آز آز عارض اولور دفعی
اولماز و ایکنجی آفت اول رطوبتك تعفن و فساد و حیاته مرد اولمغه صلاحیتده
اول رطوبتك تغیری اولور و بو وجه ثانینك مآلی وجه اوله عائدهه
و راجع اولور زیرا تعفن اولا رطوبتی افساد ایدر و اول فساد
ایله حیاته مرد اولمغه صلاحیتده نه اول رطوبت چیقار و آخر الامر
اول رطوبت محترق اولوب یانر و تحلل ایدر و رمادیت یا بسه یعنی
قورو کولی باقی قالور وجه ثانینك دخی مآلی وجه اوله تحلل اولور
لکن وجه اولده رطوبت صلاح و قتنده تحلل ایدوب و وجه ثانیده
رطوبت فساد زماننده تحلل ایتمکله باشقه نوع صاییلور
و بو آفتلردن خارجی ابدانه اخرو جهارده نه آفت لاحق اولور مثلا برد
ماعدا

محمد

محمد بعینه دوکد بر صووق ایله و آغو و مهلك اولان تفرق اتصال ایله
و سائر مرضلر ایله در آفت اولاشور لکن بو مقامده بزم بحثمز حفظ
صحتده اولمغله اولی و احری اولندر بودرکه اولا ذکر ایلدیکمز ایکی
نوع آفته بو محلده بر اعتبار ایدوب مرد حیات اولان رطوبتك
تحلل طبیعیه زیاده اولان تحلللدر و رطوبت مذکوره نك تعفن
و فسادندن مانع اولان نسنه لردن بحث ایلیه یوز و ذکر اولنان
ایکی آفتك هر برینك ایکیشر سببی اولور بری داخلنده و بری خارجنده
اولور خارجنده اولان سببلری اول هوا در که اول هوا بدنی تحلیل ایدوب
اجزالرینی اریدر و افنا ایدر و یا خود اول هوا رطوبتی تعفین و افساد
ایدر و داخلنده اولان سببلری بزم بدنمزده اولوب بدنمزك رطوبتنی
تحلیل و افنا ایدن حرارت غریزیه ایله بدنمزه عارض اولان حرارت غریبه
اولور اول حرارت غریبه ماکول اولان اطعمه دن داخل بدنده تکون و تولد
ایدوب قدر طبیعی تحلللدن زیاده رطوبتی تحلیل و افنا و تعفین و افساد
ایدر ذکر اولنان سببلرك کلیسی بزم رطوبتمزی تخفیف ایدوب بدنمز قورود
بران برینه معین و ظاهر اولور بلکه بیلطا اول بلوغ و ابتداء نمامزده و نشو ایتمز
کورمکه اقتدارمز زماننده جفاف کثیر عارض اولوب و اول جفاف نهایته و غایته
وارنجه قدر بدنده مستمر و دائم اولور و بو وجهله اولان جفاف و قورولق
بدنده امر ضروری اولور و اول جفاف بدندن مفارقت ایدوب برلماز
زیرا بدایت امرمزده و ابتداء نشامزده غایت رطوبت اوزره اولورز و اول
اولور که بدنده اولان حرارت اول رطوبته استیلا ایلیوب غالب اوله و استیلا
حسبیله اول رطوبتی تدریج ایله افنا ایلیه زیرا حرارت غالبه اولیوب بلکه

اوله بلکه
و غالب سبلرم
اول جفاف

رطوبت غالبه اولسه اول حرارت مغلوبه رطوبت غالبه ایله بو غنلور و سعونر حیات
زائل اولوب هلاك اولور پس وارث غالبه اولمغله اول رطوبتی وارث تأثیر
ایدوب دائما رطوبتی تدریج ایله افنا و بدنی تجفیف ایدوب قورایدر و بدنك اول
خلقتنده رطوبتی افراط اوزره اولمغله وارتك اول رطوبتی افناسی ایله رطوبت
اعتداله قریب اولور و بدن رطوبت و یبوستده حد اعتداله وارد بقده
وارتك اول قوتیده غالبه اولوب و رطوبته نقصان کلمکله اعتدال اوزره
اولان جفاف حالی اوزره باقی اولمز رطوبت اکسلوب نقصان اوزره اولور
و وارت فاعلی حالی اوزره باقی قالور و فاعل قوی قلیل و نقصان اولان ماده
و منفعلده تأثیری و رطوبتی افناسی زیاده اولوب رطوبتك کثرتی زمانده اولان
قوریلقدن زیاده قوریلق حادث اولور و تجفیفده زیاده اولدیغندن لاجرم
تجفیف حد اعتدالی تجاوز ایدر و اول جفاف و قوریلق بحسب التدریج
ارتمه ده و زیاده اولمه ده زائل اولمزحتی رطوبات بدن بالجمله تحلل ایدوب
محو اولور و رطوبت وارث غریزیه نك مرکب و موضوعی اولمغله رطوبتك
فناسی و محو اولماسی ایله وارث غریزیه ده محو اولور و وارث بالعرض کندو
نفسنی محو ایتمش اولور زیرا وارثك اشتعالی ماده حرارتی یعنی رطوبتی افنا ایدر
و ماده نك فناسی ایله وارتده فنا بولور بونك نظیری سراج و مصباح
اولور که سراج زیتك بقاسی ایله باقی اولور تحقیق سراجك اشتعالی و توقدی
ایله زیتك نقصانی عارض اولور نقصان غایته بالغ اولوب زیت فنا بولسه
ماده توقد فنا بولمغله لاجالد ... تحقیق فنا بولور و جفاف هر نه قدر بدنده
زیاد اولسه وارته اول زیاده حسبیله نقصان کلور و وارته فعلنده احراردن
عجز حاصل اولور حتی اول عجز قلیلا قلیلا زیاده اوله رق غایته ارشور زیرا اول
تجفیف رطوبت اعتدالی تجاوز ایلدیکیدن صکره ایکی وجهله حادث اولور وجه اول
بو در که وارتك نقصانی ایله غذا نقصانی اولوب اعضانك غذادن سهمی قلیل اولور

بدننده

غریزیه

اولوب

سراج

وجه

ووجه ثانی بودر که وارتك تحللی و افناسی حسبیله رطوبت نقصان
اوزره اولوب رطوبت غریبه زیاده اولور زیرا رطوبت غریزیه نك ازلماسی
وارث غریزیه زائل اولور و وارث غریزیه نك ازلماسندن رطوبت
غریبه زیاده اولور تتکیم سراجده ایکی رطوبت اولور بری دهن و رطوبت
اخری صو اولور تحقیق سراج دهنی افنا ایلسه دهنك نقصانی مقدار
صونك استیلاسی زیاده اولور و سراجه اول مقدار ضعف کلور تحقیق سراج
دهنی کلیا افنا ایلسه صو سراجه کلیا استیلا ایدوب سراجی سوندرر
کذلك بدنده ایکی رطوبت اولور بری رطوبت غریزیه اولور که اول رطوبت
غریزیه سراجك دهنی منزلنده اولور و ایکنجی رطوبت غریبه اولور اول
رطوبت غریبه سراجك تحتنده اولان صو منزلنده اولور تحقیق وارث
غریزیه قویه اولور ... رطوبت غریبه بدنی ترطیب غریب ایله ترطیب
ایدوب بدنك قوامنی ازاله و حرارت غریزیه نك نقصانی ایجاب ایلمز
و وارث غریزیه قوتی حسبیله رطوبت غریبه نك مضرتنی دفع ایدر
و وارثه رطوبت غریزیه نك نقصانی حسبیله ضعف کلدیکده اول ضعف
مقداری رطوبت غریبه استیلا ایدوب اول استیلا حسبیله ده
وارثه ضعف کلور حتی رطوبت غریزیه وارث غریزیه بالجمله افنا و اعدام
ایلدیکده رطوبت غریبه نك استیلاسی کماله اولاشوب وارث غریزیه
کلیته محو و افنا ایدر پس وارث غریزیه نك فناسی و نقصانی ایکی وجهله اولدیغی ظاهر
اولور بری غذانك بدنده قلت و عدم ایله اولور و اخری رطوبت غریبه نك
استیلاسی ایله اولور و رطوبت غریزیه بالجمله فنا بولمغله وارث غریزیه ده
جمیعا فنا بولوب موت طبیعی حادث اولور و بو تقریر ... ظاهر اولور که رطوبت

بلغ

عزیزیه باقیه اولدقجه حیات دخی باقی اولور بطبیعه متحلل اولماز ورطوبت عزیزیه
نك فناسی ایله حیات دخی فنا بولور اینکیجون رطوبت عزیزیه فناسی ایله حرارت
ذکر ایدوب اولان ایکی وجهدن فنا بولور و حرارتك فناسی حسبیله بدل ما یتحلل
حاصل اولمیوب بدن متحلل اولوب حیات فنا بولور بو ذهنه لایح اولوب
رطوبت عزیزیه نك بقاسی ایله حیات باقی اولدیغنك وجهی بودرکه
بدنده برقاچ درلو حرارت غریبه و عارضه واردر برکیسی اول حرارتدر که انك
عالمده شمولی واردر شمسك و هوانك حرارتی کبی و بدنك خلقت اصلیه سنده
اولان حرارتدر بعض ابدانك دورت جزؤدن مرکب درکه اکه عناصر اربعه دیرلر
اول دورت جزؤدن بری ناردر و بدنده اولان جزؤ نارینك حرارتیدر که اکه
حرارت اسطقسیه دیرلر اول حرارت حرارت عزیزیه نك غیریدر لکن خلق اولمغله
بو مقامده اندن عزیزیه ایله تعبیر اولندی اصح اقوالده عزیزیه باشقه حرارتدر
واوچنجیسی بدنك حرکاتندن حادث اولان حرارتدر پس بو حرارتلر بدنی تحلیل
ایدر و رطوبت عزیزیه اول حرارتلرك بدنی تحلیلنه مقاومت ایدر اولوجهله که
اول حرارتلر ایله غذا منهضم اولوب بدل ما یتحلل حادث اولور و فجن اول حرارتلر
رطوبت عزیزیه یی افنا ایلسه و رطوبت عزیزیه بالکلیه فانی اولسه حیات
دخی فنا بولور و بو وجهه نظر ایله رطوبت عزیزیه نك بقاسی ایله حیاتك بقاسی
و رطوبت عزیزیه نك فناسی ایله حیاتك فناسی اول حرارتلر ایله اولور و بو وجهی
صاحب قانون رد ایدوب دیرکه رطوبت عزیزیه نك بقاسی مدتنجه حیاتك
بقاسنه سبب ذکر اولنان حرارتلر دکلدر زیرا اول حرارتلر ضعیف و غیر اولور
و دائم اولماز لر زیرا شمس و هوانك و کذلك حرارتلری دائما اولمز و بدل ما یتحلل
انلردن حادث و حاصل اولسه بدلك حصولی و حدوثی دخی دائم اولمز و حیات دخی
باقی اولمز و حرارت اسطقسیه نك قوتی اجزا بارده لر ایله کسر

اولمغله

اولمغله اول حرارت اسطقسیه نك دخی قوا ضعیف اولور و انکله بدل
ما یتحلل حادث اولمز و مقدما بیان ایلدیکه قوه غاذیه غذاده تصرف
برحد معینه واریجه قدر اولور اول حده وارد یقده قوتده عجز حادث اولوب
تغذیه بدن ایلمکه قدرتی اولماز وطبك ایکی صناعتی واردر بری حفظ صحت
صناعتیدر لکن اول صناعت موتدن امانی و افات خارجیه دن
بدنی تخلیص متضمن اولمز و بو صناعت ایله هر بدنی بوز یکرمی یاشنه دك ایلتمك
ممکن اولمز بین الناس شهور اولوب مطلقا اجل طبیعی بوز یکرمی سنه در
دیو شیوع بولان کلام علی الاطلاق صحیح اولماز زیرا اجل طبیعی مزاجه کوره
اولور بعض مزاجك اجل طبیعیسی بوز یکرمی سنه اولور و بعضلرك
زیاده یاخود نقصان اولور هر شخص کندو اجل طبیعیسنی تجاوز ایلمك
ممکن اولماز مقتضای مزاجی حسبیله اجل طبیعیسی بوز سنه اولان
کمسنه حفظ صحت صناعتی سنه مراعات ایله بوز یکرمی سنه یه بالغ
اولمق ممکن اولماز بلکه بو صناعتك متدرج اولان ایکی امردر بری بدندن
بالکلیه عفونتی دفع و منع در و ایکنجیسی نفس رطوبتی سرعت تحللدن حفظ
وحمایه ایدوب بدنك مدت طبیعیه سنه بدنی ایصال ایدن قوتی حفظ
وحمایه در پس بو ایکی امرك حصولی صوابه دوغرو اولان تدبیر ایله
اولور حسب الامکان بدندن ما یتحلل استبدال ایجون اولان تدبیر و کذلك
تخفیف طبیعیله زیاده موجب جفاف اولان اسباب معجله نك استیلاسی
منع و دفع ایجون اولان تدبیر صوابه قیلدقده اول امرلر حاصل اولور
و بدنی داخلا و خارجا حرارت غریبه نك استیلاسندن حفظ و رعایت
ایتمکله عفونتدن بدنی تحرز قلمغله دخی حاصل اولور

برقاچ درلو

ایکنجیسی

حفظ صحه

الطباقولی اولوزره

والحاصل وبالجمله ابدانك رطوبت اصليه وحرارت اصليه ده متساوی دكلدر
بلكه ابدانك رطوبت وحرارت اصليه لرده مختلف اولورلر تحلل طبيعی ايله
لازم وواجب اولان جفافه مقاومت ايدن هر برينك رطوبت اصليه وحرارت
اصليه لرينك برحد ونهايتی واردر كه اول احد مزاجی اقتضا ايدر وحرارت ورطوبت
غريزيه لر اقتضا ايدروا اول احدن انلر تجاوز ايلمزلر لكن اول حرارت ورطوبت
غايتنه بلوغدن اول اول حرارت ورطوبتی تحليل ايدر واسباب عارضه بدنی تجفيف ايدر
حسبيله واخرم هلاك اولان سببی ايله اول حرارت ورطوبت زائل اولوب
هلاكه موذی اولورلر وناسدن چوق كمسه لر ذاهب اولورلر كه رطوبتی
مطلقا تحليل وافنا ايله حادث اولوب حلول ايدن اجل اجل طبيعی اولور افنا ايدن
اول رطوبتی كرك حرارت غريزيه اولسون وكرك انسب سبب اخر اولسون
واجال عرضيه وغير طبيعيه رطوبت اصليه زائل اولمق سزين حادث
اولان هلاكلردر پس مقتول اولان كمسه نك اجلی انكی قولدن قياس ايله اجل
عرض اولور دق مرضی اصابت ايدوب رطوبتی زائل اولمغله هلاك اولانك اجلی
قول اولده نظر ايله اجل عرض اولور وقول ثانيده نظر ايله اجل طبيعی اولور
پس حفظ صحت صناعتی بدن انسانی سن طبيعيه ايصال ايدر
اولاشديرر اول صناعتده مراعات ايدوب ذكر سابق اولان ستة ضروريه
وملايمات طبيعيه مراعات حسبيله وبو وجهله اولان حفظ صحته انكی قوت
موكل اولورلر واطبا اول انكی قوته خدمت ايدرلر اول انكی قوتك اولكيسی
قوت طبيعيه وانكنجی قوت قوة حيوانيه در وقوة طبيعيه دن
مراد قوة غاذيه در كه اول قوت ايله بدنده تحلل ايدوب زائل اولان جزء بر
بدل تكون ايدر زيرا بدنك جوهر مائيت وارضيتی اولور ولا محاله بو جزولر تحلل
خالی اولمزلر وقوة حيوانيه دن مراد قوة نابضه اولور وبو نبض ايله ارواحه

ارواحك تحللي مقداری بدل حادث اولور زيرا ارواحك جوهری هوائی ونار
اولور وبو انكی قوتدن قوة نابضه نك حفظ صحته موكل اولدیغنك وجه ظاهر
اما قوة مغيره نك بعضی قوة غاذيه نك حفظ صحته موكل اولدیغنك وجهی بو دركه
غذا بعضی اخلاط مغتذريه واعضايه بالفعل مشابه دكلدر وبالفعل اعضايه
مشابه اولمينه نسنه اعضادن جزء اولوب ما يتحلل بدل اولمق ممكن دكلدر
پس قوة مغيره وغاذيه غذايی تغيير وصورة رطوبتی صورة عضويته استحاله
ايلمك ايچون خلق اولنوب حفظ صحتك مداری اولان بدل ما يتحلل تحصيل
قوة مغيره وغاذيه يه تفويض وتوكيل اولندی وقوة مغيره وغاذيه ايچون بر ازالات
ومجاری خلق اولندی كه في الحقيقه اول الات غاذيه يه خدمت ايدن قوة جاذبه
وقوة دافعه وقوة ماسكه وقوة هاضمه نك موضوع اولور والاتدن
مراد ليف طويل وعريض وموربله اولور وبونده ذكر حفظ صحته ملاك امر بعض
حفظ صحته لازم اولان نسنه لر بالجمله جامع اولان اشيا نوع بشرك
على العموم حياتنه مدار اولان سببلری تعديل ايدوب افراط وتفريطدن مانع
اولان نسنه لردر وتعديلی لازم اولان نسنه لر ذكر مرور ايلديكی اوزره
هر بند قررکثير اسيه لكن ايجابلرنده بو نيدر امرلرك تعديلنه صرف عنايت
وبذل همت زياده اولورا اول ايدی نسنه تعديل مزاج وتعديل وفضول
تنقيه وبرنك تركيبی حفظ واستنشاق اولنان هوانك اصلاح وكيديكی
ثيابك اصلاح وبدنيه ونفسانيه اولان حركاتك تعديل اولور ونوم ويقظه
وكانه داخل ذكر ستة الضرورة بياندن اولندیغی اوزره نوم سكونه ويقظه
وكانه مشابه اولمق حسبيله وتعديل حركته سكون لازم كلمكله مصرحا سكون
ذكر اولنمدی واكثر كتابلرده بيان ايلديكلری عرضدن ساكت معلوم اولور كه اعتدال

وقت واحدده

اعتدال وصحتك حدّ واحدی اولمز و وقت واحدده هر بر مزاج معتدل وصحیح
اولماز بلکه اول وقتده کاهیجه صحیح معتدل وکاهیجه غیر صحیح وغیر معتدل اولور
پس بیلمك لازم اولورکه صحت واعتدالك زوالی مظنه اولان وقتلرده حفظ
صحت واعتدال تربیه لرین تعلیم وبیان ایلیه یوز وبیز اول تربیه لردن مزاجی
غایة اعتدال ایله معتدل اولان مولودك تربیه سنی تعلیم ایله بدء ایلرز

بلغ

التعلیم الاول من التربیة تشتمل علی اربعة فصول الفصل الاول فی تدبیر المولود کما یولد الی ان ینهض کبد خاتونلر تدبیرینی وده وغمغمه قریب اولان
کبدلرك تربیه سنی بز اقاویل جزئیه لرده بیان ایلرز اما مزاج معتدل اولوب
هنوز دوغمش مولودك تربیه سی بودرکه فضلادن بر جماعت دیرلرکه
واجب اولورکه بدء اولنوب هنوز دوغمش مولودك اولا گوبه کی دورت
بارمق مقداری یوقاریدن قطع اولنوب کسیله و پاك طاهر یوکلن فتیل
لطیف اتخاذ اولنوب اول مولودك گوبکی باغلنه یعنی مولوده الم ویرمیه جك
قدر اولکلردن بوکولن فتیل لطیف و یوموشاق اولوب اول یوموشاق
فتیل ایله مولودك گوبکی باغلنه وانك اوزرینه دهن زیت ایله اصلانمش
بر خرقه قونیله وقطع سرّه ایدنلره یعنی مولودك گوبکین کسن قابله یه
امر اولنورکه عروق وصفر ودم اخوین یعنی ایکی قارداش قانی وانزروت
وکمون واشنه یعنی میشه یوصیکی ومرّ اشبو التی نوع ادویه یی آلوب
جمله سنی بر وزنله و برابر قیلوب نقد نصکره اول ادویه یی سحق ایدوب دوکله
و مولودك کسلمش گوبکی اوزره ذرّ ایدوب صاچه و مولودك گوبکین
کسن قابله یه واجب اولورکه عجله و سرعت ایدوب اول مولودك [illegible]
برنین [illegible] دوزلو ایله دوزلکیه ولکن اول صویك دوزی قلیل اوله وبعض

یعنی فصل اول هنوز دوغمش مولودك کندو کندویه قامه قدرتی اولنجه قدر مدتده اولان تربیه سی بیانده اولور

عروق صفر بر گیاه دیرکه ... دم اخوین ... خاصیتی ...

نسخ

نسخ قانونده علی قلیل برلنه علی رفیق واقع اولمشدر علامه دیر ایکی نسخه نزدنده
وجه صحیح واردر و دوزلو صو ایله اول مولودی طوزلماغدن فائده سی بودرکه
اول وجهله طوزلنماغیله مولودك بشره سی وظاهر بدنی تصلب ایدوب پکیشور
وجلده سی یعنی دریسی قوی اولور و دوزلرك زیاده اصلحی واولاسی اول دوزدرکه
اول دوزه شادنج وقسط وسماق وحلبه وسعتر اشبو بش نوع دوا قاتلمش
و اول مولودك اغزی و بورنی دوزلنمز اول دوزلو اغزنده و بورننه ادخال
اولنمز و مولودك تن تنی دوزلو صو ایله تصلیب ایدوب پکیشدیرمکی
اختیار ایلدیکمز انیکیچوندرکه مولود اول ولادتنده وهنوز دوغدیغنده بدنینه
ملاقی اولوب دکن هر نسنه حس المرجیکر ومتأذی اولور ومولودك بشره سنه
اولاشن هر شی مولوده خشونتلی و برودتلی اولور یعنی قتی وصووق
طوقینور زیرا اول مولودك بشره سی غایت رقیق واینجه ویموشاق اولور
وحرارتی هوا گسکین وزیاده اولور بناء علیه اول مولوده دکن واولاشن
هر نسنه اول مولوده صووق وقتی وخشونتلی اولور اما اول مولودك
بدننده وبشره سنده وسخ وکیر ورطوبت ویاپشقلق زیاده اولوب تکرارا
ذکر اولنان دوزلو صو ایله مولودی دوزلامغه محتاج اولور ایسه نز
تکرار اینه دوزلرز و مولودی دوزلنوب بر مقدار مدت طورندن صکره
ماء فاتر ویلیجق صو ایله اول مولودی غسل ایدوب ییقارز و مولودك
بورون دلکلرینی طرناقلری کسلمش پارمقلر ایله تنقیه ایدوب وتعیین
پاکلرز و گوزلرینه دهن زیتدن برشی طامله دیرز و دبرینه یعنی بارمق
ایله دغدغه ایدوب تا دبری منفتح اولوب اچلسون ایچون واول
مولوده برد اصابت ایتمیه اول مولود زیاده محافظه اولنور اول مولود دوغدیغی

علامه دیرکه اگر مولود ... ذکر اولنان صو ایله ... اولور ایسه ... زیاده دوزلنور زیرا ... قوت اولمق ... اولور ایسه ... اولور زیرا ... قلیل ... یموشاق اولمق ... صلابتك لزومی ... بو وجهله اوزره دوزلنور ... غرض حاصل اولور ... انتهی کلام العلامه

کونلہ اوچ مرور ایدوب و بعض نسخہ ده کوره دورت کون مرور ایدوب مولودك
کوبکی دوشدیکده صواب اولان یعنی لایق و واجب اولان بودرکه کوبه کلك
اوزرینه رماد صدف ایله و یاخود عرقوب محلك رمادی و کولی و یاخود
رصاص محرق ایله تماما بونسنه اوچ رمادك بر سحق اولنوب نقلندن صکره
شراب ایله خلط اولنوب مولودك کوبه کنه ذرور قلنه عرقوب محل دانه‌لرده
فتح ایاغنده اولان دکبه و دیرمنز لنده اولان محلدر رنجین مولودك قونداغی
قوبوب یا علوق مراد اولنسه واجب اولورکه قابله و مولودی ایه بسر اولا و ابتدا
رفق ایله مولودك اعضاسنی مسح ایلیه و بارمقلرینك اطرافی ایله لطف
ایله غمز و مسح ایلیوب مولودك عریض و اینلو اولجق اعضاسی اینلو و عریض ایلیه
و انجه اولاجق عضوی انجه ایلیه و مولودك اعضاسنی جمیعا اشکالنده
احسن شکلی اوزره قیله و اوزرینه اولوب بو وجهله مولودی مسح و
واشکالندن شکل حسن اوزره قیلمغه توکلی ایدوب تکرار اینکه اروده فعات
کنبی ایله مولودی مسح ایلیه و حریر کبی بر نسنه ایله مولودك کوزلرینی
مسح ایتمکه مداومت ایلیه و مثانه سنی غمز ایلیه بولك مثانه دن
انفصال و مفارقتی ریحی سهل اولسون الحیف و بونلردن صکره ایکی الکرینی
فرش ایدوب ایچه و قوللرینی دیزلری اوزرینه الصاق ایدوب اولا ایشدیره
و باشنه عمامه و صار و دستار صاره و یاخود صار قولی و مهندم قلنسوه
کبی نقیبه ایله باشنه کیدیره باردا اولمیوب معتدل الهوا اولان بر بیتده و اهدباده
تنویم ایدوب اویوده و واجب اولورکه اول مولودك اوطه سنده شعاع شمس
اولمیوب بولنمغی مقدار مولودك اوطه سی ظلله و ظلمته یعنی قرانلغه مائل
اوله و اول مولودك اویودیغی قونداغی بیشکده باشی طرفی سائر جسدی محلندن

عالی اوله

وانسابنده اولان غروب انسانك عقب وطبانی اوزرنده بر غلیظ سکردر قال فی قاموس العرقوب عصب غلیظ فوق عقب الانسان ومن الدابة فی رجلها بمنزلة الرکبة فی یدیها منه

عالی اوله و بیشکده مولودك عنقنك والیه و ایاغی کبی طرفلرینك و بیلکلرینك
و بالجمله اعضالرینك بر عضوك ملتوی اولوب بوکلمسندن احتراز ایلیه لر و
واجب اولورکه اول مولودی غسل ایام صیفده حارده و برودتده معتدل اولان
ایلیجق صو ایله اوله و قیش کونلرنده مولودی لذع احراق المیه جك مقداری
حرارتده مائل صو ایله غسل اولنوره و مولودی غسلده صالح اولان وقت مولودی نومی
طویلنه و اوزون اویقودن او یاندیقندن صکره اولانی و قندرو مولودی کونده
بر کره و یاخود ایکی کره غسل اتمك جائز اولور و واجب اولورکه ایام صیفده مولوده
تعهد ایدن قابله خاتونلر ماء معتدل ایله مولودی غسل ایلدیکدن صکره فتوره مائل یعنی
ماء اولدن حرارتی اقل صو ایله دخی غسل ایلیه لکن ایکی صو ارا سنده نقله حرارتده تفاوت
قلیل اولوب حرارتده معتدل اولان صودن مولودی ماء فاتره نقل تدریج سبیله
اوله اما وقت شتاده ماء معتدلدن آیرلمزلر بلکه مولودی شیخین ایدوب اصیراجق
قدر صوبی اسی ایدوب اول صو ایله غسل ایدرلر ماء فاتره نقل ایلمزلر و معتدل صودن
آیرلمازلر و مولودك صیما فی حین غسلده صون و حمایه اولنور و قولاق دلیکنه صو کیرمکدن
حذر اولنور و مولودی غسل ایدن قابله لر مولودی بیقادیقلرنده بو وجهله اخذ ایدوب
دوتارلر یعنی اول قابله صاغ الیله مولودی اخذ ایدوب صول قوللی اوزرینه قیلر
و اعتمادی مولودك صدرینه اولور یعنی مولودك کوکسنی قابله صول قوللی اوزره
قیلر و مولودك قارننه و ارقه سنه اعتماد دن و دایتقدن احتراز ایدرلر و غسل
زماننده قابله سعی و اجتهاد ایدوب چالیشورکه حرکتی قابله نك ایکی الینك ارا
والینك ایچلری مولودك ارقه سنه کلوب و مولودك باشی قابله نك ایاغی
اوزره اوله و بو وجهه اوزره مولودی قابله نك قیلماسی لطف ایله و رفق ایله اوله
و بو وجه اوزره مولودی بیقایوب غسل ایلدیکدن صکره بر خرقه ناعمه ایله یعنی یموشاق

توتب ايله اول مولودك صوڭره اجزا اولنور ورفق ايله مسح اولنوب سيلينور واولا قارني اوزره اضجاع اوليوب يانينه يلور وصكرا ارقه سي اوزره يا تيريلور وبو اضجاعلر ده رفق ايله مولودك مسح ايدوب عضولرينه غمز ايدوب شكلي اوزره قيلمقدن زائل اولماز لر صكره اول مولودي بر صارقو الجنه رذا اولنوب باغلنور ومولودك بورننه عذب وطتلو دهن زيت تقطير اولنور وطمله ديلور زيرا بورننه طمله ديلن زيت مولودك طبقات عيننى غسل ايدر وكيرلرينى كيدروب تطهير ايدر

الفصل الثاني منه في تدبير الرضاع والنقل

بو فصل ثاني مولودي امزورمكك وسودن كسمكك بياننده اولور اما مولودي امزوروب وسود ايله غدا لندرمكك كيفيتنك بياني بودر كه واجب اولور كه ممكن اولدقجه مولودي آناسي سودي ايله ارضاع ايليهلر زيرا اول مولود آناسي رحمنده ايكن غداسي آناسنك طمث وحيضي قاني ايدي وآناسنك سودي دم طمثدن استحاله ايتمكله آناسنك سودي آناسي رحمنده اولان غداسنه زياده مشابه اولور ومولود مالوف اولديغي غدايه زياده قبول ايدوب انتفاعي زياده اولور حتى تجربه صحيحه ايله مجربدر كه مولودك آناسي ممه سنه اولا حلمه سي مولود التقام ايدوب اغزينه الدقده مولوده ايذا ايدن نسنه لرك ايراسي دفع اولور وواجب اولور كه كونده ايكي دفعه وياخود اوچ دفعه مولودي امزورمكك ايله اكتفا اولنه وواجب اولور كه مولودك اوائل ارضاعي كثير اولميه يعني مولود سودده مالوف اولنجه قدر از از ارضاع اولنه زيرا مالوف اولمادن چوق امزوريليسه لبن كثير مولودك معده سنه ثقيل كلوب سوء هضم وسوء استمرايه مؤدي اولور ومستحب اولور كه اول امرده يعني مولودك آناسي نفاسدن قورتيلوب مزاجي مستقيم وصحيح اولنجه قدر اول مولودي آناسنك غيري سود آناسي ارضاع ايليه واجود اولي اولور امزورمكه بدء اولنوب باشلمزدن اول مولوده بال يالادوب بعده امزيرلر وواجب اولور كه

هرصباح مولودي امزيرن مرضعه نك سودن ايكي كره وياخود كره صاغلوب بعده مولودك اغزينه ويريله خصوصا مرضعه نك سودي ردي اولوب معيوب اوله ومرضعه نك سودي ردي وحرافتلي اولور ايسه اول مرضعه يه لايق اولان بودركه مولودي على الريق امزرميه يعني اول مرضعه برغدا ايله تغذي ايلمدن آچ قارننه امزرميه وبو ذكر ايلديكمز نسنه لره مراعات ايله معا ايكي نسنه يه مراعات ايلمك واجب اولور اول ايكي نسنه نك بري مولودي تحريك اولور بشيكده وصالنجقده تحريك ايتمكله وايكنجيسي موسيقي والحان حسنه اولور نتكيم صبياني ومولودي اويتمق ايچون عادت بونكله اوزره جاريدر صوت حسن ايله ترنم ايدوب صبياني تنويم ايدوب اويودرلر وبو تحريك وترنم ايله مولودك مزاجي قوي اولور واداسي دفع اولور ومولودك تحريكي قبول ايدوب راحت ايلمه سي واوسماسي مقداري ايله اول مولودك بدننك رياضتي قبوله تهيئو واستعدادي مقداري استدلال اولنور اگر مولود مقدار قليل تحريك ايله اذاسي مندفع اولوب راحت ايدر ايسه اول مولود بدنينك رياضت وحركتي قبوله استعدادي وتهيئو زياده اولور ولذلك موسيقي ونغمه والحاني قبول ايله مولودك نفسنك رياضتي قبوله اولان استعداديني مقدارنده استدلال اولنور اگر مولود مقدار قليل موسيقي ايله راحت ايدوب اول مولودي ايذا ايدن كيفيات نفسانيه كيدر وزائل اولور ايسه اول مولودك موسيقي قبوله تهيئو واستعدادي زياده اولديغنه استدلال اولنور اگر مولودك آناسي ضعيفه اولوب ياخود آناسنك سودي فاسد اولوب وياخود آناسي ترفه صاحبه سي اولمغله مشقت ارضاعي ارتكاب ايلمز ايسه بو مانعلر سببيله

مولودك هر عضوي محلنه يرلشوب اولنجه

لطف ايله ورفق ايله

ونغمات ايله

زياده مستعد ومتهيئ اولور

كه تحريك اولنور ظاهر اولنجه بعد نقرسي ادامسي مندفع ايدرا طفلك بدنينك ايله اولنجه وموسيقي جميله كيفيات نفسانيه اولانه اداسي مندفعه اولور

اولمسى و وضعى اوزره اولسون اولمور اولوب اولا ادلالون اولور

مولودي ابتدا

اول مولوده بر مرضعه و مولودلر ارضاع ایتدرمکله دایه اتخاذ اولنورلر اول شرط اوزرکه
کلجک زمانده بیز وصف ایدجکمز اوصاف ایله اول دایه متصف اوله
و بیزم وصف ایدجکمز اوصافک بعضیسی مرضعه نک و دایه نک سننه
و عمرینه متعلق اولور و بعض اوصافی دایه نک سحنه سنه اریق
و سمز اولماسنه متعلق اولور و بعضیسی اخلاقنه و بعضیسی دایه نک
هیئتنه و شکلنه و بعضیسی اول دایه نک سودی کیفیتنه و بعضیسی اول
دایه نک مولودی ارضاع زمانی ایله اول سوده سبب اولان حملی دایه نک
وضع ایلدیکی زمانک اراسنده اولان زمان متوسطه متعلق اولور و کذلک
اول دایه نک دوغردیغی مولودک جنسنه متعلق اوصاف اولور و بوذکر
ایدجکمز اوصاف ایله موصوفه اولان دایه یه اصابت اولنوب اول دایه
مولودی ارضاعه و امزیرمکه تعیین اولنور ایسه اول دایه نک غذاسی
جید و لایق اولور و زه قیلنور یعنی اول دایه ذکر آتی غذالر ایله تغذیه اولنور
اول غذالر بونلردر حنطه و خندروس یعنی بر نوع بغدای که اربه ایله حنطه
بیننده متوسط اولور و اربه که قبوغی اولماز و اتمکی بغدای ایله بیاض اولور
افرنج و روم دیارلرنده چوق بولنور و قوزو و اوغلاق اتلری و عفونتلی و صلابتلی
اولمیان بالق اتلری و خاور و بندیق و بادام دخی دایه یه موافق غذا اولور
دایه یه قیاس ایله بقول و سبزه نک شرلوسی صوتره سی و خردل و باذروج
اولور زیرا بو مذکورلر لبنی و سودی افساد ایدرلر و لبنی افساد ده نعناعک
قوتی زیاده اولور علامه زیاده بیان ایدوب دیرکه لبنه مضر بقوللردن اولور هلیون
و مقدونس که اکا فطراساليون دخی تسمیه اولنور و دخی سوده نافع اولور
سمک دخی اضر یعنی قیه بالغ و لحم و قیون اتلری و سمز تاوق و بیلدرجین و بلج کم

دایه سی اولدیغی

یعنی ارککلکنه و دیشیلکنه

صحبه

صحبه یه باشلمش اوله و بولجومک اعراق و جوربا سی مطحننده و کبابندن انفع
اولور و نیمبرشت یمورطه نک صاروسی و مخی الطف اغذیه دخی اولور و دایه لره زیاده
نافع اولور و لفت یعنی شلغم دخی غذا محمود اولور و فواکهدن نافع اولان تفاح
فتحی و سفرجل یعنی ایوا و طتلو انار و اوزوم و انجیر و بیشمکش جوز و فستق
اولور و اول دایه یه هر صباح قلبی تقویه و تفریح ایدن شراب حماض و شراب
و شراب نیلوفر و منیبه ساذج یعنی یالکز ایوادن اتخاذ اولنان شربتی
لسان ثور صویی و نیلوفر صویی ماء خلاف مثللو صولر ایله سقی ایلیه لر و صولری
و یاخود صباح ایله ذکر اولنان صولر ایله سکر ابیض سقی اولنه ایلیه لر و اول
دایه نک اویقوسی بیدیکی طعام معده نک اغزندن معده یه وصولی
و انحدارندن صکره اوله و اول دایه اولا اصاغ جانبنه یاته و صکره صولنه
یاتوب و صکره ینه صاغ جانبنه یاته و دوشه کی نک ملمسی ناعم و یومشاق
اوله و اول دایه نک کیدیکی ثیاب اینجه و صقیل یعنی یارلق و دوز اوله
و یاخود ینه کتان و یاخود ابریشم اوله و قیش ایامنده دایه نک ثیابی
بینه دن متخذ و وبردن متخذ یعنی تفتک یوکندن مصنوع ثیاب و سمور مثللو فروه
و کورکلر اوله و اول دایه نک مزاجنه موافق اول دایه اسکان اولنه مسالک
اصلیه نک ذکری تفصیل اولنور اما دایه نک اویقوسینک و اویانوب اولمسی
زمانی بودرکه دایه کیجه نک اولنده و کیجه نک آخرنده اویانوب اولمق لازم
اولور اول کیلدن اویانوب اولماسی ایله اختشام بیدیکی طعام معده اغزندن
معده دیبنه نزول ایدر و منحدر اولور و کیجه نک آخرنده اویانوب اولماسی ایله
اویقوده جمع اولوب بیریکن فضله لر قضاء حاجت مثللو شنه لر ایله
دفع اولور و کیجه نک اواسطنده و اورته سنده اویور و اول اویقو ایله هضم طعام و استمرا حاصل اولور

ایام صیفده

و برد احلی

موافق

بیانی

واوادایه ریاضت ایدوب حرکت ایتمکله امر اولنور کوندوزلر اولنه واخرنده حرکت
ایدر واگر حرکت ایله بدننده جمع فضله دفع اولوب تحلل ایدر و اوارده ریاضتدن
صکره استحمام ایدر وکوندوزلر اورته لرنده بساکن اولور زیاده ریاضت ایچون حرکت
ایلمز و بو مذکورلرک جملسنه رعایت ایلدیکدن صکره واجب اولور که دایه تخمه دن
واحتلادن و بردفعه طاکولی اولان طعام هضم اولمزدن مقدم طعام یمیوب
ادخال الطعام علی الطعام دن اجتناب ایلیه وغضب وغم وهم وفزع دن وحیض
ادرار ایدن نسنه لردن واکشی ودوزلو وحرافتلو نسنه لر یمکدن اجتناب
ایلیه بو مقامه کلنجه جمله سی علامه نک زیاده آیدر و بیز مرضعه نک شرطنی
وادضاعه موافق اولان اوصافی ذکر ایدوب اولا سن وعمر جهتنده وصفلرینی
بیان ایلرز و بیز دیرزکه احسن ولایق اولان بودر که دایه اتخاذ اولنه خاتون
یکرمی بش یاش ایله اوتوز بش یاش آراسنده اوله زیرا دایه نک بو سنی سن شباب
وتازه لکی سنی اولوب زیاده قوتی زمانی اولور اما دایه نک سحنه سی و ترکیبنک
شرطی بودر که دایه نک لونی کوکچک وکوزل اوله و توینی قوی اوله وصدری
بعنی کوکسی کیکش اوله عضلاتی بویک ولحمی قوی و محکم اوله کوشک و نحیف
اولمیه سمنده وهزالده بعنی سمز و اریق لقده متوسطه اوله نه زیاده سمز ونه زیاده
اریق اوله ولحمی شحمنه غالب اوله اما دایه نک خلقی وخوبی جهتنده شرطی بودرکه
اول دایه حسن الاخلاق ومحمود الخصال اوله دد بیا ولان انفعالات نفسانیه سی
بطی اوله غضب وغم وجبن کبی قبیح کیفیات نفسانیه لرکندو سنه تیز اخذ
ایلیه دار لمیه وقورقمیه وجمشیه تاسف وکلجک نسنه لر ایچون تهکیل ایلیه
وتاسه لنمیه زیرا بو مذکورلرک کلیسی دایه نک مزاجنی افساد ایدر ودایه نک
فساد مزاجی مولوده سرایت ایدوب مولودک مزاجنی فاسد اولور صاحب قانون رحمه الله علیه

دیرکه

دیرکه بوسببدن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم مجنونه نک سوداوی ایدن اتخاذندن
نهی ایلدی وسوء خلقی اولان دایه نک حضرت سابقده سندن ماعدا ارغیری
مضرتی بودرکه اول سیء الخلق اولان دایه نک مولودک امورینی تسویه یه عنایتی
قلیل اولور و مدارات ایلمز و اول جهتدن مولودک تربیه سی مختل و مشوش اولور
اما دایه نک ممه سی هیئتی بیانی بودرکه دایه نک ممه لری بیوک و مکتنز بعنی صقی
اولمق کرکدر و بو بکلیکی ایله مسترخی اولمیوب قوامی قوی اولمق لازمدر لکن زیاده
بیوک اولمق واجب ولایق دکلدر و واجبدر که ممه لری لین و صلابتده بعنی قتیلقده
و یموشاقلقده معتدل اولوب اوله زیاده قتی ویاخود زیاده یموشاق
اولمیه و اما دایه نک سودینک کیفیتی اول سودک کیفیتی قوامی معتدل
اوله بعنی زیاده رقیق ویاخود زیاده غلیظ اولمیوب غلظت ورقتده معتدل اوله
وسودینک مقدارنده معتدل اوله قلت و کثرتده متوسط اولمق جبله و سودک
لونی بیاضه مائل اوله کمودتی اولمیوب یشیله وصاریه وقرمزیه میلی
اولمیه وخوش قوقوسی اوله حموضتی و عفوصتی اولمیه وطعمی حلاوته مائل اوله
طعمنده نوع ملاحت و مرارت وحموضت اولمیه و اولدخی مقدار اول سودده
کثرت اوله و اول سودک اجزاسی متشابه اوله بعنی اول سودک جمیع اجزاسی
بو اوصاف ایله موصوفه اوله اجزاسنده اختلاف اولمیه و بو اوصاف ایله
موصوفه اولان سود لا محاله رقیق سیال اولمز بعنی ابنجه واقجی اولمز اول
سودده جبنیت اولوب بعنی اول سود پینر کبی اولوب جرم غلیظ اولمز
واجزالرنده اختلاف اولمز و رغوه سی کثیر اولمز بعنی کوبوکی زیاده اولمز
وسودک قوامی بو وجهله تجربه اولنوب بیلنورکه اول سودی طرناق اوزره
تقطیر اولنور اکر اول قطره طرناق اوزره سیلان ایدوب اقراسه اول سودک قوامی رقیقدر

اکر طوناق انجو دانه سی کبی بر طرفه میل ایدوب طوناق اوزره حکث ایدر ایسه
و منبسط اولوب احوا خارجه آقمز ایسه سودك قوامی غلیظ و قتی اولور صاحب
قانون بو محلده اجمال ایلدی علامه اول اجمالی تفصیل ایدوب دیرکه طوناق اوزره
انجو دانه سی کبی وقوف و مکث ایدن سودك و قوفی شریر و حیلی قوی اولمیوب اول
سودده لزوجت اولمز ایسه اول سودك قوامی رقت و غلظتده معتدل
اولور اکر اول سودك وقوفی قوی اولوب لزوجتلو اولور ایسه اول سودك قوامی ثخانت
غلظتی غالب اولور و سودك رقت و غلظتی و اعتدالی وجه ثانی ایله دخی بیلینور
اول وجه ثانی بودرکه اول سودی بر شیشه انجنه قویلوب اوزرینه دانجنه بر مقدار
مر صافی قاتیلوب بارمق ایله اول سودی قاریشدیرلور و بو عمل ایله سودده
اولان جبنیت مائیتدن مفارق اولوب ایریلور اکر جبنیتی و بینیتی اولان اجزا
اجزاء مائیتدن زیاده اولور ایسه اول سود غلیظ اولور و اکر مائیتی زیاده
اولور ایسه اول سودك قوامی رقیق اولور و اکر ایکی جزؤی برابر اولور ایسه اول
سود معتدل القوام اولور و محمود اولان سود جبنیتی مائیتنه برابر اولوب قوامی
معتدل اولان سود اولور علامه سودك قوامنی امتحان ایله اوجنجی بر طریق ایراد ایدوب ذکر
دیرکه امتحانی مراد اولنان سودی بر شیشه انجنه نقطه نقطه اولنوب بر کون
و بر کیجه اول سودی شیشه انجنده ترك اولنور و اول ترك ایله اول سودك
جبنیتی مائیتدن مفارق اولوب ایریلور و اکر جبنیتی اولان اجزا مائیتی اولان اجزادن
اکثر اولور ایسه اول سودك قوامی غلیظ و ثخن اولور و اکر اقل اولوب مائیت
اکثر اولور ایسه اول سودك قوامی رقیق اولور و اکر اول ایکی جزؤلر برابر اولور لر ایسه
اول سودك قوامی معتدل و محمود اولور و بنه علامه دیرکه صاحب قانون حقدها
تعداد ایدوب اجمالا مراضعك شروطی جهاتنه عدّ ایدوب صاحب بون سند ترك
اوج عددنی ترك ایدوب تفصیلنده بیان ایلمدی و بزه واجب اولدیکی اوج جهتلرینی بو مقامده
اولان شرطلری دخی ذکر ایدوب بیان ایلیه یوز اول جهتلرك اولکیسی مرضعه نك

حملیك

حملیك مدتیدر واجب اولورکه مرضعه نك و دایه نك سودینه سبب اولان
اولان حملك مدتی مدت طبیعی اوله و مرضعه اول حملی مرة طبیعیه سبب اولان طقوز
آیه بلوغ عنده وضع ایتمش اوله طقوز آیدن اقلده و یاخود اکثرده حملنی وضع
ایتمش اولمیه اول وضع سودینك فسادینه دلالت ایدر کذلك حملك وضعی
اسقاط جنین طریقی ایله اولمیه و اول مرضعه نك اسقاط جنینی ایلملك معتاد دخی
اولمیه جنین دوشرمك معتادی اولان خاتون اتفاق حبلیه بر کره جنینی دوشورمه ملخ
و مدت طبیعی اولان طقوز آیده حملنی وضع ایلسه اول خاتونی جنینی دوشرمکه
دفعه ده دایه اتخاذ ایتمك لایق اولماز زیرا اسقاط جنینی معتاد اولدیغی
سودینك فسادینه دلالت ایدر اول دفعه واحده ده مرة طبیعیه جنینی وضع
ایلدیکی ایله سودینك صلاحیه استحالنه استدلال اولنمز و ترك اولنان شروط جهاتك
رضاع جهاتینك ایکنجیسی اول دایه نك وضع حملی زمانی ایله مولودك
امزیردیکی زمانك اراسنده اولان مدتدر اول مدت بر بوجق ای و یاخود ایکی
ای اولمق لایقدر اولور یعنی اول خاتون دایه اتخاذ اولنور که اول خاتونك سودینه
سبب اولان حملنی وضع ایلیه بر بوجق آی و یاخود ایکی ای مرور ایلمش اوله
حملنی هنوز وضع ایلیوب ذکر اولنان مدت مرور ایلمیه و یاخود ذکر اولنان
مدتدن زیاده وقت مرور ایدن خاتون دایه اتخاذ اولنمز سودنده خلل اولدیغی
حسبله شروط جهات مذکوره جهات متروکه سی نك اوچنجیسی دایه نك کوکدن
جنسی اولورکه اول دایه نك سودینه سبب اولان ولداركك
اوله و یاخود اولده دایه نك ارکك دوغرمق معتادی اوله اول سبب اولان ولدی
دیشی اولسه لکن مقدما دوغردیغی ارکك اولوب ارکك دوغرمق معتادی
اولسه اول دایه نك دیشی دوغردیغی ولد حبلیه اولان سودینه فساد اولمز

انتهى كلام العلامة وشروط مذكوره يى جامعه اولميان سوددن ايله مولودى
امزيرمكه حاجت مس ايليسه واول سود ايله مولودن تغذيه سنه مضطر اولنسه
اول سودن مولوده ايكى وجهله تدبير اولنور اول ايكى تدبيرك بريسى سقيده
تدبير اولور وايكنجى تدبير مرضعه يه ودايه يه تدبير اولوردر اما سقيده اولان
تدبير بودر كه اول دايه نك سودى غليظ اولوب وسودك رايحه سى دخى كريهه
اولور ايسه اول سود حلب اولنور وبر كاسه ايچنه صاغيلير واول كاسه
هوادار بر محلده وضع اولنور رايحه كريهه زائله اولنسون ايچون علامه ديركه بو مقدار
سقيده تدبير ايله اكتفا اولنمز بلكه لايق اولوركه اول دايه نك لبننى تطييب ايدن
غذا ايله اول دايه تغذيه اولنور وآنك غذاسنه دارصينى ومصطكى قاتيلور وعلامه
ديركه اول دايه يه لسان ثور صوبى وبنلوفر صوبى وكل صوبى وخلاف صوبى ايله مثللو
مياه مفرحه ايله مخلوط وممزوج شراب ريحانى بعضا وقانته بسقى اولنور وانك مقدارنه
ومرجند ووقت استعماللنه رعايت اولنور وبعض وقتده اول صويه قليلا زعفران
دخى قاتيلور ايسه سودن تنظيف ايدوب تفريحه زياده ابلغ واجود اولور واول دايه
رايحه كريهه سى ولنو قيسى اولان غذالر يمكدن منع اولنور وبو تدبيرلر ايله اول سودك
رايحه سى زائل اولمز ايسه اول دايه نك غذاسى بو وجهله اصلاح اولنوب اول دايه يه
بدننده اولان عفونتلى ماده لرى استفراغ ايدر دوالر ويريلور واول دوا ويريلديكى
كونده اول مولودى امزيرملكدن دايه منع اولنور انتهى كلام العلامة ودخى ذكر سابق
اولان ايكى تدبيرك ايكنجيسى مرضعه يه اولان معالجه اولور اگر مرضعه ودايه نك
سودى غليظ اولور ايسه ملطفات ايله مطبوخ اولان سكنجبين بزورى
سقى اولنور اول ملطفات بونلردر فودنج زوفا سعتر جبلى بوجاسنا و بو مثللولردر
والخطو واول دايه يه طريخ ايله تغذيه اولنور طريخ بر نوع بالقدر صغير وقصيلى اولور
برسره طولى اولور اديجس قرينده بحيره احلاطده صيد اولنوب دوزلنور وقورديلور

وبلاده نقل اولنور

Margin notes (right page): امزيرمكله — بعد كه سقى اولنور — بو مقدار — صونغاله وصارمسق وطوب كبى — فى نوبته — مثللو اطعمه غذالر — اطراف

والطراف وبلاده نقل اولنور وعتيقى اجود اولور واول دايه نك غذاسنه قليلا طوز قاتيلنور واول
دايه يه امر اولنوركه ماء حار ايله مخلوط سكنجبيانى ايچوب قى ده واستفراغ
ايليه وبعض نسخه لرده سكنجبين حار واقع اولمشدر واول قى واستفراغ
حامله اولمق اولادر واول دايه رياضت معتدله يى تعاطى ايدوب شديد
يعنى كاه بيگاه حركت معتدله مثللو ايله رياضت ايدر اگر اول دايه نك
مزاجى حار اولور ايسه اول دايه يه سكنجبين ايله شراب رقيق سقى
اولنه كرك بر بر ينه خلط اولنوب سقى اولنسون وكرك ايسه
باشقه باشقه سقى اولنسون واگر اول دايه نك لبنى رقيقه مائله ايسه
اول دايه ترفيه اولنوب رياضتدن منع اولنور ودم غليظ توليد ايلين
غذالر ايله تغذيه اولنور واگر اول دايه ده حمى كبد وسرع خوف اولنمسه
كبر مانع اولماز ايسه آكه شراب حلو وعصير عنب سقى اولنور وزياده
اويقو ايله اول دايه يه امر اولنور واگر دايه نك سودى قليل ايسه اول
قلتك سببنده تأمل وتفكر اولنور اول قلتك سببى اولان سوء
مزاج دايه نك جميع بدننده مى اولور وياخود اول سوء مزاج يالكز ممه دهمى
اولور سوء مزاج بحثنده ذكر اولنان علامتلر ايله ومه لرك ملمسى
حسيله بيلنور اگر دليل دلالت ايدوب اول دايه نك سوء مزاج حار اولديغى
معلوم اولور ايسه كشك شعير ايله اول دايه تغذيه اولنور واگر
اول دايه ده برد مزاج وياخود كسره وياخود قوه جاذبه نك ضعفنه
دلالت ايدر دليل موجود ايسه انك غذاسنده حرارته مائل ولطيف اولان
سننه زياده قيلنور واول دايه نك ممه لرلرالتنه محاجم قونيلور اما اول
محاجم وضعنده عنف اولماملق لازم اولور رفق وضع اولنور وبر جز يعنى حاوجم وحاوجمك كنارى

Margin notes (left page): اولنور — واسقفاناع مثللو غذالر ايله — حار مزاجلر ... — ايله

اولان اطفالك مرضلرى معالجه سنده فلان شراب تناول اولنور ديديكلرى لاجرم محتاجلر خصوصا كه
[…] حفظ صحت ايچون استعمال ايليسون هوام انتشارك زياده تأويله محتاجدر تأويلى بودر كه طبايع اشيا
ومفردات ومركباتك استخراج اطبانك زمانلرينه مقدم اولوب هر نوع مزاجده موجود ومشترك اولان
اشيا […] اصنافنده فنون صنف موجود ايسه او صنف او نوع مزاجه علم كبر اولوب مرض فلانده

منفعت شديده ايله قلت لبنده منفعتى اولوب سودى چوغالديرور واكر
سودك قلتنه سبب اولور ايه بنك غذاسى قليل اولديغى حسبيله اولور ايسه
اولور ايه شعير ونخاله دخى اتخاذ اولنه خسو وبولاق ايله تغذيه اولنور
وسود قليل اولان اولور ايه يدسن بقر ايله شراب صرف نافع اولور وواجب
اولور كه اول دايه نك حسويه وغذاسنه […] دايه نك كوكسى ورازيانه […]
وطورق اوتى وشونيز يعنى چورك اوتى خلط اولنوب قاتيله واطبا ديديلر كه
حيوانك محمه لرى ايچنده موجود اولان سود ايله معالجاتك بو بابده يعنى شير
زياده قيلمقده زياده منفعتى اولور وشانى عظيمدر وبالمشاكله وياخود بالخاصيه
تأثيرى زياده اولور خصوصا كه […] ولحم حمله سمين اوله ومحمه نى اخذك طريقى
بودر كه اول محمه لر سودى ايله معا حيوانلرندن اخذ اولنور وجلدى سى صو بيلوره سودى
چيقمسون داغلمسون ايچون محمه لك طرفى باغلنور وقدره يعنى طنجره يه قونيلور
كوك يالكز وكوك ذكر اولنان […] ايله وياخود غيرى ايله طبخ اولنور كذا فى شرح
العلامه وينه تكثير لبنده مجربدر كه ارضه ديديكلرى بوجكلر وياخود صوغلجان
بوجكلرى برر درهم اخذ اولنور وغذا شعير ايله برقاچ كون متواليا استعمال
اولنور وبونلر غايت نفعى زياده اولور صوغلجان ديديكلرى بوجكلر […]
معلومدر عربيده الكراطين ديرلر اما ارضه […] ايله برنوع صغير وكوچك
[…] بوجكلر كه كندو ابيض وباشى اصفر اولور اغلب اكل ايدر نظم جليله فلما قضينا
عليه الموت ما دلهم على موته الا دابة الارض تأكل منسأته آيه كريمه سنده مذكوره
اولان دابة الارض […] مراد او بوجكلردر وكذلك […] وباشى طورق
اوتى صو […] طبخ اولنوب […] استعمال غايت نافع اولور […]
[…] الوردن اولور برو قيه يعنى اون درهم […] اخذ اولنور واوزرينه
شراب صرف صب اولنوب […] اولنور وياخود صوصام طحن اولنوب
سقى

واوكيديلوب

واوكيديلوب شراب خلط اولنور وصكره تصفيه اولنوب سقى اولنور ودهن ناردين
دبينه چوكن ورسوب ايدن ثفلى وطورطى ايله ايكى محمه لر بينه ضماد اولنور
علامه ابن بيطاره عزو ايدوب ديركه ناردين لفظى يونانيدر وناردين
مطلقا ذكر اولنسه انجق سنبل هندى مراد اولنور اما مقيدا ذكر اولنسه ناردين
قليطى ديو ذكر اولنسه سنبل اقليطى يعنى سنبل رومى مراد اولنور وناردين
مقيدا […] اطلاق اولنور لكن بو مقامده مطلقا ذكر اولنمغله مراد
سنبل هندى اولور وياخود برو قيه باذنجان انجى ووسطى اخذ اولنوب
صو ايچنده طبخ اولنوب سلوق اولدقدن صكره اول سلوق شراب ايله خلط
اولنوب آل ايله قاره شديريلوب مرس اولندقدن صكره اول ممروس
سقى اولنور وياخود نخاله وطورت […] قيناديلوب سقى اولنور وياخود
اوج وقيه طورق اوتى […] وخندقوقا تخمى وكراث تخمى […] برر درهم رطبيله
وحلبه […] هر برندن ايكيشر وقيه يعنى يكرميشر درهم اخذ اولنوب
رازيانه عصاره سيله وعسل وسمن ايله خلط اولنديقدن صكره ايچيريلور […]
بو تركيبلرى شيخ رئيس بالخاصيه سودى زياده ايليك اوزره ذكر ايلدى
لكن بونلردن برينه احتياج ايلمز […]
وچون سود كثير اولوب كثرتى حسبيله […] مرضعه […]
وسودى كثرتى حسبيله تعفن وتحبس اولوب متكاثف اولمغله فاسد
اولسه اول سودى تقليل غذا ايله […] تنقيص اولنوب
ازلدريلور وسودى چوق اولان دايه نك كوكسنه كمون وسركه ايله
اولنور وياخود طين حر وسركه ايله صدرنه ضماد اولنور وياخود سركه
ايله قيناديلمش […] ايله صدرى […] اولنور وتقليل لبن ايچون

زبد ولبن آتان يعنى اشك سودى ايله

سودن ازلدیرلکن

قنا اولنمان اد ویرتلک اوزرینه طوزلو صو ایچیریلور کذلك نعنعا وچوق استعمال
ایلمك محملرینی چوق دلك ایدوب اوموق سودن زیاده ایدر ورایحه کریهه سی
وکوچی قوتلو اولان سود معالجه اولنوب اول سود صاحبه سنه شراب
ریحانی سقی اولنور ورایحه طیبه سی اولان اغذیه واطعمه اطعام اولنور

ملح

وارضاع ایلیه دایه نك حملنی وضعندن مدتلر اراسنه اولان مدتنی ماخوذ اولان
تدبیر بودر که اول مدت مذکوره بر بوجوق شهر ویاخود ایکی شهر اوله
اول سود ولادتنه زیاده قریب ویاخود زیاده بعید اولمیه و دایه کندو مولودنی
ادراك اوله جق دایه اول مولودینك مدت طبیعیه یعنی طقوزنجی ایده دوغرمش
اوله واول مولودك خروجی اسقاط طریقیله اولمیه واول دایه نك اسقاط
جنینی ایلمك معتادی اولمیه و واجب اولورکه اول دایه یه ریاضت معتدله
وحرکت ایله امر اولنه وکیموس جید اولان غذالر ایله اول دایه تغذیه
اولنه واول دایه یه جماع اولنمیه زیرا جماع دم طمثی تحریك ایدوب سودك
رایحه سنی تغییر ایدر و سودك مقدارینی آز ایدر وبعض کره اولورکه جماع علوق
کبه قالوب لکن امزردیکی مولودکده وحملنه ایکیسنه معا مضر اولور
اما مرتضع یعنی سود امن مولودك ضرری اولوجهله اولورکه دم لطیفی
جنینه وحمله غذا اولور وغلیظی سوده استحاله ایدوب سودك قوامی غلیظ اولور
اما جنینك وحملك ضرری رضیع مولود ممه لر مص ایدوب مص ایدنجه
بر مقدار دم لطیفی سوده استحاله ایلر وجنینك غذاسی قلیل اولور
و واجب اولورکه مولوده هر دفعه امزیردیکجه اولا سودندن بر مقدار صاغیلوب
اساله اولنه واقتدیله بعدا امزیرله خصوصا هر کون اول امزیریشده ذکر
اولنان حلب واساله یه زیاده رعایت اولنه وممه یی غمز ایدوب امزیره لر

مولوده

مولودا عانت اولنه زیرا اول غمز ایله سود دروره وسیلانه مستعد اولوب
مولودك اذی نی مص وصورماسی ایله سود آقوب وبات ایدر اما غمز اولنماسه
زیاده مصه محتاج اولوب مولودك حلقوم و بوغازی آلاتی وطعام وشرابك مجرالری
اولان مریسنی ایلام ایدر وشدت مص مری یی و آلاتی تخفیف ایدوب قورتدر
وقبل الارضاع اول مولوده بر مقدار عسل العاق اولنوب بلادیلسه منفعتی
اولور واکر اول بلادی بنی عسله بر مقدار شراب مزج اولنسه قانون صاحبنك
رایی اوزره صواب اولور ولایق دکلدر که دفعه مولوده لبن کثیر امزیرلیه بلکه
صواب اولان دفعات متوالیه ایله قلیلا قلیلا امزیریلور زیرا بر دفعه ده مولودك
طویراجق مقدار سودن ارضاع ایلمك بعض کره تمددی ایجاب ایدر معده سی کریلور
ویاخود نفخه ایجاب ایدر و ریاحلك کثرتنی و بولنك کثرتنی بیاض اولمسنی ایجاب ایدر واکر
مولوده بو مثللو عارضه اولور ایسه واجب اولورکه اول مولود امزیرلمیوب زیاده
آج قلنه مقدما امدیکی لبن کندی هضم اولنجه قدر اول مولودی تناول غذادن اشتغال
وسعی اولنه واول مولودا وائل ارضاعده کونده اوچ دفعه امزیرلیه واول کونده
مولودك اناسندن غیری امزیرد ایسه ذکر سبقت ایلدیکی اوزره امر صواب
اولور کذلك صواب بودر که مولودك دایه سنه ومرضعه سنه مزاج ردی ویاخود
دایه یه المروبر علت ویاخود اسهال کبی ویاخود موذی اولان احتباس
عارض اولور ایسه اول معلوله اولان مرضعه ترك اولنوب اخر دایه یه
امزیردیله وکذلك مولودی ارضاع ایدن دایه قوتی وکیفیتی غالبه سی اولان
دوا اسقی اولنمغه محتاج اولسه بینه اول مولود اخر دایه یه ارضاع اولنور
وبعض مولود سود امدیکنده صکره اویوسه اول مولودك بیشکی دفق ایله
تحریك اولنور عنف ایله وشدت ایله تحریك اولنمق لایق اولماز زیرا شدت حرکت سبیله

لبن معده مخبتی ایدوب اضرار ایدر و قلیلا بکا ایدوب اغلادیقدن صکره
ارضاع ایدوب امزیرمک مولوده نافع اولور و ارضاعک مدة طبیعیسی
ایکی سنهدر و مولود سوددن ماعدا نسنه یه اشتها ایدر ایسه تدریج
ایله اول اشتهاسی ایلدیکی غذایی ویریلور و مولوده موجب شره و عفونت و هضمنه عسرت
اولاجق قدر دفعة مشتهاء سائره ویریلمز و چونکه مولودک ثنایاسی اوک
دیشلری بتوب ظاهر اولدیقده سوددن قوی اولان غذایه اول مولود نقل
اولنور لکن اول نقل اولنان غذا مضغ و چینه مسی عسرتلی اولمق شرطی ایله
اولا سوددن قلیلا اصلب اولان غذایه نقل اولنور و اکر حالوف اولدیقده
صکره اول غذادن دخی اصلب نقل اولنور نقل قویده اقوایه تدریج ایله اولور
و اولا مرده سوددن نقلده اولی اولان غذا بو وجهله اولور که مضغه خبزی
چینیوب حل ایلدیکنده صکره او چینه دیکی خبز صو ایله و عسل ایله خلط ایدر
قار شدیر ر و یا خود اول خبز مصنوع شراب ممزوج ایله خلط ایدر ر و یاخود سود
ایله خلط ایدوب اول مخلوطی ییدیرر و بو وجهله نقل اولندیقده صکره وقت
وقت اول مولوده ماء قلیل ویریلور تی و اول ماء قلیله شراب یسیر یعنی قلیل شراب
مزج اولنور و مولود امتلا اولاجق قدر تغذیه دن منع اولنور و اکر مولوده امتلا سببیله
کظلی تسمیا اولنه حالت و بطننده انتفاخ عارض اولوب و بولی دخی ابیض اولور
ایسه اول مولود بهر غذادن منع اولنور و اول امتلا دفع اولنجه قدر و اول مولود
تغذیه ده اجود و زیاده لایق اولان بودر که مولوده غذا ویریلدیکده صکره
اول مولودی غسل ایدوب و بدنی بیقانجه قدر مرخ ایدنجه قدر و اول غذاء اول
ایله اکتفا اولنه چونکه اول مولود بیقانوب و اعضا بدنی او یدوب غذا اول هضم
اولدیقده صکره ثانیا بر دفعه دخی تغذیه اولنه و چونکه رضاعک مدة طبیعیسی حلول

واعضاسن دلک

ایدوب مولودی سوددن کسمک قصد اولنسه سوددن اولا احسا و بولامج
جنسندن هضمی سهولتلی نسنه لره و خفیف لحمه نقل اولنور و واجب اولورکه
سوددن کسمک تدریج ایله اوله دفعة کسمیه لر و خبز ایله شکردن حاصل
قوزاسی هیئتنده معمول نسنه لر ایله اول مولود اشتغال اولنه اکر مولود الحاح
ایدوب ممه استر ایسه مرصافیدن بر درهم و عرفج بر درهم اخذ اولنوب غایتده
سحق اولندیقدن صکره او نسنه لر ایله ممه لر طلا اولنور و بونده دیرز که بالجمله
طفلک تدبیری ترطیبه مؤدی اولان نسنه لر اولور زیرا مرطبات طفلک
مزاجنه مشاکل و موافقدر اولدیغندن ماعدا نموینه و تغذیه سنه طفل اول ترطیبه
محتاج اولور و طفلک ترطیبی کذلک انک تدبیر ریاضتنه راجع اولور لکن
اول ریاضت ریاضت کثیره و عنیفه اولمق شرطی ایله و ریاضت معتدله که اطفالک
امور طبیعیه سن کسیدر و اطفالک طباع ریاضته و حرکته مائلدر و طباعی داعا حرکته
تقاضی ایدر خصوصا که سن طفولیتی تجاوز ایدوب سن صبایه قدوم ایدنلرک
حرکت تقاضیسی طفلده زیاده اولور و چونکه مولود نهوض اخذ ایدوب یعنی بنفسه
اوتوروب و قالقمغه قادر اولسه حرکت عنیفه دن منع اولنور و اول حرکت
عنیفه یه مساعده و تمکین اولنمز و اول مولود بطبعه قیام و قعوده منبعث اولمزدن
مقدم قیامه و قعوده و مشی ایتمکه حمل اولنمز یعنی اول وجهله حرکت اول مولوده
تعلیم اولنمز زیرا تعلیم ایله قبل آوانه اولان مشی حسبیله طفلک ساقنه و فخذنه
و صلبنه آفت ایریشور و اول طفل اوتوروب و یرده زحف ایدوب سورنمکه
باشلدیقده واجب اولورکه اول طفلک مقعدنه بر نطع املس قبلنده
یعنی دریدن یموشاق منزر کبی بر نسنه الصاق اولنه تاکه ارضک صلابتی
مولودک هنوز بیکشمامش مقعدینی تخدیش ایلمیه و اول مولودک

واغلیوب

ترطیبه

طفل

مقعدنه

یوز تورقی اولنوب حركت ایلدیكی محللرده اغاجه واكسره وسائر بو مثللو نسنه‌لره
اصابت صدمه‌سندن اولور ایسه تحنیه اولنوب اصابتدن منع اولنور و مكان
عالیدن تزلق و سقوطندن حمایه اولنور و ناب دنیلن دیشلرین بتوب ظهور ایتمكه
باشلسه جبینه مسح و مضغی قتی اولان نسنه‌لر مضغندن و چینه‌مدن
منع اولنور زیرا مضغ صلب اولان نسنه مضغ ایله اول دیشلر … ماده
… تحلل ایدر ماده تكوننی تحلل ایدوب ضعیف اولور و اول دیشلر بتمكه و ظهوره
باشلادیقده عمور یعنی اول دیشلر منبت اولان محللر دوشان دماغی و بینیسی
ایله و طاوق یاغی ایله اویلور و تمریخ اولنور زیرا بو وجهله تمریخدن دیشلر نباتی
… و بتمكی آسان و سهل اولور و عمور شق اولوب دیشلر طرفی ظهور ایلسه
اول طفلك باشی و بوینی اسی صو ایله ضرب اولنوب غسل اولنمش دهن زیت ایله
اویلور و اول طفلك … قولاقلرینه اول زیت مغسولدن تقطیر اولنور و حین
اول دیشلر بر مقدار بیكشوب اول دیشلر ایله عض ایدوب برنسنه‌یی
اصرمغه قدرت كلسه اول طفلك قربیسی برماغن طفلك اغزینه ادخال
ایدوب اصرمغه ایله تعلیم ایدوب طفلی عضه و اصرمغه اغرا ایدر و …
و قندیررو اول وقتده زیاده قوریمامش بر قطعه بیان كوكی ویریلور زیرا
انلك عضی و مصی اول وقتده لثاتنه یعنی دیش اتلرینه نافع اولور و دیش اتلرنده
حادث اولان قرحه‌لره و اغزیلره دخی منفعتی اولور و بیله واجب اولور كه آنلك
اغزی دوز ایله و بال ایله اویله و دلك اولنه زیرا بو نسنه‌لر ایله اغزینی دلك
و اوج ذكر اولنان اوجاع و اغزیلر حدوثندن منع ایدر و حین طفلك دیشلری
مستحكم اولوب بیكشمسه بنیه اول طفله دبس سوس یعنی بیان كوكینك عصاره‌سی
و یاخود زیاده قوریمش بیان كوكینك كندوسی ویریلور و اول اطفال انلری اغزنده

امساك

اسنانی

امساك ایدوب دوتار و اینابت تبدیلی وقتده اطفالك اغناقی و بوینلری زیت
عذب ایله و یاخود سائر عذب اولان … دهن ایله تمریخ اولنور زیت عذب
ادراك ایدوب ایشمش زیتونلردن اخراج اولنان دهنه دیرلر و ادراك ایتمیوب
خام زیتونلردن اخراج اولنان دهنه زیت انفاق دیرلر و حین طفل سویلمكه
باشلاسه لساننك اصلی اول زیت عذب ایله تمریخ و تعهد و مداومت
اولنور

الفصل الثالث فی الامراض التی تعرض للصبیان و علاجاتهم

صبیانك معالجاتنده غرض اول مرضعه‌نك و دایه‌نك معالجه‌سی و تدبیری
اولور و حین دایه‌ده و مرضعه‌ده امتلاء دم اولدیغی حدس اولنسه مرضعه
فصد اولنور و یاخود حجامت اولنور اكر مرضعه‌ده سایر خلطلردن امتلاء
حدس اولنسه اول خلطك استفراغی اولنور و اكر اول دایه‌نك اسهالی اولوب حبس
طبیعته احتیاج اولنسه یاخود قبض اولوب اطلاق طبیعته احتیاج اولسه
یاخود باشنه بخار صعود ایدوب بخار صعودندن منعه احتیاج اولسه
یاخود دایه‌نك نفس آلتلری اصلاحه محتاج اولسه و یاخود دایه‌نك سوء مزاجی
اولوب تعدیل مزاجه احتیاج اولسه اول آفتلری دفعه منفعتی اولان ادویه
ایله و موافق اغذیه ایله معالجه اولنور و اكر مسهلات سقی اولنور ایسه
و یاخود مسهل سقی اولنمدن دفع طبیعت واقع اولور ایسه و یا مقیئ دوا
سقی اولنور ایسه و یاخود مقیئ دوا سقی اولمادن افراط اوزره قوت قیء
ایله دفع طبیعت اولور ایسه اولی مولودی اول كون آخر دایه امزیره
بیز بو موضعده صبیانه عارض اولان امراض جزئیه‌لری بیان ایلیه‌لم
و صبیانه عارض اولان امراضك اولكیسی اول ورملردر كه دیشلری بتدیكی اثناده
لثه‌لرینه یعنی دیش اتلرینه حادث اولور و حكه … اولان و ترلوك و ورمی و تشنج اولور
ناحیه‌لرنده

افراط اوزره

قچن مولوده بو گونه حادث اولسه واجب اولورکه اول ورم بار مق ایله وقوت ایله
غمز ودلک اولنوب بنات سن بحثنده ذکر اولنان دهنیات ایله یعنی شحم دجاج
و دماغ ارنب و زیت ایله مرخ اولنوب اویله و بال اوغل اوتی یاغی ایله ضوب
اولنوب وحالینوب ویاخود بال علک بطم ضرب اولنوب انکله اول ورملر
اویله و بعض نسخه لرده مضمضه اولنور دیو واقع اولمشدر و اول طفلک
باشنه اول صو ایله نطول اولنوب بیقانورکه اول صو ده اوتو وطوز
اوتی طبخ اولمش اوله و امراض صبیانک ایکنجیسی استطلاق بطندر یعنی
یورکی سورمک و اسهالی اولمقدر بو مرض اطفاله عارض اولمغه کلمشدر خصوصا
دیشلر بتدیکده کاکثیرا عارض اولور و بعض اطبا زعم ایدرکه اطفالک اسهالی اننک
دیش نابت کثرتنه سبب بودرکه لا محاله دیشلر بترایکن لثالرینک و دیش اتلرینک یالمسی
حسبیله لثالرده قیحی و مالحی فضله لر و مواد لر بولنور لا محاله سود مص
اثناسنده اول طفل قیحی و مالحی فضله یی و موادی سود ایله معا امتصاص
ایدوب بصور معده اول فضله ذکر اولنان اسهالی ایجاب ایدر و جائز
اولورکه بنات سن زماننده اولان بطنک استطلاقی و اسهالی آخر وجهله اوله
زیرا دیشلرک نباتنده و بتدیکنده طبیعت اول دیشلرک انباتی تدبیرنده
مشغول اولور و حوردت هضمده ذهول و غفلت ایدوب استطلاق حادث
اولور و یاخود دیش اتلری یارلمسی ایله حادث اولان وجع و اغری طبیعتی
اضعاف ایلدیکنده هضم طبیعت اجاده ایدمیوب استطلاق حادث اولور
و بعضا او استطلاق طفلده قلیل اولور ایسه لایق و واجب اولورکه اننک معالجه سنه
و تدبیرینه مباشرت و اشتغال اولنمیه اکر اول استطلاقک و اسهالک افراطی خوف
اولنور ایسه اول طفلک بطننه تکمید اولنمغله تدارک اولنور کماد اولنجق نسنه لر بونلردر

زرور نیعنی کل طورجاغ کمون انیسون کرفس تخمی و یاخود اول طفلک بطنی سرکه ایله مبلول اولان
و اصلنن کمون ایله وورد ایله ضماد اولنور و یاخود قلیل خل ایله طبخ جاورس
ایله بطنی طلا اولنور و بونلر نفع ویرمز ایسه بردانق و یاخود دانقدن زیاده او غلام
انفحه سی ماء بارد ایله سقی اولنور و بو انفحه سقی اولنمغه کون اول رضیعه سود ویرمز
زیرا امدیکی سود انفحه حسبیله یعنی مقدما سقی اولنان معز ینی مایه سی ایله
استحاله ایدوب تجبن ایدر و بیز اولور یسلی اولور کونده اول طفل سود بریله
یمورطه صاری سینک نیمبرشتی ایله و صو ده قینادلمش تمک ایچی ایله و یاخود
صوده طبخ اولنمش سویق ایله تغذیه اولنور و اطفاله عارض اولان امراضک
اون ایکنجیسی اعتقال طبیعتدر یعنی اطفاله قبض عارض اولوب حاجتنی قضا ایلمز
بو مرض عارض اولدیقده فارک زبلی ایله شیاف اولنور و یاخود یا لکز عسل
اولمش بال ایله شیاف اولنور و یاخود بال فوذنج ایله معا شیاف اولنور
و یاخود یا لکز آسمه اجونه نیسون کوکی ایله من غیر احراق و یاخود احراق اولنمیه صکره
شیاف اولنور و یاخود قبض اولان طفلک مقدار قلیل بال اطعام اولنور
و یاخود نخود مقدار علک بطم اطعام اولنور و رفق و ملایمت ایله اول طفلک بطنی
مقوجی زیت ایله تمریخ اولنور و یاخود مرارة بقر یعنی صیغر اودی و بخور مریم
ایله اول طفلک کوبکی تلطیخ اولنور و اطفاله عارض اولان امراضک اون درد نجیسی
اطفالک لثالرنه و دیش اتلرینه عارض اولان لذع و الم در اول الم دهن و شمع
ایله معالجه اولنور و دوزلی و عفونتلی لحمک لثالرده لذعنی ازاله منفعتی وار در
و شادخ بالجمله اتفاق ایدرلرکه بو محلده مراد طوزلو بالق اولور و طریق استعمالی
بودرکه اول طوزلو و متعفن بالق صوده مسلوق اولندقدنصکره اول صوایله
بر قطعه پنبه اصلاد یلوب لثالرنه و دیش اتلرینه مسح اولنور و او ویلور و بو لحم قبضی نافع زیاده

واطفاله عارض اولان امراضدن تشنجسی اعصابیدن تشنج اولور ودیشلر بترکن
بو تشنج اطفاله زیاده عارض اولور واول تشنج اکثر حالده سوء فساد هضم سببیله
واطفالک اعصابلری وسکرلری زیاده ضعیف اولمغله اولور وسکرلرک
ضعفی غبله یعنی سمز وزیاده رطوبتلی اولان طفلده زیاده اولور وبو مرض اولان
طفل دهن ایرسا ودهن سوسن ودهن حنا ودهن خیری ایله معالجه اولنور
علامه دیرکه ایرسا اسمانجونی سوسنک کوکیدر اوکوکدن متخذ اولنان دهن
دهن ایله تشنج اولان طفلک بدنی تمریخ اولنور واطفاله عارض اولان امراضدن
التجیسی کزاز اولور کزاز بدنده اولان عضلهلر امتداد اولور اول امتداد عضوی
حرکتدن منع ایدر اول کزاز اولان عضو مجاری طبیعی اوزره حرکته قادر اولمز
وکزازده تشنج مضاعف وایکی قات اولور وقثاء حمار حل اولنجه قدر حمار دهن
قینادیلن صو ایله کزاز معالجه اولنور ویاخود دهن قثاء ایله دهن بنفسج
خلط اولنوب استعمال اولنور واکر اول تشنج حمیات محلله ویاخود اسهال
عنیف عقیبنده اولدیغندن ویاخود اول تشنج دفعة ظهور ایتمیوب
تدریج ایله وقلیلا قلیلا حادث اولدیغندن تشنجک سببی ووقوعی
عارض اولدیغی حس وتفرس اولنور ایسه اول زمان آنک مفاصلنه دهن مفاصلنه بالکلیه
بنفسج عرق ولصوق قیلنور یعنی دهن بنفسج وضع اولنور ویاخود دهن
بنفسج شمع مصفی ایله ضرب اولنوب مفاصلنه الصاق اولنور ودماغ
اوزره زیت ودهن بنفسج مثللو ادهان مرطبه کثیرا صب اولنور وکذلک
کزاز یابس عارض اولدیغنده تشنج یابسده ذکر اولنان معالجه ایله علاج
اولنور واطفاله عارض اولان امراضدن بدنجیسی زکام وسعال یعنی اوکسوروک اولور
اطفاله بو مرض عارض اولدیغنده طفلک مربیهسنه امر اولنورکه اول مربیه حار اولان

ماء کثیر

ماء کثیر اولنرکاو واوکسورکلی اولان طفلک باشنه صب ایلیوب دوکه واصل
لسانی عسل کثیر ایله تلطیخ اولنور زیرا عسل کثیر بارموق ایله اول طفلک
لساننک کوکنه ودیبنه لطخ اولنوب سوریلسه وبارموق ایله غمز اولنسه
اول طفل بلغم کثیر قیء ایدوب عاقبتی مؤدی اولور ویاخود صمغ عربی
وکثیرا وحب سفرجل یعنی ایوا چکردکی وبیان دبقی وفانیذ اخذ اولنوب جمیع
کون برمقدار لبن حلیب ایله یعنی تازه صاغلمش سود ایله سقی اولنور
واولی اولان والبن حلیب مرضعهنک لبنیدر والمقدر واطفاله عارض اولان
مرضلرک سکزنجیسی سوء تنفس اولور یعنی تنفس غیر طبیعی اولور بو مرض عارض
اولان طفلک قولاغی دیبی ولساننک اصلی وکوکی زیت ایله تدهین اولنور
وقریبا ذکر اولندیغی وجه ایله قوصدیرلور واصل لسانی کبس اولنور یا صیلور
~~وبالیلر دولیرینیلور~~ وسوء تنفسه بو تدبیرلرک زیاده منفعتی واردر
واطفاله عارض اولان مرضلرک طقوزنجیسی قلاع عدر قلاع اول کوچک قرحهلردر
اغزینک ولساننک غشالرینه عارض اولور واول قرحهنک عفونتی اولمز
اکر اول قرحهده عفونت اولور ایسه اول مرضه آکله تسمیه اولنور
قلاع اطلاق اولنماز نعوذ بالله تعالی من الادواء المعضلة وقلاع
اطفاله عروض کثیرا اولور اینکیچونکه اطفالک اغزینک ولساننک غشالری
جدا لین وزیاده یموشاق اولمغله برنسنهنک مسی ایله اول غشالر متالم
اولور هر تقدیرده مطلم نسنه ایله مسح ومس اولنور ایسه قرحه اول رضیعک امدیکی
سودک جزء مائیسنده جلا اولمغله اول سود لا محاله اول غشالری لذع
وایذا ایدوب قلاع احداث ایدر وانواع قلاعک زیاده ردیسی قحمی اسود
اولان قلاع عدر وقلاع قحم قاتلدر وسلامتلو اولان قلاع ابیض واحمر اولان

امراض جزئیه‌نك بیانی ایله بیلمز کتابده قلاعك معالجاتی مذکور اولمغله اول
احق اختیار اولنوب انکله قلاع اولان اطفاله تدبیر اولنه وبعضا اولورکه قلاع اولان
طفلك یا الکز بنفسج مسحوقی ویاخود کل الحمر وقلیلا زعفران مخلوطا بنفسج کفایت
ایدر ویا الکز خرنوب نبطی کفایت ایدر وبعض کره بارد ول وقبه قوریغی وفرخ عصاره‌سی ایله
مضمضه ایلمك کفایت ایدر اما قلاع مبادیسی زمانی تجاوز ایدوب استحکام
بولوب قوی اولور ایسه بیاض کوکی جلنار وسحق اولنوب انکله معالجه اولنور وطفلك
دیشی الکرینده حادث اولان بثوره واغزینده عارض اولان قلاعده بودوا نافع اولور
مرصافی وماذو وقشور کندر جمله‌سی سحق اولنوب عسل ایله خلط اولنوب استعمال اولنور
وبعض کره دخی یا الکز الکشین توت دبی ایله ویاخود قوروق دبی ایله مضمضه
کفایت ایدر وبعض کره دخی شراب عسل وماء عسل ایله اغزینی غسل ایدوب
صکره اردلجه ذکر اولنان [illegible] استعمال ایلمك نفع ویرر اکر
قلاع قوت بولوب مستحکم اولور ایسه اولزمان [illegible]
عروق واناربوعی وجلنار وسماقدن اشبو ورت عدد ادویه‌نك هر برندن التیشر
درهم وماذو دورت درهم وشب یمانی ایکی درهم اخذ اولنوب
بالجمله بو اجزا الردق سحق اولنور والنوب غربالدن کچوریکدن صکره ذرور
قلنور وبو ترکیبده مسطور اولان عروق قانونك بالجمله نسخه‌لرنده نه‌کونه
عروق اولدیغی بیان اولنمامشدر علامه‌دخی بیان ایلمامشدر لکن بو ترکیب
بعینه متن ایلاقیده مذکوردر وعروق صباغین ایله عروق مقیددر عروق
صباغین عروق صفردر واطفاله عارض اولان امراضدن اونجیسی اطفالك
قولاقلرنده رطوبتك سیلانیدر زیرا اصحاب اطفالك ابدانی وخصوصیا
دماغلری رطوبتلو اولور ومنافذ آذانده نفوذ ایدوب سیلان ایدر وبعضا

حدوثنده

عدس مقشر سوسن بر ایلك تخمنه وبزرینه اطلاق ایدرلر وعدس مقشر علقم دیرلر دوادر دیرلر عدس مقشر
بولنمدیغی محلده عدس طیبندن عدس مقشرك ایکی قاتی ومقشر حب حنظلك نصف وزنی عدس مقشر مقامنه
قائم اولور ومعاجینده استعمال اولنسه عدس مقشر وزنی قدر صبر اسقوطری وحماء عفنه‌ده استعمال
اولنسه بنه اووزنده افسنتین عدس مقشر مقامنه قائم اولور

حدوثنده واجب اولورکه بر پارچه صوف [deleted] ادخال اولنور
مقدار شب [illegible] ویاخود زعفران ویاخود برشته نطرون ایله مخلوط اولان
عسل وخمره غمس اولنوب وبولشدیریلوب اول اطفالك قولاقلری
دلکنه ادخال اولنور وبعض کره ذکر اولنان صوفی یا الکز شراب
عفصه ویاخود مقدار قلیل زعفران ایله مخلوط اولان شراب عفصه
اول صوفی غمس ایدوب وبولشدیروب استعمال ایلمك کفایت ایدر
واطفاله عارض اولان امراضك اون برنجیسی ریح ورطوبتدن حادث
اولان قولاق اغریسیدر اول علتك معالجه‌سی بودرکه حضض یعنی خولان
هندی وسعتر وملح طبرزد یعنی انبرانی تسمیه اولنان دوز واقحوان جمله‌سی
وحب حنظل وابهل اشبو ذکر اولنان اجزالرك بر دهن الجنده قیناد بلوب
قولاغنه طمله دیلور واطفاله عارض اولان امراضك اون ایکنجیسی
صبیانك دماغنه عارض اولان ورم حاردرکه اکا عطاش تسمیه
اولنور عین مهمله شین معجمه ایله بعضیلر غین معجمه وسین
مهمله ایله ضبط ایدرلر اول مرضك علامتی بودرکه اول مرض اولان صبی
صویه قاغزهر نه قدر زیاده صوایچرسه عطشی دفع اولمز وبطانی
داخلی منجذب اولمغله یا فوخده منخفض اولور وبعض کره اول مرضك
وجهی کوزینه وبوغازینه اولاشور وبوزی صرارور وبعضا اول مرضك
ظهورنده اول با شنده بثره‌لر حادث اولور وبونك معالجه‌سی بودرکه
اول وجهله دماغ مؤوف اولان صبینك دماغی تبرید وترطیب اولنور
فرع
قشور قرع وخیار ایله یعنی قباق وخیار قبوقلری ایله وقبه قوریغی صوی
ایله ویا الکز سمیزاوت صوی ایله ومقدار قلیل سرکه بیه خلط اولنه‌رق کلیا غ ایله

دماغلری بعضیلر [illegible] اوله‌رق ... [illegible]
نسخه اخری خلاصه‌سی زائله اولنجه قدر

وبو ورطه صادوسی کل یاغی ایله وبو مذکورلرك قنفیسی استعمال اولنورایسه تیز تبدیل اولنور زیاده بر مکث ایتدیرلمز زیرا زیاده مکث ایله اولدوا تسخین ایدوب سخونت عارضه ایله دماغی تسخین ایدوب مرض زیاده ایدر و اطفاله عارض اولان امراضدن اولوجنجیسی صبیانك باشنه عارض اولان انك علاج امراض راسنده برذکر ایلدك علامه دیرکه اول مرض مائی بررومیدر بعض کره قحفك داخلنده غشا صلب ایله قحفك مابیننده ویا قحف ایله غشاء رقیقك اراسنده اولور وبعض کره قحفك خارجنده قحف ایله دری اراسنده اولور صبیانك وقحفی جوق اولور وبعض کره کبارده دخی اولور وصبیانده اولان قابله قصورندن وزیاده عمزلندن وسقطه وضربه دن اولور واخلاط حبیسه دخی اولور وخارج قحفده اولانك علامتی بودرکه جلدك لونی وغمز ایله معلوم اولور وداخل قحفده اولان ورم مائیده داخل قحفده ثقل احساس اولنور وکوزلر غمض ایدوب بومقوله عسرتله اولور وکوزلرنده یاش زیاده سیلان ایدر خصوصا کوزلرك حرکتنده وفتنه سیلان دموع زیاده اولور وبوعلتك ایکی نوعنده دخی باشده ثقل شدید احساس اولنور وسهر طویل عارض اولور وباشه غمز اولنده ثقله الم شدید اولور وبومرضك معالجه سی اول مریضك باشی تراش اولنور وبو نطول ایله باشی غسل اولنور اولنطول بودر بابونج اکلیل الملك شبت خاله صو ایله طبخ اولنوب صوی ایله تنطیل اولنور صکره ذکر اتی ادویه سحق اولنوب والنوب وبرمقدار زعفران وبورق خلط اولنه وصکره دماغ اوزره وضع اولنور واکر بو معالجه ایله دفع اولمز ایسه جلدی

شق عریض ایله شق اولنور وماءی کلیسی اخراج اولنور لکن دفعة ماءك کلیسی اخراج اولنمز بلکه ازار ازار اخراج اولنه رق دفعات متعدده ده تحلیل اولنور وبعضلر دیرلرکه اول جلدده بیکی شق تقاطع صلیبی اوزره اولور وماثبت بکمالها حیفد بقله صکره اول شقلك اوزرینه ملحم اولان خرقه قونیلور واکر اول مائیت باشده ولان عروقك وطمرلرك خارجنده ایسه طمرلرك الحجیه اولورا اول شقك منفعتی اولمز بلکه تحلل اولانطولاته ملازمت ایدوب تکرار بتکرار استعمال اولنور وحمامه واصلاح غذا ایسه مراد اولنور انتهی کلام العلامه وبو وجهله قحفنده مائی ورم اولانلرك بعض کوزلری منتفخ اولوب شیشر واول انتفاخ عینی ورد نیج تسمیه اولنور واول عینك اوزرینه حضض بعد خولان هندی لبن ایله قارشدیریلوب طلا اولنور علامه دیرکه بو طلادن زیاده نافع اولور بو ورطه صاروسی ایله کل یاغی خلط اولنوب طلا اولنور ویا دمکی صوی ایله صکره اول عینی غسل اولنور وبعض کره کثرت بکا وجوق اغلمق ایله انلرك کوزلرنده بیاض حادث اولور وعنب الثعلب عصاره سی ایله معالجه اولنورلر واطفاله عارض اولان امراضدن اون دوردنجیسی بکا حبسیدر جفنلرینه عارض اولان سلاقدر کوز قپاغنه کثرت بکادن غلظت عارض اولور وقیزاریر وبعض کره کریکلری دخی دوکیلور وتناثر ایدر بونك دخی علاجی عنب الثعلب عصاره اولنور واطفاله عارض اولان امراضدن اون بشنجیسی صبیانه عارض اولان حمیات اولور ولاسیما اولان بودرکه حمیاته اول حمیانك مرضعه سنه ترتیل اولنه وسکنجبین ایله ماء رمان سقی اولنه وقلیل کافور وشکر ایله خیار عصاره سی سقی اولنه قانونك ظاهر عبارتی بونسنه لر طفلك اولمق

[illegible]

اقتضا ایدر لکن طفله بو دوالر سقیله ایکی وجهله طبیّاً فساد واردر دیو عبارتی
ظاهرندن صرف ایدوب بو دوالر موضعنه سقی اولنور دیو حکم ایدر
وبوندن صکره اول محموم اولان طفل بو معرّق ایله درلدیلور اول معرّق
بودر قصب ذریره طباشیر عصاره سی اخذ اولنوب او عصاره طفل محمومک هامه سنه
وبلندی وسطنه واتکلرینه قونیلور وبرد تا دایله اول بیولور وا رنیلور
باذن الله بو دوا درلدیر وبعض کره اول اطفاله مغص حمی عارض اولوب
صابحیلنور والتوا ایدوب بشره وجعدن بوکیلور واغلر او زمانده
واجب اولورکه اول اطفالک بطن مالحاذ دهن حارده مقدار کثیره شمعله
مقدار نسبی خلط اولنوب کماد اولنور واطفاله عارض اولان امراضدن
اوی الثنی مرض عطاش متواتر اولور متوالیه برن برارد بجه جوق اقیلیر
ومتوالیه کثرت عطاش بعض کره دماغک ناحیه لرنده واطرافنده ورم وتکدر بعضًا
حادث اولور وبعض کره حمی لاعن ورم اولور اگر ورم حسبیله حادث اولور
ایسه ورم مبرد اولان طلا ایله عصارات البقول وادهان بارده لر ایله تمریخ
اولنمغله تبرید اولنور اگر کثرت عطاش متوالیه نک سببی ورم اولمز ایسه واجب
اولورکه اول صبیانک دماغلرینه وبورنی دلکلرینه سحق اولنمش بادزوج
نفح اولنجه واطفاله عارض اولان امراضدن اون بدنجیسی اطفالک ابداننده
عارض اولان بثوردر اول بثور بعض کره سیاه قرحه مثالنده اولور اگر قرحه
اسود دیرلر اول اقتللوا اولان بثور قتال اولوردر اگر سبقت ایلدیکی اوزره مجرد
اغزده حادث اولان قلاع اسود قتال اولنجه بالجمله بدنده حادث اولان
بثور اسود قرحه بطریق الاولی قتال اولور وبعض کره اطفالک ابداننده
حادث اولان بثره لرک منافع کثیره سی ظهور قنفیسی اولور ایسه آنک معالجه سی

اولور اول بثره لر ایکی نوعدر

مجففا

مجففات لطیفه ایله اولور ومجففات لطیفه نک استعمالی بو وجهله اولور کل
وآس ومصطکی اغاجنک یپراغی وطرفانک یپراغی صو ایله طبخ اولنوب
اول مطبوخ ایله اول طفل غسل اولنور ومذکور اولنان دوالرک دهنلری
ایله دخی علاج اولنور وبثور سلیمه اولور ایسه اول بثره لر ترک اولنور
نضج اولنجه قدر اول بثره لر تربیه اولنمز وبعد النضج علاجه تصدی اولنور اگر اول
بثره کورنقرح ایدر ایسه اسفیداج مرهمی استعمال اولنور وبعض کره
اول تقرح ایدن بثور مقدار قلیل نطرون ایله مخلوط بال صویی ایله
غسله محتاج اولور اغزده حادث اولان قلاع دخی بدنده اولان
بثره لر کبی اول غسله محتاج اولور وابدانده اولان بثور حصیفلاشوب
تکاثف ایدر ایسه مذکور اولنان ادویه دن قورد وایه محتاج اولور ایسه
نفس بورقلک صویی ایله اول طفل غسل اولنور لکن بورقدن زیاده
حذر اولنور طفل واحد تحمل ایتمکله بر مقدار لبن اول بورقله
قادر شدید یلوب خلط اولنمغله بورقلک حدتی تسکین اولنور واگر
اول بثره لر تنفط ایدر ایسه اندن نفاطات وقابر حقلر حادث اولور ایسه آس
وورد واذخر وشجرۀ مصطکی نک ورقی بالجمله بودالر والوصوده طبخ
اولنوب اول صو ایله اول طفل احمام وغسل اولنور بونلرک جمله سنه
اولی وانفع اولان اول طفلی امزیرن دایه نک غذاسنی واطعمه سنی
واشربه سنی اصلاح ایلمک اولور واطفالک کثرت بکاسی بعض کره
سره لری وکوبکلرینک بتوئنی وارتفاعنه سبب اولور وکوبکلرینک یوقاری
قالقوب خود اولور کثرت بکا اسباب فتقدن برسببدر ونیز باعث
اولورکه اول سبب ایله طفلک قاسقی یاریلور اول زمان امر اولنورکه

نانخواه سحق اولنه وبياض بيض ايله اول نانخواه مسحوق بعجين عزيلوب نيتوا ايلن
سره نك ومحل فتقك اوزرينه قونيله وانيجه كتابلرينه يرى اولور وانك اوزرينه
داغيلمسون ايچون قونيله وياخود ترمس خرنوب بعض اجى بقله نك حراقه سن سيد
ايله ايصلادلوب محل نتوئه ومحل فتقه وضع اولنه وبونلردن هر قنغى
اولور قوابض حاده مركب وسوزلك قشور وقنبوع كبر وسورنك جوزه سى كبر
واقاقيا كبو وفتق بابنده ذكر ايلديكمز سائر قوابض [illegible] كبى علامه مسيحى بو عزو
ايدوب بالجمله قوابضى [illegible] نقل وتعدا ايدر وهر برينك ماهياتى واقسامى
وكيفياتى وافعالى تفصيل وبيان ايدر [illegible] اسماعيل بن ذكر ايلديكى [illegible] اول
ادويه بونلردر عسل خمر [illegible] شب زعفران نطرون حضض سعتر
ملح عرس قرحب حنظل ابهل قرع خيار عنب الثعلب بقلة الحمقا دهن ورد خل خمر
صفرت البيض بابونج باذروج رمان حامض كافور شمع ورد آس شجرة
مصطكى شجره طرفا اسفيداج اذخر ترمس قشور سرو جوز سرو وصبر
اقاقيا انزروت وبعض كره طفلك سره كسنه ورم حادث اولوب كوكه شيش خصوصا
كوبك كسلدكدن اول شيش حقوق واقع اولور اول شيش حادث واجب اولوركه
شنكال بعض فلحوش وعلا بطرر اخذ اولنوب شير وغن دهننده اذابه
اولنه وارتيديله واندن ورم سره يه [illegible] اولان جبين بر ياجبيريله وكوبه كنارة
ورمنده طلا اولنه صبيانك عارض اولان امراضدن اولان سكر تجسس [illegible]
طفاله سهر عارض اولان سهر دراويمز وجوع [illegible] تدمدم ايدوب مضطرب
اولور واضطرار اول طفلى اويتمغه حاجت بس ايدر خشخاش قنبوع [illegible]
وماء ورد باغ وخشخاش باغ ودهن صدغنه وهامه سنه طلا اولنمغه اويندير
اكر بوده الراسله اويمز ايسه وبونلره اقوا دوايه محتاج اولور ايسه حب [illegible]

وجوز

علامه ذكركه

وجوز جندم وخشخاش اصفر وخشخاش ابيض وبزر كتان وحب [illegible]
وبزر فرفخ وبزر لسان حمل وبزر خس وبزر رازيانج وانيسون وكمون
اخذ اولنوب آز آز قورتلور ودق اولنور واول ادويه يه يجنه مقدارى
برجوز [illegible] قونلميش وكوفى اولنماش قارتيه يارين قاريشديرلور وبالجمله
بو اجزا لوزينه اولان سكر ايله اول اجزا قاريشديرلور وآكى درهم
مقدارى اول صبى يه سقى اولنور وبونلردن هر قاقورولمق مراد اولنور
ايسه اول تركيبنه برجزؤ افيون اوج بولكه بر بولكى قدر ياخود دونى اقل
افيون اول تركيبه ادخال اولنور وبعض صبى يه فواق والخفرى [illegible] حادث
اولور اول وقتنده واجب اولوركه آكه شكر ايله جوز هندى سقى اولنه اطفاله
عارض اولان امراضدن اولان طقوز تجسس طفله عارض اولان
قىء [illegible] وبعض طفلك [illegible] ايله قوصديرلر وبعضى كره
اول قيئه قرنفلله نصف دانق سقى نفع وبرر وبعضى كره قىء
ضعيفى حبس ايدرلر ادويه ايله نك معده يه ضماد اولنه ايله دفع
اولور اول حابس قى بود سوبو كل صويى ايله اصلادلكور وماء آس
وماء حصرم ايله تر ايصلادلوب معده يه ضماد اولنور [illegible]
منعنع رمان شربتى ومنعنع حصرم شربتى وتمر هندى اشربه شربتلى
ايله مرصنعه ووداويه سقى اولنور اكر طفلك طبيعتى متوقفه اولوب
تحبسه دكل ايسه والا تمر هندى سقى اولنور وبو اشربه لر طفلك اثنا
سودلر ايله خلط اولنوب طفله [illegible] ويلادلور والعاق اولنور وباقى دوالرى
شرح علامه ده مذكور در اسهال واطفاله عارض اولان امراضدن بكرنجيسى اطفاله
معده كرمنك ضعيفلر بومرض عارض اولدقده واجب اولوركه طفلك معده سنه

میسوسن ماء ورد وماء آس ایله طلا اولنور میسوسن لغت فارسیده
شراب سوسن دیمکدر اول شرابدر که صفتی بودر سوسن اسماجونیه دورت
زهره اخذ اولنوب انجمی نوع اولنور واول سوسنه اولان صفر تراب بطهکر
اولنور واول زهره نك یکی اقلری بر توان اوزره بسط اولنوب سریلور و حط
وقرنفل وقصب ذریره نك هر برندن ایکیشر وقیه وملح اندرانی وسلیخه نك
هر برندن اوج وقیه حماما سنبل طیب مصطکی نك هر برندن بر وقیه
عیدان البلسان دورت وقیه اشنو اجزالر اخذ اولنوب جریش
سحق اولنور و زجاجدن بر وعاء ایجنه وضع اولنور اولوجهله که ابتدا اول
سوسن یپراغی دوشانور اوزرینه او ویدر اصاجیلور دوشانور بعده
ینه یپراق دوشانور بعده ینه ادویه بسط اولنور وبو ترتیب اوزره
شیشه یه وضع اولنور قدر صکره اولادوالر بر کون و بر کیجه حالی اوزره
ترك اولنور وبعده اوزرینه اون الی رطل مثلث صب اولنور و یارم
وقیه یعنی اون درهم زعفران وایکی مثقال سنبل اخذ اولنوب بر مقدار
مثلث ایله حل اولنوب ادویه نك اوزرینه بو محلول دورت وقیه مبیه
سائله وبر وقیه دهن بلسان القا اولنور واول وعاء اغزی محکم
قپلنور بر مقدار زمان مرورندن صکره اول وعاء اغزینه بر نقی
وطاهر قرطاس وکاغذ وضع اولنوب وکاغذ اوزرینه خرقه
کتان قونیلور وطین حکمه ایله سنعبه ایله معجون اولنوب اول معجون
ایله اول نطلی اولنور وصوانور وموضع شمالیده شعاع شمس
اولمیان کولکه لی بر محله وضع اولنوب الی ترك اولنور الی ایام مرورندن
صکره استعمال اولنور اولوجهله که کل صوبی ایله وماء آس ایله اوشراب
حل اولنور وطفلك معده سنه طلا اولنور ونصف درهم طفله العاق اولنور
مقدار ...

۷ فی تفصیل

باقی تفصیل علامه ده مذکور در انتهی وضعف معده ایجون طفله ماء سفرجله
قرنفلدن وسکدن بر شیء قلیل خلط اولنوب سقی اولنور ومقدار قلیل
مبیه یعنی ایواشرابنه بر قیراط مسك خلط اولنوب سقی اولنور اطفاله
عارض اولان امراضدن بکرنجی بر نجیس اولیقودر صبیانك یکلیکو فزع ایله
اویانمسیدر واکثریا بو فزعك سببی شدت نهمه دن یعنی غذا ایدو
لبنه شدت حرصندن عارض اولان امتلا اولور اینکیجونکه قجن معده ده
طعام فاسد اولسه ومعده طعامك فسادینی احساس ایلسه اول
اذی معده دن قوه متصوره ومتخیله یه تأدی ایدوب واصل اولمغله اول
قوه متصوره قورقونج وهائله احلام رؤدوشنی تصویر ایدوب فزع
احداث ایدر پس واجب اولور که صبیانده کظه یعنی امتلادن حادث
اولان شقفلو حالت واراکن اول صبیان تنویم اولنمایه واول طفله
بر مقدار عسل وبر بالی و ینه بر بالی زیرا عسل معده سنه اولان طعامی
هضم معین اولور ومعده نك قمنده اولان طعاوغی احدار ایدر و
معده نك دیبنه ایندیرور واطفاله عارض اولان امراضدن یکرمی
ایکنجیسی اطفالك حلقنده وبوغازنده عارض اولان ورمدر اول ورم طفلك
اغزی ایله مرسین یعنی طعام وشرابك مجراسی بیننده عارض اولور
وبعضیده وبعضی کره اول ممتد اولوب اول ورم فقرالرك عضلنه بالغ
اولور وقفالرك خرزه سنه بالغ اولور وبو ورمك عروضنده واجب اولورکه
شیاف ایله اول طفلك طبیعتی تلیین اولنه وبعده توت ربی معالجه
معالجه اولنور واطفاله عارض اولان امراضدن یکرمی اوچنجیسی او یقوده
صبیانه عارض اولان خرخره اولور او یقوسنده زیاده خورلر واجب اول طفله

فقانك خرزه سی عنقده اولان خرزه سنه اولان خرزه اولی اولور

عظمه

بجمسر

دوکلمش کتاب تجم ایله عسل لعوق اولنور و بریله و یاخود دوکلمش کمون بال ایله معجون اولنوب ییدیریله اطفاله عارض اولان امراضدن بری اول مرضدر که آکا ریح الصبیان تسمیه اولنور اطبا بونک تفسیرنده اختلاف اوزره اولورلر بعضلر دیرلر که ریح الصبیان بر ریح غلیظدر که داشلره داخله عارض اولوب تمزیر ایدر بعین داخل اسد اولان اغشیه کرز و شئون بعض باشی کلرینی و قبائلی ایکلرینه اجر و تنقیح قانوننده ابن ریح الصبیانی تفسیر ایدوب دیرکه ریح الصبیان طفلک باشنده بوبکی اولماسیدر اولوجهله که شئون کشف اولوب اجیلور و باشده ریح و رطوبات مجتمعه اولوب باش بوبیدر اولور و بعضلر دیرکه ریح الصبیان صرعدن برنوع صرعدر صرعدن اول نوع صبیانه عارض اولدیغنده خاصة صبیانه اولکنه ام الصبیان دیرلر و بعضلر آکا فزع الصبیان دخی تسمیه ایدرلر و اول نوع صرع اصابتنده جکلر ملتوی اولوب بوکیلور و کورلر متشخص اولور شیخ رئیس دیرکه بز بو مرضک علاجنی امراض راسده بیان ایلدک لکن بو مقامده زیاده منفعتلو برشی ذکر ایدرز و اول معالجه بودر سعتر جند بیدستر کمون بالجمله بو اجزا مستوی و بروزنده اخذ اولنوب برابر سحق اولنور و سقی اولنور و برشربت اوج حبه اولور اطفاله عارض اولان امراضدن بری دخی بتجیس خروج مقعده در و بو مرضک صبیانه علاجی قشور رمان و آس رطب و جفت بلوط و قرو گل و کلک بونلرک هر برندن بمانی و جفت طرناغ و جلنار و مازو اخذ اولنور اجزا مذکوره نک برابر قیلنور و هر برینه بو اجزا لودن علی السویه بر درهم اخذ اولنوب صوده طبخ شدید ایله طبخ اولنور تماما صوی اولادونیک قوتی چیقدقده

صکره

صکره اول تقطیر اولنوب فاتراً اول صو ایچینه مقعد خروج ایدن طفل اوتوردیلور و بعض کره بر دخی بیله صبیانه زحیر دخی عارض اولور اول زمان اوچ درهم حرف واوچ درهم کمون اخذ اولنوب دوکیلور وغربالدن کچوریلور و صیغر یاغ ایله معجون اولنوب ماء بارد ایله ایچیریلور و اطفاله عارض اولان امراضدن بری دخی تنجیس صبیانک بطننده تکون ایدوب حادث اولان دود صغاردر صبیانه اول دود ایذا ایدر و اکثریا اول دود صغار مقعده نزدیک اطوافنده اولور و بعض کره صبیانده دود طوال یعنی صوغلجان دیدیکلری قورد حادث اولور اما حب القرع تسمیه اولنان دود عراض صبیانده قلیل اولور اما طوال اولان قورد عارض اولدیغنده اول صبیه ماء شیحه یعنی صار و صوق صویندن مقدار قلیل سود ایله سقی اولنور و اول صوینک مقداری صبینک قوتنه و ضعفنه مقدار جه زیاده ونقصان قلنور و بعض کره اولور که دود طوال اولان صبینک بطننده یلین و برنج کابلی و صیغر اودی و ابو جهل قارپوزی شحمی ایله ضماد اولنور و اما مقعده ده اولان کوچک و صغیر قورد لر ایچون واجب اولور که راسن و عرق صفر هر برندن بر جزء اخذ اولنوب و مجموعی مثلی شکره خلط اولنوب ماء بارد ایچنده سقی اولنور و اطفاله عارض اولان امراضدن بری دخی تنجیس صبیانه عارض اولان سحج اولور یعنی اویلقلرنده شقاق و یاریقلر حادث اولور آس سحق اولنوب اول یاریقلرک اوزرینه اکیله و ذرور قلنه و یاخود دوکلمش بیان کوکی و یاخود ورد مسحوق و یاخود سعد یعنی دیدکلری تنسه و یاخود اکیلوب ذرور قلنه

الفصل الرابع فی تدبیر الاطفال اذا انتقلوا الی سن الصبا

اوا جب اولور که صبینک اخلاق جانبنه قصد و عنایت صرف

جمیع

عتيق

واول صبیه غضب شدید وخوف شدید وغم وسائر موجب نسنه لردن محافظه
اولنه اولوجهله که هر وقتده تأمل وتفکر اولنه که اول صبی نه کونه نسنه یه میل ایدر
ونه اصل نسنه اشتها ایدر تحری اولنوب اول میل ایلدیکی نسنه صبییه ویریله
وتقریب اولنوب اولکه کتوریله مکروه ومستکره واستمه دیکی نسنه لر
بو تحرز اولنوب اول نسنه صبی نک مواجهه سندن ازاله اولنه وصبیه
بو وجهله معامله نک ایکی جهتدن منفعتی اولور منفعت اولی بودر که
اول صبی زمان طفولیتنده حسن الاخلاق اولمغله باشلر واخلاق حسنه
اول صبیه ملکه وطبیعت اولور ونفسنده کیفیات نفسانیه نک رذائلی
حادث اولمز وبو وجهله اولان منفعت صبی نک نفسنده اولور ومنفعت ثانیه
صبی نک [illegible] بدننه متعلقه اولور اول منفعت ثانیه بودر که صبی نک
مشتهاسی ویرلیوب مکروه ومستکرهاتی واستمه دیکی نسنه لر صبییه تبعید
اولنمسه لا محاله اول صبیه غضب مثللو اخلاق سیئه حادث اولور
وذمیمه اولان اخلاقه سوء مزاج تابع اولور امراضه مؤدی اولور زیرا اکثریا
سوء مزاج اخلاقلو اخلاق هر نه قدر مزاجه تابع اولور ایسه بعض کره ده
مزاج اخلاقه تابع اولوب مزاج حار اولور اتفله اخلاق ردیئه حادث اولور
اخلاقک رداءتنه مزاج هم ردی اولور
ایلیجونکه غضب جدا بدنی تسخین ایدر وغم جدا رطوبتی ازاله ایدر وبدنی
وتجفیف ایدر وتکدر بعض نفسانی اولان سکون قوای نفسانیه یی ارخا ایدر و
مزاجی بلغمیته اماله ایدر بناء علی ما ذکر صبینک اخلاقنی تعدیل ایله بدننک
ونفسنک صحتلری محافظه اولنور وصبی اویقودن اویاندقده اخر والنوق
اولورکه اولا اول صبی استحمام ایتدیریله صکره لعب ایله صبی نک ما بینی
تخلیه اولنه وبر ساعت مقداری اوینادیقدن صکره قلیل المقدار اطعام
غذا اکل

اوله

حسنه
اولنه واطعام ایدرو قلیلدن صکره قویویرلیوب اویوتوب وطویل لعبه واوینامه
مساعده اولنه وصکره سنده استحمام ایتدیرلیوب بعده سنده اطعام اولنه وحسبما
امکن طعام اوزرینه صو ایجملیه اول صبی منع اولنه زیرا طعام اوزرینه
ایجیلن صو طعامی افساد ایدر واول معده ده هضم اولمزدن اول طعامی
نیا تنفیذ ایدوب فساد عظیمه مؤدی اولور بحن اول طفلک اوزرینه الرحول
حوللان ایلیسه یعنی الترپاشنه داخل ولسه واجب اولورکه اول صبی مؤدبه
تقدیم اولنه یعنی اول صبیه ادب اوکردوب وتعلیم علم ایدر [illegible] خواجه یه
ویرلیور ولکن تعلیم وتأدیبده تدریج ایله اولور کتابه ومعلمه اول حالنده
ملازمت ایتدیرلمز معلمه کاهیجه کیدوب تعلیم ایدر وکاهیجه ترک تعلمه مساعده
اولنور وذکر اولنان سنه یعنی الترپاشنه کیردیکده اول سنه کرمدن اول اولاد
استحمامی تقلیل اولنور حمامده از قونیور لکن طعام ویرمزدن مقدم اول صبییه
تعب ومشقت ویرجک نسنه لر زیاده اولنور ونبیذ الحاصل منع اولنور
خصوصا مزاجی حار رطب اولان صبیلره نبیذی زیاده منع وتبعید اولنور
زیرا نبیذ شادینه مرار تولید ایدر ونبیذک مرار تولیدی صبیانده سارع
سرعتلی اولور وبالغ اولان شبانه نبیذی مرار ادرار ایدر وباخوص مفاصلینی
ترطیب ایدر اولوجهله شبانه شرب نبیذ فائده سی اولور لکن بوفائده لر
صبیانه مطلوب اولمز وصبیانه قیاس ایله نبیذک بوفعلی منفعتی اولمز
وصبیانه نبیذ سقی اولنمقدن منفعت مطلوبه نوعیکی مضرتی ارتکاب والتزام
ایلمک لایق اولمز وبو منفعتلر صبیانه مطلوب اولمدیغنک وجهی بودر که
صبیانه مرار قلیل اولمغله مرار ادراره احتیاج اولمز وصبیانک مفاصللری
مرطوبه اولمغله کذلک مرطبات استعمالنه محتاج اولمزلر وعذب نقی اولان ماء بارد

اشتها ايدرايسه صبيانك ايچمكلرينه منع اولنمزلر وصبيانك تدبيرلرين بالجمله ذكر ايتدك
بو نهج اوزره ~~وبوخصوص اولانك عوامل العزيزه~~ اولورلر اوزون دورت ياشنه كيرنجه
قدر و بونلره مراعات ايلمسي اول مدتده صبي هر كون مراقبه اولنوب اول صبي
خارجدن اصابت ايدن نسنه لردن ذابن ودافع اولان كوزنجيلر ومراقبلر
ايله اول صبي احاطه اولنورلر ~~اوزون دورت ياشنه كيرنجه~~ صكره ومراعاتي
لازم اولان نهج وطريقت بودر سن صبا ايله سن ترعرع اراسنده خفف
وسكونت ايله حركت ورياضت عنيفه دن اول طفل منع اولنوب تدريج ايله
رياضت وحركت تعديل اولنور زيرا رياضت معتدله وحركت تدريج ايله رطوبتلري
نقصاني وجفاف وصلابتك حدوثي اعتدال اوزره اولور ورياضت عنيفه رطوبتلري
زياده انتقاصنه وجفاف صلابتك دفعة كثرتنه مودي اولوب مضر اولور و
~~سن~~ صكره اون دورت ياشنه اولشديقده اول سنده تدبيرنا ايدرك و بو سبيدن حفظ
تدبيري اولور كه بز بيان اولان وحفظ صحت ايدن تدبيرلره نقل كلام ايليه لم
وانلرك ايچنده بالغ وكامل اولوب اصحادن اولانلرك صحتني حفظه مودي اولان
تدبيره متعلق قولي تقديم ايليه لم وانلرك ايچنده نفس رياضت ايله ابتدا ايليه لم

التعليم الثاني في التدبير المشترك للبالغين وهو سبعة عشر فصلا

الفصل الاول جملة القول في الرياضت حفظ تدبير لرينك معظمي اولا رياضت
وصكره تدبير غذا وصكره نوم تدبيري اولمغله واجب اولور كه رياضته متعلق
اولان قولي تقديم اولنه و بيز رياضت تعريفي وتحديد ايدوب ديرز كه رياضت
بر حركت اراديه در كه اول حركت ايله متحرك اولان كمسنه نفس عظيم ومتواتره
مضطر اولور و بو رياضت موقوف اولان كمسنه يعني وقت حاجتده
اعتدال اوزره بو حركتدن كمسنه امراض ماديه دن محفوظ اولديغي معالجه يه محتاج

اولور اگر ساير تدبيرلري دخي تدبير موافق وتدبير صواب اولور ايسه و بو
معتدله اولان رياضتك بياني بودر كه سن بيلورسنكه بيزم غذالرمز مضطرز
و بيزم حفظ صحتمز كيفيت وكميتده بيزه ملايم وموافق اولان غذا اسبابي
اولور و كبدده حادث اولان غذا بالقوه يعني اخلاط اربعه بكليته غذا
اولمز يعني اخلاطك كليسي اعضايه مشابه اولوب بزم بدنمزه جزو
اولماز بلكه تناول اولنان طعام اوزرينه جريان ايدن هضوم اربعه
هر بر هضملرده فضله باقي قالور وطبيعت اول فضله لري دفعة اجتماع
ايدرمز لكن بحدد طبيعتده استفراغ ايله اول فضله لري تماما ومستوفي استفراغ
اولنمز بلكه طبيعت حسبما حاصل اولان استفراغدن صكره هر بر هضمك فضلهدن بر مقدار
فضل باقي قالور ~~وتناول اولنان اطعمه~~ هر بر دفعه
بر ابر ارادنجه متواتر اهر هضمه فضله باقي قالور وتكرار ايدرك
بدنده مقدار معتبر اولان فضله لر مجتمعه اولور واول فضله مجتمعه بدنده
مضرتي اولان مواد فضليه بر استحاله ايدوب وجوهله بدني اضرار
ايدر اول وجهلرك اوكليسي بودر كه اول مواد فضليه كاهيجه تعفن ايدوب
امراض عفونيه احداث ايدر وكاهيجه من غير تعفن اول مواد شدنده
اولوب سوء مزاج احداث ايدر وكاهيجه دخي كميتي زياده اولوب كثرتي حسبله
ذكر مرور ايدن امتلا اعراضني احداث ايدر وكاهيجه دخي اول مواد اعضايه
منصب اولوب دوكيلور ومنصب اولديغي عضوده اورام وبثورلر احداث
ايدر وكاهيجه دخي اول موادك بخارلري جوهر روحك مزاجني افساد
ايدر ومضطر قالنوب طبيعتده استفراغدن ماعدا اول باقي قالان
موادك استفراغنه حاجت زياده اولور اول مواد باقيه نلرك اكثر استفراغ

ادویه سمیّه ایله جیّد اولوردو اشتباه یوقدرکه کیمیا ور ادویه لو غریزیه نک
نهنك ایدر و اتّصال مضرتده مبالغه ایدر و سمیّتی اولمیان ادویه
ایله استفراغ هم طبیعته حمل ثقیل و آغر یوك اولور نتکیم ابقراط
دیرکه تحقیقدر که دوا بدنی تنقیه ایدر و لکن بدنی ابلا ایدر و جوربدر
ادویه ایله استفراغک
استفراغ ادویه ذکر اولنان مضرتلردن ماعدا مضرت اخرای
بودرکه اول ادویه مواد ردیه ایله معا مواد صالحه یی دخی استفراغ
و خلط فاضل و رطوبات غریزیه یی و جوهر حیات اولان روحی
استفراغ ایتمکه مؤدّی و باعث اولور و بو استفراغ اعضاء رئیسه نك
و اعضاء رئیسه نك خادملرینك وهن و ضعفنی ایجاب ایدر و اوّل
فصلده بر ذکر اولنان مضرتلر امتلانك مضرتلری اولور اول مضرتلرك
بعضیسی امتلا علی حاله ترك اولنسه بعضیسی حادث اولور و بعضیسی مواد
امتلا ادویه ایله استفراغ اولنسه حادث اولور پس امتلا ریاضت
سائر تدبیرلره دخی اصابت اولنسه و قتده امتلانك مبادیسی اولان
هضوم اربعه نك فضلاتی بیره لرینه اجتماعدن و امتلایه مؤدی اولمقدن
بلا اضرار
مانع اولان بالجمله سببلردن زیاده امنع و ادفع اولور و امنعیتندن
ماعدا ریاضت حرارت غریزه یی انعاش و اثاره ایدر و ابدانده حادث
او حرارت
اولان ثقلی و آغرلغی گیدررب کالاول خفته اعاده ایدر انکیچونکه ریاضت
حرارت لطیفه یی تحریك و اثاره ایدر و بدنده بولنان فضلاتی هر کون
تحلیل ایدر و حرکت دخی حرارتك تحلیلنه معینه اولور اول فضله موجوده یی
ازلاق ایدرلر و مخارج و منافسه توجیه ایدوب خارج بدنه اخراج
ایدرلر و مرور ایام ایله اول فضله جمع اولمز و امتلایه مؤدی دخی اولمز
ذکر مرور ایلدیکی اوزره ریاضتك بو منفعتندن ماعدا منفعت اخری اولور زیرا ریاضت

اوتارر
حرارت غریزیه یی انما ایدوب چوغالدر و مفاصلی صلابتلو ایدر بیکیندریر
و مفاصل و اوتار افعالنی ایشلمکده تقویه ایدر و انفعالدرینی املس ایدر
و غدایی قبوله اعضایی حاضرلر و مستعد ایدر اولوجهله که ریاضت بدنده
فضله یی تقلیل ایدوب آزلدیرر و فضلاتك قلتی ایله اعضانك غدا ایله تغذیسی
زیاده اولور قوه جاذبه حرکت ایدر اولوجهله اعضانك غدایی قبولی اکثر
اولمش اولور و اعضانك عقده لرینی ریاضت حلّ ایدر و اعضایی تلیین
ایدوب مسامات شاق ایدر و رطوبات غلیظه یی ترقیق ایدوب ایچلر و مساماتی
کیکیشدیرر و چوق کرّه اولور که ترك ریاضت دق مرضنه مؤدی اولور
زیرا ریاضتی ترك حسبیله اعضانك قوالری ضعیفه اولور زیرا حرکت هر عضوده
غریزی اولان روحی اول عضوه جلب و جذب ایدر و هر عضوده روحی
حیاتنه آلت اولمغله اول ریاضتی ترك حیاتی ترك اولمغله کبرا اولوب اعضاء
ضعیفه اولمغله حرارت غریبه سهولت ایله اعضایه تشبث ایدوب دق
مرضی حادث اولور العیاذ بالله الفصل الثانی فی انواع الریاضة ریاضت
ایکی قسم اولور بری قصدی اخری غیر قصدی اولور غیر قصدی اولان ریاضت
اولکسنه نك ریاضتیدر که آنك اعمال انسانیه دن بر عملی اولوب اول عملی
ایشلر و انکله ریاضت قصد ایلمز اول عملی ایشلمکده ایله من غیر قصد
ریاضت حاصل اولور ارباب حرف و صنایع بعضی اولدیغی کبی و ریاضت قصدی
یعنی ریاضت خالصه اول عمل ایله حاصل اولان ریاضتدر اول عمل مجرد
ولکسنه نك
تحصیل ریاضتیدر که انی ایشلدیکی عمل و فن و صنعتی اولمز و اول عملی ایشلمکدن
غرضی انجق تحصیل ریاضت اولور نفس عمل مطلوبی اولمز مطلوبی منافع ریاضتی
ذکر اولور و بو قسم ثانینك فصول و انواعی واردر اول ریاضتك کیمیسی قلیل اولور
زیرا

وکیمسی کثیر اولور و بعضی ریاضت قوی شدید اولور و بعضیسی ضعیف
اولور و بعضیسی سریعه و بعضیسی بطیئه اولور و بعضیسی شدة و سرعتله
مرکب اولوب حثیث اولور یعنی هم شدید و هم سریع اولور و بعضیسی
متراخی اولور یعنی هم ضعیف هم بطیء اولور و بو ازواج اربعه نک هر
زوجک ذکر اولنان ایکی طرفلری اراسنده بر معتدل ریاضتی اولور
بالجمله بو تقسیمدن حاصل اولان اقسام اون ایکی قسمه بالغ اولور
و افراد ریاضتک انواعی بو مذکورلردر ١ مصارعه یعنی کورش ایتمک و مصارعه
ریاضت قویه دن اولور ٢ مباطشه بو نوع قوی سریع ریاضتدر معناسی
ایکی کیشی بر بریله عنف ایله مواخذه ایتمکدر ٣ ملاکزه یعنی ایکی کشی
بر بریلرینی یومروق ایله صدرلرینه اورمقدر بو نوع دخی قوی سریعدر ٤
احضار یعنی ات ~~ضیجاعتیدر~~ بو نوع ریاضت یالکز سریع اولور ٥ سرعت
مشی بو نوع ریاضت یالکز سریع اولور ٦ رمی عن القوس اوق اتمق
بو نوع ریاضتده حرکت قوی شدیدر ٧ رمی زوبین یعنی زراق اتمق
بو دخی قوی شدیددر ٨ القفز الی شیء لیتعلق به یعنی بر شیئه ارتقیه
اول شیئه تعلق ایتمک ایچون و ثبه ایدوب صچرامقدر بو نوع مرکب و شدید
سریعدر ٩ حجل یعنی بر ایاغ ایله سکوب و ثبه ایتمکدر بو نوع شدید
قویدر ١٠ مثاقفه بالسیف والرمح یعنی قلج ایله و رمح ایله اوینامق و ملاعبه
ایتمکدر بو نوع سریعدر ١١ رکوب خیل یعنی آته بینمک بو نوع دخی سریعدر
١٢ حفق بیدین یعنی بر ایاغ اوزره قائم اولوب ایکی الکریز اولی طرفنه
و ارد طرفنه تحریک ایدوب صالالمقدر و بو ریاضت ریاضت شریفه در
علاقه وجه شرافتی بیان در که زیرا بو ریاضتله بالجمله بدن حرکت ایدوب بدنی بالجمله
ریاضت استیعاب ایدر و بو ریاضت قوی سریع اولور ریاضت لطیفه

اصنافندن

اصنافندن اولورلر اول اصناف بونلردر ١٣ ترجح بالاراجیح یعنی صالنجقده صالنمق اولور
بونلر ریاضت ضعیفه اولور ١٤ ~~ولورنوا~~ رکوب الزواریق والسماریات
بونلر کوچک سفینه لردر بر نوعیدر انلره رکوب ایدوب بینمک ریاضت
اولور و قوتی صالنجقده و مهدده صالنمقدن زیاده اولور ١٥ رکوب المحامل
والعماریات یعنی آته و ارکلک دوه یه و دوه یه یوکلتدیکلری هودج تسمیه اولنان
محفه یه بینمکدر بونلردن حاصل اولان ریاضت زورق تسمیه اولنان سفینه
صغیره یه بینمکدن حاصل اولان ریاضتدن اقوی اولور ١٦ رکوب العجل یعنی اوکوز
عربه سنه بینمکدر بوندن حاصل اولان ریاضت قوی سریعدر ١٧ المیدانیه
بو ریاضت میدانیه ریاضت قویه دندر اولو میدانیه نک معناسی بودر که بر میدانده
انسان ~~شروع ایلیه حرکته بدء ایدوب~~ نهایتنه و میدانک آخر طرفنه ایرشور
و اول طرفدن قهقری حرکت و رجوع ایدوب حتی بدء ایلدیکی طرفه واصل اولور
و بو منوال اوزره ثانیا دخی حرکت ایدر لکن اولا واردیغی غایته تا قلمیوب ورایه
بر مقدار قطع ایلدیکی مسافه نقصان اوزره اولور بو منوال اوزره
ایدیو وسطنه قالور دفعه اولاده اول میدانک نهایتنه یوز خطوه ده بالغ
اولسه دفعه ثانیه ده یوز خطوه غایته واصل اولمز بلکه بر مقدار مسافه دخی باقیه ایکی
یوز خطوه تمام اولور و دفعه ثالثه ده نقصان اولان مسافه دخی اکثر اولور
و اول خطواتک مقداری تناقص ایدرک اول کسنه یوز خطوه ایچنده میدانک
وسطنده قالور ١٨ مجاهدة الظل اولور و بو نوع دخی ریاضت قویه دن اولور و بعض
نسخه لرده مجاهدة الطبل واقع اولمشدر علامه دیرکه صواب اولان اول کی
نسخه در زیرا بو نوعی تفسیرده جالینوس دیرکه انسان قلیچ و یاخود رمح اخذ
ایدوب بوینار و کندو ظلنی کوکله سی دشمن مقامنده و عدو منزله سنده تنزیل ایدوب

١٩ التصفيق باليدين يعني صاغ اليكك ظهريني صول اليكك بطننه ضرب
ايلمك ٢٠ الطفر يعني طفره ايدوب صيچرامق ٢١ الزج بالرمح يعني
سنانسنه ورمحي اخذ ايدوب اوجنله اولا ايله تعبير اولنان حربه ايله
هدفلره طعن ايتمك زجج عنب وزننده رمحك طرفنده اولان حديده ديرلر وبو
نوع رياضت قويدر اولور ٢٢ اللعب بالصولجان بالكرة الكبيرة يعني
بيوك كره يي وطوبي چوكان ايله اوينمقدر وبو نوع رياضت قوي
وسريعدر ٢٣ اللعب بالصولجان بالكرة الصغيرة يعني چوكان ايله كوچك
طوبي اوينامقدر وبو نوع رياضت رياضت صحه سريعه در ٢٤ اللعب
بالطبطاب فرنج ديركه طبطاب بر التدركه انلك ايله اكراداك فارسيلري واثنيلر
اوينارلر وابن جميع ديركه طبطاب الالتدركه الخلته يا بيلورچكانله باشقه در
انلك مقبضي واخذ ايدجك محلي وار در اكه كره صغيره يي قويوب ذو ايدرلر بعده
بنه اخذ اول كره آني نزد ايدرلر يوسف ابن محمد البغدادي ديركه طبطاب
صبيانلك اويناديقلري كره در انلك ايچون اولكره يه عامه طابه ديرلر بولعب
هر رياضت سريعه دندر ٢٥ اشالة الحجر يعني طاشي ارالدموقعندن قالديرمقدر
وبو رياضت قويدر ٢٦ ركض الخيل واستقطافها يعني اياغ ايله واوزنكي
ايله فرسك قرننه يورييسون ايچون ضرب ايتمكدر واستقطاف فرسك
لجامني وكيني جذب ايدوب دوروسي ايچون چكمكدر اشتقاقي قطوفدن بطئ
معناسنه در وبو نوع رياضت رياضت بطيئه اولور ومباطئه نك انواعي
وار در وبعض نسخه مصارعه نك انواع وار در واقع اولمشدر ايكيسي ده صحيح
اولور او لانواع بونلردر ٢٧ ايكي كيشي بربرين بيلندن اخذ ايدرلر اول
وجهله كه ايكي قوللر ايله اخرك بيلندن قوچاقلر والدنيز وبارمقلريني شبكه كبي بربرينه

ادخال

ادخال ايدوب كندو نه الصاق والزام ايدر و آخر تخلف وسعي خلاص اولمق
مراد ايدر والزام ايله صاحبي آني امساك ايدوب تخلصه قوماز
وبو نوع مباطئه سريعه وقويه رياضت اولور وبو مباطئه بدرين
اولور اول مباطئه كه اول ايكي كيشيلر قوللرين بربرينه صادرلر احدهما
صاغ قولني اخرك صاغ قولنه ادخال ايدر وصول قولني آخرك
صول قولنه ادخال ايدر واحدهما انلك يوزي اخرك يوزينه مواجه
ومقابل اولور وبو ايله مواخذ ايله احدهما اخر يرينه اشاله وازاله
ايدر وصكره قلب ايدوب طرف اخر او زره دوندر خصوصا
بو قلب زياده ايدرا اولونقده كه هر بر آخره ظفر بولمق ايچون كاه ايچه
منحني اولوب اكيلور وكاه ايچه منبسط اولوب طوغريلور بو نوع
رياضت قوي شديد اولور ٢٨ المدافعة بالصدرين يعني ايكي كيشي
بربرينه اوزاقدن صكره هر بر اخرك جهتنه عنف ايله حركت
ايدوب وسط ده احدهما الاخرك صدريني ايله اخرك صدرينه مصادمه
ومصادمه ايتمكدر وبو نوع شديد وقوي رياضتدر ٢٩ ملازمت
بالعنق يعني اول ايكي انسانلر هر بر اخرك بوينني اخذ ايدوب اسفله واشاغي طرفه
كندو جانبنه جذب ايتمكدر بو رياضت قويه نوعندن اولور ٣٠
ملاوات الرجلين والشغزبية يعني كورشن ايدن ايكي كشيلر هر بر
ايقلرين اخرك اياغنه صارمق وملاوي ايلكدر شغزبيه اوانوع
مصارعه دن انك اسميدر صحاح جوهريده مصرحدر ٣١ فتح رجلين
صاحبنه بر جلنكه اول ايكي كيشيلر هر برسي ايقلرين اچرلر واياغلك
بين آخر اياغنده اوزاق ايدرلر وايكي الكرين كندو ديزلري اوزره قيلرلر وقوف ايدوب

دور ورلرا اولهیئت اوزره که هر برینک رأس آخرك وسطنه ازاسنه اولور
وبو وقفه دن صکره هر بر صاغ النر صاغ دیزینه قالدیرور واول قالدیردیغی
صاغ ایله صاحبنك وبولداشنك صول اویلغنه ضرب ایدوب اوزرر
کذلك احدهما صول النر کندو صول دیزینه قالدیروب اول قالدیردیغی
صول الی ایله یولداشنك ظهرینه وارقه سنه ضرب ایدر وصکره کروجکیلوب
مکانلرینی تبدیل ایدوب وصفی ولندیغی اوزره ینه اولا اشتلدیکی فعللری
ایشلر وبو منوال اوزره برنه مفارقت ایدنجه قدر دوران ایدر وبونلره
بکزر ومشابه مصارعین ومباطشینك اوینلری وملاعبه لری هر نه
قدر وار ایسه جمله سی ریاضت اولور وبراز حرکات هم واردرکه انلر
ریاضات شریفه دن اولور اول ریاضتلر بونلردر ٣٢ ایکی رفیق مکانلرینی
سرعت ایله استبدال ایدوب احدهما آخرینك مکاننه واخر احدهمانك مکاننه
واررلر وهر بری خلفنه وآردنه حرکت متعدده وکثیره ایله حرکت ایدرکه
خلفه اولان حرکات اراسنده قدامه حرکت متوسطه اولور یعنی اولا
خلفنه حرکت ایدر بعده اوکنه حرکت ایدر بعده ینه خلفنه حرکت ایدر
بو حالت اوزره اول متحرك دوران ایدر وبو حرکاتك کیمسی نظام اوزره
اولور وکیمنده نظام اولمز واکثریا بو حالت سماعده رقص ایدنلرینك
حالی اولور ٣٣ ریاضة المسکتین یعنی ایکی چوالدوز اویینی ایله حاصل
اولان ریاضتدر اول لعب بودر بر انسان بر موقفده وقفه ایدوب
اکلنور وصاغ جانبنه بر مسله غرز ایدر ودیکر وصول جانبنه دخی
بر چوالدوز غرز ایدر وایکی چوالدوزك بری برینه بعدی اوزاقلغی
بر باع یعنی بر قولاج اولور واول چوالدوزلره اول کمسنه توجه واقبال
ایدوب صاغ طرفنده دیکیلن چوالدوزی صول طرفنه مغروز ودیکیلو که

مکاننه

مکاننه نقل ایدر وصول طرفنده اولان چوالدوزی صاغ طرفنده دیکیلو
چوالدوز مکاننه نقل ایدر وتحری ایدوب سعی ایدرکه ممکن اولان
سرعت وعجله ایله نقل ایده غایة قصوی سرعت ومنتهاسی اوله تاکه
ریاضت مذکوره ریاضت سریعه دن اوله بو مقاله ابن جمیع بحث
ایدوب دیرکه شیخك بو کلامی یعنی ریاضت مسکتین دیدیکی
اصلی اوزره دکلدر بلکه ناسخلر تغییر ایلمشلردر اصل عبارت
مثقلین اولمق اوزره در یعنی ایکی طاش وجه حجر اوزره نقل
وتشییل ایلمکدر وبونلرك تفصیلی شرح علامه ده مذکوردر وذکر
اولنان ریاضتلر سننده لر وریاضات سریعه کراراً ومراراً ایشلنمکده
مراد اولنن نقدر لایق بودرکه متابعه برن بر ادنجه ایشلنوب واول
فعاللر تواتر وتعاقب اولمیه وتعاقب وتواترك ایکی وجهی
اولور وجه اول بودرکه ریاضت شدیده ویاخود ریاضت سریعه
بر دفعه ایشلدیکنه صکره توقف ایدوب ساکن اولور بر مقدار استراحت
ایلدیکدن صکره ینه سریع ویاخود شدید اولان ریاضتی ایشلر
ووجه ثانی بودرکه ریاضت شدیده ویاخود ریاضت سریعه یی
بر دفعه ایشلر وعقبنده شدید وسریع اولمیان ریاضت فاتره
یعنی ریاضت ضعیفه ویاخود ریاضت بطیئه یی ایشلر وعقبنده
ینه ریاضت شدیده یی ویاخود ریاضت سریعه یی ایشلر
ایکی شدید ویاخود ایکی سریع ریاضتلر اراسنده ریاضت فاتره
یعنی ضعیفه وبطیئه توسط ایتمکله استراحت حاصل اولور وبو
منوال اوزره استراحت ایلمدن ریاضات شدیده وسریعه یی تواتر طبیعته ثقیل
وواجب اولورکه ریاضت ایدن کمسنه بر نوع ریاضته مداومت ایلمیه بلکه
کاهیجه بردلو وکاهیجه اخردلو ریاضت ایلیه زیرا بر ریاضته مداومت وتنسیم

و بو ریاضتلرك منفعتی بالجمله بدنه عائد و شامل اولور خصوصًا هر بر عضوك
خاصة ریاضتلری اولورکه اول ریاضتلرك منفعتی عضو واحده مخصوص
اولور امّا ایکی اللرك و ایکی ایقلرك ریاضتلرنده خفا یوقدر جمله سی معلومدر
اللرك ریاضتلری متفاوت و درلو درلو اعمال اشلیوب اول عمللرده
اللرینی و ایقلرینی استعمال و تحریك ایتمکله اولور و معلوم اولمق
کرکدر که بدن طعام ایله ممتلی ایکن ریاضت عامه
و ریاضت خاصه بالجمله بو ریاضتلره مباشرت اولنمیه و امّا
صدرك و اعضاء تنفسك ریاضتی کاهیجه عظیم و ثقیل صوت ایله
و کاهیجه کثیر صوت ایله تصویت ایتمکله اولور لکن دائمًا صوت ثقیل ایله
و یاخود دائمًا صوت حاد ایله تصویت اولنمیه بلکه مخلوطًا اولوب کاهیجه
حاد و کاهیجه ثقیل اولمق کرکدر تا که اعتیاد ایله منفعت ریاضت
قلیل اولمیه و بو صوت ایله اولان ریاضت صدر و سائر اعضاء تنفسه ریاضت
اولدیغی کبی کرکلك اغزه و لهاته یعنی کوچك دیل دیدکلری عضوه و لسانه
دخی ریاضت اولور کذلك عینه و بعض مشایخه کوره عنقه یعنی بوینه
دخی ریاضت اولور و صوت ایله اولان ریاضت کوینی دخی تحسین ایدوب
کوزلندیرر و کوکسی دخی تنقیه ایدوب رطوبات فاسده سن چیقاریر
و تطهیر ایدر و صدرك ایکنجی ریاضتی بودرکه بر مقدار نفس حبس
اولنوب بعده نفخ اولنور و دفعتًا حبس اولنان نفس اخراج اولنور
و بو ریاضت صدره ریاضت اولدیغی کبی بالجمله بدنه دخی ریاضت
اولور و بدنده اولان مجاری دخی توسیع ایدوب کنکشدیرر و صوتی
عظیم ایدوب زمان طویلده اولان صوت عظیم اخراج ایلمکه زیاده

خطرلو

خطرلو اولور زیرا اولوجهله تصویت ایلمك هواء کثیر قلبه منجذب اولوب حرارة
غریزیه یی سوندیرر و صوتی تطویل ایتمکله هواء کثیر اخراج اولنوب
هواء کثیره ارواح دخی تابع اولوب معا خروج ایلدیکنه
بناء خطر عظیم اولور و قراءت ایدن کمسنه لره واجب اولورکه
قراءته لینلك ایله بدء ایدوب او قومغه نرملك ایله باشلیه و تدریج ایله
صکره صوتنی ترفیع ایدوب بو جهله و عالی ایلیه و چون صوتی شدید
و عظیم و طویل اولدیغی اول صوتك زمانی معتدل ایلیه یعنی اول
وجهله اولان صوتك زمانی زیاده اوزون ایلمیوب طول
و قصرده اعتدال اوزره ایلیه و زمانی معتدل اولان صوت شدید عظیم
و طویلده نفع بیّن و عظیم اولور و ذکر اولنان صوتك زمانی دخی طویل
اولسه دخی مزاجی معتدل و بدنی صحیح اولنلره اول صوت خطرلو اولور
و نوع انسانك افرادلری و اشخاصلری سنلرنده و مزاجلرنده و سلحیه لرنده
و تربیه لرنده و صناعتلرنده و ساکن اولدیقلری بلده لرك هوالرنده و سائر
بو مثللو امورلرده برن برلرینه مخالف اولمقلری ایله هر بر شخصك بر نوع
ریاضتی اولور و بر نیکی ریاضتی اخره ریاضت اولمز مثلا حبس نفس
مزاجی بارد اولنلره و کذلك صناعتی بارده اصحابنه نافع اولور امّا
مزاجی حار و یاخود صناعتی حاره اصحابنه نفسنی حصر و حبس مضر
اولور امدی ریاضت ایدنلره واجب اولورکه احواللرنه و امورلرینه تفحص ایدوب
حاللرینه موافق ریاضت ایلیه و هنوز حماسی زائل اولوب نافعه
اولنلر او لمغله و کتنه و قیام و قعوددن عاجز اولنلره و خرنوق مثللو
ادویه قویه تناول ایدنلره و حجابنده مرض اولنلره ریاضات لینه عرضنه

[illegible]

موافق اولور زیرا ذکر اولنان کمسنه لرک قواسی ضعیفه اولور و ریاضت
قوتیه ذاتیه قوایی و اعضایی استعمال ایله حاصل اولمغله ریاضت قویه
انلر ایچون صعب اولور و ریاضت عرضیه ولینه ده کیزو قواسنی استعماله
حاجت اولمز بلکه ارجوحه نک و صالنجه نک حرکتی ایله متحرک اولوب
بالعرض ریاضت حاصل اولور و قواء و بدنی تعب و یرمز و تحیز ریاضت لینه جسیله
ناقهه خفت کلسه و مجانبی مرض اولنلر که خفت کلسه و لزمان اول
کمسنه لری تنویم اولنور و بو وجهله اولان ریاضت و تنویم بدننده اولان ریاحی
تحلیل ایدر و غفلة و نسیان مثللو اشیاء باقی قلان امراضده دخی نافع اولور
و شهوته دخی تحریک ایدر و غریزیه یه دخی انعاش و تنبیه ایدر و حماسی
و حماسی شطر الغب اولنلر و یاخود حماسی مرکبه اولنلره اوفق و افضل اولان
بودر که ۲ انلری سریرا و زره اوتوردوب ترجیح ایلیه لر و صالبیه لر حتی
اتخاذ اولنان ارجوحه ایله ترجیح انلره موافق اولمز کذلک حماسی بلغم
اولنلره و حیات بعض اولنلره و بعض نسخه کوره حیات بعض استسقاسی اولنلره
و وجع نقرسی و وجع کلیسی اولنلره دخی سریر ترجیحی اولی اولور
و بو ترجیح موادی انقلاع و زوالی مستعد و متهیء ایدر کور ریاضتک
ایکی قسمندن ریاضت لینه عرضیه اعضاسی و قواسی ضعیفه و لینه
اولانلره موافق اولور و ریاضت قویه صحیح قوی اولانلره موافق و مناسب
اولور اما محلدیه رکوب ایدوب سیمک دخی ارجوحه یه رکوبک عملی کبی
عمل ایدر لکن عربه نک موادی اثاره سی و تحریکی زیاده اولور و بعض کره
عربه یه رکوب ایدن کمسنه و جهنی عربه نک خلفنه قیلر یعنی قیچیی اوتوروب
یوزینی عربه یی چامل اولان دابه نک ارقه سنه قیلر بو وجهله عربه یه رکوب ایلمک

عسرتلو
واوار ریاضت
بالعرض
لطف صادقی داء الفیل
موافق
بعض عربه یه
انخاذ اولنه
سریر

بصرك ضعفنه

بصرک ضعفنه و ظلمتنه نفع شدید اولور اما قایغه و کمیه یه رکوب ایلمک
جذام و استسقا و سکته و برودة معده و نفخ معده مرضلرینه نافع اولور
و زورق و سفینه یه رکوب ذکر اولنان مرضلره نافع اولدیغی اول رکوب
ساحل قریب اولورسه نافع و اکر کناره قریب اولان محللرده سفینه یه
رکوبده غثیان حادث اولوب صکره اول غثیان تسکین اولورسه
اول رکوب معده یه زیاده نافع اولور اما لجه بحرده یعنی اینکن تعبیر اولنان
دریانک و سطنده سفینه یه رکوب ذکر اولنان مرضلری قلع و ازاله ده زیاده
قوی اولور زیرا دریا و سطنده سفینه ده اولنلره خوف و حزن و فرح و سرور
عارض اولوب اول سببدن ارواحک داخل و خارجه تردد زیاده اولمغله مواد تحلل
و اندفاعه مستعد و متهیء اولور و غرا عضو لرکه کبد و معده و سائر اعضا غرا یه متعلق
عضو اعضایه تابعلردر اعضانک ریاضتی ایله انلرده ریاضت حادث اولور
علامه دیرکه کذلک الات تنفسک ریاضتی صدرک ریاضتنه و اللرک و امورک
و بالجمله بدنک ریاضتنه تابع اولور اما بصرک ریاضتی اشیاء دقیقه یی تأمل
ایله اولور یعنی مبصر اتک اوکوز ایله کوریلن دقیق و اینجه نسنه لرده موجود
اولان صنایع عجیبه یه نظر و تأمل اتمکله اولور و اشراق و لمعانی اولان
نسنه لره تدریج ایله نظر دخی بصره ریاضت اولور و قولاغک ریاضتی دخی
خفی اولان اصواتی تسمع ایتمکله اولور یعنی کزلی اوازلری تکلف ایدوب استماع
ایتمکله و نادرا سمعک ریاضتی اصوات عظیمه یی استماع ایله دخی حاصل اولور
و هر عضوک برر ریاضتی خاصه سی واردر و بیز کتاب جزئیه سنده مشغول
اولوب کل عضو عضوی حفظ صحتی بیان ایلدیکمزده هر عضوک ریاضتی خصوصیله ذکر
بیان ایلرز و ریاضت ایدن کمسنه یه دخی واجبدر که ریاضتی سخونتی بدنینه اولان ضعیف عضوه

بحو
و رفق
اولور
مخصوص
حذر ایلیه
اولمقدن
و اصل

وبو حذرا اولوجهله اولورکه بر عضو موفق ضعیف اولسه ریاضت ایچون اول عضوی
اصالةً استعمال ایلمز بلکه قوی اعضا ایله ریاضت ایدوب انلرده حاصل
اولان ریاضت عضو موفقه سرایت ایدر واول عضو ضعیفه بالعرض
ریاضت لینه حاصل اولور مثلا دوالی اولان کمسنه یه ریاضت ایلدیکده
واجب اولورکه کثیر ایاقلرین تحریک ایلمیه زیرا دوالی دیدکلری مرض ایاقلره
مخصوص بر نوع مرضدر ایاقلری کثیر التحریک ایله ریاضت سخونتی ولمزاجی
تزایدینه باعث اولوب مضر اولوربلکه اول کمسنه ریاضت بدننک اعالیسنی و
کتفلرین وراسنی وایاقلرندن ماعدا اعضای سائره سنی تحریک ایله ریاضت
ایدوب اول اعضالرک ریاضتندن بالعرض ضعیف اولان ایاقلرده دخی بالعرض
ریاضت حاصل اولور وابدان ضعیفه ده ریاضت ضعیفه وابدان
قویه ده ریاضت قویه استعمال اولنور ومعلوم بیورلیکه هر بر عضوک کندو
نفسنه بر ریاضت اولور واول عضوه مخصوص اولور مثلا تکلف ایدوب
غایت حزده نسنه لر کورمک کوزک ریاضتی اولور و بو ریاضت کوزه مخصوص
اولور وحلقک ریاضت مخصوصه سی اجهار صوتدر یعنی صوتی جهار سوی عالی ایتمکله ایله
اولور اکر بو مذکورلر تدریج ایله اولور ایسه و دیلنک و قولقلرک ایچون وسائر
عضولر ایچون بابلرنده مذکور ریاضت مخصوصه لری اولور الفصل الثالث
فی وقت ابتداء الریاضة وقطعها ریاضته شروع زمانی اول زماندرکه
اول زمانده بدن نقی وعاری اولوب احشاده وعروقده نواحیسنده خام ورد
اولان کیموس واخلاط اولمیه زیرا احشاده یعنی غرایه مخصوص التلرده و
طمرلرده مواد ردیه بولنورسه اول موادی ریاضت نشر ایدوب داغیدر و
اول مواد منتشره بدنی افساد ایدر و ریاضته اولوقتده شروع اولنورکه طعام

امسى

امسی یعنی دونکی کون بیدیکی طعام معده ده وکبدده وطمرلرده هضم اولمش
اولوب ده وطعام آخر تناول ایلندک وقت وزمانی کلمش اوله وطعامک انهضامنک
علامتی بودرکه طعامک اول انهضامنده بولدیغی نضج اولوب قوامی رقت ایله
غلظت اراسنده معتدل اولورکذلک لونی دخی اصفر اتر جی اولور وحین وقت
انهضام مرور ایدوب طعامی تناول زمانی ایکی زمان ریاضتدر واراسی
اوزاسنه معده وکبد وعروق خالی ایکن ریاضت اولنه اول ریاضتک مضرتی
اولور وطعامک زمان انهضامی مرور ایدوب معده وکبد وعروق خالی اولدیغنک
علامتی بودرکه بولک صفرت طبیعیه تجاوز ایدوب بولک صفرتی نار اولور
زیرا ذکر اولنان اعضالر غذادن خالی اولدیغی طبیعت حائیله تصرف ایدوب
صفرتی نار ایدر و ریاضتک زمانی وقت انهضام اولدیغندن ایچون اطبا دیدیلرکه
برکمسنه ده فضلات مجتمعه وکثیره اولوب اول کمسنه خالی ریاضت شدیده یی اجتناب
ایلمیه سی الیق اولورکه اول کمسنه نک معده سی خالیه وبوش اولمیه بلکه معده سنده غذای
قلیل موجود اوله و اول موجود اولان غذا افصل شتاده غذای غلیظ اوله و فصل
صیفده غذای لطیف اوله و امتلا اوزره وخوا اوزره [illegible] اولان ریاضتلر
هر بریسی هر نه قدر معظم مضر اولور ایسه لکن بر بر بیننه قیاس ایلدکده امتلا اوزره اولان
ریاضت خوا اوزره یعنی معده بوش وطعامدن خالی ایکن اولان [illegible] افضل
وخیر اولور و کذلک بدنی حار رطب ایکن اولان [illegible] ریاضتلر بدنی
ومزاجی بارد ویابس وخاف ویابس ایکن اولان ریاضتدن خیرلو اولور و ریاضت
اوقاتنک زیاده صواب واصح اولان وقت ذکر اولنان کیفیتلر بدنک اعتدالی
زمانیدر زیرا معتدل اولمیوب مزاجی حار ویابس اولان کمسنه نک حرکاتی ریاضتی
امراض احداث ایدر و اول کمسنه ریاضتی ترک ایلر اولدهی مرضلری حادث اولمز بلکه صحت بولور

داورد ریاضت

جهر ایله
سسلنوب
بلع

هضم اولمغه باشلدیغی کورن ان

انهضامی ایکی زمانی ریاضتدن بنم ریاضتدن

ضیقه بی وقت ریاضه

ریاضتلر

وباخود

اولور

ایلسه ایله

ورياضته شروع مراد ايلدکلرنده واجب اولورکه اولا امعادن ومثانه‌دن
براز وبولی اخراج ايليه صکره رياضته شروع ايليه وشروع دخی اکثری
اعضا رياضته مستعد اولسون ايچون غريزيه انعاش واثاره يه
ومسامانی توسيعه سود اولان دلك اعضا ايله اوله واعضای
دلك واوق يعنی خشونتلی بر نسنه ايله اوله واعضای دلك ايلدکدن صکره
دهن عذب ايله اعضايی تمريخ ايده ويا ايريشمش زيتوندن حاصل اولان
دهن زيت اعضايه سوره واعضايه نشف ايتديره وايچره لکن اول
تمريخ نرملکله بدء اولنوب تدريج ايله تمريخ تقويه ايده تا که عضو
اعتدال اوزره ضغط ايلمك مرتبه سنه واصل اوله وضغط ضغط شديد اوله
مرتبه سنه وارميه يعنی دلك ايدرلر شدت غمزدن ناشی اولکمسنه
زياده دخول ايدوب کومولميه وبعض کره اول دلك وتمريخ برقاچ کمسنه لر
اللری ايله اولور وبعض کره دلاك برکمسه اولوب لکن اول دلاك حال
تمريخ ودلکده اولکمسنه نك اعضاسنی اخذ وبطشی مختلف اولور هر کره
اخذ ملايم اولور وبر کره قوی اولور والحاصل دلك منفعتی ... دلك ايدر
وبو وجهله اولان تمريخ ايله بدنده اولان عضله‌لرك نشاطی سنه وپارچه لرينه
دهن عذب يا زيت ودلکك منفعتی واصل اولور ... ودلکك امری تمام اولدقده
صکره اولکمسنه بر مقدار ترك ايدوب استراحت ايدر واستراحتدن صکره
اولکمسنه رياضته مشغول اولور وفصل ربيعده اولکمسنه يه اوفق و
اليق اولان بودرکه بر بيت معتدلده کون روز شمس انتصافنه واستوايه
قريب ايکن رياضت ايليه وفصل صيفده اولان رياضتك وقتی ... ربيعده
اولان رياضتك وقتندن مقدم اوله اما شتاده قياسی ودليلی نظر ايله

رياضتك

رياضتك وقتی لايق اخشام ومسا وقتی اولوب اوائل ليله تأخير اولنمق اولور
لکن اول وقتده تأخيردن موانع اخر منع ايدر پس شتاده واجب اولورکه اولا
حر وبرودده موضع رياضت تعديل اوله ورياضت مقدما ذکر اولندیغی
اوزره زياده اصوب اولان وقتده اوله يعنی اولکمسنه ده امتلا ويا خود
جوع وخوا اولمدیغی وقتده اوله ومعده ومثانه‌دن بول وبراز اخراجندن
صکره اوله اما رياضتك مقدار وامتدادنده اوچ نسنه يه رعايت اتمك
واجب اولور اولکيسی بشره نك لونيدر اول رياضت حينده لون کوزلنمه يه
باشلسه آناً فاناً حمرت بشره زياده اولوب لکن لونك جودتی وحسنی
غايته ايرشمسه اولکمسنه رياضتی قطع ايلمز بلکه رياضتی اوزره متمادی
اولور بعد وقت بشره نك تهيجی تمام اولدقده قطع ايدر ور رياضتدن اولزمان
فارغ اولور و رياضتده واجب اولان اشيادن ايکنجيسی حرکت اولور حرکت
حسبيله حرکت اولکمسنه يه خفيفه اولوب ثقلتی ازلميه باشلسه تماما ثقل
دفع اولنجه قدر رياضتی تطويل ايدر وبعد وقت يعنی خفت تامه وثقل مرتفع
اولدقده صکره رياضتی کسوب قطع ايدر واوچنجيسی اعضانك انتفاخی
اولور واعضانك انتفاخی وقبارمه‌سی دمك واد واحك خارجه توجهی
ايلکه واول وجهله اولان انتفاخ رياضت ايلدکجه زياده اولدقجه رياضتی قطع ايلمز
بلکه بعد وقت قطع ايدر يعنی انتفاخ تمام اولوب بر نوعه طراوتی ودم
واد واحك وجه لايق اوزره خروجی تکميل اولدقده صکره رياضتی قطع ايدر
اما بو ذکر اولنان اشيا تکميل اولوب ورياضت قطع اولنمز ايسه تناقصه
باشلسه وکمالی زواله بدء ايلسه اول وقتده رياضتی قطع واجب اولور
وتناقصك علامتی بودرکه اول رياضت ايدن کمسنه نك بريکی لمعوادی رياضت حينده

قطعيتی اولان

بخار اولوب مساماتدن تحلل خفی ایله تحلل ایدر لکن اول مواد رطوبتیه [عرق ودره] استحاله ایدوب
مساماتدن ترشح ایدوب ... درلر ... وعرق سیلان اولور
تخین ریاضت قطع اولنسه اولکسنه یه اقبال اولنور معرق ودرلکی
دهن ایله ترهین اولنور و ریاضت ایلدیکی کونلردن و ایاملردن اول کونده
نه مقدار ریاضت ایلدی ایسه یوم ثانیده دخی اول مقدار ریاضت اولنور
ویوم اولده اول ریاضت ایدن کمسنه تحملی اولدیغی مقدار تغذی ایلدی ایسه
یوم ثانیده دخی اول مقدار غذا ایله تغذی ایدر **الفصل الرابع فی الدلك** بر کره
دلك اوچ قسمه تقسیم اولنور اول قسمتله صلابت ولین اعتبار اولنور یعنی
دلك صلب قتی اولور و یاخود یوشاق ولین اولور و یاخود معتدل اولور
کذلك ریاضتك عددی اعتبار اولنوب تقسیم اضا ایله اوچ قسمه تقسیم اولنور
زیرا ریاضات متوالیه نك عددی یا کثیر اولور و یاخود قلیل اولور و یاخود قلت
وکثرتده معتدل اولور ترکیب ثنائی ایله ترکیب اولنسه وقوع ممکن اولان
مزاوجات واقسام طقوز بالغ اولور اول مرکبلر بونلردر ١ صلب کثیر ٢
صلب معتدل ٣ صلب قلیل ٤ معتدل کثیر ٥ معتدل معتدل ٦ معتدل قلیل
٧ لین کثیر ٨ لین معتدل ٩ لین قلیل ... اول تقسیم بودر
دلك یه ... خشونتلو خرقه ایله اولور بو صورتله دم سریعا ظاهره نجذب
اولور و یاخود دلك ملاستلو خرقه ایله و یاخود یوشاق ال ایله اولور بو صورتله
دم عضوده مجتمع ومحتبس اولور و دلکدن غرض و مطلوب اول منفعت تکاثف
بودرکه اکر اعضا متخلخله وکوشك اولور ایسه دلك حسبیله ... ایدر
واکر اعضا صلب ... دلك حسبیله تخلخل ایدر کذلك صلب لین
ولین صلب ایدر و دلکك بر نوعی دخی واردرکه اکا دلك استعداد دیرلر

دلك استعداد

اول

دلك استرداد

اول دلك ریاضته شروع ایلمزدن [ولنمزدن] مقدم اولان دلکه دیرلر و اول دلکه
ملایمت ولینت اوزره باشلنور و ریاضته شروع قریب اولدقده
تشدید اولنور و بر نوع دلك دخی واردرکه اکا دلك استرداد دیرلر
اول دلك استرداد ریاضتك تمامندن صکره اولان دلك اولور
واکا دلك مسکن دخی تسمیه اولنور بو دلك استردادن غرض
بودرکه ریاضت ایله تحلل ایتمیوب و استفراغ اولنمیوب عضولرده
وعضلرده باقی اولان موادی بعد الریاضت اول دلك تحلیل ایدوب
اخراج ایدر زیرا اول دلك ایله مواد باقیه منتفشه اولوب تفرق ایدر وقوی مواد
تحلل زیاده مستعد اولوب طبیعته تحلیلی آسان اولور علامه دیرکه
قانونده ذکر اولنان منفعتلر ماعدا بعد الریاضت اولان دلکك
بر غیری منفعتی دخی واردر اول منفعت بودرکه ریاضت حسبیله مواد
صالحه نك تحللی خوف اولنور اول مواد صالحه تحلل ایتمیوب ایچون
مواد حابس اولان دلك ایله بعد الریاضت دلك اولنور و بو غرض
ایچون اولان دلکده ادهان مرطبه دخی استعمال اولنور و فی الحقیقه
قانونده ذکر اولنان غرضه بناء بعد الریاضه استعمال اولنان دلکه دلك
استرداد اسمی مخصوص اولور و حبس مواد ایچون بعد الریاضت
استعمال اولنان دلکه دلك مسکن اسمی مخصوص اولور انتهی و بعد
و بو بعد الریاضه اولان دلکده واجب اولور که رفق و ملایمت ایله اوله
و بو دلکك احسنی دهن ایله اولاندر ... اولور و بو دلکده واجب
دکلدر که جساوت یعنی صلابت اوزره و خشونت اوزره ختم اولنه زیرا بو بعد الریاضت
اولان دلك دلك استعداد کبی صلابت خشونت اوزره ختم اولنسه اوزدلك اعضایی

وتحلل ایله مواددن حادث اولان اعیا مندفع اولور

یی نشوونی و بویمکدن

صلابتلو ایدر و صبیانک نشوونی و بویمکن منع ایدر و بو دلک خشنلک
ضرری بالغ اولانلرده صبیانه اولانک ضررندن اقل و آز اولور و هر نه قدر
دلکلک منفعتلو ایسه بلکه اللین و الصلابت معتدل اولان ایسه لکن خطا اولنوب
صلابته و یاخود ملایمته مائل دلک ایله دلک اولنسه صلابته مائل اولان
دلک ملایمته مائل دلکدن اسهل اولور و ضرری آز اولور زیرا صلابتلو
اولان دلکلک مضرتی مواد کثیره یی تحلیل اولور و دلک لینک مضرتی
اول دلک لین ایله اعضایه انصباب ایدن موادی قبوله مستعد اولوب اعضا
و قوه دافعه نک ضعف اولور و لا محاله تحلیلی مضرتی مواد فاسده یی
قبول مضرتندن اقل اولور و ضرری اقل اولان ضرری اکثر اولاندن سهولتلو
اولور لکن صبیانه اولا خشونتلو و صلابتلو اولان دلکلک خشونتی
شدیده و قویه اولسه صبیانی بویمکدن و نمادن منع ایدر و بونلره
صکره کلجک زمانده انشاء الله تعالی دلکک وقت و زمانی تحدید ایلرز و شرایطنی
هم تبیین و تفصیل ایلرز لکن بو زمانده دلک استردادک بیانندن
زیاده ایدوب بز دیرز که فی الحقیقه بو دلک استرداد یعنی ریاضتک تمامندن
صکره اولان دلک ریاضتک جزء اخیری اولور و واجب اولور که اول
دلک استردادده اولا دهن ایله باشلنه و قوت ایله بداء اولنه و تدریج
ایله اعتدال میل اولنه و دلکک انقطاع عنف اوزره اولمیه و احسن
اولان بودر که دلک استرداد ایادی کثیره ایله اوله یعنی متعدد دلاکلر
اللری ایله دلک اولنه و اول دلک اولنان کمسنه یه بعده واجب اولورکه
اول کمسنه دلک اولندیقدن صکره بالجمله اعضاسنی توتر ایلیه یعنی گرلش
کرکنکلی کبی اعضاسنی تمدید ایدوب گره زیرا توتر ایله باقی فلان فضلات منفض

روغن — بعضیسی — اعضاسندن

اولنه

اولوب کلیلور و مندفع اولور و توتری اعضانک صورتی بودر که قونراق
متللو برنسنه یی بالجمله اعضاسنه بالجمله امرار ایدوب قوت ایله سورر
اول وجه ایله که اعضایه اوغرایوب تجاوز ایلدیکی محلی تمدد ایدوب کریلور
و بونک ایله اعضاء ظاهره نک توتری حاصل اولور و اول توتره اول
مدلوک اولان کمسنه نفس حبس ایله خیما امکن اعانت ایدر خصوصا
اول حبس نفس سهولت ایله عضل صدری تمدید ایدوب و بطنک عضلاتن اولا امرده
ادخال ایتمکله اوله بو وجه ایله اولا توتریده منفعت و انتفاض زیاده اولور
لکن احوا امرده عضل بطن یسیرا و قلیلا توتر ایدر زیرا اول عضلات آخر قلیلا — امرده
اولان توتر ایله احشایه اوزون ایذا اوصل اولوب اضابت ایدر و بو
دلک استرداد اثناسنده کاهیجه تمشی ایدوب یورر و کاهیجه قفانه
اوزره یاتوب ایقلرینی یولداشندن ایاغ ایله تشبیک ایدوب دولانیرلر
و اهل ریاضتده ممیز و حاذق اولانلر حصر نفس ریاضتلرده القلر ندر استعمال
ایدرلر و بعضیسی بو ذکر اولنان دلک استرداد ریاضت اراسنده ادخال
ایدرلر اول وقتده که انلر ریاضتی تطویل ایدوب و زیاده عرق قصد ایدرلر و برمقدار
ریاضت ایلدیکدن صکره ریاضتلرین قطع ایدوب دلک استرداد استعمال
ایدرلر صکره ینه ریاضته عودت ایدوب اولکی باشلدیقلری ریاضته
تکمیل ایدرلر و هیئت فاضله اولور اولوب ابدانلری مخالف طبیع و منکر
حالت اولمیه کمسنه لر دفع اعیا اچون دلک استرداد استعمال
ایلسه اول کمسنه لر دلک کثیره و معاودده یه محتاج اولمازلر بلکه مقداری
و کیفیتده معتدل اولان دلک ایله دلک اولنورلر و بزم وصف ایلدیکمز
کبی ملایمت ایله اوزره دهن ایله ممزوج اولنورلر و اکر بونلرده بیب احساس

اولنور ایسه اولرخانده دلکی اعتداله موافق وواصل اولنجه قدر کیفاً وکماً زیاده
ایدرلر وبعض کره نوم قتنده دلك اولنوب غمز شدید ایله غمز اولنمغله انتفاع
اولنور زیرا اولوقتده اولان دلك وغمز شدید بدنی تخفیف ایدوب قوریدر
وخفته مؤدّی اولور ورطوبتی مفاصله سیلاننه منع ایدر بو محلده علامه
ابو الفرج عبد الله بن طیّبك نکت ثمار مسائل الطبیّه والفلسفیّه آدلو
کتابنده نکاتی ایله ترجمه مسائل نفیسه نقل ایدر اول مسائل بونلردر
١ اسفل قدمین دلکی بلمك نه واحداث ایدر ٢ براوطه یه آتش
اولنا دخال اولنوب بعد اول اوطه ده برکمسنه دلك اولنسه اول دلك
اولنان کمسنه درلمز ویاخود قلیلاً درلر اما براوطه ده آتش یوق
ایکن دلکله مباشرت اولنوب بحدی برمقدار دلك متمادی اولدیغی تقدیرده
اول اوطه یه آتش قونیلوب دلك تکمیل اولنسه اول کمسنه زیاده
درلر ٣ ایام صیفده کولکه لو محلده برکمسنه دلك اولنسه دلکر حینده
اول کمسنه زیاده درلر اما کونشده وشعاع شمس اولدیغی محلده برکمسنه
دلك اولنسه اول کمسنه نك دری قلیل اولور ٤ برکمسنه دلك اولندقده
دلکه اولا ملایمت ایله باشلنوب تدریج ایله دلك تصلیب اولنسه در زیاده
اولور اولا اصلا اتیلوب اولنانده دلکده عرق زیاده اولمز ٥ برکمسنه دهن
ایله دلك اولنوب اول دلك بطیئ اولسه اول دلك اول کمسنه یی ترطیب
ایدر واکر سریع اولور ایسه دهن ایله اولان دلك سریع مدلوکی
تخفیف ایدر انتهی

الفصل الخامس فی الاستحمامات وذکر الحمامات

هیئت فاضله سی اولوب بالجمله احوالی موافق طبیعت اولان انسان کذلك
ریاضت ایله تحلیل موادلو ایدن انسانه بیزیم کلاممز انلرك تدبیری حقنده اولور

بس

بر اولکمسنه ایچون تحلیل موادا ایدجك مقدار استحمامه حاجت یوقدر
زیرا اول امثالو کمسنه لرك بدنی نقی وموادردیه دن عاری وطاهر اولور وانلرك استحمامه
ایچون احتیاجلری حماملرده حرارت لطیفه ورطوبت معتدله ایله استفاده ایلمك
ایچون اولور بناء علیه اول امثالو هیئة فاضله لو اولان کمسنه لره واجب اولور که
حمامده لبث ومکثلرینی اطاله ایتمیه لر واکر آبزن استعمال ایدرلر ایسه یعنی حالا
قلتبین دیمکله معروف اولان حوض حمامه کیررلر ایسه اول حوضده مکثلری
بنه لر قرار دوب وبدنلری قبارروب منتفخ اولنجه قدر اولمالیدر چون بدن
تحلل ایلمکه بدء ایدوب بدنده هزال عارض اولمغه باشلنسه اول وقتده
خروج ایدوب آبزندن چیقه لر وواجب اولورکه اول کمسنه لر حمامه دخولده
حمامك هواسنی ترطیب وتندوانلق ایلیه لر بیت حمامك اطرافنده ماء
عذب صیجاق ونشر ایتمك ایله وحمامده چوق اکلنمیوب غسل اولنوب
چیقه لر وریاضت ایدن کمسنه لره واجب اولورکه ریاضتك عقبنده
حمامه کیرمکده عجله ایلیه بلکه ریاضت تمام اولدیغندن صکره توقف ایدوب
تمام استراحت ایلدیکدن صکره حمامه داخل اوله اما حماملرك کنز واحواللری
وشرطلرینی بو موضعدن غیری موضعده شرح وبیان ایلدك وبو
موضعده بزه واجب اولان قول بودرکه بالجمله استحمام ایدن کمسنه لره
واجب اولورکه اول کمسنه لر حمامه دخولده تدریج ایدوب دفعة بیت
حاره کیرمیه وبیت حاره کیردیکده کرب واضطراب ویرمیوب بلکه فضولی
تحلیل ایدوب وبدنی غذایه مستعد ایدجك مقدار مکث ایلیه وبو مکثده
ضعفدن احتراز اولنه اوله وحمامه سمین وسمز ایچون کیرن
کمسنه لر اکرچه ایلرنده ستره اولمقدن خوف ایلمز ایسه اول امثالو کمسنه لو

بیوتنه

حادث

وطوق قارننده حمامه کیروب سده حرورتنه مانع اولور قوت دافعه سنه
اعتماد ایدن کمسنه لر قوت دافعه سن زیاده تقویه مراد ایدرب ومزاجلری
حارت اوزره اولور ایسه اولکمسنه لر سکنجبین استعمال ایلسونلر واکر
مزاجلری بارد اولور ایسه اولکمسنه لر معجون فوذنجی و معجون فلافلی
استعمال ایدرلر وحمامه دخول تحلیل و تهزیل ایچون اولور ایسه اول
اولکمسنه لره واجب اولورکه انلرك حمامه دخوللری جوع اوزره اوله
وآج قارننه کیروب حمامده چوق اکلنلر حمامده قعودلری اکثر اوله اما حمامه
دخول ایدن کمسنه لرك غرضی سمن ویاخود هزال استفاده سی اولمیوب
بلکه حفظ ایچون اولور ایسه انلره واجب اولورکه تناول ایلدیکلری طعام معده
وکبدده منهضم اولدیقندن صکره حمامه دخول ایلیه لر و ذکر اولنان اکلی هضمدن
صکره حمامه دخول ایدن کمسنه لر ویاخود علی الریق وبرشئ تناول ایلمدین
حمامه کیرن کمسنه مرارك وصفرانك ثورانندن وحرکت و انتشارندن خوف
ایدرلر ایسه اول مثللو کمسنه لر برشئ لطیف اخذ ایلسونلر یعنی هضمی سریع
ومقداری قلیل اولوب مراری دفع ومرورسنه احداثندن خوف اولنمز غذایی
تناول ایلسونلر ومزاجی حارا ولوب مراری چوق اولان کمسنه لره قبل الاستحمام
ذکر اولنان غذاء لطیف تناول لازم اولور اول تناول اولنان منفك اولمحاذبر
اولمزو اول مثللو کمسنه لره یعنی مزاجی حارا ولوب مراری وصفراسی کثیر اولان
کمسنه لره حمامك بیت حارنده واشی خلوتنده داخل اولمق حرام اولور واول
مثللو کمسنه لرك تناول ایلدکلری غذاء لطیفدن افضل وانفع ماء فاکهه ده
ویاخود ماء ورد ده نقوع اولنمش واصلنمش خبز اولور واستحمام ایدن کمسنه
حمامدن بعد الخروج بالفعل بارد اولان شیئ ایچمکدن حذر ایلسون کذلك حمامدن

ایکن حو

صحت

قبل دخول الحمام

ایکن حو بالفعل بارد اولان اشربه تورّق وتجانبت ایلسون انیکیچونکه حمامده حسبیله
داخلا وخارجا بدنده اولان مسامات اچیلور وبالفعل بارد اولان اشربه نك
برودتی اعضاء رئیسه یه واصل اولوب قوالرینی افساد ایدر کذلك
استحمام ایدن کمسنه شدید الحرارت اولان نسنه لر تناول اولنمقدن حذر ایلسون
وخصوصا حرارتلو اولان صویی تناول اولنمق واچمکدن زیاده اجتناب ایلسون
زیرا اولزمانده شرب اولنان ماء حاردن خوف اولنور که وارتی باقیه
ایکو سرعت اوزره اعضاء رئیسه یه نفوذ ایدروب سل ویاخود دق
مرضنی احداث ایلیه واستحمام ایدن کمسنه معافضة خروج ایتمکدن
یعنی کندویی بردن ستر ایتمیوب مجادة وبلا اجتناب مغرور اوله دق
بولندیغی حال ایچقمقدن وحیقدیغندن صکره باشنی اچمقدن وسایر بدننی
برده وصوغه عرض ایتمکدن حذر اوزره اولسون بلکه حمامدن خروج
ایدن کمسنه یه واجب اولورکه اگر وقت وقت شتا اولور ایسه
کندوثیابنی دولانوب تدفی وتسخین ایلیه وحماسی اولانلره واجب اولورکه
حماس اخذ ایلدیکی وقتده حمامه کیرمیه کذلك تفرق اتصالی ویاخود ورمی
اولنلرك حمامه کیرمك واجب اولور وبونلرك اقدم سالکه معلوم اولدیکه حمام
مستحسن مجرّب ومطب فتح صادر وحمامك منافعی تنویم اولور
یعنی اویدیرر وتفتیح ایدر یعنی سده لری اولان مجاریلك سده لرین آچر ومساماتی
کشف ایدر وجلا منفعتی حوادرر اعضایه یاپشنق اولان خلطلری ازاله
ایدر فضول وموادی تحلیل ایدر یعنی تحلیل ایدروب مساماتدن اخراج ایدر ویاخود
تعریق ایدروب عرق ایله اول موادی اخراج ایدر وحمام اولان موادی
انضاج ایدروب تحلیله مستعد قیلور وغذایی یعنی اخلاطی ظاهر بدنه جذب ایدوب بشره کوزللنور

اما حمامك معونتى تحليلى مراد اولان موادى تحليلدر ونقض مراد اولنان
فضله لرى نقضدر اولوب طبيعتك تحليل ونقض فعللرينه حمام مددو معونت
اولور واول جهتدن طبيعتى تقويت ايدر واسهالى حبس و اعيايى ازاله
ايدر حمامك معونت اولور اما حمامك مضرتلرى استحمامده افراط اولورسه
قلبى زياده ضعيف ايدر و غشى وغثيان ايراث ايدر يعنى بايلديرر و كوكل
دوندرير و ساكن اولان ماده لرى تحريك ايدر و موادى عفونته مستعد
ايدر و موادى افضيه يه يعنى بوش اولان فضالره و محللره و اعضاء ضعيفه لره
ميلنديرر و منصب اولديغى محللرده اول موادظاهرده و باطنده ورملر و شيشلر
احداث ايدر

الفصل السادس في الاغتسال بالماء البارد

صوق صو ايله
يقانمق واغتسال ايلمك اولكسنه يه صالح وموافق اولور كه هر وجهله
اولكسنه نك تدبيرى مستقصى و تمام اولمغله بدننده فضله وماده فاسده بولنميه
وسن وقوت وسحنه سى و فصلى دخى موافق اوله و سحنه سى و قحيع واسهالى كوسترر
و نوازلى اولميه وصبى و ياخود شيخ و پير اولميه وماء بارد ايله يقانمق
اوزمانده اولكه اول زمانده اول كسنه نك بدنى نشيط و حركاتى ~~.....~~
~~.....~~ وبعض كره ماء حارى
استعمال ايلديكدنصكره ماء بارد استعمال اولنور وبو وجهله ماء حاردنصكره استعمال
اولنان ماء بارد بشره يى تقويت ايدر ومساماتى سد ايتمكله ماء حاردن داخل
بدنه نفوذ ايدن حرارتى حصر وحبس ايدر وماء حار استعمالندنصكره ذكر اولنان منفعت
ايچون ماء بارد استعمال ايدنلره واجب اولور كه اول استعمال ايلديكى ماء باردك
برودتى شديد اولميه بلكه بارد معتدل اوله وبعض كره رياضتدنصكره ماء
بارد ايله اغتسال اولنور بو صورتده واجب اولور كه اول رياضتدن مقدم اولان

دلك

دلك مجرد وجه معتاد دن اكثر اولوب اعضايى دهن ايله تمريخ وجه معتاد
اوزره اوله و رياضتدنصكره اولان دلك استرداد و دهن ايله
تمريخ معتدله اوله و قليلا وجه معتاد دن سرعتلى اوله وصكره
ماء بارده دفعة دخول ايليه يعنى ماء بارد ايله طولى اولان حوضه
دفعة كندويى القا ايليه اولوجهله كه ماء بارد بالجمله اعضاسنى برانده معيت ايله
مس ايليه تدريج كبى وبعضا بارد اعضاسندن بعضيسنى مقدم
مس ايدوب وبعض آخرى مؤخر مس ايليه وبو وجهله دخول ايلديكندن
صكره ماء باردك ايچنده نشاطى وتحملى مقدارى مكث ايليه وقشعريرت
عارض اولمزدن مقدم خروج ايليه فجن خروج صوق صو ايچنده حقيقته
بوقدم ذكر اولنديغى اوزره بنه دلك اولنه وغدا سى زياده اولنوب شرابى
نقصان قيلنه وماء بارد ايچنده مكث اعتدال اوزره اولديغنك علامتى بودر كه
صودن خروجندنصكره بشره سنك لوننه نظر اولنور اكر لون وحرارت
حالته اولكسنه سرعت اوزره عودت ايدر ايسه دلالت ايدر اول كسنه نك ماء بارد
ايچنده اولكسنه نك مكث اعتدال اوزره اولمشدر واكر بطيئا عودت ايدر
ايسه دلالت ايدر كه اولكسنه نك مكث اعتدالدن زياده اولمشدر وقدر
واجبى تجاوز ايلمشدر وذكر اولنان علامتى ايله اول مكث اعتدال اوزره اولديغى
ظاهر اولمسه يوم ثانيده ماء بارده دلك استرداددنصكره كيرديكده
بنه مكثى يوم اولده اولان مكث مقدارى اولور واكر علامته نظر كوره ايله يوم اولده
مكثى اعتدالى تجاوز ايلديكى ظاهر اولمسه يوم ثانيده مكثنى يوم اولده اولان
مكثندن نقصان ايدر وبعض كره اولور كه ماء باردن خروج ايدوب بشره سنك
لونى وحرارتى كلوب عودت ايلديكندنصكره ثانيا ماء بارده كيريلور

وبو وجه اوزره ماء بارده ایکی کره دخول مراد ایدنلکسنه اوّل دخولده تدرّج ایلین
اوّل امرده اولکسنه ماء بارده دخولی زیاده اسّی کونده ووقت هاجره ده
یعنی نصف نهارده حرارت اشتداد ایتدوکی وقتده ایلسون وتحرّی وطلب ایلسونکه
ماء بارده دخول وقتنده ریح اولمیه وجماع ایلدیکدن صکره وطعام اکل [وطعامی اکل ایلدیکی]
هضم ایلمزدن اوّل اولمیه کذلک ماء بارده دخولی قیء واستفراغ وحیضدن
وسهر عارضی اولدیقدن صکره اولمیه وبدنی ویاخود معده سی ضعیف
وتنبل وریاضت عقبنده اولمیه وجدا قوی [illegible]
اولانکسنه ماء بارده دخولی [illegible]
[illegible]
یعنی اولکسنه اولادلری استعداد [illegible] زیاده ایدر ودها ایکه [ذکر شرایط مذکوره یه رعایت ... صکره اولنور واجب ...]
معتاد اوزره [illegible] اولنور [illegible] وصکره کما معتدله وکیفا [illegible] اولان
ریاضت ایله ترویض ایدر وصکره ماء بارده دفعة غوص ایدر وبسطلی وماء بارده ده
تحملی مقداری اکلنور وخروجندن صکره دلک اولنور غداسنده زیاده وشرابنده
نقصان قیلنور والحاصل ضعیف الابدان اولانلره ماء باردی مطلقا
استعمال جائز اولمز شروط مذکوره یه هرکسی رعایت ایلسون وکرک
ایسه رعایت ایلمسون وجدا قوی اولنلره ماء باردی استعمال شروط
مذکوره یه رعایت قیلنده جائز اولور وشروطه رعایت اولنمزسه ماء بارده
استعمال جائز اولمز زیرا جدا قوی اولنلرک قوتی ماء بارده مقاوم اولوب [شروط مذکوره یه رعایت جائز اولمز]
ماء بارددن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] علامه نک نسخه سنده واقع اولان عبارت بودر
ولا عقیب الریاضة الّا لمن هو قوی جدّا فیستعمل على النحو الذی قلناه انتهی [ولا]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اشیاء مذکوره ووجه محرر اوزره ماء باردی
استعمال حرارت غریزیه یی ظاهردن هزیمت ایدوب طاغیدر ودفعة باطنده
جمع ایدر بعده اول حرارت بروز وظهورده تقویه ایدوب اول حرارتک قوتی قوت
اولاسنده اوزرینه برقاچ قات زیاده ومضاعف اولدیغی حالده ظاهره
چیقر

الفصل السابع في تدبير المأكول

حفظ صحت مراد ایدنلکسنه
واجب اولور که امر غذایه اهتمام ایدوب بو فصلده ذکر اولنان شروط غذایه مراعات
ایلیه واول شروط جهاتی یکرمی ایکیدر ۱ غدانک دوائیت کیفیتی اولمقدر
۲ تغذیه شهوت صادقه اوزره اولمقدر ۳ غذایی اخذ قتنده اولان کیفیته
اعتباردر ۴ غدانک مقدارینه اعتباردر ۵ ترتیب اغذیه در
۶ غذایی اخذ ایدنک معده سنک مزاجیدر ۷ سکنه اعتباردر
۸ سحنه یه اعتباردر ۹ مزاجه اعتباردر ۱۰ عادته اعتباردر
۱۱ آخذ غدانک مزاج اخلاط حالنه اعتباردر ۱۲ غذاء متقدم حالنه اعتباردر

١٣ غذالرده جمع وافراددر ١٤ مدّة اكللر ١٥ اول غدايه شهوت ونفرتك
مبدئيدر ١٦ اعضانك جنسي اعتباريدر ١٧ تغذيتك مراتبي ودفعاتيدر
١٨ غذا ايله معاماء وشرابي استعمالدر ١٩ اغذيهٔ حلوه يي تناوللر ٢٠
ياشلو وسنلو اعتباريدر ٢١ امرحركتدر ٢٢ اغذيه ايله فواكه استعماليدر
٢٣ اغذيه رديه در اشبو يكرمي اوج جهتده اولان شروط غذانك
بيانه شروع ايدوب صاحب قانون ديركه صحتي حافظ اولان كمسنه يه
واجب اولوركه اول كمسنه نك جوهر غذاسي بقول وفواكه وسائر بونلر
مثللو اغذيه دوائيه دن اولميه زيرا تناول اولنان اغذيه دوائيه اولدقجه
ملطف اولور ايسه دمي احراق ايدر واكر اول اغذيه دوائيه غليظ
اولور ايسه بلغم احداث ايدوب بدني اغلشديرر ومثقل اولور بلكه واجب
اولوركه حفظ صحت مراد ايدنلرك غذاسي لحم مثللو وخصوصا لحم جدي يعني اوغلاق
اتي وعجاجيل صغار يعني كوچك دانه اتي وحملان يعني قوزي اتي اوله وافت
ابرشيمي صحيح اولان الكندم اخذ اولنه نقي وخالص بغداي ايله اتخاذ
اولنان خبز اوله ومزاجنه ملايم حلويات اوله وشرابي شراب طيب ريحاني
اوله وبو مذكورلردن ماعدا ايله حفظ صحت مراد ايدنلر التفات ايتميه لر
لكن مريض اولنلر معالجه قصد ايله استعمال ايلمك جائز اولور كذلك
مزاج حرارت وبرودتله اعتدالدن قليلا تجاوز ايدوب مرضك حدوثنه
وتعرضنه داخل اولميه يعني اول مقدار مزاجك اعتدالدن خروجي ايله افعال
طبيعيه يه خلل كلميه اول كمسنه دخي تعديل مزاج ايچون اغذيهٔ دوائيه يي
استعمال ايدر كرو قانونك الاعلى سبيل التعالج والتقدم بالحفظ ديديكندن
مراد ذكر ايلديكمز ايكي وجه اولور كذا في شرح العلامه وفواكهك غدايه زياده

اغذيه دوائيه يي

مثابه

فاكهه

مثابه اولان فواكه بونلردر انجير طتلو ويشكين اولان اوزوم واكلي
معتاد اولنان برلرده ونبلاد لرده تمر يعني خرما وبو فواكهي تناول واكل ايدن
كمسنه لرده فضل حادث اولور ايسه اول كمسنه لره استفراغه مبادرت
ايلسونلر وواجب اولوركه غدايي تناول واكل شهوت صادقه يه صبر
اوله اشتهادن مقدم اكل اولنميه وشهوت صادقه اولوب تهيج ايتدكده اوغدايي
تعذري تأخير اولنميه وتغذي تقاضا ايدن شهوت سكارنك وتخمه
اصحابنك شهوتلري كبي كاذبه اولميه وشهوت صادقه هيجان ايكن تأخير
غذا اوكا جلقه صبر ايلمك مضرتي بودركه جوع حسيله معده اخلاط رديه
ايله ممتلئه اولور علامه ديركه شهوت صادقه وشهوت كاذبه ارالرينده
بشي وجهله فرق اولنور اولكيسي شهوت كاذبه ده نفخ وقراقر اولور وشهوت
صادقه ده معده منتفخ اولمز وقراقر دخي بولنمز وايكنجيسي شهوت كاذبه ده
معده ده اولان ... طعامك طعم ايله حادث اولان
جشا متكيف اولور بعني وطعامك بعضيسي جشا ايله خروج ايدر وشهوت
كاذبه ده بو حالت موجود اولمز واوچنجيسي شهوت كاذبه ده معده ده ثقل اولور
وشهوت صادقه ده معده خفيف اولور ودوردنجيسي شهوت كاذبه نك زماني
... زماننه قريب اولور شهوت صادقه نك بعيد اولور
وبشنجيسي مستعمل اولان طعامك مقداري اولدر اكر اول اغذيه نك
مقداري شهوت حاضره دن زياده اولور ايسه اول مقدار قوتنك تحملندن اكثر
اولور ايسه غالب حالده اول شهوت كاذبه اولور وشهوت حاضره مقداري
اولوب قوتنه موافق اولور ايسه اول شهوت صادقه اولور انتهى كلام العلامه
وواجب اولوركه شتاده مأكول اولان غذا بالفعل حار اوله وصيفده بارد ويا خود سخونتي قليله اوله

هيجانده
اوكره مدافعه اولنوب
... ايدوب
... زياده اولور
استنجي ده فساد
طعام معده ده اولوب فاسد ايدوب
اكل متقدمك
ايله فرق اولنور

لكن ذكر اولنان حرارت وبرودت قوتك متحمل اولمايجغي قدره بالغه اولميه
ومعلوم نيو بلكه خصب ورخاده موجود اولان اغذيه‌سني بالجمله اكل ايدوب
زمان قحطه ملاحظه اينمكله هر نه مقدار اغذيه‌يه مالك ايسه على وجه الاسراف
تناول ايلديكندن صكره زمان جدب وقحطده كلديكده جوع اولمقدن اردوي
ضعف اولمز ولذلك زمان قحطده آج قالوب زمان خصب ورخايه ابه
يتشدكده معده‌سني اغذيه كثيره وفوق التحمل تناول اطعمه حسبيله ممتلئه
ايلمك هم زياده رداءتلو ومضرتلو اولور لكن وجه ثاني يعني اولا جوع اوزره
اولوب اولوب بعده معده‌سني ممتلئ ايدوب دولدرمق وجه اولكندن زياده
رداءتلو اولور وبعض طائفه كورديك ومشاهده ايلديكه انده قحط اصابت
ايدوب طعاملر ضيق اولمغله آج قالديقلرندن صكره مخصبه ايرشوب
اطعمه‌لر توسع اينمكله معده‌لرين طعامله ممتلئه ايلديكلري حسبيله هلاك
اولديلر وهو حالده كرك اطعمه وكرك اشربه ايله معده‌يي دولدرمق
قتال اولور تحذير لمسنه لروارد دركه افراط اوزره امتلا حسبيله تخنق
اولوب بوغلديلر وهلاك اولديلر وبجن نعوذ ايدن لمسنه حفظ ايدوب
اغذيه دوائيه‌يي اكل ايليسه آنك هضمنه تدبير ايلمك واجب اولور
واول دوائي اغذيه‌نك سوء مزاجه مؤدي اولمامسنه احتراز اولنور اول
غذائي دوا هضم اولمازدن مقدم انك كيفيتنه ضد ومخالف اولان نسنه
تناول اينمكله اگر تناول ايلديكي دوائي غذا قثا وقرع كبي بارد اولورسه
اوزرينه صعتر مسق وپراصه اكل اولنور واگر تناول ايلديكي دوائي غذا حار
اولور ايسه اوزرينه قثا وسموزات حموضات مثللو بارد نسنه‌لر تناول
اولنور واگر اول دوائي غذا مسدد ايسه اوزرينه مفتح نسنه استعمال

هركمسنه‌يه

يعني اوجورلغه

چوق

اولنور

جوع صالح ايله

اولنور وصكره اول كمسنه لر آج قونيلر كذلك انلرده ماعدا [illegible]
طالب اولنلر هي جوع صالح ايله البته آج قونيلور شهوت صادقه
هيجاننه ايرنجه قدر طعام تناول ايلمزلر تحقيق شهوت صادقه هاضمه اولوب
معده وعليا ده اولان اثنا عشر وصايم ودقاق تسميه اولنان اوج
عدد بغارسقلر غذادن خالي اولديقلرندن اولزمان اطعام اولنور
وبدنده زياده ضرر اولان نسنه هضم اولماديق غذا اوزره غذا
احضار ادخال اولنور وتخمه‌دن نشرلو برنسنه اولماز خصوصا اغذيه رديه‌دن
حادث اولان تخمه زياده شرلو ومضرتلو اولور زيرا تخمه اغذيه غليظه‌دن
حادث اولسه وجع مفاصل ونقرس ووجع كلي‌يي وضيق نفس
وربو وطحال جساوت وصلابتي وجساوت كبد وامراض
بلغميه‌يي وامراض سوداويه‌يي ايراث وايجاب ايدر اما تخمه اغذيه
رديه لطيفه‌دن حادث اولسه اول تخمه‌دن حميات حاده
خبيثه واورام حاده رديه حادث اولور وبو مثللو تخمه‌سر اولان
كمسنه ماده تخمه اولان طعام اوزرينه مقدار قليل طعام ادخالنه
وياخود طعامه بكزر ومشابه اولور ادويه غذائيه‌دن شئ قليل ادخالنه
محتاج اولور كان اول ادخال ايلديكي نسنه‌لر اول تخمه‌يه دوا اولور
مثلا اول كمسنه كه اغذيه حريفه تناول ايلمش اوله مثللو حريف
ومالح طعام اكلندن صكره واول طعام هضمنه آدا اوزرينه مرطب
اولان تفه يعني طاطسز غذا تناول ايدر اول تفه ومرطب غذا ايله
مقدما اكل ايلديكي حريف ومالح اولان غذانك كيموس واخلاطي
صالح اولوب بو تدبير ايله آخر تدبيره مستغني اولور واول كمسنه‌لر رياضته محتاج اولمزلر

ومالحه

برزمان

ونبوضدر او زره اولا اغذیه غلیظه تناول ایدوب بر مقدار وقت مرور
ایلیوب لکن اول اغذیه غلیظه هضم اولمازدن مقدم او زرینه سریع
الهضم حرافتلی غذا ادخال ایلیسه اولحق تدبیر صالح اولوب اغذیه
غلیظه نک کیموسنی و اخلاطنی اصلاح ایدر و بو تدبیری ایلیه اولمسنه ریاضت
ایلمکله مستغنی اولور وطعام تناول ایدن کمسنه طعام او زرینه
حرکت خفیفه ایله حرکت ایلیسه او لحرکت معده ده طعامی قرار شدیر ر
و اول وجهله حرکت خفیفه اغذیه و اطعمه تناول ایدن کمسنه یه
نافع اولور خصوصا که اول تغذی ایلین کمسنه او یومق مراد ایلیه
اولکمسنه یه طعام ییدیکی صکره حرکت خفیفه زیاده نافع اولور
و ابدانه طعن و قدح ایدن حرکات نفسانیه و حرکات بدنیه هضمه
مانع اولورلر و واجب اولورکه وقت شتاده غذائیت قلیل اولان
اطعمه اکل اولنمیه بعض سبزه کبی اخلاطه قلیله تولید ایدن
نسنه لر اکل اولنمیه بلکه غذائیتی زیاده اولان اطعمه ایله تغذی والکتنار حبوبلره تو
اولنه و وقت صیفده ضدی او زره اوله یعنی غذائیتی و الکتناری بعض ~~سفلی~~
قلیل اولان اطعمه تناول اولنه و بوندن صکره واجب اولورکه تناول
ایلدیکی اطعمه ایله معده سینی ممتلئه ایدوب دولدرمیه و اول اعتنا اولنه
حادث اولان فضله یه و سعته و برجک قدر معده ده مکان و بوش محل
التقویه و طعام تناول ایدن کمسنه یه واجبدر که طعامه اشتهاسی
باقیه ایکن طعام تناول اولنه کف ید ایدوب فارغ اوله زیرا طعامی تواضع
ایدن شهوت باقیه بعد ساعة باطله و مضمحله اولور و شهوت باقیه نک
مقدارنده مجرا عادته مراعات ایلیه یعنی مقدماینه مقدار شهوت باقیه ایکن
برینی اطعمه اده

امساکر

امساک ایده کلدیکلری اسیه آنی دستور العمل ایدوب طعام تناول اولنه اولمقدار شهوت
باقیه ایکن امساک ایلیه زیرا وجه معتادی تجاوز ایلیسه بعد ساعة فضله حادث
اولوب معده یه اولتناول ایلدیکی غذا ثقیل اولور و معده یه ثقلت ویرن غذا
اغذیه ده زیاده شرلو غذا اولور و شرابک زیاده شرلوسی اعتدالی تجاوز بیشلنه
ایدوب معده ده طافی اولان و فم معده یه صعود و خروج ایدن شراب
اولور و اگر برکون تناول اغذیه ده افراط ایدوب معتاددن زیاده تغذی
ایلیسه بوثانی ده یعنی ارته سی کون غذا تناول ایلمیوب جوع او زره ملکث اولکمسنه
ایدر حر و برد اصابت ایلمیوب معتدل الهوا بر مکانده او لکمسنه زیاده
او یویوب نائم اولور و اگر اولکمسنه یه نوم مساعده ایلمیوب او یوماق
ممکن اولمازایسه لین و متصل اولان مشی کثیر ایله مشی ایدوب اول
~~مشی~~ ارالیقلرنده استراحت و فترت اولمقسزن مشی ایدر و قلیلا او
کمسنه ~~شراب~~ صرف و صافی اولان شراب ایچر و فسحتی دیرکه
ذکر اولنان ~~مشی~~ مشیه بن ثنا ایدریم خصوصا که اول مشی بعد الطعام
اوله اولوقتده اولان مشی مذکوره زیاده ثنا ایدریم انیکیچیکی اول مشی
ایله اختتام طعامنک موقف متسع و کیکیش ~~اولمسی~~ خیده واحسن معده ده والمعده منتهی الاعصاب
اولور و واجبدر که طعام ~~یدیکی~~ ییدیکله صکره او یوماق استینه نک
نوواولا اصاغ طرفنه اوله لکن او یومق الحون صاغ طرفنه اضطجاع
زمانی قلیل اوله صکره تحول ایدوب صول طرفنه دونه و بنه تحول ایدوب
صاغ طرفنه دونوب ایقه قرار ایلیه و معلوم بیورله که تادک یعنی او زرینه
اورتوندیکی یورغانک ورفع و ساده نک یعنی باش آلتنه اولان یاصدغک
یوکسک اولماسنک هضمه اعانتی اولور و لایق اولور که جمله اعضانک میلی
تحته و اسفله اولوب اعضانک میلی فوقه و اعلایه اولمیه بو میللر ایسه

باش طرفی یوکسك اولوب ایاق طرفی الچق اولمغله اولور اگر عکسی اوزره اولوب
ایاق طرفی یوکسك وباش طرفی الچق اولسه اعضانك حبلی فوقه اولوب هضمه
معاون اولمز بلکه مضر اولور و متناول اولان طعامك مقداری اول طعامی تناول ایدن
کمسنه نك معتادی و قوتی حسبیله تقدیر اولنور و لایق اولورکه قوتی تام و صحیح
اولان کمسنه تناول ایلدیکی طعام اول مقدار اوله که آنی تناولدن معده یه ثقل عارض
اولمیه و شراسیفنه تمدد و کرکنلك کلمیه و معده و امعاده نفخ و قراقر حادث
اولمیه و طعام طافی اولوب معده نك قعرنه و اغزنه کلر مقدار حسبیله صعود
ایلمیه و کوکل بولنماسنه و شهوت کلبیه عروضنه مؤدی اولمیه و شهوتك
سقوطنه و ذهنك بلادتنه و ارق یعنی اویقوسز لغه مؤدی اولمیه و طعام
ییدیکلدن برمدت کچدیکدن صکره حادث اولان جشاسنده ییدیکی طعامك
طعمی ظاهر اولمیه و ییدیکی طعامك طعمی بعده حدت جشاده ظاهر اولسه
اول طعام ردی اولدیغنه دلالت ایدر و جشا زماننك زمان تناولدن بعدی
و طول مدتی حسبیله ردائت زیاده اولور هرنه قدر اول مدت طویل اولسه
ردائتی اول مقدار زیاده اولور و طعامك مقداری معتدل اولدیغنه علامت
و دلیل بودرکه اول طعامی تناول ایدن کمسنه نك نبضی
عظیم اولمز و نفسی صغیر اولور زیرا نبضك و نفسنك عظم اولماسی
نفسك صغیر اولدیغی حالده نبض عظیم اولمز اگر نفس صغیر اولوب نبض عظیم
اولور ایسه دلالت ایدر که تناول ایلدیکی طعامك مقداری حد اعتدالدن اکثردر
زیرا طعامك مقداری زیاده اولسه معده ممتلئ و منتفخ اولوب آلات تنفسی یعنی
صدرده اولان حجاب منقبض و منضغط ایدر و حرکتنه مزاحم اولوب نفس صغیر متواتر
اولور و الحالة هذه نفسك صغری حسبیله فوت اولان قلبك و
ارواحك ترویحی نبضك عظمی ایله تلافی و تدارك اولنوب نبض عظیم اولور

مکرکه

مکرکه قوت ضعیفه اولوب نبض تعظیمه قادر اولمیه و اول کمسنه که طعام تناول
ایلدیکی اول کمسنه یه حرارت و سخونت عارض اوله اول کمسنه غداسنی دفعه
تناول ایلمیه بلکه ازار ازار تغذی ایلسون زیرا اول ممتلی کمسنه غداسنی دفعه تناول
ایلسه اگر امتلا عارض اولور و امتلا حسبیله نافض مثللو حالت اولوب
اردنجه قویه اولا حرارت و حما عارض اولور و قدر کفایه تناول
ایلدیکی غدایی هضمدن عاجز اولان کمسنه اغتداسنده عددینی چوق ایدوب
غداسنك مقدارینی قلیل ایلسون یعنی نوبت واحده ده تناول ایلدیکی
غدایی برقاچ نوبتله تناول ایلسون و سوداوی اولان کمسنه لرك غداسی
ترطیبی زیاده و تسخینی قلیل اولان غدالر اولور و صفراویلرك غداسی رطوبته و برودته
مائل اولان غدالر اولور و فحش برکمسنه ده تولد ایدن دمك حرارة زائده سی اولسه
او کمسنه نك غداسی نك طبعی بارد و غدائیتی قلیل اولان اغذیه اولور و الحالة اول
کمسنه بو ذکر ایلدیکمز غدایه محتاج اولور اما اول کمسنه که انده تولد ایدن دم بلغمی
اوله اول کمسنه نك احتیاجی سخونت و تلطیف اولوب غدائیتی قلیل اولان اغذیه یه
اولور و صحتنی حافظ اولان کمسنه یه واجب اولورکه غدانك ترتیبنه و وقت تناوله
رعایت ایلیه و اول حذر ایلیه رقیق و سریع الهضم اولان اغذیه یی قوتی زیاده
صلب علی اوزرینه تناول ایلمیه زیرا اقوی صلب علی اکل اولنوب قبل الهضم اوزرینه
رقیق و سریع الهضم اولان اغذیه تناول اولنسه غذاء صلبدن اول سریع
و رقیق اولان غدا هضم اولور و هضم اولمیان غدا اوزره هضم اولان
غدا طافی اولور منفذ بولماغله باقی قالوب مکث ایدر و زیاده مکث حسبیله
رقیق اولان غدا فاسد اولوب تحتنده اولان غذاء غلیظی و صلبی دخی افساد و تعفین
ایدر لکن بیلنمك کرکدر زمانه وصف ایلدیکمز اوزره تناول ایدر او تناول اضرار ایلمز
و صحتنی حفظ مراد ایدن کمسنه یه بیننده واجب اولور اولا رقیق و سریع اولوب ...

اوزرینه
سریع الهضم خفیف

غذاسنی تناول ایدوب آنک زمانته قریب وقتده طعام قوی صلب تناول ایلیه زیرا مزلق اولان
غذا سریعا هضم اولوب امعایه نفوذ ایلدیکده لا محاله اوزرینه اولان غذاء غلیظی و
صلبی دخی ازلاق ایدوب هضمدن اول امعایه معا ایندیرر و ریاضت متعبه دن صکره
یعنی تعب و یریجی حرکتدن صکره واجبدر که بالق مثللو سخیفه و سریعة الفساد اولان
اغذیه تناول اولنمیه زیرا ریاضت متعبه اردنجه و عقیبنده انلر تناول اولنان او مثللو
سخافتلی اغذیه فاسد اولورلر و انک فسادی اخلاطه سرایت ایدر و معده سنده
رخاوت اولوب قوه ماسکه سنده ضعف حسبیله قبل ان ینهضم یعنی هضم اولمدین طعام
با عث سقلی بزول ایدن کمسنه لره قبل الطعام قوه قابضه سی اولان سنبکل
تناول و استعمال ایلمک جایز اولور معده سی قبض ایدوب رخاوتنه و معده سی کوشکلکنی
ازاله منفعتی ایچون و واجب اولورکه دائما معده تک حال و شانی تامل اولنه
و مزاجی تفحص و تحرّی اولنه بعض ناسک معده سنده سریع الهضم اولان غذاء
لطیف فاسد اولوب بطیء الهضم و قوی اولان اغذیه منهضم اولور او مثللو
انسان نادر المعده اولمغله لطیف اغذیه دفعة نادرتیک شدتی حسبیله محترق
اولوب تدریج ایله طبخ اولنمز و منهضم اولمز و بعض ناسک بونک ضدی اوزره
اولور یعنی معده سنده نادریت قلیله اولوب اغذیه لطیفه انده منهضم اولوب
غلیظه یی هضمده قاصره و عاجزه اولمغله او طول مکث ایله فاسد اولور
و هر کسنه تدبیر ایلیه معده سنک حالنه واقف اولدیغنده صکره مقتضاسنجه حرکت
و تدبیر ایلیه بوندن ایچون نوعی برخواص وارد رکه او خواصک هر برسی
بر بلده نک ساکنلرینک طبیعتلرینه و مزاجلرینه مخصوص اولور بر بلده ده ساکن
اولنلرینک مزاج و طبیعتی بلده اخری اهالیسنک مزاجنه مشابه اولمز
و بلاد متفرقه و متعدده اهالیلرینک تفاوتی قیاسدن خارج اولور بعضی
هر کسنه بلده سنده مقتضاسنجه مبالغه تجربه ایدوب اکثر تدبیرینی تجربه یه بنا ایلیوب
ایله

وتفکر
آخر
علی المعده غلیظ اغذیه

وطریه

کیی
و تجربه یی قیاسه و ادله یه غالب قیلسون و ضرر اولان چوق غذا وار در که بر بلده ده
اهالیسی اول غذایه الفتلری حسبیله مزاجلرینه اول غذا موافق اولور
و صالح نافع چوق غذا وار در که بر بلده ده اکثر اعتیادا و لماعتیادلری اولمغله اهالیسنک
مزاجلرینه اول غذا موافق اولماز و سحنه و مزاجنه هر برینک ایچون موافق و مناسب
و مشاکل مشابه غذالر اولور قچن سحنه و مزاج تغییر اولنور مراد اولنسه
یعنی هوالی اولان کمسنه سمانت مراد ایلسه کذلک حار المزاج اولان
کمسنه مزاجنک برودت اوزره اولمسنی قصد ایلسه اول کمسنه
هوالیه موافق و مشاکل اولان غذا تناول لنمز و کذلک حرارت مزاجنه
موافق غذا تناول لنمز ترک ایدوب سمانته و سمنه و برودة مزاجنه موافق
و مشابه غذالر ایله تغذی ایدرو بو وجه اوزره تغذیه نقل
ایله مهزول اولان کمسنه سمین اولور و کذلک مزاج حاردن مزاج
بارده انتقال ایدوب متغیر اولور و ناسدن بعضلره جیّد و
محمود اولان بعض غذا مضر اولور و مزاجنه موافق اولماز او اول
کمسنه او مثللو غذایی ترک ایلسون و اول کمسنه که دائما اغذیه
ردیه تناول ایتمکده مألوف اولوب معتاد اولسه مغرور اولمسون
بلکه تدریج ایله غذاسنی اغذیه جیده یه نقل ایلسون زیرا اول اغذیه
ردیه اعتیادی حسبیله دفعة هر نه مضر اولمازایسه ازاردن
تولید ایلدیکی اخلاط ردیه مرور ایام ایله جمع اولوب مرضه مؤدی
اولور و قتال اولور و بدننه اخلاط ردیه اولان کمسنه لره حضور
و بر یلوب اول کمسنه لر اغذیه محموده تناول لنده توسّع ایدرلر یعنی
محمود اولان اغذیه نک الوانی ایله تنعم ایدرلر و انلره منع اولنمزلر خصوصا
اوانتعم وترفهلم

اول اعتیاده

خصوصا بدننده اخلاط ردیه اولان کمسنه نک ضعفی اولوب اول اخلاط ردیه‌یی
ادویه مسهله ایله استفراغه تحملی اولمین کمسنه لره اول رخصت زیاده
ویریلور و بدنی متخلخل و کوشک اولوب موادینک تحللی سهل و آسان
اولان کمسنه لره واجب اولورکه هضم سریع اولان اغذیهٔ رطبه ایله
تغذی ایلیه زیرا بدنی متخلخل و موادینک تحللی سریع اولان کمسنه اطعمهٔ
غلیظهٔ مختلفة الالوانه هرنه قدر تحمل اولوب اول کمسنه نک تغیرینه اسباب خارجیه
داخلیه مضره اولوب اسباب داخلیه یعنی ماکولات و مشروباتک انلره
مضرتی اولماز ایسه ده لکن اول متخلخل الابدانک بدننده مجتمعه اولان
اخلاط ردیه‌یی تحلیلده و طب اولان سریع الهضم اغذیه‌یی تناولک
منفعتی اولور هر کمسنه که متفرق اولوب تفرق الهموم استکثار ایلسه
و بیدیکی طعاملر الکثر لحوم اولسه قصدده تعهد ایلسون و مزاجی برده
مائل اولور ایسه اول کمسنه جوارشنات و اطریفلات و معجونی
و امعایی و معده و امعاءیه قریب اولان جوارحی اول اوردهٔ طمرلرینی
مواد ردیه‌دن تطهیر ایلمک شاننده اولان سایر معاجینه استعمال
ایلسون و اشیانک زیاده شرلوسی اغذیهٔ مختلفه و الوان اطعمه‌یی
جمع ایدوب معا تناول ایلمکدر و بعضلر دیدیکه اشیانک شرلوسی اکلک مدت
و وقتی اوزاتمقدر اولوجهله که اول شروع عدم تناول ایلدیکی طعام
انهضامه باشلدیقدن صکره تغذی‌یی قطع ایدوب اول طعامک
و قت جزاولنک انهضامه باشلدیغی قدر متمادی اوله زیرا زمانی تناولی
ذکر اولنان منوال اوزره طویل اولان اغذیه‌نک اجزاسنک هضمی متشابه اولمغله
ردی اولور و بیلمه‌سی واجب اولان نسنه لردندر که غذانک زیاده فوقی

وافضلی

واول رخصت
حسبیله

مضرتی بعد
اولور ایسه

انسان اغذیهٔ غلیظه
تناولندن خالی اولمغله
لا محاله بدننده مجتمعه اخلاط
ردی بولنور و اغذیهٔ لطیفه
اول اخلاط ردیه‌نک استفراغنه
و تحلیلنه معین اولور
سمعه

تناولی

وافضلی الذ اولان اغذیه و اطعمه اولور زیرا الذ اولان غذایی معده شدت
اوزره مشتمل اولور و معده‌ده اولان قوة فاعله‌نک انضمامی و اشتمال شدید
ایله اول الذ اولانی حتی او لی مشتمل اولوب هضمی زیاده اولور اکر
اول الذ اولان اغذیه‌نک جوهری صالح اولوب تناول ایدن کمسنه نک
جمیعا اعضاسی مشترکلر متصادق و سالم اولور ایسه و بو شرطلر
بولنمیوب مزاجی غیر صحیح اولور ایسه و یاخود اعضانک مزاجلری
بر بر ینه مخالف اولور ایسه و کبد معده‌یه مخالفت طبیعیه‌دن
زیاده و اوستون مخالفت ایله مخالف اولور ایسه اول وقتده الذ اغذیه
التفات اولنمز و طعام لذیذک مضرتی بودرکه طبیعت لذتی اولان
اغذیه‌یه زیاده اقبال ایدوب تناولی زیاده ایدر و حتی و کثرت اغذیه
مضر اولور و شبع حاصل اولنجه قدر طعام تناول ایدنلرک نوبت
تناوللری ایکی کوننده اوچ نوبت اولمق زیاده موافق اولور برکون
وجبه تناول ایدر یعنی لیل و نهارک مجموعنده بردفعه تغذی ایدر
و ایکنجی کونده بکره بر نوبت و عشیه بر نوبت دخی تناول ایدر یعنی
برکره صباح ایله و برکره بعد العصر تناول ایدر و بو خصوصده معتاده
اشد رعایت ایله مراعات ایلمک واجب اولور زیرا بر کون ایکی کره
طعام یمکه معتاد اولان کمسنه وجبه یعنی کیجه و کوندوزده بر دفعه
تغذی ایلسه لا محاله اول کمسنه‌یه ضعف عارض اولور بس اول کمسنه‌یه
واجب اولورکه اعتیادی اوزره بر یوم ایکی دفعه اغذیه تناول ایلیه لکن
او دفعه لرده غذاسنک مقدارینی تقلیل ایلیه و وجبه تناوله
اعتیادی اولان کمسنه نوبت اکلنی تکثیر ایلسه یعنی قدیم کوننده بردفعه
تغذی ایله کلمش ایکن معتادندن ترک ایدوب کوننده ایکی دفعه تغذی ایلسه اول کمسنه‌یه

و اما

ووهن

بالتیة

ضعف وكسل واسترخا عارض اولور اكر خلاف معتاد تناول ايلديكي غذا
محلنده واقف وساكن اولور ايسه ضعيف اولور واكر فاسد اولوب
منتشر اولور ايسه استمرا وهضم اولمز واول كمسنه يه جشاء حامض بعض
اكثر كه مرغ وخبث نفس وغثيان يعني كوكل دونمك و مرارت
فم ولين بطن عارض اولور معده يه مألوف اولمديغي وقتده غذا
ايراد ايلديكي اسهال جبيلي وهضم جيد اولميان كمسنه لره عارض اولور
قريبا ساكن بلديرحكمز عوارضلر حلا معتاد تغير ايدنلره دخي عارض اولور
وانلره عارض اولان عوارضدن اولور جبن وجزع وفي معده ده اولان
وجع ولذع واول كمسنه ظن ايدركه معده سي خاليه ومتقلصه يعني منقبضه
اولديغندن بغار سقلي واحشالر يعني الات غذالر معلقه و [illegible]
كبيدر واول كمسنه لرك بعضلري بر ازده حرقت اولور و معده لرينه دخي بعض كره
مرارت منصبه اولمغله اطرافنده يعني اول كمسنه لر الكري وايقلري بارد اولور دخي بو
برودة اطراف مزاجي حاري اولانلرده اكثرا اولور كذلك يالكز معده
حار اولوب اعضاء سائره سي حار اولمينلرده دخي هر برودت اطراف
بعض اولوايا قصوو قلغي زياده اولور واول كمسنه لرك بولي فاسد اولوب
فراش اوزره متململ ومنقلب اولوب اوقوسي تفرق اولمز
ومعكله سنه مرادكيكي مجتمع اولان ابدان تفريق غذايه يعني ازار ازيبوي
نوبت غذا انك عددني زياده ايلمكه وسرعت تغذيه واستحمامدن مقدم
تغذيه محتاج اولور اما معده ده مرادكيكي مجتمعه اولميان ابدان اولا
رياضت ايدر بعده استحمام ايدر صكره غذاسن تناول ايدر وحاصلي اولا اول
كمسنه تغذي ايلمز واول كمسنه كه رياضتده اول تغذيه محتاج اولور انلر يالكز
خلم تناول ايدر لرو اول خلم حتى ولدكه مقدارا ولدره بالغ اولوركه رياضت
حركتنه بدك [illegible] اول اخلمي كولوهر اهضامه بدي ايدر وقبل الطعام اولا
ايلمزدن مقدم

حركت

معدنك حرارتي بعض كره محتنور اولديغي غذايي تنحلي ايدروب بالجمله اعضايه داغيدر وبعض معدن بوش قالور وبعض كره تنحلي ايتميوب معده ده باقي قالور اول غذا بس قالور معده ده غذا واقف اولوب ديديكلري مرادي تقسيم ثاني اولور وغذا انتشار ايدر ايسه ديديكلري مرادي قسم اول اولور

برودت عارض اولور

ملايم اوزره اولوب

وكت ضعيفه اولمق واجب اولديغي بعد الطعام اولان حركت دفق اوزره
اولمق واجب اولور واول كمسنه كه آنده شهوة فاسده اولوب ميلي حراقلو كمسنه غذا لره
اولوب وطتلو وياغلو نسنه لرمتنفر ومعافي اولسه اول امثللو كمسنه يه سماك
تناول ايدروب اوزرينه سكنجبين وطورب استعمالي ايله قي ايدروب استفراغ
ايتمكدن اصلح برنسنه اولمز وسمين اولان كمسنه حماملن خروجدن صكره
وحققتنده تغذي ايتمك واجبدركه صبر ايدوب استحمامدن صكره نومه حفيفه
ايله نائم اولسه وسمين اولنلره اصلح اولان بودركه انلرك غذالري تعجيل
وحينه اولمه يعني لحمده وكوندوزده بر دفعه تغذي ايله ~~[illegible]~~
~~لائق اولمز~~ طعام بيد يله محذرا ولمدن [illegible] ايكي اونمق لائق اولمز
وطعام اوزرينه حركت عنيفه ايلمكدن زياده احتراز اولنسون زيرا
اول حركت عنيفه ايكي اوج درلو فساده سبب مؤدي اولور بري طعامي
قبل الهضم حراستنه تنفيذ ايدر وياخود ازلاق ايدوب تخرجندن اخراج
ايدر وياخود اول طعام حركت عنيفه جبيله معده ده خضخضه ايدوب
چلقنوب فاسد اولور وطعام تناول ايدن كمسنه طعام صو ابچسون
زيرا اشنرو به اولان ماء كثير معده ايله طعام اراسينه حيلوله
ايدر وطعامي طافي ايدر و بونلر هضمه مانع اولور زيرا معده غذايي شمله اولمدقچه طعام
هضم اولماز و بس اول كمسنه طعامك معده دن نزولنه تربص ايلسون
تجن نزولني احساس ايلديكده صويي اولر ابچسون وغذانك
معده دن نزولنك علامتي بودركه بطنك عالي جانبنه خفت كلور
اول خفتي احساس ايلديكده غذانك انحداريني استدلال ايليسون واكر
عطش زياده اولوب صو ابچمكه حاجت شديده اولور ايسه ماء بارددن مقدار قليل صو ابچسون

اوزرينه مقدار كثير

انلره

ومصّ ایلدیکی صوهرنه مقدار برودتی زیاده اولور ایسه ماء قلیل ایله
اکتفا ایده مؤدی و باعث اولور وماء بارددن مقدار قلیل معده یه جمع الوق
معده یه تنشیط ایدر و الحاصل طعام تناولندن فارغ اولدیقدن صکره
طعامه منفعتی اولاجق مقدار وجه محرر اوزره مقدار قلیل ماء بارد شربی
جائز اولور اثناء طعامده ده تغرغر ادلرنی جائزدر اولمز ملبرود ومرطوب اولنلره
عطش وصوسزلغه تحمل ومصابره ایدوب اویومق وعطشی نوم ایله دفع
ایلمک نافع اولور وعطشه مصابره محرورین ممرورینه یعنی صفراوی
المزاج اولوب محرور اولنلره ضار اولور کذلک ملبرودین ومرطوبینه
جوعه مصابره نافع ومحرورین ممرورینه مصابرهٔ جوع مضر اولور
وصفراوی اولانلر جوع وخوابده مصابر حیثیله معده لرینه مرار منصبه
اولور و بو انصبابدن صکره ییدیکلری طعامی معده ده موجود ایکن
افساد ایدر وفساد طعام حیثیله اول کسنه یی یقوسنده واویانقلغنده
بونرک مفصل وشروح ذکر ایلدیکمز فساد حیثیله عارضه اولانلر
عارضه اولور کذلک شهوت طعامه فاسد اولور بعض معده ده طعام فاسد
اولدقده واجب اولورکه اول کسنه یه اول فاسد طعامی معده دن احدار و
انزال ایده وطبعی تلیین ایدرد والرعی اولنه لکن او سقمی اولنان دوا
اجاص کبی خفیف اوله مغز وتعب یرجح د و الراو ملیه و یاخود اول کسنه یه
مقدار قلیل شیر خشت سقی اولنور رجنی بو دوا لر ایله معده سنده اولان
فاسد غذالر استفراغ اولنوب شهوتی عودت ایلدیکده اول وقت تناول
غذا اکثر یعنی فاسد غذا ومرادیقمقده معده ده باقیه ایکن تغرریه ترک ایلدی
ذکر اولنان تدبیر ایله شهوتی عودت ایلدیکده تعزر ایدر بس مصابره علی الجوع

اقدم

ذاکیه اولان

ملبرود

ملبرود ومرطوب اولانلره ذکر اولندیغی اوزره نافع ومحرورین ممرور اولانلره
ضار اولور لکن رطوبت عزیزیه طبیعیه ایله ابدانی مرطوب اولانلر سرعت
تحلله مستعد و منتهی اولدیقلری جهتله ابدانلری یابسه اولانلر کی جوعه
صبیلر کبی احلیف صبیلر ایدرلر متحرکه اول مرطوب الابدان اولان
کمسنه لر جوهر ابدانلری اولان عزیزی وطبیعی رطوبتلرندن ماعدا رطوبة
اخوار غریبه ایله ممتلئه اولملرندن اول غریبه رطوبت صالحه وجیده
اولور ایسه اول رطوبته تثبت ایدوب جوهر اعضایه احاله ایدر و اول
ممتلئ مرطوبلر جوعه مصابره ایدرلر و طعام اوزره شراب ایچمک اضرّ اشیادر
اولور زیرا شراب سریعا هضم اولور ومعده دن کبده دخی سریعا نفوذ
ایدر و هضم اولمدن طعامی کبده نفوذ ونفوذه ایله تنفیذ ایدوب سدد وعفونت
حدوثنه مؤدی اولور کذلک حلاوت دخی سرعت ایله سره ایرات ایدر
زیرا حلاوتی قبل الهضم طبیعت جذب ایدر وسره ده امراض کثیره
حادث اولور جمله دن بری سدّه حیثیله استسقا عارض اولور وهوای
غلیظ وماء غلیظ طعامی افساد ایدر خصوصا فصل صیفده غلیظ
اولان هواء وماء طعامی زیاده افساد ایدر اول مقوله طعام اوزرینه
بر قدح شراب ممزوج ویاخود عهده مصطکی ایله طبخ اولنمش ماء
شرب ایلمکله طعامی باس اولمز واحتاس بعض الات غذاسر حاره
قویه اولنلر اغذیهٔ غلیظه تناول ایلسه لر اکثر حالده انلره ریاح غلیظ
عارضه اولوب معده لرینی ومعده نواحیلرینی تمدید ایدر ومراق علتلری
قوانلره عارض حادث اولور ومعده سی ضعیف اولان کمسنه اولا اغذیهٔ
لطیفه تناول ایلیه تا معده اول غذاء لطیفی مشتمل اولور واول لطیف غذانک اوزرینه

قوت

ممدة

ايدر
غليظ غذا تناول ايلديسه معده اول غليظ غذادن تنفر ايدوب هضم ايلمز وهضم ايلسه افساد ايدر
حكي كه تناول ايلديكي غليظ ايله لطيف غذا بيننده اكسنده مهلت اوله وبينهما بر زمان بوتسه
وتحلل ايلمز اولحالده ورزمخو اولحال اولان بودركه اغذيه لطيفه اوزره مداومت ايله
تناول ايلديكي اغذيه غليظه يي قليل قليلا قليلا تناول اولنور دفعةً ولميم ذرا [illegible]
تناولي
[illegible] قليلا قليلا معده يه وارد اولان غذاء غليظه اشتمال اولور [illegible] مقدار معتاده
غذاء لطيفه اشتمالي قليلا اولا اوزره اولان غذاء غليظه استماله مانع ومزاحم اولماز
وهيچ بركسنه افراط اوزره اكل ايدوب ممتلي اولسه ياخود معده سنده موجود
اولان غذا حركت جهتيله حمض ايدوب وجا القنوب فاسد اولسه وياخود
شي جهتيله مشوش اولسه اول كمسنه قيئه مبادره ومساعده ايلسون
اگر اول كمسنه انجون قي ايلمك ممكن اولماز ايسه وياخود قيئك منفعتي
زماني مرور ايلديكي ايسه اول كمسنه آز آز ماء حار شرب ايلسون زيرا ماء
حار امتلاءي احدار ايدر بعض امتلاء كي مواد معده دن امعاءيه انحدار ايدر
ونخاس هوا اولماء حار طلب ايدوب طبيقلادروا اول كمسنه طبيقلمق
وديلديكي قدر
جهتيله لكن ديز القا ايدوب باترم اويور والوا اول كمسنه يه بومنوال
اوزره اويقو ممكن اولماز ايسه وياخود اويقونك امتلاءيه وفساد
غذايه دفعنه [illegible] منفعتي اولمسه اول كمسنه تأمل وتفكر ايلسون اگر
اول فساد دفعنه طبيعتك كفايت ايدجكن اكلار ايسه طبيعت
دفعنه فرصت ايدر واگر طبيعته ضعف اولوب مغلي معينه احتياج فهم
ايلو ايسه اول كمسنه طبيعتي دفع ايله اطلاق ايليجي ادويه ايله طبيعته
اعانت ايدر اما محرور المزاج اولنلرك طبيعته تقويه سنه اطريفل
وياكه جلنجبين مسهل وياخود سعتر مرباسي برشي قليل آب ايله مخلوطا
ايله
وياكن

اولان

اولان جلنجبين ايله اعانت اولنور واما مبرود ولين كمونى وشهرياري وترمي
دو ايله طبيعته اعانت اولنور وبرت شراب ايله ممتلي اولمق بدن طعام ايله
ممتلي اولمقدن اصعب خطرليدر و ذكر اولنان طعامدرك اوزرلرينه تناولي جيد
اولان دو والروح اولور اوچ عدد حمصه مقداري صبر تناولي وياخود نصف
درهم صبر ونصف درهم علك الانباط وبردانق بورق
اخذ وتناول اولنور واول طعامك مفرده سنن ازاله ايچون استعمال اولنان خفيف
دو والروح اولور ايكي حمصه وياخود اوچ حمصه مقداري علك بطم وبعض كره اول
مقدار علك بطمه اول مقدار وياخود اول مقداردن اقل بورق خلط اولنوب
معا استعمال اولنور وجمله جوارشلردن اولان دو والروح اولور افتيمونيدن برشي قليل
شراب ايله استعمال ايلمك وبو مذكوراتك بريسي ممكن اولمز ايسه اول امتلاء
اولان كمسنه نوم طويل ايله نائم اولوب جوع اويور وبركون مقداري غذايي
هجر وترك ايدر اگر نوم طويل وترك غذادن صكره كه خفت عارض اولور ايسه اول
خفتدن صكره استحمام ايدر ومعده اوزرينه كماد ايدر وغذاسن تلطيف
اوله كلنمنه
ايدر وبالجمله بو تدبيرك صحيحي صكره استعمالي حاصل اولميوب امتلا دفع اولمازايسه
واول امتلاءينه نقلنته وتمديد وكسلي موذي اولوب مضرتي باقي قالور ايسه
سن بلكه اول معده ده اولان امتلاءنك فضولي ايله عروق ممتلئ اولمشدر
زيرا ذكر اولنان تدبيرلر ايله معده ده اولان امتلا منفعت اولور ومعده ده مواد امتلا
هضم اولور لكن عروق اولان فضله لرهضم اولمز واول فضله فاسد ايتا بعض
نضيج بولمغز وخام اولوب حالته باقيه قالوب طمرلري تمديد ايدر وبعض كره
عروقي صدع ايدر وكسل وتمطي وتثاوب ايراث ايدر بعض كرته واسندك ايجاب
ايدربس اول كمسنه يه اول فضولي عروقدن اسهال ايدن علاج ايله مطلب ايلمك اقتضا ايدر
مسهلات استعمال ايلمك لازم اولور

اولاسهالات اول اختلاطلر اولان كمسنه معالجه ایلسون اكر ذكر اولنان عوارضلر
اول اختلاطلر اولان كمسنه تدبیر سابقلرن صكره باقی قالمیوب انجق اول امتلا
اعیا باقی قالسه بر مدت اوكمسنه ساكن اولوب بعده امتلای اولان اعیا
معالجهسن استعمال ایلسون واول اعیای امتلانك معالجهسن قریبا بیان
ایلرز ان شاء الله تعالی وسنی اغلب اولوب یعنی یاشی زیاده اولوب بدنی نازك
ووقت شباب قبول ایلدیكی غذایی بیركلكله قبول ایلمیوب اوغذالركه
فضول اولسه شبابی وقتنده عادت اولدیغی غذاسنی تنقلیل ایلسون وبیركلكله
تازكلكله تناول ایلدیكی غذادن نقصان غذا تناول ایلسون وهر كمسنه كه
غلیظ غذالر ایله تغذی ایلكمه اعتیاد اوزره ایكن غذاسنی تلطیف ایلكسه
~~اول كمسنه تدریجا نقصان معتادی اولان غذالری غلیظلرندن اشتغال ایلدیكی~~
محللرده هوا انفوذ ایدر زیرا غذانك غلظتی اجزانك كثرتی حبسیله اولور
وغذانك تلطیف اولنمسی غذانك نقصانی اوزره اولوب لا محاله متنافذ
بر مقدار محل خالی قالور وخلا ممتنع اولمغله اول محله هوا نافذ اولور تدریجا
غذاسی لطیف اولان كمسنه تدریجی غذاسی تغلیظ ایلسی اندرهسی حادث اولور
واغذیه حاره تناول ایلمكدن حادث اولان مضرتی سكنجبین دفع ایدر خصوصا
سكنجبین بزوری نك اول مضرتی دفع وتداركی زیاده اولور زیرا سكنجبین
انواعنك منفعتلوسی سكنجبین بزوری اولور اكر سكردن مصنوع اولورسه
واكر سكنجبین عسلی اولور ایسه سكنجبین سادج كفایت ایدر اكر تناول
اولنان اغذیه بارده اولور ایسه انلر اوزرلرینه ماء عسل وشراب عسل
وكمونی معجون استعمالی منفعتلو اولور اما غلیظ غذالر تناول ایدن كمسنه
اكر حار المزاج اولور ایسه اول غذا غلیظ عقبنده قوی النبوز اولان سكنجبین
استعمال ایدر واكر غلیظ اغذیه تناول ایدن كمسنه بارد المزاج اولور ایسه اول غذانك
عقبنده معجون فلافلی ومعجون فوذنجیلی شربتی استعمال ایدر واغذیه لطیفه

اولا غذای لطیف غذای غلیظدن اول ... (vertical margin note, partly illegible)

اجزالر

زیاده

استعمالی

استعمالی صحتی زیاده حفظ ایدر لكن قوتی وجلادت ومتانته معونتی قلیل اولور
اما اغذیه غلیظه استعمالی وتناولی اغذیه لطیفهنك ضدی اوزره اولور یعنی جلادت
وقوته معونتی زیاده اولور لكن صحتی احفظ اولماز وهچ بر كمسنه جلادته محتاج
اولمغ حسبیله غذاسنی تغلیظ ایلمك اقتضا ایلسه اول كمسنه جوعنك شدتی
زمانین ترصید وترقب ایدر وشدت جوع زمانند كیموس قوی اغذیه ایله هضم
ایلمه جلی مقدار غذی كثیر تغذی ایدر ارباب ریاضات ونعب كثیر صاحبلری
اغذیه غلیظه یه زیاده حاجتلو اولور متضرر اولمزلر وانلره اغذیه غلیظه نك تحللی سنه وهضماری سن
معین اولور یوملرینك قوی اولماسی ونوملرینك مستغرق اولماسی لكن ذكر اولنان
اصحاب تعب زیاده در لیوب وتحلل لری اكثر اولدیغنه بنا غذایه احتیاج زیاده
اولمغله قبل الهضم كبدن غذا استلاب فی اختلاس اولنوب آخر الامر اول اخذ
واختلاسدن انلر امراض قتاله عروضنه مستعد ومتهیئ اولورلر وبعض كره اول
امرده لهو مرض قتاله مستعد اولور خصوصا كه انلرك هضملری بنده خنور اولوب
اغذیه غلاظی اكثار ایدرلر وانلرك هضملرینك زیاده اولماسی اویقولرینك
قوتی حسبیله اولور واول كمسنه لر عملارینك كثرتی خشاحته ومنازعه لری حسبیله
بعض اوقاتده سهر اوزره مبتلا اولورلر وكرهضم بولنماز ومرض قتاله
استعداد وتهیئ زیاده اولور ورطب اولان فاكهه لر انجق تعب وعملی
اولمیلره ومحرور اولوب یعنی صفرا اولوب ریاضت ایدنلره ایام صیفده
قبل الطعام تناول ایلمك موافق اولور واول فواكه متمشمش وتوت
وبطیخ وخوخ یعنی شفتالو واجاصدر وبوفلرینك ترك ایدوب
ما غدا فواكه ایله تدبیر اولنمق اولی اولور زیرا اهر كسنه كم دمی مائیت
ایله طولدیره اول مائیت حسبیله بدنده دم غلیان ایدر خارجه اولان فاكهه عصاره لری كبی

الدرده

واجب

ذكر اولنان رطب افاكهه‌لرك

وكاهجه وقتنده بعض ايام صيفده منفعتی اولور ايسه لكن اخلاط عفونته مستعد
قيلور و بونلر مثللو اولور اولنسته لركه انلری تناول ايله دم خام خلطی ايله
ممتلی اولور هر نه قدر بعض اوقاتده منفعتی اولور ايسه فقا وقتلر و بونلر
اكل ايدن كمسنه‌لر حمايه معرض ومتهيئ اولورلر بونلر هر نه قدر اوّل امرده
تبريد ايدرلر ايسه و معلوم بيورلكه مائع اولان خلطه بعض كره
بعض كره خلط صديد اولموغا عارض اولور و صديد اولماسی اوزمان اولور كيو مائيت تحلل ايلميوب
عروقده اولا خلط مع المائيت عروقده باقی قاله بس بو فاكهه‌لری تناول ايدن
كمسنه‌لرده مائيت عروقده مجتمع اولمدن رياضت استعمال ايدرلر ايسه
بعض اول فواكه رطبه‌يی تناول ايلدكلرندن كر رياضت ايدرلر ايسه اول مائيت بدنده
تحلل ايدوب ضرر ... و معلوم بيوريلكه
فجن دمده خام و ياخود مائيت مخالط اولمسه اول اخلاطده و هضم رابعده
اعضايه ملتصق اولمقدن منع ايلدوب بدنده غذاسی قليل اولور ليس اول كمسنه تخليق
و لايق اولا فاكهه تناول ايدوب بعده مشی ايليه و صكره تغذی ايليه و مشی ايله
فاكهه‌نك لقی اولور و مائيتی دمده مخالط اولمز و اول اغذيه كه اندن مائيت و ياخود
خلط غليظ تولد ايده و مراد تولد ايليه اول مثللو اغذيه دن حميات حادث اولور زيرا
مادی تولد ايدن غذالردر تعفين ايدر اما لزوجتلو و غليظ اولان غذالر سحاريلرنده
محمولدر بعض اوغذا ثقلی محللرده سده ايجاب ايدر و مراد تولد ايدن غذالردن
تسخين ايدر و اول امرار غذادن حادث اولور دم حرتلو اولور و بقول مرا نعقيل
صفرا تولد ايدن سبزه‌لرك اكثری استفاده بعض زياده اولور تتكيم ايام صيفده نفع
بعض طعم اولندنك منفعتی زياده اولديغی كبی و فجن بر كمسنه اغذيه رديه تناول
ايلمك مراد ايلسه اول غذايی تناول ايلمك مراتبی وعددی قليل ايلسون و متواتر اولمسون
بعض اولر غذايی بر نوبت تناول ايدرسه بر قاچ نوبتده ترك ايلسون هر نوبتده ...

دفع اولور و باقی قالان قليل و از اولور

الما

اولان اخر غذايی تناول ايلسون و تناول ايلديكی نوبتده انك ضدی
اولان اخر غذايی اوزرينه تناول ايلسون مثلا حلودن و طعلودن
متأذی و متضرر اولان كمسنه حلو تناول ايلديكنه اوزرينه حوامضدن
سركه و رمان و خل ايله مصنوع سكنجبين و سفرجلی و بونك مثللو اكشيلر تناول ايلسون
كذلك حامضدن متضرر اولان كمسنه حامضدن اوزرينه عسل
و شراب عتيق تناول ايليه لكن بونلر اولوقتده دفع مضرت ايدرلر كه
اولا تناول ايلديكی موذی اولان غذا نضج و هضم اولمادن ضدينی تناول
ايلر ايسه مثلا حلودن متأذی اولان كمسنه تناول ايلديكی حلو اقبل
النضج والانهضام اوزرينه ذكر اولنان حامضلردن تناول ايدر ايسه
اول حامض حلو انك اذاسن دفع ايلر و اگر حلوا تناول ايدن كمسنه
حلوانك نضجندن و انهضامندن صكره حامض تناول ايدر ايسه
اولزمان حامضك منفعتی اولماز و حلوانك مضرتن دفع ايلمز حامضدن
متضرر اولان كمسنه نك حامض اوزرينه حلوا تناول لحمی بو قياس
اوزره اولور كذلك دسومتلو اغذيه تناولندن متأذی اولان كمسنه‌لر
اغذيه دسمه اوزرينه عفوصتلی غذالر تناول ايدرسه بلوط
و حب الآس و خرنوب شامی و نبق و زعرور كبی و كذلك اغذيه دسمه‌دن
متأذی اولان كمسنه مرادنلو اغذيه تناول ايله دسومتك مضرتن
دفع ايدر اول غذا مرّ اسن مری كبی و مالح و حريف نسنه‌لر ايله
دسومتك مضرتن دفع مثلا كوامخ و ثوم و بصل تناول
ايدوب دسومتك ضررينی دفع ايدر كذلك عفصلتی و مرّ و مالح و
حريفدن متأذی اولان كمسنه دسومتلی اغذيه ايله انلرك اذاسن دفع ايدرلر

ايدرلر

وبدنده اخلاط ردیه ورقیقه اولان کسنه غداسنی اغذیهٔ محموده‌دن
وسعت اوزره تغذی و ترفه ایدر و بدنی سهل التحلل اولنلر سریع الانهضام
اولان اغذیهٔ رطبه ایله تغذی ایدر جالینوس دیرکه غذاء رطب هر کیفیتدن
مفارق اولور اندن کیفیتا ثنی برین بولنمز کاتن اولر رطب غدا الخفه اولور
بعض طعوم ملذ بر طعم آنده بولنمز حلو دکلدر حامض هم دکلدر و مر و حریف
دکلدر و قابض و مالح دکلدر و بدنی متحلل اولان کسنه غذاء غلیظی
متحمل اولور و تحلل بدنی متکاثف اولانلردن زیاده اولور و اغذیهٔ یابسه‌یی
کثرت ایله تناول ایدن کسنه‌نک قوتی ساقطه اولور و اغذیهٔ یابسه‌یی
کثیر الاستعمال اولنی هم افساد ایدر و طبعی هم تجفیف ایدوب قوی ایدر
و دسومتلو و یاغلو غدالر استکثار و چوق استعمال کسل احداث
ایدر و شهوتی ازاله ایدر و بارد غدالر استکثار کسل و فتور احداث
ایدر و حامض غدالر استکثار دهر و بیری لیکی جلب ایدر بعض تلخ
قوجادر و حرافتلو غدالر هم حامض کبی جلب هرم ایدر و مالح بعنی
دوزلو غدالر استکثار معده‌یه و عینینه مضر اولور و دسومتلو موافق
غدا تناول ایلدیکده صکره اوزرینه غذاء ردی تناول اولنمسه اولدی
غدا موافق اولان دسومتلو غدایی هم افساد ایدر و لزوجتلو غدانک
انحداری و نزولی زیاده بطیء اولور انیکیچون قیوغ ایله تناول اولنه
خیار قیوغ صویلمش خیاردن اسرع گذر کذلک النلمش و کبکی چکمش	انحدار
دقیقک خبزندن النمش و نخاله‌سی چیقمامش دقیقک خبزینک نیلک
انحداری سریع اولور و تعبیر اولان کمسه غداسنی تلطیف ایلدکدن صکره
غداسنی تغلیظ ایلسه مثلا اجوعدن صکره سودلو برنج تناول ایلسه

دخی

دمی حدتلو ایدوب اثاره و تحریک ایدر و فصده محتاج ایدر هر نه قدر صفدمه زمان
قریبده فصد هم ایتدی ایسه و کذلک غضب هم دمی حدتلو ایدوب تحریک
ایدر فصده محتاج ایدر قریب العهدده مقدما فصد ایتمش اولور ایسه هم و معلوم	بلغ
بیوریله که تناول اولنان حلویات قبل النضج والانهضام طبیعت کبد جذب
ایدوب اول حلویاتی انتباذ ایدر بعض تمر مثللو یابس فاکهه صواجینه القا اولنوب
نبیذ اولنلر کبی قبل النضج والانهضام طبیعت حلویاتی کبدده ذم ایچنده
نبیذ کبی قیلر و اول حلوا غیر منهضم اولمغله دمی افساد ایدر و بعض کره اغذیه
تالیف و ترتیب جهتنده احکام عارض اولور اهل هنددن و غیریلردن تجربه	مغلا
اصحابلری دیدیلر که بعض غدایی اخر ایله جمع ایلمک جائز اولماز لبنی ایله حموضات
جمع اولماز و کذلک سمک لبن ایله جمع اولنمز زیرا ایکی صورتده جمیع امراض مزمنه‌یی
ایراث ایدر که اول امراضک بری جذام اولوردر بینه ارباب تجاربی دیدیلر که البته فجل ایله
جاست بعنی طورب ایله یوغورت اکل اولنمز کذلک لحم طیر ایله جاست اکل اولنمز
کذلک اولا سود ایله برنج اکل اوزرینه سویق تناول اولنماز و باقر فابده ملکث ایدن
طعامک دهنیته و دسومتی استعمال اولنمز و خزوع دیدکلری نبیذ حمره تبیر	تناولی
اوزره تسو ربادن اولمش لحم هم تناول اولنمز و مختلف اطعمه‌نک ایکی جنسی
مضرتی اولور او لکیسی اولمختلف اطعمه‌نک هضمی دخی مختلف اولور مثلا
حار بارددن اولو لطیف کثیفدن اولو هضم اولوب هضمی اولمیش طعام هضمی
اولمش طعام ایله مخلوط ذکر کرار امور ایله فساد لازم کلور و ایکی جنسه‌دن زیاده	والغلیه
باج واحددن تشبع از طعام ایله اولور طعامک باجو والوانی زیاده اولنسه
ماکولات زیاده اولوب مضر اولور انیکیچون زمان قدیمده اصحاب ریاضات
باجات اطعمه‌دن تحاشی ایدوب علی العموم بکره غدالرینه قصر ایدرلر و عشیه ترک اکلدن خیرا ایلد

شوربا جه اولمرقه دركه صو وملح وحمص اتخاذ اولنور زیرباج اولطعامدر که انده اتنك لحم ونخود اولور وتوابلی الحوضی
بیانی صوغانی وبستانی صوغانی وزعفران اولور ومطیبی سرکه وقند وکلاب اولور اسفیدباجه فارسیده نخوداب
دیرلر اول لحمك مرقه سیدر که اکثر مقدار نخود خلط ایدرلر انده کیفیات غالبه سی اولنان توابلدر ابازیر مثللو نسنه لردر
توابل فلفل وطنجره یی اصلاح ایدن نسنه لردر وابازیر طعامی اصلاح ایدن نسنه لردر

طعامی

تغذی ایدرلر ایدی اکل اوقاتی افضلی ایام صیفده بارد اولان وقتلردر واحجن
کسنه جوعه مدافعه ایدوب مصابره ایلمکله خعوده صدیرات دوتیه طولر ومعلوم
دیبورلکه کباب منهضم اولدیقده مسکر غذا اکر زیاده غذا ئیتلوسی اولور وانحدار
بطیء اولوب امعاء اسفلده اعور دیدکلری بغار سقله جوق اکلنور و
شوربا غذاء لطیف اولور اکر بصل ایله طبخ اولنور ایسه دباجی قطع ایدر
اکر شوربا بلا بصل اولور ایسه ایتورباج هلجان ایدر وناسه بعضیلر
ظن ایدرلر که بنمش کلبده اوزرینه اوزوم تناول ایلمك جید اولور لکن واقع حال
مظنونلری کبی دکلدر ره وشن مشوی اوزرینه عنب تناول ایدرلر دیدر وروس اوزرینه
مینیز شرب ده ردر اولور بلکه واجب اولور که دوش مشوی تناول اولنقله اوزرینه
حب رمان تناول اولنه لکن نقلی تناول اولنمیه ومعلوم بیورلکه طیهوج بعض کلکلی
یابسدر طبعی عقل ایدر بعضی قبض ایدر وفروج بعضی بلج رطبیدر طبعی اطلاق ایدر جبل کلکلك
ویورکه خلاصی طوطار ومشوی اولان دجاجه تنك خبیر کوسه او غلاق وقوز الجنلة
شتی الدجاجه اولور زیرا وغلاق وقوز قارنینه طبخ اولان دجاجك رطوبتی باقی
محفوظ اولور ومعلوم بیورلکه فروجك مرقی وصوی بدنك اخلاطی تعدیلی زیادده
وشدیدا اولور ودجاجك مرقی مرق فروج قدر تعدیل ایلمز لکن دجاجك لحمی مرقی
غذاسی فروجدن زیاده اولور او غلاق اتی بارددر وسکون بحار حسبیله الطیبدر
وقوز اتی حاردر سهولت و ذهوقتدن دوبان ایدوب اریدیکی حسبیله وزیرباج واطیبدر
محرور المزاج اولنلر انجوی طبخ اولنور ایسه اول زیرباجلر زعفران او اتموق حب
اولور ومبرود لرك زیرباجنده زعفران اولملق واجب اولور وحلاوات هر
نه قدر سکر ایله طبخ اولنور ایسه قالوذج مثللو اول حلوادر اولور زیرا حلواهر
مجاد بلر تسدید ایدر وتعطیش ایدوب صوصادر ومعلوم بیورلکه ات واتمکدن
هر برینك هضم اولنمدیقلری وقتده ضرر لری اولور لکن هضم اولمدیق خبزك ضرری

هضم

هضم اولمدیق لحمك مضرتندن زیاده اولور **الفصل الثامن فی تدبیر الماء والشراب**

امزجهٔ معتدله یه صونك اصلحی شدتی برودده معتدل اولان صو اولور
یا خود طشره سندن جمد وبوز ایله تبرید اولنمش صو اولور خصوصا که جمد ردی اوله
اول جمد ردی ایله صویی تبرید طشره دن اولملق لازم ولایق اولور وجمد جید ایله
صویی تبرید بینه خارجدن اولملق لایق اولور زیرا جمددن تحلل ایدن اجزا سکره
واعضاء تنفسه وبالجمله احشایه بعض الات غذایه مضر اولور وجمددن
تحلل ایدن اجزا یی بدن تحمل ایلمز مکر که جمد ادمی کثیرا ولانلر تحمل ایلیه جمد هر
نه قدر فی الحال مضر اولمسه ده لکن طول ایام ایله وسنلرك امعانده ایله
ضرری ظهور ایدر واصحاب تجربه دیدیلر که قیو صویی ایله ارمق صویی البته
جمع اولنمسون اکر احدهما شرب اولنوب منحدر اولدقدنصکره صکره اخرهی
هم اولرمان شرب اولنسه ضرر اولماز وصولرك قنفیسی اختیار اولنجق
بیننده سابقا بیان ایلدوب اولصویه دلالت ایلدك کذلك ردی اولان صونك
کوند تدبیری ایله اصلاح اولنمق ندر بیلدیرکی ورد اولان صو سرکه ایله
خلط اولنه اولخلط ایله صو صالح وجید اولور ومعلوم بیورلکه علی
الریق صو ایجمك کذلك ریاضتدنصکره واستحمامدنصکره صو ایچمك
جدا مضر اولور وعطش کاذبه اتباع واطاعت ایدوب عطش صادق
دکل ایکن شرب ماء ده جدا مضر اولور عطش کاذب اکثریا سکارانه وتخمه لره
عارض اولور طبیعتلری هضمه مشغول ایکن وحقدر ما قدر کفایه موجب دیمی
اولور شرب ماء ایتمیلری عطش کاذبه اطاعت ایتمیوب صو ایچرلر واو صوغانی
انلره مضر اولور او مغلوب اولسون لر صبر ایدوب تبرید منفعت اولماز لر ایسه
هوای بارد ایله ویا خود ماء بارد ایله مضمضه ایتمکله اکتفا واجترا ایلسونلر وانلر ایله ده

نفی قدر جوع کاذب عارض اولان اولور ...

قناعت ایدرلر ایسه صویی بوغازی طار برابریقدن ویا برده قدن ایچسونلر وصع
هذا بعضلر کره مخمور شرب ماء ایله انتفاع ایدر و بعضلر کره علی الریق صو ایچمکله
ضرر انتفاع ایدر و اول کسنه که علی الریق صو ایچمکه صبر ایدمیه خصوصا
ریاضتدن صکره صویه صبر ایدمیه اول کسنه ماء بارد ایچمزدن مقدم ماء حار
ایله ممزوج شراب ایچوب بعده ماء بارد ایچسه ضرر طبیعیسی اولمز عطش کاذبه
مبتلی اولانلرک معلومی اولسونکه عطشده صبر ایدوب اویوموق عطش کاذبی
تسکین ایدر زیرا نوم حللی طبیعت عطش کاذبی
~~وزیرا نوم حالنده طبیعت عطش کاذبه سبب اولان موادی تحلیل ایدر~~
لکن صبر ایلمیوب صو ایچر ایسه اول مواد منضج اولمدن طبیعت و قوت منطفی
اولوب سونز وعطش عودت ایدر زیرا مواد معطشه ایچدیکی صو ایله قیام
ایدر و صو ایچلمزه و خصوصا عطش کاذبی اولنلره واجب اولورکه صویی
عب ایلمیه یعنی اغزنی صو ایله طولدروب ایچمیه بلکه مص ایدرک وصورق
ایچه و جدا بارد اولان صویی شرب ایلمک ردی اولور اگر اول مقدار صو ایچمک لابد
اولور ایسه قدر کفایه طعام تناولندن صکره ایچسونلر و ماء فاتر مغثیدر
کوکل دوندرر و ماء فاترده تسخین زیاده اولان صو استکثار اولنسه یعنی
چوق ایچلسه معده یه وهن وضعف ویرر اما استکثار اولنمیوب بعض کره
اسی صو ایچسه لر اول اسی صو معده یی غسل ایدوب بیقار و طبیعتی اطلاق
ایدر یعنی قبض اولنلری تلیین ایدر اما شرابک انواعندن ابیض رقیق اولان
شراب طبعا محرور ینک مزاجلرینه اوفق اولور و انلرک صداعی اولمز بلکه بعض کره
ترطیب اولور بناء علیه التهاب معده جهتیله حادث اولان صداعی شراب ابیض
رقیق تخفیف و تقلیل ایدر و صداع مذکوری تخفیف و ترطیبله کعک ایله و خبز
ایله مرموق اولمش شراب سائره دن شراب ابیض رقیق منفعتده قائم اولور خصوصا
~~اول مرموق شرابلر اکلی ساعتدن مقدم کعک و خبز مرموق اولنوب شرب وقتنده تنقیه او تنقیه اولم~~

اما شراب

وتازه لنور

اما شراب غلیظ حلو اولان شراب سمین و قوت مراد ایدنلر ایچوب اولور لکن آنی
شرب ایدنلر سکره سیندن احتراز اوزره اولسونلر شراب عتیق احمر مزاجی
بارد و بلغمی اولنلره موافق اولور و تناول اولنان طعام اوزرینه هر نه قدر
طعام اولور ایسه اولسون شراب ایچمک ردی اولور و بونک علتی سائر کتبده
بیان ایلدک و بیان دخی فارغ اولدیغی قصور هضمدن طعامک انهضامی
اولمدن ایچلسون و انهضاملندن صکره ایچلنره طبا مضرتی اولمز اول کسنه که اغذیه
ردی طعاملر تناول ایدوب اوزرینه هضمندن اول و هضمندن صکره شراب
ایچمک مطلقا رد اولور انکیچون که اول تناول ایلدیکی طعامک کیموس ردی
مطلقا شرب ایلدیکی شراب بدنک اقصاسنه تنفیذ ایدر کذلک فواکه
تناول ایدوب خصوصا بطیخ یعنی قاون تناول ایدوب اوزرینه شراب
ایچمک طعامدر اوزرینه ایچمکی کبی ردی اولور و اولا کوجلی قدحلر ایچوب
صکره کبار اقداح و بونک کبی ~~بیوک قدحلر ایچلور~~ و فی طعام
اوزرینه اوج قدح ایچمک معتادلر اولنلره طبا ضرری اولمز و کذلک
صحیح اولوب حفظ صحت ایچون قصد ایدوب عقبنده شرب اعتیادلر اولنلره
طبا ضرر ویرمز و محرور اولنلره یعنی صفراوی اولنلره مره بی اعداد ایلر
و مرطوب اولنلره رطوبتلرینی انضاج جهتیله شراب ایلک طبا منفعتی
اولور و هر نه قدر شرابک عطریتی زیاده اولوب رائحه سی زیاده و طعمی
طیب اولسه اول قدر اوفق اولور و شراب غذایی جمیعا بدنه تنفیذ ایدر
و بلغمی تقطیع ایدر و صکره تحلیل ایدر و صفرایی بول ایله اخراج ایدر و سودایی
سهولت ایله ازلاق ایدوب سهولت ایله اخراج ایدر و سودانک قریبی و عادی
اولنلری دفع ایدر ~~و منفعتلری اولنلره تسخین~~ حل ایدر و شرابک

اغذیه ردیه تناول ایتمک عادتلری اولور انلره

وانحدار

وغذا ایله

وادرار غریبه ایله تسخینی ایلکلری

بالجمله بدنه اولان مواد منفصله یه

رسالکم
اصنافنی موقعنده بکربیان ایلرز وهر کمسنه که دماغی قوی اوله اول کمسه
مکرتناول ایلدیکده سرعتله اکه سکر کلمز و آنك دماغی شراب حسبیله
معده دن دماغه صعود ایدن ابخرهٔ ردیه یی قبول ایلمز و اول دماغی قوی
اولان کمسنه نك دماغنده شرابله برنسنه واصل اولماز لکن بخار حرارت
ملائمه وموافقه اولشور ومتصل اولور و اول حرارت سببیله ذهنلر صاف اولور
او صفوت ایله که اوقات سائره ده اسباب سائره ایله اول کمسنه یه اول
صفوت حاصله اولماممشدر اما خلافی اولنلر که یعنی دماغی قوی اولمیوب ضعیف
اولنلر احوالی بو خلاف اولور یعنی معده ده متراقیه ومتصاعده اولان ابخرهٔ
ردیهٔ دماغ قبول ایدر و حرارت شرابله وغیر ملائمه اولور و ذهن مشاهده اولندیغی
وجه اوزره مخالط ومختل اولور و اول کمسنه لرکه صدرلرنده یعنی کوکسلرنده ضعف
اولوب قیشلرده نفسلری ضیق اولوب طارالسه اول کمسنه لر شتاده
شرابی استکثاره قادر اولمز اول کمسنه که شرابی استکثار مراد ایلیه طعامی
چوق بیمسون وطعامنده مدرّ اولان نسنه لر قیلسون ولحوم واکل
اسیم طعام و شرابله امتلا اولان اول کمسنه اوّلا اول طعام و شرابی قزف ایلیسون
وقوصسون بعده حار صو ایچوب آنی دخی قزف و قی ایلیسون وصکره
سرکه وبال ایله غرغره ایدوب آغزینی بیقسون و یوزینی صوق
صو ایله غسل ایلیسون و اول کمسنه که شرابدن معتاد اولنسندن زیاده ایچدی
سیخوننی وکبدینك حماسنی اول کمسنه غذاسی حصرمیه ممللونسنه اولسه و اکثر
بیسون و بال قیلسون و نقلنی اغاج قاوونی جرمدن اکثر قیلسون و شرابدن باشنی
بمخه ناحیه سنه اذا اول شرابی تقلیل ایدر و ممزوج مروق ایچر و اوزرینه
سطرحان نعل یوا امثللو ایله تنقل ایدر و شرابك حرارتی حسبیله عرض سهّ متاذی اولان
کمسنه اول شرابك اوزرینه تحمیص اولنوب قوریلمش حب الاّس تناول ایلیسون

واقراص

اکراامتلاعارض اولور
اول ضعیف اولان
نقل ترکیبنده حزه دیدیکلری خیزاردر
شراب

واقراص کافور دخی برشی مصّ ایدوب صوریسون وسائر قبض وحموضت
اولان نسنه لر مصّ ایلسون اکر شرابدن معده نك تأدیبی
برودتی ایچون اولور ایسه سعد و قرنفل و اغاج قوونك قبوغی
ایله تنقل ایلیسون و معلوم بیوریله که شراب عتیق غذائیتی قلیل
اولانده واحکمدر اولور و شراب حدیث کبده مضر اولوب
قیام کبدیه مؤذی اولور نفخ واسهالی وادر کبدك مواد ردیئه اسهال
ایدوب اول موادی برازطرفنده بیز بیز حسّر احه کیتمك ایچون
قیا ایدر و معلوم بیوریله که شرابك طیبا اولیسی عتیق ایله حدیث اراسنده
معتدل اولوب لونی صافی وحمرتده مائل ابیض و رایحه سی طیب وطعمی
معتدل یعنی حلو ومیل وحامض اولمیوب بینهما طعمی متوسط اولان شراب در
و شراب جید که مغسول دیدکلری معروف اولور اول شرابه دیرلرکه آنده
اوچ جزئی عصیر و برجزئی صو اولور وطبخ اولنوب ثلثی زائل اولور
وثلثانی باقی قالور و شراب ایچن کمسنه یه لذع اصابت ایلسه
شرابی ایچدیکدن صکره رمان وماء بارد مصّ ایلسون و بونلر ایله
لذع زائل اولماز ایسه یوم شریکی غذنده یعنی ارته سی کوننده یلین
شرابی شرب ایدوب حمام استعمال ایلسون و شئ یسیرهٔ تناول
ایلسون و معلوم بیوریله که شراب ممزوج معده یی ارخاو ترطیب
ایدر و سکری سریع اولور ماسیك نفوذی سریع اولموحسیله
و عماللك اولان کمسنه لر علی الریق شراب ایچمك اجتناب ایلسونلر
کذلك ماء ایله ترطیبه محتاج اولانلر اعضاسی صوحنی حظنی استیفا
ایلمدین شراب تناول ایلمسونلر بو مقامده بعض نسخه لرده فی المرطوبین
و بعض اخرده فی المحرورین واقع اولمشدر بزیم ترجمه مز ایکی نسخه کوره ترجمه اولور اهل اولنلر

استفراغ ایدر
شرابله
بلغ
فهم ایدر

كذلك حركت مفرطه عقبنده تناول شرابدن اجتناب اولنسون زيرا ايكي
وقتده ايچيلن شراب دماغه وعصبه ضرر ويرور وتشنجه مؤدي اولور
وياخود امراض سائره يه مؤدي اولور وحرارتلو فضله لر احداث ايدر
ومتواتر سكر يعني شراب ادمان ايدوب برن بري اردنجه سكر تعقيب
ايتمك كبدك مزاجني افساد ايدركذلك مزاج دماغده افساد ايدر وسكر لر
ضعيف ايدر وامراض عصبيه ايجاب ايدر وسكته وفجأت موته مؤدي اولور
وشراب كثيري صفراء رديه يه استحاله ايدر وبعض اخر معده ده خل حاذقه
استحاله ايدر يعني سركه انواعنده حاذق تسميه اولنان سركه كبي اولور ولو
ايكيسنك يعني صفراء رديه وخل حاذقك معده ده ضرر ونكايه سي عظيم
اولور وبعض اطبا رائ ايدرلر كه فجيج سكر آيده بركره وياخود ايكي كره واقع
اولسه طبا منفعتي اولور زيرا قوا نفسانيه نك ثقلتي ازاله ايدوب خفيف
ايلر وراحتلنديرر وبولي وعرقي ادرار ايدر وفضولي تحليل ايدر ومعلوم
اولنسون كه شرابك مضرتنك اكثري دماغه اولور ضعيف الدماغ اولان
كمسنه لر البته شرابي ايچمسونلر واگر ايچرلر ايسه شرابي قليل وممزوج اولسون
شراب ايله معكوس طولدرن كمسنه صواب تدبير بودر كه اول كمسنه قيئه
مبادرت ايليسونلر اول كمسنه يه اگر قيء سهولتلي اولور ايسه وقيئدن عقبنده
اولان كمسنه شراب كثيرك اوزرينه ياكز ماء كثير شرب ايليسون ياخود عسل
ايله ماء كثير شرب ايليسون وقيء ايتديكدن صكره ايزنه كيروب استحمام
ايليسون ودهن كثير ايله تمريخ وتدهين ايليسون وصكره اويوسون وصباحلين
شراب ايچمه لرينك مثالي اول حطب مثالي در كه فوقنه كبر ضعيف اولور
وايقادا ولنديقدن صكره نادر وآتشي اوزره براز آتش دخي زياده

اولنور

اولنور وشابج وبير لره متحمل اولور يعني فترسقي اولنور لو ويكتر وشابلر اعتدال
اوزره سقي اولنور لر وبلدان بارده ده شرابه محتمل اولور بلدان حاره ده
شرابه تحمل اولنماز شراب ايله بدني وبطني دولديرمق ومثلا انيمك مراد
ايدنلر طعام ايله مثلث اولوب بطني طعام ايله دولديرمسون وطتلونلرينه
بيمسون لكن اسفيدباج دسمنه تحسر ايدوب حسوني ودسومتلي زيرلري
وآلت بغلو اتلر تناول ايليسونلر لكن مفرار حتنا ولتعب ويرجك مقدار
اوليوب معتدل اولسون ومملح لوز وعدس يعني بادام ومرجمك طوزصا
اتلر ايله تنقل ايليسونلر يعني اتلر چرز كبركاه بيكاه اشنونلري ارباب عشرتك
بينده نقلي يه مزه تعبير ايدرلر اكركريني يعني لاحنه ايله مصنوع طعام
وصو زيتونني وبومثللو نسنه تناول ايدر ايسه منفعت واعانتي اولور ولو
كسيور بخارك تخفيف ايدن نسنه لرك كليسي بنطي كرنبك بزر كبر وكمون وسوزاب يابس
كبر وفوذنج وملح نفطي وناخواه واول غذالركه انده لزوجت وغروبيت اوله
ولزوجت وكثيفتلي اولان حلو غذالرتنا ولي بخارك تغليظ ايدر وسكري
منع ايدر لكن كثرت شربي قبول ايليز زيرا بومثللو دهنلو ولزوجتلو حلو نسنه
لرك هضمي بطيء اولور وشرابك هضمي سريع اولور وبو ايكيسنك اجتماعي مضرتي
مرادم مرور ايلدكده وسكرك سرعتي دماغك ضعفندن وياخود اخلاطك
دماغه كثرتندن اولور وشرابك قوتندن ~~وسكرك قوتندن وسرعت~~
~~سكر عارض اولور~~ وقلت غذادن وغذا ده سوء تدبيردن واكه متعلق ومتصل
نسنه لرده سوء تدبيردن سكر سريع اولور اما ضعف رأسدن حادث
اولان سرعت سكرك معالجه سي متقادم اولان نزله معالجه سي شراب لر نسنه لر اولور
اول معالجات كه طوقتدر كه انلر باشنده ذكر اولنور واول كمسنه شرابي قليلا
قليلا شرب ايليسون شراب بطيئا بالسكر ~~بونوع ايتدركه سكر كبي اولور~~

بطيء الهضم ايله
بعني سريع الهضم
بطيء الهضم

بعض معده لرده

واختلاط عقله

بر نوع مطبوخ وار در که قبل الشراب اولمطبوخدن بر وقیه شرب ایدن
کمسنه نك الجدیکی شرابك سکری کیچ و بطئی اولور و اول مطبوخ اطبا شراب
بیطئی بالسکر عنوانی ایله ذکر ایدرلر اول شراب بودر بیاض الحنطه صوینك
بر جزؤی اکشی انار صوینك بر جزؤ و سرکه دن نصف جزؤ اخذ اولنوب بر قاچ
غلیان ایله قینادیلور کذلك سکری ابطاء ایجون بو حبدن تناول اولنور ملح سذاب
کمون اسود بوجز الزنج حب الخانه اولنوب حبه بعد حبة تناول اولنور و بو حبك
سکری ابطاء ایدر کرنب تنطی نك بذری کمون قبوغی صویلمش اجی بادام حنظل فوتنج
افسنتین و ملح نفطی نانخواه سذاب یابس بو مذکورلر علی الریق ایکی درهم
مقدارنی وارتنك مضرتندن خوف ایتمنلر شرب ایدرلر و سکرانی آیلدوب
صاحی قیلدرد و الردنندن صو ایله سرکه اوچ دفعه متوالیه بر بر ارد بنجه سقی
اولنه و یاخود ماء مصل یعنی پیسور تقه و رائب حامض یعنی اکشی یوغورت
سقی اولنوب کافور و صندل قوقله دیلیب و باشنه خل خمر ایله کل یاغی مثللو
طلا اولنغله تبرید اولنه اما خمارك علاجی ذکر آتی جزئیاتده ذکر اولنور من غیر
مضرة سرعت ایله سکر مراد ایدن کمسنه شرابنه اشنه یعنی مشه یوصکی و یا خود
عود هندی قاتشون سریعا اول شرابی ایچن کمسنه من غیر مضرت طتی سکران اولور
بر عضو علاج مولمه محتاج اولوب وجعنه مریض اولنانی کمسنه طاقت کتوله ممکن
اول مریض سکر شدیده محتاج اولسه شرابده ماء شیلم ~~...~~ قاتیلور
اول شرابی زیاده سکر ایدر و یاخود شاهترج و افیون و بنج هر برندن
یارم درهم و جوز بوا و سك و عود خام هر برندن بر دانق اخذ اولنوب
حاجت مقداری شراب ایله سقی اولنور و یاخود بنج اسود طبخ اولنوب شرابه
مزج اولنور زیاده اول شراب ممزوج سکر شدید ایله اسکار ایدر **الفصل التاسع**
فی النوم و الیقظة نوم طبیعی و سبات و بونلرك ضدی یعنی یقظه و اویانقلق

وارق

بلغ

وارق یعنی نوم طبیعینك اولماسی بو مذکورلرك سببی و بو مذکورلرك
هر برینك جلب و تحصیلك تدبیرلری و بونلردن مؤذی اولنلرك دفعی و بونلره
دلالت ایدن علامتلری و بونلره متعلق اولان امور سائره حقنده اولان
کلامك بعضسی نك ذکرنده در الیلری و بعضسینك هو ذکر فصول جزئیه ده
کلور اما بو موضعده بزیم کلامنز بودرکه نوم طبیعی قوه طبیعیه نك افعالنی
اثباتنه و ایشلمکه تمکین و تقویه ایدر و قوه نفسانیه نی راحتلندرر و قوه
نفسانیه نك جوهرینی زیاده ایدر حتی مطلقا اروا یعنی حرکت طبیعیه و
حرکت حیوانیه و حرکت نفسانیه اولان روحلرینی نوم طبیعی تحلیلدن مانع اولور
اینکیچون نوم طبیعی ایله ذکر اولندیغی وجه اوزره طعام منهضم اولور و
تحللك اصنافندن حادث اولان ضعف نوم طبیعی ایله تدارك اولنوب
حرکت یسی اول تحلل اعیا حسیله اولسون و حرکت اسهال جماع مثللو و غضب
مثللو نفسانیه ایله اولسون بالجمله تحللك ضعفنی نوم طبیعی ازاله و قوتنی
اعاده ایدر و نجن نوم معتدل احلاطك اعتدالنه مصادف اولنسه اول نوم
معتدل مرطب و مسخن اولور و مشایخه و پیرلره انفع اشیادن اولور زیرا
اول نوم رطوبت حفظ ایدر و زائلاً اولان رطوبتلرینی اعاده و تدارك ایدر
بناء علیه جالینوس و برکه بن هر کیجه خس مطبوخ بر مقدار بقلیله تناول ایدرم
یعنی مطبوخ اولان مارولدن بقلجك تناول ایدرم اما مارول تناولی نوم ایجون
اولور زیرا مارول منوم در اما طیب ایله تطیب مارول ایله اولان برودتی ازاله
ایچوندر و جالینوس بنه دیر که شیخوختی حالده بن نوم اوزره حریصم یعنی بن حالا شیخ
و پیر اولوب نوم معتدلك ترطیبی نك منفعتنه زیاده محتاج اولمغله نومه
حریص ایلرم جالینوسك بو تدبیری نوعی عاصی اولنلره مذکور اولان تدبیر اولور و اکر بو تدبیره مقدم

کیف و کمیه

وغذا حتى اولك هضمی استكمال اولندقدن صكره استحمام ايدوب وحمام حار
كتيرا اباشنه صب ايدر ايسه اول تدبير تنويمه واويتمغه مذكور اعظم معين اولور
اما اول تدبير كه بونلردن خفيف قورلر اولور معالجاتده اولنديری بيز ذكر ايلرز وصحيح
اولان كمسنه لره واجب اولوركه امر نومده مراعات ايليه لر واول اصحابك
اويقولری اعتدال اوزره اولسون وقيلوله اولسون افراط اوزره اوليمسونلر
نوم طبيعی يی ترك وسهری التزام اولنمز دماغينه وقوا رئيسه ايصال ضرردن حذر اوزره
اولسونلر وجهه وچوق وقت اولوركه نوم طبيعی وقتنده اويومق ايله اشتانه
اول قدر شفقت وكلفت عارض اولوركه اول عارضه حسبيله غشيدن وقوتك
سقوطندن خوف ايدوب نوم مطرود اولوب تحير واويقو مراد ايليسه اويويامز
ونومك افضلی غرق اولاندر يعنی استغراق اوزره اولان اويقودر وطعامدن
بطن اعلادن انحدارندن صكره وطعامه تابع اولان نفخ وقراقر ساكن اولدقدن
اولدقلری بطن صكره اولان نومدر زيرا بونلرك ضدی اوزره اولان نوم وجوه كثيره ايله
مضر اولور اول اويقوكه استغراق اوزره اولميوب تململ وتقلب اوزره اوله اول
اويقو طبيعی اولماز واتصال واستغراق اوزره اولماز وبو حالده اولميسر ايله ميا
اول نوم متململ ومتقلب هوذن اولور وصاحبنه اذيت اولاشور وحين اويقو
وقتنده طعام منحدر اولمش اولميه قبلا وطعام احدارا ايليجك قدر تمشی ايدوب ويوريوب
بعده اويويه وخوابه اوزره يعنی اج قارننده اولان اويقو ردی اولور وقوتی اسقاط ايدر
وبطن طعام ايله ممتلی اولوب بطن اولدن قبل الانحدار اولان اويقو ...
ردی اولور زيرا طعام بطن اولده محلده اغز ايكن معده قعرينه نازل اولمدن اولان
اويقوده استغراق اولماز انك ايچونكه طبيعت اويقوده معتاد اوزره بطن
اولده اولان طعامك هضمنه مباشرت ايدر وبطن ثانيده اولان طعامك هضمه مباشرت ايليه

اول نائمه

اول نائمه مزعج ومحرك استيقاظ واويانقلق عارض اولور وبو حالت تكرار ايتمكله
طبيعت تبلد ايدر وهضمی افساد ايدر وكوندز اويقوسی ردی اولور
امراض رطوبيه يی ونوازلی ايجاب ايدر ولونی افساد ايدر وامراض طحاليه يی
ايراث ايدر وعصبی ارخا ايدر وبدنی كسلان ايدر وشهوتی ضعيف ايدر
واورام وحميات كثيره يی ايراث وايجاب ايدر وكوندوز اويقوسنك
آفاتندن بری سببله بر اول نومك مدتنك قلتی اولور يا منقطع اولور وبو
دخی طبيعتك تبلدی اولور قريبا ذكر اولنديغی اوزره طبيعت ازعاج اولنوب
بيدار اولنسه فعالنده تمام فاعل اولمز قصور اولور واوزرنده آفات ترتب ايدر
وكيجه اويقوسنده قضا ايتمك بودركه اول نوم تام ومستمر اولور واستغراق
اوزره اولور ونوم نهاره معتاد ايدن كمسنه يه لايق اولوركه اول نومه معتاد
ترك ايلميه بلكه تدريج ايله ترك ايليه وهيئات نومك افضلی واولاسی بودركه
اول ايمن طرفندن اضطجاع ايليه صكره يساره منقلب اوله اما اولا بطن
اوزره ياترايسه اول اضطجاع هضمه اعانت ايدر ومعونت جيده اولور
اول كمسنه على بطنه اضطجاع ايتمكله وقارنی اوزره ياتمق ايله حار غريزی
حصر ايدوب حقن وجمع ايدر وحار غريزی تكثير ايدر واما قفاسی اوزره نوم
واستلقا اول نوم ردی اولور امراض رديه يه مؤدی اولور سكته وفالج
وكابوس كبی واستلقانك ردائتی اينكيچوندركه استلقاده فضول خلف
جانبنه ميل ايدر ومجاريسنده محتبس اولور زيرا فضولك مجاريسی
قدام جانبنده در واكثرا اولور بورنك ايكی دلكلری وحنجره قفاسی اوزره
اويومق واستلقا ايتمك خسته لرك زياده ضعيف ولانكلرك عادتيدر اولور
زيرا انلرك عضلری وعصبلری ضعيف اولوب جانب جانب آخر تحمل ايدوب
كتورمز وانلره يانی وجانبی اوزره اضطجاع متيسر اولماز بلكه اول مقلو ضعيف

نعم نهارده استغراق اولمامن
زيرا استغراق ارواحك
باطنه انجذاب ايله
ظاهرده ارواح نورانی وظلمانی
اولور وارواح باطنده ...
كوندوز باطنده ... او
اولماز ضيا مجانسی
خارجدن ازروايدر ...
باطنه هضم مصلحت ...
منجذب اولوب ظاهره
متوجه اولور وتململ حادث
اولوركه اول اويقو
والنفضة ...
فاني النعم
اوتنور

مریضک استلقا یه مبادرتی اولور دیر اظهر جنبلر قوی اولور و بومثللو ضعفک
اولمو جبیله اولر مریضلر [struck] بو حالرنده فاعز اولور بعض آنلرک اغرلر
احق قالور آنلرک الحونکه ایکی جکه کمکلر بیرضم و جمع ایلر عضلر مریضلرده ضعیف
اولور او نقوده اولضعیفا ولا عضلر ایلر افزلر قیاسعه قادر اولمازلر
کتب جزئیه ده بونلرک ایجون حستو فی بر باب واردر

الفصل العاشر فیما یجب ان یؤخذ عن هذا الموضع

بو مثللو مقامده اطبا امرجماعی ذکر
ایدرلر و تعدیل جماع وجماع علی صفر ریتلرک تدارکنی و تدبیرینی ذکر ایدرلر و بیز بو مقالات
کتب جزئیه یه تأخیر ایلدک و بینه بو مثللو مقامده مباحث ایراد اولانلر
اولور ادویه حسبله امر و صفر بیز تدارک و تلافیسی امرلر لکن آنلرک بیز
بعضلرنده تکلم علاجله اولان مقالمزه تأخیر ایلدک و بعض آخرینی
ادویه مسهله ده اولان کلامزه تأخیر ایلدک لکن بو مقامده کلام [struck]
بیز دیرز که صحتی حفظ مراد ایدن کمسنه سهو تنلو اولان استفراغنه
و ادرارده و تعرقیه و نفثیه [struck] تعاهد ایلیه و نسایرده و طمثه
تعاهد ایلیه لر موضعنده بیز ایضاح ایدروب بیلدیردیکمز وجه اوزره

الفصل الحادی عشر فی تقویة الاعضاء الضعیفة و تسمینها و تعظیم حجمها

ضعیف و صغیر اولان عضولر قوی و عظیم اولور و هنوز
سن نماده اولانلرک ضعیف و صغیر عضولری و کذلک سن نمانک نهایتنه مقارب
اولانلرک ذکر اولنان عضولرینی تقویه و تعظیم کرا و عضوی دلک معتدل
ایلمدر او عضوه مخصوص اولان ریاضت مدام و مت اوزره ایتمکله اولور
و اول دلک و ریاضتده صعکره زفت ایله اول عضو طلا اولنور
و بونلرک ریاضته حصر نفس داخل اولور خصوصا که اول عضو ضعیف اعضای
صدرکن جواذبده اوله بونلرک مثالی بودرکه ایکی ساقلر ضعیف [struck] و ضعیف
ورینه لر

اولان کمسنه لره بیز امر ایلورز که حصر نفس ایلیه لر و دلک معتدل اولنور زفت
طلا [struck] ایله طلا اولنه و یوم ثانیده بینه کالاول دلک معتدل
محافظه اولنوب ریاضت نوعی اولنه زیاده اوله و یوم ثالثده بینه دلک
اولکی قرار اوزره معتدل اولوب ریاضت اول کونلردن زیاده اوله
لکن طمولرک اتساعی و کیکشیمه سی و ماده نک منصبه اولمه سی ظاهر
اولوب و هر عضوده و دم حرق قلتی و اول عضولرده کندولره مخصوص
آفت امتلائیه حدوثندن خوف اولنور ایسه مثلا ساقلر قضیف
اولنلرده دوالی و داء الفیل مرضلری حدوثندن خوف اولنور ایسه
بو او لدها اولان بیزدکی ریاضتده صکره کی کونلرک ریاضتی نقصان اوزره
قیلنور و بلکه ضامر الساق یعنی اینجکلر بیلک لحم زائل اولوب یا کلی کمکلری
قالنلر بیز اخذ و امساک ایدرز و اضجاع ایدروب یاتیررز و ساقنی
ایا قلری ایله اشاله ایدروب قالدیررز و یوم اولدها اولان ذلک عکسی
اوزره بیز دلک ایدرز یعنی یوم اولده تحت و دیزلردن ابتدا ایدروب
دکلی یا رمقلر طرفنده ختم ایلمش ایدک یوم ثانیده یا رمقلردن ابتدا
ایدوب و بلقلر جانبنده ختم ایلرز و اگر ضعیف اولوب تدبیره محتاج اولان
عضو اعضای تنفسدن قریب اولان عضولرک بری اولور ایسه مثلا
اول عضو ضعیف صدرک کندو ایسه صدرک تحتی و آلت طرفی
باغ ایله باغلنور و شدت متوسط قیلنور و اوقماطلک و غیری عرض
و اینی معتدل قیلنور و بوندن صکره ایکی الله مخصوص ریاضت ایله
ارتیاضه امر اولنور و شدید انفس حصره و صیاحه و صوت عظیمه
و دلک رقیقه امر اولنور و بو جمله نک تفصیلی کتب جزئیه ده استقصا
اوزره ایراد اولنور کتاب زینته اول تفصیله منتظر اول بو تدبیرلر

ایله دلک
دلک و

سن نهاده اولوب عضو ضعیف وصغیر اولنلرکی عضوینی تقویه وتعظیم
ایچون اولان تربیه لرایدر اما حسن وبیر اولنلره بوافعال اکثر امرده برد
وبیس جهتیله عارض اولور واندرك تدبیری دقه هم اصحابنك تدبیرلر
کبر اولور واول تدبیره بیز کتاب زینتده اشارت ایلدك وبیز بو مقامده
نسخهٔ سلطانیه یی ترجمه ایلدك طبع ایله اولان نسخه لرده ساقط واردر

الفصل الثانی عشر فی الاعیاء الذی یتبع الریاضات

اعیار کلالدرکه
قوار بدنیه یه ومفاصله وعضلهٔ عارض اولور وکلال ریاضت وحرکت
توسطی ایله عارض اولور ایسه اکه اعیاء ریاضی دیرلر اگر بذاته عارض
اولوب حرکت وریاضت جهتیله اولماز ایسه اکه اعیاء ذاتی دیرلر
بو بابده مذکور اولان اعیاء ریاضینك احوالیدر ولهذا عنوان بابده الذی
یتبع الریاضات دیو قید اولندی اعیانك اصنافی اوج صنفدر وبعض کرده
برصنفدر زیاده اولنوب اعیاء ورم صنف اولور واعیانك وجه حصری
ایکی وجه ایله اولور اما اصناف ثلاثه سی اعیاء قروحی اعیاء تمددی اعیاء ورمی اولور
وزیاده اولان وجه رابع اول اعیادرکه اکا اعیاء قشفی تسمیه اولنور اعیاء
یبسی واعیاء قضیفی دخی تسمیه اولنور پس اعیاء قروحی اول اعیادرکه
اول اعیا صاحبنك جلدنده مس اولنسه قروحه حس اولنمش کبی حالت
احساس اولنور واول حالت محسوسه جلدك ظاهرنده ویاخود جلدك
غورنده اولور وجلدك نه مقدار غورنده احساس اولنور ایسه اعیا اول مقدار
قوی اولور بو حالت محسوسه حس ایله ادراك اولنور وبعض کره دخی اول
حالت اعیا صاحبی حرکتده احساس ایدر وبعض کره اول اعیا صاحبی جلدنده
دیکون ایله نخس اولنور کبی حالت احساس ایدوب حرکت ایتمکی وبلکه تمطی
ایتمکی بغیر کرمکی کریه کورر وتمطی عارض اولدیغنده ضعف تمطی ایدر اول

نخنك

اولنخنك اداسنده احتراز اولنجق قروح اعیاسی خفتدر اولسه اول کمنه
قشعریرت حادث اولور واشتداد زیاده اولور ایسه اول کمنه یه نافض
اصابت ایدر ومحموم اولور وبو اعیانك سببی حار ورقیق اولان فضولك کثرتی
اولور ویا خود عفونت وباخود لحم وشحمك شدت حرکت جهتیله ذوبانی اولور وبو
ایکی وجه اوزره در سبب اعیا اول اخلاط ردیه درکه اول اخلاط عروقه منتشره
اولسه ایدی دم جید اولردی اخلاطك رداءتی کسر ایدوب اصلاح ایلردی لکن
عروقه منتشر اولمزدن مقدم رداءتی باقیه ایکن بوا وجلده منتفضه اولور
ایذا ایدر وایذاسنده اقلی اعیایی احداث ایدر واول مواد بوا وجلده قلیلا
حرکت ایدر ایسه قشعریرت احداث ایدر واگر کثیر زیاده اولور ایسه نافض
احداث ایدر وبعض کره عروق قلبه حاده اولان موادردر منتفضه اولور خارجی
عروق قلبه قالور وبعض کره خام دخی لحمده اولور اما اعیاء تمددی اول اعیادرکه
انك صاحبی احساس ایدرکه کانه بدنی رض اولنمش ودوکلمش واقلنمش ولذلك
اولکمنه بدنلنه حرارت وتمدد احساس ایدر وبو اعیاء تمددینك صاحبی تکسر وکورر
حتی تمطی دخی اکره یه کلور خصوصا اول اعیا تمددی تعبیله حادث اولور ایسه
حرکت اکه زیاده کریه اولور وبو صنف اعیا عضلهٔ محتسی اولان فضولدن اولور
وبو ماده ده لذع اولماز بر جوهر جید اولور وبعض کره تمدد اعیا ریحدن اولور
وابکیس بینرو راس خفت ونفخت ایله فرق اولنور اگر بدنده نفخت اولور
ایسه اول اعیا فضول لحمیه دن حادث اولدیغنه دلالت ایدر وخفت اولور ایسه
اول اعیانك ماده سی ریح اولدیغنه دلالت ایدر واعیاء تمددی جوقا کره تمام
اولمیانه نوم مزمن صکره حادث اولور واگر نوم تامه صکره عارض اولور ایسه
اول صنف اصناف اعیانك شرلوسی اولور واول صنفده وجوه اخر ایله اختلاف اولور

جمله سنك شديدى عضلاك شظيه لرينه استقامت اوزره تو تير ايدوب
كوكوت ايدن اعيا اولور اما ورمى اولان اعيا اول اعيادركه اينه بدن عادتنه
زياده سخونتلو اولور وحجمده ولونده ومسده وحركت ايله متاذى اولمقدن
منتفخ اولان كمسنه لر اولور واول كسنه ده تمدد وكركونلك هم احساس
اولنور اما اعياء قضيفى اول اعيادركه انك صاحبى احساس ايدركه كانه
بدننده افراط اوزره جفاف ويبس وار در وبعض كره اعيانك قضيفى صنف
كيموسك جودتى ايله اولان افراط رياضت ايدوب بعده خشونت اوزره
دلك استرداد استعمال ايتمكله حادث اولور وكاهيجه هوانك
يبس وغذانك تقليل وصوو استعمال ايله حادث اولور وبو ذكر اولنان اعيانك
اقسام اربعه سى ايدى اما اعيانك ايكى وجهى بودركه اعيا بعض رياضتله حادث اولور
وياخود وبو اعيا اسلم اولور وبو اعيانك طريق علاجى اول صنفه مخصوص وجه
اوزره اولور وياخود اعيا رياضتله عارض اولميوب بدنك ذاتندن اولور وبو
اعياء ذاتى مرضك مقدمه سى اولور وبو اعيانك طريق علاجى كيزونه مخصوص بر وجه
اولور بعض اعياء رياضينك علاجى ايله اعياء ذاتى معالجه اولنمز واعياء ذاتينك
معالجه سى ايله اعياء رياضى علاج اولنمز اول ايكى اعيانك علاجلرى شتى اولمزهر
بريتك باشقه باشقه علاجلرى وار در وذكر اولنان اعيا اصنافى بعض كره تركيب
موادلرنك تركيب حسبى ايله مركب اولور مثلا اعياء ورمى بودر كه اطلاق اولنان اعيا
اعيا تمددى واعيا قروحيه مركب اولور فحين مفرداتى وبسائط اعيانك علاجلرين
بزيم بيان ايدكمز وجه اوزره تعرف ايدوب بيلديككده اول بسائط اعيانك
معالجاتنى مركباتده تسرين نقل ايدوب انلر ايله مركباته علاج ايدرسن واول نقل
بو قانون اوزره اولمق شرط ايله اول قانون بودركه واجب اولور اول مركبده فنون

جزؤ

جزؤه اهتمام اشد اولور ايسه فضل عنايتى واول باول معالجه اول
جزؤه صرف اولنه ولكن جزؤ آخره دخى تدبير اولنه واول مركبدكى بسائطدن
قنقيسى اهم اولديغى اوج امر ايله معلوم اولور بى قوتى حسبيله معلوم
اولور بسائط مركبده قنقى بسيط قوى اولور ايسه عنايت الده زياده
صرف اولنور وياخود شرفى حسبيله معلوم اولور وياخود جوهرى
حسبيله معلوم اولور فحين امر بسايط مركبدكى بسيط واحدنده بو
اوج شرطك بعضى ايكيسى موجود اولسه وبسيط آخرده شرطك برى
بولنسه اول ايكى شرط بولنان آخردن اهم اولور وعنايت الده صرف
ايتمك واجب اولور حكركه شرط واخر زياده قوى اولوب قوتى حسبيله
اول ايكى شرطه غالب اوله اول زمان عنايت شرط واحد جانبنه
صرف اولنور بونك مثالى بودر اعياء ورمى اقوى وهم اشرف
اولور لكن قروحينك جوهر جدا اعتدالدن بعيد ~~اولور ايسه~~ وبحران صعبدن
بعيد اولور ايسه قروحى ورمى اوزره عنايتى صرفله تقديم اولنور
و قروحيه موجود اولان شرط واحد ورمينك ايكى شرطنه مقاوم و
غالب اولور واكر قروحينك جوهر ومواددن اعتدالدن جدا بعيد اولمز ايسه
ورميه ايكى شرط بولنمق حسبيله ورمى اهم اولوب ورم ايله قروحينك
مركب اولان اعيادة عنايت اول باول ورميه صرف اولنور وقروحينك
تدبيرى ترك اولنمز

الفصل الثالث عشر في التمطي والتثاوب

تمطى بعض كرنمك عضله وضيله ومواد مجتمعه اولديغيله حادث اولور
انيكيچون عقيب نومده تمطى زياده اولور واول اخلاط مجتمعه اكثر اولور
ايسه قشعريرت ونافض عارض اولور وزياده اكثر اولور ايسه حما احرات ايدر

تمطى بعض عضلات وموادان مجتمعه نقطله حاكم... تقطلة ... نومدن ... حادث اولور معهم

وتناوب تمطیله برنوعدر تمطینك سببی مواددر اولان فضول مجتمعه فکادر
وفسدن عضلارنه مجتمعه اولوب تمطیط ایدوب تثاوب واسنمك
حاصل اولور وصحیح اولان تکسیره اولا بعض هضم اخیر عقبنده بلا سبب یخشنه
وقتنده عبرتیه عروض کثیر اولور ایسه ردی اولور وتثاوبله جیدر اولا
هضم اخیر وقتنده اولان تثاوب اولور واول تثاوب هضم اخیرك فضلاتندن دفع
ایدوب جیدا اولور وبعض کره تثاوب و تمطینك فاعلی بردا اولور وبو حمیلی حادث اولان
تکاثف وتحلل قلت ونوعی استیفا ایلمدن انتباه واویتق اولور
وتناوب مواد مجتمعه نك عصر ایله دفع ایدر ومناصفه صوایله ممزوج اولان
شراب تثاوب وتمطیله ذهوبرینه جیدا اولوب منفعت اولور اگر سبب اخر مانع اولمز
ایسه

الفصل الرابع عشر في علاج الاعیاء الریاضی

بیلنه که ذکر ایتدیکمز اعیانك علاجنه عنایت ایلمك لا امراض کثیره حدوثنه وحمیات عروضنه ادا
اولور اما اعیاء قروحینك سببی ریاضت اولور ایسه واجب اولور که اعیاء
ذوو ظهور ایلدیکی کبی ریاضتده نقصان قیلنه واگر اعیاء قروحینك سببی اگر
ریاضت اولمیوب تکلف الدراخلاطك کثیر مقارنی اولور ایسه وباخصوص
سبب ترتیب العهد اولان تخمه اولور ایسه بو نسنه لر ضرر رجوع ایله
اولنور کذلك واستفراغ ایله وکذلك ناحیه جلدده حاصل اولان مواد لعابك
دلك لین کثیر ایله دلکی تحلیل ایتمکله دفع اولنور
واو صحیح لونینه ریاضت استرداد استعمال اولنور ویوم اولکه غذا اسنك کثیفتنده
معتاد نقص کیفیته اولان غذا معتاده رعایت اولنور لکن
غذا اسنك کمیته معتاددن نقصان قیلنور ویوم ثانیده مرطبات ایله تغذیه اولنور
اگر عروقده خلط خام اولمیوب خلط خام اعیا اولان تخمه اولور ایسه اول اخلاط
خام دلك ایله انضاج اولنور خصوصا مسخن ادویه نك قوتی اول اخلاط خامه نفوذ

ایلیه

ایلیه اول زمان تسخین وانضاج زیاده اولور ودهن الغرب ایله ترهین زیاده
نافع اولور و شبث یعنی طوراق اوتی یاغی ودهن بابونج یعنی پاپانیه یاغی
وبونلر مثللو یاغلر بو خصوصده جید ونافع اولور کذلك سلق یعنی پازونك
اصلی وعروقی دهن الجیرده طبخ اولنسه اول طبیخ دخی جید اولور واصول
خطمینك دهنی وقثاء حمارك دهنی وفاشرا یعنی کرمة البیضانك دهنی وشنه
دهن یعنی میشه یوصکی یاغی دخی جیدا اولور واشنه قاتیلن ادهانك کاسی
جید ونافع اولور اما اعیاء تمددینك علاجی اول که معالجه سنده غرض اول
اعیاده بدنده صلب موضعی دلك لین ایله ودهن و ماء فاتر ایله استحمام
ایدوب وحمامده طول مدت اکلمکله ارخادر حتی اعیاء تمددی اولان کمسنه
یوم واحدده آبزنه ایکی دفعه ویاخود اوچ دفعه عودت ایلسه جائز اولور
وهر استحمامدن صکره اولکمسنه ترهین ایدر ودهن ایله ترهین ایلدیکندن
صکره در لیوب نشف عرق ایله دهن دخی انتشاف اولنوب تکرار بردفعه
اخری دخی دهنه محتاج اولسه بینه بردخی ترهین ایدر وقلیل المقدار
غذاء رطب ایله تغذی ایدر اعیاء تمددی اولان کمسنه غذاء قلیل اعیاء
قروحی اولانلردن زیاده محتاج اولور وبو اعیاء تمددی ریاضت حل ایدر
واعیانك نفس ریاضتدن حادث اولمیوب بر امر عارض اولور ایسه وفضول
غلیظه حسبیله اولور ایسه انك معالجه سی انجق استفراغ ایله اولور اگر ریح
ممدد حسبیله اولور ایسه اول ریحی کمون وکرویا وانیسون مثللو ریحی ایدر
طاغیدر اما اعیاء ورمی اول اعیانك تدبیرندن غرض اوچ امردر تمددی
اولان محلی ارخادر وسخونتی تبرید در وفضلی استفراغدر بو امرلر تمام اولهجق
دهن فاتر ایله وجدا لین اولان دلك ایله وقلیلا سخونته مائل اولان صوده
طول مدت مکث ایله وتعبدن استراحت ایتمکله اما اعیاء قشفی نك تدبیری

بیز اصحابنك تدبیرنده برشی نقصا ایلمز لکن اول اعیا صاحبنك استحمام
ایلدیکی صونك سخونت زائده اولمق واجب اولور زیرا جدا حاد اولان صو هر نه قدر
جلدی تکثیف ایدر ایسه لکن مکثف اولان ماء حارك حضرتی ماء باردك حضرتی
قدرنده بالغ اولماز زیرا ماء باردك ضعیف ونحیف اولان بدنده برودتنك نفوذی
خطورنده خوف اولنور وبرودتك داخله نفوذ زندگی حضرتی لا محاله ماء حاردن
حادث اولان کثافت جلد مضرتندن ازید واکثر اولور وبدنك نحافتنك اکثری
جلدك تخلخلندن اولور وجلدك تخلخلی برودتك باطنه نفوذنه سبب اولور
زیرا جلد متخلخل حسیا ملزواسعد اولور وبرد دافعه اولان قوت ضعیفه
اولور واعیاء قشفیده یوم ثانیده ریاضت استرداد استعمال اولنور
اولدلك استرداد رفق وملایمت اورزه اولور ویوم ثانیده استحمام ویوم
اول اکبر اولور واکر امر اولنور که ماء بارد بعد الاستحمام دفعة منغمس اولوب
کیره دخولی تدریج ایله اولمیه وماء بارده دفعه دخولك منفعتی بودر که جلدی
تکثیف ایدر وتحلل قلیل اولور ورطوبت حمام بدنده محفوظه اولور وماء بارد اکر
بدنده اولوقتده ملاقی اولور که بدنده برودته مقاوم ومعارض اولور حرارت موجوده
وجلدده اولان مسامات متکاثفه اولوربو ایکی سبب ایله بدنه وارتك وجوکی
وجلدك تکاثفی برن برینه معین اولوب بردك غائله سنی دفع ایدر خصوصا
ماء بارده دفعة وبلاتدریج کیروب بلامکث فی الحال خروج ایلیه وماء بارده
مکثنك مضرتندن امان یوقدر واول قشو اعیا صاحبی کوندوز وقت ضحوه ده
مرطب اولان غذا ایله یسیرا وقلیل المقدار تغذی ایدر بعد الزوال وعشیه اول
غذا حسبیله مرة اخری دخی اولنمق ممکن اولسون ایچون وبو صورتده عشا
یعنی اخشام طعام وعشیه اولنان دخی کك صوکنه تاخیر اولنور وزیاده سعی
واجتهاد ایدرکه نفسنده مجتمعه اولان فضول منتفض اولوب سکله وبوندن

صکره

داخل اولدیغی کبی خروج ایتمیه سرعتله کیدر

اولنمیه مکث ایده دفع ایدر

صکره دهن عذب ایله بعیز ادراك ایلمش زیتوندن یاغ ایله ادهان ایلیه
لکن دهن بطننده البته سورمیه حکم که بطننده اولان عضلاری دهن
اعیا احساس ایلیه اولزمان بطننده دخی دهن سورملی جائز اولور
لکن رفق وملایمت ایله تدهین ایتمك کرکدر واول کسنه غذاسنی توسع وتزید
ایلسون لکن غذاسی شدید الحرارت اولمقدن اجتناب ایلسون وهر اعیانك
آنك سببی حرکت اولدی اعیانك اثرنیك اولظهورنده اول حرکتی ترك
ایلمك اعیانك حدوثندن منع ودفع ایدر وبوندن صکره اول نوع اعیا کسی
اولان کسنه نحو ریاضت استرداد استعمال ایدر اول ریاضتده اولان
حرکت معتدله مواد جلده دفع ایدوب اول حرکتك ادراکی الفلرنده اولان
وقوفلرده واقع اولان دلکی اول مواد تحلل ایدر واول اعیانك حالنی
استحمام ایله تعرف ایدوب بیلور اکر حمام آکه ناقض احداث ایدر ایسه
امر اعیا حدی تجاوز ایلمشدر خصوصا کم استحمام ایله حما عارض ولیه اولزمانه
دلالت زیاده اولور وحمام ایله اعیانك حدی تجاوز ایلدیکی ظهورندن صکره
استحمام اولنمق واجب اولمز بلکه استفراغ اولنور ومزاج اصلاح اولنور
اکر حمام ایله ذکر اولنان ناقضدن وحمادن بر حادث اولمز ایسه اول حمام
منتفع بر اولور اکر حمامك صوبی اعتدال اوزره اولور ایسه واکر اعیا سببی
اولان عروقك وطمرلرك ایچنده خلط خام وار ایسه اعیانك ابتداسنده
واولنده بیده واجب الان تدبیر ذکر اولندیغی اجرا اولنور وصکره عروقده
اولان خلط خام انضاج وتلطیف واخراج ایدن تدبیرلره اشتغال اولنور
واکر خلط عروقده کثیر اولور ایسه اول کسنه یه ترك ریاضت وسکون
ایلمك اوزره اشارت وتنبیه اولنور زیرا سکون هضم ونضج زیاده اولور
ایکه

اوزره

و اول اعیا صاحبنه فصد ترك ایلیه امر اولنور زیرا فصد ایله اکثر حالده
نقی و نضج اولان دم خروج ایدر و خام عروقده باقی قالور و اول کمسنه خلط
خاملك نضجندن مقدم اسهاله ترك ایدر زیرا اسهال خام و افنا ایلمز
بلکه موذی اولور و ادرار اولان ادویه استعمال الندی باش بوقدر و بیر اول
کمسنه یه شدید اسخن اولان دوائی هیچ و یرمز زیرا مسخن شدید
و اخلاط خامی بردنده نشر ایدر و مسخن الذی استعمالی رفق ایله اولسون و
قدر معتدل اولسون و واجب اولورکه انك اغذیه سینده فلفل و کبر و نجبل
و خل کبر و خل الثوم و خل الاسقر غاذ اولسون و بونلر اجرا و هم اولسون
و قدر معروف جوارشنات هم اولسون و اول خلط خام نضج ایدوب و قاروره سنده
رسوب ظاهر اولوب اغلب مواد نضج ایلدیکدن صکره نضج تام و کامل و ادرار
اولسون ایچون شراب استعمال ایدر و آنك شرابی لطیف و رقیق اولسون
و اول کمسنه قیء استعمال ایلمز **الفصل الخامس عشر فی احوال اخری یتبع الریاضة
وغیرها من الاحوال** بو فصلده بیز ریاضته تابع اولان احوالی بیلدیررز
صکره فصل اتیده کلامز ریاضه عارض اولان اعیانك تدبیرینه نقل ایلرز
و ریاضته تابع اولان احوال بونلردر تکاثف تخلخل ترطیب مفرط و تیبیس
مفرط و بو مثللولردر و بو مذکورلرکه تخلخل بدنده عارض اولور و اکثریا
دلك بیدن و حمامدن عارض اولور و بونك معالجه سی دهن قابض
ایله صلابته مائل دلك یابس ایله اولور و اول احوالدن بری هم تکاثفدر
بو تکاثف برددن و شیء قابضدن و کثرت فضولدن و فضولك غلظتندن
و لزوجتندن عارض اولور اینکیچونکه فضولك کثرت و غلظت و لزوجتله
هر بری ایله مسام بدنده محتبس اولوب جلدی تکثیف ایدر و کاهیجه تکاثف
ریاضت حسبیله اولور مواددر ریاضت عورتده ظاهره جذب الدوب اسبابی
سابقه یو غیکن جلدی تکثیف ایدر و بعض کره هم غبار لومو قعله اول التحفنه

وخلط

خلط

مسام بدنده

تکاثف

تکاثف جلد غبار اصابتندن عارض اولور و یاخود صلب و قوی دلك اولنمقدن
حادث اولور اما برد و قبض حسبیله اولان تکاثفك علامتی بودرکه بشره بدن
لونی ابیض اولور و بدنك سخنی و تعرقی یعنی در لمسی ابطا اولور و ریاضت
قتنده لونك بیاض حمرته عودت ایدر بو مذکور علامت ابطا اولان کمسنه یه
واجب اولورکه حمامات حاره ایله استحمام ایلیوب حمامك حرارتی معتدل
اوله و توغلنه ریاضت بقدر و توغلار اوزره تمرغ ایلیه در لینجه قدر و ادهان
لطیفه حاره محلله ایله تحلل ایلیه اما ریاضت حسبیله تکاثف
واقع اولانلرك علامتلری بودرکه ذکر اولنان علامتلر آنلرده اولماز
و جلد متوسخ اولور یعنی کرلو و وسخلو اولور و بو تکاثفك علاجی
اگر انلرك بدنلرنده فضل مواد وار ایسه اول ماده یی بدنلرندن نفض
و سکوب ازاله ایلمك اولور نعده قریبا ذکر اولنان تحلل حمام و تمرغ
اولور اما غبار حسبیله واقع اولان تکاثف کذلك قوت دلك ایله اولان
تکاثف اربابی استحمامه احتیاجلری ادهان ایله تمریخه احتیاجلرندن
زیاده اولور و اول کمسنه لر دلك لین ایله تدلك ایلیسونلر و بعض
کره دلك ضعیف اولوب ریاضت افراط اوزره اولمغله هم ریاضتك
صوکنده ضعف مع التخلخل عارض اولور و کذلك ذکر اولان ضعیف
مع التخلخل جماع مفرطدن صکره هم عارض اولور و متواتر استحمامدن
صکره دخی عارض اولور و لایق اولورکه اول کمسنه لر ریاضت استرداد
ایله معالجه اولنهلر و دهن قابض ایله صلابته مائل دلك یابس ایله
هم معالجه اولنهلر و کمیته قلیل و حرو برده معتدل و یاخود قلیلا بوللی
قدرجه مائل اغذیه مرطبه تناول ایلیه لر کذلك بو ذکر اولنان تدبیری انلر
اول کمسنه لرکه انلره ضعف و یا خوف سهر و یاخود غم عارض اولور و یا خود غضبدن

حادث اولان

اربابنك

و منفرشه اولان

صیکرده حمامه حاجت اولور

يبوست عارض اولور واكر اول كسنه كره سوء استمرا عارض اولور
ايسه انلره رياضت استعداد موافق اولماز و رياضات سائره دخى كوز
برسنى موافق اولمز وبعض كره فرط استحماملر واستكثار غذالر
وشرابلر وترفهلر انسان بدننده فضل رطوبت احساس ايلدكى ايدر
عارض اولور خصوصا اليسانده فضل رطوبت احساس زياده اولور حتى احساس
اولنان رطوبت اعضانك افعالنه مضر اولور واكر اول رطوبتك حدوثنه
سبب سابقلر اولور ايسه آنك تدبيرى رطب جزئيله ذكر اولنور واكر قويا
ذكر اولنان سببلرك برى ايله اولور ايسه شرب كبه ودعه وسكونك فرط اكثر
وحمام ايله استيطابك تشديدى كبى واجب اولوركه رياضت قويه ايله اول
رطوبت جسم وازاله ايليه لر و بلا دهن خشونتلو وبيوستلو دلك ايليه
تدليك ايليه لر وياخود دهن مسخنلح سنلى قليل ايله دلك ايليه لر واما
اول يبس مفرطكه اول ايسه صاحب بدننده احساس ايدر اول يبس اعياء
قشفى جنسندن اولور اعياء قشفينك علاجى اول ايسه علاج اولنور بلغ

الفصل السادس عشر في الاعياء الحادث بنفسه

نبفسه عارض اولان
اعيادن اعياء قروحى واجب اولوركه اول اعيانك حالى تعرف اولنوب تدبيرنده
بيلنه كه آنى موجب اولان خلط داخل عروقده ميدر وياخود عروقك
وطمرلرك خارجنده ميدر وعروقك داخلنده اولديغنه دلالت ايدر بولك
نتن وكريه رايحه سى وتناول ايلديكى اغذيه سالفه وعروقده فضل تولد ايلدكى
عادت سمره سى اولديغى وكذلك قى اول فضلك سرعت انتفاضى وسكوب
دفع اولنمه سنده وياخود معالجه يه احتياج اولماسنده عادتى ومشروبنك
بعض [illegible] صاف اولديغى وياخود كدر اولديغى بالجمله بونلر دلالت ايدر واكر
بو علامتلرك برى ايله داخل عروقده اولديغى فهم اولنمز ايسه لا محاله اعياء قروحى
موجب اولان مواد خارجده اولديغى ظاهر اولور واكر اعيا فضل خارجنده
عروقده

عارض

آنك تدبيرنده رياضت
عارض اولوب داخل عروقده نقى وفضلهٔ غالب اولوراب
استعداد كفايت ايلمز ورياضتله حادث اعياء قروحى بابنده ذكر ايلديكمز
تدبير كفايت ايدر واكر اعيانك سببى قسم اخر يعنى داخل عروقده اولان فضل
اولور ايسه اكر رياضت ايله تعرض وتدبيرا اولنمز بلكه واجب اولوركه اول كسنه يى
دعه وسكونله قيلكسن واويودوب واج قويميه سن وهركون غسيله يعنى
بعد الزوال دهن ايله مسح ايليه سن واكر بونلردن اقدم ايراد ايلديكمز شروط
اوزره حمامه تحمل ايدر ايسه حار معتدل ايله [illegible] اول كسنه يى حماملدرسن
وكثرت غذائيت ولزوجتدن اولميوب اخلاط جنسندن يعنى بولامج جنسندن
كيموس جيد اولان اغذيه دن قليل المقدار غذا ايله غذالندريرسن واول
غذا حسو سعتر وخندروس ولحوم طيوردن لحم لطيف اولانلردن مصنوع
اولان غذالردر واشربه دن سكنجبين عسلى وماء عسل وشراب ابيض
رقيق سؤال ايدرسن وبو صفتده اولان مشرابى منع ايلمزسن زيرا اول شرابلر سقيه
منضجدر [illegible] ومدردر ورطوبتا لايتوا اولوركه سقى اولا حموضه لسيه يسر
اولان شراب ايله ابتدا ايدوب صكره ابيض رقيقه تدريج ايله سقيى نقل ايليه سن
اكر بو ذكر اولنان تدبيرا غنا [illegible] ايتميوب اول اعيا حتى رفع اولمز ايسه معلوم اولوركه
اول مقامده يعنى داخل عروقده خلط واردر اول خلطك غالب اخلاط اربعه دن
قنغى خلط ايسه آنى استفراغ ايدرسن اكر خلط غالب دم ايسه فى ياخود
اخلاط سائره دن معيتنده دم اولان خلط ايسه فصد ايدرسن اكر دمدن
ماعدا اخلاط اولوب دمه مقارن اولمز ايسه اول خلطك مسهلى ايله اسهال ايدرسن
وياخود امر دمده رأى ايدوب مصلحت كورسك مسهل ايله فصدى جمع ايدرسن
واكر اول اعيا صاحبنك قوتى ضعيف اولور ايسه فصد واسهالدن حذر ايدرسن

وعروقده اولان خلط غالبا سنڭ استدلالك بوللن وعرقلن بعض درد
وياخود نوم وسهردن اولور سنڭ تدبيرى جيدك ايلديب نوم امتناع اوزره
اولور ايسه اول امتناع دليل در اولور اكرسن توهم وظن ايدرسڭ كه عروقنه
دم جيد قليل ولور ونى خام اولان اخلاط غالب اولور اول اعيا صاحبنى راحتله ايله
ايليبه اتعاب ايلمه واستحمام وتلطيف اولان اغذيه واشربه ايله اطعام واسقا
ايله واسهال كثير اولنلر سقى ايلمه بلكه سكنجبين عسلى مثللو تقطيع اولان
اشربه سقى ايلمه اكرچه لطافتك قوتن زياده ايلمك مراد ايدرسڭ طعامندن
وياخود سقى اولنجق ماء شعيرده فلفل وبوبردن برشى خلط ايله وآخرلرك
فجاجت وچكلى حسبيله كمونى وفلافلى سقينه مضطر اولور ايسڭ طعامندن
اول وطعاملرده صكره ونوم فتنه دائى ايلديكك اوزره سقى ايدرسن فى مقدارى
برصغير ملعقه مقدار اولور واول اعيا صاحبنه فوذنج سقى اولنمز
زيرا فوذنجنڭ اسخاننى حدى تجاوز اولور اكرسن تحقيق ايدوب بيلور سكه
نى وجيبك اولان اخلاط عروقنده دكلدر وكرج لحمنده دخى دكلدر بلكه اعضاء اصليه ده در
اول اعضاء اصليه يى خاصه تسن دلك ايدرسن وتسخانلرده سخونت
جلنه بالغه اوله حتى قدر تسخين اولنمق مسخنه سقى ايدرسن وانلرى
طول مدت سكونده الزام ايلرسن وصكره اولرسنه معتدل الحرارت
اولان صو ايله استحمام ايدرلر وبعد الاستحمام بلاخوف فوذنج انلره سقى اولنور
لكن واجب اولوركه فوذنجنڭ بو وجه اوزره سقيى طعاملردن وراضتلردن مقدم
اوله وطعاملرده صكره طعام واستمرا ايچون تمرى وهاضم نسنه سقينه محتاج
اولور ايسڭ اكه قورو طعام منفذ اولان فوذنج مثللو تمرى سقى ايلمزسن
بلكه كمونى وفلافلى كبر تمرى نسنه لر سقى ايدرسن بونلرك دخى تفسنى سقى ايدرسڭ قليل
المقدار سقى ايدرسن وتحوسفرجلى سقى ايدرسن وسفرجلينك مقدارى كمونى وفلافلى
مقدارندن زياده سقى اولنمق جائز اولور لكن تأملدن صكره بو نسنه سقى اولنور

غدواتده وصباحلرده ادهان مرخيه ايله

سقيك

بدنده

بدنده حرارت عرضيه شديده اولمديغى وقتده تحرز وترصد اولنور اول
زمانده اولدر والدسوقى اولنور واول نوع اعياسى اولان كمسنه لره
دهن بابونج ودهن شبت ايله بعض بابادية وطورق اوتى ياغلرى
ايله ومرزنجوش ياغى ايله مسح وطلا ايتمك منفعت اولور واول ياغلر ايله كر
مسح اولنور وبعض كره شمع ايله وريتيانج ايله معجونا اولديغى حالده
مسح اولنور وياخود ريتيانج وريتيانجك اون ايكى قدنى زيت ايله
مسح اولنور اكر ذكر اولنان علامتلر ايله سنڭ معلومك اولور ايسه كه
اعياڭ ايجاب ايدن اخلاط هم عروقك داخلنده وهم خارج عروقده
اولور اولوقتده سنڭ قصدك سبب اعظمه اولور اكر داخلده اولان
خلط خارجده اعظم اولور عنايت داخلده اولان خلطك تدبيرينه اولور
اما خلط خارجينك تدبيرى دخى اهمال اولنمز اكر سببك اعيايه اولان خلط
خارجى اولور ايسه عنايت خلط خارجينك تدبيرينه اولور وداخل عروقده
اولان خلطك تدبيرى دخى اهمال اولنمز اكر اعيايه سبب اولان داخلى وخارجى
خلطلر برابر اولور ايسه اولوقتده قصد اولى هضمه اولور وفلافلى
معجون ايله اول خلطلر انضاج اولنور واكر مراد ايدر ايسڭ انيسون
وانيسون وزننده فطراساليون ايله دخى زياده ايدرسڭ ادرار
شديد اولسون ايچون اكر مراد ايدرسڭ فوذنجدن شى يسيرى دخى
خلط ايدرسڭ فوذنج خلطا ولنديغى صورتده كمونى وياخود فلافلى معجون ايله
نقصان اوزره ايدرسن وبو سقيلر تدريج اوزره ايدرسن حتى آخر امرده
وداخل عروقده اولان خلط منهضم اولوب ومنتقض اولوب وعنايت
خارجده اولان خلطه مصروف اوله محتاج اولديغى وقتده فوذنج صرفى
سقى ايدرسن زيرا بو نسنه اقدم بيلديكك اوزره فوذنج صرف خارج خلطه
منفعت اولور داخلى خلطه مضرت اولور اما بو ايكى خلط كندوده موجود اولان

اولان

واجب اولورکه خارجه ویا خود مواد جذب ایدن دوالردن اجتناب واحتراز
اوروزه اوله لر بناء علیه اولکسنه لر تقیئه واسهاله مبادرت ایلمزلر
اولا مواده تلطیف وتقطیع وانضاج ایلمدکجه بو ایکی خلط جامع اولان
کمسنه لر ریاضتدن ایلمزلر تجن اعیا ساکن اولوب لون حسن ویول
نضیج اولسه اول زمانه اندرسن دلك کثیر ایله دلك ایدرسن ورباضت و باخوص
یسیره ایله ریاضت ایدیرسن وسن تجربه ایلدکن اگر اول ریاضتدن
صکره مرض اعیا عودت ایدر ایسه ریاضتی ترك ایدرسن اگر عودت
ایلمز ایسه مستمره ریاضت ایتدیررسن وتدریج ایله ریاضتی زیاده
ایدرك حال صحتده اولان معتاد نده ریاضتی اولاشدیرسن حتی استحمام
وتمریخ ودلك وریاضتی وبالجمله ما وجبیی ایشلدیرسن وآخر مرده
ادهانلرنده قوتی زیاده ایدرسن وبو تدبیرلر دنبی صکره اول اعیا ... بنك
بونیه بینه اعیا عودت ایدوب اولکسنه عائد اولان اعیاسنك
قروحی اولدیغی احساس ایدر ایسه بینه تدبیر اولی اعاده ایله واول
عائد اولان اعیانك قروحی اولدیغی احساس اولنمز ایسه ریاضت
استردادیله تدبیر ایله اما دلائل وعلامات مشتبه اولوب اعیاء قروحی حسوس
اولمز ایسه ریاضتی ترك ایدوب راحت قبل بو ذکر اولنان تدبیرلر
قروحی اولوب بذاته عارض اولان اعیانك تدبیریدر اما بذاته عارض
اولان اعیاء تمددینك تدبیری بودرکه اول تمددی اعیانك بو مقامکه بر
خلط کرده اثر دکلدر بلکه سبب امتلاء مجرددر وعلاج مزاج یدر اولان
ابدانه فصد وتدبیری تلطیفدر وبیزم صحیح تمیزا ولان مزاج غیر ردیه
اول اعیاء تمددینك علاج وحدة تلطیف وتقطیعدر وبونلردن صکره
اول تدبیره ما وجبه ایله اعانتدر وبذاته عارض اولان اعیاء ورمینك
علاج فصده مبادرت ومسارعتدر وفصد اعیا ... اولان عضوه مناسب
عرقدن اولمق ایله منفعتی اولور ویاخود اعیانك اول ظهور قنق عضودن

اولدر

اولدر ایسه اول عضوه مناسب اولان عرقدن فصد حق نافع اولور
اگر اعضاده اولان اعیانك تفاوتی اولمیوب بالجمله اعضا اعیاده تمامی
اولور ایسه اکحل تسمیه اولنان طمر فصد اولنور وبعض کره یوم اول
ثانیده ویوم ثالثده حتی فصده احتیاج اولور یوم اولده اعیانك ظهوری
عقبنده سن فصد ایله قنق وقت ظهور ایدر ایسه فصد اولوقتدن
تأخیر ایلیه واعیانك تمکننه توقف ایلیه ویوم ثانیده وثالثده عشا
وبعد الزوال فصد ایله وواجب اولورکه اول اعیا صاحبنك یوم اولده
غداسی ماء شعیر اوله ویاخود خندروس حسوی اوله اگر حماسی اولمازایسه سانج
اگر حما عارضه اولدر ایسه یالکز ماء شعیر اوله ویوم ثانیده ماء دهن
بارد ایله ویاخود دهن لوز کبی معتدل دهن ایله حما اوله ویوم
ثالثده خسیه وقرعیه وملوخیه وحماضیه مثللو اغذیه لر اوله وسمك
رضراضیه حتی اتخاذ اولان اسفید بجلر اوله وبو اوج کونلرده ماء
بارد شربندن ممکن اولدیغی مقدار منع اولنورلر ولکن یوم ثالثده صبر
نقصان اولوب وطعاملر هضم صوسیور کفلتن هضم واستمرا اولنمسه
ماء عسل سقی اولنورلر ویاخود شراب رقیق ابیض سقی اولنورلر
ویاخود شراب ممزوج سقی اولنورلر وزیاده احتراز ایلیه بو استفراغ ارد
اخرنده وفورنده احتیاج مقدار غدا ایله تغذی دفعة ایلکلکدن زیرا اول وقتلرده
ذکر اولندیغی وجها اوزره تناول اولنان غدا قبل الهضم اوج وجهدن انجون
عروقه منجذب اولور وجه اول بودرکه اعضا تجن غدا قلیل اولسه معده
نجل وضعف ایدوب معده نك قوة ماسکه سی کبیرك قوة جاذبه سنه
مقاومت ایدوب قبل الهضم غدانك انجذابنه مانع اولور اما غدا کثیر اولدر تقلیه

کبدا استقراغی حسیله غذایه اشد احتیاجی اولمغله معده‌ده اولان غذایی قبل الانهضام جذب ایدر و معده‌ده غذانك کثیری اولدیغنده بخل ایتمیوب انجذابه مانع اولمز بلکه معده‌نك قوهٔ دافعه‌سی کبدك قوهٔ جاذبه‌سنه اعانت ایدوب قبل الهضم غذا کبده منجذب اولوب فساد و خطیئه موجب اولور و بو قیاس اوزره اولور کبدده اولان غذانك وریده انجذابی و وریدن اوردیه و اورده‌دن جداوله انجذابی وهر وعاء متقدمدن وعاء متأخره انجذابی و ایکنجی وجه بودر که غذاء کثیر معده‌ده هضم جید اولمز و اوچنجی وجه بودر که معده‌نك غذاسی کثیر اولدیقده اوراق عروقه غذاء کثیر ارسال ایدر و عروق اول کثیرك هضمنه عاجز اولور

عذاء

الفصل السابع عشر جمله قول فی تدبیر الابدان التی امزجتها غیر فاضلة

مزاجلری غیر فاضله اولان ابدان ایکی قسمدر بر قسم اول مخطئه‌دی و قسم ثانی ممنوءه‌در اما مخطئه اول ابدانلردر که انلرك جبلی و خلقی مزاجی فاضله اولور لکن بر وقتده امزجه ردیه‌یی اکتساب ایدر تدبیرده طوادحت خطا اولمغله حسیله اول مزاج ردی انلرده متمکن و مستقر اولور و ممنوءه اول ابدانلردر که انلرك مزاج اصل خلقتده و جبلیتده غیر فاضله اولور اما مخطئه انلرك جهت خطاسی کیفیتده و کمیتده اولدیغی تعرف اولنوب بیلینور و بعد التعرف ضدی ایله معالجه اولنور و اول خطایه بعض کره صحتدن احوالده استدلال اولنور اما ابدان ممنوءه تدبیر طبی اول ابدانلردر که انلرك حالینك فسادی مزاج اولندن اولور و یا خود هیئاتندن اولور

خلقتده

التعلیم الثالث فی تدبیر المشایخ ستة فصول الفصل الاول فی قول کلی فی تدبیر المشایخ

مشایخك بالجمله تدبیرلری مرطب و مسخن اولان اشیایی استعمال اولور و مشایخ نوم اطاله‌ده و فراش اوزره لبث ایتمکله اکثار اولنور و اغذیه و استحمامات ایله و اشربه ایله و دائما

وشبابلنه الکثر

بولی

اولان بلغاری ایله معتدل زندنه

بولی ادرار ایله امعاطر یقندن و مثانه طریقندن اخراج اولور و طبیعتلری اوزلقه دائما ملایم اولمغله اولور و مشایخه جدا نافع اولور کیفیت و کمیتده معتدل اولان دهن ایله اولان دلك و تعدیه مسح ایدوب یورمك و اکر مشایخ کندویی ضعیف ایلکی ایسه دابه‌یه رکوب ایلك و مشایخده ضعیف اولنلره دلك معاوده و تثنیه اولنور بعض مکرر قیلنور و بیرلره واجب اولور که طیبه تعهد ایله زیاده اوله و خصوصا حرارت معتدله ایله اولان مطیباته تعهد ایله زیاده اوله و دهن ایله تمریخ ایلیه‌لر زیرا طیب و دهن استعمال و تعهد قوهٔ حیوانیه‌یی تحریك و تنبیه ایدر و بونلردن صکره مشایخ رکوب و مشی استعمال ایدرلر

صکره واوقوفتنم

الفصل الثانی فی تغذیة المشایخ

واجب اولور که بیرلرده غذالری تفریق اولنوب غذالر ایکی دفعه‌ده و اکر ضعف اولور ایسه اوچ دفعه‌ده ویریله و بو تفریق قوهٔ هاضمه‌لرینك قوتی و ضعفی حسیله اولور و اوچ دفعه‌ده قدر کفایه غذاسنی تفریق ایلدیکده اوچنجی ساعتده و دفعهٔ ثانیده مشایخه غذاسی صنعت جیدا اولان خبز جیدا اولورقا اولان خبز علی الدوام الردوب معا تناول ایدرلر و ساعت سابعه‌دن صکره بطنلری ملین نسنه‌لر تناول ایلیه و اول ملینات بنم ذکر ایلدیکمز و بونلردن صکره کیجه قریب اولدیقده غذا الی محمود اولان طعام تناول ایدر و اکر بیری اولان کسنه قوی اولور ایسه عشاسی بعض اخشام طعامی زیاده قیلنور و بیرلر اجتناب و احتراز ایلسونلر سوداییه و بلغم مولدا اولان غلیظ غذالردن و هر حار و حریف و مجفف اولانلردن کوانیخ و توابلدن احتراز اوزره اولدلر غذا ملوك اوزره تناول ایلیه‌لر مکر که دوا ملوك اوزره تناول ایلیه‌لر اول وجهله تناولی جائز اولور اما مشایخ کندولره لابد اولمیان نسنه‌لر ایله تناول ایدوب صنف اولنان

ایلك و اسلحام

قلیلا

در بلغم

يعنى سودايى جوكرا اولان غذالردن حالى بعض طوزلو اغذيه و باذنجان ولحم
قديد تناول ايليسه ويا خود لحم صلا تتكو بالق و بطيخ زقى بعض قار بوز وقند بعض خضا
تناول ايليسه لر ويا خود خطا تانى بى اشليوب كوامخ وصحنا ولبن
تناول ايليسه اولخطالوينك مضرتنى تدارك ايجون حالو للرينك اضدادينى
تناول ايدرلر بلكه واجب اولور كه مشايخ فضول مجتمعه اولدينى معلوم
اولور ايسه ملطفات استعمال ايليه لر نحن استعمال ايلديكلرى ملطفات
ايله فضولك تنقيه حاصل اولسه مرطبات ايله تغذيه اولنور لر واحيانا معتادلر اولان
غذالر ايله بيله ملطفاتى استعمال ايدرلر بن بزيم كلجلك بيان ايدحكمز وجه
اوزره اما لبن استعمال مشايخك لبن استمرا و هضم ايدنلره نافع اولور
اكر لبن تناول عقبنده كبد ناحيه سنه و بطنه تمدد عارض اولمازايسه و حكه
و وجع عارض اولمز ايسه زيرا لبن معذى و مرطب اولور و تغذيه و ترطيب ده
مشايخه منفعت اولور و لبنك زياده او فق لحم سود انجو واتن بعض اشك
سودى اولور و اتن لبنيك خواصنده اولور كه لبن اتن كثير الجبنى ايلمز
و سريعا منحدر اولوب فم معده دن معده نك قعرينه تيز اينر خصوصا كه
اول لبن استعمال ملح ايله و يا خود عسل ايله اوله و واجب اولور لبن استعمال
اولنه حيوانك مرعاسنه نظر اوله و مراعاسنده نباتات عفوصت
و حرافت و حموضت و شديد ملوحت اولميه اما مشايخك تناول ايلدكلرى
بقول و سبزه لر سلق بعض بازو و كرفس و كراث بعض بر اصحابه مقداره
قليل اولور بو مثللو سبزه لرى مرى و زيت ايله مطيبه ايدوب تناول ايدرلر
خصوصا قبل الطعام بو مثللو مطيب بقول استعمال ايدرلر طبيعت تليينه
معين اولسون ايچون و اوقات و ازمانده منعنى ثوم و صار مستعمل ايتدى
~~و ثوم استعمالى مشايخك معتادلر اولسه لر اعتنا و لو فوم ايلديكه~~ منفعت اولور

عمل صحنا
دبيت ديكله معروف
اولان سمك صغار
تعفين اولنور صويه
وضع اولنوب ايلحيه
قدر شمس صيفيه ترك
اولنمغله و بعده تجاح
اولديغى ايا زرخلط
اولنوب رفع اولنور
منه

بر تناول ايلم ... اعتنا و ايلمز مشايخ

وزنجبيل مربى

وزنجبيل مربى مشايخه موافق ادويه دن اولور و مربيات حاره نك اكثرى
مشايخه موافق اولور لكن اول غربالر شليخين ابدان ايدوب منه الهضم
اولمجق مقدار استعمال اولنور بدنى تخفيف ايدوب قورى ايدجك
مقدار استعمال اولنمز و واجب اولور كه مشايخك اغذيه مرطبه لر
ذكر اولنان مربيات حاره لردن هضم و سخونت طريقنده منفعل
اولوب و تخفيف طريقنده منفعل اولميه و مشايخك طباعى تليين
ايچون استعمال اولنوب ابدانلرينه موافق اولان فواكه بذرالجنى و اربيك
~~و اربيك فصل صيفيه استعمال اولنور ايسه~~ فصل شتاده قورى
انجير ماء عسل ايله طبخ اولنوب استعمال اولنور ايسه موافق اولور
~~فواكه استعمال تليين طبيعت ايچون قبل الطعام اولور~~
~~ايله مطبوخ اولوب مرى و زيت ايله مطيب اولان لبلاب~~
~~و سبانخ كوكى دجاجلر مخذه شوربا جه ايچنله و يا خود مرقه~~ و يا خود
كرنب ~~لرى اضنه مرقه سنده و صوفيه~~ و بينه مشايخك طباعى تليين
ايچون استعمال اولان اشيادندر لبلاب ماء و ملح ايله طبخ اولنوب مرى
و زيت ايله تطييب اولنوب استعمال اولنور و سبانخك اصلى و كوكى
دو تليين طباعلر ايچون دجاجلر مخذه شوربا جه ايچنله و يا خود
سلق و يا خود كرنب مرقه لر ايچنده استعمال اولنور و نحن مشايخك
طبيعتلرى بركون ملايم و بركون قبض اوزره اولوب بو حال اوزره مستمر
اولسه اول شيخ مسهل و مزلق استعمالنده مستغنى اولور و نحن بركون
طبع مشايخ ملايم و ايكى كون محتبس اولسه اول حال اوزره اولانلره
ماء لبلاب و ماء كرنب و كشك شعير ايله لباب قرطم كفايت ايدر

فصل فى الاشياء ... طبيعت ... الطعام ...

قرطم حب العصفر ديو بر دانه در ...
و بعضلر در ... قرطم ...
مغربى ... صر ...
طور ... صفحه ...
فلفل البيض ... ايلتل ...
الكرانه ... بعضيلر ... اولور
... ١٢

وصنع بعضلر بو حلوزه مقداری و بلخود ایکی حلوزه مقداری کفایت ایدر
اکثر اوج حلوزه اولور اوچ تجاوز ایلمز و بو مذکورلر بالخاصه طباع تلیین
ایدر و بعضا اذن احتشای جلا ایدر و حلوزه صنوبر حبوبنک حبه کبیری در
لکن قاموسده الجلوز کسنور البندق و هو محرر در و بینه مشایخک حالت
مذکوره ده اولنلره نفع و یرر بر دوا مرکب کم لباب قرطمدن بر جزو اون
مثلی قورو انجیر ایکیه ترکیب اولنوب استعمال اولنور و بو شربتدن مقدار
اولور و بینه صغر اولور دهن ایله احتقان ایتمک بر از احتقان ایله استفراغ
حاصل اولدیغی احتشای تلیین ایدر و خصوصا احتقان اولان دهن
زیت اوله و اجتناب اولنور مشایخه حقن حاده ایله احتقان اولنمیه زیرا انلرک
امعالری حقن حاده بخفیف ایدوب هو ریدر اما دهنیتی اولان حقنه رطوبه
انلره انفع اشیادن اولور طبیعتلری تحتیه اولان انلری زیاده اوله مشایخ
ایچون بر از ادویه ملینه وارد رکه بز اول ادویه انلر مخصوص اقراباذینده
ذکر ایلدیزوز و واجب اولور که هول مشایخه استفراغ ممکن اولدیغی مقدار
فصدلک غلبه ایله اوله زیرا معتدد اسهال مشایخه فصددن اوفق اولور

الفصل الثالث فی شراب المشایخ مشایخک شرابلرینک طباخاری
عتیق و احمر در زیرا اول شراب هم مدر و هم مسخن و یه لر شراب حدیث
و ابیضدن اجتناب ایلسونلر مکر کم انلری استحمام ایلدکلرینه صکره تغذیه
ایدوب صوصیه لر اوله وقتده غذا ایتکه قلیل اولان شراب ابیض رقیق
صو یریدی اولمق اوزره سو اولنور و مشایخ مسدد اولان اشربه
تناول ایلنله احتراز اوزره اولسونلر **الفصل الرابع فی تفتیح سدد المشایخ**
و اکثر مشایخه سدد عارضه اولور اسهل سددک اسهلی شراب جکبله

عارضه

امروسیانک صنعتی بو در که بیناخاو نحر کمون کرمانی عیدان البلسان قردمانا قفاح الاذخر
بزر الکرفس هر برندن بر درهم دار فلفل قسط مر فلفل ابیض هر برندن نصف درهم مراو ج درهم
حب الغار او زعرور زعفران هر برندن ایکیشر درهم بو مذکورلر سحق اولنوب المزیکله صکره زنجبیل
زغر اولمش عسل ایله معجون اولنوب بندق قدر ماء حار ایله تناول اولنور

اثاناسیا الصغرانک صنعتی بو در. سنبل زعفران قسط سلیخه افیون هر برندن دورد درهم عصارة الغافث سکز درهم اصول السوس اون ایکی درهم قدرنجه عسل ایله معجون اولنور و موافق اولان شربتی ایله استعمال اولنور بو صغیر اثاناسیا ...

عارضه اولان سدده در و واجب اولورکه بو سدده حادث اولان ...
فوذنج و فلافلی معجون ایلر ایله تفتیح ایلیه لر و شرابلرینک اوزرینه
فلفل صحیح نثار ایلیه لر و کموغنا و سا و سیاق تناول ایلمک معتاد
ایسه اثار یعنی تناول ایلیه لر و اثاره تریاق جدا نافع اولور خصوصا
سدده حدوثنده تریاق نفع اثره زیاده اولور و کذلک
اثاناسیا و امروسیا ... نفع زیاده اولور لکن کوکوز
تناول ایله صکره واجب اولورکه استحمام و تمریخ ایله ترطیب ایلیه لر
و ماء الحمص خندروس شعیر ایله تناول ایلیه لر و بیرلرک شراب
عسلی تناول ایلیه نافع اولور و سدده حصول ایله و مفاصل اعراضلرینک
شراب عسل تناولی ایله امالی اولور لکن اول شرط ایله احلی اولورکه
برعضوده سدده احساس اولنه و یا خود اول عضوک سدده سنه استعداد
احساس اولنه اولا عضو مخصوص ادویه ذکر اولنان اشربه یه
ضم اولنه مثلا اعضاء بولده سدده و یا خود سدده یه استعداد احساس
اولنه ذکر اولنان اشربه یه کرفس بزری و اصلی ضم اولنور و اکر ذکر
اولنان سدده حصول ایسه ... اول اشربه بذر زرنبلس و
اصلنی قوو اولان فطراسالیون مثللو نسنه لر ایله طبخ اولنور خصوصا که
اولان سدده لرک تفتیح ایدر و اکر سدده زیاده اولور ایسه اول اشربه کزوفا
و برسیاوشان بعض بلدلری قاره ایله و سلیخه ایله و بعض امثالو ادویه کی
ایله طبخ اولنور **الفصل الخامس فی دلک المشایخ** واجب اولورکه
مشایخک دلکی کم و کیفیه معتدل اوله و اعضاء ضعیفه لرینه و المی
اولان عضولرینه اصلا تعرض اولنمیه و اکر انلر دلک دفعات و مرات ایله اولور ایسه

اولمره لرده خشونتلو خرقه لر ایله ویاخود حزقه دن تجرد ایلدکدن
اولنه زیرا بو وجهله ذلك اعضاء مشایخه اولان عللک بوانشر منع
ابتمکله منفعتی اولور

الفصل السادس فی ریاضت المشایخ

مشایخک ابدانلرینک حالاتنک اختلافی حسبیله ریاضتلری مختلفه اولور وکذلك
معتادلری اولان عللک اختلافی دخی ریاضتلری مختلفه اولور وهر برینک
اعتیادی حسبیله دخی ریاضتلری مختلفه اولور اکر مشایخک ابدانلری غایت
ایله اعتدالده اولور ایسه انلره ریاضت معتدله موافق ومناسب اولور
واکر بالجمله اعضالری افضل حالاتده اولوب لکن اعضالرنك برعضوی افضل
حالاتده اولمزه اولمسه اول عضوی مخالفک ریاضتی سائر اعضانک ریاضتنه
تابع قیلنور یعنی اول عضوک ریاضتده استعمال اولنمز بلکه سائر اعضا ریاضتیله
استعمال اولنمغله اول عضوی مخالفه دخی ریاضت حاصل اولور مثلا اول
کمسنه نك راسنه دوار ویاخود صرع عارض اولسه ویاخود دقبه سنه
موادک انصبابی عارض اولسه ~~اول عضوی مخالف~~
طاطئه ایدوب اسفله صار قمتوق ایله ریاضت موافق اولماز زیرا
~~بوجهله ریاضتلر چوکره باشنه~~ ~~صعود~~ یلکه اول مثللو
مشی ایله واحصار ایله ورکوب ایله ارتیاضه میل اولنور بلور ونصف
اسفلی استعمال اولنان هر ریاضته دخی اماله اولنور اکر اول کمسنه نك
افتی نصف اسفله مائل اولور ایسه نصف اعلاسی استعمال اولنان ریاضت
ایله ریاضت ایدرلر مشایله ورفع حجاده ورفع حجر مثللو ایله ریاضت ایدرلر
اکر آفت ناحیه وسطه اولورایسه مثلا طحال وکبد ومعده وامعاده اولورایسه
مانع اخر منع ایلمز ایسه ایکی طرفله یعنی فوق جانبنده وجانب اسفلده

ایله

اولاً ریاضتلر انلره موافق اولور فاما آفت کلیه ومثانه جانبلرنده اولور ایسه انلره
انجق فوق جانبنده ونصف اعلاده اولان ریاضت موافق اولور نصف اسفله اولان
ریاضت انلره موافق اولماز ومشایخ الحرث اعضاء موفقه یه ریاضتله
درج وادخال ایلمکه سبیل وطریق یوقدر زیرا حکیم مشایخک جلیدر سائر اسنانله
اولوب سن شیخوخته بالغ اولمیلرک حکمی حکم مشایخک خلافی اوزره اولور یعنی
سن مشایخه وارمیوب بالجمله اعضاسی فاضله اولنلرک عضو واحدی موف
اولسه اول آفتی اولان عضوی ریاضتله استعمال ایدروس تکلو لتلر اولانلرک
اکثر حالی مشایخک حالنه موافق اولور لکن بو حالته مخالف اولوب حتی کهولتی
موف اولان عضولرین اول عضو مخصوص ریاضته ~~اول عضوی~~
استعمال ایدرلر اعضالرنه حرارت ویاخود یبوست اولسه ویاخود اعضاسی
نقعن خوف اولنور مواد اولوب نضج اولمامش ~~بعضی~~ انلره ریاضته اذن
ویرلمز

التعلیم الرابع فی تدبیر بدن بدن فی مزاجه غیر فاضل خمسة فصول

الفصل الاول فی استصلاح المزاج الازید حرارة

تعلیم رابعک فصل اولی
اعتدالدن زیاده حرارته اولانلرک مزاجی اصلاح ایدن تدبیرلر بیلدیرر وتدبیرلرک
سوء مزاج حار اولان بدنك حرارتی رطوبت ویبوستده اعتدالده ویاخود یبوستده
ویاخود رطوبتده غلبه سی ایله اولور اکر مزاجک حرارتی منفعلته نك یعنی رطوبت
ویبوستده اعتدالله مقارن اولور ایسه اول حرارت حرارت مفرطه اولمدیغی
بیز معلوم اولور زیرا افراط اوزره اولان حرارت یبوست وخفافه موؤدی اولمغله مزاج رطوبت
ویبوستده معتدل اولمز بلکه رطوبت نقصانی اولور اما مزاج حار یبوست ایله
اولور ایسه حار اولورکه اول مزاج متطویله باقی قالمه اما رطوبت ایله
حرارت مقارن اولسه لر اول اجتماعک مدتی اوزاق بعضی رطوبت مادیته

حرارتی سوندیررو بعض حرارت رطوبت غالبه اولوب رطوبتی افنا و تجفیف ایدر
اگر رطوبت غلبه ایدر ایسه اول رطوبت صاحبنك حالی شبابك منتهاسنه
صالح اولوز و اول منتهاده اولمسندنك مزاج حرارتده و رطوبتده معتدل اولور
~~حرارت و رطوبتده حسبما معتدل اولور~~ و فی سن الانحطاطه بالغ اولسه
رطوبت غریبه زیاده یی اخذ ایدر و حرارتی نقصانی اخذ ایدر و بعض دیرلرکه
حار المزاج اولانلرك بالجمله تدبیری ایکی غرضه منحصردر اول کیسه تو درکه اول مزاج
حاری اعتداله رد اراده مراتبجی تدبیر اولنور و ایکنجیسی حار المزاج اولنلرك
صحتیز حرارت مزاجلری باقیه اولدیغی حالده محافظه اولنور اما حرارتی اعتداله
رد ایلمك اولمسنه لره میسر اولورکه دعه و سکونده و صبر و تحمله توطین
و تمکن اوله زیرا غایت تدریج حرارتی اعتداله رد ایدانی مریض ایدر و تدریج ایله
رد مدت طویله ده اولور و ذلك تدبیرده نفسی توطینه و مشقتی تحمل توقف
ایدر و اما حرارتی علی حالها ابقا ایکن صحتی محافظه مزاجلرینه خرابکه
و شابه اغذیه ایله تدبیر اولنغله اولوره اگر اول اغذیه ایله تدبیر اولنور ایسه
حرارتلری علی حالها باقیه ایکن صحتلری محافظه اولنور و فی مزاج حار اولان کمسنه لر
منفعلتانه معتدل اولنسه لر اولمسنه لر ابتدا امرده صحته قریب اولورلر
و انلر مزاجلری دیشلرینك بناتی و تولدلری بنیانته مسارع اولور و اخلاطلری
کمسنه لسن و فصاحت و بیان صاحبی اولور و هو فنده سرعت اولور
حتی مشیه ده مسرع اولور و فی انلر شباب اولسه لر انلرك حرارتلری
ارتوب یبوستلری زیاده اولور و انلرده مزاجلری غ حادث اولور و اکثرلرنده مرارك
تولدی اکثر و زیاده اولور و حار المزاج اولنلرك سن اولنده بعض منفعلتانی معتدللر
ایکن تدبیرلری معتدل المزاج اولنلرك تدبیرلری اولور و فی سن ثانیده
نقل ایدوب حرارت زیاده اولسه انلرك تدبیرلری اولمسنه لرك تدبیرینه نقل
دونیوستلر

ایدرکه

ایدرکه انلرك تدبیرلری ایله بوللرینك ادرار و مرارلرینك اسهال و قیء طریقیله
تنقیه سنه متوجه ایسه اول جهتله اخراج قصد اولنور و خلطی استفراغه
میل ایدیرمکه طبیعتلری وفا ایلمز ایسه اشیاء خفیفه ایله اعانت اولنور
اما قیءده یالکز ماء حار چوق ایچمك ایله و یاخود ماء حار نبیذ ایله
ایچمك ایله اعانت اولنور اما اسهالده تنفسج مربی و تمر هندی و شیر خشت
و ترنجبین مثللولر ایله اعانت اولنور ~~اعانه~~ و واجب اولورکه اول کمسنه لر
ریاضتلری خفیفه اوله و غدالری حسن الکیموس اولان غذالردن اوله و بعضی
انلره واجب اولورکه برکونده اوچ کره حمامه گیره لر و واجب اولورکه سخونتله
سبب اولانلردن استحماملرنه حذر ایلیه لر اگر ~~طعامدن صکره و عقبنده~~
عقبنده استحمام ایلدیکن صکره بطنده و کبد ناحیه سنده ثقل و تمدد احداث ایلمز ایسه
امن اوزره اولوجهله استحمام و استعمال ایدرلر و اگر ثقل و تمددن برشی حادث
و عارض اولور ایسه انلره لازم اولورکه افسنتین نقیعی و دواء صبر و انیسون
و اوج بادام و سکنجبین مثللو مفتحاتی استعمال ایلیه لر و برده طعام
عقبنده استحمام ایلیه لر و واجب اولورکه ذکر اولنان مفتحات ایکی طعام ارالغنده سبق
اولنه اول مرّه ده تناول ایلدیکی طعام هضم اولدقده صکره و نوبت ثانیه ده
طعام تناول ایلمزدن اول مفتحات مزبورلر استعمال اولنه بلکه مفتحات تناول
ایلدیکلری زمان ایله طعام ثانی یی اخذ لری بیننده مدت واسعه اوله مفتحات
تناول ایلدیکی کبرا اوزرینه غذاء ثانیسنی تناول ایلمیه بعد مدة واسعة تناول ایلیه
اول مدت واسعه صباحلر اولنقوزنده قاقوت و استحمام ایدرجك قدر اوله و شایح
لایق اولورکه دهن ایله تمریخ حلاوت ایلیه لر و شراب ابیض رقیق سقی اولنه
و انلره ماء بارد نفع و یره و مزاج حار و یابس اصحابی بوذکر اولنه نسنه لرك جمله سی

اوالمرده اولی و الیق اولور اما مزاج حار رطب اصحابی معرض عفونتده و موادلری اعضاده
انصبابی مظانندن اولمغله انلرک ریاضتلری نعوع تحلیلی کثیر اولان ریاضت
اولوب لینته اولور مواد کثیره تحلیل ایدر و عفونته مؤدی سخونتره خو اولمز
و اول ریاضتدن لازم اولورکه اخلاطک تثورندن مؤدی حرکت ظهورندن تورق
و اجتناب اولنه و اول حار رطب مزاج اصحابلرندن ریاضتدن اجتناب
لازم اولانلر اولکسنه لردرکه انلرک ریاضت معتادلری خطیر اثره وجب
اولورکه ریاضت ایلدیکلری حالده موادلری تحفنلنه و انصبابنه زیاده احترا
اورزه اوله لر و اصوب اولان بودرکه انلر استفراغ ایدوب بعده ریاضت
ایلیه لر و قبل الطعام استحمام ایلیه لر و بالجمله فضولی نفضه و دفعه صرف
عنایت ایلیه لر و ربیع کلدیکده احتیاطا فصد و استفراغ ایلیه لر والله اعلم

الفصل الثانی فی استصلاح المزاج الازید برودة مزاجی زیاده بارد اولانلر

اوچ قسم اوزره اولورلر اول بارد المزاج اولانلردر منفعلتانی یعنی رطوبت
یبوستلری معتدل اولنلردر حرارتلرین انهاضه و تحریکه صرف عنایت ایلیه لر
و انلرک انهاض حرارتی قصدی و عنایتی رطوبت و یبوست بیننده متوسط اولان
اغذیه حاره ایله و ادهان مسخنه ایله و معاجین کبار ایله و رطوبته خاص
اولان استفراغات ایله اولور کذلک معروف بعض درلو حمام استحمام ایله و ریاضت
صالحه ایله اولور زیرا مزاجلری بارد اولانلر هر نه قدر رطوبتلری معتدل اولور ایسه
برد حسبیله انلر رطوبت تولیده معرضدر اولورلر اما اول بارد المزاج اولانکه کرده
یبوستی اولور ایسه بعینه انلرک تدبیری مشایخ تدبیریدر کما اولور الفصل الثالث
فی تدبیر الابدان السریعة القبول للمرض امراضه سرعت ایله قبول ایدن ابدانک
امراض قبولنه استعدادلری امتلا حسبیله اولور ایسه انلرک کمیت اخلاطلری تعدیل

اولنور

اولنور و اگر اخلاطلری ردیه و غیر نضیج اولور ایسه اول اخلاط خامک
کیفیتی تعدیل اولنور و انلر ایچون صباح ایله اولان غدالری غدا اوسط
اختیار اولنور یعنی غدالری کثیر و یا خود قلیل قیلنمز بلکه بینهما ده متوسط
اولور و اخلاطک کمیتنک تعدیلی غدا انک مقدارینی تعدیل ایله و زیاده
ریاضت ایله و قبل الاستحمام دلک ایله حاصل اولور اگر ریاضت ایلمک
معتادلری ایسه ریاضت معتادلری اولمسلرک اخلاطی کمیتی تعدیل
ریاضت خفیفه و دلک خفیف ایله اولور و اگر اولکسنه لر شبع
مقدارک دفعة و مرة واحدة تغذیه تحملی اولمغله غدالرین توزیعا ولنور
برقاچ دفعه ده تغذی ایلیه لر اگر انلر سهل التعرق اولورلر
ایسه و عرق معتادلری ایسه اخلاطک مقدارینی تعدیل ایچون
وقت وقت انلر تعریق اولنورلر و انلرک غدالرین تأخیر حسبیله
معده لرینه مرار منصب اولمز ایسه غدالری استحمام ایتدکدن صوکره
تأخیر اولنور و اگر تأخیر غدا ایله معده لرینه مرار منصب اولور ایسه
حمامدن مقدم تغذی ایدرلر و اگر مانع منع ایلمز ایسه انلرک تغذیلری
و استحماملری حقنده وقت معتدل و ساعات مستویه اعتباریله نهارک
دوردنجی ساعتندن صکره اولان وقتدر و بزم دیدیکمز یعنی بعد الاستحمام
تغذی معده یه مرار انصبابنی ایجاب ایدر ایسه طعام حمام اوزره تقدیم
اولنور و قبل الحمام تغذی حسبیله کبدده سدد احساس اولنور ایسه
سابق الذکر مفتحاتدن مزاجنه ملایم مفتح ایله علاج اولنور و اول مفتح استعمال
اولنمغله رأسنه ضرر عارض اولور ایسه مثلا اتمکله اول ضرری دفع ایدرلر
اگر تناول ایلدیکی طعام معده ده فاسد اولوب اول فاسد طعام نفخ معده
منحدر اولور ایسه اول انحدار غنیمت اولور و اگر نفسه منحدر اولماز ایسه
کمونی ایله و ذکر مرور ایلدیکی اوزره اقراطن اون مثقال انجبار ایله معجون ایدوب استعمال ایتمکله

الفصل الرابع فی تسمین القضیف

بو فصلده نحیف و اریق اولان کمسنه لرڭ سمز یمیه سی حقنده اولان تدبیرلر ذکر اولنور هزالڭ علتلری و سببلری زیاده قوتیسی وصف ایدر حکیم اوزره مزاجڭ سببی و ماساریقانڭ سببی اولور و هوانڭ یبسی سببی هزال اولور و بحث ماساریقا عروقلرینڭ سببی اصابت کلیسی غذایی قبول ایلمز تعیین اوله ماساریقا طمرلر محله ایله کبدار اسنله و اصل اولمغه معده نڭ کیلوسی ماساریقایه نفوذ ایتدرکی کبی وجه لایق اوزره حرکتله ایتمیوب غذانڭ قلتنه هزال زیاده اولور و انڭ دواسی قبل الاستحمام خشونت و لینت اراسنده اولان دلک معتدل ایله جلدی قیزاردنجه دلک اولنور و بعده دلک صلب ایله دلک اولنور طلاء زفت ایله تطلیه اولنور و صکره اعتدال اوزره ریاضت بلا ابطاء استحمام اولنور بعض ریاضتدن صکره چوق توقف اولنمیوب استحمام ایدیلور و حمامدن صکره قورصندیل ایله بدننڭ صوبی تنشیف اولنور و صکره دهن قلیل ایله تمریخ اولنوب علفور صکره موافق اولان غذا ایله تغذی ایدر و اکثر بعض بانشر و فصلی و عادته نڭ تحللی اولوراسیسی کمز و نفسنه و زرینه ماء بارد صب ایدر زفت ایله طلا مقدم اولان دلک صلبدن خشونتله اولکمسنه دبولده درهنوز سمانت حاصل دکلدر و بو کلامڭ تعلیم ثانی فصوللرنده اون اوچنجی فصلده عضو صغیرڭ تعظیمنده اولان کلامه قریبدر و بو بابده تولک تمامی کتاب دالعله زینتنه مذکوردر

~~التعلیم الخامس فی الانتقالات وهو جملة وفصل الفصل فی تدبیر الفصول~~

الفصل الخامس فی تقضیف السمین

بو فصل سمین و طویل اولان کمسنه لری هزیل و اریق ایدیجی تدبیرلر بیلدیریلور اول تدبیر بودرکه طعاملرڭ معده دن و امعادن انحدارینه سرعتله مؤدی اولان نسنه لر استعمال اولنور زیرا طعامڭ ذکر اولندیغی انحدار حسبیله جدا اولمزلر

اول طعاملرڭ

اول طعاملرڭ غذایی و قرب اوزره جذب ایدیمیوب غذانڭ قلتی حسبیله سمانت زائل تعدیل اولنور و تناول ایلدیکی طعاملرڭ کمیتی کثیر اولوب غذا ایتمز و تغذیه یسیر قلیل اولمق اولور و قبل الطعام تواتر حمام ایله اولور و ریاضت سریعه و محلل ادهان استعمالی اولور و معاجیندن اطریفل صغیر و دواء اللك و تریاك و علی الریق خل ایله مری استعمالی اولور کتاب مقالة الزینة ده بونلرڭ بعض ذکر ایلرز

التعلیم الخامس فی الانتقالات وهو جملة وفصل الفصل فی تدبیر الفصول

لکن بو فصل فصول اربعه ده اولان تدبیرلری بیان ایدر بس فصل ربیع کلدیکنده کورکدرکه فصد و اسهال مبادرت و مسارعت اولنوب ~~اولنه فصد و اسهالی~~ ایجاب ایدن اسباب و عادت حسبیله فصلی ~~و اسهالی~~ استعمال اولنه و خصوصا قیء استعمال اولنه و منتخن و مرطب اولان نسنه لر اکثر حالده هجر و ترك اولنه لحوم و اشربه کبی نسنه لر کثیرا استعمال اولنمیه و اغذیه تلطیف اولنه و ریاضت معتدله ترویض اولنه و اول ریاضت معتدله فصل صیفده اولان ریاضتك فوقنده اوله بعض ریاضت صیفیه قوتلو اوله و طعامڭ تقلیلی اولنمیه بلکه طعامی تناول ایدر قاج دفعه ده تناول ایلیه حارینی سوندریجی و تبریدیجی اشربه لر و ربوبلر استعمال ایلیه و ارتلی اشربه لر هجر و ترك ایلیه و حرارتی و حرافتی و ملوحتی اولان اشیالر هو ترك ایلیه اما فصل صیفده اغذیه و اشربه و ریاضت نقصان اوزره قلنه هر وودعه یی بعض سکونه التزام ایلیه و کذلك مطفئاتی و قیء تی ممکن اولدقجه ملتزم اوله و طلی بعض کونلکه یی و کنی بعض خیمه کبی کوننده و قایه اولان نسنه لر ملتزم اوله اما ضربقده بعض کوز فصلنده و خصوصا مختلف الهوا اولان خریفده

تدبيرلرى زياده جيد بنر ملازمت ايدوب مجففاتك كليسنى ترك ايليه جماعك
حذر ايليه وماء بارد كثرت شربندن وباشنه صب ايدوب دوكمكدن
ومحل بارده اويومقدن حذر ايليه وامتلا اوزره اويومه وظهيره وقتلرينك
حرندن وغيرو انلرك بردندن توقى واجتناب ايليه وباشنى كيجه لرك وصباحلرك
اول بردندن حفظ ايليه كه اول برد ايله بدنده قشعريرت حادث اولور وفصل
صيفده اول فصلده ادراك ايدن فواكه وفتيه دن احترازا اوزره اوله تناولندن
استكثار ايليه واستحمام وآنجق ماء فاتر ايله اوله وحجن اوائل حزيرانده كلوب
كيجه وكوندوز برابر اولديقده استفراغ ايليه ايام شتاده فضول تحقن
ومجتمع اولمسون اچون وابداندن برندره ضريفله او فوق اولان
بودركه اخلاطى تثوير وتحريكه اشتغال اولنميه بلكه اخلاطى تسكين ايلمك
اول ابدانه اجدر وانفع اولور وايام خريفده قيئدن انلر منع اولنورلر زيرا
حمايى اولقى جالب اولور اما شراب ايله اگر لكركه مزاجى كثير اوله بعض اوقات
خلط اولنان صو چوق اوله وهم غير اسراف استعمال اولنه ومعلوم اولسونكه
فصل خريفده مطوك كثرتى ضريفك شربندن ومضرتندن اعاف اولور اما
فصل شتاده تعبه بر يخينه لر استعمال اولنور وغذا بسط اولنور بعض
تناول اولنان غذانك مقدارى زياده اولور مگركه شتا جنوبى اوله بعض شتاده
جنوب يللرى زياده اسرايسه اول شتاده اكثار طعام جائز اولمز طعامى
تعفن خوف اولنور وشتا جنوبى اولديقده رياضت زياده وغذا تقليل
اولنور وواجب اولوركه شتانك خبزينك حنطه سى صيفك خبزينك حنطه سندن
اشد واقوى اوله بعض تلرزر وصيقلى زياده اوله وبو قياس اوزره اولور
بعض اقوى واشد اولمالى لايق اولور لحمانده وسائر مستور اولانده وبالجمله شتاده تناول اولنان
اغذيه نك شلمه تلرزده اولان احوالى خفى واجب اولوركه انلرك بقوتى كرنب بعض لاخنه كولوق

چوق

كثيرا

زيرا

اغذيه نك

لازم اولماز

يعنى پارده وكوفس اوله وواجب اولمازكه بقوللدن قطف وبقله يمانيه وبقلة الحمقا
وهند باشتاده تناول اولنه نسخه سلطانيه ده لا القطف الى اخره واقع اولمشدر
طبخ ايله اولان نسخه لرده والقطف واقع اولمشدر ظاهر اولان نسخه سلطانيده در
وشتاده ابدان صحيحه يه مرض قليلا عارض اولور ولكن عارض اولور ايسه علاجه اول
كمسنه مبادرت ايليه واستفراغ اقتضا ايدر ايسه استفراغه مبادرت ايليه
انيكيچونكه شتاده حادث اولماز الا سبب قوى حسبيله حادث اولور خصوصا كه
اول حادث اولان مرض امراض حاره دن اوله شتاده مرض حارك سببى زياده
قوى اولمقدن حادث اولماز زيرا شتاده بدنك مدبرى اولان حرارة غريزيه
جدا قوى اولور مسامات متكاثفه اولمغله حرارة مزكوره نك تحلى قليل اولور
وباطنده احتقان واحتباس حسبيله مجتمعه ولورسليمه اولور وبالجمله قوامى طبيعتك
افعالى جودت اوزره ايشلر وابقراط حكيم شتاده اسهالى مصلحت
كورر وفصد استصلاح ايلمز وشتاده قيئى كريه كورر وفصل صيفده قيئى
صواب دير واستصواب ايدر انيكيچونكه فصل صيفده اخلاط فيه وفوقه
مائله در وشتاده رسوبه وغوره مائله اولور ولا محاله طافيه اولان اخلاطك
قيئى سهولتلى ومنفعتلى اولور غورده اولان اخلاط خلافى اوزره اولور
ابقراطك بو مقالنه اعتدا دوا عتنا اولنسون اما هوا تحجن فاسد
وياخود وبائى اولسه واجب اولوركه اول تجفيف بدن ايله تنقى اولنسه و
مسكن هوا اول اشيا ايله تبريد وترطيب اولنمليغوقلر تعديل اولنه
انلر قوتلرى حسبيله تبريد وترطيب ايدر زيرا بو وجهله تعديل زمانك
وباده زياده واجب اولور وياخود مسكن اول اشيا ايله تعديل اولنه
اول اشيا تسخين ايدوب تسخين حسبيله فساد هوانك ايجاب
ايلديكى نسنه لرك ضدلرين اشياليه بو خصوصده روائح طيبه نافع اولان اشيالرك حكمى كسرتدر

علاج

مرض

هوايه

انفعد

خصوصا كه اول دوا طيبه نك مزاج هواء وبائينك مزاجنه مضاده اوله
وار زمان زياده انفع اولور طبع ايله اولان نسخه لرده مضادة المزاج
برلنه مضادة الارواح واقع اولمشدر اول نسخه صحيح دكل بعد ذكر اولنان
معنا ايله حمل قابل اولور اهل اولنلر انى بيلور وايام وباده واجب اولور كه
استنشاق هوا ايله حاجت تقليل اولنه هواء كثير استنشاق اولنميه وتقليل
حاجت دعه وسكون استراحت ايتمكله حاصل اولور وچوق كره اولوركه
هوانك فساد ارضدن حادث اولور اول وقتده واجب اولوركه سربرلر
اوزرنده اوتوريلوب جزء عالى اولان مكانى طلب اولنه وبعضا دخى
هوانك فسادى رياح محترقه دن حادث اولور وچوق كره دخى مبداء فساد
هوانك نفسنده اولور هواء صالح جوارنده اولان فاسد هواديكيفيت
رديئه فاسده استفاده ايدوب بر محله انتقال ايتمك ايله اولور وياخود
هوانك فسادى ناس اوزره كيفيت خفيه اولان امر سماوى حسيله اولور
بو صورتلرك جمله سنده واجب اولوركه اسرابه يعنى تحت ارضده اتخاذ اولنان
ترسوبلره وجميع اطرافنى جدران ايله احاطه اولنان اوطه لره التجا اولنه وياخود
مخادعه يعنى بوبيك اوطه ايچنده اولان كوچك حزينه اوطه لره التجا اولنه
اما هواء وبائى تصحيحى اولان بخورلر سعد وكندر وآس وورد وصندل بر
اولور وخلى يعنى سركه دخى ايام وباده استعمال وبانك آفاتندن. اما اولور
بو بابده ذكر واجب اولوب بو مذكوره تتمه اولان نسنه لر بزم كتب جزئيه ده
ان شاء الله تعالى ذكر ايلرز الجملة فى تدبير المسافر وهى ثمانية فصول الفصل
الاول فى تدارك اعراض تنذر بامراض اولكمسنه به كه دائما خفقان
عارض اوله اول كمسنه امر خفقانه تدبير ايليسون اكر تدبير اولنمز ايسه
اول خفقان دائم فجاءة موته مؤدى اولور كذلك كابوس ودوار بر كمسنه ده

واقع الكثريا

وجه حمل بودر كه كفتيرا نك هوا وبائيه اولمغله ايله منكيف اولور مضاده احدهما ايله ديگرى آخره اولان مضاده اولور

عفونتر

اكثريا واقع اولسه اول كمسنه لر اول امراضك امرنده تدبير ايليسون بر بلغم
اولان غليظ خلطلرى استفراغ ايتمكله زيرا بو وجه ايله استفراغ اولنمسه اول
مرضلر صرعه وسكته يه مؤدى اولور وچون بر كمسنه نك بالجمله بدننده اكثريا
اختلاج اولسه يعنى اعضاكر جميعا سكرسه اول اختلاجك امرنده اول
كمسنه بلغم استفراغ ايله تدبير ايليسون واكر وجه مذكور اوزره تدبير
اولنمسه اول اختلاج تشنجه وسكته يه مؤدى اولور واكثر حالده خواص
كدورت اوزره اولوب امتلا ايله معا حركاتى ضعيفه اولسه بيله اول كمسنه يه
بلغم استفراغ ايله تدبير ايلمك واجب اولور اكر اول تدبير ترك ايليسه
تشنجه وسكته يه مؤدى اولور وبالجمله اعضاسنده اكثريا خدر عارض
اولان كمسنه اول خدره استفراغ بلغم ايله تدبير ايليسون اول تدبيرى
ترك ايدر ايسه فالج مرضنه مؤدى اولور وكثيرا يوزى سكرسه تنقيه
دماغ ايله تدبير ايليسون زيرا تركنده لقوه حادث اولور وكثيرا يوزى قزاروب
كوزنده وكوزنده حمرت حادث اولور وكوزنك ياشى ودموع سيلانى اخذ ايليسه
وضوئى يعنى ايدر ينقلى تنفر ايليسه وباش اغريسى حادث اولسه اول كمسنه
فصد واسهال واو احتلالو نسنه لر ايله تدبير ايليسون زيرا بو وجهله تدبير
اولنمسه سرسام مؤدى اولور وچون بلا سبب بر كمسنه غم كثير وخوف
دخى زياده اولسه محترق اولان اخلاطى استفراغ ايله تدبير ايليسون زيرا
اول تدبيرى ترك ماليخوليايه مؤدى اولور كذلك چون وجه قزاروب
منتفخ اولوب ولونى كمود تدحيل ايدوب بو حالله بر كمسنه دائما اولسه
جذام انذار ايدر وچون بدن ثقيل اولوب كلال اوزره اولسه وعرق درور
ايليسه يعنى چوق درلسه اول كمسنه فصد ايليسون وفصد ايليسه طور منفجر

اولور و سکتة و موت فجاءة حادث اولور و بعض وجهنده و جفنلرنده بعض
کوز قپاقلرنده و اطرافلرنده بعض اللرنده و ایاقلرنده تهیج فاش اولسه کبدک حالی
نزار اولنور و اکر کبده تدبیر اولنوب اصلاح اولنمسه استسقایه
مؤدی و باعث اولور و بعضی برازک نتن و کریهة الرائحه سی زیاده اولسه عروقلرده
وطمرلرده عفونته ازاله ایچون تدبیر اولنورلر اکر اول تدبیر ترک اولنسه حمیات
ایجاب ایدر و حمیات بولدیغی نعتنلق و رائحه کریهه سنک حمایه دلالتی هوازده حمایه
دلالتندن ازیدر اولور و بعض اعیاء و تکسر بدننده سن رؤیت ایلسه کلجکده
حماتک حدوثنه سن حذر ایلیه و بعض شهوت طعام ساقط و یاخود طعامه
شهوت زیاده اولسه امراض حدوثنه دلالت ایدر والحاصل شهوت طعام
و بول و براز و شهوت جماع و نوم و عرق و حکة جلد و حکاکت ذهن و طعامک
طعمی و عادت احتلام بس بر کمسنه ده بو تغیرات اولسه نسنه لردن بری زیاده
و یاخود نقصان اولمغله متغیر اولسه و یاخود کیفیت جهتنده متغیر اولسه
بر مرض انذار ایدر و بونلر کبیدر یعنی طبیع عادتلرک تغیری دم بواسیر و حیض
و طمث و قیء و رعاف و شر صالح و شری تاسیلی شهوتی و اقبالی بس بونلر کوزکر
هر بر قدر علی طبیع ایسه معتاد کر اولان کمیتده بونلردن بری کماً و یاخود
کیفاً متغیر اولسه اول تغیر مرضه دلالت ایدر تنکیم طبیعتک تغیری مرض انذار
ایدر لا محاله معتاد اولان نسنه لرده طبیعیکز اولمغله طبیع معتادک
تغیری مرض ضده دلالت ایدر و عادت طبیعت کبیدر و لابعینه معتاد اولان نسنه یی
ترک جائز دکلدر حکیم هر بر اول معتاددر اولور ایسه و بعض معتاد اولان نسنه ترکی
دائمی محاله بالغ اولور ایسه اولدن تدریج ایله ترک اولنور دفعة ترک اولنمز
و بعض کره براز امور جزئیه لرا احوال جزئیه ده دلالت ایدر مثلاً صداع و شقیقه ترکی
دوا و انتشار علیه حدوثنه و عینه مائل نزوله دلالت ایدر و بعض عینه نوب

مثللو سنه لر یوز بیک قراصنه و اوکنه تخیل اولنه و بو تخیل دائم و ثابت
اولسه و اول تخیل حسیله بصر ضعیف اولسه اول عینه ماء نزولنه
دلالت ایدر و صداع جانبنده ثقل و وجع عارض اولوب اول حالت دائم
اولسه کبدک علتنه دلالت ایدر و ادرار بولک اسفرارینک ثقلی و تموجی
بولک حالی وجه معتاددن تغیر ایتمیه اولور ایسه کلیه ده علت حدوثنه انذار
ایدر و برازک معتاد اوزره اولان صبغی و قوامی بر قانی انذار ایدر و بعض
بول متمادر اولوب زمانی طویل اولسه مثانه ده و قضیبده قرحه حدوثنه انذار
ایدر و مقعده نه تحرق اولان اسهال سحجی انذار ایدر و بعض شهوت ساقط
اولوب انده قیء و نفخ هم اولسه و اطرافنده وجع اولسه قولنج انذار ایدر
و مقعده ده اولان حکاک اکر مقعده ده تکون ایدن کوجک دیدان و قورد ایله حادث
اولمز ایسه باسور انذار ایدر و چبانلرک و اورلرک کثرت اوزره خروجی
دبیله کبیره نک کلجکده حدوثنه دلالت ایدر و قوبا بعض تمرکی نلک کثرتی برص
اسود انذار ایدر و بهق ابیض برص ابیض انذار ایدر

الفصل الثانی قول کلی فی تدبیر المسافر

مسافرت ایدر بمسنه لر جمیع نسنه لردن
مفارقت ایدوب ایریلورکه اهلینک اظهرنده و اداسنده ساکن ایکن اول
نسنه لر انک معتادی ایدی و بنا علیه الی تعب و نصب و وصب المحاله
اصابت ایدر بس مسافره واجب اولورکه کندی امورینی رؤیتله حرص اوله
و امراض کثیره اصابتنده توقی ایلیه و مسافرک تعهدله ایلمه سی واجب افلاذ نسنه
ترک الذر امر غذا و امر اعیادر و مسافره واجب اولورکه غذاسنی اصلاح
ایلیه و غذانک جوهرینی جید و مقدارینی قلیل ایلیه تاکه اول غذاندن هضمی جید
اولوب فضولی عروقده مجتمعه اولمیه و واجب اولورکه فعلی ایکن رکوبی ایلمیه

وخاصه نیک بعض

اولاب

حادث

الحشی

فدر

وخراب ایله دور تر کبیر حالت مراد اولنور

زيرا امتلا اوزره ركوب طعامى افساد ايدر و امتلا شرب مائى مستلزم اولمغله
حال ركوبده ماء مشروب تخضخض و تبقبق ايدوب منبسط اولور و كظّه يى
احداث ايدر بلكه واجب اولور كه غذايى وقت نزوله تأخير ايليه لكن بزم ذكر ايلديكمز
سببلردن بر سبب ايله حال ركوبده تغذى ايلمك اقتضا ايدر ايسه اول كمسنه غذادن
قدر قليل ناهض طريق ايله و شرب اصلا استدعا ايتمجك قدر تغذى ايدر مسافر كيجه
كرك ليلا اولسون و كرك نهارا اولسون ذكر اولنان حكملرده برابر اولور و اگر اعيا
اولور ايسه اول مسافره واجب اولور كه اعيا بابنده ذكر اولنان تدبير ايله اعياءى ازاله
ايچون تدبير ايليه [illegible] و ناخوش [illegible] ايله ممتلى اولان كمسنه يه
واجب اولور كه بدنى ممتلى ايكن مسافرت ايلميه بلكه اولا بدننى تنقيه ايدوب
بعده مسافرت ايده و تخمه اولان كمسنه هم اولا [illegible] و اويويوب
تخمه يى دفع ايلديكدن صكره سفر ايلمك واجب اولور و مسافره واجب
اولور كه سيرنده تدرّج ايليوب زمان اقامتنده معتادى اولان
رياضت ايچون ايلديكى حركتده و كتن سفريه بيننى قليلا زياده ايدرك سيرينى
ارتوره دفعة سيرنى كثير ايدر [illegible] و اگر كيجه سير ايدوب سهر و اويقو
سزلق شدتنى معانات و مقاسات ايتمك اقتضا ايدر ايسه قليلا
قليلا سهره تدريج ايله اعتياد ايليوب دفعة سهر ارتكاب ايلميه و تخمين(?)
تجلى(?) ايدرسه كه برقاچ كونلك صكره و ارجق منزللرده طعام و شراب
بولنميوب جوع و عطش شديد اولور ايچلغه و صوسزلغه اول
شدتله وقوعندن مقدم طعام و شراب كثير اولان موضعلرده تدريج
ايله الفت ايليه و كذلك انسانه ضرور اولانلرك سائرلرنده هم بو منوال
اوزره تدرّج ايلمك واجب اولور و سفرده تغذى ايچون مهيا ايلديكى غذايه

غذايه

اعتيادى وكلى(?)

غذا ايده جك حال اقامتنده اعتياد ايليه و سفرده غذانك مقدارى قليل
و تغذيه سى كثير اولان نسنه لر ايليه و بقولى و سبزه يى و كذلك ميوه تناولنى
ترك ايليه و خلطى خام توليد ايدن نسنه لرى كليا هجر و ترك
ايليه لكن معالجه ايچون انلرى تناول ايلديكى باشد(?) بو قدر كالحله بقول و فواكه
ايله معالجه اولنيجق موضعلردن تحذير و تنبيه ايلرز و بعض كره
مسافر مضطر اولور اول مسافر جوعه مصابره يه مستعد اولوب
طعامه شهوتنى تقليل ايدن تدبيرلره و ذكر مصابره نحو تقليل شهوته
معين اولور كبد مشوى مثللو نسنه لر و چوق كره كبددن كباب
اتخاذ اولنوب لزوجتلى نسنه لر ايله و ديمش شحوم ايله و لوز و دهن
لوز و شحم بقر كبى شحوم ايله تناول اولنور تحقيق بو مذكورلرك بر تناول
اولنسه اول تناول ايدن كمسنه جوعه مقدار معتبر اولان
مصابره ايله جوعه مصابره ايدر و بعضلر ديديلر كه بر انسان دهن
بنفسجدن بر رطل دهن شرب ايليه اون كون مقدار طعام
اشتها ايلمز و مسافر طعامه مصابره ايچون تدبيره محتاج و مضطر اولديغى
كبى مصابره عطش تدبيرينه دخى محتاج اولور پس اول مسافر ايله
عطشى تسكين اولان ادويه اولمق واجب اولور و اول ادويه لرى
بز كتاب ثالثده بيان ايلدك و اول [illegible] بالخصوص مسافر يانينده
بقلة الحمقا بزرى بولنمق لازم اولور وقت حاجتده اول بزردن اوچ
درهم مقدارى سركه ايله سقى اولنور و سمك و كبر و مملحات و حلاوات
كبى اغذيه معطشه يى تناول ايلمز و تقليل كلام ايدر و سيرنى رفق اوزره
ايدر و صويه سركه قاتوب ايچسه تسكين عطشده ازجق صو كفايت ايليه
ماء كثير بولنميه موضعلرده

الفصل الثالث في توقي الحر وخصوصا في السفر وتدبيرمن يسافر فيه

بو فصل حوردن صاقنمغى وحرارتلو زمانده سفر ايدنلرك تدبيرينى
بيلديرور بس ايام صيفده سفر ايدن كمسنه لركندولرينه تدبير ايلمسه
آخر الامر اوقتده بلاتدبير سفرلر بدنلرينك ضعفنه وقوّتلرينك
تحللنه مؤدّى اولوب ضعف عظيم اولور شديد بالغ اولوركه انلر ايچون حركت
ممكن اولمز وياخود انلره عطش غلبه ايدر وبعضلره شمس دماغلرينى
اضرار ايدر بناءً عليه واجب اولوركه مسافرين ستر شديد ايله باشلرينى
ستره تحريض اولنوب قندريله وبنه واجب اولوركه مسافرين صدرلرينى
حفظ ايليوب بزرقطونا وبقله الحمقا مثللو اولرك عصاره لرى ايله
طلا ايليه لر وبعض كره مسافرلر قبل السير سويق شعير وشراب
فواكه واول مثللو نسنه لر تناول ولنه محتاج اولورلر زيرا انلر قبل التناول
ركوب ايدوب سيره بدء ايلسه لر احشالر خالى اولمغين حبيله رطوبت
بدن مبالغه ايله تحلل ايدوب بدل ما يتحلل بولنمغله ضعفلرى زياده اولور
بس واجب اولوركه قبلا ذكر اولنان اغذيه لر ايله تغذّى ايدوب اوغذا
منحدر اولنجه قدر مكث ايليوب بعده ركوب ايليه لر زمان انحداره قدر
مكث ايليمدن ركوب اولنسه اول طعام تخضخض ايدوب فاسد ومؤذى
اولور وواجب اولور مسافر يا بنفسه طريقله دهن ورد ودهن بنفسجى
استصحاب ايليوب ساعة بعد ساعة انلرى استعمال ايليه هامه لرينه
واصلا بلرينه طلا ايتمكله وحرارتلو وقتده سفردن عارض اولان آفت
زائل اولوب اول مؤف اولان كمسنه حالت اولاسنه عودت ايدر
ماء بارده ده سباحت ايدوب بوز مرهى ايله لكن اصوب اولان بودركه
عجله ايتميوب بر مقدار صبر واستراحتدن صكره تدريج ايله سباحت ايليه

السيد

هامه لرينه واصلابلرينه ديمك باشنه ودبينه وصنغ كمكر زكرينه ديمكدر منه

وسموملردن

وسموملدن خوف ايدن كمسنه يه واجب اولوركه منخرلرينى وفمنى بعض اورتيلر وكلامينى
واغزينى عمامه ايله باغليه ولثام ايله ستر ايليه وعصابه ولثام محلنه حاصل
اولان مشقته صبر ايليه وستردن مقدم دوغيدى بعض ياغ النمش
اكثر يوغوردك الچينه صوغان دوغريوب تناول ايليسون سموجه
منفعتى اولور خصوصا كه بصل دوغ الچنده مربى اوله ويا خود
بصل دوغك الچنده بر گيجه اكلنوب مكث ايلمش اولدينى اول بصل تناول
اولنور ودوغ ايله تخسى اولنور وواجب اولوركه بصل دوغك الچنده وضع
اولنمزدن مقدم تقطيع اولنه زيرا اولان بصل اوله وسموملدن خوف ايدن كمسنه نك
قوقليجى طيبر بادام ياغى وفندق جكردكى ياغى اوله ودهن قرع تحسين
ايدوب تناول ايليسون وبو مذكورلر متوقع اولان سموملر حضورندن دفع
ايدر واما بالفعل سموم ضرب ايدن كمسنه يه تدبير بودركه اول كمسنه نك
اطرافنه ماء بارد سكب اولنور وبوزلى ماء بارد ايله غسل
اولنور وغراسن بقول بارده دن قيلنور وباشنه ادهان بارده وضع اولنور
دهن لوز ودهن ورد ودهن خلاف كبى وبارد عصاره لر وضع اولنور
حتى عالم عصاده سكر وبونلردن صكره اول كمسنه اغتسال ايدر ولكن اول كمسنه
جماعدن حذر ايدر وسمك مالح اول مسمومه نفع اشيادن اولور اگر سموم
ضربنده حادث اولان حالت ساكن اولدقدن صكره تناول اولنور ايسه وكذلك
شراب ممزوج دخى نافع اولور وسودا اول كمسنه يه اجود غذادن اولور
اگر انك حماسى اولماز ايسه وبجق سموم ضرب ايدن كمسنه نك حماسى اولور ايسه
لكن اول حما بوحميا اولسه عفونيه اولمسه اول كمسنه دوغ حامض استعمال
ايدر وسموملك ضربندن صكره حضوروب عطش عارض اولسه مضمضه ايله اكتفا
وترجيح ايدر ديى حقدار وقاناجوق قرصو الجمرا كو قاناجوق مقدار الجراسيه
صو

اورتيلاف باشنه اورتلنه نقابله فم اورتنه اولاّ محله لثام ديرلر منه

بعض دوغ الچنده اولان بصل ياكنز تناول اولنور ودوغ ايله اجماع بولنجه تناول اولنور منه

اول صوبی ایچدیکی محلده هلاك اولور و واجب اولور که مضمضه ایله اکتفا
ایلیه و اگر صویی ایچملکه مفارقت بولمز ایسه ماءِ جرعة بعد جرعة ایچه
یعنی بر یودم ایچوب بر از صکره بر یودم دخی ایچه و کندو اول حالت زائل اولوب
و عطشنك هیجانی ساکن اولنجه صکره اولوقتده دخی بر مقدار شرب
ایده لکن اول امرده یعنی ماء خالص شربنه مقدم کل یاغنی بر مقدار صویله
قاتشدروب ایچه بعده ماء خالص ایچه زیاده اصوب اولور
والحاصل جوهر کیمی اوره واجب اولورکه اول اوریلی کمسنه نك اوتوراجق
مجلس موضع بارد اوله و ایاقلرینی ماء بارد ایله غسل ایلیه لر اگر صوسز اولور
ایسه اکه ماء بارد قلیلا قلیلا اسقا اولنه و سریع الانهضام اولان غذا ایله
تغذی اولنه **الفصل الرابع فی تدبیر من یسافر فی البرد** برد شدیدده
عدد اهل سفر استطها را اولنمشدر لکن بعض مهمات سفر مهیا اولمیوب سفر ایلمك
زیاده خطرلو اولور فکیف که مهمات سفر ییه و برده مقاوم اولور نیاب و فراول
و سائر مهمات یوغیکن اول مثللو برد شدیدده سفر اولنه لا محاله انك
خطری جمله دن زیاده و اعظم و اکثر اولور برد شدیدده سفر ایدن چوق
مسافر وار در که ممکن اولان دثارلك و اودونلرك جمله سی ایله تدثر ایدیلر
و دثارلر ایلره و قاید اولمیوب برد و دمق یعنی تلوج و جمد انلری قتل ایلدی
تشنج و کزازه و جموده و سکته یه مؤدی اولمق حسبیله و اول مثللو برده
واقع اولانلر اینون و یبروح شرب ایدنلرك موتی کبی اولور لحم و اکل اولور
برد ایله اولمزلر ایسه لا اقل بولیموس تسمیه اولنان جوع علت واقع اولور
و اول حالتده نه مثللو تدبیر اولینا جغی کندی موضعنده بیان ایلدیك
و اول بردك سقوطه مؤدی اولدیغی امراضك تدبیرینی دخی بیان ایلدك و انلره
اشیالرك زیاده انفع و اولا مسامات نسد اوا غزنی و بورنی تغطیه

ایدوب

هواء

هواء بارد دخولندن محافظه و اطرافنی برنیم ذکر اید چکمز وجه اوزره
محافظه اولور و زمان برده مسافر اولان کمسنه منزله نزولنده
فی الحال اوینفسی برددن سقیم ایلمك واجب اولمز بلکه اول
نار لك دفئی تدریج ایله و قلیلا قلیلا اولمق لازم اولور و کذلك
اول نار لك ناره تقربنه و اصطلاده عجله سی واجب اولماز بلکه
انلر احسن و ابلغ اولان ناره یقلا شمامقدر و اگر ممکن اولماز ایسه
آتشه تدریج ایله یقلاشمق گرکدر و مسافره منازلک ادخالنده عجله
وقت ترفقنه دخی زیاده احتراز لازمدر زیرا ناره تقرب و ترفقنه
ایله مسامات و ارتحسیله منفتح اولوب اجیلور و برده خروج
ایله باطنه برد دخول ایدوب تأثیر زیاده اولور برنیم ترفقنده تدریج
و لجیدر دیدیکمز اول حاله مخصوص صدر که مسافره برد و دهن و یرمیه
و قوتنی اسقاط ایلیه و اگر اول مسافرده خصر یعنی برد عمل ایدوب قوتنی
اضعاف و بدنی ایهان ایلیسه واجب اولور که اول مسافر محله ایروب
ترفوء [illegible] ایلیه و ادهان مسخنه ایله خصوصا تریاقیه
اولان دهن سوسن کبی ادهان ایله تمریخ ایلیه و برده مسافر
اولان کمسنه [illegible]
حالده نزول ایدوب حارنسنه تناول ایلیسه اکه منزله جایع اولنور
عارض اولور و مسافر الجیوش برازا غذیه وارد رکه انلر بریه و انلر
مسافر اوزره بردك امر سهل و آسان اولور و انداول اغذیه لردر که
ثوم و جوز و خردل و حلتیت کبی نسنه لر و اغذیه کثیر الاخلاط اولیه
و بعضلره او اغذیه یه مصل دخی ادخال اولنور ثوملك مضرتنی دفع
مفتت الجیوش

وانلره سمن دخی غذا جیدا اولور خصوصا که سمنک اوزرینه شراب
صرف شرب ایلیه لر و برد ده مسافر اولان کمسنه معده سی خالی
ایکن مسافرت ایلیوب فی حال سفرده اغذیه ایله ممتلی اولمغه و صوبرلنه (?)
شراب الجمله علی قول الاطبا محتاج اولور و بعد الامتلاء والشرب
اول مثنا و لکن قدر بطیئه قرار ایدیجی قدر صبر ایدوب صکره رکوب
ایدر و حلتیت جامد برد ده جامد اولان کمسنه لر تسخین ایدر
خصوصا حلتیت شراب الجمله شرب اولنه او ازمان تسخین زیاده
اولور برد رهم حلتیت بر رطل شراب ایله شربه تامه اولور و برد زمانده
مسافرت ایدن کمسنه لر ایچون براز مسوحات واردر انلر ایله مسافرینک
بدنی مسح اولنسه انلره بردک تاثیری اولمز اول مسوحات جمله سندن
اولور زیت و زیت مثللو نسنه لر و ثوم بعض سی مساق هواء باردن
نازل اولنلر ایچون بالجمله اشیا الرک انفع اولور الفصل الخامس فی
حفظ الاطراف عن ضرر البرد مسافره اولا واجب اولورکه اطرافی
بعض البینه و اباغی ذلک ایلیوب اوه سخونت … اولنجه قدر
و تسخینله صکره قوقوس و عطریه اولان ادهان حاره ایله طلا
ایلیه دهن سوسن و دهن البان مثللو دهنلر ایله الاریز و اباقلرنی
باغلیه لر و انلر ایچون … لطوخ جید اولور … بولنمز
ایسه زیت اکا بدل لطوخ اولور خصوصا که اوزرینه فلفل و عاقرقرحا
و یا خود فرفیون و یا خود حلتیت و یا خود جندبیدستر خلط و وضع
اولنه و اطرافی حافظ اولان ضماد لردن اولور قثله و ثوم زیرا کو
ضماد بردن امان اولور و قطرات کبی عضو بردن حفظ ایدر
بر ضماد اولمز و جائز اولوخ خف یعنی مست و دستباغ بعض الدوان
ضیق اولماملدر و اباق الجمله حرکت ممکن اولمق جائز اولمز انلیکه

عضوک

٥٠٤

عضوک حرکتی عضو بردن دافع اولان سبب لر بر سببدر و عضو مخنوقه
بردن شدت اوزره اصابت ایدر ایچون اطرافی کاغذ ایله ستر اولنسه
و کذلک شعر ایله دخی ستر اولنسه صکره اوزرلرینی بر بعض تفقک ایله ستر
و احاطه اولنسه بو تدبیر ایله اطراف زیاده حفظ و وقایه اولنور ایچون شدت
برد موجود ایکن الو و ایاق اوزرینه … و لمیوب بردک تاثیرینی
احساس ایلیسه سن بیلکه برد اعضاء و اطرافه عمل ایلمشدر …
حس طریقی بطلان داخل اولمشدر سن شهد یکی حالدر نیم تعلیم اوزره اولان
تدبیر ایله سن عمل و تدبیر ایلیه بعض کاغذ و شعر و بر تدبیرلر ایله تدبیر ایله و ایچون
… بردک اعضاده عملی … اماته رتبه سنه بالغ اولوب عضو اولور
ایسه و اول عضوک جوهرنده تحلل ایدن تکلی اجزای تحلیل ایدوب عضوک
صددنده اولور ایسه بو صورتده بعض کره قروح بادیه خصوصا اکاله
و خبیثه اولان قرحه لر بادیه … تدارکی … تدبیر اولور اما اطراف
برد ضرب ایدوب هنوز عضو تعفن ایلمسه بلکه تعفن طریقنده اولسه
اصوب اولان اول طرفی یالکز شلجم صوینه و یا خود انجیر طبخ اولنمش شلجم
صوینه وضع اولنور کذلک ماء کرنبه و ماء … و ماء شبت و ماء بابونج
بونلرک کلیسی جید اولور و … اطراف لطوخ جید اولور ماء الشیح و ماء …
و شلجم ایله دخی تضمید دوا اولور و واجب اولورکه اول کمسنه نار
مجانب اولوب … و اول کمسنه یه واجب اولورکه …
و طرفلری تحریک … و اول عضوده … دلک اولنه و صکره
تمریخ اولنه و … ذکر ایلدیکمز اطلیه و نطولات ایله طلا و نطول
اولنه و بیلنسنه که اطراف یعنی الو ایاق مثللو نسنه لرک ترک ایدوب …

وتحريك ايليوب برده منعلق ومتعرض قيليوب ساكن قيلمق بردك تأثيرى
اسبابنك زياده قوتلو سبندن اولور و تاسدن بعضيلر اولكه كوكه
بويابله تدبيرلر اطرافلرين ماء بارده غمس ايدروب طالديررلر و اول غمسدن
منفعت بولورلر كاتن بردن اطرافك تأذيسى اول غمس ايله دفع
اولور تتكيم جامد اولان فاكهه ماء بارده القا اولنسه فاكهه نك باطننده
اولان جمد ظاهرنه خروج ايدوب ظاهرده اول جمد منتسج اولوب اوريلى كبى
وملايم و مستور اولديغى كبى و اول فاكهه جامده تاره تقريب اولنسه فاسده
اولور و تناوله صلاحيت و منفعتى زائل اولور و فاكهه جامده نك ماء
بارد ايله اصلاحى و نار ايله فسادى كيفيتى و نه طريق ايله حاصل اولديغى تعليمه
طبيب محتاج اولمز و اما اطرافك لونى كمودتيه اخذ ايدوب بوزرمغه
باشلسه واجب اولوركه اول طرفى مشرط ايله شرط اولنه و ياريله وانله
قان آقيديله و اول ياريلن عضو ماء حار ايچنه وضع اولنه دم جموده
ايليوب سيلان تام اولمسون ايچون و اول عضو ماء حار ايچنده دمك
سيلانى تمام اولوب نقصته ترك اولنمغه قدر ترك اولنور و تنقيع ماء
حاردن اخراج اولنه موضع شرطده دم جامد اولوب سيلانه مانع
اولور و سيلان تمام اولوب ماء حاردن اخراج اولنديقدن صكره طين ارمنى
ايله و خل ايله موضع شرط طلا اولنور و اول طلا عضوك فسادندن منع
ايدر و قطوان ايله طلانك اولا و اخرا منفعتى اولور يعنى بردك تأثيرى اول
طلا اولنسه بردك تأثيرينى منع ايدر و بردك اطرافه تأثيرندن صكره
طلا اولنسه بردك اذاسنى رفع و اخراج ايدر و بحجن برددن متأثر اولان
اولان طرفلرينك لونى كمودتيه تجاوز ايدوب لونى اسود و اخضر اولسه و ادراك

ایدروب

كليات ٦

المجلد السادس من ترجمة القانون من حفظ لون الوجه في السفر الى اخر الكتاب الاول

١٤٤٣

عدد اوراق
٧٩

ل ٤
30/6

البقية الخامسة من الكتاب الاول
من القانون

بو مقامده اوج درلو نسخه وار در بری قرص صفته قیروطی بو نسخه ترجمه ده مذکور در و بری ده قرص
صفته قیروطی ظاهر اولان بونکده مغناس اولاید قریبدر و اوجنجی نسخه وصف قریطون در قریطون
بر حکیمدر اسمیدر زینت بابنده قانون اول وصف بیان ایدوب دیرکه واما ما ذکره اقریطون فی
کتاب الزینة وقال انه مجرب وهو ان یؤخذ خربق اسود فاشرا الحا اصلا المازریون کبریت

علم العجله

الدوب ادریشیسه و تعفن ظاهر اولسه اول عضو فاسد در اسقاطنه غیری
آخر تدبیره اشتغال اولنمز و بو بابده عجله اول عضو اسقاط اولنمیوب
توقف و تاخیر اولنمه جواز یوقدر اولان عضو صحیحه دخی اول تعفن
سرایت ایدر بلکه عفونت بوریبوب بالجمله بدن فساد اولور بس
بزیم دیدیکمز اسقاط عضو ایتمکدن واجب اولور **الفصل السادس**

فی حفظ لون الوجه فی السفر واجب اولورکه مسافرت ایدن
کمسنه بوزینی لوزوجتلو و غرو بتلو اولان برقطونا و فرح لعابلری
کبی نسنه لر ایله و صوده حل اولان کثیرا و بینه صودره محلول اولان صمغ
کبی و یومرطه نک بیاضی و صوده نقوع اولنش کعک و سمید کبی نسنه لر ایله
طلا ایلیه و اول قرص ایله یوزینی طلا ایلیه که اول قرص قیروطی صفتی
اوزره اوله و اول قیروطی فی نوعنه بیان اولنمشدر لکن سمرقندی بیان ایدوب
دیرکه شمع و دهن ورد ایله شحم دجاج و دقیق حمص جمع اولنوب قیروطی اتخاذ
اولنور و وجهه طلا اولنور و بو تدبیر وجهک لوننی تغییر اولنمقدن حفظ اولان تغییری
ایدن اما حصار قرب دیج و یا خود بردو یا خود شمس ضرب ایدوب وجه حکایتی
اولدیغنه صکره معالجه سن سن زینتده اولان کلامده طلب ایله **الفصل**

السابع فی توقی المسافر مضرت المیاه المختلفة مسافرین میاه مختلفه
امراضنه ایقاعی اغذیه مختلفه تک امراضنه ایقاعندن اکثر اولور بس واجب
اولورکه اکثر مراعات اولنوب امر ماده تدارک اولنه و حمله تدارکی بریسی
صوبی سوزیب ترویق ایلیه و نشاء و نشاف طبراق بردقلر کثرت
ایله استرشاح ایله اولوز و بزیم مقدما ذکر ایلدیکمز طبخ ایله اولور اکثر نکه
طبخ صوبی تصفیه ایدر وصرف صونک جوهرننه مخالطی فرق ایدوب ایدیر

وماء صرفی مخالطنه تفریق منفعتندن ماعدا تقطیر و تصعید بالجمله مذکورلردن
اکثر اولور وماءی ترویقك بر طریق وارد رکه ذکر اولنانلرك کلیسندن جید بر
نوع ترویق اولور او طریق بودر که ایکی انا برن بری یاننه وضع اولنوب بری
صو ایله طولدیریلور و بری بوش و خالی قیلنور و بر فتیله اخذ اولنوب اول فتیله نك
بر طرفی طولو اولان انایه و طرف اخری خالی انایه وضع اولنور او خالی
اولان انایه فتیله دن ترشح ایدن صو زیاده مروّق اولور خصوصا که بو حالده
تصفیه و ترویق مکرر اولنه و کذلك ماء مر بعض اولان صو و ماء زنجی
طبخ اولنوب ایچنه قیناریکن بر مقدار طین حر و کبات صوف یعنی یولك
کبه سی مجتمع اولان قطعه لر القا اولنور بعده او صوف عصر اولنمغله ترویق
اولنور و بو ماء مروّق فتیله ایله ترویق و تصفیه اولان صو کبی جید اولور
و کذلك صویی کیفیت ردیّه اولمیوب شمسده محترق اولان طین حر القا ایله و بعده
تصفیه و ترویق ایله صو محض و خالص اولور صونك فسادی زائل اولور و کذلك صویی
شراب ایله شرب ایتمك دخی صونك فسادینی ازاله ایدر اکر اول صونك فسادی آنلرك
مجاریده نفوذ ندن قلت حسبیله اولور ایسه دخی صو عزیز الوجود اولان اطنه ده
صویی سرکه ایله خلط ایدوب ایچمك واجب اولور و خصوصا ایام صیفده وجوبی
متأکد اولور زیرا قلیل ماء خالص شرب اولنسه ماء کثیر شربندن اغنا ایدر و ماء مالح و اجب
اولورکه خل ایله و یا خود سکنجبین ایله شرب اولنه و اجب اولور اولنه اکر اقتضا
ایدر ایسه اول ماء مالحه خرنوب و حب الآس و زعرور دخی القا اولنمق واجب اولور
و شیر اولنسه عفص اولان صو ایچلدیکده اوزرینه طبیعت تلیین ایدن نسنه نك
بر نیز تناول ایلمك دخی واجب اولور کذلك اول صویدن اوزرینه اطبا قولنجه سرا
یجمکی منفعتی اولور و ماء مر ایچلدیکده اوزرینه دسومات و حلاوات اکلی مزج اولنور

استعمال

استعمال اولنور و ماء مر و یا خود ماء قرمشللو صولری ایچمزدن مقدم ماء
حمص ایچمك ماء مرك و امثاللری مضرتنی دفع ایدر کذلك حمصك کرفس
ییمك دخی اول صولرك مضرتلرینی دفع ایدر ایچمز اولوب ذکر و قائم
صو که آکه عفونت اصابت ایتمش ولدا اغذیه حاره اوزرینه اول
صویی ایچمك جائز اولمزو اول صو ایچلدیکده تصکره واجب اولورکه
اوزرینه قابض و بارد اولان فاکهه و بقول تناول اولنه سفرجل و تفاح
و ریباس بعض نوع ترش بقولات کبی تناول اولنه و غلیظ کدر اولان
صولر اوزرینه ثوم تناول اولنور و شت عانی اول مثللو صویی تصفیه
ایدر و مختلف صولرك فسادینی بصل دفع ایدر و بصل یعنی صوغان ماء
مختلف ایچلره تریاق اولور خصوصا که صوغان سرکه ایله تناول اولنه
و صارمسق دخی صوغان کبیدر و بو ذکر اولنان تدبیرلر میاه مختلفه یه ادویه
حاره ایله تدبیر اما بارد صو ایله تدبیر حار و ال ایله اولور تدبیر در و میاه
مختلفه شربی حسبیله تقبل اولان کمسنه لره دواء جید اولور مسافر
و طیننك خروج ایلدیکده و طیننه ایچدیکی صودن کوتورمکه دولدیروب
منزل کتوره و اول منزلده ایچدکی صویی اول صو ایله مزج ایدروب
قارشدیره و منزل اولنان منزل ثانیه حتی بر کوزه صو کتورور منزل
اولدیکی صویی ایله منزل ثانیده صوینی و منزل ثانیده صویی ایله
منزل ثالثك صوینی و هکذا هر اولکی قوناغك صویی ایله صکره قوناغك
صوینی سفرك نهایت بولنجه بو منوال اوزره مزج ایلیه کذلك بلده سنك
طیننه نساء مقدار طینی استصحاب ایدوب اکه طار اولان صولره یعنی بولده ایچدیکی صویه
بر مقدار او طیننه القا اولنوب اول صو بعد التحریك و الخضخضه تصفیه ایدیجی

وسیزن

ایلدی

مقدار

ماء مالح

اوله

مطهر

کمسنه

اولنجه قدر ترك اولنيوب بو صكره شراب ايله اولاخر مياه مختلفه نك
مضرتن دفعده بو جيد اولور و واجب اولور كه صوبي قرا و مجاهده ايله تدبير
بعد اولكنه و نظر ايدرك انجه غلط حبيله علق بعض سلوك ديدكلري
قورد حلقلره تشبث ايلمسون و مجراء ماده نابتا و لوب اخلاطه منكسر
اولان اخلاط رديه يي ازدراد و ابتلاع ايلمسون اچون و دبوب
حاصلنه استصحاب ايدوب انجه جلي مياه مختلفه يه اولا ديوب فرج
ايلمك مسافره مياهن اصلاح ايچون تدبير جيد اولور **الفصل الثامن**
في تدبير راكب البحر راكب بحره عارض اولور كه بحر انكله تلاعب ايدر
و اكا بناء راكب بحره دوار عارض اولور و غثيان و قيء هايجه اولور
و بو حالتلر اوائل ايام ركوبده اولور و صكره او حالتلر هاديه و ساكنه
اولور و اولكسنه يه واجب اولور غثيان و قيء دفع ايچون انلري حبس
الحاح ايلميه بلكه حالي اوزره قيء ايدنجه قدر ترك ايليه و اگر قيء افراط اوزره وابرام
اولور ايسه اول زمان قيئي حبس ايليه اما قيء و غثيان عارض اولمزدن
مقدم قيء دفع ايچون ~~ايچون~~ تدبير ايدوب قيئك عدم عروضنه سعي اولنق
جائز اولور و اول تدبيرده باس يعقدر و اول تدبير فواكه دن سفرجل و تفاح
و رمان تناولي اولور و كرفس بزري شرب اولنه غثيانك هيجانكه منع
و دفع ايدر و اول تزكي غثيانك هيجانندن صكره استعمال اولنه ايجه اولا
غثيانى تسكين ايدر افسنتين بعض يلني ديدكلري نبات حق بزر كرفس
حكمنده اولور و قيء و غثياني منع ايدن نسنه لردن اولور فخمه تقويه
اولوب بخارك راسه ارتفاعنه منع ايدن حموضات مرجك ايله سركه
و قوروق و قليل فودنج و حماض گبي نسنه لر و ياخود اوا خزكه شراب ريحانيه
و ياخود ماء بارده ثريد اولمش اوله و بايلكر حالنده غثياني منع ايدر

بزر كرفس حكمنده ديدكلري

وواجب

و نفخ ريشه في داخل حلق

و واجب اولور كه غثيانى هايجه اولدقده نك انواع اسفيداج ايله مسح اولنه

الفن الرابع في تصنيف وجوه المعالجات بحسب الامراض الكلية وهو احد و ثلثون فصلا الفصل الاول قول كلي في العلاج

ديو ديرز كه علاج امراض اوچ نسنه ايله تمام اولور اولكيسي تدبير و تغذيه
اولور و ايكنجيسي استعمال ادويه اولور و اوچنجيسي اعمال يد استعمالي بعض الالى
اولور و بيزم تدبير ايله مرادمز سته ضروريه اولان اسبابك بعض
كونك معدوده و مذكوره ده تصرف و عادات و اغذيه ده جاريه
اولان اسباب سته ضروريه جمله سنده اولور و تدبيرك
من جهة الكيفية احكامي ادويه نك احكامي منه مناسب اولور لكن سته
ضروريه ده تصرف عبارت اولان تدبيرك بعضي غذا احكامنه
بر از مخالف و ردر كه احكام غذانك كميتنه مخصوص اولور زيرا بعض
متغذي نك كره متغذي غذادن كليا منع اولنور و بعض كره غذا تقليل اولنور
و بعض كره غذا اعتدال اولنور و بعض كره غذا اعتدالدن
زياده قيلنور و غذانك بو حكملري ~~اولور~~ كميته مخصوص اولور اما
غذا اول زمانده كليا منع اولنور كه اول زمانده طبيب طبيعتك اخلاطي
انضاجه شغلني مراد ايليه و غذا اول وقت تقليل اولنور كه طبيب طبيعتك
هم اخلاطي انضاجه شغلني و هم قوتك حفظني مراد ايليه زيرا غذا قليلده
نفس غذا ايله قوتك جنبه سنه و ظرفنه جنبه سنه مراعات
اولنور و اول غذانك قلتي ايله ماده نك جنبه سنه مراعات اولنور
زيرا غذا كثير اولديقده طبيعت بالكليه اول غذانك كثير هضمنه مشغول
اولوب اخلاطي انضاجدن ذهول ايدر اما غذا قليل اولديقده طبيعت

غذانك هضمنه وبعضا اخلاطى انضاجه اشتغال ايدروب ايكى جانبه دخى رعايت
موجوده اولور ودائما اطبا قوت ايله مرضك مبدء ومنتهاسنى اولان
خلط خامك تنقيصى اهم ايسه اول اهم اولنه رعايت ايدرلر اگر قوت غايت
ضعيفه اولور ايسه قوته رعايت اهم اولور واگر طبيعت جدا قويه
اولور ايسه مرض جانبنه رعايت اهم اولور وتقليل غذا ايكى وجهله اولور
بر كميتك قلتى واخر كيفيتك قلتى ايله اولور وبعض كره بو ايكى وجه جمع
اولنوب تقليل غذا اوج وجه اوزره قيلنور وغذانك كميتى وكيفيتى تقليلنه
فرق بودر كه نقول فواكه مثللو اغذيه نك هر نه مقدار كميتى زياده دخى اولور
ايسه غذائيتى وكيموسى قليل اولور واول مثللو اغذيه دخى متناول كثير كما كثير
وكيفا قليل اولور وبيض ودبوك خصيه مثللو اغذيه نك كميتى ومقدارى
[illegible] تقليل اولنسه بيله غذائيتى كثيره اولور وبونلر بعض كره متناول
اولان غذانك كيفيتى تقليل وكميتى زياده ايلمكه محتاج اولورز وبو وجهه احتياج
اولوقت اولور كه طعامه شهوت غالبه اولور وطمرلرده خام وتيا اخلاط اولور
وبز مراد ايدرز كه معده يى غذا ايله كما اكثار ايتمكله ممتليه ايدروب شهوت طعامى
تسكين ايدروز وتقليل كيفيت ايله يعنى اول غذاء كثير المقداردن حادث
اولان اخلاطك قلتى ايله عروقه وارد اولان موادى تقليل ايدروز حتى
قوت عروقه اولا موجه اولان غذانك انضاجنه ايله وطبيعت تجددا
طمرلره وارد اولان غذانك هضمنه وانضاجنه اشتغالى خلط خامك انضاجنه
مانع ومزاحم اولميه وبونلر ما عدا غذانك متناولى مقدارنى تكثير وكيفيتى
تقليل ايچون آخر غرض دخى واردر وبر كاهيجه دخى غذانك مقدارنى تقليل
وكيفيتنى تكثيره محتاج اولورز اول زمانده كه معده يه موكل اولان قوت وطبيعت

قوت اهم اولور ايسه غذا زياده قيلنور مرض اهم اولور ايسه غذا تقليل اولنور منه

بعضهم كما وهم كيفا تقليل اولنور منه

قلت وكثرتنك

كثير

كثير المقدار اغذيه يى متناول ايله هضمنه مزاوله وعملنه ضعيفه واعضا موادى
كثيره يه محتاج اولور وبز امراض حاده يه معالجه ايلديكمز وقتده سائر
امراض معالجه سنده احتياجمزدن زياده واكثر تقليل غذايه محتاج اولورز اما
امراض مزمنه يه دخى بز معالجه ده بر تقليل غذايه محتاج اولورز لكن امراض
مزمنه معالجه سنده تقليل غذايه احتياجمز امراض حاده معالجه سنده اولان
احتياجمزدن دون وناقص اولور زيرا امراض مزمنه ده بزم قوتى محافظه يه
عنايتمز اكثردر انكيچون كه بز بيلورز كه امراض مزمنه نك بحرانى زمانى بعيد وامراض
منتهاسى دخى بعيد اولور غذا اكثار اولنمسه قوت ثابت اولوب وقت بحرانه
وانتهاسنه قدر تدبيره وفا ايلمز كذلك طول مدتده انضاج اولنجق موادى انضاجه
دخى وفا ايلمز اما امراض حاده نك وقت بحرانى قريب اولمغله بز رجا ايدروز كه
اول امراضك زمان انتهاسندن مقدم قوتده خور وضعف كلمز وتقليل غذا
الله كثير مضرا ولمز واگر قوتده ضعف كلمه سندن مخوف اولنور ايسه
تقليل غذاده مبالغه اولنمز واول امراض حاده ده كه حكيم مرض مبتداسنه
واول حدوثنه قريب اوله واول مرضك عرضلرى دخى زياده ساكن
اوله اول امراض صاحبنى بز قوتى تقويه ايدن غذا ايله تغذيه ايدرز
وحكيم مرض تزيده اخذ ايدوب كذلك اعراض دخى تزيده اخذ ايلسه
مرضك زمان ابتداسنده تغذيه ايلديكى غذالره اعتماد اولنوب وقوتده وقت
جهاد وبحرانده تحملك خفتى قصد اولنوب تغذيه سى تقليل وزمان انتهاسى
تدبيرى جدا تلطيف اولنور وحكيم مرض زياده حدتلو وزمان بحرانى قريب
اولسه اشد تلطيف ايله تدبيرى تلطيف ايدرز حكيم كرا اسباب عارضه اولكه
غذايى تلطيفدن منع ايليه واول اسبابى بز كتب جزئيه ده بيان ايلرز

منه

وغدا ایچون حاجتدر بو اعتبار ایله ایکی فصل آخر لر وارد در بعض غذا ذکر اولنان
ایکی قسم اوزره اولور قسم اول غدادر که انک مجاریده نفوذی سریع اولور
انک مثالی خمردر و قسم ثانی نفوذی ابطئ اولان غدادر شوانک و قلایا
نفوذی ابطئدر کذلک غدادن حادث اخلاط قوام حسبیله دخی ایکی قسم اولور (ابطئ اولدیغی کبی)
خنازیر و مجاجیل لحومندن تولد ایدن غذا غلیظ القوام اولوب استمساک
ایدر و سیلانی ضعیف اولور اما شرابک و تیننک و بعض انجیرک دخی تولد ایدن
دملک رقیق اولور و تحللی سریع اولور و غذاء سریعه بیز اول وقتده محتاج
اولور که قوت حیوانیه ساقط اوله و بیز اول قوت ساقطه نک تدارک
وانعاشنی مراد ایلیه یوز و قوت دخی بطئ الهضم اولان غدانک ابعادینه
هضمنه وفا ایلیه و بطئ الهضم غذا اتنا و لبده صکره و قبل الهضم غذاء سریع
تناول لندن توقی و اجتناب ایلرز اینکیچونکه سریع الهضم اولان غذاء متاخر
مقدم متناول غذاء بطئیله هضم اولوب حالی بزیم مقدم ذکر ایلدیکمز حالته صایر و راجع اولمق
خوفی اولنور و بز غذا غلیظدن دخی توقی و اجتناب ایلرز سدد حدوثندن
خوف و اتقا ایلدیکمز زمانده ولکن بیز غذای تغذیه سی قوی و هضمی بطئ اولان
غدایی اختیار ایلرز اولکسنه ایچونکه انلر تقویه و ریاضات قویه ایچون تهیئه
و مستعد قیلمق مراد ایلرز و بیز غذای سخیفی مراد ایلرز اولکسنه لر ایچونکه انلرده
مسامات نادینی سبب ایله سریعا متحلل نفعه اولور اما دوا ایله معالجه ایچون
اوج درلو قانون وار در قانون اول ادویه نک کیفیات اربعه سندن بعضیلرینی
اختیار در بعض حار و بارد و رطب و یابسدن بریسنی اختیار در و قانون ثانی
ادویه نک کمیتلرینی اختیار در و بو قانون ثانی قسمت ثانیه ایله ایکی قسمه
منقسم اولور قسم اول دوانک وزننی تقدیر اولور و قسم ثانی کیفیتک
درجه سنی تقدیر اولور زیرا هر کیفیتک درجه سی اولاده و یا خفی درجه ثانیه ده

اولدیغنی

بلغ

اولدیغنی بیان اولور و نفس کیفیتک هر بریسی مقدار قانون اول ایسه لکن حجر لریز
تقدیر قانون ثانی قسملرندن اولور و قانون ثالث ادویه نک اوقاتنی ترتیب
اما ادویه نک علی الاطلاق کیفیتنی اختیاره تمسک و وصول الخوف مرضک
نوعنه وقوف ایله اولور اینکیچونکه مرضک کیفیتنی بیلندیکده بحسب الکیفیت
اول مرضه مضاده اولان ادویه لر اختیار اولنور زیرا امراض اضدادلر
ایله معالجه اولنور و صحت مشاکل و موافقلر ایله محافظه اولنور اما
ذکر اولنان ایکی وجه اوزره ادویه نک کمیتنی تقدیر نفس ادویه نک وزنی
و کیفیتنک درجه لرینی تقدیر حدس صناعی طریقیله معلوم اولور بعضو
طبیعتی و مرضک مقدارنی حدس اولنوب ادویه ملایم اولان نسنه لر
یعنی مریضک جنسی و سنی و عادتی و فصلی و بلدی و صناعتی و قوتی و
سحنه سنی بیلنمکله اولور و عضوک طبیعتنی بیلمک دورت امری بیلمک ایله
اولور اول امرلر عضوک مزاجی و خلقتی و وضعی و قوتیدر اما مزاج عضوک
بیانی بودر که عضوک مزاج طبیعی مزاجنی بیلنمه و کذلک عضوک مزاج (عضوک)
مرضیسی بیلنمه حدس ایله معلوم اولور که مزاج مرضنک مزاج طبیعیدن
بعدی قاج درجه اولور و اول عضوه وارد اولان ادویه اکا کوره تقدیر اولنور
و بونک مثالی بودر که مزاج صحی بارد اولوب و مرضک مزاجی حار اولسه اول
مزاج مرض مزاج صحیدن غایت بعید اولور پس بو وجه ایله اولان مرضک
معالجه سنده تبریده کثیر حاجت مس ایدر اما صحی و مرضی اولان مزاجلر
هر بریسی مزاج حار اولسه اول مرضک معالجه سی امرنده و شانده
تبرید یسیر کفایت ایدر اما عضوک خلقتنی بیلمک بزیم امراض خلقیه ده خلقتنی
معانی متعدده سنی بیان ایتدیکمز معلوم اولور و اول مبینک مطالعه و تأمل (ذکر)
ایله معلومک بودر که اعضانک بعضیلرینک خلقت اصلیه سنده منافذ

سهل اولور و آنك داخلندن و یاخود خارجندن بر موضع خالی بولنبور و اول
موضعده مجتمع اولان فضل معتدل و لطیف ادویه استعمالی ایله اخراج اولنور
و اعضالرك بعض اخرلرنده بو حال بولنمز بعض سهل المنافذ اولمز و انده ذکر اولنان
موضع خالی بولنمز و اول مثللو اعضالرك فضولنده دفعده ادویه قویه یه محتاج
اولورز و کذلك اعضانك بعضیسی متخلخل و بعض اخرلری متکاثف اولوب متخلخل اوله
دواء لطیف کفایت ایدر و کثیف عضو فضلاسنده دفعده دواء قویه یه محتاج
اولور و دواء قویه یه محتاج حاجت زیاده اولان عضولر اول عضولردر انلر تجویف
ایکی طرفنه نافذ تجویف اولمز و بر طرفده خونی نافذ تجویف اولمز و ذکر اولنان فضلات اولمز و بونلردن
صکره ادویه قویه یه حاجت زیاده اولان عضو تجویفی جانب واحددن اولان
عضولردر و بونلردن صکره دواء قویه یه محتاج اولان عضو خارجا و داخلا فضا
و موضع خالیسی اولان عضولردر و اول ملززنده اجزالری غیر متخلخل و کثیف — عضو
اولور ایسه و بونلردن صکره دواء قویه یه محتاج اولان عضو ایکی طرفدن
اولوب دخی بکبر متخلخل اولانلر و عضو طبیعتی اول عضوك وضعنکه بیلدیکنك
بیانی بودر که امر وضعده سندن بیلدیکك ایکی وجه اوزره وضع بی موضع
و یاخود و یاخود مشارکت اقتضا ایدر مشارکتنده علی حسبیله اولان
وضعده انتفاعی زیاده مخصوص اولور مواددن دوا ایله جذبی جهت جذبی
سنده اختیار ایلمك بونلك مثالی مواد موذیه جذب کبد ده اولور ایسه
اول مریضه مدر دوالر سقی ایدوب بول ایله استفراغ ایتدیررسك زیرا سن
بیلورسنکه جذب کبد ایله مجاری بول ایله وضع شرکت اولور و براز طریقیله
جذب بیدا و امشارکت بونلمازسه جذب ایدنك مواددن مشارکنده جذب اسهال
اولور و امر معالجه ده طریق اسهاله سلوکی واجب اولور و الر مواد کبدك تقعیرنده
اولور ایسه اول مواددن مسهل دوالر ایله اسهال و طریق برازدن اخراج ایدرسن
زیرا کبدك مقعر مجاری برازه اولان اعمابه مشارکی اولور مواد انلردن استفراغ

اسهال اولور اما اعضانك وضعی حسبیله اولان انتفاعلردن موضع اعتبار
ایله اولان انتفاعك بیانی بودرکه موضعه علی حسبیله اولان انتفاع اوج وجه
معلوم کبد — اوزره اولور وجه اول اول عضو قریب و بعید حسبیله اولور اکر اول عضو قریب
اولور ایسه متناول اولان ادویه معتدله کبدی قبل زوال الکیفیت عضو یه — عضو باکی
واصل اولوب فعلنی اجرا ایدر و عضو موف تبعید اولور ایسه کبدده طبخ
اولوب کیفیت کامندسی ظاهر اوله ادویه معتدله نك اول عضو بعیده وصولی
قوتی و کیفیتی زائل اولدیقدن صکره اولور و انك تأثیری اولمز و اول مثللو موضع
ادویه قویه یه محتاج اولور و قریب اولان عضوك ادویه سنك
قوتی مرضك قوتی حسبیله اولور طریق وصولی حسبیله قوتنه احتیاج اولمز
اما کبد ایله اول عضو موف اراسنده بعد اولوب اوزاقلق اولور ایسه
اول عضوك ادویه سی فلك قوتی مرضك قوتنه مقاوم و معارض اولدیغی قدر
اولدیغندن ماعدا طریق حسبیله قوت غائصه یه محتاج اولور و بو مثللو
ادویه — بعید اولان موضعك ادویه سنده قوتی قدر حاجتدن زیاده اولور و اول زیاده
قوت ایله غائصه اولور و محتاج الیه اولان قوتی اول موضع بعیده اوصل ایدر
عرق النسا ضمادلری حالی بو منوال اوزره اولور و من جهة الوضع اولان — ...لور
انتفاعلردن موضعه علی حسبیله اولان انتفاعك اوج وجهندن ایکنجی وجه
بودر که عضو موفه نافع اولان ادویه نك اول عضوه کیفیتی باقیه ایکن
وصولی بر کونه ادویه مخالطه ایله تسریع اولور انلر تعرف ایله انتفاع اولنور
مثلا اعضا بوله اولان امراضك دواسنده مدرات خلط اولنور و
ادویه قلبیه یه زعفران خلط اولنور و ذکر اولنان وجوه ثلثه دن اوچنجی
وجه بودر که عضو مریضه و انك اتصالی قنغی طرفده ایسه اولمق انسب و انفع

اولا انتفاع

اولمغین تصرف ایدوب بیلمک ایله اولور مثلا بیز تصرف ایدوب بیلیکلی معده
اولان قرحه اسفلده اولان بغارسقلرده اولور بیز اول قرحه‌یه دوایی
حقنه ایله ایصال ایدوب اول تدبیر بزو قرحه علیاده اولان بغارسقلرده
اولمغین حس ایلیسک دوایی اول قرحه‌یه شرب ایله ایصال ایلرز و صنعه
علم ایله انتفاعک بر آخر قسمی دخی واردر که ایکی قسمک اجتماعندن حاصل
اولور یعنی هم مشارکته علم وهم موضعه علم ایله بو ایکی علمک مجموعی ایله
انتفاع اولنور و بو وجهله انتفاع ایکی موقعده اولور بری اول عضو موقعی فلان اولورکه
انده ماده‌سی بتمامها منصب اولمشدر و آخری اول عضو موقعله اولورکه انک
ماده‌سی هنوز انصباب اوزره اولور انصبابی نهایته ایرشوب تمام اولمشدر
انصبابی تمام اولمیان آفتده بیز ماده‌یی عضو موقعلن عضو آخره دورت
شرط مراعات ایله جذب ایلرز اول دورت شرطک شرط اولی بودرکه ماده‌نک نزع
محلی اولی ایله جذب اولنه‌جق عضو اراسنده جهت جهتیله مخالفت
اوله مثلا یمینده اولان ماده یسار جانبنه و فوقده اولان تحتنه جذب
اولنه و شرط ثانی اول ایکی عضو اراسنده مشارکت اوله طمث و دم
رحم زیاده اولسه ثدیلره محاجم وضع اولنوب طمث ثدیلره جذب
اولنور و رحم ایله ثدیلر اراسنده مشارکت اولمغله محاجم طمثی بر شریکدن
شریک آخره نقل ایدر و اوچنجی شرط محاذاته مراعات اولنور یعنی
ایکی عضو بربرینه مقابل اولمق ایله اولور مثلا کبد علتلرنده صافن
طرفلو اولان باسلیق و طحال علتلرنده صافن طرفلو اولان باسلیق
فصد اولنور و شرط رابع اول ایکی عضو بربرندن بعید اولمقدر
حتی مجذوب الیه اولان عضو ایله مجذوب منه بربرینه جدا قریب

اولمق جائز

اولا ماده کندیه

مواجه

اولمق جائز اولماز بو ذکر اولنان احوال ماده‌نک هنوز انصباب اوزره اولان
عضو احوالیدر اما ماده بتمامها منصب اولسه بیز موضعه و مشارکته
اشبو ایکی امرک معرفتی ایله انتفاع اولنور زیرا بیز ماده‌یی نفس عضودن
اخذ و اخراج ایلرز بو صورتده موضعه علم ایله انتفاع ایلرز و بعض کره
موضعندن مشارکنه نقل ایلرز و مشارکندن ماده‌یی اخذ و استفراغ ایلرز
موضعه و هم مشارکه علم ایله انتفاع ایلرز مثالی علل رحمده صافن فصد
اولنور و لوزتینک ورمنده تحت لسانده اولان طمر فصد اولنور و حجن بیزم
ماده‌یی جانب خلافه جذب مراد ایلسک اولا ماده بولنان عضو محلنده
اولان وجعی تسکین ایله و ماده‌یی جذبله واجب اولورکه حسن نظر
ایله بیلسون و ماده نک تمیزین عضو رئیسه قریبنه ایلیدسون و عضوک
قوتی جهتندن انتفاع اوچ وجه اوزره اولور وجه اول بودرکه رئیسه
و مبدئیه اولنمز زیرا بیزم امکن ادویه قویه ایله عضو رئیسه
تداوی ایلیوب اول عضوی معرض خطرده ایلمزز زیرا خطره
ضرورت بالجمله بدنه سرایت ایدر انکیچون دماغ و کبدده مجتمع اولان
موادی انلردن دفعه واحده‌ده استفراغ اولنمز و تبرید شدید ایله
دخی اول عضولر تبرید اولنمز و حجن بیز کبده ادویه محلله ایله تضمید
ایلسک کبدک قوتی حفظ ایچون ضمادینه طیبة الرائحة اولان
اولانی قابض دوادن خالی ایلمزز و لذلک علل کبد ایچون سقی ایلدیکمز دواده
عطر الرائحة اولانی و ابضل خالی ایلمزز و بو مراعات بین الاعضاء
احق و اولی اولان قلب اولور و صکره دماغ و بعده کبد اولور و قوت جهتندن
اولان علاج انتفاع وجوه ثلاثه‌سنده وجه ثالث فعل مشترکه مراعاتدر

کاهیجه

قریبه

بوطرزک

مراعات

البته

عضو اطبون اولان

بعض معده و ریه کبی اعضاء شریفه لو هر نه قدر اعضاء رئیسه دکل ایسه
لکن افعالنک منفعتلری بالجمله اعضایه شامل اولمغله اول اعضاء شریفه نک
فعللرینه مراعات اولنوب انلره لدی الحاجه معالجه ده ادویه قویه استعمال
اولنماز حتی معده سی ضعیفه اولان کسنه نک حماسنی دفع و اکا معالجه ایچون
شدید بارد اولان صووق صو ایچلمز ماء بارد حمایه هر نه قدر نافع ایسه لکن
معده یه ضعیفه یه مضر اولمغله معده نک فعل مشترکنه رعایت اولنوب
حمانک منفعتی ترک اولنور و معلوم اوله که مرخیات صرفه اولان ادویه لر
اعضاء رئیسه و اعضاء رئیسه یه تابع اولان عضولر معالجه لرنده استعمال
اولنمزلر اول مثللو عضولرده مرخیات صرفه حیاته مخل و خطرلو اولور
و قوت جبیله اولان منفعته علمک وجه ثالثی بودر که حسنک ذکاسینه
و حسک کلال و بلادتنه مراعات اولنور مثلا بر عضو عصبی اولوب حسی
ذکی اولسه واجب اولور که اول عضوه معالجه ده کیفیت ردیه و لذاعت
و موذیه اولان متنوعات مثللو ادویه لر استعمال اولنمیه و استعمالندن
تحاشی و احتراز اولنه ادویه لر اوچ صنف اولور صنف اول محللات در صنف
ثانی بالقوه مبردات و صنف ثالث اول ادویه لردر که انلر ایچون مخالف کیفیتلر
اوله زنجار و اسفیداج رصاص و محرق نحاس و توتیا و مشابهی کبی
اما مرضک مقدار جبیله اولان معالجه نک بیانی بودر که اول مریضک انک مثلا
حرارت عرضیه سی شدیده اولور اول مریضک حرارتنی تطفئه ده بز تبریدی
اشد اولان دوایه محتاج اولورز و اول مریضک انک برودت عرضیه سی شدیده
اولسه بز انی تسخینده تسخینی اشد اولان ادویه یه محتاج اولورز و محج
امراض حاره ده حرارت قویه اولمسه معالجه ده ادویه ... ایله اکتفا ایلرز

کذلک

بر وردر علی قویه اولان

قد وقف مترجم هذا الکتاب المسمی بتحفه المطیعی حسبة لله الملک الکریم و طلبا لمرضات ربه الرحیم بو فادی مصطفی افندی بن محمد بن حسین عفی عنهم

کذلک امراض بارده ده حتی برودت ضعیفه اولور ایسه معالجه سنده بیله
حرارتی ضعیفه اولان ادویه یی استعمال ایلرز اما مرضک وقت جهتندن
معالجه سنک بیانی بودر که معالجه ایدن کسنه تحرز ایدوب مرضک
اوقات اربعه سنی قنقی وقتده اولدیغنی تحرز ایله تعرف ایدوب بیلور
اگر مرض زمان ابتداده اولور ایسه اول معالجه ده یالکز ادویه رادعه
استعمال ایدر اگر مرض زمان انتهاده ایسه اول معالجه ده یالکز محلل ادویه لر [محلل ادویه لر]
استعمال ایدر و اگر بو ایکی زمانک اراسنده اولان زمان تزیدده
ایسه رادع و محلل اولان ایکی نوع دوالری بربرینه خلط ایدوب
اول مخلوطی استعمال ایدر و اگر مرض حاد اولوب زمان ابتداده اولور
ایسه بز اول مریضک تدبیرینی اعتدال اوزره تلطیف ایلرز و اگر اول
مرض زمان انتهاده ایسه تدبیری تلطیفده مبالغه ایلرز و اگر مرض مزمن [حاد]
ایسه زمان ابتداده تدبیری تلطیف ایلمزز و زمان انتهاده تدبیری
تلطیف معتدل ایله تلطیف ایلرز و مع هذا امراض مزمنه نک حمیات
مزمنه سندن ماعداسی تلطیف تدبیر تحلیل ایدر و بینه بیز دیرز که اگر ماده مرض [ملطف]
کثیره اولوب هایجه اولور ایسه زمان ابتداده بیز اول ماده یی استفراغ
ایلرز و ماده نک نضجنه قدر استفراغی تأخیر ایلمزز و اگر ماده نک کثرتی
اولمیوب معتدله اولور ایسه اول ماده یی زمان ابتداده استفراغ
ایلمیوب نضجنه قدر تأخیر ایلرز حتی ماده نضج بولور ایسه اول وقتده
استفراغ ایلرز و اما مرضه ملایم اولان بعض جنس و سن و عادت و فصل
و بلد و صناعت و قوت و سحنه اعتبار و مراعات ایله معالجه سی اکثر سهل
اولور و اندر سن آسان وجه ایله تعرف ایدوب بیلورسن لکن بو مذکورلرک

ارا سندن معالجه ده مراعاته جمله اولی اولان امر هوادر و تأمل آثار
هوا دوائیه و مرضك قیقیسنه معین اولوب معلوم اولدقده بیلیندیر که
زیاده خطرلی اولان امراضده واجب اولور طبیعتك و قوتك قوتنه اعتماد
اول مرضك مضرتندن امین اولوب معالجه سنده واجب اولان امر تأخیر
و یاخود تخفیف اولنیه و اول مثللو خطرلو مرضلره واجب اولور که اولا اول
مرضه علاج قوی ایله معالجه اولنه و خطرلو اولمیان مرضلرده اولا ضعیف اولان
ادویه ایله ابتدا اولنوب تدریج ایله ادویه قویه یه توصل اولنه
ادویه خفیفه ایله تدارك و ادویه قویه ایله تداویدن صقنلمق لازم ایسه ذکر
اولنان امر صوابدن ذهاب و انحرافدن نفسکی زیاده تبعید ایله و خطرسز
مرضلره ادویه قویه یی عضوتنك ظهورنده استعمال اولمق تعجیل ایتمه
جرأت و جسارت ایلیه زیرا بعض اول مثللو دوالرك مضرتلری صکره دن ظهور ایدر
بر اول امراضده خطایه بر دفعه ادویه قویه استعمال اولنور ایسه اول خطا
اقامت اولنیه اندرك مضرتی حالا ظاهر اولمز ایسه بعد زمان ظاهر اولور
و مع هذا علاج واحده دوا واحد اوزره اقامت ایلمك واجب
اولمز بلکه علاج واحد اولوب دوالر متبدل اولمق گرکدر مثلا امراض حاره
بوارد ایله معالجه اولنمق اوزره اقامت اولنیه لکن بوارد ادویه لردن بر دوا اوزره
اقامت اولنمز بلکه بواردن کاهیجه بر دواء بارد ایله و کاهیجه بر اخر بارد
دوا ایله تداوی اولنور زیرا تبدیل اولنمیوب دائما استعمال اولنان دواء
ایله عضو و طبیعت الفت ایدوب اندن متأثر اولمزلر و هر بر بدن و بلکه
هر بر عضو ایچون دوا ایله انفعاله بر خاصیت واردر و بلکه بر بدنك
و بر عضوك بر وقتده انفعاله بر خاصیتی اولور و وقت آخرده بدنه اول
بدنك و اول عضوك دوا ایله انفعالده خاصیتی اخراس اولور و علت اشکال

اوزره

اولوب اول علتك ماهیتی معلوم اولما
اوزره مواددن ... گوکلورکه استعجال اولنمیوب علت ایله
طبیعت اراسی تخلیه اولنه زیرا اول علته تعهد ایدوب دفع
ایدر و یاخود مرض اظهار ایدوب قنقی نوع علت اولدیغنی بیلدیریر و نجه
مرض وجع ایله و یاخود شبیه وجع ایله و یاخود ضربان و سقطه
مثللو وجعی موجب اولانلر ایله جمع اولسه دائما وجعی تسکین
ایله ابتدا ایله لر و وجعی تسکینده تخدیره محتاج اولور ایسه
خشخاش مثللو نسنه یی تجاوز ایلیه زیرا خشخاش ایله مع تخدیره
الفت اولنمشدر و اکل و تناول اولنه کلمشدر و اکثر جهتك شدتی و
زکامه ایله ابتلا اولنور ایسه دخی جید تغلیظ ایدن اغذیه ایله
تغذی ایلیه هر ایسه کبر اغذیه تناول ایلیه و تبریدندن خوف ایلمز ایسه
خشونتی حار و کبر نسنه لر تناول ایلیه و معلوم بیوریله که معالجه جیده
و ناجعه نفعلو معالجه اولور قوای نفسانیه و قوای حیوانیه یی
تقویه ایدن نسنه لر ایله استعانت اول مقویات فرح کبر و جانوس
اوله کلدیکی نسنه لر ملاقات و کندویی مسرور ایلینلره ملازمت اولور
و بعض احتشاملی کمسنه لره و اسخیا ایلدیکلرینه ملازمت نفع
ویرر زیرا او کمسنه لره ملازمت مرضنه مضر اولان نسنه لردن
مریض منع ایدر و بو معالجانه بو صنفه قریب اولور بر بلده دن
بلده اخرایه و بر هوادن هواء اخره انتقال و کذلك هیئاتدن اخر
هیئاته انتقال ایلمك و هیئات و حرکاتده تکلف ایلمك ایله مستوی
خارج اولان عضو ... تسویه اولنور و یاخود بر مزاجه اولان اشیالر
تکلیم گوزلرنه حولی اولان طفلك مهده ایکن حولنك خلافی جانبنه

الحول والقبل حول عينك الى جانب كان قبل عينا نك هر برينك اخر جانبنه انقلا بيدر علوه و ياخود سفله اولان حول صاحبى برشنه يى ايكى كورر يا فى حوله بوحالت اولمز و مادر قرا داولان حوله معالجه تا ايد ايلمز لكن طفل ايكن مهدن تسويه اولنوب و قماط ايله باغلنوب و حولك خلافى جانبنه سراج و ياخود قرمزى صنجاق تعليق اولنغله تربيه اولنسه بر شى احتمالدر الله اعلم

من رسالة المترجم المعمولة فى شرح العلى

سراج و مصباح برشى لايح و بريق اولان برشنه وضع اولنغله طفل اولشنه يه نظر شزرايله نظر ايتديريلور و اول نظر ايله طفلك عينىنك حولى زائل اولوب مستوى اولور و كذلك لقوه اولان كمسنه مرآت صينيه يه باقديريلور و انكله لقوه زائل اولوب وجهى مستوى اولور و معنى بى القوانين حفظا و اجبه لان قانوندن برحق بودركه فصول قويه ده معالجه قويه اولنميه و استطاعت قدر ترك ايليه مثلا اصيفله اسهال قوركى فى بطوقى ترك ايليه و بوتنه لو صيفده ترك اولنق كبى شتاده دخى ترك اولنور و معالجه سننه نظر دقيقه محتاج اولان امور دخى اولور اول مرض كه ايندى ايكى استحقاق جمع اوله و اول استحقاقلر برى برينه ضد اوله مثلا حاسبى اولان كمسنه نك سبله سى حمايه دوكل اولسه تبريد ايله معالجه ايله معالجه اولنور و حماتك سببى اولان سده تسخين ايله معالجه اولنور و بعضاً سبب تبريد ايله معالجه ايجاب ايدر و اول سببك احداث ايلديكى مرض تسخين ايله معالجه اقتضا ايدر و مرض ايله عرض دفعى سبب ايله سبب كبى اولوب مرضك استحقاقى تسخين و عرضك استحقاقى تبريده اولور مثلا قولنجك ماده سى تسخينه مستحقه اولور و وجع تبريد و تخديره مستحق اولور و بعضاً مرض تبريده و عرض تسخينه محتاج اولوب عكس اوزره اولور و معلوم اولسون كه امتلاء و سوء مزاجلردن هر بريسى دائما ضدى ايله معالجه اولنمز امتلاده دائما استفراغ ايله و سوء مزاج دائما ضدى ايله يعنى مثلا سوء مزاج حار اولور ايله علاج اولنمز و سوء مزاج بارد دائما ادويه حاره ايله معالجه اولنمز و جوف كره اولور كه مهم اولان تدبير ايله امتلاده و سوء مزاجده كفايت ايدر

الفصل الثاني في معالجات امراض سوء المزاج

اوائل احاسكو

اما سوء مزاجلر بلا ماده اولانلر اوائل كتابده ذكر مرور ايلديكه سوء مزاج ايكى قسمدر بر ماده يه مقارن اولور و قسم آخر بلا ماده اولور اما ماده يه مقارن اولان سوء مزاجلرك معالجه سى بودركه بيزه او لا ماده يى استفراغ ايلرز و بعضا مجرد ماده استفراغ ايلمك مزاج تصحيح اولنور آخر علاجه محتاج اولماز و مجرد استفراغ كفايت ايتميه اولنور سوء مزاج مزاج مختلف اولميه زيرا بو مزاج مختلفده مزاج اصلى زائل او لمشدر لكن ماده نك غلبه سى مزاج اصلى يى ظهوردن منع ايلمشدر يعنى ماده استفراغ اولندقده مانع زائل اولوب مزاج اصلى ظهور ايدر و اگر ماده يه مقارن اولان سوء مزاج مختلف اولور ايسه مجرد ماده يى استفراغ كفايت ايلمز بلكه استفراغدن فارغ اولدقدن صكره مزاجى تبديله احتياج اولور و ذكر سبقت ايلديكى مزاج اصلى اوزره وارد اولان مزاج ثانى اگر متمكن اولوب مزاج اصلى كبى اولور ايسه اكا مزاج مختلف ديرلر و اگر مزاج ثانى متمكن اولماز ايسه اكا مزاج غير مختلف ديرلر و بلكه ديرزكه سوء مزاجلرك معالجه سى اوچ صنف اوزره اولور صنف اول بودركه سوء مزاج مستحكم اولور و انك علاجى اول مزاجك ضدى ايله اولور يعنى سوء مزاج حار ادويه بارده ايله و سوء مزاج بارد ادويه حاره ايله تعديل اولنور و سوء مزاج رطب و سوء مزاج يابس دخى بو قياس اوزره ادويه و رطوبتلو ادويه لر ايله تعديل اولنورلر و بوكه مداوات مطلقه ديرلر و صنف ثانى بودركه اول سوء مزاج حركتده اولور يعنى سوء مزاج بر طرفدن حادث اولمقده اولوب باشلمشدر لكن تزيدى تمام اولمش و مستحكم اولمامش سوء مزاجك بو صنفنك معالجه سى اولا سوء مزاجك سببى منع و دفع اولنور و بعده موجود اولان سوء مزاج مداوات تعديل اولنور و بو معالجه وصنف ثالث بودركه سوء مزاج هنوز حدوثنه باشلمامش لكن

قسمدر

تعديل

او لنمالو كفايت ايدر

بعضا كره اول

شزر غضبانه كوز كوشه سيله نظردر و اوز نظر دركه انتهى اعراض اوله و ياخود برشنه يه نظر در مطه

نظر ايله دوام اولوب تكلف ايله ايسه

بعضا كره

ربا

واحد

و تقطيعه اولور

على الاطلاق

بيستلو

و بلغه

الله

حروننده متوجه اولمش اولور سببی بولنوق حیله و بو سوء مزاج الحق سببی منع
ود فعی ایله معالجه اولنور و بو معالجه یه تقدم بالحفظ بمنع السبب تسمیه اولنور
مداوات مطلقه نک مثالی حماء ربعدن عفونتنه معالجه و کذلک حماء غبده معالجه بالحفظ
عفونتنه ماء بارد ایله معالجه در وصنف ثانی اولان مداوات و تقدم نک مثالی
حماء ربعده خربق ایله استفراغ و حماء غبده سقمونیا ایله استفراغ اولور اول
و قتده که اولوا و قتده بو حمالرک واقع اولان اولنوبتی منع مراد ایلرز وصنف
ثالث یعنی بالکل تقدم بالحفظ اولان معالجه سودا سی غالب اولوب حماء ربعه
مستعد اولان کمسنه لرک خربق ایله استفراغ و صفراسی غالب اولور حماء
غبه مستعد اولان کمسنه لرک سقمونیا ایله استفراغ کبی و تجن امراضدن
بر مرضک ضدی اشکالی اولوب اول مرضک سببی خروبردن تنقیس ساکن
ایدیکی ظاهر اولمسه و اول مرضک سببی تجربه ایله بیلمک مراد ایلسک
مفرط ادویه ایله تجربه ایلمه تأمل و نظر ایله زیرا مرض حار بعض کره دوای وتجربه بشلد
حاردن بالعرض انتفاع ایدوب صنور سنک مرض بارددر و ضدی معالجه ایدرو
متضرر اولور سنک بس ساکن لازم اولورکه تجربه ایلدیکک مرضک دوادن
انتفاع بالعرض تمیز و دکلمدر دقت نظر ایلیه سن تا که بالعرض اولان انتفاعه مغرور
اولوب خطره واقع اولمیوب و معلوم بیوریلدکه تبریدو تسخینک حدلری مساویه
اولور ولکن تبریده خطر زیاده اولور زیرا حرارت طبیعتک صدیقی و موافقی اطوب
اولور اما ترطیب و تیبیسده خطر برابر اولور لکن ترطیبک مدتی زیاده اولور
ورطوبت یبوستدن هر بر لکنه و سبیلی بر تقویه ایله محافظه اولنور و آنلرک
هر بر ضدلرینک و سبیلی بر تقویه ایله استبدال اولنور و حرارت اول اسنیه لر
ایله تقویه اولنور بیز انلری بونده بیان ایدوب ذکرندن فارغ اولدیق

واول

حرارت

واول مذکور لردن ماعدا اولان منعشات ایله تقویه اولنور حرارتی انعاش
ایدوب تقویه ایدن ادویه اول ادویه لر درکه نفعلی نقض ایدوب داغیدرو
سدّه یی تفتیح ایدر و بوندن صکره حرارتی تقویه ایدن رطوبت بودر معتدله در
و برودتک برودت اسبابنک قور اولماسی ایله و حرارت غریزیه نک
مختنق اولوب بو غلماسی ایله و حرارة غریزیه یی افراط اوزره تحلیل ایدن
بالذات یبوست و بالعرض حرارت ایله تقویت بولور سدّه دن
حادث اولان افراط حرارته سدّه یی تفتیح ایله معالجه ایدرلر کمسنه یه
لایق اولورکه حرارتی تسکین ایچون تبریده افراط اوزره اولان ادویه یی
استعمال ایلیکدن احتراز ایلیه زیرا افراط اوزره تبریدی اولان دوانک
استعمالی ایله سدّه تحجر ایدوب مستحکم اولور و استعمال ایلدیکی مفتحات
اول مقدار محکم سدّه یی تفتیحدن عاجز اولور و سوء مزاج ارتاد
وقوت بولور و بلکه لایق اولورکه اول کمسنه رفق ایله معالجه ایلیوب
اولا جالی اولان نسنه ایله معالجه ایلیه اگر ماء شعیر کبی جالی و مبرد وماء هندبا
اولان نسنه کفایت ایدر ایسه اول کمسنه نک مطلوبی حاصل اولور
اگر اول کمسنه جالی مبرده قناعت ایلمز ایسه اول کمسنه حرارة و برودته
معتدل اولان دوا ایله معالجه ایدر و آکا دخی قناعت ایلمز ایسه حرارتی
لطیفه سی اولان دوا ایله معالجه ایدر و اول دوا ده کی حرارت لطیفه نک
اکثری حرارت غریبه یی تقویه سندن خوف ایلمز انیکچونکه اول
حرارة لطیفه اولان دوا ایله سدّه تفتیح اولنور و سدّه تفتیحی ایله حاصل اولان
تبرید اول دوایی استعمالدن حادث حرارت لطیفه دن اکثر اولور و سدّه
تفتیحدن صکره اول لطیفه حرارتی سوندیروب تسکین ایلمک سهولتله اولور

وبعض کره حرارت غریزیه یی افراط اوزره سوندرمك و تسکین ایلمك خلطلو
اخلاطك نضجنه مانع اولور و بعض ناسك اولوجه اوزره حرارت غریزیه
تسکین ایدوب سوندرمك اخلاط حاده نك نضجنه مانع اولدیغی انکار
ایدوب و انکارلری اوزره مصر اولورلر زیرا انلر بیلمزلرکه حرارت غریزیه یی
قوتلو تسکین ایلمك تسکین ایدوب سوندرمك بدنده اولان قوالری اسقاط
ایدوب زیاده ضعیف ایدر خصوصا مرض جهتیله ضعیف اولان
قوالری زیاده ضعیف ایدوب افعالنی اثبات ایلمکه قادر اولمزلر و ماده هنوز
مقدار صالحه اولور ایسه قوت ساقط اولمغله انضاجندن عاجزه اولورلر
وبعض کره ده افراط اوزره تسکین اولنه حرارت غریزیه [illegible]
حرارت غریزیه نك عقبنده آخر مرض حادث اولور و اول آخر مرضه ادویه
ایله اصلاح اولنور حرارت غریزیه سی تسکین اولنه سوء مزاج [illegible]
اولان سوء مزاج مفرد و ساذج اولور و یاخود سوء مزاج حار [illegible]
اولان [illegible] ماده ایله مقارن سوء مزاج بارد اولور بو دخی اولنانه مزاج
حار تبریدنك معالجه سی ایدر اما سوء مزاج باردك تسخینی مستحکم و قوی اولور
ایسه کان اولمز مثلا مستحکم مزاج باردك تسخینی صعب اولور اما سوء
مزاج بارد مستحکم اولمیوب هنوز حدوثنده ایدوب زمانی تز ایدرده انکن
آنك معالجه سی زیاده سهولت اوزره اولور و الحاصل سوء مزاج باردك زمان ابتداده
تسخینی ایلمك مزاج حارك زمان ابتداده تبریدی سهولتلو اولور لکن زمان
انتهاده تسخین تبرید ایلمك فی حد ذاته هر نه قدر صعوبتلی ایسه ده
زمان انتهاده باردك تسخینی قیاس ایله [illegible] سهولتلو اولور زیرا برودتك غلبه سی
غریزیه نك موتنه اولور و یاخود اکا قریب برسنه اولور و معلوم بیوریله که

تابرید

تبرید بعض کره یبوسه مقارن اولور یعنی برودتك حدوثی یبوستیله حدوثی
ایله اولور و بعض کره ده تبرید ترطیبه مقارن اولور و بعض کره ایکیسندن
ده خالی اولور اگر تبرید یبوسته مقارن اولور ایسه اول یبوست برودتك
زیاده اثباتنه ایدوب حفظ ایدر و اگر تبرید ترطیبه مقارن اولور ایسه
اول رطوبت تجردا متحد اولان برودتلری جلبده اشد اولور و بعض کره
بالجمله اسباب حرارت تبریده معین اولور و کذلك اسباب برودتی
افراط اوزره اولدیغی ترطیبه معین اولور [illegible]
[illegible]
[illegible] و بو مذکورلرك بر معین اولدیغی بر نسنه تعریف ایدوب بیلدیرد
شراب ممزوج دخی ترطیبه سبب قوی اولور و معلوم بیوریله که شیخ فانی
تبرید و ترطیبه محتاج اولدیغی برودت معتدله سی اولان ادویه نك استعمال
اکه کفایت ایلمز بلکه اول شیخ فانیده موجود اولان بارد رطب مزاج تجاوز ایدرك
[illegible] برودتی اولان ادویه استعمالنه محتاج اولور زیرا شیخ فانیده
موجود اولان برودت هر نه قدر برودت عارضه ایسه لکن طبیعی کبی اولمغله
مرض جهتیله عارض اولان حرارت غریزیه یی دفعندن عاجز اولور و حرارت
غریزیه یی دفعده شیخ طبیعی کبی اولان برودتی متجاوزه برودته اثری بیله
محتاج اولور و بیلمه سی واجب اولان [illegible] درکه بر مزاج استبدال
مراد اولندیغی اول مزاجك ضدی اولان ادویه ایله تکثیف اول مزاجه موافق
اولان ادویه خلط [illegible] بعض کره حاجت حس ایدر مثلا برودتی اولان مزاج
استبدال اولنوب تسخینی قصد اولنسه [illegible] ادویه مسخنه یه و حرارتلو
دوالره سرکه قاتشدیریلور و سرکه نك طبیعتی نه قدر بارد ایسه انلوقت

آنلك قوتی غایتده اولدی و بو مسخنه بی اعضایه ایصالی منفعتی برودتنك مضرتی
اوزره ترجیح اولنور كذلك ذكر اولنان منفعت ایچون اکه قلیل تبرید ایچون استعمال
اولنان ادویه قلیلۀ حیدده یه زعفران قاتیلور زعفران چونكه قدر سخونتلو ایسه
وبعض ادویه‌نك تأثیری قوی اولور لكن لطیف اولمغله فعلنی اسلیجك
قدر باطنده اكلنمكله تأثیری ناقص اولور و بیزار اولور دوایه استعمال اولنمق
دوایه الدقادیشدیرر ولطیفده واكثیفده والان كثافت استقاده اكر
باطنده تماما فعلنی اسلیجك قدر مكث ایدر و تماما تأثیر ایدر مثلا قوی
التأثیر اولور لطیف وسریع الخروج اولان دهن بلسان استعمال اولنسه
الكثیف اولانه تبع خلطا اولنور و اول شمع مثلكو دوا بلسانی فعلنی تماما اسلیجك
قدر عضو اوزره بلسانی حبس ایدر **الفصل الثالث فی التكیف ومتی**
یجب ان یستفرغ بو فصل استفراغات یعنی قیء و اسهال و فصد مثللو لرك
هر بریسی نه زمان استعمال اولنمق كركدر واستعمالی اولندیقده نه كیفیت
ایله استعمال اولنور بتعیین بیلدیرر حكیم استفراغك صواب اولوب درست
اولدیغنه دلالت ایدن امرلر اون عدد امردر ١ امتلاء ٢ قوت ٣ مزاج ٤
اعراض ملایمه بو ملایمتدن مثالی اسهالده مراد ایلدیكی طبیعتك مسهل
دواسز اینمزدن مقدم اسهالی ولیمو لمقدرر زیرا اسهال اوزره اسهال ایلمك
زیاده خطرلو اولور ٥ سحنه ٦ سن ٧ فصل ٨ بلدك حالی هواسی ٩
عادة استفراغ ١٠ صناعتی بس بو اداله عشره هر بر زمانكه استفراغی
مقتضی اولان اذلك ضدی حسته بولنسه استفراغ ترك اولنور و بونده
بنا بو ذكر اصلایه استفراغ ایله خلل لازم كلسه استفراغ ترك اولنور هر
قدر استفراغ موجب دلیل وار ایسه وكذلك قوة طبیعیه و قوة حیوانیه و قوة

نفسانیه‌ده‌ن قنقیسنك ضعیفی ولسه اول ضعف حسبیله استفراغ
ترك اولنور هر نه قدر دلیل استفراغ موجود ایسه لكن ضعف قوای نفسانیه‌ده
حس وحركت قوتلرینه اولور ایسه بیزار اول قوتلرك ضعفی ارتكاب ایدوب
ضرور اولان استفراغ تركی ایتمزز و بعض كره دخی بلكه بر امر خطیر وشاف
عظیم اولان بر نسنه‌یی تدارك ایچون قوای ثلثه‌نك هر برینك
ضعفنی اختیار ایدوب استفراغ تركی ایتمزز وكذلك مزاج حار یابس اولوب
واستفراغی اقتضا ایدر دلیل اولسه بیله استفراغ ترك اولنور و مزاج عدیم
الحرارت او بارد رطب اولوب استفراغ اقتضا ایتسه بیله استفراغ ترك
اولنور وحار رطب اولان مزاجلر شدت اوزره استفراغه رخصت
ویریلور اما سحنه‌ده اكر كنزو وجود نیلا استفراغ اولان كمسنه افراط اوزره
نحیف اولور ایسه وتحللی ازید ایسه استفراغدن منع اولنور زیرا
نحیف اولان كمسنه استفراغدن سقوط قوت و تحللی خوف اولنور و الحاصل
سبیلی سالكه واجب اولور كه ضعیف ونحیف اولوب منده مراد كثیر اولان
كمسنه‌لوند بین بمرادات ایله استفراغ ایلیه‌سن بلكه برودت و رطوبته
مائل دم جید تولید ایدر اغذیه ایله غذالندیره‌سن و بو تغذیه بعض استفراغی
مقتضی اولان اخلاط اصلاح ایدوب استفراغه حاجت قالمز و بعض كره
منع اول غذا ایله تعدیل مزاج و تقویه ایدوب استفراغه صلاحیت كلور و
نحیفك استفراغی سبیلی قلت اكل معتاد اولانلر كمسنه‌لر استفراغدن
منع اولنور مادام كه استفراغدن خفت اولور تربیه موجود اولور و افراط
اوزره سمیز اولانلر استفراغدن منع اولنور انیكچونكه سمیز اولانلر كمسنه‌لرك
استفراغ ایله برودتی استیلاسی خوف اولنور و استفراغ حسبیله طمرلری خالی اولوب
طمرلك اوستنه التندن ضم اولوب حرارتك بو غلمسندن خوف اولنور و اوراضم ایله احت

بعض كره

غلیظ

كمسنه

وكذلك اعراض رديه يه وذرب وتشنج مثللو مرضلره استعدادی اولان
کمسنه لره استفراغك منع اولنور ومشایخ وقاصر ونشو و نماده قالمش
بالغ اولمیانلر وخود پیر اولوب جدا ناتوان بالغ اولنلر مقتضی دلیل موجود
اولورایسه ده بونده استفراغدن انلر منع اولنورلر وایام صیفله وغایت ده
وبرد جدا زیاده اولور موجب استفراغده اعتبار اولنمیوب استفراغدن منع اولنور
جنوبی اولوب جدا حار اولان بلادلرده استفراغ حرام اولور زیرا جسملری انلرك اکثر
حار اولور وجدا حار اولنان بلادده جدا حار اولان ادویه استعمالی احتمال
اولنمز واول مثللو بلاده قوا ضعیفه وسترخیه اولور و بو جهتدن استفراغدن
منع اولنور و بلاد حارده حرارت خارجیه موادی خارجه جذب ایدر و باطنده
استعمال اولان دوا موادی باطنه جذب ایدر و بینهما تجاذب وتقاوم واقع
اولوب تعارضات اقطاع قولنجه موادی برنده قالور برطرفه منجذب اولمز
وکذلك شمالی اولوب جدا بارد اولان بلاد لر اهالیلری استفراغدن منع اولنورلر
واستفراغ معتاد اولمیوب قلیل الاستفراغ اولانلر دخی استفراغدن منع اولنورلر
وصناعت ایله واستفراغی کثیر اولان صناعت ارباب دخی ادویه ایله استفراغدن
منع اولنورلر حمام خداملری وحماللر استفراغدن منع اولنورلر والحاصل تعبلو
ومشقتلو اولان صناعتك کلیسنده استفراغه رخصت اولمز وبیلمك
لایق اولورکه بالجمله استفراغدن غرض بنی ادمك برء اولور اولکیسه استفراغی
واجب اولان فضول استفراغ اولنور و بونك منفعتی بودرکه بو استفراغدن
اردنجه وعقبنده اول کمسنه استراحت ایدر مکرکه اول استفراغ بحیله
اوعیبه یه اغما حادث اوله ویاخود حوارت ثوران ایلیه ویاخود حماء یوم حادث
اوله ویاخود استفراغه لازم کلان مرض اخر حادث اوله اسهال ایله اولان استفراغده
سحجلر وادراره مثانه ده تقرحلر وکبد اشبو مثللو اولان استفراغدن
صکره هرنه قدر استراحت حاصل اولمز ایسه لکن اول استفراغك

هو

استفراغ

واول زمانده

یعنی موادك اکابنه
وبو کمسنه

خصیب وعلتی کالان اولورینی اسهال
منفعت احمل

منفعت اولور لکن خفی وضرر ظاهر اولور و بلکه بعض کره بو استفراغ اعراض ضنك
زوالنه مؤدی اولور وایکنجیسی استفراغك میلی جهتنی تامل اولنور مواد قنقی
طرفه میل ایلر ایسه اول طرفه استفراغ اولنور مثلا غثیانی و کوکل دوش
اولان کمسنه نك موادی قیء ایله ومغص اولان کمسنه نك موادی
اسهال ایله تنقیه واستفراغ اولنوروا وچجنجیسی موادك میلی جهتندن مخرج
اولان عضولرده تامل اولنوب تنقیه سنده خطر اولمز ایسه انلردن استفراغ
مثلا علل کبدك موادی باسلیق وقیفال طمرلرنك هر برندن استفراغ
اولنور وکبدك موادی اول ایکی طمرلره متوجه اولور و بونده واجب اولورکه اکثر
تنقیه ده استفراغك خطر قلیل اندن استفراغ ایلیه یوز و تامل اولنه نقل
ظاهر اولورکه باسلیقده خطر قیفالدن قلیل اولور زیرا قیفالك تحتنده شریان
وعصب وار در فصد ده خطا اولنوب منضج یعنی نیشتر اصابتی شریانه
اصابت ایدر ایسه ضرر عظیم اولور و واجب اولورکه موادك مخرجی اولان
عضو مستفرغ عنه اولان عضودن اخس وادنی اوله واکر اعلی اولور
ایسه موادادناسندن اعلایه انتقال ایدوب مضرت قلیلی دفع ایچون
کثیر اولان خطر اختیار اولنوب جائز اولمز وکذلك واجب اولورکه مخرج
مواده مخرج طبیعی اوله کبدك موادینه اعضای بول و کبدك تقعیرندن اولان مواد
امعا مخرج طبیعی اولدیغی کبی وبعض کره ماده استفراغ اولنمق ایچون
واجب اولورکه ماده نك عضو انصبابی بیننده اولان طریقدن اولمیه لکن اول
طریقده علت ویاخود مرض اولمغله موادك اول طریقه انصبابنده مرورنده
خوف اولنمغله مواد آخر طریقه میل ایتدیرلوب طرقك زیاده صوابیدر
استفراغ اولنور وکثرت اخلاط حسبیله طریق اخر مرض حدوث بعض کره خوف اولنور

مواده

صاحب خطر قلیله
اولاندن

اولنور ایسه

استفراغده

حدیثه سنك

موادك طریقندن

مواد ك مرورنده

کوزنجه بوغازده وکیلون موادکبر زیرا بعضکره انذن خناقلر وحروقلر خوف اولنور بو مثللو خطرناک اولان استفراغه دفع اولنمق واجب اولور بو مثللو استفراغ طبیعتدن واقع اولور ضعف وقتنده اولر اجزاء معتاده ... استفراغ ایدر
مثلا باشدن مقعده دفع اولنان ویاخود ساق وقدمه دفع اولنان اخلاط دماغک کلیسندن دفع اولندیغ ویاخود دماغک بطوندن ثلثه سندن بطن واحدن دفع اولندیغ بیلنمز و مشتبه اولور و دوزد جنس استفراغک وقتیدر و جالینوس جزم ایلدیکه امراض مزمنه ده نضجه انتظار اولنور ماعدا امراضده نضجه باقیلمز و بونلر نضجک معناسی سنک معلوماک اولدر و امراض مزمنه ده استفراغدن اول و استفراغدن صکره واجب اولورکه اول استفراغک صاحبنه نوفا وحاشا ... ملطفه سق اولنه اما امراض حاده ده ... ماده یه بنه صلاب اولان ماده نک نضجنه انتظار اولور خصوصا کم ماده ساکنه اولدی امراض حاده نک ماده سی متحرک اولور ایسه واجب اولورکه سرعت اولنوب حرکت اوزره اولان ماده استفراغ اولنه زیرا ماده یی قبل النضج استفراغک ضرری ماده نک وکترتنک ضرری اکثر اولور و اکثر دفع ایلمک اولی اولور خصوصا اول حرکت اوزره اولان مواد حاده لطیفه اوله خصوصا اول لطیفه اولان مواد عروق وطرق ایجنده اولوب اعضاء مداخل اولمیه و الرا امراض حاده نک مواد عضو واحده محصور ومحتقن اول ماده تحریک اولنمز نضجه قدر انتظار اولنوب صکره استفراغ اولنور و کذلک وقت نضجه قدر قوتک عدم ثباتندن خوف اولنور ایسه

قبل النضج اولنجق
سنه استفراغ اولنور و استفراغ ... مواد رقت وغلظتی بیلمکده برنم احتیاج صکره اگر ماده غلیظ وثخین اولوب ... اولور ایسه اول ماده یی تحریک جائز اولمز بلکه اولا اول ماده ترقیق اولنوب بعده استفراغ اولنور و ماده نک غلظتنه تحقیق سابقه نلرک تقدمندن استدلال اولنور ... تحت شرابسفلدن اولان وجع تمددن واحشاده اورام حروتندن استدلال اولنور و بو مثللو وبو حالاتده مثللو ده زیاده واجب اولورکه منافع حالنه رعایت اولنه تاکه منافع منسدا ولمیه ظاهر اولور و بوسترو ... محقق اولدیقدن صکره سنک ایجون قبل النضج استفراغ ماده جائز اولور و بنجیسی ما یستفرغ تقدیر اولنور یعنی استفراغ اولنه جق موادک مقداری ولمق کرکدر آنی بیلمکدر و بو معرفت موادک کمیتنده نظر و تفکر ایلدکده و قوتده نظر و مواد اعراضنده ماده نک استفراغندن صکره کی قالان عرضلرده نظر ایله استدلال اولنور معلوم اولور کمیت ماده و مقدار قوت ایله معلوم اولدیغ ظاهر در اما اعراضک معلوم اولدیغنک وجهی بودرکه اول موادک عرضلری ... بعضلری ماده کی استفراغ ایلمکه دفع اولنور و بعض عرض تخلف ایدوب ماده نک استفراغندن صکره زائل اولمز حالی اوزره باقی قالور بس اول باقی اولان عرض زائل اولان عرضه نسبت اولنوب ثانیا اول نسبت مقدارینجه ... ماده مرضیه مجموع موادندن امساک اولنمق ویا قیاس استفراغ اولنور و تنبیح امتلانک استفراغی بو منوال اوزره ایتلنور و الخامسی بو مقامه کلنجه نسخه سلطانیه نلرک ... تحریر اولنوب اوزرینه نسخه علامتی وضع اولنمشدر طبع اولان نسخه لرده بو مقالر موجود دکلدر و معلوم بیوریله ما دنک استفراغ کولنلو ایکی وجه اوزره اولور اولکیسی ماده یی موضع مرضدن خلافنه اولوب بعید

وایکنجیسی ماده یی موضعندن وجهی خلاف قریبه نقل ایله اولور وجذبک و قدرینک
اولان اولا و قندرکه بدننده امتلا اولمیه و ماده نک طرف اخره توجهی اولمغله
جذبه عصیانی اولمیه و بونی بر رجل فرض ونقدیر ایلیه لیمکدا اغزینک اعلاسنده
و اوسط طرفنده کیثر ادم سیلان ایدر و یاخود بر خاتونک فرض ایلیه لیمکه
اول خاتونده بواسیر قانلری چوق اقوب سیلان ایدر بو ایکی صورت تعبیرنده ماده یی
خلاف قریبه میل ایتدیروب رجلک اغزینک یوقاری طرفنده نزول ایلن
قانی یورنده جذب ایتکز یوروب قفادیجی والراستعمالی ایلیه و یاخود اسفلنده
خلاف بعیده قصد ایدوب ماده یی اول بعید اولان موضعه نقل وجذب
ایلمز و کذلک خاتونک سیلان ایلن بواسیری قانینی رحمنده جذب ایکرز
طمثنی ادرار ایدوب افتنون ایله اکر مکان قریبه جذب مراد ایلر ایسنک و یا حجی
اعلای بدنده اولان عروقنده فصد ایله ماده یی مکان بعیده جذب
ایلمز و ماده یی موضع بعیده جذبه واجب اولماز که ایکی قطرده
بعید اولان محله نقل اولنه بلکه واجب اولان قطر واحده بعید اولان
موضعه نقل اولنه مثلا ماده صاغ طرفده بدنک اعلاسنده اولسه ماده بدنک
صول طرفنده اولان اسفله نقل وجذب اولنمز بلکه اول ماده ینه بدنک
صاغنده اولان اسفله نقل اولنور زیاده لایق اولان بودر و یاخود اول
ماده بدنک اعلاسنه نقل اولنور اگر اول یا دینه بعید اولور ایسه
بر منکبک منکب اخره نقل که بعض صاغده و صولده اولان امور باشندنکی
بدن بر بنده اوزاقلغی قدر اوزاق اولور ایسه اول زمانده ماده صاغده
صوله و صولدن صاغه جذب اولنور حکملری جائز اولور اما صاغدن صوله
اوزاقلغی باشک صاغ طرفندن صول طرفنه اوزاقلغی قدر اولور ایسه اول

مقدار

او لنمقدر

صولده اولان

مقدار اوزاقلغی اولان محلده ماده یی جذبک منفعتی اولمز و باشک صاغ طرفنده
اولان ماده یی باشک صول و صول طرفنده اولان ماده صاغ طرفنده
جذب اولنمز بلکه باشک صاغ طرفنده اولان ماده ینه صاغ طرفنده
بدنک اسفلنده و اشاغیسنه جذب اولنور چکیلور و باشک
صول جانبنده اولان ماده ینه صولده اولان اسفله جذب اولنور
و هیچ بر عضوک ماده سنی مکان بعیده جذب مراد ایلدیک اگر اول
عضوده وجع وار ایسه اولا اول عضوک وجعنی تسکین ایدوب
بعده جذب ایلیه اینکیچونکه وجع جذب اولور اخر محللرده اولان
ماده یی وجع کندو الدیغی محله جذب ایدر و وجع سنک ماده یی
مکان بعیده جذب ایچون ایلدیکک معالجه یه مزاحم و مقاوم اولوب
معالجه ک مفید اولمز و ماده عصیان ایدوب سنک جذبکی ایله منجذبه
اولمز ایسه اول ماده یی مکان اخره جذب ایچون عنف ایله معالجه ایلیه
زیرا بعض کره عنف ایلمک ماده یی تحریک ایدر و ماده یی ترقیق ایدر
و رقت و حرکت حسبیله ماده موضع وجعه منجذب اولوب وجع
زیاده اولور و بعض کره ده ماده نک مجرد انجذابی کفایت ایدرهر
نه قدر منجذب اولان ماده استفراغ اولنمز ایسه زیرا ماده نک اول
عضوده موضع اخره اول ماده یی جذب ایلمک ایله ماده یی
اول عضوه توجهدن منع ایدر هر نه قدر ماده یی اخراج و استفراغ
ایلمز ایسه و بو وجهله غرض مطلوب حاصل اولور و اول غرضک حصولنده
استفراغه حاجت قالمز و بلکه سن ماده یی محلنک مقابلنه جذبله
مجرد شد ایلمک ایله و یاخود اول مقابلده اولان محله محاجم وضع ایتمکله

طرفنده

اخر محلده اولان

ویاخود اد ویه محموده یعنی شدید وجذّاب در والرایله اکتفا واقتصار ایلرن
وبالجمله ایلام مؤکد ایله ایلام ایتمکله اکتفا ایلرسن و استفراغ زیاده
سهولتلی اولان مواد طمرلرده اولان ماده لر اولور و اندن صکره سهولتلو
اعضاده ومفاصلده اولانلر اولور و بو اکی محلده اولان موادر اخراج ایلک
طمرلرده اولان مواده قیاس صعوبتلو اولور و اول اعضاده اولان مواد اخراج
اولنرقده انکله معا موادصالحه دخی خروج ایلمک لازم کلور و استفراغ ایدن
کمسنه یه لازم کلور که اغذیه کثیره تناول ایتمیه زیرا استفراغ
حسبیله اعضا غذادن خالی اولمغله طبیعت بعض اوزاماکول اولان غذایی
هضمه ولمزدن مقدم اعضایه جذب ایدر و بو ذکر اولنان اغذیه لرک تناولی
ایجاب ایدرسنه اولور ایسه لایق اولور که تدریج ایله قلیلا قلیلا آز آز تناول
ایلیه دفعة اغذیه مذکوره لر تناول ایتمیه بر مقدار تناول ایلدکدن صکره مکث ایدوب
بینه تناول ایده و بو وجهله بینه باطنه داخل اولان غذا جیداً هضم اولور و
فصد بر استفراغدر که اخلاط زائله یه مخصوص اولور و اخلاط اربعه
فصد ایله استفراغده برابر اولور اما کمیتده و یاخود کیفیتده زیاده اولان اخلاط
واحد استفراغه مخصوص اولان علاج فصدک غیری در اولور و فی استفراغ
افراط اوزره اولور ایسه اکثر حالده حمای احراق ایدر و اسهال معتاد
اولان کمسنه نک اسهالی منقطع اولوب تمکن اولمسنه ده انقطاعی سبب
برعلت و برمرض حادث اولمیه و اول اسهالک معاوده سی ایله اول عارض
اولان علت زائل اولور و اکثر حالده بر نیّه مؤدّی اولور و بونک مثلو اولور قولنج
و سحج و جوع و بورنلن سمکک خروجی معتاد اولان کمسنه لرک بورنلری قولنج
اولوب فصلدن منقطع اولمسی جهتیله بر مرض حادث اولور فی اول فصلده ر

بعنی صفرا و بلغم و سودا دن هر برینی باشقه باشقه استفراغ ایدر دوالر وار در که هر برینه مخصوص اولان دوالر ایله استفراغ ایلمز اما دمک استفراغی فصده مخصوص در
وبقدر زیاده استفراغ اللّٰه فصد دروفصده دمی استفراغ ایلدیکی کبی باقیلرینی دخی استفراغ ایدر و بعضلر بالجمله استفراغ ایدر فصد کبی اخلاطی بشقه بشقه دکلدر اول قول مصنفک مرضیسی دکلدر مسلم

وینه یعنی جیک اولان غذا

اولوبعض بینه خروجه باشلیوب معاوده ایلمیه بر زائل اولوب بر حاصل اولور
ومعلوم بیوریله که استفراغ لازم اولوب مواد بعض اوقاتده
التوبیق اولوب مفاصله سیلان اولور استفراغ اولنه مبادا ایدروب
کلیا اخراج ایلیکن زیرا طبیعتک قوتی ضعیف ایدروب
طبیعتی ضعیف ایلر و مادام که خلط استفراغ لایق اولان جنسندن اولوب
و مریضده دخی تحمل و قوت اولور ایسه استفراغک افراطندن خوف
ایلیه و بعضی کره حسن عشر عارض اولنجه قدر استفراغه محتاج اولورسن
و اول کمسنه که انک قوتی ضعیف اولوب قوی اولمیه و اخلاط ردیه سی انک
ماده سی کثیره اولا اول کمسنه نک مادامکه قلیلا قلیلا استفراغ ایلیه
و کذلک حاده نک تلجینی یعنی اعضایه دخولی شدید اولمسه و یاخود اول ماده
دمه اختلاطی شدید اولمسه و دفعة استفراغ ممکن اولمسه قلیلا قلیلا
استفراغ اولنور و بو سببدن ایچون عرق النسا و اوجاع مفاصل
مزمنه ده و سرطانده و جرب مزمنده و دماميل مزمنده قلیلا قلیلا
استفراغ اولنور و معلوم بیوریله که اسهال فوقدن مواد جذب ایدوب
جکر و تحتدن یعنی اسفلده اولان موادی قلع ایدوب سوکرب اسهال
ایکی جذبه دخی موافق اولور یعنی ماده مرضک جانب موافقنده جانب
مخالفنده عمل ایدر و مواد اعضاده متقرر و متمکن اولنلرده اسهال
موافق اولور و فی مواد تحتده و بدنک اشاغی طرفنده اولسه و اول ماده
جانب خلافه جذبه یعنی اسفلک صاغ طرفنده اولنلری صول و صولده
صاغ طرفه جذب ایدر و لدیع محلده قلع ایدر و قویا در اما فی جذب قلعه
عکس اوزره ایدر و فصدک حالی مختلف اولور دمک ماخذ و موضع

حبيله زيرا قريبا سندن معلوم اولديكه فصد ايله مواد كاهيجه جانب
موافقه وكاهيجه جانب مخالفه استفراغ اولنور و استفراغه حاجتلري
قليل اولان ناس بينلرنده اوكسنه لردركه انلرك غذاسي جيدا ولوب انلرك
هضملري جيدا وله وبلدان حاره اصحابلري كبي استفراغه حاجتلري
قليل اولور

الفصل الرابع في قوانين مشتركة للقيء والاسهال وكيفية جذب المسهل والمقيء

اسهال ويا خود تقيء مراد ايدن كمسنه لره مستحب
اولوركه مسهل ومقيء دوالري استعمال ايلمزدن مقدم بر دفعه ده
تناول ايده كلديكي طعامي تفريق ايدوب بر قاچ نوبتده آز آز تناول ايليه
بركونده بر نوبتده يديكي مقداري بر كونده بر قاچ نوبتده يييه و اول طعامي
الوان و انواعده مختلف ايليه اگر معتادي بردرلو طعام ايسه بر قاچ درلو
طعام تناول ايليه وكذلك مشروباتده مختلفه ايليه زيرا معده
بو حال اوزره تناول اولنان طعامي متحمل اولمزو قوه ماسكه سي ايله
اول طعامي شديدا قبض ايلمز وبلكه اول متناولي دفع ايدوب قيء وياخود
اسهال ايله اخراج ايلمكه مشتاق اولور اما ييديكي طعام بو حالت اوزره
اولميوب الوانده مختلف اولماسه وكذلك اول ماكولي متفرق اولماية
يعني بر نوبتده تناول ايلديكي طعام هضم اولمزدن مقدم وزرينه طعام
وارد اولمسه معده اول طعامي قبض شديد ايله قبض ايدر و انك
خروجنه بخل وضنت ايدر و اسهال وتقيئه صعوبتلو اولور وبو نوبتده
انجق طبيعتلرنده اجابت و لينت اولميوب قبض اوزره اولان كمسنه لر محتاج
اولور اخلاط طبيعتلري لينت اوزره اولنلر اگر محتاج اولمازلر و معلوم بو ريله
حسن التدبير اولان كمسنه لر اسهال و قيئه و ساير استفراغه محتاج

اولمزلر

اولمزلر بلكه حسن التدبير اولانلرك احتياجي قيء و اسهال مثللولرده
زياده خفيف اولنلر اولور وبلكه انلرك مهم اولان حاجتلري قضايه حاجت
و دلك و حمام كفايت ايدر و اول احسن التدبير اولانلرك بدنلري ممتلي
اولوراييه انلرك امتلاسي اخلاط اربعه نك اجودي اولان انجق دمدن
اولور وانلر امتلاء حسبيله فصده محتاج اولورلر انلر اسهاله محتاج اولمزلر
و فحن ضرورت تركسنه دفصد وحقنه مثللو ادويه تقويه ايله استفراغلرك
جمعني ايجاب ايليسه واجب اولوركه فصد ايله ابتدا اولنه وبو وصيت
فاضل انقراطك ابيذيميا ادلو كتابنده وصايا سنده ذكر ايلديكي
وصيتلرندن در وطبيع ايله اولان نسخه لرده ابيذيميا برلنده ابيلميا
واقع اولمشدر و انقراطك بو ذكر ايلديكي وصيت وصيت حقه در
وكذلك امتلا دمدن اولميوب بلغمدن اولسه ولكن اول بلغم دم ايله
مختلط اولسه بيله فصد ايله استفراغ اولنور بعده اسهال اولنور
ولكن بعض كره اخلاط لزجتلو اولوب بارده اولور [illegible] وفصد
اول مثللو اخلاطك غلظتني ايجاب ايدر و واجب اولوركه امتلا
دم ايله مخلوط بلغمدن اولوب اخلاط لزجه وبارده اولوب اسهال
فصد اوزره تقديم اولنه و بالجمله اگر اخلاط متساويه اولوب بر
اولورايسه فصد تقديم اولنور و فصد [illegible] صكره اگر بر اخر
خلطك غلبه سي اولورايسه اول غالب اولان خلط استفراغ اولنور
واگر اخلاط متساوي اولميوب بعض خلطلر ساير لري اوزره
فضله اولورايسه اول اعلى اول استفراغ اولنوب فصد
اولنور و فصدك دوا اوزره تقديم واجب اولان صورتلره بركمسنه
عكس اوزره دوايي فصده تقديم ايكسه معده و دوا ايله فصدي اداكنه اولانه مدت

ایام قلائل اولسه لا محاله اول کمسنه دوایی فصد اوزره تقدیم ایله متضرر
اولور و بر کمسنه فصد ایلدیکی صکره قریب العهدده استفراغ اقتضا ایلسه
اول کمسنه موافق و ملایم اولان دوا ایله استفراغ اولنور فصد ایله
موافق اولمز و اول کمسنه فصدی تأخیر ایلسون فصده مقارن شرب
دوا اشاریلر حماده و اضطراب ایدر قیلار و اول کمسنه لر اضطراب
استعمالی ایله ساکن اولمز ایسه اول کمسنه یه فصدی تقدیم واجبدر
و استفراغه محتاج اولان اخلاطی کلیسی بحسب الکمیت امتلادن حادث اولمق واجب
دکلدر بعض کره حادث اولان علت عظیمه اولدیغی استفراغ اقتضا ایدر
هر نه قدر امتلا اولمازایسه بعض کره احتلا بحسب الکیفیت استفراغه
داعی و مقتضی اولور و چوق کره واجب و لازم اولان فصدن حسن تدبیر
مغز اولوب علی الفور اخلاطی تعدیل ایدر و چوق کره مهم داعی حادث اولور
ماده یی تسواسنه دعوت ایدر یعنی استفراغه موجب بر سبب موجود اولور ولکن بر مانع استفراغدن
منع ایدروب استفراغ اولنمق جائز اولماز انک جاره سی و حیله سی انجق
اوج دوتوب صائم اولمق اولور و نوم امتلادن حادث اولان سوء مزاجی
تعدیل و تدارک ایدر و استفراغه بر نوع عوض وارد رکه اکثرا استفراغ علی سبیل
الاستظهار دینور و اول استفراغ وقتلری معلوم اولان نقرس و صرع
مرضلرندن اولور و وقتلری کلمزدن مقدم اولمرضلرده فصد و اسهال کبی
تنقیسه موافق ایسه انکله استفراغ اولنور مرضلرک حدوثنه قدر تأخیر
اولنمز و خصوصا وقت ربیعده حدوثی معتاد اولان اول امتلا مرضلرده
تأخیر اولنمق زیاده موافق و لایق اولور و بعض کره ادویه ناشفه یی و
ادویه مجففه یی استعمال اولور و استسقاسی اولنلر بو وجهله
استفراغ ایدرلر و بعض کره استفراغه محتاج اولان خلطلری مجانس

وکیفیتده

وکیفیتده دوا استعمالنه محتاج ایدر مثلا صفرایی استفراغده سقمونیایه احتیاج
اولدیغی کبی اول زمانده واجب اولورکه اول خلطه موافق اولان دوایه کیفیتده
مخالف اسهالده موافق دواء اخضر ضم اولنور و اکر اول دواء اخضر اسهالده
موافق اولماز ایسه لااقل اسهاله مانع اولمیه بعض ادویه قابضه
اول خلطی دوا ایله مثلو اولور و اکر استفراغ اولنان مواد کیفیتده موافق
اولان دوا ایله او تعدیل اولنور سوء مزاج حادث اولور ایسه
صکره اول سوء مزاج تدارک و تعدیل اولنور و احتیاط اولنه و ریملر اولانلرک
اسهالکر و قیئلری صعوبتلو اولور و اکر مضطر اولوب قیء و اسهال دن
برینه محتاج اولور لر ایسه انلرک استفراغلرینه لبلابه قرطم و شفانج
صیفی و چناری شنبی و بو مثللو دوالر استعمال ایلیه فاضل بقراط درکه
قضیف نحیف اولان کمسنه نک طبیعتی قیئه مجیبه و اولسه اول کمسنه نک
تنقیه سی قیء ایله اولمق اولی و اول تنقیه شتا فصلنده اولمق جائز اولماز
بلکه ربیع و صیف و خریف بو اوج فصللک برنده تنقیه اولنور و قچن
بر کمسنه سخنه سی معتدل اولسه یعنی نحیف و سمین اولمیوب
ایکیسی اراسنده متوسط الحال اولسه اول کمسنه نک استفراغی اسهال اولمق
قیئدن اولی اولور لکن بر سبب حادث اولور اول سبب انی قیئه استفراغه
دعوت ایدر ایسه اول دعوت ایام صیفده دکل ایسه فصل صیف
کلنجه قدر انتظار ایدر صیف کلدیکده اول زمانده قیء ایدروب استفراغ ایدر
و اول معتدل السحنه اولان کمسنه حاجت مس ایلدیکی قیئدن احتراز
ایدر تقیء ایلمز و واجب اولورکه قیء و باخود اسهال مراد ایدن کمسنه قیئی و
اسهاله مباشرت ایلمزدن مقدم استفراغ مطلوب اولان خلطی تلطیف ایده و اول خلطک مجاریلرینی توسیع ایلیه

واول مجاریده واقع اولان سددلر تفتیح ایلمک واجب اولور زیرا بومذکورلره
رعایت ایتمک استفراغ ایدرکن سنه یه تعبد امن اولور وانکله استفراغ
سهولت اوزره اولور ومعلوم بیوریله که استفراغدن مراد اولنان خلطک بلکی
اولنوب واجابت طبیعتی میل ایدروب تعوید ایلمک یعنی اجابتی طبیعتده معتاد
قیلمق مصلح اولان تدبیرلرک بری اولور واحشاییی محیط اولان
اوچ حجابک ایچنده فراق تسمیه اولنان حجابنده هزال [illegible] اولان سدده یه
قیء واسهال صعوبتلو وتعبلو وخطرناک اولور وبعض کره ادویه [illegible]
فقطی اسهال ایکی بعضده قویه ویاخود اول ادویۀ مسهله جمیع شدید
ایکن اسهال ایلیوب آنی استعمال ایدنلرک بعضیلری قیء ایدوب اول
زماندن ادویۀ مسهله تحول ایدوب مقیئه اولورلر اول ادویۀ مسهله یی
استعمال ایدن کمسنه نک معده سی قویه اوله ویاخود اول ادویه یی
اول کمسنه جوع عندنده [illegible] وقتنده سقی اولنه ویاخود اول ادویه یی
استعمال ایدن کمسنه نک [illegible] طبیعتی [illegible] زیاده
وبعض کره ادویۀ مقیئه سقی کمسنه یی اول ادویه قیء ایتدرمیوب
اسهال ایدر ومقییء اولاندخی واسهال اولور وبوحالت اول وقتده اولور که
ادویۀ مقیئه یی استعمال ایدن کمسنه نک معده سی قوتلو اولور ویا جوعی
واجلغی زیاده شدید اولدیغی وقتده استعمال اولنمش اولور ویاخود انک طبیعتنه
درز اولوب لینتی زیاده ایکن استعمال اولنمش اولور ویاخود اول مقیئی استعمال
ایدن کمسنه نک قیئه اعتیادی اولممش اولور ویاخود انک جوهری ثقیل اولمغله
اول مقییء دوا سرعتله نازل اولمش اولور اشبو صورتلرده مقیئی مسهل اولورکن
کبی بعضده عکسی واقع اولوب ادویۀ مسهله مقیئه اولور اول وقتده که

اول مسهلی

اول ادویۀ مسهله یی استعمال ایدن کمسنه نک معده سی ضعیفه اوله
ویاخود تفلنک یبوستی شدیده اوله ویاخود اول مسهل دوا
کریه اوله ویاخود اول مسهل دوایی استعمال ایدن کمسنه نک تحملی
اوله بالجمله بوصورتلرده ادویۀ مسهله تحول ایدوب مقیئه اولور
وتجربن مسهل اولاندخی واحکم اجرا ایدوب اسهال ایلیسه نضجی ویاخود
اولمیان موادی اسهال ایلیسه اول مسهل اسهالی مطلوب اولان خلطی
تحریک ایدوب بدنده نشر ایدر وداغیدر وبالجمله بدنده اول منتشر
اولان خلط استیلا ایدروب بدنده اولان سائر اخلاطه اول خلطه مخالط
ایدر واول استفراغدن مراد اولنان خلط بدنده چوغالور واخلاطک ومضرتی عام اولور
بعضیلری سرعت اوزره قیئه اجابت ایدر صفرا انک قیئه اجابتی سرعتله
اولور وبعض خلطلک قیئه عصیانی اولور سودا قیئه غایتده عاصیه اولور
وبعض خلطلک قیئه سرعت اجابتی اولماز عصیانی دخی اولماز
بینهما ده متوسط ومعتدل اولور وتحموملک اسهالی زیاده صوابلو اولور قیئلری
وبرمرضک سببی اولان خلط نازله اولسه اول خلطی قیء ایله استفراغ
محال اولور زلوق اعاده ماده نازله اولمغله قیئله استفراغ اولنمز
وادویۀ مسهله نک بعضیلری شرلوسی اول ادویۀ مرکبه درکه اول مرکبک اجزاکرزی
وقت اسهاللرده اختلافلری شدید اولور واسهال اول اختلاف حسبله
مضطرب اولور انکیچون که اجزالر معیت ایله اسهال ایلمزلر
بلکه بعضو واحدا بعد واحد عمل ایدوب اول اسهاللرده اختلاف وقیام
بعض مشایخ مراجعت کثیره اولور وبعض کره اولورکه اول مرکب مسهلک
جزء اول جزء ثانینک کندوسنی اسهال ایدر وبدنی عاری اولوب خلط فاسددن نقی وطاهر اولان کمسنه

اسهال وقیئه تعرض ایلمیه لا محاله اکر دوار و مغص و کرب عارض اولور اول عارض ضرر اولمز و اکر ضعف عارض اولور اولنده استفراغ ضعیف
اوزره اولور والحاصل فی دوا استفراغ لازم اولان فضولی استفراغ
ایلمیه ولا استفراغه اضطراب اولمز و بر استفراغده اضطراب
حادث اولسه معلوم اولور که اول ادویه ایله استفراغ اولنان فضلهدکلدر
[illegible] بلکه خلط صالح استفراغ اولنمشدر و استفراغ [illegible] مطلوب اولان
خلط قیء و اسهال ایله خروج ایلدیکندنصکره خلط آخردن برمقدار خروج
ایلمیه دلالت ایدر که خروجی قصد اولنان خلطک بتمامه بدندن تنقیه
اولنمشدر اما استفراغ مطلوب اولان خلطک خروجندنصکره خراط و اسود
اللون و منتن برشی خروج اولوجهله اولان اسهال ردی اولور و اسهال عقبنه
نوم منتشر اولسه دلالت ایدر که استفراغ بدنی تنقیه بالغه ایله تنقیه
ایدوب نفع اولنمشدر و معلوم بیورلکه اسهالدن عطش و صوسزلق
زیاده عارض اولسه جودت تنقیه یه و مبالغه یه و غایه بلوغنه
دلالت ایدر و معلوم بیورلکه ادویه مسهله قنقی خلطی اسهال ایدرایسه
اول خلطی اسهالی قوه جاذبه سی ایله [illegible] اولور اول مسهل دوا اسهال
ایدهجکی خلطی نفسنه جذب ایدر و بعضکره غلیظ اولان خلطی جذب ایدوب رقیقه
[illegible] تعرض ایلمز و بو فعل سودائی اسهال ایدن ادویهنک فعلی اولور
و بعض اطبا ذاهب اولدیلرکه سودایی جذب ایدن دوا [illegible]
سودایی تولید ایدر [illegible] و بعضلر دیدیلرکه غلیظی
جذب ایلدن ادویه اولا اخلاط رقیق جذب ایدر بعده خلط غلیظی جذب ایدر
و بو قولدر قول معتبر دکلدر و جالینوس [illegible] قوله رای ایلدیکندن ماعدا

اطلاق اوزره

اطلاق اوزره یعنی بالجمله اخلاط اربعه یه شمولی اولان کلا و ذکر اولندوب دیدیکه سمیت
~~[illegible]~~ و استعمال اولندیغنده اول مسهل
اسهال ایلمیه بلکه اغذیه کبی هضم و استمرا اولنسه اول مسهلک
اسهالی زماننده اخلاط اربعه دن قنقی خلطی اسهال ایلرایسه عدم اسهال
و هضم زماننده آندن اول خلط تولد ایدر و جالینوسک بو مقالهسی
دکلدر و جالینوس بو دعواسنی اثبات دلیل ایراد ایدوب دیرکه
ادویه مسهله جذب و اسهال ایلدیکی خلطی جذب ایتمک وجهی بودرکه [illegible]
جوهرلرنده اول برن برینه مشاکل و مشابه اولورلر ادویه مشابهی
اولمیان خلطی جذب ایلمز و بینهما ده مشابهت اولورسه لا محاله ادویه
مشابهی اولان خلطی جذب ایدر و اکر مانع و عائق جذبنی منع و عوق ایتمکه عمل
ایلمیوب اول ادویه منهضم اولوارسه اول ادویه دن [illegible] مشابهی
اولان خلط تولد و تکون ایلمک لازم کلور و جالینوسک بو استدلالی
فاسددر اکر بو استدلال تام و صحیح اولسهیدی ایکی قطعه حدیدک
قنقیسنک مقداری غالب و اکثر اولسه غالب اولان مغلوبی جذب ایلمک
لازم کلوردی جوهرلرنده مشاکل اولمغله و کذلک ایکی قطعه
التوندن غالب مغلوبی جذب ایلمک اقتضا ایدردی و مثللو محالردده
دلیلک جریانی و مدعانک تخلفی استدلالک فسادینی ایجاب ایدر
لکن بو ابحاثی استقصا و تحقیق ایلمک طبیبک وظیفه سی دکلدر علم آخره
مبنیدر و معلوم بیورلکه مسهل و یا خود مقیء شرب اولندیغنده اخلاط بو لندیغی محلدن
انجذابی معدهدن اول محله انزفاع طریقلهدر اولور یعنی تناول اولنان غدا
معدهده هضم اولوب کیلوس اولدیغنده صکره ماساریقا یه واندن بابه کبده

واندن کبده وکبددن وریده و وریددن اورده یه مندفع و منجذب اولور و بعده
مجاری اخوایه واحدا بعد واحد خروجله نفوذ ایدر مثلا احوجن اورده ده موجود
اولان خلطك استفراغ مطلوب ایسه مسهل و یاخود مقیء ادویه استعمال اولنسه
او اخلاط اورده دن وریده و وریددن کبده و اندن بابه و اندن [illegible] ماساریقایه
واندن امعایه منجذب اولور و حین اول ماده اسهالیه یه دوکلسه طبیعت
او اخلاطی خارجه دفعه ویا ایدر و اول اخلاطك معده یه منجذب اولماسی قلیل اولور
اگر معده یه منجذب اولور ایسه اول معده یه منجذب اولان خلط طبیعت قیئه میل
ایتدیرر … منجذب ایکی وجهدن ایچون امعایه نزول ایدوب معده یه
صعود ایلمز اول وجه بودر که مسهل ادویه نك امعایه نفوذی سریع اولور
وایکنجی وجه بودر که مسهل شرب اولندیقده طبیعت ماده یی اورده ده …
اسفله دفعه تعجیل ایدر فوقه ایله لان معده یه دفع ایلمز زیرا اسفله اولان
طریق مذکور فوقه اولان طریقدن اقرب اولور …
استفراغ مطلوب ایسه اولان ماده نك خلفندن واردیغی اولان اخلاط صالحه یه
اول فضله مزاحمت ایدر و بو مزاحمت طبیعته اقرب طرفدن ماده یی دفعه تحریك ایدوب
اول حرکت ایله طبیعت ماده یی امعایه دفع ایدر … اگر ادویه ده بر قوت
لاذعه اولوب اول قوت ماده نك امعایه اندفاعنه مانع اولمق صددنده
اولور ایسه اول ماده صاحبنك ماده نك امعایه اندفاعن ایجاب
ایدن قوت طبیعیه سی ادویه نك ذکر اولنان قوتنه غالب اولوب
ماده یی امعایه دفع ایدر و مع هذا مسهل اولان ادویه ذو اده اولان
قوت جاذبه … ماده یی طبیعتك تعیین ایلدیکی جهته جذب ایدر
اگر مغایر جهت مخصوصه یه جذب ایتمز لکن بو دیدیکمز ادویه مسهله نك حاکم
بر ایلمز

اما ادویه

اما ادویه حقیقیه نك حالی مسهلاتك خلافی اوزره اولور زیرا مقیء ادویه
فی حین معده ده بولندیغی معده ده مکث ایدوب اکلنور و امعاده بولنان خلطی
نفسنه جذب ایدر و طبیعت هر نه قدر اول ماده یی اسفله دفعی ایجاب
ایدر ایسه … ادویه حقیقیه نك قوتی غالب اولوب قوه طبیعیه نك
جذبنه مانع اولور و ماده یی معده یه جیفادر و سائر سببلرك واجب اولورکی
ادویه نك جذب ایله منجذب اولان مواد عروقك ماده لری اولور بعض ادویه
طمور ده اولان مواد جذب ایدر خارج عروقده اولوب اعضاده مجتمع اولان
موادی جذب ایلمز لکن ادویه نك محلی اولان معده یه استفراغ مطلوب اولان
ماده نك مجاورتی هر شدید اولور ایسه اول حد ایجاور اولان عضوك
معده ده اولان ادویه ماده یی جذب ایدر اول ماده کرك ایسه داخل عروقده
اولسون و کرك ایسه خارج عروقده اولسون مثلا ذبیه نك داخل
عروقده اولان ماده سنی و خارج عروقده اولان ماده سنی معده ده بولنان
ادویه جذب ایدر ریه نك معده یه قربی شدید اولدیغی سببله و
معلوم بیورلیه که چوق کره ادویه قیء یابسه یی استعمال بر نزدن رطوباتی
نشف ایدوب احتضر اولوجهله استفراغ اولنور استسقانك
استفراغ بو جهتله اوزره اولور **الفصل الخامس الکلام فی الاسهال**
و قوانینه … مسهل اولان ادویه استعمال ایلمزدن مقدم
بدنك مسهلاتی قبولنه … وقت استعمالده سهولت اوزره تاثیرینه
باعث اولان ادویه معده و … بونلرن اقدم بیز سالکه بیان
ایلدك … و مسهلاتی استعمال ایلمزدن مقدم مساماتی توسیع
ایدوب و طبیعتی تلیین ایلمك بابنده اولان کلامی حقنده بونلرن اقدم ذکر ایلدك

ذرب لغتده فساد معده یه دیرلر وعرف اطباده متصلا بطنك انطلاقنه دیرلر وبعضلر ذربی تعریف
ایدوب دیرلرکه طعام معده ده تماما هضم اولنمیوب ولکن قوه ماسکه نك ضعفی سببیله کمال هضم بولمقدن
آنلرمن اعضایه غذا حاصل اولمز بلکه رطوبتیله ثقل برابر اولوب خروج ایدر
مسهل

و بو فصلده اولان کلامك بونلردر
~~مسهل جوابیدر~~ امراض بارده ده مسهلاتك استعمالندن مقدم تلیینك وجوبی
زیاده وموکدا اولور والحاصل قبل الاسهال طبیعی تلیین قانون جید و امان اولور لکن
ذربه استعداد زیاده اولنلره تلیین جیدا اولمازو ذربه استعداد زیاده اولنلره
مذکوره تلیینی جائز اولمز زیرا انلر ایله ذربه اولانلرك اسهالی افراطا اوزره اولور و اول
مثللو کمسنه لرك مسهلدو الوینه مقوی ادویه خلط اولنور ادویه مسهله فعلن
اجراده مقدم معده یه تنزله استعمال ایلمسون ایجون زیرا مقوی دوا ایله
مخلوط اولان مسهل فعلن اجرا ایدر و مقوی ده اول فعلك عکسنه [illegible]
وایکیسندن اعتدال حاصل اولور ولدغ وذربه مستعد اولنلره مسهل
قوی سقی اولنمز و آنلرك اکثر ذربلری باشلرنده اینن نوازل ایله حادث
اولور و امعاسنده ثقل یابس اولنلره ادویه مسهله سقی اولنمق
زیاده خطرلو اولان کمسنه لره اولور بلکه واجب اولورکه اولا اول ثقل یابس
اخراج اولنه احتقان ایله ویاخود مزلقه اولان مرقه ایله وصکره مسهلات
سقی اولنه و مسهلاتك استعمالندن برقاج کون مقدم حمام استعمالی ماده یی
تلطیف ایدن ملطفات جیده دندر اولور اگر مانع استحمام بولنمز ایسه و واجب
اولورکه استحمام ایله شرب دوا اراسنده متخلل اولان زمان قلیل اوله
و دوادن صکره حمامه دخول ایلمیه زیرا حمام ~~سقی اولنان دوانی خارجه~~ ماده یی
خارجه جذب ایدر و اسهالك حصولنه معاون اولور و مطلوب اولان اسهاله
اعانت ایلمز لکن فصل شتاده دوا استعمالندن صکره حماملی بیوت
تلشه سنده بیت اوله گیرملك جائز اولور انیلیچونکه حماملی بیت اولکه
حرارتی ضعیفه اولمغله ماده یی خارجه جذبه قادر اولمز بلکه تلیین
ایتمکله اسهاله بردم ایلر والحاصل مسهل ایچون کمسنه نك هواسنده حرارت

لسا

سببه اولنمق واجب اولور و معرق و مکرب هوا اولمق جائز اولمز هوا بوده
اوزره اولور ایسه هوا معتدل اولور اسهال دمعین اولان کمسنه لره اولور و کذلك
دوانك استعمالندن اول دلك اولنوب و دهن ایله تمریخ اولنمق د معتادر
اولور و مسهلاتك شربنه اعتیاد اولمین کمسنه لره مسهلات قویه سقینك
امتناع و توقف ایلمك طبیبه واجب اولور و اول کمسنه لرکه انلرك
تخمه و اخلاط لزجه ویاخود شراسیف النئله تمدد و احشالرنده التهاب
و سدد اوله اول آفتلری اصلاح اولنمدقچه انلره مسهلات سقی اولنمق
جائز اولمز و اول آفتلرك اصلاحی ملینه اولان اغذیه لر ایله و حمامات
ایله و استراحت ایله و مواد تحریك ایدوب التهابه مؤدی اولان
کمسنه لر ترك ایتمکله اولور جوابات ایلمیوب اگر اولان [illegible] ایچمك
معتادر اولانلر و مطحول اولنلر ادویه قویه یه محتاج اولورلر و مسهل ایچنلر که
ایچدیکی دوا دوائی قوی اولور ایسه اگر واجب اولورکه اول اوزرینه اویمیه
زیرا دوا عملنه باشلمزدن مقدم اولان دوا اوزره اویقو دوانك
عملنه جودت وزره قیلور و اگر سقی اولنان مسهل دوا ضعیف اولور ایسه
اولی اولدر ضعیف دوا اوزره مطلقا اویوما مقرر کسیه دوا عملنه بده
ایلسون و کمسه بدء ایلسون ایکی حالده نوم ترك اولی اولور
و دوا ایچدیکدن صکره حرکت واجب اولمز بلکه اول کمسنه دوا اوزره ساکن
اولور طبیعت دوایه مشتغل اولسون ایچون اولوب طبیعتك دوا هضمنه
عملی اولسون ایچون مادام که طبیعت دواده عمل ایلمیه دوا ماده یی
اسهال ایدوب عمل ایلمز لکن اول دوا اوزره رائحه طیبه اولان نسنه لر
توقوب استشمام ایدر نعناع و سذاب و کرفس و سفرجل و طین خراسانی گبی نسنه لر

اولنان منفعتدن نماعدا بر منفعتی دخی بودرکه عادتی دوایی اول ماء حار
کسر ایدر یعنی بعض مضرتنی دفع ایدر ومزاج حار اولوب ترکیب ومعدهسی
ضعیف اولان کمسنهلره اولی اولان بودرکه مسهل تناول ایتدکدن اول ماء
شعیر وماء رمان حنظلون سنه ار شرب ایلیه وفی الجمله معده سنده غذاء
لطیف خفیف بولنه اما محرور حار اولمیوب ترکیبنده ومعده سنده
ضعف اولمیانلره اولی اولان بودرکه دوایی علی الریق بعزاج قارننه
شرب ایلیه وفصل صیفده حرارتی اشتداد دنه واقع اولان اسهالک
اکثری تخمه دن اولور ودوا شرب ایلدکده واجب اولورکه دوا معدهدن
فارغ اولمدقجه اکل وشرب ایلمیه واسهالی اوزره اویمایه لکن اسهالی
قطع مراد ایدر ایسه اول وقتده اکل وشرب ایدروا ویور واول کمسنه نک
حمیتی وجوع مدتلری اوزادر ایسه واکل وشربی ترک ایدر ایسه
اولوقتده که دوا اوزرینه شراب قلیل منقوع اولان خبز اکل ایده
رخصت ویریلور وبعض کره بو وجهله تناول اولنان خبز دوایه معین
اولور وواجب اولورکه اسهالدن صکره مقعده سنی ماء حار ایله غسل ایلیه
ماء بارد ایله غسل ایلمیه واطبا دیدیلرکه مطبوخ ایله سقی اولنان محبوب
واجب اولورکه کندوحبندن اولان مطبوخ ایله سقی اولنه وواجب اولورکه
صفرایی مسهل اولان حب شاهترج طبیخی ایله سقی اولنه وسوداوی
مسهل اولان حب افتیمون وبسفایج طبیخی ایله سقی اولنه وبلغم
اسهال ایدن حب قنطریون طبیخی مثللو طبیخلر ایله سقی اولنه وقجن
یابس ولحم صلابتلو اولان بدنی خربق مثللو دوا قوی ایله استفراغه
محتاج اولنسه اول بدنی قبل الاستفراغ مرطوب سومثلو اغذیه ایله ترطیب ومبالغه ایلیه

مزاج

ربیع

بدیع

اوزرلرینه کل صوئی ومقداری قلیل سرکه صبحوب استشمام ایدر ومسهل دوایی
ایچرکن رایحه سندن نفرت ایدرسه ممسینی بورنینک دلکلرینی سدّ ایدر
ودواننک طعمندن تنفر ایدن کمسنه دوایی استعمال ایلمزدن مقدم طرخون
مضغ ایدوب اغزنی اولان قوه ذائقه یی تخدیر ایدر ودوا ایچن ایچدیکی
دوایی قوصمقدن خوف ایدر ایسه اطرافنی شد ایدوب باغلر ودوانی
ایچدیکدن صکره اوزرینه قابض نسنه تناول ایدر وبعض کره اطبا دوادن
عائف اولوب تنفر ایدن کمسنهلره سقی ایلدکلری حتی علاجی بولسنلر
وبعض کره علی قواعد کتودوی حبلک اوزرینه لباس گیدیررکبر
کیدیرلر وبینه حیله جیله دن اولور اول حبه قلی وطلی اولنمش ایتملک وجمله دن
زیاده غثیانی دفع ایتمکده نفع بالغ اولور اغزینی صو ایله ویاخود آخر نسنه
ایله دولدیروب اوزرینه دوایی ایچمک وبو وجهله سقی اولنان دوا اغزده طعم
کرینه کورینمز تنفر وغثیان حادث اولمز کرکسی بو وجهله اکتفا ایلسون
وکرک ایسه آخر حیلهدن اکدیضم ایلسون وواجب اولورکه مطبوخ
ایچن کمسنه تفتیر ایدوب فاتر شرب ایده وحبدن ماء فاتر ایله شرب
ایده وواجب اولورکه مسهل شرب ایدن کمسنهنک حجره سی وابا قلری سخن اولنه
وقجن شرب دوایی ایچوب وعقبنده حرکت ایتمیوب ساکن اولدیقیندن
صکره اول کمسنهنک نفسی ساکن وقواسی حالت اولی اوزره اولدیقدن
صکره قیام ایدوب قلیلا قلیلا حرکت ایده وبو حرکت دوایه فعلنی اجراده
معین اولور ودوانک عینی اسهال واخراج ایلمیجک قدر وقتا بعد
وقت ماء حار شرب ایدوب تجرع ایدر لکن دوا ایله قطع اسهاله محتاج
اولدیغی وقتده ماء حاری کثیر الجیب قطع ایدر وماء حار تجرعندن ذکر

قلیلا قلیلا

اکثار ایتمکله اسهالی

اولنان

ایچدیکی

ویاخود سکر

بلمزوا ایلرن

مطبوخ

ایلمیجک

کبس

شرب ایدن کمسنه

والحاصل خرب حنظل ادویهٔ قویه نک خطری عظیم اولور زیرا نفی اولان بدنی
تشنج احداث ایدر و رطوبت ایله ممتلی اولان بدنک رطوبتین تحریک ایدوب
غریزیه نک تختنق اولمسنه مؤدی اولور و دفع عسیر اولان مواد ردیه
جلب ایدوب حکم و ماذریون و شحم کبر اولان بتوعات سمیه نک مضرتی
ماست دفع ایدوب عقل ایدر بعض اسهالنر کثیر و چوق کره شرب اولنان
دوانک حکمی تمام اولدیغی صکره معده ده رائحه سی باقی قالور اول رائحه
باقیه حبیل دوانک کنز و هی معده ده حالا موجود ظن اولنور و اول
رائحه نک معالجه سی سویق شعیر اولور زیرا سویق شعیر غسل الدر
معده یی غسل ایدر و بالجمله سفوفاتک معده غسلنه سویق شعیر
اوفق و الیق اولور و دواسی ... ده حالت طویله مرور ایدوب عمل ایلمسه
اگر اولمسنه یه دوایی تخفیف ایدوب مواد تحریک ایتدیرمک ممکن اولور
ایسه کنز و تجربه و بر نیندی ملایم اولان نسنه ایله اول تخفیف ایتدر
و اگر ممکن اولمزا ایسه صواب اولان بودرکه ماء عسل و یاخود نبات غسیل
و یاخود نطرون صوایله حل ایدوب بو مذکور ایجین نرینی تجرع ایدوب الحجر یاخود
فتیله احتمال ایدر و یاخود احتقان ایدرو دوانک فعلنه اشکلمه قصوری
ایجاب ایدن اسبابلکی جن اولور مجاری نک خلقت اصلیه ده ضیق اولمار
و یاخود مزاج حبیل مجارینک ضیق اولملر و یاخود علته مجاور
اولور اولمق ایله مجارینک تضایقی و لهد فالج و سکته اصحابینک مجاری
ادویه ایراه امرضلرک مواد نه ضیق اولوب اسهاللری صعوبتلو
اولور اعلم کونده ایکی دفعه مسهل تناول ایلمک زیاده خطرلو اولور و
صوایی خروج اولور و بر خلطه مخصوص اولان دوالردن قنفیسی استعمال
اولنسه و کنز و خلطی بو لمسه اولدوا باطنه تشویش ایر

بعضی حرکت ایدوب اعضاء شریفه یه منصب اولمق خوفی اولنور بس اول دوا غیری اسهال ایله
اولنور و بو قیاس اوزره اولور بر خلطه مخصوص اولان مخصوص اولدیغی خلطی اخراجدن
مغموره و مستوره بولنسه ینه اسهال ایلمز و هر دوا اول مخصوص اولدیغی خلطی
اسهال ایلدیکی بعده کثرت و رقتده اول خلطه قریب اولوب بکا ایدن خلطی اسهال
ایلدیدر و دوانک قوتی تمام اولنجه تدریج اوزره ... ثانیا اسهال ایلدیکی
خلط اوله کثرت و رقتده قریب اولسون لکن دوانک اسهال ایلدیکی خلط هر نه قدر
دم کثرتده و رقتده مماثل اولور ایسه طبیعت ضنت ایدرو دوانی اسهال
ایدمز و خلط بعیدی جذب عسرت ایله اولور و اولمسنه که دوا شرب ایتدکدن
صکره کرب و غشیان عروض ایتمه خوفی اولسه مسهل دوایی ایچمزدن اوچ گون
مقدم و یاخود ایکی گون مقدم طوربلک کنز و سنز و یاخود مرقد سنی ایچوب
قیئ ایلیه و احصا اولورکه اسهال صددنده اولان کسنه طعامنک طوزینی زیاده
ایلیه و چوق کره اولورکه مسهل دوا کربی و غشیانی جلب ایدر و اول دوا اکر
مستعملده غش و خفقان و مغص عارض اولور خصوصا اول دوا اسهال ایلمسه
و یاخود اسهالی عوق و تاخیر ایلیه و چوق کره مضرت و اذا سحبیله اول دوانی
قیئه احتیاج اولور و چوق کره دوی قوابض اکلی اول دوانک امرینه کفایت
ایدر بعض مضرتین دفع ایدر ... قیئه حاجت قالمز و استسهالدن
صکره بعض مسهل دوا استعمالندن صکره ماء شعیر ایچمک مسهلک غائله سنی
دفع ایدر و استفراغ اولنه مواددن مموده و طریقه یاپیشان
و ملتزق اولان موادی مجاریدن غسل ایدر و تجفیف ایلمسه لک
مزاج بارد و اخلاط بلغم اولسه اولمسنه دوا ایچدوکدن صکره عملندن
صکره زیت ایله ماء حار و ... مغسول اولان حرتی تناول ایلسون اگر اولسه

امامزاج حار اولنلرده واستعمالندن صكره ماء بارد ایله بزرقطونا یعنی صوق صو
ایله قارنی یا دیق بزرنی ودهن بنفسج وسكر طبرزد بعض منئات شکرینی
استعمال ایدرلر ویاخود جلاب استعمال ایدرلر واسهالدن سحج حدوثندن خوف اولنور
ایسه اکمسنه ماء رمان ایله طین ارمنی تناول ایدرلر و واجب اولورکه بو مذکور لر
ادویه مسهله نک عملندن صکره استعمال ایلیه اکر عملندن واسهالدن اول
استعمال ایلرلر ایسه عملن قطع ایدر ودوا شرب ایدنلره شرب عقبنده
حما عارض اولور انلره اشیانك او فق ماء شعیر اولور اما سکنجبین تناولی
سحج ایجاب ایدر اول کمسنه یه سکنجبین تناول لازم بعض مسهلات ایچی تناول لنن
ایکی کون ویاخود اوچ کون تاخیر ایلمك لازم اولور تا که اول کونلرده بخار سقلره قوة
دافعه سی عودت ایدوب سحجك عروضنی دفع ایلیه ومسهلات استعمالندن
ایکنجی کوننده حمامه داخل اولمق واجب اولور اکر اول کمسنه نك بدننده اخلاطدن
بقیه قالور ایسه واول حمامدن حظ ایدوب استلذاذ ایدر ایسه دلیل اولورکه
قالن
بدننده باقی خلط بدننی حمام تنقیه ایدر و اکر اول کمسنه ترك حمامدن احراج
ایلیه اکر اول مستسهل حمامدن متکدر ومتضجر اولور ایسه حمامدن اخراج ایله
ومعلوم بیوریله که مسهلات عقبنده نبیذ شربی حمیاتی واضطرابی ایجاب
ایدر وچوق کره حماده اسهال وقصد وجع کبد تعقیب ایدر وانلر
ماء حار شربی قلع ودفع ایدر ومعلوم بیوریله که شعری تسمیه اولنان کوکبك
طلوعی وقتنده بر دشدیدده وجبال اوزره تلوجك وقوعی واستقراری
وقتنده مسهل ایچلمز واول وقتلرده وانك وقتی اولمماز بلکه مسهلات استعمالنك
وقتی زمانی وقت ربیع وخریف اولور وربیع صیف تعقیب ایتمکله
ربیعده ایچلمك تناول اولنان نسنه لطیف اولمق واجب اولور
اما خریف بر وقتدر طبیعتنه شرب دوایه معتاد ایلمك لایق اولمز زیرا اول

اعتیاد

اعتیاد اولنان نسنه طبیعته دیرلر اولوب فعلن طبیعت آنی نسنه ایلیشنو وامراض
دفع ایلمز بس اول کمسنه شغل وغم وامر عظیمه واقع اولور ویابس المزاج
اولنلرکی دواء قوی ضعیف ایدر واول یابس المزاج کمسنه المزاج دواء
ضعیفی قلیلا استعمال ایلیه و دواء ضعیف تناول ایدن کمسنه یه دوجب
اولورکه اول دوا اوزره حرکت تقلیل ایلیه زیرا دواء ضعیف اوزره حرکت اکثار
ایلمك دوانك قوتن تحلیل ایدر بنفسج ایله سکر دواء ضعیف مبارکدر
شتاده
وفصل دوا استعماله محتاج اولان کمسنه ریح جنوبی ترصد ایلسون
یعنی قبلی یلی اسدیکی زمانی کوزتسون واول وقتده دوایی شرب ایلسون
اما صیفده شربده واقتضا ایلیسه بعض اطبا دیدیلرکه عکسی اوزره
عمل ایلسون یعنی ریح جنوب اسمیوب بلکه شمال ریحینك هبوبن ترصد ایلسون
و بو بابده تفصیل وارد ر و مریض اولوب تحت الاحتیاج دواء ضعیف
شرب ایدن کمسنه ده اول ضعیف دوا عمل ایلمسه آنی تحریك ایلمك جایز
اولمز بلکه علی حاله ترك اولنور وچوق کره اسهال مرض اسهالی هایج
قیلر یعنی مریضه اسهال عارض اولور ومرضك عرضی اولور واول سببدن
حما زیاده حرتلو اولور وبعض فصد اله کفایت ایدوب فصد ایله اخذ اسهال
منقطع اولور الفصل السادس فی افراط المسهل ووقت قطعه
اسهالی قطع واجب اولدیغی وقتك علاماتندن اولو عطشك حدوثی
مدت
فجئا اسهال اوزره یعنی وعطش موجود اولماسه اولاهرنه قدر افراط
اوزره اولور ایسه اندن خوف اولنمز واسهالك قطعی واجب اولمز
لکن بعض کره عطش اسهالك کثرتندن اولمیوب عطشی مقتضی معده نك
بعض حالاتندن حادث اولور زیرا معده حاره ویاخود یابس ویاخود

همچنانده وهمی بابی اولمعه معده ده سرعت ایله عطش حادث اولور ودواء ثلث حالی که عطشه سبب اولور دوا حار ولذاع اولمغله عطشه موجب اولور وماده صفرا اولوب حار اولمغله اول عطش عارض اولور وبونک مثللو اسبابدر بولنمز نقده بعید اولمز که عطش استعجال ایلیه وبو سببلر موجود اولمیوب اضداد بولنور ایسه بعید اولماز که عطش تأخر اولنه بو عطش افراط اوزره اولوب اسهال کثیر اولور ایسه اسهالی اسرع حبس ایله خصوصا سرعت اسهالک اسبابی مذکوره سی موجود اولمیه اولوقتده اسهالی قطعه زیاده اهتمام ایله وبعض کره قطع اسهالک زماننه اسهال ایله خروج ایدن ماده نفسها دلالت ایدر مثلا صفرا اسهال اولان دوا صفرایی اخراج ایدوب بلغم اخراجنه بدء ایلسه اول زمان اسهالی قطعک زمانیدر دلالت ایدر ودوا صفرایی اسهال اوزره اولدیغنه دلالت ایدر | قطع | اولدیغنه

واکر صفرا مسهلی اولان دوا اسودا اخراجنه بدء ایلسه یا کثیر ایسه آنک اسهالی قات اندر قات زیاده اولدیغنه دلالت ایدر اما دمک خطوری عظیم وامر خطیر اجل اولور بعیز دوا اسهاله طبیعت ممانعت ایدر ودوا اسهاله دوانک قوتی تقویه اولماز وطبیعتده ضعف اولوب دواده قوت اولمغله دم اسهال اولنور ایسه اول اسهال زیاده ردی وخطرلو اولور دوا اولمسنه که آنک استعمال ایلدیکی دوا عقیبنده اکر مضض عارض اولسه کتب جزئیه ده مغص بابنده ذکر اولنان معالجه ایله عمل ایدله

الباب السابع فی تلافی حال من افرط علیه الاسهال بو باب افراط اوزره اسهالی اولنلرک ایلدیکی حالک تلافی وتدارکی ایدر نسنه لر بیانی اولنور اسهالک افراطنک سببی عروقک ضعفی یاخود عروق فملری اغزلرینک کینکلکی ویاخود عروق فملری اغزلرینک دوانک لذعی ویاخود دوادن بدنده سوء مزاجک حدوثی وبونلره مجانس اسباب حاره اولان نسنه لر اولور وبعض افراط اوزره اولمسی او اولمسنه طرافندن بعض آلت

واعل

اعلی عضو واسفله

وایاغنی ربط ایدوب باغله آلتنک باغنه قولتوق جانبندن ابتدا ایدوب تحتانیه اسفل جانبنه نزول ایله وایاغی ربطنده ارتبه تسمیه اولنه او بیلکدن قیسق اولان محلدن بدء ایدوب اسفله نزول ایلیه واول افراط اوزره اسهالی اولان کمسنه یه قلیل المقدار تریاق سقی ایله ویاخود فولونیا یعنی برشی سقی ایله | ثیابی تحتنله

واکر ممکن اولور ایسه آنی حمام ایله ویاخود ماء حارده بخار ایلیه تعریق ایدوب درلت بکن بکثرا اول ثیابنی وقت تعریقده طشره چیقر واکر دری جلدلیکی اولور ایسه اول کمسنه یه قوابض سقی اولنوب دلک اولنور واول مستعمل میاه ریاحینله وصندل وکافور وعصارات فواکهدن متخذه لخلخه استعمال ایلر وواجب اولورکه آنک اعضای خارجیه سی دلک اولنه واول اعضالر تسخین اولنه هر بند قدر اول تسخینی اضلاع تحتنه وایکی کتف اراسنه آتش ایله اولان تجمیر وضع اولنغله حاصل اولور ایسه اول تسخین ایتمسون ترک اولنمز الرسی اول کمسنه نک معده سی واحشاسی اوزره نسنه ومیاه قابضه ده متخذ اولان ضماد وضعنه محتاج اولور ایسه آنی حقنه ایتمکه کرکدر آدهاندن ایوا یاغی ومصطکی یاغی ایله اول محللری باغلی وواجب اولورکه اول کمسنه هواء بارددن اجتناب ایلیه زیرا هواء بارد اندرک اعصابی عصر ایدوب اسهالی زیاده ایدر وهواء حاری اکر اندرکی فوتلرینی ارخا ایدر ایسه هواء حاردن دخی اجتناب ایتمکه واجب اولورکه اول قوالرینی مشمومات طیبه ایله تقویه ایدرلر وقوابض اشربه تجرع ایدرلر وشراب دخی بعضا اندرکه تناول ایدرلرکن بو تجرع اولنه نسنه لر حار اولق حالده تناول وتجرع اولنور وماء رمان ایله خبز تناول اولنوب بعده ذکر اولنان نسنه لر تجرع اولنور وکذلک سویقلر قشور خشخاش ایله تناول اولنور | ایدرلر

وقطع اسهالده تجربات اولان دوا الرحمن اولوحب الرشاد [illegible] دن اوچ مقدار کی
قوریلوب دوغ ایچنده یعنی یاغی النمش اکشی یوغورت ایرانی ایچینده عقد
اولنجه قدر طبخ ایدوب سقی اولنمق و بو دوا قطع اسهالده غایتده بالغ اولور
و افراط اوزره اسهالی اولنلره واجب اولورکه انلرک غذالری اغذیه قابضه اوله
و ثلج ایله مبرد اوله اول غذا قابض قوروق صوییکبی اولان نسنه‌لردر و مستسهل
اولان کمسنه‌لرک اسهاللری حب معین اولور ماء حار ایچمک ایله قیئی تحریک
ایلمک و انلرک اطرافن ماء حاره وضع ایلیسونلر و اطرافن تیز تیز بایلسونلر و اگر
مستسهلینه غشی عارض اولور ایسه شراب الکرمدن منع اولنور و بو ذکر اولنان — مثلا
بالجمله علاج مفید اولمیوب اسهال کسلمز ایسه آخر الامر مخدر اقسامندن ادویه
قویه‌یی استعمال ایلرسن و قطع اسهال بابنده اول ادویه قویه‌لر بیان اولنور
وطبیبه حرز و لایق اولان بودرکه مسهلاتی سوا ایلمزدن مقدم [illegible]
قابض قرصلر و سفوفلر ایله و حقنه و حقنه‌نک آلاتی و توابعی ایله اول کمسنه‌یی
اسهاله جیده مستعد قیلسه تاکه مسهلاتی استعمال ایلدیکده اول استعداد ایله
اسهال تعدیل اولنه الفصل الثامن فیمن شرب الدواء ولم یسهل وسهلاتی
شرب ایدن کمسنه‌ده دوا تاثیر ایلیوب مغص و تشویش و سدر و صداع و تمطی
و تثاوب لحوق ایلسه واجب اولورکه معلوم اولان حقنه و حمولات ایله معالجه
اولنه و اوچ کرمه مصطکی ماء فاتر ده سقی اولنه کرمه بر بوجوق دانق در لر
و بعضلره کوره ایکی دانق بر کرمه‌در و بعض اخرلر دیرکه بر درهمک اوچ بولکی
ایکی بولکنه کرمه دیرلر کرمه‌نک بو وجه اوزره بیانی نسخه سلطانیه‌ده [illegible]
تحریر در و بعض قوابض شرب دوایی عمل ایتدیرر و کذلک [illegible]
ایوا و تفاح تناول ایدو انک عملنه معاون اولور معده‌نک فمنی و [illegible] عصر ایلیکی

حب ایله

حب ایله و غثیانی تسکین ایدوب دوایی فوق جانبه و کتلدن منع ایدر
اسفله ردی ایتمکله و طبع تقویه ایتمکله و اگر حقنه نفع ویرمیوب اعراض
ردیه حادث اولوب و بدننه کرکونلک و حکه اولوب و کوزلر چقورلنور ایسه
دوا انک حرکتی فوق جانبنه اولور ایسه اول وقتده فصده احتیاج اولور
و اکر ادویه مسهله اسهال ایلمیوب و اعراض ردیه حادث اولماز ایسه
صواب اولان بینه فصد اولنمقدر هر نه قدر ایکی و یاخود اوچ کون مرور ایلدی
ایسه زیرا مسهل دوا عمل و اسهال ایلمدیکی وقت اعضاء رئیسه‌یه انصباب
خوف اولنور الفصل التاسع فی احوال الادویة المسهلة ادویه مسهله‌نک
بعضلرینک غائله‌سی و خطری عظیم اولور خربق اسود کبی و ابیض جید
اولمیان تربد اصفر کبی و ابیض خالص اولمیوب نسواده مائل اولان غاریقون
کبی و ما زریون کبی زیرا بو مذکورلر اشیاء ردیه‌دندر اولورلر و بو اشیالرک
برینی شرب ایتمکله اعراض ردیه‌یی بر کمسنه‌یه عارض اولسه صواب اولان
بودرکه ممکن ایسه اول کمسنه قی ایتدیرلمکله شرب ایلدیکی دوا اخراج اولنه
اولنور و یاخود اول دوا اسفله احدار اولنور و اکه تریاق ایله
معالجه اولنور و چوق کره انلرک شری و نفسی افساد ایدر جلاب آردنه
صویی شرب ایلمک ایله دفع اولور و جلاب ارد صوایچنه اوتورمغله
مضرتلری زائل اولور عفونتلی و لعاب اصفر اولان تربدک مضرتی مادده کی
ذکر اولندیغی اوزره شربا و حلوسا استعمال ایلدیکده زائل اولور و هر برادویه
ایله حق اولورکه حدتی کسر ایدر و حدتی کسر ایدن ادویه‌لر تغریه و تلیین
اولان و دسومتی ایله تغریه‌سی اولان دوالردر و بو مثللو کاسر حدت اولان
نسنه‌لر ذکر اولنان مسهلات ردیه‌نک غائله‌سنی دفع ایدر و ادویه‌نک بعضی

دوا

بعض مزاجه موافق اولور و بعض اخره موافق اولمز مثلا اسقمونیا بلاد
بارده اهالیلرینه عملی ضعیف اولور تاثیر قوی ایله تاثیر ایلمز اگر سقمونیا یی
بارده اولان بلاد اهالیلری کثیر استعمال ایدرلر ایسه اول وقتده قوت
ایله تاثیر ایدر بلاد اترا کده سقمونیانک عملی بومنوال اوزره ضعیف اولور
و بعض ابدانده ادویه نک عینی و جرمی استعماله متحمل اولمز اول ابدانده
ادویه نک قوتی استعمال اولنور و ادویه مسهله ایله ادویه عطره خلط
اولنمق واجب اولدی نشته گردن اولور زیرا اول خلط حبیله اعضانک
قوتی حفظ اولنور و ادویه مسهله یه ادویه قلبیه خلط اولنمق موجب
موقع حسنده اولور زیرا ادویه قلبیه روح حیوانی یی تقویه ایدر
و ادویه قلبیه اکثر روح حیوانی یی تلطیف ایدوب اسفل یعنی عضوک نهایتنه
اقتدار و ایصال ایدر و بعض کره مسهلک ترکیبنده ایکی دوا جمع اولورکه
بریسی کثرویه مخصوص اولان خلطی اسهالی سریع اولور صفرا یی اسهال ایدن
محموده کبی و آخر دوانک کثرویه مخصوص اولان خلطی اسهالی بطیء اولور مثلا
تربدک بلغمی اسهالی بطیء اولور دوا سریع بعض فعلنی اتمام ایدوب بطیء
اولان دوا ایه فعلنده مزاحمت ایدر و بطیئک قوتنی کسر ایدر و بوندن صکره
بطیء اولان دوا قوتی مکسوره و تعلق ایلدیگی ماده سو کت ضعیفه ایله تحرک
اولدیغندن صکره عملی باشلر فلا محاله بطیء اولان دوانک عملی تام اولمز پس
اول بطیء اولان دوا ایله بلادتنه و بطیئته مانع اولوب موجب سرعت
اولور بر دواء آخر خلط اولمغه احتیاج اولور او لوجهله اول دواء ثالث
بطیء استعمال ایدوب بطیئک عملی سریعک عملی ایله برو قتده اوله
احدهما اوزره عملده تجاوز ایلیه مثلا محموده ایله تربد ترکیب اولندیقده تربده

هر عضوده

[illegible]

قدر

قدر معروف زنجبیل خلط اولنسه تربدک بلغمه عملی محموده نک صفراده عملی ایله
برو قتده اولور و محموده تربدک عملنده مزاحمت ایلمز لکن تربده زنجبیل قدر
معروفدن زیاده اولنسه تربدک بلغمده عملی محموده نک عملندن مقدم اولور
و زنجبیل قدر معروفدن نقصان خلط اولنسه تربدک عملی محموده نک عملندن
صکره اولور جوده خلط اولمغله اسهال جیدا اولمز لا محاله احدهما نک منتهی
یعنی قوتی ضعیف اولور ~~[illegible]~~
~~واجب اولورکه ادویه مفرده نک اصول حقیقه سنی تکلم ایلیه ادویه~~
~~مسهله قواسیلنه بیان ایلدکلری اصولری و قواعد دریه [illegible] اولنور اگر~~
~~مطابق دوا ترکیب اولنه~~ و ادویه مسهله بعض کره تحلیلی خلطه و
خاصیت حبیله اسهال ایلر ~~[illegible]~~ تربد کبی و کاهیجه عصر ایله و خاصیت
آخر ایله اسهال ایلر هلیلج کبی و کاهیجه تلیینی و آخر خاصیت ایله عمل و اسهال
ایلر شیر خشت کبی و کاهیجه ازلاقی ایله اسهال ایلر و انک خاصیت اخراجی
اولمز بزر قطونا و اجاص کبی و خاصیت اخراجدن مراد جلا و تقطیع مثللو
و خاصیت اخراجی اولمیانلره عرف اطباده ملین دیرلر علامه مسیحیه عرف
ایدوب بو تسمیه یی ذکر ایدر و ادویه قویه نک اکثرنه بر نوع سمیت اردر
طبیعتنه اول سمیت ایله قسر ایدوب اسهال ایلر و اجتناب اول ادویه سمیه یه
فادزهریه اولان دوالرله ضم اولنمق اول فادزهریه اولان دوا
ادویه سمیه یی اصلاح ایلیه و بعض کره مرارت و حرافت و قبض و
عفوصت و حموضت ادویه نک خاصیتنه موافق اولوب فعلنی
تقویه ایدر مثلا مرارت و حرافت تحلیله معین اولور و عفوصت عصره معین
اولور و حموضت تقطیعه معین اولور و تقطیع حبیله مواد ازلاقه مستعد اولور

صفراده

علامه منته [illegible] ایله فقط [illegible] تصحیح ایدر

پس واجب اولورکه ادویه مفرده نک اصول کلیه سی بیان ایلدکلری محللرده ادویه مسهله نک ذکر ایلدکلری قواعد اصولنی تأمل ایدوب دستور العمل ایلیه لر

خلط

اسهاله علیٰ

وواجب اولورکه مزلق ایله عاصر جمع اولنوب بر وقتده معا استعمال اولنمیه
مثلا اهلیلج ایله بنفسج جمع اولنوب معا استعمال اولنمیه زیرا اول مثللو
ایکی دوا جمع اولنور ایسه اول دوالرک قوتلری تکافؤ ایدوب ایکیسنک
دخی فعللری باطل اولور و اول مثللو دوالرک ایکیسی دخی استعمال اولنور ایسه
اولا ملین سقی اولنوب بعده عاصر سقی اولنور وعکس اوزره اولا عاصر
بعده ملین سقی اولنمق دخی جائز اولمز الفصل العاشر فیما یجب ان
یطلب من هذا الباب فی کتب اخر ادویهٔ مسهله ویا خود ادویهٔ
ملینه استعمال لرینه مراد ایدرلر کمسنه یه واجب اولورکه اول ادویه نک
قراباذینیادن شربا ولطوخا ویا خود اخر وجهله استعمال اولنجقلرینی
وسنلرینه موافق اولنلر طلب ایلیه واول ترکیبک مفرداتلرینی اصلاح
ایدن دوا اکرچه دخی مفرداتنی طلب ایلیه واول ادویه نک سقی کیفیتنی وبونی
خو طلب ایلیه و واجب اولورکه ادویه استعمال اولندیغی وقتده جفاف
ایدوب تحجر اتمش اولمیه وطری ولین دخی اولمیه زیرا الیتی وبوشق
اولوب طری وتازه اولان دوالر اعضایه تثبت ایدوب یاپیشر
بلکه دوا اول زمان اولورکه هنوز جفافه باشلمش اوله وبارمق ایله
باصلدقده چوقورلنه الفصل الحادی عشر فی القیء ذکر آتی سبیلیه
بر بولنانه کمسنه یه طبیب مقیء سقی ایلمز واول کمسنه یه که قوصمقله
زیاده تعب اولور واول سبیلر بونلردر که ضیق صدر اولوب نفسی ردی
وقان توکورمکه مستعد اولنلره مقیء سقی اولنمز و بوینی انجه اولنلره
و بوغازلرنده ورم حدوثنه مستعد اولنلره ومعده لری ضعیف اولنلره
وجراسمز اولنلره دخی مقیء سقی اولنمز وحاجت قتنده انلره اسهال لایق
اولور اما هزالی اولنلر صفراوی اولمغله انلره قیء زیاده لایق اولور و قیء

عسیر

عسیر اولدیغندن ویا خود اخر وجهله قیء معتاد اولمیانلره دخی مقیء
سقی اولنمز زیرا قیء معتاد اولمیانلره مقیء سقی اولنوب قوصدیرلیسه
اعضاء نفسه اولان طمرلر یاریلوب اول کمسنه لره مهلک مرض حادث
اولور واول کمسنه لرکه انلره قیء موافق اولوب ویا خود موافق
اولمدیغنده اشکال اولنسه خفیف مقیئلر ایله انلره تجربه اولنورلر اکر
مقیء خفیف ایله انلره قیء سهولتله اولور ایسه صکره مقیء قوی
سقی اولنور واکر خربق کبی قوی مقیء ویریلور واول کمسنه لرکه انلره مقیء
سقی ایلمک جائز اولمسه لکن مقیئه زیاده حاجت مس ایلسه اول مثللو کمسنه لرک
اغذیه لری تلیین اولنوب ودسومتلو نسنه ایله تغذی اولنمغله وترویح اولنوب
ریاضتدن منع ایتکله وشراب ایله ادهان ودسومات سقی اولنمغله قیئه
مستعد قیلنوب صکره دواء مسهل سقی اولنور و قیء وقذف ایتمزدن
مقدم اکرچه طعمی جیده اطعام اولنورکه اول طعامی قیء اکر سهولتلو اولور
خصوصا قیء صعب اولنلره طعام جید اطعام و زیاده لایقدر و موافق اولور
آنیکیچونکه معده ممتلئه ایکن قیء معده خالیه ایکن قیئدن سهولتلی اولور
واطعام اولنان طعامک جید اولمسی انیکیچون لایق اولورکه بعض کره طبیعت
غالبه اولوب قیئه بخیل اولور و ذکر اولنان ملینات استعمال مفید اولمز
وقیء حادث اولمز دخی واول اطعام اولنان طعام معده ده باقی قالور
تخیر جید اولمیوب ردی اولور اخلاط فاسده استحاله ایدر ومرضلر مواد
چوغالور و باقی قالان طعام جید اولدیغی بو فساد عارض اولمز و تخم بوزکر اولان
طعام ویید یکنده صکره قیء ایلسه اول کمسنه جوع شدید اولنجه قدر طعامدن
منع اولنور واکر اکه صوسزلق عارض اولور ایسه تفاح شرابی مثللو شربتلر ایله صوسزلقی
وصوالجلاب وجلاب وسکنجبین [illegible]
[illegible]

معده‌یی
قبض وتقویه ایدن اولان شربتلر سکنجبین ایله تسکین اولنور وانلر
صوق صو ویاخود استی صو ایچملیه وجلاب ایچمکدن منع اولنورلر
زیرا استی صو معده‌یی ... وجلاب دخی فرخیدر رقیق بو ایکیسی معده‌یی اولورلر ...
صو ملکفدر معده‌یی تکثیف ایدوب رطوبتک خروجدن منع ایدر بو مقاوم علاج
قرشیه وسیجیه عزو ایدوب بو وجهله تقریر ایدر و اولکمسنه‌یه جوع کوسترن
صکره فروج کردناجی اطعام اولنور یعنی پلیجک ایچنه اباذیر وضع اولنوب
کباب قیلنوب اطعام اولنور صفات فاضله‌سی اولان شراب ایله اوج قدح
سقا اولنور و قی ایچون طعام تناول ایدن کمسنه نک قیئی اکثر بلغم
اولور ایسه اکر اول کمسنه ... قوصمق معتاد دکل ایسه وبنفسله
قلیل ویرلی حمام موجود ایسه اول امتلالو کمسنه نک غذاسی نصف نهاره
قدر تأخیر اولنور یعنی طلوع وقتندن شمسک استواسی بنکله اولان مدت
قدر قیئنی صکره غذاسی تأخیر اولنور و اول کمسنه قیئندن صکره و غذادن
اول ماء ورد حار شرب ایدر و اکر اکثر قوصمق سودا ایله اولور ایسه
اول کمسنه ... اسفنجیه یعنی ... خل حاذق ایچره بلوب و اتی
قیلنوب معده‌سی اوزره وضع اولنور و لایق اولور که قی ایچون اکل اولنان
طعام مختلف اوله یعنی بردرلو اولمیه زیرا بعض کره بر درلو طعام معده‌ده کم
اولور وقوه ماسکه سی بر درلو طعام زیاده امساک ایدر و قیئلی رد واخراج
اولنمغه مانع اولور و رطوبت بلغمیه قی ایدن کمسنه قیئندن صکره عصا قیئی
وتواهض تناولی ایله انتفاع ایدر یعنی سرجه ... کلمش طیرانضرنله
اولان ... بلا ... تناول ایدر و اطرافنی محکم بکشمش و تصلب ایلمش
کوکرجین بلا زر تناول ایدر و محکم بکشمش کوکرجین بلا زر تناول اولنمق جایز اولمز
... زیرا اکمکی غیر نه قدر لحم کبرا اولور ایسه معده‌یه ثقیل و هضمی بطیء اولور
یومورتمق

واول
...

بلکندا اول خبز درکه مایه سز اولور
و دهن ایچنده طبخ اولنوب بال
ویاخود بکمز ایچنه طاللریلور اغاج
نفتله اکر زلفینه دیرلر عو بلیرا فی
تقریب ایروب دلفینوغ ...
دیرلر علامه نکر مختاری ...
بودر و ابن جمیع دیرکه
بلاد شامده ساحلنده
اولانلر که بلکند دینور
برطعام وار درکه
صو ایچنده حل اولنور
واکثر مقدار مصطکی
قونوب عقد اولنجه قدر
طبخ اولنوب زعفران
رواسع کاسه‌یه وضع
اولنور و کلیجه ایله غبارندن
محفوظ اولان ... سماک
مکشوف بر محلده وضع
اولنوب صباحلین کسلوب
جلاب ایله ویا عسل
ایله اکل اولنور
و زعفران صنعله صوقوق
اکل اولنور و بنده ابن
جمیع دیرکه بعض عجم
باکرخبز ویردیکم الکرک
دیارلرینه دقیق حنطه‌دن
کاجکبر نسنه اتخاذ اولنور
اکر دهن ایله سقی اولنور
و بکمز ایله تناول اولنور
منه

واول بلغم قیئ ایدن کمسنه‌یه سنن حمامه ادخال ایله و مقیئ شرب اولندقلده
اول کمسنه‌یه ... شربی حالنده واجب اولورکه احصاد ایلیه یعنی آنه بتوب
عروایندیره و بیرینی و ریاضت ایلیه و تعبلوسنلر ایتیلوب بعده
تقیئ ایده و قیئنک زمانی نصف نهار اوله و اول کمسنه نک کوزلرینه
قیئ وقتنده بینه حتی بو دفاده وضع اولنوب باغلنه و بطنی دخی
قماط لین ایله شد اولنه و اول شد معتدل اوله و قیئی
تهیئ اولان اشیا بونلردر حرجیر فجل طویخ دیدیکلری بالق که و صو مقدارنه
مذکور در فودنج جبلی طری بصل کرات عسل ایله تحلیه اولنان ماء شعیر که
نفلی بیله استعمال اولنه یعنی تصفیه اولنمش اولمیه و باقلادن متخذ
حسو که طتلو ایله استعمال اولنه و شراب حلو ولوز مع العسل و عسل ایله
معمول اولان خبز فطیر حتی متخذ بلکند دیدیکلری نسنه که مشابه اولنلری
و بطیخ و قثا و بزربطیخ و بزر قثا و بطیخ و قثا نک کوکلری صود نقوع اولنور
و دق اولندقلدن صکره طتلو ایله استعمال اولنه و شورباج فجلی بو ذکر اولنان
ضفیسی استعمال اولنسه قیئ ایدیرر و قی ایچون شراب سکراجین
کمسنه شرابی جوق ایچسون تاکه اطلاقی قیئ ایدیره زیرا شراب
مسکرک قلیلی قیئه سبب اولمز و فقاع یعنی بوزه عسل ایله
استعمالندن صکره شرب اولنسه مقیئ اولور و ایچن کمسنه‌یی و تصدیر
و اسهالی نفع ایلر و قیئ ایلمک مراد ایدن کمسنه مقیئ استعمال ایلنده
قریب قیئ ایچون تناول ایلدیکی طعامی مضغ شدید ایله مضغ ایلیوب
یعنی زیاده چینیوب اغزنده حل ایلمسون و بر کمسنه خزبوق مثللو دوا
قوی یه قیئ ایچون استعمال ایلسه اکر واجب اولورکه اول دوای قورنده
علی الریق استعمال ایلیه اکر مانع یوغیسه و نهار دن ایکی ساعت
... السفل

مرورنله صكره اوله وبخار سقلمزدن اولان ثفلي اخراج ايلديكدنصكره اوله
وقيئك طريقي بودركه اغزينه تركيلسانده بيلك ديديكلري ريشه ادخال
اولنور اكر اول كمسنه ده قيئه استعداد موجود ايسه اول كمسنه اول
ريشه يي اغزينه ادخال ايله قي ايدوب مطلوبي حاصل اولور واكر ريشه
ايله قي حادث اولمز ايسه اول كمسنه مقدار قليل حركت ايدر وانكله
هو قي ايدمز ايسه اول كمسنه حمامه ادخال اولنور ولا يقدر كم دهن
قي ايجون استعمال اولنان ريشه حنا دهني ايله مسح اولنه وبعض
نسخه ده دهن حنا يرينه دهن حل واقع اولمشدر دهن حلدن مراد تقشير
اولنمش صوصام دهنيدر والرمغير دواده اكه تقطيع ولزع وكرب حادث
اولور ايسه اكر ماء حار وياخود زيت سقا اولنور واول كمسنه لر سقي
اولكمسنه يي قوصدير ور وياخود اسهال ايدر ور وبنه قيئه معين اولور
معده يي واطرافني يعني ايا قلرينه والدريني تسخين ايلمك زيرا بوتسخينلر
ايله غثيان عارض اولور لا محاله غثيانك قيئه اعانتي اولور اما دواء
مقيئي استعمال اولنديغي كبي سرعتله عمل ايليسه واجب اولور كه
آنك تقيئه وعملي تسكين اولنه واول كمسنه اراييح طيبه يي استنشاق
ايليه وآنك اطرافي غمز اولنوب سركه حنه برشي اكه سقي اولنه ومقدار
قليل مصطكي ايله تفاح وسفرجل اطعام اولنه ومعلوم اوليه كه حركت
قيئه زياده ايدر وسكون قيئي تقليل ايدوب ازالدر وايام صيف تصلحي
زمانلر اولاسه وافضل اولور وشتخندن قيئه مساعد وموافق اولمايه
كمسنه قيئه محتاج اولسه اكه ايام صيفده قيئه رخصت ويريلور
وقيئك تنقيه سي ايكي وجه اوزره اولور برينه تنقيه اولي ديرلر واخر
وجهه تنقيه ثانيه ديرلر تنقيه اولانك غايتي معده اولور حتى معده زياده

قريب

عروقدن استفراغ اغلبه

زمانه [illegible]

قريب اولان بخار سقديه قبل تنقيه حاصل اولسه اول تنقيه يه تنقيه اولي
اطلاق اولنمز وتنقيه ثانيه قبلك باشده وسائر بدنده اولان تنقيه در
اما قي ايله اولان جذب وقلع اسافلدن اولور بعض ذكر مرور ايلديكي اوزره عروقده
اولان مواد [illegible] استفراغ عروقده انجذاب طريقيله امعايه نزول ايدر
ومعده ده اولان مقيئ دوا اسفليه ولان امعاده فوقده اولان محدود مواد
جذب ايدوب محليه اخراج ايدر بو قيئك قلع وجذب اسفلدن اولمش
اولور وقي ايكي ضمدر بري قيئي نافعدر واخري قيئ ضاردر قيئ نافعك
علامتي بودركه قي ايله استفراغ اولندقدن صكره قي ايدن كمسنه يه خفت عارض اولور
وشهوتي جيد اولور وتنفس ونبض جيد اولورلر وكذلك سائر قوالرك
افعالي جيد اولور واول قيئك بدايه سنده غثيان ايله اولور وقبل القي [illegible]
اول موادك ايذاسي لذع شديد ايلديكي وحرقت ايله اولور اكر سقي اولنان دوا اخر بوق وياخود حر نفليه محرز اولان
دوا اولور قوي اولور ايسه اول دواء قوي ايذا سندن صكره اغزدن صوي سيلان ايدر ابتدا
دفعات ايله ايدر صكره بلغم كثير قي ايدر وبلغمي قيئدن صكره بصاقده شايد برشي خ
قي ايدر واقلا حادث اولان لذع وكرب ووجع بعد القي [illegible] اولوب
زائل اولمز ولكن غثيان وكرب ماعدا اخر برنسنه اكه عارض اولمز وبعضي بطني
منطلق اولور يعني يوركي سورر وساعت رابعه ده اول عوارضلر ساكن اولور
استراحت ايدر ووجه ثاني يعني نافع اولميوب حضر تلو اولان قي اولدركه
آنك اجابتي اولماز وكرب عظيم اولور وتمدد احداث ايدر وعيني جاحظه اولوب
چوقورلنور وكوزلرنه حمرت زياده شديد اولور وعرقي زياده اولور وصوتي
منقطع اولور وبر كمسنه يه بو منوال اوزره قي ددي عارض اولسه وآنك تداركي كوريلمسه
موته صائر وموصل اولور وآنك تداركي بو منوال اوزره اولور اكه احتقان اولنوب

عسل وماء فاتر سقى اولنور ودهن سوسن مثللو ادهان ترقا مثه سقى اولنور
واجتناب اولنور كه اول كمسنه قيء ايليه اكر قيء ايدر ايسه غريزيه مختنق اولمز
واول مثللو حالتلر اولان كمسنه قيء ايليسه مواد كثرتي ايله اختناق عارض
اولور وموت وهلاكه مؤدي اولور وطبيبك يانينده حاضر اولان حقنه ايله احتقان
اولنور يعني مجددا احتقان تركيب اولنمق اچون تاخير اولنمز امراض
قيئك زياده منفعتي اولان مرض مزمن اولان مرضلردر استسقا وصرع
ومالنخوليا وجذام ونقرس وعرق النسا مرضلري مثللو امراض [illegible]
اولور وقيء منفعتي ايله معا مرض آخره سبب اولور مثلا قيء طرش حرقته
مؤدي اولور وقيء ايدن كمسنه بصر قيئه قريب زمانده فصد اولنمز بلكه
قيئدن اوچ كون صكره فصد اولنور خصوصا معده ده خلط اولورسه واوقتده فصد
تاخير ايتمك زياده لازم اولور وچوق كره اولور كه قيء اولنمق خلطك رقتي قيئك
عسرتنه سبب اولور وواجب اولور كه اول ماده رقيقه حب رمان سوكتونك
ايله قوي اولنديريله ومعلوم اوله كه قيئدن صكره حادث اولان قيام يعني غير طبيعي
برازك خروجي معده نك اسفله انزفاعنه دلالت ايدر وقيامدن صكره يعني برازك
انزفاعندن ومقعددن خروجندن صكره قيء ايتمك دلالت ايدر اول قيء قيامه
عرض اولور وجع سبيلم اولان قيئك ايام صيفده افضل اوقاتي نصف نهار
اولور وقيء جربه نافع اولور وبصره ردي اولور وكبار اولان خاتونلر قيء
ايلمسونلر زيرا انلرك فضول حيضي قيئله مندفع اولمز تعب ومشقت انلره اضطراب
قيلور وواجب اولور كه انلرك اضطرابه مؤدي اولسنه منع اولنوب ساكنه قيلنه لر
اما كبير خاتونلرك ماعداهو كيمه قيء عارض اولوراي واجب اولوركه قيئه
اعانت اولنوب قومي ايتدريله

الفصل الثاني عشر فيما ينفعه من تقيئة

فحين

قيء

قيء ايدن كمسنه قيئدن فارغ اولسه اول كمسنه اغزيني وبوزيني
سركه يي صو ايله خلط ايدوب قادشدروب مخلوط ايله اغزيني وبوزيني
غسل ايدر آنيكچونكه بعض كره قيء ايلدا اول كمسنه نك باشنه ثقل واغرق
حادث اولور وبو وجهله اغزيني وبوزيني غسل اكه نافع اولور واول
كمسنه قيئدن صكره ماء تفاح ايله مصطكيدن برنسنه اكل وشربدن
امتناع ايدر برنسنه يمز واچمز ودائما استراحت ايدر ويشراسيفز دهن
باغلر وحمامه داخل اولوب عجله ايله يقانور وچيقر اكر طعام يمك اكر
اقتضا ايدر ايسه جوهر جيد وهضم سريع لذيذ اولان برنسنه
تناول ايدر

الفصل الثالث عشر في منافع القيء

فاضل بقراط
امر ايدر كه هر آيده ايكي كون على التوالي قيء استعمال اولنه واول
استعمال حيله اول كونده ايلديكي قيئده قصور اولوراي ايكنجي
كونده معده ده باقي اولان مواد خروج ايدوب تمام اوزره معده تنقيه
اولور ومعده يي تخليه ايدوب مجددا دوكيلن مواددن تنقيه
اولنور وبو وجهله قيئه اعتياد ايدن كمسنه نك صحتني حفظه بقراط
الله تعالى نك اذن ومشيتي ايله ضامن اولور وهر آيده ايكي
كونده ايلديكي قيئده زياده قيء ايلمك ردي اولور [illegible] وذكر اولنان
اوزره آيده ايكي كون قيء ايلمك بلغم ومره صفراييه [illegible] استفراغ
ايدوب معده يي تنقيه ايدر زيرا بو وجهله اولان قيئده اعاده اولان
مرار معده يه صعود ايدر ومعده يي كمال اوزره غسل ايدوب كمال اوزره
قيئله خروج ايدر [illegible] اعاده اولان مرارك معده يه
دوكيلوب معده يي تنقيه ايلديكي كبي بر آخر نسنه تنقيه ايلمز ولذلك قيء

وماعدا

وشربه

دهن ايله

في ثاني ايله خروج ايدرب معده

موادفا

موجود كل

باشدن اولان ثقلی کیدررو کوزلر جلالنذیر دوخمه یی دفع ایدر و معده کسنه
قرار دو کیلوب ~~غرابی افساد~~ غداسن فاسد اولان کمسنه لره نافع اولور
و اول قیئ لر صکره معده یه وارد اولان طعام معده ده نقا اوزره اکن
واردا ولوب اول طعام فاسد اولمز و اول قیئی حبیله دسومتلو نسنه کرکن
معده نک نفرتی زائدا ولور و ساقط شهوت صحیحه عودت ایدر و حرافتلو
و حموضتلو و عفوصتلو نسنه لره اولان شهوتی فاسده اول قیئ ایله زائل
اولور و بدنک ترهلنه منفعتی اولور اول قیئ ایله ترهلی زائل اولور و بو بکرده
و مثانه ده اولان قرحه لره نفعی اولور جذامه و لونک دائنه و معدل
صرعه و یرقانه و انتصاب نفسه و رعشه یه و فالجه بالجمله بو مذکوره
علاج قوی اولور و قوتا یه نعیذ دمرکیه اصحابنه معالجات جیده دن
اولور و واجب اولور که هر شهرده بر کره و یا خود ایکی کره قیئی استعمال
اولنه و اول استعمال دائر اولمیه یعنی اول قیئی هر ایده بر و قتده اولمیه
کاهیجه ایلک اولنه و کاهیجه اخرینده اولوب و قتی تبدیل اولنه و اول
تبدیل نظام اوزره اولمیه و قیئی کونلرینک عددی دخی تبدیل اولنه و اول
تبدیل دخی نظام اوزره اولمیه و ضعیف اولوب مزاجی خلقت اصلیه سنه
مزاج اولنلر قیئی زیاده موافق و منفعتلو اولور الفصل الرابع عشر
فی مضار القیئ افراط اوزره اولان قیئی معده یه مضر اولور و معده یی
ضعیفه ایدوب موادک معده یه توجهنه باعث اولور و صدره و عینه
و دیشلره و مزمن اولان اولان باش اغریلرینه مضر اولور لکن معده
مشارکتیله اولان باش اغریسنه مضرتی اولماز بلکه منفعتی اولور و اعضای
سفلی حبیله ~~اولمیوب اولمیان~~ نصیع راسه مضر اولور و قیئک افراطی
کبده و ریه یه و عینه مضر اولور و بعض کره طمرلرک بعضیسنی شق ایدر

اولمیوب مبدئی باشده اولان ضعیفی

وبعض

وبعض ناسک طعامه حرصی زیاده اولمغله سرعت ایله معده سنی طولدیرر
و صکره تحمل ایدمیوب قیئی ایتمکه بالضروره افزاع و التجا ایدر و انک
بو مثللو صنیعی کثیر وده امراض مزمنه ردیه حدوثنه باعث اولور و طبیبه
واجب اولور که انی ذکر اولنان امتلادن منع ایدوب انک طعام و شرابنی
تعدیل ایلیه الفصل الخامس عشر فی تدارک احوال التعرض للتمتع بو فصلده
قیئی ایدن کمسنه لرک عمل اعراض بنیدک تدارکی نه وجهله اولدیغی بیلدیرر
~~اخشیمی~~ بو قسمتلو اولان قیئک تدارکنده واجب اولان نسنه لر
بونلردر اقدم بونی بیان ایلدر و باقی احواللرک بیانی بودر که اکر شراسیف
تختنده کرکونلک و اغری حادث اولور ایسه اول موضعه اسفنج صو ایله
و حرارتلو دهنلر ایله کماد اولنمغک منفعتی اولور و اتشی ایله اولان
محاجم و ضعنک دخی منفعتی اولور و اول قیئک معده ده لذع باقی
قالور ایسه دسومتلو مرقد شربتک منفعتی اولوب اول حالت دفع ایدر
و اول موضع دهن بنفسج خیری دهنی ایله و قلیل شمع ایله خلط اولنوب
تمریخ اولنور اما قیئی ایله هوا فی عارض اولسه یعنی الخفریق حادث اولسه
و اول عارض اولان الخفریق دائم اولسه اول کمسنه یی صو صزلق و عاقبت
و دفع ایدر و آزاز ماء حار ایچملک دخی الخفریقی دفع ایدر اما دم عارض
اولور ایسه انک تدارکنی ~~بو فصلده اقدم اولان~~ مضار الدم فصلنده بیز
ذکر ایلدیک علاجه دیر اول فصلده قانونه دماک تدارکنه متعلق نرسته
ذکر اولنمدر مادکه ~~طحر~~ اولی فصلک اخرنده فیحب ان یمنع عن الامتلا و یعدل
طعامه و شرابه دیو ذکر ایلدیکی کلام مراد اولنه و اول قیئی
اولان کمسنه یه کزاز و امراض بارده و سبات و انقطاع صوت عارض
اولور ایسه بو مذکوره دخی او کمسنه نک اطرافنی شد ایدوب بغلو و ربط ایلیک

اول محلله

وبیلح الهضم

ونکی

قیئک صکره

فصللرده ... نعلیب ... صبعه سن ایله ... معنا بو ... [illegible]

مَنّ بغدادی سکسن مثقال اولور صدر الشریعه ده مصرحا مذکور در و فارسیه قوللی اوزره
برقوطولی یوز یکرمی مثقال اولور رساله ده تحریر اولنان ایله تفاوت فاحش اولور
مله

و زیت الجنه سذاب و قثاء حمار طبخ اولنوب معده سنه اول زیت ایله کماد ایلمک
و ماء حار و عسل ایچرمک منفعتی اولور و ذکر اولنان امراض بیننده بیان
عارض اولان تمسنه ذکر اولنان تراکم [illegible] اولنده تقلیل صنعه و ازتنه
قولاغنه برشی تقطیر اولنور **الفصل السادس عشر فیمن افرط علیه القیء**
افراط اوزره قیء ایدن کمسنه اویودیلسون و اویقوسی یوغیسه اویقوسی — جالب اولوب
ممکن اولان هر بر حیله ایله اویقو جلب اولنسون اسهال افراطی بابنده
یازلدیغی اوزره اول کمسنه نك الی و ایاغی باغلنسون و شدّ و ربط اولنسون
وادویه قابضه قویه ایله معده سی معالجه اولنسون و قیء افراط اوزره اولوب — ضماد اولنمغله
دم استفراغ اولنمغه بری ایلسه سود [illegible] خمر ایله قادیشدیریلوب
دورت قوطولی مقداری آنسقی اولنسون فارسیدن نقل ایدوب علامه — قوطولینك
دیرکه [illegible] مقداری مَنّ بغدادی ایله برمن و نصف من اولور بو قوللی
علامه ردّ ایدوب و فیه نظر دیرو وجهنی بیان ایلمزو بعضی سایللره
مذکور اولان برقوطولی یدی مثقال اولور و بو وجهله مخلوط سود ریعی
دوانك عادیه سی و مضرتنی دفع و دوا استفراغ اولنمغله منع ایدر
وطبیعتی تلیین ایدر و اکر [illegible] بو فائده لرك حصولی ایله معاصر لرك — ومعوره نك
نواحی و [illegible] دم جمود ایلمیوب اول نولحیلرك دخلی تنقیه
اولنمسی مراد ایلرایسیك ثلج ایله مبرد اولان سکنجبین اکر قلیلا قلیلا
سقی ایله و بعضی کره سمز اوت عصاره سی طین ارمنی ایله سقی ایتدکده
هم اول کمسنه یه منفعتی اولور و مقیّء دوا ایچن کمسنه جرعی ایلسه تعین — ایدوب
اول دوادن متضرر و مضطرب اولسه اول دوا بی قیء اولنسون
بو مقامده نسخه لر مختلفه و شارحلر مضطربلردر و ترجمه ده ذکر اولنان
علامه نك قرشیه عزو ایدوب تصحیح ایلدیکی نسخه نك ترجمه سیدر
و واجب اولورکه ادویه مقیئه نك طبقاتی و هر برینك کیفیت سقیی و خاصه

خرنق

خرنق دیدیکلری دواء قوینك کیفیت سقیی قرابادین کتبلرنده و مفرداتده
طلب اولنوب بعد التعرّف موجبیله عمل اولنه **الفصل السابع عشر فی الحقنه**
حقنه امعادن فضولی نفض و اخراجده معالجه ٔ فاضله اولوب
بوبرك و مثانه اغریلرینی تسکین ایدر و بوبرك و مثانه و رحم بینه منفعتی — نافع اولور
اولور کذلك قولنج مرضنه و اعضاء رئیسه دن فضولی جذب ایدر لکن
حقنه حاده کبدی ضعیف ایدر و حمّا ایجاب ایدر و استفراغ اولندقدن صکره
تخلف ایدوب کرو قالن موادی اخراجه حقنه ایله استعانت اولنور و
خفیف حقنه لرك صورتنی و حقنه لرك کیفیتنی بن قولنج بابنده ذکر ایلدك و حما
اولنور که احتقان ایدن کمسنه نك اوضاع عندنده افضلی اولا قفاسی اوزره — علامت وجع اولا
استلقا ایدوب بعده اضطجاع یعنی بر طرفنه یاتقدر و احتقان زماننده
افضلی هوانك بردی و قتلریدر یعنی اخشام و صباح و قتلریدر زیرا هوا باردی
ایکن اولان احتقانده کرب و اضطراب و غشی قلیل اولور و حمام اخلاطی
تحریك و تفریق ایدر انیکیچون قبل الاحتقان استحمام ایلمك جائز اولمز
زیرا حقنه نك شانی و فعلی محتقن و محبوس اولان اخلاطی جذب اولور
و حمام اخلاطی تحریك و تفریق ایتمکله قبل الاحتقان حمام استعمالی الک حاله
مناسب و موافق اولمز و اول کمسنه که انك امعاسنده ورم و یاخود قرحه
اولوب و حمّا و یاخود آخر مرض سببیله احتقانه محتاج اولسه انی
خوف اولنور که استعمال اولنان دوا تأثیر ایدجك قدر امعاسنده مکث
ایلمیوب فی الحال سبیله مندفعه اولور و واجب اول مثللو کمسنه نك
مقعدینی و شرته سنی و تشنیع اطرافی جاورسی مسخن ایله تسخین اوله
الفصل الثامن عشر فی الاطلیه

مطلوبله

اعضایه طلا اولنه ادویه امراضه و امثالی اولان معالجاتنه اولور و بعض دوا
ایکی قوت اولور بریسی قوت لطیفه اولور و آخر قوت [illegible] کثیفه
اولور و قوت لطیفه یه احتیاج قوت کثیفه یه احتیاجندن زیاده اولور
و نچن اول [illegible] ایکی قوتی اولان دوانک قوت کثیفه سی معتدل اولوب
انک ایله عضوه ضماد اولنه انک قوت لطیفه سی عضووده نفوذ ایدر
و قوت کثیفه سی اوراده نافذ اولان قوت لطیفه یی تأثیر ایدنجه قدر عضووده
حبس ایدر و اول ضماددن [illegible] مریض انتفاع ایدر مثلا اخنا زیر
بعض صراحیه مرضا اولان عضووه کزبره سویق ایله ضماد اولنسه کزبره نک
قوتی نافذ اولور و سویقک قوتی نافذ اولان کزبره قوتنی حبس ایدر و کزبره
قوتی هر نه قدر لطیف اولوب تحللی سریع اولور ایسه سویق اول قوتک تحللنی
منع ایدر و قوت لطیفه احتباس ایله زیاده تأثیر ایدر بو ذکر اولنان ترجمه
اکثر نسخه لرده یازیلان عبارتک ترجمه سی اولور و قرشی نسخه سنده کزبره یالکز
ذکر اولنمشدر و کزبره ایله سویق یازیلان نسخه لر هر نه قدر اکثر ایسه خطادر
دیو قرشی حکم ایلدی و علامه قرشی یی تخطئه ایدوب صواب اولان اکثر نسخه
اولان اولور دیو جزم ایلدی و تفصیل اوزره بیلمک مراد ایدنلر شرح علامه یه
مراجعت ایلسونلر [illegible] اولور و ضماد و طلا معنالری
بربرینه متقارب اولور و فرقی بودر که ضماد قوی اولوب متماسک اولور
آقیجی و سیال اولمز و طلا سیال و آقیجی اولور و چوق کره طلا خرقه ایله استعمال
اولنور تا که طلا سیال اولمغله عضوودن سیلان ایلمسون ایچون خرقه ایله
باغلنور و ربط اولنور و اعضاء رئیسه اوزره طلا اولنور نقل اگر [illegible] ایسه
ایسه انک خرقه سنی عود ایله توتسه و بریلوب اول اوزرینه باغلنور [illegible]
و اول خرقه نک طیبی ایله دوا مطیب اولمغله اعضاء رئیسه اول دوایه میل ایدوب
کندونه جذب ایدر

الفصل التاسع عشر في النطولات

نطولات باشه
و اعضاء سائره یه تحلیل احتیاجی اولان مرضلره [illegible] علاج جیده در

طلا اگر

اولور و عضووک مزاجی استبدال اولنمق ایچون هم حار و هم بارد اولان
نطول ایله [illegible] حاجت اولسه اگر اول عضوه نفی اولوب مواد اگر
انصبابه بدء ایلدی ایسه اولا مسخن اولان نطول ایله تنطیل اولنور
و صکره [illegible] بارد ایله تنطیل اولنور اگر عکس اوزره اولوب اول عضووه
مواد دوکلمیه باشلسه اولا بارد ایله تنطیل اولنوب بعده مسخن ایله
تنطیل اولنور

الفصل العشرون في الفصد

فصد بر استفراغ کلیدر که آنکله بالجمله اخلاط
[illegible] کثرتی استفراغ اولنور و کثرت اکا دیرلر که عروقده اولان
اخلاطک هر برسی قدر حاجتدن زیاده اوله و فصده محتاج اولان
کمسنه لر ایکی وجهله در ایله محتاج اولورلر برر اول کمسنه که مرضه
متهیء و مستعد اولور لکن تهیء ایلدیگی مرضه هنوز واقع اولمز بس اول
کمسنه نک دم غالب اولور ایسه اول کمسنه فصد اولنور ایکنجیسی اول
اول کمسنه در که آنکه بالفعل مرض عارض اولور بس بو ایکی قسمک هر بر قسمک
فصده احتیاجی کثرت دمدن ایچون اولور و یا خود دمک ردائتی ایچون
اولور و یا خود دمک هم کثرتی و هم ردائتی ایچون اولور و بو مثللی امراضه
استعداد دموی اولان عرق نساده و نقرسده [illegible] و دموی اولان
وجع مفاصلده اولور و شول کمسنه ده اولور که ریه سنده طمر یاریلور
و صکره ملتحم اولوب بیتشور منفذ اولور و بیتشور لکن نچن اول طمرده دم
زیاده اولسه ینه منصدع اولوب یاریلور و اول کمسنه ده دم تزاید ایدوب
نفث دمه متهیء اولور کذلک صرعه و سکته و مالیخولیا [illegible] مستعد اولنلر
دملر ایله و فرت اولنلر و خناق و احشا [illegible] اورام و رمد حاد و بواسیر حبسیله
سیلان دم معتاد اولنلر و بونک انقطاعی و نسوانک دم حیضی احتباسی
بالجمله بو مذکورلر مستعد اولنلر [illegible] استعدادلری ذکر اولنان تهیئه مثللی اولور

ویکی لون بشره متغیر اولمغله ذکر اولنان مرضلره متهیئ اولان کمسنه‌لرده حلرنده
کثرت اولدیغنده استدلال اولنوب فصد اولنورلکن دم باسورك
و انقطاعی بالسورك و دم حیضك احتباسنه لون بشره‌نك کمودتنه
و بیاضنه و خضرتنه تغیر ایله فصد واجب اولنمز و مرارا حجار اولوب اعضاء
باطنه‌سنده ورم اولمقه متهیئ حتی اولور و بالجمله بو ذکر اولنان امراضه
مستعد و متهیئ اولان کمسنه‌لرده فصل ربیعده فصد اولنور هر نه قدر
انلره ذکر اولنان مرضلر بالفعل عارض اولمدر ایسه ده و ضربه و سقطه
اصابت ایدن کمسنه‌لر انلره ورم اصابت ایلمسون ایچون احتیاطا فصد
اولنورلر و ورملر اولوب قبل النضج انفجارندن خوف اولنان
ده فصد اولنورلر نه قدر دم کثیر اولمیوب فصده احتیاج اولمز ایسه
و بیلمکده واجب اولورکه ذکر اولنان امراض بالفعل حاصل اولمیوب لکن حصولندن
خوف اولنور ایسه انلر فصد اولنمقده وسعت و رخصت زیاده اولور لکن بالفعل
اورام ضلرندن بر حادث اولور ایسه حال ابتداده اصلا فصد اولنمز زیرا فصد
فضولی ترقیق ایدوب بدنه اجرا ایدر و دم صحیح و صالح ایله فضولی اخلاط
ایدر و بعضلر که حال ابتداده یعنی قبل النضج اولان فصد ایله محتاج اولدیغی
استفراغی حاصل اولمیوب اجحافه مودی اولان فصد اخره نه احتیاج
اولور و فجن نضج ظاهر اولسه و مرض زمان ابتدایی تجاوز ایدوب
زمان انتهایه واصل اولسه اول وقتده اگر فصده احتیاج موجود ایسه
فصد اولنور و مرضك ثوراننده وقتنده البته فصد اولنمق جائز اولمز زیرا
یوم حرکت و زمان ثوران اولدیغی کونده مریض استراحت و تنویم اولنور و فجن
مرض بحرانی اولان مرضلردن اولوب اول مرضك بحرانی طول اولسه
یعنی کیج بحران ایدن مرضلردن اولسه اول مریضدن دم کثیر استفراغ اولنمق

استدلال اولنمز

ذکر اولنان مرضه

یعنی طول زمانده

حرکت و علامت

حائز

جائز اولماز اگر ممکن اولور ایسه اول مرض آخر وجهله تسکین اولنوب فصد اولنمز و اگر تسکینده
آخر طریق اولمیوب فصده احتیاج قوی اولور ایسه قلیلا قلیلا دم استفراغ اولنور
و کلجك زماننده فصد اخره احتیاج
اولور ایسه اول فصده عزم اولنسون ایچون و کذلك بحرانه
وقتنده طبیعتك مجاهده‌سنه قوت و معین اولسون ایچون اول فصدده
برازدم بدنده ابقا اولنور و اول کمسنه کثرتده مشتکی اولوب
مریض اولسه و بدننك تکثر احتلا اسند لالت ایلسه
اشتکاسی زماننه قریب اولان فصد اولنمش اولسه اول کمسنه
فصد اولنوب انده نه قدر مقدار دم الیقنور و فصد موادی جانب خلافه
جذب ایتمکله طبیعتی جوق کره حبس ایدر یعنی مقصود اولان کمسنه‌نك مرض
عارض اولور و فجن فصد کثیر حبس ایله قوت ضعیف اولسه اخلاط ردیه
کثیره تولدینه باعث اولور و فصدك اولنده بعض کره مفتاد اولمق حبسیله
غشی حادث اولور و فصدده اول قیئ اولنمه غشینك حدوثنی دفع ایدر
و غشی حادث اولدیغی زمانده قیئ ایلسه غشی مندفع اولور و فصد
اخلاطی تحریك ایدر فصد قطع اولنمه
یعنی ورم حارندن حادث اولان قولنجده فصد اولنور بارد قولنج اصنافنده
فصد اولنمز و کبد اولان و کوریم کورن خاتونلر فصد اولنمز لکن
ضرورت عظیمه و فصده حاجت اولور ایسه اول زمان فصده رخصت
اولور مثلا اول حامل قان توکورسه حبس و توکوردیکی قان فورا اولنوب اول حامله
قوتنی اسقاط ایدر اولسه اول زمان فصد اولنمقله دم حبس
اولنور و بیلمکده واجبدرکه علامات امتلا ظهور ایتمکله هر بار فصد اولنمق واجب اولماز

زمان متقدمده

بونده اقوم ذکر اولنه.

اینکیجو نکه بعضکره امتلائیته و فخام اولان خلطلر حادث اولور و اول حاله
حادث اولان امتلا ایله فصد حرام مضر اولور و اول فصد حسیله علیلک هلاکی
خوفی اولنور اما سوادی غالب اولان کمسنه اولا فصد اولنوب صکره اسهال
ایله استفراغ اولنمقده باس یوقدر بلکه سکز واجبدر که بونلر صکره بزیم ذکر
ایدجکمز شروط مراعات ایله لوندی حالنده مراعات ایده سکز و بدنک تمددنه
اعتبار ایلیه سکز اگر وجه آتی اوزره بدنده امتلاء دم لونک دلالتی
اولوب تمددی بدنده فاش و شایع اولور ایسه اول زمان حرسی دم
امتلاسی و کثرتی وجوه شتی ایله حرس اولنوب فصد اولنمق واجب اولور اما
اول کمسنه که انک دم محمودی قلیل اولوب بدننده اخلاط ردیه سی کثیره اولسه
اول کمسنه نک فصدی اخلاط صالحه سنی استفراغ ایدر و اخلاط ردیه بدننده
باقی قالور و اول کمسنه که انک دمی هم قلیل و هم ردی اولسه و یاخود
انک دمی بر عضوه میل ایلیه که دملک اول عضوه میلی و انصبابنده ضرری
عظیم اولسه و اول وجهله فصدی ترکی ممکن اولمسه انک دمی قلیلا استفراغ
و اخذ اولنوب صکره مغذی اغذیه ایله تغذیه اولنور و صکره تکرار فصد اولنور
و بو فصد و تغذیه ایله دم ردی استفراغ اولنوب یرینه دم جید حادث اولور
و اگر اول کمسنه ده اولان اخلاط ردیه صفراویه یعنی صفراوی اولور ایسه اول دم مراریه
استفراغه احتیال اولنوب اولا ادویه لطیفه ایله اسهال اولنور و یاخود قیئ اتدیرلور
و یاخود دملک حدتی سکنات ایله تسکین اولنور و تطبیبی امر اولنور که سوء
ایدوب اول مریض تسکین و تودیع اولنه و اول کمسنه نک مواد الرغلیظه اولور ایسه
اطبانک قدماسی اول امتلو کمسنه یه استحمام و مصالحنه مشی و حرکت تکلیف
ایلدیلر و بعض کره فصددن اول ... و فصددن صکره ملطف سکنجبین
سقی ایلدیلر و زوفا و حاشادن مطبوخ اتخاذ ایدوب سقی ایلدیلر و فصد

~~کر ایلدیکمز ... اولان ... و فصد اولندن سکره فصد تا ...~~
~~مقدم ایکی فصدک ... قیلدیلر~~ و حماتلر اولوب
قوتلری ضعیف اولان کمسنه لر فصده مضطر و محتاج اولسه ذکر ایلدیکمز
کبی فصدی تفریق ایلسونلر یعنی بر قاچ کره فاصله ایله فصد ایدوب قلیلا
قلیلا دم اخراج ایلسونلر و ضیق اولان فصد یعنی طمرک ثقبی و دلکی
طار ایلمک قوتی زیاده حفظ ایدر لکن بعض کره اول فصد ضیقک دقیق
و صافیسی آقیدر و کثیف و کدورتلیسی حبس ایدوب مضر اولور اما
فصد واسع و کیکش اولسه اول فصد واسع سرعت اوزره
غشیه موجب اولور و تنقیه سی زیاده اولور و طمر دخی شق اولنان
موضعک التیامی و بتشمه سی زیاده بطیء و کیج اولور و فصد استظهاری
یعنی مرضک حدوثندن اول اولان فصدده و سمیز اولان کمسنه لرک
فصدنده فصد واسع اولی اولور بلکه فصل شتاده کیکش فصد اولی
اولور زیرا شتاده دملک جمودی وقتیدر فصد کیکش اولمسه ثقبه ده دم
جمود ایدوب و کما ینبغی اوزره استفراغ اولنمز اما فصل صیفده فصده احتیاج قسنده اول
ضیق و طار اولمق اولی اولور و فصد اولنان کمسنه مستلقی اولدیغی
حالده فصد اولنمق اولی اولور زیرا وقت استلقاده اولان فصد قوتی
زیاده حفظ ایدر و اول فصد ایله غشی کلمز و اما حمیاتده فصددن ... حالده احتراز
ایلمک واجب اولور اگر حمانک التهابی و اشتعالی زیاده اولور ایسه
و حاده اولمیه حمالرک ابتداسنده و زمان دورنده دخی احتراز اولنور
و حمات نخیمه مقرون اولوب فصده دخی احتیاج اولسه اول کمسنه یه
فصد تقلیل اولنور یعنی فصدده دم قلیل استفراغ اولنوب صکره قطع اولنور
ایدور

زیرا تشنج عارض اولان کمسنه نك سهری اولور وچوق دردی آنك — بونذکورلر
قوتنی اسقاط ایدر وانیکیچون واجب اولورکه بحسب الضروره فصد اولنه لکن
دم قلیل چیقدیقله صکره قطع اولنه قوتی عدم ومعین اولمق ایچون باقی قلن
دم عروقده حبس وحفظ اولنه وبعض اساس اوزره فصد اولنور اول محموم که
انده حماسی عفونتلی حما اولمیه اول محموم ده فصد اولنوب اندن دم قلیل استفراغ اولنه
صکره قطع اولنوب باقی قلن دم قوته عده اولنور وقوت اول عده ایله
حمایی تحلیل ایدر اما حما عفینة اولوب غلبه التهابی شدید اولمیه
قوانین عشره یه نظر ایله یعنی قوت وسن ومزاج طبیعی ومزاج حادث
وعادت وسحنه وهیئت وتدبیر متقدم ووقت حاضر وبلده یه مراعات
ایله فصده قوانین مذکوره سی علی اولور ایسه قاروره ده تامل وتفکر ایله
اکر قاروره غلیظ اولوب حمرته میلی اولور ایسه ونبض عظیم اولور ایسه
وسحنه منتفخه ایسه وحما سحنه یه … هذا الدم کروب …
وتهزیل ایلمکله سرعت ومبادرت ایلمز ایسه اول کمسنه یی معده سنك
طعامدن خالی اولدیغی وقتده سن فصد ایلیه اما قاروره رقیق اولوب
یاخود نادر اولور ایسه ویاخود سحنه مرضك ابتداسنده بر وهزال
وانحطاط اوزره اولدر ایسه فصددن زیاده حذر ایلیه واکر حما نائبه
اولوب فترات اولور ایسه ویاخود دائمه اولوب اشتدادنك
سکنات اولور ایسه فصد اولنمغه احتیاج قتنده اول محموم
فترات وسکنات وقتنده فصد ایلیه ونافضنك حالنه اعتبار ایلیه
اکر نافض قوی اولور ایسه فصددن زیاده حذر ایلیه ولونی دمله تامل
ایله اکر خارج اولان دم رقیق اولوب بیاضه میلی اولور ایسه اوقتده

مریض اولان کمسنه ده موجود اولان
ومریض — باعث اولوب

دم حبس ایلیه ومریضك اخلاطی وکثرته وهیجاننه واخلاط باردهنك
نجاحتنه ونضجه عصیان اوزره خام قالمسنه مؤدی اولان نسنه لردن توقی
واحتراز ایلیه وحماده فصد واجب اولدیغیله بین الناس محموم اولان
کمسنه نك حماسنك بدایتنده دورت کون مرور ایلدیکدن صکره فصد جائز
اولمز دیو مشهور ومتعارفدر اولان کلامه اعتبار اولنمز بلکه ابتداء حماده
فرق یوق مرور ایدر ایسه فصد واجب اولان محموم فصد اولنور وبو حالده — کون
محمومدن قانی آلنمق جالینوسك مذهبیدر لکن فصدك وجوبنه دلالت
ایلین ادله صحیح اولور ایسه فصد تقدیم اولنمق اولی اولور اکر قصور — وتعجیل
اولنور استعجال اولنمز ایسه … قتنده اولور ایسه — اولقصور بیلنور ایسه امر … وقتنده
فصد واجب اولان محمومده قریبا ذکر مرور ایدن امور عشره یه مراعات
صکره ایدوب فصد اولنور وچوق کره فصدك وجوبنه دلالت
ایدر ادله یوغیکن وفصده اضطرار بولنمامش ایکن ماده یی تقلیل ایدوب
وطبیعتی تقویه ایلسون ایچون فصد اولنور زیرا فصد ایله ماده قلیل اولور
وماده نك قلتنده طبیعت قوت بولوب جاذبه یه غالب اولور لکن مجرد
تقویه حسبیله اولان فصد اول کمسنه لره جائزدر اولورکه انلرك سحنه سنده
وسن وقوتنده وغیری شروطنده فصده رخصت ومساعده اوله اما
دموی اولان حماده فصدك احوالی واحکامی بودرکه دموی حمانك زمانی
ابتداسنده فصد غیر مفرط ایله فصد اولنور ونضجدن صکره فصد اولنور
افراط اوزره دم استفراغ اولنور وچوق حماء دمویه مجرد فصد ایله
قلع اولنور وواجب اولورکه شدید البرد اولان مزاج صاحبنده قانی
التمیه وانی فصد ایتمکدن زیاده حذر اولنه کذلك شدید البرد اولان بلده ده
فصد اولنمیه

ووجع شدید اولانلرده ومحل اولان استحماملری صکره وجماع عقبنده
وممکن اولدیغجه اوندورت یاشندن بشه نقصان اولنلرده وبونه
ممکن اولدیغجه سن شیخوخته بالغ اولنلرده فان البنیه لکن شیخ اقوی
ویاخود سن قاصر واحرانلرده اولوب سحنه سنه ثقه واعتماد اولنوب
وعضلرنده اکتناز وعروقنده وسعت وامتلا ولوننده حمرت اولنلرده
جرأت ایدروب فان النبوع جائز اولور لکن اندرک حقی فصدده تیسیر اولنوب
دملری تدریج ایله قلیلا قلیلا استفراغ اولنور وواجب اولورکه قضافت
وهزالی شدیدا ولنلر کذلک سمنلری شدیدا ولوب زیاده سمز اولنلر وبدنی
متخلخل وابیض مترهل اولنلر ولونی اصفر اولوب دوعدیم وقلیل اولنلر
ممکن اولدیغجه فصددن توقی واحتراز اولنه کذلک امراض طویله صاحبلری
هم فصد اولنمز وفصددن احتراز اولنور لکن اندرک فساد دملری فصدی
ایجاب ایدر ایسه سن اولمسنه لر فصد ایله وخارج اولان دملرینه تأمل
ایله اکر فصد ایله چیقان دم قوتیو وقاده اولور ایسه اول استفراغ ایله واکر
رقیق وابیض اولور ایسه بوضع فصدی شد ایدوب دم وحبس ایله زیرا
رقیق ابیض اولان دم استفراغی خطر عظیم اولور واحتراز واجب اولور
وواجب اولورکه طعامدن امتلاسی اولان کمسنه فصد اولنمقدن حذر اولنه
زیرا ممتلی اولان کمسنه فصد اولنسه خارج اولان دملری یرینه معده دن
اول طعام قبل النضج جذب اولور وکذلک معده وسائر اعضا ثقللری ایله
ویاخود ادراکنیم قریب اولان ثقل ایله ممتلی وطولی ایکن فصددن
احتراز اولنور بلکه کرکدرکه ایلده اجتهاد اولنوب اول ثقللر حتی معده ده
ومعده اطوافنده اولنلر قی ایله اخراج اولنه وسفلاده اولان امعاده

یعنی غلیظا اولان امعاده

اولنلر

اسهال ایدوب

اولنلر ممکن اولان ادویه ایله اخراج اولنه اکر احتقانه محتاج اولور ایسه
احتقان ایدوب اخراج اولنه وتخمه صاحبلری فصد اولنمقدن احتراز
اولنور بلکه تخمه سی هضم اولنجه قدر مهلت ویریلوب فصد اقتضا ایدر ایسه
بعده فصد اولنور وفم معده سنده ذکاء حس اولنلر کذلک فم معده سی
ضعیف اولنلر ومعده سنده مراره تولد لازم ومعتاد اولنلرده تهور ایله
فصد ایلمکدن احتراز اولنور بعض معده سنده تعهد ایدوب اصلاح ایلمزدن
مقدم اندرده فان النبوع جائز اولماز خصوصا علی الریق فان النفضه
زیاده احتراز اولنور وبو حاللری علامتلری ایله معلوم اولور فم
معده ننک ذکاء حسننک علامتی بودرکه لذاع اولان برنسنه بلع اولنوب
یودلسه زکی اولان فم معده اندن متأذی اولور وفم معده ضعفننک
علامتی بودرکه اول کمسنه نک طعامه شهوتی قلیله اولور ومعده سی
ثقله اغرر ووجع اولور ومعده ممنک مرارتی قبول ایدوب وانکه
مرارت تولد ایلدیکنی اولدیغنک علامتی بودرکه غثیان ایدر کثیرا اولور
وهر وقتده صفرا قی ایدر وفمنده مرارت اولوب اغزی آجی اولور
بو منللو کمسنه لر معده لرینی تعهد ایلمزدن مقدم فصد اولنسه اول
کمسنه اول فصددن خطر عظیم عارض اولور واکثر العضیلری نوع هلاک
اولور کبی اول کمسنه لر فصده مضطر اولسه لر واجب اولورکه انلرده
فم معده سی زکی ویا ضعیف اولنلر قبل الفصد رائحه سی طیب اولان
حامض بونه خبز نقی عنبر اولنور واصلاح اولنوب القام واطعام اولنه
واکر فم معده نک صعوبتی مزاج بارد حسبیله اولور ایسه اکر اطعام اولنجق
خبز نوع افاویه اوتره ماء سکره عنبر اولنور ویاخود ممسک نعنعا شرابنه
ویاخود ممسک ایوا شرابنه عنبر اطعام اولنور بر از وقتدن صکره فصد اولنور

اولنوب

حارکه کیجکلین الله

امامعلا سنه مرارتولدی کثیر اولنلره واجب اولورکه قبل الفصد لکنزا مای
شرب ایتمکله قیئ ایلیه‌لر بعده متراخیا برقاج لقمه تناول ایلیه‌لر قلیلا
استراحت ایلدیکدنصکره فصدوا اقتصاد اولنه‌لر ومقصود اولان
کمنسنه‌یه واجب اولورکه فصد حسبیله استفراغ اولنان دم صالحک
بدلنی تدارک ایلیه اگر مقصود اولان کمسنه قوی اولور ایسه انگله بدل ما یتحلل
کباب تناولی ایله حاصل اولور زیرا کباب هر نه قدر ثقیل وهضمی عسیر
ایسه قوه هاضمه سنک قوتی حسبیله اول مقصود کبابی هضم ایدوب
اندن غذاء کثیر وجید حاصل اولور لکن واجب اولورکه متناول اولان کباب
مقدار قلیل اوله زیرا مقصود اولان کمسنه هر نه قدر قوتی قوی ایسه
فصد ایله اکثر ضعف طاری اولور وهضمنده حتی بر نوع ضعف اولور
ثقیل اولان کباب مقدار کثیرینی هضمدن عاجز اولور بو مقامده نسخه‌لر
مختلفدر بعض نسخه‌ده فبالکباب علی تقلیه واقع اولمشدر وبعض اخرده
بر نقطه لی فا ایله بتقلیه واقع اولمشدر ذکر اولنان ترجمه بنسخه اولاکه
ترجمه سیدر ونسخه ثانیه نک ترجمه‌سی بودرکه اول کمسنه کبابک
مائیتنی مصّ تقلیل آخذ بلکه تقلی ایله معا تناول ایلیه بونده اشارت
اولورکه معده ضعیف اولنلر کبابی امتصاص ایدوب تقلنی القا ایدر
شوحله منوال المحرر اوزره بومقامده توضیح اولنمشدر وبعض کره دعا قد
ایلیه یاخود حمله ویاخود مفصله حتی دمک نزف وظهوری حسبیله
فصد اولنوروا ول فصد ایله دم جهت خلافه جذب اولنور وذکر اولنان
عللرده فصد علاج تام ومنفعتلو وقوی علاج اولور لکن واجب اولورکه
اول فصد ضیق اولوب وفصدک عددی ومراتبی کثیر اوله ومتعدد کونلرده
اوله یوم واحدده اولمیه مگرکه یوم واحدده اولمغه زیاده احتیاج ومتعدد اولیه

فصدلر

وصوری وبعض حزاجاتلری

من وجه

بس آنک

فصدلر کون آشور اولمق لابددر وممکن اولدیقده متعدد فصدلرده استفراغ دم
تقلیل اولنمق اولیدر والحاصل مقدار استفراغ زیاده ایلمکدن فصدلرک
عددینی زیاده ایلمک اوفق واحری اولور واحتیاج بوغیلن فصد
اولنسه اول فصدمرار تحریک ایدر ولسان مثللو عضولر قوریدوب
تجفیف ایدر وسکر ایله ماء شعیر اول فصدک مضرتین تدارک ایدر و
اولکمسنه که ایکی کره فصد مراد ایلیه آکا واجب اولورکه ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ تا که مفصلک جرکتی حسبیله طرک
شق سشمیوب فصد آخره شق آخره محتاج اولمیه بلکه
شق اول اچیلوب ثانیا دم اخراج واستفراغ علامه دیرکه
قانونک بوکلامی ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ وکذلک فصد ثانی بعد ایام اوله محمول اولوراکر
ایکی فصد یوم واحدده اولمق اقتضا ایدر ایسه فصد طرک ورابطه
اولمق اولی اولور وکذلک فصد حبل ذراع کبی مفصلی اولمیا طرح دخی
اولور ایسه فصد طولانی اولمز بلکه کیکش فصد اولنمق لایق اولور
بس قانونده ان یفصد طولا اوان یوسع دیدیکی ایکی حالدن هر بری
بر نوع طمره مخصوص اولور وبو شروطه رعایتده بنه طمرک التحامندن
خوف اولنور ایسه موضع فصدک اوزرینه ملح ایله مخلوط اولان زیت
ایله بر خرقه‌یی اصلادوب وضع اولنور واوزری باغلنور وفصدک
فتحنده مبضعنوننک دهن ایله تلطیخ اولنمغی فصدا اکثر ایسه
اول جراحت سرعت ایله ملتئم اولمز واول فصدک وجعی قلیل اولور ومبضعی باغلمغک
طریقی بودرکه دهن ایله اول مبضعه مسح خفیف اولنور ویاخود اول مبضع
دهنک اجنبه القا اولنوب خرقه ایله اول مبضع مسح اولنور

صکره

اوله طولانی واول فصد فصدک ایله طمر

یدر اوزره اولان

اولند

دیمکله

سرعت اوزره

صکره

وایکی دفعه فصد اولندقده ایکی فصدک اراسنده اویمق موضع فصدک
سرعت اوزره التحامنی ایجاب ایدوب فصد ثانیده تجدد اطمئن جرحه
محتاج اولور بس اویمق اولی اولور بزم ادویه حاده ایله وقت استفاده
استفراغ ایدنلره لایق اولان یوم جنوبیده ترصد ایتمکدر نیجه ذکر الله الکبیر
تذکر ایدوب فصده هو اول شرط ایله عمل ایله و ستاده فصد ایدر ایسه
یوم جنوبیده فصد ایله قرشی ایله مسیحی اتفاق ایدوب دیدیکه یوم جنوبیدن
وارثلو کون مراد اولنور ایسه بو کلام صحیح اولور و اکر جنوب بیللری
اسدیکی کون مراد اولنور ایسه بو کلام واقعه مطابق اولمز علامه
ایکیسندن هو رد ایدوب ذکر اولنان کونلرک ایکیسنده هو فصد موافق
اولور بو حکم ایدر و معلوم بیوریله که موسوس اولنلرک و مجنونلرک
و کیجه ایله فصده محتاج اولنلرک و او بیاجز وقتده فصده محتاج اولو
اولنلرک فصدی ضیق اولمق واجب اولور زیرا بو فصدلرده نزف دم غالب
اولور و فصد ضیق اولدقده نزف خوف اولنمز و لذلک ایکی کره فصده
محتاج اولمیانلرک فصدی هو ضیق وطار اولمق لایق اولور و معلوم
بیوریله که فصدک تکرارینه محتاج اولنلرک فصد ثانیسی ضعفلک
مقدار حسبیله تاخیر اولنور اکر اولکسنده ضعف ٢ اولمز ایسه
اول ایکی فصدک بری برینه اوزاقلغی نهایت بر ساعت اولور ایکی فصد
ایلکلن عرض دمی جانب خلافه جذب اولور ایکی فصدک اراسی برکون
مقدار قیلنور یوم واحده فصد تکرار و تثنیه ایدنلره فصد تورث
زیاده موافق اولور و وقت واحده فصد تکرار مراد ایدنلره فصد عرض
یعنی طمرک ایننیه فصد ایلمک اوفق اولور اما ایکی فصد ایله قناعت ایتمیوب
برقاج ایاملن هر کونده فصد ایلمک مراد ایدنلره طمر اوزلغنه فصد ایلمک اوفق اولور

وتنق

کبیج ملتحم اولور

فنتق فصدکری وجع زیاده اولور ایسه آنکی موضع فصد وجرحی
پاره سنده صاغمسنی و ضعفلک مقدارینه قدر کبیج اولور و فصد تکرار اولنوب
استفراغ هو زیاده اولمامسی عشیه عارض اولور لکن ایکی فصدک اراسنده
طعام تناول ایلر ایسه عشی عروضنده و حدوثنده مانع اولور و ایکی
فصدک اراسنده اوییان کمسنه نک نوم حالنده اخلاط بدنک
عمقنه و باطنینه چکیلور و فصد ثانی فتنه فضول هو اول اخلاط ایله
باطنده بولنفکم منجذبه اولان دم ایله فضول معا منجذبه اولوب
استفراغ اولنمز و فصدی تثنیه نک
اولور و بیننا و المستکمه قوتی کامله سی باقیه اولور
و تثنیه نک خلی لوسنی ایکی کون و یاخود اوج کونده صکره اولان تثنیه اولور
و فصده قریب زمانده اویمق بعض کره اعضاده انکسار احداث ایدر
و بعض کره قبل الفصد استحمام ایلمک فصدی عسرتلو ایدر زیرا حمام
حمام یابس اولور ایسه جلدی تغلیظ ایدر و فصدک وجعی زیاده
اولور و اکر حمام حمام رطبه اولور ایسه جلدی اولی تلیین ایدوب ازلقه
مؤدی اولور لکن مفتصد کرده و شدید ایله غلیظ اولور ایسه اکر قبل الفصد
تلطیف دم ایچون استحمام موافق اولور و فصد اولنان کمسنه یه لایق
اولور که فصدن دن صکره امتلایه اقدام ایلمیه بلکه غذاسی تدریج اوزره
قلیل و لطیف نسنه ایله تغذی ایلیه و کذلک فصدن صکره ریاضت ایلمیه
بلکه استلقا ایده وارقه سی اوزره یاتقه و جماع ایلمیه و فصدن صکره تحلیلی اولان
استحمام و هو ایلمیه و اول کمسنه که فصد اولنوب مفصود اولان بدنی تورم
ایلسه آخر اثنانه هو فصد اولنوب تحملی مقدارنجه دمی استفراغ اولنور

ومتورم اولان یرلك اوزرینه اسفیداج مرهمی وضع اولنور واطرافی مبدأ

تویبه ایله طلا اولنور وبدننده اخلاطك غلبه‌سی وکثرتی اولان کمسنه اقتصاد

ایلیسه اوافصد اخلاطك توراننه وجریاننه باعث اولور وآنك اصلاحی

متواترا فصد ایلمك لازم اولور کذلك دخی سوداوی اولان کمسنه فصد متواتره

محتاج اولور اول فصد متواترایله حالا خفت حاصل اولور لکن شیخوخته

بالغ اولمیه آنك امراض ظهور ایدر وجمله‌دن بر سکته نك ظهوری اولور

وجوق کره فصد حمیاتی احداث ایدر واول حمیات اولکمسنه‌ده اوالان عفونتی

تحلیل ایدر وصحیح اولان کمسنه فصد اولنسه اکل کرکدر که بلرم شراب | برمقدار

باشله ذکر ایلدیکمز نسنه‌یی تناول ایلیه علامه دیرکه شیخك مرادی طعام

تناول ایدوب اوزرینه اوج قدح شراب ایچمکدر ومعلوم بیوریله که

فصد اولنیجق طمرلرك بعضیسی اورده طمرلری وبعضیسی شرائین

طمرلری اولور وشرائین یعنی یورك طمرلرینی فصد قلیل اولور وشرائینك

فصدی اولندیغی نزف دمدن زیاده احتراز واجب اولور زیرا دم شرائینك

نزفی نك خطری عظیم اولور وآدمی خطره نزف دم حسبیله ابو سیما

حادث اولور اول مرضه اطبا اتم الدم تسمیه ایدرلر اول دم تحت جلدده | مرضله

عضوه منتشر اولوب عضو قرمزی کوزینور وبو آدمی حالی اکر فصد جراحی | وشرائینی

ضیق اولوراسیسی حادث اولور ونزف دمدن امین اولندیغی شرائینك | فصد ایلدی

فصدی نفع عظیم اولور خصوصا اورام ضلعه که انده شرائینك فصد

لازم اولور اولمقله شواطر مرضلرده شرائینك فصدینك نفع قاتی

زیاده اولور واکثریا شرائینك فصد ایله انتفاع اولنورکه فصد اولنان زیاده | اول زمان

قریبنده اولان عضوده سبب دم لطیف حاد اولان بر مرض اوله لسن بو متللو

شریانلی فصد اولنوب وآنی فصد خطرینه نه امین اولنه او فصدی منفعتی

زیاده عظیم

الباسلیق وهو ورید یظهر عند مابض المرفق سائل الی اسفل الساعد من وسطانیه وبفصده

یستفرغ الدم من نواحی تنور البدن الی اسفله القیفال وهو الورید الذی یظهر عند مابض المرفق علی

الجانب الوحشی مابین اعلی الساعد وانسیه ویستفرغ الدم من الرقبه وما فوقها وشیئا قلیلا

مما دونها الی الکبد والثانی اسیف الاکحل وهو الورید الذی یظهر دون القیفال وامیل الی اعلی الساعد

من وسطانیه ویتوسط فی الانفراج بین الباسلیق والقیفال ولذلك یسمی مشترکا حبل الذراع

وهو الورید الذی یظهر ممتدا من انسی الساعد الی اعلاه نحو علی وحشیه وهی شعبة من القیفال الازهو شعبة من الاجوف الصاعد ویستفرغ کما لقیفال ~~حبل الذراع~~ اسیلم وهو الورید الذی بین الخنصر والبنصر وفصده نافع لاوجاع الکبد والطحال الایمن للایمن والایسر للایسر الابطی شعبة فی الباسلیق فی وحشی الساعد اول فصد ... مابضك

زیاده عظیم اولور وبیرده اورده طمورلرینه فصد اولنه طمورلر الطمودر اوله

قیفال اکحل باسلیق حبل الذراع اسیلم طمورلری وابطی اسمنه مخصوص

اول الطمورکه اول طمر باسلیق طمرینك بر شعبه‌سیدر وبو الترطمرلرك جنبکه

فصد اسیلم اولان قیفال طمری اولور وذکر اولنان الطمورلرك اوج | زیاده اسلو

مابضی مرفقك فوقنده فصد اولنور وکذلك قیفالك ماضلری

فوقنده فصد اولنور بالجمله اول دورت طمرلر مابضنی ومابضك

تحتنده فصد اولنمز علامه دیرکه اوج طمرده قانونك مرادی اکحل

والکی باسلیق اولور ومابض عضد ایله ساعدك اراسی اولور | قیفال

بس بو دورت طمرلردن بعنی اکحل وباسلیق وابطی تسمیه

اولنان باسلیقك شعبه‌سنده فصد اولندیغی لایق اولورکه اول

مابضك فوقنده غضنده مائل اولنه مابضنده ومابضك تحتنده

اولان محللرنده اولمیه وبو طمرلرده امر صوابك خلافی اوزره مابضك

تحتنده فصده ناسك اعتیادی اولمغله مابضك فوقنده فصد اولنمق

اولی اولدیغی بیانده صاحب قانون مبالغه ایلدی انتهی کلام العلامه

وقانون صاحبی دعواسنی بیان ایدوب دیرکه مابضك فوقنده اولان

فصد ایله دمك خروجی جید اولور اما مابضك حد اجزاسنده اولکلنه

اول طمور فصد اولنسه استفراغ دم جید اولمز ومابضك فوقنده اولان

محللر عصب وشریاندن خالی اولمغله اول محللرده فصده خطر اولمز

اما مابضك تحتنده بونك عکسی اوزره اولور وبو ذکر اولنان دورت

طمرلر عروق مفصلیه اولمغله انلر طولانی فصد محل فصدك بریدی

وصاغلمسی ابطی اولمسی اقتضا ایدر وغیر مفصلیه اولان عروقی فصد طولانی اولمیوب عکت ...

وعرق نسا واسیلم وانلر کبی سائر دقیق اولان طمرلردن فصدا ولندیقله
طولانی فصد اولنمق صواب اولور و قیفالک راس عضلهنک موضع
لینته میل ایتدیریلوب ما بعدنک فوقنده فصد اولنمق واجب و موضع
فصد توسیع اولنمق لایق اولور و فصدک توسیع ایلمک مبضعی ضرب
واحد ایله اولمق لایق اولور فصدی توسیع ایچون برقاچ دفعه طمرده ضرب — ضرب ایتمکله
مبضعه و نشتره ضرب ایلمک جائز اولمز زیرا ضرب متوالی ورم احداث — متوالیا
ایدر و ضربه واحدهده خطا اولمز و قیفالک موضع فصدنده خطا ایدنلرک
اکثر خطالری متعدد و متوالی ضرب ایدنلردهدر اولور و ضرب هر نه قدر عظیم — ونکایه کبی
اولور ایسه نکایهسی وخطاسی نادرا ولور و قیفالک موضع فصدی تحت
التحامی زیاده بطیء اولان طولانی اولان فصدلرک موضعی اولور و تحت
قیفالک فصدی تثنیه اولنمق مراد اولندیقده فصد اول توسیع
اولنور و بو مقامده صاحب قانون بر ترکیب مجمل ایراد ایدر
اول ترکیب بودر و اذا لم یوجد طلب بعض شعبه الترقی و حشی
الساعد انتهی قرشی تفسیر ایدوب دیرکه باسلیقی فصد مراد
ایدن باسلیقک کندویی بولیمسه باسلیقک شعبهسی اولان
ابطیهی فصد ایدرکه اول ابطی ساعدک وحشی جانبنده اولور
لکن علامه قرشینک بو تفسیرینی رد ایدوب دیرکه قیفالی بیان
صددنده ایکن بلا قرینه باسلیق مراد اولنمق بعید اولور بلکه شیخک
مرادی قیفال فصد اولنمق مراد اولندیقده قیفال بولنمیو قیفالک شعبهسی
ساعدک وحشیسنده فصد اولنور دیمکدر و اکحل طمرینه فصدده
غایت خطر واردر زیرا تحتنده عصبه واردر و بعض کره ایکی عصبه
اراسنده اولور و واجب اولور که اکحلی طولا فصدده زیاده سعی و اجتهاد اولنه

واکثر

وآنلرک فصدی سرعت ایله اوله و بعض کره اکحلک فوقنده و تحتنده دقیق عصبه ممدوده
اولور و واجب اولور که تحری اولنوب اول عصب تعرف اولنه تا که مبضع
ایله ضرب ایله اول عصبه اصابت ایلمیه زیره خدر مزمن عارض اولمیه و اول — ایتمکله
کمسنه که انلرک طمرلری غلیظ اوله اول کمسنهلرک اکحلی اوزرنده اولان عصب
ذکر اولنان شعبه آشکاره اولور و خطا حبل ضربه اول شعبهیه اصابت
ایلسه انک نکایهسی و ضرری اشد اولور غلط حبلک اول شعبهیه ضربه
اصابت ایدر ایسه فصدک التحاملن منع ایله و اوزرینه التحامه مانع ادویه — ایلدکده
وضع ایله و اعصابک جراحاتنه منفعتی اولان ادویه وضع ایله معالجه
ایله و کتاب رابعده اول معالجاتی بز بیان ایلدک و بسن اول مجروح اولان
عصب حوالیسنه مبردات تقریبنده زیاده بعید اول غنب تعلب عصاره
کبر و صندل کبی مبرداتله معالجه ایلیه بلکه اول اجزا اطرفی و بدنک — ایله
کلیسی دهن مسخن ایله تمریخ ایله و حبل الذراع تسمیه اولنان طمرک فصدنده
صواب اولان فصد موربدر لکن حبل ذراع مراوغ اولور ایسه یعنی ایکی طرفه
ملتوی اولور ایسه اول مثللو حبل ذراع طولا فصد ایلمک لایق اولور
و باسلیقی فصد زیاده خطرلو اولور زیرا باسلیقک تحتنده شریان
اولور و خطا اولنوب شریانه ضربهنک اصابتنده خوف اولنور کرلک
باسلیقک تحتنده عصب و عضل اولور بس باسلیقی فصد ایلدکده
زیاده حذر ایله زیرا شریان دلندیکده قانی دیکمز و یاخود قانی دیکمهسی
صعوبتلو اولور و بعض ناسک باسلیقی ایکی شریان اراسنده واقع
اولور علامت معهوده ایله بر نبض معلوم اولدیقده اول شریانک اوزرینه
نشان قونلوب اول نشان قونولن موضعدن احتراز ایلیهرک باسلیقه ضرب اولنور
ونشانلو اولان شریانه ضربهنک اصابتندن امین اولنور لکن اول ضربه شریانک آخره اصابت ایدوب

بس واجب اولور تحریسی و تعرّفله زیاده اقدام اولنه حتی خطا و غلطه واقع
اولمیه و تحریکنک طریقی بودرکه اول باسلیقه واطرافنه انامل ایله جس
ومس اولنور اگر انامله تحتنده حرکت حس اولنور ایسه اول حرکت
ایدن موضعه مداد ایله علامت وضع اولنوب اول محلدن فصد تبعید اولنور
زیرا حرکت ایدن شریاندر اولمغله موضع حرکتده شریانک اولدیغی محقق و معلوم
اولور تحریکنک بو وجهله اولدیغی شرحده مذکوردر و بو وجهله تحریکه شریانک
وجودی محقق اولور لکن صاحب قانون طریق آخر بیان ایدوب دیرکه تحریک
باسلیقی فصد ایچون تکرار عصابه ایله سن شدّ ایدوب باغلدیسنک اکثر
حالده اول محل منتفخ اولور لکن اول انتفاخ بعض کرّه شریاندن اولور و بعض کرّه
وریددن اولان باسلیقدن اولور و ایکی تقدیر اوزره اول انتفاخک ظهورنده اول
باغی سن حلّ ایدوب چیزور رفق ایله موضع انتفاخده مسح ایله و ینه
اول عصابه یی موضعنه شدّ ایدوب باغله و ینه منتفخ اولور ایسه ینه اول
عصابه یی حلّ و مسحی اعاده ایله و بو وجهله حل و اعاده مفید اولمیوب
برقاچ دفعه تکرار اولندقده اول انتفاخ عودت ایدر ایسه باسلیقدن فصدی
ترک ایدوب باسلیقک شعبه سی اولان ابطیدن ساعدک انسی جانبنده
اسفله سالک اولدیغی محلدن فصد ایلیسک باش یوقدر و چوق کرّه
عصابه شدّ اولندیغنده شریانده انتفاخ عارض اولوب غلیظ و متمدد
اولوب ربط و نفخ ایله اول ربط و نفخ حادث تمدد حسیلر ایله نبض
و حرکت احساس اولنمز و اول سبب ایله شریانک شهوق و ارتفاعی
وریدک شهوق و ارتفاعنه مشابه اولوب شریان باسلیق ظن
اولنوب فصد اولنور و اول کسنه خطرده واقع اولور و اشتباه اهل
زائل اولنجه قدر باسلیق فصد ایدن کمسنه یه تحریکه اقدام و اهتمام

شدّ ایله اولان [illegible]

لازم اولور

بلغ

لازم اولور و فصد ایچون [illegible] فصد اولنیجق عضو شدّ اولنسه و فصد اولنیجق
طمرده مرجمک و نخود مثللو انتفاخ حادث اولسه اول طمر قنقی طمر اولور ایسه
اولسون انده سن باسلیقده ذکر ایلدیکمز معامله ایله عمل ایله یعنی ربط
و شدّی حل ایله و بعده اول موضع رفق ایله مسح ایله و شدّ و حلی تکرار ایله
باسلیقده تا عرا طمرلرده بو شدّ و حل ایله موضع فصد ظاهر اولور
هر نه قدر اول طمرک قربنده شریان اولمز ایسه دخی بو عمل شدّ و حل ایله فصد
اولنیجق عرقک ظهور و تعینی فائده سی حاصل اولور و باسلیقدن فصدک
هر نه قدر دراغ حبلی [illegible] اولنسه و باسلیقک ذراعه میل ایلدیکی
محلدن فصد راس عضله دن بعید اولمغ حبیله اسلم اولور لکن اول
محلده شریان اولمغله مبضعی شریاندن اوزاق ایدوب خلاف جهتنده
فصد اولنمق واجب اولور والحاصل ما بضدک فوقنده باسلیق فصدده عضله یه
مبضعک اصابتی خطر وار در لکن شریانه اصابتدن اسلمدر و
ما بضدک تحتنده باسلیق فصدده شریانه مبضعک اصابتندن خوف
اولنور و خطر اولنور لکن راس عضله اصابتندن اسلم اولور و باسلیقک
خطری بالکلیه ایکی طرفنده اولان شریانه منحصر اولمز زیرا باسلیقک تحتنده
طرفلرنده شریان اولدیغی کبی تحتنده دخی شریان و عصبه اولور و اول
تحتانی عصبه و شریان جهتلرنده دخی خطا واقع اولور بس باسلیقده
ما بضدک فوقنده فصدک برجهتده خطر عظیم و جهت اخراده اسلم اولوب
و ما بضدک تحتنده دخی برجهتده خطر زیاده و وجه آخرده اسلم اولمغله بونک
محلی تعینی قیاس و رفق [illegible] سنده خطر ندر اما [illegible] اختیار ایله
و باسلیقدن اولان فصدک خطاسی علامتی بودرکه خروج ایدن دم اشقر اللون اولور یعنی حمرتی صاره مائل اولور

راس

فصد [illegible]

باسلیق صدره

ایدرك خروج ایدر

واوادم وتبه وطفره ایدوب خروج ایلدیکده اول طمرك مجسسی وملمسی لین وبوشن اولور ومنخفض اولوب اول طمر اسفله میل ایدر وبو حالتلر منصنعك شریانلی اصابتنه دلالت ایدر وبو علامتلر ظهورنده مبادرت ایدوب پاره نك اغزینی دوشن یوکلی وکونلکی کونلکك خرده سی ایکی قرداشی قانی وصبلی ومرصافی وقلقطار وزاجدن برمقدار ایله سد ایله وممکن اولدیجه اوزرینه صوق صو صورتش ایدوب صاج ومو ضع فصدك فوق طرفندن شد ایله وربط حابس ایله ربط ایدوب اعلی اگر بو معالجه ایله دم محتبس اولور ایسه اوج کون مقدار اول باغی چوزوب حل ایلمه واوج کون مرورنده صکره دخی ساکن وجاب اولورکه یینه احتیاط ایلیه سن واول جراحتك اطرافنه ادویه قابضه ایله ضماد ایله وبونك معالجه قصادینك چوق کمسنه لر اول مجروح اولان شریانی بتر وقطع ایدر وقطع اولندقده شریا متقلص اولوب بوزیلور ومتشنج اولوروا ورینه لحم منطبق اولوب قپانور ودمك سیلانی کسیلور وچوق کمسنه لرك دم شریانی دائما نزف ایدوب کسلمز حتی اول نزف جهتیله هلاك اولورلر وبعض کمسنه ربطك شدتی وجعندن هلاك اولورلر زیرا اول ربطك شدتی عضوك هلاکنه مؤدی اولور حرمته اونشدیلر ولا محاله وجع زیاده اولوب اول مقصودك نفس وجع اهلاك ایدر ومعلوم بیورلسونکه دمك نزفی وکسلمسی بعض کره اورده دخی اولور ومعلوم بیورلسونکه قیفالی فصد ایله رقبه نك ورقبه نك اوست طرفنك دملری استفراغ اولنور ورقبه دن مقدار قلیل اسفلنه دخی دم استفراغ لکن اول استفراغ کبدك ناحیه سنه وشراسیف ناحیه سنه تجاوز ایلمز اول نواحینك دملرینی قیفالی فصد استفراغ ایلمز واشاغی طرفنه معتبر اولجق قدر تنقیه ایلمز واکحل قیفال ایله باسلیق اراسنه متوسط اولور وباسلیقك

حم الهم ستر

استفراغ

استفراغی بالجمله تنور بدن نواحیسندن اولورحتی تنور بدنك اسفلندن دخی استفراغ ایدوب تنور بدنی جمیعا تنقیه ایدر وحبل ذراع قیفال کبی ومشابه اولور واطبا ذکر ایدرلرکه اسیلمك جانب ایمنده اولانی فصد اوجاع کبده نافع اولور وجانب ایسرده اولان اسیلم فصدی اوجاع طحاله نافع اولور واسیلم فصد اولندیقده بنفسه دم قطع اولنجه قدر استفراغ اولنور وعمل ایله قطع اولنمز واسیلمك فصد اولندیکی کمسنه نك مقصودی ماء حاره وضع اولنور سهولت ایله دم خروج ایدوب محتبس اولمسون ایچون زیرا اکثر حالده اسیلمك دمك جریانی ضعیف اولوب اولیدر ماء حاره وضع دخی اجرا ایدر واسیلمك فصدینك افضل اوضاع طولانی اولان فصددر وابطینك حکمی باسلیقك حکمی کبی اولور بوذکر اولنان طمرلرك حکمی یدده اولان اورده نك فصدی حکمیدر اما یدده اولان اتنی مقصوده بونلر درسبابه بارمغی ایله ابهام اراسنده وطمر اولان شریان فصد اولنور کبد وحجاب اغزیلرینه بوشریانك فصدینك نفع عجیبی اولور جالینوس وجع کبده مبتلا اولدیغی رؤیاسنده برکمسنه ذکر اولنان شریانك فصدینی امر ایلدی وجالینوس بیقظه اول طمردن فصد ایدوب درعقب وجعی دفع اولدی وذکر اولنان شریانك یانینه باطن کفده مائل برشریان دخی واردر وانی فصدك منفعتی اولا ذکر اولنان شریانی فصدك منفعتینه قریب اولور وربدوشریانلر یدده اولان طمرلرك برینی فصد کمسنه فصدی ظاهر اولمسه یعنی فصد شروطنه اولان شرائط مراعات ایلدیکدن صکره طمر اصلا ظاهر اولمسه ویاخود رقیقا ظهور ایلیوب فصد ممکن اولمسه ویاخود فصد اولنمز ولکن جریان دم

وفصد بزنده تکرار ایله

البته اولکسنده طمر زیاده بوکوب و باغی شدتلو باغلمق ایله الحاح
وابرام ایلمسونلر ویکله اول کمسنه اول عرقی حالی اوزره برکوره ویاخود ایکی
کون ترک ایلسونلر اکر محتاج اولور اول عرقدن فصد اقتضا ایدر ایسه
اولا فتح اولنان نضعک اوزرینه احتیاط ایدرک فصد جدید ایله اوج
محل اولکی اشاعبنده فصد ایلمسونلر وفصدده ربط شدید ایله ربط ایلمک
عضوک تورمسنه باعث اولور وفصد اوزرینه وضع اولنان رفاده یی کل صویی
ایله ویاخود صووق صو ایله اصلادوب عطیبا ومبردا باغلمق مناسب وموافق
اولور وواجبدر که فصددن اول وفصددن صکره باغلانن باغلر فصد اولنجق
موضعک جلدینی اوریق محلنی ازاله ایلیه و بدنی هزال اوزره اولنلره فصد قتلنه اولنه
شد رباط عروقی دمدن خالی قالمسنه و دمک محتبس اولوب استفراغ اولنماسنه
سبب اولور اما سمیز اولانلر کسنه یه وقت فصدده رباط باغلنمسه حالی
اوزره ادخال اولنه طمر ظاهر اولمز اول حنلو کمسنه لره شد اولنمق لایق اولور
وبعض ناس فصدک وجعندن خوف ایدرلر وفصاد اولان کمسنه تلطف
ایدوب فصدک وجعنی اخفا ایتمک ایچون ایکی حیله نک بریله اسلر حیله
اولا بودرکه موضع فصدک شدیدا باغلر و بر ساعت قدر مکث ایلدیکدن
صکره فصد ایدر و شده ربط ایله عضو اویوشوب حتی سیز اولمغله
وجع اکلمز و بر ساعت مکث حسبیله اول شد عنیف دمک استفراغنه
مانع اولمز و حیله ثانیه بودرکه اول نضعک شفیله سنی لینت ایدرک یعنی ملا و ایچنجه
برنسته اتخاد ایدوب دهن ایله غمس ومسح اولنه بقدر صکره آنکله فصد
اولنور وبلزم بونلر اقدم بیلنمز اوزره بو نوع فصدک وجعی خفیف اولور وموضع
فصدک التحامی بطیء اولور واکر عروق یددن فصد مراد اولنان عرق
ظاهر اولمسه اول عرقک شعبه سنه ید ایله مسح ایلد و مسحلدن بر مقدار قتده

صکره

صکره اکر دم شعبه یه دوکیلوب شعبه منتفخه اولور ایسه اول شعبه یی فصد ایله
واکر دم شعبه یه دوکیلمیوب شعبه منتفخه اولمز ایسه فصدی ترک ایلیه
ونجن موضع فصدک اطرافنه اصابت ایدن دمی بعد الفصد غسل ایدوب
جلدی تطهیر ایلمک مراد ایلسک اول دم بولاشن جلدی جرحک فمندن
جذب ایدوب غسل ایله تا که جرحک اغزی ستور اولوب موضع جراحته
صو اصابت ایلمیه و بعد الغسل موضع فصده رفاده وضع ایلیه
ورفاده نک شکلی ترکی شکل کر او لمسرا ولی وخیرلو اولور وقیزنک
نسخه سنده اول رفاده یی دهن ایله ترهین ایلدیکی واقع اولمشدر
لکن ترهین رفاده فصدده تکرار مراد ایدنلره لازم اولور وفصدک اغزنه
اول موضعده شحم قطعه سی میل ایدر ایسه رفق ایله اول شحم پاره نک
اغزندن کرو النور واول شحم قطعه سی کسمک لایق اولماز و بو مثللو
سمیز اولوب شحم زیاده اولانلرک فصدی تشنیه ایلمک لایق اولمز و تشنیه
اقتضا ایدر ایسه اول عضو لایق اولان بودرکه اول تشنیه فصد اولک
فمنی واغزنی فتح ایلد اولمیه بلکه مجددا اول عرقک محل آخرندن فصد اولنه
بو نوع مسائلی بز فصلک آخرنده مفصلا بیان ایلرز بو مقامده بیانی
طفیلی وبالعرض ذکر و معلوم اوله که فصد ایله استفراغ واخراج اولنان
دمک قطعک حدود درک و نهایتی واردر لکن اول حدود و نهایت اشخاص احتلافی
ایله مختلف اولور بعض کمسنه لر ایکی رطل ویاخود اوچ رطل دمک استفراغنه
تحمل اولور هرنه قدر اول کمسنه یه محموم ایکن فصد اولنور ایسه و بعضی حمر
اولور ایکن آنک بر رطل دمی استفراغنه تحمل اولمز هرنه مقدار اولنمسنه
صحیح اولور ایسه تیسر واجب اولورکه دمک قطعنه اوج حالده مراعات اولنه تاکه اول مفتصدک
استفراغنده افراط وتفریط بولنمیوب بنیه سنک تحملی مقدار استفراغ اولنه واول

(margin: احسون)
(margin: پاره سی)
(margin: رفاده شکلی ترکی شکل)

اوج حالدر اولکیسی دمك خفز و استغاثه سی اولور حال خروجده دمك مزاجه بیر
اولوب طفره ایله خروج ایدر دم قطع اولنمز و لکن دم و قیحن دمك خروجی ضعیف
اولوب طمرسز خفی و کوشنکی اولور ایسه دم قطع اولنور و اوج حالدر

ایدر ایسه

ایکنجیسی دمك لونی اولور اکر دمك لونی اشقر و احمر قانی اولور ایسه دم
دم قطع اولنور و اکر سواد مثللو لونه مائل اولور ایسه قطع اولنمز لکن [illegible]
اولور که دمك لوننه مغرور اولنمیه و لونی [illegible] قطع اولنمیه زیرا بعض کره
دم اول خروجنده بیاضه مائل و رقیق اولور و ظن اولنور که دم فاسد خروج
ایلدی و قطعی زمانی کلدی حالبوکه دم فاسد استفراغ اولنمغه هنوز باشلدی
پس بو مثللو حالده مجرد دمك لوننه اعتماد ایلمیه و علامات امتلایه نظر ایلیه
اکر علامات امتلا موجود اولوب فصد ایله استفراغ اقتضا ایدر ایسه دمك
رقتنه و لوننك ابیض اولدیغنه نظر ایلمیوب دخی قطع ایلمیه و بعض کره
و بعض کره [illegible] ورم سببیله دمك لونی و قوامی متغیر اولور زیرا ورم
دوکلنر و نفسنه چکر و عروق قلت استفراغه خطا وعت ایدن آنجق دم
دقیق صافی باقی قالوب خروج ایدر و لوننه مغرور اولنلر دم فاسد باقی ایکن
استفراغ اولندی ظن ایدر و مراعاتی واجب اولان احوال ثلثه دن
اوچنجی حال نبضدر طبیبه واجبدر که فصد ایلدیکی کسنه نك نبضندن
ال طبیبك یدی ایرلمیه اکر نبضنده قوت و جودت حرکت کورر ایسه دمی
قطع ایلمیوب استفراغ ایلیه و اکر نبضنده ضعف اولوب بدنی محتملی اولور
ایسه طمور بستی ایدوب اول مقصوده قوتی تقویه ایدر نسنه ویره و بعده
فصدی تثنیه و تثلیث ایلیه علامه شیخك کلامی مجملدر بو وجهله شرح [illegible]
ایلدی و اکر دمك طفره سندن و خفزندن خور و ضعف کلور ایسه و یاخود
دمك لوننه تغیر کلور ایسه و یاخود نبضنه تغیر کلور ایسه خصوصا نبضدکی

تماما

ابتدا دم صالح خروج ایدر

فصد ایله

تغیر

تغیر ضعف اولور ایسه دم حبس اولنور و کذلك اول کسنه یه استسقا و انجفر توق و کوکل دونمسی
و کرنمك کبی بر حالت عارض اولور ایسه ینه دم حبس ایلیه و دمك خفزی و
طفره سندکی تغیری و لوننك تغیری سرعت ایله حاصل اولور ایسه اول علامه اولان
مذکورلردن تغیری ینه اعتماد ایلمیوب دم حبس ایلیه اول صورتلرده اعتماد
نبضه ایلیه و نبضدکی غشیه مبادرت و سرعت ایدنلر مزاجلری حار
اولوب ابدانلری نحیفه و متخلخل اولنلردر و غشیلری زیاده بطیء اولان
ابدانلری معتدلة المزاج اولوب لحملری متلزز [illegible] صیقی اولنلردر اطبا
دیدیلر که واجبدر که فصد ایله معا مواضع کثیره اولیه بعضی چوق نیشترلر
اولمیه [illegible] شفره اوله و کیمیسی شفره سز اوله شفره [illegible]
حدیدك اوجنده اولان زیاده انجه و حرتلو جزئنه دیرلر و عروق زوالدکیدن تحلیلنه
محجوب محل آخره زائل اولان طمرلر مثلا وداج طمرلری اولان طمرلر ذات
شفره اولان مبضع ایله فصد ایلیه و زوالدن امین اولور و کذلك انجه اولمیان
طمرلر ذات شفره اولمیان نیشتر ایله فصد ایلیه و کذلك واجبدر که فصاده
یاننده حریره و خرقه یوموشاق اوله و خشبه و دیشتن مقیّی التلر اوله
بعض نسخه لرده مقیّی بدلنه مقیاس واقع اولمشدر علامه اول نسخه یی
تخطئه ایدر و فصاد ایله دوشن یوکه و دوا صبر و آق کونلك و کوبك
ایله مسك و دواء مسك و اقراص بسد اوله حتی مقصوده فصددکی ذکر اولنان
عوارضدن بری [illegible] غشی عارض اولوب افاقت بولماسه
او ذکر اولنان یوما غدی بونی موضع فصدده لقمه کبی ادخال ایدوب
دن قطع ایلیه علامه دیرکه اول خرجه صوقیلن کتانی اولمق حریره خرقه
اولی اولور و مقیّی اولان اغاج ویلکی مثللو التلر ایله اول کسنه یه توصدیر اولنور

وکوبك مسکی شم ایتدیرلور و دواء مسك و اقراص مسکدن اکر بر شئ سقی
اولنور ایسه قوت انعاش اولنور و اکر طمر منبثق و منفتق اولوب دم زیاده
خروج ایدر ایسه اول وقتده سرعت ایله دوشنك و بری و یوکی جرحك
ایچنه صوقیلوب تحشیه اولنور و غشیك اکثر عوض دملك احتباسندن
صکره اولور و حال سیلاننده غشی عارض اولمازدن [illegible] دملك افراط اوزره
استفراغی وقتنده در او غشی عارض اولور و حمیات مطبقه ده و سکته
مبادیسنده و خناق و حمیکده اولان عظیم ورملرده [illegible] و اوجاع شدیده ده
استفراغ دم حسبیله عارض اولان غشیده خوف اولنمز اکر استفراغ
تمام اولمزدن مقدم غشی عارض اولور ایسه دم قطع اولنور و اول فصد
صکره فصد تکرار اولنوب استفراغ تکمیل اولنور و اکر غشی عارض اولمز
ایسه اول امرده مواد بتمامها استفراغ اولنور و غشیك عوضنده
قریب زمانده وارنجه دم قطع اولنمز اکر قوت قویه اولور ایسه و قوت
ضعیفه ایسه دفعه مواد استفراغ اولنمز و بیان عروق اولان
و بلکه برده اولان عروق مقصوده یی بیان ایدوب بسط کلام ایلدیکمز
صکره مناسبت ایله آخر معنا اوروده در بسط کلام ایلدرك و اینقده اولان
عروق مقصوده نك بیانن او تدقیق و بینچالا واجب اولدیکه کلاممز
عروق رجلی بیانن نقل ایدوب ما نحن فیهم شروع ایلیه یوز و بلکه دیرز که
اینقده اولان طمرلرك بریسی عرق نسادر و اول عرق نسا کعبك یعنی طوبوغك
جانب وحشیسندن و کعبك اسفلی و یا خود کعبك فوقنده و اعلاسنده
اولان محللنده فصد اولنور و رکبه کعبه وارنجه قدر شد اولنوب لفافه
ایله و یا خود عصابه قویه ایله لف و تعصیب اولنور و اولی اولان
او عرق نسا فصد اولنمزدن مقدم استحمام اولنمق اولور و زیاده صواب
اولان عرق نسانك فصدی طولانی اولمق اولور و اکر عرق نسا خفی

اولهسا

اولوب فصدی ممکن اولمز ایسه خنصر ایله بنصر اراسنده اولان عرق
نسانك شعبه سی فصد اولنور و عرق نسا فصدینك منفعتی بودرکه عرق
نسا وجعنده اولان عرق فصدینك نفعی عظیم اولور و کذلك نقرس و دوالی
و داء فیل مرضلرنده منفعت کثیره سی اولور و عرق نسا فصدینك تشبیه
صعوبتلو اولور و ایکی طمرلرینك بری صافندر اول صافن کعبك جانب
وحشیسنده اولور و صافنك ظهوری عرق نسانك ظهورندن اکثر اولور
و صافنك فصدی ایله [illegible] اولان بالجمله اعضالرك د و استفراغ
اولنور و اعلاده اولان مواد فصد ایله اسفل جانبنه میل ایدر و ایکیچون
طمثی قوت ایله ادرار ایدر و بواسیر طمرلرینك اغزیلرین آچر قیاسه باقلسه عرق
نسا ایله صافن منفعتده مشترك اولمق اقتضا ایدر لکن تجربه دلالت ایدر که
عرق نسا فصدینك عرق نسا وجعی تسمیه اولنان مرضده منفعتی صافن فصدینك
منفعتندن کثیر زیاده اولور عرق نسا تسمیه اولنان طمرك موضع وجعه
محاذاتی اولمق حسبیله و صافن فصدینك افضلی مورب اولوب عرضنه حائل
اولمقدر و ایکی طمرلرینك بری ده مابض رکبه عرقی تسمیه اولنان طمردر اول
طمر دیزده اولور و منفعتنده صافن حکمی اوزره اولور لکن طمثی ادرارده و
مقعده وجعلرنده و بواسیرده مابض رکبه عرقینك منفعتی اکثر اولور
و اینقده مقصود اولان طمرلرك بری ده عرقوبك حلقنده اولان طمر اولور
و کاه اول طمر صافنك شعبه سی بر اولور و حکمی صافن حکمنده اولور و بالجمله
اینقده اولان عرقلری فصد باش جانبنه مائل اولان موادی حادث
اولان امراضده نافع اولور لکن ایاقده اولان طمرلرك فصدی ضعف ویرده
اولان طمرلرك فصدی ایجاب ایلدیکی ضعفدن اکثر اولور و نوا اوراسنده

صافنك
یعنی طبابنك
ایجاب ایلدیکی

جالینوس دیرکه خصیتین بونوع عدیده خصیتین قطعی معا قطع اولنور یاخود یالکز خصیتین یاخود یالکز قضیب قطع اولنور یاخود
محذی سق اولنور قضیب اوراشقه ادخال اولنور اوزر دیکیلور و کوه تبو ال ایچون قطره ده تیلنور و یاخود متوال
محرا اوزره کوبکی الثله قضیب سالم اولور بس بو وجهلک ایکی اوکلی صورتنده نسلی منقطع اولور و بونده ظاهر اولور
منقطع اوزره خصیه لرده تربیه اولنور و قولاق اردنده اولان طمرده ماده نسل نزول ایلمز و بو استدلال اضعف ظاهر در
زیرا خصیه لری ایکی صنفلنله نسل اولدیغی انجق خصیه لرک منی تربیه ده مرضلی اولدیغنه دلالت ایدر و انده مرخلی
اولمقلغه امر اخرک مرخلی اولمدیغی لازم کلمز

اولان طمرلرک وداج تسمیه اولنان طمردن ماعدا اسنده اولی اولان موردقصد
اولنمقدر و نواحی راسده اولوب فصد اولنان طمرلرک بعضیسی شراین
و بعضیسی اورده اولور اورده نک برسی عرق جبهه در اول عرق ایکی قاشک
ارا سنده منتصب اولنمشدر اول عرقی فصد باشک اوکنده اغرلیغی و ثقالته
نافع اولور خصوصا اول اغرلق باشک موخرنده اوله انده زیاده نافع اولور
و کوزلرده اولان ثقلده دخی نافع اولور و مزمن اولان صداعده دخی منفعتی
اولور و هامه ده بعض یافوخده اولان طمر دخی اول عرق شقیقه و قروح راس
ایچون فصد اولنور و ایکی طمر دخی صدغلر اوزرنده صدغینه ملقب اولورلر
و ایکی عرق دخی ایکی ماق اکراوزرنده اولورلر و اکثر حالده اول عرقلر خنق اولنوب
صیقلمد قجه ظاهر اولمزلر و واجب اولور که نیشتر ماقده اولان اول طمرلر ایکی
طمر عمقنده و غورنده ادخال اولنمیه زیرا اول ادخال حسبیله اول جرح ناصور اولمق
خوفی اولنور و اول ایکی طمر فصد اولندقلرنده انلردن دم قلیل سیلان ایدر و انلری
فصدک منفعتی صداع و شقیقه و رمد مزمن و دمعه و غشاوه و جرب
اجفان و بثور اجفان و غشاوه اولور و اوج عدد کوچک طمرلر دخی قولاقلرک
طورفی توبلر طرفنده الصاق اولنمش محل اتصاللری و اسنانده اولور و اول اوج
عدد طمرلرک برسی حولرده زیاده ظاهر اولور و اول ظاهر اولان عرق ماکنده
ابتدا اسنده و باشک بخاراتی قبولنده فصد اولنور و قولاقلرده اولان دوی و فساده و باشک
حادث اولان وجعلر ایچون فصد اولنور

~~و بینه اللطاعته اولور و متواتر بودر که خلف اذنلرده اولنمشلر فصد اولنور که انلری کسنلر تبدیل و انقطاع اولور و اول طمرلر دخی کیم که فصد ایدرلر انلرک نسلی منقطع اولور~~

آنی انکار ایدر و باشک یوزی عالی طرفنده اولان طمرلر دخی اولور و داجان تسمیه

نواحی سنده و

اولنان

مرضلرنده

و عروق راسده ایکی خلف اذنلرده ایکی طمر دخی وارد که نسل الی الله ایدن زاهدلر اول طمرلری اقتصاد ایدوب نسللرین کسیلور و بو معنا بین الاطبا مشهور کلتی جالینوس

اولنان ایکی ورید طمرلر و اول طمرلر جذامک ابتدا سنده و خناق شدیدده
و ضیق نفسده و ربو حارده و بحة الصوت و ذات الریه ده و کثرت قیء
دموی حادث اولان ده و علل طحالده و ایکی جنب علل الریه قصد
اولنور و بو اقدم بر ذیم خبر و یردیکمز اوزره و داجان طمرلر عروق زوال
اولمغله واجب اولور که انک فصدی ذات الشعره اولان موضع ایله
اوله اما و داجیندن فصد اولنان نسنه نک حال فصده تقییدلری و کیفیت
و ضعفلک بیانی بودر که اول نسنه نک باشی جهت فصدک خلافنه تحویل
اولنور مثلا اصاغی طرفده اولان و داجیندن فصد اولنور ایسه باشی صول
طرفه تحویل اولنور زیرا بو وجهله باشی تحویلی طمرلری تشمیر کرر و بو
ایلرو دم زیاده استفراغ اولنور و فصدی اول زوال اولان و داجینک
طرفه زوالی الحق اولدیغنده تامل ایدر و بشدت زوالی اولان جهتک خلافی جهتنده
اخذ ایدر و واجب اولور که فصد ایچون وضع اولنان و باغلنن عصابه نک
لیحه دوریمی ایننده اولوب صافنده و عروق نسادده اولدیغی کبی ایننده اولوب
فصد طولانی اوله و باشده اولان عروق مفصوده نک برسی دخی ادنیه
انفدک خرمه عرقیدر بعض بورون دکلی بینک اوزرنده اولان عضو فوقی
عرقیدر و اول عرقلرک فصد اولنجق محلی اول محللر که بارمق ایله اول محله
باصلسه ایکی بولک اولور و اول موضع تشقق فصد اولنور و اول فصدده
خروج ایدن دم قلیل اولور و اول محللرده فصد کلفه و لونلری کوروتنه و
بواسیره و بورنده اولان بثره لره و سولجیلره و بورنده اولان حکه یه نافع
اولور لکن بعض کره اول طمر فصد سعفه یه مشابه حمرت مزمنه احداث
ایدر و اول حمرت بوزه ده دخی سرایت ایدر و اول فصدک حضرتی منفعتندن کبیر اعظم اولور

حاد اولان دمعه

اولان نسنه

موضع تشقق اولور میلا وجنبه اولور

وقولاق اردنده خشّاء تسمیه اولنان یومری لحمك التنده اوجوقور اولان
محلك اتصالنده اولان طمر فصد دم لطیفدن عارض اولان سدرده
وقدیم اولان باش آغریلرینه نافع اولور ونواجز رأسده اولوب
فصد اولنمغی اولنان اوردهجن دورت طمردر وارد رکه ایکیسی اوست
دوداقده وایکیسی آلت دوداقده اولور انلره جهارك دیرلر لغت فارسیه
جهار دورت معناسنه درورك طمر معناسنه در جهارك دورت
طمر دیمك اولور اکثر کتبده برر ایله یازیلوب تخفیف اولنوبدر لکن قانون
نسخه لرنده نسخهٔ سلطانیه ده اصلی اوزره ایکی را ایله یازلمشدر
اول جهارك طمرینك فصدی آغزده حادث اولان قرحه لره وقلاعه ودوداق
اغریلرینه ودوداق ورملرینه ودوداق استرخاسنه وقرحه سنه
وبواسیرینه وشقاقنه نافع اولور ونواجز رأس عروقندن بری دخی اول
طمردر که لسانك تحتنده وچکه نك ایچنده اولور واول طمر خناقلرده
ولوزتین ورملرنده فصد اولنور وبر عرق دخی لسانك التنده
اولور واول عرق دمله حادث اولان ثقل لسان خناقنده اول
ایچون فصد اولنور واول عرقك فصد طولا اولمق واجب اولور زیرا اول
عرق عرضنه فصد اولنمقاننه دیکمز نواجز رأس طمرلرینك بری دخی
عنفقه تسمیه اولنان محلك طمریدر واول طمر اغز قوقسی ایچون فصد
اولنور قاموسده ذکر اولندیغی اوزره الت دوداق ایله چکه بیننده اولان
تویلره عنفقه دیرلر بو مقابله اول تویلرك محلی مراد اولنور ونواجز
رأس عروقندن بری دخی عرق لبّه در واول عرق حیوانك ذبح اولندیغی
وانسانك قلاده باغلاجق محلنده اولور وآنك فصدی قرحه معالجاتنده

لوزتین لسانك بیننده
غدّه کبیر ایکی مرتفع لحم
عصبه در که ایکی جانبه
قولاق کبیر اولور ایکیسنك
اراسنده مرطریق
اولور مثلا

اولور

اولور اما باسنده اولان شرائینك بیانی بودر که اول شرائینده صدغ
اوزرنده اولان شریان بعض کره فصد اولنور وبعض کره دخی بتر
وقطع اولنور وبعض کره دخی سل اولنور وبعض کره حق کی اولوب
داغلنور ونوازلك حاده ولطیفه نوازله منفعتی
اولور وانتشار عینك منفعتی اولور علامه بو دورت صورتك
بیان ایدوب دیر که اما فصدی اورده فصدی کبی اولوب قدر حاجت دم استفراغ
اولنور واوزرینه ادویهٔ محمرهٔ ملحمه وضع اولنور واوزر عصابه ایله صاریلا
باغلنور واوج کون مقداری ترك اولنور واما بترك وقطعك صورتی بودر که
اول شریانك اوزرنده جلد ودری کشف اولنور وشریانك اطرافنده اولان
اجسام وتحمیت شریاننه تبعید اولنور وبر صنّاره ایله اول شریان
تعلیق اولنور یعنی بر علاقه ایله اصیلور واول شریانك ایکی طرفی خیط ابریشم
ایله باغلنور واول شریان وسطنده کسیلور واول موضعه دخی قطع ایدیجی
ادویه وضع اولنور وعصابه باغلنوب اوج کون مقداری ترك اولنور
واما سلّك کیفیتی بودر که صدغ اوزره اولان تویلر تراش وحلق اولنور وشریانك
اصبع ایله لمس اولنور وشریانك موضعی لمس ایله معلوم اولدیغنده
اوزرینه مداد ایله علامت وضع اولنور اگر لمس ایله معلوم اولمازسه اول
موضع اسّی صو ایله اوغلور ودلك اولنور لاجل اول طمرك محلی متعین اولور
وبو دلك ایله طمر ظاهر اولور وجلد فوقه رفع اولنور
صکره جلد شق اولنوب صنانیر ایله اصیلور وجلد شقنك مقداری اوج بارمق
مقداری اولور وصکره شریانك فوقنه صنانیر ایله اصیلور وصکره اول
شریان شق اولنوب قدر حاجت دم استفراغ اولنور وصکره ایکی طرفندن

بزلسه بزلسه
او یوزینه سلط ایدوب قطع اولور

بودورلو صدغ اوزرنده اولان اول

خیط ابریسم ایله اول شریان باغلنور و وسطندن قطع اولنور و مقدار مقطوع
اوچ پارمق مقداری قیلنور و صکره اوزرینه دکی قاطع و ملحم دوالر وضع اولنور
و اما کی ایکی وجهله اولور او کیسر بودرکه التونلق آلت کی اتخاذ اولنور و اول
آلتک باشی دکرمی قیلنور و اثره اول آلت قیزدریلور و صکره شریانه باصدرلیر
اولنور مستر ایله شریانک محلی معلوم اولدیقدن صکره اول محله اول قیزغن آلت وضع اولنمغه
کی اولنور و کیدی ایکنجی وجهی بودرکه شریانک اطرافنده اولان دریلر شق اولنه
اولنوب یا بلور شریانک کشف اولنور و شریانده [illegible] بر آلت اتخاذ اولنوب شریانه
[illegible] اولنور و اوزرینه ادویه ملحمه و منبته وضع اولنور
انتهی کلام العلامه و قولاق اردنده اولان شریانلر دمدن ایچون کوزه اینن صوبلک
اول وقتنده و غشاوه و صداع مزمن ایچون فصد اولنور لکن اول شریانی
فصد ذکر سابق نزف دم خطرندن خالی اولمز و التحام دخی بطیء اولور
جالینوس حکایه ایدر کسنه بوغازندن یاره لنوب شریاننده جرح اولنوب
[illegible] صکره جالینوس اول شریانه کندر و صبر و دم
الاخوین دواسی ایله معالجه ایتمکله تدارک ایلدی و دم محتبس اولدی و ورکی
ناحیه سنده اولان وجع ساکن اولدی و بیلدیکه او کوب فصد اولنان ایکی عرق
دخی بطن اوزرنده اولور برسی صاغ طرفده کبد اوزرنده اولور و آخری صول طرفده
طحال اوزرنده اولور صاغده اولان استسقا ایچون فصد اولنور و صولده اولان
علل طحال ایچون فصد اولنور و معلوم بیوریله که فصدک ایکی وقت و زمانی
وار در برنیسی حال اختیارده اولان فصدک وقتی اولور و ایکنجیسی حال اضطرار
اولان فصدک وقتی اولور حال اختیارده اولان فصدک وقتی ضحوه نهار دخی هضم
غذا اندن تمام وقتنده اولور و وقت اضطرار فصدی موجب اولان نسنه هر نه وقتده

دم شریانلرده مقداری صالح دم [illegible]

غذا اندن انتشار دنیله [illegible] صکره غذا اندن برینه توزیع و تقسیم اولور

ظهور

ظهور ایدر ایسه بلا تأخیر اول وقتده فصد اولنور و فصده اضطرار وار
مثلا خناق عظیم و سکته مثللو مرضلره مبتلا اولنانک وجودنده اعتبار اولنمز
البته فصد اولنور و معلوم بیوریله که مبضع کالی [illegible]
استعمالندن مضرتی کثیر اولور [illegible] زیرا مبضع کال خطا ایدر و یا کن
عرقه دخی واصل اولمز و خطاسی دخی تدارک اولنمز و ورم حار و نته باعث
اولور و وجع احداث ایدر و صحیح سن نیشتر اعمال و استعمال ایلیک
ید ایله دفع و غمز ایله یعنی یدک قوتی ایله نیشتری ضرب ایله بلکه رفقله
و سرعت و اختلاس ایله ضرب ایله زیرا [illegible] اولان ضربله نیشتر
طمرک حشونده و جوفنده واصل اولور اسفلنه تجاوز ایلمز و جوفی کوره عنف
ایله ضرب اولنه بقله نیشترک اوجی انکسار خفی ایله منکسر اولور یعنی انکساری
معلوم اولمز و طمرده اول منکسر اولان نیشتر منزلق اولوب طمر جرح
ایلمز [illegible] محل اخرده دخی اولور و اول قیریق نیشتر ایله الحاح ایدر
ایسک شر زیاده اولور بو سبیلدندر واجب اولور که مبضعک [illegible]
درینه یاپیشماسی و تعلقی بر منوال اوزره اولدیغی قبل الفصد تجربه
اولنوب بعده فصد اوله و تجربه نک کیفیتی علامه بیان ایدرک فصاد هر بر
قبل الفصد کندو درینسنه خفیفا ضرب ایدر اکر نیشتر جلدینه تعلقی
جید اولور ایسه آنکله فصده مباشرت ایدر و اکر جلدی اخذ جیدی
اولماز ایسه معلوم اولور که اول مبضعده وجه انکسار و
یاخود صداسی و یاسی وار در اول مبضع مسننده یعنی بیلکی ایله
اصلاح اولنوب بعده فصد اولنور انتهی کلام العلامه بس بو تجربه
فصددن اول و یاخود ضربده اعاده مراد ایلدکده [illegible]

رفق و اختلاس ایله

وفایده ب

مباشرت اولنه

بس

الدبكله اولنور وحسن سعی واجتهاد ایدوب شدّ رباطی تکرار ایتحلی قصد
اولنیجق طمردن دم ایله ممتلی ایله زیرا اول امتلا حبیله طمر شیشر و قبارور اشکال
اولور و انده زلق وخطا اولمز وطمرده زائل اولوب محل اخره قاچمز و اگر طمر
عصیان ایدوب شدّ ایله ممتلی و منتفخ اولماز ایسه شدّ حل ایدوب
انتفاخ حاصل اولنجه قدر باغ چوزتکینی باغله و هردفعه ده باغ چوزدکجه
یدایله اول طمره مسح ایله وینه قارن طرفندن باشلیوب طمر صیقارق آشاغی
طرفه نزول ایله وینه صیقشدیررق اشاغیدن یوقاری صعود ایله
و طمر متنبه اولوب ظاهر و اشکار اولنجه قدر بو وجهله نزول وصعودی
تکرار ایله و اول عرقک ... محلردن بر محلده
اول عرقی ایکی پارمغک اراسنده قبلوب برکره اول موضعه ایکی پارمغک
ایله جس و غمز ایله و آخر کره پارماغیکک برینی اول موضعک اوزرینه
باصوب ساکن و واقف ایله وآخر پارماغی ایله اوستی طرفدن مسح
ایدرک دمی ساکن پارمغک جانبنه آقت و اساله ایله و بو عمل ایله
سعی اول محله طمر وار ایسه واقف اولان پارماغک تحتنده دم
زیاده اولور ... اول متحرک اولان پارمق ایله اساله ترک
ایلدیکم حین اولوب دم چکیلور و بو حرّ وجزری واقف اولان پارمق
احساس ایدر و اول محله طمرک تحققی اولدیغی محقق اولوب شدّ حل
ایله اظهارینه اهتمام اولنور و واجب اولورکه نیشترک مسافه سی طمرک
آلت قاتنه تجاوز ایدوب حضو اولنه طمرک تحتنده اولان شریانه نفوذ
ایدجک قدر مطول اولمیه بلکه قصد اولنه طمرک جوفنه نشترک اوجی منتهی
اوله و قصد اولنجق طمر انجه اولور ایسه اول طمر شدّ وحل ایدرک

قات

قات ایله ممتلی و منتفخ ایلمک زیاده واجب اولور زیرا انجه اولان طمرک انتفاخ قلیل ایله
عیان وظهوری زیاده اولمز ولایق اولورکه نیشتر ابهام و وسطی پارمقلر ایله
اخذ اولنه اما القره ... سبابه پارمغی ترک اولنه حتی ... اول ترک
اولنان سبابه پارمغی ایله ... ونیشترک فصادک
اخذی حینده ندک نصفنه قدر اوله و نصفندن یوقاریسی اخذ ایلمیه و فصادک
قصده تمکنی مضطرب اوله اگر عرق بر طرفه زائل اولور ایسه اول عرقی
زائل اولدیغی جانبک جانب خلافندن ربط ایدوب ضبط ایلیه و اگر ایکی جانبنه
زوالی احتمالی اولور ایسه اول زمان فصاد اول عرقی سرعت و اختلاس
ایله ... و معلوم بیوریله که مقصود اولان محلی باغلق و غمز
ایدوب صیماق صلابت و غلظتدن جلدک حالی و مقدار حبیله و لحمک کثرت
و وفرتی حبیله اولور و طمر ظاهر و اشکار اولسون ایچون قبل الفصد باغلنن
باغ موضع فصده قریب اولمق گرکدر و اول قریب اولان باغ طمرک اظهار ایلدیکی
کبی بعض اول اشتراک شدتی حبیله تخیف اولان بعض کمسنه لرک طمری تخفی اخفا و اضمار ایدر
اولور بناء علیه سالم گرکدر که قبل الفصد ... فصد اولنجق محله بر علامت
وضع ایدوب صکره باغلیه سن اگر اول باغ ایله طمر غائب و مختفی اولور
ایسه موضع علامتدن فصد ایلیه سن و غایتله احتراز ایلیه سن که
اول طمر موضع علامت محاذاتندن یمین و یساره زائل اولمیه و اگر اول
عرق و طمر علامت محاذاتندن و تحتندن زائل اولدی ایسه اول زمان فصاد
ایله تقدم ایدن تفصیل اوزره زوالدن امنیت کلسون ایچون تعلیق ایدوب
... بعده فصد ایلیه سن بو مقام ترجمه سنده علامه ید اقتدا اولنوب
ما عدا اشراحک مسلکی ترک اولندی و اگر طمر قات ایله ... و منتفخ ایلمک
شاهق

اولمغله عصیان ایدرایسه خاصة نحیف اولان ابدانك عروقنده صنادیقی
استعمال ایله ومفصل وبنده اولان شدّ عروقك امتلاسز وانتفاخنی
منع ایدر وبعد الفصد دم ایله ملوّث اولان جلدی غسل مراد ایلدیککده بارمقلر
ایله جلدی مدّ ایدوب چك فصد ثقبه سنك آغزی غیبت ایدوب سنی
اوتبجه قدر بعده غسل ایدوب صوینی بردولسند ایله تنشف ایله وفصدك
اوزرینه رفاده وضع ایله صکره جلدی ترك ایله تاکه محلنه عودت ایلیه
ومعلوم بیوریله که امتلاء حسبیله جوقلر ایلیکسنه فصده محتاج اولور وخوف
كره محموم ومصدوع اولانلره کاینه ما انلرك تدبیرلری بابنده ذکر ایلدیکیمز فصد
ایله تربیه یمزده انلر ~~اسهال طبیعی عارض اولوب~~ مستغنی اولورلر

اسهال طبیعی عارض اولوب

الفصل الحادی والعشرون فی الحجامة

جلدك ناحیه لرندن حجامتك تنقیه سی فصدك تنقیه سندن
اکثر اولور ودم رقیقی حجامتك استفراغی دم غلیظی استفراغندن اکثر اولور
ودمی غلیظ اولان ابدان عبلیه ده بعض آنلو وطوبکی اولان بدنلرده حجامتك
منفعتی قلیله اولور زیرا ابدان عبلیه دملری مزاحمه سی حسبیله ودملری غلظتی
حسبیله موادی استخراجی صعوبتلو اولور وحجامت حسبیله استفراغ قلیل
اولور ووجه لایق اوزره اولماز بلکه مواد رقیقه نك حجامتك استفراغی
تکلف ایله اولور وحجامت اولنان عضوده ضعف حادث اولور وحجامت
ایدن کمسنه لره امر اولنور که حجامتی آیك اوّلنده واخرنده ایلمیه بلکه وسط
شهرده ایلیه زیرا اوّل شهرده رطوبت هنوز حرکته وهیجانه باشلمامشدر
وشهرك اخرنده دخی رطوبت نقصان اوزره در امّا شهرك اورته سنده رطوبت
زیاده اولور وحرکتی دخی اکثر اولور ووقت حرکتده دور اخلاط استفراغ
زیاده اولور وشهرك اوّل واخرنده رطوبت ابدان قلیله اولدیغندن وجه

اولور وسط شهرده زیاده

بودرکه

بودرکه وسط شهرده ~~قمرك شمسه مقابله سی وقتیدر~~ آی کونشه مقابل
اولوب قارشو قارشو به کلورلر وقمرك نوری زیاده اولوب وسط
شهرده بدر اولور وقمرك نورینك زیاده اولماسی ایله عالم عناصرده
اولان رطوبتلر زیاده اولور وقمرك نورینك نقصانی ایله رطوبت
ناقصه وقلیله اولور حتی کاه لرده اولان بینی وارما قدره
اولان صولر وسط شهرده زیاده وشهرك اوّل وآخرنده نقصان
اوزره اولور کذلك بدنلرده اولان موادده وسط شهرده زیاده اولور
ذلك تقدیر العزیز العلیم وواجب اولور که حمامدن صکره حجامتدن احتراز
اولنه علامه دیرکه حمامدن صکره حمام عقبنده استحمامه تهییج وجهی بودرکه
حمامده رطوبتك تحلیلی زیاده اولور وتحلیلدن صکره اولان حجامت زیاده
ضعفه مؤدی اولور وحمامدن صکره اولان حجامتك موضع شرطی بعض یاره سی
کبی اوکیلور وکذلك موضع شرط عمیق ودرینك اولوب وجعی زیاده اولور
وحمامدن صکره حجامت جائز اولمدیغی صورتده حمام ایچنده حجامت بطریق
الاولی جائز اولمز وحمامدن صکره اولان حجامت حکمنده اولور افراط اوزره
اولان تعب وسهردن وجماع کثیردن واسهال ورعاف وقیء مفرطدن
وبونلرکبی فرط تحلیلی اولان نسنه لردن صکره اولان حجامتك حکمی اسهال
کلام العلامه لکن دمی غلیظ اولان کمسنه لره واجب اولورکه اوّلا احمام
ایلیه وحمامدن صکره برساعت مقداری استراحت ایده وصکره احتجام ایلیه
وتاسوك اکثری بدنك مقدمندن ویوقاری طرفندن حجامتی کریه کوریلر
وحسّ وذهنه مضرتی اولوریبو مقدم بدنك حجامتندن فجیبولر وهر
عضودن حجامتك بردرلو منفعتی اولور ونقره دن حجامت الحلاوین

احتجامدن

احکامی واعراض

خلیفه اولوب
فصل

وبرص وظلمة عين وجنون آفتلرندن منفعتی اولور لكن مداومت اولنمغله
مضرتی اولور وقانونده مرور ایدن لرندن اكثر حفظه اولان احادیثده
اشارتدر حتی مصابیح شریفده ذكر اولندیكه ابن مسعود رضی الله تعالی عنه
بیوردیلركه رسول الله لیلة اسرادن خبر ویروب بیوردیلركه ملاء اعلادن
اولان جماعت ملائكه قنغی جماعته مرور ایلدم ایسه هر جماعت بكا امر
ایلدیلركه امتكه امر ایله احتجام ایلسونلر دیو ونقره راس اوزره حجامت
موجب نسیان اولدیغنك وجهی بودركه قوه حافظه نك محلی دماغك مؤخری
اولور ونقره اول محله قریب اولمغله حجامت قوه مذكوره یی ضعیف ایدر
نسیانه مؤدی اولور وكاهل اوزره بعض یلرین الكتفین حجامت
قمحدوه یی اضعاف ایدر واخرعانك برنده حجامت بعض راسده
رعشه احداث ایدر دیمش واجب اولوركه نقره ده حجامت مراد ایدن
كمسنه نقره دن تسفل ایدوب نقره نك برمقدار اشاغیسندن حجامت
ایلیه تاكه نقره اوزره حجامت منفعتی حاصل اولوب اول محل حفظ
قوه سنك محلندن بعید اولمغله نسیانه مؤدی اولمیه وكاهلدن
حجامت مراد ایدنلر برمقدار تصاعد ایدوب بو قادن طرفدن حجامت
قمحدوه یه بعید اولان محل اوزره حجامت ایلیه تاكه كاهل
اوزره حجامتك منفعتی حاصل اولوب مضرتی اصابت ایلمیه لكن
نزف دم فی قطع الجوف كاهل اوزره حجامت ایدن كمسنه یه وارد
اولوركه كاهل اوزره حجامتك مضرتندن نوفی الجوف برمقدار كاهلدن
تسفل ایلیه وتصاعد ایلمیه وبو كاهل اوزره اولان حجامت وبین
المتنین اولان حجامت صدره عارض اولان امراضه مفیددر ودموی دیوكه

نفره نك

نعم ایله كنفا راسنه حجامت

نقره قریب اولان موضعدن دوا استفراغ ایدر وخلاقتی من وجه اولور من كل وجه
اولماز وافلاطون مذهبی اولدیكه نقره حجامتی قیفال فصدینك خلیفه سی اولور لكن
قانونك مذهبی اولدیغی وجه ظاهر ایدیكن علامه شرحنده تصریح ایلدی ونقره دن
مراد منقطع قمحدوه دركه وسط قفاده اولور دیمش بو نقره ده حجامت
قاشلرك ثقلتنده وكوز قپاقلرینك جفافندن وكوز جربندن واغز
قوقسندن منفعتی اولور وكاهل تسمیه اولنان ایكی كتف اراسنده
حجامت باسلیق فصدینك خلیفه سی اولور ومنكب وحلق اغریلرینه
نافع اولور وبوینك ایكی طرفلرنده ممتد واخدعان اسم ایله مسمی ایكی رگ
طمرده شعبه لر اولان ایكی طمرك بر اوزرینه حجامت قیفالك خلیفه سی اولوب
باشك ارتعاشندن ودیمه مدسندن منفعتی اولور وباشده اولان اعضایه
یوز ودیش وضرس وایكی قولق وایكی كوز وبورینه دخی منفعتی اولور
لكن نقره اوزره حجامت نسیان ایجاب ایدر نتكیم بزم سیدیمز ومولامز
وصاحب شریعتمز محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بعض احادیثلرینده
بو معنایی بیان ایلدیكه شیخ رشید رحمة الله تعالی علیه بو كلام ایله
شرعة الاسلامده ذكر اولنان اثره اشارت شرعه نك عبارتی بودر وفی
الحدیث الحجامة فی نقرة الراس یورث النسیان فاجتنبوا وبو كلامله من وجه الله
ابو اللیث رحمه الله تعالی علیه تنبیهنده تحریر ایلدیكی حدیثه دخی اشارت وارد را اول حدیث
بودر ابو بكر بن عبد الله روایت ایدركه اقرع بن حابس رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینه داخل اولدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری
وسط راسنده حجامت ایدرلر اقرع بن حابس دیدیكه یا رسول الله مبارك
راس شریفكزه بو ایشی ایشلرمیسكز رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیكه
یا ابن حابس راس اوزره حجامت وجع راس ودیش اغریسی ونعاس وجذام

ویلین

منفعتی اولور بین المتنین موقعنده بعض نسخه ده بین الکتفین و بعض
آخرده بین الحقوین و بعض آخرده بین الحقوین و بین الجنبین و بین
الفخذین دخی واقع اولمشدر حقوا ازار باغلنجق محلدر کذلک بین الجنبین
مراد اول محلدر و بین الفخذین مراد عجز در یعنی قویریق صوقمی دیدکلری
محلدر بین المتنین هو بین الکتفین معناسنه در و ساق اوزره حجامت
منفعتده فصده قریب اولور دمی تنقیه ایدر و طمثی ادرار ایدر علامه دیرکه
ساقی حجامت افلاطون قتنده باسلیقی فصد حکمنده اولور و یوحنا قتنده صافن
فصد حکمنده اولور و ساقلرده موضع حجامت طوبوقلرده برشبر یوقاریده در زیرا
دورت بارمق اشاغی اولان محلده اولور و واجب اولورکه حجام توقف
و تحرز ایله اکر دم غلیظ ایسه حمامه ادخال ایلیه و سرعت ایله اخراج ایده و
بر بعث قدر استراحتدن صکره صورت مذکوره اوزره ساقلره احتجام ایلیه
و شرطی تعمیق و دریک ایلیه و حجامت اوتوزکه مصّه قریب اولی و بواحده حیث نفسه
و فساد ذهنه و قوبا و جرب و حکه یه و ظلمه عینه و دواره و عرق نسایه منفعتی
اولور انتهی کلام العلامه و خاتونلردن نبیضانه و مختلف اولوب دو دقیق اولنلره
صافنلردن فصد حسن ساقلرینی حجامت اولی اولی اوفق اولور و نقره راس
فوقنده اولان عرق نفع محلکه اکا قمحدوه دیرلر اول قمحدوه اوزره فصد
هامه اوزره فصد و کذلک وسط راسی اوزره که اکا هامه دیرلر یعنی محلی اوزره
حجامت بعضلرک ادعالری اوزره اختلاط عقله و دواره منفعتی اولور
و انلرک دعوالری اوزره شیبی هو ابطاء ایدوب کیج قوجادیلر او بعضیلرک
علی الاطلاق ایراد ایلدیکلری بو کلامده نظر وار در قمحدوه حجامتی بعض
ابدانده شیبی ابطاء ایدر و بعض اخرلرده ابطائه اولماز بلکه اکثریا برابر
اول حجامت سرعت ایله قطیعی کتوررو ذهنه مضر اولور لکن امراض عینه منفعتی

قوجالق

اولور

اولور و بو منفعت اکثر منفعتیدر زیرا وسط هامه اوزره حجامت کوزلرک
جربلنه و بثلرینه و مورسرج دیدکلری طبقهٔ عنبیه نک برجزء
طبقهٔ قرنیه دن خروج ایلمه سنلرینه نافع اولور اما ذهنه مضر اولور و بلاهت
و نسیان و رداءت فکر احداث ایدر و امراض مزمنه احداث ایدر
و کوزلر بینصوا ... حضر اولور و اکثرا اولا حجامت و قتنده مصادف
اولور ... واجب قلدیغی ... اوزره اولور ایسه بعض کره حضور ... اولنز
حلدن التشدن حجامت دیشلره و حلقومه منفعتی اولور و راس و ایکی
فکی تنقیه ایدر و قطن اوزره حجامت اویلقلرده اولان چبانلردن و بثره
لودن و جرب نافع اولور و کذلک نقرس و بواسیر و داء فیل و ریاح
مثانه و ریاح رحم و حکه ظهر دخی منفعتی اولور علامه دیرکه کذلک فان انتعمله
و یومکار حرارتنده و حرقة بولین و حیضلرک درورنده دخی منفعتی اولور
انتهی و اکر حجامت نار ایله اولمیسه کرک اول حجامته شرط اولسون
و کرایسه شرط و شرط اولمسون هر حالده نارسز اولان حجامتک
ذکر ایلدیکمز مرضلره منفعتی اولور لکن شرط اولان حجامت ناریه
شرطسز اولان ناری حجامتدن زیاده ما عدا امراض مذکوره ده منفعتی
اقوی و اوفق اولور و بعضی شرط اولوب نار ایله اولان حجامت بو مقامده
یعنی قطن اوزره اولان حجامتده ریح بارده یی تحلیله و استیصاله
یعنی بالکلیه ازاله ده اقوی اولور و ایکی اویلقلرک اوک طرفلرینه
حجامت خصیتان شیشلرینه و اویلقلرک حرارتلرینه و نفاخاتنه
منفعتی اولور و اویلقلر اوزره ارد طرفلری حجامت الیه لرده حادث
اولان شیشلره و ضاجلره نفعی اولور شارح دیرکه بواسیره و مقعده یاره لرینه دخی نفعی اولور

علامه

ودیرك اشاغو طرفندکی حجامت اخلاط حاره دن حادث اولان دیزك ضرباننده
وساقده اولان خراجات ردیه دن وعتیقه قرحه لردن منفعتی اولور
وایکی طوبوق اوزره حجامت طمثك احتباسندن وعرق النسا تسمیه اولنان
وجعدن ونقرسدن منفعتی اولور اما بلا شرط اولان حجامت موادی جهت
حرکتندن جهت اخرایه جذب ایچون استعمال اولنور مثلا دم حیضك نزفی
قتنده ممه لر اوزره بلا شرط محجمه وضع اولنور وبعض کره بدنك غورنده
وباطننده ورم اولور خارجنه اوزرینه قونیلن دوانك قوتی اکا واصل
اولمز بس اول مثللو ورم باطنك اوزرینه بلا شرط محجمه وضع اولنمغله
ورم ظاهر بدنه چیقر واوزرینه وضع اولنان دوانك قوتی ورمه واصل
اولور وبعض کره ده اول مثللو محجمه ایله ورم محلندن جوارنده اولان
عضو خسیسه نقل اولنور وکاهیجه ده عضوه
محجمه وضع اولنمغله دم جذب اولنوب اول عضو سخین اولنور اول
عضوك ریاحی تحلیل اولنور وکاهیجه ده محلندن زائل اولان عضوك
محلنه ردی ایچون اول محجمه وضع اولنور مثلا قیله سی اولان کمسنه نك
محجمه وضع اولنوب عضو زائلی محلنه رد اولنور زیرا قیله نك مرضی
خصیه لرك کیسه سی کیکلشوب واکا بغارسقلری ویاخود ثرب دیدکلری
حجاب بطننك برنسنه نزول ایدر واول کمسنه حمامه ادخال اولنوب
وبطننه مرخی اولان دهنلر ایله تمریخ اولندیقدن صکره محجمه بطننه وضع اولنور
مص شدید ایله مص اولنور وبو مص محکم ایله کیسه یه نزول ایدن معا
وثرب محلنه عودت ایدر واول زمان خصیه لرده اولان محجر اوزره قوی
وقابض دوا الور وضع اولنور وضلع منکسر اولوب یرندن چیقسه کذلك
خرزه عنق محلندن زائل اولسه محلنه کتورمك ایچون بو محجمه وضع اولنور

هکذا افصله الشارح

هکذا افصله الشارح العلامة وبعض کره محجمه نك تسکینی وجع ایچون وضع اولنور
مثلا قولنج مبرحده وبطنك ریاحنده وحیضك حرکتی قتنده دخی عارض
اولان وجعده خصوصا نشابه اولنلرك وجع ومرحم
مذکورنده ذکر اولنان اغریلرك تسکینی ایچون کوبك التنه محجمه وضع اولنور
وعرق النسا ایچون ومفصل ودزك زوالی خوفی قتنده ودزك اوزره
نار ایله اولان محجمه وضع اولنور وبیلك الورکینی وضع اولنان محجمه مذکوره
نك ورکلره وفخذلره منفعتی اولور وبواسیره وقیله صاحبلرینه
ونقرس امراضنده منفعتی اولور ومقعده اوزره محجمه وضع مواد بالجمله
بدننه جذب ایدر وخاصه باشدن جذبی زیاده اولور وامعایه نفعی اولور
وحیضك فسادندن شفا اولور وبو بلا شرط نار ایله وضع اولنان محجمه
ایله بدنده خفت کلور بدننه اولان ثقل زائل اولور وبونی دیرزکه شرط
ایله اولان حجامتده اوج فائده حاصل اولور اولکیسی بودرکه آنکله نفس
عضودن موادی استفراغ اولنور وایکنجیسی شرط ایله قنغی عضوه
حجامت اولنسه حجامت سببیله آخر عضولرده اولان ارواح استفراغ
اولنمز بلکه یالکز حجامت اولنان عضوك اخلاطنك استفراغنه تبعا
اول عضوك ارواحی استفراغ اولنور وفصد ایله بالجمله بدنده ارواح
استفراغ اولنور واوچنجی فائده سی بودرکه شرط ایله اولان حجامت
اعضاء رئیسه دن استفراغه تعرض ایلمز وواجب اولنز شرط ایله
اولندیقده دریك شرط اولنمغله مواد عمقلرندن جذب زیاده اولسون ایچون
وبعض کره محجمه عضوه یاپشوب وعضوه زیاده اخذ ایدوب نزعی اولنمز
صعوبتلو اولور بس لایق اولورکه اول مثللو محجمه نك نزعی اولا امرده مباشرت اولنمیوب

مقعده یه

اولنسه

عضو

حرارتنه مائل اولان ایلیجق صو ایله

اولنه ویعلمه محجمه نزع

بر قطعه خرقه و یاخود دسنکر اسسی صو ایله اصلدیلوب محجمه نك اطرافنه کماهو
اولنه و عضوه محجمه نك یاپشدوب نزع صعوبتلی اولدیغی اکثریا بورون قاشنك
وحیض قانینك نزفنی و کثرتنی دفع و منع ایچون محمدلرك اطرافنه وضع اولنان
محجمه لرده اولور انیکیچون محمدلرك کنزوندن محجمه قونلمز محمدلر متضرر اولمسون
ایچون و محجمه عضوه وضع اولنمزدن مقدم عضوه دهن طلا اولنمز ایسه
اول دهن سوریلدیکی کبی درعقب محجمه عضوه وضع اولنه تأخیر اولنوب
بر مدت صکره قونلمیه و مدافعه اولنموب بشرطله استعجال اولنه و محجمه یی
دفعهٔ اولاده قلع سریع اوله ... صکره کی دفعه لرده قلعده امهال
اولنه و واجب اولورکه محجمه نك غذاسی بر ساعت صکره اوله و صبیان
ایکی یاشنه کیردیکده حجامت اولنمق جائز اولور لکن اون دورت یاشنه
کیرمدکجه فصد اولنمز اما التمش یاشنی تجاوز ایدنلر حجامت اولنمز لکن
انلره فصد جائز اولور و عالی طرفلرده حجامت ایله طرف اسفله موادك
انصبابنه امنیت حاصل اولور و صفراوی اولان کمسنه لر بعد الاحتجام
حب رمان و ماء رمان و ماء هندبایی سکر ایله و حماضلی سرکه ایله
تناول ایلسونلر **الفصل الثانی والعشرون فی العلق** علاجدیرکه
علق علقه نك جمعیدر علقه بر قورد دیر صوده اولور قابل صور
و اول قورد ایکی نوع اولور برنده سمیت اولور و نوع آخرده سمیت
اولمز و معالجاتده استعمال اولنان سمیت اولمیان نوع ثانی اولور
و سمیتلی اولان نوع اولك بش عدد علامتی واردر اولکی علامت
بودرکه باشی بویوك اولور ایکنجی علامتی بودرکه لونی یشل و یاخود
کحل کبی اسود اولور اوچنجی علامتی بودرکه قفاسنك اوزرنده
موجود اولان زغب یعنی خاو کبی اول دوده نك تویی زغبی اولور دوردنجی

و مدافعه اولنمقدن مراد محجمه و ضغطك دفعاتی زیاده کثیره اولمیوب بر قاچ دفعه ایله اکتفا اولنمقدر منه

تدریجله ... وقت محجمه

بلغ

علامت

یعنی ایلان بالغنه

علامت بودرکه اول دوده مارماهیسنه مشابه اوله بشنجی علامت بودرکه اول
دوده نك اوزرنده لاجوردی خطوط اولوب بوقلمون لونلو اوله ایش
بو بش علامتلی بر قنغی دوده بولنور ایسه اول دوده یی استعمالدن احتراز
واجب اولور اسهل کلام العلامه صاحب قانون دیرکه هند اطباسی دیدیلرکه
علقه نك بعضیسنده طبایعنده سمیت اولور و اول سمیتلو علقه دن اجتناب
اولنسون و اول سمیتلو اولان علقه اولور جمیعا اول علقه که باشی عظیم
اوله کحل سوادی لونلو اوله و یاخود لونی یشل اوله و صرتنده زغب اوله
و مارماهیه مشابه اوله تو اول علق سمیتلو اولورکه اوزرنده لاجوردی
خطوط اوله و لونی بوقلمونه مشابه اولوب هر قنغی طرفندن باقلسه
باشقه درلو کورنه بو علامتلر موجوده اولان علقه بالجمله سمیتلو اولور
انلر استعمال اوراء و ورم و غشی و نزف دم و حمای و استرخای و قروح ردیئه
ایراث و ایجاب ایدر و علقی صید ایدن کمسنه یه واجب اولورکه میاه
~~جمئه نك علقه سی یعنی صیغ علقی و ... بریکی صوینك علقه سن صید~~
~~ایلیوب بو صونلو ... علقه صید ایلیه~~ بلکه معالجات ایچون
ذکر اولنان انواع علقه دن سکز نوعك برینی صید ایلیه اولکیسی طحلبی
اولان علق صید ایلیه یعنی بو صونلو صوده اولان علق صید ایلیه و ایکنجیسی
قورباغه سی کثیر اولان صونك علقه سن صید ایلیه و بعضلر دیرلرکه قورباغه سی
کثیر اولان صونك علق ردی اولور و اول کمسنه لرك کلامی معتمد اولنمز
و اوچنجیسی اول علق صید ایلیه که انك لونی ماشی یعنی مرجمك لونی اولوب
انك اوزرینه حضرت تعالی اوله و اوزرنده ایکی خط اولور اخضرلرك
لونی زرنیخ اصفر لوننه اوله و دوردنجیسی شعری اولوب جنوبی مستدیر اوله مربع اولمیه
یعنی اوراق ... اولوب ایکی یاننده ذکر محی اولمیه یعنی نصفی اولوب مربع الشکل اولمیه

دیبنده میاه

ایلجیف علقه صید نك صعب اولان جوکه کی اوالات

ونشنجيسى لونى كبد لونى اوله والتنجيسى كوجك جكركه رنكنده اوله ويا تنجيسى استنداره ده
[illegible] ويا ابنجه ولمقده فاده قويرغى كبى اوله وسكز تنجيسى اينجه اولوب باشى كوجك
اوله وبر بطن احمر اولوب صورتى بيتى اولان قوردى اختيار ايلمز خصوصا كه
اول بطن احمر اولان قورد مياه جاريه دن صيد اولنه ودخى قوردى جذب
عوردن اولور حجامتك عورتنه [illegible] دوداك عورى زياده اولور وواجب
اولوركه استعمال اولنه قورد وقت استعماللرندن بركون مقدم صيد اولنمش اوله
وممكن اولور ايسه يوزر اوزره براغيلوب قوصديرله و اخوز مثللو دخى
لطيف اولان بر حيوانك دمندن مقدار قليل ايله اول قورد تغذيه اولنه
وبعده اخذ اولنوب اوزرنده اولان لزوجت ومردار لغى سنكر مثللو برنسنه ايله
تنظيف اولنه واول قوردى بايشديرجق محل بورق ايله حمرته كلنجه قدر
غسل اولنه وصكره اول قوردى اول موضعه بايشديرله واول قوردى
استعمال مراد اولندقده فتده طتلو صواچنده قويوب برله تنظيف اولنوب
تعليق مراد اولنان محله بايشديرله واول قوردى بايشمغه قند برجه
وتنشيط ايدجك نسنه لردن اولور بايشاجق موضع طين ايله ودم
ايله مسح ايلمك واول قورد بايشديغى محلده دم ايله ممتلى اولوب دوليقده
صكره اول قوردى اسقاط مراد اولنسه اوزرينه دوز ويا خود بورق
ويا خود كول ويا خود خرقه كتاندن حراقه سى ويا خود محرق سنكر ويا خود
صوف محرق اكيلوب اسقاط اولنور وصواكه اولان بودركه اول قوردك
سقوطندن صكره اول موضع محجمه ايله مص اولنور اول موضعدن بر مقدار
دم اخراج اولنه تاكه اول قوردك لسعه سندن بقيه اثرى وضررى خارج
اولان دم ايله چيقوب زائل اوله وقوردك سقوطندن صكره اول موضعدن

قاني

قانى ديكمز ايسه اوزرينه يانمش مازو ويا خود نوره ويا خود جرا سحق اولنمش
صاقسى وبونلردن ماعدا دوجيس ايدجى نسنه لرك بريراول موضعه ذرور
قيلنور وواجب اولوركه بوذكر اولنان دوالر اول علقى تعليق ايدن كمسنه نك
يانندن مهيا اوله تاكه وقت تاخيره موئدى اولميه وورى اوزرنده اولان
سعفه وقوبا كبى مرضلره علق زياده نافع اولور

الفصل الثالث والعشرون في حبس الاستفراغات

استفراغ بونلر بر نچه
اولان ماده نك خارج بدنه حركتنه ديرلر و بر عضوده [illegible] استفراغ
حبس اولنمق ايجاب ايلسه بر قاج [illegible] حبس اولنور اولكيسى
اول عضودن ماده عضو اخره جذب وتحويل اولنور و ماده عضو اخرده
قالور [illegible] وخارجه استفراغ اولنمز وبو جذب ايله عضو اول ماده نك
مضرتندن قورتيلور وسيلان ماده ايلمز محتبس اولور وايكنجيسى ماده استفراغ
اولنان عضودن عضو اخره ميل ايتديريلوب عضو اخردن استفراغ
اولنور و عضو اول ماده دن محتبس اولور واوجنجيسى عضوده
اولان استفراغه اعانت ايدوب استفراغ زياده ايتمكله استفراغ
حبس اولنور مثلا اسهال [illegible] ايله وقيئ قيئلقله حبس اولنور
ودوردنجيسى استفراغ ادويه ايله حبس اولنور مبرد ويا خود مغرى
ويا خود قابض ويا خود كاوى دوالر ايله حبس اولنور وبشنجيسى
ايله وعضوى باغلق ايله حبس اولنور اما استفراغ موادى
عضو اخره من غير استفراغ نقل ايله حبس محاجم وضع ايله اولنور
دم رعاف نزفى ايجون ممه لره محاجم وضع اولنمغله مواد جذب اولنوب
دم رعاف نزفندن حبس اولنور وبو جذب وحبس زياده جيدر عضو اولك

اولنه مواکس

واما استفراغ عضو اخره جذب و استفراغ ایله عضو اولان جبس بنه
دم دمکدن نزفدن قطع ایچون باسلیقدن فصد ایله اولور و اسهالی
قیئله و قیئی اسهال ایله اولور و قیء اسهالدن هر بری درلتمک ایله
حبس اولنور و اما استفراغه معاونت ایله استفراغ حبس اول زمان
اولورکه معده ده و یاخود امعاده موذی و لزوجتلو و مزلق اخلاط اوله
و اول اخلاط ردیه صاحبنک قیئ و اسهالی کسلمز دائما قیئ ایدر و مترادف
اختلافی قیام مدائم اولور و اول کمسنه یه ایارج سقی اولنمق ایله اسهالنه اعانت
اولندیقده اسهال امداد ایدن اخلاط فاسده یی معده دن و امعادن
اسهال ایله اخراج ایدوب معده یی و امعایی تنقیه ایدر کندی اجتهادی
اولنوب قوی حقیقی سوء ایله فم معده یی قبیکه امداد ایدن اخلاط ردیه دن
تنقیه اولنسه قیئ محتبس اولور اما ادویه مبرده استعمالی ایله استفراغ
احتباس ایتکیچوندرکه ادویه مبرده آقیجی موادی دوکدیرر و طمرلرک اغزینی
قبض و تضییق ایدوب استفراغ کسیلور و ادویه قابضه ماده یی قبض ایدر
و مجاری یی ضم و تضییق ایدوب استفراغ کسیلور و ادویه معزیه یعنی
یعنی یاپشدیریجی دوالر مجاری نک اغزلرینه سده لر احداث ایدوب استفراغ
کسیلور و بو منفعتده حار و مجفف اولان عزوتیلو ادویه اکثر وانفع
اولور اما ادویه کاویه یعنی اوداوالر که بولندیغی عضوی کی آیدوب داغلر
اولادوالر استعمال اولندیقده مجاری نک بوزنده خوشکریشت و دنوق
احداث ایدوب رطوبتی حبس ایدر خوشکریشت رطوبتک بوزی
قاپانوب جریانه فالمقدر و دنوق فتقدیکی ضد ایدر لکن خوشکریشتک
ضرری متوقعوار در زیرا بعض کره خوشکریشت منقلع اولوب سیکیلور
و مجاری نک کیکسینوب استفراغک کثرتنه مؤدی اولور و ادویه کاویه ایکی
مواددی

قسمدر

قسمدر بری قابض اولور زاج مثللو دوالر کبی و آخری قابض اولماز سوزی
نوره کبی ایکی نوع معا خوشکریشت احداث ایدر لکن قابض اولمیان کاوی
دوالرک خوشکریشتی سریعا زائل و ساقط اولور و قابض اولان کاوی
دوالرک خوشکریشتی نک زوالی بطیء اولور آنیکیچون کاوی دوا استعمالنه
محتاج اولان کمسنه خوشکریشتک سریعا سقوطن مراد ایدر ایسه قابض
اولمیان کاوی یا استعمال ایلر و اگر خوشکریشتک برمدت بقاسن دخی
مراد ایدر ایسه اول زمان قابض اولان کاوی دوالر استعمال ایدر و اما
استفراغ شدت ایله حبس بعض کره شدت مطبق ایله اولور یعنی اولوجهله
مجرا باغلنورکه طمرلرک اوستنه التقائیته ایدر و یا بیشر و اول اجلدن
مجری مسدود اولور و دم محبوس اولور مثلا افصادک باسلیقی فصدنده
اولان خطا سببیله حادث اولان نزف دمی قطع ایچون مرفقک فوقندن بو وجهله
عضو باغلنور و دم محتبس اولور و بعض کره قوی شدت ایله باغلنمه باغ بو وجهله
اولماز بلکه فصدک دلکنه دوا ادخال و القام ایلمک ایله اولور و جراحتک
اغزینی اول لقمه سد ایدوب دمی حبس ایدر مثلا دوشن یوکی جراحتک
اغزی باغلنور و دم محتبس اولور و استفراغ منقطع اولور و بعضی دیرلرکه
نزف دمک سببی طمرک اغزی اچلمقدن اولور ایسه ادویه قابضه ایله
معالجه اولنور اول قابض دوالر طمرک اغزینی سد ایدر و بیتشدیرر و اگر نزف
دمک سببی طمرک انخراقی و یرتلمسی اولور ایسه طبی مختوم کبی معزی اولان
قابض دوا ایله معالجه اولنور اگر نزف دم طرده آکله مرضی و ملوحیتله اولور ایسه
لحم منبت و تاکلی جالی دوالر ایله معالجه اولنور

الفصل الرابع والعشرون

فی معالجات السدد

سده موادک انحاق یولنی قپایوب جریانه مانع اولانه دیرلر

و سقوط ملک بطیئی

وسدّه کاهیجه غلیظ اولان خلطدن اولور وکاهیجه لزوجتلو خلطدن اولور
وکاهیجه خلطک کثرتندن اولور اگر سدّه کثرتدن غیری سبب آخردن اولمیوب
انجق ذکر اولنان اخلاط سببیله سدّه حادث اولدی ایسه فصد ایله اول
اخلاطی اخراج واستفراغ سدّه نک مضرتنی دفع وازاله یه کفایت ایدر آخر
معالجه یه حاجت قالمز اگر سدّه به سبب غلظت اخلاط ایسه جالی اولان
اولان محللات استعمالنه حاجت اولور واگر لزوجتلو اخلاط سببیله ایسه
وخصوصا اول لزوجتلو اولان خلط رقیق ایسه مقطعات استعمال اولنور
وبونلرک اقدم غلیظ ایله لزجک فرقی سنده معلوم اولدیکه بوفرق طین
ایله اریمش غرانک بیننده اولان فرق کبیدر غرا ایکی شئ بری بریه الصاق
ایدوب یاپشدیرن نسنه یه دیرلر حریش وطوتقال کبی پس طینده غلظت
اولور زیرا بصرلکده نفوذ ایلمز لکن طینده غروبیت اولمز وایکی نسنه یی بری برینه
الصاق اولمز واریمش غرا به بصرنا فذ اولور غلیظ اولمز لکن الصاقی
وغروبیتی اولور وبوفرقده ظاهر اولورکه خلط غلیظک معالجه سی محلل ایله
اولور زیرا محلل دوا اخلاط غلیظی ترقیق ایدر ورقت ایله استفراغی متعذر
اولور ولزوجتلو خلطک معالجه سی مقطعات ایله اولور زیرا مقطع دوالر
خلط لزج ایله اول خلط لزجک یاپشدیغی عضوک اراسنه گیرر وخلط
عضودن آییرر واستفراغ ایدر ومقطع خلطی پاره لر وخلط لزج هر نقدر
رقیق اولور ایسه الصاقی سببیله اجزالرنده اتصال اولوب پاره لنمد کجه
استفراغ اولنمز وغلیظ اولان خلط تحلیلده ایکی نسنه وادر که انلر معالجه یه
موافق اولمز وطبیعتک ضرر اوزره اولور اول ایکی وانلردن احتراز واجب
اولور اولکیسی بودر که اول استعمال اولنان دوا محلل ضعیف اولمیه زیرا ضعیف
اولان محلل ماده نک تخلخلنی زیاده ایدر وتحلیلده مبالغه اولمغله ماده نک حجمی زیاده

اولور وسدّه سی شدید اولور وایکنجیسی بودر که استعمال اولنان محلل دوانک
تحلیلی شدید وقوی اولمیه زیرا غایت ایله محلل دوا ایله ماده نک لطیفنی تحلیل ایدر
وکثیفنی تحجیر ایدر بعضا طاش گبی صلابتلو ایدر وسدّه مستحکم اولور وتحجر
تحلیل قوی یه حاجت اولسه گرکدرکه اول محلله ارفاد یعنی اعانت اولنوب غلیظ
اولمیوب لطیف اولان ملینات ایله اول محلل قوی تلیین اولنه علامه دیرکه
مشهور بودرکه اول محلل ایله ملینی خلط اولنوب معا استعمال اولنور وبعضلری
ذاهب اولورلرکه اولا ملین استعمال اولنور استفراغ اولنجق ماده تلیین
اولنوب استفراغی مستعد اولدیغندن صکره محلل قوی استعمال اولنور
وسدّه لرک زیاده صعوبتلوسی عروق وقطع طمرلرده اولان سدّه لر اولور وعروقک
سدّه لرینک زیاده صعوبتلوسی شرائینده اولان یعنی یوروک طمرلرده اولان سدّه گبی
اولور ویوروک طمرلرک سدّه لرینک دخی زیاده صعوبتلوسی اعضاء رئیسه ده
اولان سدّه گبی اولور پس اعضاء رئیسه طمرلرینک سدّه سنی فتح ایچون استعمال
اولنان مفتح دوالره قابض وملطف لغز الرخلط اولنسه زیاده موافقدر زیرا ملطف
اولان دوانک عنفنی دواء قابض تعدیل ایدر

الفصل الخامس والعشرون في معالجات الاورام

اورام ورمک جمعیدر وورم موادک عضوه انصبابی ودوکلمسی سببیله اول عضو مقدار طبیعیسندن زیاده اولوب شیشمکی
ایله اولور بو ورملرک کیمیسی حارّلو ورم اولور وکیمیسی بارد تلو ورم اولور اول
بارد تلو ورملرک کیمیسی ورم رخو اولور یعنی یومشق شیش اولور وکیمیسی صلب
اولوب قاتی شیش اولور وبونلرک اقدم بیلنسه که اول شیشلر تعداد ایدرک
صایدیق وبیلدیردک شیشلرک سببلری اقرب دورلو اولور اولکیسی بادیه
وایکنجیسی سابقه اولور احتلا ورملرک سبب سابقی اولور وضربه وسقطه وتهشم ورملرک سبب بادیسی

واسباب بادیه‌دن حادث اولان شیشلر صاحبنك بدننده یه امتلا اولور
ویاخود اخلاطی معتدل اولوب امتلا اولمزوا اورمکه انده هم امتلا و هم ضربه
وسقطه مثللو اسباب بادیه جمع اوله اول ورم خالی او لمازکه اعضاء شریفه
مجاور اولور اعضاء رئیسه‌نك حفرغلری ورمکبی یعنی قولتق اردنده و قولتوقده
واو بیلقده اولان ورملر کبی ویاخود اول ورم اعضاء رئیسه‌نك جوارنده
اولمز بو تقسیم ثانیده یعنی ورمده سبب سابق و سبب بادی جمع اولوب اعضاء
رئیسه‌دن بعید اولان ورمله حال ابتداده اول ورمك ماده‌سین تحلیل ایچون
محلل دوا ورورلر ان زیلکه واجب اولان بودرکه اول ورم مخصوصا و منفردا بر عضوده
ایسه اول عضو اصلاح اولنور واکر اول ورم عضو واحده مخصوص اولمز ایسه
بالجمله بدن اصلاح اولنور واکر رادع دوا کوریلوب موضع ورمه انصباب ایدن
موادمنع اولنور و مواد مصبنك جانب خلافنه جذب اولنور و قابض و اکر استعمالی
ایله عضو قبض اولنور و بعضی کره جانب خلافده اولان عضوی ریاضت ایتمکله
یعنی دلك ایدوب اوغمزلوب و تعقیل یعنی اغرنسنه یوکلتمکله مصبده اولان [illegible]
موادجانب خلافه جذب اولنور و حقوق کره اولور که الیك فقیفس شیشنمسه
صحیح اولان الینه براغرلسنه تحمیل اولنوب اول وجهله متورم اولان الیدکی
مواد غیر متورم اولان یده صحیحه جذب اولنور و اوراده ادویه قابضه استعمال
اولنمق واجب اولور که اول ورم حار اولور ایسه ضرف بارداولان
قابض رادع دوا استعمال اولنه و ورم بارده قابض [illegible] اولان دوالر
اذخر و اظفار طیب کبی قوه حاره ایله قبض اولان دوالر استعمال اولنه
وورملك ایکی صنفنده یعنی حاروبارد ورملرینك هر برینه تزند ایلدیکچه
ترکیب دوا رادع قابض اولان اجزالر نقصان قیلنوب زمان انتهاسنه وارنجه
دوانك ترکیبنده

کم مقدار

قدر

از از

قدر وارنجه قدر اول دوا ایله محلل خلط اولنور حتی زمان انتهایه بالغ اولدقده قابض
ایله محللك مقدارلری برابر قیلنور و زمان انحطاطده محلل و مرخی یعنی قصر اولنور
و واجب اولورکه بارد نخو اولان ورملرده محللر نشاف و مینس اوله
و ورم حارده اولان محللدن اکثر اوله بو مذکورلره حفظ و ضبط ایله اما اول
ورم که سبب بادیدن حادث اولوب اول ورم صاحبنده امتلا اولمیه اولمثللو ورم
اول امرده و ابتداء حالده ارخاء و تحلیل ایله معالجه اولنور و اکر اول سبب بادیدن
حادث اولان ورمله امتلا اولور ایسه امتلادن سبب سابقدن حادث
اولان ورم معالجه‌سی کبی معالجه اولنور اما ورم اولان عضو عضو رئیسك
مفرغی اولور ایسه مثلا دماغك مفرغی اولان قولاق اردنده‌کی غددلرده ورم
و قلبك مفرغی اولان قولتق ورملری و کبدك مفرغی اولان اربته تسمیه اولنان
او یلقده قسق یریکی ورملر کبی اول مثللو ورملره محلل تقریب اولنمق جائز
اولمز زیرا رادع دوالر اول موادی طبیعت اعضاء رئیسه‌یه [illegible]
ایدوب انلره متوجه اولان موادی مفرغلرینه صرف ایدر و اول ورملره رادع
دواستعمال اولنسه مواد ورم موضعلرینه انصبابدن منع ایدوب
اول احتوجه اولدیغی اعضاء رئیسه‌یه عودت ایدوب خطر عظیم واقع
اولور بناء علی ذلك بیزه واجب اولدی اول عضولرك ضررینك زیاده لیکن فائده‌سی
ذکر مفارغ حادثه‌نك کثرت انصبابنه سعی ولجتهاد ایلیه‌یوز تاکه بالجمله
مواد اعضاء رئیسه‌یه توجهدن صرف اولنوب مفارغلرینه توجه
ایلیه اول موادك اعضاء خسیسه‌یه توجه ایله اعضاء رئیسه نجات
بولدی بو کلامدن ظاهر اولورکه اول مفارغ ورملرنده ادویه رادعه‌یه استعمالدن
بزیم ادویه رادعه‌نك اول ورملره منفعتی اولمدیغندن دکلدر بلکه اعضاء خسیسه‌یه
صیانت ایچون تضرر جمیعا بدنك تضرر سببی اولدی و سائر اولان اعضاء رئیسه‌یه

بعضی رطوبت نشف ایدوب ورمی قورید یجی محلل اوله وفضلی

ایلد یروب

الحجوند بسه والمتنوب ومتضرر اولمیه‌دن

محللك

دوالر رادع

ایدر یلکی تمکین عتب قدر

تحمیل ا

وبیز ذکر اولنان اوج مفرغه ادویه رادعه ایله علاج ایدوب قلبه متوجه
اولان موادی مفرغلره انصرافدن منع ایلسک خوف اولنورکه اول موادیله
قلبه متوجه اولوب تراریکی و معالجه سی ممکن اولمیه جق برآفت حادث اوله
اول اورملرده بیز تزاید نی قصد ایدوب موادی اعضاء رئیسه دن بالجمله
جذب ایچون محاجم وضع ایدوب وارتلو جذاب دوالر وضع ایدرز
وبالجمله اورام بعض ذکر مفرغلرده و مفرغ اولمیان محللرده و موادی حبس
ایدن محللرده ولحم متینده خالی اولان لحم غزیره حادث اولان ورملرجمع
جمله ایلسه بعض کره اول ورم بذاته منفجر اولوب دمیشیلور و بعض کره
منضج دوالرک معونتیله منفجر اولور و بعض اول ورملرده موادی استفراغ
اولمازانضاج ایدوب بعده بطه و شقه محتاج اولور مجرد منضج استعمالی
ایله استفراغ اولنمز و انضاج ایکی امر ایله تمام اولور اوکیسه حار اولان
دواده تشدید اوله و ایکنجیسی اول دواء حار مسدد ده تغریه اوله حتی
اول دواده اولان تشدید و تغریه کیفیتلری ایله مواد محتبس اولوب دوانک
حرارتی انضاج ایلیه و واجب اولورکه بو مثللو مسدد و مغری اولان دواء
حار ایله انضاج قصد ایدنلر کسندلر تأمل و تفکر ایلیه اکر کندوده اولان
حرارت غریزیه تدبیره ضعیفه بولوب عضو متورمک فساده میلانن اکلر ایسه
استعمال ایتدیکی منضج دوالردن مسدد و مغری اولان اجزا الراج اخراج ایلسون
و تفتیح اولان دوالر استعمال ایلیه شرطی دریک و عمیق ایلیه و صکره محلل
و تخفیف اولان دوالر استعمال ایدر و کتب جزئیه لرده اول دوالر بیکه تفصیلا
بیان ایلرز و چوق واقع اولورکه ورم غائر اولوب دمیلنلور موادی دریکه
اولور و اول موادی استفراغ اولماز ایدرز جذبه محتاج اولور اول زمان
~~هر نه قدر~~ مادۀ ورم جلده جذب و اخراج ایلمک لایق اولور هر نه قدر اول جذب

نار ایله

نار ایله محاجم وضع ایلمک ایله حاصل اولور ایسه ~~اما اورام~~ حال ابتدایی
~~تجاوز ایلید~~ و حال ابتدایی تجاوز ایلین قتی شیشلرده قانون بودرکه
اولا اول ورم تسخین قلیل اولان دوالر ایله تلیین اولنه و تسخین و تخفیف
قوی اولان دوالر اولا استعمال ایتمکله مواد تکثیف اولنوب حجر کبی صلابتلو
و قتی قیلمیه بلکه مسخن ضعیف دوا ایله اول قتی ورم یموشادیلوب تحلله
مستعد قیلنه و صکره محلل شدید استعمال اولنه و اول تحلل شدید
موادی تحلیل ایلدیکله صکره خوف اولنور ایسه ثانیا برقتی اول ورمده تلیینی
اولنور و بعده تحلیل ثانی ایله تحلیل اولنور و مواد کلیه تحلل ایدنجه قدر
تلیین و تحلیل تکرار اولنور اما انتفاخ اولان ورملر جوهر لطیف اولان
مسخن دوالر استعمال اولنمغله مسامات عضو کیکشدیریلوب و رملک
ریحی تحلیل اولنور زیرا اول امثللو ورم نفخی ریحک غلظتندن و مساماتک
انسدادیدن حادث اولورلر چون ذکر اولنان دوالر ایله مسامات کیکیشوب
و ریاح تلطیف اولنه لا محاله تحلل ایدوب ورم زائل اولور و بو ورمده
دخی واجب اولورکه بخار ریحی احداث ایدن مواد حسمنه و قطعنه
اعتنا اولنه و اورام ملتن بر نوع ورم دخی وار درکه اکا اورام قروحیه دیرلر
و اکا نمله تسمیه اولنور اول امثللو ورملر تبرید اولنوب ترطیب اولنمز تنکیم
فلغمونی دیدیکلری ورم تبرید اولنوب ترطیب اولنمز بونکر و بو ورم
هر نه قدر ترطیب اولنمق اقتضا ایلسه ده ترطیب اولنمز بلکه تخفیف زیرا بو ورمده
~~بو ورملر مفرغ موقع حسب موادی بینه غالب اولور تحصیلی بیان غربت~~
و مرض ~~دفعی حسب بنیه~~ مباشرتنه اوفق اولور تقرح عارض اولور و تقرح
دفعه اعتنا سبب اولان صفرایی دفعه اعتنادن زیاده اولور کرک ایسه

ومعالجه سی نفث

اول تقرح بالفعل موجود اولسون وكرك ايسه متوقع اولسون
و تقرحك دفعى و رفعى انجق تجفيف ايله حاصل اولور و اول مثللو ورملر
ترطيب ايدن اشيادن اولور اما باطنده اولان ورملرك معالجه سنده

واسهال

واجب اولور كه فصد اولنمغله و اورم باطننك موادى ازالة ايدلمكه و اول ورم

ومفرطه اولان

صاحبى شرابدن و جماعدن و حركات بدنيه و حركات نفسانيه دن اجتناب

كيفيات

ايليه غضبدن و غضب تفنيدن احترازا وزره اوله و ابتداء ورمده حمل شديد
اولميان دواء رادع استعمال ايليه بعزا اولوراد عئى ردع و تبريد زياده اولمغله
مواد اجماد ايدوب دوكلزرمية خصوصا ورم باطن معده وكبد ورملرى اولور
ايسه ردع فورا اولان دوا استعمالى قطعا جائز اولمز و تجن تحليل اولنحق
وقت قريب اولدقده بوندن اقدم ساكه بيان ايلديكمز اوزره اول كسنه رائحه
طيبه اولان قوى قوقولى قابض دوالر استعمال ايلدن خالى قلنمز وكبد ومعده ذكر

ادويه يه

اولنان قابضه نك ضعيف زياده محتاج اولور و اول ادويه نك كركه انضاد اولوب
و استعمالى اوراحه موافق وطبيعته ملين اوله عنب ثعلب وخيار شنبر
مثللو و الوردر و باطنده اولان اورام حاره يى تحليلده عنب ثعلبك
خاصيتى واردر و اورام باردده اصحابنك تغذيه سى غذاء لطيف ايله اولمق كركدر

ايله تغذى

و اول غذاء لطيف ايله ~~تغذى ورم حماسى نك ... نوبتلرى~~
~~وقتلرى وقتنده اولمق كركدر اول حمانوبت ايله اشتداد اولور ايسه فترتى~~
~~وقتنده غذا اتناول اولنور~~ زمان ابتداده جائز اولمازوا اورملرك
ابتداء طبيعيسنك نوبتى وقتنده جائز اولمز مثلا ماده سى صفرا اولان
باطن ورملرينك طبيعى مضرتى غبا و سوداوى ورملرك ربعا شديد اولور

سائر مضرتى

و حمانوبتلرى بكر اشتدادينك بعض كره نوبتى اولور و نوبت وقتنده تغذى اولنمز
لكن ضعف كماله اولشور ايسه ابتداء ورمده لطيف ايله تغذى جائز اولور
غذاء

واول

اورام حميه

و بوحكم حماء نائبه ده اولور و اكر دائمه اولور ايسه واجب اولور كه تغذيه سى
حمانك خفتى محلنده و كوندزك اعدل اوقاتنده اولنه و اول كسنه كه احتيا سنه
و آلات غذاسنده ورم اولوب اول ورم جمع مده ايليسه و قوتنده سقوط
اولسه اول كسنه حوتك طريقنده واقع اولور انيكيچون اكر قوت
منتعش اولمز الا غذا ايله اولور و غذا احشا ورملرينه اشيادن زياده

اخشاده اولان

ضرر لوسى اولور بس اورام احشا طاعنلر اولور ايسه مذكور اولور
واكر اول ورم دشيلور ايسه اولدشيلن ورمى غسل ايدن ~~...~~
ايجاب واجب اولور ماء عسل وماء سكر غسل ايجون ايچيلوب ~~...~~
دفق ايله انضاج اولا فوريديجى بشنه لر تناول اولنور واخر الامر ايلكز
فوريديجى دوالر استعمال اولنور و بشن اول دوالر امراض جزئيه بيانى
مشتمل كتاب جزئيده مفصل و مشروح كورو بيلورسن و بعض كره
اورام باطنده ده غلط واقع اولور مثلا بطنك تحتنده ظاهرا ولان انتفاخ
و غلظت ورم ظن اولنوب بط اولنوب يار يلور فى الواقع اول انتفاخ
فتق انتفاخى اولمغله يارلماسندن خطر عظيم اولور و بعض كره اول انتفاخ
صفاق ورو ظن اولنوب ياريلور لكن اول ورم صفاقده و محالده اولوب
امعاده اولمغله بطنده و يار ماسنده زياده خطر اولور

الفصل السادس والعشرون فى البط

ورمى بط اولور محاسترة ايله ياروب مواد ينى

ديرلر

اخراج ايتمكدر و بر ورم بط اولنمق مراد اولنسه واجب اولوركه بط اولنان
عضون عضونيه و اشره سنك قنقى طرفه سالك اولدر ايسه شقده طول حق
اول طرفه قيلنه عضورك ديرنسنه اولان بوكيمكر كوحكلر ينه اسره ديرلر
و بوكيملرك ~~...~~ بوكيملر ينه عضون ديرلر و اسره و عضونك ذاهب
اولديغى محله ليف اولمازوا اول محلى ~~قطع~~ بط و شقده خطر اولمز لكن جهته

نبهاو نعمت بغيراول ورمك طاغلمكى ندكور لر احصلت اولور

جهت ماعدا

ترجمه‌ده وعرد

بر فصل اولورد فصل ... [illegible]

مثللو عضوك بطئى اسره وعضون مسكننه سالك اولمق جائز او لمزو
جبهه اولوجهله بط اولنسه جبهه نك عضله لری منقطعه اولور وقاشلر
اشاغیه دوشر زیرا جبهه نك لیفلری اسره وعضونك ~~طولینه~~ مسلك
ومزهبینه سالك وذاهب اولماز وهر عضوكه آنك الیافی وعضونك
اسره سی مسکننه سالکه اولمیه اول عضولری ~~بط~~ اسره مسلکی اوزره
بط ایلمك عضلاتك انقطاعنه مؤدی اولوب خطرا ولور لیس بطا اولان
کمسنه یه واجب اولورکه تشریح علمنی کمالی اوزره بیله وسکرلرك وقان
ونبض طمرلرینك تشریحلرینی بیله تاکه هر قنقی عضوی بط ایدر ایسه
خطا ایلمیوب خطا سببیله طمرلر وسکرلر قطع اولنمیه اول ابطالرك
معیتنده دم حابس اولان ادویه لردن ووجعی مسکن اولان مرهملری
وداول بطله مجانس اولان آلاتی برقاج عدد والروح مرهملر والتلر موجود
اوله ویاننده ذواء جالینوس دوشن یوکی واورجك نسیج وعمور طرآقی
ومکادر یعنی داغلیجی دوالرو آلتلر موجود اوله تاکه نطنده خطا ایدوب
نزف دم اولور ایسه اقتضا ایدن دوالرو آلتلری علی الفور استعمال
ایلیوب تاخیر اولنمیه کذلك با نجه مرخوذ والدی موجود اوله وبرخراج
بط اولنوب مواد اخراج اولندیقده واجب اولورکه اول بط اولنان
محله دهن وصو تقریب اولنمیه واکر شحم مخلوط اولان مرهم تقریب
اولنمیه وباسلیقون مرهمی کبی زیتی غالب اولان مرهمی تقریب اولنمیه
بلکه قلقطار مرهمی کبی مرهملر استعمال اولنه واحتیاج قنده اولسه موضع
بطا اوزره شراب قابضه غمس اولنمش سنکر وضع اولنه الفصل السابع
والعشرون فی غلاج فساد العضو وقطعه نچون برعضوك
مزاجی ماده سز حسبیله ویاخود بلا ماده فاسد اولوب ذکر مرور ایدن شرطیله

وکتب حرشیده دواء

بیان اولنه

ولکتب حرشیده ذواء صالحی ایله اطلا ایلمك مفید اولمسه اول عضوده موجود اولان
لحم فاسد اخذ اولنمق واجب اولور واول لحم اولان عضوده اول لحم فاسد
بغیر حدید اخذ اولنمقدر اکر ممکن اولور ایسه زیرا حدید طیاشی اولوب
بعض کره موضع قصد دن عروق ایدر وعضلرك شطیتم لرینه
ویادجه لرینه اصابت ایدر ونبض طمرلرینی قطع ~~ایدوب~~ ایدوب اجحاف
ایدر ونچون بغیر حدید اخذ مفید اولمسه اول عضو قطع اولنوب
ومقطعلری قینار دهن ایله طاغلنور زیرا محل قطع بو وجها اوزره
کی اولنمغله جوارنده واتصالنده اولان عضو صحیح لر قطعلری غائله سندن
وضررندن امین اولور ودمك نزفی منقطع اولور واول مقطعلر لحم اوزره
جلد نابت اولور لکن نابت اولان جلد لحمه مشابه اولور ونچون عضوك
قطعی مراد اولنسه واجب اولورکه اول قطع اولنمق محلی برمیل ادخال اولنور
ولمیکك اطرافنده اول میل دوندریلور وهر قنقی واول میل عضوك
فاسد اولن محللر ~~ینه~~ صحیح اولان محللرینه واتصالنده وملتقاسنه واصل
اولدیقده وجع زیاده اولور ومعلوم اولورکه موضع وجع عضوده صحیح
وسالم اولان موضعك حدی ونهایتی اولور ونچون میل دکدیکی محللرده
ضعف ورهل اوله اول محللرده قطع واجب اولان محللر اولدیغی
ظاهر اولور وحس اولمسه احتقر اول فاسد محللر قطع اولنور واکر فساد
کمکه اولوب قطعی اقتضا ایلسه انك قطعی ایکی وجهله در برایله اولور
اولکیسدر بودرکه لمکك فاسد اولان محللی ایله صحیح اولان محلنك
ملتقاسی وموضع اتصالی منقب ایله دائر هیئتنده متعدد نقبه لر
ایله نقب اولنور واول تقوب سببیله عظم فاسد سقوط ایدر وایکنجی وجه بودرکه

جبهه ده اولان لیفلر اسره نك عرضنه سالك اولور

دمی قطع ایدن الحون

غیب غایب مناسب

اول فاسد اولان کمک منشار ایله نشر اولنور یعنی اینجه دوکرتلو
بردستره اتخاذ اولنوب رفق ایله قطع اولنور و موضع قطع قیناد
زیت ایچنده غمس اولنور اگر کمک فسادی بعض جزئنده اولور ایسه مجرد
حادّ ایله حک اولنور و یاخود چیزدیغی دوریی ایله دور یولنور و بو بابده اولا
باب تفصیل شرح علاجه ده ذکر اولنمشدر و چون فاسد اولان کمک بوجهله
بر ایله قطع مراد اولنسه اوّلا اول فاسد کمک اوزرنده لحم کشف اولنور
اولوجهله که مثقب و منشار حینی استعمالده لحمه اصابت ایلمیه زیرا لحمه
منشار اصابت ایلسه وجع زیاده اولور و فسادی کثیر اولور اما ممکن برشظیه
خارجه نتوء ایدوب یوم یلیسه اول شظیه محلنه ردّ ایدوب الندم
و اصلاحی ممکن اولمسه و حالی اوزره ترک اولنده نقل فاسد اولوب باقیلرین
هوا فساد ایدر دیو خوف اولنسه اول شظیه نک اوزرنده اولان لحم بیرز
کشف و شق ایدوب شظیه نک جانب خلافنده لحم ربط ایلرز و یاخود مشاهده
ایله [illegible] اول شظیه دن لحم تبعید ایدرز و الّا اول عضوی
رشّ و یاخود معدن مثللو عضو شریف جوارنده اولور ایسه اول شظیه
ایله عضو رشید و یاخود عضو شریفک اراسنده خرقه مثللو نسنه لر
حائل و وضع اولنور و اول حائل ایله عضو رشیدده شظیه تبعید اولنور
و صکره شظیه قطع اولنور و اگر فاسد اولان کمک فخذ کمکی اولوب و قطع
لازم اولان محل کبیر اولور ایسه و سکیرلره و بنض طمرلرینه و قان طمرلرینه
قریب اولور ایسه و فسادی کثیر اولور ایسه طبیبه اول مقوله
آفته معالجه ده هرب ایتمک و قاچمق واجب اولور الفصل الثامن
و العشرون فی معالجات تفرق الاتصال و اصناف القروح و الورم

و الضربة و السقطة العظیمة کمک یاریلوب و پارچه لنوب تفرق اولور ایسه
اول پارچه لری کمک محلنه ردّ اولنوب تسویه اولنور و صناعت جبر
علمنده معمول و معتبر اولان باغ ایله باغلنور و اول باغک کیفیتی ساکن
بیان اولنور و اول جبیره باغلنوب کمسنه حرکتدن منع اولنوب ساکن
قیلنور و اول کمسنه نک غذاسی اول مغری غذالر قیلنور که انلرن غضروفی
عضوی تولد ایدوب اول عضو عضروفی کسرک ایکی طرفنی و شفه لرینی
بربرینه ضم ایدر و کسرک اوزرنده کفشیر کبی اولور یعنی اول حادث
اولان غضروف عضروفی اول کسرک اوزرنده کناه و لحام کبی اولور یعنی اول پاره لری
حقیقتده اتصالی ممکن اولمدیغنه اوزرنده دشیزدیگدکه عضو غضروفی
نابت اولوب اول کسر ملحم و کناد اولور و اول کسر هر نه قدر ملتحم و متصل
اولماز ایسه لکن ملتئم و حقیقتده اولور و علاقه اخره عز و ایدوب کفشیر
بو وجهله تفت کبی ایدر [illegible]
[illegible]
و کتاب جزئیله خبر بابنده مفصلا تکلم ایلرز اما بو شق عضولرک
تفرقی و ایرلماسی بیانی بودر که اول تفرقه معالجه ده غرض اکر قرحه نک صبر
عضوده حاصل ایسه اصول ثلثه یه مراعات اولنور اولکی واجب اصل بودر که
اول باغ واجب اولور که اول تفرق اتصالک سببی اولان ماده متحرکه اولور ایسه انلرک
سیلاننی و ماده عضودن قطع اولنه و ایکنجی اصل بو انفق اولان ادویه و اغذیه
ایله تفرق ایدن عضولر التحام ایلمکدر و اوچنجی اصل حسبما امکن عضولرک عفونتی
منع و ازاله اولور و چون بو اوچ اصلیه بر نسبت موجود و حاصل اولسه
عنایت باقیلره صرف اولنور اما آقن و سیلان ایلین ماده یی قطع بونلرقم سن

مادهٔ عضو آخره صرف وجذب اولنوب وحابسات استعمالی سیلانی ایله مانعی
قطع اولنمغه تفصیل اوزره بیان ایلدك واما متفرق اولان
محلك الحاحی شفه لرینی جمع ممکن اولور ایسه جمع ایدوب تجفیف ایتمك
وتوریتق ایله اولور ومعزیات تناولی ایله اولور وبینمك لایق اولورکه
قرحه لره مداوات ایلمکدن غرض تجفیف اولور لکن قرحه موادن عاری
ونقی اولور ایسه اول قرحه یه مداوات انجق تجفیفه قصر اولنور
وعفونتلی اولان قرحه لرده قلقطار کبی ادویهٔ حادهٔ اکالهٔ استعمال
اولنور وبو دوالر نفع ویرمز ایسه نار ایله کی اولنمق لازم اولور التوندن
برالت ویا طلوی اتخاذ اولنوب نارده قزدیریلور وآنکله اول قرحه داغلنور
زنجار وشمع ودهن بس بو اجزالردن مرکب اولان دوا بوشانده معتدل
دوا اولور زنجار دیتمر ایله قرحه یی تنقیه ایدر ودهن وشمعی ایله
افراطنی ازاله ایدوب تعدیل ایلر وبلمز دیرزکه ان کل قرحة الخلو قرحه
ایکی قسم اولور بر بسیط مفرد اولور بعزا اول قرحه نك سببی انجق تفرق اتصال
اولور تفرقلندن ماعدا اثر نسنه اولمز وایکنجیسی تفرق اتصالدن ماعدا سبب
آخر اولور سوء مزاج وعفونت وتاکل وجوهر عضوك نقصانی کبی نسنه
لردن کبیر بولنور وقحن قرحه مفرده اولوب صغیر اولور ایسه وقرحه نك
وسطنده بر نسنه تاکل اولنمدی ایسه واجب اولورکه اول قرحه نك
ایکی شفه لری بعض طرفلری ضم اولنه وعصابه ایله باغلنه لکن
ضم وتعصیب زمانده ایکی شفه آراسنه دهندن وغبارندن بر نسنه
قالمقدن زیاده حذر اولنه وبو وجهله ضم وتعصیب اولنان قرحه تفرق
ملتحم اولور وقرحه مفرده کبیر اولان قرحه لرده جوهر عضودن بر جزء

نقصان

ملتحم قلنماسی

وزاج وزرنیخ ونوره

زنجار ودوا

معالجه سی

نقصان اولمز ایسه آنده شفه لر ضم اولنوب عصابه ایله باغلنه اولور
اما اول قرحه کبیره که آنده شق وباخود وسطی فضا ومیدان کبیر تجویف اولور
ایچی صدید ایله طولو اولمق حسبیله وباخود اول قرحه نك جوهر
عضودن بعض اجزا کیدوب نقصان اولمق حسبیله قرحه نك ایکی طرفلری
وشفه لری بربرینه ضم ممکن اولمز ایسه اول قرحه نك علاجی انجق تجفیف
اولور اگر اول قرحه ده نقصان اولان جلد اولور ایسه خاتم استعمالنه
حاجت اولور عرف اطباده خاتم اول دوادرکه دری وجلد بیتوره وقرحه یی
اوستنده دری ایله اورتوب قرحه نك رطوبتی سیلانندن منع ودری بیتمکه
مقدم قرحه ده خوشکریشت احداث ایدوب قرحه نك رطوبتی جریاندن
منع ایدر وخاتم اولان دوالرك ختمی ایکی وجه اوزره اولور بر وجهنده ختم
بالذات اولور قابض اولان دوالرك ختمی بالذات اولور وباخود خاتم دوالرك
ختمی بالعرض اولور حرتلو اولان دوالر معلوم اولان مقداردن قلیل استعمال
اولنسه بالعرض ختم ایدر مقدار قلیلدن مراد عضوك اجزاسنی افنا وتاکلی
احداث ایلمك ایجاب ایلمین مقداردر بالعرض خاتم اولان دواء حادك
مثالی زاج وقلقطار مثللو حاده ادویه لردر زیرا ادویهٔ حاده دن مقدار
قلیل تجفیف ویعنی اولور وخوشکریشت احداث ایدر وبو مثللو حاده ادویه
استعمالی کثیر وزیاده اولور ایسه عضوی اکل ایدوب تاکل حسبیله
قرحه زیاده اولور واگر قرحه کبیره دن زائل اولان جلد اولمیوب بلکه زائل
اولان جزء لحم اولدی ایسه قروح غائره ده یعنی درین یاره لرده اولدیغی
کبی اول قرحه واجب اولورکه خاتم دوا استعمالندن مبادرت اولنمیه بلکه
اولا عنایت آت بیتمکه صرف اولنه وات بیتیجی ادویه اول دوالردرکه
انده تجفیف اولوب لکن تجفیفی درجهٔ اولایی تجاوز ایلمیه بلکه بو مقاصده

ایدوب

جاری ابلندن مقدم

اولان

جزء لحم زائل اولدی ایسه

برازشرطلر واردرکه انلره مراعات ایلمك واجب اولور اول شرطلردن
برسی بودرکه عضوك مزاج اصلیسی و قرحهنك مزاجی اعتبار اولنه
نیچون عضوك اصلی اولان مزاجنده رطوبت شدیده اولوب و قرحهنك
مزاجنده رطوبت شدیده دکل ایسه اثنك امری و معالجهسنده تخفیف یسیر
کفایت ایدر طبیعت عضوه مرضنك مزاجی و طبیعتی کثیرا بعید اولمز اما عضوك
مزاج اصلیسی یابس اولوب قرحهنك رطوبتی شدیده اولور ایسه معالجهسنده
درجهٔ ثانیه و درجهٔ ثالثهده مجفف اولان دوالر استعمالنه احتیاج اولور
زیرا اول مجففات ایله قرحهنك عضوك مزاج اصلیسنه ردا اولنور عضوك
مزاج اصلیسی ایله قرحهنك مزاجی ایکیسی معتدل اولور ایسه اندرکه
تخفیف معتدل اولان دوالر استعمال اولنور و شرایط مذکورهنك ایکنجیسی
بودرکه جمیع بدنك مزاجی اعتبار اولنور نیچون بدن جمیعا شدید الیبوست
اولسه قرحهسی اولان عضوك رطوبت زائدهسی معتدل الرطوبت اولان
بدنه قیاسی معتدل اولور بس اول قرحهیه معتدل التخفیف اولان مجفف
دوالر ایله تخفیف ایلمك لازم اولور و بو حال منوال محرر اوزره اولور
بدنده رطوبت زائده اولوب قرحهسی اولان عضوك مزاجی یبوسته مائل
اولور ایسه اول صورتده معتدل التخفیف ادویه استعمال اولنور
و نیچون جمیع بدنك مزاجی و کذلك قرحهسی اولان عضوك مزاجی حد اعتدالدن
خروج ایدر ایسه ایکیسنده رطوبت زائده اولدیغی صورتده لامحاله
اول قرحه تخفیفی اکثر اولان دوالر ایله تخفیف اولنور و ایکیسنك
یبوست زائدهسی اولدیغی صورتده زیاده قلیل اولان مجفف ایله تخفیف اولنور
و شروط مذکورهنك اوچنجیسی بودرکه استعمال اولنمق مجفف دوالرك قوتنه
اعتبار اولنور مجفف و لحم منبت دوالردن هر ~~...~~ مطلوب اولان انبات لحم

اولوب

اولوب تخفیفی عنا[ت]اول اولور ایسه اول صورتده تخفیفی قوی اولان دوالر
استعمال اولنمق جائز اولمز زیرا لحم انبات مواد ایله اولور و تخفیف شدید
اولان دوالر مواد انضباجیدن منع ایدر لحمی انبات قصدا اولندیغی
لازم اولورکه استعمال اولنان دوا تخفیفی قوی اولمیوب معتدل اوله
ولزاع اولمیه نیچون قرحهده مواد فاسده کثیره اولوب اول اعانتی اول
قرحهیی تطهیر و تنقیهیه صرف اولنمغه محتاج اولوب انبات لحمه احتیاج
اولمز ایسه اول زمان جلاسی اکثر و صدیدی غسلی ازید اولان خاتم
و تجفیفی قوی دوالر استعمال اولنورکه اول دوالر زنجار و خنثی و الحاتم
وادمال قصدا اولنور و اول دوالرکه انجح بلا نزاع تخفیف ایلمیه انلر لحم
منبت اولان دوالردن اولور دواء خاتم اولمز و اول قرحهلر که جسیم
محللرده اوله اول قرحه انلر حالده سرعت ایله اجابت ایلمز و شکلی دکرکی
و سندیر اولان قرحهدن سرعت ایله اندمال اجابت ایلمز اما قروح باطنهده
استعمال اولنان ادویه قابضه و مجففهیه ~~...~~ اول ادویهیی تنقیذ ایلرکه
دوالر خلط اولنور مثلا اول قابضه دوایه عسل خلط اولنوب و عسل دوانك
قوتنی موضع بعیده اولان قرحهٔ باطنهیه اولشدیررکه ذلك باطنه اولان
قرحه باطن اعضالرنده قنقی عضوده اولور ایسه اول عضوك قرحهسنه
معالجه ایچون استعمال اولنه قابضه و مجفف دوالر اول عضوه خاص
اولان دوالردن اولور مثلا قرحه الات بولده اولور ایسه اکثر و بریلان مجفف
و قابضه دوالر مر اولان دوالردن اولور و قرحهیی الات تنفسده اولور ایسه
اکثر و بریلان قابضه و مجفف دوا ادویهٔ قلبیه در و کبد قرحهلرینه و بریلان
کبده مخصوص دوالر اولور و اکر قرحهده استعمال اولنان دوا حب ادمال ...

مطلوب اولور ایسه اول ادویه‌یی لزوجتلو اولان قابض والرنج فیلرز
طین مختوم مثللو دوالر استعمال ایلرز و معلوم اوله که قرحه‌یی بردن
وصحتدن منع ایدر بر از موانع وار در اول موانعدن اولکیسی عضو متقرحه
مزاجنک رداتی اولور بو صورتده واجب اولور که آنک اصلاحنه عنایت
صرف اولنوب اول عضوک مزاجی تعدیل اولنه و ایکنجیسی اول عضوه
متوجه اولان قاننک رداتی اولور بو صورتده واجب اولور که کیموس
محمود تولید ایلین غذالر استعمال ایله دمک رداتی تدارک اولنه و اوچنجیسی
قرحه‌یه سیلان ایدن دمک کثرتی اولور زیرا دم کثیر قرحه‌یی ترطیب
ایدوب انضمام و التحامه مانع اولور بو صورتده واجب اولور که دم استفراغ
اولنه و غذا تلطیف اولنه و ممکن ایسه ریاضت اولنه و دوردنجیسی
قرحه التنده اولان کمکک فسادی اولور زیرا اول کمک فاسد اولدیغی دائما
قرحه‌یه صدید ارسال ایدر و اول صدید برئه و صحته مانع اولور و بو قرحه‌یه
دوا ممکن اولمز الا اول که معالجه‌سی کمکی حک و قزیوب محل فاسدنی ازاله
ایتمکله اولور و اول کمکک جمله‌سی فاسد اولدیغی ایسه انی اخراج ایتمک ایله
اولور و واجب اولور که قرحه‌یه علاج ایدن کمسنه نک یاننده اجزاء لازمه
مراهم موجود اوله تاکه اول اجزا جذاب اولان مراهم ایله بو مثللو عظام
فاسده‌نک قطع ایدوب قرقلر و سلاء و شوک بعض دیکنی اخراج
ایلیه زیرا اخراج اولنمسه اول قرحه ایجون صحت و برء اولمز و معالجه
قبول ایلمز و قرحه ایکی شیئه اقتضا ایدر که اول شیئلر برن برینه ضد اولورلر
زیرا قرحه برء و صحتده طبیعتک قوتنه محتاج اولور قوت ایسه غذا اتناولی ایله
حاصل اولور و کذلک قرحه‌نک برء و صحتی مدتنده ماده‌سی اولان رطوبت قطع
ایله اولور و رطوبت قطع غذایی قطع ایله اولور و قرحه‌نک برئی بو ایکی ضد کر

جمع ایدوب حسبما امکن ایکی وجهه معادعایت اولنور اولمغله قرحه
معالجه ایدن طبیبه واجب اولور که بو خصوصده تدبر و تفکر ایدوب قرحه
زمان ابتداده و وقت تزیدده اولور ایسه اول قرحه صاحب حمامه دخولدن
و اسنی صو دوکمکدن منع اولنور زیرا ماء حار استعمالی قرحه‌یه قرحه‌یی
زیاده ایدن ماده‌یی جذب ایدر و ورمی زیاده ایدر و قچن قرحه زمان
تزیدی تجاوز ایدوب ماده انصبابی ساکن اولوب ورم و متنفخ
مأمول اولور که حمامه دخول و ماء حار استعمالنه رخصت اولنه و قچن
بر قرحه هونه زمان مندمل اولور ایسه مشکلات اولنه یعنی قرحه
دوشر یلدیکدن صکره تجدد اسرعت ایله اینه آجیله اول قرحه‌ده ناصبور
حادث اولمق اوزره اولور و واجب اولور که دائما مدتنک لوننده تأمل ایدوب
و جراحتک دود دقیق سنک لوننده تفکر اولنه اگر جهه غذا ذکر
مدة کثیره اولور ایسه مدتک کثرتی نضیج حسبیله اولور و شمدیکی
حالده بنم فسخنک معالجاتنده تکلم ایده‌یم فسخ اول تفرق اتصال اولور که
اول تفرق جلد و راسنده و التنده و دریکده اولور و واجب اولور که
دریکده اولان تفرق اتصالک ادویه‌سی ظاهرده اولوب آجیقده اولان
تفرقک ادویه‌سندن قویه اوله و فسخ اولان موضعده نادر الانصباب
کثیر اولمق حسبیله محلل استعمالنه احتیاج ضروری اولور و واجب اولور که
فسخده استعمال اولنان محلله تخفیف کثیر اولمیه زیرا تخفیف قوی
و کثیر اولان ادویه فسخده استعمال اولنسه اول دوالر لطیفی تحلیل
ایدر و کثیفی تحجیر ایدر یعنی طاش کبی قتی ایدر و قچن محلل استعمالی
تمام اولوب تحللنه قضا و طرح حاصل اولسه اول زمان ملحم و مجفف
دوالر استعمال اولنور زیرا بو دوالر وبر یلدیکده موضع اتصالنده و سنخ مجتمع اولماز

ایله حاصل

سنبهاده بر مسالک
ایتماز ایدوب طبیعتی
تقویه و فاعده‌یی
قطعله حاصل

مسئله
الانتکاث نقض
الحبل و العهد

صدیدن

الحک و الحک
آلت و محل
اولور ایسه

واول وسنخ متحجر ايله اول عضو مجددا قلع اولنور تفرق اتصالي عودت ايلر
واكر فسخ زياده اغور اولور ايسه موضع فسخ مشروط ايلمك شرط اولنور وموها
زيو اشرط اولنان موضع وضع اولنه دوا عمقه واصل اولور و اكر فسخ خفيف
اولور ايسه ويا عضوده رض خفيف اولور ايسه بعض كره انلرك معالجه سنده
فصد كفايت ايدر رض اكه ديرلركه عضوده فسخ اولمز ولكن عضو اوليور
وازيلور ومعالجه اولنمسي ماء الجبن فسخه وارد و اكر فسخ شدخ ايله اولور
ايسه يعني تحت جلده اولان تفرق عضله اولان عصبك تفرق
وليفلرينك متعدد محللرده اريلماسي ايله اولور ايسه اولا
شدخ ادويه شدخ ايله معالجه اولنور صكره فسخه معالجه اولنور شرحه
معالجه اولنمز مقدم فسخه معالجه ممكن اولماز و اكر شدخ كبير اولور يعني
عصبه تفرق كبير اولور ايسه مجففات ايله معالجه اولنور
و اكر قليل اولور ايكن ضو بندن حاصل شدخ مقداري اولور ايسه اول شدخك
امرى طبيعته حواله اولنوب معالجه اولنمز لكن اول شدخ قليل سمتيله اولوب
اندن تلف وهلاك اولمق خوفي اولنور ايسه ويا خود وجع شديد اولور ايسه
ويا خود اول شدخ عصبه اصابت ايتمكله دم تولد ايدوب وضربان
خوف اولنور ايسه بو صورتلرده طبيعته حواله اولنمز بلكه معالجه سنه مباشرت
اولنور اما و نحو ذلك معالجه سنده وتي سر اولان عضو ردفع
ايله باغلوق واوزرينه ادويه وتيه وضع ايلمك كفايت ايدر و تي
مفصلك موضعندن تا تمام زوال ايله زائل اولمسنه ديرلر اما ضربه
وسقطه ايله اولان فسخ متخلوده موضع فسخك جانب خلافندن
فصده احتياج اولور و غذا تلطيف اولنور وكحوم متخلو نسنه لر ترك اولنور
وكتب جزئيه ده كلجارى طلا ايله تطليه اولنور و نحو تبلور سو اولنور اما

ودرنكي

اولان

وجع احداث
ايتميجك قدر

اعضا

اعضاء عصبيه وعظامده اولان تفرق كتب جزئيه ده تكلم محللرنده تأخير
ايليه ليم **الفصل التاسع والعشرون في الكي** كي فيرزقون آلت
ايله بر عضوى داغلمغه ديرلر وكيك عضوده اولان فسادك
داغلمسنه منفعتي اولور كي ايله فسادي اولديغي موضعدن
جوارنده ساري اولمز وكي مزاجي باردي اولان عضوى تقويه ايدر وعضوده
تثبت ايلمش ويا بسنمش مواد فاسده يي تحليل ايدر و نزف دمي حبس
ايدر وملكوى يعني آلت كي التوننه اتخاذ اولنمق اولي اولور وكيك موضع
به عضو ظاهرا اولور ويا خود عضو باطن اولور بورون واغز ومقعده
داخللر كبي اكر كي اولنجق موضع عضو ظاهرا اولور ايسه اول
موضع مشاهده اولنيرق كي اولنور قالب اتخاذنه احتياج اولنمز لكن
باطنده اولان عضوك كي الجون قالب اتخاذنه احتياج اولور ولازم اولور
اول قالب موضع كيك حوالينه جميعا حائط ايليه واول قالب طلق
ايله ومغره ايله يعني انواع احجاردن عروق عروس تسميه اولنان
حجر ايله وآشي تسميه اولنان طين ايله طلا اولنور واول طلا اولنمش قالب
اوزرينه كل صويي ايله تبريد اولنمش برخرقه صاريلور وبعده محل باطنه
ادخال اولنور اولوجهله كه اول قالبده موضع لقمه مثالنده آچق اولور اطرافي
قالب ايله مستوره اوله وبوندن صكره آلت كي اول قالبه موضع كييه واجي
قدر كيب اولنور تا صنعت ايله كي اولنمق مطلوب اولان محل كي اولنور واطرافنه
ضرر اصابت ايلمز وخصوصا قالبك تجويفنده وبوشلغنده آلت كينك زياده دقيق
اولوب قالبك ديوارلرينه قرعه آلت مس ايلميه ودو فميه و بر عضوك
داغلنمسنه واجب اولوركه كي زياده قوي ايلميه واول كيك اثري سكرده ودماغده وتركده

كي اولان

اصابت ایدوب ایرشمکدن زیاده حذر ایلیه اگر تردد ایچون کی اولنور ایسه کی ایدیجی کسندیه
واجب اولورکه کی بوتلوا ایلیه دیرالکی قوینک بوخشکر بشتر دریک و قانی اولور
واول مثللو خشکریشت سریعا ساقط اولمز زیرا نزف دم ایچون اولان
بوخشکریشتک سریعا زوالندن خطری نزف دمک اولا اولان خطری بونک
عظیم اولور ولحم فاسدی اسقاط ایچون کی اولنیقه لحم صحیحی بیلمکک
طریق بودرکه الت کی فیز دیر یوب عضوه باصلدیقده وجع اولمیان
محل لحم فاسد اولورونه محلده وجع حادث اولور ایسه اول محل لحم صحیح
اولور وبعض کره ملحمک التنده اولان بونی کمکک ...ده داغلمغه محتاج اولور
جمیعا موجود اولان فساد ازاله ایچون بس کمکک اوزرینه دوقنرق
آلت کی باصیلور الراول داغلمق کمکک باشنی کیمجی اولور ایسه اولمکی
دفق وملایمت اوزره داغلنور بیننی قیناتمسون ایچون وبینندکی اوزرنه
اولان حجابلری نشنج ایلمسون ایچون اماقحفه قاعد الکلارده کیدر
قوتلو اولماسندن خوف اولنمز

الفصل الثالثون فی تسکین الاوجاع

بوندن اقدم سنده معلوم اولدیکه اغریلرک سببلری ایکی قسمدر مختلف اولور
بری دفعةً مزاجک تغیری و آخر تفرق اتصال اولور وینه معلوم اولدیکه
اول تحلیل ایلدیکمز تفصیلک حالی بومذکورلر اولدر یعنی دفعه حدوثی وجع ایدن
سوء مزاج سوء مزاج حار ویاخود سوء مزاج بارد ویاخود سوء مزاج یابس
اولورایدی وبواوجع سوء مزاجه نهز یساذج ویاخود مادیه مقارن اولور
ایدی وماده مهو کیموس ویاخود ریح ویاخود ماده ورم اولورایدی واغریلرک
تسکینی بوسببلرک بحسب الکیفیت اضدادی ایله اولور وبونلرک اضدادی
بوندن اقدم ینه سنده معلوم اولدی وهر برینه کیفیتله اولدیغنی بیلدیکدن

کرندن
سوء مزاج وریح وورم نه کیفیتله معالجه اولندیغنی
بیلدک وهر وجع شدید اولسه اول وجع شدتنده غایته
ونهایته بالغ اولور ایسه قتل ایدر وشدت وجع حسیله اولان
بارد اولور صکره ارتعاد ایدروب بعده صکره نبض صغیر اولور صکره نبض
باطل اولور انکیچونکه وجع شدید برودتی بدنه کتیروب احزب ایدر
وبرودت تجزویه اول قدره بالغ اولورکه قلب ترویح ایچون وروحک
واقعه سنی طرد ایچون حرکت انبساطیه وحرکت انقباضیه یه محتاج
اولمز وبو بطلان نبض ایله موت حادث اولور وبالجمله ... تسکین ایدر
شیئلر یا مزاجی تبدیل ایتمکله تسکین ایدر ویاخود ماده یی تحلیل
ایتمکله تسکین ایدر ویاخود عضوی حساسی تخدیر ایتمکله عضو وجعی احساسی
ایلمیوب وجع بوقدر ظن اولنور وعضوک حسنی تخدیرک ازاله سی
ایکی سببدندر ایله اولور اول کیسی تخدیر اولان دوانک برودتی افراط
اوزره اولور وایکنجیسی تخدیر اولان دواده بر نوع سمیت اولورکه اول
سمیت عضوک قوتنه مضاده اولور وادخاسر اولان شبت ...
~~وشبت بزری~~ وبزرکتان واکلیل الملک وبابونج وکرفس بزری
وآجی بادم وسائر درجه ثانیه ده حار اولان دوالرایله وجع رفق
ایله تحلیل ایدر خصوصا که مرخ اولان دوالرده صمغ اجاص ونشا و
اسفیداج وزعفران ولادن وخطمی وحلبه وکرنب وشلجم وکرنب
وشلجم مطبوخلری وشحوم وزوفا رطب وبونلرک دهنلری کبی تغریه
ایدر دوا اولور ایسه مرخ و... ومغری اولان دوالرکبی وجعی تحلیلی
زیاده رفق ایله اولور ومسهلات ومستفرغات تسکین وجعه بومرتبه ده بالغ اولمق متصور اولمز

٥٨٦

واگر وجع اولان عضوه استفراغه محتاج اولور ایسه واجب اولور که اول عضوه
منصبّ اولان ماده منقطع اولنجه قدر اوّلا استفراغ اولنوب بعده مرخی اولان دوا
استعمال اولنه کذلک اورام و شیشلر انضاج ایدوب بیشیره و تفجیر
دوالری وجوه رفق ایله تسکین و تحلیل ایدر و استعمالی استفراغدن
صکره اولور و مخدراتک زیاده قویلری افیون اولور و مخدرات قویه دینلر
لفاح یعنی بیروحک میوه سی و بیروحک بزری و بیروحک کوکینک قبوغی
و خشخاشات و بنج و شوکران و عنب ثعلبدر مخدر اولان نوع و جنس
یعنی مادول و مادول الجمز و مخدرات جمله سندن اولور قار و صووق صو کبی
نسنه لر و بعض کره اغریلرک سببلرنده غلط واقع اولور مثلا اغرینک
سببی خارجده اولان بر شیء سبب اولور هوانک حرّ و بردی کبی و یا صدمه
و یا ترکن نصیدی یعنی وضع سیّئ و خلاف طبیعت اوملمق و دوشکده
هیئت سوء وضع و سکران ایکن عارض اولان صرع سی کبی و بونلرک امثالی
نسنه لردن حادث اولور ولکن او اغرینک سببی و فاعلی بدنده اولان
سببلردر ظن اولنوب غلط و خطر واقع اولور پس واجب اولور
بو احواللری بالجمله تحرّی اولنه و وجع بو منزللولرک برندن حادث اولمدیغی معلوم
اولدیقده صکره ینه تعرف اولنوب بیلنه که اول وجع صاحبنده امتلا وارمیدر
و یوقمیدر و ینه تعرّف اولنه امتلانک اسباب معلومه سندن بر سبب وارمیدر
و یوقمیدر و بعض کره اولور که سبب وجع خارجدن وارد اولوب باطنده
متمکن و متوطن اولور یعنی باطنده یرلشوب سبب خارجدن ایکن تمکن جهتیله
سبب باطنی اولور مثلا زیاده صووق صو ایچن کسنه نک معده لری و کبدلری
یعنی قاره جکرلری ناحیه لرنده وجع شدید عارض اولور اول وجعک سببی هر نه قدر

سبب خارجینک اثری

خارجدن

٥٨٢

خارجدن ایسه برودت اول ایکی ناحیه لرده تمکن ایلمک و یرلشمک ایله سبب
باطن اولور و چوق کره بو مثللو وجع استفراغ کثیره محتاج اولمز بلکه
اکر اسخن و مبالغه نوم کفایت ایدر اما و کسنه لرکه حادث بیشلر
تناول ایتمکله اکر زیاده باشلری اغریسی عارض اولسه اکر حمامه وارسلر
کفایت ایدر و اول ادویه ایلر استعمالدن وجعک زوالی رجا اولنور
انلردن بعضی دوالرک تاثیری بطیء اولوب اغری بر زمان بعیده
تسکین و وجع شدید اولمغله شدید اولان اغری بید دوانک تاثیری
وقتنه وارنجه قدر تحمل ایلمز قولنج وجعنده بخار سغنک لیفلری
اراسنده محتبس اولوب وجع فاعلی اولان نوادر مستفرغ اولو
استفراغ ایچون سقی اولنه دوالرک تاثیری بطیء اولور و بعض دوالرک
تاثیری سریع اولور ولکن غائله سی عظیم اولور وجع قولنجده
اوله دوالر کبی و بو ایکی نوع ادویه نک هر برینی استعمالده خطر اولمغله
علاج ایدن طبیب تنقیه استعمالی ایدرجکنده متحیّر اولور اول
مثللو مرضلره علاج ایدن طبیبک حدسی قوی اولمق واجب اولور حتی
که بطیء التاثیر اولان دوانک کاهی استعمالی وقت تاثیره وارنجه قدر
اولان مدّتی حدس ایلیه بیله و قوتنک تحملی و ثباتی مدّتن حدس ایلیوب
بیله و کذلک ایکی حالک قنقیسی مضرتلو اولدیغن بیله یعنی بطیء التاثیر
اولان دوا دملو استعماللره وجع زماننی اوزن اولماسیدر مضرتی
ایله سریع التحفیر دوانک تحذیری مضرتن بیله و بو ایکی مضرتلردن قنقسی
اهون ایسه انی اختیار ایلیه مثلا قوتک مدّت ثباتی مدت تاثیر
وجعک مضرتی تحذیرینک مضرتندن اهون اولدیغن حدس ایدر ایسه
بطیء التاثیر اولان دوا ایله معالجه ایدر

مثللو نسنه لره
حامله
ایدر
اولنمز
استعمال اولنان مخدر
التاثیر
دن
غائله سی

والکوقوتنک مدت ثباتی تأثیری بطیء اولان دوانک حدت تأثیرندن اقل
اولوب تخدیری غائله‌سی وجعک مضرتندن اهون اولدیغی حدس
ایدر ایسه سریع التأثیر اولان دوایی معالجه‌ده اختیار ایدر زیرا
بعض کره اولور که وجع شدتی وعظمی حسبیله قتل ایدر و تخدیری [illegible]
قاتل اولمز هرنه قدر اخر وجهله مضرتی اولور ایسه و بعض کره ده
اولور که تخدیر دوانک غائله‌سی‌نک تدارکی ممکن اولور و اول تدارک ایله تخدیر
علاجی صواب اولور و تخدیر ایلمده [illegible] ایدن کسنه‌یه واجب اولور که تخدیرک
ترکیبنده و کیفیتنده نظر ایلیه و مرکباتنده [illegible] نک استعمالی سهولتلی
اولور ایسه انی استعمال ایلیه و تخدیرک مرکباتی تخدیریه تریاق اولوب مصلحی
اولان ادویه‌لر ایله استعمال ایلیه لکن مرض [illegible] عظیم اولوب تخدیری
زیاده قوتلو و لکسنه حاجت اولور ایسه اول زمان تخدیر اولان دوا
یالکز استعمال اولنوب تریاقی و مصلحی ایله ترکیب اولنمز و اعضادن
بعض عضو اوزره تخدیر استعمالنده خوف اولنمز مثلا دیش اغریلرینده
دیش اوزره تخدیر وضعندن خوف اولنمز زیرا دیشلره تخدیر وضعنک
غائله‌سی عظیم اولماز و بعض مرضلرده ده تخدیرک شربنک غائله‌سی اولمز تخدیرک
شربا استعمالی سلیم اولور مثلا شدیدا اولان کوز اغریلرنده تخدیر سقی اولنور و سقیدیک
غائله و مضرتی تخدیر دلیله الحال الله اقل اولور و بعض کره وجع عینی اچون
شرب اولنان عینه تخدیر دوالرک عضو اخره ضرری اولور ایسه اول
ضرری تلافی و تدارک سهولتلی اولور اما قولنج مثللوده تخدیر شربنک غائله‌سی
عظیم اولور زیرا تخدیر استعمالی ایله [illegible] امعاده اولان ماده صوور
و دوکرو لیفلر اراسنده قپانور و محکم اولور و بعض کره تخدیر استعمالی

اولنمغله

اولنمغله وجعی تسکین ایدر زیرا نوم وجعی تسکین ایدن اسبابدن
بری اولور خصوصا که ماده‌سی اولان وجعده نوم ایله معا جوع ده
استعمال اولنه اول زمانده اولان اویقو اغریلری زیاده ساکن قیلر
و اول تخدیرات که مرکب اولوب انلرک ترکیبنده جزء تخدیره تریاق
متابه‌سنده اولان ادویه اوله تخدیر استعمالی اقتضا ایلدیکده اول مثللو مرکبی
استعمال ایلمک زیاده سلامتلو اولور اول مرکب فلونیا مثللو وتریاق فاروق
و مثلثه دیمکله معروف اولان قرص مثللولردر لکن تخدیر مرکبک
تخدیری ضعیف اولور و طرسیر یعنی تازه‌سی تازه اولمیلردن قوی
اولور و عتیقی غایت ایله ضعیف اولور بلکه تأثیر ایلمکه قریب اولور
و متوسط اولنلرک تأثیری متوسط اولور و اغریلردن بعض
اغریده وارد که انک شدتی غایت شدید اولور لکن اول مثللو
اغریلرک بعض کره علاجی سهولتلو اولور و وجع ریحنک علاجی سهولتلو
اولدیغی کبی زیرا ایلدن حادث اولان اغریی بعض کره اغرینک محلنه
اسی صو و حمامک تسکین ایدر لکن بونده ده بر خطر واردر اول خطر
بودر که بعض اغریلرک سببی ورم اولور و سبب ریح و یل ظن
اولنوب اسی صو ایله تنطیل اولنور و بو تنطیلک ضرری عظیم اولور
خصوصا که ورم ابتدا ظهورنده اوله و اول زمانده حار ایله تنطیل
اولنمغله مضرت و خطری غایتده عظیم اولور و مع هذا بعض کره
خطا اولنمیوب وجعک سببی ریح اولسه ده اسی صو ایله موضع
وجعی تنطیل ایدوب غسل ایتمکک مضرتی اولور انکیچونکه مای
حار بعض ریحی تحلیلده عاجز اولور و ریحک حجمنی انبساطنه سبب اولوب وجعی چوغالتور

وموضح وجعه كماد ایلمك دخی دیلحك معالجه‌سی اولور و كماد ایكی
نوع اولور بر قوری اولان نسنه‌لر ایله اولور و نوع اخر دهن
كبی رطب شیئلر ایله اولور قوری اولان نسنه‌لر ایله كمادك افضلی
جاورس ایله كماد اولور لكن عین كبی لطیف اولان عضولر جاورس
ایله كماد اولنمغه تحمل ایلمیه‌لر اول مثللو عضو لطیفك كمادی تسخین
لطیف ایله مسخنه اولان خرقه‌لر ایله اولور زیرا لطیف اولان
كماد ریح تحلیل ایدر و لطیف اولان عضوك جوهرینه مضرتی اولمز
و قوری اولان كمادلردن اولور كرسنه‌نك دقیقی یعنی بورجق دیدكلری
نسنه‌نك اونی سركه ایله قینادیلوب قوریدیلدقدن صكره انلردن اتخاذ
اولنن كماد زیاده قوی اولور و بوندن صكره قوی اولان كماد خالد یعنی كیدك
منوال مذكور اوزره سركه ایله طبخ اولنن نقیله‌نه صكره قوریدیلوب كماد
اتخاذ اولنور و اول كماد جاورس كمادی قوتنده صكره قوی اولان كماد
لردن اولور و ملح بخاری لذع ایدر و جاورس ملحدن زیاده صالح اولور
و ملحدن ضعیف اولور و بعض كره مثانه‌ده وجعنده صو ایله كماد اولنور
و صو ایله كماد سلا ممتلو ملایم اولور و لكن بعض كره مثانه‌ده ورم اولمغله
ماء حار ... ماده‌ و ... جذب ایدوب ورم زیاده اولور لبن تحرز ایلمك
واجب اولور و وجع ریحله تفصیل اولندیغی اوزره و نار ایله تحجیم و صنعی
كماد قبیلندن اولور و وجع تسكینه زیاده قوی اولور و تكرار اولنسه وجع
كلیا ابطال ایدر لكن ماء حارده ذكر اولنان خطر نار ایله اولان تحجیم حاجم
تكرارندن حادث اولور یعنی ورم اولان محله مكرر انحجام وضع ماده‌ی
ورمی زیاده ایدوب ورمك انتشارینه و وجعك كثرتینه باعث اولور
و ذكر اولنان مسكنات وجع كبی لطیف شحملر و بونلردن اقدم ذكر ایلدیكمز
[illegible]

ایله كماد اولنسه اندی [illegible]

دهلن

دهلن و غناء طیب یعنی صوت حسن وجعی تسكین ایدر خصوصا صوت حسن ایله
اغزیسیرا اولان كسنه او یودیله و مفرح اولان نسنه‌لر تسكین وجع ایدر

الفصل الحادی والثلاثون فی اداب المعالجات بتدریج

اول كسنه‌لركه انلرده بر قاچ درلو مرض جمع اولوب بولنسه اول مرضلرك
فنقیسندن بوجه اوچ خاصه‌لرك بریسین بولنور ایسه اولا اول مرضه
معالجه اولنور اولكی خاصه بودركه اول مرضلرك برینك برینده اخر برینك
برئی توقف ایلیه مادامكه اول بر مرض صحت بولمدقجه اخرلره معالجه‌نك
فائده‌سی اولمیه مثلا ورم ایله قرحه جمع اولسه بیز اولا ورمه
معالجه ایلرز و ورم ایله اولان سوء تعدیل اولندقدن صكره قرحه‌یه
معالجه ایلرز مادامكه ورم حسبیله سوء مزاج موجود ایكن قرحه‌یه
معالجه‌نك فائده‌سی اولمز ابتداء مزاج اصلاح و تعدیل ایلمك لازم اولور
و ایكنجی خاصه بودركه اول متعدد اولان مرضلرك بریسی حدوثی اخرك
حدوثنه سبب اوله مثلا سده ایله حما بر كمسنه‌ده جمع اولسه
اولا سده‌یه معالجه اولنوب بعده حمانك معالجه‌سی اولنور سده حمایه
سبب اولمغله سبب زائل اولمدقجه حمایه معالجه‌نك منفعتی اولمز اولا
سده معالجه اولنور و سده معالجه‌سنده و تفتیحنده مسهلنا استعمال اولنمق اقتضا ایدر
اولنمه ایسه اول مسخن استعمال اولنور حمایه مسخن استعمالنك
مضرتندن خوف اولنمز و سل مرضنه مجففات ایله تداوی اولنور
و مجففاتك سلك حماسنه مضر اولدیغندن خوف اولنمز زیرا حمانك
سببی باقی ایكن سده‌یه و سلك معالجه‌سنك تاثیری اولمز پس حمانك
سببی سده و سل اولورسه مسخن و سل مجفف ایله تدبیر اولنور
و بو ایكیسنك كوزهونده قدر حمایه مضرتی اولور ایسه انلر ارتكاب اولنور
یعنی تسخین و تجفیفده

مزاج

واو جنبي خاصه بودركه اول متعدد مرض اولانلكه سنه نلك مرضلرك برينه
اهتمام زياده اوله خطري عظيم اولمغله حسبيله مثلا سوناخس مرض
ايله فالج مرض جمع اولسه سوناخس مرضنه اهتمام اولنوب اولا انك معالجه
اولنور صكره فالجه معالجه اولنور سوناخس حماء مطبقه ديمكله معروفه
اولان حماء دمويه در بو مرضك خطري شديد اولور انيكيچون فصد ايله
ودخى تلطفه ايله يعنى قانك حرارتنى سوندورر تعديل مزاج ايدر ادويه ايله معالجه اولنور و فالجه التفات اولنمز اما مرض ايله عرض
جمع اولسه اولا مرضه مداوات اولنور لكن بعض كره عرض غالب اولور
اول وقتده يالكز عرضه جانبنه قصد ايدوب مرضه التفات ايلمزز مثلا قولنج
مرضنده وجع شديد اولسه اول وجع هر نه قدر قولنجك عرضى ايسه
ده وجع يعنى اغرينك كثرتي قتال اولمغله اغرييي كيدرمك و تسكين
ايلمك ايچون اكه تخدير دواسقي ايلرز وتخديرك نفس قولنجه
يعنى بغارسقله اولان سده يه ذكر مرور ايدن وجه اوزره مضرتي
اولور ايسه ده اول مضرته التفات ايلمزز زيرا اول مضرتي ارتكاب
قتل مضرتندن اهون اولور و اهونى ارتكاب اوفق اولور كذلك بعض
وقتده فصد واجب اولور و بعض فصد واجب اولدوغى وقتده تاخير ايلرز
معده ضعيف و ياخود قريب العهد اسهال تقدم ايلديكي ايچون زيرا بو ايكي
صورتده فصد واجب اولديغى محلده تاخير اولنمسه فصدك ضعفى اول ضعفاره
ضم اولنوب ضعف قوى اولور و فصدك وقت وجوبنده غثيان
بولنه يعنى كوكل دوندرسه اولسه بيله فصد تاخير اولنور زيرا غثيان معده
معدهيى ضعيف ايدر و بعض كره بو صورتلرك مجموعنده فصد وجوبي فتندن

دمك و مزاجنى

وحما باقيه ايكن

شله

تأخير

واجب اولديغى كبى

كما يجب

تأخير اولنمز اولنميوب فصد اولنور حتى بر تشنج مرضنده لكن قان چوق
آقيدلمز استفراغ تمام اولمدن قطع اولنور و بر تشنج مرضنده خلطي
بو ماده يي تماما استفراغ ايدوب خلطك كليسنى نقصان اوزره ايلمك
مراد ايلمزز بلكه بر مقدارينى ترك ايلرز كه حركت تشنج ايله اول ترك اولنان
خلط تحلل ايدر و هيچ اولور اول حركت تشنج ايله تحلل ايدر خلط ترك
اولنمسه حركت تشنج رطوبت بدنى تحليل ايدوب اولكندن اشد
تشنج آخر حادث اولور مصنف رحمه الله تعالى عليه بيورلركه كليات
طب مسائلني بيان حقنده كتب خمسه دن كتاب اول اخر اولدى
بوندن بويله بز كتاب ثانى يه شروع ايليه لم ديبو علم تحريرينى كتاب ثانى
سمتنه اجرا ايلدى لكن شارح علامه قانونك كلياتندن ماعدا
كتب اربعه باقيه يي شرحه تصدى ايتمكله بو مقامده برخاتمه ايراد ايليوب
انده اطبايه وصيت و وجوه شتى ايله مستعينه نصيحت ايدوب هزار
نصح ايدوب موعظه لا تحصى ولا تعد ايراد ايلدى و بعده تنفيذ وصيت
يعنى و اما بنعمة ربك فحدث نص كريمنه اقتدا ايليوب بيوردى كه كليات
قانون شرحندك بو محل آخر محلى اولدى و حمد و ثنا الله تعالى حضرتلرينه اولسون
رموزات حقيقه خفيه يي بعض عبادنه ملهم قيلدى و بزم حمديمز اول نعمت
مقابلنده دركه كتاب قانونك مشكلاتنى حل ايتمزه آسان ايلدى و انك رموزاتنه
وصوله احسان ايلدى طبعك تكليف اولنان كتبك جمله سندن
كليات قانونك مذكر يوم محلى دركه صعوبتلو وسلوكى اولنيجق مسلكي يعنى يولى
طار اجق واضيقدر انيكيچون كليات قانون بر دريادر كه آنك امواج
زاخره دريعنى طلقه لرى ازتريو كسكده قالقر و هر ايكي موجينك اراسى

فصد ايله

نادرون شرحنه ابلديمه

ديلديكى

ايكي داغ اراسنده اولان صحراء بى پايان كبى واسع وكيكشيده در اولواسع
محللرك مسالك كثيره سى ومدارج متعدده سى واردر كه هر برينك مساحه
اولنمجق ارشونى طويلدر واول مفازه نك بر طرفندن طرف اخرنه
وصول عسرتلودر واكربناء بالجملة علما اول افكار كثيره سنه الك صرف
وجميع حكما انظارنى اكه قصر ايلمش ايكن كذلك فن مناظره ده
مهارتى اولان اهل نظرك بيلرنده متداول اولوب محلات انلكه اندك
ميداننده مسابقه يعنى قوشا ايتمشيكن ظلمات مملكتنده مختفى اولان
آب حيات كبى قانى ايچنده پنهان اولان فوائد وبيانى عيان ايدمديلر
واول معدنده جواهرم اباتيه واقف وناتل اولمديلر ومع هذا بونده اول
كتابك فضل وشرفنه ارباب تميزدن اولوب غنى تحسين وجيدى
رديده فرقه قادر اولنلر جميعا اقرار واعتراف ولجهابذه نقادك
نقد واختيار لرى جميله اول كتاب صغار وكبارك منتحن وكالشمس
فى رابعة النهار بو فنده مؤلف اولان جميع كتبدن اشهر واحسن اولدى
لكن بونه كنز مختفى وسر منطوى اولمقدن زائل اولمدى اول زمانده كلنجه
قدر كه حضرت امام فخر كلام ايدوب كليات قانونك بعض محلنى شرح وبعض
محلنى رد ايلدى وبعض محلنه اصلا تعرض ايلدى يعنى ترك ايليوب
اول محلى بيله شرح ايلدى ونه رد ايلدى كلياتك اولندن اعضاء مفرده نك تشريحنه
كلنجه قدر شرح ايلدى تشريحه تعرض ايليوب باب القوادن بنضك
خاتمه سنه كلنجه قدر شرح ايلدى وشرحى متفرق اولوب اتصال
وولا اوزره اولمدى وجرحى شرحى ايچنده اولدى وترك ايلديكى محلدر
تشريح ايله بنضك آخرندن آخر كتابه كلنجه قدر موجود اولان محلدر اولدى

واما ملك

او زون وكبيردر

ايليوب

واما ملك شرحنده صكره اول حضرتده اوپاندرح وآنك انوارندن اقتباس
شرف صيانديح وسائر حكماء محققين وفضلاء مرغين كليات
قانونى شرح ايلديلر واول شروحلرك بعضيسى ناقص ناتمام وبعضيسى
كامل وتام اولدى ناقص اولان شروحلر جملهسندن اجود واصلحى
اما ملك شرحنده صكره خونجيك شرحى اولدى اول شارحه امام
افضل الدين محمد بن نامور بن عبد الملك الخونجى ديرلر اول امام كلياتى
اولندن اعضاء فصلنه كلنجه قدر على الولا شرح ايلدى وامام رازينك
ايلديكى اعترا‌ضلرينه جواب ويروب جوابنده اصابت ايلدى وبنض
فصلنده تماما شرح ايدوب اعضا ايله بنض اراسنى وبنضدن صكره
اولنلرى ترك ايدوب شرح ايلدى وخونجيدن صكره امام نجم الدين
احمد بن ابى بكر محمد بن النخوانى شرح ايلدى اكرچه كلياتى باشندن
اعضايه وارنجه قدر اول امام نخوانى شرح ايلدى شرحى على الولاء
اولمدى صكره بحث قوايى شرح ايلدى وقوادن صكره بنضه وارنجه
قدر ترك ايدوب بعده بنضك حد وتعريفنده مذكور اولان اقوال
علمايى ذكر ايلدى وباقيلرى الى آخر الكتاب ترك ايلدى ونخوانيدن
صكره رفيع الدين عبد العزيز بن عبد الواحد الجيلى شرح ايلدى
وآنك شرحى تشريحه قدر اولدى وبسط كلام ايلدى لكن قوتلو سوز سويلميه مقالاتى
ضعيف اولدى وجيليدن صكره قطب الدين ابراهيم مصرى
كليات قانونى اوائلنده مقدار قليل شرح ايدوب بعده امام ايلاقينك
كلياته شرح ايدوب كليات قانونه شرحنى تكميل ايلدى
بو ذكر اولنان بش عدد ناقص شرحلر لفظا ناقص اولديغى كبى معنى

فیجه وقاع الفاظ مترادفه دنلر ارض ستوی معنا سنه در بعضلر دیرکه فیجه قاعا جمید را ما
سراب حرارتک اشتدادی وقت وزماننده نصف نهارده صحراده ماء جاری
کبی کورینان نسنه لردر اول محلده آقار مق وارظن اولنور مع هذا صودن بر نسنه یوقدر
وبعضی صباح واخشام وقتلرنده اول حالت احساس اولنور لکن اول محسوس افقده بین السماء
والارض کورنبور اکه آل تسمیه اولنور بیجه معبد نصاری در تماثیل صورتلر دیکدر منه

ناقص اولدی زیرا شرح ایلدیکلری مواضعک حقایقلرین انلر یوفوت
ایلدی وانلر اول محلکری ضبط ایدمدیلر انیکیچون که اهم اول فوائد
شول بنا تا که بکزرکه منبتلری پریشان ویراکنده اولوب جمع اولنمزلی
اولور اول سببدندر که کلیات قانونک اول شروحلری بالجمله بو
دورده اولیله جزء بکزر اطرافنده حیات دوران ایدر ودولانور
ولیجنه کیرمک قندن میسر اولور و اواجده حرکت وار ظن
اولنور لکن انلر تماثیل بیعه
وسراب فیجه کبی غیر متحرکه اولورلر اما کلیات قانونک بنم
عرده شرحلری وار دیرکه انلر کلیاتی اولنه اخرینه وارنجه قدر شرح
ایدرلر اول شروحک اقلی قرشینک شرحیدر قرشی حکیم محقق
علاء الدین ابو الحزم القرشی المصریدر ابن نفیس دیمکله معروفدر
وایکنجیسی شیخینک شرحیدر شیخ طبیب حاذق ابو الفرج یعقوب بن
اسحق المسیحی المتطببدر ابن القف دیمکله معروفدر واوچنجیسی
سامرینک شرحیدر سامری طبیب کامل یعقوب بن اسحق السامری
المتطببدر ودوردنجیسی امام سعد الدین الفارسینک شرحیدر
وبشنجیسی طبیب اکمل الدین النخجوانینک شرحیدر وبونلر عدد
کامل شرحلریدر جمله سندن احسن قرشینک شرحیدر زیرا قرشی
شرح کتابده لزوم اولان مهماتی ایراد ایلدی لزوم اولمیانلری شرحندن
طرد وابعاد ایلدی وشیخ عکس ایدوب لزوم اولنلری ترک ایدوب
لزوم اولمیانلری ذکر ایلدی لکن هر نه کلزوم وبغیره بکر کلام ایراد ایلدی کثیرا
مع هذا مسیحینک یاننده قرشینک شرحی

تصحیح
وسامرینک

اولان طبیب موجود
لت سیو طبیب نخجوانی
ماء موجلمه سکونی و حیم
مهملیک ماء واقع
ایله تجنب مرور قرالنه
اولمشدر برقرینه نک اسمیدر
بغیجه ماء هم
اکبر علامه نک نسخه سنده
دیرلر علامه اوزره ایله
اولاف بالاسیم واو اعلم
نخجوان لفظی یوقدر الله اعلم
قلمیک تصحیحیدر

وسامرینک وخونجینک وامامک شرحلری جمیعا موجود ایدی انلرک
فیضندن مستفیض اولمدیغم جهتیله اوللق فهم اولنور وبونه علامه
دیرکه تام وناقص بالجمله ذکر اولنان شروح غیرهدن وباغیرهدن اولان
جمع الرعد باقی شروح اولنان انتحال ایدوب من حیث المجموع اوان الترشوحک
تحصیلنه ومابصلری ادا سنده یعنی معقود اولان محلرده متحیر وبی تشمس
کز اولولان دموزات واسرارینی ومفصل ومنحلی اولان افکارلرینک اشکالنی
بالجمله تصفیه ایدوب زبدهسی زبدینی وغثنی سمیننده تمییز ایدوب
آیردم وملخصلرینی بو شرحده درج ایلدم واول اوان الترشوحک فوائد
صافیه سنده بر نسنه ترک ایلمدم بالجمله بو شرحده ایراد ایلدم وموسی
ووحشی اولان مقاللرینی تسخیر ایلدم مع هذا شیخوخ وتصنیف زمانندن نظرم
کلیل وخاطرم علیل ایدی نه کیفیتدن خاطرم پریشان اولمسون که بنکورنکم
قوجهلق شمسنک کسوفی انکلری تازه للک کیجه سی قمرینی اورتوب هلال ایلدی
وبنه کوریرمکه عمرک خزان علامتلری ایله خریف انقطاعنه دخول ایلدی
واحوالم بو منوال اوزره ایکن بنه خوف واحتشام ایلیوب سوز لرمی
سویلردم وعلم دلاورلرینی مناظره یه دعوت ایلردم ویلیردم که عالم باکر قنور
اولمز وساع علمه اصلا قصور کلمزدر بناء علیه بنم بو کتابم فنده بکتا
ویلی الاقران بوقرو بالا اولدی اولوجهله که فوائدینک اطراف واکنافنه
جاسوسلر واصل اولمز وفرید لری انوارینی ستر واحاطه یه برعینه حاصل اولمز
بو کتابمه فضلا بی شرح کافی وقضا تلی تابع وقافی ولمکرو وافی اولور جمیعا
راوی وصاد اولنلر اول بحردن اغتراف ایدرلر وموافق وضاد اولنلر
آنک حسننی اعتراف ایدرلر برکمسنه بو مثللو اثره مظهر اولمز مکرکه انجق توفیق حق

آنی تأیید ایلیوب اولکسنه بو شرحك جواهر فوائدینی تحصیل ایچون
سمند سعیلرین مسالك طلبده تفریق وحط وتبدید ایلیه الحقدن ویوکسکه
قریب وبعیدا ولان محللرده بو کتابك منفعتنی طلب ایلیه و آخر امورینی
کفئ بر ایدوب شبابی زماننده وحوادث غرزیه سنلك تزاید وتکاثری حیننده
آکا مشتغل اوله پس بو مثللو کمسنه معمر بینیمز اولوب صفا بالی وفراغ
حالی وذکاسنك کمالی اولور ایسه بو تجلیلی ~~اثره مصدر اولور~~ لا عین
رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر اولان نعیم ومنفعتلره مظهر
اولوب بو تجلیلی بر اثر جلیله مصدر اولور وبن دعوی ایلیمم که بنم تألیفم
جمله سی محرراتی حسن اولوب آنده فضله وردی سر اصلا یوقدر الا نقصان
وسبقت لسان مخالطه ایلمشدر زیرا اول حال جناب رب متعاله مخصوص
اولوب وخالقه مخصوص اولان حالت بشردن نه کیفیتده محسوس اولور
بلکه فاضل بشر اولدر که آنك سقطاتی معدوده اوله وخطیئاتی تندره غایت
موجوده اوله [illegible] خزینه طبعنی جواهر انصاف ایله دولدیرن
کمسنه لردن رجا اولنور که سمعنه قرع ایدن ابکار فوائددن اجتناب
ایلیه وانلره واجب اولور که بو کتابك دقیقه لرینه نظرینی امعان ایدوب
تعسفدن اجتناب ایلیه وصکره رد وقبولنه تفحص متقرر ومحقق
اولور ایسه اول طریقه متوجه اولوب انکباب ایلیه زیرا رجال
کلمه حقه وصدق مقال ایله متعین اولور مجرد تقدم دهور وآجال
ایله متبین اولماز کما قیل انظر الی ما قال ولا تنظر الی من قال ومعلوم اولمق
کرکدر که شرحمده بنم نقل ایلدیکم مباحث اولنر نزده وظن ووهم وفی بعض
الحواشی دیو ذکر اولنان مقالات جمیعا علمانك ایراد ایلدیکی قولنر ومختار [illegible]

ضعف دلالت ایدن تعبیرلر ایله مصدر اولان

انکار

ذهنمده

انلرك

ردیمز حسبله علی وجه التعیین

انلرك قول ضعیفلرین ~~[illegible]~~ شمائلرینه نقیصه کلمسون ایچون
آسامیلرین تصریح ایلمدك واول اقوال ضعیفه لوینز کتبلرنده کورن
مبتدیلر آکا اعتقاد ایدوب طریق مستقیمدن منحرف اولمسونلر ایچون انلره
دوغری یولی کوستردك واول اقوال سقیمه لری رد ایلدك
عیاذا بالله تعالی بزیم انلری رد ایتمزدن قصدمز قدرلرینی تنزیل واول
افاضلك آراء ورذیل ایلمك قصدیله اولمدی نه کیفیتده اول مشایخه
اهانت ایدرمکه بن انلرك افاده لرندن مستفید اولدم وانلرك انوار
شعاعلرندن مستنیر اولدم بن انلرك ~~[illegible]~~ سهو وخطالری قلم یا سحب
ویروب اعطا ایدرم ویاخود انلرك جل همتلری ومعظم مساعیلری تدریسه
اولمغله تحریراتلرنده اولان نقصان تاکیفه فراغلری اولمدیغندن
ناشیدر دیو عذر دیلرم زیرا اول ~~[illegible]~~ افاضل بیزه قدوه اولدیلر ومرض
جهالتدن بیزه معالجه ایدوب اسوه اولدیلر وشارح علامه ~~[illegible]~~ عروس
معانی مذکوره یی جمال اخره نقل ایدوب ~~[illegible]~~ وجدا حراز ایله مقالاتنی
ترصیع وترتیب ایلدیکندن صکره بو مثللو اثر جلیل مقابلنده ~~[illegible]~~ ثنای
جمیل وتصلیه وتسلیم ایدوب شو حنك تماو یدیوز یکرمی سنه سی رجب شریفك
غره سی کیجه سنده مصادف اولدیغنی بیان ایدوب کلامنه انجام وخامه تحریره
استراحت وآرام ویردی ~~[illegible]~~ جزاه الله عنا وعن جمیع المنتفعین بمنافع
آثاره وشکر الله سعیه وتجاوز عن فرطاته وعثاره ومترجم مستمند تووادل
مصطفی بن لهمد اعیلر ~~[illegible]~~
کلیات قانونك جلال وشانی رفعت ونظامده انجم ثریا یه مشابه ودقت
وخفاده نجم سها یه مشاکل ومشابه اولوب چشم دقتك آنی دؤیتی متعذر

انلرك کتبلرنده موجود اولان

موجود

[illegible] بو منوال اوزره ایراد وخامه [illegible] دهن دوزنده [illegible] اولان هزار [illegible] کشاد ایدوب دیرکه

ودینه بصیرتك اول دقیقه یه درکنده و درایتی مستحیل و یاخود متعسر در
آنك اطرافنده دوران و اوج بالا سنده جولان خفرع اولی الالباب
و متبجح ور النصاب اولوا مر تحقیقدر خصوصا داعی [redacted] بضاعه
و عدیم الصناعه ضعیف المزاج و ما حصل قواسی نهب تاراج اولنمش نحور
و ناتوانه اولمغله اول مشکل و معضل معما غیر منحلی علاقه تکیابی و فقنجی بیانی
و حل ایدوب طاقت بشریه متحمله اولدیغی مقدار تعبیرات آسان و اسنادل
ایلمك سانح اذهان و لایح جنان اولماز لکن سلطان دولت
و دین و خداوند جهان و مرکز عالم یقین و قطب آسمان [redacted]
کمال و بوستان احسان و مسکن معارف و بالا آشیان و کروم و فیض
فراوان و واقف و منصف مظلومان و معدن معدلت و عامر بلدان
و دوح ملهوفین و نسیم امن و امان و ناظم سیه و منتظم شهنشاهان
و نوال ربیع و مکاشف عرفان و کاشف جود و انور مهر تابان و حارس رعیت
و مؤتمن دیان و مؤسس عبادت و جامع عبادان اعنی حضرت السلطان
ابن السلطان ابن السلطان السلطان مصطفی خان ابن السلطان
غازی احمد خان ابن السلطان غازی محمد خان اللهم متع المسلمین
بطول حیاته و ضاعف ثواب جمیله و حسناته و ادفع درجات اولیائه وولاته
و دمر علی اعدائه و شنائه بما تلی فی القرآن من آیاته اللهم ابد ملکه و احفظ
ولده شعر لقد سعد الدنیا دام سعده • و ایده المولی بالویة النصر •
[redacted] • و حسن نبات الارض من کرم البذر • بر اولحرا و نرهنر
پرور و دانادل فرخ اثر علم شریف بناء عالمك اساسی و سبیل هدایه سالك
اولنلرك دلیلی و رهنماسی اولدیغی بیلوب و مطولات کتب آثارشامل اولدیغی
غرایب اخبار دن ان الله زین السماء بثلث الشمس و القمر و الکواکب و زین

الارض

الارض بثلث بالعلماء و المطر و السلطان العادل بو وارد اولان خبر معتبر
و اثر خیر البریه و البشر علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات کوروب مبتدیلر
علوم نافعه یه جناب [redacted] کسب و تحصیله و منتهیلری نشر و تبذیله همت
و تحریض و ترغیب و تحضیض ایدوب زمان دولتلری و هنگام
سعادتلرینده مدارس و جوامعده طرف طرف افاده و استفاده یه بالجمله
انلر رجال غایت جهدلرین صرف ایله اشتغال ایلدیلر لکن صحت ابدان
و اعتدال مزاج اولمدقجه اول مطلبه وصول ایچون سالك منهاج
اولمق امر محال اولمغله فن طبده تدوین اولنان قانون ابو علی من بلی الحال [redacted]
[redacted] قدر ده عالی الشمس طور سیناکبی قدر و قیمتده عالی اولوب نقد اذهان
بذل اولنمغله فوائدینی احراز و اتقان متیسر اولمدیغندن لسان ترکی
اوزره ترجمه اولنماسی بابنده شرف حصول اولان اقبال همایون شوکتمقرون
و روز افزونی موجب حقیقی داعی کمینه مواجهه سنه توجیه ایلیوب اول
کتاب فاخر و بحر زاخر اوزره نایم توفیق باری اشبو ترجمه نوانا در
موج اموج فیض و فلك جاری ایلدی ذلك تقدیر العزیز العلیم سلطان عالم
بالاهم و و الاکرم حضرتلرینه بالتضرع و الابتهال نیاز و مسئول اولنان بودر که
اثر عنایتلری و چراغ حاصل اولان ترجمه کلیات جانبنده طرف التفات
شاهانه لرین جوی صرف فوائدینك رواج و منافعنك انتشاری اسبابی و
ایچون تلقی بالقبول بیوره لر قد وقع الفراغ من ترجمة کلیات قانون الفلك
المشهور بحول من الله و قوته و الحمد لله علی ما من علی بهذه المنة و صلی الله علی رسوله
و آله و صحبه فی غرة ذی الحجة من شهور سنه خمس و سبعین و مائة و الف و اورد تاریخه فی هذه القطعه
عنایت یوزدوتوب حقدن ایرشدی کار یا نانه • که کلیات قانونك مترجم اولدی پروا
[redacted] معاشی عمو ما حل اولوب فتح اولدی الغازی •
ایدیب تحسین هاتف نور یاکن دیدی تاریخ مترجم بادجزء اول ترتیب آرای • فی ذی الحجة سنه ١١٧٥

مفردات ٧

الجلد السابع من ترجمة القانون من اول
الكتاب الثاني الى بيش موش

١٠٤٤٣

عدد اوراق ١١٠

30/7

الكتاب الثاني
في القانون

بوكتاب ۳ جزئه منقسمدر

الكتاب الثاني
من القانون

No 30/7

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتجهيز المطحون
حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم
نوفادى مصطفى افندى بن احمد
بن حسين عفى عنهم
امين

الكتاب الثاني من القانون كلام مستوفى في الادوية المفردة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى الله خير اما يشركون
جميع جميل ايله وصف اولنوب حمد وثنايه مستحق اولان الله تعالى
حضرتلرينه وسلام انبياء عظام حضرتلرى اولسونكه حق تعالى
انلرى مخلوقاتنك صفوتى ايلدى پس الله تعالى حضرتلرى
خيرلودر مشركلرك الله تعالى ايله شريك ايلديكلرى نسنه لردن
خيرلودر حضرت شيخ رئيس بو كتابده ومقام حمدده بو آيت
كريمه يي اقتباس اختيار ايتمك وجهى بودر كه بو آيتده صلاة احمد آيله مقابل
صلاة جمع اولنوب وجازت لفظ ايله معانى لا تحصى جمع اولنمغله
ما عدى فاصل ده ذكر اولنان الله خير اما يشركون مقال شريفنده
براعت استهلال متللو برامر بديع وار در زيرا كتاب ثانيده
ادويه مفرده وادويه مركبه نك طبايع وافعال وخواص تفصيل
اوزره بيان اولنديقده الله تعالينك عجايب صنع وبدايع مصنوعاتى
جمله يه معلوم اولوب وحدانيت بارى ظاهر وآشكار اولور
انجق الله تعالى يه توحيد ايدوب ومرسلون عليهم الصلوة و
السلام حضراتنه اتباع ايدن اولورلر مشركونك اتخاذ ايدوب
تسميه ايلديكلرى غيردن مقدار ذره ومثقال حبه بر نسنه اولمز
اولمغله وطبيعيونك اثارك مؤثر صورت نوعيه در ديديكلرينك
بطلانى جمله يه ظاهر اولور وبو كلام كريمدن مقصد اقصى مشركين الزام

وصانع

اولمغله حمد وثنا كما هو حقه الله تعالى يه وصلوة صح

بس بالجمله نعم معطى ونقلنه منجر اولوب جميع محامده مستحق اولان الله تعالى حضرتلرينه خيرك انحصارى ظاهر وآشكار اولور

وصانع عالم منكر اولان دهريلرى وطبيعيونى الزام وتبكيتدر وبعد يعنى
الله تعالى حضرتلرينه حمد وثنا وبنى محترم اولان محمد عليه السلام حضرت
حضرتلرينه وآل كرامنه صلات وسلامدن صكره بن ديرمكه بو كتاب
فن طبده تأليف ايلديكمز قانون نام كتابك كتب خمسه سندن ايكنجى
كتابيدر كه اندن اقدم اولان كتاب اول طبده اولان مسايل
كليه لرى بيلديردى وبو ايكنجى كتابده ادويه جزئيه مفرده نك مسايلى
جمع اولنوب ايكى مقاله يه تقسيم اولندى مقاله اولاده قوانين طبيعيه
ذكر اولنور كه علم طبده اول قوانينى بيلمك واجب اولور واول قوانين ادويه
مستقله ده امرندن بيلينور وايكنجى مقاله ده طبده بيلنمسى واجب اولان
ادويه جزئيه مستقله قوتلرى بيلينور اما مقاله اولايى بز التى
فصله تقسيم ايلدك ومقاله ثانيه ده بز ادويه مفرده ايچون
قيلوب براز الواح هر بر لوحه ده ادويه نك بر نوع احوالى
مقاله اولاده التى عدد فصولندن فصل ادويه مفرده نك
مزاجى بياننده در بز كتاب اولده مزاج فصلنده بزم شو دوا حار در
وشو دوا بارد در وشو دوا رطبدر وشو دوا يابسدر ديديكمزدن
مراديمز نه ايديكنى بيان ايلدك كذلك بز بيان ايلديكه مثلا شو دوا
حار در ديديكمز بدنى حرارتى بزم بدنمزك حرارتنه قياس ايله
[illegible] باقى كيفيات حقنده بو قياس اوزره اولوب دوا بارد در ديدكمزدن
مراديمز بزم بدنمزه قياس ايله بارد در ديمكدر وبو بابده صدر كتابده بيان
ايلديكه مطلقا مركبات كرك اول مركب معدنى اولسون وكرك نباتى
وكرك حيوانى اولسون جميعا عناصر اربعه دن تركيب اولنمشدر

كلمينك

ادويه نك

قيلوب

اول

زياده درديمك اولور

واول عناصر مزاج فصلنده ذکر اولندیغی وجه اوزره بر بری ایله قارشوب
امتزاج ایلدیکلری حقده اجزاده فعلی ایشلری یعنی صو آتشی صوویدیر
وآتش صویی اسی ایدر وهوا طپراغی رطب ایدر وطپراق هوایی قورو
ویابس ایدر ولحاصل عناصر اربعه هر برینک کیفیتی کیفیتده ضدی
اولان عنصر آخرک کیفیتنی مرتبه سنده تنزیل ایدوب کسر ایدر
واول کسر وتنزیل قرارلشوب برحال اوزره ثابت اولدیقده ایکی ضدک
انکساری بعض کره برابر اولوب مزاج معتدل اولور مثلا صو ناری
نه مقدار صوتدی ایسه نار دخی صویی اول مقدار اسی ایدر ایسه
اول مزاج معتدل اولوب اکا بارد ویاخود حار دینمز کذلک طپراق
هوایی نه مقدار قورتدی ایسه هوا دخی طپراغی اول مقدار یاش ایدر
ایدر ایسه اول مزاجه مزاج معتدل دینور مزاج رطب ویاخود
مزاج یابس دینمز اما عناصردن برینک فعلی غالب اولوب غلبه اوزره
قرار ایلسه اول غالب اولان کیفیت حرارت اولور ایسه اول مزاجه
مزاج حار دینور وغالب اولان کیفیت برودت ایسه اکا مزاج بارد دینور
وغالب اولان کیفیت رطوبت وباشلق کیفیتی ایسه اکا مزاج رطب
دیرلر وغالب اولان کیفیت یبوست وقورولق کیفیتی ایسه اول مزاجه
مزاج یابس دیرلر وچون عناصر ترکیب اولندیقده اول مرکبده حادث
~~اولان مزاج قرار داده اولوب برحال اوزره ثابت اولدیقده اول حادث اولان مزاج~~
مزاج حقیقی دینور وچون بر جسم عناصردن ترکیب اولنوب ذکر اولنان
مزاجلردن بری حادث اولسه اول جسم حادث اولان مزاج حقیقی حسبیله
ایله قوایی قبولده مهیا ومستعد اولور ومزاج حقیقی یه نیچه حار و نیچه صکره

عارض

٣

عارض اولمق شانندن اولان کیفیاتی قبولده مزاج حقیقی سببیله اول جسم
مهیا ومستعد اولور مثلا مزاج حقیقیسی حار اولان دوا الکز تحلیل قوتنی وروایح
وطعوملردن ذکر آتی رایحه وطعم کیفیتلرینی قبوله مستعد اولور وبینه اول
محلده بر بیان ایلدیککه بالجمله مزاج قاچ قسمه منقسم اولور وانسانده
اولان اعتدال مزاجدن مراد نه دیر وادویه ده اولان اعتدالدن مراد
ندر بیان ایلدک ودیدیککه چون دوا بدن انسانده ملاقی
ومتصل اولوب برنک حرارت غریزیه سی اول دواده فعل ایلیوب
دوایی هضم ایلسه سائر اطعمه دخی بدنی تغذیه ایلدیکی کبی اول دوا
بدنی تغذیه ایلمز واول دوادن بدل ما یتحلل حادث اولمز بلکه اول دوا
معده ده هضم اولندیقدن صکره انک کزلو وکامن اولان قوتی آشکاره
اولوب بدنی تسخین ویاخود تبرید ایدر یعنی بدنی اسی ایدر ویاخود
صوویدر ویا رطب ایدر ویاخود یابس وقورو ایدر وبو دورت کیفیت
بدن انسانده دوا متصل اولمزدن اول اهرنده قدر بدنده موجود دکل ایسه
اول دوایی استعمال ایلدکده زیاده اولور ومزاج دوانک اعتدالی
ایله بر مراد ایلمز زیرا انسانک مزاج انسانه مخصوص بر مزاجدر اول مزاج
دواده بولنمق جائز اولماز ومعلوم بیورله که مزاج ایکی نوع اوزره اولور
بر مزاج اولدر واخر نوع مزاج ثانیدر مزاج اول اول مزاجدر که عناصر اربعه
ترکیب اولندیغی وقتده عارض اولور ومزاج ثانی اول مزاجدر که
مزاج اول صاحبلری بینک برقاچ ترکیب اولنسه مجموعنده مفردات اجزاء
مزاجلرندن ماعدا بر مزاج حاصل اولور ترکیب حسبیله حاصل اولان مزاج
مزاج ثانی اولور مثلا تریاقده اجزاء معلومه دخی ترکیب اولندیقدن صکره

ویاش

ایلدکده دوانک مزاجی انسانک مزاج کبی اولماز

مطلقا

نوعی

اجسام مرکبه ده

حادث اولان مزاج مزاج ثانی اولور و سائر مرکبات که هو مزاج ثانی
بو منوال اوزره اولور تریاق و سائر مرکبات که اجزا الرینده هر جزؤ
مفردک بر مزاج حقیقیسی و مزاج اولی وار در و چون هر مرکب ترکیب اولنور
اجزا امتزاج ایدوب شیء واحد که اولدیغندن صکره اول مرکبه مزاج ثانی حادث کمال اوزره
اولور و اکثر حالده مزاج ثانی بی احداث ترکیب انسانک صناعت ایدن
ایلدیکی ترکیب اولور مثلا کل ایله شکر را انسان ترکیب ایدر کل ایله
شکردن هر برینک مزاجنه مغایر اول ترکیب جبلیه کلبشکر
بر مزاج حادث اولور اول مزاج مزاج حقیقی و مزاج اول اولمز بلکه مزاج
ثانی اولور و بعض کره هو اول مزاج ثانینک حصه سبب ترکیب طبیعی
اولور یعنی اول مزاج ثانی ترکیب انسانک صناعتی ایله اولمز انی
بلکه طبیعت ترکیب ایدر لبن مثلا لبن زیرا لبن اوچ جزءدن
مرکبدر جزء اول مائیت اولور و جزء ثانی سمنیت اولور و جزء ثالث
جبنیت اولور بو اوچ عدد اجزایی طبیعت ترکیب ایدوب مجموع مرکب
لبن اولور و ترکیبدن صکره مفردات اجزانک مزاجنه مغایر لبنده بر مزاج
حادث اولور مزاج ثانی اولور و اول ثانی مزاجک سببی ترکیب طبیعی اولور
الله انسانک مدخلی اولمز و لبنک اوچ عدد اجزاسندن هر بری عناصر
اربعه دن مرکب اولمغله اول اجزادن مرکب اولان لبن مفرداتدن
معدود اولمز و مزاج اول حقیقی اولمز بلکه مزاج ثانی و غیر حقیقی اولور
زیرا مزاج اول بسایطدن مرکب اولان مفردک مزاجی اولور لبنک اجزاسنک
هر برینک مزاجی مزاج اول اولور و لبنک مزاجی مزاج ثانی اولور و بعض کره
مزاج ثانی ایکی قسمه منقسم اولور اولکیسی مزاج قوی اولور و ایکنجیسی مزاج

رخو

رخو اولور مزاج قوی اول مرکبک مزاجیدر که اجزا الرینک هر بری اخر جزلر
ایله ممتزج اولوب متحد اولدیر وجهله که بز هم وارث عزیزیه مز اول
جزلر بری بریندن ایرمغه قادر اولمیه عسرت ایله آیره و بلکه بعض
مرکبک مزاجی بر مرتبه یه بالغ اولور که نار خارجی اول مرکبک اجزاسنی
آیرمقدن عاجز اولور جرم ذهبک ترکیبی و مزاجنک قوتی بو مرتبه یه
بالغدر زیرا ذهبده اولان رطب اجزا الرینک یابس اولان جزلر ایله امتزاجی
و اتحادی بر مرتبه یه اولشمشدر که رطب ایله یابسی نار تفریقدن عاجز
اولور و چون نار ذهبده اولان مائیتی ترقیق ایدوب آقندیسه و لطیفی
تصعید ایدوب تبخیر ایلمک استه سه قوة ترکیب جبلیه اول مائیتک
کلیه اجزاسنه تصعیدی اجزاء غلیظه تثبیت ایدوب یابیشر
و جزء لطیف ایله جزء غلیظی نار تفریقدن عاجز اولور و اکر نار ذهبک کثیف
جزء لطیفی تصعید ایدوب وارضیتی ترسیب ایلکه قادر اولمازی
اما خبث کبی اولدون و فلاذ و قورشون ذهبک خلافی اوزره سهولت ایله
اولور بو مذکورلرک لطیفی کثیفندن نار خارجی فرق ایدر و لطیفی
تصعید ایدر و کثیفی ترسیب ایدر و چون ذوات مزاجلرینک استحکامی
مزاج ذهبک استحکامی کبی اولسه بعید اولمزکه بدنده اولان حرارت
غریزیه انلرک بسایطی تفریق ایلمکدن عاجز اوله و چون بر معجونک مزاجی
بو مرتبه مستحکم اوله اول مزاجه مزاج موثوق دیرلر اما اول هوه و اکر
انلرک مزاجی معتدل اولدیغی اول مزاج قوی و مزاج رخو اولمیه اول مزاجک
حکمی بدنده معتدلا باقی قالور و چون اول مزاجک صورتی فاسد اولوب
متغیر [illegible] و متحلله اولدیغله آنک حکمی ساقط اولور اما اول مزاج معتدل

اعتدالدن چیقوب غلبه یه مائل اولسه یعنی اول مزاجی اجزا الربناك امتزاجی اعتدالدن زیاده اولوب لکن مزاج قوی مرتبه سنه وارماسه اول مزاج برنسنه غلبه سی مقدارنی ملکت ایدر اولدن صورتی تغییر ایدنجه قدر ~~ملکت ایده~~ باقی اولوب بعده حکمی ساقط اولور پس اجزا الربناك امتزاجی معتدل اولیاحق قوی اولنلر برنسنه فعل واحد ایشلر ذیرا صورتی تغییر اولنجه قدر اجزا الربناك برنسنه مفارقت ایلمز مجموعی فعل واحد ایشلر تحت صورتی فاسد اولدقده فعلی باطل اولور اما دوا مرکبك مزاجی موثوق اولمیوب رخو اولسه اجزالری مفارقتی سلاست اوزره اولور ادنی هضم صورتلری تغییر ایلمدن برنبرندن مفارقت ایدوب ایریلور اول مزاجك مفرداتندن هر بر کندو به مخصوص اولان فعلن برنسنه ایشلر و مفردات اجزادن برجزء مفردك فعلی تسخین اولسه و مفرد آخرك فعلی تبرید اولسه مسخن تسخین ایدر و مبرد تبرید ایدر و تحت اطبادیه لوکه فلانی دوا مرکب القوادر انده هم حرارت وهم برودت واردر بو کلامی سویلین طبیب قوی اول طبیبك خاطرینه ظن و زعم ایلمسونلرکه اول دوانك جزء واحدنده بو ایکی ضد اولان حرارت و برودت کیفیتی جمع اولور زیرا ایکی ضدك محل واحدده اجتماعی مستحیل اولور بلکه مرکب القوی اولان دوانك برجزئنده حرارت اولور و جزء آخرده برودت اولور اول اجزالر ممتزج و متحد اولوب شیء واحد اولمغله مجموع مرکبه مرکب القوی اطلاق اولنور و بعض اطبانك

بعض ادویه حقیقتده مرکب القوی ~~دیسیه~~ دیبو خاصة ذکر ایلدیکلری ظن اولنمسونکه اول ذکر اولنان اعلا ادویه لرده قوالری مرکب اولمازبلکه جمیعا ادویه مرکب القوی اولور لا محاله هر دواده جزء حار و جزء بارد بولنور کذالك جزء رطب و جزء یابس

معجون

~~~

موجود اولوب مرکب القوی اولور لکن قریبا ذکر مرور ایلدیکی اوزره کرك طبیعی و کرك صناعی اولان مرکباتك بعضلرنده ترکیبی ضعیف اولوب اجزا الربناك برنبرندن مفارقتی سهولتله اولور و اول اجزالرك هر بری آخر جزءده فعلی تام اولمز و جمیعا اجزانك افعالی متشابه اولمز بلکه بعض جزئنك فعلنه جزء آخرك فعلی ضد اولور یا خود حاله قریب اولان فعللری ضد لر اولور لر و اجزالر و فعللری متضاده اولان اجزالر اراسنده تلازم تحاد اولماز و عرف اطبادهبو مثللو دوایه مرکب القوی دیرلر اما اول دوا و الرکه ذکر اولنان دواء موصوفك عکسی اوزره اولوب اجزالربناك ترکیبی مستحکم اوله و بعض جزئلرك جزء آخرده فعلی تام اولوب اول دوانك اجزالربناك بدننده فعلی متشابه اوله تحت بعض اعضاء بدنده بر عضوه اول دوانك برجزء بسیطی وارد و ملاقی اولوب فعلنی اشلدیکی اول جزء بسیطك ضدی اولان جزء آخر بسیطی دخی انك معیتنده بولنوب اولدخی فعلنی ایشلیوب ضدان اولان ایکی فعلدن معتدل بر فعل ~~حدوث~~ حادث اولوب و بالجمله اول دوانك افعالی متشابه اولور ایسه اطبا قتنده اول دوا متشابه الافعال اولمغله اکا مرکب القوی دیمزلر حقیقتده هر نه قدر اول دوا مرکب القوی اولور ایسه لکن بعض اعضا وارد که بو مثللو قوای مرکب اولان عضوه ملاقی اولدیقده اجزاء مرکبه دن بر جزء بسیطك فعلنی قبول ایدر و جزء آخر بسیطك فعلنی قبول ایلمز و طبیعتکیه بدنیه اول عضوك قبول ایدرجکی بسیطه عمل ایدر و بسیط آخرده عمل ایتمیوب ترك ایدر و بو مثللو دوا هر نه قدر

عضوه و فرکوکله قیاس ایلم

حالا

وانحاد

الحق لازمدر بو ینغ
~~~

بيت ايله الافعال اولمز ايسه بينه اكده مركب القوى اطلاق اولنمز زيرا بو
قوى اختلاف واتحادينده بزيم نظريمز دوانك نفسنه وكندو ذاتنده اولور
وتصوير اولنان اختلاف افعال دوانك نفسى اعتبار ايله دكلدر بلكه
عضوك اجزاء دوادن بعض جزئيدك فعلنى قبول ايدوب بعض اجزاسى
فعلنى عدم قبولينه نظر ايله اولور بزم اول مثللو اختلافدن بو مقامده
بحثيمز يوقدر انجق بزيم بحثمز دوانك ذاتنده تركيب قوى اولوب بونلرك
جواز آنى اير معه قادر اولمز ايسه اكر اولميديلر اولور و بابونج يعنى
پاپاديه مثللو دوالرك تركيب قويدر آنلك قوالرينى بزم بد عزده اولان
حادث عوارض يديجى تفريقه قادر اولمز كرنك نار خارج ايله صو ايچنده طبخ
اولنسه طبخلى وغسل ايله اجزا التركيبى وقوالرى بر برندن مفارقت ايلمز
پاپاديه ده اولان قوه محلله وقوه قابضه مثلا زمان اولور ضماد اولنمق
ايچون پاپاديه طبخ اولنسه اول ايكى قوت بر برندن ايرلمز ضماد ده
اولنسه يعنى محلله ايكى فعلنى معا ايشلبوب هم تحليل وهم قبض ايدر اما ترشيز
واهو وضعيف اولان دوالر طبخ ايله داغيلور و قوتلرى ايريلوب مركب
القوى اولور كرنب بو منوال اوزره تركيبى موثوق دكلدر بلكه واهو وضعيفدر (يعنى لاحنه)
لاحنه نك جوهرنده ماده ارضيه قابضه وجالى بورقى لطيف اجزالر
وارد راحتزاج ضعيف ايله اول اجزا الرحمتر جلدر نجين صو ايچنده
طبخ اولنسه لطيف اولان اجزا لاحنه نك جرمندن ايريلوب صويه
مخالطه ايدر و قابض اولان ارضيت جرمنده قالور بس اول مطبوخك
صويى جالى وبورقى اولمغ حسيله جمعها اولور وجرمى قابض اولور
ومر جمعك تركيبى بو منوال اوزره ضعيف وواهى اولور طبخ اولنسه صويى
اسهال ايدر وجرمى وطبيعتى عقل ايدر و توملك يعنى سارمساغك حق

تركيب

تركيبى دخو در ايكى جزئى وار در بر لطيف جالى و محرق در وجزء آخر كثيف
(مثللولر) وثقيلدر طبخ ايله لطيف ثقيلدن مفارقت ايدوب صو غان و توربى (جزء)
بو منوال اوزره اولوب طبخ ايله لطيفى كثيفندن مفارقت ايدر و توربى غذاء
آخرى هضم ايدر وكندو هضم اولمز ديو منه بور اولان مقال توربك ذكر
اولنان حالته بناء در بو كلامك معناسى توربك جميع اجزاسى هاضم
غير مهضوم اولور ديمك دكلدر بلكه معناسى بودر كه معده ده اول
متناول اولان مخلل طبخ اولديقده جزء لطيفى مفارقت ايدوب اول جزء
لطيفى اولان تقطيع قوتى ايله بدنده اولان لزوجتلو رطوبتى قطع
ايدوب هضمه سبب اولور اما مخللك جزء كثيفندن لزوجت لطيف
قوه هاضمه يه عصيان ايدوب انهضام منكر عسرتا اولور و بعض نسخه ده
وكذا التفاح وكذا الدجاج واقع اولمشدر و بو بابده اولور يعنى تركيبى
دخو اولان ادويه دخى اولور اولد و اكثر انكر بسايط اجزا الاذن بعض جوهر
غسل ايله تفريق اولنور هندبا و بقول سايره نك اكثرى بو منوال
اوزره اولور لر زيرا هندباده ايكى در لو ماده موجود اولور بر كيفيه رضيه مائيه
و بارده ماده اولور و بو ماده اكثر اولور و ماده آخر لطيفه قليله اولور (اولان)
و ماده اولى حسيله تبريد وتسكين ايدر وصفراوى ايدر و اكثريا
ماده ثانيه حسيله سدد تفتيح ايدر و تحليل اولنان مواد تنفيس
ايدر و بو لطيف و مفتح اولان جزء هندبانك اكثرى هندبانك و نظاير نك
سطح خارجنده يعنى يوزنده منبسط اولور داخلنده تصعد ايدوب
يوزينه پايلمش و منتشر اولور نجين صو ايله غسل اولنسه اول جزء
لطيف تحلل ايدوب بر جزء معتبر و معتد به باقى قالمز و بو سبيدن بقولك

غسلی شرعا و طبا منهی اولدر جرمنده کثیف اولان

غلنمدن شارعا و طبا نهی ایلدیگی اکثر بقولده جزء مائی ارضی بارد
کثیر اولوب جزء لطیف حار قلیل اولدیغندن اول ادویه لوک اکثرنی
تناول اولنمدیقجه اشد تبرید ایله تبرید ایدر و بدنی زیاده صووبیرر لکن
اندر ایله خنازیر مثللو ورملره ضماد اولنسه بعض کره اول مثللو ورملری تحلیل
ایدر و باطنا استعمال اولنسه تبرید ایدوب ظاهرا استعمال ایله تسخین
وجهی بودر که اول مثللو دوا تناول اولنسه حرارت غریزیه ایله اقبال
ایدوب جزء لطیف حاری ایزن آییرر و تحلیل ایدر و اول جزء لطیف
عمقه نفوذ ایدوب محو اولور و اول ارضیت بارده کثیره باقی اولوب تبرید
شدید ایله تبرید ایدر اما ضماد اولنسه انک جوهری ارضیلری مسامات نفوذ
ایلمز و کیفیت برودت باطن ورمه واصل اولمز انجق جزء لطیف نفوذ ایدوب
ماده ورمی انضاج ایدر و تحلله مستعد ایدر و اکر اول لطیف اولانی اجزالری
نفوذ زماننده ارضیت بارده دن بر مقدار ارضیتی مستصحب اولوب معا
نفوذ ایدرلر ایسه ماده ورمی انصبابدن منع ایدوب ردع حیله سی
نفعی اولور و حرارت غریزیه یی قهر ایدر و بونک نظیری اولور بصل حقنده
کتابده اولرده ذکر اولنان خاصه زیرا اول محلده تحریر اولندیکه بصل ایله ضماد
اولنسه احراق کیفیت ظاهره اولور و تناول اولنسه احراق ایلمز اول کیفیت
دن دیده ده سلاتر اولور و بصلک بو حالت اوزره اولماسنک وجوه
متعدده سنی برر کرز مثللو بقولک کیفیت مذکوره سنده ایراد ایلدیلر
وجهی و برهانده قریب اولمغله واجب اولور که بو معنی و بو دعوا مر بعض
بعض بعض ادویه نک ظاهرا و باطنا استعمال اولنمق حسیله فعللری
مختلف اولور دیدیکمز معلوم محکم و قاعده محقق اولور و بعض ادویه

تسخین ایدر

خصوصا که کز بری بیچی سوبوق ایله خلط اولنسه خنازیر تحلیلی زیاده اولور

مقداری قلیل اولنعله اثری ظاهر اولمازدی مقدم

واشکاره

ایچون

ایچون ایکی دورلو جوهر اولور که طبیعتلری مختلف اولور و اول جوهرلری البته
آخردن اجزا اولمز اولدوغی ایکی قسم اولور بر حسیه ظاهر اولور اترجکی بعض
اغاجی قاووننک اجزالری کبی اترجکی اوست قبوغی درجه ثانیه ده حار و رطب
ثالثه ده یابس بدیبیار و حمله وچکی و لحمی بارد رطب در و حامض بارد یابسدر
وچکردکی درجه ثالثه ده اولنک حار درود درجه ثانیه ده یابسدر و بو اجزالر
حسده ظاهر و مشاهدرار اما ایکی دورلو جوهر اولنکه حسده ظاهر اولمز بلکه
بزرقطونا کبی اجزالری خفی اولور زیرا بزرقطونانک بعض قارنی یاریق دیدکلری
دوانک قبوغی و قبوغی اوزرینه اولان رطوبتلری زیاده تبرید ایدر استعمال
ایدن کمسنه یی صووبیدر اما قبوغی الجنده اولان حشو دقیق مبالغه ایله
تسخین ایدر لیس بذر قطونا دوا محمود اولوب و یاخود دریی و مفرح دوا
اولور بذر قطونانک قبوغی حاضر و حائل اولوب جزء مسخن و مفرح ایله جزء
مبرد و مفرحی ارالرنی فرق ایدر و آییرر و اکر بناء سحق اولمادن بذر قطونا
استعمال اولنسه قبوغنک صلابتی الجنده اولان جزء مسخنک
ظهورینه مانع اولور و خارجه جیقماغه قویمز بلکه اول قبوغک ظاهرنده ورزینه
اولان لعابیتی بدنی تبرید ایدر اما بذر قطونا سحق اولنسه قبوغی الجنده
اولان حشو دقیق مسخن ظهور ایدوب عضوی تفریح ایدر و بعضلرک بذر
قطونا سمیدر دیدکلری اکر بناء در و بذر قطونانک دق و سحق اولنمش
اجزالرنی خارجا تفریح ایدوب دشدیکی جزء حاریتک آشکاره اولدیغنه
اولور و بزرقطونانک صحیح و سحق اولنمامش ایله ضماد اولنسه برودتی
حسیله ماده خراجی تفجیج ایدر و نضجنه مانع اولور و بو سبیله ردع ایدوب
ماده خراجی انصبابه قویمز و بو اصلده بو مقدار بیان کفایت ایدر الله تعالی اعلم

درجه ثالثه ده اولنلر

ونوع اخرده ایکی

قبوغک

مقالهٔ اولانك فصول ستهسندن فصل ثانی ادویه‌نك تجربه‌ یله
قوالرینه وجهل بیلنورانلری بیان ایدر وادویه‌نك قوالری ایکی طریق ایله
معلوم اولور اولکیسی طریق قیاسدر وایکنجیسی طریق تجربه‌در بز طریق تجربه‌نك
بیان وذکرینی تقدیم ایلیه‌لیم و بیلمك دیرز که حواسك تقید وتحکم اولنلری تجربه
هدایت ودلالت ایدوب ادویه‌نك قوالرینی بیلدیریرز ذکری آتی یدی شرطه
رعایتدن صکره اول شروطك اولکیسی بودر تجربه‌سی مراد اولنان دوا طبیعتی
اوزره اولوب اول دواده عارض ومکتسب برکیفیت زائد بولنمیه طبیعی
حرارت یا برودت کبی ویاخود جوهرینك استحالهسی کبی ویاخود برآخر
شیئه مقارنتی کبی کیفیت عارضه اولمیه زیرا صونك طبعو هر نه قدر
بارد ایسه ناره مقارنتی ایله تسخن ایلسه اول سخونت عرضیه‌سی اولان
صوبدنه ملاقی اولدیقلری بدنی تسخین ایدر وبو مثللو صو تجربه اولنمغله طبیعتی
بارد اولدیغی آکلاشلمز ولذلك افربیون دیدیکمز دوانك طبیعتی حار وقوی
اولدوا اسباب برودتدن برسبب ایله تبرید اولنوب استعمال اولنمادقجه
برودت عارضه‌سی موجود اولدقجه استعمال اولندیقده تبرید ایدر وکذلك
لوزك یعنی بادمك طبیعتی لطیف اولوب اعتدالده ما تکه‌در لکن تزنخ وتغیر
ایلسه قوت ایله تسخین ایدر ولحم سمکك بارد درلکن تملیح اولنوب دوزلنسه
سخونت زائده ایله تسخین اولور و بو مثللو اصللر اولان دوانك تجربه ایله طبیعتی
معلوم اولمز وبرشرطك ایکنجیسی بودر که دوانك طبیعتی بلمك قصدی ایله اول
دوا مریضه سقی اولنمق لازمدر که اول مرض وعلت مفرد اوله یعنی یا حار
ویاخود بارد اوله اول مرکب اولمیه حرارت وبرودت معا انده موجود اولمیه
زیرا مرض مرکبده استعمال اولنان دوانك منفعتی مشاهده اولنسه اول دوانك

طبیعتی

طبیعتی حرارت برودتنه تنفیسی اولدیغی بیلنمز مثلا برکسنه‌یه حمای بلغمیه
اولان کسنه‌یه غاریقون سقی اولنمغله حماسی مفارقت ایله‌یلا بلنوب
غاریقونك منفعتی مشاهده اولنسه اول منفعت ایکی سببدن هر
برینه احتمالی اولور که بودرکه غاریقونك طبیعتی بارد اولوب
حما مرضنك طبیعتی حار اولمغله بارد دوا حار اولان مرضی ازاله ایتمش
اوله وایکنجی احتمال بودرکه غاریقونك طبیعتی حار اولوب حمانك
ماده‌سی اولان بلغمك طبیعتی بارد اولمغله حار اولان دوا بارد ماده‌یی بالذات
تحلیل واستفراغ ایدوب ماده‌نك تحللی واستفراغی ایله حمای
زائل اولمش اوله پس بو ایکی احتمال موجود ایکن مجرد غاریقون
حمایه منفعتی مشهوده‌سی حسبیله غاریقونك طبیعتی بارددر ویاخود
حاردر دیو حکم جائز اولمز وتجربه شرایطنك اوچنجیسی بودر که
اول دوا برنوع مرضه منفعتی اولمغله دوانك طبیعتنه حکم اولنمیه
وبرد وام مرض بارده‌ده استعمال اولنوب منفعتی مشاهده اولنسه اول دوانك
طبیعتی حاردر دیو حکم اولنمز بلکه مرض بارده‌ده استعمال اولنوب نفعی مشاهده
اولندیقدن صکره اول مرض حارده‌ده استعمال اولنور اگر مرض حارده
عدم منفعتی مشاهده اولنور ایسه اول زمان اول دوانك طبیعتی
حاردر دیو حکم اولنور و اگر اول دوانك مرض بارده نفعی اولدیغی کبی
مرض حارده‌ده نفعی مشاهده اولنور ایسه اول زمان اول دوانك طبیعتی
حاردر ویاخود بارددر دیو حکم اولنمز زیرا بعضی دوانك بشبه ماده مضاده
اولان ایکی مرضك برینه بالذات و آخرینه بالعرض منفعتلری اولور
ومجرد منفعت ایله طبیعت متعین ومتحقق اولمز مثلا سقمونیا طبیعتی

رايجون
بحور و بخر اولنمق مرض بارده ده استعمال اولنسه بعيد اولمازكه تسخين
ايدوب منفعت اوله و حماء غب كبي مرض حارده استعمال اولنسه بعيد
اولمازكه صفرايي استفراغ ايدوب حمايي قلع و ازاله ايليه پس ايكي ضدده
منفعت اولان دوانك منفعتي و تجربه سي بيزه اولدقده انك طبيعتي افاده
ايدوب بيلديرمز اول مثللو تجربه ايله دوانك طبيعتي اول زمان معلوم
اولوركه متضادان اولان ايكي مرضك فقط بريسنه اولدقده انك منفعتي
بالذات اولور و فقط بريسنه بالعرض منفعتي اولديغي متعين اوله مرض بارده
منفعتي بالذات اولديغي متعين اولورده انك طبيعتي حار اولديغي او لوقتده
متبين اولور و كذلك مرض حارده نفعي بالذات اولديغي معلوم اولورايسه
طبيعتي بارد اولديغي متحقق اولور و تجربه شرايطنك دوردنجيسي بودركه
تجربه اولنان دوانك قوتي مريضك مزاجنك قوتنه معادل اوله مثلا دوانك
مرض بارده بروداتي درجه ثانيه يه بالغ اولسه اول مرضده استعمال اولنان
دواء حارك حرارتي دخي ايكنجي درجه اولمق واجب اولوركه اول مرضده
استعمال اولنان دوانك درجه ولاده حرارتي اولسه اول دوانك مرضده منفعتي
اولمز و عدم منفعت ايله دوانك عدم حرارتي ثابت اولمز لازم اولوركه
بو اولنان طبيعت حكم اولديغي تجربه اولنمق مراد اولنسه اولا اول دوا قليلا
مزاج بارد اولان مرضده استعمال اولنه و صكره قليلا قليلا تدريج ايله بروداتي
قوي اولان مرضلرده استعمال اولنه تاكه دوانك حرارتي نه درجه ده قوتي معلوم
اوله و دوانك كيفيات سائره سي دخي بو طريق ايله معلوم اولور تجربه شرايطنك
بشنجيسي بودركه تجربه ايچون استعمال اولنان دوانك تاثيري ايدوب فعلنك
ظهوري زماننه مراعات اولنه اگر استعمال اولنديغي كبي فعلي ظاهر اولورايسه

دوانك قوت حرارتي فوق درجه ده

اولامرده

٩

اولامر منفعتنك ظهوري دوانك اول منفعتده فعلي بالذات اولديغنه دليل اقناعي اولور
اما دوا دن اول استعمالده ظاهر اولان فعلنك آخر امرده ضدي ظاهر اولسه
ويا خود اول استعمالده دوانك فعلي ظاهر اولميوب آخر امرده فعلي ظاهر
اولسه بو مثللو دوا موضع اشتباه و محل اشكال اولور زيرا قريب اولوركه
دوانك آخيرا ايتديكي فعلي بالعرض اولان افعالندن اوله و اول دوا
اولا بر فعل خفيف و خفي ايشليوب آخر امرده ظاهر اولان فعل آكا
عرض اوله و دوانك قوتنه و ايتديكي فعلك بالذات اولوب ويا خود
بالعرض اولديغي حدس و تعيننده اولان اشكال و اشتباه و تشكك
زياده قوي اولورده و اندن ايكن فعلي ظاهر اولميوب دوا بدنده مفارقت
ايلديكي صكره فعلي ظاهر اولسه و اشكالك بو صورتده قوي اولمسنك
وجهي بودركه اكثرا اول فعلي بالذات ايشلسه دوا بدنده ايكن
ايشلردي فعلنده دوا بدنده و عضوده موجود ايكن ايشليوب بعد
المفارقت ايتديكي اول فعلك افعال ذاتيه دن اولديغنده اولان
اشكالي لامحاله تقويت ايدر و بو ذكر ايلديكمز حكم اقناعي و حكم اكثري در
و بعض احيانا اولوركه فعل عرضيسي اولا اشليوب بالذات اولان
فعلي صكره ايشلر زيرا اول بعضيلر قوه غريب الكتاب ايدركه
اول قوت غريبه قوه طبيعيه سينه غالب اولور ماء حار مثللو زيرا ماء حار
حالا تسخين ايلر اما طبيعتي يوخ ثانيه تبريد ايدر فحينئذ ماء حارك تسخيني
بالعرضدر و تبريدي بالذاتدر و تجربه شرايطنك التنجيسي بودركه
تجربه اولنان دوا بر فعل اوزره مستمر اوله اول هر زمان بر فعل ايلر
ويا خود اكثر حالده بر در لو فعل ايشليه احيانا ايشلديكي فعل دوانك فعل طبيعيسي اولماز

بلكه دوانك بالذات فعل طبیعیسی اول فعللردر كه اول فعلی دوا دائما و یاخود اكثر
حالده ایشلیه احیانا صادر اولان فعلی بالعرض اولور و تجربه شرایطنك
بری شرطی بودر كه دوانك تجربه سی بدن انسان ایله اوله اگر تجربه بدن
انسانك غیری ایله اوله ایكی وجه اوزره تخلف ایلمك احتمالی اولور تجربه
وجه اول بودر كه جائز اولور كه بر دوا بدن انسانه قیاس اولنسه حار اوله
وغیری بدنلره مثلا ارسلانك و اتك بدنلرینه قیاس اولنسه بارد اوله
زیرا بعض دوانك مزاجی انسان مزاجندن حرارته زیاده اولور و اول دوا
انسانه قیاس ایله حار اولور لكن اول دوانك حرارتی ارسلان و آت مزاجنك
حرارتندن ناقص اولمغله اول ارسلانه و آته قیاس ایله بارد اولور پس اول
مثللو دوانك اسد و فرس بدنلرینه تجربه اولنوب اول بدنلره گوره برودتی اولیق
ظاهر اولسه بیزه اول دوانك طبیعتی بارددر دیمك صحیح اولمز زیرا بزیم
كیفیات ربعه مزاجلریمز ... قیاس تابع اولان كیفیتلردر فرسك
و اسدك كیفیتلرندن اطبا تحفظ ایلمزلر و اسد بدنی ایله تجربه اولنوب بارددر
دیو ثابت اولان حكم تخلف ایتمش اولور و تخلفك وجه ثانیسی بودر كه بعض
دوانك بعض بدنه قیاس ایله خاصتی اولوب اول دوانك خاصه سی مذكوره سی
آخر بدنه قیاس ایله اولمز مثلا دیار صینده هلاهل تسمیه اولان محلده
بر نبت وار دیرلر انك آدینه بیش دیرلر اول نبت انسانك بدنینه
قیاس ایله سم اولور انسان تناول ایدر ایسه هلاك اولور لكن
اول نبت زرزورك یعنی صغرجق قوشینك غذاسی اولور و اول قوش انكله
تغذی ایدر و بو مذكورلر قواعدیدر كه تجربه طریقیله ادویه نك قوالرینه
مراعات ایلدیلر بیلنور مقاله اولادن ~~فصل ثالث~~ فصل ...

ادویه

قیاس طریقیله ادویه قوالرینی بیلدیرن

ایله ادویه قوالرینی بیلدیرن

ادویه نك قوالرینی قیاس طریقیله بیلمكی بیلدیرر ...
~~ادویه قوالرینی بیلمكی~~ قانونلردندر بعضیسی دوانك نارده سخونت و
استحاله سنده سرعتندن و یاخود بطئندن ماخوذ اولور و بعضیسی
ادویه نك سرعت جمودندن و بطئ جمودندن ماخوذ اولور و بعضیسی
روایح ادویه دن و بعضیسی طعوملرندن ماخوذ اولور و بعض كره الوانلرندن
ماخوذ اولور و ادویه نك معلوم اولان ... افعال و قوالرینه ایله
دلیل اكتساب اولنوب اول دلائل مكتسبه ایله ادویه مجهوله اولان
قوتلرینه استدلال اولنور اما طریق اولدن ماخوذ اولان قانون بودر جمله
قوامی یعنی تخلخل و تكاثفی متساویه اولان دوالردن قنقیسی حار
و قنقیسی بارد اولدیغی بیلمك مراد اولنسه اسباب سخونتدن بر سبب
ایله اول دوالردن هر بری باشقه باشقه تسخین اولنور سخونتی
قنقیسنك قبولی سریع اولور ایسه اول سریع اولان دوا بطیئدن
حار اولور و كذلك تخلخل و تكاثفده برابر اولان ادویه لرك هر بری
اسباب برودتدن بر سبب ایله تبرید اولنور اول دوالرك قنقیسنك
برودتی قبولی سریع اولور ایسه سریع القبول اولان دوا بطیئدن
بارد اولور لكن تخلخل و تكاثف حرارت و برودتده تابع اولوب تخلخل
و تكاثفده تساوی حرارت و برودتده تساوی یه موجب و مقتضی
اولور ایكن ذكر اولنان طریق ایله امتحان اولان دوالرك حرارت
و برودتده متفاوت اولمق محل اشكالدر اول معالدی علم طبیعیده اول
اشكال دفع اولنوب ... تخلخل و تكاثفده برابر اولان دوالرك
طبیعی اولان حرارت و برودتده تفاوتلری ایچون متعدد كسب ... اولندی

و ... نفوذده

مصنف رحمة الله تعالى عليه اول اسبابك برينى بو محلده ذكر ايلدى طبيعتى
واول مذكوردك خلاصه سى بودركه بعض كره حار اولان دوايه برد
خارج اصابت ايدوب طبيعتى بارد اولان دوا ايله تخلخل وتكاثفده
برابر اولور فقط اسباب سخونتدن بر سبب ايله اول ايكى دوالردن
هر برى تسخين اولنسه حار اولان دوا بارد اولان دوادن سخونته
مقدم قبول ايدر زيرا سبب سخونت دوا حارده اولان عارضى برودتى
ازاله ايلديكدن صكره اول دوانك تخنو اولان حرى ظاهر اولوب
سخونتنك سبب خارجيسنى تقويه ايدر وسبب تسخين برابر ايكن ايكى
اولوب سرعت ايله تسخين ايدر لكن اما اول سبب تسخينك دواء
باردى تسخينى حارى تسخينى كبى سريع اولمز زيرا اول سببك طبيعتى
بارد اولان دوانك برودتنى ازاله ايلديكندن صكره تسخينه معين
ومقويسى اولمز وبلا تسخين لا محاله مقهور ومعين ايله اولان تسخيندن
بطئ اولور وبو بحث هر نه مقدار طبيبك وظيفه سى دكل ايسه
لكن فطانتى اولوب حقيقت حاله وقوفه ميل طبيعيسى اولان اطبانك
درونيده عارض اولان خلجانى دفع ايچون تخلخل وتكاثفده برابر اولان
دوالرك سبب واحد ايله تسخن وتبرد قبولده تفاوتلرينى علم
طبيعيده ايراد اولنان اسبابله برينى ذكر ايدوب باقى سببلرينى
وبو محلده مذكور اولان سبب واحدك اوزرينه ايراد اولنان بحث
طويلى علم طبيعيه احاله ايلدى واول دوالردن بارد اولان دوانك
اسباب برودتدن سبب واحد ايله برودتى سريعا قبولى اوزره واردى
اولان اشكالى دفع دواء حاره قياس ايله اولور وار يا بنه آنى تقرير ايدو

ابلغ وفهم آسان اوله

دواء

مصنف رحمه الله عليه

وفهم آسان اولور اما كيفيت وقوالرى بو طريق قياس ايله بلنمك مراد
اولنان ايكى دوانك برينك تخلخلى وآخرينك تكاثفى اشد اولسه تخلخلى
اشد اولان دوانك اسباب سخونت وبرودتدن هر برينى قبولى
تكاثفى اشد اولان دوانك اول سببلردن هر برينى قبولندن زياده
سرعتلى اولور هر نه قدر اول دوالر حرّ وبردده برابر ومتساوى
اولور ايسه اما اول اشيالركه ناره تقريب ايله اشتعال اولوب
ناريته استحاله ايلسه وناردن تبعيد اولنديقده بعينه جمود
ايدوب ناريتى زائل اولسه وصوو وسيه اول مثللو اشيا ناريته
قوامده برابر اولنلردن بعينى تخلخل وتكاثفده متساوى اولنلرينك
قنقسنك جمودى وصووفى ماس اسرع اولور ايسه جمودى بطيى
اولاندن ابرد اولور وقنقسنك اشتعالى اسرع اولور ايسه
اشتعالى بطيى اولاندن اسخن واحرّ اولور وقريبا ذكر مرور
ايدن سبب وعلت مثللو علت وسبب جبيله يعنى سريعا جمودى
اولاندن وناردن تبعيد اولنديقده بردهوا ايله عارض اولان
ناريتى زائله اولور طبيعيه اولان تخنو برودتى ظاهره اولوب هوانك
برودتى برودت طبيعيه تقويه ايدر ومعا اول دوانك صوو ويرحار اولان دوانك
سريعا اشتعالى قبولنك وجهى بومذكور قياس ايله اولور وجمودى
اسرع اولان بارد اولوب اشتعالى اسرع اولان حار اولديغنك
وجه ثانيسى بودركه بزيم شودوا حاردر وشودوا بارددر ديمكدن
مراديمز بودركه حارد وا تناول اولنديقده حرارت عزيزيه مز انده
سريعا تأثير ايدر وبارد دوا تناول اولنديقده بزم حرارت عزيزيه مز انده بطيئا تأثير ايدر

ناره قريبدر قنقسنك
منسبه افعى

بزيم بدنمزده اولان

بلغم

ودوایه بزم حار وبارد اطلاقمز بدنمزده اولان حرارت غریزیه‌دن تأثیری
قیاس اوزره اولور تأثر سریع اولان دوایه حار اطلاق اولنور و تأثری
بطیء اولان دوایه بارد اطلاق اولنور و آکا بنا ایچون برد وانار خارجیه
نقوی اولندقده سریعا مشتعل اولوب نار دیه ذا استحاله ایلیه
اندن دلالت اولور که اول دوا آتنا ول اولندقده حرارت غریزیه ایله دخی
سریعا متغیر و متأثر اولور و آکا اول جهتله حار اطلاقی صحیح اولور و دخی
نار خارجیه برد وابطیئا مشتعل اولسه دلالت ایدر که حرارت غریزیه
ایله دخی بطیئا متغیر اولور و بنا علیه آکا بارد اطلاقی لازم کلور و بو
اصول و قواعده علم طبیعتده کما ینبغی استدلال اولنور حجت قاطعه
و براهین ساطعه ایراد اولندی اما اول اشیا که قوامی مختلف اولور
بر نیسی متخلخل و اخری متکاثف اولور و متکاثف اولانک اشتعالی
اشد یعنی اسرع اولوب جمود و انطفاسی ابطاء اولسه سن حکم ایلکه
اول دوا الجسمی الجوهر اسخن اولور کذلک متخلخل اولان دوا ایکن اشتعالی
ابطیء بولور ایسنک سن حکم ایلکه اول دوانک برودتی زیاده‌در متخلخل
اولور اما اول متخلخل و متکاثفه مختلف اولان دوا والردئی متخلخل اولان دوانک
اشتعالی اسرع اولسه اول دوایه اشتعالک سرعتی حسبیله
حار دریمو جزم و حکم ایلمک جائز اولمز زیرا بعض کره تخلخل سرعت
اشتعاله سبب اولور طبیعتی بارد اولان دوا والرد تخلخلی حسبیله سریعا
مشتعل اولور کذلک متخلخل اولان دوانک جمود و انطفاسی سن
سریع بولسک اول دوانک طبیعی بارد در دیو جزم و حکم جائز اولمز
زیرا بعض کره سرعة جمودی و انطفاسی تخلخل حسبیله اولور دوانک طبیعتی

هر بنه قدر حار اولور ایسه تخلخل حسبیله سریعا خامد اولور و ضعیف
اولوب انفعالی سریع اولمغله مثلا خمرک سخونتی و حرارتی دهن
قرعک بعض قیوی یاغنک حرارتندن زیاده اولور لکن جمودی
قبولی دهن قرعک جمودی قبولندن اسرع اولور و دهن
قرعک جمودی قبولی ابطاء اولور بلکه دهن قرع ناردن بتعید
اولندقده صکره آکه خثورت حادث اولور بنه حرارتی ساکنه
اولمازا اما خمر و شراب سریعا خامد اولور زیرا بعض اشیاء
وارد که قیولنمزدن مقدم خامد اولوب حرارتی زائل اولور
خمر اول قبیلدن اولور و بونک وجهی معروفت علم طبیعتده اولور اول علامه وجهی کما ینبغی
مبیندر و خثورت و میعانی قبول ایدن اشیالر یعنی ایرکی
وقیو اولماغی قبول ایدن اشیالردن جوهرلرینک قوامی
برابر اولنلرک قنقیسی خثورتی صو سریعا قبول ایدر ایسه
خثورتی بطیئا قبول ایدنلره ابرد اولور و اشیانک قیو و منعقد
اولماسنک سببی ایکیدر حرارت ایله قیولنور و برودت ایله دخی
قیو و خاثر اولور برودت ایله دوکوب غلیظ اولنلر حرارت ایله
حل اولوب اریر و میعان ایدر اما حرارت ایله منعقد اولوب
قیو اولانلر تجفیف حسبیله منعقد اولور و ترطیب ایله حل اولنور
بو ذکر اولنان جالینوسک رأییدر و فیلسوف اولانلر رأیی جالینوسک
رأیینه قلیلا مخالف اولور و بو بحثک استقصاسی علم آخرده مبیندر
و اول دوا که انک مزاجی اسخن اولوب لکن قوامنده غلظت زیاده
اوله ممکن اولور که اول دوانک جمودی و انطفاسی قبولی ابرد والطفا خمودی قبولنده

فیلسوف اولنلر ارسطو [illegible]

اوله برابر

غلظتی حسبیله

كذلك ابرد وارقك اشتعالي قبولي دقت حسيله اسخن اولان
دوانك اشتعالي قبولنه برابر اولمق ممكن اولور خشونت وانعقاد
يعني برد وانك قبولنمق قبولا بلمه سي حرارت وبرودتله بر بينه دلالت
ايلمز زيرا خشونت انعقاد حرارتله حادث اولديغي بعض كره اجزاء
ارضيه كثيره اولوب غليظ اولمغله حادث اولور وبعض كره اجزاء
مائيه سي وهوائيه كثيره اولوب اول اجزا التخلخل ايلك حسيله دواده
خشونت حادث اولور وجوف كره اولور كم دواده اولان اجزا هوائيه
برودت عارضه اولوب اول هوائيه مائيه استحاله ايدوب اول مائيت ايله
دوام طوب ومتخلخل اولور ولا محاله دواد وا برد اولور وجوف كره
اولور كه دواده اولان مائيه ناريت عارضه اولوب اول دواده مائيت
فيناء وغليان حسيله مائيه هوائيه استحاله ايدوب دواده خشونت
عارضه اولور مع هذا خشونتك عارض اولديغي بو وجهله اولور تحقيق ناري
اولان جزء حار اولوب دوادن مفارقت ايلديكه بنيه خالت اولا سنه عود
ايدر وبو تقريرجه ظاهر اولديكه اسباب خشونت اوج سببدر بري ارضيت
وايكنجيسي مائيت واوچنجيسي هوائيتدر وسبب اول ايله عارض اولان
خشونت ارضيت بارده اولمغله بارد اولمق لازم اولمز زيرا جائز اولوركه
اول مركبك ناريت مفرطه اولوب ارضيتك برودتنه غالب ناريتك حرارتي غالب
اوله واول دواده ارضيت ايله خاتر اولوب ناريت ايله حار اوله بو جزء ارضي
عناصردن مركب اولان دوانك جزء ناريسنك افراطنه مانع اولمز وارضيت
خشونتله اولان هو دوانك بو احتمال حسيله كيميسي حار اولوب وكيميسي
بارد اولمق جائز اولور وكذلك بو مائيت حسيله خاثر اولان دوانك دخي بارد

وجه ثاني ايله بعض

اولماسي

اولماسي ويا خود حار اولماسي جائز اولور اما بارد اولماسي جائز اولديغي
اينكيجيون ديركه اول مائيتدن استحاله ايدوب بخار نتيجه باقي مائيه
مختلطا اولان هوا جائز در كه مائيت قهر ايدوب برودتي ازاله ايليه
وم كبك طبيعت جزء مائيتك برودتي حسيله بارد اوله واول مركبك
حار اولماسي اينكيجون اولور كه اول مائيه حرارت
جزء ناري اختلاط ايدوب قهر ايله مائيت تسخين ايدوب اول مركب حار
اولور وسبب ثالث ايله خاثر اولان مركبك حرارت وبرودته احتمالي
وجهي اولكي قسملرك وجهندن اكلشيلير بو ذكر اولنان قوانين اول
قانونلر ايدركه ادويه نك طبايعي قياس ايله بيلديرر ايكي طريقدن طريق اولدر
كه اول قانونلر كما ينبغي ضبط واخذ ايله اما طريق ثاني قوانينك بياني
بودر كه اولا اطبايه واجب ولان قانون شئ واحد اوله
شئ واحد بودر جوهري وطبع حار اولان دواده ايجي حلاوت ومرارت
وملاحت وحرافت بو طعملر يولنور بودورت طعمك ماعدا ايلك حرارت
ايله تكون ايلمز وكذلك جوهري بارد اولان دوانك برودتي ايله
قبض وحموضت وعفوصت طعملر تكوين ايدر وكذلك حاده وزكيه
اولان رايحه لر وقوقيلر حرارتدن تولد ايدر رطوبتلو اولوب منعقده
وقت اولان اجسامك بياضلغي جوهر بارده اولان اجسامك
برودتندن حادث اولور اما يابسه اولوب منفوكه اولان اجسامك
لون ابيضي حرارت حسيله تولد ايدر اما ذكر اولنان ايكي نوع اجسامك
لونلري حالك عكسي اولوب اسود اولور يعني رطوبتلو اولوب منعقد اولان
جسملرك طبيعي اولور ايسه لوني سياه اولور وبيوستلو اولوب

واسود

طبيعتي حاره

اوغلق ایله تفتت ایدوب داغیلن جسملرك طبیعتی بارده اولور ایسه لونی
اسود اولور زیرا برودت رطب اولان جسمی بیاض ایدر و یابس
اولان جسمی بیاض ایدر و حرارت جسم رطبی اسود ایدر و جسم یابسی
بیاض ایدر بزیم بو ذکر ایلدیکمز بر جواب حق و امر واجبدر لکن بو
محلرده سبب آخر دخی واردر که اول سببك وجودی حسیله
ادله متعدده و استدلال مختلف اولور و خصوصا ایجه و لونی حقنده
اولان استدلال سایر قوانینده اولان استدلالدن زیاده مختلف
اولور و خصوصا لون حقنده اولان استدلالك اختلافی رایحه حقنده
اولان استدلالك اختلافندن زیاده اولور و بونك توضیح و بیانی
بودر که بوندن اقدم تفصیلا بیان ایلدیکمز اجسام ذواتیه
برکره کیفیتلری متضاده اولان عنصردن ترکیب اولی ایله مرکب
اولور او ترکیبدن حادث اولان مزاجه مزاج اول تسمیه اولنور
و صکره بینه ترکیب آخر ایله ترکیب اولنوب ترکیب ثانیدن حادث
اولان مزاجه مزاج ثانی تسمیه اولنمغله خلو لایق [illegible] اولور
پس جائز اولور که اول ترکیب ثانی اجزاسندن بر جزؤك بر نوع
مزاج اول خاصی اولوب اول مزاج خاص ایله اول جزؤ بر نوع رایحه یه و لونه
و طعمه مستحق اوله و اول مستحق اولدیغی لون و طعم و رایحه اول جزؤده
حادث و موجود اوله و مرکب ثانینك مزاجی [illegible]
جزؤ [illegible] اول انواعك اضدادینه اقتضا ایدوب
اول آخر جزؤده اول اضداد موجود اوله و بینه جائز اولور که جزؤ
آخر اول اضداددن بر نسنه اقتضا ایلمیه اگر ترکیب ثانی اجزاسنده

اسود

بسایط

جزو آخر [illegible] و بو صورتده جائز اولور که جزو آخر [illegible]

جزؤك

جزؤك بر جزؤ آخرك اقتضا ایلدیکی انواع لوندن نوع مخصوصك ضدینی
و مقابلنی اقتضا ایدوب اول ایکی مقتضانك مقابله سی تام اولوب کمیت
و مقدارده برابر اولورلر ایسه اول ایکی جزءدن ترکیب ثانی ایله ترکیب
اولنان جسمده بر نوع لون مرکب حادث اولور که اول لون
جسم مرکبك ایکی جزؤلرینك ایکی لونلرینك امتزاجندن حادث
اولور مثلا جسم مرکبك ایکی جزئنك بری لون ابیضی ایجاب
ایدوب و آخری لون اسودی ایجاب ایلسه و جزؤ اولك موجب
اولان بیاضنك مقدار و کمیتی جزؤ ثانینك موجب اولان
سوادینك مقدار و کمیتنه برابر اولسه اول جسم مرکبده بر لون
حادث اولور که اول لون سواد ایله بیاض اراسنده متوسط
اولور و سواد و بیاضدن برینه اول لونك میلی زیاده اولمز اما
جسم مرکبك ایکی جزؤلرینك موجبلری اولان ایکی لونلرك
مقدارلری و کمیتلری برابر اولماسه بلکه برینك مقداری زیاده و برینك
مقداری نقصان اولسه بینه اول جسم مرکبك لونی اول جسمك
ایکی جزؤلرینك موجبلری اولان ایکی لوندن مرکب بر نوع اولور لکن
مقداری زیاده اولان لون بسیطه لون مرکبك میلی زیاده اولور
مثلا مثال مذکورده لون ابیض بسیطك مقداری بر درجه اولسه
و لون اسود بسیطك مقداری ایکی درجه اولسه اول مقدارلری
متفاوت اولان اول ایکی لون بسیطدن بر نوع لون مرکب حادث اولور
اول لون ابیض ایله اسود اراسنده متوسط اولوب لکن سواده میلی
زیاده اولور اگر لون ابیض بسیطك مقداری زیاده اولور ایسه لون مرکبك بیاضه میلی زیاده اولور

اما جسم مركبك ایكی جزئنك برسی الواننن برنوع مخصوص
بسیط ایجاب ایدوب جسم مركبك جزوء اخری برلونی ایجاب ایلیسه
جسم مركبك لونی جزء اولك لونی اوزره اولور وبسیط اولور وكذلك جسم
مركبك ایكی جزؤلرینك بری روایحدن وطعوملدن برنوع رایحه یی وبرنوع طعمی
ایجاب ایدوب وآخر جزؤی روایح وطعوم انواعندن برینی ایجاب ایلیسه
بینده رایحه جسم مركبك رایحه سی جزؤ اولك موجبی اولان رایحه اولور
لكن بو صورتده یعنی جسم مركبك ایكی جزؤنك بری لوندن ورایحه دن نوع
مخصوصی ایجاب ایدوب وجزؤ اخرك موجبی اولمیوب عدیم اللون والرایحه
اولدیغی صورتده لون ورایحه سی هر نه مركبك لون ورایحه یی ایجاب
ایدن جزؤ واحدك لونی ورایحه سی اولور ایسه لكن اول جزء لر كمیت
ومقدارده برابر اولدیغی تقدیرا اوزره عدیم اللون والرایحه اولان جزؤ
لون ورایحه یی ایجاب ایدن جزءك لون ورایحه یه ترتب ایدن حكمنی كسر
ایدر نتكیم بیلدرنده مضاده اولان ایكی جزئلر تركیب اولندیقده هر برینك
كیفیت طبیعیه لری منكسر اولدیغی كبی كذلك لونی موجب اولان جزؤ ایله
لونی موجب اولمیان ایكی جزؤدن موجب اولمیان جزؤ موجب اولان جزؤك
لوننده حكمنی واول لونه ترتب ایدن اثری كسر ایدر مثلا ایكی جزؤك بری لون
ابیض ایجاب ایدوب وجزء اخری برشئی ایجاب ایلیسه واول ایكی جزؤ
كمیت ومقدارده برابر اولسه اول ایكی جزئی اولان جسم مركب كالاول
بیاض كورینور روئیتده اول مركب جسم الا لونی ایجاب ایدن جزؤ واحدك
فرقی اولماز لكن ابیض اولان جزؤ منفرد ایكن [illegible] قبل التركیب جزء ابیضك
بولنان قوت وبیاضیته ترتب ایدن اثره بعد التركیب كسر كلور عدیم اللون

اولان

اولان جزؤ جزؤ آخرك موجبی اولان ابیضیتك حكمنه نقصان ویرر
بلكه اول حكمك خلافنی وضدینی ایجابه باعث ومؤدی اولور زیرا
جسم مركبك جزؤلری مقدار وكمیتده برابر اولدیغی كبی قوتده دخی برابر
اولور ایسه اول مركبده بر قوت اولور كه اول قوت ایكی جزؤلرك
قوتلری اراسنده معتدله اولور واگر عدیم اللون اولان جزؤك
قوتی اخر جزؤك قوتنده زیاده اولور ایسه اول جزؤ ملونك
لوننده حكمنه مضاده جسم مركبده برحكم حادث اولور مثلا جزؤ ملونك
لونی بیاض ابیض اولوب ابیضه برودت كیفیتی ترتب ایلیسه كثیر قوتی زیاده
اولان جزؤ ملون ایله جسم مركبده حرارت حادث اولوب لون ابیضك
ایجاب ایلدیكی برودت كیفیتی عدیم اولور جزؤ غیر ملونك قوتی اكثر اولمق
حسبیله وبو ذكر ایلدیكمز صورت اول ایكی جزؤلك جوهرلری برابر
ومقدارده متساوی اولانك صورتیدر اما جسم مركبك ایكی جزؤلرینك
برسی ملون اولوب كمیت ومقداری كثیر وكیفیت وقوتی ضعیف اولوب
وغیر ملون اولان جزؤك جوهرینك مقداری قلیل ولكن قوتی وكیفیتی
كثیره اولسه اول جزؤ غیر ملون ملونك قوتنی كسر ایلمز وكثیر المقدار
اولان جزؤك ایجاب ایلدیكی لون ولونك كیفیتی وحكمی علی حالها باقیه
اولور قلیل المقدار اولان جزؤك كثرت قوتی كثیر المقدار اولان
جزؤك قوت ضعیفه سنی تغییر ایلمز بلكه اول جوهری قلیل المقدار
اولان جزؤك قوت قویه سی لا قوت كبی اولور [illegible] بو حالك
وتوضیحی مراد ایدرسك بر رطل لبنه ایكی مثقال افربیونی خلط
ایدوب نظر ایلسا اول مركبك جزؤلری امتزاج ایدوب بشره واحد كبی

اولدیغده افربیونڭ سخونتی وحوارقویه سی اولمرکبڭ سخونتی
زیاده اولمازو سودڭ حرارتندن کثیرا زیاده اولمرکبده حرارت اولمز
واولمرکبڭ ایکی جزئندن اولان جزو قلیلی یعنی افربیونی حس ادراک
ایلمز وافربیونڭ لوننی وعدیم اللونی ایسه عدم لونندن کرندڭ ادراک
ایلمز بلکه اول ممتزج مرکبه نظر ایدن کسنه سودڭ لونی اولان
بیاض صوفی رؤیت ایدر وبیزدن بعض جماعت اطبادن اولمرکبده
موجود ومحسوس اولان برودت قلیله سودڭ برودتی ولونی
ابیضڭ اثری وموجبیدر دینلرڭ صدق مقاللری معلوم اولور
واول برودت مشروب اولان ایکی جزئڭ مجموع مرکبڭ کیفیتیدر
دینلرڭ کذب مقاللری متحقق ومتبین اولور وبو ذکر اولنان مرکب
مرکب صناعینڭ بیانی ایدی ومرکب طبیعینڭ ترکیبنڭ موجب ومقتضاسی
بومنوال اوزره اولور ولونی ابیض اولان دوانڭ طبیعتی بارد
اولور وبرودت لون ابیضڭ اثر وحکمی اولور وبو قانونه فلفل ابیض
ایله وارد اولان نقض ذکر اولنان تحقیقات ایله مندفع اولور واول
دفعڭ وجهی وبیانی بودرکه فلفل ابیضده ایکی عدد جزء وار در
اول جزولر جوهرلری کمیتی برابر در وجزئلرڭ بربرینڭ مزاج اولی لون بیاضی
ایجاب ایدر وجزو آخر عدیم اللون اولور لکن قوتی قویه اولمغله
جزو اولڭ لوننڭ ایجاب ایلدیکی برودتڭ ضدی یعنی حرارتی قویه سی
ایجاب ایدر وجزو اولڭ مزاج اولنڭ موجبی اولان لون ابیض
فلفل ابیضده موجود اولور لکن ابیضڭ موجبی اولان برودت
قوتنڭ ضعفی اولوب وحرارتی موجب اولان جهت عدیم اللون جزوڭ

مرکب صناعینڭ بیانی ایدی و
اول جزو ثانینڭ
زیاده

قوتی

قوتی قویه اولمغله جزو اولڭ قوتی ضعیفه سنی قهر ایدوب حرارتی قویه یی
احداث ایدر ولون ابیضڭ حکمی ظاهر اولمز بو ذکر اولنان بیان بالجمله
طعوم وروایح والوانده جاری اولور لکن طعومده جریانی قوی
اولوب حکمی اکثری اولور وطعومدن صکره اکثر جریانی روایحده
اولور والوانده بو احکام ضعیفه اولور کاتب بو کلامدن الوانی
موثوق علیها دکلدر بو قانونده الوانه اعتماد اولنمز وطعومڭ
قوتی دوا ایچلڭ والوانڭ قوتندن قویه والکثر اولدیغنڭ اسبابی
وارد جمله سی بر بودرکه طعم مطعومڭ قوتی حسه
وصولی ایله ظاهر واشکار اولور قوه ذائقه یه اولان عضوه مطعومڭ
جزو بعینه ملاقی اولمغله طعم حادث وظاهر اولور والحاله
ملاقات ایله مطعومڭ بالجمله اجزاسنڭ قوتی ظهور ایدوب
قوه حاسه نڭ احساسی زیاده اولور وبو قیاس اوزره طعم جهتندن
امراضه منفعتی اولان دوا والرتنا والولندیغی باطنده دخی اوز دوانڭ
اثر وقوتی جمله سی واصل اولوب تاثیری قوی اولور اما روایح والوان
بونڭ خلافی اوزره اولوب ~~انلرڭ احساسی ایله حس اولوب انلرڭ احساسی~~
~~ایدن عضوه معطر وملون اولان جسم ذاتی ملاقاتی ایله اولمز~~
بلکه معطر اولان دوا تبخیر اولنوب بخاری مشامه وصوله ایله اولور
وبخار جزو لطیفدن حادث اولور اجزاء کثیفه دن بخار حادث
اولمز وراتحه سی جهتندن امراضه منفعتی اولان دوانڭ منفعتی
اول دوانڭ اجزاء لطیفه سندن حاصل اولمغله طعومکی زیاده قوی
اولمز اما لون زیاده غالب وظاهر اولور ایسه جائزدر اولورکه

انلرڭ احساسی جزء بدن حسی
ملاقاتلری ایله اولمز

یعنی برودتی

اولور حسته واصل اوله اما لون خفیله حسه برنسنه واصل
اولمز وقوتنك باطننه تاثیری اولمز وبینه طعوملك كیفیاتی دلالتده تحتر
روایح والوانك دلالتلرندن صحتده زیاده اولدیغی بیان ایتدیكمز كبی روایح
بعض كره طعومده دلالت ایدر مثلا رایحهٔ حلوه طعمك حلاوتنه ورایحهٔ
حامضه طعمك حموضتنه دلالت ایدر بو عنوال اوزره حریفه ومره …
طعمك مرارتنه وعفونتنه دلالت ایدر نیز اولا طعم بر قوتده دلالت ایدر
عقبنده رایحه هو اول قوتده دلالت ایلیسه طعمك دلالتی ایلكی وجهله اولمغله
خطا احتمالی اولمزود دلالتی زیاده صحیح اولور وطعمك صكره قوتله
… دلالتی صحیحه اولور وروایحك صكره … دلالتی صحیح اولان
اولور وبعض كره طعوملك قوتنه دلالتی تخلف ایدر مثلا مرارت حرارته
دلالت … دلالت ایتمكله افیونك مرارتی موجوده
ایكن بینه افیونك طبیعتی بارد اولور واول دلالت حسیله افیونك حار
دیمك خطا اولور زیرا بو تخلفك وجهی بوندن اقدم ذكر اولنان وجه
اولور یعنی افیونك تركیب طبیعیسنده ایكی جزئی واردر برسی
طعمك مرارتنی ایجاب ایدر ومرارت حرارتی ایجاب ایدر وجزء اخر برودتی
ایجاب ایدر وبرودتی ایجاب ایدن جزئك قوتی قویه اولور …
ومرارتك حرارتی ایجابی اكا نسبت ایله ضعیفه اولور مقهوره اولور
واول حرارت مختفی اولوب ظاهر اولمز وجزء قوینك اثری اولان برودت
آشكار اولور وبو طعوملده واقع اولان بو مثللو غلط برد جانبنده
حر جانبنده اولان غلطده اكثر اولور یعنی چوق كره طعم جهتنده حرارتك
دلیلی موجود واشكار ایكن اول دوانك مزاج وطبیعتی بارد اولور

اولان روایح

ایدر كبی

نقصان افیونك طبیعتی حار ده اولمق

وبعض

وبعض كره دخی برودتك دلیلی طعم جهتنده ظاهر ایكن دوانك طبعی حار
اولوب برودتده غلط اولور ذكر اولنان مثللو تركیب جهتیله وبو غلط نادر
الوقوع اولور انكیچون كم حرارتك اثری اقوی وافعالی اظهر وانفذ اولور
وطبیعتی حار اولان دوانك تركیبنده اول حرارتی مقتضی اولان جزء
برودتی مقتضی اولان جزئه غالب اولسه حرارتی مقتضی اولان جزئك
اثری مختفی اولوب برودتی مقتضی اولان جزئك اثری ظاهر اولمق بعید
اولوب نادر الوقوع اولور وحرارته طعوم حامله اولمق برودته طعوم
حامله اولمقدن اولی اولور وطعوم حامله اولمق اولی اولانك طعمی مختفی
اولوب غیری اولانك طعمی ظاهر اولمق غایتده نادر اولور وانكیچون
طعم صرف حامض … یاخود صرف عفص اولان نسنه …
اطعمه … دخی وادویه دن حار المزاج بر طعام وبر دوا بولنمز زیرا حموضت وعفوصت
حامل اولان برودتدر … وحرارت قویه ایكن حرارتك حامل اولدیغی
طعم ظاهر اولمیوب قوتلو اولمیه برودتك طعمی یعنی حموضت وعفوصت
ظاهر اولمز اما طعم مر ولذاع اولان دوا اولرك … بارد المزاج اولماز
كثیر الوقوع اولور زیرا لذع ومرارتی حامل اولان حرارتدر وكیفیت
حرارت … قوتلی اقوی وانفذ اولمغله طعم ظاهر اولور حرارتك حامل
اولدیغی ظاهر اولوب جزء باردك حامل اولدیغی طعم مختفی اولمق كثیر الوقوع
اولور وبو ذكر اولنان احكام … اكثریدر اولان حكم ایدر جائز اولور كه
بر دوانك جزء باردینك طعمی ظاهر اولوب جزء حارینك طعمی ظاهر اولمیه
ودوانك غالب الاكثر مزاجی حار اوله ولكن مزاج مغلوبی یعنی برودتی اجزاء
طعمی ظاهر اوله … بو قوانینی تعرف ایدوب بیلدیكی ایسه

وعفوصت

طعم

واجب اولور كه طعوم و روايح و الوان حقنده اولان اطبانك مقالاتيني
بيلوب سنك اوزريكه افاضه ايدوب حكايه ايليه يوز اطبا طعومى ايكى قسمه
تقسيم ايدرلر بر طعوم بسيطه و ايكنجيسى طعوم مركبه در ديرلر و طعوم
بسيطه طقوز نوعه متنوعه اولور لكن لايق اولان بودر طعوملرك
انواعى سكز نوع اولوب تفه يعنى طعمسزلك اولمسى طقوزنجى اوله اول
طعم اولميه غذا ايله تفه ديديكلرى كه مسيخ دخى ديرلر صونك طعمى اولمديغى
كبى و اغذانك طعمى اولمزو تفهى اطبانك طعوملرى عد ايدوب طعوملرك
انواعى طقوز نوع اولور ديديكلرى اكثرى بناء اولمق ظن اولنور كه اطبا طعمى
ايكى قسمه تقسيم ايدرلر بر قسمنه بالفعل طعم اولور و ذكر اولنان سكز
نوع طعم بالفعل موجود اولور و ايكنجى قسمنه طعم بالقوه اولور بالفعل
اولمز [illegible] قسمنده طعم اولمز تفه كبى زيرا تفهنك جوهرنه قدر بالفعل طعمى
يوغيسه بالقوه طعمى اولوب مطلقا طعمى طقوز نوع اولور و تفه دخى
ايكى وجه اوزره اولور اولكى تفه اولان تفه دركه حقيقتده اولان تفهنك طعمى
اولمز و ايكنجى تفه اولان تفه دركه انك طعمى اولور و لكن جرمى شديد التكاثف
[illegible] ايتمكله منضغ اولنديقده اول جرم متكاثف كما ينبغى حل اولمز
و لسان معروفى اوزره مفروش اولان عصبه نفوذ ايتمكله اول عصبه
اولان حاسه ذوق آنى احساس ايتميوب تفه اولور و هر نحين بو
بو نوع تفههى حيله ايله اجزاسى تحليل و تلطيف اولنوب تنا اولنسه
اول طعمى ظهور ايدر نحاس و حديد تفهلرى ايكنجى قسمندن اولور انلرى شدت
تكاثفلرندن بنا طعملرى احساس اولنمز فحين احتيال اولنوب اجزالرى زياده
تصغير اولنسه يعنى دوربى ايله دور بيلنوب هاونده چوق سحق ايتمكله سحق
اولنوب و مخلل ايله نحو ريلسه انلرده البته اول طعم قوى ظاهر اولور اما طعوم

شعبه

شعبه نفه ماعدا اسكى طعم بونلردر ١ حلاوت ٢ مرارت ٣
دوافت ٤ ملوحت ٥ حموضت ٦ عفوصت ٧ قبض ٨ دسومت و
اطبا ديرلر كه طعم حامل اولان جوهر يا كثيف ارضى اولور و يا خود
لطيف اولور و يا خود اول جوهر كثافت لطافتدن اراسنده
معتدل اولور و بو قسملرك هر برى طبيعتى يا حار اولور و يا خود
بارد اولور و يا خود حرارت و برودتده معتدل اولور و اول آخراجه
ضربندن طقوز قسم حاصل اولور و كثيف ارضى اولان جوهر
حار اولور ايسه انك طعمى مرارت اولور و اكر بارد اولور ايسه
طعمى عفص اولور و حرارت برودتده معتدل اولور ايسه طعمى حلو
اولور و جوهرى لطيف اولان حار اولور ايسه حريف اولور
و بارد اولور ايسه حامض اولور و معتدل اولور ايسه دسم
اولور و جوهرى كثافت و لطافتده معتدل اولان اكر حار اولور
ايسه مالح اولور و بارد اولور ايسه قبض اولور و اكر معتدل
اولور ايسه اطبا ديديكلرى كه طعمى تفه اولور لكن اطبانك تفه اولور
ديديكلرنده كلام واردر يعنى محل بحثدر و بو طعوملرك زياده سنجى
حو تفه در صكره [illegible] زيرا او افلك تحليل و تقطيع
و جلاسى مردن قوى اولور و بو افعاله مرارتك قوتى حرارتنه باقصه
اولور و ملوحت ايكيسندن چوق نقصان اوزره اولور كانه ملوحت
بر مرارتدر كه آنك حرارتنى جوهرنده اولان رطوبت بارده دخى كسر
كلمشدر و ملاحتك تكوننده ذكر ايلديكمز يعنى قريبا جوهر كثيف حاردن
حرارت تكون ايدر و كثافت لطافتده معتدل اولوب فرا او حار اولان جوهردن
ملوحت تكون ايدر ديديكمز بو معنايه يعنى ذكر اولنان افعالده ملوحت مرارتدن

وبو مقالك صدقنه دلالت ايدر كه ملح شمس الله و يا خود نار و يا خود شيدلر
الحرارت اولان هوا ايله تسخين اولنوب رطوبت بارده ملحيه مفارقت
ايلسه اول ملحك طعم حارّ اولور و اينكيجون بورق و ملح حرّ ماكول اولان
ملحدن اسخن اولور و من الطعوم عفص جاله خ ابرد در صكره قابض
و صكره حامض ابرد در و بوكه بنا دركه بعد الانضاج حلوا اولان
ثمار اوائل ظهورنده شديد العفوصت اولور حتى آنكه بر مقدار هوا انت
و حاثت جريان ايلسه هوا ايله و شمس منضج ايله تسخين ايدوب
معتدل اولسه انلرك عفوصتى حموضته ميل ايدر حصرم حالي بو منوال
اوزره اولور و بو ايكي حالك اراسنده يعني عفوصت حالي ايله حموضت حالي
بيننده قبض تبيين اولور يعني طعم عفوصتدن قبض هم زيده كم طعمه
نقل ايدر و حين شمسك حرارت منضجه سي كمال اوزره انضاج ايلسه
طعم حلاوته انتقال ايدر و بعض كره مالح حلوا و لان ثمار طعم اولى
اولان عفوصتدن حلاوته انتقال ايدر بينهماده حموضيت
اولمز زيتونك طعمي كبي زيتون اوّلا عفص اولور و من غير تحمّض
عفوصتدن حلاوته انتقال ايدر و حامض اولان مطعومك بر دخي عفصك
بردندن اقل اولور لكن الكثر حالده حامضك بردي تبريدي اكثر و
ازيد اولور زيرا حامضك جوهري عفصك جوهرندن لطيف اولمغله
نفوذ و تبريدي زياده اولور و عفص ايله قبض طعملري بربرينه
قريب اولور و فرقي بودر كه قابض لسانك ظاهرني قبض ايدر و عفص
لسانك ظاهرني و باطنني تخشين ايدوب قبض ايدر و ظاهر لساني
تخشينده قابضه معين اولور جوهر عفصك اجزاء صغاره كثافت
حسبيله سريعا عدم انفساخ و جزئلرينك بعضي بعضنه ايله عدم

ومن ثمّ
حصرم قوريق معناسنه در
حموضتدن
عفصك زيتونه
اخص
قابضك

الحاوي

الحاوي بس قابضك جوهرينه اولان بو ايكي خلت و خصلت حسبيله سطح لسان
اوزره مواضع مختلفه و افتراق محسوس ايله متفرق اولور و مواقعك
اختلافي حسبيله خشونت عارض اولور و آكر معين اولور اجزاء عضوك
بربرينك سمتندن اولملرينك و بربرينه انضماملرينك اختلافي
امّا عفصك جوهري الطف اولور لسانك داخلنه جولان و اغلاق ايلمكله
ظاهر و باطن قبض ايدر و حريف و مرّ دن هر بري لساني تجريد
ايدر ايكي سي دخي جارد اولور لكن حريف لسانك ظاهرني تجريد ايدر و حريفك
تجريدي ظاهر لساندن اولديغي كبي باطن لسانه دخي اولور زيرا حريفك
جوهري لطيف اولور و باطن لسانه لطافتي حسبيله داخل اولور و نفوذ
ايدر و لسانه اولان اجزاء باطنه لري دخي تجريد و تفريق ايدر امّا مرّك
جوهري ثقيل و يابس در باطنه غايص اولوب كبير و تجريدي ظاهر لسانه
خاص اولور و مرّك ثقيل و يابس اولديغندن طعم مخلوط اولميوب صرف
مرارت طعمي اولنلر عفونتي قبول ايلمز و اول مرّ الطعم اولنلردن حيوان
تولد ايلمز يعني اول مثللو طعم صرف مرّ اولان فواكه مثللولر قورتلنمز و سوس
اولمز و اول مثللو مرّ ثمار اولنلر قيله اتدن غير احاصل اولمز و مرّ نيوسته
حسبيله لساني تجريد ايلدكي كبي تخشين دخي ايلر و حريفك حرارتي مرّك
حرارتندن قوي اولمغين حسبيله حريف علاقي اولديغي عضوك باطننه نفوذ
ايدوب تقطيع ايدر و شديد تحليل ايدوب اول عضوك باطنده اولان
رطوبتي محو ايدر حتى اول عضوده تأكل و عفونت احداث ايدر و حالاكله مؤدي
اولور و حلو و دسومتلي هر بري لساني تبسيط و تليين ايدر اينكيجون كه
بر دخي عقد ايلديكي رطوبت و حرارت لطيفه لر ايله حل و تسييل ايدر لكن تحليل ايلمز اينجي خشونتي كيدرر والله اعلم

اوّلمقله
حصرم قوريق
خشونتما ايله

ایسلو وکن

تکثر ودسومتی اولنلر بو افعالی تسخین بینی اولمز بعض عضوی ظاهر اولور ایدجک قدر
سخونت ایله تسخین ایلمز وحلوای تسخین ظاهر اولور وبو سببله
حلوای انضاجی زیاده اولور واطبا دیدیلر که حلوانک اکثری لذیذ اولور که
غلیظ اولان رطوبتی جلاء صالح ایله جالی اولور واثمالی ایدوب
تلیین ایدر ومن غیر تقطیع جمود ذلک اذی سنی ازاله ایدر وعضوه عنف ایله
خلاقی اولمز واتصالنی عضوک تفریق ایلمز وسخونت موذیه ایله تسخین
ایلمز تکه او احلو لذیذ اولور اوصوبیک لذتی کبر لذت ایلکم آنک حرارتی
معتدله اولوب برودتی حتا ذرا اولمش عضو اوزره اول اصوصت اولنه
واطبا قتنده غذائیتی اولان اطعمه نک حلاوت تماسی اولمق لازم اولو قطعا
حلاوتی اولمیان اطعمه ده غذائیت اولمازو حلاوت تغریه نک شرطیدر
ولکن اطبادن قدری عالی اولنلر دیرلر که احلی اولان وکذلک اغذا اولان
اغذا اولمق لازم دکلدر صاحب قانون دیرکه اول اعالیندی بو کلامی
قول افضل وکلام حقدر زیرا تغریه نک حلاوت ولذتله هر برک شرطی اولدیغی
کبر آخر شرایطی وار در وتغریه مجرد حلاوت ولذت ایله حاصل اولمز وبو
تقریر لخزا ایدوب زیاده حفظ ایله ودسومتک حلاوته مناسبتی وار در
بینهما ده تنافر یوق قدر اول اشیاء کثیفه که تلطیف اولندیقده حلاوته
وبلحو ودسومته استحاله یه قابل ولعل بعض اول کثیفی حل ایدن حرارت
حلاوته موافق ومناسب حرارت اولور ایسه حلاوته استحاله
ایلیه واگر دسومته موافق حرارت اولور ایسه دسومته
استحاله ایلیه اول مثللو کثیفه تلطیف ایدن ملطفک عادی
قلیل هوائیته اولان مائیت اولور ایسه واکثیف حلاوته استحاله

ایدر

ایدوب

بر عادی

ایدر واگر اول کثیفک ملطفی مائیتی غریب اولوب اول مائیته هوائیت کثیره مخالطه
نفوذ ایدر اخلا ایتمش اولور ایسه اول کثیف بعد التلطیف دسومته استحاله
ایدر ومر ایله مالحک هر برسی لسانی تحریر ایدر لکن مالحک تحریری خفیف
اولوب لسانی غسل ایدر لکن تخشین ایلمز ومالحه بو فعلده مالحک
جوهری لطیف اولدیغندن در لسانک جمیع اجزاسنه علی السویه
وصولی ممکن اولور لکن فی حد ذاته مالحک اذاسی اولور ومرک تحریری
شدید اولور حتی شدة تحریر ایله لسانی تخشین ایدر وتخشینی
جوهر مرک اجزاء ارضیه سنک اختلاف مواقعی ونیا ذکر اولندیغی اوزره معین
اولور وحریف وحامضک هر برسی لسانی لذع ایدر لکن حریفک لذعی
حامضدن شدید اولور وحریفک تسخینی اولور وحامضک لذعی متوسط
اولور وبلا تسخین لذع ایدر ومالحی تفه حامضک مائیتی مرک الخلال اله
حادث اولور بعض بر حرکتنه طعم اولمیان مائیته حل اولنسه بعده
منعقد اولوب قمر اولنسه اول مرکب ملح اولور اما حامض حلو
اولان نسنه لرک حرارتنه نقصان عارض اولمغله حادث اولور
ویاخود عفص اولان نسنه لرک رطوبتی وحرارتی زیاده اولمغله نضج
زیاده اولنسه اول عفص حامض اولور وحامضک جوهری هر حالده
جوهری جوهر رطب اولور وحلوک جوهری رطوبته مائل اولور ومر
ایله عفصک جوهری یبوستیه اولور وحلوک افعالی انضاج وتلیینی
وغذایی تکثیره اولور وطبیعت حلوه مائله ومحبه اولور وقوای جاذبه
حلوی جذب ایدر ومرارتک افعالی جلا وتسخین اولور وعفوصتک افعالی بودر که
اگر عفوصت قوی اولور قبض ایدر واگر شدیده اولور ایسه عضوی ایدر
ضعیفی

ماء رماد کبریت

انسان

وقابضلك افعالى قبض وتكثيف وتصليب وحبس اولور ودسومتلك
افعالى تليين والازلاق اولور وقليلا انضاج دخى اولور وحرافتلك
افعالى تحليل وتقطيع وتعفين اولور وملوحتلك افعالى جلا وغسل وتجفيف
ومنع عفونت اولور وحموضتلك افعالى تبريد وتقطيع اولور بو ذكر
اولنان مسائل طعوم تسعه بسيطه نك مسائلى ايدى اما مركبه لرى بيانى
بودر كه بعض كره جرم واحده ده ايكى طعم جمع اولور مثلا مرارت ايله قبض
جرم واحده ده جمع اولوب اول ايكى طعمك امتزاجندن حادث اولان طعمه
مركبه بشاعت تسميه اولنور حضضك يعنى خولان هندينك طعمى بشيع
اولور واشياء سبخه ده مرارت ايله ملوحت جمع اولور واكا زعوقت
تسميه اولنور ومطبوخ اولان عسلده حرافت ايله حلاوت جمع اولور
وبادنجانده مرارت وحرافت وقبض اشبو طعوم ثلثه جمع اولور وهندباده
مرارت ايله تفه جمع اولور وبعض كره ايكى طعمك مقتضاسى طعم واحد
اخرينك مقتضاسنى تقويه ايدر هر نه قدر اول ايكى طعم زائل اولميه
ايسه مثلا خمرك طعملرينك مقتضالرى يعنى حلاوتنك وحرافتنك مقتضالرى
اولان تفتيح اولور وخمر استحاله ايدوب سركه اولديقده صكره اول حلاوت
وحرافتك مقتضاسى بقيه اولان تفهه باقى قلوب خلك مقتضاسى وتبريدى
تفتيح حصيله تقويه ايدر زيرا تفتيح اولان ابدانده خل زياده نفوذ ايدوب
خلك برودتى زياده اعضايه بتر ايدر لكن خمرده اولان حدت وحرافتله احرارت
خل اولديقده صكره باقيه قالمز وخمردن خل اولديقده استحاله ايدن سركه ده
معتد به حرارت اولمازيها تفتيح ايدوب خلك قوت برودتنى زياده
تنفيذ ايدر وبعض كره ايكى طعم جرم واحده ده جمع اولوب بر اخرينك
كماينبغى ظهورينه عوق ايدر مثلا حصرمده حموضت وعفوصت جمع اولور

وحصرملك

[illegible]

زياده
وحصرملك حموضتنك تبريدينى عفوصت عوق ومنع ايدر وبعض كره قوام
نوك كيفيته معين اولور وبعض كره نوك قوامى كيفيته مضاد اولور
جوهرى لطيف اولان سركه نك قوامى سركه كيفيت تبريدينه معين
اولور زيرا قوامنك دقت ولطافتى حسبيله مسامات بدنه دخولى زياده
اولور وبدنك داخلنه وعمقنه واصل اولوب تبريدى اكثر اولور وصحن سركه نك
قوامى كثيف وغليظ اولديغندن عمقه نفوذى اولمز وتبريدى قصير اولور
مسافه سى
وبعض طعم اول امرده صرف اولمز يعنى طعم بسيط اولمز بلكه
مركب اولور لكن مرور وقت ايله اكا مخالط اولان طعملر زائل اولوب
باقى قلن طعم صرف وخالص اولور مثلا ماء حصرم يعنى قوروق
صويندن اول امرده حموضتى صرف وخالص اولمز بلكه اول حموضت
عفوصت ايله مخلوط اولور وفجن قوروغك عصاره سى اخذ
اولنوب نجه اوزرينه زمان مرور ايليسه اول عصاره نك
عفوصتى وسائر حموضته مخالط اولان طعملرى مواد رسوب
ايدر وماتيتى صرف حامض اولور وبعض اطعمه بونك عكسى
اوزره اولوب انك اول امرده طعمى صرف اولور ومرور وقت
ايله حرافت زائله اولوب مركب اولور مثلا عسل اول زمانندن
صرف حلو ايكن اوزرينه زمان مرور ايلديكه حلاوتنه مرارت وحرافت
مخلوط اولور وسكر اولان عصاره لرك اول حالنده مرارت
موجود ايسه مرور زمان ايله اول مرارت قويه اولوب اذيت و
اكرا اولور وقتنمه اول سكر اولان عصاره ده مرارت نوعنيسه
مرور وقت ايله مرارت حادثه اولور مثلا عنب عصاره سى

اوّل زمانده حلوا اولوب اکده شائبهٔ مرارت اولمز بو وقت مرور
ایتمکله اول عصاره ده مرارت ظهور ایدر حادث اولور یعنی طعم اولنه
مرارت قارشور و عتیق اولوب زمانی زیاده اولدقجه ادویه
ارتر حتی صرف مرّ اولور طعم اصلیسی زائل اولور و فحن مرّ عفصه
قارشمه اول طعمله قبض ایله جلا کیفیتلری حادث اولوب و هل
قلیلی اولان قروحک ادمالی اول کیفیتلر اولان دوا ایله اولور
و سیلان حادث اولان اطلاق و اعراض حالده اصلاح ایدر یعنی
بعض کره اسهالک و اطلاق بطنک سببی سدد اولور مثلا عروق …
اولمغله کبددن اخلاط اعضایه وارده اولمز بلکه امعایه دوکلوب
اسهال ایله خروج ایدر و اول کیفیتلر اولان دوا بو نوع اسهالی اصلاح
ایدر و … مرضلر بینه منفعت شدیده اولور اگر عفص ایله مخلوط
اولان مرارت ضعیفه اولمز ایسه و بالجمله مرارت عفوصته جامع
اولوب جلا و قبض اولان ادویه معده یه و کبده نافع اولور اما مر
مطلق و حریف مطلق احشایه و امعایه مضر اولور اگر مرّه و حریفه
قبض … موافقت ایدر ایسه اول زمان احشایه منفعت اولور
زیرا … قبض اولان … مرارت ایله جلا ایدر و قبض ایله عضولرک
قوتن حفظ ایدر و بعض کره قابض عفوص اولان مرکب الکیفیت دواده و بلکه
مرارت قلیل ایله قبض اولان دواده بر قوت اولور که آنکله صفرایی …
… و مائیتی اسهال ایدر اول دواده بلغم لزج اسهال ایدجک قدر
قوّت مسهله اولمز خصوصا که اول مرکب القوی اولان دوانک قبضی
مرارتندن اقوی اوله بونک مثالی افسنتین اولور یعنی پلین دیدیکلری

عاصره

دوا

دوانک اسهالی بو جهتله اوزره اولور قبض ایله حلاوتی اولان …
کلیسر احشا انده جیبیر و دوا سابق کبر سوکیلوس اولور زیرا
بو کیفیتلر اولان دوا لذیذ و مقوّی اولور و مجفف اولان دوانک
سببی تجفیف عفوصت و یاخود قبض اولوب اول دوا ایچون …
و یاخود تفه و یاخود حلاوت و الحاصل لزغه مانع اولان کیفیتلر
بر اختلاط ایدوب قاریشور ایسه اول دوا لحم منبت اولور …
قبض حرافت ایله و یاخود مرارت ایله مخالطه اولور ایسه …
جوهر نادر جوهر هوا ارضی ایله ترکیب اولنوب ذکر اولنان کیفیتلر
اول مرکبه حادث ولسه اول دوا رطوبت ردیئه اولان
قروحی اصلاح ایدر و اول دوا حالا اصلاحی اولور و مرکب القوی
اولان دوا اولورک ترکیبی طبیعی اولور یعنی کبرلزاج صناعی اولور
اول قوتلرک هر بری بر جوهره باشقه باشقه جوهرده وارده
اولور و اول کیفیتلرک ترکیبی قصدا اولدیغه موادّ اشربه و بات
قیاسنده ذکر اولنان شروط اوزره ترکیب اولنوب موادّ …
ترکیبنده اول قوتلرک ترکیبی لازم کلور و منفعتی اولدیغی محلده تعجیل
اولنور و بونلر لر اطبانک مقالاتنده در و یاخود اطبانک تصریح
ایلدیکلری مقالاتندن فهم اولنان مقالاتدر اما بو بابده کلام تحقیق
علم طبیعیده اولور طبیب اولنلره بین اطبا ماضیه نک کلامی …
اخذ ایدوب بو مقامده مراد ایلدیکمز کفایت ایدر اما ادویه
بیانی بو دزکر ده ایجادی حدوث نکاهلیه حرارت ایله اولور و کاهی
برودت ایله اولور لکن مسخن اولان و مبرد اولان و معطش …

بیان الدوائیه

صحیحا طعم حقیقیه اولان

مسخن و مبرد اولان … وضع اولنمش … ظاهر اولان …

اولور حادث … حالده …

زيرا قوهٔ شامه نك دوايحى ادراكنك ايكى طريقى وارد رطريق اول بودر كه
رايحه سى اولان جسمك اجزاء لطيفه سى هوايه مخالطا اولوب هوا ايله
معا مشامه واصل اوله فقط قوت شامه اول رايحه يى ادراك ايدر و اكثر
حالده مشامه بو طريق ايله دوايحى ادراك اولور و طريق ثانى بودر كه هوا
رايحه سى اولان جسمه ملاقى اولديغى آنك كيفيتى ايله تكيف ايروب
مشامه واصل اولديغى اول كيفيت دوايحى هوادن حاسه احساس
ايدر لكن بو وجهله حاسه نك دوايحى ادراكى نادر اولور و غالب حالده
من غير احراق و تبخير مشامه دوايحى ادراكى دلالت ايدر كه اول رايحه صاحبى
اولان جسم حار المزاج اولور يعنى اول مزاج حار او لمسى جزء لطيف
هوا ايله حركت ايروب مشامه واصل اولمز و بعض ادهان بارده ده
موجود اولان رايحه نك ضعيفه يى قوهٔ حاسه نك ادراكى طريق ثانى ايله
اولور نادر و ضعيف اولور و معطّساتده بو قياس او زره اولور
و اول دوايح كه انزف لذع احساس اولنه و يا خود اول دوايحه حلاوت
جانبنه ميل اوله اول دايحه لر كلسى حاره اولور و اول رايحه كه انزف
حموضت احساس اولنه و يا خود تكرج ايلمش يعنى فاسد اولمش و كوفلنمش
نسنه لرك رايحه سى كبى اوله و اول رايحه ده تنديه اوله يعنى واصل
اولديغى محلى يشلندره اول مثللو رايحه لر بارده اولور و طيبه نك كلسى
يعنى كوزل رايحه سى اولنلرك مزاجى جميعا حار اولور لكن اول طيب كه
انده تنديه اوله و روحى تفسيح اضطرابدن تسكين ايليه كافور و نيلوفر كبى
اول طيبه لا محاله بر جوهر مبرد او لمق لازمدر كه اول جوهر مبرد لطيف
رايحه يه صحبت ايدوب معا محل حسه ملاقى اوله و كل و طيبك كلسى حار اولور

بيان الالوان

وكذلك افاويه تسميه اولنان دوالرك حار اولور افاويه اول دوا ايه ديركه
قرنفل و دارصينى و خولنجان مثللو رايحه طيبه سى اولان اجزا الرنج تركيب
اولنه بلا شبهه بالجمله اجزاسى حار اوله مركب حار اولور بناء عليه رايحه
اولان طيبه افاويه جميعا مصدع اولور استعمال ايدن كمسنه نك
باشى اغرير اما الوانك بيانى بودر بو تركيبه اقدم بيان ايلدكلرى او زره
اكثر حالده الوانك حكمى مختلف اولور دوايح كبى دلالت قويه اولمز لكن الوان
بر معنا به هدايت و دلالت ايدر و اول دلالت بو حكم اكثر اولور حكم كلى دلمز
و اول معنى بودر كه ادويهٔ مفرده دن بر نوعك اصنافى مختلف اولوب
بعضيسى بياضه و بعض صنف صبغ احمره و يا خود صبغ اسوده مائل
اولسه اكر اول نوع مفردك مزاجى جميعا بارد ايسه بياضه مائل
اولان صنفك برودتى احمره و اسوده مائل اولان صنفك برودتندن
اكثر اولور و احمر و اسودك برودتى ابيضك نا قصه اولور اما اول
نوعك مزاجى جميعا وار ايسه ماثل ايسه امر بر عكس اولور يعنى احمرك
و اسودك حرارتى زياده اولور و ابيضك حرارتى ناقصه اولور و بو
قاعده نك بعض دوالرده نوعى مختلف ايدر لكن اصنافى الوانده
مختلف اولان انواعك اكثرى بو قانون او زره جريان ايدر تبى
شمديكى حالده بز ادويهٔ مفرده نك افعالنى بيان ايدن فصله شروع
ايليه لم مقالهٔ اولانك **فصل رابع** ادويه مفرده قولرينك
افعالنى بيان ايدوب بيلدير بلكه ديرزكه ادويه نك افعال كليه سى
و افعال جزئيه سى اولور و بزار افعالنك اولور كه اول افعال افعال
كليه يه مشابه اولور ادويهٔ مفرده نك تسخين و تبريد و مواد جذب و يا خود دفع ايليه سى

وقروح ادمالی و بو مثللو فعللر افعال کلیه اولور بعض دوانک فعلنه بحث
اجناسی اولان افعالیندن بحث اولور انیسه اول مباحث افعال
کلیه بحثلر اولور افعال جزئیه سی بر نوع مخصوصله اولور مثلا فلان دوا
سرطانده و فلان دوا سیرده و یاخود یرقانده و بونلرک امثالی
امراضده منفعتی اولور و افعال کلیه یه مشابه اولان فعللر اول افعالدر که
اسهال و ادرار امثللو امراضده منفعتی اولور زیرا بو مرضلر هر نه قدر عضو
مخصوصده و الات معهوده یه خاص اولور ایسه لکن امراض کلیه یه مشابه
اولور [illegible] انیلیجو نکه اول عضولرک تضرری ایله بالجمله بدن متضرر اولور و اول
مرضلرده منفعتی اولان دوانک بالجمله بدنه منفعتی اولمش اولور و بلکه بو
مقامده افعال کلیه دن و افعال کلیه یه مشابهت اولان مفرداتدن بحث
ایلرز اما افعال کلیه ایکی قسم اولور بر قسمی افعال اولیه اولور و آخری
افعال ثانیه اولور افعال اولیه لر کیفیات اربعه لرندن فعلی اولور
یعنی مفرداتده والردن مزاج حار اولنلرک ملاقی اولدیقلری عضولری تسخین
و مزاج بارد اولنلرک تبرید و مزاج رطبک ترطیب و یابسک تجفیف
افعال کلیه اولیه اولور اما مفرداتک افعال ثانیه لری احراق و عفونت
و انجاد و تهوئت اولور احراق و عفونت هر نه قدر حرارتک فعلی ایسه لکن
هر حرارت احراق ایلمز و عفونت احداث ایلمز بلکه حرارتک حدود و مراتبی
واردر اول بعضیسنه حرارت بالغه اولدیقده بر قوت زائده حادث اولوب
اول قوت واسطه سیله حرارت احراق ایدر و احراق حرارتک فعل ثانیسی
اولور و اول حدودک بعض اخرنده بالغه اولدیقده بر قوت حادث
اولورکه اول قوت حسبیله حرارت تعفین ایدر و عفونت حرارتک فعل ثانیسی اولور

وبو ایراد اولنان بحثلر افعال جزئیه بحثلر اولور

مما بالعرض

بالعرض

تسخین سبب

حدودک

کذلک احاد

کذلک احماد و تهوئتی برودتک فعلی اولور لکن حرارته ذکر اولندیغی
نسنه لر قیاس اولنورسه فعل ثانی اولور احمادک معناسی ظاهردر
برودت واصل و ملاقی اولدیغی محلی دوکرر مقررا اما تهوئت بهوزدر
بر نسنه نک طبخنه و نضجنه مانع اولوب چیک و نا پخته قلمقدر
قیلمقدر و اگر حرارتک فعل اولی تسخین اولنوردیمکدن مراد مطلقا
تسخین اولورسه احراق و تعفینده دخی فعل اول اولان تسخین
موجود اولور اول سخونت مقدار معینه اوزره اولدیقده قوت ثانیه
عارضه اولوب احراق و عفونتلن بریسی حادث اولور و اگر فعل
اول اولان تسخینده مراد تسخین صالح اولور ایسه احراق و عفونتده
فعل اول اولان تسخین بولنمز لکن انکه مقایسه ایله سخونت فاسده
بر حده بالغ اولدیقده احراق و تعفین حادث اولوب فعل ثانی بولنور
برودتده دخی بو قیاس اوزره اولور و قانونک فانها بعینها تسخینات
و تبریدات لکنها مقدرة او مقایسة دیدیکنک مخصوصی تقریر اولنان
معانی اولور و افعال ثانیه دن برازی افعال [illegible] واردر [illegible] اول افعال
تحذیر ٢ ختم ٣ جذب ٤ الزاق ٥ تقفیح ٦ تعزیه و بو مثللو اشیالردر
اما افعال کلیه یه شبیه اولنلر اسهال و ادرار و تعریق اولورلر و بونلرک
ذکر اولندی بو افعالن بیانندن مقدم اول ادویه مفرده نک کنه و صفاتنه
تکلم ایلرز و بنز دیرزکه ادویه نک کنه و صفتلری کیفیات اربعه مذکوره
اولور یعنی تسخین و تبرید و ترطیب و تجفیف اولور و روایح و الوان
دخی صفاتندن اولور و بونلردن ماعدا ادویه نک برازی صفاتی دخی واردر که
اول صفات بونلردر ١ اللطافت ٢ الکثافت ٣ اللزوجت ٤ الهشاشت

ذکر اولنان افعالدن ما عدا

مشهوردر

٥ الجمود ٦ السیلان ٧ اللعابیت ٨ الدهنیت ٩ النشف ١٠ الخفة
١١ الثقل اما دواء لطیف اولدر دوادرکه اولدوانک شانندن اولورکه
انساندن اولدوایی تناول ایلسه اول انساننک بدننده اولان قوه
طبیعیه ایله منفعل اولوب غایت جدا اصغار اولان اجزاره اولور دوا
منقسم اولور زعفران و دارصینی کبی و بومثللو لطیف اولان دوا
جمیعا تأثیر اتمکده نافع اولور حتی بومثللو لطیف دوانک تخفیفنده لذع
اولمز ولکن لذع اولان دوانک تخفیفنده لطیف غیر لذاعک تخفیفی
قوی اولور و دواء کثیف ایله بزیم مرادمز انسان تناول ایلدیکده
دواء لطیفک اجزاء صغیره یه انقسامی کبی منقسم اولمیه اولموق شانندن
اولمیه قریع وجنبین کبی و دواء لزج ایله بزم مرادمز اولدوادرکه
بدن انساننک اولان حرارتی منفعل ومتأثر اولدقلره ویاخود
انفعالدن مقدم انک شانندن اوله مدایله منقطع اولمیوب
امتداد قبول ایلیه بر طرفی بر محله تشبث و تعلق ایدوب طرف
آخرینی چکلسه اوزلمیه و بلکه اوزایه حتی ایکی طرفنده هر برن بر جسمه
یاپشسه و او ایکی جسمده هر بری اخرک جهت خلافنه حرکت
ایلسه اول دواء لزج اوزایه و کسلمیه و عسل بومثللو اولور لکن
بو حالت تناول اولنمزدن اول بو صوده اولور اسه اکا ... بالفعل
لزوجت دیرلر و اکر قبل التناول بو حالی اولمیوب لکن تناول ایدن
انساننک حرارتندن متأثر اولدقده صکره حادث اولور اسه
اکا لزوجت بالقوة دیرلر اما هش اولدوادرکه ضغط ایله
بعض اجزاسی صقوق ایله اجزاء صغاره متجزی و منقسم اوله و انک یبوست

اول دوا درکه

جنبین حاصل ... جصن ... ایدرانی کنکر درکه جنبی اوج قسمدر ... بر ابیض صلب ... و غیر ... نوع ... و ایکنجیسی ابیض ... و صفایجی در ... اول قسم آشنیلاص ... جبنا صید ... اخجبسی ... جهت ... مقطهم

ویاجود

ویاجود بر نوع جمود اوله صلب حدید کبی و جامد اولدوادرکه انک شانندن
اولورکه اوکا جامد اولان دواهر قنق وضع اوزره فرض اولنور ایسه
اول وضعنده و هیئتنده منبسط اولوب شکل آخر قبول ایلیه لکن
ذاتنده و جوهرنده جزء بارد اولمغله بالفعل بولنمنده هیئت اوزره باقی
قالدیغی بالذات و بلاقسر کندو لیکنده منبسط اولمیه شمع کبی و الحاصل
سیلان انک شانندن اوله ولکن بالفعل سیلانی اولمیه و سائل
اولدوادرکه شکلی و وضعی اوزره بالفعل ثابت اولمز صلابتلو بر حرکت
اوزرنده واقع اولنسه بوقار طرفی اشاغی طرفنه حرکت ایدر حرکت
ممکن اولان هر طرفه آقر مایعاتک کلیسی بومنوال اوزره اولور و دواء
لعابی اولدوادرکه انک شانندن اولورکه اولدوا صو ایله الجینه
ویاخود صو کبی اولان مایعاتدن بریله الجینه القا اولنور نقوع
قیلنسه اولدوا اکثر بر ازا اجزا مفارقت ایدوب و او اصو ایله مخالط
اولمیه و مجموع مرکب بر جوهر اوله که لزوجته میلی اوله بزر قطونا
بعضا قادنی باد یکی و خطمی کبی و جمیعا بزور لعابیه اذلاق جبیله
اسهال ایلر لکن شی اولنمه بعض آشکله قور لیسه و بعض ذکر اولنان
طریق اوزره لعابی اخذ اولنسه اول لعاب معزی او لغه طبیعتی حبس
و قبض ایدر و دهنی اولدوادرکه انک جوهرنده دهن اوله و نشاف
اولدوادرکه ارض و بالفعل یابس اولور و انک شانندن اولورکه
صو و یاخود صو مثللو اوله مایعات سائله اکه ملاقی اولنسه اول
دوانک مساماتی خفیه لرینه اول صو و مائیت نفوذ ایلیوب غایصه
اوله و کوزینمیه سونمه دک نوره و کرج کبی اما خفیف و ثقیلک ماهیتلری ظاهره

تمیز البلیه

بعض خفیف اولور دوادرکه آنی احتمال طبیعته آسان اولور و آنك فعلی بدننده
سریع اولور و ثقیل خفیفك عکسی اوزره اولور بو ذکر اولنان ادویه نك
ذاتنده اولان صفاتلری ایدی اما اوله دوینك افعالی بیاننده بیلنمك واجب
اولورکه اول افعالك مشهورلرینی و الا علی الاجمال تعداد ایدوب صاییوز
و اول افعالك ذکری مرور ایدن صفاتلرك هر برینه تابعه اولدیغی
برر برر بیان ایدوب باشقه باشقه طبقه ایلیه یوز و بعده تفصیل
ایدوب ترتیب اوزره بیان ایلیه یوز طبقه اولی دوا مسخنك
افعالی طبقه سیدر اول طبقه بونلردر ١ ملطف ٢ جالی ٣ محلل ٤ مخشن
٥ مفتح ٦ مرخی منضج ٧ هاضم ٨ مقطع ٩ کاسر ریاح ١٠ جاذب ١١ لاذع
١٢ محمر ١٣ محکك ١٤ مقرح ١٥ اکال ١٦ محرق ١٧ مفتت ١٨ معفن ١٩ کاوی
٢٠ مقشر طبقه ثانیه مبردك افعالی طبقه سیدر ١ رادع ٢
مغلظ ٣ مفجج ٤ مخدر طبقه ثالثه مرطبك افعالی طبقه سیدر ١
منفخ ٢ غسال ٣ موسخ القروح ٤ مزلق ٥ مملس طبقه رابعه
١ مجفف ٢ عاصر ٣ قابض ٤ مسدد ٥ معری ٦ مدمل ٧ منبت
اللحم ٨ خاتم و بونلردن ماعدا ادویه نك [illegible] طبقه سی وار درکه
اول طبقه لر برر برر افعالی حسبیله ممتاز اولور طبقه واحده بونلردر
١ قاتل ٢ سم ٣ تریاق ٤ بادزهر طبقه اخری ١ مسهل ٢ مدر
٣ معرق و بونلر بو افعالی رسوم و تعریفلری ایله بیلدیریز ملطف
اول دوادرکه آنك شانی خلطك قوامنی حرارت غریزیه سی حسبیله
معتدله ایدر زوفا و حاشا و بابونج کبی محلل اول دوادرکه آنك شانی
اخلاطی [illegible] اخلاطك اجزاسنی تبخیر ایدوب آرتورمق اولور بو وجهله که

ایلمك اولور

دوا محلل

دواء محلل خلطی اشتباك و تجمع اولدیغی محلله تبخیر ایدوب بدندن اخراج
ایدر حتی اول محلل حرارتك قوتی حسبیله و فعلنك دوا [illegible] اول اخلاطی
جمیعا افنا ایدر جند بیدستر کبی جالی دوانك شانی بودر که سطح
عضوده اولان مسامرك آغزنی رطوبات لزجه سنی ایدر و یاخود
جامده اولان رطوبت سد ایدر و جالی دوا اول رطوبتی مسامانك آغزندن تحریك
و تبعید ایدوب مسامانك آچر و عسل بو منوال اوزره جالیدر و جالی اولان
ادویه نك هر برینك جلاسی حسبیله طبیعت تکیلی ایدر هر بر قدر اولور دوا
قوه مسهله بولنمز آسیه و حرارتی اولان اشیانك تکلیسی
جالی اولور مخشن دوانك شانی بودر که عضوك سطحنده اجزالرینی
مختلف قیلر و اجزالرك بعضنی فوقه و بعض اجزالری تحته
مائل اولور و اول وجهله اجزالرك اختلافی دوانك قبض زیاده و جوهرنده
کثافت حصر ایله اولور و بو ذکر بولنان اقدم سبقت ایدر و یاخود اول دوانك
حرارت شدیده اولوب جوهری لطیف و لمغلا اولور و بو مثللو دوا
اجزاء عضوی تقطیع ایدر [illegible] اولور و یاخود دواء مخشن
عضوك خشونت اصلیه سنی اظهار ایدر اول وجهله که قوام متین اولوب
سطح ظاهری بحسب الخلقه خشونتلی اولان عضوك اوزرینه لزج و حتی رطوبت
سیلان ایتمکله بعض کره اول عضوده ملاست عارضه حادث اولوب
بالعرض املس اولور و جلاسی اولان ادویه اول عضو خشنك اوزرنده
اولان رطوبت لزجه یی جلاسی حسبیله ازاله ایلدیکده ملاست عارضه سی
زائل اولوب اصلی اولان خشونت ظهور ایدر و فی الحقیقه
تخشین اول دوانك فعلی اولمز لکن اول دوانك فعلی حسبیله خشونت اصلیه
ظهور ایتمکله تخشین اصنافندن صایلور و اکلیل الملکك تخشینی بو وجهله اولور

اولور

وبو نوع تخشنك تخشینی عظام وغضاریفده ظهوری اکثر اولور
واقل ظهوری جلدده اولور مفتّح دوا انلك شانی بودرکه منافذ داخلیه
وتجویفنده واقع اولان مواد ورسوبلری تحریك ایدوب خارجه اخراج
ایدر و اول مجاری مفتوحة باقی قالور ومفتحك فعلی حالی دوا انلك فعلنه
قوی اولور فطراسالیون کبی بونلرن اقدم فطراسالیونی علامه
حقرنوس ایله تفسیر ایلمش ایدر ... وتفتیح ومخشن کبی رواج
وجعده اولور زیرا مفتّح اولان لطیف ومحلل اولمغله سده لری تلطیف
وتحلیل اتمکله تفتیح ایدر و یاخود لطیف مقطع اولمغله تفتیح ایدر
قریبا سن تقطیعك معناسنی بیلورسن و یاخود دوا لطیف غسال
اولمغله تفتیح ایدر وغسالك قریبا بیلورسن وحریف اولان دوا انلك
کلیسی مفتّح اولور و مر لطیف اولان دوا انلك کلیسی مفتّح اولور و لطیف
سیال اولان دوا انلك کلیسی مفتّح اولور اگر انلك حرارتی معتدل له
اولوراسیه ولطیف حامضك کلیسی مفتّحدر مُرَخّی دوا انلك شانی
بودرکه عضوك قوا اول عضوده اولان مساماتی تکثیف ایدر اولسه
مرخی اولان دوا اول قوامی تلیین ایدر و قوامك ملایمی حسبیله
اول عضوك مساماتی توسّع ایدر وکیکثرت ووسعت مسامات حسبیله
محتبس اولان فضول مندفع اولور و مرخی دوا بو فعلی حرارتی ورطوبتی
ایله ایدر ... بعض طوراق اونی و بزرکتان ایله بر عضوه ضماد
اولنمی اولان ضماد مرخی اولور منضج دوا انلك شانی بودرکه اول دوا اخلاطه
نضج افاده ایدوب بیشورر زیرا منضج دوا ده حرارت معتدله
اولور اعتدال اوزره خلطی تسخین ایدر واول دواده قوۀ قابضه وار در
نضج اولنجه قدر خلطی حبس ایدر نضجه مانع خلطك حرکتنی منع ایدر واول

سهولت ایله

دوا

٢٧

دوا عنف ایله خلطی تحلیل اتمکلی احراق ایلمز احراق انضاجك ضدی
اولور محرق دوا خلطی عنفله تحلیل ایدر و لطیفنی ... کثیفنی
ایدوب تصعید ایدر و کثیفنی ترسیب ایدوب ترمید ایدر یعنی
لطیفی صعود ایدوب مساماتدن خروجنه و رمادیت باقی قالور واکثر
احراق تسمیه اولنور انضاج بونك ضدی اولور انضاج ایله تحلیل
قوا و معتدل اولور انضاج احراق اولمز هاضم دوا انلك شانی بودر
اول دوا اغذیه انلك هضمنه معین اولوب قوۀ هاضمه یه قائم مقامی
اولور بعض اقدم هاضم دوا انلك ذکری سبقت ایلدی کاسر الریاح
دوا انلك شانی بودرکه اول دوا حرارتی حسبیله و تجفیفی حسبیله
ریحك قوامنی رقیق وهوایی ایدر و اول ریح تحتقن و محتبس
اولدیغی محلده تحلل حسبیله مقدار ناقص قالور سذاب تخم کاسر
الریاحدر مقطّع دوا انلك شانی بودرکه بر عضوه ملتزق اولوب
یاپیشان خلط لزجك سطحی ایله یاپیشدیغی عضوك اراسنه
اول دوا فصل ایدر ... اول عضو خلط لزجدن ... بالفعل
وبری ایدر و اول خلط لزجده دوا مقطّع سطوح مشابهه
احداث ایدوب تشتت وتعلق ایلدیکی موضعدن اول اخلاط لزجه
خروجنی تسهیل ایدر مثلا خردل وسکنجبین اولور و افعال دوانك
هر برینك فعل اخر ضدی اولور مقطعك ضدی لزج ملتزق اولور
و محلل مغلظك مقابلیدر اولور و ملطف مکثفك مقابلیدر اولور و بوردن
ماعدا افعال ذکر مقارن اولان هر ایکی فعل بر برینه مقابل اولور
ومقطع دوا اخلاطك قوامنه فعلی اولوب لازم اولمزبلکه تقطیعك شرطی

کاسر الریاح

بالفعل

وبلكه منقطعك فعلي خلطك اتصالندن اولور بعض كره خلطي اجزاء متفرقه‌يه
تفريق ايدر ولكن ينه هر بر جزؤ اولكي قوا اوزره اولور **جاذب**
دوانك شاني بودركه اول دوا موادي بولنديغي وضع اولندينى محله
جذب ايدوب چكر لطافتي وحرارتي حسبيله جذبي دستكير وجاذب
دوانك بعضيسنك جذبي شديد اولور وبدنك عمقندن موادي جذب
ايدر وجذب شديدي اولان جاذب دوانك غير النابه وغائره اولان
اوجاع مفاصله منفعتي اولور اگر بدني تنقيه اولنديقدن صكره
شديد الجذب اولان جاذب دوا ايله ضماد اولنور ايسه وشوك
وسكلي مخاسننه اول خلطي شديد الجذب اولان دوا اخراج
ايدر **لاذع** دوانك شاني بودركه اول دوا انك زيا نفوذي ولطافتي
اولان بركيفيتي اولوب اتصالدره عددي كثير موضعلر متقارب
ومقدارلري صغير تفرق واحداث ايدر واول صغير پارچه‌لرك موضع
انفصاللري بربرينه غايتده قريب اولمغله اول تفرقلردن هر بريني
وجع وجع واحد كبي احساس اولنور خردل مع الخل ضماد اولنه
وبالخصوص باكر خل ايله ضماد اولنسه اول ضماد بو وجهله لذع احداث ايدر
محمر دوانك شاني بودركه اول دوا املاقي اولديغي عضوي تسخين
شديد ايله تسخين ايدر قوت تسخين ايله دمي ظاهره جذب ايدر
خردل وانجير وفوذنج ادويه محمره دندر بونلرك فعلي كي بيغي فعلنه
مقارب اولور **محكك** دوانك شاني بودركه اول دوا حرارتي وتسخين
حسبيله لذع وحك ايدنجي خلطي مسامات جذب ايدر
لكن اول دوا عضوي تقريح ايدجك قوتده اولمز وبعض كره محكك دواده شوك

زغل

زغل اولوب اول شوكك اجزاء صلاب اولور ولكن احساس وابصار اولنمز
واول شوك جلده احداثنده ولذعه محكك دوانك كيفيتنه معين اولور
وكيفيتي بو منوال اوزره محكك دوادر **مقرح** دوانك شاني بودركه
اول مقرح دوا جلدك اجزاء القارندن موجود اولان رطوبتلري تحليل
ايدوب افنا ايدر ومواد رديئه‌يي بدننك جلده جذب ايدر وبخزو
اولان مواد عضوده قرحه احداث ايدر وبلادر مثللو دوا والردواء
مقرحدر **محرق** دوانك شاني بودركه اول دوا اخلاطك لطيفه‌سني تحليل
وكثيفي ورمادينی باقي قالور افربيون مثللو دوا والردوا محرق اولور **آكال**
دوانك شاني بودركه اول دوانك تحليل وتفريجي ايله بدننك اولان
لحمي زائل اولور ونقصان اوزره اولور زنجار مثللو دوبر آكال دوا
اولور **مفتت** دوانك شاني بودركه اول حجم ايلمش بر خلطه مصادف
وملاقي اولسه اول طاش كبي اولان خلطي پارچه‌لر وكوچك كوچك اجزاء
ايدر ورض اولمش كبي اولور حصاة يعني كلاده ومثانه‌ده حادث
اولان طاشلر حجر اليهود كبي ... اولان دوا امثللولرينك تفتيت
ايلديكي كبي **مخفف** دوانك شاني بودركه عضوه صائر ولجمع اولان
روحك مزاجنه وعضوك رطوبتنك مزاجن تحليل ايدوب افساد ايدر
يعني رطوبة جوهر رطوبتنك مقداريني تحليل ايلمز انجق مزاجن تحليل
ايتمكله مزاج فاسد اولور حتى مزاجي فاسد اولان اول رطوبت استحاله
ايدوب بدننك جزؤ اولمز وعفونتي موجب اولان حرارتي احراق ايدجك قدر
قوتي اولمزكه حتى رطوبتي افنا ايدوب ورماديني ابقا ايتمكله اول احرارت
احراقي احداث ايليه بلكه رطوبتك كميتي ومقداري علي حاله باقيه ايكن اول
رطوبتك مزاجني افساد ايدوب بدل ما يتحلل اولمغه صلاحيتدن چيقارير

بلغ

وبو عفونتی وکذلک احراقی فاعلی حرارت غریبه اولور وحرارت غریزیه
لزیز هوائیدر انزن بونلرک امثالی افعال فاسده ظهور ایلر که
زرنیخ وثافسیا کبی دوالردر دواء معفندر کاوی دوانک شانی بودر
اول دوا ملاقی اولدیغی جلدی احراق وتجفیف ایله احراق ایدر وتصلیب
ایدر وجلدی حممه کبی ایدر بعض نار ایله رطوبتی افنا اولنمش صلابتلو بیشه
کومر کبی ایدر واول جلدک جوهری خلط سائلک جریاننه سد اولور
اگر خلط سائل جلدک یوزنده اولور ایسه وجریانی شاننده ایکن
جلدک یوزنده منسدود ومحبوس اولان رطوبت صلبه یه خوشکریشه
تسمیه اولنور وکاوی دوالر سرطانیه وشرائین مثللو لردن دمی
حبس ایچون استعمال اولنور زاج وقلقطار مثللو دوالر کاوی
دوالردر قاشر دوانک شانی بودر که اول دوا انک افراطا اوزره جلاء
اولور وجلاسی حسبیله جلد فاسدک اجزاء فاسده سنی تقشیر ایدوب
ازاله ایدر قسط وزراوند مثللو دوالر وبهق وکلف مثللو امراض جلده
نافع اولان دوالر مبرد دوالر [illegible] فعلی وشانی سنک معلومکدر — دواء قاشردر
مقوی دوانک شانی بودر که اول دوا عضوک قوامنی ومزاجنی
تعدیل ایلر وعضوا اعتدال مزاج حسبیله وارد اولان فضولی قبولدن — وافاتی
امتناع ایدر ومقوی اولان دوالرک کیمیسی بالخاصه تقویه ایدر طین
مختوم وتریاق عضوی بالخاصه تقویه ایدر وبعض مقوی دوالرک
مزاجلرنده اعتدال اولور واعتدالی حسبیله ملاقی اولدیغی عضوی تسخین — اولان مزاج
وبرودتی فنقص افراطا اوزره اولور ایسه عضوک مزاجنی تعدیل
ایدر اعتدال مزاج حسبیله تقویت حاصل اولور جالینوس دیدیکی اوزره
دهن ورد اولان تقویت بو نوع تقویتدر اولور رادع جاذبک ضدی

اولور

رادع دوانک

اولور وشانی بودر کیفیتی باردة برودتی اولمغله عضوی تبرید ایدر وتکثیف
ایدر وکثافت ایله عضوک مسامات ضیق اولور ومواد جذب ایدن
حرارت عضو برودت ایله منکسره اولور قوت جاذبه سی نقصان
اوزره اولور وعضوه سیلان ایلمک شاننده اولان مواده جمود ویاخود
خشونت عارضه اولوب سیلان ایلمز وسیلان ایدن موادی عضو قبول — تکاثف حسبیله
ایلمز عنب الثعلب [illegible] وورد اوراقی وبنفشه ده استعمال اولنور — اولنسی
بوفعلی اینسلر دواء رادعدر مغلظ ملطفک ضدی اوزره اولور
وشانی بودر که اول مغلظ دوا رطوبتک قوامنی غلیظ ایدر اوچ سببک — اولکسی
بری ایله یا تجفیف ایله یعنی اول دوا رطوبتی دوکدیر ویا جمود ایله لاجرم رطوبتک
جوهری غلیظ اولور وایکنجی تجمید ایتمکله وقبوا ایتمکله غلیظ ایدر واوچنجی
سبب اول دوانک کندو نفسی وجوهری رطوبته مخالطه ایدوب رطوبت
غلیظ اولور [illegible] قانونده بو محله اولان کلامنک ظاهر
اولور که مغلظدن مراد مکثفدر [illegible] شامل بر معنا عامدر وملطفدن
مراد محلل [illegible] شامل معنای عامدر وبونلرک اقسام محلل ومغلظک ضدی
وملطف مکثفک ضدی اولور دیدیکی معانی خاصلر نیه نظرا اولمغله — ومنضجات
ایکی کلام اراسنده منافات ومناقضه اولمز مفتح ها ضمک ضدی
اولور مفتح اول دوا اولور که برودتی حسبیله حرارت غریزیه نک
وکذلک حرارت غریزیه نک غداده ویاخود موادده اولان فعلنی
ابطال ایدر اول حرارتلر غدایی تسخین ایدوب هضم ایدرلر وکذلک
موادی تسخین ایدوب انضاج ایدرلر حتی غدا غیر منهضم اولدیغی
حالده اوزره قالور ومواد غیر نضیج قالور مخدر اول دوادر که بارد اولور

انلری طبیعتی [illegible]

وبرودتی برحصا ولاسیما که اندن عضوی تبرید ایدر حسی وحرکت قوتلرین
اول عضوه حامل اولان ارواحک قوام جوهرین تغلیظ وتکثیف ایدر
ومزاجنی تبرید ایدر وعضوک مزاجنی تبرید ایدر پس ارواح اول عضوده
جریان ایلمز وجریان ایلسه اول عضوه جریان ایدن ارواحک حامل
اولدیغی حس وحرکت قوتلرین قبول ایلمز افیون وبنج مثللو
دوالر دواء مخدردر مرطب دوا انک افعالی مشهور ومتعارفدر
منفخ اول دوادر که انک جوهرنده رطوبت غلیظهٔ غریبه اولور اول
دوا تناول اولنوب حار غریزی اول دواده تأثیر وعمل ایلدیکده اول
رطوبت غریبه سهولت ایله حل اولمیوب ریاحه استحاله ایدر بدنده
ریح حادث اولور لوبیا بعضی بوکریلجه غذاء منفخ اولور ومنفخ اولان
اغذیه وادویه نک کلیسی صداعی ایجاب ایدر وعینه مضرتی اولور
ولکن اغذیه وادویه دن منفخ اولنلر اوج صنف اوزره اولور
صنف اول اول منفخدر که انک نفخی ماده اولان رطوبتی معده اولان
هضم اول ریحه احاله ایدر وانک نفخی معده ده اولور واول نفخک
انحلالی دوا اغلب معده ده وامعاده اولور وصنف ثانی اول
منفخدر که اول منفخده اولان ماده نفخ ورطوبت غلیظه معده اولان
هضم اول ایله ظهور ایلمز بلکه عروق قدر وارد نقله اول رطوبت عروقده
نفخ وریحه استحاله ایدر ویا خود اول رطوبت معده ده ایکن ریحه
استحاله باشلا ایدر لکن اول استحاله نک تمامی عروقده اولور و
صنف ثالث اول منفخدر که اول منفخک ماده ریح اولان رطوبتی
کلیة معده ده ریحه استحاله ایدر ولکن اول ریح معده ده تحلل ایلمز
کلیة

بلکه

بلکه اول رطوبتک ریحیتی باقی ایکن عروقه نفوذ ایدر واول اجزاکه
انده رطوبت فضلیه اولوب اول رطوبت مخالط اولدیغی غذانک
جوهرینه غریبه اوله ... اول اجزانک
اجزانک مخالط اولدیغی غذانک غریبه اولدی
کلیسی ایله نفخ اولور زنجبیل وجرجیر مثللو نسنه لر منفخ اولور حادث
وجمیعا منفخ اولان دوا انک انحلالی اولور باهی تقویه ایدر غسال
دوا انک شانی بودر که اول اجلاء اولور لکن جلاسی قوه فاعلیه ایله اولمز
بلکه قوه منفعله ایله اولور واول دوا اولانه قوه منفعله یه اول دوای رطوبت
ویکن اعانت ایدر بن قوه منفعله دن مراد ایدرز دوانک رطوبتی
وبرکت ایله مراد ایدرز دوانک سیلانی یعنی غسال اولان
دوا لازمدر که سائل ولطیف اوله واول وصف اوزره اولان
دواده مجرد بدنک حرارتی تأثیر ایلسه سیلان ایدوب عضوده
جاری اولور وعروق قلیلی اعذیه ترطیب وتلیین ایدوب اجزو فضولی
دفع تلیین ایدوب اقتیدر واول وجهله مواد فاسده ... عروقدن سیلان ایدر
اسهال ایدر وبو تقریردن ظاهر اولور که دوا غسالک الحق تلیین
وتلطیف اولمغله موادی سیلانه مستعد ایدر وقوه فاعله آخر
معین اولور ادویه صوبی وماء قراح غسال اولور قراح سیلاب
وزننده ... او صویه دیرلر که اکه بر نسنه قارشمیه خالص
معناسنه در مونبت قروح اولان دوا انک شانی بودر که قرحه نک
ماده سی اولان ... رطوبت مثللو اول دواده رطوبت اولکه
واستعمال اولندقده اول رطوبت دوانک رطوبتنه قارشوب ماده
قرحه زیاده اولمغله اول ... جفافنه وانزمالنه مانع اولمیه
قرحه نک

مُزْلِق اولدوا درکه برمجرا ایله ملاقی و محتبس اولان جسمك سطحنی
اصلادوب اول جسمی مجرادن فصل ایدر و آییرر و اول جسمی
اول مزلق دوا قارشمغله اول جسم یموشیوب سیلانی زیاده قبول
ایدر و اول جسم ثقل طبیعیسی حسبیله اعلاده ایسه اسفله حرکت
ایدر اگر اعلاده دکل ایسه قوه دافعه نك قوتیله حرکت ایدر اجاص
یعنی اریك ازلاقی حسبیله اسهال ایدر مُمَلِّس دوا انك شانی
بودرکه خشونتلی بر عضوك سطحنه اولدوا منبسط اولور و اول
عضوك سطحی خشن ایکن اولدوا انك سیلانی حسبیله املس
اولور یعنی اول سطحك متفاوت اولان اجزالرینك تفاوتنی
اول منبسط دوا دوزلر و مستوی ایدوب اول سطحی املس
اولور املس مستوی معناسینه در اولدوا خشونته سطحی
ایدوب اورتك ایله بالعرض مستوی اولور و مملّس دوا انك بعضی
خشونت سطحی گندروب ستر ایلمز بلکه بدنده موجود اولان رطوبت
آخر ایله اول سطحی اورتوب آقدروب اسالد ایدر و اول آخر رطوبت
اول سطحی اورتوب منبسط اولوب سطحی خشن املس ایدر مُجَفِّف
دوا اولدوا درکه اجزاسی لطیف و تحلیلی حسبیله رطوباتی افنا ایدر
قابض اولدوا درکه اولدوا املاقی اولدیغی عضوك
اجزالرینك افراط حرکتلرینی ایجاب ایدر و افراط حرکتنی اجزای
عضو اجتماع ایدر و ضعفله تکاثف ایدوب مجاری منسد
اولور عاصر اولدوا درکه اجزای عضوی قبض و جمعله اول
دوا برحرقه بالغه اولور که انك قبضی حسبیله عضوك اجزالری

اراسنده

اراسنده موجوده اولان رطوبات مضطربه اولوب بالضروره خروج ایدر
مسدد اولدوا درکه کثیف و یابس و یاخود مُغرّی اولور و اول
سببدن مَنْفَذلرده محتبس اولوب سده احداث ایدر مُغرّی اول
دوادرکه یابس اولور و آنده لزوجتلو رطوبه بیه اولور و اولدوا
لزوجتی و رطوبتی حسبیله مجاریلرینك اغزلرینه ملتصق اولوب اکثری
سیلاندن منع ایدر و هر دواکه انده لزوجت و سیلان و ازلاق
اوله اولدوا واده نادر عمل ایلیه اولدوا مُغرّی اولور و ساده
و حابس اولور مُدْمِل اولدوا درکه جراحتك و اتصالی متفرق اولان
عضوك متجاوران اولان ایکی سطحی اراسنده موجوده اولان رطوبتی
فاسده یی اولدوا قوریدوب تکثیف ایدر و غروتی حسبیله و لزوجتی
ایله اول ایکی سطحی بربرینه الصاق ایدوب بایسدیر ردم اخوین
و صبر مثللو دوا و الرم مزمل دوا اولور مُنْبِت اللحم دوا انك شانی بودرکه
اولدوا جراحته واردا اولان دملك مزاجنی تعدیل ایدر و تجفیفی حسبیله
اولدوا معتدل المزاج اولان دمی عقد ایدوب دمی لحمه احاله ایدر
خاتم دوا انك شانی بودرکه اولدوا تجفیف اولور تجفیفی حسبیله
جراحتك سطحنی قوریدوب اوزرینه خوشکریشت احداث ایدر
و جلد طبیعی نابت اولنجه قدر خوشکریشت حسبیله جراحتی آفاتدن حفظ
ایدر و حرارت و برودتده معتدل اولان دوا انك کلسی بلالذع تجفیف
اولور قاتل اولدوا درکه بدنك مزاجنی افراطیله متغیر و احاله
ایدر یعنی کیفیات اربعه دن بریسی بدنك بقاسنی مخل اولاجق
قدر زیاده ایدر افیون و افیون دواء قاتل اولور مسکّن اولدوا که

قاتل کبر مزاجی افساد ایدر لکن قاتل نسنه ده برکیفیت اولورکه اول کیفیت
مزاج انسانه مضاده اولور و اول کیفیت انسانی هلاکه مؤدی
اولور اما سم کاهیجه کیفیت ایله هلاکه مؤدی اولور و کاهیجه
بالخاصه اهلاک ایدر ذکر اولنان کیفیت اولمز بیش دیدیکلری
نبت بالخاصه هلاکه مؤدی اولمغله سم اولور قاتل اولمز و افیون
مثللو قاتل اولور و هم سم اولور تریاق و فادزهر بو ایکی دوانک
شانلری بودر که اول دوالر روحک صحتنی محافظه ایدوب سمک
ضررینی روحک نفسندن دفع ایدر و بو ایکی اسمک معنالری واحد
اولوب اول اسملر هر ادوادن اولور لکن تریاق صناعی اولان
مرکبات استعمالی اکثر اولور و فادزهرک مفرداتی استعمالی اولی
اولور و شاید اولورکه وجه اخر ایله تریاق ایله فادزهر فرق اولنه
اول وجه بودر که ارواح سته محافظه ایدن قوت طبیعی اولوب ثابت ایله
اولور ایسه اول دوایه تریاق اسمی اطلاق اولنمق اولور و اگر معنانه
اول قوت طبیعی موجود اولور ایسه اول معنی فادزهر اسمنه
مستحق اولور و بو نسبت بدو اولور تریاق و فادزهر اراسنده
فرق کثیر اولمیوب مساوی قرار اولالر مسهل معرق مدر بو دوالرک
ماهیت و معنالری معلومدر تحین بردواده اسهال ایله قبض جمع
اولنسه سورنجان جمع اولدیغی کبی او دوالرک کلیسی وجاع مفاصله
نافع اولور زیرا قوت مسهله سرعت ایدوب مواد جذب ایدر و قوت
قابضه سرعت ایدوب موادک مجرالرینی قبض و تضییق ایدر و تضییق
حسبیله جذب ایله مندفع اولان مواد کرو عودت ایلمز و کذلک اخر محلله

مفاصله

هر

واولی

جمیع

مفاصله ماده و وجع دوکیلمز و منفعت ظاهر اولور و تحین بردواده تحلیل قوی
ایله قبض قوتلری جمع اوله اول دوا معتدل اولور و اورام بلغمیه ده عارض
اولان استرخاء مفاصله و تشنجه نافع اولور و قبض ایله تحلیلی
هر برینک تخفیفده معاونتی اولور و تحین انکیسی اجتماع ایلسه لر بیسی
زیاده اولور و ادویه مسهله ایله ادویه مدره فجارینه برنبه مانعت
ایدرلر زیرا مدررار اولان ادویه ثقلک رطوبتنی و مائیتنی مثانه طریقنه جذب
ایدر و ثقلی تخفیف ایدر و ادویه مسهله ترطیب ایدر و بینهما تمانع اولور
و برادویه که انده قوت مبرده و قوت مسخنه اجتماع ایلیه اورامده
اول مثللو ادویه نک کلیسی نافعه اولور ذکر اولنان اورام تزیید زمانده
انتها زمانده کلیتجه قدر منفعتی متعدد اولور زیرا اول دوا برودتک ایجاب
ایله یکی قبض ایله رادع اولوب ورمه مواد انصبابنه دفع و منع
ایدر و تسخین ایله ورمده اولان موادی تحلیل ایدر و بردوا الیه
انده تریاقیت ایله برودت جمع اولنسه اول مثللو دوالرک دفع
منفعتی شدید اولور و تریاقیت ایله حرارت بردواده اجتماع
ایلسه قلبک برودتی وصوو قلعنده منفعتی سائر ادویه نک
منفعتندن اکثر اولور و ادویه نک تاثیرنده برار عملیره فرق و اکر
اول عملیر طبیبک صنع و اختیاری ایله اولمز بلکه اول عملی طبیعت
ایشلر مثللو ورملر زمان تزییده اخرلرینه انتهایه قریب زمانلرده
رادع ایله محلل دوالر طبیب خلط ایدوب سقی ایدر و یاخود طلا
ایدر و طبیعت امور مرکب القوا اولان اول دوادن تحلیل قوه سنی
ایدروب ورمده حالا موجود اولان ماده ده استعمال ایدر و ورمده اول ماده یی افنا ایدر

ظاهر اولور

تحلیل ایچون

وكذلك اولادن دخی اولان برودت قوتنی ابروب اول قوتی
ورمد انضابه متوجه اولان موادده استعمال ایدوب جهلا اول ایکی قوت
آیریلوب هر بیری تحلیل استعمال اولنمسه اول مرکب القوی دوانک
منفعتی اولمزدی حق جل وعلا حضرتلری بدن انسانده اول معجون طبیعتی
مسخره ایدوب بدن انساندن ایچون مدبر قیلدی و بدن انسانک
بقاسنه نفعی اولان عملی اکا مسخر قیلدی انسانک بقاسنه الیق
اولان منافعی باذن خالقها اول قوت ایستر و مضرتلو اولان نسنه لری
باذن خالقها دفع ایدر اول جلب منافع و سلب مضاری اول قوت
من طرف الله تعالی بحکمتهم اولور و باذن الخالق ملهم اولدیغی نسنه لری ایشلر
طبیبک اول عملده قطعا مدخلی اولمز انجق طبیبک فعلی اول دوایی
ترکیب ایدوب سقی ایلمکدر اولور فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء
له الحکم والیه ترجعون اشبو فصلده ذکر اولنان برار قانون
و اصول و اسرار درکه اطبایه انلری معرفت واجبه اولور و مقاله
اولی فصوللری بلغ

فصل خامس

ادویه یه خارجدن عارض
اولان احکامدر بیلدیر و بیلمک دیر که بعض کره ادویه یه
عمل خارجی حسبیله عارض اولان احوال ایله احکام عارض اولور وصناعت
مثلا دوا طبخ اولنمغله و سحق اولنمغله یا نارده یاقمق ایله و غسل ایلمک
ایله و برودت ایله اجماد ایدوب دوکلرمق و آخر دوانک جوارنده
قلمق ایله اولور و ایه طبیعی اولمیه بعض احکام عارض اولور و بعض احوال ایله
کره ده ادویه نک احکام ادویه اخرایه ممازجت ایدوب قارشمغله
دخی متغیره اولور بو ممازجت ایله عارض اولان تغیرده اولان کلام

هر

هر نونده قدر ترکیب ادویه ده اولان کلامه مشابه اولور ایسه وبیز
دیریزکه ادویه نک بعضی دوا واردرکه جرم کثیف اولور و اول دوا
طبخ اولنمغله قوتنی ارسال ایلمز لکن طبخده زیاده عنف اولنسه
و نارده قوتیه ایله چوق زمان قینادیلسه اول زمان قوتنی ارسال
ایدر اصل کبر و زراوند و زرنباد بومثللو دوالردن اولور
طبخ عنیف ایله زیاده طبخ اولنمدیقجه قوتلرینی بو ادویه لر ارسال
ایتمزلر و بعض دوا معتدل اولوب طبخ معتدل ایله قوتنی ارسال
ایدر و آنک طبخ معتدل کفایت ایدر اول مثللو دوایی طبخده عنف
اولنسه قوتی تحلل ایدوب تضعف ایدر و فنا بولور بوکی مدرر
اولان بزور ربع منوالا اوزره اولور کذلک اسطوخودوس بعضی
قاره باشی و آکه بکزین دوالر بو منوال اوزره اولور و بعض دوا
واردرکه آنک قوتنی طبخ معتدل افنا ایدر بلکه آنک قوتی ادنی
طبخ ایله ظاهره اولور اکر ادنی غلیان اوزره زیاده اولوب
بر غلیی زیاده ارتوق اولنسه قوتی فانیه اولور و انک قوتنی
برانور قالمز افتیمون کبی زیرا افتیمون طبخ جید ایله طبخ اولنسه
قوتی باطل و عملی عاطل اولور و لبلاب دخی بو حکمده افتیمون کبیدر
طبخده لبلابک قوتنی دخی عطیقه اولمز ادنی طبخ اوزره اغلاء
و احرزیاده اولنسه قوتی یاقیده اولمز واجب اولورکه اگر اول
مثللو دوالر رطب ایسه تازه ایکن چینده اولدوالر ایله اوغیلور
و اگر اولاد و الر یابس ایسه غلیه خفیفه ایله قینادیلور و
بعض ادویه نک دخی قوتنی اول ادویه یی سحق ایلمک افنا ایدر

اصلا اوطبا

مثلا اسقمونیانک سحقی قوتنی افنا ایدر و واجب اولورکه سقمونیا زیاده رفق
ایله سحق اولنه تاکه سحق حسبیله و آر عارض اولوب قوتی ازاله ایلیه　مفسد
وصموغک اکثری سقمونیا صفتی اوزره اولوب سحقی قوتنی ازاله ایدر و بو مثللو
صفتی اولان ادویه ده رطوبت انجیندن تحلیل ایلمک سحقندن اوقوه و بی
اولور ادویه نک کلیسی ترک هر بجن سحقنده افراط اولنه انفعالی
باطل اولور ادویه نک سحق ایله جسم صغیر اولمغله قوتی هر بار
محفوظه اولمز بلکه جائز اولورکه زیاده سحق ایله جسم صغرده برحده
بالغ اولمه که اول جسم کندویه مخصوص اولان فعلی اشلمکه قادر اولمیه
زیرا برجسمک قوتی مقدار معلوم حرکت ایله برنسنه یی تحریک
ایلسه اکه لازم اولمزکه اول جسمک جزئی دخی اول حرکتک جزئنی
ایشلیه مثلا اون کشی برنسنه یی اتفاق اوزره برحملی یوم واحده　نفر
برفرسخ محله نقل ایدرلر ولکن اول کسنه لر ایکی بولنسه و ایکی
فرقه اولوب هر فرقه بشر اولسه لر اول فرقه لردن بر اول حملی　نصف
مسافه سی قلیله اولان محله کا نقل ایلمکه قادر اولمز ضرفرسخ مسافه سی
اولان محله نقل اصلا ممکن اولمز و کذلک اول حمل تنصیف اولنسه　مجموع حملی
نصف مذکوری بش نفر کسنه نقل قادر اولمز بلکه ممکن اولورکه
قوة کامله دخی متأثر اولوب نقلی قابل اولان نسنه قوة ناقصه دن
اصلا متأثر اولمیه زیرا مؤثر اولان قوت برحمله اولور و حمل اول
~~تأثیر ایدر و اول حمله نک جزلرینه بعض قوت اولوب جزئ اخرک~~
~~قوتی انضمام ایلمی قوت زیاده اولوب حسبیله تأثیر زیاده اولمغله~~
~~مجموع فعل حادث اولمزکه جزء جزء مفارقتنه جزء مفارق قوتی باقیه~~

ایدلر

زیرا جائز اولورکه ذات الاجزا اولان جسمک مجموع اجزاسنه قوتنک
مجموعی عروض مجموع اولدیقلری حالده اوله قوتنک برجزء جسمک
برجزئنه عارض اولمق حسبیله اولمیه و بو مثللو قوتی اولان دوا سحق
اولندیقده اجزانک اجتماعی زائل اولوب تفرق ایدر و اجتماع حسبیله مجموع
اجزاسنه عارض اولان قوت دخی زائل اولور اول قوتدن جرمک اجزاء صغارینه
اول اجزا اصغاده مماثل اجزاء قوت بولنمز و جرمک مجموعنه جزلرینک نسبتی
اوزره مجموع فعله نسبتی اولان برجزء فعل جزء جسمدن صدور ایلمز اکه بناءً که
برقوم ذاهب اولدیلرکه برجسم تصغیر ایدوب کوچلتمک اول جسمک
صورتنی ابطال ایدر و صورته ترتب ایدن قوتنی دخی ابطال ایدر و اطبانک
ادویه مرکبه ده اولان بعض قوللری وارد رکه اول قولیله قائل اولانی
کمسنه ذکر اولنان قوملک کلامنی انکاره قریب اولمز حرکبانه اطبانک ذکر ایلدکی
قول بودر که بعض مرکبده برخاصه بولنور که مرکبک صورت نوعیه سی اوخاصیه
اقتضا ایدر اول مرکبک اجزاسنک کیفیاتی اقتضا ایلمز و مرکبک اول خاصیه
وجودی اجزاسنک کیفیتلری حسبیله اولمز و معجون ادویه نک فعل شاننده
اولسه و اول ادویه نک سحقنده افراط اولنسه ممکن اولورکه اوکدوا
قبل السحق اولان فعلی بعد السحق فعل اخره انتقال ایلیه مثلا بردوا
افراط اوزره سحق اولنمزدن اول برخلطی و یاخود تفلی استفراغ قوی
اولسه افراط اوزره سحق اولندیقده صکره خلط و تفل مذکورلری استفراغه
قادر اولمز فلکه اول دوانک فعلی و استفراغ مذکوری ماهیت استفراغه
انتقال ایلر اول دوانک سحق مفرط ایله قوتی ساقطه اولمغله و یاخود اول
سببدنکه خلطی و تفلی استفراغ دوانک برنسنه زیاده حکمت ایله اولور و افراط

بلکه بینهما ماده موافقت ایدر

اوزره سحق اولنان دوا زیاده رقیق ولطیف اولملیدر تا نفوذی زیاده اولور
ومقداری کثیر اولور ایسه اولور ایسه استفراغ قصد اولنان خلطلری وثقللری
بولندیغی عضوده اول مواد غلیظه یی استفراغ ایدنجه قدر مکث ایتمیوب آخر ایلمز
عضولره نفوذ ایدوب بولدیغی ماده یی تشتیت من غیر مکث سهولت ایله اخراج ایدر
وبو بابده جالینوس حکایه ایدرکه معجون کمونینک اجزالرین برکره اغرالا
اوزره سحق اولندی واول معجونک فعلی قبض اسهال اولمغله معتقل الطبع
برکیمسنه ده استعمال اولندی واول معجون کندو فعلنی ایشلیوب واول
کمسنه نک طبعی اسهال ایلیوب بولنز ادرار ایلدی وواجب اولورکه جوهرلری
لطیف اولان ادویه یی سحقده مبالغه اولنمیه بلکه سحقده مبالغه
جوهرلری کثیف اولان ادویه ده اولنه خصوصا اول کثیف دوایی اعضای
بعیده یه وصولی ونفوذی قصد اولنه واول زمان سحقده مبالغه زیاده
واجب اولور حرکتی اغر وجوهری کثیف اولدیغی ایچون بسد ولؤلؤ
وشاذنج مثللو اجزالردن مرکب اولان دوالرده اول اجزالری
مبالغه ایله سحق وتنعیم گرکدر اما احراقک احکامی بودرکه احراق
بعض کره دوانک قوتی ناقصه اولسون ایچون اولور وبعض کره دواده
قوتی زیاده اولسون
ایچون دوا احراق اولنور جوهری لطیف اولوب حار ویا خود معتدل
اولان دوالر احراق اولنسه حر وحدتی اول دوانک نقصان اولور زیرا
اول دواده مستور وساکن اولان جوهر ناری احراق ایله تحلل ایدر
زاج وقلقطار کبی قوتی احراق ایله ناقصه اولور اما جوهری کثیف وقوتی
وکیفیتی غیر حاره وغیر حاره اولان ادویه یه احراق زیاده ایدر واحراق
نک قوتی

ایله

ایله اول ادویه ده کیفیت حاره زیاده اولور نوره مثللو زیرا نوره بر حجردر که
انده حدت یوقدر تحنکیم احراق اولنسه آنده کیفیت حاره یه استحاله
ایدر وادویه نک احراقی بش اغراضدن بری ایچوندر اولور اولکیسی دوانک
حدتنی کسر ایچون احراق اولنور ایکنجیسی دوایه حدت افاده ایچون
احراق اولنور واوچنجیسی جوهری کثیف اولان دوا لطیف الجوهر اولسون
ایچون احراق اولنور ودردنجیسی سحقه مستعد اولسون ایچون احراق
اولنور وبشنجیسی دوانک جوهرنده اولان ردائت زائل اولسون ایچون احراق اولنور
اولکی مثالی زاج وقلقطاردر وایکنجینک مثالی نوره در واوچنجینک مثالی سرطان
وکیک بوینیزیکه احراق اولنور ودردنجینک مثالی ابریشم زیرا ابریشم تقویه
قلب ایچون ایکی وجهله ایله استعمال اولنور کاهیجه مقرضا استعمال
اولنور یعنی مقراض ایله قطع اولنور وکاهیجه احراق اولنور لکن مقرضا
استعمالی محرقا استعمالندن اولی ومنفعتلو اولور ولکن تقریض ایله اجزاسی
قدر کفایه کوچلمکله اکثرا استعمالی احراق ایله اولور وخامسنک مثالی
عقرب احراقیدر حصاة نک معالجه ایچون عقرب احراق اولنوب ردائتی احراق ایله
دفع اولندیغی صکره استعمال اولنور واما غسل دوانک مخالطی اولان
جوهر حادنک ولطیفی سلب ایدر ودوانک حدتنی تسکین ایدر وکیفیتنی
تعدیل ایدر ومغسول اولان دوانک بعضیسنده حرارت مفرطه مستوره
اولوب غسل ایله اول حرارت زائله اولدیغنده غیری بر دوا کبی
ایدر وبو حالت اول دوای ارضینک اولورکه اول ارضی دوا احراق اولنوب
احراقدن ناریت استفاده ایدر وغسل ایله ذکرا ولنان حالت ظهور ایدر
اجزالا مر حرارتنی غسل اول دوایی برو عادر ایدر نوره مغسوله که غسل ایله

حرارتی مفارقت ایدوب معتدله اولدیغی حالده باقی قالور و غسل ایله بعض کره
مجرد دوایی نثر ایدر قصد اولنمز بلکه غسل ایله‌د وانک اجزاسی تصغیر
ایدوب اول دوایه مخالط اولان اجزاسی اخراج ایله تصویل تطهیر و تجوهر دوانک
غایت خلوصه بالغ اولمقدر مطلوب اولور بو تتبانی صو ایله سحق ایلمک ذکر
اولنان تصویل ایچون اولور و بعض ادویه‌نک بر قوتی اولور که اول قوتی استعمال
محالیده مطلوب اولمز و غسل ایله اول قوت دوادن ازاله اولنور
مثلا حجر ارمنیه ولاژورد ده غثیانی موجب بر قوت واردر اول اکی
دوا غسل ایله مبالغه اولنوب اول قوتلر ازاله اولنور اما دوایی اجماد ایدوب
دوکر بر مغلک فائده‌سی بودر که بعض دواده قوت لطیفه واردر که اول دوا
بارد الجوهر ایکن اول قوت لطیفه دوانک برودتی ظهورنه مانع اولور
پس اول برودتی اظهار قصد [illegible] اولنسه اول دوا اجماد اولنوب
اول قوت دوادن اجماد ایله ازاله اولنور اما مجاورتک بیانی بودر که
ادویه مجاورت ایله جوهرینه غریب اولان بعض کیفیات اکتساب
ایدر حتی اول کیفیت مکتسبه ایله اول دوانک فعلی فعل آخره استحاله
ایدر و چوق ادویه بارده واردر که ادویه حاره‌یه مجاورت ایله حرارت ایدوب
استفاده طبیعتی بارده ایکن حاره اولور حلتیت و افربیون و جندبیدستر
و مسک مثللو ادویه حاره‌یه مجاور اولان ادویه [illegible] بارده‌نک طبیعتی برودت
حرارته استحاله ایدر و چوق حار دوالر کافور مثللو دوای بارده مجاورت وصندل
و مقارنت ایله برودت استفاده ایدوب دوای حار استحاله ایدر پس طبیعتی برودته
واجب اولور که بو قانون ضبط اولنوب مختلفة الاجناس اولان دوالر
برن بری یانندن قلمقدن اجتناب اولنه حتی اولدو الرحم مطلوب اولان قوت باقیه

قاله

قاله اما ادویه‌یی ترکیبک و ممازجتک بیانی احکامی بودر که ادویه‌نک اوج
غرضدن بری ایچون ترکیب اولنور اولکی غرض بودر که ممازجه ایله ادویه‌نک
تقویه‌سی قصد اولنور ایکنجی غرض بودر که بر دواده مطلوب اولمیان بر فعل
اولور ممازجه ایله اول فعلی ایشلیمیه فاعلی دوادن ازاله اولنوب عملی ابطال
اولنور و اوچنجیسی بودر که بعض دوانک منفعتی مطلوب‌سه اولدیغی کبی
مضرتی دخی اولور ممازجت ایله اول مضرت ازاله اولنور اولکی مثالی
اول دوادر که اثره غیر قویه اولان اسهال قوتی اولور ولکن اول قوت قویه
اولمغله کما ینبغی اسهال ایلمز اول مثللو واهمین اسهال اولان دوایه
ممازجت اولنمغله تقویه اولنور مثلا تربدده قوة مسهله واردر و لکن حرارتی
ضعیفه اولمغله تحلیل شدیده قوتی اولمز ایچون اول قوت ضعیفه ایله حاصل ترید
اولان بلغم رقیقی اسهال ایدر پس تربد زنجبیل ایله ترکیب اولنسه زنجبیلک
حرارتی حسبیله خلط لزج و بلغم زجاجی کثیری اسهال ایدر و اسهالی عزت
ایله اولور و کذلک افتیمونک اسهالی بطیء اولور پس افتیمون فلفل ایله
و ادویه لطیفه ایله ترکیب اولنسه سرعت ایله اسهال ایدر مخالطلرینک
اعانتی حسبیله و کذلک راونده قوة قابضه قویه واردر و لکن قوة
مفتحه‌سی دخی واردر هر نه قدر قوة قابضه‌سی قویه ایسه قوة مفتحه‌سی
قوة قابضه‌سن کسر ایدر اول قوة ثانیه حتی قوه اولاسنه بالعرض نقصان
کلور قبض کما ینبغی حاصل اولمز پس راوند طین ارمنی و اقاقیا ایله ترکیب
اولنسه اول زمان راوند قبض شدید ایله قبض ایدر و بعض کره
کو دوایی تنفیذ ایچون آخر دوا ایله ممازجت اولنور ادویه قلبیه بادرقه
بعزورد و کافور و بسد زعفران ایله ترکیب اولنور زعفران اول ادویه‌یی
مثللو دوالر

لا جرم بو ایکی قوتلر مضاده اولورلر ومعا ایکیسی فعل ایدر ایسه فعللری
باطل اولور اگر هلیلج سقمونیا ایدوب منضج اوزرینه وارد اولور ایسه
ایکیسنک ده فعلی اولمز اما تنضیج اول وارد اولوب تلیین ایلدکدن
صکره اوزرینه هلیلج وارد اولنسه اول ملینه عصر ایدوب اسهالی
زیاده وقوی اولور اما ممازجه نک اوچنجی صنفنک مثالی صبر ایله کثیرا انک
ویاخود مقلک ممازجه سی وترکیبی اولور صبرک منفعتی اسهال [illegible] ایدوب
امعاینی تنقیه ایلکدر ولکن امعاده بلیخ احداث ایدر بنا علیه مقعدک سطحی
باطنی یاره لر وطمورلرک اغزلرینی اچر تحقیق صبره کثیرا امقار فیلنکه
کثیرا اولسیچ تغریه واصلاح ایدر ومقل طمورلرک اغزلرینی سد ایدوب
باغلر وسلامت حاصل اولور وبو مذکورلر براز قوانینده که ادویه نک
طبایعی معرفتنده منفعتی اولور مقاله اولانک فصولنه سنده فصل
سادس ادویه نک تکوننی ایلدیکی محلدن اخذ والتقاط ~~[illegible]~~ وبعده ادخار
ومحافظه اولنه سنی بیلدیرر ادویه نک بعضیسی معدنی اولور وبعضیسی
نباتی وبعض اخری حیوانی اولور معدنی نک افضلی ~~[illegible]~~ معروف
~~اولان معدنی اولور~~ قلقنت قبرسی وزاج کرمانی کبی ومعدنی معروفلق
اولدیغندن صکره معدنی نک افضلی ~~[illegible]~~ اخلاط غریبه دن عاری ونقی
اولاندر واولدر و واجب اولور معدنیتی التقاط واخذ اولنه دو واصرف
جوهریکنز ونوعندن اوله جوهر اخرایله مخالطا اولمیه وکندو لونی وطعمی
منفک اولمیه اما ادویه نباتیه نک بعضیسی اوراق اولور بعضیسی اثمار اولور
وبعضیسی بزور یعنی تخملر اولور وبعضیسی کوکلر وقضیبلر یعنی اغاج والتی
دالدر اولور وبعضیسی چیچکلر اولور وبعضیسی صموغ وکیمسی بالجمله

(margin notes: ویبوسة مثل ... هلیلج — ومقل — ملح — اینمکک طریقنی — اولان معادنلرک اخذ اولنان معدنی دوالر اولور)

قلبه تنفیذ ایدوب اولشدیر وبعض ادویه نفاذه اولوب ~~[illegible]~~
~~[illegible] اول ادویه یی قلبه نفوذدن منع وصد ایچون انلر نفوذدن~~
~~منع ایدر~~ وقبض ایدر دوا ایله ترکیب اولنور مثلا بزرقطونا یعنی
تورب تخمی ایله ملطفات نفاذه اولان دوالر خلط اولنور واول ملطفات کبده
واصل اولدیقده بزرقطونا اول ملطفاتی کبدده قبض ایدر ومطلوب اولان
فعللری تماما بیشلیمجه قدر کبدده بزرقطونانک حبس ایلمه مکث ایدرلر واول وجهله
که اول ادویه لطافتی حسبیله عروقه نفوذه استعجال ایدر وبزرقطونا ~~[illegible]~~
معتبر اولمغله اول ادویه یی جانبنه خلافه تحریک ایدر بس ایکی قوه محرکه
نک برینه غلبه اولمغله اول ادویه کبدده ثابته اولور اما ~~[illegible]~~ ابطال
فعل ایچون ممازجه وترکیب اولندیغنک بیانی بودر که اگر ایکی دوا که هر برینک
فعلی اخرینک فعلی کبی اولور لکن اول فعل واحد فاعلی هر برینده بر قوت اولورکه
او ایکی قوت بیننده مضاده اولور ویاخود مضاده یه مشابه قوتلر اولور
واول مثللو دوالر استعمالده جمع اولنسه ولکن بری مقدم واخری موخر
اولنسه اول مقدم اولان دوا فعلنی ایشلر واول ایکی دوانک بری فعلنی
مقدم ایشلنسه ومعا فعله باشلنسه لر فاعللری مضاده اولمغله بر برینی
منع ایدوب عمللری لغو اولور وبونک مثالی تنضیج ایله هلیلج مثللو دوالردر
زیرا ایکیسنک ده فعلی اسهال اولور لکن تنضیج تلیین ایدوب اسهال ایدر
وهلیلج عصر وتکثیف ایله اسهال ایدر ایکیسنک ده فعلی اسهال اولور
لکن تنضیج ایله اولان اسهالک فاعلی قوه ملینه اولور وهلیلج ایله اولان
قوه مسهله عصر وتکثیف قوتی اولور وبو ایکی قوت اراسنده مضاده اولور
زیرا تلیین یموشادوب ارخالنمه ایلکدر وعصر تکثیف ایدوب متن ایلکدر

(margin notes: کبده معالجه ایچون استعمال اولنوب — فعللری)

لا محاله معناسی صفحه ده ... تکثیف معناسی ضغط وتنقیه

(مجموع)

اجزاء موجوده سی ایله نبات اولور و واجب اولور اوراق نماسی وحجمی
تام اولوب هنوز تغیره وانکسار لونه باشلمدن هیئت کامله سی
باقیه ایکن اجتنا اولنه بعض دوشربلوب اخذ اولنه محلنده اوراقی
وقت تغیره قدر ترک اولنوب بعده جمع اولنمق جائز اولمیجه وقت
سقوطه وانتشاره قدر جمعی تأخیر اولنمق اصلا جائز اولمز اما بزور تخملر
محللرنده یکیشوب جرملری مستحکم و رطوبتی وچیکلکی زائل اولنجه
قدر ترک اولنوب بعده وقت استحکامنده جمع وجنی اولنور اما
اصول بعض کوکلر اول کوکلرک نباتندن بیراقلری سقوطی قصد ایدوب
انتشاره ابتدا ایلدیکده جمع اولنور و اما زهرات بعض چیچکلر اچلمغه
تحمل ایدوب ذبوله و بو رنتما عه باشلمزدن مقدم کمال طراوتنده جمع اولنور
اما قضبان بعض دالر ادراک ایدوب و ایریشوب ذبول وتشنجه
و بو رشغده باشلمزدن مقدم حجمنک کمالی وقتنده جمع اولنور و اما ثمار
ومیوه لر تماما ادراک ایدوب واریشوب سقوطه مستعد اولمزدن
مقدم جمع واجتنا اولنور و جمیعا اجزاسی ایله ایچلی جمع اولنیجق نبات
بزر ادراک ایدوب و نباتی غض یعنی تازه وطری ایکن اخذ اولنور
وچون نباتک اصولنده وکوکنده تشنج قلیل اولسه قضبانزم ذبول
قلیل اولور وچونکه سمن واحتلا زیاده اولور و میوه نک اکتنازی اسند
اولوب اغزلیغی زیاده اولسه اول میوه زیاده جیدا اولور و میوه نک
حجمی وجرمی عظیم طبیعتنه بالغ اولوب کرج ذبولی وقضافتی اولسه انک
عظمندک وبویکلکنده منفعتی اولمز اکر عظمی منتهی اولان فاکهه لرده رزانت
واغرلیغی اولور ایسه اول فاکهه جدا فاضله اولور و هو اصناف ایکن جمع

ودوکلکه

روننه

ومطره قوربعهل

اولنان ثمار هو انک رطوبتی زماننده جمع واجتنا اولنان ثماردن افضلدر
وبرّیه بستانیه دن اقوی اولور وحجمی کوچک اصغر اولور وجبلیه برّیه دن
اقوی اولور و اول موضعکه انک جانبنده مراعی ومشرفات
اوله یعنی مرعی لر و یوکسک محللر اوله آنک میوه لری سائر میوه
لردن اقوی اولور و وقت مذکورده جمع اولنان وقتندن صکره جمع
اولناندن قوی اولور و بو مذکورلر حکم اکثر اولور بعض کره
تخلف ایدر وچون ثمارک لونی اشبع اوله یعنی قویی اوله وطعمی
ظاهر و رایحه سی زکی اوله اول میوه کندو بابنده اقوی اولور اما حشیش
یعنی قورو اوتلرک قوتی ایکی و یاخود اوچ سنه دن صکره قوتی
ضعیف اولور لکن قلیل العدد حشایشک مدت قوتی طویله اولور
اوچ سنه دن زیاده قوتی باقیه اولور خربق اسود وخربق
ابیضک قوتنک مدت بقاسی اوچ سنه در اکثر اولور اما صموغ
اول وقتده جمع اولنورکه اول صموغ منعقد اولوب سیلاندن ایلمز ولکن
رطب ایکن جمع اولنور قوریوب اوغوق (؟) ایله داغلجق قدر
محلنده ترک اولنمز و اکثر صموغک اوچ سنه دن زیاده قوتی قالمز
خصوصا افربیونک قوتی اول مدتدن زیاده اولمز و صموغک
هر بر نوعک زیاده قوی اولانی قوی اولمیانلردن جودتی قوتی اوزره باقی اوله رق
مدت بقاسی کثیر اوزون اولور و هر قنغی ادویه نک طراوتی و قوتیسنه
احتیاج اولوب اول قوی و طری دوا بولنمسه اول دوانک عتیقی و ضعیفنک
ضعفو ایکی قاتی طری و قوینک مقامنده هر نوعده قائم اولمغه ترتیب
اولنور اما ادویه حیوانیه واجب اولورکه اولدو الرکنج (؟) وشباب اولان

محللرده حاصل اولان

زنکی

زیاده

وجسمی زیاده صحیح واعضاسی زیاده تام اولان حیوانك ایام ربیعده
اخذ اولنه وحیواندن جسمندن نزع ایله اخذ اولنجق دوالر اول
حیوان صحیحة الابدان ایكن ذبح وتذكیه اولندیقده صكره نزع
اولنه حیوان مرض سببیله هلاك اولوب میته اولدیقده صكره
اندن نزع اولنه دوا ایله التفات اولنمز وبوقوانینی براز قانون ندركه طبیب
آنی حفظ وضبط ایلیوب متحضر اولمق واجب اولور وادویهٔ مفرده
احرنده بو اصول طبیبك عنادر اولور معالجاتنده بونلر ایله عمل ایلمك
طبیبه زیاده مهم ولازم اولور وشمدیكی حالده بز مقالهٔ ثانیه یه
شروع ایدوب بزم قتیمزده معروف اولان ادویهٔ مفرده نك
ویاخود علامات صحیحه سن تفحص واثارینی تتبع ایله بزه معرفت
ممكن اولان مفرددر والرك طبایعنده تكلم ایدرز واول دوالرك
آسامیسنده ماعدا اثارینه وطبایعنه بزیم ایچون اطلاع ممكن اولمیه
اولمیانلری ترك ایلرز وكتاب ثانیسنده اولنه اشارت ایلدیكمز الوالك
الله تعالینك مشیتی وحسن توفیق وتیسیری ایله ترتیب ایلرز
~~المقالة الثانية~~ معلوم بیوریله كه مصنف رحمه الله تعالی علیه
حضرتلری ادویهٔ مفرده یه متعلق اولان مسائلی بیانده افصاح
ایدوب موضوع علی منحدرا اولان مسائلی بر محلده یازوب اخرلرینی
افراز ایلدی واول مفرز اولان مسائل الواحه عنوانی ایله معنون
ایلدی وبالجمله الواح محرره اون الی لوحه یه بالغ اولور ~~...~~
اولكی لوحه لرادویه نك ماهیتی ودوانك جوهرینی وطبعی ~~...~~
~~...~~ بیلدیرر واون برنجی لكل عضو عضو خاص
اولان وخاص اولمیان مرضادن اولان دوانك منفعتنی بیلدیرر واون

ادویه نك افعال كلیه لرینی وخواصنی وكذلك صح

التنجي

التنجي لوحه ده ابدالی بعنی اول لوحه صاحبدر دوایه نه اصل دوا
بدل اولدیغنی بیلدیرر وبو الواحدن اوچی اولكی لوحه لر
ذكرلری آتی دوالرك هر برنده ملتزم اولور وباقیلری بعض ادویه ده
جمیعا بولنور وبعض اخرده واده اول الواحك بعضیسی بولنور
وبعض اخرلری بولنمز اشبو تمهید ~~...~~ ایلدیكمز
مقدمه معلوم اولدرایسه قانونك كلامنه مباشرت ایلیه لیم
المقالة الثانية بزبو مقالهٔ ثانیه ده ذكر اولنان اون الی لوحه
هر بر لوحه ده واقع اولان امور دلالت ایلرز واول لوحه لره
مخصوص اولان ملحقات واصنافنه دلالت ایلرز اما دورت
اولكی لوحه لرك امر ظاهردر یعنی بزم واخر كتابنه لرك
بلا تكلف معلوم ایدر ~~...~~ وماعدا الوحه لرده بیان اولنان
مسائل تفصیل ابواب وتنویع انواعه محتاج اولان مسائلدر
سن ظن ایله كه اول لوحه لرده بزم تعداد ایلدیكمز عددلرده
بر تكلف ایله اول عددلری استقصا ایلدیك وبناء علیه لوحه لره
ایراد ایلدیك بس سنده ظن ایلدیكك وجهه اوزره تكلف ایلمیوب
واستقصا طریقی ایله تحریر ایلدیك بلكه بلا تكلف بولدیغی
ادویهٔ مفرده باسنه یازدیغی ~~...~~
~~اولان جمله الواحدن اوتوز...~~
اولی لوحه افعال وخواصدر واول لوحه ده مذكور اولان
بونلردر ١ كثیف ٢ لطیف ٣ لزج ٤ نشاف ٥ ملطف ٦ مكثف ٧
ملزق ٨ محلل ٩ جالی ١٠ مخری ١١ مخشن ١٢ مملس ١٣ مفتح ١٤ یفتح افواه العروق

١٥ وقطع مقطع ١٧ كاسر للرياح ١٨ جاذب ١٩ لاذع ٢٠ رادع ٢١ منقي ٢٢ مسكن
للوجع ٢٣ محمر ٢٤ محكك ٢٥ مفرح ٢٦ اكال ٢٧ محرق ٢٨ مصلح للعفونة
٢٩ معفن ٣٠ كاوي ٣١ مقوي ٣٢ منضج ٣٣ مفجج ٣٤ مخدر ٣٥ مشدد
للرخو والمتخلخل ٣٦ منفخ ٣٧ غسال ٣٨ مزلق ٣٩ عاطش ٤٠ قابض ٤١
مطفي ٤٢ مصفي للدم ٤٣ معرق ٤٤ حابس للدم ٤٥ حابس للعرق
٤٦ محمود الكيموس ٤٧ مذموم الكيموس ٤٨ يدفع ضرر المياه ٤٩ كثير الغذا
٥٠ قليل الغذا ٥١ يقوي الاعضاء ٥٢ يقوي الاحشاء ٥٣ رديء للخلط
٥٤ يستحيل الى كل خلط ٥٥ ينفع من امراض السوداء ٥٦ يولد الصفرا
٥٧ يولد البلغم ٥٨ يدفع ضرر البلغم ٥٩ يوافق المشايخ ٦٠ افعال
غريبة فعله في الهواء ٦١ بيذرق المسهلة وبجينها لوح الزينة
اشبو لوحه ده امراض زينت جمع اولنمشدر كه هو بر مفرددواء
ذكر اولنان لوحه زينتده بو امراضك بعضسنه اولدوانك منفعتي بيان
اولنور امراض زينتدن مراد جلده عارض اولان مرضلردر واول
امراض بونلردر ١ ينقي ٢ يكدر ٣ يزيل السفوع ٤ ينفع من
البهق الاسود ٥ ومن الوضح ٦ ومن البرص ٧ يجذب البرص
٨ ينفع من القوبا ٩ ومن الكلف والنمش ١٠ ومن اثار القروح
١١ ومن اثار الجدري ١٢ ومن شقاق الوجه والشعر ١٣ يحمر اللون
ينفع من شقاق القدم ١٤ يقلع الوسم ١٥ ينفع من رائحة الابط
والبدن ١٦ ينتن رائحة الابط والبدن ١٧ يجذب النصل والشوك
١٨ يجلو الاسنان ١٩ يقلع الاسنان ٢٠ ينفع من رائحة الانف
٢١ ومن البخر ٢٢ مسمن ٢٣ مهزل ٢٤ ينفع من القمل ٢٥ يورث

يزيل السفوع سوملك
جلده احداث اللكه
آثاري ازاله ايدر ديمكدر
منه

الجذام غرغرة فبرس كرك بيد اوله منه

القمل
قمل اسنا ..... زينتده
حادث اولان بيت
ديو بطلو دودر
منه

القمل ٢٦ ينفع من الداخس ٢٧ ومن اسنان الفار ٢٨ ومن الاظفار المعوجة ٢٩
ومن الاظفار المتاكلة ٣٠ ومن النقط البيض فيها ٣١ ينفع الثدي ٣٢ والخصية
يحسن اللون ٣٣ يطيب النكهة ٣٤ يسود ٣٥ يبيض ٣٦ يطول ٣٧ يكثر
٣٨ يحمر ٣٩ يقوي ٤٠ يجعد ٤١ يسبط ٤٢ يشقق ٤٣ يمنع الشقاق
٤٤ ينفع من داء الثعلب ٤٥ ومن داء الحية ٤٦ ومن الانتثار ٤٧
يمنع الصلع ٤٨ يصلح ٤٩ يحلق ٥٠ ينبت الشعر لوح الاورام و
البثور ١ ينفع من الاورام الحارة ٢ ومن الاورام الباردة ٣ ومن الاورام
الباطنة ٤ ومن الفلغموني ٥ ومن الورم الرخو ٦ ومن النفخة
٧ ومن السرطان ٨ ومن الورم الصلب ٩ ومن الخنازير ١٠ ومن
القروح الشهدية ١١ ومن الدبيلات الباطنية ١٢ ومن الحمرة ١٣ ومن
النملة ١٤ ومن الشرى ١٥ ومن الجاورسية ١٦ ومن النفاطات
١٧ ومن النار الفارسي ١٨ ومن الطاعون ١٩ ومن الاورام القرحية
٢٠ ومن الحصف ٢١ ومن البثور اللبنية ٢٢ يولد الاورام الحارة
٢٣ يولد الاورام الرخوة ٢٤ يولد الاورام الصلبة ٢٥ يولد السرطان
لوح الخراج والقروح ١ ينفع من القروح الساعية ٢ ومن القروح
الخبيثة ٣ ومن القروح العفنة ٤ ومن القروح الوسخة ٥
ومن النواصير ٦ موسخ القروح ٧ من الدشبذ ٨ يدمل ٩ ينبت
اللحم ١٠ يذهب اللحم الزائد ١١ يختم ١٢ ينفع من الجرب ١٣ ومن الحكة
١٤ ومن حرق النار ١٥ ومن الاكلة ١٦ ينفع من تعفن الاعضاء
١٧ ومن النار الفارسي في العظام ١٨ يلين الخشكريشات لوح الات
المفاصل ١ ينفع من وجع المفاصل ٢ ومن الفسخ ٣ ومن الهتك

١٩ من القلاع
٢٠ من الجرب المتقرح
٢١ من قروح الرية

٢٩ منها ورام الاذنين ٣٠ منها ورام الابط
٣١ منها ورام المفاصل ٣٢ منها ورام الحلق
٣٣ منها ورام العصب ٣٤ منها ورام الكبد ٣٥ منها ورام الطحال ٣٦ منها ورام المعدة
٣٧ منها ورام الثدي ٣٨ منها ورام الخصيتين ٣٩ منها ورام الانثيين ٤٠ منها ورام

٤ ومن الوثي والرض ٥ ومن الاعياء ٦ ومن وجع العصب ٧ ومن
التواء العصب ٨ ومن صلابة المفاصل ٩ ومن علل العصب البارده ١٠
ييبس العصب ١١ يقوي الاعصاب ١٢ ورم العصب ١٣ قروح العصب
يضر العصب ١٤ وينفع من وجع الظهر ١٥ السقطه ١٦ الضربه ١٧
الشنج ١٨ التمدد ١٩ الفالج ٢٠ الرعشه ٢١ الخلع ٢٢ القيل ٢٣ الفتوق
٢٤ اوجاع الحلق ٢٥ اوجاع القدم ٢٦ اوجاع الاصابع ٢٧ من النقرس
الحديث ٢٨ استرخاء المفاصل ٢٩ عرق النساء ٣٠ ينفع العضل ٣١
يذهب الاعياء ٣٢ من وجع الوركين لوح اعضاء الرأس ١ من
الصداع الحار ٢ من الصداع البارد ٣ الشقيقه ٤ البيضه ٥ يضر
الدماغ الضعيف ٦ يصدع ٧ يقوي الرأس ٨ يزيد في الدماغ ٩ ينقي الدماغ
١٠ يحلل الرياح في الرأس ١١ يفتح سدد الدماغ ١٢ يثقل الرأس ١٣ يسبت
ينوم ١٤ يسهر ١٥ يبطي بالسكر ١٦ ينفع من الصرع ١٧ يحرر بالصرع
١٨ ينفع من السكر ١٩ ينفع من الدوار والسدر ٢٠ ينفع من السبات ٢١
٢٢ ومن المالنخوليا والفزع ٢٣ ينفع من الجنون ٢٤ ومن الفزع في النوم
للصبيان وغيرهم ٢٥ ينفع من ليثرغس ٢٦ ينفع من السرسام الحار
٢٧ ومن السبات السهري ٢٨ من الجمود ٢٩ يقوي الحفظ ٣٠ يورث
النسيان ٣١ ينفع من الخمار ٣٢ ينفع من الدوي والطنين ٣٣ ينفع من
الصمم والطرش ٣٤ ينفع من وجع الاذن ٣٥ ينفع من ورم الاذن
٣٦ ومن قروح الاذن ٣٧ ومن النوازل والزكام ٣٨ وينفع من الرعاف
٣٩ يرعف ٤٠ يعطس ٤١ يذهب بالعطاس ٤٢ ينفع من بثور الفم
والقلاع ٤٣ ينفع امراض الفم ٤٤ ينفع من سيلان اللعاب ٤٥ يقوي

الاسنان

الاسنان ٤٦ ينفع من وجع الاسنان ٤٧ يسقط الاسنان ٤٨ يسهل
قلع الاسنان ٤٩ ينفع من الضرس ٥٠ ينفع اورام اللسان ٥١ ينفع
الضفدع ٥٢ ينفع قروح اللثة الدامية لوح اعضاء العين ١ الرمد الحار ٥٣ ومن اللثة
٢ الرمد المزمن ٣ السبل ٤ القروح ٥ ينفع من القذى ٦
الطرفة ٧ الآثار الخضر ٨ من الزرقة ٩ من البياض ١٠ يقوي
البصر ١١ من الجحوظ ١٢ من غلظ القرنية ١٣ من الدمعة ١٤
يجلب الدمع ١٥ يمنع النوازل ١٦ الانتشار ١٧ الضيق ١٨ الماء
١٩ الغرب ٢٠ الظفرة ٢١ الرمص ٢٢ يحفظ صحة العين ٢٣ الجرب
٢٤ الحكة ٢٥ السلاق ٢٦ الشعر المؤذي لوح اعضاء النفس
والصدر ١ يقوي اعضاء النفس ٢ يضر اعضاء النفس ٣
ينفع من اورام اللوزتين واللهاة ٤ ومن الخوانيق والذبحة ٥
من العلق ٦ من آفات النفس ٧ من الربو ٨ من انتصاب النفس
٩ من خشونة الصدر ١٠ ~~من خشونة~~ يخشن الصدر ١١ من خشونة
الصوت ١٢ من بطلان الصوت ١٣ يصفي الصوت ١٤ من السعال
١٥ من السعال اليابس ١٦ من السعال المزمن ١٧ من ذات الجنب
١٨ من ذات الرية ١٩ من القيح ٢٠ ونفث المدة ٢١ من السل
٢٢ ينقي قروح الحجاب ٢٣ من نفث الدم ٢٤ من اوجاع الجنب
٢٥ من الدم الجامد في الرية ٢٦ يقوي القلب ٢٧ يذكي الفهم ٢٨
من سوء مزاج القلب الحار ٢٩ من سوء المزاج البارد للقلب ٣٠
من الغشي ٣١ من الخفقان البارد ٣٢ من الخفقان الحار ٣٣ اورام
الثدي ٣٤ يغزر اللبن لوح اعضاء الغذاء ١ يقوي المعدة

سود رحيق ابو [illegible] [illegible] [illegible]

٢ يضعف المعدة ٣ يهضم ٤ يسيء الهضم ٥ يفتق الشهوة ٦
يسقط الشهوة ٧ من الشهوة الفاسدة ٨ ردى للمعدة ٩ ينفع من
الفواق ١٠ من الغثيان ١١ يقوى ١٢ يكرب ١٣ ينفع من الجشاء
١٤ يجشي ١٥ يرخى المعدة ١٦ يدبغ المعدة ١٧ يفتح سدد المعدة ١٨
يلذع المعدة ١٩ يعطش ٢٠ يسكن العطش ٢١ ينفخ المعدة ٢٢
يسكن نفخ المعدة ٢٣ ينفع من وجع المعدة ٢٤ من الورم في
المعدة ٢٥ يقوى الكبد ٢٦ يضر الكبد ٢٧ من وجع الكبد ٢٨ من سدد
الكبد ٢٩ يورث سدد الكبد ٣٠ اورام الكبد الحاره ٣١ اورام الكبد
البارده ٣٢ صلابة الكبد ٣٣ يصلب الكبد ٣٤ من اليرقان الاصفر
٣٥ يحدث اليرقان ٣٦ من الاستسقاء الزقي ٣٧ من وجع الطحال
٣٨ من ورم الطحال ٣٩ من اليرقان الاسود ٤٠ نفخة الطحال
لوح اعضاء النفض اعضاء نفضدن مراد بدنده اولان اردواح
و رطوبات متللوننه لردركه بدن اولنه لردن خالى اولمز
وحركت ايلمك انلرك شاننده اولور و بدنده بعضيسى كيدر وبعض
اخر برينه كلور سائر اعضالركبى دائم ثابت اولمزو اول اعضالرك
لوحه لرنده مذكور اولانلر بونلردر ١ يسهل المرار ٢ يسهل الرطوبة
والاخلاط الغليظه ٣ يسهل السودا ٤ يسهل المائية ٥ يسهل
الريح ٦ يسهل الدم ٧ يعقل ٨ ينفع من الاسهال ٩ ومن الزرب
١٠ من السحج ١١ من الهيضة ١٢ من زلق الامعاء ١٣ يبطئ في الاقعاد
١٤ من السحج وقروح الامعاء ١٥ من المغص ١٦ يمغص ١٧ من الزحير
١٨ من القولنج البارد ١٩ من القولنج الحار ٢٠ من ورم الامعاء ٢١ من

ايلاوس ٢٢ من الديدان ٢٣ من وجع المعا الصائم ٢٤ من نتن البراز
٢٥ يدر البول ٢٦ يدر الطمث ٢٧ يدرهما ٢٨ احتباس البول وغيره
٢٩ حرقة البول ٣٠ تقطير البول ٣١ سلس البول ٣٢ بول الدم ٣٣ بول
القيح ٣٤ يقوى الكلية ٣٥ يضر بالكليه ٣٦ ذيابيطيس ٣٧ حصات
الكلى ٣٨ حصات المثانه ٣٩ للحصات ٤٠ اورام الكلى ٤١ اورام
المثانه ٤٢ وجع الكليه ٤٣ قروح الكليه ٤٤ قروح المثانه ٤٥ جرب
المثانه وحكتها ٤٦ وجع المثانه ٤٧ استرخاء المثانه ٤٨ يقوى المثانه
٤٩ يضر بالمثانه ٥٠ وجع الرحم ٥١ يحبس سيلان الرحم ٥٢ ينقى
الرحم ٥٣ يحبس الطمث ٥٤ ينفع من اورام الرحم ٥٥ من صلابة الرحم
٥٦ انضمام فم الرحم ٥٧ اختناق الرحم ٥٨ يسخن الرحم ٥٩ ينفع من
ارياح الرحم ٦٠ من بثور الرحم ٦١ من قروح الرحم ٦٢ يعين على
الحبل ٦٣ يمنع الحبل ٦٤ يورث العقم ٦٥ يحفظ الجنين ٦٦ يقتل
الجنين ٦٧ يخرج الجنين ويسقطه ٦٨ يخرج المشيمة ٦٩ يسهل
الولاده ٧٠ ينقي النفساء ٧١ يهيج الباه ٧٢ يكثر المني ٧٣ يقلل المني
٧٤ يقلل الاحتلام ٧٥ ينعظ ٧٦ ينفع من الفرياسيموس
٧٧ من اورام القضيب ٧٨ من قروح القضيب ٧٩ من خروج
المقعدة ٨٠ يقوى المقعدة ٨١ ينفع من اورام المقعدة ٨٢
ينفع من قروح المقعدة ٨٣ من شقاق المقعدة ٨٤ من اوجاع المقعدة
٨٥ من بواسير المقعدة ٨٦ من سيلان دم المقعدة ٨٧ من
~~بواسير المقعدة من سيلان دم المقعدة~~ ٨٩ من استرخاء
المقعدة وخروجها ٨٨ من نواصير المقعدة لوح الحميات

١ من الحميات الحاره ٢ من الحميات المزمنة البارده ٣ من الحميات المختلطه
٤ من الغب ٥ من المحرقه ٦ من المطبقه ٧ من الربع ٨ من
النايبه ٩ من الوبائيه ١٠ من الدق ١١ من حمى يوم ١٢ من الحمى العتيقه
من شطر الغب ١٣ من النافض **لوح السموم** ١ ترياق ٢ باد زهر ٣
يقتل الهوام ٤ يطرد الهوام ٥ سموم ٦ سم ٧ دواء قاتل ٨ من
البيش ٩ من قرون السنبل ١٠ من مرارة الافعى ١١ من الشوكران
٢ ١ من الافيون ٣ من البنج ١ من المرتك ٩ ١ من الفطر ٦ من
الذراريح ٧ من خانق النمر والذئب ٨ من الارنب البحرى ٩ يقتل الفار
من لسع الحيات ١ ٢ من الافعى ٢ من العقرب ٣ من الرتيلاء
العنكبوت ٤ من الجراره ٥ من نملة النمر ٣ عضة الكلب ٢
عضة الانسان ٥ الكلب الكلب ٦ التنين البحرى ٣ ابن عرس ٣١
موغالي ٣ من السهام المسمومه ٣ الرتائ ٤ الهلاهل **واون التن**

لوح لوح ابدالدركه بر معلجه ده مقصود اولان دوا بولنمسه
انك مقامنه قنغى دوا اقامه اولنور ايسه انى بيلديرر بو نرن اقدم
ذكر اولنديغى اوزره بو اوج التى لوحه دن اوج اولكى لوحه هر دواده ذكر
اولنور و باقى اون اوج لوحه بعض دواده جمله سى بولنور و بعض
دواده اون اوج لوحه دن بعضيسى بولنور و بعضيسى بولنمز

بيز كتاب تاليفنى ايكى مقاله يه ايكى قسمه تقسيم ايدوب قسم اولده ادويه مفرده يى الواضح على الاجمال بيان ايلدك اما قسم ثانى
ادويه مفرده نك بياننده قيلنوب يكرمى سكز فصل قيلدك جميعا حروف يكرمى سكز
حرف اولمغله ادويه مفرده نك اساميلرى ~~[illegible]~~
اوائلى اول يكرمى سكز حروفك

هر
اولان

ابن عرس كلابدر ديديكلري
حيوانلدر موغالي
كلنجكه مشابه براحز
حيوانلدر هلاهل
صينده بر محلك آديدر
بيش ديديكلري نبات
سميه اولمجله بتر

هر برنده مستخذه اولان ادويه لر بر فصل قيلنوب مركبات ابجديه
ترتيبى اوزره اول فصول ترتيب اولندى **فصل اول** اولندالف
اولان دوالر جمعا و تفصيلا بيان ايدر و بو فصلده ذكر اولنه
دوالر يتمش سكز دوايه بالغ اولور ~~[illegible]~~ **اكليل الملك الف** ايله
مصدر اولان دوالرك اولكيسى اكليل الملك اولور **في بيان الماهيه**
اكليل الملك بر اوتك چيچكنه ديرلر كه اوچ چيچكك شكلى لونى صمان
لوننده اولور و شكلى هلالى اولور يعنى آى يكى غره سى كبى اولور و اول
چيچك متخلخل بعض اجزا لرى بر برينه ايريدير لكن تخلخلى ايله معا
صلابتلو و قتى اولور و اول چيچكك بعضيسى ابيض اولور و بعضيسى
اصفر اولور **في بيان الاختيار** اكليل الملكك اجودى وزياده
خالص زياده صلابتلو و قتى و لونى قليل البياضه مائل و طعمى آجى
و رايحه سى ظاهر و آشكارا و لاندر دنيسر العشابين فاضل
ديسقوريدوس ديركه اكليل الملكك زياده جيدى و منفعتلو
بودركه لوننده زعفران لونى اوله و رايحه سى كسكين و زكيه
اوله هر نه قدر اول نوعك الكراسى اشتى رايحه سى ضعيفه ~~[illegible]~~
~~ايسه~~ ولونى حلبه لوننده يعنى بوى تخم لوننده اولور ايسه **في
بيان الطبع** اكليل الملك درجه اولاده حار و ثانيه درجه اولاده يابس
اولور و بالجمله مركب القوادر يعنى هم حار و هم بارددر ~~[illegible]~~
و حرارتى برودتنه غالبدر لكن بدبغورس ديركه اكليل الملك
حرارت و برودتده معتدل اولور **في بيان الافعال والخواص**
اكليل الملكده قبض يسير و تحليل فضلر وارد روكه بنا اولادوا ~~[illegible]~~
منضج در مواد انضاج ايدر بديغورس ديركه بالخاصه اولادوا

فضولی ایدر مزید ر واطبا دیدیلرکه بو دوانك عصاره سن میبختج ایله
بعض طبخ اولنمش شراب ایله استعمال اولنسه اوجاع وآغریلری تسکین
ایدر و بو دوا اعصابی ملطف و مقوی بر دواء محلل اولور فی بیان
نفعه للاورام والبثور واکلیل الملك اسن شیشلره و قتی شیشلره
نافعدر خصوصا میبختج ایله معا استعمال اولنسه اولور زیاده منفعتلو
اولور خصی کذلك یمورطه نك آقی و بوی حنی و بزکتان
وخشخاش مسحوقلری ایله بیله ترکیب اولنوب اول شیشلك اوزرینه
قونلسه زیاده نفع اولور فی بیان نفعه للخراج والقروح اکلیل الملك
رطب اولان قرحه لره وخصوصا شهد ایله تسمیه اولنان قرحه لره
نافع اولور اولادی والصئوایله خمیر اولنوب قرحه یه طلا اولنور و باخود
مجففاتله ماضو و قورمیش خفیف بلحوی ومرحمك کبرنسنه ایله
قاریشدرلوب طلا اولنور فی بیان نفعه لامراض اعضاء
الرأس قولاقده اولان شیشه و قولاق آغریسنه اکلیل الملك نافعدر
خصوصا میبختج ایله و قرابادینه یازیلن سائر اخلاط ایله ضماد
اولنه و یاخود ایکی قولاغه اکلیلك عصاره سن تقطیر اولنه و بودوانك
تسکین وجعله منفعتی زیاده سریعه اولور اکلیلك نطول اتخاذ اولنوب
صداع اولان کمسنه باشنه آنکله غسل ایدر و صداع اول غسل ایله زائل
اولور فی بیان نفعه لامراض العین اکلیل الملك میبختج ایله گوزلره
اغری اولان کمسنه نك گوزلری اوزرینه ضماد اولنسه نفع اولور فی
بیان نفعه لامراض اعضاء النفض اکلیل الملك مقعده و
خصیه و رحم شیشلرینه منفعتی اولور اکلیل میبختج ایله و یاخود یازیلن سائر
اخلاط ایله ضماد اولنور و اکلیل مع اخلاطه شراب ایله طبخ اولنسه اول

اول مطبوخ ذکر اولنان شیشلره نفع اولور و اکلیلك دالری و یپراقلری
طبخ اولنوب ایچلسه بوکك و طمث ادرار و انزال ایدر و جنینی اخراج
ایدر و اول مطبوخك صوییله استنجا اولنسه خصیه ده عارض اولان
حکه یی ازاله ایدر صدر نزه الف اولان دوالرك ایکنجیسی

انیسون

دیر بکلر دوادر انك ماهیتی بودر انیسون دازیانه نك رومیسیدر برزی
وتحمید ر رومی انیسونك حرافتی نبطی انیسوندن اقل اولور و رومینك
حلاوتی اولور ولکن حرارتی نبطی انیسونك حرارتندن زیاده اولور
فی بیان الطبع جالینوس دیرکه انیسون درجه اولی ثانیه ده حاددر
و درجه ثالثه ده یابسدر و ینه جالینوس موضع آخرده دیرکه حرارت
و یبوستی معا درجه ثالثه یه بالغه اولور بعض نسخه ده جالینوس برلنده
دیسقوریدوس واقع اولمشدر فی الافعال والخواص انیسونك قبض
بیرور و اردر و مفتحدر اوجاع و آغریلری تسکین ایدر و ریاحی تحلیل ایدر
خصوصا قوی بلور ایسه بو افعالی زیاده اولور و انیسونك برحدت وارد
اول حدت حسبیله ادویه محرقه یه قریب اولور فی الاورام والبثور بوزده
اولان تجدرن واطرافك یعزال وایاق شیشلرینه منفعتی اولور
فی نفعه لاعضاء الراس انیسون تبخیر اولنوب بخار استنشاق
اولنسه اغریلری تسکین ایدر و دواری یعنی باشنك دونمه سن دفع ایدر
و انیسون سحق اولنوب گل یاغ ایله قاریشدر لیسه و قولاغه طلا لیسه
قولاغه صدمه و ضربه دن عارض اولان صدعه و یاریغه نفع
اولور و اغریسین تسکین ایدر فی نفعه امراض العین انیسونك
فی امراض اعضاء التنفس والصدر انیسون لبنی زیاده ایدر
سبل مزمنه نفع اولور

خانونلرك قبلندن حيضك رطوبت الرلونى اوزره در سواد وحمرت وصفرت وخضرت
وكدورت وترتيب الوانى اوزره بو الرلون جميعا حيضدن محسوبدر حنفيه قتنده لكن
بعضيسنده بعض علمانك خلافى واردر ولون ابيض بالاتفاق حيضدن محسوب دكلدر
حتى قصه بيضا خروجى ايله حيضك انقطاعنه استدلال اولنور قصه قافك فتحى وصادك
تشديدى وفتحى ايله خيط ابيض مثللو بر رطوبتدر كه حيضك تماملندن صكره چيقر تفصيلى حكيمه

في نفعه لاعضاء الغذاء رطوبات بورقيه دن عارض اولان عطشى يعنى
صوسزلغى اولان افراط اوزره اشتهايى كسر ورطوباتى كيدرده وطحالدن
حادث اولان بسدله نفع اولور في نفعه لاعضاء النفض بولى
وعرقى كه طمثى ادرار ايدر يعنى رنكى بياض اولان رطوبتى اقيدر خاتونلرك
اوكندن خروج ايدن بياض رطوبت هر نه قدر دورت مذهبده دخى
حيضدن ودم طمثدن معتبر دكل ايسه لكن رطوبت ابيضك احتباسى
مضر اولوب وادرارى دمك ادرارى كبى منفعتلو ولمغله اول بياض رطوبته
صاحب قانون طمث اطلاق ايلدى وافسنتين بياض رطوباتك سيلانندن
دخى تنقيه ايدر وباهى تحريك ايدر وبعض كره بطنى عقل ايدر يعنى اسهالى
كسر وادراره اعانت ايدر بو بركه ومثانه ده ورحمده اولان سدهلرى
تفتيح ايدر في نفعه للحميات عتيقه واسكى اولان حماره اينسونك نفعى
اولور في نفعه السموم سمومك يعنى سميتلو اسريلرك وسميتلو حشراتك
وهوا احلك مضرتلرينى دفعنه منفعتى اولور والفتنا ولان دوالرك اوچيسى
افسنتين يعنى يلنيدر في بيان الماهيه بلين براوتدركه سعترى
يپراغنه بكزر طعمنده مرارت وقبض وحرافت واردر حنيلى ديركه افسنتين
درلو درلو اولور كيميسى خراسانى وكيمى مشرقى وكيمى جبل لكام جانبندن مجلوب
اولور وكيمى سوسى وكيمى طرسوسى اولور اما متقدمون اولان ساير اطبا ديركه
افسنتينك انواعى بش نوعدر ١ طرسوسى ٢ وسوسى ٣ ونبطى ٤ وخراسانى
٥ ورومى ونبطى اولور ونبطى اولان نوعى عطريت اولور وبالجمله بش نوعدر
بر جوهر عرضى واردر كه اول جوهر ارضى حسيله قبض ايدر وبر جوهر لطيفى
واردر كه انكله اسهال ايدر وتفتيح ايدر وافسنتين شيخ اضيافندندر يعنى طبيعتله
صادو يوسن ديديكلر دوايه مانكدر انكيچون افسنتينه شيخ رو تسميه ايدرلر

وسسك

وافسنتينك عصيرى فعل وطبيعتده فراسيون ديديكلرى دوانك
عصاره سى قياسى اوزره اولور في الاختيار افسنتينك اجودى وزياده
منفعتلوسى سوسى وطرسوسى اولوب لونى زغبر اولديعنى تازه تين
تويك رنكى كبى اوله وطفلك تويى مثللو لونى اوله وفركى ايله اولوب
او غليظ يعنى قيلنه انزن صبر رايحه سى كبى رايحه ظهور ايليه في بيان
الطبع افسنتين درجه اولاده حار ودرجه ثالثه ده يابسدر
وعصاره سى زياده حرارتلودر وبعضلر ديركه افسنتينك يبوستى درجه
ثانيه ده اولور تالثده بالغ اولمز بو قول اصح كبيدر في بيان
الافعال والخواص افسنتين مفتح وقابضدر وقبض مرارتندن
اقوادر ~~يعنى افسنتينك قبض واستفراغ ايچون نفعى...~~ اولور
افسنتين نبطينك قبضى اشد اولور وحرارتى اقل اولور انكيچون نبطى
بلين بلغمى اسهال ايلمز هر نه قدر كه بلغم معده ده اولور ايسه دخى و
نبطى بلين ايله اسهال بلغمده انقطاع اولنمز وبكينك تحليلى دخى واردر
وبلينك خواصندندركه ثيابى سوسلدن يعنى كووه مضرتندن وحشرات
ارضيه مضرتندن منع ايدر ومدادى تغيردن وكاغدلرى فصلدن
يعنى كووه ككسمه سندن منع ايدر في بيان نفعه لطوس الزينه بلين
استعمال ايدن كمسنه ترك لونى حسن اولور داء الحيه وداء الثعلبه
منفعتى اولور سيمه وجلده اولان بنفشج لونى كبى اورام وبثور نافعه
قلن اثرلر وكلهلر كيدرر كرك اسيى اولا اثرلر كورك النمله اولنمس
وكرك اسيى غير مجلده اولسون في بيان نفعه للخراج والقروح باطنه
اولان صلابته خارجدن ضماد اولنه ياخود المجير بلسه اول صلابته منفعتى اولور

في الحاشية:
وابيض اولان
افسنتين جبل لكام
جبل لكام شامده انطاكيه قربنده... تفصيلى اولوب قاموسده مذكور در

في بيان نفعه لاعضاء الرأس باشده اولان رطوبتی قورودر و عصاره سی
باش اغریسی احداث ایدر تب ظن ایدرمکله اول عصاره نك معده یه
مضرتی اولور و باش اغریسی معده مشارکتندن حادث اولور و بخورینك
بخارینك قولاق اغریسینه نفعی اولور و طبیخ شرابدن اول شرب
اولنسه شرابك خمارینه نفعی اولور داخل حنکده طبیخی ایله ضماد اولنسه
بوغازك ایچ طرفنده اولان خناقه نفعی اولور ایکی قولاق اردنده
ظهور ایدن شیشلره منفعتی اولور ~~شربا~~ و عسل ایله شرب اولنسه
سکته یه منفعتی اولور في نفعه لاعضاء العين رمد عتیقه
یعنی اسکی کوز اغریلرینه نفعی اولور خصوصا نبطی اولان بلینك
نفعی اکثر اولور اگر کوزك الت طرفینه انکله ضماد اولنسه و کوزده
حادث اولان غشاوه دیدیکلری علته منفعتی اولور و اگر ...
ایله افسنتین کوزه ضماد اولنسه کوزك ضربانی و وجعی ساکن
اولور و کوزده ظهور ایدن دقیه منفعتی اولور یعنی کوزده قرمزی نقطه لر
ظهور ایدر و بعض کره لحمیت ظهور ایدر و بیور و بر نوع مرض ظهور ایدر که
کوزك اول مرض حسبیله قولاقله ورم حادث اولور و دقلك غراولیاغ
تفسیری قاموسده مذکور در ~~...~~
~~اولور~~ في نفعه لاعضاء الصدر و النفس شراب افسنتین تحت شراسیفده
اولان تمدده نافع اولور یعنی کبیرکده حادث اولان کرکنلیکه نفعی اولور
في اعضاء الغذاء ساقطه اولان شهوتی رد ایدر ...
اون کون تدرکونده اوچ قوتوس ... افسنتینك طبیخندن
و عصاره سندن شرب اولنه ~~...~~ ساقطه اولان شهوتی

استرداد

٤٦

استرداد ایلمکله سر عجیب اولور و بلین شرابی معده یی تقویه
ایدر ~~...~~ و اخر فضلاری ... اولور و برقانه منفعتی اولور و
خصوصا عصاره سی اون کون قدر هر یوم اوچ وقیه شرب اولنسه
یرقانه منفعتی اکثر اولور و استسقایه دخی نفعی اولور کذلك بلین
انجیر و نطرون و شیلمك دقیقی ایله استسقایه دخی نفعی اولور
و بو ضماد طحاله دخی ضماد اولور و افسنتین ~~...~~ انجیر و سوسن
یاغی و نطرون ایله ~~...~~ في دیدانه یعنی قورده قتل ایدر
خصوصا مرحمك و یاخود برنج ایله افسنتین طبیخ اولنه اول
مطبوخك دیدانی قتلی زیاده اولور و افسنتینك عصاره سی
معده یه ردی اولور و حشیشی خاصه فم معده یه مضر اولور زیرا
بلینین ... حشیشنده دوز لیلوق اولمغله فم معده یه توافق
اولمز اما نبطی اولان بلین فم معده یه ضار دکلدر افسنتینه سنبل
خلط اولنسه معده وجعنه منفعتی ... بوندن ایله کبد و معده و
خاصره یعنی بوکور ضماد اولنسه اول عضولرك اغریلرینه نفعی اولور
لکن اول ضماد کبد و خاصره ایچون ترکیب اولنور ایسه حنا یاغی ایله
اول ضماد ... قیلنور و اگر معده ایچون اول ضماد ترکیب اولنور
ایسه دهن ورد ... قیلنور و وردك ... ترکیبنه بعض کره ...
خلط اولنور اول عضولرك صلابتلرینه و ... منفعتی اولور
في نفعه لاعضاء النفض بولی و طمثی ادرار ایدر ~~...~~ ایله ادرار
ایدر خصوصا که ماء عسل ایله افسنتینك حموله اتخاذ اولنسه و
صفرانك اسهالی ایدر و بلغمی افسنتین ایله انتفاع اولنمز و بغارسقلرده

واقف اولان بواده دخی افسنتین ایله انتفاع اولنمز و افسنتینک
کر منقوعا و کرک مطبوخا بر شربتی بش درهمدن بدی درهمه وارنجه
قدر اولور و کنز خانلرده اولانلری بعنی طبخ و نقع اولمین افسنتینک
شربتی واحد ایکی درهم اولور و افسنتین شرابی شربتی بر بوا سیره
و مقعده ده اولان باریقلره دخی نفع اولور و تجن افسنتین برنج ایله
قینادیلسه و مطبوخی بال ایله ... شرب اولنسه بطنده اولان
قورد لری قتل ایدر و خفیفا بطنی اسهال ایدر کذلک مرجمک ایله قینادیلسه
بنه بو فعلی ایشلر و شرابی دخی بالجمله ذکر اولنان فعللری ایشلر و خلط
مراریله مطهرلری تنقیه ایدوب ادرار ایدر فی نفعه للحمیات عتیقه
حالرده افسنتینک منفعتی اولور خصوصا عصاره سنیک منفعتی غافتک
عصاره سی منفعتنه بالغه اولور فی نفعه للسموم تنین بحرینک
و عقربک سمنه منفعتی اولور کذلک موغالی دیدیکلری حیواناتک نیش
و سمنه نافع اولور موغالی دیدیکلری کلجکه مشابه بر حیواندر
و شرابیله سعی افسنتین شرب اولنسه شوکرانک مضرتی
دفع ایدر و فطرک یعنی خانوق و مضر اولان منتر ک خنوق و مضرتنه
منفعتی اولور خصوصا افسنتین خل ایله شرب اولنسه اول زمان
منفعت مذکوره سی زیاده اولور و افسنتین بر محله رش اولنوب
صاچیلسه اول محلده بقی منع ایدر و صوبی ایله مرکب اصلادیلسه
اول مرکب ایله یازیلن کتابی فاره قرض ایدوب کسمز فی بیان
الابدال بر محله افسنتین بولنمسه انک برمثقالی جعده و یا خود
برمثقالی شیح ارمنی انک بدلی اولور و تقویه معده ده برمثقالی اسارون

ایله

وذکر اولنور که آسک الوانی اوچ لوندر بری
اخضردر و بو نوع آس مشابه بدر و بریسی
و بری ازرق و سیاه بو نکک وجودی المعرف قریبدر
و بری دخی اصفردر بو نوع اراضی بعیده ده اولور
و آسک دیجا نیسی ایکی جنسدر بری خسرو انیسی
بری اعرابیسی اولور و بری دخی فبقدر

ایله نصف وزنی اهلیلج بدل اولور والغنیا اولان دوالرک دوردر
آس دیدیکلری دوادر فی بیان ماهیته آسک ماهیتی معروفدر
و انده مرارت واردر و آسک بر جوهر ... و آسک ساقی
کف کبر یعنی الک ایچی صورت و شکلنده بر نسنه واردر که
الدینک دیرلر و اول بینک سائر اجزاسندن اقوی اولور و آسک
بنابتی ... شراب عفص ایله قرص یاپیلور و آسک جوهری اولور و
جوهر لطیفه دخی اولور و آسک ذکر اتی هر نه قدر منفعتی وار ایسه
آسده اولان دهنیت حسبیله اولور فی بیان الاختیار آسک زیاده
قویسی لونی قاره یه مائل اولانلری خصوصا خسروانی دیدیکلری صنوبری
ذکر اولان زیاده قوی اولور و خصوصا جبلی اولانلری دخی اقوی اولور و جمله نک
اجودی و افضلی ابیض اولانلردر و ثمره سنک عصاره سی اجود اولور و عصاره سی
عتیقه اولدقچه ضعیف اولور و تکرج ایدوب کوفلنور و واجب اولورکه
اول عصاره دن قرصلر اتخاذ اولنه تاکه فاسد اولمیه فی بیان الطبع
آسده حرارت لطیفه واردر غالب طبعی برودتدر و قبض بر دنک اکثریدر
و بکزرکه بردی درجه اولاده اولوب یبوستی درجه ثانیه ده و دنه دکل
اوله فی بیان الافعال والخواص اسهالی و عرقی حبس ایدر و کذلک رطوبتلر
بر عضوه نزفی و سیلانی حبس و منع ایدر آس ایله حمامده بدن
دلک اولنسه و اوغلسه بدنی تقویه ایدر و تحت جلدده اولان
رطوبتی نشف ایدوب ازاله ایدر و صووده قینادوب طبخ ایله منکسر
اولان کمکلره نطول قیلنسه اقربلرن کمکلر جبر ایدر یعنی بیتشدیرر
و حراقسی بدنک رایحه سنی تطییب ایتمکده توتیایه بدل اولور و هر نزفلی اچون

سائر انله جمیعا

و اسود اولان
آسک ثمره سی
ایپضک ثمره سندن
اجود اولور

سعت ایله

و خلط امثالن

آس ایله اولان لطوخ وضمادك منفعتی اولور کذلك مش وبادخ
نفعی اولور واسك تخم کبی اولور آسك دبی وثمره سنك دبی ورنك
قبض ایدر بدنی اقوی اولور ونغذیه سی قلیلدر اولور واشربه لرده شراب
آسنه طبعی عقل وهمر دیه وجعلر بنه واو کسریکه نفع اولمقده معادل
بر شراب اولمز فی بیان نفعه لامراض الزینه آسك دهنی وعصاره سی
وطبیخی شعرك وتویلرك کوکینی تقویه ایدوب بیکشدیرر وتویلرك
تساقطنی منع ایدر وتویلری اوزادیر وقادردر خصوصا بوفعلی آسك
جبر زیاده ایشلر وحتیك زیت اجنده مطبوخ قتی منع ایدر وطرلری
حادث اولان سعج اصلاح ایدر بعض نسخه لرده زیت بدلنه زبد واقع اولمشدر
وآسك یپراغنك قورسیه قوللتقده اولان واوبلقده قیسف تحلله دلان
رایحه کریهه یی ازاله ایدر وکولی بعنی رمادی توتیا یه بدل اولور کحلی تنقیه
ایدر وبهق جالی اولور فی بیان نفعه لامراض الاورام والبثور اس زیت
ایله استعمالی اولنسه شیشلری وحمرتی ونمله یی وبثره لری وقرحه لری
وشرابی وآبلی الده حادث اولنلری ونارك حرقنی بالجمله تسکین ایدر
کذلك آسك شرابی وورقی زیت ایله وخمر ایله تخبیص اولنوب
بعض قادینلر یلوب ضماد اولنسه اول آفتلره منفعتی اولور وکذلك
اناره دهن آسك ودهننه مصنوعه اولان مرهملرکی نفع
اولور وداخس اوزره بعنی بارمقلرده ظهور ایدوب دو لاحه تعبیر اولنان
ورملرك اوزرینه آسك قورسیه ذرور قیلنسه نفع اولور کذلك آسله
متخذ اولان قیروطیده دخی نفع اولور وفحی آسك ثمره سی شراب
ایله طبخ اولنوب ضمادا اتخاذ اولنسه الده اولان قرحه لر صاغلدر

وتنفطلنی بعنی قبر لر احداثنی بمشیئة الله تعالی منع ایدر کذلك کولننی
قیروطی اتخاذ اولنسه اول آقیر وطی دخی بو فعلی ایشلر فی نفعه لالام
المفاصل آسك ثمری شراب ایله طبخ اولنسه اول مطبوخ ایله
ضمادك استرخاء مفاصله نفعی اولور کذلك اول مطبوخ پاره لنی
وکسر اولنان کمکلك کسورلر اوزره صب اولنسه نفع اولور فی نفعه
لاعضاء الراس آس بورون قاننی حبس ایدر وخرازی جالی اولور
وباشده ظهور ایدن قرحه لری قوریدر وقولقدا اولان قرحه یی وقیحی
ماء آس تقطیر اولنسه قوریدر وشراب آس دیشی اتلرینك استرخاسنه
نافع اولور ویپراغی شراب ایله طبخ اولنوب ضمادا اولنسه صداع شدیده
نفع اولور وشرابی نبیذ ایچرکن مقدم شرب اولنسه خماری
منع ایدر فی نفعه لامراض العین رمدی تسکین ایدر وکوزلك حجوظتنه
وچقورلغنه نفع اولور وآس شعیر ایله طبخ اولنسه کوزك
شیشنه نفع اولور وآسك کولی ورمادی کوزده حادث اولان ظفره
عشاك دواسنه قاتیلور فی نفعه لاعضاء النفس والصدر
آس قلبی تقویه ایدر خفقانی گیدررو وازاله ایدر وثمره سی حلاوتی سبیله
او کسریکه نافع اولور واو کسریك صاحبنه اسهال وارایسه
اسهالی دخی قطع ایدر وثمره وزبنله بنشی دهن بر نفث دمه نافع اولور
فی نفعه لاعضاء الغذا آس معده یی تقویه ایدر وخصوصا آسك
دبی وحبی معده یه فضولك سیلانی منع ایدر فی منفعته لاعضاء
النفض آسك ثمره نلرك عصاره سی مدره البول بولی ادرار ایدر
وآسك کندوسی حرقت بولی منع ایدر وحیضك دخی دورینی منعه نافع اولور

کذو
قابضه
ومنشر
وحرقت عنا نذرد
بانفع وحرق ناری بعنی آتش
وابلقه
جاحطور وسقطله
خزانه ابار تب یا نجلی ... دو کیلن نخاله شایلنه فو غا کلردرم

قرض بردیکندر که نباتی شجر قدر اولور دالاری صارقیق قائمه و مستو یا دور من جبت لو بیا کبی
قروز ایچنده و ترمس قدر اولور ورقی و ثمری ایله دباغت اولنور و ثمرنک عصاره سی
اقاقیا در و خام ایکن اولان عصاره اجود اولور تفصیلی ما لا بسعله مذکور در

سعود اوریح
واسهال
مزاره ریح
واستعمال اولنن

وماء آس طبع عقل ایدر و طلا اولنسه اسهالی حبس ایدر و دهن خل ایله
بلغم عصر ایدوب اسهال ایدر و ثمره سنک مطبوخی رطوبات رحم
سیلاننی منع ایدر و ضماد ندی باسوره نفعی اولور و خصیه نکورمنه
و شیشنه نفعی اولور و مقعده خروجنه و کذلک رحمه مطبوخنک
نفعی اولور فی نفعه للسموم رتیلا عضنه آسنک نفعی اولور کذلک
ثمره سی شراب ایله ایچمکه رتیلا عضنه نفعی اولور و عقرب صوقمه سنه
دخی نفعی اولور الفیه دوالرک تنجیسه اقاقیا در اقیانک ماهیتی
قرظک ... عصاره سی اولور اول عصاره قوریدلوب بعده
اندن قرص اتخاذ اولنور و آنزه لذع اولور لکن بال ایله اول لذع زائل
اولنور و اندن ایکی جوهر اولور بر جزئی ارضی اولور و جزء آخر جوهر
لطیف اولور اقاقیانک لذعی اول جزء لطیف حسبیله اولور و اقاقیا
غسل اولنسه بعض بیقانسه اول جزء لطیف زائل اولور و اقاقیا
اول حرارت حسبیله عمقه و باطنه نافذ و غائص اولور جوهر ارضی سبیله
باطن تبرید ایدر فی بیان الاختیار اقاقیانک زیاده جیدی نافع قویی
کوزل اولور و لونی قاره یه مائل نیشل و وزنده اعز و صلابتلو اولانی
فی بیان الطبع اقاقیانک مغسولی درجهٔ ثانیه ده بارد و مجفف
اولور و مغسول اولمیان اقاقیا اوله ده بارددر و یبسی ثالثده حرورتی
اولور فی بیان الافعال والخواص اقاقیا قابض ددمی سیلانندن منع
ایدر فی بیان الزینه تو یی قارردر لونی کوزل ایدر و صو و قن عارض
اولان باریقلری کلدر فی بیان نفعه للاورام والبثور اورام و بثوردن
آسنک منفعتی اولندیه اقاقیانک نفعی اولور و داخسه دخی منفعت

اولور

خلط
اولور
منفعتی ... آغز ایله اولان اقاقیانک آتش یا بنفشه واثنی سسمله
منفعتی اولور فی الات المفاصل استرخاء مفاصل اقاقیا منع ایدر
فی اعضاء الرأس آغزلرده قرحه حرونته مانع اولور فی اعضاء
العین کوز قوتلندیرر و غلظتی تلطیف ایدوب بصری حدتلو
ایدر لکن کوزده بو منفعتی مصور اولان اقاقیانک اولور ... بوندن
ماعدا انک عینده منفعتی اولمز و کوز اغریسنی دفع و تسکین ایدر
و کوزده حادث اولان قزیللغی دخی تسکین ایدر و ظفره ادویه سنه
داخل اولور فی اعضاء النفض اقاقیا ایله ضماد و یا خود احتقان
اولنسه و یا خود شرب اولنسه طبیعتی عقل و حبس ایدر و سحجه
منفعتی اولور و رحمدن سیلانه رطوبتی و رحمک نتوئنی منع و دفع
ایدر و رحم محلنده ردا ایدر کذلک مقعدهندک نتوئنی رد ایدر و ... ایله
نفعی اولور الفیه اولان دوای حمره دک التحسیم اسقیل اولور آنک
ماهیتی بودر اسقیل بر بصلدر که آکه بصل فار دیرلر فار قتل
ایدر آنکیچون اول اسم ایله تسمیه اولنور و آنک حرافت
قویسی اولور لکن طبخ و یا خود شوی اولنسه قوتی منکسر اولور
و اسقیل شوی اولنسه اول خوبنک صورتی شفاف اولور و بنک
صورتی کبر اولور و لونی ابیض ... مائل اولور و اسقیلک
بر نوعی وار در که اول نوعه قتال تسمیه اولنور و بعضلر ظن
ایدرلر که اول نوع اسقیل بلبوس تسمیه اولنان دوادر ...

مفاصلی

اقاقیا

اسقیل

فی بیان الاختیار اسقیلك جیدی لونی قوی اولوب بر تیجی یعنی لعانی وطعمنده حرارت وحرافت مرارت ایله حلاوتی اولندر فی بیان الطبع درجهٔ ثالثه ده حار ودرجهٔ ثانیه ده حر وددن یابس اولور فی بیان الافعال والخواص محللدر ودخی ظاهر بدنه جلا ایدر محرق ومقطع جذر وکیموسات غلیظه یی جلا تلطیف وتقطیع ایتمکده قویدر وقوت تقطیع تسخیننده زیاده در واسقیلك سرکه سی ضعیف اولان بدنی قوی ایدر وبدنه صحت افاده ایدر فی نفعه لامراض الزینة اسقیل ایله کلاره طلا اولنسه قلع ایدر طلا زیت ایله وراتینج ایله ترکیب اولنوب طلا اولنسه تویی بتیریر داء الحیه وداء الثعلب مثللو مرضلره طلا اولنوب دلك اولنسه نفع اولور وطبوق یاریغنه نفع اولور خصوصا چیکیندا ورترسه نده طبوق یاریغنه نفعی زیاده اولور وسرکه سی لونی تحسین ایدر فی الخراج والقروح ظاهر بدنده اولان قرحه لره منفعتی اولور واکلی احشاده اولان قرحه یه مضر اولور واسقیل ایله دلك اولنسه تقریح ایدر فی بیان آلات المفاصل سلیم اولان عصبه یه قلیلا ضرری اولور لکن اعصاب ومفاصل اغریلرینه وفالجه وخاصة عرق النسا یه منفعتی اولور کذلك سرکه سنك وشرابنك دخی اول اغریلره نفعی اولور فی نفعه لاعضاء الرأس صرعه ومالیخولیایه نفعی اولور وخلی یعنی سرکه سی دیش اتلرینی شد ایدر بکشدیریر وحرکت ایدن دیشی ترخی ثابت ایدر واغزه قوت ویریر دفع ایدر فی اعضاء العین اسقیلك اکلی بصره قوت ویریر فی اعضاء النفس والصدر بوغاز واسکی او کسروکلرینه وخشونت صوته نفع اولور

اكر

اكر اولد وادن اثولسات ثلثه یعنی طقوز قیراط اسقی اولنور ایسه واسقیلك سرکه سی حلقی یعنی بوغازی تقویه ایدر واصلاح ایدر نفع اولور فی نفعه لاعضاء الغذاء صلابت طحاله نفع اولور معده یی وهضمی تقویه ایدر وطعامی طفودر یعنی معده نك آغزنه چیقماسنده منفعتی اولور واسقیلك سرکه سنده دخی بو منفعت وارد واسقیلك سلاقه سی طحالی اولان کسنه قرق کون قدر ایچسه نفعی اولور وبعضلر دیرلرکه مطحول اولان کسنه یه اسقیل تعلیق اولنسه طحالی ذوبان ایدوب ایدر وحقیلك استسقایه وبرقانه نفع اولور فی نفعه لاعضاء النفض اسقیل توت ایله بولی ادرار ایدر وشرابنك وسرکه سنك دخی قوی ادراری اولور وعسر بوله دخی نفع اولور وطمثی ادرار ایدر حتی اسقاط ایدر یعنی جنینی دوشیریر وسرکه سی وشرابی دخی بو فعلی ایشلر واختناق رحمه فائده سی اولور وسرکه سنده دخی اختناق رحمه فائده سی اولور واخلاط غلیظه یی اسهال ایدر خصوصا مشوی اولان اسقیلك اسهالی زیاده اولور واسقیل الترمنلی ملح ایله جمع اولنوب آج قارنه آلنسه ایکی قلیجاره اولنور مسکوره دخی بو منوال اوزره شرب اولنور واسقیلك بزری دق ناعم ایله دق وسحق اولنوب برقوری انجیر بال ایله خلط اولنوب اکل اولنور بو وجهله اکل اولنسه برز طبیعتی تلیین ایدر ومقعده ورحم وجعلرینه منفعتی اولور وحعضیه یعنی صاحجیه نفع اولور فی نفعه للحمیات اسقیلك سرکه سی مزمن اولان نافضه نفع اولور فی نفعه کسموجه دیسیلورکه اسقیل قیو اوزرینه آصلسه اول داردن هوامی یعنی حشره اولان ایلان وعقرب مثللو حشراتی منع ایدر

فرق برکون قدر

وفضولی

ذکر اولنان نفعلری

وبعض نسخه ده ایکی ملعقه شرب اولنوب قلجاره برمثقال ونصف مثقال اولور وملعقه دوا برمثقال اولور

نفع اولور

وفادر قتل ایدر وهوام ماری اسقیل ایله فادزهر

في بيان الابدال بدلي برمثلي قردمانا وثلث مقداري وج وثلث مقداري
حماما در الفيه اولان ادويه مفرده نك بر جنسيدر اذخر درو
اذخرك ماهيتي معروفدر برصنفي اعرابي اولور رايحه سي
طيبدر و بر صنفي دخي اجاميدر و بو صنفك بعضيسي اينجه و قيزل
اولور و بعضيسي قالين و زياده رخو و يومشاق اولور و بونك
رايحه سي اولمز بيتكن دكلدر بلادمزده اولان قانون نسخه لرنده اجامي
واقع اولمشدر لكن بعض كتب هامشنده اذخر بيانننده اعجامي واقع
اولمشدر الله اعلم صواب اولنه اولور قسم اول اعرابي و قسم
ثاني اعجامي اولمق زياده مناسب اولور ديسقوريدوس ديركه
اذخر ايكي نوع اولور بر نوعنك ثمره سي اولمز و آخر نوعنك اسود
اللون ثمره سي اولور في بيان الاختيار اذخرك زياده جيدي و
افضلي اعرابيدر لوني احمر و رايحه سي زياده زكيدر و كسكن اولان
صنفيدر و اول صنفك افضلدركه انك فقاحي و چيچكي حمرته مائل اوله
و شقق ايدوب اچيلديغي فرفير اوله و تيز اينجه اولوب
طيب رايحه سي كل رايحه سنه بكزر اوله و اكثر منفعتي
اذخرك زهرنده و فقاحنده و اصلنده اولور يعني چيچكنده و كوكنده
اولور و دلي لساني لذع و احراق ايدوب حرتلندرير في
بيان الطبع اجاميني قوه مبرده وار در و ابن جريج قتنده اذخرك
كليسي بارد در و كوكنده قبض اشد در و فقاحي بركسخين ... ييل
وار در و قبض اسخانندن از در و قريب اولوركه اذخرك اعرابي
اولان صنفي و اجاميدن طبيعتنده حرارتي اولنلرك يبوستي درجه ثانيه ده

اوله

لوني

قانونده زهر الاذخر فقاح
معاذكر اولنمشدر ظاهر
بو ذكر عطف تفسيري
لكن بعض مفرداتده فرق
اولنوب بر بيري اوزره اولان
چيچكنه زهر
ديرلر و بتي اقلن
صكره چيقنه فقاح
ديو تحرير اولنمشدر
اكر بناء ايكي سي ذكر
اولنمشدر و يعلى
جائز اولور ملهم

اوله في بيان الافعال و الخواص اذخرده قبض وار در اما انيكيجي
قبض قبوبو ضعيف و قوة عضودن دم نزف ايليسه اذخرك فقاحي
اولادمي حبس ايدر و نزفه ظهوردن منع ايدر و اذخرك دهنيده قبض
و تحليل اولور و بو فعللرده اذخرك كوكي زياده قوي اولور و طبيعتي قبض
ايدر و مواد انضاج ايدر و تليين ايدر طمرلرك اغزين آچر و باطننده
اولان وجعلري و خصوصا رحمده اولان وجعي تسكين ايدر و رياحي
تحليل ايدر في الخراج والقروح دهن اذخر جلاسي نافعدر حتى حنوته
ظهور ايدن بجيكه دخي نافعدر في نفعه للاورام والبثور اذخرك اينجي
اورام حاره يه و باطنده اولان صلابته و احشاده اولان اورام بارده يه
نفع ويرر في نفعه لامراض آلات المفاصل عضلاته نفعي وار در و تشنجه
دخي نافعدر اكر ربع مثقال مقداري شرب ايدلنسه وجع اعيايي ازاله ايدر
في نفعه من امراض اعضاء الراس اذخر باش اغرلسندر خصوصا
اجامي صنفي زياده باش اغرلدرلكن ايكي قسمندن دقيق و قضبانلي
اينجه اولان قسمي باش اغريسي احداث ايدر و اغلظ اولوب الكر
قالين اولان صنفنك تخمي منوم و مخدر اولور و بالجمله اذخر دليني
اتلمريز تقويه ايدر و ديشي اتلكرينك رطوبتين نشف ايدوب ازاله
ايدر و فقاحي داشي تنقيه ايدر في نفعه من اعضاء النفس والصدر
اذخر اوكجر اغريسنه نافعدر و اذخرك چيچكي قان توكمكده
نفعي اولور في نفعه لاعضاء الغذاء اذخرك كوكي معده يه تقويه
ايدر و طعامه اشتها كتورر و بونده اذخرك كوكي غثياني
تسكين ايدر اكر كوكندن بر مثقال استعمال اولنورسه خصوصا بر مثقال اصله بر مثقال فلفل

ادخر اجامينك

قانيله

اول مركبك تسكينی زياده اولور وچيچكی معده وجعنه نفع وادرار
وحون تسكين ايدر ومعده وكبد ورحم ريحنه نفع اولور في نفعه للاعضاء
النفض رحمه اولان اغريلره خاصة ادخرك نفعی اولور و آدخر طبخ
ايدوب رحمنده ورم حار اولان خاتونلر اول مطبوخله اوتورسه لر نافعدر
كذلك اول مطبوخدن قطور اتخاذ اولنوب رحمه طلا ديليسه
وياخود اول مطبوخ تبخير اولنوب رحمه اول بخار ايله تونسير
ويرلسه نوبی و طمثی ادرار ايدر و آدخر حصاتی تفتيت ايدر
يعنی پارچه لر و ادخر طبيعتی عقل و حبس ايدر خصوصا اجاقی صنفنك
ايكی قسم يعنی قضبانی دقيق وياخود غليظ اولنلری نو فطلی
زياده ايسلر و اول ايكی اجاجيلی نزف دم قطع ايدر و فقاحی بوبرك
اغريلرينه وبوبرك دخندك نزفنه نفع اولور و بر مثقال ادخرك كوكی فلفل
يعنی بوبرايله خلط اولنسه استسقايه نفع اولور و فقاحی مقعده شيشلرينه
نفع اولور في نفعه من السموم دالدری غليظ اولان ادخرك
كوكنه يقين اولان محلی اخذ اولنوب تازه ايكن
هوامّ ادصندی صوقديغی محله ضماد اولنسه نفع اولور الفيه اوله
ادويه مفرده نك سكز نجيسی **اسارون** ديمكله معروف اقلان
دوادر في بيان الماهية اسارون بر نوع حشيشه در كه انك
بوركنيه سی اولور و كوكلری متعقّد و معوّج اولور يعنی دوكملی و اكری
اولور تيلكی يعنی آيرق ديدكلری نبته بكزر و رايحه سی طيبدر و لسانی
لذع ايدوب دالر و چيچكی كوكنه قريب اولان ايكی يپراق آراسنده
چيقر و زهره سنك لونی فرفيری اولور وتخم ذهر نه يعنی چيچكنه مشابه

اولور منه نفعی اولور

خلاف

يپراغ

[illegible]

اولور

اولور و اول نبتك كوكی سائر محللرينه زياده منفعتلودر و آسارونك وجی
اكر قوتی واردر اما اسارونك كوكی آكردن قوتلودر طبع الله نسخه
اسارون صينی مملكتنه مجلوبدر ديو تحرير اولنمشدر سائر نسخه لرده
بو كلام يوقدر و بلكه مفردات سائره ده يازيلن افريقيه ده و افرنج
بلادنده بولنور و اجودی مغرب شمالی بلادندن جزيره خضرا نام
محلدن مجلوب اولور ديو تحرير در في الاختيار اسارونك زياده جوكی
و منفعتلوسی رايحه سی زكيه و كسكن اولانيدر في بيان الطبع اسارونك
طبيعتی درجه ثالثه ده حار و يابسدر و بعضلر ديركه اسارونك يبوسيی
حرارتنه آزدر دوارتی اكثردر في بيان الافعال والخواص اسارون مفتّح و محرر و باطنه اولان اغريلری
و اوجاعی تسكين ايدر خصوصا برزم استسقا
بابنده ذكر ايدجكمز وجه اوزره اولان نقوعی بو فعللرنی زياده ايشلر و آسارون
ملطف و محللدر و اعضاء بارده يه اسی ايدر و جلا سی اولور في
الات المفاصل عرق النسا دم و صنعته نفع اولور و اسكی اولان وركين
اغريلرينه اسارونك نفع اولور خصوصا استسقا بابنده ذكر ايدجكمز
نقوعك نفع زياده اولور في نفعه للاعضاء العين طبقه قرنيه نك
غلاظتنه و قيلنه اسارونك نفع اولور و عين تشريح اولنديغی محلده
طبقه قرنيه معلومه اولور في نفعه للاعضاء الغذاء اسارون كبدده
اولان سده لره جدا نافع اولور و كبدك صلابتنه نافع اولور و
آسارونك اوج مثقال اخذ اولنوب اون ايكی توقوطولی
عصير الجبنه ايكی آی مقدار ترك اولنوب نقوع اولدقدن صكره
ترويق و تصفيه اولنوب استعمال اولنسه ترقانه و استسقايه نافع اولور
و حمايه نفعی زياده اولور و صلابت طحاله اجزا نافع اولور في نفعه للاعضاء النفض

يعنی

[illegible]

[illegible]

خام بلغم وكزلرو بلغم غليظي اسهال ايدر خصوصا وركلرو مفاصلدن اولنلري
زياده اسهال ايدر بوكي وحيض ادرار ايدر ومثانه يي وبوبركلري تقويه
ايدر وبطني تنقيه ده خربق ابيض كبي اسهال ايدر وبر شربتي بيدي مثقال
اولور ماء عسل ايله شرب اولنور ومثانه يي زياده ايدر الفيشا ولان دوالرك
طقوزنجيسي انزروت ديديكلري دوادر في بيان الماهية انزروت
بر شجرة شائكه نك صمغيدر يعني فرس مملكتنده بر نوع ديكنلي اغج واردر
انزروت او اغاجك صاقيدر كوتنكك خرده سي كبي ظهور ايدر طعمنده
مرارت اولور اجيدر في بيان الاختيار زياده جيدر وافضلي لوني صاره
مائل اولوب لبانه مشابه اولندر لبان كنكله ديرلر في بيان الطبع
بعض اطبا ديركه درجهٔ ثانيه ده حارا ولور و درجه اولاده يابس اولور
وابن جريج ديركه ديار فرسده اولان انزروتك طبعي جدا حار اولور
في بيان الافعال والخواص انزروت مغريدر لكن لذعي بوقدر اينكيجون
ادماله وللحام اولور يعني ورمك ماده لرين جمع ايدر واتي بيتورير
وانزروت مرهملره قاتيلور وانزروتده قوهٔ لاحجه واردر يعني قرحه
لري ضيق ايتمك قوتي واردر اول قوت ايله ياره لرك بوشلغني
بيتشديروب سد ايدر وانزروتده مرارت قوتي دخي واردر بناء
عليه انضاج وتحليلي اولور في امراض الرئة انزروتي
شرب ايتمكه مداومت ايدوب متواترا استعمال ايدنلرك سينه ده
صلح حادث اولوب باشلرينك تويي ازالور خصوصا بيرلرك
صچلري زياده اولور في نفعه للاورام والبثور اورامك وشيشلرك
كلية تسكين اولور انزروت ايله ضماد اولنور ايسه في الخراج والقروح
انزروت لحم مبثتي اكال ايدر يعني قرحه لرده اولان جانسز اتلري افنا ايدر وجراحات طريه يي
وفاسد

يعني تازه يارهيي ادمال

ادمال ايدر وونبي يعني بر ننه او بيمش مفصللر جبر واصلاح ايدر مجفف
وحبه وونبي ايجون مخللي انزروتك مخللي وانزروتك اصلينك
مخللي استعمال اولنور في نفعه لاعضاء الرأس عسل ايله بر فتيله
اتخاذ اولنوب او فتيله انزروته بولشدريلسه وا قتلو
اولان قولاغه ادخال اولنسه قلائلري اياحر يعني ازكونلرده صحت
بولوب بري تمام حادث اولور في نفعه لاعضاء العين كوزلر اغريسنه
ورمصنه يعني كوز چپاقلنمقلغه وخاصة كوزه اينن نازله يه انزروتك
نفعي اولور خصوصا انزروت اشك سود ايله تربيه اولنه او زمان
كوزه نفعي زياده اولور خصوصا كوزده اولان قزلغه يعني كوزه باطن
سنه لري اخراج ايدر في نفعه من امراض اعضاء النفض انزروت
بلغم خام وبلغم غليظي اسهال ايدر خصوصا وركلرده ومفاصلده اولان بلغم مزكورلري
زياده اسهال ايدر انزروتك شربتي برد رهم اولور واصلاحي اطبانك قولي اوزره
بسفايج ايله اولور الفيشا ولان دوالرك اونجيسي ابهل ديديكلري دوادر كه تركچه ارديج يمشي ديرلر
في بيان الماهية ابهل جبلي اولان عرعرك ثمره سي اولور اول ثمره زعروره
يعني الچ ديديكلري يمشه بكزر لكن ابهلك سوادي زياده اولور وحرتلو كوزل
رايحه سي اولور وابهلك شجري ايكي صنف اولور بر صنفنك يپراغي سرو يپراغي
كبي اولور وديكري چوق اولور اغاجنك عرضي زياده اولور وقامتي اوزون
اولمز وصنف اخرنك يپراغي طرفا يعني ايلغن اغاجي يپراغي كبي اولور
وطعمي سر وطعمي كبي اولور وبو صنفك يبوستي اكثر وحرارتي اقل اولور
وبو صنفلري ايكي جزء اخذ اولنسه بر جزء دارصيني مقامنه قائم
اولور في بيان الطبع بعض اطبا ديركه ابهل درجهٔ ثانيه ده حار ويابسدر

وبعض نسخه‌لرده درجه ثانیه برلنه درجهٔ ثالثه واقع اولمشدر في بيان
الافعال والخواص تحلیلی شدیدا اولور تخفیف ایدر وهم لذع ایدر وقبض
خفیسی اولور لکن قوت ایله قبض ایدر ومسخن ومطیب دهنلره
ادخال اولنور واکثریا دهن عصیره ادخال اولنور في نفعه من الجراح
والقروح ابهل ایله اکله اوزرینه ذرور قیلنسه نفع اولور وعسل
ایله استعمال اولنسه اسکی وعتیق یاره‌لره نفع اولور وساعیه
تسمیه اولنان نمله به دخی نفع اولور وعضوی فاره ایدیجی قرحه‌لره
دخی نفع اولور وابهلک لذعی اولمغله ابهلی ایله ضماد اولنسه قرحه‌یی
ویاره‌یی ادمال ایلمز وجمع مدت قیلمز بلکه تخفیف ایدر ایله یاره‌یی قوریدر وسیس
في نفعه اعضاء الرأس برمغرفه ابجنده یعنی تیموردن تابه‌کبی
بر نسنه ابجنده ابهلک جوزی دهن خل ایله قیناد یکسه حتی غلیان
حس ایله جوز ابهل اسود اولسه وصمغ اولان لمسه‌نیک قولاغنه اول
دهن طمزدیکسه جدا نافع اولور في اعضاء النفض ابهل شربی اوکسه
شاربی قان ایشر کبی خاتون ابجسه حملنی اسقاط ایدر کذلک ابهلی
حمول اتخاذ اولنسه یعنی ابهلی دربینه صوقسه ویاخود تدخین ایدر
دخانی استعمال ایلسه‌ینه اول فعلی ایشلر في الابدال ابهله ابهلک
بروزننده اولان سلیخه ویاخود سروک جوزی بدل اولور والقیطولالا
ادویه‌نک اون بر تجنیس اشنه دیدیکلری دوادرکه ترکیبه اکثر مثنی
یوصونی دیرلر في بیان الماهیة اشنه لطیف وابجه قشور وقبوقدرکه
بلوط وصنوبر وجوز اغاجلرینه صاریلور ورایحهٔ طیبه‌سی وکوزل قوقیسی
اولور في الاختیار ابیضی اولان اشنه جید وافضل اولور واسودی ردی اولور

طبع ایله

وبرقوم دیرکه اشنه بلا[illegible] هیئنه وسنیخی کبی بوردار حمق اولان بوطورلر وبعض نسخه‌ده حقنه برانده صلبی واقع اولمشدر

اشنه

طبع ایله اولان نسخه‌ده مسطوردرکه دیاسقوریدوس دیرکه اشنه اصنافی فننن
اجودی اولان سروین اوزره اولان اشنه‌درسروین صنوبره دیرلر
وبونیزن صکره اجودی جوز اغاجنده اولان اشنه اولور وبونلر ابجنده
زیاده جیدی رایحه‌سی زیاده کوزل اولوب ولونی زرقته مائل ابیض الاولی
اشنه اولور في بیان الطبع اشنه‌ده برودت یسیره وار دراول
برودت فاتره اولور یعنی ایلیجق صوییک برودتی کبی اولور واعتدال
اوزره قبض وار دیرو بر قوم زعم ایدرلرکه اشنه درجهٔ اولاده
حار اولور ودرجهٔ ثانیه‌ده یابس اولور وبعضی‌لر دخی اشنه‌نک طبیعتی
بارده ویبوسته شدیده اولمسنه تجویز ایدیلر یعنی اشنه ذکر اولندیغی
اوزره طباعی مختلف اولان اشجار قبوقلری منزلنده اولمغله اول
قشورک طبیعتی مکتسبه‌لری مختلف اولور وهر طائفه تجربه
ایله مشاهده ایلدیکلری کیفیاته ذاهب اولمغله بو اختلاف حاصل اولور صاحب قانون
کان قول اول مختار اولدیغنه اشارت ایچون قول ثانیی زعم وقول
ثالثی قالت الخوز ایله تصدیر ایلدی في بیان الافعال والخواص اشنه
ایچون قوهٔ قابضه وقوهٔ محلله جمیعا موجوده‌در تلیینی قوتی دخی
واردر خصوصا صنوبر بینک قبضی معتدل اولور وقطرانیه بعضی
اولان اشنه‌ده تفتیح اولور وسدهٔ لری اچر ومسترخی اولوب جلا
کونشده اولان اجوری شدیدایدوب باغلی قطرانیه دنی مراد صنوبرک
بر نوع واردرکه اکثرینی دیرلر قطرانی اندن سیلان ایدر
وشر بینده بکون ایرن اشنه‌ده بو فعل اولور في الاورام في
البثور اورام حاره اوزره اشنه ایله طلا اولنور واول طلا ایله ورم ساکن
اولور وصلابات تحلیل اولنور وورم دخی تسکین ایدر في آلات المفاصل

الخوز جیل من الناس فاحوس

اطباء نعم ایدرلر که اعدا ایچون اتخاذ اولنان دهنلره اشنه ادخال اولنور
وصلابات‌ی تحلیل ایدر و طبخنی‌ده بو فعللری ایشلر فی اعضاء الرأس شراب
ایچنده اشنه نقوع قیلنسه ایچن کمسنه‌یه اویقو ویرر منوم درر فی
اعضاء العین جلاء بصری اشنه روشن ایدر عینی تجلید در فی اعضاء
النفس والصدر خفقانه منفعتی اولور فی نفعه من امراض اعضاء الغذا قیئی حبس ایدر
و معده‌یی تقویه ایدر و معده‌نک نفخنی ازاله ایدر خصوصا شراب
قابض ایچنده نقوع قلنسه بو فعللری زیاده ایدر ضعیف اولان
کبدک و جگرنه منفعتی اولور فی نفعه من امراض اعضاء النفض رحمک
سوءلرینی اجرا اشنه ... صوبی ایچنسه و تورسه‌لر رحمک و جگرنه
نفعی اولور و طمثی ادرار ایدر فی بیان الابدال اشنه‌یه اشنه‌نک بو وزننه
مقداری قاردمانا بدل اولور کذلک بر وزنی و ثلث وزنی مقداری
و جوز بعضلر اشنه‌یه بدل اولور الفیه اولان دوا الرکاون الجنس
اظفار الطیب دینیلور دوادر ابن العوام ابلیس طرناغی دیمکدر
معروفدر فی بیان الماهیة اظفار طیب بر قطعه‌لردر بعضی پارچه پارچه
اولور هر پارچه‌لری طرناغه بکزر کوزل رایحه‌سی اولور عطریتی واردر
اتشده احراق اولنوب دخانی استعمال اولنور دیسقوریدس
دیرکه اظفار الطیب اخزاف صدفدر بعضی ذات الاصداف
اولان حیواناتک برینک صدفیدر که اول صدف صقسه پارچه‌لر
کبیدر خشونتلو اولور الجوصدفی که براق و املس و مستوی دکلدر
هندده بر جزیره واردر سنبل اول جزیره‌ده اولور کذلک اظفار الطیب
دخی اول جزیره‌ده اولور و اظفار طیب ایکی نوعدر بری قلزمی و بری بابلی‌در

بابلی

بابلی اسود و اصغر اولور ایکیسینک دخی رایحه‌سی جید و حسن اولور
بر ظن ایدرمکه اول ایکی نوعدن قلزمی اولان نوع ناسک قرشی تسمیه
ایلدیکلری نوعدر و دینیلور که نوع قرشی لحمه‌ی ... ریه‌سی بصری
اولور لحمدن و جلدن منفصل و ایری اولمز و بو نوعدن شیء قلیل
عباداندن قریب محلده واقع اولور و اکثری مکی اولوب جده‌دن
مجلوب اولور و بو نوع ایله معالجه اولنور و انک تنقیه‌سی و تطییبی
اولور فی بیان الاختیار اظفار طیبک اجودی و افضلی بیاضه
مائل و قلزم و یمن و بحرین جانبلرنده اولانلردر اما بابلی اولانلری
صغیر و اسود اولور عطارلر دیرکه اظفار طیبک خیرلوسی بحر الهند
اولان اولور اندن صکره مکی جدی افضل و خیرلو اولور و عباداندن
جانبنده واقع اولانلر دخی هر نه قدر شیء قلیل ایسه اولدخی افضل
اولور فی بیان الطبع اظفار طیبک طبیعتی حار یابسدر و سوتی
درجهٔ ثالثه‌یه قریب اولور دیرلر فی الافعال والخواص اظفار الطیب
ملطفدر مواد غلیظه‌یی تلطیف ایدر فی اعضاء الرأس اظفار طیبک
دخانی صرعه نافعدر فی اعضاء النفض اظفار طیب ایله تبخیر اختناق
رحمی تنبیه ایدر بعضی رحمه اختناق اولدیغی رحمک قواسینی بیلدیرر
اکه بناءً حرکت ایدوب اول مرضی دفعه تصدی ایدرلر و سرکه ایله اظفار
طیب ایچلسه بطنی تحریک ایدر و بولس نام حکیمک قولی اوزره
بو فعلی اظفار طیبک [illegible] جمله‌سی ایشلر بر نوعه بو فعل مخصوص
اولمز الفیه اولان دوا الرکاون الجنس النخلی اولور فی
الماهیة النخه بر حیوانک ... ده اولوب صغیر اولنلری ... سنه اولان

درجهٔ ثالثه‌ده

بنك

سود مراد اولنور وانفحه لر چوقدر هر نوع حیوانلك رضیع اولانلرك هر برنك
برنوع انفحه لری اولور بز هر نوع حیوانلرك ذکر اولدیغی مواضعده ذکر
ایلرز فی بیان الاختیار من جهة النوع اجودی وانفعی دوشنك انفحه سی اولور
فی الطبع جمیعا انافح حار ویابس در نادری اولور فی الافعال والخواص
انفحه دم جامدی وکبی بعض طوکمش قانی [illegible]
وپینیریته استحاله ایدن سودی وخلط غلیظی تحلیل ایدر وادکون اولنلر
طوکدروب قانی ایدر انافحه کلیسنده تقطیع فعلی واردر وهر سلانی
وخاتونلرده اولان نزف دم طوبتی منع ایدر وانافحه کلیسی ملطف اولور
ومع هذا مجفف اولور جالینوس در ترکه متضمن احتیاج اولان تحلیله
حرتلو اولان انفحه یه بن استعمال ایلیم فی بیان اعضاء الراس انافحه
هر قنغی نوع شرب اولنسه صرعه نفعی اولور خصوصا قوفی دیدیکلری
حیوانك انفحه سی صرعه زیاده نافع اولور قوفی بر حیوان بحری در که
بحر دوملری اولور فی بیان اعضاء الصدر ریه ده اولان دم جامدی
انفحه تحلیل ایدر فی بیان اعضاء الغذا انفحه سرکه ایله شرب اولنسه
معده ده بچتن ایدن سودی حل ایدر وینه معده ده طوکمش قانی
حل ایدر وانفحه جعلنك کندویه ردی اولور فی اعضاء النفض خاتونلر
طمثلرینك طاهر اولدیغی صکره انفحه یی احتمال ایلیسه کبد فالمغه
اعانت ایدر واما بعد الطهر شرب ایلیسه حبلی منع ایدر بعض
کبد فالمغه مانع اولور واختناق رحمه منفعتی اولور ورحم وجعلرین
اصلاح ایدر خصوصا قوفی نك انفحه سی بو فعلی زیاده ایتسلر واعتیاده (?)
اولان قرحه لره نافع اولور خصوصا قرحه اصلاحنده آت یوریلرینك انفحه سی

بعض طابعلری (?)
انفحه نشرح (?)
زیاده

زیاده نافع اولور فی نفعه من السموم جمیعا انفحه لر فادزهر اولور وشوکران
تسمیه اولنان نبات سمیتنك نافع اولور وشوکرانك مضرتین دفعه
زیاده اوفق اولان بچی یوریسنك انفحه سیدر کذلك هنوز طوغمش
ولد ظبی وولد ناقه وارنبك قوزی دخی شوکرانك مضرتین دفعه اوفق
اولور وتو انفحه لر سقی سموملری وستیلی حیوانلرك لزعلرینه وصومه تریاقه (?)
نافع اولور اوج اوثولی سقی اولنور نجی هر شربتی اون قیراطدن
اقل اولور وطلا ایله سقی اولنور طلا اولسه شراب ایدرکه طبخ اولنوب
ایکی ثلثنك اقلی کیده وبچی یوریسنك انفحه سی فربیونك فادزهری
اولور الفید اولان دوا ارنب اون دورد جنسدر املج دیدیکلری
دوای معروفدر فی بیان الماهیة املج هندی بر دوادر که اطرافی
هندوندن کلور واملجك مرباسی هلیلجك مرباسندن ضعیف اولور
لکن هلیلج مربانك فعلین ایشلر الا انده طریقندن اولور واملج لسنك نقع
اولنوب اول نقوعدن شربی املج دینور وبو شربی املج موضعنده واینك یکی یرده
اولور فی بیان الطبع یهوددن بر دیر که املج حاردر ویهوددن
چوق کمسه لر ذاهب اولور که املج درجه ثانیه ده بارددر واهل
هنددن شریك الیهودی در که املجه تسخین واردر واجید اولان
بودر که املج یابسدر فی تقلیل البرد اولمغه صوابدر فی بیان الافعال
والخواص دملك حرارتین املج سوندیریر فی الزینة تویلری کوکلندیر
تقویه ایدر وتویلری شیاهلندیریر فی آلات المفاصل اعصابه حد
منفعتی اولور فی اعضاء العین کوزلره قوت ویریر فی اعضاء
النفس والصدر قلبی تقویه ایدر وذهن ذکی وفهم زیاده ایدر فی اعضاء الغذاء

[illegible]

معده یی تقویه ایدوب دباغت ایدر و قیء و عطشی تسکین ایدر و طعامه
اشتها گتورور فی نفعه من امراض اعضاء النفض معده یی تقویه ایدوب
باههی تحریک ایدر و بر قوم قتنده بطنی عقل ایدر لکن مرتاسم من غیر غذاء بعض
مشقت سز طبیعتی تلیین ایدر و بواسیره جدا نافع اولور الفیناولان
دوالرك اون بشنجیسی اقحوان دیمکله معروف اولان دوادر فی
بیان الماهیه اقحوان معروف دوادر بر صنفی ابیض و صنف اخری
اصفر اولور و ابیضی اقوی اولور و اقحوان بر از قضبان و داللردر که
اینجه اولوب اوزرنده یپراغی بیاض چیچکی اولور و مرکز چیچکنه مشابه
اولوب طعم و رایحه سی خذتلو اولور و تیسقوریدوس ترکیه ناسدن
بر طائفه اقحوانه قورسنیون و طائفه اخرا مازیون و بر غیر طائفه
ارقسمون تسمیه ایدرلر انك گزیره یپراغنه مشابه یپراغی اولور و چیچکی
ابیض و ذکر اولور و چیچکلکی اورطه سینده بر شیء اصفر اولور و قوتوسی
اغر و طعمی آجی اولور فی الطبع طبیعی درجه ثالثه ده حار و درجه
ثانیه ده یابس اولور فی بیان الافعال و الخواص منضج و مفتح رسل لری
آچر و قرمزی اقحوانك قبض قوتی اولور و جمیعا سیلانی منع ایدر و
مع هذا تحلیلی دخی اولور لکن قبضی تحفیف ایله اولور و اقحوان عرقی
ادرار ایدر و دهنی اقحوان ایله اعضاره مسح اولنسه اول دهن دخی
عرقی ادرار ایدر و طمثی اغز آغزلرین آچر و محلل و ملطف اولور
فی الاورام و البثور اعضاء الراس اقحوان مستدیر بعض سبات احداث
ایدر اقحوانك رطب شمی اولنسه منوم اولور و قولاق اغریلرینه
دهنی نافعدر فی الات المفاصل سکر زك النواسینه نافعدر اقحوانك مطبوخنده

بعده والانشعاله
وبوکلمه سنه

برمقدار

برمقدار صوف اصلدیلور و النوالی اولان عصب و زره او اصوف و صنع
اولنور باذن الله نفع نفعی مشابهدر اولنور فی الاورام و البثور
معده ده اولان ورم حار و دم جامدی تحلیل ایدر و جمیعا اورام یارده
منفعتی اولور فی الخراج و القروح ناصورلره و خوسکر سشبانکه تفتیش
و ادیکلی قرحه لره و سکرده اولان حجر احتلره نافع اولور فی اعضاء
النفس و الصدر افیتمون شرب ایدر کبر اقحوانك شربی اوکنسی ربو رحمنه
نافع اولور فی اعضاء الغذاء اقحوان فم معده یه رد اولور لکن محلله
معده یه تحلب ایدن رطوباتی قوریدر و معده ده اولان دم جامدی
تحلیل ایدر فی اعضاء النفض ادراری قوی اولور و مثانه ده اولان دم
جامدی ماء عسل ایله استعمال اولنسه تحلیل ایدر و حصاتی تفتیت ایدوب
پارچه لرگ اخراج اقحوان شرب اولنور ایسه و شرب الجند فقاوی بعض
چیچکی استعمال اولنسه طمثی ادرار ایدر و دهنی حموله قیلنوب
احتمال اولنسه قوت ایله طمثی ادرار ایدر و دهنی احتمال رحمك صلابتی
تحلیل ایدر و رحمی تفتیح ایدر و اقحوانك قورسیسی افیتمون کبی سکنجبین
ایله ایچیلور و سوداویه و بلغمی اسهال ایدر و مقعده ده ظهور ایدن اشتی
نسشیره نفعی اولور و اقحوان و اقحوانك دهنی بواسیری فتح ایدر و مانی
اولان ادره لره نفعی اولنور بقلی صکره انلرك نفعی اولور و قولنج و وجع
و صلابت طحال مرضلرینه نفعی اولور و دستور العمل بودر که انلرك شربتی
تا مسی اوچ درهم اولور و اصلاحی ماء لبلاب ایله اولور الفیناولان
دوالرك اون التنجیسی اذربونه دیدیکلری دوادر فی الماهیه
ماهیتی بیانی معروف و مشهوره دیمکله اکتفا اولندی اکثر نسخه لرده ماهیت یازلمامش

في بيان الطبع درجهٔ ثالثه ده حار و يابسدر في الزينه بودوا سحق
اولنوب خل ايله استعمال اولنسه داء الثعلبه نافع اولور في الات المفاصل
بودوا احراق اولنوب رماد خل ايله يعني كونيسركه ايله استعمال اولنسه
عرق النسايه نافع اولور في اعضاء النفض اذربونه نك حبلى سنن
خاتونلر مس ايلسه لر وسو ر نسه لر و حموله اتخاذ ايلسه لر
بعني اولادو ادن فرزجه اتخاذ ايدوب كتورسه لر ساعتيله كبه ايسه
حملني اسقاط ايدر بعض نسخه ده حبلى موقعنده حبلى واقع او المشد
هرحالده معني ترجمه ده ذكر ايلديكمز اولور و بومحله شرح كبر اولور بعض
مفرداته تحرير اولنان اولمحرر عبارت بعينها بودر ومن خواصه ان
الحامل اذا امسكت منه شيئا في يدها اليسرى واطبقت يدها اليمنى
عليها نال الجنين ضرر عظيم فان دامت امساكه اسقطت في نفعه
من السموم اذربونه سمومك كليسنه نافعدر خصوصا سميتلي حيوانلرك
صوقدیغنه لره زیاده نافعدر وبومنفعته جالينوس شهادت ايدر
الفيد اولان دوالرك اون بدنجيسي اصطرك ديمكله معروفدر اوله
دوادر في الماهيته ديسقوريدوس ذكر ايدر اصطرك صمغه نك برنوعيدر
وبعضلر قتنده تبجر زيتونك صمغيدر واصطركك دخاني كنر دخاني مقامنه
هرشيئه قائم اولور في الاختيار رايحه سي حرتلي و كسكين اولان اجود و افضل
اولور في الطبع درجه ثالثه ده حاردر و درجه اولاده يابسدر في الافعال
والخواص مسخن و منضجدر و جدا ملين اولور في الات المفاصل اعيا ادويه لرينك
تركيبنه داخل اولنور في اعضاء الراس سبات احداث ايدر و باش اغرتسه در
لكن ذكا ضد و نوازله نافع اولور في اعضاء النفس وجع الصدر او كسوريكه و بحوحت

صوتلرنه

صوتلرن وانقطاع صوتلرن منفعتى اولور في اعضاء النفض دهننك
صلابت رحمه نفعى اولور وطمثى ادرار ايدر و رحم تفتيح ايدر علك
بطمدن برشيئه ايله بوطلسه طبيعتى تليين ايدر الفيد اولان دوالرك
اون سكزنجيسي اغلاجون ديديكلر دوادر في الماهيه ديسقوريدوس
ذكر ايدر اغلاجون بر خشبدر كه هندن وبلاد عربدن
كتوريرلر اولخشب صلابته به شابهدر يعني طيوبي سحق ايلديكلر سجيه مرمره
بكزر منقط اولور كوزل قوقيسى واردر او لخشبك اوزرنده جلده شبيه
قشر واردر اول قشرك اوزرنده دولودور لو الوانله منقشدر في
نفعه لامراض الزينه ديلوركه او لخشب جينانسه وياخود طبيخي
ايله مضمضه اولنسه اغز قوقيسنى تطييب ايدر و بعض كره اول
بوخشبه نلر دو زور اتخاذ اولنوب بالجمله بدننه صاچيلور
بدنك قوقيسى كوزل اولور و بعض كره مجموده تدخين اولنوب دخاني
كندر يعني كونلك دخاني مقامنده قوللنيلور في اعضاء الغذاء يغن
اولخشبك اصلندن يعني كندن بر مثقال شرب اولنسه معده نلرك
لزوجتنه وضعفندن نفعى اولور ومعده طبيعتى تسكين ايدر و وجع
كبده و وجع جنبه نفعى اولور في اعضاء النفض اغلاجوني شرب ايتمك
امعا قرحه لرينه نافعدر ومغصده نفعى ظاهردر الفيد اولان
دوالرك اون طقوزنجيسى اثمد ديديكلري دوادر في الماهيه
اثمدك جوهري اسربي اولور يعني جوهرنده رصاصيت مخالط
اولور انيكيچون ثقيل و وزنده اغر اولور و دوا اولان اثمدك منير
اولور يعني اثمد ده سميت واردر اول سميت اخلاط مصلحه الله اصلاح اولمدقجه
استعمال اولنمق جائز اولمز خصوصا باطنده استعمالي قطعا جائز اولمز

ونوا غنك قوتی رصاص محرقك قوتنه مشابه اولور بعضا اسپنج
كبر بارد يابس اولور في الاختيار انمدك جيدی صفائحی اولوب بعض كبير
وتخته كبی اولوب اوغلو بقلع فتابندی وخرده لرينك بريق ولمعانی اولدر
وجوهرينه اشياء غريبه قرشموب كرددن ووسخدن پاك و
طاهر اولندر وادنی فرك ايله وا وعلمغله تفتت ايدوب طاغيلن
وجز اپاره پاره اولندر في الطبع درجۀ اولاده بارد و درجۀ ثانيده يابسدر
ويحو شوری تسميه اولنان زاج احمرك انواعی بيوستندن اكثردر في الافعال والخواص
قبض وتخفيفی واردر ولذعی اولمز نزفی وسيلانی قطع ايدر وقطع غايته بالغ
اولور في الخراج والقروح قرحه كره نفعی اولور لحم زائدی كيدر روجراحت
ادمال ايدوب جمع ايدر وحرق ناره شحم طر ايله وضع اولنور ايسه تقرحدن
منع ايدر ونقرح ايدر ايسه ادمال ايدر اكرانمدن شمع ايله واسفيداج ايله
خلط اولنور ايسه في اعضاء الراس دماغی حجابلرندن ظهور ايدن رعافی
اغمد منع ايدر في اعضاء العين انمد عينك صحتنی حفظ ايدر وكوزده اولان
قرحه لری وسخنی افنا ايدر في اعضاء النفض وانمددن حموله قيلنسه نزف
دوكسو قاندن سيلاننه مانع اولور في الابدال نحاس محرق وانك محرق
اغمد مقامنه قائم اولور نحاس ايكی قسمدر احمر نك تركيبه باقر واصفر نك بريخ
ديرلر كرنك رصاص هو ايكی دورليدر ابيضنه قلای واسودنه عربجه انك
ديرلر واسرب هو ديرلر وتركيبه قورشون ديرلر وذكر اولينندن ك محرقلر
انمد بدل اولور واحراقلرينك طريقی تحليلنده بيان اولنور الفنه اولان
دوالرك يكرمی بشنجيسی افتيمون ديد يكلر دوادر في الماهية افتيمون بزرودهر
وقضبان صغار منتشره دن عبارتدر بعض بر نوع نباتك اوزرنده تخم حچكی
موجود اولور واول نباتك دالری كوجك اولور ذيرا نباتك كندوسی هر نه قدر
تمنشر اولوب صعتر نباتنه بكزر ايسه لكن اول نبات تدن ماخوذ ومستعمل
اولان روشر اولور ورؤسی دالری صغير اولور ومتوبلی كبير وصاح
كبر ابجه تللر اولور اكه بناء تركيبده كلادن معروف درو اولنبت
متشمد بعض قوريمش اوت كبيدر وحارحر يفدر طعمنده حرافت
واردر بزر بعض تخمر قرمزی اولور و نباتنك قوتی حاشا قوتی كبر اولوب
حاشادن قوتی ضعيف اولور حتی بعضلر ديرلركه افتيمون حاشا
جنسندندر وبو محلده قانونك عبارتی بودر قوت نباتنه كقوة حاشا
اضعف منه قوت نباتنه مبتداء ركقوت حاشا خبر در اضعف منه
خبر بعد خبر در معنادی بمكدر كه افتيمونك نباتنك قوتی حاشادن ضعيف
اولور لكن تفاوتلری قليلدر حتی حاشا قوتنه افتيمونك قوتی مشابه در مماثل
صايلور وبو تركيبده احتمال واردر كه خبرك تعددی اختلاف اقوال
اشارت اوله واول اختلاف قريبا ذكر اولنور في الاختيار افتيمونك
جيدی ومنفعتلوسی اقريطس جزيره سنك افتيمونی اوله و بالخوصه قرنسيس
اوله لونی حمرته مائل اوله وهر نه قدر قرمزيه ميلی زياده وحرتی اكثر اولور ايسه
جودتی ومنفعتی اكثر اولور في الطبع افتيمون درجۀ ثالثده حار وينه
درجۀ ثالثده يابسدر وبو جالينوسك مذهبيدر اما حنين ديركه
درجۀ ثالثده يابس ودرجۀ اولانك آخرنده حاردر في الافعال
والخواص افتيمون نفخی حل ايدر وهوالي ومشايخه موافق اولور
وامراض سوداويه يی ازاله ايدر في الات المفاصل تشنجه نفع
اولور في اعضاء الراس ماليخوليايه وصرعه نفعی اولور في
اعضاء الغذاء صفراسی غالب اولنلرده كرب وغم احراث ايدر وكذلك
صفرا ويلر قوصدير ر ومعطشلر زياده صوصادير في اعضاء النفض

افتيمون

ممسر

٥٦

صابون

حاشا كلك ديكله معروفدر

[illegible]

افتیمون منفرداً شرب اولنسه بر شربتی ایکی درهم اولور و مطبوخاً شرب اولنسه بر شربتی دورت درهمه قدر اولمق جائز اولور و اگر افتیمون عسل و ملح ایله استعمال اولنسه سودایی قوت ایله اسهال ایدر و بلغمی دخی اسهال ایدر و واجب اولور که شرب اولنه افتیمون طتلو بادم یاغی ایله قوریلوب بعد اولنه و طبخی استقصا اولنمق جائز اولمز بلکه واجب اولور اخلاط سائره کبی طبخ اولنور دوا افتیمون طبخنک اخرینده اول مطبوخک ایچنه طرح اولنور قوتی افنا اولنمسون ایچون و بو ترجمه نسخهٔ سلطانیه نک ترجمه سیدر ایدی و نسخ سائره ده دیرلرکه افتیمونک شربتی و لحره سی دورت درهمدر ملح ایله و عسل ایله شرب اولنور سودایی قوت ایله اسهال ایدر و بلغمی دخی اسهال ایدر و بعضلر دیرلرکه مشروبی ایکی درهمه وار نجه قدر اولور و مطبوخی دورت درهم اولور درهم مثقال معناسنه در الفیه اولان دوالرک بکرون برنجیسی اسطخودوس دیدیکلری دوادرکه اکر لسان ترکیده قریاش دیرلر حلب دیارنده ... نام برجزیره ده ثابت اولمغله
~~اول جزیره نک اسمیله اخذ اولنوب بانک ... تسمیه اولنمشدر~~
فی الماهیه اسطخودوس آنک ازیه سنفاتی کبی دقیق و قرمزی سنفاتی اولور یعنی ادیکلیسی و سنبله سی کبی سنبله لری اولور و ورقی اوزون اولور و قضیبلری افتیمون قضیبلری و دالاری کبی عنبری کوتنه اولور و اوزرنده نورلری و چیچکلری اولمز یعنی چیچکی ایله استعمال اولنمز منفعتی مجرد بسته و تخمنده اولور و اسطخودوس حاد اقتلو اولور و حرارتی بیره سی اولور و جوهر ارضی بارد ایله جوهر ناری لطیفدن مرکب اولور فی الطبع درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده یابس
اولور

٦٠

اولور فی الافعال و الخواص اسطخودوس کبدی و طحالدری و مرارتی جبیله ملطفدر و شرابی محلل و ملطفدر و تفتیح واردر و سددلری آچر و جالیدر و قبض نسبی واردر بدنی و احشایی تقویه ایدر و عفونتی منع ایدر فی الات المفاصل مطبوخی سکرلرک و ضلوعک یعنی کوکره اولان ایکولکلرینک اغریلرینی تسکین ایدر و شرابی عصبه اولان صوق مرضلره جمیعا و الرده منفعتلو اولور بس واجب اولورکه سکرلرینک ضعف و امراض بارده اولنلر اسطخودوس شرابنه مداومت ایلیه لر فی امراض اعضاء الراس مالیخولیایه و صرعه نافعدر فی اعضاء الراس و مزاجنده صفرا غالب اولنلره کرب احداث ایدر و قی ایتدیرر و مغطسنده رصوصادر فی اعضاء النفض الات بولی تقویه ایدر و بلغمی اسهال ایدر و بو مذکوری جالینوس ذکر ایلمدی و شربتی بالعسل اون ایکی کسونا اولور کسونا اون سکز درهمدر شراب صاف ایله و یاخود سکنجبین و ملح ایله شرب اولنور و الفیه اولان دوالرک بکرمی ایکنجیسی اشنق دیدیکلری دوادر فی الماهیه طرثوث دیدیکلری نسنه نک صمغی اولور طرثوث حوج کبی بر شیدر که بخت الصله نابتدر اولیور و آنک صافی اشقدر و بو اشقدیدیکلری دوایه لزاق الذهب دخی تسمیه ایدرلر زیرا کاغد ورقی یعنی کاغد کبی یازی یازلین دری و کوبا سلی یعنی بزلر آنکله تذهیب اولنور فی الطبع درجهٔ ثانیه نک اخرنده حار و درجهٔ اولاده یابسدر فی الافعال و الخواص تحلیلی و تخفیفی قوی اولور و لذع قوی اولمز و تفتیحی اولدیغی بالغ اولورکه طمرلرک اغزلرندن قان سیلان ایلکه قریب اولور و تصلیبی سهل اولان

دوالوه ادخال اولنور وجذب وتلیین فعلی دخی وار در فی الاورام و البثور
اشق خل و نطرون ایله طلا وضماد اولنور وخنازیره یعنی صراجه یه بکر
مرضه نفع اولور وصلابات و سلع مرضلرینه دخی اول طلاء وضماد ایدر
نفع اولور فی الخراج والقروح ریته ده ظهور ایدن خراجاته نافع اولور
ولحم جبینه اکل ایدر ولحم جیدی انبات ایدر فی الات المفاصل عرق النسا
اغریسنه وبوکرو مفاصل اغریلرینه بال ویاخود ادیه صوینه ایله
اشق سقی اولنسه منفعتی اولور وبال وزفت ایله ضماد اولنسه
مفاصللره تجربه ینه منفعتی اولور وسرکه وبورق و دهن حنا ایله اشق
ترکیب اولنوب استعمال اولنسه اعیادن نفعی اولور فی اعضاء العین
جفنک یعنی کوز قباغنک خشونتنه اشق تلیین ایدر وجربه اولان
خشونتی دخی تلیین ایدر وبیاض عینی جلا ایدر برترلق ایدر وکوزده
اولان رطوباته نافع اولور فی اعضاء النفس و الصدر اشق
عسل ایله ویاخود ماء شعیر ایله لعوق اولنسه ربودن وعسر نفسدن
و نفس انتصابیه نفع اولور وحجابده اولان قرحه یی ازاله ایدر وخنا قره
نفع اولور ارضاقده ماده سی بلغم ومرّه سودا اولور ایسه فی اعضاء الغذاء
اشق طحاله بر درهم یعنی بر مثقال شرب اولنسه صلابت طحالدن وصلابت
کبددن نافع اولور و کذلک شراب ایله اول محلله طلا اولنسه نفع
اولور و استسقا یه نافعدر فی اعضاء النفض بولی ادرار
ایدر حتی دم نبول ایتدیرر و حب القرع یعنی معده ده طهور تکون
ایدن قباق چکرده کی کبی اولان قوردلری قتل ایدوب اسهال واخراج
ایدر وجنینی کرک حی او لسون وکرک میت او لسون اخراج ایدر و حیضی

اهدار

خاصوه یعنی

حجابه مراد صدرده اولان حجاب مستقر واضلاعی مجلل اولان حجابدر

ادرار ایدر وخصیه لره ورحمه سرکه ایله سوریلسه نافع اولور فی الابرالجهنم
فی السموم مرّو طلا ایله اشق شرب اولنسه طفیغون دیدیکلری سمّه
بادزهر اولور ودخی بر موضعده احراق اولنسه دخانی اول موضعدن
حشراتی طرد ومنع ایدر ودخی اشق زیت وسعد ایله قارشیدیرلوب
هوام وحشراته رضه تقریب اولنسه انلری قتل ایدر فی الابدال
خلبته النحل اشقه بدل اولور یعنی بال اریسنک وشع و جامورینه اولون
مراد بره بولی دیدیکلری نسنه در که کورات نحلده اولور الفیته اولان
ادویه نک بری محی و حبیسی انجدان دیدیکلری دوا در فی الماهیه معروفدر
بو برنوعی ابیض و برنوعی اسود اولور واسود اقوی اولور یعنی
زیاده حدتلو اولور واسود زیاده حدتلو اولدیغندن اطعمه یه ادخال اولنمز
انجدانک کوکی اشترغاز طعمنه مشابه اولور انجدان کوکنک طعمی
طبع هوائی اولور واشترغازک هضم بطیء اولور وانجدان
کوکینک هضمی دخی هر نه قدر ایسه بطیء ایسه لکن طبع هوائی
اولمغله اشترغازک هضمنک بطیء مقداری بطیء اولمز اما حلتیت
تسمیه اولنان دوا انجدانک صمغی اولور اول صمغ منفرداً بر باب ایله
ذکر اولنور وانجدانک مطبوخی و سرکه سی استعمال اولنور حرمتی
استعمالنی اولی اولور فی الطبع درجه ثالثه ده حار ویابسدر فی
الافعال والخواص انجدانک بتری ملطف اولور واصلی منفخ اولور ودخی
انجدان ایله وخصوصا انجدانک سودی ولبنی ایله دلک اولنوب وعلسنم
قوت ایله مواد خارجه جذب ایدر فی الزینه بدنده بخارانک الدی
ایدر و تحت عینده ظهور ایدن نمشکی دخی اول موضعه انجدان ورنیت ایله ضماد اولنسه ازاله ایدر

اولاد

طعم

سعد طویل القوی وکلمه معروفدر

بلغ

کهنه اوج لون مراد اولنور خالص سیاهه دیرلر و یاخود بیاض اولوب غیره
لونه دیرلر و یاخود قاره یه مائل غبرتدر دیرلر بو مقامده هر بری مراد اولنق
جائز زیرا دمک قلت و کثرتی و شدت احتراقی و ضعفی جهتلریله بحث عنده
بو الوان حادث اولمق ممکن اولور فی الاورام والبثور باطنا اولان
دبیلاره نافعدر فی الجراحات والجراحات کوکی مرهمده خلط اولنسه
خنازیر مرضنه نفع اولور فی آلات المفاصل الجزانک دهن آس ایله
و یاخود دهن فار شدید ایله سه خاصیتا وجع مفاصله نفع اولور فی اعضاء الغذاء
الجزانک اصلی مجشید دکر دیرو بطنی عقل ایدر و طعامی هضم ایتدیرر
لکن کندو کیج هضم اولور و معده یه اشتر ایدر و قوتلندیرر و شهوتی
اویندیرر فی اعضاء النفض سرکه ایله جنده ناد قبوع ایله الجزانک طبخ اولنسه
مقعده ده اولان باسوره صاغدر و ادرار ایدر و براز و فساد ایدر الجزم
تغییر ایدوب زیاده کرهه ایدر والجزانک مثانه یه
مضر اولور فی السموم الجزانک سمومه فادزهر اولور الفیه اولان دواء ترک
بکر دور تجنیسه اشترغاز دیدیکلری دوادر فی الماهیه اشترغازک
ماهیتی معروفدر دیدیلرکه اشترغاز طبیعتده الجزانه قریب
اولور و الجزادن ردیّ اولور صواب اولان اشترغازک کندار استعمال
اولنموب سرکه سر استعمال اولنمقدر فی الطبع ثالثه نک آخرنده حار یابسدر
فی اعضاء الغذاء سرکه سز معده یه جیددر معده یی تنقیه ایدر و معده یی
تقویه ایدوب شهوته فائقت ویرر اشترغازک جرم غثیان احراق ایدر
و لزع ایدر و معده ده جوق اکلغو هضم بطیئدر فی الحمیات بالخاصیه
حماء ربعه یعنی سوداده اولان حمایه نافعدر الفیه اولان دواء ویدنک بکرکی

اولور

خفا ایله

برازدر یعنی جیقان نجاست و فساددر جیقان بیلدرمنهم

اشترغاز

انبرباریس

بنجیسه انبرباریس دیدیکلری دوادر فی الماهیه انبرباریس زرشک
معناسنه در کلمهء فارسیه در عربیسی انثراره در ترکیده قدن طوزلغی دیرلر
میم ایله و نون ایله لغتدر انبرباریس امبرباریس اکیسی جائزدر زرباریس
هم دیرلر و امبرباریس اصنافدندر برصنفه ذکر و قرمزی اولوب سنبله لیدر
و برصنفی اسود اولوب اوزون اولور قلولیرده و یاخود جبلده حاصل
اولور و بو اسود مستطیل اقوا اولور فی الطبع درجهء ثالثه نک آخرنده
بارد یابسدر و بعض نسخه لرده درجهء ثالثه بدلنه درجهء ثانیه واقع
اولمشدر مفردات سائره نک کیمنده ثانیه و کیمنده ثالثه مسطوردر فی الافعال
والخواص صفرایی حرافه اصعدر فی الاورام والبثور و خواصنه تدبیر ایدرکه
اورام حاره یه ضماد اولنسه نفع اولور فی اعضاء الغذاء معده یی و کبدی
تقویه ایدر و صوسزلغی قطع ایدر فی اعضاء النفض طبعی عقل
ایدر و سحجی منع کذلک اسفلدن سیلان دمی منع ایدر و بعض
نسخه ده مسطوردرکه انبرباریس شرب ایلمک رحمدن سیلان
مزمن ایله سائل اولان رطوباتدن نفع اولور و دیدیلرکه
اولان خاتونلرک بطننه انبرباریس شجره سنک اصلی ایله اوج کره
ضرب اولنسه و یاخود انبرباریس ایله اول خاتونک بطنی تلطیخ
اولنسه جنینی اول خاتونک اسقاط ایدر و اسفلدن سیلان
دوکر و نفع اولور الفیه اولان دواء ترک بکرو التجنیس اسفنج
یعنی سنکردر فی الماهیه اسفنج بر جسم بحریدر دریاده تکون
ایدر دخود رومتخلخل یعنی بوشاق اولور و فرجه لری اولور لکنه
کبیدر و دیدیلر که اسفنج بر صیغ اندرکه ملتصق اولدیغی محلدن

ضماد

اسفنج

وكت ایدر و اولدیغی محلده زائل اولمز في الاختيار تازه‌سی تاك قوتی زیاده اولور
وتجفیفی اشد اولور زیرا تازه ایكن بحردن استفاده ایلدیكی طبیعت بحریه‌سی تقویه
اولور في الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانیه‌ده یابسدر و اسفنجك
حجاره‌سی طبیعتده اسفنجه قریب اولور و حرارتده اقل اولور و حجر اسفنج
اسفنجك اچیندن واراسنده بولنور في الافعال والخواص اسفنج قوی
التجفیف اولور خصوصا تازه‌سی احراق اولنوب زیت ایله استعمال
اولنسه زیاده تجفیف ایدر آنك ایچون بر عضو قطع و یاخود بط
اولنسه اسفنج محرقك كولی دمی قطع ایدوب سیلانندن منع ایدر و
واسفنج هر نه قدر حابس الدم ایسه لكن اسفنج ایلدكی بكر اولنور
یعنی بر عضو ~~[illegible]~~ مراد اولنسه اسفنج نار ایله ما استعمال اولنور
و اولا مستعمل اولان اسفنجی كی اولنمسی مطلوب اولان محله وضع اولنور
واسفنج فتیل قیلنوب سیلانی اولان عروقك اغزینه صوقیلوب
ودم منقطع و حجر اسفنج من غیر اسخان تلطیف ایدر و تجفیف ایدوب
جالی اولور في الاورام والبثور بلغمی ورملری قورییدر في الجراح والقروح
سنكر سركه ایچنده قونیلوب اصلدیلور صكره جراحات اوزرینه
وضع اولنور بو معالجه ایله جراحه ادمال اولنور و تال ایله طبخ اولنسه
دریك یاره‌لر ادمال ایدر كذلك كرك قورو كرك یاش سنكر یعنی
صو و یاخود شراب ایله اصلدیلمش سنكر اول یاره‌لرك اوزرینه وضع
اولنور رطوبتلو و اسكی یاره‌لر اولور یابس و یاخود مبلول اولان سنكر
قوریدر و تنقیه ایدر في اعضاء النفس والصدر اسفنج احراق اولنوب
حراقه‌سی زیت ایله ضماد اولنسه نفث الدمه علاج صالح اولور في اعضاء

طاغلنق

اولور

وموضعنی

یعنی قان توكورمه

النفص

النفض اسفنجده بولنان حجر جالینوسك غیریلری قتنده حصاتی تفتیت
ایدوب پارچه‌لر اما جالینوس حجر اسفنجك قوتی مثانه‌ده نفوذینی
استبعاد ایدر و حجر اسفنجك بوبركلرده حادث اولان طاشلری
وحصاتی تفتیت و پارچه‌لسنه تقریب و تجویز ایدر الفیه اولان
دوالرك یكی و یدنجیسی ابار و آنك دیدكلری دوادر ابار و آنك
الفاظ مترادفه‌دندر رصاص اسود معناسنه در بعض قورشون معناسنه
در قاموسك مختاری بودر و بعضیلر فرق ایدوب دیرلركه ابار محرق
اولان رصاصدر و آنك رصاص اسوددر في الماهیه بو ایكیسی شیء
واحددر رصاص اسوده هر بر اطلاق اولنور و رصاص اسودده مائیت
كثیره واردر و اول ماء كثیره برد اجماد ایدوب و كدیر و رصاص اسودده
هوائیت وارضیت دخی واردر لكن مائیت كثرتنده كثرتی بشریع
دكلدر و جالینوسك زعمی اوزره رطوبتنك دلیلی بودركه رصاص
اسود ادنی تسخین ایله ذوبان ایدوب ادیر و هوائیتنك دلیلی
جرمنك سخافتی و قوامنك ضعفی اولور و رصاص اسود ارضیتدندر
یعنی یاسنلو یرده دفن اولنسه بیوروشیشر و رصاص اسود اورالری
زیاده تبرید ایدر عضو و بدن في بیان الطبع درجه ثانیه‌ده بارد رطب
اولور في الاورام والبثور قورشوندن بر قبه و بر صلایه اتخاذ اولنور
یعنی كورك كبی بر تابه و بینه قورشندن دستج یاپیلور و اول قبه‌ده بعض
ادهان قونیلوب اول الادهان قورشون قبه‌نك ایچنده قورشون
دستج ایله سحق اولنوب و اول سحق لا محاله قورشونك اجزاء لطیفه
بر از اجزا انحلال ایدوب دهن ایله مخالط اولور و اول مخالط اورامده حاره‌یه تبرید ایدوب
مركب

نفعی اولور

ابار و آنك

وبالجمله اورام قبیحه یه نفع اولوب حتی سرطانه ده منفعتی اولور
و قورشونك بر صفحه یا بیلور و اول صفحه خنازیر و غدد و مفاصل
قرحه لری و غدد لر اوزره باغلنور و اورام و غدد لری ایدوب تحلیل
ایدر فی الجراح والقروح قورشونك ذکر اولنان سحاقه و کذلك قورشونك
حراقه سی و خصوصا حراقه نك مغسولی خبیث جراحتلره و سرطان
قرحه لرینه و مفاصل قرحه سنه نافع اولور فی الالات المفاصل ذکر اولندیغی
وجه اوزره قورشونك مسحوقی و کذلك محرقی مفاصل قرحه لرینه
منفعتی اولور و مفاصله اولان التواء عصبیه و غیرلره
اولمیوب قورشونك صفحه سی شد اولنسه اذایه ایدوب نفع اولور فی
اعضاء العین انکك محرقی قروح عینه نافع اولور خصوصا اول محرق
مغسول اولدی و کذلك محرق مغسول رمد یابسه یعنی کوزده اولان قورو
اغریسه نفع اولور فی اعضاء النفس والصدر قورشونك محرقی معده ده
اولان قرحه لره نافعدر کذلك ~~مسحوقی و محرقی اولنان~~ حراقه سی و
سحاقه سی هم معده قرحه لرینه نافعدر قانونك بو کلامنده اشارت واردر که
محرق ایله حراقه نك فرقی واردر و اسرب احراقنك طرقی محلنده ذکر اولنمشدر
بعضیسنه حراقه و بعضیسنه محرق دینکله اشارت ایدر تفصیلی صرحده
خروجه باعث اولور فی اعضاء النفض ذکر اولنان سحاقه و حراقه دنم هر
بری بواسیره نافعدر و قورشونك صفحه سی بطنه شد اولنسه احتلامی
منع ایدر و شهوت باهو تسکین ایدر و سحاقه سی و حراقه سی ذکر ده و خصیه ده
اولان قرحه لره و اورامه نافع اولور فی الفید اولان دوالرك بکری و سکز نجیسی
اشنان دیدیکلری دوادر فی الماهیه اشنانك ماهیتی معروفدر

واشنان

واشنانك انواعی واردر و زیاده لطیفی ابیض اولوب خرء العصافیر
تسمیه اولانلردر و زیاده حرارتلی سبز بینشل اولانلردر فی الافعال والخواص
جلاسی واردر و منقی و مفتحدر فی اعضاء النفض نصف درهم اشنان بر درهم
عسر بولیه حل ایدر و بش درهم مقداری حیض و مشیمه و جنینی اسقاط
ایدر و اشنان فارسیدن بر نصف درهم بر درهم وارنجه قدر طمثی
ادرار ایدر و اوچ درهم وزنی استسقانك مائیه اسهال ایدر و
اشنان فارسی بیشل اولان اشنانلردر که آنکه غاسول [illegible] اطلاق
اولنور فی السموم اون درهم مقداری اشنان سم قاتلدر و اشنانك
اخضرنك دخاننی هوام بعضی سمیلو بوجکلری قجرلر الفیه اولان
ادویه مفرده نك یکرمی و طقوزنجیسی اصابع صفر دیدیکلری دوادر
فی الماهیه اصابع صفر بر نباتدر که شکلی کفك شکلنه بکزر
بیک بکز اولور و ابلقدر یعنی لونی الاجهدر بعض محلی اصفر و محلی احمر
ابیض اولور صلابتلیدر حلاوت قلیله سی واردر و بعضی افرادینده
بیاضیت اولمیوب اصفر و اغبر اولور فی الطبع تقریبا درجه
ثالثه ده حاردیابسدر فی الافعال والخواص فضول غلیظه یی حلا
محللدر فی الالات المفاصل اعضاء عصبیه آفاتنه بالخاصه ~~[illegible]~~
نفعی واردر فی اعضاء الراس خاصتا اصابع صفرك جنونه نفعی واردر
فی الابدال جنونه منفعتی بدلی بر مثلی و نصف مثلی هزار خشان
ایله ثلثانی قدر سعددر الفیه اولان دوالرك اوتوز یدیجیسی اومالی
دیدیکلری دوادر فی الماهیه اومالی بر نوع دهندر که جامد اولور و عسل کبی
قویو بلکه عسلدن زیاده قیو اولور و اول دهن بر شجرنك ساقندن

اغالوجی سریانیدر عود الغریز
الطلاق اولنور

متحلب اولورکه اول شجره تدمری وحلوا اولور یعنی صغیر اولور وطعم حلوا اولور
واول رطوبتدن دهن اتخاذ اولوجه‌تله که اکد برجیچکدن دهن قارشدررلر اولور
واول چیچکه واول مجموعه دهن اومالی ودهن الحسن تسمیه اولنور فی الاختیار
اجودی صاف اولوب زیاده قیو وعتیق اولندر فی الطبع حار رطبدر
وحرارتی رطوبتندن اکثردر فی الجراح والقروح اومالی ایله طلا اولنسه
متقرح اولن جربه نافع اولور فی الات المفاصل اوجاع مفاصله نفع
اولور فی اعضاء الراس سبات وکسل احداث ایدر فی اعضاء العین
اومالی ایله اکحال اولنسه ظلمت عینه صالح اولور فی اعضاء النفض اوج
اوقیه اومالی بدطقوز وقیه حلحلا اولنسه مرته یه اسهال ایدر
کذلک اخلاط نیه یه دخی اسهال ایدر لکن کسل وادخا احداث ایدر اومالی
اسهال الجوت استعمال ایدن کمسنه یه کرکدرکه آنده اولمقوله عوارضدن
منفعل اولمیه واحتراز ایلمیه دیرا اواد وادن ذکر اولنان عوارضلی
هرنه قدر ظهور ایدر ایسه لکن ذاتنده سلیمدر واضرار دندی دوالی بعید
وواجب اولورکه اومالی شربته کمسنه اوزرینه اویومیه الفیه اولان
دوالک اوتوز برنجیسی اغالوجون دیدیکلری دوادر بعض نسخه لرده
اغالوجی یازلمشدر فی الماهیة هندی عود عربی برخشبدرکه
انده عطریت اولور قبوغی ملون ومنقشدر وعطره ادخال اولنور والده
مرارة یسیره ایله قبض اولور فی اعضاء الراس طبیخ ایله مضمضه اولنسه
اغزی قوقیسن تطییب ایدر فی النفس والصدر یانندن اغزلرینه نافعدر
فی اعضاء الغذاء وجع کبده نافعدر وبر مثقالی معده لک اوجعنه ومعده
ضعفنه نفع ویرر فی اعضاء النفض اغالوجی صوایله ایچلسه مغص حدثی
ومغص حاردت نفع ویرر الفیه اولان دوالک اوتوز ایکنجیسی

ام غیلان دیدیکلری دوادر فی الماهیة بعض نسخه لرده معروفه
بر شجره درکه بادیه ده اولور دیمکلری اکتفا اولندی ونسخ اخراده
عضاه جنسندن اولور دیو بیان اولندی عضا قتدن بو مقامده
مراد ام غیلان اصنافندن برصنفدرکه جمله نک معلومیدر لکن
ذکر اتی منافع شجره نک کندوده اولمق بعیدا ولور بعضلر اول منفعت
میوه سنده اولور دیرلر وبعضلر چیچکنده اولور دیرلر قانونده بو
تفصیل ذکر اولنمادر ظهورنه بنا ترک اولندی فی الطبع طبیعتی
بارد یابسدر وقانونده درجه سی بیان اولنمز لکن بعض کتبده بارد
یابس قابض تبلغ الدرجة الثانیة دیو تفصیل اولندی فی الافعال
والخواص قابض اولوب وسائر سیلان شاننده اولان
رطوباتی سیلاندن منع ایدر فی النفس والصدر قان توکوره‌کدن
نافع اولور فی اعضاء النفض سیلان دمکله نافع اولور الفیه
اولان دوالک اوتوز اوچنجیسی اذرافیون دیدیکلری دوادر
اذارقی واذاراقی دخی یازیلور جمله سی شئ واحددر فی الجمله
~~اولور ورده اشارت اولنمشدر~~ فی الماهیة بودوا زبد البحر
انواعندن اولور جامدر مختلفا قصابه ملاصق ولور بعض خلفا دیرلر
جالیلره وقمیشلره متصل اولور بو تفصیل نسخه سلطانیه ده سطوره اول
وبودوا واحد تلو درجه سنه بنا سقی اولنماسی جائز اولمز بلکه حرتی کسلتدرلر نقله
صنکره خارجدن طلا ایله استعمال اولنور فی الطبع جدا حار اولور فی الافعال
والخواص رد تی المزاج اولوب ودتی مزاج غایتده ایرشن کمسنه لرک
مزاجن تعدیل ایدر لکن استعمالنده جسارت اولنمز الجوح جدمبتی اوزره طلا ایله استعمال اولنور

في الزينة كلفي اولنلره نفع اولور في الاورام والبثور بو دوا انلك بثور
لبنيه تسميه اولنان بثرهلره نفع اولور بو رونك ويوزك صفحه سنده
بياض بثره لر ظهور ايدر و اول بثر سودك بو زنده نقطه لر كبي اولا
قبر حقاره بكزر اول بثر لر عصر اولنسه الجنده سمن منعقد كبي
رطوبت خروج اول بثره لره بثور لبنيه ديرلر اذا رقيق ايكن منفقئ
اولور في الخراج والقروح تقرح ايدن جراحه ودمركلردن نفع اولور
في الات المفاصل ضماد اولنسه عرق نسايه نفع اولور الفيه اولان
دوالرك اوتوز دورد نجيسي آزاد درخت ديديكلري دوادر
كلمه فارسيه در عتيق اغاج معناسنه اولور في الماهية آزاد درخت
بر اغاجدر كه ديار فارسده معروفدر ثمرهٔ نبق كبي انك ميوه سي اولور
اول اغاجه ديار زنده شجرهٔ اهليلج وشجرهٔ كنار ديرلر وطبيعتي انله
طاغلرده بيتر و اشجارك كبارندن بر نوع كبير اغاجدر في الطبع فقال
بعض حكيملر درجهٔ ثالثده رطب حار ودر حصرا ولانلر اخرندهٔ يابسدر
في الافعال والخواص سده لر ازاد درختك حكيمي تفتيح ايدر في
الزينة اول شجرك يبراغنك صويي قملي قتل ايدر و توبي اوزادر
خصوصا اول اغاجك كوكي خمر ايله استعمال اولنسه بو فعلي زياده
ايشلر في اعضاء الرأس اول اغاجك حكيمي دماغه اولان سده لري
آچر في اعضاء النفس والصدر اول اغاجك ميوه سنك كوكسه جدا
ضرري اولور قباله در في اعضاء الغذاء ميوه سي معده يه بردي اولور
وكرب معده احداث ايدر في الحميات آزاد درختك لحاسي شاهتره ايله
واهليلج ايله طبخ اولنوب سوزيلسه وتصفيه اولنوب الجليسه ديلايكه
حماء بلغميه يه نفع اولور في السموم اول شجرك اطرافنك بعضي اوجلرندن

اولوب

اولوب تصلب ايتمدك فلزلرندن عصاره سي عسل ايله استعمال اولنسه بالجمله
سموميه مقاوم اولور وعفونتي استعمال بعض كره قتل ايدر في الابدال بعضي
توبي اوزون ايتمكده آزاد درختك بدلي شهدانج يبراغي و آسك يبراغي
وسدر يبراغي اولور الفيه اولان دوالرك بكرمي اوتوز بشنجيسي ايرسا
ديديكلري دوادر في الماهية ايرسا سوسن اصنافندن اسمانجوني
اولان سوسنك كوكيدر وسوسن حشايشندندر اولور و بر نوع
حشايشدر ساقي اولور و ازرقنده زهري و چيچكي اولور چيچكلري مختلف
رنكلره اولور بياض وصاري واسمانجوني وفرفيري بعضي قرمزي
اولوب حليته نقاط رنكلوسي اولور بس الوانه مختلفه ده مركب
اولمغله ايرسا تسميه اولندي زيرا ايرسا علايم سماويه دن
الكلمه صاعقه ديديكلري علامتك آدي در ايرسانك الواني اول علامت
الوانيكبي مختلفه اولمغله ايرسا تسميه اولندي وبو كوكك عقده لري اولور و يبراغي
اينجه اولور و اسكيد بكنجه اول كوكه سوسن ديديكلري قورد دوشوب
ستوس ايدر و بو ترجمه بر نسخه ده مسطور اولان عبارتك ترجمه سي ايدي
ونسخه اخرانك ترجمه سي بو در ديسقوريدوس ديركه ايرسانك
ورقي برده اولوب بيانه اولان سوسنك ورقنه بكزر لكن ايرسانك
ورقي اوزون و اكبر اولور و انك ساقي اولور ايرسا قله سي بر نجم محل دفينه
متعدد چيچكلر اولوب الواني مختلف اولور بعض چيچكك لوني صاروية
اولوب مائل ارجواني اولور وسمانكلونه ضارب ومائل اولور
بس لونلر بو اختلافده اولمغله ايرسا تسميه اولندي و ايرسانك
عقده لي صلب قرنو وكوكلري اولور دايحه سي طيبه اولور والايو اولوركه
دكوكو ملي

آزاد درخت كلمه فارسيه در ... [illegible]

ايرسا [illegible]

اولكوك النقاط اولنسه يعنی اخذ اولنسه كوكلردن قورييدلوب
وكتانه ايپلكندن دزيلوب حفظ اولنه في الاختيار اول كوكك جيدی
خالص كثافتلو وملزز يعنی صيقی وغير متخلخل اولنسيدر وقصب ولونی حمرتيه
مائل اولندر وقوقوسی نده ذات تز اولان ارضيدن استفاد قوقو اولا
اولميوب رايحه سی طيب اولندر وكذلك لسانی حدتلو ايدوب قوت
ايله غطاس يعنی اقصيني تحريك ايليا ندر في الطبع ثانيه نك آخرنده
حار ويابسدر في الافعال والخواص منضج ومنقی وجلادر وعصيری
ماء عسل ايله استعمال اولنسه تحليل ايدر وبلغمدن بدنی تنقيه ايدوب غليظ
اوبلغمی اخراج ايدر في الزينة ايرسا برمقلی خربق ايله كلف وتمشنی جلی
تنقيه وتطهير ايدر پاكلز ايرسا هق اول فعلی اسلر في الاورام والبثور
ايرسانك مطلوقی صلابانی واورام غليظه يی وخنازير ربع وبثور
لبنيه يی تليين ايدوب يموشاق ايدر في الخراج والقروح وسخلو اولان
قرحه لردن تنقيه اولور ونواصيرده مطرا نبات ايدر هرند قدر استعمالی
درور طريقی ايله اولور ايسه وكلا ده آت بيترور اكسال ايدر في الآلات
المفاصل دهن ايرسا اعيايی تحليل ايدر وسركه وياخود شراب ايله
شرب اولنسه تشنجه نفع اولور كذلك هتك عضلده دخی نفعی
اولور وايرسا ايله احتقان عرق نسايه نافع اولور في اعضاء الرأس
منوّر اولور در مزمن باش اغريلرينه كيدرر وبعض كره ايرسايه كل
ياغی وسركه ضم اولنوب باشه ضماد اولنور واول ضماد باش اغريسنی
ازاله ومنع ايدر وايرسانك جيدی عطاسی احداث ايدر وبو ترجمه
اولنان نسخه دن ماعدا بر نسخه ده واردر لكن سياق وسباق منتظم دكلدر

اكسال ايدر يعنی
كميكه اتی كيدرر

بناء عليه

بناء عليه اول نسخه يه التفات اولنمدی ومطبوخی ايله مضمضه اولنسه
وجع اسنانی قطع ايدر ودهن ايرسا سركه ايله دوی اذنی
يعنی قولق كوريلديسی كسر ومزمن نزله لری منع ايدر ودهن بورن
دلكلرنده ظهور ايدن رائحة منتنه يی ازاله ايدر وطبيخی اولكوتی
قوقويی ازاله ايدر وتفزعدن منع ايدر في اعضاء العين دموعی
جلب ايدر يعنی ايرساتمی اولنسه كوزی يشلندرير في اعضاء
النفس والصدر يان اغريسنه وذات الجنبه تسكين ايدر رطوبت غليظه دن
حادث اولان اوكسوريكين ماعدا اوكسوريكه نافع اولور وذات الريه
وعسر نفس وخناق مرضلرينه نافع اولور دفع عسر تلو اولوب صدرده
محتبس اولان فضولی تلطيف بالغ ايله تلطيف ايدوب وسده
تفتيح ايتمكله دفع وتحليل ايدر وعلل صدرده ايرساتمی بنج ايله شرب
اولنور وآنكله مضمضه ايتمك لحاتك اضمارا ايدر يعنی كوجك دل ديمكله
معروف اولان عضوی زبون ايدر في اعضاء الغذاء ايرسا سركه ايله
شرب اولنسه كبد وطحال الم وجع باردی اولنلرك وجعنی تسكين
ايدر خصوصا طحالك وجعنی زياده تسكين ايدر واستسقايه نفع
اولور في اعضاء النفض بواسيرك اغريلرينه اجر ومغصی ازاله ايدر
ومزينك كثرتنی واحتلامك كثرتنی منع ايدر وشراب ايله استعمال اولنسه
طمثی ادرار ايدر قوة رحمنده صلابت وياخود اوجاع بارده اولان خاتونلر
ايرسا قيناد وب طبيخنده اوتوره نافع اولور وايرسادن فرزجه
اتخاذ ايدوب كتورسه اسقاط ايدر يعنی جنينی دوشورور ودهن رحمه نافع
اولور وايرسانك عتيقی وطاغلمش شرب اولنسه ماء اصفر ومرّه يی وبلغمی اسهال ايدر

يعنی بلغمك يكلمكدن
وتضجری ايتمكدن
منع ايدر

عسل ايله

انجره [illegible] فصل [illegible] اغذیه
[illegible]
[illegible]

وشربت واحدسی نصف وقیه در دخی بعضیلر دیدی مثقالدر وانجره قوردر فی الحمیات دهن ایله سابرده ونافضه تا فعدر فی السموم سوکه ایله ایرسا شرب اولنسه جمیعا سومه نافع اولور الفیا ولاندو والراك او توز البحیسی انجره دیدیکلری دوادر کلی لسان ترکیده اکا اصرغان دیرلر فی الماهیة انجره نك تخمی نك رنکی براصه تخمی نك رنکنه بکزر لکن انجره تخمی براصه تخمندن کوجك ویراق اولور براصه تخمی اوزنلغنده اولمز انك قصدی رومدر ملاقی اولوسطوقندیغ محلی لذع ایدر ولذع هضم اولمغله زائل اولمز حتی بغار یسقلر چه لذع ایدر فی الطبع انجره نك کندوسی وکذلك تخمی کذلك درجۀ ثالثه ده نك اولنده حار ودرجۀ ثانیه ده یابس اولورلر وتخمی یبوسته انجره نك کندوسندن بیسنده اقل اولور فی الافعال والخواص انجره قوت ایله جذاب وتحلل ومفتح ومقرح وتفریح واحراق ایدر وبعض اطبادیرلرکه اسخانی قویدر کلدر وانجره ده قوۀ منفخه وار در تشویر وجلاسی شدید اولور وقرحه لری لذع ایلمز وتخمی لحم ایله انجره طبخ اولنسه انجره نك افعالی باطل اولور ذکر اولنان فعلری اسلمز فی الاورام والبثور انجره سرکه ایله ضماد اولنسه دبیله لری تفجیر ایدوب دشر ودبیله نفع اولور وصلابتده نفع اولور وبرزایله سرطانه ضماد اولنسه وکذلك برزی احراق اولنوب کولی ایله سرطانه ضماد اولنسه نفع اولور فی الخراج والقروح رماد ملح ایله کلاب عضه سندن حادث اولان قرحه لره وسائر قروح خبیثه لره وسرطانه نفع اولور فی آلات المفاصل رماد ملح ایله ملتوی اولان اعصابه ضماد اولنسه نفع اولور فی اعضاء الرأس

انجره نك

انجره نك بیراغی دقّ اولنوب استعمال اولنسه بورون قانی کسر وبرزی بورونیزه اولان خشم علتنی دفع ایدر یعنی خیشوم ملك سرود اولوب فوقه الموق علتنی دفع ایدر زیرا مصنفاتك سره لرینی آجر وبونده اقدم بیان اولندیکه التحمیه ادراك ایدن قوت ذائقه یتشنه اولور واول زائل اولندی برکمك وار در که اکه مصنفات دیرلر اسفنج کبی دلکلیدر اول دلکلرده مخفی سدّه اولسه قوۀ شاعده ذائقه ادراکی ایلمز وبو حنللو دوا آرایله سدّه تفتیح اولنسه اول کسنه قوقولری ادراك ایدر وانجره تخمی ایله لثاته ضماد اولنسه دیشلری اخراج آسان اولور وقولاغ اردینده ورم اولان کسنه بزری ایله ضماد ایلسه نفع اولور وکذلك اول ضماد دك فوجتلا یه یعنی قولاق اردنده اولان غدّه یه وبزه نفع اولور طبع ایله اولان نسخه ده ومن فوجتلا بدلنده وهو حالا یازلمشدر غلط محضدر نسخۀ سلطانیه ده وغیری قلم ایله یازیلان نسخه لرده ومن فوجتلا واقع اولمشدر فی اعضاء النفس والصدر ماء شعیر ایله انجره سقی اولنسه صدری تنقیه ایدر کذلك انجره نك ورقی ماء شعیرده طبخ اولنسه صدرده اولان اخلاط غلیظه یی اخراج ایدر وتخمی اقوی اولور دبو ونفس انتصابی ازاله ایدر وذات الجنبی دخی ازاله ایدر فی اعضاء النفض انجره باهی تحریك ایدر خصوصا تخمی طلا ایله یعنی باده ایله استعمال اولنسه باهی یاده تحریك ایدر ورحم اغزنی اجر وضربی رحمی قبول ایدر وکذلك انجره یی صوغان وبمورطه ایله اکل ایلسه بینا ولی فعلی اشلر ورحم صافی ایله انجره یی احتمال ایلسه طمث ادرار ایدر ورحم فمی ایدوب اجر کذلك مر ایله انجره نك طبیخ شرب اولنسه بوفعلری اشلر وتنوا ایدوب خناجره یومر واولان

رحمك نبوتني و يوم بلغن انحلنه ردّ ايدوب ادغام ايدر و بلغمى وخلط خامى
جلا ايدر حبسيكه اسهالى ايدر و انجره نك اوراقى اسهال قوة مسهله سى اولمق
حسبيله اولمز و دهن انجره نك اسهالى دهن قرطمك اسهالندن اكثر
اولور و ورقنك طبيخى طبيعت تكليف ايدرجن اسهال ايچون انجره استعمال
ايدن كمسنه مراد ايلسه كه اسهال رقيق اوله اول انجره نك بخرالوب
سوق ايله سحق ايلديكدن صكره بر شرابك ايچنه طرح ايدوب شرب
ايلسون نسخه سلطانيه ده طبخنه بدلنه لزوجته واقع اولمشدر
مالى واحدر و انجره شربى ايدن كمسنه انجره شربندن صكره دهن ورد
شرب ايتمكه محتاج اولور خرانجره اوكسنه نك حلقنى لذع واحتراق
ايلمز و بعض كره انجره دن شيافه اتخاذ اولنوب احتمال اولنور و اسهال
القبل اولاندر والرك اوتوز بديجسى افيون ديمكله
معروف اولاندر وادر في الماهيه افيون مصرى اولان خشخاش اسودك
عصاره سيدر كه اول عصاره مشمسه اولور يعنى اول عصاره شمس اعمال
ايله حاصل اولور بو طريق ايله كه افيون اخراج اولانمسته خشخاش نابت اولديغى
محله صحوه و قتنده شبنم اطلاق اولنان رطوبتك ارتفاعى وقتنده وادر و
خشخاشه لرك باش طرفنه بر دائره رسم ايدر اول وجهله كه اول دائره
خشخاشه نك سطح ظاهرنده اولور باطننه سنوجاوز ايلمز و شرط ايله
اول دائره دن خشخاشه نك اسفلنه وارنجه قدر طولانى خطوط رسم اوزره
بنه سنوق داخل خشخاشه به واصل اولمق اوزره شق ايدر و اول خطوطك بربرندن
قرب و بعدى معتدل اولور نه زياده قريب اولور و نه زياده بعيد اولور و لا محاله
شرط اولديغى كه انلرن بر از رطوبت ظاهره اولور و اول رطوبتى بارمغ ايله
مسح ايدوب بر صدفه ايچنده جمع ايدر و شرط ايلديكى خشخاشه لرك قائمه على حالها

بركون و بركيجه ترك

زيرا اول انجره حبسيله

علل ايله

افيون

ايدر اسهال رديه

بركون و بركيجه ترك ايدر و صكره عودت ايدوب اول مدّتده مجتمع اولان رطوبتى
دخى اخذ ايدوب مأخوذ اولان ايله بر صلايه ده جمع ايدوب دق ايله بيجى
ايدر و صكره انلردن قرصلر اتخاذ ايدوب حفظ ايدر صاحب قانونك
مشمسه ديديكيندن مرادى بودر و مشمس افيونك شربت واحده سى
ايكى دانقدن زياده اولمز و بريجى دارو لدت بو افيون اتخاذ اولنور
و خشخاش يعنى دارولدن اتخاذ اولنان افيوندن مخدر اولور لكن خشخاش
اولان افيوننك ايكى قسمندن يعنى صمغ و مشمس اولنلردن و طبخ ايله اخراج
اولنلرندن اضعف اولور و افيون بر قرمش حديد اوزرنده قورتلوب
شنى اولنور قرارنجه قدر و شيخك بو كلامى شرح ايدر ابن كتبينك بو كلى
و عبارتى بعينها بودر و بعض الاطباء يمتحن بان تقلبه على خرقة
على النار الى ان يلين فيميل لونه الى الحمرة فيأمن غائلته و يقل ضرره
يعنى بعض اطبا افيون تشوى اوزرنده بر صقتسن الچنده يموشايوب
و قزانجه قدر قوورورلر و صكره تناول ايدرلر و بو تدبيرله مضرتى قليل
اولور في الاختيار افيونك مختارى اغزو اوراغجه سى حادّه و هش اولانيدر
يعنى اوغلفلده اغلمامش اسانلق كزلك صوده انحلالى سهل اولوب وتذويب
اولوب اريدلسه تعقد ايلمز و كونشه وضع اولنسه حل اولوب
و سراج اوزرينه وضع اولنسه مشتعل اولوب شعله سى مظلم اولمز
بلكه روشن اولور و بعضى كه ماميثا ديديكلرى صمغ ايله غش اولنور
و اول مغشوش اصفر اللون اولور و صويه وضع اولنسه صويى بويار
و خشونتلو اولور و رائحه سى ضعيفه اولور و لونى صافى اولور و هر قنغى افيونده
بو علامتلر موجوده اولسه اول افيون خالص اولمز بلكه ماميثا ايله مغشوش اولور

وبعض كره‌دخی بره‌مار ولك لبنی یعنی رطوبتی ایله غش اولنور وآنك
علامتی بودركه اولوجهله مغشوش اولان افیونك رایحه‌سی ضعیف اولور
وبعض كره‌دخی صمغ عربی ایله غش اولنور وانك لونی حدة اصافی وبراق
اولور فی الطبع افیون درجهٔ رابعه‌ده بارد یابس اولور فی الافعال
والخواص مخدردر وهر وجعی مسكن اولور كرك افیون شرب اولنسون
وكرك طلا اولنسون مقدار شربتی بویك مرجمك قدر اولور فی الاورام
والبثور اشر اولان ورملری منع ایدر فی الخراج والقروح افیون قرحه‌لری
تخفیف ایدوب قورودر فی الات المفاصل بیشمش یرطه نك صاریسی ایله
خلط اولنوب نقرسه طلا اولنور ووجعی تسكین ایدر خصوصا اول
طلا لبن ایله اوله اولرماز اغریسی ~~ـــــ~~ اولور فی اعضاء الراس
افیون احتمال اولنسه منوم اولور كرك انسی فتیله ایله احتمال
اولنسون وكرك ایسی فتیله‌سز احتمال اولنسون هر حالده احتمالی
انجق ویقوكتوردر وقولاغنده الم اولان كسنه افیونی مر وزعفران
ایله كل یاغی ایچنده اذابه وحل ایدوب قولاغنه طملتسه المی ساكن
اولور وفرمن اولان باش اغریلرینی افیون تسكین ایدوب مستریح
ایدر وافیون فهم وذهنی ابطال ایدر فی اعضاء ~~العین~~ ~~العين~~ رمدلی وورزكه
ور اولان كسنه خانونلرك سودی ایله استعمال ایلسه اغریسینی
تسكین ایدر واطبادن قرماتك اكثری افیونی گوزده استعمال ایتمزلر
بصره مضرتی اولمغله فی اعضاء النفس والصدر افیون
سعال ملحوی تسكین ایدر وجرح اولان سعالی تسكین كثیر الهیج
اولور فی اعضاء الغذاء افیون ~~بعض كره~~ دباغت ایدوب التراحو...

قبض وجمع ایدر

زیاده تسكین ایدر

قبض وجمع ایدر وافیون خندبی دسترسز شرب اولنسه هضمی ابطال
ایدر ویاخود هضمی نقصان ایدر فی اعضاء النفض افیون اسهالی حبس
ایدر سحجدن وامعا قرحه‌لرندن نفع اولور فی السموم افیون قتال دری
اجادر ایله قتل ایدر وانك تریاقی خندبی دستر یعنی قوندوز خایه‌سی دیركلری نسنه در
فی الابدال افیونك بدلی اوج ضعیف بزر البنج ایله بر ضعف یعنی بر مثلی
بزر اللفاح اولور یعنی یبروج حبك تخمی اولور الفینه اولان ذوالتراك النوز
سكز جبسر اترج یعنی اغاج قاوونیدر فی الماهیة اترجك ماهیتی
معروفدر وقبوغندن اتخاذ اولنان دهن قویدر وچیچكندن
اخراج اولنان دهن هر یابده یعنی هر فعلده زیاده ضعیف اولور
فی الطبع قشر اترج یعنی اغاج قاوونك قبوغی درجهٔ اولاده حار ودرجهٔ
ثانیه‌ده یابس اولور واترجك اتی درجهٔ اولاده حار رطبدر وبعض
قوم دیركه لحم اترج درجهٔ اولاده بارد رطبدر وبردی رطوبتندن
اكثردر واترجك الشیسی درجهٔ ثالثه‌ده بارد ویابسدر و
چكردكی درجهٔ اولاده حار ودرجهٔ ثالثه‌ده یابسدر فی الافعال و
الخواص اترجك لحمی منفخدر شیشیریر وبیراغی نفخی تسكین ایدر
~~ـــــ~~ ایچی ~~ـــــ~~ اغندن زیاده لطیف اولور والشیسی
قابضدر وضفرانی كاسردر وچكردكی وقبوغی محللدر وقبوغی ثیاب
ایچنه قونلسه ثیابی نسوسدن وگووه‌دن حفظ ایدر واترجك
رایحه‌سی هوانك فسادینی اصلاح ایدر وقلبه دوا اصلاح ایدر فی
الزینة حماضی یعنی اترجك الشیسی لونی جلا ایدر وكلفی ازاله ایدر
وقبوغی احراق اولنوب حراقه‌سی ایله طلا ایلمك برصه علاج جید اولور

وحماضك طبيخي اغزده قيتسن كوزل ايدر ومستمندر سمويدر وقبوغ
اغزده قوسنه تطييب ايدر اكر قبوق اغز الجيد امساك اولنور ايسه في
الاورام والبثور حماضك تخمي تركيبه طلا اولنسه نافع اولور في آلات
المفاصل دهن سكرك استرخاسنه نافعدر ودهن قبوغندن اخراج
اولنور في الجلد نافع اولور والسلم والكشيسه سكرله دي ممضوغ
اولور في اعضاء الراس لقوه دن نفعي اولور والترجك مطبوخي اغز
قوقيسن تطييب ايدر في اعضاء العين اترجك حماضي ايله اكتحال
اولنور وكوزده اولان صاره وليبني ويرقاني ازاله ايدر في اعضاء النفس
والصدر الكشيسه خفقان حاري تسكين ايدر ومربا سي حلقه يعني
بوغازه ودبه يه يعني اقجكره جيد ونافع اولور لكن صدره حماضك
ضرري اولور واترجك لبني سركه ايله طبخ اولنوب اول مطبوخدن بادم
اسكرجه سقي اولنسه سلوك ديديكلري قورد يودن لمسنه تلك
يوتريغي قوردر قتل ايدوب اخراج ايدر بر اسكرجه التي استار وبع
استاردر وهر استار التي درهم واكي دانقدر في اعضاء الغذاء اترجك
لحمي معده يه ردي ومنفخدر وهضمي بطيئدر ولايق اولور كه لحمي اكل اولنسه
مري ايله اكل اولنه وكذلك عسل مربا اولان لحمي اكل ايلك سلامتلو اولور
وهضمي زياده قبول ايدر لكن الكنار اولنمز زيرا مرباسي اولسه چوق
بيمك مضر اولور لكن اترجك ورقي معده نك واحشانك مقويدر ونعناع
مقويدر وقبوغي اطعمه طبخ اولنور ايكن طعامك ايجنه قونلسه اباذير
كبي وضع اولنسه هضمه اعانت اولور وقبوغنك كندوسي صلابتي جهتيله
هضمي اولنمز طبيخي قيئي تسكين ايدر وحماضك دخي معده يه دباغت ايدر

وحماضك

دانق سدس درهمدر

وحماضك صوبي يرقانده نافعدر وصفراوي اولان قيئي تسكين ايدر وطعامه اشتها
كتورر وواجب اولور كه اترج باكثر اكل اولنه اترجدن اول واترجدن صكره طعام
آخر اكل اولنمه في اعضاء النفض اترجك لحمي قولنج احداث ايدر واترجك
الكشيسه بطني حبس ايدر وصفراوي اولان اسهاله نافع اولور وجكردكي بواسيره
نافع اولور ودونبه جكردكنه قوت ويرمسهل واردر والكشيسه نك عصاره سي
نسوانده اولان جماعه شدت شهوتي تسكين ايدر في السموم اترجك ايكي درهم مقداري
جكردكي شراب وطلا ايله طبخ اولنمش خمر ايله وماء حار ايله جميع سمومه
مقاوم اولور وخصوصا سم عقربه زياده نافع اولور كرك الحيوانات
وكرك عقرب صوقديغي محله طلا ايلسون اولا ايكي حالده نافع اولور
واترجك قبوغي دخي سمه مقاومتده جكردكنه قريب اولور واترجك
قبوغنك عصاره سي افاعينك يعني ايلانك صوقدوغي محله
شرب اولنسه نفعي اولور وقبوغي ضماد دخي اولنسه نفعي اولور
الغفه اولان دوالرك او نوز طقوز نجيسي اسقنقور ديديكلري جونزر
في الماهية سقنقور مائي ورلدر نيل مصردن صيد اولنور وبعضلر
ديديلركه سقنقور تمساح نسلندندر زيرا تمساح نسلندن صويك خارجنه
براقسه واول نسل صويك طشره سنده بيوسه سقنقور اولور في
الاختيار سقنقورك اجودي وافضلي فصل ربيعده وهيجاني وقتنده صيد
اولنانلردر واعضاسندن اجودي كوبكي اولور في آلات المفاصل سكرده
اولان بارده علتلره سقنقورك نفعي اولور في اعضاء النفض سقنقور
ملحي باهه مهيجدر بس ملحي باهي تحريك ايله لديقيله اتنك تحريكي زياده اولور
انزل فهم ولحوم بسندن كوبه كبيك لحمي نك باهي تحريكي قات انزرقات زياده اولور
ايله

في انواع الاجاص بر نوعى آلوچه كوچك [illegible] وصالرى اولور جمله سنك ابردى و الطفيدر نوع آخرى شاهلوج در ابيض اولوب كوچك اولور ونوع ديكرى آلو كشته در صغيرا ولور برودت و حموضتى شديده اولور تطفئه ده و ترفيقه نيزهندى مقامنه قائم اولور نوع ديكر عيون البقر در اسوا ولور و اسودى اجودر قومسيدر قومس بسطام ايله سمنان ارا سيدر نوع ديكر مركشيدر جيلانده ازبيجان اولور اصغر ومدور در خاطى اولنور كه مومش خام ديدكلريدر غايت لذيذ حلاوتلو و حموضه سى يسيره در كذلك بو بركلرينه قريب اولان لحمار و شبهر فى مبالغه ايله باهو تحريك ايدر الفيلاولاني دوالرك فى تجنيسه اجاص يعنى اريك ديدكلرى ميوه در همزه نك كسرى و جيمك تشديدى ايله لغة دخيله در يعنى عربى الاصل دكلدر زيرا عربى لغاتده كلمه واحده ده جيم ايله صاد جمع اولماز ياخود دينور كه اجاص عربيله برلغه در بعض اهل شامه مخصوص برلغتجك اولور نته كيم مشمش وكمثرى لغتلرى اهل شامه مخصوص اولديغى كبى و بعضلرك نوقت زياده ايدوب انجاص

وعوامك

اولور لكن نادر در
ازبولنور عربى
بكره دورت و صحيح
تقصيله اولان زيده
اديكر او لماز

ديدكلرى جائز دكلدر في الماهيه اجاصك ماهيتى جمله نك معلوميدر في الاختيار اجاص يلتى اجاص اسود دن اقوادر بعض نسخه ده بلستى بركنه بلادى بستى واقع اولمشدر ظاهر بودر كه قلمنا نسخك تحريفيدر بلست اسكندريه قرالنده بر قريه نك اسميدر لب اللباب نده سيوطى تحرير ايلمشدر اجاص اصفر اجاص احمر دن اقوادر اجاص كبير ابيض تفضل اولور و اسهالى قليل اولور و لكجاص ارمنى جمله سندن احلى اولور و ارمن روملى بر طائفه در انلرك بلاد نندن و ارمنيه دن مجلوب اولور و اجاصك شديدا لاسهال اولانى اجاص ارمنى اولور و زياده اجودى كبير اولوب اتى زياده اولاندر في الطبع اجاص اجاص درجه ثانيه ده اولنده بارد و درجه ثانيه نك اخرنده رطبدر في الافعال و الخواص صمغى ملطف و زياده مقطع و مغربدر و ديسقوريدوس فتنه اجاصى مشفيده عقل و قبض وارد را اما جالينوس فاضل دمشقينك قابض عاقل اولديغى انكار ايدر و اجاصك نيئى وخامى وار دشمش قابضدر و غذائيتى قليله در و اجاص قبل الطعام اكل اولنور و اوزرينه ماء عسل و نبيذ شتلو اوبلر نسنه لر ايچيلور في الخراج و القروح اجاصك صمغى قرحه لرده ات بيتيرير و اوكيلدر و خل ايله استعمال اولنسه قوبايى يعنى دمركيلرى قلع ايدر خصوصا عسل

وياخود

وياخود سكر ايله استعمال اولنه و خصوصا صبيانلرك دمركيلرى زائل ايدر في اعضاء الرأس اجاصك صمغى ورقى صويى ايله مضمضه اولنسه بوزتيسنه و لهاته نازله اولان رطوبانه نزول دن منع ايدر في اعضاء العين اجاصك صمغى ايله اكتحال اولنسه بصرى تقويه ايدر في اعضاء النفس و الصدر اجاص مز يعنى طعمى طتلو ايله اكثرا اسنده اولان التهاب قلبى تسكين ايدر في اعضاء الغذاء اجاصك مز و ميخوشى نك صفرايى قمع اسند اولور و طتلوسى معده يى ارخا ايدر ترطيب و تبريد ايدر حسيله و بالجمله اجاص معده يه ملايم اولمز في اعضاء النفض اجاصك حلونك صفرايى اسهالى اشد و رطبنك يعنى تازه سنك قورسينك اسهالندن اشد اولور و اجاصك اسهالى برنوجهى حسبله اولور و اد مشقى بعض اطبا قتنده بطنى عقل ايدر و يبابنى اريك جد انضج بولنيوب كمال اوزره ادنيمشه انزه بالاجماع قبض اولور جالينوس ديديكى جلنيوسى ديسقوريدوس ديركه دمشقى اريكده قبض وار در ديسقوريدوسك بو قولى خطادر بلكه دمشقى مسهلدر و اجاصك صمغى حصاة مثانه يى تفتيت ايدر پاره لر و اجاصك صويى طمثى ادرار ايدر و هر نه مقدار اريك صغير اولورسه اسهالى اولمقدار آقل اولور الفيلاولاني دوالرك فرق تجنيس اسفيداج ديدكلرى دوادر في الماهيه اسفيداج رصاصك و ياخود آنكك يعنى قلاييك و قورشونك رمادى و كولى اولور و آنلرك نشرى ايله احراق اولنسه اسربج اولور و اكر زياده احراق حسبله زياده لطافت كلور و اسفيداجات بعضى سركه ايله و بعضى كره املاح ايله اتخاذ اولنور و وجوه كثيره و طرق مختلفه ايله اتخاذ اولنور و بونلرك

اجاص

علماسنك كتبلرنده اولطرقلر مفصلاً تحرير اولندر فى الطبع درجۀ
ثانيه‌ده بارد ويابسدر فى الافعال والخواص سركه ايله معمول اولان
اسفيداجك لطافتى اشد اولور وباطنه زياده غائص ونافذ
اولور وباقيلرك تلطيفى شديد اولماز واسفيداج مغريدر خصوصا
اسرنجك تغريه‌سى زياده اولور فى الاورام والبثور اورام بارده صلبه‌يى
تليين ايدر فى الجراح والقروح اسفيداج مراهمه ادخال اولنور وقرحه‌لرك
لحمنه فتيلى ايله دولديريلور وقروحده لحم صالح انبات ايدروب بثورده لحم فاسدك
اكل ايدوب افنا ايدر خصوصا اسرنج لحم فاسدى زياده اكل ايدر ولحم
انباتى نى اسرنجك زياده اولور فى اعضاء العين كوزده ظهور ايدن ا
بثره‌لره نافعدر فى اعضاء النفض معده يارلقلرينى و شقوقنك اسفيداج
ادويه‌سندندر فى السموم اسفيداج سمومدندر وسمومدن ايديكنك
شرحى سموم بحثنده ذكر اولنور الغيد اولاند والرك فرق ايكنجيسى ابنوس
ديديكلرى شجردر فى الماهية ابنوسك ماهيتى معروفدر يعنى بر نوع شجرك
معزيدر اولان خشب اولور لونى اسود ومحسنى صلب وكسر اولنسه
سنظايا سر اولمز ومنابتى حبشده وهندده اولور فى الاختيار آبنوسك اجودى
بودر اسود اولوب مستوى اولله وانده خطوط اولميه يعنى طمرلو اولميه وملمس
قرنمش بوينوز ملمسى كبى اولميه ومستحصف اولميه ومذاقنده لذع يعنى اغزى
طالايه ومجمره‌ده احراق اولنسه رايحه طيبه منتشره اوليه بو ذكر اولنان
بر نسخه‌ده ترجمه‌سيدر اما نسخه سلطانيه‌ده ترجمه‌سى بودركه ديسقوريدس
ديركه ابنوسك اجودى بلاد حبشه‌دن مجلوب اولنلردر و حبشى ابنوسده
دخى اجودى لونى بالكليه سياه اولوب آخر لونه قارشمياندر و اندك طبقاتى

ابنوس معروفدر

اكى نده علامتى

وقتمرى

وقتمرى اولميوب ملاستنده حك اولمش وديده لنمش بو بينوز كبى وزبيل
محزوط يعنى قرنمش داغ جوق كبى اوله وچون كسر اولنسه كساره‌سى
يعنى قريلدوكى اغز اوله ولذع اوله يعنى اول كساره‌لرك مذاقنده لذع اوله
وديسقوريدس نسخه‌لرى ديرلركه اجودى مستوى اولندر و خطوطى
اولمز وملمسى قرن محزوطك ملمسنه مشابه اولور و مستحصف اولور ومذاقنده
لذع اولور جمر اوزرينه وضع اولنسه عطردن فايحه اولان رايحه طيبه بر
رايحه منتشره اولور وطبيخ اولان نسخه هر نه قدر من جهة العبارت
ايكى نسخه‌يه مخالف ايسه مآلنده اول نسخه‌لردن خارج بر نسخه‌دكى بو قدر
ولكن اول نسخه‌ده قرن محزوط كبى قرن محقوق هو وارد قرن محقوق
معناسنه اول قرنلركه انلردن حقه‌لر ديزلمشدر ديمك اولور فى الطبع
ابنوس درجۀ ثانيه‌ده حار ويابسدر و بر قوم ذاهب اولديلركه آبنوسك طبعى
هر نه قدر حار ايسه لكن دمارك حرارتى سوندير فى الافعال والخواص صو ايله سحق
آبنوس حك اولنسه تحلل ايدوب محلول اولان اجزاسى صويه چيقه نتكيم تجارك
جوع صو ايچنده حك اولنسه تحلل ايلر و حك آبنوسك لطف وجلا اولور فى
اعضاء العين كوزده عارض اولان غشاوه‌يى و بياضى آبنوس جلا ايلر اولور
وآبنوسك حكاكه‌سندن شياف اتخاذ اولنور و آبنوسدن سنه
يعنى بيلكى اتخاذ اولنوب ادويه عينيه قطع و حك ايدر جلا حديد متعلقه
آلتلر انده تجريد اولنور انلكيچون كه آبنوسك ادويه عينيه موافقتى
اكثردر و آلتلر آبنوسدن متخذ اولان صندوقدن استفاده تدريك
كيفيتى ادويه عينيه افاده ايتمكله اولا ادويه‌يه تقويه ايدر و آبنوس
دستره ايله نشر اولنوب بتشاره‌سى بر طاقوزدن يعنى بر بيونك طوله

مستحصف خشونتلو معناسنه در

اول محلول اولان اجزالرى

اوزرینه احراق اولنوب وحرارتی غسل اولنسه کوزده اولان قروح
مزمنه یه نفعی اولور ورمد یابسه وجرب العینه وسیلان منه
ده نفعی اولور فی اعضاء النفض خونزستان دیاریندن اطبالر
دیرلرکه بنوس کلاحه اولان حصاتی تفتیت ایدوب یارجیلر و بعضلر
دیرلرکه بطننده اولان نفخه تسویبده اغیدر و تحلیل ایدر الفیه اولان
ادویه نك فرقی و جنجیسه آذان الفار دیدیکلری دوادر فی الماهیه
اذان الفار بر حشیشه در که انلرك قوتی حشیشة الزجاج قوتنه قریب اولور جالینوس دیرکه
واذان الفار اسم ایکی نوع حشیشه یه اطلاق اولنور او کلیسه جالینوسك
قریبا ذکر ایلدیکی حشیشه در او حشیشه نك بوکوجی رایحه سی ظاهر اولور
وانده صلابت اولمز وایکنجیسی دیسقوریدوس ذکر ایلدیکی حشیشه در
دیسقوریدوس زعم ایدرکه او الحشیشه لبلابه بکزر لکن یپراغی لبلابك
یپراغندن صغیر اولور و بر حشیشه در که بیر یوزینه منبسط اولور قضبانی
اینجه اولور بیتاپدر و طیببدر لکن رایحه سی وطعمی قوی کلدر چیچکی لاجوردی
لوننده در کزبره چیچکنه مشابهدر و قرلنج انلردن اعراض ایدر و حاده اولور
خصوصا صوقریننده بتمینلرك حدتی زیاده اولور و مسیح دیرکه
اذان الفارك منفعتی افسنتین منفعتی کبیدر ربی مسیحك بو کلامی بعض جالینوسك و دیسقوریدوسك
ایکی فاضلك ذکر ایلدیکلرینه موافق اولمز انلرك ذکر ایلدیکی حشیشه لرك منفعتی
افسنتین منفعتنه موافق دکلدر فی الطبع معروف اولان بودرکه جالینوس
قتنده باردة رطبه در و اما دیسقوریدوسك ذکر ایلدیکی حشیشه ادویه درجه اولاده
حاره دن اولور فی الافعال و الخواص حشیشه اولانده قبض واردر و حشیشه
ثانیه مجففه و محمره در فی الخراج والقروح دیسقوریدوسك ذکر ایلدیکی

اذان الفار

حشیشه شوك و سلیه اخراج ایدوب جراحاتی بستدیرر فی
اعضاء الراس انجیس سقی اولنسه صرعه نافع اولور و سعوط ایله
استعمال اولنسه تقویه نافعدر اکر شدت او زره سعوط اولنورایسه
و سعوطی دماغ تنقیه ایدر الفیه اولان ادویه نك فرقی دور د نجیسی
ارنب بری و ارنب بحری دیدیکلری حیواندر که حیوان تعیین قراده و دکزده
اولان دوشنلردر فی الماهیه اما ارنب بحری بر حیواندر که حمادیده
صید اولنور صدفیدر لونی قرمزیه مایلدر و اجزالرا اسفنجه
اشنان یپراغی کبی شیئلر واردر فی الافعال و الخواص بری کوندن
انفحه سی یعنی قورساغی انفحه بابنده ذکر اولنان افعالی جمیعا اشلر
و الطف و احسن اولور او افعالی زیاده اشلور فی الزینه دوشنده
قاتی کلفی تنقیه ایدر و باشی احراق ایدوب رمادی استعمال اولنسه
داء ثعلبه نافع اولور خصوصا ارنب بحرینك باشی رمادنده نفع
زیاده اولور و ارنبك بطنی یعنی ایچنده موجود اولان قاذوراتی
ایله معا اشکنبه سی و بغارسقلری و احشاء سائره سی اخذ اولنوب
بر مقلی ایچنده یعنی ساج کبی بر نسنه او ستنده قورمه طریقی
ایله احراق اولنسه انك حراقی سعود اجید اولور و باشلی تونی
بیتورکرا او حراقه سحق اولنوب دهن ورد ایله استعمال اولنور
ایسه دیسقوریدوس دیرکه اماد ریا دوشن [struck out] بالکز
و یا خود قیرصو ایله استعمال اولنسه او حراقه توبی حلق ایدر
فی الات المفاصل دماء شوس اولنسه رعشه یه نافع اولور امراض عقبنده حادث اولان
فی اعضاء الراس صبیانك عوری یعنی ... دوشن

دماغ ایله اوغلسه رعشت ایلر دماغی بالخاصه بیتوریرو بترمه سی
بلا وجع وسهولتلی اولور وکذلک دوشن دماغی سمز ایلر و یا جود
فیتوق ایله ویاخود عسل ایله حل اولنسه بینه بو فعلی ایشلر ودونک
حلقوم انفخه سی سرکه ایله شرب اولنسه صرعه نفع بیز اولور
فی اعضاء النفض حیضدن طهره داخله اولان خاتونلرده ونشنک انفخه سی
اوج کون شرب ایلیسه کبه قالمقدن منع ایدر ورطوبت سائله دن رحمی
تنقیه ایدر و ارنب برنیک دخی مقلوگا استعمال اولنسه سحجدن
منع ایدر و بغرسقده اولان دملر و اسهال مزمنی منع ایدر فی السموم
ارنب برینک انفخه سی سرکه ایله استعمال اولنسه جمیعا سموجه
فادزهر اولور و ارنبک دخی قلبی اولنسا رهینیه سمها منک سمنک
نافع اولور الفیدا ولاندو والرک فرق بختیسر ابوجلسا درنسخهٔ
سلطانیده جیم ایله یازلمشدر و بعض نسخه ده الخوسیا والوجلسا
یازلمشدر فی الماهیه ابوجلسانک ماهیتی خس حماردر بعض اشرف ماروی
دیر بکار دوادر واکه سنجار و سنقار دخی تسمیه اولنور اوارنبت زغبانی
دیکنلی وخشونتلی واسود اولور کوکنه بیتنک ورقلری چوق اولور
وکوکی برمق قالنلیغنده اولور ولونی جز احمر اولور اتا صیفده الدمس
اولنسه ایدر عضوی بویادر و برصنفی دخی واردرکه ورقی صبغ اولور
ولونی اصفر اولور و سائر صنفلری چوقدر و بعض نسخه ده مزکوردرکه
اصنافی دوردر انبیا و یوس اوجالسوس اکسوفانیتن در ابوجلسا
فی الاختیار وجمله سنک اقواسی صنف اولدر نسخه سلطانیده
بویله یازلمشدر و یا قیلر دخی جمله سندن اقواسی ایکی اولکی صنفدر فی الطبع

یازیله بوددر که

جالینوس

جالینوس دیرکه ابوجلسانک بعضیسی حار و یابس اولور و آخرلری خلافی اوزره
اولور فی الافعال والخواص بوددادن ابوجلسا تسمیه اولنان مع القبض
ملطف اولور انکبجون اول صنف عفص ومر اولور وباقی اصنافنده قبض
زیاده ظاهر اولور و اصناف اربعه دن ایکی آخر صنفلر ایکی اولکی صنفلردن
زیاده حرافتلی وحرارتلری اقوی اولور وکوکی یپراغندن اقوی اولور فی
الزینه بوددوانک سرکه ایله سحقه طلا اولنسه نفع اولور بلکه کلیا برات
احراق ایدر و جلدی تقشیر ایدر فی الاورام والبثور حمرته دید یکی ورم
دقیق کشنک ایله ابوخلسانک کوکی منع ایدر کذلک اصنافندن لومایس
صنفنک کوکی دخی حمرته نافع اولور و بر نسخه ده لومایس برلنه اولوجلسا
و برنسخه ده ابوجلسوس واقع اولمشدر و خنازیرک اوزرینه بوددوانک
ایله وضع اولنسه خنازیری تحلیل ایدر فی الخراج والقروح بوددوانک
ایله جمیعا قرحه لر اوزرلرینه وضع اولنور وخصوصا حرق نار اوزرینه
وضع اولنور فی اعضاء الغذا ابوجلسانک اصلی معده یه دباغت
ایدر و طبیخی ماء قراطین ایله یرقانده و وجع طحالده نافع اولور
فی اعضاء النفض ابوجلسانک طبیخی ماء قراطین ایله و یاخود
ماء قرطم ایله وجع کلی وجع حصات کلایه نفع اولور آنوحک کوکی
کوکنه کبه خاتونلر احتمال ایلیسه لر جنینی اسقاط ایدر و یپراغی
شراب ایله قلیلا ایروب استعمال اولنسه بطنی عقل ایدر لکن ابوجلسا
اخلاط مره یی تحلیل ایدر وصار و یپراقلوسنک کوکی زوفا ایله و یاخود
خردل ایله بطنده اولان قورد لری قتل ایدر و اخراج ایدر وکذلک
مطلقا سنجار کردن اصفر و کرک غیری بو فعلی ایشلر لکن اصفر فعلی قوی اولور

وکوکی

في الحميات بو نباتك اصللك طبيخ ماء قراطن ايله حميات مزمنه يه نافعدر

في السموم بيرا وصاري اولوب ميوه سي قرمزي اولانك ميوه سي مضغ اولوب هاضمه اوزره اول ممنوع توكوريلسه هامکی قتل ايدرهام ميمدكي تخفيف ايله بيقوش نوعندن برطائردر اما ايكي آخر صنفلر ايلك صوقديغي لسعه يه ايچيريلسه وياخود طلا اولنسه ويا تعليق اولنسه نفع اولور وبعض نسخه ده تعليق يرينه تقريب واقع اولمشدر

الفيه اولان دوايه لرك ايكي فرق التجنيس الماس ديديكلري جوهردر

في الماهية الماسك ماده اصليه سي ماسدر الف لام تعريف ايچوندر صاحب قانون ديركه لايق اولان الماس باب الميمده ايراد اولنمق ايدي لكن لام جزء كبي استعمال اولنوب ماس ايله سنه ... ولمغله بيزده مشهوره اتباعا الف بابنده ايراد ايلدك في الطبع برقوم ديركه الماس بارد يابسدر واخرلر ديركه قوت ايله حار يابسدر في الافعال والخواص الماسك جلاء شديد اولور دسقوريدوس ديركه الماس محرق جمعقدر

في الزينة دنلر الماس زياده جلا اندير في اعضاء الرأس برقوم ديركه الماس اغز ايچنده امساك اولنسه واطبا ديويركه الماسك بو فعلي خاصيتي حسيبه اولور وياخود الماس بولينه محلد افا ع محلدر اولور لامحالة الماس افاعيدن سميت استفاده ايرو بو فعلي قوت مستفاده ايله ايشلر و الطبلرك بو كلام مجاز في كثيرا اولان لمسنه كلامي ير يلاسند بو كلام وسويلديلر و بلمديلر كه افعال ذي سمي خارجه طرح اولندقلرنده فعلي باطل اولور خصوصا كه مدت كثيره مرور ايليه

في اعضاء النفض برقوم ديركه الماسك حبه سي دوي صاقز ايله زداقلي نك

طرفندن

في الاصل ... قونو غنه ... لرونا ... ايلر د باغت اولنان ... مصنوع اولان طعام ... طبيخ وتربيه اولنوب اول طعام جعلك ايچنده لحم حفظ اولنور وصكره ... اولان قشور ... ايله تسميه اولندي وصاحب قانون في اللون ... ابيضدر ... معروف ...

طرفندن ياپشديريلوب خايه سي حصات اولنلرك احليلنده ادخال اولنسه حصاتي تفتيت ايدر وبو فعل استبعاد اولنمز اشيانك

في السموم الماس سم قاتلدر الفيه اولان دوالرك فرقي بر تجنيس ارماك در في الماهية ايرماك يمنيه برخشبه درکه آنك عطريتي اولور ولونده قرفه يه بكزر قرفه دن متبادر اولان دارصيني قرفه سي اولور وبعضلر اكرچه يشبه قرفة القرنفل والدارصيني ديو تعميم ايدر لكن شيخك كلامندن متبادر اولان دارصيني قرفه سيدر

في الزينة اغز قوقوسني تطيب ايدر في الاورام والبثور اورام حاره يه ضماد اولنسه نفع اولور في للقراح والقروح قروحك بالكليه منع ايدوب ادمال ايدر زيرا ادماك بلا نزاع تجفيف اولور و اعضايي تعفندن منع ايدر في اعضاء الرأس دماغي تقويه ايدر عنبر يعني دستنبوي اراسنده اولان اثلري باغلر واغزده اولان ... موافق اولور في اعضاء العين ادماك كرن اكل اولنسه رمده نافع اولور بو كلامدن متبادر بودر كه ادماكك طبق وكاسه ايچنده اولور

ايچنده اولان طعام اكل اولنسه ديمكن اولور في اعضاء الصدر قلب واحشانك كليسني تقويه ايدر في اعضاء النفض ادماك طبيعتي قبض ايدر الفيه اولان دوالرك فرق سكر تجنيس

لبخ ديديكلري دوادر في الماهية ديديكلري لبخ سدر ديديكلري ... صاحب قانون ديركه بن ديرم كه بو محلده مذكور اولان لبخ دكلدر اكر لبخ اولديغي محقق اولور اطبانك باب اللامده اولان دوايي باب الالفده ايراد ادرمو افق دكلدر ...

يعني لايق اولان بودركه بو مقامده مذكور اولان النبخ اوله النبخ بر نبتدر
كوكي رحوج كبرا اولور بعض نسخه‌ده يازلديغي اوزره سدر اغاجي و بعض نسخه‌ده
يازلديغي اوزره من غير تعيين شجره كبيره اولمق مناسب دكلدر شجره كبيره
مراد اولنديغي ذاهب اولنلر ديرلركه اول شجره ديار اخرده مضره صكره
نقل اولندقده طعمي اصليسي تغيير اولندي ديسقوريدوس ديركه النبخ
بر شجره دركه الده فرسي تسميه اولنور آنك ميوه سي ماكول اولور و او شجره
رنيلا ديربكاري سميتلي حيوان چوق بولنيور و حضور ارض مصريه ده صعيد
ناحيه سنده اولان شجره النبخ زياده چوق اولور و بر قوم ظن ايلديلركه
ديار فارسده بو شجره نك اكل ايدن كمسنه لر هلاك اولورلردي لكن ديار مصره
نقل اولندقده صكره اول شجره نك طبيعتي و طعمي تغير ايلدي كلوب سميتي
زائل اولدي و اكل ايدنلره اضرار ايلمدي في الافعال والخواص او اغاجك
يپراغي قان جريان ايدن محله ذرور قلنسه و ياخود يپراغي على حاله
قاني سيلان ايدن عضو اوزره وضع اولنسه دركسر نزف ايتمز اولور
العضو ولا سند والرك فرق طقوز بجيم انسان اولور في الماهيه
اشبو لوحه ماهيت ايچون نسخه سلطانيه ده سطور در و عبارتي بودر
هو حيوان ناطق مايت متحرك بالاراده يعني انسان اول جسمدركه انك
نطق و ادراكي اولور و اولملك شانندندر لكن هنوز اولمشدر و اراده
ايله حركت ايدر كانت شيخ رئيس كمال تفصيل مراد ايدوب انسانك تعريفنده
حيوان ناطق كفايت ايدركن قيودات زائده ايراد ايلمدر و احتمالي وارددركه
شيخك بو تفصيلدن مرادي علم اخلاقده ذكر اولنان انسان كاملك تعريفنه
اشارت اوله زيرا راغب اصفهاني نشأتين اولو كتابنده ديركه الانسان

بلغ

انسان

الحيّ

الحيّ الناطق المائت هو كما قيل مت بالاراده تحي بالطبيعة انتهى و نوع انسان
مواليد ثلثه نك اشرفيدر يعني صورت نوعيه سي بالذات محفوظ اولان
اجسام مركبه اوج قسمدر اولكيسي نبات و ايكنجيسي معادن و اوچنجيسي
حيواندر بو اوچ اقسامه مواليد ثلاثه ديرلر قسم ثالثك ايچنده نوع انسان
جميعا مواليد باقيه دن افضلدر في الزينة ديديلركه انسانك قيفسي بقه
جلا اولور و كذلك صبيانك بولندن بارقو قوب ايچنده ملح احزا اولنسه
نهقه و كلفه جلا اولور و ذبلي يعني نجاستي و ضحه نافع اولور في الاورام
والبثور انسان بولنك عكري يعني دردي حمرتي تسكين ايدر ديديلر
و كذلك انسانك زبل حارده حمرت ديربكار و روشتكين ايدر و انسان
توبينك كولي بثوري كيدرير و اول الثمن ايله خلط اولنسه ساعية
اولان ورملري منع ايدر في الخراج والقروح انسانك بولي متقرحه اولان
قرحه لري منع جاليدر و كذلك حكه يي منع ايدر و قروح خبيثه يه سيلك
و يا بلمدن منع ايدر دمركيلري كيدرر خصوصا انسان منيسي دمركيه
زياده نافعدر في آلات المفاصل ديديلركه حيض قاني نقرسه نافع اولور
و جعفر قطع ايدر و كذلك انسانك منيسي و شودي افيون ايله و شمع
و زيت ايله نقرس تسكين ايدر ايكي نسخه‌ده افيون بدلنه ابيون
واقع اولمشدر اكر اول نسخه صحيحه ايسه افيوندن ابيون لغت
اولمق كركدر ابيون اسم ايله معروف دوا يوقدر بلكه معروف اولان بودركه
ابيون جزيره ده بر ديرك آديدر ديرابون و ديرابيون ديمكله معروفدر
و حضرت نوح عليه السلامك قبر شريفلري اول ديرك قربنده اولوب
في اعضاء الرأس قولاغن و ديش اغريني كمسنه سنعر انسانك حراقه سي

وبعض تقطير اليسه سكين ايدر جواد عا اولندي

واورج اولان انسانڭ توکریکی قولاغنه قوردکیرن نکیجه قولاغندن
قوردچیقاریر و انسان کمیکنك یانمشی صوغه شفا اولور وانسانڭ
قولاغنڭ وسخی شقیقه یه نافع اولور فی اعضاء العین انسانڭ
بوکی عسل ایله طبخ اولنسه عینڭ بیاضنی جلا ایدر و ظفره دن نافع
اولور و شعرینڭ حراقه سی مرتك ایله یعنی مرداسنج ایله معا عینده اولان
جربه و حکه یه نافع اولور فی اعضاء الصدر بعض اطبا دیدیلر که صبیانڭ
بولی شرب اولنسه عسر نفسدن و نفس انتصابدن نفعی اولور صاحب
قانون دیرکه اقول بیٔس العلاج انتهی یعنی بول صبیانی شرب ایتمکه
قبیح علاجدر زیرا بول نجاست مغلظه در ادویه طاهره
موجود ایکن نجاستی استعمال ایلمك و خصوصا اکل و شرب ایله
استعمال ایلمك بالاجماع جائز اولمز خصوصا که ما وضع شفائکم فیما
حرم علیکم حدیث شریفنڭ ظاهری اوزره مرداردده شفا اولمز
و خاتونلرڭ سودی سل مرضنه جدا نافعدر و لبن مرأة ارنب بحری
سمنه علاجدر فی اعضاء الغذاء معده ده اولان لذعه انسان
سودینڭ نفعی اولور لذع تسکین ایدر انسانڭ بولندن اسکجبه
سکنجبین ایله یرقانه اولان کمسنه یه بول ایدیکن بیلدیرمدن
ایچریلسه یرقانه نفعی اولور و خصوصا بال ایله و نخود آب ایله
ایچریله اول وقت نفعی زیاده اولور و انسان زبلنڭ یرقانه
نفعی اولور فی اعضاء النفض انسانڭ سودی بولی ادرار ایدر
و بعضلر دیدیلر که محیض دم حیض برنسنه یه قارشدیرلمدن
خالص و محض ایکن احتمال اولنسه یعنی اولادم محضدن فرزجه اتخاذ اولنسه
حبلی

حبلی منع ایدر و انسان سودی رحمده اولان قرحه لره و جراحتلره نطولا
و حمولا منع ایدر و بعضلر دیدیلر که انسانڭ سدیکی اسهالی قطع ایدر و رحم
تنقیه ایدوب بالکلیه اوجرارا طبخ اولنوب اوچ رطل مقداری استعمال
اولنسه فی الحمیات زبل یابس بال ایله و یاخود شراب ایله حمیات
دائره ده استعمال اولنسه اول حماتڭ ادوارین منع ایدر فی السموم
انسان سودی ارنب بحرینڭ تریاقی اولور و انسانڭ دیشی سحق اولنوب اهلاك
صوقرینه محل الجلسه و یاخود انسان دیشندن جوراقسی اکیلسه نفعی
اولور و انسان عضی اصر دیغی محله انسانڭ زبلی اکیلسه نافع اولور
حیات و عقارب انسانڭ علی الریق توکوردیکی توکریکی قتل و اهلاك
ایدر و آج قارننه بر انسان انسان آخری عض ایدوب اصر یسه اول
عضو مخصوص متقرح اولور الفیه اولان ادویه مفرده لرڭ الکنجسی
ابریسم در فی الماهیة ابریسم اضعف حیوانڭ یعنی ایپك قوردینڭ
فضله سی اولور مفرحات قلبیه دندر فی الطبع درجه اولاده حار و ثانیه
درجه اولاده یابس اولور فی ابریسمڭ خام افضلدر لکن مادامکه بویانمش
اولمیه مطبوخ یعنی یوغنوب استعمال نافع اولور مقراض ایله قطع اولنانلر تحقیق
اولی اولور فی الافعال و الخواص ابریسمه تلطیف و تنشیف و تفریح و اردر
بالجمله بو افعال ابریسمڭ خواصندندر ابریسم یاننده طبخ ایله اولان نسیجده
بولوجدلولری حزکوردر فی اعضاء الغذاء ابریسم صلابته دیه بدم مراتی و دباغتی
حسیله نافع اولور و دباغتی تلطیفی و تنشیفی حسیله دروبو فعللر
بلا نزاع ایشلر و یبوسه معتدله اولور و بو فعللر بر نوعه مختص اولمیا جمیعا
ابریسم انواعی اول فعللری ایشلر فی اعضاء البصر ابریسمڭ کحل اتخاذ اولنسه

نفع اولوب دمعه یی منع ایدر و کوزده اولان قرحه یی نشف ایدر زیرا اول
کحل کوز بتیننی ایدوب سیر ایدر و ابریسمک مزاج معتدل اولوغیچون کوزده
اولان یبوستی تعدیل ایدر و ابریسم ادویه تقویت ایدن ادویه دن اولور
و معده یی دخی تقویت ایدر او تقویت حسبیله معده طعامده زیاده تصرف
ایدر و ابریسمک بو فعلکرا ایشلمک ایچون وزن مقداری ایله بو قدر
القنیه اولان ؏ و الترک اللی بر تجنیس التمکت دیدیکلری بردر ؏ الماهیة التمکت
بردوا یحیم فا و اینا دن فعلن ایتشکر صاحب قانونک بو کلامندن متبادر اولور که
التمکت نبات جنسندن اوله زیرا فا و اینا جنس نباتدن اولور و مشهور
اولان بودر که التمکت بر طاشدر اکه حجر عقاب و حجر ولادت تسمیه
اولنور اصناف اربعه سن ذکر رافعالی مفصلا مفردات بیاننده اولنمشدر حتی
ابن کثیر دیرکه و صاحب المنهاج اختلط فی تفسیر هذا الدواء و کذا الرازی
فی کتابه المسمی بالکافی اس ؏ اعضاء الرأس التمکت ایله بخار صعود
ایده جک محله طلا اولنور و اوطلا صرع ضنع ایدر القنیه اولان ادویه
مفرده نک ایکی تجنیس اسفاناخ اولور ؏ الماهیة اسفاناخ بقول
معروفه دندر ؏ الطبع یازیلدیغ او زره اسفاناخ طبیعتی بارد رطبدر
؏ الافعال و الخواص اسفاناخ ملین در و غذاسی شرمقدن غذا سندن
اجود در صاحب قانون دیرکه بن درمکه اسفاناخک قوت جالیه سی واردر
و غساله در صفرایی قمع ایدر و مرقه سنده یعنی صوینده حدت اولمغله
بعض کره اسفاناخک مرقه سی حسبیله طبیعی نفرت ایدر او وقتده
لازم اولور که اسفاناخ تصفیه اولنوب سوزیله و صویی و مرقه اخراج و تصفیه
اولندیقدن صکره بقلی اکل اولنه بو مقامده یا نمزده موجود اولان

نسخه لزمی

الکمکت

هندبدرکه

اسفاناخ

سنخه کثیر الاختلالی وار در مرقده لفظ و رقه یازیلشدر معنای صحیحی بو قدر
بس آخر کتبدن تصحیح اولنمشدر ؏ آلات المفاصل دمور اولان وجع
ظهره یعنی ارقه ده اولان اغریه نافع اولور ؏ اعضاء النفض اعضاء الصدر
؏ اعضاء النفس و الصدر صدرده و ریه ده اولان وجع حاردن نافعدر
؏ اعضاء النفض اسفاناخ بطنی ملیندر القنیه اولان دوا و الترک
اللی او جنیس النفل دیدیکلری دوا در که آکه نفل دخی دیرلر بعض نسخه ده
باب النونده یازیلر ؏ الماهیة بر دواء عربیدر که قته مشابه اولور
یعنی فصفصه یه مشابه بر نبت وار در که آکه قت دیرلر و النفل اول
قته مشابه اولور و بعض نسخه ده عربی بدلنه بحری واقع اولمشدر
ظاهر بودر که قلمک تحریفیدر بحر ایله نباتک مناسبتی یوقدر لیس بو النفل
دبیعه یه ترخندقوقی یه دخی مشابه اولور ده اللری جوف اولور و تحمی
حوج تحمی کبر اولور ؏ الطبع حار در ؏ اعضاء الغذاء طحاله وجع سحر
نافعدر ؏ اعضاء النفض بولی ادرار ایدر القنیه اولان ؏ و الترک
اللی دورد تجنیس اسفاقی دیدیکلری دوادر تخفیف ایدوب سفاقی دیرلر و
سفاقیس دخی دیرلر ؏ الماهیة ظن اولنور که سفاقی رعی الابل دیدیکلری
نبتدر و رعی الابل تسمیه اولنمغنک وجهی بودر که ابل اول نبتی رعی ایلیه سمیز
حیوانلری ضربی که ضرر و برمز و اکر رعیندن اول ضرب ایلیه ابل طوافه ایدوب
اول نبتی یولور و رعی ایدوب خلاص اولور و بعضیلر ایسه هلاک اولور و آکا
تنک جیجکلری سمیتلی هوا ملک صو قدیغی کمسنه سقی اولنور تعضلی غلط ایدوب
لسان الحمل یعنی کیک دیلنه رعی الابل دیرلر لسان الابل ایسه دیشی اوتی
دیدیکلری بردر ؏ اعضاء النفض سفاقی کلی یی جدا تنقیه ایدر ؏ السموم کلب کلبک عضه
و بو عضه یه نفع شدیدی اولدیغی بولنمشا هده طلبی ایلمشدر القنیه اولان

النفل

السفاقی

[illegible] الشيخ ... اوللرنقل [illegible]

آلوسن

ادويهٔ مفرده نك الفى بتجنيسى آلوسن ديديكلرى دوادر
اشتو تفصيل اولنديغى اوزره ايكى همزه وبينهماده الف ايله ولام مضموم ولامدن
صكره سينك ضمى وفتحى ايله وبعده نون ايله در وبعض كره لامدن صكره واو
زياده اولنور قانون نسخه لرنده اولديغى آلوسن ديرلر لكن قانونده
بو همزه ...مرهمزه ... تخفيفا ترك اولنور آلوسن بازمشلر
وبو دوا بحشيشة السلحفات ديرلر في الماهية آلوسن بر حشيشه در كه
ترسه مشابه اولور انكيچون اوله دوايه ترس دخى ديرلر في الطبع درجهٔ
اولاده حار ويابسدر في الافعال والخواص اعتدال اوزره مجففدر وجلا
دخى واردر في الزينة كلفه نفع اولور وبودوا امراض جلديه نك كلسنه
اعتدال اوزره محلل اولور في السموم جالينوس ديركه بودوا كلب كلبك عضه سنه
بالخاصه نافع اولور بر جماعت قوت ويرطلادر بو دوا ايله جميعا نجات بولديلر
انك ايچون آدينه آلوسن ديديلر لغت يونانده آلوسن ديمك كلب
كلبك عضه سنه نافع ديمكدر ادويهٔ مفرده نك الفى التجنيس اطراطيقوس
ديديكلرى دوادر بو دوا آخر مفرداتده اسطرطيقوس وسين ايله اسطرطيقوس
دخى يازيلور معناسى شبيه بالكوكب وبعضيلر بونيون دخى تسميه اولنور
معناسى حالب ديمكدر حالبك امراضنه نافع اولمغله اول اسميله تسميه اولنور
وتركيده ايو قولاغى ديرلر ايوا اشارت اولنمشدر في الماهية بودوا حالبى
ديديكلرى دوادركه بعض الاطباء معروفدر في الطبع ادنى تبريد وادرمجفف
بو قدر في الافعال والخواص اولدوانك قوتنده قوة محلله اولور وتبريد ايله جمع تحليل
ايدر في الاورام والبثور حالبك اورامنده نافع اولور اكراولد وايله اوراحه ضماد
اولنور ايسه ويا خود اولورمك صاحبنه اولنحقوق اولنور ايسه الفيه اولانه
ادويهٔ مفرده نك الفى بر تجنيس ادقيانى ديديكلرى دوادر في الماهية بودوا

اطراطيقوس

يعنى قلقانى

الفيه اولانه

ادقيانى

اقفراسفون

اسيوس

كبركبر بر شجره در جدا حاده اولور وقتل ايدر وغلاف اجنده ثمره سى اولور
في الطبع راهب نام طبيب عشاب ديركه ادقيانى طبيعتده عنب الثعلب
وكاكنج در اقوادر يعنى عنب الثعلب وكاكنج درجه ثانيه ده بارد ويابسدر
ادقيانى انلرمن دخى قويدر في الاورام والبثور باطنده اولان شيشلره نافعدر
راهبك قولى اوزره وتر شرينك ايكى اوقيه اولور وخارجده اولان شيشلره
طلا اولنورسه نفع اولور ورم فتنه اولور ايسه اولورد وانك نفع عجيبى واردر
في السموم آرى صوقديغى محله اول دوا ايله طلا اولنسه طلا اولنديغى كبى
صاغلدر الفيه اولانه والراك اللى بر تجنيس اقفراسفون
ديديكلرى دوادر في الماهية دوا فارسيدر نسخه سلطانيه ده لوحه
ماهيت بومقدار در بعض نسخه لرده ويقال له الذبحه والحزم بنوزياده
وار در في اعضاء الراس حفظه وذهنه واونيديلن نسنه لر تذكره
نفع واردر الفيه اولانه والراك اللى طقوز تجنيس اوبوطيلون
ديديكلرى دوادر في الماهية بودوا ابرنبا دررركه قرحه مشابه اولور
خوزستان اطباسى ديركه بودوا اوبوطيلون ديمكله مشهور در
هركس بيلور في الخراج والقروح ديبيلور كه بودوا جراحات طريه به
يعنى تازه يارلره زياده نفع اولور اول جراحتلك اوزرينه قونديغى كبى ايرلتير
محللرين برنيه بيتشدررور واتش بتير الفيه اولانه والراك التشنجيس
اسيوس ديديكلرى دوادر اسيوس اسم يونانيدر معناسى خود ديمكدر
بعض سواحل بحارده صغار وكبار احجار بولنور اول احجار سايره حجرلر كبى صلب
اولماز رخو وخفيف اولور وبحرك طلى بعض جهتلرى اول احجار اوزرينه واقع
اولوب اجزاء ارضيه دن اول احجار اوزرنده برجسم تولد ايدر ودوار شمشك

قوربوب اولتولدابدن جسم نوشادره مشابه برشی اولور بعض اولر اجره
واوزرنده تولدایدن نسنه جمیعا اسیوس دیرلر وباکلرا اوزرنده اولان
شی متولده زهرا اسیوس دیرلر وصاحب قانون بو معنایه اشارت
ایدوب دیرکه فی الماهیة اسیوس برنوع طاشدرکه آنک اوزرنده اظهر
اسیوس تسمیه اولنان ملح تولد ایدر روطن اولنور اول ملحک تکونی
دریانک بزاوتندن ویا شلبغلرندن ودریادن حادث اولان چشنیدن
اولور فی الافعال والخواص اسیوسک وزهرینک قوتی تقفیح ایدوب
ات بتیرروبر تعفین ایدر ومتعفن اولان لحم من غیر لذع
تزوبیب آیدوب آریدر فی الاورام والبثور اسیوس ضمغ بطم ویاخود
زفت ایله ضماد اولنسه جراحاتی تحلیل ایدر فی الخراج والقروح عسرتلو
واسکی وعظیم ودرک قرحه لرک هر برینه جمیعا نفع اولور فی آلات
المفاصل اسیوس اربه اونی ایله نقربراوزرینه وضع اولنسه نفع
اولور مفاصللنه افتراولنرک ایلوابای اسیوسک طبیخنه ادخال
اولنسه نفع اولور فی اعضاء النفس والصدر اسیوس بال ایله لعوق
اولنسه رینه حسلرینه نافع اولور فی اعضاء الغذاء اسیوس کلسن ایله
وسرکه ایله طحال اوزره طلا اولنسه طحال الاعراضنه نفع اولور الفیه ولا
ادویه مفرده نک الحجر التمش برنجیسی اطیوت دیدیکلری دوادر
اکثر نسخه لرده طا ایله در فی الماهیة بولوحه اکثر نسخه یقدر بو لوحه
یازیلین بودر ادویه لا اعرفه یعنی اطیوت بر دوادرکه انک ماهیتی
بنم معلوم اولمامشدر فی الطبع درجه ثانیه ده حار ودرجه
اولاده رطبدر فی الافعال والخواص بودوا انک جلاسر وادرفی الزینکی

بهو

اقسون

بهو قوت ایله جالی اولور الفیه اولان دو الرك التمش ایکنجیسی اقسون
دیدیکلری دوادر همزه نک ضمه سی قاف ایله وسینک واو دنصکره نون
ایله در طبع ایله اولا نسخه بو وجهله در و بو نسخه ابن کتبی نسخه سنه موافقدر
و اخر نسخه لرده اخرینه نون یازلمشدر جائزدرکه ایکی سی دخی لغت اوله
فی الماهیة بو دوا اکثر وفارسی بر دوادر قولس نام طبیب دیرکه بو دوا
حار اولور ولطیف اولور بعض اوراد وانک ساقنک قبوغی صویلوب اکل
اولنور مضغنله وارت ظاهر اولور وکوکلنی ویاخود رقیقنی
اوچ درهم مقداری اخذ اولنوب شراب ایله شرب اولنسه تزاز
ودقیقه نک خلفه میلنی ازاله ایدر وتشنجنک یسیری اولانه ماعدا انه
نفعی اولور والفیه اولان دو الرك التمش اوچنجیسی اناغلس
دیدیکلری دوادر بعض قانون نسخه لرنده بو مفرد اثره
ایکی الفک آراسنده نون ایله والف ثانیدن صکره غین معجمه
ایله در و بعض اخرده تحتنده بر نقطه ایله منقوط یا ایله و عین
مهمله ایله در فی الماهیة دیدیلرکه بودوا ایکی صنفدر اولکیسنده
چیچکی صاری اولور ایکنجیسنک چیچکی اسمانجونی اولور قاموسده
عین مهمله فصلنده دیرکه علستی بر نبات در سوسن کبی چیچکی اولور
انتهی فی الخراج والقروح بو دوانک ایکی صنفندن هر بری
جراحاتی اصلاح ایدوب تورملرینی منع ایدر وسلی وسلی مثللو
نسنه لری جذب ایدوب اخراج ایدر وقروح انتشارندن منع
ایدر فی اعضاء الرأس بو دوانک ایکی صنفلرینک قنقیسی ایله غرغره
اولنسه بلغم کثیر اینديرر و اخراج

ایدر و بلغمی راسدی قنوق جانبنده ایدر ایسه اوج جانبنده اولوب اغریسی
دبنك اغریسی تسکین ایدر فی اعضاء النفض بو دوا شراب ایله
شرب اولنسه بوبرك اغریلرینه نفع اولور برقوم زعم ایدرکه بو نباتك بعضینك
زهری ازرق اولور و ازرقنه مائل اولانی نتوء ایدن معده یه ادغام
ایدر یعنی نتوئنی ازاله ایدوب شکل طبیعیسی اوزره ایلر و زهری احمر اولان
نتوئی اوکلی مرتبه دن زیاده ایدر فی السموم بخی شراب ایله بو دوا اشرب
اولنسه برقوم قتلنه افعی نك نهشنه یعنی ایلان صوقمقن کمسنه یه
نفع اولور الفیه اولان دو الرك التمش دوردنجیسی ابرقوفیلی
دیرلر دوادر فی الماهیه دیلدیکه بو رکواء فارسیدر فی اعضاء
الراس بو دوا عقله و حفظه دواء جیددر الفیه اولان دو الرك
التمش بشنجیسی اوسبید دیرلر دوادر فی الماهیه دیلدیکه بو دوا
نیلوفردن بر نوعدر یعنی هندی نیلوفردر فی الطبع ابن ماسرجویه
دیرکه بو دوا حار یابسدر و غیرلر دیرکه عکسی اوزره اولور و اهل هند
دیرکه حاردر و بو ایکی خلاف نسخه سلطانیه ده غیریه منزکوردر
الفیه اولان دو الرك التمش التنجیسی اَرَنْد بُرَنْد دیرلر دوادر
فی الماهیه شوی اولمش صوغان کبی بر دوادر فی اعضاء النفض
بواسیره اولادوانك نفعی اولور الفیه دو الرك التمش یدنجیسی افیوس
دیرلر دوادر بعض نسخه لرده اوقیبوس یازلمشدر فی الماهیه
افیوس لحرقی بر دوادرکه حرقه مشابه اولور حرق باذنجانه دیرلر
بعضلر قتنده حرق باذنجان بریدر دیرلر فی الطبع جالینوس دیرکه
درجه ثانیه ده بارد و درجه اولاده مجفف اولور افیوسك ثمره سی
ولانکر نجی حاده و قباضه در و درجه ثانیه ده مجففه در فی الافعال و الخواص صبیانك

افیوس بونلرك کوکی باعشیقی دیدیکلری طورپیدر ... طولانی اولور
تورکیجه بورجالق دیرلر اتراك بشنه مشهور دربیان طورپیدر

عامه سنله

اولور
عامه سنه توی تکمدن مانع اولور و کحل طلا اولنسه بر مدت توی
مانع اولور فی اعضاء الغذاء بو نباتك میوه سی نك برقانه نفع اولور
الفیه اولان دو الرك التمش سکزنجیسی اندر و نیلون دیرلری
دوادر بعض نسخه لرده اندر و فیلوس یازلمشدر فی الماهیه
بو دوا فاس دیرلر دوادر فاسك ایکی حد و طرفی اولور یوغین بو دوا
ذو ایکی اغزی و حدلو و کسکون ایکی طرفی واردر فاسك معناسی
اصلیس بالطه در فی الطبع بو دوا حاردر روم حرارت و عفوصت واردر
فی الافعال و الخواص احشاده اولان سده لری تفتیح ایدر فی الام المفاصل
مفاصلده اولان اغریلره نافعدر الفیه اولان دو الرك التمش طقوزنجیسی
اصابع هرمس دیرلر دوادر فی الماهیه سورنجانك فقاحونه
یعنی چیچکنه دیرلرکه اوجیچکك آدی شنبلیزا ولور بس بو اصابع هرمسه
سورنجان قوجی واردر الفیه اولان دو الرك یتمشنجیسی اطماط
دیرلر دوادر فی الماهیه بعضلر دیرلرکه اطماط دواء هندیدر
بوزیدان قوتنده در و واجب اولورکه بو دواده تأمل اولنه اطموطه
مشابه اولمغله اطماط و اطموط شیء واحد قلنمیه زیرا انلر باشقه باشقه
دوالردر عجیبدرکه ابن کتبی قانونك بوکلا وارد ایکن
اطماط و اطموط و اطبوط شیء واحد اولق اوزره تحریر
ایدوب بنده هندی ایله تفسیر ایلدی و بوزیدان مستجلبه
دیرلر بر هندی مجلوب بر کوکدر ادیر طبیعتی درجه ثالثه ده حاردر
و یابسدر و رطوبت فی الطبع حار طیدر
فی اعضاء النفض جنا باهی زیاده ایدر الفیه اولان دو الرك التمش

بر نجیسی اطماء دیدیکلری بر طادن صکره میم ایله و آخر الف اولمق اوزره نسخهٔ
سلطانیه ده محرر در و آخر نسخه لرده میم یازلمامشدر لکن
بر نسخه ده آخرنده ایکی الف یازیلوب الف محروده اولدیغنه اشارت
اولنمشدر هر حالده کلمه یونانیه در فی الماهیه دیلدیکه اطما شجرهٔ غریبدر
یعنی توقف دیدیکلری شجرهٔ عظیمه در بر اطماده تکلمه غرب ماده سنه تلخیص
ایلر ادویهٔ مفرده نک یتمش ایکنجیسی ارز دیدیکلری در یعنی پرنجدر
فی الماهیه ارز معروف اولان حاکول پرنجدر فی الطبع ارزک طبعی
حار یابسدر و بیبسی حرارتندن اظهر در و بر قوم دیدیلر که ارز حنطه دن
احر در نسخهٔ سلطانیه ده یازلدیکه بن اول قومک ارز حنطه دن حرارتلو
اولور دیدیکلرینی تصدیق ایلم یعنی حرارتنه ذاهب اولنلر هر نه قدر اکثر
ایسه بعضلری برودتنه ذاهب اولمشلردر و بعض آخر حر و برد ده
اعتدالنه ذاهب اولمشلردر صواب انلر ایله در و بیبسی اتفاقیدر
فی الافعال والخواص ارز غذاء جیدک ایله تغذیه ایدر لکن غذاسی
بسی مائل اولور نخین سود ایله و بادم یاغی ایله ارز طبخ اولنسه غذاسی
اکثر واجود اولور و تجفیف و قبضی زائل اولور خصوصا پرنج بر کیجه ماء
نخاله الحنطه نقع اولنسه و اصلدیلسه وارزده تبرید اولور لکن بطیء
اوزره تبرید ایدر پرنج صو ویرر و جلا سرعتی اولور بعض نسخه تصحیح اولنوب
وهو مما یبرد و ببطیء قیلنمشدر اول نسخه نک ترجمه سی بو در که ارز معده اولور
وانحدار و هضمی بطیء اولور فی اعضاء النفض صو ایله پرنج طبخ اولنسه
غایت ایله طبعی عقل و قبض ایدر سود ایله طبخ اولنسه منی یی زیاده ایدر
وعقل و قبض ایلمز لکن سودده طبخ اولا پرنج تدبیر اولنسه خصوصا ماء نخاله

بر کیجه اصلدیلمش پرنج تدبیر اولنسه یعنی پرنج قبوغندن ایریلمادن قبوغی الحنطه
قوریلسه و سود دیدک صوبی ازاله اولنسه اول سود ایله طبخ اولنسه ارز معقولک
طبیعتی عقلی زائل اولماز الفیه اولان ادویهٔ یتمش اوجنجیسی اطریه
دیدیکلریدر فی الماهیه اطریه لغت فارسیه ده رشته دیدیکلریدر
مطبوخات نشریدر نوع مطبوخدر خمیرندن اتخاذ اولنور لحم ایله و یا خود
باللحم صوده طبخ اولنور فی الطبع اطریه حاره در و رطوبتی افراط
اوزره اولور فی الافعال والخواص شک یوقدر که اطریه نک انهضامی
بطیء اولور و معدن نفخ انحداری بطیء اولور زیرا اطریه بر قطیر درکه
اندکی خمیر اولماز یعنی اول عجیننک مایه سی اولماز و مایه سز عجینن انحداره
و هضمی بطیء اولور و اطریه نک باللحم طبخ اولنن بعضلری قتیندن
زیاده خفیف اولور و احمیدا اولان بو در که اطریه نک حالی اول
کمسنه لرک دیدیکلری کبیر دکلدر نخین اطریه یه بو بر و بادم
یاغی قاتیلسه اطریه نک حالی قلیله صالحا اولور و اطریه هضمی اولنسه
غذاسی زیاده اولور فی اعضاء النفس والصدر رئه یه صالحه اولور
او کسورکنه و قان توکورمکه نفع اولور خصوصا سمیز اوت
ایله طبخ اولنسه نفعی زیاده اولور فی اعضاء النفض اطریه طبعی
تلیین ایدر الفیه اولان ادویه لرک یتمش دردنجیسی اقدر
طبیع اولان نسخه ده نون ایله انزر یازلمشدر فی الماهیه دوا ایکی نبیددر
خاصیتی حفظی و ذکایی ارتیرر الفیه اولان ادویهٔ مفرده لرک
یتمش بشنجیسی اخیلس دیدیکلریدر فی الماهیه جالینوس دیرکه
~~اخیلس سنبل ریطیس~~ قبض زیاده اولور فی اعضاء النفض
اخیلسک قبض سنبل ریطیس دیدیکلری دوانک قبضی

احليلس قانك انفجارينى وقروحى منع ايدر ونسا ايله عارض اولان نزفى
قطع ايدر ادويهٔ مفرده نك بيمش التجنيس او فاريقون ديرلكر
دوادر فى الماهية برقوم قتندن دومى بر نوع دوادر فى اعضاء النفض
بودوا احتمال اولنسه بولى وطمث ادرار ايدر فى الات المفاصل ديلديكى
دوا اوزره بوجوا فرق كون متواليا كود وا شرب اولنسه عرق نسايى
صاغلدر فى الحميات برقوم زعم ايدركه او فاريقونك بزرى بوز نمش
شرب اولنسه حماء ربعى دفع ايدر ادويهٔ مفرده نك بيمش ايكنجيسى
انثمديون ديرلكر دوادر فى الماهية كستاء عرفه بعض صاحب
قانون دركه بن بودوا انك ماهيتن بيلمدم فى الافعال والخواص بودوا
تبريد شديد ايله تبريد ايدر ورطوبت مائيه سى اولور فى اعضاء الصدر
محللر محلله لرك فاعله سى اوزره بعض صدر متصل اولان كوكسى اوزره
حفظ ايدوب انجداره مانع اولور قوس نام طبيبك زعمى اوزره
بو مفاهد فصل ختم اولدى الرجيه اول فصل بالجمله اول فضلاى ادويه
بيمش سكزا ولمق اوزره اشارت ايلمش ايدى لكن بعض نسخه ده ايدب
بر وا رنب بحر دواء واحد صايلمغله بيمش يدى اولمق اوزره تعداد
اولندى فصل ثانى اولى با ايله اولان ادويهٔ مفرده احكامى
مشعردر بو فصلده بيز اللى سكز دوا ايراد ايلرز والكيسى
بان ديمكله معروف اولان دوادر فى الماهية بان حبوبانك بر نوع
حبه دركه انك يوشاق لبروايجى اولور فى الطبع بانك طبيعتى درجهٔ
ثالثه ده حار و درجهٔ ثانيه ده يابس اولور فى الافعال والخواص
بان منقيدر وانك جلاسى واردر وخصوصا اولحبك لب انده اخلاط غليظه ى
قطع ايدر وسدد احشايى سركه ويا خود صو ايله طبخ اولنسه تفتيح ايدر

وتجبرينده بعض اولحبك تفلنده وكوسبه سنده مرارت چوق اولور او
مرارت وقبض حسبيله اول كوسبه ده قوت كافيه اولور وقبض عنده
قبض اكثر اولور ودهنده قبض خالى اولمز وبالجمله اجزاسى
جلاء وتقطيعدن خالى اولمز فى الزينة حب بان برشى ايله ممزوج اولنسه
واثار قروحه نافعدر بانك دهنده ذكر اولنان امراض زينتيه نافعدر
فى الاورام والبثور اورام صلبه نك بعض فقرا اولان شيشلرك كليسنه
نافعدر اكر بان مرهمه ادخال اولنسه وكثيراء ده نافعدر فى
الخراج والقروح بان سركه ايله جلد تقشردن منع ايدر وجربى
تفريح ايدنلره ده نافع اولور وبثور لبنيه يه ده وبسعفه يه
ده نافع اولور فى الات المفاصل سكرلر اسكى ايدر وتشنجى يوشادر
وسكرلرك قيتليغن كيدرر وخصوصا دهنى بو فعللر زياده ايشلر
فى اعضاء الرأس قبض حسبيله رعافى قطع ايدر ودهنى قولاغه
نافع اولور خصوصا اوردك ياغى ايله زياده نافع اولور وبانك كوكسنك
طبيخ ايله مضمضه اولنسه ديش اغريسنه نافع اولور فى اعضاء
الغذاء كبدك وطحالك صلابتلرينه نافع اولور اكر ايكى درهم مقدارى بان
خل ممزوج ايله شرب اولنسه وبعض كره بان خلى ايله ويا خود كم
دقيقى وماء قراطن وكرسنه دقيقى وبان كوكيندن دقيقى جمع اولنوب
طحال ضماد اولنور وبان معده يه رديدر اولور مغثيدر وبانك عصاره
عسل ايله بر مثقال شرب اولنسه قوتلى قى ايتديرر واسهال ايدر وعصاره
سى عصاره كبر بو فعللر ايشلر فى اعضاء النفض حب بانك بر مثقال
عسل ايله شرب اولنسه بلغم خلطى اسهال ايدر ودهنى ده بو فعلى ايشلر اكر
اول دهن ايله بر فتيله ياغلنوب احتمال اولنسه فى الابدال بانك بدلى

يعني قزل بويه

برمثقلي قوه وبرمثقلنك نصفي سليخه قبوغي وبرمثقلنك عشري يعني اون
بولكده بربولكي بسباسه در بانتيه اولان ادويه مفرده نك ايلجسنر
بابونج يعني پاپاديه در في الماهية بابونج بر نوع حشيشه در انك
الواني واجناسي واصنافي اولور كيمنك چيچكي صارو وكيمنك آق و
كيمنك قرمزي اولور وبو حشيشه مشهوردر وقتنده جمع اولنوب رقي
وزهري اقراص قيلنوب حفظ اولنور وقت حاجتده استعمال اولنور وكوكي (لطافتنه)
هم قوريدلوب حفظ اولنور جالينوس ديديكي پاپاديه نك قوتي ورد
قوتنه قريب اولور حاردر وحرارتي زنبق حرارتي كبي جلا ايدر وخشونتي
مواقعه يتر وبول اوزرلرينه نابت اولور ووقت ربيعده جمع اولنوب
حفظ اولنور في الطبع درجه اولاده حار ويابس اولور في الافعال والخواص
مفتح وملطفدر متكاثف اولان موادي تلطيف ايدر وارخاسي وتحليلي
واردر وجذبي قليل در وبلكه اصلا جذبي يوقدر وادويه بيننده
بلاجذب تحليل مع عدم الجذب پاپاديه يه مخصوصدر في الاورام والبثور اورام
حاره نك حرارتين ارخاسي وتحليلي جهتيله تسكين ايدر وحجر اصلبك
صلابتين هم تليين ايدر وكثافتلي اولان احشانك اورامي ايچون شرب
اولنور في آلات المفاصل ممددر ادخال ايدر يعني كركونكلي كوشندر ايدر وعصب
اولان عضولري تقويه ايدر اعيادن نفع اولان ادويه نك كلينده (جميعا)
اعيايه نفع زياده اولور انكيچونكه پاپاديه نك حرارتي انسانك حرارته
مشابه اولور في اعضاء الرأس پاپاديه دماغ حقنه وصداع بارده
نافعدر وباشده مواد استفراغنه هم نفعي واردر زيرا پاپاديه نك
بلاجذب تحليل ايلك خواصندندر وقلاعه يعني اغزده اولان قبارجقلره
دخي صالح اولور في اعضاء العين پاپاديه ايله ضماد اولنسه گوزده اولان

غرب

غرب منقحي اولور وكوزلك دمعه وتكدره وبثوره وحكه يه ووجعه وجربه بالجمله
كوزده اولان بو آفتلره پاپاديه نافع اولور اكر ضماد اولنور ايسه في اعضاء
الصدر نفس عسرتلو اولانك نفسنه سهولت ايدر في اعضاء الغذاء
يرقاني ازاله ايدر في اعضاء النفض بولي ادرار ايدر وحصاتي
اخراج ايدر خصوصا چيچكي قرمزي اولان پاپاديه بو فعلده زياده
ايشلر وپاپاديه ايله مثانه يه ضماد اولنور واوجاع حاره واوجاع
بارده سنه نافع اولور وپاپاديه صويي شرب اولنسه وياخود
اول صو ايچنده اوتورنلسه طمثي ادرار ايدر وجنيني ومشيمه يي اخراج
ايدر وايلاوس ديديكلري صاحبنه نفعي اولور في الحميات دائره اولان
حميات پاپاديه ياغندن نفعي اولور اول دهن ايله محموم تمريخ اولنور
ايسه وحميات عتيقه نك اخرنده شرب اولنور شديده الحرارت بلغميه (وحماءلر)
بغادسق شيشلرينك حاد اولنلرينه هم نفعي اولور اكر موادينك
نضجي مستحكم اولدي ايسه وبعض كره حماء وورميه يه مطلقا نافع اولور
اكر حما حاده اوليوب مواد دخي نضيجه اولور ايسه في الابدال تقويه دماغ
وصداعدن منفعتده پاپاديه نك بدلي برنجاسف در كه آله فيسوم دخي
ديرلر پاپاديه اولان ذو الزك وجليجسر باذاورد ديديكلري دوادر تركيده
بغادكن ديمكله معروفدر في الماهية بو دوايه شوكت البيضا ديديكلري
دوادر حسكه ديديكلري نبته مشابهدر واردكلري بو دوانك بياضلغي
اشددر وديكني اوزوندر وبيراقلري حماماي اغنده مشابهدر بو دوانك
بياضلغي اشددر وبيراغي اغنجه در وبعضلر بونك ساقي ايكي ذراع بالغ
اولور وچيچكي قرمزيدر وتخمي قرطم تخمي كبيدر لكن دكرميكلي قرطم تخمنك

يعني حماي موجب اولان ورم كرك بغادسق وكرك غيري محلله اولسون بالجمله نافع اول

ذکر ایتدکلرندن زیاده درفی الطبع بودر واندک کوکنده تبرید وتخفیف
وارد ربو فعللر ایله برمقدار تحلیلی دخی وارد ر وتخم حار ولطیفدر وفی
بعضلر دیرلر که بودر واندک بالجمله اجزاسی جمیعا جزئیا حار در وفی الافعال
والخواص بو دواده قوه مفتحه وقوه محلله وارد ر وخصوصا بوقوتلر
بزرنده زیاده در ونرفی دخی قبض ایدر وقبض معتدل اولور وفی
الاورام والبثور بلغمیه اولان شیشلردن نفعی اولور قبض وتحلیلی
اولمغین ایله وبودر وتی ایله شیشلره ضماد اولنور وخصوصا بزرایله
ضمادک نفعی زیاده اولور وفی آلات المفاصل تشنجدن نفعی اولور اعتدال
اوزره [illegible] قبض دخی اولور بعضلرن ایچون وعضلرنده حرکاتنی
فساد اولاصابه بودر واندک تخم ایچیر یلسه نفعی اولور وفی اعضا الراس
دیش اغریسنه تسکین ایچون بو دواندک قبصی ایله مضمضه ایلسه
اغریسی ساکن اولور وفی اعضاء الصدر قان توکورمه دن نفعی اولور
خصوصا بزرندک اول علتدن نفعی زیاده اولور وفی اعضاء الغذا معده
ضعفندن نفعی اولور وسده لری تفتیح ایدر وفی اعضاء النفض مزمن
اولان اسهالدن نفعی اولور لاسیما [illegible] مبدئی جعده اولان
اسهاله نفعی زیاده اولور وخصوصا کوکندن نفعی زیاده اولور وادراری
دخی اولور وفی الحمیات بلغمی اولوب عتیق اولان حماره نافع اولور
ومعده ضعفندن حادث اولان حماره دخی وکذلک عتیقه وفرعیه
اولان حماره نفعی اولور وفی السموم بودوا مضغ اولنوب عقرب صوقدیغی
محله وضع اولنور وسم جذب ایدوب خفیف دربودواندک بزرندن ایکی
درهم مقداری صوده دیم ایدوب ایچیریلورسه وفی الابدال حمیاً منافعنده بدلی [illegible] اولور

بائیه اولان دوالردک درنجیسی بلسان دیدیکلری دوادر وفی الماهیه
دیسقوریدوس دیرکه بلسان شجره مصریه در مصرده عین الشمس
نام موضعده نابت اولور آخر محللرده اولماز یپراغی ورایحه سی سذاب
یپراغنه ورایحه سنه بکزر لکن بلسان یپراغی کثیراً بیاضه مائل اولور
واغاجنک بویی حضضک بویی قدر اولور وبلسانک دهن خالصنک
افضل اولور ودهننک طریق اخذی بودر شعری دیدیکلری نجمک
طلوعنده صکره حدیدن مصنوع مشط ایله اول شجره شرط
اولنور ترشح ایدن رطوبت برقطعه پنبوق ایله جمع اولنور واول
دهن مجموع سنه ده ارطالی تجاوز ایلمز بعض ادطال قلیله اولور
وبو کلامدن متبادر اولان اون رطلدن آز اولور دیمکدر زیرا ارطال
جمع قلتدر عشره دک ما تحتنده استعمال اولنور لکن مفردات یازه ده
یازیلدیغی اوزره اول اغاجلر دهن سنه ده حاصل اولان دهن التی
رطله بالغ اولور وفی الاختبار ودهن بلسان خالص دهن الحنه ایله
اولمش شمع ایله غش اولنور ودهن بلسان اول مغشوشی
دهن ایله بووجهله امتحان اولنوب فرق اولنور که سوداوزرینه
دهن بلسان طمله دیلور اکر اول دهن طمله دیلدیغی سودی انجماد
ایدوب دوکدیر اسیسی اول دهن خالص بلسان ایدیکی معلوم اولور
وصو ینه طمله دیلسه صو ایله اول دهن مختلط اولور وصو سی قوی
ایدر ودهن بلسانی نشر ایدر پنبوق صو یه غمس اولنسه
پنبوغک یاغ صو یه چیقوب پنبوق دهنلر غادر اولور ودهن
بلسانک رایحه سی ذکیه وتسکون اولور نوع وجهلر ایله خالط اولان دهن

خالص اولمینلردن فرق اولنور فی الطبع بلسانک عودی یعنی اغاجی
درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر وحب بلسانک حرارتی عود بلسانک
حرارتندن قلیلا زیاده در ودهننک سخونتی حبنک سخونتندن هو اکثردر
بس دهن بلسانک حرارتی درجهٔ ثالثه نک اولنه اولور ظن اولندیغی اوزره
ثالثه نک اولنی تجاوز ایلمز فی الافعال والخواص سددی تفتیح ایدر واحشانک
غلظتنه نفعی اولور فی الجراح والقروح قروحی تنقیه وتطهیر ایدر خصوصا
ایرسا ایله استعمال اولنسه تنقیه سی زیاده اولور وتقشر ایدن عظامک
قشورلرین اخراج ایدر فی الات المفاصل بو دوا شرب اولنسه عرق نسایه
نافع اولور وطبیخی تشنج ایچون شرب اولنور فی اعضاء الرأس باشک
قحف لرینی وباشک کندوسنی تنقیه ایدر وصرعه ودواره نفعی اولور
فی اعضاء العین بلسانک کنزو ودهنی کوزده اولان غشاوه یی جالی
اولور وبصری حدتلی ایدر وکوز نزله لرینک ادویه سنه ادخال اولنور
فی اعضاء النفس والصدر بلسانک عودی وحبی یان اغریلرینه نافع
اولور وغلظتلی ربودن وضیق نفسدن ووجع ریه دن نفعی اولور و
حبنک ذات الریه دن نفعی اولور و اوکسرکه دو نافعدر کذلک دهنی هو نافعدر (بارد اولان)
ومراق ورزه اولان احشایه بالجمله نافعدر فی اعضاء الغذاء ضعف هضمه (واعضایه)
نافعدر وبلسانک طبیخی سوء هضمه نافعدر معده یی تنقیه ایدر وکبدی
تقویه ایدر فی اعضاء النفض ادرار ایدر ومغصدن یعنی صانجیدن نافع
اولور ورحمک رطوبتندن بخور ایله نافع اولور ورحمک بردندن هو نافعدر
جنین ومشیمه یی هو اخراج ایدر وبلسان تبخیر اولنسه جمیعا رحمده اولان
اغریلره نافع اولور ورحمده اولان سده لری طبیخی تفتیح ایدر شمع ودهن ورد ایله

بلسانه

بلسانه فتیله وطی اتخاذ اولنسه رحمک برودتنه نفعی اولور وبلسانه عسسن بولیه
نافع اولور فی الحمیات نافضه دهن بلسان ازاله ایدر فی السموم سمومه
مقاوم اولور ایلان صوقانلره منفعتی اولور ودهنی کتسوکرانه نفعی
اولور اکر سود ایله اولدهن شرب اولنور ایسه وهوام ...
هو نفعی اولور وخاصه عقرب صوقانلره نفعی زیاده اولور باتیلی
اولان ادویه نک تجسیر بنفسج درفی الماهیه بنفسج معروف
بر نبتدر کوکندی فعلی کیزو ونک افعالنه قریبدر فی الطبع درجهٔ
اولاده بارد رطبدر وبر قوم دیدیلکه درجهٔ اولاده حاردر و
شنک بو قدرکیم ودرجهٔ یعنی یبس اغ بارددر فی الافعال والخواص بعضلر
دیدیلرکه بنفسج دم معتدلک تولید ایدر فی الاورام والبثور اورام
حاره یه ضماد اولنسه تسکین ایدر کذلک یبراغی ایله ضماد اولنسه
بنه اورام حاره یی تسکین ایدر فی الجراح والقروح بنفشه نک دهنی
جربه طلا جید اولور فی اعضاء الرأس بنفشه یی قوقمق وشربی ایله
صداع دمویه نافع اولور وطلاسی هو اول صداعه نافعدر فی اعضاء
العین حرارتلو کوز اغریسنه نافعدر فی اعضاء الصدر حرارتلو اولان
اوکسورکه نافعدر وکوکسی یموشادیر خصوصا سکر ایله اولان
مرباسی بو فعلی زیاده ایشلر وبنفشه شرابی ذات الجنبه وذات
الریه یه نافعدر وبو بابده بنفشه شرابی جلابدن افضلدر فی اعضاء
الغذاء معده التهابنه نافعدر فی اعضاء النفض بنفشه شرابی وجع
کلایه نافعدر وادرار ایدر وبنفشه قوریسی صفرایی اسهال ایدر وبنفشه
شرابی رفق ایله طبیعتی تلیین ایدر ومعقعده نک تسوقنه نفعی اولور بابنه
اولان دوا الترک التجیس بهمن درفی الماهیه بر نوع حشیش

یعنی اغاج کبی قطعه لردر که فی الحقیقه اول قطعه لر کوکلردر قوری و متشنج
یعنی بوزلمش و بوکلمش اولور اول لدن ایکی نوعدر بر نوعی ابیض اولور
و نوع اخری احمر اولور فی الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر فی الزینة
مسمندر سمرید ر فی اعضاء الصدر جدا قلبی تقویه ایدر و خفقانیدن نفعی اولور
فی اعضاء النفض منی یی زیاده ایدر و زیاده لکی آشکاره اولور فی الابدال
بهمنک برمثلی تودری و یارم مثلی لسان العصافیر بهمنه بدل اولور
بانیه اولان ادویه مفرده نک بیجیسی برنجاسف دیدیکلری دوادر
فی الماهیة بوداو بر نوع نباتدر که افسنتینه مشابهدر لکن برنجاسفک زیاده
لونی یشل اولور و رطوبتده بقیه سی اولور یعنی اول رطوبت لصوقدر
ایکی نسندیی بر بر بینه یاپشدیررو برصنفنک دالری قصه و بری اوکلری
کبیر و عظیم اولور و اول نبت ایچون بیاض و صار و یلی اقل اولور فصل
ربیع و فصل صیفده ظاهر اولور جالینوس دیدیکه بو ایکی صنفلی ایکی درلو
حشیشه لردر که طبیعتلری بر بر بینه متقاربدر اولور ایکیسنک بواسمه
ایله تسمیه اولنور فی الطبع درجه اولاده بارد رطبدر فی الافعال و الخواص
جلا ملطف و مفتحدر انکله ضماد اولنسه فضولک اعضا یه تحلیبنی منع ایدر
فی اعضاء الرأس بوداو ایله باشه ضماد اولنسه و باخود مطبوخی ایله
باش غسل اولنسه صداع بارده نفع اولور و مسلوقینه زیاد امن و ادر
بورنده اولان سده لری آچر و زکامه نفعی اولور فی اعضاء النفض کلیده اولان
حصاتی پاره لر و تفتیت ایدر و طبیخنده جلوس طمثی ادرار ایدر و رحمک قحلنه
نفعی اولور و جنینی و مشیمه یی اخراج ایدر رحمی و انضمام رحمه نافع اولور
رحمی تعفیه ایدر و صلابت رحمنه نفع اولور شربه و یا خود طلا اولنور تنبیه
و بوداونک مقدار مشروبی بش درهمدر ایکنجه قدر اولور بانیه اولان ادویه نک

سکر بجبسی

بلادر اسم هندیدر
و یونانیده اطبا معروفدر

سکر بجبسی بلادر دیدیکلری دوادر فی الماهیة بلادر بر ثمره درکه
خرما چکردکینه مشابه اولور و اول ثمره نک ایچی جوزک ایچی کبی حلو اولور
انک مضوتی اولماز و اول ثمره نک قبوغی متخلخل اولور و ثقبه لری اولور
و تخلخلندن یعنی اجزا الزینک فرجه لرنده لزوجتلی و قوی قیلی عسلی اولور
و بعض ناس اول ثمره یی دیشلری ایله قضم ایدوب حین اکله اصلا
ضرر اولمز خصوصا جوزله قضم اولنسه حضرتی اولمق زیاده اولور
فی الطبع درجه رابعه ده حار و یابسدر و لو طبع ایله اولان نسخه ده درجه
رابعه نک اخرنده حار یابسدر دیو ذکر اولنمشدر فی الافعال و الخواص عسلی
مقرح و مورم و دمی و اخلاط سائره یی احراق ایدر فی الزینة
سکلری قطع ایدر و برصی ازاله ایدر و شمه یی ازاله ایدر و شمه
ثوله و سائر اعضا یه اوردیقلری ایکنه درکدلاورلرا اول محله ابره
ایله ضرب ایدوب نیلج ایله تلوین ایدرلر و اول زرقت سهولت
ایله زائل اولماز و بلادر انی قلع ایدوب ازاله ایدر و بلغمی اولان
داء ثعلبده صاغلدر فی الاورام و البثور باطنده اولان اورام حاره ده
تحریک و تهییج ایدر فی آلات المفاصل سکرلرده اولان برودتدن و سکرلرک
استرخاسندن و فالجدن و لقوه دن نفعی اولور فی اعضاء الرأس
بلادردن مصنوع اولوب انقردیا تسمیه اولنان معجونی او نوتقن
اولوب حیشن سنه لری تذکر ایدمیوب فساد ذکر اولان کمسنه لر تناول
ایلسه نفعی اولور لکن وسواس و مالیخولیایی تحریک ایدر فی اعضاء
النفض بلادر احراق و لنوردخانی استعمال اولنسه باسورلری تجفیف
ایدر فی السموم بلادر اخلاطی احراق ایدر و قاتلدر آنک تریاقی تخیض لبندر

بورق معروف

يعني اكثري بوغوره ايراث ايدر ودهن جوز بلادرك قوتني كسر ايدر في الابدال
بلادرك مقداري وزننك بش قاتي بندق وربع وزني دهن بلسان وثلث
وزني نفط ابيض بالجمله علتلرده ومرضلرده بلادره بدل اولور باقية
ادويه نك طفوز تجنيس بورق ديدكلري دوادر في الماهية بورقك قوتي
ملحك قوتي جنسندن اولور ملحك قوتندن اقوى اولور لكن بورقك قبض
اولماز و بعض كره بورق جمرات ملتهبه اوزره موضوعه اولان صاف قسم
اوزرنده احراق اولنور صعوبتي اولوب قوربلنجه قدر تسخين اولنور
في الاختيار بورقك اجودي ارمني اولوب خفيف وصفايحي وهش
يعني دانه لري سريع اولوب سنكر وانبض اولنلردر وياخود لوني ورد
وياخود قرمزي اولوب لذاع اولنلردر و بورقك افريقي اولان نوعنك
سائر بورقه قياسي سائر بورقلرك ملحه قياسي اوزره اولور يعني
قوتلريني جنس واحد اولور لكن [illegible] افريقي سائرلرينه قوتنده زياده
اولور [illegible] افريقي بورق زبدي ديرلر زياده حرتلو وخفيف اولور
و بورق الخبز سبب عظيم الجوف اكل اولنور و بورقك زبدي
بورقك كندودن الطف اولور و بورق زبدي و زبد بورق بورقك
قوتيدر يعني بورقك قوتني حامل اولان اجزاء لطيفه سيدر و زبد بورقك
زياده خالص واجودي تفته ودا غلاسي سريع اولوب زجاج اولنلريدر
يعني بورقك اصنافي كثيره در وارد رملحي كبي خلقي اولور معدني خلقي اولور و وحجري
حجري اولور ومصنوعي دخي اولور [illegible]
و زبد زجاج ديدكلري مراد [illegible] في الطبع بورق [illegible] درجه ثانيه نك اخرنده
حار يابسدر و بعض كره سودر ثالثه ده تواريد في الافعال والخواص قوتي

زبد بورق ايله بورق زبدينك فرقي و بورق زبد آبليم زهرا [illegible] قرقي ابن كتبي مفرداتنده مذكوردر
اولنلر مصنوع
ابده زجاجله

الله

ايله جلا ايدر وغسل دخي ايدر خصوصا بورق افريقي بو فعلده زياده ايدر
وتنقيه وتنقيه دخي ايدر وغليظ خلطلري قطع ايدوب پارهلر و
بورقك تريه مع جلاء جيد وقبض يسير اولور ملحيتي حسبيله الخبز بورق
افريقيده اصلا قبض اولماز بلكه باكثر جلاسي اولور وجلاسي كثير اولور
اما ملحيت قبض اولور و قبضي وجلاسي قليل اولور في الزينه بورقله
اوزرينه صاحبلسه تويلري انبته ايدر و بورق ايله ضماد اولنسه دمي
بدنه جذب ايدر ولوني حسن ايدر وهزالدن نفع اولور لكن جوفي
اكل اولنسه بعض كره لوني سواده مائل ايدر في الجراح والقروح حكه يه
منفعتي اولور صديدي تحليلي حسبيله خصوصا سركه ايله بورق افريقينك
حكه يه نفعي زياده اولور وجربه دخي نفع اولور في الات المفاصل بورقك
قيروطي اتخاذ اولنسه اوراقي وطينك فالجه نفع اولور خصوصا اول فالج زماني
تزيدي تجاوز ايدوب زماننك تاخر اوله وخصوصا اول فالج متاخر زمان انحطاطده
بالغ اولمش اوله والتواء عصبه دخي نفع اولور وابن كتبينك كلامي قانونك
بو كلامي شرح كبي اولور او كلام بودر وقد ينفع في القيروطيات ضماد الدفع
الخزال و ينفع به الفالج الذي يعرض منها ميل الرقبة الي خلف عند انحطاط العلة
وينفع ايضا حينئذ من التواء العصب اسم في اعضاء الراس بورقك
خزازه نفع اولور خزاز حاء مهمله وايكي زاء معجمه ايله اسنده الف ايله اولان كالعه
متاثل اولان تسنه دركه باشده دوكيلور و باشده قرحه بوغيكين اولسه بر
تولايدوب تناثر ايدر اكر ابريسم ديرلر و بورقك رغوه سي بالآيله قولاغه طملور
ايسه قولاغي تنقيه ايدر و قولاغه اجوب صممه نوصا غرلقدن نفع اولور
وخمر ايله و ياخود شراب زوفا ايله طمله ديلور اسيه دوين يعني قولق كورلسنه نفع اولور

فی اعضاء الغذا بورق معده یه ردر اولور مفسد معده در و بورق افریقی
تهییج ایدر و افریقینک قوصدیرمسی اولمسی معده نک اخلاطنی زیاده تقطیع
ایدردر یعنی قوصدیرمسی تقطیعندن بسر عتلی اولمغله تقطیع ایدجک مقدار
اخلاطی معدنک امساک ایلمزو بناء علیه تقطیعی قلیل اولور و تورقلن
انجیر ایله ضماد اولنوب استسقا نک شیشلرینه اضماد ایدر یعنی ازاله
ایدر فی اعضاء النفض بورق احتمال اولنسه بطنی اطلاق ایدر و بورق
شراب ایله و کموت ایله اکل اولنسه و یاخود سذاب و شبت یعنی طورق
اوتی طبیخی ایله اکل اولنسه مغص یعنی صانجویی تسکین ایدر بو ذکر اولنان دوا
مثللو ایله بورق استعمالی استعمال کرنده ذکر اولنان منفعتده اکثر اولوب
ملحه فائق اولور وحب و احشاده اولان دود قاتل اولان ادویه ایله بورق شرب
ایله استعمال اولنسه اول قوردلری اخراج ایدر کذلک بطن دسره بورق ایله مسح
اولکسنه انشی قارشوسنده اولور دیلسه اول قوردلری قتل ایدر و بو مثللو
خواص ایله بورق ملحدن فائق و اعلی اولور فی السموم بوارقک کلیسی و
خصوصا بورق افریقی خطر دن اولان خناق نافع اولور یعنی سمیتلی و زدرن
منتن اکل ایدن کمسنه یه ضیق نفس و اختناق عارض اولسه افریق بورق اکده زیاده
نافع اولور کرک اول بورق محرق اولسون و کرک اسیسه غیر محرق اولسون
ایکی حالنده دخی نافعدر و بورقک دندرهی کذلک نافع اولور و بورق اشنک
و یاخود دخنی تریاغی ایله کلب کلبک عضه سی اوزره وضع اولنور و کذلک
بورق صو ایله شرب اولنور ذراریح شرب ایدن کمسنه دخی ذراریحک یعنی
قودوز بوجکنک سمیتنی دفع ایدر و ذراریح انواعندن بورقر بطن دیدیکلری
بوجکک مضرتنی دخی دفع ایدر سموملی معرودا ولان بجیری مضرتنی بورق تجزان
دم تورک

اولنور اسیب

اولنور

ایله

بصل صوغانلر

فصل
ایله شرب دفع ایدر باثیه اولان ادویه مفرده نک تجنیس اولنوب
اولنوب اولنسه
یعنی صوغانلر فی الماهیه صوغانک ماهیتی معروفدر انده حرافت
مقطعه ایله مرارت و قبض واردر و مأکولا اولاهار اوزون اولان
اولور
واوزون اولوب مأکولا اولان احنف اولور و قرمزی اولان بیاضدن
حرافتلی اولور و قورسیه یاشندن حرافتلی اولور و طبخ اولنمامش منسوخی
و مطبوخندن حرافتلی اولور فی الطبع درجه ثالثه ده حاددر و رطوبت
فضلیه سی دخی واردر فی الافعال و الخواص ملطف و مقطعدر خصوصا
مأکول اولانی بو فعللر زیاده اولور و صوغاننده جلا ایله معا قبض واردر و قوت
تفتیحی واردر و نفخی واردر و دخی خارجه جذب ایدر و جلدی قزاردر و مطبوخ
اولمیان صوغانلرده غذاء معتبر حاصل اولماز و زیرباج دیدیکلری طعام
معروف صوغانلر ایله مصنوع اولسه نفخ صوغانلرده اولانده اقل اولور
و هرنه قدر صوغان طبخ اولنسه بینه حاصل اولان خلطی غلیظ اولور و مأکول
اولان صوغانک ضرر میاهدن نفع اولور و صوغانک صوبی استعمال
اولنوب نفخلی دخی القا اولنوب بعض کره انده قوقو قالمز دا یحسیر
زائل اولور فی الزینه صوغانک تناولی وجهی قزاردر و صوغانک تخمی بهقی
کیدرر و داء الثعلبک اطرافی صوغان ایله اوغولوب جدا نفع ایدجی
اولور و صوغانک توز ایله توتوله یعنی سکله نفع اولوب قلع ایدر
تمریخ اولنسه
فی الجراح و القروح صوغان صویونک قروح و سنخه یه نفعی اولور
اولور و طار استدن اپاقله حادث اولان سحجه
اولور و صوغانک تخمی طرناغنده اولان بیاضه طاوق یاغی ایله صوغانلرده
نفعی اولور فی اعضاء الرأس صوغان صویی ایله استعاط ایدوب
بورننه اول صویی ادخال ایلسه باشی تنقیه ایدر و باشنده ثقل اولوب
و قولاغنده طنین و یاخود قیح و یاخود قولاغنده صو اولان کمسنه نک

قولاغنه تقطیر اولنسه نفعی اولور و صوغان باش اغریسی کتورر و حق
اکل ایدن کمسنه یه سبات کتورر و صوغانك خلط غلیظ تکون ایتمکله عقلی
نقصان ایدر و اغز صوینی چوغلدر فی اعضاء العین مأکولاً ولان صوغانك
صوینی کوزه نزول ایله ماء اوّل نفعی اولور و بصری جلا ایدر و کوزه اقدوشسه
صوغانك بخور ایله اکحال ایتدك نفعی اولور فی اعضاء النفس و الصدر صوغانك
صوینی بال ایله خناقه منع ایدر فی اعضاء الغذاء بیانی صوغانك هضمی
عسرتلی اولور و آنك بر نوعی قیئی تحریك ایدر و صوغانك مأکول اولان
صنفی مرارتی حسبیله معدۀ ضعیفه یی تحریك ایدوب اشتها کتورر
و طبخ و شیی تکرار اولنسه تکرار حسبیله غذائیتی زیاده اولور و معطش
اولور و دیرقانه نفعی اولور فی اعضاء النفض بواسیرك اغزلرین آچر و انواع
بواسیر بصل بالجمله باهی تحریك ایدر و ماء بصل طمث ادرار ایدر و طبیعتی
تلیین ایدر فی السموم قودوز کلبك عضه سنه نافع اولور اکر صوغانك
صوینی دوز ایله و سذاب ایله محل معضوضه نطول قیلنسه و بصل مأکول
ریح سمومك بعض سیئاتی دیدیکلری بیلکك ضررینی دفع ایدر و بعضلر
دیدیلر که بصل مأکول معده ده رطوبتلی خلط کثیر تولید ایدر و اول رطوبت
کثیره سمومك عادیه سنن و ضررینی دفع ایدر و مضرت سموم جحدی دفع ایله
بصل مأکولك نفع بالغ و اکثر اولور بائیه اولان ادویه نك اون برنجیسی
بقلۀ یمانیه ~~بقلۀ یمانیه~~ دیدیکلری در بعض اول بقله در که آکا بقلۀ عربیه
دخی دیرلر ترکیده اشتر و سرکن دیرلر هو اسارت اولنشدر فی الماهیة
دیسقوریدوس دیر که بقلۀ یمانیه ده دوائیت یوقدر قطف بعض سرمق
فارسی بر ماهیه در و طعمی یوقدر و مائیتنده سائر بقوللرك اکثر در و ترطیب
خسدن و قرعدن بعضه قبقلن زیاده در و غذائیتی قلیلدر و نفوذی سریع دکلدر

بورقیقه

بورقیقه اولمغ حسبیله فی الطبع جالینوس دیدیکه درجۀ ثانیه ده بارد و رطبدر
فی الاورام بقلۀ یمانیه ایله اورام حاره یه ضماد اولنور فی الجراح و القروح
بقلۀ یمانیه کوکی ایله قروح شهدیه یه ضماد اولنور فی اعضاء الرأس بو بقلك عصاره سی
کل یاغی ایله خلط اولنسه احراق شمسدن حادث اولان صداعه نافع اولور فی اعضاء
النفس و الصدر صداعه نفعی اولوب تسکین ایدر و خصوصا بقلۀ یمانیه نك
طبیخی بادم یاغی ایله و طتلو انار صویی ایله استعمال اولنسه و کذلك حرارتك و عطشی
دخی دفع ایدر بائیه اولان ادویه نك اون ایکنجیسی بلبوس دیدیکلری
دوادر فی الماهیة بر نوع بصلدر که مأکول اولور صغیردر نرجس
بصلنه بکزر و یپراقلری صار مساق یپراغنه بکزر و چیچکی بنفشه چیچکنه
بکزر و بلبوسك بر نوعی واردر که قیئی تحریك ایدر بر قوم دیدیلر که
بلبوس دیدیکلری ذیر دیدیکلری بصلدر و قوم آخر دیدیلر که بلبوس
بصل ذیر دکلدر بلکه طلخیاز دیدیکلری جنسدندر بر نوعیدر
بکزر که ابا علس دیدیکلری بلبوس اولدی پس ابا علسك محاسنی
بو موضعه نقل اولنسون فی الطبع بلبوسك طبعی بصلك طبعنه
قریبدر آنجق بودر که درجۀ اولاده یابس اولور و رطوبت فضلیه سی
اولور فی الافعال و الخواص منفخدر و در کتورر و حنکی و لسانی
خشونتلی ایدر فی الزینة خاصه کلف شمسده طلا اولنور و نفع ظاهر
اولور و قرحه لردن بعد البرء باقی قلان اثرلره نفعی اولور و لسانی
و حنکی خشونتلی ایدر و سکلره یمرطه صاروسی ایله طلا اولنور و بوق
قرحه لره سکنجبین ایله طلا اولنور و بعض نسخده قروح لینه یرلنده
قروح لبنیه واقع اولمشدر فی الجراح و القروح بلبوس صدید دیدیکلری

بلبوس

طلخیاز تلخ پیاز معرب اولور ...

معرّقدر

تقویه

سریق صار مساق مغاسنه در

بالعلك باشر ایله شنی اولنوب چکه ده اولان قرحه اوزرینه اکلسه
اول قرحه یی قلع وازاله ایدر قانونک بو کلامنی ابن کتبی شرح و تفصیل
ایدوب دیرکه تجربه بلبوس اسرکول الجیند طبخ وسحق اولنوب اهل مصرک
صیر دیدیکی [illegible] برنوع کوچک بالقلرک باشلرینه بعد الاحراق اول مشوی
بلبوس قارشدیریلوب چکه ده عارضه اولان قرحه اوزرینه نفعی اولور
وچکه ده عارضه اولان قرحه دن مراد بر قرحه در که اول قرحه کوچک وصغار
بثره لره منجر اولوب مدت مکثی زیاده اولور و برر برلرینه اولشور و اکثر لغت
یونانیه اوزره سوقاد دیرلر و اکثر حالده قبل الانبات عارضه اولور فی آلات المفاصل
بلبوسک سرکه ایله ضمادی اتخاذ اولنسه عضله و سطنه اولان
وهنه صالح اولور ونقرسه و اوجاع مفاصله دخی ضماد صالح
اولور و باکر بلبوس ایله ملتوا اولوب بوکیلن و دولاشن سکیرلره
دخی ضماد اولنور وطرنقلرده اولان یارنقلره و قولاق یارنقلرینه و امثالی
استداخه ویارنقلره بلبوسک سویق ایله ضمادی نافع اولور فی اعضاء
الراس بلبوسک باشده اولان حزازه و قرحه یه نفعی اولور و باشی
یاریلوب لکن باشی کیمکی یارجه لنوب طاغلسه یبرطه صاروسی ایله
بلبوس خلط اولنوب اکل بعجانجه و باش یاریغینه طلا اولنور فی اعضاء
العین یبرطه صاروسی ایله بلبوسک طرفه یه نفعی اولور و اول طلایه
سرکه دخی قارشدیریلور ایسه کوزده اولان غرب علتنه نفعی اولوب
و دواء جید اولور و کوز بیکارنده اولان شیشلره دخی دواء جید اولور
فی اعضاء الغذا بلبوسک طتلو اولوب لونی قرمزی اولنلری معده یه
موافق وجید اولور و معده اغریلرینه عسل ایله اول نوع بلبوسک ضماد

اولنور و بلبوسک مر اولنلری زیاده جید در طعامی هضم ایدر و غدای
زیاده اولنور ولکن غذای خلطی اولمز خصوصا بلبوس مر غیر مشوی
اولور ایسه انک ~~غذاسندن غیر خلطی اولدیغی~~ زیاده اولور و بناء
علیه استمرار هضم اولماز و نفخ اولور فی اعضاء النفض بلبوس
باهی تحریک ایدر باثیه اولان دو اکثرک اوزره جالیس بزرقطونا
بعض قارنی یاریق دیمکله معروف اولان دوادر فی الماهیة قارنی
یاریق ایکی در لودر بر درلوسنه شتوی دیرلر و آخر درلوسنه صیفی
دیرلر هرقنقیلو اولور ایسه انک هر برسینک شربتی واحدر ایکی درهم
اولور فی الاختیار زیاده جیدی مکتنز و صیقی اولوب رطوبت ایله
ممتلی و صویه براغلسه رسوب ایدوب دیبنه چوکندر فی
الطبع درجه ثانیه ده بارد رطبدر فی الافعال و الخواص قارنی
یاریق قورتلوب کل یاغی ایله لت اولنسه و قارشدیریلسه قبض
ایدر سوا اوجاعی تسکین ایدر فی الاورام و البثور سرکه ایله ضرب و خلط
اولنوب اسی شیشلره و غلیه یه و حمرتیه و خصوصا قولتق ادنده
اولنلره و بلغمی اولان شیشلره نافع اولور فی آلات المفاصل سکرلرک
التواسنه و تشنجه و نقرسه و حاره اولان اوجاع مفاصله سرکه
ایله دخی کل یاغی ایله قارنی یاریق طلا اولنور فی اعضاء الراس باشنه قارنی
یاریق ایله ضماد اولنسه ایدن کسنه نک حرارتلو باش اغریسینه نفعی
اولور فی اعضاء الصدر کوکسی زیاده یموشادر فی اعضاء الغذاء
قارنی یاریغک لعابی کل یاغی ایله یا خود طتلو بادم یاغی ایله زیاده
صوسزلغه نافع اولور فی اعضاء النفض مقلو اولوب کل یاغی ایله

غراس حب اغبر محمود

بعض قوریلور

ملتوت اولان قارنی یاریق طبعی عقل ایدر و سیحجی نافع اولور خصوصا
صبیانک سحجنده زیاده نافع اولور و لعابی ایله تلعب ایدنلرک سحجنده
دخی نافع اولور و لعابنک کندوسی دهن بنفسج ایله معا طبیعتی اطلاق
ایدر فی الحمیات بزرقطونا شربی اکثر حاره اولان حمیاتک التهابنی
تسکین ایدر بابنده اولان ادویهٔ مفرده نک اون دوردنجیسی
بویانیس دیدیکلری دوادر قانون نسخه لرنده تحتنده ایکی نقطه ایله
بویانس واقع اولمشدر ابن کتبی نسخه سنده قاف ایله ابوقانس
واقع اولمشدر جائزدرکه قاف یا ایله استبدال ایدوب تعریب اولنمش
اوله و دیار مصریه و شامیه ده بودوایه غاسول بعضن دخی اولور
فی الماهیه بودوادن اکثر حالده استعمال اولنان اصلی و کوکیدر
و بونک صمغی اولور و عصاره سی دخی اولور و ~~بعضن~~ کره و صمغ عصاره سندن
زیاده قوی اولور و بعض کره مر ایله و مقدار قلیل شراب ایله خلط
اولنوب ضرب اولنور و غلظتده اعتدالی حبیله اولی عصاره اجود
و انفع اولور فی الطبع درجهٔ ثالثه ده حار و بیده درجهٔ ثالثه ده
یابسدر فی الافعال و الخواص محللدر فی الجراح و القروح فاسد یکلری
تقشیر ایدر بخفیف شدید حبیله و قرحه لری تنقیه و تطهیر
ایدر فی آلات المفاصل سکرلره جدا موافق اولور فی اعضاء الصدر صدرده
اولان فضول غلیظه دن نفع اولور شربا و ضمادا ربدیه و ریده
اولان قرحه لره نافع اولور فی اعضاء الغذا طحال قتیلغنده مسحوقا
و غیر مسحوق ماء حار ایله طلا اولنسه منفعتی اولور بابنده اولان
ادویهٔ مفرده نک اون بشنجیسی بسر و بلح دیدیکلری در بسر خرمانک

خار

بویانیس

ضمورت و غلظت حادث اولنجه قدر

بسر و بلح

خامید بحر الوانی ترجمهٔ صحاحنده دیرکه خرمانک اولی طلعدر اندن صکره خلالدر
خاء معجمه نک فتحی و لامک تخفیفی ایله اندن صکره بلح اندن صکره بسردر اندن
صکره رطب اندن صکره تمردر فی الماهیه بسر و بلحک ماهیتلری مشهور
و معروفه در و بونلرک اشجارلری بلدان حاره و اسرا اولانده یارده اولور
فی الطبع بسر و بلحک طبیعتلری درجهٔ ثانیه ده بارد و یابسدر و بسر
قبضده زیاده قابضدر قبض قوی خرما یه دیرلر فی الافعال و الخواص
بسر و بلح ایچون نفخ واردر خصوصا اوزرینه صو ایچلسه نفخی زیاده
اولور و بسر حلو اولمغه بری ایلسه حلاوتی زمانک ابتداسنده قوه سی
اکثر اولور و بسر ایله بلح احشاده سده احداث ایدر و بسرک طبیعتی
لینیدر تسکین ایدر و لکن حرارت غریزیه محفوظ اولور اگر خللی اولماز
و بسر و بلح تناولی اکثار ایلمک بدنده اخلاط غلیظه تولید ایدر فی اعضاء
الرأس بسر صداع گتوردر و بسرک تناولی اکثار اولنسه مسکر اولور
بسر و بلحدن هر بری لثه یه و عموره جید اولور بعضی دیشلری دیشدن
وار الفلرینه اولان آکله نافعدر فی اعضاء الصدر بسر و بلح کوکسه واقف
جگره نافعدر فی اعضاء الغذاء بو ایکیسی معده یه دباغت ایدرلر
و لکن کبدده سده احداث ایدرلر و بو ایکیسنک هضمی بطیئ اولور
و هشم اولنانک هضمی اقل اولور و بو ایکیسنک هضمی و غذاسی قلیل اولور و هر
برینک مصنوع اولان حسو و بولمه مجدی بطیئ هضم اولور و قلیل اولور
کالاول بطیئ اولماز فی اعضاء النفض بسر و بلحدن هر بری بطنی عقل
ایدر خصوصا که بسر کل ایله و یاخود شراب ایله عفص ایله مزج اولنوب
و ترشدیر یکلیسه و بلح تناولی اکثار ایدر و بلح عفص ایله شرب اولنسه
رحمک سیلاننی و بواسیرک نزفنی منع ایدر فی الحمیات بسر و بلحک

بطیخ ماهیته معروفة المختار منه ما نظم فی هذا الشعر

ثلث هن فی البطیخ فضل ٭ وفی الانسان منقصة وذلة ٭

خشونة جلده والثقل فیه ٭ وصفرة لونه من غیر علة ٭

سرخ مو و للعوینی

کثرت استعمالی نافض وقشعریرت احداث ایدر باتیه اولان ادویه مفردهلرک

اون التجیسی بنک دیدیکلری دوادر فی الماهیة بنک بر شیدر که هندده

ویمنده کتوریلور و بعض اطبا دیدیلر که بنک ام غیلان اصولیدر

بکن او اصول بونکسه بنکی ساقط ایدر ولکن بو قول ثابت دکلدر

فی الاختیار بنکک زیاده جیدی و افضلی صلب و خفیف اولوب دانهسی

عذب اولاندر ولونی ابیض و آغر اولنلری ردیٔ اولور فی الطبع طبیعتی درجه اولاده

حار و یابسدر و بعضلر دیرکه درجه اولاده بارددر فی الخواص اعضای

تقویه ایدر فی الزینة جلدی تنقیه ایدر و جلدک خشنلکی اولان رطوبتی

نشف ایدر و بدنک رایحهسنی تطییب ایدر و بونده نک قوتی بعض عانه

یاقیلن کلسک رایحهسنی کیدرر فی اعضاء الغذا بنک معدهیه جید

اولور فی اعضاء الرأس ذهن و عقلی مشوش ایدر بانیه اولان ادویه مفردهلرک

اون برنجیسی بطیخ در فی الماهیة ماهیتی معروف قدر که ترکیجه قاون

و قاپوز دیرلر فی الطبع درجهٔ ثانیهنک اولنده باردر و درجهٔ ثانیهنک

آخرنده رطبدر و بطیخک بزری قوریدیکسه رطوبتی کیدر و درجهٔ

اولاده مجففه اولور و کوکی دخی مجففدر فی الافعال والخواص بطیخک نضیجی

لطیف اولور و نیّ کثیف اولور و خام غیر نضیج اولان بطیخ فی طبیعتنده در

و بطیخ کرک نضیج و کرک غیر نضیج اولسون هر حالده مفتّح اولور و هلیونک

خلطی جملهسندن تولد ایدن خلطدن افضل اولور بو عبد حقیر دیرکه

یا تمن اولان نسخهلرده هاء هوز ایله هلیون واقع اولمشدر لکن

هلیون هاء ایله بر نوع نباتدر که انک لوکنه رومی سپارینه درلر بطیخ

اصنافندن اولان نخته برنقطه ایله منقوط با ایله بلیون و میم ایله

ملیون در بلیون باء ایله شمامه دیدیکلری اناتدر اولور و ملیون

وفهم اولنه بو درکه قلم ناسخ تحریف ایروب بلیونی هلیون رسم ایلمشدر

و هلیونک لحمی جالیدر و خصوصا بزری زیاده جالیدر و بطیخ مطلقا

یعنی کرک نضیج اولسون و کرک غیر نضیج اولسون جالیدر و بزرک

جلاسی زیاده قویدر و معدهده فنو خلطی واقف و موجود بولور ایسه

بطیخ اکا سرعتله استحاله ایدر و بطیخک بلغمه صفرایه میلندن زیاده

اولور و سودایه میلنده مبالغه ایله زیاده اولور و سریعا انحدار

ایلمز فی الزینة بطیخ جلدی تنقیه ایدر و خصوصا بزری زیاده تنقیه ایدر کذلک

جوفی و ایچی دخی تنقیه ایدر یعنی حیوانده اولان احشا و امعاکی بطیخک دخی

جوفنده بزره متصله اسقاطی واردر اول اسقاطی تناول دخی جلدی تنقیه

ایدر و بطیخک کلفه و بهقه و حزازه نفعی اولور خصوصا بطیخک جوفی

یعنی ایچنده اولان اسقاطی حنطه دهنی ایله یوغریلوب کونشده قوریدیلسه

ذکر اولنان امراضه منفعتی زیاده اولور فی اعضاء العین قاونک قابوغی الینه

نزلهیه کوزه نزولدن منع ایدر فی اعضاء الغذاء قاون قوصدیریجیدر

و خصوصا کوکی زیاده قوصدیرر و کوکندن ایکی درهم مقداری سکنجبین

ایله شرب اولنسه قئی تحریک ایدوب بلا عنف قوصدیرر و بطیخ اصلا

هضم اولمیوب علی حاله معدهده باقی قالسه هیضه مرضی تحریک ایدر

و [illegible] ایچون بطیخک انهضامی واردر لکن چوفی ایله معا اکل اولنور

ایسه هضمه قریب اولور و [illegible] صالح اولور و [illegible] غذاسی زیاده

صالح و خلطی دخی اوفق اولور و واجب اولورکه بطیخ طعام آخره تابع قلنه

زیرا بطیخ طعام آخره تابع قیلنمسه قئی و غثیانه مؤدی اولور و محرور

المزاج اولنلر قاون اکل ایکسه اوزرینه سکنجبین شرب ایلسون و مزاج

رطبان لنلر قاون اوزرینه زنجبیل مربا سی ویا کمونی معجون تناول الیسون

ویاخود شراب عتیق ریحانی شرب ایلیلر فی اعضاء النفض نضیج وغیر

نضیج اولان بطیخلرک ادراری وار در بولر ادرار ایدر کلیه ده ومثانه ده

اولان صغیر حصاتی نفع اولور خصوصا کلیه ده اولان حصات صغیره

نفعی زیاده اولور وهلیونک ادراری اقل اولور وصداعی اولور وانحداری اسرع

اولور خصوصا هلیونک رخونتی ویموشاقلغی بو فعللر زیاده اولور

فی السموم قاون معده ده فاسد اولسه طبیعت سمیه یه استحاله ایدر

بجن معده ده نقلت حس اولنوب فساد فهم اولنسه واجب قیء ایله اخراج

اولنه اولی اولان بودر که مقیئات تدبیر ممکن اولنلر ایله کرارا قیء اولنه بر قوعه

قیء ایله اکتفا اولنمیه بالکه اولان ادویه نک اوندن سکرنجبین بعض در

فی الماهیة بیض مرطه در قوتی معلوم در فی الاختیار یمرطه لرک افضلی

تاوق یمرطه سنک طری وتازه اولانی بیدر ویمرطه نک اکجنده اولنلرک

افضلی محی وصاریسیدر ویمرطه صنعت طبخنک افضلی

عقد اولنمیجق قدر طبخ ایدوب واضرننه قاریشدیر مقدر بلکه صو

نیم برشت اولنجه قدر طبخ ایلمکدر وتاوق یمرطه سندن صکره افضل

اولان قوش یمرطه سیدر که طاوق بجراسنه جاری اولور سوکلن وبلدرچین

وکلک وچیل دیدیکلری قوشلر کبی اما اوردک واوردک مثللو اولنلرک

یمرطه سی نک خلطی ردی اولور فی الطبع یمرطه نک طبعی اعتداله مائلدر وبیاضنک

طبعی برودته مائلدر وصاریسی حرارته مائلدر صاروسی وبیاضی بونلردن

هر برسی رطوبته مائلدر وخصوصا بیاضنک رطوبتی صاروسنک

زیاده در واوقز وبغامدک یمرطه لری ~~ ~~ رطوبت

بیوست

بیوست داسنده دربغام دوه قوشنه دیرلر واوزقازمعنا سنه دیر

محمد الوانی ترجمه صحاحنده ذکر الاوزه همزه نک کسری وواوک فتحی وزانک

تشدیدی ایله طیور قسمندن اولان قاز در وبعضلر اوردکدر دیدیلر

هر حالده اطبا قاز معناسنه استعمال ایدرلر وبط قاز واوردکده

مشترکدر لکن اطبا بطی اوردک معناسنه استعمال ایدرلر وعلوم

ادبیه علماسی عکس اوزره استعمال ایدر فی الافعال والخواص یمرطه ده قبض

وار در خصوصا صاروسی شی وطبخ اولنسه قبضی زیاده اولور ویمرطه نک

بیاضی لذع اولان اغریلری تسکین ایدر بیاض بیضه تغریه اولنوب

واولینیلی ضدی عضو بیتسوب برعلت بقاسی حبیله وزیاده طبخ

اولنوب عقد اولنوب واعقد اولنلرک هضمی بطی اولور ولکن غذاسی

اکثر اولور وافضلی نیم برشت اولنلردر وینیم برشتک نفوذی سریع

اولور فی الزینة قمسنی اقامت ایله متغیر اولان لونی یمرطه نک

بیاضی ایله بطول اولنسه ازاله ایدر ولون طبیعیسنی عاده ایدر

ویمرطه نک صاریسی شی اولنوب بال ایله سحق وحل اولنسه کلف وآثار

سواده طلا اولورو یمرطه بیاض آتش یانیغنه جید اولور وطوبی قوش

یمورطه سی بعضلرینک ذاهب اولدیقلری خضاب اولور سواده صابغ

اولور لکن اوصبغک وقت معینی وار در اول وقت تعرفی طریقی بودر که

صوفرین فتل اولنه برخیط یمرطه یه ادخال اولنوب برمدت ترک

اولنور وبعد مدة او خیط نظر اولنور اکر او خیطک لونی اسود اولمش

ایسه اول یمرطه ده صبغ صلاحیت وار در وتعلیق یمرطه سی حتی

یمرطه سی کبی صبغ اولور فی الاورام والبثور اورام حاره مانع اولان دواره ادخال اولنور

کذلك قروح واورام ایچون اتخاذ اولنان حقنه لرده دخی ادخال اولنور وحمره وعانه
اوزره ذیت ایله طلا اولنور فی الجراح والقروح بمرطه مقعده ده اولان
جراحته نافعدر وبر قطعه صوف ایله استعمال اولنور وآتشك یاویغ وانشی یانیغنه
محل تقرح ایلمز کذلك اسر صوننك بتقدیر تحلیلده بو وجهله بمرطه استعمال
اولنسه تقرحدن مانع اولور فی آلات المفاصل بمرطه نك آقچی وصاریسی
سکرلری تلیین ایدر ومفاصل اغریلرینه جمیعا نافع اولور فی اعضاء
الرأس دماغ اولان غشالرك نزفی دفعی ایچون مصنوع اولان
نزف دم وقاطعه ادویه لره ادخال اولنور وزکامه نافع اولور وناوق
بمرطه سنك صاریسی قولاقده ظهور ایدن اورام حاره یه نافع اولور
ودیسلمکه بر اولان قبلون بغدایی بمرطه سنك صرعه نفعی اولور
فی اعضاء العین بمرطه نك بیاضی کوز اغریسنی تسکین ایدر وبمرطه
صاریسی زعفران ایله ودهن ورد ایله ضربیلن غشینه نافع اولور
وبمرطه صاریسی ارپه اونی ایله ضماد اولنسه کوزه متوجه اولان
نزله یه نزولدن منع ایدر کذلك بمرطه صاریسی کوزلدن ایلك الینله طلا
اولنسه کوزه نزله نزولدن منع ایدر فی اعضاء النفس والصدر بمرطه نك
نیمبرشتی بوغازده اولان خشونته واوکسورکه وشوصنیه وسله
والتهابه والبحوحت صوته وضیق نفسه وقان توکورمکه نافع اولور وخصوصا
بمرطه صاریسی حسو قیلنوب مغفره استعمال اولنسه زیاده نافع
اولور وبری قبلون بغدایی بمرطه سی صبیانك اوکسورکنه مجربدر
فی اعضاء الغذاء بمرطه اولو یغ حالا اوزره طبخ اولنسه اول مطبوخ
سرکه ایله معده یه وامعایه نوادل ~~انصبابنه~~ منع ایدر ومزیلك
انصبابنه

ومعلونك خشونتی

ومعلونك خشونتنی ازاله ایدر وبمرطه نك مشویسی دخانینه منقلب اولور
فی اعضاء النفض اولو یغ حالا اوزره بمرطه مطبوخ سرکه ایله اسهالی
وسحجی منع ایدر وصاریسی کلیه لرده ومثانه ده اولان قرحه لره نفع
اولور وخصوصا چیك بمرطه ایله تحسی اولنسه بو قرحه لره نفعی زیاده
اولور وبمرطه دخانی اولمیه اشرکوال الحجیه شئ اولنسه استطلاق
بطنه نفعی اولور اگر بعض ادویه قابضه ایله معا اکل اولنور اسیسی
وبغادسقلرکه وحتانرنك خشونتنه دخی نفعی اولور وبغادسقلرکه
اولان قرحه لره وعفونته ایچون بمرطه نك بیاضی ایله واکلیل الملك
ایله احتقان اولنور ومقعده ده وعانده اولان قرحه لره دخی نفعی
اولور وبر فتیله بمرطه نك بیاضنه ودهن ورده غمس وادخال اولنوب
احتمال اولنسه مقعده ورحمه وضربانته نفعی اولور وبمرطه بیاضی
ایله حنا دهننه فرزجه اتخاذ اولنسه دحمه اولان قرحه لره نفعی
اولور ورحمی تلیین ایدر واولو یغ حالا اوزره چیك بمرطه ایله تحسی اولنسه
نزف دمه وبول دمه نفعی اولور وجمیعا بمرطه اجناس وخصوصا
سرچه بمرطه سی باهی زیاده ایدر وبعضلر دیرلرکه قاز بمرطه سی زیت
ایله قرشدیرلوب فاتراحمه تقطیر اولنسه ~~اول~~ تقطیر اولنور
دورت کون صکره طمثی ادرار بابنده اولان ادویه مفرده نك اون
طقوزنجیسی بل دیدیکلری دوادر فی الماهیه اهل هند دیرلرکه
بل قثاء هندیدر قثاء کبیره حجمنده مماثل اولور ولکن بل آجیدر مرارته
زنجبیله بکزر صاحب قانونك قثاء کبیره دن مرادی خیار شنبردر
وخیار شنبره دخی قثاء هندی اطلاق اولنور بل تسمیه اولنان قثاء هندی

بلیلج معروفدر

خیار شنبر مثللو اولور لکن زنجبیل مربی کبی مرارتلو اولور فی الطبع بلیلج درجهٔ
ثانیهده حار یابسدر بعضلر درجهٔ ثالثهده حار یابسدر دیدیلر
فی الافعال والخواص قابضدر احشایی تقویه ایدر فی الآلات المفاصل
سکیرلرک صلابتنه و رطوبتنه و فالجه و لقوه کبی امراض بارده‌سنه
نفعی اولور فی اعضاء الغذا معده‌یی آتشلندیرر و قبضدن نافع اولور
وجواوشنات ترکیبنه داخل اولور فی اعضاء النفض بطنی عقل
ایدر و ریاح طاغیدر بابنه اولان ادویه‌نک بکر مجیسی بلیلج
دیدیکلری دوادر فی الماهیه بلیلجک طبعی املج طبعنه قریبدر
و بلیلجک کبی جلودر بغته قریبدر فی الطبع درجهٔ اولاده بارد
و درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر فی الخواص الاقوت مطلقه‌سی وقوه قابضه‌سی
وار در قانوننک بو کلامندن فهم اولنور که بلیلج مرکب القوادر
قبض ایدر وهم اسهال ایدر ابن کتبی بو معنایی شرح ایدوب دیرکه
وهو قابض یقوی المعدة و یذهب رطوباتها و یجمعها و ینقیها و یسهل
السوداء بلطف ویبلغ من ذلک بعضه الی ان یعقل فی بعض الابدان اذ
المعروف منه البلیلی کالاملج انتهی فی اعضاء الغذاء معده‌یی دباغت
وجمع ایدوب تقویه ایدر ومعده‌نک خاسته و رطوبتنه نافع اولور معده
بلیلجله زیاده برشنه دباغت ایلمز فی اعضاء النفض بیجه بلیلج بعض
کره بطنی عقل ایدر و بعضلر قتنده بلیلج بطنی اصلا عقل و قبض
ایلمز انجق بلیلجده تلیینی قوتی اولوب تلیینی ایدر ظاهر اولان
بعضنک کلامیدر قبض اولماممقدر و بلیلج امعاء مستقیم یعنی
دبره متصل اولان بغرسغه و مقعده‌یه نافعدر بابنه اولان

ادویه

بادرنجبویه

ادویهٔ مفرده‌نک یکرمی برنجیسی بادرنجبویه یعنی اوغول اوتی دیدکلری
معروف اولان نبتدر فی الماهیه بو نبات مشهور نباتدر فی
الطبع درجهٔ ثانیه‌ده حار یابسدر فی الافعال والخواص بلغمدن
و سوداءدن حادث اولان علللک و امراضک جمله‌سنه نافعدر
فی الزینه اغزی قوقوسنی تطییب ایدر فی الخراج والقروح نحو
سودا اولیه نافعدر فی اعضاء الراس دماغده اولان سده‌لری
آچر و اغزک رایحه کریهه‌سنی ازاله ایدر فی اعضاء الصدر مفرح
و قلبی مقویدر خفقان قلبی ازاله ایدر فی اعضاء الغذاء هضمه
معین اولور و اجشاءیی ازاله ایدر فی الابدال قلبی تفریحده بدلی
بروزنی ابریسیم و ثلثانی اغاج قاوننک قبوغی اولور بابنه اولان

باذنجان

ادویه‌نک یکرمی ایکنجیسی باذنجاندر فی الماهیه باذنجان
معروفدر فی الاختیار تازه‌سی اسلمدر عتیقی و اسکیسی ردیدر طعم
و طبعی قلی دیدیکلری دوانک طبعنه و طعمنه موافقدر قلی اشنان
اخضردن و غیریدن استخراج اولنان رطوبتدر اول رطوبت حجر رجانیه
مشابه اولور تفصیلی محلنده مذکوردر فی الطبع ابن ماسویه قتنده
باذنجانک طبیعتی بارددر لکن صحیح اولان باذنجانده اولان قوت
غالبه درجهٔ ثانیه‌ده حار و بارددر ولمقدمر احسبلم خرافته الله فی الافعال والخواص
باذنجان سوداءیی تولید ایدر و لونی افساد ایدر و بشره‌یی قرار در
ولونی صارردر و باذنجانک کوچکلری لحمیت اولمازبالجمله قبوقرن
عبارتدر انک الکثارتنا و لی کلف احداث ایدر فی الجراح والقروح باذنجان
سرطانی و صلابات و جدامی ایجاب ایدر فی اعضاء الراس باشی اغریدر

وسدّه لر واغزده بثره لر احداث ایدر في اعضاء الغذا كبدده وطحالده
سدّه پیدا ایدر اولور لكن سركه ايله طبخ اولنه باذنجانك ضرری سدّه حادث
اولمز بلكه بعض كره بو لنان سدّه یی تفتیح ایدر في اعضاء النفض باذنجان
بواسیری تولید ایدر لكن كوككه قورید یلن اقماعی یعنی چوبنه متصل
اولان قوزه کبرقتی اولان محللی سحق و لنوب باسوره اولسه سحوق ایله
طلا اولنسه نفعی اولور بذاته باذنجانده قوة عاقله و قوة خطلقه یوقدر
لكن دهنله یعنی زیت ایله طبخ اولنسه طبیعی اطلاق ایدر و سركه ایله طبخ
اولنسه طبیعتی عقل ایدر بابنه اولان ادویه مفرده نك بكرمی اوچنجیسی
بهرامج دیدیكلری دوادر في الماهیة بعضلر دیدیلر كه بهرامج ریاحین
اجناسندن در یعنی دیار بلخده نابت اولان سوكت اغاجنك چیچكیدر
كه رنوفخود دیرلر و فارسی لغتنده بهرام دیرلر تعریب اولنوب بهرامج دیدیلر
في الافعال والخواص بهرامج ایله نطول اولنسه نفخ تحلیل ایدر اول نفخ قنغی
عضوده اولور اولسون جمیعا اعضانك نفخلرینی داغیدر في اعضاء الراس
بهرامجك فقاع و چیچكی باشده اولان غلیظ بلغمی داغیدر و ورقی دهنتم
اولنسه ریاح تحلیل ایدر و بهرامج بطنده اسهال ایدر طبیعی ایله اولان
سنجده اسهالی مذكور دكلدر بابنه اولان ادویه نك بكرمی دوردنجیسی بوزیدان
در في الماهیة بوزیدان هندده بر دوادر خشبیدر انك قوتنده بهمن قوتنه
مشابهت واردر في الاختیار بوزیدانك جیدی خالصی ابیضی و غلیظی
اولوب خطوطی كثیره و خشونتلو اولنلریدر اما عودی دقیق اولوب جلاسلو
و بیاضلو قلیل اولنلری ردیدر و غیر خالصدر و بعض كره لعبت بربریه ایله
بوزیدان غش اولنور لعبت بربریه سورنجانك مشابهیدر دوادر
ابن سینا قتنده سورنجانك كنزو سنه لعبه بربریه دیرلر في الطبع
درجه ثانیه ده حار و درجه اولاده یابسدر في الافعال والخواص ملطفدر

كبدده اقماع ایكی معنا ایله كلور بری بو كه زینه سعوبه بلجنجیر خروج ایدرنسنه در اقماع ورده مراد اولان جمع تلردر و مغار اخضر جوبنه متصل اولان محل صلب اولور

بهرامج سنجدر رنگه و دیارلند

بوزیدان معروفدر

في الالات المفاصل وجع مفاصله و نقرسه نافعدر في اعضاء النفض باه
زیاده ایدر في السموم سموم دن نافعدر بابنه اولان ادویه نك یكرمی بشنجیسی
برنك كابلی در لغت فارسیده در تعریب ایروب برنج دیرلر في الماهیة
برنك حب هندیدر و یا خود سندیدر و برنك ایكی نوعدر بر نوعی صغیر
اولور و مفتّت و مرقش اولور یعنی سیاهلی و بیاضلی اولور و زرنده سیاهلی
نقطه لو اولور و نوع اخر كبیر اولور جرقش اولمز حمرته مائل اولور
وصغاری افضل و انفع اولور في الالات المفاصل مفاصلده بلغمی قلع
ایدر و بو فعلی غایتده بالغ اولور في اعضاء النفض بغار سقلردن
بلغمی و قوردی و حب القرعی اسهال و اخراج ایدر برنكك بو فعلی غایة
جدا بالغ اولور بابنه اولان ادویه نك یكرمی التنجیسی بوقیصا در
في الماهیة قانون صاحبی دیر كه بو دوانی بیلمدم في الطبع طبیعتی بارددر
في الخواص جلاسی و قبضی واردر و میوه سنده غلافنده و ظرفنده ترطیب
واردر في الزینة وجهی زیاده جلا ایدر في الاورام والبثور بو دوا سحق
اولنوب متقرح اولان جرب اوزرینه وضع اولنور و جراحاتی الزاق
ایدر یعنی آریكلش جراحتلری بربرینه یاپشدیرر قبض و جلاسی حسبیله
خصوصا اغاجنك قبوغی بو فعلی زیاده ایدر و كسرا و كلش جراحت اوزرینه
بیراغنك و كوكنك طبیخی صاحیدر و نطول اولنور في الالات النفض قشره غلیظه سی
صووقصو ایله و یا خود شراب ایله بر مثقال سقی اولنسه اسهال ایدر بابنه اولان
ادویه نك یكرمی یدنجیسی بهار در في الماهیة بهار اول دوادر
كه كاو چشم دیرلر یعنی صیغر كوزی دیرلر چیچكنك یپراقلری صاری اولور
و اورته سی قرمزی اولور یا یاهود چیچكنك سماقلی اولور یعنی قاتلری و قیمتی زیاده اولور

برنك

بوقیصا

بهار

بلغمی

كابلی هندده دیارنده حب اسید جنیه

طبع ایلە اولان بنبخ دە اسمی من ورد البابونج برلە دهن ورق البابونج
واقع اولمشدر فی الطبع درجۀ ثانیەدە حار درجۀ اولادە یابسدر فی
اعضاء الرأس بهاری شم ایدوب قوقوق باشرە اولان ریاح غلیظەیی
منفعة ظاهرە ایلە نفع اولور بائیە اولان ادویەنک بکروسی کبی جنسی
بوصیر در آخر مفرداتدر بوش صیر ایاز بلوب جوترانی دیو تفسیر بوصیر
اولنمشدر ولغت یونانیەدە فلومس دیرلر معناسی ایو قولاغی دیمکدر دیو محرردر
فی الماهیة بوصیر دوا معروفدر فی الافعال و الخواص بوصیر محللدر
خصوصا زهری التون صاریسی کبی صاری اولە و بو دوا اعتدال اوزرەدر حالی
اولور فی الزینة بوصیر برنیک زهری اولان حیکی توبی قرمزی ایدر فی
الاورام والبثور بیر اغندە طبیخی اورامە نافع اولور فی الجراح والقروح
بوصیر عسل ایلە قرحە وجراحت اوزرە ضماد اولنور فی آلات المفاصل
عضلەنک شدخنە و یارە لنمسنە نفع اولور فی اعضاء الرأس دیش اغریسی طبیخندک
ایچون بوصیرک طبیخی ایلە مضمضە اولنور فی اعضاء العین رمد حارە
طبیخندن نفع اولور فی اعضاء الصدر سعال مزمنە طبیخندن نفع اولور
فی اعضاء النفض بیر اقلری اسود ویاخود ابیض اولانلری مزمن اولان
اسهالە نافعدر بائیە اولان ادویەنک بکروطقوز جنسی بنج دیدکلری
دوادر فی الماهیة بنجک اددئی و آخیتی اسود اولنلری بزرلری اندن صکرە
احمر اولان ادنی اخبثدر لکن ابیض سلامتلو اولور و بنجک احق
استعمال اولنانلری ابیض اولنلردر اولی اولان اسود واحمری استعمال
اولنماملقدر و بنج اسودک بنجی زهری ادجوانی اولور و بنج احمرک زهری
صاری اولور و بنج ابیضک زهری ابیض اولور و یاخود صفرتە مائل بیاض

اولور

٩٩

٤

اولور و مستعمل اولان بنجدر یعنی بنج ابیضدر رطوبت جهتندن اولور
فی الاختیار بنجک اجودی ابیض اولاندر اکر ابیض بولنمز ایسە
احمری استعمال اولنور و اسودینک استعمالندن اجتناب لازمدر لکن اسودی
دالرینک عصارەسی بعض کرە افیون بدلنە استعمال اولنور فی
الطبع بنج اسودک طبیعتی درجۀ ثالثەنک اخرندە بارد و یابسدر و
ابیضنک طبیعتی درجۀ ثالثەنک اولندە بارد و یابسدر فی الافعال و
الخواص مخدردر رنزفی قطع ایدر و تخدیر حسیلە اوجاع ضربانیەیی
تسکین ایدر فی الزینة تسمین ایچون یعنی اریق اولان کمسنە بزری
سمیز ایدن دوالرک ترکیبنە ادخال اولنور زیرا بنج دوا احماد ایدوب
عقل ایدر و دمک انعقادی ایلە سمن حادث اولور فی الاورام والبثور
اورام و بثورک اغریلرین تسکین ایدر و خصیەلردە اولان صلابتی
حل ایدر و حمرتە نفعی اولور فی امراض آلات المفاصل اوج قیراط
بنج ماء عسل ایلە شرب اولنسە و یاخود طلا اولنسە نقرس
اغریسنی تسکین ایدر بعضلر دیدیلرکە بنج بیر اغندن اوج بیراق
و یاخود دورت یپراق طلا ایلە یعنی مطبوخ ضماد ایلە شرب اولنسە
کملە حادث اولان آکلەیی دفع ایدر فی اعضاء الرأس بنجک
هر نوعنک عصارەسی قولاق اغریسنی تسکین ایدر و اگر عصارە
سرکە ایلە و دهن ورد ایلە استعمال اولنسە دیش اغریسنی تسکین
ایدر بزرنک دهنی بو فعلی ایشلر و بنجک کوکی سرکەدە طبخ اولنسە
بو فعلی ایشلر لکن دهن بو اغریلری تسکین ایدر و قوة نفعی
بو دهنە مخصوص اولور و بنج منبت اولور یعنی سباتی کتورر و مقدار
معتبری اولان یپراغی اکل ایدن کمسنەنک عقلنە اختلاط اولور کذلک

بيرا غنك طبيخى ايله احتقان اولنسه اختلاط عقلى ايجاب ايدر و دهن قولاغه
تقطير اولنسه قولاق اغريسن تسكين ايدر في اعضاء العين بنجك بزرنى
وياخود بيراغنك عصاره سى ايله عين اوزره طلا اولنسه صعوبتلى
اولن كوز اغريسن تسكين ايدر و بنجك دبى ويا خود بيراغى وياخود بزرى
ايله كوزه طلا اولنسه كوزه نوازلك نزولن منع ايدر في اعضاء النفس والصدر
بزر بنجدن ايكى اونولوس يعنى الترقيراط شرب اولنسه افراط اوزره
قان توكورمه نفع اولور و خاتونلرك ممه اغريلرى ايچون بيراغى ايله ممه لرينه
ضماد اولنور و بعض اوكسروك ايچون تركيب اولنان دوايه ادخال اولنور
وكبد في الرقبة صكره خاتونلرك ممه لرينه عارض اولان شيشلره طلا اولنور
و اول شيشلرى ادير و ب ازاله ايدر في اعضاء النفض عصاره سى وجع مفاصله
نافعدر رحملن نزفدن منع ايدر و اورام خصيه يه بيراغى ايله ضماد اولنور
في السموم بنج سموم ندر عقلى اختلاط اوزره ايدر و نسيان كتوروب
تذكرى ابطال ايدر و خناق و جنون احداث ايدر بابنجه اولان ادويه نك
او تو ز بجيسى بنفسج در برنقطه ايله اولان بادن صكره نون و قاف
و سين ايله و ابن كتبى مفرداتنده و قاموسده موجود اولان بلا نون
بقسدر انلرده بنفسه مذكور دكلدر شمشاد ديو تفسير اولنمشدر
و بعض و صفلرى قانونك ذكر ايلدكى وصفه موافقدر في الماهية بعضلر
ديديلركه بودور انك قوتى عرس يعنى مرجمك قوتنه مشابهدر و هضم
مرجمكى هضمنه عسر تليدر في الطبع معتدلدر يبسه مائلدر في الافعال
والخواص مرجمك كبى قابضدر و سودانى توليد ايدر في الآت المفاصل
مفاصله جيددر صبيانه قيلله و فتق مرضلرينه ضماد اولنور

في اعضاء الغذاء بطن عقل ايدر بابنجه اولان ادويه نك او توز بر نجيسى
بطم يعنى اورذكدر في الماهية طيوردن بر نوع طير در في الطبع
حار در اهلى اولان قوشلرك جمله سندن اسمندر بعضلر ديديلركه
اوردك مزاجى برودت اوزره اولنلرى تسخين ايدر و محرور المزاجه مضر
ايجاب ايدر في الافعال والخواص اغريلرى تسكين ايدر و اوردك ياغنك
نفعى عظيم اولور و بدنك دريكلنده و عمقنده اولان اغريلرى و لذع
تسكين ايدر قوش ياغلرينك جمله سندن اوردك ياغى اقضل اولور
و لحم كاسر الرياح ريلرى داغيدر و قانضه سنده يعنى قوصاقده
غذاسى زياده اولور في الزينة شحم لونى تصفيه ايدر و لحم سمز ايدر
مسمندر في اعضاء الصدر صوتى تصفيه ايدر في اعضاء الغذاء
معده ده لحم بطيئ اولور خصوصا قازك لحم معده يه زياده ثقيل
اولور و بونلرك اعضاء سائره سنه نسبت ايله قناتلرى اخف اولور
و بو قوشلرك لحوم هضم اولديقدن صكره غذائيت جميعا قوشلرك لحوملرينك
غذائيتندن زياده اولور في اعضاء النفض باهى زياده ايدر و منى
اكثار ايدر بابنجه اولان ادويه مفرده نك او توز ايكنجيسى برسياوشان
يعنى بالدرى قره در في الماهية بر نوع حشيشدر دقيقدر كه انك
نباتى محللرى حياض يعنى صو بركيديكى محللر و صوكناره لرى و ارقلر
اولور و قيوانجلرنده دخى نابت اولور و برسياوشان كزبره طيبه يه
مشابهدر لكن قضبانى و دال لرى سياهه مائل و قرمزى اولور ساقى
و زهرى يوقدر و قوتى سريعه زائله اولور في الطبع جالينوس
ديديكى طبيعتى معتدلدر شيخ ديديكه بن ديرم كه بعض طبيعتى حار يابس

اولان حرارت و یبوسته میلی اولور فی الافعال والخواص محلل و مفتح و ملطفدر
قبض دخی واردر و سیلانی منع ایدر و حزو سلاق و بلدر حنلری علقنه
و یلرینه برسیاوشان قاتلسه نفاذلرین و توحشلرین زیاده ایدر فی
الزینة برسیاوشانک رمادی خل و زیت ایله داء التعلب و داء الحیه یه
نافعدر برسیاوشان مرسین یاغی ایله و شراب ایله استعمال اولنسه
شعر اوزادر و انتشارینی منع ایدر فی الاورام والبثور دبیله تدرین
نافعدر و خنازیری تبدید ایدوب داغیدر فی الجراح والقروح ناصوردن
و قروح خبیثه و قروح رطبه دن نافع اولور فی اعضاء الراس کوبکی
صویی حزازه نافعدر فی اعضاء العین امراض عینده غریب مرضینه نافعدر
فی اعضاء النفض والصدر آق جکری جرا تنقیه ایدر و اوکسرکه نفع
اولور فی اعضاء النفض فضولک بطنه سیلانندن برسیاوشان
شراب ایله استعمال اولنسه نافع اولور و وجع الطحال دخی نافع اولور و
... قالده دخی نافع اولور فی اعضاء النفض بوکی ادرار ایدر و حصاتی پاره کر
و مشیمه اخراج ایدر و نفاسیه اولان خاتونلری تنقیه ایدر و نزفی قطع
ایدر و بطن الکراطیا قتنه حقل ایدر و ابن ماسویه قتنده اسهال ایدر
فی السموم برسیاوشان شراب ایله ایلان صوقمن و قودوز طلبی
و سائر حشرات و هوام لک صوقدیغی وطلا دیقلرینه بیننا نافعدر
فی الابدال ربوه و توار نفسه منفعتده برسیاوشانک بدلی برسیاوشان
وزنی قدر بنفشه و نصفی وزنی ریسوس اولور و بعضلر دیدیکه
بیان کوکی دخی برسیاوشان عقامنه قائم اولور باقیه اولان الاروبه
مفرده نک اوتوز اوجنجیسی بادروج در فی الماهیة ماهیتی حولی

الغذا

ونفاسه

دیدیکلر

دیدیکلر معروف دوادر و دهنی مرزنجوش دهنی قوتنده اخر ولکن مرزنجوش
دهنی قوتنده اضعفدر و بادروجه قوای متضاده واردر بعنی قبض و اسهال
قوتلری واردر افعال و خواص لوجهسنده ذکر اولنور فی الطبع درجه
اولاده اخرنده درجه ثانیه یه مائل حرارتی واردر و درجه اولاده اولنده
یابسدر و رطوبت فضلیه سی واردر اول رطوبتی درجه ثانیه یه بالغ اولور
لکن رطوبتی جوهرنده دکلدر بلکه فضلیه در فی الافعال والخواص بادروجده
قبض و اسهال واردر زیرا بادروج قابضدر لکن اسهاله مستعد اولان
خلطه مصادف اولسه استعدادی حسبیله اسهال ایدر و تحلیل و انضاج
و نفخ قوتلری دخی واردر و تخفیفه سرعتی واردر و خلط ردی سوداوی
تولید ایدر و سوداییه تولید ایدن ابرانک بادروجک بزری نافع اولور
فی الاورام والبثور سرکه ایله و دهن ورد ایله بادروج حار اولان
شیشه طلا اولنسه نفع اولور فی اعضاء الراس بورنی قانینده
بادروجک عصاره سی قطور اولنه نافع اولور خصوصا که خمر و کافور ایله باذروج
فتیله قیلنده زیاده نافع اولور و دیش اغریسنی بادروج ازاله ایدر و
بعض مزاجلری اقسیریغ دفع و تسکین ایدر و مزاج اخرکی عطاس
و اقسیریغی تحریک ایدر فی اعضاء العین عینک ضربانندن نافعدر
بادروج بعینه ضماد اولنور ایسه و اطلاعی ظلمت بصر احداث ایدر رطوبتی
تحلیل و تجفیف ایلدیکی حسبیله و عصاره سی ایله اکتحال اولنسه بصری تقویه
ایدر فی اعضاء الصدر قلبی جدا تقویه ایدر و صدر و ریه یی قوریدوب تجفیف
ایدر و صوینه براسکرجه شراب اولنسه سوء تنفسدن نافع اولور
و قانی توکورنلره صویی نافعدر و بزری ادرار ایدر فی اعضاء الغذا هضمی عسرتلو اولور

وتعفونتی سر عتلو اولور وقعدەیه ردر اولور خصوصا بپراغ زیاده ردر اولور
فی اعضاء النفض عقلی وار در اگر خلط مستعدّه مصادف اولور اسهال
ایدر و ادرار ایدر و مقعده یه حصر اولور و برزاغی بوله نافعدر فی السموم
آرینک وعقربک و تیلی بحرینک صوقماسینه نافعدر و منفعتی ظاهردر
باتبیه اولان ادویه مفرده نک اوتوزبرنجیسی **برطانیقی** دیدیکلری
دوادر فی الماهیه بعضلر دیدیلرکه برطانیقی بوستان افروزدیکلری
دوادر و بعضلر دخی دیدیلرکه برطانیقینک یپراقلری حماض کبیدر یپراغنه
بکزر ولکن برطانیقی نک یپراغی سواده مائلدر وحسن ورونقی واردر و بعضی
تاتنیک بوکلام بعضلرک کلامی ردّ ایدر زیرا بستان افروزک یپراغی
قنا یپراغی کبیدر و قنا یپراغی حماض یپراغنه مغایردر فی الافعال والخواص
یپراغی تا بضدر فی الجراح والقروح یعنی الجراحات جراحات و قروح و ادمال
ایدر فی اعضاء الرأس برطانیقی عصاره سی اغزده اولان عتیق قرحه
و قلاعه زیاده جیّد و نافعدر و اجبالورکه برطانیقیدن رُبّ اتخاذ اولونور
قلاع ایچون استعمال اولنه اول ربک قلاعه منفعتی غایته بالغ اولور باتبیه
اولان ادویه نک اوتوزیکنجیسی **بیلیون** دیدیکلری دوادر نسخه
سلطانیه ده باء موحده دن صکره ایکی یاء مثناة آراسنده لام ایله
وبعدها واو الله نون ایله بیلیون واقع اولمشدر لکن ابن کتبی
والحاج خضر پاشا نسخه لرنده باء موحده بعده لام ومیم ایله بلمون
واقع اولمشدر قانونک طبع ایله اولان نسخه لرنده باء موحده بدلنده فاو
یاء تاتیه بدلنده میم ایله فیلمون واقع اولمشدر تاب البارئ هرندر قدر
قاییله تصدیر اولانه کلمه موافق دکل ایسه بالایله فاتبیننده استبدال متعارفدر

برطانیقی نفعه بعض [illegible]

[illegible]

هرحالده

بقلة الحمقاء وطا اسماء اخر کالرجلة والفرفخ والبقلة اللينة والبقلة المبارکة والبقلة الزهراء والبقلة الطاهرة وتسمیتها بالمبارکة لکثرة نفعها وبرکتها وبالحمقاء لانها تنبت فی کل مکان فلم تتعزز نفسها نقلة النبت فی مکان مخصوص وقیل لانها تنبت علی الطرق فتداس بالارجل ولذا سمیت رجلة وتنبت علی مجری السیل فیقلعها وباللينة للين جانبها وخلقها وبالزهراء والطاهرة لحب فاطمة الزهراء علیها السلام لها وقیل ان القوم الحمقاء سموها حمقاء فان بنی امیة سموها بذلک لحب فاطمة علیها السلام فطمها الله ومحبیها وذریتها ومحبیها من النار والعار وقطع مبغضیها من الجنة دار القرار واسکنهم دار البوار جهنم یصلونها وبئس القرار بمحمد وآله السید الابرار صلی الله علیه وعلی آله وصحبه ما کرر الکیل والنهار شرح موجز للقوجزی تدی

هرحالده معتادلر قانونده مذکور اولنمشدر فی الماهیه بودوانک ماهیتی تنوعاتی
اولان فرفخک بیانینده سیم اولور و برزینده تنوعات بریزی کبر نادرده اولور
فی اعضاء النفض بطن افراطا اوزره اسهال ایدر باتبیه اولان ادویه
مفرده نک اوتوزالتنجیسی **بقلة الحمقا** در فی الماهیه ماهیتی معروفدر
ترکیجه سمزاوت دیرلر فی الاختیار بقلة الحمقانک عصاره سی سائر اجزاسندن
انفعدر وفعلی ابلغ واکثردر فی الطبع درجه ثالثه ده باردر و درجه
ثانیه نک آخرنده رطبدر فی الافعال والخواص قبض وار در نزف ولانا
مزمنی منع ایدر وغذائیتی قلیل اولور کثرت وقت اوزره تغذیه ایلز
وصفرای یجزا قمع ایدوب سوکر فی الزینه سمزاوت ایله بدنده اولان
سکل حکاک اولنسه بالخاصه اول محکوک سکلری قلع ایدر و قلعی کیفیتی جمیلی
دکلدر بلکه خاصیتی ایله ایسترفی الاورام والبثور اورام حاره یه ضماد اولور
وحمرت تسمیه لنان ورمنه ضماد اولور شراب ایله ~~غسل والبثور~~ ممزوج
اولان سمزوت ایله باشی غسل اولنسه باشده اولان بثوره لره نافع
اولور وخشونتی ازاله ایدوب لطافته حلاستلی ایلدیکنده دیش اغرسنه
نفع اولور و صنر بانی اولان حرارتلی باش اغریسنه نفعی اولور فی
اعضاء العین رمدده نافعدر الحالة ادخال اولنور اماچو لور
ایسه کوزه غشاوه کتورر فی اعضاء النفس سمزاوت قوة عفوصتی
حسبیله قان توکورنده نفع اولور فی اعضاء الغذا شربا وضمادا معده
التهابی اولدقده وکذلک کبده ملتهبه اولدقده نفعی اولور وحرار قیئی ایدنلره
نفع اولور لکن شهوتی ضعیفه ایدر فی اعضاء النفض بعادسقلی ندم سحجی
اولنلره واسهال مرادیسی اولنلره سمزاوت ایله احتقان اولنور بوبرک ومثانه که

بقلة الحمقا سمزاوتدر

الحناء

فسادندن خوف

تغیر دندن اثرندن

بندق ترکیبی فندق دیرلر

اغریلرینه وقرحه لرینه نفعی اولور وشهوت باهی الکلدن لازم قطع ایدر و
ماسحوبه زعم ایدرلر که باهی زیاده ایدر اکر بو قول صحیح اولور ایسه حاجب
ویابسی اولان مزاجلرده اولور وسمزاوت دم حیضلک نزفنی حبس ایدر
وقحمیلک قتلنه نفعی اولور وبواسیر دامیه دن سمزاوت صوینک نفعی
اولور وعصاره سی حب القرعی اخراج ایدر وسمزاوت شیئا اولنوب اکل اولنسه
اسهالی قطع ایدر فی الحمیات حرتلو حمالردن وحماء محرقه دن نافع اولور
بائیه اولان ادویه لر ایله اوتوز بیدیجیسی بندق در ترکیده فندق دیرلر
فی الماهیه بندقک ماهیتی معروفدر وارضیتی جوزک ارضیتندن اکثردر
وجوزک غذائیتندن بندقک غذائیتی اکثردر زیرا بندقک اکثاری بعض
صیقلو اشددر ودهنیتی اقلدر وانضاج وبطیئدر بو وصفلر لا محاله
کثرت غذائیته دلالت ایدر فی الطبع بندقک طبعی حرارته ویبوسته زیاده
مائلدر فی الافعال والخواص بندقک حرارتی اولدایدر جوزدن اولا قبضی زیاده

قبضی اولور ونفخی اولور وریاح وتولید ایدر فی الزینه احراق اولنسه حراقیسی
توبلره خضاب اولور فی اعضاء الراس باش اغریسی احداث ایدر وقورلوب
ازاجق بوبر ایله اکل اولنسه زکامی انضاج ایدر فاضل ابقراط دیدیکه
بندق دماغی زیاده ایدر فی اعضاء العین برقوم زعم ایدیلرکه ازرق
العین اولان طفلک باشی یاغی ایله وبرشی فندیق ایله طلا اولنسه
زرقتی زائل اولور فی اعضاء الصدر بال ایله فندق اکل اولنسه مزمن
اولان اوکسرکه نافع اولور وجدا نفثه نفع بالغ اولور فی اعضاء
الغذا جوزدن هضمی بطیئدر فی اعضاء النفض قبوغی قابضدر بطنی
عقل ایدر فی السموم بالجمله نوشیه نفعی اولور خصوصا انجیر وسذاب
ایله عقرب صوقدیغی کمسنه لره نفع بالغ اولور بائیه اولان ادویه لر ایله اوتوز

وبطون اسفله
یعنی قعر معده ده

سکنجبین

پنجنکشت بنفشه یاپراغنه بکزر

سکنجبیس پنجنکشت در اسم فارسیدر پنج انکشت ترکیبندن مأخوذدر که
الماهیه بش پارمق معناسنه برآدی هو دو خمسه اصابع در زیرا اول
اوتک داللری اولور هر داللک باشنده بش پارمغه مشابه بش بر اغی اولور
فی الماهیه دیدیلرکه بو دوا بر نوعدر اوتدر که بویک اولور وشجر اولمغه قریب
اولور وصویه قریب محللرده اولور ودالری صلب اتلو اولور ویپراقلری
زیتون اغاجی یپراغی کبی اولور لکن زیتون یپراغندن ملایم اولور آنک
چوبی طبیه ادخال اولنمز ومنفعتی اولمز انجق طبیه ادخال اولنان زهری
وورقی وثمری اولور ثمرندن وسائرندن مستعمل اولان اجزاندن لطافت
وحرافت وعفوصت اولور وبو کیفیاتده سذاب یابسنه قریبدر وتخمی
اولور فی الطبع درجه اولاده حار ودرجه وودرجه ثالثه ده یابس
اولور فی الافعال والخواص محلل وملطف وریاحی مفشی اولور البته انزه
نفخی اولمز وقبض ایله معا تفتیح اولور فی الزینه لونی تنقیه وتصفیه
ایدر فی آلات المفاصل ملتویه اولان سکرلره یپراغی ایله ضماد اولنوب
واعیایی جدا ازاله ایدر فی اعضاء الراس شربی سبات وصداع احداث
ایدر اما ضماد اولنسه صداعه منفعتی اولور وقورلوب اکل اولنسه لحاب
ایلدیکی صداع قلیل اولور فی اعضاء النفس خاتونلرک سودینی چوغالدر
ومنیی ازالدر شربتی بر درهم واریجه قدر اولور فی اعضاء الغذاء کبدک
وطحالک سده لرینی تفتیح ایدر وصلابت طحاله نافع اولور اکر سکنجبین
ایله ایکی درهم شرب اولنور ایسه واستسقا لحمی نافع اولور فی
اعضاء النفض رحمندن وجع اولان خاتونلر طبیخندن اوتورسه لر رحملرینه
نافع اولور وشرب ایلسه ویاخود بخور ایلسه لر رحم شیشلرینه نافع اولور

مقداری
وقوتنج الیه

ومنی یی تجفیف ایدر و قضیبانندن برشی ارقه نك تحتنه وضع اولنسه
واحتلامدن مانع اولور ~~ویبسه وخاتونلرك شهوتی زیاده اولنسه بخوری~~
شهوتلرینی نقصان ایدر بود و امتزا اولور وشقاق مقعده دخی نفعی اولور
خصوصا بزرنك مقعده یاریغنه نفعی زیاده اولور و خصیه شیشلرینه
سمن ایله معا ضماد اولنسه نفعی اولور فی السموم بر درهم مقداری
شرب اولنسه ایلان صوقنلره نفعی اولور و کلابك و سائر سباع عقرك
عضنلرینه و اصیرجه سنلره نفعی اولور اکر محل عضه ضماد اولنور ایسه
و بیراغ ایله تبخر اولنسه هوانی طرد ایدر بو مذکورلر اطبانك سوزلریدر
بانئیه اولان ادویه مفرده نك اوتوزطقوزنجیسی بسفایج درفی
الماهیه بسفایج بر نوع عود لودرکه اغبر اللون اولور و سواد
وقلیل حمرته مائل اولور اینجه در کثیر الارجل قوردلر کبی متشعب کثیر سیر وار در و مذاقنه
قبض ایله حلاوتی وار در و بعض اطبا دیدیلرکه بسفایج غیاضنده اولان
شجره اوزره نابت اولور و بعضی دیدیلرکه احجار اوزره نابت اولور
غیاض غین معجمه ایله غیضه نك جمعیدر غیضه صولك مجلرده اغاج
بریکندیسنه دیرلر فی الاختیار بسفایجك اجودی بزرك یاپراقلی
غلیظ اولوب حمرته مائل اولنلردر کذلك صفرته مائل اولوب مکتنز و صیقی
و تازه اولوب مرارتی خفیفه اولنوب عفوصت ایله عزوبتی اوله و طعمنده
قبض قبولیت اوله فی الطبع درجه ثانیه ده حار اولور و یبوستی درجه
ثالثه ده وارنجه قدر اولور تجفیفی مبالغه اولور فی الافعال والخواص
نفخ و رطوباتی تحلیل ایدر فی الات المفاصل بسفایج ایله ضماد اولنسه
کثیر النزول ... دولاشقلغینه نافع اولور فی اعضاء النفض سودایی
بلغمی اسهال ایدر و بلغم و مائی اولان کیموسی اسهال ایدر و قولنج الجوف بسفایج

خروس

Margin notes: معرونذر — بسفایج — اتلزاجون اولور

خروس و یاخود بالق مرقه لری ایچنده طبخ اولنور بسفایجك اصلی ماء
فراطن اوزره اکلسه و شرب اولنسه بلغم و مره یی اسهال ایدر برشربتی
التی قیراطدن التی درهمه وارنجه قدر اولور و بلکه هر شربتی ایکی درهمه
بالعسل اولور و واجب اولورکه صو ایله مخلوط اولان شراب ایله ایچیله و
ایچلمزدن اول طبخ تناول اولنه طبخ بر نوع بالقدر که بحیره ارجیش
صیداولنور برشبری طولی اولور و ایچی بر طه ایله طولی اولورانی طوزلیوب
اطرافه کوندررلر و اکر بسفایجك مطبوخی اتخاذ اولنور ایسه انکله شربتی
دورت درهمه وارنجه قدر اولور فی الابدال بدلی افتیمون و نصف
وزنی ملح هندی اولور بائیه اولان ادویه نك قرقنجیسی بسّد در
ترکیده مرجان کوکی دیرلر فی الماهیه ماهیتی معروفدر مرجانی دیکی
طاشدر اصلیدر بحر روم و بحر مغربده اولور اول دریالرك قعرینده نابت
اولور انواعی تلیثه در اولور کیمی قرمز و کیمی قاره و کیمی بیاض اولور فی
الطبع درجه اولاده بارد و درجه ثالثه ده یابس اولور فی الافعال
والخواص قابضدر نزف دمی منع ایدر و تجفیف و تحلیل قصنلردن الکرو ذکر
فی الجراح والقروح لحم زائدی قطع ایدر فی اعضاء العین جلاسی سبیله کوزده متمکن و مستکن
اولان رطوباتی تنشف ایله عینی تقویه ایدر خصوصا محرق و مغسول اولان بسّد
بو فعللرده زیاده ایشلر و قرحات تاریخ جالی اولور و دمعه یی ازاله ایدر
فی اعضاء النفس والصدر قان توکمکی حبس ایدر و نفثه معین
اولور بسّد اسود دخی بو افعالی ایشلر خصوصا اسودی محرق و مغسول
اولانی بو فعلی زیاده ایشلر و بسّد قلبی مقوی و خفقانه نافع اولان
ادویه دندر فی اعضاء الغذاء ورم طحال الجوف بسّد شربی الدنور و نفعی اولور

Margin notes: غیر ما یحسل — و یاخود بنقول — بسّد مرجان کوکی — بکیبه دنز

في اعضاء النفض بغر سقلرده اولان قرحه لردن نفعي اولور بائيه
اولان ادويهٔ مفرده نك فرق برنجيسي بيش در ديكلري بيش در
في الماهية سمّ قاتلدر في الطبع حرارت ويبوستده غايتده
اولشمشدر في الزينة بيشك ايله طلا اولنسه وياخود بيشك جوارش
برجليسنه شرب اولنسه برص وجذامي ازاله ايدر في السموم
بيشي شرب ايدن كمسنه نك بدني منفسخ اولوب هلاك اولور اكر
نصف درهمدن اكثر شرب ايدرسه صاحب قانون ديركه بيشك قيمه
اولوزنده اقلّي هم قتل ايدر بس بوسمك ترياقي فارة البيش
ديديكلري حيواندر اول حيواني بيش شرب ايدن كمسنه اكل
ايلسه بيشك مضرتني دفع ايدر اول حيوان برنوع فاره در كه
آنك غذاسي بيشدر آني تناول ايدر و بيش اول حيواني سم ايدر
واكه غذا جيد اولور كذلك سماني يعني بلدرجين هم بيش ايله
تغذ ايدر و آكه سم اولمز آكه هم غذا جيد اولور و بيشي شوايله
كمسنه يه دواء المسك نافعدر مضرتني دفع ايدر و سمنه مقاوم
اولور و دواء المسك مضرت بيشي دفع ايدن معجوناتدر ترسيم
اولور بائيه اولان ادويهٔ مفرده نك فرق ايكنجيسي بلوط در
في الماهية بلوط معروف در و قبض وارد ر و شاهبلوطده قبض
بلوطدن اقل اولور و حلو و بلوطك اجزاسنده زياده قابض اولان
جزء جفت بلوطدر جفت بلوط بلوطك ايچ قبوغيدر في الطبع بلوط
~~بارد درجهٔ اولاده بارد در و درجهٔ ثانيه يابسدر~~ و شاهبلوطده
حرارة قليله وارد ر حلاوتي حسبيله و بلوط يپراغنك قبضي خفيفدر

اشتدر
الكلم

استدر و تجفيفي اقلدر في الافعال والخواص بيتا هبلوطده جلا وارد ر و جميعا بلوطده
بطن اسفلده نفخ وارد ر و نزفلري منع و حبس ايدر و خصوصا بلوطك
جفتي يعني ايچ قبوغي نزفلري زياده حبس ايدر و بالجمله بلوط اعضايي تقويه
ايدر و شاهبلوطك هضمي بطئ اولور و غذاسي احسن اولور و سكر ايله
~~خلط اولنور اسيه غذاسي~~ ... شاهبلوطك
غذاسي حبوبات سائره دن اكثر اولور حتى بلوطك حبندن خبز
اتخاذ اولنور يعني بعض اهالي جبال بلوطدن بر زمان خبز اتخاذ
ايدرلر هر نه قدر اول خبز غليظ و بطئ و هضمي عسير اولور ايسه كي
شاهبلوطده جلا و تلذذ لطيف غذائيت بلوطدن هم زياده اولور لكن ايلچ
شاهبلوطك و سائر بلوط اصنافنك جميعا غذائيتي انسانلره نسبت
غير محمود اولور بلكه بو اصنافك جمله سي خنازيره غذائيت جيد اولور
بعض ناس بلوط ايله تغذ ايدرلر و آنكله تغذي معتاد لر اولور و خنزيرلين
بلوطدن قيلرلر انلره بلوطك مضرتي اولمز بلكه بلوط تناول لري انتفاع
ايدرلر في الاورام والبثور بلوطك چكي ياغ ايله و كذلك دوزلو خنزير ياغي
ايله صلابته منفعتي اولور و بلوطك قبوغي زمان ابتداده اولان آورام
حاره يه نفع اولور في الجراح والقروح قلاع كه سعيه و سائر قروح
ساعيه يه بلوط احراق اولنوب جراحتلره استعمال اولنسه نفع اولور
و بلوطك يپراغي جراحات الزاقي ايدر و تفرقني جمع والتحام ايدر اكر اول
سحق اولنوب جراحته ذرور ايدلور ايسه في اعضاء الرأس بلوط
طبيعتي عقل ايدر و بخار حقن ايلديكندن صداعه مؤدي اولور في اعضاء النفض الصدر
الحلقي قاني توكورنه نفع اولور في اعضاء الغذاء رطوبة معده يه نافعدر

في اعضاء النفض بطن عقل ایدر و سعجه یه نافع اولور و بغرسق
قرحه لرینه و نزف دمه دخی نافعدر و بولی آلتارر ایدر في السموم بلوط
هوام و حشراتك سمومنه نافعدر و قبوغنك مطبوخی اینك سودی ایله
سهام ارمینیه سمنه نافعدر شاهبلوطك لحم سمومه جید در بابته
اولان ادویه نك فرق و تجنیس بسباسه کور في الماهیه بسباسه
بربر اوزرینه قونیلمش قات قات اولان متکاثف و یوکسکجه
و قورر اولانی حمرته و صفرته مائل بیرا قلره بکرر اغاج قبوغی کبی و اغاجه
کندو کبی و یپراق کبی اولور لسانه حاذق و قابض اولور بعض ابیضی بر
کبی مو لمرا اولور کبابه کبی قادصر صینی بلاددنده مجلوب اولور ابن
ماسویه دیرکه بسباسه جوزبوا ~~[illegible]~~ نك قبوغیدر بعضا کوت
قبوغیدر ابن کثیر بویله تفسیر ایلمشدر و مسیح دیرکه قوتله نارسک
مشابهدر و نادرسکدن دخی الطفدر نارمشك رمان هندی اقماع ایله
تفسیر اولنور في الطبع اطبادن بولس نام طبیب دیرکه بسباسه نك طبیعتی
معتدلدر و بولسدن غیریلر دیرکه طبیعتی درجه ثانیه ده حار یابسدر
قانون صاحبی دیرکه حرو یبسنده اشتباه یوقدر في الافعال والخواص
نفخ تحلیل ایدر و قبض وارد در في الاورام والبثور بسباسه قیرطی ایله داخل
اولنسه صلابات غلیظه یی تحلیل ایدر في الزینه اغز قوقوسنی تطییب ایدر
في اعضاء الراس بسباسه دهن بنفشه ایله استعاط اولنسه بلغم
اولان ریاح غلیظه دن حادث صداعه و شقیقه یه منفعتی اولور
في اعضاء الغذا کبدی و معده یی تقویه ایدر في اعضاء النفض مطبوخ
اولنلرك اسهال کثیرده و سحجه نافعدر و رحمه جیددر بابته اولان

بزر کتان کتان تخمیدر بعض کره بزر
مطلق ذکر اولنوب بزر کتان مراد اولنور
شهرتنه بناء و بعض کره دخی بزور سائره یه
فرق ایچون بانك کسرا ایدوب بزر دیرلر

بزر کتان نك تخمی دیدیکلری تخمدر في الماهیه کتان تخمیدر
ادویه مفرده نك فرق دور تجنیسی
قوتی بو تخمك قوتنه قریبدر في الطبع درجه اولاده حار در رطوبت و یبوستده
معتدلدر و بعضلر دیدیکه کتانك تخمی بعضا کتانك رطب و تازه ایکن طبخ
اولنسه اول مطبوخده رطوبت فضلیه وار در في الافعال والخواص بزر
کتان منضج و جالیدر و رطوبت فضلیه سی اولمغله نفخی وار در حین قورتنده
بزر کتانك دخی نفخی اولور قوریلق ایله نفخ زائل اولماز لکن قوریلمشنده قبض ظاهر
اولور و قوریلمامشنده قبض خفی اولور معتدل اولور بعض تکیین ایله
مخلوط قبض اولور و بزر کتانك یا یادیسنی ادنی تسکین اوجاع اولور
في الزینه بزر کتان نطرون ایله و انجیر ایله کلفه و بثور لبنیه یه
ضماد اولور و طرناقلر تشنجنده و تشققنده و تقشرنده نفع اولور
~~[illegible]~~ آفتلرینه حروقنی منع ایدر اگر بزر کتان برمقلی حرف ایله بعض
خردل ایله خلط اولنوب عسل ایله معجون قیلنور ایسه في الاورام و
البثور بزر کتان اورام حاره نك ظاهرینی و باطننی تلیین ایدر و سیوکلری
و قولتق اردینده اولان شیشلری دخی یموشادر ماء رماد ایله استعمال اولنور
ایسه و اورام صلبه یی بعض شیشلری دخی یموشادر في آلات المفاصل تشنجه
نفع اولور و خصوصا طرناقلره اولان تشنجه نفع اولور اگر بزر کتان شمع ایله
و عسل ایله خلط اولنور ایسه في اعضاء الراس بزر کتانك دخانی نزله و زکامه
نفع اولور و کتانك نبتنك دخی دخانی زکامدن نافعدر في اعضاء النفس
بلغم اولان اوکسرکه بزر کتان و بالخصوص بزر کتانك قوریلمشی نافع اولور
في اعضاء الغذا معده یه رديدر و هضمی عسرتلودر غذائیتی قلیلدر و قوریلمشی
بطن عقل ایدر و قوریلمامشنك عقلی معتبرکدر و ادرار ضعیفدر لکن قوریلمیشی ادرار قوی اولور

وبزر كتان عسل و فلفل ايله تناول اولنسه باهي تحريك ايدر و رحمنه لذع و ورم
اولان خاتونلره طبيخ ايله احتقان اولنسه و طبيخنه اجلاس اولنسه نفع
اولور و مثانه و بويرك قرحه لرينه دخي نفعي اولور و بزر كتانك طبيخي
كل ياغ ايله احتقان اولنسه بغارسقلرده اولان قرحه لره نفع عظيم
اولور بابيه اولان ادويه مفرده لرك فرق بشنجيسي بردي در بردي
اول نبتدركه انكله حصير اوررلر في الماهيه بردي اول نبتدركه اندن
قرطاس اتخاذ ايدرلر بعض اهل مصرك قرطاسي اول نبتدن اولور و كتب طبده
قرطاس مطلق ذكر اولنسه اول نبتدن مصنوع اولان قرطاس مراد اولنور
و بو نبتدن مصنوع اولان قرطاسه قرطاس معروفدن قوتي واردر اول
نبتي محرقنك تجفيفي اشد اولور في الطبع طبيعتي بارد يابسدر في الافعال
والخواص بردي نزف دمه نافع اولور و برديك رمادي نزف دمي مانع اولور
يعني رمادك نفعي نبتك نفعندن اكثر اولور في الجراح والقروح بردي
جراحات اوزره اكيلور و ذرور قيلنور و جراحاتي ادمال ايدر و بردي سركه
ايچنده نقع اولنور و بعده قوروديلور و ناصور و سائر قروح ساعيه
و جراحاته ادخال اولنور في اعضاء الرأس برديك رمادي بعض كوزلي اغزده
اولان اكله يه نافع اولور و كولينك قان توكيلمه سنه دخي نفعي اولور في اعضاء
النفض بردي رطب اخذ اولنوب كتان ايله لف اولنور بعده دورلور
و قورينجه قدر ترك اولنور و قوتلنقدنصكره ياسونه وضع اولنور و نفعي
مشاهده اولنور بابيه اولان ادويه مفرده نك فرق التنجيسي باقلي در
في الماهيه ماهيتي معروفدر ايكي دورليدر بر دورلوسي مصري و بر
دورلوسي نبطيدر نبطينك قبضي اشد اولور و مصري ارطب اولور

لكن غذائيتي اقل اولور و رطبنك فضولي اكثر اولور و باقلانك هضمي بطيء
و نفخي كثير اولور لكن اكر بريني جيّداً تعريه كثيره ايله عذا اتدربرسه كشنك
شعيردن قاصر و ناقص اولماز ابدي و بلكه باقلادن حادث اولان
دم اغلظ و اقوادر في الاختيار باقلانك زياده جيدي ابيض و سميني
اولندر بدر و سوس استيعاب قورتسز اولندر بدر و طري يسي و تازه سي
ارده اولور و اصلاحي نقعي اطاله ايله اولور يعني صو ايچنده قونيلوب
خيلي زمان صو ايچنده مكث ايتمكله و طبخنك جودتي ايله و اكلي
بوره دوز و حلتيت و صعتر و تتللولر ايله و ادهان ايله اولمق ايله
اولور في الطبع اعتداله قريبدر و برديته ميلي اكثردر و رطوبتي
فضليه سي واردر خصوصا ياشنده بو رطوبت زياده در و حتی بوردني
تازه سنك برد و رطوبتنه حكم و قضا اولنور تازه سنك طبيعي
معتدلدر و برديته ميلي واردر دينلمز اما بعض قوم ديرلركه باقلانك
بردي درجه ثانيه بالغ اولور بس انلرك كلامنده افراط واردر في
الافعال والخواص جلاسي قليل اولور و جدا نافخ اولور هر نه قدر طبخ جيد
اولور ايسه نفخي زائل اولماز و كشنك شعيرك نفخسز اولمز
زيرا طبخ مكرر ايله شعيرك نفخي زائل اولور ولكن باقلي قبوغندن
اخراج اولنوب طبخ اولنسه و قوتنه ابقيلا التحرير ... اولنسه
و قاورسند ياسه نفخي قليل اولور و باقلانك قوريلمشنه نفخي قليل
اولور ولكن هضمي بطيء اولور و قبوغي ايله طبخ اولان باقلاده
نفخ كثير اولور و اميد بودركه دقيقنده نفخ قليل اولور و نبطي اولان
باقلاده قبض اشد اولور و قبوغنده قبض اشد اولور و جلاسي اولمز

ومصرن باقلا حملي سنك اقبض اولور وجلاسي اولورا انزن لحم رخو تولد
ايدر وغليظ اخلاط تولد ايدر ابقراط حكيم حكم وقضا ايلديكه حصرن
باقلاهم نك غذاسي جيددر وصحت حفظ ايدر وقبوغندن اخراج
اولنوب ايكي بولنسه تجم نزف ايدن موضعه وضع اولنسه نزفي
كسر وخواص بودركه تاوقلر اوزر باقلي ايله تعليف اولنسه عرطم
كسيلر وباقلي تناول ايدن كسنه يه احلام رديه وفسادي وشكر كوستر
وجلد احراق ايدر خصوصا تازه سي وطريسي زياده احراق ايدر في الزينة
باقلا قبوغي ايله تويلره ضماد اولنسه تويلري انبجه ايدر وصبيانك
عانه لرينه قبوغي ايله ضماد اولنسه تويي تمكيندن مانع اولور وتويي
تراش وحلق اولان موضعه كرارا ضماد اولنسه كذلك اول موضعده
تويي تمكيندن مانع اولور ويوزده اولان بهقي كيدرير وجالي اولور
خصوصا باقلي قبوغي ايله كلفي ونمش جالي اولور ولوني تحسين
ايدر في الاورام والبثور خصيه ورملريني شراب ايله باقلي ضماد اولنور
في الجراح والقروح عضله اولان قرحه لره نافعدر في الات المفاصل
عضلات تشنجندن نافعدر وباقلي نك مطبوخي لحم خنزير ايله نقرسه
ضماد اولنور في اعضاء الراس مصدعدر وصداع معتاد اولنلره
جميعا ضرر اولور مصرن باقلا نك جوفنده اولان شي اخضرده طعم
مرارتلو اولنلر سحق اولنوب كل ياغي ايله خلط اولنوب نقيدنصكره
اغرياني قولغه تقطير اولنسه نافع اولور في اعضاء العين
كمودت عينه باقلي غسل وبوي تجمر ايله ضماد اولنسه نفع اولور
كذلك طرفه سنه نافعدر وكوزلك وكلو وبمرطه بياض ايله باقلي ضماد اولنسه

جحوط

جحوط عينه يعني كوزك فوق طرفنه ارتفاعنه نافع اولور خصوصا جحوظ ...
وبيك اطلاق اولنان حدقه نك ارتفاعنه زياده نافع اولور في اعضاء النفس
والصدر صدره جيددر وفان توكورمكه واوكسرمكه نافعدر بال ايله وبوي كرده
تجمر ايله خلط اولنسه بوغازده ولوزه لرده اولان شيشلره نافعدر وتمه
اولان شيشلره ضماد جيددر وتمه ده سودك تجبننه يعني پينير كبي قتي اولمسنه
نفعي واردر في اعضاء الغذاء هضمي عسر تبليدر لكن معده نك تمددن
قعرينه انحدار وقعر معده دن خروجي بطيء دكلدر وسده يه توليد ايلمز
قشر ايله مطبوخ اولنسه قيي منع ايدر طبع ايله اولان نسخه ده يازلديكه
هندي باقلي قيي مهيئ اولور وتحريكي غايت بالغ اولور في اعضاء النفض
اسهال مزمنه سركه ايله طبخ اولنان باقلي نافع اولور خصوصا قبوغي ايله طبخ اولنه
وسحجه نافعدر خصوصا بنطي باقلا نك سحجه نفعي زياده در وباقلانك سويغ
يعني قورنلمش اوني نافعدر كرك سو نقيك كندي وكرك حسوي تناول اولنسون
ايكي حالده نافعدر وضماد دينك خصيه لرده اولان شيشلره منفعتي واردر خصوصا
شراب ايله طبخ اولنسه نفعي زياده اولور وقليل الغذا هندي باقلي كنزي اولنسه
اوج درهمي اقل اولور اسهال بطني اطلاق واسهال ايدر باتنيه اولان ادويه
مفرده نك فرق بيننده اوزريني ايله يازيلديغي كبي صاد ايله
يازيلوب بابلص دينور في الماهيه بابلس خشنجاش بري وخشخاش بزري
ديمكله معروفدر اولان بتندر واسهالي بنوعك فعلي وتاثيري فعلي وتاثيري
اولور خشخاش بري بزريك اصناف كثيره سي واردر بريسي قانونده بو مقامده
ذكر اولديكدر وبزري تسميه سي ابيض واخف اولديغندندر واكر حما سوسي صعقي
تسميه اولنور في الطبع جدا حاددر في اعضاء النفض بنوعا نكي اسهالي كبر اسهالي ايدر

سکنجبین
بول

بانیه اولان ادویه‌نك فرقی سکنجبین بول در في الماهیه بول اخلاط اربعه‌دن
مرکبدر و اول اخلاط اربعه صحت و مرضده انبا و اخبار ایدر في الاختیار
سدیکلرك زیاده منفعتلوسی اعرابی ازکلك و نجیب اولان دوه‌نك
سدیکیدر و انسانك بولی بوللردن زیاده ضعیفدر و خنزیرك اهلی
و خصی اولانلرینك بولی انسان بولندن ضعیف اولور و بولك عتیقی
اقوا اولور و هر حیوانك خصیسنك و اکرنجنك بولی غیر خصیسنه و فحلندن ضعیف
اولور و جمیعا بوللرك احلاسی انسان بولیدر في الطبع دیمیشلر که بول حار
یابسدر في الافعال والخواص جمیعا بولك انواعی جالیدر و بول انسان کرم تغیر دماغ
تکاکی کولی ایله موضع نزفه وضع اولنسه نزفی منع ایدر و دوه‌نك سدیکی
ایله غسل اولنسه جزازی دفع ایدر و اوکوزك سدیکی‌ده بو فعلی ایشلر في باش
الزینه بهق جرحالی اولور في الجراح والقروح حمارك بولی قروح ساعیه‌یه و قروح
رطبه‌یه نافع اولور و بول انسانده ذکر اولنان قرحه‌لره نافعدر خصوصا بول معتق
اولنه و بول تقشرده و حکه‌ده و برصده نافعدر خصوصا بورق و ماء الحماض ایله درد ایله
استعمال اولنه و بولك تفلی درد حمرته وضع اولنوب نفع اولور و طلا اولنسه
جربه و سعفه‌یه و قوبادلنمش قرحه‌لره نافع اولور و آیاقده اولان قرحه اوزره
بول اولنوب ترك اولنور حتی اول قرحه صاغلجه قدر غسل اولنه في الات المفاصل
عصبیه اولان اغریلره بولك نفعی اولور خصوصا ماعزك یعنی کچینك سدیکی اول
اغریلره زیاده نافع اولور کرك ایسه ماعز اهلی و یاخود ماعز وحشی اولسون
بو فعلده ایکیسینك سدیکلری برابردر و خصوصا ماعزك سدیکی تشنجه و امتداده
زیاده نفعی اولور کذلك اول سدیکلر ایله استعاطا اولنسه امتداده نفعی اولور في
اعضاء الراس اوکوز سدیکنده مرصافی حلا اولنوب دقیقا اغریلین قولاغه طملسه

اغرسن

اغرسن تسکین ایدر و کچینك سدیکی‌ده قولاغی اغریسین تسکین ایدر کرك ایسه
اذن متوجعه‌یه یالکز تقطیر اولنسون کرك ایسه مر ایله تقطیر اولنسون
ایکی حالده‌ده تسکین وجع ایدر و انسانك بول معتقی قولاقدن سیلان
قیح و اریك اقمغی کیسر و خنیشو مرافقته جملك یعنی ازکلك دوه‌نك سدیکی
شربی انفع اولور و جرا قوت شدیده ایله مصفانك سده‌لرینی آچر و قوه شامه‌یه
راجع و اصل اولور في اعضاء العین باقرقابی الجبلی بول عقرا اولنور و کوملك
واق دوشن کوزه نافع اولور و جرب عینه‌ده نافع اولور و خصوصا
صبیانك بولی زیاده نافع اولور و براصه ایله مطبوخ اولان بولك دخی بو علتده
نفعی زیاده اولور في اعضاء النفس اطبا دیرلر که حمله‌ده اولان طفلك سدیکی
بلغ انتصاب نفسه نافع اولور في اعضاء الغذاء برکمسنه کوریلدیکده اول
کمسنه خطوط اولیدر و اول کمسنه توحشده و دوشنده امر اولنه که هر یوم
کندو سدیکندن اوچ اوج ایچه اول کمسنه‌یه و باسر موجبه کندو سدیکندن
برمرتبه کوننده اوچر اوقیه ایچه و تمشیت الله اول کمسنه صحت بولور و صکره
چوق کره تجربه اولندی جمیعا بو وجهله شرب بول ایدنلر صحت بولدیلر و بو فعلده
یعنی دوه‌نك بولك تأثیری عجیب اولور و انسانك بولی و دوه‌نك بولی استسقاده نفع
وار در و صلابت طحالده‌ده نفع وار در خصوصا الکفی بنك سودی ایله شرب
اولنه اول زمان نفعی زیاده اولور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم مستسقی
اولان برقومه بیوردیلر که لو شربتم من ابوالها والبانها لصححتم یعنی سز ناقه‌لرك
سودینی و سدیکنی ایچرسه‌کز صاغ اولسه‌کز اول قوم ایچدیلر و صاغ اولدیلر
بو حدیث شریفك مبنی علیه اولان قصه عرینیون قصه‌سی دیرلر اصولده
مذکوردر و اول کمسنه‌لر امر اولندقلری اوزره ایچدیلر و صحت بولدیلر و [illegible]

بولی استسقاء لحمیه نافعدر خصوصا داغ کجیسی نک بولی زیاده نافعدر
وباخصوص داغ کجینک بولنه سنبل طیب خلط اولنه نفع مبالغه
ایله زیاده اولور وکذلک خنزیرک مثانه سنده اولان بول معتقی در قوی النفع
اولور اگر شراب ایله استعمال اولنور ایسه فی اعضاء النفض خنزیرک
بولی بوبرکلرده ومثانه ده اولان حصاتی تفتیت وادرار ایدر وحمارک
بولی بوبرکده اولان اغریلره نافع اولور وانسان بولی کرات ایله طبخ اولنسه
وبش کون قدر دفن وحمی اولان خاتونلر اول بول مطبوخدن اوتورسه
نفع اولور فی السموم ایلان صوقمش کمسنه یه انسان بولن شرب ایتمک نافعدر
وایلانک صوقدیغی محلده اول انسان سیدیکی صب اولنور خصوصا اول
صوقن ایلان افاعی صحریه اولور ایسه انسان سیدیکی زیاده نافع اولور
وانسان سیدیکی نطرون ایله جمعا عضه کلابه وهر حیوانک عضه سنه
وذات سموملرک صوقماسنه نافعدر وانسانک بول معتقی سموملرک کلیسنه
وارینک جری سمینه نافعدر بالثیه اولان ادویه مفرده نک فرق طفوز کجیسی
بزاق دریعنی انسان توکریکیدر فی الماهیه فعلی قوی اولان توکرک علی
الریق جایع واج اولان کمسنه نک توکریکیدر خصوصا فراوی حرارتی اوزره
اولان کمسنه نک توکریکی زیاده قویدر فی الخراج والقروح دمرکیه نافعدر
فی اعضاء العین کوز اقتلرینه طرفه یه وبیاضنه نافعدر فی السموم هوام
جمیعا قتل ایدر وحیه وعقربه قتل ایدر بالثیه اولان ادویه مفرده نک
التجیسی بعر الحیوان در فی الماهیه ماهیتی مشهور ومعروفدر الزینه
طسنده بعضی کلر دیدیکلر حیوانک بعرو نجاستی برنجنه نک کلف جلاسی خصیلی
نافعدر وارکک بعری بعض کبر ذکر اولنان برص وکلف جلاسی تنقیه ایلن
وتنقیه ایدر دینیلر ذلک قوله ردا اولنور ولکن برنده اولان سکلری قلع ایدر

وصنع

دوه نك

واعصا

فی اعضاء الراس کلرک بعری جلاسی حسیله خرازه نافعدر وارکک دوه نك
بعری رعافی قطع ایدر وصرع ادویه لری ایله دوشی اولنسه
نفعی اولور فی اعضاء العین کلرک بعری بیاض عینی جالی اولور فی الجراح
والقروح ارککک دوه نك بعری بثره لری وقرحه لری تحلیل ایدر کذلک باشره
اولان قروح شهدیه یه طلا اولنسه نفعی اولور فی الاورام والبثور
کجینک بعری خنازیری تحلیل قوی ایله تحلیل ایدر کذلک ارککک دوه نك بعری
خنازیری قوی تحلیل ایدر وقیونک بعری حمرته تحلیل ایدر فی
الالات المفاصل ارککک دوه نك بعری مفاصل اغریلرینه وتشنجلرینه تسکین
ایدر فی اعضاء النفض کجی بعرینک تورسی بر قطعه صوفه ایله سیلان
دمی منع ایدر فی السموم ماعزک بعری بایسنک برو قیسی بنشی کرجه
خمر الجینده قوامه کلنجه قدر طبخ اولنوب وکذلک طرسیسی اوز
وجه اوزره طبخ اولنوب افعانک وحیه نک عضه سنه تلک صوقدیغی
محله ضماد اولنور وقیونک بعری ندکی محروق وخصوصا وحرقک
سورکی اتکی معجونی ایله کلب کلبک عضه سنه طلا اولنور بالثیه
اولان ادویه نک التی بر کجیسی زین درقانونده اولی زاء معجمه واخری
نون وبینهما ده یا ایله یازیلمشدر لکن مفردات سائرده اخری راء مهمله
ایله زیرین یازلمشدر فی الماهیه زیرین نوع بصلدر که بصل فاره طعمنده
وقوتنده مشابه اولور وانک بولندیغی محلده برلینه استعمال اولنور وانک
اضعف اولور فی اعضاء النفض زحمه برودتده حادث اولان وجعی
تسکین ایدر فی السموم سموملره نافعدر عقرب لسعه سنه وریتلا صونه
نفع وار درشتی اولنور ایسه وباخص الخیر ایله ضماد اولنور ایسه بالثیه

بنات وردان

اولان ادویه نك اللی ایکنجیسی بنات وردان در فی الماهیة دواء
معروفدر عشابلر بیلورلر ردی ومنتن وعفونتلی بخار اولان محللرده
نابت اولور اعضاء النفض بنات وردانك تحلیلی زیت وموم وبمرطه
صاروسر ایله کسر اولنور اسیه رحم وبوبرك اغریلرینه نفعی اولور واول
عضولری تصلیب ایلیز وبنات وردان بولی وطمثی ادرار ایدر وجنینی اسقاط
ایدر وقردمانا ایله بواسیره نفعی اولور فی الحیات تا قضه تا فخدر فی
السموم هوامك سموحندن تا فخدر فی الابدال بدلی اولقشور در که اکم کف
الکلب تسمیه اولنور وانزن مراد بونك صکره ذکر اتی براسفانذر باتیه

بذاسقان

اولان ادویه نك اللی اوچنجیسی بذاسقان در اکم بدسکان وبذاسقان
وبراسکان نحو در جمیعا فارسیدر معربدر فی الماهیة کشت برکشت دیدکلری
دوانك بربلیدر انره بحر راو لنجوق منافع بونزه قو وادرور براسفی
خسیر در اندن زنجفا تونلری بیلازك اتخاذ ایدرلر باتیه اولان ادویه

بقلۀ یهودیه

مفرده نك اللی دوردنجیسی بقلۀ یهودیه در فی الماهیة ماهیتی معروفدر
یعنی هندباء بریدر بر نوعدر که انی عشابلر بیلورلر فی الطبع حارتی اعتدالدن
زیاده در باتیه اولان ادویه مفرده نك اللی بشنجیسی بیش موش در

بیش موش

نسخۀ سلطانیه ده بیش موش بوجا واقع اولمشدر یعنی بونده
بیش موش تسمیه اولنرلیغ کبی بوجاده تسمیه اولنور هو بوجا تقریرنه
وبعض مفرداتده بوجا برلنه بیشا وبعض اخرده بوکا واقع اولمشدر
فی الماهیة بیش موش برحشیشه در که بیش ایله معا نابت اولور
وبیش موش قنقی بیشك جوارنده بتر ایسه اول بیشده ثمر اولمز وبیشك
مضرتنه بیش موش تریاق اولور وبیشدن اولان منافع بیش موشدن اولور
برصه وجذامه نافع اولور وموش برحیوانذر که بیشك اصلنده وتحتنده

ساکن

٨ مفردات

الجلد الثامن من شرح القانون من رسم
بطباط الكافيطوس

عدد اوراق
١٠٦

بقية الكتاب الثالث
من القانون

ساكن اولور قانونك كلامنى ذكر ايدلم ترجمه مصنفينك كتبلرنده يازلان ترجمه دركلن معانى نظر اولنسه بو مقامده قانونك كلامى
ظاهر اولان بودر ذكر اولنان سمتيلو نبتك اسمى بيش اولور و
تختنده وجوارنده نابت اولوب ترياقيتر اولان نبتك اسمى بيش
موش بوجا اولور وانك اصلنده وتحتنده ساكن اولان فارك
اسمى بيش موش اولور فى الزينة برصه نافعدر فى الات المفاصل
جذامه نافعدر فى السموم هر سمه نافعدر شيرا فعاينه نافعدر بابنه اولان
ادويه نك اللى التجسى بطباط درفى الماهية بطباطك ماهيتى عصا
الراعى ديديكلرى نبتدر اول نبتك خواصنى باب العين ده ذكر ايدرز
انشا الله تعالى بابنه اولان ادويه مفرده نك اللى يدنجسى بوش
دربندى درفى الماهية بعضلر ديديكه بوش دربند بردوا كه
ارمينيه دن مجلوب اولور اول ديارك قيونلرى حشايشندن اكله ديو
دعوا ايلديكلرنده اظلافنده يعنى طرنا قلرنده بولنور و اظلافلرندن
اخذ اولنور بو ترجمه نسخۀ سلطانيه نكدر سائر نسخه ده بو تفصيل
اولمديغندن ماعدادوا برلنه شيافه واقع اولمشدر فى اعضاء
الرأس باش اغريسنى تسكين ايدر فى الاورام والبثور حرارتلو اولان
شيشلره و بثره لره لازم بند اطلا اولنور و نفعى ظاهر و اشكار اولور
فى الات المفاصل حرارتلو نقرسه نافعدر بابنه اولان ادويه نك
اللى سكزنجيسى بطم دربطم حبة الخضرا انك صمغى اولور يعنى
صاقز اغاجينك صاقزى اولور و فصل الحاده آتى ذكر ايدرز انشا الله
تعالى فصل ثانيك اللى سكز ادويه سى مشبعة بيان اولندى و تمت

بو فصلده

فصل ثالث شروع ایلدیلم فصل ثالث آسامیسندک اولکی جیم اولان
ادویه کلام مشتمل در اول فصلده بیز اوتوز عدد ادویه ذکر ایلرز
جیمیه اولان ادویه نک اولکیسی جوز در فی الماهیه جوزک
ماهیتی معروفدر یعنی جوزدن مراد جوز رومیدر اتک ماهیتی
رومیلرک جمله سنه معلومدر وجوز حار در حرارتی حسبیله
محرور المزاجه وکذلک معده سی ضعیف اولنلره مضر اولور
جوزی محرور اولنلر تناول ایلیسه لر تریاقی سکنجبین اولور وضعیف
المعده اولان کسنه لر تناول ایلیسه لر تریاقی سرکه ایله مربی جوز
اولور یعنی ضعیف المعده اولان کسنه لره لازمدر که جوز تناول
مراد ایلسه لر سرکه ایله تربیه ایدوب تناول ایلیه لر تا که معده لری
متضرر اولمیه فی الطبع درجه ثالثه ده حار و درجه ثانیه ده
اولنلری یابسدر ویبسی وارتنی اقلدر ورطوبت غلیظه سی
واردر اسکیدکجه اول رطوبت غلیظه سی زائل اولور فی الافعال
والخواص جوزک قوریلشی قبض الثردر قبوغی ویپراغی زیاده حس
وقبض ایدر ویاتمش قبوغی بالا لزع مجففدر وعتیق جوزک دهنی
عتیق کبیدر وجوز عتیقک حلاسی قویدر فی الزینه ضربیدن
باقی قالان آثاره یاش جوز ضماد اولور وقشر رطبی دخی اول آثاره ضماد
اولور کذلک یپراغی صیقلوب اعتصار اولنسه تسوید شعر الجون
اتخاذ اولنه ادویه یه ادخال اولنور فی الاورام والبثور سوداوی
ومتقرح اولان شیشلر اوزرلرینه جوزک لبی چینتوب وضع
اولنسه نفع اولور فی الجراح والقروح حرارتلو قرحه لره جوزک

صمغ

صمغ نثر اولنسه ویاخود اوقرحه نک مراهمنه ادخال اولنسه
نافع اولور فی الات المفاصل التواء عصبه عسل وسذاب ایله یغز
فی اعضاء الراس جوز صداع احداث ایدر مدتی اولان قولاغه جوز
یپراغنک عصاره سی مفتره ظلمه دیلور ایسه نفع اولور جوزستان
اطباسی دیرلر که جوز کسانی آغزلشدیررو اغزده بثرلر وسوبلجیلر
احداث ایدر فی اعضاء العین دهن الجوز کتکله مرضنه نفع اولور
حمرته وکوزک اطرافنده اولان ناصوره دخی نفع اولور قشرنک عصاره
وریتی خناقی منع ایدر دیلدیکی واوکسرکه مضردر وعتیق جوزک
دهنی بوغازده اغز احداث ایدر جوزستان اطباسی ثری متورمه لره
جوزک بالجمله اصناف ایله ضماد خصوصا کبیر اولوب ملوکی اطلاق
وتسمیه اولنان جوز ایله طلا اولنسه ممد شیشلره زیاده نافع اولور
فی اعضاء الغذا هضمی عسرتلیدر معده یه ردیدر جوز مربی
وجوز رطب معده یه اجوددر ومضرتی قلیلدر [illegible] قبولری
[illegible] صوبیلوب تقشیر
اولنور ایسه ومعده بارده یه عسل ایله مربی جوزک نفعی اولور
مصنف دیرکه بن دیرمکه جوز الجوز معده حاره یه ملایم وموافق
اولماز وزدر اولور باقیه معده لره ردی دکلدر بلکه موافق اولور
فی اعضاء النفس بثره وسوبلجه احداث ایدر ومضرتی تسکین وجوز
حابسدر خصوصا قوریلش جوز زیاده حابسدر وجوزک قشری دم طمثی
نزفدن حبس ایدر وجوزک مرباسی بطنی اولان قوردلر اسهال ایله اخراج ایدر
وحب القرع دیدکلری قوردلری اسهال ایدر واعور اطلاق اولنان بغرسغه نفع اولور

في اعضاء النفس

في السموم جوز الخير و سذاب ايله بالجمله سمومه نافعدر و صوغان
و دوز ايله جوز كلب كلبك عضه‌سنه نافعدر جميع اولان ادويه‌نك
ايكنجيسی جوز الرومی‌در جوز رومی نسخهٔ سلطانيه‌ده ايكنجی اولمق
اوزره يازلمشدر طبع ايله اولان نسخه‌ده اون برنجی اولمق اوزره يازلمشدر
ايكی نسخه‌نك آراسنده مغايرت و تفاوت واردر پس ترجمه‌ده نفعی عام اولسون
ايچون ايكی نسخه‌ده اولنلری ذكر ايدلرز ان شاء الله تعالى في الماهيه جوز رومی
اكيروس ديديكلری دوادر طبع اولان نسخه‌ده لوح ماهيتنده مسطوردر
جوز رومينك شجری اولنردن بترو نابت اولورلر اول نهره‌لره اندانوس
ديرلر و اول اغاجك صمغ سائلی اولور و اول صمغ اغاجدن اول خروجنده
اولاز ماغی دوكيلوب منجمد اولور و اول منجمد اولان صمغه ايلقطون
ديرلر و بعض ناس خوسوفورن تسميه ايدرلر و اول صمغ منجمدن بريسی
كهربا ديديكمز اولور فحن اول صمغ الده او غلسه اول صمغدن رايحهٔ طيبه فايحه
اولور و لونی التون لونی كبی اولور في الطبع درجهٔ ثالثه‌ده تسخين
شديد اولور و درجهٔ اولاده تجفيفی اشدّ اولور و صمغنك تجفيفی غايته
بالغ اولور في اعضاء الراس دياسقوريدوس كتابنده ديركه جوز رومينك
ثمری سركه ايله شرب اولنسه صرعه اولنلره نافع اولور طبع ايله اولان
نسخه‌ده مسطور اولوركه في آلات المفاصل نقرسدن عارض اولان ضربانه
جوز رومينك برايه سركه ايله ضماد اولنسه نفع اولور في اعضاء الغذا
جوز رومينك صمغی شرب اولنسه معده‌دن سيلانی منع ايدر في اعضاء
النفض و صمغی شرب ايلنی نغار سقدن سيلانی منع ايدر و بو صمغ رحمه
قتلوب منافع اولور جميع اولان ادويه‌نك اوجنجيسی جوزبوا در في الماهيه

جوزبوا

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى تخبير المطحون
حسبة لله الملك الكريم
وطلبا لمرضات ربه الرحيم
توقادی مصطفى افندی
بن احمد بن حسن
عفی عنهم

جوز بوا الفص يعنی مازو مقداری‌نده اولور لكن شكلی صنوبر يعنی چام
قوزه‌سی شكلنده اولور كسری و قرماسی سهولتلی اولور قبوغی اينجه اولور
رايحه‌سی طيبه اولور و صيندن مجلوب اولور و بو كلام اخير انجق
نسخهٔ سلطانيه‌ده مذكوردر في الطبع مسيح ديركه درجهٔ ثانيه‌نك
آخرنده حار يابس اولور درجهٔ ثالثه‌ده وار ايكن قدر في الخواص قبض واردر
في الزينه نكهتی تنقيه ايدر و اغز قوقوسی و رايحه‌سی تطييب ايدر في
اعضاء العين كوزه عارض اولان سبلی منع ايدر و كوزی قوتلنديرر
في اعضاء الغذا كبدی و طحالی و معده‌يی قوتلنديرر و خصوصا فم
معده‌يه زياده تقويه ايدر في اعضاء النفض طبعی عقل ايدر و ادرار
ايدر و ادهان ايله خلط اولنسه اغريلره نفعی اولور كذلك فرزجه‌لره
خلط اولنسه نفعی اولور و قيئی منع ايدر في الابدال بر بوجوق مثلی
سنبل جوزبوايه بدل اولور جميع اولان ادويهٔ مفرده‌نك دردنجيسی
جندبيدستر يعنی قندوز خايه‌سی ديمكله معروف اولان دوادر
في الماهيه بو دوا مشرقده بر حيوانك خصيه‌سيدر اول خصيه جفت
اولور ايكيسی اصل واحده معلق و آصيلی اولور كان صيغرك ايكی جراده
اصل واحده اصلمش كبی اولور و ايكيسی ده مجففه و قوری اولور و قشری
اينجه اولور ادنی مسّ ايله منكسر اولوب پاره‌لنور و نسخهٔ سلطانيه‌دن
ماعدا نسخه‌لرده جند خصيهٔ حيوان بحری واقع اولمشدر ظاهر بودركه
اول خصيه‌لرك صاحبی اولان حيوان ايكی نوعدر بری برّی اولور برّی
مشرقده بولنور و بری بحری اولور و ياخود اول حيوان بر و بحرده تعيش
ايدر و نوع واحد اولور ابن كتبينك حيوان بحری و بری ديديكی ايكی جنايه احتمال اولور

بعنی آلات مفاصل ... و بعد نده اولان ايكی ... جميعا طبع ايله اولان نسخه‌ده مذكوردر باعدا ... ذكر اولنمامشدر

السنة ناسدن کلبه دیمکله معروف در کلبه بکزر لکن کلبدن جثه سی صغیره در
تویلری غلیظلر و بر آقدر لونی حمرته ناظر اسود اولور سواددن خالص دکلدر فی
الاختیار مختار اولان اول ایکی خصیه لر معا موجود اوله تك اولمیه و
بر برینه ملتزق و متصل اوله بر بریندن ایریلمش اولمیه و بو وصف
او زره اولانلر مختار و جید اولور و مغشوش اولمق احتمالی اولمز و بو وصف
او زره اولمیانلره تقلید ایدرلر جاوشیر ایله صمغ دم ایله معجون ایدرلر
و جندبیدستردن قلیل المقدار خلط ایدوب قوریدیرلر و جندبیدستر
اولمق او زره ویررلر و واجب اولورکه اول عضو حیوانندن اخذ اولندقده
ایدنلمسنه عضوی اخذ ایچون او زرنده اولان جلد غلیظی شق ایلدیکده
او جلدی تحتنده اولان رطوبتی معا اخذ ایلیه اول رطوبت عسل کبی
بر رطوبتدر که عضوك کیفیاتی اندن خوف وارد ر و اول رطوبت عضو ایله
معا تجفیف اولنور فی الطبع مجففات و مسخنا تك جمله سندندر جند
بیدستر الطف و اقوادر و واجب اولورکه درجه ثالثه نك آخرنده رابعه نك
وارنجه قدر حار اوله و درجه ثانیه ده یابس اوله فی الافعال والخواص
نفخی تحلیل ایدر و آنکله بر محله مسح اولنسه یعنی طلا اولنسه بدنی یعنی اول
محللی تسخین ایدر و جندبیدستر الجنده شمع کبی بر شیئ وار در و اول شیئ
... لاذعدر و تسخینی شدید اولور فی الاورام والبثور حاره اولمیشلره
نافعدر فی القروح مهلك اولان قرحه لره نافعدر فی الات المفاصل عصبه نافعدر
تسخین ایدر رعشه یه و تشنج رطبه و کزاز رطبه و خدره و فالجه نافعدر فی
الرأس نسیانه و ... نافعدر کل یاغی ایله و دهن ورد ایله استعمال
اولنور انیسه و هرنه قدر حار و ... مسبوت اولانلر کمسنه بالله بو برایله قوزور

منافع الجبلة

وجه آخر ... عشق ایدر ...

حاصلر

حیلسز شرب ایلسه نافعدر و مضرتی اولمز و شربتی بر ملعقه در و بو دوا صداعك
اصنافنه بارد نی و ریحیسنه بخورا و ضمادا دفع ایدر و تحلیل ایدر و صوغوقلقدن
حادث اولان صاغرلغه نافع اولور قولاقه اولان ریحه بو دوادن
انفع بر دوا اولمز جندبیدستر مرجمك مقداری اخذ اولنوب نار دین
دهنی ایچنده اذابه وحل اولنوب قولاغه تقطیر اولنور و تحلیل ریحه نفعی عظیم
اولور فی اعضاء الصدر جندبیدسترك بخارندن استنشاق ریه و ...
و سائر ریه ده اولان علت و مرضه نافعدر فی اعضاء الغذا فواقی یعنی الجغریق
اولانلر کمسنه یه بو دوا سرکه ایله معا نافع اولور و معطشدر صوصیه در فی
اعضاء النفض بو دوا سرکه ایله سقی اولنسه مغص کیدرر نفخی تحلیل ایدر
طمث ادرار ایدر و مشیمه یی اخراج ایدر فودنج ایله ایکی درهم مقداری عسل ایله
صافی فصد ایلدیکدن صکره سقی اولنسه بلا ضرر ادرار ایدر و جنینی
اخراج ایدر رحمك بردنی و ریحی و خصیه لرك بردنی ازاله ایدر
فی السموم هوام و حشراتك لذعنه نافعدر و ضیق تنفس اولنده عارض اولان
خناقه نافعدر و جندبیدسترك لونی اغبر اولوب سواده ناظر اولان سمی
اولورلر که آنی شرب ایدنلر شرب ایلدیکلری کون هلاك اولورلر و آنی شرب
ایدنلر برسام مرضنه مستعد اولورلر لسانلری و سمك فادزهری اغاج قاوونك
اکشیسی اولور و خمردن استحاله ایدن سرکه و اشنك سودی اولور فی الابدال
جندبیدسترك بدلی بر مثلی وج ایله نصف مثلی بوبرا اولور
اولاد ... مفرده نك بحثنده جاوشیر در فی الماهیه ... بر نباتك یعنی بر نباتك
بیر اغیدرکه بیردن ... و لما زانجی بیر اغنه مشابهتی اولور ...
... شدیدر اولور محتسه در یعنی بیر اقلرینك شرفاتی بسن شرفه اولور و بیر اقلرینك

قطعه لر ایستدیر اولور و ساقی قثا ایله اولور و آوز رند زغب غبار اولور و بیرا[قلری]
جرا صغیر اولور و آق حبه لر شبت یعنی طوراق اوتی اکلیلی و تاج کبی اکلیل
اولور و زهری اصفر و نوری اطیب اولور و عروقی کثیر اولور و اول عروق
اصل واحددن تشعب ایدر و اصل واحدینک قشری غلیظ اولور و اول
اصلک رایحه سی ثقیل اولور و اول اصلک صمغی استخراج اولنور و طریق
استخراجی بودر که ساق اول ظهور ایتدکده اول اصل شق اولنور و لبن اول شق
حک اولنوب قاریلسه محل شقی زعفران لوننده اولور و بعض نبات واردر که
وصف اولنان نباتک اوصاف مذکوره ده مشابه اولور اول مشابهلردن
جاوشیر اصنافندن صایلور و ایکی نبات واردر که انلره دخی جاوشیر
اصنافندن صایلور بری ما قابیس یعنی قیلیودیرلر و اوبیرینه حاقابیس
خیروبیون دیرلر نبت اولدیغی ساقی ادق اولور او ایردن بر ذراع
مقداری قالقر و صکره تشعب ایدر رازیانج مثاللو اولور بو نوع اضعف
اولور و ایکنجی نباتک بیاض یاپراقلری ورقه بیراغ اولور و چیچکلری لونی
التوب لوننده اولور فی الاختیار بو نباتک کوکینک اجودی ابیض اولوب
لسانی حاذر اولنلر در و تشنج اولمیان کوکلر در و رایحه سنده عطریت اولنلردر
و میوه سنک اجودی ساقنده اولنلر در و اورته ده اولان زیاده
اجوددر و صمغنک اجودی حلام مرو او اولوب ایچی ابیض و طشره سی
زعفران لوننده اولنلردر و هشن اولوب صوده حل اولنلردر اما اسود
اللون اولوب ملایم و یموشق اولان صمغ مغشوش اولور استوا ایله
غش ایدوب جاوشیر دیو بیع ایدرلر فی الطبع درجه ثالثه ده
حاردر یابسدر فی الاورام و البثور جاوشیر صلابتی تلیین ایلر و چیچکی

رایحه سی

نبت

بثوری

بثوری تلیین ایلر و یموشادر فی الجراح و القروح جاوشیرک اصلی عظام
عادیه یعنی فاسد اولان کمکلرک مداواتی اولور و بعض نسخه ده عظام
عادیه واقع اولمشدر اکا کوره
کمکلره انکله مداوات اولنور دیمکدر و جاوشیر بال ایله قروح
مزمنه یه و نار فارسیه یه نافعدر و چیچکی جراحتلره و بثره لره نافعدر
والحاصل جاوشیرک هر اجزاسی خبیث قرحه لره نافعدر فی آلات المفاصل
ضرب حبیله عصبلر وهن اولان کمسنه لره ماء قراطن ایله و یا خود
شراب ایله جاوشیر سقی اولنور و بعضلر دیدیلر که جاوشیر عصبه رد ایدر
و بکزر که اول بعضلرک کلامی صحیح اولان عصبه مخصوص اوله و رطوبت
فاسده سی اولان عصبه شامل اولمیه زیرا رطوبت فاسده سی اولان عصبک
رطوبتی جاوشیر ازاله ایدر و عصبک اصلاحی و قوام اصلیسنه وزره قیلر و المثلو
عصبه جاوشیر کیفیتنه رد اولور و جاوشیر عرق النسایه نافع اولور
اگر عصیر شرب اولنور ایسه و اعیاسی ازاله ایدر و جاوشیر ایله ضماد او
نقرسه و اوجاع مفاصلک کلیسنه نافع اولور فی اعضاء الراس تاکلی
اولان دیشلرک موضع اکلنه جاوشیر حشو قیلنسه یعنی تاکلدن حادث اولان
ثقبه لرک ایچنه دولدیریلسه نافع اولور وجعی تسکین ایدر و باش اغریسنه
و صرعه و ام صبیانه دخی نافع اولور فی اعضاء العین جاوشیر ایله اکتحال اولنسه
کوز حدتلی ایدر فی اعضاء الصدر یان اغریسنه جاوشیر بیراغ ایله ضماد
اولنور بارد اولان وجع جنبه و سعال بارده نفع اولور فی اعضاء الغذا
جاوشیرک عصیری طحال صلابتنه شربا و ضمادا نافعدر جاوشیردن عصیر
اتخاذ تک طریقی بودر ایکی جزء عصیر عنب ایچنه اون دخی جاوشیر

سکره ایله

ویاخود ۹۹ فی عصب الجنه

طرح اولنوب ایکی شهر علی حاله ترک اولنه بعده تصفیه اولنور
واول عصیر مصفی طلی الله جدا نافع اولور واستسقا بسنه نافع اولور
بر درهم بر مثقالدر وبر جرعه مصره وجرعه مطلقه واحلج یکرمی قسط اولور
وصغیره آیله جرعه قید اولنور انیسه یالکز دورت قسط مراد اولنور
وقسط عسل بر بوجق رطلدر فی اعضاء النفض جاوشیر صلابت رحمی
تلیین ایدر وتقطیر بوله نافع اولور ادرار بول وادرار حیض ایچون و رحم
بارده تعدیل ایچون جاوشیردن مقدار بندقه شرب اولنور بر بندقه بر درهمدر
یعنی بر مثقالدر جاوشیرک ثمره سی خوطه نک اکثار ایدر خصوصا افسنتین ایله
استعمال اولنسه وجنینی قتل ایدر خصوصا اصلی اولو حمولا
وشربا جنینی اسقاط ایدر و جاوشیر اختناق رحمه نافع و رحمک نفخه سنه
وصلابتنه ازاله ایدر قولنجه نفعی اولور وخلط خامی اسهال ایدر و مثانه ده اولان
حکه یه نافع اولور فی الحمیات نافضه وحماء دایره یه جاوشیر ماء قراطن
ایله نافع اولور فی السموم جاوشیردن زفت ایله مرهم اتخاذ اولنور و کلب
کلبک عضه سنه لصوق وجید اولور و ذراونر ایله شربی لسعه لره نافع
اولور بو منفعتلر عصیرنه نکنه اولور فی الابدال بدلی انجیره در قانون صاحبی
دیرکه اشق جاوشیره قریب اولور جیمیا و لادادویه مفرده نک التجنیس جلوز
در فی الماهیه جلوز صنوبر کبارک حبی اولور یعنی چام فستغی نک انثاسی و دیشیسیدر
ایکی قسم اولور بر صغیر و بر کبیر اولور کبیرینک حبنه جلوز اطلاق اولنور
جلوزک غذاسی جوزدن افضل اولور لکن انهضامی ابطادر کیچ هضم اولور و جلوز
مائی و ارضی ایکی جوهردن مرکبدر و هوائیتی قلیلدر و لایق اولورکه جلوز حقنده
کلام تاو باب الصاددن صنوبر ماده سنده تکلم ایلدیکمز محله طلب اولنه فی الطبع

جلوزک طبعی معتدلدر و حرارت یسیره سی واردر فی الافعال والخواص جلوزنک
غذاء قوی ایله تغذیه ایدر و غذاسی غلیظ غیر ردی اولور امعاده اولان رطوبات
فاسده یی اصلاح ایدر و هضمی بطیئدر و جیدر و دک هضمنی عسل و خرنوب
هضمنی طبرزد اصلاح ایدر و بونلر ایله جلوز غذائینک جودتی زیاده
اولور و جلوز صو ایچنده نقع اولنسه حدت و حرافتی زایل اولور
وغایت تغذیه ایده صایره بالغ اولور حتی جلوز صغیر اولان حب صنوبرک
غذاسی بوغیکن وجه مذکور اوزره نقع اولنسه و لکن صغیر حب صنوبر
منقوعه غیر دوائی جیدا اغذیه دن اولور و بو ذکر اولنان صغار
صنوبر صغارک حبیدر جمیع بلادنده موجوددر فی الات المفاصل بودوا
اوجاع مفاصلی و اوجاع ظهری دفع ایدر و استرخایه نافع اولور فی اعضاء
النفس والصدر ریه یی جلا و تنقیه ایدر و ترک ایدر ریکینی و غلیظ خلطنی ریه دن
اخراج ایدر فی اعضاء النفض باهی تهییج و تحریک ایدر خصوصا جلوز ورنی
زیاده تحریک ایدر و مثانه ده اولان قیحی و حصاته نفعی اولور فی السموم
انجیر و خرمادن بری ایله جلوز عقرب صوقانلرینه نفعو اولور
جیمیا و لادادویه مفرده نک یه تجنیس جنطیانا رومیدر فی الماهیه بو نباتک
کوکی متصل و قریب و لکن یبراو جوز یبراقلره مشابهدر و لسان حمل
یبراقلرنه مشابهدر و لونی قرمزیدر و اورته سی مشرفدر عالیدر و ساقی
اجوفدر و املسدر ساقی بارمق غلظتنده اولور و طولی ایکی ذراع اولور
و یبراقلری بربرینه متباعد و اوزاق اولور و میوه سی اقماعنده اولور و کوکی
اوزون اولور ذراع و نه کوکنه مشابه اولور و جبالده و مظل یعنی کولکه لی یرلرده

وفوا وتلوصولك برلرده نابت اولور وبعضلر ديديلركه اول نبته اينكيچون جنطيانا
تسميه اولنديكه اول نبت اول لاتعرف ايدوب خواصن استخراج ايليان كمسنه نك
اسمی جنطيين نام ملك ايدی و منابتی يوجه داغ باشلرنده اولور اندن
عصاره اتخاذ اولنور و عصاره اتخاذ ننك طريقی بودر جنطيانا برقاچ كون
ايچنده نقع اولنور بش كون وارنجه قدر صوايچنده ترك اولنور صكره طبخ
اولنوب تصفيه وترويق اولنور وبعده عسل ايله تربيه وقيوام اولور اولوقت
استعمال اولنور في الاختيار اجودی روحی اولا جنطيانا در رومينك لونی
حمره شديده اولور وصلابت اوزره اولور واوزدو اخشب وعروقدر
غلاظ اصبعلر اولور واصبعل قالينی وابنجه اولور وسواده مائل
اصفر اولور وكسرا اولنديقده منكسر و قريلن محلی بونرلونه قريب
اولوب صفرت شديده ايله اصفر اولور في الطبع درجه ثالثه ده حار و درجه
ثانيه ده يابس اولور في الافعال والخواص تفتيح وقبض وارد روكوكك
تفتيحی مبالغه اوزره اولور في الزينه كوكی بهقی جلا اولور خصوصا كوكك
ذكر سابق اولان عصاره سنك بهق جلاسی زياده اولور في الجراح والقروح
تأكلی اولان جراحاتی صاغلدر و قروح خبيثه لره نفعی باعث برء وصحت
اولور خصوصا عصاره سی بوفعلده زياده ايشلر في الات المفاصل دولشوب
ملتوا اولان سكرلره شراب ايله ايكی درهم مقداری جنطيانا شرب اولنسه
نافع اولور وموضع عاليدن دوشن كمسنه لره دخی بودوا نافع اولور في اعضاء
جنطيانا نك لطوخ اتخاذ اولنوب دمرده استعمال اولنور في اعضاء الصدر
ايكی درهم مقداری عصاره سی ذات الجنبه نافعدر وجيد دوادر في اعضاء الغذا
كبد وطحال سده لرين آچر منفعتدر ايكی درهم مقدارينی شرب ايلمك كبد وطحال
اغريلرينه وبرودتلرينه وورملرينه نافع اولور وكوكن شرب ايتمك

بارده

[margin: ايله احمر]
[margin: وتلطيف وجلا]
[margin, red: في العين]

بارده اولان معده يی اصلاح ايدر في اعضاء النفض بول وطمث ادرار ايدر شيا في كبر
اصلی احتمال اولنور وجنينی اخراج ايدر في السموم لسعه عقرب بودوا جمله
دوالردن انفع اولور ايكی درهم مقداری شراب ايله جميعا هوامك لسعه لرينه
وكلب كلبك عضه سنه وجميعا بريحيوانات عضه لرينه نافع اولور
في الابدال جنطيانا نك بدلی برمثلی ونصف مثلی اسارون وياخود
كبر كوكنك قشوری ويا جنطيانانك وزننك نصفی اولور جيد اولان ادويه نك
سكر نجبين جوز جندم دروادن صكره راء مهمله ايله وجيم اولك
ضم ايله كورگندم لفظندن معربدر حتی بودوايه جوز كندم دخی تسميه ايدرلر
في الماهيه بعضلر ديديلركه بودوا شعير رومی ديديكلری دوادر بوذكر اولنان
وجه ماهيت ايچون نسخه سلطانيه ده مسطوردر آخر نسخه ده ذكر اولنمامشدر
لكن مفردات نسخه سنده يازلمش بودركه جوز جندم شحم الارض ديديكلری ايدر
زرقا طراقندن كه خرء حمام ديرلر واندلسده تربه العسل ديرلر وبعضلر دخی
مطلق تربه ديمكله بيلورلر واول آساميك حسب الحجب نحود قدر بر تربه در
صاره يه مائل ابيضدر وجوز جندمك بو معناسی مشهور اولوب بونلردن
مستغنی اولدقلرندن على ما في بعض النسخ غير مشهور اولان معناسی ضمنيه
تعريض ايله ايراد ايدوب معنای مشهوره شهرتنه بناء ترك ايلدی شعير رومی
خنزروسدر وطبيعتی حر وبرده معتدله در سببی شديد وعقلی ازدن اولوردر
في الطبع بولس نام حكيم ديدی كه جوز جندم قوت جلاء ده وارد ر وا
سوندرير قليلا تجفيف وارد ر في الافعال والخواص بعضلر ديديلركه حيضی
نزف كسر في الزينه مستعملدر سموم في الجراح والقروح دمركی صاغلدر في
اعضاء النفض باه تهييج وتحريك ايدر جنبيه اولان ادويه نك طقوز نجيسی

[margin: هو]
[margin, red: جوز جندم]
[margin: بغير تحليله]

جوز السرو

جوز السرو درفی الماهیه ماهیتی معروفدر وفی الجراح والقروح فتوق آفتنه ضماد اولنور او
فی الاورام ورمه وصنوبر بیضاد اولنور جیمیه اولان ادویه نك ۲ و تجیسی جبلاهنك در
وجبلاهنك وجلبهنك نخود دیرلر فی الماهیه بود وا برد وادر كه آنك فعلی
خرنوب فعلنه قریب اولور و بر قوم بونك خلافن دیدی نسخه سلطانیه ده
اجماد اولنشدر اما سائر نسخه لرده یازیلان بودر بر قوم دیدیلر كه بود وا
تربد اسودك بزریدر انتهى الاختلاف وجلبهنكك كوكنك قبوغی تربد اصفردر
منبتی صغد ده اولور صغد سمرقندده بر موضعدر صاد ایله و سین ایله ایكیسی
دخی لغتدر ولكن جبلاهنكك جیدی هندی جبلاهنكدر وهندیسی تودری
مشابهدر فی الات المفاصل اطبادن بعضلر مفلوجه ایكی درهم مقداری
جلبهنك سقی ایدرلردی و بعضیكه شفا اولوردی فی اعضاء الغذاء مقیئدر
وبعض كره قتیك قوتی حسبیله قتل ایدر فی اعضاء النفض بود وا مسهل دوادر
انك شربتی نصف درهم اولور و برد وحمنده منفرد استعمال اولنور اسنتخطر
اولور فی السموم جلبهنككی سمیة قوتی واردر خصوصا اصفرنك و اسودنك سمیتی
زیاده در جیمیه اولان ادویه نك اون برنجیسی جوزهندیدر فی الماهیه
جوزهندی نارجیل دیدیكلری دوادر طبع ایله اولان نسخه ده مجلب
من الزنج واقع اولمشدر فنائل جوزهندینك جیدی تازه و طری اولوب
بیاضی شدیدی وجوزنده اولان صوی عذب اولندر اكرا جبنده صویی اولمزسه
دلالت ایدر كه او جوز عتیق و اسكیدر و واجب اولور كه او جوزك لبیدن
قشور اخذ اولنه فی الطبع درجه ثانیه ده اولنده حار و درجه اولاده
یابسدر مقدار معتبر رطوبة فضلیه سی واردر بلكه جوزهندینك رطبی یعنی
طرسیه و تازه سی درجه اولاده رطبدر فی الافعال والخواص معده یه ثقیل
اولور لكن مضرتی قلیل و غذاسی جید اولور ولیتك قشری هضم اولمز بس
بر استعمال اولنه نقیل اوزرینه قشر اخذ اولنسه معا نساو او لیمشوند

و واجب اولور كه جوزهندینك اوزرینه طعام تناول اولنمیه و تناول
اولنمق اقتضا ایدرسه بعد ساعة تناول ایلیه و دهن طرسی یعنی جوز
هندینك استخراج اولنان دهنی تازه سینك كیموسی و اخلاطی سمینك
یعنی صاییه یاغنك كیموسینه افضلدر معده ده لزوجت احداث ایلمز
و ارخاسی دخی اولماز فی اعضاء النفض باهی زیاده ایدر و دهن بوایره
نافعدر خصوصا دهنك عتیقی زیاده نافعدر وخصوصا جوزهندی
دهنینه بر مثقال ایله بر مثقال مستمش دهنی شرب اولنسه باسوره زیاده نفع
اولور و جوزهندینك دهننك عتیقی اكل اولنسه حب القرع و سائر قوردلری
قتل ایدوب اسهال ایدر جیمیه اولان ادویه نك اون ایكنجیسی جوز الطرفادر
فی الماهیه جوز الطرفا ائلك ماهیتی كزمازكدر و اكا حب الاثل دخی دیرلر
و فی زماننا عطارلر عذبه دیرلردی یازلمشدر فی الطبع حرارتی معتدل
كبید یاخود درجه اولاده اولنده حاردر و تجفیفی درجه اولانك اخرنده
اولور و درجه اولانك فوقنده اولور بر قوم قاتنده درجه اولاده بارد اولور
فی الافعال والخواص قطع نزف دوا وجیددر فی اعضاء الرأس دیش اغریسی
ایچون مضمضه اولنور فی اعضاء الغذاء بعضلر دیدیلر كه جوز طرفا صو ایله
و سركه ایله طبخ اولنسه طحالك صلابتنه نافعدر جیمیه اولان ادویه نك
اون اوچنجیسی جلنار در فی الماهیه ماهیتی معروفدر رمان فارسینك
و رمان مصرینك چیچكنه دیرلر او چیچكلرك بعضیسی احمر اولور و بعضیسی
ابیض اولور و جلنارك عصاره سی كندر و طعمنده لحیة التیس عصاره سی طبع
كبی اولور قولس نام طبیب دیر كه جلنارك قوتی شحم رمان قوتنده اولور
فی الطبع درجه اولانك اخرنده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر فی الخواص

مُغَرِّیدر جمیعا سیلانی حبس و منع ایدر سودایی تولید ایدر فی الزینة لثه
داحیه یه نافعدر بعضی قانی آقن دیش اتکرینه نافعدر قانی حبس ایدر فی
الجراح و [illegible] القروح جراحاتی ادمال ایدر کذلك عتیق قرحه لر و شجاج بعضی
باش یاریقلرینی و عقورری بعضی بوجه ینجیو ناتك اصردیغی و عض ایلدیکی
یاره لری ادمال ایدر و بعض نسخه لرده عقور [illegible] عقود واقع اولمشدر
اگر اول نسخه صحیح اولور ایسه غیر مثاللنه بدننده اولان عقده لری ادمال
ایدر دیمکدر بعضی اول اصلابتلو عقده لری تلیین ایدوب عقده نك جمع و ادمال ایدر
دیمک اولور و جمیعا بو ادمال رجلنار [illegible] دزور اولنمغله اولور فی الات المفاصل
جلناردن فتوا ایچون لزوق اتخاذ اولنور فی اعضاء الراس حرکت اوزره
اولان دیشلری [illegible] بکشدیر فی اعضاء النفس قان تورمكی منع ایدر
فی اعضاء النفض طبیعی عقل ایدر امعا قرحه لرنده و سیلان رحمدن
و نزفندن نفع اولور فی الابدال جلنارك بدلی جفت بلوط و اقماع رمان اولور
حبیبا اولان ادویه نك اون دوردنجیسی جفت افرید در بو اسم لغت
فارس اوزره در [illegible] خلقتنه زوجدر و تردکلر دیمکدر فی الماهیة
بو دوانك شکلی صنوبریدر و باشنده ایکی بغولی و دیکن کبی برشیئی
واردر بربرینه اتصال اوزره در و بعضلر دیدیکه اول [illegible] لوزه شکلنده
بادام کبی اولور و بعض کره منفتح اولور آچیلور فی اعضاء النفض جدا باه
زیاده ایدر حبیبا اولان ادویه نك اون التنجیسی جمسبن دیدیکلری اشنه در
فی الماهیه جبسین [illegible] صفائح اولور بعضی تخته کبی بیتشور اولور
ابیض و شفافلو اولور و احراق اولنسه لطافتی زیاده اولور فی الطبع بارد
یابسدر فی الافعال والخواص اطبانك اولی اوزره مغرّیدر نزف اولان محللرده النافعه

وضع اولنسه

وضع اولنسه قبض ایدر زیرا جبسینده تغریه اولدیغندن ماعدا
قوة الصاق واردر و لا محالة انده لزوجت ایله قبض اولور احراق
اولنسه یقل لطافتی زیاده اولور و تخفیف قوة زیاده اولور [illegible] فی اعضاء الراس
جبسین ایله جبهه طلا اولنور و یاخود باشه غلاف قیلنور بعضی نقیه
کبی جبسین ایله باشی اورتیلور و رعافی اولان کمسنه نك رعافنی قطع
ایدر کذلك اول غلاف و طلاجص ایله اولنسه رعافی قطع ایدر خصوصا
اول طلا الطین ارمنی و عدس یعنی مرجمك و قلیل المقدار سرکه ایله خلط اولنسه
قطع رعافده فعلی زیاده اولور و اکثر نسخه ده و لاسیما مع الطین الارمنی
والعدس وهیوفسطیداس بماء الاس و قلیل خل هیوفسطیداس
لحیة التیس در و بعض آخر قتنده اول طرثوث اولور که لحیة التیس
تحتنده نابت اولور و لحیه التیسك کوکنه متصل اولور نسخ اول
نسخه لره نظرا قطع رعاف ایچون اتخاذ اولنان طلا و ضمادك اخلاطنه
و اجزاسنه هیوفسطیداس ایله مرسین صویی خلط اولنور
فی اعضاء العین جبسینله تحجر ایلمسون ایچون بیاض بیض خلط
اولنوب دمور رمد ایچون کوزلر اوزره وضع اولنور فی السموم
جبسین سموم خانقه جمله سندندر [illegible] اکل ایدن کمسنه یی بوغوب
هلاك ایدر و خنقده فعلی غایت بالغدر حبیبا اولان ادویه نك اون
التنجیسی جعده در فی الماهیه بعضلر دیدیکه جعده شیحدن
بر نوعدر ترجمه صاحبه محمد الوانی دیرکه شیح شینك کسری ایله بر اوتك
ادیدر که یوشن دیرلر انبار و جعده ده قلیلا حرارت وحدت واردر و ایکی
قسمدر قسم اول صغیر اولور بعضی برشبر مقداری نبتنك قامتی اولور و قسم ثانی
کبیر اولور و صغیر اولان جعده ده حرارت و مرارت زیاده اولور و اول صغیری از قضبان و دالدر

وچیچکی زغیر وابیض اولوب صفرته مائلدر برشیء قدر اولور واچی بزر ایله
طلودر وطویل و آنلک یاشی کره کبی دکرمیدر بیاض قبیل کبی انده بر نیتیء واردر
دایچه سی ثقیل وادنی وطیب قوقوسی واردر وکبیری اعظم اولان قسم
اضعف اولور لکن اول قسم کبیرده نوعی مرارت واردر وحرافتی
نوواردر وجبلی چو مشهور اولور قسم باشقه قسم دکلدر بلکه صغیره دیرلر
قسم جبلی اولان صغیر اولور بوستانیسی کبیر اولانیدر فی الطبع جوزک
قسم صغیرک طبعی درجه ثالثه ده حار ودرجه ثانیه ده یابسدر
وکبیرینک طبعی درجه ثانیه ده حار ویابسدر فی الافعال والخواص مفتح
وملطفدر وخصوصا باطنده وداخل بدنده اولان سده لری تفتیح ایدر
فی الجراح والقروح جوزک تازه سی ورطبی تازه اولان یاره لری ادمال
ایدر وخصوصا کبیرینک تازه طری اولان جراحاتی زیاده ادمال ایدر شیخ
سلطانیه وخصوصا الکبیرة ویابسه واقع اولمشدر یعنی جراحت طریه یی
جوزک کبیرینک رطبی ویابسی ادمال ایدر دیمک اولور وجوزک یابسی
قروح خبیثه یی ادمال ایدر خصوصا صغیرک یابسی زیاده ادمال ایدر
فی اعضاء الراس یاشی اغزیسی احراق ایدر فی اعضاء الغذا جوزک سرکه
ایله طحال ورمنه وطحال صلابتنه طلا اولنور ومعده یه مضر اولور ویرقان
اسودده منفعتی اولور خصوصا جوزک کبیرینک مطبوخی یرقان اسودده زیاده
نافع اولور واستسقادن نوعی نفعی اولور جمیعا جوزک یعنی کبار وصغار
ودیکیسی نک معده یه ضرری اولور فی اعضاء النفض سدیکی وحیضی قاشی
ادرار ایدر واسهال نوعی ایدر وحب القرع دیدیکلری قورد دخی نافع اولور
فی الحمیات حمیات مزمنه یه نافعدر فی السموم عقرب صوقمه سنه نافعدر
جوزک کبیرینک طبیخی هوام وحشرات صوقانه نافعدر تدخینی اولنسه یاخود

اول نبات

اول نبات فرش اولنسه اول محلدن هوامی دفع ایدر فی الابدال اضاج دود واد اردر
بول وطمثی جوزک بدلی بروزنی انار اغاجندک یاشی قنبوعی وبروزننک
ایکی نلثی سلیخه قنبوعی اولور جیمیه اولان ادویه مفرده نک اوننجی فصل
جمار در محمد الوانی ترجمه صحاحنده درکه جمار جیمک ضمی ومیمک تشدیدیله
شحم حنظل دیدیکلری شیدر که اطبا قتنده معروفدر شحم نخل واقع اولمشدر صوابی
زیب اولاندر بودر اول شو انسنه درکه خرما اغاجندک اوجنده بتر که اکا
خرما کوبکی دیرلر انتهی وقاموسده دیرکه وکرمانی شحم النخل کالجمار دور وبو مقامده
مراد هر حالده شحم النخلدر زیرا ابن کتبی نوعی دیرکه هو الجزء الاعلی من غض جرم
النخلة ویسمی قلب النخل وقلبها بالضم والفتح انتهی فی الماهیة معروفدر فی الطبع
درجه ثانیه ده بارد ودرجه اولاده یابسدر وبعض نسخه لرده یابس
فی الاولی یدرلنه یابس فی الاول واقع اولمشدر یعنی درجه ثانیه نک جزء
اولنده یابسدر دیمک اولور اما مفردات ابن کتبیده بارد فی اخر الدرجة
الاولی ویابس فی وسطها واقع اولمشدر فی الافعال والخواص جمار
قابضدر فی اعضاء الصدر خشونت حلقه نافعدر فی اعضاء النفض
اسهال ونزفده قبض ومنع ایدر فی السموم آر صوقدیغی محله جمار ضماد اولنسه
نفعی اولور جیمیه اولان ادویه نک اون سکزنجیسی جمیز درصیغه
تصغیر اوزره انجیره مشابه برمیوه در فی الماهیة دیسقوریدوس کتابنده
دیرکه جمیز بویوک اغاجدر انجیر اغاجنه بکزر جدا کثیر لبنی وسوددر واوراق
وبیراغی توت بیراغنه بکزر بهرسنه اوچ کره بلکه دورت کره میوه ویرر
وثمری انجیر ثمرینه ... ساقنده فرعنده خروج ایلمز بلکه ساقی کندودن
چیقار وثمری بیابانی انجیره بکزر وفجی اولمز [illegible] انجیره دن طتلو اولور وبزری ناز جمر

شحم

جمار

جمیز

انجیر جمیزی برزنك جمز قدر اولماز و جمز حدیثنده قوش طرناغی کبی منشوطاً ایله
چیزیلمدیکجه نضج بولماز و قارتنا دیدیکلری بلادده ... جمز چوق نابت
اولور و بودود و سرخ یدیکلری محلده هو کثیر اولور و میوه سی انجیر و قتده انتفاع
اولنور و بعض ناس جمازه سیقومورون تسمیه ایدرلر معناسی تین احمق
دیمکدر نسخهٔ سلطانیه ده تین احمق یرلنه تینی احمر واقع اولمشدر و طعم
ضعیف اولدیغندن تین احمق معناسنه سیقومورون تسمیه اولنمشدر
احمق اولان غالباً حالکره قلیل الطعم اولدیغندن اقطالانا منده بر نوع اغاج
نابت اولورکه اول اغاجك یبراغی شفتالو یبراغنه بکزر و میوه سی انجیر
و بو یکلکی اجاص جمز قدر اولور و اجاصدن طاتلو اولور و سائر خصوصده
جمیعاً جمازه بکزر في الطبع دیدیلرکه جمز حار رطبدر نسخهٔ سلطانیه ده بارد
رطب فیما یقال حبو مسطور لکن ابن کتبی و الناضج منه حار یابس في الاولی دیو
قید ایلمشدر في الخواص بعضلر دیدیلرکه بو اغاجك لبنی اولور و اول لبنی میوه
و یرمزدن اقدم استخراج اولنور و طریقی بو در اغاجك طشره قبوغی رض اولنوب
دوکیلور و ازیلور و اندن ظاهر اولان رطوبت بر صوفه ایله جمع اولنوب
قوریدیلور و قرص اولنور و اول قرص محلل و ملین اولور في اعضاء الغذا دیسقوریدوس
دیرکه جمیزك غذائیتی قلیل و معدهٔ زیاده ردیدر في الجراح و القروح بعضلر
دیدیلرکه بو اغاجك سودی ایرمالی عسرتلو اولان جراحاته الزاق و ادمال
ایدر في الاورام و البثور تحلیلی عسرتلو اولان ورملری تحلیل ایدر في اعضاء
النفض بطنی اسهال ایدر في الحمیات بو اغاجك سودی قشعریرته نافع اولور
في السموم هوام لدغه صوقدیغی محله جمیز ایله مسح اولنور جیمیه اولان
ادویه نك اون طقوزنجیسی جلد یعنی دریدر في الماهیة حیوانلرك دریلری معروفدر

و الاحصار

في الاختیار جلدك خیرلوسی سودا من صغیر حیوانلرك دریسیدر و طب ادویه سنده حسیلم افضلدر
في الافعال و الخواص جلدك غذائیتی قلیل اولور اولان لزوجتلو اولور و جلدك احوالی
غذائیتده اکارعك یعنی پاچه لرك احوالی کبی اولور و جن جحی دریسنك خامسی و قرندیس
سیلان دم اوزره وضع اولنسه دم حبس ایدر في الزینة افعینك دریسی
احراق اولنوب صراقه سی ایله داء الثعلبه طلا اولنور في الاورام و البثور
بعضلر دیدیلرکه فرس مائی یعنی صو ایغرینك دریسی بثره و سویلجه اوزره وضع
اولنسه اول بثره یی تبدید ایدر یعنی داغیدر في الجراح و القروح قنفذ
مثللو حیوانلرك دریسی احراق اولنوب و رمادی حرق ناره و جارده اولان
قرحه لره اکور ... اولماز ایسه وضع اولنور و ذکر اولنان رماد ابقده
اولوب خفیف ضیقلی حادث اولان سحجه نافع اولور و یلقلرده اولان
سحجه و بواسیره نافع اولور و قیونلرك دریسی سلخ اولنوب سلخ اولندیغی
ساعتده ضرب مبرح ایله مضروب اولان کمسنه یه صاریلسه آفتی منع ایدر وضربین
اول وجهله اولان قیون دریسی قروح خبیثه یه و جربه و آکله یه صالح دوا
اولور في اعضاء الغذا قوشلرك قورساغی ایچنده اولان مستبطن دریسی
خصوصا خروس جو اصلی ایچنده اولان دری قوریدلدیقدن صکره سحق
اولنوب طلا ایله یعنی خمر مطبوخ ایله شرب اولنسه معده اغریسنه نافع
اولور في السموم کجی دریسی سلخ اولدیغی کبی افعینك صوقدیغی محله وضع
اولنسه سمی جذب ایدر ... طبیبك زعمی اوزره جیمیه اولان
ادویه نك یکرمنجی برنجیسی جناح در یعنی طیورك قنادیدر في الماهیة
قوشلرك قنادلری مشهوردر في الاختیار قنادلرك افضلی ... قنادیدر
و قازك قنادینك هضمی صالح اولور و سائر لحملرك هضمی صالح اولمیوب

بلغ

قندر صالح اولدیغی انیکیچون ذکر که قازك قندن حرکت ریاضیه چوق اولمغله لا
قیت خفیف اولور و خفیف اولان غدانك هضمی صالح اولور
لحم کثیرا ولمغله غداسی ده کثیر اولور فی الاورام والبثور احوال الاطبا اوزره ورسه
دید یکلری قوشك قندینك رشحی ویلکی نزع اولوب کندر وزنی قدر
بنج ایله احراق اولنسه و حراقه لری سحق اولنوب اعراض مسحوق ملح کبی خنزه
قتلسه اولخنزیر بوینده حادث اولان صراجه یه و خنازیره من غیر حرید
تحلیل ایدر و بطه حاجت اولمز محمد الوانی ترجمه صحاحنده دیرکه ورشان
فختینله قمری دید یکلری معروف قوش
ساقحی معناسنده و فی المثل یعلّمنی الورشان یاکل رطب المشان یعنی قیرل
بهانه سی ایله خرمالاغاجنه چیقوب خرمایی و مشان میمك ضمی ایله خرمانك
ایی سنه دیرلر انتهی قاموسده دیرکه بو مثل اول کسنه ایچون ضرب
اولنور که اول کسنه اینشلریکی ایشلن مراد هر نه ایسه آنی اظهار ایلمز
بلکه مراد اولمیان اوزره اظهار ایدر اول مثلده کسنه یه یعلّمنی
الورشان یاکل رطب المشان دیو ضرب مثل اولنور کرلك اول مسحوق
حراقه اعنی اوزرینه اکیلسه بینه اول بوینده حادث اولنان صیواجه یی تحلیل
ایدر فی اعضاء النفض بعضلر دیدیلرکه ذکر اولنان خنزیر بطنی اطلاق ایدوب جدا
اسهال ایدر جیمیه اولان ادویه نك بکر و ایلنجیسی جار النهر در
فی الماهیه برنوع نباتدر که انك چیچکی نیلوفر چیچکنه بکزر و صو یوزینه غائص اولور
یعنی اول نبات صو ایچنده در صودن خارج اولان محللی قلیلدر و بو نباتك
قوتی بطباطك قوتنه قریبدر فی الطبع اطبانك قولی اوزره بارد قابضدر
فی الجراح والقروح قروح خبیثه یه و حکه یه صالحدر جیمیه اولان ادویه لرك

سمرو

قال الاوزاعی کان ببیروت رجل یذکر انه رئی رجلا راکبا علی جرادة وعلیه
خفان طویلان ویقول بیده هکذا فحیث ما اشار انساب الجراد الی ذلك الموضع
فبلغنا ان ذلك ملك الجراد تفسیر وسیط یعنی اوزاعی حکایه ایدر بیروته بر کسنه
نقل ایدوب دیدیکه بر کسنه گوردم که چکرکه یه بینمش ایدی و چکرکه نك قامتی نشو مقدار ایدی
اللده جزمه لر ایله الن قالدیروب اشارت ایلدی و اول چکرکلر ایدی

بکر و اولجنسی جراد یعنی چکرکه در فی الماهیه چکرکه نك اجودی سمز اولوب
قندر اولمیانلر در فی الزینه بعضلرك قولی اوزره ایاقلری قولو یعنی
سکلی قطع ایدوب ذاله ایدر فی اعضاء الغذاء کرمی و ستدیر اولان چکرکه لرك
اون ایکی چکرکه اخذ اولنوب باشی و اطرافی قوپاریلوب نزع اولنور و باقی
جسدنه آسدن مقدار قلیل قاتیلوب شرب اولنور و استسقایه نفعی اولور
فی اعضاء النفض چکرکه تقطیر بولدن نافع اولور تحنی چکرکه تبخیر اولنسه
عسر بولدن نفع اولور خصوصا خاتونلرده اولان عسر بوله زیاده نفع اولور
و بواسیر ایچون دخی تبخیر اولنور فی السموم سمز اولوب قندر اولمیان
چکرکه کباب اولنوب اکل اولنسه عقرب صوقمنه نفع اولور جیمیه اولان
ادویه دن بکرنجی دور دنجی دوا جمسفرم یعنی فسلکن اولور فی الماهیه
جمسفرم ملك قوتی شیح قوتنه مشابهدر فی الافعال والخواص
مفتحدر و بالخاصه نفخ و ریاحی تسکین ایدر فی اعضاء الغذاء معده ده اولان
لزوجتلی رطوباتی تحلیل ایدر و صبیانك معده لرینه جدا نافع اولور فی اعضاء
النفض رحمده اولان ریاحه نافعدر جیمیه اولان ادویه نك بکری بنجیسی
جبن یعنی پینیردر فی الماهیه پینیر بعض کره لبن حلیبدن اتخاذ اولنور
و بعض کره دخی رائبدن اتخاذ اولنور و رائبدن متخذ اولنان پینیره اقط
تسمیه اولنور اقطك همزه نك فتحی و قافك کسری ایله کشک دید یکلری یدر یوغرتدن
مصنوع اولور اتراك طعامیدر فی الطبع پینیرك تازه سی بارد رطبدر
واسکیسی حار یابسدر اما ماء جبنك یورقیه اولمغله انده حرارت
قلیله واردر و یورقیت دم و صفرادن مستفاددر یعنی ماء الجبن اتخاذ اولنان
لبنك ماده سنده اولان دم و جزء صفرادن باقیه حرارتیما واردر فی الاختیار

اوّل

پینیرك افضلی بین العلوكة والهشاشة متوسط اولانیدر یعنی صاقز
كبی لزوجتلی [illegible] تفتیتی صعب اولمیوب كذلك تفتیتی سهولتلی هم
اولمیوب بینهایده متوسط اولنلردر زیرا كلیا علوكه وكلیا هشاش
اولنلر ردی ومضر اولور وینه پینیرك افضلی طعمی عدیم اولان وطعم
حلاوته مائل اولانلردر ودوزی معتدل اولانلردر ووقت حشاده یعنی كوكردیكی
وقتده اول پینیرك دخی زمان كثیر باقی اولمایانلردر ولبن حامضدن
متخذ اولان پینیر پینیرلرك افضلیدر وملطف اولان نسنه لردر پینیر
تناول اولندقدن صكره استعمال ایلمك پینیرك افسادی ایدوب سترینی ومضرتنی زیاده
ایدر انیكیچون كه ملطفات انی تلطیف ایدوب مجاری ایدر انده تنفیذ ایدر
وآنی اعضایه ایقیدر ومضرتی بالجمله ایدر انده سار اولور وملطفات دخی
ایدر نجی سودنك پینیری تیل خلبانات دخی ایدر نجی پینیرنك افضلدر
تیل ابریق دیدیكلری نبتدر وخلبان حبوباتدن برنوع حبدر كه برصنفنه
بورجق دیرلر وآنی قولی لغتنده ماشه مشابه بر حبدر حبوب ذكر ایدركن في
الافعال والخواص پینیرده جلا واردر تازه سی مغذیدر ومسمندر اكلنی
سمرتیدر تازه پینیر تناول اولندقدن صكره عسل تناول اولنور وپینیرك عتیقی
حار وجلا وحنوق اولور ومرار خلطی تولید ایدر ومملوح اولوب لكن غیر عتیق
اولان پینیر بینهایده متوسط اولور وماء الجبن كلابی تسمیر ایدر سمین الكلی ایدر
وانلری مغزیدر وپینیرك اصنافنده اقط تسمیه اولنه یعنی تركیده كشك
دیدیكلری پینیرده قوت محلله واردر سائر اصنافنده یوقدر حبیلی ممتازدر
في الزینة سوداوی تنقیه ایدر ادویه ایله ماء الجبن شرب اولنسه كلفه
نافع اولور وتازه پینیر طلا ایدیكلری شراب طبخ اولنسه بعض نسخه ده نصوز ائل اونجه

اولمغله

ولذتی

یعنی پینیر پیدون زمانی
كثیر دخی صكره كلمز دیكله
دخی ظاهر اولور ایسه
اول پینیر دخی اولور

برشئی اولان

ایله نادیده تبوع عن الخیلة ...

قدر

قدر طبخ اولنسه یوزه عارض اولان تشنج منع ایدر ودوزلو وعتیق اولان پینیر
جراحتلره الالتحاب ایدر في الاورام والبثور دوزلو اولمیوب تازه اولان پینیر
جراحاتی تورمدن منع ایدر في الجراح والقروح اسكی پینیر قروح ردیه یه
وجراحاته جید اولور وتازه سی جراحات خفیفه طریه یه نافع اولور بوباریز
پینیرك تازه سی زیاده قوتی اولور ذكر اولنان جراحتی تورمدن منع ایدر خصوصا كه
دلب وحماض برگی ایله اقلر ایله استعمال اولنه دلب دخی الاكی ضمی ولامك سكونی
ایله چنار اغاجیدر وحماض حانك ضمی ومیمك تشدیدیله قوزی قولاغیدر روایت
قولی لغتنده مصوحدر وماء الجبن جرب ایچون شرب اولنور في الات المفاصل
پینیرك عتیقی رتبت ایله و یاخود خنزیرك دوزلنمش پاچه سنك
صویی ایله سحق وحل اولنوب مفاصلده تحجر اولان نسنه لرك مفاصلنه
ضماد اولنسه رطوبت متحجره یی بلا اذن كرچ كبی اخراج ایدر اطبانك
اقوالی اوزره بو علاجك نفعی جدا عظیم اولور بعض نسخه ده خنزیر بدلنه بقر
واقع اولمشدر في اعضاء العین دوزسز پینیر دمیه وطرقه یه ضماد
اولنور في اعضاء الصدر حبلی صوده طبخ اولنوب دایه یه سقی اولنسه
لبنی چوغالور في اعضاء الغذاء دوزلو پینیر معده یه ردیدر كذلك دوزی
اولنلری معده یه ردی اولور ولكن دوزلو پینیرده [illegible]
دباغت اولور ودیسقوریدوس دیر كه تازه پینیر معده یه جید اولور ودیسقوریدوس كه
بو كلامنده نظر واردر یعنی بو كلاره تسلیم ایلمزز وتازه پینیرك طوزسزی
معده قیاس ایله ضار ایله نافع اراسنده در وتازه پینیرك طوزسزی هضم
واستمراده وفم معده ده انحدار ارده عتیقلری اسرعدر وكشتیك معده یه ضرری
جبن صنعتنده اقلدر في اعضاء النفض بو بركارده وهنانه ده حصاتی تولید ایدر

مرضعه یه یعنی

خصوصا تازه بیبرك ذكرا ولنان عضونك حصاتی تولید ایلدیكی اكثرا اولور وخصوصا ابازیر
ایله تناول اولنان تازه بیبرك تولید جماعی مبالغه ایله اكثرا اولور ودوزسز بیبر طبیعتی
تلیین ایدر وماییتی صفراءی اسهال ایدر وبورقیتی حسیله عارض اولان جلاسوء
صفراءیه اسهالنده معین اولور وغسل خلط اولنورایسه زیاده منفعتلی اولور
والهك وكذا مجرب قیون سودلرنده وجبنلرده اتخاذ اولنوب استعمال اولنوراوراد وا وهو
امعا قرحه لرینه نافع اولور خصوصا مشوی ایسه زیاده نافع اولور واسهالی منع
ایدر وبعض كره اول مشوی سحق اولنوب مسحوقی دهن ورد ایله ویاخود زیت
ایله احتقان اولنور وقیام اعراسله نافع اولور قیام اعراس ذخیره كاذبه بر
آفتدر كه بعض سوء مسرودا اولور وسرم دن اشغ اولان محللرك رطوبتی ادنوب
آقر وتلیر تمشایه قیام ایدر واسهال طن قابض در والرایله معالجه اولنوب اولنوب
مریض هلاك اولور فی السموم ذكرا ولنوركه جبنی فوذنج جبنلی سموحله طلا اولنور
جمیع اولان ادویه مفرده نك بكی التنجیسه جدوار دربعیر اولنبانك كوكیدركه جدوار
بیشی ایله معا نابت اولور وبیشی سزقده نابت اولور فی الماهیة جدوار
قطعه قطعه اولور زراونده بكزر وزراونددن اینجه اولور وقوتده زراوند
قوتنك بكلكه غوا افضل واقوا اولور بیش ایله بتر وبیشی مجاورتی ضعیف ایدر
ابن ماسجویه دیركه جدوارك فعلی درونج فعلی كبیدر لكن درونجدن
اضعف اولور صاحب قانون دیركه بن دیر یكه بو كلامده ابن ماسجویه
مرادی جدوار درونجدن اضعف اولور دیمكی اسبیه بنم مظنونم بودركه ظاهر كلام اوزره
ابن ماسجویه نك ظن سوء ظن اولور واكر مرادی عباد تنك خلافی اولنوب
درونج جدواردن اضعف اولور دیمك اولكلام بعید اولماز بنم عندمده محقق اولورایسه
ایلمین بودركه ابن ماسجویه نك محربه بدرسی بو غیلیزه بالغ اولدر مجرب توق اولان
كندو

صدوردن

صدوردن وائمه طبدن روایت بو قدر مجرد بو ذكر ایلدیكی كلام كندو تجربه سنك
مقتضاسی دكلدر بس بوندن اقدم ذكرا ولندیكه جدوار جوارنده نابت
اولان بیشی اضعاف ایدر وكمال قوتی وشدت كیفیتی وسمیتی اولان
بیشی غالب وقاهر اولان جدوارك كیفیتی درونجدن ضعیف
اولور فی السموم سم افعی وبیشده وبالجمله سموم نافعدر فی الابدال
جدوار اكثر تریاقیته بدلی وزننك اوج قاتی درنبادا اولور جمیع اولان
ادویه مفرده نك بكی وپربجیسی جزر دد تركی لسانی اوزر حوج
دیرلر فی الماهیه جزرك ماهیتی معروفدر وبزورنده زیاده قوت وار جزرك
بزوری تحمید ردیسقوریدوس دیركه حوج اصنافندن بر صنفدر كه ورقی
رازیانج ورقندن اصغر اولور وكلی رازیانج صورتنده اولور وساقی بر قریش
وارتجه قدر اولور وچیچكی اصفر اولور وانكز بره صو معدنی كبر صو معدسی ویاخود شبت
اولور صو معداوله نسند بید دیرلركه اول انجه اولوب نضالی اولور ومعدلری
الكی جادرهیئتنده اولوب باشی سوری اولور تخمی صو معدی تخمیله فولنلر
وانك ثمره سی ابیض اولور واوز ثمره حدتلو ورمجی ومضغ طیب اولور وجزرك
بوصنفی اجقلق وكونلی اولو بسطاشلق وسنكستانلی اولان محللرده
اولور وایكنجی صنفی اول جزردركه دوكرفس بكزر حرافلو ومحرق اولور
دادیسی طیب اولور واوچنجی صنفی اول جزر دركه انك یپراقلری كزبره یپراغنه
بكزر اولور وچیچكی ابیض اولور صو معدی [illegible] شبتی اولور وجوزك اقماعی كبر وثمره سی
انك هم اقماعی اولور ولكن اول بزور ایله محشووه دولو اولوركه هیشتروم
وحرتك اول بزوره مخمو شه مشابه اولور فی الطبع درجه ثانیه نك اخرنده حار
ودرجه [illegible] رطب اولور فی الفروح بزر وورق دوكیلوب
اولاده

جزر
جوج

قروح متاكله اورزه قونلسه نفع اولور في اعضاء الصدر ذات الجنبه ومرضی
اولانه اوكسوركه نافعدر في اعضاء الغذاء جوجك هضمی عسرتلی اولور
ومرباسنك هضمی سهولتلی اولور واستسقايه نافع اولور في اعضاء النفض
مغص تسكين ايدر وخصوصا بيابانی جوج كدكدده قوديرلر انلرك مغص
تسكينی زياده اولور وجوج بولی شديدا ادرار ايدر وخصوصا بريسی وخصوصا حوج
بر جوجك تخمی مبالغه شديده ايله ادرار ايدر ورقتنك هم كذلك ادرارنی ايدر
اولور وجوج باهی تحريك ايدر خصوصا بستانی جوجك بزری باهی زياده تحريك
ايدر زيرا اوكه بزرك نفخی زياده اولور و نفخ هر نه مقدار زياده اولور ايسه باه هم
اول مقدار زياده وكثرت اولور اما بر جوجك بزری بستانی قدر نافخ و مهيج
باه اولماز و بيابانی جزره مشابه بر نبت وار در كه اكا شيشقاقل ديرلر
وشقاقل هم ديرلر وبعض اطبا انه جزر بری اصنافندندر عدا ايدرلر اول هم
آنك جزر بری اولماسی صحيح اولور ايسه اوصنف جزر برينك اوصنفنك جزر بستانی نك
باهی تهييج وتحريكی زياده اولور وجوجك طمثی وبولی ادرار اولور خصوصا اول
ادراری بريه زياده اولور كرك شربا اولسون وكرك احتمالا اولسون وجوجك
بزری واصلی عسر بولده نافع اولور و طبع ابله اولان نسخه لرده وغير فلا
لعسر البول برلنده لعسر الحبل واقع اولمشدر وجزرك هر نه قدر حبله
اعانتی وار ايسه لكن ينفع لعسر الحبل تعبيری حق تعبيری دكلدر نسخه سلطانده
محرر اولان عبارت صحيحه اولموفهم اولنور جيمه اولان ادويه نك بريده في
سكز بخشنده جرجير در جرجير ايكی جيم مكسوراه اراسنده راء ساكنه ايله در
تركيبه تره ديديكلری بقلهدر في الماهيه ايكی قسمدر بر بريسی وجرجير بستانيدر
جرجيرك تخم مطبوخانه خردل برلنده استعمال اولنور في الطبع جرجير درجه

بالده

رطوبت

ثالثه ده حار ودرجه اولاده يابسدر وتازه سنك رطوبتی وار در واولكی
درجه اولاده اولور في الافعال والخواص جرجيرك نفخی وتليينی وار در
في الزينة جرجيرك صويی حرارة بقرايله صغلن قرحه لرك برينه
قالوب باقی اثرلره نافع اولور بزری وياخود صويی نمش وكلفی غسل
ايدر وكيدرر في اعضاء الراس جرجير صداع كتورر خصوصا يالكز
اكل اولنور ايسه صداع احداثی زياده اولور جرجيرك مضرت صداعی
مارول وهندبا وسمز اوت دفع وازاله ايدر في اعضاء النفس سعالی
ادرار ايدر في اعضاء الغذاء غذايی هضم ايدر في اعضاء النفض بيابانی
جرجير بولی ادرار ايدر وباهی تحريك ايدر وانعاظی اولور خصوصا بزرنده
بو فعللر زياده اولور في السموم تره اكل اولنوب اوزرينه شراب بحانی
شرب اولنسه ابن عرسك وسائر زيننك لسعه سنه واصوه مدسنه
نافع اولور جيمه اولان ادويه نك بريده طقوزنجيسنده جاورس در
اصل عربيسی دخندر
ابن كتبر ديركه جاورس فارسيدر معربدر دخن معناسنه در لكن اطباقتنده
جاورسدن مراد دخنك صنف واحدير كه اول صنف صغير الحب اولور
لونی اغبر اولور في الماهيه جاورس اوج جنسدر وقوتی ارزه يعنی پرنجه
مشابهدر لكن پرنجك غذائيتی زياده اولور وجاورس جميع احوالنده
دخندن خيرلودر لكن دخنك قبضی زياده اولور في الطبع جاورس ثانيه نك
اخرنده بارد يابسدر وبعض اطبا ديديلركه جاورس درجه اولاده حاردر
لكن قول اول اصحدر في الافعال والخواص قبض وتجفيفی واردر لكن لزوجتی
يوقدر و اغذيه لرتسكينه جاورس كما داولنور وجاورس تناول ايدنلرك
ادرارا ولماسه اول جاورسدن دم ردی تولد ايدر وجاورسك غذائيتی كندم و خبز اتخاذ اولنان
حبوبك غذائيتندن اقل اولور وجاورسك غذاسی قليل ولزج اولور بعضيلرنك زعمی اوزره

جاورسه لطافت اولور لكن جاورسو دايله طبخ اولنور ايسه و يا سميك
نخالسی صويی ايله طبخ اولنور ايسه جاورسك غذاسی جيد اولور خصوصا صايه
ياغ و ياخود طتلو يا دم ياغ ايله اكل اولنه في اعضاء الغذا معده ده جاورس
نفس و ياخود خنزير ايكيسی قو نطبی اولور في اعضاء النفض مخض الحجون
يعنی اينجه يغز سقلرده اولان صانجيلر الحجون جاورس ايله كماد اولنور في
جاورسك ادراری اولور جيمه اولان ادويه نك بتكلو تجبيسی جوز
ماثل در في الماهيه جوز ماثل سم مخدر در جوزه مشابه در اوزرنده
غليظ و قصير ديكنلو وار در جوز القی كبيدر و حب اترج حب كبيدر
في الافعال والخواص مخدر ايدر في اعضاء الراس سبات احداث ايدر
دماغه رديدر بردا نقی مسكر در في السموم قلبه دشمن و عدو در بر درهم
سمدر جيمه اولان ادويه نك او بو تجبيسی جاسوس در ذكر سابق
جبلاهنك تسميه اولنان دوا اكه مشابه جاسوسك قوتی قريب در بس بونك
افعال و خواص و منافع جبلاهنك بابنده طلب اولنسون بعضلر ديديلركه
جاسوسك شوبته واحدسی نصف درهم اوزره زياده اولنمز استعجاله
فصل ثالث منتهی اولدی فصل رابع وفي الدال اولان كلامده در
وبو فصلده بيز بكور الترده و اذكر ايلرز انشاء الله تعالی دال ايله اولان ادويه يی
اوكيسی دارصيني در ابن كتبی ديركه بو لفظك معناسی شجر الصين ديمكدر
في الماهيه دارصينينك اصناف كثيره سی وار در و بولنديغی محللرده هر صنفنك
باشقه باشقه اسمی وار در و صنفنك بر صنفی جيد در لونی سوده يه ناظر در جبلی در
و غليظ در و بر صنفی دخی وار در منتفخ در و منفرك الاصل در يعنی پارچه لنمش
كلور سا ترلری قليل اولور و اوزونجه كلور و بر صنفی دخی اسود و املس و عقلی
قليل اولور و بر صنفی دخی وار در كه رايحه سی سليخه رايحه سنه اولور و خضوته ناظر در

وقبوغ

جوز ماثل

جاسوس

دارصيني

وقبوغ سليخه قبوغی كبی حمرا در و بو نوع دارصينينك قوتی بر زمان باقی اولور
خصوصا كه دق اولنوب شراب ايله قرص اولنه ديسقوريدوس ديركه
دارصينينك بعضسنده طيب رايحه وار ايكن سذاب رايحه سنه و ياخود
قردمانا رايحه سنه بر نشئه وار در و انده حرارت و لسانه لذع وار در و اولو
ملوحتی بر نسنه وار در هونجی حك اولنسه و قريلسه سريعا منتشعث
اولوب داغلمز وبخی كسر اولنسه [illegible] ايچنده تراق كبی نسنه لر
اولور و اولوقتان انك خلط و غشی اولور و بو وجهله و ليانده خالص اولور
و ينه ديسقوريدوس ديركه دارصينينك بر نوعی وار در كه اكا دارصيني
كاذب ديرلر انك رايحه سی وار در و خشونتلو اولور و قوتی ضعيف اولور
و بر صنفی دخی وار در كه اكا ابخه ديرلر او اصنفك منظری دارصيني منظرينه
مشابه اولور لكن رايحه سی مذموم اولمغله فرق اولنور اما قرفه ديمكله
معروف اولان صنف دارصينينك اصلنده و كثرت تحقرنده مشابه اولور
بس بو قرفه خشب بر دارصيني در بعيداينه طويله در و شديد اقو در
و طيب رايحه سی دارصيني رايحه سی قليل در و بعضيلر شونی زعم
ايدرلر كه قرفه دارصينينك احسنی ديكلر و قرفه نك طبيعتی دارصيني
طبيعتينه مغاير در و بعضيلر كه كاذب اولان دارصينيه دهن ايچون
اولنوب حفظ اولنور و بو وجه ماهيت طبع ايله اولان نسخه لرده
باقيلم ده بو تفصيل بوقدر في الاختيار اجودی طيب الرايحه اولوب قوتده
بلا لذع حرارت اولنلردر و لونی صرف اولوب يعنی لونی واحد اولوب ممتزج اولميلردر
و ديسقوريدوس ديركه بو صنفك اجودی حديث اولوب يعنی تازه اولو
رحادثيت سوادنه و حمرته مائل و املس و اغصانی متقاربه و دقيق اولنلردر

آبخوجام
وكريهه
اقلار

وطعمنده حلاوت وطوحت ولذع يسير اولوب ... اوليانلر درودار
صينيك جودتنه دلالت ايدر رايحه شعاير وايجه غليه ايدوب ... رايحه سير
يانده ... سائر نسنه لرك رايحه لرن احساس اولنموق ودارصينينك زدسي
آسيه وكندريه وسليخه وزهوجيه وابيض منفرك ومتشنج وملس
اولوب خشن الاصل اولنلر درودارصينينك قوتي حفظ اولنور دارصيني
دق اولنوب قرص اولنمغله اكر بو وجهله حفظ اولنماسه اون ايكي سنه دن
صكره قوتي زايل اولوب اول ضعيفه اولور وواجب اولور كه اصل واحد
اوزره اولنلر اخذ اولنه زيرا افيات وپارچه لنمش اولنلرده غش اولور واجود
اوداصيني دركه رايحه سي خياشمه ومشام ودولديره وكندودن دوني اولنلرك
رايحه سن احساس ومعرفتدن مانع اوله في الطبع درجه ثالثه ده حار
ويابسدر في الافعال والخواص ديسقوريدوس ديركه بالجمله دارصيني مفتح
وسخندر هر عفونته صالح ونافعدر لطافت غايتده درو جاذبدرو قوت فاسده لر
اصلاح ايدر وصديديه اولان اخلاط فاسده يي اصلاح ايدر ودهني جلالدر
وجلا حاددر ومذيبدر غليظ اولان شيلري ابدر في الزينه كلفه وعدسيه
اولان نمشه نافعدر وسركه ايله بثور لبنيه يه نافعدر في الجراح والقروح
دمركيلره وقروحه نافعدر في آلات المفاصل دارصينينك دهني نك
رعشه يه نفع عجيب اولور في اعضاء الراس دهني زكامه نافعدر وباشده
اولان آغريلغه نافعدر ودماغي تنقيه ايدر رطوباتن تحليل ايلديكي سبيله
واوادهني قولاق اغريلرين مسكن اولان ادويه دندر اولور واول ادويه نك
اخلاطنده وتركيبنه ادخال اولنور في اعضاء العين غشا وسبل وظلمت
عينده نافعدر وكوزده اولان رطوبه غليظه يي كيدرير في اعضاء الصدر

الوخمة البيح المنتنة
تحارجح
ضعيفه
اكلا وجلا

معرحدر

معرحدر اوكسريكه نفع وار در صدري تنقيه ايدر في اعضاء الغذا النفض
الغذا كبدك سده لرين آچر وكبد ومعده يي تقويه ايدر ومعده نك رطوباتن
تجفيف ايدر واستسقاده نفع اولور في اعضاء النفض اوجاع رحمده
وبوبرك اغريلرنده واورامنده نفع اولور مقدار قليل زيت ايله وشمع و
ويموطه صاروسن ايله قوتي كسرا ولنور نفع نصكره زيرا دارصينينك ذكر اولنان
اشيا ايله قوتي كسرا ولنمسه ذكر اولنان اعضايه تصليب ايدر ودار
صيني بول وطمث ادرار ايدر وجنيني اسقاط ايدر وقرد ماني ايله دارصيني
بواسيره نفع اولور في الحميات نافضه نافعدر خصوصا دهني ايله
اعضايه مسح اولنسه زياده نافع اولور في السموم سموم هواميه
نافع اولور وانجير ايله عقرب صوقمه نفع اولور في الابدال بدلي سليخه
قبوغيكه قابض اوله ويا خود دارصينينك ايكي شرقاتي سليخه وابدال
اولور داليسه اولان ادويه مفرده نك ايكنجيسي دورنج در الماهيته
ابن كتبي ديركه دورنج بر نبتدركه ايك ورقي اذن ... ملاصق اولور وتوف
ورقيه مشابه اولور وصفرته مائل وزغبي اولور واول بيراقلرك اورته سندن
بر قضيب خروج ايدر ايكي ذراع مقداري ياخود دخي زياده اول قضيبك طولي
... اولور واول قضيبك جوفي اولور واول قضيبك اصلي اولور شكلي
عقرب شكلي كبي اولور وهر سنه اول اصلك بعضيسي هلاك اولوب
وبعض آخري باقي قالور ... اول اصلده هر سنه باقي قلان جزء لر
بر عقد اولور ... وبر اصلده ايكي عقد وياخود اوچ عقد
بولنور وابن كتبينك كلامي ايله ... اولنلر ايسه معلوم اوله كه صاحب
قانون ديركه دورنج برازقطعه لردركه انلر خشيه اولور لر بعضي انلرده ... وادر

درونج

واصولیتهو وارد رکوك کبیدر واول قطعه لرك مقداری اصلا
ولوکه اولان عقده لرك قدر اولور واصغر اولور باطنی ابیض ولذا یقچه
وخارجی اغبر اولور وصلابت ورزانته مایل اولور یعنی قتی واغر اولور
فی الطبع درجهٔ ثالثه ده حار یابسدر فی الافعال والخواص دباغ وتفتیح
ییلر داغیدر فی اعضاء الصدر قلبی تقویه ایدر وخفقانه جدا نافع
اولور فی اعضا النفض رحمی اولان ییلری داغیدر فی السموم سموملره
نافعدر عقرب ورتیلا صوقمالرینه شربی والخمر ایله ضماد نافعدر فی الابدال
بدلی برمثلی زرنباد وایکی ثلثی قرنفل اولور دالیه اولان ادویه ذکر اولنمسر
دارشیشعان دراسم فارسیدر عربیسی قندول در وعود البرق
دیمکله معروفدر ~~قرنفل الحبشی ...~~
فی الماهیه کسیقوریدوس شرحنده بر که بودوایه ناسك بعضیسی قسقسیاقس
تسمیه ایدرلر وسوریانیلر تانسینی تسمیه ایدرلر واهل مصر دارشیشعان
تسمیه ایدرلر بودوا بر شجره درکه غلظتی اولور وغلظتی حسبیله شوکلی
یرلره دخول ایدر وانده شوك کثیر اولور وعطارلر بعض ادهانلرنده استعمال
ایدرلر وبعض نسخه لرده عطارون انکله ادهانلرینی قبض ایدرلر واقع اولمشدر
یعنی دارشیشعانك طبیعتی قابضدر قابض اولمغله ادهانلرده استعمال اولنسه
اول ادهانه قوهٔ قابضه حرارت ایدر دیمك اولور ودارشیشعان اول
دیارده بولنورکه ابصوفن دیو تسمیه ایدرلر وروذیا دیدیکلری
بلاد دخی بولنور ودارشیشعانك اجزاسی متشابهه اولماز یعنی جزءلرك
بربرینه مخالف طبیعتلری اولور قشری یعنی قبوغی حریف اولور وحجکی
حار اولور وعودی عفص اولور ودارشیشعانك برودتی دخی اولور مرکب

مقدار

دارشیشعان

الفواد

الفؤادر وحرافت وقبض وارددر وافر حسبیله تسخین ایدر وقبض حسبیله
تبرید ایدر وبعضلر زعم ایدرلرکه دارشیشعان سنبل هندینك اصلی
وکوکیدر ولکن بوقول ثابت دکلدر فی الاختیار دارشیشعانك جیدی
وافضلی بودرکه یعنی اغر اولوب قبوغی ازاله اولنسه تحتنده اولان جسمی
لونی احمر اولوب فرفیریته مایل اولنلردر وطعم ورایحه سی اطیب اولنلردر
اما بیاض اولوب رایحه سز اولمینلر ردیدر فی الطبع درجهٔ اولاده حار
اولور بعضلر دیدیلرکه درجهٔ ثانیه نك اخرنده ثالثه نك اولنده قرر یابسدر
وبعضلر دخی دیدیلرکه درجهٔ ثالثه نك اولنده یابسدر وبو ایکی قول اهرنده
قدر من حیث المعنی برابردر ومتقارب اولنور ایسه لکن ایکی تعبیر
اراسنده فرق وارددر تعبیر ثانیده مداولیا اولان نیدن یاقین اوله لدن
اولور وبعض اطبا دیدیلرکه دارشیشعانك طبیعتی بارده در فی الافعال والخواص
تحلیل وقبض وارددر دباغ وتحلیل ایدر سیلاناتی ونزف حبس ایدر عفونته
اصلاح ایدر فی الجراح والقروح ساعیه ومتعفنه اولان قرحه لردن
نفع اولور فی الات المفاصل بالخاصیه استرخاء عصبه نافعدر فی
اعضاء الرأس بورنده ظهور ایدن نتن وفساده نافعدر ودارشیشعانك
فتیله اتخاذ اولنوب بورونك ثقبه لرینه صوقیلور وطبیخ ایله قلاع
ایچون مضمضه اولنور واو مضمضه نك حفظ اسنانده دخی نفع اولور
فی اعضاء الصدر مطبوخنك صویی صدرده نفث دمی منع ایدر فی اعضاء
الغذاء معده انتفاخنه نافعدر فی اعضاء النفض طبیخ بطنی عقل ایدر ورحمك
انتفاخنه وعسر بوله نفع اولور ودارشیشعان احتمال اولنور ایسه جنینی
اخراج ایدر وعجان ومذاکیرده اولان ساعیه قرحه اوزرینه
اکیلوب نفع اولور عجان عینك کسوری وجیم مهمله ایله خصیه ایله دبر اراسنده اولان محلدر

اولور

وصلا بتلو

ومن اکابر ذکرک حمیدر ادّ معناسنه اولان ذکرک حجوذ کور کلور فی الابدال اداد
شیشعانک بزلی تلثان وزنی خرنوب و یاخود ینبوت دیدیکلری تخم خرنوب
ینبوت خرنوب معربیدر و بعضلر قتند خرنوب الشوکدر دالیه اولان ادوی
مفرده لکده ورد تجنیس ~~بتید~~ دبق درکه اوکسه دیرلر تیوا اشارت
اولنمشدر دبقک معنالری لغوییسی وان قولیده ذکر اولندیغی اوزره دالک
کسری و بانک سکونی ایله بعض اکابر یاپشقن نسنه درکه آنکله قوش اولرلر
اما عرف اطباده دبق بو مذکور در فی الماهیه ماهیتی معروفه در بعضی برز اغصاندر
ذکر آتی اشجارک ساقنده فلکر نابت اولور منبتی اولان اغاجلرک جنسی وکندل بلکه
فلزی کبی دکلدر اول اغصان مجتمعه در و بسیط اولور موضع واحدده مجتمعها اولوب
اصل واحددن طوب طوب بتر هر طوبی بر شجره کبیر صغیره کبیدر یپراقلری صغار
ولطیفه ولونلری خضرتی صافیه اولور دانه و آنک یپراقلرینک صغارینه مشابه
اولور وصاحب قانون دیرکه دبقک ثمره سی سیاه نخود کبی اولور استداره سی
خالص و تام دکلدر متغضن اولور یعنی داللر چوق اولور و بعض نسخه لرده طا مهمله
ضاد معجمه ایله متغضن واقع اولمشدر یعنی بوکلملی اولور و منکسر اولوب لبنی یره
بولشدیقده طوتقال بولشن یدرکبی اولوب هرنه اخذ ایدرسه اول مأخوذه یکی
لصوق ایدوب یاپیشیر و معدنی یعنی نابت اولدیغی محلی بلوط واملیه وا سود
اغاجلری اولور و دبقده حرّاحائیت و هوائیت قوتلری اولور فی الاختیار دبقک
جیدی تازه اولوب املس اوله ~~ظاهرنده بیچک کرانی~~ ویلطف و باطن کرانی اللون
وظاهری صرف یشیل اولندر اوّلا دبق دق اولنوب غسل اولنور و بعده طبخ
اولنور فی الطبع مسحوقی طولی مکث ایله ظاهر اولور یعنی بر عضوه طلا اولنسه
زمان طویل اول عضو اوزره اکلنمدیکجه عضوی تسخین ایلمز تا فسیا کبیدر دبق شنجی بربند
و تا فسیادن خود اضعفدر و دبقده رطوبت فضلیه واردر و رطوبتی نضیج دکلدر

ودبق درجه

ودبق درجهٔ ثالثه ده حار یابسدر فی الافعال والخواص دبق محللدر جذبی قوی
اولمغله عمق بدندن رطوبات غلیظه یی جذب وتحلیل ایدر و تلیین دخی ایدر
و بعضلر دیدیلرکه رطوبات دقیقه ده دبقک فعلی اولماز فی الزینه زرنیخ
ایله معا اظفاره ردیه اوزره وضع اولنسه اظفاری قلع ایدر فی الاورام و
بارد شیشلری تحلیل ایدر خصوصا بوره ایله تقویه اولنسه تحلیلی زیاده اولور
شیرازدن و بنات اللیل دیدیکلری بتره دخی نفع اولور فی الجراح والقروح
اسکی یاره لری و ردی جراحاتی تلیین ایدر فی آلات المفاصل دبق برمقلی
دیبتیاج و برمقلی شمطه مفاصلی تلیین ایدر فی اعضاء الراس شیجعله
و ریتیانج ایله دبق ترکیب اولنسه قولاق اردنده حادث اولان بارد شیشلره
نافع اولور فی اعضاء الغذا بوره حنظل و دبق تقویه ایدر اشیالرک بعضیسی
ایله دبق تقویه اولنسه اول دبق مقور طحال اوزره وضع اولنسه طحالی
اریدر دالیه اولان ادویه نک تجنیسی دود در بعض اطباده منفعتی
اولان قورد لردر که اول قورد لردن بری قرمز دیدیکلری قورددر قرمز اسم
دود و یاخود ترکیدر و آنک مسماسی فی الاصل اول حب درکه جیدار و بلوط
اغاجلرینک یپراقلرینه کوکنر دانه دانه نازل اولور و هر دانه سی اول زیتونه
مرجمک قدر اولور و لونی احمر و شکلی دود شکلنده اولور و کوندن کونه بیور غایت عظمته بالغ
وحمرتی زیاده اولور ماه ایاره بالغ اولنجه قدر اول حبلره قرمز تسمیه اولنور
اول حبلر ماه ایاره یعنی مایس آیینه بالغ اولمقسزین جمع اولنور ایسه
اکه دود الصباغین و دود القرمز دیرلر قرمزک حقنده یازیلن منفعت ماه
ایاردن مقدم جمع اولنان قرمزده اولور انکله ابریسم بویارلر وهو عتیقدر
بو یاسی حریشلنه قو اولور و اول من ترک اولنوب اقاجنده تیر اخذ اولنمسه

حتی اوز ریلم ماه ایلادمور ایلیسه جانلنورو قناتلنوب طیران ایدر
و وقت طیرانینده صیبان کبی یعنی کهله بمرطه سی وحمر کبی تحمیم القا
ایدر وبناء علیه قرمز قبل نفخ الروح بمرطه اجناسندندر اولمغله
اکلی حلال اولور دیوفتوی ویریلور بو مذکورلر ایله تمهید اولندی
اسمی معلوم اوله که صاحب قانون دیرکه فی الماهیة دود القرمز
دود الصباغین دیدیکلری نسنه در و آنک قوتی اسفیداج قوتی کبیدر
لکن دود القرمز اسفیداجدن الطف و اغوص اولور یعنی باطنه دخولی
زیاده اولور بعضلر دیدیلر که دود القرمز اشیاء کثیره دن حتی [illegible]
بلوطدن التقاط و اخذ اولنور فی الطبع دود قرمزک طرسیر و تازه سی
مبرددر و مقدار معتبری یبسدر و اردر فی الافعال والخواص بلا نزاع دود
قرمز مجففدر جالینوس دیرکه دود قرمزده قبض معتدل واردر فی آلات
المفاصل عصب جراحاتی ایچون دود القرمز سحق اولنوب شراب ایله
استعمال اولنسه و یاخود خل و عسل ایله استعمال اولنسه نافع اولور بعضلر
دیدیلر که صودستر سنک التنله بولنوب ایقلر چوق اولان قورلردن
برمثقال شرب اولنسه و رملی اولان تشنج و کزازلر صافلر بعض نسخه لرده مورلیف
برلنه موذیلین واقع اولمشدر فی اعضاء الرأس هنوز ذکر اولنان کثیر الارجل
دود جراری نادر قبوغی ایله و کل یاغی ایله سحق اولنوب لغربیات قولاغه تقطیر اولنسه
اغرسینی تسکین ایدر فی اعضاء النفض اول قرمز قوردکه دستر التنله بولنور
و ایقلری چوق اولور و بر دیکلری چوق کلنوب سندیرو دکرواولور اول قورد بال ایله
تحنک اولنسه یعنی حنکینه وضع اولنسه خناقلر دن نفع اولور کذلک اکل [illegible]
اولنسه خناقلره نفع اولور و دبوه و نفلی نیصابه نفع اولور و بو مذکورلر بعض اطبا
ادعا ایدرلر فی اعضاء الغذا ذکر اولنان [illegible] کثیر الارجل شراب ایله شرب اولنسه
دود الان [illegible]
جوزار
[illegible]

برقانلره نافع اولور فی اعضاء النفض کوبلر و دستر التنده بولنان دود کثیر
الارجل شراب ایله شرب اولنسه عسر بوله دواء جید اولور فی السموم دود
البقل زیت ایله سحق اولنوب هوامک صوقدیغی محله مسح اولنسه منفعتی اولور
قانونک ذکر ایلدیکی دود البقل بر نوع قورد درکه ماکول اولان سبزه لرده
بولنور بیشل اولور قارنی التنده برشرن خارج اجزاسی اولور اول اجزالر
ایاغی کبیدر و چوقدر اول قوردک طبعی بارد یابسدر و تازه ایکن
رطبدر و اول قورد زیت ایله حل اولنسه و هوامک صوقدیغی محله صبور یلسه
نفع اولور و سترسنی اولنلر کسنه یه نفع اولور تجربه ده ذالیا اولان
ادویه مفردلرک التجنیسی دادی دیدیکلری دوادر فی الماهیة دادی لغت
فارسیدر ادیه کبی بر نوع حبدر الوان حمره مائل و اردر حبکی دکنه مائلدر
اینجه و اوزون اولور و اول حبک آجی اولور فی الطبع ابن ماسویه دیرکه
طبعی بارددر لکن صحیح بودر که دادینک طبعی حرارته مائلدر و درجه ثانیه ده
یابسدر فی الافعال والخواص قابضدر و عقلی واردر و نبیذ تمره قانکسم
قبض حیله بنبذ حموضتنی منع ایدر و آکشیتمز فی الاورام والبثور
تلیین واردر صلابات تجبید ایدر فی اعضاء الرأس سدد احراج ایدر فی
اعضاء النفض عقلی واردر مقعده و جعار بنه و استرخاسنه مای
طبیخنده جلوسک نفعی اولور ایکی درهم مقداری دادی کوت اولنوب استفاف
اولنسه بعض سفوف سائره کبی تناول اولنسه یاسوره نفعی اولور فی
السموم سمومه نفعی واردر فی الابدال صلابات تحلیلده بدلی و زنک
ایکی ثلثی بادم و نصف وزنی ابهل اولور لکن کبه خاتونلره ابهال ویریلک
جائز اولمز دالیا اولان ادویه نک بد التجنیسی دیک و دیج دربعیز

خروسلر وطاوقلردر فی الماهیه خروس وطاوق وماهیتلری معروفدر
و یاشلو خروسک خواصی واردر بزانلری ذکر ایلرز اولی یاشلو خروس
طبخنک جالینوس ذکر ایدوب دیدیکی یاشلو خروس علفا ایله اغزا اولنور
و بسرینه قونلور اول مقدار سمردیلور که حرکتدن دوشر وقالقمز بردوزیه
بریتمکه قادر اولمز و بعده ذبح اولنوب بطننده اولان اسقاطی اخراج
اولنور و بطننده [illegible] وزا ایله دولدریلوب دیکیلور و بکر و قسط صو
ایله طبخ اولنور اوج قوطولی صو قالنجه قدر قینادیلور و موضع
واحده اول اوج قوطولو صو ایچیلور بو طریق طبخ جالینوسک
بیان ایلدیکی طریقدر ان شا الله تعالی معالجاتده حرقة دیک کلدیکجه
بو مقدار اوزره بزیم [illegible] زیاده مرمحل [illegible] ذکر اولنور فی الاختیار روفس
دیرکه خروسک اجودی صعیقه وصیحه ایلدیکی مرتبه سنه واردیغیلردر
وطاووغک اجودی هنوز [illegible] نکته بو مقداردن زیاده اولان
خروس وطاوق ردیدر فی الطبع فراریجک شحمی دجاج کبیرک
شحمندن حرارتلودر فی الافعال والخواص خروسک خصیه سی تکلمی محمود حقیقی
سوبلیدر فی اعضاء المفاصل دیوکک ذکر اولنان مرقه سی رعشه یه و وجع مفاصله
موافق اولور و واجب اولور بو امراضلر ایچون مرقه سی استعمال اولنان دیک
هرم بسفایج وشبت وملح ایله بکری قوطولی صو ایچنده صونک ثلثی و یاخود
ربعی قالنجه قدر طبخ اولنه فی اعضاء الراس فتی وکنج اولان طاوق اتی عقلی زیاده
ایدر وطاوق بینسی نزف رعافی حبس و منع ایدر اکر اول نزف دماغدن [illegible]
عارض اولوراسه فی اعضاء الصدر ذکر اولنان مرقه دیک ربوه نافعدر و
دجاجلک صوتی تصفیه ایدر دیکک هرمک مرقه سی شبت و قرطم ایله ذکر اولنان
منافعه جامعدر [illegible] وفرادیجک اسفیدباجی و الشهابیه معدیه

تسکین ایدر فی اعضاء الغذاء مرقه دیک ریحلین عارض اولان معده وجعنه نافعدر
فی اعضاء النفض دیکک هرمک مرقه سی بسبایج وشبت ایله قولنجه جدا نافعدر
کنج طاوق اتی منییه زیاده ایدر و وصفوذ ذکر اولنان خروس مرقه سی بسفایج ایله
سوداییه اسهال ایدر وقرطم ایله شرب اولنوراسه بلغمی اسهال ایدر و اول
مرقه ادویه قابضه ایله معا طبخ اولنوب سحج ایچون استعمال اولنور وسود
ایله طبخ اولنوب مثانه قرحه لری ایچون استعمال اولنور فی السموم طاوق
و یاخود خروس قلبی طرفندن شق اولنوب هوام صوقدیغی محله اوزرینه وضع
اولنسه ساعة فساعة بر بر کیدریلوب بر غیریسی [illegible] وضع اولنسه سمک
قشوندن و اعضایه نشر و سرایتندن منع ایدر و سم سقی اولنان کمسنه یه
دیوک و مجحک طبیخی شبت و ملح ایله حسوا اولنسه نفع یعنی بولمغه اتخاذ اولنوب
ایچیریلسه قوصدیرر و سمی اخراج ایدوب حلا نافع اولور دالیه اولان
ادویه نک سکرینه بیسر دماغ در فی الماهیه [illegible] اولنان حیوانلرک بینسیدر
وبینی معروفدر فی الاختیار بینیلرک افضلی قوشلرک بینسیدر خصوصا
جبلی اولان قوشلر دماغی زیاده افضلدر اما دورت ایاقلی انعامک ادمغه سی
ایچنده افضل اولان قوزی دماغیدر صکره افضل اولان بوزاغی دماغیدر
فی الطبع دماغ بارد رطبدر فی الافعال والخواص دماغ بلغمی و اخلاط غلیظه ی
تولید ایدر فی اعضاء الراس هیبدیکی دماغک [illegible] اولان رعاف و یوروزقی اننده
طاوق دماغی نافعدر [illegible] دماغی قوریدیلوب خمر [illegible] اصرعی اولان
کمسنه یه سقی اولنسه نفع اولور فی اعضاء الغذاء دماغ هضمی اولدیغی زمان
معتبر اولور کوکلی دوندیرر و شهوتی ازاله ایدوب کیدرر و واجب اولور که دماغ ابازیر
ایله اکل اولنه و فجن طعام اوزره قی مراد اولنسه طعام اکلندن صکره دماغ اکل

اولنورکه دماغی هضم بطیئدر و معده یی تلطیخ ایدر بعض معلیه صورتنده فی
اعضاء النفض بطنی تلیین ایدر اورکلک بینی مقعده شیشلر بنک ادویه سنه دندر
فی السموم سموم سقی اولنان کمسنه لره ادمغه صالح اولور و حیوانات سمنه هو ادعه
تناولی دواء صالحدر دالیه اولان اد ویه نک طقوزنجیسی دُلب در وان قولی لغتنده
دیرکه دلب داللک ضمی و لامک سکونی ایله چنار اغاجی واحدنه دلبه کلور فی الماهیة
شجرة معروفه در فی الطبع قشری و جوزی شدید الیبسدر و دلب درجه اولاده
بارددر و قبوغی و میوه سی نک جلاسی و تجفیفی شدیددر فی الافعال و الخواص
خنافس دلبک ورقلری و میوه سندن و قبوغندن اولور شدید التجفیف در و بیراغی
اوزرنده بولنان غبار حواسه و غیریه ردیدر و مجففدر فی الزینة دلبک قبوغنده
جلا و تجفیف قوه سی واردر بعض کره برص و بهقه نفعی اولور فی الاورام و البثور بیراغی
بلغمی شیشلره و مفاصل و رکبه شیشلرینه نافعدر فی الجراح و القروح دلبک زمادی
نفشر ایدن عضوه وضع اولنور و توسیخ ایدن جراحات اوزرینه وضع اولنور
و سرکه ایله طبخ اولنان قبوغی آتش یاقیغی یره نفعی اولور فی الات المفاصل دلبک
ورقی بیراغی مفاصل اغریلرینه و حرارتلی شیشلرینه و خصوصا دیزلرده اولان
حرارتلی شیشلره نافع اولور فی اعضاء الرأس دلبک قبوغی سرکه ایله طبخ اولنسه
دیش اغریلرینه نافع اولور دواء جید اولور و دلبک غبار سمعه و بالجمله اذنک
احوال سائره سنه ضرر اولور فی اعضاء العین یپراغنک غباری کوزه مضر اولور لکن بیراغی تازه ایکن
غسل اولنوب طبخ اولنسه و کوزه ضماد اولنسه نوازلی کوزه نزولدن حبس ایدر
و نازل اولنلری هیجاندن منع ایدر و دمدن منع ایدر فی اعضاء الصدر دلبک غباری
ریه یه و صوته مضر اولور فی السموم دلبک غره سی طری و تازه ایکن شراب ایله بهشی
هوامه نافعدر و جوزی شحم ایله ضماد اولنور و قریبا ذکر اولندیکه دلب خنافسه سم اولور و خنافس
انشی و عقربه

ورقنلهم

طلا اولور

ورقنلهم و قبوغندن اولور دالیه اولان ادویه نک اونجیسی دفلی در
وان قولی لغتنده دیرکه دفلی دالک کسری و فانک سکونی و الفک قصری ایله
برآغاجدر و صاحب مهذب دفلی الغو اغاجی دیمکله معروف اغاجدر دیمش
بعضلر الفی تأنیث ایچون قیلوب تنوین ادخال ایلمز و بعضلر الفی الحاق ایچون
قیلوب تنوین ادخال ایدر انتهی ملخصا و قاموسده دیرکه ذکری وزنی اوزره در
اول برنوع آوتدر اسمیدرکه اولو اوتدر فادسیده خرزهره دیرلر قتالدر
چیچکی صاری و کل کبیدر میوه سی خرنوب کبیدر حکه یه و جربه طلا نافعدر و کبدی
و ظهر اغریلرینه ضماد نافعدر و دفلی غسل و انقاء اولنور تقریر نصکره طبیخ برموضعه
صاچیلسه او موضعدن براغوث و ارضه دیدیکلری بوجکلی طرد و منع ایدرلر
و آغاج اولمیوب بو محلده ذکر اولنان اوت محوا ولدیغنده ابن کتبینک کلامنده
تصریح واردر و کرلک قانونک کلامنده اشارتی واردر فی الماهیة دفلی
ایکی درلودر بری بریدر و آخری نهریدر برینک ورقی سمزاوقدر و رقی کبیدر
بلکه سمزدر و رقنده خوانجه در و بیراقلری یر یوزنده دوشنمشدر و ورقی
قسندنه شوکی و دیکنی واردر و خرابالرده نابت اولور و نهری دفلی ارتوکنارنده
نابت اولور و اغصانی یردن بوقاری نهوض ایدروب قالقر و دیکنی خفی اولور
و بیراغی سوکت اغاجی بیراغی کبی و طتلو بادم بیراغی کبی اینلو اولور و طعمی
جدا آجی اولور و اول نباتک ساقنک اعلاسی اسفلندن اغلظ اولور و چیچکی
ورد احمر کبی اولور و جراجنه دروا اوزرنده توکلر و شعرلر کبی مجتمعه شیلر اولور
و ثمره سی صلبه و مفتحه اولور و ایچنده صوف کبی حشو اولور فی الطبع درجه
ثالثه ده حار و درجه ثانیه ده یابسدر فی الافعال و الخواص جمله حیوانلرده
طبیخ حکیم اوطه یه رش اولنسه براغیث و ارضه یی قتل ایدر ارضه اغاج قوردینه دیرلر

في الاورام والبثور دفلي ورقي قترا اولان شيشلرك اوزرلرينه وضع اولنور و منفعة
عظيمه سي اولور في الجراح والقروح دفلي حكه وجربه و تقشره نافعدر خصوصا
بيراقلرينك عصاره سي زياده نافعدر في الات المفاصل ارقه ده اولان اسكي اغريلره
و ديز اغريسينه نافعدر ضمادا اولنوب في اعضاء الرأس جكي معطشدر
اقسوردير في السموم دفلي سمدر و بعض كره دفلي شرابي ايله تخلط اولنوب
هوام صوقدقن كسنه يه سقي اولنور و منفعتي اولور صاحب قانون ديركه
بن دريكه دفلي يي سقينين خطرو اردر زيرا دفلي نك كنز و زهري انسانه
و دوابه و كلابه سمدر لكن بعضلر دفعا هنت و لرنقدر اوزره شراب
ايله مطبوخ اولان شراب ايله شرب اولنه دفلي نك سميتي اولميوب
مضرتي اولماز دالية اولان ادويه مفرده نك اون برنجيسي دار فلفل در
في الماهية دار فلفل صغير شيشلر دركه انامل كبي يعني بارمق اطرافي كبي اولور
و سوكت اغاجندن دوكيلن جيجكي كبي اولور لكن اندن كوجكلردر و دار
فلفل متلزز ~~[illegible]~~ و قترا اولور و طعمي ~~[illegible]~~ حرتنك فلفل طعمنه
قريب اولور اشبو دار فلفل فلفل اغاجنك ابتدا ميوه سي اولور اغاجندن
دار فلفل تساقط ايلدكدن صكره اول اغاجك ايكنجي ميوه سي معروف اولان
فلفل اولور و دار فلفل ثمرهٔ اولي اولمغله ارطب اولوب تا كه ابدر و اول
ذوق لذيذ اولماز في الاختيار دار فلفلك جيدي عملي اولميانلر و طولني زياد
ما فاتر الجينده حكت اولنسه حل اولميوب حالي اوزره باقي قلنلردر و طعمنده
فلفله مشابه اولنلردر في الطبع درجه ثالثنده حار و درجه ثانيه ده
يابسدر في الافعال والخواص جلدده امراض بارده يي ازاله ايدر في اعضاء
العين دار فلفل كحل كبي بنيك مسنو سير نك صويي ايله [illegible] امراض عيندن اولان

عشايه

دار فلفل معروفدر

وصليبه يعني صيقي حجر

فلفل يوبردر

عشايه نافع اولور في اعضاء الغذاء هاضمدر و ممريدر يعني انكله طعام
استمرا اولنور و معده يي تقويه ايدر في اعضاء النفض باهي زياده
ايدر و نجيبلي حكايه ايدر يعني دار فلفل افعالي كهو نجيبلك احوالنه
مشابه اولور قاموسده كلديكه و حاكيته شابهته و فعلت فعله او قوله انتهى
دالية اولان ادويه مفرده نك اون ايكنجيسي دهمست در حليم دركه
دهمشت دفنه اغاجي كه يميشنه حب الغار ديرلر انتهى في الماهية
دهمست غار ديديكلري اغاجدر حتى كزلك و رقي ضماد استعمال اولنور بالجمله اجزا اسنلن
حتى قور اولور و جبنله نصكره اقوى اولان اصلنك قبوغي اولور و دهمستك
افعالندن بو مقامده برشي ذكر ايدر زيرا فصل الغين ده غار ماده سنده ذكر
اولنور في الطبع ثالثده حار و درجه ثانيه ده يابسدر في الات المفاصل
دهمست عصبك استرخاسنه و فالج و لقوه يه دواء جيددر في اعضاء الرأس
مسحوقي و دوكلش معطسدر يعني اقسردير في اعضاء الغذاء كبد و طحال
شيشلرينه نافعدر في اعضاء النفض قوتنه نفعي اولور حتى قانونيك
بو كلامن ايضاح ايدوب ابن كتبي ديركه حب الغار سحق اولنوب ايكي مثقال
مقداري اسا شربه ولنسه حفض شربيه ساعتنده تسكين ايدر في
السموم بعضلر ديديلركه دهمستك صويني شرب ايلانك سمنه مقاوم
اولور دالية اولان و الركدن اوچنجيسي دوسر در حليم
دركه دوسر بولافكه حبوب جنسندندر في الماهية دوسر حشيشه دركه
الكي و رقي حنطه ورقي كبي اولور لكن صوقجي حنطه دن يموشاق و الين
اولور و او نباتك ثمره سي ايكي و يا خود اوج عدد حبات الجنيه اولوب
و اوزرنده شعر يعني قيل متللو برشي اولور و بعض كره او اغزه دن عصاره الخ

دهمست

دهمست لغت فارسيدر

درجه

و رقنده

اولنوب حفظ اولنور و اول ثمره حشبندن افضل اولور فی الطبع دور
درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده یابسدر فی الافعال والخواص مجفف
و محللدر فی الاورام والبثور بتصلبه و قتلغه ابتدا ایدن ورملری تحلیل
ایدوب تصلبدن منع ایدر فی الزینة دوسرک خواصندندرکه داء الثعلب
ازاله ایدر فی اعضاء العین کوزده اولان غرب علتنه نفع اولور دالیه اولان
ادویه ترکیب اونه ور دیجیسی دردار دردار قره اغج دیدکلری شجردر حبو
اشارت اولنمشدر لکن حلیم دیرکه دردار فوق اغج دیدکلریدرکه عربجه شجرة
البق دیرلر قبر جقلر اولور نیشن کبی نسنه جکلر اولور عجایز تحلیل اورام ایچون
سود ایله دوررلر شفا اولور انتهی لکن قواق اغجنه غربه دیرلر و غرب
مفردات آخر فصلنده کلورسن بو مقامله دردار دن اشارت اولنان معنی
مراد اولنمق اولی اولور و بونلرک مشاکللری جمله خلاف و صنفصاف اجناسندن
اولور فی الماهیة دیسقوریدوس دیرکه خلاف اغاجی کبی دردار براغاجدر
اهل شام اول اغاجه دردار دیرلر و اهل عراق شجرة البق تسمیه ایدرلر
اول شجردن برازاقماع ظهور ایدرکه اول اقماع منتفخ اولدرده ثمانات
قدر انتفاخ حصیله اول اقماع بو یلک اولور اچنده رطوبات واردرکه اول
رطوبتله بو بعض سنکلر تولد و تکون ایدرلر و اول اقماع تفتق ایدوب
اجلدیقده سنکلر خروج ایدر کذلک اول اغاجک کندی غلافنده بعض قبوغنده
اولان رطوبتدن قورسیه اندن بقه مشابه برحیوان تکون ایدر
و دردار اغاجنک یپراغی تازه و رطب ایکن طبخ اولندیقده اکل اولنور فی
الخواص والافعال قبض جلاسی واردر قشری قابضدر و کوکینک قبضی
قشرک قبضنه قریبدر اکور فی الزینة اقماعنده رطوبتی یوزی جالی اولور و هنوز

دردار

اقماع طوحرق سنده رم

رطب ایکن قبوغنک سرکه ایله کوزه جلاسی اولور فی الجراح والقروح دردارک
قبوغی ضرب اولنان محللره و جراحات اوزرلرینه رباط کبی لف اولنوب صارلیور
و اول صارلدیغی محللر ادمال ایدر کذلک جیکی و یپراغی و قبوغی جراحات تازه
اولورکن کذلک قشرندن جوروب تساقط و تناثر ایدن اجزا الرینک و دقیق کبی
بعض اون کبی طاغیلن اجزا الرینک جراحاته نفعی اولور و جراحات خبیثه لری
سعیدن وسرایتدن مانع اولور خصوصا اول اجزا الره کندر و مثلی انیسون
قاتیلوب معجون اولنه فی الات المفاصل کوکینک و یپراغنک مطبوخ ایله
قوبلوب کسر اولنان محللره تنطیل اولنور فی اعضاء النفض غلیظا ولازم
قبوغندن بر مثقال مقداری مطبوخ ایله شرب اولنسه یاخود صو و صو ایله
شرب اولنسه بلغم نفض ایدر مسهل بلغمدر دالیه اولان ادویه ترکیب اولن
بشنجیسی دیودار درحلیم دیرکه دیودار و دیودار برنوع اردج اغاجیدرکه
سودرا اولور شیر دیودار دیرلر استرخاء عصب مرضلرنده و افلاج ولقوه
علاجلرنده بونلر افضل دار و بو قدر حار و یابسدر اشبه فی الماهیة دیودار
ابهل بعض اردج اغاجی جنسیدن بر نوعدر و اکثر صنوبر هندی دیرلر و انک
عیدانی ذرنباد عیدانه مشابهدر اولور انده حرقت یسیره واردر و دیودارک
لبننه شیر دیودار دیرلر حار حریف معطشدر فی الطبع درجهٔ ثالثه ده
یابسدر و یبسی حرندن اکثردر فی الافعال والخواص لبننده حرافت واردر
احراق ایدر وجوهرنده قبض واردر فی الات المفاصل عصب استرخاسنه و
فالجه ولقوه یه غایتده جیددر اول امراضه دیودار ردن افضل نسنه اولماز
فی اعضاء الرأس دماغده اولان امراض بارده یه و سکته یه و صرعه نافعدر
فی اعضاء الغذا ابن معطشدر فی اعضاء النفض مثانه و بویرکلرده حادث اولان

مطبوخ ایله

دیودار

حصاة پاره‌لر وطبیعتی حبس ایدر وطبخنده اوتورن کمسنه‌نک مقعدینده
اولان استرخاینه نافعدر ازاله ایدر ذالیه اولان ادویه‌نک اون التنجیسی
دُرْدی درمجمع الوانی ترجمه صحاحده درکه دردی دالک اولانک ضمی وثانینک
کسریله وآخرنده یانک تشدیدیله برنسنه‌نک دیبنه چوکن کرمزی یقال
هذا دردی الزیت انتهی فی الماهیة فن طبده دردی ایله سرکه‌نک وشرابک
دیبنه چوکوب رسوب ایدن اجزای ارضیت مراد اولنور و بولوح ماهیستندی
نسخه سلطانیه‌ده مذکوردر فی الاختیار دردیلردن افضل واسلم اولان
خمر عتیقک دردیسی اولور وصکره افضل اولان خمر عتیق دردیسنه مشابه
اولان دردیلر اولور و سرکه‌نک دردیسینک قوتی شدیده اولور واستعمال
ایتمک مراد ایدن کمسنه دردی خلی تجفیف ایدوب زیاده قوریدوب و
زبد البحر احراق ایدرکبی ~~احراق ایدرکبی~~ احراق ایتمکه محتاج اولور احراقک طریقی
بودرکه برخزفه ویاخود برقدر الجینه قونوب اغزی تطیین اولنور و بیاض
اولنجه‌یه قدر آتش اوزرنده احراق اولنور و اول محرق ذرور قیلنوب بر موضعه
آکیلنسه دفنوق اکیلور ~~...~~ وهر دردی یی استعمال بوجهله اولور
وواجبه اولور دردی تازه وطری ایکن ذکر اولنه اوزره وجها احراق اولنوب استعمال
اولنه زیرا عتیق اولان دردینک قوتی ضعیفه اولور و واجبه اولورکه
دردی بر قابک ایچنده حفظ اولنوب هوادن صون وحفظ اولنه هو
دوقیه وبعض کرد توتیا غسلی کبی غسل اولنور فی الافعال والخواص
سرکه دردیسی جمیعا دردیلرک قوتیسیدر وقوتی بونلر در جلاه قابضه در
ودردی محرقک احراق قوتی واردر وهم معفندر و بوقوتلر اقلا مذکور
اولان قوتلرنه باشقه بر قوتدر فی الزینه طرنقلری ابیض اولان کمسنه‌لرکم

دردی محرق اولان

دساخ

ریتیانج ایله استعمال اولنور ایسه اصلاح ایدوب لونی اصلح اوزره ایدر
فی الاورام والبثور غیر محرق اولان دردی یالکز ویاخود آس ایله نضج
جید دوادر و قرحه‌سز اولمیان بثره و سوبجیلر رطوبتی فاش ایدوب داغیدر
فی اعضاء الصدر غیر محرق اولان دردی بدنده اولان طیبر
سوندریر زکام والهیرا ولان بدنده دملک احتقانی اولور ایسه فی
اعضاء الغذا غیر محرق اولان دردی موادی معده‌یه سیلاندن منع
ایدر فی اعضاء النفض غیر محرق اولان دردی ایله خارج رحم ضماد اولنسه
طمثک نزفنی منع ایدر ذالیه اولان ادویه‌نک اون یدنجیسی دخان
یعنی توتون در فی الماهیة دخان ارضیتک لطیفی اولان برجوهردر
یعنی برجسم احراق اولندیغنده اول جسمده اولان اجزای لطیفه
ارضیه و ناریه ترفع ایدر زیرا نارک تحلیل وتسکن جمله عناصرک
اوزرنده اولور مخروق واحراق اولنه جسمک ناریسی اولان اجزالر اول
عالی محلی طالب اولور وارضیتک اجزاء لطیفه‌لر لطافت حسبیله
ناریته تبعیت ایدوب معا مرتفعه اولور واول مرتفعه اولان
اجزالره دخان تسمیه اولنور فی الحقیقه دخان اجزای ناریه و اجزای
ارضیه‌دن مرکبدر قانونک تعریف دخانده اجزای ارضیه ذکر تخصیصنک
وجهی منفعت الحق اجزای ارضیته اولدیغندن اولور پس دخان
اوا جوهر ارض حسبیله مختلف اولور دخان ایچون اصناف کثیره اولور
وبالجمله دخانک جمیعا اصنافی مجففدر زیرا ارضیک طبیعتی یابسدر
وبالخصوص محرق دخاننده ناریت نسبیه حق اولور نارک طبعی دخی یابسدر
فی الاختیار ادخنه‌نک اقواسی قطرانک دخانی اولور وصکره رطبانک اولان

وبینه انبیقلری اولوب
ذکر اولنان دخانک
دوده اتخاذ ایدرلر
مرکب یاپنلرک
دوده‌سی کبی کتن
الجبانک دخانی
مراد اولور دوده
اولور وانده ناریت
منفصله اولور

زفتك دخانی قور اولور صكره صبحه دخانی اقویدر صكره مرتك دخانی
صكره كونلك دخانی صكره بطمك دخانی اقویدر وظن اولنور كه نفطك
دخانی جملەسندن اقوی اولور فی الافعال والخواص دخان منضج ومحللدر فی
اعضا العين دخان كندر يعنی كونلك دخانی وكذلك دخان بطم قروح
عين ادويەسنده واقع اولور وعينده نبات شعری منع ايدر كذا عينده
سلاق وتأكل وبلا رمد رطوبت حرو تنز وقروح ماقی منع ايدر دالیه اولان
ادويەنك اون سكز نجيسی دقوق در فی الماهية بيان چوجنك
تخم وبزر بير وجزر ماده سنده انك امری تفصيل اولندی فی الطبع درجهٔ
ثالثه ده حار ودرجهٔ ثالثه اولنده يابسدر فی الخواص جدا مفتحدر فی اعضاء
النفس بولی وطمثی ادرار ايدر وايكيسنه دخی نفع اولور دالیه
اولان ادويەنك اون طقوز نجيسی دم الاخوين يعنی ايكی قرنداش
قانی ديمكله معروف اولان دوادر فی الماهية بر نوع عصاره در كه قرمزی
اولور ومعروف مشهوردر فی الطبع حاردر لكن حرارتی كثيره دكلدر وبعض
اطبا بارددر ديديلر لكن يبوستی درجهٔ ثانيه ده اولور فی الافعال والخواص قرحه لری
وتازه اولان جراحتلری الزاق ايدر يعنی ايريلن اجزالرينی بر برينه ياپشدرير
فی اعضاء الغذا معده يی تقويه ايدر فی اعضاء النفس نفث ايدر وسعاله ومفعوله
اولان يارەلرده نفع اولور فی الابدال دم الاخوينه هر فعلنده مادول بدل
اولور بعض اطبانك زعمی اوزره دالیه اولان ادويەنك يكرمنجيسی دند
ديديكلری دوادر حليم ديركه دند طبيبلر قاتنده حب السلاطين ديديكلری دانه نك
آديدر آغولردندر اما اسدی طوسی ديديكه هرنسنه كه غايته قبضدن بوغاز
دوتار مازو كبی ونار قبوغی كبی دند دردیدی وابن كتبی ديركه دند خروع صينيدر

دقوق

دم الاخوين

دند

بعضلر

بعضلر دندر ماهودانه در يعنی حب الملوك ديديكلری دوادر ديديلر اول كمسنه لر
غلط ايلديلر خروع درهم وزنی اوزره كندر او يتدر ديو وان قولی العتيق
وحليمك سطوری دردنده بو مثللو خلاف اولديغنده صاحب قانون تعيين
ايتميوب ديديكه فی الماهية صينی اولان دند فستق كبيدر ودندك تخمی
خروع احمر كبيدر اوزرنده سياه نقطه لر واردر تخمی يمنده بر بلدنك اسميدر
صنعا كبی اقليم اولدنده كنبرلرا اولديغی مجلدر ودند هندی نك حجم وجثه سی
صينی ايله تخمی اراسنده متوسطدر صينينك اصغر وتخمی بدن
اكبردر ودندك لبی صفرته مائلدر وخاصه سی بودر كه مرور زمان لبی
تضاعف ايدوب نقصان اولور حتی كليا فنا بولوب ازمان كثيره مرور
ايله بر نسنه قالماز لكن كندو بلادنده اولديغنجه كيج فنا بولور فی الاختيار
دند صينی جمله دن اقوی اولور بعده هندی اقوی اولور ودندك تخمی
ردی اولور تخمينك علی بطئ اولور وكرب ومغص احداث ايدر و
واجبدر لكن آلته تحديد ايله دند صينينك قبوغی صوی ايله دوداغه مسح اولنسه
چون صينينك قبوغی دوداغه دوقنسه دوداغك لونی اصليسنی
ازاله ايدر وبرص كبی برنسنه احداث ايدر وچون دند صينينك قبوغی صويليسه
حيك ايچنده برنسنه ظاهر اولور كه اكا لسان تسميه ايدرلر اول لسان
لبنك اورته سنده بيتوب باشنده چيقنجه قدر اوزرآنك حرارتی درجهٔ
رابعه نك اخرينه بالغ اولور سم موحی دربيش كبيدر علاج قبول ايتميه جك
مرتبه سنه بالغ اولور بر دخی اجب اولور كه اول لسان لبدن اخذ وطرح
اولنوب دندك بعده استعمال اولنه فی الطبع دند جدا حاردر فی الزينة ملينی
اولان ادويه يی دنده خلط ايلمك استفراغ اولنسه سواد شعری حفظ ايدر

ايدر واو المخلوط ايله

ايله

فی اعضاء النفض افراط اوزره اسهالی اولوردنلرك برشربتی برحبه ویر
نصف حبه اولور ودنلرینك مفاصلده اولان رطوباتی وسوداوی بلغمی اسهال
ایدر ودنلرینك بلده بارده ده وبارد المزاج اولنلره سقی اولنور وباکلری سقی
اولنور وبعض کره تجاسر اولنوب اصلاح اولنمز دنلر ایکی دانق وارنجه قدر
سقی اولنور اکر سقی اولنمز کمسنه قوی المزاج اولور ایسه واسهاله متحمل اولور
ایسه واجب اولورکه دنلر سحق اولنوب نشاسته ایله [illegible] وزعفران
برشی ایله خلط اولنه وفعلنه معین اولان ادویه مسهله ایله خلط اولنق
مراد اولنور ایسه افیون افربیون خلط اولنمیه بلکه تربد واشترك سورنجان
وبلیلج عصاره سی وحب النیل وکوکر مثللو یه ایکی خمس خلط اولنه ما عدا ایله
خلط اولنمیه دالیه اولان ادویه نك بکر ویر تجبیسی **دم** در فی الماهیه
دمك تعریفی بودر الدم خلط شأنه من شأنه ان یغذو الاعضاء
یعنی قان اخلاط اربعه دن برخلط اولورکه اول خلط آقجه وقرمزی اولور آنك
شأنی بودرکه اعضایه غذا اولور وفنا بولان اجزا لره آنکله بدل حاصل
اولور وبو تعریف نسخهٔ سلطانیه ده مذکوردر انسانك [illegible] دمی
دم خنزیره هر شیئده متشابهلردر وایکیسنك اتلری دخی متقاربلردر
هرنه قدر کراهته وخباثته متباعدلر ایسه حتی برکمسنه خنزیر اتنی
استخبات ایتمیه طائفه یه بر مدت لحم انسانی لحم خنزیر اولمق
اوزره بیع ایلدی وکمسنه اول لحمك لحم انسان اولدیغنه متنبه اولمدی
اول وقته کلنجه قدر که بین اللحوم اصابع انساندن براصبع بولنوب
انکله ماجرا نمایان وبیع اولنان لحم لحوم انسان اولدیغی ظاهر وعیان
اولدی واطبا دیدیلرکه برکمسنه انسان دمی اوزره برسنه تجربه ایتمك مراد

شافی

احمر

ایله

ایلسه

ایلسه اول کمسنه خنزیر دمی اوزره تجربه ایلسون زیرا خنزیرك دمی هرنه مقدار
انسانك دمندن اضعف ایسه لکن مشابهتی واردر واطبانك دم حقنده
یازدیقلری مقالاتی بیر نوع یازدیلر لکن اول مقالاتك اکثری معتمد دکلدر
والجنده قلیلا معتمد دخی اولور فی الاختیارات ادویه ده استعمال اولنان
دم واجب اولورکه تسلیم اولوب لونندن خلط غالبنك اثری ولونی اولمیان و
کذلك عفونتی اولمیان حیوانلردن مأخوذ اوله فی الافعال والخواص آتش یانیغی
محرق ومعفندر وجمیعا استمراسی وهضمی صعبدر خصوصا اتلك دمی غلیظدر
استمراسی زیاده صعبدر فی الزینه اسر دوشن قانی بهقه وکلفه نافعدر
بعضلرك قولی اوزره یارسه نك قانی نبات شعره مانع اولور لکن بوکلام
صحیح دکلدر ویشل قورباغه نك قانی کذلك قورد کلبسه نك قانی یعنی
بیوك اولان میمونك قانی نبات شعره زیاده مانع اولور قانونده دم
الحلم واقع اولمشدر وقاموسده مذکوردر که حلم قردك صغیرینه
اطلاق اولنور ویاخود کبیرینه اطلاق اولنور اضداددندر وابن کتبی قرد کلبسه
دیو تعبیر ایدر وکوزنك توبیه مانعدر دیو نبات شعره اول وجهله مانع
ایدر وخفاشك قانی بعضلرك قولی اوزره ممه لرك حالی اوزره حفظ ایدوب
ترایدنه مانعدر ایدر بعضنك بو قولی دخی محقق دکلدر فی الاورام و
البثور دوشن قانی حارنلو شیشلری سریعا انضاج ایدر کذلك تبعه
یعنی ایکی دیر یکلرك قانی دخی اول شیشلری انضاج ایدر لکن جمود ایدوب
دوکرنقدن صکره استعمال اولنور وحیض قانی ایکه حمرت دیدیکلری شیشلری
تلطیخ اولنور ونور قانی اسیر ایکن صلبلره اولان شیشلره نافع اولور واسیر
ایکن دوشن قانی لبنیه اولان شیشلره وبثره لره نافع اولور فی الات المفاصل

ملخ

عرفی لغوت بودرکه برلفظ متضاددن اولان ایکی معنایه باشقه باشقه وضع اولنه اکثر اضداددن دیرلر منه

خفاش وخشاف دیمانه وزنی اوزره ایکیسی دخی لغتدر برایسه معناسنه منه

نواوکوز معناسنه در منه

حیض قانی نقرس اوزره طمله دیکوم نفعی اولور فی اعضاء الرأس حمام و شفنین
و ورشانک قانلری هاشمیه و آمه یه شمیه اولنان باش یارقلرینه قطیر اسك ایكن
اولنسه نافع اولور [illegible] دهن ورد ایله اول قانلر خلط اولنوب علی مفتر ایكن
محلنه سقوط ایدن تمسنه استعمال اولنسه ورم حدوثنه مانع اولور حمام کوکرجن
معناسنه در و شفنین یبان کوکرجنیدر که لونی و جثه ده اوکیک دیدیکلری
قوشه قریب اولور و ورشان کوکرجنه مشابه بر قوشدر که تفصیلی مرور
ایلدی و شجاج شجه نک جمعیدر جراحت اگر باشده اولور ایسه اکا شجاج دیرلر
و اگر سائر اعضاده اولور ایسه جراحت اسمنه مخصوص اولور و شجاجک
اقسامی چوقدر بر بیسی هاشمه در و بری آمه در هاشمه اگر دیرلر که باش
کمیکی منکسر اولوب یاره اوله و آمه اگر دیرلر که باش یاریغی ام دماغه بالغ اوله
ام دماغ بینی یه محیط اولان حجابدر غلیظ و حجاب دقیقه دیرلر و شجاجک
اقسامنی تماما بیلمک مراد ایدنلر کتب فقهیه ده فصل الشجاجه مراجعت ایلسونلر
جالینوس دیرکه ذکر اولنان قانلرک مفتر اولماسندن معناسی بودر اول
قانلر برمدت ترک اولنور و استعمال اولنمز و ترک ایله افعاللرینه فتور کلور یعنی اول قانلر
و قجن اولدقده دهن ورد ایله خلط اولنسه بیله افعاللری تماما ایشلر
دهن ورد اول قانلره عارض اولان فتوری ازاله ایدوب تازه ایدر و طاوق
قانی دخی بو منوال اوزره در قجن ترک اولنوب فعلنه فتور کلسه دهن ورد
ایله تازه لنور اما اشک قانی منشأی حجاب اولان رعافی دفع ایدر و
سلحفات بری یعنی بری اولان قبلو بغه [illegible] نک قانی شراب ایله صرع
ایچون استعمال اولنور و ادکلک قوزی قانی دخی شراب ایله حصر و علی سبقی اولنور
بعضلر دیدیلر که جمل یعنی ارکک دوه قانی صرعه نافع اولور لکن بو قول صحیح دکلدر

جالینوس

حرباجانک کسور و الفلک مدر ایله بر نوع کرتنکله در که یو رطوبت کونش نه جانبنه دوراتیر ایسه
اول لون اولور اکا جانبنه توجه ایدر کونشده حرارتی حسبیله الوان مختلفه ایله متلون اولور
ام حبینک مذکریدر که ام حبین دخی کرتنکله اسمیدر مؤنثی حرباءة در ترجمه صحاح محمد الوانی

جالینوس دیرکه دم جمل [illegible] بحسب الکیفیت اول مبالغه بالغ دکلدر که صرعی
قطع و ازاله ایلیه مصنف دیرکه جائزدر که اول قانک قوی کیفیاتندن
استدلال حسبیله اولمیه بلکه تجربه حسبیله اوله زیرا کیفیاتنده
مساعده یوغیکن صورت نوعیه حسبیله بعض دوالردن
بعض افعال صادر اولور و اول افعالک صدوری تجربه ایله بیلنور
کیفیاتنه اکا استدلال اولنماز پس جائزدر که دم جمله هر نه قدر
بحسب الکیفیات صرعی قطع ایدجک قوت یوغیسه صورت نوعیه
ایله قطع ایلسون و اول قانک اول خاصیتی و منفعتی تجربه ایله بیلنسون ایدر ایسه
و اگر تجربه اول قانلک کلامنی تصدیق اولنه قول صحیحدر کیفیاتک مساعده سی
اولمادیغی صحته منافی دکلدر لکن تجربه یه محتاجدر فی اعضاء العین
وزلک یعنی بوبک و زغن [illegible] و کلر قانی و کذلک جرذ وکک قانی بصری
قوتلندیرر و جرباتک دوکوز قپاقلرینه توربیتمکدن منع ایدر و بعضلرک
قولی اوزره بشل قوربغه نک قانی دخی کوز قپاقلرینه نبات شعری منع ایدر
لکن بو قولی تجربه تحقیق و تصدیق ایلمز حمام و ورشان و شفنین قانلری
خصوصا بو طیورک قانادلری التندن اولان طمرلرک قانلری امراض عینه ظرفیه
مرض اوزره طمله دیلور و فاخته لر یعنی اوکیک دیدیکلری قوشک دود [illegible] کوکر
کبیدر و بو ذکر اولنان قوشلرک بکالریک قانلری اولان کوکلری طمله دیلورسه
اولدخی نافع اولور اول کوکلر طرفه اوزره طمله دیلور و اکیلور لکن جالینوس
دیرکه بیلمزده اولان ادویه سائره اول کوکلی کوزه دوکمکدن مغنی
اولور یعنی [illegible] اول قانلی کوکلی کوزه القا ایلمک خطرلیدر لازمدر که اندن
احتراز اولنه خطرسز دوالر ایله معالجه اولنه فی اعضاء النفس والصدر بایقوش

قانی ومرقشیشا ولحم دبوه نافعدر واطبا دیدیلرکه برسه نك قانی تدرل
ناهر علی نهش حفظ ایدوب محمدلر نعوبیمکه مانع اولور لکن بو قولك
هو اصلی یوقدر متحقق دکلدر اهلکی بورینندی غلیظ اولان قانی دو جمدن
مقدم اولقانلن برو قیه لخزا و لنوب بوسرکه ایله خلط اولنوب نقل حضکره
او لخلوط قان ناوج کون شرب اولنسه برقوم شهادت ایدر حفظ اندریه
اولدر نافع اولور فی اعضاء النفض اطبانك زعمنجه کوره حیض قانی احتباس
ایدن خاتونلر کبده قالماز لرتیوس وماعزو ابل قانلری قورو دیلوب وقوری
استعمال اولنسه اسهالی حبس ایدر وجر قانی بال ایله شرب اولنسه
دوسنطاریا دن نفعی اولور وشیخ دیمشدر که بعض ارکج دیدیکلری جندی قانی قوریدیلوب
استعمال اولنسه بوبرکلرده اولان حصاتی تفتیت ایدر وبالدرلر فی
السموم کچینك ویاخود کیکلرك ویاخود دوشندینك قوریدیلوب شراب ایله
شرب اولنسه بر سهام ارمینیه مسمومه اصابت ایدن کمسنه یه
نافع اولور واستعمال مضرتن دفع ایدر وکلب کلبك دوجینا نافعدر
مضرت سم سهام مسمومه یی دفع ایدر وقوملك اراجیف کلاتلردن
برده بودرکه کلب کلبك دوکلب کلب عضه سنه نافع اولور دالیه
اولان ادویه مفرده نك یکی وایکنجیسی دینارویه دکلیم
دیرکه دینارویه جوردك دیدیکلری اوت که بیانی دورق اوتی در
دیرلربو غوردر اتکله تعبیه ایدرلر انتهی ابن کتبی دیرکه دیناروبه اسم
فارسیدر اطباء عراق قتنده حزا وزوفرا به اطلاق اولنور زیرا انلر
قتنده حزا وزوفرا شی واحددر لکن مغرب اطبالری قتنده حزا باشقه
وزوفرا باشقه در بس بو تمهید ذکر اولندی قانونده ذکر ایلیه لم فی الماهیه

بعضلر

الناهر حانك کسور اثله
والناهلة محمد بن ...
قیز وان قوله

مشحمنا

قانلر

دیناروبه

بغال عشته تعبیة
وتعبا هیئته وان قوله

الخز با خاند ... والقلك
... الله وذالك سکوتی
ایله بنا قادنن براوتك
اسمیدر اکرچه صاحب قاموس بونکه
اصح حاء مهمله ایله دیمشدر
وان قوله

بعضلر دیدیلرکه دینارویه حزا دیدیکلری نبتدر وبو دوانك منافعی
بیز فصل الزاء ده زوفرایی ذکرایلدیکمز موضعده بیان ایلرز زیرا
دیدیلرکه دیناروبه وزوفراشی واحددر اول محلده دیناروبه
منفعتن طلب ایله دالیه اولان ادویه مفرده نك یکرمی اوچنجیسی
دهن در بونلردن اقدم دهن بلسان ذکر اولندی اما دهن خروع
ودهن نخل قوتلری بربرینه متشابهلردر ایکیسی دخی محللردر بربر
برینه قیاس ایله اقواسی دهن خروعدر ولکن دهن نخل اسخندر
ودهن نخل عتیق بزیته مشابهدر فی الطبع بو ایکیسی دهنلر طبعلری
درجه ثالثه ده حار یابسدر دهن سوسن و دهن یاسمین
درجه ثالثه ده حار یابسدر ودهن الجوز ودهن القرطم
درجه اولاده حار ودرجه ثانیه ده رطبدر ودهن نرجس درجه
ثانیه ده حار درجه اولاده رطبدر وخیری دهنی درجه ثانیه ده حار
رطبدر دهن بان ودهن لوز دخی خیری دهنی کبی درجه ثانیه ده
حار رطبدر اطراف کرم یعنی اوزوم تاککی اوجلرینك وقلزلرینك
دهنی ودهن ورد ودهن لفاح یعنی یبروح تمورکه اهلی اکا جب
السلاطین دخی دیرلر انك دخی دهنی اشبو اوج عدد دهن تبرید
وقبضده بربرینه متقاربلردر ولیوا دهنی دخی انلر کبیدر و یا یا دیکی
دهنی اعتدال اوزره حاردر وطورق اوتی دهنی یا یا دیکی مشابهدر
و یا یادیکی دهنی سخونتلیدر ونرجس دهنی قوا ده وافعالده طورق
اوتی دهنینه قریبدر لکن دهن نرجسك تحلیلی حرتلیدر بنا علیه
باشده سوریکمه صالح اولمز سنبت یعنی طورق اوتی یاغنك باشده صلاحیتی قدر

دهن

... نرجس ... معروف ...
ایله ... اولنه ...
معربدر وانه رحمه حلیح

خیری شبوی
دیدیکلری چیچکلر

اولاکی دهنك

دهننه

دهن بنفسجده قبض یوقدر لکن قلیل المقدار تبرید وار در دهن سذاب
محللدر بنم بو مقامده صنعت دهن ذکر ایلمزز بلکه اول اصناعی اقرابادین
یازدیغم کتاب خامسده بیان ایلرز و کذلك ادویه کثیره دن مرکب اولان
قسط و دارشیشعان مثللو ادهانی دخی بز انجق اقرابادینده ذکر ایلرز اول دهن
دهنلرك کرك اتخاذ و استخراجی و کرك منافعی اول محلده بیان ایلرز
الافعال والخواص بادم یاغی خصوصا اجی بادملك دهنی مفتحدر تفاح و سفرجل
یاغلرینه قبض و تبرید خاصه لری واردر بابادیه دهنی اغریلری تسکین ایدر
و تمددی ازاله ایدر و بخاراتی تحلیل ایدر و سوسن یاغی اعضایی تلیین و تقویه
ایدر و اغریلری تسکین ایدر و انضاج ایدر دهن آس اعضایی سد ایدر و تقویه
ایدر و ایوا یاغنده دخی زیاده تبرید ایدر و مواد متحلله یی تحلیلدن منع ایدر
سذاب یاغی نفخ محللدر و سذاب دهنی دهن غار کبیدر و دهن غاردن چوق
سخونتلیدر ایکیسی دخی مزمنه اولان اغریلری تسکین ایدر بللری تحلیل ایدر قسط
یاغی احوال و بانك اختلاف فندن نافع اولور قاذورات و هوانك کریه رایحه لرینی
تطییب ایدر و فسادینی ازاله ایدر فی الزینه دهن غار داء ثعلبده استعمال
اولنور و دهن آس تویلرك دیبلرینی بکیدر و تقویه ایدر و تویلری سیاهلندیرر
دهن قسط تویلرك سیاهلغنی حفظ ایدر بادم یاغی بال ایله و خصوصا اجی بادم یاغی
و سوسن کوکی و اریمش بال موم و جهی تغضندن منع ایدر یعنی یوزی بوزشمقدن
منع ایدر و کلفی و آثار سائره یی و بو مثللو زینت وجهه خللی اولانی نسخ
منع ایدر و مطبوخ ایله بادم یاغی خزاز و نخاله اوزره طلا و کنسی نفع ویرر
دهن خروع برشته و کلفه نافعدر بو بخورلرك یاغی لونی فاسده نافعدر
خصوصا محاجر عینه یعنی کوزلرك اطرافنده ظهور ایدن لون فاسده زیاده نافعدر

دهن

الاورام

اورونیابقب. بارمجه

فی الاورام والبثور بادم یاغی و ثی دن یعنی مفصللر برینده حقنا نسندن حادث
ورملره نافعدر و سوسن یاغی اسکی و عتیق صلابتلره نافعدر تحلیل ایدوب
صلابتی ازاله ایدر فی الجراح والقروح دهن خروع بثور غلیظه و جرب ایچون
استعمال اولنور و بو بخور یاغی سعفه ده استعمال اولنور آس دهنی قروحده
نفع اولور دهن قسط بسر عه حرب و حکه یی ازاله ایدر فی الات المفاصل بادم یاغی
و ثی ده نافعدر و بابادیه یاغی اعیایه نافعدر و دهن سوسن دخی اعیایه
نافعدر کذلك دورق اوتی یاغی دخی اعیایه نافعدر کذلك برددن عناتر اولان
دخی بو یاغلر نافعدر فی اعضاء الراس بادم یاغی صداعه نافعدر و قولاقده
اولان ضربانده و طنینه و صفیره نافعدر و اجی بادم یاغی نك لطیفه لری
افکار فاسده و خیالات باطله کاسده یه نفع کثیر اولور و اول یاغی اکثر نفوذ
قولاغه و قولاغك سده لرینه اولور و قولاق طنیننه و قولاقده اولان قورده
اولور کل یاغی دماغك التهابنه جدا نافعدر و اورامك اول ظهورنده دخی نافعدر
و دماغك قواسنی زیاده ایدر و فهمی دخی زیاده ایدر و کل یاغی اعتدالیه مائلدر
بناء علیه جالینوس دخی اهمالی لدیکه کل یاغی شدید البرد اولان بدنی تسخین
ایدر و بدن حاد تبرید ایدر شیخ رشید دیرکه بنم قتمده کل یاغی اغلب حالده
[illegible] ابدان حاره یی تعدیلی ابدان بارده یی تعدیلندن اکثر اولور غار
دهنی و سذاب دهنی باشده اولان مزمن مرضلره جید لر اولور بو بخورنك
یاغی خزازه نافعدر و خروع یاغی باش قرحه لرینه نافعدر و باشده اولان
اورامه دخی نافعدر و قولاق اغریسنه دخی نافعدر فی اعضاء الغذاء بادم یاغی
طحاله نافع و معده یه ثقیل اولور فی اعضاء النفض ابجرو قطیرباغلری بطنی اطلاق
ایدر و کل یاغی ازلاقه محتاج اولان ماده یه حصاد دافع اولور ایسه انی اطلاق ایدر

وبعض کره اسهال مراری حبس وقبض ایدر وخروع یاغی اسهال ایدر وحب القرع
اخراج ایدر بادم یاغی بوبرك آغریلرینه نافعدر وحصر بولنه وحصاتی واوجاع رحم
ومثانه یه واختناق رحمه نافعدر سوسن یاغی ولادتی تسهیل ایدر واوجاع رحم
شونیا واختناقاتی تسکین ایدر وبو امراضدن جمله جلبسه دهنی نافعدر ودم صلابته
ودم دیبلاننه وعسر ولادته جلبسه یاغی نافعدر ودهن خروع مفعلتا واراننه
ووجعه اولان صلابه یه وانقلاب رحمه نافعدر فی الحمیات دهن یابوه یعنی
یابا دیکز حمیات منتظاوله یه دهن وردن خلی لودر وطورق اوتی یاغی
نافضه جیددر فی الابدال دهن بلساندك بدلی حر سیال اولور یاخود بلسان
دهنی وزننده دهن دادر وزنی ایله نصف وزنی دهن ناردجیل وربع
وزنی زیت عتیق اولور ودهن غارك بدلی زفت رطب اولور وسوسن
دهننك بدلی دهن غار اولور دهن الجزه دهن قرطمدر که دهن الجزه اضعفیدر — بك بدلی
ودهن حنانك بدلی مرزنجوش دهنی اولور نیلوفر دهننك بدلی دهن ورد
بنفشج اولور دهن خروع بدلی طورب یاغی یاخود کتان یاغی اولور
لکن صورت اخیره ده عکس بو قدر بعض دهن کتانه دهن خروع بدل اولماز
دالیدر اولان ادویه مفرده نك یکرمی دوردنجیسی دراج محمد الوانی ترجمه صحاحده
دیرکه دراج ودراجه دالك ضمی وراءنك تشدیدیله ترج دیدیکلری قوشدر
مذکره ومؤنثه اطلاق اولنور لکنه ذکر اولنان قوشك حیقطان دیسکر حاء مهمله نك
فتحی ویاءنك سکونی وقافك فتحی ایله مذکره مخصوص اسم اولورکه ذکر اولنان
قوشك مذکرنه حیقطان دیرلر فی الماهیه دراج معروف قوشدر لحمی قبج
وفاخته لحمندن افضلدر واعدل الطیور لحم تردر [illegible] ایله
اقلدر فی اعضاء الراس دراجك لحمی دماغ وفهم زیاده ایدر فی اعضاء النفض

[illegible] کلکك [illegible] اوکیك [illegible]

دراجك

دراجك لحمی منیه جدا زیاده ایدر دالیدر اولان ادویه نك یکرمی بشنجیسی دارکیسه
ابن کتبی دیرکه دارکیسه طالیسفر در وبعضلر دیدیلرکه بباسه در وبباسه نك
ذکری تقدم ایلدی اما طالیسفر برنوع قشر درکه هنددن کلور غلیظ طعمنده قبض شدید — دارکیسه قشر هندیدر
واردر وجوتنه برشی نسیم واردر عطریتی قوی دکلدر تازه ایکن لونی اشقر وعتیقلك
لونی اسود اولور انتهی وصاحب قانون دیرکه فی الماهیه دارکیسه قشر هندیدر وجدا
قابضدر فی الخواص قبض واردر فی اعضاء النفس نفث دمه وذات الجنبه نافعدر
وصوتی تصفیه ایدر فی اعضاء النفض بغارسق قرحه لرینه نافع اولور دالیدر
اولان ادویه نك یکرمی التنجیسی دروطاریس دربو اسم یونانیدر بلوطك — دروطاریس
سوجنی معناسنه در سوجنس ترکیبه ایرلتر دیدیکلری دوادر فی الماهیه دروطاریس
برشیدر که عتیق اولان شجره بلوطده صادیلور وایرلتیه مشابه اولور لکن
ایرلتیدن صغیر اولور وشطیلری بعضیسی دالدراقل اولور وکوکلری متشبکله
ومتداخله اولور آندن حرافتلو حلاوت اولور ومرارت وقبض [illegible] وقوت معفنه
اولور فی الطبع حار قوی الحرارتدر ویابسدر فی الزینه شعری ترقیق ایدر و
شعری حلق وتراشه ایدر وتعفین وحدت حسبیله تویلری ازاله ایدر فی الالات
المفاصل فالجه ولقوه یه نافع اولور وبو موضع حرف دالك اخریدرکه اول حرف
دالك یکرمی التی ادویه مشبعه بیان اولندی فصل خامس حروف
هاده کلام حسب بعدد واول حرف ادویه لرنه اون ایکیدر واذکرایلرز — هیوفاریقون
هانیه اولان ادویه نك اولکیسی هیوفاریقون دربو لفظ وفاریقون
اولان لفظ یونانیدر [illegible] بعضلر دیدیلرکه هیوفاریقوندن مراد دادی
دیوویاحب بلسان در آنلر غلط ایلدیلر بلکه صواب قانونك ذکر ایلدیکیدر فی
الماهیه هیوفاریقون برازدالردر واوراقی جیکلر ایله که [illegible] اولور وعلو [illegible]

كذلك اولاد اللرده سماق كبرفوز صغير حبلر اولور لكن سماقك حمرتي قرزحمرتي
اولمز بلكه اندن نقصان اولور في الاختيار جالينوس ديرهيوفاريقون سقي
اولسه نقيه يالكز چيچكن سقي ايله اكتفا اولنمز بلكه ميوه سي ايله معا سق اولنور
في الطبع درجه ثانيه ده حار ودرجه ثانيه نك اخرنده يابسدر في الافعال والخواص
محلل وملطف در وتفتيح وادرار بول ايدر في الجراح والقروح يپراغي
ايله ضماد اولنسه آتش يانيغنه نافع اولور وجراحات عظيمه وقروح رديه يي
ادمال ايدر ويپراغي دوكيلوب سنبلنده اولان قرحه اوزرينه قونيلسه نفع اولور
في آلات المفاصل وجع مفاصل وورك وعرق نساده نافع اولور خصوصا علی
علی الولاء قرق كون شرب اولنسه عرق نسابي صاغلدر في اعضاء النفض بوكي
ادرار ايدر وطمث ادرار خاصيتي اولور وميوه سي ولادتي تسهيل ايدر في الابدال
هيوفاريقون بدلي بر رخلي آدخرو اصول كبر اولور هليلج ادويه مفرده نك
ابلونسيدر هليلج دخي اصل اهليلج اولور اولغو معربدر اهل لغتدن بعضلر لامك ايكي سر
دخي مكسوردر ديرلر وبعضلر لام ثانيه نك فتحي ايله
صورتنده نظير اولميوب وكسر صورتنده اثر بيت واطريفل وزننده موافق اولمغله
لام ثانيه نك كسري اولی اولور في الماهية ديسقوريدوس ديركه هليلجك اصناف
كثيره سي واردر صنف اولی اصفر اولور وصنف ثانيسي اسود هندي اولور وبو
اسود هندي نضيج ونهايت نضجه بالغ اولور وسمانتلي بغيراتلي اولور وصنف ثالث
هليلج كابليدر واهليلجاتك جميعسندن بويك اولور وصنف رابع
هليلج چينيدر وبو صنف دايجمله سنك اينجه وخفيف اولور في الاختيار
هليلجك اجودي صفرتي شديده اولان اصفر اولوركه خضرته مائل اوله وآغر واكثر
طولو اوله وصلب بعن فتر اوله وكابليك اجودي اتلو اولوب ثقيل اولان وصويده اولور

تونلسه

ديمكدر ... مسناندر ... قونمنق ... الله اعلم ... دير الطاهر ... اللغه ... ومنفاك ... تعرض اولنمز چونكه مصنفات سائره ده ... وصفی وتعريفنده

تونلسه صويك ديبنه چوكه رسوب ايليه وحمرته مائل اوله وهليلج
صينيك اجودي ذو المنقار اولديكه صيني نادر الوجود وغير مشهوردر في الطبع بعضلر ديرلركه هليلج اصفر اسوددن زياده سخونتليدر وبينه بعضلر
ديرلركه هندي كابليدن برودتي اقلدر وجميعا هليلجات درجه اولاده بارد
ودرجه ثانيه ده يابسدر في الافعال والخواص هليلجات كليسي مره صفراويه
سوندرير ومره مضرتنه نافع اولور في الزينة هليلج اسود لوني صارارد ر
في الاوداوالبثور جميعا هليلجات جذامه نافعدر في اعضاء الراس هليلج
كابلي حواس وحفظه وعقله نافعدر كذلك صداعه دخي نافعدر في اعضاء
العين هليلج اصفر مسترخيه اولان عينه نافعدر وكوزدن سيلان ايدن
موادي هليلج اصفر كحلا وشربا دفع ايدر في اعضاء الصدر هليلج شرب
اولنسه خفقاني وتوحشي دفع ايدر في اعضاء الغذا وجع طحاله نافعدر
وبالجمله غذا آلتلرينه نافعدر وخصوصا هليلجاتك ايكي اسودلري يعني اسود
صغير واسود كبير معده يي زياده تقويه ايدرلر وخصوصا اول اسودلرك
مربالرينك تقويه سي زياده اولور وطعامي هضم ايدر ومعده ده اولان
خملكي دباغت وتنقيه ونشف ايدوب بوسببله ايله معده يي ...
تقويه ايدر وهليلج اصفرك دباغتي زياده جودتلو اولور واسود دخي صنف
كبيردر دباغتي اجوددر وصيني دخي كابلي فعلني ايشلر لكن ضعف اوزره
ايشلر كابلي كبي فعلي قوتلي دكلدر وكابلي هليلجه تشبيه واردر يعني جميعه
اولان رياح ونفخ داغيدر وكذلك كابلينك استسقايه نفعي واردر
في اعضاء النفض كابلي وهندي هليلجلر قورلوب زيت ايله استعمال
اولنسه بطني عقل ايدر وصارو هليلج صفرايي ومقداري قليل بلغمي اسهال ايدر

وهلیلج اسود سودایی اسهال ایدر و بواسیره نفع اولور و کابلی سودایی
و بلغمی اسهال ایدر و بعضلر دیدیلر که کابلینک قولنجدن نفعی اولور اسهال
ایچون کابلینک منقوعی شربت واحده سی بش درهمدن [illegible]
اون بر درهمه وارنجه قدر اولور و غیر منقوعی ایکی درهمه وارنجه
قدر اولور مصنف دیرکه بن دیرمکه ایکی درهم اوزره زیاده اولمق
جائز اولور اما هلیلج اصفرده بن دیرمکه اون درهمه و نهایت اکثره
وارنجه قدر دق اولنوب صوده حل اولندقده صکره استعمال اولنور
فی الحمیات کابلینک حمیات عتیقه یه و حمیات مرکبه یه اطبانک
قولی اوزره نفعی اولور هاتیه اولان ادویه مفرده نک اوچنجی جنسی هیل
بوا و هال بوا در الحاج خضر پاشا در که هیل بوا و هال بوا و خیر بوا بوا اولوب
هو قاقله نک صغارینک اسمیدر و اصغاره سوسملی دخی دیرلر
انتهی و صغار اولان قاقله مرجمک جمیعی اولور و اکر دیشی قاقله دیرلر و کبیرینه
ادکل قاقله دیرلر و مصنف دیرکه فی الماهیه بعضلر دیدیلر که هیل بوا
و هال بوا ایکی اسمدر دخی هر بری ایله خیر بوا مراد اولنور و خیر بوا
قاقله دخی الطف اولور پس بو کلامدن ظاهر اولور قاقله اسم کبیره مخصوص
فی الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانیده یابسدر فی الافعال
والخواص لطیفدر فی اعضاء الغذاء باردلرا اولان کبد و معده یی
تقویه ایدر وطعام وجدا هضم ایدر هاتیه اولان ادویه نک دوردنجی جنسی
هزارجشان در فارسی لفظدر ترکیده ارشون دیمکدر فی الماهیه بونک
میوه سی اوزم صالقملری کبی صالقملر اولور دباغلر استعمال ایدوب دریلری
توبلرینی آنک ایله حلق و تراش ایدرلر اسپیجیار قتلرنده اولنلر [illegible]

قطعه لردر که شفتالی قورینه بکزر و اول مضغ اولنمش اولور بعضی آوازه
اغرقو نوب چیندیکده اول امر ده طعمی اولماز بعده مرارتی ظاهر
اولور و فاشرا ذکر نده فاصلنده اکر متعلق کلام استقصا ایلرز
هاتیه اولان ادویه مفرده نک ضوندجی جنسی هندبا در هانک
کسری و دالک فتحی ایله در بعضلر دالک کسری اوزره اولوب الف
قصرا اولور و بعضی کسری ایله هو جدا اولور هو قاموسده مذکوردر فی
الماهیه هندبا ایکی قسمدر بری بری و بیابانیدر و آخری بستانیدر و بستانی
هو ایکی قسمدر برینک یپراغی اینلو و عریضدر و آخرینک یپراغی دقیقدر بعضی
اینلی دکلدر و یپراغی اینسز اولان حار و لکبد [illegible] اولور بقولدن
معدوددر و حار ولک فعلی انده نوع واردر لکن اطبانک قولی اوزره
قوتی حار ولک قوتندن دون و ضعیفدر و صاحب قانون دیرکه نیم قاعده
هندبانک ایکی قسمنک دخی قوتلری حار ولک قوتنه فائق اولور تفتیح اتمکده
و کبدک سده لرینه منفعتده لکن وارتی سونذر مکده و بدنی تغذیه ده
هندبا حار ولندن ضعیف اولور فی الاختیار مرارتی زیاده اولنلر [illegible]
منفعتلی اولور فی الطبع درجه اولاده اخرنده بارددر و یابس هندبا
درجه اولاده اولنده یابسدر و هندبا رطب درجه اولاده اخرنده
رطبدر و بستانی هندبا بیابانیدن ابرد و ارطبدر و ایام صیفده [illegible]
زیاده اولوب لامرارت حسیله هندبانک طبعی حرارت قلیله یه مائل
اولور لکن قلت حسیله حرارتی مؤثره اولماز بری هندبا رطوبتی اقل اولور
و بری هندبا بیه طرخشقوق دیرلر فی الافعال والخواص احشانک [illegible]
وعروقک سده لرینی تفتیح ایدر و قبض صالح واردر قبض شدتلو دکلدر و هندبا صوبی اسفیداج و سرکه ایله

کبدی
هندبا اولان
بعض زیاده آجی اولان

هندبا معروفدر

هیل بوا هال بوا

هزارجشان

نفع

فاشرا دیدکلری
نبته اطلاق
اولنور

هزارجشانه

تجربه ده مراد اولنان عضوه طلا اولنسه فعلی عجیبدر اولور فی آلات المفاصل
هندبا ایله نقرسه ضماد اولنور فی اعضاء العین رمد حارّه هندبا نافعدر
هندبانک برینک لبنی بیاض عینه جلا اولور فی اعضاء الصدر هندبا اریه و
ایله خفقان ایچون ضماد اولنور و قلبی تقویه ایدر و هندبا صوینده خیار شنبر
تحلیل اولنوب غرغره اولنسه اورام حلقه نافع اولور فی اعضاء
الغذاء غثیانی و هیجان صفرایی تسکین ایدر و معده یی تقویه ایدر و مزاج
حار اولان معده یه هندبا دوشیانک خیارندن و اشرفندن اولور و بیانی
هندبا بستانیدن معده یه اجود اولور و بعضلر دیدیلرکه هندبا کبده اوفق
اولور کبدینک کیفیتی اولور سه اولسون یعنی کرک حار و کرک بارد اولسون
هر حالده اوفقدر اما حاره موافقتی زیاده اولور و بارده نوع مضرتی
بقول سائره کبی مضرتی کبیر اولمز فی اعضاء النفض هندبا سرکه ایله
اکل اولنسه بطنی عقل ایدر خصوصا بری هندبا زیاده عقل ایدر فی الحمیات
حماء ربعه و حمیات بارده یه نافعدر فی السموم هندبانک تبتر لوکی ایله
ضماد اولنسه عقرب و هوام و زنابیر و حیه و سام ابرص صوقندره
نفعو اولور کذلک هندبا صویی ایله دخی اول لسعه لره محللرینه طلا اولنسه
نفعو اولور هاشیه اولان ادویه مفرده نک التخبیص هلیون درقاموسده
دیرکه هلیون برذون وزنی اوزره برنبتک اسمیدر که حار رطب و باهیدر
انتهی ابن کتبی دیرکه هلیون کلمه یونانیه معربدر اوائل ربیعده ظاهر اولوب
شتاده بو کنور صویی چکلن قوجلی محللر منسللوبه لرده اولور اشهر
قاینده دیرکه فی الماهیه دیسقوریدوس دیرکه بعض ناس آکه میان تسمیه
ایدرلر و بعض اخرلر اسم اخر ایله تسمیه ایدر نسخه سلطانیه ده اوفق هیت

هلیون

بو مقدار در

ملح

بو مقدار مذکور در و طبخ اولان نسخه ده زیاده ایدروب دیرکه و بعضلر دخی
و دیلدکه
اسفاداغس تسمیه ایدرلر و بعض کره موا قنیوس تسمیه اولنور قوج بونیوزی
طاب اغز
قطع اولنوب بود فن اولنسه دانرن هلیون بتر فی الطبع
ظاهر حالده
جالینوس دیرکه هلیون معتدلدر زیرا انده تبرید و تسخینده ظاهر اثر یوقدر
لکن صحرا اولان هلیون معتدل دکلدر بعض طاشلق محللرده بتن هلیون
معتدل اولماز و بو کلامده حر و برده احتمالی اولمغله قانون تعیین ایدوب
دیرکه بتن درجه اولده هلیون حرارتدن بعید دکلدر و بخن هلیون تصلیبه
و قترو لمغه باشلسه صلابتی حسبیله حرمند اولور و انده جلا الزاغ
اولان لینی یتور ظاهر اولور فی الافعال و الخواص قوت جالیسی وار در
بالجمله احشانک سده لرین تفتیح ایدوب اچر خصوصا کبدک و کلانک
سده لرینی زیاده تفتیح ایدر و تحلیلی دخی وار در خصوصا صحرا اولان
هلیونک تحلیلی زیاده اولور فی الآت المفاصل ارقه اغریسی ایچون و عرق
نسا ایچون طبیخ شرب اولنور فی اعضا الراس اصلنک طبیخی و یاخود
اصلنک کنزر و بخن سرکه ایله طبخ اولنسه دیش اغریسنه نفعو اولور
فی اعضاء الغذاء کبدک سده لرینی اچر و یرقانه نفعو اولور و تفتیحا
قوتی وار در ریاح و مواد داغیدر فی اعضا النفض دو فنس حکیم زعم
ایدر عقلی وار در و قریبه اولور که آنلک عقلی ادرار حسبیله اوله و قصورک
غیری دیرلرکه هلیونک مسلوقی بطنی تلیین ایدر و اکثر اطبا دیرکه
هلیون قولنج بلغمیه و قولنج ریحیه نافعدر و کوکینک مطبوخی بول ادرار
ایدر و عسر بوله نافع اولور مثانه یه و باهی زیاده ایدر و عسر حیضه نافع
اولور و بزری احتمال اولنسه کذلک طمث ادرار ایدر و بو برکه اولان نسخه لرده ایچر

هزارطمان

فی السموم هلیون شراب طبخ اولنسه نهش رتیلایه نافع اولور و طبیخی کلاب
قتل ایدر اطباءنك قولی اوزره هائیه اولان ادویه نك یدنجیسی هزارطمان در
بو لفظ فارسیدر تعریب ایدوب هوطمان دیرلر ابن کتبی دیرکه
هوطمان جلبانه مشابه بر حبدر بعضلر دیرکه هوطمان جلبانك کندودر لکن
بعضلر بو کلامی غلط در راسی فی الماهیه دیدیکه هوطمان خصیل قوتی اریجه
قوتی کبیدر و بلکه آنك قوتی اریه و بعدا قوتلر اراسنده متوسطدر و سویق
و دشیشه اریه نك سویق و دشیشه سندن اقبض اولور فی الطبع هوطمانك طبیعتی
معتدل اولور و رطوبتی حیلی اولور فی الافعال والخواص بلا الدغ تجفیف وادرار
و انده هم تحلیل و هم قبض واردر هائیه اولان ادویه نك سکزنجیسی هیو
فقسطیداس در بعض مفرداتده بلا قاف هیوفسطیداس یازیلمشدر
لفظ یونانیدر فی الماهیه لحیة التیس دیدیکلری نباتك عصاره سیدر
و اول عصاره قابضه بارده در و باب اللام ده لحیة التیس ماده سنده بیز
آنی ذکر ایلدك لکن ابن کتبی بو قولی تزییف ایدوب لحیة التیس جوارنده نابت
باشقه بر نبتدر دیو دعوا ایدر هائیه اولان ادویه مفرده نك طقوزنجیسی
هرنوه در و قاف ایله قرنوه دخی دیرلر و بو لفظ معربدر دیدیلر و بعضلر
دیدیلرکه هرنوه شجرهٔ عودك میوه سیدر فی الماهیه فلفله مشابه
اولور لکن لونی صفرته مائلدر عطریتی واردر رایحه سی عود رایحه سنه
مشابهدر صقالبه ممالکندن کتوریلور فی الطبع طبیعتی معتدل اولور
فی اعضاء الغذاء معده یی و هضمی و شهوتی تقویه ایدر هائیه اولان
ادویه نك اوننجیسی هوفیلوس در و ابن کتبی نسخه سنده هوفلوس
یازیلمشدر و هم دیرکه اسم یونانیدر بعضلر بقلة یهودیه و بعضلر حسن حماری

ابن کتبی

هیوفقسطیداس

هرنوه

هوفیلوس

حبوبات کشنشه اصلاح ایلر بولاخ بر کره ایلمشه اکر دشنی ایدرلر

اطلاق ایدرلر

اطلاق ایدرلر لکن جق بودرکه هوفلوس هندباده بر نوعدر و شجار دردینلر
غلط ایتدیلر فی الماهیه بعضلر دیدیلرکه یعنی حنین دیدیکه هوفیلوس حسن حماردر
بس حسن حمار بری خاقصلند بیز ذکر ایلدك فی الطبع بارد و رطبدر و قلیلا تجفیف
و تسخینی واردر فی الافعال والخواص قبض معتدلی واردر قولنس احتیاطی قولی
اوزره و بو قول قولنس قولی اولدیغی نسخهٔ سلطانیه ده محرردر هائیه اولان
ادویه مفرده نك اون برنجیسی هشت دهان در کلمهٔ فارسیه در
هندی بر اغاجك اسمیدرکه الان معروف دکلدر ابن کتبی یازمشدرکه مصنف
دیرکه فی الماهیه هندی بر اغاجدرکه تاجرلر آنی بیلورلر معروف دکلدر فی الالات
للمفاصل هشت دهانك خاصه سی بودرکه نقرسه منفعتی واردر هائیه
اولان ادویه نك اون ایکنجیسی هریسه در قاموسده دیرکه هریس دوگلمش
دیرلر انك ایچون هریسه معروفدر اولان حبوبدن متخذ طعامه هریسه دیرلر
زیرا انی دوگمك و عیفنا ایله دق ایدرلر فی الماهیه هریسه نك ماهیتی معروفدر
طبع ایله اولان نسخه ده طبیخ معروفدر دیو محرردر فی الزینة مسمندر
و بدنی قوی ایدر اولنلره موافقدر فی اعضاء الغذاء هضمی بطیء اولور و غذاسی
کثیر اولور مصنف رحمه الله تعالی باب الهاءده هریسه ایله ختم ایلدی ظن
اولنورکه غرضی تبرکدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم هریسه یی سوردی
و الا هریسه نك ذکری کتاب خامسه مناسبدر مفردات ابوابنده
ذکره لایق دکلدر طبع ایله اولان نسخه ده طبیخ معروفدر دیو تصریح
اولنمسی آخر معنایه حمل اولنمق اولی اولوردی زیرا قاموسده تصریح
اولندیکی اوزره هراس سحاب وزننه اوزره بر شجرهٔ شائکه درکه بنق کبی ثمره سی
اولور و واحدی هاء ایله کلور یعنی هراسه کلور فصل سادس والاوحرفنده

هشت دهان

هریسه

حرف الواو

کلام مشبعدر بیزا اول فصلده سکزاد ویینه ذکر ایلرز واویه اولان ادویه
اوکلیسه ونشمه درتاموسنده درکه وسمه فرحه وزنی اوزره نیل براغنه درلر
واول نباتدر که دیرلرکه انک یپراغی ایله خضاب اولنور وانده قوة محلله اولور
محمد الوانی ترجمه سنده درکه وسمه واوک فتحی وسینک کسری ایله شول نشه درکه
نساطائفه سی آنی راستیق کبی استعمال ایدرلر ولسان فارسیده اکه
برک نیل دیرلر وسینک ساکن قلمغله ده استعمال ایدرلر واوک ضمیله ونشمه ده
جائزدر کلدر فی الماهیه بیلک ورقیدر حلیمی درکه بیلک جود معناسنه درکه انکله
کوك دینك بوبیرلر حقیقتده آنک اوتینک ادیدر فی الطبع درجه اولاده
اخرنده حار ودرجه ثانیه‌ده یابسدر فی الافعال والخواص قبض جلاسی وار
فی الزینه شعر بویر واویه اولان ادوینك ایکنجیسی ورد درور جمله
اطلاق اولنور لکن مطلق ذکر اولنسه متعارف اولان چیچک مراد اولنور
فی الماهیه کل جوهر مائی وجوهر ارضیدن مرکبدر وکلده حرافت وقبض واردر
وقبض ایله [...] مرارت وقلیل حلاوت واردر وماتیتکه اولان احراقی
منکسردر حلاوتی مقتضی اولان اجراسی حسیله وکلده لطافت دخی واردر
واول لطافتی قبضنی تنفیذ ایدر وچوق کره زکام احداث ایدر مادامکه
کل تازه وطری اولدقجه مرارت قوتی آنده ثابت ودائما اولور قچن قوریسه
مرارتی ناقصه اولور اذا اولور والله بناء کل رطب وتازه نیلکن
اون درهم مقداری اسهال ایدر وکل اصنافندن ورد حنتی تسمیه
اولنان صنفی حاردر واول صنف کلکه کوکی عاقرقرحا کبی محرقدر فی
الطبع جالینوس درکه کل شدید البرد دکلدر وجالینوس درکه واحد اولورکه
درجه اولاده بارد اوله مصنف درکه بن درمکه کل درجه ثانیه‌نک اولنده

یابسدر

وسمه
ورد کاوزبان
کل دیکله
ومرارتی
شوی اولنسه
بونلر ابدا تجزیه قیاس ایله

یابسدر
خصوصا قوری کلك ثانیه اولنده یابس اولدیغی زیاده متحققدر وبو کسبی
دیرلرکه کلك حرارة وقبضدن مرکبدر وابن ماسویه درکه کل درجه اولاده
بارد ودرجه ثانیه‌ده یابسدر بلکه درجه ثانیه‌نك اخرنده یابسدر
فی الافعال والخواص کلك تجفیف وقبضی قویدر زیرا کلده اولان مرارت
طعمنده اولان قبضنی اقوادر وکل مفتح وجلادر وصفرا الکلری
حرکتنی تسکین ایدر وکلده اولان اجزا ارضیه حمله سندن بزری نك قبضی
اشد اولور کذلك کلك اورقه سندن اولان زغبی نك قبضی دخی اشد در
وکلك جمیعا اجزاسی اعضاء باطنه یی تقویه ایدر وکلك قوة قابضه سی
کلك تحلیلنه مانع اولماز همی قبض وهم تحلیل ایدر وقوری کل رطب اولان
کلدن زیاده قابض وبارد اولور وبعض کره دعور اولنورکه کلده قوة جاذبه
اولوجه شوك وسلی یی جذب واخراج ایدر وکل عصاره سندن [illegible]
وخالص مقلوم الاظفار تسمیه اولنان کلك عصاره سیدرکه کوکلی قوریدلوب
دب قیلنور وقانون صاحبی مقلوم الاظفاری بیاض کل دیو تفسیر
ایدر دیکنز اولمغله مقلوم الاظفار تسمیه اولنمشدر فی الزینه کل حمامده
استعمال اولنسه تن عرقنیک تزنکه رایحه کریهه اولمز بلکه نفع اولور
وکلدن غسول اتخاذ اولنور وطریقی بودر که کلدن ویه نداوت ویا شلق
اصابت ایلمیان کل اخذ اولنور وسربلوب برمحلده ضمور ایدوب
بورتنجه قدر ترك اولنور وانددن قرق مثقال اخذ اولنور وسنبل
طیبدن بش مثقال ومردن التی مثقال اخذ اولنوب اومجموعدن اقراص
صغار اتخاذ اولنور وبعض کره اطبا بوترکیب اوزره قسط وسوسندن
ایکیشر درهم زیاده ایدرلر وبعض کره نساطائفه سی بواقراصی مخانقه

قوتی
بلغ
کوکله ده
تازه

وقیسوق محللرینه وضع ایدرلرود فو عرقی یعنی درلرینی رالجلی کریهه سن دفع
ایچون اول اقراص ایله بدنلرین غسل ایدرلر و برقوم دیرلرکه بن بنلره سکلر
اولانلر کسنه کل ایله سکلره ضماد ایلسه جمیعا اقلع ایدر فی الجراح والقروح
جمیعا قروحه نافع اولور خصوصا الخاذ ومغابنده و قیسوق اولانلره محللرد
واقع اولان قروح کسنجیه یه زیاده نافع اولور و عمیق اولان قرحه لری دولدرر
بیتورر و برقوم ادعا ایدرلر که سلاء و شوکی محلندن اخراج ایدر و بعض شیحه
اخراج ایدر واقع اولمشدر فی اعضاء الرأس تازه کلك کندرو و ماء طبیخ
صداع تسکین ایدر و دهن ورد و بلکه ورد کندوییه قوتمق و تشمام
معطسدر اقسردر و برقوم دیرکه کلك ایکی قوت وار دیرکه اول قوتلر
بر برینه ضد اولورلر اول قوتلرك بر قوة جاذبه و جالبه در و بر دخی قوت
مانعه و دافعه در بس استعمالی اولنی کلك اولا قوت جاذبه سی بخاری دماغه
جذب ایدوب فی جذبا ایلدیکی بخاری دماغ حبس ایدر و صکره بینده و کلك قوه
دافعه محبوس اولان بخاری دماغدن اقسردمق ایله دفع ایدر کلك
تعطیسی کندرنك دماغه حبس ایلدیکی بخاری دفع و اطلاق ایچون اولوب
کندو مضرتنه علاج ینه کندوسی اولور و کلك کندوسی دماغ حرارتلو اولان
کسنه لری اقسردیر معطسدر و کلك بزری دیش اتلرینی سخت ایدر و باعلق
و بکیشدیرر کذلك کلك سلاقه سی مطبوخ ایله استعمال اولنسه بینده
بو فعلی ایشلر و کذلك ایکی قولاق اغریسینه نفع اولور فی اعضاء العین
حرارت حسبیله اولان کوز اغریسین تسکین ایدر و کذلك قورر کلك [illegible]
طبیخ ایله اکتحال اولنسه کوز قپاغنده حادث اولان غلظته نافع اولور
کذلك کل باغینك و کل عصاره سنك هم اولا آفته نفع اولور و کل اصنافندن

وعلاج

وعلاج و کوز اغریسینه ایچون نافع اولان بیاض کل اولور آنك نفعی نفع زوائد قطع
اولنور خالص بر اوق قالور ایسه اولور فی اعضاء النفس کل صوییه تجرع
اولنسه و ایچلسه غشی و بایقنلق عارض اولان کسنه یه نافع اولور
و کل عصاره سی و دالارینك صوییه قاتوب کلینه نافع اولور و اقما غندی بعض
طومور جقلرینك غوالکه نفعی اولور فی اعضاء الغذاء کل کبده و معده یه جید در
کلك بال ایله مرتبا سی معده یی تقویت ایدر اول مرتبایه جلنجبین دیرلر و هضمه
جلنجبین معین اولور کل و کلك عصاره سی معده نك بلغمنی و یا شلغنه نافع
اولور و کل باغی معده التهابنی سوندیرر کذلك کل [illegible] معده نك [illegible]
اولنسه ینه معده التهابنی سوندیرر و کل شرابی معده نك استرخاسینه
منفعتی اولور فی اعضاء النفض کل بریشه یعنی قوش [illegible] بیکلی ایله قوز
اوزرینه طلا اولنسه مقعده اغریسینه دفع ایدر و حماك اغریسی تسکین
ایدر اکر اول [illegible] اغریلر حرارت حسبیله اولورسا ولور ایسه کذلك یا بسنك
طبیخنده بو منفعتلر واردر و یا بسنك طبیخ [illegible] نك حماء مستقیمه نفع
اولور و بخارسق قرحه لری ایچون انکله احتقان اولنور و کذلك
کل شرابی بخارسق قرحه لری ایچون شرابی اولنور و کل دوشنی قورس
اوزره او بیمق شهوتی کسر و تازه کلدن اون درهم استعمال اولنسه
اون مجلس اسهال ایدر و قوری کل اسهال ایلمز و کل باغی بطن اسهاک
ایدر [illegible] اولان ادویه نك اوجنجیسی وج در بعض یکی الناس
اکر دیدیکلر کو کرر فی الماهیة وج بردی نبتنه مشابه براوتدر کوکلیدر
و اکثریسی حوضلرده و صولرده بتر و اول کوکلرك اوزرلرنده عقده لری واردر بیاض مائلدر
ولرد و رایحه کریهه سی واردر و قلیلا طیب رایحه سی واردر و وج حاد حریفدر

جالینوس دیرکه وجدن استعمال اولنان ایچی کوکیدر که ماعدا اجزالری استعمال
اولنماز و آنک قوتی زراوند و ایرسا کوکی قوتنه قریبدر بوندنصکره
طبع ایله اولان نسخه ده برنسنه لر مذکوردر که اول نسخه لرده مذکور دکلدر
اول مذکورلر بونلردر دیسقوریدوس دیرکه وج نبتنک ورقی ایرسا
ورقنه مشابهدر لکن اطول و ادقدر و کوکی دخی ایرسا کوکنه مشابهتدن
بعید دکلدر لکن وج کوکنک اجزالری بربرینه ایله مشتبک و ممتد اخلاردر
و مستقیم دکلدر معوجه در و اول کوکک ظاهرنده بیاضه مائل عقده لر
واردر اول دیکجه حرافتلیدر رایحه سی کریهه دکلدر و بو اوصاف ایله موصوفه
اولان اول بلاددن مجلوب اولورکه اکا خلقیس و قلسرین دیرلر و بعضی
دیسقوریدوس دیرکه یوسف اندلسی خبر ویردیکی وجدن بر نوع واردر
اکه ارفع الاطبا دیرکه اندلس بلادندن مجلوب اولور فی الاختیار وجک
اجودی و افضلی زیاده کثافتلی و ممتلی اولندر و رایحه سی اطیب اولندر
طبع ایله اولان نسخه لرده ذکر اولنور که دیسقوریدوس دیرکه وجک
اجودی ابیض و اکثف اولوب غیر متاکل و ممتلی و طیب الرایحه اولندر
فی الطبع درجۀ ثانیه نک اولنده حار و یابسدر و بعضیلر درجۀ ثالثه ده در
او کیفیتلرده اواسطنده بالغ اولور فی الافعال والخواص نفخ و ریاح و تحلیل
ایدر و ملطفدر بلا لذع جلا و مفتحدر و جالینوس قتنده رایحه سی
طیبدر لکن طعمی غیر طیب اولمغله اوزره احساس اولنور فی الزینه لونی
تصفیه ایدر بهق و برصه نفعی اولور فی الات المفاصل تشنج و عضلرک
تشدخ و تقطعنه نافعدر و طبیخی منطولا و مشروبا اول آفتره نافعدر فی
اعضاء الرأس وجع سنه یعنی دیش آغریسنه و ثقل لسانه یعنی لساننک آغر کیفیته

نافعدر

نافعدر فی اعضاء العین طبقات عیندن طبقه قرنیه نک غلظتنه
نافعدر و بیاضنه دخی نافعدر و خصوصا عصاره سی اول ایکی آفت مذکوره یه
نافعدر و ظلمت بصره دخی کشف ایدوب آچر فی اعضاء الصدر
والنفس طبیخی یان و کوکس اغریلرینه نافعدر فی اعضاء الغذا
کبد بارد اغریلرینه نافعدر کبدی و معده یی تقویه ایدر و طحالک صلابتنه
منفعتی اولور بلکه طحالی جدا اضمار ایدر و کوچکلدیر و معده یی تنقیه ایدر
فی اعضاء النفض صاحبنه و فتقه نافعدر و طبیخی وجع
رحمه نافعدر بول و طمث ادرار ایدر و تقطیر بول دخی نافعدر بو منفعت
اطبادن بر قومک ذکر ایلدیکی منفعتدر و باهی زیاده ایدر و شهوتنی زیاده
ایدر و صوو قلقدن عارض اولان بخار سوء اغریسنه و سحجنه نافع اولور
فی السموم هوام و حشرات صوقمه سنه نافع اولور فی الابدان طرد
ریاحه و کبد و طحاله منفعتله برلی و زننک برمثلی کمون ایله معا تکث
وزنی دیونه اولور و دوا اولان ادویه نک دوردنجیسی ورس در
وان قولی لغتنده دیرکه ورس واوک فتحی و رانک سکونی ایله بر صاری
اوتدر که یمنده اولور بوزه سورجک علاو اندن ایدرلر و قاموسک عبارتی
بودر الورس نبات کالسمسم لیس الا بالیمن یزرع فیبقی عشرین سنه
نافع للکلف طلاء وللبهق شربا و لبس الثوب المورس مقو للباه وقد یکون
للعرعر والرمث وغیرهما من الاشجار ولا سیما بالحبشه ورس کننه دون
الاول انتهی ابن کتبی بو مذکورلری ذکر ایلدیکدنصکره دیرکه یمندن مجلوب اولان
ورس سحیق اولمش زعفرانه بکزر برنسنه در و چین ورس ذکر اولنسیدی
اول مجلوب عراد اولنور و اول توتیه صادر اولور حبشی سی سیاه و هندی سی قرمزی اولور
و بعضیلر دیرلرکه کرکم دیدیکلری دوا ورس اغاجنک کوکیدر لکن بو قول ثابت دکلدر

صاحب قانون دیرکه فی الماهیه ورس برنسنه درکه احمر قانیه اولور دوکلمش زعفرانه مشابهدر ویمن دیارنده بجلوبدر و بعضلر دیرکه اغاجنك نحاته سیدر وقرنفل نتیسیدر فی الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر فی الافعال والخواص قابضدر فی الزینه کلفده و نمشده نافعدر و کوزیا وضحلهده نافعدر فی الاورام والبثور بثره لره وسویلجیلره نافعدر فی الجراح والقروح جربه وحکه یه وسعفه یه و دمرکیلره نافعدر واوساولان ادویه نك بدلی وسخ درکه معناسنه در وسخ مطلق ذکر اولنسه هر نه قدر انسانك کیری مراد اولنور ایسه لکن قانون بو مقامده جمیع حیواناتك مراد ایلدی فی الماهیه کیرك ماهیتی معروفدر فضلات مجتمعدن عبارتدر فی الطبع کوزك وسخی درجه ثانیه ده اخرینه مسخندر کوز کافك ضمی ایله بتور حیلرك طینتی اتخاذ ایتدیکلری اوجاقدر و بال ادیسنك موضعیدر بو معنالرقاموسده مذکوردر وان قوللی لغتنده بو معنالر ذکر ایلدیکدن صکره دیرکه کواره کافك ضمی و واوك فتحی ایله و تخفیفی ایله شتول بالدیرکه هنوز شمع ایچنده اوله انتهی و ابن کتبی دیرکه وسخ کوار دیدکده مراد آری قوانلری اولان اوساخدر دینه رسوب ابن عکردنه ماعداولوکوسخلری اجوددر اخضر اولان وسخلر و حماملر جرانله مأخوذ اولان وسخ اعتدالا و وزره تسخین ایدر و مصارعینك یعنی کورش ایدن پهلوانلرك وسخلری و وسخ حمامك حصه قریب اولور یعنی انك او مقدار تسخینی اولور وکورشن ایدنلرك وسخی ایکی صنف اوزره اولور برصنفی بودرکه اول کورشجیلر یاغلنورلر و یاغی بدنلرینه توز اصابت ایدوب وسخ اولور و ایکنجی صنفی بودرکه اول کورشجیلرك ترکیرجه و انجولرکه دینلور زواریلکه قلارجله دیرلره اصابت ایدوب وسخ تکون ایدر فی الافعال والخواص

کورشجی اوساخنك ایکی صنوفی اعتدالا اوزره تحلیل و انضاج ایدر و وسخ کوار اعتدالا اوزره جالی اولور وجد اجاذب اولور و بو وسخلرك جمله سی سلار و شوکی جذب ایدر فی الزینه قولقده حادث اولان وسخ داخسیه نافعدر و شقفه لر یاریلدیقده یاریق اولان محللره ده قولق کیری ایله طلا اولنور فی الاورام والبثور وساخ جراحاتی تحلیل ایدر کورشجیلرك وسخی مجمده اولان شیشلره نافعدر و وسخ حمام انفطاتده و قبارجیقلره نافعدر فی الجراح والقروح کورشجی اوساخنك صنف ثانیسی یعنی دیوارده ماخوذ وسخلری مشایخده اولان قرحه لره و شجه لره نافعدر و وسخ کوار دمرکیلره جلا جالی اولوب دفع ایدر فی الات المفاصل کورشجیلرك بدنلرنده ماخوذ اولان وسخ عرق نسایه نافعدر اکرم هم اوزرینه تسخین اولنوب وضع اولنور ایسه و براجمك یعنی بعض یارمقلرده اولان مفاصلده تحجرده نافع اولور واوسا اولان ادویه نك التجیس ورشان دیدیکلری قوش درکه الد نسا قرحسی دیرلر فی الماهیه معروفدر قوشدر ابن کتبی دیرکه اوکیکلر بوکی تا وقتیکه کوکجلدر فی اعضاء العین کوزده اولان جراحته ورشانك قانی نافعدر فی اعضاء الغذاء ورشانك لحمی هضم عسرتلی اولور فی اعضاء النفض لحمی بطنی عقل ایدر و اوسا اولان ادویه نك بدلی نجیس ورل درحوام ناسن ورن دیرلر فی الماهیه ورغه اشکالنده اولانلرك ورل اعظمی و بو بیکی اولور نسخه سلطانیه ده دیرکه ورل حیوان عاپی درو ورغه وسام ابرص اشکالنده اولور قویریغی اوزون و باشی کوچکدر وضب دیدیکلری کلری غیریدر وضب بادیه ده وچوللرده اولور غیری یرده اولماز و اولور سه ده اذا اولور باشی و قویریغی و بدنی ورلك او اعضالرینه مخالفا اولور

اولان

ورشان معروفدر

ورل معروفدر

وسخ انسان ...

کورشبی

وطبيعتلري برر برينه غالب الدر قريب اولور في الطبع ورلك لحم جرّاحه
اولور في الزينه ورلكي ذبلي كلفه وغشيه نافعدر وبو مقامده قابوك
بر تركيبه وارد دركه حلّى مشكلدر اول تركيب بودر وسمين بقوة لحمه
ولحمه طبقات النساء بونلرده حلّى بودر طبقات طبقك جمعيدر طبق عورتك
فرجنك ظهرينه ديرلر معنى ديمكدر كه ورلك شحمي وياخود لحمي خاتونلر
فرجي اوزره يا قوبنجه بغلنسه لر فرجي سمير ايدر و بو معنادن مراد اولدر يعني
قرينه بودر كه ابن كتبي دركه ورلك شحمي ايله ذكر دلك بشتر ايله ذلك اولنسه
ذكري بيودر و لحم بر عضو اوزرينه شدّ اولنوب باغلنسه قوة جاذبه سي
زياده اولمق حسبيله اول عضوي سمير ايدر انتهى وطبقك ظهر فرج المرأة معناسنه
كلديكي قاموسده مصرحدر في الافعال والخواص ورلك شوك وسلي يجذب
قوتي واردر في الاورام والبثور زبلنك سحق اولنمش ثاليلي بعني سكللري
قلع ايدر في اعضاء العين اطبانك قولي اوزره ورلك زبلي ضعيف
كبراق دوشن كوزه نافعدر واويه اولان ادويه نك بحثي
ودع دردالك فتحيله وسكونيله اولور جمعندر ودعاته ديرلر واحد
قولي لغتنده ديركه ودعات فتحتنيله شول آق بونجقلر دركه دريادن
چيقارايرلر واوقفلي اولور كه كسانن تركيده ايلان باشي و قادين بونجغي
ديرلر وفارسيده كونش ماهي ديرلر انتهى اما ابن كتبي ديركه ودع نر بحر
قتمزده يعني اطبا قتنده اصداف صغار دن بر صنفدر باقلي مقدارنده
وشبه صغيره مقدارنده اولور ولاطيه اولور يعني طاشه واغاجه يبشق
اولور انتهى اما صاحب قانون ديركه في الماهية ودع صدفدر يعني صدفك
انواع كثيره سندن بر صنفدر كه وصفلري لندر صدف اول حيوانلرك نشيمنكاه
قتر وبحر دن بيوشق اولور صودده اولور وقره ده اولنلرك في الحالة ابيضاً اولور

والخواص

اول صنف

[Margin notes:]
ودمشمين مقدم خبردر — نحمه مؤخر مبتدادر — لحمه اوزره معطوفدر — بقوة مسمنه متعلقدر — طبقات مسمن نك مفعولیدر من النساء — ظرف مستقر در طبقاتدن حالدر
زنجبيل — ودع — انكيس ... لغت
كوز بونجغي ذوديرلر اصابت عين بحيي طاشلر برنديبن ترزوان كبي اوله منقه ديمكله معروفدر آلتو ذوالودعا ديرلر اولوبجقلنه قلاده اتخاذ ايروب كتدرو كتدروب انكله عين الدنلي اجحي حكايتي معروفدر ذوقاموسده مذكوردر

في الخواص شوك وسلي جاذبدر في الزينه ودعك مسحوقي سكللري قلع ايدر
كرك ايسه اول سكل مسمار اولوب كوكي داخل عضوده كيرسون كرك
ايسه ظاهر عضوده معلق و اصيلي اولسون واو حرفنده اولان كلام منتهي
اولدي فصل سابع حرف الزاده كلام متبع ومفصلدر بو فصلده
ذكر ايدجكمز يكرمي يدي دوادر ذاتيه اولان ادويه مفرده نك اولكيسي
زنجبيل در بو موضعده مراد اولان زنجبيل بوديارده معروف زنجبيلدر
قاموسده يازيلديغي اوزره اول زنجبيل قمش كبي و بردي كبي بر نبتك اصلي
وكوكيدر كه اصفر اولور وداغلوده اغاي اغي شوكلت اغاجيدر اغي كبي
اولان نبتك كوكي زنجبيل كلاب ديرلر اول كوك كلابي قتل ايدر وانتر غاذه
زنجبيل عجم و راسنه زنجبيل شام ديرلر و زنجبيل خمر معناسنه دخي استعمال
اولنور طبع ايله اولان نسخه ده ديركه في الماهية ديسقوريدوس ديركه اوجه
كوكلر در سعد كي اصولي كبيدر لوني بياضه مائلدر وطبع و بعض نسخه ده طعمي فلفل
طعمنه وطبعنه مشابهدر رايحه سي طيبدر ولكن زنجبيلده فلفل لطافتي اولماز
و زنجبيل براوتك كوكيدر كه اول اوت برقاح موضعده اولور واكثريا اولر بنو لحالرك
اساميلري طو وعلاد وطبقي دروا اول ناحيه لرك اهاليلري اول نبتك بر اغنی
اشياء كثيره ده استعمال ايدرلر بزيم سنده ايه اشربه ده استعمال ايلدكلري كبي و ديسقوريدوس
ينه ديركه زنجبيلك بر نوعي دخي واردركه اكا زنجبيل كلب ديرلر اهل طب ستله اكا فلفلك
ديرلر وعموما زنجبيل كلاب عدرانك يعني كوللرده اولور ودينا نبيع صفاده اولور
وجرياني بطيء اولان صولرده اولور وانك عقله لي وبو فصل ساقي اولور اول
ساقك طولي ديزه چيقر وانك داللري وبراقلري نعناع داللرينه وبراقلرينه
بكزر لكن نعناعدن آلدر وبياضلغي اشدّ اولور ونعومتي يعني يموشقلغي و حلاستي زياده اولور

[Margin notes:]
زنجبيل — راسن آندور در ... — زنجبيل — ... — ومطبوخلري

وطعمی فلفل کبی حریف اولور ورایحه‌سی طیبدر عطر دکلدر بعض قوقیسنده عطریت
اولمز بیغ کبی کراهت حق بو قدردر اول نبتک میوه‌سی صغیردر آنیه و غلاف
ایچنده اولورکه اول غلاف کوجک فلزلرده اولور اول فلزلرک مخرجلری بیراقلرک
دیبی اولور و اول فلزلر مجتمع اولورلر اوزم صلقمی کبی بعضیسی بعض آخرلره ایلکه
متراکم ومتجاور اولور و میوه‌سی حق کوکی کبی حراقتلو اولور و بینه دکیستقور برکوب
دیرکه معروفدر و اولان زنجبیلده رطوبت فضلیه‌سی حسبیله تاکل عارض
اولور و بینه رطوبت فضلیه‌سی حسبیله تسخینی فلفلک تسخیننده متمادی
اولور و تسخینی چوق زمان باقی اولور و زنجبیلک کثافتی حق تسخیننک بقاسنه
سبب اولور خردلک حرافتی و ثافسیاده اولان کثافت زمان طویل انلرک
تسخینلرینک بقاسنه سبب اولدیغی کبی فی الطبع زنجبیل درجهٔ ثالثه‌نک
آخرنده حار و درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر و رطوبت فضلیه‌سی واردر و زنجبیل مربا
حق حار یابسدر لکن رطوبت فضلیه‌سی کثیره دکلدر فی الافعال والخواص حرارتی
قویدر لکن علی الفور تسخین ایلمز بلکه آنده اولان رطوبت فضلیه حسبیله بعد
زمان و متراخیا تسخین ایدر و قوت ایله تسخین ایدر و تلیین حق ایدر و نفخی
تحلیل ایدر و عسل ایله تربیه اولنسه عسل رطوبت فضلیه‌سی بعضا ازاله ایدر
جفافی اکثر اولور فی اعضاء الرأس حفظی زیاده ایدر و باشک ناحیه‌لرنده اولان رطوبتی
جالی اولور و بوغازده اولان رطوبتی حق جالی اولور فی اعضاء العین رطوبت حسبیله
کوزه عارض اولان ظلمتی دفع ایدر و جلا ایدر کرک شرب اولنسون و کرک کحلا استعمال
اولنسون فی اعضاء الغذا هاضمدر و کبد و معده‌ده اولان برده و صوء و تقلعتی معاقد
و معده‌ده اولان بلغمی نشف ایدرم معده‌ده حادث اولان رطوباتی حق نشف ایدر
فی اعضاء النفض باه حق تهییج ایدر و بطنی تلیین خفیف ایله تلیین ایدر حوزستان اهالیسی

دیرلرکه

دیرلرکه زنجبیل بلکه بطنی امساک ایدر صاحب قانون دیرکه بن دریکه سوء هضم
و ازلاق حسبیله اولان خلط لزجک اسهالنه زنجبیل نافع اولور فی السموم
هوام و حشرات صوقتلره نافعدر زانیه اولان ادویه‌نک ایکنجیسی
زوفا رطب دربودر و ابروسخیدرکه ارمینیه دیارنک قیونلری
الیاتنده یعنی قویریقلرنده مجتمع اولور اول دیارک جرعالرنده اولان
حشایش یتوعیه اوزرلرینه قیونلرینک قویریقلری سورینور
و اول قویریقلره مجتمع اولان حشایش یتوعیه لردن قوا ولنیت کسب ایدر
و بعض کره اوساخ سیاله اولور و اول سائله اولان اوساخ اخذ
اولنوب طبخ اولنور قوامه کلنجه قدر فی الطبع درجهٔ ثانیه‌ده حار درجهٔ
ثانیه‌ده و درجهٔ اولاده رطبدر فی الخواص منضج محللدر فی الاورام
قترشیشلری تحلیل ایدر و دشبذلری حق تحلیل ایدر زوفا رطب الیضماد
اولنسه فی اعضاء الغذاء زوفا رطب انجیر و بورق ایله ضماد اولنسه
طحاله نافعدر شربی حق نافعدر و استسقایه حق نافعدر بو لوحه ذکر اولنان
طبیخ ایلدا اولان نسخه‌نک ترجمه سیدر و ماعدا نسخه‌ده موجود اولان
بودر زوفانک بروده تسطلاء و سقیا نافعدر فی اعضاء النفض
مثانه و رحم بو احیلرنده اولان صلابتی حق تحلیل ایدر و رحم و مقعده‌نک بروده
و بو برکلرینک حق بروده‌تنه نافع اولور زانیه اولان ادویه‌نک اوچنجیسی
زوفا یابس در ابن کتبی دیرکه زوفا یابس برحشیشه‌نک اسمیدرکه انک
دالری بیوزینه دوشنور انلر بیراغی و دالری واردر مرزنجوش بیراغنه
و دالرینه بکزر رایحه طیبه‌سی واردر و طعمی آجیدر دبیعک اخرینه ادراک
ایدر اسمی فی الملهیده بودر و ایکی قسمدر بر قسمی جبلیدر و قسم آخری بستانیدر

في الطبع درجهٔ ثالثه ده حار يابسدر في الخواص سعتر كبي لطيفدر في الزينه
شرب زوفالوني تحسين ايدر و يوزه سورلسه يوزده اولان اثاري وكلف لري
جلا و ازاله ايدر في الاورام والبثور قتي و صلب اولان شيشلري تحليل ايدر شرابي ايله
سقي اولنور رايسه في اعضاء الراس يابس نزله و فالجه مطبوخي سركه ايله ديش
اغريسن تسكين ايدر و انجير ايله يابس نزله و فالجه اولنسه اول طبيخي بخاري
دوقي اغزنه نافعدر اكر قمع ايله يعني حوني كبي برنسنه ايله اول بخار قولغه
النوب اخذ اولنسه في اعضاء العين يابس نزله و فالجه اولنوب صكره طرفه
اوزره ضماد اولنور و كوز قپاغندكي اجينه اولان دم ميتطه ضماد اولنور في اعضاء
الصدر صدره و ريه يه نافعدر و ربودن و سعالي مزمندن الحيض و بال ايله طبيخي دوقي
نافعدر و قتي شيشلري و نفس تنصابيه نافعدر باطن حلقده اولان خناقه مطبوخي
ايله غرغره نافعدر في اعضاء الغذاء انجير و بورق ايله يابس نزله و فالجه ضماد اولور
و شرابي لسعه نفع اولور و استسقا لحمي نافعدر في اعضاء النفض بلغم
و حب القرع ديديكلري قورد و سائر قوردلري اسهال ايدر و قردمانا ايله و
ايرسا ايله قاديشدر يلسه اسهالي قوي اولور زائيه اولان ادويه نك
دور تحيسي زرنباد در في الماهيه برنوع نباتك اصولي در كوكيدر كه سعد
مشابه اولور ليكن حجم سعددن بويك اولور و عطريتي انزن قليل اولور
لوني اغبر اولور صيني بلادندن مجلوب اولور في الطبع درجهٔ ثالثه ده
حار و يابسدر في الخواص رياحي تحليل ايدر في الزينه مسعند زابراني سمير ايدر
واغزدن شرابي صارمسوق و قيسني ازاله ايدر في اعضاء الصدر قلبي تفريح
ايدر في اعضاء الغذاء قيئي حبس ايدر في اعضاء النفض بطني عقل ايدر ادرار حيض اولان
ريلجه نفع اولور في السموم هوام صوقمه جدا نفع اولور ضرر اولنفعه جرواره

قريب اولور في الابدال هوام لرغندكي حقنه برلي بر مثلي و نصف مثلي درونج و بروزندك
ايكي ثلثي و طرخشقوق بزري و نصف مثلي اغاج قاوند چكردكي اولور
زائيه اولان ادويه نك بشنجيسي زنجبيل الكلاب در في الماهيه
زنجبيل الكلاب معروف فليفله در فلفل ماء يعني صوبوبري ديرلر بر اغاج
شوكتي اغاج بر اغنه بكزر ليكن سوكت بر اغنه زنجبيل الكلابدن بر اغاج
زياده صاريدر و قضيبلري قرمزيدر انده زنجبيل طعم وارد ركلابي قتل ايدر
في الطبع درجه ثانيه ده حار و درجهٔ اولاده يابسدر في الزينه
تازه زنجبيل الكلاب بزري ايله سحق اولنسه يوزده اولان اثاري و كلفي
ازاله ايدر و عتيق اولان كلفي و نمشي ازاله ايدر في الاورام والبثور تازه سي بزري
ايله دوكولوب ضماد اولنسه قتي شيشلري تحليل ايدر زائيه اولان
ادويهٔ مفرده نك التنجيسي زيبق در كه لسان تركيده الكجوه ديرلر
في الماهيه زيبق ايكي دورليدر بر دورليسي عمله محتاج دكلدر صو كوزلري
كبي معدنيه وارد رصوجكي كبي انده چكوب اخراج ايدرلر و ايكنجي دورلو
معدننده برنوع طاشدر اول طاشلري معدننده اخراج اولنوب
آتش ايله اول طاشلردن زيبق استخراج اولنور تنكيم التون
و كمش معدنلرنده احجار و تربه اخراج اولنوب آتش ايله احجاردن
التون و كمش استخراج اولنور و زيبق معدننده استخراج اولنان
احجارلري كرصاقنه بسيطا و لوبك احجارك جوهرنده اجنبي طوراق
و طاش و سائر خلاف جنسي اولان اخلاطا و لمازايسه اول احجار
معدنيه زنجفر لوننده اولور و زنجفرك معدني حجرنده ملحق اولور بكلك
بزديركه اول صاف اولان حجر زيبق اولوبده اصلدر و زنجفر اكا ملحقدر

زرنباد معروف

وصوغان

زنجبيل الكلاب معروف

زيبق معروف

جالینوس وجالینوسك غیری ظن ایدرلرکه حجارهٔ زیبق معدن دکلدر
بلکه مرتك یعنی مرداسنج رصاصدن وذهب وفضه احجارلرندن
استخراج اولنوب معمول اولدیغی کبی حجر زیبق دخی زنجفر حجرندن استخراج
اولنور پس زیبق حجری عملی اولور معدنی دکلدر زنجفر حجر ایله زیبق حجری
اراسنده مشابهت اولمغله جالینوس زنجفر حجرینی اصل ظن ایدوب
وحجر زیبق اندن عمل ایله استخراج اولنور بر قدرك الحق حجر زنجفر
قوینلو طاشی ایله تطیین اولنوب آتشله تصعید اولنور وحجر زیبق
اولوجهله معمول اولور دیدی لکن حقیقت حال جالینوسك دیدیکی کبی دکلدر
بلکه زنجفر حجر زیبقدن کبریت ایله استخراج اولنور بعده زیبق اولدن
مستخرج اولان حجر زنجفردن نوعا استخراج اولنمق ممکن اولور
معدنی اولان حجر زیبقدن زیبق استخراج اولندیغی کبی والحاصل
حجر زیبق اصلدر اندن زیبق کاهیجه بلا واسطه استخراج اولنور وکاهیجه
دخی حجر زیبقدن حجر زنجفر استخراج اولنوب حجر زنجفردن زیبق
استخراج زنجفرك جوهری حجر زیبقك جوهریدر جالینوس قتنده حجر
زیبقك جوهری زنجفرك جوهریدر فی الطبع زیبق درجهٔ ثانیه ده بارد
رطبدر فی الخواص تصعید اولنان زیبق قابض اولور فی الزینة زیبق
اولدیرلوب دهن ورد ایله خلط وبمقام دیدیکلری توردیلمه اولان
[illegible] دیدیکلری کهله حجر ایچون استعمال اولنور فی الجراح
والقروح اولوزیبق کل [illegible] جرب ایچون استعمال اولنور وقروح ردیه
ایچون نفع استعمال اولنور فی الات المفاصل زیبقك بخاری فالج ورعشه یه
ایجاب واحراث ایدر واعضاده شلل ودوخه ایدر فی اعضاء الراس زیبقك

حجر

بلغ

اولنیور ابو علی قتنده

و با ضوء حجر [illegible]

دخانی

دخانی سمعی ازاله ایدر واغزی قوقیدوب بخر ایجاب ایدر اکر اول دخان
فمه دوقینور ایسه فی اعضاء العین زیبقك دخانی بصری ازاله
ایدر فی اعضاء النفض قولس احتیاطی دیرکه بعض ناس مقتول اولان
زیبقی ایلاو سدره استعمال ایدرلر فی السموم مصعدا اولان زیبق قتال
اولور تقطیعی شدید اولمغله حسبیله وزیبق مصعدی شرب ایدن
کمسنه یه علاج فور بودرکه سود ایچوب قی ایدر جالینوس دیرکه
بو علاج مذکور تجربه اولنمشدر طبع ایله اولان نسخه ده لاتجربه
بدلنه لایجوز واقع اولمشدر وبعضلر دیدیلرکه زیبق مقتول ثقلی واعزلیغی
حسبیله قتل ایدر زیرا هر نه شیئه ملاقی اولور ایسه اول شیئی زیبق مقتول
ثقلی حسبیله اکل ایدر ومصادف اولدیغی عضوی فناسندن انسانك
هلاکی لازم کلور مصنف دیرکه بو کلام محصل ومحقق دکلدر وزیبق فارلری
قتل ایدر وتوتیندن هوام وحیات هرب ایدوب قاچرلر زاج ثانیه اولان
ادویه نك بدیجیسی زاج درواك قولی لغتنده [illegible] دیرکه الزاج قره بویه
فارسیده معربدر اصلی زاکدر فی الماهیة زاج بحسب الالوان مختلف
اولور ابیض واحمر واصفر واخضر اولور واوج صنف اولوب صنفنه
قلقدیس وایکنجی صنفنه قلقند واوچنجی صنفنه سوری دیرلر پس
لازمدرکه بو اصناف وانواع برر برلرندن فرق اولنوب متمایز اولدی لروفرق شرح
وبیان بو وجهله اولور بالجمله زاجات بر نوع جوهردرکه حل اولنمغه
قابل اولور ولکن حل اولنمغه قابل اولمیان احجاره مخالط اولور واحجار
غیر متحلله دن ایرلوب ممتاز اولمدیغی زاج ایله انتفاع اولنمز پس
اول تحللی قابل اولان جوهر مخالطلرندن [illegible] معدننده سیلان ایدوب

الاحتیاطی نسخه ده ابی الحسن بن عبد الرحمن ابن عباد بن الحلیم لب اللباب للسیوطی

اولمسنه

زاج

منعقد اولور و اول منعقدك اصفرينه ولونى صارو اولنلرينه قلقطار
تسميه اولنور و جميعا زاج جوهر صو ايچنده حل اولور وطبخ ايله
حل اولور لكن سورى تسميه اولنان زاج شديد الانعقاد اولمغله صو ايله
وطبخ ايله حل اولماز و زاج اخضرك اصفردن انعقادى اشد اولور و اجزاسنك
انطباقى دخى اشد اولور ~~و...~~ و جالينوسك
وهمنده سابق اولور كه زاج احمر قلقطار اطلاق اولنان زاجدن تولد
ايدر و بركره دخى رأى ايدركه زاج احمر قلقطار دخى مشتمل اولمغله قلقطار
زاج احمردن متأثر اولور و جالينوسك بو كلاملرينه نظر وار در
في الاختيار انواع زاجلك اخضر مصرى زاج قبرسيدن اقوى
اولور لكن امراض عينده قبرسى مصريدن اقوى اولور و غير محرق اولان
زاج محرقدن اقوى اولور و زاج محرق الطف اولور و زاجلك جمله سندن
قلقديس و زاج اخضر الطف اولور و قلقطار اعدل اولور و سورى
اغلظ اولور ... اينكچون سورى صوده منحل اولماز و قلقطارك اجودى
و افضلى و اول زاجدر كه اندن تلميعات ذهبيه اولوب التون كبى شعشعه
و لمعانى اوله و اول منفتلو زاجك قوتى قلقطار قوتنه قريب اولور و قلقطارك
اجودى و افضلى تفتتى سريع اولوب نحاس نتنى وطرى غير عتيق اولاندر
و زاج الحبر كه اكثر شحيره تسميه اولنور انك اجودى صلابتلو اولوب ذهبيه
لمعان ايدنلر در و انك قوتى قلقطار قوتى كبيدر و سوريك اجودى مصردن مجلوب
كتوريلنلر در و تفتيت اولنديغى سواد تفتت ايدنلر يعنى پارچه لر رود اغلشكر
سياه كورينلر در و بچوينلر اولوب منافذنده ذهومت و قبض اولنلر در و شم
دخى بو منتلو اولور في الطبع درجه ثالثه ده حار و يابس اولور في الافعال والخواص

زاجلك كليسى محرق در خوشكريشت احداث ايدر و قبض ايدر و زاج احمر قلقطاردن
لذعا اقل اولور و زاج اساكفه اصناف زاجلك جمله سنده اقبض اولور اساكفه
اسكافك جمعيدر اسكاف همزه نك كسرى و سينك سكونى ايله بشمقجى كفشكر
معناسنه در حيوان قولى الغتنده محرر در ابن كثير ذكر ايتديكى صحيح اولان قول
بودر كه زاج الاساكفه قلقديس اصنافندن بر صنفدر كه لونى المجسه
اولور و اجزاسى متساوى و متشابه اولور صو اصابت ايلديكده سياهلنور
انتهى و قلقطارك قبضى معتدل اولور في الاورام والبثور قلقطار اورام
ساعيه دخى و حمرت تسميه اولنان ورملردن نفع اولور في الجراح والقروح
زاج اجناسنك كليسى جربه و سعفه يه نافعدر و بعضيلر قلقطاردن
و زاجك سائر اصنافندن فتيله لر بيلوب ناصور ده استعمال
اولنور و ناصورك تحرف ايدن جزلرينى يعنى قيتلنوب صاقتشمش
كبر اولان اجزالرينى سوكر و ازاله ايدر في الات المفاصل زاج سورى
خمر ايله عرق نسا ايچون احتقان اولنوب نفع اولور في اعضاء الرأس
زاج بورينه نفخ اولنسه رعافه نافع اولور و على الخصوص قلقطار بورينه
نفخ اولنسه زياده نفع اولور و كذلك اولان اكلمده واورام دديه دخى
زاجلك كليسى نافع اولور و بال ايله بر فتيله اتخاذ اولنوب زاجه بولشترلمش
و قرحه اولان قولاغه صوقيلسه اذنده اولان اولورقحه و اوزرنده
مدت سنه نافع اولور و كذلك زاج منفاخ ايله اولقولاغه نفخ اولنسه
منفعتى اولور و زاج تاكل اسنانى دفع ايدر اما اول زاج احمر كه سورى
ديمكله معروفدر ديشلر سند ايدوب بكيستدرر و حركت ايدن ديشلرى
ديشلرى بكيستدرر و دل التنده حادث اولان ضفدع ديديكلرى مرضه
زاج محرق سورنجان ايله جمع اولنوب وضع اولنسه منفعتى اولور

ياخود دبوردون الجبلة

ورلجلن قيزاتخاذ اولنوب آغز ايچنده اولان آكله يه وسائر قرحه لره بلسه صوتور
نفعلی اولور وخصوصا اول قيزوطی زاج احمردن اتخاذ اولنه آنك نفعی
زياده اولور في اعضاء العين جميعا اصناف زاج وخصوصا قلقطار كوز
قپقلرينك غلظتنه وخشونتنه نافع اولورلر في اعضاء النفس والصدر
ديديلر تجفيف ايدر وتجفيف حسيله بعض كره قتل ايدر في السموم زاجده
تجفيفی حسيله قوت سميت اولور ذاتيه اولان ادويه نك اكثری نجس

زرنيخ معروفدر

زرنيخ در ابن كتبر ديركه زرنيخ فارسی اسمدر معدننده تولد ايدن برنوع جسم
ارضيه اطلاق اولنور كه انك توكدرن كبريتك تولدی كبی اولور لكن زرنيخده ارضيت
وثقيل اولان رطوبت مائيت زياده اولور وكبريتده ناريت زياده ظاهره
اولور انيكيچون كبريتك احراقی كبی احراقی اولماز والوانی اعتبار ايله دورت
صنف اولور اصفر واحمر واخضر وابيض اولور احمر زياده حرتلی اولور واصفر
معتدل اولور واخضر زياده ثقيل وغليظ وارداء اولور وابيض ردائتده
اخضردن اقل اولور اسم صاحب قانون ديركه في الماهيه زرنيخ جوهرينه ...
اخضر واصفر واحمر اولور بعض نسخه ده اخضر بدلنه ابيض واقع

في الاختيار

اولمشدر وزرنيخك اجودی مشبع اوله يعنی رنكی طوق اوله منسحق اوله
اوله يعنی سريعا تفتت ايليه ورايحه سی كبريت رايحه سی ايله حتشابه اوله
ابن كتبر زرنيخك صنف احمرينك اجودی بو اوصاف ايله موصوف اولور

نسخ قانونك اكثرنده

ديو قيد ايدر ~~...~~ احمر قيدی تصريحا يوقدر لكن قراينه فهم اولنور
وصار وزرنيخك اجودی ادمتزو ذهبی اوله يعنی ادم ديديكی ناحيه مجلوب
اولوب المتون كبی براق اوله وصفايحلو اولوب طلق اصفر كبی اوله طلق
عروق عروسج يديكلری طاشدركه براق اولور وقات قات اولور وبعض
نسخه ده واجوده الاصفر الشيرنج واقع اولمشدر ظاهر بودر معنا اول
اصفر يعنی كبی اولوب بيض وانجه اوله ديمك اولور وشيرنج بولغ فارسيه اولان
پشيك قادسيدن معرب اوله اما نسخه سلطانيه ده بوتعبير يوقدر

الطبع

[illegible]

في الطبع درجه ثالثه ده حار ودرجه ثانيه ده يابسدر في الافعال والخواص
زرنيخك بالجمله اصنافی معفن ولذاع اولور وزرنيخ احمر قلقنديونده اجود
در بعض نسخه ده قلقديقون وبعض اخرده قلدقيون واقع اولمشدر في
الزينة زرنيخ شعری حلق ايدر وزرنيخ راتيانج ايله اثاردمه يعنی قرمزلكلره
وداء ثعلبه نافعدر في الجراح والقروح شحم ايله زرنيخ جراحات اوزره وضع
اولنور في الاورام والبثور شحوم وادهان ايله زرنيخ جربه ورطب سعفه يه
وعفونته نافعدر وجلدی احراق ايدر وكهلله ايچون وقان كلكلری واثار ريحی
حرّ ايله لطوخ اولور وظرنقه اولان اثاره وكله يه زفت ايله لطوخ اولور
وبعض كره حمل الحوی نوزفت ايله لطوخ اولور في اعضاء الرأس زرنيخك
خصوصا زرنيخ احمردن اتخاذ اولنان قيروطی بورنده واغزده اولان آكله يه
وسائر اول عضوك قرحه لرينه نافع اولور في اعضاء النفس متقيحون يعنی
اريك توكورنلره اوعالی ايله زرنيخ سقی اولنور اوعالی شراب عتيق ايله يا عسل
مصفادن اتخاذ اولنان شربتدر وياخود زرنيخ ماء عسل ايله سقی اولنور
حرن اوكسر يكيچون اولان كمسنه يه زرنيخ راتيانج ايله تبخير اولنوب بخار استعمال
اولنور وبعض كره نوزرنيخ دبو ايچون استعمال اولنان حبك اجزاسنه
ادخال اولنور في اعضاء النفض مقعده ده ظهور ايدن بثور وبواسير ايچون
زرنيخك كل ياغی ايله لطوخ اتخاذ اولنور في السموم تصعيد اولنان زرنيخ قاتلدر
ذاتيه اولان ادويه نك طقوزنجيسی زند الحجر در زند الحجرك بحسب اللغه

زند الحجر معروفدر

معناسی درياكوبوكی ديمكدر اما اطبا عرفنده برجسم مركبدركه اجزا ارضيه
لطيفه ايله اجزاء هوائيه سی بحرك رطوبتی جمع ايدر وماء بحرك تموجی
وتلاطمی ايله اول اجزاء مجتمعه دن حادث اولوب تحجّر ايدر وتكون ايدن جسم مركبه

اسفنجی سنکی شکلی اوزره اولور دیمکدر منه

اطلاق اولنور زبد البحرك بش صنفی وار در اول اصنافی قانون صاحبی اشارت
ایدوب دیرکه فی الماهیة زبد البحرك صنف اولی بندق شکلی اسفنجی اولور و رایحه سی
زهم اولور یعنی باغلیلقدن حادث اولان بد رایحه کبی رایحه سی اولور و اول رایحه ده حسك
رایحه سنك شدتی کبی سهوکت و شدت اولور و اول اسفنجی صنفی کثیف و ساحلی اولور
یعنی امواج بحر آنی ساحل بحره القا ایدر و ساحل بحردن اخذ اولنور بو مقامده قانونك
ترکیبنده مثل رایحة حسك سمك واقع اولمشدر و سهوکتك ایکی معناسی وار در بری
استداد و بری بالق رایحه سی و سهوکتی بالق رایحه سی معناسنه حملی رایحة حسك
و کذلك حقدر حتی [illegible] زهم الرایحه دیو دیدیکی آنی اولمغله بیزم سهوکتی استداد
معناسنه حمل ایلدك اما ابن کتبی سهوکتی رایحة سمك معناسنه حمل ایدوب دیرکه
اصفر زین مزهم الرایحه کانه صدید السمك فلیتأمل و زبد البحر اصنافندن ایکنجی صنف
اسفنجی خفیف اولور یعنی صنف اول کبی سنك هیئتنده اولور لکن خفیف اولور صنف
اول کبی کثیف اولمز و اوزون اولور طولانیدر و رایحه سی طحلب رایحه سنه اولور
طحلب قوربغه یصوسنه دیرلر لغت فارسیه جغز وارده دیرلر صویك یوزنده
وکنارنده طاشلر اوزرنده تکون ایدر و یشل اولور و اوچنجی صنفی دودی اولور
یعنی قورد شکلنده اولور و لونی فرفیری اولور و قانون نسخه لرنده و ددی واقع
واقع اولمشدر لکن قلمی ناسخك تحریفی اولدیغی ظاهر در بو نوعه دودی تسمیه
اولنور و دوردنجی صنفی کرکنش صوفه متشابهدر و خفیفدر و بشنجی صنفی فطری
الشکلدر یعنی منتن هیئتنده اولور ظاهری ملاستلی و باطنی خشونتلو اوزره اولور و آنك
رایحه سی اولماز فی الطبع زبد البحر درجه ثالثه ده حار یابسدر فی الافعال والخواص
اوساخی تنقیه ایدر جالیدر و احراقی دخی وار در و صنف ثالثی یعنی دودی اولان
صنف جمله سندن الطفدر فی الزینة احراق اولنان زبد البحر خصوصا اوصنفی صنفلری

یعنی دودی

یعنی دودی تسمیه اولنان صنفلری محرقی داء ثعلبه منفعتی وار در و فطری زبد البحر حلق شعرده
استعمال اولنور و اطباندن قولی اوزره بهقدن نفعی اولور اوّلا مذکور اولان
ایکی اسفنجی صنفلری غسول لاته ادخال اولنور و لبن بثورلری ادویه لرینه دخی ادخال
اولنور و کلفلر و یوزده اولان لکه لره نفعی استعمال اولنور و بافیلری تویلری تراش
ایدر حلاق شعردر فی اعضاء الرأس زبد البحرك املسی دیشلرك جلاسنه زیاده اولور
و جمیعا زبد البحر دیشلری زیاده جالیدر فی الاورام والبثور زبد البحرك املسی
مسمارلر اولان اورامه اوفقدر دودی اولان زبد البحر خنازیره اوفقدر فی الجراح
والقروح زبد البحر خصوصا ایکی اسفنجیلری متقرح اولان جربه و دمرکیلره
نافعدر فی الات المفاصل دودی اولان زبد البحر شحم ایله و کلیا ایله نقرسه
نافعدر فی اعضاء الغذا دودی طحاله و استسقایه نافعدر فی اعضاء النفض
زبد البحردن دودی اولان صنفی عسر بولی و مثانه ده اولان قملری تنقیه یه
نافعدر و بوبرك اغریلرینه دخی نافعدر بو مقامده کلنجی هر نه قدر دودی ذکر
اولندی ایسه قانون نسخه لرنده واو ایله وردی واقع اولمشدر زائدا اولان
ادویه حضرده نك ا و نجیس زنجفر درزیبق ماده سنده مستوفی زنجفرك
جوهری بیان اولندی بو مقامده قانونك ذکر ایلدیکی بودر فی الماهیه برقوم
دیرکه زنجفرك قوتی اسفیداج قوتی کبیدر و آخرلر دخی برکه شادنج قوتی
کبیدر فی الطبع اصح اقوال زنجفر حار یابسدر بکزرکه اول کیفیتلر درجه ثانیه اخرنده
اوله و بو که مغایر طبیعت اثبات ایدنلرك سوزلری بو بابده صغری قتلری اولمقارنده …
فی الافعال والخواص زنجفر قابض جاذبدر لکن برقوم دیرکه قبضی جذبندن
اقوادر و آخر قوم دیرکه جذبی قبضندن اقوادر فی الجراح والقروح جراحاتی ادمال
ایدر و قرحه لرده لحم بتر بروآتش یانغنه و حصفه نافع اولور و حصفه …

بنجه لرو سوجلیلر دردنوکبی خروج ایدر و دیکن کبید دسودرا ولور فی اعضاء الراس
اسنانی تاکلردن منع ایدر زائیه اولان ادویهٔ مفرده نك اوف بجنیسی
زجاج در ابن کبتر دیرکه زجاج یعنی صرچه ایکی قسمدر بری منحجر دروبری
قومدن و حصاتدن مصنوعدر و معروف اولان ایکنجی قسمدر اشتر فی الماهیه
ماهیتی معروفدر فی الطبع درجهٔ اولاده حار و درجه ثانیه ده یابسدر فی
اعضاء الراس حو بیتلی رجالنذیرر و تویلری بترر اکر دهن زنبق ایله زجاج
اولجلره طلا اولنسه ویاخود اولجلر غسل اولنسه فی الافعال والخواص زجاجده
قبض ولطافت واردر فی اعضاء الراس زجاج ایله باش غسل اولنسه ابریه دن
باشی تنقیه ایدر و دیشلری جلانذیرر فی اعضاء العین آق دوشن کوزلك بیاضنی
کیدررر و زجاج محرق بو فعلی قوی اولور فی اعضاء النفض دوکلمش صرچه و
انسی محرق اولاك مثانه وکلی حصاتنه نافعدر اکر شراب ایله سقی اولنورانیسه
زائیه اولان ادویه نك اوچنجیسی زرنب در ابن کبتر دیرکه زرنب
کلمهٔ فارسیه در شجرهٔ فارسیّه یعنی اغنه دیرلرکه اولبیا قطرفایه اغنه مشابه
اولور لونی صارو اولور عرب جماکنده اول اغاج نابت اولمازلکن شعرلرینه استعمال
ایدرلر و اکثر اجل جراد اطلاق ایدرو اترج رایحه سنده اولور اسم صاحب قانون
دیرکه فی الماهیه زرنب براز قضبان و دالردرکه انجه و ذکر اولنور سلّکی
یعنی چولرو زغلظنی قلم غلظنده و قالنلغنه و انجه قرار اول قضبانك
غلظتی و قالنلغی اولور صفرته مائل سیاه اولور طعم و رایحه سی اولماز و قلیلا
موجود اولان رایحه سی اترجیه اولور بعض اغاج قاوونی رایحه سنده اولور و قوتی
جوز بوا قوتنه لکن جوزبوادن الطف اولور و دیدیکلری اوزره دارصینیدن
بدل و طبعی اولور فی الافعال زرنبه قبض واردر و ریاح و تحلیل بواردر

فی الطبع ثانیه ده حار یابسدر

فی اعضاء

فی اعضاء الراس صو ایله و کل یاغ ایله زرنب صداع بارده اچون سعوط
اولنور فی اعضاء الغذاء بارد اولان کبده و بارد معده یه نافعدر و
جدا ظاهردر فی اعضاء النفض دبیلری یکی اوزره بطنی عقل ایدر زائیه
اولان ادویه نك اونجیسی زبد در زبد زانك ضمی و بانك سکونی
ایله کره یاغیدر وان قولی لغتنده مذکوردر ابن کبتر دیرکه زبد سودك
یاغو سمندر متواترا ضرب و تحریك ایله استخراج اولنور و هر حیوانك
سودندن زبد استخراج اولنمازو زبد استخراجنك اکثر حالی استعمال اولان
قیون و کچی و صیغیر سودلرا اولور اسم درجهٔ اولاده حاردر و رطوبتی
حرارتندن اعلادر قانونك بو [illegible] بو مقالی مجلدر ابن کبتر
تصریح ایدرکه رطوبتی دخی درجهٔ اولاده در و حرارتندن اکثر و اغلبدر
فی الافعال والخواص زبد منضج و محلّلدر و ارخا سن دخی واردر لکن ابدانه
متوسطه دن تحلیل ایدر صلبه یی تحلیل ایلمز و ابدان ناعمه ده
یعنی اطفال و نسوان متللولر بدنلرنده تحلیلی و تأثیری سهولت ایله اولور
و دخانی مجففدر دفق ایله قبض ایدر و اعضایه دوکولن موادك اغرنسنی
تسکین ایدر زبدتندن دخان استخراجنك طریقی بودرکه زبدی التهاب
اولنوب اوزرینه بر قاب ایله اورتیلور و سونسون ایچون بر طرفی
اچوق قونور و لامحاله اول دخان اوزرینه اورتیلن قابه تعلق ایدوب
تجسم ایدرو اخذ اولنوب استعمال اولنور فی الزینه زبد ایله بدن تطلیه
اولنوروطلا اولندقده مناف سدتی داخله نفوذ ایدوب بدنی تغذیه ایدر
و سمیزیدر فی الخراج والقروح سکرلرده اولان جراحاته نفع اولوب
و قرحه لره نفوذ ایدوب مواد دیننی انضاج ایتمکله تنقیه ایدر فی اعضاء الراس

دماغ حجابلرینه اولان ورملر ایچون ترکیب اولنان ادویه زبد ایله سقی
اولنور کذلك قولاقلردنده اولان ورملر ایچون وآغزده و دیشلر اتلرنده اولان ورملر ایچون
وقلاع ایچون ترکیب اولنان ادویه بالجمله زبد ایله سقی اولنور اطفالك
دیشلرین بیتجك زمان عموری یعنی دیشلرینك منبتی زبد ایله طلا اولنور
و دیشلرین سهولت ایله بتر فی اعضاء النفس والصدر صوت قصبه عارض
اولان انکسار کیه نفع اولور خصوصا بادم وسکر ایله تناول اولنسه نفع
زیاده اولور کذلك وجه خنزیر اوزره تناولی ذات الجنبه وذات الریه یه
نافع اولور ونفثك سهولتی اولور انضاجی اولمق حسبیله زبد بادم یاغی ایله
وسکر ایله استعمال اولنور ایسه انضاجی زیاده اولور اما زبد یالکز استعمال
اولنسه تنقیه سی انضاجندن اقل اولور و زبد سکر ایله استعمال اولنور ایسه
عکسی اوزره اولور انضاجی تنقیه سندن اقل اولور [illegible] برو فیه نصف
وقیه زبد بال ایله استعمال اولنسه مره توکومکی منع ایدر فی اعضاء النفض
زبد تلیین ایدر حقنه تناول اولنسه اسهال ایدر بخار سقلرده اولان حرارتلی
وصلابتلی شیشلر ایچون زبد ایله احتقان اولنور و رحمده وخصیه ده اولان
اولمقلو شیشلر ایچون زبد احتقان اولنور و مثانه اغزنده اولان جراحاتك
ادویه سنه زبد ادخال اولنور فی السموم زبد سموم مقاوم اولور ایلان
صوقدیغی محله طلا اولنسه نفع اولور ذاتیه اولان ادویه نك اوزن
دورد جنسی زفت در وان قولی کخننده دیرکه زفت زانك کسری ایله
قره صاقز قبر عغا سنه فی الماهیه دیسقوریدوس دیرکه اول زفت که الکا غزا
هو تسمیه اولنور ایکی صنفدر و ذره اولو صنف اوتلی بحری اولور لونی اسود در
وسیال در ابن کثیر دیرکه اول صنف چشمه لردن صو ایله جمعا آقر و اول عیندن

خروج

خروج ایدن ماستن اولور و بو چشمه لر هیت شهرنده کثیر الوجود اولور انکچون هیت
فرات کنارنده بر مصردر اسمیدر زفتك بو صنفی مجربدر مراهمه ادخال اولنور و بوکه
قاردیرلر عوام ناس قیر دیرلر و زفتك صنف ثانیسی بری اولور صوده اولماز
بلکه جبلده اشجاردن تولد ایدر بری وجبلیدر [illegible] بری اولان زفتك زفاج
[illegible] قسمدر برقسم اولان زفتدرکه [illegible] معروفدر اولا آغاجدن سیلان ایدوب
آقر و آغاجك میوه سنه قضم قریش دیرلر او آغاج صنوبرده صنفی صغیر اولور
و بویکلنه ازه دیرلر که صنوبرك ارکلی اولور و بریده قسم اخرلر سائر صنوبرك
سائل اولور و زفت درجه اولاده رطبدر لکن طبخ ایله بعض کره رطوبتی ازاله
اولنوب جاف یابس اولور و زفتك اکثر ذکر اولنان یتبوت قضم قریشدن احصل
تولد ایدوب سائل اولور و زفتك دهن [illegible] قطرانی قریبدر قطران کتاب ماهیته
باب القافده یازیلدیغی اوزره شونلین دیر یکار اغاجلری عصاره سیدر و زفتك جفنی
[illegible] اوج وجه اوزره استخراج اولنور وجه بودرکه زفت ازاله رطوبت
ایچون طبخ اولندقده قدر ایجنده کل تقطیر اولنزیغن تقطیر اولنور و مقطرینه
دهن زفت دیرلر تکلم کلام مقطرنك کلابه دیندیکی بر وجه ثانی بودرکه
زفت تجفیف ایچون طبخ اولندیقده قدرك اوزرینه برقطعه صوف تعلیق
اولنوب آصیلور و زفتك حین طبخنده اولان بخار ایله او صوف اصلنوب تلدلر
ایدر و صکره او صوف بر آخر قابه صیقلور و او عصاره یه دهن زفت تسمیه
اولنور و وجه ثالث بودرکه ممکن اولورکه زفت قرعه وانبیق ایله تقطیر اولنه
و بو وجه ایله تقطیر اولنسه تقطیر و مصعد اجود اولور و هم محفوظ اولور
ضایعاتی اولماز فی الافعال والخواص زفت اخلاط غلیظه یی انضاج ایدر حار در
وهم مسخن اولور زفت رطبك انضاجی اشد اولور و زفت یابسك تجفیف اشد اولور و مراهمه ادخال اولنور

في الزينه طونقلر معارض اولان بياضنه نافعدر قلع ايدر ودخي اعضايه جذب ايدر ويا قو ايدروب اعضايه وضع اولنور عضوى سمز ايدر خصوصا تكرار اولنوب قلع اولنديغي عنف ايله دفعة قلع اولنسه تسمينى زياده اولور اثقل وسائر اعضاده ظهور ايدن يارتقلره وضع والصاق اولنور اول وضع اولنديغي يارتقلرى اصلاح ايدر وداء الثعلبه زره زفت ضماد اولنسه توكلرين بيتورر في الاورام والبثور اورام صلبه يي يعني قتى اولان شيشلرى تليين ايلر وخصوصا زفت رطب اولان شيشلرى تليينى زياده اولور وخنازير اوزره ايريه اوني ايله استعمال اولنور وزفت [illegible] كبريت ايله ويا خود بنبوت ايفلجندن قوابيه خلط واستعمال [illegible] اولنسه نملهٔ ساعيه يي سعيدن منع ايدر وخراجات غدد دكيلسنه نافع اولور في الجراح والقروح دم كيلرى ازاله ايدر وعميق قرحه لرده ات بيتورر خصوصا كوننكلك او فلقيل ايله ويا بال ايله استعمال اولنسه اول فعللرى زياده اولور وفاسد اولان قرحه لرى تنقيه ايدر وزفت يابس اقرحه لرده وجراحتلرده استعمال اولنسه تجفيف اشد اولور في الات المفاصل زفت مرهم عضللره نافع اولور في اعضاء الرأس زفتك رطب ويابسى باش قرحه لرينه نافع اولور دوا جيددر في اعضاء العين زفتك دخاني كوزلر كيكلرين كوزلندبرر وكرپكلرى دوكلنلرك كيريكلرين بيتورر ودمعه يي دفع ايدر وقروح عينى دخي ولدبرر يعني ازاله ايدر اول وجهيله كه قرحه قالمز صاغلنور كالاول بصرى تام اولور وبصرى قوتلندرر في اعضاء الصدر [illegible] بارد ويابس اولان او كسيركلرى يالكز زفت وبالخصوص بادم وشكر ايله نافع اولور في ذات الجنب وذات الريه ده نفثى وتوكوركلى تسهيل ايدر ومواديي انضاج ايدر كونلك دهن لوز ايله خصوصا زفتك انضاجي زياده اولور ويالكز استعمال اولنديقده تنقيه سى انضاجندن اقل اولور اما سكر ايله عكسى اوزره اولور يعني انضاجي تنقيه سندن اقل اولور وزفت رطب حنك اولنسه يعني حنكه سوريلسه خناقلره

(margin: ازاله — الصافي — اولنسه — وسائر فعلى — زفتك — ورطوبتي — اورام شيشلرينه)

نفع اولور

(margin: زعفران — ٣)

نفع اولور في اعضاء النفض زفت عليند روالقا درسينه لرده زفت ايله استر وقتى اولان شيشلر ايچون احتقان اولنور اكر اول شيشلر بغرسقلرده وحكى وخصيه لرده اولور ايسه ومثانه اغزنده اولان جراحتلره دوتيسنه اذكا اولنور ومقعده يارتقلرينه زفت ايله طلا اولنسه صاغلدر في السموم بالجمله سموميه مقاوم اولور وافاعي نهشه سنه طلا اولنسه نفع اولور زائيده اولان ادويه ندن اون بشنجيسي زعفراندر في الماهية ماهيتي معروفدر في الاختيار زعفرانك جيدي وافضلي اول زعفراندركه حديث وطرى اوله ولوني حسن ورايحه سي زكيه وكسكين اوله وشعره لرى اوزره قليل بياض اوله واول بياضلق كثير اولميه صبانخي اوله يعني بالجمله مرطوب وتخم كبير اوله اول شعره لر صحيح تحكم اوله بو يا ماسي سريع اوله برندن برينه تللر علتنج ويا بشنو اولميه وهش اولوب پاره لنمش واو فقلنمش اولميه في الطبع درجهٔ ثانيه ده حار ودرجهٔ اولاده يابسدر في الافعال والخواص قابضدر ومحلل ومنضجدر قابض حجرا بالوحسن ايله وحرارتي معتدلدر ومفتحدر جالينوس ديديكه حرارتي قبضندن اقوادر ودهن مسخندر وحوزيلري بعض جوزستان اطبالري ديديكه زعفران بر خلطى تغيير ايلمز بلكه هر خلطى على السويه حفظ ايدر [illegible] وعفونتي اصلاح ايدر واحشايي تقويه ايدر في الزينه زعفران شرب اولنسه لوني زينتلى ايدر في الاورام والبثور اورامي محللدر زعفران ايله حمرت شيئيه اولنان ورمه طلا اولنور في اعضاء الرأس باشه حضوردر صداع ايجاب ايدر مبختج ايله خمار ايچون شرب اولنور منومدر اويديرر حواسى حظلمدر كوزلرى اكلوق ايدر وسائر ريشنه خصوصدر وزعفران شراب ايله سفيل اولنسه غشي كلنجه قدر سكر ايجاب ايدر وقولنجه اولان ورم حاره نفع اولور

(margin: صبغ يعني)

في اعضاء العين بصري جلا ايدر ونوازل عينه نزولدن منع ايدر غشاوه يه نفع اولور خسته اولمق حسبيله كوزه عارضه اولان زرقتي زعفران الكحال كيدرر في اعضاء الصدر قلبي مقويدر تفريح اولور برسام اولانلره وشوصه اصحابنه تنويم ايچون قوقلديلور خصوصا زعفرانلك دهني قوقلديلسه تنويمي زياده اولور نفسي تسهيل ايدر والات نفسي تقويه ايدر في اعضاء الغذاء غثيان كتورر شهوتي اسقاط ايدر معده ده اولوب تشهوته تشبيه ايدن حموضت سودا ويه يه زعفران مضاده اولمق حسبيله لكن نفس معده يي تقويه ايدر زعفرانده حرارت و دباغت وقبض اولمق حسبيله برقوم ديديلر كه زعفران الكحال الجيد وناقصه في اعضاء النفض باهي تحريك ايدر وبولي ادرار ايدر وصلابت رحمه وانضمام رحمه نافع اولور كزللرده رحمه اولان قروح خبيثه لره نافع اولور اكر ايكي وكتي موم وياخود ايلك كابله استعمال اولنوراسه بعضلر ديديلر كه زعفرانلك اوچ مثقال مقداري تناول اولنسه تفريح حسبيله قتل ايدر في الابدال بدلي برو زني قسط وربع وزني سليخه قبوغي اولور زانيه اولان دوية اون التجبيسه زنجار در في الماهية زنجار طرق شتي ايله ياقرديدن استخراج اولنور طريق اول بودر كه سركه نك طورتي ايچنده برقطعه باقر تكريج اولنور واول تكريجه اولنان بقرك مبرد ايله براده سي اخذ اولنور او زرينه سركه صاچيلوب نمناك اولان برمحله دفن اولنور اول زنجاره اسحاله ايدنجه قدر وطريق ثاني بودر كه سركه طولو برقابك او زرينه برياقر قيا اوب جنكار باغلنجه قدر ترك اولنور بعده اول جنكار باقرقابدن قازنيلوب اخذ اولنور اوچنجي طريق بودر كه نحاس نوشادر وخلط اولنوب بر نمناك محله دفن اولنوب جنكار اولور بوطريق طريق معروفدر وزنجارك

بربوع

زنجار

مرفوعا ترك اولنور بعده استخراج اولنور حفظ اولنور

بر نوع زنجار دخي اتخاذ اولنور كه اول نوع زنجار جد لطيف اولور وانك طريق اتخاذي بودر كه سركه تصعيد اولنوب مصعدي اخذ اولنديقدنصكره ير باقردن مصنوع هاون ايچنده باقردن مصنوع ايله مدقه ايله يعني هاون ايلي ايله دق اولنور واول دق زياده شمس حرارتلو كونلرده وكونشلي محلده اولور وسحقي ترك اولنميوب تكرر حادث اولنجه على التوالي سركه سحق اولنور وتكرر ايلديكندن صكره اغبه مقداري اولحيه يه شب وملح طرح اولنور وينه سحق اولنوب سحق وتحريك حسبيله اول اجزاء يبوستلو بجاني اولديقده جمع اولنوب قوروديلور وبر مقدار سركه ده سريلور وصيان بولنخو سرپيلور وينه سحق اولنوب تكرار دخل اولديقدن صكره برنمناك محله ترك اولنور بعده ينه جمع اولنوب تجفيف ولنور حفظ اولنور وبوصنعت كليسي مصنوع اولان زنجار ايدي في زنجارك برنوعي دخي معدني اولور اول معدني اولان زنجار معدن نحاس قتنده اولان صخره لوطاشلر اوزرلرنه تولد ايدرب اول صخره لردن جمع اولنور ومعدن نحاسك كندوده دخي تولد ايدرب معدنلرن اخذ اولنور في الاختيار معدني اولان اجوددر تو بالدن ورومي نحاس اخذ اولان زنجار اقوا اولور توبالدن حرارنحاس سبك اولنمق ايچون چكيچ ايله ضرب اولنديقده قشره قتالندن اوزرندن داغيلن جنس اولور ورومي نحاس محرق معناسنه اولور بو ايكي كلمه لر فارسيه معربدر زنجار دخي نوشادر ويدري خالص اولوب في الطبع زنجار درجه رابعه يه وارنجه قدر حار ويابسدر في الافعال والخواص زنجار جاليدر صلابتلو اولان اتلري قيمه شق ايدرك اكل ايدر وزنجاره حدتي وارد ر لكن زنجارده قبض وطي اتخاذ اولنسه حدتني قيرد ر تعديل ايدر

واعتدال حسيله بلا لذع تجفيف اولور في الجراح والقروح زنجار قروح ساعيه يي
منع ايدر وادمال ايدر اگر قيروطي ايله استعمال اولنور ايسه و وسخلي اولان
قرحه لري تنقيه ايدر و زنجار علك انباط ايله و نطرون الله حوب حنق حبه
و برص و بهقه علاج اولور و علك انباط علك بطم ديديكلري صاقز دركه اغاجنك
حبه خضرا ديرلر اغاجنك صمغيدر علك انباط ديرلر بعض الناس اول صمغ
ترمنتين ديمكله معروفدر انباط نبطك جمعيدر وان قولي لغتنده دير كه
نبط فتحتينله و نبيط نونك فتحي و بانك كسري ايله ومد ايله بر قومدركه
عراقين بيننده يعني بصره ايله كوفه ارا سنده بطايحده قونوب ساكن اولورلر
و بطايح بتول واسع دره لردركه كنارلرندن او فوقه طاشرلر اولة في اعضاء الرأس
بورننده رايحه كريهه قروح رديه اولان كمسنه لر نوشادور و شب يمني دركه
متخذ اولان زنجار سحق اولنوب بورننه نفخ اولنسه علاج اولور منفعت
اولور لكن بو غازينه بورني طريقندن زنجار واصل اولوب متأذي اولمسون
ايچون حيني نفخده اغزي صو ايله دولدريلور و حديدن متخذ اولان زنجار
سركه ايله ديش اتلرينه بكيشديرر و زنجار حديدين اورام لثه ايچون نافع اولور
اتخاذ اولنور كذلك زنجار نحاسدن بو فعلده ايشلنمز في اعضاء العين كوز
قبقلرينك غلظتنه و ناصورده زنجارك نفعي اولور و عين جلالنديرر و كوزه
عارض اولان قرحه ادويه سنه ادخال اولنور و دمعه سيحنه ادرار ايدر و زنجار
الحالة ادخال اولنسه صواب اولان بودركه اسر صوده اصلنمش بر قطعه
سنكر ايله كوزينه كحل اولنه في اعضاء النفض بواسير علاجلرينه زنجار ادخال
اولنور و زنجار ايله اشقاق اتخاذ اولنوب باسور دلكلرينه اول فتايل حشو
حشو كبر دولدريلور ذاتيه اولان ادويه نداون بر جنس زهرة النحاس

دیدیکلر

ديديكلري دوادر في الماهية زهرة النحاس ماهيتي معروفدر بعض نحاسلر معدني
كيرانندن اريديلوب سبيكه قلنمق ايچون يرده اتخاذ اولان لخاديدلر اجرا و النديقه
اول نحاس مذابك اوزرينه صو دكش اولنور و اول ماء مرشوش نحاس مذاب اوزره
اخاديد الجيد حبه حبه جمع اولوب دغوه مثالنده جمود ايدر و اول حبه لره زهرة
النحاس ديرلر او حبه هربنده قدر متميز و صيقي اولور ايسه كل زرمقدار يجه اجود
اولور و هر بنر مقدار حبه لر صغير اولور ايسه او مقدار حرتبي زياده اولور
في الافعال والخواص قابض و اكال و لذاعدر في الجراح والقروح قرحه لرده اولان لحم
زائدي اكل ايدر في اعضاء الرأس زهرة النحاس قولقده اولان قرحه لري تجفيف
اولانده والورك اخلاطنه ادخال اولنور و ابيض اللون اولان زهرة النحاس
سحق اولنوب اصمك قولاغنه نفخ اولنسه مزمن و قديم اولان صمم زائل ايدر لهات
و نغانغنده ورم اولان كمسنه لر زهرة النحاسي عسل ايله حنكنه سوريسه لر نفع
اولور في اعضاء النفض زهرة النحاسدن دورت او تولوسين شرب اولنسه
غليظ اولان اخلاط و ماء اصفري اسهال ايدر هر او تولوس اوقيح قيراطدر و تواسيد
قوريديجي كذلك مقعده قرحه لرين قوريديجي ادويه يه ادخال اولنور اطبانك
قولي اوزره ذاتيه اولان ادويه لرك اون بر جنس زوفرادر في الماهيه
زوفرا حنك شجره سي انجدانه بكزر اكه حزا [illegible] سذابه مشابه
اولور و اكه دينارويه ديرلر بعض زوفرانك اغاجي ايكي صنف اوزره اولور
بر صنفي انجدان كبيدر و اول انجدانه مشابه اولان اغاجك ميوه سنه حشيشه
حزا ديرلر و صنف اخر سذابه مشابهدر انك ميوه سنه دينارويه ديرلر
و بو ذكر اولنان لوحه ماهيت قلم ايله يازيلان نسخه لرك لوحه سي ابتر
و طبع اولان نسخه لرك لوحه ماهيتي بودر ديسقوريدوس حركه زوفرا براغاجدر كه

اخاديد اخدودك جمعيدر ارق معناسنه در ... صو ... قم

في اعضاء النفس
النغانغ نون الك فتحي و ... الم ... بوغازده اولان ... باننده اولور

ليفوريا بلادنده واقع اقابيس نام جبلده چوق نابت اولور واول جبل حصره
مجاور وقريب برجبلدر واهاليسى اول اغاجه فاناكيثر تسميه ايدرلر فاناكيثر
جاوشير معناسنه در زيرا زوفرا اغاجنك اصلى وساقى جاوشير اغاجنك
اصلنه وساقنه مشابه اولور وزوفرانك قوتى دخى جاوشيرك قوتنه مشابه اولور
اولو جبال شاهقه لرده بتر وخصوصا سواحل شفيلرنده يعنى صغيره ادرمق كنارنده
نابت اولور ساقى دقيق اولوب شبث ساقنه مشابه اولور ساقنده عقده لر
وبوغملر اولور ساقى اوزرنده اكليل الملك يپراقلرينه مشابه يپراقلر اولور لكن
زوفرا يپراغنك نعومتى زياده اولور رايحه سى طيب اولور وساقنك اوستنده
دقيق ومتفرق اولور واوجنده بر اكليل اولور كه انده بزر اسود اولور اول بزر
مجوف دخى اولميوب قدر طولانى اولور وزازيانج بزرينه مشابه اولور اول بزرك
مذاقى حريف اولور وعطريتى دخى اولور وآنك اصلى ابيض اولور وفاناكيثر تسميه
اولنان نباتك اصلى وكوكى كه اولور رايحه سى طيب اولور وبرقوم ديدركه بو شجره نك
حب الخضرا حبنه مشابه اولور واكحر اتسميه اولنور و برصنف سذابه
مشابه اولور اكه دينا رويه ديرلر فى الطبع حار يابسدر فى الخواص نفخ تحليل
ايدر ومسخندر فى اعضاء الغذاء طعام هضم ايدر ونفخ معده يه نافعدر ومعده نك
بلغم اولان اورامنه دخى نافعدر فى اعضاء العين بزر وكوكى ظلمت عينه نافعدر
وبصر جلا ايدر فى الجراح والقروح جرب حكه وجعلرينه نافعدر فى اعضاء
النفض اصلى وبزرى منى بى تجفيف قوه سنده سذابه مشابه اولور وشرب
اولنسه طمث وبولى ادرار ايدر وخاتونلر اصلندن احتمال ايلسه لر كذلك اولفعل
ايشلر فى السموم لسع عقاربه نافعدر وهوام لسعه لرينه دخى نشو با وطلاء
نافعدر زائيه اولان ادويه نك اون طقوزنجيسى زرين درخت در

زرين درخت فارسى تركيب فارسيدر معناسى التون كبى اغاج ديمكدر
يا نمزده موجود اولان كتب طبيه ده بو اسم يازلمشدر لكن بو تركيبك
معناسنه قريب زرجون ماده سى ابن كتبى مفرداتنده ذكر اولنوب خمره
مجاز اكرمه يه اطلاق اولنور ديمكله اكتفا اولنمشدر كرمه تكلدركه
جبوقلرى التونه مشابه اولور فى الات المفاصل عرق نسايه نافعدر فى اعضاء
النفض زرين درختك يپراغنك صويى عسر بول وعسر طمث ايچون استعمال
اولنور ومثانه ده جامد اولان دمى اخراج ايدر فى السموم هوام صوقمش كمسنه لره
نفع اولور زائيه اولان ادويه مفرده نك يكرمنجيسى زعرور در تركيده ايچ
ديرلر فى الماهيه معروف اولان زعروره مثلثلى العجم ديرلر اوچ چكردكلى
ديمكدر وزعرور دخى بر نوع اخر دخى واردركه اهالى يونان آكه هيفليمون
وسلطيون تسميه ايدرلر وبعضلر دخى تفاح برى تسميه ايدرلر وشجره سى
يپراقلرنده تفاح شجره سنه مشابه اولور لكن تفاح يپراغندن اصغر اولور
وطعمى عفص اولور طبيعى ايلك اولان نسخه نك لوحه ماهيتنده دركه
ديسقوريدوس ديديكه شجره زعرور ديكنلى بر اغاجدر ورقى
لوقواثنى ورقنه مشابه اولور وثمره سى صغيره اولور تفاحه بكزر
لكن تفاحدن صغير اولور ولونى احمر اولور لذيذدر ثمره سى اوچ چكردك
اولور انيكچون آدينه برقوم طر نفو نيون تسميه ايلرى معناسى اوچ
حبه صاحبى ديمكدر وزعروردن بر نوع دخى واردركه اهل يونان آكه
هيفليمون تسميه ايدرلر وبعض كره دخى تفاح برى تسميه ايدرلر وشجره سى
ورقنده واصلنده تفاح شجرينه مشابه اولور ذكر اولنور ما كولدر بيبوب
طعمى عفص اولور واسفلى اينلو اولور وبو نوع ثمره سى صغر اولور فى الطبع برقوم ديديكى

زرجون زر كونلو
معربدر التون
رنكلو ديمكدر
شراب التون رنكنلو
اولور وكرمه ميوه سى
اولان اوزمدن حاصل
اولمغله كرمه يه
هو زرجون اطلاق
اولنوب آنى اعصر
خمرا قبيلندن مجاز
اولور فقط

زعرورک طبعی بارد رطبدر بو لوحه طبع ایله اولان نسخه ده مذکوردر فی الخواص
قابضدر و قبض غیری انک نعیز ایکره نک قبضندن زیاده در صفرایی
قمع ایدر و سیلانات حبس ایدر و بو فعللری سائر ثمراتک فعللرندن
زیاده اولور فی اعضاء الرأس مصدّع در باش اغریدر فی اعضاء الغذا معده یه
ردیدر فی اعضاء النفض بطنی عقل ایدرلکن بو لحاد رار ایلمز زائقه اولان ادویه ک

بلح

بو ایکی لوحه ده الحاصل افعالی ایشلیی زر هیفلیمون صنفیدر دیو بعض نسخه مفید در

بکر تجبیر زبل درسرقین معناسنه درعرف اطباده بر ازدیرلر فی الماهیة
زبللر انواعک اختلافی ایله مختلفه اولورلر یعنی هر نوع حیوانک زبلی نوع افراک
زبلنه کیفیتده و افعالده مخالف اولور و بلکه بر نوعک بعض اشخاصنک و افرادینک

بعض

زبلی اول نوعدن اولان شخص اخرک زبلنه مخالف اولور خصوصا نوع انسانده
افرادلر و اشخاصلرینک زبللری بر برلرینه مخالف اولوب کیفیاته و افعالده
الکثر حالده اتحادلری اولماز اما بطک یعنی اوردکک زبلی نک حرارتی
افراطاوزره اولمغله اول زبل استعمال اولنمز اما بازی وصقر و باشق
و سائر سباع طیورک زبللری از و قلیلا استعمال اولنور زیرا اول
اذبالک حرارتلری افراط اوزره اولور بازو صقر معلوملردر دوغان و چقر
دیمکله معروفلردر اما باشق چاجرونی اوزره باشدنی معربدر باشه فارسیدر

زباله تنی ... (margin note, illegible)

باشق تاخر معناسنه در مطرده و باخود صید تنبله تاخر اولمغله باشق اطلاق اولنور مشهور

اتماجه معناسنه در فی الطبع زبللر ذکر اولنان حارّ و مرطب بر نسنه در اولماز مستعمل
اولان زبللر دینلکو کرجنک زبلی جمله ازبالدن سخونتیسی اولور و انلرک حرارتی یعنی اوراده
الفت ایدوب تعلیف اولنانلر زبلی کیفیتلری راعد اولوب بیابانده اوتی ایله
جنوب وحشی اولنلر شارح کیفیتلرنده نقصان اوزره اولور یعنی بیابانیک زبلی
زیاده حرارتلی اولور فی الافعال و الخواص جنسک بعری و خصوصا داغ جبلنیک
بعره لری سیلان دم ایچون استعمال اولنور حمارک دوشیزک کرک بحری و کرک

غایر بحری

غایر بحری فی سیلان الدم ایچون استعمال اولنور و کوکرجنک زبلی محمود در یعنی باطلنان
دمی ظاهر تجربه تنشره یه قرمزی ایدر کوکرجن ترسی اربه اونی ایله استعمال
اولنسه تحلیل ایدر تحلیل ترسنک یاغمیشی زیاده لطیف اولور لکن سخونتی
ادنمز و اسخن دکلدر فی الزینه قیوت ترسی سرکه ایله سیکل اجناسندن
نملیه و مسمار یه و توثیه اولان سیکلره ضماد اولنور جکرکه نک زبلی کلف ده
نافعدر کذلک ~~تربور زبلی ایرنه تعلق ایدر برالحق~~ ترسی دخی ذکر اولنان
آفتلره نافعدر و کذلک حرذون و ورل زبللری لونی تحسین ایدوب
کوزللندیرر و کجنک ترسی و خصوصا داغ کجیسنک ترسی داء الثعلب و زره
محرقا استعمال اولنور کذلک فار اعظمک یعنی کمه دیدیکلری فارک زبلی
دخی داء الثعلبه نافعدر و کوکرجنک زبلی لونی تحسین اولان ادویه دن
اولور ضبّک یعنی کلر دیدیکلری حیوانک بعری کللو جالیدر و جلاسی تجربه در
فی الاورام و البثور اختنا بقریعنی صیغر ترسی سرکه ایله حرارتلی خراجات
اوزره ضماد اولنور و حرارتنی تسکین ایدر و سرکه ایله قیون ترسی آتش
یانیغنه دهن ورد و شمع ایله سوریلور کوکرجن ترسی بال و کتان تخمی ایله
نارفارسی دیدیکلری علتده و کذلک آتش یانیغندن حادث اولان
خنکیرنتلی ایچون استعمال اولنور تجربه ترسی دربس صو سیلان کسنه لره نافع
اولور کوکرجن و طوی قوشی زبللری دخی ترکیبلره نافع اولور کذلک برنج ایله
یملنی و تعلیف اولنان صغر جق قوشنک زبلی دخی دمر کیبه نافع اولور
فی الجراح و القروح تجربه اطعام اولنان کلبک زبلی بال ایله طلا ولنسه
عتیق اولان قرحه لره نافعدر فی آلات المفاصل صیغر ترسی عرق النسا یه
ضماد اولور تجربه ترسی خصوصا جبلی اولان کچیلرک ترسی خنزیر شحمی ایله نقرسه ضماد اولور و عرق النسا یه دخی

برنج ایله تعلیف اولنان و یملنن زرزورک بعنی صیغرجق قوشنک

اولور ضماد

خنزیرك خری یابسی یعنی ترسینی قورسیر سرکه ایله وهن عضل ایچون
شرب اولنور مغیلیه و قیروطی ایله التوای عصبه وضع اولنور
وصلابتك کلیسی اوزره نفع وضع اولنورکوکرجن زبلی اوجاع مفاصل
اوزره وضع اولنور یحیی ترسی مفاصلده اولان صلابتی ومفاصلك تشنجارینه
وخصوصا سرکه ایله وضع اولنور نفعی مجربدر و بود واجالینوس دخی مجربدر
ولکلك بوافنلره بعض ما عزادیبی اوینی ایلدوکی نافعدر لکن ادیبی اوینی ایلدیکی
ترسنی استعمال حرقتی و قورز اولنلره زیاده موافقدر فی اعضاء الراس
اشك ترسی دعاف قوسیراولنلره قوقلدیلور ویاخود اشك ترسنك رطوبتی
بورننه تقطیر اولنور بعض طلا دیلور ودخی حبس ایدر وکوکرجن ترسی سعفه یه
نافع اولور جالینوس دیرکه راعیمه اولان کوکرجنك ترسی بزرحرف ایله
یعنی حب الرشاد ایله بیضه دیدیکلری باش آغریسنه استعمال اولنسه نفع
اولور صیغیر ترسی قولاقده اولان بثرهلره نافعدر فی اعضاء العین
ورلك زبلی کذلك ضب وتمساحك زبللری اقدو شن کوزه نافعدر کذلك
کوکرجن وسرچه زبللری دخی نافعدر و خطافك زبلی اولبابده مجرب تاثیرلی
اولور شیخ دیرکه زبل خطافی بال ایله بن تجربه ایلدم وفارك زبلی کوزده
اولان طبقه قرنیه فرجه لرینه وطبقه قرنیه الشنه مجتمعه اولان مدّه یه
منفعتی مجربدر فی اعضاء الصدر خنزیر ترسی صو ایله وشراب ایله قان
توکورنه ویاخود اغریسینه نافعدر وکمیك اطعام اولنه کلبك زبلی خناقه
اولنلرك حنکنه سوریلور کذلك صبیانك زبلی ایله دخی خناق ایچون
تحنك اولنور وبعضلر بو تحنکی فصد دن مقدم اولورلر واحباء فی لورکه
اوّلا اول صبی یه خبز ایله ترمس اطعام اولنه تاکه تحنك اولنه برازنه قوقو دایحه کریه

علل اوله

قلیل اوله لخناء بقرسل جثللومرض اولنلرك دیه سی بخورلرندر یعنی ترك
تونتسی دیه لرینه نافعدر فی اعضاء الغذا کچی ترسی خصوصا داغ کچیسنك ترسی
بعض افاویه ایله یرقان ایچون شرب اولنور مجربدر وضماد اوشرباً استسقا
دخی نافعدر کرك ضماد وکرك طلا سرهر قنقیسی استعمال اولنوا کیسی کلی
محللهٔ اولنمق کرکدر فی اعضاء النفض ثورك ترسی دحماك نتوی ایچون تحنیر
اولنور وکچی نك زبلی خصوصا داغ کچیسنك زبلی بعض افاویه ایله شرب
اولنسه طمث ادرار ایدر وجنین اسقاط ایدر وطحالك صلابتنی تحلیل ایدر واول
بعرهٔ لرك یابسی طحن وسحق اولنوب دحمك نزفی ایچون احتمال اولنور خصوصا
کوندلك ایله معا احتمال اولنسه نزف دحمه منفعتی زیاده اولور وبعض ماعزك
بومنفعتی مجربدر دجاجك ترسی قولنج ایچون استعمال اولنور کذلك قوردك
زبلی ورحلی ماعز اولان سبلردن حادث اولان قولنج ایچون صو ایله سق
اولنور کذلك مطبوخ ایله ویاخود افاویه سلاقیسی ایله دخی تنبرك زبلی سق
اولنور وقولنجه منفعتی اولور خصوصا قوردك اول زبلی که دیکن اوزرنده
ویاخود [illegible] محل بعنی مرتفع اولان نباتات اوزرنده اخذ اولنه یعنی اول زبل
یردن کیفیت اخذ ایتمش اولمیه وابیض اوله واول زبلده کمك بولنه
بس بو اوصاف ایله موصوف اولان زبلك قولنجه منفعتی زیاده اولور وبو
زبل موصوف جلد ذئبك ایچنه وضع اولنوب یاخود قوردك کوربی
خوفندن منقلب اولورایدن [illegible] قیونك دریسنده قسیله اتخاذ اولنور
یاخود کشیدن برظرف ایچنه اول زبل وضع اولنوب تعلیق اولنسه وتعلیق
خاصره قتنده اولنسه منفعتی اولور جالینوس کشن ظرف ایله تعلیق ایدرلر
اما قولنجك سکونی زماننده اول زبل شرب اولنسه قولنجك حدوثنه مانع اولور

موزوج اوالان

رشاد

خطاف قولنج قوشی

قولنج اوالان سنة

اصلی

اقل النبات ایاف فالموس وانافعی النثر اشرف فاموس زیادة نیاف کلکتاب طوبریه ارتفاع

ویاخود کیدی یردن مسنه دریو ویاخود زبل موصوف اول زبل ایله

هو خفیف اولور وحادث اولور نسیه

وبو وجهله اولان منفعتنه جالینوس شهادت ایلدی رحمه دیدیکلری
قوشك زبلی ... ایله کبه خاتونلره توتسی ویریلسه جنینی اسقاط ایدر
فارك زبلی کندر و شراب ایله حصاة تفتیت ایدر وبو دوایلر احتمال
اولنسه صبیانك بطننی اسهال ایدر کوکرجین زبلی حقنه ده استعمال اولنسه
قولنج ... نافع اولور کچك یدیریلن کلبك زبلی ایله احتقان اولنسه
یاخود اسی تمور و اسی چاقل طاشلری ایله قزدیریلمش سود ایله اسهاله و
بغیر سقله اولان قرحه لره نافع اولور و دیلدیکی اوزره فیلك زبلی جنین منع
ایدر فی السموم کچی ترسی خصوصا داغ کچیسنك ترسی سرکه و شراب ایله
طبخ اولنسه هوام و حشرات صوقنلره نافع اولور ... جالینوس
شهادت ایلدیکه افاعی لدغنده نفعی واردر عادة رعی ایدن حمارك زبلی
قورسی شراب ایله عقرب صوقنلره نافعدر و جدّاً جیددر خروس دجاج بیغی
تاوق ترسی قطرخانفك تریاقیدر اولور بحر بیدرکز و جتلی و غلیظا اولان خلطلری
تفتیت ایدر و ماعزك بعره لرنده قوه جاذبه واردر ادیبلرك سمنی
جذب ایدرلر او لورك ترسی بالخاصه ... او لنذیغی موضعدن طرد و دفع
ایدر ذاتیه اولان ادویه مفرده نك بکری ایکنجیسی زیتون در فی الماهیه زیتونك
شجره سی عظیمه اولور بعض بلادده بولنور و زیتی بعض کره خام زیتوندن
صیقیلور و بعض کره ادراك ایتمش و یتشمش زیتوندن اعتصار
اولنوب صیقیلور بین الاطبا زیت انفاق دیو معروف اولان زیت
خام زیتوندن صیقیلن ... زیت اولور و بعض کره زیتون احمردن
اعتصار اولنور زیتون احمر اول زیتوندر که خام ایله مدرك ارا سنده
متوسط اولور قلیلا نضج بولوب قرار لکن کمال نضج اولوب ...

وبو

وبونلرك معتصر اولان زیت قوته زیت انفاق ایله مدرك اولان زیتونك زیتی
ارا سنده متوسط اولور و زیتونك برسی و بستانیسی اولور و ایکی نوعدن
زیت اعتصار اولنور و زیت عتیق ضماد اتکه دهن خروع قوتنده اولور
و ... دهنلر قوتنده اولور لکن بو مذکورلرك سخونتلری زیاده
اولور و فعلری زیت فعلنه قریب اولور و بعض کره زیتون اغاجنك یپراقلری
و دالری احراق اولنوب حراقه سی و رمادی استعمال اولنور ... لحراقلری
مراد اولنسه واجب اولورکه احراقی مراد اولنان یپراق و اغصان عسل
ایله تلطیخ اولنوب بعنی انلره بال سوریلوب بعده احراق اولنه فی الاختیار
صحیح المزاج اولنلره قیاس ایله زیتك اجودی زیت انفاقدر و زیتون
برینك صمغی واردر صمغنك اجودی لسانی لذع ایدندر و لسانی لذع
ایلمیندره فائده یوقدر ابن کتبی قانونك بو کلامنی توضیح ایدوب دیرکه زیتون
برینك صمغی اولور او صمغ حاردر و قلیلا یابسدر و اول صمغك زیاده موسیر
و حدتلیسی اولور اول قویلرك اجودی قطرات صغاردن مجتمع اولنلر اولور و اول
صمغ سقمونیا بکزر صورتده حمرته مائل اولور انتهی فی الطبع زیت انفاق درجه
اولاده باردیابسدر و روفس دیرکه رطوبتی ... واردر و یتشمش
زیتونك زیتی اعتدال اوزره حاردر و رطوبته مائلدر اول زیت عتیق اولنسه
رطوبتی یبوستده معتدلا اولور و حرارتی اقل اولور و الحاصل زیتون نضیج
حاردر و زیتی رطوبته مائلدر و زیتون فج باردر و خشن و ورقی باردلردر
فجن زیت انفاق حتی عتیق اولسه انلدی طبع زیتون حلوك زیتی
طبیعتنده اولور فی الافعال و الخواص زیت انواعنك جمله سی بدنی تقویه ایدر
و کثرت تنشیط ایدر و اطفاسی واردر زیتون برینك زیتی باحرقاب الحنکه

عقبرا اولنجه قدر طبخ اولنور او لمقدار طبخ ایله قوتی حضض بعض خولان هندی
قوتنه طبخ اولور مملی زیتونک صویی ماء عجین تنقیه ده اقوی اولور و صحاح
زیتک اجودی زیت انفاقدر و زیت عتیقک حدتی کثرت بالغه اولماز بعض زیته بر مقدار
اسکیدیکجه بر نوع حدت عارض اولور اسیده لکن لذع ایدیجک قدر محتد اولماز
و زیتونک قلیل الغذا ایشت اولور فی الزینة زیتون برنیک یپراغی داخسته
نافع اولور و برنیک یپراغی ایله چوق دیلین ممسنه دن سلنسه درمکین
منع ایدر و برز زیتونک زیت الکرمنا فعل کل باغ کبر اولور شعری حفظ ایدر
و سرعت شیبنی منع ایدر هر کون استعمال اولنور اسیله فی الاورام والبثور
بثر اولان حمره و نملة و شراده و اورام حاده ده استعمال اولنور و بوور طرس
تحلیل ایدر و حطبر یا قیلد بقله اندن سیلان ایدن رطوبت جرب و
قوبایه نافعدر و زیتک عکری بعض دبنه چوکن رجیع غزد لواو لان اورام
حاره یه نافعدر خصوصا یپراغی ایله استعمال اولنه طبخ ایله اولان تسخرده
مطبوخ درکه عکر الزیت حاملو اولان ایله زیتون برنیک خامنی صیقلن
زیت رطب قرحه لره و یابس قرحه لره و جربه نافعدر و زیتون برنیک
یپراغی جمره یه و قرحه خبیثه و سحجه یه و نملة و شرایه نافعدر و زیتک عکری و طوبی
خام اولان ایله جرب صاغلر حتی دابه لرک جربن دخی صاغلدر خصوصا ترمس
نقیعی ایجنده حل اولنه صو و طوز ایله مرتبی اولان زیتون تر که آنده صو و توی
دیرلر انکله حرق ناره ضماد اولنسه تنفط ایلمز و انده تنفطات عارض اولمز
و قروح و سحجه یی تنقیه ایدر و زیتون برنیک صمغی متقرح اولان جربلی و
دمرکیلری نافعدر و جراحات مراهمنه دخی ادخال اولنور فی الات المفاصل بورلو
زیتونک صویی ایله عرق نسا ایچون احتقان اولنور و زیت مغسول عصب اوجعلرینه

وعرق نسانه موافق

وعرق نسایه موافق اولور زیت عتیق ایله طلا اولنسه نقرس اولنلره نافع
اولور فی اعضاء الراس زیتون یپراغی قورتوصویی ایله باکل اولنجه قدر
طبخ اولنور صکره متاکل اولان اسنانه طلا اولنور و اول طلا ایله دیش
منقلع اولور چیقار زیتون برنیک زیتی باش اغریسنه منفعتده کل بابنج
کبیدر زیتون برنیک عصاره سی قورتولوب وانده قرص اتخاذ اولنوب حفظ
اولنور سیلان اذنه انکله معالجه اولنور و برز زیتونک زیتی ایله مضمضه اولنسه
قاینین دیش اتلرینه نفع اولور و حرکت ایدن دیشلری دخی بکیندیرر
و زیتون برنیک صمغی ایله متاکل اولان دیشلرده مواضع تاکله
حشو قیلنسه منفعتی اولور زیت عقاربه وجع اذنلک اشرفادو ...
اولور و ... اولور که ابن بیطار قانونک کلامی ... دیرکه
ظاهر بودرکه زیت عقارب ایله صاحب قانون دهن عقاربی مراد
ایلدی زیتونک یپراغی قلاعه نافعدر فی اعضاء العین زیت عتیق ایله
اکتحال اولنسه ظلمت عینه نافع اولور و زیتک طوبی ادویه عینیه ده اکثر
اولور و ورقنک حراقه سی توتیایه منفعت عینده بدل اولور و صمغی
غشاوه یه و بیاضه و طبقۀ قرنیه نک غلظتنه نفع اولور و یپراغنک
عصاره سی جحوظ عینه و طبقۀ قرنیه نک قرحه لرینه و بوزله نفع اولور
امراض عینه بستانی زیتون بیابانیه اوفق اولور و کرنک بستانینک
صمغی عینه جالی اولور و سلعتی ازاله ایدر و کوزده اولان صویه و بیاضه کیدرر
فی اعضاء الصدر سیاه زیتون جکردکی ایله ربو ایچون بخور اولنور
بعض انکله توتسه و یرلر و امراض ریه ایچون دخی تبخیر اولنور فی اعضاء الغذا
زیتک طورتی مستسقی نک بطننه وضع اولنور زیتون کنز و حالی اوزره

اولوب اغ اخلی وطبعه باقی اولسه هضمی عسرتلو اولور و زیتون غلیظلری مولد
شهوت تحریک ایدر و معده یه تقویه ایدر و کیموس قابض تولید ایدر و زیتون
مخلل یعنی سرکه ایله مربی اولان زیتون جمله سندن زیاده هضمی قبول ایدر و سریعا
هضم اولنور و زیت انفاق معده یه جید اولور فی اعضاء النفض قبل الطعام
زیتون مری ایله معا تناول اولنسه بطنی تلیین ایدر طقوز وقیه زیتون
اسی صو ایله و یاخود ارپه صویی ایله اسهال ایلر و زیتون کشذاب ایله طبخ اولنسه
صالخیه و هم بدانه یعنی احشاده اولان قوردلره نفع اولور و قولنج وریحه
نفع اولور و انکله قولنج ریحی تغلیه احتقان اولنور و زیتونک عصاره سی
رحمک سیلانی و نزفی ایچون احتمال اولنور و اسهال مزمن ایچون ارپه
اونی ایله ضماد اولنور زیت عتیق قوامه کتورلوب ماء حصرم ایله
یعنی قورق صویی ایله احتقان اولنسه مقعده نک باطننده اولان قرحه لرینه
نافع اولور و رحم قرحه لرینه نافع اولور و آغاجنک صمغی طمث و بولی
ادرار ایدر و جنینی اخراج ایدر فی السموم زیت ماء حار ایله شرب اولنسه
تهوع احداث ایدوب قوصدیرر و انکله سمک قوتی ضعیف اولور و قوملوک
دیدیکلری اوزره زیتون برتنیک صمغی دوا قاتالردن صابیلور ذکری اولان
ادویه نک بکرو اوچنجیسی زدوار در صاحب قانون دیدوکه بن ظن
ایدرم که زدوار جدوار در دیدیکلری ادوارابن کتبی دیرکه بر طائفه
جدواره زدوار تسمیه ایدر و جدوارک لوحه لری سبقت ایلدی
زائد اولان ادویه نک بکرو دردنجیسی زراوند در طبع ایله اولان
نسخه ده دیرکه فی الملحیه دیسقوریدوس دیرکه بو دوانک اسم
اسبقی ارسطولوخوس ایدی ایکی کلمه دن مرکب ایدی ارسطو کلمه سی دخی فاضل

زدوار جدوار معناسندر

زراوند معروف

حاصل

فاضل دیمکدر و لوخوس نفسا دیمکدر و وضع حمل ایدن خاتونلره بو دوانک
منفعتی فاضل و زائده اولمغله بو اسم ایله یعنی ارسطولوخوس اسمیله تسمیه
اولندی و زراوندک بر نیسی زراوند مدحرج دیرکه اول مدحرج اثر اعتبار
اولنور آنک ورقی قسوس یعنی لبلاب کبیدر و ورقی کبیر اولور رائحه سی طیب
و حدتلو نوع برشی اولور اولدیغی قدر استداره مائل اولور و نبتنک عیدانی
کثیر اولوب اصل واحده اولور یعنی شعبه لرینک کوکلری بر اولور
و دالدر اوزون اولور و چیچکی ابیض اولور کانه بر اظل یعنی قلنسوه
مثللو اولور و چیچکنک ایچنده اولان زوائد کریهه الرائحه اولور زراوند زراوندک
ایکنجی قسمی زراوند طویلدر [illegible] اوزونلغی بر شبردر
[illegible] و چیچکی فرفیری منتن در
رائحه کریهه سی واردر و ارمود ذهرینه مشابهدر و زراوند مدحرجک کوکی شلغمه
مشابهدر و بری واردر و زراوند طویلک اصلی بر شبر و شبردن اکثر اولور برمق
قالنلغنده اولور و بو ایکی کوکده حطبیت واردر یعنی حشبی دیدیکلری اغاجه
بکزر و طعمنده زهومتلی جیلق و مرارت واردر و زراوند طویلک بر نوع
واردر که طیب اولور اغصانی اینجه اولور و اغصاننک اوزرنده چیچکلر اقل اولور
و اولدیغی قدر استداره جیلی اولور و حی العالم صنف صغیرینک یپراغنه مشابه
اولور و چیچکی سذاب چیچکنه مشابه اولور و کوکی افراط اوزره اوزون و
اینجه اولور اوزرنده قالن قبوغی اولور قبوغینک قوقیسی معطر اولور عطارلر
تربیه ادهانده او قبوغی استعمال ایدرلر تربیه حقالات طبع ایله اولان
نسخه لره مخصوص اولوحه تمامنه کلنجه قدر ذکر اولنجقلر دمجمل نسخه مشترکدر
و بر صنف آخر نعم ایدرکه زراوند طویلک شقیق کرهه بکزر یعنی [illegible] مشابهدر اولور و زراوند طویلک صنفی اولور

ایکی قسمدر

یا رلمش تمام کلاه نصفنه
اولور و بعضیسی مدحرج اولور
و بر نوعی ده وار درکه

٩

ومدحرج اتنی اعتبار اولنور آنڭ یپراغی قسوس دیدیکلری نباتڭ یپراغنه بکزر
قسوس کبلابدن برصنفدر حدت ایله طیب آلوا یجه اولور استداره یه مائل اولور
فی الطبع زراوندڭ اصنافنڭ جمله سی درجهٔ ثانیه ده وارنجه قدر حار اولور وثالثه ده
یابسدر بعض نسخه ده درجهٔ ثالثه یه وارنجه قدر حار ودرجهٔ ثانیه ده یابس
اولور دیو یازلمشدر فی الافعال والخواص جلاء واردر مفتح مرقق مجذب ایدر شوك — بلغ
وسلی یجذب ایدر زراوند طویل انبات لحم وقروحه اولادر زیرا طویلك
جلاسی واسخانی زیاده در وسائر افعالده مدحرج اولادر زیرا مدحرجك
تفتیح وتلطیفی اشددر طویلك قوتی اسخانده مدحرجك قوتی کبی در واحد
اولورکه مدحرجك قوتی اسخانده طویلك قوت اسخانی فاضل اوله لکن لطافتی
فاضله اولمز زیرا مدحرج زیاده الطفدر انکیچون مدحرجك دباج اغریلرینی
تسکینی اشد اولور زراوندڭ صنف ثالثی یعنی مشقیق کرم کبرا اولنلرینك
افعالی ضعیفدر اولور فی الزینة بهقه نفع اولور دیشلره جلا ویرر کرلرینی
نفع اولور خصوصا مدحرجی بو فعلده زیاده اولور رولونی تصفیه ایدر فی — ازاله ایدر
الجراح والقروح منقیدر قروح وسخه یی وخبیثه یی تنقیه ایدر
وتقشردن هی تنقیه ایدر اما بنیر خصوصا زراوند طویلك بو فعلی
زیاده اولور خنشه وعفنه وعمیقه اولان قرحه لری خشنی دفع ایدر
وایرسا ایله استعمال اولنور ایسه قرحه لرك لحم صالح ایله طولدیرر
فی آلات المفاصل عضله لرك فسخنده وبوزلماسنده نافع اولور ونقرسه
زراوند طلا اولور خصوصا مدحرجك اولا جیانفع زیاده اولور و وهن عضله یه نفع
اولور اصحاب نقرسه ایچرسه انلر انتفاع ایدرلر فی اعضاء الرأس قولاق
کولیزی ازاله ایدر سمعی قوی ایدر اکر بال ایله زراوند قولغه قونلسه حلاوتی

وبعض نسخه ده غسل بولنه ما غسل واقع اولمشدر

تولدن جنج

تولدن جنج ایدر قولاقده حلاوتی تولدیلمز اکر زراوند فلفل ایله استعمال اولنسه
فضولڭ تنقیه ایدر صرعه نفع اولور دیشلرڭ اغریسنه فی اعضاء الصدر
ربوه جید اولور خصوصا مدحرجك ربوه نفعی زیاده اولور صدرڭ تنقیه ایدر
وصو ایله شرب اولنسه یان اغریلرینه نفع اولور بو مذکورلرك جمله سنه
مدحرج قوی اولور فی اعضاء النفض زراونددن بر درخم سحق اولنوب — یعنی برمثقال
شرب اولنسه اخلاط بلغمیه یی ومراری اسهال ایدر ومقعده یه نفع اولور
وطویل مدحرجدن بر درهم وفلفل ایله شرب اولنسه وضع حمل ایدر
نفساده فضول رحمی تنقیه ایدر وطمثی ادرار وجنینی اخراج ایدر فی
الحمیات حمیات نافضه کبی نفع اولور فی السموم عقرب صوقمسنه نفع
اولور خصوصا طویلك نفعی زیاده اولور ایکی درهم مقداری شراب ایله
شرب اولنسه هوام لسعه لرینه وسموم ضماد اولنور فی الابدال
زراوند مدحرجك بدلی بروزنی زرنباد وبرثلث [illegible] ونصف وزنی
قسطدر وزراوند طویلك بدلی بروزنی زرنباد ونصف وزنی فلفلدر
ذالثیا ولان ادویه دندر زغارة الراعی درلر که جرغار الراعی
دیرلر فی الماهیة بعض ملاهت معروف بردوادر بعض نبتدر که اندك ورقی
لسان ورقنه مشابه اولور لکن لسان حمل ورقندن رقیق اولور وجانب — حمل
ارضه اکیلور واندن برابیجه ساق ظهور ایدر که ساذج وبلا ورق اولور — جبل ایدر
بر ذراع مقداری اوزر اولور ساقك طرفنده عمود کبی قائم بر شی
اولور که اول نبتك باشی اولور وچیچکی اول باشده اولور صفرته مائل
ابیض اولور وابیجه اولور سیاه کوکلری اولور خربق اسود ده بکزر ابیجه
اولور جدا ایکه طیبه سی اولور رطوبتی دیقدر اله یابیشور صوکی محلارده نابت اولور

زغارة الراعی

فی الطبع ماٴمول اولان بودرکه زهارة الراو درجهٔ ثانیه‌ده اولندهٔ
حار یابسدر فی الافعال والخواص دیلدیکه تهیج تحلیل ایدر فی اعضا النفض
جالینوسک مجربیدرکه مرمارک بسلاقدسی بوبرکارده اولان حصاتی
تحلیل ایدر و برقوم دیدیکه امعا قرحه‌لرینه وصلابته نافعدر وحمک
اللرسنقی نافعدر وطمث وبولی ادرار ایدر وفتوقه نافع اولور فی السموم
زهارة الراعیدن برمثقال ویاخود ایکی مثقال شرابله لنسه ارینی بحری
ویاخود افیون مثللو نسنه‌لر شربنه نافع اولور زائده اولان
ادویه‌نک یکرمی التجنیس زبیب در زبیب عنبک قوریدیلمش دیرلر بلز آنی
فصل عینده عنب ذکرینده ذکر ایلرز انشاالله تعالی زائده اولان ادویه‌نک
یکرمی ایکنجیسی زهره در فی الماهیه بو مقامده زهره‌دن مراد بر نبات
اولور اول نباتک بر نوعی نک ورقی عدسی اولور واغصانی منتصبدر
یعنی اول اغصانی سفله اگیلمز دوغری هوایه مرتفع اولور وکوکی بیجه‌لی در
چور قلی وکنشلی محلارده بتر طعمنده ملوحت ودوزلیلق اولور وزهره‌نک
نوع اخری کمافیطوس [redacted] دیدیکلری نبت‌در اولور ولونی
و اجوانیه احسن اولور فی القروح ادمالی وار درر فی اعضاء الراس فضولی
تلطیف ایدر حتی زهره‌نک نوعی تاثیرنده یتحیلن اثر شرب او لنسه صرعه
نفع اولور [redacted] زائده اولان ادویه‌نک یکرمی اوچنجیسی زوان در
صدوان قولی لغتنده دیرکه الزؤان زانک کسری وهمزه‌نک سکونی مدایله
ترکی ارالرند اولان سیاه دانه‌درکه لزجی اجی اولور التهر اناطولی دیارینه
اولسیاه دانه‌یه دلوجه دیرلر اکثر حطیر اولان سنبلرده وقراج یرلرده
اولور وقاموسده زاده اوج حرکه تجویز اولنمشدر وهمزه برلنده واو ایله لغتدر

فی الماهیه

زبیب
زهره
زوان

اوجوانیه یعنی ...

[١٦٧]

فی الماهیه صاحب قانون دیرکه زوان کلمه‌سی ناس ایکی نسنه‌یه اطلاق
ایدرلر بر سی حنطه‌یه مشابه [redacted] ناس انی خبز اتخاذ ایدرلر واکله یعنی اوخبزه
زوان کیبیت دیرلر واخر قوم زوان اسمنی بر شیئه مسکره اطلاق
ایدرلرکه اولشی دیدر وحبوب الحنطه واقع اولور لکن بو معنا ثانی
بزیم بحثمز اولماز و بزیم زوان ایله مرادیمز معنای اولدر معنای ثانیه منافع طبیه
بر منفعت معلومه بوقدر پس بو تحریرات ظاهر اولورکه قانون صاحبنک
ذکر ایلدیکی معنای ثانی کتب لغتده مذکور اولان معنا اولور ومعنای اولی
اعلم عرف خاص اولور وترکیبه چاودر دیدیکلرینه موافق او... شیلم
دیدیکلریکه انکله قوشلری تعلیف ایدرلر انکله موافق اولماز زیرا ذکر اولنان
وصفلر انکه مطابق دکلدر فی الطبع دیلدیکه زوان حار رطبدر بعض
دیدیکه حار یابسدر فی الاختیار زوانک اجودی اولدرکه وزنی خفیف اولیه
کهنه چوریک ومتعفن اولماز بلکه مصنع اولنسه لزوجتی ظاهر اولور حمرتیه
مائل اولور روایته قلیلا عفوصت اولور بوحالده یا بسا بعک یکرمی بیر ادویه
ختم اولدی بحسب الرسم ادویه یکرمی سکز عدد اولندرکه زدوا روجدوا رشی
واحدا ولمغله یکرمی بیردر دیو اجماله حکم اولنمدر فصل تامن ونجاده
اولان کلام مشعردر واول فصلده یکرمی الی بیر ادویه بیان ایلرز حاشیه
اولان ادویه‌نک اولکیسی حضض در حضض فی الماهیه حضض ایکی
دورلیدر بری هندی واخری مکیدر ظن غالب بودرکه حضض هندی فیل زهره‌سی
عصاره‌سیدر [redacted] عشی اولنورکه حرف و مهارتی اولنلر توقف
ایدر مسیب انی حضض هندی اعتقاد ایدرلر زیرا کن یعنی امیر بارسلی عصاره‌سی
[redacted] عقر اولنجه قدر واو عصاره‌سنه حضض ظن اولنور
طبخ اولنور

برجمع اطلاق اولنور ...

ونجادیه حضض ...

اعشاب وحشائشی ...

صاقمايوب حضضى وآخرلر حضض مكى مصنوعدر ديو جزم ايتديلر لكن نه طريق ايله مصنوع اولديغن بيان ايلمديلر احتمال اولوركه حضض هنديده مغشوش حضض مكى اوله وغشنك طريقى وجوهله بيان اولنديغى برنسيه قانونده مذكوردركه ذكر اولنديغى واحتمالى اولوركه حضض مكينك صناعتى طريق اخر ايله اوله وصناعت اصحابنك بيننده جمله صناعه سراسرار مكتومه دن اولمغله مشتهر اولميه

منه

وحضض هندينك قوتى نارى ولطيف اولان جوهر ايله ارضيه باردة اولان جوهردن مركب اولان جوهرلرك قوتنه قريب اولور اما حضض مكى مصنوع اولور بو مذكورلردن طبخ ايله اولان نسخه ده جوهر اولور وفيلزهرج فيلزهرج ناميله دخى حضض هنديه فيلزهرج تسميه اولنور زيرا حضض هندي فيلى قتل ايدر فيلزهرج فيل زهردن معربدر يعنى فيل معناسنه در نسخه سلطانيده

[illegible] ديسقوريدوس ديديكه شجره حضض ديكنلى براغاجدر اوچ ذراع ودخى ازيد اولور وانك ميوه سى فلفل كبيدر وقبوغى صاريدر وكوكلرى كثيره در بعضى كثير اولان ميوه اصغر اولور

كره حضضك يعنى براغاجك عصاره سى استخراج اولنور اكر براق تازه وطر اولور ايسه اغاجنه اولديغى حالده اوزره اولور ايسه ويابس ولا براق دق اولنور وعصر اولنور واكر براق تازه اولميوب يبوست عارض اولورسه اوليابس اولور

ايام كثيره ده صوده بخينه وضع اولنوب نقوع قيلنور بعده طبخ اولنوب اخراج اولنور صكره مكرر اقتراح اولنجه قدر نارده اعاده اولنوب طبخ اولنور اول مطبوخ حضض براقنك عصاره سى اولور وبعض كره غشن اولنوب اولطبيخه زيتك طورتى خلطا اولنور افسنتين عصاره سى خلطا اولنور ونقمرادى خلطا اولنور وبعض كره شجره حضضك ميوه سنك عصاره اتخاذ اولنور ثمره كنش سربلور وبعده عصر اولنور في الاحشاء

شعر يعنى توى امرلنه وتقويه سنه حضض هندي حضض مكيدن اقوى اولور وآورامه مكى اقوى اولور في الطبع حضض حر وبردده معتدل اولور ودرجه ثانيه ده يابس اولور في الافعال والخواص حضض هنديه تحليل اولور وقبض سيه اولور هن زرقه منفعتى اولور تحليلى قبضندن اكثر اولور وتحليلى درجه ثانيه ده اولور وقبض تجفيفندن

اولاغلكوردر نسخه سلطانيده اخر لوحه ده مذكوردر

في ادنى واقل اولور وقوة لطيفه سى اولور في الزينة تويلرى محمردر قرار دررقتويه ايدر خصوصا حضض هندي بو فعلى زياده ايشلر وكلفى صاغلدر وجميع حضض خسرو صاغلدر في الاورام والبثور رخو شيشلره وغلديه نافعدر في الجراح والقروح حضضك هندي ومكى سى بو ايكى قسمى هر برسى قروح خبيثه ده نافع اولور في الات المفاصل اعضالى ومفصللرى شدايدوب بكشدير في اعضاء الراس هندي قولقدن مرنك سيلاننه وقرحه لرينه نفع اولور وقلاع ايچون تحنك اولنسه يعنى حنكنه حضض هندي مسح اولنسه نفع اولور وصاغلدر ذنب اكرينك شيشلرينه وامراضنه جدا نفع اولور في اعضاء العين دمعى قطع ايدر وطبقه قرنيه يه جلا ايدر وغشاوة سنى ازاله ايدر وكوز جربنه نفع اولور في اعضاء الصدر والنفس هندي قان توكوبلره واوكسوركلره وللنره سقى اولنور في اعضاء الغذاء هندي شرب اولنسه يرقان اسودده وطحاله نفع اولور وكذلك هندي ايله اورمضلره طلا اولنور وشجره سى اولوفعلى ايشلر وخناقى معده اولان اسهالى قطع دفع ايدر في اعضاء النفض مقعده ده اولان شقاقه نفع اولور ومزمن اولان اسهال ايچون كذلك ضعف معده دن عارض اولان اسهال ايچون ودوسنطاريا ايچون حضض شرب اولنور وباخود احتقان اولنور وطمث خواد رارايدر وتازه وطر اولان ثمره سى بلغم مائيه اسهال ايدر وقد برده اولان قرحه لره نافع اولور نشاده اولان خنازيره منع ايدر وبواسيره منفعتى اولور في السموم ميوه سى قتال اولان نسنه لر استعمال ايدنلره نفع اولور بعض نسخه لرده قتالات بدلنه نبالات واقع اولمشدر كه كوره معنى سهام مسمومه نفع اولور ديمكدر حضض هندي كلب كلب عضه سنه سقى اولنور في الابدال حضضك

بدلي

في

بدلی بروزنی فیلزهرج ومثاور المقدار فوفل وصندلک مجموعنه بروزنی جعفیه

بدل اولور حاشا اولان اده ویبرح ابلخیس حنا در فی الماهیه دیسقوریدوس

دیرکه حنانک قامت شجره سی ایکی ذراع مقداری اولور وشعبه لری یعنی داللری

اینجه اولور ورقی اغصانی اوزره اولور یعنی ساقنده اولماز داللرنده اولور وورقی

زیتون اغاجی یپراغنه بکزر لکن زیتون یپراغندن کیکش وملایم اولور و

خضرتی شدید اولور وابیض چیچکی اولور اشنه چیچکنه مشابه اولور طیب

الرایحه اولور وبزری اسود اولور واقطی تسمیه اولنان نباتک بزرینه مشابه

اولور وحنا بصره دن وسائر بلدان حاره دن مجلوب اولور فی الطبع درجه

اولاده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر فی الزینة حنا حاء کندر ایله توپیره لطوخ

قیلنسه توپیری تبزار در فی الافعال والخواص حنا ده تحلیل وقبض وتجفیف قوتلری

واردر ولکن لذع ایلمز اولفعلاری بلا لذع ایشلر محلل نفشش وافواه عروقی

مفتحدر یعنی تحلیلی موادی داغتمغه اولور وطمرلرک اغزینی اجر ودهن حنا

لیجوب تسخین وتلیین قوتی واردر فی الاورام والبثور طبیخ حنا اولعاب

بلغم اولان خفیف الحرارت شیشلره واربیه ورملرینه نافعدر فی الجراح والقروح

حنا الجلیخ ایلمز اتش یانیغنه نطول اولنور وبعضلر دیدیکه حنا جراحاتک

دم اخوین فعلی کبی فعلی اولور وعظام مکسوره اوزرلرینه حنا الکن وبلخوب

قیروطی ایله معا وضع اولنور فی الات المفاصل حنانک مطبوخی اغریلرینه نفع اولور وعدس

وفالج ایچون ترکیب اولنان مراهم اخلاطنه ادخال اولنور دهنی اعیاده تحلیل ایدر

واعصابی تلیین ایدر وقیرلرین جکلره نفع اولور فی اعضاء الراس حنا شرکه ایله

باش اغریسنه ایچون جبهه اوزره طلا اولنور کذلک اغزده اولان قرحه لره وقلاعه

نفع اولور فی اعضاء الصدر شوصه یه موافق اولور وخناق ایچون ترکیب اولان مراهمه

نسخهٔ سلطانیه بنطی نوز اللهد ... مفرد آتنده دیرکه انطونیا اسم رومی للهندبا الشبه وهو عریض الورق المسمی بالهندبا البلخیه

حماما معروفدر بو اسم لغت نبطی اوزره در

ادخال اولنور فی اعضاء النفض رحم اغریلرینه نافعدر حاشیه اولان ادویه نک

اوچ جنسی حماما دریو دوانک لوحه ماهیتنده نسخه لر مختلفدر واختلاف ایجی

عبارتلر اولمغله نسخهٔ سلطانیه ترجمه اولنمق اختیار اولندی فی الماهیه

حماما بر اغاجدر که اغصاننک ترکب وهیئت اجتماعی صلقم کبیدر کانه بشین

بر صلقمدر متشبکدر بر برینه اغصانلری متداخلدر وچیچکلری کوچکدر

لونده ساد جه بکزر ویپراقلری فاشرا یپراقلری کبیدر ولونی التون لونی کبیدر

واغاجنک لونی یاقوت لونی کبیدر رایحه سی طیبدر وحمامادن بر صنف

واردر که یشیلدر وغلیظدر ویاشلوق الحالده بکزر ورایحه سی سذاب

رایحه سنه بکزر وبر صنفی دخی واردرکه قطیبدر اوزون دکلدر وغریض

دخی دکلدر وانکسارنده صعوبت دخی بوقدر بلکه عنقود در یعنی اوزوم

صلقمی کبیدر ماده طریقه رایحه سی شایعه اولور فی الاختیار صنف

اولک اجودر وافضلی ذهبی وطری اولوب ادمنی وحوسی ورایحه سی لطیف

اولنلردر اما یشل اولان صنف ثانی دیدر وضعیف الرایحه در مواضع نزیه ده

وصول بولور ده بتر وصنف ثالثک اجودی حدیث وتازه اولوب بیاضه

وحمرته مائل اولنلر ر وکثیف واملس اولوب منبسط وغیر ملتور ومکتنز

ولاذع وحاد اولنلردر وقتاتنه یعنی قریقلی واوفقلمنشلرینه اجتناب اولنور

زیرا قتات مغشوش اولور واغصانی اصل واحد اوزره اولنلر اختیار

اولنور زیرا اول متللوا اولان حماما تقلید اولنمز ومغشوش بولنمز دیسقوریدوس

دیرکه حمامانک اجودی ابیض وحمرته ضارب اولنلردر وبزر ایله طولو اولوب

عنا قیدکبی یعنی صلقم کبی اولنلردر ومن غیر ذفر رایحه ثقیل اولنلردر ونزبرک

اوزره اولوب الاجمع مختلف الالوان اولمیانلر درو لسانی لذع ایدر وحنکی

طبع ایله اولان نسخه ذکر اولنور که بر قوم حمامایه اموس تسمیه ولنه دوا ایله غش ایدر زیرا اول دوا

لکن رایحه سی یوقدر ومیوه سی دخی یوقدر واول دوا ارمینیه دیارنده اولور وزهره سی فودنج حیلی

مشابه اولور بس فرادالدر بسک که حمامایه امتحان ایدوب مغشوشن حمامادن فرق ایله سن

احتناب ایله ذکر ومرور ایلدیکی وزره اصل واحد اوزره اولان اعصابینه اوادوا بکزه

ابجی مشابهت قتاتنه اولور

حب الرشاد سپندان وهو الحرف كذا في الجواهر اعلم ان في اقوال الاطباء تضادا وتخالفا في هذا المقام فانه
قال السمرقندي ان الرشاد والحرف من البقول وليس كذلك فان الحرف من البزور والحبوب كما قال الشيخ وابن البيطار
وصاحب المنهاج قال ان الحرف هو حب الرشاد والمقليا ثا منسوب اليه وبالعربية الثفاء وهو بزر الرشاد وهو الحرف
وقال ابن البيطار في موضع آخر ان الرشاد هو الحرف وآنجه فقير مؤلف اين كتاب در عراق عرب بتحقيق نموده
آنست كه حب الرشاد تخم تره تيزكست وجرجير عراز رشاد دست اما در طعم نزديك برشادست فقد صح ان
الرشاد بقلة وحب الرشاد هو الحرف وهو من الحبوب والبزور كامل علائي

في الطبع حار در درجهٔ ثانيه ده حار يابسدر في الافعال والخواص مواد رقيق
ايدر ومنضج در وقبض وار در قوتي وج بعض اكر قوتي كبيدر بلكه حماما اكريني
هضم وانضاج اكثر واستحد واكثر تجفيفي زياده در في الاورام والبثور
او رام حاره يه انضاج ايدر في الات المفاصل منقرس طبيخنه شرب ايله ويا حقنه
ايچنده اولور معله انتفاع ايدرلر في اعضاء الرأس باش آغرسن دينرور آغريدر
ومنومدر اولور بعضلر ديديلر حماما ايله جيهه او زره طلا اولنسه صداع
دفع ايدر وحماما مسكن اترنج ومنوماتدن اولور في اعضاء العين حرارتلي
دمعه وكوز آغريسنه حماما نك طبيخ ايله تنطيل اولنور في اعضاء الصدر
شوصهٔ بارده ده حماما نافع اولور في اعضاء الغذاء كبدك سده لرين تفتيح
ايدر علل كبد ايچون حماما شرب اولنور وجله هضم حماما نك اكثر اولور بعض وصم
طعام زياده هضم ايتديرر في اعضاء النفض بول وطمث ادرار ايدر رحم آغريسنه
نفع اولور ورحم ايچون اتخاذ اولنان فرزجه لرده واقع اولور وبو برك آغريلر
ايچون طبيخنه مريض اجلاس اولنور واحشا ورحمده نفع اولور في السموم
حماما بادزهرج ايله لسعهٔ عقرب ضماد اولنسه نفع اولور حانيه اولاذ وبه دوردنجيسي
حرف دركامل علائي نك تحقيقي او زره حرف حبوبا تدن بذر حب
الرشاد اطلاق اولنور ورشاد نباتنك اسميدر في الماهية ماهيتي مرورفي در
ديسقوريدوس ديركه برنيم كورديكمز شجره حرفك اجودي ارض بابل نباتيدر
اولنلدر وحرفك قوتي خردل ايله برنجلك مجموعنك قوتي كبي اولور وبعضلر
ديركه خردل ايله بزرجرجير مجتمعا قوتي كبي اولور وحرفك بري اغلب لطوبت
اولغلب يرى اغلق فعلي حبك فعلندن اقل اولور نجين يپراق قوريسي لطوبت
زائل اولوب حبه قوتده مشاكل اولور وحبه الحواو ملعقه حقارب اولور درجهٔ
ثالثه ده واكثر قدر حار يابس اولور في الافعال والخواص محلل ومنضج در مسخن
وتليين ايلر جربك اديكلرين نشف ايدر وشرب اولنسه وياخوطلا اولنسه شاقط

ابدن

منقرس نقرس
اولنلر در معناسي

ايدن شعور امساك ايدر ريحي توليد ايدر ووكلكدن منع ايدر في الاورام والبثور
بلغم اولان شيشلره جيد در وعسل وطوز ايله جبانلره ضماد اولنور في
الجراح والقروح متقرحه اولان جربه ودمركلره وفي نافعدر وبال
ايله قروح شهديه يه منفعتي اولور ونار فارسي يي قلع ايدر في الات المفاصل
وفخذ ايله واربه سويقي ايله شرب اولنسه ويا طوخ ضماد اولنسه
عرق نسايه نفع اولور وعرق نسا ايچون بعضلر وفي الحقنة الحقان
واول الحقنات ايله انتفاع اولنور خصوصا اول الحقنات برشة اسهال ايليه
بلغمه كه اولنقدر دم ايله مخالطا اوله وحرف جميعا اعصابك استرخاسنه
نافع اولور في اعضاء الصدر ريه يي تنقيه ايدر وربوه نافع اولور وربوك
ادويه سنه ادخال اولنور كذلك ربو ايچون اتخاذ اولنان حسولره وبو لخاره
ادخال اولنور وحرفك تقطيع وتلطيف اولمق حيثيله وفي معدهي وكبدي
تسخين ايدر وطحالك غلظتنه نافع اولور خصوصا خل بال ايله طحال او زره
اولنسه نفع اكثر اولور وحرف معده يه ردي اولور ومعده يه دائمي لزج حبيلي
اولمق الكلو ليلور وطعامه اشتها اكتورور وفلي براكسوانافن بعض اون
سكز درهم شرب اولنسه مرهٔ ديه اسهال ايدر وبعض كره بو فعلي بعض مرك
اسهالي يا اكثر برد يه جك اوج ربوع اسهلي في اعضاء النفض باهن زياده
ايدر احشاده اولان قوردي اخراج واسهال ايدر وطمث ادرار ايدر وجنيني اسقاط
ايدر وقوريلمش حرف حابسدر خصوصا سحق اولنمامش اوله زيرا وفي
زوجته واردر وزوجته سحق مؤذي اولور نجين سحق اولنسه لزوجت باطل
اولور وقوة حابسه زائل اولور وحرفك قولنجه نفع اولور وحرفدن دوت
درهم سحق اولنوب شرب اولنسه وياخود بش درهم شرب اولنسه طبيعتي اسهال
ايدر اسم صوابه

قو صد ايدر
كانونك بو آيكي كلام ملتئم
ابرى براينه بعيد در زيرا
اون سكز درهم اون سكز
مثقال ايدرسه كلام اسهالي
اون سكز مثقال كلام اسهالي
فعلي ايليمسي بعيد در
وهم اون سكز مثقال
وفي ايتنا واولنمز كماليه
انيكيه ابن كثير چيكه كتابه
براكسوانافن استعمال
اولنسه ديسفوريار قال

وامعادن ریاحی تحلیل ایدر بعض اطبا دیدیلرکه حرف بابلیده براکسوناقن
شرب اولنسه مره بی اسهال ایدر و قیء هم ایندیرر واکسونافندن اقل حد
بر درهمدر اوچ ربعنه وارنجه قدر بو فعلی ایشلر و بو کلام اعضاء صدر ترجمه سنده
هم ورایلدی فی السموم هوامك نشتندن بال ایله شرب اولنسه و یا خود ضماد
اولنسه نفع ایدر و بر موضعده تدخین اولنسه اول موضعدن هوام و حشرات
طرد و منع ایدر حاشیه اولان ادویه نك تنجیسی حاشا در ترکیده ککلك دیرلر
هوا شارت اولنمشدر فی الماهیة دیسقوریدوس دیرکه حاشا بر نوع نباتدر که
اکثر ناس آنی بیلور و دیکنلی اولور اغصانلری کوچك جکر حتی اوزرینه پنبه و صاری بوب
قنادیله فتیله قیلنور و غصنلری اطرافنده کوچك و اینجه یپراقلری اولور
واغصانی انده اوجلرنده باشلر اولور اوزرنده فرفیری چیچکلر اولور و اکثر طاشلقده
نابت اولور و یوکسك موضعلرده بتر حمرته مائل ابیض چیچکلر اولور و قضیب
یعنی دالدر رقیق و اخضر قضیبنه مشابه اولور و چیچکی سنتدیرور دکری اولور
فی الطبع ثالثده یابس و انجق قورجادر یابسدر روفس دیدیکه حاشانك بیور
قوتلجه یبوستنده زیاده در فی الافعال والخواص محلل و مقطعدر حتی
جامد و منعقد اولان دمی تقطیع ایدوب تحلیل ایدر و مسحوقی حاشا شرابی شتاده
عاض اولان قشعریرتی ازاله ایدر فی الزینة سکلری تحلیل ایدر فی الاورام
والبثور تازه و حدیث اولان بلغمی شیشلری ایچون حاشا سرکه ایله ضماد اولنور
فی الات المفاصل سکرلرك ضعفی ایچون شرب اولنور و سویق و شراب ایله
عرق نسا ایچون ضماد اولنور و تحت شراسیفده اولان اغریلر ایچون حاشا
شرابی نافعدر فی اعضاء العین حاشا طعامده خلط اولنور قوت بصر
حفظ و ضعیف اولان بصر قوتلندیرر بو منفعته دیسقوریدوس شهادت

ایدر

ایدر فی اعضاء الصدر کوکسی و اوجکری تنقیه ایدر و توکورمکه معین اولور
و شراسیف اغریلرین تسکین ایدر طبخ اولنوب عسل ایله لعوق اولنور ایسه
و حاشاده تخفیف اولنمله قان توکورمکدن نفع اولور فی اعضاء الغذا
هضمه معین اولور و شرابی حاشا سوء هضمی ازاله ایدر و قلت شهوتی
جدا ازاله ایدر فی اعضاء النفض بول و طمثی ادرار ایدر و احشاده اولان قوردلری
اسهال و اخراج ایدر و ایکی درهمدن دورت درهمه وارنجه قدر حاشا شرب
اولنسه بلا اذی اسهال کافی ایله بلغمی اسهال ایدر حاشیه اولان ادویه نك التجبیر
حسك در تحفه الوالی ترجمه صاحبی دیرکه حسك فتحینله دمور دیکنیکه
نباتات قسمندندر فی الماهیة دیسقوریدوس دیرکه حسك ایکی صنفدر
بر صنفینك ورقی سمزاوت ورقنه بکزر لکن سمزاوت یپراغندن اینجه اولور
و دکر و داللری اولور یپر یوزینه منبسط اولوب دوشنور و یپراقلری یانلرنده دیکن اولور
او دیکن صیغی و صلب اولور و خرابه لرده نابت اولور و حسکك ایکنجی صنفی
نزوی اولور یعنی یموشق و رطوبتلی اولور مواضع نهرده و صولق یرلرده بتر
و داللری مرتفع اولور و یپراغی دیکنلی اینلی اوکوت یپراغی کبی دیکن اورتر
و اخفا ایدر و ساقنك اعلی طرفی طرف اسفلندن غلیظ اولور و اوزرنده
قیل کبی برانجه شی نابت اولور که سنبله ده اولوب الکون صاچکی اولا
خوصه بکزر و میوه سی صنف اولك میوه سی کبی قتی و صلابتلی اولور و حسکك
ایکنجی صنفی بتر یدایرلر ارسطوموس نهرلر حوالیسنده ساکن اولان قوم بو
نباتی طری و رطب ایکن دوابلرینه آنکله تعلیف ایدرلر و میوه سندن خبز اتخاذ
ایدرلر واکل ایدرلر معتزلو موحسیلی والحاصل حسك بر روی و بستانی اولور
و برسینه اضیت اکثر اولور و بستانیسنده ماینت اکثر اولور ~~حسکك~~

ترکیبی برودتی کثیره اولمیان جوهر رطب ایله برودتی یسیره اولمیان جوهر یابسدن اولور و لوحة ماهیته بو تفصیل طبع ایله اولان نسخه ده مسطوردر فی الطبع حکماء ایکنجی صنفی جمیعا دیسقوریدوس قتنده بارد یابسدر و دیسقوریدوس غیریلر دیرلرکه درجهٔ اولاده حار یابسدر و صاحب قانون دیرکه قول ثانی بزیم دیارمزده نابت اولان حسکه اشبهدر و فقدر فی الافعال والخواص حسکك قوهٔ قابضه اولمغله موادك انصبابندن منع ایدر و انضاج و تلیینه قوی وارد فی الاورام والبثور حرارتلو شیشلر ظهورندن منع ایدر و موادك انصبابندن منع ایدر و حلقده ظهور ایدن اورامه دواء جید اولور فی الجراح والقروح عفونتلو لحم اولان قرحه لره و یاره لره نفع اولور بال ایله استعمال اولنور ایسه فی اعضاء الرأس دیش اتلرندن اولان عفونته دواء جید اولور فی اعضاء العین حسکك عصاره سی کحالده واقع اولور فی اعضاء النفس بوغازده اولان عضلك اورام مطبقه سنه نفع اولور فی اعضاء النفض باهی زیاده ایدر و بوبرکلرده و مثانه ده اولان حصاتی تفتیت ایدر و عصاره سی دخی بو فعللری ایشلر و عسر بولی و قولنجه نفع اولور فی السموم حسکك تر و تازه سی و صنف ثانیسنك ثمره سندن ایکی درهم مقداری افعی نهشنه نافع اولور و طلی تروی بدلنده بعض نسخه لرده حسکك ثمره سی واقع اولمشدر و اندن ایکی درهم بعض ایکی مثقالی شراب ایله شرب اولنسه سموم قاتله سقی اولنانلره نفع اولور و بر مکانده طبخ اولنوب رش اولنور ایسه براغیثی قتل ایدر حاشیه اولان ادویه نك یدنجیسی حرمل در حلیم لغتنده دیرکه سپند و سپندان بوزرلك حرمل معناسنه در که برازمزکو زودن اونورکو شوا یدرلر اسمی فی الماهیة ماهیتی معروفدر فی الطبع حار یابسدر فی الافعال والخواص مقطع و ملطفدر فی الات المفاصل وجع مفاصله نافعدر

وبعض کره

حرمل معروفدر زوازلر دیرلر

وبعض کره حسنك ایله طلا اولنور فی اعضاء الرأس حسکك و حرملك قوهٔ مسکره سی واردر مثلا خمرك اسکاری کبی اسکار ایدر اولور فی اعضاء العین دیسقوریدوس دیرکه حرملی بال ایله و شراب ایله و کذلك مراره سی ایله و یاخود دجاج مراره سی ایله و ماء رازیانج ایله سحق اولنسه ضعف بصره موافق اولور فی اعضاء الغذاء قوت ایله غثیانی ایجاب ایدر فی اعضاء النفض بولی و طمثی ادرار ایدر اگر شرب و یاخود طلا اولنور ایسه و قولنجه دخی شربا و طلاء نافع اولور حاشیه اولان ادویه نك سکزنجیسی حلتیت در تحفه الوانی ترجمه صحاحنده دیرکه الحلتیت حانك کسری ایله و لامك سکونی و تانك کسری ایله انجدان دیدکلری اوتك صمغیدر و لا تقل حلتیث بالثاء المثلثه اما کاه اولورکه حلیت دیرلر لامك تشدیدی و تاء واحد ایله اسمی فی الماهیه دیسقوریدوس دیرکه حلتیت انجدانك صمغیدر و اول صمغ بو وجهله استخراج اولنورکه نبتنك اصلی و ساقی مشروط ایله شرط اولنور و شرط اولنان موضعلردن حلتیت سیلان ایدر قوریغادیر بکلرار اصیدن مجلوب اولان حلتیتك برکسنه لساننه قویوب ذوق ایلسه ذوق ایلدیکی ساعتده و اول مکانی جمیعا برننه مر حصف کبی بعض قورکنجك کبی نسنه لر ظاهر اولور و رایحه سی [illegible] اولور سنبله انك مذاقی نکهتی فی سریعا معین اولور و حلتیتك بر آخر نوعی واردرکه سوریه کلمغله معروفدر سامدن کلور و اول سوریا قوریغادن اضعف اولور و حلتیتك جمیعا اصنافی غش اولنور مثلا سکبینج خلطا و لمغله و یاخود باقلی اونی خلطا و لمغله و حلتیتك مغشوشی مذاقندن و رایحه سندن و لوننده تغیردن فرق اولنوب مغشوش و خالص ممتاز اولور و بعض ناس بو نباتك ساقنه سلفیون تسمیه ایدرلر و کوکنده ماغیطارث تسمیه ایدرلر [illegible]

قوت ایله ادرار ایدر

حلتیت صمغ انجدان معروفدر

حرمل معروفدر زوازلر دیرلر

مراد دواء کوکدر

بر اغیدر وصکره

وبو نباتك اجزالرینك اقواسی صمغیدر وصکره [illegible] بیاقیدر ولونیه بلادنده
براوت بترکه اول آقتك کوکی انجدان کوکنه بکزر لکن انجدان کوکندن اینجه اولور
واول کوك حریف اولور وانك صمغی اولمازو ادعا اولنور که شقتله اقوی وصمغی فعلده
ایشلر وبالجمله حلتیتك ایکی صنفی واردر برصنفی منتندر وصنف اخرینك نتنی وراٸحه
کریهسی اولماز بلکه طیبدر ولکن فور الراٸحه دکلدر ورایحه منتنه سی اولان زیاده
سمخونتلی اولور ومنتن اولان حلتیتده ساٸر اجناسندن زیاده ناریت اولور وبو
نوعك اکثر هواٸی اولور [illegible] وبعض نسخده واقع اولدیکه بو منتن اولان
حلتیتك اکثر قیروانی اولور وتحروث دیدیکلر اصل انجدانك صمغی اولور
فی الاختیار اجود وافضلی حمرته میلی اولوب [illegible] صافی لانه ومره مشابهی
اولاندر اولور راٸحه سی قوی اولوب لکن براصه راٸحه سنه بکزمینلر ومراتی
کریه اولمینلرو واذابه سی هیتی وسهولتلی اولوب واذا فده وحل اولندقده بضکره
لونی بیاضه مایل اولنلر اولور فی الطبع درجهٔ رابعه ده اولنور حار ودرجهٔ
ثانیه ده باردا ولور فی الافعال والخواص تحلیلی جبیلدی ریاحی کسر طرد ایدر
وکنترکاسر ریاح ایکن نفاخدر اندن نفخ حادث اولور وحلتیت مقطعدر
جوفده جامد اولاندو تحلیل ایدر فی الزینه داء ثعلبدن نافعدر سرکه
وفلفل ایله لطوخ قلنسه و اطعمه ایله حلتیت استعمال اولنسه لون
بشرهیی تحسین ایدروب کوزللندیرر وحسماتی تسمینه اولنان سیکلر قلع
ایدر فی الاورام والبثور عضور اما تدایدوب علاج کرو قوباندن قروح خبیثه
مشرط ایله شرط وشق اولنوب ومحل شرط اوزره حلتیت وضع اولنسه
نفع اولور وظاهرده و باطنده اولان دبیله دوا جیددر اولور فی الجراح والقروح
دمرکیره نافعدر فی الات المفاصل ماء رمان ایله حلتیت شربی لنسه عضلك

سدحیله

بر اغیدر وصکره نیجه جنس زنجبیل

کتب هیئته نارد بلوق اوزره قیروان اقلیم نیل التخوم بر بلده منقومه اولور

خلیق اسنیه

بلغ

[illegible] صوغوق اولان نفعی اولور

شدخنده وتفرقنده نفع اولور وسکرلرده اولان اغریلرده تمدد وفالجه
آفتلرده نفع اولور اکر حلتیتله براثولوس یعنی اوج قیراط اخذ اولنوب
وبعضلر نیك قولی اوزره اول اثولوسیه شمع خلط اولنوب بلع اولنور
ایسه یعنی یوطولور ایسه وباخود حلتیتدن اول مقدار فلفل وسذاب
ایله مخلوطا شراب ایله شرب اولنور ایسه فی اعضاء الراس تاکلی اولان
اضراسك نقبهٔ تاکلده حلتیت حشو اولنور یاخود حلتیت کونلك
ایله خلط اولنوب دیشلره الصاق اولنور و یا پشدیریلور وحلتیت
فاوانیانك صوغله ایستلدیکی فعلی ایشلر بوغازینه علق یعنی سلوك
یاپشدیکنده حلتیت ایله غرغره ایلسه بوغازندن قلع ایدوب
اخراج ایدر فی اعضاء العین کوزینه صوایناندن سنه اول نزول
بالایکه حلتیتدن کحل اتخاذ ایدوب اکتحال ایلسه تحدید اولور فی اعضاء النفس
حلتیت صوده اذا فده وحل اولنوب تجرع اولنسه صوتی تصفیه
ایدروبوغازده اولان خشونته مزمنده نفع اولور و بمرطه ایله حلتیت حسو
اولنسه مزمن اوکسرکه وشوصهٔ بارده یه نفع اولور وقصات اولان
شیشلرده حلتیك حنیت فعلی کبر فعلی اولور وبعض نسخه لرده
حنتیت بدلنده شب واقع اولمشدر و نون ایله حنتیت قریبا طبع ایله
[illegible] فی اعضاء الغذاء فورانجیر ایله حلتیت استعمال اولنسه
یرقانه نفع اولور وحلتیت معده یه وکبده مضر اولان نسنه لرده در
فی اعضاء النفض بواسیره نافعدر باهی مقویدر و بول وطمث ادرار ایدر
وصاحجیده نفع اولور و بغارسقده فرحه لرینه نفع اولور و قولنجده عسر
ایدرکه حلتیتله قلیلا اسهال قوه سی اولور وقبضی اولور و جمهور جماعت قتنده معلومدرکه

علقی

علی الفور

دکر اولنور اولان نسخه ده حلتیت اما ساکرلرلنده اسمی اوزره ذکر اولنور

بلغ

حنظل و یغرر دو کلیدر کر اوصافی قونیه دیر

حلتیت عتیق و بارد اولان اسهاله نافعدر فی الحمیات حمای ربعه جداً نافع
اولور فی السموم کلب کلب عضه سی اوزره وضع اولنور و هوام لسعه سنه
دخی وضع اولنور خصوصا عقرب و رتیلا صوقدیغی محله دخی وضع اولنور
و جمله سنه حلتیتک شربی و زیت ایله طلاسندن نفع اولور و سهام مسمومه نک
ضررینی ازاله ایدر و سمانک بعضلرینه دخی نفعی اولور حاشیه اولان ادویه نک
طفون تجنیس حنظل در تحفه الواندن ترجمه ده دیرکه حنظل حانک و ظانک
فتحی و نونک سکونی ایله قرغه دو کلکی که آکا بعضی ابو جهل قاونی دخی
دیرلر و صاحب صراح حنظلی درخت تلخ ایله تفسیر ایتمشدر مناسب
دکلدر اسمی فی الماهیه حنظل ایکی صنفدر ذکر اولور بر قسمی ارکلدر لیفلیدر
ترکیبی اولنمشدر و صنف آخری دیشی حنظلدر رخو اولور و ابیض سلس
اولور قاموسده کلدیکه سلس کتف وزنی اوزره سهل اللین منقاد معناسنه در
و قانونک کوالحاله ابن کتبی تفصیل ایدوب دیرکه حنظلک ارککی آغر اولور
الیافی چوق اولور و ایچی صادر اولور تبادلک حنظل ردیدر استعمال
اولنمز اما حنظلک دیشیسی رخو اولور و خفیف اولور و املس اولور
ایچی بیاض و طشی صادر اولور و حب متخلخل اولور فی الاختیار حنظلک
مختاری ابیض اولوب و بیاضی شدید اولانلردر و ملایم اولنلر زیرا اسود
و قتی ردیدر و لایق اولورکه حنظل کوکسندن دوشر بلدیکده میوه نک
شحمی و تنقیه بلکه میوه سی حالی اوزره حفظ اولنه زیرا اول میوه نک نزع
شحمی یعنی قبوغندن ایچنده اولان اتی قبوغندن آیرلیوب شحمی منفرداً
حفظ اولنسه اول شحمک قوتی ضعیف اولور اما اول میوه دوشر بلمینک وقتی
صالح حنظل صارارو بکن خضرتی کلیاً زائل اولمدیغی وقتدر اکر بو وقتده

اول

حنظلکه انثی و رخو اولان

اول و یاخود صکره دوشربلور ایسه ضار و ردی اولور و واجب اولورکه
حنظلک قبوغندن و چکردکندن اجتناب و احتراز اولنه اما حنظل شجره سنده
یالکز بر حنظل اولسه اول حنظله واحد قتاله دیرلر و ردیدر اندن احتراز
لازمدر و ارکک حنظل النفع اولمغله اقوادر و واجب اولورکه
ارکک حنظلک سحوق ناعم اولوب مبالغه ایله سحق اولنه و سحقنده مبالغه
ایتمکله زیاده دقت و اهتمام ایلیه حنظل ذکر تحت الرؤیت ناعم منسحق
اولدیغنه مغرور اولمیه زیرا بعض حنظلک اجزاسی نظرده خرده اولور
و تناول اولنوب رطوبته مصادف اولدیقده تجسم ایدوب بیور و معانک
نواحیسنه و بغارسقلرک بوکیم یرلرینه و تعاریجنه یپشر و اول یرلری
تورم ایدر آنکه بناء واجب اولورکه حنظل سحق اولندیقده ماء عسل ایله
اصلاح ایلیه و تخفیف اولنوب سحق اولنه و حنظلک اصلاحی و غائله سنک
دفعی کثیرا ایله اولور و لکن صمغ عربی ایله حنظلی اصلاح کثیرا ایله اصلاحندن
اولی اولور زیرا صمغ دوانک قوتی زیاده قهر ایدر فی الطبع حرارتی درجه
ثالثده اولور یابسدر و کندی نام حکیم ظن ایلدیکی حنظل بارد رطبدر
و اول حکیم حقدن و امر صوابدن بعید شدیر آنکله بعید اولدر فی الافعال
و الخواص محلل و مقطع و جاذبدر و جذبی مکان بعیده اولور و بیراغنک
تازه سی نزفی دم قطع ایدر فی الزینه جذام و داء الفیل بیراغی ایله دلک
اولنور فی الاورام و البثور تازه اولان بیراغی اورام و تحلیل ایدر و انضاج
ایدر فی الات المفاصل سکرو جعلرینه و مفاصل اغریلرینه و عرق نسا به
و بارد نقرسه جداً نافع اولور و دماغی تنقیه ایدر و کوکل خل ایله طبخ اولنوب
دیشلر اغریلرینه و حینئذ مضمضه اولنور و یاخود اول اصلاک اجراء و بولوب

حسكه
خراطه‌سن طرح اولنديقده اول اصل جنقور رسركه ايله طولدريلوب اقعر
طوكول الحنده سركه قينادبلور واول سركه ايله مضمضه اولنور و آكر ربت
ايله طبخ اولنوب قولاغنه دوراولنديك قولاغنه طمله ديلسه دوربه
اولقطور نافع اولور وقلع اقتضا ايدن اسنانه طلا اولنسه سهولت
ايله اول ديش قلع اولنور في اعضاء النفس حنظل ايله استفراغ اولنسه
نفس انتصابه شديد اولنده نفع اولور في اعضاء الغذاء حنظلك كوكي
استسقايه نافعدر ومعده‌يه رديدر في اعضاء النفض مفاصل واعصابده
غليظ اولان بلغمي اسهال ايدر ومرارده اسهال ايدر ورطب وحجي
اولان قولنجلره منفعتي اولور بعض ... نفع اولور وبعض
بعض كره دمي اسهال ايدر وحنظل ايله بعض كره احتمال اولنديقده جنيني قتل ايدر
وحنظل مرارته حب ايله امعادن سرعت ايله خروج ايدر ايچون
حنظلك تأثيري راميد وماخول اولديغي مقدار اولماز زيرا زياده تأثيري جوق
مكث ايليوب طبيعت انره تصرف ايتمكله اولور مكثك زماني قليل اولدقده
لامحاله تأثيري قليل اولور وحنظل امراض كلي وامراض حتى تأنه‌يه نفع اولور
وبرشربتي ايكي كرمه در بعضا اون ايكي قيراط در هركرمه الترقيم اطردر وواجب
اولوركه حنظل ناعما سحق اولنه وبعض كره فوق طرفنده حنظلك ايچي
اخراج اولنور وايچنه رب عنب ويا خود شراب حلو طولديريلور وبر كون
وبر كيجه حالي اوزره ترك اولنور ويا خود اسركولاو زره وضع اولنور وتماما
سخونت كلنجه قدر مكث ايتديريلور بعده استعمال اولنور في السموم حنظل
بشل ايكن جمع اولنسه دوشيريليسه اسهال وقيئي افراط اوزره اولور
حتى بعض كره قتل ايدر وبراصلي منفردة حاصل اولان حنظله واحدة ايكي دانق
بعض كره قتل ايدر وقبو غنلن وحكمتلن بردانق قتل ايدر ولزع افاعي‌يه اصلي
وجكرد كلنه

وعتيق

وكوكي

وكوكي نافعدر وعقرب لدغنه انفع ادويه‌دن اولور اطبادن بر حكايه ايلدكي
بعز اصل حنظله
برعربي كسنه‌يي عقرب دورت موضعدن ضرب ايلدي واندن بر درهم
مقداراول حضروبه سقي ايلديلر هماني اول مجلسده برء حاصل اولدركذلك
آنكله طلا اولنسه عقرب صوقديغي نافع اولور حاشيه اولان ادويه‌نك
اونبجيسي حمص در محمد الواني ديركه حمص حانك كسري وميمك فتحي وتشديدي ايكي
نخود كه حبوباتدن قسمندر وخبزدا ايتدي حمص ميمك كسري ايله درحالكه
بوصيغه اوزره اسماده بركلمه كلمشدر الا حلز قصير معناسنه وحلق
ناحيه شامده بر موضع معناسنه اسمدر في الماهية حمصك اصنافي چوقدر ابيض
اولور واحمر اولور واسود اولور وبو رچوق كبي اولوركه آكا كرسنه دنيلور كذلك
بستانيسي اولور وبريسي يعني بيابانيسي اولور بريسي زياده حرتلي اولور و
زياده مرارتي اولور وبرينك تسخيني اشد اولور وبري بستانينك هر ايشلرنكي
فعلي ايسندر وبستانيده اولان قوت بريده اولوركن بستانينك غذائيتي
برينك غذائيتندن اجود اولور في الطبع حمص ابيض درجه اولاده حار يابسدر
واسودك قوتي زياده‌در في الافعال والخواص مفتح وملينتدر وتقطيعي وار در
وغذائيت باقلينك غذائيتندن اقوادر وتلزز اشددر بعضي جسيم محللدر دكلر صيقيدر
ديه‌يي تغريه ده اشكال واحتمالدن بونك كبي برنسنه يوقدر يابش نخود
قورو نخوددن فضولي زياده توليد ايدر في الزينه تمشيجالي اولور طلاء واكلا اولنه
تحسين ايدر في الاورام والبثور حرارتلي ولان ورمرا ولان شيشلره نفع
اولور وبالجمله شيشلره وغدده اولان شيشلره نفع اولور في الجراح والقروح
دهن حمص دمركيله نفع اولور ونخود اوني قروح خبيثه‌لره وقروح سرطانيه‌لره
وحكه‌يه نفع اولور في اعضاء المفاصل ارقه اغريلرينه نفع اولور في اعضاء الراس
باشده اولان بايش بثره‌لره نفع اولور وحمصك نقيعي ديش اغريسنه نافعدر وديش اتلرينك
ورمرتلي وقيحلي شيشلرينه وقولاق الكنه اولان شيشلره نافعدر في اعضاء الصدر صوتي تصفيه ايدر

وديدي تغذيه سي سائر اغذيه نك ديدي تغذيه سندن افضل اولور انيسجون
حمص دقيقندن حسو اتخاذ اولنور في اعضاء الغذاء حمصك طبيخي استسقا
وبرقاني نافعدر وهم حقنا حدر كبدك سده لرين تفتيح ايدر خصوصا كرسني واسود
اولان حمصلرده تفتيح زياده اولور وواجب اولوركه حمص وسط طعامده اكل اولنوب
طعامدن اولده واخرده اكل اولنميه في اعضاء النفض حمص اسودك طبيخي كلا
ومثانه ده اولان حصاتي تفتيت ايدر اگر بادم ياغي ايله وفجل وكرفس ايله استعمال
اولنور ايسه بجيجي وبو جهتدن جنيني اخراج ايدر ومثانه وقرحه لرينه دخي اولور
وحيا ايله حمص زياده ايدر انيسجون دواتك اركلر حمص ايله تعليف اولنور
وتنقيع حمص قوت ايله انعاظ ايدر اگر اولنقيع اج قارننه وعلى الريق شرب
اولنور ايسه وحمصك كايسه بطن تليين ايدر وكلانك سده سني تفتيح ايدر وخصوصا
اسود وكرسنه حمصلرينك تفتيحي زياده اولور وبعض اطبا ديديكه حمص سركه
ايچنده نقوع قيلنسه وعلى الريق اكل اولنوب نصف نهاره قدر صبر اولنسه
احشاده اولان قوردلري قتل ايدر بقراط حكيم ديديكه حمصده ايكي جوهر وار
بجن حمص طبخ اولنسه اول ايكي جوهر مفارقت ايدر اول ايكي جوهرك برسي
مالحدر طبيعتي تليين ايدر وجوهر اخر حلودر بولي ادرار ايدر وجوهر حلوده
نفخ واردر باهي تهيج ايدر حاشيا ولان ادويه نك اون برنجيسي حنطه در
تركيبي بغداي وفارسيده كندم ديرلر في الماهيه حنطه نك ماهيتي معروفدر
في الاختيار حنطه نك اجودي صلابتده وسخافتده معتدل اولهو متوسطي
اولنلردر ودانه سي عظيمه وسمينه اولوب حديث وتازه وملسا اولنلردر
ولوني احمر ايله ابيض اراسنده متوسط اولنلردر وحنطه اسود غداسي
رديدر في الطبع حنطه نك طبيعي حاردر رطوبت يبوسته معتدلدر دراحيا
سويتي يبوسته مائلدر في الافعال والخواص حرتي زياده اولان حنطه دغدغه ايتمز

زياده

حنطه بغداي در

خواري حاء مهمله نك ضمي وراء مهمله نك فتحي واوك تشديديله اولان حنطه در كه صوايله اصلاح اولنوب
دق اولنمقله قبوغي ازاله اولنور نقيه صكره طحن اولنور وحثاله سي اخراج اولنان دقيق سميد
اولنور وحثاله سي اخراج اولنميا ايسه اكا خشكار ديرلر وسويق بسته ديديكلري طعامدركه
تمام بسيدر شركيك قوت ديرلر اوني صوايله وطبخ ايدوب حلوا كبي بيشورلر وياول صوايله خمير ايليش اوني
صكره صوايله وياخود ياغ ايله اصلاح اولنوب اكل ايدرلر اكا سويق ملتوب وتجديح ديرلر

زياده واكثر اولور ومسلوق اولان حنطه نك هضمي بطي ونفاخه اولور لكن
استمرا هضم اولديقدن صكره مسلوق غذاسي كثير اولور وخواري حنطه
نشاسته قوتده قريب اولور لكن نشاسته سخونتده زياده اولور بطبيعته تليين
اولان دقيق صنعت سبيله لزوجت عارضه اولان دقيق كبي تكثير خلطي و
وطبعي اولان لزوجت لزوجت عارضه صنعيه حكمنده اولور ولزوجت عارضه
لزوجت طبيعيه يه قياس اولنمز وحنطه نك سويقي نك اخراري نطيعي
اولور ونفخي كثير اولور بر حنطه سويقي تناول اولندقده برحلاوت لازم اولور
اني احدار ايليه وماء حار ايله غسل اولنمق لازمدركه نفخي ازاله ايليه وحنطه
سويقنك اخلاطي قليل اولور اما نشاسته بارد ورطب ولزج اولور في الزينه
حنطه وجهي تنقيه ايدر وآثاري زوال ايسه ازاله ايدر وحنطه مضغ اولنوب
كلف دواء اولور خصوصا زعفران ايله استعمال اولنور ايسه واثري زياده
اولور في اعضاء الغذاء حنطه وشعير سويقلري نفث اولور في اعضاء النفض
حنطه نك بعض طبخ اولمدين بغداري وكذلك طحن اولمدن صوده طبخ و مسلوق اولور
واليه الخالص بغداري وكذلك هريسه بعض مذكوره اكل اولنسه احشاده دود تولد
ايدر في السموم حنطه دق اولنوب كلب كلبك عضي قودوز كوپك اصردوغي
محله ذرور قيلنسه واكيلسه نفع اولور وصاحب قانون ذكر ايتدي قائمدر
اج قارننه وعلى الريق انسانك مضغ ايلديكي وچيندكي بغداي وضع
ايليه خيلي اولور حاشيا ولان ادويه نك اون ايكنجيسي حليب در
تحتاني لام صكره ايكي نقطه لي ياء ايله بعده بر نقطه لي باء ايله در وطبيعي ايله
اولان نسخه ده حادن صكره نون ونوندن صكره ايكي تا ايله حنتيت
واقع اولمشدر ابن كتبي نسخه سنده ايكي نقطه لوي يا بر نقطه لي ايكي با ارا سنده

اوملخندر

جلیسه واقع محمد الوانی ترجمه‌سی صحاحده دیرکه الحُبّ حانک ضمی ولامک فتحی
و تشدیدیله بر اوتدرکه آنی اکثریا آهولر اوتلر نقال تیس حلب وتیس
ذو حلب که بیتسرت مراد آهونک ارککیدر بعضلر ایتدی حلب رصیق
یپراقلو اوتدرکه یپراغی غایت قیو یشل اولور بر بوزینه دوشنور و تخمکیم بربرینه
قوبادیسک سودر آقر انتهی پس بوندن فهم اولنور که صحیح نسخه اولادر
یعنی حلیب نسخه‌سی صحیحدر زیرا اصل لغتده لامک تشدیدیله در وقاعده
بودرکه مضاعفده اولان ایکی حرفک بریزی یا قلب ایتمک جائزدر تنکیم تمطی
وتلظی کلمه‌لرنده قلب اولنمشدر تمطی اصلنده تمطط و تلظی اصلنده تلظظ ایدی
مضاعفده وقوف ثانی یایه قلب اولنمشدر فی الماهیة حلیب بر دواء هندیدر
سورنجان ابیضنه مشابهدر فی الطبع درجه‌ء ثانیه‌ده حار یابسدر فی الآلات
المفاصل نقرسه واوجاع مفاصله جدا نفعی اولور فی اعضاء النفض بلغمی
وخلط خامی وبطنده اولان قورد لری وحب القرع واخلاط غلیظه یی جمیعا
بوشنده لره اسهال واخراج ایدر حاشیه اولان ادویه‌یه ذکر اون اوچنجیسی
حماض در وان قولی لغتلرده دیرکه الحماض حانک ضمی ومیمک تشدیدیله
بر اکشی اوتدرکه قرمزی چیچکی واردرکه اولقوزی قولاغی دیدیکلری اوتدر انتهی
فی الماهیة دیسقوریدوس دیدیکه بو اوتک اصنافی ~~[struck]~~ کثیره‌سی واردر
بر صنفی ارضی درسمیه‌ده یعنی سمزو دهنیتلی اولان تپراقلرده بتر یپراقلری
اوزون و باشی اینجه اولور و بو نوع بعض کره بستانلرده بتر وتخمی طعمی
اولنسه طعمی طیب اولور وایکنجی صنفی آجامده نابت اولور واوراقی
فتی اولور واطرافی کسکن وحدتلو اولور واکثر کسولاناسی دیرلر
واوچنجی صنفی بر اولور و یموشق اولور لسان حمله یکزرود و دیرلر

صح

صنفی نک ورقی صعتر ورقنه بکزرو دالللرینک اوزرنده تخمی و بزری اولور
و بزور کبار اولماز حامض فی احمر و حریفه اولور و بشنجی صنفی انقولوبون
تسمیه اولنور و بعض ناس اکا لعنون تسمیه ایدرلر و بو صنف برمی و
ایلدیکلری عندنده اکثر اولور بو نوعی اجامده و صیق اغاجلو یرلرده بتر و بو صنفک
قوتی اصناف سائره سنک قوتی کبرا اولور و بعضلر دیدیلرکه حماض بر نوع
سلق بری تسمیه اولنور وحماض برینک کلیسنده حموضت واکشیلک
اولماز بلکه بعضسنده حموضت اولمغله اجید اولنور و بری حماض هر شیده
وکل افعالده سائرلردن اقوی اولور فی الطبع حماض درجه‌ء ثانیه‌ده بارد
یابسدر وحماضک بزری درجه‌ء اولاده بارد و درجه‌ء ثانیه‌ده یابسدر فی
الافعال والخواص حماض قبض وارد روحماضک تفهنده یعنی طعم وحموضتی
اولمینده تخلیل یسیر واردر واکشی اولنلر زیاده قابضدر وحموضتی
شدیده اولمینده غرابیت زیاده اولور و شدیده الحموضت اولمینده هندبایه
شبیه اولور وحماضک بالجمله اصنافی صفرایی قلع ایدر و سیوکرو اندن
حاصل اولان خلط خلط صالح اولور فی الزینه حماضک اصلی کوکی سرکه ایله
طرناقلرک نقشنده نافع اولور و تجن آنک کوکی شراب ایله طبخ اولنسه
مطبوخنده ضماد ابرص نافع اولور فی الاورام والبثور حماض ایله
خنازیره یعنی صوجیه ضماد اولنور حتی دیدیلرکه حماضک کوکی خنازیر
اولنلر بویننده آصلسه انتفاع اولنور فی الجراح والقروح حماضک
اصلی سرکه ایله متقرح اولان جربده و دمرکیبه نافعدر وطبیخ ماء حار
ایله حکه‌یه نافعدر کذلک حماض کوکینک کندری حمام صویی ایله
اولان آفتلره نافعدر فی اعضاء الرأس حماض عصاره‌سی ایله دیش اغریسی ایچون

یحکه

ودمرکیبه

مضمضه اولنور کرنلری مطبوخی ایله مضمضه اولنور اکر شراب ایله طبخ اولنور ایسه
و قوی التذ اولان شیشلره نفع اولور فی اعضاء الغذا حماض شرابی ایله
یرقان اسوده منفعتی اولور و غثیانی تسکین ایدر و طینی اکلینه اشتها
ایدنلره حماض اکلی نافع اولور اول اشتهایی ازاله ایدر طحال مرضی اولنلر حماض
طبخ ایدوب طحال اوزره ضماد ایلسه لر طحالده اولان شیشلری تحلیل ایدر
فی اعضاء النفض حماض و حماضک بزری بطنی عقل ایدر خصوصا کبیر اولان
بزر زیاده عقل ایدر و بعضلر دیدیلرکه اصناف حماضک هر صنفنک بزری
طبخ اولنوب مطبوخی اکل اولنسه بطنی تلیین ایدر و بیز دیدیلرکه بزرلری
مطلقا عقلی اولور بعضی کرسنه ایله بزر مقلو اولسون و کرسنه غیر مقلو اولسون
عقلی اولور و بعضلر دیدیلرکه غیر مقلو اولان بزرده ازلاق و تلیین وار
و حماض کوکی دوق اولنسه سیلان دمه نافعدر و شرابی ایله شرب اولنسه بوبرکده
اولان حصاتی تفتیت ایدر و انده اولان لزوجت امعاده تفلک [illegible] غایض
اولان سحجه نافع اولور و ذکر اولنان سحجه نافع اولدیغندن ما عدا ازلاقی
هم اولور و حماضک بزری و بلکه سائر اجزاسی [illegible] صو ایله و خمر ایله شرب اولنسه
باغرصقلرده اولان قرحه لره و اسهال مزمنده نفع اولور و تحین سحق
اولنوب خاتونلر احتمال ایلسه لر دم نزفی سیلان مزمن ایله سائل اولان
رطوبتلری حبس و قطع ایدر و شراب ایله طبخ اولنوب مطبوخی شرب
اولنسه مثانه ده اولان حصاتی تفتیت ایدر و جدا طمثی ادرار ایدر فی السموم
عقرب صوقمه نفع اولور خصوصا بزر حماضک نفعی زیاده اولور و بزر استعمال
اولنمز تقلیل صکره هوام عقرب لسع ایلسه او لسعه لرکه ضرر ویرمز حاشیه
اولان ادویه مفرده نك اوزنجی وردنجیسی حرشف در ترجمهٔ صحاحده دیرکه
حرشف براوتدر دیدرکه اکه لسان فارسیده کنکر و ترکیده اشنک دیکن دیرکراس

حرشف

حالا

وحالا انکنار دیرلر بوا شارت اولنمشدر فی الماهیه حرشف کنکر دیدیکلری نباتك
بر صنفیدر قانونك بو کلامندن فهم اولنورکه کنکر عامدر حرشف خاصدر
حرشف کنکرك صنف واحدی اولور و ابن کتبی و حاجی پاشا بوننك عکسنه دیو [illegible]
اندر مطالعه ایدنلره مخفی معلومدر اولور فی الطبع حرشف حرارتده و برودتده معتدلدر
لکن حرارته میلی واردر و درجهٔ ثانیه یه وارنجه قدر رطوبتی واردر خوزیلر
دیرلرکه حرشف [illegible] بارد رطبدر مسیح دیرکه حرشف فعالنده هلیون
کبیدر درجهٔ اولاده حار رطبدر و بر غیری طائفه دیدیلرکه درجهٔ اولاده
حار و درجهٔ ثانیه ده رطبدر و جالینوسه عزو و نسبت اولندیکه جالینوس
دیرکه حرشف درجهٔ ثانیه ده حاردر صاحب قانون دیرکه بنم قتمده حرشفك
اجناسی چوقدر هر بر جنسك بر درلو طبیعتی واردر جمیعا طبیعت واحده
اوزره دکلدر فی الافعال والخواص قلیلا تنقیه ایدر و تجفیفی واردر و لطافتی
واردر تلطیف ایدر خوزیلر دیدیلرکه حرشف سودا تولید ایدر و اول طائفه لر
حقنه و صو ایله بعید اولدیلر فی الزینه حرشف داء ثعلبه نافعدر و صوی
ایله باش غسل اولنسه قملی بعض کهله یی قتل ایدر و حرشف بولدیادر جبیل
و خاصیتی جبیل قولتقلره و لا زیتده و رایحه کریهه یی ازاله ایدر الاورام اوزرنه
تحلیل ایدر فی الجراح والقروح صلابتلو جراحلره حرشف صویی نافعدر فی
اعضاء الراس صویی باشده حزازی کیدرر فی اعضاء الغذا حرشف خصوصا
حرشفك جبلیسی غثیانی کثوردر خصوصا اصلی و صمغی زیاده مغثیدر
و اول صمغه لکنکر زدی تسمیه اولنور باب الکافده بونی ذکر ایلیوزکه بو تخزکورده
نفعی واردر فی اعضاء النفض باهی زیاده ایدر و بولی ادرار ایدر و منتن
بولی اخراج ایدر طبیعتی تلیین ایدر بلغمی اخراج ایدر و شراب ایله شرب اولنسه بطنی عقل ایدر

خندقوقی

حاشیه اولان ادویه‌نك اوزن تنبیجیس خندقوقی در قاموسده دركه خندقوق حندقوقی كبر بر بقلك آدیدركه آكا ذرق دیرلر وان قولی لغتده دیركه الذرق ذالك خضر ورانك فتحی ایله قره یونجه دیدیكلر اوت خندقوق معناسنه در
فی الماهیه بونبتك بریسی وبستانیسی ومصریسی اولور وبزرلری خیزانجا ایدوب كل ایدرلر فی الطبع ابن جریح دیدیكه درجه ثانیه‌نك اخرنده حار یابسدر وابن ماسویه دیدیكه درجه ثانیه‌نك وسطنده حار در وبستانیسنك طبعی بكسر كبی [illegible] انلر حرارتی درجه اولانك اخرنده اولور فی الافعال والخواص بستانیسنك جلاسی وتجفیفی معتدل اولور وخندقوق بریه‌سی مع التسخین قبض وادرار وهضم ریاح غلیظه ایچون استعمال اولنور فی الزینه بریسی كلفه ایچون بزر كولك كلف ایچون بستانیسی استعمال اولنور فی الجراح والقروح بستانیسنك عصاره‌سی بال ایله قرحه‌لرك تنقیه‌سی ایدر فی الات المفاصل خندقوق دهنی اوجاع مفاصله مشایخ ریح ایسه نافع اولور هم قدر اسكیوب مزمن اولمسنه خوف اولنورسه دوینه اول دهنك نافعدر اولور وبو دهن ایله اول وجعه حبلا اولان قوم نجات بولورلر فی اعضاء الرأس خندقوق عصاره‌سی ایله استعاط اولنسه صداع احراق ایدر وصرعه نفع كثیر اولور فی اعضاء الصدر اصلا علی بعض انكونكلرینه بلغمی حادث اولان اغریلره نفع اولور خصوصا بریسنك نفعی زیاده اولور كه بوغازده اغری احراق ایدر وخناقه موذی اولور وال مضغ ترسینی كزبره وخشن وهندبا ترارك ایدوب دفع ایدر فی اعضاء الغذاء برودتدن اولان معده وجعنه نافعدر [illegible] اولور ایسه ومعده‌ده اولان ریحه وجعلن ووهن معده‌یه واستسقاده نفع اولور فی اعضاء النفض بو كلوه وطحالی ادرار ایدر شراب وملوخیا بزری ایله خندقوق مثانه اغریلرینه نافع اولور ودهنی خصیه وقد اغریلرینه نفع اولور وبرنسیك هیضته نفع اولور وبطنی اول دهن شد ایدر بعض

محكم ایدر

محكم ایدر وخندقوقك كندر وتخم باهو یجرینك ایدر فی الحمیات بعضلر دیدیلركه اطبانك دیدیكلری اوزره حماء غبّ اولانلر كسنه یه خندقوقك بیرا اغندن اوج بیراق سقی اولنسه ویاخود بزرندن اوچ حبه سقی اولنسه حماء غبك دوری مشوش ایدر كذلك حماء ربع اولان كمسنه‌یه خندقوقك بیرا اغندن دورت بیراق ویاخود بزورندن دورت دانه سقی اولنسه حماء ربعك ادوارینی مشوش ایدر فی السموم عقرب صوقن كمسنه خندقوق صوینی محل لسعه صاحبسی وجع فی الحال ساكن اولور صحیح سالم اولان بر عضوی ورزینه خندقوق صوینی صاجسه اول عضو سلیمه لذع ووجع احراق ایدر وعقرب صوقنه معالجه بزر صوینك اقوی اولور حاشیه اولان ادویه‌نك اوزن التجنیس
حلبه در فی الماهیه ماهیتی معروفدر بعض بوی تخمی دیدیكلری بزر در [illegible] قاموسده دیركه حلبه ضم ایله بر نبتدركه صدره وسعاله وبواسیره وظهره وكبده ومثانه یه وباهه منفعتی اولور فی الطبع درجه اولانك اخرنده حار و درجه اولاده یابسدر ورطوبت غریبه‌دن خالی اولماز فی الافعال والخواص انضاج وتلیین قوه‌لری واردر انیلیجوكه حلبه ده حرارت ایله لزوجت جمع اولمشدر لزوجت حسیله حرارتنك اذاسنی منع ایدر وحرارتی رفق ایله عمل ایدوب ذكر اولنان انضاج وتلیین فعللرینی ایشلر وحلبه‌نك كیموسی ردی اولور هرنه قدر كیموسی قلیل اولماز ایسه بعض كیموس كثیر دروكن ردیدر فی الزینه حلبه ایله اسك متخذ اولان دهن شعره نافعدر وقرحه‌لرك باقی آثارینه نافعدر ولعابی خصوصا دهن ورد ایله صوو قلق حادث اولان شقاقه نافعدر

وكلف ایچون متخذ اولان ادویه یه داخل اولور و كونه تحسین ایدر و نكهه یی
تغییر ایدر بعض اغذیه ده اولان رایحه كریهه یی ازاله ایدر و بدنك و درك كریه
رایحه لرینی كیدریر فی الاورام والبثور بلغمیه و صلبه اولان شیشلری
تحلیل ایدر و حلبه دقیقی ظاهرده و باطنده اولان اورام حاره یه
نافعدر اگر ملینه اولمیوب صلابته مایل حیلی اولور ایسه و دبیلاتی تفجیر
تلیین و انضاج ایدر فی الجراح والقروح حلبه كل یاغ ایله حرق تازه یه نافعدر
فی اعضاء الرأس حلبه ایله باش غسل اولنسه حزاز ازاله ایدر و
حلبه صداع ایجاب خصوصا مر ایله استعمال اولنه حلبه صداع ایجاب
زیاده اولور و حلبه نك معده یه حتی مضرتی اولور لكن مر ایله استعمال
اولنور ایسه معده یه مضرتی قلیل اولور فی اعضاء العین حلبه نك
طبیخ طرفه یه دوا اولور فی اعضاء الصدر صوتی تصفیه ایدر و ریه یی
تغذیه ایدر و صدری تلیین ایدر و سعالی تسكین ایدر خصوصا حلبه
بال ایله و یاخود خرما ایله و یاخود انجیر ایله طبخ اولنسه او كسریكی و ربوی
تسكینه زیاده اولور و اجود اولان بودر كه حلبه ایله الحیم اولان عز
جمع اولنوب عصاره لری اخراج اولنور و ماخوذ اولان عصاره عسل
كثیر ایله خلط اولنوب جمر اوزره اعتدال ایله قوام اولنجه قدر مكث
اولنور و طعامدن اقل مره طویله ده یعنی اغر اغر اكل اولنور فی اعضاء
الغذاء طحال ایچون حلبه نطرون ایله ضماد اولنور و حلبه نك سركه
ایله طبیخ ضعف معده ایچون استعمال اولنور خصوصا طری و تازه اولا
حلبه نك ذكر اولان طبیخ اورام صلبه زیاده نافع اولور و معده قرحه لرینه
نافعدر و حلبه مغثیدر سركه و مر حلبه نك مضرتن اكل ایدنلردن دفع

اول اورام

وربوی

وحلقی

وبعض نسخه ده اعتدال اوزره سخونت كلنجه قدر مكث اولنور واقع اولمشدر

ایدر

ایدر فی اعضاء النفض حلبه طبیخنك دخننده اغری و ورم اولان خاتونلر
و یاخود انضمام رحم اولان خاتونلر اجلاس اولنور و طبیخ خل ایله
فروح امعایه نافع اولور و بیته فروح امعا ایچون تازه و طری حلبه
سركه ایله قضما اكل اولنور بعض اضو دیشلری ایله حلبه یی چینیه رك
اكل اولنور و حلبه یی صو ایله طبخ ایدوب زحیر و اسهال ایچون حقنه
نافع اولور و حلبه دهنی مقعده شیشلرینه نافع اولور و حلبه ایله
زحیر و مغص ایچون احتقان اولنور خصوصا مر ایله قبل الطعام
زیاده نافع اولور و احتقاندن اولنز بقیه ثفلی حرافتی ایله معا دفع و اخراج
ایلر خصوصا بر مقدار عسل ایله اولور ایسه قوت ایله كزعا اولمادن
بو مقامده بعض نسخه ده بعسل كثیر و اخر نسخه ده بعسل غیر كثیر واقع اولمشدر
و حلبه نك طبیخی بال ایله امعاده رطوبات غلیظه یی احدار ایدر و بولی و حیضی
ادرار ایدر و رحمنده صلابت اولوب ولادتی عسیره اولان خاتونلر حلبه یی
اورد كه شحمی ایله احتمال ایلسه نفع اولور و حلبه یاسورلر لكلره نافعدر
و جیددر و ادرد جیو تطییب ایدوب قوقوسن ازاله ایدر توكلری ترك
قوقوسن كریه ایدر و ترمسه كبی كنزونك حزود وج عسیر اولماز حاشیه
اولان ادویه نك اونی یجیسی حرذون در تحمد الوانی دركه حرذون
حانك كسری و رانك سكونی و ذال معجمه نك فتحی ایله برجانور در و بعضلر
كلرك ادكیدر دیدی انتهی و ابن كتبی دیر كه برجانور كه كلره بكزر
و لكن كلردن كوچك در طبیعتنه اولور صاحب قانون دیر كه فی الماهیه
حرذون ضب نوع كلرك كندیرو طبیعتی ورل طبیعتنه قریب در
زیرا حرذونك غذاسی لحم ورل اولور الكدیناء حرذونلر ورل طبیعتلی اولور

وجفاف حبیلی

وولادتی اسهل اولور

ضبعة بعض

ورل

حرذون كلر دیر بعضلر و خوانز

فی اعضاء العین جوزونك ذیلی اقدوشن كوزه وجلا عینه نافعدر و بصری
جوز رومی
حزتلندیرر حائیه اولان ادوینه جوده نلك اون سكز نجیسی جوز رومیدر
ابن كتبی دیركه جوز زاء معجمه و مهمله ایله اطلاق اولنور ولكن معجمه نلك استعمالی
اكثردر و جوز شجر عظیمدر ایكی درلو اولور برسی نبطی اولور و برسی رومی اولور
نبطینك شجری لطیف اولور ولكن صمغی اولمازانك طبیعی ایلیجه لردر
جوز رومی مذكوردر دكلدر و بعض اخر نسخه ده حلبه دیو مقرم یازیلمشدر
فی الماهیه دیسقوریدوس دیركه جوز رومینك شجره سی ادمق اوزره
نابت اولور و آنك صمغی اولور و اول صمغ اغاجندن سیلان ایدوب
ادمق ایجنده جمود ایدر و دوكروا ولمدیك اهالی قتنده مخصوص براسمی واردر
و بعض نسخه ده اول اسم بیان اولنوب الكه اكیروس دیرلر دیو ذكر اولنمشدر
قچن اول صمغ تفتیت اولنوب یاركنسه آنك رایحه طیبه سی ظاهر
اولور و اول صمغك لونی التون لونی كبی اولور فی الطبع طبیعتی معتدل اولور
و قلیلا یبوسته مائلدر فی الخواص جوز رومی لطیفدر و بر زیاده لطیفدر
و حرارتی جزا شدید دكلدر فی اعضاء الراس دیسقوریدوس دیركه كرم
سركه ایله شرب اولنسه صرعه اولنلره نفع اولور و بیراغندن عصاره
مقته و اغه طمله دیلسه آغریسین تسكین ایدر فی آلات المفاصل جوز
رومی شجره سی میوه سندن بر مثقالی عرق نسایه نافعدر و بیراغی سركه
ایله ضماد اولنسه نقرسنی عاض اولان ضربانه نافع اولور فی
اعضاء العین میوه سی عسل ایله اكتحال اولنور ایسه كوزه
قوت اولور و بو تقویه مجربدر فی اعضاء الغذاء صمغی شرب اولنسه
معده ضعفی سیلانی منع ایدر فی اعضاء النفض صمغی شرب اولنسه امعاده
رطوبتك سیلانن منع ایدر و بعض نسخه ده بر مثقال تقطیر بوله نافع اولور

خاتونلر

خاتونلر طهره دخولندن صكره ثمره سندن مثقال واحد سركه ایله شرب اللیسه لر
حبلی قالمزلر حبلی منع ایدر بیراغی بو فعلی ایشلر حائیه اولان ادویه
حلزون
مفرده نلك اون طقوزنجیسی حلزوندر دیوان قولی لغتنده دیركه
فتحتینله و راء معجمه نلك ضم و مد یله بر بوجكدر كه اكا معرب یسو قودوز
ایت طلادیغی جراحته نافعدر اسمی قاموسده یوقدر بو منوال اوزره محرردر
لكن ابن كتبی تعمیم ایدوب دیركه حلزون بر صدفدر اولان هر حیوانك
اسمیدر بری و بحری و نهری اولنلره شمولی واردر و نطارده تسمیه اولنان
بر كه اغاجلره و اوتلره تعلق ایدرانلر دیدر و قانون حكیم اول اوردر
[illegible] ایدوب دیركه فی الماهیه حلزون اصداف انواعندن بر صنفدر
و اكیروس تسمیه اولنور و سواحلده بولنور و بو كلامه دلیل وار ذكر اهل
لغتك ذكر ایلدیكی معنا مراد دكلدر زیرا غالب حالده ساحل بحرده مرغوب
بلكه ساحل بحرده اولان ذوالاصداف بحریه ملحق بر صدف اولور فی
الافعال و الخواص حلزون دمك حرارتنی اطفا ایدوب سونورر فی
اعضاء العین حلزون محرق كوزده اولان قرحلره نافعدر حائیه
حل
اولان ادویه نلك یكرمنجیسی حلدر نسخه سلطانیه ده لام ایله و غیریلرده
دال ایله رسم اولنمشدر و بو ایكی نسخه ده مرسوم اولان تركیب
هكوردیكم نسائر كتبده ذكر اولنمشدر شیر و غندن بر صنفه دخی
حل اطلاق اولنور اولدخی بو مقامه مناسب دكلدر كذلك بو رسمه قریب
ابن كتبیده حا ایله لام اراسنده سین ایله حسل مذكوردر اول دخی بنت
آخر اولمق اوزره محرردر مقامه اولدخی مناسب دكلدر الله تعالی اعلم فی
الماهیه بعضیلر دیدیلر كه ماهیت جلنا جوز بدیه بعض خوزستان دیار

اولان نارجیلکیدر طبع ایله اولان نسخه ده چنار خوزی واقع اولمشدر
فی اعضاء النفض سکرلره ضرری اولور و تشنج احداث ایدر
مذکور اولان حلزون رسمنده برلوحه نسخهٔ سلطانیه ده برلوحه ذکر
اولنمشدر لکن اول لوحهٔ حلزون رسم اولمیوب حل رسمنه موافق اولدی
و ناسخک سهوی ایله محلی متبدل اولدیغی آشکار اولمغله حقیقتی اوزره
تحریر اولندی فی الطبع درجهٔ ثالثه ده تسخین شدید اولور درجهٔ اولاده
تجفیف اولور و چیچکی نک تسخینی اشد اولور و صمغی نک تسخینی بالغ اولور
حائیه اولان ادویه نک یکرمی برنجیسی خبيثة الزجاج در عطارلرک
اکثری بوکا انجرهٔ سودا دیرلر اکثری جوز قلی یرلرده و دیوارلرده و خرابه یرلرده
بتر انجه قضیبلری اولور قرمزی یه مائل اولور یپراقلرینک اوزرنده خشونتلی
زغبی اولور و قضیبلری اوزره دوکمه کبی نسنه لر اولور که خشونتلیدر ثیابه
تعلق ایدر انیکیچون اول نبته ترکیده یپشقان تسمیه اولنور فی الماهیه
برخیشه درکه آنکله شیشه لره جلا ویریلور و کریرو پاسنی سیلور فی الافعال
والخواص قبض وارد ردع و لقبض رطوبتی ایله اولور مُلطّف در و منقی و ملین در
فی الاورام والبثور شیرپنجه لر تسکین ایدر حمرت تسمیه اولنان شیشلری طعن ایدر
نعقی اولنور ایسه تسکین ایدر و آتش یانغنی تسکین ایدر و عصاره سی
اسفیداج رصاص ایله نمله و حمره اوزرلرینه وضع اولنور ولوزتین ورملرینه
ایچون عصاره سی ایله غرغره اولنیور فی اعضاء المفاصل خبیثة الزجاج
قیروطی ایله نقرس اوزره وضع اولنور فی اعضاء الرأس یاغ ایله خبیثة
الزجاجک عصاره سی قولق آغریسی ایچون استعمال اولنور لوزتینده اولان
ورملر ایچون عصاره سی ایله تحنک اولنور فی اعضاء النفس مزمن اولان

اوكسوك

محلى

وبلغم شبشلر

اوکسوک ایچون عصاره سی حسو کبی اکل اولنور فی اعضاء النفض بواسیری
ازاله ایدر حائیه اولان ادویه نک یکرمی ایکنجیسی حربه در فی الاصل
حربه قصیر سکو معناسنه در و بو نبتک حربه یه مشابهتی اولدیغیندن
حربه تسمیه اولندی بو نبتی ابن کتبی لوخیطس رسمنده مفصلا یازدی
فی الماهیه یقال له الوخنیطس طبع ایله اولان نسخه لرده اوغنیطس
واقع اولمشدر بو نبتک بزر مثلث الشکل حربه کبیدر و ورقی مثلث
و صقوللو قندریون ورقنه مشابه اولور فی الطبع حربه نک بستانیسی
و بیابانیسی اولور بستانیسنک حرارتی قلیله اولور و بیابانیسنک حرارتی
درجهٔ ثانیه ده اولور فی الجراح والقروح تازه و طریسی جراحاتی ادمال
ایدر فی اعضاء الغذاء قبوغی سرکه ایله طحال اوزره وضع اولنور و
قوروسی اوشربی لسنه طحالی دفع ایدر فی اعضاء النفض حربه نک
ادراری اولور خصوصا صقوللو قندریون یپراغنه بکزیان یپراغی نک ادراری
زیاده اولور حائیه اولان ادویه نک یکرمی اوچنجیسی حالب در حالب
لغت عربیه در یونان لغتنده اصطرطیقون دیرلر اینو قولتق دیرلر
فی الماهیه بو دوا برنباتدر ترکجه حالب تسمیه اولنور زیرا حالبان
معالجه اولنور ضماد اولنمغله و کذلک تعلیق اولنمغله ترجمهٔ صحاح
دیرکه حالبان ایکی طمردرکه کوبکک ایکی طرفنده درانه و کلکه بودوا
مرکب القوادر فی الطبع بودواده قوهٔ مبرده وارد رکذلک
دخی وارد رانیکیچون مرکب القوادر فی الخواص والافعال بودواده تحلیل قوه سی
وارد ربعض اوقات حبیله تحلیل ایدر و قوهٔ مبرده سی وارد ر اول قوت
حبیله رادع و دافع اولور اطبا قولی اوزره فی الاورام والبثور حالب و

اولان ورملرا وزره تعليق اولنسه شفا اولور ضماد سنيك شفا والملك
بطوبق الاولى ثابت اولور حاشيه اولان ادويه نك بكرمى ج ورد تجنيس حزاذ
في الماهيه حزا ذو فرا ديد يكلرى دوادر و ذوفرا دينار ويه ديد يكلرى بدر
وبيز بونيدن اقدم اولدى والوده تكلم ايلديك حاشيه اولان ادويه نك
بكرمى ستجنيس حاشيش ج في الماهيه بو دوا ارمن بردوادر بعيز ارمن
ديارندن مجلوبدر وبعضلر ديديلركه بو دوا فارسيده ديار فارسدن مجلوب
بومحلى ابن كتبى بيان ايدوب ديركه شمع كبى بردوادر وبعضلر نبيذ دير ديكر
انتهى خوزستان الطباسر ديديلركه حاشيش اوزبيوندن اقوادشرت بر درهم
اوزره زياده اولسه قتل ايدر في الطبيع درجه رابعه ده حاريابسدر في
الافعال محرقدر طعم بوقدر تسخين دركى اعضا الغدا معدنيه محرق رياقر
ومقيئدر قصد بردر حاشيه اولان ادويه نك بكرمى بر تجنيس حب الغار در
وان قولى غارك معناسنى تعداد انتادديركى ودفنه افاجنه نك غاردير لر
في الماهيه بو حبك ماهيتى دهستا اولور كوچك فنديق قدردر وقبوغى سياهه
مائلدر تجنى اولاحب عنز اولنسه وصيقلنسه ايكى شق اولور واول ايارچه لر
صفرته مائل اولور واول حبه عطريت اولور وافعالن باب الغين ده غار
ذكر ايليدكمز محلده بيز ذكر ايلدوز حاشيه دوانك بكرمى ايكنجى تجنيس حب الزلم در
في الماهيه طعم جدا جيد بر حب در واول حب شهرزور ده بتر قانون بعضلر ابن كتبى
شرح ايدوب ديركه حب الزلم ايكى صنف اولور بر صنفو شهرزورده نابت
اولور حمصدن اكبر ومفرطح اولور قوقيلى اولور عطر در ومزا في حلو در وقبوغى
سوادى ناظردر وايكنجى صنفى حمصوده وبراره ديادنده نابت اولور اوزون
ومطاول اولور وصادروا اولور انتهى في الطبيع واردر درجه ثانيه اولور وطويل

دو

ذو واردر في الزينة مسمنددر سمز يدر منى يه جدا زياده ايدر حاشيه اولان
دوانك يكرمى طقوزنجى تجنيس حب المنشم در عرب عطر المنشم ديرلر زيرا اول حبك
عطريتى واردر حجاز ويمنده آندن انتفاع ايدرلر اكثريا توخى نساء استعمال ايدر
ونسالر آنكله دفيه ايدرلر وزعم ايدرلركه اول دفيه محبت وياخود عداوت ندن
تنقيس ايجون اولور ايسه مقصودلر حاصل اولور بو حب صاقر اغاجى
حنك كبى قدر اولور لونى قرمز ايله صادرار اسنده اولور ظاهرى املس اولور
رائحه سى زكيه اولور عراق ومصر وشام اهاليلرى اول حبى بلمزلر وانلره اول
حب مجلوب اولماز بو جمله ابن كتبى نك تحرا تيدر صحاح جوهرى ترجمه سنده محمد الوانى
ديركه منشم ميمك فتحى وشينك كسرى ايله مكه مشرفه ده بر عطاره عورتك
اسميدركه تجن خزاعه وجرهم قبيله سى قتاله ايتمك ديلسه لر انك طيب ايله
طيبلنورلردى وتجن مزبوره نك طيبن استعمال اينسه لر مابينلرنده قتال
چوق اولوردى اكه بناء استاءم من عطر منشم كلامى مثل اولمشيدى وبعضلر
عطر منشم حب بلسان دير ديرى انتهى صاحب قانون ديركه في الماهيه بو دوا
بر حبدركه فلفل مقدارنده وفلفل لوننده اولور لكن انكسار وقريبا آسى سهل
وآسان اولور وقبوغى پاره لنديكده ايچنده شديد البياض وعطرى
لبى چيقار في الطبيع درجه ثانيه ده حاريابسدر في اعضاء الغذا قومك
ديديكلرا اوزره مسترخى اولان معده باردىيه جيد اولور حاشيه اولان
ادويه نك اوتوزنجى تجنيس حب النيل در وان قولى لغتنده ديركه قرطم قافك
وطانك ضمى كسرى ودانك سكونى ايله عصفر تخمى حب عصفور معناسنه قاف
وطانك ضمى لغت اولديغى مجرددر وابن كتبى هندرا اولان قرطم بيان ايدوب
ديركه قرطم هندى بر نباتك حبيدركه اول نبات لبلابه مشابه اولور مجاور لر يتنه

بعضیا نندا و لان اشجاره و نباتاته تعلق ایروب صاریلور رود اللون انجه و یشل
اولور و یپراقلری خوخ یپراقلری یشل اولور بهرور قرمز بر زهرهٔ اسمانجونیه سر اولور
واول زهر لره اوج حبه اولورکه زبیب الجبل تسمیه اولنان حب اولدر اندن
اصغر اولور و مثلث الشکل اولور مستعمل اولان اول حبه لردر اولور فی
الاختیار حب النیلک اجودی و افضلی آغر و املس و طوریت بعض تازه اولنلر
فی الطبع بعض اطبا دیدیلرکه درجهٔ اولاده حار یابسدر صحیح بودرکه جزء
ثالثه به وارنجه قدر حار یابسدر فی الزینة برصه و بهق ابیضه نافعدر فی
اعضاء الغذاء مکرب و مغثیدر فی اعضاء النفض غلیظ اولان اخلاط و سودا
و بلغم قوت ایله اسهال ایدر و احشاده اولان قوردلری و حب القرع خارج اسهال و اخراج
ایدر فی الابدال اسهالده و سودایه منفعتده نصف وزنی شحم حنظل ایله
سدس وزنی حجر ارمنی اولور حاشیه اولان ادویهٔ مفرده نلک اوتوز برنجیسی حب
السمنه درو ان قوللی دیرکه سمنه سینک ضم و میمک سکونی ایله یشول
دوا درکه آنکله نساء طائفه سی سمریدیلر فی الماهیة سمنه بر شجره درکه بیانده
وارض قفرده اولور قامتی بر ذراع قدر اولور ابیضدر لکن بیاضلغی شدید
دکلدر میوه سی فلفل کبر اولور دهنیتی وارد رولیّن اولور بو مشقدر بعضلر
دیدیلرکه حب السمنه صامر بوما دیدیکلری نبتک بزریدر ابن کتبی دیرکه صامر بوما
اسم سوریانیدر حشیشة العقربیه اطلاق اولنور آنک عصاره سنی لاژورد
لوننده بر صبغ صنعت اولنور لاژورد معادننده قائم اولور و لاژوردن خوخ لونی
رو نقلی اولور فی الطبع حاردر قلیل رطوبتی واردر فی الزینة سمریدر و جمال
احداث ایدوب کوزلندیریر فی اعضاء الغذاء معده ده بطیء الهضمدر لکن
هضم اولندقدنصکره غذائیتی اکثر اولور فی اعضاء النفض جزئی زیاده ایدر

وباهی

حب الصنوبر در
وباهی تحریک ایدر حاشیه اولان ادویهٔ نلک اوتوز ایکنجیسی
وان قوللی دیرکه صنوبر صادک و نونک فتح و واوک سکونی ایله براغاجک
اسمیدرکه اول کنار اغاجیدر و بعض یرده اکه چام فستقی دیرلر و بعضلر صنوبر میوه سینک
و یمشنک اسمیدر دیدی فی الماهیة صنوبر شجر نلک
حبی اولور قشر فستق قشری قبوغی حبرا اولور دهنسی اولور بعض ادنی
عمز ایله طاغلور تفتت ایدر و قرمز اولور و قبوغی یارلندیکده خارج اولان
لبّی ابیض و دهنی و بو وصفده اولنان حب صنوبر انثی نلک کبیرلرکه اکه شربین
تسمیه اولنور اکل حب کبیردیر اما حب صغار که صنوبر انثادن صغیر
اولوب تنبوت تسمیه اولنان شجره حبی و میوه سیدر اول حب مثلث الشکلدر
و قبوغی قتیدر و لبّی اصل دره و انده حرافت و عفوصت واردر اول
حبلرده دوائیت غذائیتدن زیاده اولور فی الطبع کبار اولان
حبلر معتدلدر و حرارته میلی واردر و رطوبتی زیاده در و صغار
اولان حبلر حار یابس درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر فی الافعال و الخواص
بو حبلرده انضاج و تلیین و تحلیل و لذع قوتلری واردر خصوصا
طری و تازه اولنلرده بو قوتلر زیاده در و صوده نقع اولنوب صالحی
ایسه لذعی زائل اولور و تلیین و تغریه قوتلرینه کمال کلور هر نه اول
حبلر صو ایچنده نقع اولنمزدن مقدم انلرده بو ایکی قوت تماما موجوده
ایسه بعد النقع اول تام اولان قوتلر اتم و اکمل اولور و بو حبلرک
جوهرلری ارضی و مائی اولور و هوائیت قلیلهٔ اولور فی الزینة مسمندر
سمریدر فی آلات المفاصل صنوبر ک حب کبیرلری استرخاینه و ضعف
بدنه اکل اولنمغله منفعتی اولور و بدنده و مفاصلده اولان رطوبات فاسده یی قوریدر

ولازینة اولور

واوحب

شبرک اسمیدرکه اول

فرر

حب الصنوبر فی

في اعضاء النفس والصدر حب الصنوبرك صغير وكبيرندن هر بري آق جكرده اولان عفونتلي رطوبانته واربكلره ونزف دمده واوكسرككه نافع اولور خصوصا طرى وتازه سي مينختج ايله نفعى زياده اولور مينختج مرارة بيوه اولمق حسبيله وفجن اولاصغار وكبار حبلر شراب حلو ايله طبخ اولنسه قيح ديرلر تنقيه سنده جدا نافع اولور كذلك اولحبلرك قبوقلرى وخشنجه هى لعوقاته ادخال اولنسه تنقيه قيحده اولمقدار فعلي اولور في اعضاء الغذاء بو حبلر بلين ايله معدا وزره ضماد اولنسه معده يه تقويه ايدر وبو حبلر انهضا وعسرتلي اولور وغذاسي كثير اولور قوتي حسبيله معده يه لذع ايدر لكن ماء حارده نقع اولنوب محرور المزاج اولنلر طبرزد شكر ايله يعني مثلث شكر ايله وصبروردا اولنلر عسل ايله اكل ايلسه لر منهضم اولور وجيد اولور ومعده يه نفع جيد اولور ديسقوريدوس ديديكي صنوبر حبوبني اكل معده يه مضر اولور احيد بودركه ديسقوريدوسك بوكلامي وصف مذكور اوزره اكل اولنمش حبلره مخصوصدركه حرافت اوزرينه اكل اولنه اما نقع ايله حرافتي كيدرلسه واعتدال اوزره اكل اولنسه معده يه نفع اولور ومعلوم ديلحى كسر ايدر وفجن حب الصنوبر سمزاوت ايله شرب اولنسه لذع ساكن اولور واول حبلك كه لذع ايلمه سي قنده متصور اولور بومقامده قانونده فضلا ان لا يلذع واقع اولمشدر صواب اولان فضلا ان يلذع اولمقدر لا كلمه سي ناسخدن زياده سيدر اهلنك معلوميدر في اعضاء النفض منيي زياده ايدر الرسمسم وطبرزد شكر ايله اكل اولنور انيسه باخوذ عسل وفانيذ ايله اكل اولنور انيسه وبو حبلر كثيرا اكل وصغارين مطلقا اكل بغيركرك اكلك كثرت اولسون كرك اولمسون

لذع اولاحقدره نك

كثرت اوزره

مغص وصانجي احداث ايدر واندك ترياقي دمان مزنعيز كشمش ايله طتلو اراسنده متوسط اولان انار اولور حب الصنوبري بعد الاكل اولمقلو انار مصّ اولنسه مضرتني دفع ايدر وحب الصنوبرك كلي ومثانه رطوبتلرينه جلاسي شديد اولور وكلا ومثانه لره تقويه ايدوب حبس بول ايدر وتقطير بول مرضني دفع ايدر ومثانه قرحه لرينه وحصاته منع ايدر وبولي ادرار ايدر وحب الصنوبر فستين ايله ضماد اولنسه نافع اولور حالينه اولان ادويه نك اوتوزاوجنجيسي حب القلقل در دواء ترجمه سنده دركه القلقل قافلرك كسري وما بينلرنده لامك سكوني ايله برجنس اوتدركه آنك سياهلكي اولور في المنتخب وذلك بالنجاز حب القلقل عامه حب القلقل دير لر فاء مضموم ايله اصمعو ابتدء عامه نك بوكلامي تصحيفدر زيرا قلقلك قافي اله درانك داني جميع دانه لودن محمرو تمنخا زمينك كسري ايله وحاء مهمله ايله وزاء معجمه ايله هاونددسته سيدر انتهي قاموسده حق بومنوال اوزره مذكوردر بس بو لغتلر قانونده كالقلقل الابيض ديديكنه بحسب الظاهر مخالف اولمغله ابن كتبي توفيقه اشارت ايدوب ديدي حب القلقل اغبر اولور يعني لونى اغبر ه بعضنك سواد وبعضنك بياض اطلاق اولنور في الماهيه بو حب قلقل اق بوبر برحد بر قطعه دن معز حب عصفر حبي بو بيكر خالص دكرو دكلر ديكسر اولنسه ايجندن جيقان لبر دهنيتلي وطعمي طيب اولور وبعضلر ديديكه حب القلقل رمان تزينك بزريدر و بنه اول قاتلر ديديكه مغاث ديديكلري دوا اولان بيرمان اغاجننك اصلي و كوكيدر في الافعال والخواص قوريلمش حب قلقل خفيف اولور في الزينه مسمند رسمريدر في الات المفاصل مسترخيا ولان ابدانه تقويه ايدر في اعضاء الراس مصدع رباشر اغويدر خصوصا شراب الجديد بكرى جمله عتيق

حب القلقل

رصمغ تركيبكم خلاصه سي كلامك بودركه بوضرب مثل صعوبتلي بر فعل ايشلننده استعمال اولنور بس فلفلي قديمه صعوبت اولماز انجق صعوبت قلقلي دقله اولور و قلقل اولنق ضرب مثلي احقا اولور

اولا صبر ايله نقل اولنسه نصيبي زياده اولور نقل تركيبنه عيا شلرك وزه
ديديكلري بر هيئة طعام اوزره بمزلر وقنتو [illegible] وقنز قليلا قليلا
اكل ايدرلر في اعضاء الغذاء حب القلقل اكلي اكثار اولنسه تخمه وهيضه
مرضلرين احداث ايدر اما طبرزد سكر ايله وبال ايله اكل اولنسه هضم جيد
اولور وقوى بلمشلر اجود اولور وبو حبك خلطي ددر اولماز وبعض
سنلرده واقع اولدكه بو حبك صغيرجعن بي لذع شديد ايله لذع ايدر حاسه
اولان ادويه ندر اوتوزدورد نجيسي حديد در تيمور معناسنه در حديدك
طبيعتي ايكي ضمدر منسم اقلي بشديد اصلب وقتر اولور فارسيده آكه شابورقان
ديرلر وعربيده حديد ذكر بعض اركك تيمور ديرلر واسطام ديرلر وبعض
كره فولاد طبيعي ديرلر وانكي قسم دخودر بعض يموشا تيمور در فارسيده
آكه نرمهان ديرلر وعربيده آكه حديد انثى ديرلر وبونلرده جاعر احديرك صنف
ثالثي اولوركه اول صنف خلق وطبيعي [illegible] اولماز بلكه صناعت ايله اولور
دشي تيمور [illegible] ادويه ايله تصليب وتنقيه اولنور وآكه فولاد تسميه
اولنور اركك تيموره فولاد طبيعي ديديكلري بوكه فولاد ديرلر طبيعي
ايله قيد اولنماملكم [illegible] مطلقا فولاد ديرلر شيخ عليه اولان صنف ايكيه
حديدك اصنافي اوج صنفدر وبو مذكورلر ابن كتبينك مقالاتيدر
تهيد الماسيات ذكر اولنلر في الملحمه حديد اوچ صنف اوزره اولور
اولكيسي شابورقان وايكنجيسي نرماهن واوچنجيسي فولاد مصنوعدر
وشابورقان بعض صنف اوله فولاد طبيعي تسميه اولنور وفولاد مصنوع كه
صنف ثالثدر نرماهندن بعض صنف تانيله ودشي تيمور دن اتخاذ اولنور
ادويه ايله تصليب وتنقيه اولنغله وشابورقانك بعض اركك تيمورك

توبالي باقر توباله منفعتده وقوتده قريب اولور توبال اجساد منطرقه دن
بعضي مطرقه وچكيج ايله دوكيلن تيمور وباقردن لرن تساقط
ايدن اجزا لردر [illegible] توبال اطلاق ذكر اولنسه ايدرن توباله
نحاس مراد اولنور زيرا نحاسك توبالي سائرلرندن نافع
اولور وحديدك توبالي نحاس توباله منفعتده وقوتده قريب
اولور وبني باب الحاده خبثلر حسيقلار فصلنده ذكر ايلرز في الافعال
والخواص حديدين مصنوع اولان زنجار اكال وقابض در وحديدك
خبثي حديدك زنجارندن اضعفدر وحديدك خبثي تك تخفيفي سائرخبثلر
تخفيفندن اقوادر في الزينة تيمورك پاسي بعض اوزرندا اولاز [illegible]
اخذ اولنوب بارموق وجنلرده احسن تغيير اولنه ورملا اوزرلرنه
وضع اولنور في الاورام والبثور تيمورك پاسي شراب ايله حمرت
ديديكلري شيشلره وبثره لره قونيلور في الات المفاصل تيمور پاسي شراب
ايله نقرس اوزره قونيلسه منفعت اولور في اعضاء الرأس تيمور نفيف
اولان سركه ايله سحق اولنوب بعده بنه اول سركه لحيته طبخ او
اول سركه قولاغنه ايرك آقنسنه نافع اولور اول مرض هونه قدر
مزمن ايسه اول سركه قولاغنه طمله ديلق
في اعضاء العين كوزقپاقلرنده اولان خشونته وظفره به نفع اولور
في اعضاء الغذاء تيمور قيز ديريلوب صوله جنله ويا خود شرابه طينه
سونديريلسه طحال شيشنه ومعده استرخاسنه وضعفته اولصوتنافع
اولور في اعضاء النفض حديدك توبالنه صويه اسهال قوه سي وار در لكن
نحاسك صويه اسهال قوه سندن اضعفدر وحديدك پاسي قابض در اولپاس احتمال

زياده
مصنفنك تحريراتنده فهم اولنان بودركه اجساد منطرقه دن تساقط ايدن اول اجسادك كسرن اجزاسي اولور آكه توبال ديرلر وكثير اجزاسي اولميوب بلكه اوزرنده اولان صداسي بعني پاسي وسخي اولور ايسه آكه خبث ديرلر
ايله برده حاصل اولور

نزف دمی قطع ایدر و صداعی یعنی باش بو اغریسی تخفیف ایدر و بر قوریدر حارّ کرّ
قوز دیرلر ویب شراب الحیله سوندیریلیسه اول شراب اسهال مرضنی کسر و دخی طارینی
قی قطع ایدر و استرخاء مقعده یعنی نافع اولور و سلس البول و نزف حیضه
نفع اولور و باهی تقویه ایدر حاشیه اولان ادویه نک اوتوز بشنجیسی حمام در
وانی ترجمه صحاحده دیرکه حمام حانک فتحی و میمک تخفیفی ایله مطلقا بوینی طوقلی
اولان قوش کرک اوکیک اولسون کرک قمری اولسون و کرک بوغرتلق
اولسون اسفرود معناسنه کرک یبان کوکرجنی اولسون بونلره تکرز
نذکه وارایسه و حمام مذکره و مؤنثه اطلاق اولنور و داخل اولان ها وحدت
ایچوندر تأنیث ایچون دکلدر و کاه اولور واحده یه حمام دیرلر و عامه قتنده
مشهور اولان بودرکه حمام هیئت دواجنه اطلاق اولنور تخصیص اولورده حتی
اولرده بسلنوب مانوس اولنه دیرلر انتهی ابن کتبی نک خلاصه کلامی بودرکه بحسب اللغه
حمام ذکر اولنان معنایه دیرکوکرجن معناسنه اصطلاح اولنمشدر و کوکرجنک
یبانیسی لونی واحدا وزره اولور اذ قناغی اولور آخر لونی بولنماز اما حمام اهلینک
الوان مختلفه موجود اولور بیک رنکدا اولور والاجنا اولور فی الماهیه حمام معروف
قوشدر فی الطبع حماملک فراخلری و یورسیدی حرارت وار در و رطوبت فضلیه
واردر و تواهضی زیاده خفیفدر و انی دیرکه تاهضها نک کسری ایله توک
قوشی یاورسیدرکه قناتلری وارفرا ولوب اوجماغه شروع ایده انتهی و کوکرجن
یمرطه جراحا را اولور فی الافعال و الخواص کوکرجن فراخی رطوبت فضلیه سی تحصیل
غلیظ اولور فی اعضاء الراس کوکرجن قانی رعافی قطع ایدر اکر اول رعاف
منشانی حجاب دماغ اولور ایسه فی اعضاء الغذاء تو اهضلری هضم خوف
اولور و خلطی اجود و افضل اولور واجب اولورکه تو اهضی یعنی کوکرجن پلازنی محرور
المزاج اولنلر حصرم ایله اکل ایلیلر و یمرطه سی زهو تبلید یعنی طعمنده و رایحه سنده بر نوع
کراهت واردر فی اعضاء العین

حمامک

حمامک زبلی طبقه قرنیه ده اولان قرحه نک اثر مالندن کوزه عارض اولان
بیاضلغه نافعدر و بوکوحه انجق طبع اولان نسخه لرده مسطوردر حاشیه
اولان ادویه نک اوتوز التنجیسی حبة الخضرا در و ترکی لسانی اوزره
اننک اغاجنه ساقز اغاجی دیرلر و عربجه بطم دیرلر اغاجنک دالری
یشل اولور و حبه سننک قبوغی مادام که اول حبه طور و تازه اولدیغجه
سیاهه مائل یشل اولور و قبوغنک تحتنده
اولور برجسم اولورکه بو یودیکی صلب و خشن اولور و لب اول جسمک جسنه
ایچنده اولوب عفرط و دهنیت و فستقیتی اولور مادام که اول حبه تازه
و طور اولدیغجه اکا حبة الخضرا دیرلر و قورسینه بطم دیرلر کذا ذکره
ابن کتبی فی الماهیه بو حبه نک شجره سی مشهور و معروف براغاجدر
چوق محللرده و اکثر بلدانده وبادی اولان مواضعده بولنور و فوفلادس
دیدیکلری جزیره ده نیز بولنور و اول جزیره ده بولنان اجود اولور و اول
جزیره ده حاصل اولان حبک لونی صرحجه لوننده و لون سماهه مائل
اولور و اول حبک رایحه طیبه فائحه اولور و بالجمله صمغ غلیظ اجود
شجرهٔ خضرای مذکوره نک صمغی اولور صکره مصطکی اجودا اولور و
مصطکی دن صکره اجود اولان تنوب صمغیدر قاموسده دیرکه التنوب
شجر منش یعنی تنوب بر نوع شجرهٔ منتنه نک آدیدر صمغ غلیظ اخلر
ذکر اولنان صمغک کبادنه ضرو دیرلر یعنی شجر تنوبنک اولکی
اولالخود مقدارنده ظاهر اولوب مرور ایام ایله بیوب حتی عظمده بطیخه
مقارنه بالغ اولور و بودیکی صکره اکا ضرو تسمیه اولنور و فضل
اول شجره یه بطم تسمیه ایلدیلر شیخ داودک تحقیقی اوزره ضرو دیدکلری

صمغ حصا البان بزركه عسلبند ديمكله معروفدر و قاموسك عبارتی
بودر الضرو بالكسر شجرة الكمكام لاصمغه وغلط الجوهري و الحبة الخضراء
انتهی في الطبع بعضيلر ديديلركه حبة الخضرا انك دهننده تلبين و قبض
واردر اول فعللر كل باغنده اولديغي كبی حق بودر كه حبة الخضرا انك تسخين
دون و قليل دكلدر اما تجفيف ما دامكه اول حبه رطب اوله لزجه قليل اولور
و چون كمالة ايروب يبوب ادراك ايليسه و قشرتا بنسه يكشنسه اول زمان
تجفيف درجه ثالثه يه بالغ اولور و صمغ حار اولور و يبوستی قليله واردر
في الافعال و الخواص مسخن و ملين و منقيدر و قبضي واردر و حبة
الخضرا انك صمغنك تحليلی مصطكی تحليلندن زياده در زيرا حبة الخضرا صمغنك
مرارتی زياده در و آننك قبضی قليل واردر و جلاسی قويدر و تفتيح جيددر و نفخ
و تليين واردر و مواد غليظه بی برنكی جاذبدر اوقات كثيره ده مصطكی مقامنه
قائم اولور و بطمك دخانی كندر دخانی كبی اذا اخذ بعيد اولور و حبة الخضرا
دهنی اوچ قوتدن مركبدر قوة قابضه سی واردر ظاهر بودر كه اوچ قوتدن
بنجك مرادی تسخين و تليين و تنقيه قوتلريدر و بعضيلر زعم ايلديلر كه
حبة الخضرا انك دهننده بر نوع تبريد واردر في الوثية بوزار اولان كلف
و كلو جاليدر ازاله ايدر و علك انباط بو زده اولان شقاقی و يارلقلرينی قوردر
مشهور اولان بو دكر علك انباط ~~اخچ~~ بطمك صمغ و ساقی بدر اسحق بن عمران ديركه
علك انباط فستغك صمغيدر كه لونی ابيض جدا اولور سياهه ناظر در طعمنده
مرارت واردر اول صمغ شدت حرارتيه ميوه سندن چيقار و اغاجندن خروج ايلن
صمغه راتينج ديرلر في الاورام و البثور حبة الخضرا انك صمغ صلابتلو اولان
شيشلری انضاج ايدر في الجراح و القروح اويوزر و دمركي ازاله ايدر

جاليدر

جاليدر و حبة الخضرا انك صمغ جراحاتی تنقيه و مره يی نشف ايچون اتخاذ
اولنان مراهمه ادخال اولنور ظاهر بدنده اولان قرحه لری تنقيه ايدر و قروح و جرب متقرح
اولان حكه يی ازاله ايدر و بلغم اولان جرب و بلغم بثره لره نافع اولور في الآلات
المفاصل و بو حبك دهنی اعيا ايچون لخاذ اولنان ادهانه و مراهمه
ادخال اولنور و فالج و لقوه معالجاتنده ادخال اولنور في اعضاء الرأس
حبة الخضرا صمغنك رطوبت اذنه عسل و زيت ايله نفعی اولور علاج
جيددر في اعضاء العين دخی حفظ شعر ايچون اولان الحالات اخلاطنه
ادخال اولنور و تأكل اسنان علاجنده ادخال اولنور في اعضاء الصدر
بان اغزيلرينه ضماد اولنسه يا خود مسح اولنوب سوريلسه جيد و صالح
اولور و صمغ ايرق جكرده اولان يارملره نفعی اولور و اوكسرككه نفعی اولور
باكلز اول صمغ و يا خود طتلی ايله لعوقا اكل اولنور ايسه في اعضاء
الغذاء طحاله نافعدر بطم زياده نافعدر لكن شهوت طعام و كبدر ر
و كذلك صدری تنقيه ايدر في اعضاء النفض باهه تحريك ايدر و بولی ادرار ايدر كونك صمغی ادرار ايدر
و بدنی تليين ايدر على الريق بندقه قدر و يا خود جوز قدر اخذ اولنور ايسه و اكل
احشانی تنقيه و كلايی محلل ايدر في السموم رتيلا نهشی ايچون شراب ايله
ثمره سی و صمغ شرب اولنور حائب اولان ادويه نك اوتوز بجيسی
حرباء در و انی ديركه الحربا جانورك كسری ايله و الفك مد ايله بر نوع كرتنكله در
بوزطوتب كونش نه جانبنه دونر ايسه اول انك اولجانبه توجه ايدر كونشك
حرارتی تحمل ايلمه لوانی مختلف ايله متلون اولور حبينك عنركريدر كه ام حبين
كرتنكله اسميدر مؤنث الحرباءة كلور انتهی و بو حيوانه يونان لغتنده
خامالاون ديرلر في اعضاء العين كوزده بتن شعر يولينوب تونتديكي يره

حبين

حقيقا

بلغم

حرباء بر نوع كلرددر ...

حيه ايلانك منافعى

يعنى حيه بواشيلر ايله طبخ اولنوب ايسيه اكل صاپلار اولورمكم

حربانك سوريلسه توپى بنا تنى منع ايدر في السموم بعضلر ديديلركه چوباننك
يمرطه سى سمى قتالدر برآنى كتاب خامسده ذكر ايلرز حاليه اولان ادويه
مفرده نك اوتوزنجيسى تجنيسى حيه در ايلان معناسنه در في الماهية
حيه نك اصناف كثيره سى واردر وحيه نك مطبوخى استعمال اولنور اگر
صو وملح وشبت ايله طبخ اولنور ايسه وبعض كره بو بلرك اوزرينه
زيت زياده اولنور وحيه ملحى وكذلك سلخى دخى استعمال اولنور
وبر حيانك اصنافنى كتاب رابعده ذكر ايلرز في الاختيار حيه لحومنك
اجودى دشى ايلانلرك لحمى اولور وسلخنك اجودى اركك ايلانك سلخى اولور
في الطبع لحمنك تجفيفى وتبريدى الحمنده سلخنك شديدا وملاز سلخنك تجفيف
شديد اولور في الخواص لحمنك خاصه سى بودركه فضولى جلده تنفيذ ايدر خصوصا
انسانك غذا اولدى مدت وكيرلى اولور وحيه اكلنه اعتياد ايدر اولان
بركسنه نك بونكله برخراج كبير ظهور ايلدى واخراج بطا اولنور وايچى
بتون قمل وقمله ظهور ايلدى ولحمى استعمال اولنسه عمر اوزون ايدر الذى
وقوتى تقويه ايدر وحواسى وشبابى حفظ ايدر في الزينه حيه يى اكل قمله يى
توليد ايدر وجلدى تقشير ايدر يعنى دريسى قوپادر وصو بر باطنده اولان
فضولى خارجه دفع ايلديكى حيث وجذام مرضنده نفع عظيم اولور
وداء الثعلبه زرنينه استعمال اولنسه بينه نفع عظيم اولور في الاورام
والبثور حيه نك باشى وقويروغى كسلديكدن لحمى ومرقتى استعمال خنازيره
يعنى صوجه يه تزيده منع ايدر وحيه نك سلخى دخى بو منوال اوزره در
في آلات المفاصل اعصابنه اغريسى اولانكمسنه ايلانك دورت پارمق مقدارى
باش طرفندن ودورت پارمق مقدارى قويروغى طرفندن قطع ايدوب ذكر اولنان

منوال

قانوندك كلامندن فهم اولنانه خيوط كثيره ايله برافعى بوغلوب احيوطك ايچندن برايله
خناق صاحبى تطويق شرح موجزده تفسير دركه برخيط ايله بوغلان افعيلر هر نه قدر كثير
اولور ايسه اول قدر منفعتى زياده اولور ارجوانى بويادن مراد نه ايديكى بيان ايدوب ابن
خلجل ديركه بجوده برصيف واردر ابسمنه فرفير ادبرلر اندن چوقلق برقطعه لحمه واردر انكله
فرفير بر لونله برنسنه بويارلر بن ظن ايدرمكه ارجوانى بحر ايله او الحيط بويالى اوله ديد

منوال اوزره طبخ ايلديكدن صكره مرقه سنى تحسى ايلمسه وكذلك اتنى اكل ايلسه
نفعلو اولور وكذلك سلخنى استعمال دخى نفعلو اولور في اعضاء الرأس سلخ الحيه شرابده
طبخ اولنوب قولاغ اغريسى اولان كمسنه نك قولاغنه تقطير اولنسه وجعى ساكن
اولور وديش اغريسى اولانكمسنه سركه ايچنده سلخ طبخ ايدوب اول مطبوخ
سركه ايله مضمضه ايلسه ديشنك وجعنى تسكين ايدر وسلخ الحيه نك اجودى
~~ديشيلرك~~ اركك ايلانك سلخيدر وجالينوس زعم ايدركه خيوط كثيره
اخذ اولنسه خصوصا اول خيوط ارجوانى بويا ايله بويانمش اولسه
واول خيوط ايله افعى يعنى ايلان بوغلسه بو وصف ايله موصوف اولان
خيوطك برسى لهاتنه وبوغازنه ورم اولان كمسنه نك بوينينه صاريلسه
ولف اولنسه نفع عجيبه ظاهر اولور في اعضاء العين ذكر سابق اولان
مرقه حيه ولحمى بصرى تقويت ايدر واطبا اتفاق ايلديلركه حيه نك شحمى كوزده
اولان نزول الماء مرضنه نافعدر وكوزه صونك ايماسنه مانع اولور لكن انسانى غافل
شحم حيه يى كوزينه سورمكه جسارت ايلمز في السموم ايلان صوقدقى كمسنه
اول ايلانى اخذ ايدوب بطننى شق ايلسه وصوقديغى محله بطن مشقوقى
وضع ايلسه وجعى ساكن اولور حاليه اولان ادويه نك اوتوز طقوزنجيسى
حمار دردر في الماهيه حمارك وحشيسى واهليسى اولور ايكيسى دخى معروفلردر
في الخواص حمارك لحمنده وكذلك كبدنده كولى دنبه ايله صوقو قلقدن حادث
اولان وجعه نافع اولور في الاورام والبثور كبد حمار دنبه ايله
خنازير اوزره وضع اولنور في الجراح والقروح جزامى صاغلدر قانونده بو مقدارى
ايله اكتفا اولنور وكوردكم كبدى مفرد اندن حمارك اجزاسى منفعتى يازلمدى
في آلات المفاصل بيوسندن كزاز اولان كمسنه لحم حمار طبخ ايدوب مرقه سنه اوتوسه

حمار وكبد نيك

منفعتى مشهوردر

قفر الیهود دیمکله یازلورکه بیت المقدس قربنده بر بحیره وار در اکه بحیرة الیهود دیرلر
قفر الیهودك وجوهی دوحجر و تر اول محله اولمغله بو اسم ایله تسمیه اولنور جائزدرکه
حجر الیهود دخی اول سمته چوق اولورایدی اولمه لکن بو محله ترجمه ده یازیلمق اقتضا ایدر
منه

فی اعضاء الرأس حمارك کبدی شیّ اولنوب علی الریق مصروعه یدیریلسه نفع
اولور وکذلك محرق اولاطرناغی دخی نافعدر وهر یوم شربتی ایکی قیراط اولور
ابن کبتی تفصیل ایدوب دیرکه اگر دفعة ایچیوب اذراز متواصلا ایچ
ایسه هر شربتی نصف درهم تجاوز ایلمز اگر بومیه شربتی دفعة ایچر ایسه
ایکی درهم تجاوز ایلمز فی اعضاء الغذاء حمارك بولی بوبرك اغریلرینه نافعدر
دیدیلر وینه دیدیلرکه اورزه حمار وحشینك بولی مثانه ده اولان حصاتی
تفتیت ایدر حاشیه اولان ادویه نك فرق ایکنجیسی حجر الیهود درقانون نسخه لرنده
یهودیای ثانیه سز یازلمشدر وبعض مفرداتده حجر الیهودی یا ایله یازلمشدر
بو حجر فلسطینده وارض شامده وجبل بیروتده بولنور زیتون بنی اسرائیل
دیمکله معروفدر دیرلر اونی زرقه زیتونه به مانندر فی الماهیه حجر جوز
صغیر قدر اولور لکن قلیلا طولی اولور اینکیچون بعض مفرداتده بلوطه
بکزر دیو یازیلمشدر و اول حجر خطوط ایله متقاطع اولور براز خطوط طولی که
بر طرفندن برابر ایدوب طولك طرف اخرنده منتهی اولور
وخطوط اخر دخی اول حجرك عرضنه دائره شکلنده دولنور وطولنه
سالك اولان خطوط ایله عرضنه سالك اولان خطوط جمیعا تقاطع ایدر
طولنه سالك اولان خطوط بر بریله متوازیلر وکذلك عرضنه سالك اولان
خطوط دخی متوازیلردر ولمغله اول حجر خطوطی ایچنده تفالیس کبی
باقی قالوب لمعان ایدر تفالیس اولمعه لر درکه عضو مغسولك
اثناسنده وایچنده متعدد محللرده فلوسلر قدر قوری یرلر قالوب لمعان ایدر فی اعضاء
الغذاء حجر الیهود معده یه ضعیف ایدر ومعده یه موافق اولماز وشهوتی
اسقاط ایدر فی اعضاء النفض بو بورکلرده اولان حصاتی تفتیت ایدر واخراج

متوازیلر

حجر الیهود

ایدر وشربتی واحدی سی ماء حار ایله اتولوسی عشره اولور وادعا اولنورکه
بو حجرك مثانه حصاتنه دخی نفعی اولور لکن صحیح دکلدر ومثانه ده اولان
حصاته منفعتی ثابت دکلدر و دیدیلرکه اورزه حقنده دخی سیلان
ایدن دمی قطع ایدر حاشیه اولان ادویه نك فرق برنجیسی حجر المثانه در
طبع ایله اولان نسخه لرده جمله دن مؤخر در و اول نسخه ده مذکور اولان
بودر فی الماهیه بر قوم دیدیلرکه مثانه ده تولد ایدن حجر اخذ
ایدوب مثانه سنده حصاتی اولان کمسنه اول حجری شرب ایلسه حصاتی
تفتیت ایدر وصاحب قانون دیرکه بودوا اول دوالردندر که قوم آنی
دیرلرکه ان اکه دخی قائل اولدم وبعض نسخه ده یازلدیکه جالینوس دیرکه
قومك بو کلامی بر شیء معتبر دکلدر حاشیه اولان ادویه نك فرق ایکنجیسی
حجر الاسفنج در فی الماهیه بو حجر اسفنج ده بولنور یعنی سنکرك
داخلنده اولور و اندن اخراج اولنور فی اعضاء النفض کلاده اولان حصاتی
تفتیت ایدر وقانونده اجمالی تفصیل ایچون یازدیکه بو حجردن ایکی
دانق مقداری شرب اولنسه کلاده اولان حصاتی تفتیت ایدر و
مجففدر مراد اولنان دخی تجفیفه صالح اولور وتنشیف ایدر وصو ایله
سحق اولنسه اجزاسی حل اولور وسایر عصارات سائره کبی سقی
اولنور حاشیه اولان ادویه نك فرق اوچنجیسی حجر لبنی در فی
الماهیه بو حجر صو ایله حك اولنسه اندن لبن کبی بر رطوبت
خروج ایدر اینکیچون حجر لبنی تسمیه اولنور لونی رماد لوننده اولور
وطعمی حلو اولور صو ایله سحق اولنور واندن تحلل ایدن رصاصدن
بر حقه ایچنده حفظ اولنور فی الطبع طبع معتدلدر فی الاورام حرارتلی نفسلرك

ابن لبنه قوة نسادخ فوتنه اولور
بادره بادسی ولور منه

حجر المثانه

وبعض نسخه ده مثانه ده تولد ایدن وکلاده تولد ایدن حصاتی تفتیت ایدر دیو یازلمشدر

حجر الاسفنج

تشواب ایله

حجر لبنی

زمانِ ابتداسنده بو حجرک نفعی اولور اما قوتی اول مبلغده بالغ اولمازکه اوراده بو زمان انتهاسنده صاغلدیجق قدر منفعتی اولدی فی اعضاء العین حجر لبنی صو ایله حك اولنوب حکاکه سی ایله اکتحال اولنسه ضعف عینه سیلاندن منع
ایدر و قروح عارضه یی کوزدن منع ایدر حاشیه اولان ادویه نک فرق دوردنسی
حجر الوحی در فی الماهیه ذکر من طاشنه دیرلر معروف قدر اول حجر قرد دیریلوب اوزرینه شو که صب اولنسه حادث اولان بخار نزفی و اورام حاره یی منع ایدر حاشیه اولان
ادویه مفرده نک فرق بشنجی حجر المسن در مینک کسوری و سینک فتحی ایله بلکی طاشی که آنکله بچق بیلرلر کذا فی ترجمة الوانی ابن کبتر دیرکه بو حجرک الوانی مختلف اولور کیمی احمر و کیمی اغبر و کیمی اخضر اولور فی الماهیه ماهیتی معروفدر فی الزینه حکاکه سی ممه لرا و زرلرینه و خصیه لره بیو مسبوق الحی
وصنع اولنور فی الاورام حکاکه سی ممه لرده حادث اولان حرارتی تسکینه نافعدر حاشیه اولان ادویه نک فرق التنجیسی حجر العاجی در عاج فیل دیشنه دیرلر و سائر عظامنه دخی اطلاق اولنور و بو حجر بو عنوان ایله ابن کبتر نسخه سنده و غیریده مذکور دکلدر فی الماهیه معروف قدر فی الافعال والخواص مخفف و مجلید دود و حبس ایدر فی الجراح والقروح جراحات و قروح نزفین منع ایدر حاشیه ادویه نک فرق یدنجیسی حجر العسلی در فی الماهیه بر حجر درکه حکاکه سی نک حلاوتی و شیرینلیکی اولور و جمیعا افعالی حجر لبنی افعالی کبی اولور و انده ساذج قوتی اولور بر نوع حرارتی اولور و اطبا ادویه دن عد ایدرلر حاشیه اولان ادویه نک فرق سکزنجیسی
حجر القمر در یا نسبت ایله حجر قمری دخی دیرلر بلاد عربده وادی مغربده بر حجر اولور و بو حجر ابیض خفیف اولور و شفیف اولور دیرلرکه نذوتنه و یا شلقنه صخره و حجاره اوزره تو لدیلر قمرک نوری واهویه نک مروری ایله تجمد ایدر

فی الماهیه

حجر الرحی کرو طاشی

حجر المسن بلکی طاشی

حجر العاجی

واحتمال درکه حجر عاجیدن مراد حجر شتربیط اوله زیرا حجر شتربیط حار و مر فردر و انکله لونی عاجه مشابهتی وار در و بارزیلدیق اوزره فعلکی دخی موافقدر الله اعلم

حجر العسلی

فی الماهیه بو حجره بزاق القمر دیرلر و زبد القمر دخی دیرلر قمرک نورینک زیاده اولدیغی وقتده بولنور و بلاد عربده اولور و خفیف اولور فی الخواص حیوه اغاجینک اوزرینه تعلیق اولنور و اول اغاج حیوه ویرر فی اعضاء الرأس صرعه شفا اولور و اول حجر تعویذ اتخاذ اولنوب مصروعه تعلیق اولنور حاشیه اولان ادویه نک فرق طقوزنجیسی حجر بسمیطوس در
بو حجر افعالنده شاذنه یه بکزر لکن شاذنه دن ضعیف اولور شاذنه اسم فارسیدر بو حجره اطلاق اولنور که قرمزی اولور اجودی سریع التفتت اولور حمرتی مشبع و طوق اولور و اجزاسی مستوی اولانده و سحق اولمازدن طمرهی اولماز و ایکی صنف اولور بری معدنی و آخر مصنوع اولور الکشاذنه دیرلرکه شاذنج دخی دیرسین مهمله و معجمه ایله سم دخی لغتدر حاشیه اولان ادویه نک اللتنجیسی حجر حبشی در بو حجر زبرجده بکزر بعضلر دیرلرکه زبرجددن بر نوعدر فی الماهیه بو حجر بلاد حبشه دن مجلوب اولور لونی صارو یه مائلدر استحکاک اولنسه یعنی قازنسه انک حکاکه سی لسانی لذع ایدر و اول حکاکه سوده بکزر و ابیض اولور فی اعضاء العین عینده بلا ورم غشاوه اولنده نافع اولور اگر دمعی دخی اولماز ایسه و کوزده اولان قرحه نک باقی آثارینی و لکه لری ازاله ایدر عتیق و صلب اولمیوب تازه و لیّن اولان ظفره یی قلع ایدر
حاشیه اولان ادویه نک الی برنجیسی حجر الحیه در ابن کبتر دیرکه بعض قوم دیرکه بو حجردن مراد بادزهردر و بعض آخر دیرکه بادزهر حجر باشقه بر حجر درکه زبرجد معدننده بولنور و الوان مختلفه سی اولور اسود صلب و ابیض هش اولور و رمادی اولور و کیمی مخطط اولوب اوج حظی اولور اشتر فی اعضاء النفض دیلر یکه مثانه ده اولان حصاتی داعیندر

اولا

حجر بسمیطوس

حجر حبشی

حجر الحیه

جالينوس حجر الجيد نرى بو فعلن انكار ايلدي في السموم حجر الجيد ايلان صوقان
كمسنه تعليق اولنسه منفعتي اولور جالينوس ديديكه بو منفعت واقع الحال
اولوب مجرب ومحقق ديو صادق المقال بر كمسنه بانكه اخبار ايلدي حاشيه
اولان ادويه بونلر اللي ايكي تجنيس حجر افروحي در ابن كتبي ديركه بو حجر قسطنطنيه
ارضنده اولور وصو اوزره طافي اولور قشرلر طافي اولوب صو اوزره چيقار
كبر انتهى في الماهيه ماهيتي معروفدر في الخواص تجفيف ايدر وتجفيفي قبض ايله ولذع
وتحليل ايله اولور حاشيه ادويه نك اللي اوچ تجنيس حجر نُطفي بالزيت ديديكلري
طاشدر وبعض نسخه ده حجر الزيت واقع اولمشدر في الماهيه بو حجر [illegible] زيت
ايله اطفا اولنور وصو ايله استعمال اولنور يعني او حجر تسخين اولنور
وزيت ايله سوندريلور وصكره صو ايله استعمال اولنور في السموم اول
حجردن هوام وحشرات هرب ايدرلر وفرارلر حاشيه دوانك اللي دورت تجنيس
حجر اليشف در وبعض نسخه ده اخر فا برلنه بر نقطه لي تحتاني
يا ايله يازيلمشدر في الماهيه صاحب قانون ديركه حجر اليشفك ماهيتي بيلنيم
في اعضاء الغذاء جداً معده يه نافعدر وجالينوس ذكر ايلديكه بو حجردن
قلاده اتخاذ اولنوب معده يه مواذي ومحاذي اولسه اوزره تعلق اولنسه
وباغلنسه ويا جوود دا قيناليسه معده يه ومريئه نفعي اولور حاشيه دوانك
اللي بش تجنيس حجر الاساكفه در في الماهيه بو حجرك ماهيتي معروفدر
يعني بو حجرده رنكه الوان مختلفه وار والحجرده جمع اولمشدر اجزا الريك كيمي ومرمر
وكيمي صادر وكيمي قاده اولور صلابتلو درحين پاره لنسه غبرتو وزرقته مائل
اولور زيرا اساكفه يعني باشمقچيلر اني استعمال ايدرلر في اعضاء الصدر بو حجر
اورام لهاتي يعني ديلجكده اولان شيشلره نافعدر حاشيه دوانك اللي

التنجيس

حجر افروحي — حجر نطفي بالزيت — حجر اليشف — حجر الاساكفه

التنجيس حزاز الصخر در حاء مهمله وايكي زاء معجمه وبيننده الف ايله در
تركي لسانده تحجر اوتي ديرلر بو اشارت اولنمشدر لاتينيه ده ابا شقه
ديرلر واهل مصر حنا قريش ديرلر ياشلق يرلرده وجه دوشن تحجار و
صخور اوزرنده طحلبه مشابه بر جسمدر كه نباتيتي غالبدر اندن قوه جاليه
وار در وبرودتي شديددر في الماهيه جالينوس ديديكه حزاز الصخر بر دواء در كه
حجر اوزرنده تكون ايدر طحلبه بكزر وايكي وجه ايله تجفيف اولور حجردن
جلاء وتجفيف اكتساب ايدر وصودن برودت اكتساب ايدر وبرودت
شديددر اولنر نقده جوودر وجفافي ايجاب ايدر بس حجردن وصودن
حزاز الصخرده تجفيف قوه سي حاصل اولور في الخواص بود والتجفيف
ومبرد در ديسقوريدوس ديركه بود وادمي قطع ايدر [illegible] صاحب قانون
ديركه بونلر قطع دم ايلديكنه بن قائل دكلم وحزاز الصخر رسم قانون
نسخه لرنده الحق طبع ايله اولان نسخه لرده مسطوردر وفصل ثامنده
اللي بش ادويه سر تكميلا وتماما ذكر اولندي فصل تاسع حرف
طا ايله مصدر اولان ادويه ده كلام مفصل ومشتعدر اول فصلده
بر او توز ايكي ادويه بيان ايلرز اولكيسي طباشير در وبونده
ايكي قول وار در قول اول بودر كه طباشير قنا ديديكلري نباتك جوفنده
بولنور قنانك ساقي توغلي اولور عقده لرنده بولنان احود اولور وقول
ثاني بودر كه طباشير ذكر اولنان قنا نباتك احراقندن تكون ايدر
[illegible] واول نباتك رماديه طباشير اولور واحراقي بو وجه ايله اولور كه
اهويه نك هبوبندن اول نباتك اغصاني احتكاك ايدرنده بربرينه كور ايله
طقوشوق ايله [illegible] اول نباتك ناريته ظهور ايدوب يانر ورماد ايتر

واسهال لازوردك اسهالنه
اقوى اولور حجر ارمني ايله
صفرانك على الكمال استفراغ
اولنديغي اطبا قتنده ظاهر
ومتحقق اولاليدن
بر وخربق اسودك
اسهال سودا ايجون
استعمالي ترك اولنور
برلنه حجر ارمني استعمال
اولنور اولدي
حاشيه اولان ادويه نك
اللي بر تجنيس
صح

حزاز الصخر

طباشیر اولور و فلفل اسود بولننه محللرده بولنور و اجودی بیاض مشتد
اولوب دراهم کبی اقطاع مستدیره اولنلر اولور و قیوت کمیکلرینک
محرقی ایله غش اولنور و انک مشابهتی اجق بحسب الصورت اولور
و صاحب قانون اول ایکی قولدن قول ثانی یی اختیار ایدوب دیر که فی
الماهیه طباشیر قنادید یکار نبتنک اصول محرقیدر و دیدیلر که
ریاح عاصفه اول نبتک دالریتی شدتله اوزره تحریک ایلدیکده
اغصانلری بربرینه شدت ایله احتکاک و ضرب ایدر و اندن
ناریت ظاهر اولوب نباتنک اصولی و دیبی یانر و طباشیر بلاد
هندده اولور و بعض نسخه ده هند برلنده صینی واقع اولمشدر فی
الطبع طباشیر درجه اولیده ثانیه ده بارد و درجه ثالثه ده یابسدر
فی الافعال و الخواص طباشیرده قبض واردر دفع قوه سی دخی واردر یعنی
رادعدر و تحلیلی قلیل اولور و تبریدی کثیردر و تجفیف قبض حسبیله
اولور کل کبی طباشیر دخی مرکب القوی اولور فی اعضاء الرأس قلاعه نفع
اولور و توحشه دخی منفعتی اولور فی اعضاء العین کوزده اولان حرارتلی
شیشلره طباشیرک منفعتی اولور فی اعضاء الصدر قلبی تقویه ایدر
خفقان حاره و مغص یه دوکیلن صفر احسبیله عارض اولان غشیه
قلبی تقویه سی حسبیله نفع اولور اگر طباشیر سقی اولنور ایسه زیرا
رادع اولمغله صفر اییه انصبابنی منع ایدر و طباشیر کرهه دخی
نافعدر فی اعضاء النفض خلفه ٔ صفراوییه یی منع ایدر طبع ایله اولان نسخه زده
طا ایله خلطه واقع اولمشدر طا بعدی تحریفدر صحیح اولان نسخه سلطانیه دیر
انزفا ایله یازلمشدر زیرا خلفه امراض حاره دندر قبل الهضم طعاملری دفعه دیاحود

منفرقا

منفرقا خورجنه دیرلر فی الحمیات حمیات حاده یه نفع اولور طائیه اولان ادویه ندر
ایکنجیسی طرخون در ابن کتبی دیر که طرخون بقلهٔ معروفه در مسیحی
دیر که عاقرقرحانک بقلنه دیرلر مسیحینک بو زعمی غلط اولور و طرخونلی بزر
املاذ دینلرک کلاوی دخی کذلکدر بس بو ایکی نبتک دخی تخم واردر ذراعه اولنور
و فلزلری دخی عرس اولنور و قضیب مقداری بیور انتهی صاحب قانون دیر که فی
الماهیه طرخونک ماهیتی معروفه در اطبا دید یلر که ~~طرخون~~ عاقرقرحا
طرخون جبلینک اصلی و کوکیدر فی الطبع ظاهر بودر که طرخوننک طبیعتی
درجه ثانیه یه وارنجه قدر حار و یابسدر فی الخواص رطوباتی تجفیف ایدر
ناشفدر و انزه بر نوع تبریدی واردر و قلاعه نافعدر اگر طرخون مضغ اولنوب
اغزده امساک اولنور ایسه فی اعضاء النفس بوغاز اغرسیه احراث ایدر فی
اعضاء الغذاء هضمی عسر تلودر فی اعضاء النفض شهوت باهی قطع ایدر
طائیه اولان ادویه ندر اوچنجیسی طرخشقوق در نسخه سلطانیه ده
و ابن کتبی نسخه سنده طادن صکره را ایله یازلمشدر و قانونن اخر نسخه لرده
لام ایله طلخشقوق یازلمشدر طرشقوق دخی لغتدر فی الماهیه معروفدر
و هند باء اصنافندندر تعزهند بابری یه اطلاق اولنور محرر در فی الطبع
برودتی رطوبتندن اکثردر لکن رطوبتی دخی واردر هر نه قدر برودتندن اقل
اولور ایسه و تفصیلی هند با دسمنده مرور ایلدی فی الخواص مبرد مفتحدر فی
اعضاء العین انزه او لا کبیت بیاضی جلایدر فی اعضاء الغذاء عصاره سی
استسقاییه نافعدر و کبدده اولان سده لری تفتیح ایدر فی السموم سبعیه
مقاومتلیدر لسوع اوزره ضماد اولنور خصوصا ضماد عقرب لسعه سنه
زیاده نافعدر طائیه اولان ادویه ندر دوردنجیسی طرفا در

ترکی لسانی اوزره ایلغون اغاجی دیرلر فی الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه طرفا بر شجر کبیردر
معروفدر صیاحا قالمدیغی کول کنارنده اولور انک ثمری صورت جمیلده زهره یه بکزر
بکزر و قوامی آشنه قوامنه بکزر و حصر و شاملده طرفانک بستانیسی اولور
و هر جهتده بستانی بریه مشابه اولور لکن بستانینک میوه سی عفصه
بکزر و لسانی قبض ایتمکله دیش اغزیسی احداث ایدر مضرسدر و ادویه
غشنه و ادویه قمده عفص بدلنه استعمال اولنور و قان توکوریه موافق اولور
و اسهال دموی موافق اولور اکثر شرب اولنور انیسه فی الخواص قبض و جلا
و تنقیه سی واردر مع هذا تجفیف شدید دکلدر طرفا صوبی جوز جالی و
مجففدر و جلا تجفیفنه اکثردر و تجفیف قبض ایلدیرا اما طرفانک
ثمره سی شدید القبضدر و طرخاده مقدار قلیل لطافت واردرکه اول
اخضر اولان
لطافت عفصده یوقدر بس طرفا لطیفلیله ما عدا افعالده عفص مقامنه
عفصه
قائم اولور و اطبا بدرک اولیق اوزره استعمال ایدرلر فی الزینه کثیر القمل
اولانلر کسته طرفا طبیخ ایله تنظیل اولنور قملی قتل ایدر فی الاورام و کثیر
رخوه و بلغم شیشلره طرفا ورقی ایله اضماد اولنور فی الجراح و القروح طرفانک دخی
دطب قرحه لری وجدری تخفیف ایدر و طرفانک سحیق و دوکلمش
وطوتبلور جدرلره
و کوکی آتش یا نغنه ذر و قیلنور و تمره سی و کولی عسرتلی قرحه لری
قوریدر و لحم زائدی اکل ایدر فی اعضاء الراس بیراغنک سولی
طبیخ شرابی ایله مضمضه اولنسه دیش اغرسینه نافع اولور
و تاکل اسنانده دخی نافع اولور خصوصا میوه سی زیاده نافع اولور فی
اعضاء النفس مزمن نفثی اولانلر کسته بیر طرفا خصوصا ثمره سنک
نفعی اولور فی اعضاء الغذاء الدرسرکه ایله طبخ اولنور ... اولوب حالا و طحال
قیناد یلسه طحال اوزره طحالده آقر اولانلر کسته ضماد ایلسه نفعی اولور و بیاحوف

یپراغ

یپراغ و دالالری شراب ایله طبخ اولنوب مطبوخی لسفی اولنسه نفعی اولور و طرفانک
مشروبه اتخاذ اولنوب مطبوخ اولانلر کسته استعمال ایلسه نفعی اولور فی
اعضاء النفض طرفانک اسهال مزمنه نفعی اولور و رحمک سیلانی ایچون
خاتونلر طرفانک طبیخنده اجلاس اولنور و طرفانک حب سیلان رحم ایچون
احتمال اولنور و بینه سیلان رحم ایچون ثمره سی شرب اولنور ابن کیغیتک
انلر سمینده تحریر اوزره ثمره سی بلا زهر نخود مقداری و نخوددن اکبر و اصغر
اولور و انک ایچنده بر بر لرینه متصل و ملتصق بزلری اولور اول بزوره حب
الاثل اطلاق اولنور و بو بیانده ظاهر اولور که طرفانک حبندن مراد اول
طراثیث
اولوردر زیرا اثل طرفانک صنف کبیریدر فی السموم رتیلا صوقمه ثمره سنک
نفعی اولور طرثیه اولان ادویه نک تشخیصی طراثیث درطرثوث نک
جمعیدر محمد الوانی ترجمه دیرکه طرثوث طانک و تانک ضمیله براو تدرکه
ینورلکه طبیبلر قتنده استرغاز دیرلر اسمی وابن کتبی درکه طراثیث براز
قطعه لردرکه خشن اولور و اول قطع خشبی بر نوع نباتدرکه فطر کبی بتر و اکثرا
حوج کبی بر مطر و انده حمرت واردر و اکثرا نخود نبا تنده التنده و دره لرده
و اغاجلرک التنده اولور و الحاصل طرثیث بر نوع نباتدر فطر بدر که قرمزیسی
حلو اولور و ما کولدر و ابیضی مر اولور قانون درکه فی الماهیه براز خشب
قطعه لریدرکه انده عفص واردر بادموق التیغنده اولور و اوزونلغی بر
قرار اوزره دکلدر بعضی بعضنده طوله اقل و اکثر اولور طعمنده قبض واردر
لسانی قبض ایدر و قوتی جلنار قوتی کبیدر و دیلورکه طراثیث بادیه
وچوللرده دخی کلور فی الخواص قابضدر و بیلدیکی اوزره بالجمله اعضادن دمک
منع ایدر فی آلات المفاصل مسترخیه اولان مفاصلی تقویه ایدر فی اعضاء الغذا

معده استرخا سنده نفعی اولور وکبد دخی نافعدر في اعضاء النفض عقلی واردر
نزف دم وحبس ایدر اختلاف دمه واغراسه نفعی اولور اکثر طرائیث بکی سود الجنه
طبخ اولنوب ایچیلور ایسه اختلاف دمی مراد دراز برینه تیز تیز قاف کلمکله
حتی احد کیدوب مکدر اغراس بغارسقلر اولان طلاکبر رطوبتلر ادیکوب
خروج ایتمکله حتی لحه تردد ایتمکدر في الابدال طرائیثک بدلی بیرطه قبوغی
واقه سندیر مغسولیدر نصفی وزنی وسدس وزنی مازو وعشر وزنی
صمغ عربیدر طائفیه اولان ادویه نک التجنیس طلق درقاموسده مسطور درکه
طلق بردوا درکه آتش یانغنه انکله طلا اولنسه مانع اولور ومشهور بودرکه
لام ساکن اولور وعسیده ویاخود تلک لفظیله سنده صحیح الجید را بو حاتم حکایه
ایدرکه طلق جبل کبیدر وبرحجردر براقدر وشظیه لر اولور دق اولنمز صفایح
بجیه صفایح وشظایلیه دق اولنوب حمامترده اولان دیه جاهلر برینه انلرنی
مضاور اتخاذ اولنور وطلقک اجودی طلق یمانیدر بعده طلق هندیدر وبعده طلق
اندلسیدر اولور وطلق حل اولنمز الا حیله ایله حل اولور وحلنک حیله سی بودرکه
حصی تعبیرلر اولنان خورده طاشلر ایله طلق بر خرقه ایچینه وضع اولنوب اول
خرقه ماء فاتر ایچینه ادخال اولنور وحل اولنجه قدر رفق ایله تحریک اولنور وبعده
حل اولنسه خرقه ده صویه چیقر وصودن تصفیه اولنوب طلق حصی اخذ اولنور
ودهنیه وکنشده قونلوب قوریدیلر اسرما في قاموس اما صاحب قانون دیرکه
في الماهیه بعض اطبا دیدیلرکه مرضا یه طلق سقیه خطر واردر زیرا معده نک
شظایا آرینه وحملرینه طلق یبیشر وتثبت ایدر وبوغازه ومری دیدیکلر
طعام مجراسنه تشبث ایدر بناء علیه حلنه محتاج اولور وتحن حلنی مراد اولنسه
برخرقه ایچینه وضع اولنوب اول خرقه ایچینه قطع جمد یعنی بوز پارچه لر ویاخود حصاة

معا

اختلاف

دق اولنمز یعنی قات قات صفایح

معا ادخال اولنور واول خرقه ایچینده حل اولنجه قدر تحریک اولنور واکر خرقه
ایچینه حصی ایله قونیلور ایسه ده حلنده لاجل الصویه غمس اولنوب طلق الزیق
لانضر واکر طلق خرقه ایچینه قونه اولنوب برکوزه ایچنده نقض اولنسه
بعنه سکلر ببینه بعده اول سکلیلی اجوال راخذ اولنور صمغ صوبی
ایله وغیر بکسولیر ایله استعمال اولنسه استعمال ایدن انسانلرک نحیف مطلوب
زیاده نافع اولور في الخیا الحسیا رطلقک مکلس اقوی والطف اولور
في الطبع درجه اولاده بارد ودرجه ثانیه ده یابسدر في الافعال
والخواص قابضدر وقانی حابسدر ونوره ده استعمال اولنور بوپس
وعزبنک زعمی اوزره تجفیف اکثر اولسون ایچون وطلق نار احراقه
ایلمکلک حیله ایله احراق ایدر في اعضاء الصدر نزف ومنع اکلیر ورملی بنیه
نافعدر وقولاق اردنلرو اولان لحم ورملی بنیه نافعدر لکن
منفعتی اول رملیک زماننک ابتداسینده اولور في اعضاء النفس
لسان لحم صویی ایله طلق استعمال اولنسه قان توکورمکی حبس ایدر
في اعضاء النفض طلقک مغسولی رحمدن ومقعدندن دم
سیلان ایدرکسه سقی اولنسه ویاخود طلا اولنسه
دوجیل ایدر وذوسنطاریا یه نفعی اولور طائفیه اولان ادویه نک
بدلی التجنیس طحلب در طانک ضم وحانک سکونی ولامک ضم ویاخود
فتحی ایله صویوزنه اولور اکثر بعض ولایتلرده یوسن دیرلر کذا في
ترجمة الصحاح ابن بیطار دیرکه طحلب ایکی قسمدر اولکی قسم جنوبده در
خیطلی کبی اولوب بلندیر یعنی کتیحه بر بیرینه یاپیشور وبونوع آقر
صولرده اولور ایکنجی ماءراکدده اولماز وآخر قسمی بربرینه آیریلر اولور وآنکه

خرء الضفادع دیرلر و بو ایکنجی قسم میاه قائمه ده و جریان ایتمیان
کوللرده اولور فی الماهیة نهری اولان طحلب مائی و ارضی اولور بعضی مائی
و جزء ارضیله مرکب اولور و تجربه ایله قبضی زیاده اولور نهری بیزم مرادی
قسم اول و بحریدن مراد قسم ثانیدر اما طحلب الصخر و بعضیلر بزم
حزاز الصخر دیدیکمز درکه ... بیان ایلدیک فی الطبع
طبعی بارددر فی الخواص صحیح و حابسدر هر عضودن اقان قانی قطع ایدر آلرطلا
اولنور ایسه تجربه ایله بو فعلی استدراولور فی الاورام و البثور اورام حاره و حمره
و نمله اوزره وضع اولنور ...
وضع اولنور فی آلات المفاصل طحلب الابحی نقرس حاره نافع و جاع حاره
اولان مفاصل اوزره وضع اولنور و طحلب زیت عتیق ایله قیناد لکسه
سکرکر نکلیی ایدر فی اعضاء النفض صفقنه بغار سقالر ... و لا تتکله
قیلدن اولان کسنه طحلب ایله ضماد ایلسه قیله سنی اضمار ایدر طائشه
اولان ادویه نک سکز نجیسی طحال درکتاب و زنی اوزره درفی الماهیة
ماهیتی معروفدرکه حیوانات اولور طحال دیرلر فی الاختیار عند الاطبا طحال بنک
طنا منفعتلوسی خنزیر طحالی اولور مع هذا اتک کیموسی دیدر فی الخواص
طحالده قبضله بر جزء واردر و دم سوداوری تولید ایدرفی اعضاء
الغذاء طحالک عفونتی جهتیله هضمی بطیء اولور طائشه اولان ادویه نک
طقوزنجیسی طالیسفردر بو دوا اخر الف اقرا باذینده ابن کبتر درکه
بو دوا عافر قتنده بساسه در و بعضلر قتنده بر نوع شجرة هندیه نک
عرقیدر و ابن خلجل قتنده لسان العصافیردر و بعضلر قتنده
بر نوع عشبدر و تذکره ابن ایتک قوردر دیعی ایدر و جوس قتنده زیتون
هندینک یپراغیدر پس بو جمله سی غلطدر و طالیسفرک ماهیتی کافردر

بکلله

بکلله طالیسفر بر ازقشوردرکه هنددن کلور غلیظه اولور طعمنده قبض
شدید وار در لسانی قبض ایدر انکیچون صاحب قانون دیدی فی
الماهیة طالیسفرک ماهیتی بر ازقشور هندیه درکه انده قبض حرارة
و قلیل رطوبت واردر و انده جوهر ارضیه اکثردر و جوهر لطیف
قلیلدر فی الطبع معتبر اولیجوق مقراری حر و برددن جالینوس قتنده ظاهر
و حتبین دکلدر و بعضیلر دیدیلرکه درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر فی
الخواص انده قبض و تجفیف شدید واردر و تحلیلی ده واردر جواهر
کثیره دن مرکبدر لکن جوهر ارضیسی اکثردر فی اعضاء النفض ذربدن و
قروح امعادن و رحمدن اولان نزف دمدن و کذلک مقعدن اولان
دم نزفندن نافعدر و بواسیره ده نفع واردر طائشه اولان ادویه نک
اونجیسی طیعان در طبع ایله اولان نسخه لرده طادن صکره
راء مهمله ایله و یادن صکره قاف ایله طریقان یازلمشدر ابن
کتبید مذکور دکلدر فی الماهیة بر نوع نبتدرکه ربیعده بتر و بزر
عصفر بزرند بکزر فی السموم طبیخی ایلانک صوقدیغی محله دوکلسه
وجع ساکن اولور و سلیم اولان عضوه طبیخی صب اولنسه ... اعادی
حادث اولان وجع اول طبیخدن حادث اولور طائشه اولان ادویه نک
اون برنجیسی طین مختوم در بو فی الماهیة بو طین بر دریه دن
وده نفع محلدن جلوب اولور که اول محلده حیره تسمیه اولنور حیره
دیدیکلری بر موضعدرکه انده اغاجلر و طاشلر و قیه ده بر نسنه یوقدر
ارض ملسادر و فاعدر بو مثللو دوزیره حیره تسمیه اولنور انکیچون
کوبلا بو حیره دیرلو حاء مهمله و ایکی نقطه لی یا و راء مهمله ایله در صاحب قانون درکه

طیعان

طین مختوم

و بعضی نسخه ده طریقان

محل مرتفعدن بولندیغی

اول محلی کورنمسنه

بو طیننک احوالنی باکر بعض ... اخبار ایلدکلری اول طینه طین
کاهنه دیرلر اتیکلیچونکه سالف از زمانده اول طینی کمسنه اخذ ایلمز ایدی بر کاهنه
عورت وار ایدی انجق اول عورت اخذ ایدر ایدی و اول طینه اول وقتده مغرة کاهنه
دیرلردی حقیقة اول طین مغره یعنی قرمزی طین ایدیکه انده نبات بتمز ایدی ایدی
و کاهنه عورت اخذ ایدر ایدی و اول طین اطراف ارطمس اولدیغی
محلده اولور ایدی ارطمس بر عابدک ادیدر تصویری اولنوب صورتی اول محله
وضع اولنمش ایدی و اول کاهنه عورت اول صورتک محافظه وسادنی ایدی وسادنی بیانی
ایدی و اول طینی اول شهره ایندیروب آنی بولاجق کبی ایدوب بعض صوایله
قارشدیروب قوت ایله تحریک ایلدیکدن صکره چکتدن نیساکن اولوب
... ارضینه رسوب ایدنجه قدر ترک ایدر ایدی صکره مائینی صب ایدوب
ارضینده اولان غلیظ نسنه لری طوردیروب شمع کبی ... دسنو متلو
ولر وحتلو اولن ارضینده قرصلری یاپوب اوزرینه ختم ایدر ایدی و دیسقوریدوس
قاتنده ذکر اولنان محلده بر کهف واردر طین مختوم اول کهفدن طیشری
نیوسک یعنی ارکج لجبیدرک قانی ایله اول کهفدن طپراغی یوغریلوب
طینه طین مختوم تسمیه اولنور بعضیلر اول طینه تقلید ایدوب
فرق و تمییز اولنمیجق قدر غش ایدرلر فی الاختیار طین مختوملک اجودی ایدرلر
رایحه سی نبت یعنی طوراق اوتی رایحه سنده اولوب آغزده آقن قانی
کسن و لساننه یاپشوب تعلق ایدندر فی الخواص والافعال بو لشن دیریکه
بردوایدور قدر که طین مختوملک دوقطعندن زیاده ... قطع ایلیه و بو طینی
طین شاموس دیدکلری ... اقوادر و قوتی اول مرتبه یه بالغ اولورکه ... ورم حارلی
اولان عضوه آنک قوتنی احتمال ایلمز خصوصا عضو ناعم اصلا احتمال ایلمز

بلکه اندن

بلکه اندن بر نوع خشونت احساس اولنور و بو طین جبر دخی و مغربردر فی
الاورام والبثور حار اولان بثیشلرک زمان ابتداسنده منفعتی اولور
فی الجراح والقروح تازه اولان جراحتلری ادمال ایدر و عسرتلی اولان
قرحه لره منفعتی اولور و آتشن یانغن تقرحلرین منع ایدر و تقرح ایلدکلری
ایسه صاغلدر فی الات المفاصل سقطه قتنده استعمال اولنسه
اول اعضایی حفظ و موءف اولان عضولری جبر ایدر یعنی آفتی کیدریر
و موادک اول عضوه اقلاغه انصبابن منع ایدر و تاکلی منع ایدر فی اعضاء
الراس نزله یی منع ایدر و اغزدن و کلیه دن یعنی دیشن اتلرندن سیلانی
منع ایدر فی اعضاء النفس والصدر سقطه قتنده استعمال اولنسه
احشایی حفظ ایدر و سل مرضنه نافع اولور و آق جکرده اولان قرحه
قوریتمغله قان توکورندن نفعی اولور فی اعضاء النفض امعاده
اولان خبیثه بجاره سقی اولنسه و یا خود حقنه قان اولنسه نافعدر
خصوصا صرو فتنه و حمرته مائل غسل ایله اوّلا احتقان اولنوب
بعده ماء ملح ایله احتقان اولنوب اوجنجی احتقان طین مختوم
ایله اولسه زیاده نافع اولور فی السموم سموم و نهوشه مقاوم
اولور شراب ایله سقی و سرکه ایله طلا اولنور ایسه و طین مختوملک
تجربه خالصی سقی اولنسه غثیان ایله سمی قذف و ربما یتمکن خالی
اولمز خصوصا سم سقی اولنمزدن اول طین مختوم شرب ایلسه سمی
زیاده غثیان و قی ایله اخراج ایدر جالینوس دیدیکه بن تجربه
ایلدم که طین مختوم ایله متخذ اولان دواء عرعر ادنی تجربنیک
لدغنده و ذراریحک سمنده منفعتی و حیا و سریعا اولور اول دوا سقی ایله

بو مقامده نسخه مختلفه در
بعضیسنده صرو فتنه حمیه
و بعضنده اصفر صرو فتنه و
ایله و بعضنده صرف محبد دوا
یازیلمشدر صرو اصفر احمر اولور
در صرو فتنه ... بو بابده
آنکله نقل قصه ...
وصدم قطع مغاسنه
اولور احمر ناصع اولان
بالقوتلی اولور منقطع
اولمز منصرم اولان
بالفوت اولوب
وظاهر بو درکه صرو فتنه
نسخه صحیحه در

في الحال ستم قزف ايلديكي مشاهده ايلدم وقودوزكلبك عضنه سنه اولن طيني
شراب ايله تجربه ايلدم واو طيني سركه ايله افعي نهشنه اوزره بن طلا ايلدم
نفس بوطلادن صكره اسقوردیون بيراغي محل نهشك اوزرينه وضع اولنور
الى هنا كلام جالينوس طائفه اولان ادويه نك اوني ايكنجيسي **طين مطلق** در
طين مطلق اول اجزاء ارضيه در كه بربرلري ايله ملتئمه و ملتصقه اوله
اكر او طين رمل و حصاة و امثالي خلطلردن خالي اولوراسه اكا
طين حُرّ ديرلر **في الماهية** هر موضعده اولان طينه مطلقا طين ديرلر
في الطبع طينك جمله سي بارددر **في الخواص** مجفف و جلاسدر و اوردرو كونشلي
محلله اولان طين حُرّ بعض قسمي و طاشسز خالص طين اعلى طيندر هر اولان
بريني بلا نزع تجفيف ايدر تغريه ده ولموحيبلي اكرا و طينك لجنه خزف
كسنا و اكرنا ياخود كونشده محترق اولان دياركك بساره تمزلري و لهذا ايسه
و بجحترقا اولان نسنه لردن بعضي او طينه مخلوط او لوراسه اول فعلي اشتليز
و طين مطلقده قوه محلله واردر و بو طين مطلق مرة اخرى غسل اولنسه
مجفف متحلله اولور و بالجمله نسخه لرده فان غسل مرة اخرى و اقع اولمشدر
عبارة صحيحه مرة بعد اخرى محلله اولمقدر بعد قلم نا سخلرك سهو در زيرا طينك
غسلي مرورايله در **في الزينة** منقرحل ولان لحمي شد ايدر يعني كوشك اولان لحم
قت ايدر **في الاورام والبثور** طيني قيرو طي ايله خنازير وصلابات اوزره وضع
اولنور **في اعضاء الغذاء** مستسقون و مطحولون كونشلي محلده طينلري
ايله طلا اولنورلر و نفع بيّن ايله انتفاع ايدرلر و بو وجهله طلا استسقاء
لحمي يه كثيرا شفا اولور طائفه اولان ادويه نك اون اوچنجيسي **طين ارمني** در
ابن كتبي ديركه بو طين ارمن و ارمينيه در و بعضهم ناحيه سندن جانب جنوبده
محلله

ویاقنطریون

وحوریرده معتدل ولطیف

کره مره اخری غسلنی صحیح اوله

طين ارمني معروفدر

محلله اولور حمرتده و صفرتده و سواده ميلي اولور رائحه سي طيبه وو ثقيل ولسانه
لصوقي اولور انتهى صاحب قانون ديركه **في الماهية** بر نوع طين احمردركه
غبرته مائلدر و معروف مشهور بر طيندر كه لاني بو يا جبلر النون بو ياسنده
استعمال ايدرلر و طين الالاني فعلده بو طين ارمنيه قريب اولور فاتوزه
اللافي ديديكي طينك ماهيتي استعمال ايلديكيمز نسخه لرده مذكور دكلدر لكن
قاموسده ديركه الين اميرو زني اوزره مرو ديارنده بر قريه نك اسميدر
غالب احتمال بودركه او طينك معدني او قريه ده اولوب نسبتده
يا الحاق اولنور فلهذا ايله طين الالاني اطلاق اولنه و لغت فارسيده الانه
كولكه معنا سنه اولور **في الطبع** طين ارمنينك طبعي درجه اولاده بارد
و درجه ثانيه ده يابسدر **في الخواص** تجفيفي غايته بالغ اولمغله ذو
حبس ايدر **في الاورام والبثور** شربي و طلاسي و لتسمي طاعونلره نفع
اولور و عفونت سعيلة منع ايدر يعني بر عضوده اولان عفونتك اعضا
سائره يه يا يلما سنه منع ايدر **في الجراح والقروح** بو طينك اصحيحا
فعلي امر حراحتك مجيبي اولور **في اعضاء الراس** نزله يي منع ايدرو قلاسه
نافع اولور **في اعضاء الصدر** نفث دمه جيد اولور و ريه ده اولان قرحه يي
مجفف اولديكنه قاتي توكورحمه نفع اولور و نوازل حبيله ضيق صدره
اولنلره بو طين علاج اولور **في اعضاء النفض** نغار سقي يازه لرنيه و
اسهاله و نعلكي نز فينه بو طين جيد اولور **في الحميات** سل مرضنه اولاني
حمايه نفع اولور و خصوصا و باء حماسنه نفعي زياده اولور و بر قوم
طين ارمني ديك شراب ايليه شربنه مراومت ايتمكله و بادن عظيمله
سالم اولديلر قانون صاحبي ديركه و با حماسنه طين ارمني سقي ولتسه

فتق

لازملر كه شراب ايله سقي اولنه زيرا شراب ايله طين قلبه آقيددر وفعلنى قلبه اجرا
ايدر ... واول شرابك حوض سقي ايدرن كمسنه ماء ورد ايله فرح ايدروب فارسندر سن
طائيه اولان ادويه نك اون دوردنجيسى **طين ساموس** در زمينه سكره
واو ايله دروا وسنده لغتدر قاموسده ديركه شامس يونانده بر جزيره در
اول ديارده اولان اوج يوز جزيره نك فوقنده در ابن كتبي مفرداتنده حكيم
فارس لساني اوزره تأليف ايلديكي لغتنده ديركه طين شاموس ايكي صنفدر
اولور بريسي كثيف وذو صفايح اولور مسمنه يعني بيلكي طاشنه بكزر قليله
بريق ولمعاني اولور واكا كوكب الارض وكوكب شاموس تسميه اولنور نتكيم طلقه
هى لمعاني ولمعى حسبيله كوكب الارض تسميه اولنور وصنف آخر نك لوني ابيض
اولوب بياضلغى نهايتده وغايتده بالغ اولور وخفيف اولور دبق كبي لسانه لصوق
اولور وصو ايله انماع يعني ازملك ورقيق سيال ايتمك مراد اولنه ترقيق سهل
وسريع اولور وجسه لين وتفتتى سريع اولور **في الماهيه** فاضل ماهر
جالينوس حكيم ديركه بر طين شاموسك كوكب شاموس تسميه اولنان طيني استعمال
ايلرز صاحب قانون ديركه جالينوسك بو كلامنه بناء بعضلر ظن ايلديلركه
طين شاموس طلقك كنزيدر ومنشأ ظنلري بودركه طلقه هى كوكب الارض
تسميه اولنور لكن بو ظن فاسددر زيرا ساموس يونانده جزا برندن
بر جزيره نك اسميدر ومحصلونك بو فنده خبره سي اولنلر ذكر ايدروب طلقك
بعض احوالن بيان ايلديلر وديديلركه طلق يونان بلادندن اولمازبلكه اول
بلاده طلق ... قبرس جزيره سندن كلور بس طلقدن بر كيفيته طين شاموس
تسميه اولنور ومع هذا اسمده اتحاد ماهيتده اتحادي ايجاب ايلمز وظاهر اولان
بودركه طين شاموس باشقه وطلق باشقه در **في الافعال والخواص** جالينوس
ديركه وجيده بو طين طين مختوم كبيدر وآخرلر ايدر هى مختوم كبيدر

وساموسك

وشاموسك هوائيته طين مختومدن چوق قدر ... لرده اولان تشيشلره
نافعدر هوائيته اكثر اولديغندن خفتي شديده وزياده در وطين
مختومدن شاموسك لزوجتي زياده اولور واغلاك اولور يعني صافرلغي
زياده اولور ومختوم شاموسدن اقوى اولور **في الطبع** طين شاموس علك
ولزج ومغري يعني انده صافرلق ولزوجت وتغريه وار در وغسله
محتاج اولماز وتبريدي قليلدر ولكن حرارتي تسكين زياده در طوبازه
مقابلاتي بويلهدر **في الاورام والبثور** بو طين اورام حاره يه سائر
طينلردن زياده زمان ابتداده منع ايدر وامراض تبريده منفعتلودر
وبر عضوك مرضنه منفعتي اولسه طين مختوم كبرا واعضوده خشونته
تشنج احداث ايلمز وطين مختومدن اورخشونتي احساس اولنور
شاموسده احساس اولنمز **في الجراح والقروح** شاموسك علكيت
وصافرلغي زياده اولديغندن حرق ناره مختوم قدر نافع دكلدر **في**
اعضاء المفاصل قليلا نقرسه منفعتي اولور **في اعضاء العين** طبقه
قرنيه ده عارض اولان نفاطاته وقرحه لره نفعي اولور **في اعضاء الصدر**
اصلاحي تربيده وقولنجده ... اولان تشيشلره نافع اولور **في اعضاء**
النفض دحمدن دمك انفجارينه واقماسنه واختلافده يعني برازله بولنده
دمك اسهالنه نفعي اولور طائيه اولان ادويه نك اون بشنجيسى **طين**
مأكول در ابن كتبي ديركه سيران ديديكلري موضعدن بر نوع طين مختوم
اولور سيشل اولور ورائحه مشابه اولور وطعمي طيب اولور اول طين اكل
اولنور ضروري اولماز اسمه **في الماهيه** بر معروف طيندر خلقي تداني
اكل ايدرلر **في اعضاء الغذاء** مسيددا اولور ومزاج افسادايدر لكن ...

طينك

تقويه ايدر و طعامك و خاصتنه ازاله ايدر و بو منفعتي وار ايكن بن اول
استعمال اولنماسنه تجويز ايلمم و انك فيئى حنعن خاصيتي واردر و بعضلر
ادعا ايدرلر طين تا كولي اكل نفسه تطييب و تفريح ايدر بعضلرك اول اكل ايچون ومشتهى
اكل طينه مشتاق اولنلره قياس ايله اولور و اول اشتياق و اشتها طعامه
اولان حرص شهوتي قرح و جرح ايدوب افساد ايتمكله و مجراى طبيعتدن
اخراج ايتمكله اولور بو موضعده قانون نسخه لري مختلفدر اصح الا
نسخه سلطانيه در انده عبارت بودر فذلك بالقياس الى المشتاقين
اليه المشتهين اياه بما يحدث من قرح الطغرة بالشهوة بس بونك
ترجمه سي برنم ذكر ايلديكمز وجه اوزره اولور زيرا قاموسده طغر دغر
ايله تفسير ايدر و دغر صبيانك سوده طويمسيله ~~ايله~~ تفسير
ايدر و بو محلده حرص طعام مراد اولمق ظاهر اولور اما طبع ايله اولان
نسخه لرده طاء مهمله مقابلنده معجمه وقوع و غين معجمه مقابلنده فاء معجمه
وقوعنك بر وجه ايله معناء صحيحي يوقدر طابنه اولان ادويه نك اون التنجيسي
طين بلد مصطكى در مصطكى حبوس ديديكلري جزيره ده نابت
بر نوع اغاجك صمغيدر و بو طين اول جزيره نك طينيدر انك ايچون
اكا طين حبوس دخي ديرلر و بعضلر بلد حذف ايدوب طين مصطكى
ديرلر بو طينك طبيعتي حاره در سائر اطيانك طبيعتلرينه مخالفدر و بونك
افعالي تماما ابن كتبي منفرداتنده مذكوردر في الماهيه جلاسي و غسلي واردر
ادت بيتر طابنه اولان ادويه نك اون يدنجيسي طين اقريطس در
قانون نسخه لرنده اخر سين مهمله ايله رسم اولنمشدر اما سيوطي ديركه

طين بلد مصطكى

طين اقريطس

اقريطيش

اقريطيش همزه نك فتحي و قافك سكوني و رانك كسري و طاء مهمله و شين معجمه ايله
معربدر بر جزيره در و قاموسده ديركه اول ربط ايله مربوطا ولان لفظ بر جزيره
مشهوره در بحر رومده اولور و انك دوري اوچيوز اللي ميل اولور و ياخود اون
كوتلك اولور و اكرا خونزيها رسم يازيلور اسمه مصرده بر بلدنك اسمي اولور
مصر انده مصر بيني و بالجلوب اولور لكن يابر لنه قاموسده نون ايله مشدد
يا ايله و اولور و ياخود نون ايله اولور تصريحا اولنكابرك بر نبه ذكر اولنمشدر
صاحب قانون ديركه في الماهيه بو طينك هوائيتي كثيره در ذكر اولنان
اطيان سائره يه مشابهتي واردر لكن انلردن اضعف اولور و بغير
لذع جلاسي اولور و حواشي اضعاف ايدر في اعضاء العين بو طين
كوزده اولان قرحه لره طينه يه نافعدر و قاموسده يازيلديغي اوزره طينه نك
معاينه سنده مقامه مناسب لان تكلف معناسيدر و طينه ضعيف
معناسنه دخي كلور لكن طينه قرحه ايله ذكر اولنماسي قرينه دركه معنا
كوزده اولان قرحه يه وكلفه بو طين نافعدر ديمك اولور في اعضاء
النفض بو طين ولادتي تسهيل و تخفيف ايدر اطبانك اقوالي اوزره وكيه
خاتونلره تعليق اولنسه حملرينه محافظه ايدر طابنه اولان ادويه نك
اون سكزنجيسي طين قيموليا در حليمه ديركه قيموليا ايكي دولودر
اسمير بردر لوسي اق اولور و اخر در لوسي قرلايغه مائل اولور اندلس مملكتنده
~~[illegible]~~ و يا ارمن ولايتنده بلكور ايزه جوا اولور اطبا قتنده معروفدر
في الماهيه خنين ديديكه طين قيموليا و طينندر كه ذيري ديمكله معروفدر
~~الطا~~ وذي ريجب اللغه او اطيندر كه تراب ايله سرقين خلط اولنور
و اطبا قتنده معروفدر و لان قيموليا ~~[illegible]~~ ايكي صنف اولور بري سي

سكيبا ايكي نقطه لو
نسخه لرده [illegible] اولور
بقرب صحيح [illegible]
يا ايله اولديغي [illegible]
كلمن ظاهر اولان [illegible]
بر نقطه [illegible]
المشدد [illegible]
اولان دم [illegible]
سياه اولور [illegible]
طين ايله [illegible]
انغي ازاله ايدر
معروف غلطدر

طين قيموليا

ابیض وآخر قرمزی اولور و طبیعتی داسم و یاغلی اولیجق و بارد المجسه یعنی یاپشن
کمسنه بروتن احساس ایدر و آق اولان طین سواحل بحردن مجلوب اولور خصوصا او
موضعدن مجلوب اولور که اکا سیرافن دیرلر قاموسده واقع اولان واو ایله
سیرواندر و تفسیر ایدوب دیرکه سیروان کسر ایله در و رانک فتحی ایله
بر کوره یعنی بر ناحیه در که اکا ماشیذان دیرلر و یاخود الوکوزنک یاننده اوله
کوره اخرادر مصرده بر بلده یدر و فارسده معروف بر موضعه و بحر
دیارنده دخی بر موضع معروفه سیروان دیرلر و ابن کتبی سیراندن مجلوب
اولان طینه قیمولیا اطلاق ایدر طین مطلق یازدیغی محلده انکار ایلدی فی الطبع
بو طین درجهٔ ثانیه ده بارد و درجهٔ اولاده حار در بعضی مرکب القوا در
برودت و حرارت جمع اولمشدر و حرارت و برودتی ذکر اولنان درجه لره بالغ
اولمشدر فی الخواص بو طینک خالصی کثیر المنافع اولور و انده تبرید و تحلیل
اولور تحین عسل اولنسه تحلیلی باطل اولور فی القروح بو طین سرکه ایله دافه
وحل اولنسه آتش پارهٔ نغنه و سائر جراحاته ساعتیجه طلا اولنور ایسه
نفع اولور فی اعضاء الراس خل ایله اذافه اولنان قیمولیا اصول اذانده و
لوزتینده اولان اورامه و معدهٔ تحتنده اولان اورامه نافع اولور فی
الات المفاصل جسدده اولان اورامه کلیسنه نافعدر فی اعضاء النفض
طین قیمولیانک ایکی قسمندن هر برسی خصیه لرده اولان شیشلری تحلیل ایدر
طالبه اولان ادویه نک اوق طقوز تجنیسی طین کرم درکوم کافک فتحی و رانک
سکونی ایله اوزم چبوغی معناسنه کذا فی الترجمة للوانی ابن کتبی درکه بو طین
سویا نام محلدن مجلوب انکلمه اول ظهوریله کرمک اغصانی صوورلر و تلطیخ
ایدرلر او طین ایله ملطخ اولنان اغصان مفسد حیوانلرک روسا یم مفسد انک

افساد ایلر

ابن کتبینک
افسادندن مصون اولورلر و انیکیچون او طینه طین کرم تسمیه اولندی
خلاصهٔ کلامی بودر فی الماهیه دسقوریدوس دیدیکه بو طین ارض شامده
اولور اسود اللوندر اوزوم کوکی کبی اولور و انک الجنیه او دونلری منشقق
و صغار پارچه لره منشعب اولور و اول مستطیل جسمدر صیقلی براق و متشابه
اولوب صو ایچنده و یاخود دهن الجنیه ده ملحق اولنسه انحلالی بطیئ اولمز
اما او طینک بعضی ابیض و انماع بطیئ اولنلر ردیدر اولور فی الاختیار واجب
اولورکه انک اسودی و لامعی اختیار اولنه فی الخواص مجفف و تجفیفی لذعدن
بعید دکلدر و دیدیلرکه اوزره بو طینه ادنی تحلیل دخی واردر و قوت
مبرده سی واردر فی الزینه کرپیکلری انبات ایچون مصنوع اولان اکحالده
بو طین ادخال اولنور کذلک مونو تیلیر و قاشلری بویاموق ایچون اتخاذ اولنان
صبغلره ادخال اولنور فی اعضاء النفض بو طین ایله بعض کره
کرم تلطیخ اولنور حتی بو اعنی شتبحه قدر و او طین قوردلری قتل ایدر
و او طیندن شرب اولنسه امعاده اولان قوردی و حیاتی قتل
ایدر طالبه اولان ادویه نک بر تجنیسی طین المغره در فی الماهیه
طین معروفدر آسودیمکله معروفدر و ان ولمیه قرمزی طین ... در
فی الاختیار اجودی بغداد اولور احسن ... شونبندن و اختلاطدن
خالی اولنلردر و احمر قانی یعنی شدید الحمره لیغه میلی اولنلردر فی
الخواص بولس زعم ایدر مغره نک قبض و تجفیفی فعلی تختومک
قبض و تجفیفی فعلندن اکثردر فی القروح جراحاتی ادمال ایدر فی
اعضاء النفض دودی قتل ایدر و بیله سنت اوزره محسوس اولنور تجنیب اولان
طبیعتی حبس ایدر طالبه اولان ادویه نک بر تجنیسی طین الارضین المزروعه در

طین المغره

طین الزرع

فی الماهیه دیسقوریدوس دیر که طینك ومعلجاتنده استعمال اولنان
اطبانك کلیسی ایچون قوه قابضه وقوه ملینه واردر تبرید وتغریه
قوه لری واردر بو قوتلرده جمیعا اصنافی خستکلرده بو قوتلرده
ماعدا اول اطبانك هر برلرینه مخصوص منفعتلری واردر که اول منفعتلرده
اخر صنفلرده بولنماز اما اول ترلالر که انلرده اکن اکرلر انلرك طینلری
ایکی صنف اوزره اولور بر صنفنك طینی شدید البیاض اولور وصنف
اخرك طینی رمادی یعنی کول لونی اولور وطین رمادی طین ابیضدن
اجود اولور وکذلك الین یعنی یومشق وملایم اولور وچین نخاسی یعنی باقر
اوزره او طین حك اولنسه انك حکاکه سندن لون نحاس حادث
اولور وبو طین اسفیداج ~~غسل اولنور~~ کبی غسل اولنور یعنی غسیا اول
طین اوزره برقاج دفعه ~~صو دوکلوب~~ صو صب اولوب بعده صوبی
اراقه اولنور بعده بر نصکره دفعه اخراده صوبی ایله ترك اولنور تا کی
اول صو تصفیه ایدوب وطینه صوینك دیبنه رسوب ایلدیکده صوبی
دوکلور وکونشده وقت عشاء یه وارنجه قدر اول طین صحیحین اولنوب
اون کون قدر بر یوم بو عمل تکرار اولنور وصکره اول طین صووده سحق
اولنوب اندن لابقی اوزره قرصلر یا بیلور فی الخواص بو طینك قابض ومبرد
ویبرالقلین قوه لری واردر اطبا قولی اوزره فی الجراح والقروح قرحه لری لحم الله
دولدیریر وجراحاتی الزاق ایدر شفه لرینی بربرینه الصاق ایدر جراحاتك
اول عرو ضنده استعمال اولنور اسیسی طائیه اولان ادویه نك بکی ایچنسی
طین ساماعی دره فی الماهیه دیسقوریدوس دیر که بوطین طاش کبی
اولور انی بو یاجیلر برنسنه یی جلا ستلو وستور تملیق ایچون وجلا ویرمك

کونشده صحیحه وقتنه وارنجه قدر قوکبا

طین ساماعی

ایچون استعمال ایدرلر وبو طینك برقاج صنفی اولور کیمیسنك لونی رمادی اولور
طینی ارضینی مرو وغیره مادر اولر یعنی کبر بو صنف دقیق اولوب صفایجی یعنی یوقات
قات صحیفه لر اولور لکن قطعه لرینك اشکالی مختلفه اولور وکیمیسنك
لونی شدید البیاض اولور ومجلی اولور وسریعا متفتت اولور رطوبات ایله یورطوب
ایله اصلاندیلسه سریعا منحل اولور اشنان ونطرون بدلنه بو طین
ایله حماملرده انسانلر بدنی دلك اولنور فی الخواص قابض ومبرد و
مجففدر فی الاختیار واجب اولور که صنف اولدن یعنی رمادی اولان
صنفدن بیاضه میلی زیاده اولانی اختیار اوله وصنف ثانیدن
یعنی بیاضی شدید اولندن رمادی لونه میلی اولنی اختیار اولنه فی الزینه
بدنی صاف ایدر وکوزلنور ویوزی جلالندیرر فی اعضاء الرأس حواسی
غلظت اوزره قیلر فی اعضاء العین بو طین سود ایله استعمال اولنسه
اق دوشن کوزه وسائر کوز داولان قرحه لره نفع اولور فی اعضاء الغذاء
بو طین شرب اولنسه معده اغریلرینه نفع اولور فی اعضاء النفض بعضلره
ظن اولنور که کبی اولوب ولادت اغریسی اخذ ایدن خاتونلره بو طین تعلیق
اولنسه تیز ولادت ایدر وحامل اوزره تعلیق اولنسه جنینی سقوطدن
حفظ ایدر طائیه اولان ادویه نك بکی اوچنجیسی طریفوبیون دره فی
بودوا ابن کتبی نسخه سنده طریفولیون یازلمشدر فی الماهیه دیسقوریدوس
دیر که بو بر اوتدر که بحارك سواحلنده ومتعدد اولدیغی مکنده اولور برکه
صویی فیضان ایدوب ارتدیقده اول نبت صو اوزره اول نبت صویینی
ایچنده دکلر وصودن بعیددکلر بلکه صو جزر ونضوب ایلدیکی
وقت حکیلدیکی زمان کشف اولوب آچیلن محللرده نابت اولور

بلغ

طریفوبیون

حتی اوصوفیضا ایدوب اولکی اقریغ یره یند اقریقیله اول نبات صوتك
ایچنده قالور و مستور اولور و اول نباتك ورقی اطاطیس ورقنه مشابه اولور
ولکن بونبتك ورقی اطاطیس ورقندن اغلظ اولور ابن کتبی اطاطیس
بدلنده نیل ذکر ایدوب بونبتك ورقی نیل ورقنه مشابه اولور لکن نیل
ورقندن اغلظ اولور دیدی ظاهر بودر که مرادی اطاطیس نیل ایله
تفسیر ... و بو نباتك بر شبر قدر ساقی اولور و ساقك اعلا جانبی
مشقوق و یابس اولور و ذکر ایدیلور که بو نباتك چیچکی کونده اوچ
دفعه متغیر اولور صباح ایله ابیض اولور و نصف نهارده لونی قرفیره
مائل اولور و اخشام ایله احمر قانی اولور یعنی شدید الحمرت قرمزی اولور
و بو نباتك کوکی ابیض اولور و رائحه سی طیب اولور و لسانه قونیلوب
اذاقه اولنسه لسانی تسخین ایدر فی الطبع حار در مائلدر فی اعضاء
النفض بودر و ادنی ایکی درهم مقداری شراب ایله شرب اولنسه بطنده
محتبس اولان مائیتی مسهل ایدر و بولی ادرار ایدر فی السموم
بو نباتك سمك ضرری دفع ایچون جمیعا بادزهرلرك مقدمی ضروره
اتخاذ اولنور ضروره اول ادوادر که الحاجت حشنه اوله طائفه اولان
ادویه نك یکرمی دوردنجیسی طرخوماس در فی الطبع ایله اولان نسخه لرده
نون بدلنده فا ایله طرفخوماس یازلمشدر فی الماهیه دیسقوریدوس
دیدیکه بو دوایه ناسك بعضیسی ادیار تسمیه ایلدیلر و بو بر نباتدر که
بیسیا و شان یعنی بالدیرقان [illegible] بتدیکی موضعده بتر و قرطبس دی بر تکلی
نباته مشابه اولور بیراقلری قرمجیرا اوزون اولور [illegible] اول بیراقلر ایکی
جانبندن چیقر و اینجه اولور مرجمك بیراغنه مشابه اولور اینجه

بنتنه

داللی

دالل اوزرنده اول بیراقلر ایکی جانبندن بربرلرینه محاذی اولورلر و انك
داللری هر برنك مقداری ایکی سود دقیق لکن صلابتلی و محکم و محلی سیورو ده
مائل اولور و طعمی و اطبا زعم و ظن ایدرلر که بر سیاوشان جمیعا
افعالی طرخوماس نباتنده موجود اولور طائفه اولان ادویه نك
یکرمی بشنجیسی طاطیقس در فی الماهیه اصطفطن نام
حکیم زعم ایدر که طاطیقس بر حیواندر چکی که مقدارنده دزیتون
اغاجندن اولور الکثر ازمنه ده صیحه ایدر و صیحه سی صریر اولور
یعنی قلم صداسی کبی و قیو حرکت ایتدیکده ایشیدیلن صدا کبی اولور اول
حیوانه اهل شام زیزی تسمیه ایدرلر و اهل طبرستان انکوریا شن
تسمیه ایدرلر قانونده بو ترکیب ایله انضاج العنب تفسیر اولنمشدر
و اهل خراسان اول حیوانه جزد تسمیه ایدرلر طبع ایله اولان نسخه ده
جزد واقع اولمشدر فی اعضاء النفض بو حیوان بر طابق
یعنی بر یوبك طعام اوزرنده شرب اولنسه مثانه اغریلرینه نافع اولور
طائفه اولان ادویه نك یکرمی التنجیسی طالایبون در فی الماهیه
بو نباته اطبا ابروت البحر تسمیه ایدرلر که دجله بر تیغ تسمیه
ایدرلر بو نباتك ساقی و بیراغی سمز اولور ساقی و بیراغی بکر و بیراقلرینه
هر بر بیراغنك قضبان و قلاع [illegible] هر بر یسیر الاق و یاخود بدنك
صغار شعبه سی اولور و اول شعبه لر [illegible] بیراقلر [illegible] رطوبت ایله طولیدر
و انك چیچکی ابیض اولور و کوکی یعنی اوزوم تکاکی ارالرنده بتر فی
الطبع طبیعتی [illegible] یبراغی ایله برص اوزره ضماد اولنوب [illegible] ساعت
قدری اوزرنده مکث اولنسه علاج صالح اولور و اجلا اولور که بو ضماددن
صکره ادبا اوتی استعمال اولنه و چیچکی بیراغی ذکر وكلوب اولان [illegible] کلمش بیراق ایله

دق اولنوب یعنی

ایلکدر

نك لونی

اسیسی اولور

طاطیقس

بلغ

طبع ایله اولان نسخه ده انضاج العنب واقع اولمشدر

دیمکله

یعنی بر کیاب ابوسنی

طالایبون

اولور ظاهره ایله طولیدر حتی او غلسه رطوبت

طرتاقیبا

لطخه

کنشده بهق اوزره لطخه اولنسه و قوربنجه قدر بهق اوزره اول
ترك اولنوب قوریدیقدن صکره سیلنسه جلا ایدر یعنی کیدریر و صاغلدر
طانیه اولان ادویه‌نك یکرو یدنجیسی طرتاقیبا در و طبیع ایله
اولان نسخه‌لرده تا بدلنمه‌دن ایله طرقاقیبا واقع اولمشدر فی
الماهیه دیسقوریدوس دیرکه طرتاقیبا مشوك [illegible] کاشیر
اصلی و دیبی عریض و خشونتلی اولور و اول شوك کثیر ایکن
معروف و لان صمغك شوکی اولور بر مرض اوزره [illegible] بر قاج
قوی و قصیر دالری چوق یپراقلری اولور و اول یپراقلری اینجه اولوب ادالرنده
کزلو و خفی دیکنلی اولور و اول دیکنلر ابیض و صلب و قائم اولور یعنی
فوق جانبنه استقامت اوزره سالك اولور و چون اول اصل قطع
و یا خرش اولنوب جرح ایلسه اول موضعدن بر رطوبت ظاهر اولور که
اول رطوبت کثیرا دیدیکلری صمغدر انتهی کلام صاحب قانون نقلا عن
دیسقوریدوس بو عبد حقیر جمع ایدرکه بو کلامك توضیحی بودرکه بر نوع
دیکنلی اغاج واردرکه انك بعضیسی تدروح ایدر یعنی بویك اغاج اولور
و اول اغاجه قتاد تسمیه اولنور دیکنلری زیاده صلب و حدتلی اولور غایتله
بر شکل اینسه انکله ضرب مثل اولنوب اصعب من خرط القتاد
دینور پس دیسقوریدوسك ذکر ایدیکی اغصان قصارك اصلی
اول شجره قتادك [illegible] ساقنده اولور و مرض هرضدن اسم مکاندر
هرضنك معناسی قاموسده حصیف رکه انسانك بدننده شدت حرارتدن
فسقه فسقه ظهور ایدر و قتاد اغاجنك ساقنده [illegible] بر اصول
عریض و متین اولوب قول اصلی اوزره اغصان مذکوره بتر
و اول اصل قطع اولنسه ساقنده کثیر اصموغ اقر و بو تقریردن ظاهر اولور که
طبیع ایله اولان نسخه‌لرده و ینبت فوق مرض برلنه و ینبت فوق الارض
ایله

یازلدیغی اوزره

واقع اولدیغی

بلکه اغصانك اسمیدر

واقع اولدیغی و کذلك اصلی عریض بدلنده هو الاصل عریض واقع اولدیغی طابعده
انحراف طبعی حسبیله در زیرا طرتاقیبا اول اصلك اسمیدر دکلدر فی اعضاء
النفس و الصدر طرتاقیبا نك ایله معجون قیلنوب تحت اللسانه اول
معجون وضع اولنسه اوکسرکه و خشونت صدره نافع اولور اول
شرط ایله که چون اول معجون تحت لسانده اریبوب ازیلدیکی بوغازنه سهولت ایله
سایغ اولوب اقریدقدن صکره ازدنجه بر درخم شراب حلو شرب ایکینه
بو مقامده بر درخم طبیع اولان نسخه‌لرده اون سکز قیراط ایله ایله
تفسیر اولنمشدر فی اعضاء النفض وینه بو طرتاقیبا صمغ ایله یعنی
کثیرا ایله محرق و مغسول کبیك بو یبوز قار شیتی بر ینوب و یا خوص
شبه یمانیدن بر شی قلیل خلط اولنوب استعمال اولنسه بوبرك
اغریلرینه [illegible] و حرقت مثانه‌یه نافع اولور طانیه اولان
ادویه‌نك یکرو سکزنجیسی طرقریدوس در طبیع ایله اولان نسخه‌لرده
طرفونیدس واقع اولمشدر فی الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه بو دوا
برعته و اوتدر که قصبانی و دالری چوقدر و اول دالری عصایه یعنی عصاله اول
دیدیکلری نباتك دالرینه بکزر و نباتی کمادریوس نباتنه بکزر و یپراقلری اینجه در
نخود نبتنك یپراغنه بکزر و بلاد قلیقیه ده چوق بتر بلاد قلیقیه اول
بلادلردرکه جبللری ایکی مرتفع اولان محلارك اراسنده اولان وادیلرنده
و صحرالرنده اولور و بو دوانك قویدر طرتا یعنی تازه ایکن اجیلر اسیم
سرکه ایله و صو ایله اجیلور و لکن قوریسنك طبیخی اجیلور فی اعضاء
النفض طرقریدوس طبیخی اولنوب مطبوخی اجیلور ایسه طحال ورملرینی
شدید و زیاده تحلیل ایدر کذلك مطحول اولانلرکه بیرا اول دوا انجیر و سرکه ایله
ضماد اولنسه منفعتی ظاهره ایله نفعی اولور فی السموم بو دوا اکثر سرکه ایله

طرقریدوس

نهش حوامه نافع اولور طائفه اولان ادویه‌نك یکرمی طقوزنجیسی
طیفاقوقاون در وطبع ایله اولان نسخه‌لرده طیقاقو واون
دیمشدر واقع اولمشدر فی الماهیه دیسقوریدوس دیرکه بو نباتك
ورقلری بستانی اولان عنب الثعلب ورقنه مشابه اولور ودالری کثیر اولور
وچیچکلری اسود وصغیر وکثیر اولور وتخمی جاورسه یعنی داروه مشابه
اولور خرنوب شامی یه مشابه بر غلاف ایچنده حاصل اولور او نبات
اوج ویاخود دورت کوکاوزره نابت اولور بونلر اوج ودورت حبال
اولوب اولچیالری اکثرنده او نبات نابت اولور واوکثیا ... بر من
یعنی بر بطمان اخذ اولنوب التی قوطولی شراب حلو ایچنده برکون وبرکیجه
نقع ولنوب نقیل نصفنه نقوع شرب اولنسه حمی تنقیه ایدر ونطفه‌یی جمع
زیاده قایر وقبول ایدر دیو بودوا حسوك ... بو الحجرد ایچنده قانکوب شرب
اولنسه اطبا قولی اوزره مخاتونلرك سودینی ادرار ایدر طائفه اولان ادویه‌نك
اوتوزنجیسی طرعیون در فی الماهیه بو دوا اوتدرکه افریقیه ممالکنده
بتر طبع اولان نسخه‌لرده بیتبت بقریطی واقع اولمشدر ظاهر بودرکه
قریطی اولممکلتده برمحلك اسمیدر واو نباتك یپراغی ودالری صنوبره
واردر ویپراغی ودالری احسوس نام نباتك یپراغنه ودالرینه بکزر طبع
اولان نسخه‌لرده احسوس برلنده احیوس واقع اولمشدر ایکی نسخه
دخی ابن کتبی مفرداتنده مذکور دکلدر بلکه انده مذکور اولان احیون بینی
برلنده اولون واقع اولمشدر وبو طرعیون نباتنك صمغ عربی‌یه مشابه
صمغی اولور وبو نباتك یپراغنده وچیوه سنك وثمره سنك قوه جذبیه‌سی
واردر حتی الغذا ایله جذب ایدر وبو نباتك بر نوع آخری واردرکه انك
یپراغی سقولوقندریون یپراغنه مشابه اولور وکوکی بیاض طورپه بکزر
فی الافعال والخواص دیسقوریدوس دیرکه بیان بجیسنی صیادلر اوق ایله اوررلر

واولکی

واولکی قرار ایدوب بو نبات اراسنده یا ایلماغده اوقی اول نبات جذب ایدر ویاخود یجیلن اوق
دوشر آنك ایچنده سلیس وشوکی اولان کسنه‌لر شراب ایله بو دوادن
ضماد اتخاذ ایلسه شوك وسلی‌یی وسائر لحمه دخول ایدن نسنه‌لری جذب
واخراج ایدر فی اعضاء النفض بو دوا شرب اولنسه تقطیر بولی صاغلرر
ومثانه‌ده اولان حصاتی تفتیت ایدر وطمثی ادرار ایدر اگر اولدوادن بر درهم
یعنی بر مثقال شرب اولنور ایسه اما صنف آخردن یعنی طرعیونك ورقه
سقولوقندریونه مشابه اولنلرینه کوکی مطبوخ وکوکی غیر مطبوخ او اولسه
اکل اولنسه اطبانك قولی اوزره بعض سقله اولان قرحه‌لره نفع اولور طائفه
اولان ادویه‌نك اوتوز برنجیسی طراعون در وبعض ناس اکا سقورقیون
تسمیه ایدرلر دیسقوریدوس دیدیکه طراعون وجه ارض اوزره صغیر
بر نوع نباتدر طولی بر شبر اولور وقلیلا شبردن بویلی بعض اولور واکثر
حالده سواحل بحرده بتر وانك یپراغی اولمازود اللرنده حبه لحضر مقدارنده
قرمزی وکوجك عنب کبی حبه‌لری اولور که او لحبه‌لرك اوجلری حاد تلی وکسکین
وصاپوسی جوق اولور واول حبه‌لره بضدر وناسك بعضلری اول حبه‌لری
دوکوب اندن اقراص یاپرلر ووقت حاجت ایچون اول قرصلری خزینه‌ده
حفظ ایدرلر فی اعضاء النفض ذکر حبه‌لرده اولان حبه شراب ایله شرب
اولنسه مزمن اولان اسهاله دخی نافع اولور ومزمن اولان سیلان طوبتله
دخی نافع اولور دیسقوریدوس دخی اوزره طائفه اولان ادویه‌نك اوتوز
ایکنجیسی طرفولس در فی الماهیه بو دوا اقطاع لطیفه درکه الك جسادی
ایچون سقی اولنوب منفعت ظاهره‌سی اولور فصل عاشر یا حرفنده
کلام مشتعدر بزبو بابده بش دوا ذکر ایلدك اول بائی ادویه‌لرك اولکیسی

ومشاکل

ایله

نابت

ورحلان

يبروح درر تحتانیه ایکی نقطه‌لو یاء‌نك بر نقطه‌لو با اوزره تقدیم الله
وعکسی اوزره یبروح دخی دیرلر ویبروح لغت سریانیه اوزره تعوذه الروح
معناسنه رسدیدن تعبیر یه عزو ایدروب دیرکه یبادج ید یبروحدر جمله افضلی
یبروح صنمیدر تاره وطوری ایکن لیجه لمعان ایدر وسراج کبی حوالیسنی
تنویر ایدر آنیکیچون اکه سراج قطرب دخی تسمیه اولنور و بو شجره‌نك
کوکی و اصلی بر صنم قائم کبیدرکه انك الری و ایقلری و سائر اعضا انسانه
کبی عضولری اولور و بو نباتك محل طلوعی و ظهوری اول اصنهای وسطنده
واوطاسنده اولور و یپراغی علیق یپراغی کبی اولور و میوه‌سی قرمزی اولور و رایحه
طیبه اولور و منبتی جبالدر و اغاجلق اولان یرلرده اولور و قوم زعم ایدرلرکه
انك قلعی زیاده استصعاب اولنور زیرا انك قلعی وقتیه اول وقتدر ان مریخ
مسعود اولیه و سیرنده مستقیم اولیه و بوننك برنده اولیه قنوتیه‌ده اولوب سیه
اولسون هرمس دیرکه باکه محبوب اولان بودر مریخ بیت اعلاسنده ایکن قلع اولنه
بیت اعلاسی حملدر و یاخود وقت قلعده مریخ بیت شرفنده اوله بیت شرفی جدیدر
و اول ابتدای بکر و دورد بخی درجه‌سنده اوله و یاخود مثلثاتك برنده اوله و یاخود
حدودننك برنده اوله کرك اول حدده مریخك فعلی قوی اوله و یبروح قلعه طالب
اولنلر حذر ایلسونلر مریخك ساقط اولدیغی زماننده قلع ایتمکدن و یاخود مریخ
راجع ایکن و یاخود متحیر ایکن و محترق ایکن قلع ایلمکدن ولایق اولورکه
یبروح قلعنده احتمر ثمره دخی رعایت اولنه قمر مریخه مقارن ایکن و یاخود قمر
مریخك اولدیغی برجده ایکن قلع ایلیه و بعضلر دیدیلرکه یبروح قلع ایلمکده حیله
ایلمك لازم اولور اول حیله بودر یبروحك اطرافنی قازیلوب حفر اولنور کوکندن
ماعدا بو جمله‌ك طپراغی اخراج اولنور و ایکی کون آج و جایع ترك اولنمش کلبك

بوغازنه اول یبروح بغلنیر و مکان بعیده کیدیلور کلب صاحب
و اوزاقده کلب صاحبی اولنوب ... جانبنه کلب وثب ایدوب عدو ایلدیکده یبروح قلع اولنور و کلب
میتا ساقط اولور سدیدی دیرکه بو وجهله یبروحك قلعی ثابت و متحقق
دکلدر بلکه بو حیله‌سز بلاخوف بعنایة الله تعالی قلعی ممکندر و الماهیه یبروح
لفاح دیدیکلری میوه دخی برزی و بیابانی اولنلرك نباتنك کوکیدرکه اول
کوکه یبروح صنم دیرلر ابن کتبی بو یبروح و تفسیر ایدوب دیرکه بو اصل
ایکی انسان صورتنده درکه برین برلر ایکی قوچشمشلر و معانقه ایلمشلردر
انتهی و یبروح صنم اصلانك اسمیدر کذلك کوکی انسان صورتنده اولا
هر نباتك اصلنه یبروح دیرلر یبروحك معناسی خلقتنده صنم ...
اول صنمدن مراد انسان صورتی و تمثالیدر و الان مستعمل اولان یبروح اول صورت اوزره
اولمامعنالیه اولمق و همین ازاله ایدوب دیرکه یبروحك معناسی هر نه قدر
انسانك تمثالی و صورتی دیمك اولورسه اول معنایه اولان یبروح اسم
بعض نباتات و اصولیه اطلاق اندن اول صورت موجوده اولمازسه یبروح
صنمیدر صورت انسان موجوده اولمق اوزره معروفدر و باقیلرینه
اول صورتده اولمینلره دخی واردر و اول معنی موجود اولمامسی یبروح
تسمیه‌سنه فرح ویرمز و حالا موجود اولان یبروح بر نوعی افاجدرکه
غبار لونده اولور تفتتده و او فقلنمغده متعدددر و بو بکلکی قسطکبیر
قدر اولور رونده دیسقوریدوس دیرکه یبروح بعض ناسلر لطمس
تسمیه ایدرلر و بعضلر دخی موقولن تسمیه ایدرلر و بعضلر دخی رقیا تسمیه
ایدرلر و معناسی بو نباتك اصلی محبت تحریك ایدر دیمکدر و بو معنا یبروحده موجوددر

اولدیغی قدر
وبیروح ایکی قسمدر اولکی قسم انثی دیمکله معروفدر و لونی سواده مائل
اولور و اکثر خس دیرلر زیرا خس یعنی مارول یپراغنه بکزه دیکی ایچون کلی
خس یپراغنه انثانك یپراغی انجه و دقیق اولور و زهومتی واردر
رایحه سی ثقیل اولور و یپراغی زمینه بیتیشیک منبسط اولور و یپراغنك یاننده
میوه سی اولور و تفاحه بکزر و یاخود تفاحك صغیری اولور میوه سنك رایحه سی
طیبه اولور و اول میوه ده ارمود چکردکی کبی چکردکلر اولور و اول میوه عظمتنده
صالح اولجق قدر اصولی اولور و انك ایکیسی بیتیشیك و یاخود اوچی
بر اصلده اولوب بر برینه متصل اولور و اول میوه نك طشره سی اسود
و ایچی ابیض اولور و اوزرنده قالین قبوغی اولور و ساقی قصه اولور و بیروحك
صنف ثانیسی لفاحك ذکری دیمکله معروفدر و بعض ناس آنکا مورنون
تسمیه ایدرلر ابیض و املس اولور و کبیر و اینلی اولور و ورقی سلق ورقنه
یعنی پازی یپراغنه بکزر و میوه سی انثی بیروح میوه سندن ضعف و ایکی
قاتی اولور و لونی زعفران لونی اوزره اولور رایحه سی طیبه اولور لکن ثقلی اولور
چوبانلر انی ییرلر و انلرده سبات حادث اولور ... و ذکرك خواصی
اصلی بکزر اصلی اولور یعنی صورتنه ایکی بکزر لکن اوکلك اصلی قلیلا انثی
اصلندن طویل اولور و اوکلك ساقی اولماز بو صنف ثالثنك قبوغندن عصاره
استخراج اولنور و استخراجی بو وجهله اولور اوکلك بیروحك قبوغی عادتا
سحق اولنور بعده بر ثقیل نسنه تحتنده وضع اولنور و اقان عصاره
شمسده منعقد اولنجه قدر و یاخود قیوا اولنجه قدر ترك اولنور بعده
بر سفسده انجنده حفظ اولنور کذلك بیروحك یپراغندن دخی عصاره استخراج
اولنور قبوغندن استخراج اولندیغی کبی لکن یپراغنك عصاره سی قوتی ضعیفدر

اولور

اولور و بعض کره بیروحك کوکینك قبوغی اخذ اولنوب بر خیطه دیزیلور
و بر محله اصیلوب تعلیق اولنور
و ناسك بعضیسی کوکك کبدوسنی اخذ ایدر و ثلثانی کیدوب ثلثی باقی
قالنجه قدر شراب ایله طبخ ایدر و صکره تصفیه ایدوب بر اناء ایچنده حفظ
ایدرلر و بعض کره دخی بیروحك دمعه سی استخراج اولنور بیروحك کوکی
تقویر اولنمغله یعنی کوکك متعدد محللری دکرو درهم کبی اویولوب
چوقورلر احداث اولنور و اول چوقورلرده دمعه سی یعنی رطوبتی
جمع اولور و اول چوقورلردن دمعه لر اخذ اولنوب حفظ اولنور
لکن عصاره سی دمعه دن قویتی اولور و بیروح کوکینك هر محلنده
دمعه اولماز و هر محلنده دمعه اولمادیغنی تجربه شهادت ایدر
و بعض ناس زعم ایدرکه لفاحك بر نوعی واردرکه کوکله بر یرده نابت
اولور انك ورقی لفاح ابیض یعنی بیروح یپراغنه بکزر لکن
لفاح ابیض یپراغندن کوچك اولور و اول ورقك طولی بر شبر
اولور و لونی بیاض اولور و کوکینك حوالیسنده اولور و کوکی
ملایم و ابیض اولور و کوکینك اوزنلغی بر شبردن قلیلا زیاده
اولور و باش پارمق قالنلغنده اولور و فی الطبع بیروح درجه
ثالثه ده بارد و درجه ثالثه یه وارنجه قدر یابسدر و حرارت
قلیله سی دخی واردر بعض اطبانك ظنی اوزره و بیروحك کوکی مقویدر
و مجففدر و کوکك قبوغی ضعیفدر و یپراغنك تازه و قوریسی استعمال
اولنور و ایکیسنك دخی منفعتی اولور و لفاحك کندیسی یعنی بیروح
میوه سنده رطوبت اولور و فی الخواص بیروح مخدردر و بیروحك

دمعه‌سی وعصاره‌سی اولور وعصاره دمعه‌دن اقوی اولور و برکسنه‌نك
عضوی قطع اولنمق مراد اولنسه بر وجهله اوج انولوس یعنی طقوز
قیراط سقی اولنور واول کسنه مسبوت اولور وصکره عضوی قطع
اولنور حسی معطل اولمغله قطع اغریسنی احساس ایلمز و بعضیلر
دیدیلرکه بر وجهله کوکی ایله فیل دیشی التی ساعت مقداری طبخ اولنسه
فیلك دیشی وسائر کمکی یموشر و مراد اولنان شکل اوزره قیلنمق
ممکن اولور فی الزینة بر اوقیه ایله برش او غیلور وبلا الزع برش لیدرر خصوصا
اول برا علك بولندیغی یرده تازه‌سی زیاده ازاله ایدر و لفاحك لبنی نمش وقوف
بلا لزع وبلا حرقة قلع ایدر فی الاورام والبثور فتة شیشلری و دبیلا و خنازیر
اوزره استعمال اولنور منفعتی کوریلور و بر وجهله کوکی ناعماد قی اولنوب
خل ایله محمر حمید وضع اولنسه صلاغلری و بثره‌لری ازاله ایدر فی الالیت
المفاصل بر وجهله کوکی سویق ایله وجع مفاصله ضماد اولور و بعضیلر دیدی
هو داء الفیل اچون سقی اولنور فی اعضاء الرأس سبات احداث ایدر و
اویقو کتورور و شرابی فاتلسی شدید اسکر اولور و مقعده ده احتمال
وکذلك شمی اولنمسی سبات احداث ایدر لکن بو خبث اولان نسا فی
اولمیوب براغا ابیضی اولنلردرکه الم ادیکی اطلاق اولنور و لفاحك
تناولنی و شمی اکثار ایتمك سکته ایراث ایدر خصوصا بیض الورق
اولان بر وجهله لفاح سکته‌یی زیاده ایجاب ایدر و بعضیلر دیدیلرکه
شراب اتخاذ اولنوب آنکله بر مرض دفع اولور و اول شرابك
صنعتی بودر بر وجهله کوکینك قبوغندن اوج من اخذ اولنوب
اون من شراب حلو ایچنه قونیلوب اندن اوج قوانوس شرب

اولنور

اولنور و بعضیلر قشوری شراب ایچنده طبخ اولنوب شراب اول قشوری
قوتنی اخذ ایدر و اسبات اچون اول مقوی شرابی استعمال اولنور
لکن سبات قصد اولنور ایسه و اشرایدن شربی اولان کثیر المقدار
اولوب و اویقو قصد اولنور ایسه قلیل المقدار شرب اولنور و بر قوم
بر وجهله مسبوت اولان کسنه‌یی صوق صو ایچنه و توردیرلر
و او اشد البرد صو ایچنده افاقت بولنجه قدر مکث ایدرلر فانه
صاحب دیرکه بن ظن ایدرمکه صوق صو مساماتی تکثیف ایدر و
حرارت غریزیه‌یی باطنه جمع ایدر و وارنك اجتماعی ایله افاقت حاصل اولور
والطبا انك اچون اول مفلوجه‌یی اجلاس ایدرلر و بر وجهله حس بلید
ایدر حواس افعالنه وجه لایق اوزره اشلیمز و کلی اولنمق و یاخود
ختان و یاخود غرغرة اولنمق اقتضا اول کسنه دیا اولا بر وجهله سعی
اولنوب بعده اول افعال ایشلنور و اول کسنه وجعل راکلم و متأذی
هذا ولما ذخر و سبات عارض اولمق حیله‌لری و بر وجهله صنف
ثالث اصلندن بر مثقال مقداری بر کسنه شرب ایلسه و یاخود سویق ایله
خلط ایدروب اکل ایلسه و یاخود خبز ایله اکل ایلسه و یاخود بعض
طبیخ ایله شرب ایلسه عقلی تخلیط اولوب ساعتنجه سبات عارض اولور
و اوج ساعت مقداری سباتی تمادی ایدر بر کسنه‌نك عقل و احساس ایلمز
و بعضیلر دیدیلرکه نادر اصل بر وجهله قشورینی شراب اتخاذ اولنور
و اول شرابك صنعتی بودرکه اوج بطمان اول قشوردن اخذ اولنور
و اوزرینه مکیال شراب صب اولنور و اندن اوج قوانوس شراب سقی
اولنور اول کسنه‌لرکه عضوی قطع اولنمق مراد اولنه و بو شرابك رائحه‌سی

استنشاق ايدنلره نفث سبات عارض اولور وعصاره سي دخي سبات
عارض اولور في اعضاء العين يبروحك دمعه سي ادويه عينه ادخال اولنسه
عينك افراطا اوزره اولان اغريلرين دفع ايدر و ورقي ايله نحوا و لتللوا اغريسي
اولان كوزه ضماد اولنور في اعضاء الغذاء يبروحك دمعه سندن بر اوقيه
اخذ اولنوب صاء واطن مقدار نيمجو صويي ايله استعمال اولنور مره يي و بلغمي
جزنوق كبر قوصديرر اكر بر اوقيه دن زياده اولور ايسه قتل ايدر في اعضاء النفض
نصف اوقيه سي دمعه سي احتمال اولنسه ادرار ايدر [illegible] وجنيني اخراج
ايدر و لفاحك بزري رحم تنقيه ايدر آتش يا يشمدق كبريت ايله لفاحك
بزريني احتمال ايدن خاتونلرك منشائي رحم اولنان نزفلرين قطع ايدر
لفاحك لبني بلغم و مره يي اسهال ايدر و صبي طفل غلط حيله لفاح
اكل ايلسه و اصبر بشجع و اسهال عارض اولور و بعض كره نوخصبي
اهلاك ايدر في السموم يبروح بال و زيت ايله لسوع اوزره وضع
اولنور دسقوريدوس ديركه [illegible]
اولور كه يبراقي ابيض [illegible]
[illegible] يبروح و خصوصا اول صنفه كه يبراقي ابيض اولا انك
بكزيوب صغير الورق اولي عنب الثعلب اصنافندن قتال اولا
صنفلري باد زهر اولور و يبروحك قتالي تناول اولنسه قتل ايلمزدن
مقدم شاربنده بو عوارضلر حادث اولور حتى اختناق و حمره و حنك
و جحوظ عين و انتفاخ عين حادث اولور كه انده اولر بو كمه و انك علاجي
سمن و عسل ولور و في الكر نافع اولور يابسه اولان ادويه دنك
ايكنجيسي ينبوت در في الماهيه سذاب جبلي نوعي صغيردر كه اكثر تافسيا ديرلر

يابسه اولان ادويه دنك اوچنجيسي ينبوت در في الماهيه ينبوت خرنوب
نبطيدر فضل الخاده خرنوب دسمنده احوال اوزو افعالن بيان ايلدز
في الطبع مركب القوادر قليلا حر و بردي واردر و درجه ثانيه ده يابسدر
في الخواص قوت مقيئه سي واردر بلا لذع قوصديرر في اعضاء النفض
خلفه يي منع ايدر في السموم ينبوتك طبيخي بر اغين قتل ايدر يابسه
اولان ادويه دنك دوردنجيسي ياسمين در في الماهيه ياسمينك
ماهيتي معروفدر ابن كتبي شرح ايدوب ديدي كه ياسمين معروف چچكدر
و اغاجي طلع كبر عظيم اولور و آنك اغاجي بر نيشيل اولور احلسر ييراقلري
طامدر و بيشكندر و ايكي صنفدر بر صنفك چچكي ابيض و افعالي
ضعيف اولور كه زنبق تسميه اولنور بغداد ده بولنمز و بصره ده
چوق اولور و آخر صنفي اصفر يعني صاري اولور و ابيض اصفردن
قوتلي حرتلي اولور و وارنسي صاري اولندن اكثر اولور انسي
في الطبع ابيض صاريسندن سخونتليدر و بر نوعي دخي واردر كه چچكي
انك چچكي اوجو ايندر بس صاريسي اوجو ايندن اسي اولور و جميعا
ياسمينك اصنافي اطبا قولي اوزره درجه ثانيه ده حار يابسدر في
الخواص ملطفدر و دهننك بيرلره نفعي واردر في الزينه يوزنده
كلف اولان كمسنه ياسمينك كرك ياشني و كرك قوريسني دوكوب انك
ايله حمامده يوزيني يقاسه اول كلفي كيدرر ازاله ايدر و ياسمين
چوق قوقلنسه بكز صاررر في الآت المفاصل سكرلرده و بيرلرده
اولان صووق مرضلره ياسمين ياغي نافعدر في اعضاء الرأس ياسمين
قوقسي باش اغريدير و مع هذا نزوجتلي بلغم حسبي الله باش اغريدن نكته

یاسمین توقیلا اسله آغرینی تحلیل ایدوب کیدر روغن یاسمینک خالصنی
شم ایدن کمسنه نک رعافنی اجر ساعتنده بورننی قنادر یاسنه اولان
ادویه نک تنجیسی بیتوع درکه الماهیله بیتوع اولنباتدر دیرکه انزم
حدتلو و مقطع و محرق سود دکر رطوبت اولدو و بیتوع اتن سچنو بیتوع
مشهور و مستعملدر اولکیسی عشر در عنبک ضم و شینک فتحی ایله
عشره نک جمیدر عشرة دیکنلی اغاجدر اسمیدر چوللرده بتر و طولولرن سکر
عشر دیرلر که رطل انک اوزرینه یغار و بر بیاض اغو و یاخود دالی قطع
اولنسه سود اقار بر اغاجدر بر رطل سوداقر جرم زیاده ملا ایدر عرب
انک بیاض اغو دالدر ایکی نیصد تفتیر طولدیر رلر و اشترق زیاده در نار لوین انکله
یقرلر چرایرینه انی استعمال ایدرلر افعال و خواص یابنده ذکر اولنور
بیتوعک ایکنجیسی شبرم در اشبو شبرم سوتلولرن انواعندندر بر دزاع
مقداری بوقاری چیقار بوغملی اولور کوجرک یپراغی اولور چام یپراغنه و یا
طرخون یپراغنه بکزر قرفیدر چیچکلی اولور مرجمک کبر انجه ری وصاری تخم اولور
و بعض کبنده نخود قدر میوه سی اولور دیو یازلر و بوغون کوکی اولور کوکنک
ایجی و اطرافنک کسیلجک محلی بیاض کبر لبن ایله طولی اولور بستانلرده و سائر
معمور یرلرده بترد یاریکره تجلیب اولان جیدا ولور فرسده یارینه تجلیب
اولان ردی اولور و کوکی میوه سنه قور اولور و میوه سی یپراغندن قول
اولور و لبن شبرم استخراجنک طریق محلنده مذکور در زیدل ... بیتوعک
اوجنجیسی لاغیه در و لاغیه بر نوع کوجرک اغاجدر یپراغی درکمید چیچکی
صاروود رایحه سی طیب اولورکه دکلر جمیعا بیتوعک اصلی واصلی اولور
ایچنده بالقلی اولان برکوله لاغیه دن بر مقدار برا غلسه بالقلر صویک

اوزرینه چیقرلر و سائر بیتوعلرده دخی بو خاصه اولور و لاغیه نک حجکینی
رعاین بالادیس اصحابی بالز اسهال طریقیله و برروا ان بالکلیه جلق
اولور فی زماننا طبیبلر لاغیه یی استعمال ایلمزلر اکر استعماله احتیاج اولور
ایسه واجب اولور که ادویه اوتی ایله و کثیرا ایله استعمال اولنه و بر درم
اوزره زیاده اولنمیه بیتوعک دوردنجیسی عرطنیثا در بخور
مریم اصنافندن بر صنفه دیرلر و بعضلر اکا قلقاس اطلاق ایدرلر صوف
و سائر ثیاب انکله غسل اولنور بو خصیله عرطنیثا دیکنلی بر نوع اوتدر
بر شبر ساقی اولور و اغصانی چوق اولور و یپراغلرنه یپراغنه بکزر
و دالرینک اوجلرنده غلافی اولور که ایچلرنده ایکیشر و یاخود اوجر
حبه لر اولور و حبه لر ایچنده اولان چکردکلر صارو ینه مائل اولور
و کوکی بویک اوتشلجه مشابه اولور حنظله و سائر مزروعات ایرلرنه
بکزه مستعمل اولان عرطنیثا نک کوکیدر و بعضلر دیرلرکه عرطنیثا کلمه سی
رومیه در ازربون دیرلر دوایه اطلاق اولنور و بری بیتوعک
بشنجیسی ماهودانه در و ایله دالاراسنده نسخ معتبره ده نون
ایله یازلمشدر و اکثر نون تخفیف اولنوب بلانون ماهودانه یازیلور
فارسی لفظ بزر معاسر و اکثر یا شنه اسهاله کفایت ایدر دیمکدر شترو الطبال
قتله بود و احب الملوک دیمکلر معرو فدر ماهودانه براوتدر که انک ساقی
بر ذراع مقداری اوزار یاردق قالنلغنده اولور و ساقی اجوف اولور بعض
ایجی بوشدر و ساقنک اوجنده یپراقلری ساقنده اولان یپراقلر کبی
اولمز ساقده یپراقلری اوزون و بادم یپراغی کبی اولور اعلسدر شعبه لرک
یپراغی کوجک و دکرو اولور لبلاب و یاخود دراونده طویل یپراغنه شبیه اولور

وصادر جیجکی اولور میوه کبی برنوع حب اولور ولحیه‌ده بر برنك آیراوج
جبه‌سی اولور و او حبه‌لردن هر برینك کندیده مخصوص غلافی اولور نوحیق
مقدارنده بویك اولور قشرینك ظاهری اغبر اولور و باطنی ابیض
اولور طعمی طتلو اولور و کوکی اینجه اولور وطبعه کوکندن انتفاع اولنماز
ویدر بنتوعك التجنیس ما زریونیدر ما زریون فارسیدر اوتی نبات
ایله شجر مقدارلری اراسنده اولور ودالاری برشبر اولور یپراغی زیتون یپراغی
کبی اولور لکن اندن اینجه اولور و او وکثیف اولور لسانی لذع ایدر و ما زریون
ایکی صنف اولور بر صنفنك ورقی بویك و اینجه اولور وصنف آخر صغیر و
کثیف اولور بو ایکی صنف دراولور ویدر بنتوعك بر تجنیسی بنطافلن در
فادن صکره یا ایله بنطافیلن دخی دیرلر و بو لفظ لغت یونانیدر معناسی
ذو الاوراق الخمسه دیمکدر و بعضلر بنطاطوس دیرلر معناسی ذو خمسه
الاقسام دیمکدر و بعضلر بنطاناطیس دیرلر ذو خمسه الاجنحه معناسنه و
بعضلر فنجنکشت دیرلر بش بارمق معناسنه بو نباتك دخی بویی اغاج
بوینه قدربیدر دالری اینجه در و دالرینك بویی برشبر در یپراغی
نعناع یپراغی کبیدر هر برد النده بش یپراغی واردر زیاده و نقصان
اولنلری نادردر و یپراغنك اشراقی واردر لمعان ایدر ایکی طرفلرینه
دسته دیسللر کبی دیشلری واردر وجیجکی بیاضنه وصاری بیه مائلدر
یمنك موضعلرده وارمق قرینده بتر کوکی اوزوندر و قرمزیه مائلدر
وقالندر و بو کوکلر منافع جوقدر حتی تز وحرافتی تخفیف قوتی ایله
تخفیف ایدر تخفیف درجه ثالثنده اولور حرو برده معتدل کبی اولور
بس بو ذکر اولنان بر عدد بنتوعاتك کلیسی قتالدر و منفعتلری [illegible]

فنجنکشت پنج انکشتدن معربدر لغة فارسیده پنج بش دیمکدر و انکشت بارمق معناسنه ترکیبك معناسی بش بارمق دیمك اولور مثلا

کذا خالد (?)

مطلوبدر

مطلوبدر و بنتوعاتدن بر از صنفلر دخی واردرکه بو ذکر اولنان مشهور
بنتوعلردن خارجلردر اول غیر مشهورلر بونلردر آذان الفاردن
بر صنف و لبلابدن دخی بر صنف و فرفخ بری و بونلر مثللو اولوردر (?)
ولکن مطلق ذکر اولنسه لاغیه سودن مراد اولنور وظن
اولنور که اطبانك تریاق فاروقی وکذلك فو سنجی هو ذکر [illegible]
ایلدیکلری وادن مراد لبن لاغیه اولور و بینه اطبا دیدیکلری
بنتوع بدیر جمله سنك حرنتلیس ذکری یعنی ارکك بنتوع دیدیکلری
وآنك اسمی خارافیاس در و بو نك ماعداسنك کلیسی انثی تسمیه
اولنور و بنتوعك زیاده قوتلیسی آسه یعنی مرسین دیدیکلری نباته
بکزیان اولور و آکه مورسطیطس تسمیه اولنور و بوندن صکره
صکره اقواسی صخریلو یعنی طاشلر اراسنده بتوب صخری تسمیه اولنان
اولور و بوندن صکره اقواسی عریض الورق تسمیه اولنان بنتوع اولور
که بو صیره بکزر و صکره اقواسی سرور دیدیکلری و بعضلر بحری دیدیکلری
بنتوعلر اولور که ساحل بحرده بتر و بینه دیسقوریدوس موضع آخرده
دیدیکه بنتوعك اقواسی ذکر ایدر و رایدن بنتوع ذکردر یعنی ارکك بنتوعدر
وآنك جذری یعنی اصلی بردر اعرق اوزوندر ولونی حمرته مائلدر
خشونتلی اولور یابس اولان مواضع جبلیه ده نابت اولور
اما بنتوعك انثاسنه جوزی تسمیه ایدرلر آنك نباتی خشیشة
الفار نباتنه مشابه اولور و اندن اکبر یعنی بویك و اقوی اولور
ویپراقلرینك باشلرنده دیکن کبی نسنه‌لر اولور کوکندن بر از عصلر
چیقارکه اوزونلغی برشبر اولور بر سنه میوه ویرر سنه آخرده میوه‌سی اولماز

جوزی جا مهمله ایله در
جوزی جا مهمله و معجمه ایله اولنق جائزدر (?)

بلح

وبو میوه لسانی لذع ایدر جوزه مشابه اولور وتنقیه ده بو صنف
صنف اولدن ادنی اولور ومنبتی ادکاک منبتی کبی اولور اما بحری ینبوعه
خشخاش دیرلر آنک اعضانی برقاج شبر اولور حمرته مائل اولور
بش ویاخود التی غصن اولور ویپراقلری اینجه وقلیلا اوزون اولور
ومیوه سی بورجق کبی اولور یپراغی کتان یپراغنه بکزر وباشی دکرمی
وایکی قاتدر وچیچکی بیاضدر رویته دیسقوریدوس دیدیکی ینبوعک
بر نوعی ینبوع واردرکه اکا مشمس دیرلر سمز اوت نبتی کبی اولور ویپراغی
اندن زیاده اینجه اولور ودکرمیلکی اندن زیاده اولور کوکندن التی
چیقر وقرمزیه مائل اولور دالرینک ایچی سود ایله دولو اولور
دالرینک عددی دورت ویاخود بش اولور ودالری ~~طورق اوتی کبی~~
~~اولور وثمره سی دالرینه اولور~~ باشی طورق اوتی باشی کبی اولور ومیوه سی
باشنده اولور وبالجمله کله میوه سی ایله معا کتنش ایله دوران ایدر
والکثر یاجزایاتره وبلاد انک حوالیلرنده بتر اما ینبوعک سرو صنف
آنک بر شبر مقداری غصن اولور وبر شبردن زیاده در اولور یپراغی
سرو یپراغنه مشابه اولور لکن رطوبتی زیاده اولور واما صنوبری که
اکا ینبوع شجری در دیرلر انک [illegible] تنک صغیر صنفنک یپراغی کبی
اولور وادکک ینبوعک یپراغی کبیدر اولور اول انبتک اعلی طرفی رطوبتلی
اولور حمرتی چوق اولور وبر نوعی ینبوع در اولورکه خیاره مشابه اولور
اصلی وورقی ومائیتی جمیعا اسهال ایدر بو لوحه ماهیتیله طبع ایله
اولان نسخه تطویل کلام وارد رفائده سی قلیل اولمغله نسخهٔ سلطانیه ترجمه سی رده

بعض نسخه ده موجود صیغه سی اوزره شبر وبعض اخرادده اشبار واقع اولمشدر منه

وصنوبر

حمرتی مراد دالرینه [illegible] اولمشدر یپراق [illegible] اینجه جابر کبی نسنه لردر منه

ایله

ایله اکتفا اولندی فی الاختیار ینبوعک اجزالرینک اقویسی سوددر
وصکره اقویسی تخمیدر وصکره کوکیدر وصکره اقواسی یپراغیدر لبن
الینبوع اطلاق اولنسه لا غیر دیدیکلری ینبوعک سودی
مراد اولنور فی الطبع ینبوعک سودی درجهٔ رابعه ده حار
یابسدر وسود تکرنما عدا اجزالری درجهٔ ثانیه دن درجهٔ ثالثه یه
وارنجه قدر حار یابسدر فی الخواص ینبوعات جمیعا قرحه احداث ایدر
وقتالدر اکل ایدنی اولدیرر بر مقدار ینبوع برکیله ومطبخ براغلسه لر
لحمدن بالق اولان صوکولی اینجه آتلسه اول بالقلر صو یوزینه
چیقرلر فی الزینه شکل انواعندن توتی وسائرلری وبتک دیدیکلری
لحم وطرنقلرک اطرافنده حادث اولان لحم زائدی ینبوع قلع ایدر بعض
کیدررو تویلره ینبوعک سودی سورلسه انی تراش ایدر وصکره
بتنلر ضعیف اولور وصکره ضعیفا بیتنی تویلره در ینبوعک لبنی سورلسه
برقاچ اول محله توی بتمز ولبن ینبوع زیت ایله خلط اولنوب توی
تراش ایچون استعمال اولنسه اول استعمال سودک ضرریدن امین
اولور فی الجراح والقروح یا سورنی اطرافنده صلابت بر قیلق اولا
کمسنه ینبوعک کوکنی سرکه ایله سورسه صلابتی کیدررو بوطلا ایله
دم کیدر در کیدر عفونتلی قرحه لر [illegible] در زائل اولور اکر ینبوع [illegible]
دیدیکلری مرهم کبی [illegible] استعمال اولنور ایسه کذلک سودا واو بوزه [illegible]
فارسیه [illegible] واکله وغنقرایا جمیعا بو امراضه فیروطی ایجله
نفع اولور فی اعضاء الراس چوریکی اولان دیشه ینبوعک سودی
نقطیر اولنسه دیشی پاره لیوب دوشورور وبعض کره ینبوعک سودی قطران ایله

کونشلی یالکز

ینبوع

اولا [illegible] اولا

تركيب اولنوب جورك دیشلره استعمال اولنور قطرانك قوتی حسبیله
دیشلر زیاده كسر ایدوب پاره‌لر زیاده سلامتلو اولان صاغ دیشلر بر
مقدار بال بو وایله اوزتیلور وجورك اولان دیش آجوف قتوب
لبنی یتوع اوزرینه طمله دیلور وبو وجهله صاغ اولان دیشلر اول سودك
ضررندن امین اولور ویتوعك كوكی سركه ایچنده طبخ اولنوب مضمضه
اولنسه دیش اغریسنی تسكین ایدر فی اعضاء العین یتوعك سودی كوزه
عارض اولان ظفره علتنی كیدررفی اعضاء النفض بواسیری قلع ایدر بعض همه‌لرینی
كیدررر بلغم ومائیتی اسهال ایدر بر آنجیق اوزرینه ایكی قطره ویاخود اوچ
قطره یتوعك سودی طمله دیلوب بعده اول انجیر قوریدیلد یقدنصكره
اكل اولنسه كفایت مقداری اسهال ایدر كذلك لبنی یتوع سویق ایله [illegible]
ویاخود نعك ایله اكل اولنسه ویاخود [illegible] یالكز یتوعك سودی شرب
اولنسه بنه كفایت مقداری اسهالی اولور لكن اولی اولان یتوعك سودی
قوروطی ایچنده ویاخود عسل ایله شرب اولنمقدر [illegible] تفریج ایلمسون
ایجون وبعضلرده یتوعك تازه سی النوب برسقسیه اوزره نار هادیه
ایله بیب بیب قوریلوب صكره سحق اولنور وایكی كرمه مقدارا وادوكلش
یتوع سویقه قاریشدیریلوب اوزرینه صودوكلوب شرب اولنور و
یتوعك قوری حالاری تازه‌لرندن قوتی ضعیف اولور تازه سی قدر فعلی قوتلی اولماز
ویتوعك كرفیون تسمیه اولنان صنفنك دالاری اخذ اولنوب
كولكده قوریدیلور صكره قوری دالاركه قبوغی النوب شراب عتیق ایچنده
طقوز كون قبوق نقوع اولنور بركون وبر كیجه اول شراب ایچنده ذكر اولنان
قبوق ترك اولنور وصكره سوزیلوب فاتر اشرب اولنور بعض ایلیجی ایچلور

اغزو بوغاز
اعضاسنك

وبلادن

وبلادن اسهال ایدر فی الابدال بلغم سقلرده اولان مائیتی اسهالده و
اعضادن بلغمی اسهالده یتوعا تك برلی اوج وزنی ایرسا ویاخود
بروزننك ایكی ثلثی مقداری سكبینج اولور وطبیبه واجبدر كه
یتوعاتی سقی ایلدیكده زیاده احتیاط ایلیه تاكه خوتراوی ایلدیكی ضرری
اشتروا اشتن برضرر اصابت ایلمیه بومقامده فصل عاشر تمام اولدی
اون برنجی فصل حرف كافده كلام شبعدد بو فصله برطاقم
طقیزدوا ذكر ایلدیز كافور الماهیه كافورانواع متعدده سروادر
قیصوری وریاحی وازادو واسفرك لازرق اسامیسیله اول اصناف مع قوری
كافورك كیمسی خشب ایله مخلط وكیمسی خشبنده تصعید اولنمشدر وبعضلر
دیدیلركه كافورك شجره سی كبیره اولور حتی خلق كثیر تحتنده اوتورسه‌لر جمله‌سینی
كولكه سی تظلیل ایدر واكه نموری الفت ایدر بعض قبلان دیدیكلری سبعك بناء عیددر
اول شجره یه واصل اولمق ایچون سنه‌ده مرة معلومه‌ده ممكن اولور واول شجره
داغ اتكنده ودریا كناریندن اولور وبوذكر اولنان بعضلرك زعملر یدرا اما
اول شجره‌نك خشبی كثیر ابیض رؤیت ایلدیكده اول خشب ابیض وهش وخفیف
اولوبدر وبعضكره اول خشبدار اسنده اثر كافوردن برشی محتبس بولنور
الطبع كافورك طبیعتی درجهٔ ثالثده بارد یابس اولور الزینه صقالی
سرعتیله اغرد الاورام والبخور ودم حادی منع ایدر اعضاء
الرأس كافور خل ایله ویاخود عصیر بقر ایله ویاخود ماء آس ایله
ویاخود ماء باد روج ایله استعمال اولنسه دعافی منع ایدر وحمیات
حاره سهرینده اولان صداعی دفع ایدر ومحرور لرك مزاجنی تقویه ایدر
وقلاعده شدید النفع اولور اعضاء العین رمد حاری دیدلرینه داخل اولور

وقف بیك [illegible]
مصعوری فامون
وباخود قاف تحتانیه
ایكی نقطه ویا ایله در
وریا حی تحتانیه نقطه
وباخود ایكی نقطه ایله
دفع حازدر تذكرهٔ
داوود ده مصرحدر

اعضاء النفض باهو قطع کلاده ومثانه‌ده حصاة تولید ایدر خلقه‌
صفراویه‌یی عقل ایدر ۲ کندر یعنی کونلك الماهیه معروف صمغدر واکثر
بعضلکره صمغ سائره ایله وریتانج ایله غش اولنور بینهما یی فارق
بودرکه کندر التهاب ایدر دیتانج تدخین ایدر التهاب ایلمز کندرك برصنفی
هندیدر خضوته مائل اولور وبر اخر صنفی مدحرج در فی الاصل مربع قطعه‌لردر
دستر الجبینه وضع وضرب وتحریك ایله مستدیر ومدحرج اولور
بو صنف نجی عتیق اولسه احمر اللون اولور و دیکر صنفی ابیضدر
مصطکی کبی بطیئا ملایم اولوب تموش وکندرك لبانی و قشار و دخانی
ودقاقی وشجره سنك اجزاسی جمیعا بو مذکورلر اولیه استعمال اولنور
وخصوصا اوراقی اکثر استعمال اولنور واکثر غش اولنور الاختیار کندرك اجودی
ذکر ابیض مدحرج ودبقی الباطن ودهنی اولانیدر صنفیدر الطبع قشارینك
ثانیه‌ده تجفیفی اولور ونفس کندر حتی بیرا باردا اولور وکندرك کندر و ثانیه
حار ودرجه اولاده مجففدر وقشور ثانیه‌ده حرو دنیه مجفف اولور الافعال
والخواص قوت تجفیف وقبض اولمزلر کندرده ضعیفا اولور وقشارنده تجفیف اولور
وکندرده انضاج اولور وقشارنده انضاج وحرارت طرح لزع اولماز وکندر وحار نسیدر
وکندر اسکنادرد واحراق ایدر ودخاننده تجفیف وقبض اشدا اولور بعضلر
دیدیکر کندرك احمری ابیضندن احلی اولور ودقاقنده قوتی کندر قوتندن اضعف
اولور الزینه کندر عسل ایله داحس اوزره وضع اولنسه داحس ازاله
ایدر وقشور اثار قروح جبینی اولور وکندر خل وزیت ایله لطوخ قیلنسه
مرکب تسمیه اولنان وجعه نافع اولور اول مرکب بر وجعدر که بدنده بسیکلر کبی
عارض اولور واخر دبیب نمل کبی رسنه لر اولور الاورام والبثور کندر قیمولیا

طبع ایله اولان نسخه الزلاق
ربا دیار قیلنن دستر الجبینه
نوالمغلو تدحرج ایدر جیه
واقع اولمشدر منه

ایله

ایله ودهن ورد ایله تذر اوزره وضع اولنسه ثدیه عارض اولان ورم حاده نافع
اولور واورام احشایی محلل اولان ضماداته ادخال اولنور الجراح والقروح جدا
مرهملر خصوصا جراحات طریه‌یی ادمالی اشد اولور وقروح خبیثه‌لرك انتشارینی
منع ایدر قوابی اوزره شحم بط ایله محرق نار دن اولان قروح اوزره شحم خنزیر
ایله وضع اولنور وشقاق برد اوزره ذکر اولنور وضع اولنور اعضاء الرأس
ذهنه نافع ومقوی اولور وبعض ناس کندرك نفع ایدر دیو بو اثما نفیعتی کیفیتی
شربه ایله احرام ابلادیلر وکندر کثرت اوزره استعمال حصد عدد
واندك ایله راس غسل اولنور وبعض کره نطرون ایله خلط اولنوب اول مخلوط ایله باشی غسل اولنوب
خراز تنقیه ایدر وقروح تجفیف ایدر و شراب ایله اذنه تقطیر اولنسه وجعی
تسکین ایدر وبا لکز زفت ایله یاخود مع اللبن زیت ایله کندر خلط اولنوب
اذنه طلا اولنسه شرخ اذنی ازاله ایدر دعاف وحجابی اولان نزفه دمه نافع
اولور نزفی قطع ایدر وردض اذنه معالجه اولنان دوالرده اولور اعضاء العین
قروح عینی ادمال ایدر ابدوب ممتلئه ایدر وکوزده اولان ورم مزمنی انضاج ایدر
ودخانی ورم حاره نافع اولور رطوبات عینك سیلانینی قطع ایدر وقروح
ردیه‌یی ادمال ایدر سرطان عینه نافع اولور اعضاء النفس والصدر
نجی قیمولیا ودهن ورد خلط اولنسه ثفانك ثدیه‌لرنه عارضه اولان
اورام حاده‌یه نافع اولور وقصبه ریه علتلر ادویه سنه داخل اولور
اعضاء الغذاء قیئ حبس ایدر معده‌یی تقویه وشد ایدر وشدیرا معدیی
تسخین وهضمنه نفع اولور وفشکی معده مسترخیه‌یی جمع ایدر اعضاء
النفض خلفه‌یی وذربی ورحمدن اولان نزف دم حبس ایدر اکرانده برفتیله اتخاذ اولنور اسیه
الحمیات حمیات بلغمیه یه نافع در السموم و معوم حم کندر خمر ایله ویاخود سرکا ایله کثیرا شرب اولنسه شاربنی قتل ایدر

کندرك

٣ كهربا الماهية جوزرومينك صمغ شجريدر واول صمغ سندروس كبي مكثره
ومتنوعه در صفرتده و بياضده واشفافده مائل اولور وبعضلري حمرته
مائل اولور تبن وحشاوي بعض صماني وقورراوتلري نفسنه جذب ايدر اول
سببدن اكا كاه ربا تسميه اولنور لغت فارسيده كاه ربا ديمكدر سالب
التبن ديمكدر كهربا ايكي جزدن مركبدر برعا ئيت فاتره وارضيت ملطفه
الطبع قليلا حار ودرجۀ ثانيه ده يابسدر الافعال والخواص فابضدر
على الخصوص دم فنو موضعده موضعه بولنور ايسه آني قبض ايدر وتشجرنك
زهري قوتي كسيدر لكن كهربانك برودتي زهرك برودتندن اكثردر الاورام والبثور
وبعض اطبا ديديلركه كهربا اورام حاره تعليق اولنسه نفع اولور اعضاء
الرأس رعافي حبس ايدر وكذلك راسدن ديكي اولان نحلي حبس ايدر اعضاء
العين ادويۀ عينيه واقع اولور اعضاء الصدر نصف مثقال كهربا ماء بارد ايله
شرب خفقانه نافع اولور وقان توكورنلره جدا نافع اولور اعضاء الغذا دولسه
قيئ حبس وفي معدهده نوادر ديه يي منع ايدر ومصطكي ايله معده يي تقويه
ايدر اعضاء النفض نزفده وحبس ايدر كركه ايسه اول نزف مقعدن ده و
باخود رحمدن اولسون وخلفه يي حبس ايدر وزحيره نفع اولور [illegible]
٤ كمافيطوس الماهية قضبان وزهرحمرادر حمرتي سواده صاريدر
وخضرا ودقاقدر وزهري طعم مردر قبض يسير وار دروحرافتي مرارت
مبلغنه بالغ اولمازلر دوبدر وورقي عشيبه در ارض اوزره دبيتر وادرر
بعض ارض اوزره منبسط اولور وورقي [illegible] مشابهدر بعض اقحوان اصفره بهاره
بكزر لكن بوادق واوهندر وزهري اكثر دروجيكي صاريدر الطبع
ثانيه ده حار وثالثه مجففه در الافعال والخواص مفتحدر وجلا درو جلاسي

رعضاء

٩

مفردات

المجلد التاسع من المفردات من رقم [illegible]
الى اخر المفردات ١٤٤٢

بقية بقية الكتاب الثاني
من القانون
وهو آخر الكتاب الثاني

٣٠/٩

اعضاء باطنه ده اكثريا استعمالندن اكثر در و انزه قوه مسهله
دخی وار در الاورام والبثور بود و اصلا وبا اوزره وضع اولنور خصوصا
صلابت نری اوزره قیلنور و ورم و بثوری سعیدن منع ایدر الجراح
والقروح جراحاتی ادمال ایدر عسل ایله اولدی واضماد اولنور ایسه
و قروح عفنه یی دخی ادمال ایدر الآت مفاصل عرق نسایه نافع اولور
خصوصا عسل ایله شرب اولنسه و بعضلر دیدیلر که بود و ادروی
ایله فرق کون مقدار شرب اولنسه اول جراح و قروحی ابراء ایدر و
یرقان سودا و یده نافع اولور دیدیکون علی التوالی شرب اولنور ایسه
اعضاء النفض سدد کبدی فتح ایدر و بول و حیض ادرار ایدر و عسر
ازاله ایدر و اوجاع کلایه نافع اولور و عسل ایله اولدی و احتمال اولنسه
رحمی تنقیه ایدر و جنین ایکی مثقالی ایله مع التین و یاخود مع العسل شیاف
اتخاذ اولنسه کفایت مقدار بلغم احرار ایدر السموم بود و او سطو
اسمی ایله مسمی اولان حیه سمنه نافعدر اندن ضرر ینی دفع ایدر الابدال انک
بدلی نصفی مقدار سیسالیوس و ربعی وزننه اولان سلیخه در کمادریوس
الماهیه رازقضبان و ورق منهشمه در که ریحان غلطتنده و دخی
اکبر اولور خضوتنه مائلدر و یونانیون انک عشبنه بلوط الارض تسمیه
ایدرلر زیرا ورقه ورق بلوطه مشابه اولور صغیر حبیلری و مره اولور و اصلی
ارجوانیه مائلدر الاختیار بزرنی اظهار ایلدیکیده التقاط اولنور و اجودی
جالینوس دیدیکه کمادریوس رتبه ثالثه ده حار یابسدر و اسخانی تجفیفندن
اقوادر الافعال والخواص مفتح ملطف مقطعدر و انزه تسخین بدن قوه سی وار
الجراح والقروح عسل ایله استعمالی قروحی تنقیه ایدر الآت مفاصل طرسیر
و یاخود طبیخ شدخ عضله نافع اولور و شرابی تشنجه نافعدر بنه قدر
عتیق اولور ایسه اول مقدار جودتی اکثر اولور اعضاء العین انزن حبوب
اتخاذ اولنوب تجفیف اولنور و قروح عینه استعمال اولنور و کزبره زیت
ایله طبیخ و یاخود سحیق غرب عینه نافع اولور اعضاء الصدر سعال مزمنه نافع اولور

اعضاء الغذاء طحالك غلظتنی اضمار ایدر و یرقان سوداوی یه نافع اولور
واندن اتخاذ اولینن شراب خصیصیه جدا نافع اولور و هر نه قدر عتیق اولور
ایسه اولمقدار اجود اولور و ابتداء استسقایه نافع اولور اعضاء النفض
بولی و حیضی ادرار ایدر و جنینی احدار ایدر السموم نهش هوامه اکلی
ضماد اولنور الابدال انك بدلی عرق و غافث و یا خود اسقولوقندریون
6 اولور کزمازك الماهیه ثمرة طرفا در باب الطاء ده بز انی ذکر ایلدك
7 الطبع درجهٔ اولاده بارد و درجهٔ ثانیه ده یابسدر کنوش الماهیه
اکثریا مستعمل اولان انك اصلیدر و انك اصلی معروفدر الطبع درجهٔ
ثالثه ده رابعه یه وارنجه قدر حار و یابسدر الافعال والخواص جالی (وثمرة سوداء)
و منقی و مفرح و حریف لذاع و قیئی مهیجدر بلغمی قطع ایدر الزینه
برص و بهقه و خصوصا انك صنف اسود لرینی جالی اولور الاورام
والبثور جربه نافعدر اعضاء الرأس معطسدر و اذنی منقی اولان ادویه یه
بربر تولقه اولان وسخ جالیه در و بالخاصه ایکی منخرده محتبس اولان
ریاحی تحلیل ایدر و خشم نافع و سدد مصفاتی بقوة فانحدر اعضاء
الغذا بقوة مقیئدر صلابت طحالی تذویب ایدر اعضاء النفض مسهلدر بولی
ادرار ایدر و احتمال اولنسه حیضی ادرار ایدر و جنینی اخراج و حصاتی تفتیت
ایدر الابدال فی احیون انك بدلی جوز القیء اولور کندیسنك بر مثلی جوز
8 القیء ثلث وزنی فلفل ایله استعمال اولنور ایسه کبابه الماهیه
انك قوتی فو هیه مشابهدر و لکن کبابه الطفدر صینی دیارندن جلب
اولنور الطبع قوم دیدیلرکه مع حرارتها قوة مبرده واردر و فی الحقیقه درجهٔ
ثانیه یه وارنجه قدر حارة یابسه در الافعال والخواص الحرمفتح لطیفدر
و لکن دارصینی یه بدل اولمق رتبه سنه بالغ اولماز الجراح والقروح اعضاء
(لثه ده اولان) قروح عفنه یه جید در اعضاء الرأس فمه اولان قلاع عفنه یه جید اولور
اعضاء الصدر فجن فمه امساك اولنسه صوتی تصفیه ایدر و سدد کبدی
تفتیح قوتی واردر اعضاء النفض مجاری بولی تنقیه و رملیتی ادرار و کلاه
ومثانه

30/9

ومثانه دن حصاتی اخراج ایدر و ماضغ کبابه نك ریقی منکوحه یه
لذیذ ایدر کبریت معروف الماهیتدر الطبع رابعه یه وارنجه قدر حار 9
یابسدر الافعال والخواص لطف و جاذب و جدا محللدر الزینه کبریت
و خصوصا انك نار مس ایلمیلری ادویه برص دندر ~~خصوصا~~ و قیچن
صمغ بطم ایله خلط اولنسه اظفاری اوزره اولان آثاری قلع ایدر و خل
ایله بهقه نافع اولور الجراح والقروح جرب اوزره وضع اولنور و قوبایی
یعنی دمرکی یی جالی اولور خصوصا علك بطم ایله و خل ایله استعمال اولنور
واکر نطرون ایله استعمال اولنور ایسه حکه یه نافع اولور اکله بدن
غسل اولنور الات المفاصل کبریت نطرون و تمام خل ایله نقرسه طلا اولنور
اولور اعضاء الرأس تبخیر اولنسه زکامی حبس ایدر خل و عسل ایله استعمال
اولنسه شرخ اذنی نافع اولور کُسیلا الماهیه فوهه یه مشابه بر عیدانك 10
قشریدرکه انك اوزرینه سواد عالی اولور الطبع درجهٔ اولیده و دنك حار
رطبدر الخواص مغزیدر صمغ کبر ادویه حاره نك قوتنی کسر ایدر الزینه
مسمندر لون و بشره یی تحسین ایدر کثیرا الماهیه بر نوع شجره مشوکه نك 11
صمغیدرکه آکه قتاد دیرلر و یونانیده طرعانیثا مسمی اولنور الطبع
بارددر و یبسه مائلدر الخواص بود و اذقوت صمغ کبر قوت واردر و
صمغدر اولان تجفیفه قریب تخفیف اولور اعضاء العین الحالده صمغك
وقوعی مثللو واقع اولور کمالیون الماهیه مازریون دن بر صنفدر اسود 12
و قتال اولور و اواد و احامالیون دیکله مو معروفدر بز آنی باب الحاء ده 13
ذکر ایلدك کاکنج الماهیه انك قوتی عنب الثعلب و خصوصا ورق عنب الثعلب
قوتلرینه قریبدر الطبع بارد و یابسدر درجهٔ ثانیه یه وارنجه قدر القروح
انك عصاره سی حفظ اولنوب وقت حاجتده قروح تربیه لرینه استعمال اولنور
نواصیرك صلابتنی کیدریر و قولاقده اولان قروح مزمنه یی ... اذهاب ایدر
اعضاء الصدر ربوه و لهثه و عسر نفسه نافع اولور اعضاء الغذا
یرقانده نافعدر اعضاء النفض مجاری بولی قروحنه نافعدر کبیکج الماهیه 14

[illegible]

اول اجوا دورت نوع اوزره اولور دیسقوریدوس دیدیکه انك بر نوعنك
ورقی کوزبره ورقی کبیدر ولکن انکور قنك عرضی کوزبره ورقنك عرضندن
زیاده در و بیاضه مائلدر و زهری اصفردر و بعضیسی فرفیری اولور و نبتی
ایکی ذراع قدر مرتفع اولور و جذری غلیظ اولماز و اصلی ابیض اولور و
انك فروعی واردر که خربق فروعنه مشابه اولور و ماء جاری شطوطنده
نابت اولور و بر نوعی دخی واردر که نوع اولدن لونی اغبر و ساقی اطول
و ورقی منشطب اولور اکثر فرسن تری تسمیه اولنور و بر آخر صنفی دخی واردر که
جدا صغیر اولور لونی ذهبی اولور و صنف رابع صنف ثالثه مشابهدر
لکن زهری ابیض کبیدر الطبع جمیعا اصنافی حار و یابسدر درجه
ثالثه یه وارنجه قدر الافعال والخواص جمیعا انواعی جاردر و ملطف
مقرح و جلا و قشار و لذاع جلد و محککدر الزینة قبل الیبس ورقی
و قضبانی برص قلع و بیاض اظفاری ازاله ایدر الورم والبثور
جدا جربی قلع ایدر و ثسیکل اصنافندن مسمار اولنلری نثر و نشر ایدوب
داغیدر و متعلقه اولان ثوب بر جسیله عارض اولان غدد دخی
نثر ایدر الجراح والقروح کبیکج طبخ اولنوب ماء فاتر ایله سعفه یه
تنطیل اولنور ایسه اکثر سعفه یه نافع اولور اعضاء رأس انك
اصول مجففه سی معطسا قویدر اولور و مسحوقی ضربان اسنانه
15 نافعدر کنکرزد الماهیة حرشف صغیدر و انك جزؤ ولنزا اولان
16 قوله تکلم اولندی کشت برکشت الماهیة انك نباتی خیوطه مشابه
اولوب بعضیسی بعض آخر اوزره ملتف اولور و اکثر حالده
او خیوط بر عددا ولوب اصل واحده ملتفه اولور و لونی سواد
و صفرته ضارب اولور و انده کثیر طعم اولماز بعضلر دیدیلرکه بو دوا
بدشکان دیر بکاریلر و بعضلر دخی دیدیلرکه بدشکانه مغایر شقاق
دوا دیر و لکن انده بدشکان قوتی واردر قول ثانی اصحدر الطبع
17 درجه ثانیه ده حار و یابسدر الخواص لطیفدر کیل دارو الماهیة

سرخس

سرخس طبریدیر بعضا اوزه بارك ایرلتیدر و بیز سرخس بابی السینده
18 ایراد ایلوز کشوث الماهیة بر شیدر که شوك و شجره التفاف ایدر
لیف مکی یه مشابه در زورقی اولماز صاره و بیاض جیکی اولور انده مرارة و عفوصت
واردر و جوهری غالبدر الطبع درجه اولانك اولنده قلیلا حاردر
اخر ثانیه ده یابسدر و مع هذا انك قوای متضاده سی واردر الافعال
والخواص منقیدر فضول لطیفه یی عروقدن اخراج ایدر و قبض
حنبیله معده ده ثقیل اولور و عروق فی ایجینده اولان فضولی اخراج
ایتمکله تنقیه ایدر مزلق لطیفدر اعضاء الغذاء معده یی تقویه
ایدر خصوصا مقلو تنیك تقویه سی اکثردر و خل ایله شرب اولنسه فواقی
تسکین ایدر و کبد و معده سده لرین تفتیح ایدوب تقویه ایدر و صویی
یرقانه عجیب المنفعت اولور و کشوث بر نیك عصاره سی سحق اولنوب
شرابه ذر اولنسه معده ضعیفه یی تقویه ایدر اعضاء النفض
عروقی تنقیه سی ایله بطن جنینده اوساخی ازاله ایدر و بولی ادرار
ایدر و مغصه نافع اولور و احتمال اولنسه نزف دمی قبض ایدر و
مقلوی عقل ایدر و رحمك سیلانی تنقیه ایدر الحمیات کشوثك برکی
19 و صویی حمیات عتیقه یه نافع اولور کمون الماهیة دیدیلرکه کمونك
اصنافی کثیره در بر صنفی کرمانی اسود و بر دخی فارسی اصفردر و اوجنجی
صنفی شامی و دوردنجیسی نبطیدر مواضع سائره ده موجود اولان
دوردنجی صنفدر و بالجمله اصنافنك بر بستانیسی اولور و بر بریك
حرافتی اشد اولور و بر بری بر صنفی واردر که انك بزری بزر سوسنه
مشابه اولور الاختیار کرمانی فارسیدن اقوی و فارسی غیریلردن
اقوی اولور الطبع کمون ثانیه ده حار و ثالثه ده یابس اولور الافعال
والخواص ریاحی طرد و تحلیل ایدر و انده تقطیع و تجفیف و قبض
واردر الزینة ماء کمون ایله وجه غسل اولنسه وجهی تصفیه ایدر و
کمونی قدر لایق اوزره اخذ و استعمال دخی تصفیه ایدر لکن کثرت تناولی

لونی صاروایدر الاورام والبثور کمون قیروطی ایله ویاخود زیت
ودقیق باقلا ایله ایکی خصیه اورامی اوزره استعمال اولنور بلکه کمون
یالکز زیت ایله ویاخود مع العسل زیت ایله استعمال اولنور الجراح
والقروح جراحاتی ادمال ایدر خصوصا بزرسوسن بزرنده مشابه اولان
کمون برینک ادمالی اکثر اولور اکر اول کمون ایله نقیه جراحت جرحشوه
وممتلئ ایدر اسیسک اعضاء الرأس کمون خل ایله سحق اولنوب اشمام
اولنسه رعاف قطع اولور وکذلک اول مسحوقدن فتیله اتخاذ اولنوب
انفه ادخال اولنسه اولدخی قطع رعاف ایدر اعضاء عین ~~تعصیم~~
بعضلره کمون مضغ اولنوب زیت ایله خلط اولندقده نضکره طرفه
اوزره بعض سحخ ظفره اوزره واقعدر وکذلک تحت عینده اولان کهوبة
دم اوزره تقطیر اولنسه اندن انتفاع اولنور وکمون مع الملح مضغ
اولنوب دیقی جرب عین وسبل مکشوطه وظفره اوزره تقطیر اولنسه
لصفی منع ایدر ~~وبرینک عصاره سی~~ وبرینک عصاره سی بصردن جلا ایدر
ودمعه یی حلب ایدر وآکه لغة یونانیده قاسوس تسمیه اولنور قاسوس
دخان معناسنه در واول عصاره کاویات تنقعده استعمال اولنور که
عینده نابت اولان شعری نتف اولندقده اوکا ور استعمال اولنسه نبات
شعردن مانع اولور اعضاء النفس ماء ایله ممزوج اولان خل ایله
کمون سقی اولنسه عسر نفسه نافع اولور جالینوس قتنده نفس
انتصابه وخفقان بارده نافع اولور اعضاء النفض
اورام خصیه اوزره زیت ایله استعمال اولنور وبعضلره قیروطی
ایله استعمال اولنور وبعضلره زیت ودقیق باقلی ایله استعمال
اولنور حصاتی تفتیت ایدر خصوصا بریسنک تفتیتی اکثر اولور
وتقطیر بولدن وبول دمدن ومغصدن ونفخدن نافع اولور
وبرینک عصاره سی ماء عسل ایله سحق اولندقده طبیعتی اطلاق
ایدر ورد وفسرح یدیکی کمون بنطی بطن اسهال ایدر اما اکثر ماده اطلاق
ایلمز

انفع اولور

ایلمز بلکه عقل ایدر کمون بری بول ایله مرار احدار وانزال ایدر السموم
سقی نهش هوام ایچون شراب ایله سقی اولنور خصوصا بزری سوسن بزرینه
٢٠ مشابه کمون برینک اولیایره نفعی زیاده اولور کروویا الماهیه انیسونک
احوالنه انک احوالی قریب اولور الطبع ثانیه ده حار یابسدر الافعال
والخواص ریاحی طرد ایدر وتجفیف ایدر لطافتی کمون لطافتنه بالغ اولماز
اعضاء الغذاء کروویا شرب اولنسه طفوء طعامدن حادث اولان
قیئی قطع ایدر ومعده یی تسخین ایدر وطعامی هضم ایدر اعضاء العین
ادویهٔ عینه ادخال اولنور وبصری حدتلندیرن الحالة هذه ادخال اولنور
لکن شربنه ادمان اولنسه بصری اضعاف ایدر اعضاء الصدر
فواقه وخفقانه نافع اولور اعضاء النفض بو نباتک طبیخی وبرینک
طبیخی شرب اولنسه بولی ادرار ومغص تسکین ومثانه یی قطع ایدر وطبیخی
نسا اول طبیخده جلوس ایلسه اوجاع رحمدن انتفاع ایدر وانک بزری
احراق اولنوب بواسیر نابته یه ضماد اولنسه آنی قلع ایدر وحبی
٢١ ویاخود بزری شرب اولنسه دیدانی قتل ایدر کرسنة الماهیه بعضلر
دیدیلرکه کرسنه برصیدرکه حب ~~الملو~~ الملوکدن اصغر اولور عدسه
مجمندر ولکن مفرطح ونیمدکلدر بلکه مضلعدر ولونی غبرت ایله
صفرت اراسنده در وطعم ماش کبی طعمی اولور وآنی بقر اعتلاف ایدر
خوزیلر زعم ایلدیلرکه انک حب حب سفرجله بکزر بنم فتمده کرسنه جلک
دیدیکلری حبدر خصوصا بریسی حب الملک اولمق محققدر وانک لونی
دیدیکی اوزره صفوته مائل ابیضدر وبعضلره احمردر اولور دیسقوریدوس
دیدیکه کرسنه برنوع حشیشه صغیره درکه ورقی دقیق وبزری قاعده
اولور الطبع درجهٔ اولاده ثانیه یه وارنجه قدر حار در وثانیه ده یابسدر
الافعال والخواص مفتح وجالیدر وانک خلط ردیسی واردر وانی اصلاح
ترمسر اصلاح کبیدر وانزن بیاضه مائل اولنلری دوا ایچون اقل اولور

احمرلری دوا ایچون

وایکی کره طبخ اولنسه جلاسی باطل اولوب ارضیتی باقی اولمغله انده بر غرائب
اولور الزینه بهق وکلف واثار اوزره طلاء جید اولور ولونی تحسین ایدر — وبرش
وانزن سویق اتخاذ اولنوب مقدار جوزه مهزول اولنلره ویریلسه هزالی
ازاله ایدر وطبیخی برددن حادث اولان تشقاقه وحکه یه وبثور لبنیه یه
نافع اولور الاورام والبثور صلابتی تلیین ایدر وصلابت ثدیی ده تلیین
ایدر الجراح والقروح عسل ایله استعمال اولنسه قروحی تنقیه ایدر
وسعفه یه نافع اولور لحم اعانت ایدر قروحک صلابتنی تلیین ایدر — عضول
نارفارسییه وشهدیه نافع اولور اعضاء الصدر صلابته تربیه نافع
اولور ونفث غلیظی اسهال ایدر اعضاء النفض کرسنه تنا ولنلر دماغ
مبتول دمدر قوت اددرار حیبله وطبیعتی اطلاق ایدر وتجن خل ایله
لت اولنوب شرب اولنسه عسر بوله نافع اولور وزحیر ومغصی تسکین
ایدر السموم نهش افعی یه شراب ایله ضماد اولنور کزندی کلب کلبه
٢٢ انسان صائم عضسنه ده شراب ایله ضماد اولنور کماشیر الماهیه
انلک احوالی جاوشیر احوالی کبیدر ولکن جاوشیردن کثیرا اقوی اولور
الطبیع ثانیه ده بقوة حار یابسدر الخواص مذیب ومحلل وملطفدر
اعضاء النفض بوک وطمثی ادرار وجنینی بقوة اسقاط ایدر که انلک
٢٣ نظیری اولماز ومائیتی اسهالده نظیری یوقدر کرمدانه الماهیه
انلک جنبی اطبا مدح ایدرلر اعضاء النفض جدا قبلی تسخین ایدر
٢٤ وماء وقرته یی اسهال ایدر کورکندم الماهیه دیلدیکه بود واسمی
خفیفدر اشنبکر اولور طینیدر دفتر حبیله اکثری الحمام دیرلر
وبغداده اکم جورجندم دیرلر الاختیار بر برسیسی اجود ورقیسی
ضعیفی اولور الطبع درجه اولاده حار رطبدر ودیلدیکه قلیلا
تبرید ایدر ولکن بنم قتیمده ثابت دکلدر الخواص مجففدر وانده تلطیف
دخی واردر وادعا اولندیکی اوزره دمی قطع ایدر وانده خواص بودرکه
دو
محب

تجن اون رطل عسل واوتوز رطل صو وبر کیلجه کورکندم اخذ وجمع اولنوب
ضرب جید ایله ضرب اولنسه برانا ایچنده اولاناکه اغزی تغطیه اولنوب
ترک اولنسه ساعتنده ادراک ایروب شراب اولور الزینه جدا ممتدر
٢٥ اعضاء النفض جماعه زیاده ایدر کاوزبان الماهیه عربلر لسان
٢٦ الثور تسمیه ایلدیکلری نبتدر بیزلسان الثوری بالاده ذکر ایلدیز کلز الماهیه
خشب هندیدر برزم بلاد یمنه کثیرا مجلوب اولور بعید دکلدر که کلز مغات
هندی دیدیکلری اوله آلات مفاصل کسر ولی وخلع امورلرنده عظیم النفع
اولور کاشم الماهیه دواء معروفدر الطبع بزری واصلی مسخنددر وده ثالثده
٢٧ بزری مسخن ومیبسدر الخواص ریاحی طرد ایدر ومفتح ومحللدر اعضاء
الغذا منضج وهاضمدر نفخی تحلیل ایدر خصوصا معده ده اولان نفخی تحلیل — وحب القلب
ومعده یی تقویه ایدر اعضاء النفض کاشمک مقدار درهمی دیرانی اسهال
٢٨ ایدر وبزری بقوة حیض ادرار ایدر السموم لسعه نافعدر کماءة الماهیه
کماءة جوهر ارضی وجوهر مائیدن مرکبدر ارضیتی اکثر ومائیتی اقلدر وانده
هوائیت ولطف یسیر واردر وانک طعمی عدیمدر الاختیار کماءه نک
اجودی رملی ابیض اولوب انده رائحه ردیه اولمیاندر وانک یابسی رکد — رطبنده
اولور وکماءه نک قبوغی ازاله اولنوب سکین ایله شق اولنور بعده صکره
ماء ایله وملح ایله اوکلاسلق اولنوب وبعده مری وتوابل وحلتیت ایله
طبخ اولنسه اجود اولور وانک اردی اجناسی قطردر وخصوصا تحت
الاشجار نابت اولانلردر الافعال والخواص جدا غلیظدر وغداء غلیظ
ایله بدنی تغذیه ایدر وبر غرانک غلظتی اکا مدانی ومقاربی اولماز وانک — وارد اصحیح دیرده
تریاقی شراب صرف وتوابلدر اکر اوکلاسلق اولنوب صکره طبخ اولنسه
انزن غذاء غلیظ غیریدر حاصل اولور ولکن انده طعم اولماز الات — الراس
المفاصل آنی تناول ایدنلر فالج خوفی اولنور اعضاء ~~...~~ سکته عروضی
خوفی اولنور اعضاء العین رسول الله صلی الله علیه وسلمدن مروی در که
کماهو انده صوبی عینه جلا اولور وحضرت مسیح وغیرلر ده بو منفعت اعتراف
نم بیلیس

ایدرلر اعضا الغذاء هضمی بطیء و موذی و معده یه مثقل و کیموسی غلیظدر
و جالینوس بر موضعده دیدیکه آنک کیموسی ردیدر دکلدر اعضاء النفض
قولنج و عسر بول ایراث ایدر کبر الماهیه بر نوع ثمردر آنک اصلی اولور و
۲۸ اول اصلک کبردن ماعدا قناکی بر ثمری دخی اولور و کبر حریفی حاده در
عصیری کیخوب اول عصیری غلیانندن محافظه ایدر خردل کبر و آنک
اصلی مرّ حریفدر و آنک بر نوعی دخی واردر که قلزمی اولور فمه بثره احداث
ایدروب تنفیط مبلغنه بالغ اولور و لثاتی توریم ایدر الاختیار آنک انفع
اصلینک قشوریدر اولور الطبع بلاد حاره ده اولنلر احرّ اولور و جمله سنک
حرّ و یبسی درجهٔ ثانیه ده در الخواص کثیر و محلل جلّادر و اصلی محلل
و مقطع در و کذلک ملطف و منقی و مفتح در قشورنده مرارت و حرافت
و قبض واردر و ثمره نک غذائیتی قلیلدر اولور خصوصا مملح و مربی
یابسندن اغذی اولور الاورام و البثور اصلی خنازیری تحلیل ایدر و اکله
قوتنی کاسر خلط اولنور و بو بابده آنک ورقی مجرّب اولنمشدر الجراح و القروح
اصلینک قشوری قروح خبیثه و وسخه اوزره قیلنور آلات مفاصل
اصلینک قشوری عرق نسایه نافع اولور و بعضلکره عصیری ایله احتقان
اولنوب انلره جدّا نافع اولور و فالج و خدره دخی نافع اولور و اعضاء قبض
حبیله شدّ ایدر و کذلک دوس عضلاته و سطنه عارض اولان هتکه
دخی نافع اولور اعضاء الرأس قشور اصلی مضغ رأسدن رطوبت جذب ایدر
و باشده اولان وجع باردی تسکین ایدر و عصاره سی دیدان اذنی اخراج
اذنه تقطیر اولنور و سوتی متوجع ایله قشور اصلی عض اولنسه الکی وجعی
ساکن اولور خصوصا اول قشور رطب اوله و یاخود ورقی عض اولنه و
کبر طبخ اولینان خل ایله مضمضه اولنسه لثه انتفاع اولنور و یاخود
کبر طبخ اولینان شراب ایله مضمضه اولنسه و یاخود بر دفعه خل و دفعه اخرده
شراب ایله مضمضه اولنسه سن متالمه نافع اولور اعضاء النفس
کبر مملوح اصحاب ربوه نافع اولور اعضاء الغذا طحاله و صلابتنه انفع

اسنا

ایجنه القا اولنسه

بلغ

و اوجاع ورکی

وار دیه
اشیا اولور کرک شرب اولنسون و کرک کاملا و نی مثللو ایله ضماد اولنسون
خصوصا قشر اصلی اول بابده زیاده نافع اولور و چوق کره طحالدن مواد
غلیظهٔ سوداویه یه اخراج ایدوب انی عافیت تعقیب ایدر اعضاء
النفض خام و غلیظ خلطی اسهال ایدر و ادرار و معاده اولان دیدانی
و حیاتی قتل ایدر و بواسیره نافع اولور و باهی زیاده ایدر و قبل الطعام
ممکن استعمال مطلق طبیعت اولور السموم کبر سموده تریاق جیّد
۳۰ اولور کشنیج الماهیه کماه جنسندن بر شیدر که ملزز و مجتمع
اولور یعنی متخلخل دکلدر و کلیه عظیمه حجمی بالغ اولور لکن جدا مجرد در
یعنی جذری احداث ایدر و نبات کماه کبی رمالده نابت اولور و بزیم
ماوراء النهر و خراسان دیارنده واقعدر بلادیمزده کثیر الوجود اولور
و اول دیار اهالیلری فطر و کماه اضرار براحره کشنجک اضراری
بالغ اولمادر و کشنجک طعمی کماه طعمنه قیاس ایله یسیر احلاوته
مائل اولور الطبع طبعی بارددر و لکن برودتی کماه و فطر برودتندن
ادنیدر و جوهری یابسدر و مع هذا رطوبت غریبه دن خالی
۳۱ دکلدر الخواص مطفی و جدا غلیظدر کرفس الماهیه آنک انواعی واردر
کیمی جبلی و کیمی بری و کیمی بستانی و کیمی ~~نفس مائده نابت اولور~~
~~و ملتف ترکیب اولور~~ ما یشبه بستانیدن اعظمدر و قوتی بستانی
قوتی کبیدر و بر نوعی دخی واردر که آکا سمربیون دیرلر بستانیدن اعظمدر
ساقی اجوف و بیاضه مائلدر و کرفس بلاد حیله دخی مختلف
اولور کیمی رومی و کیمی غیر رومی اولور و فطراسالیون جبلیدر و لکن
هر جبلی فطراسالیون جبلی دکلدر بلکه آنک کیمی صخری دیرلر الاختیار
اقواسی جبلیدر الطبع درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده یابسدر
رو فس دیدیکم بستانی رطبدر و لکن اصلی بالاتفاق یابسدر الافعال
و الخواص نفخی محلل و سددی مفتح و معرق و اوجاع مسکندر و
بر یسیر مفرح و مولد و مرباسی مجروره او قفدر الزینه بر یسیر داء ثعلبه

وطمثی

بز ظن ایدرز که بو مقامده تکلیف کماه دن محرفدر

نکر قدر

و فطر

بلغ

صوا یخنده و یاخود صنوبر ... اولان ... نابت اولور

وسیکاره وطرناقده اولان یاریقلره وصوقدن حادث یاریقلره نافعدر
وکرفس بستانی جونکه یعنی اغز قوقیسن تطییب ایدر الاورام والبثور
اندردن بلغم اولنلری اول زماننده تحلیل ایدر وکذلک صلبه وحاره اولان
اورامی تحلیل ایدر خصوصا کرفسک انواعندن سمربیون تسمیه اولنانی
اورام مذکوره نک تحلیلی اکثر اولور الجراح والقروح کرفس بر ضماد قیلنسه
تفریح ایدر وکذلک جربه ودمرکیه خاتم اولیجه قدر نافع اولور وخصوصا
سمربیونک نفعی وختمی اکثر اولور آلات المفاصل سمربیونک بالجمله اجراسی
عرق نسایه موافق اولور اعضاء الرأس صرعه ردیدر مصروعینده
صرعی تحریک وتهییج ایدر دیدیلکه اصل کرفس حتی متوجع اولان کمسنه نک
بوینه تعلیق اولنسه وجعنی تسکین ایدر ولکن فی سن ایدر یعنی
دیشی داغیدر وبعض نسخه ده کیفیتها برلنه نقیها واقع اولمشدر
اعضاء العین کرفس بستانی احتضاعین اضمدسنه ادخال اولنور
اعضاء الصدر سعاله نافعدر خصوصا سمربیونک نفعی اکثر در
وکذلک ربوه ونفسک ضیق وعسرینه نافعدر وکرفس تریدیک اورام
حاره سنه ضماد اولور اعضاء الغذا کبد وطحاله نافعدر وتحلیلی ایکی حشاک
تحریک ایدر وانهضام وانحدار سریع اولماز وکرفسک بزر مغثی و
مقیئدر لکن قوریلوب بعده تناول اولنور ایسه ضرر مذکور زائل اولور
بعضلر دیدیلرکه کرفسک جمیع انواعی معده یه نافع اولور وفی ترکه
حقیقة الحال اول بعضنک دیدیکلری که کلدر بلکه کرفس معده یه
ردیه در وحادهٔ رطوبت جلب ایدر وکرفسک نیی معده ده
طویلا مکث ایدر وغثیانی اولور ولکن کرفسلی ومی اجود اولور جالینوس
دیدیکه کرفس مع الخس تناول اولنمق وبعد الطعام تناول اولنمق موافق
اولور وبزر کرفس استسقایه نافعدر وکبدی تنقیه وتسخین ایدر
اعضاء النفض بولو وطمثی ادرار ایدر وحبالایه ردر اولور وکلیه ومثانه
وجمیع کرفس اصنافی واجزاسی تنقیه ایدر وآنک بزر وورقی مطلق دکلدر
اما

٢٢٣

اما ورقنده اطلاق قوتی وار در جبلی کرفس حصاتی تفتیت ایدر وکرفس
عسر بوله نافعدر ومشیمه یی اخراج ایدر وخصوصا سمربیون برینک فعل
مذکوری اکثر اولور واکلنه ادمان اولنسه رحم رطوبت حریفه ایله دولیدر
وبعضلر دیدیلرکه کرفس باهی تهییج ایدر حتی اندر دیدیلرکه واجب المطلوب وضعه
کرفس تناول ولندن منع اولنمق واجبدر شهوتی هیجان ایتمکله لبن فاسد
اولمسون ایچون ور وکرفس قولونه ومثانه یه وکلیه یه نافع اولور
السموم عدس ایله کرفس طبخ اولنسه انک طبیخی سمر شرب ایدنلره
سقی اولنور وسمی تفتیش ایدر ومسموم سمربیون سائر انواعندن
٣٢ اوفق اولور وانک اکلی عقرب لسعه سنه نافع اولور کلیة المهیه عضو
معروفدر بورک معناسنه الاختیار کلیه جدیدک غذائیتی جمله دن احمد در
الطبع معتدلدر ویبسه میلی وار در الخواص خلطی ردیدر اعضاء
٣٣ الغذاء عسر الانهضامدر زهم وبطیء الانحدار در کرش الماهیه
معروفدر اشکنبه معناسنه در الافعال والخواص غذاسی قلیل کیموسی
ردیدر واحشادن اکمه مشابه اولان نوعی انک کبید رهرته هضم جیدر
اولور ایسه ومع ذلک رئه دن غذائیتی اکثر در لکن طیورک بطوننی
منهضم اولدیقده افضل غذا اولور وخصوصا دجاج واوزک بطوننک
غذائیتی بعد الهضم زیاده اکثر وافضل اولور اعضاء الغذا بطیء الانهضامدر
٣٤ کبد المهیه عضو معروفدر قره جکر معناسنه در الخواص انزن متولد
اولان خلط غلیظ اولور واکبادک اصلحی بط مسمنک کبدی اولور — ودجاج مسمنک
اعضاء الرأس ماعزک کبدی وخصوصا تیسک کبدی مصروعک امرینی
کشف ایدر ومصروع اکل ایلیسه صرعی ظاهر اولور یعنی صرعه اشتباه اولنسه
انکله امتحان اولنور واضراس متاکله اوزره وزغک کبدی وضع اولنسه
الرمی دفع اولور اعضاء العین کبد ماعزک صویی کحلا واکلا بخاری
اوزره انکبابا عشایه نافع اولور اعضاء الغذا ذئبک کبدی اوجاع
کبدک کلیسنه نافع اولور جالینوس دیدیکه اما ابن کلبک دواء غافث ایله

معمول اولان
(بلا كبد)

طبخ ايلديم دواء مذكورده بولديغم منفعتدن زياده اول مطبوخده منفعت
بولمديم وكبدك عروقه سلوكى بطيئه دركن بط مسمن كبدنك عروقه
سلوك كندره بطئ اولماز السموم كلب كلبك معضوضنه اول كلبك كبدينى
سقى نافع اولور وقوم ذكر ايلديلركه اول كبدى سقى ايله مادن فزع عروض
منع اولنور وكلب كلب جميعا بر قوى عضو انلكه اخر معالجه اولنور مفيده
اولمور ابحق اول كلبك كبدى ايله صحت بولديلر كرنب الماهيه 35 بقول
معروفه دن برنوعدر بعض لسان تركيده اوزره لاخنه معناسنه در
الطبع كرنبك اصلى ورقندن ارطبدر وبرسيس اسخن وايبسدر
وبالجمله درجهٔ اولاده حار ودرجهٔ ثانيه ده يابسدر وكرنبك اصنافى
واردر كيمى بستانى وكيمى بحرى وكيمى بريدر وكيمى كرنب ماء در طبع ايلمه
اولان نسخه ده كرنب بحرى بارنيله اشتدرا اول نسخه شوب تكرار دزعا يدر
وكرنب برى امرّدر بعض زياده آجيدر واحرّ بعض زياده حرارتلودر وغرائبلن
ابعددر وصوايله اصل كرنبك طبخ طيبدر وقبض غليظ الغذا و
مغلظ دم اكرحل اولماز ايسه وانك تندوه ناحيه وايكى جنبلرده نفخى اولور
وطبخ ايله اولان نسخه ده تندوه برلنه سرّه واقع اولمشدر تندوه
ترنك مغرزى وسرّه كوبك معناسنه واول نفخك وجعى اولور وكلف
وجع ريح كبر انتقال ايلمز الافعال والخواص منضج وملين ومجفف در
خصوصا كرنب طبخ اولنوب انك ماء اولى صب اولنسه اول افعالى
اكثر اولور وقضيسكرينك دماى قور التجفيف اولور وانده تجفيف تسكين
اوجاع خاصيتى واردر وغرا قليلا ارطب اولور وانزن توكد ايدن
دم ردى اولور وقجن لحم سمين ايله ولحم دجاج ايله طبخ اولنسه
قليلا جيد اولور الاورام والبثور كرنبك بحرى وبرى وبستانى
اولان اصنافى فلغمونيلرى وصلابات انضاج ايدر الجراح والقروح
جراحات ادمال ايدر وقروح خبيثه يى سعيدن منع ايدر وكرنب
بياض بيض ايله حرق اوزره وضع اولنور الات مفاصل رعشه يه

ما عدا

وجع

نافعدر وبعضكره كرنب عسل ايله وياخود حلبه ايله نقرس اوجاعنه
مفاصل اوزره وضع اولنور اعضاء الرأس كرنبك طبيخى وبزرى سكرى ابطال
ايدر وحرازه نافع اولور وعصاره سى ايله استعاط اولنسه رأسى تنقيه
ايدر ولسانى تجفيف ايلمك انك خواصندندر ومنومدر اعضاء
العين مظلم بصردر ومع هذا الحالده واقع اولور اعضاء النفس
عصيره ايله وياخود طبيخى ايله مع ابزهن الحل خوانيقدن ايچون
غرغره اولنور واكلى صوتى تصفيه ايدر اعضاء الغذاء كرنب معده يه
رديدر وعصيرى نبيذ ايله طحال ده وبرقانده نافعدر وابيضنك هضمى
بطئ اولور اعضاء النفض بولى وطمثى ادرار ايدر وبزرى عاى
ترمس ايله ديدانى قتل ايدر وفقاح طمث ادرار ايدر وكرنب وعصاره سى
دقيق شيلم ايله وياخود زهره سى ايله احتمال اولنسه جنينى قتل ايدر
وجماعدن صكره بزرى احتمال اولنسه منى يى افساد ايدر واصلينك
رمادى حصاتى تفتيت ايدر وكرنب بحرى ملوحت ومرارت مائلدر بنا
عليه طبيعتى تليين واسهال ايدر خصوصا لحم سمين ايله استعمال اولنسه
واول بحرينك ورقى زراونزور رقى كبيرا صل واحددن نابت اولور
السموم عصاره سى شرابله نوش ايچون استعمال اولنور وكلب كلب
36 عضه سنه نافعدر كراث الماهيه كراثك اصنافى اولور كيمى شامى
وكيمى نبطى اولور وبرصنفى دخى واردركه اكا كراث برّى دير لر ثوم ايله كراث
متوسطدر بوصنف كراثك دوايه مشابهتى طعامه مشابهتندن اكثردر وكراث
نبطينك معالجاتده دخولى شاميك دخولندن ازيدر الطبع كراث نبطى
ثالثده حار وثانيه ده يابسدر وكراث برّى احرّ وايبس واردىدر الزينه
شامى كراث سماق ايله ثولولره استعمال اولنور وشرابى ادهاب وازاله ايدر
الاورام والبثور شامى مع الملح قروح خبيثه يه نافعدر وكراث برّى تدريجيه
تفريج ايدر اعضاء الرأس كراث رعافى قطع ايدر ودودر اولان سنبله

بزركات تبخير اولنسه دود ديشى قتل ايدوب اسقاط ايدر واكلى مصدع در
احلام ردية تخييل ايدر اذن وجعنه يه وطانديه بعض طنين اولان قولاغه
كراثك رماد دهن ورد وخل خمر ايله نا فعدر وقطانه افساد ايدوب
شق ايدر خصوصا شاو كراثده بو افعال زياده اولور اعضاء العين
بصره مضر در اعضاء النفس مواد غليظه حادث اولان ربوه كراث
ماء شعير ايله استعمال اولنور خصوصا نبطى كراث وخصوصا عسل ايله
نفعى زياده اولور واورام ديه نا فعدر انضاج ايدر وبزرندن ايكى درهم
مقدارى مثلى حب آس ايله نفث دم ايچون استعمال اولنور اعضاء الغذاء
بر يسى معده يه رديدر زيرا بر ينك مرارتى وحرارتى ولذعى بستانيدن
اكثر در كراثك بالجمله اصنافى [illegible] نفاخدر واكلى صو ايله
سلق اولنور نفخى خفيف اولسون ايچون دو فسرح يديكه كراث
جشاء حامض قطع ايدر وبالجمله نبطى الهضمدر اعضاء النفض
بول وطمثى ادرار ايدر خصوصا نبطى نك وبزرينك ادرارى زياده اولور
واول ايكى صنفنك مثانه يه وكليه يه مضر اولور [illegible] مسلوقى
مأكولا وضمادا بواسيره نافع اولور وباهى تحريك ايدر وكذلك
بزر مسلوقى ده تحريك باه اولور وآنك بزرى زحير ايچون حب آس
ايله قلى اولنور [illegible] رقتك طبيخنده اول عليل اجلاس اولنور وانضمام
رحمه ورحم اولان [illegible] صلابتى ايچون ده نافع اولور
ودهن قطور ودهن لوز وشيرج [illegible] زيرا ايكى كراث
اسفيد باجه طبخ اولنسه [illegible] نافع اولور وعصاره سى مسهلات
دم جمله سندندر السموم عصاره سى ماء قراطين ايله نوش
٣٧ استعمال اولنور كزبرة المدينه جالينوس ديديكه انك بر صنفى رطب
وبر صنفى يابس [illegible] قوتى مركبه در وجزء غالبى ارضيت فاتره در
وآنك مائيتى البته فاتره در وآنده عى قبض عفوصت يسيره
وارد در

وارد در بعض قدمانك مائيتى بارده فاتره دكلدر لكن اكثرى حار ولطيف
بر جوهر مخالطه ايدوب سريعا مفارقت ايدر ايسه اول زمان مائيتى فاتره
اولور وحنين ده كزبره ده دخى بردك نفيتى حكايه ايلدى وجالينوسك
نفى مذكور ديا سقوريدوسه معانده در ديدى وكزبره نك بردنه
روفس وارکاغانيس وغيرلرى ده شهادت ايلدى الطبع
اولانك اخرنده درجه ثالثه ده واريخ قدر بارد در وثانيه ده يابس
وابن قتنده ثالثده يابسدر وحضيف قتنده كزبره يابسه تسخين يسيره
مائله در جالينوس ديركه جميعنده تسخينه ميل وارد در ونيله لوركه انده
بر جوهر لطيف اولوب تحلل ايليه وشرب قتنده باقى قالميه زيرا او جوهر
لطيف ده شربنده موجود اولسه كزبره نك عصاره سى كثيره شرب
اولندقه تبريد ايليوردى الافعال والخواص انده قبض وتخدير
اولور وعصاره سى لبن ايله ضربان شريرك كلينه تسكين ايدر
الاورام والبثور اورام حاره يه نافع اولور ومع الاسفيداج
والخل ودهن الورد وكذلك مع العسل والزيت شرايه نافع اولور
ودقيق باقلا وياخود سويق وياخود دقيق حمص ايله خنازيره
نافع اولور اكر انده كزبره نك عصاره سى خلط اولنور ايسه جالينوس
ديركه [illegible] خنازيرى كزبره تحليل ايلديكه نه كيفيت
اوزره كزبره بارد اولور ولكن جالينوسه جواب ويرمك ممكندر كه
جائزدر كزبره نك خنازيرى تحليلى بالخاصه اوله وياخود كزبره ده
بر جزء جوهر لطيف غواص غوص ونفوذ ايليوب خنازيرى تحليل
ايليه وجوهر بارد غائص اولميه ولكن شرب اولندقده اول
جزء لطيف وحار سرعت ايله تحلل ايدوب وبارد جزء باقى قالمغله
فاعل تبريد اوله وبر قائل ديديكه حمرة شقا لحم بارد ايله اولور
وياخود حمرتك ماده سنه خلط سوداوى وخلط بلغمى مخالط اولور ايسه
غير بارد اكر شقا اولور اعضاء الرأس سبر مرار وبلغم اولان

بخاردن حادث دُواره وصرعه نافع اولور وكزبره نك خاصيتي باشدن
بخاري منعدر اكر بنا؛ كزبره مصروع طعامنه ادخال اولنور اكر انك
صرعنه سبب معده بخاراتيسه ورطب ويابس كزبره تناولي اكثار ذهني
اختلاطه مؤدي اولور ورطبي جنون مدر رعافي حبس منع ايدر وقلاعه يابسي
ذرور قيلنسه ورطبنك عصاره سي ايله مضمضه اولنسه نافع اولور
اعضاء العين ظلمة بصري توليد ايدر وكوزده اولان ضربانه عصاره سي
قطور قيلنسه دفع ايدر خصوصا بن نشا ايله تقطير اولنه وورقي
ضماد اولنسه مواد عينه سيلانندن منع ايدر **اعضاء النفس** خفقان
حارّه نافعدر لسان حمل صوبي ايله انزن ايكي درهم مقداري سقي
اولنسه نفث دمي حبس ايدر **اعضاء الغذا** هضمي بطيء اولور معده
محروره يي تقويه ايدوب امتلاء معده اصحابنك قيئني منع ايدر ودبليكم بعد الطعام
حادث اولان جشاء حامضي دفع ايدر بخارلر وحركتن منع حبيله **اعضاء النفض** مقلو
اولان بزري عقل ايدر و ديبلكم انك بزري حبيختج ايله حيّاتي اسهال ايدر
وكزبره رطبه مع العسل والزيت خصيه لرك اورام حارّه سنه نافعدر و
رطبه يابسي باهك قوتني كسر ايدر ومنّي تجفيف ايدر **السموم** عصاره سنك وانعاظي
دورت اوقيه سي قريب شرب اولنسه شاربني قتل غمّ وغشي احراث ايمكله ايدر
٣٦ والحاصل انك تناولنن اكثار جائز دكلدر ولما **كمثرى الماهيه** معروفدر امرودندن
اولور انلرده صنيف ومائيت واردر وبزم بلاد ديمزده بعض مصنفك بلاد تركيه خراسان شاه امرود شهر در
بر نوع كمثري واردركم آكا شاهمرود ديرلر حجم كبير وشديد الاستداره وجدا
طيّب الرائحه ورقيق القشره وحسن اللون اولوب شي مشقق كبر وماؤ كثير
ومعقود وجامد كبي اولوركه انك جمودي اكتنازي واجتماع حبيله اولور غلظتي
حبيله دكل ولماز ورايحه سي جدا طيب اولور رقيق شجره سندن يره ساقط
اولسه مضمحل اولور انده اصلا مضرت او لماز **الطبع** صينز ديمكله معروف
كمثري درجه اولاده بارد درجه ثانيه ده يابسدر شاه امرود معتدل
رطبدر **الافعال والخواص** جميعا اصنافي قابض اولمغله جاذب مواد اولان

ادو

وضماد انه
ادويه يه داخل اولورلر وانزه جلا ايدر واردر دوفسك قولي
اوزره انك خلطي تفاحك خلطندن اكثر واحمد اولور وامايا كثري
ديار خراسانده شاه امرود ديمكله معروف اولان كمثري طبيعتي
ملينه كيموسي جدا حسن اولور **الجراح والقروح** جراحاتي ادمال ايدر
٤ خصوصا بر تبنك تجفيفي استعمال اولنه **اعضاء الغذا** معده يي
دباغت ايدر وخاصه صينز معده يي تقويه ايدر وعطشي قطع
وصفرايي تسكين ايدر **اعضاء النفض** بطني عقل ايدر خصوصا
قورسنيك عقلي اكثر اولور وبالخاصه كمثري قولنج احداث ايدر و
واجبدر لوركم آني اكلدن صكره افاويه ايله عسل شرب اولنه و
كمثري انك رب خلفه صفرا وتبّيدينا نافع اولور **السموم** كمثري ادن
قبض شديد ونضجي بطيء اولان نوع فطره علاج اولور فجل كبي
٣٩ اولان فطر تمري ايله طبخ اولنسه مضرتي قليله اولور **كراع**
يعني پاچه **الافعال والخواص** لزوجتلي وغير غليظ خلط توليد
ايدر لكن انك خلطي محمود وقليل الفضول اولور **اعضاء الصدر**
سعال حارّه نافع اولور خصوصا كشك شعير ايله استعمال اولنه
اعضاء الغذاء هضمي صالح كيموسي جيّد ولزجه وغير غليظدر
وجودت هضمنه دليل بودركه طبخ قتنده بسرعت بيوبوب نتن ايلر
ولكن غرا سي غزيري يعني كثير او لماز **اعضاء النفض** جوهرنده اولان
٤٨ لزوجت ايله اطلاق ايدر **كلب** ماهيتي معروفدر اولان حيوانلر **الزينه**
كلبك بولي ثآليلي يعني سيكلارده استعمال اولنور بعض ناس دعوي
ايدركه انك بني حالقدر وكذلك شعر منتوفي اوزره طلا اولنسه اول
موضعده شعر نباتني منع ايدر بودعوي جالينوسدي زعم اوزره باطلدر
وينه بعضلر زعم ايلديكم كلبك دمي جنيني رحمدن اخراج ايدر بوني دخي
جالينوس تكذيب ايدر وكلبك لحمي تعفن ايدنجه قدر تراولنوب
توكي .

بعض شعره طلا اولنسه شعری غایت سواد ایله تسوید ایدر
اوا سواد شعره مدت مدیده باقی قالور اعضاء النفس عظام تناول ایدن
کلبک زبلی خناقه جدّا نافع اولور السموم کلب کلبک دی ٤١
اول کلبک نهشنه جدّا نافعدر کرم الماهیه دیسقوریدوس
دیرکه کرم بری و کرم جبلی قضبانی طوالدر حبل کبی ملتف اولور شجره
و ورقی عنب ثعلب بستانی ورقی کبی اولور و بلکه اندن اعرض اولور
و زهری شعیر یدر و ثمری عناقید کبیدر نضج قبلدقده حمره اولور
و حبی متدحرجدر اول مانبت ورقی مأکولدر الافعال والخواص
کرمک رماد قضبانی ادویه کاویه دن واقع اولور و دهن کرم دهن
ورد کبیدر و لکن اثره اطلاق بطن یوقدر و دهن عصیر مسکن
و مسخندر و برینک فقاحی شدید القبضدر الزینه کرمک دمعه سی
تاکیل علتیه نافعدر و کرم بری کلفی و نمشی جلا ایدر کرم اهلینک فقاحی
ضعیفدر و برینک دمعه سی تقویت بعضکره شعری حلق ایدر خصوصا کرم
طرنک اشتعالی قبلدقده اخذ اولنان دمعه کلفی اکثرا اولور و کرم برینک
دهنی بالجمله ادهانک قویسیدر الجراح والقروح کرمک دمعه سی
جربه و قوبایه نافعدر و کرم برینک ثمره سی ورم جراحاتی منع
ایدر آلات المفاصل بخیرنک رمادی یعنی جره سینک کولی خل
ایله التواء عصبه نافعدر و قضبانینک رمادی زیت ایله شقوق
عضل و مفاصل مسترخیه اوزره وضع اولنور و بعضکره سقطه
ایچون رمادنک صوییه شرب اولنور و عصیرنک دهنی عضل عصب
اوزاعنه و اعیایه جید اولور اعضاء الرأس کرمک ورقی خیوطی
سویق شعیر ایله معده ورم و التهابی ایچون ضماد قیلنور و وقتک
عصاره سی حرارتدن حادث وجع معده ده استعمال اولنور و بعضکره
کرم برینک اصلی صو ایله و یاخود شراب ایله شرب اولنور و استسقایه
نافع اولور و مائی هذا [illegible] ایدر و کرم برینک ثمری معده یکه غثیانه
وکربه حد

وکربه و حموضة طعامه نافعدر اعضاء النفض کرمک عصاره ورقی
ذوسنطاریا و وجع معده و حرارتدن حادث کوب ایچون استعمال
اولنور و صمغ مثللو اولان دمعه سی شراب ایله شرب اولنسه حصاتی
تفتیت ایدر و رمادی بخیره خل ایله بواسیر و توث اوزره قیلنور و ثمره سی
٤٢ معقولدر جید در ادرار و عقلی اولور السموم کرمک بخیره رمادی
نهش افاعیه تریاق اولور کرم زهره الماهیه دیبلدیکه بوده واجبا
بارده ده [illegible] اولور کرم انک اوزرینه ثلج واقع اولور و انک ورقی
ورق آسه مشابهدر و انک نبتی بر دن ایکی شبر مقداری و یاخود
اقل و اکثر مرتفع اولور و اصلنه شعبه اولور و اوراقی بربرینه ملتفدر
اولور و فی قطع اولنسه اندن لبن کثیر سیلان ایدر و باشنده اکلیل
واردر و بزری مازریون بزری کبیدر و حبی کرسنه بیو کلکنده اولور
و بو نباتک اوزرنده ایبک قوردی مقدارنده قوردلر اولور منقط
و دیباج کبی منقش اولوب سواد و حمرت و بیاض اولور و اول نباتده
[illegible] برقوت اولوب حیواناتی قتل ایدر اعضاء الرأس
ریحانی اولان دیش اغریسنه انک اصلی نافع اولور و سن
متاکله اوزره وضع اولنسه اول [illegible] سنی قلع ایدر
اعضاء النفض انک ورقندن شرب اولنسه اسهال و تقیئه
ایدر [illegible] و مفاصله و فالجه و لقوه یه نافع اولور السموم
لبنی عقرب و حیه لسعه لرینه سمن بقر ایله استعمال اولنسه
٤٣ نافع اولور و بو نبات حیه ایچون تریاق فائقدر کسیفون
الماهیه بو نباتک اسم فرکوزا ایله تسمیه سی نک وجهی اولکه کلیتر
سبوقه مشابهدر و سوسن ورقنه بکزر لکن اندن اصغر [illegible] اولور
و ایکی جانبلری قلیج کبی انحنا و حدتلو اولور و انک ساقی [illegible] ذراع
مقدار اوزون اولور و چیچکی مصفف اولوب بربرندن ایرو
و حمرقی اولور و لونی فرفیر اولور و ثمره سی مستدیر اولور و انک ایکی اصلی اول

احدهما اخر اوزره ترکیب اولنمشدر و کانهما ایکی حبله در که احدهما اخری
اوزره واقع اولمشدر و اعلاسی ممتلئه و سفلاسی ضامره در و اکثریا
منابتی اراضی غائره و کهوفدر اولور و اعلاسی اصلی اولور الخواص انک
ایله مع الکندر تضمید اولنسه لحم نا ذجه و شوك و سلایی اخراج والشراب
ایدر الاورام والبثور قچن اوادوا اصل سوسن حقیق و ماء عسل ایله
خلط اولنوب بثره اوزره طلا اولنسه برائت حاصل اولور و اکر بناء اول
مراهم اخلاطنه ادخال اولنور آنک بوا فتلره نفعی اولور اعضاء النفض
قراه آنی احتمال ایلسه طمثی ادرار ایدر و دیلورکه اوادوا اشراب ایله
شرب اولنسه شهوة جماعی تحریك ایدر ولکن نسلی قطع ایدر و دیلورکه
قچن اجزه اعماعی که اکر ادرۀ مائی دیرلر او لمتلکوا افترا و لان صبر
اکم روم انک اصل اعلاسی سقی اولنسه انلره نافع اولور کسیوس
الماهیه بونبته بعض ناس سوسن بری و اهل اسم اخر ٤٤
تسمیه ایدرلر واوادوا بر نبتدر که انک ورقی سوسن ورقنه
بکزر لکن ورق سوسندن عریض اولور و ایکی طرفلری احد و
کسکن اولور و انک ساقی اوراقنک وسطندن خروج ایدر
طولی برذراع اولور زیاده ساقی غلیظ اولور
اوزرنده اوج زاویه لو غلف اولور و غلف اوزره بر
زهری اولور که انک و وسط زهرک لونی احمر لونی فرفیری اولور
ارجوانی اولور و انک ثمره سی غلفده اولوب مستدیر و اسود و حریق
اولور و انک اصلی کثیر العقد و احمر و طویل اولور الخواص الزهر
بخاسدن اوج جزء اصل قنطوریوندن بش جزء عسلدن
کفایت مقداری خلط اولنوب ضماد اولنسه لحمره اولان رضه و عظم
و غیری قذایی اخراج ایدر الجروح رأسده اولان جراحته و جمجمه
راسه عارض کسره دواء صالح اولور الاورام خل ایله اوادوا
ضماد اولنسه اورام بلغمیه یه برای کلور اعضاء الغذاء خل ایله

سر

شرب اولنسه ورم طحالی تحلیل ایدر اعضاء النفض فتق و عرق نسا و
تقطیر بول و اسهال ایچون شراب حلو ایله شرب اولنور و ورقندن اوج
او تولوسات شراب ایله شرب اولنسه ادرار شدید ایله بولی ادرار ایدر
وقچن خل ایله شرب اولنسه ورم طحالی تحلیل ایدر کشیش الماهیه ٤٥
دیسقوریدوس دیدیکه کشیش بر نباتدر که انک زهری اولور و ورقی قسوس
ورقنه مشابه اولور ولکن اندن اصغر اولور و انک اغصانی صغیره لر اولوب
اول اغصانی قریبنده و حوالیسنده اولان سائر نباتاته تعلق و
التفاف ایدر و بعضکره سباخاتده و کروم فرجه لرنده و حنطه ترلوعنك
اراضیده ثابت اولور اعضاء النفض بو نباتک عصاره سی شرب اولنسه بطنی بلعم
مقدار کفایه اسهال ایدر کموسونا الماهیه دیسقوریدوس دیرکه ٤٦
بو مذکور بر نباتدر که انک طول الصبعده قضبانی اولوب ارضه اوزره علی الاکثر
منبسط اولور و لبن ایله مملوءه اولور و اوزرنده ورق عدسه شابه و بلبوس ورقی کبی
صغار قالین و ورقی اولور و ثمری بلبوس مقدارنده و تحت ورقنده اولور و انک زهری اولور
ولکن ساقی اولماز و انک اصلی رقیق اولور و اول اصلک طبعی منفعتی اولماز
و اول نبات اماکن صخریه و نزیه ده اولور الاورام آنک ضماد اولنسه ابله
اورام بلغمیه یی منع ایدر الجروح قروح ردیه یه نافع اولور اعضاء الراس
سدر و دواره نافع اولور اعضاء العین عینک ظلمتنه و انتشارنده آندرك
اول ظهورنده نافع اولور و اثار قروحی اذهاب و ازاله ایدر و کذلك ابتداء
ماده اوادوا عسل ایله اکتحال اولنسه نافع اولور کلخیدون کبیر الماهیه ٤٧
دیسقوریدوس دیدیکه اول اسم کنزو ایله صبغ اولینلر عروقه اطلاق
اولنور آنک ساقی برذراع اولور و کرچه انک ساقی دقیقدر ولکن اندن
شعب کثیفه ممتلئه شعب ایدر و انک ورقی ورقنه مشابه
اولور ولکن اندن انعم اولور و لونی زرقنه مائل اولور و زهری جدولی
زهرینه شبیه اولور و عصیری نک لونی لون زعفران کبیدر و طعم حریفدر
لسانی لذع یسیر ایله لذع ایدر و انده مرارت برشی وار و رایحه کریهه و منتندر

واصل اعلاء واحمر واسفلی حشتیجدر وانك ثمره سی خشخاش ثمره سنه بکزر
صنوبره منللو دقیق طویلدر و بزری بزر خشخاشدن اعظمدر و بعضلره
انك اصلی وورقی و ثمری اول صیفده عصر اولنوب عصیری اخذ وظلده
تخفیف اولنجه قدر ترك اولنور و بعدہ اندن اقراص اتخاذ اولنور و برقوم
ظن ایدرلرکه بو نوع نباته تسمیهٔ مذکوره نك وجهی بودرکه بو نبات خطاطیف
ظهور ایلدیکده نابت اولور و خطاطیف غیبت ایلدیکده اول نبات دخی
اریشوب قورور و برقوم اخر دخی ظن ایدرکه چون خطاطیفك فرخنك
عینی کلسه ویاخود اولفرخ براشسان اعمی ایلسه اول انا سی بو نباتی
جلب ایدوب فرخك باطن عینینه وضع ایتمکله انك بصری عود ورجعت
ایدر **البثور** نمله و بثره دن جدا نافع اولور **اعضاء الراس** انی مضغ
وجع اسنانی دفع ایدر **اعضاء الغذاء** اصلی انیسون و شراب
٢٨ ابیض ایله شرب اولنسه یرقانه جدا نافع اولور **کلیدون الصغیر**
الماهیه دیسقوریدوس دیرکه بو اسم ماهیرانه اطلاق اولنور
٢٩ **لحل الماهیه** لحل انمز دیرلر بو ایکی دوانك منافعی جدا اولنه بیان
ایلدك محلنه طلب اولنه **اون ایکنجی فصل حرف لام ده کلام**
شمعدرکه اول فصلده بزیکرمی الکی مفرد دوا بیان ایلرز
١ **لاذن الماهیه** لاذن بر رطوبتدرکه معز راعیه نك توبینه و
صقالنه قیسوس دینمکله معروف نباته رعی ایلدیکده تعلق ایدر
زیرا قیسوس وزرینه طل واقع اولور زنره نداوت مرتکم و مجتمع
اولور و اکر اول نباتك رشحی مخالطه ایدر و چون معز آنی رعی ایلسه
شعرینه و لحیه سنه تعلق ایدوب لاذن اولور وانك تقسیم و خاص
لحکسنه واشعارینك ارضدن مرتفع اولنلره تعلق ایدنلرا اولور
واردئی اول لاذندر اطرافنه واظلافنه تعلق ایدوب انك ایله رمل
وتراب وطئ ایلیه **الاختیار** لاذنك اجودی دسومتلو و رزین
یعنی آغر و سنکین و قبرسیه و طیب الرائحه وصفره مائل اولور و انك
رملیت

رملیت اولماز و دهن ایچنده کلیسی تحلل ایدوب ثفلی باقی اولماز
واسود قاری یعنی زفت سواد نده اولان غیر جید اولور **الطبع**
درجهٔ اولاده حار و ثانیه ده یابسدر و بلاد جنوبیه ده
اولان اسخندر حوزرح دیدیکی لاذن بارد قابضدر و لکن
اندك دیدیکلری کبر دکلدر **الافعال والخواص** حد الطیفدر
انده قبض و ادرار رطوبات غلیظه لزجه یی منضجدر و
اول رطوبتی باعث الحللدر و انده قوهٔ جاذبه و مفتحه
وقوهٔ مسخنه وادرار افواه عروقی تفتیح ایدر و تسکین اوجاع
داخل اولور **الزینه** شعر انبات ایدر و تکثیف و تکثیر ایدوب
حفظ ایدر خصوصا دهن آس و شراب ایله استعمال اولنسه
وانك بو افعاله مصدر اولدیغی انکیچون درکه لاذن لطیفدر
عصنوه غائص اولور و محللدر لحرا کل ایدن فسادی تنقیه
ایدر و جزا بدر شعره صالح اولان ماده یی جذب ایدر و انك قوتی
صلعك ~~ابتدا سنده نفعی بالغ اولور~~ و داء الثعلبه شفا
اولمق مرتبه سنه بالغ اولماز زیرا داء الثعلب تحلیل لاذندن اولان تحلیل
اولان و تلطیف و جلا قوتلر ینك ~~اکثره اولدیغی~~ مقدار یندن
اکثر و اشد قوتلر ایله اولور **الخراج والقروح** قاطاجانیسدہ
دیرکه لاذن عسرة الاندمال اولان قروحی ادمال ایدر.
اعضاء الراس وجعی اولان اذنه دهن ورد ایله
تقطیر اولنور و صداع و ضربانی علاجنده ادخال اولنور
اعضاء النفس سعاله نافع اولور **اعضاء النفض**
فرزجه ده احتمال اولنسه اورام رحمی تحلیل ایدر و تمع ایله
تدخین اولنسه جنین میت و مشیمه یی اخراج ایدر و شراب
٢ عتیق ایله شرب اولنسه بطنی عقل و بولی ادرار ایدر **لفاح**
الماهیه معروف قرباب الیبرو و حدانی مستوفی بیان ایلدك

٣ المطبع مصنف قتنده ثالثده قورو ددر و رطبدر لبنى الماهية بودوا
ميعه دينكله معروفدر اولان دوادر و انك اصنافى وضروبى واردر
سائلا ولان صنفنه عسل لبنى اطلاق اولنور و دمعه سنه اصطرك
ديرلر واول دمعه سفرجل كبى بر شجرك دمعه سيدر بر اصطرك يابنده
ذكر ايدى جلمز ذكر ايلدك ولكن اول مذكور بز بوجوه صنعن هم ايدرز
هر نه قدر نكرا اولور ايسه و بعضلر ديديركه لبنى شجره اخراى وينديك
دهنيدر الاختيار ميعه نك اجود اصنافى اول صنفدر كه بنفسه
سيلان ايدوب شتيرى اوله وصمغ وطيب الرائحه اوله وصفرته مائل
اسود نخالى اولميه و بعضكره آنك مره مشابه اسود سيالى جوهرى الور
بولينور واول اسود عسل وادهان بجنده شمس تربيه اولنغله غش اولنور
المطبع درجه اولاده حار درجه ثانيه ده يابس اولور الافعال و
الخواص انزه منضج وملينه ومسخنه ومحلله قوالر واردر وآنك
دخانى دخان كندره مشابهدر وانزه بالطبع تخدير واردر وانك
شام ديارنده اتخاذ اولنيله دهن تليين قوت ايله تليين ايدر
و دخانى كندر دخانى كبى اولور الاورام والبثور حمره اولات
صلابات نافع اولور و بثور رطبه و بثور يابسه يه مع الادهان
آنكله طلا اولنور الجراح والقروح جرب رطب و يابسه آنكله
طلا اولنور و انكله طلا جيدا ولور الات المفاصل اعضايى
تقويه ايدر و تشنك عضاصله نافع اولور و اعيا ادهانله
و اقع ايدر اعضاء الرأس رطب و يابس نزله يه انكله تبخير
نافع اولور و زكام نفو جلنغ غايته بالغ اولور انزه قوه
مبنته واردر خصوصا دهننك سبات احراتى اكثر اولور
و تليين شديد اولور اعضاء الغزاء الصدر سعال مزمنه
و بلغمه و حلقه نافع اولور وبحوحه لى صوته تصفيه ايدر
و تليين شديد اولور اعضا الغزا هاضمدر اعضاء النفض

طسعى

طبيعتى تليين ايدر بولى وطمث ادرار صالح ايله ادرار وشربا
ادرار ايدر وصلابت رحم تليين ايدر و انك يابسى بطن عقل ايدر
وقچن ميعه دن ويا خود ميعه نك سائلندن بر مثقال برمثلى صمغ
لوز ايله شرب اولنسه من غير اذى بلغم لزجى اسهال ايدر الابدال
٤ انك بدلى جندبيدستردر و ايكى قاتى دهن ياسمين در لاذن و
الماهيه قوتى لزاق الذهب قوتنده در ويسيرا انزن اضعفدر
الطبع ثانيده حار و ثالثده يابسدر الخواص انزه قوه قلاعه
و قوه معفنه واردر وجع حزه جالى اولور و قبض يسير واردر
واحتراق و تفريح واردر الزينه توايلى اسقاط ايدر اعضاء
العين اشفارى تحسين و تكثير ايدر و بو بابده ديديكى اوزره
آنك نفعى غايتده ايرشيور خاصيتر ايله ويا خود اشفارك جودت
انباتنه مانع اولان اخلاط رديه يى استفراغ ايله اعضاء الصدر
بهره نافع اولور اعضاء النفس ادرار صالح ايله طمث ادرار ايدر
شرب ويا خود احتمال اولنور ايسه سوداويه وجمه وغليظ اولوب دمه
مخالط اولنلر جميعا اسهال ايدر و وجع كلادن نافع اولور و
شربت واحد سى دورت كرغه ايه وارنجه قدر
اولور وادويه يه خلط اولنور ايسه بر درهمه وارنجه قدر خلط
٥ اولنور لك الماهيه بولسى ديديكه لك حشيشه مركبدر حشيشه لك
صمغيدر و رايحه سى طيبه در و اخرون بولسك قول مذكوردين
غلط حمل ايدوب ديديركه لك كهربادر و بعض اخرى ديديكه
لك بولسك ديديكى وجه اوزره در و لكن خصال كثيره ده انزه
كهربا قوتى واردر الزينه قوت شديد ايله مهزلدر اعضاء النفس
خفقانه نافعدر اعضاء الغزاء كبده نافع و حقو اولوريدر فانه
و استسقايه و اوجاع كبده نافع اولور لاعيه الماهيه شجره سنجيه در
٦ آنك و ردنده رايحه قليله واردر بالادسير آنى عوايدر و مغناب اولور

لاعيه سود دكى

ومشابه اولورکه اول شجره بو سنجه الترياق فروه سنك شجره سر اوله
ولكن آنی حقيقی تحقيقا تعرف ايلمدم وانك قوتی فراسيون قوتنه مناسبدر
لكن اندن قوتی اضعفدر واولدوا يتوعدر **الطبع** درجه ثانيه ده
حار يابسدر وبعضلر ديديلركه رابعه ده واريخی قرر حار يابسدر
الخواص سمك اولديغی غديره لاعيده نك لبن القا اولنسه سمك طافی
اولور **اعضاء الغذا** بقوة مقيئدر **اعضاء النفض** مائيی اسهال ايدر
لحية التيس الطبع اندن قليل حرارت واردر وبردی حرارتدن تقتيم ٧
ايدجك مقدار اولور كانه انك بردی شديد دكلدر بلكه درجه اولی نك
اخرنده در ويبسی شديدر ثالثه ده واريخی قرر يابسدر اولور **الخواص**
الحجر قابضدر واصلندك قبضی قوادر وترياقده واقع اولور اعضايه
تشديد ايچون ولحية التيسك عصاره سی قبضنده ذرور ديعنی كل
تومورجاغی كبيدر **الجراح والقروح** انك ورقی تخفيف اولنسه قروح
ادمال ايدر وقروح عفنه يه نافع اولور وجميعا نوا فعالدم زهری
اقويدر اولور **اعضاء الرأس** انك اصلی اذنك وسخنی جالی وقروحنی تجفيف
وشمسه نافع اولور **اعضاء النفس** زهری وورقی واصلی بونلرك
هر قنقيسی ماء شعير ايله قرحه ريه ايچون سقی اولنسه نافع اولور
وعصاره سی نفث دمه نافعدر **اعضاء الغذاء** معده يه تقويه ايدر ومواد
معده يه انصبابدن منع ايدر خصوصا عصاره نك اول فعلی اقويدر اولور **اعضاء
النفض** قروح امعايه اقويدوا اولور خصوصا زهری وياخود عصاره سی
شراب ايله ~~سقی ايله~~ شربا وضمادا ازفدره نافع اولور **لوف الملاهيه** ٨
لوفك برصنفی سبط وصنف اخری جعددر وجعدی لوف الحيه تسميه اولنندن
اسخندر وسبطنه ارضيت كثيره درلركه بنا انك حلاوتی حلاوت جعددن
اقلدر وايكی صنفدن هر برسی جاليدر ديسقوريدوس ديديكه انك ورقی
ديا قريطون ورقنه مشابهدر ودخی اصغردر واثاری مختلفدر وجزيء برشيدر
واصلی اولدوانك اصلی كبيدركه اولدوا شبيه دسنجه لحاون ديو مذكوردر
وعری

انسی سقی

وثمری اصفر اولور ولوفك جعدی اولان صنفی اصغر اولور انبوبه مثال الكره
الطبع لوفك صنف سبطی درجه اولانك اخرنده حار ومجففدر وجعد
آخر ثانيه ده مسخندر واجزاء لوفك اقواسی برزيدر وانفعی اصليدر
الافعال والخواص بسددر تفتيح واخلاط غليظه ولزجه يی تقطيع
معتدل ايله تقطيع ايدر وانده جلا كيفيتی دخی اولور وهردواده جيد
اقوی اولور ولوفك ايكی صنفنده يعنی جعد وسبط اجزا الرزنه جزء ارضی
اقوی اولور **الزينة** لوف جعدك اصلی كلفی وبهقی ومشی جاليدر خصوصا
عسل ايله استعمال اولنه وشقاق بردی تكلل مع الشراب تطلی اولنور
الاورام والبثور جلايه محتاج اولانلره نافع اولور **الجراح والقروح**
لوفك اصلی خصوصا اندن صنف جعدك اصلی فاشرايله خلط اولنوب
قروح خبيثه مراهمنه ادخال اولنور ~~وجراحاتده محتاج اولديغی ادويه~~
يابسه جمله ~~سندن لوف رطب احرا اولور~~ ورطوبتی اولان لوف جراحاته
اصلح اولور اول يابس لوفدنكه جميع جراحاتده محتاج اولديغی ادويه
حرتی اكثر اولور وبعضكره اندن مراهم قروح ونواصير فتيله لری
مكاننده فوق اتخاذ اولنور وانك اصلندن نواصير ايچون بلاليط اتخاذ
اولنور وانك ورقی جراحات دميه يه جيد دوا اولور **آلات المفاصل** لوفك
اصلی صيغر ترسی ايله نقرسه وهن عضل اوزره قيلنور **اعضاء الرأس**
لوف بستانينك عصيری عنقوديعنی صلقمنك شيره سی وجع اذنه
نافعدر ودهن ورد ايله تأكل وسرطانی اولان انفه وضع اولنسه
نافع اولور ولوف الحيه نك طرفنده اولان عنقوديندك عصيری زيت
ايله عصر اولنوب اذنه حتى المقدور تقطير اولنسه وجعنی تسكين ايدر
ولوف الحيه نك اصلی ادويه جلاده درو سخ اذنی جلا ايدر وتخفيف ايدر
وشمسه نافع اولور ولوفك بزری بواسير ايچون سقی اولنور ~~[illegible]~~
بواسير انفك سرطانی اولندقده بلكه نفس سرطان ايچون دخی استعمال
اولنور وداء مستحسن بودركه اولدوا برقطعه صوف ايله ايكی منخره دسش اولنه

اعضاء العین لوفك اصلی قروح عینه نافع اولور اعضاء النفض
اولد واحنفقدر دبوه وانتصاب نفسه نافعدر د وائیتر زائل اولنجه قدر
مرار اسلق اولنز نقدن صکره اول عسلوق انتصاب نفسه و بو عتیقی اولنده
اطعام اولنور اصلی حق اول فعلی ایشلر ولکن جعدک فعل مزکوری اوی
اولور اعضاء الغذاء انی اکلدن خلط غلیظ تولد ایدر اعضاء النفض
لوف جعد شرابیله شرب اولنسه باهی تحریك ایدر وکلیه یی تنقیه ایدر
و بواسیره نافع اولور و دیلدیکه ثمرهٔ جعد دن او توز عدد ثمره اخذ
اولنوب خل ممزوج ایله و یاخود شراب ایله شرب اولنسه جنینی اسقاط
ایدر و بعضلره اندن معمول اولان بلوطی احتمال جنینی اسقاط ایدر و
اول نبات زهرینك د بولی قتنی شم اولنسه بینه جنین ساقط اولور و بعضلره
جزابولی ادرار ایدر السموم اصلی ایله بدن دلك اولنسه اول یرنی افعی
٩ نهش ایلمز لعبة البربریة الماهیه سورنجان کبر برشیدر افریقیه نواحیسندن
مجلوبدر بعضلره انکله سورنجان غشر اولنور الطبع ثانیه ده حاردر
١٠ واولاده رطبدر اعضاء النفض باهی تحریك ایدر لسان العصافیر
الماهیة لسان العصفور برلکدر که انك عصفورك لسانینه مشابهتی اولور
الطبع ثانیه ده حار واولاده رطبدر الخواص ورقنده قبض و تنقیه واردر
القروح ورقی قروح رطبه یی جزا ادمال والحام ایدر آلات مفاصل قشوری
خل ایله عصل مرضوض اوزره وضع اولنور اعضاء النفس خفقانه نافع
اولور اعضاء النفض باهی زیاده ایدر الابدال تحریك باهده بدلی بر وزنی
١١ جوز مقشر وبروزنی تودری احمردر لینوس الماهیه دیسقوریدوس
دیرکه بود واما رفیشتا دیدیکلریدر برانده کلاهی باب المیه تأخیر ایلرز
١٢ لوقاس ارمنی الماهیه دیسقوریدوس دیرکه بود واحراجیلیدر انك قوتی
عظیمی واردر بستانینك ورقندن عظیمدر و حرارتی اشد وامر واقوادر و
بستانیدن اداءدر السموم جبلی و بستانیسی ضماد قیلنسه و یاخود شراب ایله
شرب اولنسه ذوات السموم حیوانلرن نافع اولور خصوصا اول حیوان بحر اوله

لیسقرمون

١٣ لیسقرمون الماهیه بود واحب القلتة دیدیکلریدر و بر نباتدر که
انك ورقی زیتون ورقنه مشابهدر ولکن اندن اطول والین
اولور واصله قریب اولان ورقی اوراق سائره سندن اعرض
واینلی اولور ارضه مفترش و منبسط اولور وانك قائمه و دقاق
قضبانی واردر که عیدان اذخر دوره سنده اولور صلبه در و اطرافنده
برشیء واردر که ساق کبی اولوب ایکی قسمه منقسم اولور و اول ساقوه
اوراق صغار واردر و اول اوراق قتنده کرسنه عظمنده حجر صلابتنده
مستدیر وابیض بزوری واردر و اول نبات مواضع عالیه و اماکن
خشنه ده نابت اولور اعضا العینی النفض کلیه ده و مثانه ده
حصاتی اولان کمسنه انك بزرینی شرب ایلسه حصاتنی تفتیت ایدر ١٤
لسماه الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه بو نباتك ورقی لسان الحمل ورقنه
بکزر ولکن اندن اقدر و ابیضدر
وانك ساقی دقیقدر ساجد طولی بر ذراعدن اکثر در و طرفنده رائس
قمریه مشابه رائس واردر وانك زهری ابیض اولوب صفرتمایه بوزینو
مقدار مائل و دقیقدر و خریق اسود اصولنه مشابه اصلی واردر
دقاقدر و طیب و حریف رائحه سی واردر وانده رطوبت یسیره واکثر
یره بولاشور و بو نبات اماکن مائیه ده نابت اولور الاورام الحاره
اورام بلغمیه ضماد اولنسه تسکین ایدر اعضاء الرأس اول دوا
یالکز و یاخود برمثلی دوقوا ایله شرب اولنسه کزازه نافع اولور اعضاء
النفض وحده شرب اولنسه بطنی عقل ایدر و مع الدوقو شرب
اولنسه قرحهٔ امعادن و مغصدن نافع اولور و طمثی ادرار ١٥
ایدر لسان الثور الماهیه برحشیشدر که ورقی عریضه در قریب و حشن
املسدر و قضبانی ارجل جراد کبی خشبیه در و لونی خضرته و صفرته
مرکبدر الاختیار و اجودی اول نباتك خراسانی و غلیظ الورق اولی
~~وجهنده ... اولنیه ... اول ... کنزوده ازاله اولنیه شوکلری اصولی~~

اما بو دیارده یعنی مصنفك دیارنده موجود اولمز و اطبانك استعمال ایلدیکلرینك اکثری لسان ثوردکلر تکلم مرودن برجنسدر و
انده منفعت یوقدر الطبع طبیعتی صندله قریب اولوب حرارته یسیره
مائل و درجۀ اولاده اخرنده وار ایخه قدر دطبدر و اولنباتك یابسنك
رطوبتی اقلدر و جوزیلر دیدیلرکه انك طبیعتی ثانیه نك اخرنده بارد
و طبدر انلرك بو قولی تعبیددر الافعال و الخواص انك تحریقنك
قوه سی قلاع صبیانی ازاله ایدر و جمله طبیعتی تسکین ایدر و کنزو
هاول فعلی ابیشلر ولکن اضعف اولور اعضاء النفس قلبی
مفرح و مقویدر توحشه جیجیدر و خفقانه و علل سوداویه یه
شراب ایله استعمالی جیددر و برقوم خفقا حار اصحابنه طینی
ارمنی ایله ایکی درهم سقی ایدرلر سعاله و خشونته نیه قصبۀ ریه یه
نافع اولور خصوصا ماء عسل و یاخود شکر ایله سقی اولنه لسان
١٦ الحمل الماهیه نبت معروفدر بعضلر اولنبته ذو سبعة الاضلاع و بعض
آخر کثیر الاضلاع تسمیه ایدرلر و لسان حمل ایکی جنس اولور بری صغیر
و بری کبیر اولور دیسقوریدوس دیدیکه کبیر کورکی صغیرینك ورقندن
اکبر اولور و جوهری مائیت و ارضیتدن مرکبدر مائیت ایله تبرید ایدر
و ارضیتی ایله قبض ایدر الاختیار اکبری انفعدر و تمرنك و اصلنك
طبیعتی ورقی طبیعتنه قریبدر ولکن انلر ایبس و مقرا قلیل البرددر
الطبع جالینوس دیدیکه لسان حمل درجۀ ثانیه ده بارد یابسدر و
غیریلر دیدیلرکه اصلی ایبس و رطوبتی اقل و بردی دوندر التحذیر
و یبسی دونی اللذعدر بناء علیه قروحه نفع مبلغ غایته بالغدر و
لطیفدر خصوصا تخفیف اولنه الافعال و الخواص ورقی قابض
و رادعدر و انده مائیت بارده واردر و سیلانی منع ایدر و یبسی غیر
لذاعدر اکم بناء علیه عتیق و حدیث جراحتی اد مالده نافعدر و انده افضل
برشی یوقدر و انده بجلاء تقنیح واردر و آنك اصلی صاحب خنازیرك
عنقنه

عنقنه تعلیق اولنور الاورام و البثور اورام حاره یه و حمرۀ و نمله
و شری و جمره و اورام اصول الاذنه و خنازیره جیددر و اولور الجراح
و القروح قروح خبیثه یه و نار فارسی ساعیه یه و قروح مزمنه یه و
جراحات عمیقه و عتیقه یه جیدا ولور و بو بابده اولان ادویه جمله سنده
لسان الحمل نفعده متقدم اولور و قیمولیا و اسفیداج ایله خمیره اولوب
وضع اولنسه نافع اولور و داء فیله انك ایله ضماد اولنسه ترکیبی منع
ایدوب اضمار ایدر اعضاء الرأس حرارتدن حادث اولان وجع اذنه
نافعدر و اصلنك طبیخی ایله مضمضه اولنسه وجع سنه نافعدر
و عدسیه دینکله معروف مرض ایچون اتخاذ اولنان طعام
اخلاطندن سلق بدلنه لسان الحمل وضع اولنسه اول طعامی ایل
صرعه نافع اولور و ورقنك عصارهسی اذن متوجعه یه تقطیر اولنسه
اذنك وجعنی تسکین ایدر و اصلی مضغ اولنسه و اصلنك سلاقه سی
ایله مضمضه اولنسه وجع اسنانی تسکین ایدر و کذلك ماء ورقی
قلاع صبیاندر اعضاء العین رمده نافعدر عین ایچون معمول
اولان شیافات انك عصارهسی ایله اذابه اولنسه نافع اولور
اعضاء النفس بزری دموی نفثه نافعدر قریبا ذکر اولنان
اورزه سلق بدلنه لسان حمل وضع اولینن عدسیه دبوه نافعدر
اعضاء الغذاء اصلی و بزری و ورقی کبد و کلیه سددینه نافعدر
و سلق بدلنه لسان الحمل وضع اولینن عدسیه استسقا یه نافعدر اعضاء
النفض قروح امعایه و مرارا سهاله بزرینك شربی و عصارهسی ایله
احتقان نافعدر و نزف بواسیر عنقی حبس ایدر و ورقی طلا ایله ترب
اولنسه مثانه نك وجعنی تسکین ایدر الحمیات دیدیلرکه حمی متلثه یه
یعنی غبه یه نافعدر و بعضلر دیدیلرکه انك اوچ عدد اصلی دورت اوقیه
اوقیه شراب ممزوج ایله غب ایچون و دورت عدد اصلی مقدار مذکور
شراب ممزوج مذکور ایله ربع ایچون شرب اولنور السموم کالبسا کلب عقرب

١٧ اوزره مع الملح وضع اولنور لسان الماهيه برجوهر مركبدر كه
انزه اولان لحم رخوه عروق وعصب وعضله نفوذ ايلمشدر وانلرك
١٨ خلطى رطبدر لوفقرديس الماهيه حجر مصوبدر انى قصارلر
تبييض ثياب ايچون استعمال ايدرلر رخو درصوده سريعا ذوبان
ايدر الخواص مغزيدر وبلا لذع تجفيف ايدر وقابضدر ماده غضونه
سيلاندن منع ايدر القروح قروح وجراحاته نافعدر خصوصا
اعضاء لينه ده اولنلره نفعى اكثردر اعضاء النفس نفث دمه
جيددر اعضاء النفض اسهال مزمنه ووجع مثانه يه نافعدر و
١٩ نزفى قطع ايچون احتمال اولنور لوبيا الطبع انك اصنافندن صنف
احمر اسخن اولور ابن ماسويه وارجيجانس ديديلركه لوبيا باردر يابسدر
وبعم قيمدر انك جوهرى يابسدر ولكن رطوبت فضليسى واردر وانك
حرارتى حيلى واردر واحمرى اسخندر الخواص لوبيانك انهضام
وخروجى ماشك انهضام وخروجندن اسرعدر وغذائيتى ماشك
غذائيتندن اقلدر وديديلركه لوبيانك نفخى ماش نفخندن
اقلدر ولكن انزه نظر واردر اصح بودركه لوبيانك نفخى ماشك نفخندن
اكثردر ولكن باقلى لوبيادن هوا نفخدر ولوبيانك خلطى رطب
بلغميدر وتناول ايدنلر احلام رديه كوررلر اعضاء النفس صدره
ورئه يه جيددر اعضاء الغذاء خلط غليظ توليد ايدر وخردل انك
ضررينى دفع ايدر وكذلك خل ملح ايله وفلفل وسعتر وكذلك نخود
نبيذ صلب ضررينى دفع ايدر وخل ايله مربى لوبيا هضمى
قليل الرطوبت اولور اعضاء النفض لوبيا خصوصا
احمرى طمث ادرار ايدر خصوصا دهن ناردين ايله استعمال اولنه
٢٠ لوزا الماهيه لوزك دهنيتى جوزك دهنيتندن اقلدر ومع هذا
لوزده هم دهنيت كثيره واردر انيكچون اكمه زنخ وفساد عارض اولور
وجوز انهضامده لوزدن اسرع اولور ومراره استحالده هم اسرع
اولور

اولور وبعضلر زعمنه كوره لوز حلونك صمغى انك حالى صمغ عربى حالنه مشابه
اولور الطبع لوز حلوا ايكى كيفيتده معتدلدر ورطوبته قليلا مائلدر ومرى انكله ده
يابسدر الخواص لوز مرك صمغى قابض مسخندر وجميع اصناف لوزده جلا
وتنقيه وتفتيح واردر لكن حلوا تفتيحده مردن كثيرا اضعفدر
زيرا مر ملطف جلادر ولوز بالعرض منفخدر وديديلركه البته لوزده
قبض يوقدر وغذائيتى قليلدر ومرك خواص تغلبى قتلدر ولوز مر غذا كلد
بلكه دوادر اما حلو جيد غذادر ولكن غذائيتى قليلدر ولوزك جرم لوزندن
دهن جرمندن اخفدر الزينه كلف ونمش واثار وسفوغ اوزره وضع
اولنور سغوغ بوزسوريلير يا غفدر وكذلك تشنج وجه لوز بسطايدر
ولوز مرك اصلى طبخ كلف اوزره وضع اولنسه دواء قوى اولور لوز حلو كلى
مستمندر الاورام شراب ايله لوز مر استعمال شرايه نافعدر القروح
قروح ساعيه ونمله اوزره عسل ايله وقوابى اوزره خل ايله وياخود شراب
ايله وضع اولنور بو منفعتده مر ابلغ اولور خصوصا اول قبر انسه
اولكه اعضاء الرأس اذنده اولان وجعه ودويه نافع اولور خصوصا
لوز مر زياده نافعدر كرك انلرك دهنى استعمال اولنسون وكرك
بجاله سحق اولنوب انلرك ايله باش غسل اولنسون كرك دهنا
وكرك مسحوقا استعمال اولنسون واكر مع الشراب لوز ايله
رأس غسل اولنسه رأسك رطوبتى وخرازى تنقيه اولنور وتنويم
ايدر وقچن شرب شرابدن مقدم لوز مر شرب اولنسه سكرى
منع ايدر خصوصا مشروب اولان لوز مرك عددى اللى عدده
بالغ اوله ولوز مرك شجره سى ناعما دق اولنوب خل ايله ودهن
ورد ايله خلط اولنوب نقره نى صكره حصد وعلى جبينى نعز الحاوره
الكلم طلا اولنسه صداعى منع ايدر وكذلك لوز مرك دهنى صداعه
نافعدر اعضاء العين بصرى تقويه ايدر اعضاء الصدر
لوز مر حنطه ده متخذ نشاستيج ايله نفث دمه نافعدر وكذلك سعال مزمنه

بلغ

بعض نسخه ده
تشنج بدلنه
تهيج واقع
اولمشدر

المنوب

جمعا

يكا قلر

شربى

ونفث وربوه وذات الجنبه نافعدر خصوصا لوز حلوك دهننك نفعى
اكثردر وسويق اللوز سعاله ونفث دمه نافعدر اعضاء الغذاء
كبد وطحال سدده لرين تفتيح ايدر خصوصا لوز مرّ اطراف عروقده اولان
سدده لرى تفتيح ايدر وتحن لوز طرى بقشره تناول اولنسه معده بلغمدن
تنقيه ايدر ولوزك هضمى عسير وخلطى جيّد وغذائيتى قليله در وشكر
ايله تناول اولنور اسهيه سريعا منحدر اولور وسويقى تقليل صفرايه حلاوة
حبيله تهييج وتحريك ايدر اعضاء النفض لوز مرّ كليه لر سددنى تفتيح ايدر
ولوز مرّك دهنى كليه يه ومثانه يه تنقيه وحصاتى تفتيت وخصوصا
ايرسا ايله شرب اولنسه فعل مذكورى اكثر اولور ومع الايرسا ضماد
ذو اولنور … ورحمك اوجاعنه واورام حاره سنه وصلابتنه و
اختناقنه وعسر بوله ووجع كلايه نافع اولور واحتمال اولنسه لوز
طمثى ادرار ايدر ولوز حلو جلالحبيلاته قولنجه نافع اولور ولوز مر انزل
انفع اولور ودهنى جرمندن احفظ اولور السموم كلب كلب عضنه سندن
٢١ نافعدر ليمونيون الماهيه دواء معروفدر الخواص ثمره سى قابضه
ويابسه در اعضاء النفض اطلاق بطنه نافعدر شراب ايله سقى
اولنور ونزف دم ايچون بزرى سقى اولنور وشونيزه … اولور لزاق
٢٢ الذهب الماهيه بو اسم اشقه اطلاق اولنور وبعض اشقره تكلم ايلديلر
وبعض كره برنوع دوايه اطلاق اولنوركه انك اتخاذى بو وجهله اوزره
اولوركه صبيانك بولى اخذ اولنوب نحاسدن متخذ هاونده … شمسده
منعقد اولنجه قدر سحق اولنور وكم لزاق الذهب اطلاق اولنور وبعضكره
انك معدنينه … اولور او معدنى زنجاردن توليد ايدر ماء حاده حلال ايدر
الاختيار صافى ونقى وخصوصا مصنوع معدنيدن اقوى والطف
اولور وبعوم معدنى محرق اختيار اولنور الطبيع حار حاد در الافعال
والخواص جالى وقابض ومسخن وبرقى معفن … الذع بقوة محلل
ومجفف وتحليلى لزعندن اشد در وتحقيقى انك كبيدر ولزع كثير ايلمز
ذوبان

ذوبان ايدر ومصنوعنك … اشد … ولزعى اقل اولور لطف ذائر اولمغله
وانك معدنيسى احراق اولنسه لطافتى زياده اولور وبو ابو ابره بالغ اولور
٢٣ الجراح والقروح لحم زائدى ايدر وعسرة الاندمال اولان جراحاته دواء جيد
اولور اعضاء الغذاء مقيئ قابض در لبلاب الماهيه ويسقوريدوس بوبركيه
بونبات اوج صنفدر اولكى صنفى ابيض وايكنجى اسود واوچنجى غبرا و
اسودك ثمره سى اسود اولور وبعضيسى مع سواده اصفر اولوب اولونى
… زعفرانه مشابه اولور اما آخرلر حشبك اولوب ثمره سى اولماز …
وقضبانى دقيق وورقى دقاق اولوب حمرته ضارب اولور الطبع معتدل الحرارة
مائل اوبيبسى … وعند البعض بارددر الافعال والخواص محلل ومفتح ولبلابك
اصنافى بعضيسى حبل المساكين ديمكله معروف اولان صنفى ارضيت قابضه
ومائيت ملينه وحرافة ناريه دن مركبدر … قورسيسه مائيتى باطل
اولور وانك تنقيه وارد در الزينة لبلاب عظيم تعنى كبير شعرى حلق ايدر وقملى
قتل ايدر الجراح والقروح حبل مساكينك ورق طرى جراحات كباره صالحدر
شرابده طبخ اولنسه او جراحاته ادمال ايدر وحرق نار اوزره ضماد اولو
خصوصا مع القيروطى ضماد اولنسه نافع اولور وبو منفعتده اكثر نظيرلمز
اعضاء الراس اذن متوجعه يه عصيرى قطن ايله تقطير اولنور خصوصا
دهن ورد ايله تقطير اولنور خصوصا اذنده ورم حار وار ايسه تقطيرك
نفعى اكثر اولور وصداع مزمنه نافع اولور وعصاره سى اذنده متحلب اولان
موادده نافع اولور هرنقدر مزمن اولور ايسه وقروح خبيثه يه دخى نافعدر
اعضاء النفس صدر وريه يه جيد در وبولى تنقيه ايدر اعضاء الغذاء
سود كبدى تفتيح ايدر وخل ايله ورقى طحاله جيد در اعضاء النفض
ماء لبلاب صفراء محترقه يى اسهال ايدر وطبخ اولنسه اقوى اولور واصناف
لبلابدن برصنفى رديدر دخى اسهال ايدر السموم اصولنك عصاره سى …
٢٤ خل ايله وشراب ايله خلطا اولنسه رتيلا نهشندن نافع اولور لعاب
الماهيه انواعنك اختلافى ايله وامزجه اشخاصك اختلافى ايله افعالى مختلف اولور

وبالجمله آنك قوتی منضجه ومحلله در الزينة كلفی ونمش ودم میتی تجليد در الاورام
انسان صائمك لعابی وكافور ايله قوابی دلك اولنور اعضاء الرأس دن ودن
متأذيه اولان اذنه صائمك لعابی تقطير اولنسه قتل ايدوب ساعتيه اخراج
ايدر السموم لعاب سمومه مقاوم اولور حتی صائم عقربه زره مرارا توكورسه
عقرب هلاك اولور وكذلك انسان صائم انسان اخر عض ايلسه انك لعابی عضوه
سم اولور لبن الماهية لبن جواهر ثلاثه دن مركب اولور مائيت وجبنيت و ٢٥
دسومت عشلو لبن بقرده دسومت اكثر ولبن لقاح دسومت وجبنيتده اقل اولور
واول لبن جدا رقيقدر واشك سودی قليل الدسومت ورقيق اولور ولبن نعاج
قليل الدسم [illegible] ورقيق اولور ولبن بقر اغلظ [illegible] وادسم اولور ولبن ماده
لبن لقاح كبی رقيق مائيدر ولبن ربيع لبن صيفدن مائيته اكثردر ونبات
طری رعی ايدنلرك لبنی نبات يابس رعی ايدن حيوانك البانندن تليينده اكثردر
الاختيار انسانه البانك افضلی لبن نسادر واجود البان ضرعدن
شرب اولنهن لبندر و ياخود حلب اولنديغی فورنده شرب اولنن لبندر
وكذلك اجود البان بياض شديد وقوامی مستوی اولوب طرناق اوزره تقطير
اولنسه اوزرنده ثابت اولوب سيلان ايليان لبندر وكذلك انك حيوانی نبات
فاضله رعی ايدوب انده حموضت ومرارت وحرافت مائل طعم اوليوب ورائحه
غريبه وكريهه سی اوليان لبندر وواجب اولوركه اولمقلو لبن حلب فورنده
وقبل الاستحاله شرب اولنه انسان حملندن عرتندن مرت حملی زياده اولا
حيوانك لبنی رديدر بناء عليه مرتب حملی انسان حملنه مقارب اولنلرك لبنی
انسانه مناسب اولور لين كبر الطبع لبنك مائيتی حاره در وزبديتی معتدل
وحرارته مائلدر ولبن حامض بارد يابسدر الخواص مائيتی ملطفه وغساله
وجلا ومطلقه غير لذاعه در ولبن كيموساتی تعديل وبدنی تقويه ايدوب
سمن ايدر وعسل ايله شرب اولنسه قروح باطنه يه اخلاط غليظه ئی تنقيه
ايدوب انضاج وغسل ايدر جبر الكيموس ومغذيدر دماغی زياده ايدر خصوصا
لبن نساء اوله ولبن هضمه قريبدر انيكيچونكه لبن توليد ايدن دم غايت
انهضام

انهضام ايله منهضمدر واول هضم اوزره اخر هضم قا عارض اولمشدر يعنی اول دم
نضيج ضرعده حق بر نوع هضمله منهضم اولمشدر رهر نه قدر اول هضم اخرك
فاعلی عضو بارد اولان ثديلر ايسه زيرا لبن في الاصل كاملا وبالغا نضيج
اولان دم ايدی واول دم ايله عضو اغتذا ايلدی بلكه اوزرينه نضج
آخر عارض اولدر بس اول مثللی دم تناول اولنديغی هضمه وفرة بعد
اخری تصفيه يه محتاج اولمز واكا دنی حرارت استيلا ايلسه منهضم
اولوب لا محاله انهضامی سريع اولور وطبيعت اولاستيه مردوده اولوب
دم صالح اولور بو مقامدر و فسك قولی نه كوزل قولدر رهر نه قدر اول قوله
اعتراض اولنمز ايسه وانك قول حسن بودركه لبنك برده ميلی والمغلله
اصحاب بلغمه لبن اضرار ايلمز زيرا اصحاب بلغمك حرارة ضعيفه سی لبنی دمه وجذب لايق
اوزره احاله ايلمز بلكه لبنك دمويته عهدی قريب اولمغله بدن اكا قبل الاحاله
استعمال ايدر وكذلك حار ويابس مزاج اصحابنه دخی لبن نافع اولور اكر
معده لرنده صفرا يوغيسه لبنك ايدانه برازمنا سبتلری وار دكه انلك اسيدی
ادراك اولنمز ولبن شرب ايلين كمسنه يه واجب اولوركه عقيب شربده لبن قا ... مضمضه حاصل
اولمسون ايچون ساكن اولده ووا جب اولوركه لبن شرب ايدن عقيب شربنده نائم او
واوزرينه لبن منجمد اولنجه قدر اغذيه اخرى تناول ايليه وستلر رقتنا هو اولنديغی
لبن شبابنده مزاجی حار اصحابنه اكثر صالح اولور حار المزاج اولان شبابده
لبن صفرايه استحاله ايدر و ترطيب ايله مشايخه نافع اولور ومشايخه
خاصه اولان حكه يی ازاله ايدر ولكن مشايخ لبن شرب ايلديكده ماء وعسل ايله
هضمه اعانت اولنمق واجب اولور وجوق كره لبن مشروب فعل اطلاق ايله ونواقی
امعادن فضولی اخراج ايله ابتدا ايدر وبعده تغذيه يه اخذ ايدوب بدنده منتشر
اولور وطبعی حبس ايدر ولبن نفاخدر ولكن قيناتلمش لبنده نفخ زائل
اولور ولبن مائيت مطلقه وجبنيت عاقله دن مركبدر وليناء بعض اغذ
بطئ الانهضام غليظ الخلط بطئ الانحدار اولور وعسل انك اصلاح ايدر
بدنه غذاء كثير ايله تغذيه ايدر وحامضك خلطی خام اولور وانك مطبوخ
لبن

وخصوصا الفلظی اعقل اولور وجمیعا لبن سدّه ایجاب ایدر خصوصا
سدّهٔ کبدی ایجابی اکثر اولور ولکن لبن لقاح مثللو لرده سدّه ایجاب ایلمز
جبنیتی وجلاء مائیتی قلیل اولملغله واعضاء باطنه یه منصب اولور حرتی
ولذع حسبیله ایزا ایدن مواده نافع اولور زیرا لبن اول اعضانی صوده
موجود اولمیان جلاسی حسبیله صودن اکثر غسل ایدر [illegible] سوء مزاج
ضعف کلوی لبن نافع اولور ولبن عضوه [illegible] عضوی تعدیل
ایدر وکذلك مادّهٔ تعدیل ایدوب عضوه مناسبته [illegible] ماده نك کیفیتن احالت
ایدر ولبن سیلان دم اصحابنه مضرّ اولور ولبن احشایه جید دکلدر وکچی سودی
احشایه سائر سودلردن اضردر زیرا معزك اکثر رعیی نباتات [illegible] مضرّ ضاندر
لبن انك خلافی اوزره در ومحمود دکلدر انده التهاب وارد رفی جوهره لبن سریع
الاستحاله در وخصوصا حرّه استحاله سی اکثردر وبونه لبن ردیئك مضرتیدن
اکثر بر نسنه یوقدر واشك سودی مائیدر وخنزیر سودی مائی غیر [illegible]
ولبن ربیع صیفی یه قیاس ایله مائیدر وکذلك ریف واجام یعنی چمن و
صولق محلك اوتن رعی ایدن حیوانك لبن صیفی نباتیه قیاس ایله مائیدر
ولکن لبن صیفیدن خوف اولنورکه انی بعض الشیفك حرارتی ایله
ربیعی بو خوف اولماز البان ابلده سمنیت وجبنیت قلیله در لبن بقر کثیر
السمندر ولبن ضاننده یعنی قیون سودنده سمنیت وجبنیت حتا کثیره در
ودوه سودندن صکره قلیل الجبنیت لبن خیل وبعده لبن اتان در
اکر بناء لبن اتان معده ده قلیلا تجبن ایدر ولبن ابلده ملوحت وحموضت
واردر واول لبن البانك خیرلوسیدر ومع هذا دینیلدیکه لبن ابل معده ده
واعالی جوفده شدید البطء در وغیر البانك بطئی اکثردر ومعلوم
بیوریله که لبن حیوانك اختلافی ایله مختلف اولور ومحال سنی
مختلف اولور صغیر وکبیر ومتوسط بربرینه قیاس ایله البنده مختلف اولور
ومحنس حسبیله دخی مختلفدر لحم لبنی اولانك لبن صلبك لبنند قحیف
سمینه وابیض لون اخره مخالف اولور ودینیلدیکی اوزره لبنلرك اضعفی
لبن

لبن ابیضدر ولبن ابیضك انحداری اسرع اولور الزینتی بعضلر
زعم اوزره البانی اکثار قملی تولید ایدر وبو قول بعیددکلدر ولکن اثار
قیحه اوزره طلا اولنسه آنی جالی اولور وشرب اولنسه لونی تحسین ایدر
وچوقکره وضحی جذب ایدر لکن لبن لقاحده جذب وضحی قلیل اولور و
سکر ایله شرب اولنسه لونی جدّا تحسین ایدر خصوصا نساء شرب ایلیه
وتسمین هم ایدر حتی ماء جبن مزاج حارّ ویابس تسمین ایدر اکر سبب هزال
اول مزاج ایسه ولبنك تسمینه سبب اولدر که بدنی ترطیب وخلط ردی
اخراج ایدر وغدالیه اصلاح ایدر ولبن رائب خبث ایله استعمال اولنسه
مزاج حارّ یابس اصحابن سریعا تسمین ایدر وماء الجبن کلفی واثار طلاء ازاله
ایدر وبعضکره شربی هم انده نافع اولور الاورام والبثور وچوقکره اورام
ردیّه وماشرا ودمامیل وجرب وحکّه اصحابنه شرب لبن باعث بر
اولور اکر ابدانك مزاجلرنده لبنی افساد ایدر برنسنه یوغیسه ولبن [illegible]
باطنه [illegible] اولور الجراح والقروح لبن قروح باطنه یه غسلی وتنقیه سی
وتغریه سی حسبیله نافع اولور ومزاجلرنده لبنی افساد وصفرایه احاله
ایدر برنسنه یوغیسه اصحاب قروحه نافع اولور وجرب مع الحلیلم ماء
الجبن نجح اولور الات المفاصل البانك اعصابه ردیه در امراض
عصبه وخصوصا اندن بلغم قرض عصب اصحابنه دیدر اعضاء الراس
لبن ماعز نوازله نافعدر نزله یی حبس وحرافتن تطییب وقروح حلقه نافع
اولور ولبن نسیان یابسه وغم ووسواسه علاج اولور ولبن اسنانه
واسنانك تأکلنه مضر اولور واسنانی حفر وتفتیت ایدر خصوصا سنی بارد
المزاج اوله ولثه یه هم ارخا ایدر وواجب اولورکه بعد شرب اللبن عسل وشرابه
سکنجبین ایله مضمضه اولنه ولکن دینیلدیکی اوزره لبن اتن ایکه
اولنسه اسنانی ولثه یی شد ایدر صداع ودوار وطنین اصحابنه خصوصا
موافق اولماز خصوصا تجربه نائم اوله وبالجمله راسی ضعیف اولنلره مضر اولور
اعضاء العین لبن بعضکره ظلمت عین وغشا احداث ایدر لکن عینه حلب اولنسه

رحمه نافع اولور وعينه منصب اولان موادك ضررينى دفع ايدر وطرفه خشونتى
ازاله ايدر اعضا النفس اشك وكچى سودلرى سعاله وسلّه ونفث دمه جيد
اولورلر ونفث دمه لبن نعاج انفع اولور ولبن قروح ريه وسل ادويه سنده ندر
ولبن ايله مضمضه وغرغره خوانيقه وذبحه يه ولهات ولوزتين ورمله
نافع اولور ولكن خفقان رطبى اولنلره مضر اولور كرك ايسه اول خفقان
رطبك ماده سى دم اولسون وكرك بلغم اولسون ولبن لقاح ربو وبهره نافعدر
ولبن راسه ومعده يه منفعتندن اكثر نافع اولور اعضاء الغذاء ولبن
مثانه ده سدّه ايراث ايدر وماء الجبن يرقانه نافعدر ولبن لقاح ولبن
ماعز قطعًا وقاطبةً نافعدر واشك سودى استسقايه نافعدر وجميعا
اول البان صلابت طحاله نافعدر ولبن لقاح دهن خروع ايله باطندن اولان
صلابات نافعدر ولبن معده ده نفخ ووجع احداث ايدر خصوصا لبانك
احداثى اكثر اولور وانكيسرى فواق وجشاء دخانى احداث ايدر خصوصا
لبنك احداثى اكثر اولور وتدبيرى ملطفه محتاج اولان مطحول و
مكبوده مضر اولور لكن لبن لقاح طحال وكبدك امراض كثيره سنه
نافع اولور وكبد طرفيلوب تازه لر ولبن لقاح استسقايه جدا
نافع اولور خصوصا لقاح عربيه بولى ايله شرب اولنه وشهوت
غذاييه تهييج وتحريك وتعطيش ايدر ولبن حامضك استمرارى سحرا
بطيئ اولور وخلطى خام اولور لكن كرك طبيعى وكرك عرضى حرارت
ايله حار اولان معده آنى هضم ايدوب بدن انتفاع اولنور والله
زبد نزع اولنملدى دخانيتندن مخوف اولمز اعضاء النفض ماء
الجبن صفراى اسهال ايدر وافتيمون ايله ماء الجبن سوداء محترقى
اسهال ايدر ولبن حصاة احداث ايدر ومائيتى زائل اولنجه قدر
مطبوخ اولان لبن بطنى عقل ايدر واختلاف حبس ايدر ولبن
لقاح طمثى مدر اولور وتخيض ... اسهال عمارية جيد اولور ولبن حليب
ايله قروح رحمه احتقان اولنور وقروح مثانه يه قروح ماعز نافع
اولور

لبن

اولور ولبن ضرر جماعى تدارك ايدر وباهى تقويه ايدر واعاده نفخ احداث
ايدر ولبن غليظك كليسى قولنجى توليد ايدر وحصاتى توليد ايدر خصوصا البانك
توليدى اكثر اولور ولبن جماعى تحريك ايدر حتى ابدانى حاره ده لبن حامض
وماست ترطيب ونفخى ايله جماعى تحريك ايدر وجوقكره بطنى تليين ايدر خصوصا
خيل وابل واتن لبنلرينك تليينى اكثر اولور وبعده لبن بقرك وبعده لبن معزك
تليينى اكثر اولور ومائيتى قليله اولان البانك كليسى استكثار اولنسه بطنى
تليين ايدر ومعده يه مضر اولمز وملح لبنك وماء جبنك افعالهما البينه معين اولور
اما مطبوخ وياخود محماة اولان حصاة وصفايح حديد ايله مثخن ومقوم
اولان لبن لا محاله بطنى عقل ايدر ولبن سحجه نافع اولور ومطبوخ اولان
لبن حامض ذرور وصفراوى اسهالى حبس ايدر ولبن لقاح بواسيره نافع
اولور ولحن مقعده وراحى وقروحا وزره لبن وضع اولنسه نافع اولور
واول اعضالرده حادث اولان لذع تسكين ايدر الحميات لبن ماعز
ولبن اتان دقه جيددر وجوقكره لبن حامض سمنيتى نزع اولنه اجاده والقوليه
مرقوقدر استعمال اولنور اما لبن حليب حميات ده استعمال اولنمز وصاحب
حميايه لبن حليب تقريب جائز اولماز السموم لبن ادويه قتاله شربنه
نافعدر وارنب بحرى وشوكران وخاصه بنج وذراريح شربنه نافعدر
خاصه زراريح وارنب بحرى وثافسيا وخربق وخانق الذئب وخانق النمر و
جميعا ادويه اكاله محففه يه نافعدر وبنج سقى اولنمش كمسنه يه
٣٦ لبن سقى اولنسه عقلنى استرداد ايدر لحم الماهيه معرفة الاختيار لحوم
فاضله لحم ضان بردر ... لحم مع حرافته لطيفدر وماعز وعجاجيلك
فتا ... رضيعا زنك لحوملرى هضمه اقبل وغذائيتى الطف اولور
وجدييك حملدن فضولى اقل اولور ولكن محمود امن قوزينك
لحمى جيددر اما لبن غير محمود امن قوزينك لحمى رديدر قوجيوب
هرم اولان قيونك لحمى رديدر وكذلك عجيف بعض زبون قيون لحمى
... رديدر وغنم اسودك لحمى اخف والذّ در ولحم ذكر بعض اركك

قیون لحمی آنك كبیری زیاده سموز قیونك آیریلین لحمی حمل لحمی ابیض
اخفدر و اكثر بغلو لحم جزع غذاسی اقل اولور وفی جعده یده طاقی
اولور ولحمك افضلی وامراده بعض استمرائی زیاده قیو ایرلی عظمی
ملابس اوكوز و لحم ایمن لحم ایسیدن خفیف وافضل اولور و وسط
عضلی اولان لحم عیبدن نقی وعادر اولور وعصبا و لیما لحم رخوی
لزت بعضلره اكثر اولور خصوصا كه آنك رخوا و لحمی تری كثیر تولید لبن ایله
اوله و یاخود لسان كبی تولید لعاب سببیله اوله و الحمك هضمی قبیل
غذاسی جید اولور و اكثر اوقاتده بلغم اولور ولحم رخوك غذاسی كثیر تره
لحوم سائره نك ولحم عضلك غذاسی كبیر اولور انرن اكثر اولماز ولكن
ثریك وحض دیوكك غذاسی اكثر اولور ولحمدن جودتی اقل اولان دماغ
اولسون ایچون مخلوق اولان لحومدر كه عروق و عروق قلیر بیننده حشیج اولان
لحوم ... ولحم قلب كبی وثریك غذاسی جید در وانده لبن وار ایسه اول
ثریك لحم غلیظ اولور وخصیه لك لحم احزاردن افضلدر ولحوم طیرك
افضلی تراریج ودجاج لحمیدر و فراخ بعض كلنك وطیاهیج ودراریج
انلردن الطف اولور ولكن اغذی اولماز و یابس المزاج اولان حیوانك
صغیری كبیرندن افضل اولور مثلا جدی فاضلدر اما ماعز جدی فاضلی
دكلدر بلكه بعضلره ماعزك خلطی جدی ... اولور وتیسك بعض اجزاسی
لحم مطلقا ردیدر ولحوم سباع ردیدر وطیور مائیك لعار وطوال
الاعناق اولان طیور وطاووس وحمامات ضلبه و قطا وسودایی تولید
ایدر وانلره مشابه اولان وعصافیر بو مذكورلر جمیعا ردیه در وطیور غلیظ
ریاضت ... جیده الكیموس اولور ولحوم وحوشك خیرلوسی لحوم
ظبا اولور ومع هذا اسوداوی ... میلی اولور نصاری و اول انجران جادی
اولنلر دیر بلكه لحوم وحشیه خیرلوسی خنزیر بریدك لحمیدر زیرا اول لحم
اهلی خنزیر برك خفیفدر ومع هذا غذاسی قوتلو وكثیره وانهضامی
سریع وانك اجود احوالی تك ... وقاتی وقت زاید اولور و اجبا اولوكی
حیوانك

حیوانك سمعی و رعاسنه ورباضتنه واول مثللو اولور لبن بابنده ذكر اولنان
احوالدنه نظر اولنه الطبع جمیع لحوم طیردن ایاقلی حیوانلردن ایسیدر و
لحم بقر لحم ماعزدن ایسیدر ولحم ماعز یابسدر وهضمی اعسردر ولحم جزور
غلیظ الغذا سریع الانحدار ولحم ارنب حار یابسدر و كبار طیور لحوم ولحم
اوز وخرباین غلیظدر رطب وطیور مائیه رطوبتیدر ورطوبتك ضیاننه
وتیدر و بعضلر ظن ایدیلركه لحم قنفذ مرطبدر ولحم سمین والیه حاره
رطبه در الافعال والخواص لحم بدنی مقوی غذادر ومزبین الاغذیه
دمه استحاله دیا اقویدر ولحم مطبوخنك ومشوینك غذاسی ایبس ومسلوق
ارطبدر و آباز نر ایله ومرق مثللو اوله مطبوخك قوتی آباز نریلك قوتی
مثللو در و سمین وشحیم جمیعیدن ردی الغذادر و انلرك قلیلی طعامی ملطفدر
وانلردن طعامه لزت و برجك مقداری قدر یسیر صالح اولور ولحم صالح
هر نه قدر فی الاصل رطب اولور ایسه ده تجفیفده عودت ایدر ولحوم
یابسه نك كلیسندن ایبس اولور وغذاسی قلیل اولور ولحم سمین
بطنی تلیین ایلر ولكن غذاسی قلیله و دخانیتی استحالهٔ سریعه اولور
وسریعا معه هضم اولور والیه لحم سمیندن هضم وغذا ایتدره اردی اولور
والیه شحمدن احر واغلظ اولور ولحم بقرك غذاسی كثیر وغلیظا اولور
وبقر لحم اسود امراض سوداویه تولید ایدر ولحم بقرك افضلی لحم
عجاجیلدر وقشور بطیخ لحم بقری تهری ایدر ولحم بقرتنادنك افضل
اوقاتی وقت ربیع واوائل صیفدر نصاریدر و اول انجران جاد اولنلر
دیدیلركه ومع هذا لحم بقرده خنزیر لحمنك لزوجتی وحمانتی یوقدر
ولحوم حنانیص ... اشده تحلیلی سببیله قلیل الغذا اولور
ولحم بط كثیر الغذا اولور ولكن لحم دجاج جودتنه اولماز و فوائض لذتنه
جیدیدر و خلطی فاضلدر وشتر اقل لحم ریاحی كاسردر ولحم كی تعفنه
ابعد شحم اقل وجوهر ایبس و انلر در الزینة لحم بقر مولز بهقدر
حار و حشینك شحم كلفه طلا جیدر تبط اسمنك شحمی انك كبیدر

وقوزى لحمنك حراقسى ايله بهقه طلا اولنور و قوربغه لحمنك حراقسى
ايله داء الثعلبه طلا اولنور **الاورام والبثور** لحم بقر سرطان توليد
ايدر وكذلك لحوم غليظه سائره دخى سرطان توليد ايدر و اورام صلبه يى
تحليل **الجراح والقروح** لحم بقر جرب و قوابى رديه يى توليد ايدر و لحوم غليظه
سائره دخى انلرى كبيدر و لحم حملك حراقسى قوابى اوزره طلا اولنور **الات
المفاصل** لحم بقر جذام توليد ايدر و داء الفيل و دوالى توليد ايدر و لحوم
غليظه سائره دخى انلر كبيدر و سمين و اليه عصب جاسى و صلبه يى ضماد
و صاحب نقرسى لحم ارنب عرق النسا اقعادا و لنورلر و اول عرقدن نك فعلى
مرقه نقرس علتنه نوبه اغلورل و ابن عرس لحمى او جاع مفاصل اوزره
ضمادا استعمال اولنور ديج غليظه دن عارض وجع ظهره دهن قسط مروخ
جيدا اولور و باب الجذامه يازلديغى اوزره لحم افعانك اكثر نفعى اولور
و لحم القنفذ بعض كبى اتى دخى جذامه جيد در **اعضاء الراس** لحم بقر و
سائر لحوم غليظه مذكوره تجفيفى حبيله و سواس توليد ايدر و ابن
عرسك لحمى شرابى ايله خلط اولنوب صرع ايچون شرب اولنور **اعضاء
العين** قوزى لحمنك رمادى بياض عينه نافعدر ... لحوم مخلب
اولان سباع طيورلرك لحوم عينه نافع و مقويدر **اعضاء النفس**
سرطان نهرى مسلوق لينه جدا نافع اولور و لحوم فراخ خوانيقى تهيج
ايدر **اعضاء الغذا** ذكرى مرور ايدن لحوم غليظه طحالى تغليظ ايدر و لكن
كزبره يابسه و زعفران ايله اتخاذ اولينن لحم بقر سكباجى معده يه
سيلان مواددن سيلاندن منع ايدر و فساد مزاج و استسقا و سده
طحال و كبد معالجه سى ايچون لحم قطاه ذكر اولنور و اولى اولان لى و الحم
مستسقى يه قريص اتخاذ و لنمقدر تهيج عطش ايلميسون ايچون و ناسدن
بعضلر اولكسنه لركم لحوم سباع ... معده و معده رطوبتى و معده ضعف
ايچون مرج ايلدر و غذانك انهضامنك سرعتى و بطئى غذانك رقت و غلظتى
حسبيله دكلدر زيرا برى ... خنزيرك لحومى بيلديكى اوزره اقلى رخلى
واهلى اولان
و غليظه

و رفع الغذا
و غليظه ايكن مع ذلك انهضام و انحدارى سريع اولور و كذلك كيك اتى
غليظدر و مع هذا سريع الانحدار در و لحم قنفذ سكنجبين ايله استسقايه
نافعدر و لحم سباع و ذوات المخالب يعنى سباع طيور لحومى تناولى معده
كريه كورر **اعضاء النفض** لحوم بقر امعايه صفرانك تحليلنى منع ايدر
و لحم ارنب مشوى قروح امعايه جيددر و لحم قنفذ مجفف سكنجبين
ايله وجع كلايه جيددر دينلكه هر ملك عرق سى قولنجه و امراض غليظه
سوداويه يه جيددر حمار وحشى نك شحمى دهن قسط ايله ريح
حادث وجع كلايه جيددر و لحوم سباع و لحوم ذات المخالب ...
جيددر لحم بقر سكباجنك مرقه سى اسهال مرار يه جيددر و اول اسهالى
قطع ايدر و انك لحمندن كزبره ايله متخذ اولان قريص خل و خلاه
اولنلر و كزبره يابسه و قليل زعفران دخى جيددر طيورك مشوى ... غير مشوى
لحو و طبيعتى عقل ايدر خصوصا قباج و طيا هيجانك عقلى اكثر اولور و
اندردن دخى عقلنه اقوى اولور و قنابر و خصوصا نسلق اولنوب مرقه سى
صب اولنه قنابر و كيك اتى بو لحمدر ... و لحوم سمينه لحوم كرشى
تليينه اشد اولور **الحميات** لحم بقر و ايايل و وعال و كبار طيور لحومى
حميات ربع احداث ايدر **السموم** ابن عرسك لحمى مجففى سموم ايچون
شراب ايله سقى اولنور قوزى لحمنك محرقى حيات و عقارب و جرارات
لسعه لرى ايچون سقى اولنور و اول لحم حملان محرق شراب ايله كلب كلب
ايچون و لحم ضفدع لسع هوام ايچون سقى اولنور **اون ايكنجى**
فصل حرف ميمده كلام مشتمل در تورت فصلى بيان اللى مجموع دخى واذكر ايلرز
مسك الماهيه مسك ظبى نك بر نوعى دابه نك سره سى يعنى كوبكيدر
انك ايكى نايى واردر كه ايكى بونى نوز كبرا اول نابردره جانبك نفسيه
تعقيف واردر **الاختيار** انك اجودى معدنى سبز ايله تبت اولور
و بعضلر ديديلركه بلكه اجودى و لان صينى و بعده هندى و بعده خيرخيرى
بحر اولور و ... سبزى ايله اجودى ايكى نوع بهملر و سنبل دخى ابيلرلردر

وبعده اجود مقلّ ... درایرن حیواننك مسكیدر ولون ورایحه جهتندن اجودی
اصفر اللون وتفاح الرایحه اولان مسكدر الطبع درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر
بعضلر قتنده یبسی ازجه‌در الافعال والخواص لطیف ومقویدر الزینة
طیبه ادخال اولنسه مبخر اولور اعضاء الرأس مسك مع زعفران وقلیل
صندل كافور سعوط قیلنسه صداع بارده نافع اولور ووجوه مسك ایله استعاط
دخی اولسه صداعه نافعدر تحلیل ودماغ تقویه‌سی ایله اعضاء العین مسك
عینه تقویه ایدر ورطوباتی تنشف ایدر وبیاض رقیقه جلا اولور اعضاء النفس
والصدر قلبه تقویه وتفریح ایدر وخفقان وتوحشه نافع اولور السموم
بالجمله سمومه وخصوصا بیشه تریاق اولور مصطكی الماهیة برصنفی رومیدر ٢
وصنف اخری قبطیدر سواده بقرو شجره‌سی مائیت قلیله وارضیت كثیره‌دن
مركبدر ومصطكی كندرده الطف وانفعدر الاختیار انلك اجودی ابیض و
جلالی یعنی عظیم ونقی اولنلردر وانلك اصلاحی سركه ایچنده برقاچ كره اینمكله
تحلیل ایدوب بعده تجفیف ایتمكله اولور الطبع ثانیه ده حار ویابسدر و
كندردن تسخین وتجفیف اقلدر وشجره‌سنده شدیدا تبرید وتسخین یوقدر
وكندوده موجود اولان تسخین شجره‌سنك تسخینندن اكثردر الافعال والخواص
قابض محللدر وشجره‌سنك بالجمله اجزاسی قابض وتركیب مائی ومفتر جوهر ایله
جوهر ارضیدن مركبدر واصولی وقشور اصولی اقاقیا مقاملرینه قائم اولور
وانلر برل اولور وورق عصاره‌سنك فعلی دخی انلك كبی اولور وشجره‌سنك ثمر سنك
شری القبض بر نوع دهن اتخاذ اولنور واكله شیلن بودر كه جالینوس دیدیكه
مصطكانك بالجمله اجزاسنده مع القبض تلیین واردر ودهانیده اجزا
كبیدر ومصطكانك قبطی اولوب سواده ناظر اولنلرك قبض اقل وتجفیف
اكثردر وتحلیل قوتیه محتاج اولنلره قبطی مصطكی اوفقدر قبض وتلیین و
تجفیف ... الطیف اولور ولطافت
وتلیین وحرارت دقیقه‌سی حسبیله بلغم اذابه ایدر ومع ذلك انوه حرارت
دوا اولمز حدتی وكثافتی صموغ سائره‌دن اقل اولور الزینة سنونات
وغیره

وغیره یه وضع اولنوب سنه وغیرا ولنور موضعده حسن احراق وایراث
ایدر الاورام والبثور مصطكی قبض وتلیین ایله اورام احشایه نافع اولور
واسود قبطی صلابات باطنه یه اوفق اولور واسود اورام نمله یه نافع
اولور الجراح والقروح انلك عصاره‌سی وورقنك طبیخی ساعیه یه سعید
منع ایدر وشجره‌سنك دهن جربه نافعدر حتی مواشینك وكلابك جربنه
دخی نافعدر ووورقنك طبیخ وعصاره‌سی قروح اوزره صب اولنوب لحم انبات
ایدر وكذلك عظام مكسوره یه دخی جبر ایدر اعضاء الرأس مصطكی یه
مضغ راسدن بلغم جلب ایدوب تنقیه ایدر وكذلك آنكله مضمضه لثاته
شد ایدر اعضاء الصدر سعاله ونفث دمه نافعدر خصوصا شجرینك اصلی
وقشوری زیاده نافعدر اعضاء النفض كبد ومعده یه تقویه وشهوتی تحریك
ومعده یه تطییب وجشایی تحریك وبلغم اذابه ایدر واورام بلغمیه یه نافع اولور
واصل وقشرینك طبیخی اختلافه وذوسنطاریایه وسحجه نافع اولور وكذلك
ورقنك كندو دخی رحمدن اولان نزف دمه وارحام اوجاغنك جمله قرحه‌سنه
سیلان ایدن رطوباته ردیه یه ورحم ومقعده نتوئنه نافع اولور وكذلك
٣ دهن شجره‌سی دخی انلره نافع اولور وادرار دخی اولور موالماهیة
مختلفة الشكل قطاعدر غاریقون لوننده اولور وانلك غبارلر اولور كه
قبض مراد یه ضارب اولور انلك رایحه‌سی طیبدر لسانی حذر ولذع ایدر
واول قطاع بر نباتك اصلیدر كه انزن انجق اول اصل استعمال اولینور
بلاد مغرب ... اول اصل كثیر الوجود اولور الاختیار اجودر ابیض
وجلالی یعنی بویوك ونقی اولنلردر وانلك اصلاحی تحلیل بونسركه ایچنده برازایا
ترك وبعده تجفیف ایتمكله اولور الطبع درجهٔ ثالثه ده حار یابس اولور
وانزه غیر نضیجه ونافخ رطوبت غریبه اولور الافعال والخواص لطیف
وجلا ومفتح وقوتده سنبله مشابه‌در لكن اسخن واقبضدر الات المفاصل
اوجاع مفاصله شرب وطلاء نافعدر اعضاء الرأس انزه رطوبت محمده اولمغله
انك اكثاری صداع ایجاب ایدر اعضاء الغذاء كبد بارده ونفخه نافع اولور اعضاء النفض

شربا و ضمادا عسر بوله نافعدر وكذلك مثانه ده اولان وجاعه
واحتقان فضوله نافعدر وطمث ادرار ايدر و وجع ارحامه نافع
اولور حتى صو بيده جلوس هم نافع اولور و معصوص قراقره و نفخه هم
نافعدر و فجن سحق اولنوب عسل ايله خلط اولنسه صكره لعق
اولنسه مقعده ده عارض اولان ريح منع ايدر و بولى ادرار ايدر

٤ ماذريون الماهية ~~ ... ~~ و اول نوع ايكى صنفدر
بر صنفنك ورقى كبير و رقيق اولور و صنف اخرك ورقى صغير و ثخين
اولور و بو صنف اخيرا ردى اولور و اسودا اولان قتال اولور الاختيار
ماذريونك اجودى ورقى كبير اولوب زيتون ورقنه شبيه و الطف
اولنلردر اما صغار اولوب جعد اولنلر ردى اولور و ماذريونك غايتله
بعضلره تخيير ايله كسر اولنور الطبع درجه رابعه ده حار يابسدر
الافعال والخواص حاد و منقى و مقشر در و حراقتى شديددر
الزينة بالجملة ماذريون اصنافى بهق و برص و نمشه خارجدن
طلا اولنور و بعض كره اكم كبريت خلط اولنوب جميعا طلا اولنور
الجراح والقروح جميعا اصنافى قوابى و قروح وسخه ايچون عسل
ايله استعمال اولنور و ابرى محلل و اكال جوهر اولمغله خشكريشه
قلع ايدر و كذلك جربى هم تجفيف ايدر اعضاء الرأس دندان اغريسى
ايچون ماذريون طبيخى ايله خصوصا اسودينك طبيخى ايله مضمضه
اولنوب الحال اغرى ساكن اولور و بعضلره ماذريونك برشى فلفل
و قطعه موم ايله سن متوجعه الصاق اولنور اعضاء الغذاء
معده يه و كبده ماذريون جدا مضر اولور اعضاء النفض ماذريون
ماى اسهال ايدر خصوصا چيكى زماننده رطبا اخذ اولنوب زيادى اسهال
ايدر و انك حرارتى حل ايچون تقع اولنوب بعده تجفيف و تنغله كسر اولنور
و انك شربتى منقوعا التى درهمدر و لمقدار ماذريون بر بوچق رطل صو
ايچنده نصف و ربعى باقى قالنجه قدر بعض ربعى اكل او لنجه قدر طبخ اولنور
و بعده

و بعده شرب اولنور و حيات و حب القرع اسهال ايدر خصوصا قوذنج جبلى
طبيخ ايله انزل اكسونا فى شرب اولنه و بعضلره يكرو ايكى درهم ماذريون
شرابنك ايكى جزءده نقع اولنوب ايكى شهر ترك اولنور و بعده استسقا
و تنقيه نفاس ايچون شرب اولنور و ماذريونك طبيخى بولنجه عسر
نشف بوينه نافع اولور بعضلر ديديلركه اولاد و اسودايى و اخلاط بلغميه
دخى اسهال ايدر خصوصا ايكى مثلى افسنتين ايله خلط اولنوب انزن
عسل ايله معجون قيلنديقدن صكره انزن شيافات اتخاذ اولنه
و ماذريون ايله ماء اصفر اسهال مراد اولنسه واجب اولوركه اكه
مسهلات اخر خلط اولنه و اكرا نكله سودا اسهالى مراد اولنسه ينه وجه
اولكر استعمال اولنوب اكه سودايى مسهل نسنه خلط اولنه السموم
نهش هوام ايچون ماذريون ~~ ... ~~ منهوشه شراب
ايله سقى اولنور و ماذريون و خصوصا اسودى سموم قاتلدر و فجن
ماذريون سويق ايله خلط و ما ايله جمع اولنسه فار و كلابى قتل ايدر
انسانه ماذريونكوى ~~ ... ~~ ايكى درهم مقدارى قتل ايدر و آنى قتلى كرب
٥ وقيء و اسهال احراقت ايتمكله اولور مر و الماهية هند ديريكه مرو بيك
انواعى واردر بر نوعنك رايحه سى طيبه دركه مرماحوز ديرلر احرو ابيضدر
و نوع اخرينه سمو سا ديرلر و اول نوع حار ليندر و نوع ثالث مرو ابيضدر
و معتدلدر و انده قوة مفرحه واردر بن ظن ايدرلركه ~~ ... ~~ قوه
مفرحه اولان مرو لسان النوردر و بر نوعنه هم مرو ماهوس ~~ ... ~~
اولنور حار يابس ملطفدر و بر نوعنه هم ميشبها رسميه اولنور و اصيفك
قولى اوزره الطبع درجه ثانيه ده حار يابسدر و ثانيه دن زياده ده اختلاف
واردر الافعال والخواص جميعا اصنافى مفتح لطيف ~~ ... ~~
و نفخ و بلغم محللدر سدد فتح و اراييجه تفتيح ايدر اعضاء الرأس
اذن وجعه بين ايله تقطير اولنور و انك ميشبها دنوعى صداع حاردن
نافعدر و مروينك سائر اصنافى صداع بارده نافعدر لكن عطرتى اولنلر

مصدّعدر خصوصا شراب ايله وزره شرب اولنسه اعضاء الغذاء
معده ده بلغمى تحليل ايدر ووجعنى دفع ايدر وب تقويه ايدر اعضاء
النفض امعايى تقويه ايدر وبرنجى قورتليسه سحجه وذوسنطاريايه
نافع اولور وقوديلدن استعمال اولنور ايسه بلغمى اسهال ايدر
مرماحوز الماهية بو نبت جعو قدر وزهرى خضرتده مائل اغبردر ٦
رايحه سى طيبه وغطوه در الطبع دمشقده ديديكم مرماحوزدر نحو شيلدى
اسخن واقوادر ثالثه ده حار ثانيه ده يابسدر الافعال والخواص
لطيف محلل مسكن رياحدر وسدد بلغميه يى مفتحدر رقيق عضوك
سدّه‌سى اولور ايسه اولسون جميعا تفتيح ايدر اعضاء الرأس
شرابه القا اولنسه سريعا سكر ايدر وشراب ايله وزره شم تصديع
ايدر ولكن شمّ ونطولى اوزره اكباب بالجمله بخاردر وصداع بارد تحليل
ايدر وبو افعالدن شيحه بكزر اعضاء الغذاء معده يى تقويه وسدد
احشايى تفتيح ورطوبت معده يى نشف ايدر اعضاء النفض امعايى
تقويه ايدر مقل اليهود ومقل مكى الماهية مقل يهودك برصنفى صقالبر ٧
وصنف آخر عربيدر ايكى نوع وادم وضموع جنسندر دومك ثمره‌سيدر
ديكلدر اما مقل مكى شجرهٔ دومك ثمره‌سيدر الاختيار اجوداولى
مقلدر كه ازرق وصافى ومر الطعم عيدابزن نقى الحلالى سريع الطيب
الرايحه اولور وانك دخانى رايحه‌سى غاردر اليه‌سى كبيدر تحين مقل يهودى
عتيق اولسه تليندن بخفيفه خروج ايدر الطبع باردر يابسدر و
آخر مقل اولادحاردر رطليندر خصوصا صقالبر اولانى ومقل عربيه يى
زمان بعض عتيق بخفيف ايدر الافعال والخواص محلل رحم دم جامديى
دو تحليل ايدر ملين ومنضجدر وريا وكاسردر وصقالبيك تليينى
اشددر وغيرطر اولان عربيه ايسه الاورام والبثور مقل اورام
صلبه‌يى تليين ايدر خصوصا اوزوج اولان كسنه‌نك اغرصوب ايله
اذافه اولينن عقلك صلابت تليينى ازيد اولور وكذلك اورام بارده
سائره يه

سائره يه نفع تحليل ايدر واول مقل مكيكه ثمرهٔ دومك غيردر اولور اكه
مقل يهودى تسميه اولنور اول مقل خنازيرى بوله قيله واورام باطنه
وصلبه ايچون مطبوخا شرب اولنور الجراح والقروح طلى سعفه اوزره
خل ايله طلا اولنور الآت المفاصل فسخ عضله وتشنج وصلابت
وذات الجنب اوجاعنه نافع اولور مقل عربى اوجاع حنجره يه وحلقه
نافع اولور اعضاء النفض شربا وحمولا وبخورا مقل بواسيره نافع
اولور ودم باسورى حبس ايدر وحصاة كلايه نافعدر وقيچن مسهلاتله
واقع اولسه سحجى منع ايدر وبولى ادرار ايدر وبعضلره ظن اولنور كه
مقل مكى خواد رار ايدر وشك يوقدر كه مقل مكى عقل ايدر وحصاتى تفتيت ايدر
وصاف واحمر اولان مقل عربيدن ايكى مثقال مقدارى سحق اولنوب ماء
عسل ايله شرب اولنسه بلغمى حط ايدر وجميعا ايكى مقل مائيه اولان
ادره يى تحليل ايدر ومنضج اولان دحمر اولان ايكى مقل تفتيح ايدر وجنين
احرار ورحم تنقيه ايدر وانكر اورام مقعده يى وخصيه ور ملرين تحليل
ايدر السموم كسح هوامه نافع اولور مقلامنوس الماهية ٨
ديسقوريدوس ديديكه بو دوا بخور مريم ديمكله معروفدر اولان
دوادر واهل عراق وقبط اكه عوطنيتا درلر بو نباتك ورقى لبلاب
ورقنه مشابهدر اول ورقك الوان مختلفه‌سى واردر اول لندن اخرنده
وارنجه قدر انده خطوط بيض واردر وساقى اوزرنده زغب واردر
وزهرى ورد احمره مشابهدر ولونى فرفيريدر واصلى اسود در شلجمه مشابهدر
اولور بغ قدر عوضنه مائلدر وانك برنوع آخرى واردر كه بعض ناس
اكه اسم ايله تسميه ايدر ورق لبلاب كبى ورقى اولور ولينيدر وانده جراحه
غير مفرط واردر ولزوجتليدر وانك اصلى منتفع بو ديكلدر ومواضع
خشنه ده وجبالده بين الصخور نابت اولور وبعضلره نقشير اولنوب
عصر اولنور ومواضع ظليله ده وافيا بعض كثيرا بولنيور
وخاصّه ظلال شجره ده بولنيور الآت المفاصل التواء عصبه ونقرسه موافقدر

رطبا

الاورام والبثور اول نباتك اصلی شری ایچون سقی اولنور وحصفنی ازاله
ایدر القروح خل وعسل ایله خلط اولنسه جراحاتی صاغلدر و باکلرینی
استعمال اولنسه بنی بری جراحته سبب اولور اعضاء الرأس باش اوزره
صبّ اولنسه باشده عارض اولان قروحه و برندن عارض اولان نزفه
موافق اولور و فجن شراب ایله خلط اولنسه اول شراب قوتلی سکر ویرر
اعضاء الغذاء اندن طلا ایلکه اوج مثقال شرب اولنسه یرقان اصفره
براءت حاصل اولور ویرقان ایچون آنی شرب ایدن کمسنه به لایق اولور که
اضطجاع ایده وب زرینه ثیاب کثیره اورتونمکله تعرّق ایلیه واول
عرقک لونی مرّۀ صفرا لونته مشابه اولور اعضاء العین اولدخی انک
صوینی عسل ایله خلط اولنوب اکحال اولنسه عینه عارض ماینه موافق
اولور اعضاء النفض انک اصلی درومالی دینمکله معروف شراب شرب ایله
اولنسه طمثی ادرار ایدر و بعض ناس زعم ایلدیکه کبد اولان خاتون اول
دوایه مرور ایده وب اوزرنه تخطی ایلسه ساعتنده حملنی اسقاط ایدر
واکر قبل الحبل تخطی ایدر ایسه واکر حبلی و اکر حاملی اولمیان خاتون
تخطی ایلسه کبد قالماز وانک صوینی عسل ایله صوفرا وزرینه قیلنوب
مقعده دن احتمال اولنسه بطنی اسهال ایدر وکذلک مراءه عانسنه و
خاصره سنه آنی لطخ ایلسه بطننی تلیین ایدر و بطننده اولان ولدی
افساد ایدر واخراج جنینی ایچون قابله خاتونلرک استعمال ایلدیکی
ادویه یه ادخال اولنور وانک صوینی خل ایله خلط اولنوب
ناتیه اولان بعض طشره چیقان مقعده یه طلا اولنسه داخله
رد ایدر وناس زعم ایدرلرکه بعضکره تنقیه ارحام ایچون بعد الولاده
شرب اولنور و بطنده اولان اوجاعه شفا اولور السموم طلا ایله
شرب اولنوب ادویه قتّاله یه وسمومه و دوابّ خبیثه نک
لدغنه نافع اولور خصوصا ارنب بحرینک سمنه ضماد اولنور مادطس
9 الماهیه بر نوع نبا تدر که آنک اصل واحده قضبان کثیره سی اولور اساقلی

قوموز

قوموز اولور واول قضبانک اصل واحدک اطرافنی وجوانبنی احاطه ایدر
وانک اوراقی دقیقلر وطویللر اولوب اول اوراقک ارقه سنده اوزرینه
ماییشه اولور ولونی سواده ضاربدر واطرافی حاده در شعب اولور
اغصانینه برار صغار ورقاق شعب ایدر اول قضبانک اوزرنده
لونی اصفر لاژوردی ازهار اولور وانک غلظی اصبعدن اصل غلیظی اولوب
اول اصلک شعب کثیره سی اولور وبالجمله بو نبات سقولوقندریونه
مشابه اولور ولکن اندن اقل واصغر اولور و بعضلر دیدیلرکه اشبو
مادطس اذان الفار دینمکله معروف اولان ندوادر و بونی بیان ایلدک
10 مازریون الماهیه دیسقوریدوس دیرکه مازریون بر نبا تدرکه
انک ورقی ورق حماضه بکزر ولکن اندن اطولدر واوراقی عریض
التبدر ویاخود بیرر واول اوراق قائمه در باطن املسدر وظاهرنده
بر شی واردرکه کانّ اول شی مزاب دقاق وورقی ملتزقدر واول نبت
مواضع ظلیله ده و بساتینده نابتدر وعفصدر انک زهری وثمری
وساقی یوقدر اعضاء النفض قرحه امعا واسهال ایچون شرب
اولنور السموم انک ورقی عتیق وغیر حدیث شراب ایله شرب
اولنسه نهش هوامه موافق اولور وانکله مواشی تلویث وتوضیر اولنسه نافع اولور
11 مورفلون الماهیه بو لفظه نک معناسی کثیر الورق دیمک اولور
انک ساقی نیک اغصانی اولور واصلی واحددر اوزرنده ارزیانج ورقی
کبی ورقلر واردر وساقنک بحوینوی وردر ولونی مختلفدر احامله وموانع
رطبه ده نابت اولور و بعضکره ارض اوزره بر وجهله تسطح ایدرکات
بر طارح آنی طرح ایلمشدر و قطعه قطعه دوشمشدر الجراح
والقروح انک ایله یابسا ویاخود رطبا مع الخل تضمید اولنسه
قروحه وورملو جراحت طریه یه نافع اولور السموم موضع عالیدن
12 سقوط ایدن کمسنه یه ماء بارد ایله سقی اولنور مالیقرون الماهیه
بر نوع نبا تدرکه انک طولی ایکی ذراع مقداری اولور وانک ورقی ورق فوجه مشابه اولور

وبحسب الاشكال الوبائيه وكرسته يه مشابه ورقيق اولور ووقت طوتيشنده
يكرى د ابقر وجراد سوقتلودر واو ارق اخزا اولنور خفيفا قوريلور و
دق اولنوب عرقو قندن فتائل اتخاذ اولنوب سراج برلنده اسراج اولنور
وانك دسومتى خشونتى جلايى تليين وتمليس ايدر وبو افعال ديليدكى اوزره
اولنيقدى خواصنيدر اما بين واولخواصه بناءً اولنيدى اعضاده
اولنان اول قوماك ذكر ايليديكلرمزنا فعنيدم اول خواص ثقه و اعتماده
اولمديغنه بناءً بن ترك ايلدم وبو موضعده ايرادندن اجتناب ايلدم ماء
الماهية صو بر جوهر بسيط سيالدر كه اشيايى ترطيب ايلر انك شانيدر ١٣
ومعلوم بيورله كه مياهك تميزنده عسرت وار در اول مياهك محللرى تعدد ايلديكى
امكنه لرى اختلاف اوزره اولمغله وكذلك اهويه نك امزجه لرينك واختلافيه
ناشى اختلافى اولمقله حسيله الاختيار مياه فاضله ومحموده يى كتاب اولده
بيز ذكر ايلدك بعض اغراضكى اول محلدن طلب ايله وعلى الاكثر جيد اولان
مياه اول صولردر كه عذب وصاف اولوب اكثر مزاج اخرقارشمز وبطندن ذهابى
سريع وغرايى تنفيذ سهل اولوب انك نفخى اولماز ومدة طويله مكث ايليسه
تغير ايلمز اما مياه رديه اول صولردركه رائحه وبطائحيه اولور واكا طعم غريب
ورائحه غريبه غالب اولور كدره وغليظه وثقيله اولوب نجزه مبادرت
ايدر واول صولرهودر كه اوزرنده غشاء ردى طافى اولور وانده برنسنه غريب
جمود ايدر وبونلردن صكره معلوم اوله كه مياه بورقيه نك ضررى لبن و شراب
غليظ وشراب اسيج وشراب رقيق ريحانى وغيره اغذيه نى وفتائج وبقول
مطلقه ودره استعمالى تدارك ايدر ومياه كدره غليظه يى نوم وبصل و
كراث مثللو ملطفات حل اصلاح ايدر واوزرنه شراب شرب اولنسه انك
غائله سنى وضررينى دفع ايدر خصوصا شراب اول صو ايله مخلوطا شرب اولنسه
مأمون الغائله اولور وصويلرك خشونتى بعضكره غلظتندن وياخود حاده
وجلاا ولديغندن اولور وبعضكره شديد التنقيه اولوب باطن غسل ايتمكله
اولور مثللو صويده هو ماء خشن اطلاق اولنور وماء مرى حلاوات اصلاح ايدر

يعنى سيلك يوزنده جمع اولان اشياء يابسه نك تنقيه لرى اولوركه اكثر تماشيده

وماء مالحى

وماء مالحى خرنوب شامى وحب الآس وزعرور وطين حر وسويق
اصلاح ايدر وبالجمله ماء ردى يى خل اصلاح ايدر الطبع ماء البحر
حريف حاددر وماء بورقى مسخن مجففدر نحاس وحديد صولر
احشايه نافعدر الافعال والخواص ماء بارد اصحاب سوده مضردر
ولكن تخلخل وسيلان اصحابنه نافعدر اول سيلان قنق سيلان اولور
ايسه وقنقى عضوك سيلانى اولور ايسه اولسون جمله سنه نافعدر و
اندن حادث اولان امراضه دخى نافعدر اكر قواء اربعه هاضمه وجاذبه و
ماسكه ودافعه اشبو قوا اربعه بالجمله اعتدال اوزره اولور ايسه
ماء بارد اول قوالرك جميعا تقويه ايدر الزينه ماء بحر قبل التقرح نره دن
عارض اولان شقاقه نافع اولور وقملى قتل ودم منعقدى تحليل
ايدر ومياه كبريتيه بهق وبرصه جيددر وماء البحر هم انك كبيدر
الجراح والقروح ماء قراح قروحه رديدر ترطيب حسيله تدبير
قروحده ماء بارد واجبك خلافى اولور وماء بحر استعمال حكه يه وجربه
وقوابيه نافعدر انك كبى مياه كبريتيه جربه وقوابى يه نافعدر اكر اغتسال
استحمام اولنور ايسه وكذلك سعفه يه دخى نافعدر آلات المفاصل
ماء البحر واو مثللو مياه امراض عصبه نافع اولور خصوصا اولهيا
ايله استحمام اولنسه رعشه وفالج وخدر مثللو امراضه نافع اولور
مياه كبريتيه دخى انك كبى امراض اعصاب مذكوره يه نافعدر وجميعا
اوجاع مفاصله وعصب بارده دخى نافعدر اعضاء الراس مصو حار
ماء فاتر ايله انتفاع ايدر وماء حار دخى منتضر اولورلر وماء بحرك
بخارى صداع بارد اصحابنه نافعدر وماء نحاس فمه واذنه نافعدر
اعضاء العين ماء القفر عينه رديدر اعضاء الصدر جدا بارد
اولان صو صدره رديدر وصو قصبه ريه يه مضردر زيرا قصبه ريه نك
تخفيفه حاجت واردر وصو مرطب اولمغله قصبه ريه يه مضر اولور وماء
فاز لهات وحلق وصدر ورملرينه جيددر واورام ثدى ماء بحر ايله تنطيل اولنور

يعنى الحرى تحت جلده

وماء بورقی بعضکره ریه یه نافع اولور وماء الشب نفث دمه نافع اولور
ماء حدید طحاله ومعدئیه نافعدر وماء نحاس حق فحل ومنفعتده ماء حدیده
قریبدر اعضاء الغذاء جرابارد اولان ماء اصحاب بعده مضر اولور وماء
البحر واملاح وصولرمعدیه رد یدر ماء بحرك بخاری استسقایه نافعدر
وماء بورقی بورقیت ایله بعضکره معدئه رطبه یه نافع اولور وماء الشب
قیئه مانع ونافعدر وکذلك حماءه قابضه میاهی دخی قیئه نافعدر ومیاه
کبریتیه طحال اورامنه واوجاعنه نافعدر کبدك دخی اورام واوجاعنه
نافعدر اعضاء النفض مغص ایچون ماء البحر ایله احتقان اولنور وبعضکره
دخی سقی اولنوب اسهال ایدر وبعده مرق دجاج سقی اولنوب اثرن حادث اولان
لذع تسکین اولنور وماء شب اسقاطی منع ایدر ومیاه کبریتیه رحم بارده
جرانافعدر وباهه ردیدر وبطن عقل ایدر وحرکات عنیه ومنیك سیلانی
تسکین ایدر ماء ملح اسهال ایدر وبعده تجفیفی حسبیله امساك ایدر ومعك
اولان میاهك جمیعسی بول وحیض وولادت عسرلرینی ایجاب ایدر ومیاه
الکثر اطلاق وتجفیف ایدر وبعضیسی عقل ایدر وبعضکره قولنج احداث ایدر حدید
ونحاس میاه کلایه وقولنجه جید اولور ومیاه کرره کلیه ده ومثانه ده حصاة
~~احداث ایدر اما بحیده حدید ونحاس سونرینی صو کلایه وقولنجه نافعدر~~
نفث دمه نافعدر الحمیات میاه کبریتیه وحمائیه ورا کده منتنه حمیات احداث
ایدر ومیاه غلیظه من بین الحماد بعد احداث ایدر السموم افعی لسع ایلدیکی
کمسنه ماء بحره جلوس ایلسه انك ایله انتفاع ایدر وکذلك حیوان قتاله
وغیر قتاله اولنلرك لسعه لرینه نافع اولور مزمار الراعی الماهیة معروف ١٤
دوادر الخواص قوة جلائیه واردر الاورام والبثور اورام حاره
تحلیل ایدر اعضاء الغذاء احشاده اولان رخوه وثقیله اوجاعه
نافع اولور اعضاء النفض طبیخی حصاة کلیه یی تفتیت ایدروب نافع
اولور واصلی قروح امعایه نافع اولور مغاث الماهیة بعضلر دیدیلر که ١٥
مغاث رمان برینك کوکیدر ولکن بزم کرا ایدجکمز وصف ایلدکمز موافق دکلدر اول
وصف

وصف بودرکه ~~بعلنی~~ مغاثك بزری باهه موافق اولور وباهی بقوة
تحریك ایدر الطبع درجه ثانیه ده واربجه قدر حاردر ودرجه ثانیه ده
یابسدر الخواص اعضایی مقویدر الزینة جرامسندر الات المفاصل
وثایه وکسره ووهن عضله طلا اولنسه نافعدر نقرس وتشنجه
دخی نافعدر دشبنره وصلابت مفاصله جیددر اعضاء النفس
حلق وریه صلابتنه نافعدر اعضاء النفض باهی تحریك ایدر
١٦ خصوصا بزرنك تحریکی اکثر اولور مرداسنج الماهیة آنك تحرقدر
آنکا غیرینی دخی اتخاذ اولنور وانك اصلاحنده مبالغه اولنور
انك اصلاح مذکور خل ویاخود خمر ایله طبخ اولنوب مرة اخری احراق
اولنمغله ویاخود اول طبخدن صکره ایکی دفعه دخی طبخ اولنمغله اولور
ویاخود خمر اوزره طبخ اولنوب اوزرینه عالی اولاق نشیئی نزع
ایتمکله ویاخود ما وحنطه وشعیر ایله ~~...~~ نشفق
ایرنجه قدر طبخ ایدروب اندن اول خلیطلر بعض ما وحنطه یی ~~...~~
بینه ماء جدید ایله اولدوا ~~...~~ قدر طبخ اولنوب بعده ترسیب
اولنمغله وبعده مرارا بو منوال اوزره طبخ وترسیب اولنرتقرین صکره
ملح ایله سنك بلوریکی منوال اوزره تنقیه اولنمغله اولور وبعضکره
بو مذکورلرك غیری عمل ایله دخی اصلاح اولنور الطبع جالینوس دیدیکه
مرداسنج تجفیفده مائلدر ولکن ضعیف الاسخان ومبرد والتبرید
وجالینوسك غیریلر قتنده اولدیغی مقدار برده مائلدر ومرداسنج
مغسول لا محالة باردر الافعال والخواص قابض ومجففدر
مع قبض وتغذیه قلیلا جالیدر ومواد غلیظه یی تلطیف ایدر
وقبض وجلاسی بیرلردر ومراهمك مرداسنج ماده سیدر ادویه
جمع ایدر تحلیل وتاکیدك افراطنی کسر ایدر وکذلك قبضنی کسلر
الزینة برث وابطك رایحه لرینی تطییب ایدر فخذك سحجنی منع ایدر
کلف واثار سوددر ودم میت جالی اولور خصوصا مغسول اوله جدری ازاله وعرقی
منع ایدر

احراق

نزع ادوب

ملو

الجراح والقروح بالعرض لحم قروح انبات ایدر لکن جالینوس دیدیکه مرداسنج
منقی وموسخ ومنبت وناقص دکلدر انزه اوصاف اربعه دن بر حق بولنمز
ولکن عادة مراهمدر مغابن والفخاذه واقع اولان سحجه نافع اولور
اعضاء العین مرداسنج مغسول وابیض الحاله ادخال اولنسه عینه
جلا ویروب نافع اولور اعضاء النفض اگر شرب اولنسه بوغزی منع ایدر
وبزم بلادیمزده خاتونلر صبیانه عارض اولان خلطه ایچون سقی ایدرلر
وبعضکره صوکیز انده صوینک ضرری قلیل اولسون ایچون مرداسنج
القایدرلر السموم مرداسنج سم قاتلدر بوغزی حبس ایدر بطنی وایکی جانبی
نفخ ایدر لسانی ابیض ایدر ونفسی تضییق ایدوب خنق ایدر مشکطرامشیع
١٧ الماهیة اول نبت در از قضبانیدر که سنا هسفرمه مشابه اولور انک یابس بکی
اول تطعمده کثیر طعم وکثیر رایحه اولماز وصکره مرارت وحرارتی تعقیب
ایدر وآنی غنم رعی ایلیسه انک محلوبی دم اولور واول نبت قوذنج مقامنه
قائم اولور وبکله قوذنجدن کثیرا اقوی اولور وبو نبت ایکی صنفدر برینه
مشکطرامشیع حقی دیرلر وآخرینه مشکطرامشیع فرزورکاذب دیرلر
وبو صنف ثانی نوع صنف اوله مشابه اولور ولکن انلر ضعیف
الاحوال اولور الطبع درجهٔ ثالثه ده وارنجه قدر حار یابسدر الافعال
والخواص بو دوا رطوبات لزجه یی صدردن ودیه دن اخراج ایدر
اعضاء الغذاء انک شرابی کرب وغثیه نافعدر اعضاء النفض تقویه
طمث وبولی ادرار ایدر حتی قان بوللایدیر روشربا وبخرا واحتمالا اجنه یی
١٨ اخراج ایدر وشرابی دم نفاسی احرار ایدر مرارة الماهیة وعاء مخصوصده
مجتمع اولان خلط صفرا وینک فضلهسیدر الاختیار دورت ایاقلی
بهایمک مراره لرینک اقواسی مرارهٔ بقردر بعده مراره ضبعه ومراره
دب وبعده مرارهٔ ماعز وبعده مرارهٔ ضأن اقوادر
ومرارات طیورک اسلمی دیک ودراج وقبج اولور وطیور سائره نک مراراتی دوات
الاربعه اقوی اولور بغاث مواشیده وصیودده قیاس ایله وطیور جوارح وجوارح کجی
قیاس

قیاس ایله مراره لر اقوی اولور وجوارح اقوی ولا اعدا اولان مرارات جوارحک مراره سیدر
خصوصا کبارک مراره سی جوارح صغاردن اقوادر ومراراتن مختار اولان
اصفر طبیعی اولان مراره در اما لونی زنجاری ولاذوردی اولان مراره ردیدر
وکذلک احمر ناصع اولان مراره دخی ردیدر ومراراتک اضعفی خنزیرک مراره سیدر
وشبوط وعقرب اسملر ایله مسمی اولان بالقلرک مراره لری وسلحفاتک
مراره سی ذوات الاربع مراره سندن اقوی ایدر دیسقوریدوس دیدیکه مراراتک
طرفلر شدی اولنوب انسان اوج غلوه مقداری عدو ایدنجه قدر وبعض نسخه ده
اوج عدوه مقداری عدو ایدنجه قدر قینادیلور وبعده اخراج اولنوب یابس
اولمیانکولکه ده بعضی قوریدیلور وحفظ اولنور الطبع مراراتک کلیسی
درجهٔ رابعه ده حار یابسدر الافعال والخواص کلیسی حاد وجلا دررو
مرارت بحسب الذکورة والانوثة مختلف اولور وعطش جوع حسبیله دخی مختلف
اولور وحال سکون ودعه وحال ریاضت حسبیله دخی مختلف اولور الجراح والقروح
الزینة حمار وحشینک مراره سی توثی قلع ایدر وانکله طلا اولنورسه نافع
قلق اثاره نافع اولور وحمرتک مراهمنده واقع اولسه حمرتی منع ایدر
الجراح والقروح مرارات نطرون وزنجار وطین قیمولیا ایله خلط اولنسه
جرب متقرحه نافع اولور ومرارهٔ بقر حمرت واوجاع شدیده اولان
قروحدن ماعدا قرحه مراهمنده داخل اولور وتیسک مراره سی
سیکل کبر اولان لحم قلع ایدر وبالجمله قروح بحسب الاوقات وبحسب النقاء
والتوسخ مراراته حاجتده مختلف اولور لکن مرارهٔ قویه یه وکیم مرارهٔ ضعیفه یه
محتاج اولور وذئبک مراره سی جراحات عصبیه یه نافع اولوب تخوف اولان
تشنج وکزازه زمان برد ده نافع اولور الات المفاصل مرارهٔ تیس داء
فیل ودوالی اوزره وضع اولنوب نافع اولور وکذلک حمار وحشینک مراره سی
وخصوصا مرارهٔ ذئب تشنج وکزازی منع ایدر خصوصا برد ده مقارن اولسه
الاورام والبثور تیسک وثورک مراره سی اذنده اولان قروح طرییه یه نافعدر
ورخمه نک مراره سی زیت ایله اغزلانشن اذنه تقطیر اولنور وکذلک طرش اولان

وثقل سمع
اولان اذنه وكراث نبطی عصاره سی ایله طنین اولان اذنه تقطیر اولنور
قیموليا ونطرون ومرارة الثور ايله حزازی اولان رأس غسل اولنور ودیلدیكه
آيواودی لعوق اولنسه صرعه نافع اولور وسلحفاتك مراره سی صبیانك
اغزینده ظهور ایدن قلاع خبیثه یه نافع اولوب ذكر اولندی و اول مراره یی
استنشاق ایله مصروع انتفاع ایدر وجمیعا مراراتك خشمه نافعدر و
مصفاة سدد بنی جذامه مقتحدر **اعضاء العین** مراراتك كلیسی ظلمة بصره
نافعدر وجوارحك مراراتی وخصوصا اول مراراتك یابسی ابتداء ماده وانتشا
عینه نافعدر ومراراتی استعمال ایچون برقاچ تنقیه اولنمق لازمدر حكماء جائز اولور
قبله جائز اولماز وعینه مراراتك ذوات الاربعدن انفعی مرارهٔ ظبیدر و
مرارهٔ ظبیدن انفع قبج مراره سیدر وسمكلردن انفعی شبوط مراره سیدر
وعنز مراره سی عشایه نافع اولور وخصوصا جبلی عنز مراره سی زیاده نافع
اولور **اعضاء الصدر** مرارهٔ ثور خناق ایچون عسل ایله احتناك اولنور
وبو منفعت سلحفات مراره سنده دخی واردر **اعضاء النفض** ثور مراره سی
بواسیرك افواهن فتح ایدر ومراره نك كلیسی بواسیری تلطیف ایدر حتی مرارهٔ
خنزیر دخی تلطیف ایدر اول مراره ایله سره یه مسح اولنور ایسه وبا[illegible]
احتمال اولنور ایسه ومع العسل مرارة الثور قروح مقعده یه طلا اولور
واذن وجع رحم ووجع انثیین ایچون لطوخ اتخاذ اولنور واورام
صفن ایچون اول لطوخ ایشلنور **السموم** تیوس جبلیه مراره سی نهوشه
تریاقدر وكلدك مرارة الثور ده دخی اول تریاقیت واردر **موم الماهیه** ١٩
موم صافی بال ارسیدر اوینك دیوارنده وجدارینده اولور اول اوده بال ادیسی مرطوب
فرخ اخراج ایدر وعسلنی اول اوده مخزون ایدر وموم اسود وسخ كوائر
یعنی قوانلری وسخیدر **الطبع** معتدلدر **الخواص** ملیندر قروح وسخ ایله
دولدیرر **الخواص** وبالعرض مرطبدر زیرا مرطب قدر مسامی سد ایدر ومبردر
ومسخندر مراهمه جمیعا ماده اولور وشك یوقدر كه انده نضج یسیر وعسلك تحلیل
كثیر یزن قلیل تحلیل واردر ووسخ كوائر اولان موم اسودك عمقدن جذب
شدید

شدیدر در سلی یه وشوكی جذب ایدر ولطافت وتنقیه یسیره سی دخی واردر
وتلیین بالعرض **الاورام والبثور** صلابت اورامی تلیین ایدر **الجراح والقروح**
خشكریشاسنی تلیین ایدر وقروح وسخ ایله دولدیرر وموم اسود سلی و
وشوكی جذب ایدر **الات المفاصل** اعصابی تلیین بیّن وظاهر ایله تلیین
ایدر **اعضاء الرأس** موم اسود رایحه سنك قوتی سببیله تعطیس ایدر
اعضاء الصدر خشونت صدره طلاءً ولعقاً نافع اولور وخصوصا دهن
بنفسج ایله ضرب اولنه ومرضعه نك ممه لرنده لبن تعقدینی منع ایدر
بن ظن ایدرم كه بو منفعتی ذكر ایدن دیدیكی جاورس مقداری اندن
حبوب اتخاذ اولنوب ابتلاع اولنسه اون عدد حب سقی اولنمغله منفعت
مذكوره حاصل اولور **اعضاء النفض** قروح امعا ایچون جاورس مقداری
ویاخود ارزدن متخذ اولان حسو ایچنده اون عدد جاورس مقداری موم سقی
اولنور **السموم** دیلدیكه موم سموحی جذب ایدر وفضول مسمومه
جروحه طلا اولنوب سمك ضررینی دفع ایدر **مغناطیس الماهیه** ٢٠
مغناطیس بر حجردر كه حدیدی جذب ایدر وفی الحقیقة احمر ولنسبه شاذنه
اولور وقوتی انك قوتی كبیدر **الاختیار** اجودنك لونی حمرتی مشربه
اولان اسود اولوب بلا اخلاط خالص اولنلردر **الافعال والخواص**
منقیدر **اعضاء النفض** برادهٔ حدید شرب ایدوب بطننده حدیدك
خشونتی تحسس اولان كمسنه یه مغناطیس سقی اولنور ومغناطیس مشروب
اول خشن جذب ایدوب خارجه خروجنده معا اخراج ایدر ودیلدیكه
مغناطیسدن اوج انولس ماء قراطین ایله سقی اولنسه كیموس
غلیظ اسهال ایدر **مارقشیتا الماهیه** بو دوا دورت صنفدر ذهبی ٢١
وفضی ونحاسی وحدیدی اولور اكثر نسبت اولندیغی جوهره مشابهی
اولور واهل فرس انكه حجر روشنایی تسمیه ایدرلر وحجر النور معنا[illegible]
مرادیدرلر بصره منفعتی اولدیغی ایچون **الطبع** ثانیه ده حار وثالثده
یابسدر **الافعال والخواص** اثره قبض واسخان وانضاج وتحلیل

وجلا كيفيتلري وار در و آنك قوتي قويه در ولكن جنعماد قوللنديغي منفعتي
ظاهر اولماز الزينه برص و بهق و نمش اوزره طلا اولنسه نافع اولور و تحت
الجلد محتبس اولان رطوبات محتقنه يي تحليل ايدر و شعري تحقيق و تجعيد ايدر الاورام
والبثور ديتيانج ايله خلط اولنسه اورام صلبه يه نافع اولور و اول اورامي
تحليل ايدر و انضاج و تحليلي اولمغله مراهم محلله يه ادخال اولنور الجراح والقروح
مع الوتيانج قروحي الحام ايدر و مع الزرنيخ لحم زائدي قلع ايدر الات المفاصل
اجزاء عضلده محتبس اولور مزاجيه بيشه اولان موادي تحليل ايدر اعضاء
الراس ديليكم اولاد و اصبيانك بوينته تعليق اولنسه فزع ايلمز اعضاء
العين محرق و غير محرق مرقشيثا عينه جلا وير ر و تقويه ايدر مغنيسيا
٢٢ الماهيه انك حالي مارقشيثا احوالي كبي و بلكه اندن دخي اجود در و بيرانده
نكلمه محتاج دكلدر مداد الماهيه معروفدر الاختيار انك اجودي و زنا اخفي
٢٣ وسوادا احلكي اولور احلك شدت سواد اولان نسنه در الطبع كليسي
حار و مجففدر لكن مداد هندي اول كيفيت اوزره دكلدر زيرا اهل هند
و بولس مداد هندي حبر داترين تعداد ايدرلر الخواص كليسي مجفف و ابضدر
الاورام والبثور بعض علما زعم ايلديكه مداد هندي اورام حاره يه
اوزره قيلينوب نفعي اولور الجراح والقروح خشب صنوبر دخاننده
متخذ اولان مداد حرق نار اوزره وضع اولنوب كتير يكيندن سقوط ايدنجه
٢٤ قدر اوزرنده ترك اولنور مرزنجوش الماهيه معروفدر الطبع درجه ثالثده
حار يابسدر الخواص لطيف و محلل و مفتحدر انك دهننك قوه سي مسخن
و ملطف و حار اولور الزينه انك صويي مجمه ده قيلنور و حجامتدن
صكره موضع اولصو ايله طلا اولنور شرط اجبيله بعد الحجامه موضعه
باقي قالان اثار بيض حر و تردن منع ايدر و مرزنجوشك يابسي عسل ايله
اوزره يعني غير خالص حمرتي اولان اثار دم اوزره و خضرتي اولان اثار اوزره
خصوصا تحت عينده اولان اثار مذكوره اوزره طلا اولنور الاورام والبثور
اورام بلغميه اوزره الكله طلا اولنور الات المفاصل قيروطي يي فالنكو
النواء

النواسر اولان عصبي اوزره طلا اولنور و وجع ظهره و اربيه يه
دخي نافع اولور و كذلك عسل ايله اعيا اوزره قيلنور و دهني ايله
عنقي خلفنده جويرن فالجه و غيري و سائر فالجه ضماد قيلنور اعضاء
الراس سدد دماغيه يي تفتيح ايدر و شقيقه يه نفعي اولور كذلك
صداع و رطوبتيه و صداع سوداوي و ريحي و رياح غليظه يه نافع
اولور و وجع اذنده نطولا و قطورا نافعدر اذنك انسدادي ايچون
مرزنجوش دهننده مغموس اولان قطنه اذن منسدده يه وضع
اولنمق نافعدر اعضاء النفض انك طبيخي عسر بوله نافعدر و دهني
ملطفدر و لخلخنا و رحمه موذر اولان انضمام رحمه نافعدر السموم
٢٥ خل ايله لسعه عقربه ضماد اولنور ميويزج الماهيه زبيب جبليدر
و زبيب جبلي حمص اسود كبي منغضن بر نوع حب اسوددر الطبع
درجه ثالثده حار يابسدر الافعال والخواص محرق اكال حاد
حريفدر الزينه قملي قتل ايدر و خصوصا زرنيخ ايله و ياخود ياكلز
جرب و تقشر اوزره وضع اولنور اعضاء الراس مضغ
اولنمغله دماغدن بلغم و رطوبت تجلب اولنور و وجع اسنان و رطوبه لثات
ايچون خل ايله طبخ او مطبوخي ايله مضمضه اولنور و مع العسل
قلاع رديه يه نافع اولور اعضاء الغذاء انك حبندن اون بش
عدد جرماء قراطين ايله سقي اولنور اسيه كيموس لزج تقيئه
ايدر اعضاء النفض ميويزج سقيند خطرواردر زيرا مثانه يي
تفريح ايدر اكر اندن قدر معتدل مع المصلحات استعمال اولنور
٢٦ ايسه مثانه يي تنقيه ايدر موميائي الماهيه بودواززفت بالقفر
و قفر مخلوطه طبيعتلرنده در ولكن موميائي منفعتي واسنع
الطبع ثانيده حاردر الافعال والخواص محللدر الاورام
والبثور اورام بلغميه يه نافعدر الات المفاصل اوجاع خلعه
كسره و سقطه يه و ضربه يه و فالجه و لقوه يه شربا و مروخا

جیّد اولور **اعضاء النفض الرأس** شقیقه یه وصداع بارده وصرع و
دواره نافع اولور اذن مقدار حبّه بماء المرزنجوش استعاط اولنمله و
زنبق ایله برحبّه مومیائی اذن متوجعه ده استعمال اولنور واذندن سیلان
قیح ایچون دهن ورد وماء حصرم ایله مفتره وبفتیله استعمال اولنور
وثقل لسان ایچون برقیراط مومیائی سعتر فارسی طبیخی ایله وکذلك
بیضه وصداع عتیق ایچون برحبه جندبیدستر ایله برحبه مومیائی
مع دهن البان استعمال اولنور **اعضاء الصدر** رئه دن دم نفثنی
منع ایدر وشربته واحد اوچ شعیره مقدار دیرمقدار قلیل خمر ایله
شرب اولنور بعض نسخه ده جمهور تسمیه ولیلی نبیذ ایله شرب اولنور
وبحر برهیو واقع اولمشدر وخناق ایچون برقیراط مومیائی سکنجبین
ایله وجع حلق ایچون دخی برقیراط رب توت ایله ویاخود طبیخ عدس
ایله وسعال ایچون برطسوج مومیائی ماء عناب وماء شعیر وماء سبستان
ایله اوچ کون علی التوالی شرب اولنور وخفقان ایچون برقیراط
مومیائی ماء کمون وکراویا ونانخواه ایله شرب اولنور **اعضا الغذا**
ضعف معده ایچون برقیراط مومیائی ماء کمون ونانخواه وکرویا ایله استعمال
اولنور وکذلك تهوّع بلغم وصدر ومعده وکبد اوزره سقوط ایچون
ایکی طین ارمنی وبردانق زعفران عنب الثعلب ایله ویاخود خیارشنبر ایله شرب
اولنور وفواق ایچون انك برحبه سی کرفس طبیخی ایله وطحال ایچون بر
قیراطی ماء سکر ایله شرب اولنور **اعضاء النفض** مومیائی قروح احلیل
ومثانه یه جید در برقیراط مقداری لبن ایله سقی اولنور اکر اکه دقیقدن
برشئ خلط اولنور احتمال اولنسه حسین بوله قلت صبر ایچون جدا نافع
اولور **السموم** ایکی حبه سی حسك وانجره طبیخی ایله استعمال اولنور ولسع
عقارب ایچون برقیراط مومیائی خصوصا ایله سقی اولنور ولسعه اوزره برقیراطی
سمن بقر ایله وضع اولنور وجید دوا اولور **مرّ الماهیه** صمغ غربدر وایکی صنفدر
برخالص وبرصنفی مغشوشدر **الاختیار** مرّك اجودی بیاضه وحمرته مائل
اولوب

اولوب شجره سندن خشبه مخالط اولمیه ورایحه سی طیبه اوله وبعض نوعات
قتاله ایله اکر غش اولنوب اعلی قتال اولور واول نوعه بادیاسیوس
تسمیه اولنور برنوع شجره قتاله در **الطبع** درجه ثانیه ده حار یابسدر
الافعال والخواص مسخن ومفتح ومحلل در ریاحی تحلیل ایدر انده قبض وازلاق
وتلیین وار در وکندرونك صالحی اولیوب نسنه لره دخانی دخی صالحدر ولکن
دخاننده تجفیف اشد اولور ودخانی لطیف غیر لذاعدر وکندر دخاننه مجانسدر
اکر بناء ادویه کبارك اکثرنده منافعی اولور وتعفن منع ایدر حتی میته دخی امساك
وحفظ ایدر واکر نتن وتغیر عروضن منع ایدر وخام اولان فضولی تجفیف
ایدر واقلیطا جزره سنده مجلوب اولان مرّك تسخین وانضاج وتلیین
اشد اولور **الزینه** قچن دهن اسود لاذنه خلط اولنسه شعری
تقویه یه اعانت ایدر وتکثیف ایدر وانار قروح جالی اولور وفم وفرك
نکهه سی تطییب ایدر اکر مضمضه اولنور ایسه وبخر ازاله ایدر وکذلك
شراب ونشت ایله اباطه یعنی قولتغه تلطیخ اولنسه صنانثر یعنی
قولتغك رایحه سنی ازاله ایدر ومرهم مع العسل سیکلره
دخی تلطیخ اولنور **الاورام والبثور** مرّ اورام بلغمیه یه نافعدر
الجراح والقروح مرّ ادمال ایدر وعظام عاریه یه لحم الباس ایدر
وقوابی اوزره خل ایله استعمال اولنوب نافع اولور وجراحات عفنه یی
صاغلدر وعسل ایله خلط اولنسه قوبایه جلا اولور **اعضا الرأس**
جالینوس دیدیکه مرك رایحه سی اصحابی تصدیع ایدر وحصدوکی
بطرتوقلا ولی تصدیع ایدر مرّ ادویه دندر خصوصا نافیه وایوب
وجندبیدستر اذنك رضنه نافعدر وسعد را اولور وایویدر
ومرهم شراب وزیت مضمضه اولنسه اسنانی جلا شدید
ایدوب تقویه ایدر وتأکل منع ایدر ولثاته دخی شد ایدر وبطوبتنی
ازاله ایدر وکذلك دوادر دخی ازاله ایدر وباشده اولان قرحه
اوزره ذرور قیلنسه تجفیف ایدر وجندبیدستر وماهیثا وایون ایله

قولنج اغرسين ايچون و قولقرن سيلانى ايرن فتح ايچون استعمال اولنور و
مزمن نزلات ايچون مر ايله منخرين تلطيخ اولنور انيسه نزله يى حبس ايدر
و برد انوق مقدار سعوط قيلنور ايسه دماغى تنقيه ايدر **اعضاء العين** بلع
عينده اولان اثار قرحى جالى اولور و عينك قروحن دولدير ر و بياضن جالى
اولور و اعضاء عينك خشونتنه نافع اولور و عينك مره سين تحليل ايدر
ولكن اولا لذع ايدر و بعضلر كوزه ايلن صويى اولنز ولنده تحليل ايدر اكر
رقيق اولور ايسه و مرك الحالده اقواسى مخشوش بتوعوا اولور **اعضاء الصدر**
مزمن رطب سعاله و ربوه و نفس انتصابه و اوجاع جنبه نافع اولور و صوتى
تصفيه ايدر و بو فعللرك كليسن جلاء لطيفى حيله ايشلر و تحت اللسانده
اخذ اولنور صوتى خشونتن حلق ايچون ابتلاع اولنور **اعضاء الغذاء** استرخاء
معده يه و ماء اصفره و معده ده اولان نفخه يه مر خالص نافع اولور **اعضاء**
النفض مر حيض ادرار ايدر خصوصا ماء سذاب ايله احتقان اولنور ايسه
و حرارت حسبيله جنين و ديدانى و حب القرع اخراج ايدر و فم رحمك انضمامنى
تليين ايدر و قروح امعا و سحج و اسهالدن ايچون باقلاه مقدار مر شرب اولنور
الحميات فلفل و ما ايله باقلاه مقدار مر ابتداء نافضده شرب اولنسه نافض
منع ايدر **السموم** لسع عقارب ايچون شراب ايله سقى اولنور **الابدال** مرون بدلى
نصف وزننجه اولان فلفل اسود در ديديلر يكى اوزره ولكن بو قول ثابت دكلدر
٢٨ **مران الماهية** بر شجره نك ثمره سيدر كه اول ما كولدر و عفوصتى مفرط و شديده
در تركيبه اكر قرنجق ديرلر **الطبع** انده قبض و تجفيف وار در **القروح** اول شجرك
قشورندن حراقه سى صو ايله جرب متقرح اوزره وضع اولنور و بالجمله شدت
غليظ اولان قبض بر مبلغه بالغه در كه انك ثمره سى جر لحاتى ادمال ايدر **السموم** شراب ايله
انك عصاره سى شرب اولنسه و يا خود ضماد اولنسه نهشه افعى يه نافع
اولور ديسقوريدوس ديديركه انك خشنك نشاره سى شرب اولنسه عقل ايدر
٢٩ **ماميثا الماهية** ~~اول نباتدن عصاره سى بلا الغلظ كر قيلنور~~ اصفر اللون و سواده
مائل الركيب [illegible] سى هو لتكبد را انده مرارتلو جوهر مائى و ارضى اولور و ماميثا برودتى

ماء حصر

بالالبدامنا انده بر نوع عصاره در اولور

ماء غدرانی کبی شدیره دکلدر واول عصاره نك اصلی بر حشیشدر جنبجره اولور
یعنی اول اسم شعر وفا اولان موضعده بولنور رایحه سی ساطعه وطعمی مره وعصاره
زعفرانیدر الطبع درجهٔ اولاده باردهٔ یابسه در الخواص قبض صالح ایله
قابضدر الاورام والبثور حاره وغلیظه اولان اورامدن نافعدر ونملهٔ
عظیم وابدان صلبه یه عارض اولان حمرت عظیمهٔ غیر قویه ایچون شفا
اولور وتجفیفی افراط اوزره اولمغله حمرت صغیره ده وکرللی ابدان ناعمه ده
استعمال اولنمز اعضاء العین رمدك ابتداسنده ادویهٔ عینه ادخال
اولنور صبغة الماهیه قوم دیدیلرکه صیغهٔ رطبه ایکی صنفدر صنف ٣٠
واحدی بنفسه صمغا سیلان ایدر وصنف آخر طبخ ایله استخراج اولنور
بنفسه تحلب ایدن صنف اول بنفسه اصفر اولور وعتیق اولدیقده ذهبیه
ومائل اولور واما قسر ایله مستحلب اولان صنف ثانی اسود اولور ونك
بیانی بودرکه اول شجره نك لحاسی یعنی قشری طبخ اولنور مستحلبنه صیغهٔ رطبه
دیرلر وثفل وتجیرنه صیغهٔ یابسه دیرلر الخواص رطبه ویابسه صیغه نك
قوالرینی بیز بونلرك اقدم تکلم ایلدك وقبض وتجفیف کیفیتلری اولدیغنی بیز ذکر
ایلدك الطبع بعضلر دیدیلرکه صیغهٔ حارهٔ یابسه در اعضاء الرأس
دماغدن رطوباتك انزالنی ایدوب دماغی تنقیه ایدر ولکن بوکلامه اعتماد اولنمز
زیرا صیغهٔ حصد عدر یعنی صداعی ایجاب ایدن نه کیفیتنده دماغی تنقیه ایدر
اعضاء الغذاء صیغهٔ یابسه معده یه سنه نافع اولور محلب الماهیه ٣١
معروفدر الاختیار اجود ابیض لؤلؤیی اولوب صاف اولاندر الطبع درجهٔ
اولاده حاردر یبسی شدید دکلدر الخواص جلا ولطیف محلل وجاع مسکندر
الآت المفاصل خاصره وظهر یعنی بوکور وارقه اغریلرینه جیددر اعضاء الرأس
ماء عسل ایله شربی ولسیع عشیه نافع اولور اعضاء النفض قولنجه و
وحصاة کلایه نافعدر مغره الماهیه معروفدر الاختیار انك اجودی نقی ٣٢
اولوب صوده تماس اولنندر الطبع درجهٔ اولاده بارد ودرجهٔ ثانیه ده یابس
اولور الخواص انده تغریه وقبض واردر اعضاء الغذاء فیضحص اجاع الکبدی نافعدر

اعضاء الغذاء استسقایه نافع اولور بقوّة مختیدر معده یه موافق
اولماز اعضاء النفض یتوعات مثللو مسهلدر و انلك ورقی دیك هرم مرقه‌سنه
طبخ اولنوب قولنجه نفع اولور وعر راولور و چندن یدی و یاخود التی
حب و یاخود اولمقدار حب قیله نقسن شرب اولنر یقدن صکره او زرینه ماء
بارد شرب اولنسه مره یه و یاخود بلغم اسهال ایدر و اکثر مشروبی اون بش
حب اولور اکر کبار ایسه و حبوب صغارندن اکثر مایشرب یکرمی عدد حب اولور
و اکر انك اسهالی ابلغ و اکثر اولمق قصد اولنور ایسه اول حبوبك مضغی
اجاده اولنور و اکر اسهالی ملایم قیلمق قصد اولنور ایسه اول حبوب بلا مضغ
و علی حاله ابلاع اولنور محروث الماهیه بود و انجدانك اصلیدر ٣٤
قوت و منافعه حلتیدن دونلر و انجدان بابنده برازا قوال ذکر اولندکه
آنی محروثه نقل ایلك واجب اولور الخواص منضج ملیندر اعضاء الغذاء
انزه عسر انهضام و معده یه مضرتی واردر ولکن معده بارده انك تقوی
ایدر میسم الماهیه انك حبی بطمه مشابهدر تقطیعی منتشر صفرته مائل ٣٥
اولور انزه تبخیر اولنیقده رائحه طیبه اولور [illegible] برنسی و
مصری فلفلیه و اوج وزن اوزره در بعضی اوج صنفدر بستانی بحری بری
بری و مصری بکیه و انزن خبزا تخاذ ایدرلر و مشابه اولورکه اخرنه اوله
الطبع بستانی معتدلدر و بری ثانیه ده حار یابسدر الخواص اول بستانیکه
انك اوج عددی پیرا غوا اولور انك مقداری قلیل قوّه مجففه سی واردر و بریسی
اقوادر ملواح الماهیه دواء شاهیدر اولدیارده بو اسم ایله معروفدر ٣٦
و بر نوع خشبدر که عقد مثللو اولور منقطدر قلیل سواده مائلدر الاة المفاصل
انك بر درخمیس ماء قراطن ایله شدخ عضله علی زعمهم نافعدر
موردا سفرم الماهیه دیبلدیکه بو اسماء حسماسر زهرود قاقی و ٣٧
منفرکه قضبانلر غیرته و صفرته مائلدر و قوّتی بادآورد قوّتی کبیدر
بعضلرك قولی اوزره و انك بعضیسنك بیاضه میلی اشد در و بعضیسنك
هو صفرته میلی زیاده در ابن ماسویه دیرکه اول و آتش پردیر و آخرلر دیرکه
عقار

عقار رومیدر و خوزی دیرکه موردا سفرم افسنتین ردی قوّه سنده
اولور و قبضی اشد در الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر اعضاء الرأس
صرعه و دماغ رطوباتنه نافعدر اعضاء الغذاء معده یی و کبدی
تقویه ایدر و احشایی وزره اولان سقطه یه نافع اولور اعضاء
٣٨ النفض دیدان شرج ایچون احتمال اولنور طلیح الماهیه عوسج کبی بر
نشیدر و رقی زیتون ورقنه مشابه اولور و بقول کبی ماکولدر الخواص
انزه ملوحة و قبض و رطوبت واردر اعضاء الغذا بر درخمیس ماء قراطین ایله
معده یه نافعدر اعضاء النفض بر درخمیس ماء قراطین ایله مغص
٣٩ تسکین ایدر ماميران الماهیه بر نوع خشبدر عقد کبیدر سواده
مائلدر انده انعطاف قلیل واردر و عروق صباغیندن خرتلودر الطبع
درجه ثانیه نك اخرنده حار یابسدر الافعال و الخواص جدّا
جلا و منقیدر الزینه اظفارك بیاضن و متقشر و سمجه اظفاری
جالی اولور اعضاء الرأس عصاره سی باشدن رطوبت غلیظه‌یی
جذب ایدر و دماغ فضولاتن تنقیه ایدر و اصلی وجع اسنانه
نافع اولور اعضاء العین عینده اولان بیاضی تنقیه ایدر
و انك اکتحال اولنسه بصر حدتلندیرر و رطوبت غلیظه سنی ایله
جالی اولور و خاصة عصاره سنك جلاسی اکثر اولور اعضاء الغذا
اصلی یرقانه نافع اولور اعضاء النفض مغصه نافعدر و علی
٤٠ قول بولسی ادراره هم واردر ماهیزهرج الماهیه بر شجره در که تخم
شجره سنه مشابه اولور لکن بونك طولی زیاد اولور و لونی صفرته
مائل غبرت اولور و بعض ناس ماهیزهرج یتوعاتدن عدّ ایلدی
الطبع ثالثه ده حار یابسدر الخواص ماهیزهرج عدیره طبخ
اولنسه سمکه سکر ویروب سمك طافی اولور الات مفاصل نقرسه
نافعدر و کذلك عرق النسا و مفاصل وجعلرینه و ظهر و ورك وجعلرینه
هو نافع اولور و ریا و تدبیر ایدراد و بیه مسهله ده واقع اولور ایسه

٤١ ماش الماهیه انك جوهری باقلی جوهرینه قریبدر آنك استعمالك افضل اوقاتی ایام صیفدر الطبع انك مقشری رطوبت و یبوستده معتدلدر وغیر مقشری نك یبوسته میلی واردر عفوصت قشر حسبیله الخواص انده مزوجه نفخ واردر ولکن باقلا نفخی مقدارینه بالغ اولماز وانده باقلانك جلاسی وعدسك بردی خوا اولماز و مقدار قلیل قرطم ایله استعمال اولنور اسیه صالح اولور الآت المفاصل وجع اعضا ایچون انك ایله عسلدن متخذ طلا و شراب ایله ضماد اولنور و کذلك برضرب بهق اوزره دخی استعمال اولنور اعضاء الغذاء انك کیموسی محمود در خصوصا ماش مقشر اوله طبخ وانده باقلاده اولان بطوء انحدار یوقدر و قیچن لوز حلو دهن ایله خرداو تسبیه آنك خلطی احمد اولور اعضاء النفض صوایچنده ماش طبخ اولنوب ماش طبخ اولنربقید نصکره اول صوییك ایچنده طبخ اولینن ماش جدید طبعی عقل ایدر خصوصا رمان و سماق ایله اول ماش تحمیض اولنه و فسیك نهادتی اوزره

٤٢ انده باهه مضرت واردر من الماهیه اول طلولدر کلیسنده اطلاق اولنور که خفی اوله اشجار و یاخود احجار اوزره واقع اوله و بعد الموقوع منعقد اولوب حلو اوله و صموغ جفافی کبی تحفف ایلیه و اول طلول ترنجبین و شیرخشت و ریح جابنده اولان جبال قصرانده تحلوب اولان عسل مثللودر و انلرك هر بری بیرنا بنك ذکرا ایلدك و اول هر بری اوزره واقع اولور اسیه آنك قوتنده قوت اخزا ایدر و بقوة ماخوذه سی کنز و بنیر نك

٤٤ و حلاوتنك مقتضاسی اولان قوت اضافه ایدر ملح الماهیه دوزده حرارت و قبض واردر و مرالحی بورقدر قریبدر کمیسی هش و کیمی تحنفردر وانك بعضیسی درانی و بلور کبیدر و برصنفی نفطیدر اسود اولور و سواد جوهری حسبیله دکلدر بحسب النفطیت اسود در اکم بناء ترخین اولنوب ~~محقیق تطیر اوکسی~~ نفطیتی تطیر اولنسه درانی کبی باقی قالور و قیچن ملح نفطی دق اولنسه اندن رایحه نفط ظاهر اولور و برصنفی دخی ملح هندی اسود در وانك سوادی جوهریدر نفطیتی حسبیله دکلدر و ملح بحر یه صواصابت ایلیکبی ذوبان ایدر

مرا محیس کبید حرارت قلیله واردر طیبدر کذا فی بعض النسخ

ملح بری

ملح بری ذوبان ایلمز الطبع ثانیده حاریابسدر هرنه قدر مرارتی اکثر اولور اسیه حرارتی دخی اکثر اولور الخواص جلا محلل قابض مجفف قبض و تحلیلی اولدیغی ایچون و قبض افعال سائره سندن اشددر و ریاحی کسر ایدر و ملح محرقك تجفیف و تحلیلی اشد اولور و عفونتی نافعدر و اخلاط غلیظه یه دخی نافعدر و زهرة الملح ملحدن و ملحك محرقندن الطفدر ~~و تحلیلی~~ و ملحك غباری ملحك زهرینه قریبدر زهر و غباردن هر بریسك تحلیلی لطافتی حسبیله ملحك تحلیلندن اکثردر و محتفر اولان ملحك تحلیل و تلطیفی اقل اولور لکن اول ملح محتفر قوی الطعم اولور تحلیل و تلطیفی اقل اولماز ملح کیشر کبی کش برناحیه نك اسمیدر دیو بعض قانون نسخه سنده مقیددر و طبخ ایله اولان نسخه لرده کیشی برلنه شبر واقع اولمشدر ظاهر بودر که محرقدر و ذکر اولنه ملح کشر قیاض و مجالددر و ملح محتفر مرادا عسل اولنسه بلا لذع تجفیف ایدر و هش اولان نطك جلاسی اکثر اولور و طعمه بارده یه خلط اولنسه آنی احاله ایدر و ملح درانی ریاحی طرد ایدر و مرارتی اکثر اولان ملحك تحلیلی اشد اولور و بالجمله اصناف ملح اخلاط جاذبه اذابه ایدر ملح موده تحلیل و اسخانی اشد اولور الزینه ملح محرق حفردن اسنانی تنقیه ایدر و قنقی کهبة الدم اولسه ملح ایله طلا انی ازاله ایدر و اعتدال اوزره ملحی استعمال لونی تحسین ایدر الاورام و البثور ملح عسل و زبیب ایله دعا میله ضماد قیلنور و فوذنج و عسل ایله اورام بلغمیه یه ضماد اولنور و نمله یی انتشاردن منع ایدر الجراح والقروح لحوم زائده یی و توثیه یی اکل ایدر و جرب متقرحه و قوابی یه نافع اولور زیت و خل ایله ناره قریب موضعده تعریق اولنوب حکم اولان موضع انکله تلطیخ اولنسه حکه یی تسکین ایدر خصوصا اول حکه بلغمیه اوله و حرق نار اوزره زیت ایله ملح تلطیخ اولنسه تنفطدن منع ایدر و خصوصا اول ملح بورقی و افریق ملحلر اولکه و اصناف بوارق جمع و تجفیفده املاحدن برشی مبلغنه بالغ اولماز

زیرا ملحك تحلیلی و قبضی اشد در رطوبتلری اولنلر تحلیل ایدر و اجزای
عضوی جمع و قبض ایدر الآت المفاصل دقیق و عسل ایله
مفاصل اوزره وضع اولنور و نقرسه ضماد قیلنور و زیت ایله خلط
اولنوب لعیا ایچون اعضایه مسح اولنور اعضاء الرأس بثور رأسه
ملح شحم حنظل ایله طلا اولنور و ملح انزرانی ذهنی حر تلنید ایدر و ملح لثه‌یه
حتی خیره شدّ ایدر خصوصا انزرانی اوله و خل ایله اذن مثبوه (?) صویه
ضماد اولنور اعضاء العین اجفانده اولان لحم زائدی و ظفره‌یی
اکل ایدر و خاصه ملحك ذهنی غشاوه‌یه و بیاضه نافع اولور
و ملح زبیب و عسل ایله عینه اوزره ضماد قیلنور کهوبته و اول ضماد
تحلیل ایدر اعضاء الصدر ملح نفطی و عسل و خل ایله حنکه طلا
اولنوب خناقه و ورم لهاته و نغانغ ورمنه نافع اولور و انزرانی
و نفطی و املاح سائره صدرده اولان بلغم لزجی قطع ایدر اعضاء
الغذاء ملح قیئه معین اولور و خصوصا انزرانی و نفطی بالخاصه
معین اولور و معده بارده اوجاعنه نافع اولور اعضاء النفض
بالجمله اصناف ملح ثفلك خروجنه و طعامك انحدارینه
تسهیل ایدر و ملح نفطی عفونتلی بلغمی [struck] و مائی و قره‌یی نقض
ایدر و ملح حقنه اخلاطنه داخل اولور و شدید السوادا و الیان ...
ملح اسود بلغم و سودایی اسهال ایدر و قرا اولان ملح هندی بقوه سودایی
اسهال ایدر و انزرانی بقوه بلغم خام و سودایی اسهال ایدر و ملحك ...
کیزوس و سنطاریایه غایت نفع اولور و ادویه مسهله ثقل سودایی
قالعه معین اولور و فونتج جبلی و سمین خمیر ایله اورام انثیینه نافع
اولور و کذلک فونتج و عسل ایله قروح ذکره نافع اولور السموم
ملح بزر کتان ایله لسعه عقربه ضماد اولنور و فونتج جبلی و زوفا
و عسل ایله حیه عقربه نهشه سنه ضماد اولنور و خل و عسل ایله
ذوالاربعة والاربعین و زنابیر نهشه سنه طلا اولنور و سکنجبین
ایله

٤٥ ایله ایبونك و فطر قتالك مضرتنی تدارك اولنور ملوخیا الماهیه
بو بقل خبازا در باب الخبازاده انك ذکری بیرزا استقصا ایلدك الطبع درجه
اولاده بارد و رطب و درجه ثانیه ده رطبدر اعضاء الغذاء سدد کبدی تفتیح ایدر
٤٦ مشمش الماهیه شهرتی اولمغله ماهیتی بیانه حاجت یوقدر الاختیار جودی
مشمش ارمنیدر زیرا فساده و حموضته تسارع ایلمز فجی مشمش تناول اولنسه
اوزرینه بالسویه مصطکی و انیسوندن ایکی درهم مقداری اخذ یعنی تناول اولنه و یاخود
بر درهم مقداری خمر صرف و یاخود نبیذ زبیب و یاخود نبیذ عسل ایله اخذ
اولنه الطبع درجه ثانیه ده بارددر و جکردکیننك دهنی ثانیه ده حار یابسدر
الافعال والخواص خلطی سریع العفونتدر اعضاء الغذاء انك نقیعی عطشی
تسکین ایدر و مشمش معده‌یه اوفق اولور و مشمش ارمنی معده‌ده فاسد اولماز
و حموضته سرعت ایلمز و انك مضرتنی منع ایدر مشمش تناول اولندن صکره اوزرینه انیسون
و مصطکی حبه ایله یعنی ایو شراب ایله [struck] و یاخود نبیذ زبیب ایله
شرب اولنمق و مبرودا اولنلر عسل صرف ایله شرب ایلمك اعضاء النفض جکردکیننك
دهنی باسوره نافعدر الحمیات سرعت تعفنی حسبیله حمیاتی تولید ایدر لکن مشمش
٤٧ مقددك یعنی قورو مشمشك نقیعی حمای حاده‌یه نافع اولور موز الماهیه
معروف ثمره در انك یپراغی عریض و طوال اولور مازوان ورقنه مشابه در
انك شجری ایچی جازو (?) بلدان حاره‌ده نابت اولور الافعال والخواص غذائیتی
یسیر اولور و علیندر و اکثار تناولی سود ایرات ایدر و بحسب المزاج صفراوییه
و بلغم زیاده ایدر اعضاء الصدر صدرك و حلقك حرقتنه نافعدر اعضاء
الغذاء معده‌یه ثقیلدر تناولنده اکثار اولنسه معده‌یه ثقیل اولور
واجب اولورکه محرور المزاج اولنلر تناول ایدرایسه اوزرینه سکنجبین بزوری
شرب ایده و مبرودین عسل شرب ایده اعضاء النفض منییه زیاده ایدر و کلانه
٤٨ موافق اولور و بولی ادرار ایدر مخ الماهیه معروفدر یعنی کمکك ایلیکی در
الاختیار مخك اوفق عجلك و ایلك مخیدر و بعده ثورك [struck]
و بعده ماعزك ایلیکی و ققر و تیوس مخوله و نیرانك و خصوصا نیران مخولرنك

فجی ایبس و مخ اطرافی سم اولور الافعال والخواص مسخن و ملین و جالی
و غذاسی کثیرا اولور اکر استمرا اولنور ایسه الاورام والبثور صلاوباتی
و تحره عجل و ایل متللولرك فجی جیدا اولور تیوس وا وعال متللولرك فجی یابس
اولمغله انلر دن خیر ماحول ولماز اعضاء الغذاء معده یه تلطیخ ایدر و
شهوتی اسقاط ایدر واجب اولور که انی تناول افاویه وابازیر ایله اوله اعضاء
النفس فجاخ محموده دن فرخجه اتخاذ اولنوب احتمال اولنور و صلابت حمه
٤٩ نافع اولور السموم دیلدیکه فجی ایل ایله تلطخ هوا و طرد ایدر حرس الماهیه
بو دوایه ابکامه نسعه اولنور الطبع ثالثه ده و ارنجه قرجاریا بسدر و انلر
سمکیس و شعیر بسیر اولور ابن ماسویه در که سمکیس حرارت یبوستده شعیر دن
اقل اولور مصنف در که ابن ماسویه نك بو قولنی تصدیق ایلم الافعال والخواص
اخلاط غلیظه یی جالی اولور و تلیین و نشف ایدر و انزه قبض وار در و بلغم
تنقیه ایدر الزینة نکهه یی تطییب ایدر الجراح والقروح قروح عفنه یه جید در و شکلوم
و لحوم مالحه دن معمول اولان قروح خبیثه یه بی سعیدن منع ایدر الات المفاصل
وجع ورکه و عرق نسایه نافعدر اعضاء العین و اثر جدریه انکله اکتحال
اولنوب کوزده بثره حروثنی منع ایدر اعضاء الغذا معده رطوبتنه نافعدر
و رطوباتی احشایی جالیدر اعضاء النفس قولنج ادویه سنه داخل اولوب نفع اولور
و خصوصا سنجی تنقیه ایچون انکله احتقان اولنور السموم کلب کلبك نهشه سنه
٥٠ نافع اولور منفنج الماهیه معروفدر عصیر عنبك مطبوخنه دیرلر اعضاء
النفس نفثه معین اولور انبکیجون دیا قودا دیمکله معروف شراب
خشخاشه ادخال اولنور اعضاء النفض وجع کلایه و مثانه یه نافعدر
٥١ مصل الماهیه معروفدر الخواص اصحاب سودا یه مجرب در فجی لحم سمین
ایله طبخ اولنسه قلیلا اصالح اولور اعضاء النفض معده یه و مقعده یه
٥٢ حصرا ولور ماح الماهیه دیسقوریدوس در که ماح بر نبات در که وقود
نارده استعمال اولنور انك ساق واحدر و ورق عسند برنی وار در و اصول
و رقندی بر نوع ثمری وار در که ترسه یعنی قالقانه مشابه در و ایکی طبقه در

وانك

وانك بزری من وجه عرضیدر الكلار و اول نبت مواضع جبلیه ده و اماکن
و عره ده نابت اولور الخواص دیلدیکه فجی ماح نبت خفضنك یعنی سفلا ده
اولان اوطه نك فوقنه تعلیق اولنسه انزه ساکن اولان ناس موذیدن
محفوظ الصحه اولورلر و اول نبت حوض ایله ربط اولنوب اعناقه مواشیه
تعلیق اولنسه انلر دن اسقاطی دفع ایدر الزینة فجی اول نبت سحق اولنوب
عسل ایله خلط اولنسه و انکله کلف و برش تلطیخ اولنسه انلری تنقیه
ایدر اعضاء الصدر انك طبیخی شرب اولنسه بلاحمی اولان قواقی
تسکین ایدر کوکلك النزاعسات و دائما اکه نظر ایلمك دخی ذکر اولنه
فعلی ایشدر السموم مجربیندن بر قوم دیدیکه فجی اول نبت دقی اولنوب
طعامه قاتلسه و کلب کلبك معضوضی اول طعامی اکل ایلسه اکه نافع
٥٣ اولور منقور الماهیه دیسقوریدوس خج ایدر که خشخاش مصریدر بنا
٥٤ علیه انك منافعنی خشخاش بابنه تأخیر ایلرز نج الماهیه نج لغت فارسیه ده
ماش دیدیکلریدر و بیزانزه کلام و منافعنی بیانده استیفا ایلدك
اون دوردنجی فصل حرف نونده اولان کلام مستوفادر و انزه بیزده
١ بکرمی سکزی ذکر ایلرز نرجس الماهیه معرفدر الخواص انك جزایری
قوردن جزایدر و مجففدر و جالی و غاسلدر و دهنی یاسمین کبی
احوالی اوزره در و لکن دهنی یاسمیندن اضعفدر الزینة
انك اصلی سلی و شوکی اخراج ایدر خصوصا دقیق شیلم و عسل ایله
استعمال اولنه و نرجس کلفی و بهقی جالی اولور خصوصا که اصلی خل
ایله استعمال اولنه و اصلح ای التعلیه نافعدر الاورام والبثور
اصل نرجس عسل و کرسنه ایله معجون قیلنور تقیحی عسیر الانفلاج
دبیلاتی تفجیر ایدر و اورام عصبیه یه اصلی ایله ضماد اولنور الجراح
والقروح جراحاتی تجفیف ایدر و الصاق شدید ایله الصاق ایدر
حتر و تر قطعه لرینی الصاق ایدر و عسل ایله سحق اولنوب حرق نار
و جراحات عصب و قروح غائره اوزره وضع اولنور اکر کرسنه و عسل ایله

ذکر بزی
بلع
اصلی
ادویه
آماکن و عره
صعب یر
مغلقه
وادی

خلط اولنورایسه قروحی وساخن تنقیه ایدر الآت المفاصل دهنی عصبه
نافع اولور واصل بز حبس ایله اورام عصبه وعقربند واوجاع مفاصله
قومك نعلر اوزره ضماد اولنور اعضاء الرأس سدد دماغ تفتیح ایدر
ورطب سودا ور صداعه نافع اولور ودهنی دخی اول فعلی ایشلر وجون
او فقدر ورؤس حاره یه تصدیع ایدر الاورام والبثور آنك دهنی
صلابه اولان اورام صلبه وباردهیه تحلیل ایدر اکرصدرا او دهن ایله
تمریخ اولنور ایسه اعضاء الغذاء اصلی علی حاله باقی ایکن تنا ول اولنسه
ویاخود سلاقه سی تناول اولنسه فتئی تهییج وتحریك ایدر اعضاء النفض
رحم وحثانه اوجاعنه نافع اولور وانزن دورت درهم مقداری بماء العسل
شرب اولنسه حی ویاخود میت اولان جنینی اسقاط ایدر وانك دهنی
دحمك انضمامن فتح واوجاعن تسکین ایدر نا ردین الماهیه سنبل 2
رومیدر انزه اولان کلامی باب السینه تأخیر ایلدز نیل الماهیه انك 3
بستانیسی وبریسی اولور وبرینك فعلی بستانینك فعلی کبیدر الطبع درجهٔ
اولاده حار ورجهٔ ثانیه ده یابسدر الافعال والخواص قابضدر
نزفی منع ایدر وتخفیف ایدر وبستانینك تخفیفی قوبدر ولزعی بوقدر
بزیم حدتسی واردر وتحفیفی اشددر ومواد عمقدن جذب ایدر الزینه
کلفه وبهقی جالی وداء الثعلبکه نافع اولور الاورام والبثور نیل ورم رخلی
اضماد ایدر واعضاء صلبه ده اولان جراحات ردیه یه نافع اولور و
بالجمله هر ورمك ابتداسنه نافع اولور وحمرت وعلهیه هم نافع اولور
واندرك اوزرلرنه دقیق شعیر ایله استعمال اولنور الجراح والقروح ابدان
صلبه ده واقع جروح ادمال ایدر قوت تجفیفی حسبیله بو فعل بستانیسك
فعلی وغیره سیدر اما بری جرحتلو اولور وقروح عفنه ده فعلی عجیب وجید اولور
وقروح معالجه سنده بستانی اجود اولور قله جذبی حسبی ایله وقروح عتیقه یه
نافع اولور وسحق اولنوب مع العسل حرق نار اوزره وجراحات عصب اوزره
وضع اولنور وشوکی اخراج ایدر خصوصا دقیق شیلم ایله ضماد اولنه اعضاء الصدر

بلغ

صبیانی مقیئی اولان سعال شدیده نافع اولور ونیلك عصاره سی
دخی اکه وقروح ریه یه نافع اولور وشوصهٔ سودا ویه یه دخی نافعدر
اعضاء الغذاء طحاله نافعدر خصوصا برینك نفعی اکثردر نسرین
الماهیه نسرین قوتده یاسمین کبیدر ولکن انزن اضعفدر ونرجس
کبیدر ودهنی یاسمین دهنی کبیدر ولکن انزن اضعفدر الطبع جزء
ثالثده حار یابسدر الافعال والخواص بالجمله انك اصنافی حنقی وملطفدر
وخصوصا زهرینك اول فعلده اختصاصی واردر الات المفاصل بر عصبیه
نفع اولور اعضاء الرأس قولقده اولان قورد لر قتل ایدر وطنین و
ودوی یه نافع اولور ووجع اسنانده دخی منفعتی واردر وبری ایله
جبهه تلطیخ اولنسه صداعی تسکین ایدر واصنافی صغرینك سدهٔ لرینی
فتح ایدر اعضاء الصدر اورام حلقیه ولوزتین ورملرینه نافع اولور
اعضاء الغذاء انزن دورت درهمی شرب اولنسه قئی وفواقی تسکین
٥ ایدر خصوصا بریدر اولیه تمام الماهیه سیسنبردر الطبع درجهٔ ثالثده
حاددر ودرجهٔ ثالثه یه واخیره قدر یابسدر عفونتانه معاوم اولور
الزینه قملی قتل ایدر اورام وبثور اورام باطنه یه وفلغمونی تحتیه
الصلابات اولنده نافعدر اعضاء الرأس خل ایله طبخ اولنور ودهن
ورد ایله خلط اولنوب یاشه تلطیخ اولنور نسیانه نافع
اولور وکذلك اختلاط ذهنه ولیثرغسکه وقرانیطسه دخی نافعدر
وکذلك تمام خل ایله طبخ اولنوب دهن ورد ایله صداعه استعمال
اولنور واکثر نافع اولور وبرسی ایله جبهه وراسی تضمید اولنسه
صداعی ازاله ایدر اعضاء الصدر شراب ایله شرب اولنسه فواقه
نافع اولور وبزرلر فؤاد وکبد بارده اورامنه نافعدر اعضاء النفض
دیدانه وحب القرعه نافعدر وجنین میتی اسقاط ایدر واولدوردکی
اسهال ایدر خصوصا تمام صحرا اولدوبری تمام شراب ایله شرب اولنسه
تقطیر بوله نافع اولور وحصاتی اخراج ایدر وشراب ایله شرب اولنسه مغصه
نافع اولور

السموم لسوعه نافع اولور زنابیر لسعنه اتکله ضماد اولنور و زنابیر
لسعی ایچون انزن ایکی درهم مقداری سکنجبین ایچنده شرب اولنور
٦ نیلوفر الماهیه جالینوس دیدیکه نیلوفر کرنب مادر و انك جنسنده حب العروس
تسمیه اولنور دیلدیکی اوزره وانده خلاف وارد ربعض بعضلر ذاهب
اولورلر که حب العروس کبابه در و نیلوفر هندینك اصلی کبابه حکمنده در
بیروح حکمنده در الاختیار اصلی ابیض اولان نیلوفر اسود الاصل
نیلوفردن اقوی اولور و نیلوفرك بزری جیندن اقوی اولور الطبع
درجه ثانیه ده بارد رطبدر و شرابی شدیداً التطفیه در و هندینك
طبعی بیروح طبعنده اولور الخواص شرابی جداً ملطفدر الزینه انك
اصلی صو ایله بهق اوزره وضع اولنور خصوصا اصل اسود انفع اولور
و کذلك انك اصلی وخصوصا اصل اسود مع الزفت داء ثعلب اوزره وضع
اولنور الاورام والبثور اورام حاره یه و ورم طحاله نافع اولور الجراح
والقروح بزر و اصلی قروحه نافعدر اعضاء الرأس جنون وصداع حار
و صفراوی یه مسکندر ولکن فعلی فذکور ضعیفدر اعضاء النفس انك شرابی سعاله
و شوصه یه جید در اعضاء الغذاء انك اصلی شربا و ضمادا اورام طحاله
نافعدر اعضاء النفض احتلامه نافعدر و شهوت باهی ... ایدر
اگر انزن بر درهم مقداری شراب خشخاش ایله شرب اولنور ایسه بالخاصه
منی یه تجمید ایدر بعض دوکوبر خصوصا اصلی فعلی حزکوری اکثر اولور و انك اصلی
اسهال مزمنه و قروح امعایه نافع اولور و بیته اصلی اوجاع مثانه یه
ضمادا نافع اولور و انك بزری هر فعلده اقوی اولور حتی نزف حیض دخی
منع ایدر و نیلوفر اصفرك اصلی و بزری شراب ایله شرب اولنسه
رحمده رطوبتك سیلاننی منع نافع اولور و انك شرابی بطنی تلیین
ایدر الحمیات انك شرابی حمیات حاده یه شدیدا تطفیه ایدر نعناع
٧ الماهیه معروفدر الطبع درجه ثانیه ده حار و یابسدر و انده رطوبت
فضلیه وار در الخواص انده قوت مسخنه قابضه وار در منع و ردع

الدر

ایدر و بقول ماکوله الطفیدر و انك بر برقاج دالری لبن ایچنده القا و
ترك اولنسه لبنی تجبن ایلمز و عصاره سی خل ایله شرب اولنسه باطندن
سیلان ایدن دمی قطع ایدر الاورام والبثور سویق ایله نعناع دبیله یه
ضماد اولور و نعناع قوه تجفیه بکز مر نیرا قوه تجفیه عفوصت یوقدر
و نعناعده تحلیل و تسخین و مفرط و موذی تجفیف واردر اعضاء
الرأس انك ایله جبهه ضماد اولنور وصداعه نافع اولور خصوصا
خشونت لسان ایچون سویق ایله لسان دلك اولنسه خشونتی
ازاله ایدر و نعناعك عصاره سی ماء قراطن ایله خلط اولنور اذن
وجعه یه تقطیر اولنور اعضاء الصدر دملك قذفنی و نزفنی منع ایدر
و محمره اولان لبن عقل ایدر انك محلله ضماد اولنور ایسه ورم
ثدیی تسکین ایدر اعضاء الغذاء معده یی تقویه و تسخین
ایدر و فواقی تسکین و طعامی هضم بلغمی و دموی قیئی منع ایدر
نعناع یرقانه نافع اولور خصوصا شرابی شرب اولنه اعضاء النفض
باهه معین اولور نفخی حبیله و انك نفخی رطوبت بیتا ایله
اولور که اول رطوبت قوه تجفیه یوقدر و نعناع اوعیه منی یه تشدید
ایدر و دیدانی قتل ایدر و قبل الجماع احتمال اولنسه حبلی منع
ایدر و انزن برقاج طاقه سی معنی دالرحب رمانی ایله تناول
اولنسه هیضه یی تسکین ایدر السموم کلب کلبك عضه سنه
٨ نافعدر نارمشك الماهیه نارمشك فقاح و قشور و اقماعدر
بیاسه یه بکزر بکلم حمرتی بیاسه حمرتنه اقلدر صفرتیه مائل
و عطره در و انده قلیلا عفوصت واردر و قوتی ناردینه قریب اولور
الطبع درجه ثالثه ده حار یابسدر الخواص لطیفدر اعضاء الغذاء
معده بارده یه و کبد بارده جیددر و منفعتی سنبل منفعتی کبیدر
بدلی الابدال انك ربع وزنی مقداری زنجبیل و نصف وزنی فستق و سدس
٩ وزنی سنبل اولور نخالم الماهیه معروفدر الطبع درجه اولاده حار یابسدر

الخواص انزه جلا وتلیین وتنقیه کثیره اولور ولکن کوسنه مبالغتنه باالغه
اولماز ودباغی وبلغم تحلیل ایدر الاورام والبثور ورم حارك ابتداسنده
خل ثقیف ایله اوزرینه وضع اولنور ونخاله شراب ایله اصلدیلوب
اورام نثره اوزره حارا وضع اولنور وریح وبلغمدن حادث ورمی
فاش ایدر الجراح والقروح خل ثقیف ایله حارا جرب متقرح اوزره ضماد
اولنور اعضاء الصدر والنفس جلاسی ایله صدری تلیین ایدر خصوصا
سکر ایله ودهن لوز ایله ماء نخالدن متخذ حسوا اولقتی زیاده ایشلر
وشراب ایله اصلدیلوب اورام نثره اوزره وضع اولنسه نافع اولور
اعضاء النفض نشاستج وحده ومع العسل طبیعتی تلیین ایدر ومراد
جبیله اولان اختلافی منع ایدر نشاره الماهیه معروفدر الطبع شجر
طبیعتی اوزره اولور الافعال والخواص متاکل اولان خشبك نشارهسی صبغی اولور
وانزه تحلیل وتجفیف اولور اکر شجر نه اول افعال وار ایسه الجراح والقروح خشب
متاکلك نشارهسی سراد مال ایدر خصوصا اول نشاره اشجار قابضه نشارهسی
اوله مثلا اجناس شوکك قابضه اولان شجرهسنك نشارهسی اخراج لنوب
وبر مثلی انیسون وشراب ایله جمع واحراق اولنوب بعده سحق اولنوب هنوز
مسحوق قروح غلیظه اوزره ذرور قیلنسه کم نافع اولور نرتقش الماهیه
دواء حادر کم انك جوقنه زیاده قبض اولان شجر اخضر واردر وزرنیخ
ایله مسح اولنسه عرق ادرار ایدر اعضاء الرأس بوروندن ایکی
دلکلرینه نفخ اولنسه رعاف قطع ایدر اعضاء الصدر انك رطب
لبنی صدرده مجتمع اولان دم نفث ایدر اعضاء النفض انك لبنی
اسهال افراطی منع ایدر السموم نهش افعی اوزره شراب ایله طلا اولنسه
نافع اولور نانخواه الماهیه بزر معروفدر انزه مرارت یسیره وحرافت قلیله
واردر الاختیار انك بزری اجزاء سائرهسندن انفعدر الطبع
درجه ثالثده حار یابسدر الخواص سدد فتح وانزه مع التجفیف
تلیین واردر الزینه انی شرب ایلمك وکذلك اکل ایلمك لونی صفرته

احاله

احاله ایدر وبرص وبهق ادویهسنده واقع اولور وعسل ایله معجون
قیلنوب لعوق دیه ضماد اولنور فتق اولور ایسه جملهسنه نافع اولور
اعضاء الصدر قیح صدره وتقلب نفسه نافع اولور اعضاء الغذاء
معده بلغمیهسنه نافع وغثیانی تسکین ایدر وبارد اولان کبد ومعدهیی
جید در اعضاء النفض شراب ایله سقی اولنوب ادرار ایدر وعسر بولی
ازاله وحصات اخراج ایدر وبالجمله کلایه ومثانهیه تنقیه ایدر وریاح
ومغصه نافع اولور ونانخواه وراتیانج ایله رحمه تبخیر اولنوب رحمی
تنقیه اولنور الحمیات حمیات عتیقهیه نافع اولور السموم نانخواه طبیخی لدغ ایله
عقرب اوزره صب اولنوب تسکین ایدر ونهش هوام ایچون شرب اولنور
14 نطرون الماهیه بورق ارمنیدر وانزه اولان کلام ذکر مرور ایلدی
15 نوره الماهیه معروفدر الطبع صو اصابت ایلین ویاخود هنوز
صو اصابت ایدن نوره اتکیسی ده محرقدر اما اول نوره که صو اصابت
ایلدیکدن نصکره ایکی اوچ کون باقی قالوب بعده استعمال اولنسه
اول نوره ده احراق اولماز بلکه تسخین ایدر اما نوره مغسوله معتدله
یابسهدر الخواص نوره نزفی قطع ایدر ونوره مغسوله بلا لذع مجففدر
ونوره ادهان ایله قیناد یلسه منضجه اولور القروح لحم زائدی
16 اکل ایدر ونوره مغسوله ادمال ایدر وحرق ناره نافع اولور نرسیانداروا
الماهیه بن ظن ایدرم که بونی عرب تصحیف ایلمشدر واصلی بای
موحده ایله برسیاندارودر واول اسم عصی الراعییه اطلاق اولنور
17 نخل الماهیه تمرك شجریدر ومعروفدر وجمیع اجزاسی قابضدر وتمرده
18 قول مرور ایلدی نوشادر الماهیه معروفدر الاختیار اجودی بیکانی
وصافی وبلور اولندر الطبع درجه ثالثده حار یابسدر الافعال
والخواص ملطف مذیبدر اعضاء العین بیاض عینه نافعدر اعضاء
19 الصدر لهات ساقطهیه ترقیع ایدر وخوانیقه نافع اولور نحاس الماهیه
نحاس برصنفی احمر وصفرته مائلدر واکثر قبرسدن دیرلر وبرصنفی قاصلدر و

والتهاب نحاسدن احمر ناصع وسواده ناظر احمر اولور و بر صنفی دخی واردر
اکثر طالیقون تسمیه اولنور تعیز اول نحاس مدبر و مربی اولمغله با شبقه اسم ایله
تسمیه اولنور و نحاس حرنیفدر وانده قبض دخی واردر اجسام لینه ده مغسول
و اجسام صلبه ده غیر مغسولی ختم الجون نعم الدوا اولور الاختیار
زهرة النحاس نحاسدن الطفدر الطبع درجهٔ ثالثه ده حار یابسدر الافعال
والخواص نحاس محرقده قبض و حدت وار دمال اولور و دیدیلر که اشعار طالیقو
تسمیه اولینن نحاسدن متخذ منقاش ایله نتف اولنسه اول موضعده بر دخی
توی بیتمز و بعض نسخه ده ذکر اولنان خاصه برلنه خاصهٔ اخری ذکر اولنمشدر که یخی
طالیقوندن اناء و کاسه اتخاذ اولنوب انک ایله شراب شرب اولنسه اول
شرابدن سکر اولماز بو ایکی نسخه ده ذکر اولنان قوللر ضعیف ناسدن و تحقق
اولمیان کلامه خوض ایدنلرک مقاللریدر الزینه شعری تسوید ایدر القروح
قروح خبیثهٔ ساعیه یی ادمال ایدر و سعیدن منع ایدر و لحم زائدی
اکل ایدر و مغسول اولان نحاس جراحاتی ادمال ایدر و دیدیلر که عسل ایله
طلا اولنسه ابدان صلبه ده حادث قروح متصلبه متحجر فید یه صالح اولور
اعضاء العین بصر حدتلندیرر صلابت اجفانه نافع اولور اعضاء
النفس ادرومالی ایله شرب اولنسه ماء اصفری اسهال ایدر وانک ایکی درهمی
اولنسه قیئی تهییج و تحریک ایدر وانک شربت و احلسی بر بوجق متقال
اولور و اول شربت بغیر ایذاء ماء اصفری اخراج ایدر السموم واجب اولور که
باقر قابده دوزلو و مرارتلو و دسومتلو اولان دهن و لحم و کذلک اکثر
وطعملی اولان اطعمه یی ترک ایلکدن حذر و اجتناب ایلیه لر و کذلک اول
قابلردن شربتی ایلیه لر زیرا اوانی نحاس بلا اشتباه ایجنده اولان
اطعمه و اشربه یه زنجاریت ارسال ایدر و زنجار سمدر ~~نفط الماهیه~~
و دیدیلر که سمک طری نحاسدن بر طابق اوزره شی اولنسه و یاخود
سمکی نحاس اولمیان طابقده شی ایدوب بعده اوزرینه نحاس اینه اورلنسه
و اول سمکی بعده انسان اکل ایلسه آکلنی قتل ایدر نفط الماهیه
نفط معروفدر

نفط معروف قدر صو نزع اولنور کبریت نزع اولنور و نفط ابیضک وجودی
قلیلدر و نفط اسود بابلی و غیر بابلی اولان قارک بعیر زفتک صفوتیدر
الطبع درجهٔ رابعه ده حار یابسدر الخواص لطیفدر خصوصا
نفط ابیض محلل مذیب مفتح سدددر آلات المفاصل و رکبه و مفاصل
اوجاعلرینه نافعدر خصوصا نفط ابیض اوله اعضاء الرأس نفط
ازرق اذن باردک وجعنه نافع اولور اعضاء العین بیاض عینه
و کذلک عینه نازل اولان صوبه نافع اولور خصوصا نفط ابیض
اوله اعضاء الصدر نفطدن مقدار قلیل شرب اولنسه ربوه و
سعال عتیقه نافع اولور ~~خصوصا نفط مشروب ابیض اوله~~ اعضاء
النفض مغص و ریاحی تسکین ایدر وانلرن فتیله اتخاذ اولنسه
دیدانی قتل ایدر خصوصا نفط اسود اوله و نفطک کلیسی ... ابدان
ادرار ایدر و مثانه ده حاصل اولان حصاة و دحمک بردنی کسر ایدر السموم انک ایله
طلا لسوعه نافع اولور نبق الماهیه متشوک بر نوع شجرهٔ کبیره در
نبق آنک ثمره سیدر و نبق فندقدن کوچک بر ثمره در لونی احمردر
اکل اولنور و طعمی طیب اولور و بلدان حاره ده بولنور و نبقک اسملری
چوقدر هر دیارده برر اسم ایله معروف اولور بعضلر سیدر
و بعض اخرلر کنار دیرلر الخواص نبقک رطبنه و یا بسنده تجفیف
و تلطیف واردر و اول کیفیتلر شجرهٔ نبقک بالجمله اجزاسنده در
و سدرک دخانی شدید القبضدر الافعال والخواص قابضدر خصوصا
سویقلک قبضی اکثردر الزینه شعری تساقطدن منع ایدر و تطویل
ایدر و تقویه و تکثیف ایدر و سدرک صمغی اولور اول صمغ ابریه و حزازی
ازاله ایدر و شعری قرار ایدر الاورام والبثور سدرک ورقی ورم حاری
تلیین و تحلیل ایدر اعضاء الرأس صمغ سدر ایله باش غسل اولنسه
حزازنی ازاله ایدر اعضاء الصدر ورقی ربوه و امراض ریه یه نافعدر
اعضاء الغذا معده یی مقویدر اعضاء النفض طبیعتی عاقلدر و نزف حیض منع ایدر

حیض وطمث زنفر و قروح امعایی منع ایدر وخاصة سویق نبقك بو فعلی انفع
زیاده اولور وضعف معده حسیله اولان اسهاله نافع اولور و سدرك طبیخی
ایله احتقان اولنور ذکر اولنان علل ایچون وکذلك سیلان دم ایچون شرب
اولنور و نبق طرنیك سفرجل و زعرور و تفاح وکمثری مثللو مجانسلرینك
حکمن کسبیدر انلردن معتدل اولنلر غاقلدر نبقك تناول اکثار هیضه یه
مؤدی اولور طبیعت مقدار کثیر نبقی هضمدن عاجز اولوب دفعه تنزیل
ایلدیکی ایچون نوی الماهیه معروفدر بعض هر میوه نك چکردکنه اطلاق ٢٢
اولنور لکن مطلق ذکر اولنسه تمرك چکردکی مراد اولنور الخواص انده قبض
و تغذیه واردر القروح خبیثه قرحه لره نافعدر اعضاء العین
آنك محرقی اطفاء وغسل اولندقدن نصکره اکحال ده توتیا بدلنه اقامه اولنور
ومع النار دین کو یکلر تحسین و انبات ایدر و قومك زعمی اوزره قروح
عین و انبات اشفارده نافع اولور نجم ادویه معروفه دندر کیمی ٢٣
بعض ساق اوزره قائم اولمیان نباته نجم دیرلر ولکن مطلق ذکر اولنسه
ثیل مراد اولنور ترکی لسانی اوزره ایرق کوکی دیرلر القروح جراحات دامیه
الزاق ایدر اعضاء النفض بحك طبیخی حصاتی اخراج ایدر و بزری ادرار
ایدر و حبس عقل ایدر نیطافیلی الماهیه خمسة الاوراق تسمیه اولنان
نبتدر الخواص تجفیفی قویدر و مع هذا انده حرقت و حرافت ٢٤
ولذعدن بر نسنه یوقدر وانکله نزف ایچون ضماد اولنوب نزفی قطع
ایدر الاورام انك ایله دبیلات وخنازیر و صلابات بلغمیه و داخس اوزره
ضماد اولنور و اصلینك طبیخی قروح ساعیه یه نافع اولور و خل ایله مطبوخ
نمله یه نافع اولور وکذلك حمرته و داخسه وجربه دخی نافع اولور الات
المفاصل اوجاع مفاصله و عرق نساییه نافعدر و قیله یه یعنی دبه یه
اولنلره شربا وضمادا نافعدر اعضاء الرأس اصلینك طبیخی ایله مضمضه
اولنسه دیش وجعنه نافعدر و ورقنك شرابیله او توز کون مقدارکی
مصروع شرب ایلسه نافع اولور خشونت حلق ایچون طبیخی ایله غرغره اولنور

اعضاء الصدر

و اصلینك

واصلینك عصاره سی وجع رئه یه نافعدر اعضاء الغذاء اصلی اعتصار
اولنوب علی وعسل ایله بر قاچ ایام شرب اولنسه وجع کبد و یرقان
ایچون نافع اولور وشربه واحده سی اوج قواندر اعضاء النفض
قروح امعا و بواسیر حسیله اولان اسهالده اولور وانك اصلی وکذلك
طبیخی نافع اولور الحمیات انك ورقی ادرومالی ایله و یا خود شراب
ایله ربعه و نائبه یه نافع اولور السموم اصلینك عصاره سی دواء
قتال اولور نخام الماهیه بعض اطبا نخامك لحمنه عظیم ثنا ایدر ٢٥
و بعض نسخه ده نجام برلنه نغام واقع اولمشدر ظاهرا اولان
بودرکه تحریفدر الطبع بعض اطبا ذکر ایلدیلرکه نخامك لحمی حار
طلعا و بسط ایدر و جسمی تقویه ایدر وکثر و غلیظلر منهضم اولماز
اعضاء النفض باهی زیاده ایدر نعوحیوانات معروفدر قبلدن دیرلر ٢٦
الات المفاصل حوزی دیرکه فالجه اعظم دوادر السموم بعض اطباء
ذکر ایلدیکه تمرك مراره سی شربی ساعتنده قتل ایدر نخل نخل نبیذ ٢٧ ٢٨
بو اوج ادویه معروفه دربیز انلرك هر برینی بیان ایلدك اون ٢٩
بشنجی فصل حرف سینده مستوفی کلامدر و بز اول فصلده اللی ایکی
عدد ادویه ذکر ایلدز سعد الماهیه دیسقوریدوس دیرکه
بر نوع نباتك اصولیدرکه اول نباتك ورقی کراثه بکزر لکن اطول
وادق واصلبدر وانك ساقی واردرکه طولی بر ذراع اولور دخی
زیاده اولور و اول ساق اعوجاجه مائلدر مستقیم دکلدر و اعوجاجی
زاویا اوزره در و اذخرك ساقنه شبیه در و طرفنده اوراق
صغار نابته در و بزری دخی طرفنده در و اصولی کانه زیتوندر بعضی
کیمی طوال وکیمی مدور در بعضیسی بعضنه ایله متشبکدر و سوددر
طیبة الرائحه در انده مرارت واردر اماکن وعره ده بکله عامره
وارض رطبه ده نابت اولور و بعضلره بلاد سوریاده و بعض جزایرده
دخی اولور و اصطفن نام طبیب زعم ایلدیکه بعض ادهان توپیا اولنز یعنی

ثابت

اولا تعفیص اولنوب بعده تطییب اولنور مصنفك بو مقامده موقول ایراى
اشارتو کرسعد ادهانی تعفیص و تطییب جامعدر و بعض حفرد اتره سعدك
بو خاصه لری مصححدر و سعد بلاد هندده و کوفه ده چوق نابت اولور
الاختیار سعدك اجودی کثیف و رزین یعنى آغر و رض عسیر و عطر اولور
وخشیشه سی قصیره و حرافتی شدیده اولور الافعال والخواص انره قوة مسخنه
و قبض یسیر و بلا لذع تجفیف وار در و مفتحدر حتی افواه عروقی چوق تفتیح ایدر
ریاحی تفشیه و دمی احراق ایدر و مراهمه داخل اولور الزینه لونی تحسین
ایدر و نکهه یی تطییب ایدر و دیلدیکی اوزره سعد هندی شعری حلق ایدر
الاورام عسرة الانزمال اولنلر ادمال ایدر و لثه متاکله یی اصلاح ایدر
آلات المفاصل سعد حبته الخضرا ایله وجع خاصره یه نافع اولور
و صلابتی شد ایدر و اکثارا استعمالی جذام ایراث ایدر اعضاء الراس
انفك و فمك عفونتنه و قلاعه و استرخاء لثه یه نافعدر و حفظی زیاده
ایدر و ظهى متاكله اولان قرحه فمه نافع اولور اعضاء النفض حصاتی
اخراج و ادرار ایدر و تقطیر بوله وجرا متانه نك ضعفنه و بردینه نافع
اولور و کلاده چوق اول متللو فعلی اولور و جرا برد رحمه ۞ و بواسیره
نافع اولور الحمیات حمیات عتیقه یه نافعدر السموم عقرب و حشرات
٢ لسعه لرینه نافعدر سندروس الماهیه دیسقوریدوس دیرکه سندروس
بلاد عربده و بلاد صینده نابت بر شجره نك صمغیدرکه اول مجمد صمغ مره
قلیلا و سیرا اشتباه ایدرو طعمی کوهدر و بعضکره انك ناس ترخن ایدر
وجع المرى والمیعه انکله ثیاب ترخین اولنور و ذکر اولنیان صموغ
نار ایله طبخ اولنور یقره سندروس اولور الطبع درجه ثانیه ده حار
و یابسدر الخواص انره قوة قابضه وار در خاصیتی حبس دم و رمد و عون
یعنى کوزیش ایدنلرو بهلو انلر انی استعمال ایدوب قوى و خفیف اولورلر و کوزنك
~~انلره بهرعارض اولماز و بعض نسخه ده الخواص فیه قوة مسهله تحیر للخا~~
~~شرب منه کل یوم ثلثه اربابع فی ماء و سکنجبین عبارتی یازلمشدر~~ القروح
الزینه
نواصیری

الزینه انره جدا قوة مهزله وار در کل یوم بر درهمك اوج ربعنى کل یوم شرب
صو و سکنجبین ایله شرب ایدرن سمینى تهزیل ایدر الجراح والقروح سندروس
ترخین اولنسه نواصیری تجفیف ایدر اعضاء الراس دخانی نوازلی
دفع ایدر و وجع اسنانی تسکین ده منفعتی جدا عظیمدر و اول منفعتده
اکه بر شیء معادل اولماز و لثه یه چوق اصلاح ایدر اعضاء النفس خفقانه کهربا کبی
نافع اولور زفه و ربو رطوبتی منع ایدر تجفیفی سبیله انکیبنا نهرجد و تمدن
امن ایچون کورشجیلر انی استعمال ایدرلر اعضاء الغرا مطحول اولنلره
سندروس سقی اولندیقده انتفاع ایدرلر اعضاء النفض انك حبی
٣ اسهال عرضنه و دخانی بواسیره نافع اولور سرخس الماهیه اکه کیلدار
دارو نسمیه اولنور اول دوا قطع اصولدرکه براز اجزادن ملتئم و مرکبدر
اول اصول اوزرنده چنبریه قشور وار در بر صنفی ذکر و صنف اخری
انثادر یعنى ارککی و دیشی اولور و ارککی اقوی اولور الطبع درجه ثانیه ده
حار و یابسدر الافعال والخواص بلا لذع مجففدر و انره مرارت و قبض
وار در القروح مدملدر و انتشار قروحی مجففدر اعضاء النفض انك
دورت مثقالى ماء عسل ایله و خصوصا سقمونیا و خربق اسود ایله شرب
اولنسه دیدانی و حب القرعی قتل ایدر و واجبدر اولورکه انى شرب ایلمزدن
٤ مقدم ثوم یناول اولنه و کذلك جنینى چوق قتل ایدر ساذج الماهیه انك
قوتی سنبل قوتنه قریبدر و لکن الطف اولور ساذج اول اوراقدرکه
صو اوزره ظاهر اولور شاهسفرم کبی قضبانی اولور و انك متفرق
زهرى وار در بلاد هندده میاه مستنقعده یعنى ماء راکد غدیر جار اولماز
واقع کوللرده چوق نابت اولور و عدس ماء دیمکله معروف نبات کبی صویك یوزنده
قایم اولور و بر اصله انك تعلقی اولماز و بعض کره بر مکان اوزره شد
اولنوب تجفیف اولنور و بعض ناس تقیهم ایلدیکه ساذج ناردین هندینك
ورقیدر قوتی ناردین قوتنه بکزدیکی ایله و دهن ساذج دهن الخوانه و دهن
زعفرانه قوتده مشابهدر و بلکه انلردن اقوادر الاختیار انك اجودی حدیث اولوب

ادراکى خضر حمقیه

بنیه سنبل

لوب
و بياضه ضار ب وغير متفتت اولنلر جيد رايحه سی ناردين رايحه سی كبی
اولنلر و متكرج و مالح و مسترخی اولميدر الطبع درجهٔ ثانيه ده
حار يابسدر الخواص ثيابه نثر اولنسه تسوسدن حفظ ايدر
الزينه تحت لسانده امساك اولنسه نكهه يی تطييب ايدر الاورام
والبثور ماء ورد ده طبخ اولنوب بعد السحق اورام حاره يه ضماد اولنور
و اورام غير حاره ده دواء جيد اولور اعضاء الغذاء معده يه وكبده ناردين دن
انفع اولور اعضاء النفض بولی ادرار ايدر ناردينك ادرارندن اشددر
الابدال انك بدلی بر وزنی طاليسفر و ياخود بر وزنی سنبل اولور سولان
الماهيه رومی برد واء معروفدر الطبع درجهٔ رابعه يه وارنجه قدر ٥
حار يابسدر الخواص جلده احراق ايدر اعضاء الراس انك خبر ماء
رمان و ياخود ماء سلق ايله سعوط قيلنسه لقوه يه نافع اولور
اعضاء العين عينك ورامنه و تهيجنه و نفس عينك اورامنه اجفانه
جميعا نافع اولور سرو الماهيه صنعنده حرت و حرافت يسيره و ٦
مرارة كثيره واردر و عفوصتی مرارتندن اكثردر و آنك حرت و حرارتی
قوتنی غائصه و قبضه بلا لذع ايصال ايدجك مقداردر اولور و
سائر حسبخانه عدم جذبنه مخالف اولور سرو مع تسخينه جذاب
دكلدر الطبع درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانيه ده يابسدر و
بعضلر ذاهب اولديلر كه حرارتی بارددر و انلر حكم ايلديلر كه سرو مركب
القوادر انك حرارتی قوتنی باطنه ادخال و ايصال ايدجك مقدار ايدر
الخواص انك ورقی و جوزه سی قابضدر و انده تحليل واردر رطوبتی تحليل
ايدر و هر فعلده جوزی ورقندن اقوادر و انده الزاق و قطع دم واردر
حتی عفنهی ازاله ايدر الزينه سرو خل و ترمس ايله طبخ اولنوب اوزرنه
اثار اولان طرنقه اوزره طلا اولنسه اولان اثاری ازاله ايدر و ورقی بهقی
ازاله ايدر القروح ورقنك تازه سی و جوزی جراحاتی ادمال ايدر اكر احشاده

اعضاء صلبه ده اولان

طريه

اولور
طريه ايسه و نمله و جمره يه نافع خصوصا دقيق شعير ايله الآت المفاصل
جوزی و ورقی فتقه جيدا اولور انكله ضماد اولنور ايسه و مع دقيق
الشعير حمرة مثللو يه نافع اولور و اعصابی تقويه ايدر و قيلهٔ صغار
ايدر ضماد اولنور ايسه و استرخايی تقويه ايدوب عضو مسترخی يی
شد ايدر اعضاء الراس جوز السرو مع التين سحق ناعم اولنر نفد نصكره
انرن فتيله اتخاذ اولنوب انفه ادخال اولنسه لحم زائدی صاغلدر
و خل ايله طبخ وجع اسنانی تسكين ايدر اعضاء الصدر والنفس
نفث دم ايچون سروك جوزی سقی اولنور كذلك عسر نفس و انتصاب
نفس و سعال عتيق ايچون هم سقی اولنور و بو منفعتلر ايچون طبخ هم
سقی اولنور اعضاء النفض انك ورقی طلا دينمكله معروف شراب ايله
شرب اولنوب عسر بوله و مثانه نزيه فضول سيلاننه و قروح امعايه
نافع اولور الابدال انك بدلی نصف وزنی قشر رمان و بر وزنی انزروت
٧ احمر در سقورذيون الماهيه ثوم بريدر و بستانيدن كثير الصغودر
آنك ورقی و ساقی واردر و اوزرنده بر زهر ابيض تطاول ايدر انك
ذكر كثيره فصلنده و ثوم رسمنده بيز استقصا ايلدك الطبع درجهٔ ثالثه ده
حار يابسدر بعضلر قوم قتنده درجهٔ رابعه ده حار يابسدر الخواص
٨ لطيف و مفتح و جلاء در القروح عظيمه و خبيثه اولان جراحاتی ادمال
ايدر الآت المفاصل فسخ عضله نافعدر سك الماهيه في الاصل سك
صنيدر املجدن اتخاذ اولنور لكن انلر عفصدن و ملفله تشميكلر ماننده عفصدن
و بلحدن رامك اتخاذ كبی اتخاذ ايدرلر الطبع سك ساذج درجهٔ اولاده
حار و درجهٔ ثانيه ده يابسدر الخواص احشايی قابض و مقويدر و مطيبدر
جراحات مفتح و محللدر الآت المفاصل عصب اوجاعنه جدا جيددر اعضاء
النفض بعضلر زعم ايلديلر كه سك طيب باهی زياده ايدر و نزف نفعی اولور
٩ سرطان نهری الماهيه معروفدر الخواص هضم عسير غذائيت كثيردر
ماش ايله طبخ انی اصلاح ايدر و ازجهيی و شوكی اخراج ايدر و لطف اولور

(برودت عارضه)

الزينة انك رمادى ايا قلرك شقاقنه نافعدر و سرطان نهرينك محرقى بهق و كلف ادويه لرينه داخل اولور الاورام والبثور سرطان نهر اورام جاسيه يى يعنى صلب ورملرى تحليل ايدر اوزرينه وضع اولنور ايسه اعضاء النفس انك لحم سلقى نافع اولور خصوصا اسنك سودى ايله تناول اولنه و انك مرقى سل علتنه و لحم كبدر اعضاء النفض آنك رمادى شقاق مقعده يه جيددر السموم عقارب و رتيلا لسعى لرينه ضمادًا و اكلًا نافع اولور و رمادى عسل ايله كلب كلب عضه سنه شربًا نافع اولور و بعضلر كه انكله جنطيانا دن كلب كلب ايچون دواء معروف اتخاذ اولنور و انكله معالجه نك كيفيتى باب التسموم ده تعريف اولنور و زعم اولنديكه سرطان نهرى بادروج ايله عقربه تقريب اولنسه عقرب على المكان هلاك اولور

١٠ سرطان بحرى الماهيه سرطان بحرى هرنه قدر مطلق ذكر اولنور ايسه انزف بحرده اولان هر سرطان مراد اولنمز تلك منفعت انلرده خاصة برجنسده اولمغله انى اراده ايدرلر و اول جنس سرطانك جميعا جسمى محجر اولور الخواص انك محرقى سائر محرقاتدن [و اعضاك] الطفدر الزينه انك محرقى اسنانه جلا اولور و كلفى و نمشى ازاله ايدر القروح محرقى قروحى تجفيف ايدر و جربه نافع اولور اعضاء العين دمعى منع ايدر و بعض نسخه ده دمى منع ايدر و اقعدر و انكله ظفره حكّى اولنور و انزرن شيا فى اتخاذ اولنور جفنده حادث جربى انك رماديله حك اولنور

١١ سدر الماهيه نبق بالغه انك احوالنى بزبيان ايلدك سراج

١٢ القطرب الماهيه ذو فايد قريب برنوع نبتدر الاختيار انزن مستعمل اولان بزريدر الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانيه ده يابسدر و انك حرارت و يبوستى اولدنغى درجه نك اخرلرنده در الخواص مفتحدر واغلب حالده قابضدر و كيف ما كان نزفى قطع ايدر القروح جراحلرى اعضاء النفس نفث دمى منع ايدر اعضاء النفض انكله اجتماع حيضه

اولنسه

اولنسه قروح امعايه نافع اولور و برقوم زعم ايلديكه انك برسنبلدن ايكى درهم مقدارى اخذ اولنسه بطنى اسهال ايدر السموم انك بزرى شراب ايله شرب اولنسه عقربك لسع و نهشنه نافع اولور و برقوم زعم ايدركه برينك بزرى عقرب اوزره وضع اولنسه تخدير ايدوب فعلنى ابطال ايدر و فى الحال عقربى ميته كبى قيلر

بلغ

١٣ سطوريون الماهيه ديسقوريدوس ديركه بعض ناسلر انكه طريقالى تسميه ايدرلر معناسى ذو ثلث اوراقدر عكيلرى اكثر نبتنده اوچ ورق اولور و اول نبت ارض جانبنه ميل ايدر و ميل مذكورنده اوراقى حماض اوراقنه و ياخود زهر سوسنه مشابه اولور و بو نبتك ورقى حماض ورقندن اصغر اولور و حمرتى اشد و حمرتده مائل اولور و ساقى [ابيض] دقيق اولوب طولى بر ذراع مقدارى اولور و زهرى سوسن زهرينه مشابه اولور و انك بنبوس بصلنه مشابه اصلى اولور و اول اصلك عقدارى تفاح مقدارى اولوب ظاهرى احمر و باطنى بمرطه بياضى كبى ابيض اولور طعمى حلوا اولور و موصوف مذكور سطوريون نباتنه مشابه برنوع نبات دخى وار در كه اكا دخى سطوريون ديرلر اكثر اشتباهى حيسلى اسم ايله تسميه ايدرلر بزركتانه مشابه انك بزرى اولور و اصلك قشرى رقيق و احمر و داخلى ابيض و طيب الطعم اولور و حار اولور حبلى صاحبنه شمس اولان عوا ضعرده نابت اولور الخواص اول نباتك اصلى بر ايله امساك اولنسه فى الحال انى جماعه تحريك ايدر و شراب ايله شرب اولنسه جماعه تهييج ايدر سقنقور مثللو الآت المفاصل شراب قابض اسود ايله شرب اولنسه باش و بويونى آكسه ليه ميل ايدن وجع فالج علتنه نافع اولور

بلغ

١٤ سودنجان الماهيه برنوع نبتك اصليدركه انك بياض و صاروجيچكى اولور سفوف جبالده و دوا بيلرده يعنى داغ اتكلرنده و ديوه ومر تفع محللرده قفاحنر و چيچكنى اخراج ايدر و انك ورقى ارض اوزره لاطى اولور و بيتشق اولور الاختيار اول اصلك اجودى داخلى و باطنى ابيض اولوب صلب غير او لنلردر و احمر و اسود اولنلر

الطبع درجهٔ ثانیه ده واینجه قدر حار یابسدر وانده رطوبت فضلیه واردر
وبعضلر زعم ایدرلرکه سورنجان ابیضده حرارت لطیفه واردر ماعدا الوده حرارت
قویه واردر واکر حرارت ... اولمسه مسهل اولمازایدی واخرلر زعم ایدرلرکه
اکرحار اولمسه قروحی لذع ایدرایدی وسورنجانده لذع الیشی یوقدر و قوم اخر
دخی زعم ایدرلرکه سورنجان جدّا حاردر الافعال والخواص انده قوهٔ مسهله واردر
هر نه قدر انده قوهٔ قابضه وار ایسه یعنی مرکب القوادر الجراح والقروح سورنجان
ابیض قروح عتیقه یه جیددر الات المفاصل نقرسه نافع و وجعی اکثله
ضماد اولنسه اوقتده تسکین ایدر وضماد استکثار اولنسه ورمی تصلیب
وتحجیر ایدر وجمیع اوجاع مفاصله تریاق نافع اولور خصوصا نوازل وقتنده استعمال
اولنور ایسه اعضاء الغذاء معده یه رد ومضعفدر وسورنجانک احمر
واسودی ادویهٔ اسهال ایله استعمال اولنسه اول ادویه یی معده ده حبس ایدرلرکه
واعضایه افت عظیمه استجلاب ایدرلر اعضاء النفض انده قوهٔ مسهله واردر
وباهی زیاده ایدر خصوصا زنجبیل و فوذنج وکمون ایله استعمال اولنه السموم
سورنجان احمر واسود سمدر الابدال اوجاع مفاصلده سورنجانک بدلی برمثلی
ورق حنا و نصفی وزنی حقل ازرق اولور قوملک زعمی اوزره سلخ الحیة
الماهیه الدمتعلق کلام حیه بابنده مرور ایلدی سیادا وران الماهیه 15 16
بود وابن معلوم دکلدر الطبع درجهٔ ثانیه ده بارد وثالثه ده یابسدر
الخواص جدّا دمی حبس ایدر الزینه انتثار شعری بالخاصه منع ایدر الابدال
اندن بدلی برمثلی فیلزهرج وقصبک اوج عددا اصلی اولور سوسن الماهیه 17
طبع ایله اولان نسخه لرک ترجمه سی بودرکه دیسقوریدوس دیرکه سوسن برنوع نباتدرکه
انک ورقی کشفیره بکزر لکن اندن اعظم واعرض والزج
اولور وانک ساقی اولور ورقی ساقی اوزره منحنی اولور وزهرانک بعضیسی بعض
اوزره واقع اولور وزهراتی الوان مختلفه اوزره اولور ابیض واصفر و
فرفیری اولور ولون سما اوزره لونلنسه اولور واختلاف الوانی حسبیله ایرسه
یعنی الکم ضمایه متشابه اولمغله الکم ایرسا تسمیه اولنور انک ذات عقد صلب
اصل کوکی ... قوتی ... دکل ...

کوکی اولور وطیب الرایحه در ولابق اولورکه اول اصل قلع اولندقدن کوکده
قوریدیله وخیط کتان دیزیلوب برفحز نده حفظ اولنه وصنف اخری
ابیض مرّ اولور وانک قوتی صنف اولدن کورک قوتندن دون اولور
نجی ایرس یعنی صنف عتیق اولسه تسوس وتثقب ایدوب لینور لکن
تسوس ایلدیکده رایحه سی زیاده اولوب طیب اولور واول سوس اول ایرسک
کنزودن حادث اولور وبالجمله حنافی امراضده کثیر اولور وایرسانک رطوبتی
لطیفه در و مرارت اکتساب ایلمشدر وانده معتدلة المزاج مائیت واردر
الطبع سوسن ازاد دیمکله معروف ابیض بستانی درجهٔ ثانیه ده
حار یابسدر وایرسا برینک تسخینی اشددر الخواص اصلی جلا وتجفیفدر
اعتدال اوزره تجفیف ایدر واصلی اجلی و دهنینک تحلیل وتلیینی اشد
اولورکرک مطیب وکرک غیر مطیب اولسون وایرسا بو افعالده جمله
اصناف سائره دن اقوادر ومع ذلک یعنی تحلیل وتلیین ایله قبض
دخی واردر واوجاع وعفونات ده شفادر الزینه کلفه ونمشه نافعدر
خصوصا اصلنک نفعی اکثردر وانکله وجه غسل اولنسه وجهی تنقیه ایدر
ومصیقل ومجلی ایدوب تشنجی وبوروشقلرینی اجوب تسوید ایدر الاورام
والبثور انک ورقی وبوری نافع ضماد اولنسه ... وانرزی شراب
ایله علی الجمره ضماد قیلنسه جدّا نافع اولور وکذلک اورام بلغمیه یه ضماد
قیلنسه کذا نافع اولور وجرب متقرحه یه وخشکریشات وسعفه یه
کذلک نافع اولور خصوصا ادویهٔ اخرایه خلط اولنسه الجراح والقروح
قروح الحجه یه ایله دولدیرر واصلی حرق ناره نافع اولور زیرا تجفیفدر
مع جلاء معتدل التجفیف واردر کذلک ورقی مطبوخی اصلی کبیدر وادعالی
اولور احسن اولان بودرکه انک استعمالی دهن ورد ایله اوله ایرسانک
وغیری صنفلرک عصارهٔ سی انا نحاسده عسل وخل ایله طبخ اولنور واول مطبوخ
قروح فم ... نافع اولور سوسن بستانی ماء حار ده حرق ... فصل
... ادویه اولور الات المفاصل انقطاع عصبه وعصبه نک تشنجی اولنده نافع اولور

وكذلك عرق النسا یه هو نافع اولور اعضاء الرأس وجع اسنانی ایچون اصلنك
طبیخندن خصوصا بر سینك اصلی طبیخندن مضمضه اولنور و نومی جلب
ایدر و دهن قروح رأسه و نخالته نافع اولور و اذنه دهن نقطیر
اولنسه دوی اذنی تسکین ایدر خل و دهن ورد ایله ضماد اولنسه
صداعه نافع اولور و چون انکله انف تلطیخ اولنسه ظاهر انفه اوزره
عارض اولان رطوبت لبنیتدن یی ازاله ایدر اعضاء الصدر انك اصلی
خصوصا ایرسا نفس انتصابیه نافع اولور و سعاله صالح اولور و
نفث عسر تلو اولان موادی تلطیف ایدر اعضاء النفض دهن مفتح و
محلل و صلابت رحم شربا هیئتی و تمریخا ملیندر و کذلك انك اصلی دهن
ورد ایله طبخ اولنسه اول فعلی ایشلر و امراض رحمه منفعتده انك نظیری
یوقدر و کذلك دهن ایرسا هو انك کبیدر و اصلی یاکز طبخ اولنسه و یاخود
بزر بنج و دقیق حنطه و دهن ورد ایله طبخ اولنسه انثیانه یعنی خصیه لره
عارض اولان اورامی تسکین ایدر و انك دهنندن بر بوجق اوقیه
شرب اولنسه اسهال ایدر و صفراوی ایلاوس اولنلره صالح اولور و دهن
ایرسا بو اسیدك اغز لرینی آچر و سوسنك اصلی دخی انك کبیدر کیف
کان انده منفعت مذکوره وارد ر شراب ایله شرب اولنسه طمث ادرار
ایدر و خمر ایله شرب اولنسه جماع ایله تلذذ ایدنلره نافع اولور اوجاع
رحم اولان خاتونلر انی نسلق ایدوب عاجی وسلاقس ایله رحم اوزره ضماد
انلره نافع اولور صلابت رحملرین تلیین ایدوب فم رحملرین تفتیح ایلدیکی
ایچون الحمیات برد و نافضه نافع اولور السموم هوام و خصوصا
عقرب لسعه لرنده کثیره و عصاره سی و بزری شربا بالجمله لسعه نافع
اولور و بنج و کزبره و قطرتینا و لابونلره دهن سوسن تریاق اولور
۱۸ سعتر الماهیه حاشا و تنده و شرابی حاشا شرابی کبیدر الاختیار
بری سعتر اقوادر الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الافعال و الخواص
بلطف محلل و مفشیدر و کذلك اوجاعینه نافعدر الآت المفاصل اعضاء الرأس

سعتر مضغ دیش اغریسین تسکین ایدر و قوه محرقه سی ایله لثه مترهله
نافع و شفا اولور اعضاء الصدر انك دهن صدره و رئیه نافع اولور
اعضاء الغذاء کبد و معده یه نافع اولور اعضاء النفض دیدانی
۱۹ وحب القرع ادرار و اخراج ایدر سیسالیوس الماهیه انجدان
وانجدانه شبیه در و لکن انجدانه قلیلا اطول اولور و بیاض طعمی
هوانن اشد در الطبع درجه ثالثه ده و عند البعض درجه ثانیه ده
حار یابسدر الخواص محلل و ملطف و مفشیدر و کذلك اصلی و بزری
اوجاع باطنه یی مسکن و بلغم جامدی هزیددر و انلرن هواشربه
سقی اولنمغله نتاو یعنی دولی اکثر اولور و سفرلرده شراب الخیز
و خصوصا مع الفلفل شرب اولنسه برد و بردك ضررینی منع ایدر
الآت المفاصل وجع ظهره نافعدر اعضاء الرأس صرعه جدا نافعدر
اعضاء الصدر ربوه و عسر نفسه و عسر انتصابه و سعال مزمنه اولور نبت
وخاصه بزری نافعدر و اصلی عسل ایله معجون قیلنوب لعق اولنسه
صدرر رطوبات لزجه دن تنقیه ایدر اعضاء الغذاء نفخی تحلیل
ایدر و وجع احشایی تسکین ایدر و اصلی هضم ایدر خصوصا طعام
و معده یه جدا جیددر اعضاء النفض مغص ریحی یی تحلیل ایدر
جمیع حیوانانك ولادتن تسهیل ایدر و عسر بولی ازاله ایدر اوجاع
رحمی و اختناق رحمی حل ایدر و اوجاع احشایه هو نافع اولور و اول
طر و تازه ایکن سا قنك مع البزر عصاره سی اخذ اولنوب انك اوج
اونو لوساتی میفختج ایله اوتوز کون مقدار شرب اولنسه وجع کلایه
براءت کلور و کلایه نافعدر و تقطیر بول ایچون هو شرب اولنور و طمث
ادرار ایدر و اوجاع باطنه نافع اولور الحمیات حمیات بلغمیه یه نافعدر
۲۰ شونیز نسخه واحده ده الماهیه دواء لست اعرفه و اقع اولمشدر
الطبع اصلی معتدللر و اکر اول اصلك برنسنه یه میلی اولور انك میلی
حرارته اولور الاورام و البثور عصاره سی داخس اوزره قیلنور و اصلی هو

٢١ آنك كبيدر الجراح والقروح عصاره سی قیر وطی ایله حرق نارا اوزره وجراحات
اوزره قیلنور اعضاء العین اصلی ظفره یه نافع اولور وعصاره سی اقوادر
اعضاء النفس قصبهٔ ریه یی وحلقی تلیین وصوتی تسویه ایدر
اعضاء الغذاء رطوبتی حسبیله عطشی تسکین ایدر والتهاب معده یه
نفعی اولور وحرقهٔ بوله وقروح کلایه ومثانه یه والدك جربلرینه
معا نافع اولور الحمیات عتیقه یه نافع اولور سورنجان الماهیه انك قوتی ٢١
ساذجه قریبدر بلکه ساذجك قوتنه دخی اقوادر الطبع بارد
یابسدر الخواص قابضدر انزه اسفیداجدن بر دکیفیتی واردر لکن
کثیر الطفر نزفی منع ایدر سقمونیا الماهیه لبلاب کبی بر نوع شجره نك ٢٢
عصاره سیدر الاختیار انك خلال یعنی عظیم وازرق اولوب بیاضه
مائل اولنلردیر کاننه صوف پارچه سی کبی اولور ومتفرك والحلالی
سوبیع اولور وازرق صوده حل اولنسه صویی لبن کبی ایدر وانی استعمال
اجود اولان انی تفاحه ایچنده شی بر شیشه ده دوقو ایله خلط ودهن
لوز ایله لت ایتمکدر وبعض نسخه ده ماء کرفس ایله خلط اولنوب غائله
اذهاب وازاله اولنور جیدواقع اولمشدر الطبع درجهٔ ثالثه ده حار
یابسدر وانك حرارتی یبسندن اکثردر الافعال والخواص انزه جلا وتحلیل
واردر ومحرقی وکبدك عدوسیدر الزینة بهقی وبرصی وکلفی تنقیه ایدر
الجراح والقروح عسل ایله وزیت ایله طبخ اولنوب کهنه جراحاته
ضماد اولنسه تحلیل ایدر وجرب متقرحه خل ایله وضع اولنور
الآت المفاصل خل وسویق ایله اوجاع مفاصله وورك اوزره ضماد
اولنور اعضاء الرأس انك اصلی وکذلك اصلینك عصاره سی خل ایله ودهن
ورد ایله صداع مزمن اوزره وضع اولنور وسقمونیا انك کبی دهن خل ودهن
ورد ایله خلط اولنوب صداع مزمن اولان باش اوزره وضع اولنسه کلی
شفا حاصل اولور اعضاء النفس قلبه ایذا ایدر اعضاء الغذاء معده یه
وکبده غایت مضر اولور وانك شری تشویه ایله وبزر کرفس ویا خود انیسون ایله

کسر

کسر اولنور وسقمونیا مکرب ومغثی ومعطش در شهوت طعامی دخی
اذهاب وازاله ایدر اعضاء النفض بقوة صفرایی اسهال ایدر و
بلدان حسبیله انك قوتی مختلف اولور حتی بن کتب اطباده سقمونیا
شربینك بر نسخه سن کوردم که اول نسخه ده سقمونیانك وزنی کثیر
یازلمشیدی لکن طبیبه لایق بودر که مریضك قوتنه واعضا رئیسه نك
قوتنه وبلدهٔ حاضره نك هواسنه مراعات ایلیه وسقمونیا الجیدی
سقمونیا احتمال اولنور وشجره سنك اصلی بر درهم مقدار
شرب اولنسه مره یی وبلغمی اسهال ایدر وبعضلر ذکر ایلدیلر که سقمونیا
مقدار کثیر ومفرط یعنی نصف درهم شرب اولنسه اولا امساك
ایدر صکره کرب وغثی احداث ایدر وعرق بارد ایله تعریق ایدر وبعده
افراط اوزره اسهال ایدر واول قاتل اولور وبعضلر دخی ذکر ایلدیلر که سقمونیا
عتیقدن مقدار قلیل تناول اولنسه ادرار ایدر واسهال ایلمز الا که بناء
صبر ایله سقمونیادن مقدار قلیل سقی اولنور وکذلك ترمس
وبزر وعطره ایله مقدار قلیل استعمال اولنور وصوف ایله احتمال اولنسه
جنینی قتل ایدر السموم لسعهٔ عقربه شربا وطلاء نافع اولور سکبینج ٢٣
الماهیه بر نوع شجره نك صمغیدر که انزه صمغندن ماعدا بر جزئنده
منفعت یوقدر ودیلدیلر که قندن یعنی قاصن انوا عندن بر نوع
واردر که استحاله ایدوب سکبینج اولور الاختیار انك نوعلرینك
اجودی اول الکثف واصفی ولان نوع اولور که انك داخلی حمرته
وظاهری بیاضه مائل اولور وسریعا ما ایله حل اولور وقند ایله مغشوش
اوله کبی دکلدر هر نه قدر قندیه مشابهتی وار ایسه واصفهانی سکبینج
سائرلردن خیرلو اولور الطبع درجهٔ ثالثه ده حار ودرجهٔ ثانیه ده
یابسدر الافعال والخواص محلل وملطف ومفتح ومسخن وجالیدر
الآت المفاصل فالجه وعضلوا وتارك هتکنه نافعدر وورکلرده اولان
ماده یی حقنه وشربا اسهال ایدر وکذلك مفاصلك اوجاع بارده سنه نافعدر

اعضاء الرأس صداع باردى و ريحى اولان صداعى تحليل ايدر و صرعه نافع اولور
اعضاء العين ظلمت عينى كحلاً نافعدر غلظ اجفانه و عينده اولان آثاره نافعدر
و عينه نزول ايدن مائك افضل ادويه سر انكله اكتحال اولور و خل ايله سحق
اولنوب شعيره اوزره وضع اولنسه آنى ازاله ايدر اعضاء الصدر وجع صدر
و وجع جنب و سعال مزمن جميعا انلره نافعدر سذاب عصور كوغ برد رحمك
اوج ربع سقى اولنور و صدرى تنقيه و اخلاط نيه يى اخراج ايدر اعضاء
الغذاء استسقايه نافعدر و ماء اصفرى اخراج ايدر اعضاء النفض حقنه
و شوربا قولنجه و مغصه نافعدر و حصات كليه و مثانه يى اخراج ايدر باهى زياده
ايدر و رحم وجعلرينه نافع اولور و ادرو مالى ايله شرب اولنسه طمث ادرار
ايدر و جنينى قتل ايدر و دقوق ايله بطنه تليين ايدر و ماء اصفر و خلط لزجى
اخراج ايدر الحميات حميات دائره يه نافعدر السموم شراب ايله لسع هوام
و سائر سموم قتاله ايچون سقى اولنور و بونك فعلى قاصينك فعلندن
اقوى اولور و سموماتك جمله سنه اندك طبيخى لطوخاتى نافع اولور سقولوقندريون ٢٤
الماهيه ديديكه اول نبات صخريدر رفيع بعض كوك كثير اولان مكانده ثابت
اولور و بر قوم ديديكه اول نبات اسقيلادن بر نوعدر و غيرى ننه ولا يخفى
دن ذاهب اولديلر الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانيه ده يابسدر
الخواص تلطيف و تحليلدر انده حرارت يوقدر اعضاء الغذاء طحاله منفعه
عجيبه سى واردر انك ورقى ايله طبخ اولنمش خلدن متخذ سكنجبين قرق كون
مقدارى سقى اولنسه طحالى ازاله ايدر و فواقه و يرقانه نافع اولور
اعضاء النفض كليه ده و مثانه ده تكون ايدن حصاتى تفتيت ايدر و ديديكه
اول نبات تعليق اولنسه حبلى منع ايدر سعالى الماهيه جوهر حار و جوهر ٢٥
مائيدن مركب بر نوع حشيشه در الطبع اعتدال اوزره حاردر يقفو الاورام
والبثور آنك ورقى بيلاتى تفجير ايدر و دبيلاتى اول حالنده تحليل ايدر
و طرسيز نضجه عاصى اولان اورامى انضاج ايدر الجراح والقروح طرسيز خرب
متقرح قلع ايدر اعضاء العين بصر ايچون اتخاذ اولنان ادويه يه

سعالى حشيشه السعال ور اكم نجبوت و فنجريون هو ديرلر

داخل

داخل اولور اعضاء الصدر ديديكه سعالى سعالك اكثر و نفس
انتصابك افضل دواسى اولور حتى انك ايله تبخر هو افضل اولور ٢٦
سيسارون الماهيه شونيزك خشبيدر انده مرارت و قبض واردر
الطبع درجه ثانيه ده حار و يابسدر الافعال والخواص انده تحليل و
قبض يسير واردر اعضاء الغذاء اصلنك طبيخى معده يه نافع اولور
اعضاء النفض اصلنك طبيخى ادرار ايدر سير الماهيه قوة العين ٢٧
مياه قائمه ده اولور و انده عطريت واردر قوة العين ذكر اولنديغى
بابده انده كلام سيقا اولنور اعضاء النفض انك كرك مطبوخى و كرك
غير مطبوخى حصاتى ادرار ايدر و بنا فع اولور و كذلك ذو سنطاريايه
دخى نفعى اولور سوقوطون الماهيه ديديكه حى العالم دنيكله ٢٨
معروفدر واردر و بعضلر ديديلركه لفاحدن بر نوعدر و غيرى دوا
اولديغنه دن ذاهب اولديلر و سوقوطون ايكى نوعدر برى صخرى و
اخرى غير صخريدر الطبع اكثر غالب اولان كيفيت برد و يبس اولور و
انده رطوبت حاره معتدله اولمغله لطيف اولور و لطيف اولمغله تقطيعى
اولور و نوع صخريسى اولمغله انكله تحكك اولور و برمعنى دخى واردركه
انك قبض ايدر و انده رايحه يوقدر كذلك انده حلاوت برشى يوقدر
لعابى جلب ايدر و قدرا بحيز ه اجزاء لحم جمع ايدر و بشى و احرقيلر
الآت المفاصل اوساطى و اطرافى منفسخه اولان عضله آنك طبيخى
نافعدر و طرى اولان فسخلرى جدا الحام ايدر اعضاء الصدر خشونت
حلق ايچون سقى اولنور و نفث دمى منع ايدر و ماء عسل ايله شرب اولنسه
ريه يى تنقيه ايدر الجراح والقروح قروح امعايه نافع اولور و سحجه
و فتوق عانيه و اوجاع كليه هو نافع اولور و نزف حيض حبس ايدر
سماق الماهيه سما قدن بر صنفى خرسانى و صنف اخرى شاميدر خرسانى ٢٩
شامى اصغر و لونى احمر عرسيدى اقاقيا و وردك صالحا اولديغى ننه كره
بوهو صالح اولور و محن سماق صو ايله طبخ اولنوب عسل قوامنده قيلنسه

ثانيده

حضضك صالح اولديغى نسنه لره صالح اولور الطبع درجهٔ اولاده
بارد ودرجهٔ ثالثه ده يابسدر الافعال والخواص قبض وتقويه
وتسديد ايدر ولكن خل سماقدن الطف واغوصدر وسماق نزف
منع ايدر حتى بر قوم ذاهب اولديكه نزفى اولان كسنه يه سماق تعليق
اولنسه نزفنه مانع اولور وسماق صمغ انك احشايه تحليلنه مانع
اولور الزينه سماق دباغينك طبيخى شعرى تسويد ايدر الاورام والبثور
اكله موضعنه ضربه ضماد اولنوب دمى منع ايدر ودخى خسنه نافع اولور حضورنه
وتزيد اوراقى منع ايدر الجراح والقروح قروح خبيثه يى سعايه دن منع
ايدر آلات المفاصل ونيى اولان عضوه تنطيل اولنوب تورمن مفصلى
منع ايدر اعضاء الرأس فتح اذنى منع ايدر سماقك صمغى اسنانك اكالنه
وضع اولنسه وجعن تسكين ايدر اعضاء الغذاء معده يى دباغت
ايدوب تقويه ايدر وعطشن تسكين وحموضن حسبيله مشهى وصفرادن وزرقى
حادث اولان غثيانه مسكن اولور اعضاء النفض سماقچاقلدر طمثن حبس
ايدر وسحجى منع ايدر وذوسنطاريا وسيلان رحم وبواسير ايچون
احتقان اولنور واسهال مزمن وقرحهٔ امعاسر وذربى اولنلرك طعامنه
٣٠ قيلنسه انلره موافق اولور سلق الماهيه اول نبت ايكى صنفدر برى
شدت حضرتى حسبيله اسود اولور واخر حمر وفا اولان سلقدر الطبع
بعضلر قتنده درجهٔ اولاده حار يابسدر وحقيقتده مركب القوادر
وبعض آخر قتنده بارددر وبلاشك انك اصليندن رطوبت واردر الافعال
والخواص سلقده بورقيت ملطفه واردر وانده تفتيح وتسديد واردر
وتفتيحى سوسنك تفتيحندن اشددر وتليينى دخى واردر وسلق اسود ده
قبض واردر خاصته مع العدس استعمال اولنده وبورقيت حسبيله محللدر
وادضيتن مقبضدر وجميعا سلوقندى الكيموس اولور وبقول سائره كبى
غرايشن قليله در الزينه بردن حادث شقاقده عصاره سى وورقلرى طبيخى
نافعدر وداء الثعلبه ده دخى نافعدر وكلفى ولنده بعد غسل الموضع مع النطرون
سلقك

سلقك ورقى ضماد انافع اولور وسكيلرى دخى قطع ايدر وعصيرى قملى قتل ايدر
الاورام والبثور سلق مسلوقى ايله اورامه ضماد اولنسه تحليل وانضاج
ايدر وانك ضمادى بوتده نافع اولوب تحليل ايدر ~~وانضاج~~ وسويق ايله
ضماد اولنسه اورام حاره يه نافع اولور الجراح والقروح ورقى مطبوخا
حروق ناره جيدا ولور وعسل ايله قوابى يه طلا اولنسه نافع اولور
اعضاء الرأس كركى حراره سى ايله ماء سلق ~~طلا اولنسه~~ استعاط
اولنسه لقوه يى اذهاب وازاله ايدر وقروح انفه نافع اولور وماء
فاتراً اذنه تقطير اولنسه وجعنى تسكين ايدر وماء سلق ايله راس
غسل اولنسه باشده اولان نخاله يى كيدرير ~~وقروح انفه نافع اولور~~
اعضاء الغذاء كوكى معده يه رديدر ومغثيدر لذاعه بورقيت ايچون
وكيموسى رديدر وبورقيت حسبيله غسالدر حتى قوتيه لحسى اولان معده يى
لذع ايدر وغذائيت يسيردر وسدد كبدى تفتيحى ملوخيانك تفتيحندن اشددر
خصوصا خردل وخرا ايله استعمال اولنده وطحال سده لرينى كبدسده كبى
تفتيح ايدر وواجب اولوركه سلق مرى وتوابل ايله اكل اولنده اعضاء النفض
دينيلديكه سلق اسود طبيعتى عقل ايدر خاصه عدس ايله اكل اولنده و
سلقك نوع اخرى تليين ايدر خصوصا عدس ايله اكل اولنده وشك
يوقدركه سلق مسلوقى صوبى اراقه واساله اولنديقدن صكره طحن
اولنسه لاجى اله عقل ايدر وتفلى اخراج ايچون انده ايله احتقان اولنور
وجميعا سلق قولنج وقراقر ومغص توليد ايدر ولكن توابل ومرى ايله تناول
٣١ اولنسه قولنجه نافع اولور سذاب الماهيه سذاب برتنيك سوادرا
حرملدن اشد اولور طبع ايله اولان نسخه لرده ديسقوريدوس
نقل ايدركه سذاب بستانى وبرى وجبلى اولور جبلى احر وحرافتى بستانيدن
اشددر وطعامده ماكول دكلدر اما شجرهٔ تين قتنده نابت اولان
اوفقدر وبر سذاب بر صنفدر كه آكه فيجانورا عربون ديرلر وهر قوم
قتنده انك بر باشقه باشقه آدى واردر وبعضلر قتنده انكا ادريمولى ديرلر

اصل واحدن خروج ایدوب انك قضبانی کثیره اولور و اول صنفك
ورقی صنف اخرك ورقندن کثیرا اطول اولور و دانجسی ثقیل و زهری
ابیض اولور سذابك بو صنفندن و بر صنف اخرك دخی سندن قلیلا
اکبر و مثلث اولور و اول رؤسی حمرة اللون بزر اولوب انك اوج
زاویه سی اولور و انی استعمال اولنماز بزردر و نضجی خریفده اولور
و بر صنف اخر اسود اولوب ارض رطبه ده نابت اولور الاختیار اصناف
سذابك اوفقی بستانی اولوب انجیر اغاجی دبنده نابت اولان سذاب اولور
الطبع درجه اولاده حار و یابسدر و سذاب یابس بستانی درجه
ثالثه ده حار و یابسدر و سذاب یابس بری درجه رابعه ده حار
و یابسدر الافعال والخواص جدا مقطع و محلل و مفشی و عروقی منقی
و مفرح و قابضدر الزینه مع النطرون بهق ابیض اوزره و ثوالیل
و لوث اوزره وضع اولنور و ثوم و بصل رایحه لرینی کیدرر و داء الثعلبه
نافع اولور الاورام والبثور سذاب بری دق اولنوب ملح ایله جمعا برعضو
اوزره ضماد اولنسه اول عضو اوزره ورم حار احداث ایدر و حلقه و بطنده
اولان خنازیر اوزره قیلنسه انلری تحلیل ایدر بو فعللرك جمله سنده
صحرایی اقوی اولور الجراح والقروح سذاب سمن و عسل ایله قوابی
اوزره قیلنور و خل و اسفیداج ایله نمله و جمره اوزره قیلنور بر
و انلرك عتیق اولنلرین ضاغلدر الات المفاصل فالجه و عرق نسایه
و اوجاع مفاصله شربا و عسل ایله ضمادا نافع اولور اعضاء الراس
ثوم و بصلك رایحه سنی ازاله ایدر و مع السویق صداع ایچون
ضماد اولنور و بعض کره رعاف ایچون خل ایله انفه ضماد اولنوب
رعافی قطع ایدر انار قبوغی ایجنده تسخین اولنمش سذاب عصاره سی حبس
قولاغه تقطیر اولنسه تنقیه ایدر و وجعی و طنینی و دوی سنی
تسکین ایدر و دودنی قتل ایدر و باشده اولان قرحه یه اکتحال
طلا اولنور اعضاء العین بصری حدتلندیرر خصوصا عصاره سی
دارنانج

ایله
دارنانج عصاره سی ایله و عسل ایله اکلا و کحلا زیاده حدتلندیرر و ضربان عین
ایله اوزره سویق ضمادا اولنور اعضاء الصدر سذاب رطب شبت یابس ایله یابس
ایله طبخ اولنسه او طبیخ وجع صدره و عسر نفسه و روفس طبیبك شهادتی
اوزره نافع اولور اعضاء الغذاء تین ایله سذاب استسقاء لحمیه
ضماد اولنور و سذاب ایله طبخ اولنمش شرابدن سقی اولنور و فواق والکم
بلغمی ایچون بردرهمدن ایکی درهمه وارنجه قدر سقی اولنسه فواقی تسکین
ایدر و سذاب ایله طعام استمرا اولنور و هم مشهی اولور و معده یی تقویه
ایدر و طحاله نافع اولور اعضاء النفض منی یی تجفیف و قطع ایدر و
شهوت باهی اسقاط ایدر و سذابك ایکی صنفی دخی یعنی بریسی و بستانیسی
جمیعا عاقلدر و مغص تسکین ایدر و اکله مع الزیت احتقان اولنور
ایسه اوجاع قولنجه نافع اولور و قروح مقعده یه عسل ایله وضع
اولنور و زیت ایله قینادیلوب دیدان ایچون شرب اولنور و سذابك
ایکی صنفی جمیعا فضول برینی ادرار ایله استفراغ ایدر و ایکیسی دخی عقل
ایدر و متورم اولان خصیه لره سذاب ورق غار ایله ضماد اولنور
الحمیات سذابی اکل نافض نافع اولور و دهن سذاب ایله تمریخ
الکم نافع اولور السموم سموم عقاوم اولور و سم سقی اولنمقدن و نهشدن
حذرا اوزره اولنلره [illegible] بردرهم بزر سذابی ورقی ایله مع
٣٢ الشراب شرب ایدرلر خصوصا تین و جوز جمیعا دخی ایدوب اول مرقوق
مخلوط ایله شرب ایله لنه و بزر سذابك اکلنده الثنا ایدنلری قتل ایدر
الماهیه [illegible] قطعدر الطبع اولاده بارد و رطبدر و بعضلر قتنده معتدلدر
سقنقور الماهیه بر نوع ورلدرکه نیلدن [illegible] و مصرده صید اولنور
و زعم ایدرلرکه اول ورل نیلی تمساحلر نتاجیدر تمساحدن بردم
حاصل اولور الاختیار انك اجود اعضاسی کلاسی حوالیسی اولور اعضاء
النفض سقنقور باهی انهاض و تحریك ایدر حتی اول نهوضی تسکین قابل
اولمز انجق تسکین خس و عدس مرقندن متخذ اولان حسوا ایله اولور

٣٣ سجستان الماهیه معروفدر الطبع معتدلکبیدر الخواص ملیندر اعضاء الصدر
صدری وحلقی تلیین ایدر اعضاء الغذاء عطشی تسکین ایدر وخصوصا
بزر سجستانیه ایله تسکین عطشده قوی اولور اعضاء النفض بطنی تلیین
بطنی تلیین ایدر ٣٤ سرمق الماهیه قطفدر بعض ترکی لسانی اوزره سرکن دینکلر
معروف نبتدر الطبع درجهٔ اولاده بارد رطبدر وبعضلر قتنده معتدلدر
٣٥ سام ابرص الماهیه وزغدر الزینه انك ایله ثؤلول وسلع وتاکیل ومسامیر
اوزره طلا اولنوب انلری قلع ایدر ودیلر بکه سام ابرصك مجففی زیت ایله
خلط اولنوب اقرع اولان راسه طلا اولنسه توی بر انبات ایدر الات
المفاصل صبیانك فتقنه ووجعنه سام ابرص بولی ودمی عجیب النفعدر
اکر انلرك طبخنه مفتوق اولان صبیان اجلاس اولنور ایسه وبعضلره انلرك
بول ودمنی مسکدن برشی دخی قیلنوب صبینك احلیلنده قبلنور ایسه
فتقه نفعی غایته بالغ اولور اعضاء الراس دیلیدیکه انك کبدی ودیش
اغرینه نافع ووجعی تسکین ایدر السموم سام ابرص شق اولنوب
لسعهٔ عقرب اوزره وضع اولنور ٣٦ سلحفات الماهیه ایکی صنفدر
بری بری واخری بحریدر اعضاء الراس دیلیدیکه سلحفات بریتك
دمی نشوق قاصرعه نافع اولور وسلحفاتك مرارهسی قلاعه نافعدر
ومصروعك بورنی دلکلرینه تقطیر اولنور اعضاء النفس انك [illegible]
صبیلرك اوکسیرکینه نافعدر ومرارهسی خناقه حلقه لطوخ اولور السموم
سلحفات بحرینك دمی انفحه ایله نهش هوامه وبتوع سمی اولنلره
نافع اولور ٣٧ سمانی الماهیه معروف قوشدر اعضاء الغذاء آنی اکل ایدنلر
تمدد وتشنج خوف اولنور زیرا اول طیر خربق رعی ایدر مزاجنه خربق
مشاکل اولمغله وبونلردن ماعدا اکثر وجوهندن تمدید وتشنیج قوتی
واردر پس بونلرك [illegible] انك لحمنی اکلدن اول ایکی آفتدن خوف اولنور
٣٨ سکر الماهیه سکرك قصبك سکر طبیعتنده در وتلییننده انذر نحو اشددر
الطبع سکرك ابرد رطبدر سکرندر واول سکر الطفدر وبالجمله حرجه

اولسك

اولنینك اخرنده حاردر وسکر عتیق یبسی مائلدر زیرا تازه وحدیث
اولان سکر درجهٔ اولاده رطبدر وهرنه قدر عتیق اولور ایسه اول مقدار
الکجفاف عارض اولور الخواص ملین وجلا وغسالدر وسکر سلیمانینك ملح
تلیینی اکثردر خصوصا فانید تکرك عسل قصب زیاده ملیندر
وسکر جلاده وتنقیه ده عسلدن اقل دکلدر وهرنه مقدار سکر
عتیق اولسه الطف اولور اعضاء العین قصبدن صنع کبر اخذ
اولنان سکر عینی جلا التدیرر اعضاء النفس صدری تلیین ایدر
وخشونتی ازاله ایدر اعضاء الغذا معده یه وکبده جید اولور
لکن صفرا تولید ایدر معده یه مضردر زیرا اول ملتهب معده ده
سکر صفرایه استحاله ایدر وسکر سدده تفتیح ایدر وانده عسلك
تعطیشندن اقل تعطیش اولور خصوصا عتیق اوله وسکر عتیق
دم عکر تولید ایدر ومعده ده اولان بلغمه جالی اولور وقصب سکرده
معونتی قوی اولور اعضاء النفض سکر مسهلدر خصوصا قصبی اوزرنده
ملح بولینان سکر زیاده مسهل اولور وسلیمانینك وسکر احمرك
تلیینی اشد اولور وبعضلره آخرکره نفخی تسکین ایدر
وسکر دهن لوز ایله قولنجه نافع اولور ٣٩ سکر العشر
الماهیه اول سکر بر نوع منّ وطلول دیرکه عشر دینمکله معروف
بر نوع شجر اوزره واقع اولور واول من قطع ملح کبیدر وحلودر
وانده مع الحلاوة قلیلا عفوصت ومرارت واردر وایکی صنفدر
بری یمانی وابیضدر واخری حجازی واسوددر مع عفوصه کلیه دیر
اعضاء العین بصری حدتلندیرر اعضاء النفس [illegible] نافعدر
اعضاء الغذاء لبن لقاح ایله استعمال اولنسه استسقایه
نافع اولور انده حلاوت قلیله انواع سکردن سائرلر قدر تعطیش
اولماز معده یه وکبده جیدا اولور اعضاء النفض معده یه
وکبده نافع اولور ٤٠ سمن الماهیه معروفدر دزندك فعلی [illegible]

فعلی اولور سمن انضاجه وارخاده وتلیینده اقوی اولور باب الزاده زیکی
ذکر ایلدیکمز موضعده اولان بیزم کلامز قرائت اولنسون **الطبع** ذخیره
اولاده حار دطبیدر **الخواص** منضج محللدر وانک اول فعللری ایدران ناحیه‌سنده اولور
ایدران صلبه‌ده معتدبه فعلی اولمز **الاورام والبثور** اورام وخلف اذنده اولان
ورمی خصوصا صبیانک ونسوانک ورملرینی انضاج ایدر وانلرک اورامنده
ایلدیکی انضاج مقدار ایدران صلبه‌ده اولان ورملرک انضاجنه قادر اولماز و تلیین
اورامده سمنک عتیقی اجود اولور **اعضاء الرأس** ایدران ناحیه‌سی اصحابنک قولقلری
اردنده اولان اورامی انضاج ایدر **اعضاء الصدر** صدری تلیین وصدرده
اولان فضولی انضاج ایدر خصوصا بالوشکر واجی بادم ایله استعمال
اولنه **اعضاء النفض** بعضکره سمن بادم ایله بطنی عقل قبض حیسله
وبعضکره هی بطنی اطلاق ایدر **السموم** سموم مشروبه‌یه تریاق اولور
٤١ **سنبل الماهیه** سنبل ایکی نوعدر بری سنبل طیبدر وسنبل عصافیر
دینمکله معروفدر واخری ناردیندر اکه سنبل رومی دیرلر واقلیطی یعنی
سنبل رومی هندیدن وسوریدن جمیع خصالده اضعف اولور وسنبل
اقلیطی سوری‌یه قریب اولور وشجره‌سی صغیره‌دن وطینی ایله معا قلع اولنور
ومعا اخراج اولور وبر نوع نبات واردر که اکا مشابه اولمغله انکله غش
اولنور واول مشابه اولان نباتده رایحه زهمه اولمغله بینهما فرق اولنور
وناردیندن بر نوع واردر که جبلیدر انکده رقی عصفور قیل اولور
واغصانی ذو عصف اغصانی کبر اولور لکن جبلینک اغصانی املس واصفر
وغیر شائکه‌در وانک اصلی ایکی اولور وایکیسنه الکز هم اولور وانک ساقی و
ونمره‌سی وزهری اولماز وبو موضعده طبع ایکیه اولان نسخه‌ده نسخ سائره‌دن زائده
بر فائده تحریر ده اول فائده بودر که دیسقوریدوس دیدیکه سنبل ایکی جنسدر
برجنسنه هندی دیرلر واخر جنسنه سوری دیرلر زیرا سوریا دیدیکلری ارضده
بولنور وسنبل تولد ایلدیکی جبلک برطرفی سوریا جنبنه وطرف اخری ارض هنده
متصل اولور اول جبلک سوریا طرفنده بولینن سنبله سوری وطرفی دیرلر طرف
هندیه

هندیه نابت اولنلره سنبل هندی دیرلر وسنبل هندینک بر نوعنه غنغیطس
اطلاق اولنور زیرا اول جبلک جنبنده بر نهر جریان ایدر که انک اسمنه غنغطس
تسمیه اولنور واول نوع سنبل اول نهر جانبنده اولمغله نهر مذکورک
اسمندن مشتق قیلنوب اول سنبله غنغیطس تسمیه اولنور واکثر
رطوبت جبلیه قوتنی اضعف اولور وقامتی اطول وسنبلی اولور وسنبلنک
مخرجی اصل واحدده اولور وسنبلنک حمامی وافره اولوب بعضلری بعض
اخرلرینه ملتفه اولور ورایحه‌سی زهمدر وسنبل هندینک صنف اخری
داخل جبلده در که موصوفدن بعید اولوب رایحه‌سی اطیب وملحمی قصیر
اولور ورایحه‌سی سعد رایحه‌سنه شبیه اولور وناردین سوریه
بزم وصف ایلدیکمز اوصاف اول نوع سنبلده موجوده اولور وبعضکره
بر نوع ناردین یعنی سنبل بولنور که اکا سفادیطیقی تسمیه اولنور
واول موضع نباتنک اسمندن مشتق قیلنور نوعی اقزم وصف ایلدیکمز
سنبلدن بو سنبل شدیدا ابیض اولور وبعضکره انک وسطنده ساقنده
رایحه‌یی نبت شیئه مشابه بر رایحه اولور ولایق اولور که اول نوع سنبل
رفض اولنوب استعمال اولنمیه **الاختیار** دیسقوریدوس دیدیکه انک
اجودی شعر کثیرت وفرت اوزره اولوب لونی شقرته ضارب وسعد
کبر طیب الرایحه اولان سنبلدر وبو وصف اوزره اولان سنبل سنبل
سوریدر اما هندی اضعف واطول وسنبللری اکثر وملتفه وزهم
الرایحه اولوب سریعا بالجملة الیابق ایله تفرک اولنور وانده غبار اسود
عظیم تناثر ایدر وبعضکره انده غش اولنوب ~~وبعضلر~~ ماء حارده
اولا نقع وبعده طبخ وبعده اثمار ایله تقیل قیلنوب بیع اولنور وانک غشنه
بیاض اولوب تحلل وتحفف اولدیغی وضعف قوتی وضعف طعم ورایحه‌سی
دلالت ایدر واسود هندی احمردن خیرلودر وناردینک اجودی حدیث
وطیب الرایحه وکثیر الاصول وممتلی اولوب تفرک ایلمینلردر اما اول
سنبل که انک ساقی بیاضه مائل اولمه خصوصا اولاصیل وسطنده ساقنده اولنه

الطبع درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده یابسدر الافعال والخواص
مفتح و محلّلدر و هندینک قبض کثیر و حرارتی اقل و لکن خفیفه در اوّل مزاقده
سیخ اولوب بعده حرارت و حرافت منبعث اولور و سنبل طیبک بر نوعی دخی بر یره در
بعض قورور عرق کثیری منع ایدر و سنبلک طینی یره غسول جید اولور الاورام والبثور
اورامی تحلیل ایدر اعضاء الرأس نوازلی منع و دماغی تقویه ایدر اعضاء
العین سنبل الحالره واقع اولنسه اشفار آنبات ایدر بعض کرپیکلرن بتیرر
مصنف دیرکه بنم ظنمه بو فعلده ناردین اقوی اولور اعضاء النفس بالجمله سنبلک
انواعی خفقانه نافعدر و قصبه دی تنقیه ایدر و ریه یه انصباب ایدن موادی
منع ایدر اعضاء الغذاء کبدک و معده نک سددنی فتح ایدوب انلری تقویه
ایدر و جمیع اصنافی یرقانه نافع اولور و معده یه موادک انصبابندن منع ایدر
ولذعنی تسکین ایدر و انواع سنبلدن فقفسن شراب ایله شرب اولنسه
طحاله نافع اولور اعضاء النفض جملتاً انواعی مدرّدر و لکن اقلیطی اقوادر
زیرا اسخندر و قبض اقلدر و طبیخندن جلوس اورام رحمه و کلیه نه نافع اولور
و اوجاع کلایه نافع اولور و موادک امعایه سیلاننی مانع اولور و حقنه
نزف دم افراط اوزره نزف دمی اولنلرک دمنی حبس خاصیتی اولور
٤٢ سلیخة الماهیة آنک اصناف کثیره سی اولور صنفی احدی احمر در طعمی و
رایحه سی طیبدر و آخر صنفندن طعمی سذاب طعمنه مشابهدر و صنف ثالثک
لونی اسود فرفیریه ناظر اسود اولور و رایحه سی ورد رایحه سی کبیدر و بر صنفی دخی
اسود اللون و کریه الرایحه اولور و قشری رقیق متشقق اولور و بر صنفی دخی بیاضه
الرایحه مائل و کراتی اولور و بعضلر ذکر ایلدیلر که دارصینی شجره سی اوزره بوو صنفی سلیخه
بولنور و بعضلره اول سلیخه دارصینی یه متصل اولور الاختیار سلیخه نک
اجودی احمر اللون و صافی و املس و مستطیل العود و غلیظ الانبوب و دقیق
الثقب مکتنز و ممتلی و ذکی الرایحه اولوب لسانی لذع و قبضل بر نلرا ولور و اسودی
ردی اولور و مستعمل اولان لحاسی یعنی قشری اولور عوددن خیر یوقدر الطبع
سلیخه درجهٔ ثالثه ده حار یابسدر الافعال والخواص ریاح غلیظه یی محلل
اولور

اولور و انره قلیل المقدار قبض اولوب حرارتی اکثر اولور و لطافتی کثیره اولور
و حرافتی ایله تقطیعی و مقدار قلیل قبض ایله قوابض اخرایه اعانتی اولور
و یجب التحلیل مسهلاته اعانت ایدر و تحلیل و قبض حسیله سلیخه
مع العسل بثور لبنیه اوزره طلا اولنور اعضاء العین قبض و تحلیلی
ایچون ادویهٔ عینیه ادخال اولنور اعضاء النفس صدره نافعدر اعضاء
الغذاء سلیخه شرابی کبده نافعدر کذلک ایچیلسه سلیخه اولان شرابلر کلیسی کبده
نافعدر و اول اشربه معده یه دخی نافع اولور اعضاء النفض بول و طمثی
ادرار ایدر خصوصا بول و طمثک احتباسی اخلاط غلیظه حسیله اولور ایسه
اولمقلولر ادراری اکثر اولور و کلاه و مثانه و جعلر بینه نافع اولور و سلیخه
طبیخنده علیل اجلاس اولنسه رحمک اتساع و زلقنه نافع اولور و کذلک
سلیخه نک دخانی و شرابی اول علتلره نافع اولور و اخلاطنده سلیخه اولان
شراب غسر بول جید اولور و بعضلر زعم ایدرلر که جنینی دخی اسقاط ایدر
سویق الماهیة انک ماهیتی حنطه و شعیر بابلرنده بیان ذکر ایلدک ٤٣
اعضاء الصدر صدره نافعدر سمسم الماهیة سمسمک من بین البزور ٤٤
دهنیتی سائرلردن اکثردر که بناء سهولت ایله اکثر زنخ و فساد عارض
اولور و بعضلر دیدیلر که دهن سمسمک اصحاب سوداده غیریه
منفعتی اولماز و لکن اصحاب سودایه تسخین و ترطیب ایتمکله
انلره منفعتی اولور و سمسم اجناسندن بر جنس وار در که آکه
ارسیمون دیرلر کریه الطعمدر الاختیار سمسمک جرمی دهنیدن
اقوادر الطبع درجهٔ اولانک وسطنده حار و آخرنده رطبدر
الافعال والخواص مغرّی و ملیّندر و اسخانی معتدلدر و کذلک دهنی
و طبیخنده دخی اول خواص واردر و سمسم مرخیدر و دهنیده غلظ واردر
و معلومیدک ضرری اقلدر الزینه ضربه دن حادث اولان خضرتی و دم
جامدی تحلیل ایدر و سودا اصحابنه حادث اولان شقاق و خشونتی
شربا و طلاء نافع اولور و سمسم و خصوصا مقشر مسمندر و شعر

تطويل ايدر و خصوصا شجر بينك و ورقنك عصارة سي نك تطويلي اكثر
اولور و حجر شعري قليبن ايدر و ابرتيه ازاله ايدر و دهن سمسم تجديد
آش طبخ الونسه شعري حفظ و تقويه و تصليب ايدر الاورام والبثور اورام حاره يي
تحليل ايدر القروح آتش پاتغينه نافعدر و دهننك شرب حلقه بلغميه يي
و دمويه يي ازاله ايدر خصوصا نقيع صبر و ماء زبيب ايله استعمال
اولنه الات المفاصل غلظ اصحابنه بجون ضماد اولنور اعضاء — اعضا
الرأس و ردن برقوت اخذ ايدن دهن سمسم صداع احتراقي يه
نافعدر و شجره سنك عصاره سي ابريه يه براءت اولور اعضاء العين
ضربانه ويروب اولان عين اوزره وضع اولنور اعضاء الصدر
ضيق نفسه و ربوه جيد اولور اعضاء الغذاء معده يه رديدر و مغثي
و شهوتي مسقطدر و اني اكل ايدنلر سرعتله ايله دوبير و شعير
لوباله ايله اكل اولنسه ضرر اولماز و انك هضمي بطيدر و احشايي
مرخيدر و قوز بلمشنك ضرري اقلدر و انزن تولد ايدن غذا جدا جيد
اولور و انزه تعطيش وارد و سمسم مع القشر تنا ول اولنسه نزولي
سريع و تغيير اولنوب بعده تنا ول اولنسه نزولي ابطا اولور
اعضاء النفض قولونده نافعدر و سمسم نقيعي ادرار حيضه زياده
نافع اولور حتى اول نقيع جنيني اسقاط ايدر و تحن سمسم قوزبلوب
بزرخشخاش و بزركتان ايله بالاعتدال اكل اولنسه منييه و باهيه — ملح
زياده ايدر السموم حية عقربنك عضنه نافع اولور سمك الماهيه
معروفدر الاختيار سمكك من جهة الجنس افضلي جدا كبير اولميوب — ٤٥
و لحم دو صلب و يابس ~~و~~ ~~و~~ و تفتت ايدركه دسومتي از اولميوب
و مخاطيه دخي اولميوب ذهوكتي اولميه و طعمي لذيذ اولندر و مناسب
اولان سمك اول سمكدر كه لذيذ اولور و انزه دسومتي اولور و لكن
دسومتي افراط اوزره اولماز و اول سمك غليظ و شحيم و حريفه اولمه
و صلودن ايرلديقلن صكره اكي بسرعة تتن عارض اولماز ~~وسمكي~~
وسمك

وسمك صلبدن مختار اولان اصغر اولنلردر و لحمي رخيص اولنلرك مختاري
الي حد اكبر اولنلر اولور و لحم صلب اولان بالقلرك مملوحي طر اولنلردن
خير اولور و اما اجناس سمكك افضلي شبابيط اولور و بعده افضل
بني اولوري نتاج بحري لا بأس به اولور زجر و بعض نسخه ده زحر و اقع اولمشدر — و بعض نسخه ده
اشبو الكي جنس بالق غليظدر اما كنعد و مار ماهيج حتا جيد اولور لر
و اما سمكك من جهة الماء افضلي اماكن صخريه ده اولنلردر و بعده
رمليه و كذلك انهار و مياه عذبه جاريه ده اولان سمكدر افضلدر
اكر اول مياه قذره و حماءة ده كل نيسه و بطيحه و نزيه اولميوب
اكر انهار و شمين بحيرة صغيره هم ده كل آسيسه و ~~سانزه~~
وسمك بحري محمود لطيفدر و سمك بحري نك افضلي انجق بحر لجيده اولان
سمكدر اما اول سمك كه رياح وارد و ترفرف ايدن ماء مكشوفده
اوله اول سمك ماء موصوف مذكورك خلافي اوزره اولان سمكدن
اجود اولور و اضطراب و تموج اكثر اولان صويك بالقلري اجود اولور
~~و اني اكل ايدنلرك رياضت صاحبي اولنلر اولور ماء و الكرك سمك اكل~~
~~ايدنلرك رياضت صاحبي اولنلر اولور~~ و سمك بحري فاضل و لحمي لطيف
اولور شطوط صخريه و رمليه ده اولور اما بحرك شطوط طينيه ده و وصف اولنديغي اوزره
اولميوب بلكه لجه بحرده و وسطنده اوله اول سمك كثير الارتياض
اولور ~~بعض اني اكل ايدنلر رياضت كثيره يه محتاج اولنلر~~ اما اول سمك كه
بحردن انهار عذبه يه صويك جرياني جهتنك خلافي اوزره
صاير و سالك اولور لطيف و كثير الارتياض اولور اما من جهة الغذا
سمكك جيدي حشايش و اصول نبات تناول ايدن سمك اولور
و اول سمك اقذار بلادده واقع مستنقع مايه القا اولنان
قاذوراتي و نبات رديه اصولني تناول ايدن بالقلردن خير لودر
هرنه قدر اول قاذورات ايله تعيش ايدن بالقلر جنسي غايت طيب
اولور ايسه ~~و سمكك~~ من جهة الطبخ حالا ~~انك~~ افضلي اسفيدباجه
سمكك

وبعده طابوق اوزره شی اولینن حاللایدر اما قلیه سی معده‌یه قوت ویرر اصحابنه صالح
اولور وابازیرایله ومشوی اکلا اولینن سمکک زودلی ابطا اولور ومطبوخا
مأکول اولنلرک زودلی ضد اوزره اولور ومطبوخ خنک افضلی اولا صوقینا ...
قدر طبخ اولنوب بعده سمک اول مغلا مابه القا اولنسلر اولور وسمک
مالحک خیرلوسی طرا اولنلردر وبعده قریب العهد اوده تملیح اولنسلر در
وسماکک احمری خل وتوابل ایله ترشی قیلنسدر وایجنده سمک مالح خصوصا
جری دنیلکلر معروف سمک سلق اولینن صوی شدید التنقیه اولور واول
صو حقن محقنه‌یه ادخال اولنور **الطبع** جمیعا انواع سمک بارد
رطبدر ولکن بعض سمک مزاج سمکه قیاس ایله اسخن اولور کوسبج
وجری ومارماهیج مثللو سمک مزاج سمکه قیاس ایله اسخندر وسمک
مالح حار یابسدر زهری فی عتیق اولسه حر و یبس اکثر اولور وسمک ملیح
احوال البذه مرریه مشابه اولور **الافعال والخواص** سمک طری بلغم مادسی
تولید ایدر واعصابه ارخا ایدر وحن بلین انک موافقت ... معده‌یه
اولور ودوی وقت مانکلدر وبیت مقدس ناحیه سنده بر نوع سمک اولور که
اکه سقیانون دیرلر انک جلدینک ومادر اجزا اولنوب عینینه بیاض اولان
مواشی عیونه اکتحال اولنسه اول بیاض ازاله ایدر وسمک مالح خصوصا
جری تسمیه اولینن سمکک مالحی سلایه فتا شنسه اخراج ایدر **الجراح
والقروح** سمادینش دنیلکلر معروف سمکک باشن احرا اولنسه انک جراته‌سی
قروح اولان لحم زائدی قلع ایدر وقرحه‌نک سعیین منع ایدر وسکالک
وتوثه دخی قلع ایدر وسمک مالحک صویی قروح عفنه‌یه نفعی اولور وقرحه‌یی
غسل ایدر وصحنا وسمیکات قروح متعفنه‌یه مرا وانده جیده اولور
الات المفاصل سمک مالحک سلاقسی ایله مرارا احتقان اولنسه
وجع ورکجرا نافع اولور وانک طریسی اعصابه ارخا ایدر **اعضاء
الرأس** اهل شامک صلور تسمیه ایلدیکلری سمک صغاردن مراتخاذ
اولنوب انکله ... عارض اولان قلاع ... نافع اولور وسمک
رعاده

رعاده حیوانی صداع علک باشنه تقریب اولنسه واکثر تخدیر ایتمکله
اول مصدوع صداع احساس ایلمز **اعضاء العین** سمک سقیانون
جلدی ایله جفنلرده اولان جرب حک اولنسه نفع اولور واول
بالغک جلد محرقی ... ادخال اولنور وجلد محرق مذکور مع الملح
ظفره سی اولنلره کحل قیلنسه نافع اولور وسمک طری ... واولنلره
عشاوت العین احداث ایدر بالجمله سمک عشا ... احوالنده
مشترکلردر **اعضاء النفس** طرا ولاجرم قصبه ریه‌یی تنقیه ایدر
وصوتی تصفیه ایدر وکذلک مملوحه ... اول تصفیه واردر وسمکات
مملوحه‌نک راسی ... اولان لهاته نافعدر وغرا سمک یعنی بالق
دوتقالی حسوه القا وادخال اولنوب اکل اولنسه اولا حسع
نفث دخی منع ایدر **اعضاء النفض** سقیانونک جوصلسی مع
صعوبت الانضمام با بطن حلیبیا اولور وجری بنک لحمی بطنی ملیندر
وسمیکات مملوحه‌نک رؤسی شقاق مقعده علاج جید اولور
وکوسبج خاصه وبنیک ومارماهیج وقرسین وجری بو مذکورلرک
کلیسی باهی زیاده ایدر وسمک طرینک کلیسی حارا اکل اولنور **السموم**
سمک سما دوسک راس محرقی کلب کلب عضه سی اوزره وضع اولنور
وانده نفعی اولور ودهر سمک وسمکک مرقه سی انلره نافعدر وسموم
مشروبه ومنهوشه‌یه دهر سمکک مرقه سی نافعدر واول سمکله
اکل او هو طارسی البنه تسمیه اولنور انک مرقه سی شرب اولنوب ... زرنیخ
مرارا ... اولنسه حیه عقربک نهشه سنه وکلب کلب عضه سنه
نافع اولور وسمک قرنیون لحم ایله ضماد اولنسه کلب کلب عضه سنه
وهوام نهشه سنه نافع اولور و... تسمیه اولینان بالغک
لحم مالحی استعمال اولنسه نهشه افعی‌یه نافع اولور و انکله ضماد
٤٠٦ اولنسه کلب کلب عضه سنه نافع اولور **سقنقور الماهیه**
مصنف بونرده وادرکه بن ابی یکیمیه دم **الاورام والبثور** مع السلاحف

اعضاء ضمادا اوزره وضع اولنور القروح مع السكنجبين نواصير اوزره قيلنور
الرأس سبوت اولد وايله ترخين اولنوب الزيت ايله عزيخ اولنور
وانك وطبنك عصاره سى اذن متقيحه يه تقطير اولنور واوكد واصداعه
جرّا نافع اولور اعضاء النفس عسر نفسه نافعدر اعضاء النفض بلغمى اسهال
ايدر واختناق رحمه نافع اولور سفرجل الماهية معروفدر ايوا ايديرلر ٤٧
داللرينك ويپراغنك رمادى عسل اولنسه توتيا كبى اولور ورب سفرجل
على حاله باقى قالور وقبض صحيحى اولمغله اما رب تفاحره رطوبت
مائيه بارده اولمغله حموضته تغيّر واستحاله ايدر الاختيار سفرجل
مشوى اخف وانفع اولور وآنى تشويه نك طريقى اولدركه سفرجل تقوير
اولنور يعنى اويولوب ايچندن حبّ اخراج اولنور وايچنه عسل وضع اولنوب
انك جرو طينله صوانور رماد حاره وضع اولنور الطبع درجه
اولانك آخرنده حار و درجه ثانيه نك اخيرنده اولنده يابس اولور
الافعال والخواص قابض ومقوّيدر و زهرى قابضدر وكذلك دهنى
دخى قابضدر وسفرجلك قبضى اقلدر وحب سفرجل بلا قبض ملينّدر
وفضولى احشايه سيلاندن منع ايدر الزينة عرقى حبس ايدر و برد
عارض اولان شقاقده دهن سفرجل نافع اولور الاورام والبثور دهنى
غله يه نافع اولور الجراح والقروح دهن قروح جربه نافعدر الا
المفاصل كثرت اكلى عصبه وجع احداث ايدر اعضاء العين سفرجل
مشوى عينك اورام حاره سى اوزره وضع اولنور اعضاء الصدر
عصاره سى نفس انتصابه و ربوه نافع اولور و نفث دمه مانع اولور
وحبّ خشونت حلقه نافع اولور و قصبه ريه يه تليين ايدر و لعابى
قصبه نك يبسنى ترطيب ايدر اعضاء الغذاء قيئه و خماره نافعدر و
عطشى تسكين ايدر معده يه تقويه ايدر سفرجلك شرابى و نقيعى
ومطبوخى شراب اوزره انتقال اولنوب انكله خمار منع اولنور وسفرجلك
شراب اتخاذ اولنوب جزّا سقطه اولان شهوت انك ايله تقويه اولنور
ميبه

اعضاء وميبه معده يه غذا النديرر و بلغمى اولان قيئى منع ايدر جل
النفض مدرر در ولكن ديلديكه انك ادرارى بالعرضدر زيرا سفر
عاقلدر و عقلدن ادرار لازم كلور و عسل ايله مطبوخ اولانك ادرارى
اشد اولور ولكن اولمطبوخ بطنى اطلاق ايدوب انك عقلى ولمازو
سفرجل قوى نجى و مغص توكيد ايدر و ذوسنطاريايه نافع اولور
و نزف طمثى حبس ايدر و حرقت بوله نافع اولور عصاره سى و ياخود
دهن احليله تقطير اولنور اسهاله و دهنى كلايه و مثانه يه نافع
اولور و طعامدن اوزره تناول اولنسه اطلاق ايدر حتى طعام اوزره
تناول اولنسه اكثار اولنسه قبل الانهضام اول طعامى اخراج ايدر
٤٨ سفندا سفيد وطبيخى ايله مقعده ورحم نتؤلرى ايچون احتقان اولنور
الماهية دواء معروفدر الطبع درجه ثالثده حار يابسدر الخواص
٤٩ سورنبوز الماهية حريف حادّدر السموم سمومك كليسنه نافعدر
٥٠ سقيدوس الماهية قثاء كرفس بريدر انده اولان كلام مرور ايلدى
٥١ سلوثون الماهية الحماردر انده كلام وبر باب القافده تأخير ايلدى
بعض ناسن زعم ايلديكه سلوثون بر نباتدر كه اهل شام آكا
عنكبوت تسميه ايدرلر و انك حاملا اوله مثابه ورقى واردر
رطب ايكن سلق اولنوب ملح ايله و دهن ايله تناول اولنور
اعضاء الغذا انك تبينه وياخود اصلندن متخذ اولان
دمعكه سنده بر مثقال مقدارى ماء عسل ايله شرب اولنسه افراط
٥٢ اوزره قوصدرير سقندانز الماهية ديسقوريدوس ديديكه اول
دوا بر نبتدر معروفدركه انزن بسر يشل اتخاذ اولنور انك ورقى
كراث شامى ورقى كبى اولور وساقى املس اولوب طرفنده زهر اولور
وانك اصولى تشكل بلوط اوزره طويل مستدير اولور و قوتى حاده در
الطبع درجه اولاده حاردر الخواص مسخندر الاورام سويق ايله
خلط اولنسه اورام حاره نك ابتداسنده نافع اولور القروح ضمادا

قروح وسحجه یه و جراحات و دمامیل متقرحه و حرق ناره نافع اولور الزنبق
انک رمادی ایله داء ثعلب اوزره موضعی خرقه صوف ایله دلك اولندقدن صکره
ضماد اولنسه انبات شعر ایدر و بهق ابیض شمسده خرقه ایله دلك اولنوب
اوزرینه مع الخل اولدوانک اصلی تلطیخ اولنسه برص ابیض قلع ایدر
اعضاء الرأس اولدوا ایاکلزو یاخود کندر و عسل و شراب ایله مخلوطا ضرس
متوجعک جهت خلافنده اولان اذنه تقطیر اولنسه ضرسک وجعنی
تسکین ایدر انک کوکنده صوبی حلو و مر شراب ایله طبخ اولنسه قولاغه
دواء جید اولور اعضاء العین ذکر [illegible] اولینن ترتیب دواء فاضل
اولوب مختلف اولان اوجاع عینه اکحال طلا اولنور اعضاء النفس
انزن ایکی مقدار طلا ایله شراب اولنسه ایکی جنبلرک وجعندن و سعاله
نافع اولور و عضله عارض اولان وهندن نافع اولور وانک کوکی قرده
شراب ایله طبخ اولنسه اورام ثدیه ضماد نافع اولور اعضاء النفض
انزن بر مثقال مقدار طلا ایله شراب اولنسه بولی ادرار نافع و بالغ ایله
جالینوسک شهادتی اوزره ادرار ایدر السموم انزن اوچ مثقال مقداری
شراب اولنسه نهش هوامه نافع اولور و ورقنی اول نهشه نافعدر اکراکلر
موضع نهش تضمید اولنور ایسه و اکثر و زهری شراب ریحانی ایله شرب
اولنور ایسه قوملی ذعی اوزره لسعه عقربدن منفعتی بینه ایله نافع اولور
اون النبجی فصل حروف عینده اولان کلام مشبعدر بو فصلده بیز اوتوز
ایکی دوا ذکر ایلرز انشاء الله تعالی عرعر الماهیه دیدیکی عرعر سرو جبلیدر
انک برصنفی صغیر و صنف اخر کبیر اولور الطبع حرو یبسه مائلدر و حب
عرعرد رجه اولاده حار و درجه ثانیه ده یابسدر الافعال والخواص
مسخن و ملطف و مفتحدر و ثمره سی مع تلك الخواص قابضدر و شجره سنک
اجزاء سائره سنده اول قبض یوقدر آلات المفاصل شدخ عضله جیددر
اعضاء الصدر کوکس اغریسنه و اوکسرکه جیددر اعضاء الغذاء آلات
مفاصلده و اعضاء غذاده اولان سددلره نافعدر انلری تنقیه و سددلرینی تفتیح
ایدر

ایدر و شربا معجونه یه جیدا اولور و معده نفخندن دخی نافعدر اعضاء النفض
بولی و طمثی ادرار ایدر و جر اختناق رحمه و اوجاع رحمه نافعدر السموم
لسع هوام ضررینه صغیر و کبیردن فقیس ترخیص اولنسه دفع ایدر
واول ایکیسنک شجرتلری بر ~~بری برینه بر بنده سحر~~ بر ترخیص اولنسه
هوامی و ذبابی اول بیتدن طرد ایدر عصا الراعی الماهیه بطباط دیرلر
نبتدر انک ادرکلی و دیشی اولور و ادرکلی قوی اولور الخواص انزه قبض
واردر ولکن جزء مائیسی اکثردر و مواد عفنیه یه انک دخی الکثر اولمغله
اولدوا مجفف ظن اولنور و انزه نزف دمی منع قوه سی واردر الاورام
والبثور فلغمونیه یه و حمره یه و غله یه ضماد اولنور و اورام قروحه جرانافع
اولور الجراح والقروح جراحات طریه یی اد مال ایدر اعضاء الرأس
انک عصاره سی قولاغده تولد ایدن قوردی قتل ایدر و قرحه اذنی [illegible]
اعضاء الصدر انک صوبی نفث دمه نافع اولور اعضاء الغذاء اول
دوا معده نک التهابنه معجون ایچون ضماد اولنور اعضاء النفض دم رحمک نزفنی
منع ایدر و قروح امعاییه نافع اولور و دیسقوریدوس زعم ایدرکه عصا الراعی
بولی ادرار ایدر و حصر صاحبنه عافیت احداث ایدر عنب الثعلب ٣
بعض نسخه ده محرردرکه الماهیه بردوادر که آنی بیلمدم الخواص محللدر
اعضاء الرأس دماغه عارض اولان امراض بارده نافعدر و بخیه البرودة
حادث اولان فم کلامه ده نافعدر اعضاء العین انک صوبی بصری
حدتلندرر علك الماهیه بیز بونلرن اقدم علك انباط ور اتیانج وسائر ٤
علوکله تکلم ایلدک الطبع علك الانباط حاردر و بعض علك سرو و بعض راتیانج
حارلردر الخواص محللدر و راتیانجک و علک سروک تحلیلی علك
انباطک تحلیلندن اشددر هر نقدر انلر علك انباطدن اسخن ٥
اولور ایسه عرطنیثا الماهیه اول نبتدن مستعمل اولان انک اصلیدر
واول نبت بخور مریمدر بیز انزه بوندن اقدم تکلم ایلدک دیسقوریدوس
دیرکه عرطنیثانک حمص آقماق کبی اقماغ واردر و ورقی کرنب ورقی کبی اولور و اصلی

لفتك اصلی کبر اسود اولور و مصنف ترکه بو صفت فی زماننا بزم بیلدیکمز
عرطنیثا نك صفتی دکلدر بزم عرطنیثا دیدیکمز برکثیف و قصیر شوکدر
انك اصلی ابیضدر انك ایله صوف غسل اولنور و ذکر اتی خواص بزم بیلدیکمز
عرطنیثا نك خواصیدر و بکزرکه دیسقوریدوسك کلامی لغت یونانیدن
ترجمه ایدن مترجم خطا ایلمشدر الخواص محلل و مقطعدر الات المفاصل
ایکی ورك اغریلرینه جیددر اعضاء الرأس معطسدر خشم و سده مصفی
تفتیحی شدیددر اعضاء الغذا الجگر یعنی دفع ایدر اعضاء النفض جنینی
اسقاط ایدر السموم انك طبیخی لسوع اوزره قیلنور و کذلك شربی دخی
نافعدر الابدال جنینی اسقاطده و سمومه منفعتده انك بدلی بر وزنی
زراوند طویل و حب الاترج و فوذنج اولور عصفر الماهیه نبات معروفدر
٦ انك ورقی عرفی و خشن اولور مشوکدر و ساقی بیك طولی ایکی ذراع
مقداری اولور و رؤسی رؤس عقار کبی مدوردر و زهری زعفرانه شبیه
و نوری ابیضدر و بعض نوعی مستطیل اولور و انك زهری بعضلرکه
طعام ایله استعمال اولنور الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانیه ده
یابسدر الخواص انزه مع انضاج قبض معتدل اولور الزینه کلفی
و بهقی تنقیه ایدر القروح خل ایله قوابی اوزره قیلنور اعضاء
الرأس برشی عصفردن عسل ایله اتخاذ اولینی لطوخ صبیانك
قلاعنه نافعدر عنصل الماهیه بصل فاردر انك ورقی سوسن
٧ ورقی کبیدر و انك سواده ضارب دهنی واردر الطبع درجه ثانیه ده
حار یابسدر الخواص مقطعدر و انزه لروجه محرقه واردر الزینه
عسل ایله معجون قیلنور داء الثعلب و الحیه اوزره وضع اولنور
اعضاء النفس خل عنصل حلقی یعنی بوغازی خشونتلی ایدر و لحمی صلب
قیلر دبوه و حشرجه یه و سعال مزمنه جیددر عاقرقرحا الماهیه
٨ اولنبتدن مستعمل اولان اصلی و کوکیدر و عاقرقرحا اول کوکدر الاختیار
انك اجودی حار اولوب لسانی محرق اولاندر و انك حجمی اصبع قدر اولندر
الطبع

الطبع بنم و فوقه اعتماد ایلمدیکم بعض کمسنه زعم ایلدیکه عاقرقرحا حار لطیفدر
و لکن امر انك دیدیکی کبی دکلدر بلکه عاقرقرحا درجه ثالثه ده حار یابسدر
الخواص مضغ اولنسه بلغم جلب ایدر و قوه محرقه سی واردر و زیت ایله
بدنه مسح اولنسه عرقی ادرار ایدر الات المفاصل عاقرقرحانك کندو ایله
و طبیخی ایله و دهن ایله ترتیك ایلمك اعصابده اولان مزمن استرخایه ١
و خدریته نافع اولور و کزاز معتاد اولنلرده کزاز عروضنه مانع اولور
اعضاء الرأس مصفات سددر و خشم تفتیحی شدیدر و طبیخی وجع اسنانه
و خصوصا برددن عارض اولان وجع اسنانه نافعدر و عاقرقرحانك
سوکسی و کت ایدن دیشلری شد ایدر یعنی عاقرقرحا خل ایله طبخ اولنوب لطوخ
فمده امساك اولنسه اول منفعت حاصل اولور الحمیات نافض اولمزدن
کمسنه قبل النوبت عاقرقرحا و زیت ایله معادلك اولنسه نافضه نافع
اولور الحمی کرك اول نافض مع الحمی اولسون کرك بلا حمی اولسون ایکیسنه
دخی نافع اولور عنب الثعلب الماهیه دواء معروفدر الاختیار انك اصنافی ٩
بشدر و مستعمل اولان احضر الورق و اصفر الثمره اولنلردر الطبع
درجه اولاده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر و انك مخدر اولان صنفی
درجه ثالثه ده بارد یابسدر الافعال و الخواص انك بستانیسنده ردع و تقبیض
واردر و بر جنسنده تخدیر و منومدر خصالنده افیونه بکزر لکن افیونك
قوتندن ضعیفدر و بر جنسنده دخی قاتلدر الاورام و البثور ظاهره ده و باطنه ده
حادث اورام حاره یه جمیعا ضماد جید اولور اورام حاره باطنه ایچون
ماء عنب الثعلب شرب اولنور و انك صوبی اسفیداج و دهن ورد ایله حمره و نمله یه ضماد
قیلنور و اصلنده لحاسنده تجفیف شدید واردر اعضاء الرأس
عنب الثعلب احتاسندن جنسی مخدر [illegible] دن اون ایکی حبه دن اکثر
شرب اولنسه جنون ایراث ایدر و ماء عنب الثعلب ایله غرغره اورام السنه
نافع اولور و اصولنه لحاسندن بر مثقال شراب ایله شرب اولنسه نوم
جلب ایدر و عنب ثعلب [illegible] اولنور مصدع و [illegible] اسنه ضماد اولنسه نافع اولور

واصل اذنده يعنى قولاق دبنده اولان اورامى وجعى دماغ اورامى تحليل
ايدر و قطورا وجع اذنه نافع اولور اعضاء العين منفجر اولان
غربى صاغلدر ~~و قطورا وجع اذنه نافع اولور~~ وجميعا اصنافنك
عصاره سى حتى منوم اولان صنفنك عصاره سى ايله اكتحالا ولنسه بصرى
حدتلندير اعضاء النفض انك اجناسندن تبخر اولان جنسنك
بزر بوى ادرار ايدر و كلابى ومثانه ده يى ادرار ايدر وجميعا اصنافنك
منفيسى ايله احتمال اولنسه نزف حيضى قطع ايدر حبر دانه لر احتلاف
منع ايدر السموم اجناس عنب الثعلبدن كاكنج و بستانى وتخدير
اولان جنسلرى لاغير جنس آخر وارد كه انلرده دورت مثقال
اكل ايدن كمسنه يى اول جنس عنب الثعلب قتل ايدر و دورت مثقالدن
نقصان اكل ايليسه لر جنون ايراث ايدر و اول نوع قتالده عنب الثعلب
منافعندن تضمين ايدن ما عدا برمنفعت يوقدر وانى تناول ايلمكدن
حادث آفتلردن تغير عقل وسباتدن ما عدا اعراض مضره سائره سنك
ضررى ماء عسل قى اولنمغله تدارك اولنور زيرا ماء عسل اوره ضكره
شفا اولور عنبر الماهية ديلدكه عنبر درياده برچشمه در انده
١٠ عنبر سيلان وجريان ايدر اما عنبر دريانك زبدى يعنى كوپكى وياخود
درياده واقع بردابه نك روثى ديديكلرى بعيد در الاختيار
اجودى اشهب قوى سلاهطيدر وبعده اجود ازرق وبعده اصفر
اولنلردر وارديئ اسود اولور وبعضكره عنبره غش اولنور
جص وشمع ولاذن وحند اجزاء مذكوره دن معمول عنبر اسود
ردى قيلنور ... اسود دردى عنبر اجوافى سمكدن خروج ايدر
زيرا سمك درياده عنبرى ابتلاع ايدر و عنبرك مراره سى سمكى قتل ايدر
وسمك جيفه سى اجوافندن عنبر اسود دردى اخذ اولنور الطبع حار
يابسدر بكره حرارتى درجۀ ثانيه ده و يبوستى درجۀ اوليده اولمله
الخواص شحمنى لطيف اولمغله مشايخه نافع اولور الزينة مندادن ضعيف

وارد كه

وارد كه الى بويار و بوياسى زايل اولمغله قبيح اللون اولان شعرك لوننى
اصلاح ايدر اعضاء الرأس دماغه وحواسه نافعدر اعضاء النفس
١١ قلبه جرأت نافعدر عود الماهية معروفدر انك خشب واصولى اولور خشبى
صين وهند وعرب بلادلرندن كلور و ديديكلرى اوزره صلابتده وتلززده
صلابه يه يعنى جوهر سحق ايلديكلرى املس و براق طاشه بكزر و بعضيسى منقط
وسواده ناظردر رايحه سى طيب اولور وانده قبض ومرارت وارددر والكن قشرى
وارد ركانى اوزرنده اول قشر جلده مشابهدر الاختيار عودك اجود اصنافى
مندلى صنفيدر وعود مندلى بلاد هندك وسطندن مجلوب اولور وبعده
اجودى هندى تسميه اولنان صنفى اولور و بوصنف هندى جبلى واصولى اولور
بوصنف ثيابه اعبق والصق اولوب اكثر تبخر اولنن ثيابه قمل يعنى كهله
تولد ايلمز و اوجهدن مندلى صنفندن فاضل اولور يعنى مندلى نكر عطريتى آكز
اولور وهندى جهت مذكوره دن افضل اولور وبعض ناس مندلى ايله هندى فاصلى
فرق ايلمزلر و سمندورى عودك افضل عود دندر وسمندور بلاد هندك
سفالى واخرى بلاد صينك اولديلر وعود صنفى سفاله دن برصنفدر
وبونلردن صكره اجود عود قاقلى ~~اولور~~ وبرى و قطعى صينى اولور واكه
قضمورى دخى تسميه اولنور بعض نسخه ده قضمورى برلنه قشمورى واقع والمسترد
وجلابى و قمطالى و لواحى وريطاق قضمورينك دون اولور ومندبلنيك
عامه سى واكثرى جيد در و سمندورينك اجودى ازرق ورزين يعنى آغر
اولوب ماء غليظى كثير اولمغله نار اوزره باقى اولان ولوننده بياض اولميلر اولور
وبرقوم قشمورينك اسودينى ازرقى اوزره تفضيل ايلديلر و قمارينك اجودى
بياضدن نقى وعارى اولان اسود اولوب ماء غليظى كثير اولمغله آغر ونار اوزره
باقى اولنلردر و بالجمله عودك اجودى صويه رسوب ايدوب غير طافى اولنلردر
اگر طافى اولوب انده حياتى وروحى اولمازايسه اول عود رديدر عود براز
اشجاردر كه ارضه دفن اولنوب تعفن ايدنجه قدر صبر ايدرلر ولنور بحن خشبه
تعفن ايدوب عود خالص خشبه دن خالص ونقى قالسه اخراج اولنور الطبع

بجیب رأی المصنف درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر الخواص لطیفدر و سددی
مفتح و ریاحی کاسر و فضل رطوبتی مزهب و عزیلدر احشایی تقویت ایدر و عضلاته
منفعتی اولور الزینه عوددن مضغ نکهتی جدا تطییب ایدر و فمی تنظیف و تطهیر
ایدر الات المفاصل اعصابی تقویت ایدر و اعصابه دهنیت افاده ایدر ولزوجت
لطیفه افاده ایدر اعضاء الرأس دماغه جدا نافع و حواسی مقوی اولور
اعضاء النفس قلبی تقویه و تفریح ایدر اعضاء الغذاء عوددن بر بوچوق درهم
مقداری شرب اولنسه معده دن عفونتلی رطوبتی ازاله و معده یی و
کبدی تقویه ایدر اعضاء النفض انزه طبعی عقل قوه سی واردر و ذوسنطاریایه
١٢ نافعدر خصوصا ذوسنطاریا سودا اولا عروق صباغین الماهیه
معروفدر الطبع درجهٔ ثانیه ده وارنجه قدر حار یابسدر الخواص انزه جلاء
قوی واردر اعضاء الرأس اتی مضغ وجع اسنانه نافعدر اعضاء العین
عینی حرتلی ایلکده جدا نافعدر و حدقه نک قرامنلی اولان مائی و بیاضی
جلا در اعضاء الغذاء سددن حادث اولان یرقانه نافعدر خصوصا
١٣ انیسون ایله و شراب ابیض ایله استعمال اولنه عناب الماهیه
بر نوع شجره نک ثمره سیدر که اکثری جرجان دیارنده و انک مادونده
اولور و مادونده اولنلر جرجانیلردن اصغر و منفعتده اقل اولور الاختیار
اعظم اولنلر اجود اولور الطبع درجهٔ اولاده بارددر و رطوبتده بیوسته
معتدلدر و رطوبته مائلدر الافعال و الخواص دم حارک حدتنه نافعدر بعض
ظن ایدر مکه انک منفعت مذکوره سی دم صفراوریه تغلیظی و تلزیجی سببیله
اولور و بعضلر ظن ایلدیلر انک منفعت مذکوره سی دمی غسلی و تصفیه سی
ایله اولور و بن اول قوله میل ایلیم و انک غذائیتی یسیره و هضمی عسیردر
و بو بابده جید اولان قول جالینوس قولیدر زیرا اول فاضل دیدیکه حفظ الصحه ده
و ازاله مرضده عنابده بر اثر کورمدم انجق انده کوردیکم اثر عسر هضم و قلت
غذائیتدر اعضاء الصدر صدر و رئیه نافعدر اعضاء الغذاء معده یه
ردیدر و هضمی عسیردر اعضاء النفض تخمیناً بر قوم دیدیکه کلاو مثانه و جولبه نه

١٤ نافعدر عفص الماهیه معروفدر لغت ترکیده مازو دیرلر و اول دوا
بعض بلادده اولان شجرهٔ کبیره نک ثمره سیدر و اول ثمره نک بعضیسی
غض ایکن شجردن اخذ اولنور صغیر و مضرس اولور حالبوکه زردر
ثقبه سی یوقدر و بعضیسنک ضرسی و تلززی اولماز بلکه املس و خفیفدر
و ثقبه سی واردر الاختیار اجودی فج و رزین و صلب اولنلردر و اما
اشقر اللونک قوتی قلیله در نار اوزره احراق اولنور الطبع درجهٔ
اولاده باردر و درجهٔ ثانیه ده یابسدر الخواص قبض شدیدی و رطوبات
سیلانندن منع ایدر و جوهر ارضی بارددر الزینه ماء عفص شعری
صابغ اولور و شعری غسل دوا ایدر الجراح و القروح خل ایله عفص
قوابیه طلا قیلنور و قوابیی اول طلا ازاله ایدر [illegible] و عفص سحق اولنور
لحم زائد اوزره صاچلسه اول لحم زائدی اضمار ایدر اعضاء الرأس رطوبات
فاسده یی لسانه و لثاته سیلاندن منع ایدر و قلاعه خصوصا
صبیانک قلاعنه نافعدر و خصوصا خل ایله استعمال اولنه و اسنانک
اکالنه وضع اولنسه نافع اولور اعضاء النفض عفص سحق اولنوب
سحیقی صو اوزره صاچیلور قروح امعا و اسهال مزمن ایچون اول صو شرب
١٥ اولنور و کذلک اغذیه ایله اولنسه انده نافع اولور علیق الماهیه
بعضلر زعم ایلدیلر که علیق عوسجدر و علیقک بر صنفی دخی واردر که
اکا علیق الکلب دیرلر انک زیتون کبی ثمره سی واردر که انک داخلنده
صوف کبی نسنه واردر الاختیار انک عصاره سی شمسده عقد و تجفیف اولنسه
افوا اولور الطبع بارد یابسدر انک ثمره سنده حرارت واردر الخواص
بجمیع اجزائه قابض مجففدر اکا بناءً انک ورقی قابل اولور الزینه انک
شجرینک دالری و ورقلری ایله طبخ اولنسه شعری صابغ اولور الاورام
والبثور ورقی ایله عمل ضماد اولنسه آنی سعیدن منع ایدر و حمره اوزره
وضع اولنسه جید دوا اولور و انک خلطی غلیظ اولور و اول ایکی نوع
علیق مجفف اولنسه قبض ظاهر ایله قبض و علیقک اصلنده لطافت واردر

واکر بناءً حصاتی تفتیت ایدر الجراح والقروح باشره اولان قرحه لره
نافع و جراحاتی مدملدر اعضاء الرأس انک اوراقی مضغ اولنسه
لثاتی شد ایدر و قلاعی صاغلدر و کذلک انک ثمرهٔ نضیجه سنک کنزوه
و عصاره سی و ورقی فمک اوجاع حاره سنه شفا اولور و یپراغی باشره اولان
قرحه لری صاغلدر و ثمرینی کثرت اوزره تناول حصر ضراعی ایجاب ایدر
اعضاء العین بثوره عینه نافع اولور اعضاء الصدر اجزا علیق نفث
دمه نافع اولور اعضاء الغذاء ورقی ایله معدهٔ ضعیفه ضماد اولنسه
تقویه اولنور و ضعف ایله هرنه قدر وارد اولان حوادثی قبوله مستعده
ایسه تقویه جمیله دافعه دفع ایدر اعضاء النفض بطنی عقل
ایدر و علیق کلب ثمره سی ایچنده اولان صوفنجز و طبخ اولنسه اول صوفه
بطنی عقل ایدر و رطوبه رحمک سیلانی مرخفه سنی قطع ایدر و مقعده ده
نابت سائل الدم بواسیره ضماد اولنسه نافع اولور و علیقک کنزو
زهره سی قروح امعایه و استطلاق و تفتیت حصاته نافع اولور
لطفلر جیسیکله السموم قوطس دنمکله معروف حیوانک نشترینه نافع اولور
عوسج الماهیه علیقدر و یاخود علیقک خالفدر و ارالرتم اولور ١٦
الاورام جمیع اصنافنک ورقلری ایله جمره و نمله یه ضماد اولنسه
نافعدر عنکبوت الماهیه حیوان معروفدر الخواص اوردجکی ١٧
بیتی جراحت اوزره وضع اولنسه نزف دمی قطع ایدر الجراح و
القروح قروح اوزره اوردجکی نسجی وضع اولنسه قرحه یی تورمدن
منع ایدر اعضاء الراس بیتی غلیظ و ابیض اولان اوردجکک اعجی
دهن ورد ایله طبخ اولنوب قولاغه تقطیر اولنسه انک وجعنی تسکین ایدر
الحمیات بعضلر دیدیلر که نسج عنکبوت بعض مراهمه خلط اولنوب و بر قطعه
خرقهٔ کتان اکا تلطیخ اولنوب جبهه و صدغین اوزره یاپشدیرلسه
حماء غبه برات حاصل اولور و بر قوم ظن ایلدیلرکه اوردجکک کثیف و ابیض
اولان اوردجکی بر دیر ریه باغلنوب عنقه و یاخود عضده تعلیق اولنسه
حما نسجی

١٨ عدس الماهیه حماء غبه نافع و دیسقوریدوس دیدی اوزره حماء ربعه نافع اولور
جنسی احرن ماکولدر مشهوردر اولان اول ماکولدر و عدسک بر جنسی دخی بری دیر
در اولور حرارة ظاهره سی واردر و انده یبس و قبض قلیل واردر بعضیلر
منتخره تحلیل دخی محررده در دیو اول عدس دیسقوریدوس قولی اوزره بر نوع حشیشه در
قامتی طویل اغصانی کثیره قضبانی مرتفعه ورقلری صفر حلبیه و اطول و اضیقدر
و اولور آقله خشونتی واردر و بیاضه مائلدر اول عدس زرع اولنور و جبال
١٩ طلبستانده کثیر الوجود اولور و آکا اسم عدس ایله تسمیه اولنور عدس الحیه
دیو حبه یه نسبت اولنور و اول دیارک اهالیسی لسانی اوزره آکا مارجوا
اطلاق اولنور و آنک حبی عدس صغیره متللو اولور و غلفی طویل ایچنده جروح
ایدر الاختیار اجود عدس نضجی اسرع و ابیض عریض اولوب و آقتغی اولیدر
صویی تسویدر ایلمینلردر و واجب اولورکه عدس طبخ اولنوب جرّا انضاج
اولنه الطبع جالینوس دیدیکه عدس حرو یبسده یا معتدلدر و یاخود یسیر
حرارته مائلدر اکا بناءً عدسده عند الاکل و معده ده و معده دن انحدارده ثقیل
برودتی عارضه اولماز الافعال والخواص عدس تقالیخور قوهٔ قابضه و قوهٔ جالیه
مرکبدر احلام ردیه ارادت ایدر و قشرینک قبضی کثیردر و بالجمله اجزاسنی نفخ
کثیر واردر دمی تغلیظ ایدر اول دم عروقده جریانی ابطا اولور تغلیظ ایله بول و طمث
قلیل اولور و کشکی شعیر آکا مضاد اولمغله آیکیسی جمع اولدقده مجموعدن
حادث اولان غذا افضل اغذیه دن اولور و آیکیسی جمع اولدقده واجب اولورکه
کشکی شعیرک قدری عدسدن اقل اوله و کذلک عدس سلق دیدیکلری بقل
ایله جمع اولنسه دینه افضل اغذیه دن اولور زیرا انلر حقنده برنیه صنفلر
اولمغله تعدیل اولنورلر و انلرده سعتر و فوذنج قیلنور و عدسک شرلوسی عکس و د
یعنی یا صبر برمه ایله طبخ اولنین عدس اولور و عدس طبخ اولندقده واجب اولورکه
عدسک حتی و احرنده بیر من صو القا اولنوب جرّا انضاج اولنه الاورام
والبثور عدس خل ایله طبخ اولنوب اورام صلبه اوزره ضماد اولنسه انلری
تحلیل ایدر و انده هم ردع و هم جمع معتدل قوه سی واردر و اکثار تناولی سرطانی تولید ایدر
صلبه یه اورام نجم دیسقوریدوس

الجراح والقروح عسل خل ایله طبخ اولنوب انلک ایله قروح عمیقه تضمید
اولنسه خبث قروحی قلع ایدر و سنجی قلیل اولور واکر قرحه عظیمه اولور ایسه
قشور رمان واول مثللو اقبض اولان ادویه ایله استعمال اولنور وقرحه
اکاله ایسه ونمله وحمره وبردن عارض شقاق ایسه عسل ماء بحر ایله
استعمال اولنور آلات المفاصل اعصابه رد ایدر ونقرس اوزره سویق ایله
ضماد اولنسه نافع اولور وعدس ثنا ولوه اکثار اولنسه جذام ایراث
ایدر اعضاء العین آنک اکثاری ثنا ولظلمة عینه موذی اولور قشرة تجفیفی
سببیله وقیجن اکلیل الملک وسفرجل ودهن ورد ایله ضماد اولنسه عینک
ورم حارنه شفا اولور اعضاء النفس احتقان دمن تربیه حادث اولان
ورم اوزره عسل ماء بحر ایله طبخ اولنوب ضماد اولنور اعضاء الغذاء
هضمی عسر اولور ومعده یه نفخ وثقلی حسیله تصلید وقیجن اوتوز عدد
مرجمک تقشیر اولنوب بلا قشر ابتلاع اولنسه دیدیکی اوزره استرخاء
معده یه نافع اولور وعدس طتلو خلطا ایلیک جائز اولمز زیرا کبدده سده
کثیره ایراث ایدر وحیفا ولنور که عدس استسقایه نافع در اکر صحیح
ایسه انلک نفع تجفیفی حسیله اولور اعضاء النفض بلا قشر طبخ اولنمش
بطن عقل ایدر وقشری ایله طبخ اولنسه ماء اولی اراقه اولنسه بطن
اسهال ایدر ومع القشر صوده تربیه اولنجه قدر طبخ اولنسه مقشور
اکثر عقلی اولور زیرا قشرنده قوة قابضه جدا شدیده اولور وعدسک
عقلی اشد اولور اکر هندبا ولسان حمل وحماقا ایله وسائر خضرتیله
اسود دتمیز اولمش سلق ایله طبخ اولنور ایسه وبا خود ورد
ایله وبا خود قوابضدن بری ایله طبخ اولنور ایسه لکن قبل الطبخ
سلق جید ایله سلق ~~اولنور ایسه~~ اولنمق شرط ایله واکر جید
سلق اولنمزدن طبخ اولنور بطنه تحریک ایدر اکلیل ملک وسفرجل وجرم
ورد ایله مقعده ورمی ایجون عدس ضماد قیلنور اکر ورم مقعده عظیم
اولور ایسه اقبض اولان ادویه ایله ضماد اولنور وعدس ترک عدس

مرّ دیمکله معروف فرددی اسهالی ایدر وعدس مرّی تغلیظی حسیله بولی وطمثی
تقلیل ایدر ومن جهة التقصیر بولنده افترا اولنلر البته عدس تقریب
ایلمسونلر بعض نسخده تقصیر بدلنده تقطیر واقع اولمشدر اما عدس مرّ
بولی وطمثی تخدیر ایدوب ادرار ایدر وعدس بری خل ایله استعمال اولنسه (بلغ)
19 عسر بوله نافع اولور دخی وحقصی تسکین ایدر عسل الماهیة طتلو لذیذ
ولکن اول طل خفیف درزهرا اوزره وغیر ریح واقع اولور وانی نحل التقاط ایدر
واول طل بر نوع بخاردر که جوه صعود ایدر و وجوده نضج اولوب حلاوت کسب ایدر
وبرد لیل ایله تغلظ ایدوب عسلا نزول ایدر وانک جرم خفی اولور وجبال قصرانده (وبعضلک [illegible])
اولدیغی کبی عسل [illegible] کما هو عسل نزول ایدر وحجر وشجردن موضع نزولی حسیله
اول عسل مختلف اولور وظاهر نزول ایلین عسلی انسان التقاط ایدر وطل
خفی یه نحل التقاط ایدوب عسلا اخراج ایدر وبن ظن اول طل خفی نک عسل (ایدر عکس)
اولماسنده [illegible] تصرف نحلک جزئی واردر ونحلک اوطل التقاطنک سببی
مقدار کفایه سن ایله حالا تعدل ایدوب باقیسنی [illegible] ادخار ایجون اولور و
اجناس عسلدن برجنسدر [illegible] واوادر که حرافتلی وسمیتلی اولور الاختیار
عسلک اجودی اول عسلدر که صافی وحلاوتی صادق ورایحه سی طیب و
حرافتی وحمرة خفیفه مائل اولوب رقیق ولزج غیر منقطع اولمه ودیلدیکی
اوزره بجمیع الاوقات عسلک اجودی ربیعی اولنلر در وبعده صیفی اجود اولور
وشتائی ردیدر الطبع عسل نحل درجۀ ثانیه ده حار یابس در وعسل
طبرزد وعسل قصب درجۀ اولاده حار در وغیر یابس در وجائز در که حرّ
اولاده رطب ایله الافعال والخواص قوة جاذبه سی واردر افواه عروقی
فتح ایلر وعمقدن جذبی حسیله رطوباتی جالی اولور ولحومدن عفونتی
وفسادی منع ایدر الزینة عسل ایله تلطخ قملی وصئبانی [illegible]
یوشتغه منع وقتل ایدر عسل مع القسط خصوصا مرکلف لطوخ اولور
وضربه [illegible] بادنجانیة اللون آثار ینه عسل مع الملح لطوخ نافع اولور
القروح وسخه وغائره اولان قروحی تنقیه ایدر تغلظا [illegible] قدر طبخ اولنسا

ملحاولینی عسل جراحاطریه یه الصاق اولنور وعسل شبت ایله تلطیخ
اوکنسه قوابی براءت اولور اعضاء الرأس ملح اندرانی ایله خلطا اولنوب
قولاغه تقطیر اولنسه رطوبتن تنقیه ایدوب تخفیف ایدر وسمعی تقویه
ایدر وحریف وسمیتلی اولان عسلی شم ایلمک عقلی ازاله ایدر اول عسلی اکلک
عقلی ازاله ایدر بطریق الاولی اولور اعضاء العین ظلمت بصره دفع وعینه جلا اولور
اعضاء الصدر اکلی تحنک وتغرغر خوانیقی ابرا ایدر واکلی لوزه لره
نافع اولور اعضاء الغذاء ماء عسل معده یی تقویه ایدر وشهوتی
فتق ایدر اعضاء النفض عسل قصب بطنی تلیین ایدر وعسل طبرزده
تلیین یوقدر ورغوه سی منزوع اولمین عسلک نفخی اولور وبطنی اسهال ایدر
فجن رغوه سی اخذ اولنسه نفخ واسهالی قلیل اولور وعسل مطبوخ بطنی تحریک
ایلمز بلکه مسلخمینک بطنی عقل ایدر وغذائیتی اکثر اولور وما ایله مطبوخک ادرار
بولی اکثر اولور وبزدیریزکه عسلک کندو وکذلک ماء عسل تنفیذ غذایه قادر
اولوراسه بطنی عقل ایدر واکر غذایی حرکت اوزره بولوب غذائیتی قلتی
استعداد ینه روئیت ایدرا یسه بطنی اطلاق ایدر السموم دهن ورد ایله
عسل مسخنا شرب اولنوراسه هوام نهشندن وافیون شربندن نافع
اولور وعسل لعق اولنسه کلب کلب عضه سنه وفطر قتال اکلنه علاج
اولور وعسل مطبوخ سمومه نافعدر اکر آنی اکل ایله قیئ ایدر ایسه
تخلص ایدر وشمی تعطیسه مؤدر اولان عسل حریف اکل اولنسه تعقبی
ذهاب عقلی وعرق بارد ایجاب ایدر وانک علاجی سمک مالح تناول ایدوب
اوزرینه ادرمالی شرب ایتمکله قیئ ایلمک اولوردیلدیکه قره مخصوص
٢٠ عسل مع السمن اکل اولنسه سمه قاتل اولور عشر الماهیه شجره اعراب
یمانیه در ونیوعاتک بر بیسدر وسوبیتی وحکما اولنزیکه عشردن
برنوع وار درکه انک کولکه سنده جلوس ایدنلر هلاک اولورلر الطبع
درجه ثالثه ده واربجه قرحار یابسدر ویبوستی درجه رابعه ده اولندیر
هذا اولور الخواص قبض معتدلدر الزینة آنک ایله طلا انک سعفه سیروقوبایه
نفعی

نفعی اولور اعضاء الرأس صبیانلرک اغزلرینه عارض اولان قلاعه
عسل ایله طلا اولنسه آنی ازاله ایدر اعضاء النفض بطنی اطلاق
وامعایی اضعاف ایدر السموم عشردن برصنف واردرکه انک ظلنده
قعود ایدن کمسنه متضرر اولور وبعضکره اولقاعد قتل دخی ایدر
اندن احتراز واجب اولور ولبننه اوج درهم شرب اولنسه ایکی کون ترق
کبدوریه یی تفتیت ایدوب داء تعلبه قتل ایدر
٢١ غقرب الماهیه معروفدر
اعضاء الرأس زیت عقارب اوجاع اذندن جدا نافع اولور اعضاء
النفض عقرب محرق شرب اولنسه مثانه ده وکلاده حادث اولان
٢٢ حصاتی تفتیت ایدر عظایه الماهیه سام ابرص کبی برحیواندر ولکن
عظایه نک کوزی اخضر حرکتی بطیء الوانی مختلف اولور وبعضلر زعم ایدرلرکه
عظایه ناره دخول ایلسه محترق اولماز وانک قوت ضعیف سی
واردر ذراریح کبی خرنه ده حفظ اولنور عظایه نک امعاسی اخراج
٢٣ والی وایاغی قطع اولنوب عسل ایچنده مخزون قیلنور عنعیلی الماهیه
دیسقوریدوس دیدیکه عنعیلی شلجم بستانی یه بکزر اندرا اولا انکلا وبیری
باب الثنیه تاخیر ایلرز عالو شحش الماهیه برنوع نباتدرکه ورقی عصبه
بکزر ولکن اول نباتک ورقی نک ملاستی وتحصیلی ورقی نک ...
٢٤ اشدر وانک ورقی وزکی اولنسه اندن جدا منتنه اولان فایحه
اولور وانک زهری دقاقی وفرفیری عن صغار اولور وطریقه وخرابا تده
ومسبخا تده نابت اولور الخواص حسا وصلابتی انک قوتی تحلیل
ایدر القروح قروح خبیثه واکله یه نافع اولور الاورام والبثور
اورام سرطانیه یه نافع اولور وکذلک خنازیره ... واورام
سائره یه ضماد اولنور بهر نهار فاترا ایکی دفعه ضماد اولنور اعضاء
الرأس ورق وقضبانک قوه سی خلف اذنده ولوز تینلره اولان ورمه
٢٥ نافعدر عالیون الماهیه عالیونه برقوم غالاریون تسمیه ایدرلر
اول اسمله اجماد لبننه فتوح قیلنوب ایکده تسمیه اولنمزی ترا اولنبات

اخیار جمیع ... انجبه ... قرنص اعکر

انفخه کبی لبنی اجماء دایر واو انباتلک ورقی وقضبانی خربیان ورقیقه قضبانی
شبیه اولور وبعض نسخه ده خربیان برلته سنار روبا واقع اولمشدر وانلک
برنوع زهری وار در کم صفرته مائل ابیض ودقاق وکثیف وکثیر وطیب الریحه
اولور واو انبات اجام وغیاضلده اولور الافعال والخواص انلک زهری
ایله ضماد اولنسه انفجار دمدن حلاً نافع اولور القروح کذلک انلک زهری
وورقی قروح نارده نافع اولور آلات المفاصل دهن ورد ایله متخذ اولان
قیروطی ایله اولنبات خلط اولنوب بیاض اولنجه قدر ملح ایله کسر اولنور
واوار دواتعبه واعیایه نافع اولور اعضاء النفض قوملری کوره
٢٧ انلک اصلی شهوت جماعی تهییج ایدر عرقوب الماهیه دیسقوریدوس
زعم ایلدیکه عرقوب بر نباتدر کم انلک شقایق النعمان ورقنه مشابه
ورقی اولور واو ورق مشقق وطویل اولور وانلک اصلی مستدیر اولور
اولور وانلردن بر درهم مقداری شراب ایله شرب اولنسه ریاحی تحلیل
ایدر وذکر اولنریکه اولنبات بر صنف آخر اولورکه انلک اغصانی دقاق اولور
واو اغصان اوزره ملوخیه ورقی کبی ورق اولور واو اغصانلک اطرافنده
برنشئ کلور کم کرکی دیمکله معروف طیر ذراعینه ومنقارینه مشابه اولور وانلک
صناعه طبیه ده نفعی یوقدر وبلکه انلک منفعتی صناعه اخراده اولور ومقادیر
آنی ذکر ایلمک بزه لایق اولماز اعضاء النفض انلردن بر درهم شراب
٢٧ ایله شرب اولنسه رحمده اولان ریاح نافخه یی جلا تحلیل ایدر عظام
الماهیه معروف قرمیدکلری مغاسنه الخواص عظام محرقه محلله ومجففه در
الزینه دیلدیکیکه کیکلک ویاخود اسدک کمکی ایله برص اوزره طلا اولنسه نافع
اولور اعضاء الرأس دیلدیکیکه انسان کمکی صرع ایچون سقی اولنور جالینوس
دیدیکیکه بر انسان وار ایدیکه مصروع اولنلره نانسه سترا انسان
کمکی سقی ایدر ایدی وانلردن صرع زائل اولور اول طبیبه صرع
اصابت ایلدی اعضاء الغذاء دیلدیکیکه تیسک کعبی سکنجبین ایله
شرب اولنسه طحالی اذابه ایدر اعضاء النفض دیلدیکیکه تیسک
کعبی

٢٩٣

٢٨ کعبی باهر تهییج ایدر وسوق بقرک محرقی نزف دمی قطع ایدر عنب الماهیه
معروفدر الاختیار عنب ابیض عنب اسوددن احمد ومحمودر
اکر صفات سائره لرده برابر اولورلر ایسه یعنی متانت ورقت وحلاوت
وغیری صفتلرده مساوی اولورلر ایسه بعض نسخه ده اسود برلته
احمر واقع اولمشدر وعنب قطافدن صکره ایکی کون
ترک اولنان عنب قطافی کونده اولان عنبدن خیرلو اولور
الطبع اوزومک قبوغی بارددر یابسدر الخواص اوزوم کسلدیکی
وقتده تناول اولنور ایسه نفخی اولور اما قشری مضمرا اولنجه قدر
تعلیق اولنان اوزوم غذاء جید اولور وانلک غذاسی قلتده وکثرت
غذائیتده انجیره شبیه اولور ولکن غذائیتی هر نه قدر کثیره ایسه کله
انجیرک غذائیتندن اقل اولور وعنب نضیجک ضرری عنب غیر نضیجک
ضررندن اقل اولور ونضیج عنب مضمر اولمسه انده تولد
ایدن غذا یعنی خلط خام نیء اولور علی حاله اکل اولنان عنبک عصیرینک
غذاسندن اکثر اولور ولکن عصیرک نفوذی وانحداری اسرع اولور
وعنب قابض تعلیقده تحلیلی رجا اولنور اما عنب حامض تعلیق
اولمغله انده حلاوت رجا اولنمز اما زبیب یعنی قورو اوزوم کبد و
معده نک صددی تقیید اعضاء النفض عنب وزبیب جکر ذکی ایله
~~کبدتلک ومعده نک صددی ...~~
کلی ومثانه یه نافع اولور و وقت قطافنده عنب بطنی تحریک ایدر ونفخ
٢٨ اولور وبالجمله عنب مثانه یه مضر اولور عرق الماهیه عرق دمک کوکائیتی
اولور اکثر صدید مراردر مخالطه ایلمشدر واجبا اولورکه عرقی استعمال جفافلته
مقدم ورطوبته باقی ایکن اولی وعرق بولدن انضج اولور زیرا عرق
هضم اخیر فضله سی اولور اما بول هضم ثانینک فضله سی اولور الخواص
عرق بولدن انضجدر وبحسب الحیوان عرق مختلف اولور وانده تحلیل
غالب سیر واردر اعضاء الرأس مصادع اعیشلک یعنی اوز تنجیلرک عرقی اربیه ...

اعضاء الصدر کورشجیلك عرق یابس دهن حنا ایله تدبیك وری اوزره
وضع اولنوب ورمی تحلیل ایلیور و دهن ورد ایله ترییه جامد اولان لبنه نافع اولور
عزیز عنعتلی الماهیه دیدیکه عزیز صغیر و عزیز کبیر قنطریون ٣٠
صغیره و قنطریون کبیره اطلاق اولنور و انلرده اولان کلامی باب القافه
تأخیر ایلرز اما عزیز عنعتلی نك بیانی بودر دیسقوریدوس دیدیکه اول
دوا شجیر بتا ایدر و انده اولان کلامی دخی باب الشینه تاخیر ایلرز
عود الصلیب الماهیه دیسقوریدوس زعم ایلدیکه عود الصلیبه بعض ناس ٣١
ذو الاصابع تسمیه ایدرلر و اول بر نبات در که انك ایکی شبر
مقداری ساقی اولور و ایساقنده شعب کثیره تشعب ایدر و انك اوراق
ورقی شاهبلوط ورقی کبی و دیشیسنك ورقی سمیز بیوك ورقی کبیر اولور
وغلف لوز کبی انك غلفی اولوب ساقی جانبنه اول غلفك انشراقی اولور و فیچن
اول غلاف منفتح اولسه انده حب ظهور و خروج ایلر که دم مثللو احمر
وکثیر الاعداد وصغار اولوب حب رمانه مشابه و مشاکل اولور اول حب
حمرت اثناسنده بش و یا خود بش عدد فرفیریه ناطرحب اسود اولور و انك
اصلی غلظ اصبعده و طولی بر شبر قدرنده اولور طعمی و لونی ابیض و منزا قند
قبض اولور و دیشیسنك اصلی ایچون بلا لبطه شابه شعبلر اولور اول
شعبه بر و یا خود سکز عدد اولور خنثی اصولی مثللو اعضاء الرأس
عود الصلیبك حبوبندن اون بش حبه ماء قراطین ایله شرب
اولنسه کابوسه نافع اولور اعضاء الغذاء کما هو یا قبه ایکی
انی اکل ایلمك معده لذعنه نافعدر اعضاء النفض بعد النفاس
ابرانلر نظیف اولمین خاتونلره عود الصلیبك اصلندن لوزه
مقداری سقی اولنسه ادرار حیض ایلر فضول طمثدن
تنقیه ایدر و فیچن شراب ایله شرب اولنسه وجع ارحامدن نافع الله
اولور و کذلك بطن و مثانه و کلی وجعلرندن و یرقاندن نافع اولور و
شراب ایله طبخ اولنوب شرب اولنسه بطن عقل ایدر و انك حب احمرندن
اون

اون حبه و یاخود اون ایکی حبه شراب قابض ایله شرب اولنسه
رحمك نزفدن قطع ایدر و صبیان آنی اکل و یاخود شرب اولنسه
انلرك حصا اتربنی کیدررلر و انك اون حبه سی شراب عسلی ایله شرب اولنسه
وجع ارحامدن حادث اولان اختناقه جداً نافع اولور عرن ٣٢
الماهیه دیسقوریدوس زعم ایلدیکه عرن بر نبات در که انك ورقی
عدس صغیر ورقنه بکزر ولکن ورق عدسدن اطولدر و انك بر
شبر طولنده ساقی واردر و زهری احمردر و دیسقوریدوس دیدیکه
اول نبات اماکن رطبه معطله ده نابت اولور و بعض بلادده
اول نبات موجوددر الخواص انك ورقی آب ایله ضماد اولنسه عرق
ادرار ایدر الاورام دق اولنوب ضماد قیلنسه جراحات و بثور ملتهبه یی
تحلیل ایدر اعضاء النفض فیچن شراب ایله شرب اولنسه تقطیر
بولدن جدا برائت حاصل اولور عکر الزیت الماهیه نحاس قبرسیدن ٣٣
متخذ اناء ایچنده عکر زیت تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنسه و عسل
قوامنده اولنسه حضض ... صالح اولدیغی ... و لدغ صالح اولور
و حضضدن بیله افضل اولور اعضاء الرأس تخین اونجه قدر
ماء حصرم ایله عکر طبخ اولنسه و مطبوخ ایله تاکل اولان دیشلر
تلطیخ اولنسه انلر قلع ایدر اعضاء العین ادویه عینیه بعضنکره
ادخال اولنور اعضاء النفض عکر زیت عتیق اولدیغی جودیتی ارتر
و اندن اتخاذ اولنان حقنه قروح مقعدیه و قروح رحمه نافع اولور
آلات المفاصل مقدار استعمالی وجع مفاصله نافعدر اون یدنجی
فصل حرف فا ده اولان کلام مشتملدر بو فصلده بیزا و توزاوج عدد
دوا ذکر ایلرز فضه الماهیه معروف و مشهوردر و معدنیه در الطبع ١
مبرد و مجففدر الافعال والخواص خبث فضه جداً قابضدر و انده جلا
و تحلیل واردر و انك سحاله سی مراد و تباخر ایله رطوبت لزجه یه نافع اولور
الجراح والقروح جرب و حکه یه جداً جید اولور اعضاء الرأس سحالیه اخلاط

ايله بحره يعني اغز قوقوسنه نافع اولور اعضاء العين فضه دن مصنوع
ميل ايله اكتحال اولنسه ابصاره زياده ايدر وعينك جلاسنى ايدر اعضاء الصدر
٢ سعاله سبب اخلاط احر ايله خفقانه نافع اولور فلنجمشك الماهيه بر قوم زعم
ايلديكه فلنجمشك حرز بخوشدن و تمامدن اغزادر و سيده اقل اولور
وبعض نسخه لرده زعم قوم بدلنه قال العهلمان واغزى بدلنه اعدل
واقع اولمشدر عبد مترجمك ظن و حسبانى اوزره بو نسخه اصحدر زيرا فلنجمشك
اغزيه دن دكلدر اغزى اطلاقى اكه مناسب اولماز اعضاء الرأس [illegible]
ودماغه اولان سده لرى طلاءً وشماً واكلاً تفتيح ايدر اعضاء النفض شرباً وطلاءً
٣ بواسيره جيد اولور فانيذ الماهيه قصب سكرك عصاره سى تخين اولنجه
قد طبخ اولنوب انك مطبوخ تخنيندن فانيذ معمول قيلنور و انك عمل
وصنعتى كرمان سنجاغنده واقع مكران ناحيه سى بلادنده اولور اخر بلادده
فانيذ صناعتى اولماز لكن مكراندن بعد العمل سجستانه نقل اولنور اوائل
زمانده معتاد اولدىغى اوزره اكه بناءً فانيذ سجزى خزائنى ايو ذكر ايدرلر
في الحقيقه سجستانده فانيذ صناعتى اولماز سيوطى لب اللبابنده ذكر
السجزى بالكسر والسكون وزاى الى سجستان على غير قياس و قد يقال
سجستانى بكسرتين وسكون الاختيار اجود اولان ابيض و دقاق خزائنى
اولنلردر قانون نسخه لرنده خزائنى معجم اولان خا وزا وهمزه ايله واقع
اولمشدر لكن بعض مفردات معتبره ده محرر درکه فانيذ ايكى قسمدر احدهما
سجزى واخرى حرانى در لب اللبابده محرر درکه الحرانى بالفتح والتشديد
الى حران مدينه بالجزيره و بالضم والتخفيف الى حران سكة باصبهان
الطبع درجۀ اولاده حار رطبدر خصوصا فانيذ ابيض قطعا رطبدر
الافعال والخواص سكردن اغلظ وكثير الحردر اعضاء النفس سعاله
جيددر اعضاء الغذاء ديلديكم معده دن رياحى كاسر و رطوبتى [illegible]
خصوصا زنجبيل ايله استعمال اولنه اعضاء النفض بطنى ملين در رحم
٤ وامعا بردرندر تا فعدر فو الماهيه نبات معروفدر كوكى و فرقى كبير و رقيق
اولور عظيم

اولور وانك بر ذراع مقدارى ياخود خو اكبر ساقى املس اولور كه اول ساق غليظ و
اولور اعلاسى اصبع غلظنده اولور واول ساقى درجواتى و عقد اولور
وانك نرجس كبى ازهارى اولور ياخود نرجسدن اكبر ازهارى اولور وانك
بياضنده فرفيرى لونى اولور واصلنك اسفلى شعبه متشعب اولور واصلنده
عطريت واردر وقوتى سذابه شبيهدر و ديلديكه قوتى اشياء كثيره ده
سنبله مشابهدر الخواص اصلنك قوتى مسخنه در اعضاء النفس وجع
جنبه نافعدر اعضاء النفض بولى ادرار ايدر يابسا شرب اولنور سيم و مطبوخا
شرب اولنسه طمث ادرار ايدر و انك ادرارى سنبل هندى و سنبل رومى كيفيتى و اشنه
٥ ادرارندن اكثر اولور وبو دوا ادرارده [illegible] كبيدر فوفل الماهيه انك
قوتى صندل قوه سنه قريبدر وطبع ايله اولان نسخه ده يازيلان بودى الماهيه
فوفل هندده بر نباتك ثمره سيدر كه انك شكلى جوز بوا شكلنه مشابهدر
لكن بو فلفك شكلى ~~جوز بوا شكلنه مشابه~~ مشابهلردر وكسرى شديددر
وكسر قتده اجزاسى تفرق ايدر و انك رايحه طيبه ظهور ايدر و اهل هند
طيب نكهه ايجون تناول ايدر و اسنانى تحمير ايدر وانك قوه سى صندل قوه سنه
قريب اولور الطبع درجۀ ثانيه ده بارد يابسدر الخواص بقوتى تحرير
و هرقا بضدر الاورام حار و غليظ اولان ورمه جيددر اعضاء
العين كوزلرده التهابه لنلره موافق اولور وعينه اكحال ضماد
اولنسه طبقات عينده مواد منع ايدر اعضاء النفض طلاءً
٦ بطنى امساك ايدر فاغره الماهيه بر حبدر كه حمصه مشابه اولور
وانك محلب كبى لبى اولور و ديلديكه انك جوفنده شهدانج كبى حبه اولور
بلكه شهدانجدن اكبر اولور سفالهدن بعض هندك سفاله حمل اولنور
الطبع درجۀ ثالثه ده حار يابسدر الخواص انده قبض و تحليل واردر
اعضاء الغذاء بعض معده يه مصلح اولان ادويه يه دخول ايدر
و سوء استمراء بارده نفعى اولور اعضاء النفض اسهال بارده يه
٧ نفعى اولور و بطنى عقل ايدر قوه الصباغه الماهيه حمر و فر طعم عفص اولور

الخواص تروج باعتدال جالي اولور وخل ايله قوابي اوزره وضع
اولنسه براءت حاصل اولور وكذلك بق ابيض اوزره تلطيخ اولنوب
شفا اولور وجلدي هر نوع اتردن تنقيه ايدر آلات المفاصل ماء
قراطين ايله سقي اولنوب عرق نسايه نافع اولور واول فالجه هم
نافع اولوركه انك ايله حسن لرقت اوله وضربه وسقطه ايچون
انك بر درهم ايكي درهم راوند صيني وبر قدح نبيذ ايله سقي اولنور
اعضاء الغذاء انك ميوه سي سكنجبين ايله اورام طحال ايچون سقي
اولنور كبد وطحالي تنقيه ايدر وسددي [illegible] ايدر وبو فعل اول
دوانك خاصيتي اولور اعضاء النفض بولي شديد ادرار ايدر حتى
بعضلره هم دم ابالة ايدر وواجب اولور اول [illegible]
كسنه هر كون استحمام ايليه وچون اول دوا احتمال اولنسه طمثي
احدار ايدر ادرار وجنيني احدار وانزال ايدر السموم مع الورق اعضاي
نهش هوامه نافع اولور فلنجمشك الماهية انه اولان كلام باب
الباء بنجنكشت مادة سنده مرور ايلدي فلفل الماهية دوا هندي معروفدر 8
انك قوتي بيروح ولفاح قوتي كبيدر اعضاء الرأس انك ايله ضماد اولنسه 9
صداعه نافع اولور فلفل الماهية ثمر نباتدر اول طلعي دار فلفلدر بوده 10
حب فلفلدن منفصل اولور وآكل شاه دار فلفل رطب اولور وآكل بنا [illegible]
ايسه اول ذوقنده قليلا حدتدر لذع ايدر وفلفل
وفلفل اسود دخي حرارتي اشد وابيضي حرارتي ورطوبتي اشد اولور اما برغوم
زعم ايدركه فلفل حفاف ايلا اسود اولور وانده اولان حذب قوتي سي
ساقط اولور اما فلفل ابيض دخي شديد احفاف اولمغله انك قوتي
باقي اولور الطبع درجه رابعه ده يابس وحار يابس اولور الافعال
والخواص انده جذب وتحليل وجلا مع الزبيب مضغ اولنور ايسه و
بلغم قلع ايدر وبلغم لزجي استيصال وكليا استهلاك ايدر وفلفل سكنجبين
وجلا اولور وعصب تسخين ايدر واصحابه موافق اولور الزنجبيل
نظرون

نظرون ايله بهقجلا اولور وبينه نظرون ايله استعمال اولنسه تهزيل ايدر
الاورام والبثور ذفت ايله استعمالي اختيار ايدر تحليل ايدر آلات المفاصل
عصب وعضلاتي انك تسخيننه برنسنه موازي ومشاكل اولماز
اعضاء الرأس خل ايله اسنانه نافع اولور اعضاء العين فلفل
ابيض لحالاره واقع اولور وعينجلا اولور وتحن دخي اولنوب كبد
مشور اوزره صاحلسه ومائي ايله اكتحال اولنسه عشا نجاء نافع
اولور اعضاء الصدر لعوق اتره استعمال اولنسه سعاله واوجاع
صدره موافق اولور وخناق ايچون مع العسل تحنك اولنسه
نافع اولور وربيه تنقيه ايدر اعضاء الغذاء منقي وهاضم وشهي
اولور غاريقون وقطرسيا ايله شرب اولنسه مغص ونفخه نافع
اولور شرباً وطلاء خل ايله ورم طحاله جيد اولور وفلفل ابيض معده نك
اصلاح ومعده نك تقويه سي اشد اولور فلفل طعا واحدار ايدر اعضاء
النفض بولي ادرار وجنين احدار ايدر وبعد الجماع ذرج افساد وتقوية
اول نطفه يه منفعتله منع ايدر وانك قليل وكثيري سقمونيا نك خلافي
اوزره اطلاق ايدر وهم منيه تجفيف ايدر اما دار فلفل باه
زياده ايدر رطوبت فضليه سي حسيله وغاريقون وقطرسيا ايله
شرب اولنسه مغصه نافع اولور الحميات مع الدهن بدنه مسح اولنسه
نافضه نافع اولور السموم فلفل ابيض ترياقدر واقع اولور وكذلك
دار فلفل نهش هوامه نافع اولور ودهني ايله طلا اولنسه هم
11 اول نشه نافع اولور فلفل الماء الماهية بر نوع حشيشه در كه صوده
نابت اولور وصوبه قريب اولور انك عزاقتده فلفلدر واردو وانده
12 حدتي بو قدر الافعال والخواص اسخان كافي ايله تسخين ايدر ولكن تسخين
فلفلدن انك تسخين اقل اولور فلفلمويه الماهية ديلديكه فلفلمويه
اصليدر الخواص ديلديكه اوجاع بارده يه وتسخينه انك منفعتي
شربتي سر واردر آلات المفاصل [illegible] نقرسه نافعدر اعضاء النفض

١٣ انك قولنجه و رياح بارده ده خاصيتى واردر فسوريقون الماهيه
معروفدر انك تجفيفى قلقطارك تجفيفندن اشددر و مع هذا الذع
اقلدر و همى الطفدر الجراح والقروح ديسقوريدوس ديديكه انك
ايله جرب طلا اولنوب حمامده غسل اولنسه انك منفعتى ظاهره سى اولور
١٤ فاشرا الماهيه خزار جشانه ديرلر و اكرمته البيضاده ديرلر الطبع درجه
ثالثه يه وارنجه قدر حار و يابسدر الافعال والخواص جالى و جريضدر
و تجفيف و تلطيفى واردر و اسخانى معتدلدر الزينه ظاهر بدنى انك
اصلى كرسنه و حلبه ايله شديد اجالى اولور و تنقيه و تصفيه ايدر كلفى
و قروحن باقيه قالن اثار سود سائره يى اذهاب و ازاله ايدر وكذلك
فاشرا ثنيه ايله تمرين ايدنجه قدر طبخ اولنسه اول افعالى ايشلر و تحت عينده اولان
كهنه دمى دخى ازاله ايدر الاورام والبثور اصل فاشرا تو اليلى و بثور لبنه يى
قلع ايدر و شراب ايله داخس تسكين و اورام صلبه يى تحليل و دبيله يى
تفجير ايدر و اوتوز كون مقدار بر يوم انرف او جراتو لوسات نحو خل الله
شرب اولنسه ورم طحالى تحليل ايدر و مع التين انك ضمادى دخى
طحال ده نافع اولور و شراب ايله تضميد داخس الجراح والقروح
قروح رديه اوزره مع الملح اصل فاشرا ايله ضماد اولنور و اكله اللحم
اولان قراحه ادخال اولنور متقرح و غير متقرح جرب ده انك تمر
لطوخا استعمال اولنور و اول لطوخ تقشير ايدر الات المفاصل
شراب ايله اصل فاشرا اعطاى اخراج ايدر و اندن كل يوم بردرهم
فالج ايچون شرب اولنور شربا و طلاء شدخ
عضل ايچون دخى استعمال اولنور اعضاء الرأس كل يوم اندن
التى درهم شرب اولنسه صرعه و سدره نافع اولور و لكن احيانا
عقله تخليط احداث ايدر اعضاء النفس بعضلره اندن عسل ايله لعوق
اتخاذ اولنوب مختنقينه و فساد نفس و سعال و وجع جنب اصحابنه استعمال
اولنور و فاشرانك عصاره سى حنطه مطبوخه ايله شربا و لنسه لبنى اكثار

يعنى خناقه اولنلرده

٢٩٧

ايدر اعضاء الغذا جالينوس ديديكه فاشرا انك اول طلوعنده اطرافى اكل اولنسه
قبضى سبيله معده يى نافعدر و لكن انده مقدار قليل مرارت و حرافت
اعضاء النفض اول طلوعنده اول نباتك قبل اكل اولنسه بولى ادرار
ايدر و بطنى اسهال و انك اصلى بردرهم سقى اولنسه جنينى قتل ايدر و احتمال اولنسه جنينى اخراج ايدر
و طبيخنده جلوس رحمى تنقيه ايدر و عصاره سى بلغمى اسهال ايدر و اول نباتات
طحال ايچون ادويه معجنه ده اولور السموم انك اصلندن بردرهم افعى
نهشنه نافعدر و بالجمله هوام لدغ نهشنه نافعدر الابدال انك بدلى
١٥ كندو وزننك اولان درونج و بروزنك ثلثانى مقدارى اولور بسباسه
فاشرشين الماهيه ديلديكه فاشرشين هو فاشرا اجنحه در
انك لبلابه يه رق كبر و رقى اولور و كوكينك طشره سى قاره و ايچرسى
صارو اولور الخواص انك افعالى فاشرا افعالى كبى اولور لكن اندن
اضعف اولور اعضاء المفاصل فاشرا كبى فاشرشين هم فالجه نافعدر
اعضاء الرأس انك قبل اول مطلعنده اكل اولنوب صرعه نافع اولور
اعضاء الصدر صدرى تنقيه ايدر اعضاء النفض فاشرشين دخى
١٦ نبت اول طلوع و ظهورنده اكل اولنسه بولى و حيضى ادرار ايدر فربيون
الماهيه اول دوا بر صمغدر حاده دركه انك قوتى اوچ و ياخود دورت
سنه دن صكره متغير اولور و اول صمغ نك عتيقى صفرته و شقرته يه
ضارب اولور و زيت ايچنده اذابه يى قبول ايلمز عتيقى و اول اقوى اولور
ايچون صعوبت ايله اولور و فربيون حديث بو خصوصده عتيقك
خلافى اوزره اولور و بعضلر ديديلركه فربيون باقلاه مقشر ايله بر
وعاده قيلنسه قوتى محفوظه اولور بعض مرور ايام و سنين ايله متغير
اولماز الاختيار انك جيدى حديث و صافى و لونى شقرته ضارب
اصفر اولوب رايحه سى حاده و شديدة الحرافه اولندر باقيلر انزروت
و صمغ ايله مغشوشدر الطبع حاردر و انده برقوت واردر كه لطيفه
و محرقه و جلاء اولور و انك حديثنك اسخانى عتيقنك اسخانندن اشددر

مع هذا حليت اسخانتن صمو غدن برصمغ يوقدر الات المفاصل فربيون
افاويه ايله معمول اولان بعض اشربه يه خلط اولنور وعرق نسايه
انك نفعي اولور وقشور عظامي استعمالي كوننده طرح ايدر ولكن واجب اولوركه
عظمك اطرافنده اولان لحم دهن ايجنده تفتير اولنه قيروطي ايله حمايه اولنه
بعده فربيون عظمه استعمال اولنه و فربيون ايله فالج وخدرده اولان عضو
تمريخ اولنور وجدا نافع اولور اعضاء العين فربيون ايله اكتحال اولنسه
جاليه اولور وغشيه اولان ماء ازرقي تحليل ايدر ولكن جميعا نهارده لذغ دائم اولور
وآلت بناء غسل ايدر وسائر شيافات ايله خلط اولنور اعضاء النفض ماء
اصفره وبرد كلايه نافعدر واصحاب قولنجه دخي نافعدر وطيب الرائحه
اولان بعض بزور ايله وماء عسل ايله فربيونك شربت واحده سي اوج
اونولوسات اولور خوردير كه فربيون فم رحم ضم شديد ايله ضم ايدر حتى
اسقاط جنين ايجون استعمال اولنان ادويه يه اسقاطدن منع ايدر
وميه خور ديديكه وركلره نافعدر اولان بلغم لزجه وكذلك ظهر واعصابه نافعدر اسهال ايدر
اولان بلغم لزجي اسهال ايدر ديلديكي اوزره السموم بعضلر ديديلركه بر
كمسنه يه هوا ملتهبده نهش ايلسه اول عضو نهشك رأسنك ونواحي
رأسنك جلده سي شق اولنوب حتى تحفي ظاهر اولنجه قدر واول صمغ تعبيه
فربيون سحق اولنوب انك مسحوقي اول شقه ادخال اولنوب خيط ايله
ديكيلور وبو تدبير ايله اكر مكروه اصابت ايلمز فربيوندن اوج درهم
مقداري شرب اولنسه معده يه ومعايه تقريح ايدوب اوج كونده
قتل ايدر فطراساليون كرفس بابنده ذكر اولندي فاعنه الماهيه ١٧
باب الجناده ذكر اولندي فيلزهرج الماهيه بودر اشجار الحضضدر ١٨
وانك فلفل كبي ثمره سي واردر وحضض بعضلره انذرن متخذ اولور و ١٩
بعضلره نوع زرشكدن اتخاذ اولنور واعرابي نوع اخردر وفيلزهرج
قوتي انذرن متخذ حضض قوتنه قريب اولور ولكن انذرن ضعيف اولور
الزينه انكله شعره طلا اولنسه شعري تقويت ايدر اعضاء الغذا اول
تنحركه

شجرك فروع خضر ايله طبخ اولنوب طحال ايجون شرب اولنور واكر نفع
بانخ ايله نافع اولور كذلك اول مطبوخ يرقان ايجون دخي استعمال اولنور
اعضاء النفض فروع عنك طبيخي حيض ادرار ايدر و كندوسي ... قوي
فروع كبيدر وثمره سندن مطرسي مقداري شرب اولنسه خلط بلغمي
كثير اخلاط بلغمي اسهال ايدر فراسيون الماهيه اوادوا بر نوع حشيشه در ٢٠
وزهري كوكلونه احمر وطعمي مر اولور الطبع ارتياسوس ديديكه انك اسخاني
وتجفيفي قوي درجه كلدر اما اول عشابلك غيريلري ديديلركه درجه ثالثه ده
حار ودرجه ثانيه ده يابسدر الخواص مفتحدر جلاسي واردر رسل يي
اذابه ايدر وتحليل وتقطيع ايدر اعضاء الرأس انك عصاره سي انفده
اولان وجع مزمن ايجون استعمال ومنافذ سمعي تنقيه وتفتيح ايدر
وسمعك قديم اولان وجعني ازاله ايدر اعضاء العين عصاره سي
عسل ايله تحديد بصر ايجون استعمال اولنور اعضاء الصدر صدري ورئه يي
نفث ايله تنقيه ايدر اعضاء الغذاء كبد وطحال سده لرين تفتيح ايدر
اعضاء النفض طمث احدار ايدوب رحم تنقيه ايدر السموم فراسيون
مع الملح كلب كلبك عضه سي ايجون استعمال اولنور فوذنج الماهيه ٢١
انك برصنفي نهريدر وصنف اخري جبلي اولور طعمي زوفا طعمنه ورقي زوفا
ورقنه شبيه اولور وفوذنجك برصنف اخري دخي اولور كه اكثر غالب بحور
تسميه اولنور وبو اسمك املاسي نسخ لرده مختلفدر وفوذنجك دوردنجي
برصنفي دخي واردركه اكه فوذنج البيشه ديرلر وانك قوتي غيري اصنافك
قوتي كبيدر حريف اولور وشرابنك قوتي حاشا شرابنك قوتي كبيدر
وفوذنج جوهر لطيفدر وجبليسي نهريسندن اقوادر الخواص حرتي و
ومرارتي حسبيله قويا تلطيف ايدر وخصوصا فوذنج بريده تلطيفي اكثر
اولور وكذلك فوذنج محمر معقر حادر ووحلة شرب اولنسه عرقي ادرار ايدر
وسخونت شديده ايله تسخين ايدر عمق بدنده جذبي حسبيله وقطع وتجفيف
ايدر وجدا تسخين ايدر الزينه فوذنج وخصوصا طريسي شراب ايله طبخ اولنوب

ضماد اولنسه بدندن آثار سودی وتحت عینده حادث اولان کمده‌یی
اذهاب وازاله ایدر الجراح والقروح جبلیسی شجوج وفتوقه نافع اولور
وجبلینك طبیخی ایله حکه وجرب اصحابی استحمام ایدر آلات المفاصل انك
طبیخی شرب عضلات لحومنده واطرافنده اولان وضعه نافع اولور وانك
ایله عرق نسایه ضماد اولنور واول ضماد جلدی احراق ایدر ومزاج عضوی
تبدیل ایدر ومواد موذیه‌یی عمق بدندن جذب ایدر وانذن صکره ماء جبن
برقاچ ایام متوالیا شرب اولنسه داء الفیل ودوالی مرضلرینه دخی نافع اولور
واصناف فوذنجدن غالبجون صنفی شرب اولنسه تشنجه نفعی اولور و
انك ایله نقرس طلا اولنور وتبخیری دخی نافع اولور وفوذنج شربی جذامه
نافع اولور ولکن اول منفعتی اکثر تحلیلی ایله اولماز بلکه تحلیلندن ماعدا
تقطیعی وتلطیفی ایله دخی نافع اولور اعضاء الرأس فوذنجك عصاره‌سی
دیران اذنی قتل ایدر وانزه تصدیع وارد ر وجبلیسی قروح فمه نافعدر
وفضولی منخریندن احدار ایدر وغالبجون حرافتی ایله لثه‌یی شد ایدر
اعضاء النفس فوذنجك طبیخی انتصاب نفسه نافعدر وصدرده اولان
غلیظه ولزجه اخلاطی اخراجه فوذنج طبیخی قوی اولور خصوصا تینله
اکل اولنورایسه قوتی اکثر اولور ووجع اضلاعه دخی نفعی اولور وجبلینك
اول افعالی سائرلرندن اقوی اولور وذکر اولنان منافع غالبجونده دخی موجوددر
وغالبجون اوزره سرکه رش اولنوب قریب العهدده اول تخلل آخذ وشم اولنسه
اصحاب غشیه باعث افاقت اولور وفوذنج بیش خفقانه نافع اولور
اعضاء الغذاء قلت شهوته وضعف معده‌یه نافع اولور خصوصا بریینك
نفعی اکثر اولور وفواقه دخی نافعدر وفوذنج تفتیحی وتلطیفی جهتیله
یرقانك صفراوی وسوداوی اولنلرینه جمیعا نافع اولور طبیخی دخی اول علته
نافعدر وطبیخی ایله یرقان ایچون استحمام اولنور واستسقایه دخی نافع اولور
وتین ایله اکل اولنسه طعامه اشتها کتورر وسلاقه‌سی استسقایه نافعدر
وغالبجون غثیانی تسکین ایدر وفوذنجدن مع القیر وطی الطحال اوزره ضماد اولنوب
طحالی

طحالی اضمار ایدر وفوذنج بیش دخی انك کبیدر وخفقان معدی‌یه وکربه
وغثیانه انك منفعتی شدیده اولور اعضاء النفض طبیخی بولی ادرار ایدر
ومغص وهیضه‌یه نافع اولور وعلی حاله دقی اولنسه ویاخود طبخ اولنوب
شرب اولنسه رحمده اولان جنینی قتل ایدر وطمثی ادرار ایدر وبعضلر دخی تقیه ایدر
وبعضلر دیدیلرکه فوذنج اهلی باهی قطع ایدر خصوصا برینك باهی قطعی اکثر اولور
واحتلامی منع ایدر وفوذنج بری بطنی اطلاق صالح ایله اطلاق ایدر ورحمه نافع
اولور ودیدانی خصوصا دیدانك صغارینی قتل ایدر وجبلی اولان فوذنج مرار اسودی
اسهال ایدر واول فوذنج اهلیدن مشروب اولان اون سکز قیراط جلاب ایله شرب
اولنور وفوذنج برینك برصنفی دخی بوفعلی ایشلر وبالجمله اصناف فوذنج خل ایله
ویبیر میفختج ایله خلط اولنسه اقوی اولور وآنی استعمال ده صواب
بودرکه فوذنج سحق اولنوب ماء ایله وملح ایله ممزوج اوزره نثر اولنوب شرب
اولنه وغالبجون دیمکله معروف فوذنج طریق بولدن فضول صفراویه‌یی اخراج
ایدر وفوذنج بری بعوا فعالك کلیسنی ایشلر الحمیات نافض ایچون فوذنج طبیخی
شرب اولنور وکذلك الجید فوذنج اولان دهن تمریخ اولنور السموم فوذنج شرب
اولنسه ویاخود انك ایله ضماد اولنسه نهش هوامه نافع اولور وانك ایله
نهشه طلا اولنسه کی مجراسنه جاری اولور سموم قتاله اصابتندن مقدم
شراب ایله شرب اولنسه مضرتنی دفع ایدر وورقی ایله تدخین ویاورقی
افتراش اولنسه صعودن هوامی دفع ایدر وفوذنج بری لدغ عقاربه جیدا اولور
٢٢ وفوذنج جبلینك سلاقه‌سی شرب اولنسه عض سباعه نافع اولور فاطالماهی
دواء ترکیدر بعض بلاد ترکده اولور آلآن ماهیتی معلوم دکلدر السموم
شوکران شرب ایدنلره نافعدر وکذلك هوام لسع ایدنلره ماء بارد ایله سقی اولنمسی نافعدر
٢٣ وبالجمله سمومه نافعدر فاواینا الماهی برنوع نباتدر اصلیدر کم انك ذکری
وانثاسی اولور وذکرك اصولی اصابع غلظتنده اولوب ابیض اولور
ومذاقی قابضدر وانثاسنك اصلینك وفرعنك شعب کثیره‌سی اولور الطبع
حاردر ولکن حرارتی شدیده دکلدر الخواص ایزه تجفیف وقبض وتحلیل وتفتیح

وتلطیف وتقطیع وجلا اولور وبر ساعت مقداری مضغ اولنسه اول
ساعتدن صکره دانزه قبضه مانع حدت ظاهر اولور الزنجنه بشره ده
اولان آثار سودی جالی اولور الات المفاصل نقرسه نافع اولور اعضاء
الرأس صرعه نافع اولور حتی تعلیقانی نافعدر ویالکز فاوانیا یی تعلیقی
صرعه نفعی تجربه اولنمشدر یهودی دیدیکه ثمریکه ایله تدخین مجانینه نافعدر
ومصروعینه نافعدر وانلرك بر اثر ایجاب ایدر وکذلك انك ثمره سی اخذ
اولنوب جلنجبین ایله شرب اولنسه شدیدا نفعی اولور مصنف دیرکه بن دیرم که
انلرك ذکر ایلدیکلری فاوانیا قریب اولورکه رومی فاوانیا اوله زیرا هنددن
بیزه واصل اولان فاوانیاده ذکر ایلدیکلری آثاردن کثیرا اثر بولنور وفاوانیا
بزرندن اون بش حبه ماء قراطن ایله شراب ایله شرب اولنوب کابوسه
نافع اولور اعضاء الغذاء فاوانیا اشربه عفصه ایله طبخ اولنسه طبیعتی انضیا بدن
حبس ایدر ومواد حیضیه یی منع ایدر وبزری معده یی تقویه ایدر
واوجاعنی تسکین ایدر وفاوانیانك اصلی یرقانه نافع وسدد کبدی تفتیح ولدغنی
ایدر اعضاء النفض فاوانیا شراب ایله ومدرات ایله شرب اولنسه
طمثی تحریك ایدر وکذلك شرنجی بولی ادرار ایدر وانك حبندن
اون بش حبه شراب ایله وماء قراطن ایله اختناق رحمه
نافع اولور وانك حبوبندن اون ایکی حبه شراب ایله شرب اولنسه
نزف حیضی قطع ایدر ونفسا یه اصلندن برلوزه مقداری سقی اولنسه
ادرار حیض ایله فضول نفاسی تنقیه ایدر وکذلك اصلندن
برلوزه مقداری کلا ومثانه وجعلرینه نافع اولور وشراب ایله انك
طبیخی بطنی عقل ایدر وادرار ایدر فرنج الماهیه بقلة الحمقاء دریا ٢٤
البادہ بیزانی ذکر ایلدیك فطر الماهیه دیسقوریدوس دیرکه فطر ٢٥
ایکی صنفدر برصنفی ماکولدر وصنف اخری قتالدر وقلادیتکه عرق
اولان صنفی قتالدر دیدیلر لکن انلرك هیضه عارض اولور وقوسندن [illegible]
اقلدر الطبع درجه ثالثه ده بارد وثالثه ده رطبدر الافعال والخواص خلط ردیا رطب ویابس
وغلیظ تولید ایدر انك استصلاحی اول قطر نسلق اولنور وانك ایله
کمترس

کمتری وحبق جبلی قیلنور وانی تناول ایدن صکره اوزرینه نبیذ شدید شرب اولنور
الات مفاصل قطعا ضرر وسکته ایراث ایدر اعضاء الغذاء غیر قتال اولان
صنفندن هیضه حادث اولور اگر تناول اولنور اکثار اولنور ایسه وفطرك
هضمی عسیر وغذائیتی کثیر اولور وفطرك صنف قتالی ایله غشی وعرق بارد
عارض اولور اعضاء النفض عسر بولی ایراث ایدر السموم انك برصنفی
قتال اولور واول فطر قاتل پاسلی اولان حدید جوارنده ویاخود اشیاء
عفنه جوارنده وبعض هوامك مسکنی قربنده وحجر الیسنده نابت اولان
وفطر افساد شاننده اولان شجره زیتون کبی اشجارك قربنده و
اطرافنده نابت اولور وفطرك قاتل علامتی بودرکه اول فطرك اوزرنده رطوبت اولنلر
لزجه ومتعفنه اولوب تغیره سرعت ایدر وانی تناول ایدن ضیق نفس وغشی عارض اولور
وانك علاجی مقطعات وتوذیح ایله سکنجبین سقی اولور ویاخود دیوك
ودجاجك ذرقی یعنی ترسی خل ایله سقی اولنور وباخود عسل کثیرا اطعام اولنور
وهو ملك دخی اول فطر الکی تناول کوننده ومساحقه ووقتنده متناول قتل حالده
ایدر فجل الماهیه اجزاء فجلك اقواسی بزری وبعده قشری وبعده ورقی ٢٦
وبعده لحمی اولور وفجلك دهنی خروج دهن قوه سنده درلکن دهن
فجلك حرارتی دهن خروج حرارتنده اشد اولور وبزری اولان فجل بستانی
فجلله بالجمله اوصافنده مشارك اولور ولکن بزری اقوادر الاختیار مسلوخی
اعذر اولور واجزاسنده اقواسی بزری اولور الطبع درجه اولاده
حاردر ورطبدر وبزری ثالثه ده حاردر یابس الخواص ودیاح تولید ایدر لکن
بزری دیاحی تحلیل ایدر وفجلك تقطیعی قویدر وخصوصا فجل بریك
تلطیفی اقوادر وبر نسنه نك التهابی اولور ومسلوقنده غذائیتی اکثر
اولور زیرا سلق اول کلبه کنه دوالیدن ایدن مفارقت ایدر وانلرك تولید
ایتدیکی غذا بلغم اولور ومع ذلك قلیل المقدار اولور وفجلك تعفنی سریع
برجوهر واردر واول جوهر فجلده اولان عضو تلره سبب اولور وفجلك

رومي ايله

دبعده ظهور ايدن ورقي سلق اولنوب اول مسلوق زيت ايله اكل اولنسه
اصل فجلدن انك غراسي اكثر اولور **الزينة** دقيق شيلم ايله فجل خلط اولنوب داء
الثعلبده استعمال اولنسه شعر انبات ايدر وغسل ايله ضماد اولنور
ايسه تحت عينده مع كهوبة عارض اولان اثار عيني قلع ايدر وفجلك
بزري اعضاده اولان غشيه والوان غريبه سائره يه وضربه
اثارنه وكلفه نافع اولور وفجلي كندر شدرن بر مقدار ايله طلاء اولنق
اسودي ازاله ايدر خصوصا حمامده طلا اولنه وفجل قلي زياده ايدر
الاورام فجل شيلم دقيقي ايله بثور لبنيه يه جالي اولور **القروح**
عسل ايله تضميد اولنسه قروح خبيثه يه وقروح لبنيه يه قلع ايدر
ومع الخل بزر فجل عنقر ايادينكه معروفدر اولان قرحه يه قلع تام ايله
قلع ايدر وكذلك قوابي اوزره قيلنسه قوابي دخي ازاله ايدر **آلات**
المفاصل بزري مفاصله اولان ضربانه نافعدر ووجع مفاصله
جدا نافعدر **اعضاء الرأس** باشه ودیشه وحنكه حضوردر وعصاره
ودهن قولقده اولان ريحه جدا نافعدر **اعضاء العين** عينه جدا ضاردر
ولكن ماء فجل عينه تقطير اولنسه جلا ويرر وتحت الماقده اولان
اثاري ازاله ايدر ابن ماسويه ديديكه فجلك ورقي بصري حدتلندرر
اعضاء الصدر فجلك مطبوخي عتيق ومزمن اولان سعاله وصدرده
متولد كيموس غليظه صالح اولور وقطور قتالدن عارض اولان اختناقه
نافع اولور وسكنجبين ايله طبخ اولنوب خناق ايچون غرغره اولنسه
نافع اولور ومع ذلك حلقه مضر اولور وفجل لبني زياده ايدر **اعضاء**
الغذاء معده يه رديدر ومجشي دركر دير وبعد الطعام بطني تليين ايدر
وغذايي تنفيذ ايدر وقبل الطعام تناول اولنسه فجل طعامي وطاقي قيلر
ومعده ده طعامك استقرارنه مانع اولور بناء عليه قيئي تسهيل ايدر
خصوصا قبوغنك سكنجبين ايله قيئي تسهيلي اشد اولور وحنبه وطعام اوافق طلا
اولور

اولور وبزري خل ايله جدا مغثي اولور طبخ اولنان نسخه ده بزريله
جرم واقعدر وبزري ورم طحالي تحليل ايدر ابن ماسويه ديديكه بعد
الطعام اكل اولنسه وخصوصا ورقي اكل اولنسه طعامي هضم
ايدر وورقنك صويي سدد كبدي تفتيح ايدر ويرقاني ازاله ايدر و
بعضلر ديديلركه ورقي هاضم وجرمي مغثي اولور وبزري بطنده اولان نفخي
تحليل ايدر وطعامك خروجني تسهيل ايدر واشتهايي كتورير ووجع بولي
ازاله ايدر وماء فجل استسقايه نافع اولور **السموم** نهش افعايه
نافع اولور وشراب ايله حيه وعقرب نهشنه نافع اولور وكذلك بزري
سموم وهوامه نافع اولور وانك شدخي عقرب اوزره وضع اولنسه بقوة
اول عقرب هلاك اولور وماء فجلك عقربي اهلاكي مجربدر وفجل اكل ايدن
كمسنه يي عقرب لدغ ايلسه ملدوغه مضر اولماز **فستق الماهي** ٢٧
بر نوع معروف شجره دركه بعض بلادده اولور **الطبع** ديديلركه انك حرارتي
جوزدن اشددر ودرجه ثانيه نك اخرنده حاردر وانده رطوبت
واردر وبعضلر ظن ايلديلركه فستقك طبعي بارددر واول كمسنه لر
ظن مذكورلرنده خطا ايلمشلردر **الخواص** حرارتي وعطريتي جهتيله سدد
كبدي تفتيح ايدر وانده عفوصت واردر وغذائيتي جدا يسيردر **اعضاء**
الغذاء معده يه جيددر خصوصا شامي اولنه وحب الصنوبره مشابه اولان
فستقك جودتي اكثردر انده مرارت وعفوصت اولمغله خاصه كبديله سكن
مرارتي وعطريتي ايله تفتيح وتنقيه ايدر ومنافذ غذايي تفتيح ايدر
ودهن وجع كبده ورطوبت وغلظتدن حادث اولان وجعه
نافعدر وبرقائل ديديكه فستقك بن معدن منفعتي وياخود مضرتي
بعلمدم مصنف ديديكه فستق غثياني ومعده تقليبني منع ايدر وفم
معده يي تقويه ايدر **اعضاء النفض** بطني نه تليين ايدر ونه
عقل ايدر **السموم** فستق وخصوصا شراب ايله شربي مطبوخ
اولان فستق نهش هوامه نافع اولور **فستق الماهي** قرادكز ٢٨

ملح معروف

يعنی كنديه مشابه بر حيوان ... اسره ره اولور و بكز زكه بزم قمزده
انجل ديمكله معروف اولان حيواندر اعضاء الغذاء فساقس
شراب ايله وياخود خل ايله شربی اولنسه حلقه ناشب اولان
علقی اخراج ايدر اعضاء النفض فساقس استشمام اولنسه اختناق
رحمه نافع اولور وقوا رحمی انعاش ايدر و فساقس سحق اولنوب
احليلك ثقبه سنه قيلنسه عسر بوله دواء برء اولور الحميات حماء
ربعی اولانلكر ... بر عدد فساقس اخذ ايدوب بر بقلا ايچنه
وضع ايدوب اول بقلايی ابتلاع ايلسه اكر نافع اولور السموم فساقس
بغير باقلا يالكز ابتلاع ايلسه لرتسع هوامه نافع اولور فار الماء
بر نوع معروف حيواندركه مسكنی تحت ارضدر اولور الخواص آنك ۲۹
دو ... سيكلری قطع ايدر و فارك زبلی داء الثعلب اوزره وضع
اولنسه و خصوصا عسل ايله تلطيخ اولنسه و خصوصا زبل تحتيرق
استعمال اولنسه الم نافع اولور اعضاء الصدر فارنك ارده شی
اولنوب بعد تجفيف اولنديقده صكره اغزنده لعاب سيلان
ايدن صبيه اطعام اولنسه اول لعاب سائل منقطع اولور اعضاء
النفض فارك زبلی كندر ايله و عمالی ايله شربی اولنسه حصاتی
پاره لر و زبلی نسا فی احتمال اولنسه صبيك بطنی اطلاق ايدر
و زبلی صو ايله طبخ اولنوب عسر بولی اولانلر ايسنه لر ايچنده اوتورسه لر
نافع اولور السموم فاس اتفاق ايلديكه فار شق اولنوب لدغ
عقرب اوزره وضع اولنسه نافع اولور فرس الماهيه مشهوردر
الخواص فرسك زبلنك حماز زبلی كبر فعلی اولور الاورام مهر آنك ۳۰
يعنی طايلرك جلدی احراق اولنوب حرارقس صو ايله بثور اوزره
طلا اولنسه تبديد ايدر يعنی داغيدر اعضاء الرأس ديلديكه
فرسك ركبه سنده اولان زائده دق اولنوب خل ايله شربی اولنسه
صداع صاغلدر اعضاء النفض عن بلی الاناث فی خاصته فرسك

العجه

انفخه لر اشامرغنه و قروح امعايه و ذربه نافع اولور فقيلا سوس
الماهيه ديلديكه اول نبت بخوردر مريم رغرطنيشا جنسندندر الخواص
انزه مجلا و تقطيع قوه منقيه وارددر و مفتح و محلل در و اصلی شربی اولنسه
جذام تغريقی و ادرار ادر اولور اعضاء الغذاء انزنك اوج درهم مقداری شرب
اولنوب و لمقداری تجاوز اولنسه و شربی طلا ايله وياخود ممزوج ماء
قراطن ايله قيلنسه يرقانی ازاله ايدر و واجب اولوركه انی صنوالحر ...
اوزره شرب ايدن كمسنه شديد تعرق ايچون ثياب كثيره اورتنه اول
تدبير ايله عليل مره لوننده عرق كثير ايله تعرق ايدر ~~وآخر شرب و تنقيه~~
ولجب اولوركم و اول نبتك اصلی بشره يی تنقيه ايدر و كلفی اذهاب
و ازاله ايدر و انك طبيخی بردن عارض شقاقده نافع اولور
و كذلك اول نبتك اصلی تقويرا اولنوب يعنی اويلوب ايچنه زيت
وضع اولنديقدن صكره دماد حار اوزره وضع اولنمغله
تسخين اولينن زيت شقاقده نافع اولور الاورام و
البثور انك اصلی بثوری ازاله ايدر ~~...~~ و عصاره سی
صلابانه و ورم طحالی و خنازيری و طرو ياس جراحاتی جميعا
تحليل ايدر و حصفی ازاله ايدر القروح اصلی خل ايله ياخود
عسل ايله خلطا اولنوب استعمال اولنسه وياخود يالكز استعمال
اولنسه جراحاتی ابراء ايدر الا جراحت طری وغير عتيق ايسه
و انك طبيخی باش اوزره صب اولنسه رأس حنتقرحه موافق
اولور الات المفاصل ضماداً التواء عصبه و نقرسه نافع اولور
اعضاء الرأس شراب ايله خلطا اولنسه سكر شديد اولور
و بعضلره انك صويی ايله تنقيه رأس ايچون استعاط اولنور و طبيخ
باشه صب اولنسه قروح رأسه زياده موافق اولور و باش
اولان صداع تادرتسكين ايدر اعضاء العين انك صويی عسل ايله
عينه عارض اولان ظلمته و ضعف بصره موافق اولور و كذلك اول ما ايله

ذكر اولنان افتلر ايچون استعاط اولنمق جائز اولور **اعضاء الصدر**
بعض انلك اصلندن ربو معالجه‌سی ايچون عليله سقی ايدرلر **اعضاء الغذاء** اطبا
طحال اولدواخل ايله طلا اولنور **اعضاء النفض** اول دوادر و مالی
ايله شرب اولنسه بلغمی و مائی اولان كيموسی اسهال و طمث شربا
واحتمالا ادرار ايدر و بعضلر ظن و زعم ايلديلركه بر خاتونلرانی وطی
ايلسه‌لر يعنی اوزرينه باصسه‌لر حمل اسقاط ايدر و حامل اولميه‌لر
رقبه‌سنه وعضدلرينه اول دوا اصلنسه حبلدن يعنی گبه‌لكدن فالمقدن
انلری منع ايدر اسهال بطن ايچون بر قطعه صوفده ايله اول دوا
احتمال اولنسه و كذلك اول دوا ايله سره تلطيخ اولنسه طبيعتی تليين و مراق خاصره
ايدر و جنينی اسقاط ايدر و قتل قوری ايله حبی قتل ايدر و انك عصاره‌سی
بو فعلده اقوی اولور و انك صوبيه حل ايله اخلاط اولنوب نتوئی اولان
معقده اوزره تلطيخ اولنسه نتوئی داخله رد ايدر و انك عصاره‌سی
مقعده اولا عروقك افواهنی فتح ايدر و اصلی شربا و احتمالا
طمث ادرار ايدر و اصلندن بش درهم مقداری عسل ايله شرب اولنسه
اسهال قوی ايله اسهال ايدر و انك شربتی واحد سبع دورت درخميه
وانجه قدر اولور **السموم** ادويه قتاله و سموم سقی اولنانلره
خاصة ارنب بحری شرب ايدنلره معالجه ايچون [illegible] اول دوا
شراب ايله سقی اولنور **فقاع الماهية** فقاع يعنی نبيذ و بوزه‌دركه انك ٣٢
انواع واردر و جمله‌سندن اصلی و اصلحی اول فقاعدركه انك
اتخاذی خبز حواری و نعنع و كرفسدن متخذ در زيرا خبز مطبوخلق
متخذ اولان فقاع خبز عجين فطيردن متخذ اولوب كلدركه [illegible]
اصلحدر مصنف خبز مطبوخ ايله تخالس اخراج اولنمش و غايه
قاتلمش و نضجنه احاده اولنمش خبز مراد ايدر و خبز عجين
فطير ايله مائيه قاتلمش و جودت نضجی و تلياخ خبز مراد ايدر
الخواص فقاع نفاخ و اخلاط رديه‌يه مولد و غزاسر ددی اولور
و انك

رياح
وانك ايچندن رياح نفع اولنيا تليين اولنوب انده عمل ايله بولنتلی اولور
پس بالجمله [illegible] قوامندن اخراجنی و مضرتندن سن آلا
قياس ايله و لكن خبز حواريدن كرفس و نعنع ايله متخذ اولان فقاعك
كيموسی جيد و ملغاله محرورينه موافق اولور **آلات المفاصل** عصبه جدا
مضر اولور **اعضاء الرأس** حجاب دماغه مضر اولور **اعضاء الغذا**
خبز حواريدن متخذ اولان فقاع معده حاره‌يه جيد اولور **اعضاء**
٣٣ **النفض** شعيردن متخذ اولان فقاع بولی ادرار ايدر و مثانه‌يه و كلايه
مضر اولور **فسوريقون الماهية** بو بر دوادركه جرب ايچون مرداسنج
واكی قاتی قلقديسدن اتخاذ اولنور اول اكيج وادن عقدار مزكور اخذ
اولنوب سحق اولنور بعده بر قدر حرير اچينه وضع اولنوب اول قدرك
اغزی تطيين اولنور و حر شديد اولان مكانده دفن اولنوب قرق
كون مقداری اول محلده موقوف ترك اولنور **الخواص** بو دوا انك تجفيف
قلقطارك تجفيفندن اشد اولور و مع ذلك لذعی اقل اولور و بو دوا
٣٤ الظفره **القروح** جربی ازاله ايدر **فليلون الماهية** ديسقوريدوس
زعم ايلديكه فليلون بر نوع نباتدركه مواضع صخريه‌ده نابت اولور و انك
بر صنفنه انثی تسميه اولنور و اول صنف طحلبه مشابهدر و ورقلری خضرتی
زيتون ورقی خضرتندن اشددر و ساقی دقيق و قصيردر و انك زهری
ابيض و بزری صغيردر و لكن بزر خشخاشدن اكبردر و اخر بر صنف
دخی واردركه اكا ذكر تسميه اولنور اول دخی صنف اولی مشابهدر و لكن
بزرده مخالفدر زيرا انك ثمره‌سی زيتون ثمره‌سنه اشبه اولور و شكلی عنقوديدر
يعنی صلقم كبيدر **الخواص** ديلوركه خاتونلر بعد الطهر وزن مخصوص
اوزره شرب ايلسه‌لر و لدی ذكر اولور اما صنف اولی بعض انثی شرب
ايلسه‌لر ولدی انثی اولور و بو كلام قراسطوس حكيمدن حكايه اولنور
مصنف الهام ايله تصور ايروب ديركه اول حكيم بونی تجربه ايدوب بعض اطبا
اتباعك كركر و طبيخ اولان نسخه‌ده تحرير دركه بو كلام قول مجرددر **اون بكنجی فصل**
ايله

حرف صادده کلام تشعدر و بز بو فصلده اون ایکی دوا ذکر ایلرز صندل
الماهیه بر نوع غلیظ خشبدر که بلاد صیندن کلور و انک اصنافی اولور ١
کیمی اصفر و کیمی احمر و کیمی دخی بیاضه مائل اصفر اولور اطلوب اکه بعض
تجار مقاصیری تسمیه ایدرلر و بو صنف ثالثک رایحه سی ایکی صنف اوللرک
رایحه طیبه لرندن اکثر اولور ولکن اول صندللک وجودی اقل و اعز
اولور الاختیار جالینوس و ابن ماسویه دیرلر که صندل احمر اقوی
اولور الطبع درجه اولاده اخرینه ثانیه ثالثه ده و انجه قدر یابسدر
و درجه ثانیه ده یابسدر الخواص صندل و خصوصا صندل احمر
تحلبی منع ایدر الاورام و رملی تحلیل خصوصا صندل احمرک تحلیلی
اقوی اولور و حمرت اوزره طلا اولنسه جدا نافع اولور اعضاء الرأس
صداعه نافع اولور اعضاء الصدر حمیاتده عارض اولان خفقانه
شربا و طلاء نافع اولور الحمیات حمیات حاره یه صندل و خصوصا
ابیض مقاصیری نافع اولور کرک شرب اولنسون و کرک صدر اوزره طلا اولنسون
صدف الماهیه جزائردن بعض جزیره بحرده بر نوع حیوان ٢
اولورکه اکه صدف تسمیه اولنور انک بالجمله اعضاسی حجریدر
دالقوجلر اوله بحری غورندن و قعرندن انی اخراج ایدروب
ایکی شق ایدرلر و صدرندن الجوهر اخراج ایدرلر الخواص
صدفک لحمی احراق اولنوب حراقه سی ایله ابدان طلا اولنسه بقوة وسحق
تجفیف ایدر فرفیر دیمکله معروف صدفک محرقی حفشی و جالی
اولور و جمیعا صدف عمقدن جذاب اولور الزینه بالجمله اصدافک
قشالری و قشورلری احراق اولنسه انک حراقه سی بهق جلا ایدر و
صدف غیر محرق علی حاله ناقه ایکن سلاء عظیم اخراج ایدر صدف
فرفیر دهن و زیت ایله طبخ اولنسه نشا فطا ایدی شعر اعسارک
ایدر الاورام حلزونک صدیدی تسمیه اولینان لزوجتی کندر و صبر و مر
ایله عسل تحتنده اولنجه قدر خلط اولنسه اصل اذنکه حادث اولان
ورق

ورمی تجفیف ایدر و اول اورامده رطوبت غائره یه مصادف ایدر ایسه
اکه شفا اولور الجراح والقروح صدف فرفیرک حراقه سی قروح جالبه
اولوب تنقیه ایدر و ادمال ایدر و محرقی ملح ایله حرق ناره نافع اولور
ذرور قیلنوب اوزرینه جفاف ایدنجه قدر ترک اولنمغله و اجناس صدفک
حراقه سی جربه نافعدر و صدف بالجمله جراحاته نافعدر خصوصا عصب
عصبه اوزره اصابت ایدن جراحاته نفعی اکثردر اکوکندر و مر ایله سحق اولنوب
جراحته الزاق اولنور ایسه و کذلک غبار رحی ایله سحق و الزاق
اولنور و حلزون علی حاله الزاق اولنمغله منفعتی جالینوس تجربه
ایلدی الات المفاصل صدف ایله علی حاله نقرس اوزره و مفاصل اوزره
ضماد قلنسه انلرک اوجاع و اورامنی تسکین ایدر اعضاء الرأس
صدف فرفیرک حراقه سی اسنانه جلا اولور خصوصا مع الملح استعمال
اولنه و صدف ایله علی حاله یابس ایکن مع الخل سحق اولنسه رعافی
قطع ایدر اعضاء العین و بالجمله اجناس صدفدن هر قنقیسی حج
لحمی احراق اولنوب حراقه سی غسل اولنه لنقید نصکره اکحال الا ادخال اولنسه
جفنک غلظنی و بیاضی و غشاوه یی اذابه ایدر و طلینس عتیق دیمکله
معروف صدفک لحمی احراق اولنسه و حراقه سی قطران ایله
خلط اولنوب سحق اولنسه و جفن اوزره اول مسحوق تقطیر اولنور
اولنسه اول موضعده شعرک نباتنه مانع اولور [illegible] اول صدفک
ترسی اوزره موجود اولان لزوجت شعر منقلب جفنه الزاق ایدرسه
[illegible] ذکر اولینن حلزونک لزوجتی جبهه اوزره طلا اولنسه عینه
منصب اولان مواد انصبابنه منع ایدر و شعری الزاق ایدر اعضاء
الغذاء فروفرح دیمکله معروف صدفک لحمی معده یه جید اولور صدفک
طبخ و شیء اولمیان لحمی وجع معده یی تسکین ایدر و صدف فرفیرک
خل ایله شرب اولنسه طحالی هزبول ایدر و استسقا اوزره صدف ضماد
طلا اولنسه استسقایی حط ایلمد [illegible] اولضما حفارقت ایلمز و لاغه لوکر

بنفسه اولضماد ساقطا ولمدیغجه قسرایله قالدیرلمیه وصدف بر شی تجر
تجفیفی حسیله ذکر اولینی فعل انده قوی اولور اعضاء النفض لحمو فرفیر
طبیعتی تکلیبن ایلمز وشاطیلس قسمیه اولینه صدف طور وتازه اولور
ایسه انک لحم وخصوصا قسم بطن تکلیبن ایدر وکذلک صیغار صدفک
فرقسی دخی بطن تکلیبن ایدر واختناق رحم اولنلره صدف فرفیر بتخیر اولنسه
نافع اولور وبو بخور مشیمه یی اخراج ایدر ورایحه سنده عطریت اولوب
بایکی قلز وبحار اولنلردن ساحل اوزره اولنلری بخور ره دخی اختناق رحمه
نافع اولور ومصر وعینه تنبیه قوی ایدر یعنی انک سبب افاقه اولور
زیرا انلرک رایحه سی جندبیدستر رایحه سی کبی اولور وصدف احتمال اولنسه
طمث ادرار ایدر وبعضلر دیدیلرکه قوحیلادینکله معروف صدف علی اله
احراق اولنسه ورمادی عفص اخضر وفلفل ابیض ایله خلط اولنسه
اولدوا طور وغیر متعفن اولدیغی قروح امعایه اکا نفع عظیم اولور واول
ترکیبک وزنی بو منوال اوزره قیلنور رماد صدف دورت جزء عفص ایکی جزء
فلفل جزء واحد بو مرکبدن واطعامدن را اولنور وشراب ایله دخی شرب اولنور
السموم صدفلک لحم کلب کلب عضه سندن ایچون اکلی نافع اولور صمغ العربیه
معروفدر الاختیار انک اجودی اول صمغدر که عربی وصافی وقلیل ٣
الخبث اوله الطبع صموغک بالجمله انواعی حاره در الخواص مع
تجفیف تقویه قابض ومغری ایدر واقاقیا صمغی جدا اقوادر
وکذلک تریاقاتده دخی واقع اولور اعضاء الصدر صدری تکلیبن
ایدر وسعال حاره نافع اولور وقروح ریه نک ضرری دفع ایدر
وصوتی تصفیه ایدر اعضاء الغذاء معده یی تقویه ایدر اعضاء
العین ادویه عینه وشیافاته داخل اولور اکلی غرض ایچون براجزاء
معده نک تماسکی واخری تغریه اولور صابون الماهیه معروفدر ٤
الخواص مقرح ومعفندر اعضاء النفض قولنج حل ایدر وخام اسهال
ایدر اکر اکله احتقان اولنور ایسه ویاخود شیافاته قیلنور ایسه

السموم

السموم دیلدیکه صابون شرب اولنسه انلردن حادث اولان اعراض
٥ مهلک ومورم اولور صمغ الماهیه اول شیدرکه صغار الغه فاردیده
وماهی سمکلردن اتخاذ اولنوب اکا ماهیابه تسمیه اولنور الخواص
جلاء وتجفیف ایدر وخلطی دبیدر القروح جرب وحکه ایرات ایدر آلات
المفاصل ورکه عارض وجعه بلغمی یه نافع اولور الزینه معده فسادندن
حادث اولان اغزک رایحه کریهه سنی ازاله ایدر اعضاء الغذاء معده نک جنبده باب الحادث
٦ رطوبتی جالی اولور وانی تجفیف ایدر صنوبر الماهیه معروف شجردر بنز انک
تکلم ایلدک بو مقامده بزم قصدیمز ذکری تقدم ایدنلردن ماعدا اول
شجره نک اجزاسینک احوالیدر الاختیار صنوبر کبارک شجرنک لحاسی
اقوادر اما وفی تسمیه اولینه صنوبرک لحاسی اضعف اولور الخواص
انک لحاسنده قبض کثیر واردر وانده تولد ایدن دودده ذرایح قوه سی قطعا
موجود اولور الجراح والقروح قروح حرقیه یه نافع اولور وانده قوه
مدمله واردر ولحاسنده سحجه یه شفا ولحوق قدر قبض واردر کرک ضماد
وکرک ذرور اسحج اوزره استعمال اولنسون وماء حارک احراقنده انک لحاسی
نافعدر وجراحات اوزره انک خرء ذرور الزاق اولنسه نافع اولور وانک
لحاسی مواضع ضربه یی اصلاح وادمال ایدر ومواضع ضربه یه انک دبقی
زیاده صالح اولور زیرا انک ورقی ارطب اولور اعضاء الراس قشرینک
طبیخ ایکله غرغره بلغم کثیر جلب ایدر ولحاسنک سلاقه سی ایله مع الخل
مضمضه اولنسه وجع اسنانه صالح اولور واکر اکه خل قاتیلوب غرغره
اولنسه بلغم کثیر احدار ایدر اعضاء العین انک دخانی انتثار اجفانه
وماقلرک تاکلنه نافع اولور اعضاء الصدر انک حبی سعال عتیقه نافع
اولور اعضاء الغذاء قشوری ورقی شرب اولنسه وجع کبده نافع
اولور اعضاء النفض انک حبی بطنی حبس ایدر السموم صنوبرده تکون
٧ ایدن دود اخضره رادیع طبیعتنده در صبر الماهیه صبر بر نوع عصاره
جامده درکه بین حمرة وصفرة اولور واوچ نوعی واردر بری سقوطری وبری عربی وبری سمخانی اولور

وبر قوم دیدیلرکه انك نباتی راسن نباتی کبیدر واول قومك بو کلامی صحیح
دکلدر الاختیار اجودی اسقوطریدر انك صوبی زعفران صوبی کبیدر
ورایحه‌سی مرّ رایحه‌سنه بکزر وبصیص واردر متفرکدر وحصاسیز کدورتی نقیدر
وصبر عربینك صفرتی وردزانتی وبصیصی سقوطرینك دوندر ولکن عربینك
لزوجتی وصلابتی سقوطرینك اکثردر بعض سقوطره نتنی رزین وثقیل ایسه
تفرکی واردر ومکی اکر قیاس ایله خفیفدر ومکی صلبدر تفرکی صعوبتلی
اولور وسمجانی نوعنك رایحه‌سی منتنه ووردی وغبر اولور صفرت وبصیص
قلیل اولور وصبر عتیق اولدیجه قرار وبو عتیق مقدار اسود اولور الطبع
درجهٔ ثانیه‌یه واریجه قدر حاردر ودرجهٔ ثانیه‌ده یابسدر وبعضلر
دیدیلرکه درجهٔ ثالثه‌ده حار یابسدر ولکن اول قول اصح دکلدر الافعال و
الخواص ابزه قبض وتخفیف وابرایی تحصیف وتنویم قوه‌لر واردر وصبر
هندینك منافعی کثیره‌در وعفصدر ولکن لذع یوقدر وانده قبض بیر
واردر وقلت لذعی سببندن جراحات ردیه اوزره وضع اولنسه انی قو
لدغ ایلمز الزینة عسل ایله آثار ضربیه اوزره وضع اولنور وداخس عقره
ادمال ایدر وشراب ایله شعر متساقط اوزره وضع اولنسه تساقطدن
شعری منع ایدر الاورام والبثور دبر ومزآکیرك اورامنه نافع اولور وخاصه
لسانك ایکی جانبلرنده اولان عضلاره نافع اولور شراب ایله ویاخود عسل
ایله استعمال اولنورسه الجراح والقروح عسرة الاندمال اولان
قروحه خصوصا دبرده ومزآکیرده وانفده وفمده اولان قرحه‌یه ونواصیره
نافع اولور آلات المفاصل اوجاع مفاصله نافع اولور اعضاء الراس
باشده اولان فضول صفراویه تنقیه ایدر جبهه‌یه وصدغه دهن ورد
ایله طلا اولنسه نافع اولور انف وفم قرحه‌لرینه نافعدر و[illegible]
نافع ادویه‌دندر ولسانك ایکی جانبلرنده اولان اورامه شراب ایله طلا اولنسه
نافعدر وطب قدیمده دیدیلرکه صبر سودایی اسهال ایدر ومالیخولیایه نافع
اولور وصبر فارسی عقلی تزکیه ایدر اعضاء العین نفسی عینك قروحنه وحکه‌سنه

عربی

وجعه

ووجعنه نافعدر وموق عینك رطوبتنی تجفیف ایدر اعضاء الغذاء
صبردن ایکی ملعقه ماء فاتر ویاخود ماء بارد ایله شرب اولنسه معده‌ده
اولان صفراوی وبلغمی فضوللری تنقیه ایدر وشهوهٔ فاسده وباطله‌یی رد
ایدر ومعده‌ده اولان صفرادن حادث لهیبك حرقت والتهابنی اصلاح ایدر
وسائر مصلحات ایله صبردن متخذ حبوب اخشام وصباح تناول اولنسه
بطنی اسهال ایدر وطعام فاسد اولماز وبعض کره اول حبوب یوم واحده
اوجاع معده‌یه نافع اولور وکبدك سددنی فتح ایدر ولکن کبده مضر اولور
واسهالی حسیله یرقانی ازاله ایدر اعضاء النفض صبردن بر اوقیه
درخمی ماء حار ایله شرب اولنسه اسهال ایدر واوج درخمی شرب اولنسه
کمال اوزره تنقیه ایدر وعسل ایله ایکی شربه بینهما ماء‌ده معتدل مسهلدر
بلغمی وصفراوی اسهال ایدر وصبر غسل اولنمش اخر ایله شرب اولنسه اسهال اخرك
معده‌یه مضرتنی دفع ایدر وصبر مغسولك اسهالی اضعفدر لکن معده‌یه
انفعدر وعسل ایله خلط اولنسه صبرك قوتی نقصان حتی قریب اولور که جزیا
اسهال ایلیه یعنی محمودینك حوالیسنده مواد جذب واسهال ایلمیه
امعوق انك اسهالی اوغرندا اولوب علاقی وملاصق اولدیغی مواده مقصور
اوله وصبر صرفك قوهٔ اسهالیه‌سی حقن بر یرنده موضع بعیده نفوذ
ایلمز ونفوذکی کبده واریجه قدردر کبدی تجاوز ایلمز وحجن صبرك غسل
شرب اولنسه کرب ومغص احداث ایدر واسهال ایدوب انك قوتی
صفقات معده‌ده برکون وایکی باقی قالور ویوم برده‌ده صبر سقیی
خطرلودر اول صبر بای حال کان ایام برده بعضکره دم اسهال ایدر بعضکره
بواسیر فاتح وشقاق مقعده اوزره شراب حلو ایله صبر وضع اولنوب
اندن نزف سیلان ایدن دم قطع ایدر وشراب وعسل ایله طلا اولنسه بر وذکر
اورامنه شفا اولور السموم ایام برده سقی اولنسه دم اسهال ایدر خوف
اولنور الابدال ایکی مثلی حضض آکه بدل اولور صوف الملاهی معروفدر الجراح
والقروح صوف محرق قروحه ولحم زائده دیسقوریدوس اوزره نافعدر

درخمیز

٨

صندل الحدید الماهیه معروفدر تیمور بابسنه دیرلر الخواص ابزه تبرید وقبض ٩
وارددر اعضاء النفض خاتونلرک نزف دم طمثینه نافعدر صفراغوث ١٠
الماهیه برنوع طائردر افرنج لغتنده اکا صفراغوث دیرلر الخواص دیلورکه
انک جوفنی قلیلا قلیلا شرب اولنسه حصاة تفتیت ایدر صوص الماهیه ١١
معروفدر اعضاء الرأس زیتده طبخ اولنوب قرص اولنسه وبعضیلر ینه طبخ
اولنوب طبخ اذن متوجعه یه تقطیر اولنسه ابن ماسویه نک رائیی اوزره
اولاذنک وجعنی وضربانن تسکین ایدر صفصاف الماهیه خلافه دیرلر ١٢
بزلرکه متعلق اولان کلامی باب الخائده تاخیر ایدرز اون طقوزنجی فصل حرف
القاف اولان کلام شیعدر بز بو فصلده اللی الت ادویه ذکر ایدرز
قرنفل الماهیه حب صینی نابت بر شجر بناتک ثمره سیدر ودیدیلرکه ١
انک نباتی یاسمینه بکزر ولکن اسود اولور وارککی زیتون جکردکی مقدارنه
اولور وانرن اطولدر وسوادره سواد ندرت اشددر وارککه قرنفل
جزیرهٔ هندده بر شجره نک ثمریدر وانک عکلی علک بطم قوه سنده در الاختیار
انک اجودی نواة جافدیه شبیه اولوب عذب وذکی الرایحه
اولنلر اولور الطبع درجهٔ ثالثده حار یابسدر الزینه نکهه
فم تطییب ایدر اعضاء العین بصری حدتلندیرر وغشاوه یه
نافع اولور اعضاء الغذاء معده یی وکبدی تقویه ایدر وقیئ
وغثیانه نافع اولور قاقله الماهیه ایکی صنفدر احدهما کبار ٢
واخری صغار اولور کبار حمص اسود قدرنده اولور تفریک اولنسه
ایچنده حب ابیض ظهور ایدر کبابه کبی لسانی حاذق ولاذع اولور انده
عطریت وارددر وصغاری عدس قدرندر انک دخی عطریتی واردر
الطبع درجهٔ ثالثده حار یابسدر الافعال والخواص انده مع التسخین
قبض واردر خصوصا قمعی اولنلرک خواص مذکوره سی اکثردر وخصوصا
قمعک کندیده قبض وتسخین زیاده اکثردر اعضاء الغذاء مصطکی
وماء الرمانین ایله قاقله قیئ وغثیانه نافعدر قرفة الطیب ٣

٣ الماهیه قرفه قرنفل قشور غلاظدر لونی قرفه کبی لون مخی اولور انده قرنفل
طعمی واردر ودارصینی حلاوتی یوقدر وقرنفلدن احلیدر وانک فعلی
٤ قرنفل فعلندن اضعفدر الطبع درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر قرفه
الدار الصینی دیدیلرکه بو قرفه دارصینی جنسندندر وبعضیلر دیرلرکه
جنس اخردر بو قرفه دارصینی کبی صلبدر وکیمسی صلب دکلدر وانک
بعضیسی مخططدر وکیمسی ابیض وسریع التفتت اولور وبو قرفه
دارصینیدن اضعفدر دارصینی یابنزانده تکلم اولنزر الطبع درجهٔ
٥ ثانیه ده حار یابسدر قردمانا الماهیه برنوع نباتدرکه ارمینیه
ارضنده نابت اولور وبلاد هند وبلاد عربده دخی اولور قردمانا اول
نباتدن اخذ اولنور وبلاد مذکوره لرک غیری بلادده دخی اولور الطبع
درجهٔ ثالثده حار یابسدر الخواص انده مسخنی ومحمره ومذیبه قوه سی واردر
وانک خاصیتی اعضاء باطنه یی تقویه در القروح جرب وقوبایه خل ایله
طلا اولنسه نافع اولور آلات المفاصل امراض عصبیه وبلغمی اولنه
وجع ورکه وفالجه ورض عضله بالجمله بو آفتلره نافع اولور
اعضاء الرأس صو ایله شرب اولنسه صرعه نفعی اولور اعضاء
الصدر صدری منقی وسعالی مسکندر اعضاء النفض معضه
ودیرانه وحب القرعه نافعدر وشراب ایله وجع کلی وعسر بوله
نافعدر وحصاة ایچون انزن بردرهم اصل غارک قشری ایله
سقی اولنور وانک دخانی جنینی قتل ایدر السموم لدغ عقربه
وسائر نهوشه نافعدر الابدال انک بدلی حرمل واذخردر
٦ قصب الماهیه معروفدر الطبع قصبک تبریدی شدیدر ورمادی
حاردر الافعال والخواص اصلنک وورقنک بلا حرق جلاء یسیر
واردر الزینه قصبک قشوری واصلی داء الثعلبه نافعدر قشوری واصلی
اوساخه جلا اولور واصلی بصل تراب ایله سلایی جذب
ایدر الاورام والبثور انک رطبه رقی حمرت اوزره قوینلسه نفعی اولور

الآت المفاصل عصبك انفتالنی تسکین ایدر اعضاء الرأس انك زهر اذنه
دخول ایلسه صمم احداث ایدر وصیقیشوب خروج ایلر اعضاء النفض
بولی وطمثی ادرار ایدر السموم لدغ عقربه نافع اولور قصب الذريرة الماهية
بلاد هندده نابت اولور وانك اجودی نك لونی یاقوتی وعقده لری متقارب
اولور و هشم یعنی کسرا اولنسه شظایای کثیره هی منهشم اولور وانبوبه لرینك
جوفی بیاضه مائل برشئ ایله ممتلی اولورکه اول شئ نسیج عنکبوته شبیه اولور
و چینی اول شئ ممضوغ اولنسه انده حرافت اولور و بعض سنخده قابض فیه
حرافة واقع اولمشدر الاختیار انك اجودی لونی یاقوتی وعقدی متقارب
و شظایای کثیره یه منهشم و انبوبه سی نسیج عنکبوت کبی شئ موصوف مذکور ایله
ممتلی و ممضوغی حریف و مسحوقی عطر و صفرت و بیاضه مائل اولنلر اولور الطبع
حرادر جه ثانیه ده وار یابسدر الخواص ملطفدر و انده مع
حرافة قبض یسیر وار در وجوهرنده تمازج لرحسن و معتدل ارضیت
و هوائیت وار در و تجفیفی اکثردر وانده جمیع افاویه ده اولدیغی کبی جوهر
لطیف وار در الزینة دم میت جمودتنه نافع اولور الاورام ورمی تحلیل
ایدر الآت المفاصل شدخ عضله نافعدر اعضاء العین بصری جلا ایدر
اعضاء الصدر قمع ایله حلقه تبخیر اولنسه سعاله نافعدر کرك یالکز
وکرك صمغ بطم ایله تبخیر اولنسون اعضاء الغذاء عسل و بزر کرفس
~~ایله کبد و معده ورملرنه نافعدر و جبنه دخی نافعدر و عسر حیض ...~~
~~ایله ... وهو نافع من ... عرادی ...~~
~~... نافعدر ... ایله ... اول ...~~ اعضاء النفض
بول و طمثی ادرار ایدر و بزر کرفس ایله کلایه و تقطیر بوله نافع اولور
و وجع رحم صاحبه سنه انك طبیخ سقی اولنسه و یاخود ایچنده
اول علیله اجلاس اولنسه نافع اولور و اول طبیخ عسل ایله و یاخود
بزر کرفس ایله اورام رحم ایچون شرب اولنور قنطوریون الماهية
بو نبت ایکی نوعدر بری صغیر و بری کبیردر ایکی نوع هم فصل بیعك

اخرنده نابت اولورلر و ورقی اتل کبی اولور قنطوریون غلیظك یعنی کبیرك
بیضی و صفره ایکی نوع قضیبی اولور و باشی خضرا اولور و نباتی
مکثیه یعنی سیورکه کبی اولور و انك بتریته لحوم ایچون ایکی درهمه
وارنجه قدر اولور و صغیرك حشیشی فوتنج جبلی یه و هیوفاریقونه
شبیه و ورقی سذاب ورقی کبی اولور انك کرك رطب و کرك
یابسندن عصاره اتخاذ اولنور و یابسندن عصاره اتخاذنك
طریقی بودرکه صو لیجنده قوتی صویه چیقنجه قدر طبخ اولنور و بعده
قوتی اخذ ایدن صو تقویم اولنور بو ترجمه نقلم کبی اولان نسخه لرك
ترجمه سیدر الطبع درجه ثالثه ده و ارنجه قدر حار یابسدر الخواص
انده جلا و قبض و حرافة و مقدار قلیل حلاوة و بلا لذع تجفیف
وار در لحمی و دبیلوری لحم مقطع ایله قنطوریون طبخ اولنسه آنی
بجملتها جمع ایدر القروح جراحاتك طرسیتی تنقیه ایدر و عتیقی
ختم ایدر و قنطوریون یابس جراحاته واقع اولوب نواصیری و
قروح عمیقه یی و جراحات ردیه یی ادمال ایدر و بعضلر ناصور
قنطوریون ایله دولدیریلور واوزری شتك اولنور و ناصوری
اول تربیه اصلاح ایدر الآت المفاصل فسخ عضله و عضلك اولانه
فیچ قنطوریون و خصوصا قنطوریون دقیق یعنی صغیر نافع
اولور و عرق النسایه و عصبك وجعنه و رضنه قنطوریونك
متخذ اولان حقنه نافع اولور و بلکه قنطوریون دقیقك بو مذکورلرك
کلیسنه نفعی اکثر اولور وکرچه بعضلره اول دقیق او لادم اسهال ایدر
لکن بعدہ ~~بنه اصلاح ایدر~~ نفعی اولور و انك ایچون بعضلره قنطوریونك
رمادی ایله مع الماء احتقان ایدرلر اعضاء العین قنطوریون
دقیقك عصاره سی مع العسل قرحه عینك ابزمالنده عینه عارض
اولان بیاضه ~~قنطوریون دقیقك عصاره سی~~ نافع اولور اعضاء
الصدر قبض حسر ایله نفث دم منع اولیکی صنو یعنی دقیقی و غلیظی عسر نفسه

ا۲۱

نافع اولور و ذات الجنب البارد و نفث دم ایچون انزن ایکی درهم مقداری شراب
ایله سقی اولنور اعضاء الغذاء سدد کبده و صلابة طحاله نافع اولور
اعضاء النفض طمثی ادرار ایدر و جنینی اخراج و دیدانی قتل و بولی ادرار
ایدر و مغص و اوجاع رحم ایچون انزن ایکی درهم مقداری سقی اولنور
و قولنجه اندن نفعی اولور و قنطوریون صغیرک طبیخی سقی اولنسه
بلغم ایله و خام ایله معا صفرایی اسهال ایدر و قنطوریون سقمونیا
افراط اولنسه دم اسهال ایدر قرطم الماهیة انک بستانیسی و بریسی اولور ٩
الطبع قرطم بری درجهٔ ثانیه ده حار و ثالثه ده یابس و اخیره قریب یابسدر
و قرطم معروف درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده یابسدر الخواص
قرطمک دهنی خاصه انجره دهنی قریب اولور و لکن انجره دهنندن اضعفدر
و قرطم لبنک مایعنی تمیز ایدر و جبنی عقد ایدن اشیادندر و مسیحی زعم
ایلدیکه قرطم لبن جامدی تحلیل ایدر و لبن سائلی تجمید ایدر و قرطمک غذاسی
شدیداً قلیل اولور اعضاء الصدر صدری تنقیه و صوتی تصفیه ایدر
اعضاء الغذاء معده یه ردیدر و معده ده لبنی تجبین ایدر اعضاء النفض
قولنجه نافعدر و تین و عسلله بریله قرطم خلط اولنسه بلغم محترقی اسهال
ایدر و باهه نافع اولور و قرطم بستانیسنک دهنی بطنی اطلاق ایدر و بعضکره
انک بر مراق اوزره وضع اولنمغله و یاخود قرطم لوز و عسل ایله حب
اتخاذ اولنمغله استسهال اولنور و بعض نسخه لوز بدلنه دهن لوز مرقوم
واقع اولمشدر و اول حبک شربتی واحد من دورت درهمیدر و فجی
لب قرطم و قسط و لوز مر اوج او تولست و انیسون و نطرونک
هر بریندن بر درهم تین یابس و عسل ایله اخذ و جمع اولنسه و انزن
برجوزه و یاخود ایکی جوزه مقداری تناول اولنسه مائیتی اسهال ایدر
و بعضکره اسهال مائیت ایچون انزن ناطف دینلکله معروف حلوا اتخاذ
اولنور و انک صفتی بودرکه قرطم لوز مقشر و انیسون و عسل خلط اولنور
انزن ناطف طبخ اولنور و قبل العشا انزن متفرقا تناول اولنور بعض دوقا
ایله

ایله قلیلا قلیلا تناول اولنور و بعضکره تازه قرطم لبنندن یکرمی درهم فانید اولنوب
ابیض مسحوق قدری اون درهم فانید ایله بر رطل ماء حار ده مرس شرب اولنور بری
و بلغمی انکله اسهال اولنور السموم لسعهٔ عقرب ایچون شراب ایله قرطمک
ورقی و یاخود ثمره سی و یاخود جمیعا ورقی و ثمره سی شرب اولنسه نافع اولور
و بعض ناس دعوی ایلدیکه ملدوغ اولان کسنه بری قرطم و یاخود ثمره سنی
اغزنده امساک ایلیسه اول الم زائل و وجعی اولماز و لکن اغزندن انی اخراج
١٠ ایلیسه وجع عود ایدر قطران الماهیة بر نوع شجره نک دهنیدرکه سیر
اول شجره یه شربین دیرلر و انک دخاننده قوه سی دخان زفتک قوه سی کبی
اولور و قطرانک دهنی اولور و صوفی ایله اخذ اولنور زفتک دهنی صوفی
ایله اخذ اولندیغی کبی بعض قطران زفتدن بر طبخ اولنوب اوزرینه بر قطعه
صوف تعلیق اولنور و انجق صوف همان اول مطبوخک بخاری ایله ترطب ایلسه انک
رطوبتی عصر اولنوب اخذ اولنور رطوبته دهن قطران و دهن زفت اطلاق
اولنور الطبع قطران درجهٔ رابعه ده حار یابسدر الخواص میتی چوقه
سن حفظ ایدر کاور و تحمر در الزینة قمله و صئبانه نافعدر انلری قتل ایدر
حتی مواشیده اولنلری دخی قتل ایدر القروح لحوم رخوه تقویه ایدر جرب
حیواناته اولان جربه قطران خصوصا قطرانک دهنی نافع اولور و خصوصا
ذات الاربع اولان حیواناتک و کلاب و جمالک جربلرینه نافع اولور آلات
المفاصل عضلاتک شدخنه وانده دم وقیحک اجتماعنه نافع اولور و داء
الفیله و دوالی یه لعقا و لطوخا اولور اعضاء الرأس قطران ایله
باشه طلا اولنمق صداع باردی تسکین و اعظم ادویه دن اولور و اذنه تقطیر
اولنسه اذنک دودنی قتل ایدر و ماء زوفا ایله اذنه تقطیر طنینی تسکین
ایدر و بینه ماء زوفا ایله سن وجعه یه تقطیر اولنسه سنک وجعنی تسکین
ایدر اعضاء العین بصر حدتلندیرر و عینده اولان آثار قروحه جلا اولور
اعضاء الصدر وجع لوز تین ایچون بوغازه طلا اولنور و قروح رئه ایچون
بربوچق اوقیه قطران لعق اولنسه قروح رئه یه شفا اولور و سعال عتیقه نافع اولور

بلغ

اعضاء الغذاء قطران شجره سنك ثمره سي معده يه رديدر
اعضاء النفض امعاده اولان دودن قتل ايدر خصوصا قطرات
ايله احتقان اولنسه بالجمله ديداني قتل و طمث ادرار و كذلك
جنين دخي قتل ايدر و مني يي دخي افساد ايدر و قبل الجماع قطرات
ايله ذكر تلطيخ اولنسه حبلي منع ايدر و قطرانك شربيني تسميه
اولمشدر شجره سنك ثمره سي معده يه رديدر و تقطيع بوله نافعدر
السموم ذات القرن اولان حيه نهشنه قطران ضماد قيلنور و ارنب
بحري سقي اولينلره طلا ايله شرب ايليسه لر شفا اولور و كيك شحم ايله
قطران ذوب اولنوب بركسته نك اعضاسنه مسح اولنسه آكله
١١ هوام تقرب ايلمز قسط الماهيه قسط اوچ صنفدر اولكيسي قسط
عربيدر اول صنف ابيض و خفيف و عطرتلي اولور و ايكنجيسي سود
هنديدر اول صنف اسود و خفيف اولور و اوچنجيسي قسط مردر
اول صنف ثقيل الرايحه و شاميدر و آكه قسط قرنفلي تسميه اولنور
و قسطك براز ادني صنفلري دخي واردر انك رايحه سي صبر رايحه سنه
مشابهدر و من بين الاصناف شامي تمشاره يعني بقسه مشابهدر
و رايحه ساطعه سي واردر و بعض نسخه شامي يرلو بومقامده روحي
واقع اولمشدر و بعض كره قسط غش اولنور داشنك صلب اصلي
ايله و آصل داسن لساني حاذ و لاذع اولماز و رايحه سي قويه ساطعه
دكلدر و اصناف رديه بر صنف دخي واردر كه طعمي مر و دروطن اولنور
هنديدر الاختيار اجودي قسط عربي ابيض و حديث
و ممتلي و غير متأكل اولوب ذهي الرايحه و لساني حاذ و لاذع
اولمليدر و بعضلر اجود اول قسط هنديدر اسود و خفيف اولور و كذلك
اسود شامي دخي اجوددر و تجربه نك اجودي قشري رقيق اولنلردر الطبع
قسط ثالثه ده حار و ثانيه ده يابسدر الخواص انزه حرام ارتيكيفيتي
واردر و حرّيفه درحرارتي واردرحتى تفريحي ولور تسخينه عموق جز بسوادة

بلغ

محتاج اولان عضوه نافع اولور الزينه ماء و عسل ايله قسط تلطيخ اولنسه
كلفي جلا ايدر القروح انزه تفريح وارد روا صنافندن قسطعر قروح رطبه يي
تجفيف ايدر الات المفاصل قسط استرخاء عضل و عصبه و كذلك فسخ
عضله نافعدر و عرق نسايه ضماد اولنسه جيد اولور اعضاء الرأس
ليثرغس مرضنه نافعدر اعضاء النفض شرب اولنسه و قمع ايله تبخير اولنسه
طمث و بولي ادرار و جنين قتل و حب القرع اخراج و ديداني اخراج ايدر
و باهي تقويه ايدر و قسط و جع رحم ايچون تحميل اولنور و قسطك شربي و
طبيخنده اجلاس رحم باردي وجعنه نافع اولور و شراب ايله شرب اولنسه
طبيعتي تحريك ايدر و باهي تحريكنك سببي بودر قسط رطوبت فضليه نافخه
واردر و نافخ اولان رطوبت لاجاله باهي تقويه ايدر الحميات زيت ايله
لطوخ قيلنسه نافضه نافع اولور السموم افعي نك و غير يلرك و بالجمله نهوش
ايچون شراب ايله و افسنتين ايله سقي اولنور ايسه نافع اولور الابدال
١٢ نصفي وزني عاقرقرحا قسطه بدل اولور قرقومغاء الماهيه ديلديكه
قرقومغا دهن زعفرانك تفلنه اطلاق اولنور الاختيار اول دوانك
اجودي طيب الرايحه و رزين يعني آغر و اسود اولوب عيداني اولميه
و چين صوده ادافه اولنسه صوبي لون زعفران صابغ اولنلردر و كذلك
مضغ اولنسه اسناني صبغ شديد باقيه ايله صابغ اولنلردر الخواص
تسخين و انضاجي اولور اعضاء العين انك قويتي عين جاليه و ظلمت عين
١٣ مزيله اولور اعضاء النفض بولي ادرار ايدر قنقيهن الماهيه دهن
خروعدر القروح جربي و باشره اولان قروحي اصلاح ايدر بومك عمّص
اورزه اعضاء النفض فم رحمك انضمامني و انقلابني اصلاح ايدر
و شرب اولنسه اسهال ايدروب بطنده اولان دودي اخراج ايدر و بو دوا اجرا
١٤ جدا اولور قسط الماهيه ديسقوريدوس ديديكه فنه يعني قاصتي بر نباتك
صمغيدركه او اكثا يه مشابه اولور سوريا بلادنده يعني شامده
نابت اولور و بعضكره اكر راتينج و حصرم باقلا دقيقي ايله غش اولنور

مقعده اولان اورام حارّه يي

بعض نسخه ده صمغ برلو

نعم الخبیر ... ۲۵۲ ...

وقتنه بالجمله ایکی قسمدر اوکیسی زبری وخفیف الوزن وشدید البیاض
اولور و ایکنجیسی اکثف و اثقل اولور **الاختیار** اکثفی اجود اولور
الطبع درجهٔ ثانیه ده حار و درجهٔ ثالثه ده مجففدر **الافعال**
والخواص انک قوه سی ملینه و محلله در ریاحی فاش ایدر و مفسدات
لحمیه در و انده تسخین والتهاب و جذب و تحلیل وارد ر **الزینه** عرقیاتی
قلع ایدر **الاورام** خنازیره نافعدر **الجراح والقروح** قروح لبنیه اوزره
خل ایله طلا اولنور **الات المفاصل** اعیا و کزاز و تشنج عضلات
نافعدر **اعضاء الراس** صداعه و صرعه نافعدر و قتنه مصروعه
قوقلدیلیسه انتعاش ایدر و سدر و دیش اغریسنه و سنّ عتاکلنه
فی الحال نافع اولور و آذنره اولان اوجاع بارده یه نافعدر و اذنده بلاغ
وخفقان و رعن دو تحلیل ایدر و کذلک دهن سوسن ... تحلیل اولنوب صفرا اذنه
تقطیر اولنسه نافع اولور **اعضاء الصدر** ربوه و سعال مزمنه
نافعدر **اعضاء النفض** بقوه طمث ادرار ایدر و جنینی اخراج و اسقاط ایدر
اکر قنه احتمال اولنور ایسه و اکر شراب ایله شرب اولنسه اختناق
رحمه نافع اولور **السموم** سهام مسقی اولینی سمّلرک تریاقیدر اکر
قنه شراب ایکی ... مسقی اولنور ایسه و کذلک حیات و عقارب سمّلرینه
دخی نفع اولور و دخانی هوامی طرد ایدر و اعضاسنه قنه مسح ایدرلرسه
هوام تقرب ایلمز و قنه سکبینه و کبوت و زیت ایله اعضاسنه مسح
ایدن کمسنه یه تقرب ایلین هوام قتل ایدر و قنه نک هر سمومک
مقاومتی اولور و لکن سکبینج مقاومتنده دون و اقل اولور **الابدال**
قنه نک بدلی سکبینج اولور **قنبیل الماهیه** بزور ملینه نوعیدر ظاهرنده
ورس حمرتنده دون حمرتی اولور **الطبع** درجهٔ ثالثه ده حار یابسدر ١٥
الخواص ابن ماسویه دیدیکه انده قبض شدید وارد ر **اعضاء النفض**
دیدانی و حب القرع قتل ایدر و اخراج ایدر **قفر الیهود الماهیه** اطبا دیدیلرکه ١٦
قفر بعض جبالده بنوع ایدن نسنه در و قفر ... بعضی قیناهلک نوعنه
طاقی

طاقی اولان نسنه لر و قفر الیهود دن اسود اللون اولنلر دیدیر و زفته شبیه اولور
و اول قفر قطع سود خفیفدر رخین مضغ اولنسه انزن قار طعم خروج ایدر
و لکن منفرکدر **الاختیار** قفر الیهودک جیدی فرفیری و بصاص و قوی ریحی
اولنلردر اما وسخلو اولوب اسود اولنلر ردیدر **الخواص** انک قوتی زفت قوتنه
قریب اولور و اعضایی تقویه و جطندم اولان دم جامدی اذابه ایدر شرب
اولنور ایسه **الزینه** طرنقلره عارض اولان بیاضه لطوخا نافعدر **الاورام و**
البثور خنازیری انضاج ایدر **الجراح والقروح** قوبایه و تورم ایدن قروحه
انکله طلا اولنور و تورمدن منع ایدر **الات المفاصل** نقرسه ضماد اولنور
و شربا و طلاء عرق النساده استعمال اولنور **اعضاء الصدر** سعاله
و قروح ریه یه نافع اولور و نفثه معین اولور و صدردن مدّه یی اخراج
ایدر و لوزتان و خناق و ... نافع اولور **اعضاء النفض** صلابة رحمه
نافعدر و کنزدیر و یاخود دخانی احتمال اولنسه رحمک نتوئنه و اوجاعنه
نافع اولور و ماء شعیر ایله احتقان اولنسه ذو سنطاریایه نافع اولور
١٧ **قلیمیا الذهب الماهیه** ذهبک سبکی اوزره عالی اولان
تفلدر و اذابه اولنرنقده دخانی ایله مرتفع اولوب بعده منحل
اولان تفلدر و اعماز اب اولان ذهبدن رسوب ... صفایحی اولور
و قلیمیا بعضیکره ذهبیدن و بعضیکره فضه دن و بعضیکره نحاسدن
اخذ اولنور **الاختیار** ذهبینک افضلی عنفقودی و صادر اللون اولوب
طراولانلر صفایحی اغلظدر **الطبع** معتدلدر بیبس ثالثه ده
مائلدر **الخواص** اقلیمیا الذهب مغسول و غیر مغسول هر حالده
اقلیمیا فضه دن الطفدر و انده تجفیف و جلا وارد ر **الجراح**
والقروح جراحاتی دولدیرر و جراحاتک اوساخنی تنقیه ایدر
و لحوم زائده یی اکل ایدر و قروح خبیثه یی ادمال ایدر **اعضاء**
العین بیاض عینده نافع اولور و عینده نزول ... مانک ابتداسنده
١٨ دخی نافع اولور و عینی تقویه ایدر **قلیمیا الفضه** قلیمیا فضه نک

اتخاذر اقلیما ذهبك اتخاذ کبی اولور الطبع طبیعتده اقلیمیا ذهبیه
قریب اولور و اندن ابرد در الخواص انزه تجفیف ~~بعتدل~~ وبلا لذع جلا
اولور خصوصا مغسول اولنده بو افعال اکثر اولور مراهمده اصلحدر و
انك تجفیف و جلاسی ابرا ان معتدلده اولور صلبة اللحم اولان
ابرا انزه اولمز الجراح والقروح جربه و قروح عفونیه یه و قروح
رطبه یه نافع اولور مراهمه ادخال اولنغله و ذرور قلنمغله
١٨ قلقند الماهیه معروفدر الطبع درجهٔ رابعه یه وارنجه قدر
حار یابسدر الخواص برنی مجفف و معصلب و متقدر و بر نوع
اکالدر که انزه قبض و احراق واردر القروح انفه عارض اولان
ناصوره و قروح رطبهٔ خبیثه یه جدا نافعدر اعضاء الرأس
رعافی منع ایدر و انك بر قطره سی صوده حل اولوب انفه تقطیر
اولنسه دماغی تنقیه ایدر و قلقند اول ادویه دندر که اذنی تنقیه
ایدر و اذنك اوجاع بارده سنه نافع اولور و دیدانی قتل ایدر
اعضاء النفض دیدان و حب القرع ایچون انزن بر درهمی
عسل ایله سقی اولنور السموم فطرك یعنی منترك مضرتنی دفع
٢٠ ایدر قلقطار الماهیه جالینوس دیدیکه قلقدیس قلقطاره
استحاله ایلدی الطبع ثالثه یه وارنجه قدر حار یابسدر الخواص
قلقطارده احراق شدید واردر سیلانات دمویه یی قبض و
تجفیف ایدر ولذعی اقل اولور و انزه قبض کثیر ایله عا حرارة کثیره
اولور الاورام والنتوء نمله و حمره یه نافع اولور ~~قلقطار~~
ماء کزبره ایله طلا اولنور ایسه خبیثه و ساعیه قرحه لر
اوزره ذرور قیلنور و قلقطار لحم زائدی احراق ایدر و خشکریشه
احداث ایدر اعضاء الرأس عاقله و لثات و نغانغ اورامنه
نافع اولور اعضاء العین اکحاله ادخال اولنور جلا یه و اجفانك
غلظتنی تجفیفه نافع اولور اعضاء النفض دم ارجاعی ترفیقه مانع
اولور

٢١ اولور قنابری الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه قنابری بر نوع نبات طوبلدر
انك ورقی دخی مستطیل و خشخاش ورقنه شبیه اولور و غوقه طوبلدر
و رایحه سی کریهه دکلدر و بزری عربزرنه شبیه در جبال و صحاریده نابت
اولور الطبع درجهٔ اولاده حاردر قانون نسخه لرنده یبوسته تعرض
اولنممشدر الخواص لطیف مقطع و جلا در بولس دیدیکه قنابری ~~نیئ علی ایلیلی~~ ایله
~~استعمال اولنیه~~ سودا یی مولددر خصوصا ملح کبس اولینه و بصیله قنابر
سودا یی کثیرا تولید ایدر الزینه کلفی و بهقی جلا اولور و بالحقیقه
وضحه انفعدر اکر قنابر اکل اولنور ایسه و یا خود دهن ایله
ایام یسیره ضماد اولنور ایسه انکله معالجه عربك تعرفاتلکلم
معالجاتنددر القروح قنابر ورقی ایله ضماد اولنسه ترییه عارض اولان
قروح خبیثه یه نافع اولور اعضاء الرأس قنابر اصلینك
صوبی ایله استعاط اولنسه دماغده اولان رطوبات غلیظه یه
نافع اولور اعضاء الغذاء سدد کبدی و طحالی تفتیح ایدر اعضاء النفض
انك صوبی بطنی اطلاق ایدر و بواسیره ضماد اولور و مغص ازاله ایدر
و صلابة رحمی تحلیل ایدر و کیموسات غلیظه سنی اخراج و کبد و طحال
سددلرینی تفتیح ایدر السموم قنابر جمیع هوام لسعه لرینه نافعدر
٢٢ قسوس الماهیه قسوسك ایکی صنفی واردر اسود و ابیض و احمردر
و جمیع اصنافی حریف قابضدر و انك احرا صنافندن بر شی واردر که
آکه لاذن تسمیه اولنور و فی الاصل قسوس لاذنك کبیریدر و یا خود اول
غیری در که ایکیسینك احوالی بر برینه متقاربدر الطبع انك طبیعی حرارته
مائلدر و اجناسنك بعضیسنده بارده اولور و لاذنك کبیری
درجهٔ ثانیه نك آخرنده حاردر الخواص عصبه ضاردر و الك قبض
واردر خصوصا ورقنده قبض اکثردر و زهری عاقدر اما انلرك جمله سنده
لاذن دینمکله معروف اولان صنف مسخن و افواه عروقی مفتح
جدا ملیندر الزینه انك دهنی قمل قاتلدر و لاذن شراب او ماء ایله

خلطا اولنور اثار قروحه حاره استعمالى اولنسه اول اثارى تحسين ايدر واكر
شرابه ومر ودهن الآس ايله خلطا اولنسه نسا قطا شعرى منع ايدر
ولكن انك قوتى داء الثعلب مرضنه نفعى بالغ اولماز تحليلى وتقليل
اولمغله القروح انك طبيخى شراب ايله قروح كثيره يه نافع اولور
وانك ايله ضماد اولنوب قروح خبيثه سعيدن منع اولنور وانك
حرق نارايچون قيروطى اتخاذ اولنور الآت المفاصل عصبه ضار
اولور اعضاء الرأس انك عصيرى دهن ايرسا وعسل ونطرون
ايله استعمال اولنسه صداع مزمن تحليل ايدر وانك اصنافندن
صنف اسودك رؤسنك عصاره سى اخذ اولنسه اول عصاره قشرمان
اجنه سكنجبين اولنديقدن صكره بش حتو حجه نك جهت خلافنده
اولان [illegible] اذنه تقطير اولنسه وجع سن مذكوره نافع اولور
وكذلك ماء قسوسى تنقيه رأسه جيد اولور وانفك سيلانى
منع ايدر و اولور وانفك قروحن تجفيف ايدر اعضاء الغذاء
مع الخل انك طرسيم ايله طحال ضماد اولنسه نافع اولور اعضاء النفض
قسوس ابيضك زهره سندن اوچ درهم مقدارى شراب ايله سقى اولنسه
ذوسنطاريايه نافع اولور كوندروز ايكى دفعه سقى اولنور وانك
طرسيم ورؤسى ايله ضماد اولنسه طمث ادرار ايدر وخاتونلر حيضندن
پاك اولوب طهره دخولندن صكره انك ايله تبخر ايليسه لر انلرى
جبلن يعنى كبه قالمقدن منع ايدر واول نباتك طرسيم باشى جانبندن
احتمال اولنسه طمث ادرار وجنين اخراج ايدر ولا ذن مشيمه يى
تبخير اولنوب مشيمه يى اخراج ايدر واسقاط ايدر وزهرى طبيعتى عقل
ايدر السموم تجربه انك اصولى خل وشراب ايله سقى اولنسه رتيلا
نهشنه نافع اولور قيقين الماهيه كريه الطعم بر نوع صمغدر ٢٤
بلاد عربدن مجلوبدر وبعضلر زعم ايلديكه سندرو صدرو ولكن
اول قول محقق دكلدر وبعضكره اول صمغ ايله مع المر والميعه تدخين اولنور

الخواص

الخواص انزه تغذيه سى يوه وارد در القروح اثار قروحى سريعا تغذيه
ايدر وانزه تهزيل قوه سى وارد ربهر يوم بر درهمك اوچ ربعى سكنجبين ايله
وياخود ما ايله شرب ايلسه لر اعضاء الرأس وجع اسنان وسقوط
لثه يه اكم معادل بر علاج اولماز اعضاء العين بصرى حدتلى ايدر اعضاء
الصدر ما وعسل ايله ربوه نافع اولور آنى مصارعون استعمال ايدرلر
اعضاء الغذاء انزن سكنجبين ايله اوچ كون مقدارى شرب اولنسه
جذ الطحالى هزال ده قيلر اعضاء النفض ماء عسل ايله شرب الطحالى طمث ادرار
٢٤ ايدر قطن الماهيه معروفدر الخواص بينبه نك جكر دكى ملين مسخن در
الاورام انك حب مرقو فى خنازيرى تليين ايدر اعضاء العين انك لبن نك
دهن مكسر وتحلول [illegible] ومسحوق اولوب دهنه محلول اولان صبى نك
عصاره سى ايله ابيض واحمر طفره قلع ايدر بولوجه نسخه ء سلطانيه ده
ماعداده موجود دكلدر اعضاء الصدر قطنك حب ربو وسعاله نافع
وصدره جيددر اعضاء النفض حب بطنى مليندر و ورقنك عصاره سى
٢٥ صبيانك اسهالنه نافعدر قنب الماهيه ديسقوريدوس ديديكه قنب
برى وبستانى اولور بستانيسى بر نوع نباتدر كم انك ورقى وقضبانى
فار غنس واردر و بزرى مستدير و ما كولدر اما برى سى بر نوع نباتدر كه
انك قضبانى شديد اسود اولوب طولى بستانيدن بر ذراع مقدارى
اصغر اولور وورقى بستانى ورقنه شبيه اولور لكن بستانيدن اخشن
اولور وسوادى اشد وزهرى حمرته مائل اولور واصولى دخى اولور و
قشرندن حبل فتل اولنور الخواص بزرى رياحى طرد ايدر ومجففدر
انهضامى عسير وخلطى رديدر واسخانى قوتليدر وعقلو نيك ضررى
اقلدر وسكنجبين سكر انك ضررين دفع ايدر الاورام برى
قنبك اصولنك طبيخى اورام حاره يه وحمرته نافع اولور اعضاء
الرأس انك عصاره سى ودهنى وجع اذنده استعمال اولنور وعصاره سى
ايله باش غسل اولنوب دخى اسله اولان ابريه علتنه نافع اولور

صون الورنر براون به الجراحات بجبنيم اليمن الاحمر

وبرزی شرته اسخانی و تبخیر ولی ولمغلی صداع احداث ایدر
اعضاء الغذاء حبنک امتصاصنی تسهیل و معده یه ردیدر اعضاء
النفض قشرینک استعمالی استکثار اولنسه منی قطع ایدر
٢٦ قلی الماهیه دواء معروفدر الطبع حار و محرق و جالی و اکالدر فوتره
محدن اقوادر الزینه بهقه منفعتی ظاهره ایله منفعتی اولور القروح
٢٧ جربی نافع و لحم زائدی اکل ایدر قیمولیا الماهیه حجر رخام کبی صفا حجر
بیاض و براق و طیبه اولور طعمنده کافوریت واردر و بعضیسنده
بریق اولماز و جمیعا اصنافی سریع التفرک اولور القروح محرق
ناره و خاصه مع الماء والخل نافعدر و محرقنک مغسولی عسرة الاندمال
٢٨ اولان قروحه نافعدر قرفه الماهیه دارصینیدر انی بر باب
٢٩ ایلدک قتاد الماهیه انک صمغی کثیرا در باب الکافوره انک منافعی
٣٠ بز ذکر ایلدک الطبع بارد یابسدر قرطوما الماهیه دیسقوریدوس
ذاهب اولدیکه قرطوما بر نوع نباتدر که انک ورقی واردر و ثمر کثیر
و متفرق حمر واردر و اصلی صغار دقیقدر و زعم اولنور که انک اصلی تحبیبه
یعنی محبته سبب اولور و انده فائده طبیه یوقدر ذکرا و لیتی منفعت
٣١ منفعتی طبیه دکلدر قرنیص الماهیه انجره یعنی اصغانذر الطبع
حرارتی ضعیفه و یبوستی شدیده در الخواص شرابی تولید ایدر
اعضاء الغذا استسقایه نافعدر اعضاء النفض استطلاق
٣٢ بطنه نافعدر قنبره الماهیه معروفه در اعضاء الغذاء استمرا
وهضم اولنسه غذائیت کثیره اولور لکن هضمی بطیئدر قلقاس
٣٣ الماهیه انک اشنا[illegible] مشابهتی واردر الطبع درجه اولاده
حار یابسدر الخواص انده مع القبض ملوحت واردر و اجزاسی
غیر متشابهدر و نفخ یسیر واردر اعضاء الصدر انکله غرغره
اولنور صدری تلیین اولنور اعضاء النفض ماء الاصفر اسهال ایدر
خصوصا و بنا تنک عصاره سنک اسهالی اکثر اولور اسهال عللی اضعف

ایلمسون

ایلمسون ایچون انلر قلیلا استعمال اولنور و اوله واحد[illegible] و صفرایی و مائیتی ازلق
ایدر و شربتی واحده سی رطل واحدک ثلثندن ایکی ثلثنه وارنجه قدر اولور قرطاس
الماهیه معروفدر الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانیه ده یابسدر الخواص ٣٤
قرطاس محرق نزف دمی منع ایدر اعضاء الرأس قرطاس علی الریق مضغ اولنسه
سکرک رایحه سنی قطع ایدر القروح قرطاس محرق سعفه یی منع ایدر قیسوم ٣٥
الماهیه بر نباتدر اسفدر الطبع درجه اولاده حار و درجه ثانیه ده یابسدر
الخواص انده مع قبض ملوحت واردر و اجزاسی غیر متشابهدر و انده مع نفخ یسیر
لطافت واردر و مرد[illegible] انده ارضیت و تلطیف اولور جالینوس دیدیکه انک
زهر افسنتیندن ابلغدر و انده تقطیع واردر الزینه انک محرقی داء الثعلبه
نافعدر خصوصا که خروع ایله استعمال اولنه و قیسوم نباتی بطیئه اولان
لحیه انباتنه نفعی اولور اکر ادهان مسخنه نک بعضیسی ایله طبخ اولنور ایسه
و لثاتی دخی قبض ایدر الاورام اورام بلغمیه یی تحلیل ایدر و سفرجل ایله
طبخ اولنسه عسرة التحلیل اولان اورامه نفعی اولور القروح جراحه
طریه یی لزق ایدر که موافق دکلدر الات المفاصل انک طبیخی فسخ
عضله و مزمن عرق النسایه نافع اولور اعضاء الرأس قیسوم زیت ایله
طبخ اولنسه باشی تسخین ایدوب برودتدن حدث اولان[illegible] ایدر اعضاء الصدر
انک طبیخی نفس تضایقی عسرنه نافعدر و بو بابده طبیخی و کذلک فقاحنک طبیخی
افضلدر اعضاء النفض طمثی ادرار ایدر و جنینی اخراج ایدر و کلاده و مثانه ده
اولان حصاتی تفتیت ایدر و انضمام محرز رحمه انک دهنی نافع اولور و عسر
بولده دخی نافع اولور الحمیات ~~قیسوم~~ مع الدهن ایله اعضا تمریخ اولنسه
نافضه نفعی اولور السموم شراب ایله سقی اولنسه سمومه نافع اولور و قیسوم
فرش اولینن موضعدن هوامی قیسوم طرد ایدر قاتل الذئب الماهیه بو دوانک ٣٦
قوتی خانق النمر تسمیه اولینن دوانک قوتی کبیدر ولکن اول قوتی انجق ذئابه
تعلق ایدر اخرلرده انک تأثیری اولماز قاتل الکلب الماهیه بو دوا نوع اخردر ٣٧
اول اسم که مخصوصدر اعضاء الرأس جرب داء الثعلب احداث ایدر اعضاء الصدر

قیسوم

٣٨ نفث دم احداث ایدر السموم کلاب سبعه قتل ایدر قاماریون الماهیه
حکیم دیسقوریدوس دیدیکه انک شجره‌سی شجرهٔ سفرجله مشابهدر ولکن
انک ورقی اوقدر وثمرسی عظمده اجاصه مساویدر وثمره سنک جکردکی
ثمرة
یوقدر واول نضیج بولدقده انک لونی یاقوت احمر لوننه مائل اولور واکا
متعلق افعالی بز ذکر ایتمز زیرا انک بزده مضرتی منفعتندن اکثردر
نبات نبع
اگر ذکرینی بز ترک ایلدک بووجه اوزره بودوا انجق نسخهٔ سلطانیه‌ده
مذکوردر
٣٩ قطف الماهیه سرمقدر الطبع درجهٔ ثالثه‌ده وابتدا قدر باردر و
درجهٔ ثالثه‌ده رطبدر الخواص انک بزر قوه فولسدک رأیی اوزره اصحاب
صفرایه قوه ملینه واردر
٤٠ قرة العین الماهیه بو اسم جرجیر المائیه اطلاق
اولنور واکثر ضوء ماء ده دیرلر انک قوسی عطردر و بناتی میاه راکده‌ده
اولور الخواص جدا محلل ومسخندر اعضاء النفض طمث و بولی ادرار ایدر و
حصاتی تفتیت ایدوب بول ایله اخراج ایدر مطبوخا ونیا اکل اولنور
٤١ ایسه فرحهٔ امعایه نافع اولور قرع الماهیه معروفدر الطبع درجهٔ
ثانیه‌ده بارد رطبدر الخواص قرع مسلوق غذاء یسیر ایله تغذیه ایدر
وانحدار سریعدر وبسبب من الاسباب معده‌ده فاسد اولمسه
اندن خلط ردی تولد ایلمز واگر معده‌ده اولان خلط ردی مصادف
اولور ایسه وباخود طول معاه محبوس اولور ایسه اول صورتده قرع فاسد
اولور سائر فواکه مثللو وقرعدن تولد ایدن خلط تفه یعنی طعمسز
اولور مگر که اکثر آخر قاریشوب اکا غالب اوله اول غالبک طعمی
خلطده ظهور ایدر اگر قرعه سفرجل خلط اولنسه انک خلطی
صفراویدر حقننده محمود اولور وکذلک قرعه قوروق وانار صولری
خلط اولنسه بونلر اصحاب صفرایه محمود اولور ولکن معاء قولونده ضرری
متضاعف اولور وقرعک خواصندندر که انک اکلی هرنه‌یه مقارن
اولور ایسه قرعدن حاصل اولان غذا مقارن اولدیغی نسنه‌یه
مجانس اولور مثلا قرع خردل ایله اکل اولنسه انک خلطی قابض اولور
وجمیعا قرع

وجمیعا قرع بسودا وبلغم اصحابلرینه ضاردر و صفرا اصحابنه جید
اولور و قرعک حرارتی تبرید وتسخین مثللو تأثیر اولمز و
ادویه‌یه ادخال اولنمز بلکه اول جربه بعضکره کورنه ایجون استعمال
اولنور اعضاء الرأس انک عصاره‌سی اذنک وجع حارینی تسکین
ایدر خصوصا اول عصاره دهن ورد ایله استعمال اولنه و اورام دماغیه‌یه
وسرسامه و وجع حلقه نافع اولور اعضاء الصدر قرعک سویقی
حرارتله حادث سعاله و وجع صدره نافعدر اعضاء الغذاء انک
طبیخی فضول حاره‌یه نافعدر اول فضولی ازلاق ایدر وکذلک قرعک
تجویفنده صب اولنان شرابی انک کبیدر و وجع اسنان الحوت
عصارهٔ قرع ایله استعاط اولنور و قرع معده بلغمیه‌سی حرارتی تولید
ایدر وعطشی قطع ایدر و قرعک نی‌یی معده‌یه حرا اضاردر حتی
شبان وقیا انک معده‌لرینه هو ضاردر و معده‌ده اولان افرقیکه
نافع قیء دخی غیر بردوا یوقدر وقرعک معاء قولونده مضرتی عظیمه‌در
اعضاء النفض قرعک صویی عسل ایله طبخ اولنوب بحبه نطرون قاتلسه
بطنی تلیین ایدر وکذلک قرع حالی اوزره جمر ایچنده دفن اولنوب
وطبخ اولنوب انک صویی سکر ایله شرب اولنسه لاهی فعل مذکوری
فاعل اولور و قرعک امعایه مضرتی شدیده در خاصه خصوصیه
قولونه اشددر الحمیات حمیات حاره‌یه نافعدر
٤٢ قثاء الماهیه معرو فدر
الاختیار انک بزری بزر خیاردن اقوادر و نضیجی فضل والطفدر
الطبع درجهٔ ثانیه‌ده وابتدا قدر بارددر رطبدر الخواص حرارتی
وصفرایی تسکین ایدر ولکن کیموسی ردیدر وعفونته مستعددر و
وحمیات صعبه‌یی تسکین ایدر و فساده بطیء قثادن اسرعدر
وقثانک نضیجنده جلا واردر وقثانک بزری خیار بزرندن خیرلودر
واستمرار ایله خیار قثادن ابعددر وبنا عرو قلیه ذاهبه اولوب حمیات
عرضیه‌یی تولید ایدر و انک مضرتی ناخواه منضج ایدر و یاخود معده‌یی کشنه التکابی
دفع ایدر

الاورام والبثور آنك ورقى بلغم شرابله وضع اولنسه انى
جرا انتفاع اولنور اعضاء النفض حرارتله عشر اولان لكن
قثاى شم ايلسه انتعاش ايدر اعضاء الغذاء جرا عطشى تسكين
ايدر وكذلك معده يه قوت جيد در لكن آنك هضمى واستمراسى قليلا وقع جيدا
اولور ويچون آنك اصلندن ايكى اوقيه ادرو مالى ايله شرب اولنسه
خلط ردى رقيق قيئ ايتدير اعضاء النفض انزه ادرار وتليين
وادرار واوجاع [illegible] كثيره نافع اولور ومثانه يه موافقدر وقثاى
ادرار بطحيدن دون اولور السموم آنك ورقى كلب عضه سنه
نافع اولور قثاء الحمار الماهيه آنك انرن عصاره اتخاذ اولنور ٤٣
واتخاذك طريقى بودركه آنك ثمره سى اخر صيفده ولونى صارار دقلده
اخذ اولنوب برخرقه ايچنده تعليق اولنور صويى سيلان ايدوب
تروق وتصفى ايلسونه ايچون واندن دواء عصاره ايچنده [illegible]
اوزره تخفيف اولنور وكوكلده واقع برلوح اوزره وضع اولنور وقنابل
الاختيار قثاء الحمارك جيدى اصفر ومستقيم اولوب عرارة صادقه سى اولاندر
وعصاره سنك جيدى ابيض واملس وعنصله مشابه اولوب اوزرينه
برسنه مرور ايدندر قثاء الحمارك عصاره سيدر الخواص لطيف ومحلله
واصلى وورقى وثمره سى جالى ومحللدر وقشرك تجفيفى اكثر دره واصل
وورقى [illegible] عصاره لرى قوة لرى واحد در الزينه لندوند واصلندن
وورقندن عصاره لرى برقانده نافعدر وانده مالانك آثار سوداوى اوزره
انك بلايسدن ذرور قيلنسه اولى الاثار ازاله ايدر واوساخ وقبل
تنقيه ايدر الاورام والبثور آنك اصلى [illegible] دقيق شعير
ايله ضماد اولنسه بلغم عتيق اولان ورمى تحليل ايدر وقثاء
حمار جراحاتى تجفيف ايدر خصوصا صمغ بطم ايله استعمال اولنسه
وخصوصا قثاء الحمارك عصاره سى استعمال اولنسه القروح آنك
يابسى جرب وقوابى اوزره ذرور قيلنسه نافع اولور الالات المفاصل
اوجاع

اوجاع مفاصليه نافعدر وعرق نسا ايچون آنك طبيخى ايله احتقان اولنور
وانكله مع الفرس اوزره ضماد اولنور اعضاء الراس لبن ايله قثاء حمار
سعوط قيلنسه شقيقه يى تحليل ايدر ولبن ايله قثاء حمار منخره لطوخ قيلنسه
باشدن فضول كثيره افراغ ايدر وبيضه يه وصداع مزمنه نافع اولور
وورقنك عصاره سى اضعفدر واكر عصاره سى اذنه تقطير اولنسه اوجاع اذنى
تسكين ايدر اعضاء النفض سوء نفسه اولنلره قثاء حمار عصاره سى ايله اسهال
شديد موافق اولور وعصاره سى عسل وكذلك زيت ايله حنكه لطوخ قيلنوب
خناقه نفعى اولور اعضاء الغذاء اولان دواماتى اخراج اتمكله استسقا يه بلا ضرر
منفعت عظيمه وعجيبه اولور اكر اصلندن بر بوحق اوقيه سقى اولنور
ابسه اكر انرن اوچ رطل ايكى قسط شراب ايله طبخ اولنوب هر اوچ كونده
على الريق اوقيه سى [illegible] وارنجه قدر سقى اولنسه اولدخى نافع اولور
واكر آنك اصلندن بربوحق اوقيه سى ياخود قشرندن ربع السوء نا اخذ
وشرب اولنسه بلغمى ومرة صفرا يى قوصدير وماء عسل ايله قثاء حمار شرب
اولنوب نفعى ظاهر اولور واول آنكى حادثه يى بلا اذى ولاضرر سهولتله ايله
ادرار ايدر وانك عصاره سنده ملح خلط اولنوب انرن كرسنه مقدارى
حب [illegible] اتخاذ اولنسه اول حب شرب حسنها جيده دن اولور اما
انرن مقيئ اتخاذينك طريقى بودركه صوده آنك عصاره سى اذابه اولنوب نقاله
صكره انرن بر ثمر اخذ اولنوب انكله اصل لسانه حواليسى تلطيخ اولنور
اكر انرن اسرع واقوى مقيئ اتخاذ مرام ايدر ايسيك اول عصاره يى
زيت ودهن سوسنه اذابه ايدوب ياتى اهو الى كما فى الاول ايشلر سك
واكر قيئ افراط اوزره اولور ايسه آنك شاربنه زيت [illegible] ايدرسك
واندن سوء افراط قيئ تسكين ايدر واكر انرن سقى نافع [illegible] الماز
ابسه [illegible] شعير ماء بارد ايله وخل ايله سقى اولنور اعضاء النفض
بلغم ودمى اسهال ايدر وعصاره سى بولى وطمثى ادرار ايدر واحتمال
٤٤ اولنسه جنينى افساد ايدر قرن الماهيه [illegible]

[illegible]

اعضاء الرأس كيك وكجى بوينوزلرينك محرقى بقوة ديشلره جلا و[illegible]
لثه يه شد ايدر وهاججى اولان لثه وجعنى تسكين ايدر وواجب
اولوركه اول بوينوزلر بياض اولنجه قدر احراق اولنه اعضاء العين
محروق ومغسول اولان كيك بوينوزى نفث دمه نافع اولور
اعضاء الغذاء جبن ديرلكلر ورم ومعده يه ضرر اولماز ويرقانه نفع
اولور اعضاء النفض محرق ومغسول كيك بوينوزى دوسنطاريايه
٤٥ نافعدر قطاة الماهية معروفدر الطبع حرارتى ضعيفه ويبوستى قويدر
الافعال والخواص سودا توليد ايدر اعضاء الغذا استسقايه نافعدر
٤٦ اعضاء النفض استطلاقه نافعدر قوانص الماهية قوانص الطيور معروفدر
قوشلرك قورصاغنه ديرلر غذائيت كثيره در اما دجاجك قوانصى
سائر قوانصدن كثير بسرعة منهضم اولماز الافعال والخواص قوم
ظن ايدرلركه قانصك داخلى اولان طبقه سى مجففه فم معده يه
ووجعنه نافع اولور ابن ماسويه ديديكه خصوصا قوانص بوكلك
٤٧ بو منفعتى اكثردر قوقى الماهية حيوانات بحريدر اول حيوانك قواك
جندبيدستر حيواننك قواسنه قريبدر اعضاء الرأس تركى
٤٨ صرعه واختناق رحمه جدا نافعدر قضيب الايل الماهية
معروفدر كيكك عزاكريدر السموم ديسقوريدوس ديديكه بعد الحك
سحق اولنوب شرب اولنسه افعى نهشنه نافع اولور مصنفك عبارتى
اشعار ايدركه انده سم افعى يه عقا ومقابل ايدجك بر كيفيت يوقدر
لكن ظاهر بودركه انك قائللرى ارباب تجربه درلر اولمغله بالخاصه نفعى
٤٩ مشاهده ايدوب اخبار ايلدى قنفذ الماهية معروفدر كرپی ديرلر
واول اسم بريه اطلاق اولنور اما جبليسنه دلدل ديرلر انك سهم
كبى شوكى اولور وجبلى تركى طبع بريه طبيعته قريبدر اما انك تجسيد
ذو الاصداغ اولان سمكلرده بر نوعدر الخواص انك شحمى وكذلك
مجففا ولان كبدى معادك احتاج انضماينه منع ايدر تجربه ايلك

وبرينك

وبرينك رمادنده جلا وتحليل وتخفيف قوه لر اولور وقنفذ برينك مملحى داء
الفيله نافع اولور وبرينك لحمى شرته تحليلى وتخفيفى جهتيله جذامه نافع اولور
وبرينك حراقه جلدى زفت ايله خلط اولنسه داء الثعلبه نافع اولور البثور وعقد عصبيه
قنفذ بحرينك جلدى ادويه جربه ولحم اخنازيره نافع اولور الات المفاصل
برينك لحم مملحى فالجه ونشجه وامراض عصبيه كليسنه وداء الفيله نافع اولور
اعضاء الصدر لحمى سله نافع اولور اعضاء الغذاء برينك لحم سوء مزاجه
نافع اولور ومملوحى سكنجبين ايله استسقايه نافعدر وكذلك انك بر قطعه [illegible]
خرقه اوزره وضع اولنوب تجفيف اولنسه ولكن فعل مذكور اسيدى وقنفذ بحرينك
معده يه جيد اولور اعضاء النفض قنفذ بحرى بطنى تليين ايدر وادرار
اولور وبرينك مملحى سكنجبين ايله وجع كلايه نافع اولور وبرينك لحم صبيانلرك
فراشنه بول ايدنلره نافعدر حتى انك لحمى اكله ادمان عسر بولى مؤدى
اولور الحميات برينك لحم حميات مزمنه يه نافع اولور السموم انك لحمى
نهش هوامه نافع اولور قنبع الماهية معروفدر الخواص انك لحم الحماتك ٥٠
يعنى انلرك الطفيدر وقنبع طبيعتده بالجمله اصنافنده وصغارنده مشابهدر
الزينه انك لحمى بدنى تسمين وتحسين ايدر اعضاء الصدر انك لحم
فوادره جلا ايدر اعضاء الغذا انك لحم استسقايه نافع اولور
ومعده يه نافعدر وهضم بطيئدر ولكن هضم واستمرا اولنسه
غذائيت كثيره اولور اعضاء النفض ايكيسينك يعنى قنبع ايله طيهوجك
لحم خفيف اولور وباهى تحريك ايدرلر قضم قريش الماهية انك ٥١
ماهيتى تنبوت نابتنه ذكر اولنديكه حب الصنوبر صغيردر اعضاء
النفض كلاه وعتاننده قرحه لرينه جيددر قلت الماهية اول دوا ٥٢
مانش هنديدر بزر كتان ~~[illegible]~~ قليلا اكبردر عنبرته مائلدر
الطبع درجه ثانيه ده بارد ودرجه اولاده رطبدر اعضاء الغذا
فواقى اذهاب وازاله ايدر اعضاء النفض كلاده وعتانده حصاة
انبات ايدر واستطلاق بطنه نافعدر قت الماهية اسفست يعنى طبه درد ٥٣

يونجه

وجميعا دوائك علتي اولور الات المفاصل دهن القت رعشه نك ترياقيدر
٥٤ آني اذهاب وازاله ايدر قرظ الماهيه ديسقوريدوس ديدكه قرظ بر شجره دركم
آنك عصاره سنه اقاقيا دير انك شجره سي مصرده وغير محلده حاصل اولور وبعضلر
اول شجره ناحيه كرمانده ثابت اولور باب الالف ده اقاقيا افعالني بيز ذكر
٥٥ ايلدك حمل قريش الماهيه ديسقوريدوس ديديكه بعض ناس اكا فنطوبراس
تسميه ايدرلر وفنطوبراس تينوبيك غيريسيدر غلف انجيره اولور واول غلفه
بعض ناس صنوبر ... الخواص قوة قابضه سي واسخان يسيري واردر
اعضاء الصدر عسل ايله سقي اولنسه سعال ده نافع اولور ووجع صدر وهو قوملد?
زعمر اوزره نافعدر يكرمنجي فصل حرف راده كلام مشجعدر بيز بو فصلده
١ يكرمي بش ادويه ذكر ايلرز ريحان الماهيه نبت معروفدر وانك ايكي صنف
اولور بري اشقر و بري اخضر اولور اعضاء النفض ريحان دق اولنوب باسوره
طلا اولنسه نافع اولور ودهن اخذ اولنوب مرهم قيلنسه مقعده ده عارض
٢ اولان نفخه نافع اولور ريحان سليماني الماهيه ديديلركه اول ريحان
اصفهان داغلرندن اخذ اولنور وانك رطب شبته مشابهتي اولور
وكذلك ديديلركه انك ورقي خطمي ورقي كبي اولور وفقاحي لبلاب كبي شجر
اوزره ملتوي اولوب صاريلور وبكز ركم ريحان سليمانيده اختلاف وله و
كذلك بكز ركم قول ثاني اول ريحانك جمسفرم ديمكله معروف اولان ريحانه
اطلاق اولنديغنه اشارت اوله زيرا عوام زعم ايدرلركه اسم حضرت سليمان
عليه السلامه اطلاق اولنور الخواص لطيف ومجففدر الاورام حمره
اوزره خل ايله طلا اولنسه نفعي اولور واورام بلغميه اوزرنه طلا اولنور
القروح خل ايله قروح ساعيه يه طلا اولنور الات المفاصل نقرس اوزره
طلا اولنسه بالخاصه نفعي اولور ورعشه يه وفالجه واسترخايه ريحان سليماني
دهني نافع اولور اعضاء الرأس لقوه يه نافعدر ووجع رحم ايچون دهن اعضاء النفض
ورد ايله احتمال اولنور السموم لدغ عقربه اوزره انك ايله طلا اولنور
٣ رعي الحمام والابل الماهيه برنوع حشيشه دركم انك حياسي كثير اولور وانده

الحمام يجب الابوا ...

ادنى حرارت اولور الطبع درجهٔ اولاده حار و درجهٔ ثانیه ده بارددر
الخواص لطیفدر وانی دخی ایرن دوه یه هوا مدت ستم حضر اولماز
٤ الزینه انك طبیخی شعری سیاه ایدر رتة الماهیه سنبق هندر
وبندق هندی ده بندق دو و مقدار نره و عظمنده برثمره در خشخاش اکبر
اولور و منغلق اولوب یار لیسه نارجیل کبر انزن رحب ظهور ایدر
الطبع حار یابسدر الزینه خل ایله خنازیر اوزره طلا اولنسه اکا نافع
اولور البثور جرب و حکه یه نافعدر الات المفاصل ظهرده بعض ارقه ده
اولان ریاح موذیه یی کسر ایدر اعضاء الرأس لقوه ایجون انکله استعاط
اولنور و اکا نفع کثیر اولور و کذلك شقیقه یه و صداعه دخی اول استعاط
نافع اولور و رته ایله صرع و سدر و جنون و مالیخولیا یه دخی سعوط
نافع اولور و لقوه ایجون انك عصیصا ایله استعاط تجربه
اولنوب نفع مشاهده اولندی بعض اوج کون استعاط اولنوب
و اول سعوط ایله علیلك بورونی دن کلرندن بلغم کثیر سیلان ایدوب لقوه
یوم ثالثده علت زائله اولدی و اجباء لورکم صاحب تربیت طلره
قبلنه و خلط خامك دخی نافع اولور اعضاء العین عینه
نزول ایدن صویه رته کحلاً نافع اولور خصوصاً انك صیغرتنك
عصاره سندن نفع اکثر اولور و دخی سبله و غشاوه دخی نافع اولور
ماء مرزنجوش ایله استعاط اولنور انسیه و حول ایجون مع الاثمد
اکتحال اولنور اعضاء الصدر ذات الجنب البارد و ربو و سعال مزمن
و صدردن دم نفثی ایجون اصل رته دن ایکی درهم شراب ایله سقی اولنور
و قبض حبسیله او لغلتره نافع اولور اعضاء الغذاء هیضه یه
نفعی اولور و معده و وجع رحم ایجون اندن ایکی درهم سقی اولنور
رته حکه اولنوب محکوکندن فرزجه اتخاذ و احتمال اولنسه طمث ادرار
و جنین اخراج ایدر و عصاره سندن حکاکه سی کبدر و مرهٔ سودایی و بلغم
و ما ئیتی و صفرایی بالجمله بر برندن من غیر اکراه اخراج ایدر حتی انك

ها
معلوم اوله که نسخهٔ سلطانیه ده و بالجمله طبع اولان
نسخه لرده ترجمه ده ذکر اولندیغی اوزره دعی الحمام و الابل
احکام لوحه واحده ده تحریر اولنمشدر اما قانونك بعض
نسخه لرنده و مفردات کتبلرینك سائرلرنده هر برینك شقه
باشقه تحریر اولنمغله بعض نسخك عبارتی بعینه
ایراد ایلمك استحسان اولندی اول عبارت بودر
دعی الحمام الماهیه حشیش له حب کحب الآس
و ترییعه لکنه اشد منه حمرة و تشبه لم فی الموت
و طعم العدس المقشر فیه ادنی حلاوة الطبع حار فی
الاولی رطب فی الثانیه الجراح و القروح یدمل الجراحات
و یمنع سعی الخبیثة اذا ضمد به مع الخل الاورام و البثور
یحلل الاورام البلغمیه دعی الابل حار لطیف یجفف
فی الثانیه الخواص یقال ان الابل انما لا یضره سم الحیات
و الهوام لما یحصل له فی هذا الرعی من التریاقیه
السموم نزره یسقی لنهش الهوام و طبیخ اعضاء نه یدر
البول و الطمث و یخرج الجنین و یسکن الحکة
العارضة فی القروح اذا اغتسل به الزینه طبیخه
یسود الشعر صح

نفعی برص و یرقان و کلف و اول امثللو ادوادن عافیت بالغ اولور و
قولنجی تحلیل ایدر اندن شربتی اوچ کره ده در و کره ده التی قیراط شراب
حلو و یاخود سکنجبین ایله سقی اولنور و اولاد و افطرا ساتین و دوقو
ایله صویرلیلور و سقمونیا خلطا اولنور اسیله اسهال تحریک ایدر و دوایی تقویه ایدر و خلط
اولنمین سقمونیادن مقدار هر درهمده اوچ انوت اولور و بعضلر
رته دن ایکی درهم اخذ و دو اولنوب شراب حلو ایچنده و یاخود سکنجبین
ایچنده برمدت ترک اولنور و بعده اول شراب و یاخود سکنجبین عرب
و شعیردن بر ایله و لحم دجاج ایله طبخ اولنوب مرقه ایله تحسین اولنور
و اکر سقمونیادن بر شیء خلط اولنور الحمیات حمیات ربعه یه نافع اولور تریاق
السموم عقرب و رتیلا لدغنه نافع اولور وسعی و اجتنابا داء اولنوب قیشر
اعلاسندن عرسنه مقدار اخذ اولنوب بکله لسعه اولان شیء
٥ استعاطا اولنور ریوند الماهیه برقوم ظن ایلدیکه ریوند بهمن صینیلک
اصولیدر دیار صینلن بلاد سائره یه نقل اولنور و بعضلر غش اولنوب
ریوند طبخ اولنور و مائنی اخذ و عصاره سی تجفیف اولنور و بعده جوهری
دن تجفیف اولنوب اولنو حال اوزره بیع اولنور ولکن اول حال اوزره
اولان ریوند مغشوش متکاثف اولور و قبضی اشد اولور اما ریوند
خالص متخلخل اولوب اندک قبض اقل و مضغی زعفرانی اولور الخواص اندک
جوهری مسحوق سی مائیت ایله هواسیدن ممتزج اولور و انده نادینک
فعلی حسبیله ارضیت مره اولور و اکا بناء دخاوتی اولور و قبض
عرضیتی ایله اولور و لدونتر هوارضیته اولان قبض ایله اولور بکله الذی
انتفاع و فعلتی تمامی ارضینده اولان کیفیت ایله اولور و ریوند خالص
قبض اقل اولور الزینه کلف و جلود اوزره اولان اثار باقیه یه خل ایله
طلا اولنسه و یاخود شرب ایله استفراغ اولنسه نافع اولور الاورام
اورام حاره یه بعض رطوبات ایله ضماد اولنور القروح خل ایله طلا
اولنسه قوبایه نافع اولور الات المفاصل سقطه یه و ضربه یه

جدا

جدا نافع اولور حوزی دیدیکه اندک شربتی واحد سی ایکی درهم
طلاء ممزوج جرب شرب اولنور و شراب بحیانی ایله سقی اولنسه قولنجه
نافع اولور و فسخ عضل و اندک اوجاعی ایچون و کذلک امتداد ایچون
ریوند ترک دهن نافع اولور و فتقه دخی نافعدر اعضاء الصدر
ربوه و نفث دمه نافعدر الغذاء کبد و معده نک کندرولرینه و ضعفلرینه
و اوجاعلرینه و اوجاع باطنیه یه و فواقه و فتقه نافع اولور
و طحالی اضمار ایدر اعضاء النفض زحیر و مغصه و ذوسنطاریایه
و کلیه و مثانه و رحم وجعلرینه و نزف دمه نافع اولور الحمیات
ذات الادوار و کذلک مزمنه اولان حماره نافع اولور السموم
نشر هوامه نافعدر و شربتک مقدار غاریقون مقداری قیلنور
٦ راوند الماهیه راوندیابجک بزر کرفس بزرینه بکزر و اندک
قوتی بزر راوندک قوتنه قریب اولور ولکن اندن اضعفدر و بریندک
الطبع راوندک حرارت و یبس اشد اولور و انلر درجه ثالثه ده
اولمغه الیق و اولی اولور اما ابتداء تنمنک حرارتی ثانیه ده اولور
الخواص سددی تفتیح ایدر اعضاء العین بصر حدتلندیرر خصوصا
صمغلق یومنفعه اکثر اولور و عینه ماء نزولی قطع و ابتدا اسینه
نفعی اولور دیمقراطیس زعم ایلدیکه طر اولان بزر راوندیابجی
ایدروب بصرلرین حدتلندیرر و افاعی و حیات فصل شتادن
صکره ماء و الرندن خروج ایدروب بصرلرینه استعنا ایچون
کوزلرینی راوندیابجی حکه ایدرلر اعضاء الغذاء ماء بارد ایله سقی
اولنسه غثیانه و التهاب معده یه نافع اولور و هضم بطئی و غذا آل
رددیدر اعضاء النفض بول و طمث ادرار ایدر و خاصه راوندیابجی
حصاتی تفتیت ایدر و بربره و نهریکره کلیه و مثانه منفعتی وادرر
و راوندیاخ و خصوصا اندک ترسی تقطیر بوله و تنفسه نفسا به نافع
اولور و اصل راوندیاخ مع بزره اکل اولنسه طبع عقل ایدر الحمیات

حمیات حرمنه یه نافع اولور وماء بارد ایله سقی اولنسه غشیاندن و
غشیانرن حادث ولان التهاب معده یه نافع اولور السموم انك طبیخی
شراب ایله وکذلك ماء بارد ایله طلا اولنسه نهش هوامه نافع اولور
وانك اصلی دق اولنوب کلب کلب عضنه اوزره انك ایله طلا اولنوب
نفعی اولور رماد الماهیه معروفدر الطبع بارد یابسدر الافعال والخواص
قابض ولطیف وعاقلدر موادك انصبابدن منع ایدر وحرارتی تسکین
ایدر اعضاء الغذاء ماء آس ایله سقی اولنسه معده یی تقویه ایدر
اعضاء النفض بطنی حدا اعقل ایدر ربیتاج الماهیه معروفدر الطبع
درجه ثالثه ده یابس وارجحه قدر حاردر ودرجه اولاده یابسدر الخواص ابدان
جاسیه وصلبه ده لحم منبت اولور ولکن ابدان ناعمه ولینه ده
المی تحریك وتهییج ایدر وبعضنکره عروق یعنی ... وصفر و... لار
واندرك اعضای انکله ترکیب اولینوب قروح صاغلدر راسن
الماهیه انك برصنفی بستانیدر وبرصنفی واردرکه انك ... ٩
برشبردن برذراعه وارنجه قدر طولی اولور وتمام کبر ارض اوزره
دوشه نور وانك انفع اجزاسی اصلی اولور الاختیار انك قبرای
افعالندم قوی العفونت اولور وانك شرابی افضلدر وخل ایله مرتا
اولان راسن مکسور الحرارت اولور الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر
وانده رطوبت فضلیه واردر اکثر بدنده ملاقی اولدیغی قورنده برینی
تسخین ایلمز الخواص بالجمله الام واوجاع بارده یه وهیجان
ریاح ونفخه یه نافع اولور وانده قوه محمره وجلاء بالغ اولور الآلات
المفاصل عرق نسایه ووجع مفاصله نافع اولور وانك اصلی
ورقی ضماد اوجاع بارده یه وتشنج عضله یه نافعدر اعضاء الراس
مصدعدر ولکن شقیقه بلغمیه یی تحلیل ایدر خصوصا راسنك
مطبوخ اتخاذ اولنه اعضاء الصدر عسل ایله آنیزن لعوق اتخاذ اولنسه
نفثه معین اولور ... صدره تلطیف اولنسه تنقیه ایدر حیله اولور

وراسن قلبی تفریح وتقویه ایدن اشیادندر وبعضنکره اندن صدری
منقی دوا اتخاذ اولنور بو وجهله که ... اللی مثقال راسن اخذ
اولنوب التی انثولوسا عصیر انجنده وضع اولنور اوج ای مرورندن
صکره شرب اولنور واول شراب راسن صدری وریه یی تنقیه ایدر
اعضاء النفض اصل راسن طبیخی بول وطمث ادرار ایدر خصوصا
شرابنك ادراری اکثر اولور وراسن استعمالنه تعهد ایدن کمسنه
کل ساعة ساعة بوله محتاج اولماز السموم نهش هوامه نافعدر
١٠ خصوصا راسن عصرنك نفعی اکثردر رماد الماهیه معروفدر
الخواص جمیعا رمده جلا وتجفیفدر ولکن شده وضعفا ایله
اصنافی رمادك اختلاف قدر واردر ورمادی غسل رماد جلاسی
تقلیل ایدر واکثر تغریه وبلا لذع تجفیف ایراث ایدر وماء الرماد
ادویه معفنه یه داخل اولور ورماد اصنافنك اقواسی تین
وبتوع رمادلری اولور باقیلری جلاسی اول ایکی ماء الرماد
جلاسندن اقل اولور وماذریون رمادی جلا ومعفندر وبلوط
مثللو قابض خشب رمادی ایله دم حبس اولنور القروح عضابه
رمادی ایله حریق قوابی اوزره طلا اولنسه نافع اولور البثور
ماء رماد التین قروح خبیثه یی تراشیدر لحم زائدی اکل ایدر
وقروح بلغمیه یه نافع اولور کذلك قروح عمیقه وعظیمه یه
هونا فعدر زیرا لحمی فاسدی قروح دن قلع ایدر وجراحات
مزمنه ادویه لرینك جراحاتی الزاقی کبر قروحی اول ماء رماد الزاق
ایدر الآلات المفاصل بعضنکره ماء الرماد ایله خصوصا رماد
تیندن برمقدار صو ایله و یاخود زیتدن شی یسیر ایله موضع
عالیدن سقوط ایدنلره سقی اولنور ورماده زیت خلط اولنوب برنه مسح اولنسه
ووجع عصبه وفالجه نفع بسندر اولور اعضاء الراس ماء الرماد
لثاته شد ایدر خصوصا بلوط رمادینك شدی اکثر اولور اعضاء العین

ماز ریونك رمادی بصره حد تلیذ برر شیحك رمادی قروحه ولدیرر
اعضاء الصدر ماز ریونك [illegible] ذبحه یه نافع اولور خصوصا دواء
خطاطیف ایله استعمال اولنه اعضاء الغذاء رماد تین صوبی زیت
ایله شرب اولنسه معده یه عارض اولان جمود دمه نافع اولور اعضاء
النفض تین ویاخود بلوط رمادینك صویی ایله بعضلره قرحه امعاء
وسیلان حزمن وبواسیر ونواصیر ایچون احتقان اولنور السموم
دنیلا نجب ایرنلره ماء رماد شرب نافع اولور وکذلك بلوط وتین ماء
الرمادینی شرب جبین سقی اولنلره نافع اولور رجل الجراد الماهیه ١١
اول نبت بقل یمانی تجراسنده جادر اولور اعضاء الصدر سل مرضنه
نافعدر الحمیات طبخ اولنسه سرتوق تجراسنده جادر اولوب حمیات ربع
ومطبقه وطرطاوسه نافع اولور رجل الغراب الماهیه بودخی بر دوادر ١٢
بواسم اکرخاص قیلیذر بعض بونك مسماسنده اختلاف واردر کیمسی آطریلال در
دیدیلر وکیمسی نبت احرا ولدیغنه ذاهب اولدیلر وایکی فریق دخی کنزو ذاهب
اولدیقلری مسمانه مخصوص اسمدر زعم الذیلر اعضاء النفض اول حشیشه نك
اصولی طبخ اولنسه اسهال مزمنه نافع اولور وقولس احتیاطی ذکر ایلدیکه
قولنجه دخی نفعی اولور وسورنجان عملی کبی عمل ایدر رمان الماهیه رمان ١٣
طعم حسبیله اوچ قسمدر حلو وحامض ومزدر بعیر میخوش در الطبع
حلولك بعضیسی اولایه واریجه قدر بارد در ود رجه اولاده رطبدر
وحامض درجه ثانیه ده جزا بارد ویابسدر الخواص صفراویی قمع ایدر وحشی
سیلان فضولی منع ایدر خصوصا شرابی مانزه بو فعلده قوی اولور و
جمیع اصناف رمانزه حتی رمان حامضده مع القبض جلا واردر القروح
قروح خبیثه وخشنه یه مع العسل حب رمان ایله طلا اولنور واقماع
رمان جراحاته نافعدر خصوصا اقماعنك تجرتی استعمال اولنه وجلنار
جراحاته الزاق ایدر ورمان حلو ملیندر وجمیع اصناف رمانك قلیل الغذادر
لکن جید الغذا اولور ورمان مز معده یه تفاح وسفرجلدن انفعدر ولکن
ارده در

ارده دروا جراسنك اقبض اقماعی اولور ورمانك جمیع اصنافی قابضدر
کرك حلو وکرك غیر حلو اولسون اعضاء الرأس حب الرمان وجع
اذنه نافعدر واول حب باطن انفه طلا اولور وحب الرمان سحق اولنوب مع
العسل خلط اولنسه قلاعه طلا اولور وبر حلو رمانك شرابی ایله طبخ اولنوب
اولدغی حالده اوزره دوا اولنسه واکله اذن متورمه یه تقطیر [illegible]
جید اولور ورمانك شرابی وربی خماره نافعدر خصوصا حامضی نفعی
اکثردر اعضاء العین رمان حامضك عصاره سی ظفره یه نافعدر
اعضاء الصدر رمان حامض صدرده خشونتلی ایدر ورمان حلو تلیین
ایدر وصدری تقویه ایدر وحب الرمان ماء مطر ایچنده سقی اولنسه
نفث دمی منع ایدر وجمیعا رمان خفقانه نافع وفؤادی جالی اولور
اعضاء الغذا رمان مز التهاب معده یه نافعدر ورمان حلو معده یه
موافقدر قبض لطیفی ولموخبیله وحامض معده یه مضردر و
مع ذلك حب الرمان معده یه مضردر ردی ومحرقدر وسویق حب الانار
شهوتنه موافقدر وربی وخصوصا حامضك موافقتی اکثردر ومحموم اولان
کمسنه بعد الطعام آنی مص ایلیك قبل الطعام مص ایلکدن اولی اولور
زیرا بعد الطعام رمان حامض مصی بخار طعامی اعضاء عالیه یه صعودندن
منع ایدر وقبل الطعام انك مصی بعد متناول اولان طعامی اسفله انحداردن
منع ایدر اعضاء النفض حامضك ادراری حلولك ادرارندن
اکثر اولور وایکیسنده دخی ادرار موجوددر ومع العسل حب الرمان
قروح معده یه نافعدر وحامض معده یه مضردر وسویق [illegible]
صفرا وریح نافع اولور ومعده یی تقویه ایدر واصل رمان قشوری
نبیذ ایله دبرانی وحب القرعی اخراج ایدر کرك علی حاله باقی ایکن وکرك
١٤ طبخ اولنوب بعده تناول اولنسون ریباس الماهیه بر نباتدر که جبال
اوزره فصل ربیعده نابت اولور انزه حماض اترج وحصرم قوتی واردر
الطبع درجه ثانیه ده بارد ویابسدر الخواص طرینك مطفیٔ ودوقاطع
التهابی

وحرارتی مسکندر الاورام والبثور طاعونه نافعدر اعضاء العین
دیباسن عصاره سی کحلا بصر حدتلندیرر اعضا النفض اسهال
صفراویه نافع اولور الحمیات حصبه وجدری وطاعون ووبا
حمالرینه نافع اولور رئة الماهیه اعضاء حیواندن بر عضودر که ١٥
قلبی ترویح ایچون مخلوقدر ترکی لسانیله آک اوجکر دیرلر الخواص
انک غداسی قلیل اولور وبلعمیتی مائلدر مصنف آکا زوفه نظر
دیمک زرده اشارت ایدر وجه نظر الله اعلم بودر که رئة اعضاء
صفراویه دخی اولدیغی تحقیقدر وعضو صفراوینک کیفیتیله بلغمه
مائلدر غداسی تولید ایدر القروح قوزینک رئه سی خفقله حادث
سحجلی اوزرینه حاره وضع اولنسه آکا شفا اولور اعضاء الغذا
انهضامی سهلدر اعضاء النفض بطنی عقل ایدر رخمة الماهیه ١٦
حیوان معروفدر اعضاء الراس انک مراره سی شقیقه سی اولانک
جانبنک خلافی جانبنه واقع اذنه تقطیر اولنور وکذلک وجع اذن
اخذ اولانک جانبنک خلافی جانبنه ~~استعمال اولنور~~ تقطیر دهن بنفسج ایله
اولنور وانف وادننه دخی ولان صبیانلرک مراره سی دخی
سعوط وقطور قیلنور اعضاء العین اول مراره مائی بارد ایله عینده
بیاض اولنلره اکتحال اولنور اعضاء النفض حیلدیکه انده زبل
کبد قالندخا تونلره تبخیر اولنسه حملنی اسقاط ایدر السموم ابن
بطریق دیرکه انک مراره سی اناء زجاج ایچنده ظلده تجفیف اولنسه
وانکله افعی لسعی ایدنلرک لسعی جانبنه اکتحال اولنسه نافع
اولور ابن بطریقک بو کلامی مصنف تصدیق ایلمدی ولکن دیرکه
بعض اخرلر ذکر ایلدیکه عقرب وحیه وزنبور سمی حقنده
مراره سی تجربه اولندی وتحقیق التجربه نفعی محقق اولدی مصنفک ظنی
وحسابی اوزره انک تجربه سی عضو ملسوعه اول مراره لطخیله قلبیکلی
اولمشدر رصاص الماهیه بو دوایه قلعی دیرلر واسرب بابنده بیان ١٧
اولدلر

اولقدی اما رصاصک اسفیداجی وانک اتخاذ اولنان اسفیداجک اصنافی
بیز انقرابادینده ذکر ایلرز الاختیار رصاصک محرقی سائرلرندن الطف
اولور واکه اسفیداج رصاصدن بتور واجلع اولورکه احراق قشتده انلری اکا محرق
توتیا اولنور الطبع بارد رطبدر الخواص رصاص محرقه تلطیف وتلیین ودی
عن تقطیع واردر واسفیدابی مغری ومبرددر ومحرق توتیا قوتنده واردر
وخبث رصاصده دخی رصاص محرق قوه سی کبی قوتی واردر الاورام والبثور
رصاص شراب عتیقلوللر ایله ویاخود عصارات بارده ایله بر ایله
حک اولنوب حکاکه سی استعمال اولنسه اورامه نافع اولور القروح والجراح
رصاص قروح خبیثه وقروح ساعیه یه نافع اولور وانک اسفیداجی
قروح ممتلئه ایروب تغریه ایدر السموم عقرب مجرب وتفتیت محرقی لسعه لر
اسفیداج رصاص ایله دلک اولنسه نفعی اولوره واجتنابی کرر سابق
١٨ اولدیغی اوزره رصاص حیلی استعمال اندک رایحه سندن جدا اجتناب اولنه رعاده
الماهیه سمک محذوره اطلا اولنور اعضاء الراس دیلدیکه رعاده مصروعک
رأسنه وضع اولنسه صراعنی اذهاب وازاله ایدر جالینوس دیرکه
رعاده نک وجه مذکور اوزره منفعتی اولور حیا وضع رأس اوزره
وضع اولنور زیرا سمک رعاده یی میتا بن مصروعک رأسنه وضع
ایلدم انده صراعه بر منفعت حاصل اولمدی الات المفاصل اول تولس دیرکه
سمکلی دهن ایچنده طبخ اولنوب اول دهن ایله وجاع مفاصلک جیدی
وتازه سی اوزره طلا اولنسه وجعی تسکین ایدر اعضاء النفض مقعده
خارجه بروز ساعتنده اول سمکه احتمال اولنسه مقعده یی شدا ایدر
١٩ وبواسیرده اضمار واخفا ایدر ریتیاج الماهیه سرطان کبیر
٢٠ برجیدر الطبع بارد رطبدر الخواص شفی وجلاء بالغی واردر ربیان
اعضاء العین بصر حدتلی ایدر وعینه جلا اولور روبیان الماهیه
جالینوس دیرکه روبیانک بعض بو اسم ایله تسمیه اولنیان حیوان مائیلر حالی

سرطانك حالی کبرا اولور الطبع ماسرجویه دیرکه روبیاد ورلنمزدن
مقدم باعتدال حار رطبدر الخواص و زلنوب عتیق اولدیقده
سودایی تولید و حکهٔ ردیه دخی احداث ایدر الاورام جالینوس
دیدیکه اول حیوانك اورام صلبه یی تحلیل ایدر اعضاء الغذاء
غذاء صالح تولید ایدر اعضاء النفض منزیی و باهی زیاده ایدر
وطبیعتی تلیین ایدر و حب القرع استفراغ ایدر رطبة الماهیة
فته اطلاق اولنور باب القاف ده ذکری مرور ایلدی اکثر اسقست ٣١
دخی دیرلر ربیثا الماهیة ابن ماسویه دیدیکه ربیثا روبیانك ٢٢
اسخندر اعضاء الغذاء معده یه نافع و رطوبتن تجفیفده خصوصا
ربیثا سذاب و شونیز و کرفس و زیت ایله اکل اولندقده اعضاء
النفض باهه اعانت ایدر و حدر رحبیت الماهیة دواء معروفدر ٣٢
الطبع درجهٔ ثانیه ده حار یابسدر اعضاء الغذاء خلطی رد یدر
ومعدهٔ حاره یه جیددر اعضاء النفض انی احتمال ایلسه لر بطن تلیین
ایدر قوملك ذهن اوزره رفافین الماهیة دیسقوریدوس دیدیکه رفافین ٤٢
دواء فارسیدر نوعی بکزر الکیشر نباتی اولور زهرلری اخر صاری کبی
ملتو اولورلر باشلری مشقوق اولور بعض راسلرنده التوا اولمز اعضاء
النفض جدا منزیی زیاده ایدر مکرمی برنجی فصل حرف الشین
کلام مشبعدر بیز بو فصلده اوتوز ایکی ادویه ذکر ایلدك شقایق
الماهیة معروفدر الطبع وطبعی اولان نسخه ده مسطور درکه حکیم ١
فاضل دیسقوریدوس دیدیکه بعض ناس اکا ارمیون و کذلك عامیون
تسمیه ایلدیلر و انك ایکی صنفی اولور بری بری و اخری بستانی اولور
و بستانیدن کیمنك زهری احمر و کیمنك زهری بیاضه و لون لبنه و ارجوانیه
مائل اولور و انك ورقی کزبره ورقنه شبیه اولور ولکن کزبره ورقندن
ارق اولور و انك انتشاری ارضده قریب اولور ارضده و زره منبسط اولور و اعضانی محلله
دقاق و خضرا اولور و اعضانك اطرافنده خشخاش کبی زهر اولور و وسط زهرنده

سودا و یاخود کحلاء رؤس اولور و اصلی زیتون نه عظمنده در و انلرك اعظم
دخی اولور که انك اول اصل معقد در بعضی دخی وکیم کبیدر اما بریسی بستانیدن
اعظم اولور و ورقی اعظم و اصلب و رؤسی اطول و زهرینك لونی احمر
قانی اولور و انك اصولده قاق کثیره نشر اولور و بریسی برصنف اسود اولور
و اسود اولنلرده ثوافت اکثر اولور و تاسدن بعضلر جهالتلرندن حبلیه
شقایق نعمان دیرلر ایله حمونیا البری اسم ایله مسمی در و انك و کذلك
اول خشخاشه بینلرنده فرقدر که انك زهرینك لونی احمر تر شقایق النعمانه
مشابهدر بس بونلر ایله شقایق بینلرین فرق ایلدیلر و جمله سنه
شقایق اطلاق ایلدیلر و ارغامونی یعنی حمونیا البری بر نباتدر که شقایقه
مشابه اولور انلر بر دمعی خروج ایدر که زعفران لوننده اولور
و رواس تسمیه ولینی خشخاشه مذکورنك دمعی بیاضنه قریب اولور
بس بونلر ارالرینی فارقه اولان علامتلر بودر که شقایقك دمعی
و خشخاش اولمازلکن انده بر شیء وار در که حلیون اطرافنده مشابه در
الطبع درجهٔ ثانیه ده حار در و انده رطوبت وار در الخواص
جالی و محلل در جالینوس دیدیکه شقایق جلا و غسال و جاذب و منضج و مجدر
الزینة قشور جوز ایله استعمال اولنسه شعری سیاه ایدر و انك
ورقی و غصنانی علی حالها و یاخود مطبوخا استعمال اولنسه شعری
حسن ایدر الاورام والبثور شقایق طبخ اولنوب صلبه اولان اورامه
اوزره طلا اولنسه حاره اولان دماکیل و بثورك سبیلرینی استفراغ ایدر
الجراح والقروح انك یابس قروح و سحجه نافعدر ادمال ایدر و
قروح متقشره نافع و قروح منقی تقشره و جرب متقرحه نافعدر نفعی
اعضاء الرأس رأس و دماغ عللنه انك عصاره سی سعوط قیلنور و
اصلی جزیره طوبات المجون مضغ اولنور و قوباسی قلع ایدر اعضاء
العین عسل ایله انك عصاره سی بصرك ظلمتنه و عینده ظهور ایدن
بیاضه و قروحه بعد البرء باقیه اولان آثاره نافعدر و طلا ایله طبخ

اولنوب نواحی عینه عارض اولان اورام صلبه اوزره ضماد اولنسه
برء حاصل اولور اعضاء النفض (الصدر) انلک ورقی مع عضابه سحق ترک
حشیش ایله طبخ اولنوب اکل اولنسه کما ینبغی لبن ادرار ایدر
اعضاء النفض شقاقیق احتمال اولنسه طمث ادرار ایدر شهدانج
٢ الماهیه شجرهٔ قنبک بزریدر و بزر قنبدن تکلم ایلدک و واجب
اولورکه ایکی بابه نظر جمع اولنه و شهدانجک بریسی و بستانیسی اولور
یعنی هم شجرسی بابنه و هم بزری بابنه نظر اولنه
وحنین دیدیکه اول شجره نک بریسی ارض قفراده اولور بر ذراع مقداری
طولی اولور و ورقنه لون بیاض غالب اولور و ثمری فلفل کبی اولور و اول
ثمرده حب السمنه دینمکله معروف ومُخب اولور و اول حبدن دهن منعصر
اولور و حب السمنه ده بز تکلم ایلدک الطبع درجهٔ ثالثه ده حار
یابسدر الخواص یابسی تحلیل ایدر و بقوة تجفیف ایدر و غذاسی قلیل
ردیدر الاورام والبثور قنب بری اصولی طبخ اولنوب کموسات
لا تجیسر اولان مواضع صلبه ده واقع اولان اورام حاره یه
انکله ضماد اولنسه حرارتی تسکین و صلابتی تحلیل ایدر اعضاء
الرأس حرارتی ایله تصدیع ایدر و عصارهٔ سی سر اولان اذن
متوجعه تقطیر اولنوب وجعی تسکین ایدر و رطوبت اذنی
تجفیف ایدر دهنی دخی اول فعللری ایشلر و ورقی حرازهٔ رأسی قلع ایدر
اعضاء العین بصری مظلم ایدر اعضاء الغذاء دیلدیکی اوزره
معده یه حضر ویرر اعضاء النفض منی یی تجفیف ایدر و شهدانج بزرینک
لبنی برقوق اسهال ایدر و عصیر نزن نصف رطل اعتقالی حل ایدر و بلغم
و صفرایی اطلاق ایدر و قرطم مسکلینه سالک اولور شاهترج الماهیه ٣
معروفدر الاختیار انک جیدی اخضر و حدیث و مرّ اولنکدر الطبع
درجهٔ اولاده بارد و درجهٔ ثانیه ده یابسدر الخواص دمی تصفیه
و سددی تفتیح ایدر و مرکب القوادر انده قبض طعم اولمغله برودتی واردر
و مرارت طعمی اولمغله حرارتی واردر و لکن برد اقوادر القروح حکه

وجرب

وجرب الجیون اولنوب نفعی اولور (وشرب) اعضاء الرأس لثاتی شد ایدر اعضاء
الغذاء معده یی تقویه و سدد کبدی تفتیح ایدر اعضاء النفض طبیعتی
تلیین و بولی ادرار ایدر و انک شربتی اون درهمدن نصف رطله دکین
قدر بر رطلک ایکی ثلثنه وارنجه قدر اولور سکر ایله شرب اولنور و یابس
ادویه ایله مخلوطا شرب اولنور ایسه شربتی واحدسی اون درهمه وارنجه
قدر قیلنور و کما هو مسحوقا شرب اولنور ایسه بش درهمه وارنجه قدر
وحمیات عتیقه ده
شرب اولنور الابدال جربده انک بدلی نصف وزنی سنامکی
٤ قیلنور شیطرج الماهیه شیطرج هندی بر نوع خشبدر که قطاع
صغار و دقاق اولور و اول قشور اولور که دارصینی قشورینه بکزر
و مکسری سواد و حمرته ضارب اولور و شیطرج حیطان عتیقه ده و نخیلی
امکنه ده اولور و حرف و رقی کبی انک ورقی اولور و ایام صیفده کبیر اولور
و صکره کوچیلوب صغرر بر قدره بالغ اولور که جب الصبغ رؤیت اولنمز اولور
ور ائحه سی یوق حسن اولنمز
و شیطرج طعمی حرف و رائحه ده و قوتده قردمانایه مشابهدر الرئیه
بهق ابیضه و برصه خل ایله طلا اولنسه نفعی اولور الجراح والقروح
تقشر و جرب اوزرلرینه خل ایله طلا اولنسه انلری قلع ایدر الات المفاصل
وجع مفاصل الجیون شرب اولنوب نفع بیّن اولور اعضاء الغذاء عظیم
اولان طحال الجیون شرب اولنسه آنی اضمار و اخفا ایدر اعضاء
النفض دیلدیکی اوزره انک اصلی وجع مثانه سی اولان کسته نک قولاغینه
٥ تعلیق اولنسه وجعنی تسکین ایدر الابدال بر مثلی فوه الکدیدر اولور
شیلم الماهیه شیلم حشیشه بر حنطه مُحرز و رعه ار الرنیه بولنور الطبع
جالینوس دیدیکه جایزدر که شیلمک اسخانی درجهٔ اولاده قیلنه
الخواص لطیف و جلا و محللدر الرئیه کبریت ایله شیلم بهق اوزره
طلا اولنسه نفعی اولور الاورام والبثور اورام و خنازیری شیلم
بزر کتان ایله تحلیل ایدر و خرء حمام ایله استعمال اولنسه انلری
تفجیر ایدر القروح مع الحنطه نابت اولان شیلم قروح اوزره طلا اولور

واول اورام وخنازیره وزره ذرور دخی قیلنور نفعی اولور وقویا اوزره
طلا دخی اولنور وبعضلره تورب چوغی ایله ضماد اولنوب نفعی اولور الات
المفاصل ماء قراطن ایله طبخ اولنوب عرق اوزره ضماد اولنسه نفعی
اولور اعضاء الرأس سکر وسدر ایراث ایدر بعض نسخهده سدر
برلنه صداع واقع اولمشدر اعضاء النفس اکله تبخیر اولنسه حیله
٦ اعانت ایدر خصوصا سعال ایله تبخیر اولنه شیخ الماهیه ایکی
جنس بری رومی واخری ترکیدر وانک بر شاک
بو صنفی اجود دخی استعمال اولنور وصنف اخرنک
ورقی طوقا ورقی کبیدر وانک صنفی ثالثی دخی واردر کم سرینوب
الاصنف الارمنی تسمیه اولنور وافسنتین بحری دخی دیرلر الاختیار اجودی
شیخ ارمنیدر الطبع درجه ثالثه ده حار یابسدر الافعال والخواص
جمیعا اصنافی مقطع ورياح محللدر انده افسنتین قبضندن اقل
قبض واردر وتسخینی افسنتین تسخینندن اکثردر و
مرارتی اکثردر وانده ملوحت دخی واردر الزینة انک دهنی
زیت ایله داء الثعلبه طلاء نافعدر ودهنی شیخ بیتنه لحیه
انبات ایدر الاورام والبثور اورام ودماملی تسکین ایدر القروح
آکله یی منع ایدر اعضاء الرأس باش اغریسی ایراث ایدر اعضاء
العین انک صوبی ایله زمره کماد اولنور یخ تحلیل ایدر اعضاء
الصدر عسر نفسه نفعی اولور اعضاء الغذاء معده یه مضاردر
خصوصا قسم ثالثک بعنی سرینوبنک ضرری اکثردر اعضاء النفض
دیدانی وحب القرعی قتل واخراج ایدر وطمثی وبولی ادرار ایدر بو خلاله
دهن افسنتیندن اقوی اولور الحمیات انک نافضلی بردنه نافعدر السموم
٧ لسع عقاربه ورتیلایه وسمومه نافعدر شیخ الماهیه خس حاردر
انک خس ورقی کبی ورقی واردر محمد شاکر سوادده ضبار ید فصل
صیفده احمر اولور انک عودی دم کبیدر بر صابغ اولور الاختیار
انک

انک ورقی اضعف اجزاسیدر الطبع درجه اولاده بارد درجه ثانیه ده
یابسدر الخواص قابضدر وانده مرارت دخی واردر وبر نوع دخی واردر که انک اسمی قلوسدر
قبضی نوع اولک قبضندن اشددر وانک انواعندن ابولوس اسمی ایله مسمی
اولان نوع ایکی نوع متقدملردن احد واحرفدر و بر نوعنک خنجار
اسمندن ماعدا الخصوص اسمی یوقدر انک هم حدت وحرافتی ابولیس
حدت وحرافتنه قریب اولور وجمله سنده قبض وتجفیف واردر ودخی
دهن ایله خلطا اولنوب تمریخ اولنسه بدنی ترله دیر معرقدر الزینة
بهق ویرقانه طلاء نافع اولور الاورام والبثور تثمیم ایله خنازیره
ضماد اولنور وتقشر اوزره طلا اولنور واریه اوتی ایله حمره اوزره
وضع اولنور خصوصا انک قالوس نوعنک انفع اکثر اولور الجراح
والقروح قیروطی ایله خیرم استعمال اولنسه قروح خماله ایدر اعضاء
الرأس قولق اغریسنه انفع اشیا اولور اعضاء الغذاء یرقانه
شربا نافع اولور خصوصا ابوقلیا اسمی ایله مسمی اولان نوعنک نفعی زیاده
اولور وخصوصا اوجاع طحاله زیاده انفع اولور وقشر معده یه
دباغت ایدر اعضاء النفض اندن بر اوقیه مثقال وخصوصا لا اسم
له نوعنک اول مقدار قدر دماثا وزوفا وحرفدن بر ایله سقی اولنسه
دیدانی وحب القرعی اخراج ایدر وابوقلیا نوعی وجع کلایه نافع اولور
السموم ضمادا وشربا استعمال اولنسه نهش افعیه نافع
٨ اولور ولا اسم له یی اکلم اول فعله قریب اولور شل الماهیه دوا جندبیدر
زنجبیله بکزر الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الافعال والخواص
مر وقابض وحریفدر ریاحی کسر ایدر وانده عسل قوه سی واردر تحلیل
٩ وتلطیفی تجفیف ایدر آلات المفاصل عصبه وفسوخه نافعدر شوکران
الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه شوکران بر نبات در که انک ساقی رازیانج
ساقینه بکزر وورقی قثا ورقی کبیدر وانک زهری ابیض وبوری انیسون
کبیدر وروفسوخ دیدیکه انک ورقی یبروح ورقی کبیدر وصفرت شدیده ایله اصفردر
واصفردر

واصلی یقیقدر و تمره سی یو قدر و بزر نانخواه لونتنده و اکبر اولور انک طعم ورایحه سی
اولماز و لعابلی اولور و حسیخ دیرلکه شوکران بیشدن بر نوعدر بو قدر
بیان ایله اکتفا ایدوب تخمین بیان و مرامن عیان ایلدی صاحب قانون
ذکر کتب یونانیه ده قونیون اسمیله بر نبت ذکر اولندی انک ترجمه سنده
مترجمون اختلاف ایلدیلر کیمیسی شوکران ایله ترجمه ایلدی و کیمیسی سیسنی
ایله ترجمه ایلدی و قونیونه بیشدن اعراض نسبت اولنمغله ذکر اولندیغی
وجه اوزره اختلافه باعث اولدی الطبع درجه ثالثه ده رابعه یه
وارنجه قدر بارد یابسدر الاختیار شوکرانک اجودی اقریطی واصفی
وقانیقلا اراضیسنده اولنلردر الخواص دوندن منع ایدر و
تحجر و تخدر در الزینه شعر نتف اولنوب موضعنه شوکران ایله طلا اولنسه
اول موضعده ثانیا شعر نبات ایتزن ثدیه حسیله منع ایدر و انکله
ضماد اولنسه ثدیی عظمدن منع ایدر البثور انک عصاره سی حمره یی
و غله یی تسکین ایدر الات المفاصل انک ایله نقرس اوزره طلا اولنور
اعضاء الرأس دیبلیدکی اوزره اذنده عارض اولان رطوبته شوکران عصاره سی
جیره اولور اعضاء العین انک عصاره سی اوجاع عینده استعمال اولنور اعضاء
الصدر انک ایله صدره ضماد اولنوب ثدیی عظمدن و لبن دروردن منع ایدر
اعضاء النفض دمی حبس ایدر و وجع ارحامه نافع اولور و خصیه لره
ضماد اولنسه عظمدن منع ایدر و اعضاء منیه انک ایله تمریخ اولنسه احتلامی
منع ایدر السموم شوکران سم قاتلدر انک علاجی شراب صرف شربی اولوب
١٠ شقائق الماهیه معروفدر الطبع درجه ثانیه ده حار در و اتیه رطوبتها
جیل واردر الخواص اتزه تلیین واردر و حرارتی سنه جزء قوه سی واردر اعضاء
النفض شهوة باهی تهییج و تحریک ایدر الابدال انک بدلی بوزیدانبدر شحمه
١١ حرم الماهیه بخور مریمدر فصل مستقل ... سوسن ذکر اولنوب موضعنده تکمیل
ایلدیک انک افعالی اوله محاله ظلب اولنه اعضاء الرأس زکام باردده نافعدر
١٢ اعضاء العین عینه نزول ایدن صویه نافعدر شهدانج الماهیه معروفدر

الطبع

الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الخواص جبر المحلل لطیفدر سیلان
لعابی اولنلرک و ساده سی تحتنه وضع اولنسه اکثر نفعی اولور الات المفاصل
انکله فالجلی طلا اولنسه و یاخود سعوط قیلنسه و یاخود شراب ایله شرب اولنسه
نفعی اولور اعضاء الرأس انک صویی ایله استعاطا اولنسه دماغی تنقیه
ایدر و شراب ایله شرب اولنسه لقوه یه و صرعه نافع اولور اعضاء الغذا
نفعه رطوبات معدیه و افواه صبیانک لعابی سیلاننده نافعدر تحت وساده
لرینه وضع اولنمغله قومک دخی اوزره اعضاء النفض
١٣ ریاح رحمه نافعدر شب الماهیه دیسقوریدوس دیدیکم شبک اصنافی
کثیره در ولکن طبده منفعتی اولوب عملنده داخل اولان اوچ صنفدر مشقق
و رطبی و مدحرجدر اما مشقوق شب بیاضدر صفرته ضارب ابیضدر و قابضدر
اتزه حموضت واردر کانه فقاح شبتیدر و بر صنف حجر یمانی بولنور که ذوق
اولنسه اتزه قبض اولماز فی الحقیقه او صنف اصناف شبدن دکلدر
الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الخواص هر دملک نزفنه نافعدر
فضولک سیلاننه و انصبابنه نفع اولور و انک قبضی اذاورده قبضی
اکثر در خصوصا انک قشری و اصلنک قبضی اکثر در و کوزلک انک ایکیسی
باقی جز الوزن اقوادر الزینه شعر ماء الزفت حزاز و قمل اوزره
وضع اولنور و مجربدر نافعدر الجراح و القروح شب ردی حمر ایله و
مثلی عفص ایله عسرة الاندمال و متاکله ده استعمال اولنور و بر مثلی
١٤ ملح ایله اکله ده و حرق ناره ده استعمال اولنور شکاعی الماهیه بر نوع
نبات تر کم انک اصلی شعره مشابه اولور شدید المراره در و اکثر کثیر العقد
تسمیه اولنور اعضاء الرأس طبیخی ایله مضمضه اولنسه وجع اسنانه
نافع اولور و شکاعینک کنز و اصلی و تمره سی ورم لهاته نافعدر اعضاء (اصلنک)
الغذاء معده یه موکبره نافعدر اعضاء النفض انک طبیخی نزف نساییه
نافعدر و اورام مقعده یه احتمال اولنور و طبیخنه علیل اجلاس اولنور
الحمیات حمیات عتیقه یه و خصوصا صبیانک حمیاتنه نافع اولور

شونيز الماهية معروفدر الطبع درجه ثالثه ده حار يابسدر الخواص 15
حريفدر بلغمي مقطع وجلا و رياح ونفخي محلل وتنقيه يا الغدير اولور
الزينه منكوس اولان سكلري و بكلري و بهقي وخصوصا برص قطع
ايدر الاورام والبثور مع الخل شونيز بثور لبنيه اوزره وضع اولنور واورام
بلغميه يي وصلبه يي تحليل ايدر الجراح والقروح مع الخل قروح بلغميه و
جرب متقرح اوزره وضع اولنور اعضاء الرأس زكامده نافع اولور خصوصا
قوريلوب برصره ايجنه وضع و استعمال اولنه وصداع باردده اولنلرك
جبهه سنه انكله طلا اولنور و بركيجه خلده نقع اولنوب انك صباحنده
سحق اولنوب مسحوقي ايله استعاط اولنسه وعليله احضار اولنور
توقلرسه باشده اولان اوجاع مزمنه يه ولقوه يه نافع اولور و شونيز
مصفات ديديكلري عظم مشاشه نك سده سني جدا تفتيح ايدر و خل ايله طبخ
مضمضه و خصوصا مع خشب الصنوبر وجع اسنانده نافع اولور
اعضاء العين عند نزول الماء ايدن مائك اولنلرم دهن ايرسا ايله استعمال
اولنسه نزولدن منع ايدر اعضاء الصدر انتصاب نفسده مع النطرون
شرب اولنسه نافع اولور اعضاء النفض ديداني وحب القرع قتل ايدر
حتى كوبكي اوزره طلا اولنسه دخي بطنده اولان ديدان قتل ايدر
برازايام استعمال اولنسه طمث و ادرار ايدر ومثانه سنده وكليه لرنده
حصاة اولان كمسنه نك ماء حار و عسل ايله اسقي اولنور الحميات
خاصه حميات بلغميه و سوداويه يي تحليل و ازاله ايدر السموم انك
دخانى هوام تهجير ايدر و برقوم زعم ايلديكه اني استعمال اكثار اولنسه
قاتل اولور و بر درهمينك شربي اولنسه رتيلا لسعنه نافع اولور
شبث الماهية معروفدر 16
الطبع انك اسخانى درجه ثانيه ده و درجه ثالثه اشاراسنده در و تجفيف
درجه اولى ايله درجه ثانيه اراسنده در واكر شبث احراق اولنسه
انك اسخانى و تجفيفي درجه ثالثه ده اولور الافعال والخواص اخلاط

بارده يي جدا منضج واوجاعي مسكن و رياحي مفشر اولور و دهن طبخ اولنالي
ايشلرو انده تلين بالغ اولور و شبثك مزاج انضاج و تفتيحه قريبدر
لكن اسخندر و يابسدر تحليلي اشد در الاورام ورمي نضجدر القروح
القروح مترهله اولان قروحه انك صوبي نافعدر الات المفاصل انك
دهني عصب و جعلرينه واكر مشابها اولنلره نافعدر اعضاء الرأس
منوم در خصوصا دهني و عصاره سي اذنك سوداوره اولان وجعنه و طنينه
اذنك يسنه نافعدر اعضاء العين آني اكلها ادمان بصر اضعاف
ايدر اعضاء الصدر شبثك نبت و بزري لبنه ادرار ايدر خصوصا لبن تكثير ايدن
حسوه تناول اولنسه ادراري زياده اولور اعضاء الغذاء امتلا
جنبله طعام فم معده يه طافي اولوب فواق حادث اولنسه اكر شبث
نافع اولور جالينوس ديديكه شبث معده يه مضر اولور و بزري مقيئ اولور
اعضاء النفض مغصه نافع ومغص يي قاطع نحت الله احتقان اولنور
ايسه و ياخود طبيخنده اجلاس اولنور انسيه وانك بزري
بواسير ناتيه يي قطع ايدر و حادر مقعده و ذكر قرحه لرينه جيد اولور
17 شمع الماهية موم در و بزرانده تكلم ايلدك اعضاء النفض باه
18 زياده ايدر و ادرار بول وادرار شيرم الماهية بستانلرده نابت اولور
انك قضيبي دقيقي و ستونيسي و اردر زغبلودر و انك ورقي طرخون
ورقي كبيدر مصنفك تقريراوزره ولبني تيوعيبر الاختيار انك اجودي خفيفده
حمرته مائل اولوب جلد ملفوف كبي ورقيق اللحا اولنلر دراما اول شيركه
ايكي قصبه لو و غليظ و قليل الحمره و صالب حنوطى اوله جميعا انلر رديدر
و خادس رديدر بو مذكورلردن بريني استعمال جائز دكلدر الطبع حنين
ديديكه نالشنك اخرينزم حار يابسدر اما جميعا لبنندك اوكيفيتلره درجه
مذكوره ده بلكه درجه رابعه يه بالعذر الخواص انده قبض و حدت وطرنك
اغزيه وشرم اول اشيادندر كه انلر ترك وعدم استعمالي لائق اولور ضارددر
واصلاح اولنسه انك منفعتي موضعنده ذكر اولنه سبب الجنون وجميعا

وخصوصا مراق حار اصحابنه ضرر زیاده اولور اعضاء الرأس انلرك
لبنی قلع اسنانه معین اولور اعضاء الغذاء كبد و معده یه مضر اولور و
استسقا علاجنده سقی اولنور و واجب اولور كه اولا شیرم هندبا وراز یانج
وعنب الثعلب عصیرلرنده اوج كون مقدار نقع اولنه وبعده قوردیلوب
ملح هندیدن برشی و تربد و هلیلج و صبر ایله قرص اتخاذ اولنوب وقت
حاجتده سقی اولنه بو وجهله شیرم شربنك نفعی قوی اولور اعضاء النفض
سودائی و بلغمی و مائی اسهال ایدر و قدیم الزماندن شیرم استعمال اولنور
ایدی صكره ترك اولندی باهلیه و منبه صنوبر راه لدیغی ایچون و عروقی مقعده یی
تفجیر ایلدیكی ایچون و اصلاح اولنوب اعضویتلری دفع و شیرمی مصلح
ایله انتفاع ~~اولنمز~~ انلرك نفع و ضرری جمیعا زائل اولور دیرا شیرمی اصلاح
ایلمك طریقی بودر كه شیرم غیر حد قورت لبن حلیبده غیر فوق برگون
و بر كیجه نقع اولنور و بر قاچ كره اول نقع تجدید اولنور و لا محاله تكرر نقع
ایله قوتی ضعیف و اخلاط ردیه یی قلعی باطل اولور و اما انی استعمال ك
لزوم اولسه اكدا نیسون و رازیانج و كمون خلط اولنوب مخلوطا شرب
اولنور و انلرك شوبیت و احمر بردا نقلین دورت دانقه وارنجه قدر قبلنور و
بو مذكورلر شیرمك حشیشه سی احوالی ایدی و اما شیرمك لبنده خبر بودر
وانی شرب ایچون رخصت ویرلمز اما شیرم شرب اولنوب اسهالی افراط
اورزه اولسه ماء بارد ده قعود وانی قطع ایدر و شیرم قولنج ایچون
استعمال اولنسه اشق و مقل و سكبینج و ذبل ذئب ایله باب القوی تحزه
وصف اولندیغی اوزره سقی اولنور الحمیات شیرم حمیاتی تولید انتكله
١٩ انلرك استعمالی هجر و ترك اولنور السموم انلرك ایكی درهم قاتلدر شلجم الماهیه
٢٠ لقندر باب اللام ده لفتك احوالی بیان اولندی شاذنج الماهیه ایكی صنفدر
بر معدنیدر تجزا اولنور و صنف آخر مغناطیس احراق و تلطیف اولنوب افعال
شاذنجی ~~حجر الطلح~~ اولنور الاختیار اجود اول صنفدر كه اسریع التفتت
و مستوی و صلب اوله و سنج اولمیانلر و انده عروق اولنلر اولور الطبع

عبر مغسولی

غیر مغسولی درجه اولاده حار و درجه ثالثه ده یابس و شاذنج
مغسول درجه ثانیه یه وارنجه قدر بحسب الغسل بارددر و ثالثه یه
وارنجه قدر یابسدر الافعال والخواص ایزه قبض شدیدی واردر لحن
صوده تحلل ایدنجه قدر حك اولنسه حتی حكاكه سی ایله صو تحنین
اولنسه قبض ظهور ایدر و انده قوت مانعه یعنی رادعه واردر
و اسخانی و تلطیف و تجفیف بالغ واردر و بعضلر دیدیلر كه شاذنج
مار قیشا و تنكار ~~ملكن~~ ایسه حرارتی اقل اولور و تلطیف و جلاء
اولماز القروح لحم زائدی ازاله ده زور كبرا استعمال اولنوب قرحه ده
اولان لحم زائدی اضمار ایدر اعضاء العین قروح عینه جلا اولور
ادمال ایدر بیاض بیض ایله استعمال اولنور ایسه و یا كلز استعمال
اولنسه خشونت اجفانه نافع اولور اكرا ول عقاقیر اورام حاره
اولور ایسه شاذنج ولو یالكز استعمال اولنور بو وجه اوزره
اوائل استعمالنده رقیق قیلنوب بعده تدریج ایله تخین قیلنور
و شاذنج عبار كبر قیلنوب ~~قیمضی~~ اضمار ایدر و بعضلره
یالكز شاذنج قروح عینه نافع اولور اعضاء النفض عسر بول
ایچون و دم طمثك سیلانی دائم ایچون شاذنج شراب ایله سق
٢١ اولنور و قذف منیه شاذنج اصلاح ایدر شعر الغول الماهیه
بو اسم ایله معروف بر نوع نباتدر عروقی ایله قالع اولنور و لونی بین الحمرة
والسواددر لون اولور عروقی و اعالیسی منبسطه و متعقفه اولور
الطبع حار یابسدر اعضاء الصدر صدر و ریه یی تنقیه ایدر
٢٢ ثا باشك الماهیه تو تره قیسوحه شبیه اولور الطبع درجه
ثانیه ده حار یابسدر اعضاء الرأس صرعه نافعدر و لعاب سائلی
قطع ایدر خصوصا صبیانك سیلان لعابنی قطعی اقوی اولور الابدال
٢٣ صرعه نفعنده و سائر منفعتنده انلرك بدلی مرزنجوشدر سترینی الماهیه
شجره قطر انه اطلاق اولنور و قطرانه یبز تكلم ایلدك بو مقامده شجره سنه

تخصیص افعالی ایراد ایلیه لیم وانک شجرهٔ سی شجرهٔ صنوبر جنسندندر و
انک ثمره سی سرو ثمره سی کبیدر ولکن اندن اصغر اولور وانک شوکی
اولور وایکی نوعی اولور بری طویل وبری قصیر در الخواص
انک قشر ثمره قبض وارد در اعضاء الرأس بو شجرک ثمره سی اکباد
ایرن کمسنده تسخین حسیله صداع احراث ایدر وکذلک معده یی
لذع ایدر واکه مشارکته صداع حادث اولور وخل ایچنده انک ورقی
طبخ اولنوب مضمضه اولنسه وجع اسنان ساکن اولور اعضاء
الصدر انک ثمره سی سعاله نافعدر اعضاء الغذاء انک ثمره سی معده یی
لذع ایدر واکردر اولور ولکن کبده نافع اولور اعضاء النفض
انک ثمره سی تقطیع بوله نافعدر وفلفل ایله شرب اولنسه بولی ادرار
ایدر وقشری ایله تبخیر اولنسه جنینی ومشیمه یی اخراج ایدر واکر
شرب اولنسه بطن حبس وبعضلره بولی حبس ایدر السموم
انک ثمره سی ارینه خمر شرب ایدنلره سقی اولنور اکو شحم ایل ایله خلط
اولنوب انک ایله بدنه مسح اولنور ایسه الده هوام تقرب ایلمز
الشعیر والثلث الماهیة شعیر معروفدر وشالت شعیرده ٢٤
بر نوعدر کم انک قشری اولماز وانک فعلی شعیرک فعلنه قریب
اولور الطبع درجه اولاده بارد یابسدر الخواص انده جلا قوه سی
واردر وغذاسی حنطه غذاسندن اقلدر وماء شعیر سویق
شعیردن اقوادر وآکسردن بعض ماء ایله شعیر حدت اخلاطی
کسر ایدر شدتده تحذا ولان ماء شعیر ارطبدر ولو جمیعا ماء
الشعیر نافعدر الزینة کلفه انکله حار اطلا اولنور الاورام
والبثور اندن صو ایله طبخ اولنوب مطبوخ قیلنور واول مطبوخ
زفت وریتانج ایله حسو کبر قیلنوب اورام صلبه یه اوزره ضماد
اولنور ویاکلز وبکتکه انکله اورام حاره یه
القروح شعیر خل نقیف ایله طبخ اولنوب جرب متقرح اوزره ضماد
وضع

وضع اولنسه بر حاصل اولور آلات المفاصل شعیر سفرجل وخل ایله نقرس
اوزره وضع اولنور ومفاصله فضول سیلانی منع ایدر اعضاء الصدر
ماء شعیر امراض صدری منع ایدر وماء شعیر بزر رازیانج ایله شرب اولنسه
لبن تکثیر ایدر ودقیق شعیر واکلیل الملک وقشر خشخاش ایله وجع جنبه
ضماد اولنور اعضاء الغذاء شعیرک صویی معده یه رد ایدر اعضاء النفض
سویقی بطنی امساک ایدر وکشکی بوله ادرار ایدر الحمیات انک صویی حمیاته
مبرددر وملطفدر اما حاره استعمالی ساذجا اولور وبارده استعمالی کرفس
ورازیانج ایله اولور وکذلک شعیر تین ایله طبخ اولنور وماء قراطین ایله
٢٥ خلط اولنوب حمیات بلغمیه محمومینه سقی اولنور شحم الماهیة شحم بط اتیس
واسخندر وبعره شحم اسیددر وسندک شحم اجفدر الخواص شحم بط
جز الطیفدر وشحم دجاجدن اسخندر وشحم دیک وسط الحالدر وشحم ایل بعنی کیک
باغ شدیدا اسخوندر وشحم بقر ارسلان ونحی شحملر اراسنده متوسطدر وآیو شحم
لطیفدر وجمیعا حیواناتک ارککلنک کیفیات عزکولر اقوادر وسمن
اولندر فیتلرندن اجفدر وشحم عنز جمله دن اقبضدر وشحم شتک
تحلیلی جمله دن اشددر الزینة شحم دب وشحم اوز داء الثعلبه نافعدر
وشحم حمار اثار جلده وشحم اوز وجه وشفه شقاقنه نافعدر الاورام و
البثور شحم خنزیر اورامه نافعدر وشحم اسد اورام صلبه یی تحلیل ایدر
القروح شحم الحمیر حرق ناره نافعدر اعضاء الرأس شحم اوز وجع اذنی تسکین
ایدر واکر شحم ثعلب جز انافعدر وشحم دجاج خشونت لسانه نافعدر
اعضاء العین شحم سمک ماء العینه نافعدر مع العسل بصره حدت ویرر
وافعونک شحم طرسیر غشاوه یه وماء عشیه وجفندن متنوف اولان
شعرک نراری انباتنه نافع اولور آلات المفاصل کیک شحمی
تشنجه نافعدر اعضاء النفض ماعزک شحم لذع امعایه وقروحنه
نافعدر وقروح امعایه شحم عنز شحم خنزیردن انفعدر سرعة جمودی
حسبیله ولکن لذع تسکیننده شحم خنزیر اشددر سنام جمل شحم بخور ابا سلوره نافعدر

وجميعا شيم وجاج واولمثللو شحوم لينته اوجاع رحمه نافعدر وخنقى رديد
وكذلك شحم اوز رحمه نافعدر السموم خنزير شحمى لسع هوامه نافعدر
وكيك وفيل شحمى ايله برسنه تلطيخ اولنسه هوام طرد ايدر وشحم عنز ذراريح
بلغ
سمنه نافعدر شعر الماهية معروفدر الطبع شعر محرق بقوة محللى 26
ومجففدر اعضاء الرأس شعر محرق اسنانى جاليدر وانك صويى شعر
انبات ايدر القروح قروح وسخه وعفنه يه شعر محرق اولور بقوة
تجفيف ايدر اعضاء الرأس شعر محرق اسنانى جليدر السموم انسانك
شعرى خل ايله كلب كلب عضه سنه ضماد جيد اولور مقدونس الماهية
مصنفك تركيبو بردوادر كه انى بن بيلمدم الطبع قوة حارة وواردر الخواص 27
انك قوة جاذبه سى واردر عصارة سى اوجاع ايچون شرب اولنور الزينة
اندوطريس شرابى ايله بهق حجرا نافع طلا اولنور القروح قروح مرغنكى
الزاق ايدر بحمرزا انرا اوزره ذرور قيلنور آلات المفاصل نقرس اوزره
خل ايله نقرس اوزره طلا اولنور وانزن وجع صلب قيدر وطى اتخاذ
اولنور اعضاء الصدر طلا وايله انزن سعال ايچون لعوق اتخاذ
اولنور اعضاء النفض وسنطاريا وعسر بول ايچون انزن ايكى درهم
ادرومالى ايله سقى اولنور خاتونلر انى احتمال ايلسه طمثلرين ادرار ايدر
شجرة البق الماهية دردار ديمكله معروف شجردر بيزانى بيلمز ايلدك 28
الطبع درجه اولاده بارد يابسدر الاورام والبثور خل ايله تقشير
اوزره طلا اولنور القروح طرى وتازه قرحه لر ادمال ايدر وخل ايله
تقشر اوزره طلا اولنسه انى صاغلدر وطاس جراحات اوزره لف اولنسه
ادمال ايدر شجرة البيضاء الماهية باذاوردر الطبع درجه اولاده 29
بارد يابسدر آلات المفاصل طبيخى نقرس ايچون نافعدر اعضاء الغذاء
معده استرخاسنه نافعدر الشوكة اليهودية الماهية بواسم ايله مسمى 30
بروادر الطبع حارة در الخواص لطيفه محلله در القروح كرازة نافعدر
اعضاء الرأس وجع ضرس ايچون انك طبيخى ايله مضمضه اولنور اعضاء

النفس

31 النفس نفث دمه نافع اولور الشوكة المصرية الماهية بواسم ايله مسمى
دواء آخردر الطبع درجه اولاده بارده ودرجه ثانيه ده يابسه در الخواص
مجففه ونوازلى قاطعه در الخواص اصلى وخاصة بزرى شديدة الادمالدر
اعضاء النفس ورم حلقه نافعه در اعضاء الغذاء ورم معده يه نافعدر
32 شراب الماهية انزن مراد قهوة عنبيه در الافعال والخواص مزاجندن
اولان فضولى تعديل ايدر اما نبيذ طرى وغليظ ايكيسى ده عروقده
... احتلا احداث ايدر واخلاط عروقى تنقيه قيلر الاختيار شرابك
اجودى عتيق ورقيق وصاف وعنبى اولنلردر وانى تناول بحسب الامزجه
مختلف اولور آنى شبان دمان صويى ايله مقدار قليل تناول ايدرلر اما
مشايخ من غير مزاج بولنذيغى بر شرب ايدرلر ومقدار شربلرين اعتدال
اوزره قيلرلر زيرا مقدار شربلرين اكثر اولسه انزه مضرت عظيمه اولور
موت مفاجئه يه مستعد قيلر وشبانه اولى اولان شراب عتيق شرب
ايلديكلرينى اوزرينه ماء بارد شرب وياخود ماء بارد ايله مزج ايدوب
ممزوجا شرب اولنور ماء بارد شرابك عاديه سن وشدت وسورتن
كسر ايلسون ايچون خصوصا ايام صيفده ماء بارد شراب عتيقه مزج
انلره زياده اهم اولور وخمر عنبى شراب اجزدن اطباخير لو اولور نعيز خمر عنبى
خمر تمريدن وزبيبيدن وعسليدن وانلر مثللولردن افضل اولور الزينة
بشره يى حسن ايدر وبحسب الامزجه تسمين ايدر ومع الادويه بهقى
وبرصى ازاله ايدر وبشره يى جلا ايدر القروح قروح خبيثه واكله
شراب صرف اولنور وناصور شراب ايله غسل اولنسه نفعى اولور
وكذلك قروح لبنيه شراب ايله غسل نافعدر اعضاء الرأس
شاربينه سكر ويرر وسبات احداث ايدر وحفظى ازاله وقوا نفسانيه يى
تخدير ايدر آلات المفاصل آنى شربه ادمان اعصابه اضرار ورعشه
ايراث ايدر وسكر بر يوم استعمال وادمانى عصبك استرخاسنى وضعفى
ايجاب ايدر اما شراب عسل وجع مفاصله نافع اولور اعضاء العين

ابن ماسویه دیدیکه شراب عتیق بصوجه‌ جدّا اعضرا اولور وشراب
عتیق ایله ظفره ایچون ادویه‌ٔ عین معجون قیلنور شراب ایله ظفره‌یه
کثرت عنا فتحی جیبیله وکذلک شیاف قیصرهٔ شراب ایله حل
اولنوب ظفره مزمنه ایچون الکحال اولنور اعضاء الصدر دواء
غزیز بدیه اتما ایدر و قلبی تفریح ایدر وشراب حلو مجاری ریه یی تنقیه
ایدر وتنفس بسط ایدر اعضاء الغذاء سریع الانحدار وسریع الانهضام
اولور وغداسی کثیر وتولید ایلدیکی کیموس صالح اولور ووقت وقت
غثیان وقیء احداث ایدوب معده‌یی فضولدن تنقیه ایدر
واعتدال اوزره شرب ایلدن اشتهاسی اولور وشرابک اکثاری کلادن
وکبده سده ایراث ایدر وشرابی تقلیل غذایی تنفیذ و هضم تجوید
ودماغه استحاله اسراع ایدر وشهوت کلیه‌دن برائت سبب   اولات آب
اولور اعضاء النفض ابیض رقیق بولی ادرار ایدر مثانه‌ده
حادث حرقته جیّدا اولور وشراب عتیق مثانه‌یه جدّا مضر اولور
و معصل بطن تلیین ایدر اما ماء بحر ایله معمول اولان نافخ در   وشراب
بطن اسهال ایدر و مقعده استرخاسن ازاله ایدر و معسّل اوجاع
رحمه نافع اولور وماء شرابک ادرار غیر یلرک ادرار ندن
اکثر اولور اما شراب حلوک ادراری اولماز وشراب حمز وح
امعایه مضر اولور ادخاس ونفخی جیبیله وشراب صرف قبض
و تسخین جیبیله تقویه ایدوب نفخی تحلیل ایدر السموم شراب   اهما
عتیق جمیعا هوام لسعه‌لرینه شربا وغسلا نافعدر وماء بحر ایله
معمول اولان سمّ مخدر شرب ایدنلره نافعدر وکذلک مرتک شرب
ایدنلره وفطر اکل ایدنلره وسم بارد اولان هوام لسعه‌لرینه وافیون
وشوکران شرب ایدنلره نافعدر یکرمی ایکنجی فصل حرف تاده
کلام مشتعدر بز بو فصلده اون سکز ادویه ذکر ایلرز تمر هندی   ١
الماهیه تمر هندی هنددن کلور معروف دوادر الطبع بارد یابسدر
الاختیار

تخشف
الاختیار انک اجودی وافضلی حدیثه وطری اولوب ذبول اکتسابی تمیز وحموضت
صادقه اولاندر الطبع ثانیه ده بارد یابسدر الخواص مسهلدر واجاصدن
الطف ورطوبتی اقلدر اعضاء الغذاء حمیاتده قیئی وعطشی نافعدر
وکثرت قیئدن حادث معده مسترخیه‌یی قبض ایدر اعضاء النفض
صفرایی اسهال ایدر وطبیخنک شربتی واحدی نصف رطله قریب اولور
الحمیات ذات الغشی والکرب اولان حمیاتده وخصوصا لین طبیعته حاجت
اولنلره نافع اولور تودری الماهیه دواء معروفدر دیسقوریدوس   ٢
دیدیکه انک عشبی نک ورقی فراسیون ورقنه بکزر وجذری مربعدر
ونصف ذراع قدر نبدر اولور انک اقماعی اولور و اول اقماعده بزر مستطیل
اسود اولور وبعض تودریک بحدی مستعمل اولان ابجق بو اولور اما بزر   اولادی
تودرینک بزری مرجح اولور الطبع درجه‌ٔ اولایه حار ودرجه‌ٔ ثانیه‌ده
یابس اولور الخواص انده حرف حرافته بکز حرافت اولور وتفریجی دخی
واردر الاورام والبثور غیر متقرحه اولان سرطاناته ماء وعسل
ایله طلا اولنوب نافع اولور واورام صلبه‌یه نک جمله‌سنه نافع اولور
وتهیجه ضماد اولنور آلات المفاصل صلابت نقرسه ضماد اولنسه نافع
اولور اعضاء الراس اصول اذنده اولان اورامه نافع اولور اعضاء
العین مع العسل اکتحال اولنسه قروح عینی تنقیه ایدر اعضاء
الصدر لعاب و لعوقاته ادخال اولنسه وادخالی نفع اولنوب صوده
قیناد یلیقدن صکره او لحمه و بر جرّه یعنی دسته الحنه قیلنوب شی
اولنر یقدن صکره اولنسه نفث اخلاطه معین اولور اعضاء
النفض باهه نافعدر خصوصا شراب مطبوخه استعمال اولنه
تنوب الماهیه شجرهٔ معروفه درقوقی انک بر نوعیدر وقضم   ٣
قریش اول شجره‌نک بزریدر وزفت رومی انزن اتخاذ اولنور
الخواص اما انک بزرنده قوّت قابضه ولطیفه اولور الاورام بو شجره‌نک
ورقی اورام حاره‌یه ضماد اولور الجراح والقروح انک ورقی وبزری

شحم او زوم ودا سنج و دقاق کندر ایله خلط اولنسه قروح ظاهره یه
نافع اولور و شمع و دهن آس ایله ابران ناعمه قروحنه و قروح
حاره یه نافع اولور و ~~تنوبك تازه طرنسيم~~ و قشرندن ذرور اجرجه موافق
و نافعدر و ورقی جراحات طریه ده استعمال اولنسه جراحتی فساددن
منع ایدر اعضاء الرأس انك ایله و طبیخی ایله مضمضه اولنسه
و خصوصا وجع اسنان ایچون خل ایله مضمضه اولنسه نافعدر
و بعضلر انك خشبی شق اولنوب خل ایله طبخ اولنور وجع اسنانه
استعمال اولنور اعضاء العین انك دخانی الحال عینیه ادخال اولنور
اعضاء الصدر انك بزر نفثه معین اولور و صمغی سعال مزمنه
نفعی جدا عظیم اولور و انك صمغی زفتدن بر نوعدر اعضاء
الغذاء انك بر مثقالی ماء عسل ایله کبد موفده یه نافعدر اعضاء
٤ النفض انك شربی طبعی عقل و بولی امساك ایدر ترنجبین الماهیه
بو بر نوع طلدر بعض سمادن چسندکی نزول ایدر و اکثر نزول
و سقوطی دیار خراسانده [illegible] و ماوراء النهره اولور و نیم دیار
اکثر و قوجاج شجره سی او زره اولور الاختیار انك اجودی طری
و ابیض [illegible] معتدل الحرارتدر الافعال و الخواص ملین صالح جلا
اعضاء الصدر نفخ سعاله نافع و بطن ملیندر اعضاء الغذاء
عطشی تسکین ایدر اعضاء النفض قوی ایله صفرایی اسهال
ایدر و اسهالی خاصیتی ایله اولور و شربتی و احدیسی اون مثقالدن
یکرمی مثقاله وارنجه قدر اولور بحسب الامزجه اول مقدار استعمال
٥ اولنور توتیا الماهیه توتیانك اصلی بر نوع دخاندر که انی
نحاس مخالطی اولان حجاره دن تخلیص و تمییز اولندیغی موضعدن
اخذ ایدرلر و بعضلر اقلیمیا تصعید اولنوب مصعدی جید توتیا
اولور دیدیلر اولان قلیمیایه سقودوس تسمیه اولنور و توتیانك
کیمی ابیض و کیمی اصفر و کیمی اخضر و بر صنفی حمرته مائل اولور و هندی

توتیانك

توتیانك غساله سی کندی [illegible] انی غسل ایدن ما تحتنده درد کی جمع اولور
آکا سقودیون دیرلر و توتیا ایله سقودیونك فرقی بودر که توتیا تصعید
اولنور اما سقودیون ایسه انا بیقلرك تحتنده و اسفلنده مجتمع اولور که انده
نحاس سبك اولنور و بو اقلیمیا نحاس کبی اولور که قچن تصعید اولنسه
اندن توتیا صعود ایدر الاختیار توتیانك اجودی ابیض طیار اولاندر
و بعده اصفر و بعده فستقی کرمانی اجوددر و هر صنفك اطراسی و زیاده
تازه سی افضل اولور الطبع درجه اولاده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر
الخواص بلا لذع مجففدر و مغسولی مجفف انك افضلیدر الزینه
صنانه یعنی قولتوق اولان رایحه کریهه یه نافعدر القروح مغسولی
قروح حسن سرطانیه و قرحه لره هی نافعدر اعضاء العین وجع العینه
نافعدر و عروق عینده محتبسه اولان فضول خبیثه یی احتباسدن
و طبقات عینده نفوذدن منع ایدر خصوصا مغسولی بو منفعت زیاده
اولور اعضاء النفض قروح مقعده یه و قروح مذاکیر و اورام لرینه
٦ نافع اولور تنکار الماهیه ایکی صنفدر معدنی و مصنوعدر قویومجیلر آنی
استعمال ایدرلر که الحام الذهب تسمیه اولنور اعضاء الرأس یجب
٧ الخاصه وجع ضرسه و آکله اسنانه نافع اولور تشمیزج الماهیه
معروفدر بعض چشمیزك معنادر که عربجه آکا شبه دیرلر الطبع حار یابسدر
٨ الخواص بقوة قابضدر ترمس الماهیه مفرطح الشکل بر حبدر که انك طعمی
مر اولور و سطی منقور اولور و باقلاء مصریدر الاختیار انك بر یسی
و صفا اولانی افعالك کلیسنده اقوی اولور و لکن حجمی اصغردر الطبع
درجه اولاده حار و درجه ثانیه ده یابسدر الافعال و الخواص
مرارتی اولان ترمس جالیدر و بلا لذع محللدر جالینوس دیدیکه مرارتی نزع
و ازاله اولنان ترمس غلیظدر و بعید الهضمدر انك تغریه سی اولوب
جلاء باقی قالمیه و بالجمله ترمس دیر و هضمی عسر اولور و تحجن جدا
هضم اولمسه خام تولید ایدر و ترمس مطیب کثیر الغذاء اولور و طبخ محکم اولوب

عروقه

تناول اولنديقده منهضم اولسه خلطی غیر ردی و مرارتی سلخ اولنوق
ایچون نفع و بعده مطحن اولنسه انده تیبیس ولزوجت اولور و بالجمله
ترمس دوا شیئه غذا شیدن اقرب اولور الزینه شعری ترقیق ایدر
کلفی و بهقی و اثاری وکهبی و بثوری جالی اولور و وجهی و خصوصا ترمس
ماء مطر ایله طبخ اولندیقده جلاسی اکثر اولور و طبیخندن بر رطل مقداری
استعمال اولنسه برصه نفعی اولور الاورام والبثور وجه‌ده اولان
بثوره و قروح و اورام حاره‌یه و خنازیره و صلابته نفعی اولور خل و عسل
ایله و یاخود فی بدن بدن لایق اولان نسنه‌لر ایله استعمال اولنور
و ترمسک طبیخی عنقرایا اوزره صب اولنسه آنی فساددن منع ایدر
الجراح والقروح جریدن نفعی اولور حتی ترمس ما زیتون آسودک
اصلی ایله استعمال اولنسه جرب و اشریه نفعی اولور و اکله‌یه و حصفه
و قروح ردیه و خبیثه‌یه نافع اولور و انک اونی ادویه اونی ایله
جراحات اوجاعنه نافع اولور و نارفادسیه‌یه دخی نفعی اولور الات
المفاصل ایرق عرق نساییه ضماد اتخاذ اولنوب نفعی اولور اعضاء
الرأس انک دقیقی باشده ظهور ایدن قرحه رطبه‌یه نافع اولور
اعضاء الغذاء کبد و طحالک سده‌لرین فتح ایدر خصوصا خل و عسل ایله
طبخ اولنه و خصوصا عسل و سذاب و فلفل ایله طبخ اولنه و مرارتی
اولماین ترمس غثیانی تسکین ایدر و شهوتی فتق ایدر لکن مرارتی
اخراج اولندیقده نفوذی ثقیل اولور اعضاء النفض انک طبیخی
ایله طوشه‌یه طلا اولنسه و یاخود ترمسک کندر و عسل ایله لعوق
اولنسه و یاخود خل ممزوج ایله شرب اولنسه دیدانی و حب القرعی
اخراج ایدر و طمث ادرار ایدر و سذاب و فلفل ایله شرب و یاخود احتمال
اولنسه جنینی اخراج ایدر و بعضکره دخی جنینی اخراج ایچون مر و عسل
ایله دخی ترمس احتمال اولنور و عسل و خل ایله دیدانی اخراج ایچون
دخی ترمس شرب اولنور و کذلک بولی ادرار و بطنی عقل ایدر لکن بعضلر
ذکر

ذکر ایلدیکلری اوزره تحلیلا ولیینی ترمسدن اطلاق و عقلدن
بریسی یوقدر تنین بحری الماهیه مشهوردر السموم جالینوس ٩
دیدیکه تنین بحری عض ایلدیکین کمسنه‌یه واجب اولورکه اول
تنینی شق ایدوب عضه سی اوزره وضع ایلیه نافع اولور
تمساح الماهیه حیوان معروفدر اعضاء العین انک ١٠
زبلی بیاض عینه نافعدر اعضاء النفض دیلدیکه تمساحک کلیه سندک
اطرافندن بر مثقال مقداری اخذ اولنوب شراب ایله
شرب اولنسه شهوت جماعی تحریک ایدر و انک تهییج و تحریک
ایلدیکی شهوتی ما ورد تسکین ایدر السموم تمساحک
تمساحک عضه سی اوزره ضماد قیلنسه ساعتنجه وجعی تسکین
ایدر تنبول الماهیه بر نوع اوراقدرکه انک شجری دیار هندده ١١
و غیری مواضعده دخی نابت اولور و انک ورقی و اغصانی لیمو
ورقنه و اغصاننه مشابهدر و اهل هند اول ورقی نوره ایله
و فوفل ایله اکل ایدرلر و مضغ ایلدیکلری اول ورق بیشلرینی صبغ
احمره بویار و آنک رایحه طیبه‌سی واردر و اهل آنی تناول له محبت
ایدرلر و اکثرا وقاتده انی تناول ایدرلر و انک ایله تفاخر ایدرلر
الطبع بعضلر دیرلرکه درجه اولاده بارد و درجه ثانیه‌ده یابسدر
و بعض آخرلر عکس ایدرلر بعضی درجه ثانیه‌ده بارد و درجه اولاده یابسدر
دیرلر الخواص قابض و مجففدر الزینه نکهه‌یی تطییب
و بخر ازاله ایدر لسانی احمر قیلر و دیلدیکه اول ورقک عصاره‌سی
شراب ایله بهق جالی اولور اعضاء العین عموریعنی اسنان
اراسنه اولان اتلری و لثاتی تقویه و شد ایدر آکم بنا هند
دائما انی مضغ ایدرلر اعضاء الغذاء فم معده‌یی و هضمی تقویه
ایدر و ریاحی کسر ایدر و جشایی تطییب ایدر تفسیا الماهیه ١٢
دیلدیکه تفسیا سذاب برینک صمغیدر ایکی نقطه ایله و اوچ نقطه ایله

وتادت ... الف ايله ... تافيا ... تكلم اولنور مصححه

يعنى تاوتا ايله تكلم اولنور الاختيار اكنج انك طريسى وتازه سى ايله انتفاع
اولنور نحى اوزرينه برسنه مرور ايلسه انك رطوبت فضليه سى تحلل ايدر
قوتى ضعيف اولمغله اندن انتفاع اولنمز الطبع جدا حار ومحرق قوى
الاسخان وقوى التجفيف اولور وانده رطوبة فضليه غريبه اولور اول
سببدن فى الحال اليوع ايلمز الخواص منقى ومسهل ومنضج ومفتح در الزينة
شعر انبات ايدر وداء الثعلبة نافع اولور وانك نظيرى قليل الوجود اولور
وبيرآنك ظليمى استعمالى زيانبيه يجوز ذكر ايلدك وكمية دمه نافع
اولور وبرساعتدن زياده اوزرنده ترك اولنمز وكذلك آثاره وكلفه
وبرصه نافع اولور آلات المفاصل انك ايله استرخا اوزره و
نقرس ومفاصل بارده اوزره مسح اولنور وعرق نسا ايچون انك ايله
احتقان اولنور اعضاء الصدر نفث قيحه وعسر نفسه نافع اولور
وبالذرده اغريلره خصوصا قديم ومزمن اولان وجع جنبه نافع اولور
وطلا نفث فضوله معين اولور وكذلك لعوقات ايله استعمال اولنه
تلطيف اولنسه بينه نفث فضوله اعانت اولور اعضاء النفض انك
اصلنك وقشورنك ودمعه سنك اسهال قوتى سى اولور الحميات حميات
ايچون قشورنك اوچ درهم وعصاره سنك اوچ انولوسى ودمعه سنك
بر درهم اخذ اولنور اول مقدار بردن اكثر اخذ اولنسه مضر اولور الابدال
نفسيا انك برو زنده انكى ثلث مقدار كثيرا وبرمثلى حرف اولور تفاح
الماهيه معروفدر الاختيار تفاحك اعلى شامى اولان تفاحدر ١٣
وتفاحن نفله اولان بعض طعمسز اولان رددر وقليل المنافعدر
انك كثرويه خاص فعلندن غير فعلى اولماز تفاح نج تف كبيدر
الطبع مسج اولان بعض نفله اولان تفاح ابرد وارطب اولور انزه اولا
مائت حبر ايله وتفاحك عفص وقابض وحامض اولانلر بارد غليظ
اولور وتفاح حلو مائى حرارته اميل اولور جوهرنده اول حلو مائى يد في الحقيقه
برودت غالب ايسه وتفاح ثمره سى واوراقى واشجارى مختلفه در وبالجمله اجزاء

سائرلرده ... قيلسه ... ايله

جوهر ...

فضولى منع واردر خصوصا اولور قبض جوهرينه رطوبت بارده فضليه
غالبدر وماء مولدر كه تفاحدن شديد الحلاوت اولنلر حرارتى حقندكر
ويا خود حرارته اميلدر الافعال والخواص بونده فضولى منع واردر
خصوصا منع مذكور ورقند زياده در وتفاحدن نفخ وارد خصوصا الخ
حلوا ولمين تفاحك نفخى اكثردر وتفاح عفص وقابض ومائيدر
وحلوا مائيدر نفخه حك مائيدر رطوبة فضليه جهتنه ماكلر آكله
بنا تفاحك عصاره سى سرعت اوزره غليان ايدر وازو قنده مشتد
اولور وعسل اولور عصاره سى محافظه ايدر تفاح عفص وتفاح
قابضدن خلط ارض تولد ايدر تفاح حامض وتفاح فجدن عفونياته
وحميات تولد ايدر خلطنك خاميتى وفجاجتى اولوب عفونته قبولى
حسبيله وتفاح حامضك خلطى تفاح قابضك خلطندن الطف در
وشراب تفاحك وغيريلرك عتيقى طريسندن خيرليدر بخارات رديه
شراب تفاحك عتيقنك تحلل ايلديكى ايچون الاورام والبثور انك
ورقى وعصاره سى اورام حاره ابتداسنده نافع اولور القروح
انك ورقى والحاسى ادماله ايدر وتفاح قابضك عصاره سى دخى مدملدر
الات المفاصل تفاح اكلنه ادمان ايلك وجع عصب حرارت ايدر
خصوصا فصل ربيعده ادراك ايدن تفاحك اعضاء الصدر قلبى تقويه ايدر
خصوصا تفاح عطر شامى وعطر حلو وحامض اوله وآكرآنى اكل ايدن
كمسنه ده حرارتى غمر وارايسه آكا منفعتى عظيم اولور وسوقيه
ده اول منفعت اولور اعضاء الغذاء ضعيف اولان معده يه
تقويه ايدر [illegible] وتفاح قابض معده يه نافع
اولور اكر ضعفنك سببى [illegible] حرارت ورطوبت اولور ايسه و
كذلك تفاح عفص وتفاح حامض ضعف معده يه نافع اولور لكن
معده ده خلط غليظ اولور اول خلط جدا بارد اولماز ايسه ونفخ
خلطك غلظنى ايچون اولور وتفاح محبيس ايچنده شراولنسه قلة شهوته نافع اولور

اعصابه مضرت مذكوره سنك زيادتى اولور

تفاحك

ضعف

وتفاحك سويقی معدهیی تقویه و قیئی منع ایدر **اعضاء النفض** تفاح
حلو وتفاح حامض معده ده خلط غلیظه مصادف اولسه اول خلط غلیظی
برازایله حبس ایدر واگر معده خلط غلیظدن خالی اولور ایسه معدهیی
حبس ایدر وعجین ایچنده مشوی اولان تفاح دوده و ذوسنطاریایه
نافع اولور و ذوسنطاریایه اوفق اولان تفاح عفص وعفصك سویقی
اولور **للحمیات** تفاح حاردن حمیات
کثیره تولد ایدر اول تفاح خلط تولید ایتمکله **السموم** تفاح وکذلك تفاحك عصاره‌سی
وورقی سمومه نافع اولور **تربد الماهیه** برازقطعه‌لردر که خشب اولور
غلاظ ودقاق ومجوفی وغیر مجوفی اولور وهندی تکتوریلور **الاختیار**
اجودی اوزه قوردیسنکی اولمیوب ابیض اوله وانبوبی دقیق
اولان قصبك انبوبی کبر اوله واملس وسریع التفتت اوله وغلیظ اولمیه
متاکل حوا اولمیه زیرا تاکلی اولان ضعیف اولور وکذلك منقوب اولندر
ضعیف اولور و تربد علی حاله باقیه ایکن ردیدر وانك اصلا واغبر اللون
اولان قشر خادی لب ابیض باقی قالنجه قرحتی وازاله اولنجه بعده اول
ابیض باقی سحق اولنوب مسحوقی دهن لوز ایله جمع اولنمغله اولور **الخواص**
انی استعمال برندن سببی وجفاف ایراث ایدر رطوبات رقیقه‌یی برندن
اخراج سبیله واکم بناء تربد دهن لوز ایله استعمال اولنور **الات المفاصل**
امراض عصبیه نافع اولور **اعضاء النفض** بلغم کثیر اسهال ایدر واخلاط محترقه‌یی
هرشیئی قلیل اسهال ایدر اگر تربد مسحوقا استعمال اولنور واگر انك مطبوخی
اولور ایسه عکس اوزره اولوب اخلاط محترقه‌یی کثیرا وبلغم قلیلا اسهال ایدر
ماسحویه طبیب دیدیکه تربد غلیظه ولزجه اولان اخلاطی اسهال ایدر
وبعضلر دیدیکه خامی ورکیندن اسهال ایدر واصح بودر که تربد بلغم
رقیقی اسهال ایدر اگر زنجبیل ایله تقویه اولنور ایسه غلیظ وخام بلغمی
اسهال ایدر اما تربد وحده غلیظی اسهال ایلمز لکن تربد شراب اولنوب
معده ده واعماده غلیظه مصادف اولور ایسه انی اسهال ایدر و تربدك

شربه واحده ایکی درهم وارنجه قدردر و مطبوخاتنده دورت درهم وارنجه
قدردر **تین الماهیه** انجیرك کثیر النوعی اولور قی ولبنی انجیرك
نیتوعیت واردر و تینك اوراقی بولنمسه بر اولان تینك اغصانی اخذ
اولنوب کسر ورض اولنور و صوبی اخذ اولنوب انزن عصاره اتخاذ اولنور
خشبات سائره دن اتخاذ اولنزیغ کبی و تینك عقیدی افعالنده غسله
شبیه اولور **الاختیار** تینك اجودی تین ابیضدر و بعده تین احمردر و
بعده اسود اجود اولور و شدید النضج اولان تینك خیر لوسی وعدم اضراره
قریب اولور و قوری انجیرك بالجمله افعالی محموده در و لکن انزن تولد ایدن
دم جید دکلدر اکه بنا قملی تولید ایدر لکن مع الجوز اکل اولنور ایسه انك
کیموسی جید اولور و جوزدن صکره تین مجوبدر ایرت بادم اولور وبالجمله
اصناف تینك لحمی تین ابیض اولور **الطبع** تینك رطب وتازه سی نك
حرارتی قلیله ومائیتی کثیره و دوائیتی قلیله اولور و تین فج برودتمایله
مائل جلا اولور لکن لبنی او لحلیه مستثنادر و تین یابسك حکمی درجه اولاده
حار و درجه اولانده اخرنده لطیفدر **الافعال والخواص** تین یابس خصوصا
یابس حریف جلا و منضج ومحلل اولور و تین لحمیك انضاجی اکثر وانده تعریه
وتقطیع اولور و تین برینك حرارتی ازیدر و تقطیع وتلطیفی
اشدر و تینك غذائیتی فوا که سائره غذائیتدن اکثردر شدید النضج اولان
تین عدم اضراره قریب اولور وانده نفخ واردر و حریف وحاد اولوب
یابس اولان تین بعضکره مرتبه جلاییه تجاوز ایدروب تقریح مرتبه سنه بالغ
اولور حتی ورق یابس عاذریون ایله طبخ اولنسه جرب بهایمه علاج
اولور و ورق تینك عصاره سی قوی التسخین وقوی الجلا اولور وانده تلیین
واردر عفونتی تحلیه دفع ایدر و تعریق ایدر و انی تنا ولی حرارتی تسکین
بیم طنم اوزره عفونتی دفع حسبیله اولور و تین یابس حی عفونتی خارجه
دفع و تعریق ایدر تینك لبنی دم ذائبی تجمید ایدر وکذلك البانی تجمید ایدر
وجامد اولنلری اذابه ایدر اما تین رطب معده یه و بدنده سریعا نفوذ ایدر

وتبن حاصل غدا ئیتك اكتنازی ومتانتی لحمك وحبوبك غدالری اكتنازنده
هرنه قدر مماثل اولمز ایسه ولكن سائر فواكهك تولید ایلدیكی
اغذیه اكتنازتوت اشد اولور وقضیب تینك عصاره سی
اوراقی ظهورندن مقدم لبن قوه سنده اولور واغاجنك رمادیله
ماء مكرر باطنه اولا جمود لبنه نافعدر وخشب بلوط رمادنك
صویی منافعده آكا قریب اولور وشراب تین لطیف وردی الخلط
اولور وقضیب التین لطافتده برمبالغه بالغ اولور كه لحم آنكله
طبخ اولنسه لحم تهریه ایدر وجمیز تینده برنوع قوه جاذبه واردر
عموق یرلردن موادی جذب ومجذوبنی تحلیل ایدر الزینه تین فج بیكاره
وسیكلره واصنافرینه وبهقه ضماد وطلا اولنور وورقی بومنافع
ایچون ... امراض جبیله فاسدا ولان لون بشره یی تغییر تناولی اصلاح
ایدر ودمامیلی انضاج ایدر خصوصا ایرسا ونطرون ویاخود نوره
ایله استعمال اولنه وقشر رمان ایله تین داخس اوزره وضع اولنور
... وجمیزك لبن تحلیلی عسره اولان اورامه وخنازیره وعضله یه
نافع اولور بعض نسخه ده بلا واو والخنازیر العضله واقع اولمشدر بعضی
خنازیرك مشكلنه ومعضلنه نافع اولور معناسنه در اما واو ایله
واقع اولان نسخه لرك معناسی صحیح اولماز بوفقیرك اكلدیغنه كوره
والعضله والعفله ... لفظندن تغییر اولنمشدر زیرا اصمعی دیركه
عفله برشیدركه نسوانك قبلندن خروج ایدوب رجالده اولان
ادره اقتنه مشابه اولور اكرا اول خروج ایدن نسنه صغیر اولور ایسه
اكا قرن دیرلر واول شی خارج بعضلرده غده غلیظه اولور وبعضلرده لحم رقیقه
اولور وبعضلرده عظم اولور بس قرن اول عیوب خمسه دندركه آنكله بین
الزوجین تفریق اولنمق صحتنده ... حنفیه ایله شافعیه بیننده اختلاف
واردر رقلنعدالی الترجمه وجمیزك طبیخی حزاز اولان فقره نافع اولور وتین ...
توته حونافع اولور وورقنك عصاره سی آثار وشم قطع ایدر وقیروطی ایله

بردن

بردن حادث شقاقه نافع اولور ولبن قی جمیعا اول افعالی ایشدرر
مسمندر ولكن انبرن حاصل اولاسمن سریع التحلل در وتین تناولی قمل تولید
ایدر ووجهنده بركره دیبلدیكم تینك خلطی فاسدا ولمغله انبرن قمل حادث
اولور ولكن ... دیبلدیكه انك خلطی خارجه سریع الاندفاع اولور
واول خارجه مندفع اولان خلط حیوان اولمغه صالح برنوع خلط اولور
الاورام والبثور تین اورام صلبه یه ضماد قیلنور وحبل ... دقیق
شعیر ایله طبخ اولنسه ... دخی ضماد اولنور وفج اولان تین بهق اوزره
وضع اولنور وتین دمامیلی انضاج ایدر ورطب حصیف ... ایدر
استعمال اولنسه حصیف احراق ایدر وطبیخی اورام حلقه ...
واصول اذنه اولان اورامه غرغره نافع اولور ولكن اول اورام ایچون قشور
رمان ایله وداخس ایچون فانیذ ایله استعمال اولنور وتین
یابس اورام كبده مضر اولور حلاوتی جهتیله ولكن اول ورمده صلابه
اولور ایسه مضر اولماز ومنفعتی دخی اولماز لكن ملطفات محلله ایله
خلط اولنور ایسه اورام صلبه یه مجرب نافع اولور وجمیز اورام عسره یی
شریرا تحلیل ایدر الجراح والقروح ورق تینك عصاره سی مفرجدر و
طبیخی رغوه خردل ایله حكه یه طلا اولنور وورقی قوبایه نافع اولور
وقروح غلیظه اوزره ورطوبات اوزره وضع اولنور و... خشب
تینك رمادی صوینك مكرری قروح ... عفینه یه وقروح عتیقه یه
اكال ومنقی اولور وقشور رمان ایله استعمال اولنسه داحسه
برء اولور وقلقند ایله ساقذه اولان قروح خبیثه یه برء اولور
وجمیز جراحاتی ملزق اولور الات المفاصل تینك فجی وكذلك ورقی
خشخاش ورقی ایله معا قشور عظام اوزره وضع اولنور وخشب
تینك رمادنك ماء مكرری وجعی اولان عصب ... اوزره صب اولنور وبعضلره
اول مادن بر بوجق اوقیه سقی اولنور اعضا الرأس تینك رطب ویابس
مصروعه نافع اولور وانك طبیخی رغوه خردل ایله طنینی اولان اذنه تقطیر اولنور

تينك لبنى و ورقى ظهور اول اخرا ولينى قضبانك عصارهسى سن
متآكله اوزره قيلنسه نافع اولور وتحت ذ نزه اولانا ورامه تين
ضماد قيلنسه نافع اولور تين نج قروح راسه ذرور قيلنسه اكه
برء اولور **اعضاء العين** تينك لبنى عسل ايله غشاوه رطبيه يه
وابتداء مايه وطبقات عينك غلظتنه نافع اولور و ورقى ايله
اجفانك خشونتى وجربى دلك اولنور **اعضاء الصدر** تينك رطب
ويابسى خشونة حلقه نافع وصدره وقصبة ريه يه نافع اولور
وشراب تين بولى ادرار ايدر وكذلك انك شرابى سعال مزمنه واوجاع
صدره وقصبة ريه ونفس ريه ورملرينه نافع اولور **اعضاء الغذاء**
كبد وطحال سددنى تفتيح ايدر جالينوس ديركه تينك رطبى رديد ويابسى
دردم كلدر ومر ايله اكل اولنسه فضول معده يى تنقيه ايدر وتين [illegible]
بلغم مالح حسبيله عارض اولان عطشى قطع ايدر ويابس عطشى تحريك
ايدر واستسقايه نافع اولور خصوصا قفنيتين ايله استعمال
اولنه وكذلك شرابى شرب معده يه نافع اولور وشهوت طعامى [illegible]
وتين سريع الانحدار وجلاس حسبيله سريع النفوذ در وتين يابس غلظ
جلالى سببيله متورم اولان كبد وطحاله مضر اولور واكر كبد وطحالده
ورملر صلب اولور ايسه اكه مضر اولماز ونفعى اولماز وعلى الريق
تين تناول لنيك مجارى غذايى تفتيحده منفعتى عجيبدر [illegible] خصوصا جوز
وبادم ايله تناول اولنه وجوز ايله تناول اولينى تينك غذاسى اكثر [illegible]
اولان تينك غذاسندن اكثردر واكر تين مغلظات ايله تناول
اولنسه اول حالده انك ضررى عظيم اولور وحميز حتى ادر اولور و
غذاسى قليلدر صلابة طحال اوزره ضماد اولنسه وبلخود لنير ايله
ضماد اولنسه نافع اولور ومعده سنه جواد سيلانى [illegible]
جميعا اصنافى تين موافقدر اولماز **اعضاء النفض** انك رطب ويابسى
كلايه ومثانه يه [illegible] ايدر [illegible]
نافع اولور

موافق اولماز و ورقنك عصارهسى عرق مقعده اولان افواهى تفتيح ايدر وتين رطب
ملينيدر وقليلا اسهال ايدر خصوصا لوز مدقوق ايله تناول اولنه وكذلك تين صلابة
رحمه دخى نافع اولور وكذلك نطرون وقرطم ايله خلط اولنسه وقبل الطعام
اخذ اولنسه اول منفعتى اولور وتينك لبنى صفرة البيض ايله احتمال اولنسه
رحمى تنقيه وطمث ادرار ايدر وتين وحلبه دن ضماد اورام اتخاذ اولنور ومغصه
مع السذاب حقنه اتخاذ اولنور وتين وخصوصا تينك كلية دن رمل
اخراج ايدر وتينك لبنى ايله ماء الجبن اتخاذ اولنسه بطنى اطلاق ايدر وكلية
تنقيه ده اقوى اولور واول ماء جبن اتخاذ نينك طريقى بودركه لبن بعض لبن
حيوان قضيب تين ايله تحريك اولنور واول انعقاده انك اوزرينه لبن تينك
مقطر قليلا تقطير اولنور وخشب تين رمادنك ماء مكررى برجوق
اوقيه اسهال ايدر وذوسنطاريا يابس اولنلره سقى اولنور وانك ايله احتقان دخى
اولنور واكى حالده بعض سقى واحتقان حال لرينه زيت ايله خلط اولنور
وشراب تين ادرار وتليين ايدر وتين جلاسى حسبيله سريع الانحدار وسريع
النفوذ اولور **السموم** لبنى ايله لسعه عقرب مرهم اولنسه نافع اولور و
كلب كلب عضنى اوزره تين نج وباخود ورق تين طور وضع نافع اولور وتين
نج و ورق طور ايله مع الكرسنه ابن عرس عضنى اوزره ضماد اولنسه نافع
اولور وخشب تينك ماء رمادى مكرر رتيلا لسعه سنه سقيا ومسحا نافعدر وحميز
بعض تين بر جيعا نوشه شربا وطلاء نافعدر **توث الماهى** توث ايكى
صنفدر بريسى فرصاد دو حلو دو بو صنف انضاجده تين جرا سنه جارى
اولور ولكن غذاسى اردء واقل اولور ودخى دخى افسد واقل اولور ومعده يه ردى
اولور وتينك اقفال سائر توث جلوده موجوده اولور ولكن اثرى ضعيف
اولور اما مفحوش اولان توث كه بوتوث شامى دينكله معروف بزيم كلامزك الدى
انك بيانى در وتوث شامينك حى تجفيف اولنسه سماق مقامته قائم اولور
الطبع حار رطبدر وحامض شامى برد ورطوبتى مائلدر **الافعال والخواص**
انده قبض وتبريد واردر وعصارهسى توت زياده قابضدر خصوصا اول عصاره يابسه طبخ اولنه

لبن تينك احتمال اولنسه
و رتيلا
اولنسه
١٦

وموادك اعضايه سيلاننى منع ايدر وخصوصا فجلى منعى اشد اولور و
شاهتوتك فجى سماق كبيدر الزينه انك ورقى و ورق كرم وورق تين اسود
اشبو اوچ نوع اوراق ماء مطر ايله طبخ اولنسه اول مطبوخ شعرى تسويد
ايدر ~~اعضاء الصدر~~ توت حامض فم و حلق اورامنى حبس ايدر و ورقى الاورام و البثور
ذبحه يه وخوانيقه نافع اولور الجراح والقروح توت حامض مجففه
قروح خبيثه يه نافع اولور و شاهتوتك عصاره سى اكله نافعدر اعضاء
الرأس حامضك ديبى بثوريه و اصلنك طبيخى بوغنه اسنانى اخاليد نافعدر
وحامضك عصاره و ورقى ايله مضمضه وجعى اولان سنه نافعدر
اعضاء الغذاء توت معده يه رديدر معده ده فاسد اولور خصوصا
فرصا حلونك فسادى زياده اولور و معده ده سريعا فاسد اولمازسيه
انك مضرتى اولماز و واجب اولوركه توتك جميع اصنافى قبل الطعام و
معده نك عدم فسادى وقتنده تناول اولنه و شامى معده صفراويه يه
مضر اولماز و شامى معده فرصا حلو ردائتنه موافق رداءة اولماز و ردائتى
اولسه دخى غثيان ايراث ايلمز ولكن غراسى قليل اولور طعامى مشتهى
اولور و ازلاق واخراج ايدر و الحاصل معده دن انحدارى سريع اولور سرعتله
ولكن امعادن بطيئا منحدر اولور اعضاء النفض توت عفص
دوزلنوب قورينلسه شديدا بطن حبس ايدر و ذو سنطاريايه نافع
اولور و توتك دخى سنى اسهال و فجاسنده تنقيه واسهال اولور و
اسهالى اكثر اولور و توت حلونك سرعة انحدارى رطوبتى حسيله و يلجه
حلاوتنه حرافتنه مخالطه سى ايله اولور ادجانس طبيب ديديكه توت
بطئ الخروج اولور و مدرر مصنف ديركه ظن ايدرمكه انك مرادى
توت حامضك بطئ بيانى اولور و توته هرقور طبيعتى اطلاق وار
ايسه اسهال مزمن وامعا قرحه لرينى منع ايدر خصوصا مجفف اولسه
واصناف توتك جمله سنده بول ادرار واردر و توت شاهتوتك معده دن
انحدارى هر نه قدر سريع ايسه لكن امعادن خارجه خروجى بطيئدر السموم
سحره

شجره توتك قشرى شو كرانه ترياق اولور و ورق توت عصاره سندن
بلغ بر بوچق اوقيه شرب اولنسه ديبلالسعه نافع اولور ولزوجتى و نفخى ايله
١٧ طبيعتى تليين خفا ايدر ترس الماهيه الوسن ديديكلريدر و بيزانك
١٨ بياننده نك حرف الالفده فارغ اولديق توبال الماهيه حديد اورره
مطرقه ايله ضوربدن تساقط ايدن اسقاطه توبا ديرلر وجميعا توبال
مجففدر الاختيار اجناس توباليدن اقوى اولان توبال حديدر و بعده
توبال نحاسدر و بونرن اقدم انلرده تكلم اولندى يگرمى اوجنجى فصل
١ حرف تاده كلام شيعدر بو فصلده بزالكز ادويه ذكر ايلرز ثوم الماهيه
ثوم بستانى و كراثى و برى اولور برنيده مرارة وقبض واردر و برثوم
الحيه اسم ايله مسمادر و ثوم كراثى مركب القوادر انده هم ثوم وهم كراث
قوه سى واردر الطبع مسخن و مجففدر ثالثه دن رابعه يه وارنجه قدر
و برى انلردن اشددر الافعال والخواص ملينده نفخى جز التحليل ايدر و جلدى
تقريح ايدر و تغير مياهه نفعى اولور الزينه جبلى ثومك طبيخى شرب
اولنوب قملى قتل ايدر و صئبانى دخى قتل ايدر و صئبان اوزره ثوم
عفنه و مواد ايله تمريخ اولنور و رماد ثوم عسل ~~الجنه~~ ايله بهق و طهور عين
اوزره طلا اولنسه نفعى اولور ~~عفنه مواد~~ سبيدن حادث
اولان داء الثعلبه دخى نافع اولور الاورام والبثور دبيلات باطنيه يه
ثوم تفتيح ايدر و ثومك رمادى بثور اوزره وضع اولنور الجراح والقروح
جلدى تقريح ايدر و رمادى قوابى و جرب متقرح اوزره وضع اولنور و ثوم
برى جراحات خبيثه يى الزاق اكثر ايكن اوزرينه وضع اولنور ايدر
ايسه الات المفاصل ثوم ايله احتقان اولنسه عرق النسايه
نافع اولور زيرا انكله احتقان دخى اخلاط رديه يى اسهال ايدر
اعضاء الرأس ثوم مصدعدر و طبيخى حشو سين وجع اسنانى تسكين
ايدر و طبيخ ثوم ايله مضمضه دخى وجع اسنانى تسكين ايدر خصوصا
طبيخنده كندر دخى اوله اعضاء العين بصرى ضعيف و عينه بثور جلب ايدر

اعضاء النفس خلطی حلقی تصفیه ایدر و سعال مزمنده نافع اولور و برنج
حاد اوجاع صدره نافع اولور و حلقدن علقی اخراج ایدر اعضاء الغذا
جگر دیدیکلری دائی بطنده نافع اولور خصوصا نضار انك استعمال
ایلدیکلری طبیخ نوعکده اتخاذ توم و زیتون و جزر جمیعا طبخ اولنغله
اولور اعضاء النفض توملك ورقی و ساقی طبخ اولنوب طبیخنده
علیل اجلاس اولنسه بولی و طمثی ادرار ایدر و مشیمه یی اخراج ایدر فعلمر
و احتمال اولنسه هو کذلك اول ایشلر و کذلك قریبا ذکر مرور ایدن
نضار انك طعام مذکور هذا اول فعلی ایشلر وجدا نافع اولور و
تومدن ایکی درهم مقداری دق اولنوب ماء عسل ایله استعمال اولنسه
بلغم و دودی اخراج ایدر و طبعی اطلاق ایدر و توم شدة تخفیف و تحلیلی
حسبیله بعضلره باهده مضر اولور اما توم حدتی زائل اولنجه قدر
صو ایله طبخ اولنسه بعیدا و لمازکه انك مسلوقی و باقی قالن صوی
قلیل الحرارت اولوب تجفیفی زائل اوله و انذن مادة حز تولد ایلیه و مواد
بلغمیه یی امزجه بلغمیه ده ریاحه احاله ایلیه و تفتیحسنه قادر اولمیه
و تجن اول مهیج مواد عروق قله ریاحه استحاله ایلدیکلری بعید اولمازکه
شهوته معین اوله و باهده نافع اوله السموم لسع هوامه
نافعدر و شراب ایله منهوش و ملسوع مذکورلره بیر تومی سقی ایدر
منفعتین تجربه ایلدك و کلب کلبه منفعتی هو انلرکبیر رو موغالی انك
یعنی ابن نخرعیسه شیئا ولان حیوانك عضیسی اوزره توم بورق و تین
و کمون ایله ضمادا اولنسه نافع اولور تومون الماهیه بر نوع دوا ٢
اول اسم ایله مسمی اولور الطبع حارة بزرل اقوادر اعضاء النفض
ادرار اولور و جنین میتی اخراج ایدر دم و اخلاط مراریه یی اسهال
ایدر شربت واحدسی نصف درهم اولور و دیدانی هو اخراج ایدر ثیل
الماهیه دیدیکم ثیل ینبدکیا دیدیکلری نشدر و طراستان اهالیسی ٣
اکه بندواش تسمیه ایدرلر و اول نبات معروفدر انك اغصانی دانعقدر
وجه

وجه ارض اوزره سعی ایدر و اغصانندن عروق رصنده دخول ایدر طعمی حلودر
و ورقی عراض اولور و ورقنك اطرافی حاددر و ورقی صلبدر قصب صغیرك ورقی کبی
آنی بقر و دواب سائره اعتلاف ایدر و دیسقوریدوس دیدیکه بیر ثیلدن نوع آخر
دخی رؤیت ایلدیك که اول ایکی صنفدر احرهما انك ورقی و اغصانی و عروقی ذکر
سابق نوعدن اکثردر و بو صنف صناعت طبده نافعدر و بو صنفی حواشر اکل ایلسه
قتل ایدر خصوصا بلاد بابلده علی الطرق نابت اولانی قتلی اقوی اولور و اول نوعدن
صنف ثالثی اورسوس بلادنده نابت اولور انك ورقی لبلاب ورقی کبیدر بوندن اغصانی
سائرلردن اکثردر و زهری ابیض طیب الرائحه و بونك ثمری صغاردر انذن
انتفاع اولنور و عروقی یبس والتیدر اصبع غلظنده اولور حلوة در عصاره سی
اخراج اولنسه و متساویه شراب و عسل ایله و فلفل و مر و کندر ایله طبخ اولنوب
نحاسدن بر حقه ایچنده حفظ اولنسه امراض شتائیه نافع اولور [illegible]
طبیخ [illegible] نباتنك فعلی کبر [illegible] اولور و بو نباتك بزر ادویه ده داخل اولور
و بو نباتك صنف ثالثی دخی اولور انك نابت اولدیغی دیارك اهالیلری اکه نبت تسمیه
ایدرلر انی دابه اکل ایلسه سریعا شبع حاصل اولور و انی اکل ایدن بقرك اکثری
متورم اولور الطبع درجه اولاده بارد یابسدر خصوصا اول کیفیتلر ثیلك
اصل طرینده زیاده ظاهره در الخواص قوة قابضه سی واردر و لذعی
اولور و عصاره سی احشایه مواد نحلبن منع ایدر الجراح والقروح جراحات
طریه یه ثیلك نبتی و خصوصا اصلی ضمادا نافع اولور انزه ادمال واردر
اعضاء النفض جمیعا نوازلی منع ایدر اعضاء العین انك عصاره سی
بر مثقلی شراب و بر مثقلی عسل و نصف جزء مر و کندر و بر جزء صبر ایله طبخ
اولنسه [illegible] دواء جید اولور و اطبا اول وجه آخر اوزره دخی تالیف و ترکیب ایدرلر که
انك نسخه سی بودر عصاره ثیل قدر ما یراد اخذ اولنور و انك نصفی قدر مر و
ثلثی مقدار کندر هو اخذ و جمیعا خلط اولنوب عینیه دوا جید اولور و واجب اولور
اول دوا نحاسدن متخذ بر حقه ایچنده حفظ اولنه اعضاء الغذاء بزر ثیل
لعوقا مدر و حصاة مفتت اولور انزه مع الحراره یبس او لوحسبیله و کذلك

٤ انك اصلی و طبیخی قروح مثانه یه نافع اولور **ثفل الماهیة** ثفل مطلق ذکر
اولنسه دهن زعفرانك و عصیر زیتك کسبه سی و اسقاطی مراد اولنور
الاختیار اثفالك اجودی دهن زعفران ثفلندن دزینی و اغبر اولور
الطبع عصیر زیت ثفلی درجه اولاده حاردر **اعضاء الرأس** بیر ذکر
ایلدیکله زعفرانك ثفلی لسانی و اسنانی صابغ اولوب انك صبغی اول عضوده
ساعات کثیره و مدیده باقی قالور **القروح** ابدان یابسه ده عارض اولان
قروحی عصیر زیتك ثفلی عدمل اولور **ثلج الماهیة** ماء جامددر که انك
٥ جمودی جوده اولان هوانك برودتندن اولور **الخواص** مشایخ و سائر
برنی اخلاط بارده تولید ایدنلره وردیدر **اعضاء الرأس** اسنانك وجع
حارنی ماء الثلج تسکین ایدر **الات المفاصل** ثلج عصبه مضردر عصبه
جریان ایدن بخارات حاره یی جریاندن و تحللدن حصن و حبس
ایلدیکی ایچون **اعضاء الغذاء** معده یه ضاردر خصوصا معده سی اخلاط
بارده تولید ایدنلره مضرتی ظاهردر و ثلج معطشدر حرارتی جمعی حسبیله
یعنی انك برودت شدیده سی معده یه زیاده منافی اولمغله معده یه صوغوقلق
انی اصلاح ایچون جمیعا حرارة غریزیه معده ده جمع اولور و انلرك اجتماعی
٦ لا محاله عطش احداث ایدر **ثعلب الماهیة** حیوان صغیر و قدری کوکو معناکنه در
الخواص اکثره تحلیل واردر و انك فروه سی بعض کورکی فراوه سائره دن
اسخن اولور و انزین تحلیلی حسبیله مرطوب المزاج اولنلر انتفاع ایدرلر
الات المفاصل ثعلب صوده طبخ و طبیخی ایله وجعی اولان مفاصل تنطیل
اولنسه نفعی شدید اولور و کذلك اول زیت که انده ثعلب حیا طبخ اولنمش
اوله اول زیت جدا قوی اولور و واجب اولور که اول زیت ایچنده علی الحل طویلا
اجلاس اولنه و اجود اولان اول زیتی استعمال بعد الاستفراغ و التنقیه
اوله زیرا اول زیت جذاب و محللدر مواد اعضاء سائره دن مفاصله
جذب ایدر و ایچین اولا بدن استفراغ اولنوب بعده زیت استعمال اولنسه
مفاصل اخلاط موذی تحلب ایدر اولور مقدار قلیل تحلل ایدوب خفیف
اولور

خفیف اولور و کذلك ثعلبك شحمی جذاب و محللدر و جذب ایلدیکی موادی تحلیل
ایلدیکندن اکثردر و ثعلب بعضلره زیت ایچنده حیا و بعضلره ذبح
مذبوحا طبخ اولنور هر قنقسی اولور ایسه مفاصلده اولان وجعی
تحلیل ایدر **اعضاء الرأس** انك شحمی اذن متوجعه یه تقطیر اولنسه
وجعی تسکین ایدر **اعضاء الصدر** مجففی اولان ریه سی صاحب
ربوه جدا نافعدر و شربت و احده سی وزن درهمدر و بعض نسخه ده حسب
مایراه الطبیب فی المصلحه دخی واقع اولمشدر **یکرمی درنجی فصل**
حروف خاده کلام متبعدر بر بو فصلده اوتوز ایکی ادویه ذکر
١ ایلرز انشا الله تعالی **خشخاش الماهیة** خشخاش بر قاچ صنف اولور
بستانی و بری اولور و کذلك اسود اولور و بر صنفی دخی مقرندر و اکثریا
دیرلر و انك ثمره سی معقفه در یعنی طولانی و باشنده عوج واردر و بر صنفی
دخی زبدی هر قلی اولور بولوحه ماهیته ذکر ترجمه قلنمادی اولان نسخه لرك
ترجمه سی ایدر طبع ایله اولان نسخه ده اطناب اولنمشدر **الاختیار**
انك اجودی و اسلمی خشخاش ابیضدر و واجب اولور که خشخاشك هر صنفندن
رؤوس طریا دقّ اولنوب اندن قرص اتخاذ اولنوب خزینه ده حفظ اولنه
وقت حاجتده اندن مقدار لایق استعمال اولنه **الطبع** بوستانی درجه
ثانیه ده بارد یابسدر و صنف اسود درجه ثالثه ده در و بعضلره ثالثه ده
هو تعدل ایدر **الافعال والخواص** جمیعا اصناف خشخاش مبرد
اولور و انزه قرر معتبر غذا ثبیت ولماز و خشخاش اسود مغلظ مجففدر
و خشخاش بحری حقرن که انك ثمره سی معقفه اولوب اکوز بونیوزی
کبی اولور اول صنف خشخاش مقطع و شدید الجلاء و تجریبی زهری
مواشیره اولان قروح عفنه باقی اثاری تنقیه ایدر **الاورام والبثور**
اصناف خشخاش دن بحرینن ماعدا ایله حمرت او رزه طلا اولنور **الجراح**
والقروح خشخاش مقرنك ورقی قروح وسخه یه نافع اولور و جلاسی
حسبیله قرحه ده اولان لحم زائدی اکل ایدر خشکریشه یی قلع ایدر زهری و ورقی کبیر

ومقرّن قروح ظاهره یه قرطجلال حبسیله صالح اولماز وخشخاشن بر بدین
زنبت ایله ضماد اتخاذ اولنوب قروح اوزره وضع اولنور واول ضماد قروحی
قلع ایدر **الآت المفاصل** خشخاش بحری مع اللبن نقرس اوزره وضع اولنوب
نفعی اولور خشخاشن بر نیک اصلی صوده صوینک نصفی زائل اولنجه قدر طبخ اولنسه
آنی سقیلک عرق نسایه نفعی اولور **اعضاء الرأس** منومدر وخاصة اسودکی
مخدّردر و فتیله ایله احتمال اولنسه اذقادایدر واو بیدیر و نزله یی وسهری
منع ایدر واکر انکله جبهه اوزره ضماد اولنسه سهر اصحابنه انک ایله انتفاع
ایدر و کذلک طبیخی ایله تنطیل اولنسه انک دخی اول نفعی اولور وخشخاش
تدبیرین مصروع برکسونا مقدار ماء قراطن ایله شرب ایتمکله تنقیه
ایلمسه انلر معده لرینی تنقیه ایدوب انتفاع ایدرلر وخاصة دهن خشخاش دهن
ورد ایله مخلوطا باشه تمریخ اولنسه صداعه صالح اولور ومع هذا ممکن
اولدیغی انرن اجتناب ممکن اولور اجتناب اولنور وبعضلر انک طبیخی
شدیدة الالم اولان اذنه تقطیر اولنوب وجعی تسکین اولنور **اعضاء العین**
خشخاش بارد وجع شدیدرا اولان عینه [illegible] استعمال اولنور ولکن افیون
استعمال اندره اولان خطر بونده یوقدر اولور **اعضاء الصدر** سعال حاره وصدره
نزول ایدن نوازله ونفث دمه نافع اولور وانرن لعوق اتخاذ اولنوب علل
مذکوره یه اول لعوق جدا نافع اولور خصوصا ولعوقه اقاقیا والحبة [illegible]
عصاره سی خلط اولنمغه ابن ماسویه دیدیکه خشخاش اسودک بزری صدری
تنقیه ایدر اما تسرک حالتدن ظاهرا اولور نفث عسرتلی قیلر وبالجمله نزول
تنفیث ایدر **اعضاء الغذاء** رطوبات معده یه نافعدر ومجری مقرن صنفندن
اصلی طبخ اولنسه [illegible] کبده نافع اولور وکذلک بطننده خلط غلیظ اولنلره
دخی نافع اولور وزبدی خشخاشک بزری مقییٔ اولور و بریده یوقدر بو خشکلی
منفعة اولدیغی ذکر اولنمدی **اعضاء النفض** خشخاش ابیض وخشخاش
اسود ناعما سحق اولنوب شراب اسود عفص ایله سقی اولنسه اسهال
حرغنی قطع ایدر وانک طبیعتی قوة مطلقه دن خالی اولماز ولکن صوده
اول

صو ایله نصفی باقی [illegible]

اول قوت متحمل اولور وخشخاش قوتیله طبخ اولنوب احتقان اولنسه دخی و
سنطاریا یه نفعی اولور و بزری شراب قراطن ایله شرب اولنسه
طبعی تلیین ایدر وخشخاش زبدینک برکسونا مقداری شرب اولنسه
تقیئه ایدر و زبدینک بزری بلغمی وخامی اسهال ایدر و کذلک مصری
خشخاشک بر نوعی بزری ناطف واطریه ایچنده سقی اولنور وبستانینک
بزری عسل ایله منی یه زیاده ایدر **خطم الماهیه** لغت یونانیده آنک
اسمی بر لفظدن مشتقدرکه انک معناسی کثیر المنافع دیمکدر
الطبع باعتدال حاردر **الافعال والخواص** اثره تلیین واخادتحلیل
وانضاج واردر واصلنک قوتی تخمنده قوه سندن ودخی اقوی والطف اولور
وتجفیفی اقوادر **الزینه** بهق اوزره خل ایله طلا اولنوب شمسده
اوتورلیل اجلاس اولنور وبهقی ازاله ایدر بزری اقوی اولور **الاورام و
البثور** اورامی تلیین ایدر ومنع ایدر بعض ازادعدر ودمویه یی تحلیل
ایدر وجراحاتی انضاج ایدر واورام نخجنه یه نافع اولور وکذلک خنازیره
دخی نفعی واردر وصلابت رحم ایچون خطم صمغ بطم ایله احتمال
اولنور وکرنب ایله خنازیر اوزره وضع اولنور **الات المفاصل**
وجع مفاصلی تسکین ایدر خصوصا شحم اوز ایله استعمال اولنسه
وعرق نسایه وارتعاشه واوساط عضلک شدخنه وتمدد اعصابه
نافع اولور **اعضاء الرأس** عز دادنه اولان ورم اوزره انک
ایله طلا اولنسه آکه نافع اولور **اعضاء العین** اجفانده اولان
تهیج ونفخه یی تحلیل ایدر **اعضاء الصدر** بزر خطم سعال حاره نافعدر
نفثی تسهیل ایدر وانده قوت قابضه اولمغله نفث دمی منع ایدر
وانک ورقی اورام ثدیه نافع اولور وجنب وریه ضماد اندن خلطا اولنسه
نافع اولور **اعضاء الغذاء** صمغی عطشی تسکین ایدر **اعضاء النفض**
خطمی کوکینک طبیخی سقی اولنسه حرقة بول وحرقة معایه نافع اولور
وورقی حقنه اصلی کبدیدر و کذلک اسهال دردیه [illegible] نافعدر وصلابت رحم ایچون

ماء قراطن ایله
٢
منفعة واورام

ايجون
ورحمك انضمامي وخطرندك بزر صمغ بطم ايله احتمال اولنور و بالكز طبخ
دواتك كبد رونفخ آتك رحمي تنقيه ايدر واصلنك طبخي شراب ايله
سقي اولنسه عسر بوله وحصاتي نافع اولور وخصوصا بزري وصمغ بطم
حبس ايدر السموم خل ايله وزيت ايله خطم طلا قيلنسه هوام حضرتي منع
ايدر وطبخي خل ممزوج ايله وياخود شراب ايله طلا اولنسه ارنبك لسعنه
نافع اولور خردل الماهي معروفدر الطبع درجهٔ رابعه ده واريجه ٣
قدر حار يابسدر الافعال والخواص بلغمي قطع ايدر ودهن خردل دهن
مجلدن استخند رو خردلك دخاننده هوام هرب ايدر وخردل بزر خلط
ردر توليد ايدر وانده جلا وتحليل واردر وناس خردلي اصولنز ورق اكل ايدر
الزينة وجهي تنقيه ايدر لهبه يي ودم هيئتك اثرني ازاله ايدر وربع ايجون
خردل بزر ضماد جيددر ولساني تخفيف ايدر وداء الثعلبه نافع اولور
الاورام والبثور اورام حاره يي وهر ورم مزمني تحليل ايدر وكبريت ايله
خنازير اوزره وضع اولنور الجراح والقروح جرب وقوابي يه نافع اولور
آلات المفاصل وجع مفاصله وعرق نسايه نافعدر اعضاء الراس
رطوبات راسي تنقيه ايدر وبيتز غش اصحابنك باشنه خردل ضماد قيلنور
وماء خردل وجع اذن وضرس ايجون قطور قيلنور ودهن خردل دخي
خردل كبر اولاغلق استعمال اولنور خصوصا اول دهنك لحيه حلتيت طبخ
اولنمش اوله وخردل سود مصفاتي مفتحه اولان ادويه دن اولور
وبعضلر ديديلركه على الريق خردل شرب اولنسه ذكي الفهم اولور
اعضاء العين غشاوه وخشونت ايجون استعمال اولنان ادويه يه
ادخال اولنور اعضاء الصدر خردل دق اولنوب ماء العسل ايله شرب
اولنسه قصبهٔ ريه ده اولان خشونت مزمنه يي ازاله ايدر اعضاء
الغذاء طحالي ازاله ايدر وتعطيش حواير اعضاء النفض اختناق رحمه
نافع اولور وباهي مشهي اولور الحميات دائره وعتيقه اولان حمالره نافع
اولور خصي الثعلب الماهي برشي خشن حلودر الطبع درجهٔ اولاده ٤
يعني برنبتر
حار

حار رطبدر ورطوبت فضليه سي در آلات المفاصل خلف جانبنه اولان
تشنج وتمدده نافعدر وكذلك فالجه دخي نافعدر اعضاء النفض
باهي مشهي ومعين اولور خصوصا شراب ايله استعمال اولنه و
٥ خاصيتده اسقنقور مقامنه قائم اولور خصي الكلب الماهي
بودخي خصي الثعلب كبيدر وايكي نوع اوزره اولور نوعك بريسي صغيردر
واول نوع ايكي زوجدر زوجك بري فوقده وآخر زوج تحتده اولور
وبري رخو واخري ممتلي اولور وخصي الكلبك نوع ثانيسي نوع اولدن
اعظم اولور الخواص نوع اولك ثاني عظيمي رطوبت فضليه اولور
الاورام والبثور اورام بلغميه يي تحليل ايدر الجراح والقروح
قروحي تنقيه ايدر ونمله يي انتشاردن منع ايدر ونواصيري
تفتيح ايدر وقروح خبيثه يي ومتاكله يي اندمال ايدر اعضاء
الراس قلاعه نافعدر اعضاء النفض خصي الكلبك
اكبرينه رجل تناول ايلسه اول رجل منكار اولور تعز اول رجلك
نطفه سندن تولد ايدن ولد الكثر يا اركك اولور واكثر اناث اول
ايكي نوعك اصغرينه تناول ايلسه بنات اولور انلك دخي وعورتيغ
ولد الكثر يا ديشي اولور وديديلركه اول نبتك رطبني تناول جماعي
زياده ايدر اما يابسي جماعي قطع ايدر وانلك هربر اخرك فعلني
٦ ابطال ايدر واصغر واعظمنك افعالي قريبا بيان اولندي خصيه
الماهيه خصيه ديكلر عضو معروفدر لحمي رخو جسندرلر الاختيار
انلر اجود خصي فتي وكثير اولوب جيد اولان حيوانك خصيه سيدر
اما كبارك وتيوس وكباش وثيران مثللولرك خصيه لري
منهضمدر اولماز خروس خصيه سي كبر جيد خصيه ولماز خصوصا سمين
ديكك خصيه سي جدا جيد اولور الافعال والخواص تربيت جودتي
مبلغنه خصيه نك جودتي بالغ اولماز الاخص خصي الديوك جودتي
اول قدره بالغ اولور زيرا خصي الديوك جيد الغذا وكثير الغذا اولور وبالجمله

اصناف خصب هضم عسر اولان منهضم اولدیقده
انلرن غذاء کثیر تولد ایدر اعضاء الغذاء اکثر بنک هضمی عسرتلو اولور
وغذاسی کثیر اولور خصوصا حیوانی کبیر ولحم غلیظ اوله خربق اسود
الماهیة بر ازقطعه لودر که متشظیه اولور وحول اسودک خراقتر ابیضک
حراقتندن اشد اولور وانی التقاط ایدنلر اکل ثوم وشرب شراب ایله
انک مضرتندن تحرز ایدرلر انک نباتندن ورقی ورق خربقه مشابه اولور
وسواد انلرن اشد اولور وانک ساقی قصیره ولونی فرفیرتیه مائل اولور
وعنقود شکلی کبی شکلی اولوب عزه سی انزه اولور وانک عروقی قاق
سود اولوب اصل واحدن صوغان باشی کبی تشعب ایدر واول
نبتدن مستعمل اولان اول عروقی اولور وانک نباتی یبوسانزه اولور
الاختیار انک اجودی بین العتیق والحدیث وبین المهزول والسمین اولاندر
ولونی رمادی وانکساری سریع وغیر ثخین که ایچنده نسج عنکبوت
مثللو نسج اوله وطعمی حاد ولسانی حاذر اولندر وانک جیدی استعمالی بودر
انک اصلی قشری اولان عیدان صغاری اخذ اولنوب ماء قلیل ایله اصلدیلوب
تقشیر اولنور واول قشور اخذ اولنوب ظلده تجفیف اولنور وبعده سحق
اولنوب الکدن گچیریلدیکدن صکره استعمال اولنور وشربتی واحدی بیراوچ
کرمه اولور وفطر اسالیون ودوقو ایله سقی اولنمق اجود اولور وبعضیلره
برد رخم بیه وار یخه قدر سقی اولنور الطبع درجه ثالثیه ده واحده
قدر حار یابسدر الافعال والخواص محلل وملطف وقوی الجلاء در حتی
تلب اولان لحومیتی اکل ایدر وکرمه دیبندن ثابت اولسه انک شربتندن
قوة مسهله اولور وخربقک خواصندن اولوریدنی مزاجندن احاله ومزاج
جدید وجیدی ونبات افاده ایلمک وچوق واقع اولورکه قیئی ایچون خربق ابیض
تناول اولنور ولکن قیئی واسهالدن بری واقع اولماز ولکن تقیئه واسهالی منفعتی
انکله حاصل اولور وانک اکثر موافقی رجاله ونسادن رجال اکبر اولان مزاجی کراله
واقویاده وشبانده وبرنزه خصبه کثرت دم اولنده اولور وغیریلره صالح اولمز
وخربق

وخربق شربتی موافق اولان اوقات فصل ربیعک وسطی بعض نیسان
وبعده تشرین اولور وخربق شربی مراد اولندقده لایق اولورکه غلیظ
اولان حط حمره ومشاریدن اوچ کون مقدم حمیه اولنه ولهو وسرور
استعمال اولنه وبعد العشا بعد اختشام طعام تناول اولندقدن صکره
ایکی کره قیئی اولنوب بعده خربق تناول اولنه الزینة بهق اوزره
وکذلک وضحه انکله طلا اولنور الاورام والبثور جرب وقوابی اوزره
اسود وابیض ایکی خربق لبنلر مع الخل طلا اولنور وانلر طلا واستفراغا
تقشیرنه نافع اولور وناصور صلبک صلابتنه نافع اولور الجراح
والقروح خربقدن برقالب اتخاذ اولنوب ناصوره ادخال اولنور
وبرقاچ ایام ترک اولنوب بعده اول قالب اخراج اولندقده انک ایله ناصوردک
تخرقی معا خروج ایدر آلات المفاصل فالج واوجاع مفاصله نافع اولور
وخربق ایله استفراغ اول اوجاعک کلیسته دواء مخصوص قویدر اعضاء الرأس
خربق خل ایله طبخ اولنوب دونیسر اولان اذنه تقطیر اولنسه دنیزی اویجلتی
ازاله ایدر واول خل ایله مضمضه اولنسه وجع اسنانی تسکین ایدر وطبیخی
ضعیف السمع اولان اذنه تقطیر اولنسه سمعی تقویت ایدر ووسواسه
ومالیخولیایه وصرعه وشقیقه یه وجمیع امراض رأسیه نافع اولور
اعضاء العین لحالده واقع اولسه بصر تقویه ایدر اعضاء النفض
سوداییه وعلته سوداییه نافع اولوب بلا اکراه جمیع بدندن سوداییی
اسهال ایدر وکذلک بلغم وصفراییی دخی اخراج ایدر ودمه مخالطاولان
هر فضلی حتی اقصای بدندن وجلدندن اخراج ایدر ووجیه ینقوینیا
خلط اولنمغله سریع الاسهال قیلنه وفطر اسالیون ودوقو خلط
اولنه وبعضلره سکنجبین ویاخود شراب طواجینه برعزت نقع وزن
اولنور وبعده اول عزت ایله ویاخود شعیر ویاخود دجاج ایله طبخ
اولنوب مرقه سی تحسی اولنور وبعضلره ایکی درهم خربقه اوچ اولوس
سقمونیا خلط اولنور وبعضلره عسل ایله طبخ اولنور ولوح خواصده

خربق تربیه‌سی حقنده تحریر اولینه‌ مقالاتمزده بو موضعده هو تأمل اولنمق
کوکرر و خربق امعا و مثانه‌یی اوراملرنده مجرانا نعدر و طمث و بول حیض
ادرار ایدر الابدال اسودك بدلی نصف وزنی مازریون و بروزننك ایکی
تلثی غاریقون اولور و ابن ماسه ذکر ایلدیکه انك بدلی کندر سدر خسرو ملع
دارو الماهیه ابن ماسرجویه دیدیکه خسرو دارو خولنجان بزر و اخرلر ٨
انك خلافنده ذاهب اولدیلر الطبع حار یابسدر الافعال و الخواص
محلل و مدر بیددر اعضاء النفض قولنجه و وجع کلایه نافعدر و باهی
زیاده ایدر و اکثر خاصیسی اوجاع کلایه‌یه اولور خربق ابیض الماهیه ٩
انك ابیض لحا و قشور قصار در و شکلی متفتتدر و لوسا شیئی تخم بکزر
یعنی چورك تنه لر کبیدر و ابیضدر انده رزانت یوقدر اغزده کلدر
و کولك خطمی کوکنه بکزر و ابیضك مراتبی اسودك مراتبندن اشددر بری
و نباتی لسان حمل و یاخود سلق نباتی کبیدر و لکن اقصر و احمر الورقدر
و ساقنك طولی درت اصبع مضمومه‌لر قدر در و اجوفدر انك هر
اصول کثیره‌سی اولوب بعضیلری بر اصلدن اول اصول متشعب ایدر و
اماکن جبلیه‌ده نابت اولور حصاد حنطه وقتنده جمع اولنوب
تجفیف اولنور الاختیار بو نوع خربقدن مختار اولان باعتدال منبسطی
منبسط اولندر و ابیض و سریع التفتت و کبیر الجرم و رقیق اولنلر
اندن مختار در لذع شدید ایلیه فی الحال لسانی لذع ایلمز و لعابی جلب
ایدر و اما فی الحال شدید اللذع ایدن خانقدر و انك مدبراتی احوالی
باب الخواصده مذکوردر الطبع درجه‌ء ثالثه‌ده و سطنده حار یابسدر
الافعال و الخواص ابیضك مرارتی و اسودك حرارتی اشددر انی فار
اکل ایلسه هلاك اولور و فار اهلاك قصد اولنده یقده سویق و عسل
ایچنه دس اولنوب اطعام اولنور و لحم ایله طبخ اولنسه لحم تهریه ایدر
و خربقك اضعف اولان بقدر که انك مقطعندن نشر خم طقوز
اوقیه ماء مطوده اوچ کون نقع اولنور و بعده تصفیه و غیره و شرب
اولنور

اولنور و اندن صکره اضعف اولان اول خربق اولورکه اندن بر رطل مقداری اوچ کون
تقطیع اولنوب ایکی قسط ماء مطرده نقع اولنه یقد بضکره اول صوده ثلثی مقداری
قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده اندن خربق اخراج و طرح اولنور و صوبی اوزره
عسل فایق و مصفا دن ایکی رطل مقداری القا اولنوب تقویم اولنور و اندن
بر ملعقه‌ء کبیره اولدیغی حال اوزره و یاخود ماء حار ایله اخذ یعنی تناول اولنور
و بوندن صکره اضعف اولان مقشر مقطعی و بعده جریشا مسحوقی اولور
و اندر ماء شعیر ایله سقی اولنور حلقده و معده‌ده باقی قالمسون ایچون
و بعده اضعف سحق اولنوب ماء عسل ایله عقد اولینی خربق اولور و اکثر
حالده مستعمل اولان خربق بو وجه اوزره استعمال اولنور حالده خربقی نوع
اوزره استعمال حضر اولور مساکلرده باقی قالمق حیله‌سی و طبع ایله اولا
نسخل و نسخ سائره‌نك بعضیسنده و هذا فی الاکثر هو الذی فی الاکثر و اقع اولور
یضر لفظه‌سی ساقطدر و لمشدد ربسی خربق شرب ایدنلره و اجبه اولورکه ٢
اوزرینه تشنجه منفعته و تیبس اولان اشیاء مدره ایله عزم ایلیه مثلا
مرقه‌ء دجاج و شراب زوفا فوتنج و سذاب و عدس استعمال ایلیه و کذلك
ادهان عطره یعنی سعد و سوسن و نرجسدن متخذ دهنلر استعمال ایلیه
و انك قتنده ابو دا یجده‌سی حد تلوخل و تفاح و سفرجل و خبز حار و شراب ریحانی
و دواء عطس و ریشه و کرسی و شرر و فراش وطی یعنی غیر خشن دوشك
اوله اکر سهولت ایله استسهال ایدر ایسه ماء بارد ایله حسو اتخاذ اولنه
و دوایح طیبه اشمام اولنه و کمون جیدا و لان نته‌لر اطعام اولنه و اکر
تشنج و ضعف عارض اولدر ایسه شرابده و یاخود ماء عسلده خبز دن
ثرید اتخاذ اولنه و بعضکره غراسی معاوده اولنمق اقتضا ایدر اول وقتده
ماء بارده مغموس خبز اطعام اولنور و اکر عملك و سطنده و اثناسنده
آکل فواق عارض اولور ایسه ایچنده مطبوخ اولان ماء عسل سقی اولنور
و بر مدت صبر و رایدوب اندره دواء حرکت ایلمز ایسه حار اولان ماء عسل
تجریع اولنورکه ایچنده سذاب طبخ اولنمشدر و یاخود ماء و دهن سقی اولنور

وبر رشيه دهن سعد وياخود دهن سوسن ايله ترهين اولنور آنكله تقيه
اولنور وبر ادجوجه ده ترجيح اولنور يعني صالنجقده صالنور واكر انلره اختناق
كبي حالت عارض اولور ايسه اوج اوقيه مقداري انلره خربق طبيخي سقي اولنور
زيرا اول مقدار طبيخ مذكور دوايه اعانت وعارض دفع ايدر وبو تدبير اولرك
برينجي نافع وانجع اولماز ايسه حقن حاره استعمال اولنور واندن
يعني طبيخ خربقدن اوج اوقيه اولسات اختناقي دفع ايچون سقي و استعمال اولنور
اول سفيدن تقيه قصد اولنمز وانلره معطسات تعطيس اولنور و
قيء ايله فواق زائل اولماز ايسه بين الاكتاف واقع اولان فقرة كبري
اوزره وسائر خرزات ظهر اوزره محاجم وضع اولنور انيكچونكم محجمه
بعد الفواق عارض اولان التوايي دفع ايدر وشديد الاسخان اولان
ادهان ايله اعضاء متشنجه ترهين اولنور وماحمام وآبزن استعمال
اولنور **الزينة** خربق اسودك زينتيدر اولان فعلي كبر ابيضك فعلي اولور
اعضاء الرأس انك مسحوقي شم اولنسه عطاس تحريك ايدر **اعضاء**
العين ديلديكي اوزره بصر حدتلو ايدر **اعضاء النفض** خربق ابيض
بقوة تقيئه ايدر وانده خطر وارد خنقي حيله وبعضكره تقيئه
قصد اولنديقده خبيصه ايچنده سقي اولنور واختناقدن خوف
اولنين كمسنه يه واجب اولوركه خربق سقي اولنميه واول خوف كمسنه لر
ضعفالردر **السموم** افراط اوزره خربق شربي انسانه قتل ايدر وخربق
كلاب وخنازيرك سمي اولور وخربق شرب ايدنلرك رجيعي يعني نجاستي
دجاجي قتل ايدر **خيار جنبر الماهية** اوج صنفدر بري كابلي وبري ١٠
بصري وبري هنديدر وجائزدر كه بصره ده نابت اولميوب هنددن
بصره يه مجلوب اوله وبصره دن اطرافه نقل اولنغله بصري ديو مشهور
اوله **الاختيار** انك اجودي قصبندن ماخوذ اولنلردر وابرق واجود
اولنلردر وقصبنك اجودي براق واملس اولنلردر **الطبع**
حرو برده معتدل ورطبدر **الافعال والخواص** محلل وملين دلاورام

والبثور

والبثور احشاده اولان اورامه نافع اولور خصوصا عنب الثعلب صويي
ايله خيار شنبر معا غرغره اولنسه اورام حلقه نافع اولور واورام صلبه يه
خيار شنبر طلا اولنسه انلردن انتفاع اولنور **الات المفاصل** انك ايله
نقرس ومفاصل وجعنه طلا اولنور **اعضاء الصدر** خيار شنبر كزبره
رطبه صويندن بزر قطونا لعابي ايله مرس اولنوب حموسي ايله غرغره اولنسه
خوانيقه نافع اولور **اعضاء الغذاء** كبدك تنقيدر ووجع كبده ويرقانه
نافعدر **اعضاء النفض** بطني ملييندر مرة محترقه يي اخراج وكذلك بلغمي
دخي اخراج ايدر وبلا اذى اسهال ايدر حتى حبالايه دخي انك سقي نافع اولور
وانلرك حقنده بلا ضرر اسهال ايدر **الابدال** انك بدلي ضعف وزني ترنجبين وياخود
اوج وزني لحم زبيب وثمن وزني تربد اولور وبر قومك زعمنجه كوره زبيب
بركنده ربالسوس يعني بيان قيلنور **خس الماهية** جالينوس وديكلري بستاني
~~خيارك برودتي ماء غدران يعني كول صولري كبي برودتدر بالعكس اولور~~
ويطوبتي معروف فرماز اول معناسنه **الطبع** بريتك قوتي خشخاش اسود
قوتي كبيدر وجالينوس ديديكه خس سعا بيني برودة بالغه اولماز بلكه
انك برودتي ماء غدران يعني كول صولري برودتندن اولور ورطوبتي
سلق رطوبتندن اغلظ وخيار رطوبتندن الطف اولور وبعضلر
ديديلركه خس ترطيبده كرنب وقطف وبعض اشيادن ترطيبلو اراسنده
اولور مصنف ديركه بن ديريمكه بعضلره اكم درجه ثالثه ده بارددر
ديديلر وحكم ايلديلركه خسك غذاسي ردي وقليلدر ولكن انلرك ديديكلري
كبي دكلدر بلكه خس درجه ثانيه ده بارددر **الافعال والخواص** انده حلا
وقبض واطلاقدن برنسنه يوقدر ملوحت وعفوصت وحلاوت والمثلو
كيفيته سائره سي اولمغله واندن تولد ايدن دم بقول سائره دن متولد
دمدن احمددر وانك اغذاسي مطبوخ اولنلردر وخس اختلاف معايه
نافعدر وخسك غير مغسولي اجودر وغسل اكم نفعي زياده ايدر كذلك
بقول بارده جمله سنه غسل نفعي زياده ايدر وخسك هضمي سريعدر وسط

الغداء

١١

شرید شربره استعمال اولنسه امراض سکری منع ایدر وخس
بر رخشخاش اسود قوه سنده اولور الاورام والبثور اورام حاره یه
وحمرته نافع اولور اگر انلر عظیمه وشدیده اولمازلر ایسه آلات
المفاصل وجع اوزره ضماداً نافع اولور اعضاء الرأس مسلوقنا
ویاخود نیاً خس تناولی منوم اولور وسهری ازاله ایدر وخربانی
وشمسدن احتراقی ازاله ایدر وبورون دیکلرینه واقع سکرة
دوا اولور اعضاء العین خس برتنك لبنی قرنیه قروحنه جالی
اولور وبستانینك لبنی دخی اکا قریب اولور وخس رمد حاره
ضماد اولور وبرتنك لبنی غزیکه نافع اولور واکلنه ادامه عینی
مظلم اولور اعضاء الصدر لبنی زیاده ایدر اعضاء الغذاء
عطشه ومعده حرارتنه والتهابنه نافعدر وبستانی معده یه
جید نعم الهضم وخل ایله تناولی مشهی واکلاً یرقانه نافعدر
اعضاء النفض بزر خس منی یی تجفیف ایدر وشهوت جماعی تسکین
ایدر وکثرت احتلامی منع وتقلیل ایدر وبو فعلرده خسك بزرنك
بقلی اقل اولور ولبن خسدن نصف درهم صو ایله سقی اولنسه تمونس
مائی اسهال ایدر وبستانی تبویب عظیم اولر یقذره انك لبنی بری لبننه
قریب اولور وخسك کثرت طبیعتنه عقل ایدر وبونه اطلاق ایدر زیرا
خسده ملوحت وعفوصت وجلاده برتنده بوقدر ولکن مدر در
وبرتنك لبنی طمث ادرار ایدر السموم رتیلا وعقرب لسعه لرینه لبن بری
سقی اولنسه نافع اولور ختمی الماهیه بر نوع دوادرکه انك کراث ۱۲
شامی کبی بنی اولور انك ساق املس وادر ورأس ساقته زهری وادر
وانك اصولی طوال اولور وبلوط استدادنده در وحر یفدر الطبع
حار یابسدر وبعضلر بارد رطبدر دیدیلر مصنف دیرکه بو قول ثانی یی
بن تبعید ایدرم الافعال والخواص جلا ومحللدر خصوصا اصلنده
بو کیفیت ظاهردر وتحت ختمی احراق واسخان اولنسه مسخن ومجفف
ومحلل

ومحلل اولور وانك اصلی اکثردر بعض کثیر المنافعدر ذکر اولنان کیفیات اصلنده
وقوتی لوف جعد قوتی کبیدر بعض لوفك اصناف ثلاثه سندن جعد
تسمیه اولنان صنف قوتنده در الزینه داء الثعلب والحیه یه نافعدر
خصوصا اصلنك رمادنده اول نفع اکثردر ورمادی ایله بهق اسوده
طلا اولنسه بعده شمسده اجلاس اولنسه نافع اولور الاورام والبثور
دردی شراب ایله اصل ختمی اورام غدد اوزره ودماجیل اوزره
وضع اولنور ودقیق شعیر ایله ضماد اولنسه اورام حاره
ابتداسنده اول اورامه نافع اولور الجراح والقروح انك اصلی
دردی شراب ایله خبیثه وسخه قروح اوزره قونلسه نفعی اولور
آلات المفاصل وهن عضله ووثیه نافع اولور اعضاء الرأس
انك عصاره سی یا کز ویاخود کنزر وعسل وشراب وخمر ایله اذن متقیح
اوزره وضع اولنسه نافع اولور ووجع ضرس اولنلرك جانب مخالفنده اولان اوله عصاره تقطیر اولنسه اکا نافع اولور اعضاء
العین اصلنك عصاره سنده عینه منفعت واردر اعضاء الصدر
انزن بر درهم مع الشراب ایکی جنبه وجعنه وسعاله نافع اولور
واصلی دردی شراب ایله اورام ثدییه نافعدر اعضاء الغذاء
یرقانه نفعی واردر اعضاء النفض بولی وطمث ادرار ایدر وخنثانك شراب ایله
ثمره سی وزهری سقی اولنسه لر اسهال ایدرلر واصلی دردی شراب ایله
وجع خصیه یه نافع اولور السموم نهش هوام ایچون ختمی دن
اوج درهم سقی اولنور وانك ثمره سی وزهری شراب ایله سقی اولنسه
عقرب وذو الاربعة والاربعین لدغلرینه نفع عظیم ایله نافع
اولور ومع ذلك اسهالی خفی اولور خاولنجان الماهی قطاع خشبیه در ۱۳
ملتویه اولور وحمر وسوددر مذاقی حاد ورایحه سی طیبه ووزنی خفیفه
صیندن کتوریلور ماسر جویه دیدیکه خا ولنجان بعینه خسرو داردر
الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الافعال والخواص لطیف وریاح ومحللدر

الزنبه نکهتی فم تطییب ایدر اعضاء الغذاء معده یه جید وطعامی هاضمدر اعضاء النفض قولنجی و وجع کلایه نافعدر و باهه معین اولور الابدال برلی برمثلی فرنفل اولور

۱۴ خس الحمار الماهیه انک ورقی خس ورقی کبی ولکن اوکز وسواده مائل و زغب اولور وانک اوراقی مائیه و تخته اولور واصلنک لونی حمرته مائلدر وارض ویبه حمرته صابغدر و ارض طیبه ده نابت اولور وجوهری مائی وعرضیدن مرکبدر واول دواء استخراج نیمکده معروف اولان دوادر وبز انده تکلم ایلدک الآن باقی احوالنی ذکر ایلرز الطبع درجه ثانیه ده حار یابسدر الاختیار اصفری قوادر وابیض مائی وضعیف القوتدر الافعال والخواص جالی ومفتح ویابسدر وبول فعالدر زهرا قوادر واصلنک طمعی بزرنک طبعنه قریب اولور واصلی وخصوصا اصلنک یابسی قوادر فولنس دیریکه انده عمقدن جذب قوه سی وار درحتی سلایی نفی جذب ایدر الاورام والبثور اورام صلبه یه نافعدر قنقی عضوده اولورسه اولسون الجراح والقروح قیروطی ایله انزن دوا اتخاذ اولنسه مدمل اولور و کذلک خس الحمار صوبی قیروطی ایله ادمال ایدر الات المفاصل اول نبت عروقی ایله معا نقرسه وضع اولنور و کذلک خل ایله عرق النسا یه وضع اولنور اعضاء الراس عصاره سی ایله استعاط رأسی تنقیه ایدر و قلاع ایچون عسل ایله استعمال اولنور ولطوخا منفعتی اولور اعضاء العین عینده باقی اولان اثری و طبقات غلظتی تنقیه ایدر اعضاء الغذاء کبدی منقیدر و خل ایله مکبوس اولانی اکلاً و ضماداً نافعدر اعضاء النفض طمثی بقوة ادرار ایدر وجنینی قتل ایدر و جنینی میتی اخراج ایدر و احتمالا وصوبنده جلوسا رحمی اولان اورام صلبه یه نافع اولور و مدرات حمله سندر زادر واصلحی اولور وشربا واحتمالا مقدار

مقدار استعمالی بر مثقال فیلنوردر و قیروطی ایله شقاق مقعده اورم استعمال اولنور

۱۵ خرنوب الماهیه معروفدر لکن بونیلر نزد اطلاق اولنور وانک ایکی قسمی واردر بر نبطی واخر شامیدر الاختیار انک اصلحی شامی محففدر الطبع نبطی نک برودتی و یبسی اشددر الافعال والخواص شامی محفف و قابضدر و ثمره سنده اجزاء سائره گبیدر ولکن ثمره سنده حلاوت واردر و مع ذلک طبیعتی عقل ایدر و نبطی نک یبسی اشد اولور و لذعی و لمازی و نبطی رطبا اکل اولنور ولکن خلطی ردی و ثقیل اولور الزنبه فجی خرنوب نبطی نجی ایله سکلردلک شدید ایله ذلک اولنسه انلر البته اذهاب و ازاله ایدر اعضاء الراس انک طبیخی ایله مضمضه وجع اسنانه نافع اولور اعضاء الغذا شامینک رطبی و تازه سی معده یه ردیدر منهضم اولماز اما یابسی نک هرا هضما وبطیئ اولور اعضاء النفض طبیخنده جلوس احعانی تقویه ایدر و انده ادرار حیض اولور خاصة عقید عنب ایله تربیه اولنسه اوله و شامینک رطبی طبیعة اطلاق ایدر و یابسی عقل ایدر تحلله یه نافع اولور و نبطی اکلا و احتمالا طمثک افراط سیلانته نافع اولور و بنوت

۱۶ بعض اصناف خرنوبه اول اسم ایله مسمی اولان صنف معض و اسهاله نافعدر

خرف الماهیه خرف مطلق ذکر اولندیقده انزن باکثر عضایر و کوا ئی مراد اولنمز بلکه الدو سائر صافسیره شامل معناء عام مراد اولنور الخواص محفف جلادر و خاصة خرف التنور ده انلر ظاهردر و اخراف الطفی سرطانی بحری خرفیدر الزنبه سرطان بحری خرفی محففدر و کلف وجه و غشی جالی اولوردیکیدر الاورام والبثور خرفدن حنازیره قیروطی اتخاذ اولنوب نافع اولور الجراح والقروح خرفدن متخذ اولان حرقی قوی الادمالدر و قروحه نافع وجرب جالی اولور و خصوصا بوافعال سرطان بحری خرفنده ظاهر اولور اول سرطان بحریه خروج ایلدیکده تجمرا ایدر و خرف کبرا و لمغلی اخرافدن معدودا ولنلر اعضاء العین عضایرمیشندن خرفی

موقوفا حب قرطم دهن ايله وياخود حب القطن دهن ايله ظفره‌يي قلع
ايدر وسوطان جرنك جزفي ملح محتفر ايله ظفره‌يه نافع وانزما لرقه جرب
باقي بياض قالع اولور الالات للمفاصل خزف التنور نقرس اوزره طلا اولنور
١٧ واكر نفعي اولور خفاش الماهيه بعضلر ديديلركه شبزرق براسمه
ديرلر قوشك لبنيدر واخرلر ديديلر شبزرك انك بوليدر الخواص
شبزرقه شديد الحرارت جلا واردر الزينه خفاشك دهني ابتداء
اكالده عظمنه نافع اولور ونبات شعره مانع اولور اعضا العين
خفاشك دماغي مع العسل عينه نزول الماء ابتداسنده
نافع اولور ودمادن بصر حدتلنديرر وشبزرق ظفرييه وبياضه
١٨ نافعدر خانق الذئب الماهيه برنوع دوادركه ذئابي وخنازيري
١٩ واخر حيواني خنق ايدر وبو اسم ايله تسميه اولنور خانق النمر
الماهيه ~~الماهيه~~ نبات معروفدر الخواص پارسي وقپلاني وغيرلري
خنق ايدوب بوغار داخلدن وخارجدن استعمال اولنمز ديديلركه
عقربه اولنت تقريب اولنسه انى تجميد ايدوب وكدرر السموم
بو نبت قاتل النمردر وبعضي نسخه‌ده قاتل الذئب واقع اولمشدر
٢٠ وباب الفاقدا انزه نكلر اولنور خلاف الماهيه معروفدر وبعضلره
انك ورقي شدخ اولنسه اندن صمغ قوي خروج ايدر الخواص
انك ثمره‌سي وورقي بلا الذع قابضدر وانزه كفايت مقدارن تجفيف
وادرر وانك رطب ايله ضماد اولنسه نزف دمي حبس ايدر وبعضلره
ورقي شدخ اولنوب اندن شديد الجلاء وملطف صمغ خروج ايدر
الزينه انك رمادي خل ايله طلا اولنسه ثأليلي يعني سكللري قلع
ايدر الجراح والقروح عظامده واقع اولان جراحاته ضماد اولور
وخصوصا ثمره‌سي وورقي ورمادي خل ايله نمله‌يه طلا اولنسه آني
ازاله ايدر اعضاء الراس خلافك فقاحي وصويي صداعي تسكين ايدر
وورقنك عصيري انفه سيلان ايدن مرضه علاج بالغدركه اكر معالجه

بر علاج

بر علاج اولمازا اعضاء العين انك ثمره‌سي وصويي ضربه اصابت ايدن
حدقه اوزره وضع اولنور وصمغي ضعيف اولان بصره جدا نافع اولور
٢١ اعضاء الغذاء سده‌لر كبدده وبرقانده انك صويي نافع اولور خبازي
الماهيه ديديلركه خبازي ملوخيانك برنوعيدر وبعض اخر ديديلركه
خبازي برّي وملوخيا بستانيدر وخبازادن برنوع واردركه آكه ملوخيا
الشجره ديرلر وافضل نوع خبازي خطمي دينكله معروفدر وبعيد اولمازكه بقله
دخي انك اصنافندن اوله واول بقله احمرا اولور الاختيار برّي خبازي الطف
وايبس وشديد الملاحيت اولور وبستانينك قوتي حار يابسي بردن
نقصان اوزره اولور الطبع درجه اولاده بارد رطبدر وديديلركه
بستاني حار يابسدر وبو قولك قائلي فولس احتياط ايدر وبكزركه انك
مرادي بقله يهوديه‌نك طبيعتي بيان اوله وبقله يهوديه‌يه خبازي تسميه
ايلمش اوله الخواص انزه تليين واردر ~~[illegible]~~ وسرمقدن الطف
وسلقدن اغلظدر وخبازانك برّيسي الطف وايبسدر و
ديديلركه بستاني قليلا مسخن وسريعا منحدر اولور رطوبتي ولزوجتي
حسبيله خصوصا مرّ وزيت ايله استعمال اولنه وخبازانك انضاجي
معتدلدر وديديلركه اوزره انك رطوبتي حسن رطوبتدن اغلظدر وفولس
ديديكه خبازي قبض ايدر وقاشي در تغيير هوى ايدر وبلا الذع تحليل ايدر ونيه
بكزركه فولسك بو وصفي دخي بقله يهوديه وصفي اوله الاورام والبثور
غلاظ دحمره‌يه نافعدر وبرينك ورقي زيتون ايله حرق نازه نافعدر وكذلك
طبيخ دخي اكر نطولا نافعدر وبستاني اورام حاره‌نك ابتدا وتزيد زمانلرنده
نافعدر الجراح والقروح خبازي نيا ملح ايله مضغ اولنوب نواصير اوزره
وضع اولنسه نافع اولور وخصوصا اول ناصور صغير اوله وعينه آله
اعضاء الراس خبازي بول ايله قروح راسه ضماد اولنوب جدا نافع اولور
ومضغ اولنوب قلاعه وضع اولنور اعضاء العين انك ورقي مضغ اولنوب
اكر ملح ايله بر وجه خلط اولنسه نواصير عين تنقيه ايدر ولحم نافع انبات ايدر

اعضاء الصدر انك ورقی زهری ایکیسی ده صدره ملیندر ولبن ایکلار
ایدر حرارتدن و یبسدن عارض اولان سعالی تسکین ایدر و خشونت
صدری ازاله ده بزری ورقندن اجود اولور اعضاء الغذاء بستانیسی معده یه
ردیدر و انده سدد کبدی تفتیح واردر اعضاء النفض انك زهری کلی و مثانه
قرحه لرینه شرابا و زیت ایله ضوبا نافع اولور و ملوخیانك بزری
سحجه و قروح امعایه نافعدر و بستانی خبازانك قضبانی امعایه
و مثانه یه نافعدر بطنی ملین و اوجاعنه نافعدر اکر ماء خبازی شرب و یاخود
اندن اتخاذ اولنن شراب شرب اولنور ایسه و علیل انك طبیخی ایچنده
او توریسه و یاخود انك طبیخی ایله احتقان اولنسه انك دهنی اولان صلابته
نافع اولور و انده بعض ادرار قوه سی واردر و خبازی بریننك شمس ایله دوران
ایدن صنفی بعضلره خامی و مره یه اسهال ایدر و اسهال دمعها افراط ایدر
السموم انك ورقی لسع زنبوره نافعدر انکله ضماد اولنور ایسه خصوصا
اول ضماد زیت ایله اوله و مسموم اولان کمسنه انك بزرینی دائما شرب ایتسه که
نقیاء ایدر و رتیلا لسعنه ده نافع اولور خمیر الحوار الماهیه معروفدر ٢٢
الطبع خمیرده حرارت واردر اما یبوست و رطوبت ملحی و بورقی مقدار اولور
انکر کثیر اولور ایسه خمیر یابس و قلیل اولور ایسه خمیر رطب اولور الافعال
والخواص انده قوه جلائیه واردر ملح و بورق قاتلوب و حنطه دن اتخاذ
اولنمق حسبیله و انده حموضت حسبیله قوه مبرده ده واردر و خمیر مواد
عمیقه یه ظاهره نه جذب ایدوب تحلیل ایدر آلات المفاصل اسفل تنضالو
قدمده اولان وجعه خمیر ایله ضماد اولنور خوخ الماهیه فاکهه معروفدر ٢٣
الطبع درجه ثانیه نك آخرنده بارددر و درجه اولاده رطبدر آخرنده قریب
اولور الخواص انك رطوبتینك عفونته سرعتی اولور و ملیندر انده قبضی واردر
و مقدر بعض قورسی قبضدر و انده سیلانی منع قوه سی واردر و فجی بعض قوربغی
قابضدر الزینه دیلنکیکه انك یراغ ایله طلا اولنسه نوره نك رایحه سنی
قطع ایدر اعضاء الراس و زقنك صوبی اذنه تقطیر اولنسه دودنی قتل
ایدر

ایدر و دهنی شقیقه یه نافع اولور و کذلك حار و یاخود بارد اولان وجع
اذنه ده نافع اولور اعضاء الغذاء انك نضیجی معده یه جید اولور و انده
طعامه شهیه قوه سی واردر و غیر نضیجه اورتیه اکل اولنمق لایق اولماز
زیرا طعام اوزره اکل اولنسه کندی فاسد اولوب بخشنه اولان طعامی حتی
افساد ایدر بلکه انك تناولی قبل الطعام اولور و قدیدی بطی الهضم
و غراسی کثیردر و لکن جید دکلدر اعضاء النفض ورقی ایله سره
ضماد اولنسه بطنده اولان دیدانی قتل ایدر و کذلك فقاحنك ورقنك
عصاره سی ده دیدانی قتل ایدر و خوخ نضیج بطنی ملین و فجی عاقل
اولور و بعضلر دیدیلرکه شهوتی زیاده ایدر و انك مقدار استعمالی
طبیبك رأیی ایلدیکی مصلحت حسبیله اولور و یکنزرکه انك استعمالی
ابدان حاره یابسه ده اولور خطاف الماهیه طیور معروفدندر اعضاء
٢٤ الراس دیسقوریدوس دیدیکه خطافك بطننی اولکی شق اولنسه
انده ایکی حصاة بولنور برسی لون واحد اوزره اولور و آخرینك
الوان متعدده سی اولور بس اول ایکی حصاتی ارضیه وقوعندن
اول بهم اخذ اولنوب بکر بوزاغی و یاخود کیك دریسی الجنه قیوب
اختلاط عقلی و یا صرعی اولنلره عضدی و یاخود رقبه سنه تعلیق اولنسه
اندن انتفاع اولنور و چوق کره رؤیت اولنمشدر که مصروعی بو
بو تدبیر ایله برء تام حاصل اولمشدر دیسقوریدوس دیدیکه بن بونی
تجربه ایلدم و صرعی اول تدبیردن برء حاصل اولدی اعضاء العین
خطافی اکل بصری حده لندیرر و بعضلره تجفیف اولنوب سحق اولنور
و شربتی واحدی برمثقال اولور خصوصا انا سنك و یوروسنك
طین حکمت ایله مطیین اولان زجاجه ایچنده انلر احراق اولندقدن
صکره حرافیسی ایله مع العسل اکتحال اولنسه بصر اضافه ایدر
یعنی ایدینیدر و دیدیکه انك دمنی عسل ایله ابتداء ماینده نافعدر
کذلك خفاشك دماغی و زنلی عسل ایله خلط اولنسه انزمال قرحنی باقی

[illegible]

بیاض عینه نافع اولور وکذلک عینه نازل اولان مایکه دخی نافع
اولور اعضاء النفس خناق صاحبی آنک رماد ایله تحنیک
اولنسه نافع اولور وکذلک خطاف تجفیف ولنوب اندن بر درهم
شرب اولنسه خناق ولهات ولوزتین اورام رینه نافع اولور
٢٥ خل الماهیه معروفدر الطبع حار و بارد جزءلردن مرکبدر و اول الکی
جوهر لطیفدر وجوهر بارد اغلبدر وحرافتی اولان اسخندر وحرافتی
اولمینلر بارد رطبدر وخل طبخ اولنديقده برودتی نقصان کلور الافعال
والخواص تجفیفی قویدر مواد درم داخلنه انصبابدن منع ایدر وملطف
ومقطعدر وبعضلره نزف دم ایچون شرب اولنور ونزف خارجیسی
اوزرینه صب اولنور ودمی نزفدن منع ایدر وتورمه متوجه اولان
موضعی تورمدن منع ایدر وهضمه معیندر وبلغمه مضاد اولور
وصفراوی اوله نافع وسوداویلره ضار اولور الزینه آثار دم اوزره
عسل ایله طلا اولنور نافع اولور ولکن خلی اکثار لون بشره یی
صارارتدیر الاورام والبثور حدوث اورامی منع ایدر وعنقر ابابی سعیدن
منع ایدر وحمرتی شفا اولور وهر ورمی سعیدن منع ایدر و داخسه
ونمله یه وجربه نافع اولور وخل ایله طلا اولنسه اول ورم حادث
اولماز الجراح والقروح خلده بر قطعه صوفه اصلادیلوب جراحت
اوزره وضع اولنسه آنی تورمدن منع ایدر وقروح ساعیه یه
وجربه وقوبایه نافع اولور وحرق ناره نافع اولان نسنه لرک
جمله سندن حرق ناره خلک نفعی اسرع اولور آلات المفاصل عصبه
ضاردر وخل ایله کرنب نقرسه نطول قیلنسه نافع اولور منفعتی
ظاهره اولور اعضاء الرأس دهن زیت ایله ویاخود دهن ورد ایله
سرکه خلط اولنوب ضرب اولنسه ومخلوط مضروب ایله صوف غیر مغسول
بل اولنسه یعنی اصلادیلسه وصداع اولان باشه وضع اولنوب
شد اولنسه نافع اولور وتنطیلده دخی اول نفع وارد روخل ایله خصوصا
مع

مع الشب خل ایله مضمضه اولنسه حرکت اسنانه واسنانک دمونیه
نافع اولور وخل حار کی بخاری عسر سمعه نافع اولور وسمعی حدتلی ایدر و
سددی مصفات بقوة تفتیح ایدر و دوی یی تحلیل ایدر اعضاء العین
تحت عینده اولان لهیبه اوزره خل مع العسل تلطیخ اولنور وخلک ادمانی
بصری اضعاف ایدر اعضاء الصدر لهاتی نقص ایدر بعض نفع اللهاة
واقع اولمشدر حالی واحدر وخل ایله غرغره اولنسه حلقه سیلان
خلطی منع ایدر ولهات ساقطه یه بری اولور وخل ایله تحسی اولنسه
علقه وسعال مزمنه ونفس انتصابه نافع اولور اعضاء الغذا
معدهٔ حاره ورطبه یه صالحدر وشهوتی فتق ایدر وهضمه معین اولور
بوافعالک کلیسی معده یی دباغتی سببیله اولور وخلک بخاری استسقا
خل ایدر وخلک ادمانی بعضلرده استسقایه موددی اولور اعضاء النفض
رحم بریر ایدر وامعاده اولان قروح ساعیه یه مع الملح خل مسخن
بعد الحقن اللینه استعمال اولنسه تجفیف ایدر السموم خل نوشین
اوزره صب اولنور وابونه وشوکرانه نافع اولور وعنب برنیدن محز
اولانه خل مع الملح کلب کلب عضه سنه نافع اولور وجداً قتاله اولان
ادویه اوزره خل مسخنا شرب اولنور خنافس الماهیه خنفسا معروفدر ٢٦
اعضاء الراس ایچنده خنفسا طبخ اولنان زیت اذن متوجعه یه
صب اولنسه نافع اولور وکذلک اجرامی دخی نافع اولور بعض نسخه ده
اجرامها بدلنه احراقها واقعدر ظاهر بودر که تحریف قلم ایله در خبز ٢٧
الماهیه اتمکک ماهیتی بیانه حاجت یوقدر الاختیار واجب
اولورکه خبز نقی ومملوح ومحکم العجین ومختمر اوله وجید النضج ومخبز
تنوری اوله وحار اتناول اولنمیوب غبا وبایتا تناول اولنه وخبز
حاریعنی تنوردن خروجی فورنه حرارتی تسکین اولنمدن تناول طبع
قبول ایلمز وتنوریدن صکره مختار اولان فرنی اولور وتنوری فرنیه
ماعداسی ردیدر وخبز سمیذ خبز رقیقدن افضلدر ودقیق اینی اولان

خبز ده واجب اولورکه تخمیرا ولنوب ادراك ایدنجه قدر ترك ونقاص زیاده اولدیجه
ترکی اکثر قدید وعجینك بوغیماسی وملحی اکثر قیلنه وخبز فرنی تنور
خبزندن دکلدر زیرا خبز تنوری واحد طرفندن نضیجدر وخبز
ملّه نك باطنی نضیج دکلدر وخبز مغسول مبرد در وغذاسی قلیل و
معده ده طافیدر محرور المزاج اولنلره صالح اولور وسده تولید
ایلمز وتسکینی اولماز وخبز غسلك صفتی بودرکه خبز یابتك لکن
اخزا ولنوب ماء حارده نقع اولنور وبعده خبزا وزرینه عالی
اولان صوصب اولنوب اوزرینه ماء جدید صب اولنور وخبزك
وغیرینك قوتی اول خبزدن زائل اولنجه قدر
وخبزك انتفاخی غایته بالغ اولنجه قدر خبزك نقعی تکرار اولنور
الخواص سمیدك غذاسی سائر خبزدن اکثر واجوددر لکن نفوذی
بطیئ انحداری ابطاءدر وحوّارى احوالنده سمیده تابعدر وخبز
خشکار قلیل الغذا کثیر النخاله سریع النفوذدر لکن غذاسی اقل واردئدر
وجیّد النضج ایلمیه خبزك غذاسی اکثر اولور وکذلك خمیر یعنی مایه‌سی
قلیل اولان خبزك غذاسی اکثر اولور لکن انك غذاسی لزج و سدد
اولور وآنی تناول ایتمك اصحاب ریاضته صالح اولور وخبز ملّه
یعنی رماد حارده انضاج اولنان خبز ثقیل اولنیه قبیلدندر زیرا
خبز ملّه باطننك نضجی قلیل الوقوع اولور وخبز مغسولك غذاسی
قلیل وتسدیدیدن بعید و نضجی وزنی خفیف اولور وحنطه‌دن سخیف
خبز خشکار حکمنده در وخبز قطایف خلط غلیظ تولید ایدر وخبز
فتیت نفاخدر وبطیئ الهضمدر وانك اجودی دهن لوز ایله مخلوط
اولاندر و واجب اولورکه انك تخفیفی ظلاء اوله ولبن ایله معمول اولان
خبز کثیر الغذاء اولور لکن انحداری بطیئ ومسدّدر وخبز ایله ضماد
الزینة حنطه ضماددن زیاده تسخین ایدر خبزده ملح اولمق حسبیله
حنطه حدیثه‌دن معمول اولان خبز سرعتله تسمین ایدوب تسمید ایدر

الاورام

خبز تنوری عرف / خبز ساج / الطابه دیرلر خبز / انکله دیرلر خبز / واحد طرفی نضیج / ساج اوزرنده / اولطرفی نضج / طرفی / اولنور خبز فرنی / اولماز خبز ملّه / اتش کول / طبخ اولنان / خبز در

جیدا / نا

الاورام والبثور خبز حنطه ماء قراطین وعصارات امواه ایله
اورام حاره یه جیّدا ولوب اول اورامی تکلین وتبرید ایدر **الجراح والقروح**
خبز ماء ایله وملح ایله خلط اولنوب انك ایله قوابی دلك اولنسه
نافع اولور **اعضاء الغذاء** خبز حار تعطیش ایدر حرارتی حسبیله و
انك رطوبت بخاریه‌سی طافی اولمغله بسرعه اشباع ایدر وخبز حارك
انهضامی اسرع وانحداری ابطاء اولور **اعضاء النفض** خبز خشکار
طبیعتی ملیّن وخبز حوّارى عاقلدر وفطیر یعنی مایه‌سی اولان ملین و
وفطیر عاقلدر وخبز ملّه ده عاقلدر وعتیق و یابس اولان خبز
هرنه قدر اکل اخرینه خلط اولنمز ایسه ده عقل ایدر وخبز قطایف
ده بطنی عقل ایدر وخبز رقیقك بطنی عقلی خبز سمیدك عقلندن
بلغ ٣٨ اکثر اولور **خبث الحدید** معروفدر **الاختیار** تخفیف اولان
خبثلرك اقواسی خبث حدیددر **الطبع** درجه ثالثه‌ده خبث حدید
یابسدر وخبث نحاس حکمده قریب اولور وسائر خبثلرك حرارتی
اقلدر **الافعال والخواص** اخباثك کلیسی مجففدر وتجفیفا اقوال
خبث حدیددر وکلیسی رطوباتی تجفیف ایدر **الاورام** اورام حاره ده خبث
حدید تخفیف ایدر **القروح** خبث فضّه جربه وسعفه‌یه نافعدر وقروحی
ادمال ایدر ونواصیره وبواسیرك نزفلرین منع ایدر **اعضاء العین** خبث
حدید خشونت جفنه نافعدر وخبث رصاص مرداسنجه بدل قیلنوب
قروح عینه نافع اولور **اعضاء الغذاء** خبث حدید معده‌یه تقویه و
فضله‌یه ورطوبات لزجه‌یه تنشیف ایدر ومعده استرخاسنی ازاله
واذهاب ایدر اکر نبیذ عتیق ایله سحق وماخوذ طلا ایله شرب اولنور ایسه
اعضاء النفض خبث حدید نزف باسوری منع ایدر خصوصا اول خبث نبیذ عتیقه
خلط اولنوب باسور انجینه اقعاد اولنه وحبلی منع ایدر ونزف حیض قطع
ایدر وحیض وبولی قطعه منفعتی غایتده بالغدر وانکله دبره طلا اولنسه
ورمی تسکین ایدر **السموم** خبث حدید ایله سکنجبین قوتنطس تسمیه اولنان جوز اکله

٢٩ مضرتنه نافعدر خالیدوحیون الماهیه بعضلر دیدیلرکه اول دواءدر وقد
که ماهیران دیرلر و بعض اخرلر دیدیلرکه انك صغیر و کبیرلری اولور صغیره
ماهیران و کبیره زرجونفقدر الافعال والخواص انك برجنسی واردرکه حاد مقرحدر
واول جنس صغیر اولور الاورام والبثور شراب ایله بمله ٢ وزنه قیلنور آکله
نافع اولور القروح انك صغیری جربی قلع ایدر اعضاء الرأس انك
اصلی مضغ اولنسه وجع سنه نافع اولور اعضاء العین عصاره سی
نصوق قالنجه قدر حمرا وزنه قیناد یلسه بصری حدتلندیریر و قحوی قولنج بول
عمر عارض اولسه اناس بو نباتی آکله کتوررلر و بونلرك بصری مرتروخرند
اولور آکه بناء اولح وایه خطافی تسمیه اولنور فسبحان الذی اعطی کل
شیء خلقه ثم هدی خندروس الماهیه حنطه رومیه در الخواص ٣٠
٣١ انك غراسی حنطه غداسندن ابرد واقل اولور ومع ذلك جید و کثیر
٣٢ الغذاء و قوی و غلیظ اولور خامالون الماهیه دواء معروفدر الخواص
برشی ایچون شربی ایلنماز ولکن خارجدن مع الادویه الجالیه استعمال
اولنور واضمره دن ملینات محلله ایله نوا استعمال اولنور الزینه بهق وزره
طلا اولنور القروح جربه قوابی اوزره طلا اولنور و قروح متاکله یه
انکله ضماد اولنور اعضاء الغذاء انك اصول ابیضندن برکسونا
شرابیه سقی اولنور وصاحب استسقایه نافع اولور اعضاء النفض انك
اصول ابیض دیرانی قتل ایدر السموم انك اسودینه برشی قتال واردر
٣٣ خرء الماهیه باب الزاء له ذکر اولندی الخواص خرء بر طلیس تجفیف و تحلیل
٣٤ و تسخین ایدر خراطین الماهیه بر نوع قورد در رکی احمر اولور وماواسی تحت
الارض اولور الطبع مصنفك تقدیری اوزره انك حار اولمالی واجبدر
الاورام انك سحوقی ایله خراجات اعصاب ضماد اولنور انك سندر
اوج کون مقداری حل اولنمز وجدا اول ضماد نافع اولور اعضاء الرأس
انك طبوق یاغ ایله وجع اذنه نافع اولور و بعضلره سن وجعنك
خاصیتی تخفیف اولور اذنه رتیت ایله تقطیر اولنور اعضاء الغذاء طلا ایله

شرب اولنسه یرقانه برء حاصل اولور اعضاء النفض خراطین ناعما
دق اولنوب طلا ایله سقی اولنسه بولی ادرار ایدر وحصاته دخی نافع
اولور خیربوا الماهیه قاقله کبار حب صغار در سفاله دن مجلوب ٣٥
اولور الطبع درجه ثالثه ده حار یابسدر الخواص انك قوتی
قرنفل قوتی گبیدر حابس و تلطیف اولور و خیربوا قاقله دن الطفدر
اعضاء الغذاء بارد لری اولان معده یه و کبده جیددر و معده یه
قاقله دن اجود اولور و قیئی حبس ایدر خروع الماهیه دسقوریدوس ٣٦
دیدیکه شجره تینك قدر نه در انك شجره سی اولور و انك ورقی دلب ورقی
کبیدر ولکن اندن اکبر واملس و سواد در اشد اولور و اول شجره نك
ساقی واغصانی مجوفدر قصب مثللو و انك ثمره سی عناقید خشنه ده
اولور و حب عنقود بولنسه ایچندن تحت شکل قرادا وزره خروع ایدر
واندن دهن خروع عصر اولنور و یا خود سنك بیلدیکك منوال
اوزره انك دهنی طبخ ایله استخراج اولنور و دیلدیکه دهن خروع
طعامه صالح اولمازبلکه اول دهندن سراج و مصباح اتخاذ اولنور
و بعض اطباء اخلاطنه و ادویه ادخال اولنور الافعال و
الخواص مشفی دیدیکه خروع محلل و ملیندر و دهنی الطفدر زیت
شادجدن الطفدر دسقوریدوس دیدیکه خروعدن اوتوز حبه
اخذ اولنوب قشری ازاله اولنوب دق و سحق اولنه بعده صکره شرب
اولنسه اندن نفع بلیغ ظاهر اولور الزینه حبی دق اولنوب سرکه ایله
ضماد اولنسه ابنی وکذلك کلفی دخی قلع ایدر الاورام انك ورقی دق
اولنوب دقیق شعیر ایله خلط اولنسه اورام بلغمیه یه حار تسکین
ایدر القروح انك دهنی جربه و قروح رطبه یه نافعدر اعضاء الغذاء
اوتوز عدد حب خروع دق اولنوب شرب اولنسه قیئی تحریك ایدر
معده یه جدا ارخا ایدوب بقوة قیئی ایتدیرر اعضاء الصدر انك
ایله یاکرز و یا خود خل ایله تضمید اولنسه اورام ثدیی تسکین ایدر اعضاء النفض

خروعك حبن سحق اولنوب شرب اولنسه بلغم و مرّه یی اسهال ایدر و دودی
بطندن اخراج ایدر و دیلدیکه مغصه ده نافع اولور و بینه دیلدیکه
حقنه ده ادخال اولنسه منفعتی ظاهر اولور خصوصا امعاده حاصل
اولان خراجه تسدنده نفعی زیاده اولور الابدال دیلدیکه انك بدلی بر وزنی
و نصفی وزنی مقداری فستقدر بر قوم قتنده خما فیطوس الماهیه کما فیطوسدر
باب الکافده ذکر اولنمشدر طبیع ایله اولان شیخه بودخی مذکوردر حجر الماهیه ٣٧ ٣٨
قهوه درباب الشینده ذکر اولنمشدر بکری بشنجی فصل حرف الذالده کلام
مشبعدر و بو فصلده بیز الترعرد ادویه ذکر ایلرز ذهب الماهیه جواهر ١
معدنیه اشرافنده اشرفیدر الطبع لطیف معتدلدر الخواص آنك
سحالده سی ادویه سودایه داخل اولور و ذهبدن متخذ مکوی ایله کی جراحت
سریعا صاغلمغله انده اتخاذ اولینمش آلت سائرلردن افضل
اولور الزینه انی اغزده مساك بخر ازاله ایدر و انك سحالده سی داء
الثعلب و الحیّه ده مستعمل اولینه اطلیه و اشربه ادویه لرینه ادخال
اولنور اعضاء العین ذهب کحل قلنسه عینی تقویه ایدر اعضاء الصدر
اوجاع قلبیه و خفقانده و حرقت النفسده یعنی خواطر واهیه ده نفع
بلیغی اولور ذریره الماهیه قصب الذریره ده بو احوالی ذکر اولنمشدر و لکن ٢
بو مقامده بیز انك اخر خواصنی ذکر ایلرز القروح حرق ناره ذریره ایله
دهن ورد و خل ایله نفع بالغ اولور و حرق ناره انده افضل بر علاج اولمز
اعضاء الغذاء اورام معده یه و اورام کبده و استسقاده نافع اولور
ذنب الخیل الماهیه بر نوع نباتدر که حفره لرده و خندقلرده نابت اولور ٣
و انك حمرتیه مائل قضبانی مجوف اولور و خشبه سی عقد عقد اخلاله ایله
معقده اولور و عند العقد اذخر ورقی کبی دقاق و متکاثف ورقلری
اولور شجرینه قریب اولنلره و ورقلری ثبت ایدر و انك طرفنده
ذنب خیل کبی اطراف کثیره تدلی ایدر و انك اصل صلبی واردر الطبع درجه
اولاده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر الخواص قابضدر خصوصا عصاره سی

بلالذع

بلا لذع شدید التجفیف اولور و نزف دمه جدا نافع اولور القروح
قرحه یی و جراحتی هر نه قدر انلرده عصب ظاهر اولور ایسه ادمال ایدوب
ایله ادمال ایدر الات المفاصل اوساط عضلاتده اولان تشنجه طلا و یا جوذ
ضماد اولنسه نفعی اولور و قیلك امعایی دخی اضماد ایدر اعضاء
الغذاء معده و کبد اورامنه و استسقایه نافع اولور ذراریح الماهیه ٤
فسافسه مشابه بر حیوانلردر لکن لونی احمردر و ذراریحك اکثری حول
حنطه ده ظاهر اولینن ارضده اولور و اول ارضده تولد ایدر و وقت حاجته
استعمال ایچون اخذ و تخزین قیلنور و لایق اولورکه ارض حنطه دن
اخذ اولنه تیقه اناء فخار ایچنه وضع اولنوب اناءك اغزینه کتاندن
بر قطعه خرقه ایله تیقه سخیفه شد اولنوب اول اناء قلب اولنه
یعنی اغزی اسفله قیلنه و خل خمر ثقیف تبخیر اولنوب اناءك اغزی
اول بخاره دوتیله اول حیوانلر اول بخار ایله فوت و بعده اول حیوانلر
اخراج اولنوب بر خیط کتان ایله شد اولنه یعنی دیزیله الاختیار
افعالی اقوی اولان اول ذراریحدر که الوانی مختلفه اولور و اجنحه سنده
عرضا ذاهب خطوط صفر اولور و بیانات و ردانه شبیه اولور اما
بو وصفده اولیوب لونی واحد و غیر مختلف اولنلر فعلی ضعیف
اولور الطبع بعضلر دیدیلرکه مفرط الحرارتدر و اخرون دیدیلرکه
درجه ثانیه ده حار یابسدر لکن قول اول اصحدر الخواص حار
و حریفه متعفن و محرقدر الزینه آکله ایله طلا اولنسه سیکللی
قلع ایدر و اندن قیروطی اتخاذ اولنوب اظفاره عارض بیاض اوزره
طلا اولنسه اکثر نفع اولور و انقلاعه متهیئ اولان اظفار تحتیه یی
بر عدد قطع ایدر اگر ذراریح اوزرینه طلا اولنور ایسه و بهق
و برص اوزره خل ایله طلا اولنسه انلری ازاله ایدر و مع الخردل
سحق اولنوب طلا اولنسه شعر انبات ایدر و کذلك ذراریح زیت
غلیظ اولنجه قدر زیت ایله طبخ اولنسه اولدخی شعر انبات ایدر

الاورام والبثور اورام سرطانيه يه طلا اولنوب انی تحليل ايدر الجراح و
القروح جربه قوابجه اوزره طلا اولنور اعضاء العين ابن ماسه ديديكه
جلا ظفره يى قطع ايدر اعضاء النفض انزن مقدار قليل بولنجه ادرار
ايدر حتی استسقا يه دخی نافع اولور و اول مقداردن قليلی ادويه حاره يه
خلط اولنسه بلا مضرة ادراره معين وطمث دخی ادرار و جنين اسقاط
ايدر و بعضلر ديديكه مثانه ده علت اولوب اكا علاجدن منفعت اولميان
كمسنه يه بر ريح واحد سقی اولنسه اول ريحك اكا نفعی اولور السموم اوج
طسوج مقداری ذراريح سقی اولنن كمسنه نك مثانه سنی اول ذراريح تقريح
ايدر جالينوس ديديكه انك مثانه يی تقريح ايدن انسانك مواد حاده سنی
مثانه يه اماله ايتمكله و كذلك خاصيت ايله اولور ذباب الماهية ٥
معروفدر السموم لسعة عقرب اوزره ذباب دلك اولنسه نافع اولور
ذئب الماهية معروفدر اعضاء النفض ديديكه ذئبك زبلی نك قولنجه نفع ٦
عجيب اولور نسخه سلطانيه ده بو مسئله نك عقبنده بر مسئله دخی ايراد
اولنمشدر انك عبارتی بودر و كذلك ان عمل من جلده كمرة يكرمی التنجی فصل
حرف ضاده كلام مشعدر بزا اول فصلده سكز دوا ذكر ايلر ضرو
الماهية ضرو معروفدر و آنك دبق و صمغی مكه مكرمه ده جلب اولنور ١
و اول اسم ايله تسميه اولنور الطبع درجه ثالثه ده حار و درجه اولاده
رطبدر الافعال والخواص جلا و تحليل و جذب ايدر عمق بدندن جذب ايدر
و صمغی شجرة الكام صمغيدر بعض شجرنك كام ديرلر و صمغی قوتی لاذن
قوتی كبيدر و طبيدر و حلبدر طبيب نشا يه ادخال اولنور اعضاء الرأس
انك دبق سيلانه [crossed out] نافعدر اعضاء النفض ضرو دوه بطن عقل
قوتی واردر ضيمران الماهية ديديكه شاهسفرم دن بر نوعدر ٢
الطبع ابن ماسويه ديديكه انده حرارت واردر و درجه ثانيه ده
يابسدر و ناسك كثيری ديرلركه ضيمران بارددر زيرا محرور اولنلر
انزن [illegible] اولملرز ايلكه حجاج درجه اولاده بارددر مصنفه بر كلامی

اولان

صرو علمبند [illegible] ابن كثير يابس اولمغله اوزره تحرير ايدر م

اولان بودركه ضيمران مركب القوا در انده حرارت و برودت واردر جائزدر كه بر قوتی
قوه سی حرارت قوه سی اوزرينه غالبه اوله الافعال والخواص محروره
نافعدر خصوصا اوزرينه ماء ورد رش اولنه الجراح والقروح حرق
ناره انك ضمادی اولنور اعضاء الرأس قلاعه نافع اولور و حجاجم
سوددماغی مفتحدر اعضاء النفض انك قوريلمش تخمی دهن
ورد و ماء بارد ايله اسهال مرقی صاحبنه سقی اولنور ضرع الماهية ٣
معروفدر الطبع معده لرده عصب كبير اولمغله بارد يابس اولور الخواص
لبن ايله ممتلئ اولان ضرعك [crossed out] استمرا اولنقده لحم غذا اسی
قريب اولور و ضرعك احمدی انجنه لبن اولان و آفاويه ايله
تناول اولنن ضرع اولور زيرا آفاويه ضرعك انحداری تعجيل
ايدر [crossed out] وجيد اللحم اولان حيوانك خلطی جيد اولور و غليظی
قوی اولور ضفدع الماهية حيوان معروفدر قورباغه دينور ٤
الخواص ضفدعك رمادی دم موضعنه وضع اولنسه دمی حبس
ايدر و ديديكه صفدع سلخ اولنوب اول مسلوخ سلی و قذری
اولان محله وضع اولنسه سلی يی جذب ايدر الزينه ديديكی
اوزره صفدع ملح و زيت ايله طبخ اولنوب اكل اولنسه جذامه
و هوامه بادزهر اولور الاورام اوتارده اولان اورامه انك
مرقه سی صب اولنسه نافع اولور اعضاء الرأس ديديكه
صفادع نهريه نك سلاقه سی ايله وجع اسنان ايچون مضمضه
اولنور و وجعی تسكين ايدر قال المصنف ولكن فيه ما فيه من النظر
و صفدعك جرمی خصوصا شحمی قلع اسنانی تسهيل و تثبيت ايدر
مصنفه بر كمی بن طن ايدر عليه اولی فعلی اولان ضفدع شجری و بستانی
اولان ضفدعدر زيرا اطبا و اصحاب تجربه عموما شهادت ايدرلركه
حيوان مرعاده رعی ايدركن اثناء علفده اول صفدعه اصابت ايدرلر
و اكا مصيب اولان حيوانلرك ديشلری سقوط ايدر السموم انك دمی توباخوط

غذا اسی
ضرعلك
ظ

جرقیه اکل ایدن نکسنه‌نك بدنی متورم ولونی کمدا اولور و قدف مز ایدر
حتی اولنجه قدر بو احوال مستمره اولور و دیلدیکه ضفدع ملح و زیت ایله
طبخ اولنوب اکل اولنسه جذامه و هوامه فادزهر اولور ضفادن
٥ الماهیه حیوان معروفدر قیون معناسنه در الخواص انك قوة مراره سی
بقر مراره سنك قوتی کبیدر ضب الماهیه ضب بزیم دیارمزده
٦ موجود اولان ورلك غیریدر ذهربنه قدر ضب افعی ورله مشابه اولور
ایسه و ضبك احوالی و ورل احوالنه قریب اولور و ضب نوادر عربده
کثیر الوجود اولور ما عدا مواضعده وجودی نادرا اولور الزبنه انك
بعری کلف و نمش اوزره وضع اولنوب انده نافع اولور اعضاء العین
٧ انك زنبلی بیاض عینه نافعدر و نزول مائه هم نافعدر ضبع الماهیه
صرتلو حیوان معروفدر الات المفاصل انك نقرسه و وجع مفاصله نفعندن
١ مبلغنی بز کتاب ثالثده بیان ایلدز بکر و یا بحر فصل حرف ظاده
٢ کلا مشبعدر بز انده اوج عدد دوا ذکر ایلدز ظبی الماهیه باب
٣ اللامره نجم سیمنده انك نجم بیان اولندی ظلیم باب النون نعام سیمنده
بوهی بیان اولندی ظلف الماهیه معروفدر حیوانك حیوان اولان
طرنا قلریدر لحمنك ظلف محرقنك دماده خل ایله داء الثعلبه طلا
علم اولنسه جدا نافع اولور بکر و سکرنجی فصل حرف عینده کلام
١ مشبعدر انده بز اون بر ادویه بیان ایلدز ان شاء الله تعالی عنبر اء
ایکله الماهیه معروفدر الطبع درجه اولاده اولنده بارد و درجه
ثانیه‌سنده اخرنده یابسدر الافعال والخواص هر سیلانی حبس
ایدر و زعرور دن قبض و عقلی اقل اولور و احشا به منصب اولان
صفرایی جمع و قلع ایدر و شرب ایدنلر انك ایله انتقال انلیسه
یعنی جرزلنسه کسکر ابطاء ایدر اعضاء الصدر سعاله نافعدر
اعضاء الغذاء قیئی حبس ایدر اعضاء النفض صفرادن اوله
سحجه نافعدر بطنی و قیئی حبس ایدر و زعرور دن اول فعلی ابشد و اکثا ر ولنه نافعدر

بونر نصکره طبع ایله اولا ... اقل حبسا للبطن من الزعرور وکلاهما یحبس البطن
ولا یحبسان البول ... ما قبله ... و توصیه احرا ولنره معلومدر
عادیعل

غاریقون الماهیه دیسقوریدوس دیدیکه غاریقونك ادکلی ٢ بع
و دیشی اولور و غاریقوندن بر صنف اصل انجدانه مشابه اولور
ولکن اصل انجدانك ظاهرنده اولان استحصاف قدر غاریقونده
استحصاف و لما زوبر قوم ذاهب اولورلرکه غاریقون اشجار
متأکله‌ده علی سبیل العفونه تولد ایدر و طعمنده حرارت و حرافت
و قبض وار در و جوهر مائی و هوائی وار ضعیفدر و لطیف اولور
و انك ذکر و انثاسی ارا سنده فرق بودرکه انثاسنك داخلنده
طبقات مستقیمه بولنور و ذکر مستدیردر و انده طبقات
یوقدر بلکه شئ واحددر و ایکیسی اول ظهور کرنده بری برلرینه بکزرلر
ایکیسینك طعمنده حلاوت اولور و بعد طلوعنده حلاوت انده
مرارت ظاهره اولنجه قدر تغیر ایدر و غاریقون سقی مراد اولندقده
واجب اولورکه علی حسب العله و مقدار القوه سقی اولنوب سنده
و عادته و هواء حاضره‌ده مراعات اولنه زیرا حال معالجه‌ده
امور مذکوره‌یه نظر واجباتدن اولور الاختیار انك جیدی املس
و ابیض و سریع التفتت و جرا حصا فنلی و اطرافی املس اولوب
مرارتنده حلاوت مخلوط و متفرك و سیطایاس اولندر اولور و بو
اوصافه صاحب اولان غاریقون اناثدر و ذکر جیدی کلدر و
صلب و اسود جرا ولا ردیدر در الطبع درجه اولاده حار درجه
ثانیه‌ده یابسدر الخواص محلل و اخلاط غلیظه‌یی مقطع و جمیعا
سددی مفتح و ملطفدر و بعضلر دیدیلرکه انده قوه قابضه وار در
و اول ظهورنده طعمنده حلاوت اولوب بعده مرارته استحاله ایدر الاورام
جمیعا اورامه نافعدر الات المفاصل عرق النساءیه سکنجبین ایله
سقی اولنور و خاصیتی حبیله عصبه اولان فضولی تنقیه ایدر و سقوطه
ایله حادث اولان وهن عضله نافع اولور و انك شربتی واحدی
اوج قیراط اولور و اکثر علیلدی حماس و اراسیه ماء قراطنی ناخود جلاب ایله سقی اولنور

اعضاء الرأس غاریقون اصحاب صرعه نافع اولور وخاصیتی حسیله فضول
دماغی تنقیه ایدر اعضاء الصدر ربو وقرحهٔ ریه ایچون طلا ایله سقی
اولنسه نافع اولور وشربتی بردِ رحمیه وارجه قدر دره و انزن اوج انولوسات
قدر ما ایله شرب اولنسه صدردن نفث دفعنه نافع اولور اعضاء الغذاء
یرقاننه نافع اولور وسکنجبین ایله ورم طحال ایچون سقی اولنور وغاریقون
یالکز مصنغ اولنسه ویاخود ابتلاع اولنسه وجع معده یه وجشاء حامضه
نافع اولور وانزن بردِ رحم وجع کبد ایچون سقی اولنور اعضاء النفض
سوداوی وبلغمی اخلاط غلیظهٔ مختلفه یی اسهال ایدر وشربتی بردِ رحمیه
ایکی درهمدن وارجه قدر اولور خصوصا ماء قراطن ایله سقیسی نفعی اکثر
اولور وغاریقون بعض کره ادویهٔ مسهله یه اعانت ایدوب اول ادویه نی
اقاصی بدنه اولشدیرر وبولی وطمثی ادرار ایدر ووجع کلایی تسکین ایدر
واول علتلره شربتی واحدهٔ بردِ رحم اولور واختناق رحمه دخی نافعدر
الحمیات نافضه وحمیات غلیظهٔ عتیقه یه نافع اولور قبل الدور بر مثقال قدر
شراب ایله سقی اولنور ایسه نافض منع ایدر السموم لسع هوام ایچون
انکله موضع لسعه ضماد اولنور اکر ایکی درهمیه وارجه قدر غاریقون سقی
اولنور ایسه اول لسعه یه نفعی عظیم اولور وبادزهر السموم اولان هوامه
ضماد انکله نافع ومضرت لسعی دافع اولور غار المأهیه انک جیدی بیض وصفحی
شکلنده اوزرنده اسود دوریق قشری اولور وغیر اولنسه تفرق ایدر وایکی
شق اولوب ایچینده صفرته مائل حب اسود خروج ایدر طعم طیب ورایحه
عطر ووری اس ورقی کبی اولور ولکن انزن اکبردر وثمرهسی حمراء اولور
مواضع جبلیه ده نابت اولور وانک قوتی ثمره سنده وورقنده اولور الطبع
جزء اسخن وقشورنده حرارت اقل اولور وبالجمله غار درجهٔ ثانیه ده حار
یابس اولور الخواص انک حبنه ارضا اولور وجمله سنده تسخین اولور وحب
وورقندن احرا اولور غارک اجزاسی تسخین وتخفیفده اقوی اولور وحبنده اول
فعلی ابلغ اولور ولحاسی اضعف وحرارتی اقل اولور ودهن غار دهن جوزدن احر اولور

الزینه شراب ایله بعضه طلا اولنور الاورام خبز وسویق ایله
اورام حاره یه نافع اولور آلات المفاصل عصبک کلیسنک
اوجاعنه نافع اولور ودهنی اعیایه تحلیل ایدر اعضاء الرأس
صداعی تحلیل ایدر ودهنی دخی کذلک تحلیل ایدر واذناده وجاع بارده‌ن
دخی تحلیل ایدر واکر سمع افاده ایدر وطنینه نافع اولور اعضاء
وزن لا
الصدر ضیق نفسه وتنفس انتصابه نافعدر عسل ایله لعوق قیلنغله
ویاخود طلا اولنغله وکذلک فضولک ریه یه سیلاننه دخی نافعدر
وانزن عسل ایله لعوق اتخاذ اولنوب اول لعوق قروح ریه ده وتنفس
انتصابه استعمال اولنور وخصوصا صاحبنه نافعدر اعضاء الغذاء انک
دهنی وجع کبدیه نافعدر شراب ریحانی ایله سقی اولنور ایسه لکن کنزو
وجع معده یی مرخید وقی تحریکدر اعضاء النفض انک دهنی مفشی
ومقیئدر وحیض وبولی ادرار ایدر ورقنک طبیخی امراض مثانه و امراض
رحمه نافع اولور حتی انجینه جلوس انواع علتلره نافعدر واسهال ایچون شربته
واحده ایکی درهم اولور ماء عسل ایله ویاخود سکنجبین ایله سقی اولنور
وقشرینک بردِ رحم شربتی اولنسه حصاتی تفتیت ایدر وجنینی قتل ایدر
انک مرارتی سایر ادویه نک مرارتنی ازید اولمغله وانک شربتی
طغوز قیراط اولور وجمیع دخی حصاتی تفتیت ایدر الحمیات انک دهنی مرخیا
قشعریرتنه نافع اولور السموم لدغ عقرب ایچون غار سقی اولنور و
غاطرنک تأثیری ونحل لسعنه ورقی ضماد اولنور وبالجمله غار سموم
مشروبه نک تحلیلنه ضماد اولنور الابدال انک بدلی ورقی نمامدر
غافث الماهیه دیکنلی حشایشدندر انک شهدانج ورقی کبی ورقی وویاخود بنظافیلون
ورقی کبی ورقی وارد ور وزهری نیلوفر کبیدر ومستعمل اولان انک زهری ویاخود
عصاره سیدر الطبع درجهٔ اولاده حار ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر ظاهره
الخواص لطیف وقطاع وبلا لذع وبلا حرارة جلا ایدر وقبض یسیری
الا
وعفوصتی وصبری مرارتی کبی مرارتی شدیدکی واردر الزینه داء الثعلب والحیه

ابتداسنده دواء جيّد اولور القروح عسرة الاندمال اولان قروح اوزره
شحم عتيق ايله طلا اولنور وحكه وجرب ايچون عصاره سی شاهترج صويی
ايله وسكنجبين ايله شرب اولنسه نافع اولور وزهری دخی انک كبيدر
وعصاره سی اقوادر اعضاء الغذاء كبدک اوجاعنه وسددنه نافعدر
وكبدی تقويه ايدر وانک حشيشی وعصاره سی دخی صلابة طحاله واورام
كبده واورام معده يه نافعدر وسوء القنيه يه واعراض استسقايه دخی
نافعدر اعضاء النفض شراب ايله قروح امعا ايچون سقی اولنور الحميات
حميات مزمنه يه وعتيقه يه نافعدر وخصوصا عصاره سی وخصوصا انک
عصاره سی مع عصاره الافسنتين استعمال اولنه الابدال انک بدلی وثلثی
٥ اسارون ونصفی وزنی افسنتين اولور غاغالی الماهية حجر خفيفدر
وانده رايحه قفر واردر الآت المفاصل نقرسه نافعدر اعضاء الرأس
مصروعه تدخين اولنسه نفعی اولور اعضاء النفض اختناق رحمه
٦ نافعدر السموم انک دخانی هوامی طرد ايدر غری الماهية معروفدر توطالد
الطبع غری الجلود رجله اولاده حار يابسدر وغری السمک قليل الحرارتدر
ولكن يابسدر الخواص بالجمله غری ايچون قوهٔ مغريه ومجففه واردر
الزينه غری السمک عمرک اخلاطنه ادخال اولنور وادويهٔ برصه ادخال
اولنسه نافع اولور وغراء جلود خصوصا جلد بقردن متخذ اولان غراء حرق
اولنوب بعده غسل اولنسه علاج صناننده استعمال اولنسان توتيا مقامنه
قائم اولور القروح سعفه اوزره غری الجلود طلی اولنور وحرق نارک
تنفطن منع ايدر غری السمک دخی بو افعالی ايشلر وشديد العفو اولان
قوبا وجرب متقشر اوزره خل ايله اولد واطلا اولنسه نافع اولور وجراحات
اوزره عسل وخل ايله طلا اولنسه نافع اولور ومراهم قروح متقرحه يه غری
السمک ادخال اولنور ونفث دم ايچون خل ايله سقی اولنور ونفث دم ايچون
٧ متخذ اولان حسوله دخی ادخال اولنور غاليون الماهية طيب الرايحه
بر نوع دوادر الخواص مجففدر لبنی دوكرير وانده حدت يسيره واردر وانفجار
دمی

ثلم

٨ دمی منع ايدر القروح حرق ناره نافع اولور غوشنه الماهية كماءه دن
وياخود قطردن بر نوعدر قوريدقلق ~~[illegible]~~ عضو قبضی منضم اولور شكلی كاس صغير
شكلنده در ومتشنجه در ريعی شديد وصلبدر انک ايله ثياب غسل اولنور
وحموضاتره اكل اولنور وغضاريف لذتی كبر وبلكه دخی اكثر لذتی اولور الطبع
سائر كماءه برودتی قدر برودتی اولمز الخواص كماءه كبی ردی الخلط دكلدر
٩ وكان انک طبعنده بر نوع لحميت واردر وكلوبيدی يعنی بو برک كبر اولور غرب
الماهية معروفدر الاختيار انک لحاسی وصمغی استعمال اولنور وصمغ شوطی
ايله خروج ايدر وغرب اوزره بورق جيد تولد ايدركه اكل اولنان بوارق اصنافنک
جيدی اولور يعنی غرب اوزره برنسنه تولد ايدركه انک بورق ~~[illegible]~~ مصنوع اولور واول بورق
بورق غرب دينكله معروفدر الخواص زهری وورقی وايكيسنک دخی عصاره کل
بلا لذع تجفيف ايدر وانده عفوصت اولور ولحاسنک قوتی دخی كندر قوتی كبيدر و
لكن ابيسدر وورقندن دخی عصاره اتخاذ اولنوب حفظ اولنور واول عصاره
بلا لذع تجفيف ايدر الزينه شجر غربک لحاسی خل ايله سيكلر تجفيف ايدوب
اسقاط ايدر اول سيكلر كرک منكوسه وكرک غير منكوسه اولسون واصليلنک
لحاسی خضاب شعره داخل اولور القروح انک قشور وورقی سحق اولنوب
قطع اولنان موضعه وجراحات ردية طريه اوزره وضع اولنسه نافع
اولور الآت المفاصل انک طبيخی نقرسه نطول جيد اولور اعضاء الرأس
ورقنک عصاره سی دهن ورد ايله قيناديلوب اذن متوجعه يه تقطير اولنسه
وجعنه نافع اولور وكذلک قشر رطبی اول منوال اوزره استعمال اولنسه
عصارهٔ مذكوره فعلن ايشلر وطبيخی حزازه غسول اولور اعضاء العين انک
صمغی وزهری ظلمة بصره جلا اولور اعضاء الصدر انک ثمره سی نفث دمه
نافعدر وقشر دخی ثمره سی كبيدر اعضاء الغذاء انک عصاره سی علق بلع
١٠ حلقدن اخراج ايدر غاليه الماهية دواء معروفدر بعض مركباتدن بر نوع
دوادر الاورام اورام صلبه يی تليين ايدر اعضاء الرأس دهن بان وياخود دهن خيری
ايچنده غاليه اضافه اولنوب وجعی اولان اذنه تقطير اولنور وشمی مصروع ومسكوته

[illegible]

انغاش ايدوب انلره نافع اولور وصداع باردی تسکین ایدر وشرابه قاتیلسه
اسکار ایدر اعضاء الصدر شم غالیه تفریح قلب ایدر اعضاء النفض
رحم بارد وجعلرینه غالیه حمولا نافعدر ورحمک اورام صلبنه ووزم بلغمیه
دخی نافعدر وطمث ادرار ایدر ومختنقه ومائله اولان رحمی استنزال ایدر
وتنقیه ایدوب حبله جدًّا تهیئه ایدر غالمون الماهیه بر نوع دوادر که 11
رایحه سی طیب ولونی سفرجل لونی کبیدر للخواص بنزد وکدیر ر وقوه مجففه سی
واردر روحه سی بیده س ری وارد ر زهیر انفجار دمه نافعدر وطن اولنور که
بودواحرق نارده دخی نافعدر هذا آخر ما قصد من ترجمة الكتاب الثانی
من القانون باشارة من وجب طاعته كاداء الديون شكر الله
سعی من دونها واشاعها وعمل بها عملا صالحا ونصح بها نصحا ناصحا
فالحمد الوفی لولیه واهله وصلی الله علی رسوله وآله ما تتابع الملوان
ما تعاقب العصران من النهار بلیله فلما كان كتب التاريخ عند ختم الكتاب
دیدنا لاولی الالباب نظمت فی هذا الباب وارخت فی اخرها بما هو
كمصراع الباب وهی هذه
سوز سلطنتده مستدام اولسون شهنشاه زمن مراح شفقتنده قیلدی رحم غم وتن الكن
سماط لطف بسط ایتدی مرضا واصحابه اودمکه مفردات بوعلی بی ایلدی اعلان
که تا نحی کتابی سهل مأخذ ما حضر دکیم اندن چکنز بن شکر دن المنجکتز شیخان
خواص هرد وانی ایلیوب الواح ایله تبیین که قیلدی باشقه باشقه نفعن اعضا زه احسان
بودر ترکیجه شنک ختمنه بو مصرع تاریخ
باق الواحه دواء مفرد الی رده قیل درمان
سنه ١١٧٩ فی یوم نصف العام
قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمی
بتحبیر المطحون حسبة لله
الملك الكريم
وطلبا لمرضات ربه الرحیم
بو فادی مصطفی
افندی بن احمد
رحسیس
عمرهم
امس

وتتابع الملوان

المجلد العاشر من ترجمة القانون من اول
الكتاب الثالث الى اواسط معالجات ماليخوليا

الكتاب الثالث
من القانون

ل ث
№ 30/10

بو كتاب ٨ جلده منقسمدر

قانونك بشنجی كتابندن اوچنجی كتابی امراض جزئیه لرده اولان مفصل فنون مستوفی
كلامدر كه ذكر اولنور يسّرنا الله اتمامه بالخير انّه ميسّر كل عسير وهو نعم المولى
ونعم النّصير

بسم الله الرّحمن الرّحيم

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى آلله خير اما يشركون وبعد
حق جلّ وعلا حضرتلری سزی جميعاً امورکزده تأييداً ايده وسعادت
دارينه ظفر اولان بنيان خصوصکزی تأسيس وتشييد ايليه
معلوم بيوريله كه بزم فنّ طبّك جزء نظريسی بياننده اولان كتاب
اوّلدن وكذلك ادويهٔ مفرده بياننده اولان كتاب ثانيدن
فارغ اولدیق وكتاب ثالثه شروع ايلمزك وقت وزمانی قريب اولدی
وبز كتاب ثالثده جزء عمليدن صحّت موجوده يی حفظ ايدن قسمی
ايله مرض حسبيله زائل اولان صحّتی اعاده ايدن قسمی ذكر ايلرز
وكتاب ثالثی بز بكر ايكی فنده تقسيم ايلدك وهر فنّ متعدد مقالات
منقسم قلدیق وهر مقالده فصول عديده ذكر ايلدك واول
فصولده انسانك باشندن اياغنه وارنجه قدر ظاهرنده وباطننده
موجود اولان عضولرندن هر برينه مخصوص اولان مرضلری
انشاالله تعالی بربر بز ذكر ايلرز واول مرضلره متعلق اولان
امورلری استيفا ايلرز واول عضولرك امراضی بياننده شروع ايتدکده
اوّلا عضوك تشريحنی وعضوك منفعتنی ذكر ايلرز وبعده عضوك
صحّتنی حفظ ايدن نسنه لری الكز حالده بيلديريرز وعضوك امراض
واسبابنك كلّيا تدبيرنی قول مطلق ايله دلالت ايلرز وامراض واسبابی

تعيين و تشخيص ايچون ادله ايله استدلالك طريقنده و امراضك
معالجاتنده قول كلى ايله دلالت ايلرز و بو امورلردن فراغدن صكره
امراض جزئيه يه توجه و اقبال ايلرم و اكثر حالده هر مرض جزئينك
تعريفنده و سببلرينه و دليللرينه قول كلى ايله حكم ايدوب دلالت ايليرم
و انلردن احكام جزئيه لره خلاص اولورم و صكره معالجاتك كلى
اولان قانونلرين بيلديريرم و صكره مفرده و يا خود مركبه اولان ادويه
ايله جزئيه اولان معالجه لره تنزل ايلرم و بو منوال اوزره
يكرمى ايكى فنك مسافه لرين قطع ايدوب يكرمى ايكنجى فنك نهايتنه
وارديقده كتاب ثالث خزينه سن فتوسنه ختم و تمهيد ايلرم ترجمه
[redacted] قانونه بذل مساعى ايدن عبد داعى ديركه مصنف رحمة الله تعالى
عليه حضرتلرينك هر عضوك امراضلرين بياننده واقع اولان قول
كليلرين جميعا فهم و ادراك محصلينه باعث اعيا اولوب انك معالجه سنه
سهولت فهمه مؤدى اولان مبادى علم و كلرى اظهار و ادله لرينى
متضمنه اولديغى كثرت و وفرت حذف اولنوب جملى لآلى منثوره لر
تنظيم و معاقد مصعوبه لرى حل و ترخيم اولينه رق ترجمه يه احتياج
اولمغله بو بندن بو بله شجره قانونك نضيج اولان ميوه مالى جيده و منقحه
اوليان ناجنيلرى مطرود و برين قلنق [redacted] استحسان اولندى
قانونك كتاب ثالثى فنونندن فن اول راس و دماغ احوالنده كلام مجمل
و قول كلى اولوب بش مقاله اوزره ترتيب اولندى
مقاله اولى راس و دماغ مرضلرينك احكام كليه لرى بياننده در فصل اول
باشك و باشده اولان اجزالرك منفعتلرى بياننده در جميعا

واضمار

حيوانات

حيوانات ايكى جنس اولور برجنسنك باشى اولور و جنس آخرك
باشى اولماز باشدن مراد اولان تشريح راسده يازيلديغى اوزره بينى بونجه
حاويه اولان كمكلر و اغشيه و شريانلر طمرلرى و وريد طمرلرى اولور حيات
و عقارب و حشرات سائره لرده آلات حسيه كبيرلرينك برطرفنه تركيب اولنمغله
السنه اول محله باش اطلاق اولنور لكن اطبا عرفنده نظرا باش اطلاق
اولنمز و اول حيوانلرده هرنه قدر حواس خمسه ظاهره موجود ايسه ده اطبا
اول حشراتك باشى بو قدر ديرلر ذكر اولنان اجزالر بولنمديغى ايچون پس
باشى اولان حيوانلرده باش كمكلرينك فائده سى و باشك سائر اعضادن
عالى اولديغنك فائده سن بيان ايدوب جالينوس ديركه باشك وجه مذكور
اوزره خلقتندن غرض دماغى محافظه دكلدر و كذلك سمع و شم و لمس
و ذوق قوالرينى و اول قوالر آلتلرينى موضعلرين محافظه دخى دكلدر
زيرا ذكر اولنان دماغ و قوالر باشى اولميان حيوانلرده دخى موجوده دير
انلرده باشى اولان حيوانلر كبى ايشيديرلر و ذوق و شم و لمس قوه لرى
و دماغى اولور و اول قوالر بلا راس انلرده محفوظ اولور بلكه باشك ذكر اولنان
اجزالردن تركيب اولنوب سائر عضولردن عالى اولديغندن غرض
اصلى و حكمت و مصلحت بصرك ابصارده حسن حالى اوزره تصرف
ايتمه سى اولور زيرا بصرك اعضاء سائره يه قياسى جاسوسك
عسكره قياسى اوزره اولور دشمن محل بعيددن كورمك جاسوسك
محلى عالى اولديغى كبى بصر دخى جميعا اعضايى و اعضانك جهاتنى كورسك
ايچون بصرك محلى اولان باش دخى عالى محلده قيلندى و باشى اولان
حيوانك كوزلرى تشريح عينده يازيلديغى اوزره لطيف رطوبتلردن

ناسله

كذلك

غرض العيون

ترکیب اولنوب اول حیوانلر قدّاوجهتن کورر دیکلری صاغ وصولدن اولان
جهتلری دخی کوروب ابصارلری کامل ونظرلری تام اولسون تقلیب حدقه
ایتدکلری اولان عضلاته وسکر پارچه لره عینه کلمه که محتاج اولمغله بالجمله
بو اجزاء لطیفه لره جاور اولسون ایچون اول حیوانلرک باشلری محکمله
ترکیب اولینوب وکملدن عینه مجره لر مثالنده کیکدن حرز حصین و
حصن متین خلق اولندی وعینه تبعًا هرنه قدر اشتراحتیاج بو عینه
دخی سائر حواسدن باشدن بر محل تعیین اولندی امّا باش اولمیه
حیوانلرک عینلری رطوبت لطیفه دکلدر دیمکله حال ایله آفت قبول ایلمز
وتقلیب حدقه یه دخی محتاج دکلدر زیرا انلر جهت قدّاوکورمک کفایت
ایدر یمین ویساره التفات ایتمز وانلرک حالاتنه وماخلق لها لرینه
شبیه مثالا وبلماز آلکه اول حیوانلرک بدنلرینک طرفی یمین ویسار نزینن
بر زائده اخراج اولنوب کوزلرا ول زائده لرک جوقورنده ایچنده حفظ
اولندی احوال عینی ذکر وبیان ایلدیکمز محلده بو بابده اولان کلام استقصا
ایلرز وباشدهکی ذاتی اولان اجزلرینی واول اجزاء ذاتیه یه مناسب
اولان اجزاء عرضیه لری بعنی نوی ودرّ ولحم کبی اجزالری وغشاء محیطی
ومنسج حاور اولان غشاء غلیظی وغشاء رقیق متیمی یی بیان ایلرز جوهر
دماغ یعنی بینی یی وبیننک بطونی نی وبیننده اولان اجزالری واحوالینی
بیان ایلرز وبیننک تحتنده اولان ایکی غشالری وانلرک دخی تحتنده اولان
جرم شبیکه یی وقاعده دماغ اولان کمکی دخی بیان ایلرز انشاالله تعالی

فصل ثانی دماغک تشریحی بیاننده در امّا انسان دماغنک جوهرینک
تشریحی بیانی بودر که انسان دماغنک ترکیبی اوچ درلو شیئدن اولور اول کیسه جوهر بیدر
دخی واجزالرینک

وایکنجیسی

دخی مرکب
باش اولمیان حیوانلرک
اکثری موذی اولمغله
اول حیوانلرک مضرتلری
شامل اولمسون ایچون
صاغ وصول جانبلرینه
نظردن منع اولندیلر
منه

ایچون

وایکنجیسی فی دیدیکلری بیننک جوهریدر واوچنجیسی بطونندر اولان تجویفلری یعنی
بوشلقلردر که ارواح ایله طولی اولور امّا سکرلر دماغک اجزاء
اصلیه سندن دکلدر بلکه دماغک فروعندندر دماغدن بتوب اطرافه
توزیع اولنور ودماغ طولا ایکی بولوک اولور وایکیه بولنمه سی تجنند
وحجابنده وتجویفنده نافذ اولور وبو انقسامده منفعت منظومه وارد
یعنی ایکی قسمک برینه آفت ایرشیدیکه قسم آخره آفت سرایت ایلمز
تقیح حسیله هر بر قسم آخر قسمدن منفصل کبی اولدیغی ایچون
لکن دماغک اوچ بطننده بطن اوّلده ذکر اولنان وجه اوزره
بو انقسام زیاده ظاهر اولور ودماغک جوهری یعنی بینی دیدیکلری
جوهرک طبعی بارد رطبدر یعنی صوووق ویاش خلق اولنمشدر صووق
خلق اولندیغی ایکی ایچوندر که دماغه سخونت کثیر امتوجه اولور و
دماغ بارد اولمسه سخونتی قبولی سریع اولوب رطوبت دماغ سیلانی
محو اولور ودماغه سخونتک توجهنه سبب بونلردر دماغ سکرلر
منشأیدر وسکرلره وکابلر حسیله عارض اولان سخونت دماغه
اولشور کذلک دماغ حواسک قوالرینک معدنیدر انفعالات حسیله
حواسه عارض اولان سخونت دماغه واصل اولور وکذلک دماغ
روح نفسانینک معدنیدر فکریه وتخیلیه وذکریه اولان استحالات
حسیله روحه عارض اولان سخونت دماغه واصل اولور و
دماغک طبعی وخلقتی برودت اوزره اولدیغنک وجه تانیسی
بودر که قلبدن دماغه ارواح شریان شعبه لرنده ایکی شعبه
ایله قلبدن صعود ایدر وقلبک ارواحنده حرارت شدیده اولمغله

یعنی تجویف وحجابلری وتجویفلری
بعنی تجویف وحجابلری الطول
جمعا بحسب الطول اولوب
ایکیشر بولکدر بعضی جزءی وبعضی
ایله غیر منفصله منه

دماغك برودتی ایله تعدیل اعضایه حس و حرکت قوالرینی ایصال ایلمکدر
اولور و دماغ رطب و یاش خلق اولندیغنك وجهی و منفعتی بو درکه
سکرلرك و سائر ارواح متللو نسنه لرك حرکتلری حسبیله دماغ قورتمیوب
حواسك احساس ایلدیکی اشیانك صورتلری سهولت ایله دماغه
نقش اولینور [illegible] و دماغ بارد رطب خلق اولندیغی
کبر کزلك ملایم و دسومتلو یعنی یاغلی خلق اولندی اما یاغلی اولدیغنك
منفعتی بو درکه دماغ یاغلی اولدیغندن دماغدن بتن سکرلرده یاغلی
اولور و یاغلی اولان نسنه لر صاف و کبرلز و جیب یعنی بیشفنلوق
اولوب اعضایه اتصالی زیاده اولور و اما دماغك ملایم اولدیغی
[illegible] ایلدکیجه صورتلرینی یازیلوب
و بو زمانه قولای اولسون ایچوندر بو وجهله جالینوسك ایراد ایلدیکی
وجهلردر و صاحب قانون دیرکه بیم قیمتی سکرلر بعض غراسنی دماغدن
الور بو دماغ ملایم خلق اولدی رطوبتی یاغلی و [illegible] صلابتلو سکرلرك
تفریسی تدریج اوزره صالح اولسون ایچون فیض سکرلرك غراسی یاغلی اولوب
برمقدار ملایم اولدیغی اعضایه تحریکی وجه لایق اوزره اولور
و دماغدن بتن عصبلرك منبتی یعنی بتدیکی محلدره قریب اولان
یرلری ملایم اولور لکن ارونتلی اولور یعنی اوزیلمز و منقطع اولماز
بس اول سکرلر بتدیکی محلدن اوزادیقجه اوزاقلیغی حسبیله
قتی اولور و اعضایه واردیغله قیتلغی زیاده اولوب بو وجهله اولان
سکرلرك اعضاده تصرفی احسن و اکمل اولور و کذلك دماغك رطوبتی
بعض کره سریعا حرکت ایلدیکله اول روحه جفاف یعنی عارض اولور و دماغك

رطوبتندن

رطوبتندن استمداد ایله بینی رطوبتی تازه لنور و کذلك دماغ رطب متخلخل اولوب یعنی
کوشك اولوب و کوشك اولان خفیف اولغله باشی اغرلیغ اولمز و دماغك
جوهری یعنی بینی هر نه قدر ملایم ایسه دماغك اولکی مقدمنك یوشاقلغی
اکثر و موخرینك ملایمتی اقل اولور و ایکی سنك اراسنده حجاب صلب کیروب
بینلرینه فرق ایدر و مقدم دماغك زیاده ملایم اولدیغی ایچوندر که الکثر حواس
متصرفی و خصوصا سمع و بصرده تصرف ایدن سکرلر دماغك مقدمندن
بتر و مقدم دماغك ملایمتی حسبیله حوانرن بتن سکرلرده ملایم اولوب
حواس لطیفه یه مخصوص تصرفی وجه لایق اوزره اولور و موخر دماغ مقدم
دماغدن اینکچون قتی و صلابت اوزره اولور کی اعضایی تحریك ایدن عصبلرك
معظمی و کذلك نخاع [illegible] موخر دماغدن بتر و نخاع فقرات ظهر
ثقبه لری اراسنه سالك اولور و هر ایکی فقره اراسندن صلابتلو عضولره
منصرف اولان بر زوج سکرلر بتر و لا محاله قتی و صلابتلو عضولرده
متصرف اولان سکرلر صلابتلو اولمق لایق اولور و صلابتلو سکرلرك
منبتی اولان نخاع دخی صلابتلو اولمق لایق اولور و صلابتلو اولان نخاعك
منبتی و کذلك اعصاب حرکتك منبتی اولان موخر دماغ دخی مقدم دماغه
قیاس ایله قتی و صلب اولمق لایق اولور و ملایم اولان جوهر دماغ ایله
قتی اولان موخر دماغك اراسنه ذکر اولنور و رایدن حجابك توسط
ایلدیکنك وجهی بودرکه اول حجاب اولمغله کویا مقدم دماغ
موخر دماغدن ممتاز اولور و موخر دماغك صلابتی ایله [illegible]
متضرر اولماز و مقدم دماغه نفوذ ایدن شرایین و اورده طمرلری
و سائر طمرلرکه نفوذ ایدر ایسه انلر دخی جدا ملایم قیلندی و مقدم دماغك

ذکر اولنان حجاب یعنی صفاق [الله] نخودی ویله سندن آخر منفعتلری وار در اول منفعتلر نولر در
باشلنجی دماغنه اورده طمرلر ایلتر و دماغده اول طمرلرک شعبه‌لری متفرق اولوب
واول شعبه‌لر ملایم و رقیق اولوب بنفسها بر محلده مکث ایله قادر اولمغله طیانجق
و استناد ایدجک بر مستنده محتاج اولور و دماغ حجاب ایله دوریلی اولمغله
انلره مستند اولور و بو مقدم دماغ دورینک آخرنده [illegible] اکسه جانبنده
حامل بر فضا و بوش محل وار در که الکه معصره درلر دماغه صعود ایدن
قان اول محلده دوکیلور و اول محلدن اینجه یوللره و جدا اوله داغیلور و اندن
جوهر دماغه بایپلور و جوهر دماغدن اول قانلر جوف دماغه اولان طمرلر
نشف طریقیله [ایله] اغزلری جانبندن اخذ ایدوب جمیعا اول قانلری ایکی طمره دوکرلر
و اول ایکی طمرک جمع ایدرلر و بیز اول ایکی طمرک تشریحنی انشاء الله تعالی قریبا
ذکر ایدرز [struck] و مقدم دماغله کله‌نک درزلری محاذاتنده
برازر رباطات بتر یعنی اینجه ایپلکلر کبی باغلر بتر اول رباطلر ایله دماغک
صفاق دیدیکلری حجابی و اورتیسی باغلنور و مقدم دماغده ایکی زائده بتر که
انلر ممه‌لرک ایکی حلمه‌لری کبی یعنی ممه‌لرک باشنده اولان دوکمه‌لر کبی اولور
و شم قوه‌لری اول حلمه‌لرده اولور رایحه انلره وارنقده احساس ایدر و اول
زائده‌لر دماغک فتح و سکرلرنده ملایم اولور و دماغک [struck]
[struck] ایکی حجاب اورتر انلره غشاء مجلل دیرلر اول ایکی غشانک
بری رقیق یعنی اینجه در و آخری صفیقدر یعنی صفیق و غلیظدر رقیق بنیه
مماس اولور و صفیق باش کمیکنه مماس اولور و بو ایکی غشالرک منفعتلری
بودرکه اول غشالر دماغ ایله کمک اراسنده حائل اولمغله دماغ کمکک قتیلغندن
متضرر اولماز و اول غشالر حائل اولماسه دماغ ایکی حالتده کمکه مماس

جمله [?] مقدمینک [?]

اولوب

اول ایکی حالک

اولوب متأذی و متضرر اولور اولکیسی دماغک تزییدی حالیدر که زیرا اینک
نورر زیاده اولدیغی دماغ زیاده اولور و وقت تزییدده اول غشالر دماغک
کمکنه مماس اولمغه مانع اولور و ایکنجیسی دماغک حال انبساطنده ذکر اولنان
غشالر اولمسه کمکه مماس اولور زیرا دماغک ایکی حرکتی وار در برینه حرکت
انقباضیه دیرلر و برینه حرکت انبساطیه دیرلر و حرکت انبساطیه
ایله دماغ کمکه [illegible] اول غشالر اولمسه اول حالده کمکه مماس اولور
بو ذکر اولنان مماسه دور دائم اولان مماسه در و بعض کره عارض سببله
مماسه حادث اولور مثلا صیحه شدیده ایله صیحه ایدن کمسنه‌لرک
دماغی یوقاری قالقوب باش کمیکنه دکر و مماس اولور اول وقتده بو غشا
حائل اولوب صلابت عظم ایله متضرر اولمز ایکنجی اول غشالرک فائده‌لری و
بوشقلق اراسنده وسط الحال قیلندر و اول ایکی غشانک دماغی مس
ایدنی اینجه و کمکی مس ایدنی صفیق و غلیظ قیلندر و اول ایکی غشادن
هر بری آخر ایله ممتزج اولوب دماغه وقایه واحده کبی قیلندی و بو غشا
دماغه وقایه اولدیغی کبی کذلک دماغه نفوذ ایدن بعض طمرلره وقایه
طمرلرینه رباط کبیدر اول طمرلری باغلر مکاننده [illegible]
جنینه ربط ایدوب باغلیان مشیمه کبیدر دماغ اجنبنده اولان
عروق و طمرلرک بر بر لری ایله اشتباکلری و اورکیسنی و طمرلرک اوضاعی
اول غشالر حفظ ایدر [struck] کذلک کززلردن مواضع کثیره‌ده دماغک
بطوننه نفوذ ایدنلرده باغلر و بو غشالرک بو وجه اوزره وقایه اولمالری
دماغک مقدمنه مخصوص اولور و مؤخر دماغ قتنده اول غشالر منقطع
اولور زیرا مؤخر دماغ محکم و صلابتلو اولمغله وقایه‌دن مستغنی اولور

[illegible]

وغلیظ اولان غشاء دماغه متصل دکلدر بینهما غشاء رقیق حائل اولوب حسیلی
و کذلک غشاء غلیظ غشاء رقیقه متصل اولوب هر طرفنده بربرینه
تهندم ایدوب و باغلنوب شیء واحد اولمق اوزره اتحادلری یعنی قوی ر
بکله اول ایکی غشا لرک حس باشقه و مستقل غشالردر و ذکر مرور
ایلن عروق اولان غشاء غلیظه نفوذ ایدوب بعده غشاء رقیقه
نفوذ ایدر و بینهماده اول عروق واصل اولور و غشاء غلیظ روابط
یعنی باغلر ایله باش کیکنه تشمیر اولنوب باغلنمشدر و اورد باطن غشاء
غلیظه بتون کله کیکنه اولان درزلره باغلنور دماغه اول غشاء غلیظ
یوکنه و لمسون ایچون و نور باطندر دوزه وارد یقله شیئونده خروج
ایدر یعنی درزلر اراسنده نفوذ ایدوب کله کیکنک طشره سینه چیقر و خارج
قحفده اورد باطلردن بر غشا اوریلوب قحفک خارجنه غشاء قحف
اولور و بو غشاء قحف ایله دماغک غشاء غلیظ بری قحفده اتصالی
متین و مستحکم اولور و دماغک طولنده اوچ بطن واردر و اول
اوچ بطنک هر بریسی بحسب العرض ایکی قسمه منقسمدر و بطن
اولک بحسب العرض ایکی قسمه بولندیغی بحسب الحس ظاهردر و بو جزء
یعنی بطن اول استنشاق نسیم یعنی هواییه جزبنه معیندر و کذا انشوق
ایله فضلی اولان ابخره لر دفعه و نفضنه دخی معیندر و روح حساسی
اعضایه توزیع و تقسیمده و بالجمله اولان ادراک قوالرینه مصوره اولان
قوالرک افعالنه بالجمله معیندر و اما بطن مؤخر یعنی دماغک
طولا اولان اوچ بطنلرک اخیر بطن دخی بطن اوسط بطن عظیمدر زیرا
اول بطن محل عظیم و تجویف کبیردر دولدیرر فلاجل الحاله کیکش و واسع تجویف
دولدیرن کبیر و عظیم اولور و کذلک خلیفه دماغ اولان نخاع یعنی تاس

بینله مراد ایلدیکی بو متعارف اولان اکثر اعصابدن منبتی مؤخر دماغدر بیکی
ولا محالة بو بیک نسنه نک محلی دخی بو بیک اولمق اقتضا ایدر و قوه حافظه
افعالی اول محلده اولور و مع هذا اینه بطن مقدمدن کوچک اولور و بکله
بطن مقدمک عرضا اولان ایکی قسمندن هر برندن بطن مؤخرک
مجموعی کوچک اولور و مع هذا بطن مؤخرک جزء ثانیسی اولندن و ثالثی
ثانیسندن و هکذا الی آخره تصاغر ایدر و بو حسبلو تدریج ایله
نخاعک منبتی اولان بطن ثالثک جزء مؤخر بطن ثالثک
جزء مقدمندن زیاده صغیر و زیاده کثیف و صلب اولور اما دماغک
اوچ بطننک ایکنجی بطن بطن اول ایله بطن ثانی اراسنده دهلیز
منافذ بر مجری اکبر اولور انک ایچون بطن ثانی دخی عظیم و طویل اولور
زیرا ایکنجی بطن بر عظیم دن آخر عظیمه وسیله و طریق اولور
مقدمک دور و بطن مؤخره اول ایکی واصل اولور و لا محالة ایکی عظیم
اراسنده وسیله اولان دخی عظیم اولور و اول بطن اوسطک مبدئی و اولی
باطن کور اولان بر سقف ایله مسقف اولوب ازج کبی اولور انک ایچون
اول سقفه ازج تسمیه اولنور و اول سقف حسبیله بطن اوسط
منفذ اولور و اول سقفک کروبته حسبیله افاترت بعید اولور و مقدم
دماغ درج و جمع ایدن تجایک اول سقفه اعتماد قتنده تجا بی حمله و
یوکلتمکه قوی اولور
ودماغک ایکی اوکلی بطنلر ازج قتنده اول وجهله جمع اولورکه اول ایکی بطن
بربرینه نظر ایدرلر انک ایچون اول موضعه مجمع البطنین دیرلر و اول

واول منفذ کنزی بر بطن ایکن بطن مقدمده اولان تصور کی بطن مؤخرده اولان
حفظ قوه سنه تأدیه منفذ طریقی اولمغله تخیل و تفکر قوه سنه موضع اولمغه
زیاده لایق اولور وذکر اولنان اوزره بطون ثلثه وجه مشروح اوزره حواس
باطنه نک محللری اولدیغندن اول محلده آفت ایرشدیکده حاسه سنده فعلی
باطل اولمغله استدلال اولنور و غشاء رقیق بطون ثلثه جمیعا اورتر بلکه
بطن اوسطک سقفنه کلنجه قدر بطن مقدمی اورتر سقفنده فرجه سنده
منقطع اولور و ما عدا بطونده صلابت اولمغله اورتوبه محتاج اولمز و اما دماغک
اوج بو عموم اولمسی روح نفسانی جوهر دماغده نفوذ ایلسون ایچوندر
زیرا بعضیلره ارواح کثیره اولور و دماغ هم منفتح اولماز اول غللو قلیله
ارواح کثیره یه یتر قالماز لکن بو عموم محللرنده دماغک ایچنه ارواح
نفوذ ایتمکله دماغده سریان ایدوب حتی و مکان بولور اول بو عمومکلر [illegible]
دماغک انقباض و قبض دماغده نفوذ ایدن [illegible] بطونده بوش محللرک
دخی وسعتی اولماز ارواح بلا امکان محو اولوب [illegible] دماغک اوج
بطنی [illegible] اولدیغنک بر وجهی دخی بودرکه ارواح دماغده قلبدن صعود
ایلدیکده [illegible] دماغده استحاله یه محتاج اولور زیرا اول استحاله
حسیله روح قلبی روح نفسانی اولور و اول استحاله [illegible] روح قلبی دماغده
منطبخ اولوب دماغک [illegible] اجزاسنه ممکنی اولور پس روح قلبی دماغده اول
وصولنده جوف اولی کلوب اندن منطبخ اولور و صکره اول روح ایکنجی بطنه
نفوذ ایدوب اندن زیاده منطبخ اولور و اندن دخی اوچنجی بطنه نفوذ ایدر
اندن انطباخی [illegible] تمامیله اولور ولکن بو انطباخلرک کمالی ارواح دماغک
اجزاسی ایله مخالطه اولدیغی طبخ اولمغله اولور زیرا طبخ مطبوخک مخالطه اولور کی حالده

واقع طبخنده اولان

واقع طبخنده اولان کمال بولنمز اینکیچون کبدده غدا طبخ اولنمز بقیه کبده اول غدا
سریان ایدر حتی کبدک غدا احتوا [illegible] اولوب احاطه ایدر طبخ کمال اوزره
اولسون ایچون انشاالله تعالی کبدک تشریحنده تفصیلی کلور و دماغک
هر بطننده زردلر واردر مثلا بر عضو ایب ایله بوغنسه لر اول ایبک
بر عضوک سائر محلنده منخفض و اشاغه اولور و ایکی ایبک اراسی
مرتفع اولور و اول بوغلمره زردلر درلر و دماغک هر بطننده زردلر متعدد
محللرده اولور و بطن اولک زردلرینک افرادی بطن مؤخرک زردلری افرادندن
کثیره اولور و بو ایکی بطنک التنده بر موضع واردرکه دماغده صعود ایدن
ایکی بویک طمرلر اول موضعده توزیع اولنور و شعب کثیره یه منقسم
اولور و اول شعبه لردن خیمه کبی برجرم اوریلور که جرم شبکی دیمکله معروف
اولور و محلی دماغک تحتنده اولور و اول شبکه ارالرنده اولان فرجه لر لحم غددی
ایله دولو اولور زیرا طمرلر هر نه وقت شبکه کبی منسج اولوب ارالرنده بوش یرلر
و فرجه لر اولسه البته اول فرجه لر لحم غددی ایله طولر و اول شعبه لر طولر
لحم غددی اول شعبه لر شکلی ایله متشکل اولور و اول شعبه لرک توزع و
انتساجی [illegible] منسجه اولور و اول طمرلرک شعبه لرندن انتساجی
بو وجهله اولور که طارلیقلری انبساطه باشلیوب شعبه ده انتساجی
فارغ اولور و فرجه لر دوکر بر لحم غددی شکلی صنوبری اولور باشی
عروقک توزعی مبدئنیدی اوزرنده اولوب غایتی متوجه اولور و غایتی
وارد یقله لحم غددی [illegible] منسجه انتساجی کبی منسج اولور [illegible]
ایر رود ملقی بطن اوسطیه اولان حزیکی فوق جانبنده اولان اجزالر
دود شکلنده اولور یعنی موضعک زردلر ایله مرز دواولوب [illegible]
صوغلجان دیدیکلری قوردلر اولور و اول زردلرک بعضیسنه مربوط یعنی باغلی اولور

وصوغلجان تکاثف و تخلخل ایله حرکت ایلدیکی کبی اول اجزاء فوقانیلری
تکاثف و تخلخلی ایله یعنی اچیلوب و یوموملمسیله حرکت ایلر و بطن اوسطه
اولان دماغ فوقنده موجود اجزاء دودیه التندن اولانلر اجزای دماغ
برغشا ستر ایدرکه اول غشا بطن مقدمك نابت [illegible] بطن اوسط
طولنجه محیط و ایکی فخذ کبی متمادیدرلر او فخذلرك اوائلی برن برلرینه متقارب
و تدریج ایله تباعد ایدرلر بطن موخرك اوائلنده واصل اولان ایکی
زائده نك اوزرینه دوشنور و اول ایکی زائده لر موضع لایقنده حرکت
ایلسون اچون وترات تسمیه اولنان باغلر ایله برن برینه باغلنور و مجری
دودلر منبسط اولوب اوزانسه دودلرك عرضی طار اولور و زائده لر
تضییق ایلیوب برن برلرینه تقریب ایدر و مجری بطن اوسطی مجرا
سد ایدر و مجری دودلر طولا تکاثف ایلسه لر عرضی کیکیشر و اول زائده لر
برن برلرندن اوزاقلشور و مجرا انك سببی ایله اچیلور و اول زائده لرك موخر
دماغ ولیدر جانبلری زیاده دقیق اولور و بولنلر یعنی قرب تحریبی مائل اولور
و اول زائده لر موخر دماغ ایله ملتقا [illegible] ایله صاریلور کانه برعضو
عضو اخره دخول ایتمش کبی اولور و اول زائده لرك مقدم و موخرنده
دماغك تحملی مقدار و سعتلی اولور و ذکر اولنان زائده لره الیتین تسمیه
اولنور طبع ایله اولان نسخه لرده عنبتین تسمیه اولنور [illegible] ذکر اولنمشدر
ظاهر [illegible] اولی اصح در زیرا فخذ کبی اولان نسنه یه عنبه تسمیه
اولنمز بلکه عنبه تسمیه اولنان حلمه لر اولور و اول ایکی زائده لر
ملسا و مستویلردر انلرده دودلر کبی زرد اولمازلر و مستور اولمالر ایله
زمان انبساطه اولان مجرا انك انسداده زیاده اولور و ایکی زائده لرك

یعنی مفاصلیلری الیکی تفاحه حقیر [illegible] کبی اولور

طرفنده اولان

اوزرنده
دودنکی انبساطی

اجزاء دودیه نك
اوزرنده اولان دماغك

دودنکی انبساطی زائل ایله زیاده متقارب اولورلر و انقباضلری ایله تباعد
اولورلر [illegible] مستور اولان ایکی عضوك برن برلرینه اتصالی و تماسی
زیاده اولور و سبب واحد ایله حرکته مطاوعتی زیاده اولور و دماغك
فضولنی [illegible] نفض و دفع ایلکله ایکی مجری واردر اولکی مجری
بطن مقدمدن اولور و بطن مقدمك بطن اوسطه ملاقی اولدیغی
محل قبنده اولور و فضولك مجرای اخر بطن اوسطه اولور
و یالکز بطن موخرك اچون مجری یوقدر زیرا بطن موخر طرف
اولوب بطن مقدمه قیاس ایله صغیر اولمغله بطن موخر ثقب
اولنوب انده باشقه مجری اتخاذ اولنمغه تحملی اولمازدی بلکه بطن
اوسطك مجرا استدن بطن موخرك فضولی اجرا و اسال اولنوب
[illegible] اول مجری بطن اوسط ایله بطن موخر اراسنده
مشترك اولور خصوصا که بطن موخرك غایتنده نابت اولان
نخاعدن فضولك بر مقداری مندفع اولور باقی قلوح فضول شیء قلیل
اولمغله باشقه مجرایه حاجت قالمز و دماغك مقدمنده و اوسطنده
اولان مجری الردن بهو بری کنزر بطنلرندن اینر ایدوب دماغك
نفنه [illegible] اوزره نفوذ ایلدوب اول ایکی مجری [illegible] عمیق
و دریك منفذ قتنه ملاقی اولورلر اول منفذ عمیقك [illegible]
حجاب دقیق و اخر و اسفلی حجاب صلب قتنه اولور اول [illegible]
منفذ ضیق اولور زیرا اول منفذ قمع مثالیدر بعض [illegible]
قولبی مثالنده اولور استداره اوزره سعتی بر ایدر تدریج
ایله تضییق ایدر انکیچون اول منفذه قمع تسمیه ایدرلر و مستنقع [illegible] تسمیه ایدرلر

وقیحی اول مجرا عمیق غشاء صلبه نفوذ ایلدیکده کره مثالنده اولور
اول کره نك اعلاسی واسفلی مستوره اولان غزه الحمله بر مجرا ایله متصل
اولورکه اول مجری غشاء صلبه ایله حنك اعلاسی مجراسی آراسنده اولور
واول مجرادن فضول مندفع عظم مشاشیدن یعنی مصفات دینلکن
سوزکی کمیکدن نفوذ ایدوب منخران طریقندن یعنی بورون دلکلرندن
خارجه صولشره بیچیقر **فصل ثالث** اعراض اولان باش مرضلری
بیاننده در بز بو مقامده باشده اولان تویلی مثللو نسنه لرك امراضنه
تعرض ایلمزز انیکیچون بر دیرکه راس الحق دماغ و دماغك حجابلری در
وفي الحقیقه تورودر مثللو لرك امراضی باش مرضلرندندر و بیز
دیرزکه باشده سوء مزاجك سکز نوعندن مادیسی و غیر مادیسی
من حیث المجموع اون التی سوء مزاج اقسامی عارض اولور و مادی اولنلری
ماده سی بخار اولور و یاخود ذات قوام اولان اخلاط سائره اولور و باشده
رطوبت مرضلری وقوعی کثیر اولور زیرا دماغ اول خلقتده کثیر الرطوبه اولور
و فضله اولان رطوبتلری رحملی و یاخود رحملی خوجنده صکره تنقیه
اولنمسی اولدماغك خطری زیاده اولور و اول سوء مزاج انواعندن کثیری
دماغك کندیسی و یاخود دماغه اولان طمرلره و یاخود دماغك حجابلرینه
عارض اولور و دماغده امراض ترکیب عارض اولور مثلا احمقدر تقریر الانقراض
کوجك اولور و یاخود بویك اولور و یاخود شکل طبیعی اوزره اولماز بو سببله
افعالی لایق اوزره اولماز و یاخود امراض ترکیب دماغك مجرالرنده و عارض
سده اولمغله اولور و دماغده اولان سکز بطن متقدمه و یاخود بطن
مؤخرده اولور و یاخود ایکی بطنده مماسنده اولور و اول سده لرك هر بری کاهله

و یاخود

بلغ

باشده اولان

و یاخود ناقصه اولور و یاخود سرسام قان طمرلرنده و یاخود نبض طمرلرنده
و یاخود عصب بیندیکی محللرده اولور اشبو امراض مخصوص حجابده اولان در باطرز
انخلاع یعنی قوی عسیر ایله اولور و ایکی جزولرك افتراقی ایله اولور و باشده
امراض اتصال جمیع عارض اولور منفصل کندیده و یاخود غشاء رقیقده و
یاخود غشاء غلیظده یاخود جرم شبکیده ده یاخود خارج قحفده اولان
غشاده اولور و ذکر اولنان شیلرده ورملرك کلیسی اخلاط حاره دن
و یاخود اخلاط بارده دن اولور و اخلاط بارده دن اولان ورملرك ایکی
قسم اولور عفونته مقارن اخلاط بارده دن اولور ایسه اول ورملر
اورام حاره دن معدود اولور مثلا عفونتلی بلغمدن عارض اولان
شیلره اورام حاره دیرلر زیرا بلغمك طبیعی هرنه قدر بارد ایسه
لکن عفونت سببیله حرارتی اولور اول جهتدن ماده سی عفونتلی
بلغم اولان شیلره اورام حاره اطلاق اولنور او ورام بارده دیمك لایق
اولماز اما اول ورملره آنك ماده سی [illegible] بلغم و یاخود سودا
اولوب آنده عفونت اولمیه اول ورملر اورام بارده اسمنه محل و حق
اولور و بو بارده ماده لردن عفونته مقارن اولمیوب سکونت اوزره اولنلردن
هذا اورام حادث اولور و ظن [illegible] تتبع و تفحص ایلیسك امراض دماغی
ذکر اولنان قسملردن خارج برقسم بولیمزسن و هرنه که بولورسك
اول بولدیغك بو مرضلرك بریسنه راجع اولور و یاخود آنلرك اعراضندن
اولور و دماغده امراض بعضیلری مخصوصا عارض اولور و بعضیلری
مشارکت سببیله عارض اولور و اکثر امراض مشارکت ضعیف
اولور ایسه لکن بعضیلرده امراض مشارکتك شانی عظیم اولوب مرض اصلی کبی اولور

و یاخود [illegible] و اورده
و یاخود [illegible]
و [illegible] انخلاع
و تفرق اتصال
و باشده ورم اول
عارض اولور دماغك
ورم
کندیده

واصالة
حالده

حتى قتال هو اولور وچوق كره ذات الجنب مرضلرنده وخناق مرضلرنده قتال
وخانق اولان بو مواد دماغه مندفع اولوب مرض شركى ايله هلاك اولور
وبعض كره هو دماغك مشارك اولدوغى عضوك اذى سى حسبيله دماغ
هو متأذى اولوب سكته عارض اولور العياذ بالله من اصليه وشركيه

فصل رابع اول دليللرك بياننده دركه اندن دماغك احوالى
بيلنور احوال دماغك معرفته وسيله ومبادى اولان دماغك افعال حسيه كبى اولو
[struck] وياخود سياسيه اولور يعنى دماغ آنى بالطبع ايشلر ارادية
حاجت اولمياز اول افعال بونلردر تذكر وتفكر وتصور ووهم وحدس فعللريدر
[struck] وافعال اراديه اولدر اعصاب واسطه سى ايله تحريك اعضاده اولان
افعال دماغ هو ودماغدن استفراغ اولنان فضولك قوامى ولونى وطعمى ايله
دو دماغك احوالى بيلنور طعمدن مراد اول فضولك حامض ومالح وحلو ومرارتى
وتفه اولمسيدر وكذلك دماغدن استفراغ اولنان فضولك كميتندن
هو بيلنور يعنى قلت وكثرتندن وفضولك كليا احتباسندن هو بيلنور
واهويه نك واطعمه نك دماغه موافقتندن وعدم موافقتندن هو
بيلنور وباشك بيوك وكوچك اولمسندن وباب العظامه بازلنع
اشكال رأسدن جودتى وزرداءتندن بيلنور وباشك خفت وثقلتندن
هو بيلنور وباشك ملمسندن ولونندن وطمرلرنك لوننده وباشى رسنيه
عارضه اولان قرحلردن وتنشلردن وكوزك لوننده وكوز طمرلرنده و
كوزك سلامتنده ومرضنده وطمسنده بيلنور خصوصا نوع حالنده ك
ونقصنه سى حالنده وتويلرك كميت حالنده يعنى قلت وكثرتنده وغلظت
ورقتنده وتويلرك كيفيتنده يعنى جعودت وسبوطتنده ولونى حالنده

سياسيه اولان
اولور
دماغك حالى
وباشك

يعنى سوادندن

سوادندن وشقرتندن وصهوبتنده وآغرماغى قبولنده سرعتنده وبطئندن
وصحت حال اوزره ثباتنده وزوالنده يعنى تشققنده وانتثارنده
وعرطنده وتويلرك سائر احوالنده بيلنور ورقبه نك يعنى بوينك
حالنده بوينك بوغون وياخود اينجه اولمقلغنده وبوينك سلامتنده
واورام وخنازيرلرك رقبه ده كثرت وقوعنده وقلت وقوعندن
هو دماغك حالى بيلنور وكذلك لهاتك ولوزتينك وديشلرك حالنده
هو بيلنور ودماغه مشاركت اولان اعضاء عصبانيه لرك [struck] احوالنده
قوالرك افعالنده هو دماغك حالى بيلنور دماغه مشارك اولان اعضاء
عصبانيه رحم ومعده وخنان مثللو لردر ودماغك حالنده مشاركت
حسبيله اولان استدلال ايكى وجه اوزره اولور اولكيسى دماغه عارض
اولان مرض شركى عضوه مشارك اولان مرضه قياس اولنور عضوه مشارك
اولان مرض [struck] طريق ايله لحاق ايدر ايكنجيسى دماغك
حالى اول شى اولور مثلا عضوه مشارك اولان مرض هو ايله دماغه استحاله
حادث اولسه دماغك رطوبتنه استدلال اولنور وماعدا هو بوكى
اوزره اولور وايكنجيسى دماغه مشاركت حسبيله اول مرض عضو
فنق عضو ايسه اول عضوه مخصوص صدن واول عضوده اولان الم مخصوص
واول الملرك دماغه تأديه ووصولى نه وجها وزره اولديغندن
وذكر اولان ادله نك كميسى ايله دماغك حالا موجود اولان احواله
واعراضه استدلال اولنور وكميسى ايله دماغه كلجك زمانده
عارض اولان اعراضه استدلال اولنور طول مدت حزن ووحشتدن
وجودنده كلجك زمانده ماليخوليا عروضنه وياخود قريبا قطرب مرضنك

بلغم
دماغك حالى وكيفيتى بيلنور
ووقوع اولديغنه
كلمش زمانده

استدلال اولنور وبلا وجه غضبلنمه صرعه وجار اولان ماليخوليا بيو مانيا
استدلال اولنور وبلا سبب كولمكلك حمقه ويا خود رعونته استدلال
اولنور **فصل خامس** دماغك حالنده دماغك افعال طبيعيه افعالي ايله
كلي استدلال ايتد كيفيتده اولديغني بيلديرر بر جنس افعالندن مأخوذ
اولان استدلال بودر كه افعال دماغ صحيح وسليمه اولسه دماغك دليل
سلامتنه معين اولور اما افعال دماغ مؤوفه اولسه دماغده آفت
اولديغنه دلالت ايدر وافعال اوج وجهدن بر ايله اولديغني بز ايضاح
ايلديك اول كسي ضعف وايكنجيسي تغير وتشويش واوچنجيسي بطلانت
اولديغني بيلديردك افعالدن اولان استدلال بو قول كلي بودر كه افعال دماغك
بطلان ونقصاني برودت حسبيله اولور ودطوبت حسبيله ارواح تكاثف
ايتمكله وكذلك يبوست حسبيله افعال دماغ بطلاني ونقصاني اوزره اولور حرارت
حسبيله دماغك افعالي باطل ونقصان اولماز لكن حرارت زياده قويه
اولور ايسه قوتي اسقاط ايدر اما تشويش افعال بو كنده مناسب اولان
تغير بعض كره حرارتلن وبعض كره يبوستلن اولور **فصل سادس**
افعال نفسانيه حسيه وافعال نفسانيه سياسيه وحركيه لردن
مأخوذ اولان استدلال لر بيانندهدر واحلامدن استدلال افعال سياسيه
ايله استدلال قبيلندندر بو ذكر اولنان افعالك آفتلك دخولي بيان اولنديغي
اوزره يا بطلان ويا خود ضعف ويا خود تشويشدن وتغيردن اولور بونلرك
مثاللري حواسدن بصر ايله ابتدا ايليهلم زيرا بصره عارض اولان
آفت بصري يا كليا ابطال ايدر ويا خود بصره ضعف ويرر ويا خود
بصري مشوش ايدر وتغيير ايدر وبجز الطبيعتدن اخراج ايدر ووجودي

اوليله

اوليله نسنه لر كورينه كوربنو خيالات وسينك وشعله وتوتون كبي وجودده اولميان
اشيا كورينور وبو مثللو اشيالر كوزلك عيننك خواصنده اولميه كسنيلرده
واقع اولسه اول كسنه دماغنده آفت اولديغنه استدلال اولنور وبعض كره
كورينان خيالات الواني حسبيله مواده دلالت ايدر مثلا خيالاتك الواني
ابيض اولور ايسه بلغمه دلالت ايدر واصفر صفرايه دلالت ايدر لكن الوانك
مواده دلالتي مزاج عينك صحيح اولور ايسه اولور مثلا مزاج عين صحيح
ايكن اول عينه خيالات بيضا كورنسه بلغمك غلبه سنه دلالت ايدر
اما مزاج عين مؤوفه اولسه اول عينه مرئي اولان خيالاتك الواني هر
نه قدر ابيض اولور ايسه بلغم بارده دلالت ايلمز بحسب المرض عينه
عارض اولان تشويش لا محاله حرارت حسبيله اولور اما سمعه آفتك
دخولي قوه سامعه ضعيفه اولوب محل قريبدن جهورلرك صوتني ايشتمز
واعرابي ايشتمكدن اولور ويا خود سمعده تشويش اولوب خارجده وجودي
اوليه نسنه لر ايشتمكله مثلا اولدوي لر ايله اولور كه ابر موقصد اسنه
ومطرقه صداسنه وطبول صداسنه وييل اسديكي اغاجلر يپراقلرندن حادث
اولان صدايه وبيلك كبي صداسنه اول دوي بعضي قولاغنده اوتن
كوريلديه شبيه اولور بو مذكورلر ايله دماغك وسطنده حالا موجود اولان
مزاج يابسه استدلال اولنور ويا خود بينه دماغك ناحيه وسطنده رياح
وابخره نك احتباسنه ويا خود رياح وابخره نك قولاغه صعودنه استدلال
اولنور وبو كه مشابه نسنه لر ايله دخي استدلال اولنور وسمعه آفتك دخولي
سمعك بطلاني ايله دخي اولور بس سمعك ضعف وبطلاني بردك كثرتي
حسبي ايله اولور وقريب محلده اولان صوتي اوزاق محلدن ايشيدر كبي ايشتمك رطوبتدن اولور

اما آفتی شمّه دخولی شمّك عدو ایله ویاخود ضعفی ایله ویاخود شمّك
تشویشی اولوب خارجده ولمیان شیء تو شمّه اولماغله اولور اكثریسنه بونك
مشابهلری بو مثللو حالت خواص ومعتاد در دكل ایسه اكثر حالده بو مثللو
منتنه رایحه اولان خلطك مقدم دماغده احتباسنه دلالت ایدر اما ذوق
ولمسك آفتی دخولی ذكر متقدم اولان حواسك آفتی دخولی كبی
اولور لكن ذوق ولمسك آفتلری اكثر حالده التقریبه لرنده فساد
اولدیغنه دلالت ایدر مثلا ذوقك تغیری اغزنك آفتی اولدیغنه دلالت
ایدر ولمسك تغیری اول لمس ایدن ایله اولور ایسه یرینك فسادینه
دلالت ایدر وبعض كره قلیلا دماغك فسادی اولوب ذوق ولمسك
تغیری دماغه مشاركت ایله اولدیغنه دلالت ایدر بو دلالت جمیع بدنده
خدر واویشقلق اولدیغی وقتده قوتی اولور وبعض كره حواس دماغه
برنوع ضعفله ویاخود قوتله مشارك اولوب دماغ دماغك حالت مخصوصه
اولدیغنه دلالت اكثر حالده ضعف بصر دماغك كدورتنه دلالت ایدر
وبعض كره بصرده ضعف اولوب بعید اولان مرئیی كورمز وكذلك
كثیر الشعاع اولان محلده مرئیی كورمز لكن مرئی تقریب اولنسه وشعاع
دخی آز اولسه اشیاء دقیقهیی لایق اوزره كورر بو مثللو ضعف دماغك
كدورت اولدیغنه دلالت ایلمز بلكه صفوتنه دلالت ایدر نفس صفاسی
قوت ایله جمع اولدیغی كبی ضعف ایله دخی جمع اولور اما كدورت قوت
ایله جمع اولمازو دائما كدورت مادهیه دلالت ایدر اما صفا یبوسته دلالت
ایدر وبعض كره كدورت مذكوره مستحكم اولوب سدّه ومرض حادث اولور
بو وجهله اولان كدورت دلالت ایدركه دماغك شبكهسی عروقنده ماده
بخاریه وار در وبوا فاتلر ایله اولان استدلاللرده حكم بودركه اول افتاده

رایحه كریهه وكورسه

كمسنده

دماغك

بغتة

دماغه

اختلاط سوس

تشویش وتغیر مجراسنه جاری آفت آكثر حالده مزاج حاریابسه
دلالت ایدر وحواسك ضعف ونقصانی مجراسنه جاری اولان
آفت آكثر حالده مزاجك برودتنه دلالت ایدر لكن حواسك
ضعف ونقصانی اولان كمسنهلرده فساد قوی وقوت ساقطه اولور
ایسه بعض كره اول آفتلر حرارته دلالت ایدر لكن حرارت برودته
قیاس ایله قوالرده ملایم اولورمادامكه مزاجك فسادی وضرری
عظیم اولمیه حرارت قوایه نقصان ایجاب ایلمز ولایق اولوركه
فسادی زیاده شدید اولمیوب وسقوط قوت دخی زیاده محقق
اولمدیغی حالده مجرد مزاج حواسك حرارتنه ویاخود برودتنه حكم
اولنمیه بلكه اخر دلیل تحری اولنه اگر نقصان حس اولان كمسنهده
حرارتك دلیل اخری بولنور ایسه حرارته حكم اولنه واگر برودتك
دلیل اخری بولنور ایسه برودته حكم اولنه وحسك بطلانی نك
اسبابی بعض كره اسباب دماغیه اولور وبعض كره دخی اول
حسك آلاتنده آفت اولدیغندن اولور مثلا آلتده فساد ویاخود انقطاع ویاخود سدّه
اولمغله والحاصل آلتك جسم اذیتیه مانع اولان برشیئه اولتدن
بولنمش اولور وبعض كره دخی حسك بطلاننه سبب عضو حساسك
كثیر اولور وحواسك بعضیلری دماغه زیاده قریب اولور سمع
وشم حاسهلری دماغه زیاده قریبدر پس بو مثللو اولان حواسك آفتك
اكثر حالده سببلری عضو حساس ایله دماغ اراسنده مشترك اولور
یا اكثر برنده اولدیغی اقل اولور لكن حواسده آفت تنقیه ایلمه وتعدیل
مزاج ایله اولان آفت زائله اولمسه انك سببی اكثر حالده دماغده اولور

اولوب

موافق

فساد ایله

حس باطل اولور

متأذی

بناءً علیه جمیع حواسڭ هر قنغیسی محسوسات ایله متأذی اولسه اول آلات
حاسه ده حرارت و یبوست اولدیغنه دلالت ایلمز زیرا سبب دماغده
اولمق احتمالی واردر لکن تأذی قوتی اسقاط ایدر ایسه اول زمان متأذیه
اولان حاسه ده حرارت و یبوستڭ بری بولندیغنه دلالت ایدر
و محسوسات ایله متأذی اولان حاسه سمع و شم حاسه لری اولورلر ایسه
اول تأذی بتمیز قوتی اسقاط ایلمز ایسه تأذینڭ سببی دماغده اولدیغی
متحقق اولور اول ایکی حاسه نڭ دماغه قربیتی حسبیله بو ذکر اولنان
احکام حواس خمسهٔ ظاهره نڭ احکامی ایدی اما سیاسیه نڭ احکامی
یعنی باطن دماغده اولان قوّه لرڭ افعاللرندن مأخوذ اولان احکام
بودر که وهم و حدس قوّه لرینڭ قوتی جمیعاً دماغڭ قوّت
مزاجنه دلالت ایدر و وهم و حدس قوّه لرینڭ ضعفی بطون دماغڭ
برنڭ ضعفی اولدیغنه دلالت ایدر بو تصورده بطونڭ افعال سائره لرینه
نظر اولنور قنغیسنده خلل اولور ایسه مختل اولان اول فعلڭ محلّی
فاعلنڭ ضعف اولدیغی متحقق اولور افعال سیاسیه دن مأخوذ اولان
ادله نڭ بری خیال و تصور قوّه لرینڭ آفتی اولور چونکه بو قوّه لر قویه اولسه
مقدم دماغڭ صحتنه دلالت معین اولور و بو ایکی قوّه لرڭ قوتی محسوساتڭ
صورتی حفظه انسانڭ جودتی اولور ایسه معلوم اولور مبصراتڭ
اشکالی و مذوقاتڭ حلاوتی و طعوم سائره سی و مسموعاتڭ اصواتی
و نغماتی کما ینبغی حفظ اولنمغه قدرتی ایله حواس قوّه لرینڭ قوتنه
دلالت ایدر و ناسڭ بعضیسنده جودت حفظ زیاده اولور حتی هندسینڭ
فاضللری فن هندسه ده رسم اولنان خطوطه نظر واحد ایله نظر ایدر
و نفسنده اول خطوطڭ صورتی و حروفنی رسم ایدوب اول مسئله یی الی آخرها

نظره

سائرینڭ اوصافی صور

نظرهٔ اخرایه محتاج اولمقسزن تعرف ایدوب بیلور و کذلك بر قوم حفظ
نغماتی بر کره استماع ایله ضبط و حفظ ایدر مذوقات شونوبو نوال
اوزره در و بعضی حفظڭ بو بابه تعلق ایدر زیرا بعضی تعرف ملموسات
صورتی حفظه و رسومی نفسنه نقش و رسم ایلکله قوّت حیله یه
محتاج اولور و چونکه خیال و تصور قوّه لرینه آفت اولسه اکر اول آفت
بطلان اولور ایسه محسوساتڭ صورتی زائل اولور نقلی صکره
استحضاره اول قوّت اولماز بلکه تکرار احساسه محتاج اولور و خیال و
تصور قوّه لرینه اولان آفت کاهیجه ضعف و کاهیجه نقصان
و کاهیجه اول قوّه لرڭ مجرای طبیعیندن انحرافی اولور مثلا وجودی اولمیان
نسنه لری تصور و تخیل ایدر پس اول قوّه لرڭ ضعفی و بطلان فعلی
اکثر حالده مقدم دماغده بردڭ و یاخود یبسڭ اولوره وجودینه و
یاخود رطوبتڭ وجودینه دلالت ایدر و اول آفتلره برد بالذات سبب
اولور یبوست و رطوبت بالعرض سبب اولورلر نیکیچونکه رطوبت
و یبوست بردی جلب ایدر و برد اول آفتلره سبب اولور و تصور و
خیال قوّه لرینڭ تغیری و تشوشی حرارتڭ قوتنه دلالت ایدر و بو احکام
مذکوره لرحکم اکثری اولور و اطبانڭ حس قوّه لرنده اولان قوّة البدن
و بو مقوله مرض اصحاب عقولڭ عارض اولور حتی ادراکلری زائل اولور
جمیلی قبیحی و صحیحی سقیمی فرق لری کامل اولور و ناس ایله تکلم ایدر
موقعنده اولور لکن انلر قوّت تخیل ایدرلر یا عزده حاضردر دیرکه
واقعه یاانلرنده اول مقوله قوم موجود دکلدر و طبول صوتی اشید یرلرکه اندر و وقوع ال
جالینوس حکایه ایدرکه بر وقلس نام طبیب بو حالت عارضه اولور

ملح

وقوهٔ فکر وتخیلك فساد نردن نخو دماغك احوالنه استدلال ایلنور
اول فساد بطلانه حسیله اولور ایسه اکا ذهاب عقل دیرلر
واگر ضعف حسیله اولور ایسه اکا حمق دیرلر بو قوه لرك
بطلان وضعفنك سببی دماغك وسطنه برد ویاخود رطوبت
ویبوستلن برینك عروضیدر وبو حکم هر حکم الکثر دیرو فکرو
تخیل قوه سنده آفت تشویش وتغیر اولوب اگر فکر موجود
اولمیان نسنه لر اولور ایسه صواب اولمیان نسنه لری صواب ایدر
بیو بیلور ایسه اکا اختلاط عقل دیرلر بو مذکورلر یکی ویاخود
حارهٔ یابسه اولان مادهٔ صفراویه یه دلالت ایدر و اول
مرضه جنون سبعی تسمیه اولنور واتك اختلاطی شرارت ایله
اولور ویاخود اول اختلاط مادهٔ سوداویه یه دلالت ایدر واتك
مرضنه مالنخولیا دیرلر واتك اختلاط عقلی سوء ظن ایله اولور واتله
بلا حاصل فکرلر اولور وبو مالنخولیا صاحبنك جبنه میل اولور ایسه
بروده یه زیاده دلیل اولور اگر انك جرئته وجسارته میل اولور ایسه
وغضب اولور ایسه اول آفت حرارته زیاده دلیل اولور وبونلرك
بیننده فرق ایللری واحوالری بونلری صکره اول فرقلری بز ذکر ایلرز
انشاالله تعالی وبعضی بو آفتلر عضو آخر مشارکتی ایله اولور و
مشارکت حسیله اولان دلائل جزئیه لر ایله بیلنور و اول دلائل
جزئیه لری بونلری صکره بیز وصف ایلرز والحاصل افکار حرکات کثیره
ایله حرکت ایدر وتشوش تفتت ایلسه اول حرکت حرارته دلالت
ایدر وبعض کره تشویش فکر مادهٔ سی بارده اولان امراض ایله هم
حادث اولور اگر اول بارد ماده ده بر نوع حرارت بولینور ایسه

لیثرغس

لیثرغس مثللو ده اولان اختلاط عقل مادهٔ بارده دن حادث اولور
افعال سیاسیه دن ماخوذ اولان دلیلك برده قوه تذکرده اولان
آفتدر اول آفت ذکرك یا ضعف ویاخود بطلانی ایله اولور جالینوس
حکایه ایلدیکه جبشه دیارنده بر ناحیه ده وبا حادث اولدی اکا دیناکه
ادالرنده قتال عظیم واقع اولوب جیفه لرك کثرتی وبا یه مؤدی اولدی
واول وبا جبشه دن یونان دیارنه سرایت ایلدی و اهل یونانه اول
اول وبا جبیله نسیان طاری اولدیکه کندیلرك [illegible]
اولدی واکثر حالده فکره عارض اولان ضعف مؤخر دماغه برد حسبیله
ویا رطوبت ویبوستنه بری ایله فساد اولمغله اولور وبعض کره
دو ذکر قوه سنده اولان فساد تشویش حسیله اولور واول کمسنه
ایشلمدیکی نسنه یی تذکر ایدر ایشلدیکی نسنه لرك صورتنی احضار ایلمز
کبر ایشلمدیکلری نك صورتنی احضار ایدر اول تشویش سوء مزاج حارهٔ
دلالت ایدر وتشویش ذکره سبب مادهٔ یابسه اولمق اکثر واولی اولور
وتشویشه مؤدی اولان سببلرك کلیسی مزاج محافظه اولنمز ایسه
قوتی اسقاط ایدر وبو مقامه بیض قوالمحمل ایراد ایلرز ودیریزکه
افعال سیاسیه نك بطلانی یه دماغك مقدمنده برد غلبه سندن
اولور وبو بطلان بر از ایام مستولی اولور ویاخود برکی تجاویف
غلبه سی ایله اولور وبعض کره اول برد لر رطوبت ایله اولور وبعض کره
برودتی یبس جانب اولور واکا رطوبت اولمز ولکن اول افعالك
ضعفنك قوالمحملی بو منوال اوزره اولور وبعض کره [illegible]
[illegible] ورم حسبیله و مزاج صفراویه ویاخود مزاج سوداویه حسبیله ایله
حسبیله اولور بو مقام ترجمه ده بو نسخه سلطانیه ده قصور ایلدك

تشوش

مادهٔ به مقارن ویاخود بلا مادة اولان

و احلام ایله بعض کوریلن دوشلر ایله استدلالدر افعال سیاسیه ایله اولان
استدلالدر هضم و تنزیل اولنمق لایق اولور بر صارو اولان نسنه لر
و کذلك حرارتلو و اشیا اولان نسنه لر دوشده کثرت رؤیت صفرا انك
غلبه سنه دلالت ایدر و هر مزاجه الوانده و کیفیتده موافق اولان نسنه لر
رؤیاده چوق کورمك اول مزاجك غلبه سنه دلالت ایدر و بونلر ظاهر اولمغله
بر بر تعداده محتاج اولمازلر اما مشوش اولان دوشلر مزاجك حرارت
و یبوستنه دلالت ایدر انکیچون احلام مشوشه امراض حاره ده دماغیه لر
انتزار و اضطراب ایدرلر و قور قیلی مفزع اولان دوشلر احلام مشوشه
کبی اولور و کوریلن دوشلر حفظ و تذکر و لنمسه اولدوشلر مزاجك
برودتنه و رطوبتنه دلالت ایدر و آشیایی خارجیه و قوعی اوزره کورمك
اعتدال مزاجه دلالت ایدر

فصل سابع

حرکته متعلق اولان آثار و انکره شامل (?)
اولان نوم و یقظه مظهر ایله اولان استدلال بیاننده در افعال حرکیه ده
اولان آفت بطلان و یاخود ضعف اولور ایسه اول حرکتك آلتنده
اولان رطوبت رقیقه فضله لرك کثرتنه دلالت ایدر و حرکتده ضعف
و بطلانه قنوغ عضوده حرکتسزلك اولور ایسه دماغده آفته دلالت ایدر
لکن بدنك جمله سنده اولان بطلان و یاخود فالج مثللو بدنك
بر طرفنده اولان بطلان دماغ آفتنه اخص اولور و دلالتی اظهر
اولور و بعض کره بطلان حرکت ضعف ایله جمع اولور بعضی بدنك
واحده عضولری بر برینك حرکتی باطل و آخر عضولرك حرکتی ضعیف اولور
و اول آفتلر دماغی کندیرن حرارت و یاخود یبوست اولدیغنه دلیل اولور
و یاخود دماغده ثابت اولان سکر مثللو ده حرویبسدن بر اولدیغنه دلالت

دلالت ایدر

سکته مثللو

و جماع و نفوذ (?)

ایدر لکن بو حالت اول آفتك صاحبنده امراض کثیره دن صکره نتیجه اولمق ایله
قلیلا قلیلا حادث اولور و عضو واحده اولان استرخا مثللو سنه لرك
بعض کره سببی اول عضو خاصه اولان مرض سببی اولور و بعض کره
دماغده اول عضوه فضله منصبه اولمغله اولور اما حرکت عضولرك
تغیری [illegible] لغتنه اولور ایسه بنه رطوبت آلتنه دلالت ایدر و اکر قلیلا
قلیلا عارض اولور ایسه آلتك یبوستی اولدیغنه دلالت ایدر اما اول
تغیرکه انك سببی دماغه مخصوص اوله تشنج عام اولان صرع
ایله مصرع و علت حرکتك تغیری [illegible] بو مثللو تغیر الجو و تعلیق اولور اولور
زیرا بو مثللو تغیر رطوبتك دفعه نزولی ایله اولور و عضو آخره مشارکه
ایله صرعك عارض اولان حرکتك تغیرلری دماغه مخصوص سببلر اولور
دماغده شنشه غیر کامله یه دلالت ایدر و سببی دماغه مخصوص تغیرلری تغیر بامشر
اولان رعشه اولور و بو تغیرلر بالجمله و اول آفتلر بو لنمزین جانبنده دماغده
ماده غلیظه اولدیغنه دلالت ایدر و یاخود ضعف و یبوستله بربینه دلالت
ایدر اکر اول تغیرلر آخر مرضده صکره عارض اولور ایسه و حدوثی قلیلا
قلیلا تدریج ایله اولور ایسه و اما اول تغیر [illegible] عضو دماغده بعید
اولور ایسه انك سببلری ذکر ایلدیکمز اوزره اولور و بو دکر
اولنان حرکته اقتضا طبیعیه خارج اولان آفتلر ایدی و بز دیرزکه
انسانك حرکات طبیعیه سنده نشیط اولور ایسه فی الاصل مزاج دماغی
حار یابس اولدیغنه دلالت ایدر و اکر حرکتنده کسل و استرخا به
مائل ایسه مزاجی بارد و یاخود رطب اولدیغنه دلیل اولور و اکر مرتعش
اولوب حرکاتنده اضطراب اولور ایسه مزاجی [illegible] حار اولدیغنه دلالت

اولان

واكرچه كاه سكونه ميل ايدروب سقوط قوت شديد اولمز ايسه انكله برودته
مائل اولور و احوال دماغدن نوم و يقظه حاللرندن استدلال دخي بو مقامده
ذكره لايق اولور معلوم بيور يلكه نوم رطب و مرخي اولان سوء مزاجه
وياخود بارد مجمد يعني دوكديرجي صووغه تابع اولور و اول سوء مزاج جوهره
عارض اولور يعني قوا الرئيسه و روح نفسانينك [illegible]
تحليلي حسبنه و ياخود هضم مواد ايچون قوانك باطنه انزعاجي حسبنه
و قوايه تبعا ارواحك دخي باطنه انزعاجي حسبله اولور طعامدن صكره عارض
نوم بو سبب اخير ايله اولور و اول نوم مجراي طبيعي اوزره اولميه و اندن تعب
و حركت دخي اولميه انك سببي بدنده رطوبت و ياخود جمودت اولور و اندن
جمودتك سببي دخي اولميه و ذكر اتي شي نه بردكه دلائلي دخي موجود اولميه
اول نومك سببي رطوبت اولور و بونلردن صكره بيلديلر كه هر رطوبت نوم
ايجاب ايلمز زيرا شيخ و پيرا اولنلرك رطوبتلري اكثر ايكن بيخوابلق
غالب و اكثر اولور جالينوس رأي ايدر كه انك سببي بو در كه بونلرك رطوبتلرنده
بورقيت وار در و بورق ايسه دماغي اذا ايدر و بيخوابلغي ايجاب ايدر
لكن يبوست هر حالده بيخوابلغي اقتضا ايدر فصل ثامن افعال طبيعيه دن
ماخوذ اولان دلائلك بياننده در اولور بدندن مندفعه اولان و بدنده ثابت
اولان نوبلردن و كذلك بدنده ظهور ايدن شيشلر و قرحه لر مثلو دخي خلل
دماغه استدلال اندوجهله اولديغي بو فصلده ذكر اولنور افعال طبيعيه دن ماخوذ
اولان دلائل بودر كه فضولك انفصالندن جنس الكميت و جنس الكيفيت دماغك حالي
بيلنور و كذلك فضول دماغك احتباسندن دخي بيلنور و فضول دماغك انفصالي
يعني طشره چيقماسي منخرلردن و اذنلردن اولور و باشده ظاهر اولان قرحه و بثره الخ
وافعاله

وويرملر ايله اولور

حركت ايدروب روح نفساني اول حركت ايله تحلل ايلديكي

آشيانه

دماغك حالي

و ويرملر ايله اولور و توبلر بيتمك ايله اولور زيرا باش توبلري دماغك فضولندن
بتر و دماغك حالنه توبلرك سرعت ايله و ياخود بطء ايله بيتمسندن استدلال
اولنور و سائر تعداد ايلديكمز توبلرك كيفياتندن دخي استدلال اولنور
ذكر سابق اولان يبلاردن فضول دماغك خروجي ايله اولان استدلال
بيز ذكر ايليه لم و فضول دماغينك خروجي كثير اولور ايسه ذكر اولنان
موادده دلالت ايدر و بونلردن اقدم بيلديرديكمز اوزره خارج اولان
فضله لرك سببي نه ايديكنه دلالت ايدر يعني اول فضله دماغينه حرارت
و برودت و رطوبت و يبوست اشبو كيفيات اربعه دن قنغيسي سبب
اولديغنه دلالت ايدر و اول فضله لرك چيقماسي قوت دافعه نك ضعيفه
اولديغنه دخي دلالت ايدر اما فضله دماغك خروجي ممتنع اولوب
محتبسه فضله لك محتبسه اولسه و ياخود قليلا خروج ايليوب دماغده
دوراغزلق و ياخود و خز يعني برشي دماغده دور ترك حالت احساس
اولنسه و ياخود صداع و ثمر و طنين ياخود دوار و طنينلر بر احساس
اولنسه دماغده سده اولديغنه و قوه دافعه ده ضعف اولديغنه و دماغده امتلا اولديغنه
دلالت ايدر و ماده نك جنسي دخي فضله ايله استدلال بو وجهله اولور كه
اگر فضله لاذع و آخر محرق اولوب اغزليغ از و بورنده و كوزده صارر در
ايسه دلالت ايدركه اول فضله دماغينه صفرا ويدر اگرچه ماده
ضربلي و ثقيل اولوب يوزده و كوزده قيزاردر ايسه و طمرلر نفخ
ايدوب قبار در ايسه دلالت ايدر دماغده اولان فضله دموي در
اما فضله سرا اولانك سند بليد و كسلان اولوب يوزينك و كوزينك
لوني رصاصي اولور ايسه و اويقوسي و نعاس زياده اولور ايسه دلالت ايدر كه فضله بلغم اولور

خارج اولان فضله دماغده

بلغ

دماغده

مفرحه

أمّا بو حالده اولوب یوزك وكوزلرك لوننده كمودت وخفت اولسه وذكر قلیل
اولسه یعنی ایشتدیكی نسنه لری خاطرنده احضار ایده میسه و باشنده
اولان ثقلت خفیف اولسه و نوم آز اولا ذكر ایلدیكمز مقدار اولمسه
وسائر فضلی علامتلری بولنمسه دماغده اولان فضلی سودا ویدر اولدیغنه
دلالت ایدر و بو حالات ایله معاطس و دوار و انتقالنه بر اولسه
دلالت ایدر كه اول ماده ریح و نفخ و بخاری تولید ایلمشدر و دماغده اولان
نسنه لری تولید ایدر حرارت فاعله وارد در أمّا فضولك احتباسی
وخارجه چیقمامسی اكر باشده خفت اولور ایسه علی الاطلاق تیبسه
دلالت ایدر و بیرم بو ذكر ایلدیكمز ادله ماده نك كمیتنه متعلق دلیللر
ایدی أمّا منتفضه و محتبس اولان فضله نك كیفیتی اولان استدلال
بودر كه فضله نك لونی صاریه وقوام رقیق اولور ایسه و تره ده ادرار
اولور ایسه و حرارت تو وار ایسه دلالت ایدر كه ماده دماغ صفراویه در
اما فضله ده حمرت و حلاوت اولوب یوزنده و كوزنده قرمزیلق اولور
ایسه و درنده هم ادرار و حرارت اولور ایسه دلالت ایدر كه ماده
دمویه در اما ماده نك طعمنده ملوحت و یخود حلاوت اولور ایسه
وسائر علامتی بورقیت و لمیوب و ملمسی هم حار و یاخود بارد
اولمز ایسه بلغمیه دلالت ایدر كه اكر حرارت علیه ایلمشدر اما ذكر
اولنان ماده نك طعم تفه و قوام غلیظ و ملمس بارد اولور ایسه بلغم
فجّه دلالت ایدر و بو استدلالكر خارج اولان ماده نك طعمنده و لونلده
و ملمسنده و قوامنده اولان ادله ایله استدلال ایدی أمّا رائحه ایله استدلال
بودر كه رائحه نك عفونت و حدّت و حرارته دلالت ایدر و عدم رائحه بعض كره

برودته

اول كسنه نك

بو كیفیات اول علامت

١٧

حرارتده دلالتر واجه ندر اولنان وصف
برودته دلالت ایدر لكن بو دلالت
اكر قویه اولمز اما اول اشیا اكر كه باشك در بیر اورزه و باشده قریب
اولان بر یرده قرحه لر و بثره لر ظهور ایدر ایسه اكثر حالده دماغده ماده اولور
منتفضه اولدیغنه دلالت ایدر حالا دماغی حالنده دلالة واضحه ایله دلالت
ایلمز لكن ذكر اولنان قرحه و ورم مثللو زمان تزیّدده اولور ایسه
من وجه دماغی حالنده دلالت ایلسه بعید اولمز و اول دلالته بو اقسم
بزم بیان ایلدیكمزدن حسن عاده و حسن حرارتلو شیشلر و كذلك برودتلو
و صلابتلو شیشلر و سرطانیه و قروح ساعیه و قروح ساكنه و ما عدا
قنقر ماده سببی ایله حادث اولدیغی حسن بیلورسن و باشنده ظاهر اولان
ورم قنقرغینیه ایسه دماغده اول ماده اولدیغنه انكله استدلال
ایدرسك و كذلك كتاب اولده یازیلدیغی اوزره توبلرك اسبابی حدوثی
وجعودتی و سبوطتی و رقت و غلظتی و قلت و كثرتی و شیبی و سرعت
و بطئتی سببلرینی هم حسن بیلورسك اما توبلرك تشققی و انتشاری
بر باب مستقلده انشاالله تعالی بز ذكر ایلرز و اول مذكوردن احوال دماغه
توبلردن بر وجهله استدلال اولنجاق فهم اولنور تطویل كلامدن احترازا ایچون
شعرك كیفیتی ایله احوال دماغه استدلالی بز اول محله حواله ایلرز

فصل تاسع

مزاجه موافق و یاخود مخالف اولان نسنه لر ایله
انفعالاتك سرعتی و بطئی ایله دماغك حالنه استدلالك بیاننده اولور
و موافق و مخالفدن هر بر نسنه یه حال صحتده احساس اولنور و
یاخود حال مرضده احساس اولنور اما حال صحتده اولان موافق مزاجنه
و موافق اولان نسنه لردر كم اول نسنه لر ایله متلذذ دماغك مزاج اصلیسی محفوظ اولدیغنه استدلال

دماغك اصلی اولان

بوندن

لحمش زمانه

احوال صحت

امّا مزاج دماغک مخالف المفاسد و حال صحت اولان مخالف
اولان اشیا درکه انلر مزاج صحیسنه مخالف اولور امّا حال مرضده موافق
و مخالف اولان نسنه لر بو مذکورلرک عکسی اوزره اولور یعنی حال مرضده
موافق مزاج صحیسنه مخالف اولان نسنه اولور و حال مرضده موافق
مخالف مزاج صحیسنه موافق اولان اولور و بعضی قدیم بزی بیان ایلدیکم
ابدانده اولان عضولرک کیمی مزاج واحد اوزره اولمز بدن واحده
اولان عضولرک کیمی حار و کیمی بارد و کیمی رطب و کیمی یابس اولور
و کیمی دخی بو کیفیاتده معتدل اولور اولمق ممکن اولور و بونی بیان ایلدکم
مزاج واحد بدن واحده صحته سبب اولور امّا اول نسنه آخرده
اولسه مرضه سبب اولمق ممکن اولور و بو کلامک ظاهر اولور هر بدنک
مزاجنی عموم مزاجنک مقدارنی معلوم اولور بعضی
بعض اجزاسی اولوب مقدار حرارتی معلوم اولمسنه نظر اولنور اکر ایکی
جزو برودت ... متضرر اولور ایسه حرارت بر جزء اولدیغنه
استدلال اولنور ... اولان کیفیتلر مقداری اول بدنک مزاج
صحیسنده مخالف اولان ... کیفیت ایله معلوم اولور و بعضی بو طریق
مزاج صحیسنک مقداری تحقیق اولنماز ... مزاج صحی اوزره واید
اولان مزاج مخالف بدنده ممکن اولوب ... اولور مثلا بر بدنک مزاج
صحیسنده حرارت جزو واحد اولوب ... اولان مزاج عارض اولسه
متمکن اولمسی ... مزاج ... برودت ایله متضرر اولمز و اوج جزء
برودت ایله متضرر اولدیغنده ... مزاج اصلی و الا حرارت ایکی جزء
اولدیغنه استدلال اولنمز زیرا اول مزاجک عدم تضرری متمکن اولان

سوء مزاج

سوء مزاج حار اولان دماغ ایله
بارد یعنی صووق یللر دخی و صووق طلالر دخی و برودتی اولان رایحه قوقولر
انتفاع ایدر اول صووق رایحه کرک ایسه کافوریه و صندلیه و نیلوفریه
مثللو طیبه اولسون و کرک ایسه رایحه حمائیه و طحلبیه کبی رایحه کریهه
اولسون و کذلک سوء مزاج حار اولان کمسنه لر دعه و سکون ایله دخی انتفاع
ایدر و سوء مزاج بارد اولان کمسنه لر بونلرک ضدی ایله انتفاع ایدر یعنی
اسی هوالر و واسی قوقولر ایله انتفاع ایدر و کذلک رایحه منتنه لر ایله انتفاع
ایدر زیرا کوتی قوقولر محلل و مسخن اولور سوء مزاج بارده نفع اولور و کذلک
سوء مزاج بارد اصحابی ریاضات و حرکات ایله دخی انتفاع ایدر و سوء
مزاج یابس اولان کمسنه لر استفراغ ایله متأذی اولور و سوء مزاج
رطب اولنلر ... استفراغات ایله انتفاع ایدر امّا سرعت انفعالاتندن
استدلال بو وجهله اولور که اسباب سخونتدن سریعا متسخن اولان
کمسنه نک سرعت تسخنی حرارته دلالت ایدر کتاب اولده ذکر و بیان
اولنان شروطه رعایت اولندقدن صکره اوزره و کذلک اسباب برودتدن
سریعا تبرد برودته و اسباب یبوستدن سریعا تجفف یبوسته ...
... دلالت ایدر لکن اسباب یبوستدن سریعا
جفافک حدوثی بعضا کره رطوبتک قلتی و یاخود رطوبتک رقتی و یاخود
مزاجنک حرارتی حسبیله اولور مزاجک یبوستی حسبیله اسباب یبوستدن
سریعا تجفف ماعدا اسبابی ایله تجففدن فرق اولنور اول وجهله که ضرورت
اولاده یبوست دماغک سهر مثللو علاماتی سائره موجود اولور و ضرورت
ثانیه ده دماغ یبوستک عروضی کاهجه اولور حرکه عنیفه و حرارت شدیده
و سائر اسباب یبوستدن بو تجربه ایدن جایز اولان نسنه ترک عروضی قبلنده دماغده یبوست عارضه اولور
و اوقات سائره ده دماغده یبوسته دلالت ایدر نسنه بولنمز و حرارت مزاج

اسباب تعجيل رطوبت دماغ

الله اولان يبوست ايله سائر اسباب حرارتده موجود اولور اما سريعا
ترطب بعض كره جوهر دماغك حرارتي حسبيله اولور و بعض كره
جوهر دماغك برودتي ايله اولور و بعض كره دخي جوهر دماغك رطوبتي
حسبيله اولور و بعض كره مزاج اصليسي يابس اولديغيله اولور
اگر دماغك سريعا ترطبي دماغك حرارتي اولديغيله اولور ايسه حرارتك
علامات سائره موجوده اولور و اول حرارت ايله عارضه اولان رطوبت
دائمه اولماز بلكه حرارت مفرطه دخي صكره واقع اولور زيرا بدنك رطوبتلرين
دماغه اولان حرارت مفرطه دماغه جذب ايتمكله سريعا دماغه رطوبت
زائده عارضه اولور ~~و اكثر اوقاتده ... ايسه~~
غالب حالده دماغك رطوبتي يبوسته تحول ايدر زيرا حرارت شديده
حسبيله دماغ رطوبتي نقض ايدوب سكره و يابس اولور و اگر ~~...~~
رطوبت و حرارت غلبه ايلر ايسه اول زمان دماغك مزاجي بارد رطب
اولور و اگر حرارت رطوبت ايله مساوي و برابر اولور ايسه اكثرا مده
عفونت عارض امراض عفنيه يه و اورامه مودي اولور زيرا بدندن دماغه
حرارت حسبيله مجذوب اولان رطوبت غريزيه دگلدر دماغك حرارتي
غريزيه اولور ايسه دخي اول حرارت رطوبت غريبه ده فعل غريب
ايشلر و عفونته فاعل اولمق جائز اولور اما دماغك سريعا رطوبتي قبولي
مزاج دماغك بردندن اولور ايسه دماغده رطوبتك ايام كثيره ده تدريج ايله
واصل اولوب جمع اولديغندن صكره دفعة و سريعا دماغك
اول رطوبتي قبول ايلمه سي ايله اولور يعني رطوبتك دماغه وصولندن
دماغك رطب اولمه سي لازم گلمز زيرا اول رطوبت دماغه جمع اولور

اگر دماغه اولان حرارت مزاج شديده و دائما اولور ايسه

بعده

دماغ ترطب ايدر و اسباب رطوبات ايله سريعا دماغك ترطبي دماغك
رطوبتي حسبيله اولور ايسه اول سرعت ترطب ايكي شيئك برى ايله
اولور اولكيسي بودركه رطوبت برده فاعل اولور و برودت دخي دماغك
هاضمه و مغيره قوتين ازاله ايدر و دماغه واصل اولان غذاييه اول قوه لر
احاله قادر اولميوب غذانك رطوبتي ايله دماغ سريعا رطب اولور و برودت
دماغه عروض دفعة اولور ايسه ترطب دماغ دخي اول برودتك عروضندن
صكره سريعا و دفعة اولور لكن اكثر حالده برد حسبيله دماغك تحادثي
سنه حادث اولور ~~و اول دائما دفعة دماغه واصل اولان~~
~~و سريعا اولماز~~ و ابتجيس رطوبت دماغ حسبيله عارض اولان
برودت ~~...~~ اولان ... حسبيله فضول دماغه دفعة
واصل اولماز و دماغك دخي فضول حسبيله اولان ترطبي دفعة اولماز
و بو وجه ثانيده وقوعي اكثر اولور و دماغك سريعا ترطبي يبوست
دماغ حسبيله اولديغي ايسه بودركه دماغ يابس اولديقده فضولي
دفعة نشف ايدر و لا محاله رطوبتي دفعة نشف ايدن دفعة رطب
اولور و يبوست حسبيله اولان سرعت ترطبده دماغك يبوست ذاتيه
علامتلري دخي موجوده اولور و بو ذكر اولنان دماغك سرعت انفعالندن
ماخوذ اولان ادله لردر زيرا بو سبيلدن قوى الضعيفه اولوب
كيفيات اربعه عارضه اولور **فصل عاشر** يا شتك مقداري
حسبيله اولان استدلال لر بيانندهدر اولور ذكر و رايله موافق و مخالفك
مواضعي كليسي جهة الكيفيات اولماز بلكه بعض كره دخي موافقت و
و مخالفت كميت حسبيله دخي اخذ اولنور و بعضه ديديكلري علته مبتلا
اولانلرده گوررسنكه انواع اضطجاعدن استلقاده اولان علتلر
الى سائر انواعدن زياده اولور و بو حالت دلالت ايدر كه كند دخي علته مدخلي اولور

بردك سن لازمه و دائما اولوب

ضعف قوت حسيه

مقدما

اما دماغك احوالنى باشك بويك و كوجك اولماسى ايله بيلمكك طريقى بودركه
اصل خلقتده باشك كوجك اولديغى ماده نك يعنى نطفه نك قلتندن و بويك
اولديغى ماده نك كثرتندن اولور و ماده نك قلتى مصوره اولى ديديكلرى قوتك
قوتنه مقارن اولور ايسه اول باشك مقداراً كوجك اولور لكن شكلى
حسن اولور و آنك رداءتى كوجك اولوب شكلى ردى و قبيح اولاندن
نقصان اولور زيرا مقداراً كوجك و شكلى قبيح اولان باشك دماغى قواء رئيسه نك
ضعفنه دلالت ايدر لكن شكلى هر نه قدر حسن ايسه ده صغير اولمق
حسبيله رداءتدن خالى اولماز زيرا كوجك باشك شكلى ظاهر ايسه قوة
مصوره نك قوتى حسبيله حسن اولور ايسه ده لكن هيئت دماغ متغيره
اولور و لا محاله قواء رئيسه ضعف و حواس باطنه و ظاهره يه مجارى دماغك
طار اولديغندن خلل و رداءت عارض اولور اينك ايچون قيافه و اصحاب
فراست بو شكلك جزئيات تعداد ايلديكدن صكره ديديلركه القضيه
يعنى حاصل كلام بو شكلك صاحبى لجوج و جبان و سريع الغضب
اولور و امورنده متحير اولور و جالينوس ديديكه باشك كوجكلكى
هيئت دماغك رداءتنه دلالتدن خالى اولماز هر نه قدر باشك بويكلكى نره
دماغك جودت حالنه دلالت كلى و دائمى دكل ايسه لكن باش بويك
اولوب و شكلى جيد و بوينى يوغون و كوكسى كينكيش اولور ايسه اول حالده
باشك البته دماغى جيد اولور و كوكسك كينكيش اولماسى صلبك عظمنه و (اضلاعك) اولماسنه
دلالت ايدر و صلبك عظيم اولماسى نخاعك عظيم و قوى اولماسنه دلالت
ايدر و نخاعك بويك و قوى اولديغى قوت دماغ قويه اولديغنه دلالت
ايدر زيرا ماده چوق اولوب قوت مصوره ده زياده اولسه باش هيئت مذكوره
فقط

اوزره اولور بو [اوصاف اوزره اولان] باشك بو دلالتلرينى سائر عضولرده اكر مناسب اولماسى تأكيد ايدر
اكر ماده كثير اولوب يعنى نطفه نك مقدارى زياده اولوب قوت مصوره ده ضعف
اولور ايسه اول باشك شكلى ردى و بوينى ضعيف و صلبى صغير اولور و بعض
نسخه ده صدرى صغير اولور ديو واقع اولمشدر و صدرك ضيق اولماسى محتمل و محيط
اولديغى الترماوف اولور و نخاعك بنى سكرلرى موقوف اولور و بعض كره
مرض حسبيله ده باش بويك اولور نتكيم بعض كره صبيانك باشى منتفخ اولوب
بيور و اول بويكلك طبيعى اولمز بلكه مرض حسبيله اولور و آنك سببى ماده
كثيره اولوب غليان ايتمكله قينامغه اولور و كذلك بويك باش [illegible]
صحيح اولان افراده عارض اولور و بعض كره يا موخلق كوجك اولوب عكسنه
[illegible] چوق اولمق و دماغ اوزره چوكمك و قرزمق باشى عارض اولور
و يا نوع ضعف و صدع دماغ اولور [illegible] اولانلرده
[illegible]
[illegible] ساكن و صف ايدر حكيم ننه ايله لوجن
منفعل و متأثر اولميوب [illegible] شريانك تلطيفنده و حرارتيله منفعل اولمق
[illegible] و بعض كره دماغ اوزره حمرت عالى اولوب
يا خود تصغر ايدر و صدغده چوكر بو محلده كلمه قدر باشك بويك و كوجك اولماسيله
دماغك حالنه اولان استدلالاتى بيلدكده دماغك جودتنك بر علامتى بودركه
جيد اولان دماغ شريانك بخارى ايله و اول بخار ايله اولان تحلل برزيم ساكن و صف
ايدر حكيم ننه ايله متأثر و منفعل اولماز لكن شريانك تلطيفنده و حرارتنده
متأثر اولوب ذهن زياده اولور فصل حادى عشر اشكال رأسدن
مأخوذ اولان استدلالدر بيان ايدركه كيميكلك تشريحنده برنساله تعريف
ايدوب باشك شكل طبيعيسنى و ديراولان اشكالنى بيلديردك

لكن كهلده و بالغ اولانده باش [illegible] شدتله بلغ انتفاخ صبيانده كبى [illegible] عارض اولور

وینه بیلورکه باش اشکالنڭ برجزءده رداءت اولسه دماغڭ
اول جزءده دینلیکه محاذیسنده اولان جزءنده رداءت اولور واول جزءه
خاص اولان افعالده خلل اولور وجالینوسڭ دیدیکی بودرکه راسڭ سقوط
وراس مربع دائما مذموم در وایکی طرفلرنده نتوئی اولان راسڭ
مذموم در لکن اول نتوء سبب قوت مصوره نڭ قوتیدر اولوب فعلنده
افراط اوزره اولدیغی اولور ایسه اول نتوءده رداءت اولمز وقوت
مصوره نڭ ضعفی شکلنده ومقدارنده وصورتنده معلوم اولور

فصل ثالث عشر دماغڭ قوت لامسه سی حسبیله احساس ایلدیکی راسڭ
ثقلت وخفت وحرارت وبرودت واوجاعندن ماخوذ استدلالاتی بیاننده در
راسڭ ثقلتندن وخفتندن ماخوذ اولان دلیل بودرکه ثقل راسڭ امتلا
باشده ماده اولدیغنه دلالت ایدر لکن ماده صفراویه اولور ایسه ثقلی
ازدن اولور واحراقی اشد اولور وماده سوداویه ده ثقل صفراویه دن
اکثر اولور وسوداویه اولور ودموی ماده نڭ ثقلی بلغمیه دن اکثر اولور
وضربانی دخی اولور وگوزلرنده اصولنده اغری اولور وتموس حارك نفوذی
جبهه وعروق عیننده قرمزیلق وانتفاخ اکثر اولور وبلغم ماده نڭ
ثقلی جمله دن اکثر اولور اغریسی دمویه ماده اغریسنده اقل اولور وبلغمیه نڭ
نوع سودا ونوعنده اکثر اولور وبلادت فکر وکسل وقلت نشاط اولور
اما دماغڭ حرارت وبرودتندن ماخوذ اولان دلیل یعنی راسڭ حرارتله
اولان حرارتی نه دلیل اولدیغی نڭ بیانی بودرکه اول حرارت دائم
اولور ایسه مزاجیه اولور واول حرارت عارض وموذی اولور ایسه حرارت
عرضیه اولور وبارد دخی حکمی بو قیاس اوزره برودت دماغ دائم اولور ایسه مزاجیه

هو الاکثر

وصفراویه

اولور

اولور واگر برودت حادث اولوب اذی اولور ایسه اول برودت عرضیه اولور
ودماغده خشونت ویبوست ایجاب ایدن خارجده برودت اولمیوب لکن
دماغده یبوست وخشونت اولسه اول یبوست وخشونت نفسده اولور
وبرودت قیاسی اوزره اگر دائم اولور ایسه مزاجیه اولور واگر صکره دن
حادث اولوب اذا اولور ایسه اول یبوست عرضیه اولور ودماغده
ذکر اولندیغی حرارت اولمیوب لکن دماغده رطوبت اولور ایسه اول
رطوبت نفسده ذکر اولنان قیاس اوزره اولور اگر دماغده اول رطوبت دائمه
اولور ایسه مزاجیه اولور واگر صکره دن رطب اولوب موذی اولور ایسه
اول رطوبت عرضیه اولور ودماغده بر نوع اغری عارض اولور کاتی جلاللو
نسنه دماغ ایچنده بر یبوب دماغی اکل ایدرکبی دماغی لذع ایدر یعنی الم
والم وجع اکال تسمیه اولنور اول وجع اکال دماغده حدتلو ماده اولدیغنه
دلالت ایدر ودماغده ضربانلی وجع دخی عارض اولور وجع ضربانی اکه
دیرلرکه طمرلر افراط اوزره حرکت ایدوب نبض ورزندن خبیر
واول حرکت ایله دماغ متضرر اولور واول وجع ضربانی دماغده ورم
اولدیغنه دلالت ایدر وحماسی اولور ایسه اول حمای غبه ورمه دلالتی
تاکید ایدر وبر نوع اغری دخی اولورکه اول اغری دماغ ضغط ایدوب
صیقیدیرر وثقلت ویرر واکه وجع ثقیل دیرلر اول وجع بارد اولان
ماده ثقیله یه دلالت ایدر ووجع ممدد یعنی دماغده گرکنلك ویرن اغری
ماده ریحیه یه دلالت ایدر اگر اول اغری دماغڭ بر طرفندن طرف اخره انتقال
ایدوب گزر ایسه اول انتقال ماده نڭ ریحی اولدیغنی تاکید ایدر واگر دماغده
اولان اغری طرفی اوله ایسه یعنی دماغڭ دبوسی گبی بر نسنه ایله ضرب اولنور مثالنده اغری اولور ایسه

بیضه وشقیقه دیدیکلری باش اغریسنه مرضی اولریغنه دلالت ایدر
و اغریلری جهتی و اولدقلری موضع حسبیله دلالتلری اولور مثلا دماغه اولان اغری
محله حشی ایتکلکدن اولور ایسه برهیئت اوزره اولور وکبد مشارکتندن
اولور ایسه هیئت اخر اوزره اولور و بونلری کلجک زمانده بیان
ایلرز و دماغه اولان اغریلرده و عدم دوام حسبیله دخی دلالت
ایدر مثلا مقدم دماغده اغری اولوب دائم اولسه و کذلک موخر دماغده
اغری دائم اولسه قرانیطس دیدیکلری مرضه احداث ایدر سرسام

فصل ثالث عشر کوز و دیل و بوز و بونلردن مجاریلری و لوزتان و

بویون و سکرلر مثلو دماغه فروع اولان اعضالرک احوالی ایله استدلال ملع
بیاننده در اما کوز ایله استدلال کوزک جمیعا اجزاسی ایله اولور یاخود یالکز
طمرلری ایله اولور و یالکز کوزده اولان اغرلق و یکینلکی ایله اولور و کوزلرک
صاری و یاخود کمودت و یاخود رصاصیت و یاخود حمرت الوانی ایله
اولور و کذلک کوزک ملمسی ایله دخی اولور و بو دیدیکلرمک جمله سنک دلالتلری
برر برر بیننده قریب اولور دماغه کلنده اولان نسنه لره دلالت ایدیکلری
زمان و بعض کره کوزده اولان دمعه دیدیکلری و رمص دیدیکلری رطوبت
ایله دخی استدلال اولنور و کذلک کوزه عارض اولان بو موقلق و کوز حرقه سنده
ذکر ملمسی و بوینک کوجک اولماسی و اغریلری ایله دخی استدلال ویوقارو القماسی
اولنور اما کوزک جفافی یعنی قوری اولوب یاش چیقماسی ایله دماغک
یبسنه دلالت ایدر و کوزدن چاپق و دمعه سیلان ایلمسی مقدم دماغک
رطوبتنه دلالت ایدر اگر کوزک کنیه علت اولمازایسه و کوزک
طمرلری بوینک اولدیغی جوهرده دماغک اسی اولمسنه دلالت ایدر و بلا سبب ظاهر

کوزدن

کوزدن آقن یاش امراض حاره ده دماغک اشتعالنه دلالت ایدر و کذلک
دماغه اورام اولدیغنه دلالت ایدر خصوصا کوزلک الحق برینه یاش آقرایسه
ذکر اولنان آفتلره دلالتی زیاده اولور و کوزده اور محک بشنجی کری چاپق
ظهور ایدوب بعض مجمع ایدر ایسه اول وقتده وقت موت اولور و
اول کوز که دائما اچق اولوب طرفه بعض بو مضعف ادر اولمیه [illegible] بو مثللو اول مرض
حالت قرانیطسده اولور و بعض کره لیثرغس مرضنده دخی اولور و کذلک
کوز یوموللرینی قلداجملاسی عسرتلو اولور ایسه [illegible] بو حالت لیثرغس
مرضنده اکثر اولور و بعض کره قرانیطسده قوتلر اختلالی قتنده دخی اولور
اشبو حالتلر دماغه بویک آفت اولدیغنه دلالت ایدر و طرفک کثرتی
یعنی کوزلر چوق چوق اچوب و یومق دماغک اشتعالنه و وارتنه جنوند
دلالت ایدر و عینی مبرهمه و وسواسه و مالیخولیایه دلالت ایدر عینی مبرهمه
اول کوزه دیرلر که برشیه نظری دائم اوله و کوز کتیکه دیکلوب ابزن آبر یلمیه اول
عینم مبرهمه دیدیکلری کبی عینی مبهمه دخی دیرلر و کوزک حرکاتنده دماغه
غضبه و غم و خوف و عشق کبی اوهامنه دخی استدلال اولنور و کوزک
محوظی اور اهمه دلالت ایدر و کوزک غئورلری و صو علامتی تحلل کثرتنه دلالت
ایدر تنکیم سهر و قطرب و عشق مرضلرنده غئور چوق ظهور ایدر لکن بونلرده
اولان غئورلرک هیئتی مختلفه اولوب یرینه برر هیئت اوزره اولور
بیز انلری یا بنده سالم تفصیل ایلرز و کذلک غئور عینی دماغه حمرت دیدیکلری
شیش و قو یا بعض درکی اولدیغنه دخی دلالت ایدر اما لسانک حالنه
ماخوذ اولان دلایل بو در که چوق کره لسان لونی ایله دماغک حالنه دلالت
ایدر لسانک ابیض اولدیغی لیثرغس مرضنده دلالت ایدر و لسانک اولو مرضنده
اصفر اولوب صکره اسود اولسه قرانیطس مرضنده دلالت ایدر و لسانده صفرت غلبه ایدوب

یکلر دلك السنه اولان طعم بیشل اولسه یالكز عصو عنبه دلالت
ایدر ولسانك لونی ایله احوال دماغه استدلال كوزك لونی ایله
استدلالدن اكثر قوی اولماز زیرا كوزك دماغه انتسابی قوی واختصاصی
محكمدر اما لسانك لونی ایله بعض كره معده نك احوالنه هم استدلال
اولنور لكن دماغه آفت وكدبوز دیل اضطراب ایله ثابت اولسه اول
زمان لسانك ایله دماغك حالنه استدلال اولنمغ بعید اولماز اما
یوزك لوننك استدلال الوانك امزجه یه دلالتنده كرارا ومرارا سن
بیلدك اما یوزك سمز ویاخود زبون اولمسندن ماخوذ دلیل
بودركه یوزك سمزلیكی وقرمزیلغی دمك چوقلغنه وغلبه سنه دلالت
ایدر وبوز ادیغی وصاری اولمسی صفرانك غلبه سنه دلالت ایدر وبوز
اریغ اولوب یوزك لونی كمودته اوزره اولسه سودانك غلبه سنه دلالت
ایدر وبوز تهیج اولسه دمك غلبه سنه وما ئیتنه دلالت ایدر لكن بو
بو دلالتلر اول شرط ایله اولوركه اولر طبیعی دلالتلردر حالت عارضه
اولوب حالت اصلیه اولمایه وهمیز ذكر اولنان نسخه دن ماعدا موجود
اولان علامتلر جمله سی دماغه آفت اولدیغنه علامت اولدر وسائر
اعضاده آفت اولدیغنه علامت بولنمیه اما دقیق بعض بو بونده
ماخوذ اولان استدلال بودركه اگر دقیق قویه وغلیظه اولورایسه
دلالت ایدركه دماغك قوتلری قویه در ووفرت وكثرت واردر اگر
دقیق قصه وا ینجه اولورایسه قوت دماغك قوت قلیله اولدیغنه
دلالت ایدر وبعض دقیق خنازیره مستعد اولوب ادنی سبب ایله انلره
خنازیر وسائر ورملر حادث اولور اول استعداد بوغازده اولان قوه دافعه نك سببی

لون

سائر معلوم زیرا

اولا

ایله

حالت

صفعه

نسخه

ضعف دكلدر وكذلك بوغازك اورام لری وخنازیر عدم قبولی بوغازده اولان
قوت دافعه نك قوتی دكلدر بلكه بزم كه بجلده ذكر ایدركم اسبابك برایله دماغه
اولان قوه هاضمه ضعیفه اولوب دماغه واردا اولان غذایی دماغ هضم ایلمز
اول غذایی دماغك قوه دافعه سی بوغازه دفع ایدر وبوغازده اولان دخی
وعدد لحم اول مواد قبول ایدوب ذكر اولنان خنازیر وسائر شیشلر بوغازده
حادث اولور وبجن دماغك قوه هاضمه سی قویه اولسه واردا اولان غذایی اول
قوت هضم ایدوب دماغك جنسنه احاله ایدر ودماغ قوت بولور وفساد
مذكورلر ایجاب ایلمز وطهات ولوزتان واسنان اشبو اعضالرك حالنه حق
احوال دماغه استدلال بوقیاس اوزره در اما باطنه اولان معده ورحم مثللو
اعضاء عصبانیه ایله استدلال مشاركت حسبیله اولور زیرا مجموع عضو
عصبانیله لامحاله عصبانیدر وعصبلرك بیه دماغ اولور ویاخود نخاع
اولور وعضو عصبیه آفت قویه اولسه اول قویه اولان آفت دماغه بلا واسطه
ویاخود بواسطه النخاع عصب طریقندن سرایت ایدوب دماغك احوالی
عضو عصبانیه اولان مرض ایله معلومه اولور وبعض كره هم اصلی اولان
مرض دماغه اولوب عضو عصبانیه یه مرض دماغدن سرایت ایدر بو وجه
بو صورتلرده باطنه اولان عضو عصبانیتك مرض شركیسی ایله بیله دماغك
احوالنه استدلال اولنور وبجن عصبلر قویه اولوب وانلردن منسلج اولان
عضو عصبانیلرده قوی اولسه لامحاله دماغك سلامتنه وقوالرینك كمال
صحتنه دلالت ایدر

فصل رابع عشر

دماغه قریب اولوب دماغه
مشارك اولان عضولرك ایله احوال دماغه اولان استدلاللر بیاننده در
دماغه مشارك اولان عضولر بجن قویه اولسه دماغ قوی اولور اما عضو مشاركرده

قویه اولمغله دماغك

افات چوق اولور ایسه واول آفتلر حدوثنك اسبابی اولور خارجدن برشیئه
اولماز ایسه دماغك ضعیفنه مؤف اولدیغنه استدلال اولنور و مرض
اصلی بعض کره دماغده اولوب عضو مشارکده اولان مرض شرکی اولور مثلا
مریض اولان کمسنه نك بول و برازی اولور و دماغ مؤف اولوب حسی اولمدیغنده
اول فضلاتی احساس ایدر و عالرینده قوت بولنمز او فضلات اخراج اولنمغه
حاجت مشتدله ایکن عدم احساسه بناءً اخراجه نهوض و قیام ایلمز تقاضا علی
الکلیه چیبله نتکیم لیترغس مرضنده بو حالت عارض اولور و بعض کره مرضلرده
و کذلك قرانیطیس و بریکار سرسام مرضنده اولمرضده حسیله حرکت مریضه اغر
اولور حرکت ایدیمز و بول و برازه هر نه قدر احساس ایلیسه خق استفراغ ایچون
حرکت اغر اولملغلیه قضاء حاجت ایلمز و جمیعا بو احوال ایله دماغده آفت
اولدیغنه استدلال اولنور و کذلك ذکر اولنان مرضلرده طعام یدیکلری لقمه‌یی
یودیمز واز دراولن عاجز اولور و بعض کره اول لقمه بوغازنده قالور و بعض کره
شرق عارض اولوب برشیئه خارجدن بوغیکلی نفس ...
و دلائل نفس متغلولر ایله دخی بالمشارکه دماغك حالنه استدلال اولنور زیرا
بعض کره نفس کسیلور تنفس ایدیمز دماغده آفت اولوب کوکس اولان
حجاب متضعف اول آفت بالمشارکه اصابت و سرایت ایلدکده چیبلی و کذلك تنفسده
عظیم و کبیر اولدیغی صبار مرضنده و تنفسك طار لیغی و صغیر اولماسی اسباب شرکیه
و لیترغسده دلالت ایدر **فصل خامس عشر** دماغ فنی مشارکت چیبلی
متادی و متالم اولدیغی واقع استدلالك بیاننده در دماغك مشارکت چیبلیه الکه حالی
متادی اولدیغی عضو و کثیر معلوم در و واجب اولورکه دماغك حالنه معده نك
افعالی ایله یعنی شهوت و هضمی احوالی ایله و کرمادیو قراقر ایله و غثیان و خفقان

معده

معده ایله استدلال اولنه بو مذکورلر ایله استدلال اولندیقله معده نك حکمنه
بنم ذکر ایدر حکمی معده احوالنه نظر اولنه و معده نك خواسی و امتلاء ایله یعنی
معده دماغك حالنه استدلال اولنور زیرا دماغك معده یه مشارکی اولور
معده نك امتلاسندن و نفخه سندن معده ده حادث اولان افکار ایله دماغك
بالمشارکه متادی اولماسی معده نك امتلاسی حالنده زیاده ظاهر اولور اما معده نك دم و لان
حرارت و مره صفراء بونلر کبی تولد ایدن آغریلر چیبلی معده اولان آفتی
و کذلك معده نك شدت حضمی چیبلی معده ده اولان آفته دماغك مشارکتی
حال خوا ده یعنی معده طعامدن بوش اولدیغی زمانده زیاده ظاهر اولور
و چوق کره معده نك امتلاسی مزاج دماغك تعریلینه سبب اولور اشبو نکله
اول امتلا حدتلو بخارلر ایله معده ارامسندکیلر روحیلوله ایدر و اول حادث
چیبلی بخار حاد دماغه واصل اولمازو دماغ اول بخار ایله منحرف المزاج
اولمازو دماغك معده مشارکتی ایله مؤف اولدیغنه زیاده اخصل و لان
دلیل اغرییك موضعی اولور مثلا اغری یا فوقدن ابتدا ایدوب بعده
اوموز یا بقلر ارامسنه انتقال ایلسه و هضم فتنه اغری شدت اولسه
اول وجع دماغ معده مشارکت چیبلی اولدیغنه زیاده دلالت ایدر و بعض کره
کبد مشارکت چیبلیه دماغ مریض اولور و باشده اولان اغری صاغ
صاغ جانبنه مائل اولور و طحال مشارکتی ایله اولان باش اغریسی صول
جانبه میل ایدر و چوق دماغ مرافقه مشارکت چیبلی متادی اولور اول
زمانده باشده اولان اغری باشك قراصنه دیواری طرفنده اولور و خاتونلرده
اولان باش اغریسی بعض کره رحمه مشارکتی ایله اولور اول باش اغریسنده
اوجاع رحم دخی موجود اولور و اوجاع رحمك ادله سی بابنده ذکر اولنور و اول باش اغریسی یا قوفطای ...

باشك جانبنه
شراسیف ولی الیلم

واکثر حالده دماغك اعضاء سائره یه مشارکتی دماغه اعضادن چیقان
بخارلر ایله اولور و دماغه صعود ایدن ابخره نك طریقی شرائینك اوك
جانبی اولور ایسه اول صعودك علامتی بودرکه اول شرائینده فوق جانبه
تمدد و کرکوتلك احساس اولنور و طمرلرنده و شرائینده قریب اولان
طمرلرده ضربان دخی احساس اولنور و بو صورتده باش اغریسنك ابتداء
باشك اوك جانبنده ظهور ایدر و ابخره نك اعضاء سائره دن باشه
صعودینك طریقی قفا ناحیه سی ولی ایدن جانب اولور ایسه باشك
اغریسی ابتداء آنسه جانبنده احساس اولنور و آنسه جانبنده اولان
شریانلر طمرلرنده کرکوتلك احساس اولنور و بنه آنسه جانبنده اولان
شریانلر طمرلرنده ضربان اولور و بعضاً کره مرض اصلی دماغده اولوب
عضو مشارکده اولان مرض شرکی اولور لکن مرض اصلینك سببی خفی اولوب
مرض شرکی مرض اصلی و اصلی اولان مرض شرکی ظن اولنور مثلا معده ده غثیان اولور
انك ایکی وجهه احتمالی اولور بر وجهی بودرکه معده ده غثیان مرض
اصلی اولور و باشده اولان آفت انك عرضی اولوب اولو بالمشارکه
دماغه موقف اولور و ایکنجی وجهی بودرکه دماغده اولان آفت مرض اصلی
اولور ولکن سببی خفی اولوب و معده مرض اصلی اولدیغی بیلینمز و معده ده
اولان غثیان ظاهر اولوب معده ده مرض اصلی ظن اولنور پس سالکه واجب اولورکه
کما اوله مرض اصلی یی شرکیدن تمییز بابنده بزیم بیان ایلدیکمز قانونه
تمام رعایت ایده که مرض اصلیده خفی اولندیغی مرض ~~شرکینك ظاهر~~
شرکینك ظاهر اولندیغی فرق و تمییز ایده و بو تدبیرده خطادن
مصون اوله سن **فصل سادس عشر** معتدل اولان دماغك

کرش کبر

دلائلی

دلائلی بیاننده در معلوم بیوریله که دماغك مزاجی معتدل اولدیغنك
علامتلری حسیه و سیاسیه و حرکیه اولان افعالی اعتدال اوزره
اولدیغی اولور و معتدل المزاج اولان دماغ کندینه نفض و اخراجی
لازم اولان فضلیه و مواد موذیه یی نفض ایدر و حبسنه و امساکی
لازم اولان غذایی امساك ایدر و آخر عضودن وارد اولان
بخار و دخان و مواد موذیه لره انقیاد اولوب دفع ایدر
و قبول ایلمز و دماغ معتدل صاحبنك زمان طفولیتنده باشنك
توکلری اشقر ایده اولور و زمان ترعرعنده اول توکلرك لونی
قرمزی اولور و خلقتی تمام و نشوی کمالینه یتدیکده توکلری سواده
مائل اولور و توکلری سبوطت ایله جعودت اراسنده اولوب
وسط الحال اولور نه زیاده قوی جعد و نه سبط مسترسل اولور و توکلرك
نباتی یعنی بتمسی دخی وسط الحال اولور نه زیاده بتر و نه نقصان
اوزره بتر بینهما ده متوسط اولور و کذلك زمان نباتی متقدم و متاخر
اولماز وقت طبیعیه نابت اولور و آغرماسی دخی زمان طبیعیده
اولور و قشلق اول و یاخود صکره اغرمز و اولکی دماغ معتدل
صاحبنه صلع سرعت ایلمز یعنی باشنك توکلری
اصلع اولماسی عجله ایلمز **فصل سابع عشر** دماغك مزاجی
خلقت اصلیه ده ردی اولدیغنك دلائلی بیاننده اولور جالینوس
رای و ظنی ایدرکه دماغك حرارتی اختلاط عقلی و تکلمده هذیانی
ایدر و آنك ملحق اولور طیشی خفت اوزره اولمق و قلبنه هر ساعتده
بر درلو و بربرینه مخالف نسنه لر خطور ایلمك و بر عزیمت اوزره اولمیوب

دماغك

کما

دوکلیوب

وجميع اسكيلري

مقاصد پریشان اولوب و برودت بلادتی تولید ایدر و بلادتده ملحق
اولور فهمی بطیء و کج اولماسی و فکرده تغیر و کسل اولمالی و دماغک
یبوستی سهری یعنی اویقوسزلق و ملالی تولید ایدر سهر اکثر رطوبات یعنی رقیقه یه
حادث اولمز ایسه یبوست دماغه دلالت ایدر و اما رطوبت نوم مستغرقی
تولید ایدر اکثر قریبا مذکور اولان بورقیت و مالحیت کیفیتلری اولدی رطوبته
اولمز ایسه جالینوس زعمو رأی ایدر که خلط دماغده سوء مزاج اولدیغنک
علامتی موجوده ایکن اندن مواد سیلانی ایلمک محال اولور سوء مزاجک
ساذج اولوب بلا مادة اولدیغنه دلالت ایدر و اکثرهم سوء مزاجک
علامتی موجوده اولوب هم ماده نک سیلانی اولور ایسه اول سوء
مزاج مادیه اولدیغنه دلالت ایدر لکن بزدیرز که ماده نک اقامتی
سوء مزاج مادی اولدیغنه دلالتی دماغه سنی اولمدیغی زماننده
اولور و بعض کره دماغک سوء مزاج مادی ایکن سببی حبس فضول
سیلان ایلمز اما دماغک حرارتی علامتلری بو مذکورلر اولور ولادتک
اولندن تویلری سرعتله اوزره بتر و بلکه انا قارننده ایکن تویلری بتر و تویلری اول
بناتنده اسود چیقر و یا خود اولا تویلری اشقر اللون بتوب سریعا
شقرتی سواده استحاله ایدر و کذلک حرارته دلالت ایدر تویلرک جعودتی
یعنی قورچ چیقماسی و صلعتک سرعت اوزره عارض اولماسی و ورواج
منقلبو نسنلرله دماغک سرعت اوزره تعلقی و امتلاسی و حزن ایلمه لر
ایله دماغک سرعت اوزره متأذی اولمالی و دماغ خفتی اوزره ایکن نومک
قلیل اولماسی و گوزده اولان طمرلرک ظاهر اولماسی و بر نوع ذکا
بولنماسی.

وکذلک تعاد دماغ و استفراغ فضول اولمسا لکر ادله رطوبت ... بولنمز ایسه

وضعف دماغ

ورأی

برعت

ورأی و عزیمتنک سرعت تقلبی یعنی بر فعله عزیمت ایلدیکدن نصکره خلافنه
ایله عزیمت ایلمک و تنکیم صبیانلک رأیی و عزیمتی تبدیلی کبی و حرارت مزاجک
بردیلی کبی بودر که ملمسی حار اولور و لونی قرمز اولور و منصبه و منتقضه
یعنی آقن و سکیلن مواد نضیج و پیشکن اولور و مزاج بارده قیاس حار
مزاجی اولان دماغلرده چیقان فضلهلرک قوامی معتدل اولور اما مزاجی
دماغک مزاج باردک علامتی بونلر اولور فضلهلرک انتقاضی زیاده اولور
ذکر اولنان شروط بولنور ایسه کثرت انتقاض برودت دماغه دلالت
ایدر و بارد المزاج اخص علامتلری شعری سبوطتی و شعرک قلت سوادی و اغماسی
سرعتی و آرد اولان آفاتلر دماغک سرعت اوزره انفعالی و نوازلک
کثرتی و ذکاوتک کثرت تحیرینی و گوز طمرلرینک خفا اولمالی و نومک چوق
اولمالی و صورتی طبو قلیلی کسنه نک صورتی کبی اولمالی و گوز قپقلری
بطیء اوزره یعنی کج تحریک ایلمالی و مشاغلک یعنی ... اولندرک عزیمتلی
کبی بر عزیمت اوزره قرار ایلمسی بو مذکور جمیعا برودت مزاج دماغ علامتلری
اولور و دماغک یابس المزاج اولدیغنک علامتلری بونلردر که ذکر اولنور
مجاری فضول نقی اولور یعنی بورننده سمک و گوزنده یاشی و سائرلردن
خروجی معتاد اولان رطوبتلردن اول مجاری طاهر و خالی اولور و یا سبب
صفا اولور و سهرنده قوت اولور و شعری قوز اولور و مزاجی دخانی اولدیغندن
تویلری سرعتله اوزره نابت اولور و صلعی سریع اولور و تویلری قورچ اولور
و اما دماغک مزاج رطب اولدیغنک علامتلری بو مذکورلر اولور تویلری
سبوطت اوزره اولور و کج بتر و صلعی کج اولور حواسی کدورتلی اولور فضولی
و نوازلی چوق اولور و نومی استغراق اوزره اولور بو ذکر اولنان مزاج دماغک
مفرد اولان مزاجیدر اما مزاج مرکبک علامتلری اول مزاج مرکب حار یابس

بدنده

ایلمه ادنی

اوایل سننده

اولور ايسه فضوللك اولماسي وحواسنك صفالق وسهرك قوتي ونومك
قلتي وتويلرك سرعت نباتي وتويلرك قورا اولماسي وسوادي وجعودتي وصلعك وكوز سن اوله
جرا سرعتي وملمسك حرارتي وجفافي اوزره اولماسي وباشي خزرياتي وبرخستيه
وعرضنده قرارا اوزره اولميوب برمطلبدن مطلب اخره انتقال ايلمسي ومراملرك
حصولنده عجله ايلمسي وفهم وذكرك سرعتي وافعال نفسيه نك سرعتي اولور اما
حار رطب اولان مزاجك علامتي بودركه اكر حار رطب اولان مزاج جدا اعتدالدن
جدا بعيد اولمز ايسه لون حسن اولور وطمرلري اشكاره اولور وملمسي حرارتلو
وملايم اولور وفضولي چوق اولوب بيشكن اولور وتويلري سبوطت اوزره
اولوب تشقرته مائل اولور وصلعي سريع اولماز واسباب سخونت ورطوبت
ايله تسخن وترطب سريع اولور اما حار رطب لان مزاج جدا اعتدالدن
بعيد اولور ايسه لكنه [illegible] متسقام اولور يعني تنزتنز خسته اولور [illegible]
صوو غك واسيجاغك نكايه لري زياده قبول ايدر چوهر دماغنده عفونتلي
مرضلر اولور ودماغ اول مزاج اوزره اولانك حواسي ثقيله وكدورت اوزره
اولور وكوزلري ضعيفه اولور او يقويه صبري اولماز ومشوش دوشلر
چوق كورر اما مزاج دماغ بارد يابس اولور ايسه انك علامتي بودركه
ملمسي بارد ولوني حائل يعني فاسد اولور وباشنده وكوزنده اولان طمرلر
كزلو اولور وتويي كيج بتر وتويلري اصهب اللون اولور وتويلري انبجه اولور
صلعي بطيء اولور على الخصوص يبوستي اول مزاجك برودتي اوزره اولمسه غالبه
اول زمانده صلعي بطيء زياده اولور وكذلك مبردات استعمالي ايله متضرر
اولور اكرچه شرط مقدم بوليمنور ايسه [illegible] حواسنك صفاسي وشبابه وقتنده
اولور وياشي ورايلديكجه حواسي ضعيفه اولور وهرم كلور وتشنج ظاهر

اولور

مضطربه
اولور وبيلي بوكيلوردنوا او رأسنده تقبض اولور سريعا قوجر وصلعي آز
اولور بركره باشي خفيف وباشنده اولان مسالك اچوق اولور وبر آخر كره
هو خلافي اوزره باشي ثقيل ومسالكي قبالو اولور اما مزاج بارد رطبك علامتي
بودركه اول مزاج صاحبنك نومي كثير ومستغرق اولور وحواسي كدر اولور
كسلان بليد اولور استفراغ فضولي چوق اولور صلعي بطيء اولوب باشلو
ونوازلك وقوعي چوق اولور اما دماغ وزمان [illegible] علامتلري بزاول [illegible]
تفصيلا ذكر ايلديكمز محلده بيان ايلرز **فصل ثامن عشر** باشده اولان بلغم
مرضلردن هر برينك علامتلريني باشقه باشقه بياننده اولور في علامات
سوء المزاج الحار بلا مادة باشنده سوء مزاج حار اولوب مادة سي اولميندن حس
باشنده بلا ثقل التهاب اولور وسهر اولور وحركاتنده قلق اضطراب وتخيلنده
تشويش اولور غضبي سريع وكوزي قرمزي اولور مبردات اولان نسنه لردن
انتفاع ايدر ومسخنات ايله متضرر اولور في علامات سوء المزاج البارد
بلا مادة دماغنده بلا مادة سوء مزاج بارد اولنلرك علامتي بودركه اول
كمسنه نك باشنده بلا ثقل برد احساس اولنور وكسل وفتور اولور ويوزينك
وكوزينك لوني بياض اولور وتخيلاتنده نقصان اولور وقورقاقلغي چوق اولور
مسخنات ايله انتفاع ايدر ومبردات ايله متضرر اولور في علامات سوء المزاج
اليابس بلا مادة بلا مادة يبوستي اولان دماغك علامتي بودركه باشي خفيف
فضله سنك اولور واول يبوست عارضه اولماز دن مقدم كثيرا دماغك استفراغ اولور
خيشومي قورو اولور وسهري غالب اولور في علامات سوء المزاج الرطب بلا مادة
مزاج دماغ بلا مادة رطب اولانلرك علامتي بودركه اول مزاج صاحبنه كسل
وفتور اولور لكن باشنك ثقلي قليل اولور ودماغنك فضلاتي قليلا وياخود اعتدال اوزره سيلان ايدر ونسياني
ومنوا فراط اوزره اولوب نومي غالب اولور

فی علامات الامزجه المرکبه التی تکون بلا ماده مرکب دماغک سوء مزاجی مرکب اولوب ماده سز اولملو دورت قسمدر سوء مزاج حار یابس سوء مزاج حار رطب سوء مزاج بارد یابس سوء مزاج بارد رطبدر بونلر مرکبلرده اولان ایکی بسیطلرک علامتلرینک مجموعی مرکبک علامتی اولور مثلا دماغک مزاجی حار یابس اولسه اول مزاج مرکبه هم حرارتک و هم یبوستک علامتی موجود اولور و انک مجموعی حار یابس مزاجه دلیل اولور باقیلری بو قیاس اوزره اولور لکن سوء مزاج مرکبده ایکی جزء بسیطنک غالب اولان جزئنک غلبه سنه دخی استدلال اولنور حار یابس مزاجده حرارتک غلبه سنه سهر و اختلاط عقل ایله استدلال اولنور بارد یابس اولان سوء مزاجده برودتک غلبه سنه جمود دیمکله معروف اولان مرضه مشابه عارض اولان حالت ایله استدلال اولنور و بعض اولورکه برودتک غلبه سی اول مرضک نفسنه موجود اولور و حار رطب اولان مزاجده رطوبتک غلبه سنه نومک غلبه سی و سبات یسیره ایله استدلال اولنور و مزاج بارد رطبده برودتک غلبه سنه نوم سباتی ایله استدلال اولنور و ما عدا الری بو قیاس اوزره اولور یعنی هر مرکبده اولان بسیطلرک تفتیشنده علامتی غالب ایسه اول بسیطک غلبه سنه دلالت ایدر فی علامات غلبة المواد الصفراویه مواد صفراویه نک علامتی بونلردر باشده ثقل اولور لکن افراط اوزره اولماز و لذع و التهاب اولور و احراق شدید و خیشومده یبوست و عطش و سهر و یوزده و کوزده ... چوق درلک و سبات اولور فی علامات غلبة المواد الدمویه دموی مواددن غلبه سنه باشده ثقلی زیاده اولماسی و ضربان و یوزو کوزک انتفاخی و لونک حمرتی و درلک کثرتی و درورک دلیل اولور فی علامات المواد البارده البلغمیه بلغم باردک غلبه سنک علامتی بونلردر بردک احساس اولنماسی و برد

واذا سنك

وصفرایک

و بردک اذا سنک زمانی اوزایوب برزمن اولماسی و یوزنده و کوزنده حمرتک آز اولماسی و باشده ثقلک زیاده اولماسی و کسل و بلادت و سبات و نسیان بولنماسی و یوزنک و کوزنک و لسانک لونی بیاض و رصاص اولماسی اولور فی علامة المواد السوداویه ثقل اقل و سهر اکثر اولور و وسوسه و فکر فاسد اولور و یوزک و کوزک و جمیع اعضانک لونی کمودت اوزره اولور فی علامات الاورام الحاره حارتلو ورملرک و شیشلرک حماء لازمه و ثقل و ضربانی اولور و اول وجع اعصابک اصلنه اولشور و بعض کره بو وجع ایله محفوظ عینه دخی واقع اولور و عقلک اختلاطی و نبضک سرعتی و حرارتی اولور و اگر ... ورم دماغک کندیده اولور ایسه نبض موجیه مائل اولور و اگر ورم دماغک حجابلرینده اولور ایسه الی اشتداد اولور و نبض منشاریه مائل اولور فی علامات الاورام البلغمیه بلغمی ورملرک علامتلری بونلردر نسیان و سبات و ثقلک کثرتی و نبض موجی و ترهل و تهیج اولور فی علامة الاورام السوداویه سهر و وسواس و ثقل محسوس و صلابت نبض اولور و بو محلده ذکری لازم و مهم اولنلرک باقیلرینی باب صداعده بیلدز ذکر ایلدز فصل تاسع عشر معالجاتک قانونلری بیانندهدر تجنب بیخ مادی استفراغ مرادایلسک و اول استفراغ مراد اولنان ماده ایله دم کثرتی بولنمز ینجی دلیل اولسه اول ماده اگرکه بلغم و اگر صفرا و اگر سودا اولسون اول استفراغ ... فصد ایلیز و باب الفصدده مذکور اولان باش طمرلرینک ... برندن فصد ایله ابتدا ایلرز و واجب اولورکه اول فصد و جع جانبنک خلافندن اوله اگر مرض عظیم اولوب دم غلبه اولور ایسه بیکزو دایماً فصد ایلرز و استفراغ مراد اولنان اخلاط مدهر ... قدر غالب اولور ایسه

علامتلری بونلردر

اوله ... فصل ... اکثر ...

بعد ... و بعد ان ...

بنه بر وجها فصد ایله ابتداء ایلرز زیرا فصدك استفراغ اخلاط اربعه
اراسنده مشترکدر فصد ایله دم استفراغ اولندیغی کبی کذلك خلط غالب
دخی استفراغ اولنور واستفراغدن مقصود دخی استفراغ اولور ایسه
فصد تام کفایت ایدر واکر موذی اولان اخلاط دمك ماعداسنده اولور ایسه
اوزمان اول خلطه نظر اولنور اکر انك غلبه سی جمیع بدنه شامل ایسه
اول خلط غالبی کندویه مخصوص مستفرغات ایله جمیعا بدندن استفراغ
ایلرز صکره یالکز باشدن فصد ایلرز و فصد استفراغ اوزره تقدیم
ایلمزز بو وجهله عمل اکر ماده نك نضیج اولدیغی متعین اولور ایسه اولور
و ماده نك نضیج اولدیغی متحلله اولوب اول ماده نك طشره چیقانلری
زیاده غلیظه و یا زیاده رقیقه اولیوب معتدل القوام اولمغله اولور معلوم
اما ماده مرض زمان انتهاسیدر ایسه بز اول باشده اولزماندن مقدم
منضج اولان مروخات ونطولات استعمال ایتمکله ماده یی انضاج ایتمش
اولسق اول زمانده یالکز باشدن ماده یی استفراغ ایدن غرغره ایله استفراغ
ایلرز اکر دیه یه آفت اصابتندن خوف اولنمز ایسه و اول غرغره ایله استفراغ
اولنان ماده خلط لاذع اولمز ایسه و اول مریضك دیه سی امراض قبولنه مستعد
اولمز ایسه و ماده ردیه نزولندن دیه سنی محافظه ممکن اولور ایسه
و باشده اولان مواد استفراغنه اهتمام دیه یی محافظه یه اهتمامدن
اشد اولور ایسه و کذلك ذکر اولنان دماغی معالجه سنده مفتح ومعطس
اولان مشمومات ومطوسات ونطولات دخی استعمال ایلرز باشدن
مواد خارجه جذب ایلسون ایچون و بعض کره بز اول باشی تراش
ایدوب انده موجود وموذی اولان خلطی اسهال ایدن ادویه ایله اولکنه

ضماد

ضماد اوضعوهد اکر اول ضماددن افساد دماغ خوفی اولنمز ایسه و بکی
بوضماددن توقی واحتراز اوزره اولورز اکر ماده نضیجه اولوب استفراغی
سهل وآسان اولور ایسه و بو حالاتده کلیسنده بلغم بارد استفراغ
اولندقده ماده نك رقیقی استفراغ اولنوب غلیظ باقی قالمقدن
زیاده احتراز ایلرز حتی بلغم باردك استفراغی مراد اولندقده اولا
اول کمسنه یه ملین ومنضج ادویه ویررز بعده استفراغ ایدیجی
دوا الرسوق ایدرز و هر زمان استفراغ کلیسنده صکره ایکرز
وحرارتلو اخلاطی مستفرغ اغذیه بعضیسی ایارج وسقمونیا و تربد
ایله قره باش چکلو ادویه استعمالنه محتاج اولورز و اول وقتده
بز زیاده احتراز ایلرزکه اول حرارتلو مستفرغاتله سوء مزاج حار
باقی قالمیه و زیاده ضرر ایدوب اول حرارتلو حار مسهلات و حرارتلو
مستفرغات و غرغره استعمال اولنديقده نصکره اندن حرارت تبرید
تاردکی اولان مبردات ایله ضماد ایدرز و بعد بز اول حرارتلو
ادویه مسهله یی و مستفرغه مریضه سوق ایلمزدن مقدم مریضك
مزاجنی بو قلیوب بره نقه واعتماد کلو ریسه کم اول ادویه تحاو
مریضه سوق اولنسه ماده یه اسهال و یاخود استفراغ ایدر اول زمان
ذکر اولنان حار دوالر سوق ایلمزدن اول مسهل و مستفرغ دوالری
بعض مراحل ماده سی اخراج ایدر عیوب سوق اولنان کمسنه یی هلاك
ایدر و اکر ماده نضیجه دکل ایسه ذکر اولنان تدبیر ایله اول ماده کاملا انضاج
ایلرز و صکره استفراغ ایلرز و اکر استفراغ اولنان ماده نك
بر طرفی بو اسفلنه اولوب و یاخود جمیع بدنه اولوب صعود ایلدی ایسه

اول متصعد اولان مواد جانب خلافدن یعنی اسفلدن حقنه وجمولات
ایله جذب ایلرز و اول وقتده مریضك اطرافن وخصوصا ایاقلرین
عصابه ایله شد ایلرز بعده عضودن ماده یی استفراغ ایلرز
مثلا ماده معده ده اولور ایسه ایارج فیقرا ایله استفراغ
ایلرز و اگر ماده طحالده ایسه طحالك استفراغنه مخصوص
ادویه ایله استفراغ ایلرز وسائر اعضاده دخی بو قیاس اوزره اولور
هر عضو ایچون ادویه مخصوص مستفرغات ایله استفراغ و تدبیر ایلرز
و بو مذکور لر مواد بابنده اولان قوانین کلیه لردر و قتی که ماده استفراغ
اولنوب اندن سوء مزاج حادث اولور ایسه اول حادث اولان
سوء مزاجی بر ضدی ایله معالجه ایلرز یعنی سوء مزاج حار اولور ایسه
بارد و الوایله علاج ایلرز و اگر حادث اولان سوء مزاج بارد اولور ایسه
حار دوا ایله علاج ایلرز یا مفرد ویاخود مرکب اولان سوء مزاجلرده
دخی بو قیاس اوزره معالجه اولنور و باشده اولان رطوبتك اصحاب
کهف قتنده بر علاجی وار در که اول علاج جمیعا اجناس رطوبت بینده
مشترك اولور اول علاج بودر که بیده اولان باز مقلردن سبابه و
یاخود خنصر ایله بورونك طرفنده مسایحه اولنور و بار مقلری
حک ایلیجک باشده نه محله منتهی اولور ایسه اول محلدن کیجه اولنوب داغلنور
و یاخود بر قولقدن آخر قولاغه وارنجه قدر طولی اولان بر خیطك
نصفی ایله بینه تحمیا بورونك طرفندن باشه مساحه اولنور و قتی که
محله اول خیط منتهی اولور ایسه باشدن اول محل کی اولنور لکن
اولا باش تراش اولنوب بعده اول وجوه کی صحت قنقیسی مراد اولنور ایسه
اولکی ایشلنور و شمدی بز اجمالدن تفصیله رجوع ایلیه لم انشاءالله

اما دم

اما دم اگر دم جمله بدنده اعتدالی تجاوز ایدوب باشده دخی ماده وافره
و کثیره ایسه سن قیفالدن فصد ایدرسك و اگر دم باشده بر یکلمه برکه
ایدوب هنوز بر یکمه سی بو عقیبه اول زماندا اکحل طمرندن فصد ایدرسن
اگر بر یکمه کر دخی بدء ایلدیکی او لمیوب لکن کلجك زماننده بر یکمه کر باشلی
و بدء ایدرمیو خوف ایدرسك اول زمان باسلیقدن فصد ایدرسك و اول
خوف اول زمان اولورکه باشك اطرفنده ماده یی باشه جذب ایدجك
سبب موجود اولور حر خارجی کبی و یاخود ضربه کبی جذابه سببلر موجود
اولور و اگر باسلیق فصد ندن زیاده باشده ماده یی جذب مراد ایدر
ایسك صافن طمرندن فصد ایدرسك و طبیعتله بر شی یوقار محلی حجامت
دخی ایدرسك و ایاق طمرلرندن فصد ایدرسك و اگر ماده ایکی عضو ارسنده
مشترك اولوب دوران اوزره اولور ایسه یعنی کاهیجه بر عضوده
و کاهیجه اول عضوك شریکی اولان عضو آخرده اولور ایسه اول زمان
اول ایکی عضو بیننده مشترك اولان طمردن فصد اولنور اگر ایکی عضودن
هر ماده یی استفراغ مراد ایدر ایسك و اگر ماده یالکز عضو مشارکدن
استفراغ ایدوب ماده نك مقدم بولندیغی عضودن ناحیه سی
اخراجیه جذب مراد ایدرسك اولان ماده نك بولندیغی عضوینك
مشارکلکی باشك خلافی جانبنده اولان طمرندن فصد ایدرسك
و بو بیاننده صکره بلمك دیرزکه اگر دم یالکز باشده توجه ایدر ایسه یاخود
دم غیر اصلی باشده حادث ایسه اول زمان نظر اولنور اگر دم تحفك
اوزرنده اولا احجاب محلل اوزرنده تفصیلی امراض جزئیه ده تفصیلا ذکر ایدجکز
وجه اوزره اولور ایسه و یاخود اول ماده نك اغزیسی مشتوند قریب محله احساس اولنور ایسه

وبن انلره علاج خفیف ایله معالجه مراد ایلرسك نقرهٔ قفادن بن حجامت ایدرز
اکر دم غورده اولوب نقرهٔ دن حجامت ایله دملك انجذابی امید اولنمز ایسه
اول زمان خاصة عرق جبهه یی فصد ایدرسك اکر وجع [illegible] اولنور ایسه
ودم اخذ واستفراغ اولندقدن صکره هلیلجدن وعصارات فواکهدن
متخذ اولان مستفرغات تناول اولنور اکر مستفرغات استعمالنه حاجت
اولور ایسه وحقنه لرده استعمال اولنور اکر اول مریضك علتی سکتهٔ دمویه
مثللو صعب اولور ایسه وداجدن فصد اولنور اما منضجات استعماللرینك
بیانی بودرکه اکر ماده بلغمیه اولور ایسه انی انضاج ایچون استعمال اولنان
ادویه نك امهاتی بعض اصلی اول ادویه درکه انلر تلطیف وتقطیع وتحلیل اولور
مرزنجوش وورق غار وشیح وقیصوم واذخر وبابونج واکلیل الملك وقنبیت
وبسفایج وافتیمون کبی اشیا ایکیسی یعنی بسفایج ایله افتیمون مواد سوداویه یه
مخصوص اولورکذلك وصف اولنان ادویه حاشا وفودنج وزوفا وسذاب
وبرنجاسف کبی وابتداء کتاب ثانیده جدول تحلیل وانضاجه تحریر اولنان
سائر ادویه کبی وبو ادویه بعضیلری قدر بلغمیه یی وسوداویه اولان مواددن
تحلیل وانضاجده مشترك اولورلر ایسه لکن بو ادویه ایله بلغم وسوداوی
مواده تدبیرلرك طریقی باشقه باشقه اولور بز انشاء الله تعالی
اول طریقلری محلنده بیان ایلرز وواجب اولورکه بو ادویه لرك درجاتی
موادك مقدارینه قیلنه اکر موادنك کمیتی وکیفیتی کثیر وشدید اولور
اولور ایسه ادویهٔ حاره یی قوتلو قیلورز حتی عاقرقرحا کبی وافربیون
کبی وبونلرك اعتدالی اولوب درجهٔ رابعه ده حار اولان ادویه لر کبی
اول موادك معالجه سی اخلاطنه ادخال ایلرز لکن موادك غلیانی خوف

اولنور ایسه

اولنور ایسه زیرا موادك کثیره اولوب غلیانی اولسه حجمی زیاده اولوب عضو ممتد
ایدر وعضوك تمددی ایله المی زیاده اولور وورم حتی احراق ایدر پس
واجب اولورکه اول مثللو عضوده ذکر اولنان شدیدة الحرارت ادویه ایله ماده یی
دفعة استفراغه جسارت اولنمیوب اول موادن برشیئی استفراغ ایله
ابتدا ایدوب بعده باقیلرینی انضاج ایلمکه شروع اولنه وملایم اولوب تحجیر
اولان اخلاطی انضاجده اصوب اولان علاجك وضمادلرك تسخینده
معتدل اولان ادویه ایله اولماسیدر وانلرك باغلر طلایم ومعتدل باغلغیق
کرکرکه دفع ایله انضاج ماده حاصل اوله اکر ماده نك کمیتی قلیل اولور ایسه
ویاخود ماده نك کیفیتی ضعیفه اولور ایسه ذکر اولنان قلیل التسخین
اولان ادویه لرینی درجهٔ اولاده لطیف اولان دوالر ایله انضاجده اکتفا
ایلرز اکر ماده کمیتی وکیفیتی معتدله اولور ایسه اول زمان ادویهٔ حاره ده
نضجه نرك متوسطه اولانلر ایله اکتفا ایلرز واکر ماده سوداویه یا ایسه
ذکر ادویهٔ لطیفه وادویهٔ متوسطه ایله اکتفا اولنمز زیرا اول ادویه
مواد سوداویه نی انجق لطیفنی انضاج وتحلیل ایدر غلیظنی تصرفه قادر
اولمازلر فالحاله اول مثللو ادویه نك مواد سوداویه یی تجفیفی زیاده
اولور خصوصا که اول سودا غیر طبیعی اوله واحتراق حادث اوله ولکن اوله
بو مثللو مواد سوداویه یی انضاجنه بیز لا محاله تلیین وترطیبه
محتاج اولورز وتلیین وترطیبدن صکره درجهٔ ثانیه وثالثه ده محلل
ومنضج ولطیف ادویه لر ایله تعقیب ایدرز واول [illegible] وملین
ومرطب اولان ادویه وبرلکده [illegible] اولان انلر مقطع ومحلل اولان
ادویه ایله جمع اولنوب [illegible] استعمال اولنه اما ماده حاره نك انضاج

ماء شعیر ولبن ماعز یعنی کچی سودی جلاب وغسلی اولان جبردات مرطبه ایله اولور
زیرا اول مثللو جبردات مرطبه مواد حاره نك قوامن جمع ایدر و تفتیح و تقطیع قوی
اولور لکن صراغ اولوب قوتنه ضعف ولانلر لیلن احترازا ایدرلر و حار اولان
موادك انضاجی ایچون استعمال اولنه جق منضجاتدن اولور
اول صو کرکه انده ورق خلاف و بنفسج و نیلوفر و عصا الراعی و لسان الحمل طبخ
اولنه بقول بارده مفرده جدولنه یازیلن سایر بقول طبخ اولنه
واول مطبوخ استعمال اولنه بقله اکه سرکه دخی برمقدار خلط اولنور اول مطبوخ
بدنده تنفیذ ایلسون ایچون و اکر ماده ده ادنی غلظت بولنور ایسه اول
مطبوخ اخلاطنه بابونج و خطمی قاتیلسه یربلور و اکر اول علت صاحبنده
سهر اولوب ازاله مراد اولنور ایسه اول مطبوخه خشخاش قبوغی قاتیلور
صاحب قانون دیرکه ادویه یه سرکه خلط اولنمق جمله ادویه بیننده متردد
اولور کرک امراض حاره نك ادویه سی اولسون و کرك امراض بارده نك ادویه سی اولسون
زیرا جمیعا ادویه یی سرکه بدنك باطننه تنفیذ ایدوب منفعتی اولور لکن سرکه بارد
اولمغله امراض بارده نك ادویه حاره سنه خلط اولنه بقله برودتی زیاد ایلمك
خوفی اولنور و ممکن اولورکه بعض اجزا ایله سرکه نك تبریدی قوتی کسر اولنوب
قوه منفذه سی ابقا اولنه و منفعتی باقیه و مضرتی زائل اولمغله امراض بارده
ادویه سنه خلط اولنوب استعمال اولنه اما امراض حاره ادویه سنه خلط اولنه بقله
سرکه نك برودتی قوتنی کسره احتیاج اولماز و جمیعا قرابادینده ذکر اولنوب
اولنان ادهان حاره لرکه انلر ریاحینلر و ازهار و نباتاتدن اتخاذ
اولنور انلر بالجمله مواد بارده یی انضاج ایدر و اکر موادك برودتی شدیده
اولور ایسه و یاخود کمیتی کثیره اولور ایسه و یاخود اطلالی عسیر اولور ایسه

اول

اولنمان صووغ حاره دن متخذ اولان ادهان ایله انضاج اولنور
مثلا فاویایا ایله و دهن بان ایله و زنبق و نرجس و سوسن و ارغوان
و غار و مرزنجوش و ناردین دهنلری ایله و کذلك اول دهن زیت ایله
ایله انضاج اولنور که انده رطب سذاب و رطب فودنج و رطب
شبت و رطب بابونج طبخ اولنمش اوله و یاخود بو مثللو لر طبخ اولنمش
جمیعا بو دوالر ایله مواد بارده انضاج اولنور و کذلك نقط [illegible]
اولنور اما دهن بلسان لطیف اولوب حیلاتی سرعت ایله تحلیل
ایدر اطلیه و مروخات قوتی مقدارینه لایق نفعی اولمز عضوه ملتصق
قلیل اولدیغی ایچون و بر ماده ایکی وجهله مقابل ایلر زیرا استفراغ
اتمکله و وجه آخر جانب خلافنه ماده یی جذب اتمکله و بعضی یکیسی
ایله حقا بل اولنور و جانب خلافنه ماده یی جذب آله و اباغه جذب
ایله اولور و ماده یی اله و اباغه جذبنه معین اولور ملح ایله الی و ایاغی
دلك ایلمك و بعانی صیدنه اولدیغی انضاجه کاهیمه ریاضت خصوصا
اولنور لکن اول ریاضته بدنی تحریك اولنوب باش حرکتدن حفظ اولنور
و اول ریاضتك طریقی بودرکه نصف اعلاسنی بر جدار اوزره و یاخود
برایی اوزره قیلو و نصف اسفلنی صارقیدوب تحریك ایده نصف
اعلاسی ساکن اولمغله باشدن ساکن و حرکتدن محفوظ اولور و بو
ریاضت استفراغدن صکره اولور و بونك کبیدر اطرافی دلك
ایدوب فوقندن اسفلنه و ارنجه قدر عصابه ایله صارمق
و بو وجهله یعنی دلك و تعصیب ایله اولان ریاضتك تغذیه قتنده زیاده
نفعی اولور و بعض کره یالکز باش تنقیه اولنور ریاضت خفیفه حسبیله

و مزاجدن مقتضاسنجه
دهن بنفسج و دهن بابونج
ایله

یعنی دلك اولنمق وغمز اولنمق که جمیع صاحبنی طرمق ودر ریاضت خفیفه
اولور وصاانجق خصوصا لینمق ودر خصوص برد یا ضعف دروا اول ریاضت
کتاب اوله بیلندیکی اورزه لینه غسل احزنده استعمال اولنور اما بو ایکی
نوع تدبیر جامع اولان امرحقن وحمولات ومدرات ومعرقات
اولورکه بحسب المادة والقوة استعمال اولنور وبونلرك کلیسی انقرابادینده
معرود ومذکور اولور اما برنده شرکت حب ایله مطبوخی باشلیه اولان حال — بلغ
ماده یی استفراغ ایدن مسهلات حب ایارج فوقیا وحب اسطوخودوس
اولور وبوحب اول اخلاط محترقه استفراغنده زیاده موافقدر اول ماده نك
اکثری صفرادن محترق اوله ومع ذلك ایدی مغلظات اوله وبلکه مرار وبلغمی
علی الاشتراك محترقه اولان مواد کبی اوله وبونلرك کلیسندن استفراغنه
قوی اولور اولنقیع صبر که ماء هندبا ایله اتخاذ اولنه وخصوصا صبری
خالص وقوتلوسنك نقیعی زیاده باشنده ماده یی استفراغ ایدر قرابادینده
یازیلن صبر دنی مراد اولوقتلی اولانلردر وکذلك نقیع ایارج فیقرا
نقیع صبر کبی قوتلیدر وبر اشیی که ایکیسی باشده اولان مواد سلیجانی
ایله بر دستور استعمال ایدوب فتح ایلمك ودر تنقیه ایدر اما هلیلج واجاص
وشاهترج طبیخلری وشراب فواکه وشراب بنفسج وخیار شنبر
طبیخ وبو طبیخلرك متکلونسنه لر دقیقه اولان اخلاط مرادیه موافق — سورنجان فارسیده دیرلر
اولور بحسب حال البدن سقمونیا حنظل ایله تقویه اولنور ایسه
وبدنده حمای اولیب اولمدیغی حالده مراعات ودر اولنور ایسه ویس — اولیوب یا خود حمای
وقوته مراعات اولنور ایسه اما ایارج ارکاغانیس وایارج روفس
وایارج لوغاذیا وایارج جالینوس ایله حبکه جرلاثور وحنقلی برزیم ذکر

وایارج
الدحکیم

الدحکیم وحیا ورزه متخذ اوله بونلر اخلاط غلیظه یه وسودا ویه یه موافق اولورلر
وکذلك اجزاسنه اسطوخودوس کیرن دوالرك کلیسی غلیظه وسوداویه اولان
مواده موافق اولورلر وکذلك اول موادلره شراب سکنجبین وبرز تجلی بعض طوز
تخم وشحم حنظل ایله تحیه وسائر اخلاط غلیظه واخلاط لزجه اخراج ایدن
ادویه کرکه بز انلر ذکر ایلدك جمیعا انلرك ودر منفعتی اولور وا قرابادینده
مذکور اولان مستفرغاتك طبقاتی واردر طبقه اولی بودرکه — بلغ
اول مستفرغ ایارج وتربد وافتیمون وغاریقون وجندبیدستر
وبو مثللو ادویه دنی ترکیب اولنور وطبقه ثانیه حبوب کبار وثالثه
ایارجات ورابعه خربقاتکه خربق اسود سودایی اخراج ایدر وخربق
ابیض بلغمی اخراج ایدر لکن انلر استعمال مضرتلرندن احتراز ایله اولنق
کرکدر لکن لازوردو حجر ارمنی ایله سودایی استفراغنه جزء حاجت
اولمازدور واحیانا لورکه اولا اضعف اولان دوا ایله استفراغ اولنوب
بعده اقوی تدریج ایله استعمال اولنه حتی ذکر اولنان طبقاتنه فوق طبقه ده
مواد منقطعه اولور ایسه اول محلده استفراغ ترك اولنه اما باشده
رفق ایله موادی استفراغ ایدوب باشی تنقیه ایدن مسهلات اول اشیالردر
اولورکه ایدن حب کبار اتخاذ اولنور وحب کبارك وزنی هر بارنده قلیل اولور
ایسه حبلرك طول ملکی حسیله فعلی زیاده اولور وتکرار بتکرار استعمالندك
مضرتی ودر اولمازهر بر دفعه ده وزنی قلیل اولدیغی ایچون واو اجلدر
تناول ایدن کمسنه لره کرکدرکه اوزرینه اویومیالر زیرا حرکت یقضیه اول
حبلرك فعلنی ابطال ایدر وبو حبلره قانون بودر اول حبلرك خمیره سی
صبر وایارجدن اولور اکر حبی تقویه معده قصد اولنور ایسه مصطکی ادخال اولنور

واكر معده ده تولد ايدوب باشه صعود ايدن بخارلر باشدن منع ايلمك قصد اولنور ايسه اول احبه هليلج هو ادخال اولنور اكرا و احب اخلاطر ارايدايجون اتخاذ اولنور ايسه سقمونيا ايله استعانت اولنور وبعض كره تنقيهٔ راس ايجون و بخور معده استعمال اولان صبر يابت ايله يعني عماد در وركن صبر اولان دو الرايله هو سقمونيا استعمال اولنور لكن معده تنقيه سي ايجون اولان صبر يابت ايله اول وقتده سقمونيا استعمال اولنور كه صبر يا تك معده ده اولان فعلنه ومعده يه تنقيه سنه معده مشاركتيله دماغه اولان افتنا مانع اولمه بس اول مثللو زمانده صبر يابته سقمونيا ادخال اولنور وسقمونيا نك معده ده طول مكثي سبيله معدهٔ زياده تسخين ايدر وتاثير وفعلي قصور اولان صبر يابتي تحريك ايدر وتمام تنقيه يه جعلن اولور وذكر اولنان حبك اخلاط بلغميه يي اخراجنه اعانت مراد اولنسه شحم حنظل و زنجبيل و تربد واسطخودوس ايله اعانت اولنور و اخلاط سودا و يه اخراجنه اعانت قصد اولنسه حجر بقه شي قليل ايله وافيتمون و بسفايج مثللولر ايله اعانت اولنور و شبيارات برازجبو بردر كه درلو درلو تركيب اولنور قرابادينلرده اوچ يوز قدر نسخه لرين مختلفه بولنور بونك وهر نسخه نك منافعي وافضللي اول ادخاله بيلورسن اما خاصه باشي تنقيه ايدن منفقات غرغره تفريح جو فرحاله دن برسي غرغرات اولور و بالجمله غرغره لر من داخل اولور اما باشده اولان مواد صفرا اولور ايسه تنقيه ايجون غرغره استعمال اولنمز زيرا صفرانك نزولي خوف اولنور صفرا انك كندن خرتندن ماعدا تنقيه سي ايجون استعمال اولنان غرغره حرارت اكتساب اتمكله هيجاني زياده اولور و حلق اولميان غرغره لرباشي صفرادن تنقيه ايلمز لكن فائده دن خاليه اولمز واكر

مثللو دوا الرايله

يعني دماغدن دائما مواد منحلهٔ يه نزول اتمكله صبر يابتك معده ده تسخينه مانع اوله

نشو شيرط

حب الشبيار و هو حب الصبر النافع من الصداع والراس والمعده

واذا تغرغر به جلب بلغما كثيرا من الدماغ والحنك واورام النغانغ

حذتلو

صفرا

صفرادن باشي تنقيه ده غرغره لردن منفعت اولور بر نسنه واو لوريسه اول نسنه يا اكر هندبا ايله سكنجبين بزوري اولور واول سكنجبين عنصلي اولوركه سقمونيا وماء لبلاب وماء اجاص وشراب بنفسج وتمر هندي و سقمونيادن مقدار قليل و بو مثللولردن متخذ اولمه اما باشده اولان اخلاط امراد اولوب غليظه اولور ايسه انك غرغره سي مري ايله صبر اولور و يا خوداباريج اولور و ياخود اياريج ايله معا سكنجبين بزوري و سكنجبين عنصلي اولور وسنك ايجون بو غرغره يه سقمونيا و تربددن مقدار قليل ايله تقويه ايلمك جائز اولور ولكن بونلرك اوزرلرينه اعزدواز ياده ايلمك جائز اولمز واما باشده اولان اخلاط غليظه بلغميه اولور ايسه ذكر اولنان غرغره اوزره شحم حنظل و زنجبيل واسطخودوس و تربد واياريج اركاغانيس وبوسطوس احد ويه لريه زياده ايله وبعض بونلر ايله معا خردل وعاقرقرحا استعمال اتمك حاج اولور بن وفلفل ايله مصطكي بودوا انلرك فعلي تقويه ايدر بنا عليه اكر اخلاط شديد القوت اولور ايسه اكر ابلغ دوا تقويه اولنور وكذلك تنقيهٔ راس ايجون بو دوا الرمصنع اولنور عاقرقرحا و فلفل و زنجبيل و وج يعني اكر ومويزج وبو مثللو نسنه جينه نور وبعض كره غرغره يه ملطفات خلط اولنور يعني زوفا و دارصيني وسليخه وصعتر وكدكوكينيك فتوغ وفوذنج وبونلرده مجراسنه جاري اولان دوا الرخلط اولنور اما باشي تنقيه سي ايجون استعمال اولنان عطوسات اكر اخلاط مراد يه تنقيه مراد اولنور ايسه اول عطوس ايجين مقدار قليل سقمونيا اولان سوكه لر جاري ير حرتلو وحامض فقاعي شم ايلمكدر و اخلاط بلغميه نك عطوسي كندس و فلفل و صوغان وصارمسا

اوليدر

اياريج بوسطوس كتابنده مسطله اياريجات يازلدي بوجه له ذكر اولنور

اول

ميويزج زبيب الجبل معناسنه كلور مطلق

وحرفه وخردل وحدتلو بزرلر وبونلرك امثالی جارر اولان ادویه لردر و
بعض كره بو ادویه لردن ضمادات ستوی اتخاذ اولنور اصداع ایچون اتخاذ
اولنان ضمادلر بو ادویه لردن اولور اما تنقیهٔ راس ایچون اتخاذ اولنان
سعوطات انلرك بعضیسنده تبریده وترطیب مراد اولنور و كیمنده هم
تحلیل مراد اولنور و بعض اخرنده هم تقویه مراد اولنور و محلله اولان
سعوطات تقویه ایچون استعمال اولنسه ترجیح ایله استعمال اولنور یعنی
اول سعوط محلله اولا دهن ورد ایله و بابونه دهنی ایله و بونلرك امثالی
جارر اولانلر ایله استعمال اولنور و دفعهٔ ثانیه ده سلق عصاره سی
ایله استعمال اولنور و دفعهٔ ثالثه ده مرزنجوش صویی مثللو ایله استعمال
اولنور و اگر باشده اولان ماده نك مبدئی معده اولور ایسه اول زمان
معده ده بولنان خلطك جوهرینه سن تامل و تفكر ایله و معده امراضی بابنده
یازیلن علامتلر ایله اول خلطك قنغی جنسدن اولدیغنی و اول خلطه نه گونه
ادویه ایله استفراغ اولندیغنی تعرف ایلیوب بیل اما باشده اولان ماده
بخارات و محتبسه اولان ریاح اولور ایسه واجب اولور كه انك تحلیلی
شیح و افیمون و حاشا و باشده مذكور اولان سائر ادویه ایله اوله
وكذلك یاسمین یاغی و مرزنجوش و غار یاغلری قولاغنه تقطیر اولنق
واجب اولور و بخور سعوط استعمالی ایله جرم دماغ تقویه و معده ده
موجوده اولان اخلاط مراریه یه باشه صعوددن منع مراد ایلسك
واجب اولور كه اول مریضه اكشی میوه لر اطعام اولنه و خصوصا اكشی
انار و تفاح و كمثری یعنی امرود و كذلك قوریق اطعام اولنه و خصوصا
اول حامضلر طعام اردنجه استعمال اولنه اما باشده اولان سدد لر معاجین

طلالرغی

وبخارات

وباشدن الراقیه
وخوالیسنه

بودركه

ائما مغلقه اولان

بودركه سدد لرك معالجهسی تنطولات ایله اولور تنطولات معناسی ادویه ایله طبخ
اولنان صویی باشه سكب ایدوب یعنی یوقاریدن باشنه دوكوب باشی
غسل ایلمكدر بس واجب اولور كه بحسب الغرض سكبلر فوق جانبنده خوق
مختلف اوله یعنی سدد زیاده محكم اولور ایسه جانب فوقدن صویك محل
صبی زیاده بعید و مرتفع اوله و سدد ضعیف اولور ایسه مصب تنطولك
ارتفاعی ضعف حسبیله اوله تا كه ادویه نك تأثیری وجه مناسب اوزره اوله
وینه واجب اولور كه وقت تنطولده باش منتصب اوله زیرا باش منتصب اولدیغی
اول امرده صو یافوخ اوزره واقع اولور و باشك مؤخرنده اولان عظام قوتیه
صكره واصل اولوب تأثیری زیاده اولور و كذلك باش سدد لرینك معالجهسی
مصنوعات ایله و شیافلر ایله و ادهان محلله ایله دخی اولور
اگر الم راسك سببی معده ده اولان ریاح اولور ایسه اول ریاحك معده
تنقیه اولنور بعده اول علیله آجی و طتلو بادم یاغلرینی طبخ اصول و حلبه و قردمانا
و بو مثللو ادویه مطبوخلری ایله و بریلور و دهن خروع تقیه صبر
ایله و بریلور و حجن باشده اورام حاره اولسه انك معالجهسی نده واجب
اولور كه اولا دافع و رادع دوالر ذكر اولنان مبردات خل ایله و ماء ورد
ایله خلط اولنوب و بریله لكن اگر وجع شدید و رایسه اول زمانده خل
و بریلمك جائز اولمز بلكه آكه نافع اولان دهن وردده مقدار صالح
سركه ایچنده ضرب ایدلنوب حبر دگا اول علیلك جبهه سنه و باشنه استعمال
اولنور و كذلك عنب ثعلب و قرنفل و زعفران و صندل و شیاف مامیثا و طین
ارمنی و عدس مقشر و بونلرك امثالی ضماد استعمال اولنور و كذلك اول اصول استعمال
اولنور كه انده قابض اولان ادویه لر طبخ اولمش اوله و كذلك اول اورامی اولان كمسنه ده
وبارد

مصنوعات جشنه مجرب ... ایله

مطلقا سركه ایله دیمكدر بوندن مراد
سركه كركی قلیل و كثیر كه
اولسون دیمكدر

مزاجلنه يعني اخرا سنه

قوابض حارة قويه اولوب لكن برد اولان نسنه لرده استعمال اولنور مثلا اول
قوابض حارك تركيبنه اثل مثللو دوالر داخل اولور و ساكم واجب اولور كه
شديد البرد اولان ادويه دن احتراز ايليه سن خشخاش و افيون مثللولرك
استعمال ايليه سن اگر انلرك استعمالنه حاجت شديد اولور ايسه اول
زمان دفع حاجت مقداري استعمال اولنور وجع شديد قتله يحذر عضو و حس
ايچون استعمال اولنور و مخدر اولان نطولات ايله يا بوخ ادخال اولنسه مخدرك (تيك)
تخدير قوتنه كسر ويرير و باسقه اولان امراضه في معالجه اولماز زفاعنه
هم اولماز لكن باشده آفت معده مشاركت ايله اولور ايسه او مرضك علاجنده تيك
زياده صالح و افضل في اولور جالسوس دير كه صداع نهرينه مقدار
شديد اولور قولنجك تخديره احتياج قرص محفظ اولمز زيرا قولنجك وجع (ايسه تخديره احتياج اولـ)
زمان تمتد ايتمز قتال اولور اما صداع اكثر امرده قتل ايلمز و ذكر اولنان
موادك حدتي شديد اولور ايسه ذكر اولنان ماء فواكه استعمال اولنور
بعده حاده اولان ماده يه منضجات سابقه ايله انضاجه مباشرت
اولنور و صكره ادويه تحليلي اولان صولر استعمال اولنور كه اول صوده كشنه
و اصول آس طبخ اولنمش اوله و كذلك طلاء اولان بابونج دهني بالكز و يا خود دهن
ورد ايله مخلوطا استعمال اولنور مرضك حدتي و حاده نك زوالي و زمانك نهايه
قرب و بعدي حسبيله بو اصناف ادويه نك بعضيسي بعض اخرا اوزره ترجيح
اولنور و بونلردن صكره اول مياه استعمال اولنور كه انده كرفس و رازيانج اصللري
و نخاع كرفس بخمري و رازيانج تخمي و حلبه و خطمي و اكليل ملك و اقحوان ابيض طبخ
اولنمش اوله و دهنلردن خيري دهني مثللولر استعمال اولنور حتي زمان انتهاده
تحلل تمام اولنجه قدر و كذلك بو ذكر اولنان دوالردن ضمادات دخي اتخاذ اولنور
حاصل

وواجب

وواجب اولوركه مستفرغات استعمالي اقتضا ايلديكده اول ادويه مستفرغه
استعمال اولنه اول مريضك غذاسنده ماده سنه گوره تدبير ايليه يوز
و خاصه ورم صفراوي ايسه اولان عليلك قبل ايام الاستفراغ اغذيه
خفيفه و اغذيه رطبه الطعام ايليه يوز و اورام بارده استفراغ عندنده سائر
استفراغات كبي ابتدا ايدوب اولا ويريلان مستفرغ دهن خروع لوزم مر دهني و فيقرا (مثللو)
تركيبنه داخل اولان مستفرغ ادويه ويريرز و كذلك ماء اصول ديمكله معروف
اشربه ويريرز و زمان ابتداده رادع اولان دهن ورده ملطفات ترك
حاشا و فودنج و جندبيدستر خلط ايدوب اول مخلوطلر استعمال قصر و اكل
الكفا ايلرز و اندن صكره ممكن اولور ايسه عنصل ايله و عنصل سركه سي ايله
ضماد و غرغره ايلرز و بعض كره جندبيدستردن بر مثقال ايكي ثلث مقداري
سقي ايلرز و على الخصوص ليثرغس اصحابنه بو سقيي ايلرز و بعده اول عنصل
ابتلرز كه انده ارخا و تحليل بيلا اوله ايدي اول منضجات بونلردن اقدم
ذكر ايلدك و بونلر ايله تدبير ايدوب ورم زمان انتهايه وارديقده بارد
و حار ورملرك جمله سنده مرخيات استعمال اولنور لكن ورم بارده مرخيات
تامه و مياه و ضمادات و ادهان تحلل قويه استعمال اولنور معلوم اوله كه
هر كيم يا شنده ماده لو علت اولسه و لكن حمردن و حمامدن چوق
اكل ايلكدن متضرر اولور و حمامده ماغنده مرض و آفت اولان كمسنه حدا
بارد اولا و صودن متضرر اولور اما سوء مزاج حار ذكر معالجه سن (بالكز)
بقولين تبريد اولنور ايله اولور و كذلك دهن ورد و دهن خلاف و
دهن نيلوفر و خطمي مثللو ادهان بارده ايله اولور و بو مثللو ادهان خيري لوسن
كل ياغي و قبق چجردكي ياغي و مازو الحمر ياغي و خشخاش تخمي ياغي اولور

وبعض كره وجعك وقت اشتدادنده بزربنج دهنی دخی استعمال اولنور و بو
ادهانك خیرلوسی اولادهاندر اولورکه انك اصلی حلو اولمیوب فجاجته مائل
زیت یاغندن خبر اولنان ادویه نك قوتنی اخراج اولنه و قنقی چیچكك قوتی
اولزیته اخراج اولنور ایسه انك یاغی چوق اولور طری و تازه
اوله و بقول بارده نك كیسنی سن بیلورسنكه اول بقول ماذریون و سمزاوت
و قرع مثللولر كحراده سی وورق خلاف و ورق نیلوفر و عنب ثعلب و عصی
الراعی وحی العالم اولور و بو ادویه دن دخی ورد و خیار و قرع و سركه ایله مخلوط اربه
سویق و ماءورد و كافور و صندل و اقاقیا و سركه ایله دهن ورددن متخذ
اولان طلی و لحلخه بو امراضده بوارد دخی استعمال اولنور اقتضا ایلدیكه جائزر
دكلدركه بو مذكور مثللو بی نجاوز ادویه تخدیر و اردوا و احمادر اولان
ادویه شدیدة البرودت ادویه استعمال اولنه و اطبا دیدیلركه واجب اولوركه
شونك استعمالی اقتضا ایلدیكه مستعمل اولان سركه نك حرتی و خمرتی میلی شدیده
اولمیه زیرا اول مثللو سركه نك مضرتی زیاده اولور و كذلك ادویه بارده دخی
اولور قادرنی یادیق لعابی و كزبره صوبی و بیراغی و واجب اولوركه ذكر اولنان بوادویه
متخذ اضمده و اطلیه سكرلرك منافیكی اولان مؤخر دماغه استعمال اولنمیه
اینكیچونكه بو اضمده و اطلیه دماغك قوتنی شان یا فوقی و شان الكلی بحكلی
ویبكلیر دخی نوزنی و اصل اولور و مؤخر دماغده اول اضمده و اطلیه نك
دماغه منفعتی اولمیه بلكه دماغك مؤخر دماغه نجاعی منبت اولمغله اعصابه
نخاع افساد ایدر و سوء مزاج حار معالجاتنده بارده رایحه لر شم ایلمك
و ذكر اولنان بارده دهنلر و عصاره لر ایله استعاط ایلمك و عرس و ماش و كشك

واسفاناخ

واسفاناخ و قطف و طفشیل و بونلر مثللو ایله تغذی ایلمك و ذكر اولنان
بقول بارده و اوراق بارده لر مسكننه دوشمك و كنزوسی اول یوغورت تموكه
انزه مبرد اولان داللر دوشنمش اوله اطبا مسكر ذكر اولنان مغرو
ایله امر ایلدیكلرنده امر ایكمشلر دیركه اول مفرو شانك یحنند شاهسفرم
وحنا فاغیه سی دخی اوله و صاحب قانون دیركه بن ظن ایدرم كه اول
مسكنه تقریب اولنان شاهسفرم صوصاچلق اصوب اولور
و كذلك اول علیل بارد الطبع میوه لر و بوز و میاه كثیره دخی شرب
اولنور و سوء مزاج حار اولان كمسنه ده یبوست اولمیوب هر نه
قدر نادر الوجود ایسه اول حرارت ایله بلا ماده رطوبت بولنور
ایسه انك اطلیه سی قبض اولان میاه فواكه قبلنور بزا نبی بونك
اقدم ذكر ایلدیكی خصوصا بو میاه فواكه ایله اورام حاره بك اثر اتمسنه
طلا اولنمغك منفعتی زیاده اولور و ذكر اولنان مریضلر باطنیه اولان
حركات نفسانیه دخی منع اولنورلر و كوزلرنی ملاحه تردید
یعنی متشابه اولان اشیا دقیقه یه كرات ایله نظردن و بریق و
لمعانی اولان اشیایه و كذلك منقش و مزین اولان نسنه لره
نظردن دخی منع اولنورلر و كذلك اول علیلك استماعی دخی تخفیف
اولنوب قتی صوتلر و اغانی دقیقه یی مشتمل اولان اصواتدن
تحذیر اولنور و اگر سوء مزاج بارد اولور ایسه اول كمسنه نك معالجه سنده
ذكر سابق اولان ادویه حاره دن متخذ ضمادات و میاه انجالر لنور
و كذلك ما ر الذكر ادهان حاره استعمال اولنور و علی الخصوص سذاب
یاغی مسخنا استعمال اولنور و اگر زیاده تقویه مراد اولنور ایسه اكم فربیون

صووق اوطه ده

فاغیه الحنا قنه چیچكی درم

وچوق اولاد تغلیله اولیه اقل تكرار و تجدید اولالله منهم

اولان ادویه

الخلخه طیب قاموس

وبعض اعصابه

ویاخود دهن غار و مرزنجوش ایله خلط اولنور و اگر اول سوء مزاج بارد
سوداوی اولور ایسه و سوداسی دخی طبیعی اولور ایسه ویاخود
بلغم اولور ایسه اول مزاجی تسخین و ترطیب ایله و اگر مزاج
بارد سوداسی احتراقی اولور ایسه تجفیف و تسخین اولان دوالردن
سن اجتناب ایله و البان و ادهان و نطولات و اضمده و اغذیه
مرطب اولنان ادویه استعمالنه اقتصار ایله اگر سوء مزاجده برودت
ایله یبوست دخی اولور ایسه بونی ترطیب ایله تسخین ایدن سن جمع
ایله و اگر برد ایله رطوبت دخی اولور ایسه ذکر مرور ایدن مفرغاتی استعمال
ایله دخی اول ادویه استعمال ایله که انده حرارت ایله تنشیف جمع اوله و اول
مثللو ادویه اول کتاب ثانی ده جدولنده تعداد اولندی و معلوم بیورلیه که
سیال و آتی اولان دوالر باشده نقطه ایله استعمال اولنور بونی بیان قطع
ایلدک و بعض کره دخی حسا استعمال اولنور مثلا اول سائل دوالر تحبیب
ویاخود صوف الجنبه [illegible] وضع اولنور بو وضع اکلیله یعنی دید ید
قونور و اول دوا انده دوکولجک محلی و تصبیبی یا قوفنک مقدمنده ولی ایدن
جانبنه قیلنور و اگر باشه وضع و حبس اولنجق دوالر ایسه واجب اولور که
اول سودک بولاشغی باشده و محبس اکلیله مع کثیره ترک اولنمیوب
تیز تیز اول سودی بولاشغی غسل اولنوب یرینه تازه قونیله زیرا
سودک تغیری و تعفنی سریع اولور مدت کثیره مکث ایله یافوخی افساد ایدر
و اجود اولان بو درکه اگر باشی حلق و تراشندن صکره وضع اولنه
و جمیعا باشده استعمال اولنان ضمادلر و مروخات تراشدن صکره استعمال
اولنور و فخی باشده ماده مرض اولنلر عند التدریس [illegible] اطرافندن دلکی ایله
عذا اورزده نعم

كتاب ثانی

اصلنمش

وباش

وباش جانبندن ادعات سقی ایتکله تجفیف و تنویم ایله و انلردن صکره کمیت
و کیفیتلرده رأی ایله یکلی مقدارده غذا ایله تغذیه ایله کتاب ثالثک احکام
مقاله اولاسی بو موقعده ختم اولدی لله الحمد والمنه المقالة الثانیة بو مقاله
ثانیه باش اغریلری بیاننده در و اول باش اغریلری صداعک اصناف
و اقسامیدر و مقالهٔ ثانیه فصول ثمانیه یه مشتملدر فصل اول
صداعده اولان کلام کلی بیاننده در صداعک تعریفی بودر الصداع
الم فی اعضاء الرأس یعنی صداع اول اغری یه دیرلر که اول اغری باشده اولان
عضولرده اولور و فوق عضوده اولور ایسه اولسون هر اغرینک
سببی بونلردن بری اولور بعض اغری دفعة بر مزاجدن اخر مزاجه تبدل
ایلدیکندن اولور مثلا حار اولان مزاج دفعة مزاج بارده تبدل ایلسه اغری
پیدا اولور و اختلاف مزاج دخی اغری یه سبب اولور و بعض کره دخی اغرینک
سببی تفرق اتصال اولور یعنی عضو اجزاسی بربرندن ایریلور ویا چلنور
و اندن اغری حادث اولور و بعض کره اغری بو ایکی سببک اجتماعندن
حادث اولور یعنی هم مزاج تبدل ایدر و دخی [illegible] عضو یاریلور
او ایکی سببک مجموعندن اغری حاصل اولور و سوء مزاجک اون التی
قسمی کتاب اولده مزاج بحثنده بیان اولنمش ایدی هر قنقسنده مزاج تغیر
ایلسه اغری حادث اولور و الحجندن رطب الا مزاجه تغیر ایله اغری
حادث اولماز زیرا رطوبتده اغری احداث ایدجک کیفیت یوقدر لکن رطب
اولان مادی سوء مزاجده ماده سی حرکت ایدوب و بر عضوده اتصالنی
تفریق ایدر ایسه عضوده ایریلمق ایله اغری حادث اولور و کتاب اولده
امراض باشده بیان اولنمشدر زیرا تفرق اتصالک معناسی و اسبابی جمیله اولان اقسام و اصنافی

احکام رأس و دماغ حققنه اولان

بلغ

تغیر مزاج ایله اختلاف مزاجک فرقی

بلغ

سنا که معلوم در و ایکی سببک یعنی سوء مزاجک و تفرق اتصالک مجموعندن
حادث اولان الم و ورملرده اولور و ورملرک اصناف اربعه سی و اوزینه
سنک معلوملری اولدی و جمیعا اسباب الم بعضکره جوهر دماغده کدر وده
اولور [illegible] و بعضکره دماغی محیط اولان [illegible] حجاب رقیقده اولور
و بعضده قیقک و حجاب غلیظک ایکیسنده اولور و بو اغریلرک و افرادک
هر بریسی ذکر اولنان عضولرده ثابت اولوب مرض اصلی اولور و بعضکره
عضو آخره مشارکتله حبیلی اولور و اول مشارکت کاهیجه دماغ ایله عضو
مشارک آراسنده احدهمادن اخره واصل اولور عصب ضعیفه اولمغله اولور
معده و رحم و حجاب یعنی کوکسده اولان حجاب منصف کبی بو اعضالر ایله دماغ
آراسنده عصب صغیره و اصغر و بو منوال اوزره اولان اعضای سائره وار
ایسه [illegible] دماغه مشارک اولور و دماغ ایله عضو آخر آراسنده کوچک
طمر اولمغله [illegible] مشارکت اولور [illegible] ایسه شریان طمر اولسون
و کرک ورید شعبه سی اولسون ایکیسی ایله مشارکت اولور [illegible] قلب و کبد
و طحالک مشارکتلری بو منوال اوزره اولور و کاهیجه دماغه عضو آخرک مجاورتی
اولمغله اولور مثلا [illegible] دماغه مجاور و دماغک اسفلنده مجاورتیله اولمغله
مشارکت اولور [illegible] آفاقی دماغه مشارکتی [illegible] حبیلی واصل اولور [illegible]
کاهیجه دماغ عضو آخره مشارکتی بالواسطه بو برکاره دماغه مشارکت
کبی زیرا بو برکار کبده مشارکلری در و کبد دماغه مشارکدر و کبد واسطه
ایله بو برکار دماغه مشارکلری در و بعضکره جمیع بدن دماغه مشارک اولور
حمالرده اولان باش اغریلری جمیع بدن مشارکتی ایله اولور و حمله نقادیر
اوزره مشارکت حبیلی اولان باش اغریلری بعض اکره دوار و نوائب ایله اولور
واوار باش اغریسنده دوری و نوبه عضو مشارکتک دوری و نوبه حبیلی اولور

کره حجاب

بناء علیه دماغه ایله مشارک اولورلر

مثلا

مثلا مواد حراره تغیبا یعنی کونش آشوب مصر [illegible] دوکولوب حمام اولسه اول
حمامک عرض اولان باش اغریسی نرک تعبیر هو کونش اشوری اولور
باقیلر هم بو قیاس اوزره اولور و باش اغریسی جهتی اخرادن نفخ اخیم
ایله انقسیم اولنور زیرا [illegible] صداع بعضکره سبب بادیسی حادث
اولور خماردن حادث اولان باش اغریسی کبی اکرا اول اغری باشده راسخ
مرض اصلی اولمازسه و بعض خماردن باش اغریسی عارض اولور
لکن اول اغری معتادر اولمغله خماردن ازیدر و الکه سبب آخر حادث اولوب
باش اغریسی مرض اصلی یه تبدیل ایدر و کذلک [illegible] اغریسی اسباب بادیه
دن اولان نوم مثلا و حرارتلو نسنه لر اکلی ایله [illegible] حادث اولور و بعض
کره دخی باش اغریسنک سببی سبب سابق اولوب صکره [illegible] اول سبب
سبب واصل اولور مثلا امتلا سببی ایله صداع حادث اولوب صکره [illegible] ماده
امتلا تعفن ایدر و عفونت سبب واصل اولمغله عفونت موجود اولدقجه
باش اغریسی دائم اولور و بعضکره [illegible] باش اغریسی بر مرضک عرضی ایکن
راسخ اولمغله حبیلی مرض اصلی اولور حمیات حاره منقطع اولوب [illegible] کلیا
منقضیه اولدیقده نصکره بیله باش اغریسی باقی اولور زیرا [illegible] حرارتلو حمی
باشده سبب آخر حادث اولوب اول اغری ایجاب ایدر و اول اغری
مرض اصلی اولور پس بو مثللو حمالرک [illegible] زوالندن صکره باقی
قالان باش اغریلری غالبا دماغه [illegible] انتزار ایدر و دلالت ایدرکه ماده
حمایی طبیعت دماغه ایله [illegible] اول مثللو نسنه ایله کلیا و علی الکمال
تنقیه دن عجز وارد در ولا محاله ماده باقیه سبات و سکتات و جنون
و استرخا و صمم مثللو نسنه لرک [illegible] ماده نک جوهرده حبیلی و سکتات حبیلی حدوثنه انتزار ایدر

اخلاط حبیله اولیان اسباب سبب بادیدر حتی کیفیات نفسانیه نک امراضه سبب بادی اولور و سبب سابق اولدیرکه اخلاط حبیله اوله لکن مرضه اتصالی بالواسطه اوله و اتصالی بلا واسطه اوله اسبابه سبب واصل دیرلر تفصیلی کلیا ذکر اولندی صح

سکات سکته نک جمعیدر منه

یضربه صاعقة ویاخوف صوتله ایسه

وباش اغریسی تقسیم آخر ایله مواضع اعتباریله تقسیم اولنور زیرا باش
اغریسی باشک ایکی بولکندن بر بولکنده اولور ایسه آکا شقیقه دیرلر
واول اغری مریضه معتاد ایسه آکا شقیقه دیرلر و بعضاً اغری بعض کره
باشک مقدمنده اولور و بعض کره مؤخرنده اولور و بعضاً حق باشی محیط
اولور و بو اغریلرک معتاد ولازم اولنلرینه بیضه وخوذه دیرلر بال
احاطه ده اول اغریلر صاحبنه بیضه یعنی یمورده متخذ اولان درعلرک
باشنه کیدیردیکلری طاسنه مشابه اولدیغی ایچون و بو تقسیملر کبی
اغریلرک شدت وضعف حسبیله تقسیم اولنور و برقسم دخی اغریسی
جدا شدید اولور کمال شدتندن اول اغری صاحبنک باشنه اصابت ایلیسی
صبینک کمیکلری ملایم اولمق حسبیله یافوخده اولان کمیکی پاره لر و درزیندن آیرر
و ایکنجی قسم غایتله ضعیف اغری اولور اکثر حالده لینی عسیره اولان
باش اغریسی غایت ضعیف اولور و بو ضعیف اولان باش اغریسی
بعض کره لازم و دائم اولور و بعض کره دخی غیر لازم اولور و سبب
ضعیفندن حادث اولان باش اغریسی حسی قوی اولان اشخاصده حادث
[illegible] وحسی ضعیف اولنلرده اغری اولمازو الحاصل
حسی قوی اولنلرده باش اغریسی اکثر اولور ادنی سببی [illegible]
احساس ایلدیکی ایچون و بالجمله دماغک مصدع اولان اسبابی قبولی ایکی وجهله
اولور اول کبیر دماغک ضعفی حسبیله مصدعاتی آنده زیاده و سرعتله
قبول ایدر تأثیر ایدر و دماغک اول مصدعی قبولی زیاده اولور سرعتله اولور
و حسی کلیاتنه بیلدیکی ضعف سوء مزاجه تابع اولور و ایکنجیسی حسک
قوتی اولور و ادنی سببدن متأذی اولوب اغری حادث اولورکه اول اغری

لازم

الخوذة المغفر قاموس البیضة جوزة کالتتر قاموس

خفیف اولور

خفیف اولور و بونده باش اغریسی ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول اول اغریدرکه
آنک عضو آخرده عرضی اولماز و قسم ثانیسی اول باش اغریسیدرکه عضو
آخرده آنک عرضی اولور مثلا اول باش اغریسنده اداسی وضرری تورم
اعصابک و سکرلرک اصولنده و دیبنده واصل اولوب تشنج عارض
اولور و اول باش اغریسنده باشک اولا آفتلرندن بری معده یه حادث
اولوب اعراض معده دن اولان سقوط شهوت والتحرق و غثیان
وضعف هضم و مثللو آفت معده ده باش اغریسنک عرضی اولمق
اوزره حادث اولور و معلوم بیورله که مرضی اولان صداعک سببی بعض
کره بلغم اولور و یاخود سودا و یاخود باشک ضعفی اولور و بعض کره اولا ورم
صلب اولور و یاخود اول ورم حار اولورکه اول صلابتی و قتیلغی اولمز
حرارتی حسبیله صلابت صکره دن حادث اولور اکثر حالده صداع مرضنک
سببی صلابت صکره دن اولان ورم اولور و جمیعاً صداع و سائر
مرضلر ایکی قسم اولور برینه مرض مسلم دیرلر و قسم آخرینه غیر
مسلم دیرلر مرض مسلم اول مرضدر که اول مرضده واجب اولان
تدبیر ایله معالجه یه بر مانع اولمیه اما غیر مسلم اول مرضدرکه مقارن
مرض آخر اولورکه اول ایکی مرضک معالجه لری اضداد ایله اولور
مثلا صداع اولان کمسنه نک نزله سی دخی اولور صداعک علاجی
استفراغ ایله اولور و نزله نک علاجی احتباس ایله اولور و تقسیر
ایله تدبیر اولنسه مرضک برینه نافع و برینه ضار اولور و ایکسنی
جمع ممتنع اولمغله اول مرضه مرض غیر مسلم تسمیه اولنور و بونکله
صداع باشقه تقسیم ایله تقسیم اولنور زیرا صداع بعض کره علتی اولمیان صحیح کمسنه ده

حادث اولور وبعض كره خو اوراوواوصابی ولنلره عارض اولور وبعض كره
ابدانی باش اغریسنه مستعد ومتهیئ اولور اول ابدان باشی وسائر
اعضاسی وقوۀ هاضمه‌سی ضعیف اولان ابدانلردر كه انده بخارات تولد ایدوب
ومعده لرینه اخلاط مراریه منصب اولوب باش اغریسی احداث ایدر
وبعض مشموماتلر دخی باش اغریسی حادث اولور وعلی الخصوص سلیخه
وقسط وزعفران ودارصینی وحماما وبو مثللو جمیعا مبخر اتدن باش
اغریسی عارض اولور اول مبخرات كرك انیسه حاره اولسون وكرك ایسه
بارده اولسون لكن بو ایكی نوع مبخرات برلرینی تعاقب ایكیسی متعاقب
اولماز هر برسینك بخارینی اخر دفع ایدر مبخر حار اوزره مبخر بارد استعمال
اولنسه ویاخود عكسی ولنوب مبخر بارد اوزره مبخر حار استعمال اولنسه
هیچ مضرتی اولماز اگر اذا اسی یا كه كیفیتی حسیله اولور ایسه واگر هم كیفیتی
وهم كمیتی حسیله اذا اولور ایسه اول زمان تعاقبیده منفعتی اولماز
بلكه مضرتی اولور ایام شتاده اولان احتقان ایله اكثر حالده صداع چوق
اولور واگر ایام صیف شمالی اولوب بعوز راز اولور ایسه وكذلك كوز
فصلی جنوبی اولوب بعموری چوق اولور ایسه انلرده باش اغریسی كثرت
اوزره اولور وچوق كره شریان طمرلر بخارات خبیثه یه باشته كوروب
صداع احداث ایدر **ایكنجی فصل** سوء مزاجدن حادث اولان باش
اغریلری بیاننده در بیانی ذكر اولنان جملسی تفصیله شروع ایدوب دیرز كه
حار وبارد ورطب ویابس اولان مزاجلرك هر برندن اغری حادث اولور
ذكر مرور ایدن اصول كلیه لرده بیان اولندیغی اوزره لكن سنك معلومك
اولدیكه مزاج یابسدن اغری احداثی قلیل اولور ومزاج رطبدن هیچ اغری اولماز

مكركه

مكركه اول مزاج رطبده ماده اولوب ماده نك بخاری ورباحی تفرق اتصال ایلیه وحار
یابس وبارد یابس اولان مزاجلرك هر برسی ایكیشر كیفیتلری حسیله اغری
احداث ایدرلر وكذلك اول مزاجلرده تفرق اتصاله مؤدیه حركت اولملغله اغری
احداث ایدر اما حار رطب الطبع مزاج وكذلك بارد رطب الطبع لان مزاج اندن حار وبارد
اولدیقلری جهتدن اغری احداث ایلمزلر وكذلك بارد رطب لر اولدیقلری جهتدن اغری
احداث ایلمزلر لكن ماده لر تفرق اتصاله مؤدی اولدیغی جهتدن اغرینك
حدوثنه سبب اولورلر ومزاج حارك حرارتنه سبب بعض كره حار اولان ماده
دمویه ویاخود ماده صفراویه اولور ویاخود بو ایكسندن مركبه اولوب
حدتلو والتهابلو اولور نسبت بو مزاجك فعلی وتأثیری كیفیتی حسیله اولور
وبعض كره مزاج حارك سببی ریاح حاره وابخره حاره اولور وبعض كره
خو بدنیه ویاخود نفسانیه اولان حركتلر حرارت مزاجه سبب اولورلر كلیات
كتابی اولنده مفصلا بیان اولندیغی اوزره ناره ملاقات وشمسه تعرض واحتراق
ومسخن اولان اغذیه وادویه تناولی دخی حرارت مزاج اسبابندن اولور
وحرارتی اولان عضوه عضو اخرك مجاورتی ویاخود مشاركتی دخی اوعضو
اولدیغی حرارت مزاجنه سبب اولور اما عضو باردك اسبابی ذكر اولنان
مزاج حارك اسبابنك مقابلی وقارشیدی اولور اول اسبابی سن تعداده
قادر اولورسن اطنابه كلامه حاجت یوقدر ومزاج یابسك اسبابی جاعلهم اولان مجففات
اولان حركات حرارتلو اولان اضمده وشمایم كبی زیرا بونلر
تحلیلی واحراقی حسیله تجفیف ایدوب یبوست احداث ایدرلر ویاخود
مزاج یابسك سببی مجففات اولور بعض اخلاطی دوكدرونلر اولور اول
مجففات كیمی طبیعی اولور وكیمی عارض اولوب بغتة ویاخود تدریجله ایجاد ایدر

مكركه

وياشه غدايه نفوذدن منع ايدوب بالجمله بدنك تجفيفنه ايدر ودخي ايدر انك
رطوبت اصليه سي تحللدن خالي اولماز وجمود حسبيله شرايانك انقطاعندن
اعضايه ترطيب ايدجك مرطب واصل اولماز وللحاصل بدنك تجفيفنه
كلور ياخود مزاج يابسك سببي داخلدن اولان تجفيف مجفف دركه اول
مجفف رطوبتي تحليل استفراغ ايله مزاجه يبوست كتورر وكذلك
داخلدن قوه مجففه وارد اولوب تجفيف ايدر داخلدن وارد اولان
نسنه لرك كندنيه بالذات قوه مجففه اولور وياخود منافي اولان
يابس غذاليت اولور وياخود قليل الرطوبت اولور ويا بر عضو يابسه
مجاورت وياخود مشاركت حسبيله عضو اخرك مزاجي دخي يابس اولور
وبدنيه وياخود نفسانيه اولان حركات مفرطه لر استفراغ وتحليلك
حسبيله مجففلر اولور وكذلك جماع وادرار ونزف ورياضت قويه جميعا
بو مذكورلر تجفيف اولورلر ومستفراغاتك انواع واردر كيم باشك
ماعداسي اعضالردن استفراغ ايدر باشده اولان استفراغ مشاركتي ايله
حاصل اولور اولدخي ايكي قسم اولور باشك ماعداسي جميعا بدنك بالاصالة
استفراغ ايدر وياخود باشقه باشقه عضو مخصوصه بالاصالة استفراغ
ايدر مثلا يالكز معده دن وياخود يالكز كبددن بالاصالة استفراغ ايدوب
باشده بالمشاركه استفراغ حاصل اولور وبعض استفراغ دخي بالاصالة باشده
اولور زكام ونزله ورعاف ايله اولان استفراغات بالاصالة باشده اولور
وكذلك سعوطات وعطوسات ايله اولان تحليب رطوباتك اصنافي دخي بالاصالة
باشدن استفراغ ايدر واسباب يبوستدن اولور مواد رطوبتك صيام
وترك طعام حسبيله انقطاعي وكسلسي بونلره هر نه قدر

استفراغ

(margin: اعضايه — وياخود)

استفراغ اطلاق اولنمز ايسه **اوجنجي فصل** تفرق اتصالدن حادث اولان
صداعك بياننده اولور تفرق اتصال بعض كره دماغك حجابلرينه عارض
اولور وبعض دخي دماغك كندنيه عارض اولور وعروقده دخي تفرق اتصال
عارض اولوب يارلور وايكي شق اولور وتفرق اتصالك بعض كره سببي
امتلا بيلديكك اوزره بخارات ورياحك حركتي اولور وبعض كره
اول حركتلر تفرق اتصالك شدتي سببي اولورلر وبعض كره سببي اخلاط
اكال اولور وضربه وسقطه دخي تفرقه سبب اولور وخارجدن قطع
ايلمك سبب تفرق اولور اما داخلده اولان تفرق اتصال بعض كره
اوكلينوب ملتحم اولماز وقرحه اولوب باقي قالور وباشده دائما
وصداع ثابت اولور اما ضربه وسقطه دن عارض اولان تفرق
اتصالك مؤنتي اكثر حالده خفيف اولور واكا معالجه اولنور وبعض كره
ضربه وسقطه دن دماغ تقلقل ايدوب هلاكه مؤدي اولور وهند
اطباسي ذكر ايلديلركه بعض كيمسه باشك نواحيسنده دود قورد تولد ايدر
وحكه ايله واكل وتمزيق ايله ايدوب باشده صداع احداث ايدر واهل
هندك بو كلامني بر قوم استبعاد ايدرلر واول قومك استبعادي لا يتحكلار
زيرا دود چوق كره مقدم دماغده تكون وتولد ايدر وجائز اولوركه حجابلر
قشنده دخي تولد ايليه هر نه قدر نادر اولور ايسه **دوردنجي فصل** ورم
حسبيله اولان صداعك بياننده اولور صداعك سببي اولان ورم
بعض كره دماغك حجابلرنده اولور وحجابده اولان ورم ورم حار اولور ايسه
اكا سرسام حار تسميه اولنور وبعض كره ورم حجابي بارد اولوب اكا
ليثرغس تسميه اولنور وليثرغس نسيان ايله تفسير اولنور وبعض كره دخي

(margin: اتصاله — واضطراب — صداعك)

ورم حجابی حار بارد مواددن حادث اولوب مرکب اولور و اولورم صاحبنك
حالنده سبات سهر اطلاق اولنور و بعض کره ورم صلب اولور و کاهیجه ورم
حجابده اولمیوب دماغك کندیده اولور اول نفس دماغده اولان ورم حار اولور
ایسه آکه فلغمونی دیرلر و یاخود حمرت دیرلر بعضی دموی اولان ورمه فلغمونی
دیرلر و صفراوی اولان ورمه حمرت دیرلر و نفس دماغده اولان ورم کاهیجه
دخی ورم بارد اولور و بو اورامك تفصیلی انشاالله تعالی قریب الزمانده کلور
و بو ورملر کاه اشتداد اولان قولنج کبی عضولردن قیح و صدید و مائیت جمعنه ایکلی
تحلیل اولنوب زائل اولور **بشنجی فصل** مواد حبیلی صداعلرك
نه کیفیتده عارض اولدیغن بیلدیرر بیز دیریزکه مواد صداعه بعض کره بالذات
سبب اولور و بعض کره بالعرض سبب اولور موادك صداعه بالذات سبب
اولدیغی اول وجهله اولورکه مواد بالذات مزاجی تغییر ایدر و یاخود مواد بالذات
اتصالی تفریق ایدر و الم اول عضو احساس ایدر و موادك بالذات مزاجی تغییری
ایکی وجهیله اولور وجه اول مواد عضوه مجاور اولوب اول مجاورده اولان
ماده حاره ایسه عضوی تسخین ایدر و ماده بارده ایسه اول عضوی تبرید
ایدر لکن ماده تحلل ایدوب عضودن استفراغ اولندیقده تسخین و یاخود
تبرید زائل اولور و اثری باقی قالمز و وجه ثانی اولدرکه موادك عضوی
تبرید و تسخینی عضوده قرار اولور و اول موادك اثری ثابت و راسخ اولوب
ماده استفراغ اولندیقده صکره سخونت و حرارت اثرلری باقی قالور ولعل
و ماده نکا و لا اثرلر ماده مستفرغ اولدقده خلیفه سی اولوب کان مواد استفراغ اولنمش
کبی اولور بو وجهله اولان موادك مزاجی تغییرینه طریق تخلیفه دیرلر اما مواد
بالذات اتصال عضوی تفریق ایتمکله بالذات ~~[illegible]~~ ایلدیکی نك بیانی بودرکه
صداع احراق

موادر

بلغ

مواد

مواد فاسده حرکت ایدوب عضوده و دماغده نفوذ ایتمکله عضوی لذع ایدر
واکل ایدوب الم احساس اولنور و حرکت حسبیله صداع احداث ایدر
اکثر حالده ریاح اولور و اکثر حالده ریاح اول مواد بارده دن حادث اولور کر
اکر حرارت عارض اوله و یاخود ریاح اول اغذیه دن حادث اولور انده
ریحیت و حرارت اوله اما عضوی لذع و اکل ایدن مواد اخلاط حاره
اولور و صداع بالعرض احداث ایدن مواد بودرکه عضوده سده و ورم
و یاخود سده غیر ورمیه اولوب مواد محتبس اولور و سندك بو تدرن اقدم
معلومك اولدیغی اوزره سده نك تغیر مزاج تابع اولور و بونك توضیح و بیانی
بودرکه طبیعت بدنده اولان موادی ایکی وجهله تحریك و تهییج ایدر
اولکیسی نفض طریقی ایله بدندن اخراج قصد ایدوب تحریك ایدر
و ایکنجیسی غذاییه صالح اعضایه تقسیم ایدوب هر عضوك سهمنی
تمییز ایدر و هر سهمی تعیین ایلدیکی عضوه ایصال ایچون موادی اغذیه یی
تحریك ایدر لکن منافذ طبیعیه سنده تحریك ایدوبده اول منافذده
سده اولدیغی مواد جریانی ممنوعه اولور و طبیعت قوی سده یه مقاومت
ایدوب موادی تحلیله اجرا قصد ایدر و ذکر مقاومت و اقدام تمدید
احداث ایدر و تمدید دخی تفرق اتصالی احداث ایدوب بالعرض مواد صداعه
سبب اولور و بعض کره سده نك جوهر دماغده اولور و بعض کره دماغده
اولان اورده و یاخود شرائین طرفلرنده اولور و بعض کره حجابلرده
اولان اورده و شرائین طرفلرنده اولور اما سده نك حدوثی لزوجت
و یاخود غلظت اولان اخلاطدن اولور و لکن اخلاطده سده نك حادثه
اولور و لزوجت حسبیله سده حصولی مواد بلغمیه ده اولور و غلظت ایله اولان سده بلغمیه
الخ

و تفرق اتصال

اولنان

ایله اولور مواد اولان و سوداویه

بس بلغملر زوجت وغلظت وكثرت ايله بسلدر ايدر و سودا غلظت
وكثرت ايله بسلدر ايدر سودا ده لزوجت اولمز و صفرا ايجون كثرت ايله بسلدر ايدر
صفراده لزوجت وغلظت اولمز و دم صفت البيدر اما امراضك
بحرانند عارض اولان صداع اول سبب ايله حادث اولور بحرانده طبيعت
موادي نفض ايدر و سيلان و ماده منفوضه صداع باعث اولور اما اول
صداع كه عقيب طعامه اولور اول صداع قريبا معلوم اولان طعام ايله
غذايه تقسيم و تمييز اولنور ايجون مواد تحريكيله حادث اولور اما تونم
موذيه نك عضوده كيفيت حصولي ايجون بعد بابنده انشا الله تعالى
براز اصول بيان ايلرز كدرسن اول مواد موذيه نك حصولي واحتباسي قدميله
وياخود الاعضاء وقتده تحريك ايدر و حدوثي [illegible] جوهر
وكيفيتدر اولان كيموسله ميدر [illegible] غذاده اولان فساد نفس غذا دنميدر
وياخود ترتيبنده وياخود غذانك كميتنده وياخود هضمنده ميدر بابنده
ذكر اولنان سائر وجوه فساد دنميدر بيلديكنده صكره اول اصول ايله
سنده مواد موذيه نك عضوده كيفيت حصولي معلوم اولور و غذادن
حادث اولان صداع فيبلدر صوغان و صارمسق و خردل تناولندن
و خمردن حادث اولان صداعلر و موادك اعضاده اولان اصول كليه لر
تذكر ايلمك واجب اولور و بيلمك مصدع اولان موادك محله سيلاني اولور
و رياحك تصديع تمديد ايله اولور و تمديد انيكه بيجيده ركه رياحك طبيعي اولان
منفذلر ضيق اولور و وجه الانتقال طار اولور و ياخود رياح منفذ على
طبيعيه متوجه اولوب مجرد امتقد احراتشا طالب اولوب عنديه ايدر و بخار
دن صداعك اسباب بندر بعض كره بخار صداعي كيفيت ايله احداث ايدر و بعض كره
حوايحكنده اخلاط مصاحب اولور اخلاط تحريك ايله تصديع ايدر و رياح
والجزه بعض كره بدنده تولد ايدر و دماغده تولد ايدر و بعض كره خارجده

اولان

اولان الجزه و رياح استنشاق ايله باطنه داخل اولور وياخود مسامدن
خارجده اولان بخار و ريح باطنده و دماغه نفوذ ايدر و دماغه محتقن
ومحتبس اولوب باشي اغرتمسيه احداث ايدر و بو قبيلدن اولور منتن
وياخود طيب اولان رايحه لرك باشي اغرتمسي احداث ايله بكي و معلوم
بيورديلكه بلغميد اولان رياح و بخار اغر و ثقيله و حركة بطيئه اولوب
بولنديغي محله محتبس اولور و انلردن سوداوي اولنلر ثابته و
موحشه اولور مقدار كميتي از اولور و رداءة كيفيتي زياده اولور و
حونك اخلاط رياحه استحاله ايلمز بلكه اندن بخره حاصل اولور و ابخره
دمويه عذبه اولور سائر ابخره لردن ضرري اقل اولور و كميتي اكثر اولور
و ابخره صفراويه حدتلو اولور والتهابي زياده اولور من جميعا ديديكلرمز
بيل وضبط ايله **الفصل الثاني** مشاركت حسبيله اولان صداعك
اصنافني بيلديرر مشاركت ايله عارض اولان باش اغريسي ايكي صنفدر
برينه مشاركت مطلقه ديرلر و اخرينه مشاركت غير مطلقه ديرلر
مشاركت مطلقه او لصداعدركه عضو مشاركدن باجيد ماده نك
جسماني واصل و وارد اولماز انجق عضو مشاركك اذاسي واصل اولور
صلحي حادث اولور اما مشاركت غير مطلقه اول صداعدركه عضو مشاركدن
جوهر دماغه ماده خلطيه و بخاريه برجزء صعود و نفوذ ايدر
تشنج وكزاز و تمدد و رياح اقرسه و اوجاع مفاصل وقولنج اولان
نقرس وعرق نسا مرضلرنده حادث اولان باش اغريلر
مشاركت مطلقه ايله حادث اولور و مشاركت مطلقه عضو مشاركدن
دماغه واصل اولان كيفيت اذا حرارت برودتدن بر اولور وياخود حرارت و برودت مثللو

کیفیات طبیعیه‌دن بری اولمزیلکه دماغ عضو مشارکڭ واصل اولان
اذی حرارت وبرودت اولمیوب کیفیت سمیت اولور زیرا بعض کره عضو
مشارکده جوهر ردیدن بر نوع خلط سمی اولورکه دماغه اندن انجق کیفیتی اولاشر
وبعض کره دخی دماغه اولاشن مواد موذیه مواد ~~طبیعیه~~ اولور
اذا اول انجق کیفیاتنڭ اشتدادی حسبیله ایله ویاخود کمیاتنڭ زیاده
اولماسی ایله اولور وبعض کره دخی دماغه واصل اولان مواد اول ماده اولورکه
عضو مشارکڭ بعضسنده تولد غریب وتکوّن فاسد ایله تولد ایدر ~~حیثیتی~~
بر نوع تولدر لختنادر حیه ویاخود ترده جماعتی طول زماننده اولور وبعض کره
تولد غریب مراقده واطرافنڭ بر طرفنده اولور وبعض کره دخی عضو مشارکڭ
دماغه انجق کیفیتی اولاشوب اول کیفیت دماغه ماده موذیه‌نڭ حصولنه
سبب اولور اولدخی ایکی وجه اوزره اولور اولکیسی بودرکه دماغه وارد
اولان کیفیت نواحی دماغه بولوب مواد حیثیه سی ویاخود دماغه وارد اولان
غرابی افساد ایدر ایکنجی وجه بودرکه اول کیفیت حسبیله دماغڭ قوه دافعه سی
ضعیف اولوب وارد اولان مواد فاسده‌یی قبول ایدر اما دماغڭ جمیعا
بدننه مشارکتی دخی ایکی وجه اوزره اولور ایکنجی جمیعا بدننده فاسد بر نوع کیفیت فاسده
اولمغله اولور ویاخود جمیعا بدننده فاسد اولان مواد فاسده اولمغله اولور
وحمیاتده وکذلك بحرانلرده دماغڭ جمیعا بدنه مشارکتی بالجمله بدنده فاشی
ومنتشر اولان ماده اولمغله اولور وحمیات حاده ده باشڭ اغریسی زیاده
شدید اولسه علامت ردیه اولور وبعض کره قتل دخی ایدر اگر اول اغریلق
غایت ردیه اولان اخر علامتلر دخی وار ایسه واگر علامتلردن صداعڭ
اشتدادندن غیری علامت اولمز ایسه اول بحران رعاف ایله اولاجغنه دلالت

Margin notes (right page): وحالت غریبه — ماده کر — ردیه

حقنه
ایلر وبعض کره دخی بحراننڭ اولان صداعڭ اشتدادی بحراننڭ قی ایله اولمه
دلالت ایدر وباشده مشارك اولان اعضالر اولی واول معده در
زیرا معده‌ده فضله اخلاط بولنور وفضله بعضی معده‌ده تکوّن وتولد
ایدر ومعده به صفرا دخی دوکیلور وصفرانڭ دکله کاهیجه دور ایله اولور
وکاهیجه دخی بلا دور اولور وبزیم باننده ذکر ایتدیکمز اوزره مراره‌دن
معده‌یه مرارڭ بعض صفرانڭ غلیظی دوکیلور ورقیقی دوکلمز ومعده
بعض دیاح مختبسه ویاخود ابخره معده‌دن باشه متصاعد اولوب
اول صداع شرکتیله اولور وحمارك قصد بعضی اولور وحمار حسبیله باشه برودت
سرعت ایدر باشڭ نواحیسی واطرافی متخلخل اولمق حسبیله وحملی دخی دماغه
مشارکتی قویه ایله مشارکتی اولور وکذلك مراق وکبد وطحال وحجاب وکلیه‌لر
وطرفده واقع اولان الات اباق کبی اعضالر واوقه ناحیه‌سی جمیعا دماغه
مشارك اولورلر واول بابده دماغڭ مشارکی اولان عضوڭ اوزرنده اولان
قحف مجللی غشادر زیرا اول غشانڭ انتسابی اعضای دماغیه معلوم واوله
حجاب لرده غشانڭ طبیعتنی وشعبه‌لری اولوالحاله اکثر اکی قوی اولور واکثر حالده
صداع مشارکت اعضای باطنه‌دن دخی دماغه مشارك اولان عضوڭ ماده
هیجانندن وقوتندن کتن خادث اولور

بدنجی فصل

اصناف صداعڭ
ادله سی وعلامتلرنده اولان قول کلی بیاننده ضربه وسقطه وکذلك
اشیاء حاده واشیاء بارده لره ملاقات ایله وکذلك مخففه اولان سمایمه
~~نسیم مسموماتی~~ وکرمسنده وکریه طبیعتیله اولان ذفره وشدید روایح
ایله وقولنجه وبودنده بحرك احتقانی وبونلرڭ مثللی اسباب خارجیه
ایله صداعڭ حادث اولدیغنده استدلال اولنور اول نسنه‌لرڭ وجودی ایله

Margin notes (left page):
ومحتبسه اولان — اندن صداع حادث اولور
احشنا به اوچ عدد غشا محیط اولور ترتیبی صفاقڭ نرب ایکیجیسی مراقدر اوچنجیسی حجاب حاجز بونلره الت غدالیه ديرلر الت تنفس الدیرلر فصل ایدر امعا

مثلا صداعدن مقدم سقطه اولوب بعده صداع عارض اولسه و اصداع
سقطه سببی ایله اولدیغنه استدلال اولنور باقیلری دخی بو قیاس اوزره
اولور اما اول اسبابلرک وقوعنده غفلت اولنسه اول اسبابلرک آثارینه
رجوع اولنور و بز هم کلجکده بیان ایدجکمز اوزره اندرک آثارلرندن استدلاله
اشتغال اولنور ضعف دماغدن حادث اولان باش اغریسنه دلالت
ایدر ادنی سبب ایله آغرینک هیجانی و حرکت و حواسنک کدورتی و افعال
دماغیه ده آفتک وجودی و دماغده اولان حس قوه سنک قوتندن
اولان باش اغریسنه دلالت ایدر ادنی سببدن دماغک سرعت
انفعالی مثلا ادنی صوتی و ادنی رائحه سی اولان مشموماتک رائحه سندن دماغ
احساس ایدوب منفعل اولماسندن باش اغریسنک سببی حس دماغک
قوتی اولدیغنه استدلال اولنور لکن مجرد قوت حس ایله صداع عارض
اولمز بلکه حس دماغده قوت و ذکا اولوب مجاری دخی نقیه و دماغک
انفعالی غیره ما وقف اولور ایسه اول زمان ادنی سببدن دماغ منفعل
اولوب باش اغریسی حادث اولور اما اسباب بادیه دن اولان باش
اغریسی جمیعا باشده ثقل و اغرلق و بورون دلکلری رطوبتلی اولمقدر
و اکر مادهٔ مصدعه حاده اولور ایسه باشده ثقل ایله معا حمرت دخی اولور
و حرارت اولور خصوصا مواد غلیظه ده بو حاللر زیاده اولور و بعض کره
اول باشده ضربان دخی اولور اما رطوبت مخ مواد غلیظه ده قلیله اولور
و بو مثللو صداعده خشومک قوری اولمسی دماغده ماده اولمادیغنه دلالت
ایلر اکر باشده اغرلق موجود ایسه و اما صفرا اولان حاده خاص اولور
لذع ایلمک و شدید لحرقت و نخس ایلمک و بو علامتلر صفراوی موادده سائر

باخوض

ردیئه سبب

نمک علامتلر

حاده مواد

صفرت

حاده موادن اکثرا اولور و مواد صفراویه خشونت و ملحیت و عطش و سهر و
اللون اولور و لکن باشده ثقل قلیل اولور اما مواد بارده ده بعض کره بول و آغزینک مزمن اولمق
~~[illegible]~~ و لون دخی دلالت ایدر اگر ماده نک امتلاسی تخمه ایله اولور ایسه سی بوینک
سقوطی و کسل که دلالت ایدر و مواد رطبه کرک حار اولسون و کرک بارد
اولسون اندک علامتی سبات اولور و مواد بلغم و سودا اوینک المی شدید
اولماز و مواد یابسه ده ثقل قلیل اولور و سهر چوق اولور و ماده حاده بارده ده
التهاب اولماز و فکر فاسد چوق اولور و لونی کمودتلی اولور و هر خلطه یوزک
و کوزک لونی ایله استدلال اولنور و قلیلا بو علامت تخلف ایدوب
دمویه اولان موادده یوز و کوز قرمزی اولماز و صفراویه صاری اولماز
و اول تخلف ایکی سببدن بری ایله اولور اولکی سبب بودر که اول مواد
و لطیفه اولان خلاط عمقده و دریده منتفخ اولور ظاهر بشره یه حقیقی
لونی ظاهر اولماز و ایکنجی سبب بودر که صداع ایجاب ایدن ماده بارده
اولور و وجع جذاب اولمغله اطرافدن مواد حاره یی موضع وجعه
جذب ایدر و التحاد اولمجذوب اولان مواد حاره و ادنی تحصیل
یوزده و کوزده ظاهر اولور و اغرینک سببی اولان ماده بارد اولمغله
ظاهر بشره لونی لوریتمز و بو مثللو وجع حسیله موضع وجعه جذب
اولان خلط اکثر حالده دم اولور و اخر اخلاطک انجذابی احیانا اولور
اما دیکلین اولان باش اغریسنک علامتی بودر که انده ثقل از اولور
و تمدد زیاده کرکلکلی چوق اولور و بعض کره نخس اولو صانجی و چوق کره
کر حالت احساس اولنور اما صداع بخاریک علامتی بودر که باشده اصلا
آغرلق اولماز و بعض کره صداعی ریح و بخار اولدیغنه قولاقده اولان طنین و دوری دلالت ایدر

تابع

انله تحسیبی اولور

ماده بارده دخی حرارت
بلغم و سودا در
٢

الحار
و ظاهر

کره

وبعض كره هو بخاري اولان صداعدر اوداخي درورى يعني اوداجي طمرلرينك
رطوبتيك التحابي وترشحي اولور وريحي وبخاري اولان باش اغريلرينك بعضي
هر وجهدن بر موضعدن اخر موضعه انتقالي اولور ونجن بخار حوفي اوسه
شرايين طمرلرينك ضربانى زياده اولور وفاسد تخيلاتي اولور وسدر
ودوار اولور اما ماده سز اولمسى سوء مزاج سادجدن حادث اولان
باش اغريلرينك علامتلري بودر كه اول اغريي ايجاب ايدن كيفيتلري احساس
اولنور مثلا سوء مزاج حار باش اغريسي احداث ايلسه باشده كيفيت حرارت احساس — بلا مادة اولان
احساس اولنور كيفيات سائره هر بو قياس اوزره اولور وباشده ثقل هر
اولماز وخياشمده يبوست اولمق بلا مادة اولان سوء مزاج اغريسنه سبب اولدوغنه
دليل قوي وعلامت اولور وخاصه سوء مزاج حار سبب صداع اولدوغنك علامتي — منا سبب
بودر كه كرك عليل اولان كمسنه وكرك اخرلر عليلك باشنه لمس ايلسه
اول باشده حرارت والتهاب احساس ايدر واول عليلك كوزنده حمرت ظاهر
اولور وعليه دات استعمالنده انتفاع ايدر اما صداعده سادج اولان سوء — وبرودت
مزاج بارد سبب اولدوغنك علامتي [illegible] مزاج حار سادجك علامتلرينك
اضدادي اولور يعني يوزنده نحافت وهزال وحمرت كون اولماز واغريسي هر نه قدر
مزمن اولور ايسه افراط اوزره شديد اولماز ويبوست سادجه اولان
اغرينك علامتي بودر كه اول اغرينك ظهوري اول اول كمسنه كثير استفراغ
ايتمش اولمقدر كه جماع ورياضات وسهرينك كثرتي واجلغنك طول زماني
وكرب وهم وجميعا بو مذكورلر موجود اولان صداعك سببي يبوست اولدوغنه
دلالت ايدر وبر علامت دخي بودر كه اغريه تقدم ايدن ذكر اولنان اشياء
بر زمان وجعده تكرار ايلسه وجع شديد اولور ومشاركت سببيله اولان

اولان صداعك

بلغ

صداعك علامتلري بودر كه شركي اولان باش اغريسي دائما اولماز كاهيجه اولور
وكاهيجه زائل اولور وبر وقت شديد اولور وبر وقت اخرده ضعيف اولور
وبو اختلاف عضو مشارككه اولان افتك اختلاف تحصيله اولور وصداع شركي اولمسوب
اولماز ايسه بلكه مرض اصلي اولور ايسه افعال دماغك سائرلرنده هر آفت
اولور ظلمت عين وسبات وثقل دائم كبي اعضاء دماغيه اغر عضولرده آفت
اولماز ايسه افعالي صحيحه وسليمه اولور واكر آفت دماغك حجابلرنده ايسه
واول آفت حجابيه قوية ايسه انك علامتي بودر كه اول اغري كوزلرينك اصولنه
اولشور واكر آفت خارج قحفده اولان غشاده اولور ايسه ويا خود موضع
آخرده اولور ايسه اغري كوزلرينك اصولنه اولشمز وباشده اولان دركي
مس اولنسه او مسدن وجع اولور ومعده مشاركتيله اولان باش
اغريسينك علامتي كرب وغثيان وشهوتك قلتي ويا بطلاني وهضمك رداءتي
ويا خود قلتي ويا خود بطلاني اولوركه بو افتلر باش اغريسي ظهور ايتمزدن — مثلا
مقدم هر بولنور ايسه واكر صداع شركيه معده نك افتلري مرارك معده يه انصبابندن
اولور ايسه اجلقده وآج ايكن ويقوده اغري شدت اولور وبعضكره صداع مرض — اولا
اصلي اولوب معده نك تعددي اولنلر فغاللر خلل واقع معده ده دماغه
مشاركت ايله اولور پس تمييز ايدوب هر برينك حالي تفحص اولنمق كركه تفتيشنك
مرض اصلي اولور وتفتيشنده افت شركي اولور ظاهر واشكار اوله واصلي
اولان مرض اكثر حالده مقدم ظهور ايدر ومقدم افت اولان اصلي اولمق
غالب اولور ومعده ده آفت اولدوغنك علامتلري بونلردر معده هضمنك حالي
مختلف اولور وكذلك معده نك حالي معده خاليه وممتليه اولمق حسبيله
مختلف اولور زيرا معده نك المندن سبب صفرا [illegible] اولور ايسه معده خاليه اولدوغنه

صفرا حركت ایدر و معده آقمه خلط بارددن اولورایسه معده خالیه اولدیغی
مقدارلم ساكن اولور وجوع ماده بارده دن حادث اولان المر تسكین
ایدر لكن بعض كره جوع الم ماده بارده نك بخارر اولورو اول بخار اذا — شبیر ایله
والاحراق ایدر و بعض اذابی طعام اكل ایلك اكثر حالده سكون ایله تمام
تسكین ایلر و بعض كره نادرا طعام اكل ایلمك ماده بارده نك اخذ ایسن
تسكین ایدر و بو صورتده اول اذا صفرادن ویاخود ماده بارده دن
اولدیغی مشتبه اولور زیرا ایكیسندن دخی حادث اولان المر اكل طعام
تسكین ایدر و علامت مذكوره بر بینه مخصوص اولماز لكن وجه
اخر بینهمایه فرق ایدر زیرا ماده موذیه صفرا اولسه معده ده التهاب
اولور و حرقت و حبشا یعنی ككرمك اولور اخر مواده بونلر اولماز و حبشانك
دلالتی نه كیفیتده اولدیغی محلنده بیان ایلرز و كذلك معده یا بنده معده نك
المر ماده حاره دن و یاخود ماده بارده اولدیغی اراسنی فارق علامتلریده — مادیه اولان
لدر بلنز بیان ایلرز ان شاء الله تعالی و معده ده قی ایله خروج ایدن رطوبت
دخی دلالت ایدر و معده ده واردا اولان موادك اختلافنه دلالت ایدر
حال صداعك اختلاف و ناسك چوق كمسنه لرك معده لرینه ادوار ایلم ار
منصبه اولور و وقت انصباب اول كمسنه لرده صداع حركت ایلدیكده طعام
اكل اتمیسه اغرسی ساكن اولور و بو حال دلالت ایدركه او كمسنه ده اولان
باش اغرسی معده مشاركتی ایله اولور و بو وجه اوزره معده مشاركتیله
اولان اغری یا مؤخر جزء مقدمده ابتدا ایدر و بعض كره یا مؤخرده و طبنده
مائل اولور و صكره نزول ایدر و باش اغریسنده كیم مشاركتی ایله اولان اغری
باشك صاغ جانبنه مائل اولور و طحال مشاركتی ایله اولان اغری باشك صول

طسه

ع

صول جانبنه مائل اولور و مراق دیدكلری حجاب مشاركتی ایله اولان اغری جلا
قدامه و اوك طرفه مائل اولور و رحم مشاركتی ایله اولان اغری یا مؤخر و وسط
حقیقیسنه اولور و رحم مشاركتی ایله اولان اغری اكثر حالده وضع حمل ایلدكدن
صكره و یاخود اسقاط جنین ایلدكدن صكره اولور و طمثك احتباسندن
و قلت طمثدن دخی اولور اما اهل هندك دعواسی اوزره دوددن حادث اولان
صداعك علامتی بودركه دماغده اكال شدید احساس اولنور و تنی ناكه
اولور و حركت اولنده صداع مشتد اولور و مریض ساكن اولدیغی اغری
دخی ساكن اولور و بو تیكل و صلیب یعنی ارقه ده اولان خرزه مشاركتی
ایله اولان اغری باشك خلفنه و اك جانبنه مائل اولور و اعضاء بخراده — مشاركتی ایله
اولان اوجاعدن [illegible] حادث اولان باش اغریسی اول اوجاعك اشتدادی
و هیجانی وقتنده حادث اولور و اول وقتده صداعك حدوثی اوجاع سائره
مشاركتی ایله اولدیغنه دلالت ایدر و حمیات و بحرانلرده اولان باش
اغریلرینك علامتی حمانك و بحرانك هیجانلرینده باش اغریسی دخی هیجان
و حركت ایدر و انلرك سكون و انقطاعنده ولكذلك ضعفلنور و فسنده
صداع دخی ساكن اولور و حمانك شدتی و قتنده باشك اغریسی كمسنه
بولی ابیض اولسه اول باش اغریسی حمانك عرض اولدیغنه دلالت ایدر
زیرا بولك او حالتده ابیض و صفر اولمك فوقده توجهنه دلالت ایدر و لاجل — او حال
فوقه توجه ایله صفر اولماسی تصدیع ایدر و بعض كره اشیاء لطیف
هم نزق حار اولمیوب بارد ایسه دخی حار سببیله اولور زیرا لطیف
اولان اشیا ابخره نك دماغه سالك اولدیغی بخار لرك اطهه ایدوب
تفتیح ایدر مثلا سكنجبین بارد ایكن بعض ابخره تفتیح ایتمكله باشه متوجه اولان مواد دماغه یول ویروب تصدیع ایدر
بكر

وشقيقه ديمكله معروف اولان يارم باش اغريسنك حالى دخى ذكر اولنان
اغريلره قياس اولنه اوزره دروقجن باش اغريسنك معالجه سنده مراد اولنان
استعمال اولنان علاج غليظ ايلمك اولق واجب لكن اول غليظ تربيه ترك
اولنوب تربيه لطيف اولنسه انك مضرتى اولور وقجن بر صداعك
اغريسى شديد اولسه اول اشتداد ايله صداع دخى تزايد ايدر لكن ووجع
مرضى اديتير بو بابده ايراد ايلديكمز جمله سى بيل وضبط ايله سكزنجى
فصل صداع امراضى انذار ايدن علامتلرك بياننده اولوب
مريضك بولى حمار بولنه مشابه اولسه دلالت ايدر كه اول مريضك اول
زماننده مقدم حمه اولوب حالا احلام ولمشدر ويا خود حالا صداع
وارددر ويا خود كلمه زماننده صداع عارض اولمشدر وكذلك بولك ... واجرانه
ابيض اولديغى مواددن باشه انتقالنه دلالت ايتمكله لاجرم صداعه
دلالت ايدر طقوزنجى فصل باش اغريسنك تربيه كليسى
بياننده در سنك معلوم ... صداع معالجه ده سائر امراضه اسوه
ورفيقدر يعنى بر قانون تختنده صداعك وسائر امراضك علاج كليلرى
متحددر اول قانون بودر كه سائر امراض صداعك معالجه سنده واجب
اولوركه اولا سبب قطع اولنه وبعده اضداد ايله معالجه اولنه وبونلره ...
ازاله صداعه اكل وشربك قلتى منفعتى اولور وخصوصا شرابك و
كثرت نوملن فجقمق زياده نافعدر طعام وشرابك افراطى ازالتغه ك
وتقليل اكلك ... صداع حارده مضرتى اولور وصداع حار مزمن اولور ايسه
انده اكل شربك زياده اولدوغى مضر اولور ونوم ديعنى ... وسكونت
باش اغريسنه نافعدر بر نسنه اولمازدر وباعث حركت اولاجماع وفكر مثللو حرك

تربيه

ايله معالجه

صداع

كبر

اوزره

نسنه لرى

نسنه لرى ترك ايلمك زياده منفعتلى اولور وواجب اولوركه ماده لو اولان
باش اغريسنك ماده سنى اسفله جذب ايچون اجتهاد واهتمام اولنه
هر نه قدر اول جذب جار اولان حقنه ايله اولور ايسه دخى ترك اولنميه
وينه واجب اولوركه ماده صداعى استفراغ ايدن ادويه لر ادويه مقويه ايله
تقويه اولنه تاكه تقويه جهتيله مواد صداع اول استفراغات معده ندن كيدرك
نواحيسنه ... دخى استفراغ ايليه وماده صداعى اسفله جذب
ايدوب مصروعده باعث سلامت عمل ايتدك قوتكوسندن اولور مصكوك
ايكى اياقلرين ياتوركن اوغمق ودلك ايلمك زيرا اياقلر دلك ايلمك منوم اولور
الذى حالده مدلوك اولان نسنه اوبورور وماده اول حالده اسفله منجذب اولوب
احراز قالور وسن مراد ايلسك كه اول نسنه ده اطليه وضمادات استعمال
ايليه سنك اكر علت كرك حار وكرك بارده مزمنه اولور ايسه ساكراوجه
اولوركه اولا باشنى تراش ايليه سن زيرا قوت دوا تازه تراش اولنان باشه
زياده نفوذ ايدر وكذلك استعمال اولنان دوانك قوتى تنفيذده معين اولور
واول دوا رقيق اولور ايسه آنه سيلاننه منع ايدر وهوانك اول دوايه اطارسنه
حفظ ايدر اول دوانك اوزرينه قطعه عجين ايليه وياخود بر قطعه صوف ايله
ستر ايلمك فيلغريوس حكيم ديركه جبهه طريقنه فصد وباشك جانب اسفلنه
محجمه وضع والزام واطوا فى دلك يعنى الدر واياقلرى اوغمق واطرافى اسى
صواچنه قويمق وقليلا مصروعى يورتمك ونفاخه اولان وكذلك ...
وهضم بطى اولان اغذيه لر ترك ايلمك زياده نافع اولور واول نسنه لر كه
صداعك زوالن طلب ايدوب بر دخى عودت ايلميه سون دينلر بو معالجه بى ايدرلر
وصاحب قانون ديركه چوق كره واقع اولمشدر كه مصروعك اياقلرينه دوام اوزره اسى صويى

صداعه

... اولور

بیز دوکزورو علیل ظن ایدرکه کانّ صداع باشندن ایاقلرینه اینر لکن بیز اول
صداع دفع اولماز و معلوم بیوریله که حامض اولان اغذیه لر صداع اولان کمسنه لره
ملایم اولماز و اگر صداع معده مشارکتیله اولور ایسه اغذیهٔ حامضه دن فخر
معده یی دباغت ایدروب تقویه ایدنلر اول صداعه ملایم اولور و اگر مرض اولان
[illegible] ماعدا بر کمسنه نک مصاحب و عارض اولور ایسه
تدبیرکده آنک معالجه سنی ادخال ایلملیدر زیرا اول کمسنه هر نه قدر عرض ایسه مرض
اصلی اولان صداعی زیاده اولمسنه سبب اولور و مرضنک زیاده اولمسی اصل علاجه
تأثیر ویرور اولماز مثلا صداع اولان کمسنه نک سهری اولوب اول اشتداد اولنمسه صداعی
زیاده اولمسنه باعث اولور و واجب اولورکه مریضک باشنه سهری ازاله ایدر ادویه
ایله تطول اولنه و اگر دهن ورد و دهن خلاف و دهن نیلوفر مثللو ایله و کافور ایله معطر
اولان البان مثللو ایله تعطیر معالجه اولنه و بلکه اگر معالجه ده بعض کره سن قلیلا
تخدیر ایلمکه محتاج اولورسن و هر صداع که انده نزله اوله آنک معالجه سنده
مبرد و مرطب ادهان استعمالیله تبریده و ترطیبه میل ایلمیه بلکه استفراغه
و اطرافی شد ایلمکه و اطرافی دلکه و اسر صوبه وضعه فارغ و مشغول اول
و قوتی باطن رأسه نافذ اولمق ایچون علیک باشنه دوا وضع ایلمک
مراد ایلسک یافوخ اوزره و مقدم دماغه درز اکلیلی اوزره وضع ایله
باشنه موضع آخره دوا وضعنه سن محتاج اولمزسک زیرا دوا انک باطن
رأسه نفوذی بو موضعلر احسن اولنور و کذا مؤخر دماغ فحط اولان یرلر
زیاده صلابتلو اولورلر ایمدی دوا باطنه نفوذ ایلمز و تنفیذینه تشدید و اقدام
اولنمغله نفوذ ایدنلرده یافوخنه و مقدم رأسنه نفوذ ایدنلر قدر نافع
اولمز و بونلرده دماغ مؤخر دماغه وضع دوا ابتدا ایسه مبداء اعصابه

ضرردن

صداع مصاحب علت اولادی سنه
ملعع
ماده یی معده یه انصبابدن منع و معده یی
مرضنه اولا
او
و تنویم
باشبل

ضرردن اولابیلور غنی عن البیان اولور و ضربانی اولان صداع حار و بارده
اولان ورمه مصاحب اولور و صداعه ضربانی اول باشه اغرسیدرکم اغری
باشده کانّ نبض کبی حرکت ایدر و اول ضربانی صداعه مصاحب اولان
ورم حار اولور ایسه ابتداء مبرداتی استعمال ایلیه و لذلک نقره سندن
حجامت ایلیه و صدغه سنا ارسال علق ایلیه و اطرافی ربط ایلیه و اگر ورم
بارد اولور ایسه ماده یی داغدیجی نسنه لره میل ایلیه و مفتش اولان دوالره
تقوید سر و قلیلا برد اولان نعو و الوی خلط ایلیه مثلا سذاب و نعناعی
دهن ورد خلط ایلیه و تعجین بو مثللو صداع زیاده شتد اولور حتی صبیانه
بر غایت بالغ اولور که صبیانک دوز رؤسی ایزیلور و منفتق اولور
و آنک معالجه سنده اهتمام ایدروب ناعما مسحوق اولان عروقی تعین
عروق صفر دیدیکلری دوایی کل نارنج ایله و سرکه ایله قارشدیروب
باشی ماء و ملح ایله بعد الغسل ماشنده استعمال ایلیه و اگر سن محللات قوی
اولان سعوطاتی استعمال ایدر ایسک قانونه یازیلدیغی اوزره تدریج ایله
استعمال ایلیه و سانکه واجب اولورکه بو بابده تحذر ابله میل ایلمیه سن تحذیر ایله
اولان صداعلری مسکناتی و جوهری انشاالله تعالی بیز یا بینه ذکر ایلرز
و معلوم بیوریله که قیئ صداعک معالجاتنده اولماز بلکه قیئک ضرری
ضرری اولور لکن تخین صداع معده مشارکتیله اولسه اول صداعه
قیئک بالعرض منفعتی اولور و مؤخر رأسده اولان صداع حماددن
ناشی اولماز ایسه ابتدا اولا مطبوخ ایله بقدر القوه استفراغ و بعده
فصد اولنمقدر و صداع باشده بر محلدن محل آخره انتقال ایدروب الی
بر دل اصابت ایلدیکده ساکن اولسه امید بودر که فصد لازم اولور

لین اولان
ممکن اولدیغیجه
باده

احتیاط

ویاخود حجامت اولنمق لایق اولور وحجك دواو ایله فصول باشه مخرجه
اولمسون ایچون اوتنجی فصل شمسه وغیریه احتراق سببیله
بلامادة حادث اولان صداعك وکذلك مادۀ صفراوی و دمویدن حادث
اولان صداعك معالجاتی بیاننده در بو صداعك معالجاتندن غرض
تبرید راشد در بو نوع صداعك ابتداسنده خالص و خیرد اولان کل
یاغندن افضل بر علاج اولماز اول یاغ باشه صب اولنه ویا ایله صب
اولنور آنك دخی افضلی قریبا ذکر اولندیغی اوزره یافوخه صب اولنوب صوف
ایله ویاخود قطعه بجبین ایله اول یاغ حبس اولنور و مؤخر دماغه اول
یاغ ایله طلا اولنمز و اگر یافوخ اوزره دهن وردن منفعت اولماز ایسه
دهن ورده بقول عصاره لر خلط اولنور و نبات بارده اصنافندن عصاره لر
دخی خلط اولنور و بعض دوا واردر که اول دوا ایله استعاط قریب اولورکه
جمله‌دن منفعتلو اولان سود و بنفشه یاغی و کل یاغی که انلر مبرد اولور
یعنی ثلج اوزره وضع اولنمغله انلره برودت فعلیه اولدقده شیو مثللو دوا
ایله استعاط ایلمك زیاده منفعتلو اولور و دهن ورده سرکه خلط
اولنسه دواء صالح اولور زیرا سرکه دوایه تنفیذده معین اولور لکن قانونده
ذکر اولنان شروطه رعایت اولنمق گرکدر و اول فصد وعلق صو ایله مخلوط
سرکه سقی ایلمك صوبی کثیر اولور ایسه منفعت کثیره اولور و خاصه
بو صداعلرله راسنده شمسه احتراق حسبیله اولان صداعك علاجی
بیننده ذکر اولنان علاجلر اولور لکن شمسه اولان صداعك علاجنده گرکدر که هوایی
تعدیل وتبرید ونوعلی مساکن بارده به ایواء و اسکان ایلمکدر و اضمده
ونطولات و مروخات که گرك بالطبع بارده وگرك مثلج اولنلری استعمال زیاده

احتیاط

واهتمام اولنه وکذلك نشوقات وقطورات وشمومات دخی استعمال اولنه
وبولور نبکیم سن تعرف ایدوب بیلدیك وسکه واجب اولور که بو صداعله
وغایرله اجتناب ایلیه سنك مادمیه عنف ایله تحریك ایدن صیاح و کثرت فکر
وجماع وجوع کبی نسنه لردن و شمسدن احتراق حسبیله اولان صداعه اول
ظهورنده علاج اولنمز ایسه معالجه‌سی سهل اولور لکن اول ظهورنده اهمال و اهمال
اولنسه علاجی ممتنع ویاخود عسرتلو اولور دیرسم بعید اولماز ویاخود آکه
اولان علاجك شانی عالی اولور و شمسه احتراق حسبیله اولان صداع شمسك
تسخیننده حادث اولدیغی بعض کره شمسه واقع اولان تکسنده مجاری
اولور و ابخره وسایر ساکنه اولان مواد حرکت ایدر و انلرك حرکتلرندن صداع حادث
اولور و بو مثللو صداعك معالجاتنده استفراغله استغنا اولماز ذکر اولندیغی
اوزره استفراغ اولنور و بعض کره شمس ایله تصعید یالکز ابخره حرکت
ایدوب اول تضعیف ماده یی تحریك ایلمز و حرکت ایدن یالکز ابخره‌دن صداع عارض
اولور اول مثللو صداعده هنوز قرر ماده موذیه اولماز ایسه لکن انك معالجه
سنده استفراغ استعمال اولنور اگر بدنده امتلا حس اولنوب و موضع الم ده
ماده نك انجذابندن خوف اولنور ایسه و سنك بدنیك اوزره
اگر اهمال اولنوب اول مثللو حالده استفراغ اولنمسه آفتك استحکامندن
امین اولنماز غالب حالده امتلا اولان ماده سریعا حرکت ایدوب
دماغه صعود ایدر و لا محاله تدبیر اخر ایله زائل اولان صداع سریعا عودت ایدر
و بو خوفدن امین ایچون استفراغ لازم اولور و صداع حادث جمیعا
انواعنده راس جدا ملتهب اولوب وسخونتی جدا زیاده و حدتی تجاوز
ایلسه سویق شعیر ایله بزر قطونا اخذ اولنوب عصا الراعی صویی ایله

یعنی احتراق شمسله حادث
اولان صداع عنیف اولسه
اکه علاجی اوله دوانلرك
وعلاجی ابن طبیبدن
عالی اولور زیرا داء
مخضله دوا واولمش
وابانه اولور

يوغو بلوب و تبريد اولنوب باشده ضمادقيلنور اما اول حرارتلو صداع مادهٔ دمويه دن اولور ايسه واجب اولوركه فصده مبادرت و سرعت اولنه و حاجت اولديغي مقدار و قوتي تحملي حسبيله دم اخراج اولنه و اگر قصور ساعد ده اولان طمردن ... يعني قول طمرلرندن فصد كفايت ايتميوب استفراغ مطلوب اولان مادهٔ صداعي استفراغ اولنمسه و اعراضي حاله بر رقي اولسه و بالجمله طمرلرده امتلا ظاهر اولسه و يوزده و گوزده و باشده امتلا اشكاره گورنسه واجب اولوركه ... مادهٔ دماغ استفراغ ايدن طمرلر فصد اولنه تورونك ايكي جانبلرنده اولان طمرلر فصد اولنه لر و جبهه طمري فصد اولنه زيرا جبهه طمرين فصد باشده اولان اغريلري چوق كره اسايش ويرر و غلبهٔ دم دفع ايدر و واجب اولوركه باش طمرلرين فصد ده اغري موضعنك جهتنه مراعات اولنه اگر اغري جانب مؤخرده اولور ايسه باشك قفا و جهتندن و لي اين جانبنده اولان طمر فصد اولنه و اغري اخر محلده اولوراول محلك مقابلنده اولان طمر فصد اولنه و اگر اغري مقابلنده فصد اولنمغه صالح طمر اولماز ايسه فصد برلرنده اولان محل حجامت اولنور حليم اركاغانيس ديركه اگر ذكر اولنان طمرلر فصد نفيد اولماز ايسه واجب اولوركه كاهل اوزره حجامت اولنوب انزنده دم كثير اقيد يله و بعده موضع حجامت دوكلمش طوز ايله مسح اولنه و موضعه بر قطعه صوف زيت ايچنده دالدريلوب اول موضع حجامته الزاق والزاق اولنه وادته سركون اول موضعه جراحته وضع اولنه دوا وضع اولنه و بو معالجه يا گرذ ذكر اولنان صداع خاص اولماز بلكه بو معالجه جميع مواد خبيثه دن حادث اولان مزمن صداعلره كليته علاج اولور فقط ماده دن حادث اولور ايسه اولسون و بو دموي صداعه

واحتماللنه

ع

دروره

كاهل ايكي اوموز بر ارا سنده در لر و اغز اعلا سنه و عنق مغرزنه دير لر صح

واحتماللنه صافندن فصد چوق كره نافع اولور و ساق اوزره حجامت دخي نافعدر بو ذكر اولنان معالجات مادهٔ دم اولان باش اغريسنك فصد ايله علاجي ايدي و اول باش اغريسنك مادهٔ دمويه سنده اگر صفرا قاريشديغي احساس اولنور ايسه ترسيم صداع صفراوي بابنده ذكر ايدر حكم طبيعتي تليين ايدوب و معدهٔ ازلاق ايدن مستفرغات ايله بالجمله استفراغ ... باش بو قدر بس اول متغلو صداعلو اولنلر نيشوقيه و اجاصيه مرقه لر ايله طبيعتلرين تليين ايدوب ماده لرين ازلاق ايدرلر و كذلك مرجمك و ماش مرقه لري دخي بو منفعتلري ايچون تناول ايدرلر لكن بو عدس گورلرك جرملرين اكل ايلمزلر و مرقه لرين تناول ايدرلر و اول مريض يبوستيه و غلظه مائل دم بارد توليد ايدن اغديه معتده ايله تغذيه ايدرلر مثلا اغديه سماقيه و رمانيه و عدسيه كه خل ايله طفيشلنمش مركب اوله اشبو اغديه ايله اول تغذيه اولنور لكن طبيعتي يبوست اوزره اولمقلق ... اولنور ايسه اول زمان بو مثللو اغديه اطعام اولنمزو سن امراض دائمي معالجه سنده تليين طبيعته زياده محتاج اولور سن ... و ذكر اولنان اغديه تليينيه احتياج و قبض استعمال ايليوبكه ترنجبين و شير خشت مثللو ايله و سائر تليينلر و تحليلير اولنلر ايله اول قوابض تعديل المرسك و واجب اولورکه اول اغديه لرك كيموس حسنه اوله مقداري قليل اوله انلردن امتلا اولنمقدر و اول اولنميه و بحرن اول صداعلره نطولات و مروخات استعمال اولنه انلردن تبريد اولنوب و ترطيب كثير اولمياندر استعمال اولنسيله اول استعمال اولان نطولات و مروخدن من وجه صحيح و من وجه قبض اوله ماء رمان ردع

نسخهٔ سلطانيه ده نيشوقيه و طبيع ايله اولان نسخه ده نيسوقيه يازلمشدر و سمرقندي مرضي الحواترتيب ايلديكي اغذيه رساله سنده ذكر كه وان كان معه اي مع الصداع الحار سهر و قلة النوم فالسنبوسق المتخذ من القرع و المنسوخ السلق و القطف و الخيار و يحمض بماء حب الرمان او الانبر باريس او الحصرم و يدهن بدهن اللوز و البنفسج انتهى مصححه

سنبوسق لغة فارسيه سنبوسه دخي ديرلر معربدر صاحبسه ديركه طعام معجنه درلا يعلم العين الا الله قانونده اولان نسخه لرده اصلي سنبوقيه اولمق غالبدر مصححه

وقبضه

مريض

قوابض

اولا استعمال ايلديكك

وتشديد

اما ماده‌سي صفراويه اولان صداع علاجي

مثلو وكذلك فواكهدن واوراق واصوللري بارده وقابضه اولنلري عصاره‌سي
كبر وسركه ايله قارشديروب لعاب كبر وعصا الراعي صويي كبي نسنه‌لر ايله تنطيل
ومرخ اولنه اما اول صداعك صفرا ماده‌سي [illegible]
[illegible]
دماغه خدر ويرن وحركت احساس اولنور ايسه آنك علاجي قلبلادم اولا استفراغ
اولنور واكر دماغده حركت اولماز ايسه واهليلج ايله استفراغه بدء اولنور
اكر حماسي بوغيسه واكر اصفرا وصداع اكا حما موجوده ايسه
مزلق اولان دوا ايله استفراغ اولنور شير خشت وشراب فواكه ومياه
لبلاب ايله استفراغ اولنور وبعض كره هو خيار شنبر شاهترج ايله وكذلك
حقن لينه ايله استفراغ اولنور واكر اول صداعك ماده‌سي صفراء غليظه
اولوب معده‌نك طبقاتنه اول صفراء غليظه منشربه اولوب قيء ايله استفراغ
ايله [illegible] اخراج اولنمز ايسه وادويه مسهله
مزلقه ايله اسهال ايلمز ايسه اول زمانده يازيلديغي نسخه‌يه موافق ايارج
فيقرا ايله سقمونيا سقي ايدوب عادته به استفراغ ايدرسك وياخود مزلقات
مستفرغه تركيبنه فيقرا ايله سقمونيا ايله زياده ايدرسن وياخود هليلج
طبيخي ايله انقرايا ذينيه كورديكك اوزره استفراغ ايدرسك واستفراغدن
صكره تبريد وترطيب اولان اشيا ايله مزاجي تبديل ايدرسك اما بدنك مزاجي
اغذيه واشربه ايله تبديل ايدرسك تماما باشك مزاجي اكر سبب باكلي زائل
اولور ايسه قانونده يازيلان معالجات ايله تبديل ايدرسك وكذلك حار يابس
اولان سوء مزاجلرك معالجه‌سي ايله خمر وسدك عموم اوزره اسبابني ازاله ايچون
استعمال اولنان معالجات ايله [illegible] دماغك مزاجني تبديل ايدرسك صداع حار
ايچون استعمال اولنان لطوخات نافعه‌دن اولور اقراص زعفران وبعض
قرصك سهره‌ده منفعتي اولور ونسخه‌سي بودر زعفران يدي مثقال مر صافي بر مثقال

خشونت اولميوب وعصر [illegible] اولميا

ادويه مزلقه ايله

ايارج

بلغ

ونصف

ونصف مثقال وشب يماني سكز مثقال وقلقطار بش مثقال بو ادويه اخذ اولنوب
ودق ناعم ايله دق اولنوب شراب وصويي ايله يوغريلوب قرص قيلنور وحين
استعمال حاجت اولسه اول قرصلردن برر كل صويي ايله ممزوج سوركه
الحاصل حل اولنوب صدغلرينه طلا اولنور حميا تله اولان صداع حار ريح
نكنبني ابدر الجزءيه باشه ميل ايتديرن ادويه استعمالي وسركه وكل قوقوق
واستنشاق ايتمك صداعك عافيتنه سبب اولور اون برنجي فصل

بلغ

بلا ماده سوء مزاج بارد ايله وياخود ماده بلغميه وسوداويه ايله اولان
باش اغريلرينك علاجلري بيانندهدر اولور ذكر اولنان اغريلره جميعا نافع اولور
اسخن بالفعل مسخنه اولان خرقلر ايله وجاورس مسخن ايله واشرد وبريله
باشه تكماد ايلمك ولكن جاورس ايله تكماد سائرلردن الطف اولور وباش
اغريسنك جمله‌سنه نافع اولور خصوصا صووقلقدن حادث اولان
باش اغريسنه نافع اولور باش آچوب كونشده اشراقنده كونشده اقا
ايلمك ماده‌سي حل اولوب صداع زائل اولنجه قدر اكر اول اغري صاحبنك بدني
ماده‌دن خالي ونقي اولور ايسه واكر كونشده حاسر او تورمقدن مواد
وكتني خوف اولنور ايسه اكر كونشده اقامت جائز اولماز ومصرود اولان
يعني بردن اولان كمسنه‌يه واجب اولور كه غراسن تقليل ايليه وطبيعتني
اسهال ايليه اول اسهال نه قدر حقنه‌لر ايله اولور ايسه وحركات بدنيه ونفسانيه
دن وحركت فكريه‌دن احتراز اوزره اوله وبارد اشربه‌دن اجتناب ايليه واول كوده
صووق موضعلرده اولمق وصووق نسنه‌لر استعمال ايلمك حرام اولور ورود تك
صداع اولنلره جمله‌سنه تنقيه‌دن صكره نافع اولور مروخات وسعوطات ونشوقات
وشمومات ونطولات واضمده مسخنه كه ذكر ايلدك بس بعد التنقيه شو اخرا استعمالنه
حاجت مشتد ايد ايسه بو مذكورلر استعمال اولنور وانلره نافع اولان نسنه‌لردن اولور

اولشرابی سقی که ریحانی ورقیق اولوب بوزکوفس وبزرزنیانج وانیسون
وحوج بزرر وکمون دوقو وفطر اسالیون وبونجه ابجار اولان
بزور ایله تقویه اولنمش اوله لکن بومقویات ایله تقویه اولنان شراب
اولزمان سقی اولنور که معده ده حرکته وانتشاره مستعد خلط اولمدیغی
معلوم اوله اما اگر معده ده خلط اولوب بومقویات انتشارینه خوف
اولنور ایسه اولمثللو شراب سقی اولنمز وکذلك حاسر اولنه سقی اولنمز
استدادن خوف ایچون ولذلک اوا صداعیه ضماد خردل
وسائر اضمده محمره وخصوصا اضمده محمره نك ترکیبنده خردل وتافسیا
اولنلر زیاده منفعتلو اولور ورما دسرکه ایله طلا اولنسه صداع بارده نافع
ومجرب اولور وکذلك عروق صفر لوزم ایله مروح نافعدر وبونلرك
کلیسی باش تراش اولندیقدن صکره اولمق گرکدر وصداع بارد صاحبی
اکلمدن قطع ایدر اما صداع بارد حادث بلغمیه ایله حادث اولور ایسه آنده علاج
جمیع بدننك بلغمدن استفراغیدر اگر خلط جمیع بدنده على الاشتراك موجود ایسه
وبعد الاستفراغ غذا تقلیل ویاخود تلطیف اولنمقدر وصداعه ایجاب
ایلدیکی ابازیرهن استعمال اولنور وذکر اولنان منضجات ومستفرغات
دخی استعمال اولنور لکن اقل ایله بدء اولنوب آز آز استعمال اولنور
وصکره قانوننده مذکور اولان معالجات اخر استعمال اولنور وبینه اول
اوجاقی واغرینی تسکین ایدن ادویه لردن استعمال اولنور بارد ورطب
اولان امراضك جمیعنده استعمال اولنان ادویه نك کلیسی
صداع بلغمیده استعمال اولنور وهر هفته ده بر کره تریاقات ومعاجین
استعمال اولنور ایسه نافع اولور اما بارد اولان صداع سوداوی ماده ایله
حادث اولور ایسه آنده واجب اولان قانونده یازیلان ایله عمل ایدوب
دم فاسد اولور ایسه ویاخود دمك غلبه وکثرتی اولور ایسه فصد ایله
ابتدا ایدوب درجاتنده حسبله استفراغ ایلکدر وصکره ذکر اولنان طبیخ

اصفلمه محمره شدت ویبجه ضماد در منه

قلنسه

موصوف

وبعد الانضاج المعتدل

اوزره تبدیل مزاج ایدوب دم لطیف محمود ورطب تولید ایدن
اغذیه یی استعمال ایلکدر بونلرك تقویه به اولان کلام تماما استیفا اولندی
وبو بارد سوداوی اولان صداعه نافع اولان دوا کحنا اولور قرنفل
جوز بوا ایله ادکا غاش حکیمك ذکر ایلدیکی بزر کاهلی فصد بابنده ذکر ایلدکلری
وبو مفاهیم صداع بارده نافع اولان اطلیه نك صفتنی ایراد ایلیه لم
اول اطلیه نك استعمالی بیانی بودر واجبدر که اولا باش تراش
اولنه وصکره افربیوندن برمثقال وبورقدن برمثقال وسذابدن
ایکی مثقال وحرملك تخمندن برمثقال وخردلدن ایکی مثقال اخذ اولنوب
دق اولنه بعده صکره مرزنجوش صوبی ایله یوغریلوب قصد وعلاجه
باشنه طلا اولنه طلاء آخر بوطلا ذکر اولنان صداع سوداویده نافع
وجید طلا اولور فلفل برمثقال زعفران درهمنك نصفی یعنی طورتده برمثقال
وثلث مثقال فربیون حدیث برمثقال وکوکرجن زبلی ایکی مثقال بو
مجموعی سحق اولنور بعده خل ثقیف ایله یوغریلوب قصد وعلاجه باشنه اغزاولان موضعه
طلا اولنور آخر فربیون ملح وبورق ایله طلا اولنور آخر فربیون مرصافی
صمغ اعرابی جندبیدستر زعفران افیون عنزروت قسط
کندر اشبو مجموعه نسرابی صوی ایله طلا اتخاذ اولنور آخر بارد اولان
خوذه وشقیقه صداعلرینه جید اولان اطلیه دن اولور حجر فصدی
ایله طلا ایلمکدر بوطلانك منفعتی باشك محیط اولان بارد اغریه
وکذلك بارد اولان بارم باش اغریسینه نه قدر بو اغریلر مزمن ایسه
نفعی شدید اولور آخر فلفل ابیض ایکی درهم وزعفران ایکی درهم
فربیون بردرهم یبان کوکرجننك زبلی بردرهم ونصف درهم بومجموع

وشمدیکی حالده

معالجه

ومزمن

حجر قبطی یکون بمصر وسمیه خصائص اونه وبوکثیر الوجود فیها وهو حجر اخضر ... وهو خفیف سخیف وفی الحار والبارد کالمعتدل سریع الانحلال ...

اول دوا بودر

بی دستر

سرکه ایله حل اولنوب حب‌لر یاپیلوب طلا اولنور آخر صبر مرّ فربیون خند
افتیمون قسط عاقرقرحا فلفل اخذ اولنوب شراب عتیق ایله طلا
اولنور آخر کوکرجین زبلی و اسرخ قوردوا اولور فلفل ایکی مثقال و زعفرانک
ذکر اولنان قرص ایکی مثقال فربیون نصف مثقال و زبل حمام بر مثقال و نصف
مثقال بو ادویه‌لر مقدار حاجت سرکه ایله استعمال اولنور بر بو ادویه بر
کسر اولنوب ترقیق اولندقدنصکره بعضلر کره لبن ایله و بیاض بیض ایله
قارشدیریلوب استعمال اولنور و بعض کره خوصرقه استعمال اولنور
ولکن درجه‌لر مختلف اولور صفة سعوطات بارد باش اغریسی
سعوطاتنک بر مفرداتی مذکور اولان شونیز یعنی چورک اوتی
سعوطیدر و بر آخر جندبیدستر و مسک ایله مومیا سعوطیدر
و بعض اطبا زعم ایلدیلرکه سعتر و رقلرینک یدی ورق و خوخ لبنه‌لرینک
یدی حبه سحق اولنوب دهن بنفسج ایله استعاط اولنسه صداع بارده
نافع اولور و مجرب اولان سعوطات نافعه‌دن اولور مسک و حبه و نجیر(?)
کل وقت بو مجموع ایله مرحمک مقدار استعاط اولنور و صداع بارد ایچون
استعاط اولنان ادویه‌دن اولور شحم حنظل یاغی و یاخود اول دهن که
انده قثاء حمار عصاره‌سی حل اولندی و بو سعوطلر باش سنجیلی ایدر و بارد
ماده‌لرینک استفراغ ایدروب صداعی حل ایدر و بر قوم زعم ایلدیلر که
صداع بارده بو سعوط جمیعندن نافع و مجرب اولور اول سعوط که ورق
لحاج عصاره‌سندن اتخاذ اولنور بو عصاره اول ورق عصر اولنور
صو قاتلمز و اخذ اولنان عصاره‌سندن اول صداع صاحبنک علی الریق
بورننه اوچ قطره سعوط قلنور و بر ساعتدنصکره بنفسج یاغی تقطیر
اولنور و زیاده دسهتلو اسفیدباج حسوا ایدوب تناول ایلر و قوت انله

حاج عاقوله دیدکلری شوک کرکه
خرسانه نرجیاس آنکره اورنده اندلر
بغر و خلیج [illegible]
خطا ایلدیلر [illegible]
تصحیح ایلدم

مملوح

بلغ

جاورس طارو

مملوح اولور اول سعوط که اشقرا کوزک مراره‌سندن اوچ درهم
و مومیادن ایکی درهم و مسکدن بر درهم و کافوردن نصف درهم
اخذ اولنوب سعوط قیلنور سعوط آخر نانخواهدن بر مثقال و نصف
مثقال عسل مصفی بر مثقال و نصف مثقال بازوکولکنک عصاره‌سی
ایله جمع اولنوب بر جاورس حبه‌سی مقداری ایله سعوط اولنور ملک
اوج ایکیه بورونه تقطیر اولنمغله آخر فربیون اخذ اولنور و اول
ماخوذ ایکی ثلث مقداری خضض هندی نخ اخذ اولنوب عصاره‌
سلق ایله بوغریلور و سعوط قیلنوب بورونه تقطیر اولنور
آخر یابس بخور مریم و [illegible] سکز مثقال و بورق دورت
مثقال و سماق دورت مثقال بو مذکورلر اخذ اولنوب ناعما سحق
اولنور و بر انبوبه ایله بورنه نفخ اولنور و علیل اولان کمسنه باشنی قالدیروب
قوت ایله استنشاق ایدر آخر دورت مثقال شونیز و ایکی مثقال
قثاء حمار عصاره‌سی نوشادر ایکی مثقال بو مجموع دهن حنا و دهن
قثاء الحمار ایله معجون قیلنوب بورونک داخلنه طلا اولندقدن
صکره علیل باشنی قالدیروب قوت ایله اول طلانک رایحه‌سنی استنشاق
ایدر و اول استنشاق قوتله و ساعتده باشندن شیء کثیر نزول
ایدر و اول وقتده علیل اسی صو ایله بورنینی غسل ایلسون اول ادهان
بیاننده در که صداع بارده اولندرکه باشه ادهان تمریخ اولنور
بارد باش اغریسنده حاره اولان جمیع ادهان نافع اولور و اول
دهنلردن نافع اولورکه انلر شبت و فوتنج و مرزنجوش و شیح و نمام
و سذاب و نرغادر طبخ اولنمش اوله و قانونده ذکر اولنان ایدنلر نافع اولور

اولمق اوزره ذکر اولنور

اما دهن بلسان قانونده انک حالی بیان اولندی و بو ذکر ایدیکمز جوهر
نفوخ ایسه سعوط و قطور اولمغه صالح اولور صفة نفوخ
نافع من الصداع المزمن صداع مزمنه بو نفوخ نافعدر قثاء حمار
عصاره سی اخذ اولنور و یاخود شونیز قلیل نافع دخی فیا ایله اخذ
و سحق اولنوب بورنه نفخ اولنور و یاخود بخور مریم و نطرون و قثاء
حمارک عصاره سندن نفوخ اتخاذ اولنور فی علاج الصداع الیابس
او اصداع یابسک ماده صفراویه و دمویه ایله اولور بو نوعا قدم
بیان اوزره تکلم ایلدک اما بحث کلام بلا ماده اولان صداعده یابسه یابس
قالدی یابس ساذج اولان صداعک اولا امر ده علاجی علیلی اغذیه
مرطبه ایله اولوب سمك حید و خصوصا غذا اکثر کثیرا اولان بوغدای
صاز بسیم و سمز پلیج مرقه سی و طباهیج و قباج مرقه لری و دسومتلو
بولاماجلر که ادهان رطبه ایله تربیه اولنه بس بو اغذیه لر ایله تربیه
اولنمقدر و صکره اول علیلک مزاجنه وارت بر و دتندن تفتیش اولنوب
ایسه مزاجنه اول موافق اولان کیفیتده تنشیل ایتدرمکدر و یابس
ساذج اولان صداعده منفعتلو اولور محمود اولان ادهان
ایله سعوطات مرطبه استعمالی مثلا بادم یاغی و لعبا و بنفشه یاغی ایله استعاط
ایلمکدر و اول ادهانه بر مقدار حرارت و برودتنه تعدیله محتاج
اولور ایسه آنی معتدل اولان ادهانه بر ایله تعدیل اولنور و بعضا که
یبوست حسبیله دماغده نقصان بیدا اولوب اغوریه حاضر و مهیا اولور
اول زمان واجب اولورکه قیون و بوزاغی باشلرندن ایلکی غطاملر
تطبیخ اولنوب اندن سعوطات استعمال اولنه و طاوق یاغی و دراج
و صعوه و طیهوج و تدرج و کچی و بقر دنبه ایله اول سعوطات

ابدیمقدر

ایله استعمال

استعمال اولنور و صداع یابس مذکوره نافع اولور فالوذج رقیق ایله
علیلی باشنه ضماد ایلک و اول فالوذجک صفتی بودر حنطه و شعیر
سمیدندن قدر حاجت اخذ اولنوب سکر ابیض ایله و بادم یاغی
و یاخود قرع دهنی ایله فالوذج اتخاذ اولنوب ضماد اولنور و یاخود
اول فالوذج رقیق یا فوخه صب اولنوب سیلاننی منع و حبس ایچون
عجینه ایله تحلیل اتخاذ اولنوب یافوخ اوزره وضع اولنور فی
علاج الصداع الوجعی و رمدن حادث اولان صداعک جمیعا اصنافنه
هر برینه بو ایلکی مقاله ده صکره اولان مقاله ده باشقه باشقه
بر بابده ذکر ایکرز فی علاج صداع السدة سده صداعی نک
علاجی سنک بیلدیکک منضجات سابقه ایله اولا انضاج ایدوب
صکره مواد مفوذه لری استفراغ ایله و شیافات حبوب استعمال ایله
و صکره نطولات و اضمده و شمومات و غرغرات ایله تحلیل ایلمک
ایله اولور و باقی قالان موادی تکرار انضاج ایدوب استفراغ ایتمکله
و صکره تحلیل ایتمکله اولور و علت زائل اولنجه قدر بو ذکر اولنان
انضاج و استفراغ و تحلیل تکرارا اولنور و بونده اقدم انضاج و استفراغ
و تحلیله کیفیتی و لدیغ بیانی اولنوب سنک معلومک اولدی
اگر بو شد مزاجی حرارت اوزره اولوب و سده غلیظه اولور ایسه
انک علاجی سالکه صعوبتلو اولور و واجب اولورکه انده حار اولان
مفتحات استعمال ایدوب سده یه تفتیح ایلیه سن و اگر صداع هیجان
ایدر ایسه یاخود علاج حارده باش متضرر اولور ایسه انک ضررینی ارخاس اولان و قبض اولمیان
مبردات ایله تدارک ایدرسن و بوندن صکره الم ساکن اولدیقده سده فتح
اولنجه قدر بینه اول مفتحات حاره استعمالنی اعاده ایدرسن و بونلرک تفصیلی ذکر ایدرز

و اگر مانع اولمز اولوب ...

دلیل

في علاج الصداع الكائن من رياح والابخرة محتقنة في الرأس بسبب من خارج

من بين الرياح غليظة اولان ريحلردن حادث
اولان صداع اولا تنقيه وبخار اولان ابخره اغذيه اكلندن اجتناب
ايله معالجه اولنور جوز وحرما وخردل مثللو منفخ ومروح اولنلر كرك
بارد وكرك حار اولسون تناول اولنمق جائز اولمز وذكر مرور ايدن
نطولات وضمادات استعمال اولنور وقانونده وصف اولنان مشمومات
وسعوطات دخي استعمال اولنور وخاصة جندبيدستر ومسك استعمال
شم اولنور وآج قارنده حمامه كيرمك بو صداعه منفعتلي اولور وبو ريح
غليظلك مبدئي معدهدن اولور ايسه انك علاجنده ذكر مرور ايدن
مستفرغات استعمال اولنور وخصوصا مستفرغات نسخهلرندن اول نسخه
استعمال اولنور كه انده دهن خروع ويا خود انك بدلي اولان زيت عتيق
~~استعمال اولنه~~ واقع اوله واو صداعه كموني ويا خود عاقرقرحه ده يا زيت ولعل
كمونه مجاور اسنه جاري دوالرده استعمال اولنور وبونلردن صكره دهن آس
ولادن ايله ودهن سوسن ايله وسنبل وواتي وسعد عصارلري ايله وتسخين
وقبض اولان سائر ادويه ايله باش تقويه اولنور وكذلك بو دوالر اطرافه
دخي استعمال اولنمغه عادت جانب خلافه جذب اولنور اما ابخرهدن حادث
اولان صداع اولصداعه سبب اولان ابخره باشده تولد ايدلر ايسه اول افعاله معده
نفخ وقراقر اولماز واول اغزلري ~~[illegible]~~ وقت امتلاده اكثر
وحال خواده بعض معده بوش اولديقده اكسلمز وكذلك كثير التبخر اولان
اغذيه تناول اولندقده ارتمز وقليل التبخر اغذيه تناولي ايله اكسلمز وبو اول
علاج حشيش اولور بخارلر داغيده نطول ومعروف استعمال وباشي تحليل

قبض

قبض ويري اولان ادويه محلله ايله تقويه ايله ~~[illegible]~~ اولور وملطف مشمومات
ايله اولور وبو قدر تدبير اول صداعه كفايت ايدر واكر اول بخار مصدع
معدهدن ايسه معدهيي تقويه ايدن دوالر اكا نافع اولور مصطكي وجلنجبين
كبي وبونلردن صكره كموني مثللو ادويه استعمالي نافعدر وتجنن اول كمسنه
طعام اكل ايدروب كوكلي تجلي وتصديعه ابتدا ايلسه اكر واجب اولور كه
اول طعاملرك اوزرينه قارني بازيوق لعابي وكزبره يابسه يي شكر ايله تناول
ايليه وبزر قطونا معدهيي تبريد ايتمكدن خوف اولنور ايسه كزبره يابسه
ايله كتان تخمي استعمال ايدر وذكر مرور ايلديكي وجه اوزره باش تقويه اولنور
نطولات ومشمومات موصوفه لر ايله وعلى الخصوص مرزنجوش ايله تقويه وتعضيد
يا اكر مرزنجوش بو صداعه تماما خلاصه سبب اولور وبو صداعه دخي ماده
جانب خلافه جذب استعمال اولنور وتجنن ماده بخاريه ده زياده حرارت
اولديغي حرارتده دلالت ايدن علامتلردن احساس اولنور ايسه افيون
مثللو تسخين شديدي وكبيري اولان محللاتدن سن زياده اجتناب ايله
وبلكه اول زمان سن ابتدا ايدروب اول ماده بخاريه يي جانب خلافه جذب
ايله وغرغرات ايله تنقيه ايله وبعده معتدله اولان نطولاتي استعمال
ايله

في علاج الصداع من ريح نفذت الى داخل الرأس من خارج

واول صداعه كه خارجدن اولان ريح منافذدن دماغه دخول ايدروب
صداع احداث ايليه اول ريح خارجيه تأمل اولنور اول ريح ريح صيف
ويا خود ريح شتا ايمدي تعرف اولنور وصكره دماغه قنق مجرادن
دخول ايلديكي تأمل ايله تعرف اولنور اكر دماغه واصل اولان ريح
حاره اولوب قولقلرندن كيرديكي معلوم اولور ايسه اول قولاغه منفلي يا ياديه
ياغ وخيري ياغي ودورق اوته ياغي مقدار قليل كل ياغي ايله كسرقوت آنجي خلط اولنوب طامله دبلور

علاجلرنه حكم اولور ... تشكيلاته حكم

بو مقاله هنا افند ديمرد
بونلق ونورونلر بلع
خولق ... معلم

جيني شنبري ديريك ايلري لهم مشنوقه ديرلر

وكذلك ريح خارجي بورننه داخل اولدي ايسه اولاد وانورننه
طملو ديلور وبرنيم ذكر ايلديكمز دفق ايله تحلل اولان نطولات ايله
تنطيل اولنور كونبود والحسيل سوء مزاج حار حادث اولور ايسه
اول عارض اولان سوء مزاج حاره رفق ايله معالجه اولنوب بردن
اقلح والوايله ابتدا اولنور اكر انك نفعي اولمازا اوزن دوادن بردني
قوى اولان دوا وايله معالجه اولنور واما دماغه كيرن ريح شتائى
وبارد اولور ايسه دماغه قولاق وبورون طريقلرندن قتقيننده
اول ريح بارد داخل اولدي ايسه اول طريقلره ادهان حاره تقطير
اولنور وتقطير اولنه ادهانده قندوز خايه سي ومسك ادخال اولنور
كوكرد ونبو ايكي دوانك مقداري بونلره احتياج حسيله اولور ودخي
مرور ايدن نطولات ايله على حسب الحاجه تنطيل وتضميد اولنور ومنفخ
ومليز اولان اشيادن احتناب اولنور **في علاج الصداع** الحادث
من ابخرة ردية اصابت الرائس من خارج دماغه خارجدن داخل اوله
ردية ابخره نك معالجه سي خارجدن داخل اولان رياحك معالجه سي
كبي اولور واكر خارجدن دماغه واصل اولان ابخره حاره اولور وقليلا
حمامى ومنكرجه اولنان مواضعدن ابخرة بارده ده ويو دماغه داخل اولور
وبو ابخره حاره ده نطولات معتدله ايله تحليل اولنور اكر اول ابخره دن
اشياء كثيره دماغه تحتني اولوب اول السنه ده سدر وبو دوا حنظل وافنار
تخيل اولنور ايسه وكذلك روايح طيبه معتدله تشميم اولنمغله تحليل
اولنور كلاب وكل باغ ونيلوفر وبنفشه ياغلري قوقلدلور اكر باشده
حرارت شديده احساس اولنور ايسه كافور وصندل تشميم
اولنور واول عليل حمامه ادخال اولنوب ماء حار ايله وخطمي ايله باشي غسل وتحميم
اولنور اما دماغه تحتني اولان ابخره بارده اولور ايسه اول عليله مسك وقندوز

سالك

وضماد تجاه ومحلله لر

حالله

حمامطين اسهل ومنكرجه فاسله معلسنه در عطل

حاينه

حاينه سي قوقلمق نافع اولور واكر بونلر تشميم كفايت ايدر اكر دماغه تحتني اولان
ابخره دخانيه اولور ايسه شديدا ترطيب اولنمغه محتاج اولور ذكر وتعداولنان ادهان
ايله ومرطبات ايله ترطيب اولنور واول مثللو ادهان ايله عليلك بورنني غسل اولنور
بو طريق ايله كه عليل اول ادهاني استنشاق شديد ايله استنشاق ايدوب فوق جانبنه
دهن جذب ايدر وبعده فوقه محافظه ايدوب دهنك مستنشقي نزولندن منع ايدر
ودهنك فوقني دماغه وارديغي نظر ايتدكده فوق جانبندن حفظ وحبس ايلديكي
دهنك سيلاني تخليه ايدر حتى اول كنزوكنزويه سيلان ايدر قانونك بوكلامندن
فهم اولنور كه استنشا رجائز دكلدر بلكه كنز وحالي اوزره ترك اولنور وبو وجهله دهني
استنشاق اول ابخره دخانيه حل اولنجه قدر تكرير وتجديد اولنور وكذلك عليلك بورننه
كل صوي وخلاف صوي ايله دهن مزبور اوزره غسل اولنور وبو صولر ثخين
اولنوب اول عليل اول اخاذ اوزره معتاد كثيره الكاب ايدر واكر اول ابخره دخانيه دن
آفت وسوء مزاج تولد ايدر ايسه اكثر حالده كبريت دخانندن وزرنيخ دخانندن وبونلر
بومثللو دخانلرك دماغه اصابتندن سوء مزاج تولد ايلديكي كبي دهن قرع ايله
فرع كافور استعمال اولنور زيرا كافور تبريد ايدر ودهن ترطيب ايدر وحار يابس اولان
دخانلرده مضرتلرينه على الاشتراك دفع ايدرلر باذن الله تعالى وكذلك كافور دهن خشخاش
ايله يعني مادر ودهن ايكيسي استعمال اولنور واول عليلك اولريني موضعنده ومبيتنده
خلاف بيراغي ورياحين طيبه دوشنر **في علاج الصداع الحادث من الروايح**
الطيبة اكر صداع رايحه طيبه دن حادث اولسه واول طيب رايحه حاره
ايسه وضرري يبوست جهتيله اولنوب حرارت ايله اضرار ايلر ايسه اكر رايحه
بارده ايله علاج اولنور مثلا رايحه مسك وزعفرانك لاحق اولان ضرري كافور و
صندل قوقلتمغله معالجه اولنور وكذلك كافور شمندن حادث اولان ضرر مسك
وزعفران قوقلتمغله علاج اولنور اما طيب رايحه نك حضرري يبوست وتجفيف دوغري اولور ايسه

في علاج الصداع الحادث من الروائح المنتنة رائحهٔ منتنه‌دن حادث اولان صداعك علاجی رائحهٔ طیبه تشمیم ایله اولور لکن
کیفیتی مضاده اولمق شرطیله یعنی منتنه اولان رائحه نه حارّ اولور ایسه رائحهٔ طیبه‌ده برودت اوله یا فنکیحون بو قیاس اوزره
اولمز اگر اول مصدوع اولان رائحهٔ منتنه‌ده تخفیف و تیبیس اولورسه احتیال اولنوب انده مقابلنده استعمال اولنان
رائحهٔ طیبه‌نك رطوبتی اولنلر استعمال اولنور مثلا ذکی الرائحه اولان نیلوفر و بنفشه استعمال اولنور و ذکی الرائحه
اولان خلافك دهن ایچون مزیت واردر حرارت کیفیتی ایله اذاسی اولان کرایهٔ طیبه و کرایهٔ منتنه اولان رائحه‌دن
مقابل و مقاوم اولورسا [illegible] وعلمدن منفعتی اکثر اولور

صح

اول صورتده مسکك ضرری دفعی علاجنده کافور شم ایتدرمکله اکتفا اولنمیه
بلکه ممکن اولور ایسه ادهان رطبه اسعاط ایله مسکك ضرری تدارك اولنه مبردا
و آنکله معالجه کافی اولور و اگر یالکز ادهان رطبه ایله اسعاط کفایت ایلمز
ایسه اول زمان ادهان مذکوره‌یه کافور دخی ادخال اولنور و بونلرك عکسنده
دخی بو قیاس اوزره جریان اولنور یعنی رائحهٔ مصدّعه بارده اولور ایسه
و یاخود حارّه اولوب ترطیب ایله مضرّ اولور ایسه هر نه قدر بو مذکور نادر الوقوع ایسه
بولندیغی وقتده انلره دخی اضدادی ایله معالجه اولنوب انلره مسك و زعفران
تشمیم اولنور و ادهان یابسه ایله اسعاط اولنور و کفایت ایلمز ایسه
اول ادهانه مسك خلط اولنور

في علاج الصداع الحادث من الخمار

خمار صداعنك علاجنده اوّل امرده واجب اولورکه معده تنقیه اولنه
سکنجبین ایله طورب تخمی سق ایدوب قئ ایتدرمکله و یاخود دکور عصاره
سکنجبینی سق ایدوب قئ ایتدرمکله و یاخود انقرابادینده مذکوره اولوب ماء فاتر ایله
و سنك مقلوملی مقیّئات لینه و مقیّئات متوسطه استعمال ایدوب تنقیه
و تنقیه ایتدیرلور اگر اول کسنه‌یی قئ ایتدیرمك اقتضا ایلمز ایسه و یاخود
قئ اقتضا ایدوب لکن ایتدیرلین قیدن تمام استفراغ حاصل اولمیوب
بلکه معده‌ده ماده‌دن بقیه قالور ایسه اول زمان ایارج ایله اسهال اولنور
لکن اول ایارج سقمونیا ایله تقویه اولنور [illegible] معده‌ده زیاده مکث ایلمسون
ایچون و اگر اول کسنه‌ده حرارتلو مرض اولوب مسهلات حاره استعمالی مضرّ اولور
ایسه اول زمان علیلك طبعی هلیلج کابلی طبیخی سقی اولنمغله اطلاق اولنور و یاخود
اطلاق اولان شراب فواکه استعمال اولنور و اگر علیلك نفسی بونلره کراهیت ایدوب
استعمال ایلمز ایسه اول علیلك طبیعتی ماء رمانین سقی اولنمغله اطلاق اولنور
لکن بو شرط ایله‌که اول سقی اولنان ماء رمانین شحمی ایله اولوب سقمونیادن

مقدار

غرغره

مقدار قلیل ایله تقویه اولنوب سقمونیانك حرارتندن خوف اولنمیه ذکر اولنان استفراغ
حائل و حاجز اولوب هیچ بری استعمالی ممکن اولمز ایسه اول زمان علیل حمامده
موجود اولان شرابك هضمی اولنجه تنویم اولنمق لازم اولور و شرابك هضمی اولدیغی
علیلك بولی شراب لونندن اولمغله ظاهر اولور و اول علیلك ایاقلری ملح ایله و بنفشه
دهنی ایله اوغیلور و اطرافلرینه بابونه نطولی صب اولنور و صکره اول علیل حمامه
ادخال اولنوب شدید التبرید اولمیان دهن ورد ایله باشی استغراق و استیعاب
اولنور و مرجمك و قوروق حقلولری ایله تغذیه اولنور و کذلك غرا کرنبه‌نك یعنی لاحنه
ایله تغذیه‌سنك اولیاتی خاصه‌سی واردر باشده بخار منع ایدر و جالینوس دیدی که
اول خمار اولان علیلی کوکرجن پلازی ایله تغذیه‌نك صداع خماری دفعنده خاصیتی
واردر شیخ علیتی بیان ایدوب دیدی که زیرا کوکرجن پلازی دم رقیق تولید ایتکله
شرایینی تولد ایدن بخاری باشدن منع ایدر و واجبدر اولورکه اول علیله سن
فاکهه قابضه ویرسك و ایچکی شرابی یالکز صو قیلمه‌سن آخر شراب
سقی ایلمیه‌سن لکن اول علیلك معده‌سی ضعیفه اولوب استرخاء معده‌دن
خوف اولنور ایسه صوووق صو شربنه استکثاردن منع ایدرسك و اگر اکثر
انار صوینی و ریباس صوینی و خاصه ریباسك ربنی و اجی قاونی اکشیسنی
و خاصه اول اکشیسنك ربنی سقی ایدرسك و ایوا و المه ویررسن و اول علیله
کزبرهٔ یابسه‌سی اوزرینه سکر ایله سفوف ایدوب استفاف ایتدیررسن و بو مثللو
سفوفلر صداع خماریسی اولان علیله نافعدر و بونلردن صکره اول علیلی اویودیرسن
و تسکین ایدرسن یعنی حرکتدن منع ایدرسن بو نوع صداعك علاج اصلیسی
تنویم و تسکین اولور علاجلر بونلره معین اولور نعم معالجاتدن صکره بیله
صداع حرکت اوزره باقی اولور ایسه بو معالجاتی اولکی دفعه کبی تکرار ایدرسن

علاجلری

وآنك غداسنی مبرّد و مرطب اولان اغذیه‌لردن قیلرسن و بیرطه صاروس مثللو ایله
غداسنی تلطیف ایدرسك و علیلك اوزرینه کثیر اماء حار صبت ایدرسن
و بونلردن صکره بنه سن او علیلی اویتمغه اشتغال ایله قادر اولدیغك مقدار
تنویم ایله اکر او علیلده غثیان اولوب بو معالجه‌لر ایله غثیان دفع اولمزیغله
صکره بنه صداع باقی اولور ایسه او معالجه ولنان ادویه‌نك اجیندن کل یاغی
اخراج ایدوب باقیلری ایله تکرار معالجه ایله زیرا اول زماننده کل یاغنك مضرتی
اولور کل یاغی استعمال باشی تقویه ایدوب و بخار باشدن منع اتسون
حیوایدن بو غرض حاصل اولدیقده صکره حاجت مندفع اولور لیکن کل یاغی
ادویه‌دن اول حالده اخراج اولنور یقین اینك مکاننده یا دیه یاغ غرقا استعمال
اولنور بعض اول یاغ ایله باش احاطه اوزره طلا اولنور دماغده انجرّه‌یی تحلیل
ایلسون اکر دهنی یا بونج ایله خو صداع زائل اولمازا ایسه سوسن یاغی غالبا ایله
تجربه‌در و بونلردن صکره حمار خفت بولوب اختلاط اوزره اولور ایسه اول زمان
علیلی سن آز آز بر بریرسن و باخود صا الخمص الرسك و انك غداسنی اول
زمان سمك رضراضی و الکبیج اولشن خروس بجی و بقول بارده ایله مطبوخ بلچ
آنی قیلرسن و لایق اولورسه اول توتمز کورایله تغذیه قورنله و عقبنده یوریتمله
منع اولنه بلکه زمان تغذیه‌دن اوچ ساعت صکره یریدیله والحاصل اول
مخموره اولی اولان نوم ایله و یاخود سکون طویل ایله هضمی منتظر اولوب
معده سنی تخفیف ایدجك قدر توقف ایلکدر اندن صکره اکر او کمسنه محرور ایسه
سکر سکنجبینی استعمال ایلکدر اکر او علیل مرطوب ایسه عسلی سکنجبین
استعمال ایلکدر و اندن صکره ایقلرینه اقبال و التفات ایدوب تعب
و برمیه‌جك مقدار مشی خفیف ایله مشی ایدوب و یاخود آخر وجه ایله غیر تعب
اولان
ایله

ایجون

و خروس خصیه‌سی

ایله ایا قلرینی تحریك ایدر او علیل یا لکز سرکه و مری اکل ایتمکدن اجتناب ایدر
اکر سرکه‌نك تناولنی آنك حالی مقتضی اولور ایسه اول زمان اصناف خلدن حاذق
دیر بکلرسرکه‌یی تماما غداسنی اصطباغ طریق ایله اکل ایدر بعض ایتمك
مثللو برنسنه‌یی غیری حاذق سرکه‌یه بولستدروب اکل ایدر و او علیل
قلیلا یوریدیلوب بعده حمام و آنرنا استعمال ایدر بکلور و آخر الامر
بنه واجب اولورکه نطولات معتدله ایله بینه تنطیل اولنور و خفیف
اولان طعام ایله صکره تغذیه اولنور صفة دواء الخمار بزرهند با برز
کرفس و منقی آنیر بادرنجبویه و سماق و عدس مقشر و کل و طباشیر بو مجموع
اخذ اولنوب وزنلری برابر قیلنور و جمیع اولنوب مجموعندن اوچ درهم
مقداری برقیه اطاکافور ایله و برو قیه ماء رمان و باخود ماء ریباس و
و یاخود اغاج قاوونی حماض و یاخود اغاج قاوونی رُبّی ایله شرب اولنور
فی علاج الصداع الحادث من الجماع جماعدن حادث اولان صداعك
سببی بودر که جماع حس ایله یبوست دماغ حاصل و یبوستدن صداع حادث
اولور و انك علاجی صداع یابس بابنده ذکر اولنان معالجه‌لردر که اول
علاجلر مرطبات نکه مزاج رطوبته میل ایتدرلیلیکنه صکره استعمال
اولنور و جماعدن صداع احداث ایلدیکی یاخود ایکیجو نزرکه بدننده اول
کمسنه‌نك امتلاسی اولور و جماعده بدنینه و نفسیه حرکتلردن مرکب
اولان حرکت اول امتلا اوزره واقع اولمغله مواد امتلایی اثاره و تحریك
ایدر و ابخره‌یی عصبیه‌یی نشر ایدوب باشه صعود ایدن بخار صداع احداث
ایدر لیکن بدنی ممتلی اولوب جماع ایلدیکدن صکره صداع عارض اولنه کمسنه‌یه
واجب اولورکه علاجنده فصد ایله باسلیقه و صکره اسهال ایلیه اکر ایکی سرحف

حماض نزد

اولان

واجب اولور ایسه و یاخود بر واجب اولور ایسه و بونلردن صکره ادهان
مقویه ایله دماغ تقویه اولنور دهن ورد و دهن آس کبی دماغ مقوی اولان
دهنلر استعمال اولنور و کذلک اول قوی صولر استعمال اولنور که انده کل و
آس غلی اوله مقوی دو الطبیخ اولنمش اوله و اول علیله هضم سریع و کیموس
جید اولان اغذیه لر اطعام اولنور و جماع اندن منع اولنور و اکر جماعی ترک
ایتمک ممکن اولماز ایسه اچ قادننه جماع ایتمکدن منع اولنور

فی علاج الصداع الکائن عن ضربة و سقطة

و تدبیر من تعرض له زعزعة الدماغ و الشجة ضربه و سقطه دن حادث اولان صداعک معالجه سی
بابنده ساکن و اجباء لورکه سنک مقصد اقصاک وجعی تسکین ایتمک
جانبنه اوله و ماده یی موضع الملاذن تبعیده اهتمام اولنه یه استفراغ ایله
و ماده یی خارجه اخراج ایله و یاخود موضع الملک جانب خلافنه جذب
ایتمکله و اکر ضربه و سقطه ده جراحت حادث اولمز ایسه اول جراحت
مدملة اولان ادویه ایله معالجه اولنور ادمال ایلیسون ایچون لکن موضع
جراحتده سوء مزاج اولدیغی ادمال ممکن دکلدر بلکه واجب اولور که
اول جراحتک ناحیه سی و بولندیغی عضوک مزاجی تعدیل اولنه و بعده ادمال
معالجه سی استعمال اولنه و معلوم بیعد بلکه بو افتدک صاحبنه حافظه سی
اولسه و عقلی مختلط اولسه و تورمه باشلسه اولا اکا اعمال اولنه
و لجباء لاز بو درکه قیفال و یاخود اکحل طمرلرن فصد اولنور و بونکله
تورمه منع اولنور و اکر اول مریضه امتلا اولوب اخلاط ایله بدنی طولو
اولور ایسه حرارتلو حقنه لر استعمال اولنمق واجب اولور حتی شحم حنظل
ایله حقنه اولنور لکن حمی اولور ایسه انجق حقنه معتدله استعمال

اولنور

اولنور و اکر حقنه استعمالندن مانع اولور ایسه اولوقتده حمال اوله ملینه
قوقیاحب مثللولر ایله استفراغ اولنور و اکر حما اولمیوب [illegible]
حادث اقل بر نوع حرارت وار ایسه بینا او لحب ایله استفراغ
اولنور و استفراغ او لحرارت قلیله حبیله ترک اولنمز و رمک
ضرورتلرن امن حاصل اولسون ایچون و واجباء لورکه اول علیله
سن نظر ایلیه سن اکر ضربه و سقطه ده جراحت حادث اولدی
ایسه اولا اول جراحت اولان عضوک مزاجنی تعدیل ایروب
و حد ملا ایله جراحتی معالجه ایلیه سز ذکر قریبا مرور ایلدیکی اوزره
جراحت بولندیغی ناحیه نک مزاجی تعدیل اولمدیقجه معالجه ایله
اول جراحت ادمال بلمز و اکر اول حرارت قلیله ده بوغیب مفوق
اولان ضماد ایله موضع جراحته ضماد ایدرسک و اجباء لورکه اول
ضمادک صویی ماء آس و ماء خلاف مثللو صولر اوله و آنک ادهانی کذلک
آس و سوسن و ورد دهنلری اوله و سائر اخلاطی بعض اجزالر اولور
اولدکه انلر قابض و لطیف [illegible] اوله کل و اکلیل الملک و قصب الذریرة
و بابادیه و طین ارمنی و شب یمانی کبی دوالر اولوب شراب ریحانی ایله ضماد
اولنه و بعض کره بولحن الزک الحنه یا الکز ادهان ایله ضماده قصد اولنور
و اول ادهانی استعمال ایدن لسته اول الدهانی مفترا [illegible] حسب ایروب
دوکر زیرا اول ادهانک قلیلا برودتنه وجع حادث اولور و ورمک
حدوثه خوف اولنور و اول علیله واجب اولورکه حمام و شراب غضبدن
و کذلک جماع و مسکندن اولان اغذیه لرن حذر و اجتناب ایلیه و اکر ضربه
و سقطه موضعنه تورم ابتدا ایدر ایسه اول زمان بلا دعدک قبضتو [illegible]
اولوب و بکی بیدر اولان نار قبوغی و جلنار و مرجمک و کل مثللو قوابضی ایله استعمال
ایلیه یعنی بو قوابض طبخ اندوب صویی ایله باشنی غسل ایده و کذلک [illegible] ضماد ایلیه

اول علیله

بلغ

بلغ

[illegible]

وبونلرن صکره اول ادویه کر استعمال ایلیه کم انده قبض وتبرید ما عدا تلطیف
خواوله ماء سرو وطرفا وایوا وکونلک گل واکر ضربه باشده زعزعه حادث
ایلدی ایسه واجب اولورکه سرعت اولنوب صو ایله ویاخود بال صویی
ایله اکه قره باش ایچره لر زیرا انکله زعزعه نک مضرتندن علیل خلاص
اولور بمشیئة الله تعالی ومعلوم بیوریله که اکر اغرو والم دماغک حجابنده
واصل اولور ایسه انده خطر عظیم اولور واکر ضربه ایله دماغدن
قان چیقر ایسه واجب اولورکه تمکین اولور ایسه اول علیله طاوق
بینیسی سقی اولنه وآنک اوستنه اکشی نار صویی سقی اولنه وفجن
بو علاج ایله ورم تحلیل ایدرسک یعنی دماغک قاتنده خروج کلسه
اول زمان طاوق بینیسی سقیسنی تأخیر ایدرسک اوچنجی کونده صکره وفصدن
صکره سقی ایدرسک بو مقامده نسخه مختلفدر بعضنده واذا حللت
الورم اخرت من سقی الادمغة الی بعد الثالث وبعد الفصد ایضا واقع
اولمشدر واصل نسخه ده اخرت بدلنه الکرت واقع اولمشدر باقی
ترکیب نسخه اولی کبیدر لکن سیاق کلامه مقتضی اوزره اخرت
نسخه سی اولی اولمق کوریلور الله اعلم

علاج فی الصداع الکائن عن ضعف الرأس

ضعف رأسدن حادث اولان صداعک علاجی باشده اولان سوء
مزاج تبدیل وتعدیل ایله اولور وراسک مزاجی باشه مضر اولان اغذیه ١ اولنمغله
معطره تناولی ایله اولورکم انده تلطیف وقبض اوله وصداعی
محرک اولان اسبابک ترکی ایله دخی علاج اولنور یعنی کلیاتده مرور ایلدیکی
قواعد اوزره ضعف صداعک سببی منفعلیدر وبعضده اوله سبب
منفعله مقارن اولان سبب فاعلی کرک حاره وکرک بارده اخلاط

ردیکی

اول مواد مجتمعه یی
ردیکی نک معده ده اجتماع اولور بو صورتده واجب اولورکه مواد مذکوره استفراغ
مستفرغ اولان ادویه ایله استفراغ ایلیه لر زیرا مواد مذکوره استفراغ
اولنمدیغی مجرد تقویه رأس مفیده اولمازدر وواجب اولورکه استفراغ موادن
صکره اول علیلی تغذیه ایدوب غذاسی هر وجهله محمود اولان وایدن
قوه محلله تولد ایدوب وهضم وقبول ایدن غذا الویریله بس بو ایکی خصلت
جامع غذا بولنمز ایسه یعنی هم انهضام وسهولت ایله قابل وهم کندوده — کندوده موجود
قوه محلله متولد اولوب بو ایکی خصلت جامع غذا بولنمز ایسه اول زمان
اول ایکی خصلتدن علیلک قنغیسنه احتیاجی زیاده ایسه واشد
احتیاج ایله محتاج ~~ایسه اول خصلتی تعیین~~ غذا ایله علیلی تغذیه
اولنه اولور وعلیلی تغذیه وقتنده اولا استحمام عقبنده اولان
اولا غی وقت اولور وآنلره دخی واجبدر غشیه لرینی تخفیف ایدن اغذیه لر
ایله طعاملرینی حمایه ایدوب اکل ایلدکلری اطعمه اثناسنده قورق خاص زیتون
وبینی ادخال ایلیه لر زیرا بو اغذیه لر فم معده یی تقویه ایدر وابقراط حکیم
بو علیله مطلقا شراب شربنه رخصت ویرر اما جالینوس ذکر ایدر اول علیل
شرابین صو ایله ممزوج ویاخود ریحانی ورقیق اولان شرابی ویاخود
اول ایکی صنف قادر شذیروب شرب ایلسون یعنی من بین الاشربه اول
اوچ صنف اختیار ایدر

فی علاج الصداع الکائن من قوت حس الرأس

حس دماغک قوتی حس ایله اولان باش اغریسنک علاجی بودرکه دماغک
حسی تبلید اولنور یعنی حسک ذکاسی ازاله اولنور دماغک غذاسی تغلیظ اولنمغله
وعلیله من بین الاغذیه حنطه وشعیر ولحم بقر دخی متخذه اولان اذهان اطعام
اولنمغله اکر علیلک هضمی قوی اولور ایسه واکر ضعیف الهضم ایسه ماء الشعیر
وفروج ولحم سمکدن متخذه اولان غذا ایله تغذیه اولنور وبعض مخدرات شرابی شراب خشخاش
مثللو سقی اولنور وبعض کره دخی شراب خشخاش ایله باشنه طلا اولنور

اولا صلاع علك

في علاج الصداع الكائن عرضا للحميات والامراض الحاده حدثلو اولان
مرضك وحمانك عرضيله كيمسه مرضك اشتدادر وقتنده عارض
اولوب مرض خفت بولديقده زائل اولور وصداعك كيمسنده زائل
اولميوب مرضك خفتنده وحمانك فلتندن نصكره دخي باقي قالور وحميانك
عارض اولانلري بش اغرسيني قريضله قلق واضطراب احداث ايدر حتى
اول صداع هر نه قدر حمانك عرضي ايسه قلق واضطرابي حسبيله حمايه
زياده ايدر و اول صداع بولك دفعنه ابيض اولماسه و بولك حمادنولي
كبر اولماسه دلالت ايدر لكن اول مريضك نوبي حمادنولي كبر اولماسه نصكره
اول صداع حالا موجود اولديغنه دلالت ايدر و بعض صداع مقدما
موجود اولوب حالا لاحق اولديغنه دلالت ايدر نبس ايكي مرضه برنسنه
نعيشله سائر ادله يه احتياج اولور و بو صداعك علاجنده صواب
اولان بودركه زيت انفاقيله دهن ورد اتخاذ اولنوب اول دهن ايله
وياخود معتاد اوزره بولنان دهن ورد ايله عليلك باشي استفراغ اولنور
وكذلك دهن ورد ايله سركه دخي اول مريضه لخلخه اتخاذ اولنور و
ايام شتاده وحمانك لين وخفت وقتنده جفلز قيالنور و ايام صيفده
وحمانك شدتنده صندل استعمال اولنور و اول صداع ايارجه و خشخاش
وبنفشه وكل طبخ اولنوب طبيخ ايله تنطيل اولنمق نافع اولور اگر
حمانك اول صداعه سبب اولديغي حدتي حسبيله اولور ايسه و اگر
حدتي حسبيله اولميوب بلكه كثرتي حسبيله اولور ايسه ذكر اولنان معالجه
بر ايله علاج اولنمز بلكه استفراغ اولنوب دفقه ايله تحليلي اولان
دواكر وصليبه مثلا اوزيت استعمال اولنور رحمه الله تعالى وعصا الراعي
وياخود مرزنجوش وعصا الراعي طبخ اولنمش اوله اكرسق اول الجزء

استعمال اولنور

تحليلن

تحليلن رائحي وتصويب ايدر راسيك وحتى بعض قدما راى ايلديكي اول كثرت ابخره حتى
حاده باشي اغريني كسنه ايدر بابونج ايله طلا اولنور و اگر شدت وجع
حسبيله مخدرات ومنومات استعماليه محتاج اولور ايسك اول ادويه نك
دخي استعمالي ايدرسك لكن حذر وتقليل اوزره استعمال ايدرسك و بعض كره
موادك باشه ارتفاع وصعودني سويق وبزر قطونا استعمالي دفع
ابتداء مرضده منع ايدر و بو سويق وبزر قطونايي مريضه سقي ايدرسك جائز اولور
وبعض كره دخي موادك ارتفاعي كزبره ودهن ورد ايله منع اولنور و كذلك
بعض كره احتجام دخي اولنور و اگر بو مرضده مريضك اطرافي شد و استعمال ايدرك
باغلريني حل ايدروب چوزديكله اطرافي اسی صواجينه وضع ايدرسك
وجميعا بو دوالر ايله اول صداع زائل اولمازسه مضد وعلك باشني تراش
ايدروب باباديه وخطمي وبنفشه وحسك ايله مخلوطا تضميد ايدرسين و
بعض كره دخي حجامته وارسال علقه احتياج اولور و بعض كره دخي حمر و
امراض حاده زائل اولدقدنصكره صداع باقي قالور انك علاجي اول عليلك
غداسني تبريد وترطيب ايله وباشي كل ياغي و باباديه ياغي ايله تقويه ايتمكله
وهر كونده ايكي كره اخشم وصباح عليلك الدرينه وايا قلرينه اسی صو
دوكمكله وبنفشه ياغي ايله اطرافي مرخ ايتمكله اولور و مرض مرتبه انحطاطه
واردیغی علاماتي ظاهر اولدقده ملطفات ايله دخي اعانت اولنور

في علاج الصداع البحراني بحرانده اولان صداعك معالجه سي تكريباني بودركه
عليله نظر اولنور اگر انده غثيان وتقلب نفس وعليلك شفه لرنده اختلاج
وباشده ونحو اولور ايسه والحاصل ماده نك فوق جانبنه توجهي علامتي
اولور ايسه قيء ايله اعانت اولنوب اگر مسخن سكنجبين ومقيئات باردة سقي اولنور

واكر علیله قراقر اولوب وایكی جنبنده نفخ اولورسه بالجمله موادك جانب
اسفله میلنك علامتیدر وار اسیلیجی آنك طبیعتی تلیینه جعلن اولان
ادویه لراكه سقی اولنوب شراب اجاص كبی جلاب ایچنده نقوع قیلنمش اجاص
كبی مزلقات خفیفه لرو ویریلور ولكن اجاص بو بیسیون ایچون اولا آكنده
ایله غزا اولنوب مواضع متعدده ده ثقب اولنوب بعده جلاب ایچنده طبخ
نقع اولنور ویاخود اول علیله تلیین ایچون بنفشه شرابی وتمر هندی
شرابی وشیرخشت وبونجه ایجه جارر اولان علیلنا قدم بش درهم مقداری
سقی اولنور زیاده ویریلمز واكر صداع بحرانیسی اولان علیلك بو بیكاری ناحیه لرنده
واضلاع خلف الثندوه ارقه سی ماثل ثقل احساس اولنور ایسه وبالجمله موادك
بول یولنه میلی احساس اولنور ایسه اول علیله مدرر اولان سكنجبین
ایچنده بزر بطیخ وبزر خیار مناصفه القا اولنوب سقی اولنور واپوا خوف (?)
اطعام اولنور زیرا بودواهم ادرار ایدر وهم باشدن بخاری منع ایدر
واكر بحرانی صداع اولان علیلك كوزینه شعاع متلون نسنه لر كورینوب
وكوز اوكنده حمرت وصفرت مثللو خیالات اولوب ومدت طویله حتی
برو بورنی قانه ممش اولور ایسه اول علیل سركه ایله وسركه بخاری ایله
اقصر دیلوردی بورننه مخشنات نفخ (?) اولنوب بورنی متخلخل قیلنور و
یاخود مفاجئه شمسك شعاعی آنك كوزی محاذیسنه ومقابلنه قیلنور
اكر ممكن اولور ایسه وبونلردن صكره نبضه نظر اولنور اكر نبض موجی اولوب
وجلد هم ملایم اولور ایسه تركنور بحرقات استعمال اولنور كرك اول
استعمال دلك اولسون وكرك شرایله وكرك باشه تنطیل ایله اولسون ایله
وواجب اولوركه اول معرقات ایله معتدل تنطیل اولنه زیاده حار وباخود
بارد اولمیه واكر صداع بحرانیسی اولان علیلك قولاغی اردنده وباخود قولاقلرنده
ویاخود ارقه لرنده بعض اوبلغنك وتسبیق حللرنده لذعه مشابه وجع اعتبار (?)
اولور ایسه موضع وجعه اوزرینه جزاب اولان نعنع وكرفس ایله سمن عتیق اللونه ر

صماد

ضماد اولنور وبعض كره بلا اشرط اول محللرده محاجم وضع اولنور ابدوب
اینكلیچونكه بو صنع ایله باشغرا ولان مواد اول مواضعه نزول ایله
نوزم ایدر **فی علاج الصداع الذی یدعون انه یكون بسبب الدود**
ذكر مرور ایلدیكی اوزره بعض كره دماغده دود تولد ایدوب اندن
صداع حادث اولورمیو اهل هند دعوا ایدرلر ایدی وبر قوم انلرك
مرعالرینی انكار ایدوب دماغده دود تولد ایلمز دیرلر ایدی پس
اهل هند دعوا ایلدیكلری صداع واقع ایسه اول مثللو صداعك
معالجه سنده واجب اولوركه اولا بالجمله بدن وخاصه دماغ تنقیه
اولنه وصكره ایارج فیقرادن مقدار قلیل ایله استعاط اولنوب
هر اسبوعده اول سعوط بر قاچ كره تكرار اولنه وتكنن انف حرض
باسنه برزم ذكر ایلدیكمز ادویه نك كلیسی استعمال اولنه وبطیندن
تولد ایدن دودكه قاتل اولان دوالرك كلیسی استعمال اولنه شفتالو
یپراغنك عصاره سی وتوت اغاجنك كوكی عصاره سی وصبر مثللو ادویه
كبی بالجمله استعمال اولنه وبونلر عقبنده واردیجی دماغ تنقیه ایدن
سعوطات ومعطوسات سندن بیلدیكك اوزره جمله سی استعمال اولنه
فی علاج الصداع الكائن بعقب النوم والنعاس نوم ونعاس
اردنجه حادث اولان صداعك علاجی بودركه قریبا بیان اولندیغی
اوزره جمیعا بدن وراس تنقیه اولنه وبو صداعه نفع اولور صدغلر
وجبهه یه رماد وخل ایله ضماد ایلمك ورمادك یعنی كولك افضلی
انجیر اغاجنك كولی اولور **فی تدبیر اصناف الصداع الكائن بالمشاركه**
بیلنز بو نوعلرینك بیانده كلام جامع ایله ابتدا ایدوب بیلنز دیرزكه

دماغه مشارکتی اولان اعضالردن برینه مشارکت ایله باش اغریسی حادث
اولور ایسه اول عضو مشارکك معالجه سنه اعتنا اولنوب اول عضوك
استفراغنه خاص اولان ادویه ایله اول عضو استفراغ اولنه و اول عضوك
مزاجی تبدیل و تعدیل اولنه و بو تدبیر ایله معا انك باشی مقویات ایله تقویه
اولنه باشه چیقان اسباب صداع قبول ایلمسون ایچون و اول تقویه
صداعك زمان ابتداسنده مقویات بارده ایله اوله کل یاغی کبی و سرکه کبی
و زمان ابتدادن صکره اولان زمنده اکر ماده حاره و کیفیت حاده اولور
ایسه دائما مقویات بارده ایله باشی تقویه اولنور و اکر ماده بارده ایسه
زمان ابتداده مقویات بارده استعمال اولنه صکره زمان ابتدادن صکره اسی
اولان زمنده مقویات بارده ده مقویات حاره یه انتقال اولنوب یا دیکی
و آس یاغی ایله تقویه اولنور و یا خود اول دهن ایله باشی تقویه اولنورکه انده
سروك صمغ حل اولنمش اوله و یا خود اول دهن سروك یپراغی و عصاره سی
ایله و اثل ایله اتخاذ اولنمش اوله بس عضو مشارکی بو وجه اوزره استفراغدن
صکره کرکدرکه سن تأمل و فکر ایلیه سن که مشارکت جهتیله عارض اولان
صداع حالا عرض اولمقده اوزره باقیمیدر یوقسه دماغده اول عرضی مکن
و ثبت ایدوب بمرض اصلی یه استحاله ایلمش میدر آنی تعرف ایدوب بیله سن
و کذلك ماده لی و کیفیتده تعرف ایدوب بیله سن که ماده حاره و کیفیت
حاده میدر یوقسه عکسی اوزره میدر بیله سن و بعد التعرف هر برینك
معالجه سنی بیله سن بیك وجه اوزره قیله سن اما اول صداعکه سافله اولان
آفت جهتیله دماغه عارض اوله انك صاحبی احساس ایدرکه سافلدن برشی
باشنه چیقر و اول صداعکه واجب اولورکه اکر مریضك امتلاسی وار ایسه
صافن دیدیکلری طمر فصد اولنه و سافلره حجامت اولنه و بدنی اصطمخیقون
ایله تنقیه اولنه و اکر اول مریضك امتلاسی ظاهر دکل ایسه الکی سافلری ادیه یده
و اردخه قورشد و ربط اولنه و اباقلری ملح ایله و خیری دهنی ایله دلك اولنه و
اکر ایاغی قلرده اول آفتك ابتدا ایلدیکی محل بیلنور ایسه اول محل کی اولنه

و محل کیه

ذکر اولنان

کتاب خامسده جوف بابنده اصطمخیقون موضعنده الحمد باب عنوانی تلکندن کاملاً ذکر اولنور و منافعی منه

الحارث برندن

و محل کیه مفرح دوا الورد وضع اولنوب تفریح و تقییح اولنور اما جمیع بدندن و اعضا
اخره تصاعد ایتمکله بالمشارکه حادث اولان صداعك علاجی بودرکه اول الحرویه
تولید ایدن حما مثللو مرضك دورندن اول و نوبتنده مفرح اول علیلك فاکهه اطعامی
اولنور و فاکهه بولنمز ایسه آکه ماء بارد سقی اولنور هر نه قدر علی الریق اولور
ایسه کذا ذکر اولنان اطعام و سقی ترك اولنمز و فواکه ادراسندن بو مریضه زیاده
موافق اولان سفرجل و تفاح اولور و کزبره ایله حقنه بوبابده انتفاع اولنور
و کزبره بخاراتك صعودینی منع ایدر و کبد مشارکتی ایله اولان صداعك علاجی حقی
بو منوال اوزره اولور لکن صداع کبدیه مخصوص اولور ادرار ایله و کبدك
اوزرینه ضماد ایله اولان معالجه لرکبی ضماد ایله معالجه اول زمان اولورکه کبدك
باشنه حاده صعود ایتمکله صداع عارض اوله و من بین اصناف الصداع
معدیه نك و علی الخصوص فم معده نك ضعفی جهتیله حادث اولان صداعك صنفی ایکی نوع
حادث اولورکه معده فاسده اولدقلری اضمحلال و ازدیاد اولان مواد قبول ایدر و انکله اولان
کیلوس اوغا فاسد اولوب صداعه سبب اولور و بو وجهله حادث اولان صداع خواده بعض
آج اولدقلری حرکت ایدر و انك علاجی بودرکه غدا اسندن برقاچ لقمه قوریق صوینه
و یا خود ریباس صوینه طالیر بلور بو طریلور و یا خود لقمه لری رایحه سی طیبه اولوب
قابض اولان فاکهه دوبنه غمس اولنور و خبز دخی و یا خود بغداد اونندن بولاچ
طبخ اولنوب جیب ماء ایله حموضت اوزره قیلنور و دفعات ایله حمض اولان جسوکر
استعمالی استکنادا اولنیم فم معده یی تقویه ایدر و بو اثناده غثیان اولور ایسه
اول علیل قی ایتدیریلور و بو قی ایله صفرا اخراج اولنوب علیل استراحت ایدر
و معدیه بو افت و ارابتی برودت تقی اولسیه بو اشیا الزرایحه سی طیبه و مراق
حاره اولان ادویه ایله استعمال اولنور و یا خود ادویه حرجلاب اتخاذ اولنوب
ذکر الطعمه نك لقمه لری اول جلاب غمس و ادخال اولنوب بیدیریلور و اکر حموضت مفرطه
لدغ ایدوب اکر موافق اولماز ایسه انك معده سنه موافق اولان لقمه سی جلاب سادجه
و یا خود ادویه ایله عنبر اولان جلابه غمس اولنور اکر ادویه به احتیاج اولور ایسه
ج

اولنان

وبو مثللو صداعه اولان انسانده واجب اولورکه مبادرت ایدروب صداع
اخذ ایلمزدن مقدم برقاج لقمه التقام ایدوب بولاجق حسوایله تحشی ایلیه
وتخن اولدیغی طعامدن فرجعله تح لغذارنده وهضمنه احساس ایلیه
اولدمات بر خنی کبر قبض اولان غذالردن برقاج لقمه رب فواکه
ایچنده تناول ایدرو یاخود فاکهه نك کندونی تناول ایدرو یاخود خبز
ایله حسب معز قورر خرمانتنا ول ایدر ویاخود زیتون ایله خبز تناول
ایدر اما صداعك معدده اولان اخلاط سببی ایله عاض کرره تشقیقك معالجه
بودرکه اولا مبادرت اولنوب معده تنقیه اولنه وتنقیه دن صکره وتنقیه
اثناسنده لطیف محمود هضمی خفیف کیموسی جید اولان غذالر ایله تغذیه
اولنه و بعده معده نك کیفیتی لایقنه میل ایتدیریله وکیفیتی تعدیل ایلیه
ادویه ده تحلیل وهضم واطلاق هر اولکه اما ذکر اولنان اوصاف الیه
جامع غذا بولنمسی بلکه موجود اولان غذانك بر تیسی لطیف وخفیف
الهضم اولوب وبر غیرسی غذا محمود وجید الکیموس اولمسه اول غذا
محمود اولوب هم جید تولیدایدن غذا لطیف اولوب خفیف الهضم اولان
غذا اوزره ترجیح واختیار اولنور واول غذا ایله علیلی تغذیه اوقات
جامعه دخولندن صکره اولان وقتیدر واول علیله واجب اولورکه بخار ریز
خفیف وتقلیل ایلیه واکر معده ده اولان اخلاط حار اولمسه اکر سن
قانونده ذکر مرور ایلدیکم تعلیم ایلدیکم معالجه ایله علاج ایله ودماغی دهن
ورد ودهن آس ایله تقویه ایلیه واکر معده ده اولان اخلاط بارده
بلغمیه اولور ایسه اکر اقوی اولان حقنیات ایله وملطفات ایله علاج
ایله اکر انك ایله زائل اولمز ایسه ایارج کبار افتیمون طبیخی ایله استعمال

اولوب ابلق یاخ شدتیه حادث

ایلیه

ایله وبو علتده منفعتی اولور صدغده اولان ایکی شریانی قطع ایلمك ویاخود
ایکی صدغ اوزره کی ~~ایلیه~~ خفیف ایله کی ایلمك اولوجه اکه اولرکی
باشر احراق ایلیه ولکن شریانلر تضییق ایلیه وچوق کره اولورکه
شریانلر موضعلرندن سل اولنوب بعده قطع اولنور ویاخود کی
اولنور وسلك طریق کلیاتده مفصلا بیان اولنمشدر وکیفیتی اصلی
واولا شریانی آچوب وشریانك کنروسنی بالذات کی ایلکدر
تاکه کبیك اثری جلد اوزره واقع اولمیه وکرکدرکه شریانلر کشف
اولنمازدن مقدم آلتک بعض مسلملری محمات اولنه وقرندیر بلوب حاضر
وآماده اوله بعده شریانلر کشف اولنوب ساعتنجه کی اولنه وبو
کی یه اول زمان حاجت اولورکه ماده یه باشه صعودندن منع ودفع
ایدرسه اولمیه واما ادویه ایله دفع ممکن اولور ایسه کی ایلمکه
جسارت اولنمز وخصوصا ایام صیفده ادویه ایله معالجه اولنوب
واجب اولورکه اول علیل مضغه حاجت اولان اغذیه ایله تغذیه اولنمیه
بلکه انك غذاسی بولامج کبی نسنه لر اولوب بلا مضغ اکل ایلیه اولان
کون مقداری بولامج ایله تغذیه ایلمیه واکر اول معالجه ایام صیفده اولور
ایسه اول اختنده غذاسی صوق وقتده بعض احشا وصباحده
ویریلور واول اختنده یه واجب اولورکه چوق سویلمیه یعنی کثرت کلامك
اکه مضرتی اولور ویینه واجب اولورکه انك شریانلری اوزره قوابض اولان
ادویه لر وضع والصاق اولنه واول قوابضه انزروت وزعفران
اوله وشریانلر اوزره وضع اولنجق قوابضی انشاالله المتعال القرابادینده
بیان ایلرز وبعض کره شرائین اوزره قورشون ویاخود سنکین واقر جسمی مثللو اغاج
وضع اولنوب عصابه ایله باغلنور وکت بنضیه ایلدرکت ایدوب تصدیع ایلمسون ایچون

شریانه حلال

مسئلهٔ جوز الدوری م

وبو صداع دفعه قور اولان کی لر التیدر اوج کی سام رأس اوزره
اولور یعنی اصل رأس اوزره وهامه سیا اولور و اکیسی صدغلره اولور
و بری مؤخر رأسده نقره اوزره اولور و واجب اولورکه اول مصدوع حمره دن
هر حالده حذر ایلیه و اگر صداعک سببی معده دن باشنه ابخره نک صعودی
اولور ایسه آنک [illegible] معالجاتی شرب ماء دن حادث اولان صداعک
معالجاتنده برم ساکم امر ایلدیکمز معالجه لر اولور زیرا معده دن بخارک صعودی
ضعف حسیله اولور وضعف معده نک اجود علاجی قلیلا شراب ریحانی سقی
اولنق ایله اولور لکن اول شراب ریحانی به شربنه اعتیاد ایلدیکی صوق اسندیریلوب
معده یه اول شراب کرنج ونکایه ایمسون انجون ممزوج استوا اولنور اما صنف
صداعلرن کلیه ومراق ورحم وبونلرک امثالی اعضانک مشارکتی ایله عارض اولان صداعک
اندرک تدبیرلرنده برم کتاب ثالث اوایلنده یازدیغمز معالجات ساکم کفایت ایدر
وحمیاتده حادث اولان صداعک معالجاتنی حمیات بابنه اسنه نحن بیان ایدر

في علاج ثقل الرأس باشنه اغرلق وثقل عارض اولان کمسنه یه استفراغ
ایلمك وشیاف استعمال ایلمك نافع اولور و اگر اول ثقل مور اولور ایسه
آنک علاجی فصد ایله اولور یعنی برندن ~~[illegible]~~ دواستفراغ ایلدن
لمودن فصد اولنور وصکره عرق جبهه دن فصد اولنور خصوصا
ثقل خلف جانبنه مائل ایسه عرق جبهه فصدی نفعی زیاده اولور وکذلک اعضاء
باشنه خشنشادیر [illegible] طمرلردن فصد اولنور وقولق
اردنده اولان شریانلردن فصد اولنور خصوصا ثقل باشک قدام جانبنده
اولور ایسه اول فصدک منفعتی زیاده اولور ~~[illegible]~~ رساله ابی الفضلده
دیرکه العظمان اللذان خلف الاذنین الناتئان من موخر الاذن وقصاص
الشعر یقال لهما الخشاوان والاحدهما خشّاء وخششاء انتهی **في علاج
الصداع المعروف بالبیضة والخوذة** باشی استیعاب ایدوب اعتیاد

قولاق اردنده یومرو کمك اولان موضوع اولا

اوزره

(انفطار فیه [illegible])
اوزره عارض اولان صداعه بیضه وخوده دیرلر بو ایکی خود مغفر معناسنه
اولور یعنی حربده وقایه انجون گیدیکلری تمور دن کلکلری طاسنه دیرلرکه
باشه گیدرلر اول مغفر کبی باشی احاطه ایلدیکندن بو علتی بیضه دیرلر
و خوده دخی دیرلر و بو اغری باشی مشتمل و ثابت اولور مزمن مرضدر
کل ساعت ادنی سبب ایله صعوبتی حرکت ایدر ادنی حرکتدن وشن [illegible]
و [illegible] اولان متنا والاتدن وصوت شدیدن هیجان وحرکت ایدر وبعض
کره صوت متوسطدن خفاجه اولور حتی اول صداعک صاحبی صوتدن وضیادن
و ناسک ایله مخالطه دن تنفیر اوزره اولوب وحدتی وظلمتی وراحتی استلقا ایله
محب اولور و اول صداعک اصحابی [illegible] سودا اولان کمسنه لر مختلف اولور
کیمینه ذکر اولان اشیا کر ایذا ایدر و کیمینه اخر اشیا اخر ایذا ایدر واول
خسته ظن ایدرکه کل ساعت باشنه برضارب مطرقه ایله ضرب ایدر و یاخود
برجاذب کل ساعت باشنی جذب ایدوب چکر و یاخود باشی ایکی شق
ایدوب پارچه لر و اذا اسی کوزلرینک اصولنه یعنی قعرنه واصل اولور
جالینوس دیدیکه بو علتک حالی و تسمیه دماغک ضعفی اولور وحسنک
شدتی اولور و درد اولان خلط تولید ایدن سبیلی اولور و یاخود حار و یابس
اولان ورملرك بری اولور و چوق کره سودا ورو صلبه دن اولان ورملر اولور
و اکثر حاللرده اول صداعه سبب اولان ورم دماغ حجابلرینک اوزرنده وطنه
اولور لکن کیمیسی داخل قحفده اولور و کیمیسی قحفک خارجنده اولور بوعلت
اقدم سنک معلوملرک اولدیکی ورم داخل قحفده اولان حجابده اولنسی
اغری عینی جانبنه ممتد اولور و اگر ورم خارج قحفده اولان غشاده اولسه
اول محله یدایله حس ومسح اولنسه اغری احساس اولنور و اول خسته اول
محل اوزره ال ایله عنف ایله باشلمغه کرمیه کورر و متاذی اولور و اکثر حالده
بیضه علتی اول کمسنه یه عارض اولورکه آنک مقدما امراض سائره اصابت ایدرک.

صداع

دماغك كندو توجهات داخليه وخارجيه لرينه كمال اوزره ضعف كلوب
حركات بدنيه غذائيه وتجاربيه اولان ادنى حركتلر ايله وكذلك ادنى حركت
خارجيه ايله دماغ حتى ادراك اولنمز ودماغ ذكر اولنان تضعفله نائم واردر
اولان فضولى قبول ايدر وبعض اطبا بعضنه نك اسباببن بيان ايلدكلريه
بو شروطه رياعت ايلميوب ديرلركه باشيك كليسنده متوغب اولوب
بعضنه تسميه اولنه صداع كرتاسيسه خارج تحققه اولسون كرك داخل
تحققه اولسون اولبعضنه نك سببى معلده و ياخود رأسده اولان
بخارات و ياخود مرار اولور و ياخود نفس دماغده و ياخود حجابلرنده اولان
فلغموني اولور ياخود ورم فلغموني اولور صوره تله باشده ثقل وضربان
اولور وبعض كره بعضنه نك سببى دماغده و حجابلرده حمرت اولمغله اولور
واولصوره تده باشده التهاب و لذع اولور لكن ثقل قليل اولور و ياخود
اولبعضنه اخلاط سائره دن حادث اولور اكر حمرت علامتى اولميوب
و باشده ثقل اولوب و اخلاط بارده علامتى موجوده اولوراسه بو
بعضنه اصنافندن هر بر سببه تدبير مناسب ايله تدبير اولنور لكن اطبادن
محققلر بعضنه ديو بزم ذكر ايلديكمز سنو اولان صداعه ديرلر

العلاج اكر بيلورسك كه دمده كثرت واردر واول صداع محرك اولان
دمدر اول زمان سن فصد ايدرسن اما اخلاط بارده اولدوغنك
دلائلى وعلامتلرى وار ايسه وهمدت مرض طويل اولور ايسه و مضى
اولنان دادعات استعمال ايتمش اولور ايسك حالا انده سن اول نطولات
استعمال ايله كه انلر حياهندبا اولان ادويه ده تحليل ايده و تسخين اوله
و قبض نيه اوله مثلا ايريغاك و جيچكى و پاپاديه و نعناع كبى

وسائر

وسائر قانونده بيلديكك بونك امثالى ادويه لر اوله و ضعيف نطولات
ايله نطبيله بدء ايدوب فور ايله نطبيله تدريج ايله و اول اخلاط بارده يى
مستفرغات ايله استفراغ ايليه و حب الصبر مصطكى ايله استعمال ايليه
جدا نافعدر و بو حب الصبر اوج كيجه ده بركره استعماله تعهد و التزام ايليه
و استفراغاته فوقيا بيخوا استعمال ايليه اكر حب الصبردن فور مستفرغه محتاج
اولور ايسك و بونلردن صكره خيارشنبر طبيخندن دورت مثقال دهن
خروع ايله استعمال ايليه و معلوم بيوريله كه بو مذكورلر ايله استفراغ
ايلديكدن صكره سن نفس دماغ و هم حجابلرين مستقلا امور تنقيه يه
فور اولان بزم ساكه بيلديرديكمز ادويه ايله تنقيه محتاج اولورسين
و اول منقيات اولور مسك و عنبر شموماتى كه اكر كافور خلط اولنه و بعض كره
انلره صبر دخى خلط اولنور او الادويه لرده تقويه اولديغى كبى تحليل دخى اولسون
ايجون و اول عليله سن ضمادات حاره يى و ضمادات محذره يى التزام ايليه
و بونلردن اقدم اول ضماداتى بيز ساكه بيلديردك و بعض مرض زمان اختلاطه
بالغ اولسه حماء و اضمده يى قويرلر سن استعمال ايليه اما مرض حاد اكر زمانى
امتداده اولسه و سن بيلديكك سنكه مواد حاره درتديى دماغده يا زيلى مطلجات
ايله تدبير ايله و خيارشنبر لبنى بادم ياغ ايله متواترا بر قاج ايام بر بر ارديجه
سعوط ايله و بعض كره موميا ايله استعاط دخى نافع اولور و معلوم بيوريله كه
بعضنه نك مدتى او زايوب طويله اولسه مزاجى بدمده استحاله ايدر
هرنه قدر سبب حدوثى مواد حاره اولور ايسه و معلوم بيوريله كه بعضنه يى
مزمنه يى اكثرى تسخين و تحليلى فوراولان ادويه لر قلع ايدر و بعض كره اكه
اقراص كواكب ايله و شليثا و دواء المسك ايله و بونلر مجراسنده جارى اولنلر ايله استعاط نافع اولور

شليثا معاجين بابنده مذكور و دواء المسك قوتلر بابنده مذكوردر
مصححه

وبونلردن قیقیس ایله استفراغ اولنور رایسه قیز سودی ایله حل اولنوب
بعده استعاط اولنور خصوصا وجع شدید اوله و سهر غالب اوله اول
دماغ قیز سودی ایله استعاط اولنمق زیاده نافع اولور اماکی اولنمق شرایانی
فصد ویاخود قطع اولنمق بس بعضنده بو معالجه لر صداع عتیقه یارلیو
اوزره اولور اما بعضی اصحابمزدن عراسر مجرب اولمیان بیلد بیلک اغذیه لردر
حتی طعلو یادم دهن مرحمک اطعام اولنور و کذلک کبقول مرقه لر ایله تغذیه
اولنور الکو علیل مبرود ایسه انلر ایله تغذیه ده باس یوقدر بخار قلیل اولوق
حسیله و اما اصحاب بعضی نک اطلیه سی و اجباتی لورکه اول اطلیه دن
مقصد اقصی تحلیل وتقلیل تخدیر حق اوله و بو ترکیبانک اول اطلیه نک برسی
اولور افیون دم اخوین زعفران صمغ بوادویه لر ایله تخدیره احتیاج
فتنه صدغه طلا اولنور نسخهٔ اخری زعفران مازو اقراص کوکب بس
بوادویه لر ایله جبهه طلا اولنوب استیعاب لنسبه نافع اولور یا قیلیل
ایچون حسن انقرا بادینه و ادویه مفرده ده اولان کوچلره مراجعت
ایله. **فی کلام مجمل فی الشقیقه** شقیقه دیدیکلری اغزی باشک بر جانبنه
اولان اغریدر که هیجانا ایدر اماجالینوس تحریر ایدوب دیرکه شقیقه
باشده اولان شئونلر شانی متوسطه اولان اغریدر و بعضلر که شقیقه نک
حدوثنه سببی اصل تحفلنه اولور و بعضلر که تحفه خارجلنه مجلل اولان
غشادن اولور و بعض حالده صدغده اولان عضله اولور و اما خارجلن اولان
شقیقه بر حرکت بالغ اولورکه اغریدیک اولر یبوم موضعی یدایله مس و مسح
اولنمغه مریض تحمل ایلمز و شقیقه اولان تحلیلده مواد مولمه خارجلنه اولان
اوورده دن ویاخود شراییندن . و اصل اولور ویاخود دماغدن و دماغک

مجابرلرینه

مواد اکثر حالده
مجابرلرینه واصل اولور و دماغدن و مجابرلرینه واصل اولان
دمودن وارد اولور و بعضلرکه شقیقه نک سببی اولان بخارات اولورکه
جمیع بدنده مندفعه اولور ویاخود شقیقه فنق جانبنه انیسیچه او جانبده
اولان اعضانک بدنده مندفعه اولور و اکثر حالده شقیقه نک عروض
ادوار ایله اولور و غالب سبب حدوثی اخلاط اولور و سوء مزاج
ساذجدن حادث اولان شقیقه نک قدری و اعتباری اولمازو اخلاطدن
حادث اولان شقیقه بعضلرکه اخلاط حاره دن اولور و بعضلرکه
اخلاط بارده دن حادث اولور و بعضا دخی ریاحدن و کاهیجه بخاردن اولور و بونلرک
علامتلری سنک معلومکدر اولورکه مواد بارده دن حادث شقیقه دیمکده
سخونت اصابت ایلسه اغریسی ساکن اولور و بارد شقیقه ده عکسی اولور
و شقیقه حاره ملمسده سخونت اولور و صدغلرده ضربان اولور و مجلی دک
ایله استراحت ایدر و کذلک بارد اولان شقیقه ده شدت اولدیغی کافی اوزرینه
برشی بارد وضع اولنمش کبی احساس اولنور اما شقیقه حاره وقت اشتدادنده
برشی حار اوزرینه وضع اولنمش کبی احساس اولنور **شقیقه نک علاجی**
بودرکه بعضی تعلیم اولنوب بیلدیکلکی اولا مریض فصد اولنور و علی
الخصوص جبهه و صدغ طمرلری فصد اولنور و اسهال و حقنه لر و حاده یی
جانبنه خلافندن جذب ایدرکه مقتضیسی حال استعمال اولنور و بعضلرک حدوث
خانونده جمیع انبیانک اولندرکه شقیقه حاره یه بو دوا نافع در صبر هندی
صوینده نقوع قیلنوب استعمال اولنور بونقوع قرابادینده مذکوردر
و شربت واحلیه سی بر وقت ایله الت وقیه ارایسنده اولور و بو حاره شقیقه ده
جبهه و بودونده طمرلرینی فصد جدا نافع اولور و اکثر شقیقه ایله ذوا ده اولور انسیبی

اغور

اولان

بعضلرکه

واجبدر اولورکه فصد دن اول بر تنقیه اولنه و تنقیه دن صکره مزاج تبدیل
اولنه و اکر ماده حاره اولور ایسه اول خصته نک ایکی صدغلرینه افیون
و لفاح کوکینک قبوغی و طورق اوتی و بنج و کافور مثللو مخدرات وضع
اولنه و موضع وجع قایو بنده ذکر اولنان سنک معلومک اولان مفردات
ایله تبرید اولنه و بعضی کتابک کتابت ایلدیکی ترکیب ایله اغزاولان
جانبنه طلا اولنمغلک منفعتی اولور و اصحاب شقیقه نک جبهه سنه
طلا اولنمق ادویه دن اولور زعفران و تین بعا فتده منفعتی اولور سذاب
و نعناع خبز و دهن زیت ایله طلا اولنمق و کذلک اقراص بولس
ایله طلا اولنمغلک منفعتی اولور اول اقراص قرابادینده مذکور در
و کذلک لتغا د و ورق سذاب و زنده مثا و روغ برینک نصف وزنی
مقدار سذاب صوی ایله بو اجزا الرجمع اولنوب ضماد اولنور نافعدر
و بونلرک زیاده نافعدر ذراریح بعنی قودوز بوجکی ایله قیح و طلی
اتخاذ اولنوب موضع المده وضع اولنور و قمادیجه قدر ترک اولنور
و یاخود تفسیا دیدیکلری دوادن قیح و طلی اتخاذ اولنوب استعمال اولنور
و بو ضماد مقرحدر انلرک منفعتی وار در و اکر ماده بارده شدید
البرد اولور ایسه فربیون و خردل و عاقرقرحا و بو مثللو نسنه لر
ایله ضماد اولنور و اما اول شقیقه که حرارتی اوزا یوب مرض اولوب
لاتحالل اولا شقیقه علی کل حال بارد اولور سبب کرک ایسه حار و کرک ایسه
بارد اولسون بس انک علاجنده تحلیل و تسخین احتیاج مقرر در
و انقرابادینده بز اول اطلیه ذکر ایلدیکمز که جمیع اصناف صداع بینلرنده
مذکور و تمیز شقیقه خاص اولور و سن اول ادویه استفراغ و تنقیه
ایدوب بعده اطلیه استعمال ایلدیکدن صکره وجع جانبنه اولان صدغ عظمینه

بابر

که اول ایکی دوا کرک

تفسیا سذاب برینک صغیر در مخفه

جدا

قوت ایله

و ناجع دخی مرض دوری و قتلده اوپنه خصته ایله

بارد مغز ایله تمریخ ایدوب ارغنه و بوندن صکره وجع ضربانی اولوب تخدیره احتیاج رشدیده
اولور ایسه طلا ایلیه و بعض کره موضع وجع اولان جانبه صدغ اوزرینه اولا
شریانی افیون و عنزروت و سائر قوابض ایله طلا ایلمکک منفعتی اولور و بعض کره
خی اول شریانی اوزره آنک یعنی قورشون و یاخود مهندم یعنی صار قوللی و اصلاح
اولنمش اغاج باغلنور نبض قویله وضع باتلر شریانی ضبط ایدوب وجع سکین
ایلسون ایچون و بونی تونده بونلر اقدم بیان ایلدک و بعض متاخرین شقیقه مزمنه
ایچون برعلاج ذکر ایلدیکه منفعتی مجرب در و اول علاج بر خاتوندن اخذ و تعلم اولنمشدر
و اول علاج بودر قتامه و افسنتین صو و زیت ایچنده تیر ایدیجه قدر طبخ
اولنوب صوی و زیتی ایله باشنده المرواغز اولان جانب اول بطول جادایکن تسکل
اولنور و تفلی ایله ضماد اولنور و هر نخچن بودوا بو وجه اوزره استعمال اولنور ایسه
شقیقه ساکن اولور کرک ایسه اول شقیقه حمایه مقارن اولسون و کرک
ایسه حمایه مقارن اولمسون و شقیقه ایچون اولان ضماد لردن بر ضماد منفعتلو
خردل ضماددر معادل اولماز و فی علت اوزا سه و طویله اولسه نافیاو
کبر کوکینک قبوغی و عنصل و فربیون ضمادر ایله تضمید اولنور اول اجزالر سحق
اولنوب شراب ریحانی ایله انلردن ضماد اتخاذ اولنوب استعمال اولنور و اول ضماد
منفعتی عظیمدر خفیه بر علاج اولور و بینه شقیقه نافع معالجاتدندر اولا علیلی
حمامه ادخال ایدوب زمان کثیر ماء حار ایچادر اوزره عرق ایلدیکدن صکره دخی
فتق ایله سعوط ایلمک زیرا بو معالجه ایله وجع باشدن عنقه یعنی علیلک بوینینه
نزول ایدر و بوندن صکره اقرابادینده و کتاب ثانی الواحد تحریر اولان اول اعزیلک
نزول ایلدیکی محلدن دفع باشه اولان معالجه لر التقاط و اخذ ایدوب انکله عمل ایله بونیدک
و بو محلده نسخه لرده وار ذلک تحیز الوجع الی العین واقع اولمشدر لکن نسخه سلطا

اصل

شقیقه ایچون

تفصیل برد ... علاجی ... ضماد ... اینشدر

كما دل الى العنق يازيلوب نسخه اولنلوا اوزره اشارت اولنمشدر وظاهر اولان بودر كه
ها مشده يازيلان نسخه صحيحدر زيرا غريب باشلين كوزه ايندرمك احسندر
صلا وايجون اشترى في اضواء ايلكدر وتقرين ورطه وتقع في الكبرها متلك
ماصدقيدر المقالة الثالثة كتاب ثالثندن اولان مقالات خمسه دن اوچنجى
مقاله درکه ورم وموضع ورملر تفرق اتصاله متعلقدر وفصول عديده يه
محتويدر اولكى فصل قرانيطس بياننده در ايكى نقطه لوقاف ايله قرانيطس
سرسام حار معناسنه در واول مرضدر ايلو بر ورمدر كه دماغك ايكى
حجابلرندن برنده اولور يه حجاب رقيقده وياخود حجاب غليظده اولور وبعضيلر
دماغده كندوده در اصح اقوال اوزره ورم حادث اولور لكن نفس دماغده
حادث اولان ورمه قرانيطس تسميه اولنمز اول اسم حجابلرده اولان ورم حاره مخصوص اولور وبعض متطببين ظن ايدرلر كه
نفس دماغده ورم حادث اولمازوانلرك دليلى بودر كه هرنه زياده
ملايم وياخود زياده رقيق اوله اول نسنه ده تمدد ايلمز وتمدد ايلمك حسيله
تورم در ايلر بن دماغ زياده نرم ويلوشق اولمغله وكذلك كمال زياده
وصلابتلو اولمغله ايلكز تمدد اولمز وتمدد اوليان نسنه لرده تورم دخى اولمز
وبعضيلر بو كلام خطادر زيرا دماغ تمدد ايدرلين لزج اولمغ حسيله
كما كلوده در ورم حادث اولور حتى جالينوس دماغده وكلكده ورم حادث
اولدیغنى اقرار واعتراف ايلدى وديشلده بازدیغى دخى بونلك بيانى بشك
معلومكز اولوركه هر جسمكه تغذى ايليه لا محاله اول جسم تمددى قبول ايدر
متورم اولور وانلرك تمدد ايكى وجهله بردر ايله اولور بيه نفس غذا ايله اولور
ويا تمدد حسيله اولاجسم بويور وياخود انلرك تمددى فضله ايله اولور واول
تمدد ايله ورم حادث اولور ودماغك عظامك تمدد ايدوب تويبيديكله
اشتباه يوقدر وكذلك فضله ايله انلرك تورمنه اشتباه اولماز ولكن اول

دماغله

٧١

دماغلر اولان ورم قرانيطس وسرسام اسملر ايله تسميه اولنمز وقليلا الاطلاق اولنور
تجوز واستعاره طريقيله در زيرا سرسام حار حقيقت هذيان واختلاط عقل
وحرارت محرقه عارض اولور وعوام ناس اول عوارضه سرسام تسميه ايدرلر ودماغده
اولان ورم حاره دخى بو عوارض موجوده اولديغندن الكه سرسام ديرلر وخواص دخى
قليلا استعاره طريقيله اول اسمى نفس دماغده اولان ورم حاره اطلاق ايدرلر واول
نظيرلر اولور سرسام بارده فيمابين تسميه اولنه سن زيرا سرسام بارده دن
لازم كلور ولازمك اسمى ورم بارده اطلاق اولنور وسرسام بحسب اللفظ
والاملا احسنا بر لفظ وار در كه باشقه برمرض اسميدر وال لفظ برسام
لفظيدركه ذات الجنب اطلاق اولنور وفى لغتنه معرفت اولمينلر ظن ايدرلركه
سرسام وبرسام ايكيسى دماغده اولان ورم حاره اطلاق اولنور لكن
اول ورم شديد اولوايسه اكه سرسام ديرلر واكر خفيف اولور ايسه
اكه برسام ديرلر لكن انلرك بو ظن خطادر زيرا لغت فارسيه ده سر باش معنا
وبر كوكس معناسنه در وسام ورم معناسنه در سرسام
معناسى باش ورمى وبرسامك معناسى كوكس ورمى ديمكدر بس باشده
اولان ورمه برسام تسميه سى نيجه جائز اولور لكن عوضه نيجه هذيان
واختلاط عقل في احتمال اطلاق اولنان سرسامك انواع واصنافى اولور
كيمسى محيه ايله اولور وكيمسى اخلاط حسيله اولور وبونلر ذاتا اولور
اولور وكيمسى دخى برسامه مشاركت ايله اولور بعضى كه اولان حجاب
وسائر عضلات وماريه مشاركت ايله اولور وكيمسى دخى معده وجكرمعده
ومعده ايله مشاركت ايله اولور وبونلر جميعا سرسام حقيقيه عرضيه موافق
اولمغله مصنفينك سرسامى توصيف وتعريفلرى اختلاف اوزره بولنور

بلغ

وفي الحقيقه سرسام حجابلرده اولان ورمه اطلاق اولنور و بعض كره حجابلرده
اولان ورم حاره مشاركت ايله جوهر دماغه دخي تورم ايدر و انتقال ايلر جوهر
دماغ تورم ايدر و بو حالده اولا سرسام غايت رديء و ززه [?] اولور يوم رابعده
قتل ايدر اكر يوم رابعي تجاوز ايدر ايسه تحليل ايله نجات بولور و سرسامدن هلاك
اولنلرك اكثري نفس ضيق ايله هلاك اولور و دماغك اجزالريندن اختلافي
حسبيله سرسام دخي مختلف اولور حتى بعض كره ورم دماغك ايكي جزئنه
شامل اولور و بعض كره بالجمله دماغي استيعاب ايدر و بالجمله اجزاء دماغي
احاطه ايدن ورم حاره اكثر حالده عمودي تجويف اول ايله اوسط اراسنده
قرار ايدر و اوسطه مائل اولور و اول ورمك حبدي يعني سببي فاعليسي دم
اولور و ياخود اول صفرا اولور كه انك لوني صفرت صحيحه و ياخود حمرت
صحيحه اولور و ياخود اول ورمك مبدئي اول صفراء محترقه اولوب سودايه ضارب
و مائل اولور لكن بو قسم اخير جدا نادر اولور و مشابه اولوب بلغزركه اكثر حالده
بو دماغ مستوعب اولان ورم حادث نقي و خالص اولان دمدن حادث اولماز و كذلك دخي
اولماز بلكه دم مرادين حادث اولور و بونه مشابه اولوركه بو ورم منقضي و زايل اولماز
الا عرق و رعاف ايله زائل اولور يعني ترلمك و بورني قنمق ايله زائل اولور
و چوق كره باشك طشرهسنه اولان حجاب و طمرلرندن تورم ايدن طمرلره ايرك [?]
ورملر اول غايته بالغ اولوركه داخلدن خارجه نفوذ ايلديكي شئون
و دروز احلجعه [?] منفتح اولمغه قريب اولور و بو كه عارض اولان اختلاط
عقل بكا ايله اضحكدن مركب اولوب ساعة بعد ساعة واقع اولور و بو حال
علامت رديه اولور و اكر سرسام ذات الريهدن انتقال ايله اولور ايسه يعني ريهده
اولان ورمك مواد دماغه انتقال ايدوب ريهده ورم زائل اولوب دماغده ورم

يعني ورم حجابك مادهسي دماغه نفوذ ايتمكله حجابك ورمي زائل اولور و دماغده ورم حادث اولور

تجويف

حادث

حادث اولور ايسه اول سرسام خلطك كمال حرارتنه دلالت ايدر و كذلك ذات الريهدنك
ورمي غير حقيقي اولان سرسامه دخي انتقال ايلر ايسه بو خلطك افراط حرارتنه
دلالت ايدر اما سرسام عضو مشاركتيله انتقال طريقيله اولميوب مشاركتله
اولان مرضك عرضي اولور ايسه اكر عرض اولان سرسامده نوائب دائمهده
و ديه ده [?] ثقل دائم اولوب و تشنج و قيء زنجاري عارض اولور ايسه اول عليل
اول ساعتده هلاك و علي مهل هلاك اولنلرك مدتي مهلتلري بر كون و ياخود
ايكي كون اولور ايكي كوني تجاوز ايلمز و بو مهلتده عليلك قوتي زيادهده قوي
اولور يعني قتلي اولور و قرانيطسدن صحت حاصل اولنلر اول سرسامدركه
حمي و قتلي ايلديكي هذيانه حماسي زائل اولور يعني صكره تذكر ايلميوب خاطرنده
كتوره و اول سرسامه حمو [?] ديروس عارض اولور ايسه يعني مقعدي طمرلرندن
قان منفجر اولوب بوشانور ايسه علامت محموده اولور و بر سرسم اولان كمسنه نك
كوزلري شاخص اولسه يعني كوزيني بر طرفه ديكوب اول جانبه نظر دائم ايله نظر ايلسه
و هم مرار احمر قوصوب قوتنده دخي ضعف اولسه مخوف اولور و كونده اول عليل
هلاك اولور و اكر بصري شاخص و قيء مرار احمر اولان سرسمك قوتي قوي
اولور ايسه ايكي كوندن صكره هلاك اولور و اول كمسنه كه انك دماغ ناحيه لرنده
ورم واردر انك بورني مائل اولسه اول كمسنه ورمدن نجات بولور و خلاص اولور
و چوق كره بواسيرك سيلاني ايله سرسام تحليل ايدر و بعض سرسام حاري
ايدوب يعني غشيه انتقال ايدر و بعض كره دخي سرسامدن خلاص بولوب دقده
و ياخود جنونه واقع اولور و چوق كره دخي غير حقيقي اولان سرسام حقيقي
سرسامه انتقال ايدر قرانيطسه مبتلي اولان مشايخ و پيرلر اولان عليللر
نجات و خلاص بولمزلر و قورتلمق نادر و قليل اولور و بعض متطببين زعم ايلديكه

قرانیطسه مشابه اولور بر مرض وار در که آنده حمّی اولمز و حمّانك اولمدیغی
دلالت ایدر که آنده ورم دخی اولمز لکن قلق و اضطرابی و نوبه شدید اولور
او علتلك صاحبنده قرار و سکونت اولمز و دیوارکه ضرب و طعن ایدر
ضجرت و ضیق نفس و عطش زیاده اولور و صو ایچسه بوغزنده طوروب
یوتمیز و بنه طشره قذف و رد ایدر و او مرض بو حالتلرك ظهورندنصکره اکثریا
صاحبنی قتل ایدر و بعض کره درت کونده و اکثر قدر ممتد اولوب بعده قتل
ایدر و بو علتله برکسنه نجات بولمز بلکه او کسنه یه عارض اولور که انك
یوزی سیاه اولور و لونی خاصه اولور یعنی سوتوب نوری کیدر و انلرده حالت
ملهوفینك حالی کبی اولور و بونلردنصکره انده حرکات ملایم و نبض ساقط اولوب
اولور و هلاك اولور و چوق کره انلرده خناق ایله اولور و انلردن
کوردرسن که برکره عرو ایدر و قوشر و بعده ساقط اولور و شرو الور
و بعید اولمازکه بو آفتده دماغده عروض دماغه مشارك اولان بر عضو کریم
آخر حسیله اولی مثلا نفس اچون متعلق اولان عضلده تشنج عظیم ویاخود
فساد آخر عارض اولوردها و افساد خناق جانبنه متوجه اولوب دماغه
واصل اولور و بالمشارکه دماغه فساد عارض اولور و عقله اختلاط اولور و نوا
راس جفاف اوزره اولوب عطش زیاده اولور

ایکنجی فصل

قرانیطسه اصنافی بیننده مشترك اولان علامتلری بیاننده در سرسام
حار حقیقینك اصنافی بیننده مشترك اولان علامتلری تومز کور کرده حمّی لازمه
و یابسه در که اکثر حالده ظهیره وقتنده اولور اشتداد اولور و اولهوز یادکه
کاهیجه افراط اوزره واقع اولور و کاهیجه کسلان اوزره اولوب تکلم
کوبه کوردیرو کلامی قطع ایدر و عقلده اختلاط اولور اکثر حالده اولا اختلاط

یوم رابعه

ولسانی قاره و

الملهوف متحیر ... و هاتك ...

وحلق و صدر

ظهیره نهار نصفی ...

صح

یوم رابعه و قتیسی زمانده اولور و اطرافی ایله عبث ایدر و اوینار و نفسی مضطرب
اولور منتظم اولمز لکن نفسی عظیم اولور و شراسیفلرینه فوق جانبنه کیتمکه
تمدد و کرکونلک اولور و اعضاده اولافت ایله اختلاج اولور اعضا سائره
اکر اختلاج اولافت اصابت عارض اولور اتیسی سرسام و انذار ایدر
و بعض کره سرسام اولنلر نوم مضطرب اولور و اضطرابینده تخلیص قصد ایدروب
معینده بولنانلره اویارینق اچون صیحه ایدرلر و بعض کره اویودرلر
و بعض کره اویقویی ترك ایدیروب سهر دقیلرلر و اکثر حالده خیالات
تهیج و قورقونج دوشلر حسیلر ایله اویقولری مشوش اولور و اویقو
اویاندر مشوش اولوب صیحه ایدرلر و اویونورلر و اویندیقلرنده
انلرده وقاحت و جسارت اولور و غضبلری [illegible] اولوب معتاد
و معهود اولان غضبلرندن زیاده اولور شعاعلرنه اعراض ایدروب
ایدینلغه بغض ایدرلر و لسانلری اضطراب شدید ایله مضطرب
اولور و لسانلری خشونتلو اولور و لسانلرینی عض ایصیررلر حتی بعض
کره لسانلری تورم ایدر و چوق کره صوتلری [illegible] منقطع اولور و صوته
اشتها کرک اولور و لکن قلیلا شرب ایدرلر شرب مائه استکثار ایلمز
و صویا اشتهالری [illegible] کثیر اولماز و بعض [illegible] خارج [illegible] برد
خارجده موجود دکل ایکن الدر و ایالری بلا موجب صوور آغاجول اللری
زرقه و لطافته مائل اولور و نبضلری صلب و قتی اولور و ورم عضو عصبیه
او اولق حسیله و نبض صغیر اولور ظهرده صلابت اولوب و قوتی ضعف
اولوب ماده قوتی ضغط ایلدیکی حسیله و نبضلرنده قوتلی برشی اوار
لکن خطوه قریبه اولور یقلد قوت اصلا بولنمز و انلرده اولان نبوست نبضی
جمع و شد ایدروب انقباض و انبساط اخزلر اسرع اولور و نبضلرنده اولان حنشادت

ایدرك

موجبیله خالی اولماز زیرا دماغك جوهری رطبدر و رطوبتی منعقده
موجبیت حادث اولور و بعض کره انلرك نبضلری عریض اولور و حاجب
قتیلی عظیم اولور و متواتر اولور و اجزاء وضعیله مختلف اولوب
مرتعش اولور و بو وجهله اولان اختلاف غشیه انذار ایدر دیکی بعض کره
ارتعاشله بر نوع غطیط اولور که انی عرقلك صلابتی و قوتك قوتی ایجاب
ایدر اول نوع ارتعاش غشیه انذار ایلمز و اول سنوسه اره بعض کره نبض
تشنج عارض اولوب تشنج مرضنك عروضنی انذار ایدر و قچن سن امراض
حادهنك و حمیات صعبهنك علامتلرینی بیلسك و کورسك و اول
علامت صاحبنك طبیعتنه اعتقال اولسه یعنی انك قبضی اولسه اول
علامتلر سرسامی انذار ایدر و بو انذار منذرات قویه اولور
اولمسنده سرسام حادث اولور و قرانیطس تقدم ایدر قریبا اولان
شیئی نسیان ایتمك و تلاعلة محزون اولمق و احلام ردیه کورمك و صداعی
چوق اولمق و ثقل و امتلا اولمق یعنی بو علامتلر قرانیطس بولنرسه
و حادث اولدیقده صکره بولنور اول بولنمز اما قرانیطس عارض
اولمزدن مقدم یوز صغیلی اولور و سهر طویل اولور و نوم مضطرب اولور
و تکلمده حاجة دماغه توجه ایدوب سهرلرنده دوران و ترفرق ایله ذکر اولنان
سهر طویل و نوم مضطرب توجه [illegible] اولور و اول مواد دماغه قریبه
اولدیقده بو مواد دماغ تشرب ایلدیکده لولا باشندن الکه طرفندن قفاده
بر اغری ظهور ایدر خصوصا مواد صفراویه ده بو اغری محقق اولور و دماغ
تورم ایدوب سرسام حادث اولدیقده لولا انلرك کوزلرینه بیض
شدید عارض اولور و صکره کوزلری یاشرمغه باشلر و خصوصا کوزلرینك

برله

بونلره دمعه زیاده اولور و چوق کره واقع اولور که کوزلرینه قریبلق عارض اولوب
حمرت شدید ایله حمرتلکلور و بعض کره حمرت عقبنده بورننده قطرات دم
طملر و بعض کره انلر کوزینی دلك ایدرلر و سکوننده [illegible] اولور انجق
اطرافنده سکون اولماز بلکه الکلر ایله بینه عبث ایدوب اوینادوب ثیابنك
زئبرینی یعنی خاوینی التقاط ایدر و یولوب قالدیرر و بعض کره اول علیل
کوزینی یومار و کاهیجه تحریق ایدر و صیحه ایدر و کاهیجه کلامی مختلف
کسیل اوزره اولوب لسانلرینی تحریک ایتمکله صدا ایلمزلر و بعض کره حق
انلردن بول انقاطر ایدر کاهیجه اول انقاطری فهم ایدرلر و کاه اولور تغافل
فهم ایلمزلر و حمیاتده بو وجه اوزره تقاطر بول سرسام حاضره یعنی
اول حالده سرسام بولندیغنه دلیل قوی اولور و انلر ابدانلرینه اولان
الام و الکدار فهم و احساس ایلمزلر و بلکه ابدانلرینه عنف اوزره الای
مس اولنسه المنی بیلمزلر و سرسامك علامتلرینی بیان ایتدک بین تکلم زیاده
ایدوب دیریکی ورم دماغك جانب مقدمنده اولسه تخیلی افساد ایدر
و ثیابنك زئبرینی و خاولرینی و دیوارده اولان صمانی چوبنی یولوب التقاط
ایدر و تخیلی ضبط اندن بو متکلونسلری [illegible] و اول اشباح و [illegible]
تخیل ایدرکه انلرك وجودی اولمز و اگر اول ورم وسط دماغده اولور ایسه
اول ورم فکری افساد ایدر و عقلنه اختلاط اولور و هذیانی کثیر اولور و ورم
خلف دماغك [illegible] ابدن جانبنده اولور ایسه حالا کوردیکنی و ایشتدیکنی نسیان
ایدوب اونیدیر حتی نسیانی اول حد غایته بالغ اولور که برشئی طلب
ایدوب استر و اولینه احضار اولنوب کتیریلسه طلب ایلدیکنی بیلمز و بعض کره
بول ایتمك ایچون بول قابنی طشتنی استر و اولینه کتوریرلر و استدیکنی بیلمز

وارتعاش

نبض

خلف ایلمز

اوزرلرینه

اغرسبی اولان

بطون دماغك

وتجن ورم دماغك كلينا متضمن اولسه بو علامتلرك جمله سی ظاهر اولور ونفس
دماغ متورم اولسه يوزی وكوزلری قيرمزی اولور وكوزلر جحوظ شديد ايله جاحظه
ومرتفع اولور وماده دم ايسه كوزلر حمرا اولور وماده صفرا ايسه كوزلر
صاری اولور اكر اولا صفرا اصفر اصرف اولور ايسه ومشاركت ايله اولان
اختلاط ذهن دفعة حادث اولور وعضو اخرك سرسامنه
تابع اولوب او عضوك نائبه لرينك اشتدادی ايله اختلاط ذهن مشتد
اولور وخفتی ايله اختلاط ذهن خفيف اولور وزياده سی ايله زائد ونقصانی
ايله ناقص اولور اما سرسام دماغينك حادث اولان اختلاط قليلا قليلا
تدريج ايله حادث اولوب لازم اولور اختلاطدن منفك اولمز وسرسام حقيقينك
علامتلری كذلك اقدم حادث اولوب سرسامدن صكره حادث اولور اما حقيقی
اولميان سرسام بولنمزدن مقدم اخر عضوده مرض حاصل اولور بعده علائم
سرسام ظاهر اولور وصدرده اولان حجاب حاجز وصدرك عضلات سائره لری
مشاركتی ايله اولان سرسامده اولا سرسامك وذات الجنبك علامتلری
ظاهر اولور اول علامتلر بونلردر ايكی جنبده وجع ناخس اولور وتنفس
ايلديكجه اول وجع ظاهر اولور وتنفسده ضيق اولور ونبض منشار اولور
واول حروتنده سعال يابس اولور بعده اكثر احوالده سعال رطبه انتقال ايدر ونفث
اولور وحمار الاضلاع اولور وحرارتينك اكثری نواحی صدرده اولور وسرسام
حقيقيده اكثر حرارت نواحی راسده اولور وشرا سفله فوق جانبنه ممتد اولور
احساس اولنمز اكثرا اولور وسرسام حقيقيه مخصوص اولور جميعا اوزره يعنی كلّه
كلكی اوزره وجع شامل احساس اولنمق وذكر مرور ايدن علامتلر سرسام حقيقيده
كثيره وقوی اولمز ونفس مختلف اولور مره ضعيف متواتر اولور وتاره اوزن نفس عظيم

اولور

اولور وغالب احوالده نفس صغير ضعيف اولور وبعضا كره دخی نفس ذفره كبير
اولور ذفره اول تنفسيدر كه بر مدت حبس اولنديقدنصكره خروج ايدر اما
حار اولان فرانيطس الحق ده نفس عظيم اولور وايكی سرسامك يعنی سرسام حار
وسرسام بارد اختلاط ذهنده قوتنده مشترك اولورلر ولكن اخر عضوه
تبعيت ايله اولان سرسام سرسام حقيقيدن مفارقت ايدر اولوجهله كه
واما فم
معدده اولان اخلاط ايله عارض اولان سرسام اول سرسامده فم معدده
لذع احساس اولنور وانده غثيان وعطش واغزك مرارتی اولور واخر
عضوك خبيله اولان سرسام [illegible] اولوب ورم اولان عضوك احوالنی ظاهر
اولنلر ايله بيلنور زيرا اول عضوك احوالی اشكار اولمدقجه اول عضوك
آفتی اختلاط عقله وسرسامه بينته سبب اولماز بو مذكورلر بلنيدك
وضبط اولنسون **في علامات السرسام الحقيقي لجميع اصنافه** بيلدزكه دماغ
[illegible] حادث اولان سرسام حقيقينك اول علامتی عوارض مشتركه دن اولان
علامتلرك جمله سی ضجرك ايله عارض اولور وانده خطرات وعاف بولنور
نفس عظيم اولور كوزنده دمعه ورمص اولور وسهر غير حقيقيله اولان سهر
كبر افراط اوزره اولماز ولسانده خشونت اولور ولسانك لونی اولا سواده
مائل حمرت اولوب بعده سواد خالص اولور ولسانی اغرلشور حتی تكلمدن كسلان
اولور وقرمز شيجلری تخيل ايدر ويوزنده اولان طمرلر احمر اولور وعينی متكلسه
اولور وعلی حاجة قعود وقيامی كثير ومتواتر اولور اما سرسام
حقيقی صفراء صحيحه دن حادث اولور ايسه سهر كثير اولور وكوزلرنده
جفاف شديد اولور ولسانده خشونت شديده اولور اولا لسانی صاری اولوب بعده اسود اولور

سرسام اولان عضو آخره تابع اولان اول عضوك حمی سی اول سرسام تابع اولور حمانك قوتی ايله قوی وضعفی ايله ضعيف اولور

اورالی

صح

بودركه

وحماسی شدید اولور و حمی طویله کوزلرین مسح ایدر و صداع و شیئلر تخیل ایدر
واخلاقنده سبعیت و ثوران و شدت و خصومت ایله حرص اوزره اولمق عارض
داخل اولور و کان اول علیل مقاتل و محارب هیئتی اوزره اولور و بعد وندر
ابنجه اولور خصوصا طرفلر زیاده ابنجه اولور و جبهه لرینک فوق جانبنه
انجذابی و چکلمسی شدید اولور اما صفرا محترقه دن حادث اولان
سرسام حقیقی ردی و مهلک اولور و آنک علامتی اولیسی بودر که آنک
بالجمله عوارض جنون و ضجرت ایله عارض اولور و تنفس عظیم و کوزلری
کدورتلو اولور و صداع دایمی شابه اولور و کان صباراتك کنزلیسی اولور و اما
بو سرسامک انتقاللرینک علامتلری اکر لینتی غسله انتقال علامتی موجود
اولور ایسه ابتدا صحتنه مؤول اولور اول علامتلر بونلردر کوزلری حقیقورلنوز
و دائما یوموق اولور آغزینک صالیه سی سیلان ایدر نبض بطیء و لین
اولور اما اول سرسام سنقافولسه انتقالی اندن سنقافولوس علامتی زاید
اولور کوزلرینک سوادی غائب اولور بیاضی ظاهر اولور و اضطراب علی
ابا و امتناع ایدر لکن استفراغدن امتناع اولماز قارنی تیشر و شراسف
ممتده اولوب اوزار و اعضاسنده اختلاج بعض سکر بمیسی زیاده اولور
اما سرسامک دقه انتقالنک علامتی کوزلری حقیقورلنور و حماسی هادی
یعنی ملایم اولور و بدنی نحل اولوب ایلی یقلنور و نبض صغیر و صلب اولور
و اما سرسامک تشنج انتقالی علامتلرینی ان شاء الله تعالی بر تشنج بابنده
ذکر ایلرز

اوچنجی فصل

سرسام اصنافنک معالجاتی بیاننده اولور
سرسام حقیقونک بالجمله اصنافی بینینده مشترك اولان
معالجات بونلردر رقیفال فصد اولنوب دم صالح و جز الثیر اولان دم
اخراج اولنور و لجبانه لورکه مبادرا اولنوب اخلاط ذهنه بدء ایلدیکی کبی

دورم دماغیه
احیانا
ابلسه

علیل اولان کسنه
اکر

اکر مانع قوی یوغیسه ذکر اولنان فصد اولنه و اول فصدده احتیاطا اوزره اولوب
علیلک حالی تعرف و تفحص اولنه که اکر غشی وار میدر و یو قمیدر بیلنه و غشیه
قریب حالت اولدقده دم قطع اولنه و لکن بو معرفتده احتیال اولنمق
کوکدر زیرا افاقت و غشیلک حالاتی و علاماتی خفیه اولوب برن بریله
فرق و تمییز اولنمقده حیله یه محتاج اولنور و لکن نبض ایله فرق اولنور
بو وجهله نبضده ارتعاش و انخفاض اولوب بلا انتظام مختلف اولسه
حتی نبض واحد عظیم و نبض آخر صغیر اولسه غشیلک قربنه دلالت
ایدر و واجب اولور محل فصدک صارغوسی محکم اوله تنبیه ایله
حتی علیلک حرکاتی و اضطراباتی ایله چوزلمیه زیرا وقتا اضطراب انکله عصابه
چوزلدیکی بلمزود ملک سیلانی غشیه مؤدی اولور و کذلک عصابه محکم باغلنسه
علیلک اکثروسی خیال فاسد حسبیله عصابه نک حل اولنمسنه تقیح ملاحظه
ایدر و بحل ایدر اما عصابه ده استحکام اولدقده حلی احتیال ایله اولوب
وطریق احتیالی بیلمدیکنده حله قادر اولمز و بو فصددن صکره جبهه طمرندن
فصد اولنور اکر قوتی قویه اولوب حالی عرق جبهه فصدینی اقتضا ایدر
ایسه و مرض قوی اولور ایسه و اکر علیلک قوتی ضعیفه اولوب فصده
کلی بو حالده مساعده اولمز ایسه و اکل طمرنده فصده مساعد یوغیسه
یعنی اکل طمرندن فصد ایله علیل شدیدا قلق و ضجرت اولور ایسه قولندن
جبهه طمرینی فصد ایلمکدن [illegible] آنی هواسی معتدل و زینت و تصویرسز
بر بیت سا ذجه اسکان زیرا زینت و صورتلر انک وجودی تقدیرین
اوزره اول سرسام تخیل و تأمله مولع و ملکن اولور اذ ایه باعث اولور زیرا
کثرت تأمل دماغه و حجب لرینه مضر اولور و واجب اولورکه اول علیلک سکنی

علیلک
ایله

وقرینه نیلوفر و بنفشج و ورد و کافور و قانونیز بزم تعداد ایلدیکی حنللو
مشمومات بارده در نیله و اگر سن ظریف اولان دوستلرینی و سوکلو و اگر
شفقتلو اولان یارانلرینك صحبتنه ایله و کذلك حیاء ایدوب و تذییق
کمسنه لر مصاحب ایله زیرا حیا ایلدیکی کسنه نك یاننده ضار اولان تخلیط
و اضطرابدن امتناع ایدر و سوء اجتهاد ایدوب تنویم ایلمنز قدر
اول تنویم جبیننه و انفنه افیون تقریب ایتمکله اولور ایسه اگر قوتی
قویه ایسه و قوتی ضعیفه اولور ایسه افیون تقریبنده حذر ایلیه
زیرا اهلاك ایدر و اول ضعیف القوه اولنلرك تنویمنده [illegible]
ایله استفراغ [illegible] ومع هذا زیاده صواب
اولان بودر که اکر وقتك تحملی اولوب تأخیری مضر اولمز ایسه فصدی تأخیر
ایدوب ایکی کون و یاخود اوچ کون مقداری ذکر اولنان تدبیر ایله اکتفا ایلیه سن
وصکره فصد ایلدیککده دم اخراجی ممکن اولدیغی قدر مبالغه ایلیه سن
حتی برنده باقی قالان دم ایله طبیعت بحرانا ایله مصارعته و مرض ایله تجاربه یه
قادره اوله و غرابی قفده یعنی تصرفه قادر اوله و بو وجه اوزره فصد
ایلدیککدن صکره صواب اولان بودر که حقنه استعمال اولنه کل یاغ
ماء شعیر ایله و یاخود ماء و زیت ایله احتقان اولنه و لین اولان
حقنه لردن اولوب ذکر اولنان حقنه لردن قویه محتاج اولور ایسه ك
قور اولنلر ایله احتقان ایله لکن حقنه لینه درجه سنده خروج ایلیسون
و موادی دخی کل وجه اسفله جذب ایله آیاقلره و اول مثللو طرف اسفله
جذب ایله و آیاقلره ماء حار صب ایله و بکله شد و تعلیق محاجم ایله دخی
ماده یی دماغدن آیاغه جذب ایله و بو جذب حمانك اشتدادنده

مقدم

مقدم و موخر اولان زمان ابتداده و زمان هبوطده اولمقا و لی اولور
و بعض کره واجب اولور ابتدا علتده کاهلنمك الزام اولنه و سن
اول علیلك ابتداء علتنده غداسنی غایتله تلطیف ایتمکله تدبیر ایلیه حتی
غداسنی سکنجبین سکریه حصر ایلیه و برکون و یاخود ایکی کون نهایت صکره
صکره سکنجبین ایله ماء شعیر رقیقه غداسنی نقل ایلیه و بعده
ماء شعیر غلیظه نقل ایلیه و امر غداده قوتنه و علتنه مراعات ایلیه
فی الجمله علتك اعراضی شدیده کورر ایسه ك حال ابتداده تلطیف غداده
مبالغه ایلیه لکن سقوط قوتندن خوف اولنور ایسه مبالغه جائز اولمز
قوتی محافظه و سقوطندن مانع اولدیغی قدر تغذیه اولنور و علیلی بردل
شدیدا اولان ماء بارد شربندن بعید ایلیه علی الخصوص
حجاب حاجزده و احشاده ورم اولور ایسه ماء بارددن احتراز
زیاده لازمدر و تحقیق سن کورورسنکه مرضك زمان انحطاطه اولور
تدریج ایله غداسنی زیاده ایلرسك و غدایی قبق و سائر بارد سبزه
و ماش و حبوب بارده دن قیلرسك و بو اغذیه لر اسفیدباج قیلنوب
اطعام اولنور و یاخود فواکه بارده حامضه ایله تحمیض اولنوب
و بریلور و نیم انحطاطده قند ماء بارد الجنده و یاخود ثلج ایله مبرد
ماء جلاب الجنده نقوع اولمش خبز سمید تناول ایلدیکی ایله انتفاع اولنور
و واجب اولور که زمان ابتداده صرفه رادعات ایله تدبیر اولنه لکن
سرسام علتی غائله عظیمه اولان صنفدن ایسه خارج دائنده اولان ظهر کر حجابه مشارکت ایله
تورم ایلیه اول سرسامك احتیاج اولور که ابتداء ارخاسی قلیل و حسب
مسکن اولان ادویه ایله برء اولنه و صکره قوابض و حقنه لره التجا [illegible] شدید ایله التجا اولنور

دفع ابتراع

تقریب ایدوب

او آفیون تقریبی مضر اولور

شراب خشخاش [illegible] ایدوب باشنه ماء ورد ایله ضماد [illegible] خشخاش [illegible] ایله و مرزنجوش [illegible] ادویه جسوی ایله [illegible] ایله

تقدم صفحه بالبعد [illegible] اوراق [illegible]

حد اللین اولا

حقنه [illegible] حقنه

وبونلردن صکره قبض اولمیان نطولات مبرده استعمال اولنور و اول نطولله تنویم ایچون ادن
خشخاش ایله نشئ قلیل قیلنور و خشخاش مقاوم اولسون ایچون قلیلا بابونه
دخی ادخال اولنور و ایچون بو معالجات ایله علت ناقص اولوب هذیان باقی
قالسه محمددن وضرعلن انک باشنه لبن حلیب ایله اکر علیلک قوتی قویه
ایسه ایچی سود بنی باشنه حلب ایله و اکر قوتی ضعیف ایسه لبن نسایی
حلب ایله و هر حلبکدن بر ساعت مرورندنصکره نطولات معتدله ایله
غسل ایله که اول نطولک تنفسی و اصلاحی یعنی بیان کوکی و بابادیه و ماشی
مبردات واقع اوله و بونی آنقرا بادینک بقراط تعلیم ایلمشدر و ایچون
علت اوزانوب بو معالجات ایله زائل اولمازایسه و یاخود علت
ثقیله سباتیه ایسه وابتدا حرکتی تجاوز ایدوب سکونی حرکتینی
اکثر ایسه انک معالجاتی تبریدن سخن ایدلان مبرداتی و خاصکه
خشخاشندن تجانب و تبعید ایله و صورت مذکوره ده یرکی کوننه صکره
انک نطولنه تمام و فودنج و سذاب و نعناع عصاره سی و اکلیل الملک
ادخال ایله و باشنه کتان تخمنک لعابنی زیت و ما ایله وضع ایله
و برنغی دائما دهن مسخنله تعریق ایدوب درلت و ایچون سن مراد ایدرسکه
طول مدت ایله قوت بابونه و یوم تجاوزدن صکره علی حالها موجود و محفوظا   سائر ما فوقه
اوله آکه قلیلا شراب ممزوج سق ایله و چوق کره سرسام اولنور قی ع عارض
اولوب انلر انتفاع ایدرلر و تجضلر انلره بارد رطب دهن صوقانوب
سق ایدرلر و اول سق ایله قذف و قیئه لر سهولتلی اولور و هم انلری ترطیب
ایدر و ایچون سرسامون عقلی اولمیوب و [illegible] احساسلری قلیل اولملغیول
ایتمدیسه مثانه لر دهن فاتر ایله و غیلولر و اول بابده منفعتی اولان دهنلرک

اصلی

بلع

افضلی زیت اولور و یاخود بابادیه طبخ اولنوب صوبی ایله مثانه تنطیل اولنور
و بولی ایدرکی قدر مثانه غمز اولنوب و غیلولر و بو تدبیره اعتنا و اهتمام
ایدوب کل وقت ایتلیه و بول ایدنجک وقتلرده مثانه سی غمزه مداومت
ایله و بولی تجرد غمز ایله اجابت ایلمز ایسه ذکر اولنان نطولات ایله مثانه یی
تنطیل ایله و اکر انده زیاده تقلب و اضطراب و تقلب حسیله متضرر
اولور ایسه علی الخصوص قصد اولنوب موضع قصد جلد تحجر اولمدن
التحام مانع اضطرابی اولور اول سرسام صاحبنی رباط ایله اضطرابی
مانع رباط ایله شد ایلیوب شاغله و علت زمانی انحطاطه بالغ اولوب
مدت انحطاطه بعد و امعان اولمرا اولور ایسه و مرضک چوغی کیدوب
و باقی قالانی قلیل ایسه انلره نامه لرک تربیه کسر تدبیر ایله و صالحجقده
تحریک ایدوب ریاضت ایتدیررده و حاره اولان اهویه بعید و
مجانب ایله و شمسدن و سمومدن تبعید ایله تاکه مرضلر نکس ایلمیه
اکر استرصو ایله تعمیق مراد ایدرسک خفیف الحرارت ماء عذب ایله غسل
ایدوب تنویم ایله زیرا انلری تنویمده منافع کثیره وارد در و انلره خفیف
اولان لحم و اطعام ایله جمیعا بو مذکورلر معالجات کلیه لر ایدی
ورم قیفی ماده دن حادث اولور ایسه اولسون بو تدبیرلرک جمله سنه
منفعت شاملی اولور انلر اما اول علت اصنافنک هر صنفک علاج
مخصوصلری بودر که صفراوی ماده دن حادث اولان سرسامه علاج
صفراوی اسهاله حاجت زیاده اولور و فصده حاجت قلیل اولور و صفراوی
ذکر اولنان مزلقات لطیفه و منقیات دم سقا و لنمغله اسهال اولنور و
اوله اسهال اخلاطنه شاهد تجرادخال ایله اکر بلور سکه علی کل حال طبیعت مجیبه اولور

وبعض کره حمی اولمسهلاده سقمونیا کبی قیلرس طبیعت مجیبه اولاجق علیلک
معتادندن بیلور ایسه‌ك وصفرا وریجی فصدا ایلدیکلر غشیه قریب اولنجه قدر
قاننی اقتمزسك غشیدن احترازا ایلیه‌رك فصد صالح ایله فصد ایلرسه‌ك
وفصدتن صکره اسهال ایلرسه‌ك واد و بدنی بارد رطب قیلرسك اما دماغنی
اغزیه باردده اولورو قابضه اولمق جائزاولور آش اللدن وحقنه فارغ
اولندیغی زمان حصرمیه ورمانیه وسفرجلیه وتفاحیه مثللو قابضه اغذیه
ویرلمك جائزاولور اما صفرا اولنلره بو مثللو قابض غذا الرصالح اولماز صفراوی
فرعیه وکشکیه نك فتوعنی اخراج اولنمش ادیه‌حق محتجزاولاکی ویرلور
وکذلك اسفید باجته وقطفیه وحجنه ویرلور و بونلره خل وسکر ایله
وماحود نیشوق و باحوض اجاص ایله تحمیض اولنور یعنی انلرك اکثیلر
بوجنسدنده لراولور ومعلوم بیوریله صفراوی سرسام تطفیه‌یه زیاده محتاج
اولوروذهوم نك تحلیلیه احتیاجی اکثراولور وصفراوی تبریدن احتراز
دمویه تبریدن احترازك مقداراولمسون صفراوی تبریدن احتراز کلی ایلیه
مجانبت وحذر ایلیه وماء بارده حذرك زیاده اولمسون وصفراویه عنایتده
نفونیه اکثر اولسون ومنوم اولان نطولات مرطبه‌یه وما یوردحنتر
وقابوح باغز و بونلر مثللو ادهانی استعمالی کثیر اولسون انلرایله استعاط
ایله واول صفراویه انلرك صفراسی محترقد اولمه انلر ترطیبه عنایت اکثر اولور
وانلرده سن عابر دوم رطبه حقنه‌لری حسبما امکن استعمال ایله

في الفلغموني العارض لنفس جوهر الدماغ

فلغمونی اول ورمدرکه انك ماده‌سی دم صرف
اوله بس بعض کره جوهر دماغده اکثرحالده عفونتلی دمدن فلغمونی حادث
اولور و بعض کره اولورکه کله بکلرنده اولان شئوندن بدیکلری دزلری آکیدیر
اولورم

قطف ریخا لر ترکله لسان فارسیله سونك و ترکیبی سوکن دیرلر و حج ماش دیمك

اولان سنلاه

ودماغك

ودماغك تحتنده منبسط اولان نجم شبکه‌یه تخلخل ایدرو قریب اولورکه اول
ورم حسیله باش ایرلیوب منشق اوله واول ورم حسیله اغزی شدیداولور
وکوزلر قوقزراولور وجدا کوزلری حاحضنا ولور و حنه لری یعنی یناقلری
جدا قرمزراولور ومعده نك مشارکتی حسیله بعضکره انلره قی وغثیان
عارض اولور وخلاف معتاد اوزره اولان استلقا یه مائل اولور و استلقا
نظامك خلافی اوزره اولوربو وجهله دماغنه عارض اولان فلغمونی اکثرحالده
اوجنجی کون قاتل اولور واوجنجی کونی تجاوز ایدر ایسه صحت مأمول اولور
ومعلوم بیوریله بوعلت جدا صعوبتلی دکلدر واکرچه اصعب اولسه بیری
دماغ مثللو قوی اولوب اشرف اولان عضوکه تحمل ایلمز ایدی ساعتیله
هلاك اولوردی ودماغ اولان فلغمونی نك معالجاتی سرسام معالجاتی کبی اولور
ولسانك تحتنده اولان طمرلر فصدا ایلمك بو آفته نافع اولورو منفعتی شدیده
اولور لکن تحت لسانده اولان طمر مشتتی طمرلرنده یعنی الحلطمرلرنده جائزه
طمرلردن فصدا ولنمز نقلدن صکره فصدا ولنور

في الحمرة والقوبا الحادثتين في الدماغ

حمرت اول ورمدرکه صفراء خالصه‌دن حادث اولور قوبا
دمرکی معناسنه در جوهر دماغك کندیده حمرت دیدیکلری ورم وقوبا
عارض اولور انلرك عروضنده وجع والتهاب شدیدا ولور لکن
یوزی بارد اولور حرارت کامنه وکزلو اولمق حسیله وبو زرصاد وحصوصا
کوزنده صفرت زیاده اولور ماده منتشره صفرا اولمق حسیله بو حالت عارضه
اولدیدنقلدن صکره دفعة حرارت ظهور ایدوب یوزی و کوزی قیزاریر
اما اغلب حالی برد وصفرته مائل اولور و اغزنده یبوست شدیده
اولور وبو حمرتده سبات دن برنسنه اولماز فلغمونیده اولور انجق لکن حمرتك اعراضی
سبات

هولناك وقورقنج وحماسي شديد اولور وعلاج صبارانك معالجه سي كبي
اولور بو اكثريا يوم ثالثده قاتل اولور ويوم ثالثدن تجاوز ايدر ايسه نجات بولور
وصبانك دماغنه حرارت عارض اولوب يا قوغه وكوزلري چوقورلنور وكوزلري
صارارر وجميع بدني يابس اولور وتمورطه صاروسي وكل ياغي ايله مبردا
طلا ضماد اولنور وكل ساعت تبديل اولنور وبارد رطب اولان بحصادات
وبقول ايله بايشه ضماد اولنور وعلى الخصوص قنبوع وقاوون قنبوعي ايله وقتا
ايله معالجه اولنور

دورديجي فصل

صبارا بياننده در سرسام حار صفراوي
ايله بعض كره جنون عارض اولور حتى اول مسرسم مجنون مضطرب كبي
هذيان ايدر واول سرسام اولان افراط جنوندن صبارا ديرلر قرانيطس
هذيان واختلال عقل اولور لكن جنون اولماز اگر جنون هم اولور ايسه
اگر صبارا ديرلر وبه اطبا ديرلركه كان صبارا احيانا ايله قرانيطسه كيدر
تيكيم قرانيطس اوزره ماليخوليا بكزركه اول ماليخوليا ورم وحمادن مركب اولور
وچوق كره قرانيطسدن مقدم جنون اولور وصكره آنده ورم وحمي
تعقيب ايدر وقرانيطس اول زمان صبارا اولور كه آنك حدوثي
حمراء ناصعه اولان صفراء صرفدن وياخود صفراء محترقدن اولور
زيرا بو ماده لر دماغه اول وصولنده جنون احداث ايدر وآندن معا وياخود
انك صكره ورم هم احداث ايدر پس قرانيطسده جنون ورمدن عارض
اولور وصبارا ده جنون وورم معا عارض اولور احدهما اخره سبب اولماز
لكن هر بري سبب اخرك زياده اولماسنه سبب اولور وپچن صبارا ظهوره
باشلسه سهر طويل اولور ونوم مضطرب اولور ونومنده فزع ايدر
وصيحه ايدر وتنبسي اولور وتنفس كبير ومتواتر اولور ونسياني اولوب سؤاله جوابي
اولنمسه سؤاله موافق اولماز وكوزلري قرمز اولور وهم كوزلري مضطرب وثقيل

اولور

اولور كان كوزلري قورمش وقريبا اولمش شيخه لره بكزر وبعض كره ذكري دور ايلديكي
وجه اوزره كوزلونده صفرت اولور وبو صورتده قفاسنده تمدد ووجع احساس
اولنور بخارك تصاعدي حسبيله وكذلك كوزلرينك برنده بغير اراده دمعه نك
سيلاني اولور وپچن مرض قرار واستحكام ايلسه حماده صلابت وكساقه
ويبوست اولور واخر مرضده جنونك قوتي ضعيفه اولور وقوت ضعيفه اولمق
حسبيله وحركات بدنيه سي حتى جفوننك يعني كوز قپقلرينك
حركتلري ده ضعيف اولور آنلر رجعونده هذيانده ماعدا برنسنه قالمز
آنده عجز حسبيله قليلا تكلم ايدر واكثر اقباللي زيئتي ثياب وتتبع حيطان التقاطنه
اولور يعني ثيابلرده اولان خاو وقرو وديوارلرده اولان صمان چوپلري
مائل اولور ونبضنك صغري وضعفي وصلابتي آرتر يبوست اولمق حسبيله
وبعض كره صبارا محض وصبارا ذيع اولميوب مركب اولور اول صبارا ده عليلك ذكرنده وحركاتنده
احوال مختلفه اولور مره منتظم وتاره اخر اولور سنه كرنده انتظام اولمز
وصبارانك علاجي سرسامك بعينه علاجي كبي اولور لكن صبارا ده ترطيب
رعايت سرسام صفراوي علاجنده اولان ترطيبه عنايتدن كثير زياده اولور
وصبارا ده واجب اولوركه مريضك اطرافني ربط وشد مرا وعث اولنه

بشنجي فصل

ليثرغس تسميه اولنان سرسام بارد بياننده در واكثر
نسيان قوه ديرلر بو مرض اولان كمسنه اونتقان اولدوغي ايچون
ليثرغس اولور ديركه داخل قحفه بلغم حادث اولور وبو سرسام بلغمينك
اكثري جوهر دماغك مجاورينه اولور حجاب وبطون وجوهر دماغه اولمز
زيرا بلغمك جمع اولوب اغشيه يه نفوذي وكذلك جوهر دماغه نفوذي قليل
اولور اغشيه ده صلابت وجوهر دماغه لزوجت اولمق حسبيله تكيم ذات الجنب وضديله

دخی اکثر سبب فاعلی مادۀ صفرا اید اولوب ماده بلغمیدن ذات الجنب سبب اولور
نادر اولور زیرا صدرده اغشیه صفاقیه صلب اولور بلغم اکه نفوذ ایلمسی قلیل اولور
وبلکه قلیلا نفوذ بلغمک نفوذی دخی اول بلغمک صفرا ایله اختلاطی ایتمک حسبیله
اولور و ممکن اولورکه سرسام بارد بعض کره جوهر دماغک کندویه
وحجابلرینه عارض اوله ولیکن عسک معناسی نسیان دیمکدر و بو علتده
نسیان ایتمک لازم اولمغله لازم ایله تسمیه بو علتدر حقیقتی ذکر اولنان

اولنور

ورملردرکه نسیان اول ورمه لازم کلور و بو اسم حسب ایله اطبادن قوم
کثیر خطا ایدوب ظن ایلدیلرکه نسیانک کندوسی مرض در و بیلمدیلرکه اصل
مرض ورم در و نسیان آنک عرضی لازمیدر و بعض اطبا دماغه عارض اولان
ورم باردک کلیسنه لیثرغس تسمیه ایلدیلر کرک اسبابی اول ورم بلغم
اولسون وکرک اسبابی سودا اولسون لکن اکثر اطبا ولاسیما جمهور اطبا
لیثرغس اسمنی سودا اولان ورم بارده دماغه بر تخصیص اطلاق ایلدیلر و اول اسم
بلغم اولان ورمه تخصیص ایلدیلر وسودای ایکی نوعه دخی اطلاق ایلمک جائزدر اولور و بو

ایچون

علتک مادهسی سردر علتنک مادهسنه مشابه اولور لکن لیثرغس مادهسنک تحکمی و
زیاده اولور و بو علت خلط بلغمی تولید ایدوب تبخیر اولان شیلردن
حادث اولور انیکیجون صوغان و امثالی اکثار ایدنلره عارض اولور و تخمهدن
و کثرت شربدن و فواکهی کثرت او زره اکل ایدنلره دخی عارض اولور ولیکن عسک
علامتلری بونلردر صداع خفیف اولور و حما کیف اولور زیرا عفونتلی
خلطدن حادث اولان ورمه حما لازم کلور لکن ورمک مادهسی بارده اولمغله حما خفیف
اولور ولیثرغس بو حما حسبیله سباتدن فرق اولنور سباتده حما اولمز
لیثرغسده حما لیندر اولور ولیثرغسده اولان حما بعض کره احساس اولنمز
واوزمانده آنکله ثقیل اولان سبات موجود اولور حتی علیل کوزینی اچدیغی کبی

ساعتنجه

مجرد اولان کسکینده [illegible] عارض اولور

ساعتنجه یینه کوزینی یوما و لیثرغس ایله نسیان اولور و نفس متخلخل اولور

وجشالری یعنی

جدا بطیئ اولور و نفسنک کلیسنده بر اضیق اولور و براق دخی اولور استسقاسی
واغزینی اچوب و یوموقدن اجوق اولور و بعض کره اسنمک مثللوسنه لر ایچون
اغزینی آچر و انبیدر اغزینی یوموق خاطرینه کلمز اغزی اچق قالور و آوندماسه
و اغزینی یومامغه قصد و اراده دخی ایلیسه تکاسلدن یومماز و آنده جفرق
دخی اولور حجرهلرک شرکتی حسبیله ولسانی ابیض اولور جواب ولوز فیقلرینی
هذیان ایلکلی کسلان اولور و عقلنده اختلاط اولور و براز الکنجالرده
رطب اولور اکر قوی اولور اسهور بلو معتدل اولور و بولی حمار بولی کبی اولور
و بعض کره لیثرغس اصحابنه رعشه و غشاوه عارض اولور و اطرافی دخی
ترلر و آنلر قرانیطس اصحابنک خلافی او زره اولورلر زیرا لیثرغس اصحابی
قراشنده آنشا عنیه ... متحذر اولورلر اما قرانیطس اصحابی تصعد
ایدرلر یا صدیق او زره و طاقات بیته صعود ایدرلر ولیثرغسده
نبض عظیم اولور و زلزلی بعیدم تعشی و متموج اولور و ذات الریه
نبضنه مشابه اولور لکن عرض وطولی اقل اولور و بطئی و تفاوتی
قرانیطسدن اکثر و ازید اولور و اختلافی قرانیطس اختلافندن
اقل اولور انیکیجون که قلبک لیثرغسدن تأذیسی قرانیطسدن تأذیسندن
اقل اولور و سرسام بارده الواقع فی الوسط تسمیه اولنان بعض
کثیر الوقوع اولور زیرا بارد اولان سرسامده قوۀ حیوانیه اسلم
اولور و حماسی اقل اولور قلبدن بعیدلکی حسبیله و سباتی اکثر
اولور ذات الریهده اقل اولور زیرا سرسام باردهده ... ماده
نفس دماغده اولور اما ذات الریهده ماده دماغه زیردن متصاعد اولور

[illegible] اقل اولور

ولا لحالد دماغده متمکن اولان مادده متصاعد اولان ماده‌دن سبانی زیاده
احداث ایدر و بو ذکر اولنن علامتلر بلغم اولان سرسام بارددن علامتلر
ایدر و بعض اطبا قولنجه او زره سودا اولان ورم دماغیه خوش
بارد و لیثرغس تسمیه اولنور ایدر بناء علیه سوداوی ورمك علامتلری
هن بو محلده ذکری لازم کلدی اول علامتلر بونلردر سودا اولان سرسامده
وجع اشد اولور و ضجرت و هذیانات اولور و کوز اچوق و مبهوته
یعنی متحیره اولور و سودا اولن لیثرغس دماغك جوهرنده اولور ایسه سبات اکثر اشد
اولور و حرکات عسرتلو اولور و وجعك دخی و ته میلی اولور و لیثرغس
حجابده ایسه وجع اشد اولور و حرکات اخف اولور و اندن سبات حبیله
احتباس بول کثیر اولور و انسانك لیثرغس صابر و مستعد اولمسنك
علامتی باشده کثرت اختلاج اولوجوق سکر و کسل و ثقل اولور و لیثرغسك
اعراض شدیده سی حزن کثیر اولسه اول علت قاتل اولور و قوتی اسقاط
ایلمك حبیله و جفن تنفس و سعت وجودت اولوب اعراضنه التخفیف
اولسه علامت جیده اولور و مالکی سلامته اولور خصوصا که بو علامتلر ایله قولق
اردنده ورم ظهور ایلیه زیرا دماغ امراضنك بحرانی اکثریا قولق اردنده
ورم احداثی ایله اولور العلاج اگر مانع یوغیسه اولا فصد ایدوب صکره
حارنتو حقنه لر استعمال ایدرسك و موادی اسفله جذب ایدرسك و برلکی
بالا خردله بولا شدیروب انکله علیلی وجعی هودا و زره قوللر ایدرسك و آیدینلق
اوطه ده اسکان ایدرسك و سباتده استغراقلندن آنی منع ایدرسك انتباهه
الحاح و ابرام ایتمکله و اول امرده دهن ورد و خل ایله ماده یی منع و ردع ایدرسك
و ایکی کون مرورنده دهن ورد ایله خله جندبیدستر خلط ایدرسك و خلی عنصل خلی

صکوکر

ایسیا

و ماء بارد
قیلمرسك و اکده ماء بارد سقی ایلمز سك و سقی ایدرسك قلیلا سقی ایدرسك
سقینی هر حالده منع ایدرسك لکن زمان ابتداده و زمان انتهاده
اخر نده خاصه منع شدید ایله منع ایدرسك و بو تدبیر لردن صکره بدنی زیت
ایله و نطرون و بزر الجره یعنی اصرغان تخمی و مازریون تخمی و بو بر و عاقرقرحا و بونلره مشابه ادویه لر
ایله تمریخ ایدوب ابو غرسك و تحلیلی قوی اولان نطولات ایله تنطیل ایدرسك
و کذلك شمومات و عطوسات و غراغر ملطفه قانونیه سیله بیکلور ادویه
سائره لر استعمال ایدرسك و اگر علیلك باشی او زره عنصل استعمال ایکرنده
زیادہ نافع اولور خصوصا استعمال ایلدیکك عنصل رطب و تازه اوله
و کذلك محمرات سائره یی دخی استعمال ایدرسك و خردل الطوخن هم استعمال
ایدرسك و علیلك اطرافنی یعنی الکرینی و ایاقرینی قزاروب متالم اولنجه قدر دلك
و غمز ایدرسك و بودلك و غمزك منفعتی عظیمه اولور و اول علیل سباتی ایله
مستغرق اولدیغنده تو یلرینی مك و جذب ایدرسك و بعض تو ینی دخی نتف
ایدوب یولرسك و قفالرینه نفتسر او زره من غیر شرط نادردن محاجم وضع
ایدرسك و بعضی که انتفاع دمه محتاج اولدیغنده شرطه ایدرسك و اول   و ماء کشك
مرضا لردن بربنه غذا ویرسك آنك غذاسنی ماء ترمس و ماء حمص قیلمرسك
و انلرك بو وجه او زره غذاسنی ویردیکده صکره الکرینی و ایاقلرینی بر قاج ساعت
غمز ایله زیرا اول غمز بحارك فوقه تصاعدینی منع ایدر و علت او زانوب
اسهاله حاجت اولسه خصوصا علیلده رعشه ظهور ایلسه الله سن جندبیدستردن
بر منقال الدی ایکی نتشه سقمونیادن مقدار قلیل ایله یعنی بر طسوجی ایله سقی   بر دانق اله اقل
ایله و اگر حماسنده اکر اطلنده خوف ایدر ایسك سقمونیایی ترك ایدوب
یالکز جندبیدستر استعماله تربیح قصر الله و استفراغدن تبدیل مزاج ایله اکتفا ایله یعنی تستفرغ
و یرمیوب مزاج تبدیل ایتن ادویه یی استعمال ایله

واستفراغاتك اولاسي حقنه ايله اولان استفراغدر وحقنه حقنه غليظ مستفرغ
برد وهم
محتاج اولور سلقي ايارج فيقرا وشحم حنظل ربع درهم وهليلج ثلث
درهم ومصطكيدن برد انق ايله سهل تركيب ايدوب صو ايله الرحما
شربته الحرارت اولميوب و بو مسهلك اول عليلي اسهال ايلمسنه ثقه واعتماد ره
ثقه واعتمادك بو غيبي
واراسي اكر بو ~~مسهله موجود كل~~ ايسه اكر حوله احل ايله و ياخود شياف
ايله تاكه اكي سبب جمع اولوب بعضيسي مسهل وهم تحمل حمولنه اجتماع ايدوب
اسهال ايليه واول عليله تنبيه وتكليف ايله كه حاجتني قضاده تكلف ايليه
واول عليله بول اوبرازيني نسيان عارض اولور ايسه اكي جانبلريني وبطنني
اول مطبوخ ايله تنطيل ايله كه انده بابونج واكليل الملك وبنفشه وسوسن
كوكي طبخ اولنمش اوله وبول ايلسون ايچون مثانه سنى غمز ايلكه وتحجن علت
منتهيه اولسه انده اراجيح وحمل استعمال ايله وصكره رياضت تيسيره استعمال
ايله بعضا تحقق تحريك ودائما تحمل ايله وبونلردن صكره بيان بورت وناقه ده
ابلديكلر ومعالجات ايله علاج ايله **يكرمنجي فصل** كه كيكي الجنيد حادث
اولان مائيت بلديرر بعض كره تحفك داخلنده مائيت مجتمعه اولور وخارج
تحفه ده مائيت مجتمعه اولور وانك ادلكسنى وعلامتلرينى قريبا بيان ايلرز
انشاالله تعالى اكر اول مائيت داخل تحفده اولور ايسه انك تحلي غشاء صلبك
احتماع ايدر
فوقنده اولور وطرو واول غشاء صلب اوزرنده صونك علامت احتماع بودركه
داخل تحفده ثقل احساس اولنور وكوزي يوموق عسرتلو اولور وبكلكه حجم
منعزر وممتنع اولور وكوزي رطوبتلو اولور ودائما دموع اقوب جريان ايدر
وبو منتللو اولان آفت حيله وعلاج قبول ايلمز **سكزنجي فصل** خارج
تحفه حادث اولان شيشلر وخارج تحفه مجتمع اولان مائيت وصبيانك

عطاس

[illegible]

عطاس يعني صبيلره عارض اولان اقسيريقلري بيان ايدر وباشك طرنبنه
اولان غشاء تحلله حاره وبارده اولان ورملردن هر برى عارض اولور
وبعض كره هو اول غشاده مائيت مجتمعه اولور خصوصا صبيلرك خارج
تحفلرنده مائيتك اجتماعي زياده اولور واحيانا كبار دخي اولور وبو علت
بر علتدر كه تحف كيمكي ايله باشك دريسي اراسنده مائيت جمع اولور وياخود
اول مائيت خارج تحفه اولان ايكي حجاب اراسنده واقع اولور وعلامتي بودر
مائيتك خارج تحفه اجتماعي محلي منخفض اولور يعني چوقور اولور وانده اعلمق
واو يقوسزلق چوق اولور وافتك صبيانه عارض اولور اكثر امرده قابلة نك
خطاسي سبيله اولور صبيانك يافوخنه الى ايله غمز ايدروا اول محلي تفريق
ايدر وعروقك اغزلرين آچر ودرينك التنه ~~حمه~~ مائيتلي دم جريان
ايدوب مجتمعه اولور وبعض كره حادث اولان ماده اخلاط سائره اولور
وتحجن
~~تحجن~~ وباشك درسينك لوني لون جلد اوزره اولوب فوق جانبينه تورك
وارتفاع اولسه ولكن اوزرينه باصلدقده اسفله مندفعه اولوب چوقور كسته
دلالت ايدر كه اول ماده مجتمعه مائيت اولور واكر جلد رأسك لوني متغير
لمس
اولوب ولمسك حالي مائيتك حالنك خلافي اوزره اولسه يعني غمز اولنديقده
انخمازه مطاوع اولماسه وباصلمغله چوقورلنماسه وياخود انده وجع
تحفه خارج حادث اولان
ولذع احساس اولنسه اول ماده مجتمعه ورم اولور بس صبيانك باشنده بو مائيت
اولان ~~تحفه~~ رأسك احوالي تعرف وتفحص اولنور ونظر اولنور كه اول رأسك
اولان مائيت كثير ميدر وياخود قليله ميدر واول مائيته قهر اولنوب قوت ايله
مس اولنسه خارجدن داخله مندفع اولور مي وياخود مقاومت ايدوب
اندفاع قبول ايلمز واكر ماده كثيره اولوب دفعه دخي قبول ايلمز ايسه معالجه ترك اولور
ومطلقا مائيت كثير الوقوع اولور

والحق واکر ماده قلیله اولوب جلد ایله قحف اراسنده استمساکی و قراری اولور
ایسه اکر شق ایله معالجه ایدوب یه عرضا شق واحد ایله شق ایله و یاخود
ایکی شق ایله شق ایله که هر بری آخره تقاطع ایلیه و یاخود اوچ شق ایله شق
ایله و هر شقی اخری تقطیع ایلیه شکلنده بو اختلاف ماده نک قلت و کثرتی
حسبیله اولور و بو شق ایله ماده استفراغ و اخراج اولندقدن صکره موضع
شق شد و ربط ایله و اوچ کون مقداری اوزرینه زیت و شراب وضع ایله صکره
شدنی حل ایدوب احتیاج قالور ایسه جراحتنه مرهم و فتیل ایله معالجه ایلیه
اکر فتیله محتاج اولمیوب خیط و درز کفایت ایدر ایسه درز و توب
الصاق اولنور یعنی کر دیکوب الصاق ایله و آنک التحامنده بطئ اولور ایسه
اطبا آمر ایلدیکه او زمان باشی کیکی خفیفا
جرد اولنور یعنی آنک بتمه سی عظمک سطحنده اولان نبات لحمی مانع اجزاء ماده
وفق ایله قازینوب باشی تطهیر اولنور و مانعک زوالی ایله تازه اتی
بتی و خارج قحفده اولان مائیت جدا قلیله اولور ایسه اضمده ایله
او اخلاط تحلیل ایلمک ساکن کفایت ایدر اما باشده اولان او رامک حار و بارد
ملمس و لونی ایله تعرف ایدوب بیلورسن و اول ورمه الصاق اولنان نسنه‌لره
ورمک موافقت و مخالفتنه نظر بیلورسن مثلا اوزرینه حار نسنه وضع
اولنسه موافق اولور ایسه ماده‌نک و ورمک بارد اولدیغنی بیلورسن و بارد نسنه
وضع و رمه موافق اولمیانلرکه ورمک حار اولدیغنی بیلورسن و اول ورم و ماده
کرک و کرک بارد اولسون فحص ضاغط الی احساس اولنور و الا ایله لمس
اولندقده حق الی اصابت ایدر یعنی خارج قحفده اولان بو ورمه سوسام
معالجاتنک احفی ایله معالجه ایدرسن و مع هذا معالجه قویه ایله علاج البلسکر

هو صدرنین اصلی

هو ضررنین اصلی و سائر اولوسیدر و بو علتک جماعتنه نفعی اکثر اولور اما
صبیانه عارض اولان عطاش یعنی اقسر یقلرک علاجنده لایق بودرکه اول
علت اولان صبینک مرضعه سنه ادبه صویی و یاخود اربه سو یقنک صویی
سقی اولنور اکر صبیده اسهال وار ایسه و بینه اسهال اولدیغی تقدیر اوزره
قوریلمش طباشیردن برمقدار سقی اولنور و قوریلمش سمز اوت تخمی سقی اولنور
و بو علتده اسهال درد اولور ذکر اولنان نسنه‌لر ایله قطع اولنمق کرکدر و مرضعه یه
واجبدر که تحمیدن یعنی اسی صو استعمالندن احتراز ایلیه و صبینک یاقوختنه برد
بقسیج وضع ایلیه طقوزنجی فصل سبات سهری بیاننده در بعض اطبا
بو علتده شخوص حق تسمیه ایدرلر لکن بو علت شخوص دکلدر بلکه شخوص جموده
تسمیه اولنان علتدر بو عذرسبات شخوص الطلاق اولنور و بر دیرکه
سبات سهری دیدیکلری علت علت سرسامیه در سرسام حار و سرسام
بارددن مرکب بر علتدر اسباب علتی ورم بلغم ایله صفرادن
حادث اولور و انلرک هیجان و حرکتنه سبب او امتلادر که آنی نهم بو اکل و شرب
و سکر اکثاری تولید ایدر و بو ایکی خلط یعنی بلغم ایله صفرا بعض کره معتدل
اولورلر و بعض کره هو صفرا بلغمه و یاخود بلغم صفرا ایه غالب اولور اکر بلغم
صفرا ایه غالب اولور ایسه اکا سبات سهری دیرلر و اکر صفرا بلغمه غالب
اولور ایسه اکا سهر سباتی دیرلر و بعض کره اولور که بالشخص متحد اولان
بو مرضده اورک برینه بلغم صفرا اوزره غالب اولوب سبات و ثقل و تغمیض
احداث ایدر و سؤال اولنسه اکا جواب ویرمک اغر کلور و بعد مهلت جواب
ویرر و چوق فکر ایلدیکن صکره جوابه قصد ایدر و بونده مرضنده وقت اخر
صفرانک حکمی غلبه ایدوب او صفرا ارق یعنی اویقوسزلق و هذیان و تحرک

اقیلغه سبات اولور

یعنی نظور بر محله متصلا دائم قیلمق و برا اولکسندیه سباتده استغراقه مانع
اولور انی منتبه ایلرز حالی اوزره [illegible] استغراقه ترک ایلمز زیرا غلبه صفرادن
حادث اولان سبات صاحبی تنبیه ایله منتبه اولور و بلغم غلبه سندن حادث
اولان سبات ثقیل اولور و تکلف ایدوب کوزینی اچسه کوز قپقلرین امساکه
قادر اولمیوب کنز و کنز و بیه قپانور و صفرادن اولان سباتده ادنی تنبیه ایله
منتبه اولور و هذیان ایدر و حرکت قصد ایدر و کوزینی اچر طرف و تغمیض اولمز
یعنی [illegible] کوزینی اچوب یومز بلکه سرسام اصحابنده اولدیغی کبی طرف اعلاله — کوزاچوق دورر
منجذب اولور و علی طبیعی اولان [illegible] استلقایی اشتها ایدر و یوزنده
تهیج اولور و یوز خضونته مائل اولور و اکثر احوالنده کوز قپغی فوق جانبنه — وحموته
منجذب اولور و غطا ایدوب یقوده خرلدین لمسنه کبی خورلر و کوزینی اچسه
اصحاب و شخوصک فتحی کبی اچر یعنی فتح جفن اعلاسنک انجذابی ایله اولور — جمود
طرف و غمز ایله اولماز و نطق ایلسه کلامنک نظامی اولمز و انجدیکی بوغازنده
اشیاء نجمز و بعضی کره بورنندن جیقار و کذلک بولاتج و احسا کبی ازدراد
سهولتلی اولان اطعمه شرق احداث ایدر بوغازنده کی و بو علامتلر
سهر سباتینک دائم علامتلریدر و جعق تبول براز معا احتباسی عارض
اولور و یاخود ایکیسندن قلت اولور و ضیق نفس عارض اولور
و احوالنده جعق حالی اختناق رحم احوالنه مشابه اولور لکن اختناق
رحمده وجه خالص سر اوزره باقی اولور و سباتده بلدیکی وجه اوزره
متغیر اولور و اختناق رحمک سائر احوالی بابنده مذکور اولور و بو علیله
تکلم ایجون جبر اولنور و فهم ایجون هم جبر ممکن اولور و رحمده اختناقده
تکلم و فهم ایجون جبر ممکن اولماز مادامکه اختناق باقی اوله و بو علت

لیثرغسه

تبلک وجه [illegible] یعنی سهر سبات

لیثرغسه عوارضده مشابه اولور لکن بو ذکر اولندیغی اوزره حالت کبر
اوزره اولور متغیر اولماز لکن لیثرغسده متغیر اولور و بوعلتده سهر عارض
اولور و من غیر طرف تغمیض عین اولور و بونلره حمی شدیده اولور و قرانیطسه — وبوعلتک
مشابه اولور لکن قرانیطسدن فرقی بودر که بونده سبات اکثر و
هذیان اقل اولور و قرانیطس عکسی اوزره اولور اما بو علتک سباته
مشابهتلرندن نبض حبیلی فرقی بودر که سباتک نبضی سریع و متواتر
اولور ورم و حمی اخلاط حبیلی بو وجهله لیثرغس اصحابنک نبضنه — ورم
مخالف اولور و بلغم حبیلی سبوتک نبضی عریض و قصیر اولور و قصیر
اولماسی عریض اولمغله حبیلی اولور و بو وجهله قرانیطس نبضنه مفارق
و مغایر اولور و بونلردن ماعدا سبوتک نبضی لیثرغس نبضندن اوق
و قرانیطس نبضندن اضعف اولور و سبوتک نبضی متمدد و تشنج و
متفاوت اولماز اختناق رحمده بو نبضلر اولدیغی کبی بلکه مسبوق قوت
ساقطه اولوب نبض متواتر اولور المعالجات سبوتک اصنافی بینکه کردد
اولان معالجه سنک معلومی اولان فصد در و بعده احتقان در
و احتقان حدتی ولینی مادیه ایله زیاده و نقصان قیلنور و ماده نک
کیفیتی ذکر مرور ایدن علامات ایله بیلنور و سبوتده اولان بلغم و صفرا اعتدال او کریف
و یاخود بلغم و یاخود صفرا غلبه سی علامات مذکوردن بیلنور و قرانیطس
اصحابندن غذا منع اولندیغی کبی مسبوتردن دخی غذا منع اولنور خصوصا اکثار
طعامدن حادث اولان سباتده غذادن منع زیاده مهم اولور و سبات اکثر
اکثار طعامدن حادث اولان صنفک علاجنده قی ایتدرمک استعمال اولنور
معدنسی تنقیه اولنور و اگر سبب حدوثی سکر اولور ایسه سکر منقطع اولنجه قدر

مطلحه اولنمز و انقطاعدن صکره باشر مرطب ایلان ادویه ایله معالجه اولنور
و معالجه مرطبات راشد قصر اولنور و اخذ الدم حمادن اخز علاج ایله
معالجه اولنور و حبوبلک و اصناف سباتک جمیعا نطولات و ضمادات
و عطوس اثنده اشتر اکلر اولور و شرب و احتقان استعمال اولنه مستفرغات
لطیفه لرده هم اشتراکلری اولور و تواد وبیر لر سبابتن قرانیطس امراض
کبر اولمز و کذلک لیثرغس امراض اولندیغی کبی هم اولما بلکه سباتده
استعمال اولان ادویه لرک برودتی قرانیطس ادویه لرینک برودتندن
نقصان اولور و کذلک سبات ادویه لرینک سخونتی لیثرغس ادویه لرینک
سخونتندن نقصان اولور و بلکه سباتک ادویه لری بارد اولان دو الرایله
حار اولان دوالردن مرکب اولور و سباتک مواد صفراء و بلغم منقسم
غالب اولور ایسه غالب علاجنه موافق اولان اجزا زیاده قیلنور
مثلا صفرا زیاده ایسه بارد دوالر زیاده قیلنور و بلغم زیاده ایسه حار
دوالر زیاده قیلنور و قانونده بعده و الرک ذکر مرور ایلدی و صف اید
ن خلطلو ادویه ایله علاج اولنور و کذلک بلغم حالیه قنفذ دوالرایله اولور
جمیعا بیان اولنور و واجب اولور سباتده صفرا غالب اولور ایسه انک
نطولنده خلاف بپراغ و بنفسج و سوسن کوکی و شعیر ایله یا پادید و اکلیل
ملک و طورق و تنه ادخال اولنور و بعض کره صبوت شراب خشخاش
سقی اولنور اکرا اول علیله بلغم غلبه سندن خوف ایلمز ایسه ک و صبوت شرا
خشخاش سقیندن مطلوب اولان صبوت تنویم ایلمکدر و اکر سبات
ماده اولان صفرا و بلغم حتی اولور بر نده غلبه بوغیسه نوادویه لر
اوزرینه شیح و مرزنجوش زیاده قیلنور و اکر بلغم غالب ایسه ورق غار و سذاب

ذکر ان نوع اولکه

کوبوده

وفودنج و زوفا و جندبیدستر و صعتر زیاده قیلنور و اکر صره و حقنه
حال بو منوال اوزره اولور و بعد قانونک و امر کلینک تختنه مندرج اولان
ادویه جزئیه لرسینه ابیحون انقرا با دیله اخذ و التقاط ایلدی وارد
اما بو مرضده اخر بیله و زماننده اختلاطی تطولات بارده دن احتناب
ایله و بیلدیکک ملطفات ایله اقتصار ایله بعده ماء حمیم ایله راس صوینه
غسل ایدوب تامیله ایلدیکک تربیه تربیر ایله

اونجی فصل

شجه نک بعضی باشه عارض اولان تفرق اتصالدن و باشه ده رینک
انقطاعنک و لوحجر ایله جار اولان افتلرک بیاننده در باشده واقع
اولان تفرق اتصال ایله در ایله لحمک مجموعنده اولور و یا خود
عظمه ده اولوب موضحه و یا خود هاشمه و یا خود منقله و یا خود
سمحاق اولور موضحه اول شجه در که دری ولحم منقطع اولوب کمیک
ظاهر اولور و هاشمه ده کمیک قیریلور و پاره لنور و منقله ده
کمیک قیریلیر یقینده خاعدا انلرک بر قطعه سی محلندن تحول ایدوب خارجه
چیقر و یا خود دخی خرده اولور و سمحاق فی الاصل لحمی یحلل اولان غشانک
اسمیدر بس اصناف شجه لرده سمحاق اول شجه در که دری خروات کسیلور
و اول غشا خارجلن کورینور و سمحاق اصنافندن بر صنف وار در که
اکا فطره دیرلر و اول صنفده سمحاق تره لنور و تورم ایدر و روم ورم بیوب
منترک خارجه چیقر انکیچون اول شجه نک اسمی فطره دیرلر و سمحاقک
ایکی صنفی دخی وار در که برینه آمه و اخرینه جائفه دیرلر آمه اول
شجه در که ام الدماغ اولان حجابلره بالغ اوله ام الدماغ جوهر دماغ
محیط اولان حجاب غلیظدر حجاب رقیقه در و رحجا اولنور که صاحب

ثم ان الدوی ... (marginal note, partly illegible)

ملیح
ضریح و سقطه الاجاث
اولان جراحات تنبه باشنده
اولانلره قیصحه تسمیه
اولنور باقی اعضالرده
اولنلره جراحت تسمیه
اولنور

قانونڭ جايفه‌دن مرادى دامغه اولنه ودامغه اول شجه‌دركه ام الدماغه ارك

تا متفرق اولوب نفسنه تاكوريته وجايفه اول شجه جراحتدركه جوف بطنه

واصل اوله پس بو تقسيم باسنده شجاجك تقسيم اولمغله جايفه متعارفى

ايراد ايلمك بو محله مناسب اولمازدى بناء عليه جايفه ايله دامغه مراد

اولنمق متعين اولور ودامغه‌ده خطر عظيم واردر حتى دامغه غالبا

مهلكدر اولمغله امام محمد حضرتلرى اقسام شجاجى ذكر ايلديكنده آنى ذكر ايتمدى

وصاحب قانون ديركه تحقيق شجه دماغك حجابنه وغشاسنه واصل اولسه

شجه جانبنده استرخا ومقابلنده اولان محلده تشنج حادث اولور واكر

شجه ام الدماغه منتهى اولوب دماغه واصل اولمز ايسه اسلم اولور واكر

قطع وتفرق اتصال دماغه واصل اولور ايسه حما وقى مرار حادث اولور

فلاح بولنمق نادر اولور وبولنديغى سلامتيه اقرب اولان ايكى بطن مقدمده

اولان شجه‌لردن فطوره تسميه اولان شجه مائل اولنلر اولور زيرا شعب

ايله تدبير وتدارك اولنسه شجه منفجر اولور اما بطن مؤخرلرده اولان تحجر

انضمام واصعب اولور وبطن اوسط اوزرنده اولان شجه‌لرك التيامى

بطن مؤخرده‌دن اصعب اولور وحالت اولاسنه عود ورجوعى زياده

بعيد اولور لكن شجه‌سى قليل وصغيره اولوب تداركنه سرعت اولنور

ايسه اول زمان حالت اولاسنه عودت ايدر اما شجه‌لرك علاجى بيننده

بودركه كوكلركه سرعت اولنوب اولا ورمك حدوثنه مانع اولان معالجه‌لردن راسك

ودماغك تحمل ايلديكلرى تدبيرلر استعمال اولنه واول معالجاتك تفصيلى مطلوب

اولور ايسه جلد وتحمل اولان شجه‌لرك مفصلا علاجنه بزم كتابمزده انجعه قروح

معالجه‌لرنده ذكر ايلديكمز محلده ذكر ايدرز وهمچنين انكسار وانقطاعنى باب الكسر

اول محلده تفصيل ... طلب اولنه

والجبه‌ده

والجبه‌ده ذكر ايلرز واطبا ايچون تحفه اولان منقله شجه‌سى علاجنده ايكى مذهب

وارددر مذهب اول بودركه انك علاجنده اول ادويه استعمال

اولنوركه انلرك كيفيتى هاديه وساكنه اولور ولكن وجع والم

تسكين ايتمز واشدلور وحرارتى بودركه اول شجه‌ده تخفيف شديد اولان

ادويه‌لر استعمال اولنور لكن بو ادويه‌لر استعمالى اول قيريلن ... كميك پارچه‌سنده

تحفه اتصال وار ايسه قطع واخراج اولنديقدن صكره واكر قيريلن

پارچه كليا تفرق ايدوب بطنده قالدى ايسه خارجه اخراج اولنديقدن صكره اولور

ومنكسر اولان كمكلر خارجده شجه‌نك اوزرنده ادويه جذب ايدوب

وضع جذب اولنور وبعد الجذب اوزرنده خل وعسل ... لطوخ وضع

اولنور وايكنجى مذهبده سلامت مذهب اولدر اولان سلامتدن الكرد

وشديد التخفيف اولان ادويه استعمالى بو بابده عجيب دكلدر جالينوس

ديركه غشا وعظمه مجاور بر ايسه دراننك معالجه‌لرين ترك ... اضرى

اوزره اولور دردنجى مقاله باشلنده اولان اول امراض بياننده

دركه انك اكثرى مضرتلرى حس وسياست فعلرنده اولور يعنى حواس

خمسه ظاهره وحواس خمسه باطنه فعلرنده اولور وبو مقاله‌نك

فصوللرى **فصل اول** سبات بياننده در سبات نوم

ثقيله اطلاق اولنور ... اكر نومك افراطى مدتنده وكيفيتنده معا

اولور ايسه يعنى مدتى طويل وهيئتى زياده قوى اولوب تنبيه ايله انتباه

اولماسى زياده صعوبتلو اولور ايسه وبو ايكى وجهده افراط

اولميان نوم ثقيله سبات تسميه اولنمز ومطلقا نوم اصنافندن

برصنفى نوم طبيعى مقدارده وكيفيتده طبيعى اولور وبر صنفى ثقيل اولور

افراط اوزره اولا

اكر سبات تسميه اولنور

وبر صنف اخرده سبات مستغرق اولور وبالجمله اقسام ثلثه بر شيدر ادواحك
اولان نومك ماهيتي آلات حس وحركتك مبدئندن بعض دماغه رجوع
ايله سيدر اول وجهله اوزره كه آلات مذكوره افعالنه ايشلمكدن معطل
اولور حس وحركتك بقاء حياته ضروري اولان تنفس فعلندن ماعدا
افعالنه ايشلمكه قادر اولمز وعلى الاطلاق نوم طبيعيده
روح حيواني غذا هضم وانضاج ايچون
باطنه منجذب اولور واكا تبعيت ايدوب روح نفساني دخي باطنه
رجوع ايدر وبعضلر روح اول حالده اجسام لطيفه متماز جه دن
بريسي حركت ايليسه اخرلر دخي اكا تبعيت ايدر ضرورت خلاصه بعض
نوعلر ادواحك مبدئندن رجوعي استراحت ايچوندر اولور زيرا مبدئنده
متفرق اولان اجزا اوله احتياج ايله تحلل ايدن جزؤلر تكميل وضعف تقويه اولنيجه قدر
مبدئنده اكلنوب اول اعلاده حس وحركت آلتلري معطله قالور
واستراحت اولان نومه قريب اولور واول نومه مرض دفعه و
مشارفت عارض استغراق اوزره اولور واحتياج ايدر واول نوم مرض
سكوننده دلالت ايدر لكن اول امتلاء نوم طويل ومستغرق واصحي بر مشارفت
ايليسه خيره دلالت ايلمز وبو امتلا ونومك مشارفتي دوا ايله مواد كثيره
استفراغ ايدنلرده اولور واول اويقو نافع اولوب استفراغ ايله زائل اولان
قوتي استرداد ايدر وبر نوع نوم دخي عارض اولور كه على الاطلاق طبيعي
اولمز بلكه روحك تحلل زياده اولور موجود وباقي قلان ارواح قليلدر
اولور وحس وحركت آلتلرينه منبسط اولمغه متيسر اولماز وتكميل
قوت وتتميم لميت ايچون مبدئنده رجوع ايدر وبو نوم رياضت قويه
وتعبدن صكره واقع اولور وبو نوم ايله ما قبلنده مذكور اولان نومك
فرقي

فرقي بعض رياضت قويه دن وتعبدن صكره اولان نوم ايله ادويه حسيله
واقع استفراغ كثيردن صكره واقع اولان نومك فرقي
اصحابده اولان تحلل طبيعي بدل اولمسون ايچون طبيعتك غذايه طلب
ايلمسي ايله دائم ولازم اولان اسهالدن ونزفدن صكره طبيعتك غذايه
طلب ايلمسي راستندر اولان فرق بر اولور تنكيم اصحابده طبيعتك غذايه
طلبي طبيعي ودائم اولور كذلك تعب اولميه نوع طبيعتك طلبي طبيعي ودائم
اولور ونزف واسهالده مزيف وملازم اولنلرك غذايه طلبي عارض
وغير طبيعي اولديغي كبي تعب ورياضت حسيله اولان نوع طلبي غير
طبيعي اولور زيرا تعبدن كه ارواح تحليلي تحليل غير طبيعي اولور واول تحليله بدل
ما يتحلل تحصيل ايچون نوع طلبي دخي غير طبيعي اولور على الاطلاق غير طبيعي
اولان نومك بر صنفي دخي واردر كه برد خارجيه وخمود حرارات اولان
ادويه استعمالندن حادث اولور زيرا ذكر اولنان برد جوهر روحه منافي
ومنافر اولور ايچون ابدانه برد اصابت ايليسه روح نفساني آلاتندن
مبدئنه رجوع ايدوب حس وحركت فعللري معطل اولور وكذلك مخدرات
استعمالندن دخي نوم غير طبيعي حادث اولور زيرا مخدرات ايله روح نفسانيك
مزاجي فاسد اولور ومبدئنده قوه نفسانيه سي اول مزاجي فاسد اولان ارواح
استفاضه ايلمز وكذلك الالتنه دخي تبلد حسيله انبساطي اولميوب نوم
غير طبيعي حادث اولور واكثر ناس بعضا اولنور وبعضلرنه دخي غير طبيعي
اولان نوم مرطبات استعمالي ايله اولور زيرا بعض مرطبات آلات حس
وحركتي ترطيب ايدر وجوهر روحي تكدر ايدر وروحك مسالكي ومنافذيني
سد ايدر وعصب وعضلات جوهرلريني سده موذي اولان ادخال ايلمكله ايدر

زیاده حادث اولان وازکه

وبو نوم غیر طبیعی سکر اندن نوع اولور بو نومه قریب اولنور تخمه اصحابنه ومعده ده
اطعمه‌نک طول مکثی سببیله حادث اولان اویقولر وبونلرک سباتی قبیلندندر زائل
اولوا اولمز وسباتک مختلفه الکثر بو ایکی سببدن اولور بعض سکر واطعمه‌نک
فم معده‌ده طول مکثی اولور اگر اندر مستحکم اولورلر ایسه وبعض کره نوعه سبب
برد ورطوبتک مجموعی اولور لکن سبب مقدم برد اولوب رطوبت معین اولور
نتکیم سهره بعض کره حرارت ایله یبوستک مجموعی سبب اولوب سبب مقدم حرارت اولور
اکه معین اولور وبو مذکورلرک جمیعی اسباتک اخر سببلریدر اندن برسبب
بودرکه حمانک نوبتلری مشتد اولمغله جمیع طبیعت علته منصرفه اولور وطبیعت ماده
تحتنده منضغط ومحصور قالور وروح نفسانی دخی طبیعته تابع اولمغله اولان
ماده تحتنده حصر اولوب الته انبساطی اولمز وافعالی معطل اولوب سبات
حادث اولور وخصوصا حمانک ماده‌سی بلغم اولور ایسه سباته اول ماده سبب
قوی اولور زیرا بلغم بارد رطبدر وحرارت عفونت عارضه سببیله دربارد ورطبدن
سبات زیاده اولور وسباتک ایکنجی سببی بودرکه اخلاط ردیه اولوب مقدم
دماغه بخارات تصعد ایدوب سباته سبب اولور وسباتک اوچنجی سببی نفس
دماغک تحتنده بعض عظم قحفک تحتنده ویاخود جانبنده ویاخود غشاسنه
انضغاطی وانعصاری در وبو حالات قحفه اصابت ایدن ضربه‌دن حاصل اولور
سباته مؤدی اولور وبطون دماغک تنقیسنده قطع وورم سببیله اولا
تفرقی سباته زیاده قوی سبب اولور ایسه ضغطده اول حال اوزره سبب اولور
اولور بعض ... دماغک انضغاطندن حادث اولان سبات مقدم دماغک
انضغاطندن اولان سباتدن قوی اولور ونظر اولوب اطلاق انضغاطنک
جبات ایکنجی ... اولور ودور دخی سبب وجع شدید در کرک ایسه
اول وجع صدغک عضلاته اصابت ایدن ضرب شدیددن اولسون ویاخود فم معده‌ده
حادث

اولان وباحص

اولسون

ویاخود حمله اولان اذایه مشارکت سببیله ... اولور
زیرا انلره مشارکت ایله دماغ منقبض اولوب روح حساسک مسالکی
مسدود اولوب سبات حادث اولور وسباتک التنجی سببی ابو ...
شیه ضعف اولور تحلل کثیر سببیله الته انبساطی عسیر اولور سببله تحت
علت سبات عارض اولیسه حواسدن اولا باطل اولان حاسهٔ بصر وحاسهٔ
سمعدر اگر بنائی ... اولور سباته آفت مقدم دماغه اولمق کرکدر زیرا
سمع وبصره حس افاده ایدن عصبلرک منبتی مقدم دماغدر ومقدم
دماغه آفت ایله سمع وبصر معطل اولورلر وتخیلک فسادی دخی انلره
مشارکت ایدر لکن حرکت قوه‌لری باقیه قالور زیرا اعضایه حرکت افاده
ایدن عصبلرک منبتی مؤخر دماغ اولور ... سباتک ... وکته
ضرری سمع وبصره ضرری مقدارنجه اولماز اما جمود دیدیکلری مرض
بونک عکسی اوزره اولوب جمودک حرکته ضرری حسه ضررندن اکثر
اولور وبینه واجب اولورکه سباتده مسالک روحک سنلری تامه وجلا
کشفه اولمیه تنفسه ضرر اصابت ایلمسون الحوت وسوء مزاجی حادث
اولان سبات اولا سوء مزاج بارددن وثانیا سوء مزاج رطبدن حادث
اولور وبعض کره ذات الجنب وذات الریه مثللو مرضلر سباته انتقال
ایلر وبعضیلرک اخلاط رمه جلوسنده ساکنه اولوب حرکت مؤذیه
اولماز واولکسنه‌یه نعاس غالب اولوب اضطجاع ایلدیکده حرارت غریزیه
باطنه چکیلوب اخلاط ساکنه‌یی تحریک ایدر واخلاطک بخاراتی ایله نوم
انی غشی واحاطه ایلمز واو نقوسنده استغراق اولمیوب تململ اولور وبو مثللو
حالات یابس المزاج اولنلرده کثیر الوقوع اولور واول کمسنه‌لرده بو حالات تخلف
ایدوب غشیان نوم کثیر اولسه اول کمسنه مرض حدوثنی غشیانی انذار ایدر

ومقدم دماغدن ... وشخوص ... وانلن دماغ

وماء رمان مثللو عصارات معرده ده مکث طویل اولور و بخارات حبس ایدر و سهره
مانع اولور و غذا انتا و اکا ایروب اضطجاع ایدنلرک هیئت لایقه لرینی بوزیب بیان
ایلرلر لکن شمدیکی حالده بنزدیرز که ادقا اوزره استلقا اجلی الکثار ایلک ازفته
وهن ویروب خا حرارت ایدر کثرت استلقادن حادث اولان وهن
واسترخانک علاجی انتصاب کثیرا اولور یعنی دیکلی عمود کبی استقامت اوزره
چوق لکلنمک اول وهنک علاج اولور و شمسله نوم ایله باشک متضرر اولملقه
خوف اولنور و قمرده نوم تخمه دو مورث اولور یعنی قان تورمکه سبب
اولور انیکیچونکه شعاع قمر اخلاطی تحریک ایدر و خرخره نک سببی قصبه
ریه نک اغزی منطبق اولور یعنی ایکی شفه لر جانبلرندن بربرلری اوستنه
قپانور و لزوجتلو رطوبت ایله شفه لر بربرینه یاپیشور و للتحالد النفس
خروج طلب ایدوب عتریق ایلدیکده یعنی شفه لری قهر ایله آیردیقده خرخره
حادث اولور **العلامات** جمیعا سبات ایچون علامتلر وار در بری سبات دماغ
سببی ایله عارض اولان سباتک علامتلری بودر که اولا باشه بر شدید خارجدن
اصابت ایدوب [illegible] و کذلک داخلدن اصابت
ایدن بردک اثرنده و عقبنده سباتک حدوثی دخی برده علامتدر اولور و یوزده
و کوز قپاقلرنده تهیج اولمق و لوننک خضرته مائل اولمق و نبض ممتد و صلابته
مائل و تفاوتی شدید اولمق بردم دلالت ایدرلر و اگر سبات افیون و بنج و اصل
یبروح و بزر لفاح و جوز ماثل و فطر یعنی منتن [illegible] و معلده
تخمین ایدن و کزبره رطبه و بزر قطونا نک کثیری مثللو مخدرات شربندن حادث
اولور ایسه اندرک هر برینک علامتلری بیزم سموم بابنده انشاالله تعالی ذکر
[illegible]
[illegible]
ویقتضی

حاشیه: اقدم نومدن — خارجدن — سبات اردیجی حادث اولمقدر — خارجده — [illegible] سموم

یقتضی بابنده انشاالله تعالی ذکر ایلیوز و فحص سبوت اولان کسنه ده
آخر عرضلردن دحمک اختناقی و اطرافنک خضرت و بردی و لسانک
ورو و رایحه نک تغیری اولسه و نبضده نسا قط و غلی و لعوب ایلن
تفاوت اولمسه بلکه نبض دودی و غلی کبی متواترا اولسه و یاخود
تفاوت اولور ایسه ده انک تفاوتی بلا انتظام و لاثبات اولوب
تفاوتندن تواتره و تواتردن تفاوته انتقال ایلسه بو اعراضلر
ایله معلوم اولورکه اول سبوت ذکر اولنان امور رایدن ادویه
لرینک بریندن الحشیش و یاخود ایچیر بلمشدر و بو لحواض و علامتلرک
تنقسم قنو [illegible] سمی شربیه دلالت ایلدیکنک تعیینی وجه اوزره
بیانی و هر برینک باشقه باشقه معالجه لری سموم بابنده مفصلا
بیان اولنور و ناسدن بعضیلر اول کسنه لرکه انلر دیدیلر بردسادجن
اولان سبات ماده رطبدن حادث سباتدن اخفه و اسهل اولور لکن
بو قولک صحتی محقق و متعین دکلدر بلکه بردسادجک سباتی
ماده رطبک سباتندن بعض کره جدا قوی اولور جوهر دماغه برد
اصابتی ایله حادث اولان سباتک جمیع اصنافنده و کذلک شرب
دوادن حادث اولان سباتک اصنافنده ذکر و فکرک فسادی تابع اولور
و فحص سبات سوء مزاج رطبدن حادث اولسه انک علامتی بودرکه
اول کسنه ده علامت دم کوریلمز و بلغمک تقلیق اولمز و سبات
ماده رطبدن یعنی بلغمدن حادث اولسه انک علامتی امتلاء و تخمه نک
و کثرت شربک تقدمی و نبضک لین و موجی و عریض اولماسی اولور
و کذلک سباتک بلغمی اولدیغنه دلالت ایدر سباتک استغراقی و ثقل و لونک ابیض اولماسی

حاشیه: سمتیلی اولاه

وبوزلری کوزیك ولسانك لوانی ابیض اولماز و باشده ثقل و کوز قپاقلرینده تهیج
اولماز و ملمسك صووق اولماز و تدبیر متقدم یعنی سبات عارضندن اولمازدن
مقدم اطعمه واشربه‌دن بلغم مولد اولانلری تناول ایلمش وسن شیخوخته
وبلاد بارده‌ده اولمامش جمیعا بو علامتلر سباتك سببی بلغم اولدیغنه
دلالت ایدر و سباتك دفعةً حادث اولدیغنه دلالت ایدر و داخی ظهور بنیانك
انتفاخی و کوزلرینك و وجنه‌لرینك ولسانك قیرمزی اولمالری و باشده حرارت
احساس اولنماسی و بو مثللو نسنه سنده معلوم اولنکرده جمله‌سی سباتك دخی
حدوثنه دلالت ایدر و دم ایله بلغم ورمدی اجتماع ایلدیکلرینده مجتمعه اولوب
ایکیسی معا سباته سبب اولورلر ایسه اول سباته قرانیطس علامتی
ضعیفه ولیثرغس علامتی خفیه ویاخود سبات سهر علامتی ظاهره اولور
و سبات تحت جمیاتده تصاعد ایدن بخارلردن حادث اولور ایسه وخصوص
ذات الریه‌ده وجع الریه بخاراتندن حادث اولور ایسه و یاخود معده
بخارندن حادث اولور ایسه بو سبوتلرك علامتلرینك بیانی بودر که معده
بخارندن حادث اولان سباته مقدم سدر و دوار و طنین و خیالات ظهور
واول سبات اجلندن خفت اوزره اولور و وقت احتلاده زیاده اولور و ریه ناحیه‌سی
و صدردن تصاعد ایدن بخارات سببیله اولور ایسه اول سبات حادث اولمزدن
مقدم وجع ثقیل و یاخود ناحیه صدرده وجع و ضیق نفس و او کسورك و ذات
الجنب اعراضی و ذات الریه اعراضی موجود اولور و کذلك سبب سبات اولان ابخره
کبدن تصاعد ایدن بخارلر اولور ایسه امراض کبدك دلائلی سباتدن اقدم اول
سباته موجود اولور و اسبات ابخره دماغدن تصاعد ایسه امراض
دماغك دلائلی سباته تقدم ایدر و ها هنا اوزره ~~منصوعته~~ و صداع اوزره
وقوعندن سبات حادث اولور ایسه اولمقدن دلائلی ایله بیلینور و سبات ایله

سکته نك

سکته‌نك فرقی بودر که مسبوت اولان کمسنه‌نك تفهیمی ممکن و تنبیه ایله متنبه
اولماغه قابل اولور و حرکات احساسنده زیاده تکلیس اولور اما مسکوتده
حس و حرکت جمیعا معطل اولور اما مسبوتك حس و حرکتی معا معطل‌لی
اولماز و ضعف قلب حسبیله غشی عارض اولان کمسنه‌نك مسبوت ایله
فرقی بودر که مسبوتك نبضی اقوی و صحیح اولان کمسنه‌لرك نبضنه زیاده
مشابه اولور و غشی اصحابنك نبضی اضعف و اصلب اولور و غشی تدریج ایله
آز آز واقع اولور و غشی صاحبنك لونی صفرته و موتی لوننده متغیر اولور
و الترو ایاقلری صووق اولور اما مسبوتك لونی رداءته متغیر اولماز بلکه
صحتنه اولان لوننده مسبوتك لونی احسن اولور و رحمنك اختناقی
اولان خاتونلر ایله مسبوتلرك فرقی بودر که ممکندر که مسبوت تکلم
و فهم خطاب ایلیه و رحمنك اختناقی اولنلرك تکلف ایله فهم ممکن اولور
ولکن البته تکلم ممکن دکلدر و مسبوتك حرکت و خصوصا بوینی و باشی
و ایاقلرینك حرکتلری سهولتلو اولور و اختناق رحم اولنلرك احساس
و کوز قپاقلرینك احساسی سهولتلو اولور و اختناق بر سببدر که دفعة
واقع اولور و غالب حکمی احوال ایدر و صکره منقضی اولوب صحته
توجه ایدر و یاخود قتل ایدر حیوق اوزتمز اما سبات ممتد اولور
و استغراقه دخولی تدریج ایله اولور و نوم ثقیل ایله بدایه ایدر
لکن سباتك نوعی بر دخی حینك دفعة اصابت اولور ایسه اول سبات
حدوثنه دفعة اولور ~~مسبوتك~~ حکمی قطع اولنمز معلوم سبوریله فی

علاج السبات والنوم الثقیل الکائن فی الحمیات

اعضادن برندن
برعضوده مرض اولوب اول مرضه عرض اولمق اوزره سبات حادث اولسه دکلدر مرض اصلی اولمسه

وجع ثقیل انواع
و جعله نوم
و جعدر

و صور بدنك

تکلف ایله

و یاخود دوای اولور ایسه

عضو اول تدبیر اولنور خرض ازاله دن تقویه اولنور

انك معالجه سنده طریق بودرکه مرض اصلی اولان عضو محلی تنقیه ایدرجك فصد ایله عضو افتصاد اولنور اول ~~ترتیب ایله اول الفرازاله دماغ تقویه~~ حتی دماغ اعضاء سائره دن وارد اولان موادی بوذیه قبول ایلمیه حبیله دفع ایلیه مسبوتك بو منزد فع ایجون اولاحل کثیر ایله یا الکز دهن ورد استعمال اولنور و تقویه دماغ قصد اولنور ایسه مقور اولان عصارات فواکه ایله استعمال اولنور و بونلردن صکره مبرد اولان بطول ایله تنطیل اولنور و بونلردن صکره دماغ محتبس مواد قالور ایسه محللات ایله انتقال اولنور و بونلرك کلیسی قانونده معالجه سنده مذکور اولدر وحمیاتك ابتداء دورنده عارض اولان سبات ایجون واجب اولورکه مبادرت اولنوب علیلك اطرافی ربط اولنه وانراقنده محرك عطاس

نکته لر استعمال اولنه سرکه و سرنلك بوغ ونجار دائما قوقلاد یله وباشه دهن ورد و خل کثیر ایله استغراق و استیعاب اولنه و یاخود ورق وانارو سائر قوابض تنه لرك میاهی ایله باشی استغراق اولنه و مخدرات شربندن حادث اولان سبات علاجنده شرب ایلدیکی مخدره علاج اولان دوا الرایله معالجه اولنور و اول مخدرك تریاقی استعمال اولنور

وهر مخدرك تریاقی بیز کتاب خامسده بیان ایلدز وبرد خارجیدن حادث اولان سباتك معالجه سنده تریاق و مثرودیطوس و دواء المسك سقی اولنور و ~~[illegible]~~ و سرنلك قوندوز حیاسی و عاقرقرحا ایله مطبوخ اولان میاه ایله علیلك باشی تنطیل اولنور و باشی بانك و نار دین خنصرینه جند بیدستر دهن قیتلون تمریخ اولنور و کذلك دهن مسك و دهن قسط ایله قوندوز حیاسی خلط اولنوب مسبوتك باشی تمریخ اولنور و باشنه بوضماد وضع اولنور

نکته لر

اسهال

اول ضماد ایکی جزء قوندوز حیاسی و برجزء آق صوغان و مقدار قلیل مسکدن اتخاذ اولنور و آکه دائما مسك قوقلادیلور و تسخین دماغه ذکر اولنان ادویه ایله بلا رفق عنف ایله استعمال اولنور و غلبه دمدن حادث اولان سباتك معالجه سنده واجب اولورکه قیفالدن فصده مبادرت اولنه و ساق حجامت اولنه و یاخود صافندن فصد اولنه و حقنه لینه لر استعمال اولنه و غذانك تلطیف اولنه و ماء حمص استعمال اولنه و بلادة سوء مزاج رطب ساذجدن حادث اولان سبات معالجه سنده فی الجمله اولورکه اول ضمادات استعمال اولنه که قندوز حیاسی و عکر ابریغنك حبکی و قسط وجوز السرو و ابهل و افربیون و عاقرقرحادن متخذ اوله و غذاسی تخفیف اولنه و ادهان و نطولاتدن اجتناب اولنه و اکرچه استعمال اولنه سی موجب اولور ایسه استعمالنده احتیاط اولنه زیرا ادهانك ترطیبی بعض کره ادویه نك قوتنه غالب و عملنه مانع اولور مکرکه ادویه شدیدا لقوت اوله اول زمان دهنك ترطیبی ادویه قوتنه غالب اولمز و واجب اولورکه باش تمریخ و تحمیم اولنه و مسك قوقلادیله اما سباته سبب اولان سوء مزاج رطب بلغم ایله اولور ایسه واجب اولورکه اولا بلغم قوی حقنه لر ایله استفراغ اولنه و علیلك قوی صداع احتیال اولنه و سباته سبب اولان بلغم اکثر حالده معده بلغمی اولور و واجب اولورکه مقطعات ایله معده بلغمدن تنقیه اولنه مجرد دماغك تنقیه سی ایله اکتفا اولنمیه و بو منفیات معده یه انشاءالله تعالی بیز ذکر ایلرز و اول مسبوتك قوتی اولان نطولات حنظل و سعوطات و عطوسات و غرغرات و قانونده مذکور اولان سائر ادویه نك استعمال اولنور و سباتك معالجه سنده اولور مسبوتك نصر انسانلرك کوستردکلری و آکیتدکلری ذکری زیرا بو مرض مثللو فکری ضعیف و فهمی جامد ایلر کلیسی نفسی تحریك ایدر صلاحه رد ایدر

علیلی

موجب اولور

زیرا مع اجتناب کلیسنه تحرك نفع اولور

وبو مرضه مشتهر اولان معالجاتی اولور بورون دلكلرینه قلفندر ایله
طلا ایلمك و یوزینی سركه ایله مسح ایلمك و اسفلده اولان عضولرینی سخت ایلمك
ومعطسات استعمال ایلمك

ایكنجی فصل یقظه وسهر بیانندە در

یقظه حیوانده بر حالتدر كه روح نفسانی حس وحركت آلتلرینه دوكیلوب
اول آلتلری استعمال ایلدیكده حالت مذكوره حادث اولور اما سهر ذكر اولنان
یقظه نك مقدار طبیعیدن افراط اوزره زیاده اولماسیدر و سهرك سبب المزاج
اولان سببی روحك یابسلنی حرارت و یبوستدن عارض اولماسیدر زیرا
بو مزاجده ارواح دائما خارجه حركت ایدر و روحك خارجه حركتی نومه
مضاده اولور زیرا نوم روحك داخله حركتندن عبارتدر وحركت سهری ایجاب
ایلدیكی موجبات سائره دخی اشتدوا قدم اولور و بعض كره سهر یبوستی اولان
رطوبتی دماغك حیاسندن دخی اولور ووجع وغم موذی اولان افكار حسبیله
دخی اولور و بعض كره سهر ضوء وهیبتك منورا اولماسیله ایله عارض اولور
تجن سهره مستعد اولان كمسنه اول مثللو مستنیر محلرده اقامت ایلسه اكا سهر
عارض اولور وسوء هضمدن وامتلادن و باقلا مثللو اخلاط مشوشه یه متولد رو
احلام مفزعه یه مرائی اولان اغذیه استعمالندن وتناولندن دخی حادث اولور
وحمیات تجاریات لاذعه وباسنت دماغه تصاعدندن ووجعلردخی سهر
عارض اولور ومشایخه عارض اولان سهر حشاك اخلاطندن یبوستی وملوحیت
اولوب جوهر دماغلرندن یبوستی حسبیله اولور و بعض كره فوق ناحیه دماغده
سودادن حادث اولان شیشلر وسرطان حسبیله اولور ودكدیكه بركمسنه نك سهرا
مشتد اولوب سكره اول كمسنه یه سعال عارض اولسه اول كمسنه اولور وبینی
باب النوم لا یو اولنلر بیلدیرردك العلامات بلا ماده سوء مزاج یابسدن حادث
اولوب حرارتدن مقارن اولمیان سهرك جمیع علامتی حواسك وزاسك خفتی

وعینك

قلفندراج انواعندندر معه

بلغ

اولان

منقح

وعینك ولسانك ومنخرلرك یعنی بورون دلكلرینك قوری اولماسی و باسندی
حرارت و برودتدن بریندك احساسی اولنمسی اولور و بلا ماده یبس حرارته
مقارن اولان یبوستدن عارض سهرك علامتلری ذكر اولنان علامت
یبوستك التهاب وحرقت ایله وجودی اولور و بعض كره اول علامتلر
عطشه و اصل عینده احتراقه دخی مقارن اولور واخلاط یورقیه
حادث اولان سهرك علامتلری بورون دلكلرینه یاشلق بولنمق وكوز
چیاقلنمق و بسیر انقل احساس اولنمق و اویقودن سرعت ایله انتباه
و وتوب ایدوب بالجمله اولور و كذلك سهرك بورقی اولدیغنه تربیه
متقدم وسن ایله دخی استدلال اولنور وساكن اولدیغی محلك منور
اولدیغندن وغذا امتناع ولندن حادث اولان سهرك علامتلری اول اشتكی
وجودی اولور وورم سودا وحسبیله اولان سهرك علاماتی كرارا
مرور ایدن سودا علامتلری اولور ووجع وافكار غامه وحمیاتدن اولان
سهرلرك علاماتی اول اسبابك وجودی اولور العلاج سبب یبوست
اولان سهرك معالجه سی بودر كه اول علیله مرطب غذالر اطعام اولنور وخاصه
حمام معتدلك استعمالی اولنور الا بعد الاستحمام اول علیل اویومز ایسه
دلالت ایدركه اول علیلك بدنی معتدل دكلدر ومزاجی دخی جیّد دكلدر هنوز
اول علیلده ~~[illegible]~~ یبوستك غلبه سی واخلاط ردیه نك ازدحامی
واردر حمام آنی اثاره وتحریك ایتمكله نومه مانع اولمشلردر بس
واجب اولوركه اول كمسنه فكر وتعب وجماع هجر وترك ایلیوب سكون
وراحت استعمال ایلیه وذكر اولنان وزه باشنی مرطب اولان
ادهان ایله استغراق ایلیه وباشنه لبن حلب ایلیه وتطولات سابقه‌لردن استعمال ایلیه

سندی

بلغ

دوام اوزره

زیاده اولور

بعض بانلر بعضده موسیقاردت اولمغله ذکر اولندیکه موسیقی ایکی جزء ایله تمام اولور که نغمات ونقرات ناکلیف
اولور واخر نغمات ونقرات اداسنه اولان ازمنه تخللی ایله اولور نغمات ونقراتک ترکیبنه تالیف
دیرلر و سکناته ایقاع دیرلر

وکذلک ادهان مذکوره لر استنشاق واستعاط ایدوب وقولاغنه تقطیر
اولنه وخصوصا بو وجوه ایله استعمال اولنان دهن بنلوفر اولمق زیاده منفعتلو
اولور وعلی الخصوص اول دهنی ایله استعاط سائر وجوه استعمالدن انفع
اولور واسفل قدم دلک ایلمک خود نافعدر وسهرک حرارته مقارنلی اولان
یبوستدن حادث صنفنده اوائل ذکر اولنان ادویه لر اوزره قبق چراده سی
وبقلة الحمقا ولعاب بزرقطونا وعصا الراعی وحی العالم وبونلره مشابه دوالر
زیاده اولنوب استعمال اولنور وخنوماتنه لذیذ ورقیق اولوب ازعاجی
اولمیان وایقاعی نقیل اولمیوب مزجی متساوی اولان غنالر استعمال اولنور
وبو مثللو غنالرک منوم اولماسی جهتیله قیبلسندن اولور ما جاری نیلک خریرو
صوتی وریاح هاتیه نک خفیق وصدا اسنده منوم اولدیغی وجهدن
اولان سهرک علاجی وجونکه ایرن تدبیرلر اولورکه اصناف اوجاعک
هر برصنفی مسکن اولان ادویه لر بابنده مذکوردر وحمیات ایله اولان سهره
اکثرحالده دیاقود ساذج سقی ولمغله تنویم اولنور وواجب اولورکه اول
سهرک صاحبی یوزینی غسل ایلیه ونطولات استعمال ایلیه ودهن خشخاش
ودهن خس ایله جبهه سنی وصدغنی تعریق ایلیه وخسوینه یعنی بدیکی
بولاجلی خشخاش ابیضک بزری قاریشدیریلور وبعض کره شنجی سیر انقرایا ایله
مذکوره اولان تحذیر ایله تویش وبریلور صداع حار بابنده ذکر اولنان اقراص
زعفران خشخاش عصاره سیله ویاخود خشخاش ویاخود عاد ولی ایله عجن
اولنوب کل صوی ایله جبهه اول اقراص حل اولنوب وجبهه اوزره طلا اولنسه
نافع اولور وسهر الحون تجربه والردنز بنفشه وابیون وزعفران
اخذ اولنوب کل یاغی ایله ادافه وحل اولنوب یقین صکره بورونه مسح اولنور

پس قانونک ایقاع ثقیل اولمیه دیدیکنده مراد ایقاع منقطع تسمیه اولنان سکونلر که اول سکون ممتد اوله
ایکی نغمه ادا سنی فصل اولمرتبه یه بالغ اولورکه احدهمانک اخره ارتباطنی قطع ایدر وکذلک مزج متساوی ایله
مراد نغمه لرده اولان بعد متساوی بر بر دیراهر بعده ده برجزء اقل وار درکه اول جزء اقل تیز وحزین اولور
وبرجزء اکبر وار درکه اول تیزدکلدر واکبرک اصغردن تفاوتی اقلک متساوی اولور ایسه اکا بعد متساوی دیرلر
وبعد متساوی زیاده لذتلو اولور غیر متساوی اولان بعد وکذلک ایقاع ثقیل منقطع مولم اولور وسامع
قانونک کلامندن استخراجه نهج سواددن خروج ایدوب ایقاع ثقیلی لذیذ اولق اوزره باز مشدر وبعض

وبینه سهره نافع ومجرب در والوجه اولور خشخاش قبوغی واصل یبروح
ایله ایکی صدغ کره طلا ایلمک وانلرقوقلامق وبوادویه لردن بورچق
حبه سی مقداری اخذ اولنسه نوم معتدل ایله تنویم ایدر واکر دماغه
تصاعد ایدن ابخره غلیظه اولور ایسه جبهه اکلیل الملک وبابادیه
وبنفشه ایله ضماد اولنور واصحاب صباته وغیریلری تنویم ایدر
سهر اول اولان کسنه نک اطرافن الدور ربط ایله ربط ایلمک و
اوکینه سراج وضع ایلمک واکثار کلام ایله امر اولنور افسانه
حدیث واجادهٔ کلام اولان مواضعه حضور ایله امر اولنور وبعضه
باغلر حل اولنوب وسراج قالدیریلور وسوز سویلنلره سکوت ایدیکه
امر اولنور وبو صنیع ایله اول علیل تنویم اولنور ورطوبت بورقیه
ومالحه دن حادث اولان سهر معالجه سنده واجب درکه اول علیل حریف
ومالح اولان اغذیه لردن منع اولنه سمک رضراض ایله تغذیه اولنه
ولحوم لطیفه متخذ اولان قلیل الملح شوربا چه اطعام اولنه وحب
الشبیار ایله استفراغ اولنه وعذبیا اولان ادهان ایله مفتر اعلی الدوام
علیله باشنه استغراق واستیعاب اولنه ورطوبت بورقیه ومالحه سبیله
اولان سهرک صاحبنه عارض اولسه انکی کوج اولورکن لا یقوا اولان
بودرکه اول سبیله سهر اولان خشخاش الحجی بو نطولی استعمال ایلیه
صوده صعتر وبابادیه واقحوان طبخ ایدوب مطبوخی ایله باشنی تطلیل
ایلیه وهر کیجه بو نطولی استعمال ایکسه تنویم حسن ایله تنویم ایدر
واخرادویه یه حاجت قالمز وکذلک دهن اقحوان ودهن ایرسا ودهن
زعفران ایله استنشاق ایلیه وبعض کره سهر افراطا وزره اولوب قوتنک

تحللی ضعف اولینور ایسه برقیراط مقداری افیوننی تنویم ایلمك ایچون
سقی اولنور سهر نوم کبی اولنده افراط اولمینلر بیك ریاضتلر و تعبلر تنویمه
کفایت ایدر استحمام ایدروب صکره تعرق ایلمزدن مقدم مسددا اولان
اشربه شرب ایلدوب اردنجه فی الحال تنویم ایدر و نوم اعتدال اوزره اولور
(بلع) **اوچنجی فصل** آفات ذهن بیاننده اولور دماغ افعالنه اصابت ایلین
ضررلك اصنافی ایکی سبب ایله حادث اولور و اول اصناف اوچ علامت
ایله بیلینور تخیین برکسنه نك حسی سلیم اولوب نوم و یقظه ده اشیانك
شبحلرینی تخیل صحیح ایله تخیل ایلدیکندن صکره اول تخیل زائل اولور و کرك
ذهول واقع اولسه الحرمقدما تخیل ایلدیکی شیئ مجددا کوروب و یاخود
وصفنی ایشتدیکده تخیل سابقنی و صورت ذاتیه تذکر و احضاره قادر اولمز ایسه
دلالت ایدر که آنده آفت موخر دماغده اولوب کرکنده آفت واردر و اکر تو
وجهله اندن آفت ما و لمیوب و لکن تفکر لایق و مستحسن اولمیانی فننلری (تکلم)
سویلیوب و مامول اولمیانه رجا اولنمیه مطالبی رجا ایدرسه و صنعت
لایق اولمیان افعالی ایشلرسه و احترازا ولنمیحق نسنه لردن احتراز
ایدرسه و رأی و تدبیر اولنمیه معتاد اولان نسنه لرده رأیدن عاجز اولور
ایسه بو مذکورلر فکرده آفت اولدیغنه دلالت ایدر و اول آفت دماغك
بطن اوسطنده اولور اما ذکر سابق اولان آفتلر بولنمیوب ذکر و فکر
کمالات موجود اولسه ولکن برازمحسوس اشیا لو تخیل ایلسه و ثیابنده
زئبر التقاط ایدروب دوشرسه و کاذب اشخاص و اشکال و صولر کورسه
و بومثللو خلاف واقع وخارجده اولمیان اشیاء رؤیت ایلسه و یاخود (کوردیکی)
نوم و یقظه سنده اولکسنه نك اشخاصك اشباحی تخیلی ضعیف اولسه
اول دماغك آفتی بطن مقدمده و قوة خیالده اولور بو علامتلرك ایکی دخی ورسه

جمع

جمع اولور ایسه ورم ایکی بطنده اولدیغنه و اوچ درلوسی جمیعا موجوده
اولور ایسه ورم اوچ بطن محیطا اولدیغنه دلالت ایدر و بعض کره
ذکرده آفت ذهنی آفت اولوب انکله مشارکت ایله فکره دخی آفت تعسیر
و قصور ترتیب ایدر و نقصان فکرك آفت ذکره مشارکتی کرك
ایسه معا حادث اولسون و کرك ایسه اولا ذکره آفت اصابت
ایدروب بعده فکره آفت اصابت ایلسون هر حالده فکرك ذکره مشارکتی
ذکرك فکره مشارکتندن اسهل و اهوندر و لو بعض آفت اصلیه فکرده
اولوب ذکره انك شرکتی و عرض اولدیغنده اسهل اولور و آفات ذهن
(اننه تشتعش اجزا اولمسه او آفت برودت)
ذهن نقصانی تخیل اولوب [illegible] و آفت
سببی ایله حادث اولدیغنه دلالت ایدر و تشوش حسی اولان (واضطرابه)
آفت ذهن حرارتدن حادث اولور و بعض اطبا زعم ایلدیلر که آفت ذهنده بعض کره
نقصان حیلی جوهر دماغك نقصانندن حادث و بعضنك بو زعملری بعیدر لاز
و بالجمله ذهن آفتلرینك مبدأ اسبابی یا نفس دماغده اولور و یاخود
عضو آخرده اولور و بعض کره ضربه و سقطه مثللو امر خارجی
آفته سبب اولور **المعالجات** آفت ذهنك معالجاتنه واجب اولورکه بزم
قانونده ذکر ایلدیکمز اصول و قواعده تعویل و اعتماد اولنه و کتاب ثانینده مرسوم
اولان ادویه رأس لوحه سنده آفات ذهنه نافعا اولان ادویه لر تأمل و اخذ
و التقاط اولنه و اغذیه که مضر اولانی غرالزهنی تأمل اولنوب ترك اولنه
دوردنجی فصل اختلاط ذهن و هذیان بیاننده در آفات ذهن
بیاننده ذهنك اختلاط و هذیان آفتلرینك سببلری نفس دماغده اولور
اولور ایسه اول خالی اولمزکه یا که مره سودا و یاخود ملتهب اولان دم حار (سبب)

ویاخود مره صفرا ویاخود حمرا اولور یعنی اول اخلاط محترق اولور که انك
لونی قرمزی اولور و یاخود نفس دماغ اولان سبب بلا ماده حر ساذج
و یاخود بخار حار اولور و دماغه حادث اولان بخار متللو سبب ایله عارض
اختلاط ذهن و هذیان دیدیکلری مؤنث علامتی خفیفه اولور و یاخود اختلاط سبب دماغ
اولورکه اول سبب سهر و فکرك تقدم ایلمسی حادث اولور و اسباب اختلاطك سببی جمیعا وسائر بخفیفه ده ماغدن
و یاخود عضو آخر اولور ایسه اول عضو آخر یا معده و یاخود فم معده و یاخود
مراق [illegible] و یاخود رحم و یاخود حجابات متللو علتلرده جمیع بدن اولور و بو
وجوهك کلیسنده اول عضولردن دماغه کیفیت ساذجه واصله اولور
نتکم ال و یاخود ایاق بارمقلرینك برینی تورم ایلسه کیفیت ساذجه صعود
اشکاده اولور و یاخود اول عضولردن دماغه واصل اولان مره دن
محترق و متعفن بلغمدن مرتفع اولان حرارتلو بخار اولور و اختلاط عقلك
اسلمی ضحك و سکونت ایله عارض اولان اختلاطیدر [illegible] ضجرت
و اضطراب و اقدام ایله اولان اختلاطیدر العلامات معلوم بیوریلکه
بر کمسنه ده اغری زیاده شدید اولوب اندن اول کمسنه احساس ایلیوب
اغریسی اولدیغنی بیلمیه اول کمسنه ده اختلاط عقل اولدیغنه دلالت ایدر
و حمیاتده قاروره نك ذهبی اولدیغی بعض کره اختلاطه دلالت ایدر
و سوداوی اولان اختلاط ایله غم و سوء ظن و مالیخولیا علامتلری اولور که
بابنده انلری بیلدن ذکر ایلرز و اکر سودا صفراویه اولور ایسه اول اختلاط
صاحبنده شجاعت و اقدام اولور و اکر سودا دمویه اولور ایسه اول
کمسنه ده اختلاط ایله ضحك و طرب اولور و چوق ترلر اما سببی صفرا اولان
اختلاطده التهاب و حرارت و ضجرت و سوء خلق و اضطراب غریب

ونار

ونار دوشوارده نار تخیلی و لسانده حرقت اولور و کذلك صفرت لون
و التهاب راس اولور و جبهه نك دربینده امتداد و غور عینین
و قاذ شوش اولان جانبه و شبه هذا اولور و حمرة عینین اولان
اختلاطده بو ذکر اولنان اعراضك بعضی تشدید [illegible] اولور و اکثر حمیاتده
و خصوصا وبائیه اولان حمیاتده عارض اولان اختلاط عقل مره
حمرا سببیله اولور و حار یابس سوء مزاج ساذج سببیله اولان
اختلاط ایله ثقل اولماز و قوانینده مذکور اولان مواد علامتلری
اولماز و محترق و متعفن اولان بلغمدن حادث اختلاط عقل ایله
رزانت یعنی اغرلق اولور و اکر ایله فاسلری [illegible] کل وقت دفع ایدر
و باشلرنده اغرلق اولور و بلغمك جوهری بارد اولمغله حسیله سبات کبی
اولور و اول بلغمك احتداد و حرارتی عفنی اولمغله حسیله اختلاط
عقلی اولور و انلر دوتور و قلرنده [illegible] و بعض کره
انلر کندوی دواب صانورلر و جمله کلام بودر که اکر اختلاط عقل
حرارت یابسه عارض اولوب ایسه دلالت ایدر و حرارت رطبه دن
عارض اولوب اول حرارت و رطوبت دمدن و یاخود عفونتلو بلغمدن اولور
ایسه اکثر سبات دلالت ایدر و اول اختلاط کاه عضولردن متصاعد
اولان بخار ایله حادث اولور و اول عضولرك حاللری معلوم اولور
و بخار جمیعا بدندن متصاعد اولور ایسه بدنلرك حاللری معلوم اولور
بالجمله بدنی مشتمل اولان حمیاته اولدیغی کبی برسام اجب اولور جمیعا
بدنده دماغه وارد اولان اذن کیفیت ساذجه میدر و یاخود مع المادهمیدر
تحرز و تعرف اولنه و بونلرك بالجمله علامتلری باب الصداعده مرور ایلدی فتذکر

المعالجات ذكر اولنان اختلاط ذهنك سودادن اولوب ماليخوليا
ايله اولنلرينك علاجى ماليخوليا بابنده ذكر اولنور ودم سببى ايله
اولان اختلاطك علاجى وتدبيرنده واجب اولوركه مبادرت اولنوب
فصد اولنه ودوى تعديل وتبريد وقوام وصلاحه سرعت اولنه و
صفرادن وحرادن اولنه مبادرت اولنوب استفراغ وتبديل مزاج
اولنه واول استفراغ ايله جميع بدننى وياخود ياكز باشدن اوله
~~بحسب الاقتضا اولنه~~ وقانوننه مذكور اولان تبريدات وترطيبات استعمال
اولنه وباشنى تراش ايدوب اضمده لر استعمال اولنه اكر او آفت
اختلاط زياده شديد ومؤذى اولوراسه مانيا تدبيرى ايله تدبير اولنه
وحرارتلو اولان اختلاط ذهنى اصلاح ايدر اول قيمه وطيخ تبريد كه دهن
ورد ايله سركه دن تركيب اولنوب ياقوخه وضع اولنه وياخود
اول قيمه ورد دهن بنفشج ايله سوددن اتخاذ اولنه لكن سود قيمه وطيخ
ايله حما اولمازايسه معالجه اولنور وياخود كل ياغى وخشخاش ايله
ضماد اولنوب بخاراتك دماغه انعطافندن احتراز اولنور واكر
اختلاط آفتنه سهر اولوراسه جميعا اطلبه اكه عندنا فعدر وبعض
كره ضماد اولنور دماغه اولان بخار حسنى ايدوب مضرت زياده اولور
واستعاط اولنه اولان بخارى دماغه جذبنه سبب اولوربلكه واجب
اولان سهر اولاز اختلاطك حقيقه لينه ايله معالجه اولنور وعضو آخره
شوكت ايله اولان اختلاط باشى تقويه وتبريد ايدن ادويه لر استعمال
اولنور وماده نك جانب خلافه جذب اولنور وكليه وجزئيه اولان قوانين
ماضيه جميعا بومذكورلرده بيان اولندر واكر اختلاط ضعف وعلاماتى ورم
ايله

اولماز

قال القرشى فى شرح القانون انما يقال لضعف الفكرة انه حمق اذا كان ضعفها فى الاشياء العملية فان ضعف الفكرة فى العلم
لا يقال له حمق ولا رعونة بل بلادة وما يشبهها ولا لضعفها فى جميع الاشياء العملية بل ضعف الفكرة فيها حمقا فان ضعف
الفكرة فى عمليات الطب والهندسة لا يسمى حمقا بل سوء صناعة وانما يسمى حمقا ما كان من ضعف الفكرة فى تدبير المعيشة
وهو الذى يكون به المخالطة مع الناس وتدبير المنزل ~~والدين~~ ~~المترتب على الذى من غير استحقاق الحمق~~ شدّ ~~ب~~
شرح موجز

اولمازايسه واجب اولوركه اول اختلاطك صاحبنه لطمه شديد ايله
ضرب اولنه وبعض كره ياكز ال ايله ضرب اولنمق كفايت ايتميوب
سوط مثللو آلت ايله ضرب اولنور وبوضربه ايله عقلى وتنبه
ايدوب عودت ايدر وبعض كره كيته محتاج اولوب باشنه خاجوداى
كى اولنور اكر ذكر اولنان معالجات نفع اولمازايسه واختلاط
ذهنه نافع اولان ادويه لردن اولور رؤس واكارع طبخ اولنوب
باشنه طبخ صب اولنمق وبوعلته چوق كره منفعتى اولور رقاج ايام
فاشرابى ياكز وياخود ثمار احمر وياخود حلاوه لر اجتناب
وسترابدوب ايچرملك وبودوا الكثرنه سبب معافات اولور بشرى

فصل رعونت وحمق بياننده در اختلاط ذهن ايله رعونت
وحمق ايكيسى دخى عقلك آفتلريدر وايكيسنك دخى سببى فاعليلر
بعض كره بطون دماغك بطن اوسطده اولور لكن ايكيسى راستى
فرق بودركه اختلاط ذهنده افعال فكريه متغيره اولور ورعونت وحمقده فكرده
تغير اولمز بلكه نقصان وياخود بطلان اولور وبو رعونت وحمق صاحبلرينك
فكرلر خرقيه وصبويه اولور وقريبا آفاتك اقساى واوضح تخصص اولنوب
تغير وتشويش ونقصان وبطلان اولدركه ذكر اولندى اما
رعونت وحمقك سببى يا برودت ساذجه وياخود برودت ايله يبوست
مجموع اولوركه انلر بطون دماغك بطن اوسطى طول الايام ومدت كثيره
متحمل ومتوعب اوله وياخود بوافتك سببى مع البلغمية برودت
اولور واول برودت وبلغميت دماغه اولان او عيب لردن اولور بحار وتفيله
اولور وحرارت فكرك سببى فاعليسى اولمغله نقصان فكر مثللو معالجه عبارت اولور
سبب اولمز بلكه آنك سببى ذكر اولنان وجوه برده تخصص اولور وبوعلت

دماغی تسخین و ترطیب ایله معالجه اولنور اگر سبب اولا برودت یبوستیله مقارن
اولور ایسه و یاخود دماغده اولان موادی تحلیل ایله اولور ادویه کبار
ایله استفراغ اولنور و سکنجبین عنصلی و طورب تخمی ایله قی ایتدیرلور سبب
اولا اگر برودت ایله اگر ماده‌دن موجود ایسه و [illegible] تطویل کلام
اقتضا ایلمز و واجب اولورکه قلبه تنبیه ایلیکه خاصیتی اولان ادویه‌یه
توجه اولنور دواء المسک و مثرودیطوس و مفرحات و بو مثللو قلبی
تقویه و ایقاظ ایدن نسنه‌لر استعمال اولنه بو مثللو دوالرک وجوه
استعمالی قوانینده ذکر اولندی بو موضعده تطویل کلام ایدلمه‌یه لایق و واجب
اولماز و واجب اولورکه مداوات اولنه احمق ایدینلق اوطه‌ده
اولنوب وقتی ایلی ایو دیله و وقتی ایله او بیندیرله و غراس تلطیف و تقلیل
اولنه و مزاج یبوسته و دو لطافته و قلته و عرالته و سخونته میل
ایتدیرله و سخونت دو برحالکه قلبه غلیان و تجوز یشدیرا ولمیوب
بلکه حار و لطیف اوله و بو ذکر اولنه تدبیر ذهن زکی و صافی ایدر
و اغذیه و اشربه ایله امتلادن زیاده ذهنه دشمن یوقدر و یبوست
دخی ذهنه ضرر ویرر و لکن یبوستده ذهنه ضرری نقصان جهتی ایله اولمز
لکن دماغه ارواحده حرکتی افراطا و زره سریع اولوب زکاسی غالب اولمغه
اولور و اکثر جزه تسمیه اولنور ذهنه مضر اولان نسنه‌لردندر و یبوستده
بصورتده بو ذکر که یابس اولان دماغده ارواحی قلیله اولوب ادنی حرکت
ایله تحلل ایدر التی فصل ذکرک فسادی بیانندہ در فساد ذکر رعونتک نظیری
اولور لکن فساد ذکر دماغک مؤخرنده اولور و رعونت بطن اوسطده
اولور زیرا فساد ذکر مؤخر دماغک افعالندن ذکر فعلینک نقصاننه و یاخود جمیعا
[illegible] بطلاننه اطلاق اولنور و فساد ذکرک سببی اولیسی جالینوس

فتنه

فتنه بردساذج و یاخود یبوسته مقارن برد اولور بو ایکی مزاجک بری
دماغه عارض اولسه اشیاء مرئیه نک و سائر محسوساتک صورلری
انده منطبع و مرتسمه اولمز بناء علیه ذکرده بولنمز و یاخود سبب فسادی
برد مع الرطوبه اولور بو مزاجله اولان امور ماضیه حفظ ایلمز و امور
وقتیه و حالیه‌یی [illegible] ماضیه‌دن زیاده حفظ ایلر
مأمول اولور و اگر سبب بردساذج اولور ایسه سدر و خدر اولور و بعض
کره فساده سبب حرارت و یبوستدر مجموعی اولور و انکله اختلاط ذهن بولنوز
و اواحر و بیعدک موضوعیه نفس دماغک جزئیه و یاخود بطنی
و یاخود اوعیه‌لری اولور و کاهیجه سبب فساد صدغلرده اولان اخلاط
ردیه و یاخود سوء مزاج اولور انلرک رداتی دماغه واصل اولوب کرلی
افساد ایدر بو سببی بعض متقدمین ذکر ایلمشدر و بو سبب مجرب و مشاهد
اولنمشدر اکثر حالکره نسیانک و فساد ذکرک سببی برد و رطوبتدر اولو
و بعض کره‌ده دماغک اورامیندن و علی الخصوص بارد اولان ورمدن
حادث اولور و معلوم بیوریله که صحیح اولان نسنه‌یه نسیان عارض
اولسه امراض دماغیه‌دن برقونی مرض اصابتی انذار ایدر العلامات
بونلرک علامتلری ذکر سابق قوانینده مذکور بو موضعده انلری
تکرار ایلمز المعالجات سببی حو و سبب اولان فساد ذکرک معالجه
سهو و تبلید و مرارا اولا معالجه مرور ایلدر اما سببی مجهول اولان
فساد ذکرک معالجه‌سی بودرکه علیل اعتداله الرطب و ترطیب اولان اغذیه
ایله غذالندیریلور و علیل ریاضته ایتدیریلور باشی ناحیه‌سی خرقه
خشنه ایله غمز و دلک اولنغله و اللرین و ایاقلرین تحریک ایلمک ایله و قوتلو اولمیه

دیوار رطوبت ایله حرینه قدر صغیر
منطبعه اولور ایسه اول صوری
حفظه قادر اولماز و الیه
سبب فساد دیبوست الیه
اولور ایسه اکثر سهو دلالت
ایدر و اول فراج امور
حفظه قادر اولماز و
امور حالیه و وقتیه‌یی
حفظ ایدر و اگر سبب
رطوبت اولور ایسه
اکه سبات دلالت
ایدر

صدغلرک

سائر ریاضتلر ایله ترویض اولنور و اول ریاضتک مقداری علیلی اچقدروب
مقدار غذاسی زیاده اولنجق قدر و دعه و سکونه و نومه و حمامه مؤدی اولنجق
قدر قیلنور و اول علیل ذکر سابق اولان ضمادات مسخنه ایله تضمید اولنور
و بلا شرط باشنه محاجم وضع اولنور و ادویه مجمره استعمال اولنور و بعض
کره قفاسی اردنه ایکی محلده کیه دخی محتاج اولور و اول طبیخ دخی استعمال
اولنور که انده بابادیه و اکلیل الملک و کرعان ماعز یعنی کچینک پاچسی
و ایاقلری طبخ اولنمش اوله و ادهاندن دهن سوسن و نرجس و خیری
دهنلری استعمال اولنور و فساد ذکرک سببی برودت و رطوبت اولا
مادّه اولور ایسه ذکر مرور ایدن تبلدیکی دوالر ایله و لا ماده یی
انضاج ایدوب بعده استفراغ ایلکه و علیلی منور و روشن اوله مسکنده
اسکان ایله و اولا استفراغ اتدکده اخف استعمال ایله ایادج و شحم
حنظل و جندبیدستر استعمال ایدوب تدریج ایله ایارجات کبار
استعمال ایله و بونلردن صکره سوء مزاج حاره دخی اولنز اعلیلی اولور
ایسه معجون بلاذر استعمال ایله زیرا بو معجون مقویات ذهنک
جمله سندن اقوادر و افاده حفظده منفعتی غایتده بالغه در و کذلک سائر
مسخنات دخی محمرات و غراغر و شمومات مثللو معلوم اولدیغی
اوزره استعمال ایله و رطوبت تجفیفده استعمال ایمیوب تدریج ایله
تجفیف ایله و سنک تجفیفک رطوبت اصلیه یه افنا ایلمه سندن
حذر و اجتناب ایلیه زیرا رطوبتک فناسی برودت موذی اولور و برودت
دخی نسیانه موذی اولور و اول علیله واجب اولور که حتی الوسع زکامدن
و امتلادن احتراز ایلیه و حار و بارد اولان صولردن خصوصا اغتسال

ایلیه

اغتسال ایلیه زیرا ماء حارک ارخاسی و ماء باردک تخدیری و روح
حاسه اضرار اولور و اکر انده امتلا حادث اولور ایسه تدبیر لطیف
اولنور و واجب اولور که مسکنی و مشغله‌سی ~~اولان~~ و تبخیره
و مبخره اولان اغذیه‌دن اجتناب اولنه و شرابدن امتلا اندن حذر ایده
اولور و شرابک قلیلی علی قدر نفسه نشاط ویردوکی و تقویه ذکر ایده
ایدر و افراط اوزره صو ایچلمیه اغنا ایدر و شرب مائک کثرتی اول
مثللو علیله زیاده ضار اولور کما انه اغنا ایلمک منفعت عظیمه
اولور و کثرت قیلوله دخی ذهن مغز اولور و فساد ذکرا ولنان جمیعا
کثرت نوم مضر اولور و علی الخصوص امتلا اوزره نوم زیاده مضر اولور
و کذلک افراط سهر دخی ذهنی و حل و اضعاف ایدر و دماغ تجفیره ایله طولاندیر
و بو علته اکثر مربا سر و دار فلفل مرباسی منفعتی تجربه اولنمشدر و بو علته
مربالک حفظ زیاده ایلدیکی مشاهده اولنمشدر و بو دوا دخی مجربدر صفتی
بودر کندر سعد فلفل ابیض زعفران مر بو اجزالر مستاوی المقادیر اخذ
اولنوب عسل ایله معجون قیلنور و کل یوم بر درهم مقداری تناول اولنور
و بو دوا دخی مجربدر فلفل ابیض زعفران متساوی المقدار اخذ اولنوب بر درهم
مقداری کل یوم تناول اولنور و بعضی مجربدر فلفل کوت ایکی جزء
سکر طبرزد اوچ جزء بعضی معجون قیلنوب کل یوم بر درهم مقداری
تناول اولنور و بو دوا دخی بر مثقال مقداری علی الریق سقی اولنمغه
منفعتی مشاهده اولنمشدر کندر اوچ ربع فلفل بر ربع و برنسخه‌ده دخی
بودر کمون بش جزء فلفل بر جزء وج ایکی جزء سعد ایکی جزء هلیلج سیاه
ایکی جزء عسل بلادر بر جزء عسل دخی محل ذکر مجموع اجزانک ایکی قاتی و واجب اولور که

اولنه

کتاب ثانیده الواحد دن علل رأسی ادویه لر رسم اولنان ادویه مفرده لره
هپ مراجعت اولنه و بر بینیده اسکان اولنه که انده صوو تماثیل اوله
اما اول فساد ذکر که اورام دماغ حسبیله عارض اوله اندن معالجه سی
قرانیطس و لیثرغس و سبات سهری معالجه سی اولور

فصل

فساد تخیل بیاننده در فساد تخیل سائر افعال سیاسیه گبی
بعضیها اسبابی ایله عارض اولور و علامتلری هپ انلرک علامتلری اولور
ولکن فساد تخیلده آفت مقدم دماغده اولور و فساد تخیلدن مراد
وجودی اولمیان نسنه لری تخیل ایلمکدر و یاخود احوال معدوم اولان
نسنه یی گورمکدر بو وجهله فساد مرارک مقدم دماغده غلبه سندندر
و یاخود بلا ماده سوء مزاج حارک مقدم دماغده غلبه سندندر و فساد
تخیل بعضی کره ضعف تخیلک نقصانی ایله اولور امور تخیلیه یی ادراک
و تخیلده قوت ضعیفه اولور احلام و رؤیاسی قلیله واقعه اولور
و آنی هپ نسیان ایدیب اونیدر و احساس ایلدیکی محسوساتک
صورتی کیفیتیله اولدیغی اوزره تخیل ایدەمز بو فساد تخیلک
بو نوعک سببی بعینه فساد ذکرک سببی اولور لکن فساد ذکرک
اکثری حالده حدوثی برد و رطوبتدن و قلیلا یبوست ایله اولور و بو نوع
فساد تخیلک اکثر حدوثی یبوستدن و قلیلا برد و رطوبت ایله اولور
و فساد تخیلک اکثری بعضی مقدم دماغ ملایم و یبوست اولور محسوساتک
صورتلرینک انطباعی سهولتله اولسون ایچون و فساد ذکرک اکثری
بعضی مؤخر دماغ صلب و قوی اولور انده مرسوم اولان صورتلر بعجله
زائل اولمسون ایچون و ذکرک فساد محسوساتک معانیسی ایله اولور

وترکیب

وترکیبی حسبیله اولور و فساد تخیل محسوساتک تمثالندن و صورتلرندن
اولور بو وجه ایله فرقلری علم طبیعتدن معلوم اولور بو عبد
مترجم دیر که مقام اشکار اولسون ایچون آنلرک اجمالی ذکر
ایلمکلک مناسبدر بو فقیر حواس خمسه ظاهره محقق اولدیغی گبی باطنده
هپ بش عدد حواس واردر عند الحکما بوده محققدر و باطنده اولان
حواسک بری حس مشترکدر مدرکه اولور و خیال مدرکه اولان حاسه یه معین
اولور و مدرکه اولان ایکی قسمدر بری محسوساتک صورتلری و مثاللری
ادراک ایدر و یاخود معانی جزئیه لری ادراک ایدر و مدرکه بری بعضی
اولان هپ بری حفظه معین اولور و یاخود تصرف فیه معین اولور
~~وحفظه معین اولان هپ محسوساتک صورتلری مدرکه اولان حاسه~~
~~ادراک ایلدیکی صورتی حفظ و یاخود معانی جزئیه لری مدرک~~
اولان حاسه نک ادراکاتنی حفظ ایدر و جمیع حواس باطنه نک بشنجیسی
اولور صور محسوساتی حس ایلیان قوت دماغک بطن اولنک مقدمنده
اولور آدینه حس مشترک دیرلر و آکه معین اولان قوت ذکرا اولنان
بطن اولک مؤخرنده اولور و آدینه خیال دیرلر و معانی جزئیه لری
ادراک ایدن قوت بطن اخیرک ثالثک مقدمنده اولور و عند البعض
بطن اوسطک مؤخرنده اولور او قوتک آدینه واهمه دیرلر آنک
فعلی بودر که زید ایله عداوتی اولان کمسنه زیدی گوروب زیدک صورت
محسوسه سی حس مشترکده رسم اولدیغی گبی زیدده اولان معنای عداوتی
هپ قوه واهمه مرتسمه اولور بو قوه واهمه نک ادراکاتنی حفظه معین اولان
قوت بطن ثالثده و بعضیلر قتنده بطن ثالثک مؤخرنده اولور و قوه مدرکه ده

یه صوری مدرک اولان حاسه یه معان اولور و یاخود معانی جزئیه یی مدرک اولان حاسه یه معین اولور

تصرفده معین اولان حاسهٔ خامسه وسط دماغده اولان دودی
اولور بعض ذکر تشریح دماغده مرور ایلدیکی اوزره بطن اوسطه
تحت الانج وفوق الاثنینی دیوده مثالنده زردلر وار ایدی انلرک
اوسطنده اولنلر اولور و بو قوتجه کاهیجه عقل استعمال ایدر اول جهتدن
آدنه مفکره دیرلر و کاهیجه عقلده اولان نسنه لرده واهمه استعمال
ایدر مثلا موجود اولمیان غول مثللو نسنه لرده تصرف ایدر اول جهتدن
آدنه متخیله دیرلر و بو قوتک فعلی تحلیل و ترکیب اولور کاهیجه صورتی
صورتله و یاخود معنایی معنادن و صورتی معنادن و معنایی
صورتدن تحلیل ایدر و کاه اولور که صورتی صورت ایله و معنایی
معنا ایله و صورتی معنا ایله و معنایی صورت ایله ترکیب ایدر اذا عرفت
هذا صاحب قانونک فساد تخیلدن مرادی حس مشترکده و خیالده واقع
اولان آفتدر و فساد ذکردن مرادی [illegible] و حافظه ده اولان آفتدر
نیه بیز ترجمه یه شروع ایلدیلیم و بو فساد برودت رطوبتدن و یاخود
یبوستدن حادث اولدیغنه [illegible] اولان دلیل نوم
و سهر حالی و کوزک و بورونک رطب و یاخود یابس اولدیغی [illegible]
و لسانک لونی و رطوبتی و یاخود جفافی اولور و اگر علت تخیلده فساد
اولوب تخیلک نقصانی حس ایله اولمسه اول سوداده و یاخود صفرادن
و یاخود مزاج حار مفرددن حادث اولدیغنی بونلرده قدم هر بیرلری
مذکور اولان ادله و علامتلری ایله بیلورسن و بونلرک معالجاتی
علل ماضیه نلرک معالجاتی کبیدر لکن واجب اولور که معالجات ساعیه
مباد حسدن ناصیه سنه اولوردلک و وضع محاجم خاصه مقدم دماغه

تخالف

دلالت ابن ادلارک جملهٔ سنلت

لکن اول جنس

اولور

یکرمنجی فصل

اولور وسن بیلدیکک بو جنجه عمل ایلیه فصل مانیا
وداء الکلب بیاننده در مانیا اول جنونه دیرلر که سبعلک یعنی یرتجی
حیوانلرک فعلنه آنک فعلی مشابه اولور و مصادفه ایلدیکی کسنه لره
ایذا ایدر وداء الکلب مانیادن اول نوع دیرلر که اول نوعک صاحبنک
غضبی لعبی و عبثی مختلط اولور و کذلک ایذاسی استعطافی ایله مخلوط
اولور او بر کن ایصیرر انیچون اکا داء الکلب دیرلر کلبک طبعی
بو منوال اوزره اولور و معلوم اوله که بو جنونک سببی فاعلی اولان
ماده مالیخولیانک فاعلی اولان ماده جوهرندن اولور زیرا جمیعا بونلرک
آفتک فاعلی سودا و مواد اولور لکن اول ایکی سودانک صنفلری بربرلرینه
مغایر اولور جنونک سببی فاعلی صفرادن محترق و یاخود زیاده دن
اولان سودا اولور و مالیخولیانک فاعلی سوداء طبیعینک کثرتی و یاخود
بلغمدن و دم غیریدن محترق اولان سودا اولور و بلغم محترقدن جنون
حادث اولمز و اکثر حالده مالیخولیانک حصولی اوعیه دماغده سودانک
حصولی ایله اولور و مانیانک حدوثی سودانک مقدم دماغده جوهرنده
اولماسی ایله اولور نتکیم قرانیطسده سودا جوهر دماغده [illegible]
کی و مالیخولیاده سوء ظن و فکر فاسد و خوف و سکوت اولوب اضطراب
شدید اولماز اما مانیانک کیفیتنده اضطراب شدید و وثبه و عبث
و سبعیت اولور و نظری انسان نظرینه بکزمز بر یرتجی حیوان بقشلی
اولور و قرانیطسده جنون اولمغله مانیا قرانیطسه شبیه
اولور لکن فرقلری بودر که مانیاده اکثر حالده حما اولماز اما قرانیطس
حمادن خالی اولماز وداء الکلب ذکر مرور ایلدیکی اوزره مانیادن بر نوع اولور

زوریا

سوداء

اوعیه اولان [illegible]

وداء الكلب معاشرة شديده والفتى اكبدن اولوب مصارعه سی حسا علّه
وموافقه ایله اولور بعیز دوستلق ایدرکن صرع وایذا ایدر وداء الكلبده
سوء ظنّی اولمز وكانّ مابینایی ایجاب ایدن مواد سوداویه‌دنکه کلیسی — اعتقاد
دمویه‌یه اقرب اولور ومابینانك اکثری حدوثی فصل خریفده اولور زیرا
اول فصلده اخلاط ردیئه اولور وفصل ربیع وفصل صیفده دخی کثیر
الوقوع اولور ودخی شمالده جفاف اولمغله اولدیکی جهتدن مابینانك
هیجانی وثوراتی اولور وچوق کره مابینا اصحابنه بواسیر ودوالی
بر عارض اولوب مابینا علتی تحلیل وازاله ایدر ومابینا حرونلرك عقبنده
استسقا عارض اولوب رطوبت ایله اولدوغی مابینایی دفع ایدر وعلی الخصوص — کماهیجه
مابینانك سببی کبدك حرارتی ویبوستی اولدوغی وچوق کره مابینا معده
مشارکتی ایله اولور [illegible] فوصمق شفا اولور العلامات — ومابینانك اول نوعیه
مابینانك ایکی درلو علامتی واردر بر درلیسی جمیعا مابینا اصنافی
بیننده مشترکدر واخر درلیسی باشقه باشقه صنفلرینك علامتلریدر
جمله اصنافی بیننده مشترك اولان علامتلر بونلردر مابینا اصحابنك
افعال سیاسیه‌سی وافعال حرکیه‌سی ذکر اولنور وابلدیکی وجه اوزره متغیر
اولور [illegible] واول کسنه‌لرده مابینایی
انذار ایدن علامتلر بونلردر حرارت دماغیه کابوس عروضی وآیاقلرك
دم ایله ممتلی اولوب قرمزی اولملری کبی وخاتونلرك حیضلرینده دمك منقطع
اولملری کبی زیرا ذکر اولنان اوچ علامتلر دمك فاسد اولدیغنه دلالت ایدر
ومابینایی انذار ایدر علامتلر کابوس مع حرارت الدماغ بعضده حالا دمك — علامات اول نوعی
فسادندن وبعضده عفونتی مصلّدن کلجك زمانده فاسد اولمغنه دلالت ایدر

زیرا حاجز برنیسی قوی اولمیله عضووه دماغ

زیرا حاجز برنیسی قوی اولمیله عضو کبی دماغه موذی اولان بر نوع
فساد ایله فاسد اولور لیسی فی واجباه اولورلی دم تدبیر حتی ایلی
تدبیر اولنه ومابینانك اخرینده علامه اولدیغی کابوس مع حرارت
الدماغ حادث اولسه بعض کره مابینانك انحلالنه دلالت ایدر
دوالینك عروضی مابینا انحلالنه دلالت ایدیکی کبی وچوق کره
مابینا امراض حاده‌ده عارض بحرانه مخصوص دلالت ایدر واکر
بحرانك جودتنه وصلاحنه دلالت ایدر علامات اخر موجوده
ایسه اولماینا مختصل بحران حتی حرارتنه دلالت
ایدر وبعضده مابینا علتی اولان کمسه‌ده علتی مشترك اولور واول
اشتراك مابینانك بحرانه دلالت ایدر وبو علامة اصناف مابینا
بیننده مشترك اولان علامتلر اما سوداء محترقه حادث اولان
مابینانك علامتی بودرکه اول علتده جنون سبعی اولور وفکر فاسد اولور
وسکونی وسکوتی بر مرتبه‌یه وارر اولور صکره حرکت ایدر وتکلمه
ابتدا ایلدی تغافل ایدر بعض کماهیجه سویلر واراقلّه سکوت — بکلا
ایدوب تفکر اولور بر کلامی اوردر دوشمز وکلامنی اوزرینه
وارلیوب تکرار ایتدیر بلیسه اندن خلاص وآتی اسکات تمکن
اولمز وسودا ومابینا ده بدنی نحیف اولور ولونی سوده اجیل — شدیدا
اولور احلاو ردر اولور قوز قولودوسلکودر وبعضده برشی حاصل
فیجی ایدر عارض وقوعنده اول قسیك یردا ایتدیکی دوشدوکی — اوزره
یرك طبیعی غلیان ایدر اما سوداء صفرادن محترقه اولان — ثانی
سودا اولور ایسه ابتدا حادث اولان مابینا اصحابینك شرّه انبعاثی سریع وکذلك شدتی سکونی خوش سرعتج اولور

وشربی ذکر اولنان صنف اول مقاری اولمازو سکونی قلیل و حرکتی کثیر اولور

المعالجات ما اینا اصحابنده امتلاء دم اولور ایسه فصد اولنور — اخلالك

بونک و سائر علامت ایله بدنده مرار اولدیغی بیلنور ایسه نظر اولنور — ابله

اگر مرار معلوم [illegible] سودا و نیز اولان صفرا ایسه

افتیمون و یاخود هلیلج طبیخلری ایله ماده استفراغ اولنور و

اگر ماده صرف سودا ایسه [illegible] سکز درهم مقداری

سکنجبین و حب لازورد ایله استفراغ اولنور و بوندن صکره

باشه نظر اولنور اگر باشده دموی امتلا وار ایسه لسانک التنده — وسوداوی

اولان طمردن فصد ایله ماده استفراغ اولنور وکذلک دائما بو

حب ایله استفراغ اولنور و اول حبک صنعتی بودر ایارج برجزء

وافتیمون واسطوخودوس برر جزء و سقمونیا نصف جزء هلیلج

برجزء بو ادویه لر اخذ اولنوب اندن حبلر اتخاذ اولنور و استفراغ

کلیدن صکره یعنی جمیع بدندن استفراغ اولندیقدن صکره بو حبلر — لیالی متفرقه ده

ایکی درهم مقداری هر گیجه استعمال اولنه و بینه اول علته بو حبک

منفعتی اولور و بونک نسخه سی افتیمون بسفایج هر بریندن

بشر درهم حجر ارمنی بر درهم ملح هندی شحم حنظل دورت درهم

بلیلج املج حاشا خربق اسود هر بریندن اوچر درهم تربد یکرمی

درهم سکنجبین عسلی ایله بو اجزا معجون قیلنور و سکنجبین

ایله سقمونیا دخی استعمال و غرغره اولنور و حب الشبیار استعمال

افراط اولنمز بلکه بر مرت استعمال اولنور یعنی [illegible] اول احتیاج [illegible] خفت

حاصل اولدیغی قدر استعمال اولنور و حجن سوء مزاج موجود اولدیغی احساس

اولنه

اولنسه حب الشبیاری استعمال قطع اولنور و بو حبلر ایله دماغه

استفراغ تکمیل اولندیقدن صکره نطولات و غیری تدابیر ایله دماغ تبرید

و ترطیب ایلیه و بعض کره کونده بر شربت فقاع تنطیلته محتاج اولنور

و کله و پاچه طبیخی ایله علیلک باشی تنطیل اولنور و باشنه سوت حلیب

اولنور و [illegible] ایله ضماد اولنور و [illegible] قصدک ترطیبه تبریده قصد

اکثر اولسون لکن ترطیب اولان ادویه بدنک کلیسی بارد اولور

مرطب و ابولنمز [illegible] لایق اولور که صورت مذکوره ده بارد دوا استعمال

اولنمدیقده بابونج ایله مخلوطا استعمال اولنه و بعض کره تنویم ایچون

دیاقوذا استعمال اولنور و انکره ترطیب ایلسون ایچون [illegible] اثار

صوینه سقی اولنور اگر تلیین قصد ایدرسه ماء الرمان حلو شراب خاص

ایله سقی ایدرسه وکذلک تنویم ایچون خشخاش طبیخی ایله تنطیل ایلیه

ولکن اصیبه اولان خشخاش ایله مقدار قلیل بابادیه طبخ اولنمقدر

و باشنه لبن حلیب اولنور و اول علته ادهان [illegible] منفعتی اولور و حجن

سن ذکر اولنان نطولات و سعوطات مرطبه استعمال ایلسک

در عقب علیلی تنویم احتیال ایدوب نطولات منومه استعمال

ایله و علی الخصوص دهن خشخاش مثللو [illegible] اولان ادهان

استعمال ایلیه و ارپه صویی کبی مرطب اولان اشربه سقی ایلیه و سکنجبین

مجراسنده جاری اولنلر و تلطیف و تخفیف و تقطیع اولنلر سقی ایلیه

و طبیعتنده صلابت رؤیت اولنور ایسه انکله حقنه استعمال اولنور

بخار باشه صعود ایلمسون ایچون و واجب اولور که انلرک [illegible]

صوره رازیانه کوکی و تخم [illegible] کرمة البیضا

یعنی ماش اسقی اولنق [illegible] کون بر مثقال ماش اسقی اولنور اگر شرب

ایلمز ایسه طعامدن دخی اولنوب بیلمدن بیدر بریلور وعلیلک حیا و
هیبت ایلدیکی کمسنه لردن قاچوب سنه لر خلاص اولنور وتخیلر وساقلر دائما
باغلنور جانب اسفلده بخار منجذب اولسون ایچون الوکلنور وکندو
احلاک ایدر دیو خوف اولنور ایسه اول مانیا اسیر اولان علیل وبطن
شدید ایله محکم باغلنوب بر قفصه حبس اولنجون وضع اولنوب
ارجوحه کبی بر معلاقدن اصیلورده و آنجلاق لورکه انلرک اغذیه لری
هو حالده رطب اولان غذالر اوله ولکن بنشاسته للو رطوبت سرعت احداث
ایدن رطب غذالر استعمال اولنمیه زیرا اول مثللو مسدد اولان غذالر طبع
استعمال جملة المضر اولور و اول علیله کیده الادرار اولان نسنه لر
ویریلمز زیرا اکثر ادرار اولو انده مضر اولور و احتراز واجب اولان نسنه
معالجاتی مالیخولیا احترازی لازم اولنلر درکه انشاالله مالیخولیا بابنده
بیان اولنور ذکر ایلدیز و حمدی مانیا زمان اختلاطی بالغذا اولنسه ماء کثیر
ایله ممتزج اولان شراب سقی اولنمق باش طبق تعفر و بو مثللو شراب
شرب اولملک علیلی ترطیب و تنویم ایدر و تسخنه اولان اشیاء حاره
استعمال اولنمیوب احتمال ... سائر لایق اولور [illegible] فصل مالیخولیا
بیا فتوره دو ظنونلک و فکرلک مجرای طبیعیدن فساده و خوف ورداءته تغییرینه
مالیخولیا اطلاق اولنور و بو تغیرک سببی مزاج سوداوی در که روح دماغ
داخلنده وحشت قیلر و ظلمة حسبیله افزاع ایدر نتکیم ظلمة خارجیه اورو
وحشت قیلوب افزاع ایلدیکی کبی و خصوصا مزاج سوداویه اولان
برودت و یبوست روحی اضعاف ایدر نتکیم مزاج شرابیه اولان حرارت
و رطوبت روحه ملایم و مقوی اولور و مالیخولیا ضجر و توحش و شرارت
ایله ترکیب اولنسه مالیخولیادن اول علت انتقال ایلمش اولور واکثر

مرتفع

معالجات الکلی

علت

ملح

١٠٣

مانیات تسمیه اولنور و بو علته مالیخولیا تسمیه اولنمز نوحرقه اولان سودا حسبیله
حدوثنده ایچوندر و مالیخولیانک سببی یا دماغک نفسنده و یاخود
دماغک خارجنده اولور و نفس دماغده اولان سببی یا بلا ماده یا زیبا سوء
مزاج اولور و جوهر دماغه اول مزاج وروده ایدوب نورانی اولان روح
مزاج اولور سببی ظلمتیه مائل اولور و یاخود دماغده اولان سببی مع المادة
سوء مزاج اولور و اول ماده بعضکره دماغک عروقنده سائر محللرندن صادره
وواردة اولور و بعضکره عروق دماغیه ده اولان غذا سودا ایه استحاله
ایدر و اول استحاله بر کره احتراق ایله اولور و آخر تعکر ایله اولور
و اکثر حالده عروقک اخلاطی تعکر ایله سودا ایه استحاله ایدر و یاخود ماده
مؤذیه جوهر دماغ تشرب ایدر بعض اجزاسی اول ماده طمرلرده محبوسه ودماغده منتشر
اولماز و بعضکره ماده کمیت و کیفیت حسبیله دماغه ایذا ایدوب بطوننه
منصبه اولور بطوننده مراد جوهر دماغ تجاوز اولان تجا و نفاذ اولوب
و مالیخولیا چوق کره صرع علته انتقال ایدر اما سببی دماغ اولمیوب
خارج دماغده اولسه اول سببی یا قوت عضوده انیسه دماغ افت خولیا
آکه مشارکت ایله اولور زیرا اول عضودن دماغه خلط و بخار مظلم تصاعد
مالیخولیا احداث ایدر و دماغه مشارکت بعضکره جمیع بدنه اولور
بالجمله بدنده مزاج سودا غلبه ایدوب دماغ دخی بدنه مشارکت ایدر
و یاخود بالکلیه طحالده مشارکت اولور و اول وقت که طحالده سودا [illegible] اولوب
وتنقیه سنه قوی اولماز و یاخود قوه جاذبه سی ضعیفه اولوب دمدن سودا
جذب ایده میوب عاجز اولور و یاخود طحالده ورم و سائر آفت اولور بغل
اولور و یاخود مالیخولیانک سببی حرارت کبدک شدتی اولور و یاخود

تشخیص

طحالک

اول سبب مراق اولور و مراق بر غشادر که احشا جمیعا انلک جوفنده
اولور و احشایی محیط اولان ترب و صفاق غشالرینک مراق
فوقنده اولور و بو اوج عدد غشالر الت تنفس ایله الت غذا اراسنی
فاصل اولور انیکیچون بو غشالره حجاب حاجز دیرلر اغذیه نک غلیانی
ایله حادث اولان ابخره و ادخنه نک قلبه وصولنه حائل و حاجز اولور
بس مرض ماغ مالیخولیا عروض مراق مشارکتی ایله اولدیغنک وجهی بودر
مراقده واصل اولان غذا الکثیف فضولی و یاخود امعاده حادث اولان
ابخره منافذدن نفوذ ایدرک مراقده واصل اولوب انده نخر اولنان
فضول و یاخود ابخره تراکم و اجتماع ایدر و اول ردی الکیفیت
رطوبتلرک اجتماعی ایله مراقک اخلاط سائره سی محترقه اولوب
بعض کره ورم مراقده ورم احداث ایدر و بعض کره ورم احداث
ایلمز و ایکی تقدیر اوزره اخلاط محترقه دن سوداء غیر طبیعی اولوب
مظلمه ابخره لر دماغه صعود ایدوب دماغه افت احداث ایدر و بو
وجهله حادث اولان افت دماغه نفخه مراقیه تسمیه اولنور و مالیخولیا
نافخ و مالیخولیا مراقیا اسملری ایله دخی تسمیه اولنور و بو وجه اوزره
اخلاط مراقک احتراقنه سبب جالینوس قتنده اکثر حالده باب
الکبد تسمیه اولنوب مقعر کبدده اولان طرقک توزعی اولور و اول
ورملک حرارت عفونیه سی مراقده طبع اخلاطی احراق ایلیوب خولیا مراقیا
عارض اولور و قسر دیرکه اخلاط مراقی احراق ایدن حرارت کبدی و معاک
حرارتیدر که حرارت کبد مجتمع اولسه اخلاط مراق محترق اولوب
وجه مذکور اوزره مالیخولیا مراقیا حادث اولور و بر طائفه ده مالیخولیا

سببی

و امعا سائره

سببی معده ایله کبد اراسنده واصل اولوب ماساریقا تسمیه اولنان
عروقده طمرلرده واقع اولان سدّه لر اولور دیو ذاهب اولورلر زیرا
معده و امعاده حاصل اولان کیلوس محتبس اولوب کبده و عروقه
نفوذ ایلمیوب احتباس ایله فاسد اولوب … افته مؤدی اولوب
و بعضلر دخی اجمال اوزره دیرلر بو افت حمی و عطش و قیء مراری اولنیان
ورم سببی ایله حادث اولور اولور … غذا بلا طبخ علی حاله باقی
قالوب بو افت حادث اولور و بعض کره ماده نک سبب تولدی معله
متعلق عضو اخرده اولوب مبدئی دماغ اولور مثلا معده ده ورم حار
اولور و انک حرارت عفونیه سی اخلاط دماغی احراق ایدوب افت احداث
ایدر و دخی ورم … دماغه مشارک اولان عضولرک اورامی
بو قیاس اوزره مالیخولیا افته احداث ایدر و ذکر اولنان اسباب
بیننده بلا ماده برودت سببی اولان سبب دماغه قلبیه مشارکت
ایله حاصل اولور بعض کره قلبده بلا ماده و یاخود مع ماده برودت مزاج
عارض اولور و انده مشارکت ایله ایکی صورتده دخی دماغه برودت مزاج
بلا ماده عارض اولور زیرا قلب روح حیوانینک مبدئیدر و روح حیوانی ایله
دماغه اولان روح نفسانیه یه اتصالی اولمغله قلبه عارض اولان سوء
مزاجه دماغ مشارک اولور و دماغک برودتی سببی بعض کره دماغی تبرید
و یبوستی ایدر اخر سبب ایله دخی حادث اولور بالکلیه قلبه مشارکته خاص
اولماز لکن هر حالده قلبه مشارکتده مدخلی اولمق لازم و بلکه اسباب مرکبه دن
معظم اجزاسی قلبک مزاج سوداوی اولور و انیکیچون بو مرضک
علاجنده علاج دماغ علاج قلبه مخلوط لازم اولور و معلوم بیوریله که
ایله اولمق

قچن دم قلب رقیق وصاف وجلالو ومفرح اولسه ~~اولمسه~~ دماغه اولان
فساده مقاومت ایدوب ازاله ایدر و بو حال اقتضا ایدر که دماغك
فساد ظاهر اولسه قلبك دخی فاسد اولمه بلکه اکثر حالده اول قلب
فاسد اولوب دماغك فساده اکا مشارکت ایله اولمق امر عجیب و مستبعد
اولمز و ابتدای دماغ فاسد اولسه قلب دخی اکا مشارکت ایله فاسد (حالده)
اولور و اول فساد ایله روح حیوانی مظلم و موحش اولوب روح
نفسانی دخی مظلم اولمغله مالیخولیا آفتی حاصل اولور بو صورتده مالیخولیانك
خولیانك سببی دماغده اولور لکن استحکامی قلبده اولان
سبب ایله اولور و بعض کره امراض مادیه نك آخرنده خصوصا (و دماغه اکا اعتدال اولور)
مواد حاره دن حادث اولان امراضك آخرنده خولیا حادث
اولور و اول مالیخولیا مریضك موتنه علامت اولور و اول حالده
اولان انسان موتی و موت الرجوع فکر ایدر و الحاصل سودانك
اصنافی کثیر اولور بعض کره کبدده تولد ایدر ایکی وجهله بری ایله اکثریا
کبدده دم محترق اولوب سوداء غیر طبیعی اولور و قلیلا قوت ممیزه ده
ضعف اولوب ~~سوداء طبیعیه~~ تمییز ایلیوب دفعنه قادر اولمز و دم فضله (فضله ی)
ایله مخلوطا قالوب سودا اولور و سوداء غیر طبیعینك بر قسمی دخی طحالده
تولد ایدر و سبب تولدی ایکی وجهله در بری اولور اول ایکی وجه بودر که
دم کبدده محترق اولور و طحال دم محترقدن مادیتی جذب و امتصاص
ایدوب طحالده اول مادیت موذیه سودا اولور و ایکنجی وجه بودر که
طحاله کلن غذا موجود اولان فضلی مفرغنه دفع ایتمکدن عاجز (طحاله)
اولوب فضل موذی سودا اولور و بعض کره سوداء کبد و طحالدن غیری الـ

اولان

اولان عضولرده تولد ایدر اول عضودن آخره وارد اولان غذا محترق
اولمغله و یاخود اول اولان فضلی دفعدن عضو عاجز اولمغله اولور (وارد)
زیرا فضل غذا ایله مخلوطا قالسه لطیفی تحلل ایدر و کثیفی تعکر ایدوب (تك سببی بودر که)
سودا اولور ~~[illegible]~~ و غذانك فضلی سودا اولدیغی بعض کره
اول فضله منجمد و یاخود تجفیف برنسنه یه ملاصق اولوب زیاده تبرید و تجمید
و یاخود تجفیف ... سودا یه استحاله ایدر و بعض کره
دخی مولدات سودا اولان اغذیه تناولی سببله اولور و بعض اطبا
رأی ایدرلر که مالیخولیا جانب قومندن واقع اولور سببی فاعلیسی
جنلردر دیرلر و بیز فن طبابتده انی بحث ایلمز زیرا جنلرك
نقلیدر و زیره غذاده جن تصرف ایدوب سودا یه احاله ایدرلر
و مالیخولیانك سبب قریبی سودا اولور و اطبا اقوالی تام اولور
اما ~~الطبیب~~ فاعلیسی جن اولوب و یاخود غیر نسنه اولدیغنی
فن طبابته بحث ولمز و مالیخولیا اسبابنك زیاده قوی سببی غمك
و خوفك افراط اولور و بیلنمه سی واجبدر الآن ... در نزکه
مالیخولیایی فاعل اولان سودا یه سوداء طبیعی اولور و یاخود اول
بلغم اولور که اول بلغم تکاثف حسبله و یاخود ادنی احتراق ایله
سودا یه استحاله ایدر و لکن بلغمدن استحاله ایدن سودانك مالیخولیا
احداثی قلیل و نادر اولور و یاخود مالیخولیا سببی اولان سودا
شدت احتراق یوغیکی تجرد انطباخ و یاخود تکاثف ایله دمدن
حادث اولان سودا اولور اما اخلاط صفرا اوزنده احتراقی غایتده
بالغ اولسه انك سوداسی یالکز مالیخولیا احداث ایلمز بلکه مانیا ایله

مالیخولیا مخلوط اولور واصناف سودادن هر قنقی صنف دماغدن
ذکر اولان موضعلرده واقع اولسه مالیخولیایی احداث ایدر لکن بعضیسی
بالکلیه مالیخولیایی وکیمسی خولیا ایله مالیخولیایی معا احداث ایدر ومالیخولیانک
اسلمی عکر دملی حادث وخولیاسی مفرح اولنلردر وچوق کره مالیخولیا
بواسیر ودوالی عروضی ایله تحلل ایدر وبعضیسی سمانز یعنی لونی بشرهسی
ابیض اولوب سمز اولنلره مالیخولیا عروضی قلیل اولور وبغدای اکللو اولنلرده
وادق اولنلرده کثیر الوقوع اولور وقلیل جدا حار اولنلرده وقوعی جدا
کثیر اولور زیرا قلبک حرارتی سودایی تولید ایدر ودماغک رطوبتی سودایی
دماغه قبولنه سبب اولور نیجه کیمسنه تلک النغ اولوب
حدید وبد زبان ونظری شدید ولسانی خفیف اولوب تیز تیز تکلم ایلیسه
ویوزی قرمزی وسائر بشرهسی بغدای اکلو وخصوصا
کوکوسلرنده اسود وغلیظ قیلر اولوب طمرلری کینکش ودود اکثر
غلیظ اولسه بس بو علامتلر کندیده موجود اولنلر مالیخولیا
اصابتنه زیاده مستعد اولورلر زیرا بو علامتلرک بعضیسی حرارت
قلبه دلالت ایدر وبعضیسی رطوبت دماغه دلالت ایدر وذکر آنفا
مرور ایلدیکی اوزره حار القلب ورطب الدماغ اولنلر اول آفته مستعد
اولورلر وعجب الظاهر بلغم اولنلرده دخی وقوعی کثیر اولور ومالیخولیا
آفتی رجاللره چوق اولور ونساده اخشن اولور وسن کهولتده وشیخوخته
کثیر الوقوع اولور وفصل شتاده از اولور وصیف وخریف فصللرنده
چوغ اولور وبعض کره فصل ربیعده دخی کثیرا حرکت وهیجان ایدر
زیرا ربیع اخلاطی تحریک ایدر ودم خلط ایدر وبو علت چوق کره ادوار ایله هیجان
ایدر

اولوب دماغی رطب

لسانی

ایدر

وبعضی سودادن اولوب بعضی بلغمدن اولور

ایدر یعنی سودانک هیجانی دور ایله اولدیغی حالده مالیخولیانک هیجانی
هم دور ایله اولور ومالیخولیایه مستعد اولان کیمسنه نک فجئة خوف
وغم وسهر ایله عارض اولسه ویاخود اول کیمسنه لرده سیلان
دم معتاد ایکن زمان اعتیادده محتبس اولسه اکثر مالیخولیا
سریعا اصابت ایدر **علامات المالیخولیا واصنافه** مالیخولیانک
ابتداسنده وتنیه علامتی ظن ردی وخوف وسرعت غضب وخلوتکه
محبت واعضاسنده اختلاج اولمق ودوار ودوی اولور وخصوصا
اولان مالیخولیاده دوار ودوی زیاده اولور واستحکامنده علامتی
تفزع وسوء ظن وغم ووحشت وکرب وکلامنده هذیان
وشبق اولور زیرا بو علتده ریاح زیاده اولمغله مجامعته اقبال
زیاده اولور وخوف اول علتک استحکامنده
علت اولور یعنی خولیاسی مستحکم اولان کیمسنه لرک کیمیسی وجودی
اولمیان اشیادن وکیمسی موجود اولنلردن خوف اولنمیه جقلردن
خوف ایدرلر وخوف ایدیکلری نسنه لرک حدی وحصری اولماز حتی
بعضیلری باشمزه سما ساقط اولور دیو خوف ایدر وکیمسی یر بزی ابتلاع
ایدر دیو خوف ایدر وکیمسی جنلردن ویاخود سلطاندن
ویاخود لصوصدن خوف ایدر وباشنی باغلو ومقهور سباع اخذ
اولنمقدن اتقا وحذر ایلر وبعض کره بو خوفلرده امور ماضیه نک
تأثیری اولور مثلا بعض کیمسنه لرک خسف ایله هلاکی اولدیغی
مشاهده ویاخود استماع ایدر ومالیخولیایه اول مشاهده معنی
اولور وبونلر ایله معا بعض کره حضوره موجود اولمق اوزره وجودی
نه

وبلاسبب

سائر اسبابه

بجمله اصنافه

کندولرینی بلبك و پاشا

اولمیانلر تخیل ایدر و بعض کره کندولرینی [illegible] اولمق اوزره تخیل ایدرلر
و بیله کندولرینی سباع و شیاطین و طیور و آلات صناعت تخیل ایدرلر و کیمسی
ضحك ایدر و على الخصوص خولیاسی دم سببیله اولنلرك ضحکی غالب اولور
او سبب ایله خولیاسی اولنلرك خولیالری لذیذ و فرحه متعلق اولور
و کیمنه‌ی بكا غالب اولور خصوصا سودای محض سببیله اولان
خولیا اصحابنه بكا زیاده غالب اولور و کیمسی موت تحبب ایدر و کیمی موتنه
بغض ایدر و بو آفت آراسنده نفس دماغه اولنلرك علامتی افراط
فكر و دوام وسواس و شیء واحده دائما نظر و دائما ارضه نظر اولور
و اکثر باشك لونی و یوزك و کوزك لونی و باش تویلرینك سوادی و کثافتی
و سهرك تقدمی و شمسه و شمس متلولنه لر تعرضك یعنی مقارنتك تقدمی
و دماغیه اولان امراض سائره نك سبقتی و تقدمی جمیعا علامتی اولور
و دماغه مشارك اولان اعضاء سائره لرك آفتلرینك بزیم ذکر ایتدیکمز
علاماتی موجود اولمق مالیخولیانك دماغه مخصوص اولدیغنه علامت
اولور و مالیخولیا [illegible] فقتنك دماغه عروضی عضو آخر مشارکتیله اولدیغی
حدسی اولنوب اول عضو آخر مطالعه و تنقیه اولنه بیله نفعی ظاهر اولمق
هو آفتك دماغه خاص اولدیغنه دلالت ایدر و کذلك اعراضك شدتی هو
علتك دماغه خاص اولدیغنه دلالت ایدر اما آفت خولیا جمیعا بدنه
مشارکتیله اولدیغنه بدنك سوادی و هلاستی یعنی نحیف اولماسی و طحال
و معده‌نك استفراغ معتادی اولانلرك احتباسی و ادرار ایله و مقعددن دم
خروجی ایله و طمث ایله استفراغ اولنیوب [illegible] لرك احتباسی و بدنه
تویلرك کثرتی و تویلرك سوادی و طمثك کثرتی و کتاب ثانیده بیلدیکك مولدات
[illegible]

سودا

اولان اعضا

خولیا افسك

سوداننا ولنلری تقدمی و حمیات مزمنه و مختلطه عقبنده وقوعی جمیعا
بو مذکورلر دماغه آفت خولیانك عروضی بالجمله بدنه مشارکتیله
اولدیغنه دلالت ایدر و طحال مشارکتیله دماغه مالیخولیا عروضنك
علاماتی قلت هضم و کثرت شهوت [illegible] قراقرك کثرتی و طحالك
انتفاخی اولور و بو علامت انتفاخ اول آفت صاحبلرینك افکاری
باقی اولدیغنه مفارقت ایلمز و نفخه حسبیله شیقلری [illegible] زیاده اولور
و بعض کره طحالی خولیاده حمای ربع اولور و بعض کره طبیعتی لینه
اولور یعنی برازی سهولت ایله [illegible] خروج ایدر و بعض کره
هو سودا القیء ایلمك ایله [illegible] انجاب ایدر معده‌دن اولان خولیانك
علامتی امراض معده مذکور اولان و دم معده علاماتنك وجودی و امتلا
و تخمه اولدیغنه آفتك زیاده لکی و کذلك هضم فسادنه [illegible] اولور
و چوق کره هو واقع اولور که طعام ییدیکده استمرا هضم اولنجه قدر
خولیا ارتر هضم اولدقده ساکن اولور و بعضلرینده هو هضم وقتنده
ساکن اولمیوب خولیاسی زمان جوعده و اخر حرکت و هیجان ایدر
بعده ساکن اولور و اکر اول علت حاد اولور ایسه مراقك وارنی مرار
[illegible] اکه دلالت ایدر و مالیخولیا اصحابنك اکثری مطحولدر و مراقیا
خولیانك علامتی مراقك اغری اولماسی و فوق جانبنه اجتذابی و معده نك
دائما تهوعی یعنی منغص اولماسی و خبث نفس و فساد هضم و اکثر
کرمك و اغزیه اولان برا قتك رطوبتی و قرقره و ریحك خروجی و لهیب
و معده وجعی و بین الکتفین وجع اولمق خصوصا بو وجع طعامدن
صکره عارض اولمق [illegible] استمرا اولنجه قدر ممتد اولمق بالجمله مراقیا خولیانك
علامتیدر و بعض کره مراقیا اصحابی مرادلرا اولان بلغمی قذف ایدر

وبعض کره دیشلر اغریدلر حتی مقدار حموضتی اولان خلط حامض قذف
ایدر و بو اغراضلر اکه طغاتنا ولنه وبلکه تناول ایلدیکلری برقاج
ساعتدن صکره عارض اولور و انلر بارز بلغم و مراردر اولور وجوده
هضم جهتیله خفیف اولور و هضمك نقصانی ایله برازیاده اولور
وبعض کره مالیخولیا ایله سیم مراقله ورم حادث اولور لکن بر
زمان واحده حادث اولور و یاخود ورمك زمان حدوثی خولیانك
زمان حدوثندن مقدم اولور اینکی حالده دخی مراقله وقت وقت اختلاج اولور
وتخمه حالنده علت زیاده اولور و هضم سعتلی اولور و بعض دیرزکه
مالیخولیاده فاعل اولان سودا صورا اولور ایسه اول خولیاده ضحك
وفرح اولور و اکر غم شدید لا زعد ایلمز و فاعل بلغم اولور ایسه اول آفتده
کسل و قلت حرکت و کثرت سکون اولور و اکر فاعل انده اضطراب و نوع
جنون اولور صاینکبر اولور و اکر فاعل صرف سودا اولور ایسه انده
تفکر چوق اولور و عادیسا قل اولور لکن تحریك اولنسه ضجرت ایدر و بر
وجهله حقد ایدرکه آنی قطعا اونتمز **المعالجات** مالیخولیانك
استحکامندن اول واجب اولورکه علاجنه سرعت و مبادرت اولنه زیرا
اول علته قبل الاستحکام معالجه سهولتلی اولور و استحکامدن صکره
علاجی صعوبتلی اولور و هر حالده واجب اولورکه اول علیل تفریح اولنه
و معتدل موضعلرده اجلاس اولنه و مسکننده هواسی ترطیب اولنه
و مسکننه ریاحین دوشنوب تطییب اولنه و واجب اولورکه اکا غذا دوا
طیبه تقویله ایله وجز الطب اولان کیموسی فاضل اغذیه اطعام اولنه و تدبیر

اولنه

بالله

اولنوب لحوم ید بدننی تخصیب اولان موافق اغذیه ایله غذالندیر
و قبل الغدا حمامه ادخال اولنه و حرارتی شدیده اولمیان ماء فاتر
باشنه صب اولنه و حمامدن چیقدیقده قلیلا عطش عارض
اولورکه مقدار قلیل صو ایچرمه ده باس یوقدر و حفظ صحت بابنده ذکر
اولنان بدنه نافع و مخصب ذلك نحو استعمال اولنور و سنك
اولمسنده ترطیبه عنایتك آنی تسخینه عنایتکدن زیاده
و اکثر اولسون و مالیخولیا صاحبی جماعدن و چوق ترلمکدن و باقلا و باصیره
و مرجمك و لاخنه یمکدن و شراب غلیظ و شراب حدیث ایچمکدن
و مملح و مالح و حریف اولان ماکولاتدن و حموضتی شدیده اولنلردن
اجتناب و احتراز ایلسونلر و انلره موافق اغذیه دسمتلو و حلو و تلو
و اول علیلی تحییر اوینمق قصد ایلسه خشخاش و یابادیه و اقحوان
صولریله باشنی تنطیل ایله زیرا نوم انلره سائر معالجاتدن اوفق
اولور و اول علیله الا من وجه خشخاش ده مضرتی اولور لکن خشخاش شکر
شربی سبیله حاصل اولان منفعتی اول مضرتی تلافی و تدارك ایدر
و بلا ماده سوء مزاج بارد یابسدن حادث اولان مالیخولیانك معالجه
لایق اولورکه قلبی تسخینه اشتغال اولنه و مفرحات و ادویه مسکه
و تریاق و مثرودیطوس و بو مثللو معاجینك استعمالی و کندر و عوث
بابنده ذکر ایدین صولر ایله باشنه معالجه اولنه امراض
حاره دن صکره و عقبنده عارض اولان مالیخولیا زیاده قوی اولور و لکن
معالجه سهولتلو اولور مجرد تنطیل ایله زائل اولور و ماده سوداویه دن
عارض اولور اول ماده دماغه متمکن اولورسه انك علاجنك اصولی اوفق

اصلا راجع اولورا ولکن اصل استفراغ ماده‌دروا ول استفراغ بعض کره
حقنه ایله و بعض کره قی ایله اولور لکن معده‌سی ضعیفه اولنلره و مراقی و
یوم رضده قی ایله استفراغ جائز اولماز وا ول اصولک ایکنجی اصلی اول
استفراغ ایلکه دائما نطولات وادهان حاره ایله علیل ترطیب اولنمقدر بیله
وآنلره نطول ایچون بابادیه وطورقاووتی واکلیل الملک وسوسن کوکی
ادخال اولنور زیرا بو ادویه‌لر خلطی اولمنسه ذکر اولنان نطولات
محلل سادج اولنلر تحلیلی حسبیله خلطی تغلیظ ایدر و مرطب سادج بلا تلیین
اولنلر بلا تحلیل ترطیب حسبیله خلطک غلظت طبیعیه‌سندن اخراج
ایدر ایمدی بو ادویه‌لر خلطی اولمغله تعدیل اولنورلر و اکر سودا
حرارتدن بعید اولور ایسه بعض ذکر اولنان مسخنات تبخیر تسبیخنی مطاوع
اولمیوب عصیان اوزره اولور ایسه او ادویه‌لر اوزره شیخ غاروقون
وفودنج زیاده اولنوب مرطبات ایله معا استعمال اولنور و بونلرک
یبوستندن خوف اولنمز و دم محمود تولید ایدن سمک رضراضی
مفلس و کذلک ذکر مرور ایدن لحوم خفیفه اغذیه ایله غذالندیریلور
و احیانا شراب ابیض ممزوج ویریلور شراب عتیق قوی ویریلمز
و اصول ثالثه‌نده اوچنجیسی مقویات قلب استعمالیدر اکر مزاجنده قلبک
برودتی احساس اولنمسه اکر مفرحات حاره ویریلور و اما قلبک مزاجنده
حرارت جبل احساس اولنور ایسه اکر مفرحات معتدله ویریلوب
و اکر حرارت شدیده اولور ایسه انده مفرحات باردو دخی برودتی جدا
افراط اوزره اولمیان مفرح استعمال اولنور و قلبک حرارت و برودتی
نبض ایله بیلنور و سهو و بو ذکر اولنان اصول اجمالیندر شمدی تفصیلنه

شروع و ابتدا

شروع و ابتدا ایلیه لیم اما استفراغک تفصیل اوزره بیانی بودر که چون
اول علیلک عروقنده امتلاسی اولسه و سودا فی دموی اولسه لکن طبیعتی
فصد اولنور و هر حالده علاجه فصد ایله شروع اولنمق واجب اولور
لکن فصد ایله علیله ضعف شدید عارض اولمه جق احساس اولنور ایسه
و یا خود اول علیلده مواد قلیله اولوب فقط دماغه مخصوص
اولوب اعضای سائره‌ده بولنمیه و انک مزاجنده یبوست متولد
ایسه فصد ایله معالجه اولنمز ترک اولنور و چون فصد اولنرقه
دم رقیق خروج ایلسه دمک رقتی ایله اصلاحنه استدلال اولنوب دمک
دم حبس اولنمز زیرا چوق واقع اولور که اولا دم رقیق صالح
چیقوب بعده غلیظ سوداوی فاسد خروج ایدر آنک ایچون واجب
اولور که فصدک ثقبه‌سی کیکش قیلنه تاکه قان سوزیلوب رقیق
چیقوب سوداوی باقی قالمیه و شریان زیاده اولمیه و علیلک باشنه
نظر ایله باشنک قنقی طرفی ثقیل ایسه انی تعرف ایدوب بیل اول ثقیل
یمین و یسار دن قنقی‌سنده ایسه اول طرفده اولان باسلیقی فصد
ایله و بعض کره ثقل ایکی طرفده اولمغله ایکی طرفده اولان باسلیقلره
فصدینه حاجت اولور و بعضلر دیرلرکه عرق جبهه فصد اولنسه
مواد زیاده تحرید ایدر یعنی موذینک خروجی زیاده اولور بس حمله
دم خارجدن معلوم اولسه موذی اولان خلط سوداوی و میلی برودتله
اولور اول خلط افتیمون و صبر و حزیقلن متخذ حبوب ایله استفراغ
اولنور و اولا انضاج ایله بدء اولنوب بعده ادویه خفیفه ایله
استفراغ اولنور و اول ادویه‌نک الجینا فتیمون و شحم حنظل و مقدار قلیل سقمونیا ادخال اولنور

وبونلره صکره افتیمون وغاریقون طبیخ ایله استفراغ اولنور واگر
بو استفراغلر ایله تنقیهٔ تامه حاصل اولمز ایسه ایارجات کبار ایله
استفراغ اولنور اگر بونلردن صکره احتیاج باقی قالور ایسه یینه خربق
اسود استعمال اولنور ویاخود حجر لازورد وحجر ارمنیدن کندورلر ویاخود
حبلری استعمال اولنور لکن خربق اسود استعمالی خوف واحتراز
اوزره اولمق لازمدر اما ایکی حجرلرک استعمالنده خطری یوقدر وذکر اولنان
دوالرک ماء جبن ایله استعمالی بعضیلره نفع ویررلکن مداومت اولنانلره نقله
دوانک مقداری تقلیل اولنور واگر ماء جبنی ایله مداومت اوزره استعمالی
نفع ویرمز ایسه ذکر وترتیب اولنان معالجاته معاودة ایلیه سلک
حب لطیف وسط ایله کل اسبوع برکره استفراغ اولنور وذکر ایدیلان
اوماء جبن وطبیخ افتیمون ایله اطریفل افتیمونی استعمال اولنور
واطریفل افتیمون ایله بو صفت اوزره سقی اولنمسی تجربه اولنمشدر
ونسخه‌سی بودر اطریفلدن اوچ درهم افتیمون بر درهم ایارج فیقرا نصف درهم
بعده بو ذکر اولنان وزن مقداری اخذ اولنور سقی اولنور وکل شهرده
برکره ایارجات کبار دوسی ایله استفراغ اولنور وبو استفراغلر کر فیقرا ایله
هر استفراغ اولنور وخصوصا معده‌ده برافت اولمسه که اندن زیاده
اولمیه مالیخولیا علتی زیاده اوله وارته ومعده‌ده ضعف تزاید
اولمیه وواجب اولورکه اندن مقیئات اولصولرا اولدکه اندن فرفرتیغ
وکنکر دن بر تجل طبیخ اولمش اوله وطوربک کندروسنه خربق عرض
اولنور اگر احتمالی اوزره برقاچ تکرار اولنور حتی خربقدن قوتی طوزنکه حصهٔ
ایام

مداومت اوزره

کبار ایله وحبوب علتی زائل ایله وبعده تورد استعمال اولنور

وبعده

امراض خاصة ١١

المجلد الحادي عشر من ترجمة القانون من اواسط
معالجات ماليخوليا الى الشرناق

عدد اوراق ١٠٠

بقية الكتاب الثالث من القانون

وبعض اولاطوردن سکنجبین ایله تناول اولنور و یاخود اول عقوردن طوب
سکنجبین ایچنده نقع اولنور بالکلیه طوریدیکه کندوسی تناول اولنور و ذکر اولنان
سکنجبینک مقداری اوج استار اوله و مقداری عصاره سی التی درهم اوله
وقت وضعف حسبیله زیاده ونقصان قیلنور و اگر ضعفدن خوف اولنور
ایسه خربقدن اجتناب اولنور و فجن استفراغدن ایلیه کما ینبغی تقویه تنقیه
حاصل اولور ایسه اولازمدر قبل تقویه یه قصد و عنایت و تقویات قلبدن غیری
ذکر مرور ایدنلر استعمال ایله و اطریفل افتیمونی نک بو بابده نفعی مجربدر
واگر بو علت مزمنه اولور ایسه خربق ایله قیئ استعمال ایله و ذکر مرور
ایدن مصنوعات یعنی چینده یخلدیکی نسنه لر و غرغرات معروفه و کذلک
مشمومات طیبه و مسک و عنبر و افاویه و عود استعمال ایله و اگر ماده سوداوی
صفراویه مائل ایسه افتیمون طبیخ و اصطمخیقون حب معدلی ایله استفراغ
اولنور و بعض کره بودوا الرو کذلک صفرا استفراغ بابنده ذکر اولنان ادویه لر
صفراء محترقه دیو استفراغ ایلر و بو مرض مالیخولیا نک علاجنده ترطیب
زیاده و تسخین نقصان ایله و لکن رأی ایله دیکک مقدار بابنده [illegible]
[illegible] ونطولات استعمال لازم اولدیسه سنک ایچون علیلک بانخی
مبردات صرف ایله تنطیل ایلک جائزدر اولمزد و بعض قدما بو خستلوه مضعله
هر یوم مقدار قلیل صبر اخذندن و یاخود افتیمون طبخ اولنمش صودن اوج
اوقیه مطبوخ مجربدر و یاخود افتیمون عصاره سندن اون قیراط عصاره یی
صو ایله حل ایدوب مجرع ایلکی استحسان ایلدیلر و کذلک هر کیجه حلتیت
وخصوصا خل عنصل مجربدر هو بنا ایلدیلر و [illegible]
انزحجله و یاخود دراونز قیلمش اوله و ینه خل نافع اولور اگر دماغه اول

عصیر اولنه عصارهٔ مرز

اولنه تقویه

والذی اتفق علیه ... ان الاستفراغ ... متناقل

مالنخولیانک عروضنده حالده مشارکت ایله اولوب ماده حالده اولور ایسه واجب
اولورکه انک مشتمی وقوقلایجق نسنه لر طیب اولوب ترکیبنده کافور
ومسک ودهن بنفسج اوله ودهن بنفسج رایحه سی کافور ومسک رایحه سینه
غالب اوله جق قدر تکثیر اولنه واول ترکیبده سائر روایح طیبهٔ بارده دخی اوله
خصوصا نیلوفر دخی اوله وچون مالنخولیانک سببی معده واحشاء سائره ورملی
اولور ایسه ویاخود معده واحشانک مزاجنده اولان حرارت محرقه اولور ایسه
اول ورمک وحرارتک تدارکی کوریلور وباش تبرید وتقویه وترطیب اولنور ذکر اولنان
عضودن منفصل موادی قبول ایلمسون ایچون واکر مالنخولیانک سببی مراق اولوب
مادهٔ ریاح وقراقر اولور ایسه ومراقده ورم حار اولور ایسه معالجه ایدوب ورمی تحلیل
ایدرسک اولادویهٔ لایقه ایله کم باب الاورامده ذکر اولنمشدر واجب اولور وباش تقویه ایدوب
ادهان حقوقیه مستغرق ایلرسک وشرط ومحاجم ایله دوا واستفراغ ایدرسک
وبو مثللو حالده کبدن شحمی جائز اولماز بلکه واجب اولورکه کبد حار اولوب حرارتی دخی
احراق ایدرسه اول مثللو کبد تبرید اولنه وبیله واجبدرکه حالنده تقویه اولنه ومراق
اوزره محاجم وکذلک دواء خردل وضع اولنه اینکیچونکه حالنده محاجم ودوای
وضع اولنورکه مراقده اولان ورمک حالنده ممدود اصلا اولمز وتحلیلی آسان اولور
واکر مراق بارد المزاج اولوب انده نفخ موجود ایسه وورم ولهیب یوغیسه کم ایلیسون
مطبوخ وعصاره سنی سقوا ایله وذکر اولنان نطولات حار ایله معده سنی تنطیل
وضمادات مذکوره ایله تضمید ایله وانده بنجنکشت بزری وبزرسذاب وسونیز
کوکنز وشجرهٔ مریم استعمال ایله واضمده وضع ایلدیکله اوزرنده محاجم طوتلیه مکیت
ایله وچون اضمدهٔ نزع ایله سک اضمده موضعنه ماء حار وضع بر قطعه صوف
وضع ایله ویاخود برقطعه اتمک یوک ویاخود سنکر وضع ایله وبو علتده بیخ

معتدل ومرکب

ومرطبه یه

مثللو

الکتفین

[illegible]

الکتفین ضماد خردل وذرو ... ضمادلر وضع اولنق نافعدر
واول ضمادلر انقرابادینده مذکوردر ومراق اوزره وضع محاجم بلا شرط
وضع اولنور لکن مراقده ورم اولور ایسه وضع محاجم اولنمز
انده محاجم مضر اولور مالنخولیا مراقیا اصحابی چوق کره مبرد اشیا
ایله انتفاع ایدرلر اینکیچونکه اشیاء مبردده ده اولان رطوبت سوداء
یبوستنه مضاده اولور وکذلک موذی اولان ریح وبخار تولدینه مانع اولور
هر نه قدر اشیاء بارده علاج حقیقی ومادهٔ یی قاطع دکل ایسه لکن ذکر
اولنان وجهلی بالعرض نافع اولور ومعلوم بیوریله که بعض مولد بلغم اولان
تدبیر مغلظ سودایه مقاوم اولور مضرتنی دفع ایدر وتدبیر ملطف
احراقی سهولت ایله قبول ایتکله بعض کره مالنخولیایه معین اولور
وبعض کسنه لر بلغم استفراغ ایتکدن انتفاع ایدر اکر مغرور اولوب
مرضنی زائل اولدی ظن ایلسون بلکه بلغمک خروجندن انتفاع
باطنده بلغم ~~کثیر جمع اولوب~~ اخلاط ضغط وتضییقی اولمدن خلاص
اولمغلدر وبو علته بالذات نافع اولان نفس سودایی استفراغ اولور
ومالنخولیا معالجه سنک قانونی بودر که ترطیبله مبالغه اولنور مع هذا
سوداین استفراغنده تقصیر ایتمیکدر وهر بار که مالنخولیا اصحابنک
بطوننده غذا فاسد اولور ایسه انلرسن قرف وقیئه حمل ایله وخصوصا
علیل اغزنده حموضت احساس ایدر ایسه اول وقتده قوصدیرمغه زیاده
اقدام ایله واول وقتده شراب تناول ایلمک اکر طبا حرام اولور بلکه اول
علیل فم معده یی مقویدر ولکن جوارشنات استعمال ایلمک کرکدر واول کمسنه
معده سنده طعام فاسد موجود ایکن اوزرینه طعام ادخالندن زیاده احتراز ایلسون

وجع

مطلقا

ومالیخولیا اصحابنه واجب اولور که شواغلدن قنقی شغل اولورسه اولنسون
برینه مشغول اولوب خلوتده فراغ اوزره اولمیه و احتشام ایلدیکی کمسنه
مجلسنده و کذلك بکنوب استحسان ایلدیکی کمسنه لرك محضرنده جلوس
ایلیه و قلیلا شراب ابیض ممزوج شرب ایلیه و طرب ویرجی اغانی استماع
ایلیه و انلره خلوت و فراغدن اضر بر نسنه اولمز زیرا خلوتده و فراغده انلره
مورث غم و خمود موجب خوف اولور بر فکره مشغول اولوب مشتعل
و ملتهب اولورلر و مرضلری ترقی ایدر اما ذکر اولنان مشاغله شغل ایلدکده فکر
فاسد و تخیلدن و فتورلردن اول مفسده دن اهون اولور زیرا انلرك اعراض
علتلری افکار فاسده در و مالیخولیا اصحابنك معالجه لرینك اصلی
و ضابطی بودر که اکر اول علتك سبب بر خلط بلغمی در ور و سیلانی ایسه
لممتلئ و رطوبت مفعمه در و بو مثللو نسنه لرك سیلانی کم احتباس
ایسه انلری معالجه اولنور ای رازا اولنور و انلره سقوط شهوت عارض
اولور ایسه علتك دائمینه دلالت ایدر و بدنلرنده قرحه لر ظهور ایدر ایسه
قرب موته دلالت ایدر و انلرك قفقینساك بدنلرنده سودا حرکت ایلر
ایسه اول مرض علاج قبول ایدر و سودانسك حرکتی اوزره اولنلرك سوداسی
قیلدن و برازو بوللرو لونلری جلد و بهق و کلف و قروح و جرب و دوالی
و داء الفیل و مفتحه دن سائل اولنلرده و بو مثللو نسنه لرده ظاهر اولور
و بونلر ایله سودانك حرکتنه استدلال اولنور و علامت خیر اولور زیرا سودانك
دماغدن انحیازینه قبول ایدوب معالجه نك امکانینه دلالت ایدر اول علت
اصحابنه اسهال و استفراغدن صکره تشنج عارض اولور ایسه احتمال وارکه
انلره ماء فاتر او توردیله و جلاب جید نقوع اولمش خبز اطعام اولنه
و قلیل شراب

سیلانی واجب اولان

و جفافلری سوی اولنیغه

سوداسی ساکنه اولنلردن زیاده

سودانك ظهوری

وماء

وماء ممزوج حقنه سقی اولنور صکره او یودیلور و بعد الانتباه حمامه ادخال
اولنور و حماملری چیقدقدن صکره غذا اسر ویریلور الشافی هو الله تعالی
فصل قطرب دیدکلری مرض دماغینك بیاننده در فی
الاصل قطرب بر نوع صغیر بوجك آدیدر که انلری دائما حرکت اوزره
اولور اصلا استراحت ایلمز انك ایچون سیبویه تلامیذندن محمد بن
المستنیر حضرتلرینه قطرب تسمیه ایتمشدر تحصیل علم ایچون کیجه
قبل الباب کلدیکی ایچون محمد القزوینی شرح موجزده دیرکه اول کیجه
کیجه لمعان ایدر اینکیچون بر روح الصنعه ای سراج قطرب تسمیه اولنور
بر روحه که کیجه لرده لمعان اولنمغین ایچون و قطربك اقوال ثلاث
چوقدر اکثرنده حرکت معناسی موجوددر و بو مرضده حرکت عرض
اولمغله که قطرب تسمیه اولندی بس صاحب قانون دیرکه قطرب
علت مالیخولیادن بر نوعدر که اکثریا شباط آینده عارض اولور و قطرب
اصحابی انسان حیدن فرار ایدر و موتالره محبه اولور مقابرده مجاور
اولور کیجه اوزرینه داخل اولان احیا به سوء قصد ایدر کوندز و صقلنور
و کیجه ظهور ایدر و ناسدن فرار و خلوتی اختیار ایچون بو فعللری ایشلر
و بو احوالی ایلدیکی بر محلده بر ساعت ساکن اولمز و بلکه تردد و تبدیل
مکان ایدر و مشی مختلف ایله مشی ایدر کاه صاغ جانبه و کاه صول جانبه
و اوکه وارده کیدر توجه بر جانبه اولمز و بو اختلاف مشی بالجمله ناسدن
احتراز ایچون اولور و بعضلرینك غفلت غالب اولوب و فطانتلری
قلیل اولوب کوردیکی و مشاهده ایلدیکی نسنه لری بلمز حجر شجر دینه
و احیایی امواتدن فرق ایلمز بناء علیه اول مثللو قطرب اصحابی انسانی

فتح

و تبدیل مکانی

السعلات اخبث الغيلان وكذلك السعلاة ويقصر والجمع السعالي واستسعلت المرأة صارت سعلاة اذا
كانت صاحبة بذية كذا قال الدميري في حيات الحيوان وسهيلي قتنه كوندوز كورينه سعلات وكيجه كورينه غول
اطلاق اولنور وغزوينى ديركه متشيطنه دن غوله مغاير بر شيطانه سعلات ديرلر و قاموسده اول شياطين
انسانه اكلا بر ديو تصريح ايدر و سعلاتك اكثر وجودى فيافيده ويكيكش صحرالرده اولور انله اكر انسان
كيدر ايسه كربنك فارى اوينديغى كبى انسان ايله اوينر و بعض كره سعلاته ذئب اخذ ايدوب افترس

ايدر و سعلات صيحه
ايدوب ديركه ذئب
بنى اخذ ايلدى بنم ايله
بيك التون وار دير
بنى قورتر انك او يسوز
درنا س ايشيديرلر
و سعلاة اولديغنى
بيلوركمسنه يم ايلمز
ذئب ماعطتو بى يوتمنى
قورده ديرلر
منه

عدم شعور لرينه بناء فرار ايلكيلوب دائما سكون اوزره اولورلر و آنلر دائما
عبوس و متاسف و متحزن هيئتى اوزره اولوب لون بشره لرى صاري و
لسانلرى قورى و عطشان و بنا كلرنده انزمالى قبول ايلميانى قرحه لر كثير
و فراوان اولور و اول قرحه لرك سبب حدوثى موادى سوداويه لرينك فساد
وانقلابنك كثرت حركته اعتياد اولور زيرا كثرت حركت ايله مواد فاسده
ساقلرينه نزول و ساقلرده مواد نازله قبول ايدوب قروح على منده له
حادث اولور و خصوصا انلر كثير العثار اولورلر زيرا جهه لرى چوق
اولور و ساقلرينه صيانتلو نسنه لر ايله اصطكاك ايدر و يا خود كلاب
انكلرينه كثير اعضا ايدوب ايصيرور و بو احوال لوازم ادراك ساقلره متوالية
نزولنه سبب اولور و حادث اولان قرحه لر برئ قبول ايلمز و انلرك كوزلرنده
ياش اولمز و كوزلرى ضعيفه و غائره اولور و بو اعراضلرك عروضنه سبب مزاج
عقللرينك يبوستى اولور و قطرب برد و يبسه دركه صو اوزرنده اولور بلا انتظام

صويه داالوب

حركات مختلفه ايله حركت ايدر كل ساعة طلب هرب ايدر در عقب صودن
چيقوب ظهور ايدر و بعضلر ديديلركه قطرب ذكر اولنان دويبه مائيه
دن باشقه بر دويبه دركه اصلا استراحت ايلمز و بعضلر حق
ديديلركه قطرب ثعالبنك ذكرنه اطلاق اولنور و بعضلر دخى ذئب
امعطه اطلاق ايلديلر ايكى اول معنالر مقاصد مناسبدر و بو علتك
سببى سودا و صفراء محترقه در **المعالجات** بو علتك معالجه سى سبب سودا
و صفراء محترقه اولان ماليخوليانك معالجه سيدر و واجب اولور كه
بو علتده فصد نه مبالغه اولنه و غشى قريب اوله نجه قدر دم كثير اخراج
اولنه و اغذيه محموده و حمامات طيبه رطبه ايله تدبير اولنه و اوج كون

معدار

مقدار آكه ماء الجبن سقى اولنور و بوندن بر كون صكره ايارج اركاغانيس
ايله استفراغ اولنور و بعده تنويمنده احتيال اولنور و استفراغدن
صكره ترياق ايله و ترياق مجرب اسنه جار اولان معاجين ايله قلبى تقويه اولنور
و مع ذلك اول عليل مرطبات ايله جدا ترطيب اولنور و تطولات منومه ايله
تنطيل اولنور ذكر اولنان ادويه حارة ايله خوار تقضيه و رياضيه جمع
اولنمسون الحون و اول كمسنه محتاج مقويات قلب استعمال ايدوب
قلبى تسخين ايليكم و بدننى ترطيب ايتمكه و مزاجنى تعديل الحون تنويمه حاجت
اولور و علاجنده تمام و تنويم كثير و احيانا اكر افتيمون سقى اولنور طبيعتى
تسكين ايدوب فكرينى قطع ايلسون الحون و اكر بيودو الرنفع بو بو
ايسه تأديب اولنوب باشنه و يوزنه ضرب ايله ايجاع و ايلام اولنور
و يا فوق الحد اولنور و بو نكله اصحاب قطرب افاقت بولور و بعد الافاقه
علت بينه عودت ايدر ايسه بينه ضرب اعاده اولنور

اوزرنه فصل

عشق بياننده در عشق مرض وسواس دركه ماليخوليايه مشاكل اولور
وانك سببى بودركه انسان فكرينى صور و شمائلدن بعضلرينى
استحسانه تسليط ايدر و اول سببدن عشق مرضى نفسنه
جلب ايدر و اول جلب اول انسانك شهوتى معاون اولور و بعض كره
اعانت شهوت اولمازو عشقك علامتى كوزى غائره و يابس اولور و بكاء
زمانندن ماعدا از عنده ده كوزنده دمع اولمز و كوز قپاقلرينه على الاتصال
حركت مطلقه ضحك اولان حالت اولور كانه بر شيئ لذيذه نظر ايدر
كبى و يا خود خبر سار ايشيدر كبى و مزاج و ملاطفه ايدر كبى اولوب
نظرينه انلرك هيئت نظرلرى حادث اولور و تنفسى كثير اقطع و كثيرا استرداد ايدر

برنوع
وجهلى
ووقت

وآنك صعدا كل حوق اولور بعض كثيرا كوكسون كجودور وحالي متغيره
اولوب كاهيجه كوزلو فرحناك اولور وكاهيجه اغلر وغمناك اولور وغزليات
استماعنده وعلى هجر وفراقي متضمن قصايدا استماعنده بكاسي زياده
وغالبا اولور وكوزلري خلافي اوزره سائر بدني غمناك اولور زيرا كوزلري
مقلهسي غائره واجفاني كبيره وسمينه اولور دمعهسي ذكر اولنديغي اوزره وقت
بكاده جاعلا اولان اوقاته قليلا اولور سهر العيون واجفانلري راكش
جانبنه ترقرق واد تعادل حسبيله بغيلي العيون وعاشقلرك هيئت
نظام اوزره اولماز ونبضي مختلف غير منتظم اولور اصحاب هموملرك
نبضي كبي وخصوصا معشوقي ذكر اولنديقده نبضنك تغيري زياده اولور
وكذلك نعتت معشوقنه ملاقي اولديقده نبضي زياده متغير اولور وعاشق
معشوقني بيلديرمسه وعشقني كيمه ايديكني اخفا ايلسه فكرا ولنان وجهله
معشوقي تعرف ممكن اولور مظنه اولنلر برر بر نعتت اوزرينه ادخال
اولنور ونبضنيك دخولنده تغيري حاصل معشوقي اولدر ومرض عشقه
معالجه كلدي معشوقي تعرف بر طريق اولمغله بعض كره بو استدلاله
حاجت ستدبيرا اولور وبعض معشوقي كتورمك ممكن اولمزا ولوقنده تعرفه
احتيال اولنمق كركدر وحيلهسي بودر كه عاشقك نبضنه ال وضع اولنوب
مظنه اولنلرك هر برينك اسملري مكررا ذكر اولنور هر قنقسنده تكرر
ذكر حسبيله نبضنده اختلاف عارض اولا نبض منقطع كبرا اولوب بعده عاود
ايلديكي بر قاچ دفعه احساس اولنسه اول اسم صاحبي معشوقي اولديغي
متعين اولور وكذلك اشكالي وسككي ومساكنى وحرفت وصنعتلري
ونسبي بلداني هر ذكر اولنوب هر برينه اول تعرف اولنه اسم مضاف

فيلنور

قيلنور وهر برنده انك نبضي حفظا ولنور حتى اول مذكورلرك بر بر بسي
تكرارا ولنديقجه نبضي هر مرّه ده متكرر متغير اولور ايسه اول مكرر اولان اسم
مع اوصافه حفظا ولنور والكلام استدلالا ولنور كه آنده معشوقي
اول اسمك صاحبي اولوب سبب عشقي اول اوصافده اول ذكر اولنان حليه و
شكل وشمايلي اولمشدر صاحب قانون ديرلر بو نبي تجربه ايلدك و
بو وجهله عاشقك معشوقني تعرف ايلدك وبو تعرفدن اكه تدبيرده منفعت
عظيمه بولديق وبو وجهله تعرف ايلدكدن صكره بيننلرنده جمعدن ماعدا
معالجات سائره مفيد اولمبوب وعلاج حاصل اولمق مقدار جمعي
شريعت شريفهده مساعد ومساغ موجود ايسه جمع ايله معالجه
ايله زيرا بعض مرض عشق كندوينه اضنا واضعاف ايدنلرده مشاهده
ومعاينه ايلديكم انلر شدت عشق حسبيله مرتبه هزاله واصل اولوب
بلكه انلرده اوداء معضل حسبيله مبلغ ذبوله تجاوز حاصل اولمغله
انلره امراض مزمنه صعبه وحميات طويله مختلفه عارضه اولوب هلاك
وتوالوب قدا املر بينه حاضر اولمش ايدي واول عاشق معشوقنه وصلت
احساس ايدوب آز وقتده ضعفي قوتنه وهزالي سمانته مبدل اولوب
سلامته اولشدي وبو حالت مشاهده ده تعجب ايدوب بنزه علم حال
اولديكه اوهام نفسانيه مدبر ابدان اولان طبيعت كليه محكومه
تابع ومطاوع اولور بو عبد فقير ديركه عاقله لايق اولان بو دركه نائره
اوهامي قبل الاستحكام رشحات فيض عقلايله خامد وساكن ايدوب
شرارة اوهام وساعيه سقام واورامي دائما سلامته اوزره اوله زيرا اوهام
نفسانيه هر نه طبيعت حيوانيه يه حاكم ايسه عقل انساني دخي وهم نفساني

اوزره حاکم جاسم در لا محاله تعقل صحتی دستور العمل ایلیه نکمنه سعادت
دارینه فائز و مظفر اولور المعالجات مرض عشقه مداوات ایدن طبیبه
لایق اولور که آنک احوالنه تأمل ایلیه اول علیک حق اخلاطنده برینی احوا
ایلمشدر آنی ذکر آتی علامتلری ایله بیله و اول خلط محترقی استفراغ ایلیه و
صکره اول علیلی ترطیب و تنویمه و اغذیه محموده ایله تغذیه یه اشتغال ایلیه
و شروط معلومه اوزره استحمام ایتدیروب و بر شغل ایله مشغول ایلیه
و منازعات و مخاصمات ایقاع ایلیه زیرا بعض کره اول شغل حسیله کلروب
ادناف و تمریض ایدن عشق نسیان ایدر و یا خود احتیال اولنوب وصلت
شرعا حلال اولور تعشقه شایان مرصاحب جماله تعشیق قیلنور
و معشوق ثانی یه عشق منصرف اولمغله معشوق اولی اولان افراط محبت
زائل اولور و معشوق اوله اولان عشق زائل اولور معشوق ثانی نک عشق
مستحکم اولمزدن مقدم عشق ثانی دخی ازاله اولنور و اکر عاشق عقلادن ایسه
اکا وعظ و نصیحت ایلیک و انک بو صنیعنی تجهیز ایدوب و استهزا ایلیک و بو تقلو
احوال و اعمال وسوسه و بر نوع جنون اولدیغنی اکا بیلدیرمک منفعت
عظیمه سی وارد ر زیرا بو بابده کلام نافع ناجع اولدیغی ظاهر و آشکاردر و کذلک
برازنجایز بعض قوجه مش خاتونلر اول عاشقک صحبتنه ادخال اولنوب دائما
معشوقک بد ذاتی و مستکره و مستقذر اولدیغنی وصف ایدوب سنکی بر
ظریف و پاکیزه ذات کثیفلک عشقی انک کبی مدنس و مستکره اولان
کمسنه یه منصرف اولماسی لایق دکلدر دیو دائما تنفیر ایدرلر و مساوی سنی
روز و شب ذکر ایدرلر و جفا کثیره وبی وفا اولدیغنی حکایه ایله تنفیر ایدرلر
و بو مثللو عجایزک تنفیرات ایله عاشق متنفر اولور و آخرلر دخی اغرا ایدرن
اشارت حرکت حلاله اولسون

دخی

دخی اولور ایسه انلرک اغواء و ترغیبی مفید اولماز و بیننده نافع اولور ذکر عجایب
تشبیهات قبیحه ایله معشوقک صورتنی و بوزنی اولان اعضالرینی ذکر و حکایه
ایلیک و انلری تمثیلات شنیعه ایله ذکره ابهام ایدوب اکثار و اسهاب ایلمک
زیرا بو بابده عجایز زیاده حاذق لردر و تنفیر و تفریق بابنده عارفلردر زنجال
انلرک بیلدیکلرینی بیلمزلر لکن رجالدن دخی مخنث اولنلر بو مثللو تنفیر
و تقبید و تفریق صنعتنده عجایزه ذکر و قلمزلر و کذلک ذکر مرور ایدن صنعت
یعنی عاشقک عشقنی معشوق اولدن معشوق آخره صرف اقلیم اولان
عشق منسی اولدیقده صکره و ثانیا اولان عشق مستحکم اولمازدن
مقدم ثانیده دخی عشقی قطع ایلمک عجایزه ممکن و متیسر اولور اولبابده
انلر توصیه یه محتاج اولمزلر و شواغل عشقلری اولور اول عاشقه جواری
کثیره اشترا ایتدیروب اکثار جماع ایتدیرملی و جاریه لرینی کاه بیکاه
تجدید ایلمکدر و اول جواریله عیش و طرب قیلمق لکن بو وجهله تعیش
و طرب بعض عاشقلره باعث تسلیه اولور و بعض اخرلره تحریک شوق و غرامی
زیاده ایدر و واجب اولورکه اول عاشق تجربه اولنوب جواری ایله عیش
و طربک نفعی اولان عاشقلردن ایسه ذکر اولنان وجه اوزره تطریب
اولنه و بینه عاشقی تسلیه ایدر صید و شکاره و لعب و لهوه مداومت
و کرامات سلطانیه یه وقت وقت نائل اولمق و کذلک عموم عظیمه ده
متنوعه ایله غمناک اولمق دخی باعث تسلیه اولور و بعض کره اصحاب الانجلیا
المخیعه و مانیا و قطرب تدبیرلری ایله تدبیرا اولنمغه محتاج اولورلر
و انلری ایارجات کبار ایله استفراغ اولنوب ذکر مرور ایدن مرطبات
ایله ترطیب اولنورلر و بو تدبیرا اولوقتده اولورکه عاشقک هیئت و شمائلی

حمام مرطب ایله

معشوقک

وابدانلرینک سحنلری اول علل اصحابنک شمائل و سحنه لرینه مضاهی و مشابه
اولور و اخوان اطبایه لایقدر که انلری ترطیبه زیاده مراعات ایلیه
و یبوست عشقی ادویه مرطبه ایله ازاله یه اشتغال ایلیه لر الله المستعان

فن اولک بشنجی مقاله سی دماغیه اولان آلام امراضک بیاننده درکه
آنلر آفات حرکات ارادیه افعالنده اولور و اول مقاله نک فصول عدیده یه
محتویدر اولکی فصل دوار بیاننده در دوار بر علتدر که آنک صاحبی
بالجمله اشیاء مرئیه یی و دماغنی و بدننی دوران ایدر صانور و قیامه قدرتی
اولمیوب دوشر و چوق کره اصواته استماعدن متاذی اولوب کربیه
کورر و کثیرا سرعت ایله دوران ایدن کمسنه لر قیامه و قعوده و فتح
بصره قادر اولمدیقلری کبی بو علت صاحبلرینده دخی اول حالتلر عارض اولور
زیرا دوران سریع ایله بالاتصال دوران ایدن کمسنه لرک روحلرینه دوران
رأس و سقوطه موجب اولان حالتلر بو علت صاحبنک دماغ بطوننده
و اورده و شرائیننده موجود اولان ارواحده دخی اول حالت عارض اولور
و دوار ایله صرعک فرقی بودر که دوار بر مدت ثابت اولور اما صرع بغتة بعض کره
حادث اولوب ساکنا صاحبی ساقط اولور و مفیق صاح اولور یعنی آییلور
و کندو بکلو داما سدر اول علتدر که آنک صاحبی قیام ایلسه کوزی قرارور
عینی مظلم اولور و سقوطه مستعد و مهیا اولور تحقیق سدر دخی اولسه
صرعه مشابه اولور لکن صرعه اولان تشنج کبی سدرده تشنج اولماز و انسانه
دوار عروضی بعض کره اول سببدن عارض اولور که انسان بر مدت دوران
ایدر لاجرم دماغده اولان ارواح دخی دوران ایدر تحجن دورانندن
انسان ساکن اولدیقده روحک دورانی باقی قالوب حالت معهوده عارض اولور

وبونک

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتحبير المطبوع
حسبة لله الملك الكريم وطلبا
لمرضات ربه الرحيم
نوفادی مصطفی افندی
بن احمد بن حسن
عفی عنهم

و بونک نظیری صو ایله طولی اولان فنجاندر که بر مدت تحریک و اداره اولنور تحجن
فنجاندن تحریکی ترک اولنسه فنجان ساکن اولور و ایچنده اولان صونک
حرکتی بر مدت باقی اولور تحجن روح باصره دوران ایلسه انسان
تخیل ایدر که اشیاء مرئیه بالجمله دوران اوزره اولورلر آنکیچون که
رؤیت و احساس اجزاء روحک اجزاء محسوساته مقابله سی ایله حاصل
اولور تحجن ذکر اولنان مقابله برقرار اوزره باقی اولسه محسوساتک سکونی
احساس اولنور و محسوسات دوران اوزره اولدیقده هیئت دوران
اوزره مقابله مذکوره متبدله اولمغله دوران احساس اولندیغی کبی کذلک
دوران یالکز ارواحده اولدیقده دخی بونده مقابله متبدله اولوب دوران
احساس اولنور احساس دورانده مقابله نک منشاء تبدلی محسوسات
و یا خود ارواح اولدیغنک احساس دورانه تفاوتی اولماز و بعض کره
دوارک سببی دوران اوزره اولان مبصراته دائما نظر
اولور زیرا دوام حسبیله هیئت دوران روح باصره ده تمکن و متوطن
اولور و دوران اوزره اولان مبصراتدن نظر قطع اولندیقدن
صکره هر نه قدر ساکن اولان محسوساته قیل ایسه یینه اول نظر ایتز
ساکنی دوران اوزره تخیل ایدر هیئت دورانک روح باصره ده
قوت تمکن و شدت رسوخ و تشبثی روحک هیئت سکوننی قبولنه
مانع اولوب مبصر لاحق مبصر سابقک هیئت و حالتی اوزره رؤیت
و ابصار ایدر و اکثر حکما اذاهب اولدیلر که افاعیل حسیه نک کلیسی بناء
الات جسمانیه یه تعلق ایدرلر و افعال منفعله اولور و اول الاتک آلات
اقلی و اولاسی روح حساسدر و محسوساتی قوبیدن لاجالة اول روحه

[illegible]

محسوساته تعلق ومفارقتدن صکره بر هیئت باقیه قالور وقانونک توضیح کلامی
بودرکه بعض حکما ذاهب اولورلرکه کلیات وجزئیات مجرده یی ادراک
ایدن نفس ناطقه در وجزئیات مادیه یی مدرک قوای جسمانیه در
لکن محققون ذاهب اولدیلرکه جزئیات مادیه یی دخی مدرک
اولان انجق نفس ناطقه در وادراکی قوایه نسبت قطع سکینه نسبت
کبیدر لکن زمرۂ محققین دخی ایکی فرقه اولدیلر بر فرقه سی دیرلرکه جزئیات
مادیه نک ادراکی نفس ناطقه ده اولدیغی کبی هیئت واشباحنک ارتسامی
دخی نفس ناطقه اولور وفرقۂ اخری ذاهب اولدیلرکه جزئیات مادیه نک
ادراکی نفس ناطقه ده وارتسام الاتنده اولور لکن جزئیات مادیه ده
خاصه اوج قول اولدی اول ووآخرده اولان قوللرک موجب الاتک
افعال حسیه دن انفعالی و وسطده اولان قولک مقتضاسی ذکر اولنان
انفعالی اعدام اولدی وتفصیل اولنان دوران طرفلرده اولان
ایکی قولک قائللرینک مدار قوللری مسند مقوللر اولدی وبونک تحقیق
علم طبیعیه مفوضدر وصاحب قانون دیرکه هر نه مقدار بدنه ضعف
اولسه افعال حسیه دن الات جسدانیه نک انفعالی اول مقدار اشد
واسرع اولور مرضانک مبلغ ضعفلری غایته بالغ اولدقلرنده ادنی حرکت
ایله دوران حاصل اولور وبعض کره دوار اسباب بدنیه ایله
عارض اولور وکاهیجه اول سبب دماغده اولان عروق وعصبه حوالی
اولان بخارات اولور وکاهیجه دخی عروق دماغده اجناس اخلاطک
احتقان واحتباسندن حادث زیرا اول اخلاط محتبس ادنی حرکت
وادنی حرارت ایله تبخر ایدوب ~~اول اخلاط~~ حرکت ایلدیکه مقاربی
حاصل اولان بخار

اولان

اینکیچون

اولور

مقاربی اولان روح نفسانیه دخی تحریک ایدر زیرا روح نفسانی اول عروقده
انضاج اولنور وانده تقوم ایدوب جوهر دماغده قرار ایدر ودماغدن
اعصابه تقسیم اولنوب جمیعا بدنده اعصاب طریقیله توزیع اولنور
وبعض کره سبب دوار امراض حاره متقدمه دن ویاخود امراض بارده دن
باقیه ریاح غلیظه اولور که اول بخار موضع اخردن دماغه صعود ایدوب
انده محتبس اولور وکذلک ریاح دخی قوت منضجه ومحلله ایله حرکت ایدوب
ابخره کبی تصاعد ودماغده محتبس اولور فلا محاله احتباس سبیله حرارتلو
اولان ابخره وریاح محتبسه دوران ایدوب روح نفسانیه یی دخی دوران
اوزره قیلر وبعض کره دخی روح نفسانینک دماغده دورانی بخار وریاح
سبیله اولمز بلکه دماغده سوء مزاج مختلف بغتة وارد اولور آنکدن
روح نفسانی حرکت مضطربه ایله حرکت ایدر وروحک اول حرکت مضطربه سی
بر جرم اجنبی فی الطاس وقیس ایکی بونک نظیری صوایله آتشدرکه
ایکیسی جمع اولنسه مزاج مختلف جمع اولوب اندن حرکت اضطرابیه مشاهده
اولنور وبعض کره روح دماغینک تحریکی خارجدن اولان ضربه سقطه
مثللو وقحف کاسر اولان نسنه لر اولور بو مثللو نسنه لر دماغه ضغط ایدوب
صیقار واول انضغاط حرکات دائره مختلفه ومتموجه تابع اولور و
بو حالتلر صوده مشاهده اولنور که صویه بر شی ثقیل القا اولنسه
ویاخود صونک متن وظهرینه بر نسنه ایله ضرب عنیف اولنسه
اول صونک موج واستداره ایدر بو مثللو حرکت نسته ترینک ظهورنده
اجرام هوائیه وهوانک کندوسی صودن محل وتحقق اولور ولکن
انده لطافتی سبیله سریع اولمدیقلرنده استداره لری دخی سریع اولماز

باقیه اولان بخارات کثیفه

حرارت سبیله

اولمز

وروح ساکنه یی

اکثر وزیاده

وهواده ضربی حصیله استدلاله مشاهده اولنمق یغندن استدلالدنک
هواللّه [illegible] اسندلال اولنمز که اکر قیاساً ارواح دماغیه جرم
هوائی اولمغله روح استدلاله قابل اولماز [illegible] استدلاله دوراننه
سبب اولماسی ابطال اولنه و بعض کره هو عضو اخردن دماغه بخار
تصاعد ایدوب دماغده احتباس ایلدکده مجرد تصاعد ایله روح نفسانی یه
[illegible] دوار احداث ایدر و اول عضو آخر که معده نک کندی و یاخود
معده واسطه سی ایله مراره و یاخود مثانه و رحم و حجاب دیر اول اعضاده
امراض اصابت ایلسه و یاخود اول عضولرده اخلاط حرکت ایلسه انلرک
ابخره سی [illegible] عصب طریقیله دماغه صعود ایدر دماغده بلا احتباس
مجرد تصاعد ایله دوار احداث ایدر و [illegible] واکثر حالده اول بخار معده
وانک [illegible] قابل فضول اولان دحمل تصاعد ایدن بخار اکثر اولور و دماغه بخار
~~[illegible]~~ غائره و ظاهره اولان اوردهٔ و [illegible] طریقیله دماغه
تصاعد ایدر و بخارک ماده سی بعض کره صفرا و بعض کره بلغم اولور و بلغم
اولانده دوار صرعه مشابه اولور و بعض کره دوار و سدر احداث
ایدر ماده اولمیوب بلکه دماغه واصل اولان [illegible] کیفیت اولور که اوله کیفیت
علی الاشتراک سدر و دوار احداث ایدر بعضا ناسده آجلقله عارض اولان
وعلی الخصوص جوعه تحمل ایدمیننه عارض اولان سدر و دوار بو قبیلدن
اولور زیرا آجلقده فم معده متاذی اولوب کیفیت اذاسی دماغه واصل اولور
[illegible] و [illegible] تحریک ایدر و بعض کره هو دوار و سدر بحران طریقیله
عارض اولور و متواترا دوارک وقوعی سکته یه انذار ایدر و مشایخ اول
اولدوارک انذاری زیاده اولور و بر عضوک دوامی ضررینه صکره دوار عارض اولسه

اوزره

اولدوغی

اولدوغی سکته یه انذار ایدر و بعض کره اصحاب دواره صداع عارض
اولوب دواری تحلیل ایدر و کذلک مصروعده دوار عارض اولوب
صداعی تحلیل ایدر **العلامات** اصنافی دوارده انسانک بنفسه
دوراننه و یاخود دورانی اولان اشیایه نظرینه و یاخود اشیاء
منوره و مضیئه و اشیاء مرتفعه یه نظرینه عارض اولان دوار اولورکن
اول اسبابک تقدمنده معلوم اولور و دماغه مختص اولان بخارات حصیله عارض
اولان دوارک علامتی و کذلک دماغه بولر ایدر و بعض عضو اخردن تصاعد
اولنمش بخار حصیله اولان دوارک علامتی بودر که اول دوار دوام اوزره
اولور و عضو اخرک مرضنه تابع اولماز و وقت امتلاء دوارک حرکتی اوزره
اولوب آجلقده سکون اوزره اولماز بلکه جوع و شبعده دائما قرار اوزره
حرکت اولور و اول صنف دواره باشده [illegible] و دوار و طنینی و باشده ثقل
اولمق تقدم ایدر و کوزینه ظلمت ثابته و دائما اولور و حواسده یعنی افعالده قصور اوزره
اولور حس ذوق و شم قوه لرینه هو نقصان اولور و ذکر تقدم ایدن [illegible]
ضربان شدید اولور و مشامنده هو ثقل اولور کرک دماغه و کرک عضو
اخردن اولسون بخار ایله دوار احداث ایدن خلط اکر خلط بلغم اولور ایسه انلرک
علامتی ثقل و جبین و کثرت نوم و قانون متقدم مذکور اولان سائر
بلغم علامتلری اولور و اکر اول خلط صفرا اولور ایسه اول دوارده سهر
والتهاب اولور و انده کثیر ثقل اولمدیغی احساس اولنور و [illegible] لوننده بر از
اشیا احساس ایدر و اکر اول خلط دم اولور ایسه انلرک [illegible] اولوب [illegible]
باشی و یوزی و کوزی قزادیر احمرا اولور و اورده امتلادا اولور و ثقل و اعیا
ولوم و ضربان اولور و اکر اول خلط سودا اولور ایسه اول علیله سود [illegible] قلق و [illegible]

اولان دوار اکر کلکه ضربه سی و سقطه دن

واولی علیل

طمطر

تخیل

ثقل بولنور و ذکر مرور ایله سوء انک علاماتی سائرهسی موجوده اولور
واگر سبب دوار اولان خلط معدهده اولور ایسه علیلک شهوتی یا
باطل و یاخود متوفر اولور و هضمی انک فاسد اولور و خفقانی و نفسده
فتور و معدهسنک تقلبی و انعصاری اولور و باشنده اذا انک میلی مقدم
داشهٔ و سطنه اولور و بعید اولمزکه مؤخر راسه اذا انک میلی
اوله و دوارک بو صنفنده اولان وجعک حالی مختلفه اولور احتلا و خوا
وجع حبلی ایله وجعک حالی مختلفه اولور برکره وجع زیاده
اولور و اخرکره ساکن اولور و دوارده نفس ضیقی اولور و
معدهسنده وجع و نفخه احیانا موجود اولور و معدهنک دماغه طریق
مشارکتی عصب اولور و اول دوارک ظهورنده اول اشتدادنک اخرنده
یا فوختک خلفنده و دماغ عصبلرینک التنی زوجنک ستینکی محلنه
وقفاناحیهسنده وجع بولینور و اگر دماغک رحمله مشارکتی ایله
اولور ایسه دوارک حدوثنده اول اختناق رحم و منزلک و یا
طمثک احتباسی و یا رحمک تورمی حادث اولور و مثانه مشارکتی ایله
اولان دوارده بو رحم مشارکتی ایله اولان دوارک علامتلرینک
نظائری بولینور اگر دوارک مبدئ سببی قلب و یاخود کبد اولور
ایسه اولاسببک تعوره صورتی اولادهٔ شرائین و صورتی ایسه اوردی
اولور دماغه نفوذ ایدر اورده و شرائین طریقلری ایله خلیف اذن
و یاخود قفاجهتینده اولور بو دوارده بو صنفک علامتی دقیقده
اولان عروقک تواتر بعض کرکونکی و ضربانی و معتدبه و تعبیه اولاجق
قدر بوینده و بوینک اعصابنده و سائر عصبلرده وجع اولمق اولور

وحس

او ل
لکن
وتحین سببه دوار شرائین طریقیله دماغه واصل اولور
طمرلرینک ظاهرده و باطنده اولنلرینک تنقیسندن موادک دماغه سلوکی
معلوم اولمسه انک تعرفنک و بلنمهسنک طریق بودرکه خارجده اولور
مرئیه اولان شرائینه نظر اولنور اگر انلرده تمدد احساس اولنور ایسه
و کذلک بر ایله و یاخود باطایله و یاخود اسرب بعض تورشون ایله و یاخود
اول طمره قوابض ایله طلا اولنغله نبض منع اولنمز بقیه مواد اول
دوار زائل اولان مواد دماغه شرایننده واصل اولدیغی متعین اولور و
بو طریق ایله شرائین ظاهرهنک بر یسی باشقه باشقه تجربه اولنور
واول تجربه لر ایله ظاهرده اولان جمیع شرائینک برنده موادا ولمدیغی
تحقق ایلدیکدنصکره اولمواد شرائینک باطنده اولدیغنه حکم اولنور
وسبب دوار سوء مزاج مختلف اولدیغنک علامتی بودرکه اثره دماغ خفیف
اولور و علامات سابقهلر موجود اولمز و فجأة اکثرا حاجلن حر شدید و یاخود
برد شدید و یاخود متنا ولات حسیلی باطنه حر و بر دشدید برلرک عقبنده
اول دوار عارض اولور و سدر اولان کمسنه صو ایله انتفاع ایلدیکی مقدار
شراب ایله انتفاع ایلمز و سدر و دوارک زمانی ممتد اولسه علتلرک بودنند
دلالت ایدر ودوار بحرانیدرک علامتلری ظاهرهدر المعالجات اصناف
دوارده انسانک کیز و دوران ایلمز و یاخود دوران ایدن شیئه اخره نظرندن
و یاخود مکان اعلادن اسفله نظرندن حادث اولان دوارکره سکون
و قرار ایله معالجه اولنور واگر سریعا بونک ایله دفع اولمزایسه تنوع و کلنور
و قوابض حامضه تناول ایدیریلور و قوابض حامضهنک اکثرینه لقمه تکسیر
کسرا ولنور مثلا اتمک و فرنوب اول لقمه لر اطعام اولنور و دوارک بدلکه

اوالن

محتقنه اولان دم و اخلاط سببیله حادث صنفنك علاجنده قیفال فصدی
اولنور و صکره قولاق اردنده اولان عروق ساکنه فصد اولنور زیرا دوار
مادی نك فصد افضل علاجی اولور و بعض کره بو دوارده خصوصا طرفلرینه
برطریق ایله بالجمله بدندن دماغه صعود سببیله حادث اولان دوارده کیج اولنور
و نقره اوزره حجامت و کذلك رأسه حجامت دخی نافع اولور اگر اول دم ایله سائر
اخلاط اولور ایسه و یاخود دوارك سببی فاعلیسی یالکز اخلاط سائره
اولور ایسه استفراغه سرعت و مبادرت اولنوب اگر اخلاط حاره ایسه
ایارج جبر و نقیع صبر ایله معالجه و استفراغ اولنور اگر اخلاط مودیه مختلفه اولوب
هم حار و بارد خلطلر مختلطه ایسه طبیخ هلیلج و طبیخ افتیمون و اسطوخودوس
حب ایله استفراغ اولنور و استفراغدن صکره قنطریون و حنظل حقنه سی
استعمال اولنور و بعده باشه و نقره یه احتجام اولنور و بونلردن صکره
اوله غرغره لر و عطوسات و شمومات اقبال اولنور که انلر مسك و قندز و جند بیدستر
و چوره اوتی و مرزنجوش اوله و بخور دوارك نوبت هیجان و حرکت ایلسه
اسا فاذا لك انتهکل استعانت ایله و اگر سبب اولان اخلاط معدن اخلاط
اولور ایسه قیء استعمال ایله طورق اوتی طبیخی و طورب طبیخنه ملح و عسل
قاتوب ایلك و سائر مقیئات معتدله ایله قی ایتدیر و بونلردن صکره اگر
قوت قوی ایسه فوقایا حب ایله استفراغ ایله و اگر قوت ضعیفه ایسه
ایارج جبر و نقیع صبر ایله استفراغ ایله و اگر اخلاط یالکز مره اولدیغی معلوم
اولور ایسه هلیلج ایله شاهتره طبیخندن استعمال ایله و اخلاطدن
تنقیه سبب اولدیغی تو یا ایله و معده با بنده مذکور اولان علاجلر ایله سلینور
و اگر سبب اولان خلط عضو اخرده اولور ایسه اول عضولردن هر برینه کندوی

بحارت

ایله

لایق معالجه ایله علاج اولنور و اول دوارك ابتداء ظهورنده دهن ورد و قلیلا
دهن بابونج ایله باش تقویه اولنور و صکره حمامه ادخال اولنور و بعده
یالکز یا بادیه یاغی استعمال اولنور و مادهٔ نك باشده اولدیغی معلوم اولور
ایسه رأس اوزره و نقره اوزره حجامت اولنور و قولاق اردنده اولان طمرلری
فصد اولنور و شیافات و غرغرات و نطولات و شمومات و عطوسات
و سعوطات و ذکر اولندیغی اوزره بونلره مشابه اولنلر موادنك اقتضا
اوزره استعمال اولنور و اگر رأی اولنوب بیلنمسه که دوارك سببی سوء مزاج
مختلفدر اول سوء مزاجك سببی سابق علامتلر ایله بیلنور و ضدلری ایله معالجه
اولنور بعض سوء مزاج برودتنه ایسه ادویه حاره ایله و حرارتدن ایسه
ادویه بارده ایله معالجه اولنوب مزاج طبیعیسنه استرداد اولنور و اگر سبب
دوار ضربه و سقطه ایسه اولا امرده اول ضربه و سقطه یه باینده یازلان
معالجه ایله علاج اولنور و بر حاصل اولوب دوار باقی قالور ایسه دوارك
ذکر اولنان معالجه سی ایله علاج اولنور و دوار اصحابنه واجب اولور رعونت
و عجله اوزره دوران ایدن نسنه لره نظردن اجتناب ایلیه و مرتفع
محللردن دخی نظردن اجتناب ایلیه و معده نك خواصی سببیله اولان
دوارده و سدرده فواکه قوابض تناول ایده و قوابض اولان میاهه عسل و لبان قطعه
تناول تسکین ایدر خصوصا قوروق صوینه مغموسه اولنان لقمه تناول
زیاده تسکین ایدر الله اعلم بالصواب و ایکنجی فصل لوقوه بیانیده در
لوقوه الامر تشاقل عنه معناسنه در نسخهٔ سلطانیه ده فی اللوقوه
و هو البحیدق واقع اولمشدر و بعض کره بدنده و عضلات و عروقده
تواتر امتلا سببیله اعیاکبی بر حالت عارض اولوب اول سببله طمرلر تمدد ایدروکم اولور

یالکز

علی وجه التعقیب

كابوسه جاثوم دينديكي كبي جنام هو دير لر عرابي رتي اوزره وفي القاموس والنيدلان بكسر النون وتثليث الدال
وبفتح النون وضم الدال والنيدلان مهموزة بكسر النون والدال وبضم الدال والنيدل بكسر النون وفتحها
وضم الدال الكابوس او شئ مثله

وبخار
وكثرة بايله خبيله اولحالتده اسمك وكرغلي زياده اولور ويوز وكوز
قرمزي اولور واو حالت تلوق وتمدد ايجاب ايدر بعض اعضالر اوزايوب
وقصه اولور دوريلور انساننك قحن بو حالت كثير الوقوع اولسه امتلاء
دلالت ايدر وواجب اولور دمور وصفر اورلار خلطلر استفراغ اولنه
وماء بارد استعمال اولنه وماء بارد استعمالي بعض على الفور اولحالتي دفع
ايدر ماده نك غليانين دفع اتمكله واكر اجون بو بابده خاصيت عظيمه وار در
شرب ومضغ واستنشاق اولنسه اول حالتي ازاله ايدر ريحي تحليلي اجون وسكر
ايكز بره استعمالي هو وج استعمالي كبرتا فعدر وحمام خد املر اول
حالتي اولنلرك بوينلر واقع عرق سبات ديديكلر طمرلر صيقارلر
حتى اول كمسنه يه غشي عارض اولور ولكن علت زائله اولور زيرا
عنق اول طمر صيقلد يقده هوايي ايجاب ايدر هوا دخي ايدوب ابله
علتي ازاله ايدر لكن دماغه صعود ايدن روح دخي منزعج اولمغله
غشي عارض اولور وحماميلر بو وجهله تدبير لرنده خطر وار در وواجب
اولور كه انسانك تحملي مقداري صيقوب اللرين اول طمرلر اوزره جوق
امساك ايلميلر **واوجنجي فصل** كابوس بياننده در بو علته كابوس
اطلاق اولندي كه جاثوم دخي ديرلر ونيدلان هو تسميه اولنور
كابوس بر مرضدر كه اول مرضده انسان اويقوده وارديقده احساس
وتخيل ايدر كه براغر نسنه اوزرينه واقع اولوب كندويي عصر ايدر واننك
نفسني تضييق ايدوب طار اولور وصوتي وحركتي منقطع اولور
ومسامات مسدود اولمغله تخنق اولوب هلاك اولمغه قريب اولور
وقجن اولاغر لقدن تخلص ايدوب خلاص اولسه دفعة منتبه اولور

وبو علت

وبو علت صرع ويا خود سكته يه ويا خود ماليخوليايه اشبه اوقوع علتدن
برينه مقدمه اولور اكر كابوسك حدوثي مواد ترا حم خبيلة اولور
ايسه وغير مادي اولان عارض اولمادي ايسه لكن اكثر حالده سبب
دموي ويا خود بلغمي ويا خود سوداوي اولان مواد غليظه نك بخارلر
اولور كه اول بخارات انسان اويوب وكت نفضيه منقطع اولوب
سكونه وارديقده دخي … دماغه مرتفع اولور وكابوسك سببي
قنو خلطك بخاري ايسه اول خلطك لونيله بر تقيل نسنه اوزرينه قونوب
تخيل اولنور وقوانين متقدمه ده هر خلطك علاماتي معلوم اولدي وبعض كره
بر دشديده هو كابوس حادث اولور اويقوده اوكا باشي اصابت
ايدوب دماغ عصر ايدر وقبض تكثيف ايدر وانلر اول تخيلاتي باعث اولور
وبو اسبابلر ايله كابوس بر دماغ ضعيف اولور ايسه حادث اولور **العلاجات**
كابوسك علاجي فصد اولور وقنو خلط سبب ايسه انك اخراجي اكر ماده
خلط غليظ ايسه بو اسهال ايله نافعدر وشحم سر بودر خونيق بر درهم
سقمونيا ثلث درهم شحم حنظل ربع درهم افسنتين ايكي دانق اكر قوت قويه
ايسه بو ادويه لردن مسهل اتخاذ اولنوب سقي اولنور واكر قوت ضعيف ايسه
حب لاژورد وحب اصطمخيقون الا فيقرا ويا خود ايارجات كبار ايله
على الخصوص قثاء الحمار ايارج ويا ايارج روفس ايله اسهال اولنور وضكره
قانونده سنكر بيلديكك مقويات راس ايله باشي تقويه اولنور وبو علتده
نافع اولور على الاتصال فا واينا شقي اولنمق كابوسك سببي برد اولوب
بو تخيلات برد ايله عارض اولور ايسه واجب اولور كه حار مسخنه و
ادهان وضمادات محمره وبونلرك امثالي استعمال اولنه وبو معالجه لرده

بيان اولندي دخي بعضيها

بلغ واسهال ايله اولور

صاحب وسوء مزاج ايله

ايله وياخود

تطویل کلام اولنمق ایچون بیزه واجبدر زیرا مرارا ایلدیکمز تفصیل
بونلرده کی تفصیلده مغنی اولور دوازدهنجی فصل صرع بیاننده در
صرع بر علتدر که روح نفسانینک تعلق ایلدیکاری عضولری یعنی حس وحرکت
آلتلرینی افعاللرندن منع ایدر وانتصاب تامه قادر اولمز و آنک سببی مجرای
روحک اولان تمام سده لر اولور و صرعک اکثری بطون دماغدن بطن
مقدمه آفت اصابتنده تشنج کلی یه موجب سده غیر کامله نک حدوثی اولور
زیرا سده حسبیله حس وحرکت قوه لرینک بطن مقدمه و اعضاء سائره یه
نفوذینه اولقدر مانع اولور وسده کامله اولمغله روح بالکلیه نفوذدن ممنوع
واعضا منکوره منقطع اولمز و اکر بناء انسانک او حالتده قامتی منتصب اولمق ممکن
اولمازدی و بونک توضیح و بیانی بودر که تشنج بابنده ذکر ایلدیکمز اوزره اوچ سبب
بر ایله حادث اولور اول سببلر امتلاء و یبس و موذی حسبیله اولان قبض
اولور یعنی اعصاب موذیه مبدئنه فرار ایدوب منقبضه اولمغله اولور
صرعده ده تشنج کلی یعنی جمیع اعضاده تشنج اولمغله صرعده اسباب تشنج
ایله حادث اولور لکن صرع یبوست سببی ایله اولماز زیرا یبوستدن
حادث اولان تشنج تدریجی حادث اولور و صرعک تشنجی دفعة حادث اولور
وکذلک دماغک یبسی اول قدره بالغ اولماز که اول یبس ایله دماغ و یاخود بدن
متشنج اوله لربس متعین اولورکه صرعک تشنجی ذکر اولنان اسباب تشنجدن
باقی قلان ایکی سببک بری ایله که امتلا ایله و یاخود موذینک اعصابدن فرار ایتمسیله
ایله اولور و دماغک تقبضی بخارک و یاخود لاذع او لکیفیتک و یاخود
دردی الجوهر اولان رطوبتک ایذاسی ایله اولور و یاخود دماغک تقبضی
واعتراضی بر خلط ایله و امتلاده بر خلط ایله اولور که اول خلط سده غیر کامله یه و تشنجه
احداث ایدر و یاخود اول خلطلر بر نوع حرکت موجیه و یاخود حرارت
سدد یه نک حادث بر نوع غلیان اولور که انلر حس وحرکت قوه لرینک
نفوذ تام وطبیعیلرینی منع ایدرلر هرنه قدر نفوذ مّا باقی اولوب بعض وجهیله
وحرکتلری موجود اولور آنک ایچون فیلسوف اکبر ارسطالیس مذاهب
اولدیکه بعض کره منافذ روحه ریاح غلیظه محتبسه اولوب صرعی
احداث ایدر دیو بو وجهله اولان ریاح غلیظه یه اسباب صرعدن عد
ایلدی و فی الحقیقه خلط ساکن ایله اولان تشنج صرعی تقبض ایله اولان صرعه
عائد اولور زیرا سده نک اذاسندن دفع ایچون لا محاله دماغ منقبض اولور
زیرا اعضا موذیاتی قبض ایله دفع ایلدکی ثابت و محقق بر اصلدر
فم معده یه عارض اولان موذیاتی فواق ایله فم معده دفع ایلدیکی و تعلیق موذیدن
کذلک تنوع ایله دفع ایدر و فواق و تنوع قبض ایله حاصل اولور فلا محاله
دماغده دخی سده یی دفع ایچون منقبض اولوب صرعی تشنج عارض
اولور و نیجه دماغ تقبض ایلیسه حرکت دماغ تخلفیله اولوب یعنی زیاده
وسائر اعضا اولان عصبلرده منقبضه اولور و او اعصابک حرکتلری تخلفی
اولور افاقت بولنجه قدر و آنکده افاقتی خلطک و ریحک و سائر تشنجه
سبب اولان موذیاتک اندفاعی ایله اولور و بعض کره ده دماغ
اولان تشنج صرعی دفع اولور و لکن بعض اعضاده تشنج باقی قالور
حتی بعض مصروعلرک زمان افاقتلرنده الی و یاخود ایاغی دوتماز
اولور آنک سببی بودر که دماغی قبض ایدن اسباب بالاصالة اعصابه
لاحق و نازل اولوب اعصابده مستقلا قبض و تشنج ایدر مادام که
اول سبب متشنج اولان عضوده باقی اولدیغیجه صرعک زوالی ایله عضوده تشنج زائل اولمز

واول علتک صاحبی
ایله
واعضا
علت تشنج
دماغک تقبضی
واعتراضی
بطن دماغیه و یاخود
اعصاب دماغ احوالنده
احداث
صرع تشنجی
سبب
واختلاجیله هر بری
اولور

معادك ده اولان

ودماغ قبض ایدن اسبابك اعضاده اعصابه نزول ایله عضوده
تشنج احداثی اوج علتك بری ایله اولور علت اولی بودر كه اعصاب دماغك
تولد ایتدكلری چوقلر جنس واحد اولور فلا محاله دماغ قبض مواد اعصابه
نازل اولدیغی اعصابی دخی قبض ایدر و علت ثانیه بودر كه دماغ متأذی
اولوب منقبض اولدیغی دماغك تأذی سندن عضوك عصبی بالمشاركه
متأذی و منقبض اولور و ذكری مرور ایلدیكی اوزره شركت حسیله عارض اولان عرض
بعض كره جوهر عضوده متمكن اولوب مرض شركی مرض اصلیه استحاله ایدكه
مرض اصلی نك زوالی ایله شركی مرض زائل اولمز ایسه صرع زائل اولور عضوده
مستحكم اولان تشنج باقی قالور و اوجنجی علت بودر كه اعصاب دماغك — اصلی
نابتنا والمعظم دماغ مواد [illegible] ایله ممتلی اولدیغی اعصابك الیافی
اراسنه اول تداخل ایتدكلرنده لا محاله اول اصولك عرضی زیاده و عرضنك — مواد — اولور
ترایدینه طولك تناقصه تابع تشنج حادث اولور و صرع [illegible] استرخا
ایله حادث اولمیوب تشنج مخصوص اولدیغنك وجهی بودر كه صرعك حدوثنده
مصلحت دماغك اذاسی دفعدر و قریبا ذكری مرور ایلدیكی اوزره عضوك
اذاسی دفع انجق انقباض ایله اولور استرخا ایله انبساط حاصل اولور و
بالكز انبساط ایله اذی دفع اولنمز و ماده حسبیله اولان تشنج احمر ایله انتفاع
ایدر و بنا علیه تشنج مادر و المغلب حمار ایله انتفاع ایدر و چوق صرع مالنخولیایه — صرع خوف
انتقال ایدر و بعض ناس ظن ایلدیلر كه بلا ماده بعض كره صرع حادث اولور
اكر اول بعض مراد ایلدیسه كه صرع بعض كیفیت مجرده دن حادث و یا خود كیفیت مجرده دماغه ایصال
اذی ایدوب دماغده تشنج و تقلص احداث ایدر بو صورتده قولی [illegible] اول قول انجق
معنا صحیح اولور و اكر مراد ایدرسه دماغك كندو مزاج ساذجی صرع احداث ایدر

اول قولك وجه صالح و محمل صحیحی اولماز زیرا دماغده اولان مزاج ساذج
صرعه سبب اولسه صرع دائما اولوب مصروع علت افاقت بولمق متصور
اولماز ایدی زیرا بر علتك دوامی اولسه معلولنك دخی دوامی اولمق لازمدر
بلكه صرعك سببی مزاجدن ماعدا بر سببدر كه دفعته دماغه وارد اولوب
دماغ قبض و صرعی احداث ایدر و در عقب افاقت بولور و یا خود قتل
ایدر علی الدوام مصروع اولمق اولماز و بو مثللو فعل دماغه متمكن اولان — ممكن
مزاجك فعلی اولماز بلكه اول فعلك فاعلی اول اولا اول كیفیتدر و ذیلیم اولور
دفعته دماغه واصل و وارد اولوب فی الحال دماغده مندفع اولور و فی الحال
وارد و مندفع اولان سبب لا محاله عضو آخردن وارد اولور نفس دماغده
اولان مزاج اولماز صرعه سكته اصحابی كبی زبد اولور اغزلرینه زبد كلور لكن مصروعك
زبدی نفسنك اضطرابی حسبیله اولور و مسكوتك زبدی اختناقی حسبیله — یاخود تنفسنده [illegible] حسبیله
اولور و صرع ایله تشنج مصطلحك فرقی بودر كه تقلص و تشنج اولا دماغه
عارض اولور ایسه اكا صرع دیرلر و اكر اولا عضو آخره عارض اولور
ایسه اكا تشنج دیرلر و عطاس [illegible] یعنی اقسی یقله اولا تشنج دماغه عارض
عارض اولدیغنه اطبا صرع ایله عطاس جنس واحد قیلوب عطاسی
صرع خفیف و صرعی عطاس كبیر و قوی تشنج و تعریف ایدرلر
لكن عطاس اولان تشنج ماده یی قدام جانبنه دفع ایدر قوتك قویه
و ماده ضعیفه اولدیغی اجون اما صرعده قوت فتوره جانبنه دفع قویه — سهولت ایله
اولور ایسه او جهتدن دفع ایدر و [illegible] و بو قولی تحصیل و
والتاب ایلیك واجبدر كه اطبا افاده ایلدیلر و دیدیلر كه صرعك
مبداء ظهوری دماغ او لمغله لازمدر كه سبب صرع دماغده موجود

برماده اولیدوا اول ماده حس وحرکت مجاریسنه محتبس اولان ویاخود
دماغک ایکی بطن مقدمنده بعض امتلا ایله ممتلی ایلیه بخار ... اولور
وکاهی اول ماده دم غالب کثیر وکاهیجه بلغم وبرکره سودا ودیگر کره صفرا
اولور لکن صفرانک اول فعلی جدا قلیل وصفرادن صکره زیاده اولان دم
ساذج ربیعیدر اول دم خالص درکه اکثر اخلاط سائره مخالط اولمیه ومزاج انلرک
مزاجنه مشابه اولمیه اما اول دمکه مزاج سوداییه ویاخود مزاج بلغمیه
اولور اول دمله صرعک حدوثی کثیر اولور لکن صرعک ... یعنی
بالکلیه بلغمدن ویاخود سوداییه مائل بلغمدن حدوثی سائرلردن اکثر اولور
ومصروع اولنلر تتبع اولنسه اکثرینک صرعنه سبب بلغم اولدیغی بیلنور
حتی ابقراط دیدیکه مصروع اولان قیونلرک دماغلری شرح وکشف اولنسه
اکثرنده بر رطوبت ردیئه منتنه وکریهه بولنور ودماغی اولان صرعک اسبابندن
کلیسی ضعف هضمه مستند اولور اول هضم ضعیف اولور انزن بو حتلو اسباب
تولد ایدر وصکره اول سبب جیه دماغک جوهرینه وتخیننده اولور بونوع
سبب زیاده ردی اولور ویاخود اول سبب اغشیه دماغده اولور بونوع
سبب زیاده خفیف اولور سودادن حادث اولان صرع قوی وزیاده ردی
اولور صرعک بلغم ایله حدوثی اکثر ... سودادن حدوثندن اکثر واز ...
وسودا اولان صرع بلغمیدن اردی واضر در زیرا هنا فقدوه سوادانک
سدی بلغمک سدندن قوی ومحکم اولور بو ... ام الصبیان احمتی مخصوص اولور
واول صنف جدا قاتل اولور ومخی صرعک بو تکرر ... کلوب اتصال اوزره
اوزره اصابت ایلسه اول صرع قاتل اولور وعضو اخرده اولان اسبابک
صرع احداثی اول عضو اخرده موجود اولان ماده ... کمیتی جهتیله بوزیله

قلیل

آنک مزاجی

ملیح

برصنف بعضلر قتندن

اولان

اولان ابخره نک دماغه علی سبیل التصعید مرتفعه اولوب دماغده
جمع وتکاثف ایلدیکندن صکره تقوم ایدوب ذات قوام اولان ماده حالنه قوامی جهتیله
صرع ایجاب ایتمسی ایله اولور ویاخود اول تکاثف ایدن ابخره دن ریح مصارع
تکونی تمکن اولور ویاخود عضو اخرده اولان موادندن تصاعد ایدن
بخار کمیتی جهتیله موذی اولمیوب بلکه ... ابتداسی ابخره نک کیفیتی اولور
واول کیفیت یا اجماد اولور ویاخود احراق وسمیت کیفیتلرینه ...
یاخود رداءت جوهر اولور ویاخود عضو اخر موادندن بخار تصاعد ...
ابخره کیفیت ساذجه مرتفعه وارده اولور ویاخود ... اول مرتفعه
اولان ابخره کمیت وکیفیت جهتلریله معا ایذا ایدر ...
وکمیتلریله ایذا وتضرر ایدن ابخره یه جمیع بدندن ویاخود معده وطحال
ومراق اعضالرینک برندن تصاعد ایدر ویا سائر اعضادن تصاعدی
اولور واول بخار موذیکه انک هم جوهری وهم کیفیتی ردیه اوله اول کیفی
بعض کره سائر ابخره کبی جمیعا اعضا بدندن مواد دنکله مرتفع اولور حتی
ال وایاقده اولان بارد مقلی موادنده حادث اولور وانک سببی بودرکه
منافذ اعضاده سده اولمغله انده دم واخلاط سائره محتبس اولور
حرارت غریزیه انده منقطع اولمغله حیاتی کیدوب کیفیت ردیه یه
استحاله ایدر وانده ادوار ایله ویاخود بلا ادوار ماده بخاریه ویاخود
کیفیت سمیه منبعث اولور ویاخود اول اعضالر اوزره ... سموملی
بعضیسی واقع اولوب عصبله تاثیر ایدر عقربک لسعندن عصب متاثر اولدیغی کبی
وعصبلیله اول کیفیت سم دماغه واصل ومتصل اولور انده دماغ متاذی
ومنقبض ومتشنج اولوب حرکات مضطربه اولور نتکیم معده خالیه ایکن

وبعض کره

واحتباس ایلیه

عضو وارطی ایله

لزو اولان ماکول اکل اولندیغنده حرکت اضطرابیه حبیلی انجو یو احداث ایدر
اکثر معده نک حسی قوی اولور ایسه دوفواق و تشنج حبیلی صرعه مشابه اولور
وذکر اولنان اسبابدن بر ایله دماغه تشنج عارض اولمسه اکرچه جمیعا بدنه
تابع اولوب اعضاده تشنج کلی حادث اولور جالینوس ~~دیرکه مصروعک~~
~~حالتی~~ کنز و نفسنه حکایه ایدرکه نجن فلا فلاتینا و الیسامکم فواقی
~~عارض اولور ایدی و بعده ... اجتکده فواقی اعاده ایدر ایدی~~
حدتلری حبیلر رایله و بنم ذهنی بوکه قریب حالتلر غیریلرده دخی مشاهده ایلدک
وبنم جالینوس وغیریلر حکایه ایلدیلر واندن صکره بنم دخی مشاهده و
معاینه ایلدکم که چوق واقع اولور که مصروع اولان کمسنه احساس
ایدرکه اصابع رجلندن ابهامندن ریح بارد کبی بر نسنه مرتفع اولوب
قلبه و دماغه تصاعد ایدر و نجن اول ایکی عضوه نیه وارد یغنده صرع حادث
اولور و جالینوس دیدیکه نجن صرعک نوبتی کلمزدن مقدم مصروعک
ایکی ساقی قوی باغلر ایله باغلنسه اول تصاعد منع اولنور و یاخود خفت
اوزره اولور شیخ رئیس دیرکه بنم دخی بو بابده امور عجیبه مشاهده ایلدک
و بعضیلر ابهام اوزره کی ایلدیلر و ماده صرع اخر بارمغندن صعود
ایلدکلری اول بارمق جهتنه کی ایلدیلر و الحق انلرکا عشق بریه اولدی
معده ده و امعاده اولان دولردن و حب القرعدن حادث اولان اذا
هو صرعن معدود اولور و صرع بابنده مذکور اولور اما صرعک بر نوعی
واردرکه غشی ایله مرکب اولور و اطبا یه قریب اولدیکه اول نوع صرع
بابندن اخراج ایلیه لکن فی الحقیقه صرع بابندندر و صرعک بر نوعی واردرکه
اولدخی صرع قبیلندندر اول نوعه ادنا اختناق الرحم دیرلر نجن خاتونلره عارض

آخر

احتباس

احتباس طمث عارض اولسه یعنی آیاسه و ارمزدن اولاجدر ترک
جماع ایلکه ورم کوزمسه و حمنه محتبس اولان دم طمثنک کیفیت سمیه یه
استحاله ایدر و انک دفعنه دورلو دورلو حرکات و تبخیرات اولوب انجره
سمیه سی قلبه و دماغه وارد یغنده اول خاتونه صرع آخذ ایدر و کذلک
رجالده منی اوعیه منیه ده منی نک بعضکره اجتماع اولور و جمع اولان
منیده کثرت اولوب حبیله تراکم ایدر یعنی بر بر اوزره منطبق اولور
و تن دایدر و کیفیت سمیه یه استحاله ایدر و خاتونلره عارض اولان
حالت صرعیه مثللو حالت رجالده عارض اولور و بعضکره مصادف اولور که
حامل اولان خاتونلره دخی صرع عارض اولور نجن وضع حمل ایلیوب مواد ردیه طمثیه ی
استفراغ ایلیسه الی بر هو صرع عارض اولماز و بر نوع صرع حکایه اولندیکه
اول عقار ظهرندن ابتدا ایدر و بر آخر نوع دخی حکایه اولندیکه انده صرع کتفلردن صرع
ابتدا ایدر و بونلردن ماعدا صرع اصنافی حکایه اولندی و معده و مراق
مشارکتی ایله حادث اولان صرع تخمه دن حادث اولنه نسنه سبب ایله
اولور دیر اعرو قلنجن سنه اولسه اول عضولره غذا محمود کلمز و انلرده
اولان اخلاط فاسد اولور و سده دخی بعض صورتده اول عضولره غذا
محمود واصل اولور ولکن اول عضولردن سده حبیلی جریان ایلیوب
محتبس قالوب فاسد اولور و بعضا اول غذا فاسد سده حبیلی مجراسنه
جریان ایدمیوب معده یه منصب اولوب معده ده اولان اخلاطی دخی افساد
ایدر و چوق کره اول منصب اولان فاسد ماده معده فمنی تحریک ایدوب
معده ده بولنان هضم اولمدیق غذایی قذف ایتدیرر و صرعک حرکت بلا شرکه
و کرک بشرکه اولسون جمله سنده اول ظهور ایدر و مبدئی قریب دماغدن و یاخود

بطون دماغك بطن اولندن اولوب آخر بطنلرده آفت بطن اولده موجب ایله
اولور زیرا اولا آفت سمع وبصرده ویوزك وكوز قپاغنك عضلاتی حركتلرنده
ظاهر اولور ونیوب آفتلر مقدم دماغدن نابت اولان ذوج اولك افعالنده آفتر
اولور وبطون سائره نك آفتی بطن اولك شركتیله اعضاء سائره نك
حركاتلرنده اولان آفت محسوسه ایله وكذلك فهمك بطلانی وتنفسك تضرر ونقصانی
ایله استدلال اولنور وصرعك اكثرنده اولا انتشنج ظهور ایدر وصرع صكره اولور
زیرا صرع وسقوط تشنجك استحكامی ایله اولور وبعض صرعده سبب اخلاط یابسه
اولان اخلاط دماغدن منقطع اولسه وریاح ایسه تحلل ایلسه فعال حسیه
حالت صحیحسنه عودت ایدوب افاقت بولور وبعض مصروعك دماغندن دفع
اولنان ماده بورننك دلكلرنده وحلقنده احساس اولنور وچوق كره صرعله
تشنج احساس اولنمز انكیچونكه سبب صرع اولان ماده رقیقه اولور ودائما
كیفیتی قلیله اولور وصرع مكرر احتلامن بعض كثرت مبتحیبله ایسقلر ویومثللو صرعله
تشنج ظاهر اولماز وچوق صبیانده صرع اصابت ایدر وبعضی ولادتلرنده اولور بعده
وعقیبلره مصروع اولور صبیانك رطوبتلری زیاده اولمغه حبیله وبعض كره صرع
صبیان نشو ترعلن صكره اصابت ایدر بعض اعضالری تصلب ایلدیكدن
صكره دخی اصابت ایدر واكر صبیانده عارض اولان صرعك تدبیرنده اصابت اولنور
ایسه انلردن صرع زائل اولور واكر اصابت اولنمز ایسه صرعی باقی قالور وواجب
اولور كه صبیانك صرعنك تدبیرنده اهتمام اولنوب قبل الانبات ازاله سنه
سعی اولنه وچون صبیانك ناحیه راسنده قروح واورام عارض اولوب
ومنخرلرندن یعنی بورونلرندن رطوبتلر سیلان اوزره اولورایسه اول صبیانك
صرعلن بعید اولورلر ودماغ خلقت اصلیه سنده رطوبت اوزره اولور وواجب

اولور سه

اولور كه اول رطوبتلردن دماغ تنقیه اولنه وبعض كره جنینی ایكن دماغ دخی
تنقی ایدر وبعض تنقی ایكیوب رطوبتر ایله تولد ایدر وچون اول مثللو صبیانك
بعد الولاده دماغی تنقیه اولنمسه لا محالة انكه صرع عارض اولور وصبیانده
عارض اولان صرعك علاجی سهل وخفیف اولور وبعد البلوغ دخی زائل
اولور اكر تدبیرده خطا اولنوب سوء تدبیر صرعی تقویت ایلمز ایسه وبعض كره
صرع شبانده دخی عارض اولور اكر یكرمی بش سنه دن صكره شبانده عارض
اولوب دماغده اولان سبب ایله اولور ایسه خصوصا اول سبب
دماغك جوهرنده اولور ایسه صرع اكثر لازم اولوب انلردن مفارقت
ایلمز واكثر معالجه نك فائده سی اولمقدار اولور كه اذا یه تقلیل ونوبت صرعی
تبعید ایدر وابقراط دیدیكه اول مثللو صرع مصروعله ملازم العمر
باقی قالور اولمدیكچه صرعلن خلاص اولماز اما صرع سددلری ناشی
عروض قلیل اولور وصرع محرك ومهیج اولان اسباب بعض كره
اسباب خارجیه معین اولور واول اسباب خارجیه مطعم ومشرب
وتخمه وشمسه كثرت تعرض وبرودت وسائر مواد راسه جذب ایدن
نسنه لردر اولور زیرا اول مثللو نسنه مواد بیمین ویساره انتشاری
منع ایدر وجهت فوقه وراسه جذب ایدر وكثرت جماع دخی اسباب
صرعلندر اولور وكذلك تنعم وسكون وقلت ریاضت صرعه سبب اولور
وامتلا اوزره ریاضت دخی صرعی ایجاب ایدر زیرا اول ریاضت اخلاطی
نقصان اوزره تحلیل ایدوب بجاوب نفاخ امتلائی اولور وبینه صرعك
اسبابندندر خوف شدید وبغتة هدت وصیحه وقوع وكذلك صاحب
حعلر اولنلره بعض زیاده اكل اعتبادر اولنلره دصیامدر دخی سبب صرع اولور

اولور ریاح

مادة تلك

یعنی غالب سنین خزانة

اولادر ایسه او یقعد ویاخود معالجه ترك

بحده ر

بغیة تداوی ظاهر اولاند

لكن بو مثللو اسبابلرا اسنادى بعيده در صرعك اسباب قريبه لرندن سبب اولورلر
وبونلر اسباب بعيده يه باشقه بر بابده ايراد ايلنور ودينلديكه مصروع
اولان كمسنه تجربه سيز صيوانندن صونيلديكن كيوب صوبه طالسه في الحال
صرع اني اخذ ايدر وكذلك لحينك بوينوز رايحه و مر و جاشنا ايله تدخين
ايلسه اني صرع اخذ ايدر و چوق كره حميات شديده و خصوصا طويله
وخاصه ربع صرعى تحليل ايدر و ربعك تحليلى سائر حمياتدن زياده اولور
زمانى كثير طويل اولور و مواد سوداويه لر انضاج و اكثر اولدبغى ايچون
وكذلك نافض قوى صرعى تحليل ايدر زيرا دماغه اولان فرجه تحريك ايدر
يعنى تحكيم دولدبرور اجزاء اصليه كبرا ولان فضولى نفض قوى آدم عاجز
ايدر و اولا نافض تابع اولان عرق اني نفض ايدر و بعد دماغ تنقيه اولنور
وصرع اولوجهل ايله تحلل ايدر و كثير سكته فالجه تحلل ايلديكى كبى كذلك
صرع ده فالجى تحلل ايدر و بعض اطبا زعم ايلديكه بلغمى صرعك ارتعاش
واضطرابى اولور زيرا بلغمدن حادث اولان سده تامه اولمغله حركت
كليه قطع اولنمز و سده ناقصه موجوده اولمغله حركت ارتعاشيه و اضطرابيه
صرعه مصاحب اولور اما صرع سوداوى بونك خلافى اولور زيرا سده انده تام اولور
وانده حركت منقطعه اولوب قليلدن بولنور و بعض آخرلر زعم ايلديكه
اول صرعه انده اضطراب اكثر اولدقده لايق و جواز اولوركه انك خلطى قليل
المقدار و مجاريده نفوذى اقل اوله و بو طائفه طائفه اولانك خلافى زعم ايلديلر
زيرا مقدارى و نفوذى اقل اوله سودادر و بو مقالاتى سوداده اضطراب اكثر
اولمسنى اقتضا ايدر و بو ايكى طائفه نك مقالاتى محقق دكلدر و رفس
ديدكى تحقيق مصروعك بونا و رأسنه برص ظاهر اولسه صرعك زوالنه دليلدر
فساد

دلالت

دلالت ايدر المتهيئون للصرع مرطوب اولنلر صرعه مستعد اولورلر وحتى
اولورلر و رطوبت بعض كره بحسب السن اولور اطفالك و صبيانك رطوبتى
اولديغى كبى و بعض كره دخى بحسب التدبير مرطوب اولور اصحاب تخمك
و بلاد جنوبيه سكانى نك بعضى ريح جنوبى كثير الهبوب دياره ساكن اولنلرينك
رطوبتلرى كبى زيرا تخم و ريح جنوبى باعث رطوبت ايله طولدير ر وصرع
خاتونلرده و صبيلرده ودخى قليل اولوب طمرلرى ضيق اولنلرده چوق
اولور العلامات اطبا ديرلركه اصناف صرعك اكثرينه علامت
داله اولور مصر و عرقك السنلرنك صاررمه و السنه لرى تحتنده اولان
طمرلر ثقيل اولماسى و صرعه تقدم ايدر بدنلرنده مزاجنك تغيرى
وباشلرينك ثقلى على حال غضبيه و ياخود غضب ايله بطنلرى منتفخ اولدقله
باشلرينك ثقلى و بينه صرعك حدوثنه تقدم ايدر و حركت لسانك ضعف
و [illegible] و احلاملرينك دائما ونسيان و فزع و خوف و جبن و
حربيت النفس و ضيق صدر و غضب و حدت و تحقيق صرعه مستعد
اولنلرده بو مذكورلر كثيرا حادث اولسه صرعه علامت اولور و صرعك صنف
علاجى قبول ايلمز و صرعك موذيسى اول صرعدركه اول نوبتنده هزندلرى
و قوى اضطرابى كثيرا اولور و بعدنه ساكن اولوب نكله سكونى طويل اولور و تنفسده
ضرر و خرخره اولق فتور چوق زمان ساقطا ساكن اولور و مصروعك
بو حالتى حادثه سنك كثرتنه و قوتنك ضعفنه دلالت ايدر و تحقيق سرعى اداله سكه
علت صرع دماغده و ياخود اعضا ساره ده اولدبغى تعيين و تعرف ايليه سلر
سن تأمل و تفكر ايله اكر باشده ثقل دائم ودوار دائم و كوزده ظلمت دائمه بولورسك
وكذلك لسانده ثقل وحصه وحركاتنده اضطراب و يوزنده صفرت بولورسك عقلنده خفت
وحواسه

نسیان اشبع افعالدن بریدر

اختلاط ونسیان دائم وبلادت ورعونت ... بولورسه وبولر
خواوقتنده وطبعلرینه وستفرغات استفراغ وقتنده نقصان ویاخود
زیاده اولمز ایسه بیلسن حکم ایله که اول علت صرع دماغیه ثابتدر عضو آخره
مشارکت ایله دکلدر وبو علامتلر ایله علتك دماغه مخصوص اولدیغی معلوم
اولدیغندن صکره اول علتك آفتی یا اکثر افعال دماغه خاص اولدیغی ویاخود
بالمشارکه عضو آخرده اولوب آفت اولدیغی بیلمك مراد ایلرسك بینه تحری وتأمل
ایله اگر عصبی اولان عضولرده وطحال وکبدده واطراف ومفاصلك برنده آفت
بولنمز ایسه وعلیل بو عضولرینه برنسنه دماغه صعود ایدر احساس
ایلمز ایسه آنك فنکره محقق ومتبین اولورکه علت دماغه مخصوص اولدی
کبر آفت ... دماغه خاص اولور وصرعك سهولتلی وزیاده آسان اولدیغی
علامتی بودرکه اسهل اولان صرعك اعراضی اسلم اولور وآنك عقلی سرعت
ایله وتنبه ایدر یعنی تیزکلور واقامتی ساعتنده کندوبه مرضنك قذارتندن نجات
عارض اولور وعطوسات وشمومات استعمالی ایله افاقتی سریع اولور وکذلك
قیئی تحریك ایدن نسنه لرك بوغازینه دخولی ایله افاقتی بولورکرك
ایسه اول مقیئی آنی قیئه ایتدرسك وکرك ایتدرمسك اما صرعك علامتی
صعوبتی بودرکه نفسی عسرتلو اولور واضطرابی طویل اولور واضطرابدن
صکره سکون وخمودی زیاده اوزون اولور وتشمیم وتعطیس ایله افاقتی
نادر وقلیل اولور اما وبو صرعك صعوبتنده صعوبتی قلیل اولور اول صرعکه
آنده اضطرابی طویل وخمودی قصیر ویاخود خمودی طویل اضطرابی قصیر اولور
ودماغنده تولد ایدن ریاح غلیظه دن حادث صرعك علامتی بودرکه بو صرعلو
صاحبلری دماغنده ودماغه قریب اولان محللرده ثقل ولمز بلکه تمدد وقولاقلرنده

دوسیل

دوسیل اولور وتشنج شدید اولمز وبلغمدن اولان صرعك علامتی آنده ظاهر یعنی
اغزینه اولان رطوبتله حرارت وزبدیت اولمیه وغلظت وکثرتی اولور
وبولنمه نجاج ذائقی کبی برنسنه اولور واول صرعلو صاحبنده جبن
وفزع وکسل وثقل ونسیان کثیر اولور وصرعك بلغمی اولدیغی قیئدن
دخی معلوم اولور وزبدك وجهك لونندن دخی معلوم اولور وسننده
وبلدنده وتدابیر ماضیه دن معلوم اولور وبعضی کره رعد وسکون
ویوزك وکوزك لونی وقارورنك بیاضلغی بلغم علامتی صرعك
بلغمی اولدیغنه دلالت ایدر واکر اول صرعه موجب اولان بلغم ...
ایسه آنده نسیان وبلادت وراسی وبدننك ثقلی وسباتی سائرلرندن
زیاده اولور وصرعك ارخاس واضعاف زیاده اولور وبو نوع صرع جزئی
ردی اولور اما بلغم مالح حسبیله حادث اولان صرعده سباتی اقل ودماغك
برودتی اخف وحرکاتی اسلم اولور وسوداءدن حادث اولان صرعك
علامتی فی سودا اولور وقی اولنان سوداء یکی دم اسوده شبیه
اولور ویاخود حریف محترق اولور ویاخود حامض اولوب شدتی
ایله دوشدیکی یره طپراغی قینادر وبو نوع سوداوی صرعك صاحبنك
طباعی اختلاط ذهن ومالیخولیا حالتلرینده مائل اولور ووقت افراقده
یعنی قورقیدیلر نقله عقلی صاف اولمز وبینه سودایه استدلال اولنور
یوزك وکوزك لونندن ومنخرلرك ولسانك قوریلغندن ومولد سودا
اولان تدبیرك تقدمندن واکر ماده صرع اولان سودا دم طبیعینك
عکری وطورتی اولور ایسه آنده صرع استرخا ایله وقلت کلام ایله وسکون
ایله اولور وآنك صاحبی افکار هادیه وساکنه سی کثیره اولور واکر سودا صفراء محترق

بلغم فج وبارد

حریف محترق یعنی ... صفراء محترق

وفرق کفرح فزع قاموس

جننده ایسه اول صرعه اولان اختلاط ذهن جنونی اولور وانلره صاحبنه
کثرت کلام وصیاح اولور وصرع مضطرب وزوالی خفیف اولور وبعضکره
اول صرع حمالیله اولور وعلی الخصوص سوداء صفراویه سی دقیق اولور اکثر ایسه
حمالر اولور واگر ماده بصرع سوداء دموی اولور ایسه انلرک احوالی ضحک ایله
اولور وماده بصرع بوسوده الرک فنون جنون ایدیکی قیشلن تعرف رسن
قادر اولورسک زیرا قیشلرک ثقلی دملرک ثقلنه مشابه اولور ایسه اول ماده
سوداء طبیعی اولور وشید ثقلنه مشابه اولور ایسه اول ماده سوداء
محترق دور اکر اول قیشلرده خشونت وعفوصت اولوب بوغازین تحشین ایلر
ایسه ماده نلرک بردو یبس غایتنه اردیکنه دلالت ایدر واول ماده سوداوی
دقیق وحامض اولوب نحل وتوغن قینادر وبعضکره توغلها اول سوداده
دغوطه ولمازاما دم محافله نه خالصدن حادث اولان صرعک علامتی بیکی
بودرکه اکر دم صرعک کثرت غلبه وحرکت وهیجان ایله اشتیاهی اول فعلی
کثرت تکییت حبیلی اشلمدر ایسه انلرک لونده وکعدده واوداجده
فعل کثیره کذلک صرعده مقدم بوحمت اختناق رحم حالاتی کبی برحالت
ظاهر اولمازولکن انده ثقل وبلادت واسترخا وکثرت ریق وکثرت مخاط بعض
بلغم صرع ظاهر اولدیغی قدر ظاهر اولور ولکن دموی بو علامتلر ایله مع حرارت
وکوزده حمرت وباشده بخار دموی اولور واکر دم فعلی لمیته حبیلی اشیلر
ایسه بوعلامتلر ایله اوداج طمرلرنده درور اولور وصرع ظهورنده اول اختناق
حالاتی کبی حالت ظاهر اولور وصفرادن حادث اولان صرعک هرنه قدر نادر الوقوع
ایسه علامتی اول صرعک اذا وکریسی زیاده شدید اولور وتشنجی اقل ومدتی
زیاده قصه اولور ولکن اضطرابی زیاده شدتلی اولور والم قئ والتهاب

اکثر

دغوه سی اولور ایسه اولسودا

اولور

صرع

وعطلک

وعطلک شدت اختلاط وعینک ولونک صفرتی دخی دلالت ایدر ومعدهسنک
عارض صرعه فم معدهنک اختلاجی وخصوصا غذانک تأخرنده اولان اختلاج
وکذلک رعده وارتعاش واهتزاز وصیاح وعلی الخصوص ابتداء اخذده
اولان صیاح دلالت ایدر واول معدهدن اولان صرعه برازده انطلاق
وبولده درور ومعدهنک ظهوری وخفقان وصداع شدید وصرعک
خفتی وقیئله زوالی وسائر فساد معده علامتلری ومعدهنک تلطیفی و
ونقاسی زمانلرنده صرعک زیاده ونقصانی اولماسی صرعک
معدهدن اولدیغنه دلالت ایدر ومعدهدن صرعک تواتر ادواری قلیل
اولور ومعدهده اولوب بوبابده تأثیر وفعلی اولان خلط دخی بو قبیلدن
اولورلر اکر اوخلطک فعلی لسعنک کثرتی ایله وکذلک بخارینک کثرتی ایله
ایسه بومذکورلر خلطک بعینه ایدی وبعضکره اکثر اخلاط
سائره دخی واردر بس صرعک معده اخلاطندن اولدیغنک علامتی
بودرکه معدهدن اولان صرع امتلاء وتخمه زمانلرنده عارض اولور ووقت
جوع وخواده ~~واستطلاق~~ وطعامی طبیعتک دفع واستطلاقندن
صوکره زمانلرده صرع خفیف اولور وتخمه متعاقب بعض بربرلرینه
برقاج نوبت تخمه وقوعنده عارض اولور وبومذکورلر ایله معا ماده صفراویه
اولور ایسه عطش ولهیب ولذع واحتراق اولور واکر اول مواد ایله
صفرا سودا اولور ایسه اکثر احوالده شهوتی کثیر اولور واغزنده طعم
حامض احساس ایدر وانلرده فکر ووسواس تولد ایدر وانده ومعده
اخلاطندن اولان صرعده هرحالده بالعموم علامتلری سائرلرک علامتلرینه
زیاده اولور واکر معده اخلاطنک فعلی کثرتلر ایله ولمیه بردن تحصیلی اولور ایسه
مقدار

صرعله اولان

کینک علامتلری ایله

علیل

انلرك علامتی بودر كه اول سبب ایله اولان صرع وقت خواده عارض اولور
زیرا اول وقتده فم معده ده فم معده خالی ایكن ماده موذیه مصادف
اولور و عادیه سز كسر و تسكینی ایدر غدا بولنمغله فم معده یه اول ماده
مسادف قیلوب صرعه موٴدی اولور و تجن فم معده ده محمود و موافق غدا
مصادف اولسه صرع منقطع اولور و اگر معده ده اولان خلط موذی
صفرا جنسندن اولور حاده اولور ایسه بونلردن اقدم غیر مرة مرور ایلر
علامات و ادله ایله سن بیلورسن و ماده كه صرعك مبدئی مراق اولور ایسه انك علامتی
بودر كه انده جشا حامض اولور آكثر اكثر كلیر و موجعه اولان
نفخ و قراقر اولور كه انلرك تسكینی بطیٴ اولور و مراقنده التهاب اولور
و بعضكره بونلر ایله معا بینی التفافی اغز و وجع اولور كه اول
وجع تنا ول غدادن صكره صدرت قلیله مرور ایتدیكده ظهور ایدر
و متمادی اولوب اول غدا هضم اولمدیقجه وجع ساكن اولماز و تجن
طعام اكل كدنكده وجع عودت ایدر و الحاصل هر تغذیه زمان نسیر
مرورنده وجع حادث اولور و هر هضمده اول وجع ساكن اولور و
خواو قتنده صرع اولزمان عارض اولور طبیعتنده صلابت اوله خصوصا
مراقك فوق جانبنده تمدد و رعله اوله و اگر طبیعت ملایم اولور ایسه
صرع باطل اولور و بو نوع مصروعه منهضم اولمدیق طعاوقی ایتمك
عارض اولور و ماده نك مبدئی مراق اولان صرعك بر صنفی اولوركه
صرع فاعل اولان بخار مراقی صفرا اولور و انك صفرا اولدیغی
التهابندن و لوننده و اختلاط عقلندن و ضجرت تعبنده و تعشی میلنده
معلوم اولور و بر صنفنك بخاری سودا اولور و اول صنفه مالیخولیا

انی تعرف ایلدوب
ایلدیكه

برشعبه اولور و جلی و حدیث نفس و خوف اولور ماده مظلمه اولمق حسیله
واگر موتی محبت و یاخود موته و مالیخولیا بابنده سائر ذكر اولنان عرضلر
عارض اولور و صرعك سببی و مبدئی مالیخولیا اولور كبددن و یاخود
جمیع بدندن اولور ایسه اگر لون بشره و تو بلر و جلدك یبوستی
و علیلك قحلی و ذهلی و سمن و هزالی و دملك ایجاب ایلدیكی كثرت
دلالت ایدر و كذلك نبض و بولی و اغزی متقدمه و تدبیر سالف دلالت
ایدر و كذلك معده دن و رحمدن استفراغ معتاد اولان موادك و عروقك
احتباسی دخی دلالت ایدر و اگر ماده كبد دموی اولور ایسه لونده
حمرت و ترنده موجیت و صرعك ضحك ایله ظهوری دلالت ایدر و كبددن
و یاخود جمیع بدندن ظهور ایدن ماده صفرا اولور ایسه انك علامات
سابقه لرنده معلوم اولور و سببی رحمده اولان مواد اولور ایسه لا محاله
انده طمثك احتباسی و منینك و رحمه اخر اعضادن منصبه اولان موادك
احتباسی اولور و اول نوع صرعده مقدم عانده و لنبیتینه و اندرنك نواحیلرنده
آغری و رحمه اغرلق و ثقل ظهور ایدر و صرعك سببی طحالدن اولور ایسه
علتك سودا اولماسیله بیلینور و جانب طحالده وجع احساس اولنور
و طحالده نفخه و یاخود صلابت اولور و طحال جانبنده قراقر اولور و اكثر حالده
طحالی اولان صرع جمیع بدن مشاركتی ایله اولور و ماده سمیت ایله حادث
اولان صرعده اول ماده عصب واسطه سیله بعض اعضادن دماغه
طالع و صاعد اولمغله عارض اولور و اول عضوده اولان ماده سمیتك بر
بعض كره خارجدن اولور عصبه اولان موضع عقرب و رتیلا و زنبور
صوقماسی اگر علامتی اولور كه عضوك مبدأ سمیتی داخلدن اولور و بو صنف
باخود

تندیس یعنی تمناك اولور
احتقانه مثل
سوداوی
و یاخود بلغمی و یاخود
و ایكی ادیبه لرده
عضو

صرعه ظلمت عین و سقوطی ایجاب ایدن بخارك باشه صعودی احساس اولنور
و مبدء صعود اولان عضو بعضیسنده رجل و بعض کره ید و یاخود ارقه
و عانه دن بری و یاخود معده و رحم مثللو احشادن بری اولور و دیدان
حسبیله اولان صرعك علامتی سیلان لعاب و دیدانك و حب القرعك
برازایله خروجی اولور

فی الاسباب المحرکة للصرع

صرعی تحریك ایدر
هواسی صرعه معین اولان هواسی صرعه انتقال ایلمك و حرارت مفرطه یه تعرض
ایلمك گرك ایسی اولی حرارت گونشدن و گرك ایسی آتشدن اولسون
و بالجمله بردك اصنافی و کذلك کثرت جماع صرعی تحریك ایدر و بعض کره هو
کثرت اعطار و شمال و جنوب یللری هو تحریك ایدر زیرا شمال یللری و بلاد
شمالیه نك هواسی موادی حبس ایدر و جنوب یللری و بلاد جنوبیه نك
هواسی اخلاطی تحریك ایدوب ترقیق و تهییج ایدر و دماغی رطوبت ایله
دولدیریر و ریح شمال ایله صرع متحرك اولدیغی گبی فصل شتاده هو حرکت
ایدر یعنی حرکتنه سبب موادك احتباسی اولور و خریفده فساد اخلاط حسبیله
حرکت ایدر و صرع بلاد شمالیه ده قلیل الوقوع اولور ولكن قاتل اولور زیرا بلاد
شمالیه ده صرع سببی ضعیف ایلیجادن اولماز و حدوثی الجق سبب قوی ایله
اولور و سببی قوی اولان صرع قاتل اولور و دواسی گرك طبیه و گرك منتفیه
اولسون بریسی هو صرعی تحریك ایدر و حرکتك کثرتی و یاخود حرکت
مطالعه سی و اشرافی و ارتفاعی اولان محللردن نظر و اطلاع و حمامده طول مکث
و ماکولی هضم اولمازدن مقدم حمامه گیرمك و باشنه اسی صو دوکمك و تبخیر
اولاندم تولید ایدر اغذیه تناولی صرعی تحریك ایدر گرك ایسی اول اغذیه لر
اولسون و گرك عکر اولمیوب مظلم اولسون مثلا شراب عکر و شراب عتیق گبی

شراب عکرده عکر وار در
لكن مظلم دگلدر و شراب
عتیقده عکر یوقدر لكن مظلمدر
واول

کذا

بعض کره بونلر

واول شراب حرنیه که کدر و بنفسجی تصفیة ایلدی و یاخود مصفات ایله تصفیه
اولنمدی و اول شراب صرف هو صرعی تحریك ایدر که انك دماغه نکایه سی و لذعی
اولور صرعی تحریکده خاصیتی وار در و مرجمك دم سوداوی
تولیدینه بناء صرعی تحریك ایدر یکی کیشنش شعیره مخلوطا ولبن عدسه صرعی تحریك
اولماز و باقلا هو عدس گبیدر صرمساق و صوغان باشی بخار ایله ممتلی ایتمکله
ایلیه هو صرعی تحریك ایدرلر و صوغانك جوهری رطوبت ردیئه یه استحاله
ایلمك حسبیله هو تحریك ایدر و کذلك سود و حلوانك جمیعا اصنافی
و دوسملو اغذیه تناولی هو تحریك صرع ایدر و اول اغذیه نك کلیسی که
غلیظ و نفاخ و قباض و بارد و یاخود حاد و حریف اوله انلر هو تناولی صرعی
تحریك ایدر و اخلاطی تحریك حسبیله هیضه مرضی هو و کذلك تخمه و سوء هضم
و سهر و آلام نفسانیه قویه مثل غم و غضب و خوف قویه اولان انفعالات
حسیه قویه مثلا رعد و طبول صوتلری و ارسلانك زئیری استماع و کذلك
جلاجل مثللو نسنه لرك صلصله سی و صدا سینی و قیو فتحنده اولان
صو یرلرك صداره اولان نسنه لرك صوتلری استماعی هو صرعی تحریك ایدر
و انوار باهره یه نظر هو تحریك ایدر تصور خطفه و ازاله ایدن بریقه و قرص
شمسك نورینه نظرلر و حرکات قویه اولان متحرکلك ملاحسه سی هو تحریك
ایدر ریح عاصفك ملاحسه سی گبی و بعض کره امتلا اوزره ریاضت هو
صرعی تحریك ایدر گرك اول ریاضت ایله ماده یه تحلیل قصد اولنسون و گرك
اولنمسون

الادویة الصارعه

صرعه موذی اولان ادویه لر و کذلك
صرعی ازاله و کشف ایدن ادویه لر امراض رئیسده ولنده علامتلری ایله ذکر
ایلدك قنه ایله ومر و قرون ماعز ایله تبخیر و ارنج تخمی گبیدر اکل و رایحه سی

صفیه
زئیری ارسلانك

شم وکذلك مرتی بو رینه ادخال بونلی المعالجة مصادعتهلر صبیانك
صرع معالجه سنده واجب اولورکه مرضعه نك غداسن اصلاح اولنه و اکه اطعام
اولنان غدا حرارت لطیفه یه مائل اولوب کیموسی جید اوله و مرضعه لبن
مائی و فاسد تولید ایلیان اغذیه دن تناول اولنمیه اجتناب ایلیه و مرضعه کثرت
جماعدن و حبلدن منع اولنور و واجب اولور صبی یی افزاع و ازعاجدن
صوت طبل و بوق و رعد و جلاجل و صیاح اولان حیوانات صیحه لری
کبی اصوات عظیمه تصبیندن و مفاجاتندن صبی حفظ اولنه و تجاوه تجسس غلیظ ایله
هم حفظ اولنه و سهردن و غضبدن و خوفدن و برد شدیددن و حر شدیددن
و سوء هضمدن اجتناب ایتدیریله و طعامدن مقدم اکه ریاضت تکلیف اولنه
و طعام یدیکدن صکره ریاضتدن منع اولنه و اول صبی بلغم رقیق مستفرغ
اولان ادویه ایله استفراغه تحمل ایدر ایسه اول استفراغ ایشلنه و احیانا
ماء عسل سقی اولنمغله صبی یی قی ایتدرمکك منفعتی اولور و اکه جلنجبین
و جلنجبین عسلی سقی اولنور و سذاب و سائر ملطفات توقلدیلور زیرا
بزیم ذکر ایدر حکیم بقومات بعض کره صبیانك صرع معالجه سنده کافی اولور
صغیر و کبیر جمیعا اصحاب صرعك معالجه سنده کرکدر که انلره غذا غربیة محموده
و یریله که انلر من غیر افراط ترطیب محمود اوله و امتلادن و سوء هضمدن اجتناب
ایتدیریله و شبعدن تام اولمدن طعامدن منع اولنه و دفعة غداسن تناول
ایتمك معتاد اولمیندرك بادون شبع غداسی اوچ قسم اولنور بر قسمی صباح
ایله و بر قسمی اویله وقتنده و اوچنجی قسمی ایکندیدن صکره و یریلور و
مجموعی اول قدره بالغ اولمق کرکدر که اوچ سهم جمع اولوب دفعة و یریلسه
انکله شبع تام حاصل اولمازوا و اول اوچ وقتك هر برنده ریاضت لطیفه استعمال
قلیل

ایلدیکلی

ایلدیکلیه صکره غذا اولور و یریله و شرب خمور استکثار ایله لو ذیرا خمر
دماغی شدیدا دولدیرور و اکر خمر استعمالی انلره کرکلو اولور ایسه
شراب عتیق عفص ترویق و تصفیه ایلدیکدن صکره قلیلا اشرب ایلیه لر
و اصحاب صرعه اضر اشیا بعد الاستحمام شرب اولور و تجاوه بردده
وقوعلرندن اضر اولور و بلکه انلره واجب اولورکه باشلرین حفظ و وقایه
ایلیه لر افراط اوزره اولان حر و بردك ملاقاتندن و حمامده چوق
اکلنمکدن ممنوعه و واجبدر لحوم غلیظه تناول اولنه کلیسندن
و غذا اشترفور اولنه و کذلك بالغدد جمیعا اصنافی تناول لرندن تحرز
ایلیه لر و بلکه دورت ایاقلی حیواناتك بو یکلرینك لحومندن اکلدن
احتراز ایلیه لر و انلرك لحوملرندن فراریج و دراریج و طیاهیج و عصافیر
اهلیه و جبلیه و قنابر و سنفاتی و جداو غزلان و ارانب لحوملرینه
قصر ایلیه لر و دیلدیکه بیان خنزیرینك لحمی انلره زیاده منفعتلو
اولور و بعض لحم ماعزی انلره ممدوح اولور تجفیفی اولوب ترطیب
قلیل اولمق حسیله و انلره حلاوات و دسومات متکلو اغدیه مستوی
مذموم اولور و کرکدر که انلر بقولات جمیعا فواکهدن حتی قطفدن
~~یمن~~ ~~احتراز~~ ایلیه لر و بقله یمانیه دن دخی احتراز
ایلیه بونلردن احتراز لازم اولور بقله ماعدادن احتراز اوجب
اولور و کرفس اکلده تحریك صرع خاصیتی اولمغله اندن تحرز زیاده لازمدر
و اکر بقول استعمالی اولنمق اقتضا ایدر ایسه اسپاناخ و هندبا
استعمال ایلسونلر و اطبا ماورد استعماله ذاهب دخی صرعت و یردیکی
تشنج دماغی دیرکه ممنوعلکی ماورد استعماله برنی ایلیم وکذلك کزبره
کیبی

وباخود لبن غلیظ
جسیله عسلیه ایله
رقیقه

تناوللنمق باشلنمق بخاردن منع ایلدیکی ایچون مرخص قلدیلر انخون بن کریه
عد ایلدیم استکثاردن استحسان ایلدم لکن دمویه وصفراوی اولان صرعلره
کزبره تناول بندن اذن ویریرم اما بقوللردن مسلوق یعنی یازوده دیدکلری
نبات صو ایله طبخ اولنوب مسلوق اولدیقدن صکره زیت و مری ایله
واو لحم ابیجاردن اولان نسنه لر ایله اصلاح اولنوب قبل الطعام
اکل اولنسه طبع تلیین ایدر و تلیینی ایچون مصروعه او وجهله مسلوق
اکلنه اذن ویریلور و جمله بقوللدن مصروعه سذاب شم نافع اولور
و طعاملرینه طورق اوتی ایله سذاب سواقع اولمق نافعدر و واجب اولورکه
یاشل مسک کلبندن و غلیظ اولان مشترک کلبندن تحرز و اجتناب ایلیه‌لر
~~ایلیه‌لر مصروعه واجب اولور~~ لکن طعام اوزره بعض قوابض جداً
یسیر و مقدار خفیف تناول اولنمق فم معده‌یی سد و غرایی احداث ایلدیکی
ایچون جائز اولور و ینه واجب اولورکه لفت و فجل و کرنب و جزر و اسفاناخ
اولان اغذیه ثقیله دن اجتناب ایلیه لر و کذلک حریف بخر اولان اغذیه دن
وخردل گبی موذی اولان متناولندن احتراز ایلیه لر زیرا خردل بخار باشه
چیقاریر و دماغ اولان بخارک حرافتی حسیله تفریغ ایدر و سکردن و جهت
ریاحدن یعنی دوزکاردن مخلوق حبی اجتناب ایدر حار و بارد صو ایله اغتسالدن
حذر ایدر زیرا ماء حار ده ارخا و ماء بارد ده تخدیر اولور و حواسه
ضرر اولدیغی ایچون مصروعه طعامدن امتلا عارض اولسه قی ایدر و بعده
طعام تلطیف ایدر و ینه واجب درکه مصروعه سبات احداث ایدن
غذالردن و اغذیه ثقیله دن و مبخره دن احتراز ایده اما شراب ایله امتلا
مصروعه جداً مضردر اما قلیلی اطبا قتنده نفس بسط ایدر و تقویه
کمی شرابک

وطبیعتی تلیین و تعدیل ایلدیکی ایچون

واستلادن

تدبیری یعنی

وترکیبه

وترکیب ایدر و چوق صو ایچمکدن منع اولنور و شرب ماکثر تا ایسه اصغر شیا
اولور قیلوله نومنی اکثار و بلکه مطلقا نوم و استکثار دائما مضردر
خصوصا امتلا اوزره اویقو زیاده مضردر و افراط سهر هم دماغی تحلیل
و اضعاف ایلدیکندن اجزه ایله دماغی دولدیرر و صرع تدبیرینک اولی
واقدمی صرعه تحریک اولان نسنه لردن احتراز اولنور و قریبا اسباب تحریکه
بیان ایلدک مصروعک ساکن اولمق حرکتدن اولیدر و ذکر اولنور ابن استفراغ
و تنقیه بدن ایلدیکدن صکره ریاضته حاجت اولور ایسه احب اولورکه اول ریاضتی
اول امتلا اوزره ایلیه و ریاضت اعیاء احداث ایدر جک قدره بالغ اولمیه
و بعد الریاضت بر مقدار استراحت ایلیه و اجتهاد ایلیه که وقت استراحتده [illegible] ازمنه ده
باشی منتصب و دیکیلی دوره و ارسال ایدوب باشی اسفله صرقتمیه
و کثرت ایله باشی تحریک ایلمیه زیرا باشی کثرت ایله تحریک ایلمک
موادی باشه جذب ایدر و واجب اولورکه نصف اسفلی تحریک
ایلیه نصف اعلاسی تحریکی زیاده اوله و موادی اسفله جذب
ایدن تدبیرلردن اولور جمیعا بدنی دلک ایلمک بو وجهله که اسفله
دلکله اعلادن باشلیوب تدریجله تسفل و تنزل ایدرک [illegible]
تکمیل ایلیه و دلکه بدئی ایلمکده کوکسدن و کوکسه ولی اولان
جانبدن اوله و دلکی خرقه خشنه ایله اولوب [illegible] قرابیجه ور
دلک ایلیه و بعده تدریجله تنزل ایلیوب ساقه ختم ایلیه و هر
دلکک ثانی اولادن اشد اوله و بو حالاتک جمله سنده باشی
منتصب اوله و بو ریاضتدن صکره اول علیله مشی تکلیف اولنه
و واجب اولورکه اول علیل ریاضت ایلدیکی محلده ترویح اولنه

حاشیه

قه

کوکسی

قالورلر حالته اولاسنه كلوب اضطرابى ساكن اولنجه قدر موضع رياحتنده
استراحت ايدرلر وبعده اول محلدن محل اصليسنه نقل اولنه وجميعا
موادن دلك ايله استفراغ جذب صكره جائز اولوركه باشنى دخى دلك
ايدوب وتوبيرير طاريه لر زيرا باشنى بو وقتده دلك تسخين ايدر
وباشك مزاجنى تغيير وتبديل ايدر وبو علتده نفع اولان تدبيرلردن
اولور باشنه محاجم وضع وباش اوزرينه كى ايلك زيرا بونلر باشى تسخين
ايدر كس بو تنقيه واسهال اولاحدن برقاچ صكره عليلى حمامه ادخال ايدوب
وعليلك بتراسيني تحتنده وضع محاجم وباشنى سنك سيد بيكاره تسخين
ايله تسخين ايلمكده باشى يعقر وصرعك نوبتى كلديكده شعر دخى وياخود
شعرى مثللو نسنه لردن اتخاذ اولان بركره اغزينه القام وادخال
اولنور اول شعرلر ديشلرينك اراسنه كيرر اغزندن اخراج ايدر
واغزى مفتوحا قالور حالت اضطرابنده اغزى مفتوح اولمق حسبيله
ديشلرى متضرر اولمز وواجب اولوركه استفراغه بدايت اولنوب
ماده صرعى قنى اخلاط ايسه انى مستفرغ اولان ادويه ايله استفراغ
اولنه وبعده باشك تنقيه سى قصد اولنه جاذب اولان غرغره لر ايله
باشى تنقيه اولنه واكر صرع ادوار ايله اولوب اخلاطك كثرتى ايله اختلاف دورى
اولور ايسه ربيع كلديكده استظهارا اولنوب اعضى انده اولان اخلاطك
تنقيسى غالب ايسه اوخلطك استفراغ اولنور استظهارا تفسير
مرور ايلديكى اوزره بهار كلديكده مستفرغات استعمال اولنمه
ديرلر واكر فصده مانع برنسنه يوغيسه فصد اولنور زيرا بعده اول عليلى
فصد وخصوصا انيقلرنك فصدا كه نفع ويرر اكر جود ماغ تيمى يدايليوب

ويلزم

ملح

ويلزم ذكر ايدر جلكى ضعف اوزره اولور ايسه وقجن صرعك نوبتى قريب اولسه
ممكن اولور ايسه بر رديشى دهن سوسن ايله ياغلنوب حلقنه ادخال
اولنمغله قوصدير بلور على الخصوص معده نك مشاركتى اولور ايسه
بو قوصديرمغك منفعتى زياده اولور زيرا اول قيئله معده ده اولان
رطوبت خروج ايدوب فى الحال قيئك منفعتى ظهوره كلور كثرت
قيئك دماغ اولان صرعه مضرتى اولور ومصروعه حال صرعده
وحال صحوده بعض بخورات نافع اولور حلتيت وجندبيدستر كه
سكنجبين عنصلى ايله استعمال اولنه وبو نفوخاتك دخى نافع اولور شحم
حنظل قثاء حمار كندر وعصاره سى ونوشادر وشونيز وناخواه
وكندس وخربق ابيض وفلفل وزنجبيل ومرو فربيون وجندبيدستر
واسطوخودوس بومذكورلر متفرقه ومركبه نفع اولنور وكذلك حلتيت
وزفت وقطران دخى نفوخات نافعه در ومصروعه نافع بخورات اولان
فا واينادر ومشمومات نافعه سذاب در صرع اخذ ايلدكده
وكذلك افاقه وقتنده سذابى شم ايتمك نافعدر حنظلك تام طبسك
مخنا ديدركه تا قسيا اربيا وني ايله وخل خمر ايله معجون قيلنوب
انزن نفاخات اتخاذ اولنور ودائما شم اولنور ومصروعه
نافع اشربه لر بونلردر سكنجبين عنصلى بالخاصه نافعدر كل يوم سقى
اولنور وبونك كبيدر بلبن شرابى وزوفا طبيخى كه سعتر ايله
طبخ اولنه وكذلك افنتيمون وسعتردن متخذ سكنجبين استعمالى
نافعدر وسكنجبين عنصلى فصل شتاده اسر صو ايله وفصل صيفده
ماء بارد ايله استعمال اولنور وديلديكى اوزره مروخات جيده دن اولور

ادرك دوه ساقنك ایلیکی کبی لو ایکیک دهن و رد ایله صدغلره و شئون
اوزره وفقماء ظهره وصدره اخلاط مرخ اولنور واوغیلور اما فاو انیانک تعلیق
اتمکلکی صرعه منفعتی اولدیغی قدماء تجربه ایلدیلر وبو تجربه اولنمه فاو انیا
تعلیقی نك منفعتی اولدیغی حفظ وضبط اولنمق کورکدر لکن مثابه اولورکه انلرك
تجربه ایلدیکلری منفعت دوه و فاو انیانك تازه سند و رطبینه خاصدر
ومصروعه هر دائم سقی واجب اولور غاریقون و سیسالیوس و سقر دیون
و زراوند مدحرج و اصلی و فاو انیا مثللو ادویه یله هر یوم صو ایله سقی اولنور
صرعه موافق دوا ایله اطبا علیلك هر کونه ایکی قحه بغیر غذوه و کیجه تا صبح
وقته تیاذریطوس نفسه شرب ایلمه لی و بونی بعض علمای ازایلدیلر
وتجربه حذاقی تا ثبت ایلدی و تیاذریطوس قانوك کتابت خامسنده ایاخات
بابنه ذکر اولوردو بعضلر دنی بنه کونه ایکی کره زنبرالبحر سقی استحسان ایلدی
وجعله وخنفسا سقینی استحباب ایلدیلر منفعتلرینی حیله و جعلده
خاصیت اولمق ایله وبو صفت اوزره اولان اسقیل دواسی صرعه نافعدر
نسخهٔ دواء اسقیل اسقیل یعنی اطه صوغانی اخذ اولنوب بر برینه
یعنی برانای خزف ایچنده سر که طولدر بنیله ثقیل حکره اول اسقیلی اول برنیه
ایچنه القا اولنوب صماغ ایله اول خزفك اغزینی سد اولنه ثقلیه حکره
صماغ ایله اوزرینی برقاچ درز چکیلوب اچلنوروب اول اوزره قرق کون
مقدار ترك اولنور اول قرق کونك ابتداسی شعرانك طلوعندن اوکورکون
مقدمنه اعتبار اولنور و اول برنیه اولان کوب کونشده اقامه اولنوب
جنوبه متعرض قیلنور هر وقتده قلیلا قلیلا اول کوب جدیبله کره حرکت وضعی
علی اولوب اجزاسی متشابه اولسون ایجون و مدت مذکوره مرور ایتدکه صکره برینیه

السوبه

اعدسا

اغوز اچیلور و سن اول اسقیلی بولور سنکه مطبوخ حتی اولمشدر الاسقیلی بعده
اخراج ایدوب صقیصبخله عصاره سنی اخذ ایدرسن و عسل ایله اول
عصاره خلط ایدوب کل یوم ملعقه سقی ایدرسن و علیله عجالة استعمالی
مهم اولوب حرور و وقت غور کور تحمل اولنمز ایسه اسقیل صو و سرکه ایله
طبخ اولنور و اول مطبوخله سکنجبین عنصلی اتخاذ اولنور و صرعه ایو
ادویهٔ جیدهدن اولور بو ذکر اولنان دوا سیسالیوس اوج متقال و جنب
الغار اوج متقال و زراوند مدحرج ایکی متقال و فاو انیا اصلی ایکی متقال و قندوز
خایه سی بر متقال و اقراص اسقیل بر متقال بو مجموع مقدار ترکیبه اخذ اولنوب
دعوهسی تزیع و اخراج و نسخ عسل ایله معجون قیلنوب کل یوم سکنجبین
ایله استعمال اولنور و مصروع علیله انتقال دخی نافعدر زیرا هوا اسم مزاجنه
موافق بر بلده بولنمجه قدر بر بلده دن بلده اخراج ایدوب اندن دیگر بلده نقل ایدلره
اسنانده انتقال کبیدر تنکیم صقعادن شتا به انتقال ایله منفعت حاصل اولور
کم هواسی کثیف و قرطب اولان بلده دن هواسی لطیف و مخفف اولان
بلده یه انتقال ایلمکده منفعت وار در و مصروعه التوا عارض اولوب بعض
اعضاسنده تشنج اولور ایسه اول عضو متشنج دهن ایله و ماء فاتر ایله
وغمز قوی ایله تسویه اولنور و مجنون صرعی دماغی اولور ایسه اکله اولی اولان
خربق ایله و خربوق مجراسنه جاری اولنلر ایله و شحم حنظل و سقمونیا ایله و ایارج
و غاریقون طبیخی ایله استفراغ ایدوب ایکی سنه کره بعد مره هر ر
اسهال ایلمکدر و فصد قیفال خلط ایچون اقتضا ایدر ایسه واجب اولورکه
اول استفراغات ایله اکتفا و اقتضا ایدر و لنمیوب فصد اولنه حتی قیفالدن ایکنده
دخی فصد اقتضا ایدر ایسه الکبیره فصد ایله لر و اردنجه تحت اللسان اوله طمرن قصد ایله

مصروعه عارض

خلطه ایچون

اولان

بعض اخلاط غالبه ایله تدبیر ...

وبعضلر قفا اوزره حجامت اولنور ماده دماغدن جذب اولنور اكر دماغ
فراحتلنور وضعفيلن حجامت مذكوره نافع در سنه بولنمز ايسه بعضلر
هو تكنيه فصد حاجت اولور وحجي بو فصدلر اولنسه واجب اولور كه اول
عليل بر هفته استراحت قيلنوب بعده شرب مسهل ايله اسهال اولنه
وقوت حقنه لر ايله قنطوريون وشحم حنظل وخروع وبونكا مثللو حقنه لر ايله
احتقان اولنه وبونلردن صكره بر قدر استراحت ايدوب صكره كاهل
قتيلنه وباشلنه ونقره ده احتجام اولنه وساقلر اوزره هم حجامت اولنه
وينه عليل استراحت ايتدريلوب بعده ينه اسهال اولنه وبو حال اوزره
ادراحات واسهالات استمرار اوزره اولنه بو حالده تنقيه ولنجي قدر
وبعد التنقيه باكلي باشي تنقيه ايدن بوتله افدم سنك ميلديكك غراغر
وعطوسات ايله باشي هم تنقيه اولنه وشليثا واشياف بانك وماء مرزنجوش
ايله سعوطا يليسسه لر نافع اولور وواجب اولور كه صرعلي نوبتنده معده
تنقيه اولنمش بولنه وممكن اولور طعامدن اول قي ايتدريلوب معده ده
اولان اخراج اولنه حضور معده ده اولان سماك مالح اولور ايسه اخراج زياده
موافق ونافع اولور وبونلرك كليسندن صكره دماغك غذا وتقويات مسخنله ايله
تبديل اولنور نشا وخردل وسنكبيل يكبيله صيما وخردل اسنجار اولنزايله
تعديل اولنور وسزاب هم نسم ايتدريلور وواجب اولور كه مسخنات ومبدلات
مزاج دفعه جمله اولنمه بلكه تدريج ايله استعمال اولنه ومسخنات استعمالنده
افعال دماغ ضرر اولور ايسه استراحت قيلنور ومسخنات ترك اولنور
واصناف صرعدن سبب بلغم اولان صرعلر مستفرغا يكيه افضل ايارج وشحم
حنظل وايارج هومسدر وايارج هومس كل يوم صباح ايله نصف درهم

وعشيتين

وعشيتين نصف درهم شونيك نفعي عظيم اولور واكر بلغم ايله معا امتلاء
كلي وار ايسه بيرنم وصف ايلديكمز اوزره فصد نافع اولور وكذلك تربد
وغاريقون واسطوخودوس وايارج روفس ايله استفراغ خاصه نافع
اولور اما ماده سي سودا اولان صرعلر افتيمون طبيخ افتيمون
وخربق سيما لازورد وحجر ارمني واسطوخودوس وبسفايج وهليلج ايله
اسهال اولنور واركان ذوه الحكيمك ايكي دهن ورد ايله فقا داسته اصلاع وصدر
تمريخ اولنور اما صفراوي اولان صرعلر واجب اولور كه انلره اعتنا ايله تبريد
وترطيب اولنه على الخصوص تبريد وترطيب احتقان ايله اولنه واكثرا اول صفرا
صفراء فحتر اكتيسي اول ماده سودا ومادهء حكمله اولور وياخود سودا
وصفرا اولور اسنه اولور ام الصبيان تسميه اولنان صرع قريب
اولور كه بعض اطبا قتنده صفراوي اولان اتيكيهون اول صرعلر
علاجنده بيرام ايلورز كه آبزن وسعوطات بارده رطبه استعمال
اولنه وعليلك باشنه سود صب اولنه وبدنه قوت ايله ترطيب
ايدن مرطبات استعمال اولنه واكر اول صرع صبيانده اولور ايسه مرضعه يه
سودني تبريد ايدن ادويه يسقا اولنور وامر اولنور اول مرضعه موضع
بارده ده ساكنه اوله وسكن سرداني اوله وتكرار اول ام الصبيان
صرعندن صفرا اولور صرع حكمي ويرلر قتنده ام الصبيان صرع صبيانك
وصرع مانيا اولور ولكن بو اسمله اطبا محققين قتلرنده معروف
ومشهور دكلدر درو وحيي مصرو وعلك بعض اعضاسنده التوا وتشنج
عارض اولور ايسه دهن وماء فاتر ايله اول ملتوي اولان عضو دلك
اولنور وعموم حبل ايله غمز اولنور وحيي صرع معدي اولسه كه زياده موافق اولان استفراغ

شهر حنظل والمحمود واستطوخودوس وسنه ده برقاچ کره بو مستفرغلر ایله
معده استفراغ اولنور ومعده یه تنقیهدن صکره واجب اولورکه معده نک
تقویه سنه وتعهد اولنه ومعده یه ایراد اولنان اطعمه هضمی سریع وکیموسی
جید اوله ومعده یه اول اغذیه ایراد دخی بریم وصف ایله جکلری اوله وجودت
هضمک تحصیلنه اجتهاد اولنه ومعده زمان طویل خالیه ترک اولنمیه ومعده نک
خالی اولماسندن علی الجوع هیجان ایدن آفت واعراض صداع بحثنده ذکر اولنان
نسنه لر ایله تدارک اولنه اما اول صرع که دماغه عضو اخردن بر شیئک صعودی
ایله اوله اول عضوی رباط قوی ایله نوبت کلمزدن مقدمجه ربط اولنه
بعضلر وبعضا اولورکه اول ربط ایله نوبت صاوشیر وحتی قطع اولور و
دماغه مادهنک صعودی ایدن عضوده ماده استفراغ اولنور اگرده وانده قرحه اول
عضوه واصل اولور ایسه اما اول عضوه بعرتنه بنده قوت واصل اولماز ایسه
صرعک سکونی وقتنده ادویه مقرحه ایله اول عضو تقریح وتصدیر اولنوب
قرحه استفراغ واساله اولور ویاخود اول عضوک ماده سی فصد وقربیون
وبونک مثللو ادویه لر ایله طلا اولنوب احراق اولنور ومادهیه احراق ایدن ادویه
کتاب ثانینده ذکر اولندی بو صرعده معلوم اولور وبعضا کره اول درجه یه وارر
اندن دوا رایح ویلا ضرر ابدانه استعمالینه حاجت اولور واگر عضوک
شرطه محتاج اولور سه شرط ایله واما اول شئ صاعدک صعودی
جمیع ابدندن اولور ایسه بعض علما دیرلکه اگر خطر عظیم اولمسه
ایکی سبات طمرلرینی اول صرعده فصد دن انفع برشی اولماز اول فصد
ایله برء تام حاصل اولور ولکن انی فصدده خطر عظیم وارد رزیرا سبات
طمرلری شویانیدر دمی منقطع اولماز وبعض تدبیر ایله قطع اولنسه اول

فصد

فصد دماغ بتمیریدابدر وورود دماغدن قطع ایدر وبونلرده سکته تابع
ومتفرع اولور ومصنف دیرکه ایکی سبات طمرلرینک فصدنده
ذکر اولنان خطرلر اولمغله فصدی ممکن اولمز زیرا کلیت یا شئ صعود ایله
شویانلری قطعنده سبات فصدینک خطرلری اولمیانلر تیسیر قطع
اولنسه نفع کثیر اثره عظیم اولمق بعید اولماز

بشنجی فصل

سکته بیاننده درسکته بالجمله بدنده اولان اعضادن حس وحرکتک کلیا
معطل اولمسیدر واعضایه اول تعطل دماغک بطوننده واقع
اولان حس وحرکت واحنک مجاری دیرلرنده سده اولمغله دماغدن
اول اعضایه ارواح واصل اولمیوب حس وحرکتله وسکته
ایله اگر آلات حرکت دخی معطل وتنفس دخی معطل ویاخود ضعیف
تنفس مولتی اولماز ایسه وبلکه نفسنده مختنق اولنلر کبی زبد اولوب
ذا فترات ویاخود غطیط اول سکته صعوبتلو اولور ودلالت ایدرکه
قوه محرکه اعضای نفسی تحریکدن عاجز المشدر وبونلر دخی زیاده صعوبتلو
اول سکته درکه انده نفس وزبد وغطیط بونلرک بربیسی
اولمیه اگر تنفسده آفت عظیم اولمیوب وجور ایله بوغازده حبس
اولنان نفس باطنده کیدوب وبورندن خروج ایلمز ایسه بو نوع سکته
هرنه مقدار ذکر متقدم اولان سکتهلردن اخف اولور ایسه لکن بونده خطر
عظیم اولور وبقراط دیدیکه اگر سکته قویه اولور ایسه صاحبی الحوت
برء دخی اولنمز واگر ضعیف ایسه اندن برء وصحت صعوبتلو اولور
ودماغده اولان مجاری روحک انسداد ایکی وجهدن برایله اولور
یا انطباق ایله اولور ویاخود امتلا ایله اولور وانطباق ایله اولان

اول وجهله اولور که دماغه دماغ مولم و موذی اولان بر نسنه واصل
اولور و اول موذیدن دماغ حرکت انقباضیه ایله منقبض اولوب
دماغ صیقشمق ایله اراسنده اولان تجاویف مجاری دینلک
طاقلری بر بریله حلاصیق اولوب تجویف زائل و روح نوجریانندن
عاطل اولور و یاخود دماغه واصل اولان ماده ده کیفیت قابضه
اولوب دماغی قبض و تکثیف ایدوب فساد مذکور وانطباق حاصل
اولور بر د شدید کیفیتی دماغه واصل اولدیقده بو نوع انطباق
و سکته حادث اولور و دماغک امتلا سبیله انسداد بو نوع سکته ایکی
اولور [redacted] وجه اول بودر که امتلا دماغ توریم ایدر ماده دماغ
امتلا سبیله افساد ایدوب تمدید ایله سد ایدر و بو سد ایله حادث
اولان سکته صعوبتلو اولور کرک ایسه ماده امتلا حاره اولسون
و کرک ایسه بارده اولسون ثانی وجه بودر که دماغ ماده امتلا توریم
ایلمز و اکثریا واقع اولان سکته لر بو صنفدن اولور و سکته نک بو صنفی شدیده
یه دماغک کندیده اولور و یاخود قربنده اولور بخار ردی و امتلا ایله
سد ایدر و یاخود دماغدن خارج اولان بخار ردی حادث اولور
دماغه و قربنده ماغله اولان شریانلرک و عروق ساکنه لرک
کثرت دم سبیله شدت امتلاسندن اولور زیرا اول طمرلر بخار
روح اولملغله روحک نفوذندن و دماغه وصولندن امتلاء شدید حائل
اولور و ارواح جریانندن قالدیقده از وقتده اختناق عارض اولور و ذکر اولنور
ایلدیکی عنقده اولان شباک طمرلر شد اولدیقده عارض اولان حالت

اوزره

بو انسداد ایله نوع عارض اولور و آلت حس و حرکت افعالندن ایشلمکدن

معطل

سبابی

معطل قالور و سکته نک اصنافی انجق بو مذکورلر اولور لکن بعض کره فالج عام
یعنی ایکی شقه شامل اولان فالجه بو سکته اطلاق ایدرلر و مع هذا فالج عامه
باشنه اولان اعضالر سلیم اولور و بعض کره بر طرفده واقع اولان استرخانیه
سکته اطلاق ایدوب اول عضوک سکته سیدر دیرلر و بو اطلاق و تعبیر ابقراطک
کلامنده واقع اولمشدر و بعض اوقاتده واقع اولورکه انسانه سکته اصابت
ایدر و اول مسکوت میتدن فرق اولنماز و انده تنفس و احساس اولنمز و حیاته
دلالت ایدر بر علامت اولماز و بعده سکته سی زائل اولوب بلا علت اوزره و افاقت
تعیش ایدر و بنم بو حال اوزره اولان چوق کسنه لر کوردک که انلرده نفسلری بر نسنه
ظهور ایلمز ایدی و بنضلری تمام سقوط ایله ساقط ایدی بعده صحت بولوب تعیش
ایلدیلر و بکا ظاهر که بونک وجهی بودر که اول حالت اوزره اولان مسکونلرک حار غریزیلرک
ترویحه احتیاجی شدید دکلدر و بخار دخانی ایله طرد و دفعه تنفس عظیمه و نفس
کثیره احتیاج یوقدر اول مسکونه برد عارض اولملغله بو احتیاج و تنفع اولور بعض
اطبا قتنده محجوب اولورکه موتی و حیاتی تمیز ممکن اولمیه موتی دفن اولنمایه
حالی متبین اولنجه قدر بو آنک حالی انجق تیش ایکی ساعتده متبین اولور
و اکثر حالده سکته فالج مرضنه انتقال ایدر و اکه منحل اولور انیکیچون که سکته نک
ماده سی جمیعا دفعه طبیعت عاجز اولور و او وقتده ماده بر جانبه دفع ایدوب
فالج حادث اولور و سکته ده اولان سده بطون دماغک جمیعنه شامل اولوب
زیرا سده باکثر بطن موخرده اولسه سکته عارضه اولان کمسنه نک مقدم راسنده
و بو زیدنه اولان حس باطل اولماز در و فاضل ابقراط دیدیکیم بر کمسنه یه حال صحتنده
بغته باشنه اغری حادث اولوب بعده مسکوت اولور ایسه اول کمسنه قبل السابع یعنی قبل الیوم السابع
هلاک اولور مکر آکه حما عارض اوله اول دخی امید اولور که حما ایله فضله تحلل ایدوب سکته زائل اوله

دماغنه یا اکثر بطن موخره مخصوص اولمان

ومعلوم بیوریله که سکته نک سببی و بلغمی و تدبیری رطب اولنلره عارض اولور
وخصوصا اول مرطوبلرک رطوبتلری معیشتنده برودت غالب اولدقده اکثر مزاجی حار و
یابس اولنلده سکته اصابت ایدر انیسی انک امری و حالی و شانی صعوبتلو اولور
زیرا سکته مرضنک مزاجی ایله مزاج حار و یابس اولان کمسنه نک مزاجلری مضاده
اولورلر و مرض مضادینه عارض اولمق جهل سببک قوتی ایله اولور و مزاجه بعید و قوی
اولان سببی مریضک تحملی اولماز و حرارتلرله سکته نادرا واقع اولور فالج مرضی اولان
کمسنه نک ماده سی بر شقی یا ایلوب ایکی جانبنه منبسط اولمسی اول ماده فالجه
سکته احداث ایدر و تحقیق سکته نک ماده سی منقبضه اولوب ایکی جانبنه منبسط
اولان مواد جانب واحدده اولسه اول ماده فالج احداث ایدر و سکته نک و سکته
سببنک اکثری ایکی بطن موخرده اولور و اکثر سکته ایله حما اولور ایسه اول بطنلرده
اولان ورم اولدیغنه دلالت ایدر و بعض کره اولور که دم سوداوی سبب کثیرا اولان اشخاص
فصدکه محتاج اولوب دماء کثیره ایله اخراج ایدوب انتفاع ایدرلر
ولکن بنده عقبا کرلنه یعنی اول مصحه اخرامرلرینه سکته و سکته مختلف
امراضنه واقع اولور **الاستعداد للسکته الرائه** ادویه حاده تناول
سکته حدوثنی تعجیل ایدر انکیچون که بدنده اولان سکته موادینک توانی
و تکاسل اوزره اولنلرینه حرکته تعجیل ایدر و دوار یا بلند دوار سکته یی
منذر اولدر تعجیلا که یلدیردک اول موضعنه تعرف ایله **العلامات**
سکته ایله سباتک برقاج وجهله فرقی واردر ۱ مسکوتک غطیطی اولور
و نفسنده آفت اولور مسبوتده بو حالتلر اولماز ۲ مسبوت نوم ثقیل
ایله ابتدا ایدوب تدریج ایله سباته وارر اما مسکوتده سکته دفعه اولور
۳ سکته عارض کمسنه ده اکثر حالده سکته دن مقدم صداع و اوداج طمرلرنده ک
اولان

اسهال

(نوم ثقیل)
انتفاخ و دوار و تشدد و ظلمت بصر و جمیعا بدنده اختلاج و ضعیف اسنان
و ثقل و کسل و اکثر حالده بولنلرده انجا دیتر و تسودر [illegible] تشاری [illegible]
[illegible] سوب اولور اما اذی و ضربه و سقطه دن و یاخود عضو اخره مشارکتدن
ایلیو حادث اولان سکته یه کرادا بیانی و انان اصولله سن تعرف ایدرب
بیلورسن اما ورم حسبیله اولان سکته حما دن خالی اولماز حما اول نوع
سکته یه دلالت ایدر و کذلک ورم علامتلرینک تقدمی دخی دلالت ایدر
و ماده دمله اولان سکته یه کرکنی امور و ایدن علامات دم دلالت ایدر
و یوزر و کوزلرک حمرتی اولور و اوداج و بوینده اولان سائر طمرلرده تمدد
و امتلا اولور و چوق فصد اولنمق دخی دلالت ایدر و سکته نک عروضندن
مقدم دخی مولدا اولان اغذیه تناولی دخی دلالت ایدر و اما سکته نک ماده سی
بلغم اولدیغنه سحنه و کوزلرک لونی و ضیا شمله یا تشلق اولمق و بوتلری
علامات بلغمک وجودنه دلالت ایدر و اطبانک قولی اوزره پیر و شیخ اولنلره
دوار لازم و یاخود دوار متکرر عارض اولسه سکته یی جدا انذار ایدر
المعالجات سبب خارجیدن عارض اوله نک علاجی اول سببک دینک
تدبیری ایله اولور و عضو اخر مشارکت ایله اولان سکته نک علاجی اول عضو
مشارکه قانونه سنک بیلدیکی معالجه ایله اولور و دمدن اولان سکته نک
معالجه سی و تدبیری سکته نک اصابتی وقتنده فصد ایدوب دم کثیر اساله و
اخراج ایتمکله اولور زیرا دم کثیرک [illegible] ایله فی الحال افاقت کلور
و فصددن صکره بیلدیکک حقنه لر ایله احتقان اولنور اول حقنه ایله مواد
باشدن اسفله منجذب اولور و تدبیری بعض ماکولاته تلطیف اولنور و علاج
جلاب و ماء شعیر رقیق و ماء الجبنه فصد اولنور و دماغ تقویه ایدن شموم قوتلادیلور

ولکن دماغ بیلدیکلک مسخنات ایله تسخین اولنمز واما ماده بلغمیه حاد
اولان سکته نک معالجه سی اکر بلغم ایله علامات دم موجود ایسه بنه فصد
اولنور وبعده حقنه قویه ایله احتقان اولنور وشیافات قویه ایله تحلیل
اولنور واول شیافات که صموغ وبقر مرارهسی وبعده مسهل سقی اولنور اکر مسهل
نفوذ ایدمیب بوغازندن کچر ایسه مسکوته سقیه اعتماد اولنه حبوبندن
اولورا وفربیون حبی وبونلرکبی صکره مسکوتک باشنه کمادات مسخنه
وضع اولنمغه الکباب واصرار اولنور واول ماء مطبوخ ایله تنطیله که
اولنورکه انده طودقلی وتی وشیح ومرزنجوش وابخ قاونی یپراغی وفودنج
وحاشا وزوفا واکلیل الملک وسعتر وقیصوم مثللو حشایش مسخنه
طبخ اولنمش اوله وکذلک اول ادهان ایله باشی تسخین اولنورکه انلرده
ذکر اولنان حشایش قوتی اوله اول دهن سذاب ایله خصوصا باشی طلا اولنورکه
اول دهنده ایچنه عاقرقرحا وجندبیدستر وجاوشیر وقنه فتق وادخال
اولنمش اوله واول مسکوتک جمیعا بدنی کبریت ایله مخلوط اولان زیت
ایله یاغلنور واکر باشنه وضع اولنان کمادات قرنفل وهال وبباسه داخل اولنمق لازمدر
وجوزبوا وحب الغار کبی اکیدن متخذ اولور ایسه صواب علاج راست
اولور وایا قلرده مسخن حار اولان دهن ایله وماء حار ایله دلک اولنور
وخرزات ظهرینه وزنبق ایله غمز اولنور واصل نخاع اوزره یعنی نخاعک
بتدیکی محله خردل وسکبینج وجندبیدستر وفربیون وضع اولنور
ومسکوته حبی اولان ادهادندر فقاء حمار دهنی وسذاب واسقیل سرکه سیله
انلر زیت ایله اتخاذ اولنمش اوله وانک اتخاذی ایکی وجهله اولور اکر اول عتیق
ادویه لر تازه وطریه اولور ایسه زیت عتیقک ایچنه قرق کون مقدار نقوع

قیلنور

اسقیلنک
اولنور
قیلنور ویاخود زیت عتیق ایچنده اول ادویه طبخ مثلا دنیلن بر قسط اخرو
ایکی وقیه اخزا اولنوب اسقیل نقی ایدنجه قدر طبخ اولنور وکذلک عاقر
قرحا دهنی دخی بو ایکی وجه اوزره اولور طریسی نعناع طریله ایله وعتیقی طبخ طریق
ایله اولور [illegible] ومسکوته فتق دهنی استعمال اولنسه کرکدرکه اول دهنی
شمع ایله تخلیط اولنه یعنی قیرمیکینه طلا اولنه یقله اول دهنلر اقوب سیلان
ایلمسون ایچون ولا بدکه اولورکه بمرتبه اولام رخانک ضعف ایله ابتدا
اولنه اکر اندن نجاح حاصل اولورسه فبها واکر نجاح حاصل اولمیوب دفعه
اخری مروخ استعماله حاجت قالور ایسه اول زمان مروخ قوی استعمال
اولنوب قوتی استعماله تدرج ایله اوله وحقنه مثللو مستفرغات ایله
استفراغدن صکره بورننه کندس وفربیون ایلمک وسعوطات قویه ده
وادهان قویه استعمال ایتمکده باس یوقدر وبینه خربق قزدیروب
[illegible] باشنی حاذینه وضع ایتمکده وسنک بیلدیکل ضمادات تحللیه
[illegible] استعمال ایلمکده دخی باس یوقدر وبر یکلی دهن سوسن ویاخود
زیت ایله یاغلنوب مسکوتک بوغازینه ادخال ایلمک ایله تقییٔه تحیکی
اولور ایسه قی ایتدرلمک نافعدر خصوصا فم معده ده امتلا اولدیغی
حدس اولنور ایسه نفع زیاده اولور وکذلک سکته یه تحمه تقدم ایلدی
ایسه بینه نفع زیاده اولور ومسکوته قیئلن فائده اخوه حاصل غذیدا
اولور اول فائده بو درکه سکته سی بارده اولنلرک باشلرینی متنوع وتحلف ایله ویاخود طریه
قی تسخین ایدر وواجب اولورکه مسکوتک حلقی دیاق ومسهل ولان ادویه
ایله اخراج اولنه زیرا ریاحی اخراج ایله علیله خفت کلور وبعض کره ذکر
سابق شعوطی کره ادخال ندسعت اولنور دیشلری بربرینه افساد ایلسون ایچون

وتحت مسكوت مقداردينى تنقية اولنسه ولجبه اولوركه اكه ماء سذاب
ايله مطبوخ اولان دهن خروع ماء اصول ايله بهر يوم ايكى درهم سقى اولنه
آنى سفيده ترتيج اولنوب ايكى درهم اوزره آز آز زياده اولينه رق
بهر يوم بش درهم سقى اولنه وبعد الاستفراغ ممكن اولور ايسه ترياق
ومثروديطوس دن وكذلك شليثا وانقرديا وسجرنيا وبونلر
موكبده والردن بندقه مقدارى وجور ايله بوغازينه ادخال اولنه وبالبطن
بعض ادويه مفرده لوحيحه جندبيدستر دن برمثقال مقدارى ماء عسل ايله
وسكنجبين عسلى ايله سقى اولنه وباقلاة مقدارى سكبينج سقى اولنه
وآنلرك شوايلرى ماء عسل ساذج اوله وحاجت سر ايدر ايسه افاويه
ايله مربى ماء عسل شرب ايليه وتحت عليله خفت مشاهده اولنور ايسه
اكه غرغرات وعطوسات وبريلور وقفاس ونقره سر اوزره بشرط
وبلا شرط بحجب الاقتضا محاجم وضع اولنور وادراجيح ايله بعض ما انحلله
قيلنمق ايله رياضت ايتديريلور واوج هفته دن صكره استحمام ايتديريلوب
حمام كوننده ادهان مسخنه ايله تمريخ اولنور وتقبيه وتنقيه كليه دن
صكره انلره غرغرات نافعه دن اولور حاشا وفوتنج وسعتر وزوفا و
بونلر امثالى ادويه لرك طبيخ كه سركه ايله طبخ اولنوب عسل ده خلط اولنمش
اوله وكذلك ماء السلق ايلكده غرغره اولنوركه انده عاقرقرحا وميويزج
وحاشا وسماق طبخ اولنمش اوله وبومذكورلردن اقوى اولور فلافل
ودارفلفل وزنجبيل وميويزج وبورق وورد وسماق اخذ اولنوب
دق اولنه وميبختج ايله معجون قيلنوب انلره شيافات اتخاذ اولنه
واستعمالى مضغ ايله ويا اولنور خود طبيخ زوفا مع المصطكى ايله اولياه
اولنمق

غرغره

بلغ

غرغره اولنور وبومذكوره منفعتده قريب اولور فلفل ودارفلفل وخردل
وفوتنج اخذ اولنوب شياف سماق كبى معجون قيلنديقده صكره منوال محرر
اوزره استعمال اولنه وسكوته نافع مصنوعاتدن اولور فوتنج وميويزج
وفلفل ومرزنجوش وخردل امثالى نسنه لر بومذكورلر مجموعه ومنفرده
استعمال اولنور ومجموعه استعمال لرى انلرك تركيبنه ورد وسماق خلط
اولنمق لازم اولور اكيرك بوبابده منفعتى اولوب تأثيرى قوى اولور
واصحاب سكته بيدا دواجى مقويه ولان ادهان حاره ايله
ترهينك نفعى اولور زيرا بودهنلر اعصابده اولان ادواحى تقويه
ايدرلر ووجوه اعصابده نفوذيده ايدوب بلا عنف اعصابده اولان فضوله
تحليل ايدرلر اول ادهان حاره دهن سوسن وبعده مرزنجوش
دهنى وبابادينه وشبت واذخر دهنلريدر وخصوصا بودهنلر ايله
باشى ترهيننده نفع زياده در دوام دراسنده تقويل واعتماد بودهنلره در
وخصوصا اول ادهان حاره زوفا وسعتر وفودنج وحاشا امثالى
ادويه نك اخذ اولنمش اوله واسكته اصحابنك تغذيه سى اصحاب
صرعك تغذيه سندن الطف قيلنور واصوب اولان سكوتك
صباح ايله عراسى يالكز خبزه قصر اولنه وخبز ايله قورالنجى انلره
غذاء جيد اولور وطعام اوزره شرب ايلمك انلره اضر اشيادر وتحت
انلرك حرارت غريزيه لرى انغاش اولنمق مراد اولنسه طعامدن مقدم
رياضت خفيفه ايدوب اعضاء سى توخنه لرينه حركت خفيفه ايله تحريك
ايلكده باس يوقدر وتحت طعام تناول ايليسه لر سرعت ايله انلر اوينميه لر
بلكه بيد يكى طعام فم معده ده قعر معده يه نزول ايدوب هضم اولنجه قدر اوقويه صبر ايلييه لر

وانلر سهرده در قلیه لر زیراد ماغه سهر اعیا احرارت ایدر واغذیه سینك
بخارات غیر منهضمه لرینی تحلیل ایلر وهضمی مانع اولمغله حسبله بر قوم انلره
مستحب قیلدیلر شعیر مرحمك ایله و زبیب و بادم مغز ایجی انلره موافق
انفالدر اولورکاه تینکاه آنی جرز ایدروب اتینولر و شراب حدیث
کثرت فضولی حسبیله انلره موافق اولماز وکذلك شراب عتیق دخی موافق
اولماز شراب عتیق سریعا دماغه نفوذ و دماغ سریعا دولر ردیغ ایجون
وسکنه اصحابینه موافق اولان شراب بینیه اولان شرابدر که اول
شرابك حدیث اولوروننه عتیق اولور بینهاده متوسطه در و مسلوته محموع
قجن جماع اصابت ایلسه انك امرینی تمش ایکی ساعت مقدار توقف اولنور
زیرا انك حالی بحران حسم ایلیم اولمق احتمالی وار در و بحرانده اولان اهمال
یمنش ایکی ساعت بالغ اولمق کرکدر واول وقتك مرورنده صکره ظاهر
اولورکه اول جماع ورم وعفونت حسبیله بحران ایله دکلدر اول سکوتدن
هلاکی ظاهر اولور ومعلوم بیورلیه که سکته وفالج مرضلرنده اول مرضلر
حسبیله مجاری زیاده تضیق ایدروب طار اولور وقریب اولورکه انلر دخی بیلی
مسهله اول مرضلری رافع اولن مواد مجاریلك طار لیغندن اخراجه قادر
اولمیه وطبیبه واجب اولورکه معالجه ده عنف ایلمیه بلکه نظورینی تاعم
ایدروب مواد رافعی تدریج ایله ورفقله اخراج ایلیه
کتاب ثالث فنونلر
فن ثانی اعصابك امراضی ومعالجاتی بیاننده اولوب بر مقاله به مختصر و فصوله
مشتمل قیلندی اولکی فصل
سکه لرك مرضلر بیاننده وشن عصبك
منشائی واعصابك توزعی واشکالی وطبعلرینی و تشریحی تواقدم تعرف
ایلیوب بیلدك وامامراضك بیانی بودرکه اعصابك امراض مزاجیه والیه

والخلال

والخلال الفرد المشترك اشبو اجناس امراضلری اوج جنس دخی عارض اولور
واول امراض حسبیله اعصابك افعال طبیعیه وحسیه وحرکه سنده
آفت ظاهر اولور وحرکات عنیفه نك اعصابه علل احداثنده مدخل
عظیمی اولور وسائر اسبابدن قوی سبب اولور زیرا اعصاب حرکت
آلاتیدر وافعالك عنیف اولمسی لامحاله آلاتی استعمال اشتداد
ایله اولور واشتداد استعمال عصبه وهن ویروب مرضنه موجب
اولور وحرکت عنیفه حبلی تمدید واغزنه لرد وقع اولور وسائر
قوت عزیلی وعصور وقبض اولنرایله اولور واعصابك احوالنده
استه لال احتی حرکت افعالنده اخذ اولنور وعصبك مسنك لین
وجفود ملمسنده صلابت ایله احوالی بیلینور ودماغك وفقارك مشارکتی
ایله دخی اعصابك احوالی بیلینور واوجاعدن وعصب مخصوص مواد دن
دخی بیلنور واحوال دماغه دلالت ایدن علاماتك اکثری افعالك تضورنی
وملمسدك کیفیتی اولور وقجن امراض عصبدن برمرضده اشکال اولنسه
اول مرض رطب میدر و یا خود یابس میدر بیلمنسه انك طریق تعرفی
بودرکه اول مرض اول عضوده نه کیفیت ورزه عارض اولدیغنه تامل
اولنور اکر دفعه عارض اولدر ایسه رطوبتدندر اشتباه اولمز
وکذلك اول اشکال اولنان عصب ترهلی اولنور اکر سرعت ایله
عصبه دخی نشف ایروب ایجر ایسه مرضك یابس اولدیغنده
شك اولمز اکر اول عضوده حرارت غریبه یوغیسه ومزاج عصبك
تبدیل ایدن اسبابك جمله سندن افضل اولان بعد التنقیه ریاضت
ایتدرمك اولور ولکن هر عضوه کورکونه ریاضت اولوربا بنده تعرف اولندیغی اوزره

ثنا واثالکی
کلام مجمل
عصبك

وواجب اولور که مبدلات مزاجنی وریاضاتنی ارفق ایله باشلیوب
تدریج ایله قوتیه انتقال اولنه واعصابی تنقیه ده ومزاجنی تبدیلده
اولان علاج بو وجهله درکه امراض اعصابده اکثر حالده استفراغه
وعصبده موادی جمیعا اخراجه محتاج اولان مرض ماده کثیر بارده اولان
مرضلردر ومواد بارده نک مستفرغاتی شحم حنظل وخربق مثللو قوی
ادویه لردر وخصوصا خربق ابیض ایله قوصدیرمق موادی زیاده
اخراج ایدر وکذلك اوفربیون واشج وسکبینج وسائر صموغ قویه
وایارجات کبار مواد بارده یی اخراج ایدن ادویه قویه دن اولور
ومواد بارده نک استفراغ لطیفی ایله حمام یابس وریاضت معتدله استفراغ
ایدر واعصابك مزاجنی استبدال ایدنلر باب الدماغده ذکر اولنان مبدلات
مزاجدر وخصوصا انلرك بعضیله دهن ویاخود دهنیت اولان ادویه یرك
تبدیل مزاجده اثری اکثر اولور وعصب رطبه تحمیم استعمال اولنور ایسه
استعماله الیق اولان شحوم سباع وادهان حاره نك طور تلری مثلا
دنبك ودهن کتان ذکر عنبر وطورتی اولور زیرا بونلر اعصاب مرضلرینه
موافق وعصبه اولان صلابتی ملایم اولور وقسط وجند بیدستر
دهنلرینك اعصابه اختصاص زیاده اولور وبونلردن صکره انطلاه
استعمال اولنور ولکن نطولات وعصارات عصبیك تبدیل مزاجی
ایچون استعمال اولنور ایسه جدا قوتیه اولمق واجب اولور وبونلرك
تنفیذ ایچون مسامات تفتیحده مبالغه ایله تدبیر اولنمق واجب
اولور سکزنجی فصل مزاجلرینی اصلاح بیاننده در ومزاج عصبی اصلاح ایله
اکثر حالده حاجت ادویه حاره یه اولور ضماد خردل وتقسا وضماد

معتدل

صمغدر

زحمت

زحمت مثللو وکذلك اوجاع مفاصلده برنم وصف ایدجکمز اوزره اولذیت
عصبك مزاجنی تبدیل ایدر انك ایچون دلکو طبخ اولمش ولد عصبتنده
سوء مزاج اولنلر صنوبر صمغندن جدا انتفاع ایدرلر ومعلوم بیوریله
که امراض اعصابك معالجاتنده موخود دماغ جانبنه قصد اولنوب
اواجانبه ... تربایق اولنور لکن موقوف اولان عصب یوزده اولان عصبلر
اولور ایسه موخود دماغ عضو عنایت ایلمك اقتضا ایتمز بس موخر
دماغ جانبنه صرف عنا اولندیقده صکره ...
محرکی اولان عصبك مبدئنه عنایت اولنور واعصابه نافعه
... مضرتی اولور وانلرك بعضلرینی بیان اولنور واحلرده بیان ایلدك
واعصابه ادویه نك منفعتی ومضرتی اعضابه مخصوص بعض حالکن
ومرضو فقتل ... مثلا دو اعصبك تمردنر ویاخود
استرخاسنه نافع اولور ایسه اکر اعصابه نافع دوادر دیرز وکذلك
اول مرضلره مضر اولور ایسه اکر اعصابه ضار ومضاددر دیرز زیرا ادو
استرخا اعصابه مخصوص بر مقدار مشروبات وسقیاتله اعصابی تقویه
ایدر وج مربی وجندبیدستر وصنوبر حبنك لبی ومشوردو شانك
دماغو سینیه واسطو خودوس درر بونلرك اعصابه خاصیتی واردر وبونلرك
مقدار شربتی کل یوم بر درهم مقداری اولور بونلر تحت اتخاذ اولنغله استعمال
اولنور ویاخود دستو ابیل ایله استعمال اولنور وموقف اعصابه اولنره
صولرك اوفق ماء مطر اولور وریاضت معتدله نك منفعتی اولور
واعصابه مضر اولنلردن بری جماع مفرط وکثرت امتلا اوزره اولان
وماء بارد ثلوجات ویاخود کثیر اشربه وسکر ومشراب کثیر شرب ایله

عضو موقوفك

زيرا شو ايلك لذع شديدا ولد يغلبي ما عدا شراب خليتّه استحاله
ايدوب اعصابي تربيا ايدر وكذلك هر حامض اولان و نافخ و بقوة
مبرّد اولان اشيالر اعصابه مضره اولور و فصدن كثيره مضر در
بيلمز مراد ايدر كه بو فصلده عصبه مضرلرندن مزاجي فسد در اوله — مقاله ده
مرضلري ذكر ايديوز اما اعصابك اورامليني و قرحه لريني بو كتاب
ثالثده تعقيب ايدن كتابده ابجه تاخير ايلرز و معلوم بيعوريلكه
ماء بارد اعصابه مضر اولور زيرا عصبه ماء باردك تبريدي
حسيله جوهرينه تداخل ايدن رطوباتي هضمدن عاجز اولور
واول رطوبات خلط خامه منقلب اولور اكه متناسب امراضه
مادّه فاعله اولور و معلوم بيعوريلكه اعصابي غاريقون حقوق
ومسخن و منقّي اولور و غاريقونك بو حالاتي بوندن اقدم سنك
معلوم ملك اولدي **ايكنجي فصل في الفالج والاسترخا** بعض — فالج و استرخا بياننده در
كره فالج قول مطلق ايله استعمال اولنور و بعض كره قول مخصوص
محقق ايله استعمال اولنور اما مذهب مطلق اوزره استعمال اولنه
لفظ فالج استرخانك دلالت ايلديكي معنايه دلالت ايدر نتكيم استرخا — طولا
عضو واحده اولان آفته و شق واحده عموم اولان آفته اطلاق اولنديغي
كبي كذلك فالج قول مطلق ايله اول ايكي نوع آفتدن هر برينه اطلاق
اولنور اما فالج مخصوص اول استرخادركه بدنك طولا شق واحدنه
اصابت ايدر اول دخي ايكي صنف اولور برنده استرخا دفعه دن
بدء ايدوب شق واحده قدمه وارنجه قدر شمولي اولور و بو صنفه بكثر
ويوز صحيح اولور و صنف اخرده استرخا باشدن ابتدا ايدوب عنق الى

الى القدم

قال الجوهري وقد فلج الرجل فهو مفلوج قال ابن دريد لانه ذهب نصفه ثم قال و فلجت الشيء بينهم اذا قسمته
افلجه بالكسر فلجا اذا قسمته ثم قال و فلجت الشيء فلجين اي شققته نصفين و لا اقتال
ذلك قال في القانون فان الفالج قد يشير في لغتهم الى الشق و تنصيف منه

الى القدم شق واحدي طولا استيعاب اولور و لغة عربده يازيلين فالج
تفسيرنده اكلتيلدوكي فالج بو معنايه يعني صنف ثانيه يه خاص اوله
و نجن فالج قول مطلق ايله اخذ اولنوب مطلقا استرخا معناسنده
استعمال اولنسه استرخا ايكي شقه جميعا عام اولوب لكن باش
سلامت اوزره اولان استرخا هو فالجك اصنافندن اولور لكن — بو صورتده
باش سليم اولمسه سكتيه اولور قول مطلق ايله هو اكه فالج اطلاق
و استعمال اولنمز و كذلك ترياري بمقله اولان استرخاده هو قول
مطلق ايله فالج ديينلور سنك معلوم كدركه فالج آفتدر اصابت
ايلديكي عضوده حس و حركت باطل اولور و آنلرك بطلاني حس
و حركت قوه لرينك حامل اولان ارواح محتبس اولوب اعضايه عدم
نفوذندن حسيله اولور و يا خود ارواح مذكوره اعضايه نفوذ ايدر
ولكن عضونك مزاج فاسد اولمغله اول ايكي قوه لرك اندن تاثير اولماز
و عضو اول قوه لرك فعلن قبول ايلمز بناء عليه حس و حركت [illegible]
باطل اولور پس مزاج عضونك فسادي يه حرارتندن و يا خود برودتندن
و يا خود رطوبت و يبوستك برندن اولور و لايق اولان بودر كه
مزاج حار فاسد قوه حاسّه يه تاثيردن منع ايلميه لكن حرارت
غايت بالغ اولورايسه اول وقتده اول مزاج فاسد حار حس عضوي
منع ايدر و بو دعوايه شهادت ايدركه ذبول اصحابنيك كذلك مرقوقلرده
حرارت حسيله فساد مزاج موجود ايكن حسلري باطل اولمز — و حركتلري
و يبوستدن عارض اولان فساد مزاج هو حكمده مزاج حار فاسد حكمه
كيرمكه قريب اولور ملكه عضوي حس و حركتدن منع ايدن برودت — ايله اولان مزاج فاسد و رطوبت

اولور و يا خود

وبرودت ورطوبتك بوتأثيرى تعبيد دكلدر زيرا برودت ده وحل ضدى اولمغله
دو تحتز برايدر وكذلك عضوك رطوبت بلادتنه مهيا ومستعد قيلمق تعبيد
اولماز اينكيجون بلا ماده عضوه اصابت ايلن برودت ورطوبت
حس وحركت اسبابندن عد اولنور لكن بو وجهله اولان فالجك معالجه سى
سهولتلى اولور وتسخين ايله زائل اولور وطن اولنان بودركه برودت ورطوبة
سادجه ايله حادث اولان فالج آلتى يدينه ويا خود شق واحده عام
اولماز بلكه اول سبب ايله عارض اولان فالج عضو واحده عارض اولور
وطن اولنان بودركه اكثر ابدانده عام اولان فالجك سببى روحك احتباس
جبل ايله اولور وروحك احتباسى مجارى روحك انسدادى
ايله وكذلك اعضايه سالك اولان مجارينك ومسامات ومنافذك
سيف متللوالت ايله وسائر وجهله اولان تفرق اتصالى اولور وانسداد
وجوهيله عارض اولوركه مسامات ومنافذك انقباضى اولوب مجاويف
فالمملو اولور ويا خود اول مساكلرده سدا اولوب عضوه روحك
وصولنه سبيل مسدود اولمغله اولور ويا خود ايكيسى جميعا بولنمغله
اولور ورم حسيله اولان فالجك سبب ايكي امردن جامع اولور
واسترخانك سببى فاعليسى روحك اعضادن انقطاعى وانقطاع
روح يه مساملك قبضنله ويا خود امتلاسيله ويا خود ورملر
زي يا خود اخلال ردعن اولور ومسامانك انقباضى خارجده بر رابطى
عضو اولور ده باطنى حال اولوب بعض باغچو زلديكله اول آفت زائل اولور ومسامانك
انقباضى بعض كره ضربه وسقطه ايله اولان انضغاط شديدن اولور

وفقرات

وفقرات ظهر منكسر اولوب جهت يمنايه ويا خود يسرايه فقره منكسره
ميلندن عارض اولان انضغاط ايله مجاريده انسداد اولور
اكر فقره منكسره جهت يمنايه ويا خود يسرايه مائل اولميوب
الحق ميلى قدامه ويا خود خلفه اولور ايسه انگ استرخا
وفالج عارض اولماز بلكه اندن عارض اولان آفت تمدد اولور
وبعض كره جوهر عضوده غلظ وكثافت اولدينغدن مسام
منقبض اولور اما امتلا ايله اولان انسداد رطب سيال اولان
موادد اولور زيرا اول مواد اعصابده مجتمع اولوب الياف فندك
اراليننده دخول ايدوب مجارى روحى كليا سد ايدر ويا خود
اعصابك مبادينى ويا خود شعبه لرندن اول مواد سيالك
سدلرى احداث ايدوب علي التقادير عضوه حس وحركت الصال
ايدن اروحك نفوذى ممكن اولمز واما ورم حسيله اولان
انسداد اعصابك منابتنده ويا خود شعبه لرنده ورم اولوب منافذ
روحى سدا يتمكله اولور اما قطع وتفرق اتصال اكر عصبك طولنده
اولور ايسه اول قطع اعضانك حس وحركتنه مانع اولماز وا
اكر قطع عرضا اولور ايسه اول قطع عصبك واصل اولديغى عضوه
حس وحركتى منع ايدر ومعلوم بيوريله كه دماغك بطون ثلثه سندن
هر بطن ذكر مرور ايلديكي اوزره ايكي قسمه منقسم اولور مثلا بطن
اولك جهت يمنادن بر قسمدر ويسراسنده قسم آخردر وبعض
اول ايكي قسمدن برينه آفت اصابت ايلسه آخرينه اول آفت سارى
اولماز باقي بطنلرده بطن اولك بيدى بو منوال اوزره دماغك

بطون ثلثه سنه هر بر ایکی قسم اولدیغی کبی نخاعک ایکی قسم
اولور نخاعک صاغ طرفی بر قسم اولور و صول طرفی باشقه قسم
اولور لکن نخاعک بو وجه اوزره انقسامی خفیدر بطونک انقسامی
کبی حسده ظاهر اولمز و نخاعک انقسامنه دلالت ایدن نخاع بطن
مؤخر دماغک ایکی قسمندن نابت اولوغی و بعیدا اولماز کم هر نه قدر
نخاعک انقسامی بحسب ظاهر اولماز ایسه جبلتنده اولان احکام
طبیعت نخاعده حق اجرا ایدوب نخاعک صاغ طرفنه آفت اصابت
ایلسه اول آفت صول طرفنه اصابتدن منع ایلیه و کذلک نخاعک صول
طرفنه آفت اصابت ایلسه عند سرایتده صاغه منع ایلیه بو تقریردن
خاطره واقع اولان خلجان مندفع اولور اول خلجانک تقریری بو اولورکه
اعضایه حس و حرکت ایصال ایدن اعصاب نخاعیه در و حس و حرکتک
بطلانی لا محاله نخاعک استرخاسی ایله اولور و نخاعده استرخا
عارض اولدیقده نخاع شئ واحد اولمغله یمیناً سنده و یسراً سنده
نابت اولان اعصاب جمیعا مسترخی اولوب فالج جمیع بدنده
عام اولورو فالجک بر شقه خاص اولان اکثر اصنافی نک وجهی
اولماز و بلا وجه معقول بو صنفک کثرت وقوعی امر عجیب اولور
لکن نخاعک انقسامی ملاحظه اولندیقده بو استغراب زائل
اولور زیرا نخاعده متوجه اولان آفتی طبیعتک کلیا دفعی ممکن
اولمدقده اول ایکی قسمدن قنقیسی اضعف و یاخود ماده یه قنقیسی
اقبل اولور ایسه آفتی اول قسمه دفع ایدر و قسم آخر آفتدن
حفظ ایدر و بناء علیه فالج بر شقه مخصوص اولور

وجه ظاهری

طبیعت

وطبیعت

صحیحه

وطبیعت بونده زیاده دقیق اولنه نسنه لر یادن خالقها فرق
و تمییز ایدر و معلوم بیوریله که چوق کره اولور که مواد رطبه بدنده
اطرافه مندفع اولور بدنده حرارت مستولیه و غالبه اولمغ تحلیله
و یاخود اول مواد رطبه خوف و فزع و غضب و لذت و غمدن زیاده
مخافضه و مفاجئه وقوعه سبب مفاجاة حرکت ایتمکله اولور
و معلوم بیوریله که اگر آفت و فالجی فاعل اولان ماده بطون
دماغک بر بطنینده بر شقنده اولور ایسه بدنک شق واحدنده
و وجهک شقنده عام اولور و کذلک ماده شق واحد اصابت ایلک اولا
مجاریله اولور ایسه بینه اول شقده و شق وجهده عموما فالج اولور
و اگر ماده مذکوره بطون دماغک بوینک ایکی شقنده و یاخود بدنک
ایکی شقنده مجاریسنده اولور ایسه اول ماده نک آفتی سکته اولور
و اگر ماده و آفت نخاعک منبتنده اولور ایسه بدنک کلیسی مفلوج
اولور لکن اعضاء وجهده سلامت اولور و مع هذا باشک جلدنه سنه
خدر عارض اولور و اگر حس نفوذ ایلمز زیرا باشنه اولان جلده حس
کلوردن عصب رقبه دن گلور و صورت مذکوره ده رقبه دن نابت اولان
اعصاب مؤفه اولور و اگر ماده منبت نخاعک بر شقنده اولور ایسه
بدنده اول شقده فالجک عموم اولور و لکن یینه وجه سالم اولور و اگر نخاع منبتنده
بالجمله مسترخی و یاخود نخاعک شق واحدی مسترخی اولدیغی حالده
نزول ایلسه اول نخاعده نابت اولان عصب فوق عضوه واصل
اولور ایسه اول عضو مفلوج اولور و اگر مسترخی منبتنده نازل
اولان نخاع اوله بو سبب ازواجک بر مسترخیا نازل اولور ایسه

اول عصبلرک جمله‌سی و اکثری مسترخی اولیجق تحرک اولدیغی عضوک
جمله‌سی و معظمنک حرکتی باطل اولور و اگر نصفی مسترخی اولسه تحرک
اولدیغی عضوک نصفنک حرکتی باطل اولور و نصفنک نقصان
اولان اجزاسی مسترخی اولورسه عضوک حرکتنک بطلانی
نصفنده ناقص اولور بو وجوهده آفتک ماده‌سی بلغمدر و یاخود انحلال
فرد ایله و یاخود ورم ایله عروض علی السویه اولور و فالجک اصنافندن
بر صنفی دخی واردر که اول صنف قولنجک بحرانی اولور و جوق فالجک بو
صنفنده حس باطل اولماز بلکه علی حاله باقی قالور زیرا بو صنفده ماده
مفلجه اعصاب حرکتده اولور و اعصاب حس سلیمه قالور اطباء اقدمین
ذکر ایلدیلر که سنین ماضیه‌دن برنده قولنج عام واقع اولوب اکثر ناس
اندن هلاک اولدیلر و انلردن نجات بولنلر فالج مرضنه انتقال ایله نجات
بولدیلر و ظن اولنور که اول نجات بولنلرک طبیعتلری قولنجک موادی
امعادن خارجه دفع ایلدی و اول مواد مدفوعه داخل عروقده غلظتی
حسبیله نفوذ ایدمیوب اعصابده تثبیت ایلدی و اعصابک منافذنی
لجم ایدوب فالج احداث ایلدی و قولنج بحرانی حسبیله اولان فالجک اکثرنده
آلتی ابله حس باقی اولور و بعض فالج دخی امراض حاده‌نک بحرانی حسبیله
اولور امراض حاده موادی اعصابه انتقال ایدوب فالج عارض اولور
لکن امراض حاده موادنک اعصابه انتقالی اول زمانده اولور که جمن
جهت السن و یاخود من جهت اخری طبیعتده ضعف اولوب امراض حاده
بحرانده موادی جمیعاً استفراغه قادره اولماز و نوا ده ماعده موادی
بقیه‌سی قالور اول بقیه مواد حسبیله زمان انتهادن صکره صداع و ثقل

رأس مثللو موذی باقی قالوب طبیعت اول باقی قلان موذی موادی استفراغ تامه
قادره اولماغله دفع و نقل ایله اعصابه دفع ایدوب فالج احداث ایدر
فالجک اکثر عروض وقتی برد ده و شده شتاده اولور و بعض کره دخی وقت
ربیعده و امتلانک حرکتی وقتنده اولور و بعض کره بلاد جنوبیه سکانلنک
اللیلی یاشی تجاوز ایدنلره و اول مثللولره اصابت ایدر زیرا جنوبیه مزاج
انلرک ذکر شده رطوبت ایله ممتلئه ایدوب باشلرنده‌ن اول رطوبت نوازل
طریق ایله نزول ایتمکله فالج عارض اولور و مفلوجک نبض بطیء متفاوت
اولور و علتی قوتی انهاک و اضعاف ایلسه نبض ضعیف متواتر
اولور و اول نبضک بلا انتظام فتراتی اولور و مفلوجک بولی علی الاکثر
ابیض اولور و بعض کره جداً قرمزی اولور زیرا اول حالتده کبد ضعیف
اولمغله دمی مائیتدن تمییزه قادر اولماز و یاخود عروقده ضعف اولمغله
دم جذبیه قادره کودم مائیت ایله بول طریقنده منصب اولور و یاخود
کبدده و عروقده وجع و یاخود انلره قریب اولان اعضاده مرض
اولمغله بوله حمرت عارض اولور و فالجده بر حالت دخی بعض کره
عارض اولور که مفلوجک سلیم اولان طرفی مشتعل و ملتهب اولور
آتش الجیده اولان نسنه نک التهابنه شوق سلیمک التهابی بالغ اولور
و مفلوج اولان طرفی ثلج ایله مبرد اولان نسنه نک برودتی کبی
بارد اولور و ایکی شقک نبضلری مختلف اولور و شق بارد نبض
ساقط اولور برودتک ایجابی سقوطی حسبیله و برودت بعض کره
شق بارد جانبنده اولان عینک صغرینه موذی اولور و مسترخی
و مفلوج اولان عضولرک لونی کبر اولوب صاردوا و لمانی ایسه

و فالج مثللولر

ضعیف و

اولمیوب

ایلدیکی

ایسه اولماز
و ضمور بعض نحافت

اولفالجه صحت خلافی اورزه اولنمزهر زیاده مأمول اولوروبعض کره
سکته وصرع وقولنج بو مذکورلرك هر برنك انتقال طریقی ایله فالج
عارض اولور وکذلك اختناق رحم ایله وحمیات مزمنه دن بحران طریقی ایله
فالج عارض اولور وفقرات ظهرك زوالندن عارض اولان فالج اکثر حالده
قابل دراما صدمه دن حادث اولان فالجده اکر اعصاب دق شدید
ایله دق اولنوب وازیلمز ایسه بعض کره اول فالجدن برات وصحت
حاصل اولور واکر اعصابه دق افراط اورزه بولنور ایسه اندن برء
رجا اولنمز وفالج صدمات ایله عارض اولوب اول فالجدن برء رجا اولنسه
امرك تدبیرینه قصد ایلمه ابتدا اولنور وبوا قدم سکته نك ماده سی نه کیفیتله
منقبضه اولوب فالجی احداث ایدر و فالجك ماده سی نه کیفیت ایله منبسط
اولنوب اندن سکته عارض اولدیغی بربیان ایلدك العلامات فالجك
حدوثی التواء عصب ایله وباخود سقطه وضربه ایله وباخود سیف
مثللو آلتك قطعی اولور ایسه سببك وقوعی معاینه سی اکه دلالت ایدر
وبعض کره قطع صورتنك سبب خفی اولور عصب غائرده ودریکلها ولمق
حسنی ایله عصبك انقطاعی واحساس اولنمز واول صورتده عصبك انقطاعی
فالجك دفعة حدوثی وتدابیر ومعالجاتك عدم انتفاعی ایله معلوم اولور
وعلاجی قابل اولان فالجك سببی قطع اولماز بلکه قابل معالجات اولان فالج
درملن وورم مثللو سببلردن اولان فالج اولور واکر سبب فالج ورم حار اولور
ایسه اکه تمدد ووجع وحما دلالت ایدر واکر ورم صلب سبب اولور
ایسه اول صلابت ملمسدن معلوم اولور وعصبده حق عقیب لر احساس
اولنور وفالج عارض اولمازدن مقدم وجع اولور زیرا اکثر حالده صلابت ضربه دن
بوبود
ناحوص

رجا اولنه
وباخود التوا وباخود ورملن صکره اولور اما ورم رخوه دن حادث اولان
فالجه استدلال ایلمك مشکل ومشقتلو اولور بعض علامت مخصوصه سی
اولنمغله قطعا معلوم اولماز لکن هر حالده ورم رخوه دن حادث فالج
وجع بیلو دن وخدر دن وحما ولینه دن وحرکات واغذیه جسیله
وجعك زیاده ونقصان اولماسندن خالی اولمز وحدوثی دفعة
اولماز وبو حالاتمذکوره جسیله مفلوج اولان کمسنه تحریك
مراد ایلسه احساس ایدرکه تحریکی مراد اولنان عضونه بعینه برمانع
وارد کرا اول عضو حرکتدن منع ایدر اما رطوبت فاشیه سببیله حادث
اولان فالجك علامتی بودرکه اول مفلوج فالج اولان شقك بالجمله
اعضاسی اول سببله فاشر احساس ایدر واعصابك غلظتی سببیله عارض اولان
فالجك علامتی بودرکه عضو مفلوج قبض اولندیقدن صکره مفلوج
اولان کمسنه اول عضوی بنفسه بسط مراد ایلسه عسرت ایله منبسط
اوله وکذلك کندونك بسطی ممکن اولمیوب اخر کمسنه اول عضو
مقبوضی بسط مراد ایلسه سهولت ایله منبسط اولمیه واسترخا
هم اولمیه وفالج مطلقا اعضاء مفلوجه ملایم اولدیغی کبی اول غلظت
سببیله مفلوج اولان عضو ملایم اولمیه وفالجك ماده سی دم ایله مخلوط
اولور ایسه اکه اوداج طمرلری وسائر طمرلر وکوز ونبضك تمتلئی
اولماسی وذکر متکرره اولان دلائل سائره دلالت ایدر واکر فالجك سببی
رطوبت مجرده اولور ایسه عضوك ابیض اولدیغی وترهل اکه دلالت
ایدر وفالجك حدوثی قولنج وباخود حمیات حاده عقیبنده اولور ایسه
اکه قولنج متقدم وحمیات حاده متقدمه دلالت ایدر واکر فالجك سببی سوء مزاج مفرد بارد

ویاخود مفرد رطب اولور ایسه اول فالج دفعة حادث اولماز واندن فالجك
اصناف سائره سنك علاماتی موجوده اولماز وسبب رطوبت مفرده
اولدیغنه لمس ایله حکم اولنور وکذلك عضووده مؤثره اولان سببلر ایله
حکم اولنور یعنی عضووده یابس اولان دوا استعمالندن منفعت اولوب
رطب اولان دوا انی نفع اولماز ایسه انکله فالجك سببی مفرد رطب اولدیغی
بیلنور اطبا دیدیلر که تحقیق صبینك بولی نك لونی مخضرا اولوب شکل
اولسه اول بول فالجك ویاخود تشنجك حدوثنه انذار ایدر بلغ
واجبدر اولدر که امراض اعصابدن بش عدد مرضده یعنی خدر وتشنج
ورعشه وفالج واختلاجده سنك فصدك مؤخر اسه اوله
وعجله ایدوب بو مرضلرك اوائلنده ادویه قویه استعمال ایلمیه‌سك بلکه اول
ادویه استعمالکی یوم رابعه ویاخود یوم سابعه تاخیر ایلیه اگر علت
قوتیه اولور ایسه اول قوی ادویه‌لر اون دوردنجی کونه تاخیر ایلیه
اما حال ابتداده ذکر اولنان ایامده مقدم ملین ومنضج ومسهل
اولان ادویه‌لرك ملطفاتنه اقتصار ایلیه وحال اشتداده حقن استعمالنده
بأس یوقدر وبو تدبیرلردن مستفرغات قویه ایله استفراغ ایلیه صکره
واما مفلوجیتك غذاسی تدبیری بو درکه علتك اول ظهورنده ایکی ویاخود
اوچ کون مقداری غذاسی ماء شعیر وماء العسل مثللو یه قصر اولنور
واگر قوتی قویه اولوب تحمل ایدر ایسه اون دورت کون مقداری ماء
شعیر وماء عسل ایله اکتفا اولنور واگر مطیقه اولماز ایسه اوچنجی
کوندن صکره طیوردن خفیف اللحم اولانلرك طبرا ایله تغذیه اولنور وسن
اجتهاد واقدام ایله علیلی اجیقدیروب اغذیه یابسه ایله تغذیه ایلکه

ویعله

وتعره چوق زمان صوسز قیوب شدیدا تعطیش ایلمکله حب صنوبرك الیدر ایله
بعده قیوغندن اخراج اولنمش چام فستغی ایله انتقال ایلمك یعنی جرب ایلمك
بالخاصه مفلوجه نفع ویرر ومعلوم بعد ایلمك که مفلوجه صوا الجبن
ایچکلین خیر لیدر زیرا شراب بوادی اعصابه تنفیذ ایدر ومرض تکثیر ایدر
وکذلك شراب کثیر بدنه محض ایدروب سرکه یه استحاله ایدر وسوکه لره
نظو ایله اضر اشیادندر اولور واما النوادن وانضغاطدن حادث اولان
فالجك علاجی بوندن صکره النوا وانضغاطی پابنده یم سکم تعریف وتجرید
ایدجکمز معالجه لردر وضربه وسقطه دن حادث اولان فالجك معالجه
صعوبتلو اولور وعلی ای حال انك معالجه سنده ضربه وسقطه نك
اثر لرینه نحر وتامل اولنور ونظر اولنور که اول ضربه وسقطه فالجه
سبب اولان النوادن وورم رطان ومواددن عضو مفلوجه جذب اولنان
تنقیت احراث ایدروب ایمکله فالج حاصل اولدی وناملله صکره حادث
اولان تنقیس ایسه واسبیلر دفعله واجب اولان معالجه ایله علاج
اولنور وواجب اولور که بو صورتلرك کلیسنده موضع ضربه یه
وکذلك اضر اولان عصبنك مبدئنه ادویه وضع اولنه اما مفلوج عضوك
اولان عضوك کندو اوزره ادویه وضعنك منفعتی اولماز ولازم
اولور که امراض عصبیه ده دوا اعصابك منابتی اوزره وضع اولنه که
ایسه واردواده مقصود عصبه اولان درد دفع اولسون
وکر ایسه دوا ایله ارخا ویاخود عصبه تسخین ومزاجن تعدیل قصد
اولنور هر حالده ادویه منابت اعصابه وضع اولنمسی لازم‌در که
معتد بهاسی اولمز وبعض کره ده عضو مضروبك متورم اولوب

وروانحلال بدنه ایدن عضوك موضع قریبنده محاجم وضعنه احتیاج
اولور اینکیچونکه محاجم موضوعه موضع افتدن دمجهة اخرایه ویاخود
ظاهر بدنه جذب ایدر و فجن علت فالج حقیقی اولسه یعنی نصف
بدنی آفت مستوعب اولور فسیم استرخا اولسه اندهٔ هر بو ذکر
اولنان علاج مشترك ایله معالجه اولنه بقدن صکره واجب اولور که
مواد مفلجه ذکر مرور ایدوب مواد رقیقه یی استفراغ ایدن مستفرغات
ایله بزیم رسمیمز و ذکر و تجدید ایلدیکمز وجه اوزره بلا زیاده ولا نقصان
استفراغ اولنه بو بابده اولان ادویه مستفرغه دنك زیاده نفعلو اولور
فربیون حب وحب بحاز ستانی وحب شیطرج وحب منتن وایارج
هرمس اولور و کذلك خربق ابیض ایله یا الکز و یاخود طوربعصاره سینه
خربق ابیضك قوتنی اخراج ایلدیکدن صکره اول عصاره ده ایلکم عقلو
تقیئه ایدوب قوصدورمغه دخی منفعتی زیاده اولور و جمیعا مقیئات
سائره ایله تقیئه نك منفعتی اولور و بعضی کره مفلوجك معالجه سینه
تدریج اولنوب بر از ایام تریاق قلیل بر دانق سقی اولنور بعده ازر
ازر بودهه و انجق تدریج ایله زیاده اولنور و مقدار درهمدن
تجاوز اولنمز و بعض کره تریاق شمسنی منقشر خلطا اولنور و بعض کره
سکبینج بحاله وجاوشیر بحاله و جندبیدستر بحاله شراب عسل ایله
تناول ایتدیریلور و شونیز و لحوس باقلات مقدار بدر و بونلر بو بابده
زیاده نافعدر و واجب اولور که بو علیلك حقنه قویه ایله احتقان
اولنه و شیافات قویه تحمل اولنه و مواد لر جانب اسفله اماله اولنه
و فقرات ظهر لر ادهان قویه ایله تمریخ اولنه فاول علته نافع اولور

وسکو

علی مره

قلیلت

بغیر وصت بدبرنی

بلع

غیر مرّة ذکر مرور ایدن ادهانه وضمادات محمره دن مروخات حارّه استعمالی نافعدر
خصوصا صاحبی باطل فالجه نفعی کثیر اولور سوسن کوکی حك مروخ ایله تحلیلك
اولنوب استعمال اولنسه تحمیر جیده ادویه حنه اولور و عضلات رقبه
من غیر شرط محاجم وضعنك دخی نفعی اولور اکر وضع محاجم بعد الاستفراغ
اولور ایسه و منفعتی عضلاته تسخینی جهتیله اولور و بعض شروط
قلیله ده محتاج اولور و واجب اولور که عضلاته وضع اولنان محاجمك
دوسی ضیقه اوله و نار کثیره ایله وضع اولنوب مص شدید و عنیف
ایله مص اولنه بقدن صکره سرعت ایله قلع اولنه و محاجم وضعنده
اقتصا ایلدیکده واجب اولور که مواضع کثیره متفرقه ده وضع اولنه
اکر استرخا کثیر و متفرق اولور ایسه اکر استرخا ده کثرت یوغیسه
موضع استرخایه محاجم متعدده مجتمعه وضع اولنه و محاجم وضعندن صکره
صکره موضع محاجم اوزره زفت و صنوبرك صمغی استعمال اولنه
و ضمادات محمره دقیق شیلم ضمادی و سوسن عسل ایله استعمال اولنه
و بو علته ضماد خردل دخی نافعدر و ذکر اولنان ضمادات هر نه قدر ضعیف
اولسه واجب اولور که تجدید و تبدیل اولنه ظاهر بشره یه اول ضمد
د و اخراج ایدوب عضوی فتیزه ارد و عضوده نفاطات ظهور
ایدنجه قدر و شیطرج ضمادی دخی زرکله ضماد دنك فالج علتنه نفعی
عظیم وارد ر و اطبانك اکثری فتیله زرکله ضماد دینی استعمال خردل
و نافیا استعمالندن منع اولور و زفت ضماد دنك دخی منفعتی اولور
علی الخصوص نطرون و کبریت ایله استعمال اولنه و عضو مفلوجی
دنبت ایله و نطرون و میاه کبریتیه ایله و ماء بحر ایله دلك ایلمك دخی نافعدر

ونطولات لطف استعمالي دخى نافعدر وحس ضعيف اولديغى زمان ضماد
فورندك نكايه سى اولور ولكن حسده ضعف جبلي احساس اولنمز واول نكايه — عضوه
افرشدبه وتقربحه مؤدى اولور بس واجب اولور كه ضماد قويدقده نك
بوحالاتنه تحرز وتحذر اولنه وضمادك اثرى حالتنه تأمل اولنه اكر
او ضمادك نفخ وتحميرى جلدى متجاوز اولماز ايسه ضماد تجديد ولعاده اولنور
واكر جلدى متجاوز اولدر ايسه ترك اولنور بعده وضماد تجديد واعاده
اولنمز وجلدى متجاوز اولمديغينك طريق تعرفي بودركه موضع ضماده اصبع
وضع اولنوب غمز لطيف ايله غمز اولنور اكر موضع اصبع بياض اولور ايسه ضمادك
اثرى اولان حمرت جلدى متجاوز اولمديغى بيلنيور واكر اصبع ايله غمز اولنمز قبله
موضع غمزده تحمر ثابت اولوب وحرارت ظاهره اولور ايسه معلوم
اولوركه ضمادك اثرى جلدى تجاوز ايلمشيدر بس واجب اولوركه اول وقت ضمادى رفع
اولنوب ضمادك تأثيرينك بو طريق ايله مقدارى تفحص اولنه وجلدى تجاوز
ايلمدر ايسه ضماد تجديد واعاده اولنه واكر جلدى تعدى وتجاوز ايلدى ايسه
تضميددن فراغت اولنه ومعلوم بيوريله كه مفلوجك بورننه كندى سى
نفخ ايلمك وكوزنك كنديشي بجراسنه جاذر اولان ادويه يى نفخ ايلمك جدا
نافعدر زيرا اول مثللو ادويه نك بورونه نفخى دماغى منقيه ايدر
وعلتك موادينى جهت علتدن صرف ايدر وشراب عتيق قليلا استعمال
جميعا امراض عصبيه نك جدا نافعدر وشرابى كثرت اوزره استعمال اعصابه
اضرار اشيا اولور ومرتاوج نافعدر وكذلك ايارج ايارج مقدارى جندبيدستر
ايله خلط ايلديكدن صكره تدريج ايله سقى ايلمك دخى نافعدر ترد رهمدن بدء
ايدوب آز آز زياده ايدرك اكثر درهمه قدر ارتورمق كركدر وكذلك

ماء الاصول

ماء الاصول ايله دهن خروع سقى اولنمق جدا نافعدر وناسدن بعضيلر
فالج علتنه كل يوم برمثقال ايارجه برمثقال فلفل قاتوب سقى ايلديلر وآنك
ايله اول علتده شفا حاصل اولدر و واجبدر اولوركه بو ادويه لرى شرب ايدن
كمسنه لر صو ايچميه لر حتى معده ده اول دوا باقى اولوب تأثيرى زياده اوله
وبعض كره شرب جابر لوغ مقدارى ترك اولنور اولوركه اول دوا انلرك — مشروب
علي يوم واحد كامل مرورندن صكره اولور وصو ايچلسه اول دوا اصو ايله
معده دن سيلان ايدر ومنفعتى اولماز وبعض كره مفلوجه كيجه ايله — قبل العمل
برمثقال فلفل ايله برمثقال جندبيدستر سقى ايدرلر ومفلوجلرينه
ترياق ومثروديطوس وشليثا وخصوصا انقوديا كبر نافع برشي
اولماز شربا وضمادا حلتيت استعمالي دخى شديد النفع اولور على الخصوص بعد نوح
ايكى دفعه استعمال اولنه ورتدى يعنى بندق هندينك دخى نفعى عجيب اولور
وتحرك عضو برنبه اقبال وتوجه ايلسه واجب اولوركه اول عضو ترويض
اولنوب بركره عضو قبض اولنه وبعده بسط اولنه وبو قبض وبسط
دفعات ايله تكرار اولنه حتى اول عضوه رياضت مذكوره ايله عافيت
كامله سى عودت ايليه وبعض كره دخى مفلوجلر حما ايله انتفاع ايدرلر وصيحه
ايتمك ايله وقرآت جهريه ايله دخى انتفاع ايدرلر و انلر استفراغ ايله
انتفاع ايلديكدن صكره حمام يابسى طويلا استعمال ايدرلر وياخود ماء
حماماتى استعمال ايدرلر واخر امرده بعض استفراغات تكميل اولوب
تحليل واجب اولدقده محلله واجب انلرده محللات ساذجه استعمال اولنمه
بلكه اول استعمال اولنان محللاته قبض نسبه دخى اوله انيكچون واجب اولور
انلرده استعمال اولنان محللات اشنون وميعه وجندبيدستر واذخر ونونه بكر ادويه حاره قابضه اوله

ماء حماماتك ... چامورلر اولان ...

[illegible]

اما قولنجدن صکره حادث اولان فالجده انفرا بادنیله مذکور اولان جوز رومی
نافعدر و انلره قوتی ... سنبل ایله و اجزاء ترکیبنده کثرت اولمیان
ادهانده منفعتی اولور دهن سوسن و دهن ناردین و دهن خروع و دهن
نرجس و دهن زنبق مثللو ادهانلر نافعدر وجوز رومی و دهن ... صمغ
بلوط ایله متخذ دهن نرجس تجربه اولنوب منفعتی اولدیغی ...
بو ایکی دهنک خاصیتلری حسبیله و بونلر دجوف ... ایله انتفاع ایلدیلر

مشاهده اولدی

زیرا بو یاغلرده تبرید و تقویه وارد ر ماده یی عصوصه منع ایدر و تجفیف
بو یاغلر حرارة وغلیه ایله استعمال اولنسه علیلک علتی زیاده ایدر زیرا
ماده رقیقه حرارت ایله زیاده مشتعل اولور وفساد ... زیاده اولور
اول سببدن واجب اولور که انلر تسخینده مبالغه اولنمیه لکن تقویه اولنه
ادویه مقویه استعمال اولنه ادویه لر بابونج و اکلیل الملک و مرزنجوش
و نعنع و فوتنج ایله تقویه اولنمغه محتاج اولورلر و اول ادویه لره ادنی تبرید
اولان دوا الوجع خلطا اولنمغه محتاج اولور سوس دبکبر و بزهندیاکبر

سوس دبی بیان و به دیکدر منه

و بو مثللو دواء الخلطا اولنور و بو وجه اوزره اول اشیالر استعمال اولنسه
جدا نافع اولور اما قطع حسن ایله اولان فالجی معالجه قبول ایلمز و مزاج
بارددن حادث اولان فالجه مسخنات ایله معالجه اولنور و اکر اول
مزاج بارد ماء کثیر شرب ... ایلکدن حادث اولوب فالجی احداث
ایلدیسه انک علاجی حمام یابس استعمال ایتمکله اولور و معلوم

معروفه دیله

بیوریله که فالج ایله حما جمع اولنسه فالجک معالجه سی تاخیری واجب اولور اول وقتده
سکنجبین ایله جلنجبین اکه دواء حسن اولور اوجنجی فصل
تشنج بیاننده در تشنج سکره متعلق بر علتدر که اول علت سببله

ایله

[illegible]

[illegible]

عضلات ... ایدرو اول حرکت ایله سکر
ایله حلو مبادیسنه یعنی بتدیکی محله تحریکی ایدرو اول حرکت ایله سکر
انبساطه عصیان ایدرلر و اول متشنج اولان سکرک بعضیسی
علی حاله باقی قالوب انبساطی قابل اولماز و بعض آخری انبساطه
عودتی سهولتلی اولور استمکله و انجق بقیه حادث اولان تشنجک
انبساطه عودتی سهولت ایله اولور و تشنجک سببی یا ماده
اولور و یاخود حرارت و یبوست کبی غیر مادی اولان کیفیتلر اولور
و ماده تشنج اکثر حالده بلغمیه اولور و بعض کره ده سوداویه و بعضا
دمویه ده اولور و ماده نک تشنج احداثی عضلاتک تورمنده اولور
زیرا عضلده ورم اولسه عصابک لیفلری تفرق ایدوب الیاف
اعصاب ارالرنه مورم اولان ماده تخلل ایدر و عصبک عرضی زیاده
اولوب طولی نقصان اولور و طولک نقصانندن عضو منقبض اولور
و مادی اولان تشنجک کلیسی خالی اولماز که انک ماده سی عضلات
منصبه اولدیغی عضلاتک کلیسنده مشتمل اولور بو صورتده عضلاتک
ورم اولماز و یاخود عضلاتک موضع واحدنده اولور و ماده اولمیان
موضعده ماده اولان موضعه تابع اولوب اول عضلده موجود اولان
اعصاب جمیعا مبادیسنه منجذب اولور و بو صورتده عضل تورم
ایلدیکده بونلر کرک ایسه اول ورم ضربه و سقطه ایله حادث
اولسون و کرک اسباب رمله سائر سببلر ایله اولسون و بعید
اولماز که کثیف و نافخ اولان ریاح ده تشنج حادث اوله بنظن
ایلدم که اکثر حالده عارض اولان تشنجلر ذکر اولنان ریاح سببله اولور
و علی الفور ریاح تحلل ایدوب تشنج زائل اولور و مادی اولان تشنج

عضو اوخ

اکثریا مادّه سنك انتقالی ایله حادث اولور خوانیق و ذات الجنب و سرسام
مرضلرندن صکره حادث اولان تشنج اول مرضلرك موادی اعصابه انتقال
ایلمه‌سی ایله اولور و یبوست ایله اولن تشنجك حدوثی رطوبتك زوالی
ایله اولور زیرا رطوبت تحلل ایدیجك عارض اولان یبوست ایله عصب و عضل
هم طولاً و هم عرضاً تناقص ایدوب بوزیلورلر اندن حالی اتشنج تقریب
اولنه شیره یعنی دریه مشابه اولور و اوتارك احوالی سنك معلومکزدر که
اوتارك حالی فصل صیفده قصه اولوب و شتاده اوزامق اولور
تجفف و ترطب حسبیله و سکیزك حالی دخی تزکبر اولوب صیف
و شتاده اوزار و قصه اولور و بلا مادّه حادث اولان تشنجلك بعضیسی
هر نه قدر مادّه یه نسبت اولنمز ایسه‌ده تکثیر رشح موذیدن نفاذ ایدوب
عصب جمع اولور و عصبك نفارندن سببلا تشنجه بعضی کره اول وجع اولور که — اول اموذی یدفع ونقض ایلجی
اول وجع اکثر حالده خلط لاذع و حار ایله اولور و بعضی کره دخی اول تشنج
کیفیت سمیه نك دماغ و عصبه تأدیه سیله حادث اولور عصیر
عقرب لسع ایلدیکی اولدیغی کبی و بعضی کره سمیت اولمیان کیفیت
ایله سبب اولور برد شدیدن حادث اولان تشنج کبی زیرا عصبه و عضل
تجن شدید اقتصار [illegible] جمع اولور و باشی جانبنه
چکیلوب تشنج حادث اولور تشکیم فالج و استرخا عضوك اعصابنك مبادیسی
حسبیله مختلف اولدیغی کبی کذلك تشنج دخی اعصابك مبادیسی اعتبار — اعضاء
ایله عضود مختلف اولور استرخا و تشنجه قیاس شتی واحد او زره اولور
اگرچه بوغازدن اسفل اولور ایسه قدامه و خلفه و جهات — اول افتلر
سائره ده اولور ایسه امّا فوق الرقبه اولورلر ایسه فوق الرقبه اولان

سح

تشنج رطب امتلائینك سبب ذاتیسی رطوبت اولور و برودت دخی رطوبته اعانت
امتلا ء معین اولور اجماد و تغلیظ ایدوب انبساطه مانع اولدیغی ایچون
و یا خود فوق الرقبه اولان تشنجك سبب ذاتیسی یبوست اولوب لکن
حرارت معین اولور زیرا حرارت رطوبتی مبالغه ایله تحلیل ایدر و تشنج
فاعل اولان مادّه نك فعلی عضوك تشنجیله حاصل اولور استرخانك فاعل
اولمدیغی مجرد موادك غلظت حسبیله اولور و اول مواد اعصابك الیافنه
سریان طریقی ایله مداخله ایلمز بلکه مداخله سی فرجه لره مزاحمه طریقی
ایله اولور و فالحاله اول مزاحمه دن حادث اولان علت الخنق تشنج اولور — استرخا اولمز
و تشنج بر عضوك صرعی اولور تشکیم صرع جمیعا بدنك تشنجی اولور
و صرع ایله تشنج بیننده نسب اربعه دن عموم و خصوص اولور یعنی
عموم و خصوص مطلق اولور زیرا صرع جمیعا بدنده اولان اعصابك تشنجی
اولور بر عضوده اولان تشنجه قول مطلق ایله صرع اطلاق دینمز امّا
تشنج جمیعا بدنده اولان تشنجه و بر عضوه خاص اولان تشنجه قول
مطلق ایله تسمیه اولنور بس صرع خاص مطلق و تشنج عام مطلق
اولور و کذلك بینهما [illegible] فرق اولنور زیرا صرع سرعت ایله
منحل اولور و صرع بعض ادوار ایله اولور امّا تشنج عرفیده بو حاللر — ماخوذ [illegible]
اولماز و سنك معلومك اولان وجوه اخر ایله دخی بینهما فرق اولنور
و سودا من [illegible] عارض اولان تشنج دخی تشنج رطبیدر زیرا — طفله
رضیعك [illegible] مجاورتی ایله بعض ایلدیکی سودا ایله [illegible] ترطیب — اوتاری
ایدر و اوتارك رطوبتی [illegible] تشنج حادث اولور و بعض کره
تشنج رطب کادایه و صبیانده دخی عارض اولور رطوبتلری حسبیله

رضیع اولیان

ولكن اكثر حالده صبيانه تشنجك عروضى حميات حاده ده و بطونلرينك
اعتقالنده و سهرلرنده و كثرت ايله بكا ايلديكلرنده حادث اولور و صبيانك
حميات خفيفه ده متشنج اولورلر والحاصل دماغلري و عصبلري و عضلهلرينك
قوالرنده ضعف اولمغله انلرده تشنج وقوعلري سهولتلي اولور و كذلك
تشنجك انلردن مفارقتى ده سهولتلي اولور صبيانك اكبادنده و قلوبلرنده
اولان قوالرده قوت اكثر اولديغى ايچون و هم صبيانك اخلاطى شديده
غليظه اولميوب نضج و تحلله عصيان اولمديغى ايچون و كذلك تشنج
پايدن صبيانه سريعا عافيت حاصل اولور مزاجلري و غدالري رطب
اولمغى جهتيله اما بالغلرده بو ايكى امر يعنى تشنجك عروضى و مفارقتى
سهل اولمز و بعض كره صبيانده حميات حاده عقيبنده تشنج ردى حادث
اولور كه انك علاماتن ان شاء الله تعالى بيز ذكر ايلرز اول وجهله حادث اولان
تشنجدن صبيان نادرا خلاص اولور و يدى ياشندن تجاوز ايدن صبيلر جدا
صعوبتلي اولان حما جهتيله متشنج اولور حماء خفيفه جهتيله انلره تشنج
عارض اولمز و بعض كره تشنج خوف جهتيله عارض اولور و انك وجهى
بودر كه عضوك باسطه اولان ارواح خوف جهتيله دفعة باطنه غايب
و منجذب اولور و اكا تبعا عضلهلر ده مباديسنه حركت ايدوب اول حالده
منجذب اولورلر و بعض كره ده عضو منقبضه اعتماد و استناد جهتيله
ده تشنج حادث اولور زيرا منقبضه اولان عضوه شديد اعتماد
اولنديقده اكثريا ماده منصبه اولور اول عضوده محتبس اولور و عضو
هيئت انقباض اوزره منهدم ايكن مواد محتبسه جمود ايدوب
تشنج عارض اولور و بعض كره بو منوال اوزره ضربه [illegible] اغريوك

اعضا على هيئتها

بو كلمكله

وجه اخيلده ن مرادى قبض فراش و مهاد اوزره اوليه مقدر ملكه

بو كلمكله و قبض فراش و مهاد اوزره او بو حقلق ده حادث اولور و لكن وجه
اخيرده تشنج بنفسه زائل اولوب معالجه يه حاجت قالمز و بعض كره
بو مثللو [illegible] تشنج عضوه منصبه اولان موادك امتلا جهتيله
روحك تزاحمى و ذوبى اول عضوده نفوذدن منع ايلمسى جهتيله اولور زيرا
عضوك تحريك ايدن ارواح اولمغله ارواحك انتعاشى و ايلى عضوك انبساطى
و كثرته ده منعدم اولور و جبن قوت عودت ايدوب معا اولدن تفريق ايلمكله
[illegible] بنه روح عضوه نفوذ ايدوب انبساط و حركت [illegible]
تشنج بعض كره ده حال نومده منقبض اولان عضوه وقت انتباهده تشنج
اولوب استمرار ايدر سريعا متغير اولماز ايچون نكه روح نوم وقتنده
باطنه ميل ايتمكله عضوك بسطنه تكاسل ايدر و تشنج يابسك
نوا اسباب متعدده سى واردر بعض كره تشنج يابس سهل دوا شربى
عقبنده حادث اولور و بو تشنج جرار ديدر و كذلك استفراغدن صكره
حادث اولان تشنج ده رديدر و تشنج يابس حميات محرقه عقبنده و خصوصا
سرسام مرضنده اولان حميانك عقبنده اولور و حركات بدنيه و سهر
و غم و خوف مثللو و [illegible] نفسانيه عقبنده اولور [illegible]
[illegible] تشنج يابسده تخلص قليلدر اولور و بو نوع تشنج يابسده
اولور و بعض تشنج ده واردر كه حميانك حادث اولور و مع ذلك جيدا اردر
اولماز اول تشنج يابس عصبلر و عضلهلر اولان موادر حمانك [illegible]
اساله سندن اولور انك مضرتى زياده اولماز [illegible] خصوصا بدنك تمتلى
اولديقلرنده اقل اولور و بعض كره ده حميانك تشنجك عروضنده معونه
مشاركت ايلر اولور و انى دفع ايلرك ازاله ايدر و حمياتك بو بكر بر عارض

عضوى تحريك اولان

عودت ايدر

بو نلردن ماعدا

اولان تشنج خطرلو صعب وردی دکلدر بلکه صعب وردی اولان تشنج در
اعصاب وعضلاتی تجفیف ودماغی تشنج وطبخ ایدن حمیای محرقه
وبرسام حاره حمیاتنده واقع اولان برو حماء مرضنده اولان
تشنج صعوبتلی وردی اولور زیرا اول زمانده حمیا سکررده عضلاتی
وبلکه دماغی ده تجفیف ایدر ورطوبات غریزیه لرینی افنا ایدوب تشنج
احداث ایدر وتشنج یابسلی برنوع ده واردر که سریعا حادث وسریعا
باطل اولور بونک سببی بودرکه دماغده بجنب الضعف یبوست عارضه
اولور ودماغه مشارکت ایله عصبلره ده یبوست عارض وسریعا
یبوست حسبیله اعصاب منقبضه اولور لکن طبیعت عنایت ایدروب
دماغه رطوبت کافیه افاده ایلسه اعصابده ترطیب ایدوب اعضا
انبساطه بتکلف طبیعت اولور وبومثللو تشنج برد تشدید ایله
ده عارض اولور ومؤذی اولان تشنج یبوست ایله اولان تشنج
اولور وتشنج یابس انواعندندر اول تشنجکه اندن رطوبت برنوع
جمود ایله منجمد اولوب تحجر قلیل اولور وجدا متکاثف اولور وعضو
ده تکاثف حسبیله متشنج اولور بوتشنج برد شدید اصابت ایدنلرده
وافیون کبی مخدر دوا شرب ایدنلرده حادث اولور اما موذینک اذا سندن
حادث اولان تشنج خربق شرب ایدن کمسنه نک تشنجیدر زیرا خربق
بعد الاسهال یبوست حسبیله شاربنه تشنج احداث ایدر وبعضاً کره
قبل الاسهال ده طبیعته مضاده اولدیغی حسبیله تشنج احداث
ایدر زیرا خربقک سمیتینک شدت ایذا سندن عصب منقبض ومتشنج
اولور وقوع زنجار ایله قیئ ایدنلرک تشنجی ده بوقبیلدن اولور
وخلط زنجاری

اول

او اخلاط زنجاری فم معده یه نکایه ایتمکله تشنج احداث ایدر وبونلر بو
قبیلدندر فم معده نک قوت حسی حسبیله فم معده یه منصب اولان
مرارده حادث اولان تشنج وامراض رحم وامراض مثانه وبونلر بک
امثاللرنده دماغک مشارکتی ایله حادث اولان تشنجلر وعقرب
ورتیلا وحیه مثللولرک عضی وزره واقع اولان لسعه لرنده
حادث اولان تشنجلر واعصابه اصابت ایدن قطع ایله وآکله مرض
ایله ومعده ده ورحمده وسائر اعضاء عصبیه لرده اولان
علل ایله حادث اولان تشنجلر ده بالجمله ذکر اولنان تشنج قبیلندن
اولور ودیدان حسبیله عارض اولان تشنج ده اول تشنجلره
قریب اولور وتشنج ردیدندر شفه یه نعزدود قلره وکوز قپقلرینه
ولسانده تخصیص اولان تشنجلر بوتشنجلر ایله معلوم اولور که
سبب تشنج نفس دماغده اولور ولکن بدن تشنج ایله قدامه
میل ایلسه تشنج عضلات متقدمه ده اولدیغنه دلالت ایدر
واگر بدنک میلی خلف جانبنه ایسه تشنج عضلات خلفیه اولدیغنه
دلالت ایدر واگر بدنک میلی ایکی جانبه ده اولور ایسه علت ایکی
جانبده اولدیغنه دلالت ایدر فالجه اولان تشنج ایکی جانبده
مائل اولور وبعض کره ده تشنج مشتد اولوب حتی عنق ملتوی اولوب
بوینی بوکیلور ودیشلری اصطکاک ایدوب بری برینه سورتیلور
وتشنجده هلاک اولان کمسنه لرک بعد هلاکه بدنی حار اولور زیرا
تشنج خنق ایله اهلاک ایدر وخنقک سببی بودرکه عضل تنفس
تشنج ایدر وحرکته قدرتی کیدر وحرارت ایله اولان تشنج اکثر حالده قتال اولور واکثریا موته

العلامات تشنج اصحابنك نبضی متمدد و وضعی مختلف اولور كاهیجه
صعود ایدر وكاهیجه نزول ایدر وصعود ونزولی دامینك سهام
قوسندن بوشاندیغی كبی دفعة اولور ونبضی فقره فقره اولوب
هر فقره نك حركتی فقرهٔ اخرایه سرعت وبطئده مخالف اولور
وطمرك حرارتی اعضاء سائره نك حرارتندن زیاده اولور وطمرلر
مجتمع اولور ولكن اجتماع نافضلی اولان طمرك اجتماع كبی اولماز
ومنضغط كبی هم اولماز وكذلك طول مرض حسبیله طمرلرك صلابتی
اجتماع كبی واحشالرك وجعنده طمره عارض اولان اولماز
اجتماع كبی هم اولماز بلكه متشنجینك اجتماع عروقی قصر انك بعض
اول بعض اسفلدرك اجتماع كبی اولوركه ایكی طرفلرندن تمدید اولنور و
تشنجك وجاعلن ماخوذ اولان علامتلری قریبا بیز بیان ایلرز اما
امتلادن حادث اولان تشنجك علاماتی بودركه اول تشنج دفعة
حادث اولور وعضو متشنجك اوزرینه دهنی وضع اولنسه سریعا
دهنی عضو تشرب ایلمز مگر كه قریب العهد ده اول عضوه وارد عارضه
اولمش اوله وبیوستدن حادث اولان تشنجك علامتی بودركه انده
تشنج تدریج ایله از از حادث اولور وامراض استفراغیه نك جمیعا
اجناسنك برندن صكره حادث اولور وادویه ایله اولان استفراغدن
وهیضه دن واستفراغ طبیعیدن صكره هم حادث اولور واما موذیك
ایذاسی ایله عارض اولان تشنجك علامتی سنك بیلدیكك سبب خارجی ده
اولور وافیون وخربق مثللو ادویه نك شربی اولور وادی معده ده اولور
اولا اكه دماغ مشاركت وثانیا دماغ واسطه سیله عصبه هم مشاركت

ایله حج

ملح

ایلروب تشنج حادث اولدر ایسه اول تشنجك علامتی بودركه انك
حدوثندن مقدم معده ده غثی وكرب و اعضاده احساس اولنور وبعض كره
بوافتلری زائله اولمیوب معده تشنجده موجود اولور وبعض كره اول تشنج
خلط كراثی قیئندن صكره واقع اولور وبونك كبیدر فم معده نك قوت
حسی حسبیله اولان تشنج هر نجن فم معده یه ماده منصب
اولور ایسه تشنج احداث ایدر ولكن اول تشنجك حدوثندن مقدم
فم معده ده اذی ولذع احساس اولنور وبو مثللو تشنج رحم ومثانه
مثللو عضولرك امراضندن هم عارض اولور اكر اول امراضلر قوی اولورلر
ایسه وتشنجك عروضندن مقدم اول اعضاده شدید اولان
الم ووجع وافت واضح حادث اولور اما بو مذكورلردن ماعدا
اولان تشنجلر خالی دكلدر كه انلرده یه الم بولنمز ویاخود
اول الم بولنور كه تشنجدن حادث اولور وقسم ثالث یعنی اولا
الم بولنیوب اول الم تشنجه سبب اولمق اولماز وورمدن حادث
اولان تشنج بوندن بزیم ذكر ایلدیكمز علامتلر ایله بیلورسن
وتشنجك حدوثنه دلالت ایدن ادله دخی اولور اولا نبضك صغیر
ومتفاوت اولوب بعده قریبا ذكر ایلدیكمز نبضه انتقال ایلدیكی
وچوق كره یوز قیزاریر وگوزلرینه خوف طاری اولوب شاش اولور وحیله
ایدر وتنفسنده انقطاع وانبهار اولور وبعض كره انكره بلا سبب
ضحك عارض اولور وطبیعت اعتقال اوزره اولور وخروج ایدن براز حقنه
قورر اولور وچوق كره بولحقنه محتبس اولور وبولك عدم احتباسی هم
كثیر الوقوع اولور وخروج ایدن بول دملك مائیتی كبی اولور واول بولده نفاخات اولور

فم معده نك
صحت حسی ایله

جائز

اقدم

وبعض کره

ومنها صداع وفواق وسهر ورعشه ومفصل عنقك تحتنده بین الکتفین عارض
اولان وجع وقطن وعصعص مفصللرنده وکذلك اسفللرنده دخی وجع
عارض اولان تشنجك حما حسبیله عارض اولدیغنه دلالت ایدر وحمیاتله
عارض کوزك عوجی واطرافنه ظهور ایله حمرت وحول ودیشلرك صریری
ولسانك سوادی وجلدی راسك امتدادی وبولك اولا احمر اولوب صکره ابیض
مواد باشه صعود ایتمکله ابیض اولماسی وصدغلرك ضربانی وباش طمرلرینك
ضربانی تشنجه انذار ایدر وبو افتلر ایله بطنه یکی جفاف ویاخود تشنج عارض
اولور وابقراط دیدیکه اولا تشنج عارض اولوب صکره حمی عارض اولمق خیرلو
اولور اولا حما عارض اولوب بعده تشنج عارض اولمق دخی ابقراطك بو کلامنك
معناسی دیمکدر که تشنج رطبه اوزره حما طاری اولسه حمانك حرارتی رطوبتی
تحلیل ایدوب تشنجی یکی تقلیل ویاخود کلیا ازاله ایدر اما حما سببیله حادث
اولان تشنج یابس اولمغله علاجی وقبولی نادر وقلیل اولور وبعض کره
تشنجله اول اثناده نوملری تفزع ولونده تبدلات عارض اولوب لونی حمرته
وخضوبته ولمودنه تحول ایدر طبیعته اعتقال وبول فجی وقشعریرت اکثریا عارض اولور
ایله باشنده ثقل اولور ایسه وکذلك کوزلر ظلمت [illegible] تشنجه مقدم عارض
اولور ایسه اول عوارض دلالت ایدرکه اول کیمسه‌یه احشاده اولان [illegible] دبیله اولان
[illegible] تشنج عارض اولور [illegible] ایله معا تشنج اولوب لکن رطوباتی احراق
ویاخود تنقیه ایدرجك مقدار قوتی وطول مدتی اولماسه اول کامله تشنج
یابس اولان تشنج کبی خطرلو اولمازدی تشنج رطبك علاماتی دیدیکیمزه اولور
ریاحك اعضاده کثرتی خصوصا کثرت ریاح ایله بطنده انتفاخ دخی اولمق
وخصوصا اول ریاح وانتفاخ علتك زمان ابتداسنده اوله تشنج وتمدده

Right margin: ملمع — وجع — اولان — وحما نوبتیله — حماده
Left margin: تشنج

بول

بول حادث ظهور ایدر دیدیر دلالت ایدرکه اول افتلرك سببی حرارت ساذجه وساودیه در
وتشنج ایله احشاده ضربان ویاخود اختلاج اولور ایسه ورد ایته
دلیل اولور زیرا ضربان ایکی امرك برینه دلالت ایدر اول کیمسه احشاده
ضربانی تعظیم ایدن ورمدر واول کیمسه احشاده خفافت اولمغله
احشاده کثرت ایله ضربان اولان عرقلرده نبض عظیمك ظهوریدر ونبض تشنجینك
ظهوری دلالت ایدر خوانیقده مواد اعصابه انتقال ایدوب تشنج
احداث ایلدك اوزره در اما ذات الجنبده مواد اعصابه انتقال ایتدکده
ضیق نفسك شدتی وحمانك جدا شدیده اولمدیغی دلالت ایدر اما
سرسامده مواد بینك اعصابه انتقال ایتدکی دلیلی بودرکه اول انتقالده علیلك
طرفی کثیر اولور بعضا کوزلرینی چوق آچوب ویومر ودیشلرنده صریری
چوق اولور وصکره کوزلری شاشی اولور ورقبه‌سنه اعوجاج کلوب
بونی بوکیلور وصکره تشنج فاش اولوب سائر محللرنده دخی ظاهر
اولور المعالجات ضربه‌دن حادث اولان تشنجاته واجب اولان
کشنیز شعیر وبابادیه وخطمی وبوی تخمك اوینی مثللو ادویه
متخذ اولان نطولات استعمال اولنه ومحل استعمالی قانونلرده
بیان ایلدك واذیدن حادث اولان تشنجله اکر اول اذیت بر سمیلو
نسنه شربیله اولور ایسه سموم بابنده سنك بیلدیکك نسنه ایله
معالجه اولنور واکر حمادن حادث اولدی ایسه دماغ شدیدا ترطیب
اولنور وبارد اولان سبلره ملازمت اولنور واکر تشنج وجعدن
حادث ایسه وجع تسکین اولنور اول وجع تعرف اولنوب سبب
قطع اولنمغله واکر تشنج سمیلو حیوانك لسعه‌سندن حادث اولدی ایسه

Margin: وخوانیقده

باب اللسوعه برم بيان ايلديكمز ادويه لرايله معالجه اولنور واكر كبير
ودم ايسه برم [illegible] يازديغمز ادويه لرايله معالجه اولنور واكر
يبوستدن حادث اولدر ايسه انك علاجي صعوبتلي اولور ومعالجه سي
ابزن ودهن رطب ايله تمريخ اولنوب بعده دفعات ايله انلرك تكريري اولور
اكر حماسي لازمه وغير فاتره دكل ايسه وبالجمله مفاصلنى ابزنه ادخال
وبعده تمريخ تعهدا اولنور واكر ممكن اولور ايسه ابزن سوددن اتخاذ
اولنور اكر ممكن دكل ايسه ابزن اول صودن اتخاذ اولنوركه انده ورق خلاف
وكشنك وبنفسج ونيلوفر وقرع وخيار طبخ اولنمش اوله وياخود
انك ابزني بالكز قرع عصاره سندن وياخود قثا عصاره سندن وياخود
[illegible] انك ابزني اول ماء ورددن اتخاذ اولنوركه انده ذكر اولنان ادويه لرك
بر طبخ اولنمش اوله وياخود ابزن بطيخ هندي صويندن وياخود ماء
الخلافدن واول مثللو صولرك برندن اتخاذ اولنور ومتنجون ايجون
ذكر اولنان عصارات وادهاندن هر ستّه مرطبه اولان سلاقا مع حقنه ايله
اتخاذ اولنسه شديد النفع اولور ومفاصل اوزره ومنابت اعصاب
اوزره ادهانك استعمال اولنوب اول مواضع ادهانيله استيعاب
اولنور مره بعد اخرى استيعاب وتغريق اولنسه دائم دماغه جدا عنايت
اولنوب ترطيب دماغ برتعليم كبير ترطيب دماغ نحو اولنسه زياده نفع
اولور وحماسي اوليانه تشنج اصحابنه لبن حليبدن شرب صالح سقي اولنسه
امثال ماء قرع وماء شعير وماء البطيخ الهندي وجلاب هر حالده سقي اولنسه
نافعدر كرك تشنج ايله حما ولسون وكرك حماسز اولمسون [illegible]
وبودوا اكرچه تنفيذ ايچون كوندره شراب ابيض رقيقدن مقدار قليل خلط اولنسه تربيه صالح اولور

واول

واول دوا اولرك صولرينه شراب ابيضدن برشي خلط اولنوب ممزوجا استعمال
اولنور وواجب اولوركه بو معالجاته مداومت اولنوب عليل حركت ايتدرلميه
ورياضه دن ملازمت ايتدرلميه وبدننى بكليته دهن حفتره غمس
ايلمك ممكن اولور ايسه غمس اولنه واكر ادهان مرطبه ايله سعوط
اولنه وبو بدنه اقدم سنك بلديكك مرطبات رأسى ايله باشى ترطيب اولنه وواجب اولوركه
بزر قطونا ودهن ورد استعمالنده ثبات اوزره اوله وترتجبين سقيدن
انلره نافعدر خصوصا تشنج صبيانه زياده نافعدر واكر ترتجبين صبيانه سقي
ممكن اولماز ايسه مرضعه سنه سقي اولنور وتشنج رطب اولان
كمسنه نك قوتي ضعيفه اولور ايسه انلره لحوم قطعا ولنمز ولكن
واجب اولوركه انلره عصافير وقنابر وقباج وظباء هيچ لحملو
مثللو لحوم يابسه اطعام اولنه واكر تشنج رطب اصحابنك
قوتي قويه ايسه انك غراسي خبز ايله عسل وماء حمص ايله شبت
وخردل قيلنور وكذلك مرى ايله هر تغذيه اولنور وهر قنقس [illegible]
اطعام اولنور ايسه متنا ولنه فلفل قاتيلور اما تشنج يابس اصحابنك
غراسي مرطب ومليّن اغذيه اولور ماء شعير ودهن لوز وسكر
فانيدن متخذ اولان حسو مثللو دسو مثللو ومليّن احساء ايله تغذيه اولنور
وفوزك اوغلق اتندن متخذ اولان ماء لحم ايله هر تغذيه اولنور لكن
اول ماء لحمك اذا سنى كاسر اولان بقول خلط اولنور اكر عليلده
حرارت وار ايسه واول غرابي تنفيذ ايلسون ايچون قليل المقدار
اكه شراب خلط اولنسه بعيد دكلدر خصوصا عليلده افراط اوزره حرارت
اولميه وبو مثللودر عليلده ايچديككي صوبه شراب قاردرلق وبو نزكوردر

خلط بیانی بودر که آلت

تشنجک اغذیه یه متعلق تدابیری ایدی واما علاجی واجب اولورکه قورا استفراغات ایلیه
وقوی تنقیه لر ایله و [illegible] بن انلری عصبده خلط غلیظ امسهلات ایله وحقنه ایله استعمال ایلیه
استفراغ بابنده ذکر ایلدیکمز اکرسن اول علتک علاماتی دووا ضح
ویقینا کوردک وبیلدیک ایسه اولا فصد ایله وخصوصا که رطوبت بلغ
امتلا شراب کثیر شربندن ناشیه اوله اول وقتده فصد اولنوب زیاده دم
اولورو لکن اخراجی لازم کلن مقداردن دم نقصان اخراج اولنور
بر مقدار دم باقی قالوب تشنجه مقاومت ایلیسون وحرکات تشنج
ایله متحلل اولسون انجق وتشنج رطبک معالجاتنده اولور
وجه اوزره حاره حماماته منغمس اولور طالمق ویرلر اوجاع مفاصلده ذکر ایدجکمز
[illegible] دکی وصولری طبخ اولنان زیت ایجنده اولور غوق نافعدر وصرتلری شحم
ایله [illegible] ایله حماس اولمینا اتلر عرق اولنور وکذلک کوبک انکلرینک
طبیخ ایله [illegible] اولنور واول صوده اجلاس اولنور که انده قیسوم
وورق سعد وقصب الذریره و [illegible] طبخ اولمش اوله واکر اول
لطوخ نافعدر که اول لطوخ شوکة الیهودیه اصللرندن وشوکة البیضا
بزرندن وشوکة المصریه بزرندن وقنطریون دقیق عصاره سندن
مفرده ومرکبه متخذ اوله ومعلوم بیوریله که ابزن وابزن مثللولرده
علیه متشنجک طول قعادی قوتی ارخاسی حسبیله مضر اولور بنا طول مکث
بهیوم ترک [illegible] اقامه اولنور مثلا ابزنده ایکی ساعت مکث اقتضا هر کون
تکلیف ایلسه بر دفعه جلوسده ایکی ساعت مکث ایتدیرمیوب بلکه ایکی دفعه
ابزنه ادخال اولنوب هر بر دفعه سنده بر ساعت مکث ایتدیریلور
وتشنجلره بو صنفه اولان ادویه که بربنده عام اولور واکه طاطاسنی [illegible] اولنور

آلت

آکر اول تشنج وکذلک تمدد آفتلری ماده کثیر ایله حادث اولور ایسه
اول ایکی آفته صوبه دفعة القا ایلمک نافع اولور فاضل ابقراطک
بیان ایلدیکی اوزره زیرا ماء بارد ایله بدنک ظاهری تکاثف ایدر وحار
غریزی بدنک باطننده محتبس اولوب قوتلنور وتشنج وتمدده
سبب اولان موادی تحلیل ایدر ولکن هر بدنده بو منفعت سیما
عن الخطر حاصل اولمز بلکه بو منفعت شاب قوی ولحیم اولوب قوی جسمی
اولمیان بدنده وایام صیفده حاصل اولور وبر قوم بو تدبیر ایله
عافیته ایرشدیلر وحسن متشنجلرک وترتیبک اخوره ممتد اولدیغی موضعه
بلاشرط محاجم استعمال ایله اکر امر تشنج خفیف ایسه واکر تشنجده
خفت اولمازایسه شرطله حاجت اولور زیرا عدم خفت صورتنده شرط
اولنمسه وضع محاجم ایله مواد منجذب اولمغله تشنج متمادی اولور
ومحاجمک محل وضعلری رقبه وقفا وظهرک یمین ویسارلری وصدرده
اولان عضلهلر اولور واکر تشنجده بول طوتلمق دخی حدوث وخوف
اولنور ایسه اول زمان مثانه نک قدامنده وکلیه موضعی اوزرینه
محاجم وضع اولنور ماعدا وقتلرده اول ایکی موضعه محجمه وضع اولنمز
ولایق اولور که محاجم کثرت اوزره وضع اولنمیه وبر دفعه ده وضع
اولنمیه ومحجمه وضع اولنان مواضعلر محافظه اولنوب تبرید اولنمیه
زیرا موضع محجمه نک تبریدی ایله بالجمله بدن متبرد اولوب مضر اولور وتینه
تشنجک علاجنده بر موضع تشنج دفعی ایله تسوید اولنمق وتشنجک
علاج طبیعتینی اولور حماء حاده عارض اولمق ایچون ابقراط
دیدیکه اولا تشنج وبعده حماء عارض اولمق اولا حماء صحیح حادث اولوب بعده

تشنج عارض اولمقدن خیلی اولور و حماء ربعك حدوثنده هو تشنجه
منفعتی اولور زیرا ربعك نافضنده اولان زعزعه مواد اعصابدن
نفض ایدر و ربعك كثرت عرقی ایله هو مواد تحلل ایدر و حماء ربع اولان
كمسنه یه تشنجك حدوثی قلیل اولور زیرا ربع تشنجدن امان اولور
و تشنجك مجرب معالجات عجیبه سندندر متشنج اولان عضو اوزره
اوزره الیه یعنی ذكری قویریغی اولان حیوانك قویریغی وضع اولنوب تنقی
و عفونت عارضه اولدیغی تجدید ایلمك و جمیعا بدنده عام اولان تنقیه
تشنجك معالجه سی نافعه سندندر دماغك قصد ایدوب عطوسات استعمال
ایلمك زیرا عطوسات منقیه ندر اول تشنجه منفعتی عظیمه اولور و مجرب
معالجه دندر اولور دخی اولان صوف كتیره دن قلاده اتخاذ اولنوب اوزرینه
وقت وقت دهن حار صاچلق و حمام یابسده هو منفعته عظیمه سی اولور
و طاش قیزدیریلوب اوزرینه شراب صاچلدیقده صكره بخار اوزره
علیلی كبت ایلمك هو نافع اولور و علیل اوزرینه ثیاب ایله اورتوب تلتمك
دخی نافع در و انلرضما دجیده در اول مرهم كه مبیعه سائله و فربیون و جندبیدستر
و شمع اصفر و دهن سوسندن اتخاذ اولنه و سائر انقرابا ذینده مذكور
اولان مراهمی هو نافعدر و شحوم و غیری مذكور لو هو نافعدر و شیرو غری
دهننك تورطی ایله تشنج تمریخی هو نافعدر و بزركتان دهنی ایله و بو تخمز
لعابی ایله هو تمریخی منفعتی وار در و انلرده منفعتلو حمادن اولور خارج
اعصابی اوزره ملح مسخن ایله تكمید ایلمك و انلره حما جلب ایدوب مواد حما
حسبیله تحلل ایلسون ایچون جندبیدستر و حلتیت عسل ایله معجون
جوزه مقداری قیلنوب سقی اولنور و سقی اولندیغی حماده حمایی جلب ایدوب تشنج تحلیل ایدر

وكذلك

وكذلك ماء عسل ایله دهن و حلتیت و حب بلسان طبیخی نافعدر و تشنجه
جدا منفعتی اولور تریاق و معاجین كبار سقی ایلمك و مدرات استعمال ایلمك
هو منفعتی اولور و بو دوانك منفعتی هو مجربدر نسخه سی بودر فطوك
اصلندن بكر درهم اخذ اولنوب ایكی رطل صو ایچنده ثلث باقی قالنجه قدر طبخ
اولنوب اول مطبوخدن فاتر اوله رق اوقیه مطبوخ ایكی درهم دهن لوز
ایله شرب اولنور و بو دوانك منفعتی زیاده اولور خصوصا تشنج خلف
جانبنه مائل اولور ایسه نفعی ازید و اكثر اولور و بعض كره اصل فطر
بدلنه حب بلساندن اون درهم طبخ اولنوب مقدار شربت واحده سی
اوج اوقیه فیلنور و فوتنج بری هو طبخنه و شربتی مقداری نیم حب بلسان
كبر اولور و تشنجه منفعتی شدیدر اولان ادویه دندر جاوشیری سقی ایلمك
اگر علیل اولان كمسنه قوی اولور ایسه بر مثقال جاوشیر سقی اولنور
و اگر قوتی وسط الحال ایسه درهم واحد سقی اولنور و اگر ضعیف القوت
ایسه ربع درهم جاوشیر سقی اولنور و صورت اخیره ده معده یه
معده یی مراعات اولنوب معده سی ضعیف قیلمیه سنه لوردن محافظه لازم اولور
زیرا غیر اصل معده ضعیف اولدیغنده جاوشیر هو معده یی زیاده
ضعیف ایدر و تشنج اولان كمسنه یه بو رجو حبه سی قدر حلتیت دورت
بوجوق اوقیه عسل ایله سقی اولنور و كذلك اشق هو حلتیت كبی سقی اولنور
و بعض كره بو دوا الوك طلیسی زو فالطبیخ ایله هو سقی اولنور و الجدوار
طبیخ ایله هو سقی اولنور و تشنج معالجاتنده جندبیدستر نفعی اكثر
و مضرتی اقل اولور و جندبیدسترك شربت واحده سی ایكی ملعقه مقداری
اولور و لكن دفعات استعمال اولنمیه كیه ده آز آز استعمال اولنور و اگر جندبیدستر
دفعات

بعد الطعام سقی اولنور ایسه علی کل حال انک مضرتی اقل قلیل و نفعی جلیل
اولوب انده خطر اولماز و تشنجک معالجاتندن اولور قثاء حمار و خروع
و سذاب و قسط مع جندبیدستر و عاقرقرحا دهنلری کبی ادهان بونلرک
بری ایله تمریخ ایلمک زیرا بو وجه اوزره موضع تشنجی تمریخ زیاده وجدا نافع
اولور و کذلک ادینمش قوبریق و دهن نرجس دخی نافعدر و اول دهن
دخی نافعدر که انک صفتی بودر نسخه ناردین دهنندن قسط واحد
و دهن حضض کذلک بر قسط شمع ایکی اوقیه جعده و حماما و میعه
و مصطکی بونلرک هر برندن بر اوقیه فلفل و فربیونک هر برندن
دودر مثقال سنبل بر اوقیه دهن بلسان بر اوقیه بو مذکور جمیع اولوب
استعمال اولنور و بو جدا نافع اولور متشنج اولان عضو اوزره فربیون
ضماد استعمال اولنمق و اکر تشنج مرضعه کره عارض اولور ایسه انلره
کفایت ایدر مفصللر اوزره عسل ایله زعفران و اصل سوسن و انیسون
معجون قیلنوب ضماد اولنمق لکن بو اجزالرک اکثری اصل سوسن و بعده
اکثر اولان انیسون اولوب زعفرانک مقداری یسیر اولمق اوزره و انلرک
اعضالری مدام متا اوزره اول طبیخ ابخره قونیلور که ابزه بابونج و اکلیل
الملک و حلبه طبخ اولنمش اوله و بعض کره اعضا وضع اولنان صوده یا کزن
یا بادیه یاغ وضع اولنور و تشنج رطب اصحابنه بعض کره مقدار قلیل
شراب دخی نافع اولور اول شراب رطوبت متشنجه یی تحلیل و حمی کبی حل ایدر
اما شرابک مقدار کثیری تشنج بابنده اضر اشیا و قوی سبب اولور و واجب
اولور که شراب سقی اولندقده شراب عتیق اولنه مقدار قلیل سقی اولنه و اول
مقدار قلیل علی الطعام تناول ایلدکدن صکره سقی اولنه و معلوم اوله که

قجن

قجن تشنج بو زدن ماعدا جمیعا بدنده عام اولسه اطبا ضماد ایله معالجه
ایلدیکلرینه فقرات عنق قصد ایدرلر و اکر تشنج جمیع بدنده اولدیغی کبی نوزده
دخی اولور ایسه اول ضمادات ایله فقرات عنق قصد ایلدیکلری کبی
دماغ دخی قصد ایدرلر و اکر تشنج معده مشارکتی ایله اولوب و انلرک بونده اقدم
ذکر اولنان علامتلری بیلنور ایسه اول علیلی قوصدرمغه مبادرت
ایله زیرا بعض کره مره حاره و خلط عفن قی ایدوب ساعتنده برء
حاصل اولور فصل در بیان تشنج و تمدد و کزاز تمدد بر مرضدر که
عضو الی یه بعیدن باطنه مرکب اولان عضوه عارض اولوب [illegible]
اول عضوک قوت محرکه سی [illegible] قبضندن منع ایدر عضله و عصبه
آفت اولمق سببیله اما کزاز لفظی معانی مختلفده استعمال اولنور بعض
کره کزاز ایله اول تمدد مراد ایدرلر که ترقوتدن ابتدا ایدوب قدام جانبنه
و یاخود خلف جانبنه و یاخود ایکی جانبنه معا تمدد ایدر و بعض کره دخی
هر تمدده کزاز اطلاق ولنوب انلری الفاظ مترادفه دن عد ایدرلر و بعض
کره دخی تشنجک کزوبه کزاز اطلاق ایدرلر و بعض کره دخی عنقده اولان
تشنجه کزاز اطلاق ایدرلر و بعض کره دخی سینه ننکه اولان [illegible]
و ایکی طرفنه یعنی قدام و خلفنه اولان [illegible] استعمال ایدرلر و بعض
کره کزاز اسمنی برد مجمددن حادث اولان تمدده خاص قیلرلر و فی الحقیقه
تمدد تشنجک ضدی اولور و لکن تشنج نوعنک جنسیدر که تمدد نوع اخر
اولوب ایکیسنده هر بری جنس واحدک بر نوعی اولور انسان ایله فرس
ایکی ضد اولوب جنس حیوانده هر بری بر نوع اولدیقلری کبی و تمدد ایله
تشنجک عارضی اولمه لری سبب واحده مستند اولور [illegible]

هر بند مقدار كنز ولدن برى بر لو بنه ضدا اولور لر ايسه زيرا سبب واحد مذكور
ايله عصب قدامده وياخود خلفده يالكز بو ايكى جهتدن برينه منجذب
اولور ايسه اول انجذابه تشنج تسميه اولنور و اكر اول سبب ايله عصبك
انجذابى ايكى جانبلره معا اولور ايسه اول ايكى تشنجدن تمدد حاصل
اولور ~~ولكن تشنج عرفا اطلاق~~ هر بند قدر تشنج متضاعف ايسه
و آكله عرفا تشنج اطلاق اولنور
وواجب اولوركه بو تشنج متضاعف تشنج بسيطدن حدتلو و بحرانى
سرعتلو اوله و واجبدر كه لر بو تضاعف هر بار ايكى تشنجدن حاصل
اوله بلكه ايكى تمددن دخى بو تضاعف حادث اولور و اكثر حالده تشنج
وجع شديددن خالى اولماز و كزازك اسبابى من وجه تشنجك اسبابنه
مشابه اولور و من وجه مخالف اولور اما وجه مشابهت بودر كه كزاز
بعض كره امتلادن اولور و يبوستدن دخى اولور و عضو عصبيه لاحق
اولان اذادن دخى اولور و اورامدن دخى كزاز حادث اولور نتكيم تشنج
بو وجوهله حادث اولور بعينه اما وجه مخالفت بودركه ~~تشنج خود~~ تمدد
فشنجك ريحدن حدوثى نادر اولور و كزازك ريحدن سبب ايله حدوثى
اكثر اولور و بلكه ايكى تشنجدن مركب اولان كزازك اكثرى ريا خلطى بدندن
استيلاسندن اولور و بو وجهله اولان تمدد علت صعبه اولور و عضو
واحدده ريح حبسيله اولان تشنج مفرد اولور تشنج مركب كبى صعوبتلو
اولماز زيرا ريح اولان تشنج مفردده ريح جمله بدنه مستولى اولمز لكن تشنج
مفردده دخى بعض كره ريحك غلبه سى اولوب اول دخى خطرلو اولور و موتنه
دخى علامت اولور و مفرد ريح تشنج ريحك غلبه سنه و موتنه علامت اولورسه
مضاعف ريحنك موتنه دلالتى اشد و شدتى ازيد اولور و وجه اخر دخى
تشنج

هو

هو كزازك سببى تشنج سببنه مخالف اولور و اول وجه بودركه تشنج مادينك
سببى عصبده برموضعده بر هيئت اوزره واقع اولور كه اول
عضوك انبساطنى منع ايدر زيرا اول هيئتله عصبك ليفلرى عرضا
تمدد ايدوب اصلا قبض اولوب عضو متشنج اولور اما كزاز مادينك
ماده نك عصبه اوزره وقوعى بونك خلافى اوزره اولور زيرا ماده نك
عصب اوزره كزاز مادينك وقوعى ايكى وجه اوزره اولور وجه اول بودركه
كزاز حادث ايدن ماده اعصابك الياف ارا سنه تخلل ايدوب كثير
و جامد اولوب و كديقده ضكره صلابت اوزره قالوب عضوك انبساطنه
انقباضنه رجوعى عسرتلو اولور و وجه ثانى بودركه ماده عصب اوزره
دفعة واقع اولوب الياف ارا سنه تخلل ايلمز لكن هر ليفك وحدتلرينه
كيروب ليفك طوللرى اولان مساملرينه دولدر بر بر حال اوزره كه ليفك طولى
ندارترونده آكسيلور و موادك نسبتى ليفك نسبتى كبى اولور و موادك
بو وجه اوزره ليفلرى دولدرمسى ليفك طوللرينى محافظه ايدوب انقباضنه
مانع اولور اما تشنج فاعل اولان ماده نك وضعى مختلف اولور زيرا
اول موادك اليافه نفوذى متشابه اولماز و كذلك كزاز اوزره نفوذى
هوا اولماز و ظن اولنور كه كزاز ده ماده نك اليافه نفوذى استرخاده
ماده نك اليافه نفوذى كبى اولور لكن استرخاده ماده رقيقه اولمغله
اليافى ارخا ايدر و مسترخى اولان عصب عضوك تحريكنه قادر اولماز اما تشنجده
~~[illegible]~~ مواد جامده و صلبه اولور عضوك انبساطنى حفظ ايدوب انقباضنه
وانقباضنه مانع اولور و كاهيجه كزازك ماده سى عضل و وتر و عضلات
برينك وسطنده اولور و بلكه مبدئنده اولور و عصب اول موادى موتنه اداسنه.
ووتر

چکینوب جفا اولور بعض طولی نقصان اولور و انقباضنه عضو قادر اولماز و
کاهیجه در اول مقامده ورم اولمغله کزاز حادث اولور و بعض کره ده
موادا ثناء التقاده بروجه اوزره واقع اولور که فجئ عضو قبض
اولنسه التیاف مواد ایله منضغط اولوب صیقیشور و اول انضغاط [illegible]
وجع حادث اولور و بعض کره ده ایجاع و ایذا ایدن مواد و کیفیات
مجرده عضلاتی و یا خود و ترلرینی مبادی سنده اولوب عضل و وتر طولا
اول اذادن هرب ایدر و فجئ عنف ایله اولان قیء و استفراغ کثیرده
[illegible] صکره حادث اولان کزاز دخی بر نوع وار در که بو
قبیلدن اولور و بکزرکه عصبلک و وترلک بو وجه اوزره اولان قیلدن ایسه
تأذیسی معنی مشارکت ایله اولور و فجئ سبب کزاز یبوست اولور
آنک وجهی بو در اولور که رطوباتک اختلالی حسبیله عضلک عرضی نقصان اوزره
[illegible] اولور و عرضنک نقصانندن لا محاله عضلک طولی زیاده
اولور و منافذی قبض اولنوب قوه محرکه یه منفذ مسدود اولمغله
ضعف کلوب عضو قبضنه قادر اولماز و یبوستدن حادث اولان
صلابتده عضوک قبض و لما مسنه معنی اولور اما تشنج
یابس موادک اختلالی استیوا طریقیله اولور بعض [illegible] آتش اوزره
کباب اولان لحمک و دریلک رطوبتی اختلالی کبی اولوب طولا و عرضا
عصب و وتر نقصان اوزره اولور زیرا تشنج یابس کزاز یابسدن
زیاده ردی اولور و استرخا بعض کره قطع حبس ایله اولدیغی کبی بعض کره
کوزلک تمددی در جراحت حبس ایلمکه اولور زیرا جراحت عارض اولدیقده
عضوک انقباضندن عضل متاذی اولور و کذلک بعض نوع قورا اولور

سببی

سببی و ماده سی قوی اولمق حسبیله و خدر امتلائی ایله تشنج واقع اولدیغی کبی
اول منوال اوزره کزاز دخی واقع اولور زیرا خدر امتلائی ایله مسالک
روح مسدود اولدیقده عضو قبض اوزره اولور ایسه روحک
عدم نفوذندن عضونک حرکتنک امتناعی حسبیله علی حاله عضو قبض اوزره
باقی اولور و انبساطی اولمیوب تشنج حادث اولور و اکر اولوقتده
عضو منبسط بولنور ایسه ذکر اولنان سببدن عضو علی حاله
متمدد او منبسطا باقی قالوب تمدد آنی عارض اولور فجئ سببی تشنج
اولوب ارواح جریانه بدء ایلسه تشنج و تمددن هر کز زائل
اولور بو وجهله اولان تمدد و تشنج اکثر حالده او یقوده ضعفون
او یاندیقده واقع اولور زیرا حال نومده ارواح باطنه منجذب اولور
و اویاندیقده تدریج ایله ظاهره رجوع ایدر و عضلات ظاهره یدی
عضوی تحریکه صالح اولنجق قدر روح کلمزدن مقدم عضو مقبوض
ایسه تشنج حالی اوزره و مبسوط ایسه تمدد حالی اوزره باقی قالور
فجئ قوت علی حالها ظاهره عودت ایلدیکده تشنج کزاز دخی هر بر
زائل اولور و بعض کره عضلاتده مستقلی و غیر طبیعی بر هیئت
عارض اولوب قوه محرکه عضله قلیل و ضعیف اولور و یا خود
شدت وجع ایله قوت قلیل اولوب تحریکه ایلمکه قوت تحمل ایلمز
و عضو بولندیغی حال اوزره قالور مقبوض ایسه تشنج اوزره و مبسوط
ایسه تمدد اوزره باقی قالور و بو حالتلر حبل ایله تمدید اولنانلرده
و شنیع ثقیلی قالدیر[illegible]نلرده و ادقاغز یولک یوکلنلرده
و قیر اوزره [illegible] واقع اولور
او یسیوب عضلاتکره مماس اولنلرده

وكذلك عضل اوزره واقع اولان ضربه وسقطه دن نیجه حادث اولور
اگر عضلی انلرك هر برعرض ایدوب اذی ایسه وقطعدن وحرق
نارده دخی حادث اولور اگر عضل اول سببلر ایله متوجع اولوب الوجع
انقباضدن عاجز اولور ایسه وبعضیلرده کزاز ایله عضلات اعصابه
منصبه اولان مواد اولور و یاخود اول کزاز اولان اعضاده متولد مواد
اولان ریاح غلیظه اولور و یاخود اخر محلدن صایر و منتقل ریح اولور تنکیم
یوزده واعضاء وجهه مخصوص اولان تشنج رددی اولور کذلك اعضاء وجهه
خاص اولان تمدد دخی ردی اولور کوز قپاغنه ولسانه و شفه لره و بکا قدره
عارض اولان تمدد ردی اولور و برنوع کزاز یابس وردی واقع اولور اول
کزاز حمیات لازمه سی صکره قلق و اضطراب و بکاء و هذیان الله واقع
اولور اول مکر وزك بکزی صاروافزار و دوداقلری قورور ولسانی قاره و طبیعت
معتقله و جلد مستحصف یعنی خشونتلی و متمددا اولور و بر نوع کزاز دخی
اولور و صوبه سببی ایله حادث اولان کزازه الجفریق و معض یعنی انجه
بغارسقلرده اولان صانجی و اختلاط ذهن و عقلك ذهابی و زوالی
تابع اولور مصاحب اولور ایسه اول کزاز قتال اولور زیرا اول علامتلره
مقارن اولان کزازده عضله جفاف کلور و رطوبات عضلی فنا ایدر حرارت
اول غلبه ایله عضوی تمدید ایدر و اول عضوی جفاف بالغ ایله حفظ طولا
ایدر جفاف بالغ دخی کزاز علی حاله حفظ ایدر و چوق کره صبیانه دخی بلغ
کزاز عارض اولور ولکن انلرك کزازی سهولتله اولور زیرا تشنج بابنده
ذکر اولندیگی اوزره صبیانك صغر جسمی ایله کزاز آسان اولور بعضی قیال
وچوق کره کزازدن مقدم ... بدنده اختلاج و ثقل وکذلك ثقل کلام و عضلاتده ...

ووقار

و فقار ناحیه سنده عصعصه وارنجه قدر صلابت عارض اولور و بکعی
اولور و اول الحتکاك دخی عارض اولور که قاشندیغنده لذت حادث
اولماز و چجن بولنمز حکه و فتح اولوب جسدنده قشعریرت و کوزلرده غشاوه
و باشنده دخی و بوینده تراوکسه بو علامتلر دلالت ایدر که قریب الزماننده
اولکسه نك ایکی جانبنده امتداده حادث اولور زیرا بولنده بو مثللو
مده اولانلرك اکثر حاللرنده اسفل جانبنده تنقیه تامه حاصل اولمز ایدر
موادده برشی مثانه ایله دماغ بیننده صعود ایدوب اینا ایدر
وکزاز احداث و چجن کزاز عام عارض ولمغه باشلسه عقیلك
اعزی قپانور و بوزی قزل اولور و اغز بسیر مشته اولور و برحاله وارر که
ایچدیکی صوبوغازنده نجمز و طرفی کثیرا اولور بعضی کوزنی اچوب بو صیر
چوق اولور و کوزنده دموع و یاش اولور و تشنج ایله تمددك
ابتدا ظهور لرنده فرق بودر که ایکی بیرده دخی عضله دن ظهور ایدر لکن
تشنج عضله نك حرکتی ایله بدء ایدر و تمدد سکون ایله عضله دن
ابتدا ایدر و تشنجه ذکر اولندیغی انتقال قیاسی اوزره تمدد دخی خوانیقدن
و ذات الجنبدن و سرسامدن انتقال طریقی ایله حادث اولور و بلاد
جنوبیه ده تمدد الا مثلا کثیر الوقوع اولور اخلاطك اول بلادده
حرکتی و خصوصا بلغم اولندرك اخلاطنك کثرت حرکتی ایچون و بعضیلرده
تمدد بلاد جنوبیه ده دخی حادث اولور فضولك اول بلادده خفقان
و احتباسی سببیله علی الخصوص نسوانك اعصابنده ضعف اولمغله
انلرده تمدد زیاده اولور العلامات مطلقا تمددك علامتی بودر که
عضوا انقباضدن محبوس و مائل اولماز و قدام جانبنده اولان کزاز و تمددده ایدر

مطلقا تمدده دخی وارد تمدد برکت ... ابتدا خلاف وکرده ابتدا قوامه ... عزارتبه بهم تبنید ... برکت استوانه ... بعضه

عليل اولان شخص بوغيلن نكسنه لركبر اولوب يوزنه وكوزنه اختناق ارز
اولور ويوزنه اولان عضلهلرك تمددن حسيله اول شخصك يوزي ضاحك
اولانلر كسننك يوزينه مشابه اولمغله اول كسنه يه ضاحك اولمق اوزره تخيل
اولنور وباشي قدام جانبنه منجذب اولوب بارز واشكار اولور وبوينى تمدد
اولوب التفاته قادر اولمز بو ايكي طرفلو بر نسنه تحويل اولنمز وعضل بطنده بعض كره
امتداد وقوة دافعه ده ضعف اولمغله بتوله اقتدار اولمز
وبعض كره مثانه عضلي دائما متمدد اولوب منقبضه اولمقدن
امتناع وعصيان اوزره اولمغله من غير ارادة بول ايدر وبعض كره
شدت انضغاط ايله طمر تفجر ايتمكله دم بول ايدر وبعض كره
تمدد قدامه اولنلره انجقريوس عارض اولور واگر تمدد وكزاز خلف
جانبنه اولور اپيسته انك علامتي بودر كه باش واوموزلر وعضل
خلف جانبنه منجذب اولور زيرا خلفدكي عضلهلرينك امتدادندن عضلات
بطنده بالمشاركه تمدد اولور وعضلات بطنك تمددندن ذكر اولنان
عوارض عارض اولور ومقعده ده اولان عضله تمدد ايتمكله مجاري
منتفخه اولان ثفلي امساكه قادر اولماز واحعاء دقاقده ثفل
استقرار اولنمز ومحتبس باقي قالور وخلف جانبنه اولان
تمدد ايله قدامه اولان تمددلر بو عوارضده شريك اولورلر بعض اكثرنده
اختناق وسهر ووجع وبونك مابيننده وبولنده كثرت رياح ايله
نفاخات كثيره واسوده سقوط اولور اما تمدد رطب وتمدد
يابس وتمدد دور واذا حادث اولان تمدد اشبو مذكورلرك
علامتلري تشنج بابنده ذكر اولنان علامات قياس اوزره اولور واكثر حالده

قادر اولمز

و دقاقده ثفلي تحليله

يعني كوبكي دوشر

تمدد

تمدد بارد اصحابنه قولنج عارض اولور برودت حسيله **المعالجات** تمددك
علاجي بعينه تشنج علاجي اولور وتمدده استعمال اولنان محاجم تشنجده
مستعمل اولان محاجمدن اكثر وازيد اولور زيرا حرارت كثرت محاجم ايله
استرداد واسترجاع اولنور وتمدد ايچون وضع اولنان
محاجمه شرط اولنمق لازمدر خصوصا فقرات ورقبه متعلقه اولان
عضلات واعصاب اوزره وضع اولنان محاجمه شرط اولنمق زياده
لازم اولور وتجربه شدت وجع ايله وياخود علاج ايچون استعمال
اولنان ادويه ايله مكرر تركنه سي واجب اولورسه اول ترصو ونجه قدر
ترك اولنمية بلكه اصلنمش بر قطعه صوف ايله اول ترشيف اخذ
اولنه وبعض كره زيت مسخن ايچينه مكرر اوتورديلور زيت مسخن
قوت ايله تحليل ايلديكي ايچون وجاوشير هم سقا اولنور قوت
وضعفنه عليلك اعتبار اولنوب ضعيفه درهمدن اقل واقويايه
درهم مقدارنه وارنجه قدر سقا اولنور وحلتيت هم بو منوال اوزره
سقا اولنور وكزازك معالجه سنه مسارعت معالجه تشنجه مسارعتدن
زياده اولور زيرا كزاز قاتل وخانق وموذيدر وكزاز وتشنجك
معالجاتنده اطبانك ذكر ايلديكلري دوالرده اولوجله نافع اولور طورق
اوتنك سلاقه سي طبخ اولنوب حال طبخده ايچينه صوطلق وكلب
ودلكو يوريلري طرح اولنوب اول يوريلر تهرا ايدوب اريجه
قدر طبخ اولنديقدن صكره اول مطبوخده عليل ايكي ايكي دفعه
صوقيلوب مكث ايتديريلك وكذلك كزازه نافع اولور حماد
وحشي شحمي ايله عليلي تمريخ ايلمك وكيك شحمي ايله واديلا وايو وصطلق

اولمق لازم

اسفنج وشراب

شحملر ایله مفرده ویاخود ادویه سائره ایله مرکبا تمریخ دخی نافعدر وهمچنین
سذاب جندبیدستر وقنطوریون ایله احتقان ایلمک وحمولات لاذعه
وحاده یی تحمل ایلمک دخی نافعدر بورقیت حسیله وکذلک شحم حنظل مثللو
دخی نافعدر واکر بو ادویه لر افراط اوزره احراق ایدر ایسه اول محرق
احتقادن صکره اشاک سودی ایله وسمن ایله وقوبریوق یاغی ایله مفرده
ویاخود ذکر اولنان شحوملر بر ایله ترکیب ولذیع حالده احتقان
ده اولنور وتمدد بارد رطبده انفع اشیا جندبیدستر اولور وبو دوایه
تعاهد ایلمک کرکدر واصحاب کزازه کرکدر که طعام تناول ایلدیکلر نزم
لقمه لرین تصغیر وتضعیف ایلیه لر وحسو رقیق وجوز بوغازلرینه اسالیه لر
ولقمه یی ابتلاعده یعنی بو تمقده حذر ایلیه کرز یرا انلره لقمه یی بلع
ایلمک صعوبتلو اولمغله یوتمق صددنده اولدیقلری کبی بوغاز ونالرنده گلوب
نجر واولسبیله مضطرب اولوب علتلری ارتر ومعزوره سقوطلری
ذو الوب واعضالرینه سورنجکلر ودهنی حناکبر اولان مروخات
سائره لر وسعوطات وعطوسات الرینه جمیعا اقرابادینلده بیز
ذکر ایلدیک والده عطوس بکرک خیرلوسی اولمیجه درکه موعبارنه
اوله وبعض ادهان ایله مخلوط اوله وکرازده طوبه اصحابنده طبیعت اطلاقه
حمرخیلو علاج اولور **بشنجی فصل لقوه علتک بیاننده در**
لقوه بر علتدرکه یوزده اولان اعضاء آلتیه عارض اولور وانلر
یوزک بر شقی جهتی علی طبیعته منجذب اولور ویوزک هیئت طبیعیه سی
متغیره اولور وایکی دودقلری التقالری وجودی زائل اولور وکذلک
لقوه اولان طرفده کوز قپاقلرینک دخی جودت التقالری زائله اولور

وبو علتلری دیوزکر

وبو یوزک عضلهلری دخی منتشج اولور واول عضلهلرک واعصابلرینک منابتی
تشنج باعثیه معلوم ملک اولور واسترخا سببی ایله حادث اوله
لقوه ده اکر استرخا فوت اولور ایسه یوزک مسترخی اولان شقی منجذب
ومائل اولور واول شقک فوتی انجذابنه شقی آخر دخی منجذب اولوب
ولو یخلو هیئتی متغیر اولور واکر مسترخی اولان شقک استرخاسی ضعیف
اولور ایسه اول استرخا کندو یه خاص اولوب شقی اخره ساری
اولماز بو مقامده نسخه سلطانیه ده برخلاف مذکور درکه اول اخلاف
طبع ایله اولان نسخه لرده مذکوردکلدر عبارتی بودر وعند بعضهم
ان الاسترخاء فی الجانب السلیم وهو جذب الاعوج ولیس
بمعتمد ومنهم قولس یعنی بو زلک ایکی جانبندن سلیم اولان جانبه
استرخا سی موقوف اولان جانبی جذب ایتمکله اول موقوف اولان
جانب اعوج جانب حادث اولور دیو اطبادن جماعت وقولس دخی ذاهب
اولدیلر لکن بو مذهب معتمد دکلدر بو عبد مترجم دیر که بو قول اهرندن در
ابن سینا واکثر مصنفین قتنده مردود ایسه لکن فحول اطبانک
قولی اولمغله بو قولی صحته تقریب ایدر بر وجهله لازمدر واول دخی
بیلمک بر مقدمه تمهیدینه محتاجدر واول مقدمه بودرکه شق موقوفده
ماده نک ثقلی حسبیله اولان استرخا ومیل دورت وجهدن خالی
اولماز زیرا شق موقوفک میلی یا که جانب وحشیسنه اولور ویاخود
جانب انسیسنه اولور وعلی کلا التقدیرین اول میل واسترخا
یا قوت ایله اولور ویاخود ضعف ایله اولور واکر شق موقوفک استرخاسی
وحشی جانبنه اولوب واسترخا قوی اولور ایسه شق سلیم شق سلیم
اول شق موقوف

قوت ایله

قول

جانب انسیسنه ایکی شقك جلده لری واحد متصل اولدقلرندن جذب ایدروب
شق سلیم شق مؤفی اوزره محمول اولور اگر بو صورتده شق مؤفك میلی
واسترخاسی ضعیف اولور ایسه استرخایا گر شق مؤفده اولوب
شق سلیمده استرخادن بر نسنه اولماز و شق سلیم شق مؤفك اوزره
حمل ونقل اولماز واگر شق مؤفك استرخاسی جانب انسیسنه اولوب
لکن اول استرخاده ضعف اولور ایسه استرخا اینه یا گر شق مؤفده
اولوب شق سلیم حالی اوزره باقی قالور و شق مؤف شق سلیم اوزره
حمل ونقل اولماز و بو اوچ صورتده ذکر اولنان قوله مجال و شق سلیمك
تجمع ایدروب شق مؤفی جذبنه مساغ اولماز واگر شق مؤفك استرخاسی
جانب انسیسنه اولوب واسترخاده قوتسی اولور ایسه شق مؤف
شق سلیم اوزره رکوب ایدر و شق سلیم جانب وحشیسنه میل ایدر و بو نوعده
قولسدك قول مذکورینه مساغ اولور زیرا ممکن اولور که شق سلیمك جانب
وحشیسی استرخا ایدروب انده تجمع شق مؤفی جذب واصلاح ایچون
اولوب اول تجمعده شق سلیمده اعوجاج حادث اوله لکن اکثر علما
بو قولی تشریحه موافق دکلدر دیو رد ایدرلر زیرا جذب لیف طویل ایله
اولور بو الیاف مذکوره ایسه فن تشریحده مذکور دکلدر فلنشرع الی الترجمة
واسترخا ایله حادث اولان لقوه نك اسبابی استرخا بابنده ذکر اولنان
استرخا اسبابی ایله اولور واکثر حالده لقوه نك وقوعی تشنج ایله اولور
لقوه استرخاییه نادره واقعه اولور ولقوه تشنجیه نك بیانی بودر که
تحت وجهك شق واحدی اسباب تشنجدن بری ایله متشنج اولسه
شق ثانیی جذب ایدر و تشنج اولان لقوه نك اسبابی بعینها تشنجك

اسبابی

اسبابی و تشنج بابنده ذکر اولنان سببلر اولور و تشنج یابسدن عارض اولان
لقوه حمیات حاده ده کرك قیئله و کرك اختلاف ایله یعنی اسهال ایله اولان
استفراغ اغلبده اولور و بو تشنج یابسدن اولان لقوه قاتل و ردی اولور
و بعض اطبا دیدیلر که لقوه ده یوزك ایکی شقندن مریض اولان شق
سلیم کورینور و سلیم اولان شق مریض کورینور و فی الحقیقه ماده
اولسی جانب مریض اولور ولکن ماده اولمیان جانب جانب مریضی کندویه
جذب ایدوب اصلاح و تسویه ایتمکی قصد ایدروب تجمع ایتمکله
سلیم ایکن تجمع حسبیله اکا اعوجاج عارض اولور و اول شق سلیم
معوج کورینور واکثر امرده تشریحه نظر ایله بو قول سدیدلر
و وجهك باب تشریحده ذکر اولنان عضلاتنك اوضاعی بو قولی تزییف
ایدر و کذلك سلیم کورینن طرفك حسی باطل اولماز و مریض کورینن
شقك حسی باطل اولور و بو حالت حق شهادت ایدر که قول مذکور باطلدر
زیرا حقیقتده مرض قنغی شقده اولور ایسه اول شقك حسی باطل
اولمق واجب اولور و حقیقتده سلیم اولان جانبك حسی سلیم اولمق
واجب اولور و چوق کمسنه لرك رقبه سنه ورم عارض اولوب
انده بر نوع خناق حادث اولور و اول خناق ایله لقوه حادثه اولور
و کذلك اول ورم ایله فالج عارض اولوب ایکی اللری مفلوج اولور
زیرا اللری تحریك ایدن عضلات قوه محرکه یی فقارات عنقدن نابت
عصبدن استفاضه و استفاده ایدر بناء علیه رقبه ده ورم و خناق
ولقوه یی احداث ایلدیکی کبی ایکی اللرك تخصیص فالج اولماسنه حق ایجاب ایدر
و بر لقوه که اوچ ای قدر ممتد اوله اول لقوه دن صحت مأمول اولمز

و معلوم بیوریلکه لقوه بعض کره فالجی انذار ایدر و بلکه چوق کره سکته یی
انذار ایدر و لازم اولورکه لقوه عروضنده تأمل اولنه اول لقوه ده صرع
و سکته مقدماتندن برنسنه وار میدر بیلنه و اگر مقدمات مذکوره موجود ده
ایسه استفراغ قوریه مبادرت اولنه و بعضلر زعم ایلدیلرکه صاحب لقوه نك
اوج کونه وارنجه قدر موت مفاجاه خوفی اولنور و اوج کونی سلامت
ایله کچیر ایسه نجات بولور و بکرزکه اول قائلك قولی اوزره اوج کون
مقدارنجه موت مفاجاه دن خوف اولندیغی لقوه سکته یی تقویه یی
انذار ایدن اوله العلامات لقوه نك علامتلری بودرکه ملقوك نفخه سی
و بصاقی بر جانبندن خروج ایدر و واغزینك بر طرفی ریحی
و ریقی امساك ایدر دائما و اول طرفندن ریح و ریق خروج ایدر و چوق
کره ملقوه صداع عارض اولور و خصوصا تشنج اولان لقوه ده صداع
اکثر اولور و ملقوك مراض و آفت قنقی شقنده اولدیغی آنکله معلوم یوزنیك
اولورکه ایکی شقك برسی بر دیگریله مرا اولنوب وضع اصلیسی اوزره
قیلنورلر اگر اول شقك اصل وضعنه کلمه سی شق آخر بنفسه حالت
اولاسنه سیرده اولور دلالت ایدرکه آفت متروك ایله تسویه اولان ایسه
جانبده اولور اما استرخادن حادث اولان لقوه نك علامتی بودرکه مؤف
اولان شقده حرکت ضعیفه و حواسه کدورت اولور و جلد و عضلده ملایمت
اولوب تمدد احساس اولنمز و شق مؤفك کوز قپاقلرندن جفن اسفل
منجر و اسفله نازل اولور و چنك اوزره اولو اول غینه محاذ اولان
غشانك نصفی مقدار رطب و رهل اولدیغی حالده مستوفی رؤیت
اولنور و بو وجهله اول نصف غشا یه رؤیت اولو قنده ظاهر اولورکه

لسان

لسان اوزره بر ایلمه غمز اولنوب حنك اوزره اولان اول غشاده تأمل
اولنور و اول تأمل ایله مستوفی اولنوب و اولمدیغی ظاهر اولور انیکیچونکه
لسانك صفاقی شأننده خروج ایدوب بعض کلمه یمکندك در زندن
خروج ایدوب حنکی طولا قطع ایدن صفاقده شریك اولوب ممتزج
اولور و لاحجرم صفاق لسان غمز اولنوب جذب اولندیقده حنك
اوزرنده اولان صفاقدن کوزك محاذیسنده اولان موضعده منجذب
اولوب اول منجذب اولان حنکك صفاقی ایدیکی و استرخاسی
اولدیغی معلوم اولور و بو تقریر نسخه سلطانیه نك تقریردر و ترکیبده
واقع اولان من طریق الشأن کلمه سی طبع ایله اولان نسخه لرده
من طریق اللسان واقع اولمشدر انیکیچون وجه صحیح اوزره تقریر ایدروب
ما النز ترجمه ده ذکر اولنان نسخه ما النسا رجاع ایلمك اهل اولنلره اسانلر
و لقوه استرخائیه جلده نوا و رقبه دن متباعدا مائله اولوب موضعنه
ردی صعوبتلی اولور و تشنجدن حادث اولان لقوه ده حواس اکثر حالده صعوبتلی
کدورتلی اولماز و جلده سیر و جهله ممتدده اولورکه اول مؤف اولان شق
و جهده بو کمله باطل اولوب آچیلور و بوزده اولان عضلده صلابت اولور و اکثر حالده بصاقی
و ریقی قلیل اولور و اکثر حالده جلدك میلی تشنج جانبنه اولور و اول جانبده
استرداده صعوبتلو اولور و تشنج اولان لقوه نك رطب و یابس
اولدیغی سنك بیلدیکك علامتلرایله اولور و لقوه علامتلرندن در
یوزك کلرنده وجع اولمق و جلده سنده خدر اولمق و اختلاج کثیر اولمق
المعالجات واجب اولان بودرکه یوم رابعه و یا خود یوم سابعه
وارنجه قدر تحرك ایلیه و غراسی ملطفات اولوب ماء حمص زیت ایله

و بو لطافتده اولان الم ایله تغذیه اولنور و عسل و فراخ جفا و مقدار رجحانی اولان
اغذیه ایله تغذیه اولنوب تجفیف اولنمز اگر علیلک طبیعتنده یبوست
وار ایسه شدیده لینی اولان حقنه ایله یوم ثانیده احتقان اولنوب
طبیعتی تحریک اولنور و اکثر حقنه زیاده موافق اولور و زمان ابتداده
غرغره مبادرت ایلمک ضرری اولور زیرا زمان ابتداده اولان غرغره
اوزا قده اولوب علت احداثنه مدخلی اولمیان مواد غریبه یی محل آفته جذب
ایدر و علتک سببی متزایده اولور و محل علته قریب اولان موادی تجذیب
نضج اولمغله تحلیل یه قادر اولمازدی اول زماننده غرغره برفائده یی
مفید اولمز و لقوه نضج ادویه قویه ایله استفراغه احقدر اول
لقوده ادویه ضعیفه ایله استفراغ موافق اولمز ~~حاد کثیر النضج اول~~
~~اولمیه~~ بلکه مره یی انضاجه کفایت ایدن ادویه ایله استفراغ اولنور
و حد تلی دوایه استعجال مواد تجفیف و تغلیظ ایدر و عصب دورندر
و انده دوانک تأثیری نفس مجلداوزره دواء حادا استعمال اولنمق و اصل
اولور و واجب اولورکه لقوه یه فالج و تشنج معالجه سی ایله معالجه اولنه
و انلری بابلرنده بیلدیکک دوالرتنده مناسب اولانلر ایله بوا فتیل معالجه
اولنه و تجربه اولنمشدرکه صاحب لقوه به ایارج هو مسیله یوم ایکی
درهم مقداری سقی اولنسه اثر قوی ایله تأثیر ایدر و بینه مجربدرکه زنجبیل ایله اکثر
عسل ایله معجون ایدوب بر کون اخشام و صباح جوزه مقداری
سقی اولنمق نافعدر و واجب اولورکه انلردن ماء عسل کسالیه و اطبانک بعضیسی ذکر
بعضیلری ذکر ایلدیلرکه لقوه علاجنده ابلغ الم اولان عضو و باشی و حشر
حیوانک لحمی ایله خبص و خلط اولنه بعضیلری ذکر ایدر اول عضو لره و ضع اولنه

وطن

وطن اولنورکه خبص اولنمغه و حوشدن اولی اولان دوشن و صوطلن
و دلکو و عول و کیک و بیان اشکی مثللولر در اما ظبیا مثللولر لحمنده تسخین
اولمیانلر هر نه قدر وار ایسه اول مثللو و حوشی موافق اولمازو واجب بودرکه
اولورکه اکر اول لقوه رطب اولور ایسه علتک مبدئی اولان ~~محل~~ اولو
طرف هیئت طبیعیه سنه رد اولنوب ربط اولنور و اکر لقوه تشنجی ایسه
ایسه اول تشنج اولان شق تلیین ایله بدء اولنوب صکره تحلیل
اولنور و اکر دم علامتی وار ایسه تحت اللسان اولان طرف فصد اولنور
فقرات عنقدن فقره اولا اوزره بلا شرط حجامه وضع اولنور و بیک شک
بو قدرکه لقوه یه فاعل اولان ماده عصبک مبادیسنده ثابتدر و عضله
ده موجود در انیکیچون سوکلو اولورکه فقرات عنق اوزره ادویه محمره وضع
اولنه و حنکین عضل وجهه الیاف کثیره کلمکاله فک اوزره ادویه
محمره وضع اولنمق محبوب اولور اما کوز قباغنک عضلی عضل وجه کلی
اولمغله ذکر اولنان ادویه محمره وضعنک اکثر منفعتی اولماز و انک تدبیری بودرکه
دماغک جزء مقدمی تنقیه اولنور و کذلک ذکر اولنان فقرات و حکه لمیکی
اوزره یابس نسنه لر ایله حجامه اولنوب اول محللر دلک اولنور و باش
دلک اولنور و خصوصا جوع وقتنده دلکک منفعتی زیاده اولور و صاحب لقوه یه
نافع اولنلردندر دائما یوزینی سرکه ایله غسل ایلمک و ذکر اولنان خواصنه
سرکه سور مک و علی الخصوص غسول قیلندن سرکه ده ملطفات طبخ اولنمش
ایسه و یاخود اول سرکه ایچنده خردل سحق اولنمش ایسه تأثیری
عجیب اولور و بینه اول لقوه نک علاجنده واجب اولورکه سیخ و قیصوم
و حرمل و غار و بونلر کبی اولنلر طبخ اولنوب علیل اول طبیخک بخاری اوزره

کبث واماله اولنخ اولنور واوله قتله اولطبیخلرك التنه طرفا وانك ایقادا ولنور
واکر بو ادویه لرنفعو وتاثیرا اولمازا ایسه قولنج اردنه اولان ظهرا اورزه
کی اولنور و واجبه لور تکلف اولنوب غرغره سا ئر ادویه دن اکثر قیلنه
وانه مضوغات دخی استعمال اولنور خصوصا وج بعنی اکر وجوز بوا وعاقر
قرحا چینسته دیر بلور وهلیلج اسود دخی جمله مضوغاتندن قیلنور و واجب
اولورکه مضوغ الم اولان جانبده احساس اولنه واول ملقوت مکانی
قرقلق اوطه ده قیلنور وکرکی و باشنق و ذنب وشبوط مراره لری ایله وکذلك
شهرانج ومرزنجوش وسلق عصاره لری ایله ومع دهن السوسن سکبینج
ایله وخانوشسودنه محلول مرحملك مقداری قرنبیون ایله بعنی مذکورلرك بری
ایله استعاط اولنور وامراض راس قانوننده مذکور اولان من کل وجه منقیات
راس ایله دخی معالجه اولنور ورته دخی بعنی بندق هندی دخی اوله علته نافع ومجرب
عطوساتدن اولور خصوصا دتهلك قشر اعلاسی زیاده منفعتلی اولور واذان
فار وقثاء حمار وعرطنیثا دخی نافع اولن عطوساتدن اولور وبعض کره
بو عطوسات مسخن ومعطس اولنه دو والرایله دخی خلطا اولنور جندبیدستر
وشونیز کبی وسعوطاتك افضلی اذان الفار صوییدر رجحن اول صودن اکی
درهم مقداری ~~ایله استعاط اولنمی~~ بر دانق سکبینج ونصف درهم
زیت قاتیلوب استعاط اولنسه نفعی اولور و بلکه بیش کونه وارنجه قدر
علیل صحت بولور واول علیله امر اولنورکه دائما مرآیه نظر ایلیه حتی اعوجاجنی
کوروب تسویه سنه تکلف ایلیه وموافق اولورکه اینه صینیه یه
نظر ایلیه زیرا اینه صینیه شبح مشوش کوسترر وصبیانك دبیلری آخرنه
لقوه کلسه اطریفل اصغر استعمال ایدرکونه وارنجه قدر شفا اولور وغدا سی
حمص قیلنور الثانی فصل رعشه ده و شرح اصنافی وعلاجاتی بیاننده در

صاحب قانون عشقه

کرکی طورنه باشنق
ذباب ... اتماجه دیدیکلریدر ... ذنب سباع دیدکلریدر کیله
وزرد دیرلر شبوط
برنوع بالقدر
منه

ایلك اکه

صاحب قانون رعشه نك بیاننده ایراد ایلدیکی حد وتعریف زیاده توضیح ومقومات
ایله تبیین محتاجدر واول مقدمات بودرکه بالجمله بدنه ویاخود بدنك
بعض عضولرینه مواد غلیظه وثقیله منصب اولوب مواد ثقیله کندو
میلی جانبنه عضوی قسرا تحریك ایدر وکذلك عضوده ایکی قوت وار در
بری قوه محرکه وبری قوه ماسکه دروبو قوتلر فعللرینی اراده ایله
بو ایکی قوتلك برینك فعلی ایله عضو منفعل اولمقدن خالی اولماز کاهیجه
قوه محرکه دن منفعل اولوب عضو بالاراده حرکت ایدر وکاهیجه قوه
ماسکه دن منفعل اولوب عضو بالاراده ساکن اولورلکن قاسر قوی
اولورسه ایکی قوتك تاثیردن منع ایدر ایسه عضو انلردن متاثر اولیوب
قاسره تابع اولور وبعض کره قاسر زیاده قوی اولماز واراده اوله
اولرایکی قوتلردن من وجه عجز ومن وجه قوت اولور وانك بنا بر کره
قوت محیله قاسرك عضوی تحریك ایلدیکی جانبك خلافنه تحریك
ایدر ومره اخر مقاومتدن عاجز اولوب مواد قاسره میلی جهتنه عضوی تحریك
ایلر قوه ماسکه اراده دخی بوقیاس اوزره بر دفعه قاسره مقاومت ایدر
ودفعه اخراده مقاومتدن عاجزه وفاتره اولور پس صورت مذکوره ده
مواد ثقیله مره عضوی ثقلی ومیلی جانبنه تحریك ایدوب ذکر اولنان
ایکی قوت جمیعا تاثیردن ومواد قاسره مقاومتدن عاجز اولورلر
ومره اخری اول ایکی قوتلر بر تقویر ایدوب قاسره مقاومت ایدر
ایمدی اکر قوه محرکه قاسره مقاومت ایدر ایسه رعشه ایکی نوع حرکتدن یعنی حرکت ارادیه وحرکت قسریه
مرکب اولور واکر قوه ماسکه مقاومت ایدر ایسه رعشه حرکت قسریه ایله سکون ارادیدن
مرکب اولور وبراکی حرکتك مجموعندن وبر حرکت وسکونك مجموعندن اسم اولور

عضوی
قسرا
الحركة ... من قوة

ومجموعنه

مصنف رحمة الله عليه ذكر اولنان تفصيلي خير الكلام ما قل ودل فحواسنجه
اقل الفاظ ايله ادا ايدوب بويورديلر هن علة آلية تحدث لعجز القوة
المحركة عن تحريك العضل على الاتصال مقاومة للثقل المعاوق المداخل
بحركته لتحريك الارادة فتخلط حركة ارادية بحركات غير ارادية او
ثبات ارادي بحركات غير ارادية يعني رعشه اعضاء مركبه يه متعلق
بر افتدر كه اول آفتك حدوثي عضلات عضوي تحريك اولان قوه محركه نك
اول عضلاتي اولوب حركت ارادية يه معاوق وغير ارادية يه محرك
اولان مواد ثقيله يه على الاتصال مقاومتدن عجز ايدوب اولوب
اول قوه محركه حركة ارادية غير ارادية يه ويا خود ثبات ارادية
حركت غير ارادية يه خلط ومزج ايدر فلنرجع الى الترجمة ورعشه علتي قوه محركه ده
بر آفتدر نتكيم خدر قوه حاسه ده آفتدر ولكن كرميه وآنك سببي يه قوتي
اولور ويا خود التي اولور وخود دهم قوتي وهم التي اولور وبعض خوف
خوف عارض اولسه ويا خود اكه قورقوتج ومقطع نسنه اصل اولسه
موضع عاليدن اسفله نظر كبي ويوكسك ديوار اوزره يوريمك كبي وتحشم
كسنه ايله شويله كبي وبو مثللو قوا نفسانيه يي قبض ايدن نسنه لر كبي
وقوه حركتك نظامني مشوش اولان غم وحزن وفرح كبي بني غمگوراك
اعتراضندن رعشه حادث اولور وبعض غضب رعشه احداث ايدر
زيرا غضب روحك حركتنه اختلاف احداث ايدر واول اختلاف ايله رعشه
حادث اولور وقوتده وهن ويرمكله رعشه احداث ايدن سببلرك
بري جماعدر اكر امتلا اوزره وشبع اوزره اولور ايسه اما التي سببله
اولان رعشه اول وجهله اولور كه سكر بعض استرخا ايله استرخي اولور

اول استرخا

اول استرخا فالج احداث مرتبه سنه بالغ اولماز لكن قوه اسكله سنه خلل
كتورير وعضوي تحريك ايدر فاسر ضعيفه مقاومتدن قادر اولمز
وتماسك تعسير زائله اولور وبو نوع آفت شرب كثير وسكر متواتر فقدن
وصوفي صوويي جوق ايجديكده وو قت سز ايچديكده حادث
اولور والتي حسبيله اولان رعشه بعضكره اعصابه ستن ترالوق
ايله اولور وسزه عصبه نك سببي كثرت امتلا اولوركه اول امتلا
تخمه وترك رياضت كبي اسباب معلومه دن حادث اولور واو
سزه حسبيله قوت عصبه نفوذ تام ايله نافذ اولمز وعصبه
سدد ايلن ماده مجاريدن منقطعه اولان مواد متردده اولور
بركره عصبه نفوذ ايچون كنزويي ضوب ايدر وبر كره نفوذدن
امتناع ايدر ويا خود اول ساد اولان سبب منفعله ومنقلعه
اولميوب بر قرار اوزره اولور وبعض التي حسبيله اولان رعشه التي نك
جفافندن وقوريدغندن اولور وجفاف حسبيله مسترسل اولان
مطارعت ايله عطف ايچون مطاوع اولمز يعني عصبك جفافي غايته
اما رعشه نك على الاشتراك قوت والتي افتلرندن حدوثي بو جهله
اولور كه التي بر نوع ضرر اصابت ايدركه التي تضرر قوتي اضرار
ايدر مثلا التي برد شديد اصابت ايدوب التي برد شديدن
قوت متضرر اولور واول برد يا خارجدن ويا خود ايچ آنك
لسعنده ويا خود خلط بارد حسبيله اصابت ايدر ويا خود التي حر
شديد اصابتندن قوتي متضرر اولوب ايكيسندن رعشه حادث اولور
احمر وق مثللو ~~حرارت حدوثي~~ كبي زيرا اول مثللو نسنه لر روح حرارتي ايله

نسنه لردن حادث اولاز حرارت

عصبه آفت عارض اولدیغی کبی قوتنده آفت عارض اولور و بعض کره
قوتده کندو بدنه مخصوص سبب ایله و کذلك اول عصبده کندو بدنه
مخصوص سبب ایله آفت عارض اولوب ایکی آفتك مجموعندن
رعشه حاصل اولور و رعشه بعض کره جمیع بدنده و بعض کره
ایکی یدده و بعض کره یالکز باشده اولور آفت و ماده بعض عضلهیه
مخصوص و بعض آخرده آفت اولمدیغندن و بعض کره رعشه
یالکز ایکی الده اولور و ایکی ایاقده اولماز انکیچون بعض رعشه نك
سببی اولان آفت نخاعك اصلنده اولماز بلکه شعبه سنده اولور و موف اولان
شعبه یده و اصل اولان شعبه اولور اباغده و اصل اولان شعبه سالم
اولور و یاخود آفت نخاعك اصلنده اولور لکن اول آفت نخاع نفوذ ایدوب
سکر و یده اصل نخاعه قریب اولمغله اول آفت اصل نخاعده طرح
اولنمایدر و طبیعت نخاعك اصل نخاعه اولان آفت جمیع اجزاء نخاعه
نفوذدن نخاعی محافظه ایدر و یاخود اصل نخاعه اولان آفت ایاق
عصبلرینه و اقصاء نخاعه و اصل اولوب اول عصبلرده موف اولور
ولکن ایاقلرده اولان ارواح قوتلو و تاثیره شدتلو اولمغله اول
منفعل اولمز بلکه آفت زیکیفو اولمدیغه ... قوت
قهر ایدوب کالاول موف اولان آلتی استعمال ایدر و جانب اسفل
اعضاء عالیه یه حامل اولمغله اول جانبك ارواحی کثیره و قوتی شدتلو
اولور و ادنی سببله ضاردن متضرر اولماز و یدك قوتی رجلك قوتنه
بالغ اولماز و رعشه یا بسببه احداث ایدن سبب اکثر حالده اول
بردا ولورکه عصبی ورود معا ادخال ایدر و یاخود اول رطوبت بالکه

اولورکه

اولورکه اعصابی اصلاد برلکن فالج احداث ایدجك مقدار اصلادمز بلکه
رعشه احداث ایدر بقراط دیدیکی حماء محرقه سر اولنه لمسنه نیکر رعشه سبب
اولسه اختلاط ذهن رعشه یی تحلیل ایدر و لکن جالینوس بو قوله راضی
اولماز لکن بقراطك قول مذکوری وجه دکلدر و معلوم بو در بلکه رعشه یدی
زیاده صعوبتلو سرشنده پیدا ایدن اولور و بعض نسخه ده یسار ...
بدء ایدن اولور بو واقع اولمشدر و مشایخدن اولان ...
رعشه علاج ایله زایل اولماز العلامات رعشه نك علامتلری آنفا ذکر
اولنان اسبابدر و انلر ظاهر اولمغله اعادهء ذکره حاجت یوقدر المعالجه
امراض سائره معالجاتنده ذکر اولنان معالجات ایله رعشه نك علاج
اولنور شدیده تفتیح و استرخاء ابطال و مواددن استفراغ ایدن
ادویه لر استعمال اولنور و احتیاج اولور ایسه عصب تقویه و ترطیب
و قوتی انعاش ایدن دوالر استعمال اولنور و انعاشه احتیاج مرض
سببیله قوتنده ضعف عارض اولور ایسه اولور و اکر فجاءة برد اصابتندن
و یاخود ... مشروبدن برد اصابتندن رعشه حادث اولور ایسه تسخین
ایله علاج اولنور و اکر اقتضا ایدر ایسه قانونیه یازلدیغی اوزره دلك و نفض
اولنور دریا و حمات صولرایله مرتعش ... اولنور و نطرونی و زرنیخ
و قفر ... بیتی ... و اکر رعشه نك سببی ماء بارد اولدیغی ایسه
نطرون و خردل ایله ضماد اولنور و دهن قسط ایله یاغلنور و اکر سبب
خمر کثیر شربی ایسه استفراغ اولنور و قنا ... ضماد دهنی و اول مجرب ایدجاری
اولنان ... استعمال اولنور و دهن فت ایله دائما تمریخ اولنور جندبیدستر
دهننك بو بابده خاصهء عجیبه سی واردر و کذلك یالکز رطبه ایله ضماد اولنور

منع ایدوب

بلغ

استعمال

بیان

ورق داموتیون نسخهٔ سلطانیه ده بومنوال اوزره دال ایله وطبع ایله اولان نسخه ده بلا دال
اموتیون واقع اولمشدر وموجود اولان کتب طبیه تتبع اولنوب اول ورقه برنده بولنمدی
لکن معالجات بقراطیه ده رعشه بابنده برحقنهٔ حاده ترکیبنده اجزا اولرندن اولمق ورق بهلیج
هو برنبت ذکر ایدوب دیرکه ورق بهلیج برحشیشه درکه مزه ده تلخ معروفدر بلادیارده ده اولور و آنی
اکراد استعمال ایدر ودعوا ایدر لرکه او حشیشه یی شم وخبز ایله اکل رعشه یی ازاله ایدر و آکه زیاده اعتنا ایدر لر
بعید اولمازکه ورق ~~انیقرسندن~~
مراد اول حشیشه اوله
داموتیون اوله

واکر رعشه عضوک موادر تشربندن حادث اولدیسه ویاخود علتک مواد
غلیظه ایسه یاخود علتده رسوخ واستحکام وار ایسه اول زمان
فقرهٔ اولی اوزره محجمه وضع اولنور ودهن مسخندن آبزن اتخاذ اولنوب
علیل اول آبزنه اجلاس اولنور وفالج وتشنجده ذکر اولنان خیوان حرقه سی
ایجره ده اجلاس اولنور وآخر الامرکه جندبیدستی بال شرابی ایله سقی اولنور
واباریجات دخی سقی اولنور وسکنجبین وسقولوقندریون دن مصنوع اولان
حبده سقی اولنور وآدینک دماغ شی اولنوب سقی اولنسه جرا انتفاع
ایدرلر وبعض مرتعشه منفعت اولور شراب عسل ایله حب خطمی وورق داموتیون ایله
طبخ اولنان صو یارم وقیه سقی اولنور ایسه وصو ایله غار قنطعصارهٔ سی
سوق دخی نافعدر وکذلک مرتعش استرخاده استعمال اولنان علاجات ایله معالجه
اولنورلر واکر رعشه یالکز باشنده اولور ایسه اسطوخودوسدن بر درهم
ویاخود ایکی درهم یالکز استرخا استعمال اولنور ویاخود ایارج ویاخود
فیقرا ایله محببا ویاخود شراب عسل ایله استعمال اولنور اسطوخودوس
وجوه مذکوره دن بر ایله استعمال اولنمغله منفعت تجربه اولنمشدر
ویا بر درهمدن ایکی بوچوق درهمه وارنجه قدر اوهر اون کونده برکره حب
توقیا شربی دخی تجربه اولنمشدر ووجع اولورکه انلری مرتعشدن اعراض
هضمی سریع اولان اغذیه اوله وانلره شراب مضر اولور وکذلک ماء بارد دخی
مضردر وصولرک اسلمی وضررلی انلره اقل اولنلر بغور صویی اولور کذلک
امراض عصبیه نک کلیسنده بغور صوینک مضرتی اقل اولور ومرتعشلر کثرهٔ
فصد ایله متضرر اولورلر **بو بحث فصل خدر بیانندهدر** کتیدن
لفظ خدر استعمال مختلف ایله استعمال اولنور بعض کره خدر رعشه

معناسنله

ذکر اولنان اطلاق اولور معنا سی

استعمال ایدر

وذکراده

فقرهٔ اولی مطلق
ذکر اولنمغله جا علك
مبدئی ورتبه سنه
فقرهٔ اولاسی مراد
اولنور منه

معناسنله استعمال اولنوب الفاظ مترادفه دن قبیل اولمش اولور وکذلک
ناسدن چوقی الفاظ مترادفه دن قیلمیوب بو تعریف ایله تعریف وتحدید
ایلرز اولان تعریف بودرکه خدر عضو آیده یعنی اعضا مشتابهه دن مرکب
محجبه اولان عضوده برعلتدرکه اول علت حس لمسیده بطلان ویاخود
نقصان آفتی احداث ایدر اکر اول علت ضعیف اولور ایسه اکثر رعشه
مصحوب اولور واکر علت قوی ایسه اول آفت استرخا ایله اولور زیرا
قوهٔ حاسه عصبه نفوذدن اول زمان منع اولنورکه اندن قوهٔ محرکه منع
اولنه وقوهٔ محرکه نک منع اولنمسی رعشه واسترخا اولان عضولرده
اولورکه بناء خدر ده یه رعشه ویاخود استرخا بولنمق لازم اولور
هر نه قدر انلرک وجودی وقت وقت وبعض احیانده اولور ایسه زیرا
بعض کره خدر اولور وانره عسر حرکت اولمز قوهٔ حاسه وقوهٔ محرکه
عصبلری بربرینک غیری ویا شقه یاشقه عصبلر اولمغله بو نیرث
اقدم بونلر دفعات ایله بیز توضیح ایلدک وخدرک سببی بعض کره
قوتک ضعفی جهتندن اولور خدره موذی اولان حمیات تقویه وحادهٔ
حادث اولان خدر کبی ومقدمهٔ غشی وقرب موت ده حادث اولان خدر
وبعض کره خدر آلت جهتندن حادث اولور آلت حسک مزاجی شدت برد
اصابتی ایله ودوا شربی ایله وعقرب مائی مثللو حیوانک لسعی ایله
وارفا تسمیه اولنان دعاده دیدیکلری سمکه مس ایله وافیون مثللو دوا
شربی ایله فاسد اولوب حس زائل اولور وافیون مثللو نسنه کر شرب
دوا تغلیظ ایدر وروح قوتی حامل اولمغله قوتی ضعف طاری اولور وبعض کره
هوا خنق شدیدی ایله آلت حس یعنی عصبلر مزاجی فاسد اولدیغندن خدر حادث اولور
وقوتک

بو نلرن فهم اولنورکه بعض عضو لرده
بعض اولان عصب واحد قوه حسه
وقوهٔ محرکه یی حامل اولان اولوری
جبیعا مجانس اولور اولصورتده
خدره رعشه واسترخا دخی
بر لازم اولور وبعض کره
دخی هر بر قوه نک مجانسی
باشقه باشقه عصب
اولور اول صورتده خدره
رعشه استرخا دخی
برینه مصحوب اولمق
لازم اولماز منه

الرعاد سمکة بحریة تحدث
الخدر واذا وقعت فی شبکة
الصیاد ارتعدت یده
وخدرت انکیس

اوزره حرارت مفرطه سی

حینده لسعه سندن وشتکی ... اولان حمامده طول مکثدن وحمیات محرقه دن
عصبک مزاجنه سرایت اولدیغی ویاخود دعشه نک حدوثی جوهر عصب
غلیظ اولوب روحک آنده نفوذی حسنی ایله نافذ اولمدیغندن اولور وایاقه
اولان سکرلرده بوده اولان سکره قیاس ایله غلظت اولمغله ایاغه خدر
بدندن زیاده واکثر عارض اولور ویاخود خدر سدّه سببیله عارض اولور اول
سدّه یا دم وبلغم وسوداده هر بر ایله اولور وممکن اولورکه صفرادن دخی
سدّه حادث اوله وورم وخراجدن برینک ضغطی ایله دخی خدره مؤدّی
سدّه حادث اولور ویا باطنی ضغط شدید ایله دخی سدّه اولور وعضوک
اول اوضاعی ایله شدّتی اولورکه اول وضع عصبک التواسنه ویاخود انعصارنه
ویاخود عضوده دم کثیر واخلاط سائره انصبابنه مؤدی اولور زیرا
بو انصباب ایله مسالک ارواح منسد اولوب خدر حادث اولور ویجب
الوضع عضوه منصب اولان اخلاط اکثر دم اولور وتحقیق وضع تغییر عصبک
اولنوب عصبک التواسی زائل ودم محلنه عودت ایلسه خدر بدندن
بری وصحت حاصل اولوب حس رجوع ایدر وبعض کره خدر یبس وجفافدن
حادث اولور زیرا یبس مسالک روحی سدّ ایدر عصبک الیافی مجتمع
ومنطبقه اولدیغی ایچون وبو سبب ایله عارض اولان خدر ردی اولور
وبعض کره بلا ماده بحسب المزاج سکره رطوبت عارض اولوب سکر
مستمر اولدیغندن سکرلرده اولان مسالک ارواح مسدوده اولمغله
خدر حادث اولور وتحقیق اسباب خدر نفسده ماغده اولوب کلیاً اول
سببه ماغ مشتمل اولور ایسه خدر جمیع بدنده سار اولور واول
واول خدر اولکونه علیلی قتل ایدر وبعض کره نخاعده اولور اولدی بعض کره

خدر اول ...

فقرة

فقرة واحدة الحلادن ابتدا ایدر وبعض کره بر عصبک شعبه سندن اولور وخدر
بارد موادن اوزره واقع اولوب مدتنده طول اولنسه استرخایه مؤدی
اولور وخدر غالب سکته یه ... ویاخود صرع ویا تشنج وکزاز
وفالج عالی انذار ایدر وهر عضوک خدری دائم وشدید اولسه اول عضوک
فالج ویاخود تشنجنه انتظار اولنور ویوزده اولان خدر لقوه یه انذار
ایدر وجوف کره ذات الریه وذات الجنب وسرسام باردده خدر ولی تعقیب
ایدر ومعلوم بیورله که بر عضوده خدر اولوب استقرار ایلیه اول خدر زائل
اولمیوب واستفراغ ذوار تعقیب ایلسه اول خدر سکته یه انذار ایدر
العلامات خدرک علاماتی خدرک بعینها اسبابنک وجودیدر اولور
واول اسبابنی خدره استدلال اولنور وخدرک زیاد ونقصانی
اولدیغی اسبابک زیاده ونقصانی اولدیغندن اولور العلاج خدرک
علاجی رعشه بابنده یازیلن علاج اولور لکن اگر خدر دم غالبندن حادث
اولدی ایسه ودم غالب اولدیغنه امتلاء عروق وانتفاخ اوداج
وثقل بدن ونوم وحمره وجه وحمره عین مثللو دلائل داله قائم اولدی
ودلالت ایلدی ایسه لایق اولورکه فصد بالغ ایله فصد اولنه زیرا بو
منوال اوزره اولان خدری ذکر اولنان فصد بالکلیه ازاله ایدر واخر علاجدن
اغنا ایدر وبعض کره اصلاح تدبیر وتخفیف غذا ایله نافع اولور وتحقیق بر عضوده
سبب سابق ویاخود سبب بادی ایله خدر ظاهر اولسه برد ذکر ویاخود
برد مثللو ... اول وقتده سن ... عصبک مبدئنه تأمل وتفکر
ایله واجب اولورکه سنک معالجه ک یالکز موضع خدره اولمیه بلکه
اول عضوه سالک اولان عصبک مبدئنه علاج اولنه وخدره نافع اولان

بلغ

دائما
مغالجات‌دن اولور خدر اولان عضوی تحریک ایدوب ریاضت ایلمک ومعلوم
بیوریله که حقنه ایچنه قرطم وضع اولنسه سکر رستخین ایدر سکربج
نصل اختلاج بیاننده‌در بعنی عضو سکربیه سنی بیلدیریر و اختلاج
عضلاتک حرکات غیر ارادیه سنه دیرلر که اول حرکات تبعا بعض کره جلد
هی حرکت ایدر و سببی بعض کره نفاخ اولان ریاح غلیظه اولور زیرا
طبیعت اول ریاح غلیظه‌یی تحلیل ایدر و ریاح هی حال تحللده عضلاتی
تحریک ایدوب اختلاج احداث ایدر و اختلاج لحم ایله عصبدن ترکیب
اولنان عضله اولوب اکثر لحمده و باخود اکثر عصبده اولمدیغنه دلیل
بودر که دماغ کبی رخو اولان و باخود لحم کبی صلب اولان عضولرده
اختلاج اولماز و بوندن استنباط اولنور که اختلاجک معروضی بر محل
اولمق کرکدر که رخو اولمیه و کرک صلب هیچ اولمیه بینهما ده وسط الحال
اوله و اول وسط الحال عضل اولور زیرا اکثر لحمدر و باکثر عصب
صلبدر و ایکیسندن مرکب اولان عضو صلابت و رخاوتده معتدل و وسط در
و اکثر حالده اختلاج بو محلده معتدله عارض اولور و اسباب اختلاج قوه
مبرده و ماده رطبه اولور و چوق کره اختلاج اعراض نفسانیه‌دن
عارض اولور علی الخصوص فرحدن عروض اکثر اولور کذلک غم و غضبدن
هی عارض اولور زیرا کیفیات نفسانیه‌ده روح حرکت و مواد ریاحه واشتعالدن
استحاله ایدر و اول حالده لا محاله عضله حرکت غیر ارادیه حادثه اولور
و معلوم بیوریله که بحن اختلاج بدنی استیعاب ایلسه سکته و کزازه
بر نیز انذار ایدر و اکر مراقده اختلاج اولوب دائم اولسه مالیخولیا به و صرعه
انذار ایدر و وجهده عارض اولوب دائم اولسه لقوه‌یه انذار ایدر و تشنیف
اختلاج

قرینه

بعض کره
قرینه اولان اختلاج حجاب ورم اولدیغنه دلالت ایدر زیرا اول محلده اختلاج
ذکر اولنان ورمه تابع اولور و تابعک وجودی بعض کره متبوعک وجودینه
دلالت ایدر علاج الاختلاج المتواتر تواتر ودوام اولینان اختلاج
معالجه اولنمغه محتاج اولماز اما تواتر اختلاجک علاجی بودر که اول علیله
کما دات مسخنه ایله ضماد اولنور اکر اول ضماد ایله علت مندفع اولورسه
مطلوب حاصل اولور و اکر علت مندفع اولمازایسه ادهان محلله استعمال
اولنور اولا ضعیف التحلیل و القوه اولان دهن ایله باشلنوب تدریج ایله
قوتیه انتقال اولنور و ادهان ایله هی زایل اولمازایسه مسهل سقی اولنوب
و بعد السقی عضو معتلی تسخین ایدن ادویه مسخنه ایله عضو تمریخ اولنور
و بو تسخینده جندبیدستر ایله زنبق استعمالنک خاصیت عظیمی اولور
و اکر بو زلو صوی ایچمک و خمر کثیر ایچمک و نفخ و تبرید اولان شیلرک
تناول ایلمک مضر اولور و بونلرک معالجاتی نظایرینک معالجه‌سی مذکور اولدیغنه
قریب اولور بو ذکر اولینلر امراض عصبیه‌دن حس و حرکته و عصبک
اوضاعنه متعلق اولان مرضلر ایدی و عصبک اورامیه و اتصالنک
تفرقنه کتاب رابعه تاخیر ایدوب بو کتاب ثالثده امراض عصب
بو محلده ختم ایلرز و انشاء الله تعالی اول نا قیلری کتاب آتیده بیان
ایدوب اولا و آخرا الله تعالی یه حمد ایلرز فلله الآخرة والاولی
قانونک کتب خمسه‌سندن کتاب ثالثک فن ثالثی امراض
عینده اولان نظام مجمل و عینک معالجاتی بیاننده‌در و بو فن
ثالث دورت مقاله‌یی مشتمل اولور مقاله اولی احوال عینک او ایکی
و رمد بیاننده‌در اول مقاله اولاخی فصولی مشتمل‌در اولکی فصل

امراض

کوزده اوچ رطوبت واردر اولکیسی زجاجیه وایکنجیسی جلیدیه واوچنجیسی بیضیه در
وکوزلرک طبقاتی یدی طبقه در اولکیسی شبکیه وایکنجیسی عنکبوتیه واوچنجیسی
مشیمیه ودوردنجیسی عنبیه وبشنجیسی صفیقیه والتنجیسی قرنیه ویدنجیسی
ملتحمه در وهر برینک ماهیتلری ترجمه سنده معلوم اولور حقیقه

عینک تشریح بیانیده دریز دیرلکه قوۀ ابصاری حامل اولان روح باصره
عینه اول مجوفه اولان ایکی عصبه طریقیله کلور که اول عصبه‌لر دماغدن
کلوب عینه جاور اولان کاسه‌لره نفوذ ایدر واول عصبه‌لر اعضاء متشابهه
تشریحنده اعصاب تشریحنده ذکر اولندیغی بالاده سن بیلدک وحین اول
عصبه‌لر واول عصبه‌لره مصاحب اولان غشالر زجاجیه یعنی قاسلرک
منتهی اولان عظم مجوفه لرینه منحدر ونازل اولدیقده انلرک هر برینک طرفلری
آچیلور اول وجهله که حدقه ده اولان اوچ رطوبتی ~~...~~ اولان
رطوبت جلیدیه‌یی رطوبت محیطه اولوب انلر ایله عصبه‌لرک و
غشالرک مجموعی اولان طرفلری ممتلی اولور واول رطوبتلرک وسطی
اولان رطوبته جلیدیه دیرلر واول رطوبت جلیدیه بر رطوبتدر که برده
وجلید کبی یعنی سمادن نزول ایدن طولی بر مستدیره دردر لکن جهت قدامی
تدریج ایله تفرطح ایتمکله مبدئنده اولان استدارتی قدامنده تفرطح ازاله
ایدر واول رطوبت جلیدیه‌نک جهت قدامی تفرطحنک حکمتی فائده‌سی مشهود در که
مرئینک شبحی رطوبت جلیدیه‌نک قدامنده مرتسم اولور واول رطوبتک
قدامنده تفرطح اولمیوب مبدئی کبی مستدیر اولسه شبحه وفرت اولمازدی
وابصارده تام اولمازدی ومحل مفرطحده رسم اولان شبحه وفرت وابصارده
کثرت اولور وبر فائده سی دخی بودر که اجسام صغیره مرئیه لرک صورتلرینه
محل مفرطحده مکان بولنور اما جلیدیه تام الاستداره اولسه دفعة
مرئیه اولان اجسام صغار متعدده نک هر برینک صورتی نقش اولدقده اجزاء
نقش اوله جق محل قالمز تفرطح بر شکلدر که مضلع ومستدیر هیئتلری
اراسنده بر هیئتدر اولور نه زیاده بیضوی نه زیاده دکرمیدر بینهما دربر

ذکر اولنان وجه اوزره

منبسطه اولان

شکلدر

شکلدر واول رطوبت جلیدیه‌نک جانب مؤخری مستدق وانجه در
زیرا رطوبت جلیدیه‌نک تحتنده اولان رطوبت زجاجیه‌نک انجه
کیرر ورطوبت زجاجیه جلیدیه‌نک مستدق اولان جانبنی التقام
ایدر وجلیدیه‌نک ملتقم اولان طرفی مقدار یسیر مستدق وانجه او
التقام تام اولماز وجلیدیه‌یی التقام ایدن رطوبت زجاجیه
اینلی وتخن اینجه قیلندی جودت اوزره جلیدیه مستدقنی التقام
ایلسون ایچون وجلیدیه زجاجیه ایله رطوبة بیضیه اراسنده
متوسط قیلندی یعنی رطوبت زجاجیه‌نک فوقنده ورطوبت بیضیه‌نک
تحتنده قیلندی زیرا عینک اوچ رطوبتنده جلیدیه محل شبح اولمغله
اشرفی وافضلی اولور وافضل اولان شئنه نک محلی وموضع
حرز قوی اولمق کرکدر پس وسطده احراز ایکی طرفک احرازندن قوی
ومتین اولمغله جلیدیه وسطده قیلندی وبو مذکور رطوبت جلیدیه
ایدر اما رطوبت زجاجیه دماغدن جلیدیه‌یه غذا اولمق اوزره
کلور وزجاجیه دم تدریج ایله استحاله ایدر واول رطوبت ذائب
اولان زجاجه بکزر وزجاج ذائبک لونی حمرته مائل صفا اولور
اما صفا اوزره اولدیغی اشبیه‌یوندر که صافی اولان جلیدیه‌یه غذا اولور
والحاله غذا مغتذیه مشابه اولمق لایق اولور اما زجاجیه حمرتی قلیلی
اولدیغی زجاجیه دمدن استحاله ایدر وجلیدیه‌یه غذا
اولور ولایق اولور که غذا اولان رطوبت دم صرف ایله مغتذی اولان جلیدیه‌نک لونی
اراسنده وسط اوزره اولوب اینده من وجه دم حمرتی ومن وجه جلیدیه‌نک
صفوتی اولوب من کل وجه جلیدیه‌یه استحاله ایلمیه زیرا اول استحاله تغذیه‌نک صکره اولور

صرف

لونی

لونده

ملغ

وزجاجیه نك جلیدیه تحتنده اولدیغی اشبكیچون درکه زجاجیه حجم شبكیه
واسطه سیله دماغدن منبعث اولوب واجب اولور كه اول رطوبه
زجاجیه انلرك طرفنده و جلیدیه تحتنده اوله و زجاجیه جلیده نك
نصف موخرنده و جلیدیه برده اولان اعظم دائره یعنی موضع
اکلیله قدر شبكه نك صیدنه تعلق کبی تعلق ایدوب اول مقداری التقام
ایدر و جلیدیه نك فوقنده بر اخر رطوبت وار درکه اول اخر رطوبته
بیضیه دیرلر و اول بیضیه جلیدیه نك فضلی کبی اولمغله اولان
جلیدیه کبی صاف اولور زیرا جلیدیه نك صافی ایدی و صافی اولان
رطوبتك فضلی دخی صاف اولور و رطوبت بیضیه جلیدیه نك
قدامنده و فوقنده اولدیغنك ایكی درلو سببی وار در اول سببك
برینه سبب متقدم و اخرینه سبب تمام دیرلر سبب متقدم اولدر
قریبا ذکر مرور ایلدیكی اوزره بیضیه جلیدیه نك فضلی اولور و الا
اولان بودر که بر نسنه نك فضلی اول نسنه نك جهت قدامنده اولور و سبب
تام اولدر که نیته ذکر مرور ایلدیكی اوزره مرئیات اشباح جلیدیه ده مرتسم
و منتقش اولور و جلیدیه ایله اشباح مرئیات بیننده بیضیه
حائل و جلیدیه نك قدامنده بیضیه فلقه و جنه منابه سنده
وضع اولندی که مرئیات اشباح دفعة جلیدیه یه واصل اولمغله ضیا
جلیدیه یه اضرار ایلمیه و تدریج ایله تعدیل و لینه رق بیضیه
مرور و نفوذ ایدوب جلیدیه یه اشباح معتدله واصل اولدی او اضیا
و تماما اشباح جلیدیه ده منتقش اولوب رویت حاصل اوله
و بوندن صكره دیرز که دماغدن عینه كاسه لرینه وارد اولوب

منبطح

منبطح اولان عصبه مجوفه نك طرف انتهاسی جلیدیه یی و زجاجیه یی محیط
اولور لكن جلیدیه یی عصبه نك احاطه سی زجاجیه نك احاطه سی گبی ملتقم
اولان موضعه وارنجه قدر اولور و اول موضع زجاجیه نك نهایتی
و اکلیل تسمیه اولنان عریض دائره در و عصبه نك اول منبسط اولان طرفی
او رطوبتلرك مقدار مذکورینه شبكه نك صیدنه تعلق کبی تعلق ایتدكده عصبه نك
اول مقدارینه طبقه شبكیه تسمیه ایدرلر و عصبه نك نهایتی اولان موضع
مذکوردن ... اوزره حجمی اوکبر او دیلمش بر صفاق لطیف نابت
و متولد اولوب غیرآتی طبقه عنكبوتیه تسمیه سی نازل اولان خیطلر ایله
اول صفاق ترکب ایدر جلیدیه ایله بیضیه ارا سنده متوسط
و بینهما حاجز و حائل اولور و جلیدیه لطیف اولوب بیضیه کثیفه
اولمغله اول صفاق جلیدیه یه لطیفی بیضیه کثیفه یه مماس اولمغله
منصور او لمقدرن منع ایدر و حجم جلیدیه یی غرا تسیج عنكبوتی وبیان
مشبه طرفلرنك اول توسط حیله جهته قداعرن واصل اولور
و اول متوسط اولان نسج عنكبوت صفاق لطیف و غایتده رقیق اولمغله
وجهی بعد که اکر اول صفاق غلیظ اولسه بیضیه طرفندن جلیدیه یه
وارد اولان ضیانك حائل اولور و ابصار حاصل اولمز و بونكله اولان
ایكی طبقه یعنی طبقه شبكیه و طبقه عنكبوتیه لر که اول جلیدیه یه رطوبتی
محل اکلیله وارنجه قدر التقام و طبقه عنكبوتیه دخی رطوبت جلیدیه
ایله بیضیه ارا سنده توسط ایتدیكدن ایكیسی ...
طرفی و یا خود طرفندن نابت ایدر و باقی طبقه لر او اعصاب ایله نازل
اولان غشالردن حاصل و منتسج اولور زیرا دماغی غشاء رقیقندن نازل

اولان شظیه و شعبه‌سو منشعب کبر عروقه منتسج و غذایه منفذ اولور زیرا
فی الحقیقه غذانک منفذی و مجراسی غشاء رقیقک منسج ایلدیکی عروق
منشعبه اولور و اول عروقک جمله مواضع ذکر اولنان غذاء عینیه
[illegible] اولماز بلکه اول عروق منشعبه‌نک غذا موخرنده اولور و اول موخر
اولان موضع غذا ایله ممتلی اولوب عینیه سقی ایدر و اول عروقک منسج
مجرا غذا اولان موضع موخرنده بر صفاق لطیف و شفاف منسج اولوب [illegible]
[illegible] که طبقه منسجه‌سی تسمیه اولنور و اول غشاء
دقیقه طبقه مشیمیه [illegible] جانبه تجاوز ایتدکده غلیظ اولور
وانده غذا اولماز و اول غلیظ اولان اجزا غشادن بر صفاق غلیظ [illegible]
[illegible] اولور و لونی ابیض ایله اسود آراسنده بر لون اولورکه
آکا اسمانجونی دیرلر کوک لوننده اولور و اول صفاقک لونی بیاض و سوادی
جمع ایلدیکنک سببی بودر که عینه کلال کلوب ظلمته القا ایچون عین
اطباق ولنسه اطباقده حاصل اولان ظلمته اول صفاقک لونی ابیض
تعدیل ایدوب ظلمت صرفده بصر معتاد اولماز و کذلک علی ظلمت
و ضوئه ترکیبه محتاج اولدیقده اول صفاق ایله انتفاع ایدر اول صفاقک
لونی بیاض و سواددن مرکب اولان اسمانجونی اولدیغندن بو صفاقک
فائده‌سی اخراسی بودر که بو صفاق اوج رطوبت عینیه‌نک جمله‌نک فوقنده و اول رطوبت
بیضیه‌نک اوزرنده اولور و اول صفاقک اوزرنده [illegible] قرنیه دیدکلری
صلب و قوی اولان بر طبقه اولور و صلابت و رخاوتده معتدل اولان صفاق
[illegible] شدید الرخو اولان رطوبت ایله شدید القوی و صلابتلو اولان طبقه
قرنیه آراسنده وضع رطوبت رخوه‌یی قرنیه‌دن محافظه ایچون و کذلک
اولنور

اول صفاق سوادی جمع ایلدیکی بصری جمع ایدوب تفرقه‌دن منع ایدر

اول صفاق

اول صفاقک ذکر اولنان فوائدندن ماعدا بر فائده‌سی دخی بودر که آنک فوقنده
اولان قرنیه‌یی غذاسی اول صفاقک جزء موخرندن اولان طبقه مشیمیه
قرنیه‌یه اول صفاق طریقیله اولور زیرا مشیمیه طبقه‌سی ذکر اولندیغی
اوزره اول صفاقک جزء موخریدر و صفاق جزء مقدمیدر و غذا فی
الحقیقه جزء موخرده در و صفاق قالن و غلیظ اولدیغندن غذا
اولماز و لکن قرنیه‌نک غذاسی اندن مرور ایدر و ذکر اولنان صفاق
بالجمله رطوبتلری بیضیه اوزرنده ستر ایدر و لکن احاطه‌سی تام اولماز
بلکه اول صفاقک قدام طرفنده وسطنده بر ثقبه باقیه قالور ضوء
و مرئیاتک اشباحی رطوبت جلیدیه‌یه اول ثقبه‌دن نفوذ ایلسون
ایچون زیرا صفاق رطوبتلر فوقنده تماما ستر ایلسه ضوء و اشباحک
نفوذینه مانع و ابصاره ضار اولور و اول ثقبه‌یه زوم صلقومنکی
حبه‌لر تفاریقندن یعنی علاقه‌لرندن قلع اولندیقده حبه عنبیه باقی
قالان ثقبه مثالندن اولور و هر حین اول ثقبه فاسد اولسه ابصار
دخی فاسد اولور و بو ثقبه‌نک باطننده خمل وار در صفاقده هر نه قدر
صلابت وار ایسه لکن خمل جسیله اول صفاقک ثقبه‌سی [illegible]
اجزالری جسم متخلخل کبر لین و یموشاق اولور تخیل اولان
رطوبت قیلیغ ایله ایذا ایلمسون ایچون و حبه عنب کبی اول صفاقده
ثقبه اولمغله اکا طبقه عنبیه دیرلر اول طبقه‌نک زیاده صلابتی اولان
محلی جهت فوقیدر اولان اجزالری اولور اینکیچون که اول طبقه عنبیه‌نک
فوقنده اولان طبقه قرنیه شدید الصلابه اولور و اکا ملاقی و مماس
اولان عنبیه‌نک جهتی قوی و صلابتلو اوله تا که اندن متاذی اولور

و بیضیه‌یه مماس اولان باطننک [illegible]

عنبیه‌نک اول محلی

وثقبه موضعی هم صلب اولور زیرا اول موضع صلب اولمسه ثقبه محافظه
اولنمزدی ذکر اولنان منفعت ایچون یعنی ضوء واشباحك نفوذی ایچون
اول ثقبه رطوبت وارواح ایله مملوء اولور و روح ایله ثقبه نك
مملوء اولدیغنه موت قریب اولدیقده ثقبه یه محاذی اولان محلك
ضموری یعنی چکلمه سی وچوکمسی ایله استدلال اولنور طبقات
عیننك بو محله کلنجه قدر ذکر اولنانلردن طبقه شبکیه عصبه
مجوفه نك طرف منبسطی ایدی وطبقه عنکبوتیه اول عصبه نك
نهایتنده نسج عنکبوت کبی نابت اولوب رطوبات عینیه
نك عنکبی عصبه دن خارج اولان محلنی دیوار کبی اطرافندن محیط
اولان غشا ایدی وطبقه مشیمیه ذکر اولنان عصبه ایله کاسه
عینه نازل اولان اولان حجاب رقیقك جزء موخرینی متنسج
رطوبت جلیدیه ایله رطوبت بیضیه یی ... جلیدیه یی جهت
فوقدن ستر ایدن صفاق لطیف وشفاف ایدی وطبقه عنبیه
ذکر اولنان حجاب رقیقك جزء مقدمینك نسج ایدوب
بیضیه یی ... صفاق منقوب ایدی وبو دورت
طبقه نك ایکیسی عصبه دن وایکیسی عصبه ایله نازل اولان حجاب رقیقدن
حاصل ایدی و اول عصبه ایله حجاب رقیق نازل اولدیغی کبی بر حجاب
ثانی دخی نزول ایدر که اول حجاب ثانی غایت ایله صفیق وصیق اولور
حاوی اولدیغی رطوبات وطبقاتی محافظه ایلسون ایچون و اول حجاب ثانینك
جزء موخرینك نسج ایلدیکی صفاقه وغشا یه طبقه صلبیه وصفیقیه
دیرلر و مقدمنك نسجنه طبقه قرنیه دیرلر اینکیچون که اول طبقه جرد

ونحت

ونحت اولنوب ترقیق اولنان بوینوز شکلنده ولوننده اولور وجمیعا
یعنی ذکر مرور ایدن اوچ رطوبت و بش طبقه یی محیط اولور و قرنیه نك
زیاده صلابتلو اولان مواضعی قدامده اولان محلی اولور ومبالغه ایله
صفیق ایسه ده ینه شفاف اولوب ضوءنك واشباحك نفوذینه مانع اولماز
وبو طبقه یه قرنیه بر طبقه صایلور و فی الحقیقه اول طبقه واحده دورت
طبقه دن مرکبه کبی اولور قشور متی الکبیر یعنی قات قات اولوب بر قاج
طاقدن ترکیب اولنان قبوقلر کبی و قرنیه نك بو وجهله ترکبی اینکیچوندر که
ذکر اولنان دورت قاتدن بر موف اولسه انك آفتی سائر قاتلره و قرنیه نك
تحتنده اولان طبقات و رطوباته تجاوز ایلمز و آفت عام اولماز و عصبه
ایله عینك کاسه سنه نازل اولان حجاب ثانینك دخی طبقه صفیقیه و
طبقه قرنیه حاصل اولدیغی ذکر عصبه ایله اوچنجی بر حجاب دخی نازل
اولوب کوزده اولان عضلاته مختلط اولور اول حجاب مقله عینی محیط
اولوب قرنیه ایله اول حجابده راس دسومتلی لحم ابیض ایله محشو اولور
ودسومتی حسبیله ایله اول حشو کوزی و کوز قپاغی تلیین ایدوب جفافدن
منع ایدر و اول حجاب ثالثه ... ثالثه نسج اولنان غشا ایله اول
غشانك ... حشونك مجموعنه طبقه ملتحمه دیرلر پس مجموع جرم
مقله یدی طبقه واوچ رطوبتدن مرکب اولور اوچ رطوبت زجاجیه
وجلیدیه وبیضیه دروید طبقه شبکیه وعنکبوتیه وشمیه و
صلبیه وعنبیه وصفیقیه وقرنیه وملتحمه در وسطلا لاکتحریک
ایدن عضلاتی کتابه اولرده ذکر ایلدیکمز تشریح عضل بابنده بیان
ایلدک اما کریکلرك بیانی بودر که انلر عینه وقایه کبی اولوب خارجده عینه

وثقبه یه محاذی اولان محله
اولنان
شمیه اوزرینه عنبیه تسمیه اولنان
اول مذکور

طيران ايدن قذابى وباشدن نزول ايدن اذابى عيندن منع ايدر
وكوزه نفوذ ايدن ضونى سواد حبيله نى تعديل ايدر وكربكلرمنبتى اولان
غشا عضروفه مشابه قيلندى اول منبت قوى اوزره كربكلرك انتصابى
حسن اولسون ايچون زيرا منبت ضعيف اولسه كربكلر مضطجع اولورلر
استقامت اوزره اولمازلر و اول محل عضروف كبى قوى اولمغله بتون كربكلر اچيلر
عضله جفن چونكه فتحده اكا استناد ايدوب جفنى تحريكى سهولتلى اولور
عضولرى تحريك ايدن عضله مفاصل كبكلرينه استناد ايدوب تحريكى سهولتلى
اولديغى كبى جفن فاتح اولان عضله اول عضروفه استناد ايله تحريكى آسان
اولور وجفن اعلى بش جزء دن مركبدر جزء اولى جلددر و ايكنجى جزئى
غشا و اوچنجى جزئى شحم وطحيه ودوردنجى جزئى عضله مذكوره وبشنجى
جزئى ايكنجى قات غشادر شحم ايله عضله ايكى قات غشانك اراسنده
حشو كبيدر اما جفن اسفل بو بش اجزانك ايچنده عضلهدن ماعدا اجزا
موجوددر و حركت ايدن جفن اعلا اولوب جفن اسفل دائم السكون
اولمغله انلرده عضلهيه تحركى حاجت يوقدر وجفن اعلادن اول عضله
مبدئى جانبنه شق ذى خطرلو اولور وماعدا محلده شقه احتياج قتنده
شق وبط اولنسه اندن خطر اولماز وايكنجى فصل احوال عينك
تعرفى وامزجهلرى وامراض عينده اولان اقوال كليه ترتيبا بيانندهدر
و عينك احوال طفقوز علامت ايله معلوم اولور اولكيسى ملمس و ايكنجيسى
حركت و اوچنجيسى لون و دوردنجيسى شكل و بشنجيسى مقدار و التنجيسى
عينك فعل خاصى و يدنجيسى عيندن سائل اولان رطوبت و سكزنجيسى
عينك انفعالاتى و طفقوزنجيسى عينك عروقيدر جميعا عينك ذكر اولنان بو
احوالنه

طفقوز

طفقوز علامت دلالت ايدر و اول طفقوز وجوه ايله عينك احوالى تعرف اولنور اما
ملمس ايله تعرفنك طريقى بودركه يد ايله عينه مس اولنور حرارت و برودتى
وكذلك يبوست وجفاف و لينت و رطوبتى فتق احساس اولنور ايسه
عينك مزاجى اول محسوس اولان كيفيت اوزره ايديكى بيلنور و اما عينك
حركتندن عينك مزاجى تعرفى بو وجهلهدركه عينك حركتنده تأمل اولنور اكر عينك
حركتى خفيف اولور ايسه حرارت و يبوستنك برينه دلالت ايدر و اول ايكى
كيفيتك برينى تعيينى ملمسك انضمامى ايله اولور و اكر حركت عينك تأمل اولندقده
حركتك ثقلى و اعزليكى احساس اولنور ايسه برودت و رطوبته دلالت ايدر
و عروق عينك احوال عينى تعرفى عينك غلظتنده و دقتنده تأمل
ايله اولور اكر طمرلر غليظ ايسه حرارته دلالت ايدر و اكر عينك طمرلرى
دقيق وخفى ايسه برودته دلالت ايدر و كذلك تعرف احوال تأمل اولنور
اكر عروق رطوبتدن خاليه و بوش ايسه يبوستى معلوم اولور اكر اخلاط
ايله طولى ايسه رطوبته دلالت ايدر اما عينك احوالنى عينك لوننده تعرف
اتمك ايچوندركه الوانك هر برينى مواد الوانك برينه مشابه اولور مشابهت
فتق ماده يه باولور اول ماده غلبه سنه دلالت ايدر مثلا احمر اولور ايسه دمه
و اصفر صفرا ايله و لون رصاصى بلغمه و كمودت سودايه دلالت ايدر اما احوال
عينك اشكال عينده تعرفى عينك شكلنك حسن خلقت اصليهده عينك
قوتى اوزره اولديغنه و شكل عينك قبح عينك خلقت اصليهده ضعفى اوزره
اولديغنه دلالت ايدر اما عينك بيوك و ياخود كوچك اولديغنده دلالت
ايلديكى احوال رأسك صغر و كبرنده بيان ايلديكمز قياس اوزره اولور اما عينك
احوالنى عينك فعل خاصى ايله بيلدكى بو وجهلهدركه اكر اول عينى خفى اولان مرئياتى كورور ايسه

بلغ

وقريب وبعيدا ولان مرئياتي رؤيت ايدوب مبصرات قويدن عينه وارد
اولان اشيادن منضرر اولمازايسه ول عينك مزاجنده اعتدال وقوت
موجوده اولور اما ابصاري ضعيف اولوب انفعالي ذكر اولنان افعالك خلافي اوزره
اولور ايسه ول عينك مزاجي وياخود خلقتي فساد اوزره اولور واكر عيني
قريب اولان مرئياتي هر نقدر دقيق وخفي اولور ايسه رؤيتنده منحصر
اولميوب وتمام اوزره بلا قصور رؤيت ايدوب لكن بعيد اولان
مبصراتي ادراكده قصور اوزره اولور ايسه ول عينك روح باصره سي رقيق
وصاف وصحيح المزاج اولوب لكن قليل اولديغنه دلالت ايدر واطبائك
كوره كوزدن شعاع خارج اولوب مرئياته وصولنده رؤيت حاصل
اولور واو شعاع ارواح جنسندن اولور وقچن روح باصره زياده رقيق وقليل
اولسه خارجه خروجنده اول منتشره اولوب كما ينبغي مرئياته احتوا ايده
وقا ايلمز انكيچون بعيدي ادراكده قصور ايدر واكر عيني اشياء بعيده يي
بلا قصور ادراك ايدوب لكن اشياء دقيقه قريبه اولنديقده
باصره اولور ايسه بو بر مقدار عينه بعيد اولان محله اولنسه نقل اولنمغله
رؤيت حاصل اولور ايسه اول عينك ارواحي كثيره ولكن كدورت
اوزره اولديغنه دليل اولور وا ول عينك ارواحي صاف ولطيف
بلكه كثيره ومزاجي رطب اولور واطبا شعاع ذاهب اولمغله ديرلركه اكر
اولان شعاع روح عيندن خروج ايلديكده كدورتي حسبيله قريب اولان
اشياء دقيقه يي ادراك ايلمز وقچن بعيد اولان مرئي جانبنه توجه
ايلسه حركتي وآرتي ايله ارواح تصفيه اولنور ومرئيه واصل اولان
ارواح واصل اولديقده لا محاله ادراكده قصور ايلمز واما عيني قريبي وبعيدي

ادراكده

ادراكده قصور اوزره اولور ايسه دلالت ايدركه اول عينك روحي
هم قليل وهم كدر در وعينلر سيلان ايدن رطوبتلر احوال عينه
دلالت ايدر اكر رطوبت سائله جافه رمص اولمز ايسه مزاج عينك يبوستنه
دلالت ايدر واكر افراط اوزره رمص اولور ايسه مزاج عينك جدا رطوبتنه
دلالت ايدر واحوال عينه عينك انفعالاتنك دلالتي اكر اول عين حردن متأذي
اولوب برودت ايله شفا بولور ايسه اول عينده سوء مزاج حار اولديغنه
دلالت ايدر واكر عيني بردن متأذي وحرارت ايله منتفع اولور ايسه
اول عينده سوء مزاج بارد اولديغنه دلالت ايدر ومعلوم اوله كه بو ذكر
اولنان احوال عينك هر برنده وسط وايكي طرف وار در طرف عاليسنه
افراط وطرف سافلنه تفريط ديرلر بالجمله افراط وتفريطنه وسط اولادر
لكن جودت ابصارك طرف عاليسي وسطندن اولادر وعينده جميع امراض
ماديه وامراض ساذجه وامراض تركيبيه وآليه ومشتركه عارض اولور
وعينك حال طرفه وحال تغميض وتقليب ولون ودمعه هيئتنك تغيري
حسبيله عينك امراضي ايچون بر ز احكام وارد ركه اول احكام امراض حاديه
متعلقدر اول احكامي بيانك مراد ايدنلر احكام امراض حاده ذكر اولنديغي محله
طلب ايلسونلر وامراض عينه عروض بالاصاله اولور وبعض كره عضو
آخر مشاركتي حسبيله اولور ومشاركتلرك اقربي دماغ اولور وباسنه
وحجاب خارجيه وداخليه يه مشارك اولور وبونلردن صكره اقرب مشارك
معده اولور وعينه حجاب خارج مشاركتي ايله حادث اولان امراضك كلسي
اسلم واهون اولور **اوجنجي فصل** احوال عينك علاماتي بياننده در
دماغ شركتي ايله اولان امراض عينك علامتي بو در كه ذكر مرور ايدن آفت دماغ

علامتلرینك بعضیسی انده موجود اولور واكر دماغه مشاركتله باطنده اولان
حجابلر واسطه‌لریله اولور ایسه كوزلرمی كوزك عوردنده ابتدا ایدر و آنك
ماده‌سی حاره ایسه اول مرضده عطاس وحكه انفده حادث اولور واكر ماده
بارده ایسه انلرده تسیلات بارده‌سی احساس اولنور ودماغده عینك سوء مزاج مفرد
یعنی غیر مادی سوء مزاج ایله مشاركتی قلیل اولور واكر امراض عینی حجاب خارج
مشاركتی ایله اولور ایسه وماده عینه حجاب خارجدن كلور ایسه اولا جبهه‌ده وخارجده
اولان طمرلرده تمدد وكرونلك احساس اولنور وكوز قپاغی جانبنده مضرت اكثر
اولور واكر مرض عینی معده مشاركتی ایله اولور ایسه دماغك معده‌یه مشاركتنده
بانده بیان اولنان علامتلری موجود اولور واكر معده مشاركتی ایله مرض اولانك
عیننده خیالات اولور ایسه اول خیالات اجلقده نقصان وامتلاده زیاده اولور
واما عینك كندیده اولوب عیننده حرقت
احداث ایدن موادك علامتلری بودر كه اكر اول ماده دموی اولور ایسه اكثر ثقل
وحمرت ودمع وانتفاخ وكوز طمرلرینك درورى وصدغلرده ضربان وكوزلرك
التصاقی وحرارت ملمس ورمص دلالت ایدر وخصوصا كه باشنده علامات
دم موجود اوله اما بلغمده ثقل شدید ولونك حمرتی خفیف ایله رصاصیه
میلی والتزاق ورمص وتهیج وقلت دموع دلالت ایدر واما صفراویه
نخس والتهاب ولونك صارویه مائل حمرتی كه اول حمرت دم حمرتنه مغایردر وقت
وحدت اوزره در وكذلك التزاق اجفان وحرارت ملمس دلالت ایدر واما سوداویه
ثقل وكمودت لون وقلت التصاق دلالت ایدر اما بلا ماده مزاج ساذجك
علاماتی علامتلری بودر كه اول وجهله مریض اولان عیننده ثقل وجفاف اولمز
وسائر سوء مزاج ساذجك ذكر اولنان علامتلری در عینك سوء مزاج ساذجنه

عینك

دلالت ایدر اما امراض آلیه وامراض مشتركه كه بر باب مستقلده ذكر كلور
انشاالله تعالی دوردنجی فصل معالجات عینك قواعد كلیه‌لری بیاننده اولور
عینك معالجاتی عینك امراضنه مقابل اولور وامراض عینی مزاجیه مادیه
ومزاجیه ساذجه وامراض تركیب وامراض تفرق اتصال اولدیغی كبی
عینك علاجی دخی استفراغ اولور وبو استفراغده تدبیر اورام داخل
اولور ویاخود علاج عینی تبدیل مزاج ویاخود اصلاح هیئت اولور
محفوظ عینك علاجی اصلاح هیئت ایله اولور ویاخود علاج عینی ادمال
والحام اولور وعیندن موادك استفراغ بعض كره عیندن موادك صرف ایتمكله اولور
وبعض كره تحلیب طریقی ایله عینده موادك استفراغ اولنور ومواد عیندن
صرف طریقی بودر كه اكر بدن ممتلی ایسه اولا بدندن مواد استفراغ
اولنور وصكره دماغ منقی اولان ادویه‌لر ایله دماغدن دخی استفراغ
اولنوب دماغ تنقیه اولنور وبعده موادك انفطر تقلیل وطبقات عینك
طبقه‌سی قرنیه عروق قنك موقلرده اولان محللرندن نقل واستفراغ اولنور
اما عینده موادك تحلیب طریقی ایله استفراغك طریقی بودر كه اول عینه
ادویه مدمعه بعض كوزدن یاش اقیدیجی دوالر استعمال اولنور ویاخود
مزاج عینی تعدیل وتبدیل ایدن ادویه خاصه استعمال اولنور اما عیننده
واقع اولان تفرق اتصال اول ادویه ایله معالجه اولنور كه انلر قلیل التجفیف
اولور وانده لذع اولمیه وزعدده وسائر علل عیننده بزم كلاممز دخی
سن اول ادویه‌لر فهم ایدوب بیلورسن ومعلوم بیوریلیق واجبدر كه
امراض عینك مادی اولنلرنده غذا تقلیل اولنه وخلط محمود مولد اولان
غذا استعمال اولنه ومبخر وسیء الهضم اولان اغذیه‌دن اجتناب اولنه

واكر عینك مادهسی عضو آخردن كلورایسه اول عضوكی معالجهسی قصد

ایدرسك و بعض نسخهده قصد بدلنه فصد واقع اولمشدر و اكر مادهٔ

باشك حجاب خارجندن متوجه ایسه حجامت استعمال ایدرسك وجبهه ده اوله ادویهٔ

رادعه استعمال ایدرسك و استعمال اولنجق روادعدن اولور مواجازه

قشر بطیخ و مواد بارده ده قلقدیس و عینك ایچون فصد اولنجق طمرلر

قیفال مثللو طمرلر اولور و بونلردن صكره فصد عینه منفعتلو اولان طمرلر

باشك نواحیسنده اولان طمرلردر اما نواحی رأسده اولان طمرلردن

تقدم ایله اولنلر مواد عینك نقلنه منفعتلو اولور و خلفده اولنلر

مواد جذبنه منفعتلو اولور و معلوم بیوریلهكه مواد عینك نقل

اولنمغه محتاج اولنلرینك نقل اولنمسی زیاده صوابلو اولان محل یوروك

دكلدر اولور اكر منحدر اولان موادك عضو آخردن عینه انصبابی طریقنده

دكل ایسه و مواد منحدر اند نقل ایچون عطوسات و نشوقات ایله اولور

وانلر بیلهٔ اوجاع رأسده ذكر ایلدك و ادویهٔ عینك تفصیلی عینك

مزاجنی تبدیل ایتمكله عینه منفعتی اولور و مزاج عینی مبدل اولوب تحسین

تبرید ایتمكله تبدیل مزاج ایدر عنب الثعلب و عصا الراعی عصارهلری

و ماء هندبا و ماء حس و ماء ورد و بونلر كبی عصارهلر و بزر قطونا لعابی

كبی و یاخود تسخین ایتمكله عینك مزاجنی تحریك و تبدیل ایدر

مسك و فلفل و وج و ماهیزهرا و بونلر مثللو اولان ادویهٔ سائره كبی

و یا تجفیف ایله عینك مزاجنی تبدیل ایدر توتیا و اغبر و اقلیمیا كبی و تحففات

جمله سنده معدود اولور و بعض اولان ادویهلر شیاف مامیثا و صبر

و فیلزهرج و زعفران و ورنكر و یاخود [crossed out]

مزاج عینی مبدل اولان ادویه

عسلك

عینك مزاجنی تبدیل ایدر سود و باد دم حكاكسی و یمورطهنك آغی و لعاب حلبهنك كبی

و یاخود ادویهٔ مبدلة المزاج منضجات اولور عروق صفر و ماء حلبه و زعفران

و میبختج و خصوصا انجنلی خنزنفوع قیلینالی میبختج كبی و یاخود ادویهٔ

محلله اولور انزروت و ماء رازیانج كبی [crossed out] ادویهٔ نك بعضیسی و نحوز

اولمغله عینه نافع اولور لفاح و خشخاش و افیون عصارهلری كبی و معلوم

بیوریلهكه كوز اغریسی صداع اولورایسه اولا صداع معالجه اولنور

و صداعی ازاله ایلدكدنصكره معالجهٔ عینه مباشرت اولنور و حجز استفراغ

و تنقیه و صواب اولان تدبیرلر اولندقده انلرینك بریسی كوزده

اولان مرض فائده اولمسه معلوم اولورکه عینده مزاج حار واردر

و یاخود مزاج بارد واردر و یاخود بر مادهٔ خبیثه واردر كه طبقات

عینه دخول ایدوب بركینه شیدر و عینه واردر اولان اغذیهٔ اول

مادهٔ خبیثه افساد ایلدك اوزره در و یاخود آنك دماغنده بر موضع

ضعف واردر كه دائما اول موضعدن عینه نوازل نزول ایدر تتبع

فصل عینك حفظ صحتی و عینه مضر اولان اشیانك بیانندهدر

كوز بنك صحتنی محافظه قصد ایدنلره واجب اولور كه كوزینی غبار و دخاندن

محافظه ایلیه و حر و برد ده اعتدالدن خارج [crossed out] و ریاح مهیجهٔ یعنی عاصفه و مصوتهدن

و ریاح بارده و سمومیتلو اولان ریاحدن محافظه ایلیه و دائما بر شیئه

نظر ایتمكدن [crossed out] نظر حدی ابا ایتمیه و واجب اولور كه كثرت بكادن

زیاده اجتناب ایلیه و اشیاء دقیقهیه نظرینی تقلیل ایلیه و دقیق اولان

اشیایه ریاضت عینی ایچون احیانا نظر [crossed out]

ایلیه و قفاسی اوزره نوم تطویل ایلیه و معلوم بیوریلهكه جماع اكثار ایلمك

كوزه اضرّ اشيادن اولور و كذلك كثرت سكر و اطعمه دن ممتلئ اولمق
يعنى چوق يمك و امتلا اوزره اويمق و جميعا اغذيه و اشربه كرك
غليظ اولسنلر و بخار راسه صاعد اولان بخرات عينه اضر اشيا اولور
و مبخرات مذكوره دن اولور كراث و خندقوقى و سائر افراط اوزره مجفف
اولان نسنه لر و مضر اولانلر دندر ملح كثير و كثرت اوزره ربا و توليد
ايدن اغذيه كرنب كبى و عدس و ادويه مفرده بابنده ذكر اولنوب عينه
مضر در ديو يازيلان نسنه لر كبى و معلوم بيوريله كه كثرت نوم و كثرت
سهر ايكيسى دخى عينه مضر اولور و نوم و سهردن معتدل اولنلرى عينه
موافق و ملايم اولور بو ذكر اولنان اشيا عينه مضر اولان شيلر
ايدى اما عينه استعمالى نافع اولوب عينك قوتنى حافظ اولان
اشيا كرا غمد ايله توتيادن اتخاذ اولنان شيلر در توتيا اصنافى
كبى كه انلر ماء مرزنجوش و ماء رازيانج ايله مربا در و كل وقت ماء رازيانج
ايله اكتحالك عظيم و نفع عجيبى اولور و كذلك دماغ
حلوك برودر و كذلك اول ماء دمانيى برودتلم شحم ايله معتصر
اولوب تنورده عسل ايله انضاج اولنه انشا الله تعالى موضعنده
حقيقتى اوزره اكه سن واقف اولورسن و كوزه جلا ويروب حدتلندرن
نسنه لردن اولور ماء صافى ايچنه غوص ايدوب صويك ايچنده كوزنى
آچمق و اما كوزه مضر اولان امور ايكى قسمدر بر افعال و حركات
اولور و برى دخى اغذيه اولور و اغذيه ده تصرفك مضر تى اغذيه
مضرتنه داخل اولور اما افعال و حركات جهتيله مضر اولنلر اول
فعللر در كه جفافه مؤدى اولور جماع كثير و مضيق اولان نسنه لره نظر

عينه

زياده

نفع

مرود عينه بر ايو حجر اتخاذ در ترکيب اولنان دواله الطلاقى اولنلر

بعض مضرت اغذيه ده ايكى قسمدر بريسى مضرت جوهر اغذيه و اخرى استعمالندن اولور كرك مثلا اغذيه صالحه و ازمنه ترتيبنده وظيفه لنده تناولنده مضرت اولور مثل

تطويل

تطويل ايلمك و دقيق اولان خط چوق اوقيمق اكر اولى خط دقيق قرأتى
متوسط اولور ايسه اول قراءت عينه رياضت اولوب نافع اولور و بو اقوال
اوزره درهر اعمال دقيقه و بنه عينه مضر اولور امتلا اوزره اويمق و اوزره
طعام يدكدن صكره اويمق و بصر بينى ضعفاك عروض بدء ايليان كمسنه
واجب اولور بعد التعشى و قبل اويمايه بكلمك طعام هضم اولنجه قدر
اويقويه صبر ايليه و عينه هر امتلا مضر اولور و طبيعتى تخفيف ايدنلرك
و اشياء مالحه و حريفه مثللو دمى معكرا ولنلريك هو كلمنسه مضر اولور
و سكره دخى اما قئ ايكى وجه اعتبارى ايله هم مضر و هم نافعدر زيرا قئ
قيئك معده يه تنقيه سى جهتيله نافعدر اما مواد دماغ تحريك ايدوب
عينه حركت ايدن موادى دفع جهتنده مضر اولور پس تحين قئ ايلمك
اقتضا ايلسه لايق اولان بودر كه طعام تناول اولنان صكره رفقا اوزره قئ ايليه
استحمام و نوم مفرط دخى مضر اولور و نوم كثير و فصد كثير و خصوصا
متواترا و متواليا حجامت دخى ضار اولور و اما اغذيه لردن مضر اولنلر
مالحه و حريفه و مبخره و فم معده يه مضر اولنلر و كراث و بصل و ثوم
و بادروج بيملك و زيتون نضيج و كرنب و شبت و عدس بو مذكور جميعا
عينه مضر اولور اما عينه اغذيه ده مضر اولان تصرفلر بودر كه
غذانك تناولى بر حال اوزره اوله كه اول حال هضم افساد ايليه و رياح
دخى تكثير ايليه بر اول حالة اكلى موضعنده بيان ايلرز و بيز اول حالته
وقوف تحصيل ايلدك سندن بو كتاب ثالثك مقالاتنى تحصيل و وقوف
ايلمسدك ان شاء الله تعالى

الثاني فصل

رمد و تكدر بيانندهدر رمد ايكى
قسم اوزره اولور بريسى رمد حقيقى و آخرى افندر كه رمده مشابه اولور رمد حقيقى اولماز

الهضم

عينه اضرار اشيا ايكى نوعدر

واول مشابهه تکلر وتخنّ وخلی ذیرلر و[illegible] عیننده برتسخن وترطیب را اسباب

(اول تکدر)

خارجیه‌یله اثاره ایدوب وعینی قیزاردر اول اسباب خارجیه شمس کبی

وصداع احتراقی وحمایوم احتراقی [illegible] کبی نسنه‌لردر وکذلك برد وقبض

صبیلی وضربه عینی تهییج صبیلی ورباح عاصفه صفق صبیلی اولاً

ذکر اسبابلر کبی سخونت ورطوبة عینی اثاره ایدر وبو اثاره‌لر اسباب

مذکوره‌یه مصحوب اولوب اسبابك وجودنده [illegible] متصل اولور دیث

وتاخر ایدوب بعد زمان اولمازوالکه علاج اولنه سهولتله سببك زوالی

ایله آفت دخی زائل اولور ورمدك بو نوعنه طارکسیس اسمیله اهل یونان

تسمیه ایدرلر وبو واقع اولان اسباب خارجیه‌یه اسباب بدنیه

دخی ظهور ایدوب معاون اولسه ویاخود اسباب بادیه اخری

اولا واقع اولان اسباب خارجیه وبادیه تقویه ایدوب اسباب متضاعفه

ومتعاضده اولسه اول وقتده ممکن اولورکه اول آفت عیننده ورم ظاهر

حقیقیه انتقال ایلیه حمایوملك حما اخرایه انتقالی کبی وقتیکه اول تکدر ورم

حقیقیه انتقال ایلیه [illegible] قریبجه دیرلر طبع ایله

اولا اشتخیزده طارکسیس و[illegible] لقوبجا واقع اولمشدر

ورمدك بر نوعی وارد رکه جرب عینه تابع اولور و آنك سببی عینی خرشت

اولور وبو نوع رمد ذکر مرور ایدن تکدر مجراسنه جاری اولور و آنك معالجه‌سنه

بوب عینی حك اولنوب ازاله اولنه بقیله صکره مباشرت اولنور اما رمد حقیقینك

بالجمله اصنافی نه ماهیتی بودرکه رمد طبقه ملتحمه‌ده بر نوع ورمدر واول ورم

ایکی صنف اوزره اولور بر صنف ورم بسیطدرانده عروق عینك دروروسیلانی

ووجعی ماعدا نسنه اولمازواول ورم اول حدی تجاوز ایلمز وصنف آخر عظیم

اولور

اول سخونت ورطوبت عینده

خفیفه

اولنان

اکثر حالده

یعنی عینی سبب اخر خارجیله حکم اولدیقدن صکره بینه خارجیله سبب اخر وارد اولسه تکدر زیاده اولوب ورمه انتقال ایتمك جائز اولور

واقربیجا

یعنی عیننده جرب اولوب عینی تحریش ایتمك ایله عارض اولور

اولور وذکر اولنان حدی وحرتبه‌یی تجاوز ایدوب بیاض عینی بیوب

حدقه عینی ستر ایدوب کوزی یوملقدن منع ایدر و آکه کیموسیس تسمیه

ایدرلر بزم قتیمزده ودنیج دیمکله معروفدر اولور وچوق کره رمد

صبیانه کثرت موادلری سببیله عارض اولور ورمدك عروضی یا کثر

مواد حاره سببیله اولمز بلکه بعض کره مواد بلغمیه وسوداویه

ایله دخی عارض اولور زیرا رمد حقیقی حدقه‌ده وبلکه ملتحمه‌ده اولان

ورمه اطلاق اولنور وورم (مطلقا) دم وصفرا وبلغم وسودا وریاح اشبو

بش نوع موادك هر بری ایله حادث اولور فلا محاله رمد حقیقی دخی

مواد خمس مذکوره‌نك هر بری ایله حادث اولمق جائز اولور و ذکر

اولنان موادك بعض کره عینك کندیده تولد ایدر وبعض کره دخی آخر

عضودن نزول طریقی ایله عیننه کلور و آنك نزولی قحفك خارجنده

قحفی مجلل اولان غشا طریقندن اولور ویاخود داخل قحفده دماغی

محیط اولان حجاب طریقندن نزول ایدر وبالجمله اول مواد دماغ و

دماغك نواحیسندن منبعث اولوب ذکر اولنان طرقك برندن عینه

منصب اولور زیرا هرقچن دماغده مواد کثیر اولوب دماغ ممتلی

اولسه اول مواد طاشوب عینه دخی دولدیروب عیننده رمد حادث

اولور مکرکه عینی جدا قوتیه اولوب مواد صایره‌یی قبول ایلمیه وعینك

دافعه قوتی آنی دفع ایلیه وبعض کره عینه شرایینی فضولنی

دفع ایدوب دمدن احداث ایدرکرك اول شرایینی داخلیه وکرك

ایسه خارجیه اولسون ایکیسی دخی فضولی کثیر اولور زره اولدیقده عینه

دفع ایدرلر و بعض کره مواد عیننه دماغدن و رأسدن صایره اولمز

بلكه ركلا احرارت ايدن مواد رأس و دماغدن ماعدا عينه صايره اولور خصوصا
عينلره سوء مزاج حسبيله ضعف كلوب هر وارد اولان موادي قبول ايليه
واصناف رمدك بعض صنفنده دوري اولوب ماده تولدينك و انصبابنك
دوري و نوبتي حسبيله رمدده دائره و نائبه اولور و رمد اغريلرينك اشتدادي
كوزده خلط لذاع اولوب طبقات عيني اكل و افنا ايتمكله اولور و خلط
كثير اولوب عيني تمديد ايتمكله اولور و بخار ايله دخي اولور و بو سببلرك تفاوتي
ايله اغريده متفاوت اولور پس عينك مواددن قابليتني بيلديكك اوزره
يكي بدندن و ياخود رأسدن و ياخود كوزه سالك اولان عرق مجوفدن ماده رديه
و بارده ايصال ايدن طمردن اولور و بعض كره عيني اغريدن مواد عينك
كندنده تولد ايدن ماده اولور و كوزده ماده تولدينك وجهي بودر كه عينده
اولا اخلاط مزاج عينك فسادي و ياخود رمد طويل حسبيله فاسده اولوب
جميعا عينك رطوبتي مواد رديه يه استحاله ايدر و عين جاحظه و مرتفعه
اولنلرك رمدلري عظم و نتوي زياده قبول ايدر زيرا ممتلو عينك رطوبتي
زياده و مساملرينك اتساعي اولور رمدلري اصنافندن دموع بارده
چوق اولور رطوبتي غير منهضم اولمق حسبيله و اختلاف طبيعت ايله رمد
منحل اولور بعضي مستراحه كيدوب و كلمكله كثرت اولمق ايله رمد زائل
اولور و معلوم اولور كه رمدك رداءتي كيفيت موادك رداءتي ايله
اولور و رمدك عظمي موادك كميتنده كثير اولمغله اولور و معلوم اولور كه
بلاد جنوبيه ده رمدك عروضي چوق اولور و لكن سرعتله
زائل اولور و كثرت عروضنك سببي بودر كه اول بلادك اهاليلرنده رطوبت
حسبيله سيلان مواد كثير اولور و لكن ينه رطوبت ايله ابدانلرينك مسامي

وانجره

متحلل

متحلل و طبيعتلرنده انطلاق و ملايمت اولمغله موادلرنده مقدار كثيره
اولور ايسه انتخافا اندفاع و تحللي سريع اولور و اكر اول بلاد اهاليسنه
فجأة برد اصابت ايليسه انلرك رمدلري صعوبتلو اولور زيرا اكثر حالده
انلرك خلطلري ثوران اوزره اولورلر و ثائره اولان اخلاط كثيره يه
فجأة برد اصابت ايليسه ثوراني اولان اخلاط كثيره يي قبض ايدوب
ثورانندن و اندفاعدن مانع اولوب برنسنه صعوبت اولور اما بلاد بارده
و ازمنه باردهده رمد قليل اولور و لكن مع قلته واقع اولدقده اندفاعي
صعوبتلي اولور و قلتي انكيچوندر كه برودت حسبيله اول بلاد بارده اهاليسنك
و ازمنه باردهده مواد منجمده اولور و عينه صائره مواد قليله
حسبيله رمد دخي قليلا حادث اولور و اول رمدك صعوبت انحلالي
انكيچوندر كه عينه برطريق ايله مواد منصبه اولوب رمد احداث
ايليسه اول مواد برودت قابضه ايله محتبسه اولوب تحليلي صعوبتلي
اولور و بخاري دخي برودت حسبيله استحصاف و انطباق عارض
اولوب تمديد شديد ايله تمديد ايدر و تمديد طبقات عينه اولان
صفاق و اغشيه يي پاره ليوب اتصالني تفريقه قريب اولور
و قچن شتا شمالي اولوب اندن صكره اردينجه كلن ربيع جنوبي اولسه
و انك اردينجه كلن صيف شديد الحرارت اولسه انده رمد كثير الوقوع
اولور و كذلك شتا دخي بعض اشتا اولوب انده ابدان اخلاط ايله ممتليه
اولسه و اردينجه كلن ربيع شمالي اولوب و ابدانى مالي اولاخلطي
حقن و حبس ايليسه ينه رمد كثير الوقوع اولور صيف شمالي ايله رمد
كثير اولور على الخصوص اول صيف شمالي شتاء جنوبيدن صكره اوله

وكذلك اول صيفده كه رمد كثير اولور كه آنك ربيعى جنوبى وشتاسى شمالى
اوله جفاف اوزره اوله يعنى مطير اولميه وبلاد شماليه اهاليلرنده
ابدانى صلب اولنلرده وبلاد جنوبيه اهاليلرنده ابدانى متخلخل
اولنلرده كه رمد كثير اولور وبلاد حاره نك رمد احداثى كثير
اولديغى كبى كذلك حار اوله حمّام حارا اولان حمام كه رمد احداث
ايدر وقريب اولوركه داخل اولان انسانده رمد اصابت ايليه ومعلوم
بيوريله كه غشاوه رمد وتغير اولان كسنه يه صواب اولان معالجات ايله علاج
اولنوب مبالغه اوزره تنقيه اولنديقده صكره رمد زائل اولمسه
اول رمدك سببى ماده رديه نك عينده احتقانى واحتباسى اولديغى وياخود
رأس ودماغك برنده موادك نزولى ايديكى ظاهر اولور بونده اقدم
كه بيزانى بيان ايلدك **العلامات** ومعلوم بيوريله كه كوزه عارض
اولان وجع ايكى قسم اوزره اولور بر لذاعه ووجع اخر ممدده اولور
لذاعيه اولان وجع ماده نك فسادينه وكيفيت حدت اوزره اولديغنه
دلالت ايدر ووجع ممدده كثرت مواده وياخود ريحه دلالت ايدر
حر واصناف رمدك زمان انتهايه سرعت اوزره بالغ اولنلرى اسيلى
يعنى كوزينك رطوبتى كثرت ايله اقن اولور ولذع حدتلو اولان
صنف اولور اما زمان انتهايه بلوغى بطىء وكليج اولان صنفده
سيلان اولميوب يبوست اولور ورمص يعنى كوزيك چپاغى ماده نك
نضجنه وياخود غلظتنه دلالت ايدر وسرعت اوزره رمصك حدوثى
اولوب ثقل رأس اولمدن ماعدا اولان اعراض خفيفه اولديغى ماده نك
غلظتنه دلالت ايدر واول رمدكه انك موادنده نضج اولوب وعينكده خفت قليله

ماده نك

زمان ابتداده

اولسه

كوزده حبه سمنانيه

اولسه وانحلالى كه سريع اولسه اول رمد محمود اولور اما رمد حبيكه
حادث اولان اقتلرك اكر حبه سى صغار اولور ايسه آنك خيره دلالتى اقل
اولور زيرا حبّنك صغرى نضجك بطيئ اولديغنه دلالت ايدر ونجن
كوز قپاقلرى التصاقدن ويپشمكدن باشلسه نضجك قريب اولديغنه
دلالت ايدر وما دام كه كوزدن صوكبى رطوبت سيلان ايدر اوسيلانه
نضجك بعدينه واوزا قليغنه دلالت ايدر وبو مذكورلردن ديريكى اما
اصناف رمدك تكرر سميه اولنان صنف عينك خفتى ايله معلوم اولور ومولانا تكدرك
اسباب مذكوره لر تقدمى ايله ورمدك فقدانى ايله كه معلوم اولور واما
حقيقى رمدن راسه مشاركت ايله حادث اولنه باشك اغريسى وباش
آغريغى دلالت ايدر ونزله دن اولان رمده اكر اول نزله نك طريقى خارج
قحفده اولان غشاء مجللى اولور ايسه جبهه نك تمددى وخارجده اولان
عروقك درورى وكوز قپاقلرينك انتفاخى سرعت عروض وجبهه نك حمرتى
وضربانى دلالت ايدر واكر عينه نزول داخلدن اولان حجاب طريقندن
اولور ايسه اكه ذكر اولنان علامتلرك اولميوب عطاس وحكك وانفك
حكسى دلالت ايدر واكر رمد مشاركت معده ايله اولور ايسه كه تهوع وكرب
معده ومعده مواديك ذكر ايدن علامتلرى دلالت ايدر اما رمد دموى
اولور ايسه عينك لونى وعروق عينك درورى وصدغلرك ضربانى
ونواحى دماغده اولان دمك سائر علامتلرى وكذلك دموعك قلتى وعند
النوم حادث اولان رمص والتزاق اجفان اكه دلالت ايدر اما رمد
صفراوى ايسه نخس شديد ووجع شديد محترق وملتهب وقليل حمرت
ودمعه رقيقه واول دمعه نك احيانا تقرحى يعنى قرحه احداثى دلالت ايدر

بلغ

صكره بلغ

بادى اولنلر

برس

وأحيانا رمد صفراوى دمعه دن خالى اولور رمد دمويك خالى اولديغى كبى ورمد
صفراوى عند النوم ملتزق اولماز وصفراوى رمد جنبنده اولور حمرتى تشميه
اولماز اولور رمدك عينه عارض اولور واول حمرت ورمد خراجات خبيثه دنرر
بعض كره عينى كى وتقريح ايدر وقرحه سنى دبيب وسعيى اولور بعض قرحه
بيور وموضع صحيحه سرايت ايدر ورمد صفراوينك بر صنفى قورو اولور
حكه اولور وحمرتى قليله ورمص قليل اولور بعض كوزنده چپاق آز اولور
[illegible] ظهور معتبر ايله ظاهر اولماز وسيلانى اولماز واول رمد — وانده اولان ورم
رمد ماده قليله دن حادث اولور واما رمد بلغمى ثقل شديد وحرارت قليله
وحمرت خفيفه دلالت ايدر زيرا اول رمدده لون غالب بياض اولور ونوم
قتنده عينده رمص والتصاق اولور وتهيج عينى اولور ويوزك لونى
عينك لونى كبى اولور واكر بلغمى اولان رمدك مبدئى معده اولور ايسه
اكثر تهوع دلالت ايدر وبعض كره بلغمى اولان رمدده ملتحمه مرتفع اولور
وورمك عظيمى جبيله سواد عينى اوزره ميل ايدر لكن انى شديد احمرت
ظاهر اولماز ودموع اولماز بلكه رمص اولور ورمد سوداوينك علامتى
عينك كمودتى وجفافى ورمدك ازمانى بعضى زماننك طولى والتصاقك قلتى اولور
ورمد ريحينك علامتى بلا ثقل ولا سيلان تمدد اولور وبعض كره اول تمدد
حمرته مؤدى اولور **المعالجات** تكدره ورمد خفيفده تكرحجر اسنه
اولنلره بعض كره اسبابنى قطع كفايت ايدر اندك سببلرى متعين
اولوب امتلاء دم مثللو نته كر اولور ايسه امتلانك موادنى استفراغ
اولنور وبعض كره عينه سود ويموريطه آقيتمق اولنوب حركت ماده
تسكين اولنمق كفايت ايدر واستفراغه حاجت اولماز واكر تكدر ضربه دن

حادث

حادث اولدر ايسه اول عينه كوكرجين يلكى يانك قانى ويا خود كوكرجينك
كنه قانى طمله ديلور وبعض كره سنكر ويا خود يوك مطبوخ اولان
نينا بحجنه غمس اولندقدن صكره عينك اوزرينه انكلمكى اد اولنمق
كفايت ايدر ونسخه لرك كيمنده مغموس وكيمنده ممسوخ واقع اولمشدر
ممسوخ نسخه سنه كوره لازمدركه اول سنكرك ويا خود صوفك
قوامى زائل وهيئتى متغير اولنجه قدر طبخ اولنه ويا خود اول سنكر وصوفك
كل ياغى وعدس طبيخنه غمس اولنوب كماد اولنور ويا خود اول عينه — خاتونلرك سودى
ممسوسنده ضاغيلوب على حرارته تقطير اولنور وبونلر ايله معالجه
مفيده اولماز ايسه بورتخمنك طبيخى ايله وشياف ابيض ايله معالجه
اولنور واكر تكدرك سببى برد ايسه واول تكدر رمد رتبه سنه وارمش
ايسه وورود دوى يوغيسه وبدن ورأس ممتلئلكدن خالى ايسه اول رمد حمامه
منفصل اولنور وتكدره بابادية طبيخ ايله تكميد نافع اولور وطعام يدكدن
اوچ ساعت صكره شراب لطيف شربى وباشه وزرينه اويموق تكدره علاج
نافع اولور كرك ايسه اول تكدر كنشدن اولسون ويا خود صووقدن
وغيرى سببدن اولسون بالجمله تكدره نافعدر وجرب جبيله اولان
رمد خفيفده معالجه سنده اولا جرب عينى قازنمق حك اولنور بعده رمده
معالجه اولنور وبعض كره جرب حك ايلمك كفايت ايدر ورمد زائل
اولور ومعالجه اولنمغه حاجت قالمز واكر جرب جبيله حادث اولان رمد
عظيم اولور رمد عظيم موجود ايكن جربك حكى ممكن اولماز ايسه خشونت
رمدى تنقيه وتليين وحكه صالح اولنجه قدر تنقيه اولنور وبعده حك
اولندقدن صكره رمدك معالجه سى اولنور يديجى فصل اصناف

رمدك علاجى سنتركلرو عينه نوازل انصبابنيك في معالجه لرنيه بيان اتلله (در)
بن دريكم مادية اولان رمدك وسائر امراض عينك تدبيرلرنده قانون
مشترك بودركه اول مثللو عينده علت اولنلرك غدالرى تخفيف وتقليل
اولنور وانلره خلط محمود توليد ايدن غدالر اطعام اولنور و مبخر وسئ الهضم
غدادن وجماعدن وحركتدن وترهيلن رأسدن وشرابدن وحامض
وملح وحريف اولان اغذيه تناولندن احتناب ايتديريلور وطبيع على
الدوام تليين اولنور وقيقالدن فصد بالجمله كوز اغريسنده
نافع اولور واصحاب رمده واجب اولوركه نشر ابيضه وشعاع نظر
ايلميه وبلكه واجبدركه اوتوردبغى اوطه نك بساط وفراش وكنز واورتنه اولان
ثيابى في اسود اللون اولى وياخود اخضر اوله ويوزينه بر خرقهء
سودا تعليق ايده اول وجه اوزره كه انك سياهى عليلك عيننه ظاهر
اوله وذكر اولنان اصحابنيك حال مرضنده اسود وحال صحتلرنده
اسمانجونى استعمالى اوفق اولور وبنيه واجب اولوركه انك مبيتى في
ظلمتده ناظر اولمية واكه نوم استجلاب اولنه زيرا اصحاب رمده نوم علاج
جيد اولور و واجبدركه باشنك توبكر اوزاتنچه تركى واهمال اولنميه
زيرا اول توبلر رمده جدا مضر اولور مكركه آنك باشنده اولان توبلر
ارسال ايلمك عادة قديمه سندن اوله اولمثللو كمسنه لره باشنه
تور اولمق نافعدر زيرا باشده اولان عد دطوبانى غدا اولمق اوزره
كند ويه جذب ايدر وباشده نوازل موادى قليل اولور واكر عليلك
بدنى نقى اولوب رمدى فاعل اولان عروقده باشر دم غليظ جنسندن
ايسه وخصوصا دماغ انتهاسيه وارد ايسه حمامه دخول وكذلك شرب شراب
نافع

اكه

اكه اوفق اولور زيرا حمام موادى ترقيق ايدر وشراب موادى عضودن ازعاج
ايدوب اخراج ايدر واستفراغ موادده صكره حمام رمد معالجاتنك افضلى
اولور خصوصا رمدى اولان عينك وجعنى مسكن ادويه كماداتدن برى ايله
عينك وجعى تسكين اولندقدن صكره حمام استعمالى زياده نافع اولور
رمدك وبالجمله امراض عينك تدبيرلرينك بريده بودركه وقت اضطجاعده
عليلك باشى باصديغى ترفيع اولنور وباشى منحدر واسفله سقوطندن
زياده حذر اولنور وانك باشى ترهين اولنمز بلكه دهن انك باشندن
تبعيد ايلمك واجبدر ترهين رمده زياده مضردر وقولاغنه دهن تقطير
اولنمق رمده مضردر هرنه قدر اولسه دهن مقطر كل ياغى اولور ايسه في
وبعض كره رمد بيويوب طبقات عينى تضييق ايدر او مثللو مدده اولا
مواد اكر عيننه عضو اخردن كلور ايسه مادة اول عضو اخردن استفراغ
اولنوب حقنه ايله وياخود فصد ايله اول عضوك جهت خلافنه مادة
جذب اولنور وبعض كره دخي قيفالى فصد كفايت ايلميوب صدغده اولان
وياخود قولاق قفاده اولان شريانلر فصده حاجت اولور زيرا عينه مادة
اول شريانلردن منصب اولور وفصد اولندقده موادك عينه سالك
اولان طريقى منقطع اولور اكر طريق شريان ظاهر اولور ايسه واول
شريان شد وقطع اولنمق مراد اولنسه واجب اولوركه عليلك
باشى حلق وتراش اولنور وتامل اولنوركه سلى وقطعى جائز اولان
شرائين صغاردن فقيس بر زبر لرينه قياس ايله اعظم وانبض (اول صغارك)
واسخن در تعرف اولوب بيلنديكده اعظم وانبض واسخن قطع اولنوب
~~شرائين صغار مذكوردن ذكر اولنان وصف ايله موصوف شريانى قطع اولنور~~

اوليمسي جائز اولان شريانك

استيصال واهلاكنده مبالغه اولنور وبو وجهله قطع اولنان شرائين
صغارك اعظمي وانبضي واسخني ~~اولنور~~ اولور اما شريان كبارك
سلّ وقطعي جائز اولماز وبعض كره صدغ اوزره اولان شريانك قطع
اولنور و واجب اولوركه قطع اولنمسي مراد اولنان شريان اولا حزم
اولنوب بعده تغليبنوب بعده قطع اولنه وقطع اولنيجق محلي قريب
موضعنده شريان خيط ابريسيم ايله شديدا وطويلا باغلنوب
قطع اولنه ومشدود اولان محل شدّ ايله ترك اولنه وتجين موضع
شدّ تعفن ايلسه جائزدر اولوركه شدّ حلّ وابانه اولنه وبو وجهله قطعه
محتاج اولان شريان شعبه لرينك وصغارينك اعظمي اولان ~~اولور اسيه~~
اولنلردر اما اول شعبه صغاره مجرى مواد اولديغي متحقق اولورسه
اول شريانه قطع بلكه شرط عميق ايله شرط اولنوب لجينه اولان مواد استفراغ
اولنمق كفايت ايدر ونقره اوزره حجامتك وارسال علقك منفعت شريانه
نهي وقطعنك منفعتنه قريب اولور وبو معالجات بالجمله مفيد اولمازايسه
ما قبل بعض كوز بكار ردبد بكار محللنده وعرق جبهه دن فصد اولنور
لكن نقره اوزره حجامتك منفعت غايته بالغه اولور بعضا اول حجامت ايله
اكتفا حالده آفت مندفع اولور ما في فصله حاجت قالمز وتجين كوز اغريسي
متمادي ومزمن اولسه اول اشيافي استعمال اولنور كه آنلرك تركيبنده
نحاس محرق وزاج محرق اوله وبعض كره يالكز صبر ايله اكتحال كفايت
ايدر وتجين رمد اوزايوب معالجاتك برنده انتفاع ايلسه معلوم اولوركه
طبقات عينه ماده رديه وارد راكه واصل اولان غذايي افساد ايدر
واول امتلاء مواددن استفراغ ايچون مغسول اولانوتيايي قصد ايدوب اسفيداج

مواد رمدك مجرا سي شرياني

اولنمز

وذهب مغسول واقليميا

و~~اقليميا~~ ذهب مغسول ونشا وصمغدن مقدار قليل مثللو ملينات
ايله مخلوطا استعمال اولنيور وبعض كره ياهو كبي حاجت اولور
زيراكي نزله يي حبس ايلار ورمد سبب على الدوام نزله نك عينه نزولي
ايسه كيتك رمد مزمنه منفعتي ظاهره اولور وتجين رمدك منشأ موادي
حجاب باطني اولورايسه آنك علاجي صعوبتلي اولور وعلاجنده مرارك
استفراغات قويه ايدا اولور وباشي تقويه ده وبو بابده شاني اولوب
معروف اولان ضمادات استعمال اولنور سنبل و ورد واقاقيا وكزبره ضوفي
مثللودن متخذ اولان ضماد اكبر وكزبره ايله رطبيك كندر ايلي وكذلك كزبره
بابسه قليل المقدار زعفران ايله ضمادا ولنور واول ضمادات
برساعت مقدار يا خود ايكي ساعت ترك اولنوب بعده دفع اولنور
وبعض كره مغريات ومواد حاده يي معدل اولان ادويه لردن
استعمال اولنور وآلبانن معدلات مذكوره جمله سنده اولور واول معدلات
عينه تقطير اولنديقده اول قطور عينه ترك اولنمق عينه صالح وموافق
اولماز بلكه واجب اولوركه اول قطور عينده اراقه وازاله اولنوب كل وقت
تجديدا ولنه وبو معدلات جمله سنده اولور عمور طه نك بياض وتموط
بياضي استعمال اولنديقده كل وقت تجديد اولنمق واجبدر كلديركره بياض
بيض كوزه وضع اولنوب ترك اولنور وتجين كوزي اضرار خوف اولنديقده
رفع اولنور كل وقت تجديده حاجت اولماز زيرا بياض بيض لبنده جامددر
وباطن عينه نفوذ ايدوب اضراري ايج اولور وهرت صلاحيتله موضع علته
اصلاحه قادر اولور ولكن لبنده حلاوت زياده اولور وبيضك عينه جمع وتمليس
وتليين وارد راكه بنا مسامات سد ايلمز وانده ايج اولماز وحلبه طبيخ نك تحليل

عضوي اوزر نله

بعض مسامات طا آتلرم

وانضاج وهم عينده ملاستر اولور وخشونت عين ایله عارض اولان وجع
عینی دفع ایدر ودهن ورد دخی معدلات عیندن اولور والحاصل کوزده مستعمل
اولان ادویه خصوصا خشونته اولینه مستعمل اولان اولمیه ومرارت وحموضت
وحرافت مثللو کیفیت طعمیه دخی اولمیه وواجب اولور که عینده استعمال اولنان
ادویه جید سحق اولنه تا که اول ادویه نك خشونتی زائل اوله وعینی متضرر
ایلمیه وطعم اولمیوب مسیحیه اولان ادویه ایله اکتفا اولنق ممکن اولدیغی حالده
طعم اولان ادویه استعمال اولنمق واجب اولور وبعض کره کوز اغرتیسنده
سعوطات شلیقیه استعمال اولنوب بعض موادی انکله اخراج
وانفلدن استفراغ اولنور اکر اول سعوطاتك عضو آخره موادینی عینه جذبندن
خوف اولنمز ایسه وبعض کره کوز اغرتیسی ایچون غرغره دخی استعمال
اولنور وبینه عینه معالجاتدن نافع دخی اولور ماء فاتر ایله مبلول اولان
اسفنج ویا خود صوف ایله کمادا اولنمق وچوق کره بو کمادی بر کره وایکی
کره استعمال ایلمکك فائده کثیره سی اولور وبعض کره دخی بو کمادك تأثیری
دفعات کثیره ایله استعماله محتاج اولور دمدك قوت وضعفی حسبله
کماد اکلیل الملك وحلبه طبیخی ایله استعمال اولنور ایسه اول کمادك منفعتی
اکثر وابلغ اولور وبعض کره جبهه اوزره ادویه رادعه ایله اطلا اولنور خصوصا
بو اطلا اول دمده که کثیرا استعمال اولنور آنده مواد خارج قحفدن محلدن غسلدن
سالك اوله واول اطلا اولنیجق رادع فاون قبیحی کبی وعنب الثعلب وعصا الراعی
صندل وماميثا وشیاف وفیلزهرج وصبر وبزرورد وزعفران وانزروت
وکذلك عوسج وسویق الشعیر وعوسج وسویق شعیر وعنب الثعلب وسفرجل کبی
واکر عینده منصب اولان فضلاتك شدتی الحدت اولور ایسه انده قبض شدید اولان

لطوخات

لطوخات استعمال اولنور عفص وجلنار وحسك کبی وبو ادویه لر ایله
مجاریدن نوازلك صبابی دفع اولنسه تا که منفعتی عظیم اولور وبو معالجه لر اکر ماده حاره ایسه
نافع اولور واکر بارده ایسه مجفف وقابض وعضو عقول ومسخن
اولان ادویه استعمال اولنور زنبق وکرنب وبوره قلیه متخذ
لطوخ ایله تلطیخ اولنمغله شبخه سلطانیه ده کوزینك بدلینه
کبریت واقع اولمشدر وواجب اولور که دائما دعصندن غلبن تنقیه
اولنه عینه سود طمله تمغلدن سود عینی غسل ایدر ویاخود بیاض
بیض ایله تنقیه اولنه لکن بونکله تنقیه عینده فوق ایله مسّ وفسخی
محتاج اولور وواجب اولور که رمد شدید اوله اولور ایسه فصد اولنوب
قانی عشی کلنجه قدر آقیدیله زیرا اکثرا قان آقیدیلسه عتیخی بری
کلور وممکن اولدیغی شیافات استعمالی اوج کون مقداری تأخیر اولنور
واول اوج کونده قریبا ذکر اولنان تدبیر ایله اکتفا اولنور استفراغلر
کبی ومواد اطرافه جذب کبی وقراکلوق محلده اسکان وفی البیت سود
الباس کبی تدبیرلر اولنور وبونلر اولندیقدن صکره بعض صواب کورلکن
نسنه دخی استعمال اولنور ایسه باش بوقدر وچوق کره رمد بونسیا
وبو تدبیر ایله تحلل ایدوب صاغلور واخر علاجه حاجت قلمز اما
طبیعت تلیین ایلك دخی حال الدوام واجب اولور بلکه اسهال اولنمق دخی
کرکلو اولور زیرا بعد الفصد دمده خلط استیلا وغلبه ایدر ولا محاله
اول خلط اسهال ایله اخراج اولنمق لابد اولور وقبل التنقیه تکمید اولنمق
وحمامه کیرمك ضرر اولماز وچوق کره قبل التنقیه کماد وحمام موادی
جذب ایدوب طبقات عینه تفظیر ایدر وواجب اولور که رمدك

کیفیتلری اولان ادویه ایله معالجه

زمان ابتداده اول ادویه ایله معالجه اولنمز انجق قوت ایله تکثیف
و شدیدرا قبض اولنمز زیرا اول مثللو ادویه لر طبقات عینی قبض
و تکثیف ایدوب موادّ تحلّلی منع ایدر و وجعی بشدّت کلور اید
علی الخصوص عن اصل وجع شدید اولور ایسه بو صنفلر اوقات
اندر قات تزاید ایدر و کذلک ابتداء رمدده ضعیف التأثیر

قابض

اولان ادویه لر هی استعمال اولنمز زیرا قبض ضعیف اولان دوا
موادّ عضوه سیلاننی منع و ردع ایلمز لکن طبقهٔ ظاهره یی
تکثیف ایدوب موادّ ایچنده حبس ایتمکله مضر اولور بحسب الاتفاق
بو مثللو دوالر استعمال اولنمش اولور ایسه آنده تدارکی و ضررینک
دفعی بو جهله اولورکه دائماً ماء حار ایله عینی تکماد اولنور و رمدک علاجنده
شیاف ابیض اکلیل الملک صویله حل اولنوب استعمال اولنسه و معالجه
بو شیاف قصر اولنسه امر صواب اولور زیرا شیاف ابیضده قوّه ادویه
باشده امتلا وار ایکن استعمال ایلمک اکثریا مضر اولور و ابتداء

شدیدرا

رمدده محلل ادویه استعمالندن حذر و اجتناب ایلیه و اولا ذکر اولنان
ادویهٔ قابضه استعمالندن صکره و خصوصا اول قوابض مخدرات
خلط اولنمش اولور ایسه عینه ماء سکر و ماء عسل تقطیرینه حاجت
اولور و اکر تقطیردن صکره تقطیر حسبیله علت هیجان ایدر ایسه
تکثیف اولینان مبردات ایله عینک هیجان و حرارتنی تبرید ایلکه واجب
اولورکه بو ادویه استعمال اولنمزدن اول برنجی ذکر ایلدیکمز اوزره عنایت
و فصد اولنوب دفق ایله عینک رمص تنقیه اولنه و عینه تنقیه لحوی
ایدا اولنیه زیرا تنقیه رمص ایله عینک وجعی خفیف اولور و عینه

جلا

جلا کلوب ادویه نک عملده تمکینی زیاده اولور و وجعک اشتدادندن
چوق کره لفاح عصاره سی و خس و خشخاش و بر مقدار رسماق مثللو [illegible]
مخدرات استعمالنه حاجت اولور و ایچون وجع شدت اولنسه او مثللو
مخدرات ایله وجعک اشتدادینی دفع ایله و بونلردن برشی
بحسب الضرورت استعمال اولنسه حذر اوزره استعمال اولنه و ممکن
اولدیغیجه بیاض بیض طبیخ خشخاش ایله حل اولنوب بعینه خشخاش
قیناد یلمش صو ایچنده بیاض بیض ضرب اولنوب چالیندیقدن صکره
استعمال ایدوب علاج اکا قصر ایلمک اولی اولور و بعض کره واجب اولورکه
~~اول [illegible] بیاض بیض [illegible] خلط اولنور~~

تحلیلی حسبیله

اول مخدرات ایچنه حلبه حق خلط اولنمه زیرا حلبه تسکین وجعده
معین اولدیغندن ماعدا مخدراتک آفتنه حق تحلیل و ازاله ایدر اما

رمد

مادّه رقیقه و اکاله اولور ایسه بتم قتنمه افیون و مخدرات
استعمالنده باس اولماز زیرا انلر برشفادرکه انلر وجع تخفیف ایلمکی
و هر نه قدر افیون و مخدرات بصره مضر اولدیغنه علم و وثوق
اولدیغنه اعتقاد واجب ایسه لکن مادّه سی اکاله اولوب تبرید اولنمه
وجعی عاجلا شفا اولور و وجع لذاعک علاجی و تغریه و تبرید و تلطیف
تطییب اولور و وجع تمددینک علاجی عینی ارخا اولوردر و موضعنده
ذکر ایدجکمز ادویه ایله تحلیل اولوردر و موادّ حقّ موضع آخره نقل اولور
و ایچون علت مزمنه اولسه ما قلم و کذلک قولنج ردنه اولان شربه
فصد اولنور بزم تونقرم ذکر ایلدیکمز اوزره واجب اولورکه رمد و
سائر نوازل اصحابی باشنی ترهیمن و دهن قولاغینه تقطیردن

زیاده اجتناب ایلیکه ومعالجات رمدك اجمالا بیانی بودرکه اورام
سائره کبی رمدده اولا رادع وثانیا محلل دوالر استعمال اولنور لکن
عضو عینك نفس حسیله رمدك معالجه‌سی زیاده رفق اولنمق لایق اولور
ومواد قمع وردع وتلطیف وتحلیل وتخفیف ایچون عنف ایله عینه
مس اولنمیه زیرا عنف ایله مس اولنسه بیقیه الم زیاده اولوب خشونت
عینه مؤدی اولور واول امثللو افعالی اولان ادویه لردن معتدل اولان
دوالر استعمال اولنه رادع دوائك قبض ومحلل دوائك لذع وتخفیف
وخواولیه بلکه اولی اولان اول بلا لذع تخفیف اوله وتحلیلنك
عنف کسر اولنه محلله بیاض بیض قتلغله والتحال اولنه شیاف
محکی آورزه خاتون سودی حلبه لنغله وفجن کوزدن مواد انقطاع
اولنوب وجع زیاده عنیف اولمسه اول زمان بویله تمیز اولنان شیافی
بیرطه ضارو سراتیله خلط ایدوب استعمال ایله وبعید اولمزکه اول شیاف
استعمال اولندیغی کونده صحت وبرء تام حاصل اوله واول شیافی
استعمال ایلدیکی کونك کیجه‌سی حمامه داخل اوله ومواددن عینده باقی
قالان ماده ایچون شیاف سنبلی تسمیه اولینان شیاف استعمال اولنه
وبعض کره وقت ایجاب ایدرکه شیاف اصطفطیقان دخی
مقدار یسیر ایله یوم اولده تشمیم اولنوب ویوم ثانیده زیاده اولنه
واندن برء حاصل اولور وبو مقامده قانونك عبارتی بودر وربما اوجب
الوقت ان یشمم من شیاف اصطفطیقان فی الیوم الاول فینزره
فی الیوم الثانی فیکون معه البرء انتهی سیاق کلامندن فهم اولنان بودرکه
اول شیاف رایحه کبی خفی وقلیل اولان برجزء ایله اولنوب

معتدل

ادویه محلله لرده

اولنمق مأمول

وفی القاموس ثمن الشیء ما استحق به ذلك الشیء انتهی بس نسخه ثانیه‌ده اولان تثمین نادن تحریف اولوب ان یثمن اولسه معنا وقت ذکر اولنان شیافله عضوك استحقاقی وتحملی مقداری استعمال اولنمق ایجاب ایدر ایسه یوم اولده احتیاط اولنوب قلیلا استعمال اولنور ویوم ثانیده زیاده قیلنور دیمك اولسه احتمال اولور وبو تکلف ارتکاب ایلدیکمز نسخه ثانیه‌یه حمل کمسنه‌لر تصحیح ایلمشدر وشیندکی تأییده مشابهتی وارد رهما الأمر شر واحدر

ویوم ثانیده زیاده اولنور دیمکدر وبعض نسخه‌ده ان یشمم بدلنده ان یثمن
واقع اولمشدر ظاهر بودرکه یشمم نسخه‌سی صحیحدر وفجن رمد متقادم
موادی تحلیل اولنمیوب عصیان ایلسه قثاء حمار عصاره‌سی مثللولر
استعمالیله محتاج اولورسن سکزنجی فصل دموی وصفراوی
اولان رمدك معالجاتی بیاننده اولور دموی وصفراوی اولان ایکی نوع رمدك
علاج مشترکی بودرکه اندرك علاجنده فصد واستفراغ استعمال اولنور
اگر دم حار صفراوی اولور ایسه وباخود رمدك سببی ماده دمیه بالکز
صفراوی اولور ایسه اگر فصد ایله وهلیلج طبیخ ایله استفراغ نافع اولور
وبعض کره هلیلجه ترنجبین خلط اولنور واگر ماده‌ده ادنی غلظت
اولوب اول ماده مجیب دماغدن منشعب اولدیغی بیلور ایسه‌ك مستفرغ
اولان هلیلج ترنجبینه ایارج فیقرا ایله تقویه ایلیه وبو مثللو رمدده
بعض کره تنقیح صبره اقتصار ایله کفایت ایدر واگر اول رمدده حرارت
اولور ایسه اول حرارتی تسکینه نافع اولان صوهندبا صویی وبغموری
صویی اولور وبو رمدك حمل سنده واجب اولور که اولا عینی تبرید اولنه مدی
اولان عصاره‌لر ایله ضماد اولنمغه لسان الحمل عصاره‌سی وورق خلاف عصاره‌لری ولعاب
کبی وکذلك بو عصاره‌لر عینه تقطیر اولنوب عینی تبرید اولنور وبونلردن صکره
اشدی سودی ایله بیاض البیض استعمال اولنور وبیاض بیض مفردا دخی استعمال اولنور
وبونلردن صکره شیاف ابیض وبرنیم رواد عنه ذکر ایدجکمز شیافات
سائره‌دن استعمال اولنور اما اول شیافاتك استعمالی اول مرتبه‌یه
واصل اولمیه‌که انکله طبقات عینده تکاثف حادث اولوب مواد
محتبس ووجع شدید اوله وفجن ذکر اولنان استفراغات ورادعات

بیض

وجاذب اولان دوالرایله مواد انصبابنه ردع ومنع اولنسه تدریج
ایله منضجاتی استعمال ایله اولا منضجاتی رادعات ایله خلط ایله وصکره صرف
منضج استعمال ایلیه واولا استعمال اولنان منضجاتی کل صوییله ترقیق ایدوب
مخلوطا استعمال ایلیه وسودده قوه انضاج واردر خصوصا بزرقطوناده ردع
اولدیغی کبی برنوع انضاج دخی واردر زیرا چکردکی لعابنده انضاج بزرقطونانك
اکثردر وبعده نخجیر صوییله ننك انضاجی جیددر واغزیلر مسکن اولور
زمردده رادع استعمال اولندیغنده صکره منضجاتدن اولا بونجه صوییله
ایله یاشلنور بونده جذب یوقدر وبوندن غلیظ بر منضج استعمالی اقتضا
ایلدیکنده لعابات استعمال اولنور ویاخود حلبه دخی بارد بر منضج استعمال اولنمق
اقتضا ایلیه عصارات استعمال اولنور لسان یونانی اوزره اطاطان
ولغت فارسیده اشك تسمیه اولان شی عصاره سی رمد حارك ابتداسنده
وزماننه انتهاسنده مجربدر اول زمانه ایکی حالنده دخی بالخاصه منفعتی وفیزی
واردر وبعض کره ذکر اولنان عصارات عقد اولنوب حفظ اولنور وحینی اقتضاده
اقتضاده بو مثللو عصاره عقد اولنور اکلیل ملك طبیخی که انده انزروت
ابیض حل اولنه وخصوصا خاتون سودیله ویاخود اشك سودیله
اول طبیخ تربیه اولنمش وله بس بو وصف اوزره اولان طبیخ
ذکر اولنان عصارات دخی برینك عقدی الما اولنوب منطبخ اولنه
تربیه کوبیکلنی وقذف زبد ایدوب قدر زیاد اولنور ونجن قوت
نبرلیکله بزاد ایلیه ونجن علت زمان انحطاطه بالغ اولسه محلل استعمال
استعمال اولنمق اقوی اولان ادویه استعمال اولنور ماء رازیانج استعمال
اولنور وزعفران ومرصافی صوده طبخ اولنوب مطبوخی ایله تکماد اولنور

حلبه ایله انزروت
ویاخود

نیم رو ... کرم ایله ... حلّی ... اولنور

نجن استعمال اولنور ونجن بونلرك استعمالنده تجاوز اولنوب بونلره قوت تدریج اولنسه

وکن

وبعض اثنده حمام استعمال ایدرسك اکر دماغ مواددن نقی ایسه وطعامدن
برقاچ ساعت صکره اکه شراب قوی صرف وعتیقدن مقدار قلیل
اکه سقی ایدرسك وبوندن صکره اکر ماء حار ایله استحمام ویاخود
ماء حار ایله تکماد اولنور ایسه زیاده نافع اولور ورمدك زمان انحطاطنده
انقرابادینده ذکر ووصف اولنان شیافاتی استعمال ایله واکر رمدك
ماده سی دموی ایسه فصددن صکره حجامت دخی ایله ودائما
اطرافنی بعض الدرن وایاقلرن دلك ایله وشد ایله وشونکله
امراضده دلك وشد ایتدکدن رمد دموی اولان دلك وشدك اکثر
اولسون ودموی اولمایه رمده ذکر مرور ایدن عصارات استعمال
ایدوب بعده اول عصارات لباب خبز خلط ایلدیکدن صکره
اول خبز منتخجه نقوع ایدوب مخلوطا استعمال ایله واکر وجع
مشتد اولسه اول اخیره افیون دخی مقدار قلیل خلط اولنور واکر
ماده رمد صفراوی اولور ایسه انی فصد ایدوب صکره صفراوی
خلطی مستفرغاتی ایله استفراغ ایله وماء عذب ایله استحمام
ایله وبعض کره داش اوزره ماء بارد صب دخی نافع اولور وبعض کره
دخی ماء بارده مقدار قلیل خل خلط اولنوب یوزینه اول مخلوط ایله غسل
ایلمك دخی نافع اولور و واجب اولور که رمد صفراوی یدی یوم اولدقده بلا اثر
ادویه قابضه استعمال اولنه جرات وجسارت اولنه وشیافات
قابضه عصاره ایله حل اولنوب استعمال اولنه ورمد صفراوی جمله سنه
حمرت تسمیه اولنان رمدده مسهلات وحقن استعمال اولنه صکره
واجب اولور که عینك اوزرینه بو ضماد وضع اولنه انار قبوغی سحق

الات صفنج بودر

علی

اولنوب منضج ایله و یاخود عسل ایله طبخ اولنوب ضماد قیلنور و
دائما اول عینه اشیر سنکر ایله تکمید اولنور و بوجف اونی و بغدار اونی ضماد
بال شراب ایله و یاخود سوسن کوکی دقیقی ایله اتخاذ اولنه ایله دائما تضمید
اولنور ایسه نفع اولور و واجب اولور که سود ایله عینی غسل ایله مداومت اولنه
و عینه بر بز تر طیبه مداومت اولنه لکن [illegible] مبرد اتدا اقتصار بریکی
ابطاء و تبلید ایدر و چون علت تحلل ایدوب و حمرت باقیه قالسه
بیشمش بر طه صاروسن زعفران و عسل و سائر اقرابادینده ذکر اولنان
حمرت ادویه لر ایله سحق اولنوب عینه ضماد اولنور **طقوزنجی فصل**
رمد بارد معالجاتی بیاننده در مواد بارده دن حادث اولان رمد
علاجنده خلط باردا استفراغ اولنور و اول استفراغ کرک شرب ایله
و کرک احتقان ایله و غرغره ایله اولسون اول معالجه کرارا و مرارا
استعماله حاجت و لوزم بر کره استعمال کفایت ایلمز و اولا انده استعمال
اولنان رادعات در که انده تبرید شدید اولمیه و تلطیف [illegible] قلیل اوله
مثلا انزروت کبی و اکر شیاف سنبلی بعض میاه معتدله ایله استعمال
ایدر ایسک دواء صالح اولور و رمد بارده حرقه طبقاتنه افت
اولماز ایسه صوده زعفران و قلقدیس و عسل طبخ اولنوب
اول صو ایله اکتحال اولنور و واجب اولور که ابتداء رمدده قلقدیس
ایله جبهه تلطیخ اولنه خصوصا که عینه مواد بارده خارجدن تحقق
اولان غشا طبقتنه نازل اوله و بأس یوقدر که قلقدیس اذافه
و حل اولنان صو ایله یوز غسل اولنه و اکر زمان امتداده اجفان
تریاق ایله و کبریت ایله لطخ اولنسه جید اولور و ترک شرب خمر نافعدر
و رزنیخ

وبو

وبو دوا الجرید و ورق خروع دق اولنوب و ورق حنظل و شبت ایله شراب
ایچنده طبخ اولنوب استعمال اولنور و بیز اقرابادینده رمد بارده استعماله
صالح اولان اقراص ذکر ایلرز و رمد بارده اولان عینه ماء حلبه و لعاب بزر
کتان تقطیر اولنسه نفع اولور و بونلردن صکره منفعتلو شیاف احمر لین
و شیاف احمر اکبر و اشیاف لا مزدجیان و انزروت اورا قیلیر عصاره [illegible]
حل اولنور و یا کزا اوراق کبر ایله ضماد دخی نافعدر و مواد بارده دن حادث
اولان رمدلرک کلیسنده حمام و شراب صرف ابیض استعمال و تدبیر لطیف
نافعدر **اونبجی فصل** وردینجک معالجاتی بیاننده در وردینج رمد
عظیم وردینج اولسه اندک علاجی استفراغ و فصد و حجامت اولور
و بعض [illegible] شریاننه دخی حاجت اولور اکر رمد حار اولوب وردینج
اولدی ایسه جمیع وجوهده و خصوصا باش طمرلرندن استفراغ و حجامت
اولندقدن صکره [illegible] واجب اولور که رادعاتدن شیاف ابیض
و لبینه بارده اولان عصارات استعمال اولنه و خارج اصفهلرده زعفران
و ورق کزبره و اکلیل الملک صفرت بیض ایله خارجدن ضماد اولنور و خنب
رب عنبیه نقوع قیلنوب ضماد اولنور و کاهیجه بو ضمادلره مخدر قاتلمغه
حاجت اولور و [illegible] وردینج ایچون ذکر اولنان ضمادلر ایله عینه طلا اولنور
و کذلک مامیثا و حضض و صبر ایله [illegible] طلا اولنور و وردینج ایچون مجرب
دوالردندر ابو شحم ایله بر طه صاروسن و رهم کبی [illegible] عینه وضع اولنور
و عنب عقیده ایله کل [illegible] بونک کبیدر [illegible] بوغرلوب مرهم کبی قیلنور
و بعده صفرت البیض ایله شخن اولنوب عینه وضع اولنور و چون
وردینجده وجع شدت اولنسه لبن [illegible] و عصاره کزبره ایله زعفران سحق اولنوب

بومذکورلردر
دلع
عینه اولنجق
برخرقه اوزره وضع
عینه تقطیر اولنور

وردینج معالجاتنده مستحب اولان بودرکه خارج عضوده معالجه المنه
وداخله متعلق معالجات ترك اولنه اگر حال و وقت احتمال ویرسه
اوچ گون مقدار عینه لبن تقطیر اولنه وحال الاولیك وردینج موجع
ومقرّح ایسه تجرید ایلدیکلری علاجلردن انزروت وزعفران وشیاف
مامیثا وافیون ایله اکتحال ایلیك واگر وردینج غلیظ وصلب وبارد
اولان رمدن صکره عارض اولور ایسه بالضروره ایارجات ایله استفراغ
اولنور ولعابات لینه کرنب عصاره‌سی و بلخود کرنب سلاقه‌سی ایله
استعمال اولنور و بعض کره اولعابات عنب الثعلب صویی قاتلمغه حاجت
اولور و بعض کره دخی مرّ وزعفران مرجینه‌سنه حاجت اولور اون برنجی
فصل رمد ریحی معالجاتی بیاننده در مادهٔ ریح اولان رمد طول ملخ
وکمادات وحمامات ایله علاج اولنور وجاورس ایله رمد ریحیه اولان
کماد سائر کماداتدن انفع اولور وخطر اولونسه لر جرئت وجسارت
ایدن طبیب وجعك شدتی وقتنده مخدرات استعمال ایدرلر وانلر استعمال رمد ریحیه
ایلدیکلری مخدرلر هر نه قدر وقت استعمالده وجعی تسکین ایدر ایسه بعد
ساعة وجعی تهییج ایدر و اولکی اولان وجعدن اشد وجع احداث
ایدر زیرا مخدرات ریحی تحللدن منع ایدر اون ایکنجی فصل رمده
استعمال اولنان ادویه‌ده قلیلا تکلم ایلدیکمز کلامدر شیاف ابیض
مغرّ ومبرّد و وجع مسکّن وخلط لذاع مصلحدر و بعض کره الده افیون
خلط اولنور واول مخلوط وجعی جدا تسکین ایدر لکن بعض کره بصره مضر
اولور و تخدیر تفجیج حسبیله علتی تطویل ایدر [illegible] شیاف ابیض تحوسنه
جلی اولور [illegible] برایو قرصلری التهاب و وجع تسکیننده منفعتی عظیم

اولور

اولور وقرص وردینك ایکی صنفی واردر بری صنف صغیر واخر کبیردر
وانلر اقرابادینده سن برازاقراص بولورسنکه بو قبیلدن اولور وادویه
مفرده جدولنده وجدول عینده ادویه مفرده رادعه‌دن مرداسنج وکثیرا
وحضض و ورد وانمد اصفهانی واقاقیا ومامیثا وصندل وعفص
وطین مختوم وعصارات سائره وصمغ مثللو مفرددر والدر بولورسن
ومواد غلیظه یه مخصوص مفرددر والردن اولور مرّ وزعفران وکندر
وسنبل وجندبیدستر ونحاس احمر دخی مقدار قلیل وخاصة صبر وحماما وفرن
ایل محرق مثللولر اما بونلرك وزننك تقدیر وابرد واسخن برر برلرینه
خلط حدس صناعی ایله جزئیاتده حاصل اولور اما سائر تجربه اولنان تحلیلها
انلر بزم اقرابادینده ذکر ایلرز و مجرب اولان داغاتده و مادهٔ غلیظه
حسبیله شدت وجع مسکن وعینی مخدر دوالردن اولور شداد الاساکفه
عسل خالص و ماء حلبه ایله اخذ اولینوب عیل ایله موقره و صنح اولنمق
اما مرکباتدن شیاف اصطفطیقان وشیاف احمر لین وشیاف شاذنج جمله
اکبر واقراص البزور مثللولر بالغ النفع جیّد دوا اولور ومواد رمدك
کثرتی وقلتی حسبیله ادویه‌ده تصرف طبیبه مفوّض اولور کتاب ثالثك
فن ثالثندك ایکنجی مقاله‌سی مقله امراضندك علل باقیه‌لری بیاننده
اولور واول علتك اکثری ترکیبیه و اتصالیه اولور اول مقاله دخی فصولی
مشتملدر اولکی فصل نفاخات بیاننده اولور ذکر مرور ایلدیکی اوزره
طبقهٔ قرنیه واحد صاییلور ایکن لکن او طبقهٔ واحده نك دورت
قاتی وطاقی واردر وانلرك قشرلرینه نفاخات مائیه حادث اولور
اینکیجونکه اول طبقه نك قشره مثالنده اولان قاتلرك ارالرنده مائیت جمع اولور

وانزن مائیتلو قبارلر حادث اولورکه اکه نفاخات دیرلر و لا محاله انلرک محلی
مختلف اولور قانلرک تعددی حسبیله آنلرک اغورلری و دریکلری اولانی زیاده
رد اولور و مائیتک زیاده سی و نقصانی حسبیله نفاخات عظم و صغرده
مختلف اولور و لون و قوامده دخی مختلف اولور و عذوبت و حرّتده دخی اختلاف
اولور و اکالی و غیر اکالی دخی اولور و اولاده اولان نفاخات اسود اللون
رؤیت اولنور انیلیچوکه قشرهٔ اولاده اولان نفخ و مائیت عنبیه یی بعض کوزلرک
سیاهین رؤیتدن عایق و مانع اولماز و عنبیه سیاهین رؤیت حسبیله
وقتلا نفاخات دخی اسود اللون رؤیت اولنور و دخی نفاخات طاق رابعده
اولسه سواد عنبیه شعاعن بعد حسبیله مانع اولوب عنبیه رؤیت
اولنمز و رؤیت والنان انجق موادک و موضع موادک کندولونلری
اولور و قشرلرک و موادک الوانی ابیض اولمغله نفاخاتک لونی دخی
ابیض کورینور و نفاخاتک مائیه و حادثه اولوب کبیر اولنلری ردی اولور زیرا
اولمثللو کبیره اولان نفاخات تمددی و تاکیلی حسبیله المرویر و اغرتیسر
بو ایکی سببدن اولور و اول نفاخاتک غوری زیاده اولنلرینک تمددی دخی زیاده
اولور و انده تاکلک انتشاری دخی زیاده اولور و اول نفاخاتده نقبتی
عنبیه مقابل و محاذی ایسندن اولنلر ابصاره مضر اولور خصوصا اول
محاذ اولان نفاخات مواضعن اکال ایلیه و قرحه احداث ایلیه
العلاج
نفاخات مادامکه صغیره اوله آنلک معالجه سی ادویهٔ مجففه ایله اولور
وطین شاموس مثللو و الرایله اولور و طین شاموس دوا اسنک صنعتی
بودر که مقلی طین شاموسدن اوج وقیه و توتیا بر وقیه و مغسول
اقلیمیا ایکی وقیه و کحل مغسول ایکی وقیه و توبال نحاس مغسول علی اختلاف

الشیفتین

الشیفتین دورت وقیه و باخود وقیه و احرم افیون اوج اوقیه
صمغ دورت وقیه بش بوادویه لردن مقدار مذکور اخذ یغمور صویی (اولنوب)
ایله سحق اولنوب بقدر حمصه شیاف اتخاذ اولنور و بیاض بحر صویی ایله
استعمال اولنور و دخی نفاخات بیوبت کبیر اولسه انی جدیکی استعمال
اولنور

اوچنجی فصل عینده حادث اولان قرحه لر بیاننده

اولور عینک قرحه لری اکثر حالده حاده و محرقه اولان اخلاطدن
حادث اولور و عینک قروحی یدی نوع اوزره اولور دوردی قرنیه نک
سطحنده حادث اولور جالینوس اول دورده قروح تسمیه ایدر و جالینوسدن
مقدم اولان اطبانک بعضلری اول دورده خشونت تسمیه ایدرلر اول
دوردک اولکیسی بر قرحه در که سواد عیندن اوزره دخانیه مشابه مشوش
اولوب محلی کثیر اخذ ایدر و آکه ... تسمیه اولنور و قتام دخی دیرلر
و ایکنجی صنفی اولکیدن دکیلدر اولور و شدید اولا ابیض اولوب حجمی اصغر و کوچرک
اولور اکه سحابه دیرلر و اوچنجی صنفی اکلیلیدر سواد عیندک اکلیلی
اوزرنده اولور و بعض کره ملتحمه ده اولان بیاضندک بر مقداری
دخی اخذ ایدر و اول قرحه نک حرقدر اوذره اولانی ابیض و ملتحمه
اوزره اولانی احمر کورینور و دوردنجی صنفه احتراق تسمیه اولنور
وصوف دخی تسمیه اولنور و اول قرحه ظاهر حرقدر و صوفده صغیره
کبر کورینور بو مذکورلر سطح قرنیه ده اولان قرحه خشونت ایدر
اما ابدی قرحه نک باقی قلن اوج نوعی غایره و دریک قرحه لرک
اولکیسی لوتوقون العمیق الغور تسمیه اولنور اول صنف بر عمیق
قرحه در و ضیقه و نقبه در و ایکنجی صنفی لولوما تسمیه اولنور لولوما حافر معناسنه اولور

حافر فرس مثللو ارک طرناغیدرم

النقبة نوزدک کسرل ایلیه لرنوع

بو قرحه نك عمقی اقل و موضعی واسع اولور واوجنجی قرحه غائره در که اقیعوما
تسمیه اولنور و بعضی احتراقی اولور و بو صنف قرحه وسخه در که خشکریشه
اولور اول قرحه یه تنقیه خطرلو اولور زیرا اول قرحه ده اغشیه بلکه تأکلی اولور
و قرحه تنقیه اولنور ایسه رطوبت عین سیلان ایدر و فاسد اولور
و عینیه قرحه نك رمددن صکره حادث اولور و یاخود بثره چقوب اندن صکره
حادث اولور و یاخود ضربه دن حادث اولور و چوق کره قرحه نك بعضی
داخلده اولور خارجه منفجره و بعضی اولور و بعض کره عکس اولور و زره اولور
بعض مبرزی خارجده اولوب داخله منفجره اولور العلامات مقله ده اولان
قرحه نك علامتی بودر که حدقه اوزره نقطه بیضا و یاخود ملتحمه اوزره
نقطه حمرا ظاهر و مرئی اولور و وجع شدید و ضربان اولور و اول قرحه نك
رفاده ایله اخذ اولنان مده بیاض اولور ایسه صعوبتلو اغزیه و ضربانه
قوتیه دلالت ایدر و اگر اول مده صفرا و یاخود کمد و یاخود رقیق ایسه
ضربانه و وجعه خفت اوله یعنی دلالت ایدر و اگر مده حمرا اولور ایسه
وجع جدّ خفیف اولور و اگر مده نك لونی غبرا اولور ایسه وجع شدید
اولور المعالجات قرحه صاغ گوزنده ایسه صول طرف اوزره اوتور
و صول گوزنده ایسه صاغ طرفنه یاتوب اویورو واجب اولور که
اوّلا اندن بدن تلطیف اولنه یعنی لطیف اولان اغذیه ایله تغذی ایتدیریله
و قچن قرحه سی منفجره اولوب دشلسه اندن تدبیری تغییر
غذاسی حملانه و اطرافی یعنی یاجیه و پلیجه نقل اولنور زیرا نقل
اولنمیوب تدبیر لطیف ایله اکتفا اولنسه قوت ضعیف اولوب
قرحه مندمل اولمز و فضول بدنی کثیر اولور و واجب اولور که اول غلیل

تملی

رفاده کاسه بخاکلیه در [illegible] انکله [illegible] آلندر [illegible] مده اخذ اولنور

تملی و تقلیب و صیحه و عطسه ایلیه حجامتی الکم اندن بر عارض اولسه دفع
ایلیه مادّه نضج بولمدیغچه حجامه داخل اولمیه و داخل اولدیغی حجامه
طول مکث ایلمیه و قروح عین معالجه سنده عمده و مقصد اقصی تنقیه
رأس اولور انکیچون قروح عین معالجه سنده ساق اوزره حجامت و فصد
صافن و حادّ رقیق اولان مواد مستفرغات ایله اسهال ایلك کثیر النفع
اولور و متقرحه اولان عینده رمد حار اولور ایسه اولاً رمد معالجه
اولنور باب رمدده ذکر اولنان استفراغلر ایله و اول ادویه لر ایله که انلرده
~~اول ادویه لر~~ وجع تسکین و هم قروح و مادّه مال اولمیه نشیا سحق
وکندر و اسفیداج شیافی کبی و عینه لبن تقطیری کبی و اگر اول عینده
سیلان نزل اولور ایسه سیلانی منع قوّه سی اولان ادویه لر اگر خلط اولنور
و اول علّتك معالجه سنده اختیار اولنان دوا الابیض اولور تجفیف اولنه لکن
لذّاع اولمیه و قچن حرارت عین تسکین اولنسه اگر شیاف ساذج
لین و شیاف کندری نافع اولور و شیاف سقابنوس و قویبوس
منفعتلو شیافلردندر و اگر بو علّتده سیلان اولور ایسه شیاف
دیورس و اما لونه بندی استعمال اولنور و اگر سیلان ایدن
مادّه ده حدّت اولور ایسه سارعابون شیافی استعمال اولنور و اگر سیلاننده
حدّت اولماز ایسه اول شیافلر استعمال اولنور که انلرک ترکیبنده مرّ و ناردین
اوله اگر قروحده وسخ اولور ایسه شراب عسل ایله و یاخود ماء حلبه ایله
شیافات مذکوره استعمال اولنور و وسخ تنقیه اولنور و یاخود بزر
کتان و یاخود خاتون سودی ایله تنقیه اولنور و اگر قرحه نك تأکلی شدید
اولور ایسه طرخماطیعون استعمالنه اضطرار اولور و قچن قرحه سی
و حاجت

مواد راسفل جانب اولان استفراغات ایله

[illegible]

[illegible] بونلره [illegible] سلطانی [illegible] نسخه [illegible] طبع ایله [illegible] دکلدر

رنگی اولمیان

سن تنقیه ایلسک مجففاتدن اقبال وتوجه ایدوب کندر شیاف فنزو یاخود
کندرک کندوی و نشاسته و اسفیداج و رصاص محرق و مغسول
و شیاف ابیض و شیاف ابار مثللولر استعمال ایله وصدفک رماد
مغسولنی بیاض بیض ایله و یاخود صدف کبیرک رماد مغسولنی کندو
وزننجه نشاسته ایله استعمال ایله نسخهٔ شیاف لوما یس بو
شیاف جدا قوی اولور اقلیمیا اون التی متقال اسفیداج مغسول
نشا افیون و کثیرا هر برندن ایکشر متقال اخذ اولنوب دقّ اولنور
و یغور صوبی ایله لتّ اولنوب بیاض بیض ایله معجون قیلنوب وقت
حاجتده استعمال اولنور نسخهٔ اخری بو که هو شیاف لوما یس دیرلر
بو نسخه نسخهٔ اولادن قوی اولور محرق اقلیمیا و اسفیداج مغسول
سکزر متقال مرّالتی متقال مغسول و محرق نحاس برمتقال نشاسته و رصاص
محرق و مغسول مطلق هر برندن دورت متقال کثیرا اسکز متقال صو ایله
سحق اولنوب بیاض بیض ایله معجون قیلنور دوردنجی فصل
طبقهٔ قرنیه نک خرقی یعنی یاریلمه سی بیاننده در بعض کره انک خرقی
عینه حادث اولان قرحه نک قرنیه یه نفوذندن اولور و بعض کره
هو خارجدن ضربه و صدمه مثللو خارقلر سننده اولور و ضربه
مثللودن حادث اولان قرنیه خرقنده طبقهٔ عنبیه ظاهر اولور اکر
عنبیه دن ظاهر اولان مقدار یسیر اولور ایسه اول خرقه نملی و کذلک
مورسرخ و ذبابی تسمیه اولنور و بو تسمیه اول ظاهر اولانک صغر و کیچل
حسبله اولور و اکر عنبیه دن ظاهر اولان بو مقداردن زیاده اولوب
ایسه جزء ظاهر اوزوم دانه مقدار اولور ایسه اول خرقه عنبیه ده
دیرلر و اوزوم دانه سندن زیاده اولور ایسه اکمه تفاحی تسمیه

خاصّه

و مغسول

بعض نمل قره قرنجه یه
دیرلر مورسرخ قرمزی
قرنجه در ذباب سنکدر
پس اول ظاهر اولان
ذبابک کوچلک اولور ایسه
نملی و اوندن بویکنه مورسرخ
و اندن بویکنه ذبابی درلر قانونده بو اشارتنه بعض مصنفین
غفلت ایدوب بو اوج اسم الفاظ مترادفه ظن ایدیلر
مورسو خ جیم ایله رسم ایدوب جیم تعریب ایچون قیلدیلر و سوموم
معناسنه قیلوب قرنجه باشی یعنی تفسیر ایلدیلر منه

اولنور

اولنور و اکر عنبیه جدا خروج ایدوب ایکی کوز قپاقلری اراسنه حائل
و کوز قپانمه سنه مانع اولور ایسه اکمه مسماری تسمیه اولنور و اکر عنبیه
بیاض اولور ایسه آنک برئ و صحتی اولماز و معلوم بیور یلدی که اکر قرنیه
طولا یاریلور ایسه انده بیاض دویتا ولنز ولکن خرقک کندی
کوریلور و عیندن ناظوت تسمیه اولنان محل مطول اکبر کوریلور و دیلو ا
خروق عینه ذکر اولنان بیاندن واضح بیان آخر ایله بیان ممکن
اولور و اول بیان اوضح بودر که ذکر مرور ایلدیکی اوزره قرنیه هر نه قدر
طبقهٔ واحده ایسه لکن قشور متضاعفه یعنی بربری اوزره قرنیه نک
دورت قاتی وارد ربس قرنیه یه عارض اولان خرق بعض کره اول قاتلرک
و قشورک جمیع اجزاسنه اولوب جمله سنه بو صورتله نتو و ارتفاع عنبیه نک
جوهرینه اولور و بعض کره هو برتق و تفرق اتصال اول قاتلرک بعضنده
اولوب آخر بعض سالم اولور و بو صورتده عنبیه ده نتو و ارتفاع اولمز
نا تی اولان قرنیه نک کندو و یرتیلن جزئی اولور و بو حالت قشوردن برر متآکل
یعنی متآکل اولمغله عارض اولور و بو وجهله اولان نتو نفاخاته مشابه اولور
ولکن نفاخات و نفاطاتدن بو نتو خرقی نک فرقی بودر که نفاخاتده
بیاض علی اوزره حمرت غالب اولور و دمعه و ضربات و میل ادخال
اولنوسه تنکس و رجوع ایدوب چوقورلنور اما بو نتو خرقیله بو حالات
بر شیء اولماز اما قرنیه نک جمیعا قشوره لری و قاتلری محرق اولنسه
عنبیه نک کلیسی و یاخود بعضیسی کوریلور و بو خرقک اصناف ار بعه سی
واردر اول کلیسی صغیر اولوب بوده ذبابی و یاخود نملی اولور و بو نتو
صغیر اولدیقده نفاخات و نفاطاته مشابه اولور لکن فرقلری بودر که

عارض اولور

برر متآکل

اولور

بو نوع خرقلر اولان نتوء عنبیه الوانی اوزره یه اسود ویاخود ازرق
ویاخود اشهل اولور واکثرا اول نتوءک لونی ذکر اولنان الوان عنبیه نک غالب
لونی اولور ایسه اول نتوء نفاخه اولور وبو نتوء خرقینک اصلی طراز کبیر
برشیء ابیض مطیف اولور یعنی دولنور اوکوربینی مطیف قرنیه خرقینک
کنارلری اولور اول خرق قچن منسد اولسه لونی ابیض اوزره اولور
وبو مذکورلر حسن تحقیق ایدر و خرقلک اوچنجی نوعی بزم بو نتن اقدم
عنبی تسمیه ایلدیکمز در و خرقلک اوچنجی صنفی حبة عنبیه کبیر اولور
کوز قپاقلری برن برلرینه منطبق اولمز وکوز قپانمز و اول خرق کبیره
تفاحی و مسماری دیرلر و خروق عنبیک دوردنجی صنف تفاحی جنسندن
اولور ولکن بو صنف رابع موثوق و ملتحم اولور قرنیه دن خارج اولان
خرق قلی بطنده جیقان عنبیه خارجه مستحکم ویا غلوکبر دو رور
واکه قللی تسمیه ایدرلر فلکه مغزله مشابه اولدیغی ایچون دیرلر
مغزلك ایکی ندکوند متصل [illegible] اولور ایسه بو عنبیه خارجه [illegible]
قرنیه یه اول منوال اوزره متصل اولور

المعالجات

ما دامکه خروق
عنبی زمان تزییده اولدوبرطن قدن تکون ایلیه انک معالجه سی
اول وقتده قروح و بثورک معالجه سی کبیدر و بزم ذکر ایلدیکمز اوزره
اول معالجه لر مواد مستفرغ اولان طرندا ایسه انکله بدننی ماده دن
اخراج و تنقیه بدندر کرک اول مستفرغ فصد و کرک اسهال اولسون
و استفراغدن صکره ماء عذب اولان حمام استعمال اولنور خصوصا
مراحل [illegible] اولده لکن حمامه دخول لنده حمامک هواسی [illegible] ملک لکن
اولمیه و ابزنک اسی صوینه باشنی ادخال ایدوب طول مکث ایلیه

ویاخود صووق

وباشنده ادهان [illegible] استعمال ایلمیه زیرا ادهانک بعضیسی ماده یی
عینه ارسال ایدر اگر عصب دماغ مجتمعه ماده وار ایسه تحلیل ایدوب
عینه صب ایدر و دماغ بو غیبه عضو اخردن ماده یی دماغه
جذب ایدر و دماغدن مؤخرا اولان عینه نازله اولور و ادهانک بعض
آخری مساماتی تکثیف ایتمکله موادک راسدن تحللنی منع ایدر بالضروره
محتبس اولان مواد دماغک اطرافنه سیلان ایدوب عینه نازله
اولور و واجباتدن اولورکه اول علیلک اغذیه سی کیموسی جید اولان غذالر اوله
و اول غذا اعتدال اوزره بارد و رطب اوله و سائر تدبیرکده بارد رطب معتدل
اولان نسنه لر اوله یعنی هواسی و شرابی و سائر ضروریاتی نسنه
استعمال ایلدیکی نسنه لر اعتدال اوزره بر نیه ترطیب و تبریده
مؤدی اوله و مادامکه اول آفت عینده باقی اوله اکر قبل التنفخ منضج
دوا ویریلور و قروح علاجی ایله معالجه اولنور و چون تفرح ایلسه انکله
اوزرنده اضمده قابضه و جالیه وضع اولنور آیوا نبال ایله طبخ اولنوب ضماد
اولنور بزر رمان و زیتون و یمورطه صاروسی و زعفران و یاخود رمان
مزی یعنی میخوش انار مقدار قلیل سرکه ویاخود قوروق صوبی ایله قیناد یلوب
مرهم اولور تقیه دن صکره ضماد اتخاذ اولنور و اگر قوتلی احتمالی اولور ایسه اول مطبوخ
کوزه تقطیر اولنور و اول کوزده ظهور ایدن بثره تفرق ایلدیکدن صکره
خرقه مؤدی اولوب قرنیه متخرق اولور ایسه خرق علاجی ایله معالجه
اولنور اکر اول خرق نملی اولور ایسه مایعات قابضه ایله معالجه
اولنور و ماء و خل و خمر العفص ایله اکحال اولنور و یاخود صو ایله
کل طبخ اولنوب مطبوخی ایله اکحال اولنور و شیافات قابضه ایله اکحال اولنور

الراس

وخرق على بيه نافع اولان دوالرخ اولور زيتون يبراغنك عصاره سى وعصاره

عصاره سى وادويهٔ مفردهٔ دن اكه منفعتلو اولان سنبل ورد رصاص محروق

قيموليا طين مختوم اسفيداج مثللو دو الردى والحار نافعه عفص ايكى جزء

كحل اوچ جزء بونلر تركيب اولنوب كحل قيلنور ومنفعتلو شيافلر شياف

حنون واغرديبون ونار وطيون ودماملياس وشياف عربى

اولور وتمليلهٔ قوى اولنلره منفعتلو بر ديطو لبعلس شيافيدر

واوقوى نمله سى اولان عينه شياف عصب تقطير اولنوب

مستلقيا اويوسه اولقه منفعتلو اولور وبو علته قوى شياف اولان

بو نسخه ده اثمد ~~اكحل [illegible]~~ ايچنده نحاس تنقيه اولنان مسكك

[illegible] رمادر كه اكه رماد السبك الذى يخلص فيه الحديدلر

زعفران نشاسته كثيرا اشنواد ويهٔ تاوق يمرطه سى يمورطه بغ كونده اخذ

اولنوب بياض ايله معجون قيلنوب انده شياف اتخاذ اولنور وبعض كره

اول تركيبه چمياني دوا ادخال اولنور **نسخه اخرى** بونسنجه شيافه

شيانار دينون ديرلر انواع بثره لره نافعدر مغسول ومحرق كحل دورت

منقال محرق ومغسول [illegible] التى منقال حضض هندى اون التى منقال سنبل

سكر منقال جعده ايكى منقال اقاقيا اصفر بكرو منقال جندبيدستر التى منقال

صبر التى منقال صمغ بكرو منقال بو ادويه لر اخذ اولنوب عاء مطر ايله سحق

اولنديقدن صكره شياف اتخاذ اولنور ومعلوم بيوريله كه قرنيه نك قرحه سى

نتوئه وقبارمغه باشلسه واجب اولور كه رفاده يه واستلقايه مداومت

اولنه والا اول قرحه مسمار اولور ايسه كه علاج اولماز وبعض اطبا مورسج [illegible]

ناتى اولنلر قطع ايدرلر منظر عينى قبيح اولميوب على حسنها [illegible] باقى اولسون

قابضه

معروف

بو نسخه ده [illegible]

يعنى با قرسيكه قيليلى بيتك واوجاغك

اسفيداج

ايجون

بعض

ايجون لكن اصوب اولان اول نتوء قطع وتحريك اولنمقدر زيرا بعض

كره اول تحريك ايله ماده حركت ايدوب ~~[illegible]~~ عين اجزاسنه انتقال ايدر

بشنجى فصل كوزده عارض اولان بثره لر بيانندهدر قرنيه اوزره

عارض اولان بثره ابيض اللون اولور وملتحمه اوزره اولان بثره حمرته

مائل اولور **المعالجات** انك معالجاتى فصد وعينه بر طرفه باشلق

ذكر ايدكمز اوزره دم تقطير ايدر وبياض بيض خمر ايله ضرب اولنديقدن

صكره اكه ~~[illegible]~~ بر قطعه صوف غمس اولنوب انكله ضماد اولنمقدر

وسود ايچنده مرتك برز نقع اولنديقدن صكره اول سود كوزه تمله ديلمقدر

وشياف ابار وشياف احمر فيون استعمال ايدر **التنجى فصل**

صفاق تحتنده ~~[illegible]~~ والتنه مجتمع اولان مده بياننده

بو مده بر مره در قرنيه نك تحتنده مجتمع اولور بعض عمقنده وياخود

وياخود قرنيه اولور وقرنيه ~~[illegible]~~ ظفره ودنسه مشابه اولور

فيحى قرنيه قشره لرينك برينه تاكل اولور ايسه اكه قلقطاما تسميه

اولنور **المعالجات** قولنس ديرلر اول افت شرعنسل وعصاره حلبه

وشياف كندر ايله معالجه اولنور وياخود رمدر اولمديغ صورتده اول

ماده اكليل الملك وبزر كتان لعابى ورطب ومطبوخ طوردب استعمالى

ايله تقيح اولنوب نعله شياف مر وشاهتنج ايله اول فتح تنقيه اولنور

والا اول عنبله قرحه بو غيه بو شياف استعمال اولنور **نسخه**

سى بو در قلقديس زعفران هر برندن بر روقيه مر صافى بر درهم وصمغ درهم

عسل بر رطل وكذلك اول علته ظفره ايچون اتخاذ اولنان دواء مغناطيس

دوا استعمال اولنور ونفاخات بابنده ذكر ايلديكمز طبى شاهوسرح وامثالى استعمال اولنور

ملح

صبر اولنور وآفت اكه

بيانه

ودهن ورد ايله

[illegible]

كوزده عارض اولان لغتله ذكر رانته مرضدر طرناق معناسنه در

بشنجی فصل کوزده عارض اولان سرطان بیاننده در سرطانک
العلامات بو علتده وجع شدید
اکثر صفاق قرنیه ده حادث اولور وبخس عروق قو اولور حتی بخس صدغه واصل
وعروق عینده تمدد اولور وبخس حتی قو اولور حتی بخس صدغه واصل
اولور خصوصا اول علت صاحبی حرکت ایلدیکده بخس زیاده اولور وعینک صفاق
طبقاتنده صفرتی [illegible] وشهوت طعامک سقوطی وحار اولان نسنه ریح
تنادر اولور تبس سرطانک بریده صحت طمع اولنمز ولکن المنده خفت وتسکین
امید اولنور وعینه عارض اولان سرطانک جمیع اعضاء سائره ده اولان
سرطان وجعنده زیاده اولور وسرطان عین وجعنده معادل
اعضاء سائره سرطانلرک برنده وجع اولمز واول علیله ادویه حاده استعمال
ایلمسکه ایلمک جوذر اولور وطاقتده خارج وجع احداث آثار ایدر
المعالجات اکر معالجه ترک ایلمک ممکن اولمز ایسه علتک مضرتی
تخفیف وتسکینه قصد جمیع بدنی وباش تواحیسنی تنقیه ایلسون
واخلاط عکره یه اخراج ایلسون وکیموس جیده تولید ایدن اغذیه سیله اولمیان
حنطه مثللو اغذیه استعمال ایلسون واول علیله شرب لبن نافع
اولور وواجب اولورکه سرطان عینده بمرطه نک بیاض اکلیل الملک
وبر مقدار زعفران استعمال اولنه وشیاف ابیض وکذلک هرشیاف که
نشاسته واسفیداج وصمغ وافیون مثللو منحل اوله انلرک جمله سی نافع در
واول شیافات نفع نافعدرکه ملینات سائره ومخدرات واقع اوله
وشیاف سمردیون وشیاف ماموشی استعمال اولنور واول شیاف
قیروطی استعمال اولنور که بمرطه صادوسر ایله کل یاغنده اتخاذ اولنه
سکزنجی فصل غرب وموق ورو بیاننده در بعض کره موق
عیننده یعنی کوز بکارنده خراج اولور [illegible] اکثری صلابت اولور وموق

خراجه صو
اولوب حادث اولان

ایدر وتحریک ایلسک متحرک اولور ومنفجره اولماز بلکه غدد جنسنده اولور
وعادیتی سنک یعنی مضغ نکک اکثری موقده نتوء وارتفاع کورنمک اولور
وبعض کره اول موقده اولان افت رطوبت کثیره نک اجتماعندن
اولوب شدتی حبیله وجع حادث اولور ودمعی رخو اولور
بعض کره [illegible] حادث اولوب ومنفجره اولوب دسیلور
وچون اول بثره منفجره اولسه اکثر حالده ناصور اولور بو مقامده
قانونک صحیح اولان نسخه ده عبارتی بودر ویصاب الغمود وجمع
غمود انسانک غمورماء کثیر معناسنه ویصاب بحج معناسنه وغمر شدت
معناسنه در حاصل معنی موقده ماء کثیر طلوب جمع اولور ورطوبت مجتمعه نک
حدتی حبیله انده وجع حادث اولور دیمکدر بو معنا و بو وجه ایله حل قادر
اولمینلر نسخه یه تحریفه حمل ایدوب بی وجه نسنه لره ذاهب اولورلر ودیرلرکه
وخراج اول ایله خراج ثانی ء بثره مشترک اولور یعنی اول ایکی خراجلر
قنقیسنه مس اولنسه الک النده حرکت ایدر ال ایله باصلسه غایب
اولور وحالا وزره ترک اولنسه ناتی ومرتفع اولور وبعض کره
بو بثره نک جوهری دریکده اولوب ارتفاع ونتو اولماز خارجدن
احساس اولنمز ولکن اول بثره یه حکه دلالت ایدر وبعض کره حق
موق اوزره ید ایله زیاده غمز اولنسه اول بثره یه ید اصابت
ایدوب حاسه لمس انی احساس ایدر بو دکر اولنان اورام موق ایدی
اما غربک بیانی بودرکه غرب اول ناصوره دیرلرکه عینک موقنه اتیسنده
حادث اولور واکثر حالده غرب موقده خراج و بثره دن صکره عارض اولور
زیرا خراج بثره منفجره اولدیغنده موقده ناصور حادث اولور وا خراجه

یعنی مضرت قبح منظوردر وکثر مضرتی معنیده در بو قدر

وبرلرکه عق عبارت ایکی بالغمز در تحریف ایتمشلر انسان فی الحقیقه نسخه ده تحریف واراسه ... اصل عبارت ویصاب الغمود اولمق اولادر زیرا غمود ذکراولنان ... نسخه ده نلی لفظنده حادث اولور کوزک قماشسنه دیرلر

خراج بثره عارضی

بو علتده

واناالهنا او بكسر النون المشدده بلده بالمدينة لبني قريظة ووادي بطريق حاج مصر قاموس
الجيب جمله فتح وواو سكونيله ايله بر نوع خرقه معناسنه در كذا ذكره الواني في ترجمته بو مقامده جوبه دن
مراد بوش محل و ميدانه دمكلر مشهور

منفجره اولمازدن مقدم اختلوس تسميه اولنور و موقعي خراج وبثره سي
منفجره اولدقدن صكره ناصور عارض اولديغندن وجه بو دركه عضوده موقعك ملح
خراجي جوهری رقيق اولمغله اول جوهرك باطننده [illegible] اولور كه
اول اني جوبه مثالنده در اندن برطرفه بوروب كيكه اوله ستر
و اخطر في مقامه جانبنده اولور و نجين خراج موقعه عارض اولان
خراج منفجر اولوب مواد سيلان ايليسه الحاله اول جوبه ده
بربعد يعني بر بوش محل قالور و اول محل ملتحم اولماز و اول محلده
مواد سائله دائما سيلان ايدوب ناصور اولور واكر صحت و بره
اولمازديرا اول موضع عضو رطب موضعيدر دائما حركت اوزره در
و حركت حسبيله محل آفت دائما رطب اولور و مواد دركسلمز و ناصوردن
خلاص اولمق ممكن اولماز و ذكر اولنان خراجك انفجاري بعض كره خارجه
اولور و بعض كره داخله اولور و يمينه و يساره اولور و بعض كره انفجاري
هم خارجه وهم داخله اولور و يا خود هم يمينه وهم يساره اولور
و بعض كره انفجاري انفك جانبنده اولوب آنفه سيلان ايدر و بعض كره
خبث صديدن تمليكي اولشوب كمكي افساد ايدر و قاررده ر و بعده
تأكل احداث ايدر و كوز قپاقلرينه اولان عضروفلري افساد ده كوزي الدمع
مدتيله دولدير و نجين كوزه ال ايله غمز اولنوب باصلسه ضرورة
مده كوزدن خارجه چيقر المعالجات غرب ورم مزمن اولدقده
و تارة ايكن اخفا اولور و تازه ايكن اكر سهولتله ادويه ايله علاج
اولنور اول ادويه يي بيان ذكر ايلرز انشاالله تعالى اما غرب سكيوب
مزمن اولسه اندك علاجي حقيقتوس كي اولوركه اول كيي سي بيان و صنف ايلدز

اول خراج [illegible] منفذ

واول

ديك برديك بر دوا دركه عامه تحريف ايدوب دلبه ذكر ايدرلر [illegible]
[illegible]
ديك برديك اسم فارسي للدواء الحاد المركب المعمول لعلاج النواصير ابن سينا حلبي

واول حزمن غربه كي جراحته جديد ادويه رايله دفع علاج اولنور
اول دوا ديك برديك مثللو دوالر در و طريق استعمالي بو دركه اولا
ناصور بر خرقه ايله حك اولنور بعده ديك برديك بر فتيله
اتخاذ اولنوب ناصورك نقبه سنه و جوفه حشو قلنور و بعض
زعم ايلديلر كه نجين ناصور تطهير اولنوب لحم نبات اتدن اخر الامر نقله
صكره خرنوب شطي نك صويي ايله برقطن اصلدلوب غربه
وضع اولنسه نفع شديد ايلي نافع اولور و كيلك حاعراني ادويه
ايله تداوي مراد اولنسه اول اترا وينك افضلي بو دركه اول ناصور عصر
اولنوب الحينه اولان ماده اخراج اولنور و آكر شراب قابض نقطير
اولنمق ناصور غسل اولنور آكر ماده قليله اولوب عصر اولدقده طفره
برنسنه چيقمز ايسه غسل اولندن صكره عصايه ايله صادلوب
مقدار معنى ملئ جمع اولنجه قدر ايكي و يا خود اوچ كون ترك اولنور بعده بينه عصر
اولنوب مدة اخراج اولندقدن صكره تكرار ناصور شراب قابض
شياف خركوا ايله غسل اولنور صكره شياف غرب تسميه اولنان شياف
آني محمد بن زكريا كندو يه غرو نسبت ايلمشدر اول ناصوره نقطير
اولنور اولوجهله كه شياف حك اولنوب برقطره نقطير اولندقدن صكره
بر ساعت مرور ايلدكده بر قطره دخي نقطير اولنور و هر ايكي نقطير ارهسنده
بر ساعت فاصله كركدر و غربك افضل تدبيري بو دركه بر ميل ايله
اول ناصورك غوري و درينلكي بولنور و درينلكي مقدار
قطنه دن مصنوع فتيله ادويه ايله تلطيخ اولنوب ميل ايله
ادخال اولنور اول دوا اندك دواء سيال و يا خود ذرور اتلاف اولماس برابر در

وقجن اولعنبه دوا استعمال اولنسه واجب اولورکه برصادغو ایله دکوب
اول علیل سکونت اوزره اوله حرکتدن حذر واجتناب ایلیه وبو بابده مجرب
شیافدن اولور زرنیخ احمر زاج ذراریح کلس نوشادر شب اشبو
دوالر وزنلرینه برابر اخذ اولنوب جمع اولنور وبول صبی ایله برابر سحق
اولنور وتجفیف اولنوب استعمال اولنور وبعض کره اول ~~تجفیف~~
~~قبل الجفاف اول حالده تأثیر ایدوب نافع اولور~~ ورم غربه
اول حالده منفجره اولمازدن مقدم بو علاج نافع اولور اول علاج
نافع بودرکه اول ورمک اوزرینه زاج وضع اولنور و اشق
ومیویزج وضع اولنور وکذلک جوز الزنج ده وضع اولنور وتحلیلی
ده اولان ادویه سائره ده وضع اولنور وقجن سداب ینک
ورقی سحق اولنوب اختلوس اوزره یعنی موقله ظهور اتیه منفجره اولمدق
بنجم اوزره بو یکلکی غایت بالغ اولمازدن مقدم ویاخود من غیر انفجار
غایت بالغ اولدیقده صکره وضع اولنسه اول ورو ادمالی ایدروتجفیف
ده اصلاح ایدر لکن اول وضعنده کذغ اولور صکره لدغ ایلمز وقجن اول
ورم منفجر اولوب غرب اولسه معلوم اولمق کرکدرکه انک معالجه سنده
قانون اولان اولا غربی تنقیه اولنوب صکره معالجه اولندی وغرب تنقیه ایدن
~~ایسه معالجه اولنور معالجاتی بو درکه غرب ... اولنوب~~
~~... اولان ... ایله ...~~
~~بر اخذ اولنور~~ واول ملحوح بال ایله تلطیخ اولنوب غربه الزام
والصاق اولنور لا محالة اول غرب انکله تنقیه اولور صکره سنکی
بالصوبیه ایله اصلاح اولنوب وضع غرب غسل اولنور وبعض کره

اکه

اکه اتباع اولنوب ذکر اولنان قمش قشری کسیلی اوله یا صوراوزره
ایداع اولنور یعنی اول قشره یابسا یا صور اوزره وضع اولنور دواء مجفف
اخزه خلط اولنمز وبو ترجمه نک قانونده ذکر اولنان اصلی بودر فاذا
صار غربا فاعلم ان القانون فیه ان ینقی اولا ثم یعالج ومما ینقیه ان
یؤخذ غرقی القصب الموجود فی باطنه وخصوصا القریب من
اصله الذی له غلظ ویغمس فی العسل ویلزم الغرب فینقیه
ثم یغسل الموضع باسفنج مغموس فی ماء العسل وربما اتبع ذلک
ایداعه غرقی القصب یابسا وحده بلا دواء اخر مجفف فیکفی
انتهی قصب قاف ایله قمش معناسنه در عین ایله عصب یازیلن
نسخه کرچه غیر غرقی اخرنده همزه ایله در لکن اول همزه صاحب
قاموس قتنده زائد وجوهری یه کوره اصلیه در هر حالده تمرطه نک
داخلنده اولان غشاء رقیقدر بو مقامده مراد قمشک ایچ قبوغی
اولان غشاء رقیقدر ایدع زعفران وبعم اغاو ودم الاخوین وضع
احمد سقطر جزیره سنده مجلوب اولور وجراحات ایچون استعمال
اولنور وبونلردن ماعدا معاینسیه دوا واردر وصاحب قانون بو مقامده
ناصور ایچون استعمال اولنان قصبک داخلنده اولان قشر
ایدع اطلاق ایدوب ربما اتبع ذلک ایداعه دیدر یعنی اسفنج
ایله غسلدن اردنجه اول غربه غرقی قصب ایداع استعمال
اولنور دیمک اولور فلنشرع الی الترجمه وغرب ایچون مجرب
اولور ماعیثا شیاف وزعفران ماء طحشقوق ایله استعمال
اولنمق وکرکدرکه استعمال ایدن کمسنه وقت وقت تبدیل وتجدید دوا ایلکدن ...

بوکشیاف

وبنه مجربدر حلزون بجوفه جمیعا سحق ومر ایله خلط اولنوب استعمال
اولنق واول ورم بنزه اولوب ولکن هنوز جمع مدّه ایلمسه انزه ذکر اولنان
دوا ایله انتفاع اولنور وقرحه اولدیغی حالده انتفاع اولنور وکذلك
بیذ مجرب بزر ورد محرق وزعفران وطلحشقوق یابس ماء سماق
مشمش ایله استعمال اولنور وسراب ورق ماء رمان ایله غرب اوزره
وضع اولنسه نفع عجیب اولور وغرب بو دوا ایله صحت بولور بعده
صکره انك اثری قالمق بودر وانك خواصندندر لکن لذع اولور وحب
اولورسه اول لذعه التفات اولنمیوب عوائدی طلب ترك اولنمیه وجرّاح
مجرب اولان ادویه‌دن اولور خبزدن مرهم ایله ضماد اتخاذ اولنوب یاخود
کندردن خاتون سودی ایله ویاخود زعفران ماء جرجیر ایله ویاخود
مر ایله مرکب ثلثی وزنی صمغ اعرابی ایله ضماد اتخاذ اولنوب بقر مرارهسی
ایله معجون قیلنوب نقله صکره غرب اوزره الصاق اولنور صبر وبرکه
حاصل اولنجه قدر اول ضماد اوزرنده ترك اولنور اصلا تحریك اولنمز
وغرب ادویه سندن اولور اول فتیله که کور واشق ایله معقود
اولان زنجاردن اتخاذ اولنه وهند زعم ایدرکه ماش مضغ اولنوب
استعمال اولنسه غربی صاغلدر وبعضلری زعم ایدرکه بالکز مرهم
صاغلدر وبو صفت اوزره اولان ذرور مجربدر وا اولور
سنخه ذرور عروق وصفر برجزء نانخواه برجزء ایکی ثلث بونلر سحق
اولنوب غرب اوزره اکیلور باذن الله نافع اولور اخری برادهٔ
نحاس وشب ونوشادر بو اجزا الترکیب اولنوب غربه ذرور
قیلنور بامر الله تعالی دواء مبرئ اولور اخری غربه نفع بالغ اولان

ادویه‌دن

صاغلدیجی دوا اولور

ادویه دندر زاج وصبر ومحرق کندر قشوری وماميثا بو ادویه‌لر وزنکر
برابر اخذ اولنوب ساحق اوزره وضع اولنور وکذلك یالکز صبر قشاد
کندر ایله وضع اولنور واقرباذینده مذکور اولان ادویه‌ده تأمل اولنور
وخصوصا داء حاده اخضر تأمل زیاده اولور ولجویه الواح مفرده
ادویه‌لردن تأمل اولنور بعض انلردن غربی استعمال موافق اولنلر
اخذ والتقاط اولنور وبجون ذکر اولنان ادویه مفید اولمیوب غربك
عظمی غایته بالغ اولسه اول غربی شق ایدوب باطنی
اکر انده لحم میت موجود ایسه انی اخذه حاجت اولور وبعد الاخذ انك
تربیه‌سی اوج وجه اوزره اولور اکر لحمك صحیح اولوب اوزری قارا ایسه
ایسه اول عظمك سوادی حك اولنوب لحمك تطهیری اولنور وادویه
مدمله ایله شق دولدیریلوب شدا اولنور وبعده ترك اولنور واکر
اول غرب شدید اولوب بو نکلا معالجه مفید اولمیجق معلوم ایسه
اول مثللو غرب کیته محتاج اولور وبعض کرکیك غوره نفوذی
زیاده اولسون لحم حیث نقب اولنور زیرا بو وجهله نقب اولنمسه
ذکر مرور ایدن جو بونك غورینه وادوب کی ایله اول غور تطهیر
اولماز وهم خوف اولنور که کیك اثر عینه وادوب ملتحمه‌یی تزویر
وتسییل ایلیه اکر ثقبه‌نك میلی عینی جانبنه اولور ایسه واکر ثقبه‌نك
میلی بورون جانبنه اولور ایسه کیدن مطلوب اولان فائده بینه
حاصل اولماز بلکه مضرتی اولور اما محل غرب اولان موق بر محلاه نقب
ویاخود اوج محلان کوجك ثقبه‌لر ایله نقب اولنور عینك
وانف جانبلرینه میل اولمق سزجوبه فضاسنه نافذ ثقب اولنسه

سنخه اروده طبع ایله اولان بجوفه بازلمشدر مصحح

مشمش کشلمش مغناسنه درم

کور مقل بودر که اکه مقل ازرق دیرلر مصحح

نافذا

ودم اغزو بورون ناحيه لرينه اقيديلوب تنقيه دن صكره كى او
اوركيلك نفع بالغ اولوب و كولكلر اول كيلك هم مقله محافظه اولنه
بلكه واجب بودركه قبل الكى مقله ضبط بالغ ايله ضبط اولنه نقيدن صكره
كى اولنه و كحل كيبى ادويه اكيلوب اوزره عصابه ايله باغلنه و بعض كره
ذكر اولنان تنقيه استعمال اولنمقسزين بلا ثقب كى مجرد هو كفايت ايدر
و ممكن اولدقجه بلا ثقب كيبى قصر اولنمق اولى اولور و كحل كى ادويه
داستعمال ايله علاج جيد اولور و واجب اولوركه كحن كى اولنوب
و كحل كيبى دوا اكيلسه اوزرينه ماء مبرد ايله اصلنمش سنكر وضع
اولنه و ياخود عجين دقيق ثلج ايله تبريد اولنوب وضع اولنه و
دائما اول عجين مبرد تبديل و تجديد دن خالى اولنمز نسخه
ايله بلكه عجاين مبرد آخر وضع ايدرسه

طقوزنجى فصل

موقك لحمى نك زياده و نقصان اولماسى بياننده اولور بعض كره موقك
لحم زياده اولور و زياده اولماسى اول قدره بالغ اولوركه
بصره مانع اولور و لحم موق حدانقصاندن اولور و لحم موق
خفر اولوب دمعه يه سبب اولور منع ايدمز و اكثر حالده نقصان
موقك سبب اطبانك ظفره يى قطعده خطاسى اولور اما موقك
زيادلكى ادويه شتريه ايله علاج اولنوب لحم زائده اولنور
لكن موقك لحمى كليا ازاله و استهلاك دمعه مرضندن حذر و لحم
خوف اولنور اما نقصان لحمك معالجه سى اكر اول نقصان قطع
ايله حادث اولدر ايسه آكا علاج اولماز آكر قطعدن ماعدا سبب
آخر ايله عارض اولدر ايسه بعضا ممکن اولورکه

لحم

لحم جنبته اولان ادويه قابضه و مجففه ايله آكه علاج اولنه ماميثا و
زعفران و صبر كبى دوالر شراب ايله استعمال اولنور و كذلك صبر و بنج شراب
شراب ايله و ياكز صبر ايله دوا اتخاذ اولنوب استعمال اولنور تحن صبر ياكز
موق اوزره ذرور قيلنسه نافع اولور و شراب كندر نفع نافعدر خصوصا
اول شراب الجنيه سنى قابض طبخ اولنسه نفع زياده اولور

اوننجى فصل

عينه عارض اولان بياض بياننده اولور معلوم عينه عارض اولان
بياض بعض كره رقيق اولوب سطح خارج اوزره حادث اولور و آكه غمام
تسميه اولنور و بعض كره هو اول بياض غليظ اولور آكه بياض در لر
مطلقا ذكر اولنور قيد آخر اولمز تبس بياضك ايكى قسمدر عينه عارض اولان
قرحه و ياخود بثره منفجره اولوب مندمل اولمغله عارض اولور
بعض بقيه مواددن انزمالى بياض اولور

المعالجات

اما بياضك
رقيق اولوب ابدان ناعمه ده حادث اولنلر علاجنده واجب
اولوركه ... اولنه
و بعض كره اول نوع بياضه شقايق النعمان عصاره سى و قنطاريون
دقيق عصاره سى نافع اولور و كذلك عروق صبغ دن برجزء و نانخواه
ثلثان جزء اخذ اولنوب ذرور اتخاذ اولنور و بو مذكوردن قور اولور
انزروت سكر طبرزد زبد البحر ذرا وند بورق ايله اكحال ايدلك
ايلمك و بو بياض رقيقه نافع اولور اسطر يماخون كحلى و ابا لحلنده
توتيه و اصطفطيقا دو طرخما طيقون دوالرى بو مذكورلر بياض
دقيقك دوالريدر اما بياض غليظك علاجى مزمن اولوب اعضاى غليظه ده حادث

علاجی بودرکه اول مثللو بیاض تلیین اولنور ذکر مرور ایدن تبخیرات و استحمامات ایله
واکتحال اولنیجق شیافات مذکوره ماء وخل ویاخود ملح اندرانی محلول
صوینله مرافد یعنی محلول عسلوله ولدیغی حالده استعمال اولنه و آیو الحالی
حماملر استعمال ایلیه و اکر اکرحمامات ناجح و نافع اولمازایسه قطرات
ایله نحاس محرق ایله شیاف الحاد اولنوب اکتحال اولنه لکن کیدک بو نیوزک
شیاف و یاخود صنب بعز ایله ویاخود بعرضنبه مسحقونیا و نحاس
محرق و یاخود محلول اولان ملح اندرانی اضافه ایله اکتحال اولنه و بو نلرک
اقو را و لو خطاطیف خرئی ایله شهد ایله و یاخود عسل ایله کحل قلنمق و سام
ابرص دنلی ایله اخشام و صباح اکتحال اولنسه قوه کحل اولور و حلزون
انواعندن اولان شیخ محرق سرطان بحری قلیمیا الذهب ایله ترکیب
اولنسه کحل معتدل اولور و اکر اول بیاضیله تقعیر و چوقورلق اولور
ایسه مامیثا ان و اسنق و بعرضنب و مر متساویة الاجزا ترکیب اولنوب
استعمال اولنور ظفره بابنده ذکر اولنیجق دواء مغناطیس دخی استعمال اولنور
و بعض کره دخی اول بیاضک لوننی ازاله ایدن صبغ یعنی دخی استعمال اولنور
مثلا نارجیلک نشا قطایدن صغیله اخذ اولنوب اقاقیا و قلقدیس
و صمغ بو اجزالرک هر برندن برر اوقیه اثمد و مازو ندن بیشلی هر برندن
اوچر درهم اخذ اولنوب صو ایله اداف اولنیقله صکره استعمال
اولنور اکر نارجیلک بولنمز ایسه بر لنه قشر و یاخود اقماع ویاخود
نارک حبه لری آراسنده اولان غشاء شحمیلر استعمال اولنور و کذلک
ادویه صابغه دندر عفص اقاقیا هر برندن ایکیشر درهم قلقدیس بر درهم
بونلر اخذ اولنوب صابغ دوا قیلنور و اکحال صابغه دندر بو صفه او زره

ایله بالکز

سام ابرص کلرک
بو بیکیدرم

ادویه
صابغه یعنی بویاجی

تساقط بیاض

اولان

اولان کحل نسخه سی محرق مغسول رصاص زعفران صمغ هر برندن ایکیشر
منتقال نحاس سبیکه قیلنی بیتک رماد کی یغور صوییی ایله غسل
اولنمش اوله ایکی منتقال و توبال نحاس یعنی باقر براده سی نصف منتقال
و بو اجزالر ترکیب ایدوب بو نندن اقدم معلوم اولدیغی وجه او زره
استعمال ایله نسخه اخری بو نسخه نک جودتی غایتده بالعذر قلقطار
عفص اخضر هر برندن دورد ر منتقال صو ایله حل اولنوب دفعات
کثیره ایله استعمال اولنور اخری عفص اقاقیا هر برندن بر جزء قلقند
نصف جزء اخذ اولنوب شقایق النعمان صوییی ایله سحق اولنور اون
برنجی فصل سبل بیاننده در سبل بر غشاوه یعنی پرده در که ملتحمه و قرنیه
سطحی ظاهرلرنده اولان عروقک انتفاخندن حادث اولور و اول ایکی سطحک
منتسجی عروق طمرلر آراسنده دخان کبی بر غشا منتسج اولور که غطا و غشاوه
دینور و اول عروقک انتفاخندن سبیر و اول عروقک انتفاخنک سببی
بودر که رأس مواد ایله ممتلی اولور و اول مواد خارج رأسه محل غشا طرفندن
و یاخود باطن رأسدن اولوب دماغ جاور اولان غشا لر طریقندن
عیندن نزول ایدر و عیندن ضعف اولور ایسه اول موادی دفع
ایدمیوب قبول ایتمکله عروقده اول مواد نفوذ ایدوب انتفاخ عروق
حادث اولور بس سبلدن عارض اولان آفت بونلر در حکه دمعه
غشاوه و ضوء شمس و ضوء سراجدن تأذی و بعض کره سبلی اولان
عینده صغر یعنی کوچک اولمق و حدقه نک حجم و نقصان اولمق عارض اولور
و سبل بر مرض در که انده توارث و تعدی وار در العلامات حجاب
خارج حبیله اولان سبلک علاماتی ذکر مرور ایدن علامتلر در عروق خارجه نک

مغسول

عینک ذکر
اولنان

دروری وحمره وجع وصداع غلرده ضربان شدید وکذلک قرنیه‌ده ضربان شدیدکه
علامتلر وسائر علامتلر درامّا حجاب داخل حسبیله ~~اولان~~ عارض اولان سبلک
علامتی سنک قانوننده معلومک اولان علامتلر درکه اول علامتلر بعینه تک
خلاف اوزره در ~~اسباب~~ نوازل هجری وترکی واجبدر اولا

المعالجات

نسنه‌لوک سبل صاحبلرینه ... ترکی واجب اولور کوزنده نزله
اولنلرک معالجه‌سنده بیز اندن بیان ایلدیک بو مقامده اعاده ایلمزز و
سبل معالجه‌لرنده بزم ذکر ایلدیکمز استفراغات ومنقیات ... استعمال
اولنور و باش اوزره ادهان استعمال اندن واضمده ... اجتناب اولنور
وسعوطات ... عزّ اولنذی لکن سبلده سعوطات استعمال اند
نیم قتمده باشی بوقدر الکراثی موادیدن نقی وطاهر ایسه وجالینوس
علیلی شراب ایچیب بعده اویقو ... مرخص قیلدی اکر علیلک باشی
وابدان سائره‌سی نقیه ایسه وبکز رکه ~~جالینوس ...~~ سبل خفیفه
موافق اولور اما سبل قوی اولدیقده بونلر ایله علاج مفید اولمز بلکه لقط
استعمال اولنمغه حاجت اولور و لقط استعمال اندک احسن طرقی بودرکه
ذکر اولنان عینکی منتفخ اولان عروقی تحتنده خیوط کثیره تنفیذ اولنوب
کچی بلورو صکره اول خیوط فوق جانبنه جذب اولنوب راسنده حرزت
اولان مقراص ایله سبل لقط اولنور بر وجهله که سبلدن عینده برشی
باقی قلمز زیرا سبلدن برجزء باقی قالسه حالت اولاسنده زیاده سبل
حادث اولور وسبلی تنقیه‌دن صکره ظفره یا بندن ذکر اتی اولان
منع التصاق تدبیر استعمال اولنور و لقطک تأثیرندن عینده جمع
حادث اولور ایسه اول وجعه یمرطه صارو سی ایله علی الدوام معالجه اولنور

بونده اقدم

سبل بوجهله ایله معالجه‌لر

یجب اللغه لقطی یرینه برشئ ییی قالدیرمغه دیرلر ادمشدن نقله قالدیرلی سنبله‌ی ساقطه یه ... ایله لقط دیرلر ولحل ساقطه لاقطه صنوب امثالندندر حفظ لسان ایجون استعمال اولنور کرنده معتقدوالان
عبله لاقط ومعتقد معتقده ماقط ومعیقل معتقدک
معتقده ساقط دیرلر حتی کلام عربده واقع اولان سنبا قطن ماقط
ابن لاقط بومعنا اره محمولدر وبومقامده لقطه ایلم مراد عینه
اولان غشاوه یی قالدیرمقدر منه

اول

ورجعی شفا اسی یمرطه صارو سی ایله اولور باذن الله تعالی وبونلردن صکره شیاف احمر وشیاف
اخضر استعمال اولنور بقیه سبلی تحلیل وعینی کلیا تنقیه وتطهیر ایکسون
ایجون ولقط استعمال اندک افضل اوقاتی فصل ربیع وفصل خریف
اولور و استعمالی اولا بدنی ورأسی تنقیه ایدوب بعده لقط اولنق
ایله اولور زیرا قبل الاستفراغ والتنقیه اولان لقطک وجعی بدنک
موادینی عینه جذب ایدر سبلده نافع اولان ادویه‌الکه خالده حادث
وتازه اولان سبلده نافع اولور وسبلده نفعی مجرب اولان ادویه‌دن
اولور دجاجه یمرطه‌سی دجاجه‌نک منفصل اولدیغی کبی اخذ اولنوب تازه
وطری ایکن قبوغی سوکه ایچنده اون کون مقداری قیندیلور بعده
تصفیه اولنوب برکره ایچنده قورندیلور و وقت حاجتده سحق اولنوب
اکتحال اولنور ویشمجی باتدرب اولور رمادر دیدیکلر شیاف دخی مثلی
مارقشیثا اضافه ایدوب کوزه چکمک ویشجر بدر نحاس قبرسی
براده‌سی بول ایچنده برکون مقداری ترک وتربیه اولندیقده صکره اول
براده سحق اولنوب استعمال اولنور ومرکباتدن شیاف اصطفطیقان
واحمر لین واحمر حاد شیاف فلر وشیاف اخضر وطرخماطیقون
وشیاف روسختج ودواء مغناطیس نافعدر وجمیعا بونلر اقرابادینده
ذکر اولنور وسنبت شیافی دخی نافعدر ونجد سبل علتنه جرب علی مقادیر
اولسه اکه شیاف سماقک منفعتی تجربه اولنمشدر واول شیاف یا بکر
سماقدن اتخاذ اولنور وبعض کره انک مقدار قلیل صمغ وانزروت داخل
قیلنوب اکتحال اولنور وبوشیاف سبلی قطع وجربی ازاله ایدر

اون ایکنجی فصل ظفره بیاننده در صاحب قانون دیرکه بن دیرکه

کن قاب مغناکنده درم

اصطفطیقان

ملح

ظفره بر زیاده درکه ملتحم و یاخود عینی محیط اولان غشادن حادث
اولور و اکثر امرده اول زائده موقلدن ابتدا ایدوب قرنیه یه سیر
ایدر و قرنیه اوزره نفوذ ایدر حتی بعض کره قرنیه نک تقبیسنی اورتر
وظفره اصنافیندن بر صنفی صلابتلو و صنف آخر لینّ اولور و من
جهت اللون مختلفه اولوب کیمی صارو و کیمی احمر و کیمیدن کمد اللون
اولور و ظفره نک بر صنفی ملتحمه یه مجاورت التصاق ایله مجاور [علی وجه الاتصال]
اولور یعنی هر برینک یاشقه جرم وار در لکن آخر الزینداخل
ایلمشدر و بو صنف ظفره ملتحمه دن سرعت ایله منکشط یعنی صویلور [بلکه اتصالده اولور]
وادنی تعلق ایله انصالی زائل اولوب ایریلور و ظفره نک صنف آخرینک
مجاورتی اتحاد طریقی ایله اولور و بو صنف سنک معلومک اولان
وجه اوزره کشطه محتاج اولور **المعالجات** بونلرک علاجلرینک
افضلی حدید ایله کشط اولور خصوصا صنف لینّک کشطی حدید ایله
ملتحمه دن صویلوب ایریلیسی زیاده افضل اولور اما صنف صلبک
کاشطنه واجب اولورکه عملنده زیاده رفق ایلیه زیرا رفق اولنمسه ضرره
مؤدّی اولور و کشط اولنمغک طریقی بودر که صنارات ایله ظفره اشالیه اولنور
یعنی قالدیریلور اگر ظفره مطاوعت ایدوب صناره یه تعلق ایدر ایسه [صناره صادق کبی ... تشدید ایله ...]
ظفره یی قرض و قطع سهولت اوزره اولور و اگر صناره ایله اشاله اولنمقلغه
امتناع ایدر ایسه اول ظفره نک التندن بر موضعندن و یاخود ایکی موضعندن
ابره ایله و یاخود ابره مثللو بر شی لطیفه ایله بر شعره و یاخود خیط
ابریشم تنفیذ اولنوب آنکله کشط اولنور و بو عمل مفیدر اولمز ایسه
حدتلی اولمیان حدید ایله سلخ لطیفه حاجت اولور و واجبدر که لورکه اول ظفره

استیصال یعنی جمیعا استهلاکی اولنه ممکن اولدیغی مقدار ظفره دن
برسنه باقی قالمیه ولکن موقلک لحمنه تعرض اولنمیه اگر موقه تعرض
اولنور ایسه دمعه دید یکلری آفت عارض اولور و ظفره حجمی ایله موقک
لحمی ایله نک فرقی اولنور و تجن ظفره قطع اولنسه کوت مضغ [بنفسجی]
اولنوب ملح ایله کوزه تقطیر اولنور و ایلرک عینی لدغ ایدر ایسه صارو [و دهن لوز و دهن ورد و دهن]
ایله ترارک و تلافی اولنور و اگر ذکر اولنان کوت ممضوغ مع الملح تقطیر
اولنمسه ملتحمه جفننه یعنی کوز قپاغنه ملتصق اولوب بیتشمز ایکنجی
ظفره عینی کشط اولنان نسنه یه واجب اولورکه اوزمریضک حدقه عینی
کل وقت تقلیبده بر طرفندن طرف اخره تحریک ایلیه حرکت التصاقه مانع
اولسون ایچون و وقت کشطندن اوچ کون مرورنده شیافات
حاده استعمال اولنور ظفره دن قلان بقیه یی استهلاک ایلسون ایچون [وظفره اوزره]
ولمن ... استعمال اولنیجق ادویه یه عنایت کلیه اولماز اگر
ظفره غلیظ اولور ایسه زیرا غلیظ اولان ظفره یی ادویه ایله تحلیلی
امیدی اولنمیه یغندن ماعدا اول غلیظ ظفره یه علاج اولسون ایچون [حرقه]
استعمال اولنان ادویه حاده نک جلاسی و تعفینی شدیدی اولملقدن عین تکایه دن
خالی اولماز و ظفره ایچون تجربه اولنان اکحالدن اولور
طرحماطیقون و قلقطارین شیاف و قیصر شیافی و باسلیقون
اکحاد و روشنایی و دینارجون شیافلر و بو شیافلرک جمیعا قراباذینده
مذکوره اولور و بونه ظفره ایچون تجربه اولنمشدر نحاس محرق و قلقدیس
و مرارة التیس بو اجزا الرمتساویه اخذ اولنوب شیاف ایلدا ذا اولنور
و یاخود قلقدیس و ملح درانی هر برندن بر جزء صمغ نصف جزء

بو مذکورلر اخذ اولنوب خمر ایله شیاف اتخاذ اولنور ویاخود نحاس
محرق وقلقند واصل کبرک قشری ونوشادر وحرارة التیوس ویاخود
مرارت البقر اخذ اولنوب بال ایله بو ادویه‌دن شیاف اتخاذ اولنور
ویاخود یالکز عسل ماعز مرارەسی ایله شیاف قیلنور ویاخود مغناطیس
وزنجار وعفره واشق بونلرک هر برندن [illegible] ایکیشر جزء زعفران
جزء واحد پس بو منوال اوزره ذکر اولنان ادویه جمع اولنوب قاچ وقیه
جمع اولدر ایسه وقیه باشنه بر قوطولی عسل قاتیلور وبعض طفره‌یه
نافعدر قلقند ایله نوشادردن کحل اتخاذ اولنور وبو کحل عجیب کحل
اولور وظفره ایچون مجربدر اولور وتاثیر کسر شرط تاثیرنه قریب اولور
اول ادویه‌کو صبرلو اولان صاقسم اخذ اولنوب وزرندن یشل صوی
حک اولنور [illegible] وسحق ناعم ایله سحق اولنوب فنوجکرد کبی
یاغ ایله خلط اولندیقدنصکره بینهما مخلوطا سحق اولنور وبر میل ذرور
ایچنه ادخال اولنور یعنی میل برقطعه دره صاریلوب اول مسحوقه بوسندیرلور
انکله ظفره حک اولنور بره حاصل اولنجه قدر کونده مرارا بو منوال الحل اولنور
زیرا ظفره‌یی بو وجه اوزره حک ترقیق ایدر واخر الامر ازاله ایدر وواجب
اولورکه اول علیل ادویه استعمالندن مقدم ماء حارک بخاری اوزره مکب
اوله تسخن ایدوب کوزنه یوزی قزارنجه قدر بخاره میل اوزره اوله وحمامه
داخل اوله وظفره خفیفه‌یه نافع اولور کندر سحق اولنوب ماء حاده
ایچنده برساعت مقداری نقع اولندیقدنصکره [illegible] تصفیه اولنوب
اکتحال اولنه اون اوچنجی فصل طرفه بیاننده در طرفه عینده
طور وتازه دم احمردن برنقطه حادث در ویاخود دم عتیق مایلدن لونی

کحل بو در

کوزی

لکهب

لکهب ویاخود اسودا اولور صنوبه متلون سنه لردن عروق منفجره اولوب
دمک عینه سیلانندن حادث اولور واحتلاء ورم حسبیله منفجر عروقک
سیلانندن طرفه حادث اولور وعروقه فتق ایرن اسباب جمله سندندر
صیحه ایلمک وحرکت عنیفه ایله حرکت ایلمک وبعض کره دمک غلیانندن
عروق منفتقه اولور وبعض کره ضربه‌دن حادث اولان طرفه
حسبیله حدقده‌ده انخراق حادث اولور یعنی کوزده یاریقلق اولور واول
انخراق ملتحمه‌ده اولور اولور ایسه اسلم اولور المعالجات طرفه‌یه اولا
عینه حجامت قانی ویاخود شفافین وفواخت وورشان قانلری
تقطیر اولنور خصوصا ذکر اولنان طیورک تحت دیشنه یعنی بیکی کوکنیک
اوجنده اولان قانی تقطیر زیاده نافع اولور وطرفه‌نک زمان ابتداده
دماء مذکوره‌یه طین قیمولیا وطین ارمنی برنسنه خلط اولنور اما
طرفه‌نک اواخرنده اول ادمه محللات خلط اولنور حتی زرنیخ ایله طین
طین مختوم خلط اولنمق جائز اولور وبعض کره خاتون سودی ایله
وطوزلو صو ایله کندر استعمال اولنور علی الخصوص اول سودده وصوده ملح
اندرانی [illegible] ونوشادر محلول اوله وخصوصا انلره کندر دخی وضع اولنه وعتیق اولان طرفه‌یه بعض کره
اول وقت نفعی زیاده اولور ودینارجون شیافی طرفه‌یه جدا نافع اولور
واول دواکه نافع اولورکه حجر فلفل وانزروت متساویة الاجزاء اخذ اولنوب
وایکیسنک مجموعی قدر زرنیخ ایله خلط اولنوب دوا اتخاذ اولنه وبعض کره
اکه ملح اندرانی دخی خلط اولنوب شیاف اتخاذ اولنور وبعض کره دخی قلی خمر ایله
ویاخود خل ایله [illegible] عسل اولنوب خارجدن ضماد اولنور وکذلک کوکرجن
زرق خل وخمر دخی بر ایله ضماد اولنور جکردکی اخراج اولنان زبل ایله دخی

نشدر
فعل اضحی اوکلیک دیدیکلری حیف
ماعدا ذکر اولنان کوکرجن
انواع عند نذر مثله

ارمنی مثللو ادعا اتانه
برنسنه

حجر فلفل دیدیکی
نسخه لرده حجر
اولان غالب الاحتمال
محرفدر الله اعلم
اصل نسخه حب فلفل
اولملقدر کرکه عوام
اکه بر نقطه‌لی ابله
حب فلفل دیرلر زیرا
حب حجر فلفل مفردا تندر
بو نسخه منشدر منه

وحلی ویاخود خل ایله ویاخود اطبانک دیدیکلری اخلاط سائره ایله
ضماد اولنور خصوصا اول طرفده ورم دخی اوله وکذلک تازه بینر مقدار قلیل
طوز ایله وطوربب قبوغی واکلیل الملک دم اخوین ایله ویاخود اصل سوسن
زعفران عدس دهن ورد بیرطه صاروسی ایله کیم دخی ضماد اولنور وصوده
زوفا وسعتر طبخ اولنوب بخارینه الباب اولنور وکنرولر ایله عینه کماد
اولنور وسرکه ایچنده طبخ اولنان دمادهی بو منوال اوزره در ویاخود لبلاب
نقیع صبر ایله ویاخود عصفر بر صویی ایله ویاخود زعفران نقیع ایله
ویا یاپراغی دیدر واکلیل الملک مطبوخی ایله ویاخود پایادیه واکلیل الملک
عصاره‌لری ایله ویاخود لاخنه سلاقه‌سی ایله کماد اولنور ویاخود لاخنه
یپراغی طبخ ودق اولنوب ضماد اولنور وقوتی مرض اولان طرفه یدی خردل
دق اولنوب ایکی وزنی انجیرک لحمی ایله خلط اولنوب ضماد اولنور ویاخود
سودا ایله محلول اولان زرنیخ ایله ضماد اولنور بعض نسخه‌ده محلول بدلنه
محکوک واقع اولمشدر ویاخود رماد شراب ایله طبخ اولنوب ضماد اولنور
ویاخود ناخواه وزوفا صبغی سودی ایله استعمال اولنور واکر طرفه‌دن
ملتحمه‌یه خرق عارض اولدر ایسه کمون وملح مضغ اولنوب اول ادوارک
مضغ ایدنک ریق ملتحمه‌ده اولان خرقه تقطیر اولنور ووقت خلافایله
ضماد اولنسه اکرجه نافع اولور
اون دوردنجی فصل
دمعه بیاننده‌در دمعه اول علتک عینیدرکه اول علته اولان کوزدا ایما
رطوبت مائیه ایله رطب اولور وبعض کره دمعه سیلان ایدر و
بو علتک بعضیسی اناده دوعمیه وماده زاد اولور وبعض کمسنه یه صکره دخی
عارضه اولور وعارض اولان دخی ایکی قسم اولور بر حال صحتده اولوب

دمعه

دمعه لازمه اولور واخر مرضه تابعه اولوب مرضک زوالی ایله زائله
اولور حمیاتده اولدیغی کبی ودمعه عارضه‌نک سببی قوه ماسکه‌نک
ضعفی ویاخود دهاضمه‌نک منصبی ضعف اولور ویاخود موقک بیقدیسیله
نقصانی اولور ودوا ءحاد استعمالندن دخی اولور وظفره‌نک قطع عقبنده
دخی عارض اولور وبو رطوبتک مبدائی دماغدر ایکی طریقک برندن عینه
سیلان ایدرکه اول طریقک ذکری مرور ایلدی نسبب بو دمعه علتندن
انادن وعمیه اولنلر وکذلک ظفره قطعندن اولنلر ایچون موقک لحمی کلیتی
استهلاک اولندر ایسه بره رجا واعید اولنمز ودمعک سیلانی موجب
علت مخصوصه اولمیوب لکن حما حسبیله ویاخود امراض حاده دماغیه
ایله ویاخود حمیات یوملر حماء سهریه ایله بعض کره دمعه علته عارضه
اولور وحما عفنیه ده کثیرا اولور وعمر دم مرضنده دخی دمعه کثیر الوقوع اولور
بو مذکورلرک کلیسی دمعه عارضه مرضه تابعدر مرضک زوالی ایله دمعه
دخی زوالی سریع اولور
المعالجات
بو علتک معالجه‌سنده قانون بودرکه
قبض معتدله اولان ادویه‌لر استعمال اولنه اما ظفره‌نک قطع عقبنده
حادث اولانلره ویاخود دواء اکال استعمالندن صکره عارض اولنلره ذرور
اصفر واقراص زعفران استعمالی ایله علاج اولنور وکذلک شیاف صبر وشیاف
الزعفران بیجی استعمال اولنور وماقیر کندر ایله ویاخود کندر دخانی ایله
وخصوصا صبر ماميثا زعفران ایله کحل قیلنور واکر ماق کلیا فنا بولوب
استیصال واستهلاک اولندر ایسه اول استهلاک استرداد اولنمز و
علاج ایله هلاک اولان لحمیت کبی کلمز وماعدا دمعه‌نک معالجه‌سی توتیا
ویاخود توتیا ایله اولان دوا ایله علی الخصوص کحل توتیا ایله وشیافات

بیپراغی

علت بر نوع

تعبیر بتعبیر

اصناف دمعه

بابر البیاضده ذکر اولنه

ترجه‌نك حلوسی ایله و شیاف ابیض انزروتی و شیاف اصطفطیقان و
سائر اقراباذینده مذکور اولان شیافلر ایله علاج اولنور و بو بابده معالجه
اولنان مجرب دوا الوردنر اکشی انار صوینه ادویه سائره ایله متخذ اولنان
دوادر و اول دوانك صفتی بودر اکشی انار صوینی بر رطل نصفی قالنجه‌یه‌دك
طبخ اولنور بعده اوزرینه صبر سقوطری و حضض و فیلزهرج و زعفران
و شیاف مامیثادن هر برندن بر مثقال و ایکی دانق مسك القا اولنوب اعز
مغطی و مسدود زجاج ایچنده قرق کون مقدار کنشده ترك اولنور
و بنه دمعه ایچون مجرب دوادن اولور علی الریق حمامه دخول و حمامده ملت ایلدکده
ماء و خلی عینه کثیر انقطیر ایلمك اما اناده دوغمه اولان دمعه قابل علاج
اولملرینك معالجه‌سی عسر اولور اون بشنجی فصل حول بیاننده‌در
لسان ترکیده حول کوزك شاشی اولماسیدر و حولك اسباب متعدده‌سی
واردر بعض کره مقلهٔ عینی محرك اولان عضلاتك بعضیلرینك استرخاسی
اولوب مقله جهت استرخانك خلافی وضعدر اولان جهته میل ایلمك ایله حادث
اولور و بعض کره فوق ذکر اولنان عضلاتك بعضیلرینه تشنج اولمغله اولوب
مقله جهت تشنجه میل ایلمك ایله حادث اولور و هر قنقیسنده اولور
ایسه بعض کره رطوبتله و بعض کره یبوستله اولور امراض حاده ده
عارض اولان حول یبوستله اولور تشنج عضلی جبر ایله اولان حول و آفت
عینی محرك اولان عضلاتك تشنجنده اولور زیرا عینده حول احداث ایدن
تشنج اول محرك عضلاتك تشنجی اولور اما عینی امساك ایدن عضله‌دن
عینه برآفت عارض اولماز بلکه دائما ثابت قالور و چوق کره حول علل دماغیه
حسبیله عارض اولور صرع و قرانیطس و سدر مثللو امراض ایله اولور زیرا

علمی اولان

عینی امساك ایدن عضله‌دن مراد عصبهٔ مجوفه‌یی احاطه ایدن عضلهٔ و قانوننده ذکر اولنور مذاهب

اول امراض

زیرا اول امراض ایله احتراق و یبس عارض اولور و امتلاء حسبیله حول
حادث اولور و معلوم ببورلیه که احولك شیء واحدی ایکی کورمه‌سی
معرو فدر و لکن هر احولده اول حالت اولماز اکر مقلهٔ عینك محل طبیعیسندن
منزعج اولوب فوق جانبنه و یاخود سفله حرکت و میل ایلدر ایسه
اول احول بر شیئی ایکی کورر اما صاغ جانبنه و یاخود صول جانبنه
خروج ایلدر ایسه اول صنف احولده حالت مذکوره اولماز بلکه
هر شیئی عددنجه کورر و انده ضرر معنی اولماز المعالجات
بو افتك انادن دوغمه اولنلرینه برء اولماز لکن معالجه زمان
طفولیتده بدن جدا رطب ایکن اولنور ایسه برء مأمول اولور
خصوصا حول دوغدیقدن صکره عارض اولوب تدارك علاج طفل ایکن
و رطوبت کثیره ایکن کوریلور اولور ایسه امید صحت زیاده اولور و اول
مثللو طفللرك حوللری نك معالجه‌سی بودر که اول طفللرك مهدی تسویه و تعدیل
اولنور و طفلك حولی جهتنك خلافنه بر سراج وضع اولنور و اول
طفل بریق سراجه نظر ایچون دائما تکلف ایدوب مقله‌سی اول
جانبه میل ایلدیر و رطوبت حسبیله مقله عصیانی ایلمیوب
موضع اصلیسنده تقرر ایدوب برء حاصل اولور و کذلك احمر اللون
بر شکول مثللو بر شیئه حولك خلاف جهتنه اصیلور و بنه جهت
خلافنده اولان صدغه وجود اذنه احمر اللون و سائر طفللر میل
ایلدیکی بر شیئه الصاق اولنور بو مثللو شیئه لر طفل تأمل و تبصر
ایتمك ایچون ادنی کلفت ایله عینی جهت حولدن تحریك ایدر و بعض
کره اول تکلف برء سببی اولور و دوا ارسالنده نظر مستقیم ایدر

اما اولحوك كبيره ومشايخه عارض اولور سببى استرخا وياخود
تشنج رطب اولى انك معالجه سنده واجب اولوركه ذكر مرور ايدن استفراغات
ايله واياره جات كبار ومثللرى ايله تنقيهٔ دماغ استعمال اولنه وتربير
تلطيف اولنه وحمام محلل استعمال اولنه وحولره نافع ادويه دن اولور
زنبق ورق عصاره سى ايله سعوط استعمالى وحولك عروض تشنج يبس
حسبلى اولور ايسه واجب اولوركه انده نظولات مرطبه استعمال
اولنه واكر حماسر اولماز ايسه جدا مرطب اولان ادهان ايله
لبن اتن بعض اشلى سعوط استعمال اولنه والحاصل انلرك تدبيرلرى
مرطبات ايله اولور وكوزلرينه شفا ايندرو تقطير اولنور وبياض
بيض ودهن ورد مقدار قليل شراب ايله ضماد اولنوب اوزرى
باغلنور برقاج كون بو ضماد مرارا ايشلنور اوت النبخ فصل
جحوظ عين بيانندە دركوزك فوقه چيقوب نتوءً اوزره اولماسنه
جحوظ عين ديرلر بو آفتك حدوث اسباب متعدده سى واردر بعضكره
مقله نك يعنى بندقهٔ عيننك انتفاخ حسبلى اولور وانتفاخ هم
ثقل وامتلادن اولور وبعضكره هم جحوظ سبب برضاغطك
ضغطى ايدوب خارجه جهت خارجه اخراجى ايله اولور وبعضكره هم
عيننك رباطى وباغلى منجد اولوب كوشك اولماسى ايله اولور وبجحوظ
سبب انتفاخ وثقل وامتلا اولوب مواد كرك خلطيه وكرك
ريحيه اولسون عيننك كندينه اولور ايسه اول مواد خاليه دكلدركه
تولدى يكى عيننه اولور ويا دماغ مشاركتى ايله وياخود جميعا بدنه
مشاركتى ايله خاتونلرده احتباس طمث فتنى عارض اولان جحوظ
اولور

واول رباطى حفظ ايدن عضلاتدر

مادة

جميعا

جميعا بدنه مشاركتى ايله اولور وخارج جانبنه شدتله انضغاط ايله اولان جحوظ
قبيلندندر خنق فتنى وصداع شديد فتنى وبعد القيء وبعد الصياح
وبعد وجع الولادة اولان جحوظ فى خاتونلر طلق يعنى ولادت اغريلرينه
ترخره وزنك زياده اولسه عينلرى جاحظه اولور وبعضكره اول خاتونك
دم نفاسنى بقيه قالوب عينه سيلان ايدر وانده هم جحوظ حادث
اولور جحوظ جنينك فساد مزاجندن وموت وتعفنندن هم حادث
اولور واسترخاء عضله ايله اولان جحوظ تشريحده ذكر مرور ايدن
عصب مجوفك محيط اولان عضلاتك استرخاسى ايله اولور
زيرا اول عضله مسترخيه اولديقده مقله يى حفظه قادر اولماز ومقله خارجه
چيقر اكر عضله فقط استرخا اولوب انهتاك اولماز ايسه اول
عينده جحوظ اولور بصر صحيح اولور اكر عضله انهتاك دخى اولور
ايسه بصر باطل اولور خوانيق مثللو واورام حجب دماغ وذات الرية
مثللو مرضلرده ايكى كوزده معا جحوظ عارض اولور وبو مرضلرده
عارض اولان جحوظ هم بعضكره انضغاط وبعضكره عينك مواد
ايله امتلاسى اولور واكثر حالده اول جحوظ مرئيه دسومت وقرنيه ده
ودم اولور العلامات حدقه ده مجتمعه اولان موادن عارض
جحوظده عظم وانضغاطدن اولان جحوظده ماده اعانت ايدر ايسه انده هم
عظم اولور وبعضكره انك عظم اولماز وايكى حالده هم جحوظ
انضغاطينك اكثر طرفنده تمدد احساس اولنور وجحوظ
انضغاطى سببنك وقوعندن هم معلوم اولور اما عضلاتك استرخاسى
ايله اولان جحوظده حدقه عظيم اولماز باطنده تمدد شديد احساس اولنمز

بالكز

انهتاك انخراق معناسنه در
يرتقلق ديكدر

بلغ

ولكن حرقتلعه كبر اولور يعني تحللنه خروج ايدر المعالجات جحوظنه
خفيف اولنلرك معالجه‌سي حرقه‌يي باطنده دفع ايدن عصائب و باغ
كفايت ايدر محكم باغلنوب سلتقيا نتوبيم اولنور و غراسي تخفيف و حركتي
تقليل و عيني تغميض اولنمغه مداومت اولنور و ادويه‌دن معونته حاجت
اولور ايسه سماق شيافي استعمال اولنور اما قوي اولان جحوظده اكر
ماده وار ايسه تنقيه‌يه حاجت اولور مواد بدننده و راسنده معلومدر
اولان مسهلات و فصد و اخرعين و حجامت و حقنه حاده ايله استفراغ
اولنور و الحاصل اصناف جحوظك جمله‌سنه اسهال انفع اشيادندر اولور
و قفا اوزره محاجم وضعي دخي انفع اولور و واجب اولور كه زمان
ابتداده بر قطعه صوف سركه ايله اصلاديلوب ضماد قيلنه و ماء
بارد عذب ايله و يا خود ماء بارد مالح ايله يوزي غسل اولنه خصوصا كه
اول صو ايچنده قشور رمان و علیق مثللو قابضات طبخ
اولنمش اوله و خشخاش و هندبا و عصا الراعي مثللو ادويه‌دن
طبخ اولنمش اوله و اكر اول جحوظ امتلا حسبيله دكل ايسه نافع
اصنافدن جميعا بو تدبير نافع اولور و جحوظك هر وقتنه موافق
اولور امتلا حسبيله اولور ايسه زمان ابتدادن صكره واجب
اولور كه ماده تحليل اولنه و اكر جحوظ استرخادن عارض اولور ايسه
انك ايارجات كبار و غراغر و شموعات و بخورات معروفه اولور
و بونلردن صكره اول قابضلر استعمال اولنور كه انك شدت اعلى
يعني كوكشدك اولان رباطي شد ايدوب باغليه اما صحيح ولادت
حسبيله اولان جحوظ اكر دم نفاسك قلت سيلاني ايله و يا خود

واخر على ظهر الاذن

وفي العنق الاخدعان وهما عرقان في موضع الحجامة من رسالة الفصل وسائر كتب اللغة

ذكر ايلديكمز

اكر جحوظ

علاجي

اول قابضلر

جنينك

جنينك فساددن عارض ايسه انك علاجي طمث ادرار و جنيني اخراج
اولور اكر يالكز انضغاطدن جحوظ حادث ايسه ادويه قابضه
استعمال اولنور و نتوء و جحوظه نافع ادويه‌دن اولور و رد و كندر
ايله استعمال اولنان باقلا اوني و بياض بيض ايله ضماد اولنمق و كلكل
تمر اوجي حرق و جكردكي ايله سنبل استعمالي دواء جيددر اون يدنجي فصل
كوزلك غؤور و صغري يعني چوقورلنمسي و كوچك اولماسي بيانندهدر
بو آفت حمياتده و خصوصا سهرده اولان حمالرده اولور و استفراغات
عقبنده و ارق و غم و همده اولور اما ارقيده اولان غؤور و صغر
نفاسيه اولور يعني اول آفتك صاحبي طايوقلر و كوز قپاغي ثقيل و حركتي
عسير اولور اما حرقه‌ده بو عسرت اولماز و سبب غؤور و صغر
اولور ايسه اول زمان حرقه سكنه اولور و حكايه اولنديكه
ناسدن بعضلرك ايكي شقنده اختلاف عارض اولوب بر جانبي
شديدا بارد و جانب آخري شديدا حار اولدي و جانب باردنده اولان
عيننده غؤور و صغر عارض اولدي و بعض نسخه‌ده فاعلم ذلك جملة
واقع اولمشدر الله اعلم مرادي بو آفتك اسبابني بيان ايلمك
و اجمال ايلمك و سايكه معلوم اولور كه انك علاجي اسباب مذكوره
ازاله ايلمك اولور اون سكزنجي فصل عينك ازرقيتي بياننده‌در
عينك ازرق اولدغي عينك طبقاتنده اولان اسباب ايله اولور
و يا خود رطوبات عينده اولان اسباب ايله اولور و رطوبتده
اولان سبب بودركه جليديه رطوبتنك مقداري كثير و رطوبت
بيضيه صافي اولوب و بيضيه‌نك وضعي خارجه قريب اولور

يعني سهرده

ایسه و یاخود بیضیه نك مقداری معتدل و یاخود قلیل اولور
بو اسباب ایله عین ازرق اللون اولور اکر طبقات عینده اولان اسبابه
منازع و زرقته مانع بر شی اولمز ایسه و اکر رطوبات عین کدورت
اوزره و یاخود رطوبت جلیدیه قلیله و بیضیه کثیره اولوب کثیر المقدار
اولان صونك تراکم اجزاسندن ناشی حادث اولان ظلمت کبی بیضیه ده
ظلمت اولور ایسه و یاخود جلیدیه غائره اولور ایسه اول عین
کحلا اولور اما عینك لونی مقتضی سبب طبقاتی عینده اولور ایسه
اکر اول عنبیه طبقه سنك لونی سودا اولور ایسه عین کحلا اولور
اکر عنبیه زرقا اولور ایسه عین دخی زرقا اولور و عنبیه طبقه سنك
زرقا اولدیغی عدم نضج سبیله اولور نباتك اول اسبابدن زرقا اولدیغی کبی
زیرا نباتك اول ظهورنده حشیشی طبیعی لونی ظاهر اولمز بلکه بیاضه مائل اولوب تحقیق
نضج ایلسه لون خضرت عارض اولور و بو سببدن اطفالك کوزلری زرقا
اولور و بو زرقت رطوبت عینك مبالغه اوزره اولدیغندن اولور بیمه کثیر
المقدار اولان رطوبت طبیعت اول امرده انضاج ایدمیوب صبغ ظاهر
اولمز انضاج مقدارنجه صبغ مرئی اولور و عنبیه نك زرقا اولدیغی
یاخود رطوبتك نضجی کماله ایرشدیکدن صکره تحلل ایلدیکندن دخی
اولور زیرا صبغ رطوبته تابع اولور رطوبتك نقصانی ایله صبغ
دخی ناقص اولوب زرقت حادث اولور بونك نظیری نباتاتك
اواخر حالی اولور تحقیق نباتاتك رطوبتی نضج منتهی اولسه و وقت
و وقت اول رطوبت تحلل ایدر و رطوبتك تحللی سبیله صبغ دخی تناقص
ایدوب اغبرمغه باشلر و بو وجهله اولان زرقت یبوست غالبدن

کحلا احرقه سی سودا اولور عینك و صفید ... مراد اولنان بو معنادر بعض کره موضع کحل سوره کلمش ... کبی خلقتی سیاه اولان کوزده استعمال اولنور منه

و شهلا

و نضج ایدیکله

حادث

حادث اولور و بو سببدن خسته لرك و مشایخك عیونی شهلا اولور
زیرا مشایخده رطوبت غریبه کثیر اولور و رطوبت غریزیه تحلل ایدوب
قلیل المقدار اولور قلت شهولته مؤدی اولور و یاخود عنبیه نك زرقت
لونی خلوصی اولور و بعض کره دخی عنبیه نك جزء مادیسی
اولان رطوبتی صفاسی سببیله اولور و بعض کره دخی عنبیه نك
زرقتی ... اول خلقتده جزء مادیسنك لونی ازرق اولدیغندن
اولماز لکن اول خلقتده عنبیه لونی اخضر اوزره اولوب قبل الولادت
ایکی افتك بریله رطوبت غالبه و یبوست بالعرضدن بری عارض
اولمغله عنبیه نك ماده خلقتیسنك لونی زرقته تحول ایدر و ایکیسی
بیننده فرق بو اولور که عنبیه نك ماده خلقتنك لونی ازرق اولور ایسه
اول بصرده آفت اولماز ابصارده جودت اوزره اولور و اکر لونی خلوصی
ازرق اولمیوب قبل الولادت ذکر اولنان ایکی افتك بریله زرقت
حادث اولدی ایسه اول مثللو بصرده آفت اولوب ابصارنده جودت
اولماز پس زرقت ایکی صنف اولور بری زرقت طبیعی و اخر زرقت
عرضی اولور و کحلت اسبابی ایله اسباب زرقت جمع اولور ایسه
شهلت عارض اولور زیرا شهلت کحلت ایله زرقت آراسنده بر
لوندر و اول ایکی نوع اسبابك اجتماعندن شهلت عارض اولور و اتباع قلس
ظن ایلدیکه بعض عیونده ناریت اولور و ناریت شهلته اقتضا ایدر
لکن بو ظن ظن فاسددر اینکیچونکه کوزده ناریت اولسه رطوبت
عینی ناریت افنا ایتمکله بصر متضرر اولوردی زیرا ابصارك جودتی
رطوبت ایله اولور و علی شهلا ده اول تقدیر اوزره رطوبت نقصانی اوزره اولمغله نضجه جودت

و انعکاس خلاف اسم در بو اولماز

وعلی کحلانک ابصاری علی زرقا ابصارندن بعض کره قاصر
وناقص اولور اکر زرقانک زرقتی آفت جبیلیه اولمازایسه
وسبب بودر کم بعض کره کحولت رطوبت بیضیه نک کدورتی حسیله
اولور انتزع شفیف اولماز و اول مثللو رطوبت شفیف اولان آلوانک کاملا
اشباحی نفوذ ایدر مبوب ابصار ناقص اولور بنها ماده اولان
مضاده حسیله و کذلک قرنیا معلوم ملک اولدیغی اوزره کحولت علی
رطوبت بیضیه نک کثرتندن اولور ایسه علی تحدیقه اجابت ایدمیوب
قداحه وکت معتبره سن اولمغله هو علی زرقا دخلی نک بعضیسی
کحلا ابصارده قاصر و ناقص اولور و علی زرقانک سبب زرقتی رطوبت
بیضیه نک قلتی اولور ایسه اول زرقا کیجه ده و ظلمتده ابصار کوندوزدن
زیاده اولور زیرا ضوء نهار ماده رطوبیته قلیله یی تحریک ایدر و حرکت
حبیله اشباحی اولماحتراک اولان رطوبت تبینی قادر اولماز
ظلمتده ضوئه چیقوب کمسنه نک عینه اشباحی تبینی ایدمدیکی کبی
کذلک رطوبت قلیله اولان علی هو ضوء نهارده اشباحی تبینی ایلمز
اما کثرت رطوبت حسیله کحلا اولان علی کیجه ازکور ربصیر کیجه کرده
اقل اولور زیرا لیلا ابصارک جودتی تحریق و ماده یی خارجه تحریک
ایله اولور و ماده رطوبت کثیره اولدیغندن انک تحریکی عسیر و ماده
قلیله یی تحریکی صعوبتلو اولور اما طبقه عین حبیلیه اولان کحولت
بصری جمع شدید ایله جمع ایدر و لا محاله ابصار جودتی اوزره اولور
المعالجات زرقته نافع اولان کحال مجربه دندر بنج مجفف
صوایچنده عسل کبی اولنجه قدر طبخ اولنور بعده انکله اکتحال اولنور

و یاخود

و یاخود اغبر اصفهانی اوج درهم انجو بر درهم مسک کافور هر برندن
بر دانق دخان سراج الزیت اولزیبق ایکی درهم زعفران
بر درهم بو اجزا الرجمیعا سحق و جمع اولنوب آکتحال اولنور و زعفران
کندر اسهل استعمال اولنور ~~بعینها~~ اولنور و دهن زعفرانی
استعمال حرقه یی تسوید ایدر کذلک عنب الثعلب عصاره سی حرقه یی
تسوید ایدر و یاخود حسک عصاره سی ایکی درهم عفص مسحوق بر درهم
اغاجنده ارشیمش و سیاهلنمش زیتون حکر دکلنده دهن و غیری مقشر
سمسم دهنی هر برندن بر در درهم اخذ اولنوب نار لینده سیاه اولنجه
قدر طبخ اولنوب اکتحال اولنور و بونه مجرباتدن اولور اول کحولکه تو صیف
اوزره در بندق احراق اولنور زیت ایله اولنور و صکره صبیناک یا کوزی
انکله تمریخ اولنور و کذلک تازه و رطب حنظله ایچنه بر میل ادخال
اولنوب اوچ کره میل ایله اکتحال اولنور حتی دیدیکه اول مثللو میل ایله
کدنیک کوزنه اکتحال اولنسه هر نه قدر کرنیک زرقه عینی طبیعی و قوی
زرقت ایسه هو اول اکتحال شواده استحاله ایدر تسوید عینده
جوزک قشوری دخی حنظله رطب کبیدر بعض نسخه ده جوز بدلنده
جلوز واقع اولمشدر و یاخود اقاقیا بر جزء و سدس جزء عفص
بونلر اخذ و جمع اولنوب شقایق نعمان صویی و عصاره سی ایله قطور اتخاذ
اولنور و کذلک بنج عصاره سی و قشور رمان عصاره سی ایله دخی قطور
اتخاذ و بو مثللو مداوات ایله ازرق العینی صبینک زرقه خلوتی زائله
اولمق ممکن اولدیغندن محمد بن زکریا دیدیکه ازرق العین اولان رضیعک
اکر دنجی و یاخود حبشی ظئره مرضعه اتخاذ ~~اولنمسه~~ زرقتی زائله اولور و جالینوس
اولنمله

ابن جخود خان سفیدی

دوا

ازرق العین اولان

خلط

نسبیور اولان حلو... ... معتادینده ... استعماله ... اولنور

بونلر

اولنور

زرقتی

ابتکلم اشباحی رطوبت کوزه بیان

وزن اولان اعظم

تجربهٔ صادقه ایله بونلرك صحتی محقق اولمشدر نیته‌کیم شهادت ایلدیکی
حکیم محمد بن زکریا حکایت ایدر مقالهٔ ثالثه اجفانك واجفان حوالیسنده
اولنلرك بیاننده در اول حکیم فصولی مشتملدر اولکی فصل اجفانده
حادث اولان حکّه‌نك بیاننده در حکّه‌نك سببی مادهٔ عفونتلی بر رطوبتدر که
آنی طبیعت ناحیهٔ جلده دفع ایدر و اول رطوبت مرفوقه [illegible] دن
حکّه تولد ایدر سببی فاعلیسی غیر طبیعی اولان حرارتدر اولور و حکّه اکثر
حالده اولکسنده اولورکه فنون اطعمه و الوان اغذیه ایله تنعم معتاد
اوله قلیل الریاضه اولور نظیف اولمیه و حمام استعمال ایلمیه المعالجات
انك معالجه‌سنده بدنی و رأسی تنقیه ایله ابتدا اولنور و ناحیهٔ عینی خصوصنده
بیلدیکك منقیات ایله تنقیه اولنور علی الخصوص اول غراغر ایله
تنقیه اولنورکه سوکه ایله خردلدن متخذ اوله و صکره او احجفان غسل
اولنور ذکر صوی ایله و میاه مالحه و کبریتیه ایله تنطیل اولنور و جفنلك
شفره‌سی یعنی کوبیکی بیتدیکی محللری بر جزء شب و نصف جزء میویزج
ایله تلطیخ اولنور و بعض کره اول لطوخه صبر و بورق هر برندن نصف جزء
زیاده اولنور و احسن اولان بو اجزا الزخل عنصل ایله معجون قیلنمقدر
و میویزج بورق ایله قمله دوا جید اولور ایکنجی فصل سلاق
بیاننده در سلاق کوز قپاغنه عارض اولان غلظتدیرلر اهل یونان
آکا [illegible] تسمیه ایدرلر صاحب قانون دیرکه بن دیرم که سلاق اجفانده
حادث اولان بر نوع غلظتدر که غلیظه و ردیه و اکاله و بورقیه اولان
موادن حادث اولور اول موادك انصبابی ایله اجفانك اطرافی محمر
اولور و قیزاریر و اهدابی منتشره اولوب داغیلور و جفنلك اشفاردن کوحنه

سب

سببی اولور و اکثر فساد عینی تبعیت ایدر و اکثر حالده عقیب رمدده اولور
و انك حدیثی و عتیقی اولور و عتیق ردی اولور المعالجات حدیث یعنی تازه
اولان سلاقه بو ضماد نافعدر مرزنجوشك كل صوی ایله طبخ اولنوب ضماد
اولنور و یاخود سمز اوت دهنی یا دهن ورد و بیاض بیض ایله ضماد
قیلنوب کیجه‌لرده استعمال اولنور و صکره حمامه ادخال اولنور و یاخود
عدس مقشر و سماق و شحم رمان و ورد اخذ اولنوب میبختج ایله معجون
قیلنوب لیلا استعمال اولنور و صباح ایله استحمام اولنور و حمامده ادهان
سلاق معالجاتنده نفعلیدر اما سلاقك عتیق و مزمن اولنلری
معالجاتنده واجب اولورکه ساق اوزره حجامت اولنه و عرق جبهه فصد
اولنه و علی الدوام حمام استعمال اولنه اما ادویهٔ موضعیه‌دن بر دوا کیم
نحاس محرق نصف درهم زاج اوچ درهم زعفران فلفل هر برندن بر درهم
اخذ اولنوب شراب عفص ایله سحق اولنور حتی عسل دقیق کبی اولور و خارج
جفنه طلا اولنور و رمد عقبنده اولان سلاق ایچون بو صفت اوزره
اولان شیاف مجربدر نسخه‌سی بودر زاج الحبر محرق زعفران سنبل هر
برندن بر جزء شاذنج اون جزء بونلردن شیاف اتخاذ اولنوب جفنده
کحل قیلنور و بعض نسخه‌ده یکحل بدلنه یحك به الجفن واقع اولمشدر
اوچنجی فصل جسا الاجفان بیاننده در بعض کره کوز قپاغنده جسا
عارض اولور و جفنلك حرکتی عسرتلو اولور کوز آچق اولسه یوموقلق عسرت
وکذلك کوز یوموق اولسه آچمقده عسرت اولور و جفنده وجع و حمرت
اولور و چوق کره اولورکه اویقودن اویندقده جفن انفتاحه اجابت ایلمز
بر وقت یوموق قالور و اکثر حالده رمص یابس التصاقندن خالی اولمز و انده تنفسه سیلان اولمز

زاج الحبر سیاه بویه دیدکلری [illegible] قانونده ذکر [illegible]

جسا کرضا جسوءاً صلب وجاساه عاداه قاموس

وصلب یعنی متفرق مواضعده قورو جیقلر اولور ملاح

[illegible]

صيقيمتين حاصل

وانك سيلاني بالعرض اولور زيرا اول آفت يبسدن وخلط لزجدن حاصل عارض
اولور واول سبيلر ايله عارض اولان مرضده سيلان اولماز لكن وجع وحمرت
اولور اما اول آفت كه انده جفنده منصبا اولور ماده اولميه ونكه بلا ماده
جفنده حكه اوله اكا يبوست عين تسميه اولنور وچوق كره اول جفنده مزاج
حار ومواد كثيره دن اولور واول مواد استفراغه حاجت اولور المعالجات
جسام الاجفان معالجه سي بودر كه ماء فاتر ايله اصلدبلي سنكر ايله ضماد
مداومت اولنور وكركدر كه صويي طتلو اولان حماملر استحمام ايليه وحمام
معتدل اوله وبياض بيض دهن ورد ايله ضرب ايدوب اويوركن كوزلر
اوزره وضع ايده وباشن تعريفه مداومت ايدوب مرطبات استعمال
ايله مرطبات ادهان ونطولات وسعوطاتي دهن بنفسج ودهن نيلوفر
وغيريلر ايله استعمال ايليه لر اول عليلك آفتي ماده صفراويه ايله اولدقده
دلالت ايدر زديدن وارايسه لبلاب ايله استسهال اولنور لبلابك اوزابنه خاصيتي وادر
والوطن اولنور ايسه كه جفنده ماده غليظه وار در اول ماده مجففه
تحلل ايلكه حاجت اولور اول وقت حلبه لعابي وبزركتان لعابي سود
ايله اخذ اولنور عينه وضع اولنور واول لعابلر جسايي ازاله ايدر
وخلط رديي استفراغ ايدر وبو علت ايچون مجربدر والودني اولور
طاوق ياغي وقادني يادبوق لعابي وبال موم وكل ياغي بو مذكورلر دائما اول
عين اوزره وضع اولنور واحيانا ياش كتورن جالب الدمع ادويه دن وضع
اولنور اسطر اطيس بنافكر دوا وضع اولنور ذنراجسا مادرنه ومرهمنه
الحال مدمعا استعمالي نافع اولور واول الحال ماده غليظه يي تحليل ايدوب
اساله ايدر ورطوبات رقيقه يي تحلل اخودن جذب ايدر ورقيق تحليل ايله غليظ دخي تحلل اي.

ترطيب

استسهال استسهالي طلب ايتمكدر مفهومه

مجففه

دوردنجى فصل غلظ اجفان بياننده در بعضى كوز قپاقلرينك كره
غليظ اولديغى وعلاجنى بيلديرر بو علت جرب العينه تابع اولور وبعضى
جفن اوزره ادويه بارده ايله طلا اولنمقدن دخي عارض اولور بو علتك
علاجي اول الحالده كه لاژورد وحجر ارمنى وحجر كركي وطوطيا ونار دينك
مخلى اوله ودوام اوزره حمام استعمالي وشرب نبيذدن اجتناب وچوق
كسنه لرحيل ايله وشياف احمر ايله جفن حك ايدرلر اما سكر ايله جفن حك
ايلمك چوق كره موادي تهييج ايدوب جرب احداث ايدر بشنجى فصل
تهيج اجفان بياننده در تهيج مواد رقيقه وبخاراتدن كوز قپاقلري منتفخ كبي
اولوركه تهيج ديرلر وهضمك ضعفندن وسوء ا ولماسندن اولور سهرده
وحميات سهريده عارض اولور وبعض كره استسقاده وائلك سوءقنيه ده
دخي عارض اولور ذات الريه وليثرغس مثللو اورام رطبه ده دخي عارض
اولور وچون نادر تهيج اجفان حادث اولسه نكسي انذار ايدر و
خصوصا اجفانك جوانبنده اولان اعضالرده ضمور اولوب اجفانده
تهيج اولسه اول مثللو تهيج نكسه قوتا انذار ايدر وبو علتك علاجي سببني
قطع يعني مواد رقيقه يي اجفانه انصبابدن وبخاراتي صعوددن
كسوب وتكميد ايلكدر التنجى فصل اجفانك ثقلي بياننده در
ثقل اجفان بعض كره تهيج خبيله اولور وتهيج اسبابي ايله اولور
وبعض كره قوتك ضعف وسقوطي ايله اولور زيرا قوت ضعيفه اولسه
جفن تحريك ايلمك اكا اغر اولور دقته اولان ثقل اجفان ضعف قوت
ايله اولور وبعض اجفانك ثقلي غلظتندن وثخانتدن ناشي اولور وبعض
ثقل اجفان نوائب حميات اوائلنده اولور يديجى فصل التصاق جفنين بياننده در

ونول الثمر المحرق

اولور

تاذه
التهيج اقتحيله ويانك
ضرو وتشديدي ايله
تشبيه مقال حجه
تهيجا فتهيج اي ورم
تورنيما فتورم [illegible]

بعض کره جفنک التصاقی بعض مقله یه بیتشمقلق علتی عارض اولور جفن یکی ملتحمه یه و یاخود قرنیه یه ملتصق اولور و بعض کره التصاق موقلرک ایکی جانبنک برنده اولور و بعض کره ده وسطنده اولور و التصاقک شمولی ده اولوب وسط و جانبلری استیعاب ایدر و التصاقک اسباب عدیده سی واردر قرحه سببی ایله عارض اولور و یاخود اولا حادث اولان سبلی و ظفره یی لقط و کشط ایلدیکده خطا احداث ایلدیکی جرح سببیله و یاخود جرب جفن حک ایدوب حک اولنان محلی کمون و ملح ایله کی ایتمکدن ده حادث اولور و یاخود کیفیتی بزم ذکر ایلدیکمز اوزره مبالغه ایلیوب و بعد ایکی کل وقت مراعاتی واجب اولان شروطه مراعات ایتمکدن [illegible] التصاق حادث اولور ~~التصاق~~ موقتنده اولور ایسه انک علاجنده زیاده صواب اولان بودرکه اول محل کی اولنوب بعده غرب معالجه سی ایله علاج اولنور و یاخود باسلیقون دواسی و دواء بنفسجی اکتحال اولنور و ظفره ادویه سی و خصوصا شیاف زنجاری استعمال اولنور اگر بو علت

فصل طقوزنجی

عینک بیاض و سوادنده اولور ایسه انک علاجی ظفره علاجی اولور انقلاب جفن بیاننده در و اکا شتره ده تسمیه اولنور و بو علتک اوچ صنفی واردر اولکیسی بودرکه جفن منقلب اولور و انقلاب سببندن اوراق جفن بیاض عینی ستر ایلمز و بو صنف بعض کره خلقی و بعض کره ده جفن قطعی اتمام اولور و بو مثللو عینه عین ارنب تسمیه اولنور و صنف ثانی صنفی سطرر بو صنف بیاض عینک بعضسنی ستر و تغطیه ایلمز و بو صنفه قصر الجفن دیرلر و صنف اولک سببی صنف ثانینک سببی اولور ولکن ذکر اولنان سبب صنف اولده کثیر و صنف ثانیده قلیل اولور و اوچنجی صنف اول انقلابدرکه انده جفن اعلی جفن

اسفله

اسفلی منطبقه اولماز و انک سببی جفنک انطباقنه مانع غدده اولمغله و یاخود قرحه متقدمه دن باقیه لحم زائد اولمغله و یاخود اول لحم زائد جفنده مجددا حادث اولمغله اولور و یاخود عدم انطباق جفن اوزره مندمل اولان قرحه دن جفنک تشنجی ایله اولور بو اسبابلر فی نفسه موجود اولور ایسه جفن اعلانک اسفل اوزره انطباقنه مانع اولور و بعض کره انقلاب بو اصنافک کلیسی جفن اطباق ایدن عضله تشنجی حبیله اولور

المعالجات

اول شتره که اکا قصر الجفن تسمیه اولنور ایدی انک علاجی بودرکه اول جفنک جلدی شق اولنور ولکن ضبط ایله اوشق دیکلمز و جفن بو شق ایله اوزره مندمل اولور اوزرنده لحم جلدی نبات ایتمکله و بو علاج بیاض عینی کلیا و جزئیا ستر ایلمین صنف اولک و صنف ثانینک علاجی اولور اما غیر حبیله اولان صنفک علاجی بودرکه اول غده و یاخود لحم زائد تحدید ایله اخذ اولنور و کذلک قرحه ده مندمل دن اثر باقی قالمغله جفن قصیر اولدر ایسه انک علاجی جفن جریدی ایله فتق ایدوب ادمال ایتمکله اولور و شتره تشنج حبیله حادث اولدر ایسه علاجی تیسیر و رطوبه اولان ایکی نوع تشنجک علاجی اولور و بو ذکر اولنان شتره معالجاتی طبخ اولان نسخه لرده موجود دکلدر

فصل اونجی

برده بیاننده در برده باطن جفنلرده تغلظ و تحجر ایلمش بر نوع رطوبتدر و بیاضه میلی اولوب برده یه بعض کوکلری اینن طلوبه یه بکزر

المعالجات

اول برده اوزره لطوخ استعمال اولنور و بعض کره انک اوزرینه دهن ورد و صمغ بطم و انزروت زیاده قیلنور و یاخود اشنق خل ایله سحق اولنوب طلا اولنور و بارزد بوره و یاخود حلتیت ایله طلا اولنور و یاخود باب الشعیرده قصر ایله

بارزد قار... ... اولنور

ذکر آتی اولان اوربیاسیوس ایله طلا اولنور **اون برنجی فصل**
شعیره بیاننده در شعیره بر ورم مستطیلدر کیم جفنك طرفنده ظاهر
اولور شکلی اربه یه بکزر و اکثر حالده ماده سی دم غالب اولور **المعالجه**
آنك معالجه سی فصد و استفراغ ایله اولور سنك بیلدیکك اوزره ایارج
ایله استفراغ اولنور و بعده سکبینجله بر شیء اخذ اولنوب صو ایله حل
اولنوب بعده صکره شعیره یه طلی اولنور و جدا نافع علاج اولور و ارمنی
شحم ایله کمادی دخی نفع اولور و دقیق شعیر و قند و یاخود خبز مسخن
ایله کماد اولنور و خبز مسخن تیز تیز دکشدیریلور و یاخود مقطوف
الرأس اولان ذباب ایله و یاخود شعیر طبخ اولنان صو ایله و یاخود
کوکرجن قانی و ورشان قانی ایله و دم شفنین ایله کماد اولنور و یاخود
قلیل المقدار بورق و کثیر المقدار قندی اخذ و جمع اولنوب تقلیل صکره شعیره
اوزره وضع اولنور و طلاء اوربیاسیوس ایله دخی طلا اولنور **نسخه**
طلاء اوربیاسیوس کندر مرهر برنده بر جزء لاذن ربع جزء
شمع شب بورق ادمن هر برنده نصف جزء دهن سوسنك عکری
ایله بو اجزا جمع اولنوب طلا اولنور **اون ایکنجی فصل** شرناق
بیاننده در شرناق جفنده بر زیاده درکه ماده سی شحمیه دن حادث اولور
و جفن اعلی اول زیاده سببیله انفتاحی ثقیل اولور و جفن مسترخی
ایدر و اول ماده جفنك منتلج نیعز و جلده کیرمش و بیکشمش اولور
و ملتقی سلعه کبی حرکت ایلمز و شرناق اکثر عروض صبیانه
و مرطوبینه اولور و دمعه سی و رمد کثیر اولنلرده اولور و شرناق علامتلری
بر نیسیر بودرکه اول انتفاخ اوزره ایکی بارمق ایله باصلسه بعده بارمقلر
منفصل

مقطوف الرأس باش کسیلوب طرد اولنان سنکر دیمکدر

جفن اعلاده

نفریق

امراض خاصّه ١٢

الجلد الثاني عشر من ترجمة القانون من اواسط معالجات الشرناق الى ذبحه والخناق السائر

عدد اوراق ١٠٩

البقية الثانية من الكتاب الثالث
من القانون

تفریق اولندیغی ایکی بارمقلرك اراسی مرتفع وناتی اولور موادك اول محلده تجمع
اولدیغندن المعالجات شرناقك معالجه‌سی بر ایله اولور وصفتی بودر كه
اول علیل اجلاس اولنوب اوتوردیلور وباشی اخذ وامساك اولنوب
الیسه جانبنه جذب اولنور ~~كوزینك صغار اولدیغی جهته~~ جلده‌سی
مد اولنور یعنی چكیلور واول مدّ سببی ایله جفن یعنی كوزینك قپاغی مرتفع
اولور وعلاج ایدن كمسنه مرتفع اولان كوز قپاغنی سبابه ووسطی
بارمقلرینك اراسنه قیلوب اخذ ایدر وقلیلا اول جفن اوزره
غمز ایدوب بارمغی ایله باصروا واول غمز ایله مواد منضغط اولوب ذكر
اولنان سبابه ووسطی بارمقلرینك اراسنه مجتمعه اولور وعلیلك
باشنی اخذ وامساك ایدن كمسنه اول زمان ~~جلدینی شول ایكی مقلر~~
~~اولان محلده جذب ایدر~~ اول نتوئی اولان محلك جلدینی رفیقا شق ایدر
وشق غائر ودرین ایلمز زیرا اول محلی شقده احتیاط شقك رقیق وغیر
غائر اولماسی ایله اولور اگر اول شق رفیق كفایت ایلمزسه بعده شق اخر
رقیق ایله شق ایلیه دفعةً عمیقا وغائرا شق ایلمكدن اولی واحوط
اولور اگر اول كلی تشریح وشق ایله شرناق یعنی مادهٔ شحمیه ظاهر وانشكار
اولور ایسه تشریح اخره حاجت قالمز واگر شق اول ایله شرناق ظاهر
اولماز ایسه بر دخی شق اخر ایله شق اولنور شرناق ظاهر اولنجه قدر
تشریح تكرار اولنور وشرناقك ظهورنده شرناقه نظر اولنور اگر شرناق
منبری ایسه یعنی جفنه متصل دكل ایسه اول زمان علاج ایدن
كمسنه الندن برقطعه كتان خرقه لف ایدوب شرناقی اخذ واحد ایله
اخذ ایدوب یمنةً ویسرةً میل ایتدیرركن نصكره قلع ایدر اگر اول اخذ ووقلعدن

وعلیل اولان كوزك اوسندنكی
وسطا جانبنه
~~جانبنه جذب~~
كركدركه باشی الیسه
ایدن كمسنه بد ایله علاج
ایدن كمسنه دخی باشقه
اوله
علیل اولان كوزك اوزرنده
اولان قاشنك وسطندن
جذب ایدر واول جذب
ایله ایكی بارمق اراسنده
اولان محلك باه
ناتی
نتوئی وارتفاعی
زیاده ظاهر اولور
ومعالج اولان
كمسنه

بقیه قالور ایسه اولبقیه یی اکل وافنا ایلسون ایچون اوزرینه
ملح اکیلور و الربعد التشریح والنظر شرناق منتری اولیوب غلاف
ایچنده اولدیغی وجفنه ستره التصاق اولدیغی ظاهر اولور ایسه
منتری اولدیغی مقدار اخذ اولنوب التصاق اولان اجزائنه تعرض
اولنمز بلکه ملتصق اولان اجزاء شرناقك اوزرینه دوز اکیلوب انك
تحلیلی ملحه احاله اولنور وبو عملدن صکره برقطعه خرقه سوکه ایله اصلادوب
اوزرینه وضع اولنور وایکنجی یوم تانینك صباحی اولدیقده اگر یر
حروننده اجز وار ایسه سنکر ادویه ملصقه ایله معالجه ایله واول
ادویه حضض وشیاف مامیثایی وزعفرانی ادخال ایله وبعض کره
هی منتری اولمیوب جفنه ملتصق اولان شرناقك کشط وسلخنه
تعرض اولنور وسلخنك طریقی بودرکه اول شرناقی صنار ایله برقاج
شعره انك تحتنده تنفیذ اولنوب یمنه ویسره تحریك اولنور
ملتصق اولان شرناق منتری اولسون ایچون وبعض کره هی اول
شرناقی تحریك اسفل رسنی ایله اولوب تنفیذ شعراته حاجت قالمز
وواجب اولور شرناقی اظهار ایچون جفنك جلدینی بط وتشریح اولنقله
احتیاط اولنوب شق مذکور ذکر مرور ایلدیکی اوزره رقیقا شق اولنه وغور
اخذ ایلیه زیرا جفنی بط ایدن کمسنه جفنی ~~[illegible]~~ زیاده تعمیر
ایدوب بطده امعان وغور اخذ ایلیه حتی آلت بطی ضربه واحده
ایله ضرب ایتمکله جلدیی وتحت جلدده اولان غشایی قطع ایدوب
تحت غشاده اولان شحم موضع قطعدن طلوع وخروج ~~[illegible]~~ ایدوب
بطو وجع شدید وورم حار احداث ایدر وشرناق قلعی برنقیصه معروفه در

اوزره

اطرافنه موضع قطعك وضع ایلدیکی کرک بو ایکی بار مقل بیز زیاده با صدیقله

باقیه قالوب شرناق قلعندن اولبقیه زیاده شر اولور مضر اولور ووجه مذکور
اوزره احتیاط اولنمسه بعض کره عین منسل ورفع ایلدن عضله
برشی قطع اولنور وجفن انفتاحده ضعیف اولور واما
شرناقك تازه سی وضعیفی جوق کره ادویه محلله ایله صحت بولور
عمل یده محتاج اولماز **اون اوچنجی فصل** توثه بیاننده در
بو علت برلحم رخو در کوز قپاغنك ایچ طرفنده حادث اولور واول
لحمدن دائما دم سیلان ایدر که لونی احمر واسود واخضر اولور انك
علاجی مجففات اکالی ایله وشیافات حاده ایله جفنده مواد مذکوره دن
تنقیه اولور وذکر اولنان ادویه توثه یی اکل وافنا ایلدکدن صکره
اوزرینه منبت لحم اولان ذرورات وشیافات استعمال اولنور که
انلر ~~[illegible]~~ قروح اجفانده ذکر اولندی والحاصل توثه نك علاجی قروح
اولان حکه وجربك علاجی اولور **اون دردنجی فصل** تحجر بیاننده
اولور تحجر برنوع ورم صغیر در که ادما ایدر وتحجر ایدر بعض کره
یدایله عمل ایدوب ادویه قروح استعمالی خلاص اولور **اون
بشنجی فصل** جفنك قروح وانخراقی بیاننده اولور انك علاجی ابتدا
بو ضماد استعمال اولنور عدس مقشر وقشور رمان وفستق
بو اجزالر سرکه ایله طبخ اولنوب اوزرینه ضماد اولنور وتحجر خشك اولنسه
ساقط اولوب تاکل باطل اولسه اوزرینه مرطب صاد وسر زعفران
ایله وضع اولنوب ادمال اولنور اگر مراد ایدرسك کندر شیافی
وشیاف احمر ایله شیاف ابیض واصطفطیقان شیافنی استعمال
ایله اما جفنك انخراقی التحام ~~[illegible]~~ جلودك انخراقی بابنده ذکر آنجی اولان ادویه

صالح

اول

ولنسه الذن نجاه

لیّن

والتصاقی قبول ایتمکله اولا انخراقه

اون ایکنجی فصل جرب اجفان بیاننده در حدتکودم جسیله تکون ایلن

مالح و بورقی مواددن و یاخود حاد اولان خلط اخردن جفنده
اولا حکه عارض اولوب بعده جرب ظاهر اولور و اکثر حالده قروح
علی عقبنده اولور اولا حکه یه ظهور ایدر ارد نجه خشونت
ظهور ایدوب جفن قزاریر بعده تینی قرحه اولور بعده جسدلر
حادث اولور و بوجهله جفنک تورم و شقاقی اشتداد نده اولور

المعالجات فی جرب رمد مقارن اولسه اولا رمد معالجه اولنور
صکره جرب معالجه سنه اقبال اولنور و امر جرب اهمال اولنمز و بونک کبی
اولور جرب علت اخره مقارن اولا علت اخره دوا اولنور بعده جربه
مداوات اولنوب جربک معالجه سی اهمال اولنمز و واجب اولور که اولا
هر ایکی مقارن اولان عرضلردن شدیدا اولنه اهتمام زیاده قیلنه و فی جرب
جرب اولان جفنده تقرح و ورم کورسک اکا معالجه سنه ادویه حاده
استعمالندن حذر ایله و اولا جفنک حکی اولنمسی ممکن اولیجق مقدار اصلاحه
مودی اولان ادویه یی رفق ایله استعمال ایدوب صکره حاده اولان ادویه یی
استعمال ایله زیرا اولا ادویه حاده مثللولرا استعمال اولنمسی المرسقدیره
مؤدی اولور و جرب انواعیدر نوع اول ثانی و نوع ثالث که بعضی تینی قرحه
اولان و محبب اولان جرب لرده حکه احتیاج اولور حدیدا ایله حک
اولنور و یاخود اد و بعض نحاک اتخاذ اولنوب حک اولنور مثلا زبد
البحر ~~وما و علی الخصوص ... اولنه ... و یاخود~~
~~...~~ و یاخود شادنج و زعفران و مرقیشادن شیاف قیلنوب
انکله حک اولنور و انواع جربی پاکلر ادویه کفایت ایدر نوع اول اولور حینئذ
اقحی

خشونت

جفنده
تینی قرحه قرحه لی
بر نوعدر ۲
اولسه
نافع اولور

جرب
خشونت مجرده اولان نوعیدر فی جرب درجه ثانیه و ثالثه یه بالغ اولسه
انک اول علاجی دوام اوزره استفراغدر و فصد در هونه فصد پرینه
ایکی دفعه فصد اقتضا ایدر ایسه او فصد ایتدرلنور و فصد کلیدن
صکره ماق فصدا اولنور و دوام اوزره استحمام اولنور توزدن
و تونتیدن وصیحه دن اجتناب اولنور و قفا نشتر اولان کوکس
دو مجار بینه شدت اوزره شد ایتمکدن و کوکلکی بقیه سین تضییق ایتمکدن
احتراز اولنور و غضبدن و حرددن و کثرت کلامدن و استلقا
ایلرکیله باش یصدیغی الچق و اسفل اولمقدن و سجده یه تطویل
ایتمکدن خواحتراز اولنور و کزنک موادر فوقه تصعید ایدروب و
جذب ایدن نسنه لرده توقی و اجتناب اولنور و زمان ابتداده
شیاف احمر لین نافع اولور بعده شیاف اخضر لین و اکر علته برمقدار
قوت زیاده اولور ایسه شیاف احمر حاد و شیاف اخضر حاد استعمال
اولنور و طرخماطیقون و کحل ادسطراطیس و شیاف زعفران استعمال
اولنور و بعض کره کحل مرارات و خنزیر مرارده سی ایله و نوشادر و نحاس
محرق و قلقدیس ایله نوعی مرکبا و مفردا معالجه اولنور و باسلیقون شیاف
رمادی جید در و دواء ادسطراطیس جدا جید در و بو صفت اوزره
اولان دوا غایت نافعدر انک نسخه سی بودر برجزء کهربا ایله ایکی
جزء قشور النحاس اخذ اولنوب بال ایله معجون قیلنه نقله صکره
استعمال اولنور و یاخود نحاس محرقدن اون التی مثقال و فلفلدن
سکز مثقال و اقلیمیادن دورت مثقال مردن ایکی مثقال و زعفران
ایکی مثقال و زنجار بش مثقال و صمغ یکرمی مثقال اخذ اولنوب دق و جمع اولنور
و ماء مطر ایله
بیلدیکلری وجه اوزره

و لکن دهو الغضب لکن یستعمل
اذا کان معه فصد الغضب
علیه و لذلک نفال حدید
در بعضلرا عب الاسد

اون یدنجی فصل انتفاخ بیاننده در انتفاخ بر ورمدر که
بارد اولور و رخو اولور و غالبا حالی ماده سی ریح اولور و بعض کره فضله
بلغمیه رقیقه اولور و فضله مائیه و فضله سوداویه دخی اولور
العلامات انتفاخ ریحی بغتة عارض اولور و میلی ماق ناحیه سنه اولور
و تحلیلی عضلة دخی ذاتا بیر حالتده اولور و فصل صیفده مشایخه عارض
اولور و انده ثقل اولماز اما بلغمی انتفاخک علامتی اول انتفاخ ابرد و اثقل
اولور و بارمق ایله اول انتفاخه غمز اولنسه اثری بر ساعت مقداری باقی
قالور و مائی انتفاخده غمز اثری باقی قالماز غمز اولنان بارمق رفع اولندقده
اثر زائل اولور و انده وجع اولماز و سوداوی انتفاخ اکثر حالده جفنده و عینده
عام اولور و انده صلابت و تمدد اولور سیاه تمدد قاشنده و وجنه لره بالغ
اولور یاله و وجع معتبر اولماز و لونی کمد اولور و اکثر یا رمددن و جدریدن
صکره حادث اولور المعالجات واجب اولور که ابتدا اولنوب بدن استفراغ
و راس تنقیه اولنه و بلغمی میلی اولان انتفاخ معالجه سنده خطمی ایله
ضماد اولنه و بو ضماددن قوی اولور خروع یپراغی طورق اوتی ایله مخلوطا
دق اولنوب ضماد اولنمق و کذلک سنکی سرکه و ماء حار ایله اصلدیلوب کماد
اولنور و کذلک صبر و فیلزهرج و ماميثا شیاف و فوفل و زعفران
عنب الثعلب صویی ایله لطوخ قیلنوب استعمال اولنور اون سکزنجی
فصل طرف بیاننده در بو علت صاحبی کوزینه تیز آجر و یومر و کثرت
طرف کوزه قذی خفیف اصابتندن اولور و بنم دخی اولور و اصحاب تمدده
چوق اولور و بالفعل تمدد اولمیوب لکن تمدده مستعد اولنلرده اولور
و کثرت طرف تمددن و تشنجی انذار ایدر یکرمنجی فصل کریکلرک انتشاری

اون طقوزنجی

قد وقف مترجم هذا الکتاب
المسمی بتخبیر المطحی تحسبة لله
عنب الملک الکریم وطلبا لمرضات
ربه الرحیم بو فادی
مصطفی افندی
بن احمد بن حسین
عفی لهم

بیاننده در کرپکلرک داغلمسی وانتشاری ایکی سببدن بر ایله در اول ایکی سببک
بری ماده در رواخض محلی و منبت شعر در و ماده سببی ایله اولان انتشاریه
ماده نک و رطوبتک قلتی ایله اولور امراض حاده و صعبه اواخرنده اولان
کرپکلرک دوکلدیکی قلت ماده ایله اولور و یاخود اشفارک موادنده
و رطوبتنده فساد شیئی قارشمغله مواد فاسد اولوب اشعاری اسقاط
ایدر داء ثعلبه اولان انتشار اشعار بو قبیلدن اولور زیرا داء الثعلبه
جفنلرک باطننده رطوبت حاده و یاخود مالحه و بورقیه بر اولور و باطنده
اولمغله ظاهر جفنلره فساد اولمز ولکن کرپکلر منتثره اولور اما انتشار
شعرک سببی موضعک ایله اولدیغی اول موضعده آفت ظاهره اولمغله اولور مثلا
جفنده صلابت و غلظ اولمغله شعرک ماده سی تولد اولان ابخره دخانیه نک
منفذ و مجراسی مسدود اولمغله اشعار بلا غذاء باقیه قالور منتثره
اولور و یاخود جفنده ورم و یاخود تاکل تویلر سقوط ایدر و الکه حمرت
ولذع شدیده دلالت ایدر المعالجات اکر تویلرک سقوطنه سبب موضعک
آفتی اولور ایسه اول آفته کوره آفت ایسه انده بابنده ذکر اولنان
معالجه ایله علاج اولنور اکر انتشاره سبب ماده نک قلتی اولور
ایسه ماده کامنه یی انعاش ایدن و کذلک تولید مواد ایدن اغذیه
و ادویه ایله تغذیه و تداوی اولنور و ماده شعر اجفانه و اشفاده جاذب
اولان برزم اقراباذینده ذکر ایدجکمز ادویه لر و ادویه مفرده دخی
ذکر ایلدیکمز ادویه استعمال اولنور و رطوبت فاسده سببی ایله اولان
انتشار اشعار معالجه سنده تنقیه راسه و تنقیه عضوه اشتغال
اولنور صکره شعرک معالجه سی کوریلور و شعر منبت معالجاتنده اولور

مفرد کحللردن حجر ارمنی ولاژورددن کحل استعمالی و اکحال مرکبه دن نواة
تمر ایله لادندن اقراباذینده ذکر اولندیغی کحل اتخاذ ایدوب استعمال ایلیه
و تبرك نواتی یعنی خرما قورنغنك محرق چکردکی اوچ درهم و ناردین ایکی
درهم اخذ اولنوب کحل اتخاذ اولنور و بو علته منفعتی مجرب اولان اکحالدندر
سنبل اسود کحل کبی سحق اولنوب میل ایله استعمال اولنور و کذلك خرء
فار احراق اولنوب و یاخود قبل الاحراق بال ایله استعمال اولنور خصوصا
سلاقی اولان انتثار اشعاره زیاده نفعی اولور کرسنه منبت اولان اضلك
ترابی اقلیطی تسمیه اولنان زعفران رومی ایله وزنی متساوی اخذ
اولنور اکتحال اولنور و انتثار ایله حکه و جرب و حمرت و تاکل اولور ایسه
بر باش اناری جمیعا اجزاسی ایله خل ایچنده طبخ اولنور تا که ایری بخه
قدر و بعده موضع آفته وضع اولنور و بالجمله لاذوقاتك اول بابده
منفعتی اولور و کذلك ذکر اولنان اوصافی مستجمع انتثاره قلیمیا و قلقطار
زاج و زنکار متساوی اخذ اولنوب سحق اولندقدن صکره استعمال اولنور
منفعتی اولور و بو مجرب دوادر خرء ارنب محرق سکز درهم و بعر
تیس اوچ درهم اخذ اولنوب سحق اولندقدن صکره اکتحال اولنور
کذلك ذبابك راسی قطع اولنوب تخفیف اولندقدن صکره اکتحال اولنور
و یاخود بندق احراق و سحق اولندقدن صکره کحیندن و یاخود ابونك
شحمی ایله معجون قیلنوب اول موضع طلا اولنور و اطلا کرپیکلری
انبات ایدر و انبات ایلدیکی تویلری رنکی سیاه ایدر و کذلك کحل مشوی
و فلفلان بر جزء و محرق مغسول رصاص ایکی دورت جزء و زعفران
دورت جزء و ناردین اوچ جزء تمر چکردکنك محرقی ایکی جزء اخذ اولنوب کحل اتخاذ اولنور

ناردین مطلق ذکر اولنسه سنبل هندی مراد اولنور

یکرمی بشنجی فصل اجفانده اولان زائد تویلر و منقلب تویلر

بیاننده در شعر منقلب کرپیك بتدیکی موضعده بتر لکن بعضی اول
تویلر عوج اولمغله کوزك ایچنده داخل اولور و تویلر اوج کوزه باتر و
نخس ایدوب جفن حرکت ایلدکجه ایذا ایدر اینکچون عینه مواد کثیره سیلان
ایدوب سبل و حکه و حمرت و دمعه و بیاض حدوثنه سبب اولور و شعر
زائده منبت شعرده نبات غیر طبیعی ایله نابت اولان تویلر اولا ذکر اولنان شعر
کبی باطن عینه منقلب اولور و یاخود استقامت اوزره اولمیوب خارجی
جانب اسفله سالك و ابصاره حائل و مانع اولور و بو تقریرده ظاهر
اولورکه بینهماده عموم و خصوص مطلق وارد بو فصله بو اقتلك ماهیتنی
صاحب قانون بیاننه تصدی ایلمیوب معالجاتنه تصدی ایلدر و دیدیکه
بالجمله بو مثللو اشعارك معالجه سی بش نوع معالجه یی بر ایله اولور
الزاق ایله و کی ایله و نظر بالابره ایله و جفن قطع و تقصیر اولنمغله و
نباتنه مانع ذکر اولنان تویلر نتف اتمکله علاج اولنور اما الزاق ایله
معالجه نك طریقی بودرکه اول شعر امثالی اولنور یعنی ساز کرپیکلر قالدریلوب
استقامت اوزره قیلنور و عوج تسویه اولنور مصطکی و راتینج و دبق
واشق و بطون صدف اخراج اولنمش غرا و صمغ و انزروت و کثیرا
و بیاض بیض ایله محلول اولان کندر ایله طلا اولنمق ایله و الزاق جید
اولور اول شعر دهن صنین ایله الزاق اولنمق و بو تدبیرنك اجودی اولور
اول شعری غرا حینده ایله الصاق ایلمك بو غرانك انشاء الله تعالی
بعده اقراباذینده ذکر ایلرز اما اول شعر منقلبه ابره ایله یعنی اکنه ایله
معالجه نك طریقی بودرکه غیر طبیعی نابت اولان شعرك منبتی جانبنه باطن جفنده

و بعد ما هنا شرح موجز نفیسنك تقریرنده اخذ اولنمشدر

غرا السمك بالق توتقالی

منقلب

ایکنه صوقیلوب جانب اخرجه ایکنه او جه اخراج اولنور و ایکنه نك دلیکنه اول
منقلب اولان تورکجه یلوب خارجه اخراج اولنور و خارجده اولتور شدّ
اولنور اگر شعر منقلب اکنه دلیکنه ادخال ایلمك عسرتلی اولور ایسه خاتونلرك
باشلرن تونیده برتیل اخذ اولنوب ایکی اوجلری معاً ذکر اولنان ایکنه
دلکنه ادخال اولنوب ایکنه ایله معاً اول تیلك ایکی طرفی خارج جفننه
اخراج اولنور و اول جفنك داخلنده ذکر اولنان تیلك وسطی حلقه
کبی باقی قالور و شعر منقلب اول حلقه نك ایچنه ادخال اولنوب خارجه
وضع اولنوب جذب اولنوب شدّ اولنور و عمل اول ایله اولتوبی طشره اخراج
ایدمیوب ثانیا برقی اکنه یه تنضیه حاجت اولور ایسه واجب ثانیا اولور که
ایکنه صوقیلدیقده اولکی نقبه یه صوقیلمیه بلکه منقلب اولان شعر یانیله
باشقه برمحلدن تنفیذ اولنه بثقبه بیومبوب خارجه محافظه اساف اولنسون شعر منقلب
ایچون اما شعر منقلبك جفن قطع و تقصیر ایله معالجه سنك طریق
بودر که اول شعرك جفنده منبتی اولان محل قطع اولنور و بعض اطبا
امر ایلدیلر که جفنك طرفنده اولوب اجانه دیمکله معروف اولان محل
شق اولنور و بعده ادمال اولنور و ادمال جمیله اول محله لحم زائد نبوب
اول شعر منقلب مجدداً نابت اولان لحم زاید تسویه ایدر و استقامتی اوزره
حفظ ایدوب انقلابدن مانع اولور و اما شعر منقلبه کی ایله معالجه نك
طریقی بودر که برابره [illegible] معقفده الواس بعزی باشتر اگر اولان بر ایکنه
آتشده قیزدیریلور و جفن حدّا ولنور و انکله شعر منقلبك موضعنه
باصیلوب کی اولنور اول محلده بر دخی شعر نابت اولماز و بعض کره مره
او مرتین تکراره حاجت اولور طرق کیله ذکر اولان کی طریق احسندر

وجمیعا

الاجانه همزه نك کسری و جیمك تشدیدیله ... کوسه دیدیکلری ... کاسه که لکنه تسمیه ... لکن بو مقامده مراد ... تولید ایله ... جمع اولنیجق محلدر که جفن اعلانك طرفنده اولور منه

اما نتف

ملح

اما نتف شعر ایله اولان معالجه بودر که اول امثللو تولر یولینور صکره موضعی
اوزره نبات شعره مانع اولان ادویه وضع اولنور على الخصوص جفنی
اوزره برم ادویه مفرده بابنده ذکر ایلدیکمز دوالر و کذلك شعر زائد بابنده
قریبا ذکر ایدجکمز دوالر وضع اولنور اشبو ذکر اولنان تراول شعر منقلب
لر تونسیر ایدر اما کوز ستر و ابصاره مضر اولان شعرك دوالر کوده که
ذکر اولنان شعر زائد اجفان عینده جمع اولان رطوبت عفنه حادث اولمغله آخر
اولور او لا بدن و رأس و عین سنا ایله تنقیه و استفراغات ایله استفراغ
اولنه صکره جفن منقّی اولان کحال حادة استعمال اولنه باسلیقون و روشنایی
واحمر حاد و اخضر حاد شیافلری و شیاف هلیلج لرنه لر استعمال اولنه خصوصا
اول عینده دمعه دن و یاخود اخلاط عارضه لرنده بر موجود ایسه هلیلج اولا
شیافی استعمالی زیاده نافع اولور و بو معالجه ایله شعر زائد ترك مضرتی
دفع اولنمز ایسه نتف ایله معالجه اولنور و اول تویلر یولینوب موضعی
کوریه قانی ایله و کرپه مراده سی ایله و کمالاون مراده سی و نمو ماعز مرارلری
ایله طلا اولنور و بعض کره ذکر اولنان دم و مراره جندبیدستر خلط اولنوب
طوس سبك کبراندن شیاف اتخاذ اولنور و وقت احتیاجده اول شیاف
انسانك اغز صوی ایله حل اولنه یقید نصکره نصف ساعت صبر اولنوب
استعمال وینه معالجات جیده دن اولور قنفذ مراده سی و کمالاون مراسی اولنور
و قنفذ و زحافسیر بونلرك وزنی متساویه اخذ اولنوب کوکرجن قانی ایله
جمع اولنوب اقراص قیلنور و بو بابده وصف اولنان دوالردن بری قراد دخی
یعنی کنه دیدیکلری قورد قانی خصوصا کلبك قرادنك قانی و ضفدع
یعنی قوربغه قانی لکن بونلرك تجربه تحقیق ایلممشدر و زعم ایلدیکلر اوزره اول قاندر قطران ایله خلط اولنور

یعنی اخلاط سبیله عارضه اولان امراض

طبیعا ایله اولان نسخه ... کمالاون ... واقعی اولور ... حاما لاون ... لسان ... معروف حیوانلردر

ضفدع قوربغه نیز آق بابا ماعز کیرپی قنفذ کیرپی قراد کنه در

[illegible]

وبونه بو بابده منفعتی وصفی اولنان دواوالردن بریسی مراره سی دماغ ایله وباخود نوشادر ایله وباخود برپاره عصاره سی ایله خصوصا بر مقلی بعنی تابه کبی بر شیء ایچنده قونیلوب آتش اوزرنده بر بریله ممتزج اولوب و قورونیجه قدر امساك اولنه اکر ذکر اولنان رماد صدف دماد اولور ایسه افضل اولور و یا صلنمش تیمورك سحاله سی انسانك اغز صویی ایله اولایانی یادو ناصور ولکن وجع اولور و مجرب اولان دواوالردندر ارضه بعنی اغاج قورتی نوشادر ایله استعمال اولنمق خصوصا حماد طرنغ جراقه سی وخل ثقیف ایله مخلوط اوله وکذلك زبد البحر ماء اسفیوش ایله مجر بدر رقحن بونلر استعمال اولنسه موضع شعر تحذیر و تیرید ایدوب اول موضعده بر دخی

اسفیوش لعنة فارسیده قارنی یارغه درکه عربجه اکه بزر قطونا دیرلر منه

شعر نابت اولماز بکره ونك فصل التصاق اشفار بیاننده در جفنك باطن حدقه یه ملتصق اولدیغی کبی شفره لری بعنی کرپك بتن یکی محلارك فوقانیسی تحتانی شفره یه ملتصق اولور و بو التصاق اکثر حالده رمدن صکره اولور آنك معالجه سی واجب اولورکه انزروت سکر طبرزد هر برندن بر جزء زبد البحر دبع جزء اخذ اولنوب سحق اولنه نقد صکره اشفاره والتصاقه اولان محله ذرور قیلنور فن ثالث تمام اولدی

مقاله رابعه قوت باصره نك احوالی و افعالی بیاننده در اول مقاله رابعه [illegible] فصولی مشتملدر اولکی فصل ضعف بصر بیاننده در بصرك ضعف واقع سبب بعضکره عموما بدنك مزاجی تغیر ایدوب یبوستی و یاخود رطوبتی بلا مادة و یاخود مع مادة غلبه سی اولور و یاخود بالجمله بدنده بخارات مرتفعه اولوب جفنه صعودی سببیله اولور و یاخود مادة و بلا مادة بر دسببه اولور و یاخود مادیه

وياخود مع مادة

ضعف بصره

وعلى ما دیه حاره

وغیر مادیه حرارت غلبه سیله اولور و یاخود ضعف بصرك سببی بو دکر دماغك کندیده معروف اولان امراض دماغیه نك بری اولور و آکه ضعف بصر تابع اولور آول مرض دماغ کرك دماغك جوهرینه اولسون و یاخود بطن مقدمك [illegible] اولسون ضربه ضاغطه سببیله حادث اولان عدم ابصارده اولدیغی کبی و یاخود اول مرض دماغ بطن مقدمك جزء مقدمنده اولسون و ضعف بصرك اکثری رطوبت غالبه دن و یاخود یبوست غالبه دن اولور و یبوستدن اولان عقیب امراضده وحرکات مفرطه بدنیه و نفسانیه و استفراغات مفرطه ده اولور زیرا بو سببلردن مواده جفاف عارض اولوب قوت باصره ساقطه اولور و یاخود ضعف بصر روح باصره یه مخصوص بر امر سببیله اولور مثلا عصبه مجوفه و رطوبات عین و طبقات عین و بونلرك احوالیله ضعف بصره مؤدی اولور نسنه اولمغله اولور روح باصره یه بعضکره رقت و لطافت و بعض کره غلظت و کثافت عارضه اولور و بعضا قلتی نوع عارض اولور اما روحه کثرت عارض اولدیغی احسن اشیا اولور و روحه رقت عارضه اولدیغی اکثر حالده یبوست سببیله اولور و بعض کره کثیش مثللو اشراقی اولان نسنه لره نظردن روح متفرق اولوب شدت تفرق سببیله روحه رقت عارض اولور و بعض کره دخی دقت روحك سببی بو اولورکه روح محتقن و محتبس اولمغله اجزالر جمع اولور و صیقیشور و اول تجمع سببیله روح تحلل ایدر روحك احتباسی اولا تکاثفه و ثانیا جهت ترققه مؤدی اولور و بو نوع ترقق ظلمتده چوق طورمق اقامت ایدنلره عارض اولوب بصرلرینك ضعفنه مؤدی اولور

بسبب تحللی ترقق لازم اولوب

اما دوحك غلظتی رطوبت ایله اولور و بعض کره دخی دوح تجمع ایلمکدن
اولور اکر دوحك اجتماع و دوحك اشتعال و تحللنه مؤدی اولمازایسه
زیرا اشتعاله مؤدی اولان اجتماع روحك رقتنه سبب اولور دخی
واشتعاله مؤدی اولمیه اجتماع غلظته سبب اولور و بعض کره دوحك
غلظت و لطافتی نك سببلری اصل خلقتده اولور کذلك قلتی دخی بعض اشخاصك اصلده
خلقتده اولور و بعض کره شدت یبسدن و استفراغاتك کثرتندن و مقدم
دماغك جرمی ضعفندن و امراضك صعوبتندن اولور و دوح تحلل
ایلسه موت قریب اولور و دوحك قلتی طبقات عینك حجمی ضعف
حسی ایله دخی اولور انلرك ضعفندن ارواح دخی ضعیف اولور ولکن
خارجده اولان طبقاتك ضعفندن بو حالت عارض اولور غائره
اولان طبقات ضعف بصره مؤدی اولمازو اول سبب بعض کره
طبقه نك جوهرنده و بعض کره دخی طبقه ده اولان منافذ روح
حسیله اولور و طبقه نك جوهرنده اولان سبب مزاج ردی ایله اولور
و لون مزاج طبقه نك بخارك انده احتباسندن و یاخود فضله رطوبتك
اکا تخالطندن اولور و یاخود طبقاتك جفاف و یبس و تقشف و تخشف
عارض اولمغله اولور خصوصا عنبیه و قرنیه طبقه لرینه بو افعال عارض
اولسه ضعف بصر زیاده اولور و یاخود طبقاتك سطحنده قروح سابقه دن
باقیه قالان اثار حصول بولمغله کرك ایسه اثار ظاهره و کرك ایسه اثار باطنه
اولسون و یاخود رمد کبی مرضك مقاساتی ایله طبقاتك اشفافی نك
زوالی و یاخود لون غریبك مداخلتی ایله اولور یرقانده قرنیه یه عارض
اولان صفرت کبی و طرفه مرضنده عارض اولان حمرت کبی و یاخود طبقه نك

القشف فجنیله یوزلونی کتسمك و یاخود فقردن تغییر اولمق ... التخشف جامه کهنه پوشیدن کذا اشیر

لون

لون طبیعیسی منسلخ اولمغله اولور طبقه قرنیه یه انسلاخ لونی مثلا
عارض اولوب شفیفی زیاده اولور و ضوء خارج قرنیه نك اشفافی
حسیله روح باصره یی زیاده تفریق ایدوب ضعف بصره مؤدی
اولور و بعض کره دخی قرنیه یه عارض اولان اشفاف ~~خارجده اولان~~
ایچون هواء و ضوء نك تمکنی و فعلی زیاده اولوب رطوبات عینی تجفیف
ایتمکله ضعف بصره مؤدی اولور و یاخود طبقاتده اولان سبب
طبقاتده تاکل حسیله عارض اولان طبقاتك رقتی اولور زیرا طبقات
مقدار طبیعیدن رقیق اولدقده اول طبقه یه ضوئك نفوذی تدریج
ایله اولماز بلکه دفعه نفوذ ایدوب رطوبت جلیدیه یه سطوت
و عنف ایله اشباع و تحمیل ایدر و لا محاله اشباح جلیدیه ده مرتسم
و متبین اولماز و یاخود طبقات اوزره غشاء غریب نباتی ضعف بصره
سبب اولور ظفره ده اولدیغی کبی و یاخود طبقاتده اولان انتفاخ عروق
و غلظ سبب اولور سبلده اولدیغی کبی اما عینك ثقبه سی و طبقاتك
منافذی بو وجهله ضعف بصره سبب ٢ اولورکه انلرك بابلرینده بزم ذکر
ایدجکمز اسباب ایله انلرك تجویفلری مقدار طبیعیدن ضیق اولور
و یاخود اول تجاویف مقدار طبیعیدن وسعتلی و کیکشلی اولور
و یاخود سده کامله ایله و یاخود سده ناقصه ایله مسدود اولور
نزول ماء ناقصده اولدیغی کبی بز بونلری باشقه باشقه بر بابده ذکر
ایلرز اما رطوبات عینی حسیله ضعف بصرك اسبابی بودرکه
جلیدیه نك اعتدال اوزره اولان قوام طبیعیسندن متغیر اولوب تکثفی قوال
غلیظ و یاخود رقتی زیاده اولور و خارجدن وارد اولان ضوئك تحمل ایلمز بلکه انلردن ...
قوال

ضعف بصره

وجه الی اوزره

عینیه

والوانه باهره زاهره

امّا رطوبت بیضیه اگر وجد کثیره و یاخود قلیله اولور ایسه اشتفافنده
قلتنه سبب اولور و بیضیه‌نک قلت اشتفافی رطوبت سائره‌نک
و لخره‌نک بیضیه ایله مخالطه‌سی سببیله متغیّر اولمغله اولور زیرا خارجه
اولان بخره و ادخنه اول رطوبته ابدا ایله داخل اولان بخار و دخانک
ایراسی بطریق الاولی اولور و جمیعا نافخ و مبخّره اولان حبوب بصره
ثقل ایدر امّا رطوبت زجاجیه بصره اوّلا و بالذات مضرّه اولماز بلکه
بالعرض و بالواسطه بصره مضرّ اولور زیرا زجاجیه‌نک آفتی ایله جلیدیه
بالذات متضرّر اولور جلیدیه‌نک واسطه‌سی ایله بصر دخی متضرّر اولور زیرا ذکر
سابق اولدیغی اوزره زجاجیه جلیدیه‌نک غذاسی اولور و قچن زجاجیه مؤفه
اولسه جلیدیه‌نک غذاسی مؤف اولمغله کندی دخی مؤف اولور و امّا ضعف
بصره عصب سبب اولدیغی عصب سدّه و یا خود ورم و یا خود
انهتاک عارض اولمغله اولور العلامات جمیعا بدنه مشارکت ایله عارض اولان
ضعف بصرک علامتی جمیعا بدنک تغییر مزاجی ایچون سابقا بوندن اقدم
بلنرم بیلدیردیکمز علامتلردر و مشارکت دماغ ایله اولان ضعف
بصرک علامتی آفت دماغ علامتلرینک وجودی ایله معلوم اولور و جمیعا
حواسک مؤفه اولدیغی ضعف بصرک دماغ مشارکتی ایله اولدیغنه
دلیل قوی و شاهد عدل اولور و باشک اوزره ضربه حسیله دماغدن
جزء مقدم جدّا منضغط اولسه آنک آفتنده اکثر حالده بصره اختصاص
و ارتباطی اولور و کذلک شمّه دخی اول آفتنک اختصاص کثیری اولور لکن سمع
اختصاصی اولمز بعض کرّه اول صورتده سمع علی حاله باقی قالوب الّا
اوزره اولور امّا علینک مفتوحه باقی قالوب گوز یوممق حکمی اولماز و گوز

قباغ

وبعض کره‌ده

حسیله بیضیه

انهتاک یا جبهه‌ینق و داغلیغم

اولور

قباغی آچوق اولور و لکن رؤیت زائله اولور و ضعف بصره سبب روحک
رقتی و قلتی اولدیغنک علامت مخصوصه‌سی بودر که عینه قریب اولان
نسنه‌یی تمام رؤیت ایله علی وجه الاستقصا رؤیت ایدر و بعیده اولان
مرئیاتی رؤیت تمام اوزره اولمز و استقصا ایتمک اگر مبتلا اولمز
ور و روحک رقیق و کثیر اولدیغنک علامت مخاصه‌سی بودر که قریب و بعیده
اولان مرئیاتی کما ینبغی تماما رؤیت ایدر و استقصاء رؤیت ایدر
اولور و لکن رقتی افراط اولور ایسه آنک جرم منیری اوزره نظر ثابت
اولمز بلکه اول منیرک ساطع و مرتفع اولان ضوئی تحریک و تفریق
ایدوب ثبوت نظری ازاله ایدر اگر روح غلیظ و کثیر اولور ایسه
اول روح بعیده اولان مرئیاته تأمّل ایله استقصادن عاجز اولماز
یعنی دوام اوزره و تأمّل ایلیه‌رک نظر ایلیسه کمال اوزره رؤیت
ایدر امّا قریب اولان نسنه‌یی استقصایه قادر اولماز و شعاع
قائل اولان حکما قتنده یعنی کلیاتده ذکر مرور ایلدیکی اوزره رؤیت
گوزدن شعاع خروج ایدوب مرئیاته اولاشمقله قاعده‌سی و صول
ایله حاصل اولور و هو ذاهب اولان حکما قتنده ذکر اولنان علامتلرک
وجه مذکور اوزره دلالتلرینه باعث بودر که روح غلیظ بعید اولان
مرئیاته متوجه اولان روح حرکت زائله حسیله تلطف ایدوب قوام
معتدل اولور و مرئیاته معتدله واصل اولوب رؤیت کمال اوزره حاصل
اولور امّا رقیق اولان روح مسافه بعیده‌ده متحلّل اولوب اوزره
متفرق اولور و مرئیاته واصل اولان قلیل و متفرق اولمغله رؤیتده نقصان اولور
امّا حکمادن عیننده اشعه خروجی انکار ایدوب مشفق مرئیلرک شبحنی
رائی ایله مرئیات آراسنده اولان هوا

صاحب

بصره روحی

عینه تأدیه ایتمکله رؤیت حاصل اولور حتی ذاهب اولان طائفه قتنده
وجوه مذکوره اوزره رؤیتك تام وکامل وناقص وقاصر اولدیغنک
سببی اصحاب شعاعك ذکر ایلدیکلری سببك غیری سبب ایله اولور
واول سبب اخر بودرکه مرئیات بعیده یی تبصر ورؤیت قصد
ایدن عینك جلیدیه سی حرکتی زیاده اولور وبو حرکت زائده ایله جلیدیه ده
محتبس اولان روح ترقق ایدر وروح رقیق تحلل ایدر
[redacted] اولدیه وروح هم رقیق وهم قلیل اولور ایسه انك
تحللی زیاده اولور وذکر اولندیغی اوزره احکام رؤیت بو اسبابه
تفرع ایدر وبو ایکی فریقك قوللرندن هنقیسی صواب ایدیکن تحقیق
حکمایه مفوض اطبانك لازمه حالی دکلدر اما ضعف بصرك سببی
انجق طبقاتده اولان اسباب ایله اولدیغنك تعرف صعوبتلی اولور
بناء اول اسبابلری تعرف ایچون طبقاتك لوننه وانتفاخ وتمددی
وتخشف وذبولی وصغیری اولان عینك صغرینه وعینك سطحنده
ترقرق ایتمسنه ایدوب قوس قزح کبی یعنی الکم صغمل کبی الوانی اولان
رطوبتینه نظر اولنوب تأمل اولنور وانلرده طبقات ورطوبات
عیندن اولان ضعف بصرك اسبابنه تنبه اولنور وکذلك اول
تنبه ایچون عینده اولان یبوست وکدورته نظر اولنورکه خارجدن
الکه نظر ایله انلر کورینور ولکن بعض کره حائل حاجز اولوب اول یبوست
کورونمز عینده مرئی اولان انسانك علی دیدیکلری ناظرك شبحی
ناظره مرئی اولماز وبو علامتك کیسی طبقه قرنیه نك وکیسی رطوبت
بیضیه نك حالنه دلالت ایدر وبو ترقرق ایدن وبیوست وکدورت عینك اصحا
اولان

دائما

دائما ایکی کوزی مقابلنده ضباب کبی نسنه کورور واکرسن علیلك عینده
اولان کدورتی انجق ثقبه حذاسنده رؤیتی ایدوب قرنیه نك اجزای
سائره سلیم اولور ایسه دلالت ایدرکه کدورت بیضیه ده اولور
وبیضیه ده صفوت یوق قدر اکر کدورت اجزاء قرنیه یی احاطه ایدوب
عام اولور ایسه اول کدورت قرنیه نك کندیده اولدیغنده شك
اولنمز لکن شك بو وجهله اولورکه اکر کدورت باکلیه قرنیه ده متمیز بوحسه
قرنیه ایله بیضیه جمیعا کدورت اوزره میدر وبعض کره رطوبت بیضیه یه
یبوست عارض اولوب بعض اجزالری اول یبوست حسبیله جمع
اولوب استفافی زائل اولور واکه بناء حذاسنده کوه واحد ویا جود
متعدد کوه لر ویجره لر کورر وکذلك بو مثللو اشیاء معدومه یی
رؤیت ایدر قرنیه سنده قروحدن باقی اولان آثاره حفیه اولانلر
لرزیرا اول مثللو خیالات اول آثار صاحبنه ظاهر اولور وبعض
کره اول وجهله رؤیت اولنان خیالات نزول ماء حسبیله اولان
خیالات ظن اولنوب خطا اولنور مع هذا نزول ماءدن عارض دکلدر
وعینه ماء [redacted] نزول ایلمشدر بس تأمل وتحری ایلمك کرکدر اما تفقیه عنکی
ضیق وسعه سی وعینه ماءنك نزولنه اولان کلالی وعصبه نك بیانی
... بابلرنده تأخیر ایلرز ومعلوم بیوریلسه کم هر فساد که یبوستدن
عارض اوله اول فساد آجلقده زیاده اولور وکذلك ریاضت محلله و
استفراغات قتنده ووقت هاجره ده یعنی قیلچه قوشلقده دخی شتد
اولور وهر فساد که رطوبت سببیله عارض اوله بونك ضدی اوزره
اولور المعالجات اکر ضعف بصرك سببی یبوست اولور ایسه ماء جبن ایله

ومرطبات سائره وهنوز حلب اولنمش لبن شرب ایله و باشنه مرطب دهنلر
سورمك ایله انتفاع اولنور خصوصا اول ضعف بصر ناقهلرده اولور ایسه
ادهان مذکوره یی وجه مبارك اوزره استعمال زیاده نافع اولور و بصوده
اولان ضعف بیوسیله نوم و راحت و سعوطات مرطبه و خصوصا
دهن نیلوفر ایله استعاط نافع اولور خصوصا اطیقیده اولان.
یبوست ایله حادث ضعف بصرك معالجهسی صعوبتلی اولور و اگر ضعف بصر
رطوبتدن حادث اولور ایسه اولا استفراغات و بعده محللات استعمالی
ایله اولنور اما قیء رفق و سهولت ایله اولور ایسه منفعتی اولور خصوصا
مشایخه منفعتی زیاده اولور اما قیء عنیف جرا مضر اولور اما غرغره
و مخوطات و سعوطات منفعتلو اولور و ضعف بصره نافع اولان
استفراغاتدن اولور نفتیح صبر ایله دهن خروع شربی و اطریفل
کبر باشینه بخار دفع ایدن دوالر استعمالی علی الخصوص نوم قتنده استعمال
زیاده نافع اولور و ریاضت اطراف ایله علی الخصوص اسفلده اولان
اطرافی بعض اپاقلرینه ارخا ایله انتفاع اولنور و واجب اولور ایاقلری
دوکدلدر اولنه واگر سبب ضعف غلظ اولور ایسه لوح عینده
مذکور اولان عین مجلی ادویهلر استعمال اولنور و واجب اولور که
بخن ادویهء حاده استعمال اولنمیه انکله معا ادویهء قابضه استعمال
اولنه و ینه بو علته نافع اولان اشیادن اولور اول توتیا که مغسول
اوله ماء رازیانج و ماء بادروج ایله و فراسیون عصارهسی ایله
اول توتیا مربی اوله و حضض اکلی علی الدوام اکتحال اولنمق عینه
جدا نافع اولور و قوت عینی طول زمان محافظه ایدر و هلیلج حکاکهسی

ماورد ایله

آناك معالجهسی

مخوطات تسمیهی ایچون استعمال اولنان ادویهدر

تحریك و اوتیا ض

وماء مرزنجوش ایله ویا جود

۲۳۱

ریح مقارن اولماق

ایله ماء ورد ایله اکتحال اولنسه حرارت و حکه و رطوبت رقیقهدن حادث
ضعف بصره زیاده نافع اولور و بو مثللو اولان ضعف بصره نافع اولان
اکحالدن اولور فیج و زرزور و شبوط و رخمه و نور و دب و ارنب و تیهو و کرکی
و خطاف و عصافیر و ثعلب و ذئب و سنور و کلب سلوقی و کبش جبلی و بو مثللولرك
مرارهلری ایله مفرده اکتحال ایلك و حبارای بعض طوی دیدیکلری قوشك مرارهسینك
ایچی بو بابده نفع عظیم واردر و بعض کره ذکر اولنان مرارهلر ادهان
نافعه ایله ترکیب اولنوب مرکبا استعمال اولنور و اکثر نافع اولان ادهاندندر
خروع و نرجس و حب الغار و نجل و حلبه و سوسن و مرزنجوش و بابونج و اقحوان
دهنلریدر و کذلك بادروج صوی ایله اکتحال غایت نافعدر و ینه ادویهء جیدهدن
اولور ایکی جوزه احراق اولنوب و هلیلج اصفر ...
احراق اولنوب سحق اولنور و اوزرینه بر مثقال فلفل غیر محرق القا اولنوب
اکتحال اولنور و ینه ادویهء نافعهدندر مامیثا عصارهسی اخذ اولنوب
نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور صکره دفع اولنوب اول باقی قالانك نصف وزنی
مقداری عسل ایله خلط اولنوب تشمیس اولندیقدن صکره استعمال اولنور
و کذلك ماء رمانین اخذ اولنوب ایکی مقداری قیطله بعض ایام
صیفك شدت حرارتنده ترك اولندیقدن صکره تصفیه اولنور و
صبر و دار فلفل و نوشادر خلط و القا اولنور و بعض کره توتیا دخی ترك
اولنور و علی التقدیرین اول مخلوط بالجمله ناعما سحق اولنور و مسیقله
و حفظ اولنوب استعمال اولنور و هو مخفی ندر قدر اسکی سه اولدر نافع
اولور و ضعف بصره نافع اولان ادویهدندر روج ماهی ان الحال سحق
سحق اولنوب استعمال اولنمق صوغان صوی بال ایله خلط اولنوب استعمال اولنسه نافع اولور

زرق کسنکه ستر طائر صید ماهی

معتدله

وهرطلنه اوج درهم

وشیاف مرارات اقوی‌در و مراراتدن اقواسی بازونی و مرارهٔ ایل‌در
ویاخود باقردن برصلایه یعنی ادویه سحق ایدجک بر دستکاه و کذلک
باقردن بر دستهٔ جه‌دن اتخاذ اولنوب اول صلایه اوزره بر قاج قطره
سرکه و بر قطره سود و بر قطره بال تقطیر اولنه بقردن صکره اول صلایه
اوزره ذکر اولنان فهر ایله انلر سحق اولنور سیاه اولنجه قدر و صکره اول
مسحوق سود ایله اکتحال اولنور و معلوم بیورلیه کم ذاتما طبخ و شی اولنمش
شلجم اکلی کوزه جدتلو ایدر حتی قدیم اولان ضعف بصری ازاله ایدر و لحم افاعی
تریاقله طبخ اولنه بعد و بزیم جذام بابنده طبخی وصف ایلدیکمز کبی طبخ ایدروب
تناول‌ده قادر اولان کمسنه اول وجه اوزره طبخ ایدوب تناول ایلسه
حفظ بالغ ایله صحت عیننه محافظه ایدر و مشایخ و کثرت جماعدن ضعف
بصر اولنلره و اول امثللو کرلرا ادویه جیده‌دن اولور توتیاء غیر مغسول
شراب حاجت مقدار و دهن بلسان توتیادن حسبما یتفق زیاده جه
بو مذکورلر اخذ اولنوب توتیا سحق اولنور و مسحوق قلندقده اوزرینه دهن بلسان
القا اولنور بعده شراب دخی القا اولنوب لا یق اوزره اول مجموع سحق اولنوب
رفع اولنور و بر دوا دخی وارد رکه انک نفعی عظیم اولور حتی اول دوانی استعمال
ایدن کمسنه ایچون قرص شمسه دائما نظر ایتمک ممکن اولور و اول نظر
انکه قطعا ضرر ویرمز و انک **نسخه‌سی بودر** حجر اسفیس و حجر
مغناطیس و حجر احاطیس یعنی شب ابیض و شاذنج و بابونج و
فونج و کندس عصاره‌سی بو مذکورلرک هر برندن بر جزء و نسر مرارهٔ
و افعو مرارهٔ سی بو ایکیسنک هر جزء اخذ اولنوب کحل اتخاذ اولنور و باشلیه
مشطا استعمالی دخی نافع اولور خصوصا مشایخه استعمالی زیاده نافع اولور

فهر دن مراد ذکر اولنان باقر دسته جه‌در

صعصعه نیکن

برندن هر بر

مشطا باش دراغی

و واحد

بیاض مستعمل

و واجب اولورکه کل یوم مشطا بر قاج دفعه استعمال ایلیه بخارات عیننه
تحریک ایدوب فوق جانبنه جذب ایدر و ماء صافی ایله مطالوب
ممکن مقدار ایچنده کوزینی اچمق عینک صحتنی حفظ ایدن نسنه‌لردندر
انکله کوز قوتلنور خصوصا شاب لرک عیننی تقویه ایدر و صحتنی حفظ زیاده
اولور بخارات ~~عیننک~~ و ~~غضب~~ و معده بخاراتنی و رطوباتنی و مضرتلرینی
شکو ایدن کمسنه‌یه واجب اولورکه قبل الطعام افسنتین طبیخ و
سکنجبین عنصل و سائر ملیناتی استعمال ایدوب معده‌ده اولان
فضولی قطع ایلیه بونلر بو وجهله استعمالی عیننه نافعدر خصوصا ذکر
اولنان نسخه‌لره زیاده نافع اولور **ایکنجی فصل** بصره ضار اولان
امورک بیاننده‌در بصره ضار اولان امور دخی صنف اوزره اولور
افعال و حرکات و اغذیه و اغذیه‌نک احوال التصرف‌در اما افعال و حرکات
انلردن مجفف اولان نسنه‌لرک کلیسی بصره اضرار ایدر جماع کثیر و بریق
و اشراقی اولان نسنه‌لره کثرت نظر و افراط اوزره دقیق اولان خطی قرائت
ایلک کبی اما خط افراطا اوزره دقیق اولمسه انکه نظر عیننه ریاضت اولوب
نافع اولور و هر اعمال دقیقه دخی خط کبیدر افراطی مضر و اعتدالی نافعدر
و امتلا اوزره نوم و اخشام طعام ییوب او یومق دخی افعال مضره‌دندر
بلکه بصرده ضعف اولان کمسنه‌لره واجب اولورکه طعام منهضم اولنجه قدر
نومه صبر ایلیه و او یومیه و هر امتلا و کذلک طبیعتی قورودن و تجفیف ایدن
نسنه دخی مضردر و مالح و حریف مثللو معکر دم اولان و مسکرات جمیعا
عیننه مضر اولور اما قی من وجه نافع و من وجه آخر مضر اولور زیرا
قی معده‌یی تنقیه ایلدیکندن بصره نافعدر و موادی دماغه تحریک و عیننه دفع

حسبیله بصره مضر اولور

اکر قوی ایلک لازم
اقتضا ایدوب

واکر اول کسنه نک قیئ مهتم اولور ایسه طعامدن صکره رفق ایله وزره قیئ ایلسون وضعف بصر اولنلر استحمام وافراط اوزره اویومق وبکاء شدید وکثرت فصد وخصوصا حجامت متوالیه ضار اولور وکذلك اغذیه دن نفخ مالح وحریفه ومبخره وفم معده یه ایذا ایدن غذالرك کلیسی وغلیظ کدر شراب جمیعا مضر اولور وکراث وبصل واکلا بادروج وتضیج اولان زیتون وشبت وکرنب وعدس دخی مضر اولور

اوچنجی فصل

عشا بیاننده در بصر لیلا معطل اولوب نهارا رؤیت اولان عینك آفتنه عشا دیرلر بو مرضده آخر نهارده بصر ضعفه بدء ایدوب تدریج ایله ضعیف اوله رق لیلا معطل اولور بونك سببی رطوبات عینك مقدار طبیعیدن زیاده ترطیبی وغلظتی ویاخود روح باصره نك ترطبی وغلظتی اولور وعشانك اکثری حالده عروض کحلا اولان عینه اولور وزرقایه کثیرا عارض اولوز وعشا اول عینه دخی عارض اولور که انك حدقه سی صغیر اوله ویاخود عینده الوان وتعاریج کثیر اوله زیرا بو وصفلر اول عینك خلقت اصلیه ده قلت روحنه دلالت ایدر وبعض کره بو آفتك سببی عینك نفسنده اولور وبعض کره دخی معده ودماغ مشارکتی ایله اولور ومشارکت حیثیله اولدیغی بو ینده اقدم ذکر اولنان علامت ایله سنك معلومك اولور

المعالجات

بو آفته اولان کسنه نك مواد دنده کثرت اولور ایسه قیفال ومافلدن فصد اولنور وحمر وفا ولانمستفرغات سائره دخی استعمال اولنور وبعض کره سقمونیا وجند بیدستر طبخ ایله استفراغ اولنور اول استفراغدن منفعت اولور وقبل الطعام زوفانك

شرابی

شرابی سقی اولنور ویاخود زوفا وسذاب بابسلدن سفوف اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وطعام تماما هضم اولدیقدن صکره شراب عتیقدن مقدار قلیل استعمال اولنور وبو بابده مجرب اولان ادویه دندر جکر کبدی جمره اوزره کباب اولندیقده بخار قایله اول کبابه غرزا اولنور واول کباب اولان کبدن سیلان ایدن رطوبت اخذ اولنوب اوزرینه ملح هندی ودار فلفل اکلنوب اکتحال اولنور وبعض کره دخی آتش اوزرنده کبد کباب قیلنور ایکن ذکر اولنان [illegible] ادویه کباب اوزرینه الکنوب بخار ینه علیل اولان عینی کب وامالة اولنور واول کبدن شیء اولدیقدن صکره علیل اطعام اولنور وبو نلرك جمله سی نافعدر وبعض کره اول کبد پارچه عریضا قطع اولنوب انده شیاف قیلنور ودار فلفلدن دخی شیاف قیلنوب دار فلفل شیافی کبدك ایکی شیافی اراسنده وضع اولنور اول وجهله که دار فلفل شیافی فندك التی واوسته کبد شیافی قطعه سی اولور بعده تنورده شی اولنور ولکن شیء وطبخنده مبالغه اولنمز بعده تنوردن اخراج اولنوب اندن مائیتی اخذ اولنوب اکتحال اولنور وبو عمل ومنفعتده ارینك کبدی کبد ماعزدن کبیدر وبینه بو مثللو دار فلفل شیافی وبینه اول شیاف دخی نافعدر که انك نسخه سی بودر دار فلفل وفلفل وقنبیل اشبو اوج عدد دوا وزنده برابر اخذ اولنوب اکتحال اولنور ومرارات دخی عشایه نافعدر علی الخصوص جبلیه بتوسک وجبلیه کبا بشك منفعتی زیاده اولور وکذلك دهن بلسان الجنده افیون نذه مقدار قلیل قاتیلوب اکتحال دخی نافع اولور وفلافل ثلثه یعنی فلفل اسود فلفل ابیض دار فلفل اخذ وغبار کبی اولنجیه قدر سحق اولندیقدن صکره اکتحال اولنمق جدا نافعدر

ماعز

مرار اوتی

مکررا

قنبیل [illegible]

وتنبه مصردر انك كبيدر و عسل ايله اكتحال دخی نافعدر و دازیانج صوبی
ایله اکتحال ایدوب صوبی کوزنده محافظه ایچون کوزنی مدة طویله یومق
جلا نافعدر و انده فتور اولور اول عسل ایله اکتحال که انده شب و نوشادر دخی
بر قوت اوله و مزاج حار اولان حیوانك قانی ایله اکتحال دخی نافع اولور
وقثاء حمار عصاره سی ایله ... نك کیفیتی بقلة الحمقاء ایله کسر اولنوب اکتحال اولنسه
نافع اولور و شیاف قلی و شیاف ... نجار دخی نافعدر و ورل ... و
اسقنقور دلی دخی نافعدر و کذلك کچی بوریسنك مراره سی بر جزء
و فلفل ایکی جزء اشنه اوج جزء اخذ اولنوب عسل ایله عجین قیلنوب
استعمال اولنور و ممانع بوغیه ایکی عاق طمرلرندن بلد بجاك اوزره
فصد اولنمق نافع اولور

دورد نجی فصل

جهر بیاننده در جهر بر آفتدر که اول آفتلو اولان کوندز کورمز و آنك سببی روحك رقتی و جدا قلتی اولور و هم روح باصره رقیق و جدا قلیل اولسه ضوء نهار ده اول روح داغیلور و رؤیته قادر اولمز و کیجه جمع اولور رؤیت ایدر و بعض کره دخی جهرك سببی قلیل اولمغله کیجه کوردیکی کبی کوندوز ظلده و شعاع شمس اولمیان محلده دخی کورر لکن ضوء اولان محلده کورمز

المعالجات

اعشی اولان کمسنه به واجب اولور که ترطیب و تغلیظ ... دور زیاده ایلیه ... تغلیظ و ترطیبه کوندا دوسیا ایله حاصل اولور و بونلرك اقدم ... معلوم اولدی اولدی تکراره حاجت قالمدی

بشنجی فصل

خیالات بیاننده در خیالات امام عینده ... براز الوان اولور و احساس اولونجه بیله اولور که کان اول ملونات جوده بث و نثر اولنمشدر و اول خیالات ظن سببی بودر که کوزده اولان رطوبت جلیدیه ایله حبص ارا سنده برشی

اشفافی

اشفافی اولمیان برشیك توسطی ایله ... و اول شیء متوسط بعض کره برشیء اولور که اول ممثلو نفسنه بجسب المعتاد ادراك اولنه کلمشدر و قوة بصره سی اولان کمسنه لرذکاء حسی ... خلاف عادت رؤیت ادراك و احساس ایدرلر و بعض کره اول شیء متوسط ... بصرنده قوتی اولنلر دخی رؤیت ایدر آنی ادراك بصر غایت ذکاده اولمغه حاجت اولمز بلکه آنی احساس مجرای عادت اوزره اولور قسم اولك محصول معناسی بودر که جو هواده طیران ایدر خوش شکل وارد ر بصره قریب اولان جوده دخی اول ممثلو خونفسنه لر اولور و اول خفیات بصرنده قوت بالغه و ذکاء حسی غایتده اولنلر الجق ادراك ایدر متوسط الحال و ضعیف الاحساس اولنلر آنی احساس میسر اولمز لکن اول خفیات قوی البصر اولنلرك عین قریبنده اولمغله ... احساسندن اول کمسنه تحقیق ایدمیوب آکه خیال کبی کاهیجه ظهور و کاهیجه غیبت ایدر و کذلك داخل عینده دخی ابخرة قلیله اولور زیرا انسانك مزاج و طبعی مقتضیسی اوزره عینده و سائر اعضالرنده لا محاله ابخرة متکون بولنور و ذکاء حسی غایته بالغ اولنلر اول ابخرة خفیه یی بلا تحقیق بطریق التخییل ادراك ایدر و معتدل القوته و ادنا لره رؤیت خیالیه عارضه اولمز و بو قسمده بصره ذکر اولنان خیالات مضرتی کثیره ... اولمز اما قسم آخر که آنی متوسط الاحساس اولنلر ادراك ایدرلر اول ممثلو خیالاتی فاعل اولان سبب بعض کره طبقاتده و بعض کره دخی رطوباتده اولور

او حوقیه اوزره اما طبقاتده اولان سبب قرنیه اوزره اولان جزء خفیه اولان اثرلردر که متقادم اولان جدری و رمد و بثور مثللو
نینه لرده باقیه در اول اثار زیاده خفیه اولدیغندن خارجدن نظر ایدنلره ظاهر اولماز ولکن باطندن خیال شاکلنده رؤیت
و تخیل اولنورلر و اول اثار تحتنده اولان محسوس شی ایدوب خارجدن احساس اولنمز وکذلک اول اثار تحتنده اولان هواء
شفافده ستر ایدوب اول هواء شاف خارجده اولان جسم ایکن بر از اجزاسی احساس ایلمزکه اول اجزانک شرکت
موقوف ذکر اولنان اثارک تحتنده اولمق لایق اولور و اثار اول موقعک اشتفافندن ابطال ایتمکله ذکر اولنان اعراض عارض اولور

~~الکی اول بخار اولان شی خفیسنک محلی مشفف اولماز ایسه الکی تحلیله انقشاف~~
~~اولور ایسه باطندن حق اول شی خفی ظاهر اولماز و اول اثار باطن عینده~~
~~اولان روح باصره یه باطن طرفندن مرئی اولور یعنی اول~~
~~طبقه قرنیه ... اول اثار خفیه اولان ... بصر باطن~~
~~طرفندن ادراک ایدر لکن اخر ... خارجدن نظر ایلیانلر احساس~~
~~ایلمزلر ... اول اثار خفیه ... اولان طبقات ... واقع اولان~~
~~شی خارجدن نفوذ ایدوب اول اثاری ... مانع اولور انکه~~
~~زیاده خفی اولمغله ادخ کرورتی اولان جلیه ادراکه مانع اولور و اول مثللو~~
~~خفیات ... ترده استشفافی اولماز و بعض کره اول اثار~~
~~خفیه خارجدن نظر ایدنلره ظاهر اولور ولکن کوریلن مقدار قرنیه ده~~
~~واقع اولان مقدارندن نقصان و صغیر اولور و اول مقدار صغیرلکی~~
~~مقدار کبیره نسبتله خارجده موجود اولان مرئی ... مقدارینه اول وجود~~
~~اولورجسنی تقبیه ... اولان شی ... مقدار اوزره~~ نسبتی
لکن بوما لی عبارت قانونک استفاده امر صعب در اول عبارت بودر
والذی یکون فی الطبقات فهو ان یکون علی الطبقة القرنیة اثار
خفیة جدا قد بقیت عن الجدری او عن رمد وبثورا وغیر ذلک فلا تظهر
للعین من خارج و یظهر للعین من باطن من حیث لا یشف المکان الذی
هو فیه فیخفی تحته من المحسوس ومن الهواء الشاف اجزاء تری
کثیرة بمقدار ما لو کانت موجودة من خارج لکان یکون ذلک الجزء
الصغیر قسط شبحها من الثقبة العنبیة انتهی اما ایکنجی قسم خیالات
اسبابنک رطوبات عینیه اولان صنفدر و ایکی قسم اوزره اولور

اولکیسی

کنیر
اولکیسی اول سبب رطوبات عینیه خارجدن وارد اولماز بلکه جوهر رطوبتنک
استحاله ایدوب اول سبب حادث اولور و ایکنجیسی اول سبب رطوبت عینیه
خارجدن وارد در اما قسم اول خالی اولمز که یا رطوبت عنبیه بعض اجزاسنه
سوء مزاج عارض اولمغله اول اجزا الوانی متغیر و شفیف زائل اولور
و اگر سوء مزاج برودتدن و یاخود رطوبتدن حادث اولور و یاخود اول مقدار اجزا
حرارت عارض اولور انجق رطوبات عینیه اول حرارت مقرونه تغلیه
ایدوب قینامغله هوائیت اثاره ایدر و تحت هوائیت رقیق و شفیف اولان
نسنه یه مخالطه و مداخله ایلسه لونی لون لبن کبی ابیض غیر مشفف ایدر
و یاخود اول اجزاء رطوبته سوء مزاج یبوسی مکتنف و مجتمع اولمغله
عارض اما قسم ثانی یعنی سببک رطوبت عینیه خارجدن مخالطه سی بیانی بودر که
اول مخالط اولان شی خارجی بعض عرض اولوب معروض اولان اجزاء
رطوبتده متمکن و متمادی اولمز بدندن صعود ایدن بخارات کبی و معده
و دماغ بخاراتی کبی زیرا اول ابخره زیاده لطیف اولدیغندن
تحلل ایدر و بو مثللو ابخره بحرانلرده و قیء و غضب عقیبلرنده حادث
اولور رطوبت عینیه وجه مذکور اوزره مداخله ایدر و یاخود رطوبت عینیه
مداخله ایدن شی خارج عارض اولماز بلکه معروض اولان رطوبت عینیه
اجزاسنده متمکن اولور و بو وجهله اولان مداخله عینیه نزول الماء اصابتنه
اندار ایدر بعد ذکر اولنان خیالات کیمیسی مقدارلرنده مختلف اولوب
صغیر و کبیر اولورلر و کیمی مختلف القوام اولوب کثیف و رقیق حق
اولورلر و اوضاعنده مختلف اولوب متخلخل الاجزا و یاخود متکاثف
ضبابی و سحابی اولور و بعض کره ذوات اشکالنده مختلف اولوب حبه و نقطه

اشکاللله

وذباب وبعض کره هو خیط طویل وشعر طویل اشکاللنه اولور **العلامات**

بو خیالاتی ذکاء حس حسبیله عارض اولنلرک علامتلری بودرکه اول وجهله

عارض اولان خیالات خو اولور نهج واحد وشکل واحد اوزره اولمز وانسانه

صحت بصر مرتبنده عارض اولور و آلته انسانه برخلل کلمز وقرینه سبیله

عارض اولان خیالاته ذکر اولنان اسبابنک وجودی دلالت ایدر واول

خیال ارتوب وکسلمز برقرار اوزره دائم اولور بصرده وغیرینه صنزه

مؤدی اولمز وبعضیه سببیله حادث اولان خیال علامتی بودرکه اول خیالات

مترقی طویل اولور وآفت عظیمه یه مؤدی اولماز وبعد حادث عقبنده حادث

اولور ویاخود مبدء ویاخود مسلحن سببلرک عقبنده اولور وبعضیه سببیله

خیالاتک حدوثی حرسله هو معلوم اولور خصوصا قرینه صقیله براق

وصاف اولوب وجها من الوجوه بعضیه خشونت اولمسه ولوقت

بعضیه سببیله حادث اولان خیالاتک اول سببله حادث اولدیغی احتیاج

زیاده محدس اولنور زیرا قرینه بو حال اوزره ایکن خیالات برقرار اوزره اولدیغی

وارتوب واکسیلدیکی اول خیالاتک بعضیه سببیله اولدیغنه حدسه — وضوح علیه مؤدی اولمدیغی

زیاده باعث اولور اما ابخره معدیه وبرنیه دن خیالاتک حدوثی مجرات

تناولنده وهضم وامتلاء زمانلرنده اول خیالاتک هیجاننده معلوم اولور — وحرکات

واول خیالات دوار وسدره مقارن اولور وبرحال اوزره برقرار اولمیوب

ارتر واکسیلور وبرعینه مخصوص اولماز ایکی عینده هو اولور واول خیالات

غثیانه مقارن اولور آیسه دلالت مذکوره صحیحه وثابته اولور وقیء قبلنده

وکذلک ایارج استعمالی ایله استفراغ قبلنده وتلطیف غذا وهضمه عنایت

قبلنده خیالات زیاده ونقصان اولدیغی دخی خیالاتک بخاری اولدیغنه علامت صحیحه اولور

بعضیه

بعضیه تلک وغیریلرک بیوسنلنده حادث اولان خیالات علامتلری ضعف

بصر نابنده سنلری معلوم اولور صحیح وسالم اولان عینلرده خیالاتی الترای

ای مقداردر مع الصحة متمادی اولسه آنزه احن اولور خوف اولنمز اما

نزول ماء مقدمه سی اولان خیالات صاحبنه اولا غین تدریج اوزره تکدر ایدر

نزول ماینه مؤدی اولنجه قدر وقت وقت کدورتی ارتر حتی دفعة الکه ماناز اولور

وخیالاتک ابتدا سنلنده مانک نزولی الترآیی متجاوز اولماز واولانلر هو قلیل — [illegible]

ونادر الوقوع اولور وسنز کوررسکلر خیالات کاهیچ زائل وکاهیچی

هو عائد اولور وزیاده ونقصان اول متکلم خیالاتک مقدمه نزول ماء — اوزره اولور ارتر واکسیلور

اولمدیغنی تحقیق ایلیه وکذلک خیالات ثابته اولور بصر اضعافی متمم

اولمزایسه یقینا بیلکه اول خیالات مقدمه نزول ماء دکلدر **المعالجات**

لابتداء الماء والخیالات علاجنده اولا اقبال اولنان خیالات نزول

مائی منذر اولان خیالاتدر اول باقی آنلک تدبیرینه مسارعت واهتمام

کرکدر اما خیالات سائره دن یبوستنده عارض اولان خیالاتک اکثر احوالی

سنلری معلوم اولان مرطباتی استعمال نافعدر واکر سبب خیالات رطوبت

ویاخود یبوستک ماعدا اشیاء اولان شی ایسه تنبه لر اولوب ایسه جلا اولان الحال

استعمالی اکثر نفع ویرر اما نزول مقدمه سی اولان خیالات معالجه سنده واجب

اولورکه علاجه ابتدا اولنوب اولا بدن وخصوصا معده تنقیه اولنه وحکمه

باشی تنقیه به امثال اولنه غرغرات وسعوطات ومضوغات استعمالی ایله

باشی تنقیه اولنه اما عطوسات استعمالی ارخاس وانقاس حسبیله انزی — خوف اولنور

تنقیه نافعدر رجا اولنور وعطوسات مواد حرکت عنیفه ایله تحریک اولنوب — مائی تحریکلی زیاده

حسبیله نزوله مستعد اولان صوبی تحریکنده خوف اولنور علی الخصوص عصبه ولنه وقرینه واقف اولان

ومعلوم بو بركیم بو بابده ایارج فیقرا كبی التنفعدر وكذلك حب الذهب وادویه حینی
تركیبنه قنطریون وحب اللوف وقتا داخل اولاندر والرهون نافعدر ورا جعلیحا
وتنقیه سنده معتمد اولان ادویه لر بابنده سن تعرف ایدوب بیلدیك وواجب
اولوركه ایارج فیقرا ایله وحب الذهب ایله تنقیه علی طریق الشیاف
اولوب حذر متواتر اوله وادویه ملطفه وجلاءات الكحل طریقی ایله استعمال
استعمال اولنمیه اول امثلو الكحال بعد التنقیه استعمال اولنه وحتی ومانند
نزول ابتداسنده قولق اردنده اولان شریانی فصد نافعدر ولایق اولوركه
اول ادویه لینه ایله بدء اولنه بال ایله رازیانج ودیب استعمال اولنه ودیدیكلری
اوزره مرزنجوش شمی دخی نافعدر ومرزنجوش دهنی ایله نشوق دخی نافعدر و
دیدیلركه صدغینه ارسال علق نزول ماء ابتداسنده نافعدر وبزركتم ایله اكتحال
دخی استحسان اولنوب دیدیلركه ماءی ازاله وتحلیلده غایت بالغدر وبو ادویه
لینه استعمالندن صكره سكبینج واشباهی مركبه اولان ادویه استعمال تدریج اولنور
اول استعمال اولنجق مركب دواء بر نیچه نسخه سی بودر نسخه سكبینج اوچ جزء
خربق ابیض وحلتیت اوزرا ونر عسل سكز قوطولی وبنیجر اولادر والردلاد
خطافدر باشی احراق اولنوب حراقه سی عسل ایله اكتحال اولنمق وبونلر دخی
اقوی اولور شیاف مادستانی ایله اكتحال اولنمق وكذلك اصطفطیقان وضعف
بصر بابنده ذكر اولنان مرارات دخی نافعدر وبونلر دخی اقوی اولور شیاف
مرارات مادستانی وكذلك كحل اوحیلاوس وانقراباذینده مذكور اولان
كحل كه سلحفات مراره سیله اتخاذ اولنور وكذلك اوریناسیوس دواسی
ماء رازیانج ایله ومرزنجوش شیافی وساروس دمر وحرموت ودهن
بلسان شیافلری دخی نافع اولور وابتداء ماده بو صفت اوزره اولان دوا دخی

استعمالی

مرارات

نافعدر

نافعدر نسخه صحیح البدن شاب اولان ثوردك مراره سندن اخذ
وربا قرقاب الجنه وضع اولنوب اون اولاحال اوزره
ترك اولنور مر مسحوق وزعفران مسحوق وسلحفات بریه مراره سی
ودهن بونلرك هر برندن ایكشر درهم اخذ اولنوب مراره ثور مذكوره
ایله بالجمله خلط وجمع بالغ ایله جمع اولندقدن صكره انكله اكتحال اولنور
نسخه اخرى خربق برجزء وحلتیت برجزء وسكبینج
برجزءك خمس وعشری یعنی برجزءك اون توكلدن اوچ بوكلكی اشبو اجزادن
شیاف اتخاذ اولنوب اكتحال اولنور نسخه اخرى خربق ابیض
وفلفل برجزء واشق ثلث جزء بو اجزاء الطور عصاره سیله شیاف
قیلنوب استعمال اولنور وواجب اولوركه علیل سمكدن وغلیظ اغذیه دن
صویی وشرابی كثیر اشربه دن ومتواتره فصد وحجامتدن اجتناب
ایلیه وبو فصد وحجامت تأخیر اولنمق كركدر اكر حاجت زیاده اولور
ایسه اول تأخیر اولنمز ولكن تواتر وتتابع دخی جائز اولماز النجح

فصل انتشار بیاننده در حدقه عینده اولان ثقبه ء
عنبیه نك مقدار طبیعیدن اكثر كیكنش اولماسنه انتشار
تسمیه اولنور بو انتشار صداع عقبنده حادث اولور وضربه و
صدمه مثللو اسباب بادیه ایله دخی عارض اولور وبعض كره دخی نفس حدقه ده
اولان سبب ایله دخی عارض اولور وحدقه ده اولان سبب یا رطوبت
بیضیه ویا خود طبقه ء عنبیه ده اولور
فجن رطوبت بیضیه ترطب وتكثر ایلسه عنبیه یه مزاحم اولوب عنبیه یی
تحریك ایدر وحركت حسبیله ثقبه ء عنبیه منتشر ومتسع اولور

زمان

وقجن بیضیه‌یه یبوست عارض اولسه اولر انتشار ایجاب ایدر زیرا حتی
انتوی بالذات ایجاب ایلمز بلکه بالعرض اولور اول وجهله که قجن بیضیه‌یه
جفاف عارض اولسه اکا تابع اولوب عنبیه دخی جاف و یابس اولور
وقجن عنبیه‌یه یبوست عارض عنبیه ثقبه‌سنک حوالیسی اطرافه
چکیلوب تمدد ایدر و اول مثللو تمدد ایله ثقبه‌یه وسعت کلوب ثقبه
کینکشور بونک نظیری اول جلده درکه انک وسطنده ثقبه وار در
واکا یبوست کلوب تمدد ایلشدر وقجن بو مثللو دری‌نک تمددی
ثقبه حوالیسنده اطراف جهتلرینه اولسه لاجحاله انک ثقبه‌سنه
وسعت کلور بلکه بو یبوست ایله [illegible] عنبیه ثقبه‌سنک
انتشار وسعتی بیضه‌نک ضغط و زحمی ایله ثقبه‌نک انتشار
وسعتندن زیاده اولور وبعض کره عنبیه‌ده انتشارک سببی
اول رطوبت اولور که عنبیه‌نک جوهرنده تداخل ایدوب عنبیه‌نک
ثخنی وعمقنی تغلیظ و تکثیف ایدر و عنبیه جوهرینک اجزالری ثخنه و غلظه
تمدد و انجذاب ایلدکده لاجحاله ثقبه‌یه وسعت و انتشار کلور وبعض
طبقه عنبیه‌یه ورم عارض اولوب تمدد ایدر و مرور ایدن وجه اوزره
تمددن انتشار عارض اولور وبعض کره دخی ثقبه‌نک سعه‌سی خلقی و جبلی
اولور و علی کل التقادیر ثقبه‌نک وجه اتقدن زیاده اولماسی حسن اولور
زیرا ثقبه‌سی واسع اولان بصر اشیایی مقدارلرندن اصغر رؤیت
ایدر وبعض کره ثقبه‌نک سعه‌سی اکلیله بالغ اولنجه‌یه قدر زیاده
اولور و بصردن معتد به بر نسنه [illegible] قالمز و اشیادن بر شیئی
کورمز ثقبه واسعه‌ده روح باصره متفرقه و منحل اولمغین حیله و ضربه

ایجابی

اولسه

وصدمه‌دن

وصدمه‌دن مدتی اولان انتشار هر وجه وقطعا علاجی قابل اولمز
وعصبه مجوفه سببی ایله اولان انتشارک برنجی عسیر اولور العلامات
انتشارک اکثر اصنافنک علاماتی ضعف بصر یاننده ذکر اولندی
اما عصبه مجوفه‌نک ثقبه انتشارنده موذی اولان اتساعنک علامتی
اول اتساع [illegible] تدریج ایله عارض اولوب بغتة اولممقدر
وطبقه شبکیه‌نک [illegible] انصالی تفرقندن حادث
اولان اتساع بغتة حادث اولور المعالجات انتشاردن خلقی
وطبیعی اولنلر ایچون بر علاج اولماز و یبوست سببی ایله اولنلره
عینی مرطب اولان ذکر سابق ادویه‌لر ایله ترطیب نافع اولور و
رطوبتدن اولنلره بدنده مواد کثیره ایسه فصد نافع اولور و عضوده
مواد استفراغی ایچون ماقین عرقندن دخی فصد نافعدر و
صدغین عرقنی فصد و سلقی نافعدر و سنک سابقا بیلدکلرک
استفراغلری نافعدر و ماء مالحی و ماء ملح باشه صب و علی
الخصوص سرکه ایله قاریشدیروب صب ایلکی نافعدر و لایق اولان
بودر که مسهلات استعمالی ایله استفراغ الثناء ایلیه زیرا الثناء مذکور
قوتی ضعیفه ایدر و اکه بناء مطلوب اولان استفراغ حاصل اولمز
بلکه اکا لایق بودرکه هر اوچ کونده بر کره بر درهم و یاخود بر
بوچق درهم حب قوقایا ایله اکتفا ایلیه ابتدا استفراغه کفایت
ایدر و اندن غراسر شیخ ایله ماء حمص ولور و انتشار اولان
عینک اخراسی اولان عینه توتیا چکیلور انشاء الله [illegible]
ایچون و خیالات و نزول ماء بابلرنده ذکر اولنان اکحال دخی استعمال اولنور

اولنور واجب اولور و قفاا اوزره حجامت اتمك مواد جانبنه جذب ايلدكى
ايچون نافع اولور وضربه عقبنده حادث اولان انتشارك علاجى تكلف
وصعوبت ايله اولور و اول علاج بودركه اولا فصد وصكره باش اوزره
حجامت اولنور وصكره مبردات استعمال اولنور و مقشر باقلا اونى وياخود
شعير اونى و ورق خلاف صويى ايله وياخود هندبا صوايله اصلديلوب ضماد
اولنور وياخود برقطعه صوفه دهن ورد وشراب قليل ايله مضروب
اولان صفرة بيضه اصلديلوب ضماد اولنور و انتشار اولان عينه
شيافات و فراخ دملرى تقطير اولنور واوچنجى كونده لبن تقطير اولنور
و قور كحال ايله اكحال اولنور وبالجمله انتشاره ورم حارجنه اولان معالجه ايله علاج
اولنور واوچنجى كوندنصكره بوشيافك استعمال اولنور كندر و زعفران ومر هر
برندن برجزؤ ذرنيخ نصف جزؤ بواد ويدلر لغزا اولنوب شياف اتخاذ اولنور
اموريا سفيس ديديكلرى علته بعض انتشاع عينده بودوا نافعدر
واول نافع دوانك نسخه سى بودر حجر الام ادهسى وكركى مراده سى ايكشر
مثقال زعفران بردرهم يوزيتمش عدد فلفل رب السوس نصف مثقال
و برمثقالك ثلثانى اسنج ايكى مثقال وحاجت مقدارى عسل
طوريب عصاره سى ايله سحق اولنور قوريجه قدر ويابسا استعمال اولنور
وبونده مراره التيس برمثقال ضنبلك وياخود وركك برايكى بربوچوق
مثقال نطرون برمثقال فلفل مراره كركى هر برندن ايكشر مثقال زعفران
برمثقال اشق نصف مثقال خربق ابيض برمثقال بونلر ماء رازيانج
ايله سحق اولنوب عسل ايله خلط اولنور اما شبكيه نك انخراقندن
وتفرقندن حادث اولان انتشاد ايچون علاج اولماز وبعضكره بونلر
تكلف اولنوب قفا اوزره حجامت مرا اولنور و ادويه قابضه يابسه ايله اكحال اولنور

يدنجى فصل ضيق حدقه بياننده در نقبه عنبيه نك معتاددن طار
واضيق اولماسنه ضيق حدقه ديرلر اكر بوضيق طبيعى اولوراسه محمود
اولور اكر مرض جبيلى اولوراسه رديدر ورداءته انتشاردن ردى تدر
اكثردر و بعضكره ضيق حدقه انسداد مرتبه سنه بالغ اولور و اسباب
ضيق بعضكره يبوست اولور قرنيه يى يبوست ايله تخثف وتجمع
ايدوب ثقبه منقبض اولور وانقباض ضيق وياخود سده يى احداث
ايدر و بعضكره ضيق حدقه يه سبب قرنيه يه رطوبت عارضه
اولوب اول رطوبت انتشارك عكسى اوزره قرنيه يى اطرافندن وسطه
وثقبه جانبنه تمديد ايدوب ثقبه طار اولور بونك نظيرى منخلر دكم
اصلديلسه ثقبه لر ضيق اولور و بعضكره ضيق حدقه يه
سبب بيضيه يه عارض اولان يبس شديد اولوب واول يبوست
ايله بيضيه مقدارى قليل اولوب آلت طبقه سى ضموره وجحوظ تخاذ
اجتماعه مساعد اولور و بومنوال اوزره اولان ضيق اكثر حالده يبوست
حسى ايله اولور العلامات انك علاماتى ضعف عين باشنه بيم ذكر ايلدك
المعالجات يبوست ايله عارض اولان ضيقه مرطبات ايله معالجه
اولنور مثلا مرطب اولان قطورات وسعوطات ونطولاتكه عصارات
رطبه دن وغيريدن سنك بلديكك اوزره اتخاذ واستعمال اولنور وآكله
نافع وغير ضار اغذيه لبنيه ودسمه اولور و بعضكره جاده ده
رطوبت عينه جذب ايلسون ايچون حار اولان برشى استعمالنه
حاجت اولور و واجب اولوركه اول دوا راسله و بوزده وكوزده استعمال
اولنه و دلك متتابع ايله دلك اولنه لكن زمان دلك قصير اوله و بونلرك كليسى

رطوبتلو ماده‌یی جذب ایلیسون ایچون ایشلنور زیرا مرطبات صوفه
استعمالی بعض کره مضر اولور و تجفیف جزاب اولان اکحالی استعمال
ایلیمسک مرطبات استعمالندن اعاده و تکرار ایله والکحال رطب او الحاد
اثلر ضعف بصر و نزول ما و خیالات یا بلرتن بیمز ذکر ایلدکی و اول مرتبه‌ده
بر حق بو صفت اوزره اولان اشیاف اولور نسخه‌لی زنجار اشق هر برندن
بر جزء زعفران بر جزؤ و ثلث جزؤ صبر بش جزء مسک نصف جزؤ
بو اجزادن شیاف اتخاذ اولنوب استعمال اولنور نسخهٔ اخری زنجار
دورت مثقال اشق ایکی مثقال زنجبیل ورل اوج مثقال صمغ بر مثقال بو اجزا
عسل ایله شیاف قیلنوب استعمال اولنور نسخهٔ اخری فلفل و اشق
هر برندن ایکشر جزء دهن البلسان طقوز جزؤ زعفران بر جزء بو اجزا
اخذ اولنور و اولا اشق ماء رازیانجده حل اولنور و ازرینه دهن بلسان
القا اولنور و عسل ایله معجون قیلنور و جرا جیدا اولور و بن اول خنیق حدی قبل
اولنلره معالجه ایلدیکمه آنلک ضیق قرنیه‌ده اولا قرحه اولوب مندمل اولمش
ایدر و قرحه‌سی غایرمد کل ایدر و اندمالدن صکره اگر ضیق عارض اولمش
و بن اولکسنه‌لره مجلیات ملطفات محللات ایله معالجه ایلدم و استعمال
ایلدیکم محللاتک تحلیلی درجهٔ ثانیه‌ده ایدی و اول محلل ~~[illegible]~~ عسل ایله
عقد اولنان رازیانج رطب عصاره‌سی ایدی و بنم علاج ایلدیکم اولکسنه‌نک برنی
تام ایله ضیق صحته منقلب اولدرحتی اولکی رؤیتی عودت ایلدی سکز بحث
فصل گوزه نزول ایدن ماءیی بیان ایدر بو آفت سدّه سببیله عارض اولور بلغ
مرض شدیدر و ماهیتی بودر ماء دیدکلری رطوبت غریبه‌در نقبهٔ عنبیه‌ده واقف
اولور رطوبت بعضیه ایله صفاق قرنیه آراسنده اولور و اول رطوبت اشباح بصره

نفوذدن منع ایدر و اول رطوبت کمّ و کیفده بعض کره مختلف اولور و آنلک
کمده اختلافی گوز و جهلده درکه اول رطوبت غریبه کاهیجه نقبه‌یه قیاس ایله کثیره اولور
نقبه‌یی سد ایدر و سدّ سببیله بصر رؤیتی قالور مرئیاتی برنسنه‌یی گورمز تماما
و بعض کره اول رطوبت نقبه‌یه قیاس قلیل اولور و نقبه‌یی کاملا سد ایلمز بلکه
بر طرفن سد ایدر و طرف اخر آچوق قالور و مرئیاتی سدّ جزاسنه اولنلری گورمز
و مکشوف اولان طرف جزاسنه اولان مبصر رؤیت ایدر و سدّ ناقصه سبب
اولان عین بعض کره مبصرک نصفنی و بعض جزئنی گورور ما عدایی گورمز
لکن حدقه‌یی نقل ایدر ایسه گورمدیکی طرفی گورر و گوردیکنی گورمز
و بعض کره بتمامه مرئیی گورر اگر اول مرئی بتمامه نقبه‌نک مکشوف اولان
جانبنک محاذیسنده اولور ایسه و سدّ ناقصه‌یی ایجاب ایلین رطوبت
لزوجتلی اولمغله نقبه محله اصابت ایلیسه آنده تشبث ایدر کاهیجه اصابت ایلدیکی محالله
فوقه و کاهیجه نقبه‌نک تحتنه و یمنه و یسره ثابت اولوب محاذیسنده
اولان مرئیی بصر رؤیت ایلمز و بعض کره دخی اول رطوبت نقبه‌نک
حاق وسطنده اولوب مرکز دائره کبی اولور و اطرافی مکشوف دائره
شکلنده قالور بو منوال اوزره اولان عین مرئیاتک جوانبنی رؤیت
ایدر و مرئینک وسطنی گورمز بلکه وسطنده کوّه و هوّه کبی نسنه گورور
یعنی اولکسنه وسط مرئیده ابصاره مانع بر ظلمت وارد رتخیل
ایدر اما اول رطوبت غریبه‌نک کیفده اختلافی بعض کره قوام‌له اولوب
اول رطوبت کاهیجه رقیق صاف و کاهیجه غلیظ اولور رقیق
صاف اولان ضوءیی و شمسی ستر ایلمز و بعض کره اختلاف کیفیت
لونده اولور کیمسی‌نک لونی هوائی و کیمسی ابیض جصی و بعضسی‌نک ابیض لونی لونی یعنی انجو لوننده اولور

کوّه دلک و هوّه چوقور معناسنه در م

وبعضیسی خود ابیض اولوب زرقته و فیروزجیته و ذهبیته میلی اولور
وبعضیسی اصفر و بعضیسی خود اسود و یاخود اغبر اولور من جهته
اللون علاجی قبول ایدن ما هوائی و ابیض لؤلؤی اولان نادر و قلیلا
زرقته و یاخود فیروزجیته مائل اولان و بعض نسخه ده غبرته مائل
اولان ماهو علاجی قبول ایدر اما لونی حصی و اخضر و اکدر و شدید
السواد و اصفر اولنلر قدح و علاجی قبول ایلمز و ماء غلیظ اصنافندن
بر صنف جز اصلب اولور حتی صولقلن و جنبش رطوبتلن خروج ایدر آنلک ایچون
علاج اولنمز و قوام جهتلن علاجی زیاده قبول ایدن رقیق اولانلر اولوب جهتلکه
زیاده منور اولان کوکلده تحرک و تأمل ایدوب اصبعیکی اوزرینه غمز
ایلیسک یعنی بارمغیکی اول رطوبتک اوزرینه باصسک
سن اول رطوبتی بولورسک که سرعت ایله تفرق ایدر و سرعت ایله تجمع
ایدر و بو قواملی رقیق اولان صونک قدح ایله زوالی رجا اولنور
لکن ذکر اولنان امتحانه مداومت اولنسه و هر زمان اول صو اوزره
بارمق باصلسه صونک قوامی تعرف ایچون لا محال آنک قدری مشوش
اولور زیرا قدح بین الکحالین معروفه اولان آلت ایله صویی اخذ در
و دائما امتحان ایچون ماء رقیق اوزره بارمق باصلدیقجه ماء رقیق
تفرق ایدر و انی اخذ متیسر اولماز انیکیچون بعضلر ماءک قوامی التا ایله
وجه اخر ایله امتحان ایدر اول امتحان بودر اول عینک اوزرینه بر
قطعه بز وضع ایدرلر و بینه بر نفخ شدید ایله نفخ ایدوب
صکره بینه بی حدقه نک اوزرینه ازاله و تجربه ایدرلر و سرعت اوزره
اول صویه نظر ایدرلر اگر اول صوده حرکت کوریرلر ایسه اول ماء قوی

قابل

علی اخرنک
هو قابل اولور و بینه بو تکلکی تجربه اولنور که عینک بریسی تغمیض اولنسه
متسع اولور ایسه اولدخی قدح قابل اولور اما سقط و یاخود مرض دماغیدن
نزول مائک
صکره واقع اولان بر یک غیر اولور **العلامات** نزول مائی
اول خیالاتی ایجاب ایدر
انذار ایدن علامتلر بوندن اقدم ذکر مرور ایدن خیالاتدر که اسباب اخرک
اولمیه و آنک احوال خیالات بابنده بر شرح و بیان ایلدک و نزول
مائی انذار ایدن خیالات ایله کدورت محسوسه اولور خصوصا عینده
اول کدورت عین واحده اولور ایسه نزول مائه دلالت و انذاری
قوتلو اولور و اول عین ضیالی شنلر تخیل ایدر و قوی اولمین متعدد
سراج و قندیل کبی منور اشیا رؤیت ایدر و بو مثللو خیالات اکی بر
سببک ایله حادث اولور اولکیسی نزول ما ایله و ایکنجیسی باطن عینده
فارق
سده حدوثی ایله اولور بینهما بی تفریق ایدن بودر که نزول ماده
اکی عیندن بری غمض اولنسه عین اخری متسع اولور و سده ده
اولان عینده احدهمانک غمض اخرانک اتساعنه مؤدی اولماز
بس خیالات اولان عین بو طریق ایله امتحان اولنور اگر احدهمانک
غمض اخرانک اتساعنه مؤدی اولور ایسه اول خیالات نزول ما
سببی ایله حادث اولدیغنه حکم اولنور و اگر احدهمانک غمض اخرانک
اتساعنه مؤدی اولماز ایسه سده سببیله اولدیغنه حکم اولنور خیالات
زیرا احدهمانک غمض اخرانک اتساعنه مؤدی اولدیغنک وجهی بودر که
احدهما غمض اولندیقده اول عینک روحی عین اخرایه بقوة منبعثه اولوب
عینی توسیع ایدر و سده ده اولان عینده سده روحک انبعاثنه مانع
اولمغله اتساع حاصل اولماز و بو وجهله فرق الکز امرده اولور و

واعلم ان صورة القدح انه يجب ان يكون القادح حسن البصر ذكي الناظر حاد النور عارفا بطبقات العين ورطوباتها وطبيعة العين ويعرف جميع اجزائها ويعرف صورة خروج النور وامتناعه فيستفرغ بدن العليل بما يجب ان يستفرغ به ويصنع المحاجم على الساقين ويطلي الاخدعين حتى يجذب الفضول الى اسافل الاعضاء ويمنعها عن العين والدماغ ويجب ايضا ان لا يرتعد يد القادح ولا يكون طبيعته في الجبن وخوف النفس طبعا تجرب به الدوار ويجزع عند حصول الماء في العين فاذا كان بهذه الصورة جاء الى الماق الموخر عند ما يحدد فانه هناك اخر الطبقة الملتحمة فيدخل الالة برفق فان فتح براس المبضع ثم ادخل كان اوفق وآمن من الخطر ويمر بالالة برفق لا يمر به الى غور العين فيخرق العنكبوتية ولا يميل يده الى فوق فيخرق العنبية او القرنية فيبطل البصر ولكنه يدفع الالة برفق وهو ينظر اليها حتى اذا ساوى بالالة الحدقة

شديدا
وبعض كره نزول ابتدا غليظ اولمغله احدهما غمض اولمغله اخر متسعه

اصناف
قدحي قابل اولميوب در
مانند اسماعيل بوندن در
ترابي علي ابن علي نقطي
اصحاب مظفور فيروزي
معتقد در وقايل الحكم
اسماعيل صافي معلق
منديح شيئل جناح
النحل ولسان در

اولمازهونده قدرسند اولمازايسه اما انشاعين مرضنده هو ايكي عينك برين غمض اخرك اتساعنه موؤدي اولمانسه سرا ولان عينلره برين غمض اخرك اتساعنه موؤدي اولمديغى كبي المعالجات صاحب قانون ديركه عقل وكياست دجالنده تحصيلي مرادم ومواظب اولنلردن بركمسنه كوردمكه آنك عيننده ماءنزول ايلدى وكندو نفسنه اول كمسنه معالجه ايدوب صحت بولدى واكه بركمسنه تام كلدى ومعالجه سن بوايديكه اول كمسنه استفراغات وحميه ايلدى غذايي تقليل وامراقلي اجتناب ايلدى وغداسنى مشويات وقليه لره قصر ايلدى ومحلله وملطفه اولان الحالى استعمال ايلدى وبوتدبير ايله

ومرطباتدن

اكر بصرى عود صالح ايله عود ايلدى وفي الحقيقه نزول ماءنك اقل حدوثنده تدركي كوريلوب معالجه اولنسه اكر علاجي نفع اولور ونجن استحكام بولسه اكر قدحدن غيرى معالجاتك نفع اولماز ونزول ما اصحابنه واجب اولوركه امتلادن وشربدن وجماعدن اجتناب اوزره اوله وغدالرنى نصف نهارده

القدح اخذ الماء
اصحاب
بالة بعرفه
اعمال اليد من الكحالين
شرح موجز الحدود

وجبته تناول ايده بالق وميوه وغليظ لحوم تناولندن زياده حذر ايليه واول عليله معركه تنقيه سر حبيله قي نافع اولور وخصوص علت نظر اولنسه مضر اولور وخيالات بابنده نزول ماءنك علاج دوائيسى بر نسخه بتعريف

وجبتة اي دفعة

وقانونده بيان ايلدك بومقامده هو مجرب اولان برازدويه بيان ايليه لم حب دوالرك بربودركه حب الغار المقشر اون جزء وصمغ جزء واحد اخذ اولنوب عرق ايله اوليه صبيك بولي ايله سحق اولنور اكرنزول ماءايجون استعمال اولنور ايسه واكر ضعف بصر ايچون استعمال اولنور ايسه اولا دوالرماء ساذج ايله سحق اولنور واطيوب احد هو عسل ومرارة افعى ايله

ومن جزائر بحر عمان جزيرة بها شجرة تحمل ثمرا كاللوز في صفته وقدره ويؤكل بقشره وهو احلى من الشهد ويقوم مقام كل دواء ومن اكله من الرجال والنساء يزداد نضرة وشبابا ولا يشيب ابدا وان كان اكله وهو طاعن في السن وقد ذهبت قوته وابيض شعره عاد في الحال الى قوة الشباب ونضارته واسود شعره وذكر ان بعض ملوك الهند زرعه في ارضه فاورق ولم يثمر
من تاريخ خريدة العجائب

نفع
خلط ومعجون فيلنوب الكحال اولندىقدجه انفع اولور شيخ رئيس ديركه طارى محصلينه برقوم افيون اده سن تجربه ايتديلر واول استعمال ايلديكلرى مرارة افعى سموم سائره فعلن ايتمغه در وبو تجربه بين الاطبا مشتهر اولديغى اوزره مرارة افعى سمومدن معدوده اولوب احترازي واجب اولديغنه ماده نقض اولور مجرب آخر جيد قيفيدس نام جزيره نسبت اولنان حيتك عصاره سى كماذريوس بسبب هر برنده برمثقال اخذ اولنوب ماء رازيانج ايله معجون قيلنور اما قدح ايله تدبيرى طوتيو بودركه قدحدن مقدم واجب اولوركه بدن ودماغ تنقيه تدبيري تصحيح اولنه واكر احتياج واراسه فصد دخي استعمال اولنه ومقدوح اولان كمسنه مصدوع اولميه زيرا صداع موجود ايكن قدح طبقات عينده ورم احداث ايدر وقدح اولنان كمسنه ده سعال وكسرى دخي اولميه وشديد الضجر وسريع الغضب دخي اولميه زيرا شدت ضجر وسرعت غضب موادك عوده تحريك ايدر وواجب اولوركه شراب وجماع وحمام هجر وترك ايليه وبوشروطلره رعايت ولنديقدنصكره قدح استعمال الحق نزول ابتدا ماءنك تفرددننه صكره اولور بعض نزول ماءاكي دستعدا اولان صوبتمامه نزول ايدوب ادرك ايلديكنه صكره

قليلا
اولور ونزول ابتدا صونك قوامنه بريخ غلظت كلديكنه صكره اولور صونك اول حالنه استعمال ايتمسه اولنور ووقت غلظتنه قدح تاخيره

عينه
وحير بودكي مقدوح وضع اولنديقده صوبي اول مقدوح اسفل عينه تحريك ايدر وغلظت قليلة سحيله اسفل اول ما تقرر ايدوب اخذ اولنور وقدح استعمال اولنمق مراد اولنسه اول صاحب ماءيه قدحدن مقدم سمك طرى ونزول ابتدا صوبي اغرلشديريجي وترطيب ايدجي غذالر ويريلور
سائرة

ويجب ان يكون صورة الآلة صورة الحشيشة المعروفة بذراع الجراد وهي حشيشة مثلثة الراس مستطيلة لها ثلثة اوف
على مقدار اصبعين منه على هذه الصورة ثم يدق بحيث يتصل باصله فيعمل المهتّ على هذه الصورة يكون
مستطيلا على مقدار عقد منه ثلثة احرف و راس يكون اقل امتلاء قليلا ولا يكون حادا بل يكون متوسطا
شديد اللين والنعومة املس لا خشونة فيه ولا شق ولا شظية ترفع عنه ويكون بعد ذلك المقدار دقيقا
او حيث يبتدئ يكون دقيقا ويكون خرزة مستديرة كالحاجزة بين الرقيق والممتلي واجود ما يتخذ منه
هذه الآلات الاسفيدرو ويجد النحاس المعروف بالطاليقون وبعده الذهب معالجات نمراطية
ومضوت ما ئي مقور اولان نسنه لوخ استعمال اولنوب بعده قدح اولنور
وبالجملة نزول الابين ماجدا رقيق و ياخود جرا غليظ اولور ايسه قدحه مطاوع
اولماز وقجن قدح مراد اولنسه قبل القدح عليلك واجبدر اولورکه دائما
موق انسي طرفنه بورونه نظر ايليه و ذكر اولنان نظردن حادث عينك
شكلي محافظه اولنه و اول عليل مدخل ضوء اولان کوه و پنجره و سائر
ضوء کلنه جق اسنه اقامت اولنميه و بعده قدحه مباشرت اولنوب اولا
و ايتدا مقدحه ايله نقب اولنور و ايكي طبقه اراسنه مقدحه ادخال اولنوب
عنبيه نقب اولنميه و ارنجه قدر ادخال اولنور و اول اجزايه وارديقده مقدحه
فضا وجوبي مثللو بر خالي محله واريره و اهل صناعتدن بعضلر قجن مقدحه يي
اول محله واصل اولديقده اخراج ايدرلر و آنك نقبه سنه مهتيك ذنبني
ادخال ايدرلر بعده صوبي اخذ ايدجك التكه الكه مهت ديرلر و ذنبنه اقليد
ديرلر مقدحه نك اخراج اولندیغی محلدن اقليد نقبه عنبيه يه وارنجه
قدر ادخال اولنور زيرا اقليد ده حرف يو قدر اولا امرده اقليد ادخال
اولنمغله مهتك حرفنی محله عين مستعد و متهئ اولور و تدريج ايله مهتك
اداسنه اعتياد كلور و صكره ذنب مهت يعني اقليد اخراج اولنوب مهتك
کندو ادخال اولنور اول محله وارنجه قدر که مهتك تحريك اولنوب اوزرینه
نشاو ضع اولنمشدر و قجن مهت حد مذكوره وارنجه قدر عينه ادخال
اولنديقده اول ماء نازل جانب علوه منتفض اولمقدن خالي اولماز حتى
كليا ما زائل و عين منجليه اولور اما قرنيه و عنبيه طبقه لرينك تحتنه
اولان ما منکسا باقی قالور و فوقنده اولان ما منتفض اولمغله هر نه قدر
عين منجليه اولدر ايسه مهت اخراج اولنمز و محلنده بر مقدار ~~ـ~~ امساك

منكب مستور
معنا سنده در
م

ومعيتر
ايكي طبقه مراد بيضيه
ايله صفاقيه درم

حد اسنه

والزام

ملح

والزام اولنور اول زمانده مهت مكبوس اولان صوبيه حق طلازم اولوب آنده حق
اخراج ايدرو بعده مهت عينده رفع و اشاله اولنوب عينه نظر اولنور
اگر صو عينه ينه عودت ايدر ايسه ذكر اولنان تدبير تكرار و اعاده اولنور
صوبيك نزول لندن امن كلنجه قدر تكرار ترك اولنمز و اگر مهتك صوبي
حط ايلديكي جانبه صوا جانب ايليوب بلكه صوبيك ميلي جانب آخره
اولور ايسه اول مهت صوبي صوبيك ميلي جانبنه امالة ايدر و اول
جانب آخرده صوبي تبديد و تفريق ايدر و ايام معالجه صوبينه عودت
ايدر مهت تكرار عينه ادخال اولنور ولكن نقبه اولادن ادخال باشقه
محلده نقبه احداث اولنمز زيرا نقبه اولی باقيه اولور ملتحم اولماز و اگر
احداث اولنان نقبه يه دم سيلان ايدر ايسه كبي اولنوب دم اخراج
اولنور زيرا اخراج نقبه ده دم منجمد اولور و اکه برنسنه علاج اولماز و
قجن منوال مبين اوزره قدح تمام اولدیقده قدح اولنان عين اوزره بر طه
صادوسنه دهن بنفسج ايله ضرب ايدوب بر قطعه قطن ايله وضع
ايله و واجب اولورکه عليل اولان عين شد اولنديقده عين صحيحه
حق شد اولنه زيرا عين صحيحه شد اولنمسه لا محاله وكت ايدر و عين
صحيحه نك حركتنه مساعده ايدوب عليله اولان عين حق حركت ايدر
و واجب اولورکه اوج كون مقدار مقدوح اولان كمسنه محل مظلمده
قفا اوزره اناحه اولنه و بعض ذكر اولنان ضماد معا و دات
كثيره يه و بر هفته مقدار هيئت استلقايی محافظه يه
حاجت اولور و بوكا احتياج عينده ورم و ياخود باشده صداع و بو شللو عوارض
اولور سه اولور و لكن ورم اولديقده قورد بابطاء حل اولنوب كوشه ديلور

اعاده

البسه
اولنور

اليمسه
اويه

والحاصل اولان بودركه بعد القدح قدحك وجعه تسكين اولنجه قدر عليل وضع و تعصيب
اوزره ترك اولنور و باطنى الحق اوج كوندن بركره حل اولنور و د واسحل رباط
اولديغى كوندن تجديد اولنور و جائزدر رباط حل اولديقده ماء ورد و ماء خلاف
ايله و ياخود ماء قرع ياخود عصى الراعى صوينى ايله و بونلر مثللو صولر ايله كماد
اولنه و قدح بابنده ناسك اجون طرق اخرا واردر حتى بعض ناس قرنيه يى
جانب اسفلدن فتق ايدوب نازل اولان صويى اول محلدن اخراج ايدر و بونده
خطر عظيم واردر زيرا بعض كره نزول ايدن ماء غليظ اولور و لا محاله غليظ اولان
ماء اخراج اولندقده عينك رطوبت بيضيه سى دخى خروج ايدر حفظنا الله تعالى
ايانا و اياكم من كل سوء

طقوزنجى فصل بطلان بصر بياننده در بصرك
بطلانى بعض كره ضعف بصر اسبابندن اولور ضعف بصر اسبابنك افراطى
بطلان بصره مؤدى اولور و اول اسباب ضعف بصر بابنده نظر اولنسون
لكن مشاركت دماغ و غير مشاركت ايله اولان بطلان بصر ترك ايدوب
بو مقامده بيز ديرزكه بطلان بصر بعض كره حادث اولور لكن عينك ظاهرده اولان اجزا لرى
جواهرى جميعا صحيح و سليم اولور و بعض كره دخى بطلان بصر اولان عينك آفت
مخروقه سى ياخود آفت مسيله سى و بونلر مثللو آفت احساس اولنور و لكن
بزم كلاممز قسم اولده در هر نه قدر جوهر عينك اجزاء ظاهره لرى سليم
ايسه زيرا قسم اولده عوام ناسه و جمهوره نا معه نظر آنلرك آفت احساس
اولنميوب خواص اينده اولان آفت احساس ايدرلر اول مثللو عينك نقبه سى
يه حال صحتده اولديغى اوزره اولور و ياخود حال صحت نقبه سى كبر اولماز اكر
حال صحت نقبه سى كبر اولور ايسه يه اول نقبه ده سده مائيه اولور و ياخود
سده عصبه مجوفه ده اولور نقبه ده سده اولماز و عصبه اولان سده دخى

انابيب عصبه

انابيب عصبه دن بر انبوبه تجويفنده بر شئ واقف اولمق ايله اولور و ياخود عصبه يه
جفاف و استرخا حصيله انطباق عارض اولمغله و ياخود عصبه ده و عضلاتده
عصبه ده ورم اولمغله عصبه منضغطه اولوب منطبقه و منسدوده اولور
و بزم سالف الزمانده بيان ايلديكمز اوزره دماغه عارض اولان ضغطه
سببيله عصبه منضغطه اولوب منطبقه و منسدوده اولور و ياخود
عصبه ده انهتاك و تفرق اولوب روح باصره تحلل ايتمكله بصره بطلان
عارض اولور و ياخود جليديه ثقبه عنبيه محاذاتندن زائل اولمغله
و ياخود مزاج فاسده اولوب رؤيته صلاحيتى اولمغله اولور و بونلر جليديه يه
عروض اكثر حالده جدا رطوبتك و ياخود جدا يبوستك عروضى ايله اولور و تحقيق
جليديه يه يبوست غالبه عارضه اولسه جليديه ذاتنه تجزيه اولوب تجمع
و متحصف اولور و مرئيانك اشباحنى قبول ايلميوب بصره بطلان عارضه
اولور و بو وجهله اولان علته وافته علقوم تسميه اولنور و آكه دوا اولماز
و بو وجهله اولان افتك علامتى متخشف [illegible] اولور بو مقامده كلنجه قدر
ذكر اولنان وجوه ثقبه عنبيه حال صحت نقبه سى كبر احساس قسمنك اصنافى
ايدر اما نقبه عنبيه ده افت احساس اولنوب عوام ناس انى رؤيت
ايدرلر ايسه انلرك اصنافى بودركه اول عينك نقبه سنده اتساع و ياخود
تضيق عارض اولور و اول افتك غايته بالغه و نهايتده واصله اولمغله
عوام دخى انى احساس ايدرلر **العلامات** اما بونلرك علامتى يعنى نقبه ده
سده مائيه اولديغنك علامتى و اتساع و ضيق كبى نسنه لر اولديغنك
علامتلرى كندى بابلرنده ذكر اولندى اما عصبه مجوفه ده حبسيله اولان بطلانك
علامتى باب الماده ده ذكر اولنان علامتلردن بطريق الاجمال استفاضه و احاطه
اولنمق سهولتلى اولور فاما تفصيلى اوزره احوال علاماتنه احاطه صعوبتلو اولور و علم تشريحه احاطه

وقجن سبب مذكور ايله بصره بطلان عارض اولسه اول عيننك ضربانى وحمرت
اولور وعصبه ده ورم حار وارد ديو احداس اولنور واكر اول عيننك ثقل
وحرارت وار ايسه عصبه ده ورم بارد وارد ديو حدس اولنور واكر
ثقل شديد اولوب عيننك جدا رطوبت اولور ايسه ماده رطبه اولديغنه
دلالت ايدر واكر عين يابسه اولور ايسه ماده نك سوداويه اولديغنه
دلالت ايدر وقجن باشه ضربه وياخود سقطه اصابت ايلسه كركه ايسه
اول ضربه وسقطه دن عينه جحوظ عارض اولسون وكرك اولمسون هر حالده — على الفور
عينه بعد زمان غور عارض اولسه حدس اولنوركه عصبه منهتك و — وبطلانه
متفرق اولمشدر **اون برنجى فصل** عينك شعاعه بغض بياننده در
يعنى عين آيدينلقدن متأذى اولديغى بياننده در بو آفت روحك سخونت
واشتعالنه وترققنه دلالت ايدر واكثر حالده قرانيطس مرضنك حدوثنه
انذار ايدر لكن جرب اجفان سببيله اولان آفت عارض اولور ايسه قرانيطس
مرضنه اول زمان انذار ايليز وبو آفتك علاجى جرب الاجفان بابنده ذكر اولنان
علاج اولور **اون ايكنجى فصل** قمور بياننده در قمور تلجيم كثرت
نظردن كوزك قماشمه سنه ديرلر كذا فى القاموس مصنف ديركه بعض كره
ضوء غالبدن وبياض غالبدن قمور حادث اولور تلجه ادامۀ نظر ايلين
كمسنه اشيايى كورمز اولور وياخود اشياء قريبه يى كورور اشياء
بعيده يى كورمز وجه اول سببدن ضعف كلديكى سببيله وقجن ملون
ورنكاميز نسنه لره نظر ايلسه تخيل ايدركه اول اشياء ملوننك اوزرنده
لون ابيض واردر **المعالجات** اول آفت صاحبنه يشيله واسمانجونى
لونى اولنده ادامۀ نظر ايله تيوعى علاج اولنور وكوزرقا دشونه
اسود اللون نسنه لر تعليق اولنور وتلجه نظردن ناظره تلجك بياضلغندن

مضرت

تشريح عظام بابنده بيلديكز اوزره قحفك دورت جدارى وبر قاعده سى واردر اول دورت جدارده بر قبائل اربعه ديرلر
صاغنه وصولنه اولان اكى جدارلره حجرتين ديرلر حجر كبى صلابتلو اولديغندن واول حجرتين اوزرنده
قولقلر مودعه در ثقبه او عظم حجريده در اولور مطلب

مضرت اصابت ايلديكى كبى تلجك برودتندن نفرت حاصل اولور ايسه صوده
حنظل طبخ اولنوب مطبوخندن عينه تقطير اولنور وبعض كره عسل
ايله وثوم عصاره سى ايله اكتحال اولنور وبعض كره نوع حجر حاد قرديرلوب
اوزرينه نبيذ تقطير اولنور وبخارينه اول عليل اولان عين فتح اولنور
وياخود نبيذ صلب ايله اول عينه كماد اولنور وياخود زوفا واكليل الملك
كبى اولان محلله وملطفه معروفه حشايش ايله مطبوخ صويك بخارينه
عين عليل كبت وامالة اولنور **فن رابع امراض اذندن اولان
كلام مجمل ومعالجات بياننده در وانده فصول مشتمل برمقاله سى
واردر اولكى فصل** اذنك تشريح بياننده در اذن بر عضودركه
سمع ايچون خلق اولنمشدر ووارد اولان صوتى جمع ايدوب باطننه
ايصال ايلسون ايچون آلة برصدف معوج وضع اولنمشدر وآنك
ايچون بر ثقبه خلق اولنمشدركه اول ثقبه عظم حجريده اخذ ايدر
واول ثقبه ملولب اولور يعنى ميل الكحال كبى اول ثقبه نك اولى وبدايته
وسعتلى اولوب تدريج ايله تضيق ايدوب انجه اولور واول ثقبه ذات
تعاريج اولور بو وجهله اكر تعاريج اولمسه ثقبه نك مسافه سى قليله و
قصيره اولور ايدى وثقبه حسبيله مسافه طويله اولور واول وجهله مسافه — تعاريج
طويله اولمسه حر وبرد عصب سمعه مخافضه ايدر يعنى فجاءة ودفعة
وارده اولور وطول مسافه ايله باطنه وارد اولنجه حر وبرد تعديل اولنوب
معتدلا وارد اولور وذكر اولنان ثقبه بر جوبه يه وفضايه منتهى اولوركه
اول فضاده ساكن وراكد هوا اولور واول جوبه نك سطح انسى جانبنه
عصب سامعه نك ليفى مفروش ومبسوط اولور ونفس دماغده نابت اولان ازواج عصبك

زوج خامسك عصب سامع مفروش برشعبه سيدركه زياده صلب
اولور هوانك قرعنه وكيفيتنه متأثر ومنفعل اولوب اضعف
واوهن اولمسون ايچون وتجن موج صوتي عظم حجر نقبنه سنه
نفوذ ايدوب اول عصب مفروشه قرع وضرب ايلدكده عصب اول
صوتي ادراك ايدر اول عصبك احوال سمعه قياسي رطوبت جليديه نك
احوال رؤيته قياسي اوزره اولور وعصب مفروشدن ماعدا اذنك اجزا
سائره لري جليديه كبي ماعدا عينك اجزاء سائره كبي اولورلر انلر
جليديه يه اطاقه وجليديه يه خدمت ايدرلر وياخود وقايه اولورلر
وفعلنه معين اولورلر وصماخ اذن يعني قولاق دلوكي عينك ثقبه عنبيه سي
مثالنده اولور واذن عضروفي خلق اولنديكي زيرا اول التده تقعيب وتعريج
اولموق اقتضا ايدر وتقعيب وتعريج عضروفي محافظه ايدر وجوهر اذن
لحم وياخود غشائي اولسه تقعيب وتعريجك اشكالي وهيئاتي برقرار اوزره
قالمزدي واول اشكالدن منافع دائما اولمازدي واكر جوهر اذن عظم خالص اولسه
هربر قرعه ده وضربه ده متكسر ومتأذي اولوردي وآخر نفوذ ابتدا ايدردي پس اذن
عضروفي قيلنديكه اشكال مذكوره محافظه اولنوب انعطافه لين اوله
وايكي اذن رأسك ايكي جانبنده قيلندي جهت قدامده قيلنمدي ايچون
جهت قدامده عين احق اولور زيرا ادراكات ثالثه اولنده تفصيل اولنديغي
اوزره عين اعضاء سائره نك طليعه سي وجاسوسي اولور وجاسوسك
موضعي جهت قدام اولور وقدام دماغ جهت ابصاره متعين اولديغي
سمع آخر موضعه اولموق لايق اولور وقولاق قصاص شعر يعني تويك بتديكي
موضعك تحتنده واتصالنده قيلندي ايچون كه قصاصك فوقنده اولسه

يعني هوانك اذنه
ضربه وقرعنه متأذي
اولورم

باشن

باش توپي ايله وقصاصك تحتنده مكاني متباعد ده اولسه ثياب ملبوسه
ايله مستوره اولوب سمعه مخل ومضر اولوردي وعضو اذنه اصناف
امراض عارضه اولور وبعض كره ده وجع قاتل دخي عارض اولوب
ومرض اذندن بعض كره حميات صعبه عارضه اولور

ايكنجي فصل

ايكي قولاغك حفظ صحتي بياننده در واجب اولوركه قولاغه اعتنا
اولنوب حر وبرد ورياح وحيوانات ومياه مثللو اشياء
غريبه دخولندن زياده محافظه اولنه واوساخدن دخي محافظه
اولنوب كاه بكاه تطهيري صماخ اولنه وبونده صكره واجب اولوركه
هفته ده بر كره آجي بادم دهني قولاغه تقطير اولنغه مداومت اولنه
بو بابده آجي بادم ياغينك نفع عجيبي اولور وواجب اولوركه قولاقده
ورم وبثور وقروح تولدينه مانع اولان نسنه لره مراعات اولنه
زيرا بو افتلر اذني افساد ايدر واكر قولاقده بثره حدوثندن خوف اولنور
ايسه اول قولاقده ماميثا شيافي سركه ايله قطور استعمال اولنور
وهر هفته ده بر كره قولاغه ماميثا شيافي تقطيرنده نوازلك قولاغه
نزولندن امان اولور وحاسه سمعه وسائر حواسه تخمه وامتلا وعلى
الخصوص امتلا اوزره نوم مضر اولور وواجب اولوركه بو مذكورلردن
اجتناب اولنه

اوچنجي فصل

افات سمع بياننده در وسمعك
افاتي افعال سائره نك افتلري كبيدر زيرا هر فعلك افتي يا بطلاني
اولور وسمعك بطلاني اكه نظير اولور وياخود هر فعلك افتي نقصان
فعل اولور سمعك نقصاني دخي اكه نظير اولور زيرا بعض سمعه
نقصان ترتب ايدوب مسموعي استقصا ايلمز وقريبي ايشيدر بعيدي ايشتمز

اكاس

صورت

وصفيلي وغطيط اولور

وسائر فعللرده اولان تغيرك فعل سمعده اولان طنين ودوي
بو مسموعاتك اصل متحققي بوقدر من وجه تخييل اطلاق اولنور ومعلوم
بيوريله كه آفت سمع بعض كره اصليه اولور ولادي اولان صمم وطرش
ووقر كبي وبعض كره نوع عارض اولور ولادتنده سمعي سليم اولوب بعده اول
آفتلر حادث اولور صممك معناسي بمعنا طرشه مغاير اولور زيرا صمم آفتنك
صاحبنك باطن اصمم اولور يعني اصل خلقتده باطنده ذكر اولنان تجويف
اولمز وعيبه كبي هواء راكد دخي تشكيل اولان جوبيلر اولماز وسمع
اول جوبه ده راكد اولان هوانك تموج وموجنك طبل كبي مفروش
اولان عصبه قرع ايله حادث اولور تجن جوبيا ولمسه هوا وتموج
وقرع وضرب اولمغله سمع باطل اولور اما طرش ووقر ده آفت كليا
بطلان مرتبه سنه بالغ اولماز وبعيد اولماز كه وقر مطلقا بطلان
سمع معناسنه اولوب ذكر اولنان جوبه نك وهواء راكدك فقراني
وانعدامي ايله اولان صممدن وكذلك جوبه [illegible] وهواء راكد موجود
ايكن عصبك قوت اولمقله حادث بطلانه شامل اوله اما طرش
نقصان معناسنه اوله وبنه بعيد اولماز كه وقر نقصان
سمع وطرش بطلان سمع معناسنه اوله وطرش اكثريا وقايله قرن
صكره اولور اوطرشك زوالي سريع اولور وفقدان سمع بعض كره
طبيعي وولادي اولور انك علاجي اولماز اما وقر وطرشك اصناف سائره سي هي
بعض احيانده ولادي وطبيعي اولوب آكي هي علاج اولماز وبعض كره هي
عارض وحادث اولور وكلي طومرتبانه قالوب مزمن اولور اولدن بأسه
قريبدر آكه هي علاجي ثانيه رضعو تبلوا ولور

سمعه اولوب عنه عنيك فتحي وبانك سكوني ايله شوال [illegible] دركه آكه اسباب [illegible] وفي الحديث الانصار كرشي وعيبتي [illegible]

سمع

يعني قبيله

اما ترتيب

اما ترتيب العلاج ده حادث اولان طرش معالجه يي قبول ايدر وآفت سمعك سببي
بو دركه بعض كره اول آفت بعض عضو آخره مشاركت ايله اولور مثلا دماغه
مشاركت ايله وياخود قريب دماغ اولان عضولك برينه مشاركت ايله اولور
وبو دي بيلنمز ك اول بيانتده حادث اولان آفت سمع بو قبيلدن اولور وكذلك
وجع اسنانه مشاركت ايله هي آفت سمع حادث اولور وبعض كره آفت
سمعك سببي اذنك كنديده بر آفت اولور يعني عصب سمعده وياخود ثقبه
آفت اولور اما عصب سمعده اولان آفت بعض كره متشابهة الاجزاء
اولان امراضك اسبابي ايله عارض اولور وبعض كره عضاء آليه والخلال
فرد اسبابي ايله عارض اولور واما متشابهة الاجزا اولان امراض
ايله اولان سوء مزاج مفرد وسوء مزاج مركب اصنافي ايله حادث اولان
آفت سمع اولور واكثر حالده آكه سوء مزاج بارد سببيله اولور ومفرد ومركب
سوء امزجه دن هر بر بعض كره مع ماده وبعض كره هي بلا ماده اولور
ومع الماده اولانده هي ماده سي سوداويه وياخود صفراويه وياخود
ماده سي بلغم خام وياخود ريحيه اولور وجيق كره اسهال مراري محتبس
اولمغله عقبنده صمم عارض اولور ومراري اولمين اسهالك احتباسنده
هي صمم تعاقب ايلمك بعيد اولمز اما عصب حاسه يه مرض آلي حدوثنده
عارض اولان آفت سمع اول عصبه ده سده عارض اولمغله اولور واول
سده يي خلط وياخود ريح وياخود ورم ايجاب ايدر وانك ورمي دخي يله
وياخود ورم حار وياخود ورم صلب اولور وياخود اول سده يي بر غشاوه
ايجاب ايدر كه وسخدن حادث اولور وياخود اول عصبده دهل وياخود نفخه
وياخود انحلال فرد اولور وبعض كره هي عصبده قرحه وتآكل اولمغله اولور

امراض

اما بحران سبیله اولان آفت سمعک سببی بدنده ویاخود خارجده اولان اسباب اولور
بدنده اولان سده توللوی و ورم کبی نسنه‌لردر و خارجده اولان سده مثل
وحصاة ونواة کبی خارجدن باطن اذنه دخول ایدر وکذلک قولاقدن
خروج ایدن دمک بعض اجزاسی سیلان ایلدیکده بعض اخری قولاقده
تجمد ایدر ~~سمع آفتی حادث اولور~~ وسمع آفتی بعض کره دفعةً
وبعض کره دخی تدریج ایله حادث اولور وکاهیجه علی سبیل البحران
اولور وکاهیجه دخی امراض حاده آخرلرنده بحسب الانتقال سمع موقوف اولور
وبعض کره دخی حما زوالندن صکره یا ثقل ویا اغرلق باقی قالدیغندن اولور
وبحران جهتیله اولان آفت سمع دخی حرکات بحرانیه‌یه تابع اولوب
حرکاتک عرضی اولور وحرکاتک زوالی ایله آفت سمع دخی زائل اولور
ویاخود نفس بحرانه تابع اولور وبحراندن صکره باقی قالوب عرض
ثابت اولور وبینهما ده فرق بو درکه صنف اولده طبیعت کلیةً وقت
بحرانده موادی تحریک ایدر واذنه مجاورتی اولان مواد متحرکه مجاورتی
جهتیله اذنه سیلان ایدر وانده قرار ایلمز بلکه بحراندن صکره زائل اولور
اما صنف ثانیده طبیعت قصد ایدوب موادی اذنه دفع ایدر واذنده
اول موادی اثبات واحکام ایدر وبنا علیه بحران زائل اولدقدن
صکره آفت سمع باقی قالور وزوالی مرض اصلی کبی مستقل تدبیر ایله
اولور وچوق کره قئ ورعاف بو مثللو آفت سمع عرضنی ازاله ایدر
وبعض کره بو آفتی اسهال ازاله وابطال ایدر العلامات مشارکت
دماغ حادث اولان آفت سمعه حواس سائره‌نک کدورتی دلالت ایدر
وقوای محرکه‌نک دخی ضعفی دلالت ایدر وآفت سمعک دماغ مشارکتیله

اولدیغی

اولدیغنه زیاده قوی دلیل اولور آفت سمع ایله لسانده دخی آفت اولدیغی
خصوصا سرسام واختلاط عقل وسائر آفات دماغیه ومزاجیه ترک
بر بر ینک اردنجه اولان آفات سمع مشارکت دماغ ایله اولدیغنه ادل
دلیل وشاهد قوی اولور اما آفت سمعک سببی عصب حاسه‌ده خاص اولور
ایسه آکه دماغک ونقبهٔ اذنک ومنافذ عصبک سلامتی ایله استدلال
اولنور وبعض نسخه‌ده منافذ عصب یرینه منافذ سمع واقع اولمشدر
وکذلک آفت سمع حدوثندن مقدم آلت سمعک صحتنه محافظه‌یه مداومت
اولندیغی دخی آفتک عصبده اولدیغنه یعنی عصب ایله قائم اولان قوه
حاسه‌نک عدمنه استدلال اولنور واکر آفت سمعک نفس عصبده اولدیغی دبیله
وورم حادث ایله اولسه حمی دلالت ایدر اندن قشعریرت ونافض اولور واکر
بو مثللو حمی لازم اولور وانده اختلاط عقل وهذیان اولور وانده خطر عظیم
واردر لکن تقیح وتفتح ایدر ایسه خطر آز اولور واکر ذکر اولنان ورم دیکله
نفس عصبده اولماز ایسه اول مثللو آفت سمعه حمی اولمق واجب اولمز
اولمازسه لکن حمی یوم مثللو حاسیه اولمق جائز اولور وانده تمدد دخی وجع
وثقل وضربان اولور وثقل ووجع علامت مشترکه اولور وورم
وما دخی حادث اولان آفت سمعک بالجمله اقسامنده ثقل بولنور اول
ماده وورم فقط موضعده اولور ایسه ولسون البته اذنده ثقلی ووجع
اولور واکر آفت سمعک سببی ریاح اولور ایسه آکه طنین ودوی
دلالت ایدر وانده ثقل اولماز واکر سبب قرحه وبثره اولور ایسه آکه
حکه ووجع دلالت ایدر وسبب سده اولور ایسه آکه ثقل حالتنده ثقل
اولماز وبعض کره سده ده ثقل اولور وحجب آفت سمع بولنوب ثقل اولمسه

اولدیغی معلوم اولور
اول آفت سمعده ...
وسوء مزاج ظاهر ...

واول سدّه یه تدبیر متقدم دلالت قیلور واول سیلان دم مثلا اولونسه اولور ایسه
اکر ضربان دلالت ایدر و اکر سدّه دم حار اولور ایسه دمک قولقدن
سیلان سابقی اکر دلالت ایدر و اکر آفت سمع سوء مزاج مفرددن اولور
اولور ایسه بلا ثقل وبلا تمدد عمقده اولان وجع دلالت ایدر اکر سبب
سوء مزاج بارد اولور ایسه باردات استعمالندن متاذی اولور کذلک
نهارک ابرد اوقاتنده … وجعی اشتداد بولور و اکر سبب آفت
سوء مزاج مفرد حار اولور ایسه مزاج بارده عکس اوزره اولور اشیاء
حاره استعمالندن و نهارک احر اوقاتنده متاذی اولور و اننده التهاب
ولذع احساس اولنور و اکر سوء مزاج ماده یه مقارن ایسه هر نوع
سوء مزاجک ذکر اولنان علامتلری ایله معا ثقل اولور وخصوصا سجزه(?)
ایلدیکی ثقل زیاده احساس اولنور و اکر آفت سمع یبوستدن ایسه
اننده ظهور حروف سهر جفاف و صومدن صکره اولور و یوزده و کوزده ضمور
اولور یوز و کوز چکیلوب کوچک اولور و سبب آفت دود اولور ایسه
اذن مؤفده دغدغه اولور واحیانا الاذن … دود خروج ایدر
المعالجات اولا ایندیرزکی(?) قوهرندکم(?) تقطیر اولنور و اجاق کورکه
اولنه حار و بارد اولمیه بلکه فاتر تقطیر اولنه و بو کلام قولاکلیدر(?) قطورک
کلیسنده جریان ایدر اما آفت سمع معالجاتنده مفصلی بیانی بودر که
مواد مراریدن حادث آفتده مراد اسهال اولنور زیرا چوق واقع اولور که
مرار حبس ایله سمعنه آفت اولنده دفع طبیعت ظهور ایدوب مرار
خروج ایتکله صمم زائل اولور و کذلک مرار حبسیله اختلافی اولندرک
اسهالی حبس اولنمغله صمم عارض اولور و بونلر دلالت ایدر که مرار

ادویه ایله اسهال

ادویه ایله اسهال … آفت سمع مذکوره نافع اولور و آفت سمع ایله دوار
اولور ایسه اکر مبردات ایله معالجه اولنور اول مبردات کرک ادهاندن
وکرک ادویه سائره دن اولسون وبینه اول آفت سمعک معالجه سنده
رمانک واحدینک بطن قشرندن اخراج اولنوب عصر اولندیقدن صکره
عصیری ینه قشرینه اعاده اولنور و اول عصیره بر مقدار سرکه و کندر(?)
ودهن ورد خلط اولنوب اول مخلوط قبوق ایچنده طبخ اولنور قوام حاله
اولنجه قدر بعده اذنه تقطیر اولنور ویاخود اول اذن مؤفه یه ماخشن(?) بعض ماده صوری(?)
ویاخود ماء عنب الثعلب تقطیر اولنور اما برددن و ماده بارده دن
حادث اولان آفته جمیعا ادهان حاره استعمالی نافع اولور و جند
بیدستر تفتیق وتخلیط اولنان ادهان هپ نافع اولور علی الخصوص
ادهان حاره دن دهن بلسان ودهن قسط واچی بادم یاغی و افسنتین
عصاره سی و پیاز دیه یاغی شحم بقر ایله زیاده نافع اولور و کذلک مرارة الثور
ویاخود دهن حل بعض شیر … شحم حنظل ایله ویاخود اصول حنظل
ایله طبخ اولنوب استعمال اولنسه نفعی اولور و مر اوکوز سدیکنده(?) …
اولنوب بعض اصلدیلوب قطور قیلنسه نافعدر و قثاء الحمار عصاره سی
دخی نافعدر و بو مذکور اولان آفت استعمال اولنور که مواد بارده اولان
برنده ونوا ورأسه کثیره … استفراغ عام ایله … وانتفراغ
خاص ایله نوا و رأس تنقیه و … استعمال اولنه و کذلک …
معلومدر اولان نطولات وخصوصا اول نطول الاذن ورق جهسمت(?)
وحب جهسمت استعمالی زیاده نافعدر و ریاضتلک هپ منفعتی شریکدر
واول موف اولان اذنه شدیدا صیحه ایلمک و بوق ایله قولاغنه …

البوق …

تصویت ایلمك و مطبوخات محلله نك بخارینی تمع دیدیکلری بعده ایله
قولنجه ادخال ایلمك نافعدر و بونلرك جمله سندن نافع اولور سذاب عصاره سی
عسل ایله یاخود جندبیدستر و دوروق اوتی یاغی و تخم سدیکی و تخم مرزه سی
خصوصا فاصنی ایله نافعدر و بو بابده مجرب دواء الکردن اولور جندبیدستر
اوج درهم بربوجق درهم و خربق بربوجق درهم بو اجزا الکردن
اقراص اتخاذ اولنوب وقت حاجتده قطورا استعمال اولنور نسخه اخری
اخراده خربق بردرهمك اوج ربع نطرون ثلث درهم
کندش زعفران و جندبیدستر هر برندن بر جزء خربق بورق هر برندن
دورد جزء بو اجزا الو شراب ایله اداف ونك اولنوب استعمال اولنور
ویاخود صبر جندبیدستر و شحم حنظل و فربیون اخذ اولنوب
مراره بقر ایله اداف اولنوب استعمال اولنور و بو مجرب دواء الکردندر طورب
یاغی و میویزج یاغی بو ایکی یاغلر آفت سمعه منفعتی شدیده اولور عصاره
افسنتین و طبخ افسنتین ویاخود طورب عصاره سی ملح ایله نافع اولور
علی الخصوص اذنکده بعض رطوبت و یاخود سده اوله انده منفعتی زیاده اولور
و بو آفتده مجرب دوا اولور خردل ایله انجیردن فتیله اتخاذ اولنوب قولنجه
ادخال اولنمق و بعضلر اول فتیله یه نطرون نقوع زیاده اولنور و دکز
صوینی حارا قولنجه تقطیر ایلمك نافع اولور و خربق اسود و مرارات
دخی نافعدر علی الخصوص عنز مراره سی زیاده نافعدر دهن ورد ایله استعمال
اولنور ایسه و بعضلر زعم ایدرلر که شیر و نفخ ایله اهل بر مغز فی انجیده
سیاه اولنجه قدر طبخ اولنوب قنادیلسه قطور جید اولوب صممه نافع
اولور و بو ادویه نافعه دن اولور طورق اوتی یاغی و یاخود غار و یاخود

سوسن یاغلری

نطرون

ویاخود

سوسن یاغلری و یاخود جندبیدستر ایله ناردین و یاخود یلپین
دغوه سی و یاخود سذاب عصیری بالجمله بو ادویه لر صممه نافعدر
و آفت سمعك سببی یبس اولور ایسه انك معالجه سی حمامه ملازمت
و مرطب اغذیه و اشربه تناولی و دهن معتدل و ماء فاتر یاشیه
صب اولنمق و نیلوفر دهنی و خلاف دهنی و قباق چکردکی دهنی
استعمالی اولور و سده سببی ایله آفت سمعه سدد بابنده ذکر اولنان
معالجات ایله علاج اولنور و کذلك اکه شهدانج حب عصاره سی و حنظل
رطب عصاره سی نك منفعتی جیده سی اولور و اورام سببی ایله حادث اولان
آفت سمعه اورام بابنده ذکر اولنان ورم حار و ورم بارد معالجه لری
ایله علاج اولنور و طرش بغتة واقع اولور ایسه اکه انجیده یلپین
طبخ اولنمش صو ایله معالجه سی نك نفعی اولور و یاخود یلپین عصاره سنه
اولوز مراره سی و شیوط دیدیکلری بالوق مراره سی خلط اولنوب استعمال
اولنور و یاخود مرارات النور دهن ایله یعنی زیت ایله و یاخود خربق
خل ایله و سلخ حیه خل ایله استعمال اولنور و باش اغریسی عقبنده
حادث اولان ماء فجل و دهن ورد نافعدر و جندبیدستر و حب
غار دهنی ورد ایله نافعدر و سرسام عقبنده حادث اولانه علاج
اولندیغی اولا استفراغ ایله بدایت اولنور ایارج فیقرا ایله استفراغ
اولنور بعده اذن موفقه یه جندبیدستر دهن قسط انجیده تقطیر
اولنور و یاخود بلا جندبیدستر یالکز دهن قسط و یاخود طتلو بادم یاغی
ایله تقطیر اولنور و طورب صویی و کل یاغی و قونوز حیاسی غار دهنی
ورد ایله نافعدر و سده و خلط و ریحلك برندن عارض اولان آفت سمعه منفعتی مجربدر

وقبلو نوعیه مراره سی

بو حب کرانک صفتی بودر تربدیکرو درهم حنظل اون درهم وانزروت
ایکی درهم ونصف درهم کثیرا ایدی درهم هلیلج اون درهم بو وزن
اوزره ادویهٔ مذکوره اخذ اولنوب انلردن حب الشبیار اتخاذ اولنور و
شربت واحده سی بر درهم مقداری اولور مصنف دیرکه باشدن
کلامی اعاده ایدنلر کبر بن دیرم که جمیعا قولقلر اولان آفتلر یعنی ثقل سمع
واوجاع اذن ورياح ودوی وطنین بو آفتلرک عادة بارده و بردن
حادث اولنلرینه ادویهٔ مشترکه دن اولورا [illegible] تنقیه ایدوب [ونسیان]
بعده اذن موفد بر خل وعسل ایله بورق وزیت ایله مرارات تقطیر ایلمک
ویاخود اولاد وبه بی آجی بادم یاغی ویاخود ایله تقطیر ایلمک ویاخود
براصه وصوغان صوینی عسل ایله تقطیر ایلمک ویاخود خاتون سودینی
تقطیر ایلمک و باب الا وجاعده بنم ذکر ایلدیکم ادویهٔ مشترکه بی استعمال
ایلمک اختام وصباح قطرا انزنه ایکیشر قطره تقطیر ایلمک وخربق
ابیض وخربق اسود بعض ادهان ایله وعلی الخصوص دهن سوسن ایله
وبلین صویی ایله وطورب قیوغنک صویی ایله تقطیر اولنور وکذلک اول
دهن تقطیر اولنور که انده سلخ الحیه ویاخود حب الغار ویاخود فربیون
طبخ اولنمش اوله ویاخود جندبیدستر دهنی ایله یعنی زیت ایله تقطیر اولنور
ویاخود دهن بلسان ویاخود نفط تقطیر اولنور ویاخود علک الانباط
براوقیه وخیری دهننک ایکی اوقیه واجی بادم دهننک نصف اوقیه
بو مجموع اخذ اولنوب مخلوطا اغلا اولنور وقینادیلور وصکره صباح ایله
اوج قطره واخشام ایله اوچ قطره استعمال اولنور وکذلک عسل کثیر [illegible]
دهن خیری ایله وحنظل بیی اغنک صویی وعصارهٔ لوف وهرانجان

بوبابده جید

بوبابده جید وقورده اولوروا وجاع بابنده ذکر ایلدیکمز ادویهٔ مشترکه نک
دخی نفعی اولوروبو مثللو آفت صبیانه عارض اولور ایسه آنلرا لحینده [illegible]
ومرزنجوش طبخ اولنمش دهن دار ایله انتفاع ایدرلر ویاخود ملح اندرانی
ایله سعتر مضغ ایدن کمسنه نک یالکز بصاقی ایله انتفاع ایدرلر ونافع
اولان کماد اتدنلر بابونج وشبت وورق غار ومرزنجوش وحبق یابس
وعاقرقرحا طبخ اولنوب صویی ایله کماد ایلمک بو مطبوخ ایله بوینه وقوق
التنه کماد اولنور وکذلک باب الرأس ده ذکر اولنان نطولات ایله ذکر اولنان
محللر تنطیل اولنور واول مطبوخلرک برالی یعنی صافیسی بر بلبله
ابجنه یعنی کلنلر دیدیکلری شراب قابی ابجنه وضع اولنوب اذنه
تقریب ومحاذی قیلنور بخار اذنه داخل اولنسون ابجنه طرنده الچون
استفراغ قصد اولنسه کرکدرکه اولاستفراغک عددی کثیر ومقداری یعنی
خارجه خروج رطوبتک کمیتی قلیله اوله زیرا بو وجه اوزره اولان استفراغده [ومواصله]
قوت محافظه اولنور ونضجه موافقت اولور اما اورام سببیله حادث
اولان آفت سمعه اورام حاره واورام بارده نک سنلک بیلدیکک
علاجلر ایله معالجه اولنور دوردنجی فصل وجع اذن بیاننده در
قولق اغریسینک سببی سوء مزاج ویاخود ورم وبثره ویاخود تفرق
اتصال اولور وسوء مزاج دخی بلامادة سوء مزاج حار اولور هواء حاردن
وریح حاردن حادث اولان وجع اذن کبی علی الخصوص بردن خروج وخلوص
ایدوب دفعةً هواء حاره وریح حاره وقوع وتصادف ایدنلرده قولق
اغریسی کثیر الوقوع اولور وماء حار ایله اغتسال ایدوب قولاغنه اسی صو
دخول ایدنلرک وطبیعتنه قوت حاره غلبه ایدنلرک صو ایله اغتسا ایدنلره عارض اولان قولق اغریسی

میاه سائره

وجع اذنه سبب
خصوصا وجع اذنه
بلا مادة سوء مزاج حار سببيله اولور وبعض كره مع مادة دمويه وبعض
مادة صفراويه سوء مزاج حار وجع اذنه سببي اولور و يا خود وجع اذنه
سببي اولان سوء مزاج بلا مادة بارد هواء بارد و ريح بارد سببيله عارض اولان
سوء مزاج كبي حمامدن خروج ايدوب بغتة هوا و رياح بارده يه تصادف اولور علی الخصوص
ايدنلرده سوء مزاج بارد حادث اولديغي كثير الوقوع اولور وكذلك ماء بارد و طبيعته
برودت غالب اولان ماء ايله اغتسال سوء مزاج بارد مفرده سببي اولور
و يا خود وجع اذنك سببي مع المادة سوء مزاج بارد اولور اول مادة رطبة باردة
و يا خود خلطيه لجيه اولور و بتوروا اورام سببيله اولان وجع اذن حادث
اولور و تفرق اتصال ايلهدر و اولور ريح ممدد عارض اولديغي اتصالي تفرق ايدوب وجع
عارض اولور و قروح و جراحات ايلهدر اتصال تفرق ايدوب وجعه مؤدي اولور
و اوجاع اذن جمله سندن بري وجعكه مفرق اتصال اولان ريح اذنده تولد ايدر
و يا خود صو و يا خود حيوان قولق ثقبه سنه دخول ايدر و يا خود قولقده دود تولد ايدر
و بو مذكورلردن وجع حادث اولور و ضربه و سقطه دخي وجع عارض اولور و قولق اغريلرندن عقبانه
زيادة شديد و صعوبتلي سي باطن اذنك عمقنده و دريكلكنده اولان ورم غايصه
عارض اولان وجع اذندر و اول ممتلو وجعه حمی لازمه اولور علی الخصوص
ورم اختلاط عقلي اولور اما اذنك اجزاء خارجيه سنده اولان غضروف
اورا ايله وجع اذن عارض اولور ايسه اول وجعه شدت و كذلك خطرنده
دخي شدت ولمازدر اما اولا ذكر اولنان وجع بعني باطن اذنده غايص اولان
وجع سكنه كبي بعض كره بغتة قتل ايدر و بو نوع وجع شاب شخصده
زيادة قتل ايدر و قتلي اسرع اولور و بعض كره يوم سابعده قتل ايدر اما اكثر
مشايخده بو ورم باطن اذنده تقيح ايدر و لكن قبل التقيح شبابده وجع سببيله

وجعك قتلى

ظاهره
وجعك قتلى كثير اولور و تجن و ورم غايص متقيح اولوب علامات محموده
اولنسه خلاص رجا اولنور و وجع اذن بعض كره حكه ايله و بعض كره
دخي بلا حكه اولور بيره حكه اذن ايجون موضعنه بريازي ذكر اولنديك
العلامات وجع الاذنك علاماتي طرش بابنده ذكر اولنان علامات كبيدر
المعالجات اذنه ادويه تقطير بابنده ذكر اولنان قانون محافظه
اولنمق واجب اولور اول قانون بودر كه قطور شديد الحرو شديد البرد اولميه
بلكه فاتر تقطير اولنه واكر وجع اذنك سبب بدنده و راسده اولان
امتلا اولور ايسه واجب اولور كه ناحيه بدندن مواد امتلاجنسندن
استفراغ و تنقيه اولنه واكر مواد امتلا حاره اولور ايسه بعني دم اولور
ايسه فصد ايله و سائر مادة حاره ايسه مواد حاره دن راسه منقي اولان
سنك بيلديكك منقيات ايله استفراغ اولنور واكر خلط لزوجتلي
و خلط لحج اولور ايسه معروف اولان شيارات حبلر ايله و غراغر
ايله تنقيه اولنور اما اول خلط لحج اولوب ناحيه اذنده متكن اولور
ايسه واجب اولور كه اسهالدن صكره الجزه ملينه و قطورات ملينه
استعمال اولنوب مره اخرى عضو دن مستفرغ اولان ادويه استعمال برقى
اولنه واكر وجع اذنه سبب حرارت مفرطه اولور ايسه واجب اولور
حارتي تسكين ايدن مطفئات جعرو في دماغ بابنده ذكر اولندي اوزره
استعمال اولنه و قولاغه حقنه ادهن ورد و بياض بيض تقطير اولنه
واكر وجع شديد اولور ايسه ذكر اولنان قطوره كافور خلط اولنور و بعض كره
كافور ايله بنفشه يا غيله ارخاسي سببيله وجع تسكين دهن ورد كه تقطير او
تسكيننده زياده اولور و كذلك اوجاع عينه مسكن شيافاتدن بياض بيض ايله قولاغه قطره لنور

وبو بابده بیاض بیضك منفعتی عجیبه در ویاخود لبن عنب الثعلب
صویی وکسفره صویی ایله تقطیر اولنور ولبنك خیرلوسی اول البندر
ضرعندن حلب اولندیغی کبی قبل التغیر استعمال اولنه بعضی دوغ و ماست
ومخیض وجبن وبو مثللولرهربنه قدر لبنك شمولنده وار ایسه لکن
اول مثللولره لبن حلیب دیمز ذکر اولنان منفعت انلرده موجود اولمز
ولبن حلیب تقطیر ننك وجع اذنده جدا منفعتی اولور وکذلك خراطین
دهن ورده قیناديلوب اذنده تقطیر اولنور ویاخود طرخون دهنی
ورده طبخ اولنوب تقطیر اولنور ویاخود دهن اوج مثلی سرکه ایله
ایچنده طبخ اولنور اوج مثللو کیدوب بری قالنجه قدر یعنی سرکه کیدوب
دهن باقی قالنجه قدر صکره دفعا اولنوب قطورا استعمال اولنور وجع حادده
وضربانده جدا نافع اولور وکذلك فستق چکردکی دهنی و نیلوفر
دهنی وخلاف دهنی وبونلرك امثالی اولان دهنلر دخی نافع اولور وکذلك
قبغك جرمنك ویپراغنك عصاره سی مثللو عصارات دخی نافع اولور
وخارجدن اولان ضمادات غیرده دخی نافعدر وبعضلر ذکر ایلدیلر که
ماء لبلاب بو مثللو حالده جدا جیددر وشهدانج رطبنك عصاره سی
نافعدر وتحین ضربا و وجع مشتد اولسه واندن تشنج خوف
اولنسه انك علاجنده مرضیات استعمالی لازم ولابد اولور ولکن
استعمال اولنان مرض عتیق سمن بقر که مسخن اولمق کرکدر وبعضلر
دخی بر قمقمه ایچنه ماء حار وضع اولنوب اغزینه بر انبوبه ادخال
اولنوب موضع دخولی صاغو ایله صاردیلور تا بخار ضایع اولمسون الحون
وانبوبه ننك اغزی وجع اولان قولاغه ادخال اولنور وماء حارك باطن

اذنله

اذنله نفوذ ایدن بخار وجع اذنك خطبنده ومعالجه سنده کفایت ایدر
وبعض کره اخر معالجه دن ومخدرات استعمالندن اغنا ایدر علی الخصوص اول
قمقمه یه وضع اولنان ماء مسخن رفق ایله ارخا ایدن ادویه ایله مطبوخ
اوله وخصوصا اول مطبوخده مخدرات دخی خلط اولنمش اوله
وتحین وجع اذن مخدر استعمالنه محتاج اولور ایسه اسلم اولان مخدر
ما میثا شیافی در افیوندن بر شیئه اول شیافه خلط اولنوب سحق
اولنور صکره خاتون سودی ایله قارشدرلور اذنه تقطیر اولنور وقولاق
اغریسنك سببی قولاغه صویك دخولی اولور ایسه انك علاجی بابنده
ذکر اینه معالجات اولور واکر سبب وجع عمقده متمکن اولان برودت
اولور ایسه ویاخود بر دخان اولور ایسه واجب اولور که انك قطوری
ادهان حاره اوله وادهان حاره بو دهنلردر دهن سذاب دهن شبت
سنبل دور دهن دهن الغار دهن اقحوان دهن البلسان دهن خروع
وسائر بو مذکورلر کبی اولان دهنلردر ویا وجع بارد اولان اذنك بو
قطورلردن استعمال اولنور زیت ایچنده توم طبخ اولنوب بعد التصفیه استعمال
اولنور ویاخود فلفل وجندبیدستر وفربیون مقدار دانق غالیه دهن بادك
بر منقالی ایچنده قونوب تقطیر اولنور ویاخود عطر بتر اولان ادهان حاره
بر تقطیر اولنور وبعض کره اول وجع صاحبی شراب صرف و قوی شرب
ایدوب بایشروا ویوروا ویتنور اصلا تقلب ایلمز بر طرفنه طوغری
تحول ایلمز واکر وجع اذنه سبب ریاح بارده ایسه دور وطنین بابنده
ذکر ایدجکمز معالجات وکذلك سبب خلط لحج وسبب برد اولنلرك معالجاتی ایله
علاج اولنور وریاح بارده دن حادث وجع اذنه موافق وملایم علاج اولور

مجملی ماء حار ایله دولدریلوب قولاغک حوالیسنه بیشدیرلیق و قولاغه
سذاب وحماما عسل ایله تقطیر اولنور یاخود قیسوم و مرزنجوش دهن
سوسن ایچنده تقطیر اولنور و یاخود جندبیدستر قیسوم و مرزنجوش
ایله دهن سوسن ایچنده طبخ اولنمش ~~ینده نصکره~~ وتصفیه اولندیقدن صکره
استعمال اولنور و یاخود نطرون خل ایله و دهن ورد ایله یاخود لوف
عصاره‌سی ایله استعمال اولنور و بونلردن اقوی ادویه‌یه حاجت اولورسه
اوفربیون و جندبیدستر منللودوالردهن قسط ایله و یاخود قسط بحری
و زراوند استعمال اولنور و بعضلر مسحق جاورس و مسحق لبد ایله
کمادک نفعی اولور اکر وجع اذنه سبب بثور اولور ایسه بثور اذن
بابنده ذکر اولنان علاج ایله معالجه اولنور و قولقده متولد اولان دود وجعه
سبب اولور ایسه اولان بابنده مذکور اولان ادویه ایله مداوا اولنور ذکر
قولاغه ماء و حصاة دخولندن حادث اولان اغراضه بابلرنده ذکر کلجک دو الرایله
علاج اولنور و اکر سبب وجع ورم حار و فائض اولور ایسه اول سبب
ایله اولان وجعه خطر وار در تفتیح ایدنجه قدر انذرن خوفی اولنور زیرا باطن
اذن دماغه قریب اولور و وجع جعلنده دماغ متأذی اولور پس
اول ورمده فصد و اسهال دن صکره او لاحلیات و جمیع ذا استعمال اولنور
اوجندن کونه وارنجه قدر بعد اخری لبن استعمال اولنور و کذلک اوائل
وقتنده دهن ورد خل ایله طبخ اولنوب استعمال اولنور بعده حلبه
لعابی و بزرکتان لعابی و بزر مر لعابی لبن ایچنده استعمال اولنور و بو
وقت منللوده ماء لبلابک نفعی منفعتی اولور و بو صنفه وجعه سمسم
مدقوق تجربه در و بونلردن صکره دائما حرارت ماسر اولن زیت ایله کماد اولنور

وواجب

وواجب اولورکه اول مستعمل اولان زیت عذب اوله و فاتر اوله برمیلک دقیق اولان
طرفنه اول زیته مغموس قطنه لف اولنوب قولغه حرة بعد اخری ادخال
اولنه و خارجدن دخی ملینات منضجه ادویه اولا لرضما د اولنه واکر وجع ورم
شدید القوه اولمز ایسه و زمان ابتدائیده دخی منتجاوز ایسه واجب اولورکه
اول اذنه شحم ثعلب تقطیر اولنه و یاخود شحم ورل تقطیر اولنه و یاخود
باسلیقون دهن ورد و دهن حناء دن بر ایله تقطیر اولنه و یا خود
شحم بط و شحم رخمه دن بری تقطیر اولنه و یاخود شحم دجاج و شحم
بطک برندن متخذ اولان مرهم ادخال اولنه واکر ورم شدید الحرارت
دکل ایسه انده او لدخی واستعمال اولنورکه مذاب اولان شحم عنز کندری
وزننده عسله ~~خلط~~ و کذلک کندر وزننده میبختج ورز وفایه خلط اولنوب
ترکیب اولندقدنصکره اول دواء مرکب قولاغه ادخال اولنه و بونلرک
تأثیری و انضاجی قوی اولور مرتک و اسفیداج هر برندن بر اوقیه
و کندر و غبار رحا و راتیانج هر برندن اوجر درهم و قیه زیت بر رطل
شحم خنزیر و یاخود شحم ماعز طوز انکی رطل بزرکتان مقدار کفایه
بودوالرلخذ اولنوب انلردن مرهم اتخاذ اولنه و بعضلر مخدرات
استعمالنه دخی احتیاج اولور و اول مخدرات برثم قریبا ذکر ایدجکمز وجه
اوزره استعمال اولنور و فجن ورم مده یه استحاله ایلسه بزرکتان
لعابی دهن ورد و دهن بابونج ایله و بابنده سائره ذکر ایدجکلری
ایله استعمال اولنور واکر ورم خارج اذنده اولور ایسه انک خطری قلیل اولور
واکر دقیق شعیر و دقیق باقلادن متخذ اولان ضماد جید دوا اولور
و باقلا دقیقندن متخذ اولان ضماده نسخه سربودر دقیق باقلا بابونج

جید اولور

ملع

وبنفسج ودقيق شعير وخطمى واكليل الملك بواد ويه لردف اولنوب الكلى

يكلى لچو يكدن نصكره ماء فاتر ايله و دهن بنفسج ايله ادافه اولنور وبعض كره

عنب الثعلب ودهن حل يعنى شيروغن ودقيق حنطه بواد ويه دخى تخذ اوله

ضماد ايله اكتفا اولنور اما بنور اذن معالجه سنه انجق حنطه ايله

طبخ اولنوب مطبوخ قوله تقطير اولنمق وياخود انى فتيله ايله اتخاذ

ايدوب قولغه ادخال اولنمق كفايت ايدر واغرسينى بوندن اقدم ذكر و وصف

ايلديكمز انبوبه ايله قولغه ادخال كفايت ايدر وانبوبه ذكر عقبنده وصف

ايلديكمز وجه اوزره مخدرا استعمالى تحذيرده كفايت ايدر واوجاع اذن

اصنافنده ادويه مشتركه دندر اولور اول زيت انفاقكه يعنى نضيج اولميان

زيتوندن معتصر زيتكه آنك الحينده خنافس وياخود خراطين وياخود

صو دستر ربنك التنده بولنه دود طبخ اولنمش اوله وكذلك با بونه اسل

زيت انفاق ايله وياخود شحم وزل وياخود ثعلب رحمه وكركى بونلرك

هر برينك شحم ادويه مشتركه دندر اولور وكذلك دهن عقارجدا نافع اولور

وطن اولان مرزنجوشك صوبى و قواقه بى اغنك سلاقه سى وقواق

اغاجنك قشورى وياخود خراطينك سلاقه سى ~~مسموعطبوخ مرالحينه~~

~~اول مطبوخ شحم بط الذابه اولنور~~ استعمال اولنور واذن

بردشديره مائل ايسه دهن خيرى الحينه مرارة ثور مرارة نك حللى

طن اولنجه قدر طبخ اولنوب بعده قطورا استعمال اولنور وتاثيرى عجيب

اولور وبعض كره اذنك اوجاع شديده سنه علاجنه مخدرات استعمالنه

حاجت اولور سود ايله فلونيا يعنى برش وكذلك اقراص زعفران واقراص

كوكب مثللو استعمال اولنور وياخود افيون وجندبيدستر وزعفران

بودوالرخاتون سود ايله استعمال اولنور وواجب اولوركه بو مخدرات

استعمال

دوى وطنين وصفير تولاقلر ظاهر اولان صوت حفيف رياحه وارى وطار صوتنه ودوى نه شابه اولور ايسه اكر دوى دير كرسينك صوتنه وطشت صوتنه بكزر ايسه اكر طنين ديرلر وقوش صقلغنه بكزر ايسه اكر صفير ديرلر وطنينه انى تخريج ايلديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بويوردى اذا طنت اذن احدكم فليذكرنى فليقل ذكر الله من ذكرنى بخير منا وديركه اذن اوقتله طنين ايدر رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اولكسنه يى ملاء اعلاده ذكر ايدر ووجه انلك خيريله اذكر ايدر واحلز واصل اولور طنينه احداث واطماننده ذكر ايلديكلرى سبب نوكه مخالف اولماز زيرا وجه جنو واصل اولور تقفه هواى تفنه يى تحريك ايله طنين احداث ايليسون وظاهر بو صوتى اصى دهاو اولور ايسه حق فكر اصله

استعمال عشى خوف اولنجه قدر تأخير اولنه خصوصا مواد باقيت بارده اولور ايسه تأخير ك وجوبى مؤكد اولور زيرا مخدرات مواد بارده يه جدا اضرر وارد راو اكر مخدرات استعماللندن ضرر حادث اولور ايسه اول مخدراتدن صكره بالكز جندبيدستر استعمال اولنور وبعض كره جندبيدستر سحق بليغ ايله سحق اولنور صكره اوزرينه افيون القا اولنوب سحق اولنور واول مخلوطدن شراب صوف ايله اقراص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور واكر ادويه حاره مولمه فرجه اولور ايسه سود ايله حضض وافيون استعمال اولنور وياخود يكرمى عدد مقشر لوزه بورق افيون كندر هر برندن برر ~~[illegible]~~ بوچق درهم زعفران التى درهم قاصنى هر برندن برر بوچق درهم جمع اولنوب سركه ايله سحق اولنوب قوريديلور وعند الحاجه دهن ورد ايله اصلاديلوب قطورا استعمال اولنور واكر اوجاع اذنده حده اولور ايسه ذكر اولنان ادويه نك حمر خمر ايله اولور سركه بدلنه خمر استعمال اولنور وياخود عسل وياخود سكنجبين ايله سركه استبدال اولنور

بشنجى فصل دوى وطنين وصفير بيانندهدر وبو احوال بر بوع صوتلردركه انسان اول اصواته خارجدن سبب بوغيكن ايشيدر خالى اولماز وبو اصوات تخيله قياسى خيالات مبصره وظلمتك عينه قياسى اوزره اوزره در وبو اعراضده هواى آنك حركتى اولور زيرا انلرجميعا الاصوات قبيلنددر واصواتك سببى هوانك تموج ايله وتموج حركتى ايله اولور وذكر اولنان دوى وطنين وصفير اطلاق اولنان اصواتك حدوثى هواء داخلنك حركتى ايله اولور زيرا والاصوات خارجه اولان هوادده حركت بوغيكن حادث اولديغى دلالت ايدركه اول اصواتك حدوثنه سبب باطن اذنده اولان هوانك حركتى اولور وباطن اذنده اولان هوا اول بخاردركه نجاويف منصبه اولور واول بخاره نك تموجى بعض كره زياده حفا اولور و تجاويفه منصوبه اولان بخار اول خفى تموجدن خالى اولمز

وبعض کره دخی هواء بخارینك تموجی اول اخفی تموجدن اکثر اولور و اول اخفی اولان تموج
بعض ابدانك سمع حاسه سی احساس ایدر یعنی انده حادث اولان صوتی ایشیدر
و بعض آخر ابدانك حاسه سی اول تموج خفینك صوتنی احساس و ادراك ایلمز و آنك سببی
بودر که بعض اشخاصك حاسه سمعی زیاده زکیه اولور خفی اولان حرکت هوایی ادراك
ایدر و بعض آخرك حاسه سی معتدله اولور افراط ذکاسی اولمز انیکیچون زیاده خفی (تخیلات)
اولنلری ادراك ایلمز بونلرك نظیری بر بیت خیال الانسان ذکر ایلدیکمز [illegible] اولور و یاخود
اول خفی تموج بعض اشخاصك احساس حاسه سنده جدا ضعیف اولدیغندن
اولور زیرا ضعیف اولان قوت ادنی سبب ایله متأثر اولور بونلرك نظیری
اول ضعیف المزاج کمسنه در که ادنی برددن منفعل و متأثر اولور و کذلك (اولان برود)
حرارت مزاج جهتیله ضعیف اولنلر ادنی حرارتیله متأثر اولورلر و ضعفك
اصنافی جمیعا سوء مزاج اصنافیدر که کتاب اولده مفصلا اول اصنافی سنده
معلوم ملك اولدی اما باطن اذنده اولان هواء بخارینك تموجی خفی اولمیوب
تموج اول قدره بالغ اولسه که اول مقدار تموجدن حادث اولان صوتی حسی زکی
اولمیانلر و کذلك قوتی ضعیف اولمیانلر دخی احساس ایدرلر اولسبب اول مثللو
صوت بعض اشخاصك احساس اولندیغی اینکیچوندر که اول شخصك
باطن اذننده اولان هواء بخاری طبیعی حرکتندن زیاده تحرك اولور
و بعض آخرده اول تحرك اولماز و تحرك اولان اذنده اول اصواتك بری
حادث اولور و باطن هواینك تحرك اولان سبب ناحیه رأسده متولده (وهواء)
و متحرکه اولان ریاح اولور و یاخود رأسده متولد اولان صدیدك سوقی و اول ناحیه ده
متولد اولان [illegible] غلیانی و یاخود مجاری اذنده متولد دودك حرکتی اولور و اسباب
مذکوره نك حدوثنه سبب سابق بودر که [illegible] اخلاط بدنك

[illegible] اضطرابدر کبی
برنده اضطراب اولور اول
اضطراب ایله

کلیس

کلیسه غلیان ایدروب ذکر اولنان اسبابی و اصنافی حادث اولور و یاخود سبب سابق افراطا اوزره
بدنده اولان امتلا اولور و یاخود یالکز رأسده امتلا اولور سکر کبی عقبنده حادث
اولان دوینك و نظیری کبی نك سبب سابق رأسه مخصوص امتلا اولور و یاخود
سبب سابق دماغ جانبنده [illegible] حادث اولان حرکت مفرطه و اضطرابات
اولور [illegible] قیء عنیف عقبنده حادث اولان اصوات مذکوره نك سببی بو قبیلدن
اولور و بعضینك سبب سابق بو اضطرابلرك بر سببی دخی اولمز بلکه مواد لزجه غلیظه
اولمغله [illegible] تحللی یسیر و بطیء اولان دوام اوزره اولور و
بعضلرده سبب سابق جوع و خوا اولور یعنی جوع و خوا [illegible]
[illegible] شدید اولسه [illegible] ولان رطوبات ساکنه مضطرب اولور
زیرا طبیعت تصرف ایده جکی غذا بولمدیغنده رطوبات حینئذ اقبال ایدر
اول رطوبات تحلیل و تحریك ایدر و بعض [illegible] اولرق
اخلاط و ریاح [illegible] دماغ [illegible] اولور اول مثللو [illegible] طنینه و نظرینه
سبب سابق اولور و دوار اذنك سببی بعضکره اذنك کندیسی اولور
و بعضکره دخی معده و اعضاء سائره مشارکتی ایله اولور زیرا [illegible]
ریاح [illegible] ایدر اولور باطن اذنده اولان ابخره هوائیه تحریك
ایدوب اول اصوات حادث اولور العلامات بو اصواتك واصلی و دایمی
اولنلرینك سببی باشده [illegible] اولور اما واصل و دایم اولمیوب امتلاء
و خواء حرکت و سکون [illegible] اشتداد و عدم اشتداد [illegible]
کاهیجه ساکنه و کاهیجه هیجان و حرکت اوزره اولورلر اسبابلرینك
حدوثی مشارکت ایله اولور و اول اصواتك [illegible] مشارکت مخصوصه یه
دلالت ایدر و اول مسموع شول صوته مشابه اولور که اول صوت [illegible] فوق جانبنه

بلغ
بعض علی الاتصال بلغ

قبارو بقال القدیقه اننه ظهور ایتمه بالجمله بدنه مشارکتی ایله و یاخود
معده مشارکتی ایله اولدیغنه دلالت ایدر و اکر اول مسموع شجرک ییل ایسدکیله
ظاهر اولان صوتی کبی و یونسنه تنک کنیز نفسندر د ورانشنه و حرکت وضعیه سنده
ظاهر اولان صوت کبی اولور ایسه راسده ریاحک استکنانی و احتباسنه
حادث اولدیغنه دلالت ایدر و اکر اول علت صاحبنده حما و وجع اولوب قشعریره ده
موءدی اولور ایسه قیحک اجتماعنه دلالت ایدر فاکر اول مسموع اولان صوتک
تکوینی ولحد ابعد واحد تدریج ایله اولوب منقطع و خفا اولور ایسه اندکی
لزوجتلی خلط اولدیغنه دلالت ایدر اما ذکا و حس حادث اولان نحو
و نظایرینک علاماتی بودر که انده دیج و امتلا اسبابی اولمز و سمعده باقی اولور
وجوع و حواده آفتک حرکت و هیجانی اولور و بیوستیدن اولان حمیات و
استیفراغات عقبنده اولدیغنه دلالت ایدر و ضعف قوتدن حادث اولان
افراط حاضه دلالت ایدر مثلا طبل و بوق و سائر صیاح شدیده
و مزعجه استماعندنک نفوذ و ضعفدن آفت مذکورنک حدوثنه دلالت
ایدر و ادنن حدوثنه آفت مذکورنک دفعة عارض اولدیغی و التهابلک
وجودی دلالت ایدر و بونلرک خلافی یعنی تدریج ایله عروضی و التهابلک
عدوی برودت اولدیغنه دلالت ایدر المعالجات جمیعا بو آفت اصحابنه
واجب اولور که کثرت و حماملر و حرکت عنیفه و قی و صیاح و امتلادن
اجتناب ایلیه لر و طبیعتلرینی تلیین ایلیه لر و مشارکت ایله اولنلره
معالجه عضوه مشارکه معالجه سنه قصد اولنه ایله اولور علی الخصوص معده تنقیه سنه
قصد زیاده اولور و دماغه و اذنه تقویه سنه قصد اولنور انکله مثلا
دهن آس مثللو ایله و اذن دهن لوز ایله تقویه اولنور و بو آفتک معالجه سنه

مزاج

مزاج اولی یه یعنی صحتی اولان مزاجه نظر اولنوب قوانین معلومه اوزره
اول مزاجک معونتنه قصد اولنور یعنی مزاج عارضی تعدیل ایدوب
قدیم مزاجی استرداد ایدن تدبیرلر ایتکنور و امتلادن اولنلردن
بلدینک تلطیف تدبیر ایله بدنی و راسی تنقیه اولنور اما بحراندن اولنلره
علاج ایدوب مواد بحرانیت ایلمک جائزدر و لمز بلکه حماندن زوالی ایله
اول عارضه لرده زائل اولور و اما حسنک سرعت ذکاسنه اولنلره
محذرات استعمالی ایله بعضن ناس امر ایدرلر ذکر مرور ایلدیکی وزره دهن
ورد سرکه ایله طبخ و مقدار قلیل افیون خلط اولنوب و یاخود
دواء مذکوره دهن بنج ایله ممزوج اولنلر که دوا استعمالی ایله
و یاخود جندبیدستر ایله مسحوق اولان شوکران مثللولر استعمال
ایله امر ایدرلر و امر ایلدیکلرینک جمله سندن اصلحی بودر که حب الصنوبر
و جندبیدستر دهن ایله یعنی دهن زیت ایله اخر و سرکه ایله سحق اولنوب
قولغه تقطیر اولنور اما قیحه یعنی ایرینه حادث اولنده ورم فتح علاجی
ایله معالجه اولنور اما حسته لکلین فالقوب ناقه اولنلرده
عارض اولنلرده و مزاجی یابس اولنلرده حادث اولان طنین و نظایری
اکر سبب یبوست اولور ایسه تغذیه و ادهانی ترطیب اولنور اول غذا
و اول دهن ایله که معتدله اولوب یکی برده و یاخود حره مائل اوله و اکر
سبب ضعف اولور ایسه ضعف موجب اولان مزاج عارض تعدیل اولنور
ذکر مرور ایله قطورات ایله تعدیل اولنور و سرسام مرضنده اذنده وارد
اولان ماده مندفعه و یاخود خلط غلیظ لزج سببیله حادث اولور ایسه
وجع اذن و طرش بابنده ذکر اولنان معالجات ایله علاج اولنور و سرسام مرضنده

صكره اولنلره وخاصه حمايه تعقيب ايدن دور وطنيني معالجه سنه مخصوص
دوا اولور بلبن عصاره سي دهن ورد ايله وياخود دهن سوسن سوكه ايله
ذكر اولنان صنفه بونلر معالجات صالحه اولور لزوجتلي وبارد خلط سببيله
حادث اولنلره علاج مخصوص بو شاندر صالح اولات ومجرب اولان
قرص اولور واول قرصك نسخه سي بودر خربق ابيض اوج درهم
زعفران بش درهم نطرون اون درهم بو مذكورلردن قرص اتخاذ اولنور
وقت حاجتده استعمال اولنور وبالجمله آفت مذكوره اصنافنه معالجه مجربه
ومشتركه دخي اولور ضعف وسده وخلط سببيله حادث اولنلره شمول
اولان دوالردن اولور قرنفل بزركات هر برندن نصف درهم
مسك بر دانق بو اجزا الراخذ اولنوب مرزنجوش وسذاب صولري ايله
وياخود شراب ايله اذنه تقطير اولنور وكذلك صنوبر يپراغنك طبيخي
وشمشاد يپراغي طبيخي وغار يپراغي طبيخندن تقطير اولنور وبونلرك
جمله سنده غشادن يعني اخشام طعامندن اجتناب واجب اولور
وبعض علما ديديلركه صقليه يعني قولقده صقلق كبي استماع اولنان
آفته دواء فوتنجدن انفع نرده واولمازه اول دوا بابنه حفظده
ذكر ووصف اولنمشدر والله تعالى نك خلق ايلديكي دوالردن بو علته
جمله دن انفع دوا در وزوفا وورق صنوبر وحب الغار متخذ قطور
دخي نافع دوادر وطرش ووجع بابنده ذكر اولنان معالجات مشتركه ده
وخصوصا بارده اولان معالجاتدن ده تأمل اولنسون بو بابده
منفعتلو اولنلر استعمال اولنسون انتهى فصل اذنده اولان
جراحت وقيح وقروح افتلرينك معالجه سي بياننده اولور اول افتلرده اولان

معالجه

ولنمغه
معالجه مقدم واجب اولور كه تلطيف غذا اولنه وخلط طيب وعذب
توليد ايدن بقول ولحوم مثل اغذيه اطعام اولنه وكيفيت معتدله يه ميللو اولان
تربيه اولنه واكر مزاج ماشعير واكم مشابه اغذيه تناول اقتضا ايدرسه
انلر ايله تغذيه ايتديريله وريضت خفيفه ايله ترويض اولنه وسعوط
وغرغرا ايله ماده بوروندن واغزدن جلب ايتديريله وقروح اذنك كيميسي
حسه ظاهر اولور وكيميسي دخي درينكده عميق اولور حسه ظاهر اولمازه
اما حسه ظاهر اولان قرحه سركه وصو ايله غسل اولنور وياخود سكنجبين وصو
ايله غسل اولنور وياخود عسل وصو ايله وياخود خمر ايله وياخود غسل
وورد وآس طبيخي ايله اولنور وصكره زاج محرق مثللو مجفف دوا قولاغه
نفخ اولنور وصديديه وقيحيه اولنلره شهدانج دهني نافع اولور واولى اولان
بو در ايلرك مواد ايضيابندن ردع ومنع اولنمه انصباب افراط اوزره
اولمديغچه تنكه واجب اولان بودركه انلر ماء عسل ودهن شهدانج ايله غسل
وتنقيه اولنه وكذلك زيتون يپراغي عصاره سي قطور استعمال اولنه
واما قولقده اولان قرحه عميقه ايكي قسم اولور بري تازه وطري اولور واخري
عتيق ومزمن اولور وقريب العهدده ظهور ايدوب طري وتازه اولان
قرحه عميقه نك معالجه سي سوكه ايله ماميثا شياف وياخود شياف
ورد ومر وصبر ايله عسل الجنده وياخود خمر الجنده اذنه وضع اولنور
ودهن ورد وقشر صنوبر تقطيرنده قروح عميقه يه نافع اولور على الخصوص
اكر عسل ده قاينديريله خلافه ورق عصفر وياخود اول
ورقك طبيخي وياخود محرق شب يماني ومر هر برندن بر درهم عسل ايله
سحق اولنوب بر صوفه ايله احتمال اولنور يعني قولغه ادخال اولنور وياخود

غسل

الجوز
قطيرى

دم اخوین زبد البحر انزروت بورق ارمنی مرلبان و ماميثا اشيا في اجزالری
متساوی اخذ اولنوب بر میله لف اولنان ~~فتیله اوزره~~ عسل مغموسه
فتیله اوزره اول ادویه ذرا ولنوب یعنی اكیلوب اول میل قولاغه ادخال
اولنور و اكر اول قرحه عمیقده وجع هم اولور ایسه خبث حدید كثیرا
ایله سحق و تجفیف اندن سكن وجع اولان ادویه دن بر ایله خلط اولنوب
استعمال اولنمغله علاج اولنور ~~ملیله~~ دهن ورد دم وصبر و زعفران
مثللودر والا استعمال اولنور طبع ایله اولان نسخه ده دهن ورد بدلنده
دهن لوز واقع اولمشدر و بعض كره اول دوا ایه قلیل افیون خلط اولنمغه
حاجت اولور و دواء راسی استعمالی هم نافع اولور و انقراباذینده
ذكر اولنان مركب دوالر استعمالی هم نافعدر اقراص اندرون هم نافعدر
اهلیلج نواتی یعنی چكردكی و عفص اخذ و احراق ایكسنك اجزا بحری قدر
جمع جبن دهن ایلی و دهن بزر زردی ایله جمع اولنوب استعمال اولنمق
نافعدر مرهم اسفیداج با سلیقون مرهم ایكی مخلوطا استعمال دخی نافعدر
قولغه تقطیر اولنمغله استعمال اولنور بو ذكر اولنان ادویه عمیقه حدیثه
اولان قروح اذنك دوالریدر اما قرحه عمیقه مزمنه اولور ایسه
جدا اول قرحه ردیه اولور و بعض كره عظام اذن كشف اولنمغه محتاج
اولور و اول قرحه مزمنه یه دلالت ایدرا اذن مجرا سندن انسیاع و منتن
صدید كلدكی و اول قرحه مزمنه معالجه سنده بو ادویه لره حاجت
اولور قطران عسل ایله مخلوطا استعمال اولنور و غراب سلحفات
مراره لری خاتون سودی ایله استعمال اولنور یاخود فرد مانا و نطرون
چكردكی اخراج اولنمش انجیر ایله جمع اولنوب انلن فتیله اتخاذ اولنور و اذن

وسخلن

قوله بادنیله اراسی تنقیه متعلق دوالوه دوا واشربدیكی

جالینوسك ذكر ایلدیكی اوزره احساد منطبعه نك هر قشری اولور و الاجساد دن
نفسنه ایدنه یعنی قوللنیور و كلته قشره دیرلر مسامیر دن اخذ اولنان قشور حدید
و نحاسدن اخذ اولینان قشوره خبر لوا اولور و قشور نحاس قشور حدیدن خیلی
اولور هكذا ذكره ابن كبتر منه

وسخلن تنقیه و تطهیر اولنه بیلن صكره اذنه اول فتیله ادخال اولنور
و سائر ادویه هم اذن تطهیر اولنه بیلن صكره استعمال اولنور و بو بابده
قور ادویه دخی اولور تو بالنحاس زرنیخ احمر و عسل و خل و خبث حدید
صداسی و خبث حدیدك كنزی هم عنادیر سحق اولنوب خل خمر ایله
عسل قوامنده اولنجه قدر تكرار تكرار قلی متواترا ایله قلی اولنه بیلن
صكره قولغه تقطیر اولنور و بعض كره هم مرهم زنجار استعمال اولنه
حاجت اولور و بو احتیاج قرحه مزمنه و متوسخه اولدیغی وقتده اولور
و بو بابده تاثیری متوسط اولور شب محرق كندر و مثلی عسل ایله استعمال
اولنمق و بعض كره انلره زیاده اولنور و بوندن قوی دوا اولور
بوصفت اوزره اولان تركیب نسخه زنجار قشور النحاس هر برندن
دور در درهم عصارة الكراث براوقیه عسل ماذی براوقیه قاموسده
و بجن قیج حد اكثر اولسه بر فتیله اتخاذ اولنوب مرارة ثور ده غمس اولنوب
اذنه ادخال اولنور و یاخود اول اذنه بعد صبر تقطیر اولنور و بو بابده
ادویه نك اقواسی خبث حدید مغسول برطانق اوزره كرارا قلی اولنوب
قوریلور و صكره سركه ایله طبخ اولنوب استعمال اولنور و اكر قیح مزمن
ایله وجع هم اولور ایسه اذنه نبیذ صلب دهن ورد ایله و یاخود
ماء كراث ایله صب اولنور و بعض كره وجع حسیلی صبر و افیون
و زعفران عسل ایله یوغریلوب قولغه وضع اولنمغه حاجت
اولور و بجن سن كور ر سكله ادویه مانعه و مجففه استعمالی حسیلی
المطبخ قولقه مجتنب اولور اول زمان قولغه دهن ورد صب اولنور
خشكر شیتر دو شورسن انجیون و بعده منبت لحم اولان دوا وضع اولنور

ایلی ذكر آتی اولان كلام مقتضاسی اوزره خبث حدید برطانق بعده سحق
مكررا قوریلوب مقاله سنده اولنه ... اولنور بعده صكره قوریلوب
سحق اولنه بیلن قبل السحق قوریلیق اولی اولنور زیرا سحقی تمام اولور منه

الماذی العسل الابیض الجید او خالصه او جیده یو تنقیه اولنمشدر

وبالجمله واجب اولور كه صديد حبس اولنمیه بلكه تولدندن منع اولنه وصديدك تولدی ابتداسنده
ترحه تجفيف اولنه معالجه ومحتال اولان اطبانك چوغی كسنه اذن متقيحه بر خرقه
ايله تحشوه ايدوب سيلاننى منع ايدرلر وعليل اذن متقيح جانبنه اضطجاع
ايدوب اول يوموقلقی منع ايدرلر انكيچون كه اول حالت ايله قيح منع اولنمغه يول
بولور وبو يا ابدركن قولق دیبنده اولان لحم رخوه حيل ايدوب ورم احداث
ايدر قولق خرقه ايله مسدوده اولمسه وكذلك قولق اوزره اضطجاع
اولنمسه قولق ثقبه سنده قيح آقوب كثرتی زائل اولوب استفراغ حاصل اولماز
وافت باقی قالور برء حاصل اولماز اما قولق مسدوده واضطجاع دخی
جانب آخره اولسه قيح خروج اولمامغله قولاقده جمع اولور وتراحم ايدر
وقولق ديبنده اولان لحم رخوه منصب اولوب بالآخره قولق ديبنده تورم
ايدر وبعد النضج بط وشق اولنوب نوادر كاملا اخراج واستفراغ اولنور
وبو استفراغ قولقده مدت سيلانی افتيده برأت حاصل اولور بدن

فصل قولقده قان منفجر اولدیغی بياننده در بعضلر قولقده
قان انفجاری رعاف كبی بحرانی اولور وبعضلر دخی امتلا ايله عروقك
انشقاقی وانقطاعی وافواهنك انفتاحی ايله اولور وضربه دن
وصدمه دن دخی اولور المعالجات بحرانی تحصيلی قولقده دم سيلانی
مادام كه ضعف وغشيه مؤدی اولمدقجه حبس اولنمز اما انفجار
دم بحرانی اولمیلر قابضات وياخود كاويات وياخود ذات ايله
قطع اولنور اما قابض اولنلر صو ايله مطبوخ عفص وطبيخ عوسج
طبيخ مثللولردر وبعضلر عوسج طبيخنده مرحمز عتيق وياخود سركه
ايله زياده قيلنور وكذلك ماميثا شيافی وحضض ومصطكی

قولقده خرقه
لكن تماما
ايله
وياخود سركه ايله

اعاجملك

اغاجنلك عصيرى اغاجى بر اغنك طبيخى وياخود سركه ايچنده طبخ اولنان
رمانه نك عصيرى بو مذكورلر الجمله قابضدر والواحدلر اما مفردات
عصا الراعی عصاره سی ولسان الحمل عصاره سی ايله وشياف ماميثا وافيون الور در
وكاويات زاج روم عصاره سی در وعجيبی لاتی دخی والزنجار دنبی
انفحه سی خل ايله وكراث عصاره سی خل ايله بونلر انفجار دم قطعنده اثری
عجيب اولور ويننده دم انفجاری قطعنده مجرب دوا الوحی اولور بر اوكوزك
ايكی كلیه سی اخذ اولنوب دوزلنور ونصف شيئه ايله شی اولنوب آتشنده
اتك صوبی قولقده تقطير اولنور سكر بخر فصل قولقده اولان
وسخ يعنی كير ووسخدن قولقده حادث اولان كسنه بياننده در بو آفته
خفيف علاج بودر كه جبلی اولان آجی بادم ياغی قولقده تقطير اولنور
خصوصا كيجه تقطير اولنمق اولی اولور وحمامه ادخال اولنور وحمامك
حاره اولان ارضنه اول اذن وضع اولنور وسخ اريجه قدر وبعضلر
اول اذنه زاج تنجی اولنمغه نفع اولور وكذلك بو تركيب دخی نافعدر قردمانا
بر مثقال بورق ارمنی بر مثقال بياض البيض ايله بونلر معجون قيلنوب
اذنه فتيله اتخاذ اولنور وياخود الكه مراره سی دهن ايله وياخود
فراسيون مسحوق وماء فراسيون وياخود بورق سركه ايله اذابه
اولنوب غليانی ساكن اولنجه قدر ترك اولنور ودهن ورد ايله تمريخ اولنور
وقولقه تقطير اولنور ومنزوع الحب اولا الجبن ايله بورق قادستيه بر ليلة اذن
حب صيغار اتخاذ اولنوب قولقه وضع اولنور ووضعی كونلرده اوچنجی
كونده اخراج اولنور واول حب ايله معا وسخ كثير خروج ايدوب اذن
خفت بيننه عارضه اولور وبعض اولقولغه قردمانا ايله الجره وضع اولنور

الجره اصوغاندرم

واقور اولان دوالرنج اولور ورق حنظل عصاره‌سنی تقطیر اولنور ویاخود
بورق وزرنیخ علی السویه اخذ و بال ایله معجون قیلنوب یقلن صکره سرکه
ایله ازدیلوب اذنه تقطیر اولنور اولنوب برساعت قدر صبر ایلدکدن
صکره اول موضع ماء عسل وماء حارده بری ایله غسل اولنور وفتائل
قویه استعمال اولنمز استفراغ اولنمدن تنقیه وفتائل قویه‌دن اولور
اول فتیلکه زیتله ویا بادیه یاغنه ودهن ناردینه غمس اولنه ورقوم
زعم ایلدیکه طرشه کافور شدید النفع اولور وبکزرکه انک نفعی
مراد اولان طرشه اوله وزیت عقاربدن صکره نفعی چوق کره تجربه
اولنمشدر سدده سخت‌یه نافع اولان ادویه‌دن اولور اول فتیلکه
حرف وبورقدن اتخاذ اولنوب اوچ کون مقدار قولغه الزام اولنه
وصکره اخراج اولنه اول فتیله خروج ایله وسخ کثیرده خروج ایدر
وعسل ایله اتخاذ اولنان فتیله‌ده دخی بو منفعت اولور باذن الله تعالی

طقوزنجی فصل قولغه عارض اولان سدد بیاننده در قولغک
بعض کره مخلوق سدی اولور ثقبه اوزره خلقت اصلیه‌ده بر غشا خلق
اولنمغله وبعض کره دخی صکره‌دن عارضه اولوب وسخ ویاخود دم
جامد سبیله سدی اولور ولحم زائد وثؤلول یعنی سیکل بتکله سده حادث
اولور ویاخود حصاة ونواة وحیوان کروب ثقبه‌ده اولکله اولور
وبعض کره دخی لزوجتلی خلط منصب اولوب تعقد ایدر ویاخود عصب حسی
مجرا الریحی سد ایتمکله سدّه اولور اول صورتده انسان احساس ایدرکه
دائما اذنی مسدوده در وخلط الرنج انصبابی ایله اولان سدده اکثریا وجع
شدید حدوث ایدر صکره اولور المعالجات اما اصل خلقتده اولوب

ثقبه‌ده غشا صفاقیدن ویاخود لحم زائدن سدّه اولوب مجراسی سد ایلدکی
ایسه اول سدّه غورده وعمقده اولنلرینه علاج زیاده صعوبتلی اولور
وظاهرده اولنلرینه معالجه سهولتلی اولور اما باطنده وغورده اولنلره
آلت دقیقه اتخاذ اولنوب اول سدّه‌یی قطعده احتیال اولنور بعده برنم ذکر
ایدجکمز اوزره محل قطع ادمالدن منع اولنور اما ظاهرده اولان سدّه لرده
واجب اولورکه ناصور دانف تقویر اولنوب سکینی شوکی تسمیه اولنان
الت ایله اول ظاهرده اولان سدده شق اولنوب اکه بر فتیله الصاق اولنوب
اول فتیله اوزره قلقطار مثلو نبات لحمه مانع ادویه اکیلمش اوله واما
سبب اولان سدّه اذنه نشوب ایلدکی ایسه یعنی کوج اخل اذنه
دخول ایلدر ایسه اول اذنه ورد وسوسن وخیری دهنلرندن بری تقطیر
اولنور واکر اول ناشب حیوان اولوب نشوبندن صکره قولغده هلاک
اولوب باقی قالدر ایسه اول حیوانک جثه‌سی فسخ ایدیجی وتا غیدیجی
دهنلر تقطیر اولنوب انفساخندن صکره قولاغه رفق ایله تنقیه اولنور والا ذوالر
تقطیر اولنور واکر سده لحم زائد ویاخود ثؤلول یعنی سیکل اولور ایسه
واجب اولورکه ماء حار ونطرون ایله غسل اولنوب صکره اول اذنه
محرق زرنیخ احمر سرکه ایله ناعما جدا سحق اولنوب یقلندن صکره تقطیر اولنور
وبو تقطیر اولنان دوا ایله لامحاله اول سدّه اولان لحم محترق اولور وصکره
قرحه علاجی ایله معالجه اولنور وذکر اولنورکه اول مثلو اذنده خنزیر مرارده‌سی
دوام اوزره صبّ ادمک جدا نافع اولور واما قولغده خلط الرنج اولوب
اول سببدن انسان قولغنده سدّه تخیل ایلرسه دهن سوسن تقطیر نافع اولور
وکذلک نوزه مرارده‌سی سلق عصاره‌سی ایله تقطیر دخی نافعدر شهدانج وحنظل عصاره‌سی دخی

قولق سیّ‌لرینک خاصیتی واردر واکر سیّ وسحجیه اولور ایسه سیّ سحجم
بایندن مذکوره ادویه ایله علاج اولنور وسحجیه وغیر سحجیه اولان سیّ‌لره
نافع ادویه لردن اولورا اول فتیله کم حرف و بورق ایتحاذ اولنوب اوج
کون مقداری اذنده الصاق والزام اولنه واوج کوندن صکره اخراج اولنه
و بو فتیله دن اقوی اولدیغنده ماعدا عصبه حسر تنقیه ق ایدر حربق
اقراص وآنک نسخه سی بودر حربق ابیض ایکی مثقال نطرون اون التی مثقال
زعفران اوج مثقال بو ادویه لر دق اولنوب سرکه ایله سحق اولنور نقد
صکره انلردن قرص اتحاذ اولنور و وقت احتیاجده بینه سرکه ایله حل اولنوب
قولاغه تقطیر اولنور عجیب وجداً نافع دوا اولور اما خلقتاً اصلیه سنده
اذننده ثقبه اولماسه ویاخود داخل اذننده خلقیه سیّ اولسه عمل ید ایله
تجربه اولنور کشط وتطریق اولنور یعنی ثقبه ده اولان سیّ لوحدید ایله سلخ
اولنیرق یول آچیلور واکر باطننده اولان صماخه یعنی جوبه یه وارنجه قدر
یول اچیلور ایسه نفع اولور و بعضکره دخی نفع اولماز
فصل اذنه عارض اولان رضّ وضربه بیاننده در رضّ
وان قولی لغتنده بیم کوفت ایله تعبیر اولنمشدر یعنی قولق ازیلور
وقوا ونصفیت اوزره زائل اولور فاضل ابقراط ذاهب اولورکه رضّ
وضربه اصابت ایدن قولاغه معالجه اولنمز اما ابقراطدن صکره ولو
معالجه اولنماسنی رأی ایدنلر بو دواء مرکب ایله معالجه ایدرلر اقاقیا مرّ
صبر کندر اخذ اولنوب خل ایله وبیاض بیض ایله انلردن لطوخ اتحاذ اولنور
و یاخود اتمک ایچی ایله عسلدن لطوخ اتحاذ اولنور
جلد اذن بیاننده درماء افسنتین دهن ایله قولاغه تقطیر اولنور

فصل

فصل اذنه صو دخولی بیاننده در استحمام واغتسال ایدن
کمسنه قولاغنی محافظه ایلمسه بعض کره قولاغنه صو داخل اولور
وایذا ایدوب قولاغی دیبنی بوزر ووجع شدید احداث ایدر
المعالجات بو آفته علاج نافعدر قولاغه انبوبه ادخال اولنوب
مصّ شدید ایله امتصاص اولنور و دفعه اول انبوبه جذب
اولنور و صکره اول قولاغه طتلو بادم یاغی صبّ اولنور و بعض
کره اول قولاغه داخل اولان صو یه اوکسروك وآقسریق اخراج
ایدر و بعض کره دورق اوتنك براغاج و یاخود بر درد بیکاری
حصیه اوتنك برشقه سر هر قنفیسی اولور ایسه برنی آخذ
اولنور و اول عودك بر طرفنه تلثی مقداری لفافه اولنور و اول
قطنه زیتده غمس اولنور و اول عودك قطنه سز اولان طرف اخری
قولاغه کیردیکی مقداری قولاغه ادخال اولنور عودك قطنه‌لی
طرفی اشتعال وایقاد اولنور و حرارت داخل اذنده تأثیر ایدنجه
قدر اول مشتعل قولاقده مکث اولنور و حرارت نار باطن اذنده
تأثیر ایدندن صکره دفعه اول عود جذب اولنور و قولاقده اولان صو دفعه
جذب اولنمز عود ایله معاخروج ایدر و بونه بو علت نافعدر
علی الخصوص اوائل دخولنده زیاده نافع اولور راحه مقداری یعنی براوج
صو اخذ ایدوب اول صو ایله علیل اولان قولاغنی دولدیره و اول
جانبنه منقلب اولوب جمل ایدر یعنی برایاغی اوزره سکر و اول شنبه
ایله قولاغندن اولان صو بالجمله چیقر و کذلك قولقده اولان صو
زراقه ایله دخی استخراج اولنور بو طریق ایله که اولا زراقه ندا بالکلیه

الانبوبه قمشك ایکی بوغ اولسی فعوله وزنی اوزره وانبوبی

البردی بانك قمشی بانك ایله حصیر اورتنه شنه بیدی نشدی اوتدر کالمره و دیدیکی دعواریره قورلر وانبوبی قطنه

قولاغه ادخال اولنور وعمود جذب اولنمغله ما منجذب اولور واكر قولاغه
دخول ايدن صو قليل اولور ايسه قولاغه ادهان صب و مرارات البان
فاتره صب كفايت ايدر خصوصا علت زائل اولوب اغريسى باقى قالور ايسه
انلرك منفعتى زياده اولور واكر دخول ايدن ماءدن وجع شديد حادث
اولور ايسه خشخاش قشورى واكليل الملك وبابونج وبنفشه وخطمى
وبزر كتان ودقيق شعير خاتون سودى ايله قولاغه ضماد اولنور

الخدوش جمع خدش يقال خدش وجهه يخدشه من الباب الثانى

جدا نافع اولور **اون اوچنجى فصل** قولاغه خارجدن حيوان دخولى
وقولاقده قورد تولدى بياننده در قولاغه هامه نك يعنى هوام واليم (?)
ويرجيوانك دخولى سكته وجعدن وخدش وحكه دن صكره تفطن (?)

قولاغه

وحدس اولنور وحركتنه اول حيوانك مقدارينه يعنى بويك و كوچك
اولديغنه تفطن اولنور اما قولاقده قورد تولدينه قولاقده ظاهر اولان
دغدغه دلالت ايدر **المعالجات** بونلرك جمله سى نافع دوا اولور قولاغه
قطران تقطير اولنمق زيرا قطران فى الحال قولاقده حيوانك حركتنى
تسكين ايدر و حيوانى از وقتده قتل ايدر خصوصا كوچك اولدقده

الدغدغة ... تشوش واضطراب معناسنه وارد

وحيا قتل ايدر و قثاء الحمار عصاره سنى تقطير دخى بويله كبى نافعدر
كرك يالكز وكرك سقمونيا ايله تقطير اولنسون وكذلك كبريت وزراوند
طويل وقلقديس وميعه دخى نافعدر واكر جيد دوا اولور لحم بقر تشوى ايدوب (?)
ابرنجيلان ايدن رطوبتى اذنه تقطير ايلمك دخى نافع اولور قولاغه بيت (?)
وضع اولنوب شمسه اوتورتمق دخى وخصوصا دوده نافع اولور عصارات

و قولاغه كيرن حيوانه

اصل الكبر عصاره سى وفوذنج عصاره سى وحوك عصاره سى واحاص (?)
وحوك يپراقلرينك عصاره سى وافسنتين ويا خود قنطوريون ويا خود قراسيون

عصاره لر

عصاره لر ويا خود بطم اغاجى يپراغنك عصاره سى ويا خود شمشاد ورقى
ويا خود صنوبر ورقى خصوصا بو ورقلرك خل خمر ايله طبيخى وقثاء الحمار عصاره سى
وخربق ابيض عصاره سى ويا خود طبيخى ويا خود افتيمون ويا خود سقمونيا
ايله فوتنج عصاره سى يا خود شيح عصاره سى ويا خود مرماخوز عصاره سى
ويا خود بو مذكورلردن برى ايله ماء عسل وكذلك عصاره نخل (?) وعصاره
بصل على الخصوص بو عصاره لر برى ماء الكرفس (?) ايله تسخين اولنسه
زياده نافع اولور كذلك كر حبنك طبيخى ويا خود عصاره سى ويا خود عصاره
ترمس ويا خود ماء قاز ايله صبر ويا خود قسط مسحوق ويا خود عاقرقرحا
و بو مذكورلر جميعا دوده زياده نافع واقوى اولور و بو صفت اوزره اولان
دوا دوا ديچون مجربا تدر اولور **نسخه** شراب ايكى درهم عسل اوچ درهم
دهن ورد بر درهم ايكى عدد يمرطه نك بياضى ايله خلط اولنوب تفتيت اولنور
واكر بر قطعه صوفه غمس اولنوب قولاغه اكلدولدريلور واول قولاغه
اتكاء واستناد ايدر ولكن اويمز بعده اول صوفه بردفعه اخذ (?)
ايدوب قالديرر واكثر دود دكينى خروج ايدر وبعضلر دود وادنده (?)
نافع اولور مازو عصاره سى ويا خود عوسج ويا خود بلين عصاره سى
ويا خود طبيخلرى قولاغه صب ايلمك ويا خود اصل الكبر طاسنك تحقيقى (?)
ويا خود مرماخور صوينى ويا خود مرزنجوش صوينى ويا خود بول معتق صب
ايلمك دخى نافعدر **اون دردنجى فصل** اصل اذنده يعنى قولاق
ديبنده اولان ورملر بياننده در بو ورم لحم رخوده وخصوصا لحم
رخوك اصنافنده لحم غدد جنسنده حادث اولان اورامدن اولوب
واول ورمه باذيطوس ديرلر كذلك بنات الاذن دخى ديرلر واحيانا

اولور ورمك وجعی بر قدره بالغ اولور که متوجعی قتل ایدر وبو مثللو وجعه
اکثر حالده اختلاط عقل تقدم ایدر واصل آذنده اولان وجع ایله صماخده
اولان ورمك وجعی الم تشنجی مشابه تخدیره زیاده قتل ایدر زیرا اول ایکی
محللرك وجعی مشابه تخدیره ملایم اولور اما آنلرك مزاجی اسخن اولور
ومادهٔ مولده لرینك حدتی زیاده وایجاعی اکثر واهمالی اقل اولور مواد
جمع وتقیح ایدنجه قدر اصل آذنك تحتنده بحران حسبیله اولان ورم
اسلم اولور اکثر بحرانده علامات صالحه وحسن وار ایسه اما بحرانك
نضجنه دلالت ایدر علاماتی موجوده اولماز ایسه ویاخود اول ورم وقت
بحراننده مقدم حادث ایسه ردی اولور وبالجمله بو ورملر بعضکره مادهٔ
حارهٔ صفراویه ویاخود حارهٔ دمویه دن اولور وسودا وبلغمدن دخی اولور
واورام مذکوره دن دموی اولنلره حمرت وثقل وحسده مدافعه ومجاریده
ضیق وملابغ دلالت ایدر وصفراوی ورمده ودم رقیقدن حادث اولنلره
ما شرابی منسوب اولوب ثقل وضیق مجاری اولمقسزن حادث اولان ما شرابی نوع من صدید ٣٢
وجع لذاع دلالت ایدر ولکن التهابی شدید اولور وبلغمی اولان ورمه
ترهل ولینی دلالت ایدر یعنی حجم کبیر ویومشق اولور وحمرتی دخی قلیل
اولور سوداوی ورمده صلابت وقلت وجع دلالت ایدر واکر
مدفوع عسل ورمه منصبه اولان ماده عضو رئیسك یعنی دماغك فضله‌سی اولور
ایسه وباخصوص اول فضله دماغ امراضنك بحراننده منصبه
اولدی ایسه لینی غیر بحراننده اکثر حالده منصبه اولدیغی کبی اندن علاجنده
اعتنا موادی ورمه جذبه ومادهنك ترتیبنه اولور اول مثللو ورمك
موادینی ردع ومنع ایدیجی دوالر استعمال اولنمز وذکر اولنان ورمك

موادی

موادی فضلهٔ دماغ اولدیغنه دلالت ایدن علامات بزم کتابك کلیاتنده بیان
ایلدیکمزدن اول علامات ایله مادهٔ ورم عضو رئیس فضله‌سی
اولا اولدیغی ظاهر اولدقده اول ورمك ابتداسنده قبض وردع ایدیجی ادویه
استعمال اولنمز وبعده استعمال اولنان ادویه لر رادع دوا ایله
قانون اولان ترکیب اولنمز وزمان انحطاطده محلل صرف دوا ویرلمز هر نه قدر
ورمه معالجه بو وجه اوزره ایسه لکن عضو رئیس فضله‌سندن
حادث اولان ورمده اول قانونه اعتبار اولنمز بلکه بو نوع ورمده وجه
اولورکه وخصوصا بو نوع ورم حمیاتده واوجاع راسده حادث اولدقده
ماده‌یی عضو رئیسدن ورمه جذب ایلکه اعانت اولنه واول
جذبه موده ممکن اولدقجه ایله احتیال اولنه هر نه قدر اول حیله وصنع
محاجم اولور ایسه ایشلنه اکر موادده انجذابی سریع ماده
یوغیسه واجب اولورکه فصده احتیاج اولور ایسه فصد ایدوب
مواد تقلیل اولنه واکر موادك تحجر وانجذابی زیاده ایسه طبیعته
احاله اولنوب احتیال ایله جذب اولنمز زیرا احتیال اولنسه وجع
شدید وحمای متضاعف اولور بلکه اول مقامده وجع شدید موجود
ایسه واجب اولورکه مرخیات ومسکنات اوجاعله حار رطب
اولان ادویه یه اقتصار اولنه واکر اول ورم وجع شدید ایله
ابتدا ایدر ایسه ماء قراح ایله تکمید اولنمغه التفات اولنور واکر ابتدا
حدوثنده ورم خفیف اولور ایسه ملح ضماد ایلمك ایله ویاخود
اقحوان دواسی ایله ویا خیلون ومامیثا مرهمی ایله اقتصار
اولنور واکر وجعده خفت شدیده اولمیوب ورمده راشح ظهور ایدر ایسه

انك علاجنده اول ادویه استعمال اولنورکه انده تغریه و تخشیش و نضاج
اوله شراب عسل ایله مستعمل اولا ودقیق حنطه وکتان کبی وماء حلبه
وخطمی وبابونج کبی واکر ورمك تقیح ایلیوب بلکه تحلل ایدیجکی حدس اولنور ایسه
واجب اولورکه اندن قیح اخراج اولنسه ممکن اولور ایسه ماده یی
تلطیف ایدوب لطف ورفق ایله اخراج اولنه وممکن دکل ایسه
عنف ایله اخراج اولنه هر نه قدر مواد اخراجده شرطه و مصته
حاجت اولور ایسه ایشلنه وورمك قیحی اخراج ایدن معالجه ده بر
اولا شرط وبط اولنوب اسهیلون دوا استعمال ایلمك وبعد
ورمه موافق دوا اولور جذب وتحلیلی وخاصیتی حسبیله اوزه ویاخود
دجاج شحمی ایله بعر غنم وکذلك موافق اولور نوره وکعك وغیر ملح اولان
شحم بقر استعمالی واکر اول ورم مزمن اولور ایسه صدف وودع
رماد لرینی عسل ایله ... ویاخود شحم عتیق ایله استعمال ایلمك وکذلك
انجیر دکز صویی ایله طبخ و استعمال اولنور واشق ... بالکز ویاخود دواء
آخر ایله استعمال اولنور وکذلك زفت رطب ومقل کوایر وسخ ایله
ومیعه سائله وایلك مخ بعض کیدك کمیکی نك ایلکی ایله استعمال
اولنور وتجن اول ورم خنازیر اولوب تبتت ایلسه بعض عقدلر حادث
اولوب متفرق اولسه بو عناصردن بعض بو اجزالردن مرهم اتخاذ
اولنور نسخه علك بطم زفت حب همست میویزج صمغ کموت
فلفل اصل اوف قنه کزبره شحوم قرد مانا اصل کبر قشورینك رماد
عاقرقرحا بعر غنم بعر ماعز وبایی الشحوم خاصیته زیاده اولور خنزیر
وماعز وتیوس حیلی شحملری علی الخصوص اول ورمك ماده سی سوداوی

اولور

تحلل ایلیوب بلکه تقیح

اولور ایسه انفع اولور وبینه نافعدر تاوق بینسی وقباج وبقر بینیلری وبقر ایلکی
وخصوصا بقر وحشی ایلکی وادهان استعمالی دخی نافعدر سخونتلی ماده
اولان اوراحه دهن ورد ودهن بنفسج وماده سی بارد اولان ورمه
سوسن وشبت وبابونج وخروع دهنلری نافعدر وبو ورمك تحللی
عسرتلو اولور ایسه دیتیاخ مرهمی نافع اولور اوننجی فصل
اصوات عظیمه دن اذنك هربی بیاننده در اذنك اصوات عنیفه یی
استکراه ایدوب هربی فرار ایلدیکندن سببی ... دماغده اولان
قوای نفسانیه ده ویاخود سمعه غایتده اولان قوتده ضعفك
وجودی اولور وسکا واجب اولورکه اول مثللو آفتلی سنك بیلدیکك
دماغ محقور اولان ادویه ایله معالجه ایلیه سن کتاب ثالث
فنوننده فن خامس امراض انف ومعالجاتنده اولان کلام مجمل
بیاننده در وفن خامس ایکی مقاله یی مشتمل اولور اولکیسی شم
وشمك آفاتی بیاننده اولور ومقاله ثانیه سیلانات انف بیاننده
اولور ومقاله اولی فصولی مشتملدر اولکی فصل تشریح انف
بیاننده در بیز دیرز انفك تشریحینك مفصلا تشریح عظامنك وغضاریفنك
وعضلاتنك ومجرالرینك تشریحی ایله اولور اوچ اولکی جزؤلرینك
تشریحلرین کتاب اولده اعضاء متشابهه تشریحی بابنده بیز ذکر ایلدك
اما انفك مجاریلری تشریحی بودرکه انفك ایکی عدد مجراء معلومسی
واردر اول مجرالر مصفات دیدیکلری کمیکه نافذ وسالك اولورلر
ومصفات دماغدن نازل اولان ثدیك ایکی حلمه لرینه مشابه زائده لر
تحتنده موضوعدر ومصفاتده مجاریلرینك اتصالنده بر ثقبه واردر

ایکی

اولان موضعده

الفن الخامس من الکتاب الثالث

اول ثقبه محاذیسنده دماغی محیط اولان غشاده بر ثقبه اولور انفدن
داخل اولان ریاح دماغه اول ثقبه طریقندن واصل اولور و بورنده
اولان ایکی مجرادن ذکر اولنان منوال اوزره دماغه طریق اولدیغی کبی کلالك
حلقه یعنی خو طریق اولور اما آلت شمك تشریحی بودر که حس شمه قوه دی
ذکر اولنان اول ایکی زائده لرده اولورکه اندر ندیا نندا اولان ایکی حلمه لره
بکزر و مقدم دماغده اولورلر و اول زائده لر بطون دماغك ایکی بطن
مقدمندن ممتد اولورلر و ذکر سابق ثقبه دن دماغك
فضولی دفع ایدر و دماغه ارایج کبرنبه لر اول طریقدن واصل
اولور و اول زائده لر استنشاق و هو ایله شمه و ادراك ایدر و دماغك
کندن تنفس ایدر و اول تنفس ایله دماغده اولان حار غریزی
حفظ ایدر و حار غریزینک عرق نابض حار غریزینک ازالوب
وجوغالور صباح قتنده و هو انك اختناقی قتنده حرارت غریزی زیاده
اولور و بو دونك اقصاسنده و نهایتنده ایکی مجرادن اولوب اکی
مافده یعنی کوز بیکارلرینه سالك اولور انکیچون اکتحال اولندیغی
حلقده طعمنی اغزده اولان قوه ذائقه ادراك ایدر ذکر اولنان
طریقده حلقده اجزاء لطیفه سی لسانده واصل اولمغله اما شمك کیفیتی
بابنده قواده ذکر اولندیغی اما رایحه نك کندی هوا ده بر کیفیت اولورکه
ذو الرایحه نك مقارنتی ایله اول کیفیت هواده حادث اولور و استنشاق
ایله حاسه شمه اول هوا واصل اولدیقده اول کیفیتی ادراك اولنور
و یاخود اول رایحه ذو الرایحه نك بخاری اولور یعنی ذو الرایحه دن
بخار تحلل ایلسه هواء مستنشق اول بخاری مشامه معا تنفیذ ایدر قوه شامه

اندراك

انی ادراك ایدر و بو تحقیق فیلسوفلر کرکلو اولور اطبا یه کرکلدرکه
شم هوادن استحاله ایله اولورکه اول هوا آلت شمه رایحه یی ادا ایدر
و انك یا دیسنده ذو الرایحه بخاریک سطوعی معین اولور و هوا عنفا
ایلیه و بیلنمز انفك تشریحی و منفعتی و منخرلرده یعنی بورون دلکلرنده
اولان عضلهلر بوندن اقدم ذکر ایلدك الآن بیلنملازم اولان انفك
امراض انفی و اسبابی و علاماتی و معالجاتی ذکر اولدی. ایکنجی فصل
انفه استعمال اولنان ادویه نك طرنفی بیلدیر بیدرون امراضنك
اولان معالجه لرکا هیچ طریق انفه خاص اولمز غراغر و باشدن
استعمال اولنان اطلیه کبی و بعضی طریق انفه خاص اولور بخورات
و شمومات و عطوسات کبی و عطوسات بر نوع اجسام رطبه در که انفه
قطیر اولنور و طریق انفه خاص اولان دو الرلك بر نوعی نشوقات
اولور و نشوقات بر نوع اجسام رطبه در که بورونه انك اجتذابی
هوایی اجتذاب و استنشاق ایله اولور و طریق انفه خاص دو الرلك
بر نوعی نفوخاتدر و نفوخ اول ادویه یابسه در که انفه نفخ ایدن
مهیا قیلنمشدر و واجب اولورکه نفوخ انبوبه ایله نفخ اولنه و استعمال
مراد اولنه بکمسنه بیمار اولنورکه اغزینی صو ایله دولدیره و استلقا
ایلیوب باشی خلف جانبنه تکس ایلیه و اول حال اوزره بورنینه سعوط
تقطیر اولنه و واجب اولورکه بورونه وضع اولنان دوا استنشاق
کلی ایله تنشق اولنه حتی اول دواء منشوق فعلنی اصرار ایلیه و حوف
کره اولورکه انفه تقطیر و یاخود نفخ اولنان ادویه حاده رأسه شدیدا
لذع احداث ایدر صکره بنفسه ساکن اولور و بعض کره ده لذعی تسکین ایدن دوایه حاجت اولور

وزیاده صواب اولان بودرکه دوأحاد ایله استعاط اولندیقده باش
اوزره استر صوایله اصلدیلیش خرقه مبلوله وضع اولنه واستعاط
مقدم باشنه علی وجه الاستیعاب لبن حلیب اولنه ویاخود دهن
صب اولنه قبق چکردکی دهنی و دهن ورد و دهن خلاف علی وجه
الاستغراق والاحاطه طلا اولنه وچون استعاط اولنه دوا فعلن
ایشلدیکده بوروندن لبن تقطیر اولنه بو وجهله لبن تقطیری نافع
اولور اوجنجی فصل آفت شمّ بیاننده در سائر افعالده
آفت اصابت ایلدیکی کبی فعل شمّده دخی آفت اصابت ایدر
وآفت شم بطلان اولور ویاخود ضعف ونقصان اولور ویاخود
فساد وتغیر اولور وبطلان وضعف دخی ایکی وجه اوزره اولور وجه
اوّلی بودرکه کرك بطلان وکرك ضعف رائحه طیبه ورائحه
منتنه نك هر برین حقنده اولور وایکنجی وجه انلرك بریندادراکه
حس شمّك بطلانی اولور واحز ادراکده بطلان اولمغز وضعف
اولماز وشمّك فساد وتغیری دخی ایکی وجه اوزره اولور اوّل وجه
بودرکه بوحکم خارجده رائحه خبیثه موجوده دکل ایکن شمّنده
رائحه خبیثه رائحه بولنور وایکنجی وجه رائحه کریهه یی استطابه
ایدر مثلا قاذورات رائحه کریهه سن رائحه طیبه عدّ ایدن
وطیب اولان رائحه یی کریه کورور وبو افعالرك سببی سوء مزاج
مفرد اولور ویاخود خلط ردی اولورکه اول خلط مقدم دماغده
اولان ایکی بطنده حاصل اولور ویاخود قوه شامه نك آلتی اولان
ثدر حلمه زینه مشابه زائده لرده اولور ویاخود عظم مشاشیده یعنی

وحرّیف

ادهان بارده ایله

ضعف ویاخود

مثلا رائحه طیبه حقنده ضعف وبطلان منتنه ادراکی تام اولور ویاخود منتنه حقنده ضعف وبطلان اولور طیبه یی ادراکی تام اولور

اول کمنه

مصفاته

مصفاته اولور سنده اولمغله اولور واول سده دخی خلطدن ویاخود
ریحدن ویاخود ورم وسرطان وبثایج ورمل نك برندن
ولحم زائد نباتندن اولور ویاخود دخی ذکر اولنه آفت شمّ
عظم مشاشی فوقنده اولان دماغ محیط حجابده سده اولمغله
اولور وسوء مزاج مفرددن حادث اولان آفت اکثرحالده
استعمال ادویه دن وقطورات تقطیرندن اولور زیرا استعمال
اولنه ادویه وقطورات مزاجی تسخین ایدر ویاخود تبرید
وتخدیر ایدر وانلردن سوء مزاج مفرد حادث اولوب آفت شمّه
مؤدی اولور ویاخود ذکر اولنه تسخین مزاج وتبرید وتخدیر
کیفیتی مفرطه اولان هوادن دخی عارض اولور وبعض کره دخی
آفت شمّ ضربه وسقطه دن اولور عظم مشاشیه انلردن
آفت ایرشمکله فجین برکسنه دوا ایجاد ادراك ایدیوب العلامات
معتاد اوزره بورونده اولان سیلان ایلسه مصفاته سده
اولمدیغنه دلالت ایدر واکر بوروننده نفسك نفوذی ممتنع اولوب
غنه ایله تکلم ایدر ایسه خیشومك کندیده سده اولدیغنه دلالت
ایدر وسیلان فضول منقطع اولوب دماغده سوء مزاج
وفضولده دخی قلت اولمدیغی معلوم اولسه مادونی یعنی آلت
طرفی مفتوح اولسه انلر دلالت ایدرکه مصفاته دخی فوقنده
سده غائره واردر واکر فضولك سیلانی معتاد اوزره جریان
اولوب وتحت الخیشوم وحوالیسنده سده اولمسه دلالت ایدرکه
آفت دماغده کندیده اولور ودماغك مزاج وافعال واحوالی معوره

فضول

علامتلری ایلوا اولور واپنه سنك بیلدیکلری دکل

بلغ

وبو علامتلر بطلان شم ونقصان شمك ایکسنده دخی جریان ایدر
زیرا اول علامات قوی اولور ایسه بطلانه وضعیف اولور ایسه ضعفه
دلالت ایدر اما خارجده اولمیان عفونتلی شممک حادث اولوب نتن
استشاق ایدر ایسه انک سببی ذکر اولنان هوا اضعاک برنده
خلط ردی اولدیغنه دلالت ایدر و اول خلط ردینک محل معیننه
ذکر سابق علامتلرک امثالی دلالت ایدر و امراض حاده ده معتاده
ومعهوده اولمیان روایح استشمام اولنسه و اول مثللو روایح
اولان ذو الرایحه موجود اولمسه مثلا حضورنده مسك وطین وسمن
اولمیان کمسنه مشامنده رایحه مسك وطین مبلول وسمن رایحه سی
حادث اولنسه و اول مرض حاده علامات ردیه موجوده
اولسه موت معطل ومتوجه اولدیغنه دلالت ایدر

المعالجات

آفت شمك سببی سوء مزاج اولور ایسه ضدیله معالجه اولنور
ومقدم دماغ قصد اولنور کیفیتی کیفیت مزاجه مضاده اولان
نطولات وشمومات ونشوقات واطلیه واضمده لر معالجه
رأسده یازلدیغی اوزره استعمال اولنور وسوء مزاجك آفته سبب
اولدیغی بو طریق ایله اولورکه ایکی بطن مقدم دماغك بکلیتهما بارد اولور
ویاخود برودت حلمتانك کندیسی اولور وبو ایکی وجهده اولان آفتك
علاجی وانفع ادویه سی اولا سعوطات اولورکه ادهان حاره دن
اتخاذ اولنور بو وجهله فربیون وجندبیدستر ومسك ادهان
حاره مذکوره ایچنده اذافه اولنوب سعوط قیلنور سببی بطونده دماغده
خلط اولان آفت شمك علاجی اولا که خلط مذکور آفت شمه سبب اولدیغنه

علل

علل دماغ بابنده ذکر اولنان علامتلر ایله استدلال اولنديقدن صکره
اگر خلط جمله بدنده غالب ایسه بدندن استفراغ اولنور و دماغه
مخصوص ایسه دماغدن استفراغ اولنور اول الحبوب شیارات
وغراغر وسعوطات ونشوقات وشمومات ملطفه لر ایله وبونلره بکزر
سنك بیلدیکك دوالر در واگر فصد عروقه حاجت اولور ایسه
عروق فصد اولنور بو معالجاتك جمله سنده علاج دماغده یازلان
اصول وقانونه مراجعت اولنور واگر آفت شمك سببی مصفات
دماغده معروف اولان مصفاتده اولور ایسه معالجة الراس بابنده
مذکور اولان نطولات استعمال اولنور اول نطولات تنطیل اولنوب
نطولاتك بخارنده عطیل میل ایتدیرلوب بخار دماغه نفوذ
ایچون واول نطول فلفل وکندش وجاوشیر ادافه اولنوب استنشاق
ایتدیریلور وبونلردن صکره واجبدر اولورکه رأسه محاجم الزام غراغر
الزام اولنه وتجربه اولنان ادویه دندر شونیزی برقاج کون سرکه ایچنده
نقوع قیلنوب بعده ناعما سحق اولندیقده صکره زیت ایله خلط اولنوب
برونه نقطیر اولنه واول قطری علیل فوق جانبنه مهما امکن استنشاق
ایلیه وبعض کره شونیز غبار کبی سحق اولنوب زیت عتیق ایله
خلط اولندیقدن صکره تکرار برده سحق اولنوب حار اثر قالمز ومجرب
اولوب اطبانك ذکر ایلدیکلری دوالردن اولور زرنیخ احمر وفوتنج اخذ
اولنوب جدا سحق ایله سحق اولنور وحل اعرابی بولنه عزا اولنوب
شمسه قونیلور وکونده ایکی کره ظرفی ایله خضخضه
وتحریك اولنور وتجن دوا بو لی نشف ایلسه که بو اجدیرا اعاده اولنوب
وستر

وانڭ بردرهم مقداری انفه تجفیر اولنور و بعده بورون دهن وردده
اغراق اولنور سدّه دیجیه ایچون مدح اولنان ذو الوجع اولور جیلی
اولان آجی بادم یاغی ایله استعاط اولنمق وجرمل و یاخود فلفل
ابیض مدقوقا انفه نفخ اولنمق و بعض اطبا ذکر ایلدیلرکه زینه‌لرک
قشر قوریدیلوب وسحق اولنوب مسحوقی بورونه نفخ اولنسه
نافع دوا اولور اگر آفت شمک سببی باسور اولور ایسه بو اسیه
علاجی ایله معالجه اولنور اما طیب رایحه‌یی احساس و منتنه‌یی عدم
احساس اشبو آفتک علاجی اول کمسنه علی الدوام رایحهٔ مسکی
استشمام ایلمکدر خالی اول آفتدن خالی اولنجه قدر مسکی شمه مداومت
ایلمک گرکدر **دوردنجی فصل** رعاف یعنی بورون قناهق
آفتی بیلدیرر رعاف بعض کره ضعیف اولوب قطرات معدوده
تقاطر ایتمکله اولور و بعضکره نزف هائلی و کثیره اولوب [illegible]
[illegible]
[illegible] اولور و هیجانک سببی طعنه و حفره
و یاخود دم قوت ایله غلیان ایلمک ایله اولور و بعض کره دوی
دمک انفجاری دماغک عروق و شرائیننده منسجح اولان شبکه‌سندن
اولور و اکثر حالده شبکه انفجاری قابل علاج اولماز و بو انفجارک اکثری
صداعدن والتهابدن و مرض حاددن صکره و سقطه و ضربه عقبنده
اولور و اول انفجاره تابع اولور افعال دماغک فسادی للحالة بو فساد
عارض و تابع اولور و بعض کره دماغک سبب حادهٔ متصعده اولان
بخارات اولور [illegible]
و شرائیننده منفجر اولان دم اورده دمندن رقت و حمرت و حرارت
ایله

انفجاره

ایله تمیز ایدر و کذلک رعاف بعضکره ادوار ایله عائد اولور و بعض کره
دخی دفعةً واقع اولور و رعاف بعضکره نافع و بعضکره ضار اولور
و راسنده امتلا اولان کمسنه‌نک رعافندن صکره باشنه خفت عارض
اولسه و لونی شدیدا احمر ایکن معتدل اللون اولسه و سحنه‌سی منتفخه
ایکن سحنه‌سی معتدله اولسه اول رعاف نافع رعاف اولور و
خصوصا بو وجهله اولان رعاف امراض حاده‌ده زیاده نافع اولور
و دماغده اولان ورمده رعافک منفعتی اکثر اولور بعده کبد
ورمنه و بعده حجاب ورمنه و بعده ریه ورمنده رعافک منفعتی
اکثر اولور و ذات الجنبده رعافک منفعتی ذات الریه‌ده اولان
منفعت رعافدن زیاده اولور و امراض حاده‌ده چوق کره رعافدن
بحران کبیر اولور خصوصا جدری و حصبه مثللولرک [illegible] بحران
کبیر اولور و قبیح رعاف اسراف اوزره سیلان ایلمسه آنک
عقبنده بشره‌یه غیر معتاد اولان صفرت و یاخود رصاصیت
و یاخود کمودت عارض اولور و یاخود آلم ذبول عارض اولوب
اطرافنه برودت غلبه ایدر و اگر اسراف اوزره سیلان ایدن
رعاف قطع اولنسه عاقبتندن حذر اولنور و قبیح رعاف
عقبنده لونی صفرته متغیر اولسه مرار اصفرک غلبه‌سنه دلالت
ایدر و دمک خروجندن آنک تضرری اقل اولور و لونک رصاصیته
تغیری بلغمک غلبه‌سنه دلالت ایدر و لونک کمودته تغیری مرار سوداک
غلبه‌سنه دلالت ایدر [illegible] عقبنده لونه رصاصیت و کمودت
عارض اولسه اولدر عاقبتی ضرری شدید اولور و بالجمله افراط اولان رعاف [illegible]
اوزره

حدّی متجاوز

ضعف کبد واستسقا مثللو مرضلرده خطر اوزره اولورلر و رعافده اشد
استعدادی اولان ابدان حار صفراوی اولوب رقیق الدم اولان
ابدانده در واول مثللو بدنده رعاف معتدلدن انتفاع ایدر و رعافک
حدوثنه برآز دلائل وار در ایکی عینه بتاریق لایحه اولمسی کبی وخطوط
ابیض واصفر واحمر کورنمسی کبی علی الخصوص صداع عقیبنده بو مذکورلرک
دلالتلری شدیده و قویه اولور امراض حاده ده و امراض حاده بحرانلرینه
برزم بیان ایلدیکمز سائر علامتلرده رعافه دلیل اولور و رعافک
واحوال رعافدن امراض حاده احوالنه و امراض حاده بحرانلرینه استدلال
اولنور و بونلرک محلنده بیان ایلدک **المعالجات** بحرانیه حادث
اولان رعاف و بحران رعافنه مشابه اولانلره یعنی دفع طبیعی ایله
ظهور ایدن رعافه قوتک سقوطی خوفی اولمدیقجه معالجه ترک
اولنمق اولی اولور و بعض کره سیلان ایدن رعاف دورت رطله بالغ
اولور و بحرین قوتک جدا سقوطی خوفی اولنسه اکرا اول رعاف افراط
شدید اوزره سیلان ایدوب ادویه ایله قطعی قابل اولمز ایسه اول
دم حبس اولنور یعنی سدّ اولنمغله حبس اولنور و اکر افراط سیلانه
یوقیسه ادویه حابسه ایله قطع اولنور اما بدن حار اولوب
استعدادنده رعاف حادث اولدر ایسه واجب اولور اول کیمسه نک
مرارینی استفراغ مداومت اولنوب دوتعدیل اولنه و جمیعا خلط ومشارک
حابسات رعافدن قصد افضل اولور اکر رعافک جانبنه موازی محلدن ضیقا
فصد اولنور ایسه و علی الخصوص غشی واقع اولور ایسه فصدک ضیق
اولماسی زیاده افضل اولور و رعافی حابس اولان دوالر قبض شدیده

اغذیه واشربه ایله اول بدنک

وما حول

ویاخود تبرید و تغلیظ و تجمید شدید اولان دوالردر و کذلک شدید التغرید
ویاخود حاده و کاویه اولان دوالردر و بعضیلری بالخاصه حبس رعاف
ایدر و بو مذکورلر مفردا و کاهیجه ثنائی و ثلاثی و سائر تراکیب ایله مرکبا رعافی
حابس اولور اما قوابض لحیة التیس و قاقیا مثللو و جلنار و ورد و عدس
و عفص مثللو و عوسج یبراغی و کزبره یبراغی عصاره لری و سفرجل و عصی الراعی
مثللولردر اما مبردات افیون و کافور و بزر بنج و حیض و بزر خشخاش و بزر
خسک عصاره سی و خلاف و بلج نخلک صویی و قاقلی و لسان حمل بو مذکورلردر
جمیعسی غیر مطبوخ تبرید ایدر اما مغریات غبار رحی و دقاق کندر در
و کاویه اولان زاجات و قلقطار مثللولردر و واجب اولور که بو مثللو کاویات
استعمال اولندیقده احتیاطا اولنه زیرا چوق کره کاویات مذکوره خشک کریشت
احداث ایدر و بحرین خشک ریشت ساقط اولدیقده اولا اولان آفتدن اشد
آفت احداث ایدر اما بالخاصه رعافی حابس اولان دوالر دو نحاد و بادزهر
و ماء نعنع مثللولردر **رعاف خفیفک علاجی بودر** خفیف اولان رعافده بعضا کره
سعوطات ایله معالجه اولنور اول سعوطات بونلردر بلح نخلک صویی و اقاقیا
هر برندن نصف اوقیه کافور بر حبه بونلردن اتخاذ اولنه سعوط علی
الدوام انفه تقطیر اولنور **سعوط آخر** ماء بلح و عصاره کراث **آخر** ماء ملح
مرّ و ماء الکزبره لکن ماء الملح المرّ قولیه تقطیر اولنور **آخر** قاقلی عصاره سی
غیر مطبوخ استعاط اولنور **آخر** ماء قثا کافور ایله **آخر** بادروج کافور
ایله یاخود لسان حمل عصاره سی طین مختوم و کافور ایله یاخود عصا الراعی
عصاره سی طین مختوم و کافور ایله و بوبابده بالغ المنفعه اولان ادویه
اولور حمارک طوری تازه روثی و اکر دماغ کثرتی احساس اولنور ایسه سرکه ایله مخلوط زنجار ازار ازار

بلح اسم لثمرة النخل فی احضراره و تدوره عند بعض و فی بعضه عنبر انس

بورونه تقطیر اولنور

آخر ناعما سحق اولنه جلنار لسان حمل صويي ايله استعاط اولنور آخر
افيون صوايچنده اصلديلوب استعاط اولنور و واجب اولور رعافى
اولان كمسنه شديد البرد اولان صويي دوكمية زيرا شديد البرد اولان
صو دوعقد ايدر و دماغك عشالرنه ... دوكديرر رعاف الجوف
براز نفعى غايته بالغ سعوطا وار دركه بيزانى اقرابادنيده ذكر ايلرز
بيان الفتائل النافعة للرعاف برفتيله اخذ اولنوب خبزه غمس
اولنوب بولشديريلور و اوزرينه زاج اكيلوب حتى انلر جميعا مختلط
اولور بعده بورونه دس اولنور يعنى بورونه صوقيلور فتيلة اخرى
قريص يعنى اعنك عصاره سى و قلقطار و دوشن يوكى و حمارك سرقين
يابسى و ياخود سرقين رطب و كرات عصاره سى و كندر اخذ اولنوب
اندن فتيله اتخاذ اولنور اخرى حضض هندى محرق و ماء بادروج
بونلردن متخذ فتيله مجربدر اخرى غبار رحى و دقاق كندر و صبر
بونلردن سركه و بياض بيض ايله فتيله اتخاذ اولنور اخرى زاج قرطاس
محرق قشار كندر ماء بادروج ايله فتيله قيلنور اخرى برفتيله قيلنوب
كل صويينه غمس اولنور ايله اصلديلور و قلقطار و صبره اول فتيله ملوث
غمس اولنور و ياخود ماء كرات ايله برفتيله اتخاذ اولنوب اوزرينه نعناع
مسحوق اكيلور و ياخود اسفنج ايله زفت مذابدن فتيله اتخاذ اولنوب
سركه يه غمس اولنور ياخود سراج قطربه و ياخود نسيج عنكبوتدن
قلقطار ايله و قليل المقدار زنجار ايله فتيله اتخاذ اولنور منفوش دوشن
يوكى بياض بيض ايله معجون قيلنا كندر و صبره غمس اولنوب اندن
فتيله اتخاذ اولنور اخرى زاج محرق ايكى جزؤ افيون برجزؤ سركه ايله جمع اولنوب

اندن

اندن فتيله اتخاذ اولنور و ياخود قشور بيض محرق حجر و عفص ايله فتيله
قيلنور اما نفوخات حضض هندى محرق نفوخ اخر ضفادع محرقه
بورونه ذر اولنور آخر غبار رحى يا تراب خزف ابيض و ياخود نوره آخر
قشار كندر قرطاس زاج اجزا الرمتساوى اخذ اولنوب انفه نفخ اولنور
آخر شجره دلب قشارى يعنى چنار اغاجنك قبوغى مجففه سحق اولنور وقتا
اولور دلبك قشارى دستبان ايله برمسح اوزره جمع اولنه يعنى دلبك
قبوغى اغاجدن برالت ايله حك اولنوب اوزرينك زئبرى يعنى خاوى
بربلاس اوزره جمع اولنه وجدردن مصنوع يعنى صلانبلو يرك طبرا
ياپيلمش بركوزه ايچنه اول قشار مجموعه وضع جدردن ماخوذ برمقدار
تراب ايله وضع اولنه اكرانلره برمقدار تراب مختار يعنى صقسن نك كندر طپراغ
خلط اولنور ايسه اولى اولور بس اول كوزه نك اغزى باغلنوب ظلله يعنى
كولكه لى محله القا اولنور و قورسنجه قدر كولكه ده ترك اولنور و قوريدقده
صكره وقت احتياجده هباكبر اولنجه قدر سحق اولنوب بورونه نفخ اولنور
و نفخ اولنديغى مكانده رعافى قطع ايدر و ياخود طله قبوغى سحق اولنوب
نفوخ قيلنور آخر قصب الذريره و نسرين كلى و بزورد و قرنفل هر
برندن بر درهم مر عفص هر برندن ياريمشر درهم و مسك و كافوردن
هر برندن مقدار قليل اخذ و جمع اولنوب ايام متواليه و متتابعه ده نفخ اولنور
و هر نفخ اولنديغنده بورونه اول نفخ برساعت مقدارى امساك ايدر و اندن
اخراج ايدن اغزينه نزول ايدنلر توكيروب اغزندن اخراج ايدر و واجب اولان
بودركه نفخ برانبوبه ايله اوله حتى رعافك دوروبنى منع ايليه اما رعاف الجوف
استعمال اولنه اطليه و صبوبات اول اطليه دن برى بودركه خلاف اغاجنك

بپراغی عصاره سی و کرم و آس یپراقلرینك عصاره لری و کل صویی بونلر جمع و تبرید
اولنوب خرقه کتان ایله جبهه یه الصاق و الزام اولنور وکذلك ادویه بارده
و قابضه و مخدره نك جمله سندن دخی اطلیه اتخاذ اولنور عصارات مبرده
و مقبضه ایچنده اداف اولنه بیلور صکره استعمال اولنور و اول عصارات
بونلردر اطراف خلاف عصاره سی و عوسج و قضبان الکرم و ورق کمثری و سفرجل
و عصا الراعی عصاره لریدر اول ادویه بو عصاراتله تری ایله اداف اولنوب
صکره طلاء و ضماد استعمال اولنور واما المشمومات حمارك تازه و طری اولان
روثی اما الحشایا بورون دلیکلرینه صوقیلوب انفده ایدن حشولر دیش قصب
و ذوس مجانس [illegible] و قطن بردی و سائر نباتات قطنی اولورلر اما رعافدن
حرارت شدیده حسبیله غلیان دمدن و یاخود شرائینك انفجاریندن حادث اولوب
قطعنده صعوبت اولنلرینك معالجه سی رعافده خروج ایلدیکی منخر جانبندن اولان
قیفالدن فصد اولوره اول فصد جدا اضیق قیلنور و یاخود موخر راسدن شرط
خفیف ایله حجامت اولنور و مخرج رعاف اولان منخر جانبندن ثدی اوزره حق
بلا شرط احتجام اولنور و بعض کره قیفالدن فصد اولنه بیلور غشیه واریجه
قدر دم اخراج اولنور و کذلك خلف جانبنده کتف عروقندن فصد اولنوب
حاجت اولور ایسه غشیه واریجه قدر دم اخراج اولنوب بو فصدك
نفعی بالغ اولور زیرا دو باشه صعودندن منع ایدر ایتدیکیچون که دمك خروجی
غشیه یه مودی اولسه دم سکون اولور و بو وجهله اولان فصد شدید الحافر
اولان رعافدن اولور بلکه شدت رعاف احساس اولنوب جفن فهم اولنسه
واجب اولور مبادرت و مسارعت اولنوب قبل سقوط القوه ذکر اولنان
فصده مباشرت اولنه اما رعاف شدتده حفر اولمز ایسه بلکه قطرات ایله خروج

ایدر ایسه

نفع قسطنك دیش قصب صاحبی دیدکلری معناسنه ذوس مجانس سیور کره معناسنه و مخلصه دیدیکلری نبتدر ملکنده دیرلر انك برصنفنك نامی اولور ابن کتبی مفرداتنده مصر جدر بردی اول تشبه کرانه حصیر اورلر منه

واجب اولور که

ایدر ایسه و یاخود رعافك خروج و سیلانی نوائب ایله اولور ایسه
فصد قلیل اولوب مرات متوالیات ایله دم اخراج اولنه و حین فصد ایله
دم اخراج کفایت مقدارینه ایریشه دك تبرید و تخثیر ایتمکله دم تغلیظنه اقبال
و اقدام اولنه و بو بابده عناب استعمالی دمك غلبه سنی تسکین ایلدیکی
ایچون هرنه قدر حر و برده معتدل اولمغله انکله دم تبرید اولنمز ایسه
و دم رعاف غلبه و هیجان ایلدیکده محاجم وضعی فصددن مغنی اولماز
زیرا وضع محاجم دم غالبه مقاوم و مدافع اولماز بلکه دم غالب اولدقده
واجب اولور که اولا دم فصد ایتمکله تقلیل اولنه بعده محجمه وضع اولنه و
رعاف جانب یمینیدن اقر ایسه محجمه کبد اوزره وضع اولنه و یساردن اوله
رعافده محجمه طحال اوزره وضع اولنه و رعافك اجل معالجاتندن اولور
و رعاف جمیعا یمین و یساردن اولور ایسه کبد و طحالك ایکیسنه حق
محجمه وضع اولنور و واجب اولور که مرعوفك اطرافی حتی رجالك خصیه لری
و نسوانك ممه لری شدا اولنوب باغلنه و قولقلری شدا اید و باغلق
رعافده جدا نافعدر و واجب اولور که ماء بارد ایله کثیرا نطول اولنه و بعض
کره مرعوف ثلج ایله مبرد اولان صو ایچنده اجلاس اولنمغه حاجت اولور
اعضاسنه خضرت عارض اولنجه قدر ماء مثلجده امساك اولنور و بعض
کره هو باشه حص حیث ایله و یاخود سرکه ده مبلول اولان حص ایله ضماد
اولنمغه محتاج اولور و یاخود باشنه ماء بارد مثلج صب ایلمك ایله باشی
تخدیر ایلکه هو حاجت اولور و بعض کره هو فتائل قوتنیه استعمالنی لابد والزم
اولوب زنجار فتیله استعمال اولنور و ماء بادروج کافور ایله و مومیاء
خالص ایله بر درهم مقدار سعوط اولنور بو مذکورلر ایشلمز ایسه لا اقل اغرنك ماء بارد مبلول

ومعلوم بوریلکه بعض مرعوفه تحمّل کندیلن بکرمی درطل و بعض اخر بکرمی بش قالور
رطل دم چیقنجه قدر صاغ بو مقداردن تجاوز ایدر ایسه هلاک اولور و بعض
مرعوفه غشی عارض اولوب انک غشیی رعافی قطع ایدر و اغذیه دن قطع
رعاف ایدنلر سماق و خل و حصرمدن بر ایله عدسیه تناولی اولور و بوکه بکزر
هرنه که وار ایسه قطع رعافده معین اولور و جبن رطب یعنی تازه پینیر مرعوفنه
ملایم غذا اولور کذلک الباخ تغلّظ ایدنجه قدر طبخ اولنسه انک دخی تناولی
نافع و ملایمدر و دوغ دخی مرادر اولمغله رعافده مستعمل اولنلره بیض سلوق
ملایم غذا اولور و بعض کره دخی حوامض تقطیع و تلطیف حسبیله مرعوفنه
مضر غذا اولور ارباب تجربه دن بر جماعت زعم ایلدیلرکه رعافی اولنلره
تاوق بیضی افضل اغذیه دن اولور تکله رعافی صدعه و ضربه و سقطه
حسبیله اولنلره افضل ادویه دن اولور و لکن واجب اولان بودرکه
انکله تغذی اکثار و مرة بعد اخری توالی و تکرار اولنه اما شراب
تقویه حسبیله نافع و دوخی تهییج و تحریک ایتمکله ضار اولور سبب
شرابی استعماله تقویه حسبیله مرعوف محتاج اولسه آکه شرابدن
مقدار قلیل ممزوجا سقی ایله اما اضطرار اولمیوب رعاف اسقاط
قوته ناهض و قریب دکل ایسه اولوقت مرعوفه شراب سقی اولنمز
و واجب اولورکه امر رعافده و علاجنه رعایت اولنه دمک
معدیه نزولی منع اولنه زیرا معدیه نازل اولان دم معدیه نفخ ایدر
و نبض ضعیف و غشیی تحریک ایدر اگر دمک برنسنه معدیه نزول
ایلدر ایسه مادامکه معده ده باقیدر اولور ایسه قیئ ایله اخراج اولنور
و دمک معدیه نزولی احساس اولندیغی ساعت تقیئیه سرعت و مبادرت

اولنور

اولنور و تحجن اول وقت مرور ایدوب تنقیه اولنمسه واجب اولورکه آکه
احتقان اولنه آنی احتقان سرعت ایله اخراج ایدر و معده ده بقاسنه
بلغ مانع اولور **فی تدبیر المرعوف** بعض امراضده ترعیف انفی تصویب اولنور
علی الخصوص امراض دماغیه ده بورونی تدبیر و عمل ایله قنتمق زیاده تصویب
اولنور انیکیچون انو عقر ایدر بر آلت ترعیف اتخاذ ایدوب یا انلر بنده قوما
داشلر عاقبة الامر دمک سیلاننه و ترعیفه حاجت اولان امراضده بورونلره
اوالت عاقره ایله ترعیف ایدرلر و ترعیف ایچون کی اولنان تدبیرلرده
اولور لین و ملایم اولان نباتک خشونتلی طرفی ایله انفه دغدغه ویرلک
خصوصا اول نبات اذخر قضیبی و دالی اوزره ثابت اوله اذخر حیلکی کبی
و کذلک انفه عنکبوت و فقاح اذخردن متخذ شیاف ایله انفه دغدغه
~~ویرلوب ... تدبیر رعاف~~ اولور و کندش و میویزج و فربیون مثللو ادویه
حاره بقر مراره سی ایله معجون قیلنوب بورونه بونلر ایله دخی دغدغه ویرلوب ترعیف اولنور
بشنجی فصل زکام و نزله بیاننده در بو ایکی علت دماغدن نزوله
مشترک اولورلر لکن بعض ناس نزله اسمنی بوغازه نزوله و زکام اسمنی
انفه نزوله خاص قیلدیلر و بعض ناس دخی دماغدن نازل اولنلره قنقی محله
نزول ایدرسه ایلسون جمله سنه نزله تسمیه ایدرلر و زکام اسمنی بورونه
نزوله تخصیص ایدرلر اگر بورونه نزول ایدن ماده دوزلو و نزولی متواتر
و شمه مانع اولوب اول ماده جمیعا عینه و جلده وجهه و سائر اعضا
وجهه حقدحنه منصب اولور ایسه و بعض کره نزله منتقضه اولور
حلقه و ریه و مری یه و معده یه صاچیلور و بعض کره اول عضولره
تفریح ایدر و جوف کره شهوة کلبیه یی تحریک ایدر و بعض کره ابعد اعضاده اولان عصبه

هی منتفض و منتشر اولور و ذکر اولنان انقاصلرده خوانیق و ذات الریه
و ذات الجنب و خاصه سل حادث اولور علی الخصوص نزله حارّه و حادّه اولسه
اندن سل حدوثی اکثر اولور و کذلك نزله نك انتشارندن اوجاع مفاصل و اسهال
و سحج حادث اولور اگر ماده مالحه [illegible] و یاخود حامضه ایسه و نزله دن
قولنج هی تولد ایدر علی الخصوص اول نازله بلغم مخاطی خام اولور ایسه و بو بالجمله نوازلك الخصوص
اسبابی مزاجه خاص اولان حرارت اولور یاخود حرارت خارجیه نك
دماغه تأثیرندن اولور سموم و شمس اصابتندن و یاخود مسك و زعفران
و بصل کبی مسخنات استشمامندن اولور و یاخود مزاجه مخصوص برودتدن
و یاخود خارجدن وارد اولان برودتدن اولور برد هوا و ریح شمال اصابتندن
اولور خصوصاً هواء بارده و ریح شمالده باش آچنلره نزله زیاده اصابت
ایدر خصوصاً حمام و ریاضت و غضب و فکر و بو مثللولرك بری ایله دماغ
متخلخل اولدقده هواء بارد و ریح شمالك تأثیری زیاده اولور و بعضیلره
دخی فصد ایله [illegible] تخلخل حادث اولوب بدنی حرّ و برد قبوله مهیا و مستعد ایدر
و اکثر بناء نزله حادث اولور بالخصوص فصد ایله دم اخراج اکثار اولنسه
و کذلك خارجدن اصابت ایدن سوء مزاج حار ایله هی نزله عارض اولور
و دینیلورکه مشایخه اولدیغی کبی بر دم مزاجی مستحکم اولسه اول مزاج
ماده یی انضاج ایلمز مگر که اول مزاجی تعدیل ایلیوب مزاجلری صحت
و حرارت غریزیه سی غایت و کما الدائر [illegible] مشایخلری و سائر دماغ
ضعیف اولان [illegible] کمسنه لرك [illegible] دماغ باردلری ایچون غذا
واصل اولسه اول غذا منهضم اولمز بلکه فضلاتی اولوب ذکر اولنان اعضالره
غیر منهضم نزول ایدر و برد سببی ایله عارض اولان نزله وارده حادث نزله
اولان

الکثر

زفاعلی اولان

ترلیه حادث اکثر اولور و مزاج حار اصحابنده زکام و [illegible] اسباب خارجیه یی
قبولی اولان استعدادی مزاج بارد اصحابنده استعداد مذکوردن
اشدّ و اکثر اولور و امزجه حاره اصحابی اسباب بدنیه ایله نزله یه عروضدن
[illegible] امین اولورلر و انلرك امزجه بارده اصحابنده امزجه مذکوره دن
اکثر اولور زیرا دماغ بارد و اصل اولان غذایی انضاج ایلمز و دماغه
معده دن و سائر اعضادن وارد و صاعد اولان بخارلری دماغ بارد
تحلیل ایلمز بلکه اول ابخره تکاثف و اجتماع ایدوب منکسره اولور و قرعه دن
انبیقه صعود ایدن ابخره انبیقدن یینه قرعه یه نکس ایلدیکی کبی
اول بخارات هی دماغدن نکس ایدوب اعضاء سائره یه نزول ایدر و آکا
بناء مزاج باردلر اولان دماغ صاحبلرنده نزله کثیره و دائمی اولور
و نزله لرنك کیمی غلیظ و کیمی رقیق و کیمی حادّه و مرّه و مالحه اولور وماثیه
و یاخود اول ماده نازله نك طعمی ردیئه و حارّه لذاعه و بارده اولور و نزله بارده یی
حمّ انضاج ایدر اما نزله حاره حماده انتفاع ایلمز نوازلك کندری و نوازلدن حادث
اولان امراض سائره ریح شمال اسدیکده علی الخصوص ریاح جنوبیه دن صکره
هبوب ایدن ریاح شمالیه ده کثیر الوقوع اولور و کذلك [illegible] فصل شتاده و خصوصا
قلیل المطر اولان صیف جنوبیدن صکره واقع اولان شتاده هی نوازل و امراض
نزلیه زیاده کثیره اولور و بلاد جنوبیه ده هی کثیر الوقوع اولور زیرا اول دیار
سکانلرینك رؤسلری ممتلی اولور حکیم بقراط دیدیکه اکثر حالده نوازل اصابت
ایدن کمسنه یه [illegible] اصابت ایلمز و جالینوس بقراطك کلامنه تعلیل ایدوب
دیدیکه زیرا کمسنه نك بر عضوندن مرض اولسه عضو آخر آفتدن سلیم اولور
و صاحب قانون بقراطك کلامنه باشقه تعلیل کتوروب دیدیکه نوازلك اصابتی

صاحبی موادك رقتنه دلالت ایدر و مواد رقیقه دن طحال عارض اولمز
زیرا طحال علتی هم خلط سودا اولیدن و مواد غلیظه دن حادث اولور و اخلاط
غلیظه دماغه صعود ایدوب نوازل احداث ایلمز و بحق نزله سی اولان
کمسنه ده صداع هیچ اولسه نزله سی زیاده اولور زیرا صداع جذب ایدر
معده دن و سائر مواضعدن موادی دماغه جذب ایدر و دماغده
ثبوت اولمغله مواد مجذوبه تحلیل ایدمیوب نزله کثیره اولور العلامات
حاده اولان نزله زکامیه اولور ایسه انك علامتی یوزك و کوزك حمرتی
و سائله اولان رطوبتك لذعی و رقتی و حرارتی حس اولور و بعض کره ده
اول نزله ده حمی اولور و نزله اول حمادن انتفاع ایلمز و اگر نزله حاده و حاره
حلقیه اولور ایسه یعنی بوغازه هیچ اصابت ایلدر ایسه انك علامتی بوغازه
نزول ایدن ماده نك حدتی و احراقنك شدتی و موادك رقتی و تنحنحنك
یعنی نخامه سنی و اغزی صویی اخراج ایلدکده التهابك احساس اولور
و بعض کره هیچ اکه دلالت ایدر تفشی نك یعنی توکرکی رطوبتك صفرتی و حمرته
میلی و بعض کره حلقی اولان نزله ده هیچ سعال و غثیان و حرقتلی دغدغه اولور
و نزله باردده نك علامتی اگر اول نزله بورونده اولور ایسه سیلان ایدن رطوبتك
برودتی و تمددیجیه ایله انفك دغدغه سی سده نك و غثیان نك شدتی اولور
و بعض کره هیچ ذکر اولنان نزله یه ماده نك غلظتی هیچ دلالت ایدر و اگر نزله
بارده خلقیه هیچ نازل ایسه انك دلیلی و علامتی نخاعه نك برودتی و ابیض
اولدیغی و حمی ایله انتفاع هلاك ایده اگر حمایه مقارن اولور ایسه المعالجات
نزله علاجنده انجق غرض نزله موادینی تقلیل و نزله نك سیری فاعلی
ضدی ایله مقابله و سیلانینی قطع و یا خود سائلی تعدیل و یا خود جهت

اخراجه

[margin: تبیه]

اخراجه صرف اولور و کذلك نزله معالجه سنده غرض نزله دیمکله کلکلك زمانه
عارض اولجق هیچ انفده خشم و منخرلرده قروح و حلقده خشونت
و سعال و ریه ده و ریه حوالیسنده قروح و ورم مثللو عوارض
آتیه نك حدوثنه مانع ادویه و تدابیر ایله تقدمه اولور و بونلرك
جمله سی تخم و امتلایه ترکه محتاج اولور و عطاس یعنی اقسرق نزله نك و زکامك
اول حدوثنده مضر اولور زیرا عطاس دماغه حاصله اولان اخلاطی
انضاجه مانع اولور انکیچون که نضج سکونت ایله اولور و عطاس
اخلاطی تحریك ایدر و لا محالة نضجه مانع اولور اما عطاس نزله نك
آخرلرنده و موادینك نضجنده زیاده نافع اولور زیرا عطاس انجق
نضج اولان موادی تحلیل ایدر نزله و زکام افتلرینه مبتلا اولانلره
واجب اولور که ممتلی البطن بیتوتت ایلمیه اگر کیجه لر ممتلی البطن
اولمق اولوجهله اویور ایسه دائما هیچ ممتلی اولور و معتاد و متعود
اولدیغی نزله حادث اولور و موجود اولان نزله سی هیچ مشتد اولور
و بینه نزله معتاد اولان کمسنه یه واجب اولورکه دائما باشنی تسخین
ایلیه و بردن تبعید ایلیه و ریح شمالدن و خصوصا جنوبدن صکره
هبوب ایلیه و اسن شمال روزکارندن باشنی حفظ ایلیه زیرا جنوب
یلی باشی کوشیدر و متخلخل ایدوب رطوبت ایله دماغی دولدیرر
و شمال یلی دماغی قبض و عصر ایدر و لا محالة عصاره سی نزله اولور
و نوازله مستعد اولنلر فارلو صوایچملکدن و کوندوز اویومقدن احتناب
ایدرلر ممکن اولدیغی قدر آج و صوسز اولمق اولور و بو مذکورلر نزله
علاجنك اصلی و اساسی اولور و اسهال ایله و دوا اخراج ایلمکه هیچ نزله یه علاج اولنور

[margin: صفرا و بلغمی و تنقیه ...]

[margin: اخراج دن و مواد ساری اعضاء دماغه جذب ایدر]

[margin: صدر و اسهال ایله حاصل ایسه ... اولور]

وایکیسنه حاجت اولور ایسه ولا فصد اولنور وصکره اسهال اولنور
ونوازلده فصد استعمال اولنمز لکن مواد واحتلا شدید اولوب بدن اول
امتلایی تحمل ایلمك خوف اولنور ایسه بو مثللو قلیل الوقوع نوازلده
استعمال اولنور وسعالی مقارن اولیان نزله ده ترك فصد زیاده فصده
لایق واولی اولور واگر نزله ده سعال [illegible] اولوب انله نفث قلیل اولور
اولور ایسه فصد اولنمق لازم لکن دم قلیل اخراج اولنوب قطع ایله اوفصد حاجت اولور
اولنور سادج شراب خشخاش استعمال اولنور اگر اول نزلنك سهری اولور ایسه
اگر نزله ایله اسهال ایسه شراب خشخاش سکر ایله استعمال اولنور ونزله حقنه
استعمال اولنور زیرا ماء شعیر کبرا اولا حقنه فضولی جذب ایدر وطریق
خروج تلیین ایدوب ماء شعیرك نزله موادینه تنفیذی کبر حقنه ده مجاری
موادی تنفیذ ایدوب اخراج ایدر واگر نزله نك اول حدوثنده نجس اولور ایسه
دلالت ایدر که ماده حینئذ ماکدر پس مبادرت اولنوب فصد اولنور
وتدخینا ایله ضرر اولوب حمایه مؤدی اولور وصدرنده خشونت وار ایسه
حب السعال انفع اولور مواد راسخه اولاجق نفع اولماز وواجب
اولور که نزله اصحابی عطشه وسوزلیغه صبر ایلیه وعطش شراب
خشخاش مزج اولنماه صو ایله دفع ایلیه اگر تقویه بو فصد اولنور ایسه
ماء شعیر وسویق بو اولاهاء ممزوج ایله مزج وخلط اولنه ونزله
ایله جمرهو اولور ایسه اول علت صاحبی استحمام ایلمسون وصیفا
وشتاء نوازلی دائم اولان کسنه یه حب قوقیا استعمالی عروق
نافع ودوا انله صالح اولور ونزله سی اولنلره نصف اسفلی تحریك
ایلمك جدا انفع اولور مواد اسفله جذب ایلدیکندن وصنو تقدم

ایدن

ایدن تکمید وتبخیرات هو انلردن صکره استعمال اولنور ولکن امتلا اولورسه استعمال
اولنمق شرطی ایله ونزله معتاد اولان کسنه قبل حدوثها مبادرت
ایدوب حمام ماء حار ایله نزله نك حدوثنی دفع ایدر وهر حالده
علیله واجب اولور که باشینی تکسل اوزره قیله ووساده سینی لطوبتی اوله
ونومنده استلقا ایلدیه اما نزله ماده سی نقصانا اوزره قیلق
تنقیه بعده ایلمك ایله حاصل اولور وتنقیه مواد حاره ده فصد
ایله مواد حاره یی اخراج ایدن اسهال ومواد اسفله جذب ایدن
حقنه ایله اولور ومواد بارده ده اشربه حقنه [illegible] بلغمی
باشندن اسهال ایدن ادویه مسهله ایلدر والحاصل نزله علاجنده واجب
اولان ممکن اولدقجه اکل وشرب مایی تقلیل ویاخود برکون وبر کیجه
کلیا اکل وشربی ترك ایلمکدر پس بو تقلیله نزله زائل اولور اما
سبب فاعله مقابله نك بیانی بودر که اگر نزله نك سببی فاعلی حرارت
ایسه لازم اولور که اجتهاد اولنوب راسن بالقوه حمام اولان ادویه
ایله تبرید اولنه حمام عذبه هو صباح دخول ومایی اطرافنه صب
وباشنه واطرافنه وسره سنه وحلقه سنه ومذ البرینه ومذ الکیری
حوالیسنه دهن بنفسج ایله مسح وشعیر وخشخاش وبنفسج
وبابونج اشبو ادویه نك [illegible] نطولی استعمال وباشه
اوزره فوتنه برودت قطعه سی اولان حجرداتی [illegible] اولنور
واو اغذیه ایله تغذی ایدر که حقنه وبرودتله ورطوبته میلی اوله
وکل یوم جلنجبین استعمال ایلیه وباردا اولان نزله ده واجب
اولور که ابتداء اول ظهورنده دغدغه وعطاس احساس اولندیغی کبی

خلط

یعنی حلقه دبره

بلغ

باشنی تسخین ایچون اجتهاد اولنه وخروق مسخنه ایله کماد اولنوب
حرارتی دماغه وصولی احساس اولنجه قدر کماد امساك اولنه وبعض
کره ملح ایله وجاورس ایله کماده حاجت اولور وحوارتنه تحمل اولنجق
قدر اسی اولان صو ایله دخی کماد اولنور ونطولات منضجه ومحلله استعمال
استعمال اولنور وادهان حاره ایله اطراف تمریخ اولنور دهن شبت
ودهن بابونج ودهن مرزنجوش استعمال اولنور وبونلردن اقوی
اولور سذاب وبان وغار وسوسن دهنلری بو دهنلر ایله ذکر
وذکرك حوالیسی وحلقه دبر وسره واطراف جمیعا بو مواضعه
اول دهنلر ایله مسح اولنور وصابون قسطنطینی ایله باش غسل
اولنور اما دهن سالکه لازمدر که ممکن اولدیغی یا شکه دهن ایله
مس ایلیه‌سن مگر که حاجت شتنه اوله تمریخ تابتده ویاخود شتده
تابتده حاجت اولمغله توصور تلرده دخی باشته دهن استعمالی
بعد الاستفراغ اولمق کرکدر وکذلك نزله بارده علاجنده باش اوزره
وجبهه اوزره خردل وقسط وانلر مثللولر ایله لطوخ اتخاذ اولنوب
استعمال اولنور وماء صابون ایله غسل اولنور واول علیل اغذیه‌دن
خفیف ولطیفه وسخونتلی ومجففه اولوب صدری تلیین ایدن غذالره
میل ایتدیریلور وبعض کره ادویه محمره که انلر کوکرجن ترسی خردل
وتین وفوتنج وثافسیا واقع اوله انی دخی استعمال حاجت اولور
بلکه کی دخی استعمال اولنور والحاصل باشی تسخین وتجفیف حالا موجوده
اولان نزله‌یه نافعدر وکلجك زمانه حفظ تن مانع اولور وبو نزله ده
یعنی صو وقتی عارض اولان نزله‌ده واجب اولور که قبل نضج المواد حمامه داخل

استعمال اولنه نقلیه

اولنمیه

تنقیه ایلیه

اولنمیه بلکه تکمیدات یابسه استعمال اولنه ونزله بارده‌یه شمم مسك وغالیه حرارتنه
بالغ دهنه مغموسه اولان بر قطعه قطنه‌یه اذنی القام ایلمك نافعدر
اما نزله‌دنك سیلانی قطع محمره وبارده اولان غرغرا ایله اولور ماء بارد
وماء ورد وماء عدس وماء کزبره وقشور خشخاش طبخ اولنان ماء وماء
رمان کبی میاه ایله غرغره اولنور لکن نزله سائله اکر بارده اولورایسه
بو صولر ایله حار اغرغره اولنور ونزله سائله حاره اولورایسه بو صولر
ایله بارداً غرغره اولنور وکذلك ~~حیلك~~ شراب الحیندرمن سحق اولنوب
انکله حلق تلطیخ اولنمغله سیلانی قطع اولنور علی الخصوص سیلان
ایدن مواد بارده اوله وکذلك افیون ومیعه وکندر وزعفران مثللو
بنادق اتخاذ اولنوب مائیتی یوتمیوب اغزنده امساك ایتمك ایله دخی سیلان
قطع اولنور وقطع سیلانده خاصیتی اولان اشربه‌دن دخی استعمال اولنور
مواد حاره سیلانی شراب خشخاش ساذج ایله وسیلان بارد شراب کرنب
وشراب خشخاش ~~اولنوب~~ استعمال اولنمغله قطع اولنور لکن کرنب وخشخاش
شرابی ایچنده مرقیلاتی واول مثللو نسنه‌لر وضع اولنان سلاقه ایله
شرب اولنور وانلر اقرابادینده مذکوردر ولایق بودرکه شراب خشخاش ایچق
~~حتی اولنمیه الا اوائل نزله ده اولنه مواد صدره نزولنه منع ایچون~~
~~اوائل نزله ده استعمال اولنوب~~ اما نزله محتبس اولوب نفث ایله اخراجه
حاجت اولورایسه اولوقتده شراب خشخاش شربی دواء صالح اولماز
وبخورات حابسه‌یی استعمال ایدوب خیشومده بخارینی ایلاج وتنفیذ
ویاخود تحنك یعنی بخوراتك بخارینی حنکنده امساك ایلمك جداً نافعدر
واول بخورات نزله حاره ایچون صندروس ویالکز بارده ایچون شونیز بخورا وشموما

وبارده ایچون جمیعا نافع اولان اول بخورات

اولنه
اوائل نزله ده سقی
مواد صدره
نزولندن منع
ایلسون ایچون

قال ابن كثير في مفرداته قو في اسم يوناني معناه البخور وكذلك يسمى به الصنوبر لعطريته ولذا يقولون
معجون قو في لعطريته ولكونه يتبخر به في الهياكل فاعلم انتهى اما قسم دیمکلە معروف دوا اولمغله ابن کثیرك
بوکلاو قرينه سر ايله حج طن اولنور که قسم قضمله لغت اوله قضم قريش صنوبر صغير انثی سنك حبنه اطلاق
اولنور

استعمال اولنور و قسط هو شونیز کبی استعمال اولنور و شونیز قورلوب
بر کتان خرقه سی ایچنده چیقلنوب شم اولنسه جدا نافع اولور و بونك
کبیدر قسم که اکا قو في تسمیه اولنور و کذلك خمرك و عسلك بخارلری که
حجر رحا قزدیریلوب اوزرینه خمر و یا خود بال تقطیر اولنمغله حاصل اوله
و بو بابده نافع اولور کندر و عود خام و سندروس و قسط و لبنی یعنی میعه
سائله و عود بخور استعمال اولنمق اما طرفانك و وردك استعمالی
مواد حاره یی قطعده نافعدر و کذلك طباشیر زرد و بقلی و شعیر منقع مخض
بقلی ایچنده استعمال اولنمق بالخاصه نافعدر سکر کافور و سرکه ایچنکه
نقوع او لنانی نخاله نزله حاره ایچون تبخیر اولنور و کذلك حجر رحا
غسل و تنظیف اولندیقدن صکره قزدیریلوب اوزرینه صب اولنان
سرکه نك بخاری حق نافعدر اما نزله موادینك قوامنی تعدیل لعوقات
مثللولر استعمال ایله و کثیرا و حب سفرجلی اغزنده اخذ ایتمك ایله
اولور زیرا بونلرك غلظتی نازله نك رقیقنه مخالط اولوب تعدیل
اولنور هم انلرده هم غلظت وهم لزوجت احداث ایدوب
عمقه نزول ایلمز و نفثی تسهیل هم ایدر و نزله اگر غلیظ ایسه مرققات
ایله تعدیل اولنوب غلظی و لحوجی ایله ازاله دفع اولنور و اگر نزله
بارده ایسه قبل النضج حمامه دخول صالح و موافق اولماز و اگر نزله
حاره ایسه قبل النضج دخول حمامك الم کثیر باس اولماز بلکه ا...
علیل انتفاع ایدر اما مواد نازله یی نزولی جانبنك خلافنه جذب مثلا حلقه
نزول ایدن موادی انفه جذب عطسه ایلدرو و احتیاج معطسات و بالجمله بخورانی
یعنی بورونه دخل که نزله لرنی ایدن ادویه استعمالی ایله اولور و کذلك حقنه حاره

[illegible]

اسفل نزول ایدن بالجمله نزله لرده نقره اوزره حجامت استعمال اولنور
و ریاحین جاذبه دن خشخاش متخذ اولان نطولات ایله اسفله نازله
اولان مواد بورون دکلرینه جذب اولنور اول نطولات اوزره
مشام ترکیب ایتمکله اما تقدم یعنی نزله اصابت ایلمزدن مقدم
عضو نزله اصابتندن محافظه ایچون اولان تدبیر بودر که حلقوم و ریه
افتدن محافظه اولنور واکثر حالده اول عضولرك محافظه سی اغذیه
ایله اولور و صدرینه حرارت وار ایسه صدر دهن بنفسج ایله تمریخ
اولنور و ماء شعیر بنفسج مربا و رمان حلو مایی ایله تناول اولنور
و نشا و دقیق شعیر و باقلادن لبن حلیب ایله متخذ اولان احساء
اطعام اولنور اگر حماسی بو عنیسه و حماض اولاندن لبن حضراولور و لکنه
و بارده اولان لعوقات و اشربه نوفائیه بارده هم استعمال اولنور
اما نزله بارده ده تقدم صدر دهن بنفسج ایله و دهن بادام ایله تمریخ
اولنور و حاره و ملینه اولنان احسا تناول اولنور عسل ایله اطریه تناول
و حنطه نخاله سی صو نیز بادم یاغ ایله تناول و عسل ایله تناول و خبز
میبختج ایله تناول کبی و حاره و ملین لعوقات هم استعمال اولنور و حاره
و ملینه اولان اشربه نوفائیه و زوفانك کبی هم استعمال اولنور
و شرب واسترصو ایچمك نوازلده نافعدر زیرا موادی انضاج ایدر و غائله سنی
دفع ایدر اعضای تنفسیه نزول ایدنلر نضیجا نزول ایتمکله و اعضای تنفسه
تلیین ایتمکله و شرب نبیذ نزله اصحابنه موافق اولماز و بعضلره ابتدای
نزله ده نبیذ شربی موافق اولور اما ماده نازله نضجندن صکره نبیذك
معتدلی نزله یه موافق اولور نزله سی حار اولانه کسنه شراب استعمال ایلیسه گرکدر که اول شراب

اصطوخودس ایله

صوایله ممزوج اوله و زهو ماتی یعنی یاغلو اولان اطعمه یی تناول مواد نضجنه
مانع اولور اگر نزله رقیقه اولوب زمان ابتداده اولور ایسه **فن خامسك**
مقاله ثانیه سی انفك باقی احوالی بیاننده در اون فصولی مشتملدر **اولکی**
فصل انفده اولان نتن ورائحه کریهه بیاننده در اول نتنه سبب
صدور نواحیسنده وریه ومعده دن صعود ایدوب انفه واصل اولان
عفونتلی بخارات اولور ویاخود خیشوم کلکنده اولان عفونتلی خلط اولور
زیرا اول عفونتلی خلط حاد اولور ایسه خیشومی تقریح ایدر و هر حالده انده
نتن ریح اولور و بعض کره ریح فوقه تأذی ایدوب زائل تاثیر ودماغه
واصل اولوب نتنه احساس اولنور ویاخود نتن انفك سببی بطنده
عفونتلی اولان خلط اولور ویاخود دماغك کلیسنده ویاخود دماغك
مقدمنده اولان خلط عفن سبب اولور ویاخود نتن انفه سبب خیشوم
کیکنده کندویه عفونت وفساد عارض اولمغله اولور ونتن انفك بو
صنفنك معالجه سی عسرتلی اولور ویاخود بورونده عفونتلی باسلور اولمغله
اولور **المعالجات** اگر نتنه سبب فاعل اولان خلط ردی خیشومده وقعر
خیشومده اولمیوب بلکه معده ده ویا دماغده اولور ایسه واجب اولورکه
انلرك معالجه سنده اول اخلاطی دیلن معده * ودماغ جمله معالجه دن مقدم
تنقیه اولنه اندن صکره ادویه موضعیه یعنی انفك کندویه اولجق دوالر
ایله علاج اولنه فتائل وسعوطات وعطوسات ونفوخات وبونلرك
امثالی ایله انفه معالجه اولنه بو بابده مجربه اولان فتائل استعمالی بو وجه اوزره
اولورکه فتیله دن مقدم انف شراب ایله غسل اولنور بعده فتیله احتمال
اولنور واحتمال اولنجق فتیله بونلردر **فتیله** مر حماما قاقیا بو ادویه دن

ولی انف غلیه ویاخود دماغ ایلیه جانبله

بلع

عسل

عسل ایله فتیله اتخاذ اولنور ویاخود حماما مر ورد بونلردن دهن ناردین
ایله فتیله قیلنور وذکر ایتی اولان بو ادویه لرده وزنلرینك اختلافی
حسبیله فتائل کثیره اتخاذ اولنور اول ادویه بونلردر سعد سنبل
ورد نسرین ذریره حماما قرنفل آس صبر ورد برجقدار ملح بو ادویه دن
مجموعه ومتفرقه فتائل اتخاذ اولنور ویاخود برفتیله مثلث دقیق ایله
ایله اصلاح اولوب بو ذرور اوزینه اکیلدیکدن صکره استعمال اولنور
اول اکیلجك ذرور بودر قرنفل سعد رامك لاذن متساوی الاجزاء
اخذ اولنوب ذرور اتخاذ اولنور **فتیله اخری** آس قصب الذریره قشور
ورد قرنفل هر برندن بر در درهم مر عفص هر برندن نصف درهم مسك ربع
دورت حبه کافور دورت حبه قلیمیا ملح اندرانی دورد قیراط بو ادویه
فتیله قیلنوب استعمال اولنور وسعوطاتنده بو سعوطلر استعمال
اولنور عصاره فوتنج سعوط قیلنور وافضل سعوط حمارك بوللی اولور
انکله استعاط زیاده نافع اولور تخلخلی اولماز وبو جید ومجرب سعوط
اولور تریاقله واقع اندر وخوردون شراب حل اولنوب انفه تقطیر اولنور
باذن الله تعالی نتن انفدن بونك ایله برائت حادث اولور ودار شیشعان
طبیخ شراب بحانی ایله برقاج ایام استنشاق اولنور وجدا جید اولور
اما لطوخات انفك باطننه قلقطار لطوخ قیلنور **لطوخ آخر** یاسمین
یپراغی ماء ایله سحق اولنوب انکله انف تلطیخ اولنور ودواء اقریطین ایله
هم تلطیخ اولنور اول دوا بودر مر دورت درهم وثلثان درهم سلیخه
بر درهم وسدس درهم حماما بر درهم وسدس درهم بال ایله معجون
قیلنور اما نفوخات انفه فوتنجك کندر نفخ اولنور ویاخود خربق ابیض

وصدف محرق نفع اولنور وآخر فصلده ذكر اولنان دواده نفع اولنور كذلك
عود بلسان دخی نفع اولنور اما نشوقاتدن تجربه اولنان دادشیسغان طبیخ صوبله
ویاخود خمر ایله نشوق قیلنور ونتن انف معالجه سنده تجربه اولنان دوا اوردن اولور برقاچ ایام
اول ایكی كیده كبریا فوحل صاغندن وكیده اخر صولندن اولور ایكی قولتوخ جزائرنده
ایكی صوعده مائل محلنده كی اولنور ویاخود وسط راسلن زركی ایله تكویه اولنور
بو كیلی بالجمله نتن انفده على الخصوص نتنك سببی دماغده ویاخود مقدم
دماغده عفونت اولور كیتارلرم زیاده نفع اولور **الیكنجی فصل** بورونده ایسه اول
حادث اولان قرحه لر بیاننده در بعض كره بورونده قروح تولد ایدر و بلغ
اول قرحه لرك اسبابی یا حاده ویاخود ردیه اولان بخارات اولور ویاخود حرتلو
نوازل اولور واول قروح انفك بعضیسی منتنه وعفنه اولور وكیمیسی دخی نشا
اولور وكیمی قروح بثریه اولور وبعضیسی دخی قروح ساذجه اولور واول قرحه لر
قرحهٔ ظاهره وقرحهٔ باطنه اولور **المعالجات** بورون قولقلندن ارطب
وعینلری ایسه اولور اكر بناءً واجب اولوركه امراض انفك معالجه سی امراض
اذن ایله امراض عینك معالجه لری بینینده اولدوغی قروح انفده مستعمله
اولان مجففات قروح اذنی مجفف ادویه لردن تجفیفده اقل و قروح عین
مجففاتی تجفیفدن اكثر اولدوغی زیرا قروح اذن كیفیت تجفیفده غایته بالغ سی غایته بالغ
دوایه محتاج اولور و قروح عین مراتب تجفیفدن مرتبه اولاده اولان
مجففه یه محتاج اولور بونلن صكره بیز دیریزكه اكر قروح انفك سبب
مادهٔ سائله ویاخود ابخرهٔ صاعده اولور ایسه اول مواد وابخره یی
استفراغ ایله وحیلی طرفندن جانب اخره جذب ایله معالجه اولنور وسنكده سنك بیلدیكك وجه اوزره
انك معالجه سنده اولا احتیاجك سنك بیلدیكك ادویه ایله دائم تجفیفده

وبعونه

وتقویه یه اولوردی وصكره منخراته قصد وعنایت اولنور ومعلوم بیوریلكه
بواسیر انف واربیان ایچون استعمال اولنان ادویه لرك كلیسی قروح انفده
دخی استعمال اولنور اول ادویه لر قریبا بیز ذكر ایلرزكه قروح قویه اولور
ایسه اول ادویه على حالها استعمال اولنور واكر خفیفه اولور ایسه اول
لین اولنجه قدر ادویه لعابات ایله ولعابیه مشابه نسنه لر ایله حل قیلنا دیلوب
استعمال اولنور بالجمله قروح خفیفه لره منفعتلو دوا اولور واكر قروح
مسوح مغناسیه درهم انف یابسه اولور ایسه بر مسوح ایله معالجه اولنوركه اول مسوح
بوادویه لردن تركیب اولنور شمع بر جزء ساق بقرك مخی بعض ایلكی نصف
جزء بو ایكی ده والرخلط اولنوب دهن نیلوفر ایچنده ویاخود شیرو غن
ایچنده اذابه اولنوب مسوح اتخاذ اولنور شیخ رئیس دیركه بنم قتمده
مسوحك اصلی دهن ورددر خصوصاكه دهن ورد زیت انفاقدن
متخذ اوله وكذلك دهن بنفسجده كذا ایله ویاخود بزر قطونا وحظم رغوه سنده
ایله بعض كیلیك باغ مقدار قلیل رغوه ایله مسوح اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وكذلك بر فتیله
ذوقاو وشحم بط وشمع اصفر وشحم وشحم دجاج وعسل ابجنه خمس
اولنوب استعمال اولنور ویاخود شمع ودهن بعض زیت وهلیلج اصفر وعفص
مسوح قیلنور وبعض كره قروح انفده قیفال فصد ونقره اوزره حجامت
ومسهلات دخی استعمال اولنور یقین صكره طرف انفدن دخی افصاد نافع اولور
اما قروح رطبه اولوب اكر ماده حریفه وردیه ومنتنه دن بر منصبه اولور
ایسه انك علاجی صعب اولور و واجب اولوركه انك علاجنده استفراغ وفصد
اولنه وبعض كره ایارجات كبار ایله استسهال احتیاج اولور و واجب اولوركه
نطرون وصابون وخصوصا اسقلسادش صابونی ایله وصابون قسطنطینی ایله
قروح غسل اوله مداومت اولنه وبعد التنظیف شدید التجفیف اولان ادویه استعمال او

وینه حادّ و حریف مادّه‌لر اولان قروح انف معالجاتندن اولور قشور نحاس
وقلقدیس وزرنیخ احمر وخربق اخذ و سحق اولنوب مرارهٔ ثور ایچنده حمرت
حاصل اولنجه قور برقاچ ایام نقوع قیلنمیقدن صکره استعمال اولنور وبعضلر
ذکر اولنان ادویه اوزره حماما و مرّ و فوتنج و فراسیون و زعفران و زرنیخ
وشب و عفص زیاده قیلنور و دواء روفس بو بابده مجرّب در او دوا انکّ صفتی
بو در شب سحق عفص مرّ زعفران زرنیخ بو ادویه‌لر استعمال اولنور و وجعی
شدیدا اولان قرحهٔ انفک معالجه‌سی مغسول و محرق اسرب و اسفیداج و
مرداسنج اخذ اولنوب دهن ورد و شمع ایله اندن مرهم اتخاذ اولنوب استعمال
اولنمغله اولور اما بثره لی اولان قرحه‌نک علاجی دهن ورد و دهن آس
و مرداسنج و ماء ورد و سرکه‌دن مقدار قلیل اخذ اولنور و قروح ظاهره‌یه
بو مرهم ایله معالجه اولنور اسفیداج بر رطل مرداسنج اوچ اوقیه خبث
رصاص محرق اوچ اوقیه خمر ایله و دهن آس ایله خلط اولنوب استعمال
اولنور و قروح انفک جمیعا اصنافنه ادویه مشترکه‌دن اولور رمان
حامض صویی یا قرماب ایچنده نصفی مقداری زائل اولنجه قدر طبخ اولنوب
صکره بر فتیله انکله تلطیخ و استعمال اولنور و قروح انفه استعمال اولنان
معالجاتدندر اقراص اندرون ایله معالجه کاهیجه اول اقراص شراب ایله
حل اولنور و کاهیجه خل و ماء ایله حل اولنور رأی طبیب اوزره عمل اولنور
و مراهم جیده‌دندر خبث اسرب شراب عتیق و دهن آس اخذ و سحق اولنوب
ایله جمع اولنور و غلظت کلنجه قدر تحریک اولنور صکره انزال اولنوب
بر قارقابده حفظ اولنور و اسرب محرق و خبث اسرب حکمنده درو لابق اولورکه
عصارهٔ سلق یا کزو یا خود ادویه سائره ایله استعمال اولنه جدا نافع دوادر

دوردنجی
اوچنجی دوردنجی فصل
خلوه تسمیه
اولنان قرحه علاجی
بیاننده در

خلوه نشا جلو وقت شجره
ابا قلم ایله کید کلری حفظ صغیر در
۱۲

اوچنجی فصل خلوه تسمیه اولنان قروح انفک علاجی بیاننده در
بو قرحه‌نک زمانی ابتداسنده یالکز دهن ورد و یا خود شمع ایله دهن
ورد ایله علاج اولنور و بونلردن اقوی اولور مرهم اسفیداج علی الخصوص سفرجل
حبی ایله مخلوط اولان مرهم اسفیداج زیاده قوی اولور و اگر زیاده تجفیف
مراد اولنسه اول دوا یه خبث فضه دخی قیلنور و بعض کره یالکز خبث
فضه دخی کفایت ایلر و چون اول علت بیک اشتداد اولنسه بو مرهم
استعمال اولنور اسفیداج بر رطل مرداسنج اوچ اوقیه خبث رصاص
اوچ اوقیه خمر ایله مسحوق اولان رصاص محرق و مغسول دورت اوقیه
بو ادویه‌لردن دهن آس و خل ایله مرهم اتخاذ اولنور اما اول
قرحه مزمنه وجدا مشتده اولور ایسه بو صفت اوزره بر مرهم اتخاذ
اولنور نسخه مرداسنج دورت درهم سخاب رطب دورت درهم
شب ایکی درهم بو دوالردن دهن آس و خل ایله مرهم اتخاذ اولنور
و بو مرهمه قوی اولور زاج و قلقند و مرّهر برنده
~~بر درهم بیر بولکیده بر بولکی قلقدیس البتّه بولکی بعضی اسیا و شب یمانی~~
~~عفص توبال النحاس هر برندن دورد درهم کندر بر جزو نصف~~
خل بر رطل و سکز اوقیه بو مذکورلر بر اناء نحاس ایچنده عسل
قوامنده اولنجه قدر طبخ اولنوب اندن لطوخ اتخاذ اولنور

دوردنجی فصل

خیشوم اولان سترکوربیلدیو راول سترّه برشیدرکه داخل خیشومه اولشدر
محتبس اولور حتی حلقدن انفه وانفدن حلقه نفوذ ایدن اشیاءیه
نفوذده مانع اولور و اول سترّه کاهیجه خلطلج ولزج اولور و کاهیجه
لحم نابت و کاهیجه خشکریشه اولور العلامات بو سده غننه یه سبب فاعل اولور

حتی نفخه‌نك فضله‌سنی تسویه‌ده ویا بلمقده منع ایدر و بخیشوم طنینی
فاعل اولور المعالجات آجوه جمك بر درهم جندبیدستر یارم درهم افیون
بر قیراط زعفران مسك بر قیراط مرتبه نصف درهم بو ادویه‌لر اخذ
اولنوب ابزن حب اتخاذ اولنور مرزنجوش رطب صویی ایله وقت حاجته
استعاط اولنور و كثیرا بو رونه مخصوص میل ایله انفی حوطله و قاز یغی
محتاج اولور اگر انفك جردی ممكن اولور ایسه تنقیه حاصل اولنجه‌یه‌دك
جرد و عمل ترك اولنمز و بعض كره جرد ایله شیء كثیر خروج ایدر و خارج
اولان شیء اولقدره بالغ اولور كه انی تعجب اولنور و قریب اولور كه نصف
رطله بالغ اولور بعضا و بو معالجه ایله غنا حاصل اولماز ایسه باب
البواسیرده مذكور علاج ایله معالجه اولنور **بشنجی فصل** خنانك
معالجه‌سی بیاننده‌در بو فصل طبع ایله اولان بنیه لرده یا بلمشدر
قاموسده دیر كه الخنخنة ان لایبین فی كلامه فیخنخن فی خیاشیمه انتهی
پس بوندن ظاهر بودر كه خنان ایله صاحب قانونك مرادی كلامی
بورنندن سویلیوب حروفاتی مخارجندن اخراجه قادر اولمامغه دیرلر
و خنانك معالجاتندن اولور صفتی آتی اولان دوا ایله استعاطه و غرغره
استعمال ایلمكدر او دوانك **صفتی** بودر عفص اخذ اولنور عفص
اورته جك قدر رطل اوناره صویی ایله طبخ اولنور عفص اول صویی
ایچنجه قدر صكره اول عفص تخفیف اولنوب آلی نصف قدر كندر روانز روت
خلط اولنوب بینه عفص طبخ ایله مره اخری معجون قیلنور سعوطا
و یا خود غیر وجه او زره استعمال اولنور و بینه بو خنان افتیدك معالجاتنه
اولور شمع و دهن ایله تنكار وضع اولنور و برأت حاصل اولنجه قدر استعمال

تنكار املاح بورقیه مصنوعیه و تنكار بو ...
اتخاذ اولنور طبیعی صنعی ابن كبی مفرد ...
ذكر اولنمشدر ...

اولنور

اولنور **التنجی فصل** بوز انف معالجاتی بیاننده‌در بو علتك معالجه‌سی
افضلی و الیقی بورونی داخلندن حشو ایله دولدیروب خارجدن تسویه
و تعدیل ایلمك ایله اولور اول حشو كل وقت مقدار قلیل اخراج اولنور
حتی رضه برأت كلوب انف مستور اولدیقده انفی حشودن برشنه باقی
قالمز اما انف مرضوضه نافع اولان ادویه‌نك واجبی اولور كه انفده موضع
كسره بوادویه وضع اولنه صبر ماش مر زعفران دام الاخوین سك طین
ارمنی طین رو خطمی لادن بو ادویه‌لر ماء آس ایله اول موضعه طلا اولنور
و بیز بو معالجات باب الكسر و الجبیره‌ده معاوده و تكرار ایلرز **یدنجی فصل**
بواسیر انف و از بیان معالجاتی بیاننده‌در اما بواسیر لحوم زائده دركه انفده
نابت اولور بعض كره اول لحوم رخوه بیضا اولور و وجع اولماز بو بواسیرده
بو نوعك علاجی سهل اولور و بعض كره اول لحم احمر او كمود تلی اولور و وجع
شدید اولور بو صنفك علاجی صعوبتلی علی الخصوص اول لحمدن صدید
منتن سیلان ایدر ایسه صعوبتی زیاده اولور [illegible] اول باسور كه
كیمسه سرطانی الشكل اولوب شكل انفی افساد ایدر و تمدید شدید ایله لمس
وجع اولور اول باسور سرطانی كمد اللون اولان باسور اولور انده تولد
جبارذی اولور و غور كثیر اولور و آكل مرارات ایله علاج اولنور قطع
و جرد ایله عنف و قهرا اولنمز و بعض كره دینور كه سرطان انف
ایله باسور ردی‌نك باشقه باشقه افتلری وبینلرنده فرق بودر كه
اگر انفده نابت اولان لحم زائده‌نك نباتی علل رأس و نوازل افتلرندن صكره
حادث اولمیه اول لحم باسور اولور و اگر انده عقبنده اولمیوب بلكه
صفاء انفده و سیلانی اولمدیغنده حادث ایسه اول لحم سرطان اولور

اولادویه‌لر

ونافع اولاناد ویه‌لر بونلردر

انفده

وعلى الخصوص اول الحمز زائرتدن انفرظهور ر دماغزه علل اوصیه حادث اولمز
مقدم اوله اول زمان لحمك سرطانی اولماسی محققا ولور وسرطانی آفت
اول ظهورنده نخود و فندیق ولور صکره کبیر اولوب بیور رحم وحنکده صلابت
احداث ایدر و اکثر امرده سرطانده صدید اولماز و بو غازه رطوبت سیلان
ایلمز بلکه یابس صلب اولور و بعض کره بواسیر اوزرنده بواسیر معلقه
اولور و بعض کره بعض اوزونلغی اولقدر بالغ اولور که انفدن و یا خود
حنکدن خروج ایدر و ادبیان دیرلر کثیر الارجل بالتوهیئنده اولان
دوا علته نافع اولان ادویه‌لر بواسیر انف ایچون نافع اولور و بعض کره

المعالجات

اول الدویه‌لرك قوتنی کسره حاجت اولور ذکر اولنان باسور
اقسامندن قسم اولی معالجه‌سی یعنی رخو بیضا و بلا وجع اولان قسمك
معالجه‌سی بودر که سکین دقیق ایله اول لحمیت قطع اولنور بعده مجرد ایله
باسورنا غاجرد اولنور و قسم ثانیده یعنی حمراء و مکدا اولان قسمده
بزم ذکر ایدجکمز ادویه ایله و یا خود نار ایله کی اولنور و نار ایله کی اولنور نقله
صغار ودقاق محکاویلر ایله کی اولنور و یا خود صنف ثانیده باسور مجارد
ایله قطع اولنور اما اول مجارد ایله که انفده باسور اولان بالجمله زوائد
وفضولی اخراج ایدر و مجاردك اجودی انبوبی اولنلردر و بوندن صکره
مخراینه سوکه و صوصبا اولنور و بوندن صکره نفس جودت اوزره اولور
سله زائل اولور ایسه و اکثر غرض حاصل اولور و اگر زائل اولماز ایسه
معلوم اولور که عمقده بقیه وار در بو صورتده منشار خیطی استعمال
اولنور صفة منشار خیطی تویدن و یا خود ابریسمدن برخیط
اخذ اولنوب انده مواضع متعدده دوکملر احداث اولنور حتی منشار

یعنی ادویه بیان ادویه‌لر بواسیره اولنور نقله بواسیر خفیفه اولور ایسه اول ادویه‌یه قوتی کسر ایدر ادویه خلط اولنور

مکاور آلتنجی دیکلر ١٢

کبر ذوالاسنان قیلنور و اسربدن باشی معقف برآلتله اتخاذ اولنوب
اول خیط منشار اول آلتك ثقبه سنده ادخال اولنور و آلت ایله او
خیط منشار بورون دلکندن باسوره صوقیلوب حنکدن اوجی
اخراج اولنور و اول خیطك بر اوجی بورون دلکنده و آخر اوجی حنکك
خارجنده اولور و اول خیط ایله باسورك بقیه لحمیتی منشار
ایله نحت ایدلدیکی کبی نحت اولنور ایکی طرفدن اول خیط حکالك ایله بعده
رصاصدن و یا خود ریشه‌دن بر انبوبه اتخاذ اولنوب اول انبوبه‌یه
برخرقه لف اولنور و اول خرقه اوزرینه ادویه باسوریه یعنی قرطاس
دواسی و اندرون دواسی و سائر بزم بوندن صکره ذکر ایدجکمز دوالر
ذرور قیلنور و اول انبوبه برونه ادخال اولنور موضع نفس مفتوح
قالسون ایچون و بعضی دیدیلر که بر مجرد یا پیلوب انبوبی اولسه لکن
یعنی مجوف اولسه و اول مجرد ایله بورون باسوردن تنقیه اولنمق
ممکن اولور و نجن جرد و قطع الاتی و ادویه اکاله باسورده استعمال
اولنسه واجب اولور که اول لحمده تعطیس اولنه حتی اول عطسه
بورونده اولان عفونت و نشاره‌لری بورونلردن اخراج ایلیه اما باسورده
استعمال اولنان دوالرك خفیف اولنلری بونلردر انار قبوغی صو ایله سحق
اولنوب معجون قیلنور و اول معجوندن بر فتیله اتخاذ اولنوب على الدوام
استعمال اولنور بو فتیله مجربدر نفعی اولور ولکن بطیئدر منه کثیره ده
نفع ظهور ایدر و کذلك اشنان اخضر ساذجدن بر فتیله و یا خود شحم
حنظلدن بر فتیله و یا خود سرو جوزه سندن بر مقدار انجیر ایله فتیله
اتخاذ اولنوب برازایام استعمال اولنور و یا خود بر فتیله یاپیلوب جبوق عصاره سی ایله مخمس نفع اولنور

ویالکزاو فتیله مغموسه استعمال اولنور ویاخود اول فتیله مغموسه اوزرینه
حبقك قورسیر اکیلدیکدن صکره استعمال اولنور ویاخود فتیله خمره غمس
اولنوب اوزرینه سحق اولنمش حبق ذر اولنور ویاخود ماء رماننك عقیدی
مع القشر دق اولندیقدن صکره خمره مغموسه اولان فتیله اوزره ذر اولنور والشحم
ویاخود عسل و ورددن فتیله اتخاذ اولنور وفتیله هر یوم کرارا تجدید اولنور
ویاخود ذرنیخ وقلقند خل ایله سحق اولنوب تجفیف اولندیقدن صکره نفوخا
استعمال اولنور واما بواسیر انفك مزمن اولنلرینه معالجه اول فتائل وذرور
ومراهمدرکه انلر بو ادویه لردن اتخاذ اولنور شب مرّ نحاس محرق قشور
رمان وسوسن ابیضك اصلی قلقند قلقطار زاج نطرون بو ادویه لردن
ذکر اولنان فتائل ونظایرلری خمر ایله ویاخود ماء حبق ویاخود رمانك شحم وقشر
ایله متخذ اولان ماء رماندن اتخاذ اولنوب استعمال اولنور ویاخود نفوخات ایله فتائل
استعمال اولنور اگر بو دوالردن خلاص اولمازایسه آنفا مذکور اولان
صولردن فتیله اتخاذ اولنوب اوزرینه بو ذروردن مقدار کثیر ذر
اولنور اول ذرور بودر قلقدیس قلقطار قلی زنجار زاج شب بو ادویه
متساویة الاجزا اخذ اولنوب ذرور اتخاذ اولنور واصوب اولان
اولا شرط اولنوب بعده بونلر استعمال اولنمقدر و بونلردن نجات ونفع
اولمازایسه قلقندیون استعمال اولنور وبعضلر دیرلرکه بواسیر
انفه هر نه قدر اول بواسیر سرطانی اولورایسه حق بزرلوف شفا
اولور وچون اصناف لوفدن لوف الحیة تسمیه اولنان لوف افضلدر
اولا عنقود بعض صلقم عصر اولنوب عصیری بر قطعه صوفه تحریك ایلیه
واول صوفه منخرانه ادخال اولنسه لحم زائدی وسرطانی انفی ازاله ایدر

اما اربیان

جالینوسك بو ورمه اربیان تسمیه سنك ایکی وجهی واردر وجه اول بودرکه بو ورم رخودرنك تکیم
بالق رخو اولدیغی کبی و وجه ثانی بودرکه بو ورمه بروننك الجنیه و ارنبه دیدیکلری برون
او جنله قرمزی ظهرلر اولور ذکر اولنان بالقه اول مثللو ارجل کثیره اولدیغی کبی حتی اول ظهرلر صلب
و اخضر اولسه آکر سرطان تسمیه ایدرلر و اربیانه حذاق اطبانك کیمسی باسور فی الانف
وکیمسی ناصور الانف تسمیه ایدر اکیسی خطادر وجه خطا معالجه بقراطیه ده مسطور در بلغ
ورم

اما اربیان بحر اول قرحه انف که دود هیئتنده اولوب کثیر الارجل اولان
بالغه مشابه اولور بو کلمه منقوصه در قاموس ده باماده سنده ذکر ایدر نسخ
باواخر یا قانونده نسخ سلطانیه ده وکذلک معالجات بقراطیه ده رادن صکره
~~نون و~~ با ایله رسم اولنمشدر و قانون مطبوعده رادن صکره نون و
اخری بر نقطه لی یا رسم اولنمشدر تحریف وتصحیف اولدیغی ایراد اولنه.
وجه تسمیه سی ظاهر در بنم علتدن عمل ید ایله معالجه اصوب اولور
ولکن اوّلا بدنك و وراسنك اولان امتلا نقض اولندیقدن صکره ید ایله
عمل اولنور واکر اول علت خفیفه اولور ایسه ادویه قروحدن قور اولان
دوالر استعمال اولنور مثلا بو نفوخ استعمال اولنور که شب مرّ هر برندن
بر جزو قلقطار عفص هر برندن یارمیشر جزو اخذ اولنوب انفده
نفخ اولنور ویاخود اول دوالردن فتیله اتخاذ اولنوب استعمال اولنور
وبو دوا که جالینوس اختیار ایلمشدر اول دوا بودر طتلو والشی انارلر
اخذ اولنوب قبوغ وشحم ایله معا عصر اولنور واول عصیر طبخ ...
ایله طبخ اولندیقدن صکره بر قورشون قابده حفظ اولنور وعصر
اولنان حلو حامض انارك تفلی دق اولنوب عجین کبی قیلنور وعصارهٔ
عصارهدن مطبوخه مذکوره دن اول تفلی تلیین ایدجك قدر اول تفله مقدار کفایه
سقی اولنور صکره اول تفلدن شیافات متطاوله اتخاذ اولنوب
علیلك انفنه ادخال اولنور وانده علی حاله اول شیاف ترك اولنور
وبعض اوقاتده ترویح ایچون اول شیافی اخراج اولنوب اول وقت
استراحتده محفوظ اولان ماء رماندن ایله بورونه وحنکه
طلا اولنور و بو تدبیره مداومت اولنورسه بو دوا قروح وبواسیره نافع اولور والحاصل معتبردر

وبعض کره جالینوسك اختیار ایلدیکی دواء مذکور اوج نوع رمّاندن
اتخاذ اولنور عفصه حامض حلوه اکر باسور صلب اولور ایسه حامض
حلو وعفصدن زیاده قیلنور واکر باسور کثیر الرطوبت اولور ایسه رمان
عفص اخرلردن زیاده قیلنور وجالینوسدن صکره اولان بر قوم دیدیلرکه
بو دوایه بعض کره قلقطار ونوشادور نجار زیاده قیلنور وبو علتی
قلع ایدن دواء الورج اولور دواء الاحمر دیکله معروف اولان وادویه کالهانك
کلیسن بو علتده انفه نفخ اولنور وقچن بو نفوخلر ورم حادث اولور ایسه
انف اجمام وترویح اولنور وشدتی ساکن اولدیغده شمع ودهن وعسل
استعمال اولنور صکره ینه اوادوا نفخ اولنور صکره اجمام واستراوح اولنور
حتی اول باسور سقوط ایدنجه قدر نفخ بعده اجمام تکرار اولنور وبو علتده
منبطحی خرنوبك رطبی تجربه ایدرلر بو خرنوب بر صوف ایچنده قونیلوب بعد رونه
ادخال اولنه اربیانی اکل ایدرلر تأثیرلی بعض سکارلر اکل ایلدیکلری تجربه
وکذلك تجوز سرو وحق نافع در وبعضی تجربه اولنان دوا الوردندر زاج اخضر
کحل کبر سحق اولنه وسحوق احشام وصباح نفخ اولنه باذن الله برأت
حاصل اولور وادبیا تجن قطع اولنسه دمن جسی ایجون صوق
صو ایله طلی اتخاذ اولنور حتی اول طلی صاقر لندیریلور بعده ینه
اول طلی تکرار تبرید اولنوب برودتی غایته ایرشدیکده انفه طلا
اولنور نافعدر عطاس بیاننده در برجم لندرکه

تکنجی فصل

دماغ جانبندن کلور واول حرکت هوای مستنشقك استعانتی ایله
خلطی وغیر خلطی موذیات دماغ برون واغز طریقلرندن اخراج ایدر
ودماغك عطاسدیه وحوالی دیه نك سعالی کبی اولور وبعضلر ظن ایلدیلرکه

دماغ موذیاتی اخراج ایچون اول زمان عطاس احداث ایدرکه خلط موذی
هوائیه استحاله ایلیه زیرا عطاس ایله خارج اولان انجق هوا اولور
وهوایه مستحیل اولمیان موذی عطاس ایله خروج ایلمز وبو بعضلر ظن
ایلدیکی استحاله امر واجب دکلدر بلکه دماغ موذیاتی اخراجه قصد
ایلدیکده هوایی جذب ایدوب خلط موذی جانبنه جذب ایدر
وعلی الاتصال بدنی اول جذب ایلدیکی هوا ایله ممتلی ایدر وقچن
عنف ایله صدر وحجابك عضلاتی حرکت ایلدیکده برونی ممتلی ایدن
هوا تزعزع وحرکت ایدر وداخلنده خارجه اولاهو منتفض اولور
ومکاندن وصوردن مکان بعیده اولان هوا الرجوع
ومندفع اولور وبو وجهله هوا انلک اندفاعی خلط موذینك خروجنه
معونت اولور هر نه قدر اول خلط موذی هوایه مستحیل
واول معونت ایله قوت دافعه دماغده متقویه اولوب موذیاتی اخراج
ایدر ونزله وزکام اولنده عطاس ضار اولور زیرا مواد نزله نضجی
مطلوبدر واولان ماده یی انضاجده سکونلر لازم اولور وبعض
کره عطاس حمیات وحمیات مثللو امراضده اثر مکثرت وقت اولور
حتی کثرت عطاس ایله قوت ساقطه ورایس ممتلی اولور وبعض کره
کثرت عطاس دماغی تهییج وتحریك ایدر وواجب اولورکه اول
دماغی حبس عجله وعطاس دفعه سرعت اولنه ولکن فواق عادی
کثرت عطاس تحلیل ایدر زعزعه سی حسیله وعطاس بعض کره نوایب
حمیات اولندنه واقع اولور وهندیزعم ایدرکه عطاسك اوضاعنك
او فوا افضلی باش جهت قدامه وصدر اخذا سنه ایکی جانبه ملتفت ومنتکس

بو وضع اوزره اولنلرك عطاسنه غائله اولماز ولكن هندك بوز عضو
عدّ اولنمدی و باشی تخفیف تأدیه سی ایچون عطاس انفع اشیادن اولور مواد
راسی قلیله ایسه هر نه مقدار اول ماده قلیله نضیج اولماز ایسه عطاس
آنی نفض ایدوب اخراج ایدر و اول ماده قلیله رجیه اولور ایسه
و یاخود ماده کثیره اولور ایسه بیله عطاس انلری نفض و اخراج ایدر
باشده اولان امتلاء بخاریه عطاس انفع اشیاء اولور و مواد غلیظه
نضیجه اولنلر عطاس نفض ایدر و لکن مواد راس غلیظه کثیره
اولوب عطاس حادث اولور اول عطسه دماغك قوتنه دلالت ایدر انکیچون
موتی قریب اولور قوتی ساقطه اولنلرده عطاس اولماز و بر علیله
معطسات استعمال اولنوب عطسه ایلمسه انك برء و صحتی رجا اولنمز
و عطاس فضول محتبسه یی نفضه معین اولور و ولادتی تسهیل و
مشیمه یی اخراج ایدر و ثقل راسی تسکین و تخفیف ایدر و لکن راسنده غیر نضیج
ماده [illegible] انضاج ایچون سکونه محتاج اولسه عطاس مضر اولور
و بر عطاس مضر اولورکه اول عطسه دماغی تسخین ایدوب
دماغ حوالیسنده اولان مواد سخونت حادثه تحلیل دماغك [illegible]
خوف اولنه و کذلك صدرده ماده کثیره و یاخود ماده نجده اولنلره
عطاس ضار اولور

طقوزنجی فصل

عطاس منع ایدن ادویه بیاننده اولور دهن ورد طیب ایله استعاط عطاسه مانع اولور و دهن
خلاف عطاس شدیدی تسکین ایدر و بعض کره بورونی حشو حار ایله
دولدرمق و باشی اسی صو ایله تحمیم و تسخین ایلمك و قولقلره دهن
حار صب ایلمك و قفاسی التنه اسی مرفقه وضع ایدوب استلقا ایلمك

وتفاح

رجیه اولور
ایسه
البته
بر اولان مستنه دك
المرفقه بکسر المیم و فتح الفاء [illegible] یوز یصدیغی [illegible] مخده [illegible]

و سویق

و تفاح استشمام ایلمك و اسفنجه بحر استشمام ایلمك جمیعا بو مذکورلر
عطاسی قاطعدر و بعض کره دخی فکر و آخر نسنه یه اشتغال دخی عطاسی قطع
ایدر اما صبیانك عطسه لری علاجی بودر که بر بومرك صحیحا و تاما
اخذ اولنوب آتش اوزره شی اولنور و نضج تام اولمازدن مقدم رفع
اولنوب سائل اولان رطوبتی استنشاق و یاخود استعاط ایتدیرلور
و عطاس کلوب توجه ایلدیکده بشرتی صبر ایله مقاومه ایلمك دخی
عطاسی قطع ایدر عطاسی ضعیف اولنلره مصابره علاج کافی و تدبیر
وافی اولور و بینه مانع عطاس در عنق و اذنی دلك ایلمك و کذلك اطراف
و حنکی دلك و تغرغر سترتی و قوتی یعنی انقبای رطوبتك قوتی و استنثار
و فوق جانبنه حدت ایله نظر و تململ و تقلب و ادهان حار طیبه ایله عضلاتی
تمریخ علی الخصوص چکه کمکلری اوزره اولان عضله لری ادهان ایله تمریخ و تنویم
استغراق ایدوب تدریج اوزره او یومق و غبار و دخاندن احتراز اوزره
اولمق دخی حابس عطاس اولور

اونجی فصل

معطسات بیاننده اولور ادویه
معطسه بونلردر خربق ابیض جندبیدستر کندش فلفل خردل
مفردا و یاخود مرکبا بو ادویه اخذ اولنوب بر ریشه ایله انفه الصاق
اولنور و یاخود عاقرقرحا سنبل و ثیل مرزنجوش و سذاب بری
و صبی انلر ایله انفه تلطیخ اولنور اما خفیف اولان معطسات بونلردر
افیون و افتیمون استشمام و اما بادروج قضبانی و زراوند و ورد بری
محروری تعطیس ایدر معطس دوا ایله انفك باطنی بعضی تلطیخ ایلکه
اولدوایی بروننه نفخدر اصوب اولور

اون برنجی فصل

بروننده واقع
اولان علله معالجه سی بیاننده اولور برونده قذا واقع اولانکسه ده معطس ادویه استعمال اولنمیه
[illegible]

و تغرغر العرق انفجر قاموس
ثیل مرزنجوش ابیض [illegible] اولادوده بعض [illegible]
زغب ورد دکلك اوزرنده اولان خشعلر [illegible]

قذاسی اخراج اولنوره تسلیم اولان منخر وقت عطاسده اخذ اولنغله
منخر اخراجی قذاسی خروجه ایدر وبوندن ذکر اولنور ایلدی اون ایکنجی
فصل جفاف انف بیاننده در انفک قوری اولماسی بعضاً کره حرارتدن
وبعضاً کره یبوست شدیده‌دن وکاهیجه انفدن اولان خلط لزجک جفافندن
اولور وبونلرک هر برینک معالجه‌سی ظاهردر وانفع معالجاتی بارده
رطبه اولان ادهان وعصارات اولور وخلط وارایسه اول خلطی ادهان
وعصارات ایله تلیین ایدوب بعده اول خلطی اخراج اولنور اون اوچنجی فصل انفک
حکه‌سی بیاننده در انفک حکه‌سی بعضاً کره حدتلی بخاردن ویاخود سیلانی
قوی اولان نزله‌دن اولور وکه نقدر اول نزله بارده ایسه اولور ایسه وبعضاً کره
هیجان بثوردن اولور ورعاف حرکتندن حکه اولور وکتر رعاف ایله اولان
حکه بحرانه دلالت ایدر وجدری وحصبه‌یه دلالت ایدر وموضعنکه بر
اولنور وبونلرک هر برینک علاجی بیلنمسی قانونیدر سهولت اوزره
استنباط اولنور کتاب ثالثک فن سادسی فم ولسان امراضنه
ومعالجاتنه اولان کلامه مجملدر بر مقاله‌یه حصر اولنوب فصوله مشتمل
قیلندی اولکی فصل تشریح فم وتشریح لسان بیاننده در بیلمک
دیرزکه فم غذانی جوف اسفله ایصال ایچون بر عضو ضروریدر وهوایی
جوف اعلایه ایصالده بورون مثللو اعضاء سائره‌یه فمه مشارکدر
وفم معده‌ده مجتمع اولان فضولی قذف ایتدکده اسفلدن اول
فضول مجتمعه‌یی دفع عسرتلو ولدیغنده اغزدن دفع وقذف اولنور
وانساندن اولان اعضاء کلامه وحیوانات سائره‌ده اعضاء تصویته
فم وعاء کلیدر ولسان فمدن بر عضودر وبر آلتدر که مضغ اولنه

ممضوغات

ممضوغات انکله تقلیب اولنور وآنکله صوت تقطیع وحروف
اخراج اولنور ومذوقاتی ذوق اکا مستند اولور ولسانک سطحی
اسفلنده اولان جلده مری جلدیدر وباطن معده‌یه متصل اولور
ونطعک جلدی سری یعنی یوقری طمقده اولان جلد در زیرا قتنده
ایکی بولنور وبین رباطات ایله بر برینه باغلنوب بینهماده
مشارکت واتصال اولور وسن کلیاتده لسانی تحریک ایدن عضلاتی
وحشه آلتی اولان عضلاتی بیلدک من جهة القدر جودة
کلامه قیاس ایله السنه‌نک افضلی طول وعرضده معتدل واسله
مستدق اولدیغی یعنی لسانک دیب طرفندن اوچ طرفی اینجه اولور
اول اینجه طرفی اسکلی دیر واسلی هر نه قدر مستدق واینجه اولور
ایسه کلام وصوت جیدی اولور وچون لسان عظیم وعریض
ویاخود صغیر اولوب متشنج ایسه اولور ایسه آنده صاحب کلام مقتدر
اولماز ولسانک جوهری رخو وابیض بر لحمدر عروق صغار دور
اکه مداخله ایدوب آکثافی ایله شدر اول سببدن دمک حمرتی تحبیل
جرم لسان ابیض ایکن احمر رؤیت اولنور ولسانده مداخله ایدن
عروقک کبیر اوردده وکبیر شریانات اولور وتشریح اعصابده ذکر ایلدیکم
اعصاب اربعه ایتدی شعبه‌لر لسانه مداخل اولور ولسان
هر نه قدر جرم صغیر ایسه‌ده اولان اعصاب واورده وشریانات
متعارف ومتوقعدن اکثر وزیاده اولور ولسانک تحتنده ایکی فوهه
وارد ثقب کبیر اکه میل ادخال اولنسه دخول ایدر لعاب یعنی اغزک
صویی اول فوهه‌دن آقر منبع اللعاب تسمیه اولنور لر اول
انلر

ایکی منبعه منتهی اولان مجرالرك مبدئی اصل لسانده اولان لحم غددر اولور
~~ایکی منبعکه ایکی اصل لسانده اولان لحوم غددیه یه ایصال ایدر واول~~
واول لحوم غددیه یه مولد اللعاب تسمیه اولنور و منبعانه ساکبی اللعاب
تسمیه اولنور اول منبعانك مسکوبی اولان لعاب لسانك رطوبتن
حفظ ایدر و لسان اوزره جاری و مفروش اولان غشا فمی مستوعب
اولان غشایه متصلدر و جمیعا اغزك و لسانك غشالری مرئ و معده یه
متصل اولورلر و تحت لسانده اخضر اللون ایکی عرق کبیر واردرلرکه صردان
دیرلر ایکنجی فصل امراض لسان بیاننده در بعضکره لسانه امراض اصابت ایدوب
لسانك حرکاتنده آفت احداث ایدر و اول آفت اوچ صنف اوزره اولور
بطلان و ضعف نقصان و تغیر اولور و لسانده بعضکره ده امراض
اصابت ایدوب اول امراض حس لامس و حس ذائقده آفت احداث ایدر
اول آفت دخی کما فی الاول اوچ قسم اوزره بطلان فعل و نقصان فعل
و تغیر فعل اولور و بعضکره اول ایکی حسدن بریسی مؤوف اولوب اخری
سلیم اولور اول ایکی قوه لر بیننده فنفیسه ضعیفه ایسه اصابت ایدن حس
مرض انده آفت احداث ایلمکه قادر اولور اما قوت قویه ده آفت احداثنه
قدرتی وفا ایلمز مثلا لسانده اولان ایکی حس قوه لرندن حس لمس ضعیف
اولوب قوه ذوق قوی اولسه امراض ضعیفه اول قوه لمسده آفت احداث
ایدر اما قوه ذائقه ده آفت احداث ایدیمز و عکس اوزره اولور ایسه اول
امراض مذکوره نك آفت احداثی دخی عکس اوزره اولوب قوه ذائقه ده
آفت احداث ایدر لامسه قوتنده آفت اولماز و لسان امراض
کاه هیئت سوء مزاج و کاه هیئت امراض آلیه اولور مثلا لسان زیاده بویوك
و عظیم و یاخود صغیر و یاخود شکلی و یاخود وضعی فاسد اولور

منبسط

بلغ

منبسط و یاخود منقبض اولیمز و لسان امراض بعضکره [illegible] انحلال
فردی و بعضکره ده مرض مرکب اولور اورام اصنافندن بر عارض اولمغله
~~[illegible]~~ و بعضکره آفت لسانه خاص اولور و بعضکره ده دماغ مشارکتیله
اولور و دماغه مشارکت ایله اولان آفت لسانه لازم کلورکه جنتینه
و شفتینه دخی اکثر حالده مشارکت اوزره اولی و بعضکره ده آفت
لسانه حواس سائره ده مشارکت اولور زیرا حواسه حس ایصال
ایدن عصب شعبه لرنده آفت اصولنه اصابت ایدر آفت ایله
لسانه حس قوه سنی ایصال ایدن شعبه خاص اولماز للحالة اول اصل
مؤفدن شعب طریقیله حس استفاده ایدن حواس آفتده
شریك اولورلر اگر یالکز لسانه ایصال حس ایدن شعبه یه آفت خاص
اولور ایسه آفت دخی لسانه خاص اولوب حواس سائره ده آفت اولمز
و چوق کره لسان معده مشارکتی ایله و قلیلا ریه و صدر مشارکتی ایله
متألم اولور و لسانك مزاجنه لسانك الوانی اربعه سندن استدلال
اولنور یعنی ابیض و اصفر و احمر و اسود اولدیغندن استدلال اولنور
و کذلك لسانك مزاجنه لمسندن و طعمندن دخی استدلال اولنور
~~و عفوصتندن متولد اولان~~ حموضته و حلاوته و تفه و حرارته و عفونتندن
متولده بشاعته ~~[illegible]~~ شبیه طعوم احساس ایلی
و عفوصت مع القبض احساس ایله دخی لسانك مزاجنه استدلال اولنور
و طعم و لوندن مزاج لسانه استدلال بعضکره اعضاء اخرایه
تعدی ایدر زیرا لسانك حمرتی و علی الخصوص خشونته مقارن
حمرتی بعضکره ده نواور رأسده و معده و کبدده ورم اولدیغنه دلالت ایدر

وهو ولسانك بیاضی بعضكره معده نك وكبدك برودتنه ورأسك بلغمیتنه اولدیغنه
دلالت ایدر وبعضكره هو لسانك ابیض اولدیغی برقانده دلالتی ایدر
هونه قدر برقانی اولان كمسنه نك اون بدنی لونی بیضك خلافی
اوزره اولور ایسه وطعم غالب اولطعمی اولان خلطك غلبه سنه دلالت
ایدر اول خلط كركیسه معده ده وكرك ایسه رأسده ویاخود بالجمله بدنده
اولسون وبعض كره لسان رطوبت ویبوست جهتلرندن دخی
مزاجنه دلالت ایدر ولسانك یبوستی ایكی جهت ایله احساس اولنور وملاستی
اول كیسه سطح لسانك صفاسی اولور بو جهتدن احساس اولنه
یبوست یبوست حقیقیه اولور وایكنجیسی لسانك یبوستی اندن
غروبیلی ولزوجتلی خلطك سیلانی ایله ولسان اوزره اول خلط
شدت حرارت تجفیف ایلمسی ایله بیلنور ولكن بو دلیل جوهر لسانك
یبوستی اولدیغنه دلالت ایلمز بلكه دلالتی لسان اوزره رطوبت
لزجه اجتماع ایلدیكنه اولور ولسان اوزره اول رطوبت لزجه نك اجتماعی
نزله ویاخود غلیظه وثخنه اولان ابخره نك حسبیله اولور واطبا جفافی
فی حسبیله احوال مریض تعرف قصد ایلدیكلرنده جفافك حقیقیسی
وعارضیسی فرق وتمییز ایلدیكلرنده غلط ایدرلر بعضا مزاج لسان رطب
ایكن یابس ظن ایدرلر وبنیهما ده فرق بودركه اگر اول مثللو لسانده
خشونت اولور ایسه یبوستی لسانده دلالت ایدر اگر ملاست اولور
ایسه رطوبت لسانده وجفاف حرارت حسبیله عارض اولدیغنه
دلالت ایدر ولسانك مزاجنه بعضكره لسانك تكلمی قتنده وكثتنده هو
استدلال اولنور وضموری خفتنده هو استدلال اولنور حتی لسانك كل وقت وغلظة

یبوست عارضیه علامتی كوروب یبوست حقیقیه یه ایكلمه استدلال ایدرلر بس

نقصان اوزره اولور عند التكلم وكه ثقیل اولمق اوزره ایسه لسان دمنه
ویاخود رطوبت سائره دن ممتلی اولدیغنه دلالت ایدر ولسانك حالنه
بعضكره هو لسانده عارض اولان اورام وبثوردن هو استدلال اولنور
بونده اقدم مرور ایدن اصول كلیه لر وبوندن صكره ذكر آتی اصول جزئیه لر
ضبط واحاطه دن صكره بو محلده ذكر اولنان مأخذدن سنك ایچون وجوه
استدلالاتی بسط ایلمك ممكن اولور ولسان بعضكره بانفراده یعنی یالكز
متألم اولور وبعضكره دخی دماغ ویاخود معده مشاركتی ایله متألم اولور
ومنافع لسانیه فاعل اولان اعصابه متعدد اعصاب دخی اتصالی ایله
فاعل اولور بالجمله لسان فعلنده استقامت اوزره اینمكده اول
اعصابك اتحاد وتوافقنه وبرلرینه معاونت ومظاهره
حاجت اولور بناء علیه بعض كره اول اعصاب جمیعا هوا اینه اولوب
فعللرینی اینمكده استقامت اوزره اولورلر ایچلرنده عائق وصارف
اولمازا اول اعصاب صاحبنك كلامی فصیح وصحیح اولور اما اول اعصابك
بعضیسی معاوق وفعلنده خلل اولور ایسه اول مثللو لسانده تمتمه
وتمتمه مثللو حالت اولوب كلام صحیح تكلمنده عاجز اولور وبعضكره
عصب لسان قوتی عصب ...
اخرندن طلب وابتغا ایدر وانلردن قوت اخذ ایدنجه قدر وكتن تجنبه اولوب
لسان حركتندن قالور وكلامه تمتمه مثللو نسنه لر حادث اولور المعالجا
رأس ومعده مشاركتی ایله اولان لسان امراضنك رأس ومعده سینه
مصلح دوالر ایله اولور واول ادویه مصلحه لر بالرنده سن بیلدك اما
خاصة لسانده اولان امراضك معالجه سی اسهال ایله استفراغ ایدر اشربه اولور

تعاون وبرابرلر ایله وتظاهرلرینه محتاج اولور

علاج

واشربه مسهله ایله اولان معالجه مقیئات و مزاج جعلی اولان ادویه استعمالندن
انفع اولور و یاخود لسانک معالجه مخصوصه‌سی ادویه قابضه و یاخود
ادویه محلله مقطعه و ملطفه استعمالی ایله اولور اکر اول ادویه شرب
اولنمیه قوتی لسانه تأثیر ایدر و بو اصلح اولور ایسه و بو مثللو
اشربه شربتی اوفق و الیق اولان طعام تناول اولندقدن صکره شرب اولنمقدر
و بعضکره مضمضات و دلوکات و غرغره و ادهان ایله استعمال معالجه
اولنور اول ادویه استعمال اولندیقده اغزده برمدت امساک اولنمق
کرکدر و حبوبات ایله دخی معالجه اولنور اغزده امساک اولنمغله استعمال
اولنور و اول حبوبات ترکیب قرابادینده ذکر اولنان عقاقیر
و ادویه‌دن اتخاذ اولنور و اولی و اجود اولان اول حبوبات مفرطح الشکل
اولمقدر و واجب اولورکه فم و لسان معالجه‌لری ایچون
ادویه‌لرندن حلق محافظه اولنه اکر اول ادویه حلقه و ریه‌یه مضره اولور
ایسه. اوچنجی فصل فساد ذوق بیاننده در فساد ذوق دخی
اوچ نوع اوزره اولور بطلان و ضعف و نقصان و تغیر اولور و بو علتلرک
هر بریسی مرض شرکی و یاخود مرض اصلی اولور یا کلی ذوقه مخصوص اولان آفت
سوء مزاجدن و یاخود مرض آلیدن تولد ایدر و یاخود ایکیسنک مجموعندن
حاصل اولور و بز بیم تو اقدم اشارت ایتدیکمز علامتلر ایله انلره استدلال اولنور
المعالجات فساد ذوقه اکر مشارکت سبیله اولور ایسه انک معالجه‌سی
احوال دماغ تعرف ایدوب سنک بیلدیکک مصلحات ایله دماغ اصلاح
ایلکدر و شرکت معده‌یه ایسه انی دخی تعرف و بعده اصلاح ایلکدر و اکر
آفت ذوق شرکی اولمیوب انجق لسانه خاص ایسه لسانک معالجه‌سنه اشتغال

اولنور

اولنور و اکر لسانه مخصوص مرضک سببی امتلا و خلط ردی اولور ایسه و اول خلط واحد اولوب
اول خلط حار ایسه ایارج فیقرا امثالی ایله و حب قوقایا ایله و یاخود سقمونیا
و شحم حنظل و ملح نبطیدن متخذ حبوب ایله استفراغ اولنه و اکر اول
سبب خلط غلیظ ایسه ایارجات ایله استفراغ اولنه و استرخاء
لسان بابنده ذکر اولنان غرغرا استعمال اولنه و اول آفتده صحبه بصل
و خردل و ثوم و خل کبی اغذیه حریفه اطعام اولنه. دوردنجی فصل
استرخاء لسان و ثقل لسان و کلامده اولان اختلال بیان بیاننده
اولور استرخاء لسان بوندن اقدم ذکر اولنان استرخاء جمله سندن
بریدر و سنک معلومک اولان اسبابدن حادث اولور و بعضکره دخی
رطوبت مائیه دمویه‌دن اولور و بعضکره سببی دماغدن و بعض
کره دخی سببی عصبه لسانی محرک اولان عصبه‌ده اولور و یاخود اول
عصبه‌نک بر شعبه‌سنده اولور و سن استرخاء لسانک دماغ شرکتی ایله
اولندیغنی و غیر شرکتی اولندیغنی جمیعا بیلورسک حس و حرکت دماغدن استفاده
ایدن اعضاء سائره‌یه کلن حاللر ایله بعینه اول اعضاء اخر سلیم اولور ایسه
استرخاء لسانک مرض اصلی اولدیغی معلوم اولور و اکر اعضاء سائره‌ده دخی
استرخا اولور ایسه استرخاء لسانک دماغ شرکتی ایله اولدیغنی آشکار
اولور و حمرت لسان و کوزلرک لسانک حرارتی ماده استرخاء دمویه اولدیغنه
دلالت ایدر و ماده رقیقه و مائیه اولدیغنه لعابک فیقک کثرت سیلانی
و محللات استعمال اولندیقده علیلک عدم انتفاعی و قوابض استعمال اولندیقده انتفاعی
دلالت ایدر و بعضکره استرخا برحده بالغ اولور که کلام کلیا منعدم
و یاخود متعسر و یاخود متغیر اولور و متغیر اولان قبیلدن اولور

فاء فاء ایله تمتام مثللولر وصبیانك بعضلر طول مدت کلامن عاجز
اولورلر وتعتعه ومتعتعین بعضلره امراض حاده اصابت ایتکله لسانلری
منطلق اولورلر تعتعه به مؤدی اولان رطوبتلرك دوبانی وتحللی ایکن
وبونلرك احتمالی سببلر دن ایچون حال صبا وترك التثغ اولنلرك بعضلر
شاب اولدیقده رطوبتنر زائل ومعتدل اولوب فصیح اللسان اولور

المعالجات بو علتلرده واجب اولورکه اولا ایارج صغیر ایله صکره
ایارجات کبار ایله بدن تنقیه اولنه صکره ناحیهٔ راس راسه
مخصوص اولان ادویه ایله قصد اولنه والرماده رطوبت ایله دحل
غلبه ظن اولنور ایسه عروق لسان فصد اولنور وچه که اوزره
حجامت اولنور وصکره لسانینه اولان غرغرا ایله ودلوکات ایله
معالجه اولنور وبعد الاستفراغ تحریك لسانه مداومت اولنور
وذکر اولنان ایکی اولکی معالجه امراض راس تدبیرنده سن واقف
اولدك اما ادویه موضعیه که کثیر الوقوع اولنلر بونلر در محللات
ومقطعات ومکطفات ایله لسانی دلك ایتمکله اولور ومیاه ایله
تغرغر وتمضمض ایتمکله اولور واول ادویه لر بونلر در سعتر حاشا
خردل عاقرقرحا اصل کبر قشوری بونلر ایله ذکر اولنان مضمضه وغرغره
اینلنور بلکه خردل وکندش مثللولر ایله مضمضه وغرغره اولنور وبو ادویه
لر مر ویاخود عنصل خلی ایله استعمال اولنور وبعضلره اول ادویه لر
ایله نوشادر ایله خلی ویاخود عصل ایله لسانندن لعاب
سیلان ایدنجه قدر استعمال ایله انتفاع اولنور وچون سکنجبین
عنصلی ایله غرغره ومضمضه اولنسه جدا نفع اولور ولسانك استرخا

اولنور

ونقلنه

واصول عصبیده محتبس

ادویه لرینه

استعمالی

ولیانی دخیلی ایله جه

وثقلنه وج دواء جیدا اولوروچون استرخا مشتد اولوب کلامنه عجز وامتناع
عارض اولنسه قریبون وکندشدن برشی اخذ اولنور وانکله لسانلری
کنور ولسانك اصکی دلك اولنور وبودوالرو بونلرك امثالی دوالرقیه
اوزره وضع اولنور وذکراتی نسخه ده مذکوره ادویه دن حبوب اتخاذ
اولنوب اول ادویه به سرعت انحلالدن مانع اولان ادویهٔ اخر ایله
ادویه حبوب اولی یوغریلور ومعجون قیلنور مثلا الاذن وعنبر
وریتیانج وصموغ لزجه سائره ایله یوغریلور وحب مذکورك
نسخه سی بودر علك الانباط ایکی درهم حلتیت بر درهم بونلر نخود کبی حبلر
اتخاذ اولنوب تحت لسانه وضع وامساك اولنور فلسانك استرخا
ودلعندن نافع اولور وبو بابده مجرب اولان دوانك ترکیبی بودرکه نوشادر
فلفل عاقرقرحا خردل بورق زنجبیل میویزج سعتر شونیز مرزنجوش
یابس ملح نفطی دق اولنوب الکلدن نجیر یکورو خار ایله متوالیا ومتتابعا
برقاچ ایام اولدوالرو ایله غرغره اولنور وبو نشانه اهل هندك ذکر
ایلدیکی جوارشنلر دندر بو نسخه جوارشنه نسخه جوارشن کمون اسود
کرمانی قرفه ملح هندی هر برندن یارم منقال دار فلفل یوز عدد فلفل ایکی یوز
عدد مسکر سکنی استاد کم هر بر استادر التر درهم ونصف درهم ومصنفك
بو کلامندن مقصودی ذکر اتی اولان استاردن احترازدر زیرا بو ادویه لرك
سفوف اتخاذ اولنوب کل وقت استفاف اولنور وچون محللات استعمالنده
نفع مشاهد اولنمز ایسه ورطوبتك رقیقه وسیاله اولدیغی حدس
اولنور ایسه محللات قابضه ایله استعانت ایدرسك ورد ایله مخلوط
دارشیشعان کبر واذخر فقاحی ایله طبا شیر کبی نسنه لردن استعانت ایدیلك

واکثرا و قاترجوامض و قوابض ایله لسانی تر لیك ایلمك دخی نافعدر زیرا بو ادویه ایله
دلدیکی لسانك لسانی شدّ ایلر و ریقی تحلیل و اساله ایلر و دخی بونلرك حموضتی حسبیله
و اول حوامض مصل و حصرم و سائر فواکهك قورو قلری کبی نسنه لردر و کیج
سویلین صبیلرك معالجه سنده واجب اولورکه دوام اوزره لسانی تحریك اولنه
و لسانی دلك و لعابی اساله اولنه بو تدبیرك اولا فتی نفعی اولور علی الخصوص
دیکلنه عسل و ملح ایله دلك استعمال اولنه و رطوبت لسانده یازیلی علاجك
کلیسی ایله بو بابده دخی معالجه اولنور و اول کیج تکلم ایدن صبی بر کلام ایچون جبر
اولنور و مجبور التکلم ایلیه رك لسانی منطلق اولوب تکلم سهولت اوزره اولور

تشنج فصل لسانك تشنجی بیاننده در لسانك تشنجی و حتی رطوبتدن
حادث اولور زیرا اول رطوبت لسانك عضلاتنه عرضا تمدید ایدر و عضلاتك
تمدیدی ایله تشنج حادث اولور و بعض کره دخی سودا و مقبض صحیح حادث
اولور و بعض کره دخی امراض حاده ده عارض اولور انکیچونکه امراض حاده ده عضل
~~لسانه جفاف عارض اولور ... اولوب ... و عضلات~~ شدت حرارتله
یبس و قوریلور و عضلات قوریلنجه لسانده دخی تشنج عارض اولور و بعض کره
امراض حاده ده ضرر کلامه اولور و لقوه ده بعض کره ~~لسانی~~ لسان ابراز اولنمیه انده
اعوجاج ظاهر اولور و بونلردن اقدم بونلرك بیانی ایلدك

المعالجات تشنج
لسان معالجه سنك قانون و قواعدی اشبو کتابك ثالثك فن اولی فصوللرندن
تشنج کلی معالجه سی فصلنده ذکر اولنان قانون و قواعددن بعید دکلدر اما علی
الوجه الاخص لسان تشنجی معالجه سی بودرکه اصل عنق اوزره بابونج و اکلیل الملك
و رطبه و مرزنجوش و شبت ایله تکمید اولنور بو ادویه ایله مفردا و مرکبا ذکر اولنان
محله تکمید نافعدر و بونلرك دهنلری ایله غرغره دخی نافعدر و فاترا اول ادهان ایله

یعنی لسانده تشنج اولماز و لکن تکلمده ضرر اصابت ایدر

بکر بیانی

احتشا

خبیص یعنی حلوا

محللیه و حلبه ... بزور ... نسنه لر

احتشا ایلمك یعنی اغزینی اول ادهان ایله دولدیروب بر مدت اغزنده
اولا حبس و امساك ایلمك و حرارتلو دهنلر و حلاوات ایله خبیص طبخ
و اتخاذ اولنوب استعمال ایلمك اکر تشنج لسان حمیاته عارض اولدر ایسه
استعمال اولنه جق ادهان دهن بنفشج و دهن قرع و دهن خلاف اولمق و فاترا
استعمال اولنمق انفعدر و واجب اولورکه ذکر اولنان مواضع ماء فاتر ایله
و عصارات رطبه مفتره ایله تنطیل اولنه

التنفخ فصل لسانك مقدار
خلق و طبیعیدن زیاده لکی بیاننده در لسانك وجه مذکور اوزره عظیم
اولماسی غلبه دمدن و بعض کره دخی ارخاء و تهبیجدن اولان رطوبت بلغمیه نك
کثرتندن اولور و بعض کره لسانك عظمی و لقدره بالغ اولورکه اغزینه صغمیوب
خارج فمه چیقر و بو نوع عظم بیّن بابا اولورده مفردا ذکر ایلدیز

ملح

لسانك

المعالجات اما لسانك ورم و عظمی دمدن و ماده حاره دن اولور ایسه
اکه دلالت ایله معالجه اولنور و دلك مقطعات حامضه و قابضه اولوب تیابس
و حماض الاترج مثللو و الرایبا و لمقا و فوقا اولور و اکر عظم لسان رطوبتدن
اولور ایسه لسان نوشادر و ملح سرکه بیه و مصالحه خلط اولنوب اول
مخلوط ایله دلك اولنور و اندن دکلی استفراغدن صکره اولور و یاخود
زنجبیل و فلفل و دار فلفل و ملح درانی اخذ اولنوب جیدا دق اولنور و لسان
انلر ایله دلك اولنور و بو معالجه لر ایله لسان حجم طبیعیسنه عودت ایدر
و فمدن خارج اولان داخل فمه کیرر دلعی زائل اولور و استرخاء لسان
صبیانه عارض اولسه انلرك معالجات مهمه سنه کفایت ایدر حمیه
ابتدیرلمك و انلره عصافیر یعنی سرچه و یالزلر اطعام ایلمك و عظم لسانی
اولان برکمسنه معالجه قصدی ایله احتجام ایلدی و مبضع یعنی آلت

جرح لسانه

شرط اولان حوین غشاء لسانه متصل عصبك لیفنه ضرب ایتمکله لسان
مسترخی اولدی **یدنجی فصل** لسانك قصری بیاننده در بعضلرده لسانه
قصر لسانك تحتنده اولان رباط لسانك رأسنه و یاخود اطرافنه
متصل اولوب انبساط لسانه مانع اولدیغندن حاصل اولور و بعضلرده
دخی لسان متشنج اولوب قصر تشنج حادث اولور **المعالجات** قصر
لسان تشنج حسبیله حادث اولور ایسه ~~بونده اقدم~~ اندك معالجه سی
تشنج ازاله ایله اولور و بونده اقدم تشنج معالجه سنده بیان اولندی تکلم ایلدرك
وقصر لسان رباطك قصری سببیله اولور ایسه اندك علاجی اول قصیر اولان
رباط اوج وطرفی جانبینه قلیلا قطع اولنور و دم منقطع اولدقدن
زاج مسحوق ایله قطعنك مضرتی تدارك و تلافی اولنور و رباطك نهایتنه
~~مقدار قطعه لسانی اطلاق و سط الحبون حاجت اولورکه لسانی حنکك~~
اعلاینه ایصال مراد اولنسه رباط ~~مقطوع~~ مانع اولمیه و کذلك لسانك
خارجه اخراج اولنمسنه دخی مانع اولمیه و اکر دم کثیر انفجارندن خوف اولنوب
لسانی قابض اولان رباط ذکر اولنان عنوال اوزره حدید ایله قطع اولنمقدن احتراز
و اجتناب اولنور ایسه بر خیط خارم ایکنه ایله رباطك تحتنده چکیلوب
من غیر قطع رباط خرم اولنوب جرم لسانندن رباطك اتصالی فصل اولنور
مانع انبساط اولمسون ایچون و اول لسانه مجددا التصاق ایلمسون
ایچون عضوه ادویه کاویه وضع اولنور و اول رباط رفق اوزره قطع
اولنوب حالی قطعنك تحت لسانك اولا طمر محافظه و معاهده اولنسه حتی
آلت قطعنك متضرر اولمسه اولوجهله قطع رباطده دم مفرط سیلاننه
مؤدی اولماز **سکزنجی فصل** اورام لسان بیاننده در لسانه عارض

اولان

اولان ورم بعضلرده ورم حار و بعضلرده ورم بلغمی و یاخود ورم ریحی
و یاخود ورم صلب سرطانی اولور و باب الاورامده اولان کلامزه
مراجعت اولنسه بو اقسامدن هر برینك علامات جمیعا ظاهر اولور و بعضلرده
دخی سموم شربنده لسان متورم اولور فطر و افیون عنقلو کبی **المعالجات**
اما اورام حاره اولا فصد و اسهال ایله معالجه اولنور اورام لسانده بو علاج
قبیله معالجه خیرلی اولور و بعض کره تحت لسانده اولان طمر فصد
اولنوب ابتداء ورمده فصددن صکره اغزینه عصاره هندبا و عصاره
خس خاصه و عصاره عنب الثعلب خاصه و لبن حامض و ماء ورد [illegible]
و مطبوخ ورد و عصا الراعی عصاره سی و قشور الرمان عصاره سی اشبو
ادویه لر اغزینه امساکه حاجت اولور و رطب خوخ ایله یعنی تازه شفتالی
ایله لسان دلکلنور و خوخ ایله لسانی دلکلك ورم لسانده منفعت
عظیمه سی وار در اما ورم بو معالجات ایله تحلل و تفتح ایلمسه اخرنده منضج
و محلل اولان ادویه ایله غرغره یه حاجت اولور عسل ایله مخلوط لبن
و سوسن کوکنیك طبیخی و تین و حلبه طبیخی و زبیب و رازیانج طبیخی
ایله غرغره یه حاجت اولور و کذلك فم معده دن مواد غلیظه اسهال
ایچون ایارج فیقرا شربنه دخی حاجت اولور و منضج و محلل اغذیه لر
ایله تغذیه اولنور کرنب و قطفی [illegible] دهن حل یعنی شیر روغن ایله اطعام
اولنور و اکر ورم تفتح ایدر ایسه مجمد قوابض استعمال اولنور سماق
و آس و عدس و زیتون ورقی طبیخلری و شراب عفص استعمال اولنور
و الکه بو مرهمدر نافعدر **نسخه مرهم** عنب الثعلب عصاره سی دهن ورد
عدس قشر ورد بو ادویه لردن مرهم اتخاذ اولنور و بو ورمه و کذلك [illegible]

منتهایه بالغ اولان ورم حاره اصول رازیانج احراق اولنوب ورعد الصاق
اولنمق ایله علاج اولنور و بو ورمک وکذلک غلظة اولان اورام حاره نک
بعضیسنده بو دوا ایله استعاط اولنور و اول سعوط بودر زعفران
اباریج فیقرا هر برندن بر جزؤ کافور مسک هر برندن جزئک ثلثی وسکر
طبرزد بر جزؤ ونصف جزؤ بو مجموعدن ایکی دانق مقداری اخذ اولنوب
لبن جاریه ده یعنی قیز دوغرن خاتونک سودنده اول ماخوذ اولان ایکی
دانق دوا حل اولنوب استعاط اولنور جالینوس دیدیکه بر انسانک لساننده
ورم عظیم عارض اولدی و اول انسانک سنی التمش سنه یه بالغ اولوب
قصدک وقتی و زمانی مرور ایتمشدی بناء علیه انک معالجه سنده فصدی
ترک ایلدم واکه قوتلی مسهل سقی ایلدم و وقت عشاده لسانته ادویه بارده حق
غلاف [illegible] واطبادن بری بنم بو علاجمی انکار و بلکه مخالفت ایلدی
و اول طبیب اول کیجه رؤیاسنده کوردیکه اول لسانک اغزنده عصاره
خس امساک اولنمق نافع اولور اکا بناء بنم مشورتم ایله اول ایله علاج
ایلدی برکتام ایله اول علیل صحت بولدی اما ورم لسان صلب وقتی اولورسه
کرکدرکه انک تدبیری تلطیف اولنه وجید اغذیه ایله تغذیه اولنه واخلاط
غلیظه لر ایارجات کبار ایله استفراغ اولنه وغرغرة ملطفه استعمال
اولنه و اغزنده حلبه نقیع وحلبه طبیخی انجیر ایله وکذلک حب الغارک زبیب نقیعی
ایله طبیخ ونقیع امساک اولنه واغزنده کذلک خاتون سودی واشک [illegible] سودی
امساک اولنه وکذلک خمر و نبیذ حلو ایله ویاخود رب عنب ایله ویاخود
خیار شنبر بال ایله طبخ اولنوب اغزنده مطبوخ امساک اولنه وایارج صغیر
وخیار شنبر ایله تلیین طبیعتنه مداومت اولنه

حکایه

وضماد یخنه قلق مراد ایلدم

دوا

ذکر مرور ایلدی

طقوزنجی فصل اختلال کلام

بیاننده دراسترخاء اللسان بانده کلامده واقع اولان خللرک بعضلری حقنده بز تکلم
ایلدک شمدیکی حالده بیان دیریزکه آفات کلامدن کرک خرس و کرک غیری آفتلرک
اسبابی بعضیلرده دماغده و لسانه کلوب لسانی تحریک ایدن عصبلرک مجراسنده
حادث اولان آفتدن اولور و بعضیلرده دخی لسانه جائی اولان شعبه عصبکده [illegible]
وکذلک اول شعبه عصبیه لرده عارض اولان آفتدن اولور و اول خللرک
آفتلری تشنج ویاخود تمدد ویاخود تصلب ویاخود استرخا ویاخود
قصد لقوه یاخود خراجات منزلر کرنیلک تعقدی ویاخود ورم صلب اولور
و بعض کره کلامده واقع اولان خلل سبب رطوبتدن اولور وکاهیجه یبوستدن
دخی اولور ولکن رطوبتدن حدوثی یبوستدن حدوثنه قیاس ایله اکثر اولور وکاهیجه
کلامده خللی لسانده ولسانک نواحیسنده عارض اولان اورام وقروح سببیله
اولور و بعض کره دخی سرسام عقبنده کلامده خلل عارض اولور دماغده اعصابه
فضلات اندفاعی حسبیله و حمیات حاره ده دخی شدتی تخفیف حسبیله
حادث اولور و بو مرضلرده اولان کلامده خلل ایله معا ازکره لسانده ضمور
و تشنج اولور بو ذکر اولان کلامده خلل عوض اولان خللر ایدی بعض دخی کلامک
خللی حنجره نک عضلنده تمدد و استرخاء اولمغله اولور و بعض کره اول امرده
انسانک تصویتی متعذر اولور اینکیچون که صدرنک و حنجره لرنیک عضلاتنی
تحریک ایچون عنف ایدر و اول عضلری عنفیله تحریک ایلیوب حرکت عصبیه ایدر و تحریک اول
دخی لفظده تنفس ایلمیه بعده کلام و استرسال ایدر بو مثللو انسانه واجب
اولورکه نفس عظیم ایله تصویت و صدر عظیما تحریک ایله کلامه ابتدا ایلمیه بلکه
اول مثللو کمسنه کلامه هوینا شروع و سهولت و ملایمت اوزره ابتدا ایلیه اشراع
کلامده سهولته اوقات مداومت ایدن کمسنه بالجمله کلام سهل و آسان اولور و کلامده

و مجرا جنبده عضلنده

اول کسنه

ضفدع صفادع وزنی ... اوزره قورباغه که ... مائی اولان حیواناتدندر

وجوه اختلالندن ناشی اولنلری بیلدیک ذکر اولنان مرور ایلدک و سوء سامعلن صکره اولان
آفت کلامه بحث اللسان اولان ایکی طمرلر فصد جداً نافع اولور **اون بشنجی فصل**
ضفدع بیاننده در ضفدع غدّه‌یه مشابه بر نسنه در که تحت لساننده
اولور و لونی سطح لسان لونی ایله ضفدع اولان طمرلک لونندن مرکب و قورباغه لوننه
بر لونده در و اول غدّه مثللو ضفدع اکثر سبب حدوثی رطوبت غلیظه و لزجه
اولور **المعالجات** ادویهٔ اکّاله و مقطّعه و محلّله و کذلک زیاده مجفّف
اولان نوشادر و خل و ملح اشبو ادویه اول محلّه وضع و تجربه اولنور
و زنجار و زاج ایله هم دلک اولنور اگر اندرک فائده سی و نفعی اولورایسه
غرض حاصل اولور و اگر اندرک نفعی اولمازایسه ادویهٔ حادّه استعمال
اولنور اول ادویهٔ حادّه انقراباذینده ذکر اولنان دواء ابیرون و دواء اسفاریون
و دواء البیض الرطب مثللولر استعمال اولنور و تحت لسانندن فصد اولنور
و قلاع ادویه سندن اقراص استعمال اولنور بونلر هم نافع و ناجع اولمازایسه
ید ایله عمله احتیاج اولور و معالجات ضفدع ادویهٔ محمد رحمه الله
اولور سعتر فارسی و انار قبوغی و ملح اخذ اولنوب ضفدع اولان صبر نک
لسانی انلر ایله دلک اولنور باذن الله الکلیه بری تام حاصل اولور و ینه ضفدعه
نافع اولور مجرب دوالردندر زاج محرق و سورنجان بو دوا ابیاض بعض
ایله جمع اولنوب تحت لسانه وضع اولنور و جداً نافع اولور **اون برنجی**
فصل حرقت لسان بیاننده اولور لسانده حرقت فم معده نک و دماغک
حرارتی سببیله عارض اولور الراول حرارتک حمایه مؤدّی اولمق مرتبه سنه بالغ
اولمازایسه و یاخود اشیاء حرّیفه و مالحه و مرّه و شدیدا معطش
اولان سائر نسنه لر تناول اولندقده لسانده حرقت عارض اولور و بعض کره

هم بو سببلردن اعظم اولان سبب ایله حادث اولور حمیات حادّه
و اورام باطنه گبی سبب ایله عارض اولور **و معالجاتی** فی الجمله بودر که
لساننده حرقت اولان خصوصا حرقت لسانی مرض اخردن اولان
کمسنه یه واجب اولور که قفاسی اوزره اویتمیه و فغر فمه مداوم
اولمیه یعنی دوام اوزره اغزینی اچق قیلمیه و بزر اربعه دن یعنی قاون
و قثاء و خیار و قرع چکردکلرندن و ترنجبین و نشاستدن و بونلره مشابه نسنه
حبوب اتخاذ ایدوب تناولنه ملازمت ایلیه و اجاص چکردکنی و تمر هندی
و سکر حجازی و العنبهٔ معلومه و عصارات مبرّده مرطبه یی اغزنده
امساک ایلیه اگر لساننده خلط لزج اولورایسه دهن ایله لسانی مسح
ایلیه و بونلردن صکره ملازمت ایدوب ادهان ایله و موم روغنات
و العنبه و عصارات و شحوم طیر ایله لسانی تدهین و مضمضه ایلیه
و بعض ناس نعنع ایله لسانی دلک ایتمکله هم حرقت لسانی معالجه ایدرلر
اون ایکنجی فصل شقوق لسان معالجه سی بیاننده در بزرقطونایی
اغزنده امساک و رطوبتنی تجرّع ایتمکله تشقق لسانه معالجه اولنور
و اکاریع یعنی پاچه و نیمبرشت یمرطه هم وقت لسانه منفعتی تجربه
اولنان دوالردندر اولور قثاء قطعه ایدوب قطعه لرینی بربری ایله
دلک و اوغوب حادث اولان کوبوکی هم و کذلک سبستان ایله شقاق
لسانه معالجه ایلدک **اون اوچنجی فصل** دلع لسان یعنی لسانک
فمدن خارجه خروجی بیاننده لسانک اغزدن طشره چقماسی بعض کره
لسانده ورم عظیم اصابت ایتمکله اولور و بعض کره ورم یوغیکن
خوانیقده لسان طشره چیقر زیرا اختناق ایله مجرای نفس طارالور طبیعت و یا خود اراده

لسان حمل ايله اخراج ايله مجرا نفسی كيكيشدير صاحب قانون بو مرضك معالجه‌سنی
ظهورينه بناء بيان ايلمدی زيرا انك معالجه‌سی ورم وياخود خناق معالجه‌لری
ايله اولديغی ذكر ايلديكی ايكی نوع اسبابدن معلوم اولور اون دوردنجی
فصل بثور فم بياننده در اغز ايچره احمر تنك سبب اكثر حالده معده
ورأس نواحيسنده اولان حرارت وبخارات اولور وبعضكره حميات ايچره
هو فمده بثور حادث اولور وديديكه حميات حاده ده فمده بثور سود عارضنده
اولسه ايكسی عليل هلاك اولور وادويه مفرده دن بثور فمده اول امرده
يعنی زمان ابتداده نافع اولان تبريد وتخفيف قصد اولنديقده بو دوالردر
هليله وعفص وورد كزبزره ونشا وثمرة الطرفا وشياف ماميثا
وجلنار وكثيرا وصندلين وورد وطباشير وسماق وعدس وطين
ارمنی واقماع رمان وجفت بلوط وقيموليا وفوفل وعصارات بارده
بالجمله بو مفرداتدن فقط بسه استعمال اولنسه نافعدر وعصارات بارده
بونلردر خس وعنب الثعلب وعصی الراعی وبقلة الحمقا وكرمك اطرافی
بو مذكورلرك بالجمله عصاره‌لری عصاره بارده در واغزده بثور اولان
صبيانك اكثرينه شكر طبرزد ايله كافور استعمالی ايله عافيت اولور
وفمده اولان بثوره معالجه زمان انتهاده ادويه حاره ايله اولور
وادويه حاره بونلردر ماميران دارشيشعان خاصه قشور جوز
بوا سعد زعفران جوز السرو لسان الثور عاقرقرحا قرنفل سك فوفل
جميعا بو دوالر ادويه حاره در بو بابده كلبك خرئی يعنی نجاستی دواء
نافعدر ولكن مستقذر ومستكرهدر وبعضكره بثور فم تقرح ايدر
او زمان زرنيخ استعمالنه احتياج اولور وبثور غليظه ايچون مجرب

دوالرذ

دوالوردندر بو ادويه مطبوخ نسخهٔ مطبوخ دارشيشعان راونديه
عود قصفر يارم اوقيه ماميران ربع اوقيه صبر ايكی درهم
زعفران بر مثقال نسخهٔ آخر قرنفل جوز بوا دارشيشعان
بو ادويه‌لر وزنده متساوی ويا خود متقاربه اولديقلری
حالده اخذ اولنوب صو ايله طبخ اولنور بعدكره صويی استعمال
اولنور وچون بثور فمه تقيح ايتسه اول عليله بو ادويه‌دن متخذ
اولان لعابات تقريب اولنه اول ادويه بونلردر بزركتان بزرجرو
شاهسفرم بزرخطمی اشبو ادويه‌نك لعاباتی وياخود كندولری استعمال
اولنور ودقيق شعير ايله اشك سودی يا اكلز وياخود دواء اخر انضمامی
ايله استعمال اولنور وبعضكره هو بزركتان مع التين وسمن ودقيق
حنطه ونعنع وحلبه طبيخنه استعماله حاجت اولور اطبادن بعض
محصلين ديدی كه بثور فمده مطلقا تنينه دهن اذخر فاترا فمده امساكی
نفعی بالغ بر دوا اولمغله اون بشنجی فصل قلاع واغزده ظهور ايدن
سائر قروح خبيثه بياننده اولور قلاع بر نوع قرحه در كه اغزك ولسانك
جلدی لوننده حادث اولوب منتشر ومتسع اولور يعنی يايلور وكيكيشور
تربيه اولنسه وقت وقت اردر وقلاعك اكثر حدوثی صبيانده اولور
انكيچون كه امديكلری سود ردی ومعده‌لرينك هضمی سستيدر اولور
واخلاط اربعه‌نك هر برندن قلاع حادث اولور وقلاعك لونی ماده
قلاعه قنقی خلط اولديغنه دلالت ايدر اگر لون قلاع ابيض اولور ايسه
ماده بلغم وهو لدر اكثر حالده بلغم مالح اولديغنه دلالت ايدر واصفر اللون
اولان قلاع صفراوی اولور وتلهب اكثر اولور وقلاع اسود سودا وی اولور

واحمر ناصع دخی اولور و اصناف قلاعك جمله سندن اخبثی اسود اولان
قلاعدر و قلاعك بر صنفنده تآكل شدید اولور و صنف اخرنده تآكلی سوداوی
ساكن اولور و بر كره قلاع ورم ایلمز اولور و مره اخری قلاع ورم ایله
اولمیوب منفرد اولور و سطح فمده ظهور ایدن قرحه لرك كلیسی سریعا منبسط
اولور زیرا اول قرحه لر حرارتدن منفك اولمازلر كه حرارت بلا اذیه اولور
وجلده فمك لینیه و حرارة لازمه ایله علی الدوام مجذوب اولان مواد سریعا
قبول ایدوب منتشر اولور و جالینوسك عادتی بودر كه سطح فمده ظهور
ایدن قرحه مادام كه تعفن ایلمیوب و سطحیه عمقنه تجاوز ایلمدیكچه اول
قرحه یه قلاع تسمیه ایدر و قچن قرحه تعفن و تعمق ایدوب غوره
غائصه و غایره اولسه لر قروح خبیثه تسمیه ایدر و قلاع اطلاق
ایلمز و قروح خبیثه ادویه كاویه یه محتاج اولور قلاعك ادویه كاویه یه
احتیاجی اولماز و كثرت اعطارده قلاع كثیر الوقوع اولور و كذلك حمیات
وبائیه ده قلاع چوق واقع اولور **المعالجات** قلاع معالجه سنده
اولا واجب اولور كه قلاعی فاعل اولان خلط غالبی قصد اولنه اول خلط
جمیع بدنده غالب ایسه بالجمله بدندن استفراغ اولنه و بعده تحت ذقنده
یعنی چكه التنده اولان الكمردن علق چهارك دیكه جمع و فصدندن نوع استفراغ
اولنه مادیة و حارة اولان جمیع امراض فمده چهارك دن فصد نافعدر
و بونلردن صكره ذكر ایده جك ادویه بتكرارها استعمال اولنه بو وجه
اوزره كه اكر قلاع قوی و رطوبت كثیره اولوب قلاعه مد و صدید اولور
ایسه انلرك معالجه سنده ادویه قویه استعمال اولنه بو ذكر اولنان معتدل
اولانده ادویه معتدله ایله معالجه اولنه و ضعیف اولان قلاعه ادویه ضعیفه

ایله

ایله معالجه اولنه و قچن قروح عظیمه بالغه اولور ایسه جدا قویه اولان
ادویه استعمالنه حاجت اولور قلقندیونی مقدار كثیر اقاقیا ایله استعمال
اولنور و واجب اولور كه ادهان استعمالندن حذر استعمال زیتدن
قلاع معالجه سنده اجتناب اولنه اما ادویه دن استعمال اولنمغه
اوفق اولان دوالر بزم باب اولده ذكر ایلدیكمز شوربه لر حاره و بارده
اولان دوالر اولور و قلاع اصنافندن احمر دموی اولان صنف قلاعك
اوفق ادویه سی وقت اولده زمان ابتداده قبض یسیر ایله تبرید ایدی اولان
دوالر اولور و قلاع وقت تجاوز ایلدیكده محلل دوالر استعمال اولنور و قلاعك
شقرت و صفرت حیلی اولان صنفنده تبریدی زیاده اولان دوا استعمال
اولنمق واجب اولور و اصناف قلاعدن لونی احمر دموی و اشقر و اصفر اولندن
ماعدا اصنافنك معالجه سی زمان ابتداده و اول معالجه ده اعتدال اوزره
مجفف و جالی اولان دوالر اولور و بعده قوت ایله مجفف و محلل اولان
دوالر استعمال اولنور و بو معالجاتك جمله سنده مقتضا سنه مراعات
اولنور اما صبیانك قلاعنده استعمال اولنه جق دوالر واجب اولور كه سائرلرندن
اضعف اوله و سودا اصلاحه مائل اوله اما كبارده اولان قلاع ادویه سی
اقوی اولمق واجب اولور و صبیانك قلاعنه بعض كره قلاعه نافع اولان
اغذیه ایله تغذیه نافع اولور اكر اول طفل هنوز رضیع اولوب تغذیه
مذكوره ممكن اولماز ایسه مرضعه سنه ذكر اولنان غدالر اطعام اولنور اما
قلاع حاده صالحه اولان ادویه علیق یپراغنی مضغ ایله و سركه ایله مضمضه
تناولی ایله اولور و مخالف بعض ایكی سفرجل ایله خلط ایدوب استعمال ایلك
علی الخصوص ایل و فح عجل وجه محررا اوزره نافع اولور كذلك تفاح قابض

وقابض اولان کمثری وزعرور وسفرجل وعناب واطراف کرم وبستانی
خبازی جاف ودقیق عدس ودقیق ارز بونلرك جمیعا نافع اولور و بونلردن مضمضه
اولور عفص وطباشیر وورد وقاقیا مثللولردن ذرور اتخاذ اولنوب
استعمال اولنور حاصلی قوابض سائره ایله استعمال اولنسی نفع عجیب
اولور وكذلك قلاعه كافورك دخی منفعتی شدیدهدر اولور اما ایکی یا دی
قلاع یعنی بلغمی وسوداوی اولانلره سن جوالی مجففهدر اولان دوالر ایله
اعانت ایله علی الخصوص اول جوالی مجففهدر ایله بلغمی قلاعه اعانت اهم
والزم اولور وكذلك بلغمی وسوداوی اولان قلاعلره محللات قوی التجفیف
والتحلیل ایله دخی اعانت اولنور علی الخصوص سوداوی قلاعه بو محلل و مجفف
قوی لر ایله اعانت زیاده اهم اولور قوی محلل و مجففلردن ویدکر سنه دقیق
عفص مع العسل اوزرق حرارهسی شدید المنفعت اولور سلحفاة لك كبارينه
رق دیرلر بونایکی منفعة بالغهسی واردر علی الخصوص خل ایله خلط اولنوب
صبیان قلاعنه استعمال اولنسی زیاده نفع بالغ اولور وقلاع قروح
خبیثهیه استحاله ایلسه زاج سرکه ایله استعمال اولنور و بلغمی ایله سوداوی
اکال ورد اولسه زنجار ایله قلقطار ومیفختج ایله عفص یاخود عفص
شب جلنار و زنلر برابر تساوی استعمال اولنور وكذلك اقراص موسی بو كحل
طرخماطیقون عصارهٔ حصرم مثللو عصارات قابضه ایله استعمال
اولنور وادویهٔ مشترکهدن اولور شب مسحوق وعفص مسحوق کرکم
غبار مثللو اولنجه سحق اولنه یعنی دن صکره فم موقفه ... اول ادویه ایله
ایلم دلك اوله ... اصناف قلاعه هر صنفنه و قرحه خبیثهسنه نافع خصوصا
عفص خل وملح ایله طبخ اولنوب صبیان قلاعنه ... مضمضه اولنسه نفع بالغ

قوراینه کوجك ۲۲ — اولور — رق حرارهسنك — موسی سنح — لتسمه او دلك یاعما — اولور نفع بالغ

وماذریون

وماذریون رمادینك قلاع ردیهده خاصیت عجیبهسی اولور و بو دوا اصناف قلاع
بیننده مشترك اولور وكذلك بستان افروز رمادی نحاس و درد دی محرق
دخی ادویهٔ مشترکهدن اولور اما قلاع سوداوی اسود منزوع العجم وانیسون
بال ایله یوغریلوب طلا اولنور نافع دوالر اول قلاعه ورم دخی اولور ایسه
بو مرهم استعمال اولنور یا ذروح صوبی برسکرجه کل یاغی برسکرجه عدس
نصف سکرجه زعفران ایکی مثقال بونلری کورلردن مرهم اتخاذ اولنور

اون التنجی فصل

لعاب و بزاقك كثرتی ونوم قتنده سیلانی بیاننده در
بو آفت بعض کره حرارتك و رطوبتك كثرتندن حادث اولور علی الخصوص ... یعنی حرارتی و رطوبتی
معدهده زیاده اولدیغندن اولور و بعض کره یا اکثر ... حرارتی اسیلانندن
اولور صائمرده اولدیغی کبی ... غذا ... تغذی ایلمین ... علیله کرکدر
غذا آنا اول ایدنجه قدر براقی اخراج ایلیه تا که سیلان بصاقی قهادر و ساکن
اوله **المعالجات** سیلان بصاقك سببی حرارت ایسه واجب اولورکه
اول با سلیق فصد اولنه و ربوب حامضه ~~استعمال اولنه~~ وفواکه قابضه
بارده مماکثری ایله ممزوج نبیذ غیر عتیق استعمال اولنه و غذا سمك
وسائر لحوم خفیفه جدی وطیهوج لحملری قلیه و سلاقات قابضه ایله مضمضه
مداومت ایتدیریله یعنی عدس و سماق خللولردن سلاق اتخاذ اولنوب
علی الدوام مضمضه ایتدیریله اگر سیلان بزاق برد و بلغمدن ایسه
بیلدیکك مقیئات ایله کل اسبوع ایکی و یاخود اوچ دفعه قیء ایتدیریله
و بو دوا کل اسبوع مره سقی اولنه **نسخه** ایارج فیقرا ایکی درهم زنجبیل
هندی ایکی دانق انیسون نانخواه هر برندن بر دانق بو ادویه لر سکنجبین
عسلی ویاخود سکنجبین بزوری ایله سقی اولنه و بونلردن صکره تریاق وجوارشنات حاره

سقی اولنه

اما انلردن غيري الوان افاويه وخردل وثوم ايله قرابج مطبخنده اولور و عسكر
مري نبطي ايله كعك اولورلر و اوزرينه ماء حار سقي اولنور
ويتورك مسواك استعمال ايدر و معالجات مشتركه جتيده دخي اولور كل يوم
بر درهم مقداري ملح جريش هندباء طريله استعمال اولنمق وصكره اطريفل
صغير استعمال اولنمق و سواك طويل استعمالنه مداومت اولنمق و شئ
اولنمش فاره تجربه ايلدم و منفعته على الخصوص صبيانه نفعي مشاهده
ايلدم اون يدنجي فصل ماكولاتك فمده عارضه اولان كريه رايحه لرك
قطع و ازاله سي بياننده در بو نوع رايحه يي فمدن ازاله ايدر سذاب مضغ
ايلمك و عليق يبراغني مضغ ايلمك و بونلري مضغدن صكره خل عنصل
ايله مضمضه ايلمك و سعد و زرنباد فمده استعمال ايلمك اون سكزنجي
فصل فمدن نزف ايدن دم بياننده در اكر اغزدن خروج ايدن قان جوهر
فمدن وجلده دن اولور ايسه بثور بابنده ذكر اولنان قوابض ايله سن اكه علاج
ايله قضبان كرمك طبيخي و كذلك عسالجي ايچون منفعت عظيمه وار در
و اكر اول جوهر وجلده دن اولميوب منتاني موضع احمر اولور ايسه انك هر بريني
بيري بابنده و احكامنه ابواب متعدده افراد ايلدك اون طقوزنجي
فصل بخر بياننده در بخر خانك حركه سي ايله اغزده و سائر محلده اولان
رايحه منتنه در بو محلده مراد اغزده تولد ايدن منتنه رايحه در بخرك
سببي ديشلر اتلرينده عفونت اولور و ياخود ديشلر اتلرينده عارض اولان
استرخادن اولور و ياخود ديشلرك كوكلرنده عفونت اولديغندن
اولور و ياخود بخرك مبدئي فمك جلده سي اولور زيرا بعض كره جلده فمده مزاج
ردئ عارض اولوب رطوبات فمي تغيير ايدر و بو مزاجك اكثري حار اولور و بعضا كره

ايلدك

كنديه ويا خود

اولا

هو

هو بحرك مبدئي فم معده اولور خلط صفرا اولور و ياخود خلط بلغم فم معده ده تعفن
ايدر عفونتندن نبك رايحه منتنه سي اغزنده ظاهر اولور و بعض كره هو بحرك مبدئي
ريه نك نواحيسي اولور سل مرضنده اولان بخر بو قبيلدن اولور المعالجات
اما اللثه و عمورردن اولان بخر معالجه سنده واجب اولور كه دائما اسنانك تنقيه سنه
اعتنا اولنه سركه و صو ايله غسلنه مداومت اولنه اكر بو غسل ايله تنقيه
حاصل اولور ايسه مطلوب حاصل اولور اكر ذكر اولنان غسل ايله تنقيه حاصل اولميوب
بلكه فمدن فضل عفونت اولور ايسه واجب اولور كه غسلدن صكره
طرفا ثمره سني ~~مضغ ايليه~~ و عاقرقرحا و سذاب و ساذج و عود و مصطكي
و اترج قشوري و قرنفل مضغ ايليه و لثاتي اوزره صبر و مر و بونلر
مثللو ادويه وضع ايليه و خل عنصل ايله مضمضه ايليه و انيسون ايله
و طلا ايليه و ياخود بنفسج حلوا ايله اغزيني و لثاتني دلك ايليه و بونلردن
اقوى دوايه حاجت اولور ايسه ميويزج مضغ ايدوب اغزيني و صويني
توكره بو نوعون فائده لري بو عفونت ظهوريني ايله ظاهر اولور ايسه زاج
محرق بر جزء و سوسن كوكي و زعفران هر برندن نصف جزء بود و الر
اخذ اولنوب عسل ايله يوغريلور و قرص قيلنور و وقت حاجتده استعمال
اولنديقدن صكره خل ايله صرفا و ياخود ممزوجا مضمضه اولنور و ياخود
بونلردن اقوى ادويه استعمال اولنور اول اقوى دوا بودر قرطاس محرق اوچ درهم
زرنيخ ايكي درهم و نصف درهم سك سماق زنجبيل فلفل محرق اقراص
قلقند يقون هر برندن ايكيشر درهم اشبو ادويه اخذ اولنوب انلردن دلوك و ياخود
سفوف اتخاذ اولنور و اوزرينه خرقه كتان وضع اولنور و يا كز قلعي دون فلد
اكر عفونتك اوزرينه وضع اولنسه عفونت قلع و اسقاط ايدر و لحم جديد انبات ايدر

طلا نصف دير بكلك باده دركر اكه باذق دير لر منه

ايله دوردي هو

بلغم

وبو دوانك معالجه سنده نافعدر و مجربدر اقاقيا ذرنيخ احمر ذرنيخ اصفر نوره
بشب بو ادويه لردن سركه ايله اقراص اتخاذ اولنور و وقت احتياجده ماء عسل
ويا طبيخ ابهل ايله استعمال اولنور و اكر بخور ايجاب ايلر عفونت سنده كندريه
اولور ايسه انك دواسی سن متعفنه دن محل عفونتی حك اكر عفونت
سنك طوفنده ايسه و اكر عفونت سنك كوكی جانبنده ايسه مبرد
ايله محل عفونتك … براده سی اخراج اولنور و ياخود … قلع اولنور
و الوار اولحرايله لثه ده استرخا … اسنان احنا ايسه انك علاجی
استرخاء لثه ده ذكر اولنان ادويه ايله لثه مسترخيه يه شد اولنور و اكر خلط محترق
صفر اولوب علت ده تعفن ايلدر ايسه و ياخود او اخلاط متعفن جلده
فم ايسه اكر مشمش رطب تناول اولنه انفع بر شيدر و لمار ذو بطيخ و خيار و خوخ
بونلردن هر بر شی … مشمش منفعتندن اولور و بو ذكر اولنلردن حاضر و موجود
دكل ايسه مشمشك و خوخك قوريسی نقوع قيلنوب استعمال
اولنور على الخصوص مشمشك قوريسندن اتخاذ اولنان نقوعك
نفعی خوخ قوريسندن اكثر اولور و تجربه نافع اولان ادويه دن اولوب
سكر ايله سويق و ماء ثلج استعمالی و تركيبنده صبر اولان حبوبك استعمالی
اقرابادننده ذكر اولنديغی اوزره استعمالی و كذلك غسال و عبرد صفراميه
استعمالی ايلمين ادويه لر استعمالی هو نافع اولور و تحرك سببی خلط
بلغم اولور ايسه اولا قی استعمال اولنور و فم معلی … منقو اولان باب
المعلده ذكر اتی ايارجلر استعمال اولنور اطريفل صغير و زنجبيل مربا
و خاصيه صحنا استعمال اولنور و غداسی مطحنات قيلنور و ماء لثير
شربتر تقليل ايدر و فواكه و بقولدن هجر و ترك ايدر و مسواكلر اشجار مره
دن

ايله كندر — اولوب … عفونتكی … — على الرخ — اولوب

وقطعه

٣٠٠

قطعه لرندن اتخاذ ايدر و بو علته نافع ادويه دن اولور ورق آس برمقلی منزوع
العجم زبيب ايله تركيب اولنوب هر كون على الصباح جوزه قدر اخذ اولنمق
و ياخود جوز سرو و ابهل زبيب ايله اخذ اولنمق و او علته حب الصنوبر
و كذلك حب فوفل هو نافع اولور نسخه حب فوفل فوفل قرنفل خولنجان
هر برندن يار درهم مسك كافور هر برندن بر دانق عاقر قرحا ايدر هم
صبر اوج درهم خردل بر درهم طلا ايله يعنی عصير عنب نصفه قالنجه
قدر طبخ اولنوب اندن اتخاذ اولنان … ايله او ادويه دن حب اتخاذ اولنور
و لوبابه استعمال اولان ادويه بسيطه دندر كندر عود هندی قرنفل قرفه
كبابه مصطكی قشور اترج كافور صندل ورد بباسه جوز بوا اصل
اذخر ارمال اشنه اظفار طيب قاقله فلنجمشك ورق اترج سنبل ناردين
زنجبيل اشبو ادويه لر هر مفرد او بسيطه … و كذلك سنك الواحی
بولور نفعی جميعا تجربه نافعدر و ادويه معجون قيلنمق اقتضا ايلدكده يوميده
ايله يوغرنلور او لقدر ميبه ميسوسن عصارة الاترج و سنك بنادر
معلوملر اولنلر در بكرمنجی فصل فم مفتوحا باقی قالمغك بياننده در معلوم
بيوريله كه فم اچوق قالمغك اسبابی تنفس عظيمه اشتد احتياجدر
اولور نفس عظيمه حاجت باطنل شدت التهاب و لمغلی و ياخود خناق
مثللو نسنه ايلمجار نفس ضيق و لمغلی اولور و بعض كره عضل فم ضعف
اولور و ادويه نقل ضعف حسيله او عضل فعله ايشلمكه قادر اولمالی
و اغز او يقوسنده اچوق قالور و فم مفتوحا باقی قالمغك اسباب امراض حاده ده
در اولور و اولان لسانی تفصيل او اوزره بياننده محالی مواضع اخر و امراض حاده
يا ز ايلديغی بابلر در بو تفصيلی طلب ايدن كمسنه لر اول مواضعه تفحص ايلسونلر

بعض صنوبر بری قوز …

بو مقادر اولان … لام الله … اما فائدنك … مفرد … كافی و واقع اولمشدر هر حالده … هرنوع دواء … هندن … اولنمشدر صح

کتاب ثالثڭ فن سابعی امراض اسنان و معالجاتنده اولان کلامڭ مجمل بیاننده اولوب فصولی مشتمله بر مقالهدر اوزره حصر اولندی **اولکی فصل** اسنان بیاننده در بوندن اقدم اسنانڭ تشریحنده و منافعنده بیز تکلم ایلدك واجب اولورکه اول مواضعده یازیلنی تأمل و تذکر اولنه و معلوم قیلنه که اسنان اول عظامدر جمله سندن زیرا ایکیجی قوه حاسه اولور زیرا دماغدن اسنانه لیّن بر عصب ایتوب قوه حسّی کتورور بناءً علیه اسنان متألم و متوجّع اولسه اسنانه عارض اولان ضربان و اختلاج احساس اولنور و بعضکره اسنانڭ حکّه سی و دغدغه سی احساس اولنور و بعضکره دخی اسنانه استرخاء و قلق و انقلاع و نتوء دخی عارض اولور و کذلك اسنانه تغیّر لون عارض اولور و اول تغیّر کاهیجه اسنانڭ جوهرنده اولور و کاهیجه دخی اسنان اوزره ترکیب اولنان طلیاتده اولور طلیات اول کیر و پاسدر که دیشلر اوزره مجتمع اولور و کذلك اسنانه تأکّل و تعفّن و تکسّر عارض اولور و اوجاع شدیده و حکّه و ضربان عارض اولور ضربان اوجاع اسنانڭ بر صنفیدر و بعضکره دخی اسنانه حلو و حامض مضغندن عجز عارض اولور و کاهیجه حار و بارددن متضرر اولوب حار و بارددن بریسی و یاخود ایکیسنه دخی ملاقی اولمغه صبری قلیل اولور و بعضکره دخی مقدار طبیعیسنه دخی تغیّر کلوب اوزرینه عظیم اولور و یاخود منسحق اولوب آشینور و کوچك اولور و بعضکره دخی دیشلره ورم عارض اولور و اسنانڭ تورّمنده ایچون تعجب اولنمز غدا ایله تمدد ایدوب نامی اولان نسنه دن بعید اولمازکه فضل غذا ایله تمدد ایدوب تورم ایلیه و اکثر اسنانڭ مواد فضلیه ایله اسنان اخضر و اسود اولمالری نفوذ

ودیشلرك

ودیشلرك کاهیجه اخضر اللون و کاهیجه اسود اللون اولدیغی موادڭ نفوذندن اولور و اسنان دائماً نمو و زیاده یه قابل خلق اولندی منسحق اولوب زائل اولان اجزا بدلینه قائم اولورنسنه حاصل و نابت اولسون ایچون حتی سن ساقطه و یاخود مقلوعه محاذیسنده اولان سن آخر منسحق اولمغله وقت وقت اوزار و طولی اسنان سائره دن زیاده اولور و معلوم بیورلیه که اسنانڭ مزاجنده لثه دخی یعنی دیشلرك منبتی اولان لحملر دخی و دیشلرك الوانندن استدلال اولنور و الوانی صفرا ایسه مرّیه اولدیغنه و بیضا ایسه بلغمی اولدیغنه و حمرا ایسه دموی اولدیغنه و اسود و یاخود سواده مائل اولوب کمد اولور ایسه سوداوی اولدیغنه استدلال اولنور **ایکنجی فصل** دیشلرك صحتنی محافظه بیاننده در دیشلرڭ سلامتلرینی محبت ایدنلره واجب اولورکه سکز عدد خصلته مراعات ایلیه اولکیسی بودرکه معده سنده طعام و شراب متواتراً و متعاقباً فاسد اولمقدن حذر ایلیه و معده ده طعاملرڭ فساده بعضکره طعاملرڭ جوهرندن اولور فساده استحاله سی سریع اولور لبن و سمك مملوح و صحنا مثللو اطعمه کبی و بعضکره اطعمه نڭ جوهرنده فساد اولمز و لکن تناولنده سوء تدبیر اولمغله فساده مؤدّی اولور و سوء تدبیر محللرینی بیلدك و ایکنجیسی قیئ ایچون الحاح و ابرام ایلیه علی الخصوص قوصاجق نسنه قیئ حامض اوله اولمثللو قیئده ابرام و الحاحدن حذر ایلمك زیاده واجب اولور و اوچنجیسی هر علکی مضغدن علی الخصوص ناطف و یاخود تین علکی کبی طتلو و صاقزلی اولان نسنه لرڭ مضغندن حذر ایلیه و دوردنجیسی دیشلر ایله اشیا صلبه یی کسوردن حذر ایلیه و بشنجیسی مضرسات دن یعنی ضرسی توندرشیلردن

حذر ایلیه والتجسس بشدید احار وشدید ابارداولنلرك هر برندن حذر ایلیه
وخصوصا حار بارداوزره وبارد حار اوزره استعمالدن زیاده حذر ایلیه ویکجسس
دیشلرینی من غیر عنف تنقیه یه وخلال المغیره اوتمقه اولوجه اوزره کیمی
الاسنان دخول ایدن نسنه لری قو اخراج واسنانی تنقیه ایده ولکن
دیشلرك منبتی اولان لثاته و دیشلرك ارالرینه که عمور اولور تنقیحه
متضرر اولمیه ودیشلرك نیو حرکتلرینه مؤدی اولمیه وسکر تجسس
بالخاصه دیشلره مضر اولان اشیادن احتراز ایلیه مثلا کراث حتی لوننه
تناولندن اجتناب اوزره اوله زیرا کراثك دیشلره ودیش اتلرینه ومفرداتده
مذکور اولان سائر تحلله ضرری شدید اولور وواجب اولور که انك سواك
استعمالی اعتدال اوزره اوله وسواك استعمالی اسنانك رونقنی و
ماء وبهاسنی ازالیه مؤدی اولمیه زیرا اول وجه اوزره سواك استعمالی
باشلمه ایلن نوازلی ومعده دن صعود ایلن ابخره یی قبوله اسنانی مهیا
و مستعد ایدوب خطره سبب اولور اما استعمال سواك اعتدال اوزره اولدقجه
اسنانه جلا ویرر واسنانی وعمور قوتلندیرر حفر یعنی دیش اتلرینك حال
وضمورینی منع ایدر وآغزی قوقوسنی طیب ایدر خشب سواكك افضلی اول
قبض ومرارتی اولان خشبلردر وواجب اولور که عند النوم تدهین اسنانه
تعهد اولنه وتبریده حاجت اولوراسیه اول دهن دهن ورد قیلینه ودیشلر
تسخینه حاجت اولوراسیه اسنانی دهن بان وناردین ایله تدهین ایلیه
ایلیه وبعضکره ایکیسنی معا خلط واستعماله حاجت اولور واولی اولان
بودر که اول دهنلری قبل الاستعمال اسنانی بر مضغ اولوراسیه اولا
اسنانی عسل ایله [illegible] ایلیه واگر برده مائل اولوراسیه سکر ایله [illegible] ایلیه

بلع

ایله

یاخود دهن

ودلك

ویاخود قلیل دارچین اولوراسیه

وعسل

وعسل وسکردن هر برنك برقاج درلو خلال محموده وکیفیات ممدوحه
مجتمعه اولور جلا وتغریه وتسمین وتنقیه یه هر بری جامعدر ولکن کیفیات
عسلده سکردن ویدر وتغریه وتسمین بدلنه تغریه وتسخین تسخینه
اولمق اوزره اشارت اولنمشدر اما طبرزد سحق اولنوب عسل ایله خلط اولنوب
استعمال اولنسه اسنانه جلا ویرر واسنانی تنقیه ولثه یی تشدید ایدر بس
بو وجه اوزره اسنان عسل وسکردن بر ایله دلك اولندقده بعضکره دهن
مذکور ایله عقبنجه تدهین اولنور وصحه اسنانی محافظه ایدن دوا اکر بیرون
بودرکه بیتوعك اصلی وکوکی شراب العنب ایله طبخ اولنوب بهیشه اول شراب
ایله ایکی دفعه مضمضه ایلیه بونك منفعتی غایتده بالتجربه نیوکه معتادر
اولان کمسنه ده وجع اسنان عارض اولماز وکذلك دوشنك راس
محرقی ایله اسنانی دلکده بو منفعت واردر وینه بو نفع حاصل اولور ملح
عسل ایله معجون قیلنوب اسنان اولنسه کرك محرق اولسون
وکرك غیر محرق اولسون اما اصبهانی اولان ملح محرق اولمقدر وواجب
اولور که اول بینونلرینه بندق اتخاذ اولنوب برخرقه الحینه بندق وضع
اولنمغله اسنان اولنه واسنان دلك اولنه وکذلك ترمس ویاخود
شب یمانی ایله مرددن برشی خلط اولنوب دلك اولنمق حفظ صحته ایدر
علی الخصوص شب محرق خل ایله خلط اولنوب بعضکره دلك اولنسه نفعی زیاده
اولور وتجربه اولنمش دواء ایله اسنان دباغت اولنسه واجب اولور که
اول دباغتدن صکره اسنان عسل ایله ویاخود سکر ایله دلك اولنه اندن
صکره بزیم وصف ایلدیکمز اوزره ادهان استعمال اولنه واگر اسنان
نوازله عرضه اولوب اکثریا اکد نوازل نزولی ایلك معتاد ایسه واجب اولور که

طلع زرد دم گواد مسکنی سکر ایلر ۱۲

بعده اولاد باغت ... بعض تدهین اولنور ... اولاد ذکر ایلدیکی ... کان مصنف ... ایلیك

قدر اشیاء قابضه نك طبیخی امساك طویل ایله امساك اولنه وحرق
اولان شب وملح دوام اوزره ذرور قیلنه اوچنجی فصل علاج
اسنان وادویهٔ سنیه ده اولان قول كلی بیاننده در ادویهٔ
سنیه نك كیمیسی محافظه ایچون استعمال اولنور وكیمیسی امراض
اسنانه معالجه ایچون استعمال اولنور واسنانك جوهری یابس
اولمغله اسنان متغیر اولدیغی اكثر حالده واجب اولوركه اسنانی مزاج
تعدیل ومزاج اصلیسنه رد ایچون استعمال اولنه ادویه مجففه ایله
وبعضكره ادویهٔ حاره ویاخود ادویهٔ بارده استعماله احتیاج
اولور مثلا اسنانك مزاج اصلیسندن یعنی یبوستدن خروجنه سبب
حرارت عارضه اولور اولوقتده اسنان ادویهٔ بارده ایله معالجه اولنوب
اسنان مزاج اصلیسنه رد اولنور وبعضكره اسنانك تغیر مزاجنه
سبب برودت اولور وادویهٔ حاره استعمالی ایله مزاج اسنان
تعدیل اولنور ولكن مصالح مناسبته شدیده وموافقه كلیه سی اولان اسنانه
ادویه لر مجففه اولان دوالردر كه انلرك ایكی كیفیت فاعله لری یعنی حرارة اول
وبرودتلری معتدله اوله دواء سننك كیمیسی دواء سن اولدیغی اجلدن
مجفف اولمق واجب اولور وبعضكره مجفف اولمیان دوا ایله سننك
طبیعی اولمیان عوارضنه علاج اولنور فاما علاج سننك اولدیغی
حیثیله علاج دكلدر بلكه امر عارضه معروض اولدیغی حیثیله در وبونلر
صكره بنی دیرز كه مجفف اولان ادویه اول ادویه لردر كه حار ویابس اوله ادویهٔ
اسنانك افضلی تجفیف ونشافت وجلایی واسنانه منفعتی اولان
فضولی بر وجه اعتدال تحلیلی جامع اولان ادویه لر اولور اما مجففات

واسنانه تحلیل مواد [illegible]

برنوع

برنوع ادویه دركه برودتی اولور ویاخود برودته میل اولور لكن حصرم
وحماض اترج كبی ضرسی موجب حموضتی وعفوصتی اولماز اول وجه اوزره اولان
مجففات بونلردر سك كافور صندل ورد بزر ورد جلنار دم الاخوین
ثمرة الطرفاء عفص خرنوب لولو نوفل دقیق شعیر لحاء شجرة التوت ورق
الطرفاء اصل الحماض اما ادویهٔ حاره وحاره یابسه اولان ادویهٔ سنیه ایكی صنف
اوزره اولور احدهما انلردر كه حرارت ادویه نك جوهرینه واخر صنفلر حرارت
مكتسبه اولور حرارت جوهریه سی اولان ادویه بونلردر ملح محرق شیح محرق
سعد حمی [illegible] دارصینی زوفا فقاح اذخر سعد محرق
ثمرة الكبر قشر اصل الكبر یس قشر مذكور ثمرهٔ مذكوره حب سنه دوائیتی قور اولور
عود مسك برشیاوشان حب برشیاوشان محرق ورق سرو ابهل سایج
قرن ایل محرق قرن ایل غیر محرق فودنج رماد فودنج رماد فودنج نهری
زجاج محرق رماد بورق زراوند محرق رماد قشر الكرم رماد رأس الارنب
تمر محرق وصنف اخر یعنی حرارت جوهر ادویه ده اولمیوب حرارت مكتسبه
اولان ادویه رماد عفص اولور نجن اول رماد خل ایله سوندرلسه حرارتی
اعتداله اقرب اولور قضبان كرم رمادی ورماد قصب وبونلره [illegible]
اولان نسنه لردر وحرارت معتدله سی اولان ادویه قرن ایل محرق مغسول
جوز الدلب شجرهٔ صنوبر لحاسی وادویهٔ سنیه دن بر نوع دوا واردركه
انك حرارتی من جهت التركیب عارضه اولور اول مركب شویله كم انده دقیق شعیر
ملح ایله ومیوسن ایله معجون قلنور وبعد احراق اولنور كذلك
تمر قطران ایله معجون قلنوب صكره احراق اولنور اول مركب حمرا اولنجه
قدر احراق اولندیغی صكره اوزرینه میوسن صاچیلور ادویه سنیه دن

سنون مجرب

اولوب مجرب اولان سنونات‌دن اکوربو ترکیب اوزره اولان سنون
قرن ایل محرق اون درهم ورق السوسن اون درهم جوز الدلب علی حاله
بش درهم اصل بنطافیلن اون درهم برسیاوشان محرق بش
درهم ورد منزوع الاقماع اوچ درهم سنبل اوچ درهم بو ادویه‌لر سحق
ناعم ایله سحق اولنوب اندن سنون اتخاذ اولنور

سنون آخر

قرن ایل محرق کزمازک سعد ورد سنبل الطیب هر برندن بر در درهم
ملح درانی ربع درهم بو مذکورلردن سنون اتخاذ اولنور و بنی ابواب
مستقبله‌ده براز سنون دخی ذکر ایدرز وکذلک اقرباذینده دخی براز سنون
ذکر ایدرز و بنی کلامه ابتدا ایدوب دیرزکه اسنانده مجففات ایله سنونک
بلدیکک اوزره معالجه علاج مناسبدر و مسخنات و مبردات
ایله معالجه بر نوع علاجدرکه سنه خاص اولان اعتدالنه سنده مراو
شدید اخروج ایلدیکده اول نوع علاجه حاجت اولور و ادویه سنیه
وجوه شتی اوزره استعمال اولنور اول ادویه‌نک کیمیسی سنون و کیمیسی مضموغ
و کیمیسی مطبوخ اولوب انکله دیشلر [illegible] طبخ اولنور
و کیمیسی مضمضات و دلوکات اولور و بعض کره اول ادویه اغزه حشو
قیلنور و کمادات و کاویات و قالعات و بخورات و سعوطات استعمال اولنور
و اذنه قطور قیلنور و بعض علاج دخی واردرکه انکله ماده استفراغ اولنور
اول علاج اسنانه قریب محله فصد و حجامت کبی نتیجه ادرار و ادویه اسنانده
کیمی محلل و کیمی وجه مبرد و کیمی دخی وجه مخدر اولور و مجن اسنانده مخدرات
استعمال اولنسه اسنان خطردن بعید اولور لکن مخدراتک کثرت اوزره
استعمال بعض کره جوهر اسنانی افساد ایدر وکذلک تحلیلی شدید اولان
و تسخینی

ادویه

و مخصیصاتدن

قلیلا سور یلجک و بولشدیریلجک سنه‌لره تخصیص دیرلر مطبوخ ایله تخصیص متقارب الطعم اولور منه

ادویه‌نک اچوق وقت ضرورتله استعمال اولنمق واجب اولور شدید التحلیلی
و تسخینی اولان ادویه بونلردر حنظل خربق قثاء الحمار و بونلرک امثالی ادویه
اولور و بونه واجب اولورکه بو ادویه‌لر استعمال اولندقده جوفه وصول‌لرندن
حفظ اولنه و اسنانک معالجه سنده چوق کره مثقب دقیق ایله
ایله سن ثقبنه حاجت اولور زیرا بو منوال اوزره سن ثقب مادهٔ موذیه‌سی
سنک انعاش و اخراج ایدر و اسنانده وضع اولنان ادویه‌نک نفوذنه
و عمق سنه وصولنه طریق اولور و سرکه اسنانه هر نه قدر مضر اولور ایسه
لکن ادویه سنیه دخی کرک مسخنه و کرک مبرده اولان ادویه‌نک نفسنه
خلط اولنسه نفع اولور اما مبرد دوایه نفعی سرکه‌نک طبع بارد اولمغله
مبرد دوانک جوهرینی تقویه ایدر و سرکه منفذ اولمغله اول دوایی
سنک عمقنه و باطننه تنفیذ ایدر اما دواء مسخن سنه‌یه خلک
نفع تنفیذ حبیله و تقطیعندن ایچون مسخن دوانک تحلیلنه
معین اولدیغی حبیله اولور اما خلک اسنانه مضرتی مخالط اولان
ادویه سنیه‌نک ایکی نوعندن هر بر ایله منکسر اولور و بو مذکورلر
جمیعا سنک معلوملریدر

دوردنجی فصل

دیش اغریلری بیاننده در
معلوم بیوریله که دیش اغریلرینک سببی وجع بعض کره جوهر سنده
اولور اول سبب بنی ساکن بوندن اقدم اخبار ایدوب بیلدیردک
و بعضکره دخی سبب وجع اصل سنده و اصل اولان عصبه‌ده اولور
و بعضکره دخی لثاتک سببی وجع بالعرض سنده دخی ایجاع ایدر یعنی لثات
تورم ایدر و یاخود لثاتده لحم زائد نابت اولور و ورم وکذلک لحم زائد مواد
موذیه‌یه قبول ایدوب لثاتی بالذات ایجاع ایدر و سنک کندی دخی بالمشارکه متوجع اولور

وکذلک مخدرات

ندک

کذلک

وبعض کره ده لثانک استرخا ویاخود رهل عارض اولوب مواد موذیه یی
قبول ایتمکله لثات بالذات متوجع واسنان بالعرض وبالمشارکه متوجع
اولور وبو استرخا وترهل حسبیله بعضکره ده اسنانده قلق واضطراب وحرکت
عارض اولور واسنانک اغزی اولان لثه سنه نک بعضیلر تأمل وتفکر
ایدرلر ولکن وجوه اسبابی فرق وتمییز ایلمزلر وهر نوع وجعک معالجه
اخرلره مغایر ومخالف اولمغله انواع وجع تمییزه قادر اولمدیقلرندن معالجه ده
خطا ایدرلر ودیش اغریدیغنک اسبابی بعضکره ساذج سوء مزاج حار
وسوء مزاج بارددن بر ویاخود غذاء سنک فقدانندن حادث جفاف
اولور وبو وجهله جفاف اسنان مشایخده کثیر الوقوع اولور وسوء مزاج
رطب وجع سنه سبب اولمدیغی محلنده بس بیلدیک یاخود وجع اسنانه
سبب سوء مزاج مادی اولور ویاخود ریحی اولور ومادّه نک سنه
ایجاعی کثرت مواد حسبیله ویاخود موادک غلظتی ویاخود موادک
حدتی حسبیله اولور وبعضکره موادسنی توریم ویاخود سنه تأکل
احداث ایدر وبعضکره کره ده سنه ده دود تولید ایدر وموادسنک
مبدئی بعضکره معده وبعضکره ده رأس ویاخود جمیعا معده ورأس
اولور وسنه اولان موادایله بعضکره جمیعا بدندن ممتلی اولور ایسه
ولکن اول موادک اسنانه اولان طریق وصولی بینه معده ویاخود رأس
اولور انلیچون اسنانه سالک طریق یوقدر وبعضکره حمیات حادّه ده
اسنانه وجع عارض اولور جمیعا بدندا اولان سوء مزاجه مشارکتله
سنه ده سوء مزاج عارض اولمق حسبیله وفی حسن متاکلک بختنه وجع
وضربان اولسه اول سنک اصلنده نضج بولمدیغی موادا اولدیغنه دلالت ایدر

وواجب

و واجب اولورکه اوّلا اول سنک ورم و وجعنه معالجه اولنوب بعده قلع
اولنه **العلامات** وجع سنک معالجه سنه واجب اولورکه تأمل ونظر اولنه
اول سنک متوجعک ورملنده میدر یوخسه لثه نک حوالیسنده میدر
تعرف اولنه واگر ورم لثه ده اولدیغی ظاهر اولور ایسه جس وحکم اولنور
اول وجعک سببی نفس سنه دکلدر وکذلک اصبع مثللو برشیء ایله لثه یه
غمز اولندیقده لثه ده وجع حادث اولور ایسه سبب سنه اولمدیغی
جس اولنور وفی لثه ده ورم اولمدیغی بعد النظر ظاهر اولسه اول
وجعک سببی نفس سنه ویاخود اصل سنه واصل اولان عصبه ده اولدیغنه
دلالت ایدر اگر سنک کندیده ورم ویاخود تأکل احساس اولنور ایسه سبب
جوهر سنه اولدیغنه دلالت ایدر وسنک طولنده الم احساس اولنور ایسه سبب
اولدن سنه اولدیغنه دلالت ایدر والم سنک غورنده احساس اولنور
ایسه سبب اصل سنه اولان عصبه ده اولدیغنه دلالت ایدر علی الخصوص
غور سنه اولان وجع عموره فاش اولور ایسه بو دلالت قوت
حاصل اولور ومزاج سنده حار ویاخود بارد اولدیغنه بونلرن اقدم سنده
معلوم اولان ادله وعلامات ایله استدلال اولنور اما بو مزاجنه
سنک ضموری وقلقی ایله استدلال اولنور ووجع اسنان
بحله اولدیغنه وجع متمددن انتقالی دلالت ایدر ووجعه سبب خلط غلیظ
اولدیغنه حرارت وبرودتی جز ظاهر اولمیوب ووجعک راسخ اولدیغی
دلالت ایدر دموی ویاخود صفراوی اولان خلط حار وجعه سبب اولدیغنه
موجعا لثه نک سنک سرعت تأذیسی ووجعک صاحبنجاسی وتعرّزی
و سبب وجع اولان ماده لونی متکلم ودیشک لمسوقته
ولون سنک

سنه

وضربان مثللو وجع احساس اولنور ایسه

وفلله

وثابت

احساس اولنه حدتی وحرارتی دلالت ایدر وخلط موذینك مبدئی دماغ ویاخود
معده اولدیغنه دلالت ایدر هر قنقیسنده امتلا احساس اولنور ایسه امتلا
معده ده اولور ایسه معده خلطه مبدأ اولدیغنه دلالت ایدر امتلا دماغده
ایسه مبدأ خلط دماغ اولدیغنه دلالت ایدر ایکیسنده دخی امتلا احساس
اولنور ایسه ایکیسی دخی مبدأ اولدیغنه دلالت ایدر وسبب وجع لثه ده
اولور ایسه سن قلع ایلمك نافع اولماز ومعالجه سنده قلعه احتیاج
هوا اولماز سبب وجع اگر سنده ایسه سن قلع واخراج ایله وجع ساکن
اولور وفجن وجعك سببی اصل سنده متصل اولان عصبه اولکسه
بعض سنن قلع ایلمك اکا نافع اولور و وجع انکله زائل اولور وبعض
هو سنن قلعك نفعی اولماز و قلع ایله وجع زائل اولماز عدم زوالك
وجهی ظاهردر زیرا خلط عصبه ده اولور وسنك ضرر وجع ایله عصبه ده
اولان سبب موذی ندر ایدن سن مندفع اولماز اما سنك خروجی
ایله وجعك زوالی انك ایچوندر که عصبه کلن خلط وفضلاتی
سن حبس وضغط ایدر وخلطك ایجاع ضغط واحتباس ایله اولور
قچن سن قلع اولنسه اول عصبه ده اولان خلطك محللی توسع ایدر
واحتباسی اولماز واحتباسدن حادث اولان وجع لا محاله زائل اولور
المعالجات اگر دیش اغریسی عضو آخره مشارکت حسبیله اولور
ایسه اول مشارك اولان عضوك تنقیه سی مباشرت اولنور فصد
اولنمغله ویاخود ایارج وشحم حنظل ایله ویاخود سقمونیا ایله ویاخود
اسهال اولنمغله تنقیه اولنور وباقی تنقوعات استعمالی ایله وباش منقا اولا
غرغرا استعمالی ایله تنقیه اولنور اگر سبب وجع رأسده اولور ایسه اما اول

وجعله

وجع ایله لثه ده و عمورده ورم محسوس اولور ایسه واجب اولورکه
اولا فصد واسهال ایله بدء اولنه وعلیلك قوتنه و فصد واسهالك
شرایطنه رعایت اولنه و وجع سنك اول ظهورنده و ابتداسنده وجعك جمیع اصنافنده
فمه عصارات وسلاقات وامثالی کبی اولان مبردات امساك اولنه و اول
مبردات کافور ایله تقویه اولنه و اندن افراط اوزره قبض اولمیه
وچوق کره دهن ورد و مصطکی اوزره ویاخود دهن ویاخود
دهن آس مثللو اوزره اکتفا اولنور و وجع سنك بینه نافع اولور
نبیذ زبیبك عتیق و دهن وردك خل ایله اخذی ولنوب جمیعا طبخ جبرر
ایله طبخ اولندیقدن صکره فمده اول مطبوخ امساك اولنور و بو علاجدن
صکره تدریج ایله محلل اجزا منضجه استعمال اولنور و قوی اولان
محللاتك جوفه سیلاننده توقی و تحرز اولنور و کذلك تدریج ایله
نفس عضودن ماده استفراغ اولنور و اول استفراغ اوج وجه اوزره
اولور اصول اسنان اوزره علق ارسالی ایله یاخود تحت لساندن اولان
طمر فصد اولنمغله و یاخود تحت اللحیه بشرط حجامت اولنمغله اولور
و اگر وجع ممتد اولور ایسه واجب اولورکه اصول اسنانه عاقرقرحا
کافور ایله الصاق اولنه وهر قچن اول ایکی دوا محللیسه بینده اعاده
وتجدید اولنه اما وجعك اشتدادی زیاده اولور ایسه دهن ورد
ایله افیونك استعمال اولنه و افیونك استعمالندن محیص ومخلص اولدقجه
افیونك استعمالی جائز دکلدر بلکه لابد اولان ماده یی انضاجه اشتغال
اولنمقدر و اگر وجعك سببی نفس سنده ویاخود سنك اصلنه متصل
اولان عصبه ده اولور ایسه و اول سبب بلاماده سوء مزاج اولور ایسه

دهن مطلق ذکر اولنسه زیت مراد اولنور ١٢

ادویهٔ شبیه

اكر اول مزاجك ضدى ايله يعنى سوء مزاج حاره بارد دوا ايله وسوء مزاج بارده
حار دوا ايله معالجه اولنور ومثلا سوء مزاج سخن سببى مأكولات حاره يه غضب
يعنى اصو مقدن حادث اولدى ايسه اولا بارد المزاج اولان دهن حقنى ايله مضمضه
اولنور صكره اول حتلو دهن بالفعل بارد ايكن استعمال اولنور واكر سنه
سوء مزاج اشياء بارده يه عض ايله عارض اولدى ايسه ادهان حاره
ايله مضمضه اولنور دهن ناردين ودهن بان كبى دهنلر ايله وبيض
مشويه نك صاروسى حار ايكن عض اولنور كذلك خبز حار عض اولنور
وبو ايكى تدبير يعنى يرطه صاروسى وخبز حارا عض وجع سنك اصنافنك
كليسنه وحار وبارد اولان سوء مزاجلردن حادث وجعه علاج مشترك
اولور واكر سوء مزاج يابس وجع سنه سبب اولور ايسه آنك علاجى زبد
ايله وتسحيط ايله سنز دلك اولور واكر سنك سوء مزاجى مطلقا ماديه
اولور ايسه يعنى ماده حاده وياخود غليظه وياخود كثيره اولمغله
سوء مزاج حادث اولوب سنى مولم اولدى ايسه اول ماده يى ستفرغ
اولان ادويه ايله علاج اولنور ومعالجه سنده واجب اولور كه ابتداء جعده
بارد ورادع ايله علاجه بدء اولنه وجع قنو سبب ايله اولور ايسه اولسون
انده بارد رادع ايله بدء اولنور لكن وجع ماده حاره دن حادث ايسه اولا انله
استعمال اولنان [illegible] بارد رادع زياده قيلنور وماده غليظه دن
حادث اولان وجعده بارد رادع تقليل اولنور وردع قويه اولان
ادويه [illegible] خصوصا مواد بارده يه ردع زياده قور اولاندر وادنر سركه
ايله سونز بريكى شب محرق كندر مثلى ملح ايله جدا سحق اولنوب استعمال
اولنسه واوز رينه خمر ايله مضمضه اولنسه وخل ايله عفص هر ردعه صالح

واكر اسنانك سوء فراخيلك

دن اولور

اولان

اولان دوا الردعه اولور واكر ماده وجع حاده اولور ايسه عصارات مبرده
تعديل اولنوب استعمال اولنور واكر نافع ونا جع اولماز ايسه تدبير
اولنوب اكا احادا اولان ماده تحليل وياخود دسن تحذير اولنور اكر ماده
غليظه وياخود كثيره اولور ايسه ابتداء وجعده استعمال اولنمجق
دوا اكر استعمال اولنديغى صكره ماده يى تحليل ايچون تدبير اولنور وخل ايله
مضمضه اولنديغى اولا اولان خل دهن خلطا اولنوب مضمضه اولنه
زيرا اكر خل ايله مضمضه اولنديغى خلك جذب زائدا اولمغله فضول
مولمى جذب ودفع ايلديكى صكره سنك رطوبت اصليه سنى دخى جذب
ايدر ودهن خلطا اولنديغى جذبنى تعديل ايدوب رطوبت اصليه
جذبه تجاوز ايلمز وبعض كره دخى ادويه محلليه قوابض خلطنه حاجت
اولور عضو سنك يبوستى حسيله واكر وجع سنك سببى رياح ايسه
انك ادويه لرى محللات مذكوره اولور على الخصوص سكبينج قنه حب جرمل
اولور

بشنجى فصل

تحليله محتاج اولان ديش اغريسنده مستعمل
ادويه محلله بياننده در واول ادويه لرك برنوعى مضمضات
اولور اوجاع سنك بالجمله اصنافنده واجب اولور كه فم مدة طويله
اولنجه امساك اولنه كه انده سلخ الحيه طبخ اولنمش اوله واكر خل ده
حنظل طبخ اولنور ايسه اول خل مطبوخك فعلى زياده قوى اولور
اكرسن متوجعه نكر ظاهر ايسه شراب ايله ياخود زرنباد ايله
وياخود عاقر قرحا ايله مع الخردل حليت ايله وقشور كبر وقشور صنوبر
بر ايله وياخود فوتنج وياخود ورق دلب وياخود جعده وجعده قشور
ايله خل وياخود صويه خلطا اولنوب مضمضه اولنور كذلك ورق غار وشيلم

وجه مذكور اوزره

يعنى سنك يبوستى حسيله يعنى دوا زيادة مسكت محلل دوا تأثير ايلمز يابسيه ايلمز بناء عليه قوابض حاجت اولور

ايله اولنه

نفع استعمال اولنور وكذلك ثوملك عيدانى عاقرقرحا ايله مضمضه اولنور
وخل انجيله كندرش وضع اولنوب اغزده امساك اولنور خل انجيله عاقرقرحا
و ثمره طرفا وياخود مرزنجوش يابس وياخود قثاء حمارك اصلى وياخود
عصاره سى خل انجيله وياخود حصرم ايله طبخ اولنوب وياخود كبيكج سركه ايله
طبخ اولنوب استعمال اولنور وجع اسنان ضربانى اولور ايسه اننك
معالجه سى نفع اولان عفص خل طبخ اولنوب مطبوخى استعمال اولنمغله اولور
وياخود سركه ايله اولان عنب الثعلب مطبوخى اولور بنج ايله خل طبيخى نفع
استعمال اولنور يا قرن ايل محرق خل عنصليده طبخ اولنوب طبيخى استعمال
اولنور ياخود قرن ايل محرق سحق اولنوب سكنجبين ايله مضمضه
اولنور و محللى سنيه اولان ادويه نك برنوعى غرغرا اتدرو مضمضا ايله
ذكر اولنان ادويه لر ايله غرغره نفع اولنور وجملى غرغرا اتدن اولور زبيب
جبلى مع الثوم صوده طبخ اولنوب غرغره اولنور ايسه و بعد الغرغره فمه مفتوحا
ترك اولنور لعاب فمه سيلان وجريانى ايلسون ايچون محلله سنيه و الرك
برصنفى مضوغا اتدر ذكر مرو و رايدت د و الودن و امثالندن مضوغ نفع
اتخاذ اولنور و بو مضوغ نفع نا فعدر فود نج جبلى و عاقرقرحا و فلفل
ابيض و مر اخذ اولنوب لحم زبيب ايله عجن قيلنوب اننك بندقه لر
صنعت اولنور و بندقه بندقه استعمال اولنور و محلله سنيه نك بر
صنفى لطوخات و اطليه و نضوحات و اضمد اولور بونلرده محلله و مقويه
دوالودن صنعت اولنور و اجزالرى قوى اولان جمع اولنور عسل و قطران
ايله و صوده حل اولنان برشئ ايله كه او شيئله محلله مذكوره حل اولور وياخود
اول محللا ياكر صو ايله جمع اولنور و ياخود كبريت حضض اخذ اولنوب

انكله طلا اولنور وياخود ضربانى ايچون خردل سحق اولنوب اصل سنه
وضع اولنور و نجرى يابس بذر شفتالو جكرد كى بذر اخذ اولنوب و نصف
مقدارى فلفل اخذ اولنوب قطران ايله معجون قيلنور و انكله ديش طلا
دلك اولنور وياخود ديشه لطوخ قيلنور وياخود ترياق ايله سن تلطيخ
اولنور وياخود يالكز حلتيت وياخود سجزينا وياخود ارسطيخانين
وياخود سور سطيخانى وياخود شونيز مسحوق زيت ايله معجون مكتوب
لطوخ اتخاذ اولنور و تجربه اولنان معالجات دندر فلفل عاقرقرحا ميويزج
زنجبيل هر برندن برجزء بورق ارمنى برجزء و نصف جزء بونلر اخذ اولنوب
و سحق اولنور ايله سحق اولنوب انكله اسنان دلك اولنور و نفع شديد اولور
و بعض كره نفع جلى بعض صقالك ممنتدر اولان جكه لمكى بو ضماد ايله تضميد اولنور
نسخه ضماد خطمى بابونج شبت حلبه بزر الكتان بونلردن ضماد اتخاذ اولنوب
استعمال اولنور شبتك طبيخ و دهن نفع ضماد استعمال اولنور و جالينوس
زعم ايلديكه سام ابرص دن كبدى اغزيه ديش اوزره وضع اولنسه ساعتده
اغرى تسكين ايدر و ادويه محلله سنيه نك كبيرسى نفع كماد اتدر خارجدن
كماد اولنور و كماد دك زمانى استعمالى ايكى وقتدر براولمق اجباء اولور
وقت غرادن ايكى ساعت مقدم وياخود وقت غرادن ايكى دورت ساعت
صكره استعمال اولنور و كمادنه شدة وجع قتنده حاجت اولور و اول
كماد ملح جاورس ايله وياخود زيت مسخن وياخود شمع ذائب ايله اولور
و لجنب كيمكى حكر را تكميد اولنور اسنانده مواد الحاديه جذب ايلسون ايچون
و نجرين مواد الحاديه منجذبا اولوب الحاديه توريم ايلسه وجع ساكن اولور
على الخصوص الخصوص اول وقتده دهن مغلى ايله سن نفع جعكى اولنسه تسكين سريع اولور

اولنمغله

ادویه سنیه نك كیمیسی كاویات اولور وحدیدایله كی ... تدبیر اولنور
مثلا ذكر اولنان ادویه محلله ایله زیت طبخ ویاخود زیت یالكز طبخ اولنوب دیشی
الصاق اولنمغله كی اولنور ویاخود بر مسلّه اخذ اولنوب قیزدیریلوب
وكذلك سن متوجع بر انبوب بعنی ماصور اكبر نسنه بچیر یلور و مسلّه
محماه زیته غمس اولنوب انبوب یه ادخال اولنور انبوب بچوبقفنه
مسلّه سنه واصل اولوب كی ایدر واطرافنه مسلّه نك حرارتندن
مضرت اصابت ایلمز وبعضلره بو وجهله كیدر مقدم سن وجعه نك
حوالیسنه شمع وعجینی ویاخود بر نسنه وضع اولنور كه سن متوجع ایله
اسنان اخر اراسنه اولا حائل وحاجز اولور و سن متوجعه یتیكی اولوقت
نافع اولور كه اگر ماده نفس سنده كثرت اوزره ایسه وبعض كره سن
متوجعه كیریلن مهندم انبوبه بچوبقفنه قیناز زیت تقطیر اولنور
وبو بابده دهن زیت ادهان سائره دن استعماله اوفق اولور وكاویات
استعمالندن بعض كره سن متوجعه مثقب ایله ثقب اولنمغه حاجت
اولور كا ور دوانك قوتی داخل سنه نفوذ ایلسون ایچون اكثر معالجات
نافع ناجع اولمز ایسه مسلّه محمات ایله سن مریضه حرارت الحاق اولنور
علی وجه الكمال كی حاصل اولوب وجع سكیدر ایدبجه قدر كی ترك اولنور
ادویه محلله سنیه نك برصنفی دخی دلوكاتدر دلوكات هی ادویه سالفه الذكردن
اتخاذ اولنور عسل ایله زنجبیل دلوكی جید اولور ومع الخل ملح دخی
ویاخود خل شجر حنظل وعاقرقرحا ایله دخی دلوك نافع اولور وادویه
سنیه محلله نك برنوعی دخی بخورات اولور اجود بخوردركه ابخره
وادخنه اسنانه فمع ایله ایصال اولنه وبعض كره اول ابخره وادخنه

ادویه محلله

ادویه محلله دن اتخاذ اولنور مثلا حنظلك عروقی ویاخود حب وحب خردل
وعاقرقرحا ویزربنج بصل اشنواد وبیلردن بری تبخیر وتدخین اولنور دیش
اغریسی ایچون بخار ودخانی استعمال اولنور حضض دخی ودرا اولان دیش
استعمالی زیاده نافع اولور كذلك بو وجه اوزره آس ورقی وجعده ورق
سذاب وعاقرقرحا دخی استعمال اولنور وادویه محلله سنیه نك
كیمیسی سعوطات اولور ماء قثاء الحمار وعصاره اصل السلق وعصاره
رطبه وماء مرزنجوش ایله استعاط اولنور ومحلله سنیه نك
برصنفی قطورات اولور ذكر اولنان سعوط ادویه لری ...
وكذلك كبر رطبنك عصاره سی ... اغریین دیشك جانبنه اولان
قولغه تقطیر اولنور ومحلله سنیه نك بعضیسی تأكل اولان سنه
احتشا اولور یعنی سنك بسعد ایله ویاخود مصطكی ایله بلا عنف
ومع رفق تقبیه تأكل دولدیریلور اگر احتشا عنف اوزره اولور
ایسه وجع زیاده اولور وبو حشو لردن اقوا اولور كیبیكیج ایله احتشا
ویاخود زیت ایله شونیز مسحوق یاخود فلفل ویاخود محرق
دردی وفربیون وعاقرقرحادن ایله موضع احتشا اولنمق
وكذلك شفتالی حكیر دكیننك لبی وفلفل ایله احتشا اولنور بلكه تأكل
حرارتیه حادث ایسه باردات ایله وبرودته عارضه ایسه ...
ایله احتشا اولنور وادویه سنیه نك برنوعی دخی قلوعاتدر اول ادویه
استعمال اولندقده سنی قلع ایدر یعنی انلر بیانده بر باب ایراد
ایلدیلر واول قلوعات انجق سبب وجع نفس سنانده اولور ایسه
استعمال اولنور البتّه فصل اسنانی مخدره اولان ادویه بیاننده در

ادویه مخدره نك استعمالی ادویهٔ محلله بابنده ذکر اولندیغی وجه اوزره اولورلکن
مخدرات ده لطوخ ولصوق وحشو قیلنمق ایله استعمال اولنورایسه اولی واوفق
اولور و بعضلرده مضمضه و بخور طریقی ایله دخی استعمال اولنور مثلا بعضلره
بزربنج وافیون وحیعه وقندهر برندن ایکی درهم فلفل حلتیت شاهم برندن
نصف بر درهم اخذ اولنوب انلری عقید عنب ایله شیاف اتخاذ اولنوب
اغریین دیش اوزره وضع اولنور و یاخود افیون جندبیدستر علی
السویه وبرابر اخذ اولنوب انلردن برحبه ویاخود ایکی حبه اغریین دیش
جانبنده اولان قولاغه دهن ورد ایله تقطیر اولنور یاخود اصل بنج خله
صو ایله لصوق اتخاذ اولنوره انی اغزنده امساك ایدر ویاخود بزربنج
تبخیر نده ذکر اولنان طریق اوزره تبخیر ایدر ویاخود یا کز بزر وحك اصلی
ویاخود اصل بروح مع البنج شراب ایله طبخ اولنوب فمده امساك اولنور
و بعضلر دخی مخدرات سقی طریقی ایله دخی استعمال اولنور مثلا سن مشتکی
اولنلره فلونیا سقی اولنور وهم فلونیایی اغزنده امساك اوانی فلونیا
او یودیر و مرضنك مادهسنی انضاج ایدر والمنی تسکین ایدر من غیر اذیٰ
تخدیر ایدن مخدراتدن اولور قار ایله غایت تبخیر ایدلمش اولان صو زیرا
مرة بعد اخری او ماء مثلوج فمده امساك اولنسه البته سنی تخدیر وجعنی
تسکین ایدر لکن وجع سنك زمان ابتداسنده بعضلره ماء مثلوج
مذکور فمده امساکی وجعی زیاده ایدر **بیخی فصل** اسنان تحرکی
بیاننده در بعضلره سنی قلق واضطراب اوزره اولور یعنی حرکت ایدر
سقطه وضربه مثللو سبب بادی ایله وکاهیجه سنی شد ایدن عصبلری ترخی
ایله حس حرکت ایدر لکن رطوبت سبب حرکت اولور ایسه اول سن سمین اولور
دکوبت

قضیف

قضیف اولماز و بعضلره دخی سنك وکثر منابت اسنانی تاکل عارض اولمغله
اولور زیرا اول تاکل ایله منابت اسنان توسع ایدر و تاکل حسیله
سن ترقق ایدر و تهدد و زائل اولور و یاخود مغرز اسنان اولان
دردر منثلم اولوب کریلور و تهدید قالمز وکاهیجه اسنانده بیس
غالب اولور سنه ضمور کلور نا هتینبیلر بو سببدن ضمور اولمغله اسنانی
حرکت ایدر کورلدك جوع متوالی ایله جایع کسنه نك غذاسی قاصر اولمق ایله سنه
ضمور عارض اولوب حرکت ایدر و بعضلره دخی عمور بدنك لحم قاصر اولمغله حرکت
ایدر **المعالجات** سن متحرك اولان کسنه یه واجب اولورکه سن متحرك
ایله مضغ ایلیه و تقلیل کلام ایلیه یدر ایله و یاخود لسانی ایله اول سن
متحرکه تعرض ایلیه و بالجمله مضغه محتاج اولان اغذیه یی ترك ایدوب
حسو ایله اکتفا ایلیه و اگر حرکت اسنانه سبب تاکل ایسه تاکلی
علاج ایلیه و ادویهٔ سنیه دخی اولوب شد اولان قوابض مضمضه
ودلوکات وانلر بکر زمنه لر استعمال ایلیه و اگر حرکت سنه سبب
ضمور ایسه اغذیه ایله ضمورك مضرتی تدارك اولنه ولکن ضمورك
بو وجهله تدارکی عسرتلی اولور و بوندن صکره سن متحرکده الصاق و دلکا
وقطور فی الاذن مرطبات استعمال اولنور وانلر دهن ورد دن و دهن
خلافدن وعنب الثعلب بیراغنك عصاره سندن اتخاذ اولنور بلکه قوابض
دخی استعمال اولنور و اگر حرکت سببی سنك ضمور ایسه اغذیه استعمالی
اکثر نفع و یرمز زیرا اغذیه سن ضامره اسرع اوقاتده تسمین ایلمز بلکه واجب
اولورکه اول سن متحرك ضامره قوابض یاردمیله علاج اولنه و کذلك
ضربه دن حادث حرکت سنده دخی ذکر اولنان الصاق و قطور و نظائر لر ایله معالجه اولنور
اولان

ومشایخه

[illegible]

اكر حركت سن رطوبت عرضيه سببيله عارضه ايسه قوابض سنخيله ايله
معالجه اولنمق واجب اولور سدردن مقدار قليل شرويه اغ طبخ اولنان
صو ايله مضمضه اولنغه ويأخذ شب وشبك نصفي مقداري ملح ونبيذ
زبيب ايچنده طبخ اولنديقدن صكره مطبوخي ايله مضمضه اولنغله
ويأخذ صو ايله سكبينج طبخ اولنوب مضمضه اولنغله ولصوق قاتنده
شب ايكي درهم ملح بر درهم بونلردن لصوق اتخاذ اولنوب نيشلكوكنه
الصاق اولنور ويأخذ قشور نحاس مع الزيت وبعض نسخه ده مع
الزبيب واصل سوسن وقشور السرو هر برندن دورت جزء وشب
بر جزء ويأخذ رماد طرفا وملح متساويه اجزا اولنور ويأخذ قرن ايل
وعسل ايله معجون اولان ملح محرق وعمر محرق هر برندن بر جزء ومر وعروق
ومصطكي وسنبل هر برندن ايكيشر جزء سذاب يابس سماق جلنار هر برندن
اوجر جزء بو مذكورلردن سنون ولصوق اتخاذ اولنور وكذلك قوابضله بعض
صبر وقلقطار واقليميا قاديشدريلوب مخلوطندن سنون ولصوق
اتخاذ اولنور صفت سنون بزم وصف ايدجكمز سنون بو بابده
صالح دوا اولور اول سنون بودر سعد سنبل الطيب ورد ملح اندراني
كزمازك قرن ايل محرق اجزاء متساويه اخذ اولنوب سنون اتخاذ اولنور
وحركت سنك سببي لحم عمورك نقصاني اولور ايسه شب يماني عود محرق
سعد سماق جلنار مأخوذ وناعما سحق اولنديقدن صكره استعمال اولنور
سكزنجي فصل اسنانك تقبه سي وتأكلي بياننده در بو آفتك كليسي سنه
رطوبت رديه نفوذ ايدوب تعفن ايلديكندن حادث اولور المعالجة
تأكله معالجه دن غرض مطلوب تأكلي تزايدن وارتقادن منع ايدرو اول

معالجه

معالجه سنك تأكل ايدن جوهر فاسدي تنقيه ايله وسنه موذي اولان
موادي تحليل ايله حاصل اولور اكر استفراغه حاجت اولور ايسه مواد
استفراغ اولنغله اسنانه موادك انصبابي منع وكذلك موادك
منصبه اولنلري اسنانه قبولدن منع اولنور وتأكلدن اسناني
منع ايدن ادويه مجففات در والزام اولور اكر تأكل قوي اولور ايسه معالجه ده
مجفف قوي استعماله حاجت اولور واكر تأكل ضعيف ايسه آس وحضض
ونادردن مثللي قبض وتجفيف اولنلر كفايت ايدر وتأكل ادويه لرينك
استعمال ذكر اولنان طرق استعمالك هر بري ايله اولور بعض طلا ولطخ
ومضمضه اولنغله وانلرك نظائرلري استعمال اولنور ولكن اكثر حالده
مجففات مذكوره نك تأكل معالجاتنده استعمالي حشو طريقي ايله اولور
يعني ثقبه تأكله وثلمه سنه اول ادويه دولدريلهك استعمال اولنوب
جمله معالجاتنده بري بودركه ثلمه تأكله سك وسعد حشو وفيلنور ياخود
سك ممسك يا اكثر ادخال اولنور زيرا بو وجهله اولان احتشا تأكلي
منع ايدر ووجع تسكين ايدر ويأخذ اول تأكله مصطكي وسعد حشو
فيلنور ويأخذ مر وميعه وعفص مع حضض بو مذكورلرك بري وياخود
ميعه وافيون وياخود قنه كبريت اصفر حضض وياخود علك بطم
فلفل وياخود سك علك بطم فوتنج وياخود خل ايله معجون قيلان شونيز
مرقوق وياخود حشو فيلنور وكبريت حشو اولنور وطلاء استعمال اولنور
وخل وعسل ايله مطبوخ اولان زنجبيل استعمال ايلدك نفعي غايته بالغ اولور
وحلتيت مع قطران وحلتيت مع شيح وياخود يالكز حلتيت استعمال اولنور
وحلتيت تحلل ايلمسي ايچون موم ايله اغلا اولنور ووجعي تسكينله نفعي شديد اولور

ویاخود تأکلدن علاجی یاکرفس ایله ویاخود مع سائر الادویه قیر ایله اولور
ویاخود حضض زاج ایله اولور کافور حشو قلمغله مجربدر اولندر تأکلی
تزاید دن منع و وجعی تسکین حقنده نفع بالغی محقق اولدر و وجع
اسنان بابنده ذکر اولنان اطلیه ایله استعانت اولنمق واجب اولور
وبعضکره ادویه واطلیه اوزه استعمال اولنور جندبیدستر وعاقرقرحا
وافیون و قند متساویة الاجزاء اخذ و استعمال اولنور یاخود
فلفل قاقله عسل ایله یاخود عاقرقرحا مع عسل ایله وحبة الخضراء
عسل ایله ویاخود تراب طیب اوزره فیناد سرکه صب اولنوب استعمال
اولنور یاخود عظایه دیمکله معروف اولان حیوان وزغ نک کبدی
استعمال دونا فعدر یاخود کبریت حی ایکی مثلی حضض ایله ویاخود فلفل
لبن یتوع ایله یاخود بورق وعاقرقرحا یاخود بزر بنج قند یاخود میعه
وافیون استعمال اولنور دواء جید بورق بنج هر برندن ایکیشر
جزء عاقرقرحا فلفل هر برندن بر جزء افیون اوچ جزء بو ادویه لر اخذ
وجمع اولنوب موضع تأکله وضع اولنور آخر قمع الرمان فلفل ابهل
هر برندن بر جزء میویزج و الحره بزر و افیون هر برندن یاریمیشر
جزء اخذ اولنوب استعمال اولنور وبعضکره نقبه تأکلده احتشا و سنبطلا ایلدر
جمع اولنور وبعضکره موضع اوزره فلفدیقون قور ویاخود شونیز بیجان
ویاخود نوره بوخور کورکرت ققنیس اخذ اولنور ایسه اندن بر جزء نوشادر شب
مرعفص اقاقیا برساهر برندن بر جزء اخذ اولنوب استعمال اولنور یاخود کعت
محرق زبد البحر وبعضکره اوزه قند زیادی اولنوب استعمال اولنور وجمله احساک اولنجق
مضمضه ترک بعضکره نفع عظیم اولور مثلا اصول کبرخل ایله مضمضه باقی قالنجه قدر

فلدفیون سنجه

خل

طبخ اولنوب طبیخ فمده امساک اولنور وقطورات حقنه نفس تأکلده استعمال
اولنور زیت ایچنده مزاب اولوب زیت ایله طبخ اولنان زرنیخ تأکل
موضعنه تقطیر اولنور وفیه نافع اولان و آلودنه اولورسن مأکول الله
جانبنه دهن تقطیر اولنمق طقوزنجی فصل اسنانک تفتت و
تکسر بعض اطبانک و قرینلر بیاننده در
اسبابی اکثر حالده سبب مزاج سننک رطوبتی اولور
وبعضکره سنده مزاج یبس شدید ایله یابس اولدیقده تکسر و
تفتت عارض اولور وارازنده فرق بودر که تکسر و تفتت ایدن
سن سمین اولور ایسه یعنی رطوبت سببی اولدیغنه دلالت ایدر
واکر سن متفتت خام ایسه یبوست سبب تفتت اولدیغنه دلالت
ایدر اکر سن متفتت من جهت الاکل تغیر اولور ایسه ویاکل ویاخود
تأکل اولور ایسه مادر اولان مزاج رطبه دلالت ایدر قسم اولک
علاجی یعنی رطوبت سببیله اولان تفتت و تکسرک علاجی ماده یی
منع وذکر تقدم ایدن قوابض قویه ایله اسنانی تقویه اولور
وبو بابده شب قوی التأثیر اولور واکر سن متکسر مسحق ایسه آکده
خربق اسود عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنمقده فائده لی
بر دوا اولماز واکر تفتت سنده سبب مزاج سننک یبس شدیدی
اولور ایسه انک علاجی یبوستک ذکر اولنان علاجی اولور اوننجی
فصل الوان اسنانک تغیری بیاننده در لون سننک تغیری بعضکره
اورزنیح اولان طلاوه نک تغیری سببیله اولور واکر قلح حادث اولور
وبعضکره اصول اسنانده متغیر اللون اولان طلاوه مجتمع ایدوب قلح

اسنانک تفتت وتکسرنده

تکسره و تفتته

اوالتقدم

غير اولور و بعضكره لون سنك تغيرى مادهٔ ردیه نك جوهرینه
نفوذى ايله اولور زيرا مادهٔ نافذه جوهر سنى متغیره اولمغله لون سنى افساد
ایدوب بالذات بخاثیت لونى احداث ایدر هر بر قدر اوزرنده قلح اولمازايسه
المعالجات تغیر لون قلح اولور ایسه یعنی دیشلر اوزرنده صفرت عارض
اولوب باطننده فساد اولمازایسه آنك علاجى جالى و مُنقّی ادویه استعمالى
ايله اولور مثلا زبد البحر ملح خزف مسحوق رماد صدف رماد اصل القصب
زراوند مدحرج ~~زراوند طویل~~ شعتر محرق ملح درانی حتی ويز الاجزا
اخذ و استعمال اولنور و اگر سنى مراد ایدر ایسه ك بو تركیبه زرنیخ محرق و اولات
حلزون صدف زیاده ایدرسك و یا خود قیشور محرق برجزء فلفل برجزؤ
و حماما اوچ جزؤ سادج ایکی جزء حص محرق اون جزؤ بونلر کوزلر اخذ
اولنور و دق اولنوب استعمال اولنور اگر لون سنك و قلحك افراطی اولور
ایسه زنجار عسل ايله استعمال اولنور و اسنانك لون فاسدینی
ازاله ایدوب فی الحال تبییض ایدن ادویه دن اولور عضا زرصینی نك
حیقى و زجاجك سحیق و سقمونیا و سنباذج و حجر الماس بونلرك
استعمالى لونى فاسدى سریعا ازاله ایدر اما لون سنك تغیرى بنك صنف
ثانیسی یعنی مواد فاسده نك جوهر سنه نفوذندن حادث اولان
لون سنك تغیرى مادهٔ نافذه تحلیل و اخراج و جوهر سنى جالى اولان ادویه
ايله اولور ~~مثلا العصيط~~ فلفل و فوذنج و قسط و زراوند مدحرج
و حلتيت مثللو ادویه قریبا ذکری مرور ایدن ادویهٔ جالیه ايله خلط
اولنوب استعمال اولنور و بونلرڭ اقدم ذکر اولنان سنون مثللو جید اولان
سنون اولور بو مقامده ذکر ایده جکمز سنون سنون جید اصل الزراوند

برجزؤ

برجزؤ قرن ایل محرق ایکی جزؤ مصطكی اوچ جزؤ دهن ورد بش جزؤ
بو ادویه لر سحق اولنوب استعمال اولنور آخر میشور ملح مشوى شو نيز
هو بر نتی دور درمحهم سعد بش سنبل بر فلفل اوتز آخر ملح جمره مثالا للذ
اولنمغه قدر احراق اولنوب اندن و ساذج ایکی جزؤ سنبلدن بر جزؤ
اخذ اولنوب استعمال اولنور ایضا صدفك رمادى درد دورت جزؤ ورد
یابس بش جزؤ سعد اوچ جزؤ فقاح الاذخر برجزؤ اون بج
فصل دیشلرك سهولت ايله بتمه سى بیاننده در بعضکره صبیانه
دیشلر بتدکده نباتنده عسرت عارضه اولور و اكا نبات سن الموير ~~بعض~~
كره استطلاق بطن مشاركت اولور بو یوزدن سور را ولزمات تعدیلى حاجت
اولور بطنه طلا ایتمکله و عصارات شیافى اتخاذ ایدوب امساك و احتمال
ایتمکله و كتاب كلیده یازیلان شیافات ايله طلا اولنمغه احتیاج اولور
و نبات اسنانى تسهيل ایدن والریخ اولور منبت اسنانى شحوم ايله
وادعغ ايله دوشن بسنر دیکن صکره اخراج اولينان دماغ ادیکك ایله
و یا خود حنا و سمن و دهن سوسن ايله دلك اولنور و بعضنر دیدیلر که
كلبه نك سودى نبات سنه منفعت شدیده اولور و اگر اولو فتده
وجع شدید اولور ایسه عنب الثعلب عصاره سى ايله دهن ورد خلط
اولنوب مسح اولنا استعمال اولنور قواو قتیلوا اولان سنلرى مضغه نبات
سنونه مانع صبیان منع اولنور بلكه واجب اولان حمص مضغ بارمغ صبيك
اغزينه ادخال ایلیه و چون ابتدا سنه بارمغ ايله لثات و دلك ایدوب
شدت ایدلك ایلیه لثه طریقندن رطوبت سیلان ایلسون الحون و
بعده ذکر اولنان ادویه ايله لثه مسح ایلیه و چون دیشلر قلیلا ظهور ایلسه

و امثالنی

الغضار و الطين اللازورد الاخضر كما الخضار
قاموس

سنباذه سباذ دیدیكلری طاشكه تعریب ایدوب سنباذج دیرلر بوکلام لغت جلینك تعبیری ابن كتبیده تفصیلى مذكور در

استعمال ايله

و احتمال

دراد در درك حمید مغز اسنانه مقابله در

واجب اولورکه بر مقدار صوف دهن غمس اولنوب صبنیدی باشنه وبو بنیه
وفکلر بینه ضماد اولنه وقولاغنه نخو دهن تقطیر اولنه وبیز کتاب اولده
بو بابه متعلق بر نوع مسائل ذکر ایلدک اون ایکنجی فصل قلع
اسنان بیاننده در سن شتکی اولان دیشلر آفت بر حالده بالغ اولورکه
البته علاج قبول ایلمز اولور ومعالجه ایله تسکین اولنمسه زمان
قلیلده ینه عودت ایدر واسنان صحیحه یه مجاورت حسبیله اضرار ایدوب
افتراسنان صحیحه یه سار اولور آنی استئصال احسن طریق ادویه دن
بر طریق اولماز انک ایچون علاجی قلع واخراج اولورو انک قلع بعضکره
کلبتین ایله اولور اولا اصول اسنان اوزره اولان لحوم کشط اولنور
بعده کلبتین ایله اخذ اولنور و واجب اولورکه سن اخراج ایلمزدن مقدم
تأمل اولنوب علت سنده ویاخود اخر محلده میدر تعرف اولنه سنده ایسه
قلع اولنوب لکن ده ایسه البته قلع ترک اولنه زیرا بو صورتلرده سن
قلع هر نه قدر قلیلا تخفیف ایدر ایسه ولکن کلیا دفع ایلمز بلکه ینه عود
ایدر اغزینک بر مقدار رخفت موادک قلع ایله تحللندن اولور وقلعدن
ادویه استعمال اولنور ایسه اول ادویه نک لثه یه وعصبه وصولندن
اولور قلعدن فائده سی اولماز وسن شتکی غیر متحرک اولور ایسه انی
قلع ایله اوقات کثیره خطر حاصل اولور بعضکره فکی کشف ایدر وجوهر
متعفن اولور ووجع شدید تهییج ایدر وبعضکره دخی وجع عین
وحمایه تهییج وتحریک ایدر واکر سن بیکلور ایسه که بر مندی قلع عسیر
اولوب علیلک اکا تحملی اولماز اولمتقلقلو سن شدت اوزره تحریک ایلمک
امر صواب دکلدر زیرا اومتقلقلو حرکت وجع زیاده ایدر لکن بعضکره

بعضکره

کلبتین الشبیهة بکلبتی السرطان

سن شتکی

وياخود عصیله ایسه

سن قلع اولنسه

شدیده سی

بو سبب وجع سنک کندوده اولماز ولکن سنک زعزعه سی و حرکت شدیده سی
سبب ایله سنک تحتنده اولان موادی تحلل ایدر و وجع ساکن اولور
وبعضکره دخی اسنانک قلعی ادویه استعمالی ایله اولور وانده کلبتین
استعمال اولنمز مطولا ولکن واجب ولایق اولورکه اول سن مریضک
حوالیسی مشروط ایله تشریط اولنه و اوزرینه دواء قالع وضع اولنه واول
ادویه دخی بعضیدر توت اصلنک قشوری وعاقرقرحا اخذ اولنوب
شمس خلنده تنقیف ایله بالکبرا ولنجه قدر سحق اولنوب سنک کوکی
اکله کونده اوچ کره طلا اولنور ویاخود عاقرقرحا سحق اولنوب کونشده
قرق مقدار سرکه ایچنده وضع اولنور بعضکره ترک اولنور وسن مشروط
اوزره اول دوا انقطاعی بر ساعت ویاخود ایکی ساعت مقداری ترک اولنور
وجوانبنده اولان اسنانه بومدن درع کیبی بر لوب محافظه اولنور ولعده
سن شتکی جذب اولنور بقیه منقلع اولور ویاخود عاقرقرحا بر لنه قثاء الحمار
اصلی وضع اولنور ویاخود خل ایله مربی زرنیخ ایله طلا اولنور اول
طلا سنی ارخا ایدر ویاخود انجره بزری قنه بعنز قاصنی ایله مت وبه الاجزا
اخذ اولنور ویاخود انجره بزری وانک ایکی قاتی کندر اخذ اولنور وسن
اصلی اوزره وضع اولنور وانجیر یپراغی بعضکره طبخ اولنوب طلا اولنور
واول طلا سنی ارخا ایدوب سهولت ایله قلع اولنور ودردی خلدن کندو سنک
بو بابده نفعی عجیب اولور ویاخود قشور توت وقشور کبر وزرنیخ اصفر
وعاقرقرحا وعروق صفر واصول حنظل وشیرم اخذ اولنوب ماء نبت
ویاخود خلده تنقیف ایچنده اوچ کون مقداری ترک اولنوب صکره طلا اولنور
ویاخود عروق صفر وقشور توتدن هر بریندن بر جزؤ وزرنیخ اصفر ایکی جزؤ اخذ اولنوب

عسل ايله معجون قيلنور و ضرسك اطرافنه وضع اولنوب بر مدت ترك
اولنور اول ضرس باذن الله تعالى قلع ايدر و ياخود قيسومك كوكى و بلن
بنوع هر برندن بر جزء و اصل بنوع ايكي جزء اخذ اولنوب سن اوزره وضع
اولنور اگر سن ضعيف اولور ايسه شمع كشنه بال ايله وضع ايدرك
اذابه ايله بعده اوزرينه زيت تقطير ايدوب ديشنى اغزينى تمسك
امر ايله كه انى مضغ ايدر **اون اوجنجى فصل** سن متأكله يى
تفتيت بياننده در تفتيت قلع كبيدر لكن وجع اولماز تفتيتك
سببى فاعليسى بودر كه دقيق لبن بنوع ايله يوغريلور و سن اوزره
اولجين وضع اولنوب بر قاچ ساعت ترك اولنور و سن اول واد
وواجب اولور كه تفتيت قصد اولنه سنك اوزرينه لبلاب كبيرى
وضع اولنه و شحم ضفدع شجرينك قاطع و مفتت اولديغى معلومدر ضفدع
شجرى بعض بيلنمز اولان ضفدع دركه انك ماوا و اسر نبات اراسنده و شجر
اراسنده اولور و بر شجره دن شجره اخرايه طفره ايدر صيحه و بو ضفدع
قاطع مفتت در **اون دوردنجى فصل** دود اسنان بياننده در
بزر بنج بزر كراث هر برندن دورد جزء بزر بصل ايكي جزء و نصف جزء وى
اخذ و دق اولنديقدن صكره مخ شحم ايله معجون قيلنوب حب ياپيلور
هر بر حبك وزنى بر درهم قيلنور اول حبلك بر بخور اولنوب قمع ايله
بخار ديشه ايصال اولنور و باش ذقن ستر اولنور **اون بشنجى فصل**
صرير اسنان بياننده در بو مرض ديشلرك صرير بعض بربرلرينه سوريلوب
اصطكاك ايلمكله ظاهر اولان صوتدر ايكي فكك عضلاتى ضعفندن
اولور و اسنانده اول آفت تشنج كبيدر و چوق كره صبيلره عارض اولور

ادراكلرى

وادراكلرى زمانندن زائل اولور و قچن بر كمسنه نك بيليهى نومى وقتنده اسنانك
صرير و صريرى چوق اولسه اكثر سكته و ياخود صرع عارض اولمغه
ابتدا ايدر و بعضلره بطننده ديدان اولديغندن دلالت ايدر اگر ديدان
حسبيله عارض اولور ايسه اول صرير دفعات اولور اول فترات
ايله ديدانى اولان صرير سكته يى و نظيرلرينى انذار ايدن صريردن
فرق اولنور و بو آفته مبتلى اولان كمسنه يه واجب اولور كه باشنى تنقيه
و بونينى قوۀ قابضه سى و عطريتى اولان ادهان حاره ايله ترهين ايليه
اون التنجى فصل اوزايوب قدر طبيعيدن زياده طويل اولان
سنلر بياننده در اوزاين ديشى ايكي اصبع ايلى و ياخود آلت قابضه
ايله اخذ اولنوب حجر ايله دوريلنور حد اعتداله بالغ اولنجه قدر
صكره حب غار شب يمنى ازا و نطويل اخذ اولنوب اندن سنون اتخاذ اولنور
و آنكله اول ديشى استنان اولنور **اون يدنجى فصل** ضرس بياننده در
ضرس اسنانه عارض اولور بر نوع خدره در و ابو شقلغه اطلاق اولنور
و آنك سببى خشن اولان نسنه لردر و خشونت سنى قابض و ياخود
عفص اولان اشيادن عارض اولور و اول سبب بعضلره سنه
خارجدن وارد اولور و ياخود قيسلدن وارد اولور و بعضلره اول سبب
معده دن تصعد ايدر معده ده خلط حامض اولور ايسه ديشلر خشن
نسنه لر اول زمان اسنانه صعود ايدر و بعضلره كرهنى جراحات
استرسال طريقيله قضم ايلديكى مشاهده ايدن و اوى احامض تصور و وهم
ايله تصوردن هى ضرس حادث اولور **المعالجات** اسناننه
ضرر عارض اولان كمسنه لره بقلة الحمقاء مضغى زياده نافع اولور

باخود خوك ویاخود بقلة الحمقانك بزری دقّ اولنوب صو ایله مبلول اوله
ویاخود علك انباط ویاخود لوز ویاخود جوز ملکی خصوصا زنجبیل ویاخود
بندق قوناغدر وکذلك زیت انفاق ایله اسنانی دلکی ویاقوت اچینه استعمالی
قونیلوب شمسه ویاخود اتشده تغلیظ اولنه زیتك عکری ایله اسنانی
دلك ویاخود اشك سودی ایله ودهن بنفشه ایله مضمضه ویاخود مرقت شراب
کونلك قیلری یعنی زفت ویاخود حب الغار زوزراوند طویل ویاخود حلتیت ولبن
یتوع وعنصل وملح لتشو ادویه دن بری ایله مضمضه نافعدر خصوصا بونلر
ضد اولمغله ضرسن فتحه جدًا نافع اولور اون سکزنجی فصل ماء اسنانك
زائل اولمسی بیاننده در بوافتده ذهاب ماء الاسنان دیمکله معروفدر بوافتده
صاحبنك سنی واروبرودت وصلابتنه برنسنه یی تحمل ایلمز وبوجه افتك
سببی اکثریسی برودت اولور ومقدمه وجع اسنانده ذر المعالجة بوافت
اکر بوافتك سببی بردایسه اکه معالجی ده حب الغار وشب وزراوند طویل
استعمال اولنور وصفرت بیض ایله دائما تکمید اولنور واکر بونلر ایله دفع اولماز
ایسه ایاریج فیقرا ایله دلك اولنور اولرینه نافع اولماز ایسه تریاق ودهن
خردل جدًا نافعدر وقطران مسخن ایله مرارا دیشلره مسح اولنسه جدا
نافع اولور واکر بوافتك سببی مزاج حار اولور ایسه اول سببله بوافتك
حدوثی هرنه قدر نادر الوقوع ایسه علاماتی یعنی لونی لثه دن ولثه نك
ملمسنده وملمس اسنانده وقوع بحققنده واجب اولورکه دهن ورد اچینه
کافور خرده لنوب قیلوب اول دهن ایله وصندل ایله لثه واسنانی تمریخنه
مداومت اولنور واوزرینه بزر قطونانك لعابی ماء ورد ایله استعمال اولنور
وبقلة الحمقا وخاصه بقلة الحمقانك بزری مضغ اولنور اون طقوزنجی فصل

صعف

ضعف الاسنان بیاننده در ضعف اسنانه بونده اقدم ذکر اولنان قوابض
وخل ایله مطفی اولان یعنی سوندیریلن عفص محرق وحب الآس ابیض
قورتیلوب خل ایله اطفا اولنه ملح اندرانی ودامك وسائر سنونات
فاضله استعمال ایله معالجه اولنور سنون جید سعد اوچ درهم
منزوع النواة اهلیلج اصفر بش درهم قرنفل اون درهم ملح بش درهم
دارصینی اوچ درهم کشنیز ایکی درهم عاقرقرحا بر درهم نوشادر بر درهم
دارفلفل بر درهم سبك بر درهم زعفران بر درهم ملح بش درهم سماق
الدباغین ایکی درهم ثمرة الطرفا اوچ عدد نقاقله دورت عدد ذرنباد اون
الترجلنار دورت بو ادویه لر جمیعا سحق اولنوب جمع اولنور وسنون
جید اولور سنون جید آخر صندل احمر کبابه فوفل هر برندن بشر درهم
دارصینی ایکی درهم بعم دورت درهم بوجمله کوزصنطه دن مصنوع نشاسته ایله
معجون قیلنور بوشانه جید سنون کسنك شعیر اخذ اولنوب
رض اولنور یعنی ازیلور وبالدو مقداری قلیل قطران شامی ایله لت اولنوب
قرص قیلنور وودع کبر بر قرطاس اچینه قونیلوب اجر ایله مفروش اولان قزمش
تنور اچینه واجرة مفروشه اوزرینه وضع اولنور محض لونی اسود
اولنسه تنوردن اخراج اولنوب اندن برجزء وعود خرده لرندن وجلنار وسعد
وقشر الرمان وملح هر برندن برجزء اخذ اولنوب سحق اولنور ومجموعندن
سنون اتخاذ اولنور وبعض کره قریبا ذکر ایلدیکمز شعیر محرقدن بکر جزء
اخذ اولنوب سعد فوفل کرمانج هربرندن دورد جزء زنجبیل برجزء اخذ
اولنوب سنون اتخاذ اولنور واول سنون بوشانه مفید جید سنون
اولور تم الفن السابع بحول من الله وقوه والحمد لله على الانعام والمنه
له

كتاب ثالث فنوننده فن ثامن امراض لثه وشفتين ومعالجاتلری حقنده اولان كلام مجملدر بو فن هفت مقاله اوزره قیلنوب فصوللی مشتمل قیلندی

اوكلی فصل امراض لثه بیاننده در لثه یه بعض دیشلری محیط اولان لحومه ورم عارض اولور و اول ورم اكثر حالده باشدن نزول ایدن مواد ایله اولور و بعض كره خود لثه یه ورم معده مشاركتی ایله اولور و بعض كره خود ابتدای استسقاده و سوء قنیه عارض اولدیقده لثه یه نفخ ورم عارض اولور زیرا او حالتلرده لثه یه ابخره فاسده تصاعد ایدوب لثاتی تورم ایدر و الوان لثوات ایله و ملمس ایله ماده نك فنونی جنس ایدیكنه استدلال اولنور و لثه ورملرینك بعضیسی قریب العهد اولور و ورو ظاهر و اشكار اولور او امثللو اولان اورام لثانك علاجی قبولی سریع اولور و بعضیسی ورم غائر اولور و عهدی بعید اولور اننك

المعالجات معالجاتی قبولی بطیء اولور و اكثر بعضكره خود حما عارض اولور اگر ماده ورم فضل حار اولور ایسه معالجاتنده استفراغ مواد و فصد جهارك استعمال اولنور و ادویه ایله معالجاتنده اولا اول مضمضه استعمال اولنور كه مبرد اوله و اجزاسنده قبض اولان زیاده اوله مثلا ماء ورد ولبن حامض و ماء آس و قابض اولان اوراقدن مستخرج میاه و جلنار و سلاقه سی و ماء لسان الحمل و نقیع بلوط و بقلة الحمقا عصاره سی مثللولر ایله مضمضه اولنور و بونلردن صكره زیت انفاق و شجرة السنبل دهنی ایله و دهن آس ایله بونلرك هر او فیه سنه او چر درهم مصطكی ضم اولنوب مضمضه اولنور و یاخود دهن ورد ایچنده سنبل و ورد یابس و مصطكی قینادیلوب مضمضه اولنور و شجرة مصطكیدن استخراج اولنان دهن

بطیء

الحوبس

حیدونی

ایجون اورام لثه و جعفرت كینه قوت شدیده اوردر علی الخصوص نعمانی قریب اولان ورملرك تسكینده غایتده بالغه درون قمع ایدر و خشونت احراق ایلمز و اولدهن و قت و جعد استعمال اولنور ایسه نفعی اولور منفعتی اول وقتده استعماله اخص اولور و بونلردن صكره ایرساء رطبنك عصاره سی استعمال اولنور و اول عصاره دخی اسالة و ازاحه ایدر و ماده نك زوالی ایله ورم خفت بولور و یاخود ورق زیتون عصاره سی و یاخود خمرك عكری و یاخود عصاره سذاب و یاخود صوایچنده قینادیلن حبة الخضراء دهنی و حبة الخضرا ورقی و یاخود ذراونرسلاقه سی استعمال اولنور اگر ورم لثات غائر و عمیق اولور ایسه اول ورم ادویه ایله تحلل ایلمز بلكه تفیج ایدر و اول ورمه باد ولیس بتسمیه اولنور و بعضكره اول ورم جدید ایله علاجه محتاج اولور و بعضكره اننك جوهر لحم جدیدا انبات ایتمز موذی اولور و تفجر ورم غائر تفیج ایلسه سن اننك اوزرینه زنجار و عفص استعمال ایله و یاخود قشور نحاس خل ایله سحق ایدوب برنیچه ایام استعمال ایله و یاخود سوری محرق و عفص ایله استعمال ایله و تفجن لثه انتقاضدن خالی اولمسه و فت وقت تورم ایدوب برتام بولمسه كه اول تنغذی یه محتاج اولور و لثانی كیدن اجودی بودركه برحیل اوزرینه صوفی لف اولنوب قینار زیت ایچنده غمس اولنه اول صكره ورم اوزرینه آنكله مسح اولنور و اول ورم ضام اولوب موضعی ابیض اولنجه قدر مراومت اولنور و الراول ورم رطوبت فضلیه دن حادث اولدی ایسه اول ورمك زمان ابتداسنده ادهان حاره و عسل و زیت ایله مضمضه ایلمك گركدر بعض نسخه ده ربّ بر لنز شراب واقع او

جل

قطعه

مخر نفدر اولان رب المشدر ظاهر

ورد

وزمان ابتدادن صکره بونلردن اقدم ذکر اولنان محللات قویه استعمال اولنور

ایکنجی فصل لثه داحیه بیاننده درد دیش ایتلرندن دائما قان خروج
ایلیسه آنلرک معالجه سنده شب محرق سرکه ایله سونلر بیلور و جوز و صنعه مکی
طعام و بربوجوق سوررایله خلط اولنوب لثه داحیه اوزره اکیلور و یاخود
سمک طوزیخ مملوح جمره کبرا اولنجه قدر احراق اولنوب رمادندن برجزء
و ورد یابسدن ایکی جزء اخذ اولنور و یاخود آس و عدس محرقدن
هر برندن برر جزء سماق و سوریدن ایکی جزء و قفاح اذخر ایکی جزء
اخذ اولنوب خلط و استعمال اولنور

اوچنجی فصل شقوق لثه
بیاننده درد دیش ایتلرینک یا دیقلرینک علاجی شقله یا دیقلری علاجی لبید
و اول معالجه لر امراض شفه بابنده ذکر اولنور

دوردنجی فصل لثه
قرحه لری و تاکلی و نواصیری بیاننده درلشله قرحه سی بعضکره ساذج
اولور یعنی تاکل و تعفندن خالی اولور و بعضکره تعفن باستمش
اولور و بعضکره فی تاکلی اخذ اولور **المعالجات** لثه قرحه سندن ساذج
قرحه نک علاجی قلاع علاجیدر اما اولتروحک تعفنه بدء ایدنلرینک
علاجی اهل و حسک ایله اولور اکر اولردن انتفاع اولنمز ایسه
عفص برجزء و مر نصف جزء اخذ اولنوب دهن ورد ایله جمع
اولندیقدن صکره استعمال اولنور و آکه نافعه اولان مضمضه لردن
اولور خل عنصل و یاخود الباندن بعضی اشنک سودا ایله مضمضه
ایلمک و کذلک زیتون یپراغی سلاقیسی ایله و یاخود ورد و عدس
و عفص و اقماع رمان سلاقیسی ایله مضمضه ایلمک اما قروح لثه
تاکلده امعان و بعد عهد اولان قرحه لر قلقندیقون استعمال اولنور

اولور

تاکلده

مثلی

تاکلده مخصوص و قرابادینلرده مذکور اولور و کذلک لثه نواصیرنده
قلقندیقون استعمال اولنور و بونلردن صکره اول قرحه لرک اوزرینه
ادویه قابضه نثر اولنور و ادویه قابضه نثر قتنده استعمالی
مجرب اولان دواء الورد اولور طرفا ثمره سی و عاقرقرحا هر بردن
هر برندن اوچ درهم ماحیران برر درهم اهلیلج اصفر ایکی درهم
ورد یابس ایکی درهم قاقلی نوشادر کبابه زنجبیل هر برندن
نصف درهم جلنار زعفران هر برندن برر درهم کافور ربع درهم
بو ادویه لردن سنون اتخاذ اولنور و یاخود اول سنونات استعمال
اولنور که انلرک ترکیبنده زراوند و قلقطار و توتیا لات و زرانیخ واقع
اولمش اوله و تاکل لثه ده امعان اولمیوب متوسطه اولنلرینک
معالجه سنده عاقرقرحا و اصل سوسن هر برندن برر جزء و جلنار
و عفص و سماق و شب هر برندن ایکیشر درهم بو اجزا سحق
اولنوب اندن سنون اتخاذ اولنور و تاکل و ناصوردن متوسط
الحال اولنلرده استعمال اولنور و کذلک جلنار و خبث حدید
کبا اولنور و صکره خل عنصل و یاخود ایچنده ورق زیتون طبخ
اولنان سرکه ایله مضمضه اولنور و یاخود قلونیا موضع تاکلده
استعمال اولنور و آکه دواء جید اولور و کذلک دواء فو...
و عفونت مانع […] و موجود اولان عفونت محلل
ادویه لردر و استعمال اولنور اول مانع و محلل ادویه لردن
اولور معجون حرملی و اول معجون نافع و ناجع اولمز ایسه
قلقندیقون استعمال اولنور و منفعتده بونلره قریب اولور شب و نفره

قلافیون سحقه

وعفص و زرنیخان اخذ و شدید اسحق اولنذیقدن صکره مجموع
مسحوقدن بردانق ایله موضع افت دلک جید ایله دلک اولنور و
بعد الدلک برساعت صبر اولنوب صکره دهن ورد ایله مضمضه
اولنور و بعض اندک ترکیبنه اقاقیا دخی ادخال اولنور و اول دوا
اقراص اتخاذ اولنوب تجفیف اولنور و وقت حاجتده استعمال اولنور
و بعض بالکز ایکی زرنیخ و نوره و اقاقیا ایله اکتفا اولنوب اندن
قرص اتخاذ اولنور و بعضلره بوندن اقدم ذکر اولنان کبی نافع و اول
کبی تاکلی اسقاط ایدر و لحم صحیح انبات ایدر و بونلردن صکره عفص اخذ
و ثلث مقداری مرّ ایله جمع اولنوب سنون اتخاذ اولنور و اول سنونک
استعمال لحم صحیح انبات ایدر و لثه یی شد ایدر و بو تاکله فصد
جهارک جدّا نافع اولور **بشنجی فصل** لثه نک لثه بیاننده در
بو لثه نک معالجه سی باب البخرده مذکور در **التنجی فصل** لحم لثه نک
نقصانی و ضموری بیاننده در اکا کندر و زراوند مدحرج و دم
اخوین و دقیق کرسنه و اصل سوسن ~~...~~ و زنجار برابر
اخذ اولنوب سحق اولنذیقدن صکره عسل و خل عنصل ایله معجون
قیلنوب لوکا استعمال اولنور و بعضلره بورجق اونی اون درهم
مقداری اخذ اولنوب عسل ایله یوغریلور و قرص قیلنذیقدن صکره برآجره
و یاخود برخرقه اوزره ~~قیلنوب بعض تنوره~~ وضع اولنور که اول آجره
و خرقه تحت تنورده قزدیریلمش اوله و یاخود اول قرص خمیر مثالنده
تنوره ادخال اولنوب منسحق و احتراقه قریب اولنجه قدر تنورده
ترک اولنور و بعده سحق اولنوب اوزرینه دم اخوین دورت درهم قدر

و برمثلی کیلار
ذکر

بر اخلاط اولنوب برادخال و...

و برمثلی کندر ذکر و زراوند مدحرج و ایرسا هر برندن ایکیشر درهم بو ادویه
لحم وجه مذکور اوزره استنان اولنور **یدنجی فصل** استرخاء لثه
بیاننده در اکر لثه یه عارض اولان استرخا یسیر و ضعیف اولور ایسه
بحسب المزاج قوابض حاره و یاخود قوابض ایله مطبوخ صو ایله مضمضه
آنک معالجه سنه کفایت ایدر اول استرخاء ضعیفه شدید النفع اولان مضمضه
لردن اولور خل ایله حلیم شبندن متخذ مطبوخ و اکر لثه نک استرخاسی
قوی و اکثر اولور ایسه آنک معالجه سنده صواب اولان بودر که مشرط ایله
لثه نک حتی جنیه شرط اولنوب فی توکیر بله و دم قطع اولنذیقدن صکره
سلاقه قوابض ایله وجه مذکور اوزره مضمضه اولنه و اکا موافق
سلاقه لردن اولور مدقوق اولان ثمره طرفا اوج درهم و روحنا
ایکی درهم زراوند ایکی درهم اخذ اولنوب تغلیه اولنه و بعده استعمال
اولنه و یاخود جلنار و قشور رمان هر برندن آلتیشر درهم و ایکی صنف
زرنیخ و شب یمانی هر برندن اوچر درهم و ورد و سماق بغدادی
هر برندن سکز درهم و سنبل طیب و فقاح اذخر هر برندن اونر درهم
بو ادویه لر اخذ اولنوب مطبوخ لاصوق اتخاذ اولنور و جهارک دیمکله
معروف طمر فصدی دخی نافع اولور **صفة لصوق صالح** ورد اقاقیا جفت
ایله حما و فلفل هر برندن یدیشر جفت بلوط جلنار حب الآس الاخضر
هر برندن دورد درهم توبال و نبطی سماق حنفی ادمال هر برندن بشر یاخود ارما
یدلنه سکر احمر بواجز الردن لصوق اتخاذ اولنور و بعضلره ایارج صغیر
ایله تحنک ایدوب خل عنصل ایله و خل حنظل ایله مضمضه دخی نافع اولور
و سنونات قوتیه دخی استعمال اولنور **سکزنجی فصل** لثه ده نابت اولان لحم زائد بیاننده در

اولحمراوزرينه قلقند ايله جرّ وضع اولنور ولحمز زائد كلّيًا فنا ايدر مجربدر

طقوزنجي فصل ايكي دودقلرك وامراضلرينك بيانيندهدر

ايكي دودقلرينك منفعتلري بودركه اغزه ودپشلره غطا يعني ستر اولور ولعاب فمي يعني اغزك صويني حبس ايدر وناسه كلامنده معين اولور وجمالني زياده ايدر وايكي دودقلر لحم ايله عصبدن مركبدر وانلك عصبلري عضلاتي محيط اولان شظايادر اولور

اوننجي فصل

دودقلرده اولان شقوقي بيلديرر شقوق شفه معالجه لرنده اول ادويه لر استعمال اولنورکه ~~اولکه تسکين قبض~~ وتجفيف تليين ايله جمع اوله وشقوق شفه ده نافعه اولان ادويه لر كثيرا اولور بجن كتيرا ومن امساك ولسان ايله كثيرا اقلب وبرمحلندن محل اخره تحويل اولنسه ~~اولشقوق نافع اولور~~ وشقوق نافع تدبير اولور سره يه ومقعده يه تدهين ايلمك وايكي قتا قطعه لري برر برر ايله دلك ايدوب حادث كوبوكين اخذ ايدوب انكله شقوق شفه اوزره طلا ايلمك دخي نافع اولور وياخود دماء سبستان وماء شعير ولعاب بزر قطونا اشبو اوچ شيئك برر ايله شقوق طلا دخي نافعدر ودسومات زبد وقح ايله وشحوم ملح بوزاغي وقاز شحملري ايله خلط اولنوب طلا اولنور وياخود حبة الخضرا دهني وياخود دهن ورد ايله طلا اولنور واول دهنه بياض بيض ودقيق على الخصوص دقيق كرسنه قارشديريلور وكذلك دهن ورد ايله قيروطي اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وبعض كره الم مردا سنج دوا ادخال اولنور وشقوق شفه يه ادويه نافعه ~~اولور~~ وتجربه دن اولور اسفيداج رصاص ايله سحق اولنان عفص نشا كثيرا شحم دجاج ايله

استعمال

استعمال اولنور وكذلك عفص مسحوق ايله خل ياخود مصطكي علك بطم ذوفا عسل بو اجزالردن مرهم اتخاذ اولنور وكذلك مردا سنج وسايج وعروق كركم هر برينك نصف جزء ودهنج ~~[illegible]~~ جزء وعجوقه اولان بجر درنج زعفران هر برينك ثلث جزء كافور سدس جزء بو مجموع الترجزء شمع واون الترجزء دهن ورد ايله جمع ~~اولنور وكذلك دهن~~ ~~بلسان ايله عنبر مذاب دهن بلسان ايله ياخود دهن بان وذهن~~ اترج ايله ودهن بلسان ودهن بان ودهن اترج اشبو اوچ دهنلدن برر ايله عنبر مذاب بواد وبرلريكه مجموع قيروطي قيلنوب استعمال اولنور وانلك غداسي اكارع وبيض نيمبرشت قيلنور

اون برنجي فصل ~~خفقين وترويح خفقين~~ بيانندهدر انلرك معالجاتنده واجب اولوركه خلط غالبي استفراغ ايله بدء اولنه بعده ادويه موضعيه استعمال اولنه اما شفتين اوراولنه ورامينه احكامه قريب اولور ولكن اوراميه استعمال اولنان ادويه نك اقوالري شفه اورامينه استعمال اولنور اما شفه قروحنك ادويه موضعيه لري قوابضدن اتخاذ اولنور هليلج حضض بزر الورد جوز السرو اصول كركم كبر دوالردن اتخاذ اولنور وبعض كره انلره دهنج واظلاف معز محرق وسعتر محرق وجمع اولنمش حاشنه ادخال اولنور واما انلره استعمال اولنان ادهان دهن مشمش ودهن الجوز الهندي اولور

اون ايكنجي فصل بواسير شفه بيانندهدر دودقلرده اولان بواسيره بوادويه لر نافعدر خبث حديد ومردا سنج واسفيداج وزعفران وشب وزنجار برابر اخذ اولنوب شمع ايله وجوز هندي ايله وياخود دهن لوز ايله مرهم اتخاذ اولنور

اون اوچنجي فصل

انزه قبض

اولان

ودهن بلسان ايله مخلوط عنبر

اوراميكر دودقلر وقروحي

لهات بر جوهر لحمیدر که حنجره نك اعلاسنده اصلمشدر عوام ناس اکا کوچك دیل دیرلر لوزتان اصل لساننه
فوق جانبنده مرتفع غدهٔ مثالنده عصبانی ایکی لحمیدر که تان ایکی اذن صنغیر مثالنده درمری به طریق
انلرك ارا سنده در ورا ایدر غلصمه برلحم صنفا قیدر لهاتك تحتنده حنکه ملاصق اولور و تزلی ایدوب
رائش قصبه به منطبق اولور فائق غلصمه نك فوقنده بر نوع عظمدر که انك دورت اضلاعی وار در
ایکیسی فوقنده و ایکیسی تحتنده اولور حنجره قصبهٔ ریه نك فوقنده بر عضو عضو و قیدر و مری ایله قصبهٔ ریه

اختلاج شفه بیاننده در اکثر حالده دوقلره سکر علتی معده مشارکتی ایله عارض اولور علی الخصوص غشیانده و قیئه مقارن اولان اختلاج شفه معده مشارکتی ایله اولدیغی زیاده ظاهر اولور و علی الخصوص امراض حادهده و اوقات بحارینده سنده بیلدیکك اوزره معده مشارکتی ایله شفه لره اختلاج زیاده عارض اولور و بعضکره اختلاج شفه اول عصبه مشارکت ایله عارض اولور که اول عصبه شفتلی به دماغدن و یاخود نخاعدن کلور و اول عصبلر دماغه مشارکت ایله اولورلر و سنك اوزریکه واجب اولورکه اول اختلاجك اسبابنی تفحص ایلیه سن و فوق سببنه حادث اولدر ایسه قانون سابق اوزره عمل ایدوب اکا مناسب علاجی ایلیه سن

کتاب ثالثك فنونندن فن تاسع

امراض حلق و معالجاتی حقنده اولان کلام مجمل اولوب فصولی مشتمل مقالهٔ واحده اوزره قیلندی

اوّلکی فصل

اعضاء حلقك تشریحی بیاننده در حلق اول فضا و بوشلقدر که ایکی مجرایه جامعدر یعنی نفسك مجراسی و غذانك مجراسی اول فضاده اولور و انك برازوائدی واردر لهات و لوزتان و غلصمه کبی انلر دخی اعضاء حلقدن معدوده در و مرینك و حنجره نك تشریحی کلیاتده سن بیلدك اما لهات بر جوهر لحمیدر که حجاب و پرده کبی حنجره نك اعلاسنده اصلمشدر منفعتی بودر که خارجدن وارد اولان هوایی حبس و تعدیل ایدوب قصبهٔ ریه ده اولان مجراسنه هوایی متدرجاً ارسال ایدر وجه مذکور اوزره هوا تدریج و تعدیل اولنیوب برودت خارجیه اوزره ریه یه واصل اولسه لامحاله اندن ریه یه نکایت ایدر و لهاتك اخر منفعتی بودر که دخان و غبار ریه دن منع ایدر و لهات صوته تقرع اولوب

صوت اکا اعتماد ایله قوّت بولوب عظیم اولور کانّ لهات مخرج صوته مقدار نجه باب بوصد و مغلق اولور اینکیچون لهات امراض حبیله قطع صوته مضر اولور و بر دخان ریه یه بلا تعدیل واصل اولملغله ریه متاذی اولور و ریه بردی قبول ایلمك ایله سعاله مؤدی اولور اما لوزتان اول ایکی لحمدر که اصل لساندن اولور فوق جانبنده ارتفاع اولور کانهما ایکی اذن صغیره کبیدر و انلر ایکی لحم عصبی کبیدر و غدهٔ کبی صلب اولورلر و آذن لره اول غده لر اصل کبیدر و مری یه طریق اول ایکی غده ارا سنده مرور ایدر و انلرك منفعتی بودر که هوایی اشن قصبه قتنده حفظ و وقایه ایدوب الکه حزینه کبی اولور و قلب هوایی استنشاق ایله اول لوزتانك محلی مقداری هوایی ارسال ایدر زیرا استنشاق ایله هوا دفعه قلبه وارد اولسه حیوانه سرق احراك ایدر یعنی بوغیلور کثرت هوا سببیله اما غلصمه بر لحم صنفا قیدر که لهاتك التنده حنکه متصل اولوب متدلی اولوب صار ر و رائش قصبه یه منطبق اولور و غلصمه اوزرنده بوق دیمکله معروف بر عظم وار در که انك دورت ضلعی وار در ایکیسی فوقده و ایکیسی تحتده اولور اما قصبه نك و مرینك تشریحاری بوندن صکره بینه ذکر ایدرز

ایکنجی فصل

حلقده اولان اعضالرك امراض بیاننده بوغازده اولان اعضالردن هر برینه امراض مزاج و اورام و انحلال فرد عارض اولور طعامی ازدراده و تنغمه قادر اولماز و غصه احداث ایدر و غصه اجراندر بو امراض کبیدر حجم اولان برینه بوغاز نیشوب ایلمك و علاجنده واجب اولور که ابتداء اول بوغازده شرنا شبا قلان نکسه نك بوغازنه و ایکی کتف اراسنه لطم اولنه

فصل ثالثده مذكور اولان لقمه مثللو بويلكلكى و قيللو حسبيله بوغازده قالان نسنه در و فصل ثانيده مذكور اولان حدت ايله ديكن مثللو كه بوغازه باتان نسنه لردر

واول صنوبه بنك واحد ابعد واحد تكرار مفيد اولميوب غصه سى زائل اولمز ايسه
اكر قيئله اعانت اولنور ولكن انده خطر اولور اوجنجى فصل بوغازده
اكلنن ديكن وانك مجراسنه جار اولان نسنه لر بيانندهدر
اكر حلقده ديكن وياخود اغاج وكميك شظيه لرى واول مثللو نسنه لر قالور
ايسه اكر تدبيرده واجب اولوركه اول شيء واقفه نظر اولنه اكر بارمق
ايله جسى ممكن ايسه وياخود ريشه وياخود خيزران ديدكلرى
شنك كوكنده نابت اولان فيلز وياخود ايكى قات قيلنمش
يار كرسير اول شيء ناشبه و واقفه اوله شور ايسه انلرك بريله
ايله اسفله اول شيء واقف دفع اولنور وياخود يوقارى جذب
اولنوب اغزندن اخراج اولنور واول واقف شوك ايچون صنوع
اولان آلتلر قسته بعز منقاش واصل اولور ايسه صواب آنلرك نكاله اخراج
اولنمقدر بزيم كلجكله وصف ايدجكمز اوزره اخراج اولنور ايسه [illegible]
اولور وبو وجوه ايله اخراج ممكن اولماز ايسه واجب اولوركه احساء
مرلقه استعمالى ايله اول نسنه يه ازلاق ايليه اولدخى مفيد اولماز
ايسه اصبع وريشه وياخود دوديه ايله فواق وقيئدن بر تحريك
اولنور وبو بابده مجرب اولان دخى والرجح اولوركه يوم حرف مسحوق
ماء حار ايله شرب اولنوب قيئ اولنمقدر بو وجهله قيئ ايله ناشب
اولان نسنه قذف اولنور واولى اولان بودركه معده سنى طعام ايله
ممتلئه ايدوب بعده اوزرينه بو قيئ استعمال اولنه وبعضلر بر قطعه
لحمه بر قطعه خيط قوى محكم باغلنوب بلع اولنديقدن صكره جذب
اولنور واول ناشب لحم ايله خروج ايدر وكذلك قوى انجيره خيط

قوى

عقاقه سن يعنى

قوى مذكور ايله محكم شد اولنوب قليلا مضغ اولنديقدن صكره بلع
وجذب اولنمغله حلقدن اخراج اولنور وبعض كره دخى رب عنبدن تين
طبخ اولنوب طبيخ ايله غرغره اولنور واول غرغره ناشب موضعنه
ابات ايدوب آيرير وبعضلره انضاج ورقى ايله تقبيح اولان
ادويه ايله حلقه خارجدن ضماد اولنور شيء ناشبك موضعى تفتيح
ايتمكله ناشب خارج اولور واول ضمادك مثالى زيت [illegible] وماء فاتر ايله
اريچه اونندن متخذ اولان ضماد اولور دوردنجى فصل علق ناشب
بياننده در بحسب الاتفاق بعض صيالرده صغير وخفى علق يعنى قورد
تولد ايدوب خفاسى حسبيله اندن تحرز اولنمقدن ذهول اولنور واول
صويك شاربى صوبى ايچدكده علق دخى بلع ايدوب بعضده اول
اول علق حلقك ظاهرنده وبعض كره مرينك باطننده تعلق ايدر
وبعض كره دخى معده ده اولور وبعضلره دخى اول علقك خفاسى وصغرى
برقدره بالغ اولوركه مثالها اولان نسنه دخى احساس ايليز وعجن
اول دود حلقده تشبث ومرور وقت ايله دم امتصاص ايتمكله بو نور
وحجمى وجثه سى ظاهر اولور العلامات نشوب علق سبيله اكا اول
كمسنه يه غثى وكرب ونفث دم عارض اولور [illegible] واصحابدن هر
كيمده نفث اولور ايسه انك احوال حلقنه حسن تامل ايله نظر
احتمال واردركه انك حلقنده علق اوله المعالجات اكر علق ناشب
كورينوب بصر ايله ادراك واحساس اولنور ايسه بزيم وصف ايدجكمز
اوزره انك علقى اخذ ونزع اولنور وبعض كره بوغازه قريب محلده
ايسه غراغر [illegible] وبخورات ايله معالجه اولنور واكر سعوطات

دن نافع اولور اکر علق ناشب انفه قریب ایسه واکر علق معده ده
دربکده و معده ده ایسه معده ده متولد اولان قوردلری قوصدیرمغه اسهال
ایدیجی حقیقات و مسهلات استعمال اولنور و بعضلره بو مذکورلردن
ماعدا حیل اخرا ایله دخی علق اسقاط اولنور او حیله بر بودرکه
علق ناشب اولان کمسنه صو میسق بیبوب حار حار ایچنه کیرر
ویاخود حمام حارده قعود ایدر و وقت وقت اغزینه ماء مثلوج
دولدیرر علق ساقط اولنجه قدر بو حال اولور و بو حاله غشی کلنجه قدر صبر
ایدر اینکه صبر صواب اولور زیرا علق شدت حرارتدن متاذی اولور و اوزره
اغزنده اولان ماء مثلوجدن اکر اثر برد واصل اولدیغی جانبنه هرب ایدر
فحج و برودت سمتنه حرکت ایتمکله موضع نشوبندن منفصل اولور و اخراج
علقده بو تدبیر تدبیر جید اولور و چوق کره اولورکه صو مسق اکل ایدوب
ماء مثلوج حزانسنده تمسک اغزی اچوق اوتورمق اول علق اخراجه
کفایت ایدر و ناسدن بعضیلر صاحب علقه قساقس سقی ایدرلر قساقس
بر نوع بوق درکه قرمزی و دموری اولور جلدی غایت رقیق اولان قراده
مشابه اولور اکه هونز مقدار رقیق ایله بیتشلسه وال ایله
مس اولنسه منفسخ اولوب ازیلور و قساقس خل ایله ویاخود
شراب ایله سقی ایدرلر ویاخود قمح ایله حلقده تبخیر ایدرلر و طرخ اولنورکه
او وصف اولنان قسفسه برنیم دیار بمزده انجل دیو معروف اولان
حیوان اوله و بعضلره یالکز سرکه دخی حسو اتخاذ اولنوب استعمال
اولنسه علق اخراج ایدر خصوصا سرکه ملح دخی قاتیلور ایسه فعلی
قوی اولور اما اخراج علقه نافع اولان غرغره خل حلتیت ایله یالکز ویاخود

برنیم دیار بمزده دیدیکنی مراد ایتدیکی دیار بزده اصفهاندر سلطان محمود غزنوینک اوغلی سلطان مسعوده وزیر اولمشدر همدانده وفات ایتمشدر

ملح

ملح مخلوط اله غرغره درکذلک ایکی قات بورق ایله ویاخود خردل برمثلی
نوشادر ایله ویاخود شیح نصف وزنی کبریت ایله یاخود بلبن برمثلی شونیز ایله
یاخود خل خمر که ایچنده ثوم شیح ترمس حنظل سرخس طبخ اولنمش اوله
بس اول مطبوخ ایله یاخود ایکی اوقیه مقداری خل خمرک ایچنده اوچ درهم بورق
و ایکی ثوم ادخال ایدوب غرغره قبو غرغره لرک هر برسی اسقاط علقده
استعمال اولنور و علقی اخراجده قواق بیراغ عصیری ایله غرغره نک
خاصیتی وار در خل حلتیت ایله ویاخود صو و قلقطار ایله
غرغره نک منفعتی وار در اما اول علق معده ده حاصل اولور ایسه یعنی
ماء عالق مشروب ایله علق صغیر معده یه واصل اولوب انده بیوک
ایسه اکا بو دوا سقی اولنور دواء نافع شیح قیسوم افسنتین
شونیز ترمس قسط ابرنج کابلی بعضی برنج وسرخس بو مذکورلرک
هر برندن ایکیشر درهم اخذ اولنوب صو ایله ممزوج سرکه ایله استعمال اولنور
ویاخود او کمسنه یه ثوم ویاخود بصل ویاخود کرنب ویاخود فوتنج
نهرینک تازه سی و خطبب خردل اطعام اولنور و حاد حریف اولان نسنه لرک
کلبسنی تناول ایدوب بعده قی تحمل ایلمک اکر قی مع اکه سهل اولور ایسه نافع
اولور و اول کمسنه نک قیء سهولت اوزره حاصل اولماز ایسه اندن
تقیئه سی شیء مالح حاد ایله اولور و اکر علقه تعلق و نشوبی انفه اولور
ایسه اندن سعوط استعمال اولنور و احسن سعوطات خل و شونیز
و قثاء حمار عصاره سی و خربق اولور و جن او لیو علق ناشب انقطاع
عارض اولوب یاره لنسه اندن صاحب صیاحلی و کلامی حذر اوزره
اولمق کرکدر اکر دمک سیلانی ویاخود قذرفی ویاخود اسهالی اولور ایسه

اولنور

ابرنج کابلی برنج کابلی دیمکدر

معلوم بیوریله که قانونده استعمال اتدکلری فهم اولنمانی بودرکه خناق وذبحه برمعنایه اوله لکن معالجات بقراطیه ده احمد
طبری من بین اصناف الخناق مستقل بر باب ایراد ایلدی و الباب التاسع و الاربعون فی وجع الحلق المعروف بالخ
عنوانیله معنون ایلدی و دیدی که حلقومک ایکی جانبنده ایکی عضله واردر که نکله و مرحله سی ایله ازدراد تمام اولور
ومری و حلقوم اغزلرنده در بر عضله واردر که اکه طرجهاریه دیرلر و رواش مزمار در دیرلر و بعضلره غلیظا وفاسد
وحاد الکیفیت وسخونتلی اول عضلرده بر ینه منصب اولوب انکرده ورم حار احداث ایدر وخارجنه اول المحل
اوزرنده قولغنده هر بر بیک بابنده ذکر اولنان سننک بیلدیککک معالجات ایله علاج اولنور

قولغه هلالی الشکل حمرت ظاهر اولور و بو ورمله خطر شدید وکثیر اولور

واول عوارضدن فعل سوریجانک خاصیتی واردر و علقی قالب ایله بعنی
الت ایله اخذک طریقی بودر که علق ناشیتک صاحبی کشتین اقامه
اولنوب اغزی فتح اولنور و مغوف متالنده مصنوع اولان جیکه طرفی
ایله لسانی اسفل جانبنه غمز اولنوب باصیلور تحتی علقه ظاهر
اولوب کورینسه اول قالب علقک اصل عنقنه وضع اولنوب اخذ اولنور
علق منقطع اولمسون ایچون قالب الجوق اصل عنقنده وضع اولنور
واول قالب بعینه یا سور اخذ اولنان قالبدر

بشنجی فصل

خوانیق وذبح بیاننده در اختناق نفسک ریه یه و قلبه نفوذنک امتناعیدر و
اختناق اسباب کثیره دن عارض اولور ادویه خانقه وادویه سمیه دن
دخی عارض اولور و بعض احشاده دمک جمودندن دخی عارض اولور لکن الاتی
بو مقامده بحث ایتمز انجق اول اختناق که حنجره قریب اولان الت نفسده
حادث سبب ایله عارض اولور اختناقدر اول سبب ورم و یاخود انطباق
و یاخود الات استنشاقی تحریکینه توتنک عجز متقلوتنلر اولور
سنک معلوم مکرر که ورم و یاخود عضو مجاورک ضغطی اجزانک منافذینی
سد ایدر و کذلک سنک معلوم مکرر که اول عضلات اکر اولور ایسه انلرک اعضاسی
تحریکی حبیله هوا خارجله منجذب اولور حنجره نک عضلاتی اولور
عضلاتی حنجره نک جذبی کیفیتی نه وجهله اولدیغی باب التنفسده بیان ایلدیز
وذکر ایلدرکه داخل حنجره ده و حوالیسنده اولان عضلاره بعضلره تیبس
استیلا ایدرو یبس وجفاف حبیله اول عضلر اعضاء تنفسه
فعلنی اجرادن و عضو مجاوری تحریکدن و هوائی عضوکی جذبندن عاجز اولور

اولان — بلغ — اول عضل — وحنجره عضلاتک هوایی جذب — وعضو هوایی — وبعضلره

و یاخود افت آخر

و بعضلره دخی اول عضلات استرخا و یاخود تشنج عارض اولوب مجاری هوایی
مقدار مسدود اولمسیله حیوان تنفس ایتمکه قادر اولماز و بعضلره دخی
اختناق عضو مجاورک اعضاء تنفسه ضغط ایدوب اول عضو
تنفس منطبق اولمغله اولور و بو وجه ایله اختناق و انطباق اصل
عنقده اولان فقراتک باطن وداخل جهتنه زوالی ایله حاصل اولور
و اول زوالک سببی ضربه و سقطه دن بر اولور و اکثر علاج
اولنمز و بعضلره دخی فقرات زوالی خرزاتک داخله انجذابی ایله اولور کی
ایلیو کذلک مری عضلاتک و ارنطه سنک تورم حبیله اولور
واول خرزه نک داخله انجذابی مشارکت ایله اولور و یاخود خرزاته
اسبابدن بر سبب عارض اولمغله باطنه جذب ایدر و یاخود خرزه یه
تشنج عارض اولمغله باطنه منجذبه اولوب اختناق نفسه ایجاب
ایدر بو اختناقک ادنیسی بوستندن اولان اختناق اولور و عصبه
اصابت ایدوب بوسته عصبه متعدی ایدن افات سائره دن اردی
اولور و اختناقک صبیانده عروضی کثیر الوقوع اولور صبیانک ارنطه
لینی اولمق حبیله و اختناقک زیاده خطورلیسی فقرات عنقدن
فقره ثانیه نک زوالی حبیله اولان اختناق اولور و اگر فقره ثانیه
تحتنده اولان فقره لردن بر ینک زوالی ایله حادث اولور ایسه اول
اختناق اسلم اولور و فقره اولی زوالندن اولان اشد و اخطر اولور
و مجاور حبیله اولان اختناق قبیلندن اولور دیدکلری حبیله
اولان اختناق قبیلندن اغذی ازدراد بابنده ذکر اولدیغی و اورام
اعضاء متورمه اعتباریله دورت قسمه منقسم اولور دیرز اختناقی

سنک ارنطه عضلاتنک وارد — اختناق

ايجاب ايلر ورم بعضكره حنجره نك خارجنده اولوب قدام جانبنه وياخود اسفله
مائل اولان عضلاتك برنده اولور بر وجهله كه ورمك حمرتى مقدم عنقده وياخود
صدرده وياخود قصنده ظاهر اولور و ورمك كندوسى دخى ظاهر اولور و بعضكره
هى ورم حنجره نك خارجنده اولور ولكن خلفه مائل اولور و ورم عضلات مريده
هى اولور حتى ورم و ورمك حمرتى ولونى داخل فمده ظاهر اولور و بعضكره ورم
و ورمك لونى بالمشاركه فقاره ونخاعه تأدى ايدر وياخود ورم مرينك عضلات
باطنه سنده و مرى ولحيه اعضا عضلاتلرينه اولور بالمجاوره تنفسه تضييق
ايدر و اول ورم حسده ظاهر اولماز وياخود ورم حنجره نك عضلات باطنه سنده
اولور وحنجره نك غشاء مستبطننده اولور و بو قسمده عارض اولان
اختناق سائر اختناقدن اشد اولور وحسده بو دخى ظاهر اولماز و بعضكره
اختناقك سببى ذكر اولنان ورم اربعه نك ايكى صنف وياخود اوچ صنف
ورملرك اجتماعندن اولوب ورم تركيب ثنائى وياخود ثلاثى ايله مركب
اولور و ذكر اولنان اورامك سببى اورام سائره نك سببلرى كبيدر و بعض
اغذيه وارد كه انى تناول ايدنلرده بالخاصيه اولان غريبه ذكر اولنان اعضالرده
اورام اربعه دن برينى احداث ايدر خندقوقى كبى بعضلر ديديلر كه خندقوقى نك
خسى وهندبادى برى ترياقى مثللودر و بو اورام بعضكره جميعا بدنده امتلا
يوغيكن بدن نقاء ايكن مجرد اعضاء تنفس حوالى سنده امتلا اولمق ايله ذكر
اولنان ورملرك برى حادث اولور و بعضكره اختناقه مؤدى اولان اورام
وجه آخر ايله تقسيم اولنور حلقده اولان اورامك بعضيسى خارجده حسده ظاهر
اولور و بعضى آخر تأمل و تفكر اولندقده باطن حلقده و داخلده ورم اولديغى
حسده ظاهر اولور و بعضيسى حسده ظاهر اولميان ورم

مربيه اولور

ملع — قسن سينى ايكه و ايله لغنتر صدرده وسبطنده اصلاعك ملتفا سيدر

ورمك اختناق — حادث — وحلق — ودبيلوركه

مربيه اولور وياخود داخل حنجره ده اولور و آنلره اطلاع كسانى دلك
واخراج ايدوب لسانى اوزره جانب اسفله شدت و قوت ايله غمز
ايتمك ايله حاصل اولور و بو اورامك ماده سى بعضكره دم و بعضكره
مره صفرا و بعضكره بلغم اولور و اختناقك اكثر حاللرى سببى فالج عليسى
ارخاحسبيله عضلاتك انطباقى و مجراى نفسك سدى اولور بلغمدن اولان
سليم و برئى سريع اولور و بعضكره فرق كون مقدارى متمادى اولور
و بلغم اختناقك بعضيسى بلغم لزج غليظ بارد ايله تولد ايدر و بعض
بلغمدن هى بلغم لطيف حاردن تولد ايدر و اختناقه موجب اولان ورم
بعضكره حنجره نك علياسنده اولان عضلاتده اولور عضلات عليا ورمى
هى بلغمدن تولد ايدر و بعضكره ورم سفلانى اولان عضلات حنجره ده
اولور و اول ورمك ماده سى صفراء لطيف اولور زيرا بلغم غليظ عضلات
سفلانيه راسدن بعيد ودماغدن دور اولمغله اول محله واصل اولماز
و آنى انجق حار و لطيف اولان مره صفرا تورم ايدر و سفلانى عضلاتى
سودا الا محاله تورم ايلمز و علياسى تورمى نادر الوقوع اولور بعضلر
ديرلركه سودادن اختناق عارض اولمق ممتنع اولور زيرا سودا
بر عضودن عضو آخره دفعة منصبه اولماز صاحب قانون ديديكى
بعيد دكلدر كه هر نه قدر نادر الوقوع ايسه بعضكره ماده سوداويه
بر عضودن عضو آخره دفعة نزول ايليه وياخود قليلا قليلا نزول ايدوب
تورم ايليه تورم ايكيه و بعضكره هى عضلات مذكوره ده اولان
ورم سودا اولور و ورم حاردن انتقال طريقيله اولور بعينه اول عضلاته
مره صفرا منصبه اولوب ورم حار حادث اولديغندن صكره ...

و اغلب حمیات عفنیه‌ده حادث اولان ورم خناق حاره‌ده اولان و حمیات مطبقه‌ده اولان

محترق اولوب ورم حار سودا اوروق رئه انتقال ایدر سبب اول سودا اورام جمیعا‌دن اولور و ورم خناق خالی دکلدر که یا مخنوقی قتل ایدر و یاخود ماده سر انتقال ایدر و یاخود داخل قصبه‌ده تقیح و تجمع ایدر و بعضلرده خود داخل قصبه‌ده ورم حادث اولور ولکن اول ورم خنق ایلدک مرتبه‌سنه واصل اولماز اما اول خناق که غایتله ردی اولوب علی الدوام اغزی آچوب و لسانی دلع و اخراجه محتاج اولدا اول آفته خناق کلبی تسمیه اولنور و اصناف خناقدن ~~عضلات حلقه اولنور و یا داخلیه~~ اوله حجره

اولعضلات ~~حنجره~~ ده فقارات زوالندن اولان اختناقه خناق کلبی تسمیه اولنور و بعضلرده خناقک ماده سی ریه یه انتقال ایدوب ذات الریه احداث ایدر و بعضلرده خود ماده خناق عصبه انتقال ایدوب عصبیه تشنج احداث ایدر و بعضلرده ماده نوا و قلبه انتقال ایدوب قاتل اولور و بعضلرده ماده خناق نعوذ بالله انتقال ایدر و خناقله هلاک اولان کمسنه‌لرده اولا تشنج عارض اولوب بعده هلاک اولور و بعضلرده خناق کلبی یوم اولده یوم رابع ارالغنده قتل ایدر و ربیع و شتوی‌ده بعضلرده خناق مثلا امراض کثیرة الوقوع اولور و مخنون خناق مشتد اولسه نفس منخرندن اولور یعنی بورون دلکلرندن خروج ایدر و رقیه یعنی ادنیه و عرقه دیجک بورونک اوج ایله اول نفسه اعانت اولنور زیرا اول نفس و دننده و صدره تحریکه زیاده محتاج اولور و کذلک زیاده سرعته و تواتره دخی محتاج اولور اگر قوت قویه ایسه لا محاله نفسده سرعت و تواتر اولور و نفسده تنحنح اولمز و خناق حمیات مطبقه‌ده اولور و حمیات مطبقه‌ده اولان خناق حدرنی انذار ایدر و حمیات مطبقه‌ده عارض اولان بوغازده سیرتدن حدرنی انذار ایدر آول اغزه تقدر

خناق اولور

خناق سبب ایله دکل ایسه حمیات حاده‌ده عارض اولان اختناق جدا ردی اولور زیرا تنفسه احتیاج اول خناقه جدا اشد اولور و اول خناق یوم بحرانده حادث اولور ایسه مخوف و قاتل اولور اورام خناقیه بحرانده لا محاله قاتلدر **العلامات** بالجمله اصناف خناقده عام و شامل اولان عوارضدن اولور ضیق نفس مع فم مفتوحا باقی قالمق و بر نسنه‌یی بلعدن امتناع و بلعده صعوبت بعضلرده اولدرتبه‌یه بالغ اولور که مخنوق اولان کمسنه شرب ایدجکی صوییی ابتلاع ایلدیکده بوغازندن صو کچمیوب منخرلرندن خارجه خروج ایدر و بونده عوارض عامه‌دن اولور عینده جحوظ و ارتفاع و خناقده شدیدا اولدرنده لساننده دلع یعنی طشره چیقماسی و لساننک ضعف حرکتی و بعضلرده بو حالت دائم اولوب منخرندن تکلم ایدنلرک کلامنه اول مخنوقک کلامی مشابه اولور و فی الحقیقه اول مثللو مخنوقک منخرینی مسدود لردر و کلام منخرلرندن تکلم ایلمک انلرک حقلرنده متصور دکلدر ولکن کلام منخرلرندن انلرک کلامنه مشابه اولور اما بلغم و صلبدن اولان خناقده وجع زیاده شدیدا و لمازد و خناق حارده وجع زیاده اولور و یجن وجع شدیدا اولسه بعضلرده رقبه‌نک کلیسی منتفخ اولوب نیشو و وجه دخی کذلک منتفخ اولور و لسانی ترلی ایدر یعنی اسفله ساقط اولور و ذبحه نک سلم ذبحه‌سی اولان کمسنه‌نک نفسنده عسرت و صعوبت اولمیا ~~لصد~~ نده ~~جحیم~~ اولور اصحاب خناقک نبضی زمان ابتداده متواتر مختلف اولور صنرده صغیر متفاوت اولور و ورم حسیله اولان خناقک جمیعا اصنافی بو علامتلرده مشترک اولور انلرک مری لرده حلقلری جانبینده و مهمل‌ده احساس اولنور و حسی بصر و یاخود لمس ایله اولور

جانبینه حلقلری صلبه متعلقه ~~نظر~~ نفاسنده درم

وكان خناقك صاحبی قیئی اشتها ایدركبی اولور اما اصناف خناقدن زوال
فقره خنب ایله اولنلرك علامتی اول مخنوقك رقبه سی داخله منجذب
اولور وموضع زوال تقصّع ایدر یعنی قصعه وكاسه كبی چقور لنور
وا ولموضعده كسر اولنسه وجع حادث اولور و قفاسنی اوزره استلقا
ایلسه بر نسنه یی یوتمغه وابتلاعه قادر اولماز ونجه ایله ذات الریه نك
هر برندن ضیق نفس حادث اولور و ایكیسنده هر برینك اخرندن فرقی بودركه
ذات الریه دفعة خانق اولماز اختناق انده تدریج ایله عارض اولور اما
ذبحه ده اختناقك عروض بعضكره دفعة اولور و حنجره ورمندن حادث
اولان اختناق ایله مری ورمندن حادث اختناق هر برینی لرنیك بووجهله
فرق اولنور كه حنجره ورمنده بلع و بر نسنه یی یوتمق ممكن اولور نفس عسرتلو
اولور اما مری ورمنده عكس اوزره بلع ممتنع و تنفس ممكن اولور و بعضكره
حنجره ورمی بیوییب بلعه دخی امتناع كلور و مری ورمی دخی بیوییب تنفسده
دخی عسرت و امتناع اولور و مری ورمكرندن ضیق نفس احداث ایدرت
ورم مرینك اعلاسنده اولان ورمدر و اسفلنده اولان ورم ایله ضیق
نفس عارض اولماز زیرا انفسدك مجراسی قصبۀ ریه اولور ومرینك فوقنده
ویمینده و اعلاده اولان عضلاتی تورم ایلدیكده قصبۀ ریه یی تحویقی
تضییق ایدروب ضیق نفس احداث ایدر اما اسفل مریده اولان عضلات
ورملری قصبۀ ریه یی سد ایلمز و اندن ضیق نفس عارض اولماز
وجه ضیق وعسر بولنور ایسه تنفس مرتبۀ امتناعه بالغ اولماز و
فجن ورم مرینك عضلات داخلیه سنده اولور ایسه اول ورم حسّه ظاهر
اولماز و لسان جندی اسفله لطی و تسفل ایدر و بعض ورم ردن اولوب
بكله

شدیدا

انده

انده برده رجا اولنمز و بعض اخرده ردائت اولمقدار اولماز و اوانده برده
رجا اولنور و ردائتی قلیل اولان قسم ثانی عضلات مرینك آخرده عضلاتده
اولوب حسده ظاهر اولمیان ورم اولور بس بو ورملرك اداسنده
امر فارق بیودركه قلیل الرداءت اولان ورمله ضیق نفس انجق زمان
بلعده اولور اما ردی اولان ورم حنجره نك داخلنده اولوب اولدی حسده
ظاهر اولماز خارجدن احساس اولنمز و مخنوقك حلقی تامل اولنسه
داخلده ورم اولدیغی دخی بیلنمز بلكه اول ورم غورده اولور خارجدن
ویاخود داخلدن اكر اطلاع و احساس ممكن اولماز و بو ورم غایت
ردائتده اولور و خارجدن احساس اولنوب داخلدن احساس اولنمیان
ورملك رداءتی اندن دون و نقصان اولور و خناق ردیده منع نفس
سریعا و عجله عارض اولور اول ردی خناقده صاحبی استلقا ایلسه نفسی
اصلا و كلیا منتفی اولور و استلقا ایلمسه نفسنده عسرت لكن كلیا امتناع
اولماز و ردی ورملرك علامتی اخراس بودركه اول ورم صاحبی بوینی دائما
ممتد ایدر و بوینی اوزاتمق و تحمل ایلیك یعنی بر طرفدن طرف اخره تحویل
و تقلیب ایتمكه ایلده تنفسده احتیال ایدر و اكر انتصاب و دیك
دورمق واجب اولور اضطجاعه قادر اولماز و مخنوقك ضیق
نفسی و ابخره دخانیه یی اخراجه حاجتی قوۀ متنفسه نك حال تنفسده
رطوباتی لهو خارجه ازعاج و اضراج ایلمسه مرتبه سنه بالغ اولوب
عنف و ازعاج اولنان رطوبتده زبدیت ظاهر اولور اول مخنوقده
برء رجا اولنمز و اكه معالجه اولنمق واجب اولماز و لكن بعضكره مخنوقك
نفثنده زبدیت احیانا بولنیوبرمز اول مخنوقه بیه براوت عارض اولمقده رجا اولنور

واسفلده اولان

و عنف ایله

ایسه

ذكر مری و رابعا وجه اوزره
اولماز ایسه

انیکیچون اول مخنوق مزبدده قوت وطعامه شهوت موجوده اولور
واندن عافیت مأمول اولور اما مخنوقک بوزینه خضرت ومحاجر عینلرینه
سواد عارض اولسه اول مخنوق میتدر یعنی هلاکه مشرفدر وکذلک مخنوقک
نبضی صغیر واطرافی بارده ولسانی غلیظ واسود اولسه بو علامتلر
علامات ردیه اولور وخوانیقده حماء شدیده عارض اولسه موت عاجل
وسریع اولور زیرا حما نفس کثیره محتاج اولور ومخنوقک نفسی قلیل ویاخود
عدیم اولمغله موته مبادرت ومساعدت ایدر وبعضلر مخنوقده موتک
سریعا توجه ایلدیکنک علامتلرینی بیان ایدوب دیدیلرکه برکمسنه ده
خوانیق اولوب بوینی عنقندک لونی حمرت معتاده سندن بیاضه یاخود
خضرته متغیر اولوب ابطلرنده واربیه لرنده عرق بارد اولسه اول مخنوق
ایکی کونک برنده یعنی یوم اولده ویاخود یوم ثانیده میتدر تأخیر اولنمز
اما مخنوقک رجاء برئنده وصحتنه علامت بودرکه ... انک حمرتی
خارجه خروج ایدر وخارجده حمرتک ظهوری علامت محموده اولور وچوق
اولورکه حمرت خارجده ظهور ایلدیکی کبی مخنوق کوزینی آچر وافاقت بولور
وکذلک مخنوقک نفسی متغیر اولوب نفس قصیر وصغیر ایله نفس المغه
بدء ایلسه اولدخی علامت محموده اولور زیرا مخنوق حال شدتنده نفسی
تطویل ایدر وطول مدت تنفسده قلیلا قلیلا هوایی جذب ایدر وچون نفس
قصیر اولمغه باشلسه دلالت ایدرکه خناقک شدتی زائل اولدی ولدی نفس
قصیر وضعیف اکه اصحابکه کفایت ایلدی پس بو دلالت ایله علامت محموده حاصله
اولدی کذلک خناق جانبندن جانب خلافنه ورم حادث اولسه اولدخی
سنک بیلدیکک وجه ایله خناقک انحلالنه دلالت ایدر ومادهٔ اختناقک

انتقالی

انتقالی علامتی استراحته مؤدی

انتقالی علامتی بودرکه خناقک ورمنده ضمور وانحلال مشاهده اولنور وبو وجهله ورمی
مشاهده ایلدیکدن صکره واجب اولورکه نبضه تأمل اولنه نبض موجی وعظیم
اولوب علیله سعال حدوث وارایسه دلالت ایدرکه اول اختناق ذات الریه یه انتقال ایدر
... واکر نبض متشنج ایسه اول اختناق تشنجه انتقال ایدر واکر نبض ضعیف (جدا)
وصغیر ایسه وتفاوتی حدوث وارایسه وخفقان حدوث هایجه وغیر یدده
انحلال وغشی حدوث حادث اولور ایسه دلالت ایدرکه ماده ناحیهٔ قلبه
منصبه اولمشدر واکر معدهده وجع وغثیان حادث ایسه اول
ماده معدهیه انتقال ایلمشدر اما خناقک ورمنده ماده جمع ایلدر ایسه
اکه دورت کوندن صکره ورمده لینت عروض دلالت ایدر وبعض خناقده
اولا عنقده وناحیهٔ صدرده حمرت عارضه اولدیغندن صکره اول غایتده (حمرت ظاهره)
اولوب باتر واول حمرتک غیبتی ایکی وجها وزره اولور وجه اول ماده نکد
باطنه رجوعندن اولور وجه ثانی ماده نک استفراغندن اولور
استفراغ ماده دن ناشی حمرت مذکوره غیبت ایدر ایسه اندن برء
رجا اولنور وباطنه ... انجذاب خبر ایله اولان علامت ردیه در (حمرتک غیبتی) (ماده نک)
وخناقده دموینک علامتی سنک بیلدیکک دم علامتلریدر لسان وجبه
وکوزلرک حمرتیدر واغزنده دم طعمی اولمقدر اغزده دم حلاوتی اولمغله ویاخود
شراب شدید طعمی اولمغله وبنه دم علامتلرندن اولور مخنوقده وجع تمدد زیاده
شدتی وشدیدا نفسده ضیق اولمق واختناق صفراوینک علامتی احتراق
والتهاب وغم شدید وعطش شدید و... وجدا شدید
اولان وجع لذاع وحرارت فمده ویبس وسهر اولور وصفراوینه دخی
ضیق نفس بولنور لکن دموینده ضیق مبلغنه بالغ اولماز وبعضکره

خناقك صفرا اولدیغنه لسانك لونی وموضع ورمك حرقت وحدّتی
دلالت ایدر آواحو صنعوده کائن بر شی لاذع وارد ر دیو احساس اولنور
وصفرا اوینك وجرد مونیك وجعندن آقل اولور و بلغمی خناقك علامتی
ماده سی بلغم مالح و بلغم بورقی ولزج اولور وحرارتی اولور و بعضلرده آلتی
لسانك لونی بیاض اولمق وعطش والتهابی قلیل اولمق دلالت ایدر وقلّه
لساننه استرخا عارض اولمغله دلع لسانه دخی عارض اولور و قلیلا کمی غرغره لوننه
ورم یعنی بوغاز شیشلر عارض اولور و اوتانیشدك وجع قلیل و یاخود
عدیم اولور وحماسی اولماز ومدّتی فرق کون مقداری ممتد اولور و بو
بلغمی خناقك صاحبی تعذر ایدوب لقمه یی ابتلاع مراد ایلدیکده اکر جدّ و اقتحام
ایدرسه بو نوع خناقده اجتهاد ایله لقمه یی اساغه ممکن اولور زیرا ورم بلغمی
رخو اولمغله تنفیذ لقمه یه قابل اولور وخناق سوداوینك علامتی بودر که
ورم صلابتلو واغزنده حموضت وعفوصت اولور و اول خناقده عروض
دفعی اولماز تدریج ایله قلیلا قلیلا عارض اولور و بعضلره خناق سوداوی
ورم حارده انتقال طریقی ایله اولور و اعضا تنفسك یبسندن عارض
اولان خناقك علامتی اغزنده رطوبتك قلّتی وماء حار ایله وقت استعمالده
انتفاع اولور ماء حارك ترطیب وارخاسی اولمغله انکله یابسه اولان
اعضاء نفس انتفاع ایدر و بوندن صکره معلوم بیوریله که بعض کمسنه نك
بوغازنده وجع حادث اولوب برسنه و ایکی سنه اول وجع ممتد اولور
و اول وجع ممتد دلالت ایدرکه اول کمسنه نك بوغازی حلقنده فضل وماده
تحجر ایلشدر ولایق اولورکه انك امر و تدارکی اهمال اولنمیه و معالجه سنك
عسرتندن طول و قبولی بطیء اولدیغندن تضجّر ایلمیوب معالجه سنه مواظبت
وافتیار

اولنه

اولنه وعلیله دخی واجب اولورکه طبیبك فعلنه تابع اوله **فصل التنجی**
بوا و حلقنده عارض اولان اورام حلق و حنجره ده و حنجره یی محیط
محیط اولان غدده ده ولهات و غلصمه و لوزتینده عارض اولان
ورم معالجه لرنده تکلم ایلدیکمز کلام کلی بیاننده در بو اورامی فاعل
اولان فضلات عضوه اولا منصب اولندقده فصد و اسهال ایله
استفراغ اولنمق واجب اولور و بونده واجب اولورکه ماده جانب
مخالفه جذب اولنه هر نه قدر اول جذب موضع ورمدن بعید اولوب موضع ورمه
موضع مقابل اولان محلده وضع محاجم ایله اولور ایسه و
اطرافی ربط وشدّ ایله ربط اولنور و ادویه قابضه ایله بدء اولنوب
ورمك اوزرینه قابض ادویه یه عسل کبی قلیلا جلا اسی اولان دوا مزج
اولنوب وضع اولنور و اول قابض ادویه نك افضلی جوزك
قشوری و توت ربی اولور و بوندن صکره معلوم بیوریله که فجئ
وجع لهات و خناق ظهور ایلدیکده اول ظهورنده خلّ ایله غرغره ماده یی قبضنه
منع و ردع ایدر و رطوبت کثیره یی جلب و جذب ایدر یعنی خارجه
اخراج و استفراغ ایدر و بو غرغره اثناسنده حرارت رطوبت ایله
نشنه لرینه امتناع واحتراز اولنور و بونده استعمالی منفعتلی اولان
ادویه قابضه دن اولور شب عفص جلنار و بهری ایدنجه قدر مطبوخ
حلو و حامض ایکی نوع رمان بو مذکورلرك عوق و اتخاذ اولنور استعمال
اولنور کذلك نافع اولان دوالردن در علیلك یا بوخی حلق ایدروب
اقاقیا عصاره سی ایله اول محلّه طلا ایلمك بو ادویه لر ایله ابتداء معالجه
اولنور صکره تدریج ایله منضجات استعمال اولنور و بعده مفتحات قوله استعمال اولنور

حتی استدراج اولینه رق قوتده نوشادر و عاقرقرحا مرتبه سنه بالغ اولنجه
استعمال اولنور و بو بابده ذکر اولنور که اورام حلقه نافع اولان ادویه دن زرد
قسط کندش و رق فلی مرزنجوش مثللو غرغره لر اتخاذ اولنوب استعمال
اولنمق خوانیق و لهات و لوزتین اورامنده بالخاصه منفعتی مجرب اولان ادویه دندر
اولور و بالجمله اعضاء حلقه نفع عظیم اولور بر خیوط علی الخصوص احوال
بحر ایله مصبوغه اولان خیوط اختیار اولنوب آنکله ایلدکده نافع خنق اولنه
بعد اول خیط ذکر اولندی اورام صاحبینک بوینه طوق اولنه و بو وجه
اوزره اولان طوق بو اورامه نفع جید عظیم مأمول و متوقعدر
زیاده اولور بجمیع بو اورامک جمیعا اوقاتنده سوداسی اشوقا
ادویه دن اولور ردع و تلیین و جمع و تسکین اولنمق و واجب
اولورکه قبض و تحلیل و انضاج اولان ادویه لردن بربرینی استعمال مراد اولنورسه
تأمل اولنوب بدنک حالنه نظر اولنه و لین و صلابتنه باقیله اگر
بدن صلب ایسه استعمال اولنان ادویه تقویه اولنه و اگر بدن ناعم
و لین ایسه ادویه نک تلیینی و تضعیف اولنه کذلک علیلک سننه
و مزاجنه و زمانه و عادتنه مراعات اولنه و لهات و لوزتان
ورملرینه و استرخالرینه خاص قطع ایله معالجه اولنور و قطع
ایله اولان معالجه لرینه بیز ریاب افرادر و افراز ایدرلر و بو افتراه
اولا وجوه معالجه دن اولور آنده محلی غمز ایلمک و آنده اقرح محللی
و موضع وارددر او کمی محلی فقارک زائل اولدیغی محلدر ایکنجیسی لهات
و لوزتانه اولان نحل و رمد ... زیرا بعضلرده لهات ساقطه
اولوب غمز ایله فوق جانبنه اشاله و ترفیع اولنور و اوچنجیسی اورام

بالعجه
عنقدر

عنقدر زیرا اورام بلغمیه ده بعضلرده ایکی منفذ یعنی قصبه و مری تجویفلری معا تضییق ایدر
و اول منفذلر تنقیه لی تلطیفه عنقده غمز ایله استعانت اولنور بحر

فصل ذبح و خوانیق و اسبابلری و علاماتی بر سبب ایله حادث اولان
اختناق معالجه لرینک بیاننده در اما بو امراض دن خناق حار معالجه سنده واجب
اولورکه فصد ایله ابتدا اولنه و دفعه دم کثیر اخراج اولنمیه علی الخصوص
قوت ضعف اخذ ایلیسه دم کثیر اخراجنده احتراز زیاده واجب اولور و او
وقت ضعفده عشره عشره یعنی فصد متفارق ایله فصد اولنوب
هر بر فصدده اون قطره دم اخراج اولنور اگر قوت ضعفه بدء ایتمدیل
ایسه دم اخراج اولنمقده حنفک اولنمز غشیه قریب اولنجه قدر اخراج
اولنور و بینه واجب اولورکه فصد تفریق و دفعات ایله ایدیلکده حفظ
حفظ قوته و دفع غشیه مؤدی اولور و جه تندید و تفریق ایلیه زیرا اول
فصدلرده مخنوقه غشی عارض اولسه اول غشی قوتی اسقاط ایدوب مخنوقه
سقوط قوت و عسر تنفس جمع اولور و اول کمسنه اختیارا و یا خود ضرورة متوقع
تقلیل غذاسی اخذ ایدر و بو حالتک اجتماعنده لامحاله خطر اولور خصوصا که
اول علیله حمی نوا اوله خطر عظیم اولور و بونلردن ماعدا امر فصدده شی آخره
مراعات اولنمق واجب اولور آنک بیانی بودرکه امراض خناقیه ده دم عادتک
خناقه مؤدی اولدیغی سببی دم حیض و دم باسوردن بریسنک احتباسی اولور
اولمثللو خناق معالجه سنده واجب اولورکه بر محلدن فصد اولنه که اول ایله دم فصد
احتباس اولور یعنی ... جانبنه مجذوب اوله مثلا دم حیض و دم باسور احتباسندن
حادث اولان خناق معالجه سنده صافن فصد اولنور و ایکی ساقه حجامت اولنور
و قجن اول فصد و حجامتده دم کثیر اخراج اولنسه ساعتنده عارض خناق
من ایله

ساكنده زائل اولور و بعض کره اول فصد و حجامته ارتدسر کوننه اعاده
محتاج اولنور حقیقت کلام بو درکه علیلك حالی فلك فصدی زمان نضجه
قدر تأخیره تحملی اولور ایسه فصده مرافعه و تأخیر ایلیك اولی اولور
بدنده قوت باقیه قالور و استفراغ ماده مرضك کندیدن اولسون
ایچون لکن زمان نضجه تمکن اولدیغجه تأخیر لازم فصد کلندیر احتیاط
قبل النضج ارسالات ده بمکله معروفا و لان فصده مراعات اولنور
یعنی اوائلده باعمله متوالیا و مرارا فصد اولنور و هر برنده قطرات معدوده
ارسال و اخراج اولنور و زمان نضجه کلنجه اخراج اولنان دم جمیعا وزن
اولنسه ماده ورم اولان دملك عشرینده و یا خود خمسنه بالغ اولور
زیاده اخراج اولنمق واجب اولور و قبل النضج اولان ارسالات ایله
تنفسده سهولت حاصل اولور و کذلك خناقده امتلا اولور ایسه فراغر
ایله المرعاض اولور ایسه اول غراغرهی تأخیر اولنور زیرا اول حالده غراغر
استعمال اولنسه ماده امتلایی موضع ورمه جذب ایله خوف اولنور و لازم اولور
غراغرهی بعد التنقیه استعمال اولنه و ذبحه برمرض صنفدر و وارد که
ورم انده غلصمه نك اقصاسنده اولور و بجن اولور رملته قبل الانحطاط
فصد اولنسه مختنق دو بوغیلیجق محلده ذبحه علت منحط اولور بعیز
اول فصد باعث هلاك اولور او لازم سائره کبی خناقك اوقاتی دورت
وقته منحصره اولور زمان ابتدا و زمان تزید و زمان انتها
و زمان انحطاط در اشبو خناقك ازمنه اربعه سنده هر بر احوال
ازدیاد ایله معلوم اولور عسر ازدرادك اولظهوری زمان ابتدا و عسرك
تزیدی زمان تزید و عسرك برقرار اوزره وقوعی زمان انتها و عسرك تناقص

زمان

امراض خاصّه ١٣

الجلد الثالث عشر من ترجمة القانون من ذبحه
وخناق الى اواسط معالجات الغشى

عدد اوراق ١٣٠

البقية الثالثة من الكتاب الثالث
من القانون

زمان انحطاط اولور وخناق مادامکه زمان تزیدده اولوب وفصد بالغ ضرورت
مس ایلمز ایسه ذکر اولنان ارسالات ایله اکتفا اولنور وفصد
بالغ نضجدن صکره یه تأخیر اولنور وخناقک حدوثی ناحیه
حلقده فضله اولدیغندن اولوب جمیعا بدنده امتلا وغثیان
ناحیه حلقده مددکلمکدن خوف اولنمز ایسه فصددن ترک ایلمک
جائز اولور وبلکه اول مخنوقک بدننده اسباب تحلل کلیا منع اولنور
زیرا کثرت تحلل بدل ما یتحلل تحصیلی ایچون کثرت تغذیه یه محتاج اولور
ومخنوق غذادن منع اولنور اینکیچون که بدن تغذی ایچون رطوبته
محتاج اولدیغنده موجود اولان رطوبتی استعمال ایتمکله ماده ورم اولان
رطوبته تقلیل ایدر وماده ورم اولمغله صالح اولان مواد جهت ورمه
صرف ایدرکان طعام تناولی ترک اولنور ایسه بدن طبیعی بدنده غذا اولمغه
صالح اولان دم قلیل اولمغله ماده ورمدن غصب ایدر وبعده انضاج و
اصلاح ایدوب بدنک غذاسنی تکثیر ایدر وبو وجهله مواد غصب
اولندیغنده لامحاله ورمده خفت کلور ومخنوق فصده مبادرت اولنسه
بعضلری فصده تحمل اولنمز وبدل ما یتحلل تحصیلی ایچون غذا استعمالنه حاجت
اولور وغذانک استعمالی مخنوقه الم ویرر خصوصا غذانک اساغه نفوذ
اولدقده بوغازدن تحمیده اولور وقت غذاده عذابی والم زیاده اولور
لکن واجب اولور که تحت لسانده فصده مبادرت اولنوب تأخیر اولنمیه
هر نه قدر یوم اولدی اولور ایسه اولور اول فصد ایشلنه وکذلک ذکر
متقدم اولان فصدات متفارقه وارسالات اثناسنده تحت لسانده
فصد اولنه علی الخصوص تحت لسانده اولان طرده تمدد اولور ایسه

اول طمرلر فصد زیاده نافع اولور و بعضلره ودا و بعض شاهطره دیدکلری
طمرلری دخی فصد حاجت اولور و بعضلره دخی لسانک کندو بی شرطه و
سا قدر حجامته دخی حاجت اولور زیرا بو شرط و حجامت زیاده نافعدر
و خوانیق عروض معتادر اولان کمسنه یه و اضباء اولورکه کندیده مثلا
احساس ایلدیکی کبی خناق عارض اولمازدن مقدم فصده مسارعت
ایلیه و فصل ربیعده دخی فصد ایلیه و شدید النفع اولان معالجات
اولور حقن قوییه استعمالنه مبادرت ایلمکدر لکن اول کمسنه ده حمی اولور
ایسه حقن لینه استعمالنه اقتصار اولنور حقن قوییه استعمالی اولمیز
و محموم اولمیه مخنوقده حقن قوییه استعمالی و شیافات استعمالنک
منفعتی قوییدر اولور و واجب اولورکه مخنوق اولان کمسنه نک اطرافی
تطیل اولنه و صوف ایله عنقی تطویق اولنه خصوصا دوفا رطب یکله
معروف صوف ایله تطویق اولنمق زیاده نافعدر و قنو صوف ایله تطویق
اولنورسه کرکدرکه اول صوف زیتده و یاخود یا یاد یه یا عنده غمس
اولنه زیرا بو دهنلر ملین و وجع مسکندر و آخر امرده و بو دوالر
نفع ویرمدیکی زمانده اول دهنلر جواذب ایله خلط اولنور و اول
خلط اولنمق جواذب بورق و خردل و قسط و جندبیدستر و کبریت
و مراهم قوییه محمره کبی نسنه لردر و کذلک عسل بلاذر و منفط اولان
دوالر دخی خلط اولنور و واجب اولورکه خناقی اولان کمسنه یوم ثالثه قدر
غداسی سکنجبین و یاخود شراب عسله قصر ایلیه و اوچ کوندن
صکره بعض اشربه لذیذه ایله ماء شعیردن تدرج اولنه بعده یمرطه
صاریسنه تدرج اولنه و تحین سهولتله ابتلاع و ازدراد ممکن اولرنفلیه

حندروس

خندروس ایله احسا استعمال ایلمک موافق اولور و اخرنده احسابی منضجاتدن
و صکره محللاتدن اتخاذ ایلمک اوفق اولور و اکر بلع و ازدراد عسرتلو اولور
ایسه حرزات رقبه دن خرزه ثانیه مص ایله و یاخود نار ایله اولان محاجم
وضع اولنور قلیلا قلیلا منفذ کیکشوب اغزیه دن تجرع اولنه اطعمه
سائغه اولسون ایچون و محاجم ازاله اولنمق مراد اولندیقده مص ایله
وضع اولنان محاجم رفق ایله ازاله اولنور اما نار ایله وضع اولنان محاجم
بنفسها ساقط اولوریدی ایله ازاله یه حاجت اولماز و محاجم شرط اولنوب
اول موضعدن دم اخراج اولنمقده باس یوقدر و کذلک بونلردن صکره
باش اوزرینه دخی محاجم واحده وضعنده و تحت خلقده ذقن اوزره محاجم
وضعنده دخی باس یوقدر زیرا بو موضعلره محاجم وضعی موادی جانب
خلافه جذب ایدر و موادی هم تقلیل ایدر و کذلک محاجم تحت
ثدییه و کاهل اوزره دخی وضع اولنور و بینه باس یوقدر که خیزران
مثللو نسنه قطن ایله ملفوفا حلقده ادخال اولنمغله حلق توسیع
و تنقیه اولنه و بعضلره ذهب و فضه دن برنلک قصب مثللو برنسنه
اتخاذ اولنوب بوغازه ادخال اولنور و آنکله تنفسه اعانت اولور و کذلک
ضیق تنفسده ولد تولیدقده دخی اوزره محاجم وضعنده لابد اولور و بلعی تسهیل
و نفسی توسیعده آلت انفعی یعنی اوموزباشلرینی قوت و شدت ایله دلکک
بغایت نفع اولور اما خناقده زمان ابتداسنده قوابض استعمالی نافعدر
خصوصا دموی اولان خناقده قوابضک نفعی زیاده اولور و قوابضک افضلی
اول قابضدرکه انده کیفیت قبضدن ما عدا بر جوهر لطیف اولورکه اول جوهر کیفیت قبضی باطنه تنفیذ ایدر
و تجربه ایله استخراج اولنان قوابض درکه مخلوط و مرکب اولان قوابض

و تليين

وجع تسكينده اولور واول زمانه

مفرد بسيطا اولان قابضلرك انفع وانجدرى و بعضلره اول امرده وابتدا
حالده قوابضه وجع تسكيني ايدردو الرخلطا اولنور يعني جوز بنفشه
شربتى و فانيذ و لبن حار و بزر كتان لعابى و ميبختج لعابى كبى مسكن
وملين نسنه لر خلطا اولنور و بعضلره ده انصباب حواد اكثر اولور بناء
عليه اول قوابضه محللات خلطا اولنمغه حاجت اولور و بعضلره موادك
انصبابنده كثرت اولماز و ورمده قوت اولماز اول امتللو ورم معالجه سنده
بدء اولنوب عفص و نوشادر استعمال اولنور زيرا اولد و الرمواد متوجهه
انصبابدن منع ايدر و انصباب ايدنلر قوت ايله تحليل ايدر و خناق صفراوى
واجب اولور كه اكثر تداوى ايله فصد تبريد … و تقبيضنده اوله و اول صفراوى
خناق معالجه سنده لطوخات … استعمال اولنور و بينه صفراوى بده
وهر خناق حارده غرغرات ده استعمال اولنور و مناخر ايله نفوخات نفخى
و نثورات استعمال اولنور و غرغرات نافعه دن اولور سكنجبين و ماء
خل ايله غرغره ايلمك زيرا بو غرغره حار و بارد اولان خناقده اولنده منفعتى
عظيمه اولور و رب توت ايله خصوصا توت برى ربى ايله غرغره ده
نافعدر و بو غرغره لرزماننده ولو بلا سكر و بلا عسل استعمال اولنوب و اندك
تركيبنده عصاره سماق مجففه و عصاره حصرم مجففه وكمالرى يعنى ايكسنده
ده چيچكى … وجلنار ايله ادخال وتقويه اولنديغنده صكره وكذلك
بو مقويات ايله تقويه … اولنمقسزن حصر قاده ذكر اولنان
غرغره استعمال اولنور و بومثللو غرغره به عسل خلطا تنقيه قصدا اولندقده
اولور وتقويه ايچون عسل خلطا اولنمز وكذلك قيب وعسل طبيخ ايله و
سماق و عقيد عنب طبيخ ايله ده غرغره اولنور و بونلره اقوى اولور جوز رطب.

اوجاع — قوت ايله — نثور — برى

عصاره

قابض سفرجل و

عصاره سى و بو عصاره اورام خناقده افضل ادويه سندندر اولور
و تازه كل عصاره سى و خشخاش دبى قوابض ايله خلطا اولنسه ابتداء
خناقده نفعى شديد اولور و بونلردن اقوى اولور آس و بلوط و سماق طبيخلرى
و ماء كزبره و ماء سماق و ماء قشور الجوز و ماء الآس و امثالى صوكرا اندك
ايچنده جدا عرس طبخ اولنمش اوله بو بابده زعرور ايچون ده و شب
يمانى ايچون ده خاصيت واردر وكذلك مخنوقك حلقنه بو نفوخ
نفخ اولنور اول نفوخ بودر بزر ورد سماق جلنار و زنجار برابر كافور دخى
شيء قليل ايله اخذ اولنوب انلردن نفوخ اتخاذ اولنور و صفراوى
خناق ايچون بقول بارده عصاره سنه … قليلا … قبض اولان
دوا خلطا اولنوب استعمال اولنور و عصا الراعى و عنب الثعلب و قضبان
الكرم عصاره لرنده استعمال اولنور و صفراوى و دموى خناقلرده سنده
مشترك اولان ادويه دن اولور بزر ورد و بزر البقله و بزرقطونا
لعابى و نشا و طباشير و سماق و كثيرا و كافور بو ادويه لر اخذ اولنوب
انلردن حفر … حبلر اتخاذ اولنور و تحت لسانه وضع اولنور و مجن مواددك
تحجر منقطع اولسه واجب اولور كه رب توت ده مر و زعفران خلطا اولنه
زيرا مر قوت قبض و تحليلى حسبيله باطنه غوص ايدر و زعفران
ده غوص ايدوب انضاج آوزره باطنه جمع اولورلر و اتحاد اوزره انضاج
ايدرلر اورام خناقيه نك صلابته ميلى رؤيت اولنور ايسه توته بو قرنه
برشى خلطا اولنور و زمان انتهايه قريب و يا خود واصل اولسه …
اولور كه تليين و تسكين اولان ادويه اول حالده ده خناقده استعمال اولنه
ايچنده فلوس خيار شنبر اضافه اولنه لبن حليب و زفت اضافه اولنه رب توت

وحلبه ایله تین طبیخی ومیبختج ایله رب آس وکرنب عصیری عسل ویاخود
میبختج ایله ویاخود رب عنب ایله محلول اولان مقل عربی اشبو
ادویه لرك هر بری جدا نافع اولور وماء الاصول الجبنه زبیب طبیخی
اولنه ماء الاصول وحلبه وتمر وتین ومرو زعفران ودارصینی سکنجبین
ایله ویاخود ماء عسل ایله اولادویه لردن غرغره اتخاذ اولنور وکذلك مواد خناقی
انضاج ایچون اضمده هذا استعمال اولنور ومخنوقك اذننه بادم یاغی
تقطیری هم نافع اولور وساعت تقطیرده نفع ظاهر اولور وحسن مواد
خناقك عدم نضجی احساس ایدوب ورمله صلابت رؤیت ایلسك
ساکن واجب اولور که انك ادویه مسخنه کرنب استعمال ایلیه سین وتعهد
وفجن ورمله نضج حاصل اولسه کرکدر که بحه اجتهاد اولنوب تفجیر وتلیین
جامع غراغر ایله تفجیر اولنه الجبنه ادویه حاده اولان لبن ایله غرغره
تلیین وتفجیر جامع اولور اگر خناقك ورمی ظاهرده اولوب عهدی
بعید ومتطاول ایسه وطول مدتله منفجر اولمادی ایسه انده جرید
استعمال اولنمقله باشی اولماز ذکر اولنان دوا وادویه معتدله دنر ومع
اعتداله ورمی سرعت ایله تفجیر ایدر اول دوا بودر حلبه ایله تینك طبیخی
وکذلك عدس وورد ورب السوس وبزر المرو طبیخ اولان نسخه ده بزر
مرو بولنه بزر ورد واقع اولمشدر بس بودوالرك طبیخی تلیین وتفجیر
جمع ایدر وبونلر استعمال اولندیقدن صکره انجح بونلردن اقوی اولان ادویه
تدریج ایله استعمال اولنور رب توثه بورق ومر کثیر خلط اولنوب
استعمال اولنور وکذلك بزر المرو که سودنده اذافه اولنوب استعمال
اولنور والاحصات وادهان مسخنه وخصوصا عسل وسکر ایله استعمال

شاهتره ضحاکی مثللو

تمرك

اولنور

اولنور وکذلك ماء عسل الجبنه تین وفوتنج ومرزنجوش ویاخود شبت ونعنع ونمام
طبخ اولنوب مجموعة ومتفرقة استعمال اولنور وبو بابده قسطك علی الخصوص
قسط بحرینك منفعت عظیمه سی وارددر ذکر اولنان وقتده بعض مدتك بعده
وانتهاء حقیقیده جلاء تام وتحلیل تصدق ولکن تحقیق قصد وطلب اولنور ایسه
وادل ورم نطرون وبورق وحلتیت ومر وفلفل وجندبیدستر وذرق
خطاطیف وخرء الدیك مثللو دوالر ایله تحلیل اولنور دوا اولاح والورد بنوث
ایله وبلکه نوشادر وعاقرقرحا وبزر حرمل وخردل وصوا ایله بزر فجل وکذلك
سکنجبین ایله بزر فجل استعمال اولنور ونوشادر نفخ اولنمق مرجحدر
بعض اول نفخ ایله استراحت حاصل اولور وفجن علت منحطه اولسه
شراب وحمام وتنطیل استعمال اولنور صفة حب نافع فی الاستهاء
اصل سوسن دورت جزء حلتیت نصف جزء بونلر کرنب عصاره سی ایله
ویاخود عقید عنب ایله حب قیلنور اما خناق بلغمینك علاجی بودر که
معهون ومفوح بر قضیب اخذ اولنوب اوزرینه بر حض قد صاریلور
اول قضیب ملفوف ایله وزالطی وتسفیل اولنور وو رملك رطوبتی
انکله تنقیه اولنور وبلغم خناقك عتیقنه حلتیت ودارصینی ایله
معالجه اولنور ویاخود قوقیا وایارج واول مثللو مسهلات ایله اسهال
اولنور وحجا قویا اولان حقن حاده ایله احتقان اولنور اما سودا اولاح
خناقه انفع ادویه دواء حرملی غرغره ودا اخل وخارجدن لطوخ استعمال
اولنور اما اولاد وینه آنلری بالخاصه خناقده نفع اولنوب کل وقت دوا
اوقوعی دوائیتر اولنلردن اولور ابیض اللون کلب وابیض اللون ذئب
بجویع اولنوب آنکه جوع تام حصولندن صکره یاکلزنمك اطعام اولنور

استعمال اولنور

بو مذکورلردنه نفوخات اتخاذ اولنور غیری بر کیسه شول خرما بدایه عاهنه
ترملو بکنه قریب بر برده بتیع وبو اهل حجاز لقتبد واهل حجاز ذکر اولنه
بود آقارة خوانی دیرلر کذا فی ترجمة الصحاح بس معهونه معوج
قضیب دمك بود اقلی والکرتاله دیمکدر

اللطوخ ... (؟)

ومكلبلي و وجه مذكور اوزره كلب و ذئبه يالكز عظام اطعامنه مداومت
اولنور القا ايلديكي خرئي ابيض اللون اولنجه قدر و انك ابيض اللون وقليل
النتن اولان خرئي اخذ اولنوب استعمال اولنور و منفعتده بو خرءلر متللو
اولور انسانك زبلي على الخصوص صبينك منفعت زبلي زياده اولور [illegible]
اولوركم غداسن هضم ايدجكي مقدار قيله و انك افضل عر مقدار قليل خبز
ترمس اولور و بعض نسخده خبز و ترمس و او عاطفه ايله واقع اولمشدر
بس خبز ترمس ايله تغذيه له صكره اوزرينه شراب عتيق سقي [illegible] ايليه
وانردن حاصل اولنان براز اخذ اخذ ايدوب تجفيف ايليه انك نتن و رايحه
كريهه سي قليل اولور استعمالنه ستاعت و لماز و الراول انسان خبز مذكور
ايله شيء اخرهن اشتها ايدر ايسه اكا موافق اطعمه جيدة الهضم و حسنة الكيموس
و باعتدال الحار المزاج اولان لحوم دجج و حجل و اطراف ماعز كبي اغذيه
ايله تغذيه اولنور زيرا بو غداء الردي هضمنده جودت اولديغنده ماعدا
اخراج ايلديكي ثفلده نتن رايحه قليل اولور و بو خناقك بالخاصه نافع
اولان ادويه سندندر اولور خطاف محرق و انك طريقي بودر كه خطاف نيز
ترلغ قوش ذبح اولنور و دمي قنتلرينه اساله اولنور و اوزرلرينه ملح صاچيلوب
بر كوزه ايچنه قونيلوب كوزه نك اغزي طين ايله صوانور و [illegible] تننده اولنور
و تنوره وضع اولنوب محترق اولنجه قدر ترك اولنور صاحب قانون دير كه
بنم قاتمده ايچنه خطاف القا اولنان زجاج طين حكمت ايله تطيين اولنوب
تنوره وضع اولنور زيادة صواب اولور و خطاطيفك خرئنه احراق ايدوب
استعمال ايلدي خطاطيف محرقك كندوبه [illegible] كبر نافعدر و صاحب خناق بعضاره
بو دواي حنكنه سور راول دوا بودر ملح عسل خل زبيب و اورام حاده ده نافع بو دوالر

ایله

ايله تحنيك اولنور و بعضكره هي مرارة ثور عسل ايله و مرارة سلحفات
و زهرة النحاس و مماوع اولان سمكلرك دوسلري ايله هو تحنيك اولنور
خصوصا اورام حاده ده بو تحنيك زياده نافعدر و كذلك سكنجبين ايله
بزر فجل و قلقطار و قلقديس طبنجار ايله غرغره و رم نغانغه نافعدر
و ادويه مركبه دن دواي توتنفوق بوبابده نافعدر اول دوا مر و زعفران
ايله استعمال اولنور و بونه مركبات نافعه دندر دواء خطاطيف و دواء
حرمل و دواء قشور الجوز الطري و اقراص اندروس و بو صفت اوزره اولان
دوا نسخه كلب ابيضك خرء محرق و باخود غير محرق اولان خرءي
بر اوقيه فلفل ايكي درهم عفص محرق قشور رمان و لحي الخنزير وقرد و ضبع
بو اوچ حيوانك هر برندن برر او قيه مر قسط هر برندن نصف اوقيه
بو مذكورلر جمع اولنوب حلقه نفخ اولنور و يا خود عسل ايله معجون قلنوب
تلطيخ اولنور و كذلك خناقك اخر وقتنده و وقت سنده تنده صبينك خبز ترمس تناول
عذره سي و كلبك خرئي و خطاطيف محرقه و نوشادر هر كونده تكرارا
استعمال اولنور و بعض كره تخنوقك لساني نعي تورم ايدر و انك
معالجه سنده بعضكره حاجت اولور و اورام لسانك بيني بوندن اقدم
تكلم ايلدك و انلرك ايچنده بو مقامه خاص اولان اولدر كه حمزه دير كه
انده ذكر اولنديكه ورم لسان ايچون فصد اولنديقدن صكره مواد اسفله
جذب ايچون احتيال اولنه و بو مقامه اوفق اولان جذب ايلايج فيقرا
استعمالي ايله اولور زيرا اول ايارج فم معده اعاليسنده و مريده و حلقده
اولان اخلاطي بالخاصه حط و انزال و اسفله جذب ايدر و ايارج استعمال
اولنديقدن صكره اوزرينه مبردات راد عه استعمال اولنور و عصاره خس

بو بابده مبردات دادعه دن اولدیغی رویا نافعه ایله بیلنمشدر و بو علتده
خاصیت زیاده در و بو بکرده صکره تحلیل لطیفه حاجت اولور انیسه اول
دواشلنور اما فقادر اولان خناقده علاج زائل اولان فقره موضعی
خلف جانبنه غمز ایلمک ایله اولور بو وجهله غمز ایدنا نافع تدبیر کوردن اولور
وبعضکره اخرنسنه حاجت قالمیوب بو حیله ایله فقره زائله موضعی اولور ایله الت
اصلیسنه سترده اولور و اول غمز بعضکره اصبع ایله و بعضکره
و بعضکره بو غمز حیله مخنوقه راحت کلور و انک الت الجام کبی شیء ید
حلقه ادخال اولنوب داخل اولان خارج جانبنه دفع اولنور اما
اوراعه غمزک جرا اضرار اولور و خناق شتدا ولوب بو تدبیر ایلکم بابه
تاثیر ایلمسه وهلاک متیقن اولسه انک تخلیص حاصول و مرجو اولان
تدبیر بو درکه قصبه ریه شق اولنور و اول قصبه ده غضروفلر منظومه
و مرتبط اولوب و اول حلقه لر بر بر لرینه رباطلر ایله باغلو اولمغله حلقه‌لر
قصبه ریه شقنک طریقی بو درکه اول غضروفی خلقه لرک کندی شق اولنمز
بلکه ایکی غضروف ارا سنده اولان باغلر قطع اولنمغله شق اولنور و مخنوق
اول محلدن تنفس ایلمک ایله هلاکدن نجات بولور و بعده تدبیر ورم معالجه سنده
فراغ اولندیقده محل شق خیط ایله دیکیلور و التیامی ایچون معالجه اولنور و باذن
الله الشافی بره و صحت حاصل اولور و اول شقک طریقی بودرکه مخنوقک باشی صفتی
خلف جانبنه مدا اولنور بعده الت سکینه قاعزیلوب امساک اولنور و جلد
عنق اخذ اولنوب شق اولنور و اصبع الاك بودرکه جلدی صناره ایله اخذ
اولنوب موضع شقدن ابعاد اولنه و قصبه نک اوزری کشف اولندیقده
ایکی حلقه ارا سی و سطندن و شق جلد جدا سندن شق اولنه و ورم برئندن

صکره

صکره ایپلک ایله دیکلوب اوزرینه ذرور اصفر اکیلمه و واجب اولورکه و اغشیه‌لره
جلد مشقوقک ایکی شفه‌لری بوکیلوب ایکنه غضروفلره اصابت ایلمک سز
دیکیله بو مذکورلر بو شقک حکم ایدر و اکثر غرض تعلق ایتمیوب ذکر اولان
اربطه تلری کندیله ورم اولدیغی ظن اولنور انیسه ذکر اولنان شق استعما و آفت
واجب اولمز اکثر علیله غشی کلوب اختناق تام اولور ایسه خوف اولنور
ایسه مسارعت و مبادرت اولنوب حقن قویه استعمال اولنور و تحت
لسانده اولان طرمحو و کرنک عرق جهه فصد اولنور و بشرط و بلا شرط
قفا اوزره و تحت ذقن اوزره محاجم تعلیق اولنور و اکر اول مخنوقک
سبب اختناق و غشیی رطوبتک استغراق و استیعابی اولور ایسه
اول علیل تنکیس اولنور یعنی باشی اشاغی جانبنه قیلنور رطوبات
منافذ ندن سیلان ایلسون ایچون و بعده قوتی و عطر شی اولان
بخورات ایله تونسیر و بر بلور غشیده افاقت بولنجی قدر و خناقدن
تخلص اولان کسنه یه واجب اولورکه اول کسنه بعد التخلص قصد ایلیه صح
و برقاج کون نخود اونندن اتخاذ اولنان حسوا ایله تغذی ایلمه و سودا ایله
و لیجنده خبز ادا قد اولان ماء لحم ایله و بیرطه صاروسی ایله تغذی ایلیه و
معلوم اوله که بو غازنده اغری اولان کسنه یه واجب اولورکه کلامی
ترک ایلیه و اغزی قنوق اغزی اولورسه اولسون طقوزنجی فصل بلع العام
لهات ولوزتین امراضی بیاننده در بو ایکی عضوه یعنی بیتن کوجک دیلی
دیر بکی عضو و حیت ایله الحلق قربنده اولان غده لرکبی نابتی و مر نفخ ایکی
عدد لحم قطعه لرینه ابرالحق عارضه اولور و اول انغازل اول عضولر تورم ایدر حتی اول ورم نوازل
تنفس منع ایدر و لهاتی سترخید ایدر و انک علاجنده ابتدا قبض و تجفیف ایلین ادویه‌لره حاجت اولور

كوكسنه نزلهسی حاره و كركسنه بارده اولسون اكيسنه دخی قبض
و تجفيف نافع اولور و بعض كره لهاتی قطعه دخی حاجت اولور و بو
ورملرك معالجه لرنده و معالجه لرنده قريب اولور و ابتداء حدوثنده
اكر لطوخات ايله رفق اوزره مس اولنور و لطوخ ريشه ايله مس
اولنور زيرا اصبع بعض كره عنف ايله مس ايدر و رفق ايله ايكی صورتله
دخی اول ورملرك بعض وقت اولور هر نه قدر اصبع ايله اكر مس رفق اوزره
اولور ايسه دخی موجع و مولم اولور و اول ورملرك بويكارنده التهاب
قليل اولور و آنلرك اوزرنده عفصه استعمال اولنور اما ملتهب اولنلرده
معالجه سنده تبريد اشد اولان دوالر استعمال اولنور عنب الثعلب
و برز ورد و ورد كبی ياغ مثللو لر استعمال اولنور زيرا اولبابده بونلرك
فعلی و تأثيری قوی اولور و بو بابده زياده قوی اولان ادويه دن اولور صمغ
بسفايج عربی غرا و كثيرا و انزروت بو ادويه لر ايله لطوخ قيلنور و كذلك
جلنار ايكی جزؤ شب يمانی بر جزؤ بود و الزحير ايله النوب رائحه عرصيا
مقطوع اولان بر ملعقه ايله استعمال اولنور و بعضلره بود و الثره زعفران
و كافور دخی زياده اولنور و لطوخا استعمال اولنور و كذلك عفص مسحوق و خل
ايله خلط اولنوب ريشه ايله تلطيخ اولنور و بونده ماء رمان حامض قوابض
سادنج ايله استعمال اولنور و سنجرفر و حبوس محرق ~~و دوا کبرکالکر و قصبوس حبم~~
و اجزا طوبی تسميه اولنان نجر و بجر افروز و طباشير و طين مختوم و دار مرور ب
حصرم و شوكه مصريه عنزه سی و شب يمانی و بزر الورد اشبو اجزا كرنهم
اولا مر كور اولان نسخه كبی لطوخ اتخاذ اولنور و شنكك چوبی ايله تنجرا بيلك
جراحاتی قابض اولان دوالرده اولور و كذلك رمان حلو قشری ايله سحق اولنوب

قشره عصر اولنور و مأخوذا ولان عصاره نك سدسی مقداری عسل ايله قوام
و ثخن بعد قيو قيلنوب استعمال اولنور زيرا جيد لطوخ و قوابض ايله غرغره
اولندقده واجب اولور كه ماء حار ايله غرغره يه مدا و مت اولنه زيرا ماء حار
ايله غرغره فمی قوابضك فعلنه قبولنه مستعد ايدر و فمی تليين ايدر و قوابض
مولم استعمالی ايله فمده صلابت عروض منع ايدر و تحت قوابض استعمال اولنه
ورمه صلابت و انحصار عارض اولور ايسه آنك لعابی ضمغ و كثيرا و نشا
و انزروت و بزر خطمی و نخاله و شعير صولری استعمال اولنور و اطراف
عوسج عصاره سی خمسی مقداری عسل ايله تقويم و يا خود اول عصاره ديم ديكل
رب ايله و يا خود ورد و سماق طبيخی سدسی مقداری عسل ايله قوام و حاصل
استعمال اولنور اولنجه قدر طبخ اولنور و خارجدن طلا اولنور قبض و تجفيف اولان عفص
و شب يمانی فهوه و ملح مقتخز اولان دوالر مثللو ايله معالجه زياده نافع و منفعت
سائر معالجات منفعتنه اقدم و افضل اولور و سود اولورمه لهات
و لو زتين عفص فج بر جزء زاج احمر سماق نهر برنيانا نصف جزء و ثلث جزء
ملح مشوی ايكی جزء بو اجزا جمع اولنوب استعمال اولنور دوا جيد
شب يمانی اوچ جزؤ بزر الورد ايكی جزؤ قسط
فی الاحوال و الاوقات
بر جزؤ بو ادويه لر ايله ضماد اولنور ريشه مثللو ايله و يا خود مرفع لهات
ديدكلری آلت ايله اول دوا اسوريلور و دوا جيد اولور و يا خود مع القشر
رمان عصاره سی اخرا اولنوب خمسی مقداری عسل ايله قوام لتوريلور و اكا
طلا اولنور و كذلك شب بر جزؤ نوشادر بر جزؤ و نصف جزؤ
عفص فج بر جزء ثلثانی زاج اوچ جزؤ بو مجموع استعمال اولنور و تحت
بو ورملر منتها يه قريب اطلسه لر و يا خود زمان انتهاده اولسه مر و زعفران و انلره تابع اولان
و سعد

اوليور اولنوب استعمال
رب بدلنه زيت
نسخه درسی
خارجدن طلا اولور و اول
استعمال اولنور
اعدید

وداردشیشعان خاصه و فقاح اذخر و عیدان البلسان واشنه بونلر کورلوک
کنزولری لطوخا و میاهلری غرغره استعمال اولنور علی الخصوص اول میاه غرغره
اولندقده اصل سوسن و بزرورد مع العسل طبیخی ایله معا غرغره اولنه
منفعتی زیاده اولور و اول علیلک تولاغنه کل و مت دهن لوز تقطیر اولنور
نافعدر و اکر لوزتان ورم حاره وجع مزمن ایلسه باب خناقده ذکر اولنان سلاقات استعمال
اولنور و وجع دائم اولوب ساکن اولمسه اسهال معاوده اولنور آنکله
هنوز تمام اولمزسه تحلیلی قوی اولان ادویه لر استعمال اولنور اول ادویه لر
قثاء حمار کبریت قنطوریون قنطورون احمر یاکر عسل ایله بونلر کبی اولان دوالر
و یجین ورم صلب اولوب مزمن اوزانسه حلتیت کبی اکه نافع بردوا اولمز
اما اول ورم بر موضعده اینجه و موضع احر غلیظ اولمغه باشلسه انی قطع
سن قطع ایله و اول دوهنوشادر ایله دلک و اضمار ایلمک ممکن اولور ایسه حجام مثللو
اولان ملحقه ایله نوشادر اکه دفع ایلمک اولی و اوفق اولور و اول عضو
متورم قطع اولنمز انک اصلی یعنی دیبی مزبول اولمدیغیجون لهات
قطع اولنمق مراد اولنسه اولا ذکر اولنان دوا ایله اصل لهات ذبول اوزره
قیلنوب بعده قطع اولنور اصل لسان قوی و سمین ایکن قطع اولنمقده
خطر عظیم اولور صفة غرغرة تجفف قروح اورام اللغانغ وتنقیها
عدس جلنار هر برنده بشر جزء و ماميثا زعفران قسط هر برنده بر جزء
بواجز الرصوده طبخ اولنوب طبیخی ایله غرغره اولنور سلاقه سنده بر جزء
اخذ اولنوب اول ماخوذه نصف مقدار رب توت ایله و ربع مقدار عسل خلط
اولنوب غرغره اولنور سلاقه سنده بر جزء اخذ اولنوب اول ماخوذه
نصف مقدار رب توت و ربع مقدار عسل مزج اولنوب غرغره اولنور

اونجی

اونبجی فصل لهاتک سقوطی بیاننده در و سقوط لهات بعض کره حما ایله
اولور و بعضکره نوب حماسز اولور سقوط لهات آکه دیرلر که بین الناس کوجک
دیل دیدیکلری لحم وضع طبیعیسی اوزره قائم اولماز بلکه اسفله نازل اولور
برق نحلنه و ارمز و لقمه بلع و ازدرادی مراد اولندقده اول لحم ساقط مانع
اولور یا رمق ایله دوره تلدیکیچون بوغازده اول لقمه یه المعالجات اکر اول
موضعده حرارت و حمرت اولور ایسه سن فصد ایلیه و بعده ابواب
ماضیه ده ذکر اولنان غرغره لر ایله غرغره ایله سرکه و ماء ورد ایله اوله
غرغره مثللولر استعمال ایله و عکره ساقط اولان لهاته ورد و جلنار
و صندل و کافور و رب توت استعمالی ایله اشاله ایدوب موضعنه
رفع ایله بو ادویه ایله دفع اولندقده وضع طبیعیسی اوزره قرار ایدر
خصوصا اول اشاله لهاته مشابه آلت اولور ایسه زیاده نافع اولور
و علی ای واجب اولور که اشاله دقق اوزره اوله و اکر اول موضعده حرارت
و حمرت یوغیسه سکنجبین و خردل و مری نبطی ایله غرغره استعمال اولنور
و ذکر اولنان آلت ایله لحم ساقط اشاله اولنور و اشاله بو دوالر ایله اولور
عفص مسحوق و نوشادر مسحوق ایله اولور لهات ساقطه اولان
معالجاتک اقوی اسرالت ایله لهات ساقطه فوق جانبنه مد اولندیغی حالده
فوق جانبنه کبس اولنور و مدوکبس ادویه قابضه ایله اولور
و یا خود محللات ایله مخلوط استعمال اولندیغی حالده اولور و بعضکره
رب جوز و رب توت ایله بار مقلر تلطیخ اولنوب لهات ساقط
اول اصبع ایله اشاله اولنور و کبسه جید و موافق ادویه دن اولور
جلنار و شب و کافور و کزلک اشاله لهاته نه حدده اولور سک و یا خود عفص
هر قنقیسی اولور ایسه نوشادر ایله استعمال اولنور لکن لهاته و حوالیسنده

ایله

حال

خارج

اولور اوفق و استعماله الطف

غیر سک نوشادر که ورم اوله و امتلا

وفتح لهات اشتاله اولنوب طبیعی وقوف کبر واقف اولوب قرار ایلیسه اول وقت
ماء ثلج ایله بالدفعات غرغره اولنور و بو بابده مجربدر اولور بزر الورد نصف
رطل لحیة التیس عصاره سی اوج اوقیه بو ایکی واعسل ایجنده ویاخود طلا
ایجنده طبخ اولنوب استعمال اولنور و بو مطبوخ صبیانلرده قورد والوردن
اولور و بعضلره صبیانک لهاتی عفص سحق اولنوب خل ایله استعمال اولنسه
صبیانک لهاتنده اشتاله ایدر علی الخصوص بو دوا صبیانلرده یا فوغلی او زره طلا او
نفوذ زیاده اولور اون برنجی فصل مفرداً قطع لهات و نبت لوزتین
بیاننده در واجب اولورکه قطع لهات قصد اولندیقده لهاته نظر اولنوب [لهاتك]
دقت وضمور تفحص علی الخصوص اصلی واسفلی تفحص اولنه اگر
لهاتک طرفی غلیظ اولوب اصلی اریک کبی نسنه تعاطر ایدر ایسه اول وقت [ترشح]
قطعک اول وقتده اولور و قتده حدید ایله قطع اولنور و یاخود ادویه
کاویه استعمال اولنور و احتیاط اولنوب قطعندن مقدم مسهلات
لطیفه استعمال اولنمغله بدننده دمدن و غیری اخلاطدن امتلا وار ایسه اول امتلا
نفض اولنور زیرا امتلا وار ایکن لهاتی قطعده خطر اولور و اگر لهات ذنب
فار کبی دقیق و مستطیل اولوب لسانده او زرینه رکوب ایلر ایسه
وامتلا دخی اولمیوب اول لهاتک لونی دخی احمر واسود دکل ایسه انلرک قطعنده
خطر قلیل اولور وقطع لهاتک صفتی بودر لسانک جانب اسفله کبس
اولنور [وقالب] ایله لهاته تمکن و توصل اولنور اسفله جر اولنور و قطع
اولندیقده کلیاً استیصال و استهلاک اولنمیوب بر مقدار ترک
اولنور زیرا حنکه قریب موضعدن قطع اولنسه بعض کره دمی قطع
ممکن اولماز و کذلک لهاتک شی قلیل قطع ایله اکتفا اولنمق دخی جائز
اولمز زیرا لهات قلیلا قطع اولنوب باقی قلسه مقطوعدن اکثر اولسه

قطع

قطعی موجب اولان آفت باقی قلور مقدار کثیرده علی حاله موجود اولور و قطعده
فائده سی اولمز بس واجب اولان بودر که لهاتک قدر طبیعیدن زیاده سی قطع
اولنوب مقدار طبیعیسی علی حاله ترک اولنه و اگر لهات حمرا اولوب ورم دخی
اولور ایسه انک قطعنده خطر وارد زیرا بعضلره حمراء وار ایدی و لان
لهات قطع اولندیقده دم منفجر اولوب دقوداتنده مقر دقوی استعمال
اولنسه اولدی قطع ایلمز وادویه استعمالی ایله دخی لهات قطع اولنور
وادویه قاطعه دخی اولور حلتیت و شب علی الدوام اول ایکی دوا لهاتک
اصلنه وضع اولنور و اکثر مراوحت ایله لهات ساقط اولور و حلتیت ایله
نوشادر و زاجات استعمالی دخی کبی ایلمک ایله لهاتی اسقاط ایدر و واجب
اولور که بو ادویه لره اقتصار اولنه و آلت موصوفه ایله استعمال اولنه [اغزینه]
و اول ادویه یی برساعت مقداری امساک ایدوب بلع ایلمیه حتی تاثیر ایدرک
اسقاط ایلیه ایلیه و برساعت صکره ینه اول ادویه یی اعاده ایلیه و
بو منوال او زره امساک و معاوده یه مراوحت ایلیه لهات قراروب
ساقط اولنجه قدر اکثر حالده ذکر اولنان ادویه کاویه ایله اوج کونده ساقط
اولور و واجب اولورکه علاج اولنه نسنه متکئ اولوب اغزی اچوق
اوله حتی لعابی واغزینک صویی طشره یه سیلان ایلیه و اغزنده
احتباس ایلمیه اما لوزتانک قطعنک طریقی بودرکه صناره ایله
لوزتان تعلیق اولنوب خارجه جذب اولنور ممکن اولدیغی مقدار و اول
جذبده صفاق و اغشیه نک معاً انجذابندن توقی اولنور و اول لوزتانک
هر بری استداره او زره اصلندن و دیبندن بوقارین قطع اولنور و اگر
انلرک نفوذ طبیعی سندن میل ایدوب یا تمشی ایسه اول طول قدیمیسی او زره قلنوب دفع اولنور

وبعده وجه مشروح اوزره لوزتانك قطعی قطع اولنور وبعده آلت تقلیب
اولنوب اخر بو قطع اولنور و اول ایکی لوزه لر واحدا بعد واحد قطع
شرایط مذکوره یه رعایتدن صکره اولور یعنی اول عضولرده حرارت وحمرت بر
اولیوب وجمدن ورم اولمیه بو غیبی اولور و بجن قطع اولنه جزلر ساقط اولسه
دم علی حاله ترك اولنور حتی مقدار صالح سیلان ایتدیریلور واول کمسنه
یوزی اوزره مکب اولور وکتی حبسه اول دم بوغازنه سیلان ایلمز و بوندن
صکره تبرید اولنمش صو و سرکه ایله مضمضه ایدر و قوصر واو کسینی بطنی
تنقیه المجون و بعده محل قطع اوزره قلقطار و شب و زاج وضع ایدر و علیق
وورق آس طبیخ ایله مضمضه غرغره ایدر اون ایکنجی فصل لهات و لوزتان
قطعلری افاتنك بیاننده در بو عضولر قطعنك افاتی واردر او کمسنه
صوته حضوده اینکیسیر ریه یه حر و برد خارجدن زیاده وارد اولور وحرّ و
برد خارجیلی هیچ صوا قیتدا اوزره ریه یه تعرضدن او کسره حادث اولور و عطشه
صبری اولمازو او بجیسیر ریه وغبار واولمثللو اولان اسباب بادیه معده یه
وارد اولمغله معده یه سوء مزاج چوق عارض اولور حتی انلردن چوق کمسنه لر
اول سوء مزاج معده سبیله هواء معتدلی استبرادا ایدر یعنی معتدل هوا
آنلره صوق کلور و انلردن چوقی کمسنه لرده برد مستحکم اولوب هلاکه مؤدی
اولور و ورد و بجز آفت بعض کره انلرده نزف دم عارض اولوب منقطع اولمز
لهات و لوزتانی قطعنده حادث اولان نزف دم علاجنی بیان ایلدیلر
ذکر اولنان نزف دم معالجه لرنده واجب اولورکه عنق اوزره فندیات
اوزره محاجم وضع اولنه وعروق سافله مشارکه دن بعض ابطی مثللو
طمرلردن فصد اولنه اما ادویه مفرده لردن دو حابس اولان ذوالورد ... استعمال

موادی اسفله جذب قصد ایلد

اولان

علیق شجر کل العضه و میوه سی توت ... اولورکه بعض دیارده یوکوتلی دیرکر

۳۴٠

اولان لطوخات زاج مثللو نسنه لردرکه لطوخا و ذرورا استعمال اولنور
وبالفعل مبردات نافعه ثلج مثللو لردر و عصارات قابضه و بارده عصاره
حصرم و کرم عراجینی و ریباس و عنب الثعلب و آکثر ایو اصوبیه مثللو
لردر و بوبابده خاصیتی اولدیغی تجربه اولنان اشیا دخی اولوب فی الحال
استعمالی واجبدر جالینوس مشاهده ایلدیکلردر و الورد ندر دیو جانس
دیمکله معروف اولان دواکه آکوهسادك تخمدرلر و بونه نافع دوادر
لسان حمل عصاره سی استعمالی خصوصا اقراص کهربا و طین مختوم
ایله استعمال اولنسه نفعی زیاده اولور و واجب اولورکه بو مذکورلردن
قنقسی استعمال اولنور ایسه باردا استعمال اولنور حار استعمال اولنمیه
زیرا حرارة فعلیه جذبه سبب اولدو انك فعلنی ابطال ایدر بو موضعده
فن تاسع بحمد الله الملك الواسع اختتام اولنمغین فن عاشره شروع
اولندی کتاب ثالث فنوننده فن عاشر احوال الصدر و ریه ده
اولان کلام مجملدر اولوب بش مقاله اوزره قلندی مقاله اولی اصوات
و تنفس بیاننده اولوب فصوللی مشتمل قلندی اولکی
فصل حنجره و قصبه ریه تشریحی و ریه نك ...
تشریحی بیاننده در حلقوك تجویفی ایکی طبقه یه تقسیم اولنمشدر
بر فوقانی و آخر تحتانی اولور ~~...~~ و بری
فوقانی اولان تجویفه ریه یه هوا جریانی ایدر و آنی محیط اولان
عضوه قصبه ریه تسمیه اولنور و سفلانی تجویفه مری دیرلر
انکله معده یه طعام و شراب انتقال ایدر اولور و بجن تنفس اولنسه
بینهما ده اولان حجاب سفله نازل اولوب قصبه طریق اچیلور و مری

طریقی مسدود اولور وقچن طعام وشراب تناول اولنسه مری یولی فتح اولوب
اچیلور قصبهٔ ریه طریقی قپانور اذا عرفت هذا صاحب قانون اولا
قصبه تشریحنه شروع ایدوب دیرکه غضروفات مثالنده بر غضاریفدن ترکب ایدر
اول غضاریفک کیمسی دائرهٔ تامه هیئتنده اولور وکیمیسی دائرهٔ تامه دن اولیوب
قوس دائره هیئتنده اولور واول غضاریف ترتیب وتنظیم اولنوب
قوس دائره هیئتنده اولنلر نصف دائره یه قریب اولوب قصبه دن مری یه
ملاقی واسفل اولان محلده نظم اولنور وقطع طرفی مری جانبنه اولوب
اول نصف دائره یه قریب اولان غضاریفدن نابت وخارج اولان جسم
غشائی مری یه مماس اولور وغضاریفک کندیلری جهت قدامده اولور و
غضاریفلر رباطات ایله ربط وتألیف اولنوب اوزرلرندن بر غشا ایله تجلیل
اولنور وجملهٔ قصبه ایچ طرفندن دخی بر غشاء مستبطن واملس …
وصلابته امیل بر غشا ایله مستتر اولنور وکذلک قصبه نک فم اعلاسی وحنجره …
اعلاسی اولان طرفی فوق جهتنده دخی بر غشاء مجلل ایله مستتر اولنور وقصبه نک
جانب اسفلی اولا ایکی قسمه منقسم اولور بعده هر بر قسمی اقسام کثیره یه منقسم
اولور واول اقسام صغارده عروق ضاربه وعروق ساکنه هر بری مجاور …
معًا ریه ده جریان ایدرلر وتوزعنک انتهاسی ایلدیکی محللرده قصبهٔ ریه شعبه لرینه
ضیق فوهات اولور عروق ضاربه وعروق ساکنه لرده مجاور اولنلرنک فوهاتی
اولقدر اضیق اولماز وقصبه نک غضاریفدن خلق اولنمسنده مصلحت
بودرکه حال تنفسده سهولت ایله منفتح اولوب علاوه بمت حسبیله قصبه منطبقه
اولماز وبوینی قدام جانبنه میل ایلدیکده اول غضاریف قصبه یی انطباقدن
محافظه ایدر وغضاریفده صلابت اولمغله صوتک حدوثنه سبب اولور یاخود

معین

قصبهٔ ریه

ونصف دائره یه قریب اولور

هر برى

معین اولور وقصبه ده اولان غضاریف کثیره اولدیغنده مصلحت بودرکه
بو وجهه اولان قصبه نک استنشاق هوا وتنفس وقتنده امتداده
واجتماعی ممکن اولور وبعض مصادمات حالنده یعنی فوق وتحتدن قصبه یه صدمه
عارضه اولسه اندن متألم اولماز واکر ایکی طرفدن انجذاب دخی عارضه
اولسه اندن دخی متألم اولماز واول غضاریفده بر نوع آفت اصابت ایلسه
مضرتی اخرلره ساریه اولماز اما عدد غضاریف حالا موجود اولان
مقداردن نقصان اولسه واول غضاریف مستدیره اولوب اشکال
سائره دن بر شکل اوزره اولمدیغنده مصلحت بودرکه محیط دائره تجویف
اوسع ومحاطی سائر نجا ونیفک محاطندن اکثر اولور و… شکل
مستدیرک ضرری اشکال سائره نک ضررلرندن اقل اولمغله شکل مستدیر
اشکال سائره دن اسلم اولور واول غضاریفدن مری یه مماس یعنی
محاذی اولنلر نصف دائره یه قریب اولوب … ناقص وغیر تام اولدیغنده
مصلحت بودرکه چون طعام تناول اولنسه مری یه نافذه اولان لقمه نک مزاحمتی
اولمغله اوزرلرنده اولان حجاب فوق جانبنه دفع ایدوب مری سعه پیدا
ایدر واول تقدیر اوزره قصبه نک تجویفی حفقان اولوب مری اندن
استعانت ایدر زیرا مری لقمه مروری توسیع ایچون منبسط اولسه
حجاب یعنی مرینک سطح اعلاسی قصبه نک تجویفنه منجذب اولور
وقصبه تجویفندن بر مقدار مری تجویفنه منضم اولمغله مری یه وسعت
کلوب لقمه نک نفوذی سهولتلی اولور وتنفس ایله ازدراد زمان واحد ده
جمع اولماز زیرا ازدرادده مرینک انفتاحی وقصبه نک انطباقی ایله
اولور وتنفس قصبه نک انفتاحی ومرینک انطباقی ایله حاصل اولور

وزره

حلقه بر واو زیاده ایجوب قصبهٔ ریه یه حلقوم اطلاق اولنور و کتب لغتده دخی بو حلقومك مجرای نفس و مری مجرای طعام
و شراب اولدیغی مصرحدر و تشریحه موافقدر لکن کتب فقهیه ده هدایه عکس اوزره ذکر ایدر و کذا صدر الشریعه انی
سهوه حمل ایدر و تاج الشریعه دیرکه صاحب هدایه بو قولی مبسوطلرده ذکر اولنان قوله تابع اولور ولکن ظاهر اولان بودر که
حلقوم مجرای نفس و مری مجرای طعام و شرابدر انتهی و اذا بلغت الحلقوم آیتی دخی انی اشعار ایدر انتهی و سوره احزابده
و بلغت القلوب الحناجر آیتی تفسیرنده بیضاوی و کشاف صاحب هدایه یه تبعا تفسیر ایدرلر تعجب اولنور که

و بو ایکی سبب ارالرنده مباینت و مضاده اولمغله تنفس ایله ازدرادك
اجتماعی ممکن اولماز و نفس مجراسی اولان قصبهٔ ریه یه طعام و شراب مجراسی
اولان مرینك اوزرنده خلق اولنمدی اننکیچون که عکسی اوزره اولوب
مری قصبه نك فوقنده اولسه مرینك مروری طعام و شراب
قصبه یه نفوذ و ریه یی ایذا ایدر و قصبه جهت فوقده اولمغله ریه حلق
الغانده اولور و قصبه نك انطباقی و قبا تمسی کتاب اولدقده حنجره عضو فی تشریح قصلنده تفصیل اولندیغی اوزره مکبه ولا اسم له دیمکله ایکی عدد
عضو فلکه مجرای نفس اوزره قبا تماس ایله اولور و فجی قیء و ازدراد
بر واقع اولسه وجه مشروح اوزره مجرای نفس اولان قصبه نك اغزی
اولا قپانور بعده قیء و ازدراد واقع اولور و حال تنفسده قیء و ازدراد واقع
اولماز زیرا قپانیاب اولندیغی اوزره قیء و ازدراد ایله حنجره نك
انطباقنه و تنفس اننك انفتاحنه توقف ایدر انفتاح و انقباض ارالرنده
مضاده اولمغله جمع ممکن اولماز و صوت حادث ولسون ایچون برشیء یعنی لحمیت
خلق اولندیکه لسان مزمار تسمیه اولنور اول شیء حنجره دن قصبه یه
نزول ایدر و اول لسان دودیکر اولان لسان کبی حنجره یه متسع و کیکیش
اولور وسعه دن بدء ایدوب تدریج ایله تضایق ایدر و قصبه نك
فم انکله طار اولوب بعده فضاء و اسعه منتهی اولور و بر مجتمع ایله
صوتك تضییق اولنمسی صوتك ظهورینه سبب اولور و لسان مزماره
مشابه اولان اواجرم کاهی منضم و کاهی منفتح اولور و انکله صوتی
قرع ایدر اما قصبهٔ ریه یی مستبطن اولان غشانك صلابتی اوزره
اولدیغنده مصلحت بودرکه باشدن نزول ایدن نزله و قلبدن مردود اولان

نفوت

فلولا

بو ایکیله حلقوم مجرای
نفس اولدیغنه دلیل
اولمق واضحدر زیرا
قلبك حلقومه خلی
اولان حنجره به بروجی
حلقوم مجرای النفس
اولمسی اقتضا ایدر وهم حلقوم
مجرای نفس اولدیغی
مشاهد اولنور
بس اهل فضلانك
کلاملرینه محلات
بعید ارتکاب اولنمغه
حاجت اولور و
کشافك برنجی
بودرکه حلقوم عضو
ایله تفسیر ایدر
غلصمه اسیم اصل
لسانه حنجریه نزول
ایدن لسان مزمارك
اسمیدر منه

ابری ایچون

نفوت ردیه و ابخرهٔ دخانیه یه صلابت غشانك خیلی مقاومت ایچون
ایلیوب قرع صوت ایله ستر و لسون ایچون و قصبه نك اولا ایکی
قسمه منقسم اولدیغی انکیچوندرکه ریه ایکی قسمدر قسم اصغر صدرك ایکی
تجویفندن تجویف ایمنده و قسم ثانیسی تجویف ایسرده اولور اکر ثناء
قصبه دخی ایکی قسمه منقسم اولدی قصبه نك قسم ایمنی ریه نك قسم ایمنه
منفذ و ایسری ایسره منفذ اولسون ایچون و اول ایکی قسمك هر برسی
متشعب اولوب هر برشعبه عروق ساکنه شعبلرینه مجاور و مقارن
اولدیغی عروق ساکنه نك حاور اولدیغی غذادن قصبه نك سهمی اخذ ایچوندر
و قصبه شعبه لرینك انتهاسنده اولان فوهالری ضیقه اولدیغی اول فوهالردن
هوا ستانمز قلبه سالك اولان شراینده هوانك نفوذی قدر اولیوب
ایچوندر اولوب اول قصبه شعبه لرینه عروق سواکن وصوله شعبه لری
ترشح ایدن دم نافذ اولمسون ایچوندر زیرا قصبهٔ ریه نك واسع اولوب دم
آکه نفوذ ایلسه نفث دمه مؤدی اولور بو ذکر اولنان قصبهٔ ریه نك صورتی
ایدی اما حنجره برالتدر که صوت انکله حاصل اولور و نفس انده محتبس اولوب
وانك داخلنده لسان مزماره مشابه برجرم واردر و قریبا انی بیان ذکر ایدر
و حنجره نك قاد شوسنده زائده مثلو لحمیت واردرکه اول مزمارك راسنی
سد ایدر و صوت اول زائده ایله تمام اولور و حنجره قصبه ایله معا مری یه
مشدوده در و فجی تناول اولنان لقمه یی مری ازدراد ایلك قصد ایلسه
مری لقمه یی جذب ایچون اسفله میل ایدر و مرینك تسفلی ایله حنجره منطبق
اولور و طبق و فوق جانبنه مرتفع اولوب حنجر غضروفلرینك
بعضیسی بعض آخره انطباقی سدید اولور و عضلهلر و اغشیه لری عقد ایدر

اوزره

مجاور الطبع

احوال

مرئ امعاء و زنی اوزره درو مهنوز در ١٢

وفي حين طعام مرينك مجراسنه محاذر اولسه قصبه نك فم و حنجره جنبك
اعلايه منطبق اولور اول وجه اوزره كه مرئ قصبه ده حاصل اولان طعام
قصبه يه داخل اولمق ممكن اولماز طعام و شراب مرئدن مرور ايدر ايكن
قصبه يه برشئ سقوط ايلمز لكن بعضكره مرور ارادنده تعجيل ايدوب قصبه نك
فم و حنجره تماما قپانمدن متناولي جزء برئه ايدر و ياخود مرينك مجاله
اولماز و لكن طعام قصبه نك انضمامندن مقدم و كيت مشوشه
ايله حركت ايدر و اول صورتده طعام و شرابدن برجزء قصبه مجراسنه
دخول ايدر و طبيعت اول شئ داخلي دفع ايدنجه قدر سعال احراتندن
خالي اولماز و حنجره ده اولان اوج عدد غضروف و فك تشريح كتابلرده تشريح
حنجره بين بيان ايلديك يعني درقي و ترسي غضروف في ايله لا اسم له ديديكلري غضروف بابنده
غضروفك كيفيت تركيبي و اوزرلرنده اولان حكمتي غضروفلك انلره كيفيت اوله
اتصالي و فم قصبه نك و حنجره نك انضمام و انفتاحي نه وجهله اولديغي تفصيلا
بيان اولندي احاديه ننك يعني آق جكرك تشريحي بودركه ريه برقاج درلو تشريح ريه
اجزادن مؤلفدر اولكيسي قصبه نك ذكر مرور ايدن شعبه لري اولور و ايكنجيسي
شريانك و وريدنك شعبه لري و اوچنجيسي وريد شرياني شعبه لري اولور و بو اعضاري
جمع ايدن لا محاله جزء رابع اولور اول لحم هوائي و متخلخلدر كه دمه زياده لحم
رقيقدر و الطف نه خلوقدر و رقيق و الطف اولان دم ايله تغذي ايدر
و ريه نك منافذ كثيره سي و اردر لوني بياضه مائلدر خصوصا خلقت تام
اولان حيوانلرده زيرا بياضه اميل اولور و جرم ريه متخلخل قيلنمدر
زيرا متخلخل اولان جرم منفرجه لر اولوب خارجدن استنشاق اولان هواي خام
اول فرجه لره نفوذ ايدر و انده اول هواء خام نضج بولور ريه اول هواي خام و

انضاج

انضاج ايدوب فضلاتن دفع ايلديكي قلبه ارسال ايلمز و بو قياس اوزره در كبدك
غذايه نسبت ايله خلقتي و ريه ايكي قسم اوزره قيلندي بر قسمي صدردن تجويف ايمنده
و ايكنجي قسمي تجويف ايسرده اولور قسم ايسرك ايكي شعبه سي و قسم ايمنك اوچ
شعبه سي واردر و بالجمله ريه نك منفعتي هواي استنشاق اولور و
استنشاقك منفعتي قلبه ارسال ايچون هوايي مهيا ايلمكدر هر استنشاق
نبضه واحده يه كفايت ايتمز زياده هوا جذب ايدر و مقدار حاجتدن زياده يي
ادخار ايدوب وقت حاجتده يعني صويه غوص كبي و تنفسي مانع صوت طويل
اوقاتده كبي و فاسد هوا استنشاقدن استعاذه و استكراه ايلديكي وقتلر كبي
اول هواء مدخر و مدحوز طبيعت استعمال ايدر و بو معنادن اولان هوايي
ريه قلبه ارسال ايله حرارت قلب ترويح و تسكين ايدر و ترويحدن ماعدا
اول هوانك بر منفعتي دخي بودركه قلبده تكون ايدن روحك جوهري اجزاء الرئه
برجزئي هوا اولمغله خارجدن استنشاق اولنان هواء اول اجزء هوائيه يي
تقويه و تمتين ايدر و بعضلر ظن ايلديلركه ارواح حادثه نك تكوني اوايل
يالكز هوادن ريه طريقندن قلبه واصل اولان هوادن ارواح
تولد ايدر بو ظن صحيح اولماز هواء معدلك دو وجه قياس صونك
غذا بدنه قياسي اوزره اولور يالكز صودن غذا حاصل اولمديغي كبي
يالكز هوادن دخي ارواح حادث اولماز بلكه هر برينك بر جزوي
غادر اولور و ياخود منفذ و مبدرق اولور اما صو غذانك منفذ و بدنك
مبدرقي اولور و هوا دخي روحك غذاسنك منفذ و مبدرقي اولور و روح
جسم مركبدر يعني كبدده قلبه وارد اولان لطيف اخلاطدن حادث اولور
و اخلاطك هر برينك اركان اربعه دن مركبدر بعضلرك ظن ايلديكي كبي بسيط دكلدر

روحك هوادن تغذيه اولنور جالينوس نسبت م

وخلاصه

اما روح ورید ده اولان حراقلرو دخانیتی اخراجک فائده سی بودر که اول فضلاتک تعدیلدر وحرارت سخونت عکسینه شریحی سبیله نفع اولماز و بلکه ضرر ظاهر اولور و لازم اولور که سخونت مستحیل اولان و تعدیل قلبده منفعتی اولمیه ادخنه مثللو حراقات اخراج اولنه حتی اول تحرجات بدلنه هوا وجنبی نسیم بارد استنشاق اولنمغله انتفاع اولنه اما عروق و قصبه نک ریه ده تشعبی نک منفعتی بودر که تنفس فعلنک تمامی قصبه و شریان و وریدینک عملی ایله حاصل اولور و ریه نک تغذیه سی شریان و ورید و ورید شریانینک اشتراکلری ایله اولور فلا محاله اول عضولر ریه ده تشعبه منفعت عام اولسون ایچون حاجت اولور و ذکر اولنان شریان و ورید ایله ورید شریانی قلبدن کلوب نضیج و صافی اولان دم ایله ریه یی تغذیه ایدرلر اما لحم ریه نک منفعتی اول لحم ذکر اولنان شعبلرده اولان فرجه لری دولدیرر و شعبلری جمع ایدوب ضبط ایدر و داغلمغه مانع اولور و اول لحم ریه نک تخلخلی منفعتی بودر که اول تخلخل حیله استنشاق ایچون ریه یه صلاحیت کلور زیرا هوا انجق قصبه یه نافذ اولماز بلکه ریه ده هوایی استنشاق ایدوب قصبه دن بر مقدار هوا ریه ده فرجه لرینه نفوذ ایدر و ریه نک بو استنشاقی ایله ~~وانبساط و انقباض~~ ایلر و انبساطی ایله جذب اولنان هواده کثرت حاصل اولور و انقباض ایله دخی دفع فضلاته اعانت ایدر و انقباض و انبساطه صلاحیت تخلخل ایله حاصل اولمغله ذکر اولنان فوائد تحصیل ایچون ریه متخلخل خلق اولندی و ریه نک تخلخل اولدیغنه نفخ اولان نسنه لر ایله ریه یی منتفخه رؤیت ایدرسن و اما ریه ابیض اولدیغی کثرا ریه یه هوا نفوذ ایلدیکندن اولور و غذاسی دخی هوائیتی

غالب

غالب وهواندک ریه یه تردد کثیر اولدیغی ایچون مجعد اولور اما ریه نک ایکی شق اولدیغی ایچوندر که اکر متصل و احد اولسه ریه نک بر طرفنه آفت اصابت ایلدیکده تنفس کلیا باطل اولور اما ایکی پارچه اولمغله بر پارچه سنه آفت اصابت ایلسه آخر پارچه سی سلیم اولمغله تنفسه ضرر کلمز ترتیب ایلمز و بو مصلحت ایچون ریه ایکی پارچه اولدیغندن ~~جانب~~ ~~شعبه~~ و ایکی شعبه یه منشعب و لکن جانب ایمنده اولان ریه نک شعبه سی ایسرده اولان ریه شعبه سندن بر شعبه زیاده قیلندی که اول زیاده شعبه ایله جمیعا شعب بش عدد شعبه یه بالغ اولدی ایکی شعبه یسارده و اوچ شعبه یمینده اولدی لکن دوردینک منفعتی محض تنفسدر اما خامس یعنی یمینده اولان شعبه نک منفعتی بودر که اول شعبه کبدده نابت اولان اجوف دیدکلری طمره یه وطا اولور یعنی تحتنه فراش کبی مفروش اولور و اول شعبه نک تنفسه کثیر امداد اولماز و صدر نک جانب ایسرنده اولان شق ریه ده ایکی شعبه الینه اولدیغی سببی بودر که قلبک محلی بر مقدار جانب ایسره مائل اولور فلا محاله صدرک تجویف ایسرنده بر مقدار محل ریه دن ارتوق بر فضا لازمدر که قلب انی شاغل اولدی و جانب ایمنده بو حالت موجود دکلدر پس لازم اولدیکه ایمنده اولان ریه ده بر شعبه زیاده اوله و اول شعبه زائده عروقه وطا اوله و ریه نک جوهرنده خشن بعض قدر ولکن جوهر ریه نک اوزرنده بر غشاء عصبی ایله ستر اولندی هر نه قدر اول غشا جوهر ریه ده داخل اولماز ایسه لکن ریه یی مجلل اولور و اوزرندن ستر ایدر بناء علیه ریه ده بر نوع حس موجود اولور و ریه لینه حجر ایله قلبه وطاء و فراش قیلندی و اکه همر ریه وقایه اولدی

وصد

وصدرده ایکی تجویفه تقسیم اولنمشدر و ایکی تجویف اراسنده بر غشاء فاصل
واردرکه اول غشاء منتصف قص حاذاتندن نشئت ایدر و ایکی تجویف
اراسنده احدهمادن آخره نفوذ مانع اولور و فی الحقیقه بو غشاء واحد
احساس اولنه ایکی غشادن ترکیب ایدر و اول ایکی غشا جانب خلفدن فقاره متصل
و فوقدن ایکی ترقوه ملاقی اولدیغی موضعه متصل اولور و بو غشاء
حاجز صدرك تجویفی ایکی قسمه اولمقدر حتی ایکی بطنك و تجویفك
برینه آفت اصابت ایلسه آخره سارا اولمیوب سلیم اولان تجویف ایله تنفس
فعلی تام و کامل اولور اما حجاب یعنی صدری ایکی بطنه تقسیم ایدن غشانك
صورتی و منفعتی کتاب اولده تشریح عضل فصلنده بر ذکر ایلدك که
حقیقتده اول غشا عضلاتك بریدر و اول عضل اوچ طبقه دن حاصل اولور
طبقهٔ متوسطه بر وتردرکه اول عضلك فعلی انکله تمام اولور و اول طبقهٔ متوسطه نك
فوقنده اولان طبقه صدری مستبطن اولان بالجمله اغشیه یه اساس
و اسفلده اولان جزء کذلك اغشیهٔ صفاقه اساس و قاعده مثابه‌سنده اولور
و قاعده اولور و جانبلرنده ایکی ثقبه وار در و اول ایکی ثقبه نك کبیری مری به منفذ
اولور و صغیری ابهر دیدکلری ورید عظیمه نفوذ ایدر و اول طرفك ثقبه
مذکوره یه تعلق و التحام شدیدی اولور معلوم اوله که قانونك بو ذکر
اولنه ورید عظیمه ابهر اطلاقی قاموسه موافق اولور و لکن وان قولی العنق
و کتب طبیه ده و علمانك محاوره لرنده مستعمل اولدیغی اوزره بو ورید عظیمه
آکه شریان دیرلر انتهی فصل التشریح دیه نك اعراض خبیثه سی
ایکنجی فصل
و ریه احوالنك طرق علامتلری بیاننده در بیلدیرکه ریه مزاجنك
حار اولدیغنه علامت بودرکه اول کیمسه نك صدری وسعتلی اولور و نفسی عظیم اولور

منفذ بودر
خلقته منفعت
اول آفت
و اغراض سائره
اول مزاج ریه سی حار اولان کیمسه نك

و بعضلرکه

و بعضلرکه نفس متضاعف اولور و تنفسنده نفخه و صوت اولور و ریه ده ثقل
احساس اولنور و هوای بارددن تضرری قلیل و هوای حاردن تضرری اکثر اولور
و اکثر عطش عارض اولوب صوغوق شربت ماء بارد شربی ایتمکدن مجرد
نسیم بارد استنشاقی ایله عطش ساکن اولور و چوق کره لهث و سعال
عارض اولور حرارتندن لسانی اخراج ایدر و اکثر سرور اما مزاج ریه بارد اولدیغنه
علامت بودرکه اول مزاج صاحبنك صدری صغیر اولور و کذلك نفسی و صوتی
صغیر اولور لکن حرارتلو اولور هوای بارددن تضرر ایدوب اول ریه ده بلغم تولدی
کثیر اولور و چوق کره انك نفسی متضاعف اولوب آکده بو سعال صاحب
اولور و ریه نك مزاجی رطب اولدیغنك علامتی بودرکه اول مزاجده اولان
ریه ده کثرت رطوبتی سبیله صوت و خرخره اولور و بو حالتلر مزاج
رطب سبب اولور و اکثر مزاج رطب عادة یبس مقارن اولور ایسه و اول ماده
جهتنه نوعیه مائل ایسه و بر علامت دخی بودرکه ریه سی نك مزاجی رطب اولنده
دفع صوتدن عاجز اولور و اول عجز ضعف بدندن ایلی اولمازیلکه رطوبت
سببیله اولور و مزاج یابسك علاماتی بودرکه اول مزاجده ضعف
قلت و صوتك خشونتی و کرکی صوتنه مشابهتی و چوق کره یبوست سببیله
تکاثف زیاده اولوب بو عارض اولور و بو ذکر اولنان مزاج بعض کره ریه
مزاج طبیعی و بعض کره مزاج عارض اولور
و بعض علامتلری اصلیه و عارضیه مشترك اولورلر و بعض اخرکره
هر برینك مستقل علامتلری اولور اما ایکیسی اراسنده مشترك اولان
علامتلر ~~اما مشترك اولان علامتلر~~ اولا ذکر اولنان علامتلر اولور
لکن انلردن مشترك واردرکه بونلره صکره ذکر اولنور و اما مستقل اولان

شعلة
بحوحة
و ذکر اولنان امر حار علامتلری کاهی اول علامات طبیعی و کاهیجه عارض اولور

علامتلر ایکی علامتدر اول ایکی علامتدن بری مزاج طبیعی یه واخود
مزاج عرضی یه دلالت ایدر
زیرا مزاج اربعه دن هر برینک علامتی طبیعی اولور ایسه مزاج طبیعی اولدیغنه
دلالت ایدر واگر علامت غیر طبیعی اولور ایسه مزاج دخی عارض و غیر طبیعی
اولدیغنه دلالت ایدر مثلا لهث و عطش مزاج ریه نک حرارتنه دلالت
ایدر لکن اول کمسنه ده لهث و عطش دائما اولور ایسه اول لهث مزاج
طبیعینک حار اولدیغنه دلالت ایدر واگر لهث و عطش اول کمسنه نک
معتاد و قدیمی اولمیوب امراض حسبیله عارض اولدر ایسه مزاج ریه نک
حار اولدیغی عرضی اولدیغنه دلالت ایدر والحاصل ذکر اولنان علامتلر قدیم
و طبیعی اولور ایسه مدلولی اولان مزاجک طبیعی اولدیغنه و حادث و عارض
اولور ایسه مزاجک دخی عرضی اولدیغنه دلالت ایدر و هر علامتک
مدلولی اولان مزاجک طبیعی و غیر طبیعی اولنلری ارا سنده مشترکدر اول
علامتلر طبیعی و یاخود غیر طبیعی اولمالری ایله مزاج طبیعینک علامتی مزاج
عرضینک علامتندن ممتاز اولور لکن مزاج طبیعینک بر نوع علامتی
دخی واردر که اول مزاجک طبیعی اولدیغنه خاص اولوب عرضی یه دلالت ایلماز
مثلا سعه صدر مزاج ریه نک حرارت طبیعیه سنه دلالت ایدر و حرارت
عرضیه ایله صکره صدره سعه گلمز بناء علیه حرارت عرضیه یه دلالت ایلمز
باقی علامتلر دخی بو قیاس اوزره در و معلوم بیوریله که صدر و ریه احوالنه
اخص اولان دلائل تنفسدن مأخوذه اولور زیرا تنفسک حر و برد
و عظم و صغر و سهولت و عسرتی و نتن و طیب رائحه سی و بونلرک ماعدا
نفس عوارض صدر و ریه احوالنه دلالت ایدر و صوت دخی نفسدن ذکر اولنان

اعراض

اعراض حسبیله صدر و ریه نک احوالنه دلالت ایدر و کذلک آفت عضل
حسبیله صوت متغیر اولدیغندن صکره اگر اول صوت خناقی اولان
کمسنه صوتی کبر اولور ایسه دلالت ایدر که آفت صدره بسط اولان
عضله اولور واگر اول صوت ابح یعنی کثیر البحوحه و تنکرک صوتی کبر اولور ایسه
دلالت ایدر که اول آفت صدره قابض اولان عضله اولور
و کذلک سعال و نفث و نبض دخی ریه نک مزاجنه دلالت ایدر نفسک
و صوت و سعال و نفثک دلالتلری کیفیاتی بو فنده اقدم سنک معلومک
اولدی و اعراض و امراضدن هر بر انواع نبضک قنقسنی ایجاب ایلدیکنی
دخی سن بیلدک و ریه نک موضعی قلبه قریب اولوب مجاور اولدیغندن
احوال قلب ایله ریه نک احوالنه اولا استدلالات سائر استدلالاتدن اقوی
اولور و ریه دخی شعب قصبیه و لحم ایدی مواضعنک احوالنه نبضک دلالتی
اقوی اولور و قصبه نک کندوبی و لحم ایدی مواضع و لحمیتی احوالنه
سعالک دلالتی اقوی اولور و ریه ده ثقل احساسی ماده ریه ده اولدیغنه
دلالت ایدر و لذع و نخس احساس اولندیغی ماده اغشیه ده و عضلاتده اولدیغنه
دلیل خاص اولور و اگر نفث سعال خفیف ایله واقع اولور ایسه ماده قصبه نک
اعلا سنه قریب و قصبیه و لحم ایدی مواضعده اولدیغنه دلالت ایدر
و علیالک نفثی انجق سعال کثیردن صکره واقع اولور ایسه ماده غورده و درینکده
اولوب بعیده اولدیغنه دلیل اولور و بعضکره اعضاء صدر آفاتنک
علاماتی اعضاء بعیده ده اولور مثلا ورم ریه نک علامتلری اعضاء بعیده یه
منسوب اولان حمرت وجه مثللو و ورم حجاب علامت دوار مثللو کبیلر
اولور اوجنجی فصل ریه یه عارضه اولان امراض بیاننده در

(margin notes: قدیم و معتاد — متخیل — البحوحه — ورید حنجره — خاصه)

بسبب اولان حرکت حتی سایر الاجزا اولان اعضا به مخصوص امراض و کذلك
اعضاء آلیه به عارض اولان بالجمله ریه به عارض اولور علی الخصوص عروقنه و
قصبه سنك اجزاء و شعبنه و علی الخصوص عروق خشنه لرینه سدّه عارض اولور
سائر محللرده سدّه یی ایجاب ایدن اسبابك کلیسی ریه ده ذکر اولنان سدّه مذکوره
ایجاب ایدر حتی انطباق و مرض شرکی حسبیله دخی ریه دخی اول محل مذکورده
سدّه عارض اولور شتاده و خریفده امراض ریه کثیر الوقوع اولور خاصة
خریف خطیر اولور ایسه کثرت زیاده اولور نه آنکی فصلده کثرت نوازل سبیله
اولور حتی اولور کثرت نوازل حسبیله خصوصاً صیف یابس شمالیلی
صکره خریف خطیر واقع اوله اول خریفده امراض ریه ده کثرت زیاده اولور و هواء
بارد ریه یه ضار اولور و بعضکره دیه حر شدید ایله متاذی اولور بو لینور او مثلو
ریه یه هواء بارد مضر اولماز و حقیقه امراض ریه اکثرین موذی اولور
و کذلك ریه نك شدت برد و شدت حر استسقاء به موذی اولور حجاب
ریه کبید ریعزا و لدن کبد امراضنه موذی اولور فی معالجات الریه ربوه و
و نفسی تکلم اولنان کلامه تأمل اولنوب ربوه و امراض نفسیه اسبابنه
موافق اولنلره اول کلام نقل اولنسون و بعض کره سن ریه دن دفع
صوت و نفس ناخر منکلو فنه لر رؤیت ایدرسن بس ذکر اولنان بابلرده
مذکوره ملطفات ایله ریه نك فضولنی تلطیف ایله و ادویه یی صدر ریه
استعمال ایدن هیئه خاصیه سی اولور زیرا واجبدر که صدر ایچون استعمال
اولنان ادویه اکثر حبوبات و لعوقات اتخاذ اولنوب فمده امساك اولنه و انلرك
تحلل ایدنلری بلع اولنور قصبه جوارنلن اول ادویه لرك مرور و عبوری مدتلری
طویل اولسون ایچون علی الخصوص اول ادویه فمده ایکن مستلقیا نائم اولوب

باب لرنده

و استماع

اولوقتده

قلیلا قلیلا

و تکرار حسبیله قصبه ریه یه ادویه واصل اوله

ریه و قصبه ریه جانبلرندن اولان عضلر ارخا اولنه و ریه نك فضولنی امالة و تنحیه
مواضعك اقرب و اوفق ریه دخی مری و لحی ایدن موضعدر آنکیچون حانق
قیء اولمدیغی یرده قیء کثیر ریه نك فضولی ریه دن دفاعنده منفعتلی اولور دور دیجن
فصل ریه ده ناشی و متعلق اولان مواد و احکام بیاننده در ریه ده
حاصل اولان مواد بعضکره رطوبت جنسندن اولور و بعضکره قیح یعنی
ایرین جنسندن اولور و بعضکره جنس دمدن و حاره و رقیقه اولان
مواددن اولور و ریه یه ناشی اولان موادك بعضکره انتقائی یعنی نفث
اولنماسی عسرتلو اولور و سبب عسرت بودرکه مواد غلیظ و لزجه اولور
و یاخود رقیقه اولور ریه فرجه لرینه نفوذ ایدر و سعال دخی حادث اولان
ریح ایله مندفع اولماز زیرا سعالك احداث ایلدیکی ریح اول رطوبت لجه یه
وارد اولدیقده رطوبتی عقد ایدر و ریح ایریلوب رطوبت فرجه لرده
باقی قالور و یاخود سبب عسرت موادك کثرتی اولور و قیح مواد صدریه غلیظ
اولسه انلرك تخفیفنده مبالغه ولنمق جائز اولماز بلکه تلیین و تقطیع و
تحلیل استعمال اولنور و اول تحلیل مدارات ایله اولور و کرکدر که تقطیع و
تحلیلدن سکم اهم اولان تقطیع اولوب تقطیعه عنایت ایدر تحلیله عنایتلی
اکثر اوله بو ادویه لرك کلیسنده ماء عسلی استعمال ایله زیرا ماء عسل
ادویه یی تنفیذ ایدر و جلا و تلیین ایدر و ماء عسل استعمالنده طریق
سالك معلومدر بشنجی فصل صدر ریه اولان مجرده و مرکبه اولان
ادویه نك و اول ادویه نك جهت استعماللری بیاننده در ادویه صدر ریه
اول ادویه لردر که انکله صدر تنقیه اولنه و بو ادویه لر اوچ مرتبه اوزره
اولور اولکی مرتبه الادهنه اولان در و اکثری بو نلردر دقیق باقلی و ماء عسل و مقلو اولان رکتیه

شدت

کندو

امالة و تنحیه

اوله ادویه

ولوزه شراب حلو درشراب حلو دیه سددنی سخونیدیر تفتیح ایدر لکن باب الکبدده ذکر اولنمیشدر اوزره سدهکبدی تولید ایدر و باردلتندن صدردن منوحب الصنا وقیتیر وبطیخ وقرعدر اما سمین یاکلرا استعمال اولنور ایسه یاکلرسمینک اتضاو تنقیه سینه اکثر اولور اگر سمین عسل ولوز مرّ ایله لعوق قیلنوب استعمال اولنور ایسه اتضاج اقل وتنقیه سی اکثر اولور و بو نلردن قوی در علاک البطم ولوز مرّ وسکنجبین عنصلی وحلبه وکندر وتمر هندیدن ایجون بو معناده قوت واردر و اندن اقوی دیر کمون و فلفل وکوسنه واصل سوسن واصل جاوشیر وجندبیدستر عسل ایله استعمال اولنور وعنصل مشوی مسحوق اولنوب عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور وقنطوریون کبیر و زراوند مدحرج وشونیز وصودستی لرینک التشله بولینن قورلر جمراو شسته قونیلن برخرقه اوزره تجفیف اولنسه اولدخی نافع اولور واو قورلر بیاض اولنجیه قدر تنور الجنه قورید یلسه بتز نافعدر عسل ایله خلط اولنوب استعمال اولنور و راسن ادویه آخنه ادخال اولنسه اولدخی نافع اولور و راسندن صوبی کثیر النفع در و دیوندنفث اسهال قیلن ادویه دن اولور و سیساالیوس شدید المنفعدر و تکیبوس جداً نافع ومفید خصوصا تنی اولور ویاخود سلفه واحده ایله سلق اولنه و زعفران الات نفسی تقویه ایدوب نفس جدا اسهال ایدر بو ذکر اولنان ادویه لرش یا وضماد استعماله صالح اولور و بو بابده مستعمل اولان ادویه مرکبه دن اولورا فلاطون حبی افلاطون مخنجبی ومعجون و نحیعه و شراب زوفا نسخه لرندن بری و انزروط حبس دواسی واسقلیناذس دواسی وجالینوس دواسی واشربه خشخاش فصحه لر ودواء معنا وس دواء بلادر مع الهلیلجات واخلاط غلیظه ومدّه یی بو دوا نفث ایدر سکنبیج مرّ هر برندن برمثقال قردمانا ایکی مثقال افیون برمثقال

جند

سلیقه واحده ... [illegible]

جندبیدستر برمثقال بولادویکی لروزن مذکور اوزره اخذ اولنوب شراب حلو ایله معجون قیلنور وشربت واحده سی نصف مثقال اولور و بنه تجربه اولنان دوالردندر کندر ایکی درهم دورت مر ایکی اوج اوقیه میبختج ایله غسل قوامنه اولنجه قدر طبخ اولنوب لعوق قیلنور ویاخود کرنب عصاره سی ویاخود سلاقه سی برمثلی عسل ایله عقد اولنجه قدر طبخ اولنوب استعمال اولنور وکذلک مرّ وفلفل وانجره بزری وسکبینج وخردل بو مجموعدن حب اتخاذ اولنوب غدوه وعشیه عند النوم [illegible] استعمال اولنور وکذلک خردل بردرهم بورق طقوز قیراط قثاء حمار عصاره سی برقیراط ونصف قیراط اشبو ادویه برشربتدرکه فضول کثیره یی اخراج ایدر وبلادر تنقیه ایدر وتنقیه ریه ده بو دوا ادویه قویه دندر محروث خردل بزر انجره قثاء حمار عصاره سی انیسون عسل ایله بولادویه جمع اولنوب معجون قیلنور وحره مائل اخلاطده بعض مرکباتدن اولور حلبه ایکی اوقیه ونصف اوقیه کرسنه نصف اوقیه حب قطن که جوفی نصف اوقیه رب السوس ایکی اوقیه بو مجموع بادم یاغی ایله لت اولنور بعده اصلدیلور وعسل ایله جمع اولنور وکذلک سبستان وتین ابیض ومنزوع العجم زبیب واصل سوس وبرسیاوشان صوی لجنده طبخ نا عم ایله طبخ اولنوب مطبوخ سقی اولنور واکر اول صوی لجنده بسفایج ونرید طبخ اولنور ایسه نافع اولور و معلوم بیوریله که جوفه واقع اولور برشئ صدرده محتبس اولور واول شئ نفثی قبول ایدرلکن قوه نافثه ضعیف حسبیله نفثه قادر اولماز اول مثللو فتید واجیدر که اول قوتده عطاس ایله اعانت اولنه

فصل التنفس

تنفسدن اولان کلام کلیدر تنفس ایکی حرکتدر یعنی حرکت انبساط وحرکت انقباض [illegible]

اوله اولنور ... [illegible] ... ظاهر باب اولنمش ...

تار جمع اوزره

وایکی حرکتک اراسنده اولان ایکی وقفه دن مرکبدر یعنی تنفس واحدک دورت
جزء ایله اولور اولا انبساطیه بعده وقفه بعده حرکت انقباضیه وبعده بونده
وقفه اولور وتمام تنفس بو دورت جزء ایله اولور ودردنجی جزء یعنی وقفهٔ
ثانیه نهایتندن صکره نفس ثانینک حرکت ~~انقباضیه~~ انبساطی بری ابتدا
وقفهٔ اولی تنفس اولک حرکت انبساط وحرکت انقباطلر اراسنده اولور
ووقفهٔ ثانیه تنفس اولک حرکت [illegible] انقباظی ایله تنفس ثانینک
حرکت انبساطی اراسنده اولور پس قانونک التنفس تتم بحرکتین ووقفتین
بینهما دیدیکی عبارتده مساهله ومسامحه اولور ونفسده دورت جزو ایله تمام
اولمقده نبضه بکزر زیرا نبض واحده ایکی حرکت وایکی سکون ایله تمام
اولور لکن نفسده حرکت ارادیه دخی مجرا طبیعیسندن اولا حرکت بالاراده تغییر
ممکندر اما نبضده حرکت صرف طبیعیدر مجرا طبیعیدن بالاراده تغییر ممکن
اولماز وتنفسدن غرض ریه یه نسیم بارد ایله ممتلئه قلمقدر [illegible] واحتراقک
فائده سی بودرکه ریه اول نسیم بارد اصلاح ایدوب نبضات قلب ایچون اعتداد
ایدر وقلب دخی ریه نک اعداد ایلدیکی نسیم بارددن اخذ ایتملدن وبخار دخانی
اکر دخی ایتمکدن خالی اولماز حتی ریه ده ممتلئه اولان نسیم بارده ایکی حالدن
بری عارض اولنجه قدر اولکی حال بودرکه ریه یی ممتلئه ایدن هواء بارد مخالطتندن
ومجاورلرندن قدر صالحدن زیاده سخونت اکتساب ایدر واول سخونت حسیله
ترویح قلبه صلاحیتدن خروج ایدر وایکنجی حال [illegible] ریه ده مدخر اولان
هواء بارد صاف کندویه بخار دخانی مخالطه ایتمکله صفاتندن وصفاسندن
استحاله ایدر ونبضه مدد اولمغه صلاحیتی قالمز اولور قنده ریه ده باقی
اولان غیر صالح هوایی ریه دن اخراجه حاجت اولور واول مخرج اولان هوا

بدلنه

[margin: اولعب اولان … ایله … مطیف … انقباضیه … حرکت … اجرامک … تام اولور … انبساط … حرکتی … ریه نک … سبب ایله اجرامک … اولور واول اجرامده …]

ریه یه

بدلنه هواء جدید ادخالنه حاجت اولور وحجاب وهوایی اخراج ایلمه هواء
جدیدی ادخال اراسنده ایکی وقفه حادث اولور وهوایی استدخاله کم اکه
استنشاق تسمیه اولنور واولا استدخال واستنشاق دخی ریه نک انبساطی
ایله اولور ودخی ریه نک انبساطی ریه یه مطیف ومحیط اولان اجرامک حرکته تابع
وعامه قتنده نفس اول مخرج اولان دخنه وحرارتک اسمیدر واطبا قتنده بعضکره
عامه قتنده اطلاق اولنان دخنه یه نفس اطلاق اولنور وبعضکره هوای داخل
وخارجک مجموعنه اطلاق اولنور نتکیم نبض عامه قتنده یالکز حرکت انبساطیه اطلاق
اولنوب عرف اطباده ایکی حرکت وایکی وقفه نک مجموعنه اطلاق اولنور
وطبیعی معتدل اولوب افتدن خالی اولان تنفس حجابک حرکتی ایله تمام اولور
وقچن قدر معتاددن اکثر نسیمه حاجت اولوب ویاخود دخنه حراقنی
اخراج ایچون قوة زائده یه وتقویهٔ نفسه حاجت اولور ایسه اول زمان
صدر عضلاتنک وکلیسی حتی اول عضلاتک اعالیسی حجابه معین اولوب
نفسی تقویه ایدرلر وبعضکره عضلات سافله نک تقویه سی کفایت ایدر واکر
نفس صوت [illegible] قیلمغه حاجت اولور ایسه البته حنجره عضلاتینک استعمالی
حاجت اولور واول صوتی احداث حروف ایچون تقطیعه حاجت اولور ایسه
حنجره ولسان عضلاتینک استعمالی حاجت اولور وبو بابده بعضکره شفه عضلاتی
استعماله حاجت اولور نتکیم نبضک عظیم وصغیر وطویل وقصیر وسریع وبطی
وحار وبارد ومتواتر ومتفاوت وقوی وضعیف ومتصل ومنفصل و
متشنج ومرتعش وحشو عروقی قلیل ویاخود کثیر یعنی ممتلی وغیر ممتلی وامور محدوده
وامور غیر [illegible] موضوعه سی اولوب وبونلرک هر برسی ایچون سبب وحکم بونلرک
برامره دلالتی وبونلرک امزجه حسبیله اختلافلری وکذلک اسنان واجناس وعوارض بدنیه ونفسانیه

[margin: نفسی] [margin: وتألیف کلام]

اولور کذلك نفس ایچون دخی بو امور معدوده وانلرك مشابهی اولان نسنه‌لر اولور
اقسام نفسدن هر بر قسمك سببی و بیری برر شیدر دلیلی اولور و نفس دخی
عظیم و صغیر و طویل و قصیر و سریع و بطیء و متفاوت و متواتر و ضیق
و واسع و سهل و عسیر و قوی و ضعیف و حار و بارد و مستوی و مختلف
اولور و اصناف نفس ایچون برار اسملر وارد که انلر مخصوص اولور نفس منقطع
نفس مضاعف نفس منتصب نفس خناقی نفس مستکره و ذو الفترة کبی نفس
ذو الفترة سکته و سکته مثللو امراضده اولور اول آفات که انلر نفسه دخی آفت
عارضه اولور یعنی اعضاء نفسده کندوده اولور و یاخود اعضاء نفسدن مبادی سینه
اولور و یاخود اعضاء نفسك جوارنده اولوب مشارکی اولان اعضاده اولور
و اعضاء نفس حنجره ریه قصبه ریه و قحشه شرائین حجاب صدر ری عضلکر
و صدرك کندو اولور زیرا بعضلره صدر ضیق صغیر اولمغله نفسده آفت
احداث ایدر اما اعضاء نفسك مبادیسی دماغك کندو و نخاع اولور زیرا
نخاع حجابك منبتی اولور او لوجهدن که عصب نخاعك زوج رابعندن نابت
اولور و الکه زوج خامس و سادسدن برر شعبه و اول شعبه بیر متصل اولان
اعصاب سائره معا متصل اولورلر اما اعضاء نفسه بالمجاوره مشارک اولان
اعضاء معده کبد رحم امعا و سائر احشادر بیری ذکر اولنان اعضاء
نفسده اصناف کثیره امراض عارضه سوء مزاج مضعف حار و یاخود
بارد و یاخود رطب و یاخود یابس اولور بونلردن هر بری بلا ماده
و یاخود مع الماده اولور و اول ماده او اعضاده محتبس خلط اولور یاخود
انده خلط صکره دن منصب اولور و ماده دخی کثیر و یاخود لزج و یاخود غلیظ اولور
مرة و قیحدن هر بری ذکر اولنان ماده جمله سندن اولور و ریح و بخار دخی اول
دخی

نفسه

اعضاء نفسه اولان

حجابك اکثر

ویاخود

ویاخود اول ماده ریح و بخاردن بری اولور اما اعضاء نفسده عارض اولان
مرض لکن فالج و تشنج و انحلال فرد کبی امراضدر و انحلال فرد دخی تصدع
و تعفن و تقرح و تاکل و ورم حار و ورم بارد و ورم صلب کبی نسنه‌لردر
و یاخود اعضاء نفسه عارض اولان آفت وجع اولور و بیز جمله حکایه
و بیان ایدیکیمز مذکورلردن نسنه معلوم اولدیکه نفسك احوالنده
دلالتی نبضك دلالتی کبی قوی اولور و نفسه تعرف معتاده مراعات ایله
اولور انی سبب نبضه محتاج استنجادر اولور نبضك دلالتی نبضك
امر طبیعیسی ملاحظه اولنمق کرکلو اولدیغی کبی کذلك تنفسده دخی امر عادی
ملاحظه ایدوب عارض اولان تغیرات ایله ردی احوالنه کوره استدلال
اولنه یدنجی فصل نفس عظیم و نفس صغیر و بونلرك امثالی
و بالجمله دلائللری بیاننده در نفس عظیم اکا دیرلر که انکله ایچرویه جدا
کثیر اولان هوا ایصال حاصل اولدی زیرا نفس عظیمده بالجمله اعضاء نفس
جهاتك کلیسنده منبسطه اولور و انبساطی دخی مقدار وافر اولوب
اول انبساط حسبیله مجلوب اولان هوا دخی اکثر و ازید اولور و نفس
صغیر و ضیق نفس عظیمك ضدی اوزره اولور یعنی بالجمله اعضاء تنفس
انده و لکن ایلرو حرکت ایدر لکن دخی انبساط تام اولمز بلکه قلیل حرکت
ایله مجلوب و مستنشق اولان هوا دخی مقدار قلیل اولور و کذلك
نفس عظیمده اعضاء تنفس بالجمله منقبضه اولور و مقدار انقباض
دخی تام اولور و مدفوع اولان ادخنه و هوا ~~فاتلی~~ و هوا دخی
اکثر اولور اما نفس صغیر و ضیقده عکس اوزره اولوب بالجمله
اعضاء تنفس منقبض اولمز و منقبض اولنلرده دخی انقباض تام اولمز

لردر

حرکت

اکثر الذی مقدار

واول متللو انقباضلر ایله مدفوع اولان فضلات و حراقات هو جدا
قلیل اولور و نفس عظیمک اسبابی او نبض عظیمک ذکر ایدلن اسبابدر
اوج عدد سببلر اولور و بعضلر ظن ایلدیلر که نفس صغیر بالکز
حجابک حرکتی ایله حاصل اولان نفسه اطلاق اولنور و انلرک ظنی علی
الاطلاق صحیح دکلدر زیرا بعضکره بالکز حرکت حجاب ایله حاصل اولان
نفس هر نه قدر صغیر اولور ایسه بعض کره دخی بالکز و کجه حجاب
ایله نفس معتدل حاصل اولور زیرا حرکت حجاب بعضکره قوتی زیاده
اولور و حجابک قوتی حالنده حرکتی ایله نفس معتدل حاصل اولور و بعضکره
هو اعضاء تنفس جمیعا ضعیف اولورلر و امثالو لمتنه نده ضعف
حالنده اعضاء تنفس بالجمله حرکت ایلسه بینه نفس صغیر اولور
و بعضکره اولور که یالکز حجابک انبساطی و انقباضی ایله مجلوب و مردود
اولان هوا و حرارت مقداری جمیعا اعضاء تنفسک انبساطی و انقباضی
ایله مجلوب و مردود اولماز زیرا حجاب و سائر اعضاء تنفسدن بر
عضوک انبساطی تام اولماز و انبساطی تام اولمیان اعضا ایله مجلوب و
مردود اولان لا محاله ناقص اولور و بعضکره حجاب سائر اعضا
تنفس معونتی ایله ریه یی بسط ایدر ولکن بینه نفس معتدل حاصل اولماز
انکیچون که منافذ ضیق اولور انبساط تامه محل مساعد اولمز و محل مساعد
اولسه قواده ضعف اولور ... ریه نک انبساطی ... تمامی تام
اولور ایسه کیفیتی ناقص اولور و مجلوب و مردود هوا ناقص اولور
ذات الریه ده اولان نفس بو عنوال اوزره اولور لیس بو تقریرات
ظاهر اولور نفس معتدل کبی معتبر اولان هوانک معتاد اوزره مجلوب

ومردود

سلیم اولان

وکرک
ومردود اولمیلر اولور و کرک ایسه بالکز حجاب حرکتلری ایله اولسون وکرک
ایسه سائر اعضاء تنفسک حجابه اعانتلری ایله اولسون وکرک ایسه
انقباض و انبساط تام اولسون وکرک ایسه اولر حرکتلر تام اولمسون
اما نفس عظیم صدرک عضلهلری و کذلک صدرک و لحیینک نواحیلرک عضلهلری
حرکت جامعه ایله حرکت ایلیوب و ذکر اولنان عضولرک حرکت جامعه لرنده
هر برینک انقباض و انبساطلری غایتده بالغه اولمق شرط قیلندی اما نفس
صغیر نفس عظیمه مقابل و مضاده سی قیلندی و بعضکره اعضاء تنفسک
شدت حرکتی بر قدر بالغه اولور که انبساط حرکتی جهت قدامدن ایکی
مجتمع ترقوه لره و خلف جانبندن ایکی کتف کلرینه و یمین و یسار جانبلرندن
ایکی کتفه اولان معظم لحمه منتهی اولور و بعضکره بورون دلکلرندن
شدت حرکت وقتنده استعانت ایدر بلکه اکثرا وقتنده اعضا تنفس
منخرلرندن استعانت ایدر و بعضکره انقباض و انبساط حرکتلری
عظمده و صغرده بر برلرینه مخالف اولورلر بعضکره حرکت انقباض
حرکت انبساطدن اعظم اولور و بر کره دخی انبساط انقباضدن
اعظم اولور و بو اختلاف مواد حسیله اولور زیرا قلب ترویحه حاجت
قلیله و ادخنه یی اخراجه حاجت شدیده و کثیره اولور ایسه انقباض
عظیم و انبساط صغیر اولور و عکسی اوزره اولور ترویحه احتیاج
اخراجه احتیاجدن اکثر اولور ایسه حرکت انبساط اکثر اولور
و بعضکره اول انسانه مصادف اولنور که آنده استنشاقی بعض حرکت
انبساطیه سی صغیر اولور ولکن اول صغیر حرکت انبساطیه بعضکره
حرکت انقباض عظیم اولور و اول دلالت ایدر که حرارت غریزیه دخی کلسنده

اکثیرده هواک اولور تصرف ایلدک

اعضا نفس

ناقص و حرارت غریبه داخلده زائد اولمشدر و اعضاء تنفسدن کلیسنک عنفی ایله
عنف ایله قوکتدرنیک تجشّم و تکلفلرینه سبب اولورت بشیدر او لکیسی قلب
وریه نواحیلرنده حرارت و التهاب اکثر اولور و ایکنجیسی اعضا تنفسی کلرنک
محرک اولان عضلرده و یاخود اول عضلرک اصولرده کلرنده ضعف
اولور سلّ و یاخود دق مرضلرنیک اخرنده مثللو لرده اولدیغی کبی و کذلک جمیع
مدّت قنه اول مرضلرده ضعف اولدیغی کبی زیرا جمیع مدت قنده و یاخود اخر
علتده حبیلده قوت محرکه یه ضعیف کلوب اعضاء تنفسی تحریک ایلمکده اولمغین
تجشم و تکلف ایدر او اول اخر علتلرکه اعضاء تنفسه عارض اولور تشنج و فالج
و سوء مزاج و ورم و وجع مثللولردر و اوچنجیسی معده یه اغذیه دن
و یاخود ریاحدن و یاخود سوء مزاجدن امتلا عارض اولور و اول امتلا عضلاک
انبساطنه مانع اولوب تکلف و عنف حاجت اولور و ریاح ایله معده نک
امتلاسی حدّی تجاوز ایدوب حجابه الیه انبساط اراسنه حائل اولمغله یالکز
حجابک انبساطنه مانع اولور انیسه اولوقتده ریاح ایله معده نک امتلاسی مانع
اولوب عنف حرکته حاجت اولور و دوردنجیسی بودرکه حنجره ده
و قصبه جداولده و شرائینده مثللولرده اولان منافذده مضایقه اولور
و کذلک تخلخل حبیلده ریئه ده اولان منافذ اخلاط ایله ممتلئ اولور و ذکر
اولنان منافذده سده لر اولوب سهولت اوزره اول اعضا منبسط اولماز
و کذلک ریه یه ورم و عارض اولوب انبساطه مانع اولور تبلیغ بوحالتلر اصحاب
ربو و اصحاب مدّه و ذات الریه اصحابنده موجوده اولور و یاخود مع الحاجه
اوعدم الحاجه قوت محرکه یه ذهول عن الحرکه عارض اولوب بین النفسین
یعنی ایکی نفس اراسنده واقع اولان سکونلری مدتی اوزون اولور تباعد

انبساط

اول وجه اوزره

علیه

علیه نفسدن فوت اولان مقداری تدارک ایچون نفس عظیمه حاجت اولور مختلط
العقل اولوب برودت قلب شدیده اولمیانلرک نفسی بومنوال اوزره دراولا
ذهول ایدوب ثانیا مافاتی تدارک و جبر نقصان ایدر و ثانیا یعنی نفسی
بو جمله دن اولور زیرا ناعمده بخارات دخانیه کثیره اولور و نفسی
یعنی طبیعت اول بخاراتی کثیره اولمدیغی نفس ایله اخراجندن ذاهله اولور
تجین ابخره دخانیه تجمع ایدوب اذیّت و افزه اولوب اول دخنه نی اخراجه
داعیه اولدیقده طبیعت متنبه اولوب نفس عظیم ایله اخراج ایدر و کذلک
ذکر اولنان نفسدن ذهول جماعسندن اولور او اول کمسنه نک نفسی کدانک مزاجی
حارّیکی نفسه تقاضی ایلمز و نفس وقت ضرورتده قدر حدا فعه
ایدوب ترک ایدر صکره مدافعه و متارکه حبیلده فوت اولان نفسی نفس
عظیم ایله تلافی و تدارک ایدر بالجمله بو امور مذکوره ضبط و فهم و الکثرت

العلامات قریبا ذکر مرور ایدن اسبابله نفس عظیم قنغی سببدن
حادث اولدیغنک علامتلری بودرکه اگر حاجت اکثر و قوت دخی قویه ایسه
اول کمسنه نک نفسی ادخالنده و نفخنده کبیر اولور و نفسنده ملمس حار
و ملتهب اولور و انک نبضی دخی نفسی کبی عظیم اولور بس بو مثللو نفس
حرارتده دلیل اولور و اول نفس عظیم صاحبنک صدرینده و یوزینده و کوزلرنده
و لسانلرنده التهاب علامتلری و لونلرنده خشونت بدنلرنده علامتلر اولور
و اگر صدرینده التهاب اولمیوب و قوتی دخی ساقطه اولمیوب اعضاء تنفس
ایچون کلی انبساطا تام ممکن اولورایسه انک سببی ذکر اولنان منافذلرک
ضیق اولماسی اولور اما اعضا تنفسک کلیسی حرکت قصد و اراده ایله اولوب
صکره حرکت معتدبها وجوده کلمسه و بسط تام ایله و کم مراد ایدنلر شرط اوله حسب

قلبنک حرارت مزاجی

نفسه

هو حرارت

بلکه وجوده کلمیه جوکتر قصد ایدر اولسه و آیلدیکی حرکتده کل تعویل ایله
منخرینه تعویل اعتماد ایدر اولسه و اول حالده د نفس ایلدیکلری نفخی
ایله رد ایدر اولسه عضلهء اولان قوهء محرکه ماؤفه اولدیغنه دلالت ایدر
اکر قصبه و قصبه یه ولی ایدن مواضعده رطوبت حسبیله ضیق اولوب نفسنده
خرخره اولمغله انک صاحبی تنحنحه محتاج اولسه بو علامت ضیق کلی
اوزره زائد بر علامتدر اما بو وجه اوزره اولمیوب بغیر خرخره و تنحنح حاجت
اولماسه ضیق موجبی اولان رطوبت اغوص اولدیغنه دلالت ایدر و بغیر
ضیق خرخره دفعة حادث اولسه دلالت ایدر که نوازل موادندن بر ماده
دیه یه دفعة نزول ایلدیکی و یاخود اعضاندن برندن مرة و قیح نزول اولا
دیه یه و ثانیا قصبه یه دفعة نزول ایلدی **سکزنجی فصل** نفس شدید
بیاننده در نفس شدید اول نفسدر که اول نفس عظیم اولدیغندن ماعدا آنده صاحبی
نفسنی باطنه ادخال ایچون فضل انزعاج ایله منزعج اولور و نفسی اخراج ایچون
فضل نفخ ایله نفخ ایدر و آنده عظم ایله قوت تنفخ اولور **طقوزنجی فصل**
نفس عالی بیاننده در اشبو نفس عالی نفس عظیمدن بر صنفدر که اول نفسده
عضل صدرک تا عالیسی اولان عضلهلری تحریکه حاجت اولور و جانبی و عضلات
صدرک اسافلنی تحریکه حاجت اولماز و بو مثللو نفس شاهق چوق کره
حمیات و بائیه ده حادث اولور **اوننجی فصل** نفس صغیر بیاننده در
نفس صغیرک اسبابی نفس عظیمک اسبابنه بطریق المقابله معلوم
اولور و بعضکره وجع سببیله نفس صغیر اولور زیرا وجع اعضا
تنفس ایله اعضا تنفسده حرکتدن ارتیسنجیلق اولدی ایدر و بعضکره
ضیق حسبیله نفس صغیر اولور لکن نفس صغیرده تفاوت مقارن

وشاهق

اولسه

اولسه طبیعتک موتنه دلالت ایدر و کذلک نفس صغیره تواتر مقارن
اولسه اعضاء تنفسده وجع اولدیغنه دلالت ایدر **العلامات**
نفس عظیمک اسبابنه مقابل اولان نفس صغیرک اسبابی علامتلری
مقابله مذکوره علامتلرندن معلوم اولور اما اصغر نفس ضیق ایله اولمیوب
بلکه وجع حسبیله اولور ایسه اکر وجعک وجودی دلالت ایدر و صاحبی
وجع اولان کمسنه وجعه صبر ایدر ایسه انیکچون نفس عظیم ممکن
اولور و وجعدن اولان نفس صغیر اثناسنده بعضکره نفس عظیم
دخی واقع اولور زیرا بعضکره نفسک عظیم اولوب و وجعی احتمالی
حاجت داعیه اولور و یاخود نفس عظیمه داعیه اولان حاجت وجعدن
ذهوله باعث اولور و ضیقدن اولان نفس صغیرک علامتلری وجعدن
حادث اولان نفس عظیم علامتلرینک عکسی اوزره اولور **اما نفس طویل**
بر نوع نفسدر که اول نفسک هواسی استنشاقی و بعده ردی مدتی
طویل اولور هواء کثیر جذب ممکن اولسون ایچون و بعضکره
نفس عظیمک سریع اولماسنه وجع مانع اولور نبض عظیم سریع
نفس طویل قائمه اولنوب انکله مجلوب اولان هوا نفس طویل ایله
جلب اولنور **اون برنجی فصل** نفس قصیر بیاننده در بو نفس
نفس طویلک خلافی اوزره اولور لکن نفس قصیره تواتر مقارن
اولسه آلت تنفسده وجع اولدیغنه دلالت ایدر و لکن نفس قصیره
تفاوت مقارن اولسه غریزینک موتنه دلالت ایدر **اون ایکنجی فصل**
نفس سریع بیاننده در نفس سریع بر نوع نفسدر که
انده مدت حرکت قصیره اولور و نفسه حاجت غایتده بالغه اولور

مقابلیدر علامتلرنک

اولیجق

ونفس صغیر ونفس قصیردن زیاده هوائی جذب وحراقه هوائی
دفع ایدر و نفس سریعك حدوثنه باعث بودرکه هواء باردی جذبه
وحراقیی دفعه حاجت غایتده بالغ اولمغله نفس عظیم قضاء حاجته
وفا ایلمز ویاخود نفس عظیمك حدوثنه مانع ومزاحم اولوب نفس عظیم
اجراسی ممکن اولماز وبوندك مثلی نبض سریعك مثلی اولور وذکر اولنان
مانع وحائل بعضکره آلتده اولور ویاخود قوتده اولور وکاهیجه حرکت
انبساط حرکت انقباضدن اسرع وکاهیجه عکس اوزره اولور واحجامنده
آخردن اسرع اولدیغنك سببی نفس عظیمك انبساط وانقباضنك تفاوت
اسبابی مثللو اولور **اون اوچنجی فصل** نفس بطیء بیاننده در بو نفس
برنفسدرکه نفس سریعك مضاده سی اوزره اولور و نفس بطیئك سببی
هو نفس سریع اسبابنك مضاده سی اوزره اولور وبعضکره هو وجع
حسبیله ایله آکت تنفس دفعه توده اوزره حرکت ایتمکله اول وجع بطیء
حرکتله سبب اولور **اون دوردنجی فصل** نفس متواتر بیاننده در
بو نفسدکه ایکی حرکت آرالرنده اولان سکنات مدتلر سکون معتاددن
قصیر اولور و بو نفسك حدوثنه سبب ترویحه حاجت عظیم سریعك
قضاء ایلدیکی حاجتدن اکثر اولدیغی ام لور ویاخود عظیم وسریع نفس اولان نفسلرك
حدوثنه حائل وحاجز بولندیغی اولور اول حائل بعضکره وجع ویاخود
ورم ویاخود فضاء صدرده مواد کثیره نك ضیقی ویاخود آلتده موادك
ضغطی حسبیله اولور و قیحك انصبابی ویاخود امثللو سنلرك ایر
ایله اولور و حاجت حسبیله حادث اولان تواتر ایله وجع مثللو
سببلردن حادث اولان تواترك فرقی نفس عظیمده ذکر مرور ایدن

وجوه بیانندن

وجوه بیانندن ظاهر اولور و بقراطك شهادت ایلدیکی اوزره نفس متواتره
آفت تابع اولور زیرا نفس متواتر ریه یی تخفیف ایدر و اعضای
نفسیه واتکره ولی و تعقیب ایدن عضولری اتعاب ایدر و اول
حفافه متعلق مرضه حادث اولور **اون بشنجی فصل** نفس
بارد بیاننده در بو نفس قوتك موتنه و حرارت غریزیه نك طفوتنه
دلالت ایدر و نفس بارد امراض حاده نك علامات ردیه لرندن اولدیغی
اولور علی الخصوص نفس بارده ده نزاوت بغیر یاشلوق مع اولورسه حرارت غریزیه
انطفاسنه دلالتی تام وکامل اولور **اون التنجی فصل** نفس منتن بیاننده در
بو نفس نجس اصنافدن برصنفدر و بو صنفك سائر اصنافه تحریری
فرقی بودرکه سائر اصنافده رایحه کریهه هر وقت ظاهر اولور و بو صنفده
وقت تنفسده رایحه منتنه بولنور ماعدا اوقاتده موجوده اولماز
و بو نفس اعضا تنفسدن قصبه ده ویاخود ریه ده اولان خلط و مدة نك
تعفن ایلدیکنه دلالت ایدر **اون یدنجی فصل** نفس عظیم نفس
سریع و نفس متواتر آرالرنده واقع اولان انتقالات بیاننده در
بوندن اقدم سنك معلومك اولدیکه تحت ترویحه حاجت و بر
مانع وحائل دخی موجود اولمسه نفس اول وقتده عظیم اولور و قجن
نفس عظیمك مجلوبی اولان نسیم بارددن اکثر نسیم بارده حاجت
اولسه نفس سریع حادث اولور و اندن دخی اکثر نسیمه حاجت اولسه
اول زمان نفس متواتر اولور و مجی حاجت ترجیح ایلسه اولا
نفسك تواتر زائل اولور صکره سرعت صکره عظم زائل اولور و حول
و منع دخی بو قیاس اوزره اولور یعنی مانع و حاجز اول اعظم و بعده سرعت و بعده

تواتر محاجر وحائل اولور وما نعزز والی ابله اولا تواتر بعده سرعت بعده
عظم زائل اولور وبحث معانی ثلثه یعنی عظم وسرعت وتواتر جمیعا
مفقود اولسه اصناف نفسیده اکثر الوجود اولان نفس متفاوت
بعده نفس بطی بعده نفس صغیر اولور حتا عندالنزع نفسک صغره خروجی
بطئه خروجدن اقل اولور ونفسک صغر وبطئه خروجی تفاوت خروجدن
اقل اولور وحالات مذکوره لر انبساط وانقباضده هر برنده بر اعتبار
ایلمه نسیم بارده احتیاج فتنده حرکت انبساطده بو حالات جریان ایلدیکی
کبی هوای فاسدی اخراجه حاجت فتنده دخی بو حالات جریان ایدر وبحث
سبب انبساط زیاده اولوب انبساط ادعا اولور انیسا محالد انبساط
زیاده اولور وکذلک انقباضده سبب دخی زیاده اولور ایسه زمان سکون
یعنی حرکت انقباضیه زیاده اولور ونفس متتابع وسریع ودم حاره و
یاخود نسیم ضخادن ضیق تابع اولور **اون سکزنجی فصل** نفس
منخرن بیاننده در بو نفس قوتک ضعفی چوق بوزو ذبحه ده ضیق تسدید
خانق اولدیغنده ویاخود دملک جمعنده ویاخود دملک واخلاطک بر بنده انضباطنه
دلالت ایدر **اون طقوزنجی فصل** سوء تنفسده اولان کلام کلی
بیاننده در سوء تنفس بالجمله اعراض آنفیه مرضیه یه تابع اولوب طبیعتدن
خارج اولان انفاسک کیفیتنده عام وشامل اولور اما اعراض صحیه یه
تبعیتله حتی عندالنزع خروج ایدن نفسه سوء تنفس اطلاق اولنمز
بس سوء تنفس اصنافنی اسامیلر بونلردر عسر تنفس ضیق تنفس
تضاعف نفس انقطاع نفس نفس الانتصاب وبعضلر سوء تنفس سوء

مراح

مراج انواع وکذلک امتلا وکثرت ... وسدد جسیم بری ایله حادث اولور و
اعضای تنفس حرکتنه مانع اولان ضواغط واورام واوجاع مجاور
حجابه ونجابد ونوائب وصدرده اولان قرحه لر وکذلک امراض
ناهکیده وحمیات حاده ووبائیه وسموم مشروبه حبس ایله
هی سوء تنفس عارض اولور وسوء تنفسک کلیسی وکذلک ضیق تنفس
وعسر تنفس ماده حبیله اولور ایسه اوج حال اوزره اولور استسقا
قتنده اکثر وجنب اوزره اضطجاع اولنده یقدم وسط الحال وزمان
انتصابده اقل وخفیف اولور وباطن حلقده اولان خناق حبیله
عارض اولان سوء تنفس استلقا قتنده کلی اولوب تنفس اصلا
ممتنع اولور **یکرمنجی فصل** ضیق تنفس بیاننده در بو نفس
بر نوع نفسدرکه آنکله خارجدن مجلوب اولان هوا باطنه سلوک
ایتمکه منفذ بولمز ونفوذ ایدندرک هی نفوذی قلیلا قلیلا اولوب
معتاد اوزره هوای تنشق منشرب اولماز وضیق تنفسک اسبابی
حنجره ده وقصبه وقصبه نشعبنده وشراییننده وریه خلخله لرنده
وریه نک کندوده اولان ورملردر واورام دیه دخی نفسن زیاده
تضیقی ایدن ورم ورم صلبدر ویاخود ریه ده اخلاط غلیظه
واخلاط لزجه کثیره نک اجتماعی واخلاط مائیه نک کذلک اجتماعیدر
ویاخود نفسی تضیق اولان سبب ریه یه عارض اولان انطباقدر
وریه یه انطباقی عروض کبد ومعده وطحالده برنده موجود اولان
ورم حار مجاورتک ضغطی اولور ویاخود زیاده تضیقه سبب
استسقا واورامک انفجاری حبیله جوف اسفلده اولان فضایه

خناق

نفس منخرن بو رنینک الف ذبحه احتنا...

اخلاطك انصبابی اولور زیرا ذکر مرور ایدن اشیالر دیه نك انبساطنه
مانع اولورلر وبیبس حی سبیله دبه یه عارض اولان تکاثف الیافی وکذلك ریه ده
اولان قبض وریه وحجابك اصابت ایدن بردایله ضیق نفس عارض
اولور وعصب حجابده اولان سببلردن هر ضیق عارض اولور لکن
لکن بو ایکی موضعده اولان اسباب ایله عارض اولنلره عسر نفس
تسمیه اولنمق اولی اولور وکذلك ضیق نفس ابخره دخانیه نك مواضع
مواضع ضیقه ده مداخل نفسی تضییقی ایله هم عارض اولور وبعض
کمسنه لرك صدری ضیق اولوب لاجل التنفس منبسطه اولان
اعضا ایچون محل انبساط اولمازوا اول سببدن نفسنده ضیق اولور
وبعضلرده بحران سبیله مواد فوق جانبنه صعود ایتمکله ضیق
نفس حادث اولور وکاهیجه هر نفسك عسر وضیقی اورام باطنه دن
موادك سیلان ایدوب نواحی رأسه انتقال ایتمکله ضیقی عارض
اولور بو وجهله عارض اولان ضیق ایکی اذنك خلفنده ورم حدوثنی
انذار ایدر اگر اول سببلر ایله عارض اولان ضیق اسلم اولور ایسه
واگر اول ضیق صعوبتلی ایسه دماغده ورم حدوثنی انذار ایدر
العلامات اورام خناقیه علامتلرینك ذکری مرور ایلدی اما نفس ریه ده
عارض اولان ورمك علامتلری بودرکه اول فقیده نفس ریه ده وجع
ثقیل اولور صدرك عضلاتنده وحجابلرینده وجع ناخس اولور واول
وجع باطنده اقوی وظاهرده اضعف اولور ودیه نك غضار یفنده
دخی وجع اولور وغضاریف ذیبه ده اولان وجعك مضیضی یعنی حکه لی
اولور وبعضلرده اندك حکه سی سعاله مؤدی اولور واگر دیه نك ورمی

وجع ناخس غشا عرضا ممتد اولوب دوه ویتلو ریکر حالت احساس اولنور وجع ثقیل موضع وجعله ثقل احساس اولنور

ورم حاد

ورم حار ایسه اکثر حمای هم عارضه اولور اما اخلاط حبسیله اولان ضیق اگر اول
اخلاط قصبه ده واقع ایسه اندك علاماتی نفث وسعالك اشتیاقی
ونفث وسعال ایله انتفاع وادنی سعال ایله نفثك خروجی وخرخره
اولور واگر موجب ضیق اولان اخلاط ریه ده اولور ایسه اندك علامتی
قصبه ده اولان اخلاطك احوالی کبی اولور لکن بو صنف ضیقده واقع اولان
سعال اغور اولور نفث دریکه اولور وبو نده اولان خرخره منتفلك صعود
مقداری اولور واگر موجب ضیق اولان اخلاط جوف ایسفل ده نفث
ایسه اندك علاماتی اولدرکه برجانبدن جانب اخره انتقال ایدر اول ضیقده
قدر معتبر سعال اولماز یکرمی برنجی فصل نبضك اختلافی کبی نفس دخی
مختلف اولور وخلافی هم نبضك خلافی کبی منتظم وغیر منتظم اولور
یکرمی ایکنجی فصل نفس مضاعف بیانندر ونفس مضاعف
نفس مختلف انواعندندر ومضاعف بر نوع نفسدرکه اندك بر دفعه
انبساطی ایکی حرکت ایله اولوب اول ایکی حرکتك اراسنده بر سکون
فاصل اولور ایکی حرکت بر سکونك مجموعی انبساط واحد اولور اول
مثللو اولان انبساطه فی الحقیقه دیرلر وکذلك حرکت انقباضیه هم ایکی
حرکت اراسنده بر سکون ایله اولور واول انقباضیه اولان حرکتده
تعثر اطلاق اولنور بونك نظیری صبینك زمانی تکلمده واقع
اولان نفسی اولور اول نفسدك ابتدا انبساطی فی الحقیقه وانقباضنده
تعثر اولور ونفس مضاعفك سببی حرارت کثیره اولور زیرا
حرارت کثیره هواء مستنشقه قناعت ایلمیوب هوایی آلتار
قصد ایله حرکت تمام اولمازدن مقدم حرکت اخرایله اخذینه ابتدا ایدر

ونفس مضاعفك سبب اخرى نفسك آلات معلومه سنك ضعفى اولور
واول ضعف قوتى مسقط اولان سوء مزاج اولور وياخود ايله
آلت نفسى مجفف ومصلب اولان سوء مزاج اولور وايكنجى حالتك
وقوعى اكثر اولور وياخود نفس مضاعف سبب اعضاء نفسيه
مجاور لرنده وجعك وورمك وقوعى اولور اعضاء نفسيك مجاورلرى
حجاب وكبد وطحال اولور لكن كبدك اعضاء نفسيه مشاركتى طحالك
اعضاء نفسيه مشاركتندن اشد اولور وياخود نفس مضاعفك
سببى مرض الحاد اولور ومرض الحادك تعدادى كرار اموراً ايلدى واول
امراضده نفس مضاعفك اكثر حالده سببى اولان حال الا موجود اولان
تشنج وياخود كلحكلك وقوعى متوقع اولان تشنج اولور ونفس مضاعف
امراض حاده ده وكذلك حاده اولان حمياتده علامت رديه اولور ولكن
بردن حادث اولان نفس مضاعفك حما باعث شفا اولور يكى واوجنجى

فصل نفس منتصف بياننده در بو نفس بر نوع نفسدر كه انك نصف
موقوف ونصفى اخرى سليم اولور واول نفس سالم اولان نصف
اولور يكى دورد نجى **فصل** نفس عسير بياننده اولور بو نفس بر نوع
نفسدركه انده هواده تصرف مشقتلى اولور انده كرك ايسه ضيق
اولسون وكرك ايسه ضيق اولمسون بو نفسك سبب حدوثى
نظايرنده تفصيل اولندىغى اوزره آلات تنفسده آفت اولور وبعضاً
بونك حدوثى قلت هيبته نكرينك غلبه سى اولور وكذلك بردك
قوتى اماته وازاله ايلمه سى وياخود موقوف قلمسى اولور ونكيم حجر دانته
بر ايله حجابه برودت عارض اولمسى عسير نفس عارض اولور

وبعضاً بو حجبه هوانك حجاب اوزره وضع اولنان ضماداك برودتندن
حجابه عارض اولان سوء مزاج سببيله عسير نفس حادث اولور وبعضاً
معده ده وياخود كبدده اولان آفت سببيله انلرك اوزرلرينه ضماد
وضع اولنمغله حجاب انلرك برودتندن بالمجاوره متأثر اولوب
انبساطه مساحت ايلمز وبعضاً كره ده سده سببيله عسير نفس حادث
اولور وسده قتنده ريح مستنشق محتبس اولوب اول سده يى
تفتيح ايچون جهده حاجت اولور وبو عسير ضيقده مخالف اولور
وجوف كره سده سر ورم اولور وبعضاً كره ده عسيرك حدوثى مسهل
استعمالندن اولور اول وقتده كه مسهل موادى اثاره وتحريك ايدر
ولكن اخراجه قادر اولمز وكذلك حقن حاده ده بعضاً كره موادى
تحريك ايدر اخراجه قدرتى اولمز وحركت مواد ايله عسير نفس حادث
اولور وبيد عسير نفسك سببى اولور ذات الجنب مرضنده فصد اولنديغى
دم قدر حاجتدن نقصان اخراج اولنمسى عسير نفسك سببى اولور ونكم
واجب اولوركه ضيق نفس فصللرى اخرنده ذكر اولنان قواعد ذكر بو حاله
ذكر ايلمسون **يكرمى بشنجى فصل** انتصاب نفس بياننده در بو نفس بر نوع
نفسدركه اول نفسه تحصيل ممكن اولمز الحق انك صاحبى مستوى منتصب
اولوب عنق وحجابنه بو بينى مد ايتمكله حاصل اولور زيرا بو هيئت
ايله عنقى اچيلوب سينه لر تفتيح ايدر اول حالده نفس جريانه منفذ بولور
وبو نفسك صاحبى بو بينى بوحكمه قادر اولمز زيرا رقبه سى اكماز وبكمازى
ايله آنك اوزرينه نفس ضيق اولور ورقبه سى خلف جانبنه منجذب اولان كمسنه لرك
نفسى ضيق اولديغى كبى وكذلك اول علتك صاحبى صدرينى وظهرينى خلف جانبنده دونديرمكه قادر اولماز

بعض نفس تامك نصفى باطل اولمغله نصفى سالم ايله انقطاع اولور

و قچن نفس انتصابی صاحبنک انتصابی و استقامتی زائل اولوب هیئت اخرا اوزره
اولسه علی الخصوص هیئت استلقا اوزره اولسه اولحالده ذلك اجزاء ریه نک
بعضیسی بعض آخر اوزره واقع اولوب مجاری ریه مسدوده اولور زیرا
اول مثللو ریه نک اکثر مجاریسی فی الاصل مسدوده اولور وانلر مفتوح
اولان مجاری شیء یسیر و مقدار قلیل اولور و هیئت استوانک زوالی
ایله اول مفتوح اولنلر هم اجزا ایلک بعضیسی بعض اخرا اوزره میل ایلدیک ایله
مسدوده اولوب انفتاحی واصلا و کلیا باطل اولور و بعض کره دخی
نفس انتصابی مقتضی اولان سده لر حمیات مثللو امراضک عرضی اولور
زیرا حمیاتده ابخره و رطوبات محلله کثیر الوقوع اولوب منافذی سد ایلدکلرنده
و نفس مجاریسی مسدود اولور و بعض کره هم اخلاط حقیقیه اول مجاریلری
سد ایدر و اورام سد ایدوب بو نوع نفسی ایجاب ایدر و هیئت استوانک
زوالی ایله نفس باطل اولدیغندن بر سببی هم بودر که اعضاء تنفسک
عضلاتی بو مثللو اوقاتده مسترخیه اولور و هیئت استوا اوزره اولدیقده عضلات
مسترخیه ایاق جانبنه تدلی ایدر یعنی صارقار و اول تدلی ایله مجاری نفس
منضغط اولماز اما حال استلقاده عضلات جانبنه تدلی ایدر
و لاجل ذلک اعضاء حرکت ضغط ایدر
یکرمی التنجی فصل اصحاب اطبا بعضی
نفس و اسنانه هر برسنک نفسلرینک احوالی بیاننده در اما صبیانک انلرک
فضول دخانیه یی اخراجه حاجتلری شدیده اولور زیرا انلرک هضملری
سائرلریندن اکثر و ادوم اولور و انلرک تطفئه یه حاجتلری قلیلدر
دکلدر و قوتلری هم جدا شدیده دکلدر انیکیچون که انلرک ابدانلری کاملا دکلدر
و انلرک نبضلرنده نفسلرنده سرعت و تواتر اولوب اکیسی هم شدید اولور

عظیم وتصاعد
وشدید العظم

وشدیدا نبضلری عظیم اولور اما عظمی شدتی سرعت تواتر شدتلرندن
ادنی اولور اما شبان اولنلرک انفاسی اعظم و لکن تواتر و سرعت نفسلری
اقل اولور زیرا شبانه تعظیم نفس حاجتی کاملا قضا ایدر اما کهولک
نفسلری ذکر اولنان اعتدالدن زائده معاینیدر شبانک نفسلرینه
اقل اولور یعنی سرعت و تواتر و عظملری شبانک نفسلری سرعتی و تواتری
و عظمندن اقل اولور و لکن مشایخک نفسلری قلتده بالغ اولماز
اما مشایخک انفاسی ~~شبانک نفسلرینه~~ اصغر و ابطاء و تفاوتی
اشد اولور و بو مذکورلر ساکن خود کلدر **یکرمی یدنجی فصل**
غذادن و حبل و استسقا مثللولردن حادث اولان نفس ممتلی بیاننده
اولور بونلرک نفسلری صغره مائل اولور زیرا حرکت باسطه
حجابلری مضغوط اولور و بو صغر حسبیله ارقوتلری وفا ایدر ایسه
نفسلرینک تواتر و سرعتی لازم اولور ارقوتلری ضعیف اولوب
سرعت و تواتره معا وفا ایلمز ایسه یالکز تواتر احداث ایدر **یکرمی
سکزنجی فصل** نفس مستحم بیاننده در ماء حار ایله استحمام ایدن
کمسنه نک ترویحه حاجتی اولوب التیانک هم ملایمتی اولدیغندن
نفسی عظیم و سریع و متواتر اولور اما ماء بارد ایله استحمام ایدنلرک
نفسلری عکسی اوزره اولور **یکرمی طقوزنجی فصل** نائمک نفسی بیاننده در
نائمک قوتی قویه اولور ایسه نفسی عظیم اولوب متفاوت اولور
باب النبضده ذکر اولندی و نائمک هضمی زیاده اولوب ابخره وادخنه سی
کثیر اولمغله نائمده انقباض انبساطدن اکثر اولور **اوتوزنجی فصل**
اعضاء صدرده وجعی اولنلرک نفسی بیاننده در بونلر اقدم ذکر مرور

ایلدیکی اوزره بو عضولرده وجع اولنلرک نفسلری صغره و قصره
مائل اولور و بعضلرده نفس تضاعف و عسردن هر برینه نفس میل ایدر
و تلهب بو غیسه بطئ اوزره اولور و تواتر ایدر و صغر و قصری بطئنک
اکثر اولور زیرا بو حال اوزره اولنلره احتباسنه و قلت انبساطه داعی قوت
داعیدن اکثر اولور و بو متوجعلرک عظم انبساط ایله تأذیسی عرت
ایله تأذیدن اشد اولور و اکر قلبده التهاب و سخونت اولور ایسه
انک نفسنده سرعت اولمق لازم اولور هر نه مقدار سرعتدن متأذی
اولور ایسه **اوتوز برنجی فصل** نفسی ضیق اولنلرک فنقی سببدن
اولور او کلسون نفسلرینی و صاحب دبونک نفسنی بیلدیر ضیق نفس
صدر ایله قوت اولان انفاسک اکثر حالده سرعت و تواتر ایله تلاحق
و تدارکنه احتیاج اولور اکر بنا اولکسنه نک نفسی صغیر ضیق متواتر
اولور و صاحب دبونک نفسی بابنده ذکر اولندیغی اوزره اولور **اوتوز**
ایکنجی فصل اصحاب ذات الجنبک نفسی بیاننده در مره صاحبلری صدرلرک
کلیسنی بسطه تکلف ایدرلر و انلرک حرارت و نفخی اولور و لکن نفسلری
عظیم اولمز و قوت ایله حاصل و حادث اولان نفسلرده موجود اولماز
زیرا انلرک ضعف قوتلری امعان اوزره اولور اما ذات الریه و دبو
اصحابلرنده قوت باقیه اولور **اوتوز اوچنجی فصل** ذبحه و اختناق
اصحابنک نفسی بیاننده در بو آفت اصحابنک نفسنده بسطی عظیم
اولور و سرعت و تواتر دخی اولور نفسه احتیاج اولوب مواددک
غورده اولدیغی ایچون و انده نفخه اولماز **اوتوز دردنجی فصل**
دبوده اولان کلام مجملی بیلدیر در بو علت ریئه در بعض ریه ده برم صدرلرک

انک

انک صاحبی و ادع ایکن نفسی تواتر ایدر و اندن منفک اولماز و نفسی
مخنوقک و ملدودک نفسی کبی اولور و بو علت مشایخه عارضه برنجی
متصور اولماز زیرا اشبابنه عارض اولسه برنجی عسرتلو اولور مشایخه
برنجی نه کیفیتده متصور اولور اکثر امرده وقت استقاده دبو زیاده اولور
و بو علت علل متطاول کبی اولور مع طولها صرع و تشنج کبی انده نوایب
حادث اولور و بعضلرده دبونک موجبی اولان آفت نفس ریه ده اولور
و ریه نک اتصالنده اولان مواضعده اولور اول مواضعده اولان شرائین
و شعب صغار و رده و اضعه اخلاط غلیظه تلجج ایتمکله اول آفت حادث
اولور و بعضلرده نفس قصبه ریه ده آفت اولمغله دبو حادث اولور
و بعضلرده نفس خلجانیده آفت اولمغله دبو حادث اولور و بو مواضعه
تلجج ایدن رطوبت بعضلرده اول مواضعه راسدن منصبه اولور
علی الخصوص بلاد جنوبیه ده و ریاح جنوبیه نک کثرت هبوبنده
باشدن انصباب کثیر الوقوع اولور و بعضلرده ذکر اولنان موضع
موضعه اخردن دخی اول رطوبت مندفعه اولور و بعضلرده
مواضع مذکوره یه برودت عارضه اولوب ذکر اولنان رطوبت اول
مواضعده حادث و متولد اولور و اندن حادث اولان دبو قلیل الاقلال
حادث اولور و بعضلرده دبوه سبب ریه و ریه نک شرائیننده
اولماز بلکه معده یه باشدن و کبددن منصبه اولمغله اولور و یا خود
معده ده متولد اولان رطوبت سبب اولور و مواضع مرتفعه یه صعود — ربوه
زماننده حادث اولان بعض صولیق معده نک حجابه و حجابک ریه یه
مزاحمه سندن عارض اولور و بعضلرده کبده برودت و غلظت عارض اولوب دبوه معین اولور — اولسه

وذکر اولنان اخلاط بعضکره هم کمیت وکثرتی حسبیله ایذا ایدر وتنکی
ببسی وجفافندن واجتماعندن یعنی دورلمسندن هم بعضکره
ربو علتی حادث اولور وبرودت ریه دخی هم عارض اولور واعضای
تنفس وعصب ونخاع ودماغ مثللو اعضای تنفسک مبادیلری
افتلری حسبیله هم بو علت عارض اولور وبا خود اول عضولره نوازلک
انصبابندن واعضای تنفسه مجاورلرینک ضغطی اولوب انبساطنه
مانع اولدیغندن بالمشارکه بو علت حادث اولور مثلا معده ممتلی اولدیغنه
حجابه مزاحم اولوب بو آفت حادث اولور وبعضکره هم ربو ابخره کثیره
ودخانیه ریه یه صایره ومحتقنه اولمغله اولور وکاهیجه اعضای
تنفسده ریاح محتقنه اولوب تنفسه مزاحم اولمغله اولور وصدرک صغرلغندن
هم حادث اولور زیرا صدر صغیر اولدیغنده مقدار حاجت اولان تنفسه صدرک سعتی
اولمازو تنفسده بو آفت جبلیه وخلقیه اولور ومعده صغیره دن غدا ایله
دخی بو آفت حادث اولور وبعضکره دوز بو شیتدر اولوب نفس انتصابه
مؤدی اولور وچوقکره ذات الریه یه انتقال ایدر العلامات اکر ربوک
سببی نفس قصبه ده اولان اخلاط ورطوبات اولور ایسه اول صوتده
اول تنفسده ضیق وتنخنخ ونخیر اولور ~~ولوقندن~~ بر ماده حس
اولنور واننه تفل اولور دو اول تفل ایله مکان قریبدن شی نفث
اولنور واکر اول اخلاط نزله حسبیله اولور ایسه انک ربوی دفعه
حادث اولور اکر نزله حسبیله دکل ایسه قلیلا قلیلا عارض اولور
اکر اول رطوبت عروق خشنه ده اولور ایسه انده نبض خفقانی
ومختلف دائم اولور وبعضکره انده خفقان مستحکم اولوب مهلک اولور والحاصل

نخیر بورونندن سویلمک معناسنه
تفل توکورمک ودخی قوت ضعیف حسبیله
اسامیلر واردر غایت ضعیف اولان
بزاق اطلاق اولنور
بعده تفل بعده نفث
بعده نفخ اطلاق اولنور وقد تفل من باب ضرب ونصر کذا فی مختار
الصحاح

ربو

ربوک اکثرینک نبضی خفقانی اولور واکر اولا فتک سببی اولان ماده
خارج فضاده اولور ایسه تدوجه اوزره اولور ایسه اولدن اول
علتی سعال اولماز واکر ذکر مرور ایدن اعضای معلومه نک
مبادیسندن اولوب بالمشارکه ربو عارض اولدر ایسه اول مبادینک
آفات ماضیه سی اکا دلالت ایدر واکر مجاورلرینه مشارکت ایله حادث
اولدر ایسه اول مجاور عضولرده اولان آفت زیاده اولدیغنجه ربوک
هم زیاده اولدیغی اکا دلالت ایدر وکذلک اول مجاورلرده اختلالک
وجودی هم دلالت ایدر واکر ربو نزلات حسبیله حادث اولدی
ایسه نزلاتک حالی اکا دلالت ایدر واکر مرتبه دفعه اعضای تنفسده
منفجر اولدیغندن اولور ایسه ربوک اول سببی حدوثنده
ورمک وجودی وجمع مدایلدیکنک تقدمی دلالت ایدر وانفجاردن
صکره انفجار حسبیله عارض اولان احوال هم دلالت ایدر واکر ربو یبوست
حسبیله عارض اولدی ایسه اکا عطش وقطع نفث اولمق ومرطبات
تناولی قنتی وکذلک مرطبات سائره استعمال اولندیقده نفثک
وجودی نک قلتی دلالت ایدر واکر ربو ریح سببی ایله عارض ایسه
اکا نوا صدرک خفتی وضیقک وجودی واول ضیقک نوافخ تناولی
قنتی ~~[illegible]~~ ارتدیغی ونوافخ ترک اولندیقده علتک نقصانی اوزره
اولدیغی دلالت ایدر وربوک حدوثی مزاج ریه حسبیله اولور ایسه
ومشایخ ربوکی ایسه اول ربو اولا قلیلا قلیلا عارض اولور بعده مستحکم
اولور العلاج بو محلده ربوک وضیق تنفسک وانتصابک معالجاتنی
بیلدیرلیم بو مذکورلرک رطوباتدن حادث اولنلرینی معالجه ربو درکه

انلرک دیه لری اولان رطوبتی بارده و اعتدال اوزره افنا ایتمکله اقبال اولنور
و اگر بیلینور دیکته آلت اولان آفت دیه ده کثرت رطوبت ایله عارض اولمشدر
اول حالده مسهلات استعمالی ایله بدنی استفراغ اولنور و واجب اولورکه
استعمال اولنان ادویه ملطف و منضجه اوله لکن تسخین شدیدی
اولمیه زیرا تسخین شدید ماده یی تجفیف ایتمکله تغلیظ ایدر و مواد
غلیظه نک دیه ده مضرتی زیاده اولور اینکیجون اوائل اطبا و قدماء
حذاق ربو ایچون متخذ اولان معاجینه افیون و بنج و بزر وج القا و
ادخال ایلمدیلر مگر که اول معجونلرده غرض منع نزله اولور ایسه او وقت
نزله کثیره یی منع ایچون ذکر اولنان افیون مثللو نسنه لر معاجین مذکوره یه
القا اولنور و کذلک بزر قطونا یی معاجین مذکوره یه القا ایلمدیلر
الا بشرط اینکه بعض کره القا و ادخال ایلمش اوله لر و واجب
اولورکه مواد غلیظه و لزجه اولور ایسه ترطیبه و انضاجه تعهد
اولنه و ترطیب سادج و یاخود تقطیع سادج ایله اکتفا اولنمیه
و رطوباتی افنا عنف ایله اولور ایسه حاده نک عصبانی قتنه جراحت
دیه یه مودی اولور اینکیجون مدرات کلیسی بو علته
بعض اولور زیرا مدرات دیه ده اولان رطوبتی تنقیه یه اخراج ایدر
و اگر بو علته کبد ده غلظت احساس اولنور ایسه واجب اولورکه
ادویه مصوریه به غافث و افسنتین مثللو ادویه و اکلیل الملک جامع اولنه
کبد و ریه افعالینه نافع قوة الصبغ و زراوند مثللو ادویه لر خلط اولنور
و اگر صبیلرک ربوینه علاج اولنور ایسه ربو ادویه لری صبیلرک انا سنه
سودلریله جمع اولنور و صبیانه ادویه معتدله کفایت ایدر زیرا ایانه رطب

زیرا بو تخدرات ایله کا تخدیر و تغلیظ ایدر

ادراره حسنله

ایله

ایله مع اللبن انلره علاج اولنور و دیک هرم مرقه سی ماده یی نضج و نفثه
معین اولنور و بو بابده نافع تدبیرلردن اولور صدیری و حوالیسنی بر ایله
و منادیل خشنه ایله دلک ایلمک اگر اول علته انتصاب اولور ایسه
من دهن دلک معتدل یابس ایله دلک اولنور اگر اغیاسر اولور ایسه
اول زمان دهن استعمال اولنور و واجب اولورکه بعض وقتنده دلک
ایله قیسوم و نطرون استعمال اولنوب انلر ایله اول مواضع دلک اشد
ایله دلک اولنور اگر ماده کثیره ایسه مسهل ایله تنقیه اولنه و واجب
اولور و اول مسهل بزر انجره و بسفایج و قثاء الحمار و شحم الحنظل متخذ اولور
متخذ اولور و تنقیه و قیئدن صکره بو علته تدبیر بو درکه صوت
استعمال اولنه صوت ضعیف و صغیردن بدء اولنوب صوت قوی
و صوت طویله تدریج اولنه و بو علتده تدبیر اخر بو درکه اندک
معالجه سنده فی منصل استعمال اولنه علی الخصوص اول قیء فجل تناول
و یاخود دورت درهم بورق شراب عسلده بشر و قیسشراب ایله تناول
اولندیقدن صکره اوله و لکن بو تدبیر علت صعبه و قویه اولدیقده
استعمال اولنور و بو بابده خربق ابیض جدا نافع اولور و امراض صدرده
خربق استعمالندن خوف ما مون الغائله اولور و اندن استعمال اوله اصوب
اولان وجه بو درکه خربق ابیض قطعه لر اخذ اولنوب فجل غرز اولنور
و فجلده ترکولونت مقداری ترک اولنوب بعده خربق قطعه لری اخراج
اولندیقدن صکره اول فجل اکل اولنور و کذلک خردل و ملح هر بر دن
بر درهم و بورق ارمنی یارم درهم و نطرون بر دانق بو ادویه
وزن مذکور مقداری اخذ اولنوب بش استار ماء عسل ایله استعمال اولنور و لمقدار ماء عسل
عسلدن اتخاذ اولنمق لازم اولور

اولنور و اندک استعمالی

خاصة

غیر

ویکیه

وبو علتلرك بر تدبيري دخي بو دركه طبيعت دائما ملايم قيلنور و تليين طبيعت
معين اولور قبل الطعام كبر مملح و طريخ تمليح اولنه سمك عتيق تناولي
وكذلك ديك هوم مرقه سي قرطم ايله طبخ ايلكي و لبلاب و سلق ايله تناول ايلك
وبو نكرا ولمديغي موضعده اول ماء شعير طبخ اولنوركه شديد الطبخ اولنه و
ايچنه قليلا افربيون اولمه وبو علتلره افتيمون شديد النفع در واكثر
ماء عسل افتيمون ايله طبخ اولنمش صودن اتخاذ اولنور انيسه آنلره نفعي
شديد اولور وكذلك افتيمون دن برمثقال مبتخج ايله تناول اولنور و
كذلك طبيخ تين و فوذنج و سذاب صوده طبخ اولنوب آندن ماء عسل
اتخاذ اولنور وتين حلبه وتين سمين عسل كثير ايله طبخ اولنوب تناول
طعامدن زمان طويل مقدم استعمال اولنور وبو وجهله دواء مذكوري
استعمال معاوده وتكرار اولنور بر دفعه استعمال ايله اكتفا اولنمز وكذلك
زبيب و حلبه ماء مطر ايله طبخ اولنوب طبيخي استعمال اولنور وبونه
مرض مذكورك بر تدبيري دخي بو دركه تدريج ايله رياضت اولنوب
رياضتده بطوءدن بدء اولنوب سرعته توصل اولنور زيرا رياضتده تدريج
اولنميوب دفعة عنف ايله رياضت استعمال اولنسه بالجمله ماده يي
تحريك ايدر و جميعا ماده نك و كثرتي معالجه ده اختناقه مؤدي اولور
اما علل مذكوره اصحابنك اغذيه سي واجب اولوركه ذكر اولنان رياضتدن
صكره استعمال اولنه و خبز لري خبز نضيج و متوبل اوله يعني اول خبز توابل
ايله اصلاح اولنمش اوله و عجين خميردن متخذ اوله و نقلكر اول اطعمه
اوله كه آنلرك تركيبنده حب الرشاد و زوفا و سعتر و فوذنج اوله
و اطعمه لرينك دسومتي شحوم ارنب و شحوم ايل و غزال و خاصة شحوم

استعمال

اولور

اول رياضتده بطوءدن

عجين خمير مايه اولان اتمك

كيدر

تعالب

تعالب و خصوصا ارنبات ثعالب اوله زيرا ثعلبك دريسي بعض دكوندر
آق جكري قوريديلوب اندن آنكي درهم مقداري سقي اولنسه بو علتلره
دوا اولور و كذلك بيان كريجي سنك اق جكري دخي بو منوال اوزره
استعمال اولنسه بو علتلره دوا اولور و اما اول علتلر اصحابنك
لحماني و بيديكلري سمك صخري و نهري اولور سمك اجامي آنلره موافق
اولماز و صحيحه و كلك و دراج و ديوك آنلره دخي انلره لحوم صالحه
اولور و بعض كره انلرك غذاسنه لسان حمل ادخال اولنور اما انلرك
شرابي ريحاني عتيق رقيق اولور و قليلا استعمال اولنور اما ماده يي
انضاج ايدوب نفثه معين اولسون ايچون شرابي كثير المقدار
استعمال اولنمق قصد و اراده اولنسه اول زمان جراد رقيق اولان
شراب اخذ اولنور و شراب عسل دخي انلره نافع اولور و خمور حلوه ده
اول علل اصحابنه منفعت وار در اكر اول خمره اشياء ملطفه اضافه سي ايله
اعانت اولنور ايسه زيرا اول مثللو خمر ده جلا و تليين و تسخين معتدل
كيفيتلري موجوده اولور و واجب اولوركه طعام ايله شراب اراسني تبعيد
ايليه لر اما ايكيسي استعمال اولنديقدن صكره مدت طويله مرورندن اخر استعمال
اولنه و دفعه قنجوق مقدار صو ايچيه بلكه مقدار مذكور صويي دفعات
ايله استعمال ايليه و اول علل اصحابنك حذر ايدجك نسنه لري بونلردر
آنلره حمامدن حذر لازم اولور على الخصوص طعام تناول اولندقدن صكره و نوم
كثيردن و خصوصا نوم نهاردن صكره استحمام زياده مضر اولور و طعامدن
صكره اويمق انلره بالجمله مضر اولور زياده ضررلي اولور مكركه اول طعامدن صكره
فتره شديده و اعياء و حرارت عارض اوله انلره نوم يسير جائز اولور و بونه واجب اولوركه

اولان شراب

آنلر

بو علتلره نفعی اولان حبوبی استعمالدن حذر اولنه و شراب و طعام اوزرینه
صو و یاخود شروبات سائره ایچلمیه تا خدر اولنه و ادویهٔ مسهله
قویه دخی انلره ملایم اولان مسهل بو در که جاوشیر و شحم الحنظل هر برندن
نصف درهم اخذ اولنوب ~~نصف درهم~~ ماء عسل ایله سقی اولنور
و یاخود جندبیدستر اشنج ایله و حب غاریقون استعمال ~~اولنور~~ هر هفته
ایکی دفعه استعمال اولنور اگر علت قوتیده اولور ایسه وانده منضج
بودر غاریقون اوج درهم اصل السوس یعنی بیان کوکی بر درهم
فراسیون بر درهم تربد بش ایارج فیقرا دورت شحم حنظل عنزروت
هر برندن بر درهم مر بر درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب میبختج ایله
معجون قیلنور و بو نسخه بر نوع شربتدر که اول شربت استعمال اولندقدن
صکره اوزرینه اوج ساعت مقداری صبر اولنوب بعده فتد و ثلث اوقیه
ماء عسل سقی اولنور و کذلک شحم حنظل و شیح متساوی الوزن بورق
نصف جزء اصل السوس بر جزء جاوشیر بر جزء بو ادویه لر نخب
اتخاذ اولنور و انک شربتی واحد سن بر بوجق درهمدن ایکی درهمه وار نجه
قدر اولور و بو شربت استعمال اولندیقدن صکره بر ساعت صبر اولنوب
اوزرینه نصف [illegible] قوطولی ماء عسل سقی اولنور و کذلک خردل بر مثقال ملح الهندی
نصف مثقال قثاء حمار عصاره سی نصف مثقال بو مقدار ادویهٔ مذکوره دن
سکز عدد قرص اتخاذ بلوب هر بر قرص استعمال اولنوب یوم ثانیده ترک
اولنور و یوم ثالثده بر اخر قرص دخی استعمال اولنور و بو منوال اوزره بر کون
فاصله ایله هر نوبتده بر قرص استعمال اولنور و اول قرص ماء عسل ایله
شرب اولنور و بو شربت طبیعتی تلیین و نفعی بحد تسهیل ایدر اما [illegible]

ادویه

ادویه استعمال اولنه واجبدر اولور که دواء واحد اتصال اوزره کرارا استعمال
اولنمیه بلکه ادویه دخی بری استعمال اولندقدن صکره دواء اخره انتقال
اولنه زیرا بر دواء علی الاتصال دوام اوزره استعمال اولنسه طبیعت
آکا مألوف اولوب تأثیر اولماز و معلوم اولهکه ادویه ایله ابدان
بینلرنده بر نوع مناسبت وار درکه اول مناسبت انجق تجربه ایله معلوم
اولور و قچن بر بدنه ادویهٔ مجربه ایرسه بر دوا اول بدنده
انفع اولدیغی بحسب التجربه سنک معلومک اولسه آکا ملازمت ایله
اول علتده بزم نسخه لریمزه و سوزلریمزه التفات ایلمه و واجب اولور که
مواد ذکر جهت مصتبه دن رعایت اولنه اگر ماده باشده ایسه انسب نوازل
علاجلری ایله باشه تدبیر اولنور و اول تدبیر ایله خلط تنقیه اولنور و اول منفعتلر
تبخیرات ادخال اولنور و نوازلی منعلره طین ارمنی ایچون تأثیر عجیب اولنور
[illegible] اما تفاریق ادویه بونلردر دیسقوریدوس دوا اسن وزنا و نحو [illegible]
و کل یوم صو ایله انلردن نصف درهم تناول اولنور و سکبینج شراب ایله و ابهل
و جوز السرو استعمال اولنور و کذلک فاشرا و فاشرشتین یعنی کرمهٔ
بیضا و کرمهٔ سودا دن دخی برت بوجوق دانق ماء اصول ایله
استعمال اولنور اول خل تعیز اولشیر و غن که انده دفعات ایله مرارا تجربه
نفع اولنه طبیع ایله اولان نسخه ده حاء مهمله بر لینخاء معجمه سرکه یعنی
خل واقع اولمشدر بس اول نفوع استعمال دخی نافعدر و یاخود بزر
حرف [illegible] دخی ایکی درهم مقداری اوزرینه طتلو بادم یاغی تقطیر اولنوب
استعمال اولنور و اصل فوه نصف درهم و ربع درهم یعنی بر درهمک
اوج ربع مقداری اصل فوه سکنجبین عنصلی ایله جدا نافع اولور و عنصل مشوی

قنطوريون اسم يوناني وهو نوعان كبير وصغير ويقال غليظ ودقيق

نافعدر خصوصا عسل و زراوند مدحرج ايله استعمال اولنه وكذلك
قنطوريون مطبوخى نافعدر و قنطوريون ايكى صنفدر هر برصنفى
عليلك ايكى حالندن بر يننه مخصوص اولور قنطوريون غليظ ماده نك
وكثرتى زمان ابتدايه خاص اولور و وقت سكوننده و آخر علتده خاص اولور
اندن عسل ايله لعوق اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وكذلك علك انباط بالكز
و ياخود عاقرقرحادن مقدار قليل ايله وكذلك بازرد وجاوشير بو علتده
جدا نافع و قوى اولور ولكن اعصابه احصابه اولان مضرتى و غائله سى
عظيمدر و كركدر كه مصلحات ايله انك غائله سن دفع واصلاح اولنه
وانزره دواء كبريتك نفعى شديد اولور وكذلك حرف وسمسم هر برندن
اوتوز درهم زوفا و يابسدن يدى درهم اخذ اولنوب استعمال اولنور
شربت واحدسى مشاهد مقدارى اولور بعض طبيبك عليلى تجربه سى جميله
اولور وكذلك دكلوندكيه يابسندن بش درهم فوذنج جبلى دورت
بزركوفس و سادج هر برندن سكز درهم فلفل هر برندن دورر در بزربنج ايكى
درهم بو ادويه لرك نافعدر وياخود بصل عنصل عصاره سى برمثلى عسل فائق
ايله اخذ اولنوب تا نحما او زره عقد اولنوب بر سطرون قبل الطعام و بر سطرون
بعد الطعام استعمال اولنور وكذلك فوتنج و حاشا وايرسا و فلفل و انيسون
اخذ اولنوب عسل ايله معجون فيلنور وبندقه قدر اخشام و صباح استعمال
اولنور وكذلك جعده و شيح ارمنى و كماذريوس و جندبيدستر و كندر و زوفا
هر برندن بر مثقال اخذ اولنوب عسل ايله خلط اولنور و اول ادويه نك مقدار
مذكور ايكى شربت اولور و ياخود بورق دورت فلفل ابيض ايكى انجدان اوج
اشق ايكى بونلر اخذ اولنوب مبختج ايله معجون قيلنور و اندن مقدار باقلاه برشربت

وقنطوريون دقيق

سطورون كبير ثلث اواق سطورون صغير ست درخميات كل درخمى درهم مثله

اولور

اولور و ماء عسل ايله استعمال اولنور و ياخود جندبيدستر و زراوند مدحرج
واشق هر برندن بر مثقال فلفل اون حبه بو ادويه لر اخذ اولنوب دبس عنب ايله
خلط اولنور شربتى واحدسى بر باقلاه اولور سكنجبين ايجنده استعمال اولنور وكذلك
فراسيون قسط ميعه حب الصنوبر هر برندن بر مثقال فلفل ابيض قثاء الحمار
عصاره سى هر برندن نصف مثقال اخذ اولنوب عسل ايله معجون قيلنور و شربت
واحده سى مقدار باقلاه اولور و مسخن اولان ماء عسل ايله استعمال اولنور وكذلك
خردل بورق هر برندن ايكى جزء فوتنج نهرى عصاره قثاء الحمار هر برندن بر جزء و خل عنصل
ايله معجون قيلنور برشربتى بر كرسنه مقدارى اولور على الريق ماء شهر ايله استعمال
اولنور و ياخود شيح وافسنتين و سذاب اخذ اولنوب عسل ايله معجون قيلنوب
سكنجبين ايله سقى اولنور و ياخود ذكر اولنان ادويه طبخ اولنور و ياخود سلاقه سنك
معقدى عسل ايله استعمال اولنور و ياخود فوذنج طبيخى لبن ايله استعمال اولنور
على الخصوص عليلده حرارت اولور ايسه و معلوم بيوريله كه راسن وياخود زراسنك
صوبى بو علتده شديد النفع در و بو علتده ادويه قويه نك اولور زرنيخ زرانبايج ايله
اندن حب الربو اتخاذ اولنور و ياخود زرنيخ ماء عسل ايله و ياخود كبريت بتمامه
ايله استعمال اولنور و لعنداله قريباً و يه جيتنده اولور بلكون خل تمر وج ايله
و بودوا اجدانفس انتصابه نافعدر وكذلك خردل ابيضك لعابى برمثلى عسل ايله
لعوق قوامنده طبخ اولنوب استعمال اولنور و اكر احتناق و ضيق نفس شديد اولور
ايسه اول زمان بورق دورت درهم حرف ايكى درهم بو دوالر اخذ اولنوب ماء عسل
ايله استعمال اولنور و بو دوالر بو مثللو مرضده استعمالى ساعتنده نافع اولور و عرق
النسايه دخى نافعدر وانلرك اشربه لرينه تقطير اولنيجق ادهان آبو و طتلو
بادم ياغلرى و صنوبر ياغيدر و مرزنجوش سوسن دهنى و دهن غار در بونلر ايله

عصاره سى

طبيخى

صدر تمریخ اولنور و کذلك دهن شبت ایله دخی تمریخ اولنور اما اول علت اصحابنه
تدخین زرنیخ و کبریت ایله اولور بود و الکجر بو برکی شحم ایله تدخین اولنور
و کذلك مر و قسط و سلیخه و زعفران و زراوند و کذلك میعه سائله و بارزد
و صبر اسقوطری و کذلك زرنیخ و زراوند طویل سحق اولنوب شحم بقر ایله یوغریلور
و اندن بندقه لر اتخاذ اولنوب اندن بر درهم مقداری ایله تونسر و یریلور اوت
کون مقداری بر یوم اوچر دفعه تبخیر اولنور اما ربودن و ضیق تنفسدن
قلبه مستولی و لان ابخرهٔ دخانیه ایله و شرائینه اولان اخلاط ایله حادث اولنلر
فصد ایله انتفاع ایدرلر و انلره فصدك اولا اسر و انفع جانب ایسردن اولنلر
اولور اما ریحدن حادث اولان ربو و ضیقك علاجنده مقصود و مطلوب ایکی امر در
برکیسر یا ورق ایله تحلیل ایلمکدر بو تحلیل ملطفات معلومه ایله اولور و ایکنجیسی
سدد تفتیحدر زیرا تفتیح سببیله تحلیله عصیان ایدن مواد ریحیه خروجه
منفذ بولور و بنه ریحیه اولان امراض مذکوره یه دهن ناردین ایله و دهن
غار و دهن سذاب ایله تمریخ ایلمك دخی نفع و یرر و اول علله اضمدهٔ نافعهدن اولور دوقو
اوتی و بابادیه و مرزنجوش بود و الوطبیخ اولنوب مطبوخاتی ایله صدره کماد اولنور و
مطبوخاتنه سجرنیا و امروسیا و قوفی و سکبینج و جاوشیر شربتلرین بو افتیره نافعدر و بونلرك
تنفسی استعمال اولنور ایسه شربت واحدی مثقال واحد اولور اما نوازل سببیله
حادث اولان ربو و ضیق معالجه لرنده اول نوازل منع اولنور و مجتمع اولان نفث
ایله اخراج اولنور و اعصاب سببیله حر و یخ ظن اولنان ضیق که فی الحقیقه
اول ضیق عسر تنفسك بر نوعیدر و کذلك ضیق تنفسدن اولیه سوء تنفس اینلر
بن معالجاتی عسر تنفس بابنده ذکر ایلدك اما یبس و جفافدن حادث ربو اشدك
سود و نجرسود و عصارات و ادهان بارده و رطبه لر کانافعدر و دهن لوز حسو ایله

اولیجق ادویه

ومرطب

و مرطب المزاج شراب تغذی استعمال اولنور و اولا آنت اصلحی مسخنات قویه و سنك
معلوملك اولان محللات و مجففات استعمالندن اجتناب ایوزره اولور و انلره
اطلیهٔ مرطبه و نافع مراهم و مروخات موافق اولور اما حرارت سببیله
عارض اولان ضیق تنفس التهاب اولور و ... کرو و اجبه اولورکه انلره
مراهم مبرده و قیروطیات مبرده استعمال اولنه و بنوع ضیق نفس فی الحقیقه
ضیق نفس دکلدر بلکه سوء تنفسك بر نوعیدر و بنفسج مربی و ماء الشعیر شربی
انکه نافعدر اما برودتدن حادث اولانلره میشو بانتن و طلا لرده مسخنات اولور
حلبه طبیخی زبیب ایله شراب ایلمك دخی انلره نافعدر سوء تنفسك سائر اصنافی
معالجه لری بیانندهدر اگر سوء تنفسك سببی حرارت قلبیه اولور ایسه انك معالجه سنده
ادویهٔ مبرده شربا و طلاء استعمال اولنور و اگر سببی نفس قلبه اولان بخارات
و یا خود دریه یه عضولردن کلن بخارات اولور ایسه انك علاجی بالیق
فصد اولور و آندن سکنجبین ایله متخذ اولان ماء الجبن استعمال اولنور
ابخره آنکله استفراغ اولنور و اتراك اللرن و ایقلرن ذلك ... ایلمکی سن استعمال
ایدرسن و اگر سببی ... سوء تنفسك سببی رطوبت رقیقه اولور ایسه
اول رقیق رطوباتی تغلیظ ایدوب تعدیل ایدن معدلات استعمال اولنور
و اگر سببی ... معتدله اولان رطوبات ساذجه اولور ایسه حب الصنوبر
و جوز و زبیب مثللو حلی اولان ادویه استعمال اولنور و رطوبتله اولان سوء تنفسه
نافع اولور ماء باذروجدن بر سکرجه و یا خود ماء سذاب دخی اولمقدار شراب ایلمك
اگر سوء تنفس سببی رطوبت غلیظه اولور ایسه انلر منقیات قویه ایله تنقیه اولنور استعمال
اولنور عنصل و زوفا مثللو کبر و یا بابونه مرو رایده اقوالدهن مراجعت اولنور
و کذلك صدر ریانه نقرا دا و لنان دوالدهن مراجعت اولنور اگر ابخره و رطوبات

علاج

ابایج فیقرا ایله

الحلا و الاح ادویه

وتنقيه رأس

صدره مواضع اخرادن كلدر ايسه انلردن دماغ اولنلر بونزله معالجه لر ايله
علاج اولنور واكر اول نزله جوهر دماغك ضعفندن اولور ايسه اكر علاج اولماز
وصدره مواضع اخردن كلن سوء تنفس مواد فصدر واستفراغ صكره خوضع
آخره جذب ايله علاج اولنور وصدرك تقويه سيله اقبال اولنور واول تقويه زراوند
وسفوردينون واسطوخودوس ودياقودساذج ودياقودمقوي تقويه — استعمالي ايله اولور
راسك جلانا فعلدر واكر سوء تنفس عصاب جبرايله حادث اولور ايسه
انره اعصابي واعصابه اولان ادوا و تقويه وانعاش ايدن ادويه استعمال
اولنور ادهان عطريه مثللولر اعصابي تقويه ايدر وسوء تنفس مريده اولان
ورم ايله وياخود سوء مزاج ايله حادث ايسه انلرك بابنده مذكور اولان معالجات
ايله علاج اولنور واكر معده مشاركتي ايله حادث ايسه معده تقويه وتنقيه
اولنور معده بابنده ذكر آتي منقيات ومقويات ايله واكر برددن حادث
ايسه سجرنيا وامروسيا وانقرديا مثللولرا استعمال اولنور واكر سببي
حادث ايسه فانيذ مثللولر لبن ايله استعمال اولنور وآبوالخراده — حليب
يازيلين دوا الرهو استعمال اولنور واكر رياح سببيله عارض ايسه برودة
ذكر اولنان ضمادات برودة وغيره ذكر اولنان ضمادات استعمال اولنور
ومعلوم بيوريله كه زعفران اول علته نافع ادويه دن اولور سوء نفسه
وعسر نفسه منفعتي واردر زيرا زعفران آلات نفسي تقويه ايدر ونفسي
تسهيل ايدر سوء نفس جمله سندن عسر نفس معالجه لري بودر كه اكر — تلع
نفسك عسرتي رطوبتدن حادث ايسه جالينوس امر ايدر انكله دواء
عنصل عسل ايله معجون قيلنوب بر شهرده ايكي دفعه استعمال اولنه
وشربتي واحد سر اولوب الترقيه اطور ووقت تناولي ايكي كون مقدم تكلمي
اولدوايه

وحركت

— ابدر
وحركت قطع ايدوب وقت تناولدن بدنه ساعتده شراب ممزوج ايله خبز تناول
— ـــ وعشيايه برطل صادوس لبن خبز ايله اطعام اولنور وارته سي كون فروج
صغيردن متخذ مرقه اطعام اولنور واول غدك عشيه سنده حمام استعمال
ايتديريلور واكر بو معالجات ايله برء حاصل ومرض زائل اولماز ايسه معجون
بتد ـــ ودواء انزروت ماخسن ويريلور على الخصوص اول علتك
زماني تطاول ايليوب اوزون اوله ولكن اكر عسر نفسك سببي نشئه باش
ايسه انلك راسي بر هفتده ايكي دفعه صابون وبورق ايله غسل
اولنور وانره معطسات چوق استعمال اولنور توت دبي وصبر وحر ايله
كثير اغز غره ايتديريلور وادقه سنن تمريخ ايله حدياضت ايتديريلور وساقي — انلك
ربط اولنور وبطني بوقدن بدي اولنوب جانب اسفله نزول اولنور وذكر
مرور ايدن منقيات وكذلك بوصفت اوزره حب استعمال اولنور اول حبك
نسخه سي بودر شيح وسذاب تالاسر وافسنتين حشيشي بو اجزالرمتساويه
اخز اولنوب انلردن حبوب اتخاذ اولنور وكل يوم حمص مقداري ايكشر حب استعمال
اولنور وصكره سكنجبين وخصوصا سكنجبين عنصلي استعمال اولنور
وكذلك جندبيدستر دشيح هر برندن بر جزو افستين وكمون هر برنده
ياريميشر جزو اخز اولنوب مقدار حمص انلردن حبوب اتخاذ اولنوب استعمال
اولنور وانره كونب لعوق في غاية جيد اولور وكذلك تحت جرادده اولان
علقدك كلسن استعمال غايت فعدر بعض صوكويلر بنك التنده اولان قوردكر
اخز اولنوب كوزه خزف ايچنده رماد اولنجه قدر احراق اولنور وآنك
رمادي عسل ايله خلط اولنوب كل يوم انزدن بر ملعقه استعمال اولنور وذكري
مرور ايدن وجوه ادويه ايله جميعا انتفاع اولنور اكر سبب عصبي اولور ايسه

واكر سبب حرارتدن ایسه بو صفتده وزره اولان قرص اکرنا فعدر نسخة
القرص ورد التر درهم اصل السوس اون درت اصبر باریس ایکی درهم لك
زراوند مصطکی عصارة الغافت عصارة الافسنتین سنبل انیسون
بزر رازیانج هر برندن اوچر درهم زعفران یارم درهم وبزور اربعه یعنی خیار
وقثا وقرع وبطیخ بزرلرندن هر برندن بر ر درهم صمغ کثیرا رب سوس
وخبازی بزری هر برندن بر ر درهم بود والزردن مقدار حمز کوراخز اولنوب
اندن اقراص اتخاذ اولنوره واجباع لورکه حرارتدن حادث اولان عسر
نفس معالجه سنده اخلاط حاده یی اخراج واستفراغ ایدن مستفرغات استعمال
اولنه اما عسر نفس اعصابده ضعف ویاخود آفت اصابتی ایله حادث اولور
ایسه انک معالجه سنده واجب اولورکه عصبلر اولان نوعی مقویات ایله
تقویه اولنه وعطریه اولان ادهان حاره یعنی دهن نرجس ودهن
سوسن ودهن رازقی واقاویه ایله متخذه اولان ادهان واول ادهانکه
متخذ اولان قیر وطیبات ودهن زعفران وزعفرانک کندو واشنه الرک
منفعتی وتقویه سی غایته بالغ اولور واکر عسره سبب اعصاب مذکوره نک
منابتی اوزره واقع اولان ضربه اولور ایسه موافق ورمه لایق اولان
ادویه ایله معالجه اولنور بعض نسخه ده موافق ورم بدلنه موانع ورم
واقع اولمشدر وبو نسخه اظهردر کتاب ثالث فن عاشری مقالات ثانیه
مقاله ثانیه صوتک حقیقتی وبالجمله اصنافنده اولان کلام بیاننده در
اول لکن فصولی مشتملدر اولکی فصل صوتک تعریفی وامراض بیاننده در
وبن درمکه صوتک فاعلی اول عضلاتدرکه حنجره قتنده اولور اول عضل حنجره
فتح وهواء تحزنی تقدیر ایدر واول تقدیر ایله صوت حاصل اولور وصوتک

الات

صوتك آلتی

الاتی حنجره ولسان بو ماده مشابه اولان جسملردر وفی الحقیقه الات اولان
لسان در مازتسمیه اولنه التجوزوبا قیلری آلکه معینلردر وباعثلردر وماده
صوتی باعث اولان صدرک حجابی وعضلاتیدر وماده صوتی ادا ایدن
یعنی حنجره یه ایصال ایدن ریه در وماده سی اول هوادرکه حنجره قتنده
تموج ایدر بس بو وجهله الات صوت معلوم قیلندی ایسه سا که ظاهر اولورکه
صوتک آفتی بعضکره اسباب فاعله اولور ویاخود باعث ماده سببی ایله
اولور وصوتک آفتی بطلان ویاخود نقصان اولور ویاخود بحوحه وحدت
ونقل وخشونت وارتعاش مثللولرک برر ایله اولور وبو اسباب حجه جهتنده
صوتی علتی سوء مزاج مفرد ویاخود سوء مزاج مادی ایله عارض اولور
خصوصا اول سوء مزاج حنجره یی باله اولان نزله حسیله کثیر الوقوع اولور
وبعضکره نو اول افتک حدوثی حنجره عضله نه عارض اولان انحلال فرد یاخود
انقطاع ویاخود ورم ویاخود وجع ویاخود ضربه وسقطه ایله اولور
وبعض کره آفت حنجره یه بنفسه ویاخود شرکت حسیله اولور وشرکتی دخی
اعصابدن نشئت ایدوب عضلاتنه واردن حبدی قریبه اولور ویاخود بری
بعید اولان دماغ حسیله اولور ویاخود اعضاء غذادن مجاور لرکه شرکتی
ایله اولور ویا اول ایکی نوع مجاورلر محیط اولان بطن وصدره مشارکت
ایله ویاخود انلره متصله خرزات فقار وبلکه حنک مثللولره شرکت حسیله
اولور وحنکک رطوبته ویاخود یبوست وخشونته تغیری بالمشارکه صوتی
تغییر ایدر وافت صوتک حنک مشارکتی ایله اولنلری ادنی اولور لهاة ولوزتین قطع
قطع ایله حادث اولان صوتک تغیریدر اول عضولر مقطوع اولان کسنه لرکه
تصوت ایلدیکلری انلرده بر دغدغه ظهور ایدوب انلر نحنحه یه الجا ایدر وبعضکره نو

حنجره

واعضاء تنفس

جهتنده

تنحنحه الجا ایدر دیمك
نوکلور علمه مضطر ایدر دیمکدر

داوند سکه

صوتك

آنلرك حلقلری مسدود اولور اما هوای مؤدی تغیر ریلی جهتله حادث
اولان آفت صوت اینکیجوندرکه بعضکره دیه یه وارد و یاخود برودت
و یاخود رطوبت سیلان ایدرق و ورامدن قیح و یاخود نوازل سیلان ایدر
و بالجمله بو حالات ایله صوت متغیر اولور و کذلك دیه یه عارض اولان یبوست
ایله دخی صوت متغیر اولور اما دیه نك حرارتی صوتی تعظیم ایدوب یبوده
و برودتی صوتی تصغیر ایدوب کوجلدیرو لکن حرتلو ایدر و یبوست
خشونتلو ایدوب کراکی صوتنه مشابه قیلر رطوبت بحه احداث
ایدر و ملاست تغیر دیه نك و حلقك املس و ملسا اولدیغی صوتی تعدیل
و تحلیس ایدر بعض صوت حسن اولور و بحن رطوبت ایله ریه ممتلئ اولسه طبیعی
دخی نفس اولماسه او لکنه نك نفس عالی و صافی اولماز زیرا نفسکی صوتك
صیفاسر ریه نك صفاسر ایله حادث اولور هر نه مقدار ریه صاف ایسه
صفیه دخی اول مقدار صاف اولور و کذلك ریه و حنجره نه مقدار صاف اولمازا ایسه
اول مقدار صوت دخی صاف اولماز و بعض کره صوت ثقل و خفتی قصبه ریه نك
و حنجره نك ضیق و سعه لری حسبلری ایله مختلف اولور و اعضای باعثه ده
و مؤدیه ده ذکر اولنان آفات مشترک اولور ایسه صوت باطل اولور و لکن
صوت باطل اولمغله کلام باطل اولماز زیرا کلام بلا صوت اولان نفس معتدل
ایله دخی حاصل اولور بونك مثالی اول رجلك صوتیدر که انك عصب راجعنی
حربیه ایله کشفله بعضکره حاجت اولور و کشف و لنذیقله بعضکره اول
عصبه اصابت ایدن بر حیله صوتی زائل اولور و لکن نفس معتدل ایله
کلام باقی و حاصل اولور و مثال آخر بودرکه خنازیر اولان کمسنه معالجه
اولنذیقله ایکی عصب راجعلری بینك بری منقطع اولور و اول کمسنه نك نصف

و ریه نك برودتی

صوتی

صوتی

صوتی دخی اول سببدن منقطع اولور و اگر آفت مثبته اولان عضله ده اولور
ایسه صوتك بحوحتی زیاده اولور و اگر سبب عضل محرکه باسطه ده
اولور ایسه صوت خناقی اولور بلکه اول آفتدن خناق دخی حادث اولور
و اگر آفت عضل محرکه قابضه ده اولور ایسه انزدن صوت نفخی حادث
اولور و اگر عضلك فعلی باطل اولور ایسه صوت دخی باطل اولور و اگر اول
عضله استرخاء ایله ناقص و غیر تام حادث اولور اندن رعشه یه مشابه
بر حالت عارض اولور ایسه صوت دخی مرتعش اولور اما عضله عارض
اولان رطوبت ادخاء ایلدیکی مبلغینه بالغه اولماز ایسه صوته فقط بحوحه
احداث ایدر و بحن بحوحت رطوبتدن عارض اولور ایسه اول رطوبت بر نوع
رطوبت اولور که اول رطوبتدن بحوحت احداث ایدن مقدار اوزره
مقدار قلیل رطوبت زیاده اولور ایسه صوتده ارتعاش احداث ایدر
و اگر مقدار کثیر زیاده اولور ایسه صوتی ابطال ایدر و بعضکره بحه
الصوت حدوثنه سبب آلات تصویتك شعثی یعنی داغینقلغی و پریشان
اولمسی ایله اولور و اول وجه ایله حادث اولان صوتدن اعیا عارض
اولور و بعضکره اول آلاته عارض اولان ورم و توتر ایله حادث
اولور و بو بحه نك ادنی طعام اوزره حادث اولان بحه اولور
و بعضکره دخی بر دخشن و حر مفرط سببیله اول آلاته سوء مزاج عارض
اولوب بحه عارض اولور و کذلك سهر و اغذیه مخشنه دخی بحوحت
احداث ایدر و کثرت صیاح ایله حلق و حنجره یی
سحج و تخشینه طبقه یه بلغه نك بحنی ایله دخی بحوحت حادث
اولور و مشایخه عارض اولان بحوحت ایچون براءت و صحت اولماز

بلغم

جمیعی کتابده اینی نقل اولنورکن بعض نسخه ده ذکر اولنمشدر تحریف اولنمشدر اصل نسخه ده کاتب

ویحن فصل صیف شمالی ویابس اولوب خریف جنوبی ومطیر اولسه
ابذه بحوحت کثیر الوقوع اولور وصبو تک اسبابی صلاحنده چوق کره
دوالی عارضی ظاهر اولور ومعلوم بیور ایله که باهی قلع وضعیف القوه
وخشو علی حسب ایله ضعفا یه نسبت ایدنلرک قوتلری قلیله اولمغله انلر هوا
کثیر صرف ایتمکده عاجز کبر اولمغله صوتیمز حدتلو اولسون ایچون حنجره لرین
تضیق ایدرلر وحی فی الحقیقه ضعیف القوه اولنلر اجتهاد ایدوب حنجره لرین
توسیع ایتمک مراد ایلسه لر حنجره لری مطاوعت ایلمز وکیک اولماز علاج

انقطاع الصوت

اگر انقطاع صوت بعض عضلرده اولان سوء
مزاج ویاخود آفت اخرایله حادث اولور ایسه سوء مزاج بابنده مذکور
اولان معالجات ایله علاج اولنور وابتداء انقطاع احساس ایدن کمسنه یه
واجب اولور که اول آفت قوتلنمزدن مقدم علاجه مبادرت ایلیه بو وجه
اوزره که اول وقتده بیض مسلوق ایله صفرتن وسمسم مقشر ولبن حلیب هر برندن
بر ملعقه اخذ ایدوب صوایله بر یوم اوجرد فعه شرب ایلیه وینه
واجب اولور که احلیس دید یکلری رمانلری طتلو وحلولرندن بر رمانه اخذ
اولنوب اسکی کول ایچنده دفن وبیوشنیجه قدر ترک اولنه وصکره اخراج اولنوب
انک دانسی وطرف اعلاسی قلع اولنور وبر مخوض ایله بعض شراب ماسید حوق
نسنه ایله یاطتنده منطبخ اولان محللری قادر شدید یلوب ومقدار
قلیل ماء سکر ایله تحلیه اولندیقدن صکره شرب اولنور واگر انقطاع
صوتده سبب حنجره ده وحنجره یه قریب اولان محالدرک عضلاتنده
استرخا اولان رطوبت اولوب اول رطوبتک وجع اولمیوب ولکن زیاده
استرخاسی اولورایسه انک معالجه سی واجب اولور که قور لغیم وفوذنج اخذ

اولنور

والله کرد و ترتیب حیره
معالجه سند موجود ایسه آنده

ایدوب صوتی بر نقیل

اولنوب معاطبخ اولنور وسلاقه لر ایله مسحوق اولان صمغ عربی عسل کرم
اولنجه قدر خلط اولنوب لعوق کبی تناول اولنور ویاخود مر وزعفران اخذ
اولنوب عقید عنب ایله تناول اولنور ویاخود زعفران اوج درهم
ونصف درهم مر ایکی درهم رب السوس وکندر درهم برندن بر درهم
بوادویه لر رب عنب ویاخود عسل ایله جمع اولنوب عقد اولنور
ویاخود زعفران بر حلتیت نصف عسل اوج بوادویه جمع اولنوب
عقد اولنجه قدر طبخ اولنور وانردن حبلر اتخاذ اولنوب تحت لسانده
امساک اولنور وبو علتده کرنب لعوقی غایتده نافعدر ورطب کرنبک قضبلری
مصنع ایدوب مصنغی حاصل اولان صوینی قلیلا قلیلا
تجرع ایتمک نافعدر اگر لعوق کرنب یالم نفع ویرمز ایسه انک اوزرینه
مقدار قلیل حلتیت القا اولنور بو رجوق اونی وحلبه وکراث شامی
وکراث نبطی وبصل وبصلک عصاره سی وثوم وفستق وطتلو قیش
اوزوم هپ نافعدر وکذلک زنجبیل مربی که مبالغه ایله تربیه اولنوب
لین وبوشاق اوله ودق اولنوب اینک کبی اولمش اوله وانک اوزرینه
نصفی مقداری دار فلفل کحل مثللو اولنجه قدر سحق اولندیقدن صکره القا
اولنه وربع قدر زعفران مسحوق دخی القا اولنه وبو مجموع مقدار
نشا بونلر طبرزد ایله معجونات سکر ایله ویاخود عسل ایله طبخ اولنوب
استعمال اولنور وجدا منقی دوا اولور واکثر موافق اغذیه اکارع علی الخصوص
اکارع بقر اولور اول اکارع عصیلری اکل اولنور علی الخصوص اول اکارع
بالالیه ویاخود بال ایله طبخ اولنه اکارع تناول اولنه نفعی زیاده اولور
وانقطاع صوت بیدن اولور ایسه وحضوصا مرحشا کرایله اولور ایسه

اکل اولنه

آنك علاجی بحة ایله نفسك عظیم اولمازیلكه انده نفس صغیر اولور و حرارتلو اولور.
نوعا صوتك صفاسی اولور و خشونتی وجع اولور و آنك معالجه‌سی بودر كه
یوم قتیله تازه و عذب دهن بنفشه‌دن بر ملعقه طبرزد سكر ایله اخذ اولنور
وكذلك لعاب بزرقطونا ماء سكردن مقدار كثیر ایله هو استعمال اولنمق نافع
اولور وكذلك مرطبه و ملینه اولان دجاجه مرقه‌سی اسفید باجه بقول
مطبوخه و تین مثللو غذالر هو انقطاع صوته نافعدر كرك ایسه اول آفت
رطوبتدن و كرك یبسه یبوستدن عارض اولسون و قوذج ایله متخذ
اولان دواء تینی هو تناول ایدوب استلقا ایلمك هو نافع اولور علاج

بحة الصوت وخشونته اسبابی بحه بوندن اقدم سنده معلوم اولدی
شمدی معلوم بیوریله كه صوتنده بحه‌سی اولان كسنه‌لره واجب اولور كه
جمیع الكثیردن و دوزلو و خشونتلو و حرارتلو و حرافتلو و امثالی
اجتناب ایلیه‌لر ولكن آنلره علاج و مواد غلیظه ولزجه‌لری تقطیع
قصد و اراده ایدر ایسه اول وجه اوزره استعمالی نافع اولور و
اكر لازمدر كه اول قصد ایلیه استعمال ایلدیكیله دویه لینه ایله خلط ایدوب
معا استعمال ایلیه و اگرچه كثرت صیاحدن عارض اولور ایسه تین
و بنفشه و صبر و زنلر برابر اخذ اولنوب میبختج ایله معجون قیلنور
و فی لبابندن و كشك شعیردن و بادام یاغی و زعفراندن هو حسو یعنی
بولامج اتخاذ اولنور و طلای عنبه هو استعمال اولنور و بحه‌سی انقطاع
صوتیله ذكر اولنان ادویه هو نافع اولور علی الخصوص دواء حلتیت زعفران
ایله استعمال اولنور و اگر اول آفته حرارت هو اولور ایسه سرمق و خبازی
ومحه مرقه‌لری و ماء شعیر و قثاء یعنی چكردكی و نشا و لوز نافع اولور

واكرچه

الطلا اسم لعصیر العنب اذا صار خمرا غلیظا مائلا الی السواد والثخن اما بنفسه او بالطبخ وهو اسم عربی تشبیها بالقطران والزفت الذی هو طلاء للجمال عند جربها ابن كسیر

واكرچه بحه نك سببی برد اولور ایسه دواء حلتیت ایلمك هو انتفاع اولنور طبیخ
ایله اولان نسخه ده ذكر مرور ایدن زعفران ایلمك هو انتفاع اولنور و مذكوردر
و مقلو اولان خردل اوج درهم فلفل بر درهم مر التی درهم لبنی یعنی میعه
سائله و قند هر برندن دورد درهم بو دوالردن مقدار مذكور اخذ اولنوب
حبلر اتخاذ اولنور و تحت لساندن امساك اولنور و یا خود مر ایكی درهم
لبان یعنی كوندك اون درهم طلا ایله یعنی خوقالنی قرسطین اولشی
مصطفی ... ایله اولادو الرجمع اولنور اگر بحه صیاح و
تعب ایله حادث اولدی ایسه اعیاء سائره‌ده كی حمامده نفع اولور و آنده
مرخیه و مغریه اولان سود و نیمبرشت یمرطه بلا ملح و اطریه یعنی رشته
مثللو غذالر نافع اولور و معروف اولان حسولر و سرمق مرقه‌سی و خبازی مرقه‌سی
و بو مثللو مرقه‌لر هو نافعدر و نشا و كثیرا و رب سوس و صمغ اشنواد و بدرجه
متخذ اولان حبلر هو نافع اولور و حبوب لینه عنصلیه هو نافع دیرلر اول حبوب
ورم مثللو نسنه‌لری تحلیل ایدر ولذلك خوانیق حارته معالجاتنده اولان غراغر
و لعوقات لینه‌لر هو نافعدر وكذلك تغریه ایله جلاب جامع اولوب لذعی
اولمیه باقلی اونی و كتان تخمندن متخذ حسولر هو نافعدر و صمغ بطم
بوندن هو اقوادر و بو بحه صاحبنه واجب اولور كه شرابی اصلاح و ترك
ایلیه علی الخصوص ابتداء ظهورنده ترك زیاده واجب اولور و اگر آنده ورم
اولوب شرب شرابه اقبالی اولور ایسه اكر شرب ایلمك طبا جائز اولور
مطبوخ و مربی طوربه هو نافعدر و بحه نك سببی رطوبت اولور ایسه
انقطاع صوتده ذكر مرور ایدن جالیاتی استعمال ایلمك لازم اولور
و جمیعا اول جالیات بحه علتنه نافعدر باقلی اونی بورجق اونی اخال

اولنوب حسو طبخ اولنسه ولان نافع اولور و بورجق و نی و دوجه اولاده
جلالار اولان اشیاء سائره و کذلک اطریه و لبن و بعده سمن و عقید عنب
و اصل سوس و رب سوس نافعدر و بونلر صکره نافع اولان عسل ایله طبیخ
تین ایله نافعدر و بونلردن صکره نافع مرّ و عنصل و بونلر مجراسنه جاری
اولان نسنه لردر و اکر ذکر اولنان بحوحه رطبه نوازلدن ایسه انک صاحبنه
خشخاش و رب خشخاش ویریلور و کبابه مضغ خشونتلی و کدورتلی صوتی
تصفیه ایدر و بحوحه ازاله ایدندر و الوجع اولور طتلو انادصوتی قیناد ملوب
ایچنه دهن بنفسج تقطیر اولنوب تقویم اولنان دواء ده صوتک حلاوتنی

حافظ و صوتی تحسین ایدن ادویه ده کلام بیاننده در اول ادویه
موصوف باقلی و صنوبر حبّی و زبیب و تین و صمغ و حلبه و کتان تخمی
و تمر و بیان کوکی و بادم خصوصا اجی بادم و تسکر قمش و سبستان
و ذکر اتی میبختج ایله استعمال اولنمق عسلدر و اول منفعتی اولوب
حار اولان ادویه لر مرّ حلتیت فلفل بازرد لبان علک بطم فوذنج زینیانج
لبنی خل عنصل اولور اکر اول صوت صاحبنده حرارت و یبوست یوغیسه بو
ادویه لر که اول منفعت اولور و جاوشیر کوکنی بو منفعتده واردر و منفعت
مذکوره ی اولان ادویه نک بارده لری بونلردر قثاء و قرع و حبّ دکلر و نشا و
کثیرا و صمغ و بزر قطونا لعابی و رب سوسن و بیرطه صادوس و لبن حلیب
بالجمله ترکیبی جمع ایدن اشیالرک اصلحیدر مقاله ثانیه ده ایکنجی

فصل خشونت صوت بیاننده در بردتن و عضل صوتک تو تر ندن
و کرکو نیکلکندن صوتده خشونت عارض اولور و اول عضله تشنج کبی اولان
حالتک عروضندن و اول عضلاتک جفافندن و کثرت ترنمدن و لهاتک قطعندن

وجماع وسهر

وجماع و سهردن و بالجمله بو مذکورلردن خشونت صوت عارض اولور العلاج
خشونت صوتک معالجه سی ذکر کرورایدن نسنه لردن حمیه اولور و ترنم ترک ایدوب
باب البحوحه ده ذکر مرور ایلین ملینات و یاش انجیر و قوری انجیر و زبیب خصوصا
انلردن دهن لوزده منقع اولانلر تناولک منفعت عظیمه سی اولور و قطع لهاتدن
عارض اولان خشونت صوت اصحابنه صواب اولان علاج بودرکه عصیر عنب ترنجلی
عسل ایله طبخ رغوه سی نزع اولنمق مقدار طبخ ایدوب صکره ماء حار ایله تمزیج ایدوب
ایکلی غرغره ایلکدر و ایدن اول خشونت صاحبنه سوا اولنور و اول مطلک
عتیق طریسندن انفع اولور و اوجنجی فصل صوت قصیر بیاننده در صوتک
قصه لغنه سبب نفسک قصیرا اولمغیدر پس انک معالجه سنده واجب
اولور که تدریج ایله نفس تطویل اولنه و طریقی بودرکه نفس حصر و حبس
اولنمق معتاد قیلنور دیاضتله و دجو رابه یه صعود و هبوطه و بعیر اسنه
و یوقوشه و مرتفعه دریجه لره تدریج ایله چیقیلور و اینیلور و عاقبتنده
تطویل نفسه موجب اولان حصر ایله نفس احصار اولنور و حماملر مکث تطویل
اولنور و تنفسه انجذاب ایدوب تنفسه تحمل ایدن اینلرک کلیسنده نفس حبس
اولنور و بونلرک کلیسی ایله ریاضت اولنوب استحمام اولندقده صکره حماملن
بعد الخروج واجب اولورکه شراب شرب اولنه زیرا شراب دروز زیاده تغذیه
ایدر و کذلک طعام تناولندن صکره دخی شراب شرب ایدر و نفس واحد ده
مقدار کثیر شرب ایدر و اصحاب قصره و بقوحه یه نافع اولور دوردنجی
فصل صوت غلیظ بیاننده در صوت غلیظ اولمجه دن عارض اولور
انک ارخاسی اولوب مجاری یه توسیع ایدر و کثرت صیاحدن دخی عارض
اولور و کثرت صیاحدن دخی عارض اولور و حراصیر و بوقانی کبیرا انفحدن بعض دود

مطلب

ماء حار ایله تمزیجدن
مراد اسی سو ایله قاتشدر
غرغره اولنمقدر
ترقیق ایلکلدر

درج کسمع صعد فی
المراتب قاموس

الدوبنه المکرمه من
الارض الکبیر النبات
قاموس

وصو ناقشلو اوچ

بوق بکا ستیل الاوفور دیکی
بیو نوزدر ٢٢

او فور مکلن نوخ حادث اولور زیرا ذکر اولنان نسنه لر نفخده نفسی تقطع
واحتباس کلوب هو انفس دینه محتقن اولمغله مجاری نفس کیکیشن بشنجی فصل
صوت دقیق بیاننده در صوت دقیق صوت کدر مقابلی وصندر اولور متحرم
دیرکه ظاهر اولان بودر که صوت دقیق صوت غلیظه مضاده اوله غالب
حال بودر که کاتبین سهو واقع اولمشدر و بو صوتک اسبابی سهر و اعیا
و ترنم خصوصا بعد الطعام اولان ترنم و متعب اولان ریاضتلر و
استفراغلردر و بو صوتک علاجی ترک صوت و ریاضت تخضیبی
و اغذیه معتدله و هر صباح حمامه دخول اولور و قوابض و مجففاتی و نکاحی
ترک اولنور التنجی فصل مظلم و مکدر اولان صوت بیاننده در بو صوت اول
صوته مشابه اولور که ایکی قطعه رصاص اصطکاکندن اولنسه یعنی بر برینه
طوقنسه اول اندن حادث اولور و آنک سببی جدا غلیظ اولان رطوبت
اولور و ریاضت و مصارعت یعنی کورش ایتمک و حصر نفس و کتان خرقه لر ایله
یابسگا تدلک و حمامه دخول و ملطفه و مقطعه اولان اغذیه استعمالی یعنی
سمک مالح و شراب عتیق کبی نسنه لر استعمال اکدنا نافع اولور یدنجی فصل
صوت مرتعش بیاننده در بو صوتک صاحبی امر اولنور که صیحه ایلیه و برشهر
مقدار رفع صوت و کثرت کلام و ضحکی و حرکت و عدو و صعود و هبوطی
و غضبی ترک ایلیه و بدلر ایله علی ترک ایکی الی ریاضت قیله و شهر مذکور
مرورندن استلقا ایدوب صدرینک فوقی اوزره احتمال ایده جکی قدر رصاص
وضع ایدوب اول اوزره ایکن تکلم تکلف ایده و اکل افضل اغذیه ایکی
جنلرینی تقویه ایدن عصل و اکارع و سائر تعزیه و قبض اولان نسنه لر در
فن عاشرک اوجنجی مقاله سی ایکی فصلی مشتمل اولور اولکی فصل سعال

ریاضت تخصیصی اولور ریاضت معتدله دیرکه اکا مراعات ایدن کمسنه سمیز اولور مهم

صوت

ابروب

رصاص صدری

بیاننده در

بیاننده در سعال یعنی او کسورک اول حرکتدر که آنک ایله طبیعت اعضا ننک
برینی اذاسی دفع ایدر سعال ایله اذاسی دفع اولنان عضو ریه و ریه یه
متصل اولان و یاخود مشارک اولان عضولردر و صدرک سعالی
دماغک غطاسی کبی اولور صدرک انقباض و انبساطی و حجابک حرکتی
ایله حادث اولور و سعالک حدوثی ریه یه مخصوص اولان سبب ایله و یاخود
علی سبیل المشارکت اولور و سعالی ایجاب ایدن اسباب سبب بادی و یاخود
سبب واصل و یاخود سبب سابق اولور و سعالک سبب بادیسی
بر نوع سببدر که آنک ایله صدر مزاجنده و یاخود هیئتنده حادث اولور
مثلا هواء مستنشق ایله و یاخود ماء بارد مشروب مثللو ایله ریه یه و یاخود
عضلات صدره و صدردن اخر عضوه برودت ایتمکله اول موذی یی دفع
ایچون طبیعت حرکت ایدر و موذی وار ایسه آنی دفع ایدر اکر موذی
مجرد برودت کیفیتی ایسه طبیعت حرکت ایدوب اول کیفیت برودتی
تسخین ایدر و یاخود ریه یه یبوستی نظائرندن مبیس و مخشن دخان
و غبار مثللولر و یاخود حامض و عفص و حریف اغذیه لرک طعمی اصابت
ایدر و یاخود قصبه ریه یه و تنفسدن ماعدا بر نسنه قبول ایلمیان مجاری یه
غفلت ایله طعام و شرابدن بر نسنه داخل اولمغله سعال حادث اولور
و جمیعا بو اسبابلر اسباب بادیه اولورلر اما سعالک اسباب واصله سی
سعالک اول سببلریدر که بر نیه اولوب یا ماده و بلا ماده یا مزاج تسخین
و یاخود تبرید و یاخود ترطیب و یاخود تجفیف ایدر و ماده اولان سبب
یا دموی و صفراوی دقیقه و غلیظه بلغمی و سوداوی اولور و سوداوی دن سعالک
حدوثی اقل اولور و ذکر اولنان ماده صدرک فوقندن منصب اولور ایسه اول ماده

اسبابک اقسامی ذکر اولنده ترتیب [illegible] کتاب اولده ذکر اولنان اول سبب اخلاطیه ایسه سبب بادی اولنان سبب بادی خارجیه اولان سبب کیفیات نفسانیه سبب بادیدر و قریب سبب واصل و بعیده سبب سابق دیرلر مهم

اصابت

قصبهٔ ریه یه اشیاء لزجه نك حابطه التزاقی و تعلقی یکبر تعلق ایدر ایسه
اولوجه اوزره تعلق ایدن ماده منصبه کثیر اسعالی ایجاب ایلمز و اکر اول ماده
قصبه ریه نك فضاسنه و بوش محلنه توجه و قصد ایلسه اول وجه اوزره
ماده نك انصبابی سعالی تحریك ایدر و کذلك اول ماده لذع ایلسه و یاخود
و یاخود ماده ریه ده استقرار ایلیوب آنی طبیعت دفع ایلمك مراد ایلسه بونده سعال
حرکت ایدر و بعضکره دخی ماده ریه یه معده دن و کبددن مندفعه اولور و صدرك
بعض اعضاسندن عضو اخر بینه مندفعه دخی اولور و یاخود اول موذی اولان
ماده صدرده و ریه ده تولد ایدر و بو صورتلرده دخی سعال حادث اولور
و حجاب و ریه و حلقومده و کذلك ذکر اولنان مواده قابل اولان [struck] صدر ریه
عضولرك برنده ورم و یاخود سده موجود اوله سببیله دخی سعال هیجان ایدر
ریه نك و حجاب حاجزك و ریه ایله قلب ارا سنده اولان حجابك آفاتی ایله دخی
سعال حرکت ایدر و بالجمله بو اسبابدر اسباب واصله اولور اما سعالك
اسباب سابقه لری امتلا و ذکر اولنان اسباب واصله یه تقدم ایدن اسباب
بدنیه اولور و مشارکت سببیله اولان سعال اول سعالدر که کبدك ورم و آفات
سائره سی و یاخود مری و فم معده و ندیلر اشبو اعضادن برینه آفت عروضنه
مشارکت ایله و یاخود حمیات جمیعا بدنه مشارکت ایله خصوصا محرقه و تعبیه
و وبائیه حمالری مثللولر مشارکت ایله و یاخود حمیاتك غیری مرضلرده جمیعا
بدنه مشارکت ایله دخی سعال عارض اولور سعالك بعضیسی یابس و بعضیسی
رطب اولور سعال یابسده نفث اولماز سعال یابسك سببی سوء مزاج حار
و یاخود سوء مزاج بارد و یاخود مفردا سوء مزاج یابس سببیله عارض اولور
و بعض کره دخی سعال یابس نوازل صدرده اولان اورام حاره نك اول حدوثنده

ماده نك نضجی زماننده وارنجه قدر مشارکت ایله حادث اولور و ورم صلب ایله
دخی سعال یابس عارض اولور و بعضکره سعال یابس کبدك معالیقی
و اربطه سی نواحیسنده اولان ورمدن دخی عارض اولور و احیانا اورام
طحال سببیله دخی و فضاء صدری دولدیروب نفث ایله مندفعه اولمیه [struck]
[struck] دخی سعال ایله مندفعه اولمیان رطوبتدن دخی سعال یابس حادث اولور
و یاخود مقدار ارزن
و معلوم بیوریله که بعض کره اوکسوریك ایله مقدار حمص حجر بر شیء خروج
ایدر آنك سببی اول خلط غلیظلردر که آنی حرارت تحجیر ایلمشدر و اول شیء متحجر
اسکندر و بولس مشاهده ایلمشدردر انلر ذکر ایدرلر که نفثدن اول شیء متحجر
خروج ایلدی صاحب قانون دیر که نفثدن اول شیء متحجرك خروجنی بن دخی
مشاهده ایلدم و الحاح ایله اولان سعال بعضکره نفث دمه موذی اولور
و بعضکره دخی شتا فصلنده و شتوی اولان ریحده سعال کثیر الوقوع اولور
و بعضکره دخی ربیع معتدل اوله و کذلك ریح شمالك هبوبنده دخی سعال کثیر اولور
و صیف شمالی و قلیل المطر اولوب اکر صیفدن خریف جنوبی و مطیر اولسه
انلرك شتاسنده سعال کثیر اولور **العلامات** اما سعال باردك علامتلری بودر که
بردك زیاده اولدیغنده [struck] سعال دخی زائد و نقصانی ایله ناقص اولور
و حرارت ایله دخی سعال بارد ناقص اولور و اول سعال بارد صاحبنك
وجهی رصاص اللون اولوب انده عطش قلیل اولور و بعضکره سعال بارد
نزله ایله اولوب بر شئك صدره نزولی و اول شیئك حلقدن امتدادی
احساس اولنور و ماده یی انفه جذب ایله سعال تقلیل اولنور و
اول سعالك ماده سنك حلقه نزول ایدنلری تنخع ایله القا و اخراج
اولنور و مجاری نزله ده دغدغه و جبهه یه ولی ایدن جانبنه تمدد و منخرلرده سده و بوغللو

[illegible]

اثار نزله اول سعال صاحبنه رؤيت اولنور و سعال حارك علاماتی بودر كه آنك صاحبنه
التهاب و عطش اولوب اول افترلر هواء بارد استنشاقنده تسكين ماء بارد
شوربنده تسكينی اكثر اولور و يوزنده حمرت و نبضده عظم اولور و سعال رطبك
علامتلری جوهر ريه نك رطوبتی اولور و مشايخ و مزاج مرطوب اولنلره عروض
و كثرت خرخره و خصوصا نوم وقتنده و بعده خرخره نك غلبه سی اولور و سعال
يابسك علامتی حركت وقتنده و قت جوعده سعال زياده اولوب سكون
و شبع و استحمام و مرطبات شربی وقتنده سعالك خفتی اولور و بو كيفيات اترديه
ساذج و بلا ماده اولنلرده مقارندر و اولان سعالك علامتی البته نفث
موجود اولمديغ اولور و ماده ايله اولديغنه نفثك وجودی دلالت
ايدر و ماده نك جنسنه نفثك جنسی دلالت ايدر و اورام حادث اولان (و اورام مثللو)
سعاله حارلر و باردلر و اولان ذات الجنب و ذات الريه و انلر مثللو افترك
يابلرنده ذكر آتی علامتلر اولور و قبض و انضباب اولان سعالك علامتی تقبحك
ذكر اتی علامتلر و وجع و تيبس اولور اول سعال چوق كره رطب اولور
و قروح اولان سعالك علامتی قروح بابنده ذكر اولنان خشكريشه نفث (ديه)
و قيح و ياخود ديه نك جرمی و ياخود قصبه نك جرمی نفث اولور و كذلك
سعال قروحينك نوازل اكاله ده و نفث دملی و اورام حروقنده صكره
حروقنك علامت اولور و سعال يابسك اكثر حروقی صدرك ماده دن
نقاسی اولديقده و ياخود ماده موجود اولوب لكن قوتك ضعف اولمغله
نفث ايله مواد اخراجنه قادر اولمديغندن اولور قريبا انلر بابنده
سن بيلورسن مشاركات ايله اولان سعالك بيانی بودر كه معده مشاركتی
ايله اولنلرك علامتلری معده آفتنك دلائلی و اول آفتی موجب اولان سببلرك

تزييد

تزييدی سعالك زياده لكی ايله اولور اول سبب كرك معده نك خلاء و كوشلغی
اولسون و كرك معده نك امتلاسی اولوب بجنب الاغذيه اولسون و بو مشاركت
حسبيله اولان سعالك اكثر امتلا وقتنده و هضم وقتنده هيجان ايدر
و كبد مشاركتی ايله اولان سعال ذات الكبد علاماتی ايله معلوم اولور
و اكر ذات الكبدك ورمی حار اولور ايسه انكه حما لازم اولور اكر ورم حار
دكل ايسه انكه ثقل لازم اولور و دلائل سائره يه تأمل ايدوب
انوره سعالك كبدی اولديغن فهم ايله و معلوم اولسون كه اشياء
حاره استعمالی موادی ترقيق ايدوب اول ماده آنتقاث اولنمز و باروده (بارده)
و شراب خشخاش و حريره كبی نسنه لر ماده يی جمع ايدوب انتقاشی تسهيل
ايدر و لكن برودت شديده اولور ايسه موادی اجماد ايدر دوكريزر
و شراب زوفا سعاله دواء صالح اولور اكر اول سعالك سببی غليظ ماده (سببله نفعی)
ايسه زيرا شراب زوفا جاليدر غلظا و لان موادده آنك جلاسی نجيب اولور
اما اول سعالك موادی رقيق اولور ايسه شراب زوفا اكا صالح اولماز و سعال رو
رقيق و غليظ نفثنده برر نفع بولنمز ايسه اول سعالك سببی خشونت
صدر در آنك علاجی لعوقات استعمال اولنغله اولور و بعضلره محموده
سعال عارض اولور سعالی حسكی اولان تدبير ايله اول سعال تسكين
اولنمسه آنك حماسی سكينه اولماز و حال ابتداسی اوزره رجعت ايدوب
منقلع اولماز و سعالده قوابض استعمال اولنمز زيرا قوابض مجاری نفثی
تضييق ايدر و ماء شعير نفثه جمعه اثر عجيب اولور و سعالی اولان
كمسنه نك نفثی محتبسه و آنك ايقلراسی اولسه بو حالت انده مواد
تعفن ايلديكنه دلالت ايدر و آنده اول عفونتلی ماده حماء عفنيه و حماء دقيه تزييد احداث ايدر

المعالجات اما مزاج بارد ایله حادث اولان سعال خفیف المبلغ اولوب باحر
وخارجی سببلردن اولورایسه حصر نفس آنی اصلاح ایدر زیرا حصر نفس
فی الحال ریه یی تسخین ایدر و بنی اقوی علاجی بو عکسدر ویاخود برودت
مزاجدن علل سائره ده حاجت ولور ایسه انلره علاج اقوی اولور تحت لسانده
اولنبد قبی امساکه مردن ویاخود عسل ایله میعه دن متخذ اولان
وکذلك قطرانك دردنده بر ملعقه تناول و علك بطم عسل ایله تناول
ودهن بلسانك برتقالم وادکجه قدر کجنبن ایله سکبینج ایله شرب ایلمك
وکونده نیم درهم سخت تناول ایلمك دخی بو بابده قوتلو دوادر و لعاب حاره یی وکرسنه
عسل ایله وماء رمان حلو عسل و یاخود فانیذ ایله مقوما استعمال ایلمك
دخی نافع اولور و صدر اوزره مروخاتدن دهن سوسن و دهن نرجس و شمع
احمر و کثیرا ایله استعمال اولنور و عسلی جلنجبین ماء تین و زبیب ایله
وکذلك اصل السوس و برسیاوشان استعمال اولنور و برتقال توفی دهن
لوز ایله اداف اولنوب استعمال اولنور و طبیخ زوفا ایله زوفا و اسادین
تین ایله استعمال اولنور و انلرك اغذیه لری حنطه دن متخذ حسولر حلبه ایله
وسمن و تین و تمر و کراث شامینك اصولی بالجمله بو اغذیه موافق غذا
اولور و انلرك دهنلری دهن فستق وحب الصنوبر دهنی اولور و فانیذ
ایله اطریه استعمالی انلره نافع اولور و انلره موافق لحوم فراریج
یعنی پیلیج اتلری و دیوك یعنی خروس لحمی و انلردن متخذه و یاخود بریان سنده
اولان قیون اتندن متخذه اولان اسفیدباجات موافق لحوم اولور
و موافق نقللری یعنی چرزلری فستق و صنوبر حبی و حلبه ایله زبیب
و شکر قتمش و تین و قشمش و موز اولور و قورانجیر ایله جوز و لوز

ساولی

عسل
تناولی سعال مزمنی قطع ایدر رقیق و رنجبا اولان شرابك عتیقی و ماء
دخی موافق اولور و سعال حارده علاج عصاراتندن معروف اولان ملطفات
و ادهان طیبه ایله اتخاذ اولنان اطلیه و مروخات و جلاب اولور و برم ذکر
ایدرکلرمز نسخه کبی ترکیب اولان دیاقوذ و سادج اخشام و صباح سقی اولنور
و کولری خشخاش لعوقی فی نسخه سوا اولنور خشخاش لعوقنك نسخه جیده سی بودر
جراطوریه اولمیان اون بش عدد خشخاش بر قسط چشمه صویی ویاخود
یغمور بر کون بر کیجه نقع اولنور و یغمور صوینده نقع اولنمق اولی اولور صو ایله
و صکره اول خشخاشه کره دره ایدنجه قدر پشیریلوب تصفیه اولندقدن طبخ
صکره اول مطبوخك هر بر جزوینه نصف جزو عسل ویاخود نصف
جزو سکر القا اولنوب لعوق قوامی اوزره تقویم اولنور و انك شربت
واحده سی صباح و اخشام بر ملعقه اولور و سعال حارده اولنلره بستان
ایله ماء شعیر استعمالی و بنفسه شرابی و طبیخ زوفاده بارد نافع اولور
علی الخصوص ماده نك نضجی قتنده نفعی زیاده اولور و ماء رمان تقویم
اولنوب اوزرینه طبرزد سکر القا اولنسه اول ماء رمان و کذلك
قصب سکر دخی نافع اولور و سعال حارده اولنلرك لعوقاتی بزرقطونا وحب
سفرجل و نشا و صمغ اعرابی لعوبلریدن متخذ اولنلر اولور و انلرك حبوب
و لعوبلری حبوب سعال بابنده ذکرا ایدجکلرمز اولور و بعضیلره انلره مخدرات
دخی قادر شدید اولور و انلرك اغذیه لری بقول بارده و لبوبدن متخذ اولور
قثا و قرع و خیار لبوبی دهن لوز ایله و طبیخ ایله [illegible] فتلنوب مرضوض
اولان باقلا دهن لوز ایله و دهن قرع ایله و ماء شعیر و کذلك شعیر
و باقلی دن متخذ حسو و بقوله و نشا و ماء نخاله استعمال اولنور و اکر طبیعت

انحلاله متوجه ایسه سکر ایله سویق شعیر واطریه استعمال اولنور اکر ورام علت شدیده
اولور ایسه ماء شعیر اطرافی عنز وغیره مغسول و مملح اولان سرطانات ایله
استعمال اولنور نسخهٔ دیاقودیارد رطب خشخاش نیم قشوره رض اولنوب
مها اولنجه قدر طبخ اولنور بعده تصفیه اولنوب اوزرینه سکر القا اولنور وجلاب
قوامی اوزره تقویم وخشخاشك رطبی بولنمز ایسه قوریسی نك برزی دق اولنوب
صو ایچنده برکون وبرکیجه نقع اولنور وبعده صحیح طبخ اولنور وبوندن اقوا بر حاجت
اولور ایسه یابسك برزی ایله قشوری جمع اولنور خصوصا خشخاش اسوددن
اتخاذ اولنور ایسه قوتی زیاده اولور وسعال بوندن اشد اولور ایسه
اکا بزربنج مقدار قلیل قاتلوب اول مطبوخدن ایچنده قلیل المقدار افیون
اداف واضافه اولنور آخر مزاج رطب اولان سعالك معالجه سی رطوبت
ردیه نك کثیر اولور ایسه ادویه جاذبه ایله مخلوط مجففات نافعدر ایله اولور
وبو ترکیب اوصفت اوزره اولور نسخه طین ارمنی کثیرا صمغ اعرابی هر برندن
بر جزء قوذنج دو واحاشا دارصینی ایرسا برسیاوشان هر برندن نصف
جزء بودوا الراحز اولنوب معجون قیلنور بعده صکره استعمال اولنور ومزاج یابس
سعالنده علاجی بودرکه اول سعال خالی دکلدرکه انده یا حمی اولور ویاخود
اول سعالکه حمی اولمازمی حاسر اولمیان سعاله اشیانك اوفقی اسنك سودی
وکچی سودی وسائر سودلر اولور وسائر تدبیرلرده استعمال اولنور اکر
اول سعالکده حمی اولور ایسه مرطبات مشروبه نك سوددن ماعدا اسی
جمیعا اکر دوا اولور وهم وفق اولان جبر دقیق وطبات استعمالی وماء شعیر
هم نافع علاج اولور وادهان ایله ایاقلرینی دائما ترطیب [illegible] دخی نافعدر
ولوزینه مرطبه اولان حسولر اطعام اولنور واکر مرکب المزاج اولور ایسه

سعالك

وماء ایله
صوده
اولنور
خشخاش
ایلرك

سعالك تدبیری هم ترکیب اولنور واکر سعالده ماده رقیقه اولور ایسه اول ماده
ایچون دیاقودیات سادجه ایله ولعوقات خشخاشیه ولعابیه ایله انضاج اولنور
وانلرك بعضیسنی بز اقراباذینده ذکر ایلرز واکر ماده سعال غلیظه اولور ایسه
انی تحلیل وتجلیه ایدرسن بزم بونلر اقدم ذکر ایلدکیمز شروطه رعایت ایدرسن
یعنی انی اقوی اعتدال اوزره تسخین ایدوب تلطیف ایده اعتدالی تجاوز ایلمزسن بلکه
ماده یی تلیین وتقطیعه وازاله یه اجتهاد ایلرسن وذکر ایدلر ورایدن منقیات
هم حسن استعمال ایله اول منقیاتك بو موضعه خاص اولان علاجی اینا طعی (?)
عسل ایله ویاخود قرطم عسل ایله استعمال کذلك سعد کندر وزنیانه عسل
ایله ویاخود رب السوس وکثیرا وقند ولوز حلو وزنلر برابر اخذ اولنوب
استعمال اولنور وصبر عسل ایله حمز احساك اولنور وجدا نافع اولور
وکذلك اوج عدد بیضه صحیحه ~~اخذ اولنور~~ وایکی مثلی عسل ونصف قدر
سمن وفلفلدن فرق عدد قلفل بالجمله بو مذکورلر اخذ اولنور وسحق اولنوب
دلك ایله جمع اولنور وبغیر انضاج عقد اولنوب اخشام وصباح لعوقا
استعمال اولنور وکذلك کرات شامینك روسندن ~~[illegible]~~ عدد روس اخذ
اخذ اولنوب اوج رطل صو ایچنده ثلثی قالنجه قدر طبخ وتصفیه اولنوب اول
کراثك قشرندن اخذ اولنان عصاره وعسل ایله مطبوخدن باقی قالن تنت خلاط (?)
اولنوب طبخ اولنور وبو طبخ ثانی طبع ایله اولان نسخه ده مذکوردر وسعالی
مزمن اولنلره قطران عسل ایله لعوق ایتدیرلور ویاخود قسط هندی
ماء شبت مطبوخی ایله ~~[illegible]~~ دهن حلندن ~~[illegible]~~ ملعقه ایله سقی اولنور
ویاخود یاش کل سکر حب الصنوبر واحد صمغ البطم واحد زبیب درت
عسل مقدار الکفایه اخذ اولنوب اندن لعوق اتخاذ اولنور دواء جید

قوتنج تمر سکز اوقیه حب الصنوبر بزر الانجره هر برندن بر اوقیه بزر کتان
فلفل هر برندن اوچر اوقیه معجو عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور
و یاخود تمر لحیم بش جزء سوسن سکز جزء زعفران فلفل هر برندن
ایکیشر جزء کرسنه یکرمی جزء بو ادویه اخذ اولنوب منزوع الرغوه عسل ایله
معجون قیلنور و یاخود زعفران سنبل طیب فلفل هر برندن بر جزء فراسیون
زوفا هر برندن اوچر جزء مرسوس هر برندن ایکیشر جزء عسل مصفی ایله
معجون قیلنور و یاخود بزر کتان مقلو بالکر عسل ایله و یاخود انده اوت
جزئنه بر جزء عسل خلط اولنوب استعمال اولنور و یاخود فودنج ایله استعمال
اولنور و کذلك عسل لبن عسل نخل ایله استعمال اولنور کذلك حاوشیر خردل
ولوز مر استعمال اولنور و مثر و دیطوس دخی نافعدر و صنبله و حبوق مطبوخ
خاتون سودی ایله قوام عسل اولنجه قدر خلاط و سواو کتنه و رطب رازیانج
صویه ایله خلاط اولنسه کفایت ایدر و اکر سبب سعال نزله اولور ایسه نزله نك
معالجه اولنور و اکر منع نزله ایجون ضماد تین استعمال اوله حاجت اولور ایسه اول
ضماد باش اوزره استعمال اولنور و کل وقت و خصوصا کیجه لرده حب نشا تحت
لسانده امساك اولنور و عفص و حامض و لیمان قوابض ایله و دیاقوذ ساذج
ایله سعال حار ایجون غرغره اولنور و اکر سعال بارد ایسه مرو زعفران مثللو
ایله غرغره اولنور و ریه و صدرك و رملر و قرحه لر ایله حادث اولانلره معالجه
سی ذات الجنب و ذات الریه ده و ذات الکبد ده و سل بابلرنده ذکر اولنمش
معالجاتنه مراجعت ایله و بعضکره سعال ایجون حبوب اتخاذ اولنوب
فمده امساك اولنور و اول حبوبدن بریسی حب السعال تسمیه اولنان حبدر و فیر
اول حب حرارته مقارن اولان سعالده استعمال اولنور و اول حبوبدن بری حب

بوادویه

بوادویه دن ترکیب اولنان حبدر رب سوس صمغ کثیرا نشا بزر قطونا لعابی حب
سفرجل لب الحبوب حبوب قثا و قرع و قثد و خیار طباشیر حب خشخاش بو ادویه دن
حب اتخاذ اولنوب سعال ایجون استعمال اولنور و بعضکره دخی بو صفت اوزره
حب اتخاذ اولنور نشا کثیرا رب سوس بو ادویه لردن خس عصاره سنده
حب اتخاذ اولنور و اول حبوبدن بری دخی حب السعال البارددر که اول حب
رب سوس و منقی تمر هندی و بعض نسخه ده تمر هندی بدلنه تمر هیدوسی
واقع اولمشدر لباب قمح زعفران کثیرا حب صنوبر حب قطن حب آس
بزر خشخاش و خشخاش قشری انیسون سنبل مر زعفرانه فانیذدن
اتخاذ اولنور و بر نوعی دخی اول حبدرکه اندن تخدیر و تنویم قصد اولنور اول حبك
عماد ترکیبی مخدرات اولور اول مخدرلره فادزهریت اولان ادویه حاره خلط
اولنور عتیق و متوذر اولان سعالده نافع و مجرب حبدر بری دخی معروف
اولان حب میعه در سعالی تسکین ایدر نه قدر عتیق اولور ایسه و کذلك
میعه قوینوز حیا اسارون افیون زنجبیل برابر اخذ اولنوب انلردن حب
حبلر اتخاذ اولنوب نجده اصح اولنور و کذلك بزر البنج الزر حب الصنوبر تربیج
زعفران بر بو ادویه لر اخذ اولنوب منفتح ایله معجون قیلنوب اندن
حبلر اتخاذ اولنور و کذلك میعه مر افیون هر برندن نصف اوقیه دهن
بلسان زعفران هر برندن ایکی درهم بو ادویه لردن کرسنه مقدارنده حبلر اتخاذ
اولنور و بعضکره عتیق و رطب اولان سعالده باب البروده ذکر اولنان دخن
و تبخیر استعمال اولنور و اکر اول رطوبتك قدر معتبر اولور ایسه اول صوتله
زرنیخ احمر و دوشن نخاسته و ادبه اونی و فستق قبوغی بو مذکور صفرت البیض
ایله معجون قیلنوب اندن بر درهم مقدارنده قرصلر اتخاذ اولنور و شمعه قور بدیلوب.

اوج دفعه توسر ویرنلور یعنی کونده اوج دفعه دیمکی مراد ایدرلر وکوندلك زراوند
ومرو میعه وبارزد وزنلری برابر ومجموعك برمثلی قند نبخ اخذ اولنوب سمن بقر ایله
معجون قیلندیقدن صکره اندن بندقه لر اتخاذ اولنوب برر ایله تبخیر اولنور اما
حمیاتده حادث اولان سعال ایچون بنجم باب اعراض الحمیات عنوانیله معنون
بابده مستقلا بر فصل قیلندی ایکنجی فصل نفث دم یعنی قان توکورمك
بیاننده در و قمدن دمك خروجی بعضکره نفث طریقیله اولور اول خارج اجزاء طرف
رطوبته قمدن غدا اولنور و بعضکره تنحنح طریقیله خارج اولور اول تنخاع ناحیه
حلقدن اولور و بعضکره قی تنحنحا خارج اولور اول طریق ایله خروج ایدن
دم قصبه دن خارج اولور و بعضکره دم قیء طریقیله اولور اول قیئ مریدن خروج
و فم معده دن و معده قعرندن و کبددن لشبو عضولرك برندن اولور و بعضکره
دم سعال ایله خروج ایدر و اول دم خارج نواحی صدردن و ریه دن اولور
و ریه دن خروج ایدن دمك خوفی ولکندیکی مقدار صدردن خروج
ایدن دمك خوفی اولمز زیرا صدردن قذف دم ایدن آفت ایچون سریعا
برء حاصل اولور و برئی هم اولمسه صدرك قرحه سنده ریه قرحه سی قدر
غائله اولماز و چوق کره اولدم ناصور اولان قرحه دن خارج اولور و کل وقت
نفث ایله معاوده ایدر و بو ذکر اولنان نفث دم اصنافنك جمیعا سبب
قویلر بعض نسخه ده سبب قریبی واقع اولمشدر اول جراحتدر که صدوره
و حجابه بر اوزره ضربه و سقطه دن حادث اولور و یاخود اول عضولره بر شیء
قاطع اصابت ایتمش اولور و یاخود انده الحاح اوزره سعال و یاخود صیاح و یاخود
بلا تدریج صوتی جرتلندرمش و یاخود انده صجرتی اولور الدك ایچون تجانسنده
وادیه نا موافق تنته ظهورنده صجرتی اکثار ایدنلرده نفث دم کثیر الوقوع اولور

وبعضکره

لثه ده

و بعضکره دم قیء عنیفدن نیز منبعث اولور خصوصا نفث دمه مستعد او
زیاده منبعث اولور و بعضکره نیز مسهلات حاده شربندن و ثوم و بصل کبی
اغذیه حاده تناولندن و دمك احتدادنه باعث اولان خوف و خجلدن و دوشن
قورتبر اوزره اویومقدن و حلقده علقه نك تشبثندن نفث دم حادث
اولور و نفس دم اسبابنك بعضکره نیز سببه و اصلی اولور و اول سبب واصل
نیز یا عرق قطع و یاخود غیر محلیه اولور و عروق قطع اولان سبب یه انقطاع
اولوب طمر کسلمك ایله حادث اولور و یاخود انصداع ایله یعنی طمرك یاریلماسی
ایله اولور و یاخود طمرك قدر طبیعیدن وجه لا یقندن زیاده تفتح ایدوب
کلیکسیمسی ایله اولور و طمرك استرخاسی ایله اولور و یاخود حدت خلط
ایله طمرده تآکل اولمغله اولور و یاخود جوهر عروقك سخافت و انسجه سی ایله اولور
و چوق کره قصبه ریه و شراینی اجزالری اراسنده اولان منافذ و منافذین
سعه طبیعیدن زیاده توسع ایدوب اندن ترشح ایدن دم نفث ایله خروج
ایدر و ذکر اولنان منافذك سعه سی دمك نفث خروجنه سبب و اصل اولور ایله
اما نفث دمك عروقك غیر یندن اولان اسبابی و اصللری یکی جراحت اولور
و یاخود قرحه اولور و قرحه نیز یکی جراحتدن اولور و یاخود تآکل و تعفن
ایله عضودن برشینک انقلاعی ایله اولور و بعضکره نیز ریه ده ورم دموی
حادث اولوب اندن ترشح ایدن دم نفث ایله خروج ایدر و بو مثللو ورم سلیم اولور
ورمله زیرا دموی اولان ورمه محقون اولوب غلیظ اولان مواددر شیئ طریقیله خروج
ایدر و ذکر اولنان نفث دم اسبابندن کلیسی ریه ده موجود اولمق جائزدر
لکن علقه ریه ده تشبث ایلمز و ذکر اولنان اسباب و اصلدن مقدم براز
اسباب نیز وار در که اکا اسباب سابقه دیرلر اول سبب سابقلر مواد کثیره

اولور وكثرت مواد اغذيه يه اكثار ايدوب رياضتی ترك ايتمكله اولور وياخود
طبيعتك اعداد وادخار ايلديكی مقدارده مواد زياده كلی اولور ترك رياضت
مثللو [illegible] بيانمزدن معلوم اولور وياخود اول سبب سابق ماده حركتی وياخود
شدت حركت وياخود عرق [illegible] رياح اولور زيرا انلر عروقی فتق ايدر علی الخصوص
وتبخير اكثار ايدنلرده اولمتلكلو زياده فتق سبب اولور وياخود سبب سابق مواد
حاويه اولان آلاتك انفتاقنه استعدادی اولور مثلا آلاته اصابت ايدن برد
ايله آلت قبض عارض اولور وطبيعت بعض قوت محكله مواد جريانندن آلاتی
بسط وتمديده قادر اولماز بلكه آلات منشق اولور وياخود اول سبب
سابق داخليه وخارجيه اولان حرارتلر اولور وياخود سبب سابق يبوست
اولور كرك اول يبوست كثافتدن وكرك ايسه جفافدن عارض اولسون زيرا
اول يبوستلر آلاتی ادنی سبب ايله انشقاقه مستعد ايدر وياخود سبب
سابق رطوبت اولور زيرا رطوبت آلات مذكوره يه ارخا ايدر ومساماتنی
توسيع ايدر وياخود سبب سابق خارق وقطاع ومعفن اولان شئلردر
برينك مواد حاويه اولان آلاتك [illegible] اولور وجمع عروق امتلاء
دموی عارض اولسه طبيعت اكه اقبال ايدوب موادك [illegible] قرحه زياده
ايسه اول طرفدن دفع ايدر كه هيچ نفث ايله وتواسير اسهال واسهال ايله
ودم طمث ايله مواد امتلايه [illegible] اخراج [illegible] دفع ايدر [illegible] فعلك مواضع فضله
تنقيسه قريب اولور وفضلك فتق [illegible] توجه [illegible] اول طرفدن
فضلی دفعه طبيعت اقبال ايدر وچون عروق قويه اولوب [illegible] اولديغی
ومواد امتلايه ترك ايلميوب وجوه مذكوره ايله فضلك تحللی ممكن اولماز ايسه
لامحاله اول فضله عروقك مرجع ومصبی اولان تجاويفه منصب اولمغله موت مفاجئه نی

بونك تفصيلی

سبب سابق

احداث

احداث ايدر ونفث دم عارض اولان كمسنه يه اكثر حالده قرحه ريه دن عارض
اولور زيرا اكثر حالده نفث جراحتلر حادث اولور وجراحتك ميلی قرحه يه
اولور وچون نفث دم عارض اولان كمسنه دن نفث مذكور منقطع اولوب
بعده ينه نفث دم عارض اولسه خوف اولنور كه آنلر ثانيا نفث ايلديكی
دم دم قرحه اوله دم منفوث اولی تعرف ايدن جراحت قرحه يه استحاله
ايلمش اوله وكثير واقع اولور كه نفث اولنان دم دم رعاف اولور اول دم
باشلدن ريه يه نازل اولوب ريه دن نفث ايله خروج ايدر واكر نفث [illegible]
ريه دن خروج ايدر ايسه انلن ايكی وجه اوزره خوف اولنور خوفك برسی
دملك افراطنه تعلق ايدر وآخری اول نفث ايجاب ايدن جراحت ريه نك قرحه يه
استحاله سی اولور ونفث دملك كليسی تخوف وخطرلو اولماز بلكه اول نفث
دم خطرلو اولور كه دوام اوزره نفث واقع اولوب منقطع اولميه وياخود
حمايه مقارن اوله وچوق واقع اولور كه نفث دم كبد وطحال ورحمدن ريه نك
[illegible] سبب اولور العلامات حنجره يه قريب اولان محللدن سعال قليل
ايله نفث اولنور واما فضل حنجره يه بعيد اولور ايسه اول فضله
سعال كثير ايله نفث اولنور ومواد منفوثه حنجره دن نه مقدار بعيده
ايسه اول مقدار سعال شديد اولور وفضله اولديغی جانبه اوزره
اضطجاع اولنسه [illegible] انتفاثات زياده اولور وواجب اولور كه
نفث دم عارض اولان كمسنه يه نظر اولنه اول كمسنه ده رعافك
وقوعی كثير اولديغی وياخود قليل اولديغی تعرف اولنه ونفثك وقوعندن
صكره اول كمسنه نك راسنه خفت عارضه اولديغی وياخود راسی ثقيل اولوب
وعلی حاله باقی قالديغی تعرف اولنه وعلامات رعافه دخی نظر اولنه اول كمسنه نك

بلغم

اكر رعاف اول كمسنه نك معتادی ايسه ونفثدن صكره
اكر خفت عارض ايسه نفثك رعافی اولديغنه
دلالت ايدر

بوزنله وکوزنله حمرت وکوزی محاذیسنده نبازیق واریسه مشابهه اولنه
واندک بعض نفثی زبدلو اولمیوب و نفث دفعه واقع اولدیغی بیلنه پس
بو علامتلر نفث دم اصحابنده موجود ایسه دلالت ایدر که اول دم منفوث
دماغیدر اما جراحت و قرحه حسیله لحم ریه دن منفوث اولان دمک
علامتی بودر که اول دم منفوث زبدلو اولوب منقطع و بلا وجع اولور و لحم
ریه نک جوهرندن اولان دم منفوث عرقی اولان دم منفوثدن مقداری
اقل و غائله و ردائتی اکثر اولور و ذات الجنب و ذات الریه اصنافنک اصحابلری
بعضکره ریه لرنده حرارت غلبه سی حسیله دم زبدلو قرف و نفث ایدرلر و بعضکره
دم منفوث زبدلو قصبهٔ ریه دن اولور و لکن اول موضعدن اولان زبدلو
نفث بیرکا تنحنح و سعال ایله خروج ایدر و مقداری چوق قلیل اولور و لونی
خوابیض اولور و اول نفثده الم قلیل احساس اولنور و قصبه عروقندن منفوث
اولان دم زبدلو اولماز و سخونتی زیاده اولور و ریه دن خروج ایدن دم منفوثک
قواملندن آنک قوامی اشد و دمه مشابهتی اکثر اولور و لکن غلظتی صدردن
خروج ایدن نفث غلظتنده اولماز و صدردن منفوث اولان نفثک علامتی
اول نفثک سوادی و غلظتی و طول مسافه حسیله نفثک جمودی و فی الجمله
زبدیتی و رغوه سنک وجودی اولور و اول نفثده فی الجمله وجع اولوب
موضع علته اول وجع دلالت ایدر و هر قچن موضع وجع اوزره یاتوب
نائم اولسه اول وقت وجعک اشتدادی ذکر اولنان دلالتی تأیید ایدر
و اول وجع احساسنک سببی صدرک عصبانی اولدیغی اولور و انقباض
و انتفاسی یعنی اول نفث و اول وجعک زوالی قلیلا قلیلا اولور قبضا و نفخه
اولماز و نفثی سعال شدید ایله اولور و نفث خاصلا اولمدیغی سعالی تسکین اولمه

زبدنك

اعضاء

وبئر مقيضة كثيرة الماء قاموس

وانقطاع

وانقطاع عروقدن حادث نفث دم علامتی دمک غزارت و کثرتی اولور و تاکل
نفثلرینک علامتی تاکل اسبابنک تقدم اولور و اسباب تاکل اشیاء حریفه
تناولی و نوازل حریفه نزولی و حمی و نفث قیح و قشره و ریه دن منفصل
اولان ریه جزئلرینک نفث و نفثک ماء اللحم کبی اولدیغی تاکل علاماتی
اولور و تاکل نفثی بیرکا ابتدا ایدر و بعضکره صو کبی منبثق
اولوب دفعه و سریعا خروج ایدر و شیء صالح نفث ایدر و لکن لونی
متغیر اولور و طمرلرک اغزلری آچیلمقدن حادث اولان نفثک علامتی
بودر که اول نفثده البته وجع اولماز و نفث ایله الم راحت لرت کلور و بو نفث
اول خروجنده انقطاع و انشقاقلری اولان نفثلرک مقدارندن اقل اولور
و اکثر حالده بو نفث تاکل نفثندن اکثر اولور و ورمدن ترشح حسیله خروج
ایدن نفثک علامتی اول نفثک قلت مقداری و ذات الریه و سائر ورملرک
علامتلرینک وجودی حضوری اولور **المعالجات** نفث دم معتاد اولان کمسنه یه
واجب اولور که حال امتلاده مراعات ایلیه و قچن اول کمسنه کندوده امتلا
احساس ایلیسه فصده مبادرت ایلیه و صدره ضیق اولنلره امتلاء احساسنده
بو مبادرت زیاده واجب اولور و کذلک سعال ملح اولنلره دخی بو مبادرت اوجب
اولور و اصوب اولان اول مثللو کمسنه لرده دم اسفل جانبندن استدرار ایله و انلرک
صافنلری فصد اولنه و بعده باسلیقلری فصد اولنه و خاتونلرک طمثلری
زمانلرنده طمثلرینک ادرار و کفایت مقداری اساله اندرمکدن نفث دمی ازاله ایدر
تنکیم انلرک طمثلرینک حبس نفث دم احداث ایدر و بیر نفث دم معتاد اولنلره
واجب اولور که دوه حرکت اولان اغذیه مسخنه تناولی کبی و تبه و صیحه و نحو
و جماع و نفس عالی و کلام کثیر و قرمز شیلره نظر و شراب کثیر شربی کبی آثار استحمام کبی

اولور

اولشيدك

بودركه

نشنه لردن احترازا ایلیه وکذلك اول کسنه لر که فسن صبر سمسم شراب جبی
عشق که مفتحات استعمالندن و اجتناب ایلیه زیرا اولاد و بیلرزك
اکه مضرتلری اولورا اما تازه پنیرك انلره منفعتی اولور و نفث دم معتاد
اولنلره موافق اغذیه خبز و مسدد و لحم اولان غدالر اولور ودخی مبرّد
اولوب غلیانلری مانع اولنلر دخی انلره غذاء موافق اولور و اول غدالر دنلر
مطبوخ اولان لبن انك تغریه وار در و هو مخیض نفرانك قبض وار در و زبد
و جبن طرکه دوزلنمش اولمیه و فواکه قابضه و اجاص صغیرك قبض اولان
نوعی و طرز ینت انفاق ایله انلرك اطعمه لرین تدسیم اولنور و انلره میاه شبیه‌نك
منفعت شدیده سی اولور اما جرم ریه‌نك حادث اولان نفثنك معالجه سی بودر که
انلره ادویه یابسه و ملحمه ایله تدبیر اولنور طین و سادنج لسان حمل صوبی
ایله و صو ایله ممزوج سرکه ایله سقی اولنور و اول نوع نفثك ذکر اولنان تدبیرندن
ما عدا علاجی بودر که مبادرت ایدوب الخلال فرد قنوق جانبندن ایسه حس اولنوب
اول جانبندن اولان باسلیقدن فصد اولنور و اثرندن دم دفعات ایله اخذ
اولنور هر ایکی و فعدلرك ارالری اوچ ساعت مقدارلو مدت ایله فصل اولنور
و علیلك قوتنه مراعات اولنور زیرا فصد دم جانب خلافنه جذب ایدرمه
و جرلحتنده ورم حدوثن منع ایدر و انلرك اطرافلرندن دلك اولنور
و کذلك اطرافلری شد اولنور و شدّه فوق جانبندن بدء اولنوب اسفله
نزول اولنور و اجتناب واجب اولان شنه لردن ذکر مرور ایلدیکی اوزره
اجتناب اولنور و هوالری تعدیل اولنور و اضطجاع علی جنب اوزره
اولوب اول اضطجاع علی هیئت انتصاب اوزره قیلنور یعنی بو کیمی
امتداددن منتصبك و قامتك امتداد کبی اولور زیرا بو هیئت اوزره اضطجاعله

اجزای

اجزاء ریه‌نك بعضیلری بعض آخر اوزره واقع اولمغله اول اضطجاع عکس منقطع
اولمز و انلره صو ایله ممزوج اولان سرکه سقی اولنمق نافعدر زیرا بو سرکه نزف
دمه مانع اولور و صدر و ریه نواحیلرنده دم محتبس تنقیه ایدر و جمودندن
مانع اولور و کذلك انلره مغریه اولان ادویه بارده سقی اولنور زیرا اول علیله
علاج ایدن کمسنه مغریات استعمال ایلمك اولی و الیقدر اکر تنقیه‌سی اولان
ادویه ده تنقیه‌سی بولنیور ایسه اول دوا غایت مطلوب اولور و برز
قطونا سائر تدبیر ایله سقی اولنمق نافعدر او بو تدبیرك حصیلی عطش شدیدی
اولان نفث دم اصحابنه زیاده نفعی اولور و بعض کره بو تدبیرلره مخدرات خلط
اولنمق ایکی جهتدن نافع اولور اول کیسر دمی تسکین و ترقیق اولور و ایکنجیسی
مخدرات تنویم ایتمکله حرکتی ازاله ایدر و بو بابك آخرنده نفث دم اصنافی
بیننده مشترك ادویه‌یی ان شاء الله تعالی بز ذکر ایدرز و فجأة نفث دم
جلد حریفه و صفراویه اولمین نزله دن حادث اولمیوب ایسه ساعتنجه‌سن
اول علیله رجلندن فصد ایدرسن و اطرافنی فوقدن ربطه بدء ایدرك
اسفله نزول ایدرسن و زیت حار و دهن حار ایله مثلا قثاء حمار مثللولر ایله
اطرافنی دلك ایدرسن اما دائم البته دلك اولنمز و انلرك اغذیه‌سی عفوصاتدن
بر شی حنطه ایله خلط اولنوب حسو طریقی ایله استعمال اولنور و کرکدر انلرك
عفوصاتی تمام جینندن اوله و انلرده ضعف اولور ایسه ماء بارد
ایله ممزوج اولان سرکه ایچنده خبز نقع اولنوب اطعام اولنور و اوزرلرینه
حقنه حاده استعمال اولنوب مواد ناحیه راسدن جذب اولنور علی الخصوص
بر مانع اولمغله فصد ممکن اولمسه اول زمان حقنه مذکوره‌یی استعمال
زیاده کرکلو اولور و واجب اولور که اجتهاد اولنوب ممکن اولدیغی باش

تبريد اولنه و اما ترطيبنده جهد كثير صرف اولنمزو اول علته نافع اولان اشيادن
اولور اقراص كهربا انك سقيسي اولنمسي اكر ذكر معالجات اولنان نافعه و ناجعه اولمازايسه
نزله معالجه سي استعمال اولنوب نزلۀ حبس اولنور و باشي تراش اولنوب بل
حماميندن متخذ اولان ضماد ايله باشي تضميد اولنور و حاجت مقدار اولان اضماد
باشنده ترك اولنوب بعد قضاء الوطر نزع اولنور جالينوس زعم ايلديكه
برخاتونه نزله دن نزف دم اصابت ايلدي و حقنۀ حاده ايله اول خاتونده
احتقان ايلدم على الخصوص [illegible] اندن فصد اولنمدي ايسه دوردنجي كون
مقدار تنقيه اولنور و تنقيه سي دوردنجي كون اوزره مضاعف قيلنور و انك
عقبنده غذاسي بعد ايسه حريره و فواكه قابضه اطعام اولنور و باشنه كوكرجن
نجاستي ايله ذرور اولنور و لاجل الدوا انده دخول حمام ايچون اذن ويرلور
و باشنه ترطيب [illegible] دهن استعمال اولنمز باشي ترطيب ايلمسون
ايچون و اكر ترياق طوس سقي اولنور زيرا ترياق طويله افيون قوه سي واردر
تنويم ايدر و اول عليله دغدغۀ سعال وار ايسه تسكين اولنور و مواد
نزله سيلانندن منع اولنور و ماده تغليظ اولنمغله و بودخي وار استعمالك
ايكنجي كونندن مواد نزله يه تحريك ايله تعرض اولنمز و مواد حادثه و ساكنه
ترك اولنور [illegible] تنقيه سي احتياجا اوزره ترك اولنور و اول كونده انك
اكثر تدبيري اطرافنه دلك اولنور ذكر مرور ايدن ترياق حديث طويله يوم اولده
سقي اولنان مقداردن اقل سقي اولنور و اول كونده مداوينك غرضي تدريج
ايله ويديسي تنقيه ايدن عسل استعمالنه وسيله اولان دوالر اولنور
و ترياقي سقيدن بر ساعت مرورنده اطرافنه دلك ايدر و دكلمدن صكره
قوتي انعاش ايلسون ايچون خبزدن مقدار قليل ايله ماء شعير ويرر

ومقدار باقلاة ترياق

ثم تركها ساعة بر لنه بعض نسخه ده ثم تركها ساعة ساكنه واقع اولمشدر بو نسخه اولان ذكر [illegible] في الرابع قوته سيلي

ويوم

و انا قهلك

و يوم رابعده اكر عسل كثير ايله ترياق عتيق ويرر ديه سن شديد ا تنقيه سون ايليوب
ايچون و ايام سائره ده مقتضا كه واجب اولديغي اوزره تغذيه ايدر [illegible]
تدبير كبير انده تدبير ايدر و بو تدبيرلر ايله معا وقت وقت عليلك باشنه
تا فيادن متخذ اولان قير وطي وضع ايدر و انده استحمام دوام اولنور و جمله
ذكر مرور ايدن تدبير جيد اولور و واجبدر كه انده سقي اولنان ترياق مرتي
ايكي شهرلك اولا سنين دورت شهره تمامنه قدر اولديغي اول ترياقك اول استعمالي
تركيب اولنديغندن بر شهر مرورنده اولور و اخر دورت ال تمامنده اولور
برابن مقدم [illegible] و ياخود دورت ايلدن صكره استعمال اولنسنه بو خصوصده
انك منفعت معتبره سي اولماز و بو مدتده اولان ترياقي استعمال او بيد [illegible]
و نزلۀ حبس ايدر و ذكر اولنان ادهان انلرك باشلرينه تقريب اولنمز و انلرك
باشلرينه تحمرات وضع اولنديغي اولا حلق و ترك اولنوب بعده وضع اولنور

حلق راسي ترك اولنمز

نه قدر اول نزله صاحبي خاتون اولور ايسه اكر نزله ماده سنده كثرت وار ايسه
اولا فصد اولنوب بعده حب قوقيا ايله اسهال اولنور و بعده ادويۀ محمره استعمال
اولنور و اكر نفث دم طريق استنشاق و انقطاع عنقدن اولور ايسه انلر سببي
امتلا اولور ايسه واجبدر كه ممكن اولديغي مقدار اچ قونور و بكلمه اوچ
كون مقداري تجويع اولنور و اول اوچ كونده مقدار قليل اشياء نوخدادن ايله
انلر تغذيه اولنور و قوتك سقوطي ظاهر اولماز ايسه تغذيه دوردنجي كون
تمامنه قدر مرافعه اولنور و اكر قوتك سقوطي خوفي واجب ايله خوف اولنور
ايسه اولا اغذيه لر ايله تغذيه اولنور كه انلردن خلط معتدل تولد ايدر و يمورطه
انك حادي و اغذيه ميلي بر ده اولور و انده تغذيه و لزاق و تلزيج و قبض و دم تغليظ خاصيتي
اولور كارع ايله استعمال اولنان هريسه كبر و روؤس و يمورطه و اطريه

يا جدز

دي شته

وخاصة عدس ایله طبخ اولنان اطریه کبی وعدس وعناب کبی اغذیه‌لر ایله تغذیه
اولنور وممکن اولدیغی مقدار انلر قوی اولان اغذیه‌لر ایله تغذیه اولنمز وغذاسی
ماء شعیره قصی اولنور وخصوصا عدس وعناب وسفرجل ایله مطبوخ ماء
شعیره قصی اولنور وخبز ماء بارده ویاخود بر حامض نسنه‌یه ومزوره
غمس اولنوب اکل اولنسه انلرک تبریدی اولور وعلتی اوزار ایسه تخفیض بعد الکه
نافع اولور قبض وبرد حسیله وقیناغش سودک دخی منفعتی اولور
تغریه‌سی والزاقی ایچون وقیمدیق سودی دخی زیاده ایتمکله بو علتده حضوری
اولور وسماک دخی اضیلک منفعتی شدیده اولور وبو علت اصحابنک غذالری
وکذلک بونلن صکره ذکر اولنیجق علل اصحابنک اغذیه‌لری بالفعل بارد اولان
غذالر اولور ودوزلو اولمیان تازه پینیرک انلره منفعتی جدا شدید اولور
وبو علت اصحابنه بریلن لحم ایله تغذیه مراد ایدرلر ایسه اول لحم اطعام ایدرسکه
انلر تولد ایدن دم قلیل اولوب یابس وخفیف اولسون لحوم قطا وشفانین ودراج
کبی بو لحوم قابض وعفص اولان نسنه‌لر ایله طبخ اولنوب اطعام اولنور
ودم نفثنی قطع ایدن اشیاء مجربه‌دن اولور بقلة الحمقانک مضغ ایدوب
صوینی ابتلاع ایتمک وبعضلره اول بقلی مضغ ایدوب صوینی ابتلاع ساعتنده
دخی قطع ایدر روینه قطع دمده مجرب دوالردن اولور فواکهدن قابض وعفص
اولان سفرجل وتفاح ویاش عناب وحب الآس وخرنوب شامی و
بونلر کبی اولان فاکهه‌لر وانلر ایچون طین مختوم وطین ارمنی وصمغ عربی
ومقدار قلیل کافوردن نقل اتخاذ اولنور وبجن بو ادویه‌لر ایله دم محتبس
اولوب یوم رابعه بالغ اولسه واجبدر که انلر تغذیه وتقویه‌لی
اولنلر وتغذیه‌یه بدء اولنوب اولا صوده اصلنمش خبز ویریلور واکارع
ویاخود ما یسهل اسهاله

وادمغه

وادمغه ایله مخ تغذیه اولنور واکر انشقاق وانقطاعک سببی حرارت دم اولور ایسه
دمی اطرافه میل ایتدیرمک علی سبیل الاشتیاله وجهة خلافه دوصرف ایله وصفراسی
استفراغ ایله وقوت ایله تبرید ایدوب ترطیب دخی ایلمک وکذلک قوابض ومغریات
استعمالی دخی ایله وماء شعیر وسراطانات وقرع وآندروماخس دخی واسنز
ودواء جالینوس بالجمله استعمال ایله اما طمرلرک غزارلری انفتاحندن حادث اولان
نفث دمده معالجه‌ده واجبدر که قبض وتغریه‌سی اولان ادویه استعمال (وعفوصتی)
اولنه بو نزف اقدم اولنلرک معالجه‌سنده احتیاج مع قبض مغریه وملحمه (ایله اولان)
اولان ادویه‌یه اولدیغی کبی مع تغریه قبض وعفوصتی اولان ادویه جلنار
واقماع رمان وسماق وطراثیث عصاره‌سی وعسالج کرم عصاره‌سی وعصاره
عصالهٔ الراعی وشکاعی وحصرم عصاره‌سی وهیوفقسطیداس مثللولردر
وبو ادویه‌لرک بونلر متخذ اولنلر بعضلره شب وعفص وصبر وافیثیمون (کندو)
ایله تقویه اولنور وانلردن ادویهٔ مرکبه اتخاذ اولنور وبو بابده معدوده
ومعتدا اولان اقراص بو ادویه‌دن ترکیب اولنور وبو ادویه‌لر بعضلره ماده
صوده طبخ اولنور ویاخود بعض عصارات ایله طبخ اولنوب طبیخی نفوذ
شرب اولنور وبعضلره دخی انلردن ضمادات اتخاذ اولنور وبعضلره بو ادویه‌لر
وسائر جمیع ادویهٔ نفثیه وادویهٔ صدریه‌یه کرفس وناتخواه وانیسون
وسنبل ورامک خلط اولنور وبعضلره دخی بزر ورح اصلنک قشوری
وبنج وخشخاش مثللو مخدرات خلط اولنور ومغریاتدن صمغ وکثیرا
وکوکب شامس وطباشیر ولسان حمل بزری وبزر قطونا لعابی وقطونا
بزری وبقلة الحمقا عصاره‌سی وحب سفرجل لعابی دخی خلط اولنور اما نفث دمک
سببی دملک ورملنی ترشح اولور ایسه انک علاجی اولا فصد واستفراغ ایدوب

بعده مادهٔ ورم انضاج انضاج ایله اولور و بو نوع نفث قوابض ایله معالجه اولنمز
زیرا قوابض آفت عظیمه یه جلب ایدر بلکه بو بابده ذات الریه معالجاتی ایله علاج
اولنور اما تأکل ایله حادث اولان دمک معالجه سی صعوبتلی و عسرتلی اولور
و آنک بر ثلثی مأیوس کبی اولنور زیرا تأکلک برء و التحامی سوء مزاجک
زوالی ایله اولور و آنک زوالی مدت طویله ده اولور و مدت طویله ده ورم ریه
تصلب و یاخود تعفن ایدوب ریه نک برء حاصل اولماز لکن بعضکره تأکلک
اول ظهورنده معالجه اولنوب تأکل مستحکم اولمسدن اول زمان معالجه نک
نفعی اولور و بعضکره غاریقون حب ایله اولور و ورم متأکلک غلیظ صفرا اولان
اولان ماده سی اسهال اولنور و الرسن اول حب تقویه یه محتاج اولور
ایسه آنی تقویه ایدرسک و دغدغهٔ سعالی تسکینه بزور دواسی
احتمال ایدرسک اعبذ اولنورکه اول دوای احمالک من وجه نفعی مشاهده
اولنه و بالجمله متأکلی اولنلرک علاج مواد استفراغ اولور اول استفراغ
کرک اسهال کرک فصد ایله اولسون و کرک اسهال اخروجهله اولسون و کذلک
جبله الکیموس غذیه لرک نفعی اسهال اولور و ورم اکالی شفا اولان ادویه جمع
اولنور لبان و مر و اذن جدی و بقلة الحمقا بزری و خطمی کوکی و اقراص
کوکب و بونلره نصف جزء افیون و زیاده اولنور و بو ناکلده استعمال اولنان
ادویه جمع اولور اول دواء مرکب که آنی بولس ذکر ایلدی و اقرباذینده تو ذکر
اولنور و انلره نافع ادویه جمع اولور اول ادویه که آکه شاذنه و دم اخوین
و کهربا و سندروس و طین مختوم و بالجمله مجفف و منق و مغری و ملحم نسنه لر
داخل اولمشدر اولیه اما صدرده اولان دمک معالجه سی صدر اوزره وضع
اولنه اول ضمادات اولورکه آنلر عماد ادویه سنده جوهر لطیف اوله و یاخود

عماد

عماد ادویه لرینه مخالط اولان جنطیانه جزء لطیف اوله زیرا جزء
لطیف ادویه یی صدره ایصال ایدر و بادروج دیمکله معروف اولان دوا ایله
امور مجمع جامعد رهم اندن نفث دمه نافع دواسیت واردر و هم جزء لطیفی
واردر و حدسی اولنوب نفثک سببی حرارت ایدوکی بیلینور ایسه ذکر اولنان
ادویه نک کلیسی آکه نافعدر و سبب برودت اولدیغی حدس اولنور ایسه انلرک علاجی
جالینوس زعمی اوزره اولور جالینوس دیمشدر که بر کیمسه برودت حسبیله ذکر اولنان
نفث دم حادث اولدی و بن آکه علاج ایدوب اول یوم اولنه آکه فصد
ایدوب اندن فصدینی تثنیه ایلدم و کلیتی اوزره اطرافی دلک ایدوب شد
ایلدم بعض نزف دوجهینه ذکر اولنان دلکی و شدی ایشلدم و تافسیا
قیروطیسنی صدرینه وضع ایدوب اول قیروطی یی عشیا صدرندن
نزع ایلدم کرکلوا و لان سخونتنه اکثرشتنجی ایلسون ایچون و آنی
حسو ایله تغذیه ایدوب آکه دواء بزور سقی ایلدم و یوم ثالثده بینه یوم
اولکده انکلبیکم تثلیوب ذکر اولنان قیروطی یی صدرینه اوچ ساعت
مقداری وضع ایلدم و صکره اوزرندن اخذ و نزع ایدوب جاء شعیر ایله
واورد کاینتده مجمع اسفیدباجه ایله تغذیه ایلدم و بو تدبیرم ایله
ذکر اولنان شابکه و قینک مزاج و ریه سی معتدل اولوب ریه سنده ورم
حدوثندن خوفی زائل اولدیغنده انک ریه سی متکامل الاجزا تریاق اکله
عتیق سقی ایتمکله تنقیه ایلدم و آنی تدریج ایله اشک سودی سقی
ایتمکله مستعد ایلدم و وقت استعداده اول اسود و سائر نافث دولدبیر
آکه سقی ایلدم و جالینوس زعم ایدرکه اصحاب نفثدن هر کیم که یوم اولده
جالینوسه مراجعت ایلدیلر انک دواسی ایله جمیعا صحت بولدیلر اما یوم اولده مرورنده

صكره مراجعت ایدنلرك حالی مختلفدر اولدر کیم صحت بولور وکیمیسی هلاك
اولور صاحب قانون دیرکه بوطریق اوزره تدبیر اولنان نفث دم اصحابندن
صحت بولدیغلرینی بندن مشاهده ایلدم واکر حدث اولنور ایسه که نفثك سببی
رطوبت واسترخاء اولمشدر انك علاجنده تسخین وتجفیف وقبض اولان
اصل اذخر ومصطکی وکمون مقلو وفو ذنج جبلی وقلقدیس وجندبیدستر
مثللو دوالر استعمال اولنور واول دوالر صدره ابلاغ وایصال ایچون انلره عنزروت ایله
خلط اولنور وبعضکره دخی انلره شاهبلوط اکر قوابض معتدله دخی خلط اولنور
وبونلردن بعضکره اقراباذینده ذکر اولندیغی اوزره ادویه مرکبه اتخاذ اولنور
اکر سبب نفث یبوست ایدیکی حدث اولنور ایسه هرنه قدر نفثك یبوستدن
حدوثی نادرا واقع اولور انك معالجه سنده مرطبات معلومه دن البان واحسا ایسه
وعصارات استعمال اولنور ولکن ماده یه جهت خلافه اماله مثللو علاج مشترك
استعمال اولنرنقلنه صكره واول علاج مشترکدن بونوع نفثده استعمال
اولنان فصد وغیرلر کرکدرکه نفثك سائر اصنافنده استعمال اولینلردن
اضعف اوله اکر نفثك سببی کبد اوزره واقع اولان صدمه ایسه انده بوسفوف بش
استعمال اولنور دیونزصینی اون لك بش طین ارمنی بود والودن سفوف
اتخاذ اولنور وشربته واحزه سی بونلرك مدقوق قنندن بر درهم ونصف درهم
اولور اما نفث ادویه لر انواع بیننده مشترك اولان ادویه لردن ادویه
مفرده کتاب ثانینك جداول معلومه سنده ذکر اولندی وبومقامده استعماله
لایق اولان شاذنج دریا شاذنج شدید پراسیون اولیوب عنادکم قیلنی ادویۀ مفرده
وانك برمثقالی بعض قوابض ایله ویاخود عصارات ایله استعمال اولنب اندن
اجل انتفاع ایله انتفاع اولنور وسمز اوت مضغ اولنوب صوینی ابتلاع اولنر

بعضکره

مغریات قابضه
بعضکره فی الحال دم حبس ایدر وماء الخیار وکذلك عصاره خیار علی الخصوص
ایله ~~استعمال اولنسه~~ بیرایسی الخرع اولنسه ومحرق کیدك بیونوزی استعمال
اولنان ادویه یه خلط اولنسه نفع کثیر اولور ونعناع صویی دخی انلرکبی نافعدر
وکذلك بردرهم ثمرة الغرب دخی نافعدر وکذلك کزبره قفا ماء بارد ایله اوچ
درهم مقداری اخشام وصباح سقی اولنمغله نفع اولور وکذلك نبسعه وطین
شاموس دخی نافعدر ونعم اولنور که طین شاموس لسان یونان اوزره کوکب
الارض دیدیکلری دوادر وظاهر بودرکه طلق دیدیکلرینك باشقه بردوادر
وکذلك اوغلاق قانی دوکمزدن اول اخذ اولنوب اوچ کون مقداری اندن
نصف اوقیه سقی اولنور وکذلك حب آس دخی یاخود لسان حمل بزری ایکی درهم
مقداری لسان حمل صویی ایله استعمال اولنور وورد عصاره سنده دخی نفع
بالغ واردر وسفرجل خصوصا مشویسی نافعدر وکذلك دوشن انفحه لری
ماء ورد ایله ویاخود دوشن انفحه سی سائر حیوانات انفحه لری ایله خلط
اولنوب مطبوخ عفص ایله ویاخود ماء بارد وحده ایله نفثده نافعدر علی بالجمله
الخصوص صدری اولان نفثده زیاده نافعدر وکذلك طین مختوم دخی نافعدر
طین مختومك سرکه ایله خلطی اولنان طین شاموس بدل اولور وکذلك مقدار قلیل
سقوطون یعنی حی عالم دخی نافعدر وبرجمل ادویه جمع ایلدیکی کتابنده
یازدیکی سقوطون برنوع دخی تجدد رکم بین الصخور نابت اولور اول
فوتنج اخذ اولنوب فرك اولنور وبعده اکل اولنور موصل دیارنده اکله دوز ایله
یبروح بری دیرلر ویاخود لفاح بری دیرلر اول دجلك بوکلامنده
نظر واردر واول دوا برمثقالی نشا ایله تناول اولنور وکذلك انواع
نفثده علی الاشتراك نافعدر شب یمانینك سقیسی ونفعی غایتده بالغدر

سقی

خصوصا يرطه صادوس تقنيه اولنوب جدا عقدا اولمدن انجينه شب يمانى دخال اولنور
استعمال اولنسه نفعى غايتده زياده واكثرا اولور وكرندن غراء سمكى سقى ده نافعدر وامر نقفث
صعب اولوراسه بعضلره آكه ربع درهم مقداري بزر بنج ماء عسل ايله سقى
اولنور وواجب اولوركه نفثى حابس اولان ادويه شراب عفص ايله استعمال
اولنه دوايه تنفيذ ايلسونلر انجون مكركه نفث حمايه مقارن اوله اول حالده
ادويه مذكوره عصارة اخر ايله استعمال اولنور عتيق وقديم اولان نفث
آس
معالجه سنده كرات نبطى نك بزرى وحب متساوى الوزن قيلنوب اول مخلوطدن
ايكى درهم مقداري عصا الراعى صويى ايله سقى اولينور ياخود كرات شامى عصاره سى
براوقيه خل نصف اوقيه اخذ اولينوب صباح ايله سقى اولينور وياخود
سنكر جراقوس بنيذنده برشى ايله سقى اولينور وجالينوس نزف دم
انجون ترياق ومثرو ديطوس معالجه ايلردى ~~وادويه طيبة الرايحه~~ ايله
ورايحه طيبه سى اولان ادويه ايله دخى معالجه اولينور زيرا رايحه طيبه طبيعته تقويه ايدر وقويه اولان
طبيعت ده حمل ايدوب نزفه مانع اولور وجراحتك التحامى ايدر وكذلك
اقراص كوكب وانزروت وخس دواسى وقنطوريون اسقوردوالوى نفثه حبس
ايلديكندن ماعدا تنقيه ده ايدرلر سبب بود ور الرب محموم صو ايله وحماسى
اولميانلره شراب ايله سقى اولينور وصقالبه طايفه سى نافتلره قنطوريون جليل
اصلينك طبيخى ايله معالجه ايدرلر وانلره موافق اشربه لسان حمل عصاره سى
ايكى درهم لسان ثور عصاره سى ايكى درهم بقلة الحمقا عصاره سى بر وغضنه
اولان اغصان ورد عصاره سى براوقيه بو اشيا اربلادرش املاء دقيق اولنوب
عصاره لر استخراج اولنمز بقلدن صكره تصفيه اولنور واول عصارات
طبخ اولنمز بلكه انجق بر مقدار طبخ نحتفوم ادا قد اولنوب انلردن مقدار

مذكور

تلع

مذكور استعمال اولنور وياخود اغصان ورد عصاره سى اخذ اولنوب انجينه
هيوفقطيداس وياخود شاذنج ومحرق كبك بيوبوزي اداقه اولندقدن صكره
سقى اولنوركه نافع اولان اقراصك برى بو صفت اوزره اولان قرصدر اقاقيا
جلنار ورد احمر لحيه التيس عصاره سى جفت بلوط قشور كندر متساوى
الوزن اخذ اولنوب اقراص اتخاذ اولنور وكذلك ذرنيخ لفاح اصلينك قشورى
طين بحيره كندر اقاقيا سمرا وتخم بزركا باذروج جلنار كافور بو ادويه لردن
اقراص اتخاذ اولنور الشربه درهمان بادم وقيصو ايله شرب اولنور وياخود
شراب عفص وياخود ماء باذروج ايله سقى اولنور وكذلك اول قرص دخى سقى اولنور
انيسون ابيون ذكر ايلدى واول قرص توز صمغى ايله استعمال اولنور وصدر
اوزره استعمال اولنان ادهان ايام صيفده دهن سفرجل در وفصل شتاده
دهن سنبل در قرص جيد طين بحيره بسد كوكب شاهسبرم ورد يابس
هر برندن ايكيشر جزء كهربا صمغ نشا هر برندن برجزء بو مذكورلر اخذ اولنوب
خلط اولنديقدن صكره اقراص اتخاذ اولنور وانك شربت واحده سى دورت
مثقال اولور محموم ده بو قرص سوق القابض عصاره ايله ومحموم اولميانلره شراب
ايله سقى اولنور انواع نفث بينده مشترك اضمده دينلر اريده اونى ودقاق
كندر واقاقيا بياض بيض ايله ضماد اتخاذ اولنور وقجن دخى سرج حسن ايلسك
جراحت لحامده سن اقبال ايله وجراحت التحامه سنده بيديلك معرفات
قابضه ايله اولور وحنح ورم غذايه منع ايله وموادى اطرافه جذب ايلمك و
تبريد صدر ايله اولور واول علت اصحابنه واجب اولوركه خل خمر ودخى مراد تجرع
ايليه وذكر اولنان اقبال وتجرعدن صكره ذكر مرور ايدن عضو [illegible] ننسه ترجيح
ده احتراز ايليه واما انلره ماء مشروبلرى واجب اولوركه ماء مطر اوله

وورد

وياخود اول صو اولكه انك ايچينه طين ارمني قونيلمش اوله وماء حديد وياخود اول صوكه انك ايچنه حديد محماة سوندريلمش اوله انلر شرب جدّا نافع اولور — اوله
انلرده كيفيت قبض اولمغله حيله وتجين ريه ده دمك جمودندن خوف اولنسه
واجب اولورکه اولا اكه ماء ايله ممزوج خل سقي اولنه وسعالي اولنلره وذكر
مرور ايلديكي اوزره دم جامد اولنلره نصف درهم دواء كرم ماءكرا انددن
بر مقدار ايله وسكنجبين ايله سقي اولنور وجمود دم ايچون مركبات دن
مطبوخ حلبه ايكي درهم زراوند بر درهم مرّ اوچ درهم دهن سوسن
بر درهم فلفل واحد بنج واحد كل ايكي درهم بو مذكورلردن قرص اتخاذ
اولنوب ظلده تجفيف اولنور وراز يانج وكرفس صويي ايله سقي اولنور
وكذلك ارنب انفحه سي انجير اغاجنك رمادي چاشا ايله سوا اولنور ياخود
سعتر عسل ايله سقي اولنور وياخود مستفرغات ايله اسهال اولنور
واول ادويه مفرده لوكي استعمال اولنوركه انلر بزم كتاب ثانيده ذكر ايلدك
واول مركبده والوا استعمال اولنوركه انلر انقرابادينده ذكر ايلدك وكتاب
رابعده دم جامد كبجمنه تحليل بابنده اولان كلاممزه رجوع سن قراءت
ايله فن عاشر مقالاتنه دوردنجي مقاله قلبدن ماعدا صدرك وروح
واورامنه متعلق اولان علم نظريتك اصولي بياننده در اوتوز فصولي
مشتملدر اوّلكي فصل صدرده وصدرك اضلاعنده ونواحيسنده
اولان حجب وصفاقات وعضلرده حدّا موذيه اولان اورام حادث
اولورکه شوصه وبرسام وذات الجنب تسميه اولنور وبعضيكره اول
اعضالرده من غير ورم وجع حادث اولور واول وجع رياح حدوث
حادث اولور ولكن اول وجع ظن اولينوركه اول كمسنه نك ذات الجنبي وادر

حالاكه انده ورم يوقدر وذات الجنب الحق نواحي صدرده حادث اولان ورم حاد دن
اولور اول ورم نواحي صدرك باطننه اولان عضلاتنده وصدرى مستبطن اولان
حجابده وياخود حجاب حاجزده اولور بعضيلر دركه ذات الجنب خالص ديرلر
وياخود اول ورم حاد نواحي صدرك ظاهرنده وخارجنده اولان عضلرده اولور
وياخود حجاب خارجده جلده مشاركت ايله اولور وياخود بلا مشاركت يا كه
حجاب خارجيده اولور وبونلرك اعظمي واهولي حجاب حاجزدر كه بونلر اولا اندر
اول جمله دن صعوبتلودر وبو ورمك اكثر موادي مراردر وياخود دم مراري اولور
زيرا صفاقيت اولان اعضايه موادك الحق لطيف مراري نفوذ ايدر
انده صكره نفوذ ايدن دم خالص اولور انك ايچون دموي حادث اولان
حمانك نوبت اشتدادي اكثر حالده غب اولور واكثر حالده ذات الجنب
مواد لطيفه دن حادث اولمغله جشاء حامض كثير الوقوع اولنلرده ذات الجنب
اولماز زيرا اول جشا بلغمي المزاجده اولور وبلغمي ذات الجنب حادث
اولماز ودم محترق قلبي ومتعفن اولان بلغمدن حدوثي كثير اولور ونادرا
عفونتلي سودادن اولور وكتاب كليده بيز بيان ايتمشيدك كه ورم
حارك ماده سي بلغم وسودا اولمق لازم دكلدر بلكه ورم حاد صفت مذكوره
اوزره اولان بلغم وسودادن دخي حاصل اولور ولكن حرارتلو اولماز الحق
ورم حاد مرّه دن ودمدن حادث اولان ورملر اولور وبونلرك ماعداسنده حادث
اولنلر مرضي بحران شيئيدركه ناسك چوغي آني تحصيل ايتمديلر واورامك
حالي اوچ نسنه دن برينه راجع اولور تحلل ايدر ياخود جمع مدّه ايدر
وياخود تصلب ايدر واكثر بناء ذات الجنبك هو انجا واول اوچ حالدن بر
اولور ولكن ذات الجنبده صلابت نادر الوقوع اولمغله ذات الجنبده اكثر تحلل وياخود جمع مدّه اولور

وفيجن ذات الجنب تحلل ايلسه اكثر حالده اول مواد متحلله يى ريه قبول ايدر وانى
ريه نفث ايدوب اخراج ايدر وبعض كره جهت اخرايه تحلل ايدوب اول مواد
متحلله ريه جهتنه متوجه اولماز وفيجن ذات الجنب ورو جمع مدة ايلسه منفجر
اولسون ايچون انضاجه حاجت اولور وبعضكره ريه اول مدة يى نفث ايدر
وبعض كره هو مدة يى عروقى قبول ايدوب بول ايله اخراج ايدر وبعض كره اجوف
هو مدة مجارى ثفلدن بعض امعايه منصب اولوب اسهال ايله استفراغ اولنور وبعضكره
هو اول منفجر اولان مدة اماكن خاليه يه ولحوم غدديه يه نفوذ ايدوب اورام احداث
ايدر آبسه لر ومغابنه وخلف اذنه سيلان ايتديكه اورام احداث ايلديكى كبى
وچوق كره ذات الجنبك مادهٔ مذكوره سى دماغه واعضاء اخرايه منتقل
اولوب خطر احداث ايدر واهلاك ايدر وبعضكره مواد مدة يه خنق ايدوب
بوغار وآنلره خنق مجارى نفسى اولور وبعضكره مواد [illegible] كثرتى ذكر اولنان
مبلغه بالغه اولماز وهم [illegible] كرك اولماده مدة اولسون وياخود مدة كبى نفث
اولسون ولكن قواده ضعف اولمغله آنى نفثدن قوت [illegible] عاجز اولور اولوقتلر
پس واجب اولور انلرك قوتنى تقويه اولنه زيرا اعضاء نفسك قوتى قويه اولدقجه
شديداً منقبض اولوب سعال تام احداث ايدر وبو نفث ايكى قوت ايله
تام اولور اولكيسى طبيعيه در اول طبيعى قوتدر اولا ماده يى انضاج ايدر
وبعده دفع ايدر وايكنجى قوت ادا ديه در دفع ايتكل وجوده كلور واول
ايكى قوت قويه اولمسى ممكن اولوركه تنقيه دن عاجزه اولمه لر ومعلوم بيوريله كه
نفثك عسرى قوتك ضعفى حسيله حادث اولور وياخود آلتك حركتنى تاذيسى
حسيله اولور كرك حركت موذيه آلتك كندو حركتى اولسون وكرك ايسه
جاذبيتك حركتى اولسون وبعضكره عسر نفثك سببى ماده اولور زيرا ماده جدا

رقيق

رقيق ويا خود غليظ ويا خود [illegible] لزجه اولسه انلر نفث عسر تلو اولور وبو احوالده
ريه يه وقصبه يه منصب اولوب نفثى عاصى اولان مواده هوا مختلط اولوب
دورت ريه ده غليان مثللو بر حالت عارض اولور وذات الجنبك موادى اون [illegible] كون
[illegible] نفث ايله تنقيه اولنمسى اول مقدار كونده ذات
الجنبك ورو مدة يى جمع ايتمش اولور وقرق كون مقدارى قيح متمادى اولوب
استنقا حاصل اولمسى اولكسنه ذات الريه ده وسل ده واقع اولور و
بعض كره تقيح يدنجى كونده حادث اولور اما اكثرا اخرده يكرمنجى كونده تقيح ايدر
قرق كونده والتمش كونده هو تقيح ايدر وبعضكره ذات الجنبك انفجارى قبل
النضج واقع اولور انيكچونكه ماده كثرتى وياخود حدتى ايله ايذا ايتمكله طبيعت
قبل النضج مادهٔ موذيهٔ مذكوره يى دفع ايدر و[illegible] كثرت حرارت حسيله
وسن وفصل وبلدات ايله هو قبل النضج ماده منفجره اولور وطبيب خطا ايدوب
قبل اوانده ادويهٔ منفجره سقى ايتمكله هو قبل نضج المادة اورام صدر منفجره اولور بوندن
صكره بز ان شاء الله تعالى ادويهٔ منفجره يى بيان ايلرز وعليلك حركهٔ متعبهٔ مفرطه سى ايله
وصيحه ايله هو قبل الوقت ماده منفجره اولور وبو وجهله واقع اولان انفجارده خطر اولور
وبعضكره ذات الجنب ذات الريه يه انتقال ايدر اولوقتده ريه ذات الجنبك ماده سنى
قبول ايدر بعده نفضه ونفثنه اجادة ايده ميوب مادهٔ مقبوله ريه يى توريم
ايدر وبعضكره هو ذات الريه واسطه سيله ذات الجنب سل مرضنه انتقال ايدر
اول انتقالك طريقنى بز سابقا قريبا بيان ايلرز ذات الجنبك سله انتقالى بعضكره
هو بلا واسطه اولور ذات الريه بينهما يه توسط ايلمز بلكه ذات الجنبك متحلله
اولان ماده ومدة اول العرده من غير توزيع جوهر ريه يى تقريح ايدر ماده نك حدتى
ورداءتى حسيله وبعضكره هو ذات الجنب تشنجه وكزازه انتقال ايدر زيرا صدرده

عضولرکه عصبانی اولمغله انلرک اتصاللری وجوارلری عصبلر بولنیور واعضاء
صدرک ماده‌ٔ ورملری بالمجاوره عصبه‌لره انتقال ایلدیکده تشنج کرا زحادث
اولور وبو انتقال قاتل ومهلک اولور بو انتقاللر علامات سائره هرنه قدر جیده
اولور ایسه نحو بعضکره اول علامت جیده منفعت اولماز وبعضکره ذات الجنب
وذات الریه اصحابنه اول مرضلر عقبنده خدر عارض اولور آنلرک عضدلرنده و
وانسی جانبنده وساعدلرنده اصابعلری اطرافنده وارنجه قدر خدر عارض اولور
وبعضکره ذات الجنب ماده‌سی جهت قلبه حمل اولنوب اندن خفقان عارض اولور
وخفقانه غشی تابع اولور وبعضکره ذات الجنب ده‌سی دماغه حمل اولنور بو حمللر
قبل النضج اولان بحرانلر اولور وحال بحرانده اولنلر ده نحو اولور وبعضکره ذات
الجنبک موادی ظاهره انتقال ایدوب اعضاء ظاهره‌لرینده خراجلر حادث
اولور وذات الجنب موادینک انتقال مذکورلری عصبک واسطه‌سی ایله اولور
ومواد مذکوره بعضکره عصبده وجع وورم ترک جوهر لرینه وبلکه عظامه
نفوذ ایدر وچون ماده‌ٔ مذکوره جوهر سفلیه اولان بو اعضایه میل ایدوب
بعد منفتح اولوب ناصور احداث ایلسه اسباب خلاصدن اولور ولکن
ناصورک کندوسی خبیث ومعذب در واکر اول ماده مفاصله میل ایدر
ایسه وبو اصراولور اسیه اول ناصورده سبب خلاص اولور لکن بو تنزیل
عضوده مزمن اولور خصوصا اول عضوده براز وکثیر الرسوب بول غلیظ کثیر نضج
اولان تفث بولنمیه اکر بونلرک برر بولنیور ایسه اول ناصور اسلم اولور
زیرا اول احوال ماده‌نک قلتنه ونضج حسبیله صلاحنه دلالت ایدر وبو
انتقال ایله اولان اخراجات فجئ خفیه وعائده اولسه آفت ونکسه واقلاعه
زیاده اولمغه دلالت ایدر خصوصا ماده ریه‌یه رجعت ایدر ایسه وبعضکره

نحو شدت حمّا حسبیله حادث اولان تواتر نفس ایله ماده‌ٔ منفوثه‌ده
جفاف عارض اولوب التهابی کرو جت حادث اولمغله شدت وصبة ولهیبک
ازدیادنه مؤدی اولور ولهیبک ازدیادنه تواتر نفس وتواتر نفسه زوجی
تابع اولوب بو ایکیسی غائله احراقنه تعاون ایدرلر اما ذات الجنب وذات
الریه‌نک قنقیسی اردیء اولور جانب ایسرده اولوب قلبه مجاور اولان ذات الجنب
وذات الریه‌نک اردیء در بو جنسک جانب ایمنده اولنلری اردیء در بسبب بو مسئله‌ده
اختلاف اولنمشدر بعضلر ایسرده اولان آفت اردیء اولدیغنه ذاهب اولدیلر
وبعضلر جانب ایمنک اردیء اولدیغنه ذاهب اولدیلر وحق اولان بودر که قلبه
من جهة المکان قریبدر لان ذات الجنب وذات اردیء اولور ولکن ماده‌ٔ
نضج قابل ایسه انک نضج وتحلیلی اسهل اولور ومن جهة المکان قلبدن
بعید اولنلر اسلم در لکن ماده سنک نضج وتحلیلی عصیانی وارد ر بولنلر
اوزره نضج وتحلل ایلمز وبعضکره ناحیه‌ٔ رأسده وبا خود ناحیه‌ٔ صدرده
وباخود صدره منصب اولان عروقده واقع اولان امتلاء خلطی ذات الجنبه
سبب اولور وبعضکره نحو ماء بارد لک کثرت شرب ایله ماده صدرده محتقن
اولمغله انلرده ذات الجنب حادث اولور وبرد زائد وحرارت شدیده نحو ذات
الجنبه مؤدی اولور واخلاطی تحریک واثاره ایدن شراب صرفی شرب ده ذات الجنبه
مؤدی اولور ونسخ سلطانیه‌نک هامشنده تحریر اولنوب نسخ اولمق اوزره
اشارت اولنمشدر [illegible] ذات الریه‌نک ذات الجنبه انتقالی نادرا
واقع اولور اما عکسی کثیر الوقوع اولور ومع هذا انده ضیق نفس خفت بولور
انتشار وذات اکثر حالده خریف وشتا فصللرنده عارض اولور خصوصا ربیع شتویده
صکره اولان خریف وشتاده ازید اولور وشتوی ربیعده وهمه وریح شمال هبوبنده

و اضلاع اوجاعى

فضولك كثرت و ياخود احتقان عارض اولوب جنب و اوجاع اضلاعى
كثير الوقوع اولور خصوصا جنوبيه اولان شماليه هبوبنده كثرتى زياده
اولور و فصل صيفده و جنوب هبوبنده جدا قليل اولور لكن صيف جنوبى
و مطير و عقبنده اولان خريفده جنوبى و مطير اولور ايسه اول
خريفك اخرنده ذات الجنبك كثرتى اولور و غير صورتلرده و جنوبى
اولان اهويه و بلدان و رياحده ذات الجنب قليل اولور و طمثى اولان
خاتونلرده دخى ذات الجنب قليل اولور زيرا انلرك مزاجى رطوبته مائل و اكثرا حرارت
انلرده قليل و حملى اولان خاتونلرده فجئ ذات الجنب عارض اولسه هلاك اولور
و كذلك مشايخك قواسى ضعيف و نفثه و تنقيه يه عدم قوتلرى اولمغله انلره
اصابت ايدن ذات الجنب دخى مهلك اولور و ذات الجنب بعضكره ذات الكبد
ايله مشتبه و ملتبس اولور زيرا كبده ورم اصابت ايدوب اول ورم مدفعه الى
ممتد اولسه انك تمددى حجاب و غشايه تأدى ايدر و انلرده وجع احساس
اولنور و ضيق نفس دخى نادرا ايدر و بو حالتلرده ذات الجنبك عوارضندن اولمغله
بينهما فرقه حاجت اولور و ذات الجنب بعضكره سرسامه ملتبس اولور
و ذات الجنب كاهيجه اعراضنك عظم ايله قاتل اولور و كاهيجه دخى خنوق ايله
قاتل اولور و بعضكره دخى ذات الريه يه و سل مرضنه و ياخود غشيه يه
انتقال ايدر و سائرلرى قليلا انتقال ايدر و معلوم بيوريله كه فجئ ذات
الجنب نفثده مقارن اولسه انك مثالى اوللرى اولوركه اول استسقا
حمايه مقارن اولور بس اول ذات الجنب نفث دم حسبيله علاج قابض و
ذات الجنب حسبيله ملين معالجه يه محتاج اولور نته كيم نظيرى بسبب الاستسقا
مسخن و مجفف معتدل علاجه و بسبب الحمى مبرد و مرطبه محتاج اولور

بلغ — صفراويلرده — الجنب — الجنب — الجنب — استسقا — و ياخود مجفف

وجوق كره

وجوق كره ذات الجنب و ذات الريه نك سببى قنبيط اكبر الحبوب غليظه و دخى مغلظ اولان اغذيه نك
تناولى اولور زيرا اول مثللو اغذيه تناول اولنديقده انك كيموسى تندوره تسميه
اولنان مجمدلرك سددلكى و معززى اولان موضعده و جنبده منه دفعه
اولور و ذكر اولنان اكلك افكار احداث ايدر طبيع ايله اولاننده نسخه ده قنبيط
برلنه قنبيط واقع اولمشدر قنبيط بر نوع حلوادر اما نونده با ايله
قنبيط بقول ماكوله دندر بس بو نوع افكارك علاجى استحمام ايله موادى
ترقيق ايدوب مواضع مذكوره ده سرعت اوزره اول مواد سكنجبين
استعمالى ايله اخراج ايدر و اول مواضع دهن ايله تمريخ اولنمز زيرا
دهن جذب ايدر و ذكر اولنان تدبير ايله بعضكره بو افكار فصددن
استغنا اولنور **علامات ذات الجنب** ذات الجنب خالصك علاماتى
بشدر طبيع ايله اولان نسخه ده علامات خمسه و نسخه سلطانيه ده علامات
مبنئه واقع اولمشدر علامات علاميه موافقه معناسنه در اول
بشنج علامتدن اولكيسى حماى لازمه در زيرا ذات الجنب خالص قلب ايله
ريه اراسنده اولان حجابده حادث ورمه اطلاق اولنور و لا محاله
اول ورم قلبه قريب اولمغله حماى لازمه و غير مفارقه اولور و ايكنجى
علامت تحت اضلاعه اولان وجع ناخسدر زيرا عضو غشائيدر
اولمغله اول وجع احساس اولنور و جوقكره دخى اول وجع فقط تنفس
زماننده احساس اولنور و بعضكره دخى ممتد ايله نخس ايله تمدد دخى
احساس و بعضكره ذات الجنب خالصك موادى اكثر اولور و تمدد
ماده كميتنك كثرتنه دلالت ايدر و نخس ماده كيفيتنك قوتنه دلالت
ايدر زيرا قوت كيفيت حسبيله نفوذى و لذعى زياده اولوب نخس احساس اولنور

انده

واوجعی علامتدر ورملك دیدیکی ضعفی ایله حادث اولان ضیق نفسی
اولور و نفسلك صغری و تواتری اولور و دخی علامتی نبض منشاری در
و نبض منشارینك سببی بودر که ذات الجنبده نبض اول مختلف
اولور و زمان انتهاده ماده قوتی ضعیف کلوب و ماده نك کثرت اوزره اولمغله
اول نبض مختلف نظامدن خروج ایدوب نبض منشاری حادث اولور
و بتحقیق سعال دخی برابر علتك اولندن سعال یابس حادث اولوب
بعده نفث ایدر و بعضلرده بو علتك اولنده سعال نافث حادث
اولور بو سعال نافث زماندن ابتداده جدا محموده اولور ذات الجنب
خالصده بو سعالك حدوثی مجاورتی حسبیله اولور زیرا ورم مجاورت
ایله ماده سنی دیدیه رشح ایدر و دیه دخی ماده مرشوحه یی کلیه نفث ایچون
سعالی احداث ایدوب تحلیل ایدر و ذات الجنب خالصده ضربان اولماز
زیرا ضربان شرائین کثیره اولان عضوده اولور و ذات الجنب دخی ضعفنده
اولان شرائینی کثیر تو قدر و ذکر مرور ایلدیکی اوزره ذات الجنب سعال
و حما و ضیق نفس و تمدد معالیق و غثاء [illegible] الملك
اندفاع حسبیله ذات الکبده مشابه اولدیغندن واجب اولور که بینهما فرق
اولنه [illegible] واعراض مذکوره لر ایله و انلردن ماعدا نفث ایله ذات الریه
دخی ذات الکبده مشابه اولور انلر اراسنده دخی فرق فارقه حاجت اولور بس
ذات الجنب ایله ذات الریه نك فرقی بودر که ذات الکبده نبض موجی
و وجع وجع ثقیل اولوب انده وجع نخس اولماز و وجهك لونی صفره ده یه
استحاله ایدر و سعالنده نفث اولماز بلکه ذات الکبد سعالی یابس و [illegible]
اولور و بعضلرده لسانی بعد صفرت اسود اولور و بولی غلیظ استسقائی اطوار

دیدیه نك بوضع ورمه

الکبدرك

وبرازی

و برازی [illegible] اولور و جانب ایمنده ثقل احساس اولنور و ورم کبده حس اولنسه انده
وجع احساس اولنور و بعضلرده ذات الکبد اولنلرده لحم طری غسالنه مشابه
اسهال اولور قوتلری ضعیف حسبیله و اگر ورم کبدك حدبه سنده اولور ایسه اکثر
حالده اول ورم لمس ایله احساس اولنور و اگر کبدك تقعیرنده اولور ایسه
انی غایت قصواده اولان تنفس کشف ایدوب بیلدیرر زیرا نفس عظیم
ایله تنفس ایلدیکده کبده بر ثقیل نسنه اصلمش کبی احساس اولنور
و ذات الکبده اولان ضیق نفس متشابه اولور یعنی بر قرار اوزره اولور
اوتوب و اکسلمز وجع شدید اولمز و اما ذات الجنب اندك سعالنده نفث
و وجعنده نخس اولور و بو علتك قوا و لونی احسن اولور و ضیق نفسی اشد اولور
و انك ضیقی علی الاتصال شدتده ترقی ایدر حتی هر التی ساعتده تفاوتی ظاهر
اولور و کثیرا ازدیاده ترقی ایدر بو ذکر اولنلر ذات الجنب ایله ذات
الکبد اراسنده اولان فرقلر ایدی اما ذات الجنب ایله ذات الریه اراسنده
اولان فروق بودر که ذات الریه نك نبض موجی اولور و وجع ثقیل اولور
و ضیق نفسی اشد اولور و نفسی اسخن اولور و بونلردن ماعدا ذات الجنبده
علامات اخراسدن دخی واردر اول علامتلر سائر علامات منکره و مستکرهه سیدر که
انلر بعضلره ذات الجنب مرضنده دخی عرض اولور و اول عرضلر بونلردر اختلاط
ذهن و هذیان و تواتر نفس و خفقان و غشیدر و بو عرضلردن دون
یعنی خفیف عرضلر دخی واردر اول عرضلر کربده صعوبت و شدت ضجر
و سحنه نك الوان مختلفه یه تغیری و شدت حما و قیء مرار و سعالدر
بو عرضلر جمیعا ذات الجنب علتنه دخی عارض اولدیغی سببی بودر که ذات
الجنب علتنك محلی صدردر و سرسام علتنك محلی اعضاء رئیسه در و صدر دخی اعضاء رئیسه یه

مشارکتی او مجاورتی اولمغله که عارض اولان عوارض بالمشارکه آفت صدرده
عارض اولور بس بو عرضلر بینهماده مشترکدر اولمغله انلری فرق ایدوب
اول عرضلر بر سامدن و یاخود سرسامدن ایدیکن تبیین و تعیین ایدر علامتلری
لازمدر و اول فروق بونلردر که ذکر اولنور سرسامده اولا اختلاط ذهن
عارض اولوب بعده اعراض سائره مشتد اولور و سرسامده تنفس سلیم اولور
و تنفسک فسادی اختلاط ذهندن صکره ظهور ایدر و سرسامده علامات
مشترکه ایله جمعا سرسامه خاص اولان کوزلرک حمرتی و فوق جانبنه انجذابی
مثللو علامتلر موجود اولور امّا برسامده یعنی ذات الجنبده اختلاط ذهن
صکره دن عارض اولوب متأخر اولور و بعضکره اختلاط ذهن برسامده بوتنز
قریب ظهور ایدر و اول زمانده قدر عقلی سلیم اولور ولکن برسامده نفسک
تغیری و سوئی تقدیم ایدر و برسامده زمان ابتدا اسنده فوق جانبنه مراقک
تمددی اولور و کانه مراق صدرده اولان ورمله منجذب اولور و وجع ناخس
حق اولور و سرسام و برسام اراسنده اولان فروقلک بری دخی بودرکه
سرسامده نبض عظیم اولوب تفاوتی مائل اولور و برسامده نبض صغیر
اولوب منافاتی تدارک ایجون تواتره میلی اولور و ذات الجنب مشتد
اولدیغی اعراض دخی مشتد اولور و لسانده یبس و خشونت اولور
و ذات الجنب زیاده اولدیغنده مجنونک یوزنده و کوزلرنده احمرار عارض اولور
و قلق شدید و فساد تنفس و اختلاط ذهن و عرق منقطع اولور بعضکره
دخی اختلاف دردی یه مؤدی اولور یعنی اسهال دیسی اولور ذات الجنب
خالص و غیر خالص اصنافلرینک علاماتی بیانندهدر و ذات الجنب خالص
اولیوب بلکه ورم اضلاعی مجلل اولان غشاده اولور ایسه یاخود عضلات

خارجه ده

خارجیه ده اولور ایسه انلره اولان وجع وافت بر حدّه منتهی اولور زیرا غشاء
خارجه اولان ورملر ادراک و احساس ایدر و بعضکره جلده دخی غشایه
مشارکت ایله تورم ایدوب بصره دخی ورم ظاهر اولور و بعضکره اول ورم
خارجه منفجر اولور و اول مثللو خارجه منفجر اولان ورمله نفث اولماز و ورمک
خارجه انفجاری بعضکره طبیعی اولور و بعضکره دخی صناعی اولور امّا اول
ذات الجنب غیر خالص که انک ورمی عضلات خارجیه ده اوله اول ورمده
ضربان اولور اکر او اضوباینه احساس زمانده استنشاقده اولور ایسه اول ورم
عضلات خارجیه دن باسط اولان عضلاتده اولور و اکر اضوباینه احساس
رد نفس وقتنده یعنی نفسی باطندن خارجه اخراج وقتنده اولور ایسه اول ورم
عضلات قابضه ده اولدیغنه دلالت ایدر و سنک معلومک اولدیکه طبقه
خارجیه و داخلیه دن هر برنده قابض و باسط عضلاتلر بربرینک موجوده
اولورلر و ذکر اولنان ورم غیر ایله دخی احساس و ادراک اولنور و ذات الجنب
غیر خالصده ذکر اتیه اعراض ذات الجنب الخالصده اولدیغی مقدارده بالغ اولماز بلکه
انده اولنلردن ادنی اولور اول عرضلر بونلردرکه ذکر اولنور وجع ناخس ضیق
نفس سعال صلابت نبض منشاریة نبض شدّه حمّا متدره اعراض حمّا
رسما و غیر خالصده بعضکره نبض لینی دخی اولور و بعضکره دخی ذکر اولنان
مواضعده ما عدا الحاده اولان ورمده دخی حمّا دور و حادث اولور و کذلک
مجنوب اولمیه کمسنه لرده نزله ایله و یاخود جهت اخری ایله عارض اولان
نفث ایله دخی حمّا عارض اولور و لکن اول وجع اوزره اولان محموملر
وجع ناخس و نبض منشاری و ذات الجنبک علامات سائره سی دخی اولماز
و غیر حقیقی اولان ذات الجنبک اکثرینه کتف مشطنک اسفلنه اولور

وجع

اما ذات الجنب خالصک وجع شراسیفه مائل اولور و خالصک اختلاط عقل
اکثر و اعراض سائره مشتد اولور و وجع و عسر نفس و غشی مشتد اولور
و شدت حماسی و عطش و اولماز جماع سائره کبی متسارع الشدت دکلدر و بعضی
حماسی فضل ذلک تعفننه قریب تأخر ایتمکله حماء زیاده قوت بولور و اکر ذات
الجنب ورم صدری مستبطن اولان غشاده ایسه وجع ترقوته مائل اولور
و اکر وجع نوعی مختلف اولور ترقوته او اغشا اخرلرینک حماسه سنده
اختلاف اولمق حسیلی و اکر البته ضربان اولماز و اکر وجع شراسیف
ناحیه سنه مائل اولور و اکر ورم اعضا لحمیه ده اولور و اکر کثیر خطر اولماز
ذات الجنبک سلامتنه دلالت و اکر ردی سنک و سلیمنک علامتلری بیان ایدرز در
ایدر نفثک سهل و سریع و نضیج اولدیغ اولور اوزره اولان نفث ابیض و املس
و مستوی اولور و نبضده صلابت اولماز و منشاریه شدید حوا اولیوب وجع
و سائر اعراض قلیل اولور و تنفس و نومده سلامت اولور و علاوه دون قبول
ایدر و اکر غائله سی علیل اولان کمسنه تحمل ایدر و بدنی وارت متشابه
و مستوی اولور و اکر لین اولور عطش و کرب قلیل اولور و تری و براز و بولی
حالت محموده اوزره اولور و بونلرک نضجا اول علتده علامت جیده در ردائته بول
اول علتده علامت ردیه اولدیغ کبی و برازک ردائتی و نتنی و شدت صفرتی علامت
ردیه در و اول علتده رعاف اولسه علامات جیده نافعه در اولور و ذات الجنب
ردائتنک علامتی اولا ذات الجنبک اعراض و دلائلی شدید و قوی اولور و نفث
محتبس و یاخود بطیء اولور و نفث احمر نضیج اولمیوب لوننده احمر صرف و یاخود
کمودت سواددن بر او اولور و اول نفثک لزوجتی و عسرت و خنق اولور و بالجمله ذات
الجنب محموده اولنلرینک علامتلرینک غیر محموده اولانک علامتلری اضداد در اوزره اولور
ذات الجنب محمود

بو در که

و بینه علاما

و بینه علامات ردیه دخی اولور بولنده عکرا اولوب غیر مستوی اولدیغ و کذلک بولک رسوبی
اولدیغ زیرا بو مثللو بولک شئوندن ماغک التهابنه دلالت ایتمکله دراع اولور و بینک علاماتی
ردیه دندر بخنوبک حرارت شدیده سی اولوب خصوصا اطرافنده برودت اولمق
و خلف جانبنه ممتد وجع اولمق و علت اولان جانبه اوزره نائم اولدیغده وجع
زیاده اولمق و قچن ذات الجنب و ذات الریه صاحبلرینه مرض اخرنده اختلاف
یعنی متراحه تردد عارض اولسه کبد ضعیفه اولدیغنه دلالت ایتمکله ردی
اولور اما اول اختلاف ذکر اولنان مرضلرک ابتداسنده عارض اولور ایسه
جید و امر نافع اولور اما بو علتلرده صکره اختلاف عارض اولوب ایدن عسر
نفس و کرب زائل اولمسه بعض کره اول اختلاف دور دنج کوننده قتل ایدر
و یاخود دور دنج کوندن مقدم قتل ایدر و ذات الجنبده تحت شراسیفه
اختلاج عارض اولسه اکثر حالده اختلاط عقله دلالت ایدر زیرا ذات الجنب
ورمنک موضعی اولان حجاب حاجز رأسده مشارک اولوب دماغ بالمشارکه
متأذی اولور و کذلک علامات ردیه دن اولور ذات الجنبک تنفسنده حادث
اولان خراجاتک قبل سکون الحمی و قبل حدوث النفث غائره و غائبه اولماسی
زیرا خراجات مذکوره نک غوری ماده نک غوره و باطنه رجوع ایلدیکنه دلالت
ایتمکله موته علامتدر اولور اما بعد النضج ظهور ایدن جیده و ردیه علاماتک
بیانی ایچون منفردا و مستقلا بر باب ایراد ایلرز و معلوم اوله که قچن
ذات الجنبده نفث ظهور ایلمسه نفثک اولمادیغی بعض کره مرضک خفتندن
و ضعیفه اولدیغندن اولور بعضی مرضده ضعف ماده نک قلتی ایله اولور و ماده
قلیله نفث اولنمز و بعض کره هو نفثک عدمی مرضک خشنلکندن اولور زیرا
ماده نک کثیفتندن کثرتی اولور و کثرت نفثه اول ماده عاصیه اولور و لا محاله انزال حادث اولور الامرض خبیث اولور

بقراط دیدیکه مجنوبلک بعضکره نفس و نفث معاً جید و سهل اولور ولکن علامات اخرا
ردیه و قاتله اولور مثلا نفس جید و سهل اولان مجنوبلک وجع خلف جانبنه
میل ایدر و ارقه سی ظهرنده ضرب اولنمش کمسنه نک ارقه سی کبی اولور و بولی دموی و قیحی
اولور بس بو حالت اوزره اولان مجنوب قلیلا فلاح بولور بلکه یوم خامس ایله
یوم سابع اراسنده هلاک اولور و اول حال اوزره اولان مجنوبلک اون دورت
کونه وارنجه قدر حیاتی قلیلا متمادی اولور اکثر حالده یدنجی کونی تجاوز ایدرسه
نجات بولور و بعضکره اول مجنوبلک اراسنده حمرت ظاهر اولوب کتفلری بینه
سخونت عارض اولور و قعود ده قدرتی اولماز بس بو حال اوزره اولان مجنوبلک
بطننده سخونت اولوب انلر برازی اصفر ظهور ایدر ایسه اول کمسنه هلاک اولور
مکر که یوم سابعی تجاوز ایلیه و ذات الجنبک اصنافی کثیر و مختلف اولان
نفث سرعت اوزره ظهور ایلیوب سکره وجعی ممتد اولسه یوم ثالثده اول
کمسنه هلاک اولور و یوم ثالثی تجاوز ایدر ایسه صحت بولور و ذات الجنبک
بر نوعی واردر که ترقوه لر ساقه ممتد اولان ضربان اولور و انک براقی
یعنی اغزندن صوبی نفث اولوب اصل براق اول نفثه مخالط اولمز یعنی انک
براق اصلی منجذب منعدم اولور و هم بولی نقی و صاف اولسه اول ذات
الجنبه قاتل اولور زیرا ماده جمیعا باشه صعود ایلدیکنه دلالت ایدر
لکن اول حالت اوزره اولنلر یوم سابعی تجاوز ایدرلر ایسه انلره صحت
بولور مکر که الله تعالی هلاکنی اراده ایلیه انه علی ما یشاء قدیر ذات الجنب
اوقاتنک علاماتی بیاننده در اورام سائره کبی ذات الجنبک زمننده
ازمنه سی دورت قسمدر زمان ابتدا و زمان تزید و زمان انتها
و زمان انحطاطدر و بو ازمنه اربعه دن هر برینک علامتلری واردر اما زمان

ابتدا انک

ابتدا انک علامتی بودر که زمان ابتداده اولان ذات الجنبده نفث اولماز
و یاخود نفثی رقیق و یاخود قلیل اولور و یاخود اول نفث اولور که انکه براق
تسمیه اولنور و اول براق تسمیه اولنان نفثه قریبا بیان ایلرز و زمان تزیدک
علامتی بودر که اول زمانده اعراض و نفث زیاده اولور و نفثک رقتی نقصان
و خثورتی یعنی قیو لیغی زیاده اولور و سهولتله نفثی زیاده اولور و نفثک
اولنده حمرت بولنور ایسه اصفرار منتهی اولور و زمان انتهانک
علامتی بودر که اول زمانده نفث اسهل اولور و ذکر مرور ایدن نضج اوزره نفث
نضیج اولور و نفث کثیر و وجع خفیف اولور و بو زمان انتهاده نضج تام
زمانیدر و زمان انحطاطک علامتی بودر که جمیعا ذکر مرور ایدن زمان
انتها علامتلری موجود اولوب انجیلیدن نفث نقصانه اخذ ایدر و اول
علامتلر زمان انحطاطده علامت اولور و نفث و اعراض جمیعا زائل اولور ایسه
زمان انحطاطک نهایتی اولور ذات الجنبده علل الاسباب اولان اصنافلری
علاماتی بیاننده در ذات الجنبک سبب فاعلیسنه دلالتی استدلال اولینن
علامتلرک بریسی نفثدر نفثک بسیط اللون و مختلط اللون اولدیغی
ایله سبب فاعلیه استدلال اولنور و موضع وجعدن و حمادن و حمانک
شدتندن و حمانک نوبتندن دخی استدلال اولنور زیرا نفث حمرته مائل
اولور ایسه سبب فاعلی دم اولدیغنه دلالت ایدر و صفرته مائل ایسه صفرایه
دلالت ایدر و نفثک لونی استقرا ایسه سبب فاعل دم و صفرا معا اولدیغنه
اولدیغنه دلالت ایدر و نفثده نضج اولمیوب لونی بیاضه مائل ایسه بلغمه
دلالت ایدر و نفثک لونی سواد و کمودته مائل اولوب و اول لونلر دخان
مثللو شیء صابغ ایله عارض اولمدی ایسه سودایه دلالت ایدر و کذلک

بلغم و یاخود سودا اولان ذات الجنبك وجعی سفله مائل اولور لکن
اولور اما ماده‌سی دم و صفرادن بر اولور ایسه اندك وجعی فوقه متصعد
اولوب ملتهب اولور و شدت حمادن مواد حاره‌یه و حمای غیر شدیده مواد
بارده‌یه و برد مایه دلالت ایدر و بعضلرده حمّا نوائب حبیله تقوم موادّ
دلالت جید ایله دلالت ایدر ذات الجنبك انتقالاتی علامتلرینی بیلدرر
فجن ذات الجنبده نفث محمود دسو بعا موجود اولمسه و اون دورت کون
مرور ایدوب بلغ کونلرده استنقاو تجاوز اولمسه اول ورم جمع مده ایله
انتقال ایلدیکنه دلالت ایدر و جمعك تزیید و تصعد سنکی ابتدا و حالنه
دلالت ایدر شدت وجع و عسر نفس و ضیق نفس و تنفسك انبساطی
حالنده مع صغر تضاعف نفس و شدة حمّا و خشونة لسان خاصة و سعال
یابس بعض یابس سعال مادة تلزج ایلدیکندن اولور و کثافت حجاب و قوتك
ضعفی و شهوتك سقوطی و اختلاف و سهر و اول مواضعده احساس
اولنان ثقل جمیعا بواشیالر ذات الجنب ورمنك جمع مده‌یه ابتدا ایلدکلری
علامتلریدر و فجن مده کامله جمع اولنسه حمّ و وجع ساکن اولور لکن
ثقل زیاده اولور و فجن ورم منفجر اولمسه الم نافض مختلف و نبض
مستعرض مختلف عارض اولور و قوت ساقط و نفس مزبل بعض
خرده و صغیر اولور و بعضلره من اعضایه و ورو لذع ایدوب حمای شدید
اخذ ایدر مؤذی اولور و فجن ورم منفجر اولوب وقت انفجاردن بو قرق کونه
وارنجه قدر ماده تنقیه اولنمسه سل مرضنه تادیه ایدر و منقیح اولان
ورمك انفجاری یوم سابعده اولور یوم سابعده صکره منفجر اولنلرك
وقوعی یوم سابعده منفجر اولنلردن اقل اولور و لکن اول اقللر کثیر الوقوع

فیانی کلی ایله ... اولنلر

الوقوع اولنلر بکرمی و یاخود قرق و یاخود التمش کونلرده منفجر اولنلردر
وهر بونن مقدار ذات الجمع الجنب ورمنك عوارض مشتد اولور ایسه
اول ورمك انفجاری اسرع اولوب عزت قلیله‌ده منفجر اولور و فجن فکر
اولنان عوارض لین و خفیف اولسه انفجاری ابطئ اولور و فجن ذات
الجنبك علاماتی هائله و مخوفه اولسه و آنك نفثنده و غیریده علامات
محموده مشاهده ایلسك سن اول علامات هائله‌دن جزع کلی ایله جزع
ایلمه زیرا نفث محمود ایله جمعیت اولان علامات هائله جمعك عواضندر
وهر فجن ذات الجنب اولان وجع نفث و فصد و اسهال مثللو نسنه‌لر ایله
بر ایله تسکین اولنمسه اول ذات الجنب ورو یعنی تقیح ایدر و یاخود قبل التقیح
قتل ایدر بو ایکی امرك تقیسر اولجق دلائل سائره ایله تعیین اولنور
و نبض متمرد ایلسه و خصوصا نبضك تواتر و خفتی متزیدا اولسه
اکرا اولمسنه‌ده قوت قویه اولور ایسه ذات الریه‌یه انتقالنه انذار ایدر
و بالجمله مجنو بره قوت و سلامت دلائلی موجوده ایکن نفث و اسهال و فصد و تکمید
ایله آنره وجع ساکن اولمسه اول ورمك مالی تقیحه راجع اولور اما اول
کمسنه‌ده سلامت و ثبات قوت و شهوت مثللو نسنه‌لرك دلائلی
موجوده اولمسه انلر ذات الجنبك اهلاك ایدجکلرینه انذار ایدر و اکثر حالده
ورمك انفجاری و وجنه‌لرك احمراری قتنده شهوت ساقطه و اصابع
سخونت عارضه اولور زیرا انفجار قتنده الجزه متصاعد اولوب بو حالتده
عارضه اولور و فجن اول ورم فضاء صدره منفجر بر قاچ کون مقداری خفت
اوزره دریغو توهم اولنور صکره آنك حالی سیئ ورد اولور و ورم منفجر
اولور ایسه اولسنه بعض اقدم برنم حکایه ایلدیکمز اوزره نبض ضعیف

جمع

ورم ذات الجنب ... ایدر ... اولان

شوراً

وتقیح وسلّه

اولان

اولا بعض احداث ایدوب بعده

اولسه

ومستعرض وابطئ ومتفاوت اولور مشاهده اولنور زيرا ورمك انفجارنده
اولان استفراغ ايله قوتده انحلال وحرارت غريزيه يه انطفا عارض
اولور وكذلك ورمك انفجارنده انفجارندن اخلاطك لذع حسى ايله اولا
نافض اخذ ايدوب اكثر حمى تابعه اولور واكر ورم منفجرك ماده سى كثيره
وقوت ضعيفه اولور ايسه هلاكه مؤدى اولور ومعلوم بيوريله كه
چون قوت ضعيفه اولوب عدد وتواتر شديد اولور ايسه بوندن
اقدم سنك بيلديكك اوزره اول حالت غشيه انذار ايدر اكر تواتر ادنى
وذات الجنبك اقتضا ايلديكى مرتبه دن دون اولور ايسه بعضكره سبات
وتشنج وياخود بطوء نبض انذار ايدر وذكر اولنان احوالك سبات احداثنك
وجهى بودركه اول انفجاردن حاصل اولان ... حدتلو اولماز زيرا حدتلو — ابخرۀ رطبه
اولسه ايدى نبضك تواترى شديد اولور ايدى پس تواتر نبضده
شدت اولمديغى ذكر اولنان ابخره نك حدتى اولمديغنه دلالت ايدر
واول ابخره دماغه صعود ايلديكده آنى دماغ قبول ايدر وقوته ضعف
اولمغله دماغك قبول ايلديكى ابخره يى اعصابنه دفعه واعصابى ضعيفه
قادره اولميوب اول ابخره اعصابه تشنج احداث ايدر وورمك بطوء
تفتيحك دليلى بودركه قادره اولميوب سبات احداث ايدر واكر
دماغده قوت اولوب اول رطوبتلو ابخره يى اعصابه دفعه قادر
اولور ايسه اعصابه دفع ايدوب تشنج احداث ايدر وماده نك
غليظه اولديغى تفتيحك حصولى بطوء اوزره اولديغنه دلالت
ايدر ودماغ واعصابده بعضكره قوت اولوب ذكر اولنان ابخره يى
قبول ايتمكله ذات الجنب اعراضى دماغيه يه انتقال ايلمز وذات

الجنب

الجنب صاحبنك ضيقى شديد اولسه ولكن حماسى قويه اولمسه تشنج انذار
ايدر وچون علت مذكوره قليلا سكونت وخفت اوزره اولوب انده نفث اولمسه
ماده بول وبراز ايله منتفضه اولديغنه دلالت ايدر وبعضكره انده اختلاف
مرادن رقيق ظهور ايدر وياخود بول غليظ ظهور ايدر وبول وبرازنده اول حالده ظاهر
اولماز ايسه قريبا خراج احداثنه دلالت ايدر فچون مراق وشراسيفده تمدد
وحرارت وثقل رؤيت اولنسه ادبيه لرده خراج احداثنه وياخود ساقه
مائل خراج انذار ايدر وخراجك ساقه ميلى ولكندن سلامته شديدا دلالت — حدوثنف
ايدر وبو مثللولره بقراط اسهال ايله امر ايدركه خربق ايله اسهال ايليه لر — ددويسه
اما اول علتده عسر نفس وضيق صدر وصداع وترقوه ده وتر وساعدده
ثقل وفوقه مائل حرارت احساس ... اولنسه ماده نك ايكى قولوق جانبلرينه وناحيه راسه
ميلن انذار ايدر وذكر اولنان حالتده موجود اولوب ولكن قولوق ورائس ناحيه لرنده
ورمله وخراجلر برنسنه اولمسه ماده دماغه ميل ايدوب قتل ايدر ايلكيج
فصل ذات الجنب حدوثندن ايلكيج وياخود اوچنجى كوننده بدء ايدن نفثده
متعلق كلام جامعدر افضل اولان نفثدك اوصافى بودركه اول نفث سرعت
ايله ظهور وسهولت ايله خروج ايدر كثير المقدار اولور نضجى ده زياده اولوب
وماده نك نضجى علامتى بودركه نضج اولان نفث املس ومستوى اولوب انده
لزوجت اولماز بلكه قوام معتدل وياخود اول وصف اوزره اولنلره قريب اولور — اولور
وچون مجنوبده اختلاط وياخود سهر وياخود عرض ردى آخر ظهور ايتدن صكره اول
مجنوبك نفث نضيج ايلسه اول ردى ... اولان عرضلر نفث نضيج — ظهور
تسكين ايدر وذكر اولنان اوصاف ايله موصوف نفثدن صكره افضل اولان
نفث اوائل ايامنده صفرته ناظر اولوب حمرته ميلى اولنلردر اندن صكره افضل
اولندن

نفث

اولان نفث زبدیدر و زبدی اولان نفثك سببی بودركه خلطنك مقداری قلیل
برجزء رقیقه هوا کثیر مخالط اولوب انلك مخالطی سرجدا زیاده و شدید
اولور و زبدی اولان نفث اولا ذکر اولنلر قدر ایفغ اولماز بلکه ردائته
مائل اولور و اول نفثك احمر صرف و یا اصفر صرف نادر اولنلر
اردء اولور و جلا ادر اولان نفثلر دنبری بودركه نفث ابیض لزج اولوب
مستدیرا ولور و جمیعا نفوثك اردئی اسود اولان نفثدر علی الخصوص
نفث اسودك منتن اولنلری زیاده اردء در و نفث اصفر نفث اسوددن
خیرلودر و کذلك غلیظ و متدحرج و مستدیر دخی خیرلودر و نفث مستدیر
نفث احمردن خیرلودر هر نه قدر نفثك استداره سی ماده نك غلظتنه و حرارتك
استیلاسنه دلیل اولوب ددر اولوراییسه و اول استداره اوزره اولان
نفث مرض اوزانوب بالاخره سلّه مؤدی اولمغه انذار ایدر
واحمر اصفردن خیرلو اولور زیرا نفث احمر اولدیقده بالاکثر دم طبیعی اولور و یاخود
دم طبیعینك بلغم معتدل ایله مختلط اولنلری اولور و هر تقدیرده
ایسه صفراء اکال و محرقدن غالبا سر اهون اولور و نفث اخضر
جموده و یاخود احتراق شدیده دلالت ایدر و بعضکره نفث جوهرینده دکی
اولور و مع هذا خضره جنبده سهولت اولور و انك سهولت خروجی ایله ذات
جوهرده اولماز و منتن اولان نفث ردی اولور و بو مثللو ردیلرك
انتفاخی یعنی نفثنك مطاوعتی کثیر المقدار اولدیغندن اولور یوخسه اول
مطاوعت نضج سببیله حاصل اولان سهولتدن کلدر و هر نفثکه
انك ایله اذی مندفع اولمیه اول نفث جید دکلدر و اطبانك عادتی
بودرکه صدردن اخراج اولنه رطوبت سادجا اولوب اکا نثیع

غریب

غریب نضج و اخلاط ادبعه برینه نفث برنسنه آکه بزاق تسمیه ایدرلر اکه نفث
اطلاق ایتمزلر و بو مثللو بزاق دائم اولوب انك تنقی خلط ایدیکنه و انده نضج
حاصل اولدیغنه دلالت ایدر بر حالت اولمیه او مثللو بزاقك دوامی
دلالت ایدرکه اول علّت مزمن اولوب اوزار و نجن عدم نضج ایله رداءت
اولور ایسه هلاکه دلالت ایدر و بالجمله نفثك لونی حسبیله و قوامنك
غلظت و رقتی حسبیله و شکلینك استداره سی و عدم استداره سی ایله
و کمیتینك کثرت و قلتی ایله دلالتلری اولور و نفث ملحی نزله کبی اکالی ایدیکنه دلالت
ایدر و خلط غلیظ نفثی و بلکه نفث قیحی و بعضکره ریه ده قرحه یوقکن
حادث و ظاهر اولور و اول مثللو نفث رطوبت صدر بیدرکه اول رطوبت
اوتوز یاشنه الکی یاشنه وارنجه قدر تجاوز ایدوب ریاضتی ترك ایدنلرك
بدنلرندن تحلب ایدر و فضاء صدره متحلب اولوب نفثنه حظا و غنت
ایدر و اول نفث ایله فرق کوندن تنفیس حاصل اولور و بعضکره برنسنه قدر
نفث ایدوب سینه تماما تنقیه حاصل اولور و اول مثللو نفثه کثیرا ابّاش
اولماز بحرانات ذات الجنب نجن مجنوب یوم اولده نفث
ایدوب اول نفث دقیق و غیر نضیج اولمیه توقع اولنورکه اول علتك
ماده سی دوردنجی کونده نضیج بولوب یدنجی کونده بحران ایلیه و اکر ابتداء
نضج حاصل اولمیه و یاخود یوم اولده نفث ایلمیوب یوم اول
مرورندن صکره نفثه ابتدا ایلسه انك بحرانی اون برنجی کونده و یاخود اون
دوردنجی کونده اولور و دوردنجی کون تجاوز ایدنجه قدر نفث ایلمیوب صکره نفثه
ابتدا ایلسه و نفثنه نضج اولمیه اول علتك امری متوسط اولور یعنی رداءت
ایله جودت اراسنده اولور اکر ابتدا نفثدن صکره ابتدا ایدن نفثده نضج اولماز ایسه

علتك مدتی طویل اولوردی انلر بر رجا اولنور علی انه علامات جیده اوله جا
زیاده اولور و اول علامات جیده لر قوتك وشهوتك وجودر و سنّك حدا انتهائی
قوراولدی بعید را اما جنوب یدنجی کونده وارنجه قدر نفت [struck through]
ایلمیه ویاخود نفثنده قطعا نضج اولمسه بلکه اول نفث خلط ساذج اولسه — ایلمسه
اکر اول نفث صاحبنده قوت ضعیفه ایسه دلالت ایدرکه انك ماده سی بعد زمان
نضج ایدر واکر قبل النضج ضعف وخور عارض اولور وضعف حسبیله
اون دورت کونی تجاوز ایلمز بلکه اون دورت کوندن مقدم هلاك اولور
زیرا ماده نك نضجی وعلتك بحرانی قرق کونده ویاخود التمش کونده اولور
وطبیعت ضعیفه اول کونلره وارنجه قدر سالمه ممتده اولماز اما اول نفثك
صاحبنده قوت قویه و [struck through] وایکی شهوتی معتدله اولسه کرکه — محموده
ونوم ونفسی لایقلر اوزره اولسه لر وبولر نضج وجیدا اولسه یکرمی
اولنورکه اول علیل اون دورت کونی تجاوز ایدر اکثر حالده اون دورت
کوندن صکره هلاك اولور وبو مذکورلرك کلیسی اکر ماده حاده اولور
ایسه واقع اولورانك حکمی اولور وبالجمله بحران خفیفك بو علتده اطولی
اون دورت کونده اولور وبعض کره یکرمی کونده وارنجه ممتد اولور — قدر
وجالینوس زعم ایدرکه بعضکرده اوتوز کونده نفث ایله استنقا حاصل اولور
اول وقتده بحران تام مصادف اولور وبوندن اقدم بیرذکر ایلدیکمز ساذج
بزاقی اولان نفث طول علته دلالت ایدر وبعض کره متفق اولورکه — سبب
بر وقتده بحرانك وقوعنه توقع اولنورکن بر دلیل عارض اولوب
انی تعریب ویاخود تبعید ایدر مثلا نفث بولنیوب واحوال دلالت ایلیسه که — اول بحرانی
بحران اون دوردنجی کونده واقع اولور ولکن یدنجی کوندن صکره نفث اسود

واقع

واقع اولسه وخصوصا اول نفث اسود سکزنجی کون کبی یوم ردیده واقع
اولسه اول نفث اون دورت کوندن مقدم بحران ردی وقوعنه دلالت
ایدر اما صورت مذکوره ده دلیل ردی برلنه دلیل جید ظهور ایدوب نضج محموده
دلالت ایلیسه بحران دردنجی تأخرنده وبحران جیدك تقدمنه دلالت ایدر والا القدر
بو امورلر فهم اولنوب معالجه ده تحرت اولنه

اوچنجی فصل ذات الریه بیاننده در

ذات الریه بر نوع ورم حادر که اول ورم رئه ده حادث اولور و اول ورم — وابتداء
بعضکره ریه ده اولان سبب ایله اولا ریه ده حادث اولور وبعضکره ریه یه نزول
ایدن نزله یه تابع اولور اول خوانیق حسبیلی اولورکه اول خوانیق ریه یه تحلل
ایدر ویاخود ذات الجنب ذات الریه یه استحاله ایدر وبو مثللو ذات الریه یوم سابعه
وارنجه قدر قتل ایدر وبو مثللو ذات الریه ده طبیعت نفث عادته بیدقویه اولور
ایسه اکثر حالده سل وقوعنه توقع اولنور وذات الریه اخلاط اربعه نك
هر برندن تکون ایدر لکن بلغمدن تکونی کثیر الوقوع اولور زیرا عضو ریه ده سخافت
حسبیله خلط دقیق محتبس اولماز واحتباسی نادر الوقوع اولور وذات الجنب
ذات الریه نك عکسی اوزره اولور زیرا ذات الجنب عضو عشائی وکثیف وبسخصف
مواضعه اولورکه انکده انجق حار متلدو لطیف حاد اولان مواد نفوذ بلغم — ایدر
کبی کثیف اولنلر نادرا نفوذ ایدر ومع هذا بعضکره ذات الریه دمدن
حادث اولور وحمرت جنبندن اولور وذات الریه بو جنسی قتال اولور
اکثر حالده رداءتی حسبیله وریه نك قلبه مجاورتی حسبیله قتل ایدر قلبك
بو سببدن بودرکه معالجه قصد ایله اکه [illegible] سقی اولنسه اول ادویه — ادویه
کیفیت نافعه سی قیه ایکن ریه یه واصل اولماز بعد مسافه حسبیله وکذلك
ضماد اولندیغی ضمادك کیفیتی ریه یه کثیرا واصل اولماز ومعالجه مذکوره نك طبیعته اعانتی

زیرا ضماد ایله ریه یه ارکنجه اضلاع واغشیه حائل اولور

اولمغله مرض غلبه ایدروب قتل ایدر و ذات بعضکره تحلل ایله زائل اولور
وکاهیجه نوع ثانی یه تقیحه رجوع ایدر وکاهیجه نوع تصلیب ایدر و چوق کره
نوع خراجاته انتقال ایدر و قرانیطسه نوع انتقال ایدروب ردی اولور
و قلیلا ذات الجنبه نوع انتقال ایدر و ذات الجنب خیر تعقیب ایلدیکی
کبی ذات الریه یه نوع خیر تعقیب ایدر ذات الریه نک حدوثی تعقیب ذات
الجنب تعقیبندن اکثر اولور و رعافک ذات الجنبه نفعی اولدیغی قدر ذات
الریه یه نفعی اولمز زیرا ماده رعاف دم و ماده ذات الریه بلغم اولمغله ماده‌لری
مختلف اولدیغی حیثیله و بنداول سبب ایله کیم محل رعاف ریه صدره [illegible]
بعید اولور و محل بعیددن دنی مواد منجذبه اولمغله رعاف ایله تنقیه کثیر حاصل اولماز

العلامات ذات الریه اصحابنک حمی حاده اولور احشاده ورم
حار اولمق حیثیله و شدید اضیق نفس اولور خناقی اولنلر کبی و آواز ضیق
ایله متنفس اولان کمسنه منتصب اولور و آواز و ورم مسالک نفسی تضییق ایدر
و تنفسنک حرارتی شدید سر اولور و جوهر ریه عدیم الحساس اولور عشاسنک حس
اولان عضو دیه کثیر ماده حسبیله ثقل اولور و اول عشاء جوهر ریه یه کلا
محتوی اولدیغندن ذکر اولنان ماده مجتمعه کثیره صدری بالجمله تمدید ایدر
و آنده بر نوع وجع اولور که اول وجع صدردن و عمقندن بدء ایدروب قسنته
و صلبه یعنی فقرات ظهره منتهی اولور و بعضکره بین الکتفین نوع وجع
احساس اولنور و بعضکره تحت کتفده و ترقوه ده نوع تمدید ضربانی احساس
اولنور و آواز ضربانی متصل اولور و یاخود سعال عارض اولدیغی
احساس اولنوب بعده منقطع اولور و ذات الریه اصحابی اضطجاعه
قادر اولمازلر و قفالری اوزره مضطجع اولمق امکانی اولور جنب اوزره

اضطجاع ایلسه مختنق اولور ذات الریه صاحبلرینک اولا السنه‌سی محمره اولور صکره اسود
اولور و لسانلرینه یاپیشمش اولنه یره التصاق ایدروب یاپیشر و هم لسانلرنده
غلظت حادث اولور و بعضکره امتلاء و تمدد ده وجه جمیعا صدره مشارک
اولور و ایکی وجنه ده حمرت ظاهر اولور زیرا وجهه و وجنه بخار تصعد ایدر و انتفاخ
انلر المجیله‌ر اکثر و هم متخلخل اولدیغندن ماعدا جلدلری جبهه جلدلرندن کبی
مستحصف دکلدر انیکچون انلره صاعد اولان ابخره یی قبول ایدروب
ذکر اولنان حالات عارض اولور و بعضکره حمرت زیاده اولوب کاقلیل مصبوغ
کبی اولور و بعضکره اول ابخره نک صعودی احساس اولنور کات نار مشتعل
انلرک وجهنه عالی اولور و انده نفخه شدید نوع ظاهر اولور و حماری و انتن
عظیم اولمغله نفس عظیم و سریع اولور و کوزلرنده تهیج و کوزلرینک حرکتلرنده
اغرلق و کوزلر طرفلرنده امتلا و جفنلرنده یعنی کوز قپاقلرنده اغرلق اولور
و بو مذکورلرک سببی حرارتی نوع ذکر سابق ابخره صاعده اولور و طبقات
عینده طبقه قرنیه ده تورم کبی و حدقه عینده جحوظ و دسوبت و سمن کبی
حالات ظاهر اولور و رقبه سنی نوع تغلظ ایدروب قالن اولور و بخار دطبک کبی
حس ایله بعضکره سبات نوع عارض اولور و کاهیجه نوع اول علت صاحبلری
اطرافی بارده اولور یعنی الی و ایاغی صووق اولور اما ذات الریه اصحابنک نبض
موجی و لین اولور زیرا اول مرضه اولان ورمک محلی عضو لیندر و ماده مرض
رطوبتدر یبس اول اعتلالو اولان مرضده نبض موجی و لین اولور و نبض موجی
انبساط واحده ده مختلف اولور و بعضکره نوع نبض منقطع اولور و کاهیجه نوع
انبساط واحده ده ذا قرعتین اولور و بعضکره نوع نبضدن ذکر اولنان اصنافی
بو علتده انبساطا کثیره ده واقع اولور و بعضکره الواقع فی الوسط تسمیه اولنان نبض نوع حادث اولور

وذات الريه اصحابنك نبضی اكثر حالده عظيم اولور شدت ولين اولديغيچون
لكن انلرك قوتلری جدا ضعيف اولديغی نبض عظيم اولماز اما انلرك تواتر نبضی
بعضلرده مشتد اولور وبعضلرده دخی تواتری قليل اولور وتواترك شدتی
وعدم شدتی حما وحاجت حسبيلهدر و تواتر ايله عظم جمعه قوت كافيه اولوب
وياخود كافيه اولمديغی حسبيله اولور و فاصل ابقراط ذكر ايلديكه ذات الجنب
اصحابنك نبضلری قتنده وقريبنده خراجات اولوب نفخ ايليوب قرحه سنده
ناصور اولسه ذات الجنب آفتندن انلر تخلص ايدرلر وخلاصك سببی معلوم ولدر
وكذلك انلرك ساقلرنده خراجات اولسه بينه علامات محموده اولور وذات
الريه ذات الجنبه انتقال ايلسه هرنه قدر اول انتقال نادر ايسه انلرك
ضيق نفسلری خفت بولور وانده وخی یعنی حرارت تصور حادث اولور وذات
الريه صاحبنك نفثی ذات الجنبده اولديغی كبی كاهيجه الوان مختلفه اوزره اولور وذات
الريه نك اكثری بلغمی اولور اما اول ذات الريه كه حمرت حبسندن وياخود حمرته
مائل اولسه اول ذات الريه ده ضيق نفس اولور ولكن صدرده ثقل محسوس
قليل اولور و التهابی غايت شدتده اولور و ذات الريه ورمنك تقيحی انتقالی نزد
علامتلری ذات الجنبك تقيحی انتقالنك علامتلرينه قريب اولور و اول علامتلر بونلردر
انلرك حمالری وجعلری نقصان اوزره اولماز و معتبر اولديغی قدر انلرده نفث ايلمه
وذا دسوبه اولان بول غليظ ايله وياخود براز ايله انلرده نقض ومواد دفع
اولماز و چون بو علامات مرض مذكورده مشاهده ايدوب اول علامتلر موجوده
ايكن مريض سالم وقوی بولسنك اول مرضده ورم تقيح وخراجاتی بربينه مؤدی
اولور ومواد فوقده وياخود سفلده راجعه اولور ذات الجنبده ذكر اولنان
علامات حسبيله قنوطه فدميلی اولديغی معلوم اولور ذكر ورم وراس علامات موجوده

الوريد

حمرت اولورم انك موادی دم ايله صفرا اولورمه

ايكن

مريضله

ايكن قوتده وسلامت اولمسه مريضنك هلاكی توقع اولنور و چون مريضنك
بصاقندی یعنی اغزندن صوينده حلاوت ظاهر اولسه ذات الريه ورمی تقيح
ايتمشدر اول صورتده فرق كوندن اول نتيجه قدر تنقيه اولور ايسه فيها والا
مدت مرض طويله اولور و چون ذات الريه نك تنقيه‌سی مدتی طويله اولسه
ايا قدرده تمیح حادث اولور قوت غاذيه نك خصوصا ايا قدن اولان قوت
غاذيه نك ضعفی حسبيله و اگر مواد مثانه يه ميل ايليسه انلردن سلامت
رجا اولنور **دورديجی فصل** ريه ده حادث اولان ورم صلب بياننده در
بعضلرده ريه ده ورم صلب حادث اولور و اول ورم صلبده ضيق نفس
دلالت ايدر و اول ضيق كوندن كونه زياده اولور و ثقل و قلت نفث
و شبيه سعالی و سعالده حادث شدت يبوست اولور و بعضلرده تواتر
سعالده جفاف حادث اولور ومع هذا صدرده حرارت قليل اولور
بشنجی فصل ريه ده حادث اولان ورم رخو بياننده در بعضلرده
ريه ده ورم رخو حادث اولور و اكا ضيق نفس عارض اولوب انده
براق كثير و رطوبت صدر اولور و حرارت كثيره سی اولماز و يوزلری
قرمزيلق دخی اولماز بلكه لونی وجهی رصاصی اولور **التنجی فصل** بعضلرده
ريه ده بثور اولور و علامتی بودر كه ريه ده ثقل احساس اولنور و ضيق نفس
اولوب سرعت و تواتر دخی اولور وصدرده حرارت و التهاب اولور عموم اوزره
اولان حمی بونلرده يوغيكن **يدنجی فصل** ريه ده اولان اجتماع ما بياننده در
بعضلرده ريه ده صو جمع اولور و اكا حمی مليله و حماء لينه و اطرافده
حادث اولان ورم و سوء تنفس و دقيق و مائی اولان نفث و استسقا
اولنلرك حالی كبی حالك عروضه دلالت ايدر **سكزنجی فصل** قصبه ريه

بثور ديه بياننده در

عارض اولان ودم وجراحت بیانلرنده در وانلرك علامتلری بودر انلرك
حماء ضعیفه‌لر و وسط ظهرنده ضربانی و وجع اولور وجع احساس
اولنمقده قصبهٔ ریه ریه‌نك کندو کبی دکلدر قصبه‌ده وجع احساس
اولنور ولکن وجع خفیف اولور واول قنك جسدنده حکه [illegible] عارض
عارض اولور واول جراحت قصبه تقرح ایلیسه انده نکهه [illegible] ونفث
نز ظهور ایدر یعنی اغزنده بالق رایحه‌سی ونفث قلیل بولینور طقوزنجی

فصل قیح وجمع مدّه بیانلرنده در قیح کلام اطباده ایکی معنی اوزره کلور
اولکیسی بودر که ورمك مدّه جمعنه اطلاق اولنور وبو معنا اطبا محاوره
لرنده هر محلده استعمال اولنور وایکنجی معناسی بودر که امراض صدرده قیح اطلاق
اولنوب آنکله صدر ایله ریه ارا سنده اولان فضاده قیح جمع اولدیغی
ایله امتلاسی مراد اولنور واول امتلا کرك ایسه جانب واحدده ویاخود
ایکی جانبنده اولسون وبو امتلانك سببلری نزله اولوب ذکر اولنان
قرحه‌یه دفعةً صب ایلدیکی مواد ممتلئه ایدر ویاخود ریه‌ده حادث
اولان قرحه منفجره‌دن مدّه سیلان ایدوب اول فضایی ممتلئه ایدر
واکثریا یکرمی کوندن صکره اول فضاده مجتمعه اولان مادّه تفتیح ایدوب
انتقات ایدر یعنی نفثده مطاوعت ایدوب نفث ایله تنقیه اولنور ویاخود
اول امتلانك سببی [illegible] نواحی صدرده اولوب منفجره اولان ورمك
مدّه سائله‌سی اولور وبو سبب ایله امتلانك وقوعی اکثرا اولور واول فضایی مالی
اولان مدّه مدّه نضیجه اولور ویاخود دُردی کبی برنسنه اولور وذکر اولنان
فضایی ممتلئه ایدن مدّه‌نك دورت حالی واردر ریه کثرت کمیتی ایله اختناق
احداث ایدوب قتل ایدر وبو اختناق قده حدوثی متقارب اولدیغنده اولا
زمان

وصدید

نفس

نفس ضیق اخذ ایدوب نفث ایلمز ویاخود فضاء صدرده مجتمع اولان مدّه
دیریه تخفیف ایدوب سل مرضنی احداث ایدر ویاخود سهل متدارك نفث ایله
مواد تنقیه اولنور عرق عظیم وشریان عظیم طریقلرندن حتی [illegible] منصبه
ومندفعه اولوب بول غلیظ اولدیغی حالده خروج ایدر وفضاء صدرده
اولان مواد مجتمعه اولا وریده کلیه‌لره سلوك ایدر وبعضکره [illegible] کبددن
امعالره مندفعه اولوب براز ایله خروج ایدر بو ایکی طریقله خروج
محمود اولور بونده اقدم مدت انفجاردر بیز ذکر ایلدك اشبو احوال اربعه
قوت علامات وسن وفصل ومزاج حسبلری ایله حدس اولنور و
مشایخ تقیح وقوعنده شبابدن زیاده واکثر هلاك اولورلر بو اولوکلر
ضعیف اولدوقجه واوجاع ایله شبابك هلاکلری مشایخ هلاکلرندن
زیاده اولور شبابك احساس وجعلری اکثرا اولدوقجه وذات
الجنب انتقالاتی بابنده تقیحك وانفجارك علاماتنی بیان ایلدك
اما فضاء صدرك قیح ایله امتلاسنك علامتلری بودر که صدرده ثقل
اولور وعمق بهر ووجع سعال یابس اولور وانلرك بعضلرینك سعالی
رطب اولوب نفث ایلدیکی خفت تخیل اولنور ونفسلری متتابع اولور
واول سببدن کلاملری سریع اولور وعند التنفس خرخرات انوفلری
[illegible] ایدوب [illegible] اولور وانده دقیق حما اولوب حالی استسقا اولور
اما جهة مدّه‌نك یعنی صدرك قنق جانبنده در ایله امتلا اولدیغنك علامتی
بودر که اول علیل مرّة بر جانبنه اضجاع اولنوب ومرّة اخری جانب اخره اید
اضجاع اولنور هر قنق جانبنه اضطجاعده ثقل معلق احساس اولنور
ایسه امتلا اول جانبکه خلافی جانبنده اولدیغی معلوم اولور وکذلك

ضاغط

[illegible]

مدّه نك صوتی و دجرجه و خضخضه سی قنقی جانبدن ظهور ایدر ایسه اعتلا اول
جانبده اولدیغی معلوم اولور و كذلك طلی احمر صو ایچنده اذابه اولنور و كتاندن
مصنوع بر لباس اول طلی مدافه غمس اولنوب اول علیلا البأس اولنور
و صدری اوزره اولان لباسك قنقی جانبی اوّلا قورودیغی تفحص و تحرّی ایله تعرّف
اولنوب اعتلا اول جانبده اولدیغنه استدلال اولنور امّا انفجار سلیم و یغنك
علامتی بودر كه ورمدن حادث اولان حمّا عقیب انفجارده ساكن و شهوت ناهضه
و نفث و نفس سهولت اوزره اولور و یاخود اول انفجار ایله جنب طرفنده و
نواحیسنده ذات النواصیر خراجلری حادث اولور و كذلك اول خراجات
حادث اولور كه كیّ و یاخود بط اولنسه اندن نقیّه و بیضا مدّه خروج
ایدر امّا انفجار ردیئك علاماتی بودر كه اختناق و غشی و نفث ردی و سل لشبو
آفتلر حتّی بر بنك علاماتی موجوده اولور و یاخود خراجاتی كیّ و بط اولنسه اندن
مدّه حمائیه و منتنه خروج ایدر امّا نفثك مدّه و یاخود بلغم ایدیكنی فرق
ایدن علامت اولدر كه اول نفث صو به القا اولنور طافی اولور ایسه بلغم اولدیغنه
و راسب اولنلرك مدّه اولدیغنه استدلال اولنور و كذلك اول نفث ناره
القا اولنور نتن و رایحه كریهه سی وار ایسه مدّه اولدیغنه و نتنی اولمینلرك
بلغم اولدیغنه استدلال اولنور و مع هذا سنك غیریده مدّه نفثی نك
طریق خاصی اولدیغنك بیانی بو نندن اقدم ذكر اولنندی آنكله فرق اولنور
و بعضا متنفث جدّا اكثر اولان قیح اخراج ایدر و بن ساعت واحده ده
متنفثك نفث ایكی منّه قریب و یاخود بر بوجق من قیح اخراج ایلدیكنی
مشاهده ایلدم و كل یوم اللی اوقیه قریب بعض طقوز قوطولیه قریب اولان
قیحی متنفثك نفث ایله اخراج ایلدیكنی جالینوس مشاهده ایلدی و مدّه ایله

ذات النواصیر دنه مراد اولور اخراجاتدر اعرشا اولنمش اولیجق اشارت اولنمشدر

بالمن الصغیر

رطوبات

رطوبات اخراجنك فرقی طفوّ و رسوب ایله و ناره القا قسمنه نتنك ظهوری و عدم ظهوری
ایله ساكن تعریف ایلدیكی و هر برینك خاصه علامتلرینی بیان ایلدیك امّا تقیحك سلّه
انتقالنك علاماتی لونك كمودتی و جبینی و عنقك امتدادی و جمیع اصابعنك
سخونت غیر حفار قیله تسخن اولور حتّی حمیاتده اطرافی برودت اوزره او
معتاد اولندر لكن تقیحی سلّه انتقال ایلدیكده اطراف اصابعلری تسخن لازم
ایله متسخن اولور و انلرده انلرك حمالری لیلا زیاده اولور رغدا حبیله و طریقلری
تعقف ایدر تحت اظفارده اولان لحمك ذوبانی ایله و كوزلری تدسّم ایدوب كوزلرك
لونی بیاض و صفره تحیل ایدر و بونلردن ماعدا تقیحك سلّه انتقالی علاماتی
باب السلده بیان ایلدر

اوتنجی فصل صدر و ریه نك قروحی بیاننده

اولور و سل حق اول قروحدن بریدر و بو قرحه لر بعضا صدرده و یاخود صدرك
حجابلرنده و یاخود ریه ده اولور و ریه ده اولنلر بعینه قسم اخیر سل اسمی ایله
مسمی اولور و یاخود اول قروح قصبه ریه ده اولور و انلك ذكری مرور ایلدی و بو قروح
بیننده صدرده اولان قرحه لر اسلم اولور انكیچون كه صدرك عروقی اصغر و لحمی
اصلبدر انده ظهور ایدن شق عظیم اولماز و اول عروق قلیل صدید باقی قالمز بلكه
صدره سیلان ایدر امّا ریه بو احوال اوزره دكلدر و كذلك صدرك حركتی حركت
ریه كبی قویه و محسوسه دكلدر بلكه صدرك حركتی سكونه قریب و حركت ضعیفه در
و كذلك صدرك لحمی ریه نك لحمندن اولان عضوه التحام و قبولی اسرع اولور و كثیرا خراجات
متعفنه دن حادث اولان قروح صدرده صدرك عظامنك فساد عارض اولور
حتّی اول عظاملر موضع تعفنه قطعی حاجت اولور جوارنه عفن سرایت
ایلمسون ایچون و بعضا اول عظام و لحمی ایرو جوارنه واقع غشایه دخی
عفن سرایت ایدر امّا حجابلرده اولان قروح نا فذه التحام ایلمز و حجابك غیر نافذه اولان

[illegible]

قرحه لر اگر حجابك اجزاء عصبيه لرنده واقع اولور ايسه التحام و قبول ايلمز و اگر
اول قرحه حجابك اجزاء لحميه لرنده اولور ايسه التحام و قبول ايدر اگر ابتدا سنده
تدارك و تدابير دوئبت اولنذر ايسه ناخس تورم ايدجك مقدار ترك اولنمدر ايسه
و اما حجاب قرحه لر تورم ايدوب و يا خود اوزا يوب مزمنه اولسه اول
مثللو قرحه نافذه هر نه قدر اجزاء لحميه ده ده اولور ايسه التحام و قبول ايلمز و اگر
برء ده اولمز اما قروح ريه نك برئنده و عدم برئنده اطبا اختلاف ايلديلر
برقوم ذاهب اولديلر كه ريه نك بعض اجزاسنده حادث اولان قرحه الجون البته
براءت اولمز زيرا قرحه نك التحام و برئي سكونت ايله اولور و ريه ايسه دائما
حركت اوزره در و جالينوس انلره مخالفت ايدوب ديركه ايا كه حركت برئه و التحام
مانع تام اولمز موانع اخر حركته منضم اولور ايسه اوله و قتده مانع
برء اولور انك دليلي بو دركه حجابده اولان قرحه لر بو ايتر قبول ايدر و جمع هذا
حجاب دخي متحركدر و قروح ريه ده جالينوسك قولي بودر كه ريه قرحه سنك
عروض ورم و ياخود اخلاط اكال ايله حادث اولان تاكل ايله اولميوب بلكه
اسباب اخرادن حادث انحلال فرد و تفرق اتصال ايله ريه ده قرحه حادث
اولور ايسه اول قرحه مادامكه تفتح و تورم ايلميوب خراج محض اولديجه
تدبير ايله اگر برء حاصل اولور و كذلك ريه ده اولان قرحه لر نقيه اولوب تفتح ايلمسه
انك دخي برئي جائز اولور اما قروح ريه دخي ورم و تاكل ايله حادث اولنلر الجون
برء رجا اولنمز زيرا متقيحه اولان قرحه يه مده سي تنقيه اولنمديجه برء حاصل
اولمز و ريه دخي مده يي تنقيه ايسه الجون نفث ايله و نفث سعال ايله اولور
و سعال قرحه يي توسيع و خرق ايدر و كذلك سعالك دغدغه سي قرحه نك وجعني
زياده ايدر و وجع مواد موضع وجعك نواحيسنه جذب ايدر و بونلرك جمعيا

مانع

مانع برء اولور و كذلك ريه ده اولان قرحه متقيحه يي بلا استعمال ادويه ايله
تنفيث و تنقيه دخي ممكن اولمز زيرا مجففات استعمال اولنسه مجفف ادويه
نفثي مانع اولور و نفث اولمديجه تنقيه حاصل اولمز و مرطبات استعمال
اولنسه مرطب ادويه قرحه يي ترطيب ايدوب برئنه مانع اولور و قرحه
مذكوره نك عدم برئنه دليل اخر وارد ر اول دليل بودر كه خلط اكالدن حادث
اولان تاكلك برئي تاكل موضعي اصلاح ايله اولور و انك اصلاحي زمان
كثيرده اولور و قرحه متاكله زمان كثيرده تخرق و تخرز ايدوب ناصور اولور
و ناصور اولان قرحه ملتحم اولمز و ياخود سعايه ايدوب اجزاء ريه يي
اكل ايدر و ريه متاكله نك صاحبي الجون فلاح متصور اولمز و قرحه ريه ورم
حسبيله اولور ايسه بو معنالر انده دخي موجود اولمغله انك الجون دخي برء اولمز و صعوبت برء ده
و عدم التحامده ذكر اولنان معنالره حركت ريه معينه اولور و كذلك ريه نك
عروقي كبار و واسع و صلابتلو اولور و اكثر بناءً انده اولان فتق ملتحم اولمق عسير
اولور و بو وجوه ايله دخي ريه نك متقيحه اولان قرحه لر الجون برء رجا اولنمديغنه
استدلال ايدوب ديرز كه مشروب اولان دوا ايله ريه نك مدخلي ايله ريه بينندة
مسافه بعيده وارد ر و الحالة اول مسافه يي قطعده دوا انك كيفيه نافعه سنه
ضعف كلوب منفعتي قالمز على الخصوص سقي اولنان ادويه بارده ايسه بلد
اولوب نفوذ ايلمز و ادويه حاره سقي اولنسه قروح ريه يه لازم اولان حمايه
حضوره اولوب حمايي زياده ايدر و مجفف دوا قرحه ريه يه لازم اولان دقه
حضوره اولور و مرطبات سقي اولنسه قرحه نك التحامنه مانع اولور زيرا ملحم
اولان قرحه لرك سبب التحام مجففات استعمالي اولور و انلره بالجمله مرطبات
حضوره اولور خصوصا ريه يه فوقنده و تحتنده وارده اولوب جوهر ريه سخيفه اولمغله تاكلي قابل اولور
رطوبت

وقد يقبل من الباكل العلاج اذا كان في الابتداء وكان على الغشاء المغشى على القصبة من داخل وليس في الجوهر اللحمي من الرية سريعا واما في الغضاريف نفسها فلا تقبل هذه عبارة القانون تبس واما في الغضاريف نفسها فلا يقبل قولي وكان على الغشا المغشى قوله ناظردر واحتمال دركه وليس في الجوهر اللحمي من الرية قبولا سريعا قوله دبط اوله اهلنه حوخ كلدر

وبو مثللو عضو قروحنده مرطبات استعمالي زياده مضر اولور و بعضلر تاكل ريه علاجي قابل اولور بو شروطه مراعات اولنديغي اول بونلردر تاكلك اول ظهورنده و زماني ابتداسنده تربيه مباشر اولنه و معالجه اولنه تاكل اول غشا اوزره حادث اوله كه قصبهٔ ريه يي داخلدن اول غشا ستر و تغشيه ايليه ايسه و ريه نك جوهر لحميسنده اولا آفت سريعا قبول ايليه و تاكل قصبهٔ ريه نك غضروفنده اولور ايسه اول تاكل علاج قبول ايلمز بو مقامده قانونك عبارتي بودر و اما في الغضاريف نفسها فلا يقبل انتهى اشبو كلام ايكي محله ناظر اولمق احتمالي وار در راجح ترجمه ده ذكر اولنان معنادر بحث الاسنان مرضي سل علاجي زياده قبول ايدنلر صبيانده عارض اولان سلدر و قروح ريه نك اسلم خشكريشه جنسندن اولان قرحه در اكر اول قرحه حجم مزاج سببي ايله حادث اولمادر ايسه و قرحهٔ يابسه ده قوبائيه قيلن خلط سببيله اولمدر ايسه و بعضلره سل مرض ممتد اولوب آز زمان مرض اولور و اهلاكه استعجال ايليوب مسلول دهردن بر مدت مهلت ويرر و بعضلره نفث شبابده سننده ممتد اولور سن كهولته وارنجه قدر مهلت ويرر و مصنف در كه بن بر خاتون مشاهده ايلدم كه انك سلي يكرمي اوچ سنه يه قريب و ياخود يكرمي اوچ سنه يه قليلا متجاوز وقت ممتد اولدي و قروح ريه اصحابي فصل خريفده جدا متضرر اولور و مسلول اولوب و ياخود اولمديغي معلوم اولمسه و مرضنده اشكال اولنسه فصل خريف دخولنده اول اشكال منكشف اولور ريه سنده قرحه موجود ايسه علامتلر ظاهره اولور و معروف اولوب ذكري تقدم ايدن سلدن ماعدا بر اخر علت دخي وار در كه اكا دخي سل اطلاق اولنور و اول علت اخراده حما اولمازو لكن اخلاط غليظه لزجه نوازل طريقي ايله ريه يه منصب اولور و ريه ده اول ماده يي

قبول

قبول ايتمكله مجاري ريه ضيق اولور و انلرده ضيق نفس و الحاح اولان سعال حادث اولوب قوا الريه انلره كه مؤدي و ابدا انلر اذا ايدر و في الحقيقه بو علت اصحابي ربو اصحابيدر اسنه جاري اولوب انلك معالجاتي ايله علاج اولنور اكر بو علتده حرارت قليله اولور ايسه بو معالجه ربوك علاجنده مستعمل اولان ادويه دن دون ادويه لر استعمال اولنور في اسباب قروح الريه ديه قرحه سنك اسباب متعدده سي وار در نزله نزاعه و ياخود اكاله و ياخود معفنه نزول ايدوب انلره مجاورت ايله ريه منتفخ اولمقدن سالمه اولمان و ياخود اول موادلر بر عضو اخردن ريه يه سيلان ايدر و ياخود اولا ذات الريه حادث اولوب بعده تقيح ايدر و قرحه ذات الريه قرحه ريه يه استحاله ايدر و ياخود ذات تقيح ايدوب منفجره اولور و قيح ريه يه سيلان ايدر كه ريه يي تقريح ايدر و ياخود قرحهٔ ريه نك سببي اسباب نفثك بري اولور فم عروقك انفتاحي و عروقك انقطاعي و انصداعي كبي اسبابك بري اولور و انلرك سببلري دخي انلرك سببي داخلي اولسون غليان دم مثللو و كرك سبب خارجي اولسون خارجدن الم اولان ضربه و سقطه كبي جميعا بونلر فم عروقك انفتاحنه و نظائرينه سبب اولورلر و بعضلره دخي قرحهٔ ريه نك سببي جرم ريه نك نفسنده عفونت حادثه اولوب ريه يي تقريح ايدر اعضاء سائره ده جوهر عضوده عفونت ماكال حادث اولوب اول عضوي تقريح ايلديكي كبي و صيف شمالي و يابس اولسه و اول صيفي تعقيب ايدن جنوبي خريف جنوبي و رطب اولسه اول خريفده امراض سليه كثير الوقوع اولور هيئته و بنيه و بلده و مزاجده سله استعداد اولان كمسنه لرك بياننده در سله مستعد اولان كمسنه لر در انلر مجنح اولوب يعني عظام صدرى موفي اولوب

وجراحة اوزره

علاجه

نزله نزاعه اكاله

يعني مشوبه

الجنب

والاكال

استعداد اولانلر علاماتي

صدرلری ضیق واکتافلری لحمدن عاری علی الخصوص کتفلرینک خلف جانبی لحمدن
زیاده عاری و اکتافلری قدامه مائل اولور و میلی جناح کبی ظهور و بروز
ایدوب ایکلمنه نك ایکی طرفنده اولان کتفلری طیورك ایکی جناحنه مشابه
اولور و انلرك کتفلری عضدلریندن وکذلك قدام و خلفلرندن منقطعلر
اولور یعنی اول عضولر ترکیبلری مستور اولماز و اعناقلری طویل اولور و هم
قدامه عنقلرینك میلی اولور بوغازلری ناتی و بارز اولور و اول مستعدلرك
صدرلرنده وصدرلری حوالیلرنده ریاح و نفخ زیاده اولور وکوکسلری کوچك
اولدیغندن برکسنه ده بو اوصافلر موجوده اولدیغنده ماعدا انلرك دماغلرنده
هم ضعف اولوب اکا متوجه اولان فضولی دماغ قبول ایدیکی ایلیسه و کندی
غراسنده دماغ ضعفی جبر ایله انضاجه ده قادر اولمسه شرایط استعداد
انده تماما موجوده اولور علی الخصوص اوصاف مذکوره اصحابنك اخلاطی
حاده مراریه اولسه و سله مستعد اولنلرك استعدادلرینه سخنه لرندن ایکله ترك
هم استدلال اولنور سرعتله اوزره سله قابل اولان سخنه لری ذکر اولنان
نحیف موجود اولدیغنده صکره زعر و بیض اولوب انلرك بیاض شقرته ضارب
اولور و صلب و متکاثف اولان ابدانده شریعا سله قبول ایدر انلره [illegible] لردر
انخراق عروق عارض اولمق حسبیله و بارد المزاج اولانلر کسنه ده مستعد
و من السن سله مستعد اولنلر اون سکز یاشندن اوتوز بر یاشنه وارنجه
قدر اولان [illegible] اولنلردر و بو علت بلاد بارده ده کثیر الوقوع اولور زیرا
اول بلادده برودت ایله منفتقه اولور و نفث دم اکثر اولور و فصول لرنده
ذکر تقدم ایدن خریف موصوفلرده کثیر الوقوع اولور جالینوس دیدیکه سله
مستعد اولنلره واجبدرکه حاده وحریفه اولان ادویه و اغذیه دن وکذلك

زعر توبی قلیل اولمق
جمله
یاشلری
عروق

اعضاء

اعضا صدرلری تمرید ایدن صیاح و ضجر و ثنیه مثللولردن توقی و اجتناب
ایلیه لر علامات السل علامات سل مریضنك مدت نفثی اولور و مدت نك
علامتی بو نیدن اقدم ده بزم شرح ایلدیکمز لون کبی و تبخیر کبی نسنه لردر
و تسکک لازم اولان حماء دقیه در موضع علته تعزیه نیه فلیک قربی
اولمغله مسلولدن حما مفارقت ایلمز و تغذی ایلدیکجه و کیجه لرده حماء دقك
اشتدادی جهتی اوزره مسلولك حماسی ده مختلط اولور غذا حسبیله بدن
ترطب ایلدیکی ایچون مسلولره اولان حما بعضیکره حماء دق ایله حماء
نائبه و ربع و خمس حما لرندن مرکب اولور و حماء نشرلوس حماء خمسیدر
بعده شطر الغب و بعده نائبه شرلودر و بحران سل حادث اولسه انك
صاحبنده تقیح بابنك آخرنده ذکر اولنان علامتلر ظاهر اولور و انلرن کل
وقت عرق فیضانی و سیلان ایدن زیرا انلرك قوتلری غذایی امساك
و تدبیرده ضعیف اولور و اول غذایی و آرتق تحلیل و اساله ایدر و اول
علیل خشکریشتی نفثنی ایدر ایسه علتك سل اولدیغنده اصلا شبهه
قالمز خصوصا کم سله مؤدی اولان سببلر اول علت اوزره تقدم ایتمش
اوله و بحران بدن ذبولی و اطراف الحنایه و غراء و فضولك فسادلری حسبیله
تویلرده انتشاره بدء ایلدی سل صحیح الوقوع [illegible] اولور و بعضیکره
ابتداء سلده مسلولك لونی کمودت اوزره اولور لکن بخاراتك تصعدندن
حمرت حادث اولور و مسلولك عنق و جبینی ممتد ایدر علی الخصوص سل استقرار
و استحکام اوزره اولسه و اعضولری ممتددر زیاده اولور و انلرك اطرافلری
منتفخ اولور و خصوصا ایام سلك آخرنده ایاقلری زیاده منتفخ اولور و اظلاف
ناسله اولوب اقاصر بدنه غریزیه نك ددائت مزاج ایله مستهلکه اولدیغندن اطرافی

وحمیات بائنه ذکر اولنه حمالرك ماهیتلری مذکوردر

الاولى كالحجة غليظة
قاموس

نزبل ایدر و سبب سلی خلط اکال اولان مسلول اجزا مالح اولان ماء بحر کبی بزاق
قذف ایدر و نبض ناقی یعنی رفیع و سو عنده معتدل و صغیر اولور و بعضکره
ذو ایکی جانبنه میلان عارض اولور و بو علامتلر ظهور ندن صکره بطننده
قراقر حادث اولوب شراسیف فوق جانبنه منتفخ و مائل اولور و انده عطش
مشتد اولور و قوا طبیعیه سنک ضعفی حسبیله طعامه شهوتی باطل اولور
و قوتنک سقوطی حسبیله بطن اختلاف او زره اولور و موتی قریب اولدقده
حلقه کبر سنه لر و کذلک طمرلوبدر جرم نفث ایدر اکر منفوث اولان
عروق کبار ایسه اول عروق منفوثه دیه عرو قیدر و اکر صغار ایسه
قصبه دندر و چوق واقع اولور که انلر حصاة نفث ایدرلر و انلر قصبه دن سائر وقده
حلقه نفث ایلمز انجق قرحه عظیمه دن صکره انلر حلقه نفث ایدرلر و سلک
اخرنده نفث و بزاق غلیظ اولور بعزه منقطع اولور ضعف قوت حسبیله و انلر
بعضکره احتنا قدن هلاک اولورلر و ذکر اولنان نفث بعضکره اخر سلده تأخر ایلمز
بلکه اولنده حادث اولور اکر سل جنس ردیدن ایسه و هضم قابل اولمین
مواد غلیظه دن ایسه و فجن اخر سلده نفث منقطع اولسه انلر حیاتلری
دورت کون او زره زیاده اولماز و بعضکره نفثلرینک انقطاعی ضعف قوت
حسبیله اولور بو صورتده نفسلری ضیق اولور حتی انلرک نفسلری محسوس
اولور و چوق کره سعالری شدید اولوب نفث دمه مؤدی اولور و انلرک
سعاللرینه معالجه اولنسه بر مقدار خفت بولور و لکن مع خفته هلاک
اولورلر و سعاللری حالی ترک اولنوب معالجه اولنمسه نزف دم ایله هلاک
اولورلر و فجن مسلول اولان کمسنه نک کفی او زره باقلایه مشابه حبه
ظاهر اولنسه و لکن انک ظهورندن اللی ایکی کوندن صکره هلاک اولور

متتابعا

فن عاشر مقاله الاتنده بشنجی مقاله اعضاء صدرک ماسوای القلب عضولرینک اولان
و نواحیسنک قرحه لری و علللری علاجاتی بیاننده در او لدخی فصوللی
مشتملدر اولکی فصل نواحی صدر و ریه اورامنک معالجه مشترکه لری بیاننده در

بن در مکه بالجمله اول عللتره علاج مشترکلرک بری فصددر و زمان ابتدا الرنده جانب
مخالفدن فصد اولنور اول باولده علی التعجیل فصد لازم اولان عموم عللته محاذی اولان
صافندر و بعده عرضا محاذی اولان باسلیقدر و بعده عرضا محاذی اولان
کحلدر و اکر کحل ظاهر دکل ایسه قیفال فصد اولنور زیرا قیفالک نفعی واردر
هر نه قدر انک منفعتی کیج و ابطا و اقل ایسه و بو فصدلر اولنوب
بر قاچ کون مرورندن صکره محل علته عرضا موافق اولان جانبدن فصد
اولنور و بعضکره صدر او زره حجامت اولنور و اول حجامت بلا شرط اولور
و مع شرط دخی اولور تا که ماده یی خارجه جذب ایلیوب تقلیل ایلیه خصوصا
فصد ایله مسبوق اولان حجامت آنی زیاده تقلیل ایدر و جالینوس دیدیکه بو علل
اصحابنک حماسی جدا شدید ایسه اکر مسهل سقی اولنمقدن احتراز لازمدر
انک علاجنده فصد ایله اکتفا اولنور زیرا فصدده خطر یوقدر و یا خود
خطری اقلدر و اسهالک خطری عظیمدر زیرا مواد اسهال تحریک ایدر
و بعضکره اسهال ایلمز و بعضکره افراط ایدر و واجب اولورکه انلره ممکن اولدیغی
مخدرات تقریب اولنیه زیرا مخدرات نضجه و نفثه مانع اولور و انلره موافق
اولان اغذیه لر ماء شعیر و ماء حنطه و کذلک خبازی و بقله الیمانیه
و ملوکیه و قرع طبیخلرینک صوبی و کذلک ماء باقلی و قشمش منقلو
اغذیه لر اولور افراط او زره حرارتی یوق ایسه و عللتک اخرنده خاصته
زبیب عوبی نافع اولور و جمیعا تنقیه مواد ایلیوب خشونتی ازاله و درجه ی اولاده تلیین اولنر

طولاً
فصد ندر

ماء عناب و بنفسج و خشخاش و اصول السوس و خيار و قثا و غيرهما ايله ابلار
و بزر هندبا و سبستان مثللو ادويه لردن ذكر مرور ايدن اغذيه موافقدر اسنه
جادر اولور لكن و بعضلر انلر ا[illegible] يواجكر كي لعابي [illegible] اولنور و بو ذكر
اولنان معالجات انلر قبل الانفجار علاج اولنور و انلر صفيه و جاليه اولان ادويه لردر
افضلي بو او صدر و ريه دن ماعدا احشاء سائره ده ورم بو عنيسه ماء عسل
اولور و اگر ورم وار ايسه بينه ماء عسل استعمال ايله و لكن ورم اولنلرده
استعمال اولنان ماء عسلك فراوماء كثير اولمق گرکلودر [illegible] اول ماء عسل
صوكبرا اولمق اليقدر و لكن جلاب و ماء سكر اول مثللو ماء [illegible]
عسلدن هم او فق و اليق اولور و بونلردن صكره ماء الشعير و بعده شراب حلو او فق
اولور و بو علت اصحابنك افضل شرابي شراب حلودر خصوصا اول شراب
حلودن ابيض اولان شراب زياده انفعدر و نفثنه اعانتده اكثردر و لكن
ذات الجنب و ذات الريه مرضنده شراب حلو قبل نضج الماده شرب اولنمق
بعد النضج شرب اولنمق لايقدر و بونلرده عطش و اسخان اولور
و بعد السقي حادث اولان عطشلري تسكين عطش ايدن تدبير ايله تدارك
اولنور و كبد و طحالده علت اولنلره اول شراب سقي ايلمك لايق دگلدر و شراب
حلودن صكره انفع اولان خمر مائيدر و خمر مائي صودن زياده قوتي تقويه
ايدر و هم تقطيع و تلطيف اولور و چون سكنجبين عسل و سكردن
بر [illegible] و قليل المقدار خل ايله اتخاذ اولنوب صو ايله مزج اولندقدن صكره
استعمال اولنسه تلطيف و تنقيه منفعتلريني جمع ايدر و اگر اول سكنجبين
جدا حامض اولسه جدا نفث احداث ايدر و ياخود تبريد ايدوب وجد الزوجت احداث
ايدوب هم ثقل و وبال اولور حتى تقطيع ايلديكي فضلدن قوت فقويه ايله نفث

طبخ اولان نسخه ده اغذيه بدليه ادويه واقع اولمشدر

عسلدن

ومطبوخ [illegible]

[illegible]

اولنور

اولنور و اگر حامض استعمال ايدرلر و اول سكنجبين اول حامض تقطيعي اولنور و ياخود
اگر ماء حار خلط اولنوب قليلا قليلا سقي اولنور اما معتدل الحموضت اولان
سكنجبين سقيننده بو غايتده ذردن امانت بولنيور و هم مستعمل اولان حلاوتك
تحطيطنه و مره بي اثاره سنه و مره يي توليدينه مانع اولور و ماء عسل
ترطيبده ابلغ و ماء الشعير تقويه ده ابلغ اولور و بعضلره تعديل طبيعتده
بادم ياغي ايله حماض و ير مكه حاجت اولور اما بو علت اصحابنك ماء شرب نيجه
شتاده ماء حار و ماء سكر و ماء عسلك رقيق اولور و ايام صيفده ماء
معتدل سقي اولنور انلره ماء بارد شرب ايلمك مكروه اولور اگر عطشلري اشتد اولور
ايسه [illegible] ماء بارددن مقدار قليل سقي اولنور و ياخود [illegible] جلاب
و سكنجبين بر ماء بارد ايله تبريد اولنوب سقي اولنور زيرا سكنجبين سرعت
ايله نفوذ ايدر و ماء بارد هم تقطيع ايدوب حضرتني دفع ايدر و بو علتلرك
زمان انحطاطنده صو سكنجبين ايله سقي اولنور اما ورملري جمع ملا ايلديكي زماننده
و انضاج و تفجير قصد اولنديغي زمانده و بعد التفجير هم تدبيره محتاج ايديكنه بيانه
ايچون مستقلا بر باب ايراد ايلرز

ايكنجي فصل

ذات الجنب معالجاتي
بياننده در واجب اولور كه ورم و نضجه متوجه اولان مواد اول باقل و زهدت
منع اولنه استفراغ ايله و مواد جانب خلافه جذب ايدن تدبيرلر ايله
و بو فصلده مقدم ذكر اولنان فصلده ورم وصف ايلديكمز معالجات
قراءت اولنه و بعضلره انلرك ذكريني بر اعاده ايلرز قريبا ان شاء الله
و بز ديرز كه ذات الجنبده دم غالب بو فصلده مقدم ذكر اولنان فصلده ذكر
اولنديغي او زره اولور ايسه انده علاج فصد اولور و دم فصد كه لوني
تغير ايدنجه قدر دم اخراج اولنور زيرا لون دمك تغيري دلالت ايدر كه دم موذي استفراغ او

عطشلري

لمشدر

ومعلوم بیوریلکه ابدانده مرلرینک اکثری سودا ایله اسود اولنلر بیوک ورملرده
ویاخود بیوک ورملره قریب اولان ورملرده اولان دم اسود در یعنی بیوک ورم مثللو کرک
دم ورملر زیاده موذیدر ومع هذا انلرده هو اخراج دم مراد اولندیغی
قوتده مراعات اولنمق کرکدر و بعض کره ذکر اولنان حزه وارنجه قدر دم اخراجنه
قوتک مساعده سی اولماز وچون اول علتک سببی لانه ماده دم اولمیوب خلط اخر
اولور ایسه اول خلط اخر استفراغ اولنور لکن هلیلج ایله ویاخود قیضوی اولان
ادویه ایله استفراغ اولنمز بلکه بو علتلرده اول ادویه استعمال اولنور که انده
اسهال ایله معا تلیین جمع اوله اولا مخیضا کبی که انلر بنفسج و ترنجبین تمر و خرنشت
وجهاز سکر کبی نسنه لردن اتخاذ اولنه و انلره مسهلات لیلاسی اولنور
اهل معرفتدن بر قوم دیدیلر که اصوب اولان انلرک استفراغلری فصد ایله
اولمقدر زیرا بعضلرک شرب مسهل علیلی مضطرب ایدر و بو علتده اضطراب
مضر اولور و بوغالکم فصدده امین اولنمغله حیثما امکن فصد اسهالدن
اصوب اولور و اسهالک اضطراب موذیدر اولدیغچون تقدیم ایلدیک نفث
مراد اولدیغی اسهالک مضرتی زیاده اولور علی الخصوص جالینوسک ذکر ایلدیکی
اوزره حماسی حدتاسندیه اولنلره زیاده مضر اولور و جالینوس سقمونیاشی تعلیقدن
تحذیر ایدر و باردجدن و حزیقلدن [illegible] تحذیر ایلمز و مسهل استعمال ایدوب
[illegible] فارغ اولدیغده صکره استعمال اولنان ماء شعیرک فعلی مدح
ایدر اما مسهل ایله معا استعمال اولنان ماء شعیر مسهلک فعلنی قطع ایدر
ومع هذا البیان واجب اولور که جهت وجه مراعات اولنه و اکر ترک
مراعات اولنسه فصد و اسهالدن بری حقیده و نافع اولماز اکر وجعک جوانب
میلی ترقوته و قسته و انلرک فوق جهتنه ایسه فصد اولی اولور و اکر اشراسیف

بعض هرنه قدر دم اسود و افسد اولور ایسه

اسهال

جهتنه

جهتنه متوجه ایسه باسلیقدن اسهال استعمال اولنور و ماده سنک دم فی مشاهده اولنور ایسه
مع الفصد اسهال استعمال اولنور اسفله مائل اولان سوادی باسلیقدن فصد
فصد جذب ایدر قورقولمغله اول صورتده اسهال استعمالنه حاجت اولور و ذات
الجنب معالجه سنده تکمید و تضمید ایله اکتفا اولنمز البته استفراغ مواده حاجت
اولور زیرا بحسب المشاهده و التجربه ثابتدر که اول علتده تکمید و تضمید
ایله وجع تسکین اولماز و یاخود وجع تکمید و تضمید زیاده ایدر و بو حال
دلالت ایدر که بدنک جمیعا امتلا وارد در و لا محالة استفراغه محتاجدر خصوصا
فصده حاجت زیاده در وچون اول علتده فصد و استفراغ ایلسک و لکن
اعراض ساکن اولمسه فصد و استفراغ معاوده و تکرار ایلمه زیرا فصد و
استفراغدن مطلوب اولان ورمک جمع مدتیسنه ممانعتدر بلکه اعراضک
حالی اوزره اشتداده دلالت ایدر که ماده غیر نضیج اولمغله فصد و استفراغ کندوزدن
مطلوب اولان ممانعته قوی دکلدر پس انلر تکرار اولنسه مطلوب اولان
ممانعته تکرارک تأثیری اولماز بلکه تکرار مزبور ماده یی تبلید ایدوب بعده انضاجه
کلیا مانع اولور ماده نک اذا اسرار تربسی لایق اولاتو درکه برد فعه فصد
واستفراغ اولندیقده اعراض ساکن اولمسه حالی ترک اولنه و استفراغ تکرار
اولنمیوب نضجه انتظار اولنه وچون نضج ماده حدس اولنسه ماده نضیجه
مقیدا استحالدن منع اولنه و اجتهاد اولنوب ماده یه استحاله دن مقدم
نفث ماده تنقیه اولنه و بالجمله بو علتده فصد اولنمقسزن ماده نضج ایدوب
نفث نضیج و صالح حاصل اولنسه و لکن اول نفثدن صکره ینه قوتده سن
ضعف کورسدک اول نفث صالحدن صکره نفثده حادث ضعف مذکوری
دفع ایچون فصد ایلمه زیرا فصد و اسهالدن حادث اولان ضعف نفثدن حادث اولان

ایله

ضعفلنه اكثر درو اقلّی دفع ايچون فساد راكثر اولان اركاب اولنمز و بو علتده حقن متوسطه
و ياخود حاره رأی طبيب اوزره استعمال اولنور خصوصا وجع شراسيف جانبنه
مائل ايسه حقنه استعمالی زياده اليق اولور و فاضل ابقراط اشارت ايلديكه مواضع سائره ده
وجع اولميوب انجق شراسيفه و جعك شديد احيلی احساس اولنسه انك علاجی
خربق اسود ايله و ياخود فيلون ايله استفراغ اولور و بعض نسخه ده فيلون
بر لنه البقلة البرية واقع اولمشدر بو بقله بريه بقله الحمقايه مشابه در و انكله
لينه اولور بتوعاتدندر بعض لبنه حاددر و بو مستفرغلرك بر آيله استفراغ ايدوب
الم و وجعه خفت رؤيت ايلسه كه سن ماء سكره و يا شعير تقشير و ماء كثير
ايچنده طبخ شديد ايله طبخ اولنان ماء شعير استعمالنده اقتصار ايدرسك و تقويه يه
حاجت اولور ايسه ماء خندروس هم سوايدرسك و بطيخ هندی و ماء العناب و ماء
سبستان و بنفسج مربى و بزر خشخاش هم استعمال ايدرسك و بو مذكورلر ايله
استعمال اولنيجق دهن دهن لوز اولور و ذات الجنب علتنده بر قوم رمان تينا و لذت
نهی ايلدی و مصنف ديركه بنم قتمده اول علت اصحابنه رمان حلوتنا ولنده بأس اولماز
و بو ادويه لردن بعضكر مطبوخ اتخاذ اولنوب تنفيث ايچون استعمال اولنور
و اول ادويه بونلردر شعير مقشر عناب سبستان بنفسج بزر خشخاش و شراب
بنفسج و شراب نيلوفر در و بو ايكی شراب جلابدن افضلدر و نسخه سلطانيه نك
حاشيه سنده خشخاش هم اخراج اولنمشدر و بو علتك ابتداسنده جالينوس جميع
اصنافه دياقودا استعمال اولنسون ديو امر ايلدی زيرا دياقودرادع عدد ماده يی
انصبابدن منع ايدر و ماده انضاج ايدر و عليلی تنويم ايدروب اويودر مصنف
ديركه بن دير عليله سهر اولميوب دياقودا استعمالنده اوجه بنده حاجت اولمسه خشخاش
استعمالی ماده يی تبليدن ايتكله استعمالی اولوق اولماز سهر شديد اولور اول وقتده
ونفثی قطع
ايلسه

خشخاش

خندروس صنف من الحبوب وهو الحنطة الرومية اوكسر

شديد

خشخاش استعمال اولنور و اگر خشخاش شدت حضرتنه دافع اولان سكر دياقوده
ادخال اولنور ايسه بلاسهر ذات الجنب علتنده استعمال اولنسه بأس اولمز
بو صورتده هم دياقودك بزر خشخاشدن اتخاذ اولنلر قشردن اتخاذ اولنلردن
اوفق اولور و واجبدر كه نفث ايله دفع اولنيوب مجتمع باقی قلان مواد
استفراغ اولنه و عليلك غذاسی اكثار اولنميوب قدر لايق اوزره تقدير
اولنه و عليلك حرارتنك كثرت و قلتی حسبيله تلطيف غذا اولنه اگر اعراض
هاديه و خفيفه و سهل ايسه جيد الطبخ ماء شعير مقشر ايله تغذيه اولنه زيرا
اول مثللو ماء شعير مقطع و مقوی اولور و تحجن اولماء شعير تحليله قصد
اولنسه سكر و يا خود عسل ايله تحليه اولنور و اگر اعراضنده اضطراب
اولور ايسه اضطرابدن مستبری اولنجه قدر ماء شعير ايله اكتفا اولنور
خصوصا نفخده كثرت اوزره نفث كثرت اوزره ظهور ايلسه كثرت
ماده مضرتندن امن حاصل اولور و تقويه قوته حاجت اولديغی سنك معلومك
اولمغله اول وقت تقويه قصد ايدوب ماء شعير مقشر ايكی تغذ ايليك
اليق اولور اما نفثك احتباسی اولسه تدبير تلطيف و ماء شعيره و اشربه يه
اقتصار ايدرسك و تحجن ذات الجنبده اسهال حادث اولسه اول ذات الجنب
اوّلا حادث اولان ذبحه دن منتقل اولسه انلرده ذات الجنب علاجلرك كليا منع
اولنور اگر فصد و تليين طبيعت ايله معالجه اولنمز و انك تدبيری سويق شعير استعمالنه
قصر اولنور و اگر ذات الجنبده فصده حاجت مس ايليوب نوادی تلده نضج اول
وقت فصد ايدوب زرينه ملح و زيت وضع اولنمعله فصدك تقيه يه و تكراره متعد
قيلنه و بعض فصوده مغز اولور انده استطلاق بطن ظهور ايدوب سكل يوم
بر مجلسده و ياخود ايكی مجلسده تحلی ايلسه فصد اولنديغی اول فصد غشی و ياخود
مجلس

تنفس او تقرشيد ولنور بعد انك شعير حالی مستبدر اولنسه

بر يد جسما امكن

سبب بعود ركبه اولاده اولنسه صعوبات اولور معاد زنك نفع تحبيبا جريحه حيله اولنه نقل اولنه اولنديغی فصد اولنعه اخراج جزء مقدار اولاده اولنه بعض و جمع فضلك تلثلنده مقدار اخراج اولنه قليل زنا

شديدا عسر تنفس وضيق تعقيب ايليسه دلالت ايدركه مواد موذيه فصد ايله استفراغ
اولنمشدر واولى اولان بودركه اوجاع صدر اولنلره طبيعت تليين اولنمه كيم
لكن حقن وشيافات خفيفه ايله تليين اولنمقله باكى اولمز وانلره مبردات شديده سقى
اولنسه خطاء عظيم اولور لكن ماده سى صفرا اولان ذات الجنب اصحابنه مبردات
شديده سقى اولنور ومبردات قابضه يه سقى وعدس مثللو حموضات ايله اطعام
اولنور ومعلوم بيوريله كه بو علتده وسائر امراض حاده ده ماء بارد سقيى موافق
اولماز ممكن اولدقجه اول علتلرده ماء بارد سقيى تقليل اولنور واكر عطش عصيان
ايدوب ماء بارد سقيينه حاجت اولور ايسه ماء بارده سكنجبين ايله خلط
ايدوب مخلوطا سقى ايله ماء باردك سورتني وشدتني سكنجبين كسر ايليوب
ايجون وماء باردك باطنده بقاء وثباتي مدتني تقليل وتقصير ايدر بالجمله بدنه
برودتي تنفيذ ايلسون ايجون مواد غليظه نك تقطيع وتلطيفده سكنجبين ايله انتفاع
اولنسون ايجون ومعلوم بيوريله كه ذات الجنب علتنده التهاب كثير اولسه
تبريد ايجون استعمال اولنان ادويه ده جلا وترطيب جمع اولمق كركدر ماء خيار
وبطيخ هندي وماء الشعير كبي اما ماء قرع كه هر نه قدر جهت واحده دن نفع وار ايسه
بعضلره ادرار حبيله مضرتى اولوب عليلي ضعيف ايدر وبو علتده اجتناب
واحترازا اولنمق [illegible] لر بونلر در ماء بقلة الحمقا ماء هندبا وتبريد وتكثيف
اولان سائر اشيالردر وواجبدر سنكا معظم غرضك سهولت تنفس
اوله ونفثي تكثير ايدن تدبيرلردن اولور علت اولان جانبنه وزره اضطجاع
ايدوب اوليوق وبعضلره [illegible] عليل شديد الاهتزاز وتحريك اولنور وحرارته
مائل اولان صوجقنا بعا وجرعة بعد جرعة سوق تجرع اولنور وبعضلره شربة
وجع حلتيتلرده باقلاء مقداري عسل وخل وما ايله سقى اولنمغه حاجت اولور لكن

وجع

وجع مبرح شديد اولور ايسه سقى اولنور واكر نفسنك عصياني غليظ وشرجه
حدوثنه يعني حال غرغره ده وحال خنقنده اولان نفسه خريلدي سير كبي خريلدي يه
مؤدي اولور ايسه انك معالجه سنده اوچ بارمق حمل ايدجك قدر نطرون اخذ
اولنور وباقلاه مقداري زنجار ومقدار قليل زبيب وما ومقدار قليل عسل ايله
اخذ اولنوب استعمال اولنور وبونلر نافع وناجح اولمز ايسه اول ادويه لرك
اوزرينه فقاح كرم وفلفل وحب الغار زياده اولنور وبو مذكورلرك كليسي مقدارى سقى اولنور
ويا خود زوفا وخردل وحرف ماء ايله وعسل ايله سقى اولنور وبو تركيب اولا ذكر
اولان دواء مركبدن اقوادر وبونلر ايله نفث حادث اولدقده نصكره بيرطه صاروسندن
حسو اتخاذ اولنور زيرا بو حسو اول ادويه دن حادث اولان غائله يي ازاله ايدر واكر مجنوب
غذاء قوى ايله تغذيه يه محتاج اولور ايسه سمك رضراض ايله تغذيه ايله ولكن
سمك ايله تغذيه حماتك انكسارى وقتنده اولور وكذلك خبز سكر ايله وزبد ايله
تغذيه اولنور نضج ونفثي معين اولسون ايجون وكراث ايله مسلوق اولان
سمكله اطعام اولنور واجتهاد ايدوب نوا وبطن تخفيف ايله نوا وصدره مراحم
اولسون ايجون ونوا وبطن تخفيف تليين طبيعت ايله وبطنده ثقل يابس
وار ايسه آني اخراج ايله اولور مثلا ماكشدك مقدار قليل ماء سلق ايله خلط اولنوب
حقنه اتخاذ اولنور وواجب اولور كه نفخدن احترازا وزره اولوب نفخ منع ايليه لر ومعلوم
بيوريله كه نفخك بخاري ونفخ بو علتده جدا مضر [illegible] وقوعنده اهم
مهام واشد ما يهتم بودر كه انك اصحابي مبادرت ايدوب ماده ورم حلّه اولمزدن
مقدم مادهٔ علتك انضاج ايليه لر كرمه اولور ايسه اولمزدن تاكه اخذ ايلمزدن مقدم
تنقيه يه مبادرت ايليه ومعلوم بيوريله كه مجنوب اولان كمسنه يه واجب اولور كه
انكا دائما مخاويل لرينك ترطيب ايليه نفث سهل وسريع اولسون ايجون ونجن

نفث ظاهر اولوب ویوم رابع مرور ایلیسه بیان کوکی و بالدیرین قره دن اتخاذ
اولنه مطبوخ نفثی تقویه ایدر و نجن ماده غلیظه و قوت دخی قویه ایسه و عصاره
دخی آفت یوق ایسه اکر سکنجبین ممزوج سقی ایلمکده باس اولماز ماده غلیظه یی
قطع ایلسون ایچون و اکر اکر خیار شنبر سکر ایله و ترنجبین و شیر خشت ایله
سقی اولنوب طبیعت تلیین اولنسه امر صواب اولور و بعضلر اکر معالجه ده ضمادات
و مروخات ایله استعانت اولنور و بو علتک معالجه سنده اولا استعمالی واجب
اولان اول قیروطیدر که دهن بنفسج و شمع مصفادن اتخاذ اولنور و بونلر
صکره تدریج ایله شحوم و العبه و غبار رحی استعمال اولنور و بعده تدریج ایله
بونلردن قوی اولان بابونج اصل خطمی و اصل سوسن و بنفسج ضمادی و طبیخ
و شبت ایله کوجه دخی طبیخ استعمال اولنور و بونلردن اقوی و اجوده حاجت
اولور ایسه کرنب مسلوق و رازیانج مسلوقدن متخذ ضماد استعمال اولنور و کذلک
افسنتین و بیان کوکی اخذ اولنوب عسلدن برشئ ایله و دهن ناردین ایله ضماد
استعمال اولنور و معلوم بیوریله که مجنوبک ماده سی کثیره ایسه اکر بارد ضماد
و طلا اضرار اولور اکر اول علتک ماده سی قلیله ایسه بوارد ایله ضماد و طلا و تنقیه
باس یوقدر و کذلک ماده کثیره دن حادث اولان ورم تحلل ایدوب بقیه ماده
قلیل اولسه بینه مبردات ایله تضمید و تطلیه ده ضرر اولماز و کذلک مواد قصر
اولندیقدن صکره مستفرغات سائره ایله دخی استفراغ اولنسه اول
استفراغدن صکره مذکور اولنان اطلیه ایله طلا اولنمقده دخی باس یوقدر
صفة ضماد جید بنفشه یپراغی و خطمی هر برندن بر جزء بیان کوکی
ایکی جزء باقلا اونی ارپه اونی هر برندن بر بوچق جزء بابونج کثیرا بر جزء
بو مذکورلردن ضماد اتخاذ اولنور اکر ماده غلیظه تحلیل زائده حاجت اولور ایسه
اولور

اول

اول صورتده ادویه مذکوره اوزره بزرکتان زیاده ایدرسن و اول ادویه ترک عجز
میبختج و شمع و دهن بنفسج ایله اولور اکر غلظت ماده ایله قلت و ادب اولور ایسه
دهن بنفسج برلنه دهن سوسن و باخود دهن نرجس و صنع اولنور اکر صورت
مذکوره ده حرارت قویه اولور ایسه زیادات حاره مذکوره یعنی بزرکتان و بعده ذکر اولنان
ترکیبنه لخراج اولنوب برینه ورق نیلوفر و ورد و قرع وضع اولنور نسخة مروخ
جید شمع شحم البط شحم الدجاج دهن الغنم ذوفا الرطب بوادی و بیضدن مروخ اتخاذ
اولنور وجعده نافع اولور صفة ضماد جید بو ضماد دهی انضاج و هم تسکین وجع
ایدر صفتی بودر ادیه اونی اکلیل الملک قشر الخشخاش بو مذکورلردن ضماد اتخاذ اولنور
و بعضلره بو علت معالجه سنده رطب و یابس کمادات ایله دخی استعانت اولنور
ولکن انلر ورم حریته مائل ایسه کماد رطب اوفق و خلغوینیه مائل ایسه کماد یابس
اوفق اولور و رطب کمادنافع اولمدیغی صورتده ضمادی ردی اولماز و کماد یابس
ضار اولور ایسه انلر ضرری عظیم اولور و بین الکمادات تقدیمه احری و اوفق
اولان سنکر راس صو ایله اصلدوب انکله کماد ایلمکدر و بونلردن اقوی اسماء
بحر ایله و ماء مالح ایله تکمید در و بونلردن حاجت اولور ایسه نجار ایله و یاخود
زیت حار و ماء حار ایله کماد اولنور و بونلردن اقوی اولور بو قطعه صوفه دهن
ایچروب انلری ایچنه خل و کرنب و کرسنه بسط اولندیقدن صکره انکله تکمید
ایلمکی یابسا لطیفه اولان کمادات اولور تخالم بعده جاورس بعده ملح بدنیده
امتلا اولمیوب و تکمیدک جذب ماده ایلیه سنده خوف اولمیه تکمید هر دورلو
وجع حل ایدوب نافع اولور اول وجع کریدن ایکی اعالیسنده و کرک اسافلنده
اولسون اما فصدک و حجم تحلیلی اعالی بدنده اولان وجعلردر و حجت
ذکر اولنان کماد و ضماد ایله تکمید و تضمید اولنسه اجتهاد اولنوب انلره تخارک

غالبا

دهن الغنمدن مراد سمن غنمدر ولکن دهن قرینه سی ایله غنم عین ایله و تا ایله بر زیتوندر دهن اطلاق اولنور نسخه تحریف اولوب بر زیتون دهنی دیمک ظاهردر

زیاده یه

بخار ایله و یاخود زیت و ماء حار ایله کماد اولنور ایله بخار بو محلله نافع و خار ایله دافع او لمشدر و بخار مکرر صحیحی یوقدر بر خرقه دهن بخار ایله تسخین

عللك بو زينه اصابتلن منع اولنه زيرا منع اولنمسه اول بخار عليله كرب وضيق
نفس احداث ايدر و بعضلره بيس علت شديد اولوب رطب اولان ضماد و كمادك
بخارلركه نافع اولور زيرا اعتدال اوزره رطب اولا كماد و ضمادك ابخره لري بو زينه
اصابت ايدوب استنشاق ايله باطنه [illegible] اهب اولسه اول ابخره رطبيتنك يبوستي
تعديليله منفعتي اولور و بو علتده بعضلره ناسدك استعمال ايلديكلري لعوقات ايله
شوا استعانت اولنور و اول لعوقاتك الينز و محرور بينه اوفق شمع ابيض مصوف
و مغسولي دهن بنفسج ايله اتخاذ اولنلردر على الخصوص وجع شديد اولديغي
نفع زياده اولور و بعضلره فصد ايله و مستفرغات سائر ايله بدني تنقيه اولديغي
صكره محاجمه التجا اولنور زيرا ذكر اولنان مستفرغات ايله تنقيه حاصل اولديغي
يقين اولنديغي صكره موضع وجعه محاجم وضعنك نفع عظيم اولور
واول بعضلره وجع اصلا تسكين ايدر و بعضلره دهني نوا و خارجه جذب
ايدر واول موضعه ضماد خردل وضع اولنسه وجعي نوا و خارجه جذب ايدر
محاجم عملي كبي عمل ايدر و قجن اول علت يوم سابعي تجاوز ايليسه اطبانك
قدما كرام ايلديكلركه انلر لوزدن متخذ اولان لعوق و حب القريص و عسل و سمن
و علك بطم ايله سمنلن متخذ لعوق استعمال ايليه لر و انلر بعضلره اثانا سيا كبي
معاجين كبار دخي استعمال ايدرلر بو معاجين كبارك استعمالي تنقيه بدن طريق
جيد اولور و قدماء محققون بو استعمال ايدوب مبلغ شافي يه بالغ اولورلر
و فطانتلرينه اعتمادلري اولمغله بونلرك ~~[illegible]~~ استعمال لريني بر حادثه
عارضه اولور ايسه نقطعي انك حضرتي تدارك و تلافي ايدرلر اما اطباء زماننده حديث
وحيان اولنلر بو مثللو معاجين كبار استعمالندن حذر ايدرلر صناعه لرينه و توقفلري
اولمديغندن الجوني حتى عسل ادخال اولنجق تركيبه خوف لرندن عسل برلنه سكر

محاجم

وجع اولان

مثللو معاجين كبار

ايدوب

وجعي

خلط

خلط وادخال ايدرلر عسلدن حادث اولان عارضه يي واول عارضه نك تداركي
تنفرنسنه ايله اولديغي تفطنلرندن عاجز اولديقلري ايچون و كذلك بو علتده
معالجه سنده بر زنتقيه سي قويه اولان ادويه يه اشارت ايلديلركه
اول ادويه عسل ايله يوغريلوب انلردن حبوب اتخاذ و مهيا ايدرلر وقت حاجتده
تحت اللسانده امساك ايدرلر و انكله ذكر اولنان تنقيه قويه حاصل اولور و بونه
اقدمون ذات الرائحه تسميه اولنان اضمده يه و حرز تخوشتدن متخذ اولان
اضمده يه و مرهم سذابيه يه اشارت ايدرلركه انلر ذكر اولنان تنقيه قويه دن
صكره مستعمل اولور و جمله كلام بودركه هر كسنه كه بو معالجاتده قدما
مسلكنه سالك اوله لركورز توقي و حذر اوزره سالك اولهلر تفخيم و رمد
و حوادث كثيره تحريكندن خوف ايليه لر و اول مرادليلركه قدما طريقنه توقي
جهتي ايله سالك و اسكو حكيم اوزره مهالك طريقندن تجنب و ترقب
ايدر تمشي ايله ~~[illegible]~~ ترا و ايليه لر انلر نجاح و شفاء كامل حصولنه وثوق و اعتماد
ايليسونلر بو مترجم عبد فقير و جعفر في تقصير شيخ كاملك بو كلام صحيح
بخاريده اولان ابو هريره رضي الله تعالى عنه حضرتلرينك روايت ايلديكي حديثك
مضمون منيفي و محصول معناي شريفيدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بيورورلركه ما انزل الله من داء الا انزل الله له شفاء و بعض روايتده كلديكه
فاذا اصيب برء باذن الله لكن اجل مقدرده مبرم اولديقده معالجه ده اصابت
ميسر اولماز و خطانك وقوعي مقرردر و بو حديث شريفده باقي سؤال
و جوابي شراح حديث تفصيلا تحرير ايلديلر انتهى اگر بو تدبيرلردن صكره علتدن اون درت
بقيه قالور ايسه اول زمان حجامت و تلطيف تدبير واجب اولور و انلرده
سهر مشتد اولور ايسه شراب خشخاش و خشخاش شدي كندوي استعمال واجب اولور

قدماء اطبا

قد ... درت كونده وبجه

وقچن انلرك نفسلری تواتر ایلسه ترطیب ایله آنك ضرری تدارك اولنور
و بزر قطونا لعابی شیئا بعد شیء تجرع اولنور و جلاب ایله دخی ترطیب اولنور
و جوع تخفیف الجوف و تواتر نفس تقلیل الجوف علیلك جنبی تنطیل اولنور
و مرضك انحطاطی ظاهر اولدیغدن صكره حمام استعمال اولنوب قوی و شدید
اولان تبریدلردن اجتناب اولنور مكر كه ورم حمرت جنسندن اوله و كذلك
مُغلّظا اولان تبریددن دخی اجتناب اولنوب تلطیفه اشتغال اولنور و ذكر
مرور ایدن اشربه و میاه الجبن كرات و فوذنج سطو طبخ اولنوب اخر علته
سق اولنور و بزر قریص عسل ایله لعوق قیلنور اما ورم عصیان طلب ایدوب
جمع مدجانبنه اقبال ایدر ایسه انك تدارك بابنده ذكر اولنور و ذات الجنب
هنوز زائل اولوب ناقه اولنلره واجبدركه ملوحات و حرافات و امتلاء و شبع
و شمس و ریح و دخان و صوت عالی و نفخ و جماعدن حذر و اجتناب ایلیه كه
زیرا ذات الجنب علته قچن نكس ایلسه علیل هلاك اولور بو معالجات مذكوره بزم
قولمزدركه ذات حار خالص اولدیغنده انلر ایله علاج اولنور اما ذات الجنب خالص
و شدید الحراره اولمسه انك علاجی دلك ایدوب حلبه و زفت ایله ضماد و وضع
محاجم اولور و بزم بو ضماده مراولبابرنا فعدر صفة ضماد اصل كرنب بعد ار
اخز و شحم ایله معجون قیلندیغدن صكره ضماد اولنور و بلغم اولان ذات الجنب
معالجه سنده حقن حاده و اسهال ایله ابتدا اولنور بلغم اولنلرده فصد استعمال
اولنمز و ذكر مرور ایدن اضمده و كمادات قوتلو تحلیلی اولان محللات استعمال
اولنور و انلره سلق و ماء كرنب و ماء حمص و دهن زیت و دهن لوز حلو
و دهن لوز مر اطعام اولنور و ضمادات حاره و كمادات حاره استعمال اولنور
و یوسف ساهرك دهن خروع ایله سقی ایلدیكی مطبوخ دخی سقی اولنور

الجنب

اما سوداوی

اما سوداوی اولان مجنونیه حنطه مهروسه دن اتخاذ اولنان حسو عسل ایله
و دهن لوز ایله اطعام اولنور و لعوقات لینه حاره دخی ویریلور و دهن
لوز مثللو ادهان لینه تجریع اولنور باقلی و قلیل حلبه دن و لبنلردن متخذ حسو
ایله و بالخصوص لبن حلیبدن متخذ حسو ایله تغذیه اولنور و انلره اشلك
سودا نافع اولور و سوداوی ذات الجنبه نافع اولور قسطدن بر درهم اخذ
بر ملعقه مطبوخ شبت صویی ایله و دهن بلسان ایله و یاخود شراب
عسل ایله استعمال اولنسه و بو دواسعال ردی یه دخی نافع اولور
اما ریه ده مجتمع اولان صوینك علاجی بودر كه تفتیح الجوف بزم ذكر ایلدیكمز
معالجات ایله اخذ استعمال اولنسه ریه ده اولان اجتماع مائیه دخی علاج اولور
و بعضلر دبطله دخی حاجت اولور لكن بطله خطر عظیم وارد ر كلّ الاجتناب
اندن اجتناب ایلمك كركدر فی معالجات ذات الریه معالجه ده ذات
الریه ذات الجنب مجراسنه جاری اولور لكن ذات الریه نك ضمادانی
ذات الجنب ضماد اتندن اقوی اولور و ذات الریه علاجنه مغوصات دخی ادخال
اولنور و واجب اولور كه طبیبك حرصی ذات الریه ده تنفیثی اشد اوله
و ذات الجنبده اولان اضطجاع برله ذات الریه ده استلقا اوله و لكن
اول جهتده بر مقدار استلقا سر مائل اوله و اكر علیلك طبیعتنده اعتقال واقع
اولور ایسه واجب اولور ذكر اولنان شرابلری ایكی كونده بر دفعه سقی اولنه اول
شراب بعده خیار شنبر و چكردكی اخراج اولنان زبیب هر برندن اوچر استار
اخذ اولنوب اوزرلرینه دورت سكرجه صو القا اولندیغدن صكره نصف
قالنجه قدر طبخ اولنور بعده انزال اولنوب اول مطبوخك اوزرینه بر سكرجه
قیصوم صویی ادخال و القا اولنور قوی اولنلره بو مجموع شربت واحده اولور
عنب الثعلب

واكر علیلك طبیعتی مضعف اولان لینت ایله لیننه اولسه اكر دبت آسی و حلو
سفرجلك مشوی و رمان حلوویر بلور ذات الریه نده ماشری و حمرت جبنندن
اولنلرك معالجاتی برتم ذكر ایلدیكمز اوزره صعیدر آنلر نافع علاج وار ایسه اول علاج
تطفیه سنی بالغه اولان خشخاش و ثمار و سائر شدیدة البرد اولان بقول معلومه ایله اولور
عصارات اولور و انلره مبرده ملینه اولان عصارة الهندی مثللولردن سقی اولنور
طبخ ایله اولان نسخه ده هندی بدلنده هندبا واقع اولمشدر هندبادن مراد بطبخ
هندبدر آنك عصاره سنده تبرید و تطفیه سنده وار در و قبض یوقدر و هندبا
دخی مبرد در حمرتده استعمال اولنور دیو محرر در بس ایكی نسخه ده صحیحدر ماشرا
و حمرت جبنندن اولان ذات الریه نك ماده سی اولان صفرا ایسه شیرخشت و تمر
هندی و ترنجبین و بو مثللو مستفرغات ایله استفراغ ایلسه بو استفراغ
دخی جائز اولور و بو علتده دخی امتلا وار ایسه فصد جائز اولور تقیح اولان
کلام قلیل بیاننده در ذات الجنب و ذات الریه اوراملرینده جمعك علامتی
مذكوره سی ظهور ایلیوب تصعد ایلسه واجب اولور كه اولا بدن تنقیه اولنوب صكره
[illegible] و رمك انضاجنه اعانت اولنه و آنك معونتی اول
ضمادات و كمادات ایله اولور كه انلر دقیق شعیر و علك الانباط و شراب الحلو
الابیض و تمر و تین یابس مثللولردن اتخاذ اولنور و بو نلردن اقوی اولور اول ضماد
و كمادات كه ذكر اولنلر ذرق الحمام و نطرون ادخال اولنه و بو نلر تفجیر قیلنده
دخی ضماد صالح اولور و واجب اولور قبل وقت الانفجار اول علیل جانب علتده مضطجع
قیلنه زیرا اضطجاع نفث و تفجیره زیاده معیندر اولور اگر انلرده حرارت كثیره اولور
ایسه ماء شعیره ماء عسل ادخال اولنوب سقی اولنه و یاخود عسكك ماء
دقیقی سقی اولنه و چون حرارت قویه اولمیوب قوت قویه اولسه انلر طبیخ زوفا

ایجند

ایجند محاشا و فراسیون و تین و عسل سقی اولنور و بیننه واجب اولور كه انلر ماء شعیر سقی
مطبوخ اولنه و بعضا كره مثرودیطوس و تریاق سقینه دخی حاجت اولور انضاج ایلسون
ایچون لكن تریاق و كره [illegible] اوقات سقینك زیاده اوفقی نضج تامدن صكره اولور
زیرا اول وقت سقی اولنور بقیه ورم و تفجیر و نفوذ تر كیبی جهتی حفظ ایدر بو و قتلرده بعده و
تمر استعمالی جیدا اولور و یاخود شراب افراسیون استعمال ایدرسه نفعی غایته
بالغه اولور ضماد مجرب بر رطل خبازی خیار بطبخ قرع برزلور دیت سوس
اكلیل الملك فقاح و بنفسج و [illegible] بو ادویه لردن ضماد اتخاذ اولنور و چوق
دخی انلردن بر ركتان لعابی ایله اقراص اتخاذ اولنوب وقت حاجتده ایچیر صوی
ایله سقی اولنور اما انلرك حال تصعدده و تزیدده غذالری صو ایله و یاخود ماء
عسل ایله مبلول اولان خبز و نیمبرشت بیرطه و بو مثللو نسنه لر اولور و انلرك
نقللری صنوبر حب كبیری و حب صغیری و طتلو بادم و دقیقلری متخذ احسیا
شعیر و حمص و باقلی دقیقلری و دهن لوز و سكر و عسلدن متخذ در و چون
نضج تام و وقت انفجار قریب اولدیقده واجب اولور كه تفجیره اعانت اولنه زیرا
حالی اوزره ترك اولنسه مرض صعوبت و شان حاصل اولور و خلوقلر
مبتلی اولور و [illegible] انلره مقوی اولان شراب ذوفا الله لبن
یعنی صبغه سائله سقی اولنور بر ایكی بو نلردن اقدم ذكر ایلدك و كذلك برتم ذكر ایلدیكمز
اضمده قویه استعمال اولنور و بو قرب انفجار و قتلرده مثرودیطوس و تریاق استعمالی
دخی نافع اولور اكر حما و نحافته و هزال یوغیسه و آكه سمك مالح اطعام اولنور و بونم
و قتلرده بوجه امساك و اخز ایدر كه اول حب ایادج و شحم حنظلدن متخذ اولنه
و كذلك عند النوم انلره قیاجره دخی سقی اولنور و انلرك خلوقلرینی بعض اغرلرینك
دایحه لری محیص لبن سقی اولنمغله تطییب اولنور و بعضی علیلی كرسی اوزره اجلاس

و اول کرنیز جزء و تحریک اولنور و اول وجهله حرکت علیله نافع اولور لکن بر کیسه و قت
تحریکده علیلی ایکی کتفلرندن دوتمق کرکدر یعنی سقوط خوفندن ایچون و انلره ماء عسل
ایله خردل سقیی و لبن الحلیب حلتیت سقیی دخی نافعدر و تجن ورم متقیحک انفجار
قصد اولنسه جانب صحیح اوزره اضطجاع انلره نافع اولور و اول وقتده انلره لعوقات
و تعبیه ایله امر اولننلر لکن انکر قیئنده خطر عظیم واردر ~~[illegible]~~ زیرا قیئ انفجار
عظیمه مؤدی اولور اختناق خوفی اولنور و اگر ورم متقیح منفجر اولنسه آکا کیدن
لازم اولور و بعد الکی مدّه یه نظر اولنور مدّه نقیه بیضا خروج ایدر ایسه اندن
برء رجا اولنور و الا برء امید اولنمز و تجن مدّه منفجره وسائل اولوب حدس اولنسه که
مدّه قلیله در ~~[illegible]~~ و یا خود معتدله در و ماده مجتمعه و
منفجره قرق کونه وارنجه قدر نفث ایله تنقیه اولنور انلره اول حالده جلاّت و غسّاله
و منقیه اولان عسل و کرسنه دقیق حمصکه تخنه ذکر سابق حسولر استعمال اولنمق
واجبدر و اول حسوا اتخاذ اولنان دقیقلره بورجق اونی دخی ادخال اولنور و انلره عنصل
لعوقی و بورجق لعوقی دخی نافع اولور و بو علتده استعمال اولنان ادویه نک امهاتی
اولوب تاثیرده تام و شافی اولان حفرد دوالر بورجق اونی و سوسن سحیق و اصلنده
سحیق و ایکی زراوند یعنی زراوند طویل و زراوند مدحرج و فلافل ثلثه یعنی فلفل اسود
و فلفل ابیض و دار فلفل و خردل و حرف و جاوشیر و قسط و سلیخه و اسقیل
مثللودر و بعضکره بو امهات ادویه یی قیفسن استعمال اولنور ایسه اکا مقدار
اولان بر جزء خلط اولنور و بو امهات اولان ادویه لرده معدود اولور سقور دیوب
زیرا بو بابده انک منفعت شدیده سی واردر بو علتده ذکر اولنان وقتده استعمال اولنان
نافع ادویه لر بو ذکر اولنان ادویه لر امهات ادویه لردر اشربه و ضمادات و اسفنجات ایله
اولان نطولات و ادهان اول امهاتدن اتخاذ اولنور و بو امهاتدن بعضکره قوتی ادهان
جمیعا

اخراج

فقعه

التنقیه بالضم اللون قاموس

وسائر ادویه

اخراج اولنور و امهات مذکوره نک قوتی اخراج اولنجق دهنلر بونلردر دهن [illegible]
دهن سوسن دهن نرجس دهن بابونج دهن حنا دهن ناردین دهن [illegible]
خصوصا وقت انحطاطده ادویه مذکوره دن قوت اخذ ایدن دهن [illegible] منفعتی
زیاده اولور و علیلک و وقت حبسکه بعضکره او ادویه لرک قوتی دهن بنفشه
دخی اخراج اولنور و بعضکره انلرک قوتلری بو ادهانلر دخی قیلنور دیتانج
و شحوم و قنه و فقاح اذخر و زوفا الرطب و ورق غار و مقل و بونلر مثللولردر
و اول علیلک حماسی قوتیده ایسه انک علاجنده افراط اوزره تسخین اولنمز زیرا
حماسی اولنلر افراط اوزره تسخین سوء مزاجه و سوء مزاج ضعف قوته و ضعف
قوت دخی نفثده عجزه مؤدی اولور و واجب اولور که مبادرت اولنوب اکر اراده
قیح صدره منفجر اولدیغندن صکره صدردن نفث ایله اخراج اولنه و اول اخراج
علیله خفت حدس اولندیغی ایامده اوله اما ذات الجنبده حدس اولنوب ماده کثیره
اولدیغی بیلنسه قرق کونده و قرق کونده اقلده تنقیه حاصل اولمیجغی معلوم اولسه
و سلّه مؤدی اولیجغی دخی فهم اولنسه اول کیّ اولنمق واجب اولور دقیق بر مکوی
اتخاذ اولنوب انکله صدر تنقیه اولنور و اول مکوی حدیده تسخیف ایدوب قلیلا
قلیلا استخراج ایدر و ماء عسل ایله غسل اولنور و خارجه جزئیه اعانت
اولنور و تجن بو وجهله تنقیه حاصل اولدیغنده الحاجه اقبال اولنور و واجب
قیح قنغی جهتده اولدیغی ذکر اولنور ایدن علامتلر ایله و قیحک صوتی و خضخضه سی ایله
تعرف اولنه و کذلک طین احمر ایله مصبوغ اولان خرقه علیله الباس اولنوب
اول خرقه نک صدره لک اوزرینه واقع اولان قطعه سی قنغی جانبده جفاف اولا
حاصل اولور انک ایله موضع مجعلوم اوله و اول علامتده موضع اولنوب
اول موضع کیّ و یا خود بطّ اولنه زیرا بعضکره ذات الجنبه کیّ اولنیوب بط حاجت

مزاج

الجنبه

ورم

اولور که

ابسه

حاجت اولور اولنعنه

واول مجنونلك جنبن مبضع ایله بط اولنور وآنك نصیبه اول نصیبا ولور كه انكله مرة كل یوم
قلیلا قلیلا اخذ اولنور دفعة حتّى كثیره اخراج ایلمزو بو منوالی وقتده لحم ایله و غذاء
معتدل ایله قوت حفظ اولنور اول وقتده حماسیله التفات اولنمز زیرا [illegible] دائم
مدّت باقیه اولدیغجه انك برئ متصور اولمز وبحن اول اغذیه تناولی ایله قوت حاصل
اولوب تقنیت ایله ماده تنقیه اولنمز نقله حماسی منقلع اولور وبعضكره ده متفق اولور
قبل النضج ورم منفجر اولور واحالی ماده منفجره دم اولورا اول صورتده فصددن
ودفاعنه اولان ضمادات [illegible] لابد ولازم اولور ودفع ایله تحلیل بیننده مشترك اولان
اضمله دن اولور كرنب مدغم وماء عسل ضماد اهرن شنجه سی اوزره تركیب
اولنه وبو صیفت اوزره اولان ضماد دوفنا فعدر بو بر و بالدیر قاره و زوفا یابس
وانجره وزرا وتحمر خرج بو ادویه لر اخذ اولنوب عسل ایله ضماد اتخاذ اولنه

اون بنجی فصل

نوا صدد فروح ومعالجه مرض سل بیاننده در اما اول قرحه كه
قصبه ریه ده حادث اوله اكه سرعت اوزره دوا اولنور و واجب اولور كه علیل قفاسی
اوزره اضجاع دواسی علیلك اغزینه امساك اولنه و دقیق قلیلا ابتلاع ایده و
دفعة وكثیر ارسال ایلمیه زیرا دفعة دقیق كثیر ارسال سعالی تحریك ایلوب حضو اولور
وواجب اولور كه دقیق قلیلا ابتلاع ایده بوغازی عضله لری ارخا ایلیه حتی احراث
صراع ایلمدن دقیق حلقنه نزول ایلیه و اغزنده منوال مذكور اوزره امساك
اولنیجق ادویه اول معزبات مجففه دركه انلر كبیر نسل معالجاتنده ذكر ایلمز اما بیزم
ذكر [illegible] صدر و ریه ده اولان قرحه لر اول قرحه لره جلاء و غسال ادویه لر ذروق
قیلنه وعلیله امر اولنوب جانب علیل اوزره اضطجاع ایلیه وانك سعالی تحریك
اولنه هز دقیق ایله هز اولنه ویا خود علیل بنفسه هز از ایلیه وبعضكره [illegible]
اول قرحه یه ماء عسل ارسال اولنمز نقله صكره قیح جذب ایدجك آلت ایله انك قیحن استخراج

(margin notes: ورداعه — كرنب مدغم دورلمش لاخنه در ٣٢ — اولنوب استعمال اولنیجی — حلقنه دقیق — ایلدیكمز اوزره)

اولنور

اولنور وبحن مدّه یی بیز تنقیه ایدوب رجا ایلسك كه اندن برشیء باقی قالمدی
اول وقتده ادویه مُرعه استعمال اولنور جلا اسرا ولوب حنقی اولان دواء الردة عسل
برسنه بو قدر زیرا عسل منقیدر وطبیعته محبوب بر غدادر انكله قرحه متضرر
اولماز اما نفس ریه نك قرحه سی آنك تدبیری ایكی امردر انك برسی علاج حق
وایكنجیسی مدارات اولور علاج حق ایله اول زمان معالجه اولنور كه علت علاجه
قابل اوله بو ایكیدن اقدم آنی بیز وصف ایلدك و اول علاج حق قرحه یی تنقیه و تجفیف
ومواد قرحه نك انصبابن دفع ایله ونوازلی منع ایله وقرحه نك التحامنه
اعانت ایله اولور و نوازل منعنك تدبیری بو نردن اقدم بیز بیان ایلدك
ومنع نوازل بو بابده اولان جمیع معالجاتك اصلی اولنور ومنع نوازلك اجمالی
وضابطه سی بودر كه تنقیه وماده یی راسندن اسافله جذب ورأسی تقویه در
رأسه متوجه اولان فضول رأسك عدم قبولی حسبیله كثرت فضولی رأسندن
دفع ایله ورأسنده ~~فضول نوازلی منع ایله اولور~~ منع وجهة اخرایه صرف ایلمكله اولور
وواجب اولور كه مواد تنقیه فصد ایله و فضول مختلفه یی اخراج ایدن قوقیا
دواسی استعمالی ایله خصوصا قوقیایه مقل وصمغ زیاده ایدوب انلر استعمال
ایله اولور وبعضكره افتیمون مثللو دوالر ایله اخلاط سوداویه یی اخراجه
حاجت اولور وبعضكره سن استفراغاتی تكراره ومعاوده یه محتاج اولورسن
فضولی تقلیل قصد ایلدكده اول معاوده نك طریقی بودر كه اولا دوا ایله استفراغ
اولنوب فصد اولندیغندن صكره برمدت ترفیه اولنوب استراحت قیلنور
بعده استفراغ وفصد معاوده اولنور وخاصه بو معاوده یه ابدان قویه زیاده
محتاج اولور ونوازلك ضررینه دفعنده نافع اولان اشیادن اولور دیاقوده استعمالی
خصوصا اول دیاقوده كه اقراباذینده وغیر محللرده یازدیغلری اوزره خشخاشدن اتخاذ اولنه

(margin note: علیق)

ذكر اولنان تدبیرلر عضوك قبولنده

قبول تدبیرده طبیعتی معین اولان حالاتدن اولور هواسی جاف اولان بلاده نقل
و هجرت ایدوب انده معالجه و لبن شرب ایلمك واجب اولورکه اولکسنه اکثر حالده
انتصاب اوزره اوله و آنك انتصابی عنقی فوقه و قدامه تمدید ایدر انتصابی اوله
زیرا بو وجهله اولان انتصاب اجزاء ریه نك بعضیسنی بعض آخر اوزره وقوعندن
تسویه ایدر و اجزاء قرحه نك انطباقنی و یاخود محاذات طبیعیه دن ازاله ایلمسی
و واجب اولورکه موانع نفث اولان نسنه استعمال اولنمیه تسکین سعال ایچون
الحاح اولنمیه زیرا منع نفثده خطر عظیم وار در هرنه مقدار تسکین سعال ایله
برمقدار خفت حصولی ایهام اولنور رئیسه اما قرحه ریه نك موارات ایچون
اولان معالجه لر بعد ذرکه قرحه یی تصلیب و تجفیفده تدبیر اولنور قرحه
فاشیه و متسعه اولمقدن منع اولنور هرنه قدر ذکر اولنان تصلیب و تجفیف ایله
قرحه یه التحام و اندمال حاصل اولمق حصول اولمزایسه و بو مرارات اولان
تدبیر ایله اول قرحه صاحبنه مهلت حاصل و عیشی ممتد اولور و لکن آنك عیشی
راضیه اولمازتلکه اول صاحبی تدبیرنده خطا اولنمازك تأذیلری کبی متاذی اولور
و بو ذکر اولنان مجففات ریه یی قبض ایدر و تجفیف ایدر و قرحه یی تطبیق
ایدر و لکن ادمال ایلمز و بو طریقه سلوك ایدنلره واجبدرکه البته لبن استعمال
ایلیه و سائر ادویه لری عسل ایله ترکیب اولنور عسلدن قرحه مضرتی اولمز
اما قرحه سنك تنقیه سی منقیات مذکوره ایله و انقراباذینده ذکر اولنان ذوفا
طبیخی ایله اولور و بونلر اقوی اولور اطه صوغانی لعوقنی اسنك سودی ایله استعمال
ایلمك و بعضلره بو دوالو الملرجات مغریه جمع و اضافه ایلمکه حاجت اولور و بعضلره
دفع سعال ایچون مخدرات ایله اعانت اولنور زیرا سعال دواء سائره فعلنه
و تأثیرینه مانع اولور دفع سعال اولدیغنده تأثیری قوی اولور و بو تقدیر اوزره انعاش
دوانك

غرغره یه ناعش قوی تدبیرینه حاجت اولور و اول ناعش قوی اولان منقیاتی اول انواع
و کذلك باب التقیحده ذکر ایلدیك لکن اول مذکورلردن استعمالی معتاد اولان کرسنه
متخذ اولان احسا در و کذلك اول احسادرکه دقیق حمص و دقیق خندروس دن
اتخاذ اولنور بعضده کرات شامی واقع اوله و کذلك کرات شامی مسلوق استعمال
اولنور و میاه عسلیه منقیات منقیه و ملحمات طبخ اولنور استعمال اولنور بونلرك
کلیسی نك بیانی مرور ایلدی و قرحه یی تجفیف اولان معاجین بونلر در کمونی و اثاناسیا
و لعوق بزرکتان کبی معاجیندر اما متردیطوس و تریاق فجن وقت وقت
خصوصا اوائلده و هنوز الحادث اولمزدن مقدم استعمال اولنسی نافع اولور و حما
ذبول ایلمدن طین نافعدر و طین مختوم جمیع اوقاتده اول علتده انفع اشیادن
اولور و کذلك کل الاوقات طین ارمنی نافعدر و ضمادات و لطوخات و مروخات جمیعنی
بزم ذکر ایلدیکلریمز جمیعا نافعدر و فجن صدر و ریه ده اولان قرحه لر عتیقه اولسه
صباح ایکه قطرات بر ملعقه صغیره و یاخود عسل ایله و یاخود قندی مسائلده
برشیء ایکی العاق اولنور نافع اولور و اگر اول علیله حرارت اولسه منقیات
حاره استعمالندن خوف ایلسك و استعمال ایلدیکك منقیات بارده لر نافع
اولمسه اول زمان ریه یی تغلیظ و برز اوایخ و نفی اولان دب سوس آخر ایدر
ماء سکر [illegible] استعمال اولنور و نفع غایته بالغ اولور و بو علتده
مجفف و منقی اولان اجناس بخورات ایله قمح ایله تبخیر اولنور و اول بخور اتدن
اولور زرنیخ و فلفل بر نسنه لر و انلری بیاض بیض ایله بندقه اتخاذ اولنور تبخیر اولنور
و اول بخوراتدن بر رهن زیتون حار بیراغ و بقر جیلی خثیی و تبن کلیه سنك شحم
و زرنیخ و بعر الارنب بو مذکور متساوی الوزن اخذ اولنور انلردن بخور اتخاذ
اولنور و اول بخوراتدن بر رهن نبق قشوری و زرنیخ و تیس بوبرکینك شحم ایله متخذ اولان بخور اولور

بوادویه

وبرزهو ذزدنیخ وسمن غنم وبرزهو ذزدنیخ وزراوندواصل کبرك قشوری اولورکرك ایسه
عسل ایله جمع اولسون وکرك ایسه سمن ایله جمع اولسون وکذلك اول صنوبرکه انکه قطرانك
دردی اوله وکذلك ذزدنیخ اصفر شیرج ایله وکذلك بخورات عنز کوره نخ اولور و هر قچن
اول قرحه نك مزاجی فضل سخونت ایله مسخن اوله برقاچ کون قرص کافور ایله تطلی
اولنوب بعده تجفیف معاوده اولنور واما انلرك اغذیه لری ابازیرلرفاویه ایله تطییب اوله
اولان دراج اولور شراب ابیض صرف انلره منع اولنمز انلره دائما ریاحین شمی
ایتدیریلور وانلره نوم ودعه وسکون الزام اولنوب غضب وضجر ترك ایتدیریلور
انلره موت غم اولان نسنه لر ایراد اولنمز و مرارا نلره ایله بنم تجربه ایلدیکم مدبر
جلنجبین طری سکری تناول او علت صاحبنه الزام اولنوق عافیت ناسه قادر
اولدیقلری مقدار کل یوم اطعام اولنور و قدرت مالکه اولوب کثیر اجلنجبین تناولنه
قدرتی اولنلره خبز ایله تناولی الزام اولنور و بونلردن صکره اول علیلك امرنده
مراعات اولنور جلنجبینه اولان وردك تجفیفی ایله انکه ضیق نفس حادث اولور ایسه
انلره مقدار حاجت زوفا شرابی سقی اولنور و اکر حماسر مشتعل اولدی ایسه تراص
کافور سقی اولنور و ضیقلق وحماده احترازایچون جلنجبین استعمالنه فتور
و قصور اولنمز بلکه مصرتی ذکر اولنان دوالرایله تدارك اولنور اکر تکذیب
اولنمقدن نقیه وحذر ایلمسیم بو بابده عجایبلر نقل ایدر ایدیم و مسلول اولوب
جلنجبین تناولنه ملازمت و مداومت ایدن خاتوننك قصه سنی ایراد ایدردم
زیرا سل علتی اول خاتونده اوزون اولدی و رقود مرتبه سنه واردی حتی جهاز
موتنه رؤیت ایدرکسنه طلبه اولنوررا اما اول خاتوننك زقرنداشی راشی محاذیسنده
قائم اولوب بو علاج ایله مدت طویله معالجه ایلدی اول خاتونه برء و عافیت
حاصل اولوب صاغلدی وسمیردی و اول خاتوننك تناول ایلدیکی جلنجبینك مقداری نیر

ذکر اتیمك

لعبة النحل قانوننده و بنم استعمال ایلدیکمز سائر مفرداتده بواسم ایله دوا یا زلمشدر انلرده یا زلدیغی
لعبة بربرید درکه سور بخاندر و یاخود سور بخانه مشابه بر نباتدر اطلاق اولنور انزه تنفیث و
وتنقیه خاصه سیله ولمغله بومقامله زاده اولنمز ولعاب النحل غسله اطلاق اولنور بو مقامله اول قید مرة
اولمق صحیح اولمازدیرا حیوان عسل دعوا ایلمز مکرکه لبن انسان لبنی اوله ولعبه مطلق ذکر اولنسه النحل
اصل بیروح مراد اولنور ولکن انلك نحله اضافتك وجهی اولمازوظن غالب بودرکه بومقامده لعبة

ذکر اتیمك خوفا من التکذیب بنم ایچون ممکن اولماز و بعض کره بو علتله حادث
اولان بیس و ذبول لبن و یاخود دوغ استعمالنه محتوج اولور و بونلر تغذیه
وترطیب وخلط فاسدی تعدیل وجبنیتی ایله قرحه یی تغزیه وجلا ایله
صدیدندن تنقیه اولور وچوق کره بوتدبیر ایله دبیه قروحه بر حادث اولور
قرحه نك تصلیبی قصد اولنمز ایسه بوتدبیر استعمال اولنور و مسلوله نافع وفق
اولان لبن لبن نسا که تمه سندن امیلور بعده اشك سودی بعده کچی سودی
خصوصا کچی سودنده اولان قبض کیفیتی زیاده اوفق اولور ولکن دماکلك هو
بوعلتده منفعتی اولور و نفخ هو لبن دمالك تنقیه ایدر و مصنفك ظنی او دزه
انزه تغرییه هو وارد دراما لبن بقر ولبن غنمده غلظت وارداکرض علتنده حصه
مسلول قادر اولور ایسه اوفق اولور و واجب اولور لبن محلوبك حیوانی
اول نباتی رعی ایلیه که اندن اخذ اولنان لبن نده غرض ایچون تناول اولنور ایسه
اول نباتك اکه منفعتی اوله مثلا لبنی استعمال اولندن مطلوب قرحه نك ادمالی اول ایسه
اول حیوانه عصا الراعی وعوسج وجبل الماکر و بونلرکبی اولان نباتات رعی ایتدیریلور
وچون لبن استعمالندن مطلوب تنقیه وتنفیث ایسه حاشا ولعبة النحل وخنزوقی
وبلکه یتوع مثللو نباتات رعی ایتدیریلور و اول مسلولکه شرب لبنه مشغول اوله
انکه واجب اولور که سائر تدبیرهده مراعات ایلیه زیرا اول تدبیرلرك بر نده خطا
ایلسه مشروب اولان لبن بعضکره انکه ثقل و وبال اولور و محصلو الطبلر بعض
محصل سقی لبن کیفیتنی وصف ایدوب دیرکه واجب اولورکه دوغدیغی مرندن
دورت ساعت مرور ایده اندن بعض دیشی اشك اختیار اولنور و سودی صاغیحق
علیه یر یعنی محلبه قصد اولنوب صو ایله علیه عسل اولنور و اکر اول علیه
تولنغمیش اولوب عقد اولمغا ایچنه سود صاغلدر ایسه ماء حار ایله غسل اولنور

علیك اوله

لنبله اولان مالك

بلغ

وانلرك غسلی بو وجه اوزره اولورکه اولا علبه نك ایچنه ماء حار صب اولنوب خالی اوزره
ترك اولنور تا که سودك بولاشغی تحلل ایلدیکده اول صوا اراقه اولنوب تکرارا
ماء حار ایله غسل اولنور و بعده بینه ماء حار و ماء بارد ایله غسل اولنور و بعده
علبه ماء حار ایچنه وضع اولنوب علبه ماء حار ایچنده ایکن حلب اولنور
و مقدار محلوب نصف سکرجه قیلنور که اول مقدار محلوب یوم اولده سقی
اولنور اگر علت سلیم ایسه و اگر سلیمه دکل ایسه نصف سکرجه دن
زیاده سقی اولنور طبیبك حدس و تخمینی حسبیله نصف سکرجه دن زیاده — وزیاده نك مقداری
اولور و یوم ثانیده بو مقدار یوم اولده اولان مقدارك ضعفی و ایکی قاتی
قیلنور ولکن کیفیت حلب اول کیفیت اوزره اولور و یوم اولده مشروب
اولان لبن ایله طبیعت استمساك اوزره اولدر ایسه یعنی اعتقال اوزره
ایسه یوم ثانیده سقی اولنیجق سودك ایچنه سکردن بر شیء ادخال اولنور
و یوم ثالثده کذلك یوم اولکی سقی و حلب اولنور و یوم ثالثده طبیعتده لینت
حادث اولمز ایسه اکر ایکی سکرجه لبن سقی ایله و انك ایچنه ملح هندیدن
ایکی دانق و نشادردن بر درهم و یاخود بر بوچق درهم قاتیلور و هر کون نصف
سکرجه لبن سقی اولنمغله الا دخی اولنور و یوم سادسده وارو بالغ اول وقتده
طبیعت مجیبه اولماسه اوچ سکرجه لبن اخذ اولنوب ایچنه سکر و ملح و دهن لوز
و نشا خلط اولنور اگر بو تدبیر ایله اوچ مجلسده زیاده طبیعت مجیبه اولور
ایسه بعده سقی اولنان لبنه بر نسنه خلط اولنمز و لبن بو مقدار مذکوردن نقصان
اوزره قیلنور و الحاصل واجب اولور که بر کون و بر کیجه ده اوچ مجلسدن زیاده طبیعت
مجیبه اولمیه و ایکی مجلسدن بو نقصان اوزره اولمیه و بو وجه اوزره لبن استعمالنده
انتفاع ایدر اوچ هفته مقدار سقی اولنه و بعض محصلین دخی ذکر ایلدیکه لبن

اتن

اتن سقینده اجود اولان اول لبندرکه انك دابه سی اول مواضعده در وایلیه که انده
حشایش لطیفه و منقیه اولوب او حشایشده قبض و تخفیف اوله افسنتین
و شیح و قیصوم و جعده و علیق کبی اما لبن ماعز سقینده اصوب ماعزك
حلیبنه صودن بر شیء مزج و قزدیرلمش حجاره اول حلیبك ایچنه بر قاچ دفعه
القا اولنه لبنه نضج حاصل اولنجه قدر حجر محمی القاسی تکرار اولنه و بو وجهله القا — و مائیت ذاهبه
اولنان لبن نار اوزره مطبوخ اولان لبندن اجود اولور زیرا هضمی زیاده و تلیین
طبیعته معاونتی اولور مگر اول علیله ذرب لاحق اوله اول حالده لبنك ایچنه طراثیث
قاتیلور و یاخود لبن استعمال ایدن علیلك سعالی کثیر اوله اول زمانده بر درهم کثیرا
قاتیلور و اگر معده ضعیف ایسه لبنه کمون و کرا و یا خلط اولنور و اگر مسلول
اولانه تمسینه سقی اولنان لبنی هضم ایلمز ایسه اکل غذا کافی اولور و سودی
ایچمکله مسلولده حمی حادث اولور ایسه سقی لبن قطع اولنور اما سقی دوغ
حمانك اشتدادی وقتنده ~~اولنور~~ و وقت اسهالده اولور بو ایکی وقتده دوغ
جدا منفعتی واردر دوغ اجودر اول دوغدرکه ~~بعد اخذ الزبده~~ ایلیك
یعنی بو غوردك زبدی بالجمله اخذ اولنوب بعده بر کیجه ترك اولنور و بعده
اول دایب مخض شدید ایله مخض اولنور حتی بعض اجزاسی اخراج الزا ایله
شدید امتزاج ایلیه و بعده جید السمید اولان دقیق حنطه دن متخذ
اولوب منقط ایله منقوطه اولان خبزدن بر قرص اخذ اولنور که اول قرص
فارسیده پرازده تسمیه اولنور و اول قرصك هر اوندن درهمنه اوتوز درهم
ذکر اولنان دوغ صب اولنور و لعوق قاتنا ول اولنور و ایکنجی کونده دوغدن
اون درهم زیاده و خبزدن بر درهم نقصان قیلنور یعنی طقوز درهم خبزه قرق
درهم دوغ صب اولنوب لعوق استعمال اولنور بو منوال اوزره خبزدن هر ایکنجی کونده

بعض نسخه ده پرازاده واقع اولمشدر

برر دهر نقص ایدرك دوغ محض باقی قاله وچن عافیت ظاهر اولوب و مرض
دوغدن استغنا حاصل اولسه قصعه قلب اولنور یعنی دوغ تنقیص اولنوب
خبز زیاده اولنور بو منوال اوزره اکر دوغ منقطع اولنجه قدر سقی اولنور
و مسلولرك بعضیلرینه ذرب موجود ایسه انلره سق او لبنانه دوغه حدید
محمی مرارا القا اولنقده باس اولمز و ذرب اولنلر ایچون انقراباذینده ذکر اولنان
قرص و مراجعت اولنسون اما انلرك اغذیه‌لری مغزیاتدن خبز سمید و اطریه
وجاورسیه مثللو اغذیه‌لردر و ارز و منقی درلحم جفتیدر و کشك جید
شعیرکه مطبوخ و مغری و منقیدر و شدت حمالقنده غداء صالحدر علی
الخصوص اطراف نتف اولنوب ایله و رماد ایله مکرر اغسل اولنان سرطانات
ایله وصف اولنان کشك شعیر طبخ اولنه و خصوصا بقول بارده ایله و کذلك
عدس ایله او سرطانلی کشك شعیر موصوف طبخ اولنه و نشا و خیار
و بطیخدن متخذ اولان غذا نفثی تسهیل ایدر اکر مسلولده حمی خفیفه
ایسه انلره کرنب و هلیون کبی نافع شی اولماز و اما منقیات نافعه بونلردر
سمك مالح دخی مره او مرتان تناول اولنسه تنقیه جهتنه نفع اولور
اکر قرحه خبیثه ایسه سمك مالحدن و سائر مالح اولنلردن اجتناب
اولنمق واجب اولور اکر غذوه لحم ایله تغذیه مراد ایدر ایسك طیهوج و دجاج
و قنابر و عصافیر لحوم ایله تغذیه ایدرسك لکن لحوم متناول اولان طیور
غیر مسمن اولمق کرکدر یعنی قفسلره بسلنمش اولمیه بلکه صید اولنوب
استعمال اولنه و کرکدرکه او لحوم شی اولنوب استعمال اولنه بر اشی ایله
استعمال اولنیلرك تجفیف و الحاز زیاده اولور و اکارع دخی انلره غذاء
جید اولور لزوجتی جبر ایلر و کباب قیلینان سمکلر غذاء جید اولور و چون

اصحاب

اصحاب سل مرقده اشتهالیله اشتهاسیله لر مرقه بیه عسل خلط اولنوب بعده اول مخلوط
ایله تغذیه اولنور قبل الغذا و بعد الغذا انلر حمامه ادخال جائز اولور اکر کبدلرینه
سده لر یوغیسه زیرا اول وقتلرده دخول حمام انلر تسمین و تقویه ایدر اما
انلرك ماء مشروبلری بغمور صویی اولور بونلره اقدم ذکر اولنمنوزه اوزره اصحاب
سله چوق کره نفث دم عارض اولور و اول وقتده بو قرص مثللولر اکه نافع اولور
طین مختوم اوچ درهم نشاطین ارمنی ورد احمر هر برندن دورد ر درهم طین با
حب الآس هر برندن التیشر درهم سرطان محرق بزر فرفیر هر برندن اون بشر
کثیرا طباشیر شاذنج هر برندن بشر درهم صمغ دوده عصارة السوس هر
برندن یدیشر درهم بو ادویه لر اخذ اولنوب بقلة الحمقا صویی ایله یا خود یا خود
تازه و طری کل صویی ایله معجون قیلنوب اندن اقراص اتخاذ اولنور و وقت
حاجتده ماء قثا ایله و یا خود ماء مطر ایله شرب اولنور و مسلول اولان کمسنه نك
چوق کره طهاتی ساقط اولور او لوجهله اندن تجنب و غطیط ظاهر اولور و بعضکره
طهاتی قطعه حاجت اولور و مجربات نافعه دنلر بونلر صدر و صندلین
و طین مختوم ایله طلا ایلمك یعنی اول طلا مسلولره نافع طلادر کتاب ثالث
فنوننده اوج برنجی فن امراض قلبیه و معالجاتنك بیاننده اولان کلام
مجلدرر اولوق ایکی مقاله یی مشتملدر مقالهٔ اولی انك مبادیلری و اصولی بیاننده
اولنوب فصولی مشتملدر اولکی فصل تشریح قلب بیاننده در قلب آفاتدن
بعید اولسون ایچون لحم قویدن مخلوقدر اول لحم قویده اصناف الیاف
منتسجه‌لی درکه اول اصناف جمیعا قویه و شدید الاختلافدر کیمی طویل جزابر
و کیمی عریض در قاعدر و کیمی موربدر حاسکدر و بو الیاف قلبده اشتداد
منفعتی بودر که انلر حسیله قلبده حرکات متنوعه قویه موجود اولور بو مقدار خلقته
و قلبك

صمغ دوده اضافت
ایله دوا واحد در
حتی ابن کتبی درکه
وهو ان الصمغ العربی
صمغ شجرة مشهور
یسمیها العرب القرظ
واجوده الصافی الودکی
النقی من الخشب والشوك
والحجارة الاصفر الی
بیاض الشفاف و
الابیض ایضا جید

قدر کفایه اولور زیرا قور کفایه‌دن زیاده اولسه اذیت تکون ایدر نسنه‌لرده فضل
اولور و هو ثقل اولور و قلبده منابت شریان اولوب و رباطك متعلق اولان
موضع عظیم و عریض قیلندی منبت نابته و ثبات ایلسون ایچون و منبت اولان
طرف عریض اجزاء سائره‌نك عالیسندن عظیم اتكا ایلمسون ایچون
ایچون زیرا اتكا ایلیجی صدرك حرکت انبساط و انقباضنده اضلاع صدردن
متأذی اولور و قلبك طرف آخری دقیق قیلندی حتی نقطه واحده‌یه منتهی کبی اولدی
عظام صدره مماسی ایله […] اولان اجزا قلیله اولسون ایچون فا اول
جزو دقیق فضل صلابت اوزره خلق اولندی اول اضلاعه مماسه‌دن متضرر
اولمسون ایچون و قلبك شکلی مدرج اولنوب شکل صنوبر اوزره لف
اولندی سفلنده و فوقنده هندامی حسن اولوب و بونده قالمیوب
فضوله مکان مفرقا اولمسون ایچون و غشا حصیفدن بر غلاف ایچنده
قلبك لحمی و جوهری ودیعه و محفوظه قیلندی اول غلافه جنه و وقایه
اولسون ایچون زیرا اول غلاف هر نه قدر اغشیه جنسندن ایسه
جدا مستحصف و المغلاله التخنه و فالتلقه قریب اولور بر غشا اولماز
و قلبك جرم اول غشادن متبری و منفصل قیلندی لکن اصلنده و قاعده‌سنه
قریب محلده غشا جرم قلبه مماس و غیر متبری اولدی قلب ایچون من غیر اختناق
انبساط ممکن اولسون ایچون و قلبك اصلنده اساس کبی و غضروفه
قلیله مشابه بر عضو وار در که اول عضو قلبك قاعده‌سیدر و مادۀ خلقته
و جثه‌سنه اول قاعده وثیقه و مستند اولور و قلبده ایچ بطن وار در ایکیسی
بطن کبیر لردر و بری انلرك ارالرنده وسط کبیدر جالینوس اول وسطی
دهلیز و منفذ عد ایدر که بطن اطلاق ایلمیوب انك فائده‌سی قلبك جوهرینی

قلبك عظام صدره

بر مقدار

منبت شریانه

قلبك

قلبك غذاسی غلیظ کثیف قور اولور و اول بطن وسط اکا مستودع اولور و دم لطیفه
قلبده تولد ایدن روحك معدنی اولور و ایکی کبیر بطنلر ارالرنده مجلس اولور
و اول مجرا قلبك حرکت جبلیه‌سی عریض اولوب قلبه منتج و قلبه […]
اولوب عرضنه نقصانی کلدیکیله ذکر اولنان مجرا منضم اولور و اول ایکی کبیر بطنك
بری ایمنده و آخری جانب ایسرده اولور و ایسرده اولان بطنك قاعده‌سی بطن
ایمنك قاعده‌سندن کثیرا ارفع و بطن ایمنك قاعده‌سی کثیرا انزل و اسفل اولور
و عروق ضوارب یعنی شرائینك ایکی صفاقلو و ایکی قات خلق لکن شرائینه بری بر صفاق
و برقات خلق اولندی و ایکی صفاقلو اولندرك ایچ اولان صفاق طشره‌ده اولان
صفاقدن اصلب قیلندی زیرا اضربان صفاق مستبطنه ملاقی اولور و حفظ
و حراسته اهم اولان جوهر روحك حرکت قویه‌سی اول صفاق مستبطن اوقریه واقع
اولور بس صیانته اهتمام واحد حرز قوی و مجرای شدید و متحمل اولسون
ایچون شدیدا اصلابت اوزره قیلندی و شرائینك منبتی قلبدر و اولان ایکی
تجویفدن تجویف ایسر قیلندی زیرا تجویف ایمن کبده تجویف ایسردن قریبدر
و اکه لایق اولان کبددن غذا جذبنه مشغول اولوب اول غذا استعمال ایلمکدر پس
بطن ایمن غذاء غلیظی حاوی و بطن ایسر دم شریانی رقیق و ارواح لطیفه‌یی حاوی
اولمغله بینهماده تعادل اولمدی تعادل بولنسون ایچون غذا غلیظی حاوی اولان
بطن ایمن رقیق و واسع قیلندی و ارواحی و […] ارواح اولان دم شریانی رقیقی
حاوی اولان بطن ایسر غلیظ و اضیق قیلندی و بطن ایمنده حاوی رقیق و تجویفی
غلیظ اولوب بطن ایسر عکس اوزره اولمغله بینهماده تعادل حاصل اولدی و بطن ایمنك
تجویفی غلیظ و کثیف اولمغله هر نه قدر حاوی رقیق ایسه ترشح و تعفن […] زائل اولدی
و بطن ایسرك تجویفی هر نه قدر ارواح لطیفه ایسه حاوی غلیظ اولمغله ترشح و تعفندن امن حاصل اولدی

ودم قلبك اعلى وسطنه اولانجويفدن قبلندى وقلبك ايكى زائده سى واردراول زائده لرك
برسى قلبه داخل اولان دمك مدخلنده وآخرى قلبه داخل اولان نسيمك مدخلنده
واقع اولمشدر اول ايكى زائده ايكى قولاق مثالنده درجرم عضيليدر وقلبك انقباض
حالنده اول ايكى زائده مسترخى ومتقصر اولوب عضو آخر كبى اولورلر وقچن قلب منبسط
اولسه توترايدرلر وقلبه اعانت ايدوب زمان انبساطه محتوى اولديغى اشيايى
حصر وجمع ايدرلر واول ايكى زائده قلبك خزينه سى كبيدر اوعيه سائره دن قلبك
مهماتى قبول ايدوب بعده قلبه ارسال ايدرلر واول ايكى زائده رقيق صلب قيلندى
انقباضه اجابت احسن اولوب محويسنى احتواسى محكم اولسون ايچون وانفعالاتدن
دور ابعد اولسون ايچون وقلب قوارطبيعيه سى جبيله اعتدا ايدر وغداسى
اولان دم وانبساط ايله داخلنه هوايى جذب ايلديكى كبى جذب ايدر وصدرك
وسط اعدل مواضع اولمغله قلبك موضعى وسط صدرده قيلندى ولكن كبدك
مكاننه سعه حاصل اولسون ايچون بر مقدار كبددن تبعيد اولنوب صدرك
يسارينه مقدار يسير قلب ميل ايتديريلدى اما طحالك موضعى موضع قلبدن
كثيرا انزل واسفلدر وطحالك قلبدن بعدى كثيرا انزل اولديغندن فائده سى انشاالله
بيان ذكر اولنور وكبد عضو شريف اولوب طحالدن افضل اولمغله قلبك مكانى كبدك
توسيع مكان طحالى توسيعى اوزره ترجيح اولنوب يسار جانبنه قلب ميل ايتديريلدى
يعنى كبد معده نك يمين جانبنه محتوى وطحال جانب يسارك اسفلنده محتوى
اولمغله قلب جهت يساره اماله كبدك مكاننى توسيع وطحالك مكاننى تضييق اولندى
قلب وسط حقيقتده قيلنوب ايكى مكان برابر قيلنمدى وقلب جانب اماله نك وجه
آخرى بودركه قلب ايله كبددن هر برى عضو حار لردر اگر قلب جانب يساره اماله اولنمسه
بدنك شق ايمن شق ايسردن احر اولوردى وكذلك جانب ايسرده اولان طحال مفرغ سوداء اولوب
وسود اخلاط بارد
ايدى

اولمغله

كفايت بر قدركر

كبد معده نك جانب ايمنك فوقنده مشتمل وطحال معده نك صول طرف اسفلنده مشتمل در

اولنوب

اولمغله شق ايسرده احداث ايلديكى برودتى قلب جهت يساره تحرك اماله ايله
تعديل اولنور وبر وجه آخر بودركه كبددن نابت اولان عروق اجوفه قلبك
جهت يساره ميلى ايله مزاحمت ايلمز واجوفك مكاننى توسيع ايدر دونس وكبير
كبى بعض حيوانانك قلوبى كبير اولور ومع هذا جبان اولورلر انك سببى بودركه
انلرك حرارت قلوبلرى قليله در وجرم كبيرى حرارت قليله تسخين ايلمز بلكه جرم
اولور داغيلور وتسخين قليل اولور وبرودت غالب جبن حادث اولور وبعض
حيوانك قلبى صغير ولكن جرى وجسور اولور انيچونكه انلر حرارت قلوبلرى كثيره
اولور وجرم صغيرده حرارة كثيره محتقنه اولوب انلرده اشتداد حادث اولور
لكن اكثر حالده جرى اولان حيوانك قلبى عظيم اولور وقلب المرو ورحى قبول
ايلمز انيچون ذبح اولنان حيوانلرك برنده مؤف القلب بولنمز سائر عضولرنده
آفت اولندركى قلب سليم اولور وكبير الجثه اولان حيوانلرك بعضلرينك خصوصا
فيلرانك عظم قلبنده بولنور واو عظم غضروف قيته مانندر وقلبنده بولينان
او امثالو عظمك اكبر واعظم وزياده صلابتلوسى قلب فيلده بولنان عظمدر
وقرودك بعضلرينك قلبى ايكى باشلى بولنور وقلبده حياتك
قوت حبسى ايلدكجه حيوانلرده قلب سل اولنسه حياتك اثرى بقا
حبيله مدة وافره مسلول اولان قلب محلا وهبتض باقى قالور
بعد زمان متغير اولور وبعضلر ظن ايلديكه قلب عضلدر
اول كمسنه لر خطا ايلديلر بلكه هر نه قدر قلب عضله مشابه ايسه كه
حركتى غير اراديه در يعنى عضل حقيقى اولسه قلبك حركتى اراديه اولور
ايدى وحركت قلبك غير ارادية اولماسى عضل اولمديغنه دلالت ايدر

ايكنجى فصل قلبك امراض بياننده در قلبه اصناف امراضك كليسى

جرم كبير ايچنده حرارت فاش

عارضه‌ اولوب قلبك خاصه‌لرى موقوف و متغير اولور سائر اعضايه امراض عارضه
اولدیقده اول اعضانك افعالى متغيره اولدیغی كبى و سوء مزاجات اصنافنك
كليسى قلبده مادة و بلا مادة عارض اولور و سوء مزاجلر مادة‌سى قلبك عروقنده
اولور و یاخود قلبك حجر و ایله قلبك غلافى اراسنده اولور على الخصوص مادة رطوبت
قلب ایله غلافى اراسنده كثير الوقوع اولور و معلومدر كه اول اراده اولان رطوبت
كثيره اولدیقده قلبك انبساطى ضاغطه اولور و بعضكره قلبده اورام و سدد
عارضه اولور و بعضكره دخى امراض وضع عارضه اولور مزاجنده انبساطه
مانع رطوبت اولدیقده اختناق عروض كبى و بو اختناق قتال اولور و انحلال
فرد كبى اول انحلال بعضكره قلبك جوهرنده و بعضكره غلافنده عارض اولوب
اتصالى متفرق اولور و قلبك سوء مزاجى مستحكم اولسه علاجى
قبول ایلمز و سوء مزاجى مستحكم اولمسه هر نه قدر قابل علاج اولورسه
ولكن سهولت ایله قبول ایلمز انك علاجى صعوبت ایله اولور اكر ورم حار اصابت
ایلسه فى الحال قاتل اولور و ورم بارد بعضكره بعد بعد قتل ایدر بعضكره
فى الحال و بعضكره بعد بعد قتل ایدر و قلبده ورم صلب و ورم رخوك حدوثى
نادر الوقوع اولور بلكه اول ورملرك حدوثى غالبا غلافنده اولور اكر بحسب
الاتفاق اول ورملر جوهر قلبده عارض اولسه ورم حارك وحيا قتلى كبى وحيا
بعنى فى الحال قتل ایلمز و مع هذا اینه قتال اولور و بعضكره قلبك غلافنده عارض
خلط غليظ حسبيله عارض اولان ورم صلب و یاخود خلط مائيدن
عارض اولان ورم منفط و غير صلب بر مدت امهال ایدر وحيا قتل ایلمز
و بو منكلو ورم فرده كثير الوقوع اولور و قتلى وحيا اولمز بلكه مليا قتل ایدر
جالينوس حكايه ایدركه قرد غلاف قلبنده ذكر اولنان ورم اصابت ایدوب

بارد

قلبيه

ملیا ... نسدیر ایله زمانله برمقداركه طولا ایله متصف اولم يقال اقام مليا من الدهر قال الله تعالى واهجرنى مليا اى طويلا ومضى ملى من النهار اى ساعة طويلة
وان قولى

قرد

قرد نحيف و ضعيف اولور و مليا اول قرد عيش ایدر و هلاك اولدیقده نصكره
تشريح اولنوب نظر اولندیقده غلاف قلبنده ذكر اولنان ورم احساس
و مشاهده اولنور و ذكر اولنان احكام اندن استنباط اولنور و حيوان بوغزلندیغی
قلبك ورمى تحمل ایلدیكى ظاهر اولدى ايسه ورم قلبك تجمع و تعفنى تحمل
اولنمز بو طريق الاولى ثابت اولور و حيوان قلبده قلبك تحمل اولدیغی بیت كبى قلبده
قروح حادث اولسه اطبانك ذكر ایلدیكلرى اوزره اول كسنه بيرعاف اسود
عارض اولوب بعده قتل ایدر و بعضكره قلبك عروقنده سدد عارضه اولوب
افعال قلبيه ضرر اولور و قلبك انحلال فردى قبولى و رع قبول ایتمز ابدا اولور
و حيوان قلبه انحلال فرد عارض اولوب انك تفرقى بطون تجاويفه نفوذ ایلسه
فى الحال قتل ایدر و اكر اول تفرق نفوذ ایلمز ايسه بعض كره بوم ثانى هلاكى
تأخر ایدر و بعضكره قلبده امراض غلافنده مشاركت ایله عارض اولور
و دماغ و جنب و رئه و كبد و معدا و احشاء سائره مشاركتلرى
حسبيله دخى عارضه اولور خصوصا معده مشاركت ایله قلبه امراض عروض
كثير اولور و اعضا اخر و جميعا بدن مشاركت ایله دخى عارض اولور نوائبك و بخار اتنده
حميات قلبه عروض اولان مرض كبى و اعضاء اخر مشاركت ایله قلبه عارض
اولان مرضك بعضكره سببى منقطع اولور اول انقطاع كبد مشاركت
ایله قلبه حادث اولان مرضده اولور زيرا كبد بعضكره ضعيف اولوب قلبه
توجيه غذادن عاجز اولور و اكر بناء قلبه بلا غذاء باقى قالمغله آفت اصابت
ایدر و كبدك ضعفى زائل اولدیقده اول سبب منقطع اولور و كذلك دماغ مشاركت
ایله قلبه عارضه اولان امراضك دخى اسبابى منقطع اولور زيرا بعضكره دماغ
ضعف اولوب عضل تنفسده دخى ضعيف اولور و قدر كفايه نفس بولنمغله قلبه آفت اصابت ایدر

ملیا ... ایدر

بطونه

تحقیق قتند

كتاهه

عضو اخره

ودماغدن ضعفك زوالي ايله سبب منقطع اولور وبعضكره قلبك
مشاركتي ايله اولان مرض قلبه تأدّي ايدن نسنه‌لر ايله اولور اما دماغدن عضو اخردن
تأدّي بو وجهله دركه دماغده خلط سوداوي كثير اولور وشرائين طريقندن اول
خلط سوداوي قلبه نافذ اولوب خفقانه تهييج وتحريك ايدر وكذلك قوتي اسقاط
وغم ايرات ايدر وسوء فكر وهمدن برهايج حادث اولور وكذلك دماغده مجتمع وكثير
اولان خلط رطب هو ذكر اولنان سبيلدن سلوك وقلبه دخول ايلديكده
اول خلط بلادت وكسل وسقوط نشاط احداث ايدر اما كبد قلبه دم رديء حاد
ويا خود بارد وردي غليظ دم ارسال ايدر وانكره مناسب آفت قلبه عارض
اولور وبعضكره قلبك عضو اخره مشاركتي عضو آخرك اذا سنه قلبك بالمجاوره
متأذي اولمغله اولور يعني اول عضو اخردن كيفيت اذادن غيري نسنه تأدّي ايلمز
تأدّي ايدن انجق كيفيت اذا اولور مثلا قلبك غلافنده حار وبارد ورطب
بر حادث اولور ايسه اكه مشاركت ايله قلب دخي متأذي اولور خصوصا احشاء
سائره‌نك تأذيسيله قلب متأذي اولور ومعده‌نك وفم معده‌نك خلط لزج لذاعدن
ويا خود ديدان وحب القرع وقيء لاذع ايله تأذيسندن هو قلب متأذي اولوب
قلبه خفقان عارض اولور وبعضكره هو عضو اخرده اولان وجعه مشاركت
حسبيله متأذي اولور زيرا عضو اخرك وجعي مشتد اولدقده قلبه مشتد اولور قلب
وجوق كره قلبه مشتد اولان وجع قتال اولور وبعضكره خناق وذات الجنب
وذات الريه دخي ماده‌سي انتقال ايلديكده قلبه ميل ايدر واول ماده دخي
حادث اولوب قتل ايدر وقلب ايله قلبك غلافي بيننده خفقان اولان مشاركتدن
هلاك محتم وواجب اولماز هر نه قدر شركي اولان آفت ورم اولور ايسه
اكر غلافك ورم حار اولور قلب اكه مشاركت اولور بالحاله قتل ايدر وبعضكره فم
ايسه

معده ده

اوچنجي فصل

معده ده اختلاج حادث اولنوب اول اختلاج قلبده ظن اولنور
اول وجوه بيانندهدركه انكله احوال قلبه استدلال اولنور وانلر سكز
وجهدر نبض ونفس وخلقة صدر وملمس بدن وعوارض بدن واخلاق
وقوت بدن وضعف بدن واوهام در اما نبضدن مأخوذ اولان استدلال ويا خود
بودركه نبضك سرعتي وعظم وتواتري قلبك حرارتنه دلالت ايدر وبو نبضلرك
اضدادي برودتنه دلالت ايدر ونبضك ليني رطوبتنه وصلابتي يبوستنه
دلالت ايدر وفتور وسكون نبض وكذلك مختلف اولوب اختلافي نظام اوزره
اولان نبض قلبك صحتنه دلالت ايدر وانلرك اضدادي اولان نبض
خلاف صحتنه دلالت ايدر عظيم وسريع ومتواتر وحار اولان تنفس دخي
قلبك حرارتنه وانلرك اضدادي قلبك برودتنه دلالت ايدر وصدر واسع
وعريض اولوب رأس صغير ويا خود متوسط الحال اولسه ونبضده دخي قوت
اولسه حرارت قلبه دلالت ايدر وصدر ضيق اولور رأس صغير اولمسه
قلبك برودتنه دلالت ايدر وبعضكره رأس كبير اولديغندن دماغك
كثرتنه وكبرنه اولديغندن دماغك كثرتنه استدلال اولنور
ودماغك كثرت وكبري نخاعك عظمني ايجاب ايدر ونخاعك عظم فقراتك
عظمني وفقراتك عظم فقراتي نابته اولان اضلاعك عظمني ايجاب
ايدر اضلاعك عظيم وصدرك واسع وعريض اولديغي بو صورتده حرارت
قلبه دلالت ايلمز وبو قياس اوزره صغير الرأس والدماغ اولانك سينه‌لري
ضيق صدر دخي برودته دلالت ايلمز بلكه صدرك ضيقنه دماغك قلتي اقتضا
ايدر برودت قلبه مدخلي اولمز وصدر اوزره نابت اولان شعر كثير خصوصا
اول شعر كثيرك جعد اولديغي قلبك حرارتنه دلالت ايدر وصدرك اجرد اولديغي

وصدرانك قلتی شعری قلبك برودتنه وشعری فاعل اولان حرارتك عدمنه ویاخود
قلبك یبوستنه دلالت ایدر زیرا ماده شعر دخانیدر ودخان رطوبتك طبخندن
حادث اولور وقچن رطوبت بولنمسه دخان دخی بولنمز وشعر دخی نابت اولماز
وقچن صدری اجرد اولوب ولکن بالجمله بدننك مزاجی رطب اولسه ویاخود
هوا وبلده وسننك صدرده شعر اولمامق معتاد اولسه اولزمان صدرك
اجرد اولماسی یبوست قلبه دلالت ایلمز وقچن جمیع بدن حار اولسه قلبك حرارتنه
استدلال اولنور قلب حار اولدیغی جمیع بدنی تسخین ایلمك لازم اولور ولازمك
وجودی مشاهد اولندیغی ملزومك وجودینه استدلال اولنور وبعضلری جمیعا
بدن حار ولکن طحال وکبد بارد اولور او صورتده حرارت بدن ایله قلبك حرارتنه استدلال
اولنمز زیرا طحال وکبدك برودتی قلبك حرارتنی تعدیل ایدر حرارت معتدله ایله
جمیع بدنی قرطبیعیدن اکثر تسخین ایلمز ومعلوم اولور جمیعا بدننك حرارتی اولقدر
حرارت غریبه در قلبك غریزیه سی ایله دکلدر وبالجمله بدننك برودتی ایله قلبك
برودتنه استدلال اولنور وبو استدلال قلبك برودتنه کبدك حرارتی اکا دخی مقاوم
اولمدیغی وقتده اولور وبدننك لینی قلبك رطوبتنه استدلال اولنور اگر کبدك رطوبتی قلبه
ادنی مقاومت اولماز ایسه وبدنك صلابتی کبدك یبوستنه استدلال اول قلبك یبوستنه
کبد مقاومت ایلمز ایسه بو مقامده ذکر اولنان مسائلده مصنفك کلامنی اجمال ایلدی
وصورت اولاده فهم آسان اولسون ایچون بیز تفصیل اوزره ترجمه ایدوب
صور باقیه ده اطنابدن تحرزا مقایسه سنی حواله ایدوب ترجمه ده اجمال ایلدك زیرا صورت
مفصله تعرف اولندیغی با قیلرینی دخی اندن استنباط اولنور برکمسنه ده حمیات عفنه
اولوب لکن کبدی صحیح وسالم اولسه او احماد دلالت ایدرکه آفت قلب حار رطب در
اما اخلاقدن ماخوذ اولان احوال قلبك ادله سی اول غضبکه طبیعی اولوب اعتیادی سبیله

اولیه

اولمیه وکذلك حرد ومهالکه اقدام وخفت حرکات ایله قلبك حرارتنه استدلال اولنور
وبو دلائلك اضدادی برودتنه دلالت ایدر اکرا وهامك وصعبا دوزخ کل ایسه
وبرنك قوتی ایله دخی قوت قلبه استدلال اولنور وبرنك ضعف دماغ واعصابده اولان
آفت سبیله دکل ایسه قلبك ضعفنه وقلبك ضعف قلبك سوء مزاجنه
دلالت ایدر وکذلك قلبك قوتی قلبك مزاجنك اعتدال طبیعیسنه دلالت ایدر
وقلبك اعتدال طبیعیسی حار غریزینك وروح حیوانینك قلبده کثرتی اولوب
وغیر ملتهبه وغیر مدخنه او [illegible] نورانی وصاف اولمسیله اولور اما حرارت
عرضیه التهابیه وضجر نفسه دلالت ایدر وبعضلری عرضیه حرارت نفسه اقتضی ایدر دیو
اولور اما اوهامدن ماخوذ اولان ادله اکرا وهام فرحه مائله طول امله وحسن رجایه
دخی مائل اولور ایسه قوت قلبه وحرارت ورطوبته قلبك اعتداله دلالت ایدر
اما اوهام ایحاشده وایذایه مائل ایسه حرارت قلبه دلالت ایدر وغم وحزنه
مائل ایسه قلبك برد ویبسنه دلالت ایدر اما اول احوالکه نفس قلبده احساس
اولنور مثلا قلبك التهابی وخفقان عروض احساس اولنور انلرك بعضیسی بانفراده
قلبك مزاجنه دلالت ایدر التهابك حرارت قلبه دلالتی کبی وبعض اخر قرینه ایله قلبك
مزاجنه دلالت ایدر خفقان کبی زیرا قلبك جمیعا سوء مزاجاتی انواعنده خفقان
قلبه عارض اولور وسوء مزاج خاصه دلالتی اولماز وچوق کره دخی حس قلبك قوتی ایله
وذکاسی ایله ادنی وهمدن ونجار قلیل مثللو اولردن خفقان عارض اولور وبعضلره دخی
امراض قلب اعضاء اخرایله مشارکت ایله عارض اولور خصوصا دائما وفم معده
مشارکت ایله قلبه امراض عارض اولدیغی کثیر اولور وامراض دماغیه مالیخولیا وصرع
مثللو اولان مرضلر قلبه مشارکتدن خالی اولمزلر وبعضلره ذات الجنب وذات الریه
مثللو مرضلردن قلبه انلرك مواد انتقال ایدر واول انتقال عطب عظیمه مؤدی اولور

عطب یعنی الهلاك

هلاكدر وقچن اخلاط قدر واجبدن نقصان اولور ایسه انك مضرتی اولا قلبه اصابت
ایدوب قلبك مزاجی متغیر اولور حر صرف و برد صرف قتی فتقیس قبل التعدیل قلبه
واصل اولسه اول قلبك صاحبی هلاك اولور و بعضكره سن مصرود ر یعنی
سریعا بردر قتیل ایدن لمسته كورر سنكه تكلم ایلركن فوت و هلاك
اولور وانك هلاكی كاهیجه عرق ایله اولور یعنی صووق تر دوكرك اولور و كاهیجه
بغیر عرق هلاك اولور بو ترجمه نك قانونده مذكور اولان عبارتی بودر و
ربما رأیت المصرود یتكلم و قدمات بعرق و بغیر عرق انتهی قلبك امزجه‌سی
طبیعیه‌ری بیاننده در قلبك مزاج طبیعیسی حار اولدیغنه دلالت ایدر بحسب
الخلقه صدرك سعه‌سی لكن ذكر مرور ایلدیكی اوزره بو دلالت دماغ كبیر اولمدیغی
صورتده اولور و كذلك حرارت قلبه دلالت ایدر نبض طبیعینك عظم و تواتر و سرعتی
میلی و صدر اوزره شعرك كثرتی و خصوصا صدرك مقداری قلیل صولنه مائل محله
تویلرك كثرتی لكن صدرك بعضكره عضو اخر ترطیب ایتمكله صدرده تویلر كثیر
اولور هر نه قدر قلبك افراطی اوزره حرارتی یوغیسه و بو صورتده صدرك شعور
حار قلبه دلالت ایلمز و كذلك حرارت قلبه بلد و هو و شدت غضب و مهالكه اقدام
و حسن ظن و فسحة الامل هم دلالت ایدر و دماغ حسیبلی اولیان عظم صدر هم
دلالت ایدر دیدیلر اما قلبك مزاج طبیعیسی بارد اید كینك ادله‌سی صغر راس‌دن
ناشی اولیان ضیق صدر و نبض طبیعینك صغری و بطوئی و تفاوتی میلی و ضعف
و كسل و لابالیخلق حلم و دیلمكی و اخلاق نسانیه مشابه خلق و دهشت حركت
و بلادت و تحمل ایتمز انفعال و بونك جمیعا برودت اولور و قلبك مزاجنك
رطوبتنه یوجهی علامتلر لین نبض و ارادات مغضبه و یا خود و ارادات مفرحه‌دن
سرعت انفعال و غضب و فرحك سرعت انصرافی و جلدك رطوبتی اولور لكن ذكر

مرور

مرور ایلدیكی اوزره جلدك رطوبتنك رطوبت قلبه دلالتی كبدك عدم مقاومتی
صورتنده اولور اما مزاج قلبك یبوستی علامتلری صلابت نبض و بطوء انفعال
و بطوء سكون و اخلاق سباع اخلاقی كبی اولمق و یبس بدن اولور و یبس
بدنك یبوسته دلالتی ذكر مرور ایلدیكی اوزره كبدك عدم مقاومتی صورتنده
اولور و مزاج قلبك حار و یابس اولدیغنك علامتلری بر مقدار نبضك عظمی
اولور و وجه دلالت بودركه نبضك عظمی اولدیغی حاجت حسبیله اولور
و حاجت قلبك حرارتی زمانینده اولور و لكن عظم نبض كمال اوزره اولمیوب
ناقص اولدیغی آلتك یبسندن و آلتك یبسی قلبك یبسندن اولور
و نبض سریع خصوصا انقباضه مائل سرعت و نبض متواتر و نفس عظیم و سریع
خصوصا اخراج قتنده تواتر و شراست خلق و وقاحت و حركاتده خفت و
جلادت و سرعت غضب حرارت حسبیله اولور جمیعا اندر فاعل جرات تدر
و بطوء رضا انك فاعلی یبوستدر و صدرده كثرت شعر و اول شعرك كثافتی یبس
ماده حسبیله در و جعودت شعر و حرارت ملمس و یبس ملمس جمیعا بونلر مزاج قلبك
حار یابس اولدیغنه دلالت ایدر و بیان اولندیغی كبی و ارثه و كیم یبوسته دلالت
ایلدیكی نوع علامتلر مجتمعه اولسه لا محاله مزاج قلب حار یابس اولدیغنه دلالت
ایدر اما مزاج قلبك حار رطب اولدیغنك علاماتی شعر انده اقل اولور و صدر
زیاده عریض اولور و نبض اعظم اولور و لكن الین اولور و سرعت و تواتری
مزاج یابسده اولان سرعت و تواتردن اقل اولور اكر حراتده مساوی اولور ایسه و مزاج
رطبده غضب سرعت اوزره حادث اولور لكن شدید اولماز و ملمس بدن حار رطب
اولور اكر كبدك بر ده مقاومتی شدیده و عیوب و رطوبتده دخی مقاومتی
اولمز ایسه و حار رطب اولان قلبده امراض عفونت كثیره اولور اما قلبك بارد رطب

جدا و شدیدا

و الریاضه

بلا كثیرة اط الشكل

اولدیغنک علامتی بودرکم آنک نبضی صغره مائل اولور عظیم اولماز واسریع ومتواتر
اولماز بلکه مزاجلرینک مبلغی حسبیله بطوء وتفاوته میلی اولور و اول قلبک صاحبی
کسلان وجبان وعاجز اولوب حیث النشاط [illegible] واجرد اولور
حقود وغضوب اولمز واکر تسخین شدید ایله وتجفیف تام ایله کیدر مقاومت ایلمز
ایسه انک بدنی بارد رطب اولور ومزاج قلبک بارد رطب اولدیغنک علاماتی
انک صاحبنک نبضی متقدمک بطئی قدر اولماز وغضبی بطئی اولور حقود
اولور وبدنی اجرد اولوب بارد یابس اولور اکر طبع کیدر تسخین کثیر وترطیب
قلیل ایله مقاومت ایلمز ایسه دوردنجی فصل امراض قلبک علاماتی بیاننده در
امزجهٔ مزاجی قلبک غیر طبیعی اولنلرینک دلائلی وعلاماتی امراض قلب علاماتندن
معدود اولور و قلبک سوء مزاج علامتلری بونلردر ضعف وقوتک اختلا
واولدوبانکه سبب بادیه ویاخود سبب سابقه ویاخود مشارکت عضو منسوب
اولمیه وبودلائلک معیتنده خفقان دخی موجوده ایسه دلالت مذکوره تامه
اولور قلب سیئ المزاج اولدیغنه اشتباه قالمز واکر سوء مزاج غشیه موٴدی اولور
ایسه اول سوء مزاج مستحکم اولدیغنه دلالت ایدر و قلبه عارض سوء مزاج بارد ویاخود
حار ویاخود یابس قوی اولسه واول امزجه مادیه مقارن اولمسه بو طریق ایله آخر و ذوبانه
سالک اولور اکر اول غالب اولان مزاج حار اولور ایسه انی مطلقا دق حادث
اولور ومزاج بارد حسبیله ایسه حادث اولان دق مشایخ وهرم اولنلره نسبت
اولنوب دق شیخوخت تسمیه اولنور ومزاج یابس حسبیله حادث اولان دق
سل مرضنه برنوع اولور وجمیعا دقک اصنافی دیر حسبیله اولان مرض سله
مخالف اولور زیرا دقک اصناف مذکورهده نفس ریه موٴفی اولماز و اول اصناف
دقک برنده سعال اولمز وبرودتده حادث اولان دق دق حاره عدم حرارت
دیبولسته

ایله

بلغ

ایله مخالف اولور وقلبه سوء مزاج حار عارض اولدیغنک علامتلری بونلردر اول سوء مزاج
حارک قلبک صاحبنده نبض سرعت وتواترده قدر طبیعیدن زیاده اولور وتنفس دخی
قدر طبیعیدن زیاده عظمیه وسرعته وتواتره خروج ایدر وانده عطش زیاده اولور
وعطشه هواء بارد استنشاقی ایله تسکین اولور وبرد ایله استراحته مائل اولور
وبخولی عام و سبب آخر یوغیکن برنی ذوبان ایدر والتهاب خلط غم وکرب اولور
اما قلبک سوء مزاج باردنک علامتلری بودرکه انک نبضی صغره وبطوء وتفاوته
قدر طبیعیدن زیاده میل ایدر لکن قوت ساقطه اولور ایسه بالاضطرار تواتر ایدر
بطء وصغر حسبیله قوت اولان حاجت اول تواتر ایله تدارک ایدر و اول کسنه دخی نفسی
نفس ضعیف واختلال قوت اولور وملمسنده وشمده وذوقنده حرارت اولان نسنه لر ایله
استراحت میلی اولور وتفزع وجبن ودقت ورحمت افراطا اوزره اولور اما قلبک
سوء مزاج رطبنک علامتلری قدر طبیعیدن زیاده نبض لین اولور ومتواترا
ومتتابعا وارد اولان لطیف وخیاللر سریعا منفعل اولور وانفعالات دخی سریعا
زائل اولور وانلرده حمیات عفونیه کثیرة عارض اولور اما قلبک سوء مزاج یابسنک
علاماتی بودرکه آنک نبضی قدر طبیعیدن زیاده یبسه مائل اولور وانفعالاتی
عسرت ایله اولور ادنی سببدن منفعل اولماز وانفعالی ثبات اوزره اولور کرک
اول انفعال قوی اولسون وکرک ضعیف اولسون و بدنی ذوبان اولور بشنجی
فصل قلبک دلائل اورام بیاننده در اورام حارهنک دلائلی بونلردر ورم
حارک زمان ابتداسنده نبضده غیر معهود اختلاف عجیب اولور وبدنک
لهیبی عظیم اولور وخصوصا اعضاء نفس نواحیسنده لهیبی زیاده اولور وتنفس
اولان کسنه نفسی تعظیم ایدوب هواء کثیر بارد استنشاق ایلسه کثرة لهیب حسبیله
اول کسنه عادم هوا اکثر اولور لهیبنده نقصان وسکونت احساس اولنمز وبعده اکر غشی متدارک عارض اولور

زمانی متتابع

ورم قلبدن ماعدا اولان ورملرده آلت نبضك صلابتی ایله ورم عضوك حالی معلوم
اولور ایدی اما قلبده ورم نبضه تصلیب ایتمك مرتبه‌سنه بالغ اولمدن قتل ایدر
ورم قلب حسیلی نبض صلب اولمز صلابتدن قلبك احوالی تعرّف و تفحص اولنمق
متوقع اولماز و اما قلبده انحلال فرد عارض اولدیغی اسباب بادیه‌نك تقدمندن
تعرّف اولنور و بعض اطبا دیدیلر که قچن قلبده قرحه اولسه آنك صاحبنك منخریندن
دم سیلان ایدوب اول کمسنه هلاك اولور و اول قرحه‌نك علامتی آنك تندوه‌سی یراسندن
یعنی صول ممه‌سنك مغرزنده و بتدیکی محلده وجع اولمقدر التنجی فصل قلبده
موثره اولان اسبابك بیاننده در قلبده موثر اولان سببلرك کیمی
تاثیر ایدر و کیمیسنك قلبده و غیریده تاثیری مشترك اولور قلبه مخصوص اولماز
و بنیه ماده مشترك اولان اسباب قرحه و اورام و انحلال فرد و سائر بونلره
مشابه امراض فاعل اولان سببلردر و انلرك بیانی سائر کتاب کلیاتده تعداد ایلدك
و انلردن ماعدا قلبده خاصةً تاثیر ایدر برآز اسباب واردر اول اسباب نفس
حسیلی و انفعالات نفسانیه حسیلی اولوروقا تاثیر قلبه مخصوص اولور
اما نفس حسیلی اولان اسباب بونلردر نفس جدّا ضیق و جدّا اسخونتلی و یاخود
نفس جدّا بارد اولور و اول سببلر هر برندن قلبده آفت اصابت ایدر اما انفعالات
نفسانیه‌نك قلبده تاثیری بیزکلیاتده بیان ایلدك که اول انفعالات نفسانیه اولا روحه
تاثیر ایدر بعده روح واسطه‌سی ایله قلبده تاثیر ایدر و قچن انفعالات نفسانیه‌ده
بر افراط اوزره بولنسه اول انفعالات ادوای باطنه جمع ایلدی انفعال ایلیسی افراط
اوزره اولدیغی خانق اولور و اگر انفعال باسط اولوب خارجه اروای بسط ایدر انفعال
اسمی اروای ناشر اولور و افراط حسیلی انفعال خانق و انفعال ناشر دن
هر برکاهیجه غشی احداث ایدر و کاهیجه هلاك ایدر و کیفیات نفسانیه مذکوره‌نك

ربیس عضبدر و لکن غضبك قتلی نادر الوقوعدر اما سهر و ریاضت ادوای تحلیل
ایدر و اروا حك تحللی قلبی اضعاف ایدر یدنجی فصل علاج قلبه متعلق
اولان قوانین کلیه بیاننده در بیزم ایچون ادویه قلبیه حقنده مفرده بر مقاله
یعنی بر فصل وارد بر کمسنه که آنك معرفه طبیه و معرفه اصولیه ایله جمع ایلسه
انکله انتفاع ایدر و بو ایکی معرفت عموم و خصوص مطلق واردر معرفه اصولی سر
معرفه طبیه‌دن اعمدر و ذکر اولنان مقاله‌یی بیز بونده صکره ذکر ایلرز اما شیمدی کرچه حالده
بیز کتب طبیه قوملك ذکر ایدوب قلبك اعضا رئیسه‌دن اولدیغنه و اعضا شریفه‌نك
جمیعا اشرفی اولدیغنه و معالجاتدر نره قلبه معالجه سائره معالجه‌دن اقدم اولدیغنه
و اولا باول معالجه قلبه عمد و قصد اولنمق جزم بالغ ایله اوجب و الزم و علی
ای حال یعنی معالجه‌دن غرض کرك استفراغ خلط و کرك تعدیل مزاج اولسون
هر حالده قلبه اصلاح جمله‌ی اهم‌دن دیدیکلرینه اشارت ایلرز اما استفراغ فصد
مجراسنه جاری اولنمقله اکه بیز اقدام ایلرز بر وجهله که اول استفراغ حسیلی
منقیات اولان تدابیر احتراز ایدیلمك محتاج اولمز اول استفراغه بیزه
ایجق لایق بودر که قوتی اسقاط ایدجك مقدار افراط ایلمیوب قوتده خور
قلیل و ضعف یسیر حدوث اولنمز یعنی قوتی انغاش ایلمیه یوز مزاج حار و یاخود اول
اولان ادویه استفراغ
حسیلی قلبده عارض اولان ضعف و خور دن انغاش ایدر نته بو وجهله انغاشك
وجوبی فصد ایله دم اخراجنه عارض اولان ضعف خاص اولماز بلکه جمیعا استفراغاته
احتیاط اولنوب منعشات قوت استعمال اولنور و لکن اخراج دم صورتنده
منعشاته حاجت زیاده اولور و فصد ایله استفراغ اولندیغی اصناف
تدابیردن مجاوله اولنان سائر تدابیردن استغنا حاصل اولور زیرا اکثر حالده

قلبك امتلاری دمدن و بخاردن اولور و فصد ایله انلرك ضرری دفع اولور
هر بنه قدر متناول اولان ادویه کبی فصد ایله قلبه وارد برسنه اولماز ایسه
پس قلبك امتلاسی دمدن ایسه باسلیق ایمدن فصد اولنور و اگر امتلاء
قلب بخاردن ایسه باسلیق ایسردن فصد اولنور اما ادویه ایله اولان
استفراغات سائره ده واجب اولور مواد قلبی مستفرغه اولان ذکر سابق ادویه‌لره
تدبیر آخر خلط اولنور و بونلرك بیانی بودرکه ادویهٔ مستفرغه نك اکثری
برینه مضاده اولور و اول مضاده استعمال اولندیقده واجب اولورکه انکله
معاً قلبی تقویه ایدوب بخاصیتها قلبده فعلی اولان ادویهٔ قلبیه خلط او استعمال اولنه
او استعمال اولنور زیرا بو وجهله استعمال اولنان مستفرغات ادویه تریاقیه
و فاندزهریه حکمنده اولوب سمیتی ایله مواد ضاره یی قهر ایدر و اندن عارض اولان
قلبك مضرتنی و آفتنی تریاقیتی و فاندزهریتی ایله اصلاح ایدر و بوندن ماعدا
مستفرغاتی مخلوط اولان ادویهٔ سائره نك منفعتی اخراس ایچون اولور
زیرا بعضلرده اکثر خلط اولان ادویه ده قوهٔ منفذه اولوب ادویه مستفرغه یی
قوتی زائله اولمزدن مقدم قلبه تنفیذ ایدر و او مستفرغاتی آخر موضعه
انصباقدن منع ایدر اما مزاج قلبی تبدیل و تعدیل ایلمك بو وجهله اولورکه
مزاج قلبك اعتدالدن خروجی کیفیات اربعه دن برینه اولور قدر طبیعیدن
زیاده بارد و یاخود حار و رطب و یاخود یابس اولور ایچون بر مزاج بارد
تبدیل مراد ایلسدك بر جرأت و جسارت ایدوب ادویهٔ قلبیه حاره ~~ایله ادویه~~
ایله معدلات مزاج اولان ادویه حاره سائره یی خلط ایلیوب مخلوطا سقی ایلرز
و اول سقیده خلط قلبی تحریکك عنیفندن و جرم قلبی تمدیدندن و یاخود
بجسب الورم تمدیدندن حفظ و صونه مراعات ایلرز و ایچون قلبك مزاج حادنی

بجسب الریاح

تبدیل

تبدیل مراد ایلسدك یالکز مبردات استعمالنه بر جسارت ایلمیز زیرا جوهر
قلب تکون ارواح ایچون مخلوق قدر و ارواح اوزره حرارت غریزیه مصبوبه
اولمشدر و حرارت غریزیه حرارت ضاره نك غیری بر نوع نافعه حرارتدر و ایچون
قلبه سوء مزاج حار استیلا ایلسه حرارت غریزیه قلت و تحلل و ترخف
و تکدر عارض اولور و قلبك مزاجنی تبدیل ایچون استعمال اولنان مبرداتدر ادویه
قلبیه حاره خلط اولنمسه مبرد اولان او ادویه اول حرارت باقی قلیل مقدار قلیلی حرارتی
اطفا ایدوب سوندیروب قلبه ایصال مضرت ایتمك ممکن اولور و اول مبردات ادویه
قلبیهٔ حاره یه خلط اولندقده ادویه قلبیه کیفیت حراریه مستصحب اولان خاصه‌لر ایله
قلبی و باقی قلیل ارواحی تقویه ایدر و قلب و ارواح قوتیه لره تبدیل مزاج ایچون
استعمال اولنان مبرداتك مضرتی اولماز بلکه اول مبرداتك قلبه استیلا ایدن حرارت
غریبه یی تبدیل و تغییر ایدوب آفت قلب زائل اولور انکیچون علمادن اقدمون
قلبه عارض سوء مزاج و سوء مزاجه مترتب اولان اعراض سائره معالجه لرینده
ادویهٔ قلبیهٔ حاره دن خالی قلمزلر بلکه منوال محرر اوزره معدلات مبرده ادویه لره ادویهٔ
قلبیهٔ حاره خلط ایدرلر که بنا ءکه انلر ایچون وثوق و اعتماد حاصلدر که ادویه قلبیه خواص
ایله موثر و ضعیف اولاقلب قوی اولدیقده حار و بارد مرکب اولان ادویه نك
برودتی حرارتندن تمییز ایدر و برودتی جرم قلبه حمل ایدوب جوهری تبرید و تعدیل ایدر
و حارتی ارواحه و غریزیه یه حمل ایدوب انلری انما و اکثار ایدر و ایچون ذکر اولنان
قرما لسان ثور کبی معتدل و یاخود معتدله قریب بجوهر و روحی بالخاصه تقویه
ایدر بردوا بولورلر ایسه انلرك اول دوادن استعمالنکی مشتد اولور اما ایچون
طبیعت ضعیف اولسه ذکر اولنان تدبیر اکه نفع و یرمز و قلبه استعمال اولنان
مبرداته قوماندن ادویهٔ قلبیه حاره خلطنك بر سببی دخی بودر که انده معلوم درکه

اول مبردات ایله ... غریزیه یی و ... تبرید ... ارواحی اطفا ... اولماز ... مفید اولماز

کما قیل ترویح العطار ... ولن یصلح العطار ما افسد الدهر

حار اولان مزاج قلبی تبدیل ایچون استعمال اولنان ادویهٔ بارده نك جوهری ثقیل اولمغله قلبه
نفوذده بطیء اولور وانك میلی ثباته وعدم نفوذه اولور کیفیت نافعه سی باقیه ایکن
قلبه نفوذ ایلز وذکر اولنان بو حالی قرمایه ادویه یه قلبه منفذ اولان سائر دوا
خلطنه محوج اولور نتکیم اقراص کافورك اخلاط سائره سنه بوغرض ایچون
زعفران خلط ایدرلر واول اقراصك اخلاط سائره سی هر نه مقدار ثقیل اولوب
غیر متبدر قاتیسی زعفران انلری قلبه سوق وایصال ایدر واخلاط سائره
زعفرانك قلبه وصولنده طبیعت زعفرانی صرف ودفع ایدر ویاخود زعفرانی ارواح
حمل ایدوب مبردات نك مزاج قلبی تعدیلده استعانت ایدر وقلبه بو وجهله
استعمال مبردات اجدی وانفع اولور ومبردات محضه استعمالنده بونلرك بر
منفعت اولمازدی واول کسنه لرکه قرمامشلر تغییر ایدوب اقراص کافوردن
زعفرانی اسقاط ایلدیلر انلر اول اقراصده ذکر اولنان منفعتی بولمدیلر وقلت تفقهٔ
کندیلرك سوء ترکیبلرندن واخلاطدن زعفرانی اخراجلرندن حادث اولدیغنی بیلدیلر
وبوندن صکره بز دیریزکه قلبك سوء مزاج حارنده معالجه ده بعض کره ربوب فواکه
خصوصا ماء تفاح وخصوصا ماء تفاح شامی وسفرجل سقی اولنور وبو مذکور
نعم الدواء اولور وکذلك بزم قریبا ذکر ایده جکمز ربوب سنه لردن ذکر اولنان ربوب
ومیاهه شابه اولنلر سقی اولنور وحوادثی مطفی اولان دوالرایله مقویات
قلب خلط اولنوب اول مخلوطدن اطلیه واضمده اتخاذ واستعمال اولنور وقلبك حار
اولان سوء مزاجنده سبب ماده اولوراییسه انك ماده سی استفراغ اولنور مزاج بارد علاجی
برده ذکر ایده جکمز معاجین کبار ایله اولور وشراب ریحانی ایله وضمادات
ورياضات معتدله وقلبیه اولوب حاره وعطره ادویهٔ طلا ایله وهضم
اولنجق مقدار اغذیهٔ حاره ایله اولور واگر مزاج بارده سبب ماده اولور اییسه اول ماده

استفراغ

استفراغ اولنور اما سوء مزاج یابسك علاجی رطب اغذیه ایله کثیرا تغذیه وتغذیه عقبنده
حماده ادخال ومع ترفیه ابدن استعمالی ایله وقلت حرکه ودعه وماء بارده سقی ایتمکله اولور
واول یابس سوء مزاجه برودت تبعا اولور برد شدید اولان ماء بارد سقیندن احتراز اولنور
بلکه انك یبوستی ادویه واشربه ایله تعدیل اولنور وانلر طعام حارتنا اولندقدن صکره
نوش ایلسونلر اکر مزاج یابسك سببی ماده اییسه انك ماده سی استفراغ اولنور
دق ودبول بابنده مزاج یابس معالجاتنك تفصیلی بزم کلاممزده سنك معلومك
اولور اما قلبك سوء مزاج رطبنك علاجی تلطیف غذا ایله وادویهٔ مجففه وکثرت
وتواتر ایله اولان ریاضات معتدله استعمالی ایله اولور واگر سببی ماده اولور
اییسه مادهٔ یبوست استفراغ اولنور ومزاج رطبك علاجی کثرت ریاضت و
قبل الطعام استحمام وحیاه حمئه وحیاه حاره ده کثیرا استنقاع ومسهلات
ومدرات استعمالی وشراب قوی وعطره مقدار قلیل استعمال وکیموسی محمود
اغذیه قدر معروفده وغیر کثیر استعمال اولور واگر اول مزاج رطبه حرارت
تبعا اولور اییسه حمامدن احتراز کرکدر ورطب مزاجده جماع نوعا استعمال
اولنور ومزاج رطبك سببی ماده اولور اییسه اول کرك حاره وکرك بارده اولسون
استفراغ اولنور

تیجی فصل

ادویهٔ قلبیه بیاننده در علی الکمال ادویهٔ
قلبیه یی التقاط بزم کتاب ثانیده ادراج ایلدیکمز ادویهٔ مفرده الواحنده اعضا
نفس وصدر لوحه سنده التقاط اولنور اما شمدیکی حالده ذکری لازم اولنلردن
رؤس واصول کبار اولنلری بیان ایلرز وبز دیریزکه ادویهٔ قلبیه دن اعتداله
قریب اولنلر یاقوت بیجادق فیروزج ذهب فضه لسان الثور در وحاره
اولنلر درونج جدوار مسك عنبر دارنباد خاصه ابریشم زعفران بهمنان
بو ایکی بهمنك قلبی تقویه سی عاجلا اولور قرنفیل جدا عجیب اولور عود خام بادرنجبویه

وباد رنجبویه بزری وکذلك بادروج و بزر بادروج وشاهسفرم وشاهسفرم
بزری و قاقله وکبابه وفلنجمشك وحماضه و بزر حماضه و ورق اترج وقشر
وحماض اترج وساذج هندی وراسن بو مذکورلر جدا مجید دوادر وبر قلبه نك
بارد اولنلری لؤلؤ کهربا بسد کافور صندل ورد طباشیر طین مختوم تفاح کزبره
یابسه کزبره رطبه

کتاب ثالث فنوننك اون برنجی فننك ایکی مقاله سنك ایکنجی مقاله

اعراض قلبك جزئیات مفصله بیاننده در اوالدی فصولی مشتمل در

اولکی فصل

خفقان واسباب خفقان بیاننده در خفقان بر نوع حرکت
اختلاجیه درکه اول حرکت قلبه عارض اولور آنك سببی قلبه ایذا ایدن نسنه در
کرك ایسه اول موذی جوهر قلبده ویاخود قلبك غلافنده ویاخود قلبه متصل مجاوره
اعضاء سائره واعضا مشارکه ده اولسون و بعض کره سبب غریبك ویاخود
حس شدیددن خفقان عارض اولور و قلبه ایذا ایدن مواد خلطیه بعضکره
دمویه ویاخود رطوبیه ویاخود سوداویه اولور و بعضکره صفراویه ویاخود
ریحیه اولور وریحیه اولان خفقان جمیعا خفقانلرك اخفی واسهلی اولور و مزاج
ساذج حسبیله اولان خفقان بیانی بودر که مزاج قلب فی قدر طبیعیدن خارج
اولوب کیفیات اربعك بری غالب اولسه اول مزاج غالبك کلیسی قلبك ضعفنی
ایجاب ایدر وضعف قلبده افراط اوزره اولمیوب قلبده بقیه قوت موجوده
ایسه اذایی نفسندن دفع ایچون قلب اضطراب ایدوب خفقان حادث اولور
اگر مزاج غالبك ایجاب ایلدیکی ضعف افراط اوزره اولور ایسه اول خفقان حادث
اولوب بعده غشیه انتقال ایدر وضعف کمال افراط اوزره ایسه هلاکه مودی
اولور وبو افعالك کلیسی مزاج ساذجك کلیسی ایشلریعنی امزجه ساذجه نك
حار وباردی ورطب ویابسندن خفقان وغشی وهلاك صادر اولور اما ورم حادث

مجس

یقین اولور ورم حادث حدوثنه ابتدا ایلیسه زمان ابتدا سنده خفقان احداث ایدر صکره غشی
صکره اهلاك ایدر و قلبك ورم باردی ورم حارده فعلده قریب اولور لکن بعضکره مدت
قلیله امهال ایدر و بونلرك احکامنده اولور انحلال فردیعنی قلب اتصالنك تفرقی وکبدده اولان
دم وروح مجاریلرینك سددی و اول مجاریلر حوالیسنده ویاخود اجزاء دیمع عروق خفیه ده
اولان سدد لر اشبو مذکورلر دخی خفقان وغشی وهلاکی احداث ایدر اما سبب غریبله
حادث اولان خفقان اوجاع متخیله دن و اعضاء مجاوره ده اولان امتلادن انتقال ایدن مواد
ایله وشرب سموم ولسوع حیوانات ایله حادث اولنلردر وکذلك بطنده تکون وتولد
ایدن حیواننك وخصوصا اول حیواناتك مواقف غذا ومواقع نفل اولان اعضانك اعالیسنه
صعودلرندن حادث اولنلردر اما حس قلبك لطافتندن وزکاسندن حادث اولان
خفقان جرم قلب ایله غلاف قلب اثناسنه مقدار قلیل وادنی ریح تحللندن ویاخود
اول ریحك غلاف قلبه نفوذندن ویاخود عروقه نفوذندن حادث اولور وکذلك حار و بارد
ادنی کیفیتی قلبه تأدیه دن حادث اولور حتی مأدود شربنك عقبنده خفقان عارض اولور
هر نه مقدار اول شربدن افعال قلبده ضعف حادث اولمز ایسه اما عضو اخره مشارکت
ایله عارض اولان خفقان قلب جمیعا بدنه مشارکت ایله اولور ایسه اول مشارکت
حمیاتله وخصوصا وبائیه اولان حمیاتله اولور و غلاف قلبه مشارکت ایله اولان
خفقان قلبده رخو وصلب ورملرینك بری غلافده عارض اولدیقده اولور ذکر اولنور
ایلدیکی اوزره قرد و دیك قلبلری غلافنده عارض اولان ورملردن انلرك قلوبنه خفقان
عارض اولوبدر کبد و معده مشارکت ایله قلبه عارض اولان خفقان بلغم زجاجیك
لزوجتلی سی ویاخود خلط لذاع صفراوی اولمغله ویاخود فم معده ده اطعمه نك فسادندن
اولور وشدید احتوجع اولان جمیعا بدنه مشارکت ایله خفقان عارض اولور
وچوق کره معده قعرینه اولان خلط ایله و معده نك فمنه اولان بخره لر ایله و قیء عنیف

ایله در خفقان قلب بالمشارکه عارض اولور قلبک مرض اصلیسی اولان خفقان
ایله فرق و تمییز اولنمز و بعضکره در دیه ده قلبه ولی ایدن جانبنه کثرت سدد
اولدیغنده نفسن جریانی ایتمکله قلبه بالمشارکه خفقان اولور و اخفقان غیر
مأمون و خطرناک ضیق نفس و عسر و ضیق انذار ایدر و بعضکره در بحرانلرده اخلاطک
بحران جانبنه حرکتی حسبیله خفقان عارض اولور و اخفقانی انشا الله
موضعنده بیان ایدرز و اول کسنه لرکه خفقانی مرض عقبنده انک عارض اولور
انده تهوع و کثیر اقدر فی صغر البلیه و تهوع دائم زائل اولمیه و اخفقان رددی
اولوب معده ده تشنج عروضی انذار ایدر **العلامات** هر نبضکه انک عظمده
و صغرده و سرعت و بطئده و تفاوت و تواترده نبضات محسوسه الرده
اختلافی اولور اول اختلاف حد متجاوز اولسه اول نبض خفقانه دلالت ایدر
و اصحاب بو نبضه خفقان نبضی مشابهتی کثیر الوقوع اولور و خفقانه
رطوبتدن اولمیس نبض و خفوقلی قلبه رطوبت انجمنده تقلب ایدر کبی حالت احساس
اولور و دموی اولان خفقانده حرارتی والتهاب و نبضک سرعتی و وقت خفقانده
ماعراسی اولانلار و تمات سائره ده نبضک عظمی و جماعلی اول تخفوقلک انتفاعی
دلالت ایدر اما خفقانده باردلک ادلهسی خفقان حارک ادلهسی اضدادی و صفراوی
خفقان قلیل الوقوع اولور و امراض صفراویه وقوعندن صکره آکه تابع اولور
و انک نبضنده صلابت و شدت التهاب اولور و سوداوی خفقانده غم
و وحشت و نبضده صلابت اولور بالکز ریحی اولان خفقانده سرعت تحلل و خفت
مؤنت و نبضک قلت اختلافی دلالت ایدر قلبک جوهرنده ویاخود غلافنده ورم
رخو و ورم صلب حسبیله اولان خفقانده اول ایکی ورمک سابق الذکر علاماتلری
دلالت ایدر و انحلال یعنی تفرق اتصال ایله حادث اولان خفقانده اسبابنک تقدمی دلا

ایدر

ایدر و کذلک سموم و لسوعلر اولنلره اول اسبابلرک تقدمی و سائر اسبابی خفقانده در
معدوم اولدیغی دلالت ایدر و دیدانلر حادث اولان خفقانده بو معنوی اوزره
و مزاج حار مفرددن یعنی بلا ماده اولان مزاج حاردن ناشی اولان خفقانده علامات
التهاب شدید اولوب انده قلبک رطوبت انجمنده ترجرج و تقلب و اضطرابی احساس
اولنمقدر و وقت هیجانلرده غیریده در نبضک سرعتی و تواتری و ماذ اولمیان [illegible]
عقبنده وقوعی و دق مثللو مرضلرده حدوثی اولور و کذلک برد سادجدن حادث
خفقانده حرارت غریزیه بطؤ اولان اسباب استفراغات عقبنده وقوعی و ارض
و اهویهٔ مبرده دن صکره حدوثی و وقت خفقانده غیریده نبضک بطؤ و تفاوتی
دلالت ایدر اما سوداویله حادث اولان خفقانه صغر و کبرده و ضعف و قوتده نبضک
اختلافی اولوب علامات امتلانک اولمدیغی دلالت ایدر و حس قلبک لطف
و ذکاسندن ایجاب ایلدیکی خفقانده نبضک قوتی و تنفسک صحتی و سائر اعضا
سلامتی دلالت ایدر اما قوت نبض و عظم نبضک دلالتی ادله سائره دلالتلرینه
قوی اولور و انلری تأکید ایدر و اخفقان ادنی موذیلردن و ریاح قلیله دن حدوثنه
بناءً متتابعا و متواترا واقع ایکن بدنک سلامتی و قوتک محفوظ اولمالی
و صحتی اولان معتادک علی حاله بقاسی و لطف حس حسبیله اولان خفقان
~~الکر حالنه انفعال نفسانیه اثر [illegible] ظاهر اولان [illegible] عارضی~~
~~اولور ... انفعال قلبی اولور~~ اما جمیعا بدن مشارکتی ایله حمیات عارض
اولان خفقان و کذلک بحرانی اولان خفقان ظاهردر انلرک تعرفی ایچون ادلهیه
حاجت یوقدر اما معده سببیله اولان خفقانده احوال معده دلائلی و شهوت
و معده دن تقذف ایدن رطوبت ~~و خیالات~~ و خیالات و مغص و وقت جوع و خواده
خفت و ماکولات هضم وقتنده اشتداد دلالت ایدر و رئه مشارکتی ایله عارض اولان

خفقانه انک صاحبی معرض بربوا ولوب انده رطوبت ریه علاماتی و سرتی بابنده
ذکر آتی اولان مجاری ریه نک انسدادی علاماتی موجود اولور بعض دلالت ایدر و رطوبته
تولد ایدن حیّات ایله اولان خفقانه بعده ذکر آتی علامتلر دلالت ایدر و حیّات
ادلرسندن اولور لعابک سیلانی و عاض و غازلک وجع کبی و جعاء و جوع بی
یعنی اصول جوع و دور بحرانه اجرات ایلدیکی وجع کبی وجع بولنندیغی دلالت
ایدر المعالجات الکلیة للخفقان مواد حسیله عارض اولان جمیعا خفقانه
اصنافنه استفراغات نافعه اولور اما دمویتک استفراغی فصد ایله و دم
بالغ اخراجی ایله و کمیّة و کیفیة تعدیل ایله اولور اگر اول خفقان حادثه
نوائبی اولور ایسه و یا خود فصول اربعه نک بربنده مثلا ربیعده حرکت معتاده
ایسه واجب اولورکه اول وقت گلمزدن مقدم فصد و تعدیل اغذیه اولنه
و مقویات قلب تناول و التدبیر ایله اما خلط بلغمی ایله اولان خفقانده واجب
بودرکه اول خلط بلغمی اول ادویه ایله استفراغ اولنه کم انک تأثیری قلبیه
بالغ اوله و اول ادویه نک قلبیه وفق اولنلر ایارجات کبار ذکر انلر
بروجتلی رطوباتی استفراغ ایدر اما دم سوداوی ایله حادث اولان خفقانه
آنک علاجی فصد و کبدی تعدیل اولور تغیر حالا موجود اولان دم سوداوی
فصد تنقیه ایدر و کبدی تعدیل و اصلاح دم سوداوینک تکوننی منع ایدر و
اگر خفقانه سبب مجرد خلط سودا اولوب اگر دم مخلوط اولمز ایسه آنک
معالجه‌سی ایارج روفس و ایارج لوغاذیا و بالجمله مکان بعیددن خلط
سوداوی مستفرغ اولان ادویه‌لر ایله اولور و ذکر اولنان ادویه ایله استفراغ
اولندقدن صکره مزاج تعدیل اولنور اما مزاج بارد مسخنات ایله و مزاج حار
مبردات ایله تعدیل اولنور خصوصا حار و بارد اولان اعضالره ادویه

ملینه

قلبیه اولمه و معده مشارکتی ایله اولان خفقان اگر معده نک آفتی خلط غلیظدن ایسه
طعامدن صکره و کذلک طوربر عصاره سی و سکنجبین مثللو ملطفات تناول اولنه صکره
قئ ایله و بعد القئ اسهال ایله معالجه اولنور و اول اسهال ایارجات کبار ایله
یعنی ایارج لوغاذیا و تیاذریطوس ایله و ایارج فیقرا ایله اولور و اگر معده نک آفتی
صفراء لذاعدن ایسه معده تقویه اولنغله معالجه اولنور و معده نک تقویه سی ربوب
فواکه ایله و تفاح و سفرجل کبی فواکه عطره نک کندو ایله اولور و خصوصا بعد الغذا
ذکر اولنان فواکه تناولی ایله اولور و کمثری و کمثرا ایه شا فواکه تناولی ایله
و کذلک معده نک آفتی معده ده اولان اغذیه نک فسادی ایله اولور ایسه
ذکر اولنان فاسد اطعمه یی معده هضم ایلمجک مقدار مقویات معده استعمالی
ایله معالجه اولنور و اول مقویات باب المعده ده ذکر اولنور و بو تدبیر ایله سبب خفقانی
سن قطع ایلدیکی کبی ساکن واجب اولورکه اول اسبابله بالمشارکه منفعل
اولان قلبی تقویه ایلیه‌سون حتی اول قوتی جبر ایله اسباب مذکوره نک بقیه
کیفیتندن متأثر و منفعل اولمیه و سبب قطعه معالجه ده اقتصار ایدروب
منفعلی تقویه یی ترک ایلمک ساکن جائز اولماز بلکه واجب اولان بودرکه بعد قطع
السبب ادویه قلبیه ایله تقویه قلبیه تعهد ایلیه‌سون و خفقانه نفع عظیم
اولور لیالی متوالیه ده یوم قبتنه لسان ثوردن بر مثقال شرب ایلمک و بنه اول
علتنه نفعی مجربدر و اردن اولور قرنفل ذکردن برنوات وزنی اون ایکی مثقال
لبن حلیب ایله علی الریق شرب ایلمک و مرزنجوش یابسدن بر مثقال ماء بارد
ایله شرب ایلمک اگر انده حرارت وار ایسه و حرارتی اولمیانه بخفوق مرزنجوش
شراب ایله شرب ایدر و مرزنجوش ایام متوالیه ده شرب اولنمق گرکدر
و خفقانه نافع اولان نسنه‌لردن اولور بخفوقلک معیتنه طیب اوله‌لق
و تبخیره مداومت ایلمک و طیوب ملائمه‌دن شامه لر اتخاذ ایلمک و خفقان حادر

اولان كسنه لرك غالب الحالده استعمال ايلديكلر طيبلر ورد وكافور وصندل و ادهان
بارده لردر لكن بو طيبلره مقدار قليل مسك وزعفران وقرنفل مثللو ادويه اخرى
خلط اولنور مكركه اول مقدار قليل قدح ويره اول زمان بوار دصوفه ييه قصد اولنور
واكر مزاج خفقان بارد ايسه انك طيوبى مسك عنبر دهن البان دهن الاترج
ماء كافور غاليه وبو مثللو طيوب سائره اولور وبونلرك منفعتنه قريب اولور
اصناف دخن ويجب المزاج ملايم اولان نرود استعمال الدر بو مقامده ادويه
قلبيه تعديل ايدنلر بياننده بزكلام من الكثار ايلمزز زيرا جميعا اول معدلات جداول
سابقه ده اعضاء نفس جداولنده ادويه مفرده ده سن مكتوب و مرسوم
بولورسن وبيان اجمالى بودركه كل دواء عطر فهو قلبى بعض هودواكه انده عطريت
اوله لا محاله اول دوا قلبى تقويه ايدر ومع الاجمال تقويه سرا زيد و اكثر اولنر بو بابده
بز ذكر ايلدك وصاحب خفقانه برزم ذكر ايلديكمز وجه اوزره نوع دائم اولور
ايسه اول خفقان ردى اولور آنك علاجى وخصوصا انلر دن بقيه حمى اولنلرك
علاجى ماء حار ايله مغسول وقت ~~دهن ورنته اولان سكر ايله~~
سويق شعير استعمالى اولنور وبو منوال اوزره استعمال سويق هر نه قدر فيستقه
سبب اولور ايسه كن ينه منفعتى اولور اكر سكر نوعى زياده اولدبغى ايجون
كوبه كور ايسه سكر برلنه سويق شعير مغسوله حب رمان خلط اولنور تحفوق
اولسا قلر رشت اولنور وكافور وكافوره مشابه نسنه لر استنشاق قيلديريلور
وكافور واو مثللولر وماء صندل ايله مبلوله خرقه آنك صدرينه وضع اولنور وچوق كره بو تدبير
خفقاني تحريك ايدروب زياده قيلر بعده انلرك خفقاني يمنه ويسرة ميل ايدر بعده
ساكن اولور خفقان حارك معالجاتي بيانندهدر خفقان حار مواد ايله
اولوب مواد استفراغ اولندقدن اثر باقى قالور ايسه ياخود خفقان
بلا ماده حادث اولور ايسه واجب اولور اول خفقان صاحبنك تغذيه سى مقدار

المصوص ايضا يعمل من ضروبا وجملته ان يحشى بطون الفراريج والقباج ونحوهما ما يحتاج اليه من البقول الباردة والحارة من الخس والكزبرة والكرفس والسذاب في الكراث ونحوها ثم يغلى في الخل حتى ينضج

قليل ومنفعتى جليل اوله ماء ورد ده نقع اولنوب اكچنه شراب ريحاني صبايله لذات
خبز كبر وشراب تفاح ايله ومرقة التفاح ايله استعمال اولنه خبز كبر وكذلك حضنك
عهد قريب اولان دوغ وجز حامض اولميان دوغ وقرع وبقلة اليمانيه وفواكه بارده
استعمال اولنور واكر لحم استعمالنه تحملى اولور ايسه قبج وفراريجلر قريص وهلام
اتخاذ اولنور ذكر اولنان لحم طيور مذكورك خفقان بارده ده خاصيتى اولديغى كبى
خفقان حارده ده خواصى اولور وبو لحملردن اتخاذ اولنان مصوص اصنافى ده
نفع اولور وبو لحملردن اتخاذ اولنان اغذيه مذكوره لر عصارات فواكه وحصرم وتفاح
حامض وخل حاذق ايله اتخاذ اولنوب اوزرلرينه ماء ورد وماء خلاف رش
اولنور اكر حماض اترج وياخود ليمو وار ايسه انلر جمله ده انفع اولور اكر خفقان
مشتد اولور ايسه اكا ماء بارده وماء ثلج ماء ورد مزج اولنوب جرعه بعد جرعه
تجريع اولنور وشراب فواكه وتفاح شامى شرابى ده وانلر مثللو اشربه ده شيئا
بعد شئ تجريع اولنور و اول اشربه بارده كافور ادافه سنه محتاج اولور ايسه
اكا كافور ادافه ايله وبعضلر بر رطل وياخود ايكى رطل را بسقى وتغذيه ايله
علاجى وقصد محتاج اولورسين واكر دابر خبز وكعك ايله تقويه ايتمكه محتاج اولور
ايسك انى ده ايسلرك واكر خفوقك قوتى ضعيفه وتطفئه يه حاجتى خفيفه
اولور ايسه خبز وكعك ايله دابر تقويه ايلك ساكن واجب اولور وبو خبز ابه جادر اولور
كبابه قاقله ورق اترج وكذلك كزبره وكافور وورد ايله وطباشير ايله تعديل ايچون
استعمال اولنور اما لسان ثور بو مذكور اوزره تعديله مقدمدر وتخفوقه سقى و
اطعام ايلديكك اشربه واطعمه نك كليسنه لسان ثور سن خلط ايله وانك ظهور
ايدن غائله سندن خوف ايله ومقدار سقى عادت اوزره اكله ولسان ثورك صويى
ده بر كيرنا فعدر بعضلره اول صوده بر درهم مقدار ريوند صيني ايله ماء بارده ده ايام متوالية سقى اولنور

وسن اجتهاد ایدوب انلری هواسی غایتده تبرید ایله مبرد ایله و آنلک اولدیغی مواضعه
مفتوحات یعنی مرشوشات و شمومات عطره کافوریه و صندلیه حاضر اوله و انلرک
رایحه‌لرینی قلبه تنفیذ ایچون اولسنه‌لر اوزرینه شرابدن برشی رش اولنمقله باس
یوقدر و خفقان حار اولان کمسنه‌لره هواسی اکثر بارد اولان هوایه انتقالک
منفعتی اولور و بو انتقال ایله علیل صحته عود و رجوع ایدر و واجب اولورکه غفلت
اولنمیوب صندل و ماء ورد و ماء الحدادین و کافور و ورد کتن و طباشیر و عدس ایله
اضمده اتخاذ اولنوب فواد اوزره ضماد اولنه خصوصا حمال اولنلره بو ضماد نافع اولور
اما خفقان حارده مرکباتدن نافع اولان ادویه زعفر ایله متخذ اقراص کافور
حماض اترج شرابی ایله سقیدر و انک ایچنه ورق اترج ودواء المسک الحلو و مفرح
بارد در و انلک مجربه نسخه‌سی خفقان حارک شدید الحرارت اولمینلر ایچون
طباشیر دورت جزء عود هندی مسک هربرندن بر درهم قرنفل قاقله هربرندن
بر درهم کافور نصف درهم کثیرا اوچ درهم بو مقدار ادویه اخذ اولنوب ماء
ترنجبین ایله انلردن اقراص اتخاذ اولنور و هر بر قرص نصف درهم وزننده قیلنور
نسخه اخری درونج بر جزء کافور ربع جزء و صندل ثلث جزء لولؤ نسته عود
هندی کهربا طباشیر ورد هربرندن ~~نصف جزء~~ بر جزء نصف جزء لسان ثور کی
جزء بو ادویه‌لر ماء تفاح ایله معجون قیلنوب اقراص اتخاذ اولنور و شربت واحده‌سی
بر درهم مثقال واحد وارنجه قدر اولور و تطفئه ده بونلردن اقوی اولان دواء آخر
بزرخس بزرهندبا و فی نسخه بزرهندبا طباشیر ورد صندل بزربقلة الحمقاء لسان
الثور کزبره یابسه کهربا لؤلؤ بونلردن سفوف اتخاذ اولنوب ایکی درهم مقدار استفاف
اولنور و جرا جید اولور اگر حاجت مشتد اولور ایسه طباشیر صندل اصفر ورد هربرندن
بر جزء کافور ربع جزء بونلر اخذ اولنوب استعمال اولنور و بونلرک شربت واحده‌سی ایکی درهم

مقدار

مقدار اولور نسخه اخری بسناکهربا لؤلؤ بادرنجبویه فلنجمشک بسباسه مقلو
اوچر اوچر طین ارمنی بشر بشر بود و انلرک شربت واحده‌سی مثقال واحد اولور اوغول
اوتی صویی ایله استعمال اولنور اگر خفقان مشتد و اشتعال زیاده اولور ایسه و قلبک
ورمه‌سی بدنده خوف اولنور ایسه اول وقتده بعضکره بزر لفاح و افیون سقینه حاجت
اولور و اجود اولان بزر لفاحدن ربع درهم وارنجه قدر و افیوندن نصف دانق وارنجه
قدر اخذ اولنوب مسک و عود خام و کافور و زعفراندن متخذ اولان عطریتلی دواء ایله
حاجت وقتنده قوت تحصیلی ایچون خلط اولنور بعدن صکره استعمال اولنور خفقان بارده معالجه‌سی
بیاننده در خفقان بارده مادی ایسه انک ماده‌سی بزم بوا قدم شرح و بیان ایلدیکمز
طریق اوزره استفراغ اولنور خفقان بارد مادی بیننده ماده‌سی ناحیه قلبده و یا خود
ناحیه معده‌ده اولان بلغم رطب استفراغنده تجربه اولنمشلردر غاریقون نصف درهم
شحم حنظل بر دانق تربد بر درهم مقل بر دانق مسک زعفران هربرندن بر دانق بسفایج
عود هندی بر دانق ملح نفطی ربع درهم و بو مذکورلر دوا قیلنور و شربت واحده‌سی
اولور و سودا اولانلر ایچون تجربه اولنلردن اولور هلیلج اسود هلیلج کابلی هربرندن بر درهم
افتیمون نصف درهم حجر ارمنی ربع درهم دواء المسک المر اوچ درهم بودوا الراخذ
اولنوب انلر اصلاح مقدارنی شراب ریحانی ایچنده سقی اولنور و بعضکره سودا اولان
خفقانده ماده‌سی استفراغ اوندن صکره ایارج فیقرا استعمالی اقتضا اولنور
و اول ایارج فیقرانک مقداری بر مثقال اولوب بر دانق افتیمون و سکنجبین ایله
متابعت‌سی اولنور اما مزاج قلب مبدلی اولان ادویه تریاق و مثرودیطوس و دواء المسک
الحلو و دواء المسک المر و دواء قیصر و شلیثا و جوارشن العود و جوارشن العنبر و دواء
قیبد و فی نسخه دواء قباد و مفرح کبیر و معجون النجاح و اقراص المسک مثللولردر و تجنب
خفقان بارده بر دقور اولسه انقرد یا مثللو دن سقی اولنمغه حاجت اولور و بعضکره خفقان بارده

عشیه یحتسب اولور خلال طلا ایله تناول ایلک وانلر ماء حمص وفراخ حمام وعصافیر
وقنابر ایله تغذیه اولنورلر و مرکبات نافعه اخرادن اولور بو دواء مجرب لسان الثور
بر درهم زرنباد درونج هر برندن دو در درهم انک شربتی واحدین درهم واحد در
اشبو دوا شهرک ابتداسنده واوسطنده واخرنده شرب اولنور وانک شربی شراب ریحانی
ایچنده اولور و لجیدر آخر کهربا جندبیدستر هر برندن بر جزء واترج قشورینک مجفف
وفلنجمشک تخمی هر برندن نصف جزء کبد هر برندن بر درهم فلنجمشک قرنفل مسک هر برندن
بر جزء شربتی واحدین نصف درهم مصفی و محفلاة اولمیان عصاره مفرح ایله سقی اولنور
و بو شانده ادویه نافعه واردر که بالغاجیره در طویل النسخه وکثیر الاخلاط در انقراباذینده
مذکوردر ایکنجی فصل اصناف غشی و غشی اسبابی و موت مفاجئه اسبابی بیاننده در
غشی بر حالتدر که انده حس و حرکت قوالرینک جلی واکثری معطل اولور اینکچونکه قلب
زیاده ضعیف اولور و قلب اصلاح ایچون جمیعا اعضا سائره دن اولان ارواح و قوت
داخله حرکت ایدر و داخله اولان ارواح باطنده محتقن اولور و حس و حرکت فاعل
اولان ارواح و قوی خارجه منقطعه اولمغله حس و حرکت معطل اولور و یاخود
باطنده اولان ارواح باطنده محتقن اولور و تنفس ایدر جک متنفس بولمغله خارجده
منقطع اولوب حس و حرکت معطل اولور و یاخود ارواح قلیل و رقیقه اولور
و معده ننک یعنی قلبک تجویفی ایسر نله بولنمسی و اجباع لان مقداردن زیاده و فاکل
ارواح اولماز و موجود اولان انجق معده ننک مهماتنه وفا ایدوب [illegible] ارواح وارواحک
حامل اولدیغی قوادن بر شئ خارجه خروج ایتمکله حس و حرکت قوالری معطل اولور و بزم بو
تحقیقمز [illegible] معلومک اولور اسباب غشی بزم بیانمزدن زیرا غشینک سببی
[illegible] مواد خانقه حکثرت اوزره قلبک امتلائی اولور و یاخود قلبده
سده اولور و یاخود درد و تحلل استفراغ اولور و یاخود جوع شدید حسیله روحک

متحلل

متحلل اولنلره بر لها تحلل حاصل اولماز و غشیه صبر اضعف اولنلر اول کمسنه لردر که
انلرک حاللری صحت و مرض بیننده واسطه فیلوب دیرلر که انلر نه صحیح و نه
مریضدر و انلر صبیان و یاخود صبیانه مقارب و مشایخ و ناقهوندر اما بحسب السن
متناهی اولنلر یعنی کهول انلر غشیه تحمل ایدرلر و انلرک استعداده غشیه تحمللری ضعیفدر
غشیه تحمللرندن زیاده اولور و یاخود اسباب غشی قلبده مستحکم اولان سوء مزاج
و یاخود سوء مزاج قلبیه دن حادث اولان عرض عظیم و یاخود وجع شدید و یاخود اعضاء
رئیسه دن برینک قواسنده اولان ضعفدر اول ضعف قلبک ضعفی اسنی انک غشی
ایجابی اکثر اولور و بعده ضعف دماغ و بعده ضعف کبد غشی ایجاب ایدرلر و یاخود
بو ایکی غشینک سببی قلبه مشارک عضولرک ضعفی اولور فم معده مثللو و یاخود سبب
غشی جمیعا بدنک ضعف و هزال و نحافتی اولور و یاخود عارض نفسانینک استیلاسی اولور
موضع اخرده بزم بیان ایلدیکمز اوزره و عارض نفسانی حبس ایلی اولان غشی اکثر حالده
مشایخده و ضعفاده و ناقهینده عارض اولور و یاخود سبب غشی قلبه و روحه مجب الجوهر مضاده اولان
بر شئ نک قوتی قلبه و روحه و رودی و وصولی اولور متنته و متعفنه آبارده احتباس کبی
و هواء و بائیه یی استنشام کبی و جیفه و بائیه و جیفه منتنه و قوتلده سمومک قوتی قلبه
نفوذنده غشی عارض اولور و بعضکره مشادکه الشوبان غشی عارض اولور دم فم معده ده
صعود ایدن دیدان حسیله غشی اولور [illegible] بو مقامده ذکر اولنان تفصیله
اکثر بسط کلام و تفصیل مرام ایلمک واجب اولدیغنه بناء تفصیلده شروع ایدوب بیز دیریز
موادن غشینک حدوثی مواد کثیره اولوب مجاری روحی سد ایدوب جمیعا روح قلبده حبس
و حصر ایتمکله اولور حتی او حصر بر مبلغه بالغ اولور اول مبلغ مبلغ اختناقه قریب
اولور و کثرت مواد ایله غشینک حدوثی قبیلندندر اولور اخلاط کثیره نک و دم [illegible]
معده ده ایضا [illegible] حادث اولان غشی و کذلک ورم خناق و ذات الجنب و ذات الریه ده سنلک
وصرره و اول مثللو ره

ناحیهٔ قلبه دفعةً انتقالی و یاخود اول موادک مسامهٔ لحوم و مسام ادواج و سکک
علی الخصوص تنفس اعضاسنده اولان مسامهٔ لحوم و سددی ایله حادث اولان غشی ده ذکر اولنان
اول قبیلدن اولور و بعضکره موادک عروق بدنک جملهسی عام اولدیغندن غشی حادث اولور
هر نه قدر اول مواد شامل اولدیغی عروق سدد کثیرهسی اولماز ایسه و بعضکره ده
غشی کثرت تکثیر ایله اولمز بلکه کیفیتی شدید و اذاسی محکم و منتشر اولمغله اولور مثلا
اول ماده جداً بارده و جداً لذاعه و جداً محرقه اولور اندن ایذاسندن غشی حادث
اولور نوائب حمانک اوائلنده اولان غشی بو قبیلدن اولور زیرا اول نوبتده اولان ماده
ده اعضا غلیظه لزجه و یاخود لذاعه و یاخود محرقه اولور و اول مواد بعضکره قلبه قریب اولان قلبه مشارک
اولور و بعضکره اعضاء آخرده اولور مثلا دماغده اولور و بجن دماغده اولان سدده
سدهٔ کامله اولور ایسه اول سدده سکتهنک فاعلی اولور و لاکن حالة السکته ده غشی
حاصل اولور و بعضکره معده ده اولان سبب قدیم و یاخود ضعف حادث حسبیله
فم معدهیه مواد تحلب ایدر و اندن غشی حادث اولور و بعضکره ده عروق بدنده کثرت حار و بارد
سدد اولدیغندن اولور فتق موقعنده اولور ایسه اکی لعسوت و ذکر اولنان مواد قالکه
بعضکره اکل و شرب افراط اوزره اولدیغندن اولور سوء هضم حسبیله عارض اولان
تواتر تخم ایله تکون ایدر و اول مواد بدنده منتشره اولور و عروقی ممتلی ایدر
و مسالک تنفسی سد ایدر و بو مواد کثیره جهتیله اغراضدن غشیه معینه اولور زیرا
اول مادهٔ کثرتی حسبیله غذاء صالحک طریقنی سد ایدر و کندو ده بنفسها غذاء صالحه
استحاله ایلمز زیرا اول مواد کثرتندن ناشی طبیعته غالبه اولوب منفعل اولمز
و طبیعت مغلوب اولمغله اغذاء صالحه احالهدن عاجزه اولور و لاجرم بدن
غذادن محروم اولمغله غشی عارض اولور و بو وجهله غشینک فاعلی اولان مواد کثیره
الکمیه و ردیة الکیفیه غشینک فاعلی اولدیغی کبی معده ده واقع اولدیغی هر بنه مقدار

کمیت

کمیتی و رداءتی و الحق قلیله اولور ایسه بیکره و غشینک فاعلی اولور اما افراط اوزره
اولان استفراغدن حادث اولان غشی اینکیچون نزرکه استفراغ اولنان مواد ردیه ایله معا
ارواح ده استفراغ اولنور حتی اول استفراغ کثیره اولدیغنده ارواح جمهوری منهزم
و متحلل اولوب غشیه مؤدی اولور و اول استفراغ مفرط ذرب معتقد و اسهال متتابع
و زلق معده و زلق امعاده و سحج کثیرده و قیء و رعاف ده و منفعل عروقدن انفواهی و جراحات
و دفعة و اولمثللو عضو اخرلردن دم نزف ایله کیلیه و یاخود ورم استسقا بزل اولوب صو
استفراغ اولندیغنده و دبیلیط اولوب ماده‌سی کثیر اخراج اولندیغنده و حیض و نفاس
ترفنده و کثرت ریاضتده و شدید التعریق اولان حمام حاره ده کثرت مقام قتنده و یاخود
اسباب اخر ایله تعریق شدید وقوعنده کرکسه تعریق و اسبب لذاته فاعل اولسون
حرارت کبی و کرک بدنی عرقه مستعد قیلسون بدنک تخلخل و اخلاطک ترقیقی
احداث ایلدیکی سببیله کبی بو استفراغلرک هر قنقسی واقع اولور ایسه انلر ایله
ارواح ده کثیرا استفراغ اولنوب غشیه مؤدی اولور و بجن استفراغ حسبیله
غشی عارض اولوب هنوز قوهٔ حیوانیه قوی ایسه اولسنی اول غشی بعد الفصد
حادث اولان غشی کبیدر انکیسی ده مخوف و خطرناک دکلدر اما وجع کبی
غشیه مؤدی اولدیغی ادواء ده افراط اوزره تحلیلی حسبیله اولور ایلاوسنه و قولنجده
بو وجه اوزره غشی حادث اولدیغی کبی ~~بعض اعضاسنده~~ و معده و فم معده
و معا و بونلرک امثالی اعضاده اولان لذع مفرطدن غشی حادث اولدیغی کبی
لسعات و عصبده حادث اولان خراجات و قروح و اول عضولره اصابت ایدن عقرب
و زنبور حرارتی احتکاکی اولان قروح مفاصل و مفاصل مفرغلیه مواد موذیهنک سوده اولوب
انصبابندن ناشی اولان وجعلرده ده غشیه مؤدی اولور و کذلک قروح عظیم حدتی
و تأکلی ایله غیر اخوان و عضو افساد ایدوب حتی موته مؤدی اولور زیرا اول قروح

شدیدا

آنك

غشیء اولا وجع حبیله وآخرا قلبی تبرید ایله ویاخود بخار سمی فاسدی تجفیف عضوده منبعث اولوب مزاج انسانك ضدینه استحاله ایلدیکندنصکره قلبه ایراد حبیله ایجاب ایدر اما عوارض نفس ایله عارض اولان غشیه بوندن اقدم بیان تکلم ایلدك و اول عوارض نفسك قلبی اجحاف و اهلاك ایلدیکنك سببنی بیلدك اما ورمك غشیء ایجابی بعضکره عظیم حبیله اولور ورم ظاهر وورم باطن عظیم اولدیقده انك اذاسی شرائین طریقنده قلبه واصل اولوب مزاج قلبی افساد ایدر ویاخود ورم غلاف قلبده واول مثللو قلبه قریب اولان عضوده اولور ومشتر ایله قلبی افساد ایدر هرنه قدر ورم جدا عظیم اولمز ایسه ورم عظیم بعیدك فعلنی ایشلر و بعضکره ورمله وجع شدید اولوب غشیه مؤدی اولور اما معده افعالنك کلیسی غشیه سببیله لمغه صلاحیتی واردر ومعلوم بیوریله که معده موضع قلبه قریب بر عضودر ومع هذا معده نیك حسی شدیدر ومع هذا [redacted] اخلاط مختلفه اجتماعنه معدنیدر پس معده نك غشیء احداثی بعضکره جدا تبرید ایله اولور بولیموس آفتنده اولان غشیء کبی ویاخود جدا تسخین ویاخود جدا ایجاع ایله اولور و بعضکره دخی معده ده غلیظه ردیئه بارده ویاخود لذاعه حریفه اولدیغنده اولور و فم معده ده بثور اولدیغنده دخی اولور ومعلوم بیوریله که اعضاء اخرینك غشیه سبب اولدیغی انلره اولان وجع قلبه متصل اولمغله اولور ویاخود انلر بخار سمی اولوب قلبه ارسال ایتمکله اولور و بو غشی اختناق رحم مثللولرده اولور و تحلل روحه مؤدی اولان استفراغ ایله عارض اولان و فم معده ده ضعف شدید اولمغله دخی غشی اولور اما سددك غشیء ایجابی حوالی قلبده اولان مجاری روحی سد ایتمکله اولور ولهذا حمی ایله اولان غشی اول مزاج فاسدك قوی اولوب مزاج قلبه غالب اولمغله اولور ردیئه محرقه و وبائیه حمالرده اولدیغی کبی و بو غشی جمیعا بونلره مشارکت

ایله اولور و معلوم بیوریله که قچن غشی مستحکم اولسه اکا علاج اولماز اول غشی که آنك صاحبنك یوزینه اخضرار و دقنه سنه انتکاس تبادی ایلیه و بکثرة قالدرمغه قریب اولمیه و تصاحب غشینك حالی بو مبلغه بالغ اولسه راسنی رفع و اشاره ایلدیکی ساعت هلاك اولور و معلوم بیوریله که بر کمسنه یه فصد واجب اولمغله اقتصاد ایلدیکده اکر غشی عارض اولسه و اول غشی کثرت استفراغ ایله ویاخود اول کسنه نك فصد قتنده غشیه اعتیادی اولمغله اولمسه اول غشی دلالت ایدر که انك بدنینك مرض ویاخود معده سنده لزاتها ویاخود انصباب مواد حبیله ضعف واردر و قچن شیخ مجمولك حماه سی متخلل اولوب مواد معده سنه ورود ایلسه غشی احداث ایدر و فصد معتادی اولمیه بر کمسنه یه اول فصد نده غشی عارض اولسه اول غشیه اعتبار زیرا انك غشیء مفاجئه حبیله دراتره خطری بو قدر اعتیاد حاصل اولدیغنده اقتصاد قتنده اول غشی واقع اولماز و بحارینی او قاتنده چوق کره غشی واقع اولور زیرا بحرانلرده مواد منتفضه اولدیغنده معده یه وارد اولوب غشی ایجاب ایدر و چوق کره دخی فصد تبریدی ایله غشی احداث ایدر العلامات غشی اسبابنده واوجاعنده دلالت ایدن علامتلر بوندن اقدم ذکر اولندی خفقان علامتلرینه مناسب علامتلردر زیرا اول اسباب ضعیف اولور ایسه اسباب خفقان اولور و اکر قویه اولور ایسه اسباب غشی اولور و اکر اقوی و جدا شدیده اولور ایسه موت مفاجئه اسبابندن اولور و نبض غشیه ادل دلیل اولور و قوتنه تنبیه اولوب نبضنه انضغاط اولور ایسه ماده ضاغطه یه دلالت ایدر و اکر نبضنه اختلاف شدید اولوب فترات و صغر دخی اولور ایسه قوتنك انحلالنه دلالت ایدر اما نبضك سائر احوال اوزره

دلالت ایدن ادله سائره‌سی بونلردن اقوم سنك معلومك اولور والحاصل غشیده فقط حادث
اولماسنه لازم نبض صغیر اندن صکره دم غیبتی اخذ ایدر بعده داخله رجوع ایدر و لون
بشره اولدیغی حالدن تحول وتبدل ایدر و کوز قپاغنی قالدیرمغه مرتبه سنه قریب
اولور و حرکت عینده ضعف ظاهر اولور و کوز بیکی لونی متغیر اولور و وجود
خارجیسی اولمیان خیالات کوریلور و اطرافی بارده اولور و بدننده نزاوت بارده
ظاهر اولور و بعضلرده غثیان و بعضا جمیع بدنده برودت عارض اولور بو علامتلر
قچن بر سببه فصد واسهال و موجب آلام بر نسنه مثلا اولمیه عقبنده ظاهر اولسه او
امر ترك اولنوب موجب الاملك سببی قطع اولنور زیرا ترك اولنمسه غشیه
مؤدی اولور و قچن غشی واقع اولوب اسباب بادیه واسباب متقدمدن
بر سبب ظاهر اولمسه و اول غشی خفقان متواتر ایله اولوب فم معده‌ده
خفقان متواتره موجب بر امر دخی اولمسه و اول خفقان قلبی و مستحکم دائما
غثیان و کرب ایله اولان خفقان بعضلرده معدی اولور و قچن متوالیا غشی
شدید واقع اولوب آنی ایجاب ایدر سبب ظاهر اولمسه بلکه اول غشی قلبی اولسه
اول غشینك صاحبی فجأة هلاك اولور المعالجات سوء مزاج مستحکم ایله حادث
غشی ونیك معالجه‌سی اولمز اما بو منوال اوزره اولمیانلر بلکه اخف و مأخوذ
قلیلم خارج اسباب جبر ایله اولنلره معالجه اولینور و صاحب غشی بعضلرده
غشیده و بعضلرده بین الغشی والافاقه بر حالت متوسطه‌ده اولور و بعضلرده
غشیدن اخف بر نوعده اولور اگر اول علیل غشیده اولور ایسه بیزلر اگر
دائما قطع سبب ایله معالجه ایلك ممکن اولمز بلکه اول سبب ایله عارض
اولان عوضه لایق اولان علاج ایله معالجه ایلرز و بعضلرده معالجه‌سی
متضاد اولان ایکی علاجه محتاج اولور اول علتده متخالفان ایکی جزء اولور

او المثلو غشیه اولا نبض ضعیف حادث اولور

و متکرری

حصله

حی

حصیله اکه بناء اعضاده اولان اخلاطی استفراغ ایدوب نقصان اوزره قیلرز و اداء
دوی مغیر و منعش اولان نسنه لر ایله اکتار و انعاش ایلرز و اداء و احدن متحلله اولان
اجزا الارواح بدلن تحصیل ایلرز و عارض اولان غشیانك معالجه‌سنده اولا بینی بدی
ایدوب دهن و روایح عطره ایله تغذیه و تنمیه ایلرز لکن اختناق رحم و اختناق
رحمدن حادث اولان غشیده واجب اولور که انلرك انوفنه روایح منتنه تقریب
اولنه خصوصا اول روایح فم معده‌یه ملایم رائحه اوله و اختناق رحمدن
حادث اولان غشیده خیار شمبر خاصیتی وارد در و اول خاصیت تجربه ایله خصوصا
جاد و صفرا او اولان غشیده خاصیتی زیاده در دخی بو منوال اوزره دخی
و تغذیه روحدن صکره قوتی انعاش اولان اشربه سقی و تجریع اولنور اگر علیلده
جوع وخواء وار ایسه اکه شراب صرف تقریب اولنمز بلکه انك شرابنه کثیرا ماء لحم
خلط و یاخود صو ایله اول شراب مزج اولنور اگر علی الجوع علیلده بلا خلط و لا مزج
شراب صرف سقی اولنور ایسه اول علیلده اختلاط ذهن و تشنج عارض اولور
و انواع غشینك الزم نوع احمر و الزم اولان بدنه تکثیف ایلکدر ارواح محتقنه
اولوب تحلل ایلمسون ایچون مگرکه اندن اسهال قوی اوله و یاخود غشینك سببی
برد شدید اوله و قچن غشیده رش ماء [illegible] منافی برد ظاهر بر سبب اولمز ایسه
لایق اولور که ماء بارد [illegible] ایله ترویح اولنه و ماء بارد دخی تجریع اولنه علی الخصوص
ماء ورد ایله ترویح اولنه و ماء صندل رش اولینه ثیاب دخی اکه الباس اولنوب
روایح بارده شم ایتدریله و چوق کره بو تدبیر ایله غشیدن افاقت حاصل
اولور و قچن غشی قوی اولوب بو تدبیر ایله افاقت حاصل اولمز و اول غشی
جراحات و محللات اولان بر امردن صکره و عقبنده حادث دکل ایسه واجب اولور که
آنك برونته مسعط نفخ اولنه و غالیه شم ایتدریله و اکه ند تبخیر اولنه و [illegible]

خارج

بزر نوعی طبیه دیر اعوبه و انذوا

الا اصلاً [illegible]

ایسه اکر دوای مسک تجریع اولنه و اکر سبب غشی حرارت ایسه انک عطر بارد استعمال
اولنور و یوزینه ماء بارد رش اولی اولور و عطر بارد ایچنه قلیل مسک خلط اولنقده
بأس یوقدر اکر آنک اخلاطنده اولان کافور و صندل مسکه غالب اولور ایسه ایکیجونکه
بارد جوذر اولان مزاج حادر تعدیل ایدر و مسک دخی جاذب غریزی یه تقویه ایدر
وکذلک ماء بارد تجرعنده دخی بأس یوقدر و اکر علیلک حالی شرابه متحمل ایسه
شراب خبز درقیق لطیف ایله اول ماء بارد مزج اولنقده بأس اولمز بلکه اجود اولور
و بو تدبیرلر ایله غشی معاودت متواتر اولدقده اولمنق لایق اولور و واجب اولورکه انک
مضجعی هواء بارد اولان محله اوله وکذلک سبب بارددن حادث اولان غشیده
ماعدا غشیانک جمله سنده مضجع هواء بارد اولان موضعده اولمق واجب اولور خصوصا
اصحاب دقک مضجعی هواسی بارد اولمق مؤکدا واجب اولور و واجب اولورکه مراوح
اوزره انلرک اطرافلری و اعضاء رئیسه لری تولحیلر ماء ورد و عطر وفعله
اولان عصارات بارده ایله تنطیل اولنه ولایق و لازم درکه شراب مبرد انلره سقی
اولنه و اکر انلرده فواق و غثیان مثللو اعراض اولور ایسه واجب اولورکه
علیلک حرارتی انعاشی اولنوب طبیعتنه اعانت اولنه حلقنه ریشه ایله
ادخال و دغدغه احداث ایدوب قصد ایله و قیء تهییج و تحریک اولنه و ارواح
دخی باطندن خارج برنده تحریک اولنه و واجب اولورکه بو حذکورلره مداومت
اولنه و انلرک قفنده جلبه و صیاح شدید اولنه ولو بالکلیه تعطیش اولنه
و بونلرده غی علیل انتفاخ ایلمیوب کندسنه غی عطا اولمز ایسه اول مریضک حالی
حالکلر و غسیله و خصوصا غشی استفراغیده و اجلر اولورکه انلره اطعمه شهیه نک
روایح تقریب اولنه لکن مجمره ده اولان خلطه ناشر اولان غشی و غثیان
اصحابنه اول روایح تقریب اولنمز و واجب اولورکه مبردا و یاخود مسخنا شراب

ایکی معلوم اولان حال اعتباری ایله سقی و تجریع اولنه و شراب انلره اشیانک انقی
وارقی والطفی و طعما اطیبی اولور بو اوصاف ایله موصوف اولان شرابده قوت
قبضیه بقیه اولدیغی ایچون و واجب اولورکه اول شرابده مرارت قویه اولمیه
و غلظت دخی اولمیه زیرا مرارت اولور ایسه طبیعت انی حبسه کرهه اولور و غلظتی
سرعت اوزره نفوذه مانع اولمز و واجب اولورکه انک لونی صفرته مائل اوله لکن غشی
استفراغ سبیله اولور ایسه و خصوصا اول استفراغ مسامانک تحللی
اولوب مسامانک استفراغی حادث اولدی ایسه اول علیله شراب اسود
غلیظ سقیی محبوب اولور زیرا شراب اسود غلیظ زیاده تغذیه ایدر و اندن
حادث اولان خلطک عدم تحلله میلی اولور و دخی قوام اصلیسنه اعاده ایدر
اما بو اعذاری اولمیانلره شرابک اوفقی سرعت نفوذی اولان شرابدر و سرعت
نفوذ بونکله معلوم اولورکه برشرابه قلیلا شرب ایدرسک اکر اول شراب
مشروب شاربی سریعا تسخین ایدر ایسه وانک قواسی حسن و کندو طیبت ایسه
اول شراب مطلوب و غشیه موافق اولور و بعضلره اول شرابک ایچنه مسکدن
ایکی حبه مقدارینه قریب و یاخود دواء مسکدن برشربت مقداری و یاخود شربتک
واحده نک نصفی و یاخود ثلثی خلط اولنور اکر غشی شدید اولور ایسه وکذلک
انقراباذینده ذکر اولنان اقراص مسکدن دخی خلط اولنور و شرابک اوفقی بو علت
متکلولرده مسخن اولنلردر اکر غشیی حرارت سبیله دکل ایسه انفع اولمغله
انفع اولور و اکر اول شراب خبز ایله تقویه اولنسه انعاشی حرارتنه ابعد
اولور و انقراباذینده ذکر اولنان حبنه بعض ابو اشرابه دخی منفعتلو اولور
و اصحاب غشیه شراب مسخن سقیسنه زیاده محتاج اولان غشینک افاقه
بطیء اولنلر اولور و بطیء الافاقه اولنلره شراب بارد سقی اولنمز وکذلک جمیع

برده تبريد ايدن غشى اصحابنه شراب بارد سقى اولنمز بلكه اول مثللو غشيلرده بكيجي دلك
وتمريخه حاجت اولور واكر غشى ماده ايله حادث اولور ايسه ممكن ايسه ماده
تنقيص اولنور سهولت ايله قئ ايله يسر ماء مول اولان كمسنه لر تقيئه ايله وياخود
حقنه وفصد ايله مواد موذيه سى تقليل اولنور واكر سبب غشى جهات داخله دن
حادث اولان استفراغ ايله حادث اولور ايسه اطراف تسخين اولنور واطرافه
ادهان حاره وعطره ايله دلك اولنور وبعضكره اطرافى شدّه حاجت اولور
اولور واستفراغ بابنده ذكر اولنان استفراغ حابس اولان تدابيرك جمله سى ايله
تدبير اولنور وانعاش قوت ايدن ادويه سنك بكيدنكك تدبير ايله تدبير اولنور
وغشيك هيضه عقبنده اولنلرينه دواء صالح اولور سك ومسك شرابى
حمصى ايله استعمال اولنور ماء لحم قورايله مخلوط عصارهٔ سفرجل شراب
ايجنه استعمال اولنور وانلره كندر مصطكى وكافور ايله مربى طين نيشابور
نافع اولور واكر جهات خارجه دن بعض عرق مثللولر ايله اولان استفراغله
غشى حادث ايسه ذكر اولنان تدابيرك اضدادى ايله تدبير اولنور بعض اطراف
تبريد اولنور وجلده آس ~~ارلينه~~ وطين قيموليا وقشور رمان وسائر
قوابض ذرّ اولنور ومواد البته خارجه خارجه تحريك اولنمز وبو ذرور
داخله اولان استفراغ ايله حادث غشيده استعمال اولنمز واستفراغ اولان
غشيلرده قوت تقويه اولنمق واجب اولور خصوصا اغذيه شمّيه مثللولرك
رايحه سى تقريب ايله تقويه اولنور واكر غشى وجع سببى ايله حادث ايسه اول
وجع تخدير اولنور اكر سبب وجع قطع ممكن اولمز ايسه قولنج وجع قولنيا
وقولنيا مثللولر ايله تخدير اولنور بوكبى واكر سبب غشى سموم ايسه الك فادزهرات
تجربه ودواء المسك وباب السموم مذكور اولان ادويه لر سقى اولنور بو بابده كبر

اليلاحق او رمعده يه اذ حاجت حاره وعطره ايله

حاله

امراض خاصة ١٤

المجلد الرابع عشر من ترجمة القانون من معالجات
الغشي الى علاج سوء المزاج الحار في الكبد

عدد اوراق ١٤٤٣

30/14

١٠٠

البقية الرابعة من الكتاب الثالث
من القانون

حالت غشیده اولان تدبیرلر ایدی اما غشیدن قلیلا افاقت بولوب فترتده اولنلرک
تدبیرلرینه وقت غشیده اولنلرک تدبیرلرکبیدر و قلیلا افاقت حسبیله اول
تدبیرلرک تخفیفی که تمکن زیاده اولور و ایکی حالده یعنی حال غشی و حال فترتده متساوی و تمکنده
برابر اولان تدبیرلر یجب حال حال باب الخفقاننده ذکر اولندیغی اوزره ادویهٔ
نافعه لردر اما فترت غشیده تمکن زائده سی اولان احوالده تدبیر فم معده ده امتلا
حسبیله اولان غشی فاترک تدبیریدر زیرا اوآجتلقدن حادث اولان فترتده قیء
شفاء اولمغله تنقیته ایچون اجتهاد اولنور و کذلک فم معده ده امتلا اولسه
واجب اولورکه اول کسنه تجویع اولنوب غذاسی تقلیل اولنور و امثللو علیللرک
مخل اولدیغی ریاضت و دلک ایله جمیع اعضاسی معده و مثانه سی دلک اولنور
و اکر اغذیه دن حالت غشیده اطعامی لازم اولان شرابی اغذیه لردن ماعدا
بر غذا تحمیل اولنمز و اطبانک جاهلسی غشی فاترا صحابنی تغذیه ایدر و ظن ایدرلرکه
اول غذانک اکا منفعتی اولور مع هذا اول غذا انلرک قوتلرینی فاسق ایدر و حرارت
غریزیه لرینی خنق ایدوب اهلاکه و قتل ایدر و بو مثللو غشی اصحابنی سکنجبین
ایله و خصوصا ایچنده زوفا مثللو تلطیف و تقطیعی اولان او دویه طبخ
اولنان سکنجبین ایله انتفاع ایدرلر و اکر سبب غشی اعضاء نفسیه و اول
اعضانک نواحیسنده اولان شدت اولور ایسه سکنجبینی اکا تجریع اولنور و ایکی
ساقی و ایکی عضدی دلک اولنور و بو تدبیر مثللولر ایله ادرار ننه اشتغال
اولنور و اکر شرابک رقیق سو اولنور و بو شرابی سو اکر علیلده حرارت وار ایسه
اولور و اکر اول غشی استفراغ و ضعف حسبیله اولور ایسه اکا لحم دن
تعطیر اولنان صو تجریع اولنور و معطر و ماء ورد ایله مخلوط اولان شراب
ریحانی ایچنده منقوع اولان خبز دخی مریض ایتدیرلور و بعضلره دخی اکا دوغ

تجلبه تجرع اولنان

شرابی اغذیه دیمک
شرابی ایله استعمل
شراب
غذا اولور دیمکدر م

بعضلرینه تاثیر ایدر

مبردا سوا اولنمغله انتفاع ایدرلر اولدر قیلدر که آنلرده مع الاستفراغ حرارت اوله و بو حکمله
ماء حصرم دوغ کبیدر و انلردن افضل و انفع اولور ارتج حماضنک ربی که انلری ایچنه
ورق ارتج وضع اولنه و بالجمله بحران غشیله حمّا کربیه لهب وار ایسه و یاخود غشی
تعرق شدیدیدن حادث ایسه اکر ویرلیجک و سوا اولنیجق نسنه لر مبردا ویریلمک
واجب اولور حریز قدر اولمیق اولنمه دوادن مطلوب اولان فصل تسخین ایسه و
اواغذیه انفع اولور ماء لحم طبخ قوار ایله ایچنه شراب ریحانیله اون بعز اون
درهم و صفرت بیضیله خ بر مقدار و تفاح ثلثه دن برینک بعض طتلو و بیا حوس
و اکثر ~~الاعتیاد~~ بحسب الاقتضاء مقدار لایق اولور بو حالده طبخ اولنه نقل
صکره سوا اولنمق و اکر سن شرابک تسخینندن حذر ایدوب صو تشرابه جبها دت
ایلمز ایسنک رایب عبه دلیجنه خبز سمید دا فه ایدوب سوا ایدرسنک و دیت
فواکه ایله معمول اولان مخصوص انواعدن اطعام ایدرسنک و اکر بو مبردات
استعمال قیلنه ~~و یاخود بعد الاستعمال~~ اولا علیله برد عارض اولور ایسه خصوصا
احشاسنده برد حادث اولور ایسه اکر معجون فلافلی و یاخود فلافلک کندی
و افسنتین سقی اولنور و بعضکره بو نلر شراب ایله سوا اولنور و بحران علاجنده
تنقیه یه حاجت اولسه و اکر افاقت کلسه واجب اولور که معده تقویت اولنه
و اول علاجه ابتدا اولنور عسل ایله مطبوخ اولان افسنتین شرابی سوا اولنور
و معکه سی موثر اولان اضمده مذکوره استعمال اولنور و بعده شراب ریحانی سقی
اولنور و غدا ایتمه محمود اولان اغذیه ایله تغذیه اولنور اما ابتداء حمیاده
حادث اولان و اورام ایله اولان ~~جمیع~~ غشیلرک معالجاتی باب الحمیاده حمیانک
اعراض معالجه لرنده انشا الله تعالی بیز ذکر ایلرز و بیان ایدجکیسن بو درکه انلره معالجه
و اجب ~~الاعراض معالجات غشی~~ کن اطرافی دلک اولنور تسخین اولنه و هم اطرافی
اولان

سد

شدّ اولنه قوت و ماده داخله غائصه اولمسون ایچون و اکل و شربدن انلر منع اولنور
و نوملر هجر اولنور لکن ابتداء حماده غشیلک عروضنه سبب ضعف اولور ایسه اول زمان
نوملرندن منع اولنمزلر و غشیه اولان کسنه لرده تناول طعامه محتاج اولنلره واجب اولور که
انلرک تغذیه لری قبل نوبت الحما اوله و نوبت کلمزدن ایکی ساعت و اوچ ساعت مقدم اوله
و انلرک غداسی سویق شعیر مبرد و خبز مع مزوره اولور و انلره طیب ایله استنشاق و اشربه بو نلر
و انلرک طبیعتلرنده اعتقال اولور ایسه تلیینی اولان اغذیه لر تقدیم اولنور اولا اسفیدباجات
و اول مثللو اغذیه ویریلور و شراب تفاح سکنجبین ایله شرب ایتدیریلور و بو شراب اول مثللو
غشیه نافعدر و اکر مطلقا غدایه حاجت اولور ایسه بعض غدادن تلیین مطلوب اولمز ایسه
اکر ماء اللحم و صفرت البیض ویریلور و اول حسولر هم ویریلور که لباب خبز و ماء اللحم
متخذ اوله و بعضکره اول اغذیه لره شرابدن برشی خلطنه حاجت اولور و بو نلر ایله معا اول علیل
تقویت معده یه محتاج اولور ایسه لایق اولور که اول اغذیه یه فواکه ربوبی و عصارات عطره
خلط اولنه که انلرده قبض اوله اما اول صاحب غشیه حمانک وقت نوبتنده شرابدن
لابد اولور اما عوارض نفسانیه حسبیله حادث غشیلک تدبیری و تدارکی فکر و مرور ایلمکی
اوزره بینه روایح طیبه و انف و تقبیه سدّ و اطراف و معده یی دلک و اچیله کعک
ادافه اولنان ماء اللحم ایله تغذیه اولنور بحسب الحال شراب مبردا و یاخود مسخنا استعمال
اولنور مرّه قیئنک متوالیا وقوعنده ~~بحسب الحال اولان قیئ ایچون~~ شراب ممزوج اولنق
واجب اولور و کذلک و جعدن حادث غشیلرده سوا اولنان شراب ممزوج اولور
و قولنج ایچون سوا اولنان شرابی قولنج بابنده بیز ذکر ایلرز و فصد عقبنده حادث اولان
غشیلر اکثر حالده معده اصحابنه بعض معده لری اقیا اولنلره و عروقی ضیق و کذلک معده سی
ضیق اولنلره و یاخود بو نلرده مره صفرا غالب اولنلره عارض اولور و فصله اعتیادلری
اولمینلره اولا افتصادلرنده غشی عارض اولور و معتادلرده کل ایکن قصد مراد اولنلره واجب اولور که

سفی اولنان
صفرا

ابلیه شی

قبل الفصد معده یه و قلبه سقوط اولان بر بدنه بر شی نحیف اولنه و قچن غشیده
واقع اولدیقلرنده ذکر اولنان تدبیر اولنور و شراب ممزوج جلید دسقا اولنور معده لری
تقویه اولنور و قوت موجوده لری حفظ اولنور و خصوصا اول شراب عصاره اخض ایله
سقا اولنور و بزه واجبدر کلامی باشدت تکرار ایدوب دیه یوز که غشیه معالجه ده بلغ
بیز بر قاچ شی یه جمعه محتاج اولورز استفراغاتی منع ایچون قبض و تحلیله
معین اولان اعضا [illegible] تسخینه تقویه یه و فم معده مثلو یه [illegible] وارد و منضج اولان
جوادر قبول ایلمسون ایچون شده و شراب مثللو رد و مغذی و قوتنده نفوذ سریع محتاج اولورز
اولان ادویه یه اولمغه محتاج اولورز نیس بونلرك افعالی برابر لوینه مضاده اولور ایکی فعل بر قنده
جمع اولمق جائز اولماز و واجب اولور انلر ازمنه متفرقه ده استعمال اولنه لر قابض اولان
ادویه زمان افاقته استعمال اولنه و یاخود قوتی ناعش اولوب نفوذ سریع اولانلر
استعمالده مبادرت اولنوب اولا استعمال اولنور [illegible] قابض استعمال اولنور و قابض
تقدیم اولنوب عقبنده سریع النفوذ اولان دوا سقا اولنمز زیرا قابض نافذ نفوذدن
منع ایدر و بعضکره غشی تغدیه یه قصور اولان شراب سقیته حاجت اولور خصوصا غشی
بسبب الجوع حادث اولدر ایسه و یاخود تحلل کثیردن حادث اولدر ایسه و قچن شراب
ساذج سقی اولنه دیقن انك ابدانه نکایتی اولور ایسه شراب ساذج سقی اولنماز اول
ابدانه اوفق اولان ذکر مرور ایدن ماء اللحم ایله مخلوط اولان شرابدر اولور و کذلك
بجب الامرین حامض و یاخود حلوا اولان تفاح عصاره لر ایله مخلوط اولان شراب اولنور سقی
واکر بر مانع اولماز ایسه اجود اولان اول شرابدر ایچنه قرنفل و مسك و مثللو نسنه لر
القا اولنور زیرا اول مثللو شرابه معده نك اقبالی زیاده اولور و انکله معده قوتنده
انتباهی اشد اولور و آنی قلبه زیاده جذب ایدر و بعضکره اول تجرع اولنان شراب
ایچنه خبز سمید [illegible] حاجت اولور اکر [illegible] غذا [illegible] عهد و زمانی بعید ایسه

وانعاشه اثرلر ظاهر اولدیقن صکره ثانیا [illegible] حاجت [illegible]

وآنلرك اطرافی دلکه و شد اولنور و کذلك بالجمله غشیانده قی نافع اولور لکن اروا و خارجه تحریك
ایله کثرت عرقدن [illegible] و امثللولرده حادث اولان غشیده قی نافع دکلدر زیرا بو مثللو غشیلرده
حاجت ارواح تسکینه اولور انلرده ارواح تحریکه و اطرافی شد و ربط و تنقیه لایق
اولماز و اصحاب غشی حقیقی اولور ماء فاترده دهن ایله و یاخود زیت ایله و یاخود
شراب ایله ممزوج حاسق ایلمك واجب اولور که مقعدات ایله تنقیه دن مقدم معده و
معده نك جوانبی و جوارینه اولوب معده ولی ایدن اعضالر تسخین اولنه و اطرافی
تسخین اولنه و سهولتلو اولسون ایچون و معلوم بیوریله که دلك اطرافی و مروخات طبیه
ایله معده یی تسخین و تعطیر و کذلك فم معده یی دهن ناردین مثللو مروخات ایله تعطیر
و خردل و عاقر قرحا مثللولر ایله تسخینی غشیه جدا موافق اولور اکر انك اغماسی استفراغ دم
و سائر خلط استفراغندن و یاخود امتلادن حادث ایسه بلکه اکثر اصحاب غشیه نفع انلرك
اولور غشیلری اخلاطك خارجه حرکتنه عارض دکل ایسه و واجب اولور که
انلرك ساقلری و عضولری عصابه ایله مرارا متوالیة تعصیب ولفاف اولنه و عصابه
حل اولندقن جهة استفراغك مقابلنده ایجاب ایلدیکی تدبیر ایله تدبیر اولنوب الخصوص
و اول مثللو غشیه اولنلر شد اطراف ایله علی الباطن بعیر قوتلتقلرین شد ایله انتفاع
ایدرلر و کذلك ماء بارد رش ایله و فم معده یه دلك ایله دخی انتفاع ایدرلر و
استفراغدن ناشی اولان غشیلرك کلیسی بو مذکورلر ایله انتفاع ایدرلر
و شراب ممزوج ایله دخی انتفاع ایدرلر مکر که ورم و خلط غیر نضج و اختلاف
و صداع مثللو شرابه مانع بر شی موجود اولیه و غشیات اکثرا بندن
تقویه یه احتیاج قوی ایسه اولنده دخی شراب سقی اولنور و اندن مبالات
اولنمز و حاجت عظیمه [illegible] غشیه اولور و ذربه [illegible] دن عارض اول
اولان غشیه حمام موافق اولور اکر غشی ترف دم ایله عارض ایسه انده حمام جرا اضرار اولور

اختلاف [illegible]

وعرق کثیردن ناشی اولان غشیده حمام ضار اولور و غشیدن افاقت کلوب فم معده سنده
تلهب اولان کمسنه لره حمامدن صکره فعدن اما فم معده نك تلهبی فم معده نك ضعفندن
حادث ایسه واجب اولورکه فم معده اوزره اضمده قویه استعمال اولنه اول اضمده
مصطکی و سفرجل و صندل و زعفران و سوسندن متخذ اولان ضماد در وکذلك
فم معده بر ضماد شراب عود و صنع اولنور که اول ضماد مسك و سوسن ایله شراب ایله
متخذ اولور و او اغذیه الشرابی اولنور اطراف دلك و شدّ ایله جدا انتفاع ایدرلر
وجوع حسبیله عارض اولان غشیده بعضلره بر درهم خبز تسکین ایدر و بیتی
بدن و یاخود بیس طبیعت ایله اولان غشیده نوبتنه بر قاج لقمه خبز ماء حار
و شراب تفاح تناولی ایله تلقی اولنمق موافق اولور و بعضلر امراض حاده ده حادث
اولان غشی سببی ایله سوق شرابه حاجت اولور و اول غشیده اصلح و اوفق اولان
شراب نقفه اولور و اصحاب غشیه سهر و ترك کلام و تکلیف اولنور

اوچنجی فصل بغته حادث اولان سقوط قوت بیاننده در بو علتك اکثر
حدوثی وجع و اسهال و ورم عظیم و استفراغ عظیم اولمدیغی حالده اولور
و انك حدوثی اخلاط مالئه دن اولور بعض ذکراتی معده یه و عروق ممتلئه
قیلان اخلاط ایله اولور و اخلاط بیننده دم ایله حدوثی اقل اولور زیرا
دم اعراض اخر احداث ایلمزدن مقدم بغته قوتی احداث ایلمز و بو علتك سقوط
اکثر حالده حدوثی معده ده و یاخود عروقده اخلاط غلیظه اولوب مجاری تنفسی
سد ایلدیکندن اولور و معلوم بیوریله که قوتك سقوط بعضلرده غشیدن دون
اولمق مرتبه سنه بالغ اولور و بعضلرده اول مرتبه دن دون اولوب غشیه
مؤدی اولماز اینکه چونکه قوت انجق عصبدن و عضلدن باطل و زائل اولور و انلرده
قوه محرکه اولمغله انسان نصبه سنه و ضجعه سنه حرکته قادر اولمز و زیاده

جهد

جهد و بر طاقت ایله انجق قیام و قعوده قادر اولور زیرا برم ذکر ایلدیکمز اسباب
غشیدن بعضیسی مشتد اولور ایسه جمیعا قوتی اسقاط ایدوب غشی ایجاب
ایدر و اکر اول اسبابه ضعیف اولور ایسه عصب و عضلدن قوتی اسقاط
ایدوب دون الغشی حالت مذکوره یی احداث ایدر و چوق کره بغته سقوط
قوت اخلاطك جوهرنده رقت اولوب تحللی قبولی ایله حادث اولور خصوصا
حمیاتده تحللی زیاده قبول ایتمکله سقوط اکثر اولور و انلرك افعال سیاسیه لری
تام غیر مؤفه اولور بعض انلرك ذکرلری و خیاللری مختلف و فعللری صحیحه اولور هر بر
اول افعالك کثرتی اوزره تکرر بریله تحمل لرا اولماز ایسه العلاج بو علت اصحابنك
علاجی اصحاب غشی علاجنه قریب اولور امتلاء دمویدن حادث اولان سقوط
قوت فصد ایله معالجه اولنور و اخلاط سائره دن خلط غلیظ حسبیله اولنه
حال افاقتلرنده متواتر استفراغ اولنمغله معالجه اولنور و ایارجات ایله انلره
استفراغ اولنورلر و بعضلره تربد و ملح هندی و غاریقون و افتیمون و انلر
مثللو ادویه لر ایله ایارج فیقرا سقی اولنمغله اکتفا اولنور و بعضلره سقمونیا
سقی اولنمغله اعانت اولنور زیرا سقمونیا ادویه اخرایه اعمال ایدر و واجب اولور که
انلرده قیئدن و بعد الاسهال استعمال اولنه و مقویات قلب تناول اولنه مداومت
اولنه و شمومات مقویه دن علی الدوام اشمام اولنه و اطرافلری غیر مره ذکر مرور ایلدیکمز
اوزره حرارت غریزیه یی منعش اولان دلك ایله دلك اولنه و بونلردن صکره ریاضت
معتدله استعمال اولنه اما انلرك اغذیه لری اغذیه لطیفه اولمغله انلره تلطیف
و تقطیع قوتلری اولان خردل ایله و دهن زیت و دهن لوز ایله استعمال اولنه ماء
حمص کبیر و شراب رقیق و عتیقدن بر مقدار استعمال اولنه و بعد الحمام الا استفراغ
حمامده استعمال اولنوب حار غریزیه نا عش و ملطفه اولان ادهان ایله تمسیح اولنه

وبعد الاستحمام شراب صرف وشراب عسل وشراب افسنتين و بونلر مثللو اشربه
استعمال اولنه و نجی حار غریزی انتعاش اخذ ایلسه واجب اولورکه مقوی و هضم
سریع اولان اغذیه لر ایله تدبیر اولنه حار الذکر مقالاتده مذکور اولان اغذیه لر
سنک معلومک اولدی و معلوم بیوریلکه موافق اغذیه و اشربه ایله و طیب
و دعه و سرور ایله و احزاندن براءت ایله و سودیکی نسنه لر تازه لیوب جدیدا
جدیدا استعمال ایله و معاشرت احبا ایله قوت زیاده اولور دوردنجی فصل
قلبده ورم حادث اولدیغنک علاماتی ظهور ایدنلرک تدبیرلری بیاننده در
ها قلبه عارض اولان ورم بعضلرده عروض معرضنده اولوب قبل ان یعرض
هلاک ایدر و بعضلرده قلبده ورم بعد ان یعرض هلاک ایدر و قبل الاهلاک قچن
اول قلب متورم اولان کسنه خفقان عظیم والتهاب شدید عارض اولسه و ذکر
مرور ایدن علامات موجود اولسه اول کسنه وادی هلاک کنارنده سقوط اصددنده اولور
هلاکه وقوعندن بر نسنه انی منع اولماز اکرچه باعث نجات اولور بر نسنه وار ایسه
اول تدبیر فصد باسلیق اولور و بعضلرده اسافل بدنده اولان شریانی فصد
و علیلک صدرینه ثلج و کافور و صندل و کزبره رطب ایله تبرید اولنوب و علی الدوام
مرة بعد اخری ثلج و کافور میاهنی تجریع ایله دخی نجات طمع و خلاص امید اولنور
کتاب ثالث فنوننک اون ایکنجی فنی امراض ثدییه و معالجاتنده اولان
کلام مجملدر اولدخی فصولی محتوی بر مقاله یی مشتملدر اولکی فصل
تشریح ثدی یعنی ممه لر تشریح بیاننده در ثدی بر نوع عضودرکه انده لبن
تولد ایتسون ایچون خلق اولنمشدر انده مولد و مکون اولان لبن ایله هنوز
مولود اولان طفل مستحکم و قوتی نامیه اولوب غذای
قوی و کثیر هضمی صالح اولنجه قدر تغذی ایدر و ثدی جسم مرکبدر عروق و شرائین

وعصب

وعصبدن ترکیب اولنوب اثناسنده اولان فرجه لره غدد و ابیض و غیر حساس لحم حشو
قلنمشدر و نجی دم ثدیه بالغ و وارد اولدیغی غیرا عضو معتدل ثدیه مشابه اولمق
واجب اولمغله اول دم ابیض اولور ثدینک غذاسنی اخذ ایلدیکنده صکره فضله‌سی اللون
غذا لکن تولد ایدر و اول لحم غددینک لبنه قیاسی کبدک کیلوس معده دن
متولد اولان دمه قیاسی اوزره اولور نتکیم کیلوس معده دن کبده وارد اولوب
کبده طبیعت ولونه مشابه ایدوب کبد احمر اولدیغی کبی اکا وارد اولان کیلوس
اصلنده ابیض ایکن دم احمره استحاله ایدر کذلک ثدییه دخی دم وارد اولوب طبیعته
و لونه لحم غددی ابیضه مشابه اولوب دم احمر لبن ابیضه استحاله ایدر و ثدیه
اولان عروق و شرائین و عصب جوهر ثدیه مبثوثه اولدیغی اجزاء کیفیتی
متشعب و متجزی اولور و ثدیه اول اجزا التفاف و اشتباک ایدر و استدارا مسند
کثیره سی دخی اولور و ثدی ایله رحم اراسنده مشارکت وار در زیرا ایکی اراسنده
بر از عروق منتسجه واردرکه اول عروق بینهماده واصلدر انیکیچون لبن ماده‌سی
دم رحم اولور و کتاب اولده تشریح بابنده بینهماده بو وجه ایله مشارکت
اولدیغنه سن واقف اولدک ایکنجی فصل لبنک تغیری یعنی سودی قلیل اولان
خاتونلرک سودلرینی چوق ایتمک تدبیرلری بیاننده در و معلوم بیوریلکه لبنک
کثرتی دم جیدک کثرتی سببیله اولور و نجی لبنه قلت عارض اولسه انک قلتی
دمک قلتی سببیله و یاخود دمک عدم جودتی ایله اولور و دمک قلتی سبب
ماده دم اولان غذانک قلتی و یاخود غذاده یبس و برد غلبه اولوب انلر تولید دم
قلیل اولمغله و یاخود دم جهت ثدیدن خلافنده اولان اخر جهته منصرف اولمغله اولور
مثلا دم نزف ایدر و یاخود ورم اولان موضعه وغیری محله سلوک ایدوب
ثدیه وارد اولان دم قلیل اولور و بعضلرده دمک قلتی مزاجک علتی ایله اولور اول سوء مزاج حق
و سوء مزاج

جمیعا برینک سوء مزاجی ویاخود تبریدی سوء مزاجی اولور اول وجهله کم اول مزاج رطوبتی
تجفیف ایدر ویاخود اول مزاج رطوبتی تلیین ایدوب جائز ایدر وفرط مائیتی
جبر ایله اندن لبن تولد قلیل اولور اما دمک جودتی اولمق حسبیله
لبنک قلتی اینکیچون کم تجن دم غیر جید اولسه تولید لبنه اول صالح اولماز
زیرا لبن انجق دم صالحدن تولد ایدر ودم جید اولسه لبنه استحاله سی صالح اولدیغی اول
وجهله اولورکم اخلاط ثلثه یعنی بلغم وصفرا وسودادن برر اثر دمده
ظاهر اولور وصفرادن دمده ظاهر وغالب اولان اثر لون لبنده اولان
صفرت وقوامنده اولان رقت وحرت اولور وبلغمک اثری لبنک شدت
بیاض ومائیت ورایحه وطعمنده حموضته میلی اولور وسودادن اثر غالبی
ثخنک شدتی وقلتی وکثرتی قوتی حسبیله اولور وا اولدمکه اخلاط
ثلثه دن متأثر اولوب سهولت ایله بو وجه اوزره انلردن منفعل اوله
اول دم جیددر لبنه استحاله ایدر وتجن بو وجه اوزره منفعل اولمسه
دم جید دکلدر ولبنه استحاله ایلمز وبعید دکلدر کم دمک وجه مشروح
اوزره عدم انفعالی دمک کثرتی حسبیله اوله زیرا دمک کثرتی اولدیغی
کثرتی حسبیله ذکر اولنان اخلاطه غلبه ایدر ولاجرم حالته غالب مغلوبدن
منفعل اولماز وطبیعته عصیان ایدوب اول دم کثیر غالب لبنه استحاله
طبیعة عاجز اولور وبو وجه ایله اولان لبن قلتنده علامت ظاهر وغیر خفی
اولور وبعضلرده جفاف حسبیله لبن وحیض هر بر خیط مثالنده خروج ایدر
ولکن بو حالتک ظهوری آکثر حمل ولنور کم دموه نهرنده قدر غزارت وکثرت وار ایسه
لکن جوهری محمود اولمز واول دم لبن غزیره استحاله صالح اولماز بلکه
ابن غیر محمود تکون ایدوب اول هیئتله خروج ایدر وبلبنک وجوه

افقلر

آقتلر اسبابی سنک معلومک اولدی اسبابی اول اسباب قطع معالجه سنده بصیر
اولورسن ومعلوم بیوریلدیکم غزارت منی یه موجب اولان ادویه نک کلیسی
لبنک غزارت وکثرتنه اجابت ایدر تودری وبزر خشخاش وضوع ماعز و
ضرع ضأن وبونلر مثللو ادویه لر بو عبد فقیر ومترجم حقیر دیرکه قانونک عبارتنده
مثل تودرین واقع اولمشدر واحتمالدرکه صیغه تثنیه اولوب ایکی تودری دیمک
اوله یعنی تودرینک برسی وبستانیسی مراد اوله زیرا تودری دیدکلری
معروف نبتدرکه ولکن
ابن کبیر تودری رسمنده اواخرنده درکه صاحب منهاج تودریون اسمنه
ذکر ایلدی ولکن ماهیتی نه ایدیکن بیان ایلمدی انجق بو وجه اوزره ذکر ایلدیکه
بودوا قابلدر انی شرب ایدنک تسمنه به تشنج عارض اولور وشادننک بوزر
ودوا اقلری کولوکبر باقیه قالور ماء عسل ولبن سوا اولنمله تقییه وابزنه اجلاس
اولور وبو دوا غیر معرو فدر انتهی واحتمال غالب قانونک مرادی بو دوادر وجمعه
ملحق اولمغله ابن کتبینک کلامنده تودریون واقع اولمشدر هرنه قدر بو دوا قائل
ایسه بعد الاصلاح استعمال اولنه بیلور منفعت مذکوره سر اولمق جائزدر فلنرجع
الی الترجمة وکذلک منی یه تجفیف وتقلیل ایدن وتولد منی یه مانع اولان نسنه لرک
کلیسی لبنی تقلیل ایدر شهدانج مثللو دوالر کبی واکر قلت لبنه غذانک قلتی اولور
ایسه غذاسی تکثیر وترقیه اولنور ومحمود الکیموس حار رطب اغذیه ایله تغذیه
اولنور واکر قلت لبنه سبب فساد غذا ایسه غذایه ذکر اولنان جنسده ردیئه
اصلاح اولنور واکر سبب کثرت ریاضت ایسه ریاضت تقلیل اولنمله ترفیه
اولنور واکر قلت لبن قلت دمدن ناشی اولوب قلت دمک سببی نزف دم مثللو
فتنه اولور ایسه دم حبس اولنور اسافلدن بو نزف ایدن دم اعالی بدنه

واعالی بدنلری نزف ایله اسافل بدنه جذب اولنمغله وقلت لبنك سببی مزاج ساذجك
فسادی ایسه انك اغذیه سی اول امزاجك ضدی اوزره مزاج اولان غذا جنسندن قیلنور
وکیموسی جوق کثیر اولان اغذیه ایله تغذیه اولنور واکر سببی خلط فاسد غالب اولور ایسه
اول خلط فاسد اخلاط اربعه‌دن قنغی خلط ایسه انی مستفرغ اولان دوا ایله استفراغ
اولنور وخاتونلردن صفراوی المزاج اولنلرك غذاسی برودت ورطوبته میلی اولان
جنسدن قیلنور وانلره نافع غذا اولور جلاب ایله استعمال اولنان ماء شعیر وکذلك
برحفنه یعنی براوج بزر خیار وبزر قثا تناولی جوق نافعدر وکذلك ادمغه تناولی ولحم بقر
سود بزنشوب وسمك رضراض وجدی ودجاج مسمنه لحوم وکشك شعیر ایله
لبن وخبازی ... وبستانی خبازی مرقه‌سندن متخذه اولان حسو بالجمله
بو اغذیه نافع وناجع اولور وبلغمیة المزاج اولان خاتونلرك تدبیرلری اول اغذیه
واول ادویه ایله اولور که انلرده درجهٔ اولادن ثانیه یه وارنجه قدر تسخین اولنوب
ترطیب ویاخود تجفیف قلیل جوق اوله وبو قبیلدن اولور جرجیر ورازیانج و
شبت وکرفس رطب وکرفسك خاصه سمز بیوننده یدیکلر صتونك رطب اما
یابس مجفف مسخندر بو بابده موافق دکلدر واحسو جوق نافعدر که حنطه دقیقی
ایله حلبه‌دن ورازیانجدن متخذ اوله وجبن لبن غلظتی ویبس جبن ایله خلط
کبر خروج ایلسه جدا مرطب اولان نسنه‌لر ایله تنطیل وتناول مرطبات اولنور
ومن دخی بو منوال اوزره تدبیر اولنور اما سوداوی المزاج اولان خاتونلرك تدبیرلری
ذکر اولنان تدبیره قریب اولنلر ایله تدبیر اولنوب ادویه واغذیه‌ده فضل تسخین
وترطیب بالغ اولنلر استعمال اولنور وغالب اولان سودا اصناف سودادن
قنغی صنف ایدیکی تعرف اولنوب اول صنفه موافق تدبیرات ایله تدبیر اولنور ولبنی
تغزیر وتکثیر ایدن ادویهٔ معتدله‌دن اولور سلو النحل اوتوز درهم رازیانج یکرمی

کرفس سمز بیون ... اولنمشدر

انك معالجه‌سی

درهم

... سلو النحل واقع اولوب عسل ایله تفسیر ... سلوی عسل معناسنه ... مصر ... ظاهردر

درهم رطبه اون بش درهم حنطه مهروسه یکرمی بش درهم حمص مقشر
شعیر ابیض مرضوض هر برندن اون سکز درهم تین کبار اون عدد
بو ادویه‌لر اخذ اولنوب اوتوز رطل صو ایچنده قیناد یلور سکز رطل ویاخود
دوازقالنجه قدر انك شربت واحده‌سی بش اوقیه اولور ~~وکذلك~~
~~لبن تکثیر اولنور~~ اوقیه اولوب نصف اوقیه دهن لوز حلو وبر بوجق اوقیه
سلیمانی سکر ایله استعمال اولنور وکذلك سمك ملیح جوق لبن تکثیر ایدر وبندق ادویه
مغزرة اللبن اولور سمسم طحینه اخذ وشراب صرف ایچنده مرس ایدوب
تصفیه اولنور بقیه صکره مصفاسی شرب ایدوب فعلی ایله تدبیر تضمید
ایلمك وکذلك تکثیر لبن ایدر بادنجانك جوفی نصف قفیز قدر اخذ اولنوب
صو ایچنده مهرا اولنجه قدر تشویق اولنور صکره مرس شدید ایله مرس اولنوب
تصفیه اولنور ومصفاسی اخذ اولنوب اوزرینه بر اوقیه سمن القا اولنوب
شرب اولنور ویاخود حمصك نقیعی اخذ اولنوب بر قدح کون علی الریق شرب
اولنور علی الخصوص سود ایچنده نقع اولنان حمص نقیعی زیاده تکثیر لبن ایدر
وعسل ایله ماء شعیر شرب اولنور ویاخود رطبه بزری جزؤ واحد حلبه
ایکی جزؤ اخذ اولنوب شرب اولنور وانك شربتی ماء حار ایچنده بر قمحه اولور
ویاخود ایکی درهم مقداری حب بان شراب ایله شرب اولنور وبو بابده ادویهٔ جیده
اولور سمن بقر بر اوقیه وشراب قدح کبیر واحد اخذ اولنوب علی الریق سقی
اولنور وشقایق قضبانی وورقی اخذ اولنوب دشیش شعیر ایله طبخ وحسو
قیلنور ویاخود فجل ونخالة شراب ایچنده قیناد یلوب تصفیه اولنور ومصفاسی
شرب اولنور ویاخود مقلو اولان بزر خشخاش وزنجه برابر سویق ایله اخذ و
سکنجبین ویاخود مبخبخ ایچنده اوچ کون مقداری نقع اولنور وبو دوا اجود اولور

والسکر السلیمانی هو المتخذ المطبوخ من ... ابیض ... استعمال ... وتنقیته

ویاخود حلاب ایله

وشونیزدخی عسل ایله سق اولنور و یاخود بزر شبت و بزر کراث و بزر خندقوقی
هر برندن برر اوقیه بزر حلبه بزر رطبه متساویة الاجزا اخذ اولنوب زنانج
عصاره سی ایله خلط و شرب اولنور لکن عسل و سمن ایله خلط اولنسه افضل اولور
اوجنجی فصل افراط اوزره دزور لبنی منع ایدوب تقلیل لبن ایلمکک بیاننده در
قچن لبنک افراط اوزره کثرتی اولسه مولم و متورم اولوب جلب امراض ایدر و
بعضکره کبه اولمیه خاتونلرک ممه لرندن لبن جمع اولور طمثلری محتبس اولوب
و قوتلرنده ضعف اولمغله دمی اندفاعنه عاجز اولمغله لبن تدریج طریقیله
منصرف اولوب هرنه قدر اولا خاتونک حملی اولمازایسه ایکی ندیلری لبن
مجتمع اولور و بعضکره ابدان رجالده لبن جمع اولور و علی الخصوص مراهق
اولوب هنوز ممه لری فلکه ... ایدرلر لبن زیاده جمع اولور بونلرک اقدم
تقلیل لبن ایدن ادویه لر سندن معلوم اولدی و تقلیل ... لبن اسبابنک
عمده سی و ضابطه سی بودرکه هر نسنه که شدت نشف و تحلیل و تسخین حسبیله ایله
شدید تجفیف اوله اول اوصاف ایله متصف اولان مجففاتک جمله سی و کذلک
جمیعا مبردات و حامض اولوب شدید الترطیب اولان مرطبات مبلغ لرک جمله سی
تقلیل ایدر و لاجرم دم قلیل اولدیقده لبن دخی قلیل اولور و تقلیل لبن ایدن ادویه نک
کلیسی لبنی دخی تقلیل ایدر و اول مقلاتک ادویه بارده لری بزر خس و عدس
و طفیشل محلّ اولور و ... مقلات بزر قطونا شجره سنک عصاره سی
و بزر قطونا لعابی و خس و اول مثللو نسنه لر اولور و کذلک باقلا اونی دخی
ورد و خل ایله استعمال اولنور اما مقلاتک حار اولان ادویه لری سذاب
و بزر سذاب و خصوصا جبلی سذاب و فنجنکشت و بزر فنجنکشت مثللو
اولور و شربتی بالغه سی ایکی درهم و ارحجه قدر در و بادروجک بو بابده نفعی

والطلیه خ

اختلاف

تکون ایله قلنسه
... طلا

اختلاف اولنمشدر اصح اقوال ره بادروج لبنی تقلیل ایدر و کذلک ... خل طلا
دخی لبنی تقلیل ایدر تقلیل لبن ایجون استعمال اولنان اطلیه جاده دندر اشق شراب ایله
اولنسه طلا جید اصول کرنب اخذ اولنوب دق اولنور و مرقوقی ایله طلا اولنور
و یاخود مرجان اونی و باقلی اونی و زعفران کوزکندم و ملح اخذ اولنوب باردر
ایله طلا اولنور و کذلک حلبه عصاره سی ایله و یاخود لک و مرتک و دهن ورد ایله
و بو مجرب ایدر حار اولان ادویه ایله طلا اولنور و بالخاصه نافع اولان طلا بجرب و سحوق
اولان سرطان و یاخود نهری محرق اولان سرطان ایله تطلیه ایلمکدر دورنجی
فصل ثدیه متجبن اولان لبن بیاننده در و ثدیده لبن تجبن ایدر بعض
بینلر کبرا اولور برودت مجبنه سبیله و یاخود حرارت مجففه سبیله و بو ایکی
سببدن هر برینک علامتلرینی تقدیم ایلدیکمز بیاندن سنک معلومکدر و تجبنه
مانع اولان ادویه دهن خیری و دهن نعناع مثللو ادهان لطیفه تجبن
محلولی اولان شمع ایله طلا اولنور و کذلک نعناع دق اولنوب خبیص کبی قیلنوب
صکره دخی طلا اولنور و حرارتدن حادث اولان تجبنلر حاره اوزره اولیجق طلا ... و طلی
قیلنوب بعده طلا اولنور و لعابات بارده و ادهان بارده و شمع مصفی و کثیره طلیه
و بقلة الحمقا اشیا ادویه لر شدیدة المنفعت اولور بونلر ایله ضماد سائر اضمده دخی
اوفق اولور تجبن حار تحلیل ایدن ادویه لردندر خل خمر تسخین اولنوب دهن ورد
سخن ایجنده ضرب اولنور بعده صکره انکله طلا اولنور و یاخود عنب ثعلب برای
دق اولنوب ضماد اولنور و یاخود ورق کالنج و ورق عنب الثعلب و ورق کرنب ایله
ضماد اولنور و بونلرک عصاره لری ایله طلا اولنور خصوصا اول عصاره لره مر و زعفران
خلط اولنه و کذلک خل و مر و دهن بنفسج و حلبه دن مقدار قلیل اخذ اولنوب جمعا
طلا اتخاذ اولنور و تجبن بارده محلل اولان ادویه دخی اولور دوام اوزره صو ایله تنطیل

انکلم

ایلك وكذلك تجبن منع ایدر دازیانج تقمع و بزر رازیانج قثاولی وحدرات لبن
اولان جمیعا ادویه لرك ایجنده بابونج وشبت ونمام وحلبه و قیشوم وجندبیدستر
طبخ اولنان شنه لر سقوایلمك وتجبن منع ایدن ادهان دهن سوسن
دهن نرجس دهن قسط در وادویه معتدله جیره دن اولور خبز حواری
دقیق شعیر جرجیر حلبه خطمی بزر كتان مدقوق هر برندن بر حفنه یعنی بر
آوج اخذ اولنوب مجموعندن ضماد اتخاذ اولنور و ممه ده لبن تجبن ایلدكلن
صكره ممه لر تورم ایلسه اكر علاج نافع بودركه بر قطعه اسفنج یعنی سنكر ماء فاتر
وخل فاتر ایجینه غمس اولنوب ممه لرك اوزرینه وضع اولنور ویاخود تمر خل ایله
وماوخل ایله معجون قیلندیقدن صكره وضع اولنور و نعناع خل ایله وحمص جید
ایله وضع اولنور وما رقشیثا غبار كبی سحق اولنوب دهن ورد وبیاض بیض
ایله وضع اولنور و تدریله اولان سده لبنی فتح ایدر خراطین و مرماء فوتنج وماء سیسنبر
ایله ممه لره طلا اولنور وكذلك دقیق حمص ورق غار بزر كرفس كمون سنبل اقلیطی
عصا الراعی صویی ایله طلا اولنور وكذلك ماء سلق وحنظل وشونیز ایله طلا اولنور
وكندر مرارة الثور ایله طلا اولنور بو مذكورلر فتح سده ایدرلر وعسل لبنی اخذ اولنوب
دهن بنفشج ایله خلط اولندیقدن صكره انكله ممه لره مسح اولنسه تجبن ورمی
حل ایدر و بویا ایله ماء كرنب تحشیر اولنسه نافع اولور

بشنجی فصل ممه لرده لبنك
جمودی وعفونتی و ممه لره عارض اولان اعتداد و كركونلك و ممه لره اصابت ایدن
مرض بیاننده در مرض بدلنده رض واقع اولمشدر بونلرك علاجی ایچون سلق اخذ اولنوب
تمر ایله قدر طبخ اولنور و لباب خبز و دقیق باقلا و دهن شیرج ایله جمع اولنور
ویاخود خبز و برد یقیاس رطب شتیمه اولنان خشیشه شمع و ورد ایله جمع اولنوب
طلا اولنور و یاخود خبز صو ایله و زیت و عسل ایله و شراب ایله و یاخود منبخج ایله ضماد

اولنور

اولنور و كوبكه ایكی اوج كره تكرار اولنور كذلك سمسم عسل ایله و یاخود سمسم و سمن و عسل
ایله طلا اولنور اكر اندره خبز خشكار و یاخود باقلا اونی خلط اولنور ایسه نافع اولور
و تذیبی ماء حار ایله تنطیل ایدوب ماء حارك بخاری اوزره ممه لری اكباب و امالة ایلمك
خصوصا اول ماء حار ایجنده بزر كتان و حلبه و خطمی و انلرك بزرلری و بابونج
طبخ اولنان ماء حار اولور ایسه زیاده نافع اولور ثفل بو مذكورلرك ثفلی ایله
ضماد اولنمغه محتاج اولمیانلره یعنی اكر تحلیل ایدر ایسه ثفل ایله ضماد زیاده نفع
اولور واكر بو علتلرك عروضنده ممه لرده رض حادث اولور ایسه بو ضماد اكر نافع اولور
اول ضماد نافع بودر ماش و نخود زبیب اخذ اولنوب دق اولنور و بسر و واثل صویلر
ایله معجون قیلنور و حین تدریله لبن تجبن ایلر ایسه دهن بنفسج ایله تمریخ
مراوحت اولنور و بعده ممه لر اوزره ماء حار صب اولنور صكره بو بابده اولنده ذكر
اولنان ضماد ایله تضمید اولنور

التنجی فصل ثدیك ورم حاری بیاننده در بو علتلرك
اول ظهورنده علاجلری معروف اولان رادعات استعمالی اولور و اول رادعات قلیلا
تلطیف اولان ادویه سحق خلط اولنور مثلا خل خمر ماء حار ایله تكمید اولنور و یاخود
مقدار قلیل دهن ورد و باقلا اونی سكنجبین ایله و یاخود عنب الثعلب دهن ورد
ایله تكمید اولنور و اول ورم زمان ابتدایی مقداری تجاوز ایلسه اكر اول ضمادلر ایله تضمید
اولنور كه انلری بیز امتداد یدن و حمود دمله ذكر ایلدك و بو بابده جید بالغ دو الزدن اولور
دقیق باقلا و اكلیل الملك اخذ اولنوب ایكی سی سحق اولنور و انده دهن سمسم خلط
اولنوب اول مجموع ماء عذب ایله طلا اولنور و كذلك خبز شعیر و دقیق باقلا و حلبه
و خطمی و برطه صاروسن و زعفران و حر بو ادویه لر اخذ اولنوب تضمید اولنور و كذلك
بزر كتان مدقوق خل ایله طلا اولنور و چوق كره برسام حار اولوب تندوه
ورمنه انتقال ایدر و او حالده ذات الجنب علتندن خوف اولنور سبب احتیاب احتیال ایدوب

ورم جبهه معالجه‌سی وتدبیری ایلیه‌سین باکلنمز رأس ودعه بزر قطونا وضع ایلیوب حوالیسنه
بزر قطونا وضع ایلسین ورأس ورم حوالیسنه اسفله وارنجه قدر روادع وضع
ایلیه‌سن وموضع وجعه وجعك اول ظهورنده کماد اولنمز زیرا اولوقتده کماد مادّه‌نك
دقیقن تحلیل ایدر وغلیظن ابقا ایدر بو مثللو فعلی وانزل اولان تدبیر خطا اولور وبحق
حلمة ثدیده وجع اولسه قضبر ایدوب ماء صندل وقاقیا ایله طلا اولنور زیرا
انده بو تدبیر اولنمسه اول وجع سرطان احداث ایدوب ضرر عظیمه مؤدی اولور

یدیجی فصل ثدیلرده اولان بارد بلغم اولان ورم بالغه بیاننده‌در بو ورمه
نافع اولور کرفس دقّ ایدوب بوره طلی اوزرینه وضع ایلمك یاخود بابونج مدقوق
واکلیل الملك وضع اولنور ایسه اولدخی نافعدر

سکزنجی فصل صلابة ثدی ونریره عارض اولان سلع وغدد وهنوز مراهقه اولانلرك ثدیلرینه
عارض اولان تکعّب عظیم بیاننده‌در وبحق ثدیده اولان ورم ظاهری صلابته میل
ایلسه اندن ابتدا اسنده نافع اولور شراب ایچینه نقع اولنه آرد ایله ضماد اولنق
وبو قیروطی ایله تمریخ دخی نافعدر اول قیروطی بودر دهن بنفشه صفرت البیض
وکثیرا بونلردن قیروطی اتخاذ اولنور وورم صلب اولدیقده بو قیروطی ایله طلا اولنور
اول قیروطی بودر شمع دهن ورد قطران ماء کافور بو ادویه‌دن قیروطی اتخاذ
اولنور وبعضکره بو قیروطینك اخلاطنه ادخال اولنور وبعضکره عفص
ورق دهن ایله علاج اولنور واکثر نافع اولان ادویه‌دن اولور عتیق ومطبوخ
خمرك درد دیسی وخلّك درد دیسی اول درد دیلر ایله طلا اولنور اما ثدیده ظهور ایدن
سلع وغدد معالجاتنده اجود دوا بودرکه خوخ ورقنك رطبی وسذاب یبراغینك
دوکلی جمع اولنوب دق اولندقدنصکره آنکله ضماد اولنور واکرا وار سلعه
وغده‌لر حال مراهقتده ظهور ایلن تکعبك بقیه‌سی واثری ایسه ویاخود بعد التکعب

حلمة ثدیده ... بندقه کبر الثقام اولنوب مص اولنمغ زائل ... سیلان ...

مرارة النور خ

حادث

حادث اولوب تحلیله عاصی ایسه واجب اولورکه اول سلعه شحمیه‌یی ادویه ایله واصل اولنجه قدر
بط اولنوب ایچنده اولان سلعه وغدّه اخراج اولنه بعدنصکره خیط ایله دیکله

طقوزنجی فصل ثدیلرده حادث اولان دبیله بیاننده‌در وقتاکه ثدیده مواد
جمع ایدیجی ورم عارض اولسه اول موادی انضاجه جید ادویه‌دن اولور
بزر کتان سمسم اصل سوسن میعه بعر المعز زبل حمام نطرون دیناغ حبه یوحبه المشاهله
بو ادویه اوزانی برابر اخذ اولنوب شیرج ودهن خیری ساق بقرك ایکلی ایله
لطوخ اتخاذ اولنور ومراد ایدر ایسه‌ك اول لطوخك اخلاطنه میبختج دخی ادخال
ایدرسك واکر بطنه حاجت اولور ایسه آنی دخی ایشلرسك

اونجی فصل ثدیده عارض اولان قرحه‌لر واکال بیاننده‌در نبیذ عفص دخی بر رطل
اخذ اولنوب ایچینه سماق دباغینك برطل وغیر نضیج اولان عفصك نصف
رطل وسیلجندن نصف رطل وجوز سرودن بر رطل وضع اولنوب شراب
ایچنده بر کون مقداری نقع اولندیقدنصکره اول منقوع طبخ و سرو
منخذ خشب ایله نصفی ذهابنه قدر ضرب اولنور وبعده ناردن انزال اولنور
قوت ایله مرس اولنوب تصفیه اولنور وحصقاسی بینه نار اوزره تخن
کلوب قیو قدر اتش اوزره ترك اولنور واول نار واجیدرکه جدّ الینه
اوله وبعده بر زجاجه ایچنه حفظ اولنور وبو دوا فم ولسان وغیری لرکبی
جمیع الینه اولان اعضا قرحه‌لرینه نافع اولور واکالی منع ایدوب اصلاح ایدر

اون برنجی فصل ثدینك سقوطنی منع وصغیر اومکتنز اولمسنی حفظ ایدن
وکذلك صبیانك خصیه‌لرینی عظیمدن وکبیردن منع ایدن دوالر بیاننده‌در
خاتونلردن ممه‌لری مکتنزه وغیر ساقطه اولمسنی مراد ایدنلر وکذلك صبیانك خصیه‌لری
صغیر قالمسنی مراد ایدرسه حمامه دخولی تقلیل ایلسونلر وبعده اسفیداج وطین قیمولیا

وطبخ حاله

هر برندن ایکیشر درهم اخذ اولنوب بزر البنج صویی ایله معجون قیلنور و دهن مصطکی ایله
برشی ایله خلط اولنوب انکله طلا اولنور و علی الدوام بر قطعه خرقهٔ کتان
ماء عفص ایله ده غمس اولنوب نصکره اوزرینه وضع اولنور خصوصا مسترخیه
اولان ثدیلره زیاده نافع اولور و بودوا انسوانك تجربه لری ایله نافعدر طین حر ایله
وعسل اکر ایجنه افیون و خبز و خل وضع اولنور ایسه اولبابده طلاء قوی اولور
و یاخود طین حر بکر درهم شوکران ایکی درهم اخذ اولنوب خل ایله
اندن طلا اتخاذ اولنور و یاخود طین شاموس و اقاقیا اسفیداج اخذ اولنوب شجرة
البنج عصاره سی ایله طلا اولنور و یاخود کندر و ودع و دقیق شعیر اخذ اولنوب
خل ثقیف ایله جدا ثقیف اولان خل ایله معجون قیلنور بعده نصکره اوچ کون مقدارلر
ثدرا انکله طلا اولنور و یاخود بیض قباج و زنجار و میعه و قلمیا اخذ اولنور
بزر قطونا صویی ایله طلا اولنور و کذلك حشیشهٔ شوکران دقی اولنوب اوچ کون
ترك اولنوب بعده نصکره انکله علی الفور طلا اولنور و اکر طلاء خفیف مراد اولنور ایسه
خل و حا ایجنه غمس اولنان سنکر ایله و یاخود عصارهٔ طراثیث قشور رمان رصاص
محرق یا کبریت هر برندن اوچر درهم شب یمانی اسفیداج رصاص عدس
محرق هر برندن بر درهم حلزون محرق قیسور هر برندن اوچر درهم بو مذکورلر
اخذ اولنوب لسان حمل صویی ایله معجون قیلندیقدن نصکره طلا اولنور و یاخود
کمون سوس و بصلی ایله اخذ اولنوب غسل ایله طلا اولنور و ثدر اوزره اوج طلا
اوچ کون مقدار ترك اولنور و یاخود اشق و شوکران اخذ اولنوب اوچ کون مقدار
ثدر اوزره وضع اولنور و یاخود شوکران طقوز کون مقدار وضع اولنور و بعض نسخه ده
و بو بابده دعوا اولنان تدبیرلردن رخنه بر ذکرك دخی و کذلك دم قنفذ و دم
سلحفاة سلحفات ثدر اوزره طلا اولنور و یاخود زیت و شبه کحل مثلو سحق اولنان شب

بو مذکورلر

بو مذکورلرك ایکیسی معا اسرب ایله متخذ برهاون ایچنه وضع اولنور هاونك
اجزاء رصاصیه سی حل اولوب ادویه یه مخلوط اولنجه قدر و بعده اخذ اولنوب دا
تمریخ اولنور و کذلك طین حر و عفص فج و یاخود قشر رمان و قشار کندر خل ایله
طلا اولنور

کتاب ثالثك یکرمی ایکی فننك اون اوچنجی فنی مری و معده
امراضنده کلام مجمل بیاننده اولوب بش مقاله اوزره ترتیب اولنمشدر **مقالهٔ اولی** احوال
معده و کذلك احوال معدهٔ اصولی بیاننده در اولدخی فصوله مشتمله در **اولکی**
فصل تشریح مری و تشریح معده بیاننده در اما مری بر عضودر که لحمدن و متطاول
اولان طبقات ستمطلهٔ غشائیه دن مؤلفدر و الیاف فنك طویل اولدیغی اینکیچون ذکر
لیف طویل ایله غذانك جذب آسان اولور و لقمه نك ازدرادی قتنده جذب اسهل اولسون
ایچون اول الیاف طویل قیلندی زیرا سنك معلومکدرکه قچن لیف طویل تقلص
و تقاصر ایلیسه انکله جذب حاصل اولور و هم آنك سطح عالیسنده بر غشاء مستعرض
عالی اولور انکله غذا اسفله دفع اسهل اولور زیرا سنك معلومکدر اولدیکه
قوه دافعه لیف مستعرض ایله قائم اولور و انده لحمیت ظاهره اولور و بو ایکی طبقه نك
علی ایله ازدراد تمام اولور بعض لیف طویلك جذبی و عرضیلك عصر و دفعی
ایله ازدراد و ابتلاع کامل و تام اولور و بعضکره مری شق اولنوب طولا
یاریلورد و اول اریکین بارجه نك غذادن جذب ایرجکی مقدارده جزبکی معین
اولمغله ازدراد عسیر اولور اما قی یالکز طبقهٔ خارجیه ایله کامل اولور
و قیئك معین طبقهٔ واحده اولمغله عسیر اولور و مرینك موضع عنقده
اولان فقارات اوزره اولور علی الاستقامه مع جرزو و قایه اسفله نزول
ایدر و ازواج دماغدن بر زوج عصب آنکله معا منحدر اولور و قچن فقارات
صلبدن صدره منسوب اولان فقرهٔ رابعه یه بالغ اولوب انی تجاوز ایلدیکده
اولور

قليلا صاغ جانبه تنحي وميل ايدر آنيكيچونكه اول محله قليلدن برعرق كلور ومرئي
معتمدي اولنار ايله جانب يمينه ميلندن اول عرق قلبيدن مكاني توسع ايدر
اندن صكره فقرات صلبيدن باقي قلان سكز فقره اوزره اول مرئ منحدر اولور
حتى حجابه واصل اولديغده مرئ حجابه برنوع ربط ايله مرتبط اولور اول ربط اني
قليلا فقرات اوزرندن اشالكه ورفع ايدر آنيكيچونكه اول محله ورود ايدن عرق اخر
كبيرك مكاننه اول اشالم ايله توسع ايدوب مرئيدن منضغط اولماز وكذلك
مرئيله نزول ايدن عصبه دماغي تعرضي اوزره اول محله استقامت اوزره نزولنده
اولان خوف اولنان خطردن مامون اولور زيرا معلق به ثقل عارض اولدقده
لامحاله اندن حيثيت استقامت اوزره ممتد اولان عرقه آفت اصابت ايدر
وقتي حجابي تجاوز ايليسه برکره يساره ميل ايدر يمينه ميل ايلديكي منوال
اوزره وانك يساره ميلي فقره عاشره يه تجاوز ايدوب اون برنجي واون ايكنجي
فقريه واصل اولديغده اولور وحجابه مرئي نفوذ ايدوب مستعرض اولور يعني
عرض واسع وكينك اولور وفم معده يه تصوير ايدرك منبسط اولور ومرئينك
صكره منفسح وكينكش برعضو وارد ركه اول عضو معدنك كنزو سيدر ومرئينك
بطانه سي وايچ طبقه سي معاء اولك يعني اثني عشر تسميه اولنان معاء دن
اصلب واثخن خلق اولنكدر زيرا بطانه مرئيه غذا اصلب وغير مهضوم
ايكن مرور ايدر ومعده نك بطانه سي لين وصلابتده متوسط الحال اولور و
بطانه معده فم معده متصل اولان محل سائر محللرندن الين اولور
واندن صكره بطانه معده نك معاء ايله متصل اولديغي جانب الين اولور
ومرئينك باطننده برغشاء الباس اولنديكه اول غشا هم فم محل غشاده
منحدر اولوب مرئينك باطنه آخر معده يه وارنجه قدر ممتد اولوب ستر ايدر
اولوب ... اوزره

اول مسافه اوزره مرور ايله

حلقه مراد بالسفل ... ممدور فم معده كلدر

الوجسانك

الغشاءنك بووجه اوزره امتدادي ايله جذب غذا محلن اخر معده يه وارنجه قدر
متصل اولور وكذلك ازدراد قتنده غذايي مرئ اسفله جذب ايچون اسفله
تمدد ايلديكده حنجره يي ترفيع وتثقيله معين اولسون ايچون اول غشا
مذكور اوزره متصل اولدي وبو مذكورلرك حقيقتي اوزره تعرف ايلديك ايسه ساكه
معلوم اولديكه مرئ معده نك برجزؤدر اول مرئي تدريج ايله توسع ايدرك غاشية
معده هيئتي حاصل اولور ومرئينك ايكي طبقه سي معده نك ايكي طبقه سي كبي اولوب
ادخل اولان طبقه سنك اغشيه يه مشابهتي اكثر وطوله اميل اولور واخري
يعني زياده خارجه اولان طبقه سي لحم وغليظ وعريض اولور ومرئي كيفيت
لحميتي معده لحميتندن اكثر اولور ولكن مرئ معده نك جزء در واتصال وضعي
معله كبيدر اما معاء سته اولي يعني معده نك طرف اسفلنده اولان
اثني عشر اسمي ايله مسمى اولان معا معده نك جزئي دكلدر بلكه اول معاء
شديد ... محل قريبدن معده يه متصل اولور وكذلك معده تدريج ايله ضيق
اوله رق معاء مذكوره تصوير ايليز ومعانك طبقاتي معده طبقاتي كبي اولمز
ومع هذا يعني ذكر اولنان وجه وجوهله مرئ معده يه مشابه ايكن جوهر
مرئ عضله اشبه وجوهر معده عصبه اشبه اولور ومرئينك معده يه
اتصالي محلنده برجزؤ منخرط اولوب حجابه ملاقي اولور واسفلده
متسع وكينكش اولور زيرا مقر طعام معده نك اسفلي اولور وطعامك مستقري
اوسع اولملق واجب اولور ومعده مستديره قيلندي اول استداره نك منفعتي
سنك معلوم اولدي يعني شكل مستدير ايتك تجويفي اشكال سائره نك تجاويفندن
اوسع اولوب هضمه اعون اولسون ايچون مستدير قيلندي ومعده
من ورائه مسطح قيلندي ... ملاقاتي حسن اولسون ايچون

صلبيه يعني بيل كميكنه

جمعنا يعني ... التنسيم ليكن اثني عشر معدنك منفصلدر ... معانك اثني عشر ايكي برنده معدنك اوسطه معده يه بلا واسطه ... متصل اولور ... صاحب قانون ... ايدر ... متصل اولور محل قريبدن [illegible]

يعني اول منخرط حجابه نفوذ ايدر ومحل نفوذدن اسفلده كينكش اولوب هيئت معده حاصل اولور

ومعدہ ایکی طبقہ دن مؤلف قیلندی وطبقۂ داخلیہ دہ اولان لیف حاجت جذب
ایچون طویل قیلندی جذبہ حاجت اولدیقدہ معدہ تقلص وتقاصر ایدوب غدایی
جذب ایدر واول تقاصر ایلہ حنجرہ مرتفع اولور یعنی ارتفاع حنجرہ ایلہ مجاری نفس
مسدود اولور ومجاری طعام وشراب منفتح اولور وطبقۂ خارجیہ نک لیفی متعرض
اولور تفلی امعایہ دفع حاجتی ایچون ولیف مستعرض دافع خارجیہ قیلندی
اینکیچونکہ معدہ انفعالندہ اولی واقربی جذب فعلی اولور ودفع بعد الجذب اولور
وعہ ودفع عصر متسلسل ایلہ واقع اولور واول لیف عریض علی التوالی عصر ایدوب
محتوی اولدیغی اثقالی دفع ایدر وطبقۂ باطنیہ لیف مورب مخالطا اولور معدہ یہ
مجذوب اولان غدایی معدہ هضم ایدنجہ قدر امساک ایلسون ایچون واول لیف
مورب لیف طویل طبقہ سندہ یعنی طبقۂ داخلیہ دہ قیلندی وخارجیہ قیلندی
وکذلک مرتبۂ لیف مورب قیلندی زیرا اندوہ امساکہ حاجت اولماز وطبقۂ داخلیہ
اجزاسی جمیعا عصبیہ اولور زیرا داخلیہ اجزالری اجسام کثیفہ یہ ملاقی اولور
واجسام کثیفہ یہ الجق عصبانی عضو موافق اولور اما طبقۂ [illegible] خارجیہ نک قعرندہ
لحمیت اکثر اولور زیرا لحمدہ حرارت کثیرہ اولمغلہ هضم زیادہ اولور وفم معدہ دہ
عصبیت زیادہ اولور حسی زیادہ اولسون ایچون وعصب دماغدن بر شعبہ فم معدہ یہ
واردہ اولوب اکا حسی افادہ ایدر وجوع ونقصانی اول حس ایلہ فم معدہ ادراک
ایدر وفم معدہ دن ماعدا اجزاء معدہ نک باقیلرندہ بو حس وادراکہ حاجت اولماز
ومعدہ ممتلی بو حس وادراکہ حاجت اولدیغندن وجہی بودر کہ معدہ یہ واجب اولور کہ
بدن غدادن خالی اولدیقدہ معدہ اکا متنبہ اولہ وفم معدہ نک جزئی اول حساس اولوب
انک ایلہ بو تنبہ حاصل اولسہ وکذلک اول جزء اول کسانلرہ لوب اول حاجتی
قضا ایلسہ یعنی کندینی وغیر اعضانی غدا اسنہ فم معدہ جذب ایلسہ معدہ نک اخر

موضعنہ

موضعنہ اولاشالاکی بولنمغہ حاجت قالمیوب زیرا جواضع اخرالری تحمل غدا کوریلنی تراکم ومورث
کفایت ایدر ودما غدن فم معدہ یہ نازل اولان عصب آنی علودن مریئہ متوسط اولوب
نازل اولور وفم معدہ یہ قریب اولدیقدہ لفۂ واحدہ ایلہ مریئہ ملتف اولوب معدہ
مریئہ متصل اولور وفم معدہ محاذیسندہ اولدیغی محلدہ بر عرق عظیم ترکیب ایتمشدر
واول عرق فم معدہ نک طولنجہ ذاهب اولوب فم معدہ شعب کثیرہ سنی ارسال ایدر واول عرق
شعبہ قاق متضاعف صنف واحد ملاصق ومرتبط اولور وفم معدہ یہ ذکر اولنان
عروق کبیر بر شریان ملازق ومتصل اولور وعرق مذکور دن منوال محرر اوزرہ
نابت اولان شعب مخلوط شریانہ شعب نابت اولور واول شریانی وریدی شعب
صنفا ملتف طبی اوزرہ اعتماد واستناد ایدروب اول تشعب ایدوب جمیعسندن برزم تولنمش
صکرہ وصف اید حکم منوال اوزرہ شریانی شبیہ ایلور معدہ یہ واردہ اولان غدایی تحمیلندہ
اولان حرارت غریزیہ ایلہ ومجاورتندہ اولان اعضادن مکتسبہ اولان حرارت
ایلہ هضم ایدر وانک عضو مجاوری کبد در کبد معدہ یہ جہت یمینندن فوقندن ترکیب
اولنمشدر زیرا معدہ نک اول موضعی منخرط اولور کہ اکا کبدک مطبسی وترکیب حسن
اولور وطحال معدہ نک صول طرفندن معدہ تحتندہ منفرش اولور وطحالک قزاربنی
حسبیلہ مجانبندن یسیرا تبعید اولنور وکذلک طحال معدہ یہ کبدک تحمیل اولنان
جانبندن تحمیل اولنمشدر بر مطا اوزرہ یعنی بر ظاهرہ ایکیشر تحمیل اولنمشدر اولوب
معدہ نک اولی ایننہ ثقل اولور وکبدک معدہ یہ بو مجاورتی الی الاختیار اولدیغی
کبدہ اصابع مثللو زوائد اربعہ خلق اولنور ومع الاصابع لطف ایلہ بر بر سنہ قبض
اولندیغی کبی کبد هو زوائد ایلہ معدہ یہ محل مذکوردہ مشتمل اولوب فم معدہ
طحال منفرش اولدی ومع ذلک طحال قیاس ایلہ کبد عظیم وکبد مخلوق اولنوب
کبد عظیم اولمغہ حاجت اولدیغندن ایچون تکیفیتہ کبد عظیم ولمسیون نعلہ

معده‌ده مطبوخ اولان اخلاط اربعه‌دن بر خلطدر فضلهٔ طحال مفرغ ووعا
اولور ومعده‌نڭ راسی جهت یساره مائل قیلندی و اول میل جگر ایله کبد عظیم اولدیغیچون طحالڭ
مکانی واسع وطحالڭ مکانی ضیق قیلندی وکبدڭ اسفلی جهت میل ایدرکه
اول فضاده اولان جزء معده‌یی کبد مشتمل اولماز وکبد اول جزءدن خالی اولور اول
فضاده طحالڭ مکانی واسع اولور ومعده جهاتنڭ اشرف جهت یمیندر ویمینڭ
هر اشرفی یمانڭ فوقیدر وبو ایکی مکان شریف کبد ایچون تعیین اولندی وبونلرڭ
ضدی اولان ایکی جانب اخس طحال ایچون تعیین اولندی خزینة الفوائد ومعده‌یی
قدام جهتندن معده اوزره وسائر امعا اوزره ثرب ممتد اولوب ستر وادفا ایدر یعنی
تسخین ایدر وثربڭ بو حالی انسانه مخصوص اولور زیرا انسانڭ هاضمه‌سی سائر
حیوانه قیاس ایله ضعیفه اولمغله بو مثللو معینه‌یه انڭ قوتی احوج اولور وثرب
کثیف یعنی زیاده صفیق وصفیق قیلندی حرارت غریزیه‌یی حفظی زیاده اولسون ایچون
ومع کثافته رقیق قیلندی خفیف اولسون ایچون وشحم قیلندی حرارت معده‌یی
جهت قدامده متحفظ اولسون ایچون زیرا شحمیت حرارتی جدا قبول ایدر وشحمیت
ولزوجت حسیله حرارتی زیاده حفظ ایدر وذکر اولنان ثرب اوزرینه غشائی بر صفاق
وارددرکه اکا بار بیطارون تسمیه اولنور واول صفاقڭ اوزرینه مراق دیدکلری
حجاب و بطنڭ شحم اولان عضلاتی واردر وبو ایکی صفاق یعنی مراق وباربیطارون
جهت فوقده حجاب قتنده متصل اولوب اسفلده اول ایکی صفاق بر بریله مفارق ومباین
اولورلر وبو ایکی صفاقڭ خلقتی صلب یعنی ارقه محکم اولور وصلبڭ اوزرینه
طولا بر عرق ضارب عظیم ممتد اولور وایچنده ارواح کثیره اولمغله ودم شریانی کثیر
اولمغله اول عرق جار اولور واول عرق ضارب بر عرق وریدکبیر مستصحب اولورکه
اول ورید کبیرده دم کثیر جاری ومحتوی اولمغله جار اولور بو جمله نڭ ایچنده صفاق
عرقدر

بعض

یعنی باربیطارون جمیعا احشاء غذائیه‌یی حاوی اولان غشاء اولدر زیرا
اول غشا احشایی ستر وتغشیه ایدوب باطنه میل ایدر وصلب قتنده
ایکی طرفی مجتمع اولور وجهت فوقده اول غشاء حاوی حجابه متصل اولور یعنی
قلب ایله اعضاء نفس بیننده اولان حجاب حاجزه متصل اولور وجهت سفلاده
اسفل مثانه‌یه وخاصره‌لره اسفلدن متصل اولور واول موضعده ایکی ادبیه قتنلرنده
اول غشاده ایکی ثقبه حادث اولورکه اول ثقبه‌لر ایکی مجرادر انلردن عروق
ومعالیق نفوذ ایدر وتجن اول ثقبه‌لر متسعه اولسه‌لر انلردن معا نزول
ایدر یعنی بغرسق صفنه وخصیه کیسه‌سنه اینر واول غشا بزه حنافق بودرکه اول غشا
احشایه وقایه اولور وامعا ایله عضل مراق بیننده حاجز وحائل اولور زیرا
اول صفاق بینهماده حائل وحاجز اولمسه عضل مراق امعایی تجلیل ایدر یعنی
جل کبی اول عضل امعایی اورتنوب ستر ایدر وامعانڭ افعالنی تجلیلی حسیله
مشوش ایدر وامعایه مشارکت ایله بطنده اولان اغشیه‌لر وعضلات معلومه
سائره‌لرڭ فعللری مشوش اولور بو مذکورلر صفاق داخلی یعنی باربیطارونڭ
منافعیدر وکذلک صفاق خارجی یعنی مراقڭ منافعی واردر واول منافع بودرکه
امعاده اولان ثفل اخراج اولنمق مراد اولندیقده معده عضلی حرکت ایدر وعضل
اول حرکت ایله مراقی تحریک ایدر وبالجمله مراق وعضل حرکت مذکوره ایله
امعا اوزره متمدد اولوب امعایی عصر ایدر واول وجهله حاوی اولدیغی اثفالڭ
اندفاعنه معین اولورلر وکذلک مثانه‌یی بو منوال اوزره عصر ایدوب بولڭ
انزلاقنه معین اولورلر وکذلک ریاح نافخه‌یی عصر ایتمکله اخراج ایدر وطلع
وریاح حسیله امعایه عارض اولان تمدد وافعالنڭ تشوشنی امعادن دفع
ایدر ومراق ولادتده عصر حسیله معین اولور وصفاق محتوی اولدیغی احشایی

جمیعا بر برینه ربط ایدوب مجموع صلبه یعنی بیل کمکلرینه ربط ایدر و آکه مناء
احشانک اجتماع متین و وثیق اولور وصفاق جمع ما فیها صلب ایله شر واحد
کبی اولور ~~حجاب متصل اولوب~~ حجاب متصل اولور ~~...~~ وصفاق
ایکی طرفی صلب فقرتنه جمع اولوب جمع اولدیغی محلده صلبه مرتبط اولور وصفاقک
~~...~~ مبدئی ومنشئی در اول محل ارتباط اولور زیرا صفاقک مبدئی بر فضلهدر که
اول فضل حجابدن فم معده یه نزول ایدر و فم معدهدن صلبه صعود ایدن فضل ایله
التقا ایدر و جمیعا صلبه اول فضله لر متصله اولدیقلرینه انلردن صفاق ~~...~~
تکون ایدر واول متکون اولان صفاق بحسب الحسّ بر جرم بسیط غشائیدر که
لیف محسوسه منقسم دکلدر و معدن جوهرنده اولان ایکی صفاقک وراسندت
اول صفاق متکوّن موصوف معدهیه محتوی اولور و معدهنک صفاق لحمیسنه وقایه
ایدر و معدهیه صلب ولی ایدن اجرام ایله وصل و ربط ایدر و اول صفاقک ظطیّ
وصعود وانحدار اولور و موضع انلکی اغلظی اسفلی وایسری اولور و صفاقک
عضل بطنک ستر قتنده بر طبقه سر واردر که اول طبقه مجللدر یعنی فوق
جانبنه در و آنک تحتنده اندن رقیق بر طبقه دخی واردر که فی الحقیقه صفاق
تسمیه اولنان اول طبقهٔ رقیقه در و رقت سنه دیده در صدر بر مستبطن اولان
غشا اول شدیدة الرقه اولان تحتانی طبقهدن نابت اولور و ذکر اولنان صفاق
موصوف یعنی باریطارون تسمیه اولنان غشادن بر مبتر قتنده بر فضل ایدر اولور
و نابت اولور که اول فضله دخی و معده اوزره ممتد اولان ثرب ~~...~~ و دیدعر قلر
شعبه لرینه ثربک جوهر منتسج اولور و بحسب المواضع انک انتسابی ایکی طبقه
و یاخود اوچ طبقه دخی اولور یعنی ثربک بعض محلی ایکی طبقه و بعض محلی اوچ
طبقه اولور واول طبقهلر شحمیه اولور لر و هر بر اجزا ایله متراکب اولور قلبی نه

اولمارلر

اولمزلر واول منسج اولان ثرب جمعدن یه ومعا و طحالی و خاصاریقا و عروق و شریانه و تغذیه ایدر
و معدهنک جانب مسطحنه مائل اولان قطع اولور و بو وجه اوزره اولان ثرب شریانه دخی مقدار
معدهدن متبری وغیر اکبر ایسه لکن معدهده و تقعیر طحالده و انک شریانی موضعنده
و ماساریقا تسمیه اولنان عروق مصاصه فرجه لرینی حشو لر اولان غددده
موجوده منا و طنه منوط اولور یعنی اول مواضعده مخلوق اولان ما ایتیقه لی تعلیق
اولنور وکذلک معدهیه تحتندن متصل اولان اثنی عشر تسمیه اولنان امعا منا و طنه
دخی ثرب تعلیق اولنور ولکن اول معاده منا و ط موجوده قلیله و ضعیفه در
و بعضلر ثرب موصوف مذکور اضلاع بزوره اتصالی اخفی ایله متصل اولور و ثرب
ذکر اولنان جمیع منا و طدن نابت اولور واول منبت ممنا و ط جمعه اولور و ثرب جرابه
مشابهدر و عادر که الجلنه بر شی سیال اولسه انی حفظ و سیلانندن منع ایدر و بونی
اولنان فوائدی حقیقت اوزره بیلدرک ایسه معلوم بیوریلکم ثربدن صکره یعنی ثربک تحتنده
و معدهنک فوقانی جزئی و طبقه سر اولان جلد و غشا لحمیتلوا اولور لر و بطنک عضل
معلوم لر طبقا متدن فوقانی طبقه دخی موضوع اولان عضل جمیع اجزاء مراقدن معدود
و محسوب اولور و عضلات بطنک طبقه اسفلانیه دخی فی الحقیقه صفاق اولان
غشا رقیق ایله طبقات جمله سندن معدود اولور و ثرب ذو الوجهین بر عضو در که
صفاق ایله قیاس ایله ~~...~~ بطانه و معدهیه قیاس ایله ظهاره اولور و ذکر اولنان
اجسامدن یعنی ثرب و صفاق و مراق و عضلات بطندن و سائرلردن تعاون و تظاهر
ایدوب جمیعا معدهیه تسخین ایدرلر و کذلک معدهیه محافظه دخی اول اجسامک
تعاونیله اولور و معدهنک اسفلنده بر ثقبه واردر که اول ثقبه یه اثنی عشری
تسمیه اولنان معا متصل اولور و اول ثقبه فلکی کندرونیه بواب تسمیه
اولنور و سفلانی اولان ثقبه معدهنک اعلا سندن اولان ثقبه دن اضیق اولور

زیرا نقبهٔ سفلی بعد الهضم غدانك ثفلی قفنه [?] مخرج اولور اما نقبهٔ علیا قبل الهضم
غدای مخلطه مدخل اولور ولا محاله غلیظه مدخل اولان اوسع ورقیقه مخرج
اضیق اولمق انسب اولور و بو سفلانك منفذ منضم ومسدود اولور معده یه
وارد اولان غدا هضم اولنجه قدر و هضم تمام اولدیقده منفتح اولور دافعه نك
فعلی و انفتاحی معاینه دفع تمام اولنجه قدر و معلوم بیوریله كه معده نك تغذیسی
اولكی تغذیسی معده یه وارد اولان غدا منفعل و معتدل اولوب هنوز معده ده
ایكن كیلوس ایله تغذی ایدر و ایكنجی تغذیسی عروق شرحنده ذكر اولندیغی اوزره اكا
متصل اولان عروقك ایصال ایلدیكی غدا ایله تغذی ایدر و اوچنجی تغذیسی
جوع شدید وقتنده معده یه كبددن دم نقی احمر منصب اولوب انكله تغذی ایدر
و معلوم بیوریله كه اطبانك قدماسی بعضكره فم معده اطلاق و ذكر ایدرلر
معده نك مدخلی اولان موضع مضیق و مریئك صكره اولوب اجزاء معده دن هنوز
متسع اولمیان موضع و محلی مراد ایدرلر و بعضكره فم مریء ایله معده آراسنده مشترك
اولان مدخل اعلاسی مراد ایدرلر و بعض ناس فم معده یه فؤاد و قلب اطلاق
ایدر و بعض آخر قلبه فم معده اطلاق ایدر فم معده ذكر ایدرلر انكله قلبه
اشارت ایدرلر انلر اول اسملر مشترك لفظی اعتبار ایدرلر و یاخود تمییز لرنده
ضعف او تغلب احدهما نك اسمی آخره اطلاق ایدرلر و انلر اطبانك حذاق قدیم
اولنلریدر اما بقراط چوق كره فؤاد اسمنی ذكر ایدر و اندن فم معده یی مراد
ایدر تأویل حسبیله **ایكنجی فصل** امراض مریء و بعضكره مریئه نسبت [?]
مزاج امراض حادث اولور مریء ازدراد فعلنی استكمالده ضعیف ایدر و مریئده
امراض آلیه كلیسی واقع اولور و امراض مشتركه دخی واقع اولور و انده
اوزاملك حار و بارد و صلب واقع اولور و اكثر یا مریئده واقع اولان

امراض

امراض آلیه سدد اولور و سدد عروضنك سببی ضغط خارج اولور فقرات دن بری
زائل اولمغله و یاخود مریئك مجاورنده ورم اولمغله ورم ایله منضغط و منطبق اولوب
مسدود اولور و یاخود مریئك كندیده و یاخود عضله لرنده ورم اولوب سده ایتمكله اولور
و امراض مشتركه دخی مریئه كثیرا عارض اولان مرضلك برى دخی نزفی و انفجاری اولور
اوچنجی فصل معلوم بیوریله كه ازدراد و ابتلاع مریئك فعلیدر لیف مستطیلی
ایله مری طعامی فمدن جذب ایدر و لیف مستعرض دخی مبلوع اولان طعامی اردندن
وور استندن امساك ایدوب عصر ایدر و اسفله دفع ایتمكله لیف مستطیلك
جذب فعلنه معین اولور و قیء دخی ازدراد كبی مریء ایله تمام اولور لكن ازدراد قیئدن
اسهل اولور زیرا ازدرادده حركت مجرای طبیعت اوزره اولور و بو ندن ماعدا ازدراد
بیاننده متقدم اوزره لیف طویل و لیف مستعرض عمل ایدر و اوچ قوتك عملی ایله ازدراد
سهولت ایله حادث اولور و اما قیء مجرای طبیعتك خلافی اوزره اولور و لیف طویلك
دخی قیئده مدخلی اولماز زیرا لیف مستطیلك فعلی جذبدر و قیئده جذبه
حاجت اولماز بلكه قیء معده یی و مریئی مجللا [?] اولان لیف مستعرض ایله و آلتك
عضوی ایله حاصل و قوه و لحن ایله خلاف طبیعت حادث اولان فعل لا محاله
صعوبتلی اولور **دوردنجی فصل** مبلع ضیق اولوب بعضا مریئك تجویفی طار
اولوب ازدرادك اول سببدن عسرت اوزره اولدیغی بیاننده در مبلعك ضیق
اولدیغنك سببی بعضكره مریئده اولور و بعضكره دخی مریئك مجاورنده اولور
و نفس مریئده اولان سبب مریئده حادث ورم و یاخود مریئك یبس مفرطی و یاخود
مریئده اولان رطوبتك افراطی اوزره جفافی و یاخود او متلون [?] بر ایله جفافی
اولور و یاخود نفس مریئده اولان سبب سوء مزاج مفرط اصنافندن بری مریئه اصابت
ایتمكله اولور قوت ضعیفه و یاخود ساقطه اولدیغندن اولور خصوصا امراض حاده ورديئه‌ده

مثللو امراضده جفاف رطوبات زياده اولورسه سبب عضو مجاور اولمق ضاغطی ضغطی
حبسیله اولور و اول ضاغط بعضکره خوانیق مثللو ارده اولدیغی کبی حنجره عضلاتنک
ورم اولور و بعضکره ضیق نفس و اعضاء عنق حبسیله اولور و یاخود اول ضاغط فقارک
داخله میلی ایله و یاخود مری یی محیط و مطیف اولان ریاح حبسیله اولور و یاخود
عسر ابتلاعک سببی اول تشنج و کزاز اولورکه آنلر عارض اولمشدر و لکن عروضنده متوجه
و حروت صدد نزده درلر و یاهنوز هنوز عارض اولمشلردر زیرا عسر ابتلاع بعضکره
کزاز و جموده تقدم ایدر و بزم معارفلریمز و احبابمزدن بعضلری بر نوع عسر ابتلاعه
مطلع اولمشلردرکه اول عسر ابتلاع خناق ایله حادث اولان عسره مشابه ایدی و لکن
خناق دکلدر مبتلعی یعنی مری یی بجو بغلدی برشی مجهول محتبس اولوب خناقدن حادث
عسره شبیه عسره مؤدی اولوردی آنی تهوع عنثر و احاطه ایدر اول نوع ایله حیات
بطننده دود کبی قذف ایدر و دودی قذف ایلدیکی ساعتده خناقی زائل و بلعی سهولتلی اولور
و بعد القذف ظاهر اولور آنکه عارض اولان خناقده شبیه عسر بلع مبلعده اول حیاتنک
احتباسندن ایمش العلامات عسر ابتلاعدن سوء مزاج مضعف حبسیله اولان عسرک علامتی
بودرکه اول کمسنه نک طعام ازدراد و ابتلاعنده غرغره اولان لقمه بلعی مرینه مرورنک
مدتی طویله اولوب انده سرعت ازدرادن و طعامه حرص و شره اولمغی عار و حمیت یوقدرکه
[illegible] آنکه بناء مدت ازدرادی بالارادی تطویل ایتدیکنه حمل اولنه بلکه اول احدی تطویل
ضعف و فتورندن اولور و اول ضعف فتوردن غیر ورم مرینک هم طعام و الات سالم ایسنده
جمله سنده اولور و اول فتور ایله وجع اولمازکه اول سوء مزاج اجزاء مرینک برجزو معینده اولوب
سلیم اولان باقی جزولر اول امتلائی احساس ایتمکله وجع حادث اولوب فقراتک
داخله میلی ایله اولان عسره استلقا قتنده عسرک زیاده اولماسی و لقمه جزره زائل
واردیقده الملک زیاده اولماسی دلالت ایدر و ورم سببی ایله اولان عسرک علامتی طوعک

ورمه

ورمه قریب اولدیغنده مضایقه اولوب وجع احساس اولنور و اکثر ورم حار اولور
ایسه غالبا حالنده حماده نقه خالی اولماز زهرینه قدر اول حمالرنک قوتی اکثر حالده
شدید اولماز ایسه و کذلک ورمک حار اولدیغنه دلالت ایدر حرارت و عطشک
وجودی و اکر عسری ایجاب ایدن ورم حار دکل ایسه انده حما اولماز بلکه انده
خراج اولورکه اول خراجه نه حرارت و لماز و بعض احیانده انده وجع یسیر
اولور و نافض و حمی اولور و بعضکره اول خراج جمع مده ایدوب منفجر اولور و قیح
قیء ایدر و بعد القیء سرعتی ساکن اولور و لکن اول خراج منفجره قرحه یه استحاله
ایدر و کزاز وجودک مقدمه سی اولان عسره اول آفتلرک ادله سائره سی دلالت
ایدر المعالجات اکر عسر ابتلاع ورم و زوال فقره دن حادث ایسه اول عسرک
علاجی ورمک و فقره زوالنک علاجی اولور و اکر عسر سوء مزاج حبسیله حادث
ایسه اول اصو دتره سطح فم ده التهاب و حرقت و حرارت اولور ایسه واجب
اولورکه ایکی کتفلری ارا سنده عصارات و ادویه باردهدن متخذه لطوخا استعمال
اولنه و آنلردن حسو و لخاذ اولنوب تحسی اولنه و دوغ حامض مثللو
سقی اولنه و اکر سبب عسر اولان سوء مزاج برد اصابتی ایله عارض ایسه اکثر
حالده اولدیغی کبی واجب اولورکه آنکه اضمده مسخنه ایله علاج اولنه و اول اضمده
معده بارده اولرکه اضمد لر ید و کذلک اول عسره معده بارده معالجه سنده مستعمل
اولان ادهان مسخنه و مروخات مسخنه استعمال اولنه و دهن بلسان و دهن
نخل و دهن مسک و بونکلر مثللو دهن استعمال اولنه و جندبیدستر و انیسون و حب
و فراسیون و بونکلر اولان ادویه دن متخذه اضمد ایله تضمید اولنه و جدا فرطب فی مرهل
اولان سوء مزاج حبسیله حادث اولان عسرده سطح فم و سطح لسانک دلالت ایلم
[illegible] تحقق ایسه اکر اول ادویه ایله معالجه اولنورکه ادویه عطره دن اولمه

وانده قبض و تسخین حق اوله و بو ادویه لر معده تنقیه [و اصلاح] اولنور بعده صکره استعمال اولنه
اکر تنقیه معده یه حاجت اولور ایسه اول ادویه عطره و مسخنه و قابضه اینسون
مقلو و بهمن و سنبل و ناردین و ساذج هندی و کندر و دقاق کندر و مر مثللو دوالر
و تسخین اولان دوالرک تسخینی شدید اولوب تسخینی تجفیفی شدید اولان قوابض
بارده برد ایله کسر مرادا و لسان الحمل و جلنار و بونلر مثللو ادویه لر خلط اولنور
مصنف دیرکه بنم قتمده بو بابده انجدان شدید النفع در و اکر عسر بلعه سبب
اولور ایسه مزاج رطبدن حادث عسرتک معالجاتی دوالرینک اضدادی اولان
ادویه لر استعمال اولنور مرطبه و معتدلة المزاج اولان لعوقات
استعمال اولنور و کذلک بنفشه شیافی و شحوم و زبد و مخاخ استعمال اولنور
و بدن و معده حقنه تدبیر اولنور زیرا اکثر حالده خراج مری فم معده مزاجنه تابع اولور

بشنجی فصل

اورام مری بیاننده در مرینک اورامی بعضکره حاره فلغمونیه
و ماشرائیه اولور و بعضکره حق بارده بلغمیه و صلبه اولور اکثر حالده مری ورمنک
نضجی عسیر و بطی اولور **العلامات** مری ورمی اولان ورمه دلالت ایدر بلع
زماننده و بلع عسرتی حق وجع اولمق و بلا بلع اولان وجع خلف قفایه مائل اولور
و مبلعده ضیق حق اولور اما ورم حارده بعض کره غیر شدید حمی اولور و بعضکره
اول حمی و قتادون وقت عارض اولور و کاه اول حمی حمی یوم کبیدر و بعضکره
اول حمی ایله نافض تابع اولور لکن نافض اولان حماده عطش شدید و حرارت شربیه
اولور و قیحی ورمک حاده سی نضج بولسه نافض زیاده اولور و قیحی و دم منفجر
اولسه ~~نافض ایله اولور~~ اول حینده فیح قی ایدر اما ورم حار اولماز ایسه
ورم حارده اولدیغی کبی مبلعده ضیق اولور و لکن غیر حار اولان ورمده حمی و حرارت
و عطش کبی علامات اولماز **العلاج** انک ادویه سی ایکی نوع اولور بری مشروبه و آخری موضوعه
خارجدن ورم
اوزرینه
اولنور

[اولنور] اولور و اول موضوعه اولان ادویه واجب اولور ایکی کتف اراسنه وضع اولنه و اول ادویه
قابض و رادع ادویه لردن اوله اورام معده دقیلرنده بلدیکوز قیاس اوزره اول ادویه دن [ضماد] قابض و ریاحین
و فواکهدن متخذ اولور و انلره اسق و اکلیل الملک و علک الانباط و تین خلط اولنه هامش
کتابده مقل حق ذکر اولنمشدر و اول ادویه موضوعه قوابضدن و شحومدن اخلااو لعیدر و بو
ادویه لر وضع نافع نضجه ولماز ایسه و تحلیل کثیره حاجت اولور ایسه و یا خود ورم
فی الاصل صلب اولور ایسه اول ادویه لره محللاتدن خلط اولنور حب غار عاقرقرحا
قردمانا زراوند آبرسا بکسان کبی و بعضکره مفجرات ایله ضماد اولنمغه حاجت اولور
اول مفجرات خردل تفسیا و بونلرک امثالی اولوب صدر و ورید دبیلاتی معالجه لرنده
ذکر اولنان نسنه لردر حتی زرق حمام مثللو لره و انجه قدر اول ادویه مفجره لر استعمال
اولنور اما اورام مرینک ادویه مشروبه لری اکر ورم حار ایسه انک ادویه لری لعوقات
اولور زیرا لعوقلرک رعیه مروری علی الاتصال و قلیلا قلیلا اولوب نفع کثیر اولور و اول
ورمک اوائلنده و زمان ابتداسنده عدس و طباشیر ایله بزر قطونا و بزر بقله [لحمقاء]
و ماء القرع و بو مثللو لردن متخذ اولان لعوق استعمال اولنور و اول زماننده صکره
رادعات و محللات ایله مخلوطا اتخاذ اولنان لعوق استعمال اولنور اول لعوق مخلوطلرک انجیله
تین و ماء رازیانج و بابونج مثللو حق برشی ادخال اولنور و اول زماننده صکره اول
ادویه لرک انجینه تمر هندی و حلبه حق و اکلیل و [اننده] احساس حق استعمال اولنور اما
اولا استعمال اولنه حسو رواداعدن متخذ اولان حسودرکه اول حسو دقیق شعیر
و عدسدن سنک بیلدیککز حموضات ایله محمضه و غیر محمضه اولدیغی حالده
اتخاذ اولنه حسودر و قیحی حاده ورم نضج اخذ ایلسه اول زمان احسایی سن
حلیب بحالده دهن لوز و سکر ایله اتخاذ ایدرسک و اندن صکره انلرک انجینه
بزر کتان مثللو یی ادخال ایدرسک و اول زماننده صکره کرسنه و حمص و فیقلی بعده ادخال ایدرسن

نعت مکون بتونیک وانده بعضی کلمه مقل ده نقص و سطر ده در باز کشند

وتجفف منوال محرر اوزره تربجه مراعات ایله اول ادویه یی استعمال اولنور انلر ایله
ورم منفجر اولنسه اول ادویه لره اصل سوس تجمیع اسمانجو نینک ولوز مردک و
عنزروت سیونک وخردل وتین وتمرك برمقدارینه قوت اخذ ایدرسن

التنجی فصل

اورام مرئیه ورم بارد معالجاتی بیانندهدر مری اورامنک بارده لرینه معالجه معده نك
ورم باردی [illegible] ذکر اولنان علاج اعتبار اولنور وانلر اوزره تلیینات ومنضجات
استعمال اولنوردی اما داخلدن لعوقات واحیسا استعمال اولنور انلر بزر النضاج ایچون بوندن
اقدم ذکر ایتمیشیدك وانلر کرسنه وشعیر دقیقلرینه اخلاط اولنوب ایچنه [illegible] اولور واصل سوسن
واصل سوس وانلره یکرده والودن برقشنه اخذ [illegible] اولنور
استعمال اولنان لعوق ملینات ومنضجات برنم ذکر ایلدیکمز اضمده منضجه در که انزه حلبه و
بابونج واکلیل الملك ومقل وصمغ البطم واشق وایرسا اولور وعطوردن بر قوت
ها اولور اکر اول ورم تقیح وتسخنه میل ایدر ایسه باب اعلاده ذکر اولنان ایله عمل ایله
واورام معده دبیلندن ایله نوع عمل ایله

یدنجی فصل

مرئیدن دملك انفجار
بیانندهدر بو انفجارك اسبابنی وعلاماتی بوندن اقدم سن بیلدیك واحیانا اولور که
انلری [illegible] بابنده طلب ایلیه سن ولکن مرئیدن دم انفجارنده بعض علاجاتی اول
بابده مذکوره اولان معالجه لره مباین ومفارق اولورقا اول مفارق اولان علاج معده نك
منفجر اولان دملی معالجه لریدرقا اول انفجار معالجه لری استعمال اولنان دوالر واضمد
انلری ترجمه وعلوکتر اولته معده یه دفعه ورود ایتمسون تکلم موضع انفجاره
مال ایله جابر اولوب فعلنی مدت بالذه کاملا وقویا استسونی ایچون واول
ادویه لر هرنه قدر معده یه دفعه وارد اولدیقچه [illegible] طریق عروق ورم مرئیه
غونیت ایدوب فعلنی اجرا ایدرایسه لکن طول مدتی و بعد مسافه حسیله قوت دوالیه
ضعف وتأثیره وهن کلور

سکزنجی فصل

قروح مری بیانندهدر مرئیه

قروح برقاج وجه ایله عارض اولور اولا بثرلر اولوب قرحه یه انتقال ایدر یاخود اولا ورم
عارض اولوب بعد الانفجار قرحه اولور یاخود قی وقیء مثللولرك وقوعنده اخلاط
حاده مرئیه مرور ایلدیکده مرئیی تقریح ایدر وبعید اولمازکه نزله انصبابندن
دخی مرئیده قرحه تکون ایده قروح مریء علامتلری [illegible] قروح معده مابینده
برنم ذکر ایدجکمز علامتلر در وقروح معده ایله قروح [illegible] بینده اولان
فرق اول محلده تأمل اولنسون اما معده ده احساس اولنان آفت قرحه
اولوب ورم اولمدیغنك دلیلی بودر که آزدراد قتنده لقمه نك حجم وعظیم
اولدیغندن حادث اولان الم لقمه نك کیفیتندن حادث اولان المدن اکثر اولور
کرك اول کیفیت حرافت وکرك یاخود حموضت وکرك یاخود قبض اولسون حمل سنده
المندن کبر حجمك الم زیاده اولورا اما قرحه اولدیغنك علامتی لقمه کیفیتندن
اختلافی ایله ایلام مختلف اولور مقدار معتدل اولوب سوختی اولان
لقمه قریب اولور که قرحه یی ایلام ایلیه ومقداری قلیل اولوب کیفیت
غالبه سی اولان لقمه قرحه یی ایلام ایدر حتی مرئیه نفوذ ایدوب لقمه یه من جهت
الحجم مزاحم اولمسه ولکن اول لقمه صغیره ده کیفیت قویه موجود اولسه
اول لقمه کیفیتی حسیله ایجاع وایلام ایدر وم مرئیده قرحه سی اولندیغی قرحه سی نك
خراج متقدمدن حادث اولدر ایسه انك علاجی غیر اولورقا اول [illegible]
هلاکه اشرافی اولور

العلاج

تجین مرئیده قرحه اولنسه اول قرحه یی مصلح
ادویه لر دفعه واحده ده بر سقی ایلیمز قروح معده یی وسائر قرحه
لره ایلدیکمز دفعه سقی مری قرحه سنده ترك ایدرز وادویه مصلحه یی قرحه
مرئیه احتیال ایله سقی ایلرز بعض اول ادویه یی قلیلا قلیلا سقی ایلرز وادویه نك
لزوجتلیسنی وغلیظنی اختیار ایلرز اول سببدن که مریء اوزره ادویه واقف

وملازم اولماز بلکه اوزرندن مرور ایدوب فی الحال مفارقت ایدر اما اول مثللو ادویه‌لر که
سوء تفریق اولنوب قلیلا قلیلا اسقا اولنسه اول ادویه‌لر واحد بعد واحد وملاقات
بعد ملاقات ملاقی فعلا بعد فعل تأثیر ایدرلر واول ادویه‌ده لزوجت اولمغله
ممرلرینه متصل اولوب لازم دخی اولور ودفعةً مفارقت ایتمکله تأثیرلری اولوجهله
دخی زیاده اولور اما اول بابده استعمال اولنجق ادویه‌نک جواهری قروح معده
ذکر اولنسه اول ادوار ربعیه بو بابده استعمال اولینان دوالردر **طقوزنجی فصل**
معده‌نک امزجۀ طبیعیه‌لری بیاننده‌در بالطبع حار اولان معده‌نک علامتی
لحوم بقر واوز مثللو اطعمۀ غلیظه‌یی معده سنده هضم حسن وجید
اولمقدر وفراریج ولبن مثللو اطعمۀ خفیفه ولطیفه‌نک اول معده‌ده فساد
علامتیدر ومزاج حار اولان اغذیه‌یی قبولی احسن اولوب وهضم شهوتدن قریب
اولمقدر یعنی هضم تسکین شهوت قریبنه اولمقدر اما معده‌نک بالطبع بارد
اولان مزاجنک علامتی شهوتده نقصان اولمیوب هضم ناقص اولمقدر بناءً علیه
اول مثللو معده‌ده الحجوق اغذیۀ لطیفه وخفیفه هضم اولور وبارد المزاج اولان
معده‌نک اغذیۀ بارده‌یی قبولی احسن اولور وبالطبع یابس المزاج اولان معده‌نک
علامتی انک عطشی بحسب العادت کثیر اولور تیز تیز صویه اشتهاسی اولوب
وصودن مقدار قلیله قناعتی اولور ومقدار کثیردن کظّه حادث اولور یعنی
واول معده‌نک اغذیۀ یابسه‌یی قبولی احسن اولور ومعده‌نک بالطبع مزاج
یابس علامتی اول معده‌نک عطشی قلیل اولور ولکن شرب کثیره تحملی اولور اول
کمسنه ماء کثیر شربنده کظّه حدوثندن امین اولور وانک معده‌سی ارطب
اغذیه‌یی قبول ایدر **اونجی فصل** امراض معده بیاننده‌در سوء مزاجک
کلیاتی ذکر اولندی اول انواع مرضلر جمیعا معده‌یه عارض اولور دیک

سوء

سوء مزاج سازج وباقی مادی اولنلردن دموی وصفراوی اولنلر جمیع اصنافها وبلغمی
اولنلردن زجاجی ودقیقۀ ساکنه وذات غلیان اولان وحامضه ومالحه وبلغمی
متولد اولان اصنافلر ومادۀ سودا اولنلردن سوداء حامضه وسوداء عفصیه
حادث اولان مرضلر عارض اولور ومعده‌یه اورام دخی عارض اولور وقروح وانحلال
فرد واسباب باطنیه جهتلریله بوجرلریه حادث اولان وصدمه وضربه مثللو اسباب
خارجیه‌دن حادث اولان افتلر جمیعا معده‌یه عارض اولور وبعضکره معده‌یه عارض
اولان احتراقی احتمال ایدر اول احتراق صاحبی فی الحال هلاک اولماز وانحلال فرد
معده‌یه عارض اولوب انخراق معده‌یه مؤدی اولسه انک صاحبی هلاک اولور
بقراط دیرکه معده‌سی منخرق اولان کمسنه هلاک اولور انخراق موته مؤدیدر
وبعضکره دخی معده‌نک الیافنک تشنجی متهلهل اولور یعنی سیرکلنور وبعضکره دخی
معده‌نک تشنج الیافی قدر طبیعیدن زیاده کثافت عارض اولور وبعضکره دخی
معده‌یه امراض خلقتده مقدار نوعندن مرضلر عارض اولوب معده جدا کبیر
وجدا صغیر اولور وامراض شکل دخی عارضه اولوب شدیدة الاستداره اولور
وامراض ملاست وخشونت عارض اولوب ملاسه مزلقه‌سی شدیده اولور و
امراض وضع دخی عارضه اولوب مثلا خارجه بروز وضوری شدیده اولور وبعضکره
معده‌نک تغذیه‌ندن سدد ومعده‌نک کبد وطحاله سالک اولان مجاریلرینه دخی سدد
عارضه اولوب کبده اولان مجاری سده‌لر دربه احداث ایدر وطحاله اولان مجاری
سده‌لر تقل شهوت ایجاب ایدر وبعضکره معده‌یه ریاح ونفخ دخی عارض اولور
وانلرک سببی معده‌نک ضعفی ویاخود مروح ونافخ اغذیه تناولی اولور وبونک
ایچون مستقلا ومنفردا بر باب ایراد ایلرز ومعده‌یه سوء مزاج حار وبارد
وانلر مثللو اولان اسباب خارجیه جهتلریله حادث اولور وبعضکره اسباب داخلیه ایله عارض اولور

غضب ویاخود غم ویاخود موادی تحریك ایدن سائر انفعالات نفسانیه اولور
و اول ماده منصبه معده یی لذع ایدوب قیء ایلدیکجه زائل اولماز و بعضلرده اول مثللو
اسباب ایله و کذلك جوع ایله معده یه اخلاط صدیدیه منصبه اولور خصوصا
معده نواحیسنده قروح اوله وجع ذلك معده یه سودانك منصبه اولور
و معده یه سودا انصبابنه سبب سودانك کثرتی و معده نك ضعفی اولور و سودانك
کثرتنه سبب سنك بیلجکك نسنه لر اولور و معده یه دم انصبابنه سبب دمك
کثرتی و معده نك اشرف اولوب کبد کبی معده جوارنده اولان عضوده دمك هیجانی
اولور ویاخود اول کثیر الدم اولان عضو دماغ کبی فوقده اولوب و اننده دم خلقه و
صلبیه حریف منصبه اولوب اول ایله معده یه نفوذ ایدر اولور و معده نك
قوه دافعه سنك ضعفی موادك منصبه نك جمیعا قبولنه [illegible] اولور و معده یه
دم انصبابنك اسبابی قوتی سنند نر سیلانی معتاد اولان طمث و بواسیر
و دذب مثللولرك انقطاعی و ریاضت مستفرغه نك ترکی و عضوك قطعی اولور زیرا
بو صورتلرده تغذیه صلاحیتی اولان دمی طبیعت ضایع ایدر و تحبیس
اولان دمك کلیسنه نفضه محتاج اولور و لوجوهك بر ایله نفض ایدر
و بعضلرده دم تحبیسی مذکوره معده طریقندن نفض ایدوب قیء دم
احداث ایدر و اکثر حالده معده ده موجود اولان اخلاط بلغم اولور و معده ده
بلغم کثیر الوجود اولدیغنه سبب بودر که معده کیلوسنده طبخ بلغمه قریب
اولور زیرا کیلوس هضم تام ایله منهضم اولمدیغچه انزن دم و صفرا و سودا
بر تکون ایلمز بلکه ابتدا تکون ایدن بلغم اولور و کذلك امعاده منصبه معایی
غسل ایلدیکی کبی اکثرا اشخاصده معده یه صفرا منصبه اولوب معده یی غسل ایلمز
و بعض اشخاصك معده سنده صفرا [illegible] انصباب طبیعتله اولور و [illegible]
صفرا منصبه اولور اما معده ده صفرا تولدی نادر الوقوع اولور

و امراض معده نك بعضی مرضلر حر شدید وقوعنده هیجان و حرکت ایدر زیرا
حر شدید موادر دیه نك معده یه تحلیبنه معین اولور و یاخود معده ده اولوب
غیر طبیعی معونتدر دیه سی اولان موادك هیئتی اول حر شدید هیئت غیر طبیعیه یه
احاله ایتمکه معین اولوب اخف معده اول سببدن [illegible] هیجان ایدر و
معده نك مع المادة اولان امراضی خالی دکلدر که اندکی ماده یا جرم معده تشرب ایدر و اول
ماده عمق معده یه غائصه اولور و یاخود اول ماده جرم معده یه ملاصق و ملتزق
اولور و یاخود اول ماده تجویف معده یه مصبوبه اولور و بعضلرده اخلاط معده
معده ده تولد ایدر و یاخود عضو اخرك ماده سی معده یه منصبه اولور و نوازل
حاده و بارده ده دماغ موادینك معده یه انصبابی کبی ماده منصبه حاده و حاره
ایسه معده یی تسخین ایدر و اکر بارده ایسه معده یی تبرید ایدر و معده نك
مزاج طبیعیسنی تغییر ایدوب نازل اولان ماده کثیر مزاجنه مزاج معده یی احاله
ایدر و کذلك مراره دخی معده یه اخلاط مراریه نازل اولور زیرا مراره جدا ولی الکثر ناسده
هر نه قدر امعایه سالك اولور ایسه ناشز زمره قلیله ده معده یه سالك اولور [illegible] مراره
امعایه منصبه اولیجق مرار معده یه منصبه اولور و [illegible] موادك معده ده مکثی طویل
اولور ایسه مواد ملحه و حاده معده یی تقریح ایدر و مواد بارده تفه ملاسه معده یی
و زلق احداث ایدر و بعضلرده [illegible] معده ده اولان مواد مذکوره نك تأثیری اول امعایه داوم
[illegible] متعدی ایدر و اول مواد حسبیله معده یه عارض اولان شهوتك و استمراتك [illegible] بعضلره
فساده اولور و بعضلرده دخی معده یه طحالدن سودا [illegible] منصبه اولور و انك انصبابی
انشاالله تعالی قریبا بیان ایلرز و معده یه منصبه اولان موادك اکثری [illegible] کبدن
منصبه اولان صفراء اولور و اول انصبابه معده ده حادث اولان وجع شدید
و غم شدید و تأخیر طعام و قوت دافعه نك ضعفی سبب اولور و بعضلرده سبب

انصبابه

وانلرك اكثر حالده تولدی معده‌ده حار اولوب غذا قليل اولديقده قليل المقدار غذايه
حار اولان معده سرعت ايله دخانيته استحاله ايتمكله اولور و بعضلرده معده جرمنده
تهلهل نسيج و قوامنده سخافت و جلدنده رقت عارض اولور وانلرك عروضی خلق
وياخود صكره دن امراض واوجاعك شدتلرندن معده نك جمعاسنا وياخود سوء
تربيت سببلريله اولور واول تهلهل ونظائرلر بالجمله معده افعالنك ضعفنه مؤدی
اولور و معالجه لرنده كلفته حاجت اولور وجمله امراض داخليه وامراض خارجيه ده
ذكر اولنان اسباب معده امراضنه دخی اسباب اولور وانلردن ماعدا معده امراضنك
سبب خاصی بودركه متناول اولان اغذيه نك انهضامی وسعی اولور معده هرنه مقدار
اصح احوال اوزره اولور ايسه انی هضمدن عاجز اولور وانلر بابنده مذكوردر وياخود
غذانك متناولی جدا امتلاده اولور وقلت غذا معده نك نحافتنه وضمورنه مؤدی اولور
وياخود ادويه استعمالنك اكثار ايدنلرك معده لری فعلنه اشكلده دوا ايله اعانت
اولنمغه محتاج اعتياد ايتمكله بنفسها معده دن صادر اولان افعال موقوف اولور
وياخود قی واسهال حسبيله وخصوصا قيئلك معده يه تعب كلوب الياف معده نك — *مع حركته عنيفه ايله اولديغندن*
تخلخل ونسجنه تهلهل عارض اولور و شديده لحسّل ولان معده ده تأذی وتألم
كثير اولور زيرا ادنی سبب ايله متأذی اولور واول امزاجكه افراط اوزره ضعيف
اولور واول امزاج هر فعلنده معده يه موافقه ايدر وجميعا افعالنك نقصان ترتيب
ايدر حتی حرارت ساذجه بعضلرده زلق معده يه سبب اولور معده نك قوه ماسكه سنه
ضعف كلمك حسبيله اما ماده صفراويه ايله اولان حرارت اكثر حالده زلق — *وجاذبه ده*
امعايه سبب اولور ومعده افعالنده اولان آفت قويه جهتنده اولورسه
جميعا ساقط اولوب برنسنه اشتها ايلمز وياخود شهوتی جدا قليله اولور وياخود
شهوتی جدا كثيره وياخود فاسده اولور واول حالات شهوت غذايه وياخود شهوت

مايه

مايه عارض اولور وياخود ماده صفراويه معده يه عارضه اولان حرارت معده نك
قوه ماسكه سنده ضعف احداث ايدر واول آفت ايله معده نك غذايه امساكی شديد
وياخود ضعيف وياخود بالجمله باطل اولور واول سببدن متناول اولان طعام
اطرافه طيران ايدوب داغيلور وهضم وطافی اولوب فم معده يه خروج ايدر
وياخود صفرادن حادث حرارت ايله عارضه اولان آفت قوه هاضمه ده اولوب معده نك
هضمی باطل وياخود ضعيف وياخود فاسد اولور ومتناول اولان غذايه دخانيت — *اولانه*
وياخود حموضيته احاله ايدر وصفراوی حرارت معده ده بعارض آفت بعضلرده قوه
دافعه دم اولوب دافعه فعلی منتشر اولور واشتداد ايله معده نك حاوی اولديغی كيلوسی برازه
طريقنده سفليه وياخود علويه وقی طريقنده دفع ايدر وياخود اول حرارت حسبيله دافعه نك
فعلی ضعيف وياخود دافعه جميعا باطل اولور وقنوق غذا كه معده ده مكث طويل وبطی
اولسه اندن تبخير مولم وتحريك اخلاط عارض اولور وفواهه تبخير اولماز بعضلرده
اندن لذاعه اولوب تغذيه وياخود حضرت سائره سرا ولان اوجاع حادثه اولور
وبعضلرده بو قوالرك كليسنه وياخود بعضيسنه طفوء طعام وبطوء انحدار وضعف — *ضعفنك*
هضم وهضمك بطلانی وفسادی وجميعا شهوتك سقوطی وشهوت كلبيه وشهوت
فاسده عارض اولور وشهوت فاسده يه قراقر وجشا ونفخ ولذع وبونلرك غيرلر
تابع اولور وذكر اولنان سببدن حادث آفت مذكوره لرده معده يه عضو آخر
دخی مشاركت ايدر خصوصا دماغك معده آفتنه مشاركتی زياده اولور زيرا معده
ايله دماغ اراسنده واصل اولان عصب كبير حسبيله مشاركت اكثر و ازيد اولور
ومعده يه دماغك مشاركتی ايله امراض دماغيه دن صرع وتشنج ومالنخوليادن
بری وياخود بصرينه ضرر اصابت ايدر و بصرك ضرری مذكورلر ايله بعضلرده تخيل ايدركه
قدام عينده بق وبعوض ونسج عنكبوت ودخان وضباب بعيد دونما وار در وجوف كره

معده آفتنه قلبده مشارکت ایدر و معده وجعی شدتنده مشارکت ایله قلبده غشی عارض
اولور و خصوصا معده ده اولان اورام عظیمه ده مشارکت قلب اکثرا اولور و یاخود
معده یه قلبک مشارکتی معده ده افراط اوزره اولان حر و یاخود برد ایله و یاخود تشنجه
مستحیله اولان برنسنه حسیله اولور و اکرماده غشی احداثنده ضعیف اولور
ایسه کرب و قلق و تثاؤب و قشعریرت احداث ایدر و ابقراط اول مثللو کمسنه لر
معالجه سنده دیرکه شرابه نصف قدر صو قاتوب انلره اول شراب ممزوج سقی اولنسه
افکاری زائل اولور ایچونکه اول ممزوجده تنقیه وجمع التقویه عنسل اولور
و معده شدت حسی ایله بعضکره سبب یسیردن منفعل اولور و انلرک انفعالی
صرعه و تشنجه مؤدی اولور و اول انسانه ادنی غضب و صوم و غم ایله ایلر
و اول انفعال اخلاطک حرکتنه سبب اولور و فجن اول سببدن حرکت ایدن اخلاطک
مرارینه لاذعه اولان خلط فم معده یه منصب اولسه فم معده شدت حسی حسیله
متأذی اولوب دماغه فم معده مشارکت ایدر و امراض دماغدن صرع و غشی و
تشنج حادث اولور و اول مثللو انسانک فم معده حسیله عارض اولان افکار
عارض اولور مثلا معلکسنه ضعف اولان کمسنه ~~عارض اولور و کذلک~~
تخمه عارض اولسه و یاخود افراط اوزره شراب شرب ایلسه و یاخود افراط اوزره
جماع ایلسه او ضعیف المعده یه صرع و تشنج عارض اولدیغی کبی شدت حسی ایله
ادنی سببدن منفعل اولنلره دخی صرع و تشنج عارض اولور و اکثر حالده اولمثللو کمسنه لر
قیء کراثی و یاخود قیء زنجاری ایله خلاص اولورلر و معده ده کثیر امتلا اولنلره
او امتلا اسباتی طویل احداث ایدر و انلرک سباتی قیء ایدنجه قدر دائم اولور
قیء قتنده استیقاص ایدرلر و بعضکره امتلاء معده و سباتی انلره مالیخولیا المراقی
حدوثنه مؤدی اولور و افکار فاسده و احلام فاسده یه دخی مؤدی اولور و معلوم

بیوریلکه

معده الیافنک تشنجی

بیوریلکه فجن امراض معده طویله اولسه تشنج لیفلری حلقه لکنه مؤدی اولور
وانلک تدارک و تداویسی عسیر اولور و معده ده اولان امراض خلقیدن بری ضیق
بودرکه رأس بارد اولوب نوازل احداثنه مهیا و مستعد اولور و معده حار اولور
معده یه نزول ایلیه نزله معده دخی قلاقلی و قوتنج و کمونی معاجینی ایله اول نزله تنقیه
اولنمغ معده احتمال ایلمز و بو معاجینی ایله تنقیه معده یه انشاالله تعالی بیلکورسن

اولمغله ترتیب اوزره استعمالی اولنمغله کجلدن زماله بلع

اون برنجی فصل احوال معده یه وجوه استدلال بیاننده در احوال
معده یه برازاموری ایله استدلال اولنور اول امورک بریسی طعامه در
معده نک طعامی احتمالی و عدم احتمالی ایله و کذلک طعامی هضم و دفعی ایله
و طعام و شرابه شهوتی ایله معده احوالنه استدلال اولنور و معده نک
حرکات و اضطرابی ایتدکن خفقان معده و فواق مثللو ردن و کذلک فم
و لسانک طعمی و بلهسی و جفافی و خشونتی و ملاستی و رایحه سی مثللو احوالندن
دخی استدلال اولنور و براز و قیء ایله معده دن خروج ایدن فضلاتدن دخی
احوال معده یه استدلال اولنور و معده دن صوت ایله و بلا صوت نزول ایدن
ریاح ایله و معده دن صعود ایدن جشا ایله و معده ده محتبس اولان ریاحک
قراقری ایله و کذلک لون وجه ایله و باطن فم ایله و معده نک اوجاع و آلام
ایله جمیعا معده احوالنه استدلال اولنور و کذلک اعضاء اخرایه معده نک
مشارکتی ایله و مطعومات و مشروبات و ادویه مستعمله دن موافق و
و مباین معده اولنلر ایله دخی معده احوالنه استدلال اولنور اما معده نک
متناول اولان طعامی احتماللری و عدم احتماللری ماخوذ اولان استدلال
بودرکه اکر معده متناول اولان طعامدن اکر قلیل و دون المعتاد اکل
اولانی قبول ایدوب معتاد اوزره ~~کثیر~~ قبول ایلمز ایسه اول معده ضعیف
اولان ماکول

لسبب من الاسباب ضعيف اولديغنه دلالت ايدر و اكر معتاد اوزره متناولى
احتمال ايدر ايسه آنك قوتى باقيه در اما برازدن و سائر بطندن خروج
ايدنلر ايله استدلال بودركه اكر براز مستوى و صبغ و نتن معتدل ايسه
اول براز هضمك جودتنه و جودت هضم معده نك قوتنه و قوت معده نك
مزاج معده نك اعتدالنه دلالت ايدر و مأكولك معده ده هضم اولمديغى
معده نك ضعفنه و ضعف معده نك معده نك سوء مزاجنه دلالت ايدر و
برازك صبغى معده ده اولان مواد موجوده يه دلالت ايدر و اكر برازده لين و نتن
وار ايسه برازك معده دن نزولنه دلالت ايدر و قبل وقته نزولى معده نك قبل وقته
اول مأكولى اشتمال و احتوا اسر قوت ماسكه سنك ضعفنه بناء سيئ اولديغندن
اولور و اكر برازده لين اولماز ايسه اول ذكر اولنان آفته دلالتى اولماز بلكه
آنك دلالتى هاضمه نك ضعفنه اولور اما احوال معده يه صوت ايله استدلال رياح
بودركه رياحك نزولى معده نك قوتنه دلالت ايدر و صوتنك زياده اولديغى
وكذلك نتننك قلتى هضمك جودتنه و قوتنه دلالت ايدر اطبانك ذكر ايلديكلرى
بو استدلال اجزاقا استدلال الدرايلر كويدعوا الرئيس بر سندلم يعقد صواب
اولان بودركه اول رياحك نزولى قوته دلالت ايلمز بلكه بر نوع ضعفه دلالت ايدر زيرا
اول ضعف جشا احداثنه سبب اولان ضعفدن دون اولور اول اناذله اولان رياحك
عظم صوتى اول ريحك جوهرى جبيله اولور ايسه اول عظم صوت ريحك
غليظ اولديغنه دلالت ايدر اكر قوت دافعه دن ايسه اول قوتك بر نوع قوت عظم صوت
اولديغنه دلالت ايدر اما رقيق و لطيف اولوب ريحك صوتى خفى اولمسيله
اول ريحك قوته دلالتى ريح كثيف و صوتنك قوته دلالتندن اكثر اولور خصوصا كه
كثيف صوتنك خروجى اراده مرسله حبس ايله اولميه اما نفس جشانك ظهور ايدن

صوت

صوت يعنى غير اراده صوت ظهور ايدن ريح اختلاط ذهنه دلالت ايدر و اما اول
ريح نارلك قلتى اولان جودت هضمه دلالت ايدر و نتنك شدتى هضمك فساددنه نتنك
دلالت ايدر و نتنك اولماديغى نجاجته دلالت ايدر و اما فواقدن يعنى انجقردقدن
احوال معده يه استدلال اكر صاحب فواق لذع احساس ايدر ايسه اول
مكانده حامض و حريف و مر اولان اخلاطدن بر خلط اولديغنه دلالت ايدر
و اكر اول فواقده مجرد احساس ايدر ايسه انده ريح اولديغنه دلالت ايدر و اكر
بو مذكورلردن بريني احساس ايليوب و عطش دخى بولنميسه اول مقامده خلط
بلغم اولديغنه دلالت ايدر اكر اول فواق استفراغات و حميات عقيبنده حادث
اولدى ايسه اول مكانده يبس اولديغنه دلالت ايدر اما عطشدن احوال
معده يه استدلال بودركه عطش مزاج حاره دلالت ايدر و اكر فواقده عطشان
اولور ايسه مواد مراريه يه و مالحه بلغميه يه دلالت ايدر و بونلرك بونكله
فرقى اولدركه اول كمسنه ماء حار سقى اولنور اكر اول سقيدن صكره عطش
ساكن اولور ايسه اكثر احوالده ماده نك بلغميه مالحه و بورقيه اولديغنه دلا
ايدر و ماء حار سقيندن صكره فواقى قبل السقى اولان فواقدن زياده و اكثر
اولور ايسه موادك مراريه اولديغنه دلالت ايدر و اما احوال معده يه فم
و لسان ايله اولان استدلال بودركه معده نك و جميع فمنك خشونت لسان
وكذلك حمرت لسان زياده اولسه دمك غلبه سنه و ياخود معده ده ورم
حار دموى اولديغنه دلالت ايدر و اكر لون لسان صفرته مائل و ضارب ايسه
آفتك صفراوى اولديغنه دلالت ايدر اكر لون لسان سواده ضارب ايسه
سبب آفت سوداوى اولديغنه دلالت ايدر و بياضنه و لبنيته ضارب
ايسه سبب رطوبت اولديغنه دلالت ايدر و اكر لون بياضه مائل اولور ايسه يبوستنه دلالت ايدر
معده نك يبوست ايله

اما احوال معده یه هضمدن مأخوذ اولان استدلال بودر که چون هضم جودة اوزره
اولسه معده نك قوتنه دلالت ایدر اما هضمك جودتی علامتلری بودر که طعام
متناولی معده محتوی ومشتمل اولدیغندن صکره فم معده ده ثقل وقراقر ونفخ وجشاء
طعم دخانی وطعم حامض اولماز وکذلك فواق واختلاج وتمدد دخی اولمز واول طعام
معده ده مدة بقاسی معتدله اولور وآنك نزولی دخی وقت لایقنده اولور اول وقتدن
مقدم ومؤخر اولماز وآنك نومی مستور وانتباهی سریع اولور عینلرده ثقل وورم
وراسنده عند الانتباه ثقل اولماز وطبیعتنك اجابتی سریعه وسهله اولور
وقبل التبرز اسفل بطننده نفخ بیرا اولور بو مذکور لر طعامه معده نك جودت
التفافی وحسن اشتمالی اولدیغنه دلالت ایدر وحسن اشتمال دخی معده نك قوتنه
دلالت ایدر وطعامك کیف وکمده معده یه موافقتنه دلالت ایدر وچون معده حال
جودت اوزره مشتمل اولمسه حسن اشتمال بولنمدیغی هضمه جودت اولمدیغنه دلالت
ایدر وهضم ردیده قراقر وتواتر جشا اولور ومعده ده طول مدت طعام باقی قالور
ویاخود وقت لایقندن مقدم نزول ایدر ومعده ده صفرا اولسه اول صفرا مانع
هضم اولماز واول صفرا هضمی کلیا ابطال ایلمز وهضمی نقصان اوزره دخی قلمز وطعامی
قجابا قی اولمسه سبب حوا اولمز بلکه بعضکره اول صفرا طعامی افساد ایدر اما سودانك
شانی بودر که هضمه مانع وطعامی مفسد اولور وبلغمك افساد طعامه میلی
سودانك افساد طعامه میلندن اکثر اولور ومعلوم بیوریله که چون معده ده
ورم وقرحه اولمیوب وغذا دخی صالح وفساددن خالی اولمشیکن ینه هضم حسن
اولمسه اول سوء هضم دلالت ایدر که آنك سببی سوء مزاجدر ومعده سوء مزاجلرك
اکثری برد ورطوبتدن اولور آندن صکره اکثر اولان سوء مزاج مزاج حاردر وصکره
اکثر اولان مزاج یابس اولور اما احوال معده یه اوجاع معده دن استدلال بودر که

معده ده

معده ده وجع ممتد اولسه اول وجع ریحه ووجع ثقیل امتلایه ووجع لاذع حامض ومر
وحریف وعفن اولان خلطلرك برینه دلالت ایدر واحوال معده یه شهوت ایله اولان
استدلال بودر که شهوت بعضکره زیاده وبعضکره نقصان وبعضکره بطلان اوزره
اوزره اولور وبعضکره دخی برحال اوزره قرار اولمیوب عطش اولوب بارد اولان
نسنه لره شوقی اولور وکاه اولور که شوقی حامضه اولور وکاهیجه دخی شوقی نسنه
وحالح وحریفه اولور وبعضکره دخی اشواقی مجتمعه اولوب حریف ومالح وحامضه
معا اشتیاقی اولور اول جهتدن که ذکر اولندی مطعومات ثلثه خلط ضار تقطیعده
مشترکلر اولور پس بو اشواق ضعف معده یه دلالت ایدر زیرا معدة قوتنك
میلی دسومانته اولور وبعضکره دخی معده نك شوقی ردیه اولوب طبیعته منافی
اولان نسنه لره اولور نتکیم بعض ناسده فحم واشنان تناولنه شوق اولور
اول شوقك سببی اول خلط فاسد غریبدر که اخلاط محموده یه مناسب وموافق
اولماز وصحیح المذاق اولان کمسنه لر حلویات تناولندن صکره حلوا وملیح
~~اختصها الذیکی~~ اطعمه یی تناول ایلسه لر انلرك حلوه اشتهالری حلوه دن
صکره گاکولرنده طعم حلو احداث ایلمز وحلوه اولان اشتهالری ثانیا گاکولری
طعمی تغییر ایلمز مزاقلری صحیح اولمغه حسیله وشهوت بر طعامه متوجه
ایکن متشوقه اولدیغی طعامی تناول ایلمز طبیعت مستکرهه اولسه اول معده ده
آفت اولدیغنه دلالت ایدر ودسومانته اشتها ایلسه معده ده تقبض و
تکاثف ویبس اولدیغنه دلالت ایدر واغرده مسخنه تناولندن طبع مستکره
اولوب بارد تناولنه میل ایلسه معده ده حرارت اولدیغنه دلالت ایدر
واکر مسخنات تناولنه اشتها ایلر ایسه معده ده برودت اولدیغنه دلالت
ایدر ومقطعات وحموضات وحرافات ومملوحات تناولنه اشتیاقی اولور ایسه

روی نسخه

معده ده تقبض وتکاثف ویبس اولدیغنه دلالت ایدر فانوتك بوکلام قبل اسطر معده نك میلی دسومانته ونرینك منافی اولوردیدیکینه منافی کبی کورینور ولکن منافی دکلدر زیرا بلکه مؤیدر زیرا بو وصفلر قوت معده نك منافی [illegible] اقتضا ایدر وبو کلامی حیقیقتی اهل کبرکه اولنلر بیلور که بر محل صحیح وآدر

صح

معده ده خلط لزج اولدیغنه دلالت ایدر و معده حارّنک صوبیلشتهاسی
طعامی اشتهاسندن اکثر اولور و بعضکره شدّت حرارتنه سببی معده ده اولان
اغذیه و رطوبت تحلل ایدر و او تحللک بدلین طبیعت طلب ایتمکله معده یه
حرارت عارض اولور و بعضکره معده یه لذع عارض اولوب معده ده اول لذع
بر نوع جوع شدید احداث ایدرکه اول جوعه صبر ممکن اولماز و اول جوع غشی یه
مستصحب اولور علی الخصوص تغذی ایلیوب تأخیر غدا ایلیه غشیک عروضی محقق
اولور و اول معده که اکا سوداء حامضه و بلغم حامض منصبّ اوله و انلرک مقدارلری
نقص مستدعی اولان مقدارلرندن زیاده اوله اول معده صاحبینک شهوتی
زیاده اولور و انک شهوت کلبیه حادث شهوت کلبیه بابنده وجهی انشاء
الله تعالی بر بیان ایلرز و معلوم بیوریله که شهوت غدا اعضانک کلیسنه
عامّه اولور ولکن اول شهوت حاجت طبیعیه در قوت غاذیه نک قوّت
جاذبه ایله غدایی استدعاسی علایقی ایله حاصل و کائن اولور و جمیعاً اعضا
عامّه ایله اولان شهوتدن ماعدا بر شهوت دخی واردرکه اکا شهوت نفسانیه
دیرلر و اول شهوت نفسانیه معده یه خاص اولور آنی انجق معده احساس
ایلدیکی ایچون و بعض ناس ده بر نوع شهوت واردرکه انلرک صاحبنه کثیرا
جوع عارض اولور و اکلی دخی کثیر اولور و کثرت اکلدن اکثر تخمه عارض اولماز
و اندن خارج اولان ثفل دخی کثیر اولماز و مع هذا آنکله سمن دخی کلمز آنک
سببی بودرکه اول مثللو کسنه ده تحلل کثیر و سریع اولور و آنک هاضمه سی
و جاذبه سی شهواسیله معاً صحیح اولور اما احوال معده دخی طعوم فمدن مأخوذ
اولان استدلال بودرکه فمده مرارت طعم اولورایسه حرارت وصفرا ایله استدلال
اولنور و طعم حامض اولورایسه اکثر امرده معده ده برودت اولدیغنه دلالت ایدر

اولور

[illegible]

لکن

لکن اول برودت هضمه مانع اولان برودت مبلغنه بالغ اولماز بلکه اندن دون
اولور و بعضکره دخی حرارت فم مع الرطوبه معده ده حرضعیف اولوب او حرارت
ضعیف معده ده اولان رطوبتی اغلا ایلدیکینه دلالت ایدر زیرا قلیلا رطوبت
قلیلا غلیان ایدروب غلیانی انضاج ایدن غلیان مبلغندن قاصره اولسه
اول رطوبته حموضت عارض اولور و اول رطوبتک نظیری عصیر درکه اکا برد
اصابت ایلسه و یاخود حرارت ضعیفه ایله قلیلا غلیان ایلسه آکا
اول ایکی حالده دخی حموضت طعم حاصل اولور و بعضکره حموضت فم معده یه حالت
مادهٔ حامضه نک انصبابندن حادث اولور و طحال سببی ایله اولان حموضت
ایله شهوت زیاده اولور و نفخ و قراقر کثیر و هضم دخی سیّئ اولور و جشاده دخی
حموضت اولور و فم نفخه اولسه بلغم تفهه دلالت ایدر و فم مالح بلغم مالحه
دلالت ایدر و کذلک فم غربیه و منتبعه اولان طعوملک برر موجود اولسه
معده ده غربیه و عفنه و ردیه اولدیغنه دلالت ایدر اما احوال معده یه قیئ
ایله استدلال بودرکه معده ده یا اکثر نوع اولوب قیئ و غثیان بولنمسه
معده مواد لحجه و متشربه اولدیغنه دلالت ایدر اکر انکله قیئ سهل بولنور ایسه
دلالت ایدرکه مواد معده تجویفنه منصوبه اولمشدر و اکرهم قیئ وهم نوع
اولوب اول نوع قیئله منقلع و مندفع اولمسه دلالت ایدرکه ذکر اولنان ایکی
امر معاً موجود درهم تشرب وهم تجویف معده یه مواد منصب اولمشدر
و اول حالت بعضکره یا اکثر خلطلرک لحوجیتندن دخی عارض اولور و معده یه غثیان
عروض حصرا مادهٔ متشربه دن اولماز بلکه مادهٔ متشربه دن غثیان عارض
اولدیغی کبی کثیر المقدار اولوب غیر متشربه مواددن دخی عارض اولور زیرا مواد
کثیره فم معده یی لذع ایدر و اول لذعدن غثیان حادث اولور و یاخود اول مواد ذاتنده

قلیلا

سمجه

مواد

السمج قبیح و ما غلو اولان
سعوده [illegible]
البنج [illegible]
کسور [illegible]
اولوب [illegible]
و اء [illegible]

قلیل الغذا اولور ولکن قعر معده ده طعامک اختلاطی ایله جوغیلور وصکره فم معده یه
صعود ایدوب غثیانه مؤدی لذع ایله لذع ایدر و بو وجهله اخلاط حریفه قذف
وقیئی صعوبتله اولور و اولان کیمسنه لر طعام تناول لندن صکره قیئی سهولتله اولور
واکر مواد کثیره اولوب لکن تهوع و غثیانک حدوثی ادوار ایله اولور ایسه
دلالت ایدر که ماده معده ده انصباب ایله حاصل در و اکر تهوع و غثیان دائم
ایسه ماده علی الاتصال معده ده متولد اولیوب اوزره در و احوال معده یه
الوان قیئی هم دلالت ایدر صفراویه و سوداویه نک لونی حسبیله دلالت ایدر و بلغم
حامض و بلغم مالح لون ایله و طعم ایله جمیعا دلالت ایدر و بلغم زجاجی یه
لون ایله و یا شدتی نادر اولان بلغم لون تخاطی ایله و مستصحب اولدیغی اعضا
اخراده نوازلک وجودی ایله دلالت ایدر و بعض ناس طعام تناول ایلدکده
احساس ایدر اول کیمسنه فضل حرکت ایله حرکت ایلیسه مأکولی قیئی ایدر و انک
اول حالی دلالت ایدر که فم معده سنده رطوبت وار در و یاخود معده سی ضعیف در
و رطوبت سببیله حادث اولان حالت مذکوره جوا و قتنده دخی عارض اولور
(معده نک رطوبتی اکثر) جایع اولان کیمسنه نک بعضکره احساس ایدر فضل حرکت ایله تحرک ایلیسه
بالکلیه قیئی عارض اولور اما ضعف لن حادث اولان حاله مذکوره یا اکثر امتلا ایله
عارض اولور خوا وقتنده اولماز اما لون بدن ایله احوال معده یه استدلال
احوال معده و احوال کبده لونک دلالتی اکثر امرده اشتراکی اولور زیرا
معده نک اکثر امراض بارده رطبه اولور و امتلا و امراض اصحابنک لونی
رصاصی اولور و امراض اصحاب کبدک لونی صفرت اولور انک صفرتی هم (ایسه)
بیاضه ناظر اولور و احوال معده یه قراقر ایله استدلال بودر که قراقر
معده نک ضعفنه و طعام سوء اشتمالنه دلالت ایدر و غائط رطبه هم

دلالت ایدر اما احوال معده یه ریق ایله استدلال بودر که ریقک کثرتی و زبدیتی
معده ده مائیه لعابیه نک مرسله اولان رطوبتنه دلالت ایدر و فمک جفوفی و قوریلغی
و ریقک قلتی یبس معده یه دلالت ایدر و ریقک حرارتی معده حرارتنه دلالت ایدر
و اکر حراره معده یه دلالت ایدن علامه لخرهم موجوده ایسه حرارت ریق معده
حرارتنه اولدیغی متعین اولور و معلوم بیوریله که فمک یبوستی ایکی وجه اوزره اولور
اول کیمسه یبس حقیقیدر که انده ریق موجود اولماز و ایکنجیسی یبس کاذبدر اول
یبس کاذبده اغزده ریق اولور ولکن غرور و لزج اولور و اول لعابه حرارت بخاریه
اصابت ایتمکله جفاف عارض اولور و واجب اولور که یبس حقیقی ایله ریقی لزجک
(مع قلة اولان) فمده جفوفی فرقی اوله ایبس حقیقی معده یبسنه دلالت ایدر و ریقی لزجک جفوفی
معده ده منبعثه و یاخود رأسدن نازله ~~رطوبت...~~
ایدر رطوبت لزجه یه دلالت ایدر و احوال معده یه جشادن مأخوذ اولان
استدلال جشا بعضکره حامض اولور و بعضکره هم عفنی اولور و دخانی و یاخود
زنجاری و زهم و حمائی و عفن و سمکی اصنافندن بری اولور و یاخود جشا صاحبنک
مأکولنه موافق طعم اولور و یاخود ریح صرف اولوب انده کیفیت احزار اولماز
(...) و ریح صرف اولان جشا انواعنک اصحی اولور اکر جشا دخانی اولوب دخانیت
دخانیه استحاله سریعه اولان مطجنه صفرت بیض و فجل کبی طعامک
جوهری اولماز ایسه و یاخود سبب دخانیت نار ایله معمول اولان حلوا امثالی
اطعمه یه دخانیتک استصحابی اولماز ایسه اول جشانک دخانیتی معده نک
(اولدیغنه دلالت ایدر) ناریتنه دلالت ایدر و معده نک اول ناریتی بماده و یاخود بلا ماده سوء مزاج
(دخانیت) و اکر بماده اولور ایسه وجوه مذکوره نک بری اوزره اولور و چوق کره اول ماده
صفراویه اولور که اول صفرا مراره دن معده یه منصب اولور و یاخود اول ماده

ذکر اولور ایلدیکی اوزره

مزاجی صفراوی اولمینلرده یاشلو نزولاینه نزله حاده اولور وکذلك جشاء دخانی ده اولان
دخانیتك سببی بماده وبلامادة اولان معده ده سوء مزاجی اولدیغنه ماکولی
اولان غذا دخانیتدن بعید اولان اولدیغی ایله ده استدلال اولنور مثلا
خبز شعیر ایله تغذی ایدن کمسنه دخانی جشا ایله تجشی ایلیسه انك سببی
معده نك مطلقا سوء مزاجی اولدیغنه دلالت ایدر وکذلك برازده ده تأمل
اولنور ~~[illegible]~~ آنك برازی مراری اولوب ویاخود
غیر مراری اولدیغی تعرف اولنور اگر مراری اولدیغی ظاهر اولور ایسه دلالت
ایدر که ~~دلالت ایدر که~~ سبب معده ده اولور اما غیر مراری دکل ایسه سبب معده ده
اولدیغنه دلالت ایلمز زیرا اول مثللو برازی اولان کمسنه افتی سوء مزاج
مفرددن ده عارض اولور وقیء ایله خروج ایدن فضلات دخی سبب
معده اولدیغنه ویاخود معده نك غیری اولدیغنه اد دلیل اولور وبعضیلره
جشاء دخانی اولسه ده دلالت ایدر آنك صاحبنك معده سی هضمه فراغ کی
بولمزوار معده نك مواد مشتعله ومتسخنه اولوب دخانی جشا احداث ایدر
واما جشاء حامض اولوب آنك حموضتی غذاء حامض تناولدن ویاخود اول جشا
کثرت مقداری وافراطی حسبیله حموضته تغیر ایدن اغذیه تناولدن حادث اولمسه
اول جشاء حامض معده نك برودتنه دلالت ایدر وخصوصا اول مثللو معده صاحبی
عسل مثللو حموضتدن بعید اولان غذا ایله معده سی تجربه ایلیسه وماکولی
اولان عسل آنك معده سنده تحمض ایلیسه اول زمان حکم اولنور که جشاء حامضك
سببی معده ده تناول اولنان غذانك تغیرندن حادث کلزرم معده نك اول برده
کرك بمادة وکرك بلامادة اولسون اگر سبب مادة اولان بردا اولور ایسه
فم معده ده دائما ثقل مشاهده اولنور واکثر حالده جشاء حامض اصحاب سودا

اغذیه

واصحاب

واصحاب طحاله وکذلك معده سنه نوازل بارده نزول ایدنلره عارض اولور وبعضیلره
معده ده اولان مواد حلوه یه حرارت اصابت ایتمکله مواد غلیان ایدر و غلیاندن
اول حلو ماده یه حموضت عارض اولمغله جشاء حامض حادث اولور واکر
جشا حامض ایله حرارت والتهاب ومرارت فم وعطش ومبردات ایله انتفاع
دلالت ایدر وحرارت مفرطه نك طعامی وجشائی تحمیض ایلدیکنه آنکله استدلال
اولنور که لبنی حرارتك تحمیضی برودتك تحمیضندن اکثر اولور ومواد ده قیئله
دخی استدلال اولنور وتجنی جشا منتن اولسه اولنتن دلالت ایدر که عفونت
معده ده اولور بجزك معده عفونتنه دلالت ایلدیکی کبی وبعض کره ده جشانك
نتنی معده ده قرحه اولدیغنه دلالت ایدر وسهکی وسمکی وحمائی اولان جشا
متعفنه ومخلخله اولان رطوبته معده یه دلالت ایدر و نجاری ریح العفونه
حدت وحرارته دلالت ایدر ونجاری جشا ده حرارته دلالتی دخانی جشانك
حرارته دلالتندن اشد واقوی اولور اما غیر دخانی وغیر حامض اولان جشا ده
تناول طعامدن بر مدت مرور ایلدیکدن صکره متناول اولان طعامك طعم احساس اولنسه
ضعف معده یه دلالت ایدر اما معده احوالنه معده یه موافق ویاخود منافی
ومؤذی اولان ادله ایله استدلال بودر که اگر موافق اولان نسنه لره نظر اولنور
آنك موافقی اشیاء معتدله میدر ویاخود اشیاء مسخنه میدر ویاخود
مجففه میدر یوخسه اشیاء مرطبه میدر تعرف اولنور اما بعضیلره تعرف
وتجربه ده غلط واقع اولور اینکیچونکه اشیاء مبرده مستعمله انك بعضیلره برودتی
منکسره اولور اول زمانده که اول معده ده غلبانی اولان خلط رقیق مائی ورطبه
ملاقی اولور خلط بلغم مالحه ملاقی اولور واول ملاقات ایله آنك برودتی زائل
ومنکسره اولور اول وجهله تجربه ایدن کمسنه ظن ایدر که استعمال ایلدیکم شی باردن

کرودتی زوالی ایله آنك انتفاع ایدر

كيفيت برودت ايله انتفاع ايلدم ومعده ملك مزاجي حادر ديو انك حرارت
معده سنه استدلال ايروب غلطه واقع اولور وكذلك معده سنده خلط حاد
اولان كمسنه نك اشيا مسخنه استعمال ايروب چوق اشيا مسخنه خلط حار
تحليل ايروب عليل بر مقدار اولا خفت بولور ولكن معده نك مزاجنى تعديل ايليز
وماده حاره تحلل ايلدكدن غلط ايروب معده سندن بارد المزاج اولديغنه استدلال
ايدر اشبو غلطدن خلاص ايچون اولكمسنه يه واجب اولور كه اشياء بارده
وياخود اشياء حاره ايله معده سندن احوال تعرف قصد ايلديكي ادله سائره يه
هم مراعات ايليه واول اشياء حتى اولنك دلالتى ايله اكتفا ايليه وادله سائره
اندرك دلالتلرينه تاثير ايدر ايسه اول زمان انلره اعتماد وتجربه سندن صحتنه جزم
ايليه واحوال معده يه معده نك حسندن ماخوذ اولان استدلال بودركه معده ده
ثقل تجرد احساس ايروب انلر لذع احساس ايلمز ايسه ماده بلغميه وزجاجيه
اولديغنه استدلال اولنور واكر معده لذع والتهاب احساس ايدر ايسه ماده
مره صفرا وياخود بلغم مالح اولديغنه استدلال اولنور واكر بغير التهاب لذع احساس
اولنور ايسه ماده نك حموضتنه استدلال اولنور واحساس اولنان لذع مع الخفة
احساس اولنور ايسه ماده لطيفه وياخود قليله اولديغنه استدلال اولنور
واكر اول لذع ثقل ايله احساس اولنور ايسه ماده نك غلظتنه وياخود
كثرتنه استدلال اولنور اما احوال معده يه مشاركت معده احوالندن استدلال
بودركه اول مشاركت اندن احوالنه نظر اولنور مثلا دماغى احوالنه نظر اولنور
دماغ اشبا نوازلدن منفعل ومتاثر اولوب معده يه نزله بعث وارسال ايلدكى
وياخود ارسال ايلديكي تعرف اولنور وكذلك مشاركت آخر اولان كبده نظر
اولنور كبد صفرا توليد ايدوب معده يه صفرا بعث وارسال ايلديكي وياخود ارسال

ايلديكي

ايلديكي تعرف اولنور وكذلك طحالك احواله نظر اولنور سوداء طحال نفض ايدرمي ديو حسب
نفضدن عاجز اولوب وادمه وسوداسى كثيره ميدر تعرف اولنور وبو تعرف ايله
معده افتنك سبب بيلنور وكذلك عينده نظر وتامل اولنور امام عينده شئ
غير معتاد وشئ غير ثابت وغير واقع اولان نسنه تخيل اولنورمي وياخود اولنمزمي
اولديغي تعرف اولنور وباشده صداع ووسواس اولديغي وآنلرك امتلا قتنده كثر
اولوب ووقت جوعده قلتى اولوب وياخود اولمديغي تعرف اولنور وكذلك
وعلى الخصوص دوارك اولوب وياخود اولمديغي ووقت امتلاده وياخود وقت
خواده خفقان وياخود غشى وتشنج اولديغي تعرف اولنور اشبو تعرف ايله عرضه
استدلال اولنور واكر امتلا خيالات وصداع ووسواس ومنامات مختلفه و
خفقان وسبات عظيم احداث ايدر ايسه معده مواد ايله ممتلئه وضعيفه
اولوب سوء مزاج مختلفه دلالت ايدر واكر خفقان وصداع وغشى ووسواس
وقت جوع وخلاده حادث اولور ايسه دلالت ايدركه اول معده ده بر نوع مرار
وخلط لذاع وار دركه خوا وقتنده فم معده يه صعود ايدر وياخود معده ده خلط
سودا وار اولديغنه استدلال اولنور وبونلرك سائره اعطا ايلديكي علامات سائره بينه
فصل وفرق ايدر وياخود وقت خواده اولخفقان مثللولرك عروض معده ده
ماده بارده اولديغنه دلالت ايدر وذكر اولنان اسبابدن اسفل معده ده اولان
سببلردن متولد اولان صداع وصرع وغشى وتشنج مثللو آفتلر
وشول اعراض كه احوال معده يه بالمشاركه دلالت ايلر انلرك بعضيسى دماغى
اولور اختلاط ذهن وسبات وجمود ووسواس كبى وبعضيسى قلبيه اولور
غشى وخفقان وسؤ نبض كبى وبعضيسى دماغ وقلب بينلرده مشترك اولور
نفسك بطلانى وعسرى وسئ اولماسى كبى اون ايكنجى فصل معده نك سوء مزاج حارينك علاماتى

معده نك سوء مزاج حارینك علامتی عطش اولور لكن سوء مزاج حار افراط اوزره
اولوب قوتی اسقاط ایدر ایسه عطش احساس اولنمز وكذلك مزاج حار علامتندن
حشانك دخانیتی و ریقك سهوكتی و مبردات ایله اول مزاج صاحبنك شروط عافیته
ایله انتفاعی و اغذیه لطیفه نك معده ده احتراقی و اغذیه غلیظه نك حالت طبیعیه ده
منهضم اولدیغی مقداردن انهضاملری زیاده انهضامی لكن سوء مزاج افراط اوزره
اولوب قوتی اسقاط ایدر ایسه بو علامتلر بولنمزلر وكذلك مزاج حار علامتندن
اولور كثرت عطش و طعامه شهوتك قلتی اكثر حالده بونلر مزاج حاره علامت اولور
خصوصا سوء مزاج حار مادی اولوب و ماده صفراویه اولور ایسه دلالت مذكوره
قویه اولور و بو صورتده اكر حماره دفعی تابع اولور و بو مزاج صاحبی مزاج مذكورده
افراط اولوب لكن قوتی باقیه اولسه او حالده جوع شدید احداث ایدر تحلیل اكثر
اولمغله و تحلل قتنده موادی تحلیل ایچون لذع و تحریك ایلدیكده مص كبیر حالت احداث
ایتمكله و بو مثللو جوعده غذا تأخیر اولنسه غشیه مؤدی اولور و بعضكره بلا اخر
غشیه واقع اولور و بو مزاج حارك مدتی طول بولسه ایله طویله اولسه اصلا شهوت
باطل اولور و بو مزاجده لعابك سیلانی دخی اكثر اولور و معلوم بولسون كه معده نك
ناریه اولنلرك دخی قلیل وردی و منتن و حریف آنی اول اعضا كریه كوردركه انلرك مزاج اصلیسی
اول مثللو دخی مباین و مخالف اولور و اول دم ایله اعضا اغتذا ایلمیوب قلیل اللحم
اولور و آنلرك عروقنده دور اولور زیرا طبیعت انی استعمال ایتمكله عروقده دم
مخزون اولوب دورده حاصل اولور و فصد اولندیغی انلرك دم ردی سیلان ایدر

اون اوچنجی فصل سوء مزاج بارد علامتلری بیاننده در معده برودتك اکثری
بودر كه طعامك تغیری بطیء اولور حتی برودت جمله سبیله حتی او اولان طعام
نزول ایلمز و یكخود بعد مهله معده دن قذف ایدر و اول مقذوفده تغیر معتبر بولنمز

و معنی معتدله ده محترقه اولمیه

اولور اغذیه غلیظه تنا اولور ایدنلرده عقیب التناول

معلله ده

اکر برودت

اكر برودت معده افراط اوزره اولور ایسه طعامده اصلا تغیر اولمازو نضج بولنمز و اكر
بعضكره كثرت شهوته دلالت ایدر و كذلك عطشك قلتی و طعام جبر ایله اولمیه
جشاء حامض دخی سوء مزاج بارده دلالت ایدر و بنه معده نك سوء مزاج بارده دلالت
ایدن دلائلدن اولور اغذیه لطیفه نك معده ده استمرا ایدوب اغذیه غلیظه نك استمراء
ایتمدی و معده نك سوء مزاجی بعضكره اول حد بالغ اولور كه طعام مأكول
بعد ساعات عدیده احداث ایدرو اول حالت كل یوم خل مثللو بر نوع رطوبت قذف
وقوع ایلدیكجه ساكن اولماز و بعضكره معده مزاجنك برودتی استسقایه و ذربه
مؤدی اولور و معده نك بارده اصحابینك لوننده صفرت و بیاض اولور كه ارباب تجربه یه
خفی اولماز و اول سوء مزاج بارد بر علتدر كه انلرك اجود معالجه سی نانخواه اولور و معده
بارده بد بعضكره دماغ دخی مشاركت ایدر و بالمشاركه صداع ریحی و طنین مثللو
امراض دماغیه عارضه اولور و سوء مزاج بارد عرضی ایله مزاج حار اصلی معده ده
اجتماع ایلسه لر قراقر و نفخ و جفاف و عطش كثیر اولور و اول علتده هر حین
فصده حاجت اولسه ذكر اولنان اعراض زیاده اولور و قی مؤدی اولور و آنلرك
معالجه سی قبل الطعام لهاتی اصلا چوق مقداری شراب قلیل اولور و اغذیه سنی نواشف
و لحم احمردن قلیل ایله اولور ثرید استعمال اولنمز **اون دردنجی فصل**
معده نك سوء مزاج یابسنك علامتلری بیاننده در اول مزاجده عطش كثیر و لسانك
افراط اوزره جفافی ایله ذكر تقدیم اولنان شروطه رعایت قتنده دلالت ایدر
و بدنك هزالی و طبیعی اولان ذبولندن اكثر ذبولی دخی دلالت ایدر و اغذیه رطبه
ایله انتفاعی اول مزاج یابسه دلالت ایدر **اون بشنجی فصل** معده نك سوء
مزاج رطبی بیاننده در اول مزاجده عطشك قلتی و اغذیه رطبه دن
معده نك تنفر و تأذی سی و تقلیل غذادن و یبوست غذادن انتفاعی و لعاب و ثقل

اول مزاج عرضی ایسه ده مقدم منهضم اولان

و وجع شدید

و عرضی اولان

دلالت ایدر و کثرت لعاب علی الجوع اولور ایسه اکثر حالده مع الرطوبة حرارتی
دلالت ایدر و بعضکره یالکز حرارتدن نه عارض اولور و چوق واقع اولورکه انسانک
فم معده سنده رطوبت بالده اولور و انک صاحبی توهم ایدرکه هر نیجون طعام تناولندن
صکره و کثرت ایلیسه مثلا ولنز قذف ایدر و بو وجهله اولان توهم بعضکره ضعف
معده مع نفخ حادث اولور و لکن بونده اقدم ذکر اولنان ضعف معده دلائلی نه موجود اولور
ایسه و بو توهم بعضکره جوع وقتنده نه اولور بو صورت اکل طعام اولمقسزن اولور
اما صورت معتقده مده تناولندن صکره اولان توهم عارضا اولور اون التنجی فصل
مواد امزجه نلرک و موادک مستصحب اولدیغی امرلرک علامتلری بیاننده در عموم اجزا
ماده اولدیغنه دلالت ایدن امور قی و جشا و براز اولور و براز خاصة دلالت
لونی ایله و برازه و بوله مخالط اولان نسنه لر ایله دور اولور لکن حاجت حدی تجاوز
اولور ایسه اول مخالطتلرک دلالتنده فوت اولماز مزاج معده موادنک رقیق و صدید
اولدیغنه دلالت ایدر معده نک خفتی ایله معا عارض اولان غثیان و لذع و عطش
والتهابده اغذیه غلیظه تناولندن غثیانک عروضی و بالجمله مواد رقیق و صدیدک
کثیر اولور ایسه اول ماده صاحبنده غثیان دائم اولور و قلیل اولور ایسه
غثیانک دوامی اولماز بلکه تناول اغذیه ده فقط غثیان ایدر و کذلک اول ماده
اول منتشره اولمیوب بلکه قعر معده ده محصوره اولسه اکا غثیان عارض
اولماز و لکن تناول اغذیه وقتنده اغذیه یه مخالط ایله معده ده فاشی و منتشره
اولوب قعر معده یه بالغ اولدیقده غثیان احداث ایدر و فضاء معده یه
مصبوبه اولوب غیر منتشره اولان مواده دلالت ایدر او احتلو ماده معکوسله
اولان تمسنه ماء عسل و سکر متللو جلاسه اولان اغذیه تناولندن اول
ماده یی ذکر اولنان تناول اجابی خارجه اخراج و حسنه ابراز ایله اما منتشره
ایلدیکی

اولان

غثیان

ذکر مرور ایلدن دلائل شرح

اولان مواد قی و برازک اخراجاتنده معلوم اولماز بلکه ذکر مرور ایلدن دلائل
ایله معلوم اولور و آنلرک اصلی و اساسی غثیان اولور زیرا لا محالة ماده یه دلالت
ایدر و اکر معده ده یالکز تهوع اولور ایسه معده یه ماده نک لصوقی اولدیغنه
و تشربنه دلالت ایدر و عطش ماده نک جنسنه دلالت ایدر زیرا عطش معده نک
حرارتنه و یا خود ملوحتنه و بورقیتنه دلالت ایدر اکر عطش شیء حار ایله ساکن
اولور ایسه ماده نک بلغم حلو اولدیغنه و اکر شیء حار تناولی ایله ساکن اولماز ایسه
ماده صفراویه اولدیغنه دلالت ایدر کذلک ماده نک طعمی ایله نه تعرف اولنور
و قذف اولنان فضله ایله نه تعرف اولنور اکر غثیان ایله عطش جمع اولنور ایسه صفرا ایله
دلالت ایدر غثیان یالکز اولوب عطش بولنمسه ماده نک بارد اولدیغنه دلالت ایدر
و معده ده ماده بلغمیه کثیره نک نفخ و ترجیح نک اجتماعی ادله سندندر شهوتک سقوطی
و کثیر الغذا اولان اغذیه یه صدرک عدم انشراحی و حدت و حرافت اولان اطعمه یه
طبیعتک میلی و نیجون کثیر الغذا اولان اغذیه یی تناول ایلسه اندن نفخ و تمددی
و غثیان ظهور ایدر جشاء حادث اولمدیقجه استراحت ایلمز و معده ده و معده جوانبنده
مواد ردیه اجتماعنه دال اولان ادله دن اولور مراقک اختلاجی و بعضکره اول
اجتماع علت صرع و مالیخولیا نه عارض اولور و مواد سوداویه نک انصبابنه دلالت
ایدر مع ضعف الهضم شهوت کثیره و کثرت نفخ و وحشت و وسواس و ماده نک
نزله اولدیغنه دلالت ایدر ادوار ایله اسهال اولور اعضاء سائره ده هم
راسدن نزول ایدن نزله نک کثرتی و قی و برازدن خارج اولان خلط مخاطینک وجودی
و ماده نک رطب اولوب ایذا و ایلام و غلیان ایله اولدیغنک علامتی بودر که
اول ماده صاحبنده عطش اولور و لکن فمنده مرارت و ملوحت اولماز و اول
احساس ایدر که کان برشیء رطب صعود و نزول ایدر و فمنده رطوبت حفظ اولور
حلقنه

ورأس معده ده نوع رطوبت حفظ والتهاب اولور فافهم ذلك

اون التنجی فصل معده نك غیر مزاجی اولان آفاتی بیاننده در معده نك عظیم اولدیغنك علامتی بودر كه اول
كبیر اولان معده آفاتی محتمل اولور وطعام كثیر ایله ممتلئ اولسه احشانك تلازقی
وبعضسنك بعض اجزا ایله انسدادی حسن اولور ونجن معده كبیره طعامدن خالیه
اولسه انسدادی نقصان اولور واحشاء سائره معلقه ومضطربه باقی قالور اما معده نك
صغرنك علامتی طعام كثیر معده صغیره محتمله اولمازو قبل الشبع ممتلئه اولور
ومعده ایله كبد ارا سنده اولان سده لرك علامتی بودر كه اول صاحبنك
برازی رطوبتلی اولور وبرازنك كثرتی اولور وعطشتزو دمنه قلت ولوننده تغیر اولور
ولونی استسقا صاحبنده بالغ اولمز قدر متغیر اولور ومعده ایله طحال ارا سنده اولان
سده نك علامتلری بودر كه انلرك شهوتلری قلیله وطحالی عظیم اولور ومعده ایله
امعا ارا سنده اولان سده نك علامتی بودر كه اول سده صاحبنه ایلاوس وقولنج عارض
اولور ومعده ایله دماغ ارا سنده اولان سده نك علامتی مزاج وهضم صالحلر وحال
طبیعیه اوزره باقیلر ایكن شهوتلری قلیله اولور وقلت شهوته عائق اخر اولماز ایسه او قلت
سده مذكوره یه دلالت ایدر وكذلك سده مذكوره یه دلالت ایدر جدا النزاع وحریف
اولانلر سنه لر بلع اولنسه آنی اول سده صاحبی احساس ایلمز وفلافلی معجونی سقی
اولنانلر نكسنده انلر اوزرینه شراب شرب ایلسه آكه فواق عارض اولماز اما معده ده
ریاح اولدیغنك علامتی معده ده تمدد وكذلك آكی جنبلرنده وتحت شراسیفلرنده
نوع تمدد وطعامدن طفوء وریاح نازله نك وریاح جشائیه نك كثرتی اولور ومعلوم
بیوریلكه قچن قوه حاسه كبد ومعده ارا سنده جمع الحاجز صلابت احساس ایلسه
انحلال طبیعت حنزر بردلیل اولور **اون یدنجی فصل** امراض معده نك بر وجه
كلی معالجاتی بیاننده اولور معده امراضنده مشروبات واضمده یواول نطولات ایله

نك علاماتی — طعام كثیرى — على الريق

معالجه

معالجه اولنور كه معده ادویه لری ایله مطبوخ اولان صودن اتخاذ اولنه وكذلك ادهانلری
متخذه اولان اطلیه وحروخات ایله وكذلك ادویه ایله مطبوخ اولان صوایچنده طبخ اولنمش
صوایچنده شموعدن متخذ مرهملر ایله نوع معالجه اولنور واضمده
ایله معالجه نطولاتدن خیرلی اولور زیرا نطولاتك تأثیری ضعیف اولور ومعلوم بیوریله كه
معده نك حر وبرد ایله عارض اولان سوء مزاجنك علاجی اسهل اولور اول سببدن كه برنم
انلره علاج اولور مضادده سر اولان ومزاجلرینی معتدل ومصلح اولان دوالره وصولیمز
ایسر اولور اما معده یه رطوبت ویبوست حسبیله عارض اولان سوء مزاجك
معالجه سر اصعب اولور علی الخصوص سوء مزاج یابسك معالجه سی زیاده صعوبتلی اولور
زیرا اول كیفیتلرك مقابلی اولان ادویه لرك تأثیرلری ضعیف اولور ومعده باردك
تسخینی حرتی معده حارك تبریدك مرتبه مساوی اولور ولكن معده حاره یه تبریدك
خطری عظیم اولور خصوصا معده باردهنك جوارنده اولان عضوده سوء مزاج حار
بارد ویاخود وجه آخر ایله انلر ضعیف اولدقده اما معده یابسك ترطیبی ویاخود
معده رطبك تجفیفی انلرده اولان خطر متشابه اولور ولكن یابسك ترطیبی حرتی اطول اولور
ومعلوم بیوریله كه معده امراض مادیه ایله اولوب قنو ماده دن اولدیغنده اشكال اولنسه
آكه ایارجاتدن انفع بر دوا اولماز زیرا ایارجات مصالح معده یه زیاده نافع وبالخاصیه
معده افعالنده تمامت اعانه سی اكثر اولور ومعده نك سوء مزاجی بلا ماده اولور ایسه واجب
اولور آنك معالجه سنده ایارجاته تعویل اولنمیه زیرا ایارجات حار ویاخود بارد اولان
سوء مزاجلره مضره اولور ومزاج بارده علاجنده اندن اقوی ادویه موجوده اولور
ونجن معده یه منصبه اولان خلطلر معده ده استفراغ اولنسه بعد الاستفراغ اول
معده یه مقویات ایله تقویه ایله مجددا اولا منصبه اولان خلطی مجددا انصبابندن
قبول ایلمسون ایچون واندك اطرافی شد وتسخین اولنسه معده یه متوجه اولان خلطی معده
حبس ومنعه معین اولور

حاره یه

شدیدا

موافق معده یه انضباطدن شراب خشخاش منع ایدر و اگر معده‌ده اولان خلط بارد اولسه شراب
خشخاش استعمال اولنور بقدر نصکره معده یه تقویه حاجت اولور و معده‌نك مقویاتی مصطکی
و وردك اقراص صغیره‌سی و نعناع یابس و عود نی و قرنفل و بونلره مشابه اولان نسنه‌لردر
اگر خلط حار اولور ایسه معده ربوب ایله و ورد و طباشیر و انلره مشابه نسنه‌لردن
متخذ اولان اقراص ایله تقویه اولنور و یخن معده ایله کبد اراسنده ذکر مرور ایدن وجعده اوزره
صلابت اولسه انك غراسر و دواسی ماء شعیر قیلنسون و آنی دخی سقید تدریجه رعایت اولنور (و نحافت)
یوما فیوما ان شرب عشره دن بدایه ایدوب عشرینه و مائه یه وارنجه قدر طول نهارنده اول
مقدار ایله متفرقه اکتفا اولنور یخن معده یه قوت و هضمه قدرت کلسه اول زمان ماء شعیر
دفعهٔ واحده ده و یاخود ایکی دفعه ده استعمال اولنور و اگر استفراغ ایچون دوا و یاخود
فصد تقریبی اولنمز و بو بابده اطبا بر قرص نافع وصف ایدرلر اول قرص موصوف بودر مصطکی
اقراص ورد هر برندن اوچر درهم طو یا نعناع یابس مرماخوز عود خام هر برندن ایکیشر
درهم اخذ اولنوب شراب عتیق ایله و یاخود حبیب ایله سقی اولنور و واجب اولورکه معده‌نك تنقیه‌سنه
و معده‌نك فضاسنه مجتمعه و یاخود ... و یاخود معده تسرب ایلدیکی مواددن تنقیه ایچون (یه معده‌نك تنقیه ایچون)
استعمال اولنه ادویه بر نوع ادویه اولمه که معده یه و معده‌یه قریب اولان جزء اولی تجاوز
ایلیه و معده دن بعید اولان عروق و اصل اولمیه و اگر اول ادویه سقی دفعهٔ واحده ده نافع
و ناجح اولماز ایسه مکرر اسقی اولنه و منقیاتی تکرار اسقی حاجت سز استفراغدن افضل
اولور و واجب اولورکه امراض معده ده بول و براز امرلرینه مراعات اولنه و رؤیت اولنسه که
بول و براز صلاحه اقبال ایلمشدر دلالت ایدر که معده دخی صلاحه اقبال ایلمشدر و واجب اولورکه
امراض معده معالجه‌سنده شدید البرد اولان صو منعلونه لر ایراد اولنمیه هر نه قدر اول
آفت معده حرارتی اولور ایسه خصوصا معده سنده فضول اولمامسنه لر ادویه محلله استعمال
ایدر اولدیقلرنده اول محللاتی دخی حفظ ایچون ادویه قابضه دخی اخلا ایلیه لو زیرا اول منعلونه

شدیدة البرد دوا تقریبی سنك بونده اقدام معلوملری اولدیغی اوزره زیاده مضر اولور
اون یکنجی فصل بارد رطب اولان سوء مزاج معده بیانندهدر اگر معده‌نك
بارد رطب سوء مزاجی اولور ایسه قانونده بیلندیکی اوزره استفراغ اولنور و اگر انك (ماده ایله)
ماده‌سی کثیره اولماز ایسه انی استفراغه اصحاب تجربه‌نك بر طریقت مشهوره‌سی
واردر و ماده‌سی اولمیلره اغذیه ایله اولان طریقت بودرکه اول علیل قبض و مرارتی
اولان اغذیه ایله تغذیه اولنور و اول اغذیه معده یی قبض حیله تخفیف و مرارتی
ایله تسخین ایدر و شراب عفص یعنی قبیلدن اولور و اول علته نافع اولان ادویه
مشروبه دخی اولور ادویه افسنتینه و شراب افسنتین و افسنتینك کنزوسی
و سفرجل ایله متخذ اولان ادویه‌لر اما اضمده و اطلیه و مروخات نافعه اضمده‌نك
نافعلری اول اضماددرکه انده قابضه و طیبه ادویه‌لر اوله مثلا اخلاط حماما و
و قصب ذریره و سنبل و ساذج و لادن و حقل و اصل سوسن و بلسان و دهن
بلسان و حب بلسان و میعه اوله اما انلرك مروخاتی اول قیروطیدرکه دهن مصطکی
و زیت و دهن ناردین و دهن سفرجلدن متخذ اوله و بونلر نفع ویرمز ایسه اضمدهٔ
محمره و دواء تافسیا استعمال اولنه و اضمدهٔ قویه دن اولور اول ضماددرکه زعفران
و سنبل سوری و مصطکی و دهن بلسان هر برندن برجزء و ... جزء عسل اوچ
جزء و اظفار و غلیون شهرتله محلوب اولان مر اوچ جزء صمغ بطم بر بوچق جزء و
اوفربیون برجزء و بو مذکورلر اخذ اولنوب انلردن ضماد اتخاذ اولنور و انلردن قلیلا
اولنسه دخی جائز اولور **دیگر** میعه دورت شمع اوچ مخ ایل ایکی جزء صمغ البطم
برجزء دهن ... بلسان بر بوچق جزء دهن ناردین ایکی جزء **دیگر** میعه اوچ مخ
ایل اوچ صبر اوچ جزء دهن ناردین سکز دهن بلسان اوچ شمع بش بو مذکورلر
اخذ اولنوب انلردن قیروطی اتخاذ اولنور بو مذکورلر اصحاب تجربه‌نك طریقی ایدی اما اصحاب قیاس

اول علتده امر واغرالیدرلرکه اوّلکی ریاضت معتدله اولنه وکیموس حسن وسهل الانهضام

ومقدارمعتدل وقلته مائل غعده مزکوره نك هضمنه موافق اغذیه ایله تغذیه اولنه

وصکره تغذیه ده وادویه وادویه مجرّبه سنه جاری اولان نسنه لر استعمال اولنه تدریجله

مراعات اولنه باعتدال اوفوق الاعتدال حاره اولان جوارشنات عطره علت مقابله سنه

حبیله استعمال اولنه مزاج معتدل اولنجه قدر ذکر اولنان جوارشنات قبیلندن

اولور فلافلی وکمونی دوالری **دواء جیّد** حب عرعر صمغ بطم فلفل هر برندن

بر جزؤ اطروغلیون مدینه سندن مجلوب اولان حرّ صاحب قانونك دیرکه اطبانك

بو ذکر ایلدیکلری حرّ میعه اولمق کرکدر وکذلك ناردین هر برندن ایکی جزؤ فطراسالیون

بعنی کرفس جبلی وکاشم هر برنك نصف جزؤ بو مذکورلر اخذ اولنوب مقدار کفایه

عسل ایله معجون قیلنورو بونلرك معده باردهیی تعدیلی مقداری معده نك برودت

زیاده اولور ایسه اکر امروسیا وسنجرنیا سقی اولنور وجمیعاً ماده سی غلیظه ورطبه

الرطبه علی اولان امراضنده شراب عنصل ادویه جیّده دن اولور **صفت شراب**

عنصل مصفی ومنقی ومقطّع اولان عنصلدن اوچ من اخذ اولنوب زجاجه

برکاسه انجینه طرح اولنور وراش اناییعنی کاسه نك اغزی ستر اولنوب التی ای مقدار

ترك اولنور **اون طقوزنجی فصل** حار المزاج اولان معده معالجه سی بیاننده در

معده نك التهابنه لبن حامض وکذلك خل سقی اولنمق نافع اولور علی الخصوص کزبره ایله

سقی اولنسه نفعی اکثر اولور وآینده سود نیك منجمد رائب وخیارلر وخاصّة سمك طری

التهاب معده یی مسکّن اولور وماء بارد وفواکه بارده وهندی یعنی بطیخ هندی وقثا وشبه

المائیه اولنلر خوخ دخی سقی اولنور اکر خوخ شدید المائیه اولور ایسه صفرایه استحاله ایدر

وکذلك حصرم وارز وعدس وکزبره ارطبه مع الخل وقرع وبونلره مشابه نسنه لر

کافور ایله وصندل ایله وورد ایله مخلوطاً خلیط احتیاج وقتنده استعمال اولنور

مخلوطاً مذکوراه اصل

خوخ شفتالو معناسنه در

وکذلك

وکذلك اقراص طباشیر دخی سقی اولنور اختلاف مراری اولور ایسه واختلاف قی دخی

اولدیغی حالده مسلوق اولان برطرخ وعدس ایله ورمانیه وسماقیه وحصرمیه

ایله اطعام اولنور ولحوم لرطیهوج ودراج وفراریج لحوملر تناول لنه رخصت

ویریلورو انلرك حرارتلری انهاك قوت مرتبه سنه بالغه اولماز ایسه بارده و

غلیظه اولان سمك طری قریص وتطوّن قریص ایله وهم قبض اولان اغذیه

ایله تغذیه اولنور وانلره رب خشخاش وشراب خشخاش جداً نافع اولور وانلره

نافع اولان تدبیرلردن اولور ادویه مبرده ایله تضمید ایلمك وانلر معده معده لر اوزره

نفخ ونفش اولنمش حیثانده ماء بارد ایله ممتلئه قیلنور وانکله معده اوزره کماد اولنور

وبجن معده اوزره مبردات ایله ضماد اولنسه حجابی [illegible] وکبدی تبرید ایلکدن

توقی اولنور زیرا حجابك برودتنك نفسده آفت وکبدك تبردننك کبدده آفت برد

حادث اولورو بجن کبد وحجابك برودتنك برنسنه حدس ایدر ایسه ك دهن مستخن

ایله تدارك ایدوب اوزرینه اولدهن صب ویاخود کماد ایله واول اضمده یه سنك بیلکلر

مشروباتی بزل ایله **یکرمنجی فصل** معده نك مزاج باردی معالجه لری بیاننده در

اکر معده نك مزاج باردی خفیف ایسه اخلاطنه افسنتین ودارصینی اولان اقراص

وردکمون وناغخواه طبیخ ایله سقی اولنورکمون وناغخواه برنظیف اناء زجاج انجیده

طبخ اولنمش اوله واول آفته ناغخواهك منفعت عظیمه اولورو مزاج بارده ذکر

اولنان مقداردن قوی ایسه معاجین قویه حاره وبزور حاره وفلافلی وتریاق

ومثرودیطوس شراب ایله سقی اولنور وسنجرنیا حیبه ایله وکمونی وامروسیا

وفنداذیقون ودواء المسك المرّ سقی اولنور واسطمخیقون وکندر طبیعتلر

لینه اولور ایسه نافع اولور وواجب اولورکه او مثللو دوالر سنبل ومصطکی واذخر

وانلر مثللولرك سلاقه لر ایله سقی اولنه ونجبیل مربی نك دخی انلره منفعتی اولور

وافراص ورد بمیتی عود ایله استعمال اولنسه کذلک نافع اولور و فلافلی شراب استعمال
اولنسه معده یی شدت اوزره تسخین ایدر و شدت اسخاننه فواق ایله استدلال اولنور
وواجب اولور که انلر حلتیت وفلفل استعمال ایلیه لر زیرا انلر بو بابده نفع کثیر اولور
وانلر ثوم تناول انفع اشیادن اولور و معده یی دهن ایله تمریخ هونا فعدر تمریخ (ایلسه)
اولنیجق ادهان دهن حنا و دهن سوسن و دهن مصطکی اولور واول دهنیه
شحم دجاج هو قتیلور واگر اول دهن فضل قوته محتاج ایسه اکا اشق و مقل
هو قتیلور و بو مقدار قوتدن اقوایه محتاج اولور ایسه قسط وبان دهنلی
هو خلط اولنور و سائر مسوحاتدن شراب سوسن مع العود و مسک و عنبر
و بزور دن حلبه و کرفس و خطم بزوری هونا فعدر اوجاع بارده سر اولان معده
مجمه و ضعفدن منفعت عظیمه اولور و معلوم بیوریله اطرافک تسخین ایتمکله
قریب فی ماندن جمله هو مسخنه اولور یکرمی برنجی فصل معده نک مزاج یابس
معالجه سنی بیان ایدر انلرک علاج و علاج دقده قریب اولور زیرا سوء مزاج یابس
دق معده درجین مستحکم اولسه علاج قبول ایلمز و انک علاجنده یالکز معده یی
ترطیبه اشتغال ایدوب اعضاء سائره ترطیب ترک اولنمق جائز اولماز بلکه
معده یی ترطیب بالجمله بدنی ترطیب ایله اولور تا انلر تحمیم ایله و آبزنه لجلاب
ایله و حمامه ادخالنه تکریر ایله ترطیب اولینور و انلر بیوستی بعضکره اولقدر بالغ (بیوستینک اقتضا ایلدیکی قدر)
اولور که حنز للرینه حمامه و حمامه حنز للرینه مشی ایتمکه انلره رخصت ویرلمز
بلکه نقلله مذکوره لر محفه ایله قیلینور و حرکت ایله رطوبت موجوده تحلل و ابزندن
انتشاف ایلدیکلری رطوبت ترشح ایلسون ایچون زیرا حمام بدنی ارخا ایدر و بدن
مسترخیه و لجبا اولور که تحلل اولان نسنه تقریب اولنمیه زیرا تحلل تقریب ایله
استرخا زیاده اولور و انلرک تحمیم آبزنده انلر انتفاع ایله اولور هوای حمام استعمالنه

اپلر

انلره حاجت اولماز و واجب اولور که انلرک اکثر آبزنلر صویی فتعریت احداث ایلیه صو ایله لاذع
اولان صو اولاسنه اولوب معتدل اوله والحاصل اکثرا اول صودن ممتلئه اولور که علیل انده
منفعل اولمیوب متلذذ اوله واول صو ترطیب ایدوب علیلک مسامات توسیع ایلیه و واجب
اولور که آبزنده علیلک مقدار مکثی بدنی منتفخ اولنجه اولوب بدنی ضموره بدء ایتمزدن
مقدم خروج ایلیه و واجب اولور که حمامدن بعد الخروج بر مقدار استراحت ایدوب
صکره لبن نسا ویاخود لبن اتن ویاخود لبن ماعز که البان لطیفه در شرب ایلیه
واجود اولان شرب لبن ضرعدن مص ایله ویاخود حلب اولندیغنه قریب زماننده اخذ
اولنوب اول حلیب استلاب طریقی ایله استعمال اولنه و هوادن منفعل اولمزدن
مقدم اوله ومشروب اولان سود اول حیوانک سودی اوله که اول حیوان ماکولی هضم
ایتمش اوله و سودی ایچمزدن مقدم اول علیل اعتدال اوزره ریاضت ایلیه حلب ایتمزمقدم
اکه اعتدال اوزره ریاضت ایتدریله بعده اول حیوان آغزی اغزی وحقواری کوپی تیوب
بعده حلب اولنه و اول حیوان آخر ارضاع ایلدن حلب اولنه و اسنان حاملا سبود (وریاضتک طریقی قریبا ذکر اولنور)
اخذ اولنور ایسه اول حیوانک جودت هضم ... رداءت هضمندن براز نک نتن و
وعدم نتنندن فرق اولنور و کذلک طبیعتک احتباسندن واعتدالندن و رطوبت
وجفافندن و رطوبت وجفافده برنده افراطندن و برازک استواسندن و انتفاخندن (رجیبت ایله انتفاخنه)
هو فرق اولنور و جودت هضمک علاماتی بولندیغی صکره اول حیوانک جسّ و تمریخ
ایتدیریلمک ایله اول ترک ایض اولنور و مریضنه هو نظر اولنور ذکر اولنان لحم و ماء
شعیردن قنغیسنی هضم ایلدیکی تعرف اولنور و اول هضم جنساسندن و احتباسندن
خفتندن معلوم اولور و قنغیسنک هضمی مجرا اولندیسه انی ساعت رابعه ویاخود
ساعت خامسه دن صکره اعاده ایدر و بعده حمامه ادخال ایدوب اعضاسنی دهن ایله
تمریخ ... حص ایلدیکی سودک ویاخود ماء شعیر اماثیر محتقن و محتبس اولسون ایچون
ایدر
(جس و دو تمارک تمریخ او عمو ١٢)

اكر اول عليلك حمامه دخولی معتاد ایسه مرّه ثالثه حمامه ادخال اولنور واکر انك
حمامه دخولی ایکی دفعه‌دن زیاده اولمق اصوب ایدیکی رأی اولنور ایسه اول ایکی حمامك
اراسنده اولان ساعتلرده اول علیلی تماما وکاملا استراحت قیلدرسون اکر لبن شربنه
میلی وار ایسه لبن سقی ایلرسون واکر لبنه میلی یوغیسه صنعتی محکم اولان ماء شعیر
سقی ایلرسون اول محکم الصنعه ماء شعیر بودر که انك صویی چوق اولور طبخ کثیر
حسبیله صویی از وقلیل باقی قالور واول علیله ملح وخمیر ایله متخذ وانضاج ومحکم
خبز اطعام اولنور وسمك رضراضی واجنحهٔ طیور خفیفه‌دن اللحوملر رخص یعنی ملایم
ومتهرّی جناح اطعام اولنور ودیوك خصیه‌لرینك لحوی ولبن ایله ولز وحتی بیرشت
ایله دخی تغذیه اولنور اکر اول علیل کثیر الغذا ایسه غداسنی تکثیر ایله ولکن غذاسی
سریع الانهضام وکیموسی لطیف ورطب اولان اغذیه‌دن ایله وتقلل وتمدید اولمجق
قدر مقدار غذاسی زیاده ایله واما کثرت غذایه اعتیادی اولمیوب غذاسی قلیل اولنلر
ذکر اغذیه ایله قلیلا تغذیه اولنور قبضه مائله ومزاج مائیه احتمالی قلیل اولان
شرابی رقیق ستو اولنمقلق لابد ولازم اولور زیرا اول شراب غذایی تنفیذ ایدر وقوتی
انعاش ایدر وماء بارد شربندن اغنا ایدر واول شرابك مقداری مشروبی معده اوزره
طفوبی وقرقره سی اولمیجق قدر اولور وعلیله دفعه ثانیه ویریلجك غذا اولا ویریلن
غذانك زمان هضمندن صکره اولان زماننده ویریلور واکر غذا واحد دفعه ویریلمز
ممکن اولمز ایسه متفرقا ویریلور وانلرك طعامی خفیف اولان اغذیه‌دن قیلنور زیرا
غلیظ اولسه طعام اول منهضم اولمدن طعام ثانی اوزرینه واقع اولور بو ذکر اولنان
تدابیر انلره برقاچ ایام تدبیر اولنور وقچن قوتلری وحرارتلری منتعشه اولسه
انلرك ریاضه ودلك‌لری زیاده اولنور وقچن صحته قریب اولسه‌لر انلردن کشکك
شعیر قطع اکروب بدلنه برکون ویاخود ایکی کون خندروس‌دن متخذ حسو ایله اطعام اولنور

وصکره

وصکره انلرك اوزرلرینه غذالرنی زیاده اولنور اولا اکارع واطراف ایله بدء اولنور وخصوصی
وملایم اولان طیر ایله دخی تغذیه اولنور یکرمی ایکنجی فصل معده‌نك بارد یابس اولان
سوء مزاج مرکبی بیاننده در اکر معده‌نك سوء مزاجی بارد یابس اولور ایسه بیبسه معالجه
ایلدیکجك کبر برودتنه دخی معالجه ایله یا اکثر یبسه معالجه ایله اکتفا ایله ولکن برودتك معالجه
لا محاله مسخنات ایله اولور وواجب اولور قبض وتحلیلی قوی اولان مسخنات اجتناب
اولنه زیرا انلر یبوستی زیاده ایدرلر وبالجمله کماد استعمالی بو باب‌ده مضر اولور انلر
استعمالدن نفع حاصل اولمز وواجب اولور که اسخانی سریع وقوی اولان نسنه‌لردن اجتناب
اولنه زیرا اول اسخان معده‌نك تجفیف ایتمکله یبوستی زیاده ایدر بلکه واجب اولان بودر که
معده قلیلا قلیلا اسخان اولنه وانلرك اراسنده معده ترطیب اولنه وحار غریزینك
جوهرینی زیاده ایدن اسخان استعمال وناریتی زیاده ایدن اسخان استعمال اولنمیه ناریتی اولمیوب
حار غریزی جوهرینی زیاده ایدن نسنه‌لردن اولور قلیل المزاج اولان شراب بعض ضو
آز قاتیلمش شراب وکذلك لبن وماء شعیر که اکثر منزوع الرغوه عسلدن مقدار قلیل
خلط اولنه بس اول ماء شعیر غذاسی تکثیر وفضولی تقلیل ایتمکله زیاده جید اولور
ومعده‌یی ترطیب اولان ادهان عطره ایله تمریخ ایلمك معده‌یی تسخین ایدر او ادهان
دهن سنبل ونار دین مثللولردر ودهن مصطکی استعمالی دخی نافعدر وبعضکره
او ادهاندن دهن بلسان دخی خلط اولنور وبعضکره دهن بلسان ایله اکتفا اولنور
زیرا اول دهن بو بابده نافع اولور واجود اولان اول ادهانه مقدار قلیل شمع خلط اولنمقدر
ومعده اوزره لبنی زیاده اولسون ایجون ومنفعتی قوتیا اولان ادویه‌دن اولور
بو مصطکی سحق اولنوب دهن ناردینه خلط اولنه تقلندن صکره معده اوزره وضع
اولنه ومصطکانك ادسم اختیار اولنمق کرکدر اکر حفظ اولور ایسه کرکدر که کل یوم
معده اوزره زفت الصاق اولنمقله طلا اولنه واول طلاء حار تبرد ایلمدن نزع اولنه

واعلم ان اعتناق صبي كادر اهق طول الليل من اعون الاشياء على الهضم ويجب ان لا يكون معه من
النفس ريبة ار شهوت للجماع فان حركة الشهوت تشوش حركات القوى الغاذية ويجب ان لا يعرق
عليه فان العرق يبرد فيمنع فائدة الاستدفاء ومن الناس من يعتنق جرو كلب او سنور ذكرا سود
شرح موجز لشاه محمد قزويني السمهي الحكيم

وزفت وجه مذكور اوزره استعمال بعضلرده كوندر ابكى دفعه اولور زيرا زفت دماغه دم غازى
جذب ايدر و واجب اولوركه باب الزفتده ذكر اولنان ما قبلدن زفتك صورت استعمالى
تعرف اولنه و بو بابده منفعت عظيمه سى اولان نسنه لردندر لحيم وصحيح المزاج اولان
صبيى اعتناق ايلمكدر زيرا اول وجه اوزره اولان اعتناق معده يه حرارت غريزيه افاده
ايدر و طعامى هضم شديد ايله هضم ايدر اكر اول مثللو صبى موجود اولمز ايسه سمين
اولان كلب بورسيني ياخود اركك و سمين اولان هره يى و اول مجرايه جارى اولنلرى
اعتناق ايدر و واجب اولوركه اول معتنق اولان صبى تعريق اولنميه زيرا انده عرق
تبرد ايدوب عليلك معده سنى تبريد ايدر و ممكن اولوركه ترلمسون ايچون مانع عرق اولان
اطليه ايله صبينك بطنى تطليه اولنه و واجب اولوركه بو تدبيرلر اولندقدن صكره
اوزرينه ماء بارد افراط اوزره استعمال اولنميه زيرا اول استعمال اضرار اشياءدندر
يكرمى اوچنجى فصل حار يابس مزاجلو اولان معده نك علاجى بياننده در بو مزاجلو
اولان معده نك علاجى بسيط اولنلرينك علاجى جمله سى اولور بعض مزاج حارك
علاجى و مزاج يابسك علاجى بركيدر اولوب مجموع و مركب ايله مزاج مركبه معالجه
اولنور و اكر اول مزاج مركبده اولان حرارت قليله اولور ايسه يا اكثر اصحاب يبسك علاجى
و تدبيرلر ايله تدبير اولنور اگر كفايت ايدر و انلرك شرابلرينك زمانى اطول قيلنور
و واجب اولوركه انده سقى اولنان شراب فصل صيفده مبرد و فصل شتاده مفتر
سقى اولنه و سائر طعاملرى بو منوال اوزره اولور و انلرك معده لرى مروخ سفرجل
دهن و زيت انفاق قيلنور و بعض كره ماء بارد كثير شربى ايله انده تمام عافيت
حاصل اولور على الخصوص اول سوء مزاجك سببى قليل اوله سببى افراط اولميه يكرمى دوردنجى
فصل معده نك حار رطب اولان سوء مزاجى معالجاتى بياننده در اول مزاجك علاجى
باردات نافعه اولور و سوء مزاج حارك و مزاج رطبك ادويه سى ايله علاجلرى جمع اولنوب

ظن ايدرم كه شيخك صبيله مرادى صبيه دركه جنسه اشارت ايلمش اكتفا اولنمش منه

بلغ

اول

اول مجموع ايله حار رطب اولان مزاج مركبه علاج اولنور و اكر اول اقراص ورد
نافع اولوركه ورد طريقنك تخذ اولنه و اكر اول مزاج صاحبنده اسهال اولور
ايسه دهن سفرجل ايله قيروطى اتخاذ اولنور يكرمى بشنجى فصل
مادى اولان سوء مزاج معده و معده سيلانلرى و معده اوزره واقع اولان
صدعه معالجاتى بياننده در واجب اولوركه مواد معده تفحص و تجسس اولنه
ماده معده ده صو ايچنده القا اولنان سنكرك حالتيندن كبر منشوفه ميدر
و ياخود ثوب ملونك صبغ غايصده ولاجرم تشربى كبر ماته معده ده منتشر ميدر
و ياخود ماده معده يه ملتصق و مجاور و ياخود تجويف معده يه حادث مصبوب ميدر
تعرف و تبيين اولنه و بعضلر قتنده تجويف مصبوب اولان حجريه ماده يه طافح
تسميه اولنور و كذلك معده مواد نك حيدرئى و موضع تولدى و جهت انصبابى
تعرف اولنور اكر ماده معده ده متولد ايسه معالجه ده معده جانبنه قصد اولنور
و معده ده اولوب ماده يى توليد ايدن سببك اصلاحى اولنور و اكر ماده معده يه عضو
اخردن فايض و جايى ايسه مثلا دماغدن و مراردن و كبددن و طحالدن كلور ايسه
اول عضودن ماده استفراغ اولنور و ماده يى معده يه ارسال ايدن عضو اصلاح
اولنور و معده ماده يى قبول ايلمسون تقويه اولنور و بعضكره وقت جوعده
معده يه ماده منصب اولوب مصبوبه اولان ماده يى معده زياده قبول ايلر انكيچونكه
وقت جوعده معده نك قوه جاذبه سى حركت ايدر و اول وقتده قوه دافعه سى ساكنه
اولور جاذبه نك حركتى ايله موادك كثيرى معده يه منصب اولور و دافعه نك سكونى ايله منصب اولان
مواد معده قبول ايدر و بو مثللو معده اصحابى آجليغه متحمل اولمازلر و اول كمسنه لره
زمان جوعده بعضكره غشى عارض اولور نسبى انده واجب اولوركه عضو مذكوردن
برنى معده يه ماده منصب اولمزدن مقدم تناول طعام ايليه و اطعمه لرى مقويات معده اولان اغذيه دن قيليه لر

معده ده موجود اولان

ومعده ربنه

وبعضلرده انلر بو ماده انفعالات نفسانيه قتنده منصبه اولور غضب شديد
وغم وبونلرك امثالي انفعاللركبي وانلر ماده كذي انجق قيء ايله ساكن اولور
دماغدن معده يه نازل اولان ماده نك علاجنده فلفل ابيض مسحوق صو ايله استعمالي
نافع اولور وبو بابده افسنتين وصبر ضعيف التاثير اولورلر اما ايارجك تاثيري وفعلي
قويدر تحليلي وجلاسي قوتلي اولور بعنده انجون وبياني مرور ايلديكي اوزره معده نك
معالجه سي اولوقتده عسرتلي اولوركه معده حاره ورأس بارد اوله زيرا باشدن نزول
ايدن ماده بارده نك علاجي فلافلي وفوذنج استعمالي ايله اولور وبونلر ايسه جوهر معده يه
مضر اولورلر وكبددن معده يه منصبه اولان ماده نك علاجنده تليين طبيعت وخلط
رقيق مراري استفراغه حاجت اولور ماء جبن هليلج ايله اول ماده استفراغ
اولنور وبعضلرده فصد اول ادويه لر ايله استفراغدن مغني اولور واول عسيره
العلاج اولان علت مقويات معده استعمالنه محتاج اولور وواجب اولوركه طعام
تناول ايلمزدن مقدم ملينات استعمال ايليه لر وطعام تناولي عقبلرنده برزم اكد
مخصوص اولان موضعه تحرير ايلديكمز اوزره قوابض تناول ايليه لر اما معده يه طحالدن
منصبه اولان مواد علاجنده شهوت كلبيه معالجه لري استعمال اولنور وسنك معلوم
اولديكه بعضلرده فم معده يه مواد حاده منصبه اولور ولذع جيبيله غشي احداث
ايدر وبعضلرده بطلان نبضه مؤدي اولور وبعضلرده فم معده يه منصبه اولان
ماده سوداويه اولورسن ساكن واجب اولوركه فم معده يي تقويه ايليه سن حتى
قوت مستفاده ايله فم معده اول مواد قبول ايلميه وفم معده اول اضمده ايله تقويه
اولنوركه انده قبض وعطريت اوله اگر مواد حاره اولور ايسه وحمياته انصباب
ايلر ايسه اضمده بارده ايله فم معده تقويه اولنور قسب وسفرجل وسك وحصرم
عصاره سي واغصان عليق مثللولردن ضماد اتخاذ اولنور وفم معده يي مقوي اولان دهن ورد

كبي ادهان نفع استعمال اولنور اگر مواد منصبه حاره ايسه مواد بارده معالجه لري
اضدادي استعمال اولنور مر وزعفران وصبر ومصطكي وافسنتين وكندر وسنبل
مثللولر استعمال اولنور وادهانلر دهن ناردين ودهن مصطكي قيلنور وجوف كره
موادك معده ده احتباسندن سبب انصباب ايله معده يي تنقيه ايدن مستفرغات
طبيعتك احتباسندن حادث اولور بو صورتده واجب اولوركه معده ده مجتمع اولان
مواد استفراغ اولنه ومواد مجتمعه نك ميلي وسيلاني طريق تفتيح اولنه اول
مواد مجتمعه معده دن ميلي طريقنه امالة اولنه ومواد معده ده انجق ميلي جانبنه
اخراج اولنه واگر موادك ميلي فوق طريقنه اولديغنده اشكال اولور ايسه
طافي وياخود فم معده ده اولان مواد قيء ايله اخراج اولنور وماعدا قعر معده ده
اولان مواد اسهال ايله اخراج اولنور وخلط دقيق متشربه وحداخل اولور ايسه
انلرك افضل معالجاتي صبر اولور وصبرك مغسولي اصلح اولور وتنقيه حقنه
غير مغسول اصلح اولور زيرا صبر غسل اولنديقده استفراغ وتنقيه سي ضعيف اولور
واياره صبرك مغسولنده وغير مغسولنده اوفق اولور زيرا اياره تركيبنده
عقاقير مصلحه ومعينه ومانعه مضرت مجتمعه اولور خصوصا
اول اياره كم عسل ايله مخلوط اوله زياده اوفق اولور زيرا عسل ايله مخلوط اياره
معده يه بقاسي اكثر اولديغندن نفع ومختلفه دن هر بر مقدار راسبهالي اكثر اولور ايسه
اجزاء سائره نك قوتلرينه عسل كسر ايتمكله تقويه سي اقل اولور واياره شرب اولنورسه
اقتصاد اوزره مشر اولنه واياره سقي اولنان كمسنه تدبير سائريه تغيره
محتاج اولماز واول تدبيركما هو المذكور ايشلر وبعضلره اياره نك شربت
واحده كفايت ايدر واول علتده سقوط شهوت اولور ايسه وياخود غثيان
وار ايسه اياره نك اخلاطنده زعفران اخراج اولنوب بدلنه ورد احمر وضع اولنور

واگر انده حرارت ملتهبه اولور ایسه سن ایارجی استعمال ایلمیه‌سڭ زیرا اول سوء مزاجی
ایارج زیاده ایدر خصوصاً که اول سوء مزاجڭ ماده‌سی اولمیوب ساذج اوله وسن انی
ماده ظن ایدوب خطا ایتمکله ایارج سقی ایلیه‌سن اول وقت مضرتی اکثر اولور
وبالجمله ایارج معده‌ده اولان خلط مراریه انفع ادویه‌در اولور خصوصاً طبیخ
افسنتین ایله استعمال اولنه **نسخه ایارج** بو نسخه ذکر اولنان نسخه‌دن خفیف
دوادر فقاح اذخر عیدان بلسان اسارون دارصینی هر برندن بر جزؤ
صبر الترجز ولخزو ترکیب اولنور اگر مراد ایدرسڭ که انده استفراغ قوتی اولمیوب (بواجز الر)
انکله انجق تنقیه حاصل اوله اول زمان ذکر اولنان ادویه‌لرڭ هر برندن بر بوچوق جزؤ
اخذ وترکیب ایدرسڭ و بو شانده نافع اولان **حبوب مجربه** دندر صبر بر درهم
هلیلج اصفر ورد نصف درهم ~~بر نصف درهم~~ بواجز الراخذ اولنوب هندبا عصاره‌سی
ایله معجون قیلنوب حب اتخاذ اولنور وکذلک اول حبوبڭ بر ... حب سفرجل
مسهلدر اول حب سفرجل وسکر وسقمونیادن ترکیب اولنور وبعضکره اول
شانده بر دانق سقمونیا ایله اکتفا اولنور زیرا بدندن مصفی اولان اوج اوقیه دوغ
ایچنده وضع اولنوب سقمونیا دوغ ایله حسن امتزاج ایلسون ایچون بر ساعت (بودانق سقمونیا)
مقداری ترک اولنه بعده صکره سقی اولنور وجلنجبین مسهل سقیننڭ بو شانده
نفعی عظیم اولور وکذلک شاهترج دخی عظیم النفعدر خصوصاً ماده‌سی مراری
اولنلره زیاده نافعدر افسنتین واجاص طبیخلری وتمر هندی وورد شرابلری
مسهلی دخی نافعدر علی الخصوص ایام صیفده نفعی اکثردر وکذلک معجون هلیلج
وسقمونیانڭ مقدار قلیل ایله سقی اولنمق واستفراغ صفرا مراد ایدنلره صبر سقی اولنمق (نافعدر)
دخی نافعدر **دواء جید لجالینوس** افسنتین روحی بش درهم ورد احمر صحیح یکرمی
درهم بو دوا رالکی رطل صو ایچنده نصف رطل قالنجه قدر طبخ اولنوب بعده سقی

بالکلیه اولنور

بالکلیه (اولنور) ویا خود مقدار قلیل سکر ایله سقی اولنور ومفرده استفراغاتده صبر موافق دوا
اولور وسقمونیا معده‌یه موذی ومضاده اولور اگر البته اقدام اولنه [illegible] (بلیغ)
ضرورة اولمیدن استعمالی اوفق اولمز وبو مثللو ماده‌لرده معده ممتلئه اولدیقده بعضکره
فصد ایله انتفاع اولنور زیرا فصد اخلاطی عروقده واطرافده تحریک ایدر ومعده‌ده
اولان اخلاط منفذ بولوب منعقد اولور وطبیخ افسنتین ایچنده ایارج سقینڭ منفعتی
غایته بلوغ تجربه اولنمشدر وبو صفت اوزره اولان دواء سفرجلی دخی تجربه اولنمشدر
عجین ایچنده مشوی اولان سفرجل اوج اوقیه زعفران افسنتین هر برندن بر بوچوق
درهم شجره المصطکی دهنی (یا خود) دهن سفرجل سکز درهم اخذ اولنوب شراب ریحان ایله
معجون قیلنوب استعمال اولنور وذکر اولنان صفت اوزره اولان معده‌یی تقویه ایدر (اول سفرجلی)
ومعده‌یی اخلاط حاره‌یی قبولدن منع ایدر **وبینه مجرباتدندر** افسنتین اون درهم
دارصینی بش درهم بلسان عیدانی اوج درهم سنبل اوج درهم ورد طری ورقی ایکی درهم
عود بر درهم مصطکی بر درهم ماء کثیر ایچنده بر رطل باقی قالنجه قدر طبخ اولنور وبعده انزال
اولنوب تصفیه اولندیقدن صکره ایچنده صبر نقع اولنور وشربت واحده‌سی بر اوقیه
اولور وعافیت کلنجه قدر کل یوم سقی اولنور واگر مواد معده‌یه منصب اولوب اگر ماده
لاجج وغلیظ اولمسه اول مواد ماء فجل ایله ویا خود سکنجبین وماء عسل وسکنجبین
ایله مخلوط ماء شعیر ومقیئات خفیفه دخی بونلر مجراسنه جاری اولنلر ایله قی ایتدیرلمک
نافع اولور وبعضکره یالکز ماء حار ... ایله ویا خود ماء حار مع دهن ایله ویالکز زیت حار
وسکنجبین وماء حار ایله وسکنجبین مع ماء (ایله) وماء شعیر مخلوطا بالسکنجبین
وماء حار قلیل عسل (ایله) استعمال اولنسه ماده‌یی معده‌دن غسل ایدر وطبیعت اول ماده‌یی
بعضکره قی ایله قذف ایدر وبعضکره حط ایدوب اسفله ایندیرر وبعضکره بو مثللو ماده
اسهال ایله دخی معالجه اولنور وانده مسهلاتی ذکر مرور ایلدی واگر قی ایله مراد حاصل اولمزایسه
ومقصود

ویاخود مواد قعر معده یه احیل ایسه اولزمان مراد ایدر ایسک ایارج ایله اسهال ایدرسک
واول امتلالو ماده ده برکون مقدم ماء شعیر سقی وحمامه ادخال ایدرسن بعده ایارج سقی
ایدرسک و بعضلر معده ده اولان خلط لزاج قلیل المقدار اولور وسویق شعیر ماء رمان
ایله استعمال اولنسه انلرک اذاسن دفع ایدر سویق نشف و تجفیف و ماء رمان قم معده یی
تقویت ایله اولوحبیله زیرا قم معده قوتیله اولدیغی اول امتلالو مصبوبه اولان خلطی قبول
ایلمز و اگر خلط غلیظ ایسه صواب اولان اشربه ملطفه و مقطعه اولان ادویه
ایله اول اخلاط تقطیع و تلطیف ایله لنه و ادویه مقطعه بونلردر سکنجبین کوامخ کبر
خردل زیتون وکذلک اضمده ملطفه ایلیه هم تلطیف اولنور و بعده اولمتلالو مواد لطیفه
یی مخرج اولان مسهلات ایله اسهال اولنور اگر اولا قیء استعمال اولنوب بعده اسهال استعمال
اولنور ایسه صواب اولور و اگر ماده بخاصیتها عاصیه اولوب قلع اولنمز ایسه ذکر
مرور ایدنلردن اقوی ایله قیء ایتدیریلور جوز القیء خردل فلفل مثللو مقیئات استعمال
اولنور دواء نوع البلغم فودنج لبابی اخذ اولنوب شبت مرقوق ایچنده اداف اولنور بعده نضکره
اوزرینه دهن غار القا اولنوب علیله سقی اولنور و بردیشه هم ذکر اولنان ماء شبت
موصوف عملیله اولنوب ایتکله هم تقیه اولنور و تجربه معده بو عمل ایله تنقیه اولنسه مزاج
معتدل و لطف ایله مسخن اولان ادویه استعمال اولنور نادره اخر ظهور ایلمسون
ایچون و بو متلالو ماده ده اسهال مراد ایلسک برکون مقدم علیلی حمامه ادخال ایدرسک
بعد الحمام ماء حمص سقی ایله و واجب اولورکه ذکر اولنان تدبیر کثیر الاستعمال اولنه و ماء
حماة ایله استحمام و کرنه سفر ایتمک و حرکات بلغمیه نافعدر و چوق کره اولور بر انسانک
معده سنده بلغم کثیر جمع اولور اولکسنه سلق و خردل ایله کرات استعمال ایلسه
اکا نافع اولور تقطیع و اسهالی حب ایله و اگر معده ده مجتمع اولان بلغم حامض
ایسه اکا سکنجبین ایله ایارج سقی اولنور و انلر دواء فوتنج و اخلاط غلیظه یی اسهال ایله

هم استعمال ایدرلر بو وصفت اوزره اولان اخلاط غلیظه یی اسهاله اصلح اولان ادویه حب
الافاویه و حب صبر کبیر و حب اصطمیخیقون هر بروری قوی اولان سکنجبین بزوری ایله
صبر استعمال اولنمغله اولور و ماده غلیظه ایچون استعمال اولنیجق نسخه ایارج
بودر بزر کرفس التراطراف افسنتین انیسون بزر رازیانج هر بریندن اوچر فلفل
ابیض جرّ اسارون هر بریندن بر دیوجق قسط سنبل رومی کاشم هر بریندن ایکی جزو
مصطکی زعفران هر بریندن بر جزو و صبر سکز جزء بو ادویه کردنه قرص اتخاذ اولنوب
هر قرصک مقداری بر مثقال وزننده قیلنور کل یوم بر دانه قرص سقی اولنور معده یی
رفق ایله تنقیه ایدر و بعض کره ایارجات کبار استعمالنه حاجت اولور و اول امتلالو
مواد اولنلره نافع اولور تنقیه سالف الذکر صکره استعمال اولنسه زیاده نافع
اولور مربی اولان هلیلج کابلی و شراب افسنتین و زنجبیل مربی وانلره اوفق اولان اغذیه
قنابر و عصافیر مرقه کوراختا فراخ انلره موافق اولماز زیرا فراخ لحوم بغیر قوتسی
بورلرینک اتلری ایهضا و بطیئ و معده ده مکث طویل اولور و معلوم بیوریلکه
صحتا تناول معده یی مجفف و فضول رطبه نک کلیسی معده دن نانشف اولور
اما معدنی اولان ماء حدید و یاخود ایچنده قیزقون حدید اطفاء کثیر ایله اطفاء
اولینان ماء حدید معده رطبه یه نافعدر و سکنجبین عنصلی نرک منفعتی شدید
اولور و سفرجل سادج مواد حاره یه نافع و جید اولور اما سفرجلی فلفل و زنجبیل
ایله اتخاذ اولنور ایسه مواد غلیظه بارده یه نافعدر نسخه سفرجلی مائی
و قلیله العفوصت اولان سفرجل عصاره سی بر جزء حبر و دا اولنلره عسل و یحرور کره
سکر بر جزو جید و نقیف و خمردن متخذ خل نصف جزو اخذ اولنوب نار لینده اوزره
تقویم و بعده انزال اولنور و اگر جبر و دره قوتی زیاده اولمق مراد اولنور ایسه اخلاطه
زنجبیل و فلفل هم ادخال اولنور [illegible]
و اعتناق صبینده اخلاط غلیظه تحلیلنده نفع و اردر
قریبا تفصیلی مرور ایلدی

سفرجلیدر
اتخاذ اولنان

وبعضکره معده ده ایکی خلط جمع اولور که انلر بیننده مضاده اولور مثلا خلط رقیق مراری
معده ده متشرب وخلط غلیظ تجویفنده اولوب معده اول غلیظدن احاوره اولور بو صورتده
تنقیه‌سنده آفت اکثر ایسه انلرک معالجه‌سنده فصد اولنور وحب موذرا اولان خلط
حار اندفاع اولسه انلر غشی وتشنج حادث اولور باب الغشی‌ده برزم ذکر ایلدیکمز ادویه
ایله اکر معالجه ایلیه واکر سرعت ومبادرت اولنمق معالجه‌یی ترک اولی انلره ما فاتر تجریع
اولنمقدر زیرا ماء فاتر انلر تقیئه ایدر ولا محاله قیئیله ایذاسی ساکن اولور اکر معده
انصباب ایدوب موذرا اولان خلط سودا اولور ایسه انلره طبیخ فوذنج مع العسل
وکذلک افتیمون وفوذنج بری طبیخی انلره نافع اولور وکذلک انلره نافع اولور شب
وقلقدیس ونحاس محرق عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنمق وعلتی صعوبتلو
وفتنه‌لو واجب اولورکه جدا حاد اولان خل الحیه مبلول اولان سنکر معده اوزره وضع
اولنه واکر خلط بارد رطب اولور ایسه مسخنات تحلل اوزره اقتصار اولنور
وقبض حسبیله تجفیف اولان نسنه استعمال اولنمز کرک ایسه ول مجفف دوا اوکرک
ایسه غدا اولسون ایکیسنده خطر عظیم اولور وبعضکره ماده صالحه ایکن کثیر المقدار
اولوب کثرتی حسبیله ایذا ایدر هر نه قدر بجیب الکیفیه ایذا سر اولماز ایسه بو مثللو
موادک ضرریتی ترکنده قابض اولان ادویه واغذیه استعمال اولنور وشر اخره ترقی اولنمز
اما معده اوزرا منک معالجه‌سی بونلن صکره انلر ایچون مستقلا بر باب ایراد ایلرز وکذلک
ریاح ونفخ معالجه‌لری دخی بر بابده ذکر اولنور اما سخافت معده‌نک علاجی اول تجفیف
اولان معده اوزره برزم ذکر ایلدیکمز قابض اولان اضمده مسخنه استعمال اولنور علی
الخصوص انلر قلب وروحه موافقتی اولان عطریت اوله وکذلک عطره وقابض اولان جوارشات
استعمال اولنور خوزیه وجوارشن قاقلی بونلر مثللو استعمال اولنور وبونلر
معده‌نک برودت ورطوبتی بابنده ذکر ایلدک وانلرک اغذیه‌لری تخفیف وتلطیف اولنور وحقنه‌یه
ورح

تقل

نقل اولنمشدر غدا اسی تفریق اولنور ودفعه شراب ایله ممتلی قیلنمز وطعام وشراب استعمالی
اوزره حرکت ایلنمز وطعام اوزره شرب ایلنمز وانلرک شرابی عتیق قوی وبر مقدار عفوصتی
مائل شراب قیلنور وآنی قلیلا قلیلا تناول ایدر اما اول سخافت که معده ایله کبد ویا خود
طحال کبی عضو اسنده واقع تجاورده حادث اولمشدر انلرک علاجی ایارج وفستین
مثللو مفتحات استعمال اولنمقدر اولور اما معده اوزره واقع ضربه وصدمه وسقطه
معالجه‌لری بعضکره انقرا بادینده مذکور اولان اقراص ایکی اولورکه انده کهربا واکلیل الملک
اولور واول قرص استعمالی جدا نافعدر ضماد نافع اول اضمده‌یی بر سیر بودر تفاح شامی
مهرا اولنجه قدر طبخ اولنور واول مطبوخ ناعما دق اولنه بعده صکره انزن اللی درهم
مقداری اخذ اولنوب اون درهم لاذن سکز درهم ورد ودم الترد درهم صبر ایله
خلط اولنه بعده صکره اولمجموع لسان ثور وورق سرو عصاره‌لری ایله معجون قیلنور
واکه دهن سوسن خلط اولنور وتقنیه اولنوب معده اوزره بر قاچ صفت اضمادی
قیلنور فصل یكرمی ايكنجی حس معده قوتی حسبیله معتاد اولنلرک معالجه‌لری
بیاننده اولور ذکر اولنان اذا افراطا وزره اولور ایسه رفق ایله محذرات استعمالی
کرکلو اولور وواجب اولورکه انلرک غدااسی هر ایسی ولحم بقر مثللو اغذیه قیلنور اکر ضعف
واکر موذی اولان نخاره ایسه واجب اولورکه اولا معده‌یی ایارج ایله مرارا تنقیه اولنور
وعلیلک طعام تاخیر اولنمز بلکه اول مثللولره واجب اولورکه ابتدا جوعنده
دیوب فواکه ایله خبز اطعام اولنه ویاخود خبز ماء بارده وماء ورده غمس اولنوب
اطعام اولنه وبعضکره ممزوج خمر دا اولان شرابه خبز غمس اولنوب اطعام اولنور
زیرا اول خبز خمر معده‌یی تقویه ایدر اکر موذی بارد اولور ایسه انلره اکثر حال عارض
اولان رعشه وتشنج اولور واجب اولورکه انلرک معده‌لری شراب قابض
ایله وعطریت وقبض اولان ادویه ملطفه ایله تقویه اولنه وسننک بیلدیکک اوزره انلرده خلط

استفراغنك

خلط معده‌ده طريق مذكور اوزره استفراغ اولنه باب خامس تدبير من تكون معدته صغيرة
معده‌سى بحسب الخلقة صغيره اولنلره واجب اولوركه تناول ايلديكى اغذيه‌نك كميتى قليله وعدد ايشى
كثيره اوله يكرمى يديجى فصل معده‌يه موافق اولان امور بياننده‌در اما اغذيه معده‌يه
موافق واجود اولان غذا الرقبض وبلا حده مرارتى ولذعى اولان غذالردر و معده‌لرى
صحيحه اولنلر اغذيه قابضه ايله تقويه معده حسبيله انتفاع ايدرلر اما محموم
اولنلر شديد القبض اولان نسنه‌لرى افراط اوزره استعمال ايلمكدن اجتناب ايدرلر
زيرا قوابض افراط اوزره استعمال فم معده‌لرينى تخفيف ضارّ ايله تجفيف ايدر و اگر قوابض
استعمالنه حاجت اولورايسه واجب اولوركه انلرى قوابض رفق اوزره استعمال ايليه‌لر
و معده‌سنده ضعف اولمغله طعام تناولنى كريهه كورن كمسنه‌لرك معده‌لرينه موافق
غذالردن اولور جالينوس شهادتى اوزره تا ووق قورصنجينك جلود داخله‌سى وكذلك
ترك جماع هم جدا معده‌يى تسخين ايدر و اكثر معده‌لره موافق تدبيرلردن اولور
كل شهر ايكى دفعه قيئ ايلمك حتى معده‌ده خلط بلغم اجتماع ايليه و ذكر اولنان قيئ فجل
و سمك تناولى ايله اسهال اولنور و اول تناول عطش احداث ايتمكله اوزرينه سكنجبين
عسلى و ياخود سكنجبين سكرى حار ايله سقى اولنور نقده قيئ و قذف ايلسه
اول قيئ علاج كافى اولور و اخر معالجه‌يه حاجت قالمز و اگر اول قيئك اوزرينه حقنه‌يه
احتياج اولنور ايسه معده‌نك فضول انصبابنك اعتيادندن سببى اولور مضر
اولور و معلوم بيوريله‌كه سهل و خفيف و غير عنيف و غير متواتر اولان قيئ
وقت حاجتده استعمال اولنور نقده منفعتى شديد اولور و كذلك اكثر معده‌لره موافق
اولور طعامى كوندن بر دفعه تناول ايدوب اول دفعه‌ده معده‌سى ممتلى ايليه
اما معده‌يه مسهلاتك اوفقى صبر افسنتين حشيشلرى اولور اما انلرك عصاره‌لرندن
كيفيت قبض مفارقت ايلمكله معده‌يه موافق اولمز و نقللردن معده‌يه موافق اولان

حرارتكه بيد يطلان ... در

نقل

نقل

زبيبله لذع جلود

نقل زبيب جلودر زيرا زبيب جلوده معتدل جلا اولور و اول جلا معتدل حسبيله حادث
اولان لذعى بيكى مسكن اولان قوتى حسبيله زبيب تسكين ايدر بعض زبيب جلوده
لذع قوه‌سى اولديغى كبى اول لذعى ... اولور اما لذع كثير اولور ايسه زبيب اول
لذعى تسكين ايلمز انلر اقوى مسكنات لذعه حاجت اولور و حب الآس معده‌يه نافعدر
كه مطيب هم نافعدر و وارده مائله اولان معده‌يه بقوللردن خس و كذلك شاهترج
نافعدر و كرفسك بالجمله معده‌يه نفعى عامدر و نعناع و خل ايله مربّى داسنى هم
منفعت عامه واردر و بالخاصه معده‌يه اوفق و كذلك مربّى ايّى موافق اولور اول
حجركه يشب ديكلمه معروفدر قلاده مثالى عليلك عنقنده تعليق اولنور حتى اول
حجر معده‌يه مجاور اولور تعليقنده نفع ظاهر اولور نقله معاجينه خلط و تناول
اولنور نقده منفعتى نه‌درجه بلغه بالغ اولدوكه جمع اننه معلوم اولور و كذلك نصف
درهم مقدارى اول حجردن شرب اولنسه جدا نافع اولور يكرمى سكزنجى فصل
معده‌يه واضعافه مضرتى اولان امورك بياننده‌در معلوم بيوريله‌كه معده‌يه اضعاف
اكثر تخمه‌يه تابعدر نتكم لايق بودر كه تخمه‌دن و اسباب تخمه‌دن اجتناب ايلمكدن
و تخمه اسبابى غذانك كميتى و كيفيتى و غير معتاد اولان اغذيه‌يى استعمال اولور
و هضم جيده مانع اولان ... و مياه هم اسباب تخمه‌دن اولور و معده‌نك
اعراسنه اولور طعام معده‌يى امتلا ايلمك زيرا امتلا ابداننى خضب اوزره قيلمز و كذلك
بر ... ايدوب مقدار بدنه زياده ايلمز اما طعامه اولان شهوتدن بقيه باقيه
ايكن طعامدن نفسى كف و منع ايدنلرك معده‌لرينك جودت هضملرى حسبيله
بدنلرى خضب اوزره اولور و معلوم بيوريله‌كه طعاملرك معده‌يه عدم موافقتى
طعامك ذاتى حسبيله و ياخود طعام اخر ايله اجتماعندن اولور اما ذاتى حسبيله
موافق اولميانلرك عدم موافقتى كميتلرندن و ياخود كيفيتلرندن اولور و على كلا التقديرين

واهويه

ايكى طعامك

اول غدا خفیف اولور ایسه طافی اولوب قیئله اندفاعی اقتضا ایدر واکر غدا ثقله
مائل ایسه رسوب ایدوب اختلاف ایله اندفاعی استدعا و اقتضا ایدر و بعضکره
اول غدانک بعضیسی طافی و بعض اخری راسب اولوب هر بریسی متوجّه اولدقلری
جهتدن منفعله اولورو اول اختلافک سببی جوهر غدا اجزاء خفیفه و اجزاء
ثقیلهدن ترکیب اولنمش اولور و یاخود ریاحک حرکاتی حسبیله اختلاف حاصل
اولور و معلوم اوله که اثقالی و ریاحی منع و دفعک مضرتی عظیم اولور زیرا
ریح و براز خروجه تقاضی ایلدیکده انی اخراج ایلمیوب خروجدن منع ایلمک
زیاده مضر اولور زیرا انلر خروجدن منع اولندیقده قهقری عودت ایدر
و بر معادن معاء اخره و فوق جانبنه عودت ایدرک بعضکره معدهیه صعود
ایدرو معدهیی انلر عظیماً ایذا ایدر و بعضکره انلردن ایلاوس و کرب و سقوط
شهوت تولد ایدر و ریح معدهیه مرتدّ اولدیقده معدهنک بخارینی دماغه تصعید
و ترفیع ایدوب دماغی شدیداً ایذا ایدر و یاخود [illegible] فساد ایدر و معلوم
بیوریله که بالجمله ادویهدن قبض اولمینلر علی الخصوص عصارات قبض اولمینلر معدهیه
ردّی اولور و بالجمله ادهان معدهیی ارخا ایدر و جمیعاً ادهان معدهیه موافق
اولماز [illegible] و ادهانک معدهیه حقنده اسلمی زیت و دهن
الجوز و دهن فستق [illegible] اولور و معدهیه ضار اولان اغدیه و ادویه اکثر امرده
حب الصنوبر و سلق و بادروج و شلجم که طبخ ایله تهریه اولنمیه و حماض و سرمق
و بقلة الیمانیه و مرو زیت اولور و حلبه و سمسم دخی معدهیه مضرّ اولورلر
زیرا اول ایکیسی معدهیی اضعاف ایدرلر لکن دخی معدهیه ضارّ اولور و مخاخ و ادمغه
دخی ضارلردر و اشوبهدن غلیظ و حدیث اولنلر ضاردر و ادویهدن ضار اولنلر
حب عرعر و حب فقددر و معلوم بیوریله که جمیعاً ادویه مسهله و کذلک بشاعت

اولان ادویه لر معدهیی ردیدر و جماع دخی معدهیه اضرّ اشیادندر و جماع ترک
ایلمک معدهیه انفع اشیادندر و فیئی عنیف تنقیه سی حسبیله نه قدر معدهیه نافع
ایسه تضعیف حسبیله معدهیه مضرّ کثیر اولور اون اوچنجی فنک بشنجی مقالهسندن ایکنجی مقاله
معده امراضنک وضعفنک و حال شهوتک و تدبیرلرینی بیاننده در
اول دخی فصوله مشتمله در اولکی فصل وجع معده بیاننده در وجع معدهنک
حدوثنک اسبابی بلامادّه سوء مزاج خصوصاً اکثریا حار لذاع اولان سوء
مزاج اولور و یاخود سببی وجع مادّه اولان سوء مزاج اولور و خصوصاً مادّه حارّه
و لذّاعه اولور ایسه اول سبب ایله وجع معدهنک حدوثی اکثر اولور و کذلک تفرق
اتصال دخی وجع معدهیه سبب اولور و تفرق اتصالک سببی ریح ممدّ و ریح لاذع
محرق اولور و بعضکره اورام حارّه ده اولدیغی کبی ذکر اولنان ایکی ریحک اجتماعندن
تفرق اتصال حادث اولور و بعضکره تفرق قروح اکالهدن حادث اولور و ناسدن
بعضیلره اکل طعام قتندن وجع معده حادث اولور و طعامک استمراء ایلدیکده
وجع ساکن اولور اول حالده ناسدن اکثری اصحاب سودا و مراقی اولان علیلی
اصحابی اولور و ناسدن بعضیلره دخی طعامک معدهده حصولندن اخر مدّتی اولان ساعت
عاشره ده و ساعت عاشره یه ولی ایدن ساعتده وجع معده حادث اولور [illegible]
وجع اصلا ساکن اولماز تا قی اولمسنه خلّ کبی برشنه قیئ ایدوب کمال حدّتندن اول
اول قیئ ایله مسقطی اولان ارض غلیان ایدر ایسه اول زمان وجع معده ساکن
اولور و بعضیلرده دخی وجع معده لرطعامک نزولی ایله ساکن اولور و انلرک وجع
سکونی قیئه محتاج اولماز و طعامک معدهده حصولی مدّتنک اخرنده [illegible]
و بعض ناسه وجع معده و حرقت شدیده عارض اولور و قیئ اکل ایلسه معده ساکن
حرقت و وجع ساکن اولور انک سببی اول مواد لذاعهدرکه نادراً حامضه سوداویه

واکثر حالده ماده صفراویه اولور و بعض ناسک هر معده سنده بر نوع حرقت عارض اولور که
طاقت کتوره بیلمز کثرت اکل و معاوده اولور حقیقت موجوده دکل ایکن دفعات ایله طعام
کثیر تناول ایدر و بر ننه امتلا و تخمه اولمغله احرقت عارض اولور و ریاح ایله ده وجع
عارض اولور ریاحدن اولان وجع بعضکره دوری و بعضکره خفیف متغص اولور بعض
مغص و معاده سنجی احداث ایدر و بعض ناسک حس معده سی شدیده و قویه اولوب
اکه ذکری مرور ایلن اخلاط حاریه منصبه اولور و اول ایکی امرک اجتماعی ایله معده یه طاقت
کتوره بیلمجک قدر وجع عظیم حادث اولور و بعضکره غشیه مودی اولور و بعضکره ماء
بارد شربنده معده ده بر نوع وجع حادث اولور که اول وجع قلق و اضطراب احداث
ایدر و اول متوجع اضطرابندن صیحه ایدر و بعضکره ماء بارددن حادث اولان وجع
قلبه تادی ایتمکله اول فجاءة هلاک اولور و بعضکره وجع منحدر اولوب قولنج احداث
ایدر و معده وجعنک طول مدتی اولنلرده ورم معده حدوثنه خوف اولنور و کبه
خاتونلری طویل المدت وجع معده لری اختناق رحم انذار ایدر و مع هذا قی معده وجع
حوامله کثیر الوقوع اولور موت سریع لتابنه اطبا دیدیلرکه معده سنده وجع اولان
کمسنه نک صاغ ایاغی اوزره تفاح مقدارنده بر شی خشن ظهور ایلیسه اول کمسنه
انک ظهورندن یکرمی بر یکی کونده هلاک اولور و بو حالت اوزره اولان کمسنه اطعمه حلوه
اشتها ایدر و وجع بطن اولان کمسنه نک ایکی قاشلرنده باقلا مقداری کثیره سوداء
اثاری اولوب اول اثار قیر قرحه یه استحاله ایلیوب یوم ثانی یه دخی
اکثر زمانی وار بجه مکث ایلیسه اول کمسنه هلاک اولور و اکر اول کمسنه یه سبات و کثرت نوم عارض
اولور ایسه اول مرضدن نجات و برء حاصل اولور **العلامات** وجع معده نک امزجه ساذجه
حدوثنک علاماتی معده مزاجنک ساذجه لری علاماتیدر که انلرک ذکری مرور ایلدی و وجع
المادة امزجه معده دن حادث اولان وجعک علاماتی امزجه معده دن مادی اولنلرک

انک سببی

کمسنه

علامتلی

علامتلریدرکه انلرک دخی ذکری مرور ایلمشدر و وجع معده ده لذع و التهاب اولسه دلالت
ایدرکه ماده نک کیفیتی حاده سی واردر و اول ماده حاره و مره [illegible] و اکثر لذع راتب
و ثابت اولمیوب متجدد ایسه یعنی کاهیجه ماده لذعی اولور و کاه اولور لذع ایلمز ایسه اول
لذع معده یه کبددن صفرا انصبابنه دلالت ایدر و بعضکره معده ده اولان لذع حمی یوم
احداث ایدر و لذع راتب بعضکره حمیات غبیه لازمه ایجاب ایدر و مع هذا جانب ایمنده
وجع دخی اثبات ایدر و اول وجع دلالت ایدرکه کبد محلل اولان غشانک معده یه
مشارکتی واردر اما حاصکنه اولوب لذع معده باقی قالسه اول لذعک سببی
کبدک فضولندن اولان موادک معده یه انصبابی و یاخود سوء مزاج حار و یاخود
معده ده لاحج اولان خلط اولور و لذع بغیر التهاب اولور ایسه ماده حامضه یه دلالت
ایدر و اسباب مذکوره دن سبب وجع سودا انک انصبابی اولوب طعامدن [illegible] و لکن
بعد ساعات وجعک حادث اولدیغنک علامتی اول علیلک خلی و حامض نسنه قی ایدوب
وقیئندن صکره وجعک سکونی اولور و طحال [illegible] و هضم ردی اولدیغی دخی اکا
علامت اولور و صفرا سبیله حادث اولان وجعک علامتی اول وجعده قی خلی
اولمیوب بلکه انک قیئی مراری اولدیغی و هضمک تام غیر ناقص اولدیغی اولور و اول کمسنه ده
صفرا علاماتی ظاهره و کبد حاره ملتهبه اولدیغی اولور و ریحدن حادث اولان وجع معده
علاماتی جشا و فواق و شراسیف و بطنده تمدد اولدیغی اولور **المعالجات** سوء مزاج حاردن
حادث اولان وجع معده نک علاجی رائب بقر و دوغ حامض و ماء بارد سقی ایله
اولور و انلره فراریج و دراریج و قباج ماش و قرع و بقله الحمقا ایله اطعام اولنور
و سمک صغار خل ایله مسلوق قیلنوب اطعام اولنور و اشربه دن سکنجبین و حصرم
ربی سقی اولنور و ادویه دن اقراص طباشیر و یریلور و ضمادات مبرده دخی استعمال اولنور
و اکر معده سی متوجعه اولان کمسنه ده نحافت و ذبول رؤیت اولنور ایسه انلره آرپه

استعمال اولنور و شراب رقیق ممزوج سقی اولنور و مسمنه و لطیفه و معتدل حسو اتخاذ
و اطعام اولنور و اگر وجع معده خلط مراریدن ایسه اول خلطی استفراغ ایدرسن و خل ایله متخذ اولان سکنجبین ایچنده افسنتین برمت نقع اولنه بعده صکره استعمال ایدرسک حار اولان
و معده اوجاعی برودت و ریاح ایله اولور ایسه اول وجعک خفیفی اولنلرینه جاورش
ایله تکمید و محاجم نار وضعی ایله تسکین ایلر و خصوصا اول کبیر اولان محجمه تسکین ایلر سنگه
آنی مراق بطنده موضع وسطه وضع ایلیه سن حتی سره یی اوزره من کل جهة
مستور اوله و برساعت مقداری اوزرنده ترک اولنه و وضع محجمه بلا شرط اوله بس
بو حال اوزره وضع اولنان محجمه وجع مذکوری تسکین عجیب ایله فی الحال تسکین ایدر و اول
وجعده ایچون شراب صرف سقی اولنور و ادهان مسخنه ایله تمریخ اولنور و بو سوق
و تمریخ مذکورلر اوجاع صعبه یی تحلیل ایدر و زرا وند طویلک اوجاع صعبه یی
و شدیدة ریحیه یی تحلیلده نفعی شدیدر اولور و کذلک جند بدستر خل ممزوج ایله
شرب اولنسه و یاخود جند بدستر زیت عتیق ایله خارجدن بطن اوزره تکمید
اولنسه اولان تحلیل اوجاعه نافع اولور و شراب صرف شرب ایتمک و نومه فزع و
التجا ایتمک و علی الجوع [illegible] ریاضت ایتمک بو مذکورلر ریحدن حادث
اولان وجعی تسکین و تحلیل ایدر و بونلردن قوی اولان تدبیره حاجت اولور ایسه
نفخه بابنده ذکر اولنانلر استعمال اولنور اما وجع معده محتقنه اولان و یاخود
معده اطرافنده احتقانی اولان ریاحدن ایسه انلره جبت غار و کمون مقلو نافعدر
و اگر وجع معده نک سببی نفاخه اولان سودا ایسه واجب اولور شب و زاج
سحق اولنوب خل حامض ایله کماد اولنه و کذلک شبت بعض دورق اوته قضبانی
ایله مسحوقا کماد اولنه و اگر وجع معده ورم ایله عارض اولور ایسه انک معالجه‌سی
انشاء الله تعالی ورم معده بابنده برم ذکر ایدجکمزنسنه‌لردر و اگر وجع شدتی حجر ایله

اسهال

اسهال اللیمز ایسه شحوم ایله و اول نطولات ایله ارخا اولنور که شبت مثللودن اتخاذ او لنه
و بعد مدة طویله هیجان و حرکت ایدن وجعک اندن تسکین اقیله اولور و بلا قی
ساکن اولماز ایدر پس انک معالجه‌سی معده‌یی ~~تسخین ایله~~ تقویه ایتمکله
اولور و معده‌یی تقویه ضمادات حاره استعمالی ایله معده‌یی تسخین ایدروب شراب
صرف و معاجین سقی ایتمکله و مطبخات اطعام ایتمکله و کذلک ~~خمر~~
معده حاره ده ترخن ایتمک شاننده اولان بیض مشوی و عسل مثللولر
اطعام ایتمکله اولور و وقت خواده حادث اولوب اکل طعام ایدنجه قدر وجع
متماد اولنلرک علاجی صفرایی استفراغ و یاخود تطفئه اولور اگر اول وجع
صفرادن حادث ایسه اگر سودادن ایسه سودایی استفراغ اولور و کذلک
اول ایکی خلطی معده جهتندن خلافه میل ایتدیرملک اکا علاج اولور و اما انلرک
طریقی باب القوانیننده ذکر اولنندی و کذلک اول ایکی نوع وجع معالجه‌سنده فم
معده تقویه اولنور و بو تدبیرلردن صکره واجب اولور که اندن غذاسی تفریق
اولنه و یاخود مقدار کمیتی قلیل و غذائیتی کثیره اولان اغذیه ایله تغذیه اولنه
و اول ایکی نوع وجع اصحابنه بعد التغذیه شراب سقیی جائز اولماز بلکه بعد التوزیه
اول علیللر شراب عطالبه ایلدکلرنجه مدافعه اولنور و یخن انلر وجع اخذ ایدوب بعده
وجع آخذلری ساکن اولدیغنده اول زمان شراب سقی اولنور اما اول وجعک
بعد الطعام عارض اولوب قیء ایلدکجه ساکن اولماز ایدر [illegible] اول وجع ردیدر
و انک معالجه‌سنده صواب اولان کل یوم قبل الطعام اکا بر مقدار عسل سقی اولنه
باب القیئده ذکر اولنان اسبابدن تنقیه بو قیئه سبب اولدیغنده تامل اولنه
و تنقیه سبب اولدیغی تعرف ده صکره اول ماده ~~یی~~ استفراغ ~~ایله~~
اولان نقوع صبر مثللولر ایله استفراغ اولنه و صکره اقراص کوکب و فی استعمال اولنه

وبو نوع وجع معده‌ده معالجه‌سی نافع اولور کندر ومصطکی وشونیز ونانخواه وفستق
قشور اخضر وعود نی یعنی خام عود وزنجبیل برابر اخذ اولنور ودقاق اولنوب منخلدن
کچوریلور وعسل املج ایله معجون قیلنوب قبل الطعام ایکی درهم مقداری ایکی
مثقاله وارنجه تناول اولنور واول وجعه کزبره تناولی وشراب رمان منعنع ورباب
القیثل مذکور اولنلر سوف نافع اولور واوجاع معده‌یه جالینوسک شهادتی
ایله نافعدر قوانص دججلک جلود داخلیه‌سی ولذع معده‌نک اکثرینی دافعدر مثللو
اشیاء بارده تسکین ایدر ایکنجی فصل ضعف معده بیانندهدر ضعف
معده احوال معده‌دن بر حالدر اسمیدر که معده اول حال اوزره اولدیقده ایله هضم جید
اولماز مثلا طعام اکل ماکولی آنی کرب بغدیدر ایله کربده قیلر هر نه قدر ماکولی طعام
صالح وغیر مکرب ایسه ده وبعضکره اول حالت اوزره اولان معده صاحبینک شهوتنه
خلل وارکن حالده شهوتی قلیله اولور ولکن اول قلت دائم اولماز بلکه بعضکره ضعف معده
اصحابنک شهوتی کثیره اولور ومقداری بیرانلر هضم اولور واول شهوت وهضم
قوت معده‌یه دلالت ایلمز وانلرده برنوع قوت زائده کلور ایسه اول قوت ایله قراقر ونفخ
جشا وغثیان حادث اولور وخصوصا بو افتلر تناول طعامدن صکره زیاده حادث
اولور حتی طعام تناولندن صکره اول کمسه حرکت قصد ایلمز سکون اوزره اولمق استرلر
ویاخود اکل ایلدیکی طعامی قذف ایدر وبین الکتفین انلرده لذع ووجع اولور اکر سبب
ضعف جدا زیاده اولور ایسه انده جشا اولمز ورجیعنده خروج سهولتلی اولمز
ویاخود رجیع مکث ایلیوب سریعا خروج ایدر وضعف معده اصحابنک نبض [illegible]
ساقط اولور سریعا غشیه مؤدی اولور وطعام طلب ایدیجکن طعام تقریب اولنسه
تنفر ایدر ویاخود تناولی قلیل اولور وادنی سببدن انلره حما اصابت ایدر مراقی مالیخولیا
اعراض انلرده ظاهره اولور ومعلوم بیوریله که ضعف معده جمیعا امراض بدنه

سبب

قوانص طیور اصاری حیوانلر مصادرینی دیدیکلری کلمیز مراتی طیورک قورصاعنلر بالخاصه

ایلسه

کلور

ضعف معکلر اولنلر

سبب اولمغله قریب اولور وبو ضعف بعضکره معده‌نک اعالیسنده اولور وبعضکره
معده‌نک اسافلنده اولور وبعضکره جمیعا اعالی واسافلنده اولور اکر ضعف اعالی
معده‌ده اولور ایسه ماکولاتی اذا ابتداء اکلده اولور یعنی طعام منحدر اولمیوب
معده‌نک هنوز اعالیسنده ایکن اذا احساس اولنور واکر ضعف اسافل
معده‌ده اولور ایسه اول معده تأذیسی طعام معده‌ده استقراردن صکره ظهور ایدر
وظهور اثری برازده اولور وضعف معده‌نک اسبابی معده‌یه عارض اولان امراض سائره
اولور وکرک علی التوالی واقع اولان تخمه اولور وکثرت اوزره قیء استعمال
ایلمکدر ضعف معده‌یه سبب اولور وضعف معده معالجه‌سنی اصحاب تجربه
تجفیف وتیبیس اقتصار ایدرلر وبرنم بارد رطب ولا معده مزاجنی [illegible]
ذکر ایلدیکمز تدبیره اقتصار ایدرلر اما حق اولان بودر که معده سوء مزاجنه کلینه
تابع اولور واکه بنا واجب اولور که اولا معده‌نک مزاجی تعرف اولنه وسبب ضعف
قنقی مزاج ایسه انک ضدی ایله معالجه اولنه وبعضکره اولور که ضعف معده‌یه سبب
یبوست اولور واول ضعفه اصحاب تجاربک ذکر ایلدیکلری مجففات ایله معالجه
اولنسه علیلک هلاکنه مؤدی اولور بلکه بعضکره ضعف معده‌یه شربت بارده وبقوه
تخیضنک مبردینی سقی شفا اولور وفواکه بارده استعمالنده شفا اولور وبعضکره
ضعف معده مسخنات ایله معالجه اولنور واول مسخنات استعمالنده علیله عطش
غالب اولور واکه اطبا عطشنک تخالو ایله معالجه ایدوب ماء بارد ایله انی ممنوعی
ایدرلر وفی الحال اکه بر وعافیت کلور واکر ضعف معده خلط [illegible] ایسه اول
ماء بارد ایله امتلا ایلمه خلط موذی مندفع اولور واسهال ایله خروج ایدوب ضعف
معده‌دن علیله بر حاصل اولور واسهال مضعف معده‌در واول [illegible] اولان
ضعف معده‌ده صداع اولور ومعلوم بیوریله که قوت ثابته‌سی اولان معده اولا محله درکه

ایلدیکلرن

ثلج ایله

الری

انك قوار اربعه سی یعنی جاذبه و ماسکه و هاضمه و دافعه قوه جمیعاً سلیمه و قویه
اوله تجن بو قوه لرك برنده ضعف اولوب باقیلری قویه اولسه اول معده ده ضعف معده
آفتی حاصلدر و لکن ناسك معتادی بودر که قوه هاضمه سی قویه اولان معده یه
معده قویه اطلاق ایدرلر و کذلك هاضمه سی ضعیفه اولان معده یه معده ضعیفه
اطلاق ایدرلر باقی قوالره نظر قدر هاضمه نك خلافی اوزره اولور ایسه انلرك
اعتبار لری حالده هاضمه یه اولوب انلرك قوتی و ضعفی ایله معده یی توصیف
ایدرلر و معده نك دورت قوه سندن هر برینه سوء مزاج اصنافی فنك
هر بری ایله بعضکره ضعیف اولور لکن اکثر امرده قوه جاذبه نك ضعفنه سبب
برودت و رطوبت اولور و اکه بناء قوه جاذبه ادویه حاره ایله تحفظ او لنمق واجب
اولور لکن نادراً برودت و رطوبتدن ماعدا سبب ایله قوه جاذبه یه ضعف
حادث اولور ایسه اول زمان حار یابس ادویه استعمالی ایله قوه جاذبه محافظه
اولنمق واجب اولور که قوه ماسکه اکثر امرده برودته مائل اولان ادویه یابسه
ایله تحفظ اولنه و قوه دافعه رطوبته و برودت ایله تحفظ اولنه و هاضمه
مع الرطوبه حرارت ایله محافظه اولنه و معلوم بیورلیه که ضعف معده مرضنك
اردیٔ معده الیفانی نسجنك تهلهلندن حادث اولان ضعفدر و تهلهل ضعفه
سبب اولدیغندن علامتی بودر که اول معده ضعیفه سوء مزاج علامتی اولماز
و علامتی ادرار [illegible] اولمز و اغذیه یی تجویدی ایلمك نافع اولماز [illegible]
علامتلر و [illegible] سن بیکله اول معده بالیه و فانیه اولمشدر و قوت ماسکه یه
افتك دخولی بعضکره اول سببدن اولور که معده طعامه صاریلمز و التفاف و
واشتمالی اولمز و یاخود التفافی قلیل اولور و یاخود رداءت ایله التفاف
ایدر و انلك التفافه دیسر ارتعاش و یاخود خفقانی و یاخود تشنج اولور

و یابسه

متهلهل اولمغله

اول

اوزره

اول سببدن معده سنده [illegible] وجه زرد آتی اولنلر احساس ظاهر ایله احساس ایدرکه انده
تشنج و خفقان متلون [illegible] لر حاصلدر اما تشنه یی [illegible] بین و ظاهر
اولماز بلکه رعشه نك وجودنه معده تعب ایله و کذلك قراقر و تمدد و نفخ بوغیلن
طعامك اختلاطنه اولان علتلك شوقی ایله استدلال ایدرلر و طعامی معده نك
اشتمال ایدیسر رعشه مفرطه ایله اولور ایسه افراط اوزره اولان رعشه رعده
اولور و اکه بناء علیل معده سنده رعشه اولدیغنی احساس ایدر اعضاء سائره ده
حادث اولان رعشه یی احساس ایلدیکی کبی و بعضکره ضعف معده نك جاذبه سنه
عارض اولوب اصلا جاذبه جزئیه قادر اولماز و بر قوم اکه استرخاء معده تسمیه ایدرلر
و یاخود جاذبه نك جذبی کلیاً باطل اولماز و لکن انلك کدر و عنا ایله اولور استرخاء
معده تسمیه اولنان علتك او انلر اولدیغی کبی و یاخود جاذبه نك جذبی متشوش
اولور [illegible] او اجزاء متشنجه و مرتعشه اولان معده نك جذبنه مشابه اولور و قوه مغیره
ضعفی استسقاء لحمیه مؤدی اولور و معلوم بیورلیه که ضعف معده بر مبلغه بالغ اولسه که
معده اول حالده انکن قوه مغیره مطعوم تغییرنه قادر اولمسه قوه مغیره نك عجزندن ضعف
معده دن ماعدا سبب آخر دخی موجود اولمسه اول ضعف معده آخر امرده زلق امعا یه
مؤدی اولور و اکثر امرده ضعف معده نك اسبابی معلوم اولماز و اصحاب تجارب
تجربه لری حسبیله [illegible] اکه علاج ایدرلر و ایلدیکلری علاج اول ضعفك
سببنی ازاله ایدوب بر حاصل و منع انلرك سببنه ایدیکنه و دوا انك سببی نه ایدوکی
ازاله ایلدیکنه شعور لری اولماز ایتیکیچون اکثر حالده ضعف معده معالجه سنده اصحاب
تجاربدن ماثور اولان معالجه ایله انتفاع اولنور و اول معالجه حقنده دستور العمل [illegible]
[illegible] اولماز واضحدر و مروحات بویا [illegible] مستعمل اولوب ذکری مرور ایدن ضمادات و مرخی
ایله قمر معده یه معالجه قصد اولنور ایسه واجب اولور که انلر شدیداً تسخین ایدر افاتر ا استعمال اولنسه

انلرك تشعور [illegible] بعضکره

جذب

اولنه فاترا استعمال اولنه

قیروطی انك اوله

وضعف معده ایچون جالینوس بر قیروطی استعمال ایدر اول نسخه بودر شمع سکز مثقال
دهن ناردین فایق بر اوقیه بونلر اخذ و خلط اولنوب قیروطی اتخاذ اولنور و اگر
ضعف معده غایته بالغ اولوب طعامی امساکدن عجز اولور ایسه اول زمان ذکر اولنان
قیروطی یه صبر و مصطکا نك هر برندن بربوچق مثقال خلط اولنور و اگر ضعف غایتده
شدید اولمز ایسه انلردن بر مثقال و حصرم عصاره سندن بر مثقال خلط اولنوب
اول قیروطی معده اوزرینه وضع اولنور و بونده جالینوس ضامن و متکفل اولمشدر که
ذکر اولنان نسخه اوزره مصنوع اولان سفرجلی حرارت و یبوستله شدید کرلر اولیان
علل معده نك کلیسنه باذن الله تعالی سبب برائت اولور اول نسخه بودر نسخه
سفرجلی سفرجل عصاره سی ایکی رطل خل ثقیف بر رطل عسل مقدار کفایه بو مذکورلر اخذ
اولنوب عسل قوامنده اولنجه قدر طبخ اولنور و بعده اوزرینه بر اوقیه و ثلث اوقیه
ایکی اوقیه یه وارنجه قدر زنجبیل صاچیلوب استعمال اولنور دواء اخر و بونك هم منفعتی
سفرجلی منفعتنه قریب اولور سفرجل مشوی اوچ رطل عسل اوچ رطل بو ایکیسی اخذ و خلط
اولنوب اوزرینه اوچ اوقیه فلفل و کرفس جبلی بر زندن بر اوقیه نثر اولنور و معده ء
ضعیفه یه صیاح و صفاق بطن تحریك اولان نسنه لرك کلیسی نافع اولور و معده ء
ضعیفه و مسترخیه یه ادویه جیده نك نافعه سی اولور اطریفلات [struck] و دواء فرس
استعمالی و دواء فرسك صفتی بودر صفت دواء الفرس سمن ایله مقلو اولان هلیلج اون
درهم و حرف مقلو بش درهم نانخواه سعتر فارسی هر برندن اوچر درهم خبث الحدید
اون درهم بو مذکورلردن متخذ اولان دوانك شربتی والحمی سی ایکی درهم اولور و شراب
فوراتیله استعمال اولنور نسخه ضماد جید مع الصلابة ضعف معده یه نافع ضماددر نسخه
نصف اوقیه سوسن سکز کرهه فقاح اذخر التی کرهه ابهل سکز کرهه مقل اوتوز ایکی
کرهه شمع اون التی اوقیه صمغ البطم دورت اوقیه دیتباج مغسول بر بوچق رطل حماما

اون سکز

اون سکز درهم اشق اوتوز ایکی کرهه ناردین التی اوقیه انیسون سکز اوقیه صبر
بر اوقیه دهن بلسان ایکی اوقیه قرنفل بر اوقیه بو اویدلردن ضماد اتخاذ اولنور و حب
الآس شرابی دخی انلره جدا نافع اولور و نعناع عره انلره منفعت [struck] ظاهره وارددر و تفاح
بساتین معده ء حاره و معده ء بارده ضمادلرینه ادخال اولنور و زفت بارده ضعیفه
اولان اضمده دندر و معلوم بیوریله که ضعف معده بعضکره طعامك بطئی انحدارینه
سبب اولور اگر ضعف قوه ء دافعه ده اولور ایسه بس واجب اولور که انلر ایچون
مخبوز اولان خبزك خمیری یعنی مایه سی کثیر اوله و بعضکره دخی ضعف معده طعامك
سرعة انحدارینه سبب اولور معده ده بلغم مزلقه و معده نك قوه ء ماسکه سنده ضعف
اولمق حسبیله و واجب اولور که انلرك خبزی فطوریته مائل اوله یعنی خمیری و مایه لر
قلیل اوله اوچنجی فصل تخمه و بطلان هضم علاماتی بیانندهدر آفت
مذکورك علامتلری بودر که اول علیلك یوزنده ورم و نفسنده ضیق اولور
و باشنده ثقل و معده سنده وجع و فواق و وهم اولور و علیلده کسل و بطوء حرکات
و لوننده صفرت و بطننده [struck] و امعاء و شراسیفنده نفخ و جشاء حامض
حریف و جشاء دخانی منتن و غثیان و قیء و استطلاق مفرط و یا خود
جرا مفرط احتباس اولور المعالجات واجب اولور انلره ذکر اولنان نسنه لر استعمال
ایله معالجه اولنه اول استعمال اولنجق نسنه لر بونلردر مواد قبیله قرف دخی
اولنور اسهال ایله طبیعتلری تلیین اولنور و صوم ایتدیریلور و حسب ما یطاق
ترك طعام ایتدیریلور و تغذی ایلدیکی اغذیه قلیل قیلنور اولدخی عدم طاقت قدنده
ویریلور ترویض و تحمیم و تعریق اولنور انلر دخی اول تخمه ده استعمال اولنور که آنك
صاحبنك وکثر ایله امتلاسندن حرکتینه خوف اولنمیه و اگر مواد امتلانك وکثری خوف اولنور ایسه
اول زمان دعه و سکون استعمال اولنور و نوم طویل ایله تنویم اولنور و بعده طعامنه تدریج اولنور و حماممه

یعنی هضم جید ایله هضم اید جکی قدر طعام واز را از ر زیاده اولنور وجودت هضمك
علاماتی بابنده ذکر اولنور و بعضلره تخمه کثرت نوم وکثرت دعه دن عارض اولور
زیرا نوم هضم طعامه معین ونافع ایسه ولکن حرکت تقطیعه دفع فضوله
ومواد تحلیلنه نافع اولور ودفع اولنمغه محتاج اولان فضول مجتمعه
ایسه اکر نوم مضر اولور وکذلك بدننده هضمه حاجت ولان اغذیه صالحه مجتمعه
ایسه اکر یقظه مضر اولور وجوع حقیقی یوغیکن اکثار غذا اولنمغله حادث اوله
اولان تخمه بعضلره بر نوع حرقت معده یه مؤدی اولور که اکر تحمل طاقتدن
خارج اولور و اول کسنه لر تخمه معالجاتنی استعماله محتاج اولورلر و آنلره
معجون سوطیره استعمالی باعث برء اولور و بعض کره انلر تناول ایلدیکلری طعامی
قی ایدرلر **دوردنجی فصل** شهوتك بطلانی وضعفی بیاننده در اول علتك
سببی بعضلره حرارت سادجه و بعضلره مادی اولان حرارت اولور و اول
سببله معده لرنك رطب بارده شوقی اولور حار یابس اولان شرابه و یا بلکه لان
طعامه شوقی اولمز و بو علتی ایجاب ایلیه حرارت معده مع المادة اولور ایسه
ذکر اولنان شوق زیاده اولور و اول مادی اولان حرارت شهوتی ازاله ایدر و شهوتی
وبردك شهوته مناسبتی اشد وزیاده اولور ریاح شمال هبوبنده وکذلك فصل
شتاده فضول بدنی شهوتی زیاده تهییج وتحریك ایدر و ثلوجده مسافرت ایدن کمسنه لرك
شهوتی جدا متممه اولور و اکر سبب بودر که حرارت مواد اساله واخراج ایدوب موضعی بعض
اساله ایلدیکی مواد ایله دولدیرر اغاز برودت حرارتك ضدی اوزره اولور و مع هذا
بعضلرده برودت شهوته سبب ضار اولور بارد و مفرد سوء مزاج حسبیله شهوت قوتی
جاذبه غایت وهالك اولور و اول قوتك موتی شهوتك قوتنه سبب اولور ولکن بو حالك
وقوعی نادر وقلیل اولور و بلکه بعضلره هر مفرط اولان سوء مزاج شهوته ضاب

اولور

اولور زیرا مطلقا سوء مزاجك استحکام و جمیع قوایی اضعاف ایدر و حمیاتده شهوت
ساقط اولور زیرا حمیاتده موجود اولان سوء مزاج وغلبه عطش و ردیئه هایجه
اولان اخلاطك امتلا جمیعا بو مذکورلر سقوط شهوته سبب اولور و حمیات وبائیه ده
شهوتك سقوطی اشتد اولور و بحرانی افراط اوزره اسهال اولسه شهوت زیاده اولور
و اورام معده ده شهوت شدید ساقط اولور و ناقهه اولان کمسنه لرده شهوت مفقوده
و ساقط اولسه مرضك نکسنه دلالت ایدر و کاهیجه ناقهده سقوط شهوته سبب
قلت دم وضعف بدن اولور و سکه و اجباء لوزانی تعرف و تأمل ایلیه سکی اکر
بدنك ضعف و دمك قلتی یوغیسه سقوط شهوت ایله نکسنه استدلال ایلیه سن
و بعضلره معده ده لزوجتلی بلغم کثیرا اولوب شهوتك سقوطنه سبب اولور زیرا
اول بلغم محتوی اولان معده طعامدن تنفر ایدر و جنس اطعمه دن انلرك شوقی حارجی
اولنلره اولور البحق اول متلذذ اطعمه یی تناول ایدر و انلر تناولدن نفخ و تمدد و غثیان
حادث اولور و جشا ایلمدیکجه استراحت ایلمز و بعضلره ده سقوط شهوته سبب
باسلق علی الدوام نوازلك نزولی اولور و بعضلره ده سبب سقوط بدنك امتلا اولور
و قلت تحلل اولمغله اولور و یا خود موجود اولان بدن اخلاطی اصلاحه طبیعت مشغول
اولمغله اخرسنه دن ذهول ایدوب شهوت ساقط اولور و بو سببدن شهوتك
سقوطی حمیاتده کثیر الوقوع اولور زیرا حمیاتده محموملك ترك طعامه صبری اکثر
اولور محموملك بدنی عروق قلنز وعروق معده دن غذایی مص ایلکمه اقبال
ایلمز انلرك مواد دفعنه اولور جذب غذا ایله اقبالی اولمز و جذبی اعراض
ایدر و بونك نظیری آیو و کرپی و انلرك امثالی اولان حیوانات ترکی فصل شتاده
مدة مدید کنا منده مختفی و غذا طلبندن مستغنی اولورلر و بدنلرنده مجتمعه اولان
اخلاط فجه لری اصلاح ایدوب انکله تغذی ایدرلر و الحاصل حاجت غذا اوازمانه

موجوده اولور بوندن تحلل اولوب بدل ما یتحلل موجودا ولمیه اما بدن تحلل اولمسه ویاخود تحلل
ایدن اجزالرك مقدارنجه سد اولور بدنه مواد اولسه اول زمان غذاء جدیده حاجت
اولمازو بعضکره ده سقوط شهوتك سببی لحم وعضلده واعضاء سائره ده اولان
عروق قره ضعف اولوب معده دن امتصاصه قادر اولمازو امتصاص اولسه علی التوالی
والاتصال امتصاصدن عاجز اولور انك امتصاص فم معده یه علی سبیل التدافع
واصل اولمز و معده ده غذاییه تقاضا ایلمز بدل ما یتحللك وجودی قلتنه بعکس
ایلمدیکی کبی و بعضکره ده سقوط شهوتك سببی بو اولور که فم معده یه طحالدن
منصب اولان سودا منقطعه اولوب انصباب و لمغله ایجاب اشتها ایدر
فم معده ده دغدغه اولمازو فم معده اولوب مانع شهوت اولان مواددن تنحی
ونتقیه حاصل اولمازو اگر بناء شهوت ساقطه اولور و فجن معده طبخنده
برشئ غریب باقی قالسه هر نه قدر اول شئ قلیل اولور ایسه اول معده بدل
ما یتحللدن مستغنیه ودفع ماده یه تحرکله جذب غذاییه غیر مشتاقه اولان
معده کبی اولور و بعضکره ده سقوط شهوتك سببی فم معده ده اولان حس
قوه سنك بطلانی اولور عروق معده دن فجن امتصاص ایلیسه فم معده انی
احساس ایلمز وعدم احساسه بناء جاذبه ده حرکت ایلمیوب شهوت ساقطه
اولور و بعضکره شهوتك سقوطی معده یه خاص سببله اولور و بعضکره عضو آخره
مشارکت سببی اولور و عضو مشارك ایله اولان بعضکره مشارکت دماغ و
بعضکره عصب سادسه مشارکتیله اولور و بعضکره سقوط شهوت کبدك ضعفندن
اولور زیرا کبد ضعیف اولدیقده قوه شهوانیه ده ضعیفه اولور و بلکه سقوط شهوته
سبب قوه شهوانیه و قوه جاذبه موتی و بدنك زوالی اولور و اول قوه لرك موتی
اکثر حالده دم کثیر اختلافنده اولور و بو علت ردیه و عسیر العلاج اولور و بوافت

صاحبنه

صاحبنه بر نوع حالت عارضه اولور که اکثر الوان اغذیه یه عوض اولندقده اجلیرندن
بعضیسنه اشتها ایدر و مشتهاسی تقریبا اولنمدقده اندن مشمئز و متنفر اولور
و بوندن ده شر اولور اول عرض اولنان الوان اغذیه دن بر یته اشتها ایلمك
و قوه شهوانیه نك ضعفی عقیب استفراغده اولان ضعفه مخصوص دکلدر بلکه سوء مزاج
مفرطك کلیسی قوه شهوانیه نك ضعفنه مؤدی اولور و بعضکره دیدان ده سقوط
شهوته سبب اولور زیرا دیدان امعایه ایصال اذا ایدر و امعانك تأذیسنه معده
مشارکت ایدوب قوت ساقطه اولور و بعضکره دیدان امعادن معده یه صعود
ایدوب بالنفس معده یی متأذیه قیلر و بعضکره ده معده ده سودا کثیره مجتمعه
اولوب ایذا ایدر و معده انی قذف و دفعه مشغول اولور اکل و جذبدن ذهول ایدر و
حمل و احتباس طمث ایله ده قوه شهوانیه باطل اولور و بطلان شهوت حملك اوایلنده
اولور و لکن اکثر حالده حمل و احتباس حیض فساد هضم عارض اولور و بعضکره انك
سببی افراط هوا و اشتداد حرارت و اشتداد برودت اولور زیرا اشتداد حرارت
قوتی تحلیل و شدت برودت قوتی تخدیر ایدر و یاخود شدت برد موادی تحللدن منع ایدر
و معده حرارتنك اشتدادی هوانك اشتدادی کبی اولور یعنی بطلان شهوته
مؤدی اولور و کذلك شرابه اعتیادی اولوب ترك ایدنلرده ده بطلان شهوت اولور
و نوملك سوء حالی سببیله ده شهوتك حالی متغیره و ضعیفه اولور و بعضکره ده سقوط
شهوتك سببی قلت ضعیفه اولور بو نوع نقاهت مواد مودیه دن نقاهتلر
واراییلن عارض اولور و بو نوع ضعف قوت انتعاش قوت ایله زائله و قوت عائده اولور
و کذلك قلیلا قلیلا و اعاده ایله قوت اعاده اولنور و کذلك
ریاضت و ماء کثیر شربی ده شهوت طعامی اسقاط ایدر و بعضکره هم و غم و غضب
و بونلر مثللو اولان کیفیات نفسانیه ده اسقاط شهوت ایدر و بعضکره ده شهوت ساقطه

اولور و تچین اکلی بدی ایلسه شهوت حرکت و هیجان ایدر آنک سببی بودر که
اول اکولی اولان طعام قوة جاذبه یی تنبیه ایدر و یاخود اول مکانده اولوب
مبطل شهوت اولان خراجی تغییر و تعدیل ایدر و مانعک زوالی ایله شهوت
ساقطه عودت ایدر مثلا ذکر اولان خراج حرارت ایسه اول حرارته قیاس ایله
اول اکولی بارد اولسه آنک برودتی تغلیبه سر حرارت مزاجی تعدیل ایدر
وکذلک بعض کرّة علی الریق ماء بارد شربی شهوتی تحریک و ماء بارد ده خبز [illegible]
[illegible] و اخلاط هایجه [illegible]
تنقع اولمغله اتخاذ اولنان ثرید مجموعک ساقط اولان شهوتی اعاده ایدر و تچین شرابلری
[illegible]
خمار حادث اولسه معده ده اخلاط هایجه اولدیغنه دلالت ایدر و شهوت هیجان ایدوب [illegible]
تناولنه شوقی اولور و بو مثللو اولور بو وقتده باطل اولان شهوت بالفعل حاجت
طعام تناولنه تقیید [illegible] اخلاط هایجه اولور و امراض مزمنه ده شهوتک سقوطی حرارت
دلالت ایدر و معلوم بیوریله که شهوت بطلاننک و کذلک ضعفنک اسبابلری متحدلردر
لکن قوت و ضعفده مختلفدر اولور اگر سببده قوت اولور ایسه بطلان شهوتی احداث
ایدر و اگر [illegible] سبب قوی اولماز ایسه ضعف شهوتی احداث ایدر العلامات بحسب [illegible]
المزاج اولان بطلان شهوت و ضعف شهوتک علاماتی بونلردر اقدم سنک معلومک اولان
علامتلریدر و قلّت تحلیلدن اولان ضعف و بطلانک علامتی تکاثف جلد و تدبیر مرفه یعنی
[illegible] کثرت اغذیه و براز کثرتی و عقیب ریاضتده قلیلا شهوتک نهوض و قیامی
ایله اولان بطلان و ضعفک علاماتی فم معده ضعفنک ذکری مرور ایدن علامتلری
اولور که اندن بر نسنه کثیرا استفراغ و سببی اهویه اولان بطلان و ضعفک علاماتی
هوایی قیاس ایله مریضک حالنی تفحص و تعرف اولور تحرّز اولنور زمان متقدمه اول
علیل حرارت و برودتدن شدید الکیفیت اولدیغی بر نسنه یه ملاقی اولدیغی و یاخود

ملاقاتی

ملاقاتی بو قمید (?) تعرف اولنور و ملاقات تحقق ایدر ایسه سبب اهویه اولدیغی علامتی اولور
و قروحدن اولان بطلان و ضعفک علامتی قروح بابنده ذکر اولنان علامتلری و وجع و براز
قروحلی بر نسنه نک خروجی اولور و طبیعتک استطلاقی و معده ده طعامک قلّت
مکثی و کیفیتی حامضه و حریفه و مرّه اولان متناولدیک معده ده لذعی علامة قروح اولور
و حبالی یعنی گبه خاتونلرک سقوط شهوتلرینه سبب حبلک وقوعی اولور عفونتدن
اولان شهوتلری علامتی غثیان و تقلّب نفس و تجرع [illegible] و قوعی اولور و برازک
رداءتی اولور و انقطاع [illegible] ایله اولان سقوطک علامتی بودر که تچین اول انسان
حوامض تناول معده سنن ماکولی دغدغه و دباغت ایدوب شهوتی عودت ایدر
و اول متناول سبب منقطع اولان انصباب سودا مقامنه قائم اولوب انک فعلی
بر حوامض ماکوله فعلی و تأثیری بو علامتک دلالتنی تأکید ایدر طحالک عظم و نتوئی
زیرا معده یه انصباب معتاد اولان سودا منقطع اولسه طحالده مجتمع اولور
و آنده عظم و نتوء طحال حادث اولور و معده یه تکثیر انصباب ایدوب موذیه اولان
سودا کثیره دن حادث اولان سقوطک علامتی حموضتلی طعم و وسواس و تغیّر لون
لسانک سواده تغیّری اولور و دیداندن اولان سقوط شهوتک علامتی دیدانک
علامتی اولور و دیداندن ساقط اولان شهوتک علامتک برده بودر که شراب
ایچنده اولان صبر ایله ضماد اولنسه اعالی بدننده دیدان اسفله تنحّی و انتقال ایدر
و قلت دم ایله عارض اولان سقوطک علامتی اول سقوطک ناقهه لرده عروضی و یاخود
مواد کثیره استفراغ ایدنلرده عروضی اولور و نوم حسبیله سقوط شهوتک علامتی
علامات سائره ایله نومک سوء حالی اولور و موت شهوت ایله اولان سقوطک علامتی
سوء مزاج مستحکم علامتلری و بدنی اضعاف ایدن استفراغات ماضیه نک کثرتی
و مریضک تقریب اولنان نسنه یی اشتهاسندن تنفّری و اصلا بر نسنه یی اشتها ایلمدیکی زیاده دلیل رداءت اولور

وبطلان حس ایله اولان ضعف وبطلانک علامتی حسیدن ماعدا افعال معده صحیحه اولور

اولمغله واشیاء حریفه عدم لذع وغثیان وفواق وحرارت ایلمدیکی اولور زیرا حس

باطل اولان فلافلی معجونلر تناول ایدوب اوزرینه شراب ایچیسه بطلان حس

حس ایله که فواق عارض اولمازصحیح الحس اولنلرده اواحال عقبنده فواقک

عروض اولمق لازم حتی بو سببدندر که لور المعالجات طعامی عدم اشتها اکثر حرارت

غالبه ایله حادث اولمادراسیه انک علاجی جیدی طعامی بر مدت ترک ایدوب بعده

قلیلا تناول ایتمکله وقوتک انتعاشی زمانننه قدر بو حال اوزره مستمر اولمغله

اولور وبونک نظیری سهر اولان کمسنه لردرکه انلرک معالجه سی سهرده نوم بر مدت

ترک اولنور تا که حسیله نوم اولوب استغراق اوزره اویورلر وبونلر منه لور لرک

ضعف حسیله شهوتلر سقوط ینک علاجی مشتهیاتدن نافع اولان حصیص

زیتون الماء وسمک مالحدن بر شیء تناول ایدوب اوزرینه قلیلا قلیلا خل

تجرع اولور وواجب در که زعفراندن اصلا اجتناب ایلیه وملح مالوف مشتهیاتدر

افضلی اولور وبونه مشتهیاتدندر کبر مطیب ونعناع وبصل وزیتون وفلفل

وقرنفل وخولنجان وخل مثللو وبو مذکورلر خل ایله استعمال ویاخود خلی

اتخاذ ایدوب استعمال ایلمک مشتهیدر وکذلک بصل وثوم وحلتیت

مقدار قلیل مشتهیدر وصحناه شهوتی بعث وارسال ایدر وفم معده یی

تنقیه ایدر وشهوتی مفتقه اولان ادویه دندر اوداکم سفرجل وعسل

وفلفل ابیض وزنجبیلدن متخذ اولور ومزاج حار ویاخود حامس اولنلرک

شهوتلرینی تفتیق ایدر جوارشن سفرجل که انقرابادینده مذکور اولان ترکیب

اتخاذ اولنور وشهوتی فتق ایدوب معده یی طعام قبول ایتمکه تقلیدن

منع ایدن نسنه لردندر بو صفت اوزره اولان دربی نعناع نسخه زمان

حامض

شهد کوفتح عربیدر وعجمده استعمال
اولنور عربده شینک فتحه سی وضمه سی
جائزدر فارسیده فتح شین ایله
مشهوردر حلیمی

حامض مع قشره دق اولنوب عصاره سندن بر جزء واخذ اولنور وکذلک نعناع عصاره سی

نصف جزء وعسل فائق ویاخود سکر نصف جزء بو مذکورلر جمع اولنوب نار اوزره

رفق ایله تقویم اولنور وانلر شربت واحد سی ملعقه واحده اولور اما وارث

حسیله اولان شهوت آفتنک علاجی بعضلرده وارث عزیز سیبی اماته قیلیجق

مقداری ماء بارد شربی ایله اولور ودیوب حامضه شربیدر اگر نافع اولور وبو

بابده نفع مجرب اولنلر بزر ماء رمان دهن ورد ایله سقی اولنمقدر نفعی علی الخصوص

ماده ایله اولان سقوط شهوته نفع زیاده اولوروا کر عطش غالب اولور ایسه

حبوب بارده حلیبی یوب مبرده ایله سقی اولنور واضمده مبرده استعمال اولنور

وماداماکه بو نلر قی اولامادهسی استفراغ اولنور وسقوط شهوت علتی اولنلر حمله سنده

اولور اول نافعدر که حمامدن خارج اولورلر ولکن انلرده حرارت حمامدن بر بقیه موجود اولور

انلر علاجی [illegible] کراولنان معالجات اولور لکن انلره ماء بارد کثیر حمل اولنمز معده لرینک

قواسی زائل اولمسون ایچون وواجب اولورکه انلربعده واسقی اولنه اول دوا بودر

ورداون درهم سماق ایکی درهم قاقله بر درهم بو ادویه لردن قرص اتخاذ

اولنور وشربت واحدسی ایکی درهم مقداری اولور واول دوا مشهیه وعطش

قاطع اولور وکذلک [illegible] مشتهیاتدن ماء وخل ایله سقی اصلاح اولنوب

سقی اولنور وبارد مواد ادخال ایتمکله قیئی مشتهیدر وقوتی تحریکی حسیله

اما برددن اولان شهوت سقوطی معالجه سنده اطیب افاویه طبخ نافع

اولور وشراب عتیق وفلافلی وخاصه تریاق نافعدر وبوبابده ثومک

منفعتی شدیده سی واردر وفودنج شدیدا بو علته موافق علاجدر جوارشنات

حاره ومربی اترج ومربی هلیلج ومربی شقاقل ومربی زنجبیل بالجمله نافعدر

وکمادات انلره نافعدر خصوصا جاورس ایله کماد اولنه اوکماد ملح ایله کماددن اوقفدر

اما معده ده مجتمع اولان بلغم لزج وكثیردن حادث بطلان شهوتك علاجی طوب اكل
ایدوب اوزرینه سكنجبین عسلی ایچمكله قیء ایلمك اولور وكذلك سكنجبین
بزوری وعسلیكه برمن عسل وضع اولنسه اكا اوچ اوقیه صبر وضع اولنه وبو
حساب اوزره صبر وضع اولنان سكنجبین بزوری عسلی سقی اولنمق نافعدر
كل یوم اندن اوچ ملعقه سقی اولنور وكذلك زیتون الماء انیسون ایله وعسل ایله
محلول اولان كبر ایله سقی اولنور وكذلك ماء حماء سقی اولنمق وسفر ایتمك وحركات
ایتمك نافع اولور وتنقیه دن صكره بسبب البرد سقوط شهوتك تدبیری ذكر
اولینلر ایله معالجه اولنور وخلط حار ویاخود خلط رقیق ایله حادث ضعف شهوتك
علاجی استفراغ خلط ایله اولور وانده استفراغ هلیلجات ایله اولور وصبر ایله
اتخاذ اولنان سكنجبین سقمونیا ایله متخذ اولان سكنجبیندن خیرلو اولور زیرا
سقمونیا معده یه معادی ومضاردر وانده اخلاط رقیقه یی اخراج ایدن
فیثلادن معالجه اولنور وافسنتین طبیخنك بو بابده نفعی غایتده بالغدر (?)
معده نك حس اتصال ایدن عصب ویاخود دماغ مشاركتلری ایله اولان ضعف
شهوت علاجنده واجب اولور كه علاج دماغ وتقویهء دماغ جانبنه میل اولنه اما
تكاثف ومعقو عروقدن قلت ایله اولان ضعفك تدبیرنده واجب اولوركه حمام ایله
وریاضت معتدله وتعریق ایله ومفتحات سائره استعمالی ایله بدن تخلخل قیلنه
وسوداء ایله عارض ضعف شهوته لایق بودركه سودا استفراغ اولنه وبعده
موالح وكوامخ ومقطعات سائره استعمال اولنه استفراغدن باقیه قالن
موادی تقطیع ایلسون ایچون وصكره عطریتی وحسن كیموسی اولان
اغذیه استعمال اولنه اما سودانك معده یه انقطاع انصبابی ایله اولان
ضعف شهوتك علاجی طحالك معالجه ایتمك ایله وطحالی تقویه ایله اولور

علاج كلی بابنده ذكر اولنان حفرد (?)

ایله كوشك (?) عروقك فضلك (?)

وطحال

بلغ

وطحال جانبنه حركت اولان ادویهء طحالیه ایله بین الطحال والمعده مسدود اولان مسالك
ومجاری ترجیحی تفتیح اولنور او ادویه لر افتیمون وسكنجبین اینجه اصل كبر قشورینی
استعمال اولنور وكبر تحللی اولدو الوردندر اما حبالی نعزكیه خاتونلرك سقوط
شهوتلری مشی معتدل وریاضت معتدله ومأكل ومشربلرنده اقتصاد ایله معالجه
اولنور وقوه دافعه یه مقوی ومادهء ردیه یه محلل اولان شراب ریحانی ایله واغذیه
لذیذه عرض وتوافق وتقطیعی اولنلرك عرض ایله علاج اولنور وقوهء مشهیه نك
سقوطی ایله اولان ضعف شهوت اول قوتی مسقط اولان فنق مزاج ایسه اول
سوء مزاجك اصلاحنه مبادرت اولنور واول سوء مزاج ضدینه احاله اولنور وكذلك
اسهالات وسحوج عقیبلرنده اولوب موت تعوت (?) ایله اولنلرده سوء مزاج اصلاحنه
مبادرت اولنور اما قوتك ضعفی ایله اولنلرده واجب اولوركه اصبع ادخالی ایله
قیء تحریك اولنه زیرا ادخال اصبع ایله قیء تحریك اولندقده قیء ایلمسه
قوهء شهوانیه ثوران ایدر وكاهیجه اشربهء معده ایله تریاق سقینه حاجت اولور
افسنتین شرابی حب الاس شرابی بونلرك تنقیسی موافق معده ایسه انكله تریاق
سقی اولنور ومعدهء حسنك ضعفی ایله اولان شهوت ضعفنده دماغه معالجه ایله
وحته (?) آفت فنق سبیله داخل اولدر ایسه انی رفع وازاله ایله علاج اولنور
ومعلوم بوریله كه حلو ودسم اغذیه لرده قیاس ایله شهوتی ساقط اولوب شهیه سر انجق
حامض وحریفه رفق ایله تنقیه اولان قیء دوای عجیب اولور
الكرنه نافع دوالردندر كندر ومصطكی وعود وسك وقصب ذریره
وجلنار استعمالی و ذهاب شهوت یبوست ایله حادث دكل ایسه ماء سفرجل
شراب ریحانی ایله ضماد اولنور ومنافع اولندر ندر شراب افسنتین وكذلك
اصول اذخر بر درهم ونصف درهم سنبل كل على الریق صو ایله شرابی لنسه نافعدر

بوم بو ایكی دوا

واصناف شهوت ذهابنك

واقراباذینده مذکور وابن عباده منسوب اولان معجون خوبو بابده نافعدر واطبادن بلکه مسحوق اولان کرسنه یعنی بورچق اون ایکی مثقال ماء رمان مز ایله سقوا ولنسه شهوتی تحریک ایدر و حکیم سقوط شهوت غثیه مؤدی اولسه آنک علاجی اغذیه لذیذه مشویه اولان قوزی و اوغلاق و طاوق و کوکرجین مثللو لر مریضه تقریب و تشمیم ایدیرمکله اولور و آنلردن نوم منع اولنور و غثیان افاقتدن شراب ممزوج اولان خبز اطعام اولنور و سرعت الغذا اولان حسو لر ایله تغذیه اولنور و معلوم بیوریله که اکثر ادهان خصوصا سمن معده یی ارخا و طمر لرک اغذیه لرینی سد ایتمکله شهوتی اسقاط و اضعاف ایدر و آنلره اوفق ادهان قبض اولان دهنلردر زیت انفاق و دهن جوز و دهن فستق کبی

بشنجی فصل

فساد شهوت بیاننده در حکیم معده ده خلاف معتاد کیفیت ردیه اولان خلط و مواد مجتمع اولسه اول خلطک مضادینه طبیعت مشتاق اولور و غیر معتاد اولدیغی کیفیت ردیه صاحبی اولان خلط مجتمع کبی مضادی اول مشتهای و مستعمل نسنه لر اولور که اول اخلاط
انلر مواد ردیه نک ... انده مجتمع ... مواد ... کیفیتنه مخالف کیفیتده اوله و اول مشتهاو لک تناول و استعمالی غیر معتاد اولمیه اول کیفیت ردیه یی موذیه نک معروض اولان مواد که معده ده اجتماعی معتاد اولمادیغی کبی قانونده مذکور اولوب ذکر اولنان ترجمه یی افاده ایدن عبارت بودر في المعده
انه اذا اجتمع خلط ردی مخالف للمعتاد في کیفیته اشتاقت الطبیعه الی شیء مضاد له والمضاد للمخالف المعتاد مخالف معتاد فان المنافیات هی الاطراف و بالعکس انتهى المضاد مبتدأ للمخالف المضادیه متعلق ... المخالف اضافه لفظیه ایله المعتادیه مضاف مخالف صفت موصوفی مبتداء مذکورک خبر محذوف في تقدیر کلام مضاد مخالف معتاد و مخالف اضافه

لفظیه

لفظیه ایله معتاده مضافدر فان المنافیات هی الاطراف قولندن مراد بودر که [illegible] کلام مسند و مسند الیه ایله تام و منتظم اولور پس اذا اجتمع خلط ردی دیمکله کلام تام اولور مخالف للمعتاد کلام تام اوزره زائد بر وصفدر ... اشتاقت الطبیعه الی شیء مضاد قولنده مذکور اولان مضاده و منافات طرف کلام اولان ردی یه صرف اولنوب مخالف للمعتاد وصفی علی حاله ابقا اولنور و حاصل معنی بو اولور که مادهٔ مجتمعه ده کیفیت رداءت اولوب و اول مثللو رداءتی اولان مواد که معده ده اجتماعی معتاد اولمازایسه طبیعت بر نسنه تناولنه مشتاق اولور انک کیفیتی ایله مواد مجتمعه کیفیتی اراسنده مضاده وله و اول ... تناولنه طبیعتده اشتیاق ایلدیکی نسنه یی تناول خلاف معتاد اوله و قانونده و بالعکس دیدیکندن مراد بودر که معده ده مجتمع اولوب کیفیت ردیه سی اولان موادک اکثر حالده اجتماعی معتاد اولور ایسه طبیعت اول نسنه لره مشتاق اولور که انده اول کیفیتک مخالفی بر کیفیت اولوب و اول نسنه نک تناولی معتاد اوله هذا فلترجع الی الترجمه بس بو سببدن ایچون بعض قومه طین و فحم و تراب و جص مثللو لر تناولنه اشتیاق عارض اولور زیرا بونلرده کیفیت ناشفه و یاخود کیفیت مقطعه وار در که اول نسنه لرک خلاف معتاد معده لرنده جمع اولان مواد کیفیتلرینه مضاده اولور و حامله خاتونلر طمثلرینک احتباسی سببی بناء شهوت فاسده عارض اولور و آنلره عارض اولان شهوت فاسده بطلان شهوت عروضندن اکثر اولور و آنلره شهوت فاسده نک عروضی برنجی ذکر ایلدیکمز سببدن اولور و شهوت فاسده انلره وقت علوقدن ایکی شهره و یاخود اوچ شهره قریب اولنجه قدر عارض اولور زیرا وقت علوقده

قورحم با غلنوب طمث محتبس اولور اول طمث جنینه غذا اولسون وهم طمثك
خروجی ایله جنین ساقط اولمسون ایچون واوائل حملده جنینك صغرجثه سی
حسبیله غذاء کثیره محتاج اولماز وذکر اولنان شهرلرده محتبس اولان دم طمثك
افضله سی قالوب بعضیسی معده ده مواد کثیره مجتمعه اولور وشهور مذکوره لرده
مکث ایله خلاف معتاد درداء تحادث اولوب فساد شهوت عارض اولور
وقتی جنین بیوییوب غذا کثیره حاجتی اولسه محتبس اولان طمثدن مقدار
قلیل باقی قالوب اندن فساد شهوت زائل اولور وحامله لرك فساد شهوتنه
وخمره وخام تسمیه اولنور وجنینك فضل غذاسنه حاجتی وقتی علوقدن دورد نجی
ایه اولور وحامله لرك شهوتلری تغیرینك اصلحی حمو ضتلی نسنه لره اشتیاق
ایله اولان تغیر اولور وانلر زیاده فاسد اولان شهوتلرینك تغیری حاف ویابسه
وطین وفحم وخزف مثللولره اشتیاق ایله اولان تغیر اولور وبو مثللو حاف
ویابسه اشتیاق حالنده عارض اولور فضوللرینك اجتماعی حسبیله التجی

فصل فساد شهوت معالجاتی بیانیندر انك معالجه سنده واجب اولور که
شهوت فاسده یه موجب اولان خلط ذکرسابق اولوب استعمالی واجب اولان ادویه
مستفرغه لر ایله استفراغ اولنه واولباب مجرب المجربدر اولور سمك
ملیح وسکنجبین ایچنده منقوع اولان فجل بوایکی نسنه اخذ واکل اولنق واوزرینه
لوبیاء احمر وملح وشبت وحرف وبزرجرجیردن متخذ مطبوخ سقی اولنمق
وبعض کره او مطبوخك ایچنه زعفران موجود اولان طینندن اوچ درهم
مقداری وضع اولنور بس بو تدبیر البته قییء حاصل اولور ایله بر کره ویاخود
ایکی کره بو تدبیر ایله تقیئه وتنقیه اولنور وبعده جوارشن معجونی استعمال
اولنور وبنه بو بابده نافع اولور کمون کرمانی وناخواه علی الریق وبعد الطعام

مصنع ایلك وکذلك انلر ایله استفاف ایلك ویاخود قاقله صغار وقاقله کبار وکبابه
بو مذکورلرك هر برندن بر درهم اخذ اولنوب ومجموعی مقداری بعض اوچ درهم
طبرزد سکری ایله خلط ایله یکدنصکره کل یوم انزن تناول ایلك نافعدر وادویه
مرکبدن جفت بلوط ایله استعمال شدید النفع اولور انلرك بری بو مرکبدر نسخه
جفت بلوط سکز درهم صبر اون التی درهم حشیش غافث التی درهم اصل اذخر
دورت درهم مر ایکی درهم بو مجموع اخذ ودق اولنوب ایکی رطل صو ایچنده
نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور وکل یوم اوچ کون متوالیا بر رطلك ثلثی سقی اولنور اخر
جفت ایکی درهم انیسون اوچ درهم زبیب یدی درهم هلیلج اسود بلیلج املج
هر برندن بشر درهم واول خبث حدید که مراد منقوع اوله وهر نقعنده
مقدم بر طاجن اوزره مقلو اوله اول خبثدن اون درهم اشبو مجموع اخذ
اولنوب سکز اوقیه شراب عفص وسکز اوقیه صو ایچنده نصفی قالنجه قدر
طبخ اولنه واو مطبوخدن یدی کون مقداری علی الریق سقی اولنه اما شهوت
طیننك معالجه سی بودرکه اول شهوته موجب اولان مواد اول مثللو مواد
قییء ایتدیرن معیئات معلومه ایله استفراغ اولنور مثلا سمك مالح الطوال
اولنوب ماء لوبیا وشبت وفجل وبونلردن اقوی نسنه لرك صوینی ایچرمکله
قوصدیریلور اسهاله احتیاج اولورسه مسهلات ویریلور واول مواد تسهیلا
تربد وحب برنج وملح نفطی بو مذکورلر استعمال نافعدر خصوصا اول علیله دیرکه
اوله وبونلرل استعمالندنصکره ادویه حبشیه وانقرابادینده مذکور اولان ادویه
استعمال اولنه وانلره واجب اولورکه مصطکی وکمون وناخواهدن علك اتخاذ
ایلیوب مضغ ایلیه لر وقاقله نك صغار وکبارینك هر برندن ایکیشر درهم سکر طبرزد
مثل المجموع بعض دورت درهم اخذ ایدوب علی الریق استعمال ایلیه لر ماء فاتر قلیلا قلیلا کثرت

معجون

وبو بابده مجربدر معاجیندندر بو معجون مجرب هلیلج بلیلج املج چورجندم مصطکی
قاقله کبار نانخواه زنجبیل بو مذکورلر عسل ایله قیلنوب قبل الطعام وبعده مقداری
جوزه شرب اولنور وبو بابده تربیر جیدا ولور اول علتک صاحبی تنقیه اولنوب معده
مزاجی تعدیل اولنوب طعامی جیددن بر مقدار صوایچیندن صکره اولنوب اول صوبیه ادویه
حقیقیه دن طعم ظاهر اولمیندن خلط وکذلک ملحدن اولصوبی تطبیب ایدجک مقداری
خلط اولندیقدن صکره تجفیف وتشمیس اولنوب مشتهی طبنه اندن اول
مقداری سقی اولنور که انلک انجیند اولان ادویه قیئیه شربت واحدی تجاوز
ایتمشی اولمیه زیرا بو طبی هم مواد وهم ماکولتی قیئ ایتدیرر خصوصا انلک
ماکولی کرنب مثللو قیئی قبیح وصعوبتلی اولندن اولدی ذکر اولان طبی آتی تکدیر
وتنغیص ایدوب قیئه اخراج ایدر وبعضلر زعم ایلدیلرکه الله تعالی حضرتلری
مشتهی طبنه نافع اولمق اوزره خلق ایلدیکی اشیانک انفعی بودرکه قوش
یورسیه ندر کیمی شی اولنوب علیلدن على الریق اطعام اولندیقدن صکره بعده
قلیلا قلیلا انتقال ایلدن تنقل اولور ونانخواه ایله تنقل عجیب النفع اولور وکذلک
جداً عجیب اولور آق بادم ایکی جوز لنمک وبعضلر خواص ادعا ایدرلرکه بر سکرجه شیرج
سقی اولنسه شهوت طبی قطع ایدر وبو بابده قیاسه تعویل اولنمیوب تجربه ایله
عمل اولنمق واجب اولور ومشتهی طبنه نافع اولور واشتها ایلدیکی طبی منابتندن
نابت اولور جو رجندم سقی اولنوب مملحات مص ایلک هر کند اول مملحات چورقلی
طاش اولور ایسه خواص مص مع نیابته مذکوره نافع اولور وینه مجربات
نافعه دن اولور حنطه دن متخذ نشا خصوصا اول نشا مملح اولدی زیاده نافع اولور
وکذلک مجربات نافعه دن اولور بودرکه نبیذ عفصدن اخذ وطبخ اولنوب
نصف رطل قالنجه قدر طبخ اولنور وبعده تصفیه اولنوب بر اسبوع قدر اندن سقی اولنور

ولسه استعمالی

وبنک استعمالی واجب اولان نسنه لردندر فستق وزبیب وشاهبلوط وقشمش ایله
تنقل ایلمک وحرز لنمک وبعضلرک تجربه ایتدیکی در اول زیرباجه تناول که آندن انجیندن
سمک صغار وبصل وکراویا وزبیت مغسول اولیه ودیلدیکه فلفل وزنجبیل و
سنداب دن متخذ اوله ودیه ذکر اولنان زیرباجه دن انفعدر وحامض وحریف
اشتیاقی اولوب حلو ودسمدن اعراض ایدنلرک تربیری کرینز واندرک اسبابی اولان
موادی معدیی اولاندر والربو موضعک غیری موضعنده بیز بیان ایلدیک اول
محلنده طلب اولنه

بیان فصل جوعک واشتداد جوعک وشهوت

کلبیه نک بیاننده در وجوق کره شهوت کلبیه بدنک تحلیل واذابه ایدن استفراغ
وحمیات حنطا ولدعقبلرنده هیجان وحرکت ایدر وبعضلره بدنده اولان قوه
ماسکه نک ضعفی سببیله دوام اوزره تحلل مفرط اولوب وبدل ما یتحلل حصولنه
طبیعت على الدوام اشتیاق وتدرید ایله مشتاق اولوب شهوت کلبیه احداث
ایدر وبعضلره فم معده ده افراط اوزره برودت اولوب تحلیل ایدر وبدل ما یتحلل
استدعا ایدر وعلى الدوام فم معده جایع اولور وبو علت اولنلرده اکثریا عطش
اولور وبعضلره تحلیل افراط اوزره اولوب جوع احداث ایدر واکثر حرارت
مفرطه جمیع بدنده واطرافده اولور ایسه اول حرارت اکثر حالده جوع احداث ایدر وحرارت مفرطه فم معده به خاص اولوب اعضاء سائره ده افراط اوزره برودت اولمسی
اندن شوقی اکثر حالده عیاهده وسیالات مرطبه به اولور وجمیعا بدنده اولان حرارت
بالجمله بدندن تحلیل ایدر وعروقی بربرندن امتصاص محتاج ایدر حتی اول امتصاص
فم معده یه منتهی اولدیقده طبیعت طعام اشتها ایدر وبالجمله بدنک ذکر اولنان
حرارتی بعضلره خارجدن وارده اولور بدنه هوا حارک اشتمالی اولوب وتحلله
بدنک عطاوعتی واجابتی ایله اولور ولا محاله افراط تحلل اولدیقده بدل ما یتحلل اشتیاق زیاده اولور

يالكز

وبعضلرده شهوت كلبيه نك سببي يالكز تحلل بدنك افراطا اوزره اولديغي اولور زيرا
اول مثللو بدني اولنلرك باطننده منضجه ومحلله حرارت اولديغي تحليله سبب اولور
خارجده معينه حاجت قالمز على الخصوص هواء حارك اشتمالي وحابسكه بدنك مساماتي ضيق
معينلر اولورلر ايسه تحليلي غايت افراطه بالغ اولور ونادرا اولور كلبيه شهوتنه سبب باشدن
نزول ايدن نوازل اولور وبعضلرده قارنده ديدان وحيات كبار سبب اولور وقچن اول مثللو
بطننده ديدان وحيات كبار اولنلر طعامه مبادرت ايلمسه اول ماكولدن انلر ظفر بولورلر
جمله ماكولاتي تناول ايدرلر وعليلك معده سي واعضاء سائره سي جايعا باقي قالور وبعضلرده
هم سببي خلط حامض اولور كرك اول حامض سودا اولسون وكرك ايسه بلغم حامض
اولسون هر قنقيسي فم معده يه دغدغه ايدوب عروق فم معده مصندن حاجتي فم
معده نك غذايه ايشتهاسي كبي فعلي بو دغدغه سي ايشلر يعني طبيعت بو دغدغه
ايله هر على الدوام طعامه تقاضا ايدوب شهوت كلبيه حادث اولور خصوصا كه
خلط حامض ايله دم تكاثف وتقلص ايتكله فم معده ده خلا ومصاص كبي دم
منقلص احساس اولنور واول حسله طعامه شوق زياده اولور وكذلك اول اخلاط
حامض تقطيع ودباغت حسبيله مانع شهوت اولان خلط لزجي فم معده دن
تبعيد وتنحيه ايدر واكر فم معده ده اول مثللو مانع شهوت اولور خلط موجود ايسه
انك خلط حامض ايله زوالي شهوت زائده يه سبب اولور وخلط لزجك مضاد
شهوت اولديغنه سبب بودر كه قچن فم معده ده لزوجتلي خلط اولسه طبيعتك حركتي
اول خلطي دفعه اولور ودفعه حركت جذبه حركتي الكز اولور وكذلك فم معده ده
اولان خلط حامض حسبيله معده اليافنك تقبضي وتكاثفنده حركت قوه جاذبه نك
حركتي وعروقك معده دن مصنده حركتي اولان الياف مذكوره نك تكاثف وتقاضيه
حركتي مبالغنده بالغ اولور بناء عليه انك حادث اولان كلبيه شهوت بونلردن حادث اولور

وجائز دركه

ثلوج وبرده

وجائز دركه مسافرينه عارض اولان جوع كلبي بو سببدندر يعني الياف معده نك شدت
برد حسبيله تكاثفندن ويا خود اكله مشابه بر نسنه لردن اوله وشهوت وجوعي تحريك
ايدن اسبابدن اولور سهر يعني اويقوسزلق زيرا سهرده حرارت خارجه منبسط اولور
وحرارته تبعا رطوبات خارجه خروج ايدوب تحلل زياده اولور ولا محاله بدل ما يتحلل
ايجون طبيعت غذايي تقاضا ايدوب جوع كلبي حادث اولور ومعلوم بيوريلكه شهوت
كلبيه بعضلرده بوليموس تعبيرله معروفدر اولان جوع بقريه وسبات وموته مؤدي
اولور العلامات استفراغات وامراض محلله يه عقيب علامتلري اول افنلرك تقدم اولور وكذلك
طبيعتك منحلي اولمديغي اولور زيرا شهوت كلبيه سي اولنلرك بدنلري بلكه رطوبتي
جذب ايدوب اثقال جفاف اوزره اولمغله خروجه مطاوع وتجبيه اولمز وبرودتله
حادث اولنلرك علامتلري قلت عطش وكثرت تفل ونفخ ومزاج باردك علامات
سائره سي اولور واول علامات سائره ده عليلك مطيف ومحيط اولان هوانك برودتي
اولور وحرارت ايله حادث اولنلرك علامتلري قوت عطش وقيء حامضك عدمي
وطبيعتك اكثر حالده اعتقالي وسوء مزاج حارك علامات سائره سي اولور وبدنك
كلسنك قوه ماسكه سنك ضعفندن اولنلرك علامتلري وكذلك ماسكه معده نك ضعفندن
حادث اولنلرك علامتلري مرازي تجدك كثرتي واول حالك ذربه تاديسي
واول حالك علامات مناسبه سائره سي اولور وكثرت تحللدن حادث اولان
شهوت كلبيه نك علامتلري كتاب اوله ده ذكر مرور ايدن اسباب تحلل اولور وكذلك
هضمك عدم افتي اولور واسباب تحللدن بري عليلك مطيف اولان هوانك حرارتي
وسهر مثللو نسنه لر اولور وخلط حامضدن وسودادن اولنلرك علاماتي
حاليه قلت شهوت وجشاده اولان حموضت ومعلوم ومناسب اولان علامات
سائره لر اولور ونوازل راسدن اولنلرك علاماتي باينده ذكر اولنان علامات نوازل اولور

دن حادث بطنلري شهوتي

كلسنك

معلومه

و دیدان حصولیله اولنلرک علاجلری بو اقدم اولان مواضعده مذکور و بونلرده
اولان دیدان بابنده ذکر اولنمشدر المعالجات برودتدن
و فصل بلغمدن حادث اولان شهوت کلبیه نک معالجه سی تنقیه معروفه ایله
اولمق واجبدر و اندن صکره مسخنات معروفه و اول شرابیه کثیر استعمال اولنورکه
انده البته عفوصت و حموضت اولمیه زیرا عفوصت و حموضت اولنلر تشهی
اندر ایلر شهوت کلبیه معالجه اولنمق جائز اولمز پس عفوصت و حموضت اولمیان
شراب کثیر مسخنا علی الریق شرب اولنسه انده انفع معالجاتدن اولور
لکن شهوت کلبیه اصحابنده اسهال اولور ایسه انده واجبدر که جمیعا شراب
اصنافندن اجتناب ایلیه لر زیرا انلر شراب قابض استعمال ایلسه لر شهوت
کلبیه لری زیاده ایدر و شراب استعمال ایلسه لر اسهاللری زیاده ایدر و واجب
اولورکه انلرک اغذیه لری دسومتلو و حار المزاج غذالر اوله اهال جمال ایله
ترسیم اولنان اغذیه کبی طبخ اولان شیئده اهال جمال بیلنه اهال حمار
واقع اولمشدر و انده عفوصت و حموضت اولمیه زیت نافعدر و کذلک جوز
دخی نافعدر و انده صفرة البیض جدا شیء اولنوب بعد الطعام اطعام اولنمق
دخی واجب اولور و واجب اولورکه انلردن حامض و عفص نسنه تبعید اولنه و انلره
جوارشنات عطریه یی استعمال ایلیه لر خوزی و جوارشن نار مشک کبی علی
انلرده اسهال اولور ایسه جوارشنات زیاده نافع اولور و انلره نافع مسوحات
بونلردر مسک و لادن کبی و نفعی مجرب اولنان دوالردندر علی حبة الخضرا استعمالی
وقوت ماسکه ضعفندن حادث اولان کلبیه شهوت علاجنک بیانی بودرکه ضعف
ماسکه اکثر حالده هر نه قدر بردن حادث ایسه بعض کره کرک ماسکه و کرک
سائر قوالرده سوء مزاجدن حادث اولور و بعض اطبا هر قوتک ضعفنه بر نوع

سوء

سوء مزاجدر تخصیص ایدرلر ایسه انلرک قولنه التفات اولنمز و انلرک اول قولی
غلطه حمل اولنور پس معالجه ده واجب اولورکه ماسکه سی ضعیف اولنلرک اولا
مزاجلری تعرف اولنه و اول ضعف قوتی سوء مزاجدن حادث اولدر ایسه ضدی
ایله اول سوء مزاج ازاله اولنه و ماسکه ضعفی اکثر حالده رطوبت ایله حادث
اولور و انده خوزی نافع اولور و اکثر انلرک طبعلری شدید الانطلاق ایکن اسهاللری
حبس اولنور بو نوع مرضده حبس اسهال علاج قوی اولور اما کلبیه نک حمیات
و استفراغات عقیبنده اولنلرینک علاجی انلر فم معده ده باقی قالان اغذیه ایله
تغذی ایتدیرلمکله اولور و اول غذالر ایله استعمال اولنان دهن لوز درکه
انک دسومتی واردر و جوهرینه دانت یوقدر و انلرک ظاهر بدنلری تکثیف
اولنور و تحلل کثیر ایله حادث اولان کلبیه بو نوع مثللو معالجه اولنور
و بو نوع کلبیه سی اولنلره معالجه ده مسخنات و اشربه یه تعرض اولنمز
بلکه انلر اغذیه بارده ایله تغذیه اولنورلر و مسامی تسد ایدن اطلیه ایله خارجدن
طلا اولنورلر دهن اس کبی و خصوصا قیروطی کبی و خلده ادا فه اولان شیلر
نسنه لر ایله تطلیه اولنورلر و مانع یوغیسه ماء بارد ایله اغتسال ایدرلر و
واجب اولورکه انلرک اغذیه لری بارده و لزجه و غلیظه غذالر اوله بطون
و مخللات و محمضات و معقودات و خبز فطیر کبی اغذیه استعمال اولنه
و بو تدبیرلردن نفع حدوثی ایلدیکی کبی انده واجب اولورکه تدریج ایله قلیلا
قلیلا اول اغذیه لر هجر ایلیه و هجر ایله عارض اولان غائله نک تلافیسی
و تدارکی کوریله و کذلک جوع کلبیه سبب بدنده تخلخل اولور ایسه
بنه ذکر اولنان معالجه ایله علاج اولنور و دیدان و حیات سببیله حادث
حادث اولنلرک علاجی اول دیدانی اهلاک و اخراج ایتمکله اولور و انلرک طریق اهلاکی بابنده ذکر اولنور

واول حيات حسبيله كلبيه سر اولنلره اغذيهٔ غليظه باردده وماء بارددده منقوع
خبز وماء ورددده منقوع خبز وطبخ ايله تهريه اولنمش لحم ديك ولحم دجاج وسمك
اطعام اولنور وانلره فواكه ~~غليظه~~ قابضه استعمال ايدرلر اما سببی بلغم حامض
اولنلرك علاجی اول كسنه كه ايچنه سعتر وخردل وفلفل اولان اطعمه اطعام اولنمغله
وكرلری عسل وثوم وبصل وجوز ولوز ودسومات وشحوم دجاج مثللو
اطعام اولنمغله اولور وذكر اولنان اغذيه لرك بعضيلرنده مطلوب اولان تسخين
وبعض اخرلرنده تعديل حموضت اولور تسخين مطلوب اولان ذكر اولنان
ادويه حاره لودر تعديل حموضت مطلوب اولان دسومات مذكوره لودر
وبو علت اصحابنده اولوب قوی اولندر واسهاله محتمل ايدنلر استسهال اولنور وانلرك
اسهالی ذكر اولنان ملطفات استعمالندن صكره ~~معدلات~~ مقويات ايله تقويه
اولنان ايارج ايله اولور وبعد الاسهال دسومات اطعام اولنور اما كلبيه سی اولان
صبيانك علاجی بودر كه انلرك موادی بصل وثوم واغذيه ملطفه سائره ايله تلطيف
اولندقدن صكره انلره على الدوام ماء حار سقی اولنور وماء حار سقی ملطفات
ايله تدبيردن صكره اولور زيرا ماء حار انلرك اخلاطن غسل ايدر وداء سودا
انصبابندن اولان كلبيه علاجنده بعضلره باسليق فصدينه محتاج اولورلر اكر
دمك كثرتی اولوب اول دمك سوداوی سوب ايدر اسيه فطحال و ورم ايسه
وانلرك استفراغاتنده قانوننده رسم اولنان استعمال اولنور حوامض وقوابض
انلردن هجر ومنع اولنور وبعضلره انلره طحال الدراو زره حجامت نافع اولور
حرارت ايله حادث اولان صنف سنده بيلديكك ايله تدبير اولنور وانلره اغذيه
لطيفه ويريلور قثا وبطيخ وقرع وانلرك نسنه لری اطعام اولنور وهواء حاردن اجتناب
ايتديريلور
سكرنجی فصل
بوليموس تسميه اولنان جوع بياننده در جوع

جوع بقر دنيلان معره وقدردر واكثر حالده بوليموس عارض اولمازدن مقدم شهوت
كلبيه عارضه اولور وصكره شهوت باطل اولور وبعضلره كلبينك عروضی تقدم
ايلمكسزن شهوت باطل اولور سبب بوليموس بر جوعدر كه انده معده نشبع اولور
واعضاده جوع اولور اعضا جزء اجايعه وغدايه كمال حاجت اوزره ايكن
معده اعضايی غدادن عوق ايدر وبعضلره بو نوع جوع غشيه مؤدی اولور
وعروق انده خاليه اولور لكن معده غدادن عائق وتغذيه كاره اولور و
چوق كره بردده سفر ايدوب عصرود وعبرودا اولنلره دخی عارض اولور زيرا
برد شديد حسبيله انلرك معده لری تكاثف ايدر وبو نوع جوعك سببی اول
سوء مزاجدر كه قوهٔ حس وقوهٔ جذبی اهلاك ايدر واول سوء مزاجك سببی اول
اخلاطدر كه معده يی تغشيه يعنی ستر ايدوب محلل اولور وليفنه فاسق
اولور ~~ليفنه دفع~~ ايچون تحريك ايدر جريی تحريك ليفنده تعافی وتجنب ايدر
وبونلرك علاماتی ذكر وتكرر وقانونده تقدم ايدن نسنه لودر المعالجات
بو علتك معالجه سی سقوط اشتهوت علتنده يازيلان معالجه لودر والحاصل دوا
اولان بودر كه انلره اطعمهٔ مشهيه مقويه تشميم اولنه فواكه عطره واول
طيوب مشموم كه انده قبض اوله جميعا بونلر هوا اشمام اولنه زيرا كيفيت قبض
حسبيله بونلر معده يی جمع ايدوب تحليلنه مانع اولور وخمر طيب ايچنده نقع
اولنمش خبز اطعام اولنور ونبيذ ريحانی سقی وتجريع اولنور وبو علت اصحابنك
حار المزاج اولنلرينه ذكر اولنان نبيذ سقی اولنمز بلكه خلط اولنسه زياده نافع
اولور وحار المزاج اولمينلره عود ومسك خلط اولنور وسبب وادرات اولمينلره
بقر جوع اصحابنه شراب سوسن سقی اولنور وواجب اولور كه انلرك الدری واياقلری
ربط شديد ايله ربط اولنه وانلردن نوم منع اولنه وانلر نعاس اخذ ايلديكده

دورتمك واصرتق وقضيب دقيق لدن ايله ضرب ايدوب ايجاع ايتمكله نوملرين
منع اولنور وقضيبك لدن اولمسى اينكيچوندر قضيب لدن ايجاع حسيله
نومى قاچورير ولكن اعضايه رض ايلمز وبو عمل بوليموسك سببى حرارت
اولمديغى وقتده اولوردر وبو علته نافع اولور كعك حيسوسنه وياخود نضوحات
طيبة عطره ده مرسا اولنوب انكله معده يه ضماد اولنور خصوصا حال غشيده نفعى زياده
اولور وذكر اولنان كعك ممروس ايله ومراهم عطره ايله كماد دخى اولنور اول مراهم
مرهم صنوبر ومرهم مورد سفرم مثللولردر وكذلك ادويه قلبيه وطيبة الريح
دوالردن متخذ اولان اضمده دخى معده لر اوزره استعمال اولنور وبخورات عنبريه
ايله تبخير اولنورلر ومفاصلر اوزره بو ضماد استعمال اولنور كه ماء ورددن
آس وميسوسين وكافور ومسك وزعفران وعود وسك ووردن
متخذ اولور وانلرك بدنلرينى تسخين ايچون تدبير اولنور اكر اول علت برودتدن
حادث اولدى ايسه وانلرك تبريدلرى ايچون تدبير اولنور اكر علتلرى حرارتدن
حادث اولدى ايسه واكر انلرك غشى حادث اولدى ايسه غشى ايچون برنم ذكر ايلديكمز
معالجه ايشلنور اول غشير اولان عليلك يوزينه صو صاچيلور الدى واياقلرى (صووق)
باغلنور اياقلرينه دوره بيكلور وتويلرى چكيلور وكذلك قولاقلرى دخى مد
اولنور وقچن افاقت بولسه شراب ريحانى ايچنده منقوع اولان خبز انلره
اطعام اولنور وانلرك معده لرنده خلط مرار وار ايسه وياخود خلط رقيق
وار ايسه سكنجبين ايكى ملعقه مقدارى [illegible] برمثقال ايارج ايله
سقى اولنور اكر عليله ضعف وار ايسه اول مقداردن اقل سقى اولنور واكر سبب
علت برودت مفرط ايسه اكر ترياق وسجرنيا ودحمرثا ومعجون اصطمخيقون
وجوارشن البزور سقى اولنور **طقوزنجى فصل** جوع مغشى بياننده در

انواع جوع علي

انواع جوعك بر نوع جوع واردركه اكا جوع مغشى تسميه اولنور وانلر صاحبى وقت
جوع علته نفسنه مالك اولمزهر قچن غراسنز وقت معتاددن تأخير ايلسه اكر غشى
كلور وقوتى ساقط اولور وانك سببى قوتيه اولان حرارت اولور وفم معده نك
شدة ضعفى اولور **المعالجات** بو مرضك علاجى بوليموس علاجنه قريب
اولور واوجاع معده وبوليموس ذكر اولنديغى محللرده اول معالجات ذكر اولنور
والحاصل جوع مغشينك ايكى درلو علاجى واردر اولكيسى حال غشيده اولان
علاجدر انك ذكرى باب الغشيده مرور ايلدى وايكنجيسى انلرك وقت افاقتده
اولينجق علاجيدر واول علاج بودركه شراب بارد ايچنده مبرود اولان (وشراب فواكه)
خبز عليله اطعام اولنور وبوليموسده ذكر اولنان مبردات سائره دخى استعمال
اولنور ومعالجه سنك اوچنجى قسمى دخى واردركه انلر قبل الغشى معالجه
اولنور واول تدبير بودركه عليل وقت غشيدن مقدم طعام منع اولنور (كثيرا)
واكر طعام بطى اوزره اطعام اولنمز واطعمه بالفعل بارد اولان طعام اطعام
اولنور ومعده حاره اوجاعنده ذكر اولنان ودينيلان معالجات دخى استعمال
اولنور **اونجى فصل** عطشك بياننده در عطشك كثرت وشدتى
بعضلرده معده حسيله اولور زيرا بعضلرده معده ده وياخود فم معده ده
سوء مزاج حار اولمغله عطش عارض اولور وبعضلرده عطشه مؤدى اولان
حرارت حميات التهابيه زمانلرده اولور حتى اول وجهدن التهابى اولانلردن
بعضيلر شرب ماء بارد زائل اولماز ولكن شرب دخى اعلى اندر صوسزلغه قاتلرلر
وقريبا هلاك اولورلر وبعضلرده دخى شراب عتيق كثيرا شربدن وبالفعل حر(؟)
حار اولان طعام تناولندن وبالقوه حلتيت كبى حار نسنه تناولندن دخى عطش عارض (ونوم)
اولور وچوق كسنه شراب عتيق شرب ايدوب التهابا وكربا وعطشا هلاك اولديلر

وبعضكره ذكر اولنان حرارت معطشه مياه مالحه و مياه بحر شربندن اولور
و مياه بحرك تعطيشي اولور مبالغ اولور كه آنڭ تلافيسي و تداركي ممكن اولماز
وبعضكره اولا عطشك معطشه اولان ادويه و اغذيه دن اولور زيرا اول اغذيه و
ادويه دن مالح اولنلر استغسال الا ميل ايدوب مشتاق اولور و انلر رجحتلي (?)
اولنلر استعمال اولندقده طبيعت اول اشيالري مقطع و سيل ننده لره مشتاق
اولور حتى مرققات استعمال اندحيث (?) بر حتر اول اشيالري معده ده ترقيق و تقطيع
و بلا التصاق ازاله ايدر و بعضكره تناول اولنان اغذيه غليظه ده تعطيش
ايدر زيرا اغذيه غليظه هضم زائده محتاج اولمغله حرارت آكد زياده توجه
ايدر و حرارت كثيره لا محاله عطشه حوذر (?) اولور و سمك مالح بو اسبابك جميعني
جامع اولور يعني سمك مالحه هم ملوحت و هم لزوجت و هم غلظت اولور
بناء عليه انڭ تعطيشي اكثر اولور و يا خود سبب عطش مزاج معده نڭ يبسي
ايله اولور و بعضكره معده ده مالح و يا خود حلو بلغملر اولدقده عطش عارض
اولور و يا خود مره صفرا اولدقده اولور و بعضكره رطوبات غليانندن
اولور و بعضكره معده نڭ اعضاء آخره شركتنده اولور ذيابيطس اولدقده
كبي ذيابيطس امراض كليه دندر ان شاء الله تعالى بابنده بز ذكر ايلرز
و شركت ايله اولان عطش قبيلندن اولور اول عطشكه معده ايله كبد
ار اسنده واقع اولان سده دن حادث اولور زيرا اول سده كبد ايله معاء
مشروب اراسنه حائل اولور مشروبك صوهرينه مقدار كثير اولور انيسه كبد ده
واعضاء سائره يه نفوذ ايلمز و عطش هيچ ساكن اولماز و استسقا ده
و قولنج اولان عطش اول قبيلدن اولور و بعضكره كبد ايله مشاركت
ايله حادث اولور و بو مشاركت اول زمان اولور كه كبد ده سخونت و حما اولور
عطش

برشك غساله

ذيابيطس سلس البول ضرير
انك اسماء كثيره سيوار
ذيابسقوس ... قراميس
و دواره و دولاب و زلق
الكلية و معطش و بركار
و تمسكر بدل الخسف مثانه
معاسنه درمس

ويأخو

ايلمز
ويأخود مع برد شديد اولور زيرا بو حال اوزره اولان كبد معده دن صويي جذب ايلمز
و عطشان اولنافي قالور و بعضكره ذي معده نڭ ريه يه مشاركت ايله عطش عارض
اولور و قلبه مشاركت ايله ذي اولور انلر سخونتلر حالنده عطشلو اولور و صائم ديدكلري
بغرسغه و مريء و غلصمه و بونجه انبارلر اولان عضولره ذي شركت ايله ده عطش عارض
اولور بونلره مشاركت ايله اول زمان عطش حادث اولور كه اول اعضاده يبوست و جفاف
غالب اولوب رطوبتلر قورييه و جفاف ايله انلره تقبض عارض اوله و ذكر اولنان عضولره
بعضكره ذي سخونت عارض اولوب انلره مشاركت ايله عطش عارض اولور و بعضكره
ذي سرسام حار و ماننا (?) و قطرب كبي امراض دماغيه ذي شركت ايله ذي عطش عارض اولور
و ذكر اولنان اعضايه مشاركت ايله حادث اولان عطشلرده اشتداد اولور و فم
معده دن هيجان ايدن عطش انلر كبي مشتد اولور و بونلردن صكره مشتد اولان مريء
هايج عطشدر و صكره فم معده دن هايج عطش و بعده ريه دن اولان و بعده
كبددن و بعده معاء صائمدن اولان عطشلر ترتيب اوزره مشتد اولورلر و بعضكره
عطش جميع بدنه مشاركت ايله حادث اولور حميات لازمه بحرانلره و دق و سل اخرلرنده
اولور و افاعي نڭ اول لسعه سنه اولديغي كبي زيرا افاعي معطشه نڭ ضرب ايلدكي
كمسنه اول ضربندن شرب مايه بدء ايدر و وقت موتنه وارنجه قدر شرب مادن
منفك اولمز و اكثر نباتات اولمق ممكن اولماز و شراب و اطعمه اخر ايجنده افاعي
هلاك اولسه انلر شرب و اكل ايدن كمسنه لرده ذي افاعي ضرب ايدنلره اصابت
ايدن حالات انلره ذي اصابت ايدر و مسهلات ايله استفراغ و كذلك ذرب مفرط
عقيبلرنده ذي شدت عطش عارض اولور و اكثر حالده مسهل دوا شرب ايدنلره
~~دواء مشروبك عمل ... عطش ... اولور ...~~
~~اولور ... دواء مشروب ... اولور ...~~
اولمديغنه استدلال
اولنور

عملی قتلہ عطشی عارض اینکلیجون شوب مسهل ایدنلرک اکثر حالندہ عطشلری
دوانک عملنہ دلالت ایدر بونلرک قدر عملک ظهوری اولمز ایسه بینہ عطشی عملک تمام
اولنور بو عمل ایلمین مسهلدہ عطش اولمق حسبیلہ و بو معنا مفید اولان عبارت
بودر و شارب الدواء المسهل فی اکثر الامر یعرض له عند عمل الدواء عمله عطش
یدل فقرانه فی اکثر الاوقات علی ان الدواء بعد فی العمل اشتهر عند عمل الدواء عمله قولنده
عمل فاعله مضاف عمله منصوب عملک مفعولی عطش یعرض نک فاعلی
بدل جمله سی عطش نک صفتی یدل ده ضمیر مستتر عطش قولنده عائد فقرانه
نزخ خافضیت اوزره منصوب و ضمیر مجرور عمله عائد تقدیری یدل العطش
عند فقران العمل دیمکدر و حاصل معنی ترجمه ده ذکر اولنانلردر فلنرجع الی الترجمة
و ذکر اولنان مسهل شرب ایدنلرک اکثر اوقاتہ اولان حالدر ایدی و بعضکرہ اول عطش
وقت عمزکورنده تأخیر و بعض کره ده عطش سرعت ایدوب و قتنده و عملنہ
مقدم اولور اما تقدم دوانک حرارتی و یاخود معده نک حرارتی سببیلہ
اولور و عطشک تأخیری اسباب تقدمک اضدادی ایله اولور و اول سبیدن
معده سی حار یابس اولنلرک دواء حار شرب ایلدیکلرنده ظاهر اولان عطشلری
دوانک مطلوب اولان عملی فعلنه ایشلدیکنه دلالت ایلمز اما معده سی حار یابس
اولمیلرده ظهور ایدن عطشک اول ظهورنده بر مشروب اولان دواء تاثیر
و عمل ایلدیکنہ دلالت ایدر و عطش تحریک و تهییج اسبابنده اولور کثرت کلام
و کثرت ریاضت و غم و تعب و اغذیهٔ حاره تناولی اوزره اولان نوم اما
بو وجه اولمیان نوم عطشی اولنلرک عطشنی تسکین ایدر و فی الجمله امراض حاده ده
عطش ایله بیس شدید جمع اولسه اول مجموع اردهٔ علامتندن اولور
العلامات اما بحسب الامزجه اولنلرک علامات بلا ماده و مع ماده اولان سوء

مزاج

حقت بلا مرض خلاف سنت اغزیز دولدیروب قصوا ایچملر رسول الله صلی الله علیه و سلم
بیورر مشیحر الکباد من العب یعنی کبده عارض اولان مرض عب سببی ایله اولور و صو
ده اولان عطشان قالدیقلرنده صکره صویه نائل اولوب عب طریقی ایله شرب ایلسه لر
هلاک اولورلر زیرا انلرک شرب مذکورلری ایله دفعة مزاجلری تعدیل اولنور و دفعة تعدیل مزاج
مهلکدر

مزاج علامتلری جامع اولان ابوابده بیز ذکر ایلدک اول مادہ کرک مرہ و کرک مالحه
بورقیه و یاخود حلوه و یاخود غلیانی حسبیله موذیه اولسون جمله سنک علامتنی
بیز ذکر ایلدک و سدد ایله حادث عطشک علامتنه طبیعتک ملایم اولدیغی
دلالت ایدر دیا بیطس ایله اولان عطشده شرب ماء تکرار دفع و تسکین ایلدیکی
دلالت ایدر بلکه صوی ایچدیکی ساعتده مشروبی بول طریقنده اخراجه حاجت
اولور و عطشی عودت ایدر و عطش ایله ادرار متلازمان اولورلر شرب ماء
علی الفور ادراری مستلزم اولور و ادرار دخی علی الفور شرب مائی و عطشی مستلزم
اولور و هکذا او لثه و یاخود بری حاصل اولنجه قدر عطش ایله ادرار دور
دائم تناوب و بری بریز تعاقب ایدرلر و اشیاء معطشه دن حادث اولان
عطشک علامتی اول اشیانک تقدم ایدوب و مشارکت
حبر ایله اولنلرک علامتی و تفصیلی بودر که اگر دیه یه و قلبه مشارکت
ایله عطش حادث اولدر ایسه اول عطشی نسیم باردک تسکین و ارواح
یعنی سهر منفعتی و نوم ایله عطشک زیاده اولدیغی اکی علامتی اولور و انلرک عطشلرینی
بعضکره صوی تمصص و بیرابیه اصورمق عب ایله یعنی اغزین دولدیروب
ایچمکدن وارتلرینی و عطشلرینی زیاده تسکین ایدر بلکه بعضکره عب معده ده
اولان مواددن دوکدیریرو بعده تسخین ایدوب عطشی قاتیقات زیاده
اولور و عطش عارض اولدیغنده مدافعه و صبر ایتمکلک فائده سی اولمز بلکه
مدافعه ایله عطش زیاده اولوب اول امرده تسکین عطش ایدن
حقدار تعجیل المدافعه اولمقدار تسکین ایلمز و مرتبه سی جفاف حسبیله اولان
عطش بیبر و ضعیف ایکم نوم نافع اولور زیرا نوم باطنی ترطیب ایدر
و عطش ضعیفی و رطوبت نوم ایله تسکین ایلر و دعه و ترک کلام دخی انلره نافع اولور

وعطش حرارتدن اولور ایسه ادق وسهرك اکه نفعی اولور وکبد مشارکتی اولنلرده کبدك
حالی تعرف اولنور مزاجی ویاخود وروده حار اولوب ویاخود غیر حار اولدیغی ایله کبدك حالی
معلوم اولور المعالجات عطش اسبابنك تفتیشندن عارض اولور ایسه اول
اول سببك ضدی ایله عطشه معالجه اولنور دیمشلر عطشنیم ایله معالجه اولنور
وچوق کره لسان اوزره صویه اویصال ایلمك عطشی تسکین ایدر وصائم اولانده
عطشدن خوف ایلیه واستفراغدن صکره عارض اولان عطشده واجب اولور که
مستفرغ اولان کمسنه اول عطشه هضم قور اولنجه قدر صبر ایلیه وعطشان اولان
کمسنه یه کرکدر که شراب کثیری دفعه ولا کن جدا بارد اولان صویه شرب ایلمیه زیرا
عطش حسبیله حرارت غریزیه صعیفه اولور وذکر اولان شراب کثیر
وجدا بارد اولان صو ضعیفه اولان حرارته دفعه وارد اولدیقده اول حرارت
ضعیفه یی اطفا واعدام ایدر وبعضکره قذف یعنی قیئ نوع عطشه مؤدی اولور
واول عطشه شراب تفاح ماء ورد ایله شرب اولنسه ازاله ایدر وحار یابس اولان
معده نك عطشنی ماء بارد زیاده ایدر وکذلك خلط مالح اولان معده نك عطشنی
دخی ماء بارد زیاده ایدر ومعده ملح حار اولان صو عطشنی چوق کره ازاله ایدر
وتجربه عطشه نشتر اولوب انده حما اولمسه صویه مقدار قلیل جلاب خلط
اولنور واول جلاب صویه اقاص برینه ایصال ایدر معده اوزره واقع اولان
ضربه وصدمه وسقطه معالجاتیدر اول افعل فنو موضعه واقع اولسه
بو ضماد انکه نافع اولور طیب الرائحه مطبوخ ایچنده تفاح شاه وتمر ایله بجه
قدر طبخ اولنور بعده اول تفاح دقیق نعم ایله دق اولنوب انده اللی درهم
مقداری ولاذن اون درهم وورد سکز درهم صبر التی درهم اخذ وخلط
اولندیقدن صکره لسان حمل وورق سو وعصاره لری ایله اول مخلوط جمع اولنور

واول

واول مجموع دهن سوسن ایله خلط اولندیقدن صکره تفتیر اولنوب بطن اوزره شد اولنور
معده اولدیغی موضعه شد اولنور وایام اثناده ترك اولنور اون اوچنجی فنك اوچنجی
فنك المعالجه هضم وهضمه متعلق امورك بیاننده در اول فن
فصوله مشتملدر اولکی فصل آفات هضم بیاننده در هضمك آفتی اسفل
معده آفتنه تابع اولور ویاخود غذاده موجود اولان سببه ویاخود بدنك
حرکت وسکوننك اوضاعنده معده ده حادث اولان سببه تابع اولور وعلی
التقادیر معده ده اولان سبب بعضکره سوء مزاج اصنافندن بری اولور
وانلرك اقواسی سوء مزاج بارد اولور واضعفی سوء مزاج حار اولور زیرا سوء
مزاج حارك ضرری مزاج باردك ضررندن اقل اولور باردك ضرری
هضمه قیاس ایله اشد اولور اما یاکه رطوبت ویبوستك هضمه ضرری
اولمازمادامکه مزاج معده حر وبردده معتدل اولور رطوبتك اعتدالدن خروجی
ایله هضمه تغیر ظاهر اولماز وانلرك تأثیر هضمدن ماعدا انسانلرده اولور زیرا
معده مزاجنك یبوستندن ذبول ورطوبتندن استسقا حادث اولور اما سکون
ونومك وانلرك اضدادی اولان حرکت ویقظه نك واحکام غذادن انلره
تابع اولانلرك هضمه تأثیرلری بیانی بودر که غذا سکون ونوم اقتضا ایدر زیرا
نوم وسکون هضمی تجوید ایدر وتغذی ایدن کمسنه یه حرکت وسهرك لزومی اولسه
هضم تام اولماز ونقیل اولان غذا معده ده مدت طویله مکث ایلدیکدن صکره
منهضم اولور ویاخود اصلا منهضم اولماز ویاخود قلیلا منهضم اولور اما غذا
خفیف منهضم اولمدیغی وقتده معده ده بلا انهضام مدت مکثی قلیله اولور
طویله بلا هضم معده ده قالمز بلکه معده ده اول غذای خفیف هضم ایدجك مقدار
قوت بولنمسه اول غذا فاسد اولور ومعده یه وارد اولان غذا تمام اوزره منهضم اولور علی ما هو اللایق
سربوا

اکلہ استحالہ و تغیر کلور و یاخود هضم و استحالہ نقصان اوزره اولوب لایق اوزره اولمیه
و اغذیہ تناولی ممکن اولدیغی مقدار تناول اولنور ولکن هضم و استحالہ نک نقصانی اولدیغنه
بناء بر تحلیل مقدار کفایه غذا حاصل اولمیوب هزال اجزا ایدر و یاخود معده یه وارد
اولان غذا اصلا منهضم اولمز و انده کرک کامل و کرک ناقص استحالہ اولماز و اول
دخی ایکی وجه اوزره تصور اولنور وجه اول بودر که اول غذا کما هو الواجب هضمی
کامل و ناقصنه برنسنه اولمیوب انده جوهر غریب ناشی اولوب استحالہ
اولمازبلکه معده ده اول غذا علی حاله باقی قالور و بو وجه یا اکثر معده هضمنه مخصوص
دکلدر بلکه هضموم باقیه لرده دخی موجود اولور حتی هضم ثالثده و هضم رابعده دخی
موجود اولور و اول سبیلی یعنی هضم ثالث و رابعده دخی غذا جوهر غریبه استحالہ
ایلدیکیندن اول مثللو هضم اصحابنه استسقا و سرطان و نملہ و حمره و بهق و برص
و جرب عارض اولور اینکیچون که اول هضم اصحابنک دمندن طبیعته ملایم نضج اولمز
و انی جذب ایدوب اعضا انکله تغذی ایلمز زیرا اول دمک اعضایه تشبهی اولماز
و نجس اول دم فاسد ده ثقل و یاخود حرارت اولسه اول دم اسود اللون اولوب
و اگر اول دم سودا اولورسه قار مثللو یعنی زفت کبی اولور و نجس و اصل اولان
غذایی معده اصلا هضم و استمرا ایلمسه امر یعنی زلق الامعا یه و یاخود استسقاء
طبلییه اول و رجوع ایدر اگر اول غذا ده معده نک تأثیری فقط تبخیر ایدجک
مقداری تأثیر اولوب انک تأثیری هضم ایدجک مرتبه یه بالغ اولماز ایسه و
معلوم بیوریله که هضمک فسادی و ضعفی ایکی سبیلدن اولور بری ماده سبیلی
و آخری سوء مزاج سبیلیدر قوت هاضمه یه ترتب ایدن ضعفدن اولور ماده سبیلی
حادث اولنلر علاجی سوء مزاج ایله حادث اولنلردن زیاده قبول ایدر فافهم هذا الکلام

ایکنجی فصل

هضمک فسادی بیاننده در معده ده فساد هضمک اسبابی وار در

اول سبیلی

اول سبیلی معده ده غذانک صلاحی اولان اسبابنک اضدادی اولور و الحاصل هضم معده نک
فسادی سببیله طعامدن و یاخود قابل طعامدن و یاخود انلره طاری و عارض اولان
امورده اولور و معده ده طعامک فسادی طعامک کمیتندن اولور زیرا کمیت
طعام قدر لایقندن زیاده اولسه جمیعا اول طعام و هضمه قوت و فا ایلمز و هضم
وجه لایقندن دون و ناقص اولور و لعل معده ده اول طعام فاسد اولور
و اگر طعام قدر واجبندن نقصان اولور ایسه قوة هاضمه انده زیاده تأثیر
ایتمکله محترق اولوب ترمد ایدر و اگر معده ده حرارت ناریه اولوب طعام دخی
غذاء لطیف اولور ایسه ترمد و احتراق مرتبه سنه اول غذا قریب اولیجق
قبل الاحتراق غذا فاسد اولوب جوهر غریبه استحالہ ایدر و یاخود طعامک معده ده
فسادی کمیتی ایله اولمز بلکه انک وجه لایق اوزره اولور و لکن کیفیتی ایله فاسد
اولور مثلا اول غذاده فساده استحالہ سی سریع برکیفیت اولور لبن حلیب و بطیخ
و خوخ مثللو لرده اولدیغی کبی و یاخود اول غذا ده صلاحی بطیء قبول کیفیتی اولمغله
معده ده فاسد اولور لحم بقره و لحم جاموس اولمثللو کیفیت اولدیغی کبی و یاخود
اول غذاده کیفیت حرارت افراط اوزره اولدیغندن فاسد اولور عسل مثللو و یا حلوا
کیفیت برودت افراط اوزره اولدیغندن فاسد اولور قرع مثللو و یاخود اول غذانک
شهوته منافی برنوع خاصیتی اولورکه طاعمه اول خاصه سبیلی انی متنفر اولور و یاخود
طاعمک بر خاصیتی اولورکه بعض اطعمه دن اول خاصه ایله تنفر ایدر نه قدر اول طعام محمود
اولور ایسه و اخر کمسنه لر انکله تلذذ ایدرلر ایسه و یاخود معده ده غذانک
فسادی اول غذا وقتسز تناول اولندیغندن اولور زیرا معده ده امتلا وار ایکن
و متقدم تناول اولنان طعامدن بقیه وار ایسه و اوزمانده تناول اولنان طعام فاسد
اولور و کذلک اولا اکول اولان طعام نفض و اخراج اولندیقدن صکره معتاده اولان

قبل الطعام الثانی

ریاضت ایله تروّض ایلمیوب طعام جدید تناول ایلمش غذا فاسد اولور وکذلک
الوان اطعمه تناول ایدن کمسنه لرک ترتیب اطعمه ده خطا ایلرلر ایلمش غذا فاسد اولور
مثلا بطیئ الانهضام اولان غذا اولا تناول اولنوب اکا سریع الانهضام اولنلر
تناول اولنسه اول ایکی غذا جمیعا فاسد اولورلر زیرا سریع الانهضام اولان غذا
اولا منهضم اولوب منفذ خروج مسدود اولمغله بطیئ الهضم … اولان
غذانک فوقنده طافی اولوب فاسد اولور و فاسد اولان غذا بطیئ الانهضامه
مختلط اولمغله انی دخی افساد ایدوب ایکیسی دخی جمیعا فاسد اولورلر بس ناچار
اطعمه ترتیبنده واجب بودر که غذاء خفیف غذاء ثقیل اوزره تقدیم اولنه و
لیّن قابض اوزره تقدیم اولنه ولکن طاعمه حبس طبیعت حاجت اولان
طبیعت ایله انتفاع اولنور بر مرض اولسه اول وقتده حبس طبیعت ایچون قابض
تقدیم اولنور ومعده ده غذانک فسادنه سبب بعضکره اصناف اطعمه نک
کثرتی وبعضیسنک بعض آخرلر ایله اختلاطی اولور زیرا اصناف اطعمه مأکوله
کثیره اولدیقده انهضامی سریع واولنلر بطیئ الانهضامه مختلطه اولوب جمیعا فاسد
اولورلر اما غذانک تحیل القابل اولان فسادی بودر که سبب فساد بعضکره قابلک
یعنی معده جوهرینک اولور معده سوء مزاج اولمغله [illegible] ماده وکراه بلا ماده
اولسون زیرا اول سوء مزاج حار اولور ایسه هضم وجه لایقده تجاوز ایدر
واکر سوء مزاج بارد ایسه لایق اوزره هضمده ضعیف اولور وفساد غذانک
قابلی اولان سبب بعضکره دخی جوهر معده نک سخافتی وثرینک رقیق اولدیغی
اولور ویاخود معده نک غذایی احتواسنده ثابت وجودی اولمادیغی اولور و
یاخود معده نک غذایی احتواسی جید اولور لکن انک ثقلی معده یه ایذا ایدر ومعده
محیط اولدیغی غذایی حط ودفعه محتاج اولور هر نه قدر اول غذاده نفخ وقراقر حادث

سوء مزاج

اولماز

حضمی ضعفنه وبطلانه
اولماز ایسه وبو ایکی سبب فساد هضمه سبب اولدیغی کبی
سبب اولور ومعده وفساد غذا اغلب سببلردن حادث اولنلردن بودر که معده ده ریاح اولوب
اول ریاح معده ایله غذا بینه حائل اولور معده اشتمالی بالغ
ایله غذایی مشتمل اولماز واکر دیلور ایسه فساد غذا اسبابندن بری دخی
جشائنک کثرتی اولور اول کلام بینه ریاحه راجع اولور زیرا جشائنک سبب
اولدیغی جشا اولدیغی ایچون دکلر بلکه اولدیغی ریاحلردن ناشیدر وریاح جشائی
احداث ایلدیکی کبی فساد غذایی دخی احداث ایدر بل فی الحقیقه فساد غذایه سبب
ریاح اولور آنده جشائنک مدخلی اولماز و ریاحدن فساد غذایه سبب اولانلر
وجهی بودر که ریاح معده یی تمدید ایدر وطعامی طافی قیلر وقعر معده اول
سببدن غذایی اوزره مشتمل اولماز وکذلک طعامی طافی قیلان نسنه لرک
کلیسی معده یی عایق اولوب هضمه مخل اولور وفساد غذانک غیر اسبابندن
بری دخی بودر که معده یه رأسدن وکبددن وطحالدن واعضای سائره دن مواد
مفسده سیلان ایدر ومعده ده اولان غذایی ماده مفسده مختلط اولمغله
غذایی اول ماده افساد ایدر وانک تدبیرینه معده [illegible] اولماز وذکر اولنان
اعضادن اولان مواد مفسده بعضکره قبل الهضم وبعضکره دخی معده نک غذایی
هضمندن صکره سیلان ایدر وفساد غذانک سبب آخرلردن بری دخی بودر که
کبدک جانب ایمنده وفوقنده وطحالک جانب ایسرنده وتحتنده معده یه متصل
اولان طرفلرده مزاجلری بارد وردی اولور وانلرک برودت ورداءتی ایله
غذا معده ده فاسد اولور وفساد غذایه سبب طعام طار اولان نسنه
اولور ایسه اول طار اولان نسنه لر بودر که مأکول اولان طعامک
انهضامی ونوعی وسکونه محتاج اولور واول طعام نوم وسکونی ترک ایدر

حاجت اولمیه حرکت و ریاضت ایشلسه اول حرکت معده ده غذایی تحریک و افساد ایدر
و یاخود اول غذا اوزرینه شراب اولنه و مشروب قدر لایقدن اکثر و یاخود اقل
اولنمغله و یاخود طعام تناول ایدوب اوزرینه جماع ایتمکله و یاخود طبیعته مخالف
اوزره الوان اطعمه یی تحمیل و تکثیر ایتمکله و یاخود عقیب طعامده استحمام ایتمکله
و یاخود شدید البرد و شدید الحر و ردی الجوهر اولان هوایه بعد التغذی کندویی
عرض ایتمکله معده ده غذا فاسد اولور و بطنده محتبس اولان ریاح نفخ [illegible]
[illegible] هضمه مانع و معده ده اول ریاح حرکت و خضخضه سی حسبیله
طعامی افساد ایدر و معده ده طعام وجوه ایله فاسد اولور تعفن ایتمکله و یاخود
محترق اولمغله و یاخود تحمض ایله و یاخود کیفیات معتاده دن بریسنه انتسابی اولمیه
کیفیت غریبه اکتساب ایتمکله غذا فاسد اولور و بو وجوه کیفیاتک هر برینک غذاده
حصولی بنفسه غذانک اول کیفیاته استحاله سی ایله اولور و یاخود اول صفت
اوزره اولان خلطک غذایه اختلاط ایدوب غذاده اول کیفیاتی احداث ایتمه سی ایله
اولور و صفت مذکوره اوزره اولان خلط بعضکره معده ده ظاهر و غیر راسب
اولور و بعضکره قعر معده یه رسوب ایدوب غیر ظاهر اولور و اول رسوب
اولان خلطک مقداری قلیل اولمغله قعر معده یه منبسط و قچن طعام تناول اولنوب
قلیل المقدار خلط راسب طعامه مختلط اولمغله مقداری کثیر و حجمی عظیم اولسه
اول زمان قعر معده یه صعود ایدوب غذایه بالکلیه مختلط اولوب غذانک جمیعنی افساد ایدر
و کیفیت غریبه یه اولان خلط مذکور عروقه نفوذ ایدوب و منافذ عروقده موجوده
اولان اسدلره [illegible] استقبال ایلدیکی نفوذدن عاجز اولمغله قهقری رجعت
ایدوب کیرو منصب اولور و قچن معده ده بلا ماده حرارت اولسه و یاخود معده نک
حرارتی ماده صفراویه دن عارض اولسه اول اخلاط غریب کبددن معده یه منجذب

اولور

اولور زیرا کبدده خلطلرک تولدی کثیر اولور و تزاحم حسبیله عروق قلتندن منصب اولان اخلاط
معده نک جذابه حرارتندن معده یه منصب اولور و یاخود ذکر مرور ایدن [illegible] مراده
طریقندن اول اخلاط [illegible] معده یه منصب اولوب معده ده موجود اولان خفیف
غذایی افساد ایدر و لحم بقر مثللو معده ده موجوده اولان اغذیه یی هضمه معین
اولوب قوه هاضمه یی تقویه ایدر و طحال نفخ فساد غذایه سبب اولور و معلوم
بیوریله که فساد غذا امراض خبیثه کثیره یه مؤدی اولور صرع و مراق مال
خولیا کبی و بونلر مثللو امراض خبیثه سائره فساد غذادن تولد ایدر و بلکه اول
فساد غذا ام الامراض و منبع الاسقام اولور و نهایت هضم ولو الی الحموضه
فاسد اولسه نکس مرض انذار ایدر اول وجه اوزره که انک عاقبتندن خوف
و خشیت اولنور و چوق کره فساد غذا العضاده کالاموذیه احداث ایدر
اوچنجی فصل ضعف هضمک اسبابی بیانندهدر ضعف هضمک سببلری
بزم فساد هضمی تعداد ایلدیکمز سببلردر و کذلک ضعف هضمک علاماتی
دخی اول بابده ذکر اولنان فساد هضم علامتلریدر [illegible] اولبابده تعداد اولنان اسبابه
انصباب صفرا هضم ضعیف ایلمز ولکن بعضکره افساد ایدر اما سوداک
معده یه انصبابی ایکی امره جامع اولور بعض هضم کاهیجه ضعیف و کاهیجه
افساد ایدر و کذلک اول اسباب جمله سندن سوء مزاج یابس و سوء مزاج رطب
منفرداً هضم ابطال ایلمک مبلغنه بالغ اولمازلر بلکه بعضکره اول سوء مزاجلرک
هر بریسی بانفراده هضم ضعیف ایدرلر و معده نک سوء مزاج یابس [illegible]
هضم ابطال مبلغنه بالغ اولمازدن مقدم استسقایه و مزاج یابس ذبوله
مؤدی اولور و مراقک سخافتی و قلت لحمیتی فساد هضم اسبابندن اولور و بعضکره
هضمک سببی ضعف طعامک سرعت نزولی اولور و سرعت نزول کاهیجه زلق المعده بالله

مذکور معده‌ده اولان سبب مزلق ایله و بو مزلق اولان سبب فساد هضم اسبابندن
اولماز و افساد هضم ایدن اسباب مداخله‌ده ایلین بلکه انلر مداخله‌سز ضعف هضم
اسبابندن اولور و بعضلرده معده‌نک طعامی احتواسی و اشتمالی جودت اوزره ایکن
قبل وقت النزول طعام منحدر اولور قوه دافعه‌ده قوت اولمغله انزال الطعامه قوت
سرعت ایتدیکی سبیله و بعضلرده دافعه قوتی سرعت نزوله سبب اولمیوب لکن
ماسکه‌ده ضعف اولمغله امساکدن عاجز اولور و غذایی هضم اولنجه قدر تماماً
کما ینبغی معده غذایی اشتمال ایلمز و بعضلرده سرعت نزول اورام ایله اولور و سبب
سرعت اولان اورام ورم حار و یاخود بلغم و یاخود ورم سوداوی اولور و قروح
و قروح مثللو شیلرده سرعت نزوله سبب اولور زیرا قرحه مثللو معده‌نک غذایی
جودت اشتمالدن مانع اولور و بعضلرده
طعاملر مانع اشتمال اولمغله معده‌نک غذایی اشتمالی جودت اوزره اولمز
طعامله اولان مانع اشتمال طعاملک ثقیل و لذاع مراری و حاد اولوب
مزاج معده‌ده حاد اولمغله ایله اولور و یاخود معده‌ده جودت هضمه مانع مزاج
موجود ایکن انلر صاحبینه برشیء حار سقی اولنمغله هضم منع ایدر مانع هضم اولان
و اکثر حالده اول سقی ایله هضم فاسد اولور انلر علی یا اکثر منع هضم
اولماز و سنک معلوملک اولدیغی اوزره انلر شفاسی و هضملک اعتدالی ماء
بارد شربی ایله اولور و کذلک معده‌ده اخلاط ردیه و علی الخصوص لذاعه اولان
خلط اولوب معده ایله اغذیه آراسنه اول خلط حائل و حاجز اولمغله معده‌نک
اغذیه‌یی احتواسنده جودت و امساکنده قوت اولمیوب طبیعتک اول خلطی
موذی دفعه اشتیاقی اکثر اولمغله افعال سائره‌دن غافله و فارغه اولور و جودت
احتوادن حادث اولان ضعف هضم اینکیجون اولورکه معده‌نک غذایی احتواسی

تام

تام اولمدیغیدر انزه موذی برشی یوغیسه غذایی هضم قوتی خفیف اولور و اکر معده‌نک
غذایی اشتمالی تام اولوب و لکن غذاده ثقل اولور ایسه معده‌نک اول غذایی امساکی
انقالی حر تعشیدر امساکی کبر اولور و معده اول امساکدن مفارقته اشتیاق اوزره اولور
و انلر هضم قسم اولوه اولان هضمدن دون و ناقص اولور و اشتمال تام اولمغله
انلرده جشا و قراقر اولماز و اکر معده‌نک غذایی احتواسی تام و کل ایسه انلرده هضم
ضعیف اولمغله جشا و قراقر اولور و بعضلرده هضمده ضعف و غذا انلرده بلغمه مالک
اقشعراره و برد اطرافده و نوبت حمایی ابهامه موذی اولور و لکن انلرده نبض حمای نوبتیدر
اوانلرده اولان نبض کبر اولماز و بعضلرده ضعف هضم متقادم اولان تخمه
و امتلا حسبیله اولور موت سریع کتابنده یازیلدیکی تخمه و ابطاء هضم اولان
کمسنه‌لرک عینلرنده نخود مقدارنده سیاه بثره حادث اولوب اول بثره‌نک بعض
محلنده احمرار و یاخود خضرت حادث اولسه اول زمان انلر اوللا اختلاط عقل
ظهور ایدر و اون یدنجی کونده اول کمسنه هلاک اولور و عسر هضمده ضعف و
بطلاننه برینه موذی اولور تنکیم فرح و سرورده جودت هضم اسبابندن اولور

بعض نوبته حما نوبتی غیلکی ده اقشعرار اولمغله نوبت حمی وقت مفارقتنده نبض ایله تکی اولنمن دنملدر فرق اولنور

دوردنجی فصل ضعف هضم دلائلی بیاننده در

ضعف هضمک خفیف اولنلرینه
معده‌نک ثقلی و تمددی طعاملک معده‌ده مدت بقاسی قدر معتاددن اطول اولدیغی بعد حلة
دلالت ایدر اما ضعف معده قوی اولور ایسه طعاملک طعمی اداایدن جشا و قراقر
و غثیان و تمدد و تقلب نفس اکا دلالت ایدر و غایت قصوایه بالغ اولان ضعف
ادلسی بودرکه اول وجه اوزره ضعف اولان معده‌ده تغیر معتبر ایله طعام متغیر اولمز
و معده‌یه بو وجه اوزره ضعفک حدوثی برودت جهتک افراط اوزره اولدیغیدر اولور و بطیئاً هضم
اولان طعاملرک نزولی‌ده بطیء اولور لکن لذع و ثقل و معده‌یه مضادده اولان برکیفیت
قوه دافعه‌یی دفعه تحریک ایدر ایسه اول حالده بطیئا منهضم اولان اقبل الانهضام سریعا نزول ایدر
غذا

بسبب المزاج حادث اولان ضعف هضمك علامتی سنك بوندن اقدم معلوم اولان
علامتلردر و معده نك غذایی احتوا اسی دعشی و غیر قوی اولدیغی [illegible] ضعف
هضم ادله سندندر و اول معلوم علامتلر طعامك نزولنه و بلا حدوث قراقر
جشایه تشوق و كذلك جشاء متواتر و فواق و نفخه اولور و لكن بعضلر
نفخی سوء مزاجه سبب و بعضلر سوء مزاج نفخه سبب اولور دیو قانونده
و نفخة تستدعی ذلك او قبل ان تكون حدثت بعد كلامنده مآلی بو عدكور
اولور و غذانك قبل الوقت نزولی حسیله اولان ضعف هضمك علامتی برازك
لین و نتن و كبد و بدنك اول غذادن ذرء و انتفاعنده قلت اولور و بعضلر قبل
الوقت نزول ایدن غذادن لذع و نفخ نوع عارض اولور و اخلاط حاره ایله حادث
اولان ضعف هضمك علامتی قلت عطش و قلت شهوت و عفونت و دخانی جشا
اولور و اخلاط بارده ایله اولان ضعفك علامتی قیئله خروج ایدن فضلاتك
كیفیتی و كذلك حموضت و سقوط شهوت و برودته دلالت ایدن سائر ادله اولور
و كذلك مقاله اولاده مذكور اولان مواد اولور و اورام ایله حادث اولان
ضعفك علامتلری اورام مثلولرك علامتی اولور المعالجات ضعف هضمك
سببی خفیف ایسه و یاخود امتلاء متقادم و غیر كثیردن حادث اولدی
ایسه اطاله نوم [illegible] و ترك ریاضت و صیحه ایتمك و حمام
و ماء فاتر ایله قیء استعمالی و تلطیف تدبیر آنك معالجه سنه كفایت ایدر
و اكر ضعف هضمه سبب ذكر اولنان سببلر اطم و اكثر ایسه و ثنا و طعامدن
صكره لذع و غثیان و جشاء [illegible] اولور ایسه واجب اولور كه اول كمسنه قیء
ایتدیرله و قیء ایدیجه قدر الكرار و مرارا فاتر سو اولنور و مواد فاسده نك
كلیسی قیئله خروج ایلدیكن صكره ماء فاتر سقی ترك اولنوب رأسی اوزره دهن

و مطعوملك طعمی نادر ایدر

صب

صباح اولنور و حرق سخنه ایله بطن و ایكی جنبی تكماد اولنور زیت ایله و دهن ورد ایله اطراف
دلك اولنور و اوزرینه ماء فاتر صب اولنور و آكه نوم طویل حث اولنور و اول كون طعامدن
منع اولنور اكر ایرتسی كون نشاط قوی ایله صباحلر ایسه حمام استعمال اولنور
و نشاط قوی ایله صباحه داخل اولماز ایسه ینه اول علیل نومه اعاده اولنور
و اوج كون مقداری تنویم و معده سی حالته اولاسنه عودت ایدیجه قدر تدبیر تلطیف
و تقلیل [illegible] اولنور و بعضلر اول علیل اسهاله محتاج اولور و فلفل تناولی هضمه
زیاده معین اولور و جمیعا نوم هضمه معین اولور لكن یسار اوزره نوم هضمه معین
شدیده اولور زیرا صول جانبه اولان نوم حالنده كبدك معده یی احتواسی اكثر اولور اما
صاغ جانبه اضطجاع ایله اولان نوم طعامك انحدارنه سبب اولور زیرا معده نك
نصبه سی اول حالتده اولان معده دم اغذیه نك سریعا انحدارنی اقتضا ایدر و معلوم
بیوریله كه سن رهوقده متقارب اولان صبیر [illegible] بتون كیجه اعتناق ایتمك
هضمه معین اولان اشیانك اعونی اولور و واجب اولور كه اعتناق اولنان صبیر
تعریق اولنمیه زیرا عرق تبرد ایلدیكده معده یی تبرید ایدر و استدفانك منفعتی
محو و هضمی اخلال اولور و واجب اولور كه اعتناق ایدن كمسنه نك صبیه شهوتی ویرجی
اولمیه زیرا حركة شهوتیه قوه غاذیه یی و كثیر مشوش قیلور و بعض ناس جرو و كلب
و سنور اسود و ذكر اعتناق ایدرلر و هضم مادة اولان سوء مزاج حرارتدن
حادث ضعف هضمك علاجی سكنجبین سفرجلی و حامض و قابض اولان اغذیه
هلامیه اولور و یاخود اغذیه قریصه اولور و انلره مشابه اولور و سفوفكه اون
ورد و اوج طباشیر و بش كزبره یابسه بو ادویه لرك سفوف اتخاذ اولنوب
[illegible] مقداری سفوف ماء رمان ایله و یاخود سكنجبین سفرجلی ایله استعمال
اولنور

بشنجی فصل فساد هضمك دلائلی بیاننده در اول دلائل ایكی نوعدر نوع اول بو در كه

سریعا

اکر فساد هضم لازم کلور برازك نتن دائحه سی زیرا هر برازده نتن اولسه فساد
هضمدن اول معده خالیه اولمز و ایکنجی نوعی اول علامتدر کم کاهیجه اول علامت بولنمیجه
فساد هضم هم بولنور وکاهیجه هم اول علامت موجود اولور ولکن فساد هضم
بولنمز اول نوع علامت قراقر و جشا ولذع اولور و ذکر سابق اغذیه دن حادث
اولان فساد هضمك علامتی اول اغذیه نك حالی تفحص اولنمق اولور وانلرك کیفیت
طبعیت وجوهر یلرینك تحقیق قبولی و ترتیبینك خطاسنك و تنوعی و تناولینك و قتنك اولدیغی
و تناولندن صکره هضمه منافی حرکت اولدیغی تعرفی اولنوب انلر ایله فساد هضمه
استدلال اولنور وهر شی که اول شی بولندیغی که فساد هضم مصاحب اولور
و اول شیئك عدمیله فساد هضم معدوم اولور بو وجه اوزره اولنلرك کلیسی فساد
هضمه دلیل اولور و اما مزاج ایله حادث فساد علامتی اول علامتلر جامع اولان
بابلرده بیلنور و ماده فاسده معدهنك کنروده اولور ایسه انك علامتی غثیان اولور
وفساد هضمك اعراض متواترا اولور انده فترات و اولمز و اکر اعراضده فترات
اولور ایسه دلالت ایدر که انده ماده سی معده ده تولد ایتمز مواد دکلدر بلکه اعضاء
سائره دن منصب اولمشدر و حجم معده نك سخافتنه والیافی نسجینك تهلهلنه
و بلوغ فنا حتکلو حالتی بعتقادعی اوجاع وامراضدن طول احرثی حسیله عرض
بسن واحب اندن عارض اولان فساد هضمك علامتی هضمك ضعفی و شهوتك
ضعفی و بدنك نحافتی اولور و بو سببدن بعضکره هضمك ضعفی و بطلانی عارض اولور
ولکن انده فساد هضم اولمز و ریاح ایله اولان فسادك علامتی ریاحك دلائل مذکوره سی
اولور و اعضاء مشارکه لردن انصباب ایدن موادیه عارض فساد که علامتی موضعنده
برزم ذکر ایلدیکمز علامتلر اولور و اول عضوك کندی نفسنده اولان حالی تأکل اولنور و تعرف
و تحری اولنور که ماده سی معده یه منصب اولان عضودن عضو اخره می اماده کثیره منصب
طریقی اخرجه.

اولور

کسنه نك سبب مولم نزله اولدیغی
اولور و تعرف اولنور و کذلك معده یه سندن المر اولان کسنه
مظنون اولسا اندن هم تحری و تفحص اولنور که انك نزله سی خلقنه و ریه دن
تنقیه سنك اولدیغی تعرف اولنور و صفرایی صب ایدن تحری حسیله اولان
فسادك علامتی بودر که اول انده صفر اورمزاج اولمز و اول تحرادن ماده
صفرانك انصبابندن صکره معده ده لذع و طفوء طعام حادث اولور

فصل فساد هضمك علاجی بیاننده در انك معالجاتنك اولی معده ده
فاسد اولان طعامی جمیعا اخراج ایتمکله اولور و انی اخراج قیئله و یاخود
اسهال ایله اولور و کذلك ماکول و مشروبك تدبیر اصلاح اولنور و انلرك جمیع
احوالی لایقنه استرداد اولنور و طعام استدعا ایلدیکجه انده جوع
صادق ظاهر اولنجه قدر عوق و تأخیر اولنور و اولا معده کل صوبی سفیر ایله
تنقیه اولنور و اکر فساد معده محله حرارتنه و یاخود صفرا انصبابندن حادث
ایسه انلرك غذالری تغلیط اولنور و برودته میلی اولان اغذیه ایله تغذیه
اولنور ظلل اولان لحم بقر ایله تغذیه اولنور و انلره رقیق بارد غذالر ویریلمز
زیرا رقیق اولان غذا اولمثللو معده حاره ده و صفر اوینده سرعت ایله فاسد
اولور و صفرا صاحبلرینك بعضلرینه واجب اولور که انلر قبل الطعام قیئ
ایلیه لر و اکر هضمك فسادی برودتدن ایسه اول برده بابنده ذکر ایلدیکمز
معالجات ایله علاج اولنور و اکر سبب فساد معده ته الحلی ایسه عطش و قابضه
اولان ادویه ایله و حبه الکیموس سونیعت الهضم غذالر صنعت ایله و ابازیر
ایله و سائر برزم باب لجامعه ذکر ایلدیکم نسنه ایله نشفه قبضه قیل
ایتدیکیمکیله صکره تغذیه ایتدیریلمکله علاج اولنور و نورث ایله بعض نسنه
مراره دن معده یه و اصل تحرادن معده یه منصب صفرادن حادث فساد هضمك

اولور ایسه علی اول

صاحبنه واجب اولورکه قبل الطعام مرار قیئه اعتیاد ایلیه وصکره قوتی منتعش اولوب
هضمی صحیح اولور ایسه اول زمان اعتیادینی ترك ایدوب قیئ ایتمکی قطع ایلیه
و قیئی قطع ایلیسه لا محاله معده‌سی اول قیئه دائم اضعاف ایدر و هم کذلك واجب
اولورکه بعد القیئ معده‌یی مقوی و معده‌یه منصب اولان موادی رادع دیوب تناول
ایلیه و مواد منصبه‌یی دفع ایدن قوه‌یی مقوی اضمده ایله معده‌یی ضماد ایلیه و
ذکر اولنان قیاس اوزره قبل الطعام ادوار ایله قیئ ایلیه بعض موادك تنقیه‌سی
کل شهر ایکی کره قیئ ایتمکله حاصل اولور ایسه اول قیئه وقت تعیین ایدوب اول وقت
کلدیکده قبل الطعام اول قیئ ایده اما معده حموضة طعام تحمض ایدوب اکشیلرك
علاجی بودرکه اکر اول حموضت قلیله وعارضه ایسه انك صاحبی تفاح حلو مص ایله
انتفاع ایدر و کذلك قبل الطعام صو ایله کزبره شوربندن انتفاع ایدرلر
و انلره مصطکی ایله استفاف نافعدر و اکر معده‌ده طعامك تحمضی قوی اولور
ایسه تفاح اذخر ایله کرویا استعمالی انلره منفعت بالغه ایله نافع اولور
و انلره جوارشنات حاره‌نك جمیعسی و جوارشنات الخبث حاره منقوع
اولان جلنجبین ایله استعمال بعضلره نافع اولور و کذلك انلره عند النوم بو دوایی
اخذ و استعمال دخی نافعدر اول دوا بودر فلفل کمون بر رشبت هر برندن بر جزؤ
منزوع الاقماع ورد احمر ایکی جزؤ بو اجزا اوسحق اولندیقده صکره بر حریره‌دن
کچریلور و انك شربتنی واحدسی نصف درهمدر شراب ممزوج ایله سوا اولنور و بوندن بتمام
اقوی بر حاجت اولور ایسه اولا مالح و حامض و حریف اکل اولنوب بر ساعت
صبر اولندیقده صکره اوزرینه سکنجبین عسلی مسخن و طوربعصاره‌سی و ماء عسل
مثللو نسنه‌لر شرب ایتمکله قیئ اولنور و بعده اقراص ورد کبیر ایله و اطریفل
ایله مداوات اولنور و حموضة طعامك سببی برودت اولدیغی ذکر اولنان قیئه چوق کره
بلا ماده

اولن

حاجه

طاجن اجری کیدر در
انك اوزرنده ثنتی
اولنه طعامه مطجن
دیرلر مثلا

حاجت قالمز و معده‌ده طعام فصل صیفده فاسد اولور اول افساد هضم زیاده‌سی
وردی عدتی اولور واول علتك صاحبنه واجب اولورکه ثریدی و مرقه‌یی هجر و ترك
ایلیه و نواشف و قلایا و مطجنات ایله تغدی ایلیه و لحم احمر تناول ایلیه
و معده‌ده فاسد اولان طعامك کلیسی نفض و اخراج اولنمغله مستحق اولور اکر
دفع طبیعی ظهور ایدوب آنی نفضنه طبیعت کفایت ایدر ایسه آنی اخراج
ایچون ادویه استعمالندن کف اولنور و اکر طبیعت تنقیه‌یه کافیه اولمیان
ایسه اکر حاجت مقداری کمونی تناول ایتدیرلور اکر کمونی استعمالی دخی کفایت
ایتمز ایسه سائر جوارشنات مسهله ایله استعانت اولنور اول جوارشنات
فقط ثقلی اخراج ایده‌جك قدر یعنی مقدار قلیل سوا اولنور و اول جوارشنانك
مختاری اولان سفرجلی جوارشنی اولور و اما معده‌نك طعام وجوده اشتمالنك
علامه و هضمك غایة جودتنك علامتی و کذلك اضدادلرینك علامتی برنم استدلالا
بابنده ذکر ایلدیکمز علامتلر اولور و ذکر اولنان علامتلر اولمسه و لکن معده‌ده
کرب و ثقل و حط ثقله اشتیاق و ضیق نفس حدوثی اولسه اولزمان
سن بیل و تحقیق ایله که معده طعام و شدیرا اشتمال ایلمشدر و لکن کمیت
طعامه کثرت اولمغله مبلغنه بلوغه معده ختبرمه و ملول اولمشدر و
معلوم بیورکه کم قوة هاضمه معده‌نك قعرنده و شهوت فم معده‌ده اولوب

بدنجی فصل طعامك معده‌ده و بطنده نزولنك بطئی و سرعتی بیاننده‌در

بعضلره معده‌ده طعامك بر مقدار نسنه‌سی حال صحتده اون بش ساعت (ویاخود اون ایکی ساعت)
مقداری باقی قالور طعامك خفتی و غلظتی ایله معده‌ده بقاسی مختلف اولور و اول
بقایه طعامك طعمی فمده موجود اولدیغی دلالت ایدر زیرا طعامك معده‌ده احتباسی
بطوء هضمندن اولور و هضم اولنجه قدر محتبس اولور و طعامك معده‌دن اندفاعی

طعام معده‌ده

هضمك حصولی لقتنه قوۀ دافعه نك حركتی ایله اولور و دافعه یی تحریك صفرادن
وسودادندر و بزم كلامده انشاء الله تعالی شمدیك برینك لزومی ایله اولور حقیقت حال
بزم ذكر ایلدیكمز منوال اوزره در بر قوم ظن ایلدیلر كه طعامك معده ده احتباسی
انجق معده ده اولان سفلانی منفذك طار لیغندندر اولور انلر ظنی خلافنه و قعدر
اكر احتباس سفلانی منفذك انجق طار لغندن اولسه مبلوع اولان درهم
و دینارك حزوجی ممكن اولمزایدی و شراب و لبن كبی شربه اولنان مایعات
معده ده مكث و لبث ایتمزایدی و اول مایعات معدۀ ضعیفه ده طافی اولسه
انلردن قرقره و نفخ حادث اولمزایدی پس بونلردن ظاهر اولور كه نزول طبیعتك
سبب هضم و معده نك دفعه قوتیدر اولور ما دام كه معده یه ایذا و دا قعه یی
اضعاف ایلمدیكجه طعامك احوال سائره سنده نزول طعامه سبب اولور انجق
كثرت ثقلدر او لماز و طعام هضم اولنجه قدر معدۀ صحیحه اول طعام مشتمل
اولور و منفذ سفلانینی تضییق ایدر و هضم تام اولوب وقت دفع قریب
اولدیقده او امنفذ توسع ایدروب معده محتوی اولدیغی انتقالده كیف
مستعرض ایله دفع ایدر و هرچند معده هضمی استعمال ایلسه انزالی استعجال
ایدر و هضم ابطاء ایلدیكده انزالی ده ابطاء ایدر مكر كه قبل الهضم معده دن
طعامك انزالی ایدر سنده معلوم كه اولان غیر طبیعی اسبابدن بحران انزالی ایلیه
و معده ده طعامك اعتدال اوزره مدت تقاسی اون ایكی ساعت ایله یكرمی
ایكی ساعت ما بینی اولور و فی الجمله طعامك كمیتنه كثرت و كیفیتنده رداءت
اولوب و انلر تغیر ایله طعام منهضم اولمسه دافعه سی قویه اولان معدۀ صحیحه ده
اولان باقی قالمز بلكه انی قوت دافعه دفع ایدر و اسفله سرعت ایله انزال ایدر
و بعضكره انی خلفه و هیضه تعقیب ایدر و هرچند معده ضعیفه اولمغله طعام

اكـ

اكر ثقل اولسه و یاخود معده مقروحه و مبثوره اولسه و یاخود معده ده خلط لزج
مزلق اولسه و امثالی معده ده طعام قلیلا مكث ایدر هضم تام اولنجه قدر لبث ایلمز كرك
اول امثالی معده ضعف قوۀ ماسكه ده اولسون و یاخود قوۀ هاضمه ده اولسون
و بو افتك بیلنمسی لابدر اولان اسبابی ابواب ماضیه ده ذكر اولنه علامات دن
سنده ایچون تعریف ایلدك كركدر المعالجات معده سنده طعام بطیئا نزول
ایدنلرك و فم معده ده طعام طفوئنك علاجی صاغ جانبنه اضطجاع ایدوب
اویوماق اولور زیرا اول وجه اوزره اولان اویقو معده دن طعامك سرعت نزولنه
معین اولور هرنه قدر صاغ جانب اوزره اویوما قده هضمه معونت ضعیف ایسه
نزول طعامه معونتی قویه اولور و كذلك نزول طعامه مشی لطیف ایله و ایكی ایاقلر
دلك ایله و ریاضت ایله و وجوه ایله كسر ایتكله نزول اعانت اولنور اما
قبل وقته نزول طعامك و سرعت انحدارك علاجی بودركه بر قوم سرعت انحدار
اولان آفت معده یه معوده تسمیه ایلدیلر و لكن اول قومك آخرلری معوده یه وافت
اخرایی اولان معده یه تسمیه ایلدیلر پس نزول طعام سرعتنده تجربه اولنان معالجاتك
بریسی بودر كه دقیق حلبه بزر كتان عسل ایله بوادویه لر اخذ اولنوب انلردن ضماد
اتخاذ اولنه و انكله معده یه تضمید اولنه و هم سوق تجربه اولنه و بینی مجربه دن الودندر
بیض مشوینك صفرتی و بر ملعقه عسل و مسحوق مصطكی ایكی درهم اخذ اولنوب
قیض بیضه ایجنده جمع اولنوب اسیر مادده شیء اولنور و ادراك ایدنجه قدر تحریك اولنه
خالی قیلنمز و بعده اكل اولنور اوج كون عمل مذكور ایشلنور و بالجمله قبل الطعام انلر
قوابض استعمال ایدرلر اكر انلرده مزاج حار بولنور ایسه قوابض حاره استعمال اولنور
و اكر مزاج بارد ایسه قوابض بارد حار ایله خلط اولنوب استعمال اولنور و اول قوابض
ادویه كرك جمله سی سنده معلوم اولدی و انلره و اجبدر كه طعام اوزره نائم اولوب
بونده اقدم

قدماده
القبض الفشرة الاولى الیابسة علی البیض
قاموس
طعام

[illegible]

حركت ورياضت ايلميه‌لر واطراف عاليه‌لرينى شد ايليه‌لر **سكزنجى فصل** بعضلره معده‌ده بر نوع صلابت وجشاء ظهور ايدر كه ورمه مشابه اولور في الحقيقه اول جشاء وصلابت ورم دكلدر انك سببى برد مكثفدر واول سودادر كه انك معده‌يه مخالطه‌سى مواد خوريه‌نك مداخله‌سى كبى دكلدر **العلامات** انك علامتى سنك سبب صلابتى بيلوب وعلاجى رمزى بر علامت بو لمكلكله اولور **المعالجات** اكليل الملك زعفران مصطكى بلسان كندر مقل سنبل قردمانا معقات شمع دهن ورد اشنواودويه‌لردن ضماد اتخاذ اولنوب محل صلابت اوزره تضميد اولنور واورام صلبه‌نك معالجات سائره‌سى استعمال اولنور خصوصا ضعف معده‌يه‌ بلكه صلابت باحجون يازيلن معالجه استعمال اولنور جالينوس ديديكه بو بابده تجربه اولنان ادويه‌دن اولور **دواء بهذه الصفة** شمع التراواقى علك انباط اوج اواقى زنجبيل جاوشير هر برندن ايكيشر اوقيه صبر قنه هر برندن اوچر اوقيه دهن سوسن يكرمى درت اوقيه بو ادويه اخذ اولنوب ازلرزخ ضماد مرهم اتخاذ اولنور **طقوزنجى فصل** جشانك بعيكر مكك هيجانى وحركتى بياننده‌در نجى معده‌ده رياح حادث اولوب نزول ايليه‌جك يكلده معده‌ده محتبس اولوب ابتدا ايليه واحيانا اولور كه اول رياح جشاء ايله استفراغ اولنه‌ تنكيم معده‌ده طافى اولان فضول قيئله استفراغ اولنديغى كبى اگر اول رياح محتبسه استفراغ اولنمسه هضم افساد وغداي طافى ايدر ولكن رياحه استحالهٔ ايتمكله مستعده اولان اول مقامده رطوبات وبلاغم كثرتى احراس اولنور اسيه جشايى افراط اوزره تحريكه امن اولماز وكذلك اول افراط جشادن احرصعب حركتنه وحروشنده خواص اولماز وجشايى تحريك ايدن ادويه‌دنر سعتر ورق سذاب انيسون كرويا فوذنج نعناع نانخواه قرنفل مصطكى كندر اشنودوالرمضغا ويشرنا جشايى تحريك ايدركه **افراط اوزره**

اوررياح

اورا اسباب ودلائل

احوال معده‌يه

اولان جشاء علاجى بياننده‌در جشانك اسباب ودلائلى استدلالاتى بابنك بيننك معلومك اولدى اما جشاء حامضك معالجه‌سى بودركه اوجشاء حامض صاحبى شراب ايله فلافلى سقا اولنمقدر وانلر اخشام وصباح طعاملرندن مقدم بر مثقال كزبره ياتبسله استعمالندن انتفاع ايدرلر وبعضلرك زعمى اوزره جشاء حامضى ايدن نسنه‌لردنر بوره وزبل دجاج ايله معده‌يى تلطيخ ايلمكدر اما جشاء دخانى معالجه‌سى اگر دخانى جشاده ماده اولور ايسه انك صاحبى افسنتين واياره‌ج استعمالندن انتفاع ايدر واگر جشاء دخانى بلا ماده اولور ايسه اول ادويه ايله انتفاع ايدرلركه انده تبريد وتطفئه وشتر حالدر اوله فواكه بارده ربوب واغذيه مبرده كبى **اون اوچنجى فنك دردنجى مقاله‌سى** معده‌يه عارض اولان امراض آليه عشركه بياننده‌در واون فصولى مشتمله‌در **اولكى فصل** معده‌ده حادث اولان اورام بياننده‌در اعضاده اورام حاره احراث ايدن اسباب معروفه ايله معده‌ده دخى اورام حاره حادث اولور ومعده‌يه عارض اولان اوجاع متطاوله اول اسبابك برى اولور ومعده‌نك اورام حاره‌سى بعضلره دمويه وبعضلره صفراويه اولور **معده‌ده اولان اورام حاره‌نك علاماتى بودركه** انده وجع حرقت طويله اولوب هر نه قدر كه حسن تدبير اولنور ايسه وجع زائل اولمسه سن جرس ايلدكده انده ورم وارددر واگر التهاب شديد وحرقت قويه وعطش وحماء لازمه ووجع نخس ونتوء دخى اولور ايسه بو مذكورلر ورمك حار اولديغنه بعضلره دلالت ايدر وبعض كره ورم معده حس ايله معلوم اولور وبعضلره ورم حار اختلاط ذهنه وسرسامه ومالنخوليايه مؤدى اولور وقحن بر نخيف اولوب غشى غائره وطبيعت منحله وقيء واختلاف كثيره وحماء منقلعه وبول قليله وتحته ختغره اولمق اوزره معده‌ده صلابت موجوده اولسه ورم معده خراجه مؤدى اولديغنه دلالت ايدر وقحن ورم معده ايله

مدت وجع

[illegible]

اطرافده برودت اولسه ردائته دليل اولور المعالجات قچن شدة التهاب و شدت حرقت
حبيله سن توهم ايدرسك كه معده ده ورم ظاهر وار در وياخود ورم ظاهر
اولمق اوزره در ابتداء حالده احوط اولان ادويه مردعه استعمال ايتمك در
ايليه سن و معده يه دهن سفرجل ايله تمريخ ايدوب سفرجل و قشور قرع و بقله
الحمقا و دقيق الشعير و بونلره بڭزر اولان ادويه ايله اوزرينه ضماد ايليه سن
ومع هذا انلره تغذيه ده امساك و غرابي و تدبير تلطيف انفع اولور و قچن
معده ده اولان اورام حاره يه سن معالجه ايدرسك هم مسهلات و مقيئات استعمالندن
حذر ايدرسك زيرا بو بابده مقيئ استعمالنده خطر وار در و انلره اكثرا و قائده فصد
موافق اولور و اسهال عنيفلري و قيئلر سن اجتناب ايليه ملين ادويه و اغذيه
ايله اكتفا و اقتصار ايليه شعير و ماش و قطف و قرع مثللو اغذيه يه اقتصار
ايليه و انك ملين ادويه سي خيار شنبر قيلنه زيرا خيار شنبر ايله استفراغ اغذيه باشق بو قدر
وخيار شنبر ورمده نافع اولور و ماده يه تجفيف ايدر و بعضلر خيار شنبره ايابج و صبر
[illegible] برد انقدت
نصف درهم و ارنجه قدر خلط اولنور و افضل اولان بودر كه خيار شنبر سقو اولنه قله
ماء هندبا ايله سقو اولنه و بعضلر انده قليل المقدار افسنتين قيلنور زيرا افسنتين
قبض ايله اكه نافع اولور و بر قوم انده هليلج استعمال ايلديلر شيخ رئيس ديركه اما
بن ورمده هليلج استعمالندن خيل اليم مكركه ورم طريق شكلده اوله مشكوك اولان
ورمده هليلج استعماللرى كريه كوردم اكر ورمده تحقق وار ايسه انى تجويز ايليم و
بعضلر كه ورم معده ده سقمونيا اولان سكنجبين استعمال [illegible] ايلديلر
و بو مثللو استعمال اولنمق لازم اولور ايسه بر مثقال و بر مثقال قريب صبر سكنجبين
ايله سقو اولنور و مادامكه [illegible] اولور اوقومك سقو ايلديكلرينه

ممكن اولديغنجه

وكذلك

وكذلك استعمالندن ترك افضل اولور و بو بابده نافع مسهلات اولور ماء عنب الثعلب
و ماء هندبا ايكى اوقيه و خيار شنبر اوج درهم و دهن قرع و دهن لوز هر برندن
ايكيشر درهم بو مذكورلر آخر سقو اولنور اول مسهله انلره طبيعت يوم سابعه وارنجه قدر
تليين ايلمكدن زائل اولماز و انلره واجب اولور كه ماء بارد كثير شربنه اقدام ايليه لر و
كذلك ماء بحت يعني صرف اولان صويه بو شرب ايليه لر تلكه جلاب و ياخود فواكه
مزج ايدوب سراج ماء كسر ايدوب صكره شرب ايليه لر و طعاملر اكر امساك ايلرلر
انلره بغايت نافع اولور و اكر و جعلري مشتد اولور ايسه انلره اوج درهم مقداري بزر قطونا
ماء بارد ايله وياخود ماء ثلج ايله سقي اولنور و ماء طين [illegible] نافعدر و ماء
طرخشقوق كذلك نافعدر و بو ضماد ايله معده تضميد اولنسه ورم فاش اولور
معده جرمنه محيط اولمقدن ورم عوق ايدر اول ضماد بو در كه قشر جلنار و هيوفقسطيداس
افسنتين بونلر جميعن ضماد اتخاذ اولنور و مادامكه انلرده حرارت باقيه اولور هر نه قدر
يوم سابعه تجاوز ايدر ايسه ماء هندبا و ماء عنب الثعلب و ماء كاكنج و ماء طرخشقوق
سقو اولنمق ترك اولنمز ولكن يوم سابع تجاوز ايلديكده اوامياهه اقراص ورد دن
نصف درهم و ارنجه قدر و افسنتين عصاره سندن شيء و مصطكى بر مقدار خلط
اولنور و كذلك رازيانج و كرفس صويندن شيء بر شيء خلط اولنور و يوم سابعه و ارنجه
قدر انلره غراسي قطف ايله ماء متقشر و سرمق و دهن لوز ايله و قرع و ياخود
زيت انفاق ايله قرع قيلنور و انلره شراب جلاب و ماء اجاص و عصاره هندبا
و طرخشقوق قيلنور و آخر انده اوامياهه مصطكى و افسنتين عصاره سي خلط اولنور
و يوم سابع بعدنده صكره او امياهه جلاس و بيرا انضج اولان سلق و لبلاب مثللو
نسنه لر خلط اولنور و بو تقدير اوزره بعض يوم سابع بعدنده صكره انلره سكنجبين دخي
سقو اولنور و بعضلره سكنجبين يوم سابع بعدنده مقدم بر قاچ كون سقو اولنور و بعضلره

يابسه

وارمه

شعير

هو سكنجبين مربى ماء بنفسج ايله سقى اولنور اكر موذى اولان غثيان بشديد
بولنمز ايسه ويو تر بيرلر اون دورد كجه كوندن وار نجه قدر اولنجه تربيد دخي
ورمك لجيبر ساكن ووورم ملايم اولسه تحليلك زماني قريب اولور وفخي ورم
قليلا لاختلاطه بالغ اولسه انك ضمادلرينه مصطكي وافسنتين ادخال ايدرلر
واندن اشربه دن سكنجبين قيلرسلري وانى سفيد تحرز وتقيه ايلمز سلك وبعضلره انلر ازيانج
وكرفس صوى ايجنده خيار شنبر سقى كفايت ايدر وخيار شنبر سقى مرتبه لوز حلو كثير
سقى اولنور الى اخر المدة اول دهن خيار شنبر سقى اولنمز وفخي علاج وقت انحطاطده
وقت تحليل بالغ اولسه سكنجبين صواب اولان بو دركه محللات ومرخيات
يالكز استعمال ايليه سن بلكه ادويه مرخيه يه ادويه قابضه خلط ايليه سن زيرا
مرخيات اقتصارده خطر عظيم وار در وبعضلره اول اقتصار عليلي هلاكه اشفى واشفا
واشراف ايديكسه اول مرضده امشو استعمال اولنسون وكرك ايسه معده
اوزره خارجدن موضوعه اولسون واول موضوع اولان دواكبد اوزره وضع
اولنقده معده اوزره وضع اولنمق اولى اولور وبو شاننده قوابض صالحه عطريه اولان
قوابضدر مصطكي ورد كبي وكذلك عفص وسك وجلنار واطراف اشجار كبي وادهانده
قوابض صالحه دهن سفرجل دهن مصطكي دهن ناردين دهن تفاح زيت انفاق كبي
وبلكه فصل صيفده وورمك ابتداسنده واجب اولوركه انلرك مراهمنده دهن ورد
وزيت انفاق ودهن سفرجل ودهن تفاح استعمال اولنه وفصل شتاده وياخود
زمان تحلل انلرك مراهمنده دهن ناردين دهن شبت دهن بابونج دهن سوسن
دهن مصطكي استعمال اولنه وصيف ايله شتا ارا سنده اولان ربيع وخريف
اراسنده فصللرده انلرك مراهمنده اول ايكي نوع ادهانك حججه ارا سنده من جهة
الكيفيت متوسطه اولان ادهان استعمال اولنور مصنفك بو مقاملرده بين بين قولي

اشفى عليه اى اشرف

وشفا هر فننده نك طرفنده ... وكنتم على شفا حفرة من النار

وان قولي

ادها نده

كلام سايرده

اكر اشارت تدر صفة اضمدة جيدة بو ضماد ابتدا وتزيد وانتها زمانلرنده نافعدر
دقيق شعير فوفل نيلوفر هر بر بوجق اوقيه زعفران نصف اوقيه بنفسج اون بش
كثيرى خمسه خطمي بابونج هر برنه اوتز صندل اون بش مصطكي اقاقيا جلنار هر برنه
بش وبو ادويه لر جمع ايدجك قدر شمع دهن وابتداء ورمده نافع اولان ضماد
جيد اخر بودر اصل سوسن اكليل الملك شمع دهن بنفسج وماء اكمه بطبخ استطلاق
شديد اولديكه اكر ضماد اولنمز بلكه اولا بطن تعديل اولنور وبعده ضماد استعمال اولنور ووقت
انتهاده انحطاطده وار نجه قدر استعمالى جيدا اولان اضمده دن اولور فقاح بابونج اكليل
الملك افسنتين رومي سنبل اصل خطمي صندل فوفل زعفران حب الغار بو مذكورلر
اخذ اولنوب ضماد اتخاذ اولنور اولكه انلره ادويه قابضه واواخرده محللات زياده اولنور
ورم حار وما اشرادن تحليلي مراد اولنسه انجون نضجيه نافع اضمده دندر اطراف
ورد اطراف افسنتين اطراف حي العالم اترجك قشر خارجي مصطكي كندر هر برندن
بر بوجق جزو بنفسج بسر زعفران صبر مر هر برندن بر جزو شمع دهن بابونج دهن
ناردين هر برندن اوتز جزو بو اجزا المقدار مذكور اوزره اخذ اولنوب انلردن ضماد
اتخاذ اولنور اكر معده نك ورم مذكورنده سبب متقادم اولان اولا وجاع اولورسه
انلرك حقنده ملطفات ايله معالجه اولنمقدر اول امثال وجاع ورمه موذی اولدیغنده
صكره واجب اولوركه انلر ملطفات قطع اولنه ومسكنات وجاع استعمال اولنه خصوص
اولنه بط ودجاج شحمي واستعمال اولنه وفخي ورم عتيق اولسه اكر اقراص سنبل سقى
اولنوب انقرابادينده مذكور اولان حب بان ايله متخذ اولان ضماد سنبل تضميد
اولنه وكذلك انلره دهن بلسان صبر شمع ابيض بو ادويه لردن متخذ اولان قيروطي دخي
نافعدر وواجب اولوركه ضعف معده بابنده ذكر اولنان جالينوس اولان قيروطي دخي
استعمال اولنه واكليل الملك ضماد دخي بو ورمده جدا نافعدر اكليل الملك اضمده سنده بر نوعدر

بابونج جلنار بزرکتان اکلیل الملک خطمی بو ادویه لردن ضماد اتخاذ اولنوب خمر ایله کماد
وطبیخ ایله تنطیل اولنور وبینه بو علتده علیله سقوا ولنجق دوا الوردندن اولور ورد اون
عود ایکی درهم مصطکی اوچ درهم بزرهندی باکشوث هر بری برنه اوچر درهم بو ادویه بر
ملتهب ورم معده ده اولنده کافور ایله سقوا ولنور ویاخود اوچ استار خیار شنبر بر رطل
صو ایچنده نصفی قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه اولندیقدن صکره اوزرینه عنب الثعلب
صوبی وکاکنج صوبیندن برسکرجه صب اولنوب قیناد یلور وبعده اوزرینه ایارج فیقرادن
نصف درهم مقداری القا اولنوب قوی اولنده بتمامه وضعفا یه نصفی مقداری سقی
اولنور واکر بوندن اقوایه حاجت اولور ایسه اول ادویه یه اخلاطنه سنبل وبزرکتان
وحلبه ادخال اولنور وبوندن اقوایه حاجت اولور ایسه آنده اوزرینه بزرکوب اشق
مخ ایل شحم دجاج زیاده اولنور وبعضکره فیلغریوس ضمادنی وضماد اصفر استعمالنه
حاجت اولور وبو مثللو وقتده بعض ادویه قویه یه حاجت قتنده اقراص مقل استعمالنه
ده حاجت اولور وبو مثللو وقتده منفعتی اولان مراهمدن اولور بو صفت اوزره اولان
مرهم شمع دهن ناردین هربرندن بر اوقیه مصطکی صبر سعد اذخر هر برندن
بر مثقال مقل اوچ درهم شراب ایچنده حل اولنوب اول ادویه لر مرهم اتخاذ طریق ایله جمع
اولنور اکر علیلده اسهال وار ایسه بعضکره اول ادویه ده حصرم عصاره سی وعصاره (یاخود)
افسنتین قیلنمغه حاجت اولور ویاخود ایکی عصاره جمیعا اول ادویه یه ادخال اولنور
اکر ورم خراج اولمق طریقنه اخذ ایلدی ایسه خطاء عظیم اولور که ورمک مقاساتی
زمانی تطویل اولنوب عبر ذات ایله معالجه ایله نضجنه ماده ورم منع اولنه
وواجب اولور که بو وجهه مراعات اولنه ودیلیدیکه اول علیله حجر باسلیسدن
متخذ اولان تعلیق اولنمیه اول وجه اوزره که اول حجر معده یه ملامس اوله وبو
تعلیق معده اوجاعنه واورامنه منفعتی عظیمه اولور وچون ورم معده دبیله وخراج

قلاده تعلیق اولنه

اولسه

معالجاتنه

اولسه انلرکبی باب مستقلده بیز بیان ایلرز واکر ورم معده صفراوی اولور ایسه
واجب اولور که ابتداء ورمده ضمادات جبره ده ایله ورم حد ابتدایی لنه واول ضمادلر
معروف ضمادلردر که اخلاطنده صندل وکافور وورد وانلرکبی ادویه جبره ده اوله
وانلر ماء شعیر ماء رمان مز مطبوخ ایله وسراطانات ایله سقوا ولنور وبر قاچ
کوندن صکره ماء عنب الثعلب وماء هندبا ومقدار قلیل ماء رازیانج انلرده استعمال
اولنور ایکنجی فصل معده ده اولان اورام بارده بلغمیه بیاننده در بو مثللو اولان
ورم معده رطوبتندن وسوء هضم وقلت ریاضتدن ومواد رطبه یی مولد
واوعیه واغذیه حاقنده اولوب حسنک معلومدر اولان اسباب ماضیه دن
عارض اولور العلامة ورم بلغمینک علامتی انزه وجع راسخ ونتو اولور ولکن آنده حمره والتهاب
ووسواس اولماز بلکه انزه رطوبة ریق ورصاصیة لون وقلة عطش وسوء هضم وقلت
شهوت حاصل اولور ومعده نک رطوبت مزاجنه ادله سائره ایله استدلال اولنور المعالجة
بو ورم بلغمی معالجه سنده قانون بودر که انزه استعمال اولنان محللات قوابضدن خالی
قیلنمز ورم معده ده استعمال اولنان محللات قوی التحلیل اولان محللدر واول مثللو قوی
تحلیل اولان محللده قوابض استعمال اولنور ومعده ده اولان ورم بلغمیده بدأ اولنوب
ماء کرفس وماء رازیانج هر برندن ایکیشر اوقیه بورق اوچ درهم لوز حلو دهنی مقدار
کفایه بو مذکورلر جمع اولنوب سقوا ولنور وبوندن صکره ایکی درهم دهن خروع اوچ
درهم طتلو بادم یاغی ایله واکلیل ملک طبیخی ایله سقی اولنور اکلیل الملک طبیخنک
صفتی بودر اکلیل ملک اون اصل رازیانج اون بودر الوردورت رطل صو ایچنده بر رطل قالنجه قدر
طبخ اولنور واول مطبوخدن دورت اوقیه مقداری سقی اولنور واول علیله اول
طبیخ زوفا نافع اولور که انده ایچنده اکلیل الملک اوله وانک بر شربتی ایچنده اوچ درهم
دهن خروع وایکی درهم دهن لوز حلو قیلنه اما بو بابده استعمال اولنان مسوحات

بابنج

وجع راسخ ضعف ثابت اولوب موضع اخر انتقال ایلمیه وجعدر

علاجنه

واضمده دخی بودواخی مجربدر واد رحعله اکلیل الملك حماما بابونج شبت هر برندن
اون درهم افسنتین سنبل هر برندن یدیشر درهم صبر سکز درهم مصطکی اون
درهم کندر التی درهم اصل خطمی اون بش درهم اشق جاوشیر میعه هر برندن اوتز
درهم شحم اوز شحم دجاج هر برندن ایکیشر اوقیه شمع احمر ایکی رطل بو مذکورلردن
ضماد اتخاذ اولنور وافضل مسوحات دهن ناردین ودهن سنبل ایچلرینده مرّ و
قردمانا قاتیلوب اتخاذ اولنان مسوحدر وکذلك انلره هلیون ولبلاب دهن
لوز حلو ایله وتسلق وکرنب زیت ایله استعمال اولنمق نافعدر ... مجفف
وهضمی تسهیل اولان غدیلر ... نافعدر وواجب قیتدن اصلا اجتناب اولنه اوجز
فصل صلبه وغلیظه اولان اورام معدہ بیانندہ در بعضکره معده ده ورم
صلب وغلیظ بدءً واولا حادث اولور وبعضکره اولا اورام حاره حادث اولوب
بعده صلابت وغلظته انتقال ایدر وبو اقدم سنده سبلدیکك اوزره هر نه مقدار
نادر ایسه معده ده ورم صلب وغلیظ بلغم ودم تصلبی وتغلظی ایله تکلم عارض
اولور و ورم صلبه علامتی اورام ایلدا اولان مجسته ده صلابت وکثرت وسوسه
ونحافت بدن دلالت ایدر المحللات بو ورمك معالجه سنده قانون بودر که
ادویه محلله استعمال اولنه نیقدر ادویه قوابضدن اخلا اولنیه اورام حاره ده
اخر زنده استعمال اولنان شدید التحلیل محللاتدن کلیس صلبه وغلیظه اولان
اورام معده ده استعمال اولنور وانکه ... اول المحللات نافع اولور و واجب
اولور که انلره دائما تفاح سوا اولنه وبینه انلر بعد واخی نافع اولور اوج
مثقال دهن خروع ماء الاصول ایچنده ممروس اولان ... طبیخ ایله
استعمال اولنور اکر انلرن قوایه حاجت اولور ایسه ماء اصول ایچنه فقاح
اذخر ومصطکی وبرسیاوشان سائر ادویه ایله بر جزو ادخال اولنور ودهن

خروع ایچنده دهن سوسن بر درهم ودهن لوز دن ایکی درهم قاتلسه نافع اولور
وکذلك ادهان مذکوره ماء عسل ایله سقی اولنسه نافعدر و واجب اولور که بو علیلره
استعمال اولنان ضماداتده [redacted] وساق بقر مخی وسنام بعیر اهالی
استعمال اولنه وذکر اولنان معده نك اورام صلبه سنده ودبیله سنه منفعتی اولان ادویه
اولور اکلیل الملك وحلبه وبابونج وحب الغار وخطمی وافسنتین هر برندن بر جزو
اشق لوز هر برندن بر جزوك ثلثانی بو اجزا الراحز وصمغ ایچنده ییکر وعرد ایچی طبخ او
طلا ایله حل وعسل ایله سحق اولنه نیقدر صکره بالجمله ادویه جمع اولنوب اندن ضماد
اتخاذ اولنور واستعمالندن منفعت عجیبه سی اولور وطبخ ایله اولان نسخه ده لوف
برلنه قفر واقع اولمشدر صموغ ترتیبه سی ایله بو نسخه صحیحه اولمق ظن اولنور
زیرا قفرك صموغه مشابهتی وار در الله اعلم ضماد آخر وسخ الکوار در التی جزو میعه
ایکی جزو مصطکی بر جزو علك البطم نصف جزو دردی دهن ناردین ذکر اولنان
ادویه یی جمع ایدجك قدر ضماد آخر اشق یوز شمع یوز اکلیل الملك اون ایکی زعفران
مثقال بو دم مرهم هر برندن سکز دهن بلسان بر رطل بو ادویه دن ضماد اتخاذ اولنور
وبو علیله جدا نافع اولور عصیر کرم دهنی وبینه جدا نافع اولور طبیخ ابرساخیان
ایله ضماد اولنمق وسنول ضماد دخی نافع اولور که ابن بن صلابت ایله اولان ضعف
معده یا بتله ذکر ایلدك نسخه ضماد آخر مصطکی کندر افسنتین هر برندن بر جزو
اشق زعفران هر برندن ایکیشر جزو سعد اوج قیروطی بر دهن ناردین قدر کفایه
وتجن ورم بلغم نادرا ورم صلبه انتقال ایدر ایسه اندن علاجی اکمه موافق ایدوب
انزه بو صفت وذکر ده اولان ضماد استعمال ایله اولا ضماد بودر نسخه ضماد مذکور
اشق بزر کرنب مقل لوز مرّ میعه سائله مصطکی سنبل اذخر سعد بو ادویه لرده
ذکر اولنان صموغ حل اولنوب وصموغدن غیریلر سحق اولنوب ضماد اولمق اوزره جمع ونوی

اهال حیعو بو مقامده بعضلر ... باغیدن رخنده دوه نك اوزرنده ... باغ مراد اولنمشدر

مصنف بعضکره محض بو مقامده عدد ذکر ایدوب تقدیر ایلدیکی کبرانی اولمیه بو زوا اوت وسکز دیر لکن اوز عدد دردهم میدر وباخود مثقال میدر بیان ایلمز بکز که علیلکی مزاجنه کوره حدس طبیبه احاله ایدرمی

وانلرك اغذیه لری حلیون ولبلاب و دهن لوزحلودن اتخاذ اولنور خصوصا بوغدالر
معده ورم صلبینك اورام حاره دن منتقل اولنلرینه زیاده نافع اولور دورد نجی
فصل دبیله معده بیاننده در چوق کره ورم معده ده اطبانك تدبیرلری تدبیر
موافق اولمغله اول ورم خراج اولور و بعضکره ده اول اخراج معده ده اولا حادث
اولور العلامات معده نك اورام حاره سی بابنده بر معده خراجنك علامتی بیان
ایلدك المعالجات علاجنده واجب اولورکه فصد عبادرت اولنه و معده
متورمه حار ایسه خارجا و داخلا اول معده تبرید اولنه امکانی مقدار تبرید
اولنمغله انك خراج و دبیله اولمقدن منع اولنه اکر دبیله اولوب ماده سی طریق
نضجه ایسه اولصورتده دبیله یه نظر اولنور اکر اول دبیله خفیفه اولوب انك
نضجی قریب اولدیغی توهم اولنور ایسه واجب اولورکه آکه مره بعد اخری لبن حلیب سقی
اولنه و صلابتنده احساس اولنوب اول دبیله نك صلابتی غمز ایله منغمزه اولور
ایسه اکه نظر اولنه و قریب اولنه که انده هیجان و قشعریرت و ورمه انغمار عارض اولورسه
تعرق اولنه و اکر لبن حلیب عزکور نافع و مفید اولمازایسه واجب اولور که
آکه ماء حلبه و حسك و دهن لوز مرسقی اولنه و اکر انلردن اقوا ادویه سقینه
حاجت اولور ایسه و طوبی نضجی اخذ زیاده اولدی ایسه اول ادویه یه جیق
خروجنه ادخال اولنور و بو شانده مجربدر و الوجدن اولوردبیله معده سی اولنلره طرخشقوق
یابس بر بوچوق درهم بر زمره وحلبه بر درهم بو عزکورلر سحق اولنوب لبن حار
حلیب بقر اغنامدن لبن اتان ولبن ماعز مثللولر ایله سقی اولنور و کبنده مقداری اوچ اوقیه
قیلنور و اول لبنده اوچ درهم مقداری سکرده القا اولنور و بنه بو علته مجربدر و الوجدن
اولور طرخشقوق یابس براوقیه حلبه ایکی اوقیه بر زمره دورت اوقیه بو
مزکورلر اخذ و دق اولنوب اکلنجه یلوب لبن ماعز و دهن سمسم ایله معجون

قیلنوب ایکلی تضمید اولنور و واجب اولورکه اول دبیله یه ماء فاتر ایله تحمیم اولنوب
اوزرینه اول خبیص وضع اولنه که تین و بابونج و حلبه مطبوخلرندن ایجنه لاجل التقویه
افسنتین قیلنمش یقلن صکره اول خبیص اتخاذ اولنه و بو تدبیرلرك جمله سندن
مراد مقصود دورو انضاج و تفجیر اولور و تفجیر نضجی سن حرس ایدوب و ذکر
انفا سابق اولان تحمیم ایشلنمش اولور ایسیك و ضماد تبیننده تعقیب ایتمش ایسیك
اکر الکن بر دوشك فرش اولنمش اولنورسه که اول دوشك ایکی قات اولوب
و طائسی و دفائه سی غایتده بالغ اول مشرالنده تادعلیه اول علیله امرایده
اول دوشك اوزره منبطحا یعنی یوزاوستنه یتوب اوپسه و انبطاح مذکورك
ضغطی ایله ورم منفجر اولنجه قدر و ورمك انفجار معده نك ضمور و تطامنی ایله
سنده معلوم ملك اولور و اول انفجار و ورمك قذف ایلدیکی نسنه ایله دخی
معلوم اولور و یا خود اختلاف ایله خارج اولان قیحدن و دمدن دخی معلوم اولور
و کذلك اول ورمه قبل الانفجار ماء هندبا ایله صبر دخی سقی اولنور و قیحی منفجر
اولدیقده اکر ادویه طحمیه سقی اولنور و معکه سننده ایرك و قیح قیح ایدنلر قرحا معلة
یابس اولنلردن یعنی و رمنلن رطوبت خروج ایلمیلرده اولان دبیله دن اکثر
اولور و اکر سن حرس ایدر ایسیك که معده ده قیح و الوجدن سن اسهال ایله
اخراج ایله و آنی قیح طریقنده تحریك ایله و بو مثللو تدابیر آکه نافع و ناجع
اولمز ایسه اورام صلبیه بابنده مذکور اولان ادویه یی انلرده استعمال ایله
و اما دبیله معده اصحابنه موافق غدالر اوائل امرده اول احساده که نشا و
شعیر مقشر و صفرت البیض بالجمله بو غدالردن متخذ اوله و آخرنده انلرك اغذیه سی
اولان احساده سنده معلوم ملك اولدیغی اوزره شبت و حلبه دخی مخلوط اوله
بشنجی فصل معده قرحه لری بیاننده در و بعضکره معده یه قروح دخی عارض اولور
و بتور

حدتلو اخلاطى و موادى معده نك تشرب ايلديكندن ايجون و ياخود اول مواد حاره معده يه ملاقاتى
حسبيله و اكثرا مرده اول مواد معده يه غير عضودن كلور زيرا چوق واقع اولوركه
معده يه باشدن حادة ولذاعة مواد نازله اولوب معده يى تقريح ايدر و ياخود
عفونتى قبول ايدن مواد باشدن نزول ايدوب معده ده تعفن ايلديكدن جرم معده يى
طويله زخم حسبيله اكل ايدر **فى العلامات والفروق** چوق كره معده نك قروحى
خصوصا معده نك اسفلنده اولان قرحه صغير نفسه و درور عرقه و غشيه
و اطرافك بردينه مؤدى اولور و بعضلره قروح معده يه جشانك نتنى و اول انجارك
ارتفاعى كم لسانك يبسى و جفافنه مؤدى اولور و كذلك كثرت قيئى دلالت ايدر
و قيح معده ده بنور اولسه اكه جشانك جزء اكثرا اولديغنه دلالت ايدر و قرحه كاه بجه
مريئه و كاه بجه قعر معده ده اولوب اعراضلرى متشابه اولور و بنهاده اولان فرق
بو اولوركه مريئه قرحه سنده وجع خلف جانبنده ايكى كتف اراسنده و كذلك صدره
وارنجه قدر عنقده احساس اولنور و قيح ذكر اولنان خواصعده وجع يسير اولمغله
احساس اولنمسه اول وجع ازدراد لقمه بيانى و موضع وجع اشكار و
عيان ايدر اما قعر معده ده واقع قرحه نك وجع صدردن تجاوز ايدر و اكثر حالده
اول وجع مراق جهتنه منصرف اولور و انده نفس صغير اولور و جسده برودت
اورزه اولور و اكثر حالده غشيه مؤدى اولور اما قعر معده ده اولان قرحه يه قرحه
قشرينك خروجى ايله استدلال اولنور و كذلك متنا اولان طعام معده ده استقرار
ايلديكده صكره وجعك وجودى ايله و وجعك قلتى ايله نهايت استدلال اولنور و معده ده
قرحه اولديغى كبى امعاده دخى قرحه حادث اولوب موضع قرحه متشابه اولور
و بنهايت فارق طعامك بريننده دخولى اولور و كذلك امعا قرحه سنده برازايله قرحه
قشورى نادرا خروج ايدر و اول قشور هر بننده قدر سفلاده اولان قرحه قشورى

اسهال

ايسه نقى عليا ده اولان قرحه قشورى جنسنده اولوب دقيق اولور و قرحه نك
نفس معده ده اولديغنه وجعك نواحى امعاده اولمديغى ايله استدلال اولنور بو قرحه ده
وجع فوقده احساس اولنور و بعضلره قرحه معده نك وجعى ذوسنطاريا وجعنه
متشابه اولور ذوسنطاريا عليا ده اولان امعا قرحه سى اولور بس واجب اولوركه
ادراك فرقنده تفرس جيد ايله تفرس اولنه اما قبيله قشره نفى و انجوق مرى قرحه سنده
اولور و معده قرحه سنده او لور امعا قرحه سنده قبيله قشره خروج ايلمز و قيحن سن
قرحه نك معده ده ياخود معده اولديغن امتحان مراد ايدرسك عليله خردل ايله
خل سقى ايدرسن واقع اوله قانونك ذكر ايلديكى امتحانده ايكى وجه وارد ر
وجه اول بودركه اول نسنه لرايله قيئى حادث اولور اكر قشره خروج ايدرسه
قرحه نك معده ده اولديغنه و قشره خروج ايلمز قرحه نك معده اولديغنه استدلال اولنور
و وجه ثانى بودركه اول نسنه لرورى لذع ايدر و لذع معده ده احساس اولنور
ايسه وجع معده اولديغنه و امعاده احساس اولنور ايسه قرحه نك
معده اولديغنه استدلال اولنور **قروح معده علاجى بيانندهدر** معده ده
طريه و تازه اولان جراحتك علاجى ادويه قابضه ايله اولور و آنك اغذيه سى
سويقه للهضم قيلنور و ابتدا قرحه ادويه لرتبعيد اولنوب زنجار و اسفيداج
و مرتك و توتيا و بونلرك امثالى ادويه قروحيه طريه اولان جراحته تقريب اولنمز
و بلكه معده قرحه سنده واجب اولوركه اولا معده حار و عسل و جلاب مثللو ايله تنقيه
اولنه و تنقيه ده قوتى اولان منقيات استعمال اولنمه زيرا منقيات قويه معده يى
اذا سر ايله تقريح ايدر و تحقيقه احراق ايلديكى تقريحى غالب اولور و واجب
اولوركه قرحه ايجون استعمال اولنان ادويه نك جلاسى و غسلى اسفل جانبنه
اولنه و اكر اول قرحه ده تاكل و لحم ميت وارايسه لحم ميتى تنقيه و لحم صالح جنبت و الز

سقا اولنمغله الحام اولنور و بو بابده تجربه موافق دوا اولور فیقرا ایارجی و قچن اول
...وا قرحه تنقیه اولنسه واجب اولور که کرندن منزوع اولان مخیض بقر و سفرجل
و رمان شرابی و بو مثللو اشربه سقا اولنه و کذلك ماء شعیر رمان ایله و
افشرجات ... فواکه قابضه‌دن سقا اولنور و بعضکره عجاجیل و جدی نطبلی
خل ایله تربیه اولنوب انلره اطعام اولنمغه حاجت اولور معلوم بیوریله قروح
معده‌نك علی الکمال و صفر تنقیه و وسخ ازاله اولمدقچه اکه معالجه مفید اولماز و انده مزمل
ادویه استعمالندن ادمال حاصل اولماز و قچن اول قرحه معالجه سنده عدمل استعمال
ایدوب و قرحه مرور و فم معده ناحیه سنده اولنسا و ادویه مدمله بی صمغ و کثیرا
کبی بر شئ صالح ادخال ایله و بعضکره قروح معده یه قلونیا و اقراص طبرباغوز نافع
اولور خصوصا اول قرحه‌ده فیء دم اولور ایسه نفعی زیاده اولور و فواکه قابضه
ربوبی دخی جمیعا نافع اولور و بعضکره رب غافث و رب افسنتین دخی نافع اولور
و قچن معده‌ده قروح اولوب و لذاع اولان اسهالدن منفك اولمسه واجب اولور که
خیار شنبر ایله اول علیل اسهال اولنه و اکر اول اسهال قروحك کندیدن اولور ایسه
واجب اولور که اقراص طباشیر و ربوب قابضه ماء سویق مطبوخ ایله سقا اولنمغله
معالجه اولنه و اکر انلرك اکلی سر و ار ایسه نفث دم بابنده برزم ذکر ایلدیکمز ایله معالجه
اولنه ~~بجور~~ **التنجی فصل** بثور معده بیاننده در بثور اولان معده یه
بمدارات نافع اولور و قروح معده‌ده استسهال اولنمه سنه رخصت ویرلمز
ویرلورسه حب رمان زبیب ایله و ایچنده قیزمش دموز سوندریلمش لبن ایله
علاج اولنور و اول کسنه لرکه انلرك معده سنده احتراق عارض اوله انلر ایچون
خلاص متصور اولماز و معده‌نك احتراقی قلیل و انلر دخی قلیلا نجات بولور **کتاب
ثالثك اون اوچنجی فنك بشنجی مقاله سی** معده‌نك شتمل اولدیغی نسنه‌لرك

ومعده‌دن

ومعده‌دن خروج ایدنلرك و مراق و مراقی و لی ایدن اعضالرك جمیعا احوالی بیاننده در
اولنجی فصول مشتمله در **اولکی فصل** نفخه بیاننده در بعضکره معده‌ده نفخه
طعام سببیله حادث اولور دیرا بعض اطعمه‌ده رطوبت غریبه اولور قچن معده‌یه
وارد اولسه ریاحه استحاله ایدر و معده حرارتی هر نه قدر معتدله اولور ایسه دخی
اول رطوبتی ریاحه انحلالدن مقدم تحلیلندن عاجز اولور و بعضکره دخی حرارت
هاضمه‌نك ضعفندن نفخه حادث اولور هر نه قدر جوهر غذاده جزء نافخ اولماز ایسه
و بالطبع غذانك نفخ مقتضی اولور بر کیفیتی یوغیسه لکن حرارت غریزیه ضعیفه اولوب نقیله
غذایی تبخیر ایدوب ریاح احداث ایدر و جوهرنده نفخ اولمین غذادن انجق نفخ حرارت
غریزیه‌نك ضعفی ایله حادث اولور اول حرارت ضعیفه غذایی تحریك ایدوب
هضمدن عاجزه اولمغه حیله و قچن حرارت غریزیه معده‌دن قچمی اصلا ازاله
اولنسه جوهر طعامده نه قدر نفخ وار ایسه انی تناولدن نفخ حادث اولماز حرارت
غریزیه‌نك عدم ایله و غذادن نفخ حادث اولمدیغنك سببی متناول اولان غذانك
جوهرنده جزء نافخ اولمدیغندن اولور و یا خود انك غیری ایکی سببدن اولور اولکی
سبب حرارتك استیلاسی و ایکنجی سبب اول بر درجه‌ده بر نسنه یه تحریك ایلمیه
یعنی ریاحه حدوثی و حرکت غذا ایله اولور و حرکت علی لو ضعیفه وارت ایله قچن
برد استیلا ایدوب حرارت قالمسه اول غذادن نفخ حدوثی متصور اولمز و بعضکره
معده‌ده ... هضمه وافیه حرارت اولور و موادی دخی اول حرارتده هضمه قابل
و منقاد اولور اول اغذیه اوزره ماء کثیر شرب اولنمغله غذانك مطلوب اولنان افعالنه
ماء کثیر معارض اولور و بعضکره دخی اول غذا صلاحیله تناول ایدن کمسنه اوزره حرکت
مخضه ایله حرکت ایدر و بعضکره دخی مزاج غذا نفاخ اولور لوبیا و عدس مثللو اورده
اول مزاج اولدیغی و قوه هاضمه‌نك قوتی و موانع هضملك اجتنابی نفع ویرمز لکن

اولور اسبه

حرارت شدیدة القوه ویاخود ماده شدیده القله اولزمان نفخ اولان غذایی حرارت کاملا
هضم نفخ ظاهر اولماز واشربه‌نکه نفاخدر اولور شراب غلیظ و شراب حلو لکن شراب
حلو رقیق اولور اسیه انزن تولد ایدن ریاح لطیفه اولور و غلیظه اولمز و بعضکره
نفخ سبب نفخه طعامک طبیعتنده حار اولدیغی اولور زیرا اول طعام معده ده تسخین
ایدوب انک بالقوه حرارتی فعله خروج ایلدیکی حالده مادهٔ بارده یه مصادف اولسه
انک حرارتی ماده باردهٔ حاره یی تحلیل و تبخیر ایدوب نفخه احداث ایدر و بعضکره
نفخ سبب نفخه قرار اولور اول زمانده که بطنده خوا اولور و معده ده و امعاده رطوبت
فجه و زجاجیه اولور و بو مثللو کمسنه نک حرارت طبیعیه‌سی اول رطوبتلرک اغذیه‌سی
مشغول اولسه حرارت رطوبت فجه‌دن ذاهله اولوب رطوبت فجه‌یی ساکنه
و هادیة باقیه قالور و قچن بطن غذادن خالی و خاوی اولسه حرارت اول رطوبتیه
تشبث ایدوب انزن ریاح و نفخه تولد ایدر و بعضکره نفخه یه سبب بو اولور که
طبیعت خل کبی برشئ حامض بولمغله جوعه متنبه اولوب قواییی تحریک ایدر و قوانک
حرکتی ایله فضاء بطنده اولان هوا حرکت ایدر و هوانک حرکتنه اول هوا ایله محتبس
اولان ابخره بقایاسی تبعیت ایله و کتا ایدوب انلردن ریاح متللو نفسنه احساس
اولنور و بعضکره نفخه یه سبب سوداء نک کثرتی و طحالک امراضی اولور و بعضکره
نفخ خارجدن وارد اولان برد نفخه یه سبب اولور زیرا برد ایله حادث اولان
ریاح جمیعا بدنی ممتلی ایدر انیکیچونکه ماده ده عامل اولان حرارت ضعیف اولمغله
غذایی نصف هضم ایله هضم ایدر و نصف هضمدن ریاح تولد ایدر و کثرت بخار
اولمق حسبیله و قچن نافه‌نک اچوافنده کثرت ریاح و نفخ اولسه تکسر
انزال ایدر و علل مراقیه نک اکثری حرارت معده اشتدادندن و غذانک بوینه سکون
طرقنک اشتدادندن حادث اولور زیرا اول طرق مسدوده اولدیغنده قهقری رجعت

ایدروب

ایدروب معده نواحیسنده محتبس اولوب جشاء حامض و قیء مضرس احداث
ایدر خصوصا اکثر طحالدن مشارکت ایدر اسیه اول حالت انده کثیر اولور و انلک
بارز رطب و غلیظ اولور و انده بعضکره ورم عارض اولوب انده بخار سوداوی
تولد ایتمکله مالیخولیایی احداث ایدر العلامات ریاح و نفخه تولد ایدن جوهر
طعام اولنور و علامتلری بو حرکم متناول اولان جوهرینک مولد ریاح اولمغله
معروف اولان متناول اولان ایدر و جوهر طعامدن حادث اولان نفخه جدا کثرت
اولماز و اول نفخه اوقات کثیره ده نفخ اولماز بلکه علی الفور منترقعه اولوب
و کذلک اول مثللو نفخه متناول اولان اغذیه جبیه اولمیقله عدم حدوثی نفخ
دلالت ایدر و اول نفخه بولکی و یاخود اوچ دفعه تکرر جشا ایله نفخ مندفعه
اولور و غایتله سر ساکن اولور و بونک احتمالی علامتلری طعام اوزرینه ماء کثیر
شربندن و حرکت مخضخضه‌دن حادث اولان نفخه یه نفخ علامتی اولور
و بالجمله تربیرده خطا اولمغله قوه هاضمه یه عارض اولان اسباب نفخه نک علاماتی
اول اسبابک وجودینی تعرف ایله و تربیری تغییر اولندیغنده نفخه نک
زوالی ایله معلوم اولور و نفخه سوداویه ایله اخلاط رطبه فجه‌دن تولد
ایدن نفخه‌لرک فرقی بودر که نفخه سوداویه یابسه اولور و نفخه اخری رطوبتلی
اولور و نفخات سائره نک علاماتی اسبابنک وجودی اولور المعالجه اگر نفخه طعام
نفاخ تناول اولندیغندن حادث اسیه واجب اولور که اول طعام ترک اولنوب غیر نفاخ
طعام تناول اولنه و ستانف اولان طعامک تربیرنده نفخ احسان اولنه
هضم معارضنده بولنمیه و واجب اولور که اول وقتده واریجه قدر اول حادث
اولان نفخه یی ازاله ایچون عقیب تنویم اولنه و انک هیئت نومی بطن اوزره اوله
وقطن مثللو دفعی ایله محشوه بر مخده یعنی یصدیق باشی التنه وضع اولنه واگر

نفخه نوم بصدیغ ...

ابوب ایله جوهر طعامدن تولد ایدنیچه

اغذیه جبله و غیر نافخه تناول اولندیقله

ایله حادثه اولان

یعنی رطوبت فجه‌دن اولان نفخه

سبب نفخه معده نك برودتی وضعفی اولور ایسه بابنده مذکور اولان معالجه
ایله علاج اولنور و ایچنده نانخواه و کاشم و کمون کبی کاسرة الریاح ملطفات
طبخ اولنمش دهن ایله اول نفخه تمریخ اولنور و بونلرك اقوا سی حاجت اولور ایسه
ایچنده سذاب و بزر سذاب و حب غار و انجدان و سیسالیوس اولان دهن
غار و دهن خروع و بونلره مشابه دهنلر ایله نفخه تمریخ اولنور و بعضیلره نفع
ایچنده شبت و اول مجرا ایدر حار نبت طبخ اولنمش دهن ایله عضوی تمریخ کفایت
ایدر و بو تمریخدن صکره قوی التحلیل اولان مرهم و کذلك اول مرهم که زوفا و شبت
و ماء الرماد خلطولرله متخذ اولان مرهم نفع عضو اوزره استعمال اولنور و بعضیلره
نفع حقن استعمالندن حاجت اولور و ادهان مذکوره ایله اول علیله احتقا
اولنور و بعضیلره اول حقنه اولنمق ادهانی ایچنه زفت دخی ادخال اولنور
و اگر بو نفخه احراق ایدن بر ماده غلیظه دن حادث اولدی ایسه انلر بو ادویه
سقی اولنمزدیرا اول ادویه انلره سوق یا حلرین تحریك و زیاده ایدر بلکه معالجه لرنده
واجب اولور که اولا انلرك ماده لری تنقیه اولنه و بعده انلره ادویه مذکوره سقی
اولنه و اگر سبب نفخه اولان برد ساذج اولور ایسه و بیکیحی ماده سز قلیله
اولور ایسه اول ماده قلیله یه مبالا اولنمز و انی تنقیه یه حاجت اولمز بلکه
قبل التنقیه انلره ادویه مذکوره اولا سقی اولنور و انلره شفا اولور نفع عظیم اولان
ادویه دن اولور بر حزمه جعده اخذ اولنوب صو ایچنده طبخ شدید ایله طبخ اولنور
و اول مطبوخدن علیله سقی اولنور و یاخود فودنج نهری طبیخ عسل ایله خلط اولنوب
سقی اولنور و خولنجان طبیخ جدا نافعدر و خولنجانی اولدیغی اوزره استعمال اولنمق نافعدر
و کذلك خولنجان سکنجبین ایله معجون قیلنوب حمصه مقدارندن انك حب اتخاذ
اولنور و انك شربه واحده سی بر مثقال اولور و ماء حار ایله استعمال اولنور و اول حب

ریح

ریح کثیری التحلیل ایدر و رطوبتی قلیلا تحلیل ایدر و عصیان اوزره اولان نفخه یه نفع عظیم اولان
ادویه دن اولور چندبیدستر صو ایله ممزوج و یاخود رب و زیت عتیق ایله
ممزوج خل ایله سقی ایلمك خصوصا اول خل انجدان و یاخود عنصل خلی اوله و
دیسیلدیکیم خنزیرك کعب محرقی معده نفخه سنه نافعدر و بو ادویه لر تخفیف اولان
دوا و بعضیلره کیم معالجه ده کفایت ایدر مثلا اول نفخه صاحبنه شراب صرف سقی اولنوب
تنویم اولنور و اذا سنن بری اولدیغی حالده قائم اولور مروخ نافع شونیز و حب
الغار و سذاب شراب ایله شدید طبخ اولنور و تصفیه اولندیقدن صکره اول شرابه
نصفی مقدار دهن خلط اولنوب شراب زائل و دهن باقی قالنجه قدر طبخ اولنور
و انکله نفخه تمریخ اولنور و کذلك دهن شونیز نفخه نافعدر و بعضیلر ذاهب
اولدیلر که جسنفرم بطونی منتفخ اولان صبیانه نافعدر و سوداوی اولان
نفخه لازمه یه سنجرنیا و قنداد یقون و نانخواه ایله معالجه اولنور و اگر قوی
استفراغه حاجت اولور ایسه حب منتن استعمال اولنوب و نفخه نك اوزرینه
جدا تقیف اولان خل ایله مبلول اسفنجه وضع اولنور و اول اسفنجه انجدان
خلی ایله مبلول اولور ایسه اجود اولور ایکنجی فصل قراقر بیاننده در
جمیعا نفخه اسبابی قراقره نك اسبابی اولور لکن اول اسبابدن نفخه
حادث اولدیقده طبیعت نفخه یی دفع قصد ایلیوب لکن دفع ایده میه
و اول نفخه عصیان ایتمکله فوق و تحت برنده جنبش اولمیه بلکه او عیه
و امعاده حرکت ایلیه اول حرکتدن قراقر حادث اولور علی الخصوص اول حرکت
ضیقة المنافذ اولان امعاء دقاقده اولور ایسه انده متحرکه اولان ریاح امعاء غلاظه
تخلص ایلیه امعاء غلاظك منافذنده سعه اولمغله انده ریاح ساکنه و هادیه
اولوب قلیله اولور و مع قلتها صوتی اثقل اولور و دقاقده ریاح نك صوتی زیاده حدتلو اولور

اورزه طعام ... سبز

بلع

و افر الکثر اولور
و اگر ... منفصل
اولوب
و مع هذا انده ریاح کثرت
اوزره اولور

اولنسه

بلع

وتجن اول رياح رطوبته مختلطه اولسه آنك صوتي صاف اولمز وتجن اول رطوبته
مختلط اولان رياح برفضا وبوش محل بولسه واول مختلط رياح منضجه ومتخضخضه
اولسه بقبقه احداث ايدر وصوت رياحك صفاسي امعانك نقاسنه وياخود
ثقلك جفافنه دلالت ايدر وقراقر معالجه سي نفخه معالجه سنده اقوا اولور و
بطنده رياح اولوب انده حمايه اولسه اكر ماء كمون مع الترنجبين شربي
نافع اولور اول ماء كمونى فانيذ ايله شربي ترنجبين ايله شربندن منفعتي جدا
اكثر اولور **اون بشنجي فصل** معده نك علامتي وزلق بيانندهدر بو آفتك
بعضكره سببي مزاجده حرارت ومواده لذع اولوب معده ده ماده نك لذعي سببيله
طعام ازلاق احداث ايدر ونادرا بلا ماده سوء مزاج حار بسيط ايله دخي زلق
معده حادث اولور اكر اول سوء مزاج حار معده نك قوه ماسكه سني انهاكده مبالغه
بالغ اولور ايسه وبعضكره دخي مع ماده سوء مزاج بارددن دخي زلق معده حادث
اولور اكر اول ماده مواد مزلقه دن اولور ايسه وبعضكره دخي بلا ماده سوء مزاج
بارددن دخي حادث اولور وبعضكره دخي اكله معده قرحه سي سببي اولور زيرا اول
قرحه نك موذياتندن معده متاذي اولوب دفع اذا ايچون معده نك دافعه سي
حركت ايدر واول حركتدن آفت مذكوره حادث اولور وكاهيجه دخي قوه ماسكه نك
ضعفندن دخي زلق معده حادث اولور وتجن معده ده واقع اعاده زلق وعلامت
حدوثندن صكره جشا حامض عارض اولسه فاضل ابقراط قولي اوزره اول جشانك
عروض علامت جيده اولور زيرا حامض وسوء [illegible] حرارتك نوضجنه وانتعاشنه
دلالت ايدر زيرا حرارت تماما موجوده اولمسه مولد جشا اولان رياح اولمز ايدي
العلامات بونك علامتي مشهوره ومذكوره در تكرارينه حاجت يوقدر **المعالجات**
معده زلقي وملاستنك معالجه سي بودر كه اكر اول آفتك سببي مع ماده اولان سوء مزاج

اولوراسه

بو اولور كه

موجوده

التنقيه فوائد بعضه

اولور ايسه واجب اولور كه آنك خلطي دفع ايله اخراج اولنه وبعد
ربوب وجوارش ايله مطبوخ اولان ماء سويق شعير استعمال اولنه واكر آفت مذكوره نك
مدتي طويل اولور ايسه مطبوخ اولان وياخود الجبن حريره ماه سوندريلني
محيض بقره ادويه قابضه خلط ايروب سقى اولنور وخلط اولنيجق ادويه قابضه
بونلردر طباشير وزر ورد باجلنار قرظ طراثيث ذكر اولنان محيضك نصفي رطلي
اوزره ذكر اولنان ادويه نك بشر درهم مقداري طرح اولنور وقانونده مذكوره
اولان اضمده ايله معده اوزره تضميد اولنور وعليلك غذاسي عدس قشر وارز
وجاورس قيلنوب ماء حصرم وماء رمان حامض وماء سفرجل حامض مثللو
ايله اول اغذيه تناول اولنور واول عليل لحم تناولنه محتاج اولور ايسه اكر فراريج
وقبج وطياهيج لحوم جدا تنشا اولنوب [illegible] زربيه حوامض مذكوره دن اولنديقدن
صكره اطعام اولنور ونادرا وقليلا بلا ماده سوء مزاج سادجدن حادث اولان
زلق وملاسته سنك باب جامع معده سبيله يكن معالجه لردن مع ماده سوء مزاج
مزاج حارده آنفا ذكر اولنان معالجه يه قريب اولان علاج ايله معالجه اولنور واكر سبب
زلق برد اولور ايسه اكه شرح وبيانى مرور ايدن مسخنات محشو وبو مضمون ايله
ايله علاج اولنور وانك غذاسي قنابر وعصافير وفراخ مشويه قيلنور زيرا اول
لحوملر بطنده بقاسي بطئ وطويل اولور واول لحوم عطريه اولان افاويه حاره وقا
ايله وياخود قابضه ايله مخلوطه اولان ادويه ايله مبزره ومصلحه قيلنور
واكر اول سبب [illegible] لان برد ماده ايله اولور ايسه ذكر سالف اولان مستفرغات
ايله استفراغ اولنور وآنلر هر اسبوعده قيء استعمال ايدرلر وجوارش خوزي
وجوارش حب الآس وجوارش خبث الحديد دخي استعمال ايدرلر وصلب وعتيق
اولان نبيذ دخي استعمال ايدرلر وقرحه دن حادث اولان زلقده قرحه اولا قرحه يه

معالجه اولنور بعده معده‌یی تشدیده تدبیر اولنور اما سبب قوهٔ ماسکه‌نک ضعفی اولور
ایسه انک علاجی معده‌یی شد و قبض ایدن ادویه ایله مسنجات عطره سقیا و ضمادا
استعمال اولنمغله اولور و ضعف ماسکه‌دن حادث زلقه نافع ادویه‌دن اولور جوارش
خرنوب ماء عوسج رطب ایله و دواء سماقی ماء خرنوب رطب ایله و حب رمان
سفوف رب سفرجل حامض ایله و خوزی‌یی رب آس ایله استعمال ایلمک منفعت — سادج
عظیمه ایله نافع اولان ادویه‌دن اولور هیوفیقسطیس اقراص و اقراص جلنار استعمالی
و افسنتین القوابض ضمادینی استعمال ایلمک و انلرک اغذیه‌لری حار رطب سوء
مزاج باننده ذکر ایلدیکمز اغذیه‌یه قریب غذالر اولور و حشویات و مقلیات و مطجنات
و ربوب اولور و معلوم بیورلیه که ماء شعیر عسل هندی ایله استعمال ایلمک جمیعا
امراضده حادث اولان غثیانه نافع اولور **دوردنجی فصل** قیء و تهوع
و معده‌ده اولان قلق و اضطراب بیاننده در قیء و تهوع اکر دیرلرکه انلرده معده‌ده
واقع اولان نسنه‌یی دفع ایچون معده بر نوع حرکت ایله متحرکه اولور و بینهما
فارق بودر که قیئده هم معده و هم مندفع اولان اول شی جمیعا حرکت ایدر
اما تهوعده معده دفع ایچون حرکت ایدر و لکن دفع اولنسن نسنه عصیان
ایدوب حرکت ایلمز و خارجه خروجی قبول ایلمز اما غثیان اکر دیرلرکه معده‌یه عارضه — طریق فهمی
بر حالتدر که ذکر اولنان حرکت ایچون معده‌ده اول حالت تقاضا ایدر و معده
اول حرکته ایشلمکه میل ایدرکن اولور و بو میل راهن و متصل و متمادی اولور
و یاخود مواد تقاضا ایلدیکچه حادث مدت قلیله‌ده ساکنه و هادیه اولور — اولان اول حالت
و من کل الجهات بو احوال تلذذ شهوته مخالف اولور بونلردن بری موجود ایکن
شهوتلرن برنسنه موجوده اولمازو غثیان دوامی اولوب لازم اولور ایسه اول غثیانه
تقلب نفس تسمیه اولنور و بعضلره تقلب نفس شهوتلرک ذهابنه و زوالنه اطلاق

اولنور

اولنور و قیء ایکی صنف اولور صنف اول حاداً اولور هیضه مرضنده و حقنه
شربی ایله حادث اولان حدتلو قیء اولور و صنف ثانی سکونت اوزره اولور و معده‌ده موجود
اولان قیء ساکن و هادی قیء اولور و فحسن تهوع عارض اولسه معده‌ده بر شیء
حادث اولور که اول شیء فم معده‌یی اقرب طرفده بر نسنه‌یی دفعه محتاج ایدر و اول
شیء حادث بعضلره بر کیفیت اولور که معده‌نک کندیسی و یاخود دماغ عضو مشارک — مثللو
ایذا ایدن ضربه اصابتندن حادث مادهٔ عملی کبی اول کیفیت عمل ایدر و یاخود شیء حادث
مادهٔ خلطیهٔ منتشربه و یاخود معده‌یه مصبوبه ~~اولان خلط اولور~~ اولوب طعام و مفسد
اولان خلط اولور و اول مادهٔ خلطیه‌نک مادهٔ صفراویه و یاخود رطوبت ردیهٔ متعفنه — سد
اولور که خاتونلرک تهوعلرنده موجود اولان ماده خلط ردیهٔ متعفنه قبیلندن اولور
و یاخود اول شیء حادث ردیه رطوبت اولمز بلکه اول رطوبت من غیر رداءة مزلقه
و فم معده‌یی مزلقه اولور و یاخود اول شیء حادث رطوبت غلیظهٔ منلجه اولور بعض معده
فرجه‌لرینه دخول ایدوب انده مستحکم اولور و یاخود اول شیء بر نوع رطوبت اولور که مقداری
کثیر اولمغله معده‌یی اغرلشدیرر و تقیل ایدر و تقلبی ایچون انی معده دفع ایدر
هر نه قدر سبب آخر اولمز ایسه و اکر فم معده‌ده اولان اول رطوبت دم و یاخود
بلغم حلو اولور ایسه ~~حلو~~ ما مولدر که انلردن بدن تغذی ایلیه و کذلک حد
معده‌ده تغذی ایلیه زیرا دم معده‌یه غذا اولور و بلغم حلو طبیعتده دمه استحاله
ایدوب معده‌یی تغذیه ایدر و لکن بلغم مذکور معده‌یی تغذیه ایتمز اول صورتده اولورکه
انک معده‌یه وصولی تدریج ایله اوله و اول بلغم معده‌یه اول عروقدن تدریج
ایله وارد اوله که اول عروق قلاید و معده مزاجنه تغییر ایدوب و اجزاء معده‌یه
بکزمک شاننده اوله و اول مثللو شانی اولان عروق ذکر تشریحده ذکر اولندی
لکن سبب من الاسباب معده غذاسز بولنسه و ذکر اولنان عروقدن معده‌یه

خلط مذکور کفایت مقداری وارد اولمسی معده اول زماندن وصف مذکور اوزره اولمیه
بلغمیه محمودیه در اقبال ایدوب اول بلغم هضم تام ایله دمه احاله ایدر وچوق کره
واقع اولور که معده یه کبد دمی اساله ایده کلدیکی عروق ده زرّاقه طریقندن غیری
طریق آخردن در دم جید صالح وغیر کثیر منتقل صبّ ایدوب معده انی علی تحجیل
الانتشاف تغذی ایدر واول دم معده کندو جوهریتنه ومشابهتنه احاله ایدر
واول طریق آخر معده کیلوسندن نفوذ ایلدیکی طریقدر که اکا ماساریقا دیرلر
اول طریقدن معده کیلوس کبده وارد اولور اما کبددن خلطک اول طریق ایله
انصبابی خلاف معتاد اولور وبزم بو بیان مشروحمزدن ظاهر واشکار اولدی که بعضلرک
ظن ایلدیکی وبلکه جزم مطلق ایله جزم ایدوب دم معده یه غذا اولمزدیو قطعا
حکم ایلدیکی غلط فاحشیدر وبعض ناسک نوبت ایله قیء سودا معتاد
اولور وآنک صلاحی اول قیئله اولور وبعضلرده اول قیء مرئیه وحلقه
حرقت وبلکه قرحه مؤدی اولور وبعض غثیان علامت بحران اولور وحمیات
وبائیه ده بعضلره بحراندن دره علامت اولور وبحرانک هیئتنده کثرت اوزره غثیان
اولسه نکسه انذار ایدر وبعض قیء بحرانی اولوب حمیات حاره ده ومقعر کبدده
اولان اورام بحراننده اول قیء نافع اولور وبعض قیء حمیاتک تصعیدندن عارض
اولور وکذلک معده ده واحشاء باطنه ده اورام اولسه خصوصا اول اورام
حاره اولسه اول اورام قیء احداث ایتکیچون که اول عضو متورم ماده یی دفعه
میل ایدر وکذلک معده متورم اولدیقده غذادن ودوادن وجوارنده اولان عضوک امتلائندن و ظاهر
انجذاب جهتیله متأذی اولوب احداث قیء ایدر وبعض کره غثیان باقی قالور
وقیئه مؤدی اولمازسه سببی بودر که ماسکه شدیدة القوة اولور ویاخود غثیانک
سببنده ضعف کیفیت ویاخود قلت کمیت اولور حتی اول سبب تقویه اولنسه قیء

سهل اولور وبلکه قیء تحریک ایدر بعض مواد معده حرکت اوزره اولوب کاه قیئله خروجه کعوبت
اولنلر تسهیل ایدر وحرکت اوزره اولمیندر تحریک ایدر ونیچون بر کسنه نک معده سی
ضعیف اولسه اول معده بنفسها غثیان احداث ایدر ومعده سنده خلا اولوب کرک
متشرب وکرک غیر متشرب اولان خلط بوندر اول معده ده قلیل اولدیغندن اکا قیء ایلمک
ممکن اولمز زیرا معده ضعیفه ماده موذیه قلیله قیئندن عاجز اولور واول مثللو قلیل اولان
ماده معده یی تهییج ایدر وتحریک ایدر واول ماده یی معده قوتی حبس قیء ایدر ایدوب
واننده اول ماده غثیان احداث ایلمز ایدی پس بو حالت دلالت ایدر که اول کسنه ده اولان
غثیانک سببی ضعف معده وقلت ماده اولور ونیچون اول کسنه غذاسنی اول ایلیسه اکله
قیء ایکی سببدن ممکن وسهل اولور اول ایکی سبب بودر که اول خلط قلیلک قعر معده ده
اذاسی قلیل وغیر عنیف اولور واول مثللو اذا قیء تحریک ایلمز ونیچون اطعام اولنسه
اول ماده طعام مختلط اولوب کثیر المقدار اولور ولذتنه بناء فم معده یه صعود
ایدوب قیء تحریک ایدر وایکنجی سبب بودر که طعامک حجم قیئه معین اولوب انکله
سبب ضعیف قیء احداث ایدر وبعض کره تقلب نفسک وغثیانک حرکتنه فم
معده یه عارض اولان حرق وبیس سبب اولور ونیچون داء الکیفیت حاره ماده حاره اول ماده
فعلن ایشلر بعض معده ده وفم معده ده ماده حاره اولدیقده تقلب نفس حرکت غثیان
احداث ایلدیکی کبی معده ده وفم معده ده بلا ماده موجود اولان حر ویبس هم اول
فعلی ایشلر واعتدال اوزره واقع اولان قیئک منفعتی عظیم اولور ولکن قیئه ادمان
واعتیاد قوت معده یی اضعاف ایدر واول قوتده وهن عارض اولور وکذلک اول ادمان
قیء معده یی فضوله مغیض ایدر یعنی فضول معده چکلوب معدوم اولور مغیض
غین وضاد معجمه ایله مجرد عبد من جملهٔ ظن اوزره فاعیلی اولمق کرکدر زیرا فضول
مو ذیانک استعمالی اولنور وانک مضر اولان فیضانی اولور هم وفقدانی نافع وغیر ضار اولور اول ماده

پس حاصل بو اولورکه قیئ ادمان فضولك معده یه انصبابنه مؤدی اولمغله معده فضوله
منبع اولوب دائما اعتیادنه اولور اللّٰه اعلم و بحرانی اولان قیئ مختصر بعض مریضی و ضنکدن
خلاص ایدر و چوق واقع اولورکه حماسی اولان کمسنه یه تشنج و صرع و صرعه شبیه بر نسنه
دفعة عارض اولور و اول کمسنه زنجاری و یاخود نیلنجی بر رطوبت قذف و قیئ ایتمکله
نجات و خلاص اولور و کذلك حمیاته و غیریه عارض اولان سبات عظیم امتلائیدن در
قیئ ایله خلاص اولور و چوق کره در قیئ ایله فواق جبرحلن خلاص اولور و اعتدال اوزره
قیئ استعمال ایدن کمسنه کلیه لرینی صیانت ایتمش اولور و کلاده و رجلده اولان آفاته
اولی قیئ معتدل علاج اولور و اورده و شرائین طمرلرینك انفجاردن نجوه اول قیئ شفا
اولور و هر شهرده ایکی دفعه قیئ ایلمك مستحبدر و قیئك افضل اوقاتی بعد الحمام
اولان قیئدر و کذلك امتلا اولنجه قدر اکل ایلدیکن صکره اولان قیئك و قیئدر و کتاب
اولره انلر بر علی وجه الاستقصا بیان ایلدیك و معدهٔ ضعیفه هر قچن اغتذا
ایلسه الم غشیان و تقلب نفس عارض اولور و غشیانه مؤدی اولان ضعفدن قلیلا زیاده (وضعف معده)
واضعف اولور ایسه اکل ایلدیکی طعام امساکدن (اول معده) عاجز اولور و فوق و تحت طرفلرینك
بری ماکولی دفع ایدر و ضعف معده بعضکره سوء مزاج اصنافندن حادث اولوب
و سوء مزاج اصنافندن بعضلری تحلیل رو و جامع اولان اسهال کثیر و خصوصا اسهال
دم مثللو افکاره مؤدی اولدیغی سندن معلومدر و کذلك سندن معلومدر
اولدیکه ارجا اوجاع شدیده و غموم و صوم و جوع شدیده مضعفات معده دندر
اولور و کذلك اسباب مذکوره معدهٔ اضعاف ایتمك ایله قیئه دخی اسباب اولور و وجع
معده دخی قیئه سبب اولور و اول شرکعا قیئ ایتدیرر و اول کمسنه که جوع صادقی یوغیکن
اکلی اعتیاد و تواتر معتاد ایدینه اکر اولا بر نوع حرقت عارضه اولور و اول حرقت
جدا و غیر مطاق اولور و صکره ماکولینی کلیسی قذف ایدر و بالجمله قیئك زیاده دن (شدیده)

قیئ دم اولور و لکن ان شاء اللّٰه تعالی قیئ دمك لزوم ذکر اید جکمز وجه اوزره اولور ایسه اولدر
ازدی اولمز بلکه طبیعتك قوتنه دلیل اولور و قیئ دخی صکره ازدی اولان قیئ سودا
اولور و دم و سودا قیئلرینك ازدی اولدیغنه سبب بودرکه بو ایکی خلط معده ده
تولد ایلمز بلکه انلر معده یه مکان بعیددن و اعضاء اخرادن چندفع اولورلر بناء علیه
اول چندفع عنها اولان اعضاء اخرانك آفتنه و معده نك اول عضوه اولان اعضا
مشارکتنه و ماده یه معده نك ضعیفه اولنجه قدر اذعانه و قبولنه دلالت ایدر (دلالت ایدر)
و خاصة قیئ دم در و کثرت دمك قدر و اجبدن اکثر اولدیغنه و قدر واجبدن
اکثر دمك حرکتی هلاکی انذار ایدر و قیئ صوف یعنی یالکز بر خلطی قیئ ایلمك دخی
اولور اگر خلط صفرا اولور قیئ ایدر ایسه افراط حرارته دلالت ایدر و بلغم قیئ
ایدر ایسه برودت ساذجه یعنی صرفه نك افراطنه دلالت ایدر اگر قیئك الوانی مختلفه و اسود
و زنجاری و کراثی الوانندن مرکب اولور ایسه ردی اولور اخلاط ردیه نك اجتماعنه دلالت
ایچون و دوات مرکبه دن بر ردی بودرکه فم معده ده تقلب و غثیان اولور
و طبیعت ممسکه اولور تقلب قیئ تسکین ایدر ممسکنا قیئ استعمال اولنسه طبیعت
امساك و اعتقال زیاده اولور و طبیعت حل و تلیین ایرادویه ملینه استعمال اولنسه
قیئ زیاده ایدر و اکه بناء اولا فت مرکبه ردی اولور و لکن حقنه اولان خلط رقیق
و یاخود دم ار اولور ایسه آنلر حار اولنلر بنه اخاصلیه و تمر هندی ایله و انلره بکز ادویه
سائره ایله معالجه اولنور و اول معالجه ایکی آفته جمیعا نافع اولور و بعض ناسده
شهوه طعام دائم اولمز و اول آنده زائد اولمز و لکن طعامدن ممتلی اولدیغی کبی ماکولنی
قذف و قیئ ایدر و یاخود اول طعام اسفله ازلاق و انزال ایدر و بنه طعام معاوده ایدر
و بو حالت انلره معتاد و دیدن اولوب اکل و قیئدن خالی اولمازوا و اول کمسنه نك عنشر
اضحا عیش کبیر اولور و اول حالت الکرام طبیعی بو صفت اوزره بر طائفه وار درکه حکیم کیه صیدایر
دیما اولور اولدر

وهر دائم صبر ایلدیکی حرکت برطرفدن اکل و برطرفدن قیء و اخراج ایلمکدن خالی
اولماز و اکثر مأکولاتدن منتفع حاصل اولماز و کذلک بو صنفک ولطائفه ما عدا اخلاط
اخری وار در و بعض ناسده وارد در که طعام تناول ایدر و تکن ایدر لکن
اکر حرکت بدنیه ایلسه و یاخود حرکت نفسانیه ایله حرکت ایدر ایسه و یاخود تکلم
و یاخود غضب ایدر ایسه مأکولی قذف و قیء ایلر بس انلرک سببی بو در که اقدم معده
سنده بلغمک سببی اولور و قیئک اسلمی غلظت و رقتده متوسط اولوب غروی
معتاد اخلاطدن اولان قیء مخلوطدر اما امراضده اولان کراثی قیء
و سواده ناظر اخضر لازوردی و نیلنجی قیئلر شر اولور لکن اکثرا مرده حرارتک
خمودتنه و قوتک موتنه دلالت ایدر و لازوردی و نیلنجی قیئلر کراثی و زنجاری
قیئه مغایر باشقه قیئلردر و لکن بعضکره لازوردی و نیلنجی قیئلرک سببی
کراثی و زنجاری قیئلرک سببلری کبی احتراق اولور و احتراقی قیئلرده سواده مایل
اولان قیء شوندر ایلمکده برد و یاخود بردک تکدیری و قوتک موتی اولماز ایسه انلرک
سوادی اشراق و صفابه و کراثیته مائل اولور و مع هذا قیء اصفر و کراثی و زنجاری
مزاج کبدی جدا حار اولنلرده کثیر الوقوع اولور و کبدنده ورم حار اولنلرده اولا قیء صفرا
و صکره قیء کراثی و صکره قیء زنجاری ایلک عارض اولور و اقسامک عروض
فواق و غثیان ایله اولور و اورام طحالده اخر دیبعده اولان قیئلرده ما عدا قیئلرک
اسود اولدیغی ردی اولور و قیء منتن هر دیدر علی الخصوص حمیات و بائیه ده
قیء اسود و قیء منتن هر قتوسی واقع اولور ایسه ردی اولور و امراض حاده ده
یوم رابعده تهوع واقع اولور ایسه اول کسنه قیء ایلسون زیرا اول قیء مرضنه
نافع اولور **بنجی فصل** قیء انذار ایدن علامات بیاننده در غثیان و
تهوع قیئک مقدمه لریدر و فجئ شفه لرده اختلاج و شراسیفه فوق جانبنده امتداد

مرکب

اولور

اولور ایسه اولوقت قیئه حکم ایلیه اما قیء و غثیانی فاعل اولان حار و ردی
و عفن خلط اولدیغنک علامتی عطش و فمده اولان طعم ردی و عفونت ظاهره
اولور و قیء و غثیانک فاعلی خلط صدید اولدیغنده و قوف جهت قیء ایله و معلوم
مع خفتها اشنه تلذذ ایسه ایله حاصل اولور زیرا معده خلط صدیدیتک کمیتی ایله اعتنا
اولماز بلکه کیفیتیله متکدر اولور و قیء و غثیانی فاعل جید و غیر ردی خلط اولدیغی
علامتی ایلک صاحبنده تجری و عفونت و طعم ردی و قیء ردی اولمدیغی اولور و اول خلط
جید فاعل رقیق اولور ایسه حادث اولان قیء و غثیانی عفوصت اولان ادویه دفع
تسکین ایدر و اگر غلیظ اولور ایسه آنی ادویه ملطفه تسکین ایدر و کذلک اگر رطوبتک
کثرتی و غیر ردی اولان قیئلک کثرتی و برازک کثرتی و لعابک کثرتی هپ دلالت ایدر
خصوصا اول قیئک مقدم تخمه حادث اولمش ایسه بو دلالتلر اولان تقویه
ایدر و هم معده ده سوء مزاج اولمغله حادث اولان قیئک علامتی بو در که اول حاله اولان
معده ده وارد اولان نسنه تقرر ایلمز بلکه اکر هر نه کونه نسنه وارد اولسه انی دفع
ایچون معده حرکت ایدر و سوء مزاج و یاخود مشارکات دماغ و کبد و رحم ایله قیئلرک
حدوثی علامتلری امراض دماغ و کبد و غیرینک علامتلری اولور **التنجی فصل** قیئله خروج
ایدن دم بیاننده در شیخ رئیس شرح برکه بن درم که دم قیئله خروج ایدر ایسه اول
دم معده دن و یاخود مریدن اولور و انلرک سببی طمرک انفجاری و انصداعی و انقطاعی
اولور و بعضکره هپ قیء کثیر عقبنده و حاد المزاج اولان ادویه مسهله ایله استسهال
عقبنده هپ انفجار عرق و تنظایر واقع اولور و یاخود دملک خروجی انفجار و رشحله اولور
و یاخود دم رعاف معده یه سیلان ایدوب قیئله خروج ایدر و سیلان ایلدیکی
شعور اولنمغله رعاف اولدیغی معلوم اولماز و یاخود کبددن و اعضاء سائره دن
معده یه دم وارد اولور خصوصا استفراغی واجب و معتاد اولان دملک احتباسندن و یاخود

اولوب انلک فعلی تمیز ایله

و اولانلک تسکنی

اسبابلری

قبل النضج

مغادر اولان دم بیاننده

فصل عرادن برنم باب الاصولده بیان ایلدیکمز اوزره معده یه وارد اولان دم
قبیلنه خارج اولور و یاخود اول کسنه اترك ریحضی ایتمکله و یاخود ماء
علقله شرب ایدوب علق معده و مریئه برینه تعلق ایتمکله و معده یا سورب
حس ایله قی ایله دم خروج ایدر و عروقك انفجار و انصداعی سبب
کتب کلیه ده سندن معلومك اولان سبب اولور و بو مقاله خامسه اولنده
ذکر ایلدیکمز سبب ایله هم اولور و واجب اولورکه عروقك انفجار و انصداعی
اسبابنده اولدیغی تحقق اولنه عروقك رقتی و ترهلی و شدة جفوفی و غلظتی
مثللو نسنه لرو چوق کره قی ایله دم قوتك صحتنده حادث اولور زیرا قوت صحیحه
اولدیغنده موافق اولان بولدیغی محلره دفع ایدر انیکیچون بعضکره اوقوت
صحیحه ایله حادث قی دم ایکی رطل مقدارنه بالغ اولور و قاینده اول قیدن ضعف
و مضرت حادث اولماز بلکه استراحت و منفعت عارض اولور و بو حال اولزمان
اولورکه طحال و کبدك فضلی معده یه منصبه اولوب معده قویدانی قیله اخراج
ایدر و اکثر اول دم طحالدن مصبوب ایسه اکثر اسود اولور و هم عکر یعنی اولور و بعضکره
حامض اولور و بو ایکی دمده وجع اولماز و چوق واقع اولور که انسان بر قطعه
لحم قی ایدر انك سببی بودر که معده ده تولول یعنی سیکل و یاخود ناصور نابت
اولور و منبسط و تثبت ایلدیکی موضعدن منقطع اولدیغنده طبیعت آنی
فوق جانبنه قیله دفع ایدر حتی ایله اولان قی دمك علامتی ردی اولور و حاصل
اولان قی دمك بعضسنده رداءت اولماز العلامات دم معده ایله دم مرینك
فرقی بودر که موضع وجع اولور و جع قنقسنده ایسه دم اول موضعدن اولدیغنه
حکم اولنور لکن بعضکره بلا تأکل و قرحه انفتاح عروقدن اولور و لزماده وجع اولماز
و ذکر اولان فرق بولنمز اما تأکل اولان قی دمده قرحه نقدر و دلالت ایدر و دم

تأکلك

تأکلك علامتی خروج اولدر اول امرده قلیلاً قلیلاً اولور و بعده بعضکره کثیراً خارج و منبعث اولور
و صحة قوت حس ایله خارج اولان دم صاحبنی بر شیئه منکسر ایلمز بلکه دملك خروجندن
مقدم موجود اولان ثقلتی مندفع اولور و دم دخی دم صحیح و غیر حاد اولور و غیر اکال
و غیر عفن اولور و علقه دن اولان دم رقیق صدید اولور و علق ماء شربنده نقدی
هم اکثر دلالت ایدر و یاسور دن اولان خروج دم اول دملك حینا بعد حین خروجی
و علیلك اول خروجله انقطاعی اولور و اول آنده صار و اولدیغی اولور و معده کبد دن
منصبه اولان دم ایله طحالدن منصبه اولان دملك فرقی بعض و کذلك انلر ایله معده ده
حادث اولان دملك فرقی بودرکه کبد و طحالدن مصبوب اولان دم قی قیئنده وجع اولمز
نفس معده ده حادث اولان دم قیده وجعدن خالی اولمز و طحالدن اولان دم اسود
و عکر اولور و بعضکره حامض اولور و کثیرا و قاتی انسان قطعه لحم قی ایدر انك
سببی بو ننه اقدم بیلدرك بدنجی فصل معالجات قی بیاننده در
بو معالجه ده اولان کلاو کلی بودر که اکثر قی فسادندن تولد ایدر ایسه غذا اصلاح
و تجوید اولنور و معده تقویه سی ایچون برنم ذکر ایلدیکمز عطریات اولان حار و بارده
معده یه مقوی ادویه لرك بعضسی ایله استعانت اولنور فنقسی ملایم ایسه
استعمال ایچون اول ملایم اختیار اولنور و اگر سبب قی ماده ردیه ایسه و یاخود
کثرت ماده ایسه اول ماده استفراغ اولنور و انك استفراغی مشروبات و حقنه
و مو رایدن قوانینی اوزره استعمال ایله اولور و غذاسی تقلیل و تلطیف اولنور
صوم و ریاضت استعمال اولنور و علتنه مناسب حقنه استعمالی ماده سنك سفله
میلی اولدیغنده نافع اولور و چوق واقع اولورکه حقنه حادث قی قطع ایدر و قی
هم قی قطع ایدر اگر مرض اولان قی اول ماده جبر ایله اولنور دیرادو اولان
قی استعمال اولندیغی اول ماده یی اخراج ایدوب علتدن خلاص اولور و دوا اولان

قيئك حقيقي ياكرماء استعمالي اولور وياخود ماء حار مع السكنجبين وياخود
مع الشبت ماء حار اولور وياخود ماء فجل وعسل وبونلره بكزر نسنه لر اولور كه انلر
موضعنده بيان اولندى واكر قيئك وقيئدن غيرى ايله استفراغ مراد اولنسه مواد
غليظه اولور ايسه اولا وابتداء اول مادۂ غليظه تلطيف وتقطيع اولنور
وبعده استفراغ اولنور واكر غثيان وقيء سوء مزاج ايله حادث اولدى
ايسه اول مزاج سيئي مبدل ادويه ايله معالجه اولنور واكر تخذيره احتياج
وار ايسه برنم عن قريب وصف ايده جكمز نسنه لر ايله تخذير اولنور وتدبير غثياندن
برنم غايت مطلوبمز غثيانه موجب اولان خلطك استفراغ ودفعى وياخود تقليلى
واكر اول خلط معده لزوجتلى خلط ايسه آنى تقطيع اولور واكر اول خلط معده عفونتلى
وصديدى خلط ايسه عطريتلى ادويه سقى ايتمكله اول خلطى اصلاح مطلوب اولور زيرا خود ايله
عطريتلى دوالر ملايمة شديده سى اولور خصوصا اول عطريت اولان دوا ودواء غذائى
اوله وياخود تدبير غثياندن برنم غايت مقصوديمز معده نك قميزى اول مواد مغشيه نك اعقال
وادخال اولور اكر اول ماده نك ايذا اسنى جسنده معده نك ولعى وحوصى اولور ايسه
وجذبيله ماده يى اطرافه جذب ايلمك حبس قيئده جدا نافع اولور خصوصا اول
قيء معده يى محيط اولان اعضادن معده يه دفع ايلديكى موادن اوله وقيئى
اطرافه جذبك طريقى اطرافى شد اولور على الخصوص اسفلده اولان اطرافى يعنى ساقلر
وقدملر فوقندن شد بدى ايدوب نازلا اول اطرافك نهايتلرينه وارنجه قدر وباعتبار
موادى اطرافه زياده جذب ايدر واطرافى ماء حار ايچنه ادخال ايتمكله تسخين دخى
جذبده شدت معين اولور وبعضلره عضده وساقلره دواء محمر ومقرح وضعنه دخى
حاجت اولور وتعجب اولنه جق امورك برى بو دركه جذب حسيله اطرافى تسخين ايلمك
تسكين قيئده نافع اولور وقيء قيئى سريع وحاد اولسه اطرافى تبريد ايلمك نافع اولور

وكذلك

وجه تعجب بودركه تسخين وتبريد ... متضاد ... وجه واحده نافع اولور

وكذلك تبريد معده دخى قيئى سريع حاده نافع اولور وبعضلر زعم ايلديلركه لوز مردق اولنوب
صو ايله مرس وتصفيه اولندقدن صكره سقى اولنسه غالبه هايج اولان قيئه اولان
علاجك اعظمى اولور وكذلك سويق الحنطه قبوغى ايله طبخ اولنوب استعمال اولنسه اصناف
قيئك اكثرنده نافع اولور وعلى هذا مسلوقلك مايى صب اولنوب تكرارا سويق الحنطه
طبخ اولنسه اول دخى نافع اولور ودخى بو صفت اوزره اولان دوا ايچرر سنك عود خام
قرنفل بود والورد ونلر برابر اخذ اولنوب ماء تفاح الحنطه سقى اولنور وقرنفلك علكى
قرنفلك لكنديدن خيرلو اولور وعلكك مقدارى كندى مقدارى اوزره اولور وعجن قرنفلك
علكى اخذ ايدر زعمانه كلدى بود وايله استعمال اقتضا ايلسه مقدار مذكور ندبرمتلى
مشكلطر مشيح خلط اولنوب دواء مذكوره ادخال اولنسه نفعى غايه بالغ اولوب
علاك قرنفل معا منه قايم اولور وبن اول قيئى صاحبينه تنويم اجتهاد وسعى ايلمه
زيرا نوم بالجمله معالجات قيئك اصلى واساسى اولور وقيئى منع ايدن معالجاتدن اولور
ابزار كثيره والحنطه كزبرۂ يابسه لكثيره اولان ماء اللحم الحنطه شراب ريحانى صب ايدركن
صكره سقى ايتمك خشخاشدن كرك ايسه عليل اول ماء اللحم الحكلدن محظوظ اولسون وكر ايسه
انى كراهت اوزره استميرك شرب ايلسون هر حالده مانع قيئى اولور وبو مشروب
اولان دواده عفص دخى اولور ايسه اول مشروب اجود اولور وبعضلر اول ماء
اللحمك الحنطه لعدى وياخود خبز سميد تفتيت اولنور وبو دوايى شرب ايلديكده عليل
اويميدير وتنويم ايدر وتوهمنده تعريق ايدر وتعريق مانع قيئى اولور واكر عليلك
طبيعتى يابس ايسه ادويۂ قابضه لردن تجفيف اولان دوا سقى اولنمغله
قيئى حبس جائز اولماز ولكن جفاف خوددر اولنه جق مقدار اوقوا ابضدن استعمال
اولنسه انده بأس اولماز وطبيعتى وجه مذكور اوزره يابس اولمالرى حقنه استعمالى ايله
طبيعتلرى تليين اولنور وصكره دوا استعمالى اوزره اقدام اولنور وغثيان وقيئى جوق كره فصد تخفيف ويرر

بلغ

بيكاروج

قرنفلك

وفجن معده یی مقور و قیئی حابس دوا علیله سقوا اولنر بقیله معده اول دوایی قبول
ایلمیوب قذف ایلیسه تکرار اول دوا انده سقینز اعاده ایله و آول دوایی علیلک
کراهتی حشیتر اولور ایسه انک لون و رایحه سنده برشیئی تغییر ایله و معلوم
بیوریله کم فجن غثیان علیله ایدوب اول غثیانه قیئی اولمسه سن آکه طعامی
ویاخود خلط موذی یی تقیئه ایدن مقیئات لطیفه سقوا ایتمکله اعانت ایله و اکر
اسهاله حاجت اولور ایسه رفق ایله اسهال ایدروب بعده ذکر اولنان مقور
ادهان ایله معده یی سن تقویه ایله خصوصا دهن ایله بالکره ویاخود دهن
ورد ایله مخلوطا استعمال ایدروب تقویه ایله و رأی اولنز یغ مقدار معده یه تسخین اولنور
وبعضا که غثیان حدوثی عقیب طعامه اولمیوب وقت جوع و خواده حادث اولور
وقت خوادده اولان خلط قلیلدر قیئی حاصل اولماز و اول مثللو غثیان معالجه سی بودر که
اکه طعام الطعام اولنور فجن معده یی طعام ایله ممتلئ اولمسه اکرچه قیئ ایلمک سهو…
اولنور و طعامه تبعیت ایله خلط موذی دخی استفراغ اولنور و حرارت و یبوستدن
عارض اولان غثیانده اکثرا صاحبی جبرده رطب ثلج ایله تبرید اولنور بقیله صکره اضداد
اولنمغله زائل اولور و انکره ماء بارد مثلوج الجنه حصرم و ریباس قیلنده بقیله صکره
سقوا اولنور اما … اولان غثیانه معالجه سی … اولان ادویه ایله ماده تنقیه
اولنه بقیله صکره کیفیت باقیه اول کیفیته ضد کیفیتی اولان ادویه ایله عطوره
ایله علاج اولنور و اول ادویه محل حار و بارد ربوبیله سقوا اولنور و هم
کیمکه قیئه … معالجه ایلدکیله صکره اکه اطعام ایتمک مراد ایلسه که انده عراس
قلیلا قلیلا طعام ایله اکر دفعة اطعام ایلسه که مرة بعد اخرى قیئی اول طعام تحریک
ایدر و اول مسنه که قیئه مستعد اولمغله معده سنده طعام … اولمسه قانونده مذکور
اولان اضمده قابضه ایله انک معده سی اوزره تضمید ایلدی ایله علاج اولنور و اکر اول علیلده حرارت

یوغیسه

یوغیسه اول اضمادک اخلاطنه عاقرقرحا و سنبل و کندر و مر ادخال اولنور و اول علیله
اول انبرباریس اقراصی سقوا اولنور که آنی جالینوس مدح ایلدی اکر اول علیلده حرارت و عطش
وار ایسه اول اقراص رب رمان مثللو ربوب ایله سقوا اولنور اول اربالجیده نعناع او
انده منفعت اکثرا اولور و انک اوزرینه مزاجه مساعده و رخصت وار ایسه شراب
ممزوج سقوا اولنور و اکر علیلده حرارت یوغیسه ذکر اقراص ماء ایله سقوا اولنور و انکره
اقراص انقلاوس سقیی دخی نافع اولور و اول قیئده برودت معده اولور ایسه بو صفت
اوزره اولان قرص سقی دخی نافعدر صفت قرص نافع زرنباد قرنفل اشنه دارصینی
مصطکی کندر هر برندن برر دانق افیون بر قیراط جندبیدستر بر قیراط صبر ربع
درهم و طعام یمیک طعامن کثیر اوقاتله قیئ ایدن کمسنه لرک معده سی اصلاح
ایدر طعامنده کزبره یی کثیرا استعمال ایلمک و احلیلک عسلنی لعق ایلمک و کذلک
اولمسنه رطب و یابس فستق قشرینی اکل ایلمک و کونلک … و مصطکی و عود
و قشور اترج و نعناع مضغ ایلمک نافع اولور و کذلک اول معده یی اصلاح ایدر و قبل
الطعام قیئ ایدروب بعده طعام یمیک طبیعته مشوش اولان قرما ایچون بر طریق
واردر که انکله قیئه حیله اولان شاب قور و رطوبات رقیقه مجتنب ایله معده لر
ممتلئ ولعابلر کثیرا اولنره معالجه ایدرلر مشوشنک اول طریق بودر که وصف
مذکور اوزره اولان علیلی اول افصد ایدرلر و فصدلر اعتدال اوزره اولور حدود غشیه
عروق فصودلر ایصال ایلزلر و بو فصدلر دخی احتمال ایدنلرده استعمال ایدرلر و بعد
الفصد برقاچ ایام علیلی استراحت قیلرلر و صکره تحت لسانده اولان عروق فصد
ایدرلر و انلرده بر مدت صکره اکه مدرات سقی ایدرلر و صکره مقطعات غرغره ایدرلر
و بر مدت استراحت قیلدیقدن صکره اکه ایارجات سقوا ایدرلر اول ایارجات …
معده ده مدت قلیله باقی قلسون ایچون احتمال ایدر و اول سقیلدیکی کون مرور ایله

تقييد ايلديكدن صكره بلا شرط بطننه وضع محاجم ايدوب بعده شرط ايدرلر وموضع شرطي نذيب مسحق ايله تكميد ايدرلر وادرار سركون حلبه يي دق ايدوب اول مرقوقي عسل ايله وبزرخبازي يي زيت ايله معجون ايدوب اول موضعه انلر ايله ضماد ايدرلر وبو ضمادي اوچ كون وضع ايدرلر اكر بو تدبير كفايت ايلمز ايسه شحم حنظل ايله اولان ايارج سوق ايدرلر ومعده اوزره نافسيا وادويه محمره ايله طلا ايدرلر وبو طلايي موضع اوزره قونور ونفاطات ظاهر اولنجه قدر اسيكلر وصكره محنظل ايارج سقيني اعاده ايدرلر وبعده ايارج فيقرا سقي ايدرلر وبعده افسنتين طبيخ سقي ايدرلر وبعده صو ايله جندبيدستر تنخذ دوايي سقي ايدرلر ومحمرات خفيفه يي اعاده ايدرلر وبعده غراغر وبعده معطسات استعمال ايدرلر بو مذكور طبيد برطريق قديمدر ومتشوشدر منهاج محصلين اوزره دكلدر وبير علاج قيكره قانون مجراسنده جاريه اولان معالجاتي ذكر ايلدك وشمديكي حالده بيز مراد ايلرز كه سبب حاردن حادث اولان قيئي تفصيل اوزره ذكر ايليه يوز واول قيئي تسكين ايدر خاصة قبسي تناولي ورمان وسماق وغبيرا وسفرجل تناولي وانلردن متخذ اشربه شربي قيئي مذكوري تسكين ايدر وبو صفت اوزره اولان حب قيئي اول قيئي تسكين ايدر **حب نافع** بزربنج برجزؤ بزرورد وسماق وقسب هر برندن دوردر جزؤ بو اجزالر ايكي مثلي رب سفرجل ايله جمع اولنوب معجون قيلندقدن صكره بحسب القوه نصف مثقالدن برمثقاله وارنجه قدر سقي اولنور واول حب استعمال تنويم ايدر وغثياني تسكين ايدر واكر اول عليلك طبيعتي استمساك ايدر ايسه اكا لازم اولور كه حصرم ورياسدن متخذ وخاصة حماض اترجدن متخذ ربوب ساذجه استعمال ايليه وحار اولان قيئي وغثياني منع ايدن كافورك خاصيتي واردر اول كافور كرك ربوب ايله سقي اولنسون وكرك شم اولنسون وكرك معده اوزره طلا اولنسون هر حالده نافعدر اما اول عليلكه طعام اكل ايلديكده ظن ايدركه اكر حركت ايلسم ماكولمي قذف ايدرم ديو انلرك

افضل معالجه سي بودركه وكذلك ماكولاتي قيئي ايدوب سبب قيئي سودا وخلط باردي اولنلرك بو افضل معالجاتي مسهلات محففه اولان ادويه ايله اولور بزركرفس وانيسون وافسنتين متساويه الاوزان اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور بر شربتي مثقال واحددر ماء بارد ايله استعمال اولنور وكذلك كمون وفلفل مقداري قليل سذاب اخذ اولنوب خل ومري ايله خلط اولندقدن صكره انلردن صباغ اتخاذ اولنور ووجع معده سي اولانلر قيئي طعام ايدنلرك علاجنده قبل اخذ ومسحوق اولنور واوزرينه شراب ابيض بر شربي تقطير اولنور وصكره خرخلي مقداري تخيل وكذلك مقداري قليل عسل خلط اولنور شرب اولنور وكذلك صفرت البيض شي اولندقدن صكره عسل واوت بش دانه مصطكي مسحوقي ايله خلط اولنوب اكل اولنور وبو وجه اوزره صفرت البيض اوچ كون مقداري استعمال اولنور وكذلك وجع معده بابنده ذكر اولنان اقراص هي بو بابده نافع اولور وقيئي موصوف مذكور اصحابنده وانلر مجراسنده جاري اولنلره واجب اولور كه بعد الطعام قوابض وقبل الطعام ملينات ايله ابتدا ايدر مزلق وبرلكه طعام اوزره بو سفوفي استعمال ايلدره نافعدر اول سفوف كندر وبلوط وسماقدن متخذ اولان سفوفدر **دواء نافع من الغثيان** كزبره يابسه سذاب يابس متساوي الاوزان اخذ اولنور اكر غثياندن حموضت احساس اولنور ايسه اول ماخوذ خمر ممزوج ايله شرب اولنور واكر لذع احساس اولنور ايسه ماء بارد ساذج ايله شرب اولنور وكريه وجع مادة بارددن عارض اولان قيئه بو دوا نافعدر **صفة دواء نافع** زرنباد درونج جندبيدستر متساويه الاوزان اخذ اولنوب مجموع اجزا مثلي سكر ايله دوا اتخاذ اولنور شربتي واحدي ايكي درهم وارنجه قدر اولور وبر قاچ كون استعمال اولنور وبو تجربه ده مغني اولمز ايسه ماء بزور ايله دهن خروع شرب اولنور اما مخمه دن عارض قيئه تخمه علاجي ايله معالجه اولنور وسوطيه دوا استعمال اولنور

وكذا كذا اقراص مذكوره

اولان

اول مسحوقي معجون ايدجك

افسنتين قدر انجيله اولنلر

وخلط صدیدر ایله عاض اولان قیئه ینه قیئ ایتدیرمکله علاج اولنور قیئدن صکره
تنقیه اولندقدن صکره رایحه طیبه‌سی اولان و کیفیات معتدله‌سی اولان ادویه ایله
معده تعدیل اولنور و انلره انیسون و بزر کرفس و سیسالیوس و کمون و دوقو
مثللو بزورده نافع اولور و واجب اولورکه برنم ذکر ایلدیکمز تدبیر ایله عمل اولنوب انلره
قبل الطعام اغذیه مزلقه و بعد الطعام سفرجل مثللو اغذیه قابضه عطره ویریلور
زیرا بونلر فم معده‌دن معده‌نك قعرینه طعامی منحدر اولوب مواد فوقدن میل ایلمز
بلکه میلی اسفله اولوب قیئدن خلاص اولورلر و بعضلرینه بعضلرده کمون و سماق سقیته
حاجت اولور و بعضلرده بعد الطعام مشی خفیفه محتاج اولور و انلره دواء مسك
نافعدر و اقراص کوکب الحجینه برجه مسك اداف اولنه شراب ایله سقی اولنسه
منفعتی غایتده بالغ اولور اما سودادن واقع اولان قیئده واجب اولورکه اول
قیئ حبس اولنمیه اکر اول قیئ صاحبنك امتلاء دموی‌سی وار ایسه باسلیقدن
فصد اولنور و اخرعاندن وزره حجامت اولنور دم و سودادن امتلا خفیف اولسون
افیمون و بعضلره نفض امتلاده کفایت ایدوب فصد و حجامته حاجت قالمز
و اکر اول قیئ تحمل اولنمیه‌جق قدر افراط اوزره اولور ایسه مواد امتلا اسفله جذب
حرکتی اولان حقنه‌لر ایله جذب اولنور او حقنه قرطم و بسفایج و حسك و افیمون
و حاشا و بابونج ایله دهن سمسم و عسلدن متخذ اولان حقنه لودر و اکلیل الملك
و آس و لاذن و افسنتین بوده و الوحد شراب عفص ایله ضماد اتخاذ اولنوب اتکالی
طحال تضمید اولنور و کذلك انلره شراب نعناع رمان ایله افاویه ایله سقی اولنور
و اکر بونلردن صکره بقیه امتلا قالور ایسه ایاق طمرلرندن فصد و ساقلردن حجامت
اولنور و حقن قیئ تسکین اولسه سودا هلیلج اسود و افتیمون و غاریقون
و ملح هندی ایجوب سقی اولنمغله استفراغ اولنور و بالاضطرار ایارج فیقرا و افتیمون
مثللو

امتلائی

ایله

ایله دهن خروع سقی‌سنه حاجت اولور ایسه اولدخی سقی اولنور و اکر قیئ طحال سببیله ایسه
طحالی علاج اولنور و معده‌یه ماده رقیقه لراغ انصباب ایدوب طعام اختلاط ایله حادث
اولان غثیان علاجنده اقراص کوکب نوبت نوبت قتنه نافع اولور و اوقات نوبتك غیرده
و قتلرده اول ماده ایارج ایله نفض اولنور و صبر ایله ممزوج سکنجبین و اسهال الحجون
سقمونیا و صبر ایله متخذ اولان سکنجبین سقی اولنمغله اسهال و نفض اولنور و ماء
الحماض و تمر هندی ماده‌یی سفله دفع و حموضتی حبس ایله قیئ دفع ایدر و بو مثللو
قیئ معالجه‌سنده واجب اولورکه حقنه لینه ایله ماده سفله جذب اولنه اول حقنه
لینه‌نك صفتی بودر بنفسج عناب شعیر مقشر حسك بابونج سبستان تربد بو مذکورلری
دهن بنفسج و سکر احمر و بورق ایله حقنه اتخاذ اولنور و بعد النفض شراب خشخاش
استعمال اولنور و اسکندر شرابی دخی نافعدر صفه شراب اسکندر سفرجل سماق
نبق حب رمان تمر هندی [illegible] بوده و الوطنغ اولنوب بعده الحجینه کندر و عود قتیلو
و معلوم بولدیلکه اسباب یبوست ایله یابسه اولیسه اولیابس الطبع اولانلر
قیئ رطوبت ایدرلر جمیعا سویق ایله و تنورده تجفیف خبز ایله و طباشیر ایله
انقطاع ایدرلر الحصارات الحجینه انلر استعمال ایدرلر ایسه و بو مذکورلر ماده قیئیه
التصاق و نشف ایلدیکده انلرك منفعتی ظاهر اولور و بو قیئ کثیرا بطن اوزره و بین الکتفین ظهر اوزره
وضع محاجمه حاجت اولور و تنویمه و یاخود رجوع ایدنجه ترجیحه یعنی بیشکه
قیوب صالمغه دخی حاجت اولور و اکر ماده [illegible] قیئ اولان رطوبته
صدیدیه اولور ایسه اول محذرات استعمال اولنورکه انلرك عطریتی و صدیدینك نتنی و
فسادینه مقاومتی اوله و قوابض ناشفه دخی استعمال اولنور و اول قوابضك تنقیه‌ده
عطریتی دخی اولور ایسه نفعی زیاده اولور و اول قوابضك غذائیتی دخی اولور ایسه
نفعی دخی اکثر و ازید اولور اکر اول مثللو ماده غائصه و منتشره ایسه واجب اولورکه

تسکین

او ادویه‌لر

المرکب لیجنده معروف اولان سکنجبین ولها ویه حشللو ملطفا و مقطعا اوله وکذلک
اول ماده لزجه و غلیظه اولور ایسه ماده غایصه صورتنده خلط اولینلردن بیرا
اقور اولان ملطفات و مقطعا خلطا اولنور و سکنجبین ایله ابادج سقی اولنمق
اول افندیک اکثرینه علی الاشتراک نافع اولور و بو تدبیرلردن صکره انلره تسخین
اولان مسکنات قئ ادویه‌لر سقی اولنور رمان ایله اتخاذ اولنوب ایچنده عود قئ
قیلنن شراب نعناع کبی و یاخود ایچنده افاویه و عود و ورق اترج اولان شراب حماض
کبی نسنه‌لر سقی اولنور و کذلک دواء مسک مر و سفرجلی بونلرک هر برسی افاویه
طبیخ ایله سقی اولنور و دواء مسک حبیبه ایله و شراب افسنتین ایله هر برنده وقت
سقی اولنسه نافع اولور نسخه جیده رمان حامض نعناع تمام هر برندن بر باقه
بعض بر دسته اخذ اولنوب ایکی رطل صو ایچنده نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور و
ایچنه بر دانق مسک و ربع درهم عود ایکی سرق مسحوق اولوب حالیله ایچنه القا او لنور نقلنه
صکره ساعة بعد ساعة تجریع اولنور و بو نوع قئ مسکنها اولان ادویه‌دن اولور — اول شربت
عود ایله رب اترج استعمالی و قرنفل و شراب نعناع رمانی علی الخصوص اول رمان شراب
ایچنده کندر و سک و قشور فستق اولور ایسه تسکین اکثر اولور و سک و عود و سنبل
قئ بلغمی زیاده وجدا تسکین ایدر و شدیدة الحرارت اولان حمیاتده غیر مواضع
هر برنده حادث اولور ایسه اولسون واقع اولان تواتر و کثرت قیئدن قوت سقوطندن
خوف اولنور ایسه علیل اول ماء اللحم تجریع اولنور که بیلجلن وا وغلاق و قوزی — قوت ساقط اولوجیو
پاچه‌سندن اتخاذ اولنور و ذکر اولنان ماء اللحم کعک ایله حل حتا النده سحق اولندقده
صکره اول کعک مسحوق و شراب تفاح و شراب الخلط اولنوب تجریع اولنور و کذلک
اول علیلک مواجهه‌سنده مشور اولان بیلچ شق اولنوب تشمیم اولنور و خیار
نو قوللیلور و بینه مسکنات مذکوره‌دن اولور قرنفل صو ایچنده سلق اولنوب صوبی

صب

صبی اولنور نقدنصکره تکرارا ماء اخر ایچنده تبرید اولنجه طبخ و بعد التبرید اول قرنفل اخراج
و بر هاون ایچنده دق اولنور و مائی عصر اولندقدن صکره تبرید اولنوب ایچنده
خبز سمید لبابی اداف و مقدار قلیل شراب ایله تمریخ اولنوب ایچنده عصاره تفاح قاتیلوب
حسو قیلنور و اول قرنفل تبرید ایدوب بعده سحق ایلمک اولا سحق ایدوب بعده تبرید
ایتمکدن خیرلو اولور زیرا صورت ثانیه‌ده قرنفلک رطوبت غریزیه‌سی تحلل و تبخر ایدوب
نفعی قلیل اولور و صورت ثانیه‌ده رطوبت غریزیه محتقن اولور منفعتی اکثر اولور
و بعضلره غثیان و تقلب نفس و قذف و قیئه نافع اولور بو اغذیه که انلر قباج
و فراریج مثللولردن اتخاذ اولنور بو وجه اوزره که انلر ماء حصرم و حماض اترج و سماق
و ماء تفاح حامض ایله تحمیض و زیت انفاق ایله قلی اولنور و مع ذلک انلره
سویق شعیر ماء بارد ایله اطعام اولنمقده باس اولمز علی الخصوص انلرده قیئدن نقیه
وار ایسه اطعام سویقله باس زیاده منتفع اولور و واجب اولور که ذکر اولنان معالجات کرارا
و مرارا استعمال اولنه بر دفعه استعمال ایله اکتفا اولنمیه و علیل کراهت حس ایلدکه
اول دوا قئ ایدر ایسه دوانک هیئتی تغییر اولنور اگر انک کراهتی دواء مخصوصه اولور ایسه
قئ و غثیانه نافع ادویه مفرده و مرکبه بیاننده در معلوم بیوریله که کندر و مصطکی
مضغ بو افتلره نافعدر و بعضلره سرو نافع اولور و کذلک حبة الخضرا و سذاب یابسندن
بر ملعقه سقی اولنسه نفع عجیب اولور و قرنفل شدید الحل مثالنده سحق اولنسه
اولنوب حسو اوزره اکیلسه قئ و غثیانی علی الفور تسکین ایدر و کذلک قرنفل مسحوق
ماء بارد ایله شرب اولنسه نوع تسکین ایدر و یاخود قرنفل صو ایله طبخ اولنوب صلا قدر
سقی اولنسه اولدخی تسکین قئ ایدر خصوصا صبیانک قیئنی شدیدا تسکین ایدر
اجود اولان قرنفل مطبوخ اوزره مصطکی اکیلوب سقی اولنمقدر و قئ و غثیانی مسکن
اولان ادویه‌دن اولور رب اترج اگر قئ و غثیان مراردن حادث ایسه رب اترج یالکز سقی اولنور

واسباب زاده دن حادث اولان قیئ وغثیان علاجنده اولدر که اترج عودنی و قرنفل ایله
مخلوطا صو اولنور و کذلک قشور فستق طبخی منوال مذکور اوزره ساذجا ویاخود افاویه
ایله مخلوطا استعمال اولنور و بونلردن اقوی اولور فقاح کرم که صوینی مفرده ویاخود افاویه
ایله وکرویا وحیبه ومیسوسن وسائر حاجت اولان نسنه لر ایله مخلوطا استعمال اولنور
وبعض نسخه ده فقاح کرم بدلنه قراح کرم واقعدر **ترکیب مجرب** بو ترکیب قیئ وغثیانه
نافع اولدیغی کبی استمراء طعامه دخی نافعدر بزر کتان ایرسا مصطکی کمون هر برندن
برر جزؤ بو اجزا ذکر اخذ اولنوب ماء عسل الجید طبخ و استعمال اولنور وقیئ علاج تابلیر
ایلمسنه اولان تحذرات استعمال اولنور که قیئ تحریک ایتمکه طبیعته اولمیه بنج وجوز ماثل
طبیعته تحریک قیئ اولدیغی کبی وانلره دخی ادویه عطره خلط اولنسه اوا عاطر ایلدر
تحذیرلرین حفظ و قیئلرین اصلاح وسمیتنه مقاومت ایدر واندر اولوجهله استعمال
جائز اولوروا او لتحذرات اضعفی بزر خشخاش و بزر خس اولور وانلردن اقواسی قشور خشخاش
وخصوصا خشخاش اسود که قشری اولور و بونلر ولی ایرف اقوی لفاح بری اصلنک
قشوری اولور وانلردن دخی اقوی افیون اولور ومقدار قلیل افیون استعمالنده سلامت
ایله نفع حاصل اولور خصوصا افیونک سمیتنه مقاوم تریاقیه وعطریه اولان ادویه
ایله استعمال اولنسه نفع وسلامتی اکثرا اولور مصنف دیرکه بزم اختراع ایلدیکمز تراکیب
جیده دندر قشور فستق وسک وورد وبزر ورد هر برندن برر جزء و فادزهر نصف جزؤ
وفادزهر بونیه ذرنباد برجزء بدلنه وضع اولنور وافیون برجزؤک ثلثانی عود خام
نصف جزؤ بو مذکورلر اخذ اولنوب اقراص اتخاذ اولنور شربته واحده مثقال واحده وانجه
قدر اولور وبینه تسکین قیئ ایچون بزم تراکیب مختره عه جزدندر سفرجل قسب هر برندن
برر جزؤ بزر خشخاش ثلث جزؤ قشور خشخاش هشت جزؤ اصل لفاح قشوری اون اوچ جزؤ
عودنی اون دورت جزؤ و بو اجزالر عرق و سترا ایرجک قدر ماء نعناع و براصبع مقداری

فقاح الکرم تاکک چیچکیدر اما فواح الکرم تاکک ... صودر زیرا ارواح ماء خالصه دیرلر

قوقنله

قوقنله ماء ورد وماء قراحله ذکر متقدم ایکی صوینک مجموعنک اوج قاتی اخذ اولنوب
اجزاء ترکیبه مذکور قسب وسفرجل تمر ایدیجک قدر ناعما طبخ اولنوب اول میاه مصفیه
وبعده رفق ایله عقد اولنوب اول شربتله صو اولنور وقیئ علیله مخدرات صو اولنسه
واجب اولورکه اکه عطر اشمام اولنوب تنویم اولنور وطیب لذیذ اکه ایذا ایدجک قدر
یاننده اظهار اولنماز بر نوع طیب اکه کریه اولور ایسه اول کریه کوردیکی طیب
متلذذ اولدیغو طیبه تبدیل اولنور وانلره جالینوسک شهادتی اوزره اقراص
اماذیطوس ذکر اولنه ادویه لر دخی نافع اولور زیرا اول اقراص بو بابده استعمالی واجب
اولان ادویه لر جمیعا جامع ومحتوی اولور خصوصا مواد قیئ خلط صدیدی دفع
اکثرا اولور زیرا اول خلط صدیدینک قرص مذکور اقراباذینده یازلدیغی اوزره تریاقی
اولور جالینوس دیدیکم ذکر اولنه قرصک کثرت منفعتنی اینکیچون دیرکه انک ترکیبنده
انیسون وبزر کرفس کبی عطریه ... وغذائیه اولان وکذلک افسنتین
کبی جلایی وخلطی احدار ودخی معده یی تقویه وشدید اولان وکذلک دارصینی کبی صوریه
عطریه حیله مضاده وصلاحیة صدید یا حاله وصدیدی تحلیلی ... وعطریه
حیله هر عضو عصبیه ملایمتی اولان وابیون کبی تنویم وتخدیر اولان
وجندبیدستر کبی فساد افیونی مصلح ومضرت وسمیتی مزیل اولان ادویه جمع ایلدیکی
حیله اولور اما اقراص کوکب بو مثللو حالده شدیدا نافع وکثیرا ناجع اولور
وقیئ غثیان ضعف معده حیله حادث اولوب قذف وقیئ اول غثیانی تسکین
ایلمسی ایچون تکلف اولنمز بلکه بنفسه حادث اولور قیئ ذریع بعضکره اکه نافع اولور
وبعضکره شعیر دن متخذ سویق جلابی اول غثیانی تسکین ایدر وهر کسنه که فصل
ربیعده معده سنده تهوع بولوب وقیئ انکه معتاد وخصوصا اول فصلده قیئ
ایلمک دیرینه وعادتی اولسه اول کسنه دورت درهم مقداری بصل نرجس خامی ایله تناول ایدوب
مقدار قلیل

اولنلره

برمقدار صكره اوزرينه حاجار شرب ايليسون لكن بصل نرجس تنا ولنر اكثار ايدر ايسه تشنج احداث ايدر

فصل سكزنجي في دم معالجه سنك بياننده در اكر قي دم ايلن كسنه لوده قرحه اولديغي احساس اولنور ايسه بيلديكك قرحه معالجه سي ايله الكه سي معالجه ايله واكر انده رعاف غائر احساس ايدر ايسه سبب رعافي سن منع ايله اكر انده امتلا احساس ايدر ايسه امتلايي سن نقض ايله وبعضكره امتلاء دموي نقض ايچون فصد اولنوب ايكي رطل مقدار دم اخراج اولنديقدن صكره فصد آخره حاجت اولنور وچون قي دم افراط والحاح اوزره اولور ايسه اطرافي ربط شديد ايله سن ربط ايله علي الخصوص في دمك سبب دواء حار شربي اولور ايسه اطرافي شدك نفعي اكثر اولور وشربه وانه حادث قي دم معالجه سنده بعضكره لبن ايله شراب مزج وخلط اولنوب لبن شرابه غالب قيلنديقده ~~اول شراب سقي اولنور~~ شيئا بعد شيء دورت قوطولي مقدار اول شرابدن سقي اولنور وبعده ثلج ايله مبرد سكنجبين سقي اولنور وقيء دم منعنده مجربه ادويه لرك مركباتندن اولنلردن برنسنه بودركه اقاقيا بزر الورد طين مختوم جلنار آبيون بزر البنج صمغ اعرابي اخذ اولنوب لسان حمل وعصا الراعي عصاره لري ايله معجون قيلنور وقي دمي شديد اولنده كثير المزاج خل ايله يا خود لسان حمل صويي ايله سقي اولنور اكر معده يه انك تحلبي زياده ايسه وانك شربت واحده سي نصف مثقالدن بر درهمه وارنجه قدر اولور ورب قابضه دخي بو بابده نافع اولور ورب جوز دخي اول نافعه اولان ربوبدن اولور ومركبات نافعه باقيه انقراباذينده مذكوردر وبو بابده علاج سهل بودركه عفص جلنار هر برندن بر جزء اخذ اولنوب مجموعدن ايكي مثقال مقداري بر قيراط آبيون ولسان حمل ايله سقي اولنور الله الشافي

فصل طقوزنجي معده اولان كرب وقلق بياننده در وبعضكره معده ده قلق وكرب عارض اولور وعليله اول سببدن عارض اولان غم برقدره بالغ اولور كه انده عليل

برحال

ابتلايچون ماء حار اشرب ايلك واجب اولور قانونك بوكلا والحمى من فيح جهنم فابردوها بالماء البارد حديث شريفنه مخالف كبي اولور ولكن شروح حديثه نظر ايدن علمايه ظاهر اولوركه بينهما ده تخالف يوقدر جامع الصغير شرح وحلبي شراح منه اولنشرحلرى عبارتيدركه ذكر اولنور ولم يبين في الحديث كيفيت ابرادها بالماء واولى ماتحمل عليه ماصنعته اسماء بنت الصديق فانها كانت ترش على بدن المحموم شيئا من الماء بين بدنه وثوبه وهو اعلم بالمراد من غيرها وتمام التفصيل فيه في الاحاديث المتعدده

برحال اوزره قرار ايتميوب بر شكلدن واحدن شكل اخره تبدله اضطرابي مؤدي اولور واو كرب عروضنده صكره ويا خود كرب ايله معا اكثر خفقان عروض لازم كلور وسبب بو نا بركين عليل بلمز وبعضكره سدر ودوار دخي انكله عارض اولور وبعضكره انيده لوني متغير اولور وفي الحقيقه اول كرب مبدء غثيان اولور وبعضكره انك ايله بالفعل غثيان دخي اولور وبعضكره اولا كرب حادث اولوب بعده غثيانه انتقال ايدر وبو كربك سببي فاعليسي ماده غثيان اولور علي اول ماده منشربه اولور ايسه سببي متحقق اولور واكر ماده فم معده ده مجتمع اولور ايسه غثيان احداث ايدر وطبيعتي انك تحجر طلوب واول ماده فم معده معده يه صبت ايدوب كرب احداث ايدر وبعضكره دخي فم معده ده ويا خود معده ده اولان مواد ادويه مقيئه ايله استفراغ اولنوب اول اخلاط موذيه نك بقيه روايحي ايله كرب عارض اولور وانلرك معالجه سنده رب سفرجل ورب حصرم واول ربلر مثللو اولنلر سقي اولنور وفواكهدن وتفاح حلودن معده ده غليان ايدنلرك كليسي كرب احداث ايدر وقي تمر شربي لعنلر ماء بارد دخي كرب اولور وچوق كره كرب حمياتك زياده اولمسنه سبب اولور انيكيچون حميات ماء حار اكثر شربي ايلمك واجب اولور **المعالجات** كرب غليلي خمر صوايله منا صفه خلط اولنوب ايچيه مقويات دخي وضع اولنديقدن صكره ويا خود ماء عسل ايله وخلط ردريي معدل اولنلر ايله مزج اولنديقدن صكره استعمال اولنسه انك ازالي ايدر اكا كرب كثير اولور ايسه ادويه غثيان استعمالنه حاجت اولور پس كرب كثيري حرارتدن وخلط حاردن حادث ايسه بعضكره آني مبرده رطبه واول مبردات رطبه دخي وصندل وكافور وورددن متخذ اولان اطليه تسكين ايدر وبو بابده نفعي مجرب بادروج قشور قرع بقلة الحمقا سويق شعيردن خل وماء ايله ضماد اتخاذ اولنوب معده وكبد اوزره اتكله تضميد ايلمك وچون كرب اشراف ايليسه يعني حدوثنه متوجه اولسه

انده صندل و ورد احمر ایله ضماد اولنور و انڭ معالجه سنده نافع بر ضماده صفر او صفر
اولنديكده و خياره تغير اولنوب مقدار قليل طباشير زردن متخذ جلاب ع بر درهم طباشير
ايله اول خياره صفرا استعمال اولنور وكرب معده يه شفا اولان ادويه دن اولور شعيردن متخذ
سويق جرشيش خصوصا اول سويق حب الرمان ايله استعمال اولنه و واجب اولورکه اول سويق
شعير غير مغسول اوله وكذلك كرب معده يه شفا اولور حب رمان ايله فقاع كه اول فقاعه
ابار نر اولميه و رب سفرجل دخى باذن الله تعالى كربه شفا اولور و اكر اول كربه غشى يو غيسه شراب دن
اصلا وكليا اجتناب لازم اولور و اكر سوا و لنان صويه تمر هندى و شراب تفاحدن عتيق فصو
تحليل ايلسون ايجون خلط اولنور **اون برنجى فصل** معده ده و امعاده منجمد اولان
دم بياننده در انڭ معالجه سى بودر كه حرف ابيض يا بليلج ايكى درهم و ياخود اوچ درهم
اخذ اولنوب ماء حار ايچنده سوا اولنور اكر اول موضعلرده دم جامد اولدر ايسه انك
صاحبنه ماء حامضا و انفحه ارنب سوا اولنور و اكر معده ده لبن جامد اولور ايسه
انفحه ارنب سوا اولنه و ياخود ايكى اوقيه ماء نعناع ايچنه ايكى درهم مقدارى ملح جريش
قيلنوب سوا اولنه علاج اولنور **اون برنجى فصل** فواق يعنى الجخريق بياننده در
فواق بر نوع حركت مختلفه در كه اول حركت تشنج انقباضى و تمددى انبساطى حركتلرندن
مركبه اولور و مشابه اولوركه معده و فم معده و حرى اشبو اوچ عضوك برى
هر بر ايدوب بكز و ذاتنده مجتمع اولوب تشنج حاصل اولور و اول موضعده موذى وار ايسه
انى دفع ايچون اول ~~الاحكن~~ ايدوب كروچكلك ايله و نفيه يه مشتغل اولوب
بعده قوتيله حركت ممتد احداث ايدوب خلط موذى يى اتكله نفض ايدر بو نك نظيرى
بريردن و شنه و طفره ايتمك مراد ايدن كمسنه دركه اول كمسنه طفره ايدجكى موضعدن
كرو چكيلور و بعده منبعث اولوب اول موضعه طفره قوتيه احداث ايدر و بو نوع
حركتك ديسو مجاهده خلط موذى يى دفع ~~ايلمكى~~ ايلمك ايچون احداث ايلديكى حركت سعالدر

عضولرى اولان تشنج

بلغ

ساسهل

مشابهتر اولور و اكر ذكر اولنان مواضعدن يعنى معده و فم معده و مرينه خلط يو غيسه
اول حركت ~~يبوستدن عارض اولدى ايسه~~ لا محاله اول فواق افراط يبوستدن
عارض در زيرا تشنج ايله حادث اولان حركت كبى يبوست افراط وزره اولديغى
حركت حادث اولور زيرا يبوست ايله اول عضولرك اجزالرى برى برينه ملاحق
اولور فرجه لر اولان رطوبتلرك زوالى حسى ايله وانلرده اولان ملاست زائل اولور
و طبيعت قصد ايدركه اول عضولرى حركت تمددى ايله بسط ايدوب حالته اولاشديره
قيله و اول عضولرى يبوستى حسى ايله مطاوعت اتميوب طبيعتك قسرى ايدوب
بسط ايتدكى مقدار ينه تشنجه رجوع ايدروب بو طريق ايله يبوست حركت
تشنجيه و تمدديه احداث ايتمكله فواق سببى حادث اولور و بحسب الموذى حادث
اولان فواق اكثريا فم معده يه عارض اولور وكذلك فم معده يه موذى خبيثدن اختلاج
عارض اولور خصوصا معده يابسه اولديقده فم معده لرزه و اذا يه تحمل
ايلميوب اول حالتدك بر عارض اولور و بعضلره فواق مشاركت ايله عارض اولور
و قىء ايدن كمسنه نك فم معده سنده قيئك بقيه سى ~~قالمسى~~ و ياخود معده ده خلط
باقى قالسى و امتلاء قيئك عقبنده فواق حادث اولور و قىء متقاضيسى حبس
و قيئه مصابره ايدنلرده دخى فواق حادث اولور و اول مصابره بو وجهله وزره اولوركه
قىء حركته مشتغل اولوب قايتدكى ادنى تحريكنه مترقب اولور و قايتدكى آنى
تحريك ايلمز وكنز حركتنه دخى قيئى تحريك ايتميه م يو سكونت وزره اولور حتى
~~...~~ و انلرك حركت اختياريه سنده معده نك
دخى اكثرا اجزاسنده حركت دخى هاديسو ساكنه اولوب قىء مندفع و زائل
اولور ولكن فم معده ده شدت ~~...~~ و لمخله ساكنه اولان ماده موذيه نك
ايذاسنى احساس ايدوب فواق و اختلاجدن بريني احداث ايدر و بعضلر ذاهب

فم معده يه قالوب نكايه ايليه

اولان

هاديه

اولدیکه حرکت فواق حرکت قیئدن اقوی اولور زیرا قیئده تجویف معدهده اولان
شیئی دفع ایدر اما فواق شیئ ناشبی ومتشربی دفع ایدر ولا محاله تجویفده
اولان شیئی دفع سهولتلی اولوب شیئ ناشبی دفع صعوبتلی اولمغله اول شیئ
دفع حرکت اقوایه محتاج اولور لکن واقع الحال بعضک ذاهب اولدیغی کبی دکلدر
زیرا هر قیئ وتهوع مادهٔ مصبوبه مذکورهدن حادث دکلدر وکذلک مواددن دفع
ایدن حرکتک ماده دفعنه مؤدی اولمیانی وکثیری اضعف دکلدر بلکه فواقک
وکثر حرکتی قیئدن اضعف اولور وشایدرکه حرکت فواقده ضعیفکه قیئده
حرکتدر اینکیچون اکثر امرده قیئ فواق ایله ابتدا ایدوب بعده قیئ حاصل
اولور ظن اولنورکه اولا سبب ضعیفدر لمغله فواق احداث ایدر وبعده اول سبب
تقوی واستحال ایلسه قیئ حادث اولور اما فم معدهیی ایذا ایتمکله فواق احداث
ایدن سببک تفصیلی بودرکه اول فواقک حدوثی فم معدهده موذی برشیدرکه اول شیئ
فم معدهیی تبرید ایدر نافضده وهواء بارده ده واخلاط جبرده اولدیغی وفم معدهده
سوء مزاج بارد مستحکم اولدیغی حادث اولان فواق بوقبیلدن اولور زیرا برد مستحکم
فم معدهیی قبض ومتشنج ایدر وقبض وتشنج ایله حرکت فواق حادث اولور وبوقبیلدن
اولان فواق چوجکلره وصبیانه واطفاله چوق عارض اولور واوچ وجهله برد فواقی
احداث ایدر اولکیسی بودرکه ماده برد حسبیله موضعنده لازم وثابت اولور بردک
ماده تکثیف ایدوب تحلل ایلدیکندن ایچون وایکنجیسی بودرکه برد موضعنه ایذا
ایدوب موضعنی اعتدالدن اخراج ایتمکله مزاجنه مضاده مزاج آخر احداث ایدر واوچنجی
وجه بودرکه برد قبض وتکثیف حسبیله معدهنک الیافی ارالرنده محتبس [illegible]
اولوب تحللی واجب اولان موادی حبس دائم ایله حبس ایدر وبعضکره فواقی احداث
ایدن سبب شیئ حار اولوب اول شیئ حرارتی حسبیله فم معدهیی ایذا ایدر حمیات محرقهده

وفم

وفم معدهٔ متشنجده عارض اولان فواق بوقبیلدن اولور ویاخود فواقه سبب
بر موذی نسنه اولورکه فم معدهیی لذع ایدر خردل وفلفلی شربنده وکذلک
اخلاط صدیدیه تحت انصبابنده وسائر ادویهٔ لاذعه شربنده حادث اولان
فواق بوقبیلدندر خصوصا معدهده وفم معده جوهرنده صحت اولوب فواقه موذی مواد
[illegible] وفم معدهده ضعف اولمسه اول زمان
فواقک حدوثی ذکر اولنان قبیلدن اولدیغی متحقق اولور وبینه بوقبیلدن اولور
طعام معدهده فاسد اولوب کیفیت لاذعهیه استحاله ایلدیکده حادث اولان
فواق وصبیانده بونوع فواق کثیرا عارض اولور وکذلک حرارت حسبیله
عارض فواق قبیلندن اولور اول فواقکه مرارک فم معدهیه انصبابنده عارض اوله
وبونوع فواق بحرانلرده مرار حرکت ایدوب دفع طبیعتی حسبیله راس معدهده
اول مرار واقع حادث اوله ویاخود سبب فواق راس معدهده محتبس اولان ومعدهنک
طبقاتنده حبس اولان ویاخود مریده محتبس اولان اولاد ریاح اولورکه انلری تولد
حرارت مجرده دن اولوب اول معده واول مراری تحلیلدن عاجزه اولورلر ویاخود
سبب فواق برشیئ ثقیل اولورکه ثقلی ایله ایذا ایدوب فواق احداث ایدر
وقت امتلاده حادث اولان فواق بوقبیلدن اولور فواقک ذکر اولنان اصنافی
سببی موذی ایله حادث اولان اصنافی ایدی اما یبسدن حادث اولان [illegible]
فواقک بیانی بودرکه بعضکره تشنجه مؤدی اولان یبس شدیدن فواق عارض
اولور حمیات محرقهنک اخرنده واستفراغات مجففهدن صکره وجوع طویلده
بومذکورلرک هر بری ایله حادث اولان فواق بوقبیلدن اولور وبونوع فواق خطرهده دلالت
ایدر وبعضکره دخی احوالی مستحکم اولمیان یبسدن عارض اولور اول مثلا وافت ادنی
ترطیب ایله زائل اولور اما مشارکت حسبیله اولان فواق بعضکره کبدده ورم عظیم عارض

(ورم)
اولوب خصوصا اول کبدک جانب مقعرندن عارض اولوب یاخود معده یه ویاخود
دماغ حجابلرینه اولورم عظیم عارض اولوب فم معده انلره مشارکت ایتمکله حادث
اولور شنجده آتیده وقوعنده عارض اولدیغی کبی بعض باش یاریلوب یاریغی ام الدماغه
واصل اولسه دماغده اولورم عظیم حادث اولور وانلر بالمشارکه فم معده
متاذی اولوب فواق احداث ایدر وبو حال صکه موجعه دن بعض باش قتی
نسنه ایله دوقنمقدن ده حادث اولور هرنه قدر انده شنجه اولمازایسه وبو
حال حمیاتده زمان تصعدنده ده عارض اولور بعض حمانک بخاری باشه چیقدقده
اول بخار دماغده ویاخود حجبنده اولورم عظیم احداث ایدوب بالمشارکه فواق
ده عارض اولور وبحران علامتی ظهورنده ده اولان فواق ورم عظیم مذکوره مشارکه
ایله اولور وکبده عارض اولان ورم عظیمک فواقه مؤدی اولدیغی حقنده اولان
سبب قریب اطبا تخمین ایلدیلر وبعضلر ذاهب اولدیلرکه کبددن متورمدن
اثنی عشره تسمیه اولنان بعض سنخه مراری منصب اولور واول اثنی عشرده مرار مصبوب
فم معده یه منصب اولوب فواق حادث اولور وبعضلر ده ذاهب اولدیلرکه
اول ورم عظیم کبدده فم معده یه ضغط ایدوب مزاحم ایدر ومزاحمه یی دفع ایچون
فم معده فواقی احداث ایدر وبعضلر ده ذاهب اولدیلرکه فم معده ایله کبد اراسنده
واصل بر عصب دقیق وارد رواول عصب ایله بینهما ده مشارکت اولمغله ورم کبده
فم معده مشارکت ایدوب فواق احداث ایدر وفواقی اولان کمسنه یه عطاس عارض
اولسه انک فواقی منحل اولور وکذلک صاحب فواق قیء ایدوب خلطی قذف ایلسه
فواقی منحل اولور اگر قیء ایله فواق منحل اولمز ایسه اول فواق دلالت ایدرکه معده ده
ویاخود دماغده معده یه وارد اولان عصبک اصلنده ویاخود دماغک کندیسنده ورم
وارد ربو صورتلرک ایکیسنده ده حمره عینه تابعه اولور واو رامک معدن اولنلر ایله دماغ

اولنلر ایله

٥٣٧

کتاب فصول اولان

حدوث الفواق وحمرة العینین بعد القیء دلیل ردی

فصول ابقراط

اولنلری اعراضلر ایله فرق اولنور وبحران علامتنده داخل اولان فواق بعضلره علامة
جیده اولور وبعض کره ده علامت ردیه اولور وانلرک شرح وایضاحی بابلرنده
ذکر اولنمشدر اوزره اولورکه اگر قیء فواقی تسکین ایلیوب اول فواقه حمره
عینی ده اولور انیسه ردی اولور زیرا فم معده ده و دماغده ورم دلالت ایدر سریع
الموت علاماتی کتابلرده دیلدیکه اصحاب فواقک جانب ایمننده بلا سبب معروف
خارج عن الطبیعه ورم حادث اولوب فواق ده شدید اولسه اول فواق قبل طلوع
الشمس انک نفسنی اخراج ایدر یعنی اهلاک ایدر وصاحب فواقده فواق ایله معا مغص
وقیء وکذا زوال عقل اولسه اول کمسنه سریعا هلاک اولور العلامات
قیء ایله زائل اولان فواقدن کلیسی دلالت ایدرکه اول فواق نقلی ویاخود کیفی
ذکر اولنان وجوهدن بر ایله کیفیت لادعه اولان موادمو ذیه دن حادث
اولمشدر وهر فواقکه استفراغات وحمیات محرقه عقبلرنده حادث اولوب آنی قیء
تسکین ایلیوب بلکه قیءایله فواقی زیاده اولسه اول حال یبوسته دلالت ایدر
اما مزاج حمیله اولان فواقدن علامتی ابواب جامعه ده مذکور اولان دلائل ایله معلوم
اولور ومعده ده و کبد ده و دماغ او رامدن حادث اولان فواقه اول اعضا ورملرینک
هر برینه اعراض مخصوصه سی دلالت ایدر واول اعراضلر بابلرنده مذکور اولور
المعالجات اگر فواقک سبب [illegible] فاعلیسی امتلاء کثیر وبالکیفیه موذی اولان
شیء وجهود تحریک عنیف وهز وصیاح و دفعه واقع اولان فرح وفزع
ویاخود غم مفرط وبو زبینه ارتعاده مؤدی اولان بغته ماء بارد صاچمق و
حرکت وریاضت ورکوب وسعال حاجبه مصابره وکذلک عطشه غضبا اولور
وفاعل فواق اولان مواد قلعده عطاسده نفس عظیم اولور وینه فواقی ازاله
ایدر طول مدت نفسی حبس ایتمک زیرا حبس نفس حرارتی اثاره ومسام جانبنه بروز ده تحلیل
طلبا للاستنشاق تحریک ایدر

وحرارت خو اخلاط لجي يي تحريك وتحليل ايدر ونوم طويلك فوائده نفع عظيم
اولور واطرافي شد وجعده اوزره بلا شرط وضع محاجم وكذلك بين الكتفين وضع
محاجم خي نافعدر وكذلك ادويهٔ محمره وضعي نرك خي منفعتي واردر وحقنه و
احتلائي اولان فوائد نافع ادويه دندر علاج اولنان لسنده اولا تنقيه اولنه
وبعده اكر ايارج فيقرا عصارهٔ افسنتين هر برندن بر مثقال ملح هندي
ايكي دانق اخذ اولنوب سحق اولنه وبو نزدن صكره هليلج مربي سقي اولنه واكر سبب
فوات الجوع اولور ايسه واجب اولور كه انك معالجه سنده اوج شيء قصد اولنه اولكيسي
ماده يي تقطيع وتحليل قصد اولنوب سكنجبين عنصلي سقي اولنه ايكنجيسي ماده نك
ايراسي كيفيتي ايله ايسه ماده تعديل اولنه اوچنجيسي فم معده نك حسي قليلا تخدير اولنه
تا حسي قليل اولسون انجون وبو بابده بو قرص نافع اولندر صفت قرص محمود
قسط زعفران ورد طري سنبل مصطكي هر برندن دورت اسارون ايكي مثقال
افيون بر مثقال بود والرازيانج رقطونا عصارهٔ ايله معجون قيلنوب نصف مثقال
سقي اولنور رقطونا افيون تخدير ايدر وسنبل تقويه ايدر وتحليل ايدر واسارون
رطوباتي بول ايجرا اسنده ميل اخراج ايدر صبر فضلي براز ايجرا اسنده رطوباتي ونقلي
امالة ايدوب اخراج ايدر وقسط وزعفران مواد انضاج وتقويه وتسخين ايدر
ايكيسي بونلر فوائد شديدر وتقلب نفسه بو قرص جدا نافع اولور واكر فوات عتيق و
مزمن اولور ايسه اكر دهن كلكلانج منفعت مجربه ايله نافع اولور انك شربتي واحد
ملعقه واحده اولور ماء حار ايله سقي اولنور وبو بابده فانيذ الجيد طبخ اولنه تحليل
هر نافع اولور واكر فوات غشيده ومزمن اولور ايسه معاجين وجوارشات استعمالنه
حاجت اولور اكر موني ماء فاتر ايله سقي اولنور وتكلم جدا كبار اولان معاجينه و
ترياقه حاجت اولور وفلونيا نك اكر منفعتي عظيمدر اولور تخدير وتقويه وتحليل

ودفع

ودفع اولنق حسبيله واكر نافع اولان حب سكبينج حبي واسطمخيقون واقراص كوكبك فوائده
منفعتي شديد اولور وماده سي بارده خي وياخود برودتده قريب مواد دن حادث فوات
علاجنده مستعمل ادويهٔ نافعه سذاب ونطرون نرى بو ايكيسي شراب ايله سقي اولنور وكذلك
نافع ادويه ماء كرفس وخل عنصل وحب الماء واسارون ونانخواه ومرزنجوش والجدوار
اولور حتى انجدانك شمي دخي مسكن فوات اولور ودخي نافع دوادر وفوتنج زنجبيل
زراوند راسن مجفف عصارهٔ غافت وج ساذج قيسوم اولور بو دوالر مفرده ومركبه
استعمال اولنور وكرندي بو ادويه ده لعوقات اتخاذ اولنوب بو علته استعمال اولنور وبو
دوالرده لعوق استعمالنك فائدهسي بودر كه فم معده ده اولدوالرو توقف ايدر
وزمان وقوفلر لعوقلر زوجت ولمق حسبيله تحتور اولديغي ادويه لر متفرق اولمايوب
باجمعها اول ادويه لر قعره منحط اولوب تأثير قوي اولور وبو بابده جندبيدستر ده
خاصهٔ عجيبه سي واردر بعضلر نصف درهم جندبيدستر اوج سكرجه خل
وسكرجه واحده نرك ثلثاني ماء ايله سقي اولنور ومنفعت شديده ايله نفع اولور
فيسوم وفودنج جبلي ومصطكي اخذ اولنوب ماء وشراب الجيده سلق اولنديقدن
صكره سلاقه سي سقي اولنور ايسه وكذلك مصطكي دارصيني عنصل اوج اوقيه اخذ
اولنوب بر قسط خل الجيده طبخ اولندقدن صكره اولعليله بر قاج ايام انرب قليلا
قليلا سقي اولنور وكذلك رطب بارد اولان مواددن حادث فوات نطرون مع العسل
سقي اولنور وكذلك خولنجان عسل ايله معجون قيلنوب اخشام وصباح انزرجوزه
مقدار سقي اولنور وكذلك شوك واقي سقي اولنوركه انك تركيب بو صفت اوزره در
قسط صبر اذخر غار يابس فودنج نهري نعنع سذاب بزر كرفس كندر اسارون
هر برندن ايكيشر درهم ابيون ورد يابس هر برندن نصف درهم اخذ وتركيب اولنور
وبو بابده لبر مختار خو محمود اولور وبعضلر بو ادويهٔ مذكوره ادويهٔ معطره ايله اعانت اولنور

والكر سبب فواق بردساذج ايسه آنك ادويه سى خل وماء ايله استعمال اولنور وخل وماء
ايله مخلوط ادويه ايله عنقه ولثه يه وتحت شراسيفه طلا اولنور وياخود عنقه زيت
عتيق ايله وياخود قثاء حمار دهنى ايله طلا اولنور وكذلك ادهان حاره نردكيسن ايله مجموعا
ومفردا اول مواضع تطليه وتدهين نافع اولور خصوصا دهن بابونج ايله وياخود
اول دهن ايله كه انك ايچنده جندبيدستر وكمون وايجدان طبخ اولنه آنلر ايله اول مواضع
طلا اولنمق زياده نافع اولور وياخود جندبيدستر وقسط هر برندن نصف درهم فطراساليون
بر درهم بود والر اخذ اولنوب مسيسنبر ايله وياخود فودنج وانيسون ومصطكى
مطبوخى ايله سقى اولنور وياخود فستغك قشر خارجى احمرى اصل اذخر ايله صوده
طبخ اولنوب اول طبيخ شرب اولنور وبعض اطبا ذاهب اولديكه طلعك قشورى تجفيف
اولنديقدن صكره سحق اولنوب انلردن بر مثقال ماء رازيانج وبزر سذاب ايله سقى اولنسه
جدا نافع اولور مصنف ديركه بو دوانك فواق بارده نافع اولديغنه بن ظن حسبان
ايلرم والكر شديد اولوب فواق مزمن اولور ايسه معده اوزره بلا شرط وضع محاجم
لابد ولازم اولور وبعده ادويه محمره وضعى لازم اولور اما ريح محتبسه دن ناشى فواق
كرك ايسه احتباس ريح فم معده ده وياخود معده ده وياخود مريده اولسون هر حالده
اكر استعمال حمام وصوا ايچنده [illegible] سحق اولنه كندر تناول ايدوب اوزرينه قليلا ماء
حار شرب ايلدى نافع اولور ديا واولان فواق علاجنده راسن مجففا استعمالى بزه
نفع غايت بالغ اولور اما فواق فم معده ده متولد اولان خلط لاذعدن وياخود
فم معده يه مصبوب اولنه خلط لاذعدن حادث ايسه اول فواقك صاحبى لايق اولان
مقيئ ايله تقيئه اولنور وبالكليه مسهل سقى اولنور اياره سكنجبين ايله [illegible]
افسنتين سقى اولنوب استسهال اولنور وبعضلره اكر خل وماء سقى و زبدا تجريع
وماء حار ايله دهن لوز تجريع كفايت ايدر وتنويم اولنوب حسبما امكن نوم تطويل اولنور

وكذلك

وحم وكذلك ماء شعيرك دخى منفعتى شديده اولور وخصوصا رمان حلوك وتمزش
اولوب حلوه مائل اولان رمانك صولرى وكذلك ماء رمانين دخى زياده نافع اولور
تنقيه لر وتقويه لر ايچون والكر سبب فواق يبس عارض ايسه اكا علاج لبن حليب
وحياه مقلوه شربنه الجا اولور وحياه مقلوه دهن لوز ودهن قرع ايله استعمال
اولنور وبعده ماء شعير وماء قرع وماء خيار ولعابات بارده استعمال اولنور و
كذلك خارجدن دخى انلر ايله تمريخ اولنور ومفاصلى دخى تمريخ اولنور وآبزن مثللولره
دخى استعمال اولنور اما عقيب قيئده حادث اولان فواق معالجه سى بودركه عليل اكر
احساس ايدرسه كه فم معده ده وياخود معده ده خلط لاذعك بقيه سى وارد روانره
قليل غثيان دخى اولور ايسه اول عطسات متواتره ايله تعطيس اولنور ولكن معطسات
مقدم اول عليله [illegible] مثللو خلطى [illegible] نسنه لر ويريلور بعده معطسات
استعمال اولنور والكر عقيب قيئده حادث اولان فواق صاحبى
بقيه خلطك لذعندن احساس ايتميوب بلكه فم معده ده تمرد احساس ايدر ايسه
اول زمان فم معده مراهم معتدله ايله تضميد اولنور ومغتذى اولميوب تغريس اولان
لباب خبز مثللو وغثيانى تسكين اولان دهن لوز مثللو وتطييبى اولان ماء فراريج
مثللو وتقويه سى اولان كزبره مثللو نسنه سقى واطعام اولنور اما ورم كبددن وياخود
اورام سائره دن حادث اولان فواقك علاجى نفس ورمك علاجى اولور وفصد حاجت
اولور ايسه فصد دخى اولنور ونفس معده وفم معده يه دخى ماء رمان وماء شعير وماء
الهندبا سقى اولنغله واضمده ايله تعديل اولنور **اون ايكنجى فصل** مراق وشراسيفه
عارض اولان احوال بياننده در بعضلره بو نواحيده بحسب المواد اختلاج حادث اولور
وبعضلره اول مواد رديه اولوب انك آفتى دماغه تأدى ايدوب [illegible] بزم ذكر ايلديكمز
مراد اولان ماليخوليا ومراقى صرع حادث اولور وبو اختلاج بعضلره دخى فم معده قربنده

وفم معده نك كندوده حادث اولوب خفقاننه مشابه اولور وبعضلره اننه معده نك
انتفاخی لازم وثقل حادث اولور واول انتفاخك وثقلك خفقاننه دلالتی قریب اولور
وبعضلره موق اخر اورام باطنه یه دلالت ایدر اگر علیل مراق وشراسیفك فوق جانبنه
انجذاب احساس ایدر ایسه قیئه دلالت ایدر وبو اختلاج حمیاتده عارض اولور
ایسه صداع هایجه یا خود رعافه ویا خود قیئه دلالت ایدر واندر بیز یا بلرنده
ذکر ایلرز وبعضلره ماده ورملك فوق جانبنه انتقالنه دلالت ایدر واگر شراسیف
ومراقده انجذاب جهت اسفله ایسه مواددك اسفله انجذابنه واسهاله دلالت
ایدر ومعضلك ظهورنه اولان دلالتی تأکید ایدر وشراسیفك فوقنه تمددی حمیات وبائیه ده
کثیر الوقوع اولور وبعضلره بو اختلاج حمیاته تابع اولان یبوست ایله اولور وبعضلره اورام
باطنه یه تابع اولور اول اورام هر نه قدر اسفلده اولور ایسه بینه بو اختلاج عارض
اولور واعلای کبده اولان فوقه تمدد یبوست ایله ورملك مزاحمتی ایله اولور وذکر اولنان
انتفاخ امراض دیگرده اولور وانکله برقان کبری عارض اولور وشراسیف ومراقده
بعضلره اوجاع لذاعه واوجاع متمدده عارض اولور وانك سببی امراض کبد وامراض
طحال وامراض عضل اولور وبو اوجاعك مواضع مذکوره ده حمیات وبحرانات ایله عارض
اولور وامراض مراقده اطلاع مشکل ومغلق اولور امراضده انجق حذاقت وتجربه ده راسخ
اولنلر مطلع اولور والحمد لله اولا وآخرا **کتاب ثالثك اون دوردنجی فنی امراض کبدده**
ومعالجاتنده اولان کلام مجمللر واول فن نه دورت مقاله یی مشتملدر ومقاله اولی احوال کبدك
کلیاتی بیاننده در واول دخی فصوللری مشتملدر اولکی فصل کبدك تشریحی بیاننده در
کبد اول عضودر که دمی تکوین ایدر انکله تمام اولور زیرا معدن کیلوسی ماساریقا ایله نفوذ
ایلدیکی دمه اول کیلوسی ماساریقا حالده ایدر زیرا ماساریقاده کبد قوتی وارددر
ودم تکوینی تمام ونفس کبد ایله اولور وحقیقتده دم برغذادر که مشابهت کبده استحاله

ایلنسه

ایلنسه در وکبد دم کبی بر نوع لحم احمردر لکن جامددر ودم کبی مایع وسائل دکلدر واول لحم عصبله اولان
الیافدن خالیدر واول عضوده نابت اولان عروقك اصولی اول عضوده منبثدر ولیف
کبی متفرقدر وعروق ساکنه تشریح بابنده انلر سنده معلوم اولدر وکبد معده دن وامعادن اول عروق
کیلوسی مص ایدر واول امتصاص ایله باب الکبد تسمیه اولنان عرق عظیمه [illegible] شعبه لری
یعنی ماساریقالر طریقیله معده کیلوسی کبده وارد اولور واول محلده کیلوس طبخ اولنوب
دمه استحاله ایدر وکبد اول عرق اجوف واسطه سی ایله بدننه توجیه وتوزیع ایدر
واجوف بر یوبك طمردر که کبدك حدبه سنده نابت اولور ودمك مائیت جریسی کبدده
دمدن تمییز اولنور وکبد اول مائیتی ایکی کلیه یه حدبه طریقیله توجیه ایدر ودم اوزره
اولان رغوه صفراویه یی تقعیر طریقیله مراره یه ودسوب سوداوییی بینه طریق
تقعیردن طحاله توجیه ایدر وعضو کبدك معده یه مماس اولدیغی طرف تقعیری
خلق اولندی معده ایله تهندی حسن اولسون ایچون وکبدك حجابه ولی اولدیغی طرفی
محدب خلق اولندی حجابدن وکتنه مزاحمت ایلسون ایچون زیرا اول محدبك حجابه مماسه سی
نقطه واحده یه قریبدر مقدرا اولان جزء ایله اولور واول مقدار مماسه نك
حرکت حجابیه مزاحمت ومعاونت اولمازدی واگر حجاب ایله اتصالی مقدار مذکوردن زیاده اوله
موضع اتصال عرق اجوفك منبتی جوارنده اولمغله [illegible] وحجابه مماسه سی
اولور ایدی عروقك وجوارنده اولان محلدن حجابه مماسه سی لا محاله حرکت حجابه مانع
اولور ایدی وکبدك فوق طرفی محدب اولدیغندن بر وجهی بو ددر اوزرنده اولان
ضلوع منحنیه نك محدبی اشتمالی حسن اولور وکبدك اوزرنده بر غشاء عصبی تجلیل ایدر
واول غشا بر عصبدن تولد ایدر که اول عصب دماغدن افاده حس ایچون کبده نزول
ایدر دیه بابنده بزم ذکر ایلدیکمز کبی وبو حس کبدك ظهری تقعیر جانبنده اولور واول عصب
کبدك آخر احشا ایله ربط ایدر وکبده شریانلرده بر عرق ضارب کلور واول ضارب کبیر

وكبدك حرارت غريزيه سنى حفظ و نبض ايله تعديل ايدر و ذكر اولنان عروق صغيره ضوارب كبدك مقعرينه نافذ و مقعرده متفرق اولور زيرا محدب كبد جهت حجابه اولمغله آنده حركت و تنفيس ايله محدب كبد تروح ايدر و دم ايچون كبدده فضاء واسع خلق اولنمدى بلكه آكه ذكرى سابق باب الكبدك ضيق اولان شعبه لرى محل تكون و تولد قيلندى ايكيچون جميعا اول اضيق اولان شعبه لرك كيلوسى اشتمالى اشد و كيلوسى متفرق قلرك اول شعبه لردن انفعالى اتم و اسرع اولور و عروقلرك كبدره ولى اندن طرفلرى ادق صفاق اولور لحميتك تأثيرى كيلوسه اول عروقلرى ادراك و ايرادى اسرع اولسون ايچون و كبد مجلل اولان غشا كبدك معايى و معده يى مجلل اولان غشايه ربط ايدر و بو اول غشا لر ذكر ايلدك و اول غشاء مجلل كبدك رباط عظيم و قوى ايله حجابه دخى ربط ايدر و اول غشاء مجلل كبد اضلاع خلفيه دخى دقاق و صغار ربط ايله و ربط آخر ايله ربط ايدر و كبد ايله قلب اراسنده بر عرق واصل اولور كه اول عرق واصل بونك اقدم سنده معلوم اولدى و اول عرق واصل قلبك طلوع ايدوب كبده واصل اولور و ياخود كبددن طلوع ايدوب قلبه واصل اولور و بو تردد اختلاف مذهبه مبنى اولور هر بريسى بر طائفه نك مذهبى اولمشدر و بو قلبك نابت اولان عرقى بر غشا صلب و ثخين كبده ربط محكم ايله ربط ايدر و اول عرق ذكر اولنان غشاء رابط اوزره نفوذ ايدر و اول عرقلرك داخله اولان طرفى ارق اولور داخله امن و حشو ايلديكى موضع لحم رقيق اولمق حسبيله و انسانك كبدى جثه ده ابنسانك و سائر حيوانات سائره نك كبدلرندن اكبر اولور و بعضلرى ديرلركه شول حيوانكه اكلى كثير و قلبى ضعيف اوله او حيوانك كبدى اعظم اولور و كبد ايله معده اراسنده بر عصب واصل اولور كه اول عصب دقيق اولور بناء عليه كبد ايله معده اراسنده امراض حسبيله مشاركت اولمز مگر مرض عظيم اوله او زمان احدهما آخره مرض عظيمده عرضينده مشاركت
ورم

ايدر

ايدر و كبددن اوّلا ايكى طمر نابت اولور و اول ايكى طمرك او لكيسى كبدك مقعرندن نابت اولور و اكه باب الكبد تسميه اولنور آنده اكثر منافذ معده دن جذب اولنور و ايكنجى طمر كبدك محدبندن نابت اولور اكه اجوف تسميه اولنور آنده منافذ غذايى اعضايه ايصال اولنور باب الكبدك و اجوفك تشريحلرى بونك اقدم بريسى ايلدك و كبد ايچون برازه زوائد واردركه انلكه كبد معده يى محتوى و مشتمل اولور نتكيم يد اصابع ايله مقبوض محتوى اولور و زوائد كبدك اعظم اولان زائده دراول زائده على الاطلاق زائده ديكله معروفه اولور و اول اعظم زوائدا اوزره اولور و كبدك جميعا زوائدى دورت و ياخود بش عدد اولور و چوق كره كبد اضلاع خلفيه مضام و شديدا مستند اولور بناء عليه اولكسنه لرك كبد اضلاع خلفيه و حجابه مشارك اولور بعض احدهما نك آفتى ايله آخرى دخى بالعرض مؤف اولور اما بعض ناسك كبد اضلاع خلفيه شديدا مستند و مضام اولمز بناء عليه ذكر اولنان مشاركت دخى اولمز و كبدك لحميتى حسنيه قدر و لكن كبد مجلل اولان غشايه مماس اولان لحميته قليلا حس اولور و اول حس لحميت قليله غشادن نائله اولور و بونك اقدم سنده معلوم اولديكى دمك تولدى كبدده اولور و مرار و سودا و مائيت دمدن كبد ممتاز اولور آنچق بعضلره دمك تولدى و ذكر اولنان امتيازى جميعا مختل اولور بعض لايق اوزره تولد ايلمز و امتيازى دخى لايق اوزره اولمز و بعضلره دم لايق اوزره تولد ايلمز و تولدى مختل اولور و لكن امتيازى مختل اولميوب لايق اوزره اولور اما بونك عكسى غير واقعدر زيرا امتيازى مختل اولدقده آكه لازم كلوركه دمده دخى اختلال اوله زيرا صلاح تولدك دمده البته امتيازى دخى لايق اوزره اولور و بعضلره امتيازده اولان اختلال كبدك سببى ايله اولميوب اول نسنه لرجاذبه اولان اعضانك مؤف اولمسى ايله اولور بعض كبد دمدن صفرايى و سودايى و مائيتى لايق اوزره تمييز ايدر

واٌنك مدارى بعض طولى جانب اسفله اولور
مراره
عصبى
اوزره
امتيازده اختلال

ولكن مراره صفراييه وطحال سوداييه وكليه ومثانه مائيتى جاذبه لر مؤفه اولمغله لاكن
اوزره جزبدن عاجزه اولورلر وكبدده قوا اربعه موجوده اولور بعض انزه جاذبه
وماسكه وهاضمه ودافعه قوتلر وارددر وهاضمه نك اكثر كبدك حمننده اولور
وباقيه قوتلر عروقده اولور وبعيدا ولمزكه اولور باقيه قوتلر ماساريقا
عروقلرنده اوله هر نه قدر معتقد مينك بو قولنى رد ايدوب بعض متأخرين
ديديلر ايسه كه قوۀ جاذبه وقوۀ ماسكه نك موضوعى ماساريقا اولديغنه
ذاهب اولنلر خطا ايلديلر زيرا ماساريقالر جزبك طريقى اولور بعض مجذوب
اولان غذايه ماساريقا طريق سلوك اولور وطريق جزبنه قوۀ جاذبه اولمق
جائز اولمز وماسكه اولمديغى بطريق الاولى ثابت اولور وبو بابده اول بعض متأخرين
برازجح ايراد ايلديكه ~~اولى~~ انلرجح ضعيف يه مشابه اولور زيرا اول بعض
احتياج لرندن ايروب ديديلركه ماساريقاده جاذبه اولسه ماساريقاده هاضمه دخى اولمق
اكه لازم كلوردر لكن ماساريقاده هاضمه اولمق جائز اولماز ماساريقاده جاذبه
اولمق دخى جائز اولمز وبو قضيه شرطيه نك نقيضنى استثنا بيانندن ديديلركه
ماساريقاده هاضمه اولسه انده ~~منهضم~~ اولان غذا حاله هضم مقدار مكث ايدر ايدى
لكن طريق جزء اولان محلده اول مقدار مكث جائز اولمز واول محلده قوۀ هاضمه اولمق دخى
جائز اولمز واول بعض ماساريقاده قوۀ جاذبه اولمديغنه وجه اخر ايله استدلال
واحتجاج ايدوب ديديلركه كبدده قوۀ جاذبه اولديغى قدرمانى مسلميدر وكذلك
ماساريقاده دخى جزب اولسه كبد ايله ماساريقا كيفيت جزبده متفق اولورلر
ايدى وكيفيتده اتحاددن جوهرلرنده دخى اتحاد واتفاق لازم كلور ايدى لكن جوهرلرنك
عدم اتحادلرى قدرمانده دخى مسلم اولمغله كيفيت وقوالرنده دخى عدم اتحادلرى انلره
لازم كلور وكبدده قوۀ جاذبه وارددر لكن ماساريقاده دخى جزب اولمق باطل اولور

واول

واول سبيله احتياج تحمل اولور

منهضم

واول فكر ونظر كرى ضعيف اولان بعض بيلمديلركه طريقده جزبده جزبك وجودى جزبه اعون
اولور وجذبه اولان نسنه نك طريقى ~~جزب اولمق تنفيه مانع اولمز~~ جذب قوه سى اولان نسنه نك
جزبه طريق اولمسنه مانع اولمز كوريلمز ميكه امعاده قوه دافعه ايله ومعده ده قوۀ
طريق اولمق جمع اولور امعا نك دافعه سى ثفلى دفع ايدر وثقلك انزفاعنه ومخرجنه
بنا امعا طريق وسبيل اولور وطريقده فعله دافعه اولمق دفعه اعون اولور وكذلك
اول بعض مرينك دخى جائز نسيان ايلديلر زيرا مرينك جاذبه اولمق انلرك دخى مسلم
اولور وكذلك ~~صريحه~~ مرينك جزبه طريق اولديغى دخى مسلمدر بس مرينه هم جاذبه
وهم طريق اولمق جائز اولديغى كبى ماساريقاده دخى جزبه طريق وقوۀ جاذبه به موضوع
اولمق جائز اولور وكذلك اول بعض بيلمديلركه جاذبه سى اولان بعض منافذده حاصل
اولمقلغه كثيرا تأثير اولمز زيرا جاذبه سى اولان منفذ جزبه قوتنه محتاج اولور هضمه
انزه احتياج اولمز وكذلك اول بعضلرك ماساريقاده هاضمه يوقدر ديديكلرى ماساريقانك
كيلوسى دخى استحاله دن نسيانندن ناشى اولور زيرا بونلر اقدم ذكر ايلديكمز اوزره
كيلوس ماساريقاده دخى استحاله ايدر وتمامى كبد ايله اولور وبو استحاله وهضم انلرك
دخى مسلم اولور وبو محلده ماساريقاده هاضمه يوقدر ديديكلرى مقدمه مسلمه لرينى
نسيانندن ناشى اولور وكذلك اول بعض ماساريقاده بر نوع قوۀ ماسكه اولديغنى تسليم
ايدرلر هر نه قدر اول ماسكه امساكى هضم ولنجه قدر اولمز ايسه وانلرك بونى تسليملرى
صكره عدم ~~حاسه~~ ماساريقاده هاضمه اولمديغنه ماسكه اولمميله استدلاللرى
مقدمه مسلمه لرينى نسيان حسيله اولور وكذلك الياف امعال معلومه لرينى
ايشمكله احواللرى مختلفه اولور كيمى سريعا وكيمى بطيئا ايشلرلر واول بعضلرك
غذانك سرعت نفوذى اولان مجراده هضمى اولديغنى انكار واستبعادلرى احوال الياف
نسيانندن ناشى اولور غذانك سريع النفوذ اولديغى منفذده هضمى اولمق استبعاد اولنمز

متمادی

ماساريقاده

حتى اطبا ذاهب اولدیلرکه تمنك كندوده هضمی اولادرو غدا قصد مكث ایتمیوب سریع النفوذ منفعل اولدیغی جهتندن مسهلی اولور وكذلك صایم دیمكله معروف معاده غدانك نفوذی سریع اولوروا اول بعض اول اصايمدر قوه دافعه وقوه هاضمه اولدیغی انكار ایلمزلر وكذلك اعضا متشابهه لر بربرلرینه جوهرده مخالف اولورلر مثلا عظامك جوهری اعصابه وعروقه وسائر اعضای اصلیه یه ولحم وشحمه مباین ومخالف اولور وجمله سی غدایی جذبده متحد اولورلرهرنه قدر جذب ایلدیكلری غدا اجزاری واحد ده جاری اسیسه وانلرك قوالری متغایره اولان ایكی عضولرك جوهرلری دخی متغایر اولمق لازم در دیدیكلری اعضانك جذب غداده اتحادلرینه نسیان جسیم ایله اولور مترجم فقیر دیركه بو محلده برسئوال ظاهر اولوركه آنی اهل اولان تأمل ایدرلر ایسه دفعه قادر اولورلر اشتهی وكذلك اول بعض نسیان ایلدیكلركه انواكبدك جذب قوه سندك اكثری عروقده اولان الیافه ایله اولور واول عروقده الیاف ماساریقا عروقنده والیافنه جوهرده مشاكل اولورو اول ایكی جوهرلر بربرلرینه كثیر امتباین وبعید اولمزلر بس سنك معلومك اولدیكه ذكر اولنان حكم واحد اول بعض مواضع كثیره ده خطا ایلدیلر ماساریقاده قوه جاذبه اولمدیغی جالینوس ذكر ایلدی وانك ذكرینه بنا بعض متاخرین خطا باده واقع اولدیلر لكن جالینوسك ماساریقاده جاذبه یوقدر دیدیكندن مرادی جاذبه قویه وا اولیه ماساریقاده اولمدیغی ایرادو بیان نذرو بوایرادك وجهی بودركه غدا آقمسی بعضلر رأی ایدوب باكر ماساریقایه معالجه ایلدیلرو كبده معالجه یی ترك ایلدیلر آنكا بنا جالینوس ماساریقاده جذب یوقدر و جذب آقمسی اولان معالجه نك ماساریقایه اقتصارینده منفعت یوقدر دیو ماساریقانك جذبنی انكار ایلدی ومرادی ماساریقاده جذب اولی وجذب اولیه اولدیغی انكار جالینوسك اطلاقنه مغرور اولوب اول بعض متاخرین ذكر اولنان خطاده واقع اولدلر وجالینوسك

مرادی

مرادی وجه مشروح اوزره اولدیغنه دلیل بودركه نقصان غدا آقمسنك معالجه سنده كبده معالجه یی ترك ایدوب ماساریقا معالجه سنه عنایتلرینی قصر ایدنلرك صنیعلرینی انكار عقیبنده دیدركه انلرك نظیری اولكمسنه درکه نخاعك ظهرده اولان جزئنك آفتی حسبیله رجلنك استرخاسی ایكمسنه یه معالجه ایدوب رجلی تضمید ایدرو اول ضمادی رجله قصر ایدوب نخاعك مبدئنه ویا آقتك محل اصلیسنه ونخاعك به كندوسنه معالجه یی ترك ایده جالینوس بو تنظیر رافت غدا ایچون معالجه یی باكر ماساریقا قصر ایدنلرك صنیعلرینی انكار عقیبنده ایراد ایلدی ومعلومدركه نخاعده قوه طبیعیه وقوه محركه وقوه حاسه اولدیغی كبی رجلده دخی اول قوالر موجوده اولور معالجه یی رجله قصری انكاردن [illegible] رجلده اول قوالر موجود اولدیغنی انكار اقتضا ایلمز وكذلك ماساریقایه معالجه یی قصری انكاردن ماساریقاده قوه جاذبه اولدیغنی انكار لازم كلمز بلكه جائزدركه قوه جاذبه كبدده اولا وبالذات اولوب ماساریقاده دخی جاذبه ثانیا وبالعرض موجوده اوله ونته كیفیت ایله ماساریقاده جاذبه اولمزكه ماساریقا برازالات طبیعیه لردركه انلرك ایله مكان بعیده غدا جذب اولنور [illegible] جذب عضلك حركت مكانیه حسبیله اولدیغی كبی بعض انقباض وانبساط ایله اولدیغی كبی ماساریقاده جذب اول منوال اوزره اولمزو اول منوال جذبی اولمیوب [illegible] جذبه الت طبیعیه اولنلر اكثرینه طبیعی برنوع قوت اولور كه جوم اللذت جاذبه و منفعله حملا قی اولور حتی حدیدده مغناطیسه منفعل اولوب انفعالی حسبیله منفعل اولان حدیدی حدیدا خر جذب ایدر حتی حدید ایله مغناطیس اراسنده اولان هوا دخی اهل تحقیقك اكثری قتنده مغناطیسه منفعل اولمغله اول هوا [illegible] حدیدی جذب ایدر یعنی مغناطیس حدیده مماس اولمازدن مقدم هوا یه قوتی سار اولمغله بینهما اولان هوا حدیدی جذب ایدر

وسا

مرادی

ایکنجی فصل احوال کبده اولان استدلاللرك وجوهنی بیاننده در احوال کبده
بعضکره مسلك علاقاتی ایله استدلال اولنور اورام کبده احیانا بو وجهله استدلال
اولنور و بعضکره هو اورام کبده آکه مخصوص اوجاع ایله و کذلك کبدن صادر اولان احوال
افعال ایله هو استدلال اولنور و کبده مشارك و قریب اولان معده و حجاب و امعاء
و کلیه و مراره مثللو عضولر ایله و کبده ابعد و مشارك اولان نخاع و رأس و طحال مثللو
عضولر ایله هو استدلال اولنور و کذلك جمیع بدنه عام اولان لون و سحنه و ملمس
و ملمس مثللو احوال ایله هو استدلال اولنور و کذلك کبدك نواحیسنده نابت اولان
شعر ایله و کبدك کندیده نابت اولان اورده ایله و اعضاء اخراندوهیئتی ایله
و کبدن متولد و کبدن منبعث اولنلر ایله و موافقات و مخالفات ایله هو استدلال
اولنور و اسنان و عادات و انده متصل اولان ادله ایله هو استدلال اولنور
اوچنجی فصل ذکر اولنان استدلالاتك هر برینك وجوهی بیاننده در ملمسدن مأخوذ
اولان استدلالك مثالی بودر که ناحیهٔ کبدك ملمسنده حرارت ولمسه کبدك حرارتنه
و برودت اولمسه کبدك برودتنه دلالت ایدر و اول نواحیده صلابت کبدك حسا و
صلابتنه و یاخود کبدده ورم صلب اولدیغنه و اول نواحیده انتفاخ کبدده ورم
و یاخود انتفاخ اولدیغنه و اول ورمك احساس اولنان شکل هلالی ورمك نفس
کبدده اولدیغنه و اول ورم مستطیل الشکل اولدیغی و اشکال سائره ده بر شکل ورم
هیئت اوزره اولدیغی ورم و انتفاخ عضو آخرده اولدیغنه دلالت ایدر اما اوجاعدن
مأخوذ اولان استدلالك مثالی بودر که اگر اول وجع ایله تمدد و ثقل معا موجود
ایسه کبدده ورم و یاخود ورم اولدیغنه دلالت ایدر اگر اول وجع ایله بلا ثقل یالکز
تمدد اولور ایسه کبدده ریح اولدیغنه دلالت ایدر اگر اول وجع ایله ثقل اولوب و جعك
نخسکن یوغیسه ماده جرم کبدده اولوب کبدك تورمی و یاخود تسددی ایله یکنه دلالت ایدر
نخسك

واکر

ثقل مع نخس اولور ایسه کبدده غشی و ستر ایدن غشاده ورم اولدیغنه دلالت
ایدر و افعال کبددن مأخوذ استدلال بودر که کبدك هضم و جذب و بر نندن دفع
و توزیع و دمك مائیتی کلیه دفع و مرارت مرارهیه و سوداینی طحاله دفع مثللو
عطش مثللو افعالنده بر نوع اختلال و آفت اولوب و او آفت عضو مشارك ایله
اولمز ایسه او افعالك سببی کبدده اولدیغنه دلالت ایدر اما احوال کبده مشارك اولان
مأخوذ اولان استدلال عطش اولور زیرا عطش هر نه قدر معده دن حادث اولور ایسه
اوقات کثیره ده احوال کبده هو دلالت ایدر و کذلك فواق و شهوت و هضم و سوء
تنفس هو بالمشارکه احوال کبده دلالت ایدر سوء تنفس هر نه قدر ریه و حجاب
حبر ایله حادث اولور ایسه بعضکره کبد سببی ایله هو عارض اولور و کذلك براز و بول
اصنافی بعضلر هو احوال کبده دلالت ایدر و اول بعض فی بیاسنده معلوم
اولور و کذلك احوال ایله و امراض رأس و امراض طحال ایله بالمشارکه احوال کبده
استدلال هو اولنور و لسانك ملاستی و خشونتی و لونی و شفه لرك هو لونی ایله
احوال کبده استدلال اولنور و بعضکره بین القلب و الکبد مخالفه و مقاومت و مقاهر
واقع اولور امزجهٔ کبد بابنده انشاء الله تعالی بیان اندی ذکر ایلرز اما عامهٔ بدن احوالندن
مأخوذ اولان استدلال احوال کبده دلالت ایدن لون بشره اولور اگر لون احمر ابیض
اولور ایسه کبدك صحتنه و اصفر اولور ایسه حرارتنه و رصاصیت اولور ایسه
مزاج کبدك برودتنه و کمودتی اولور ایسه برودت یبوستنه دلالت ایدر و ترقق
هو کبدك احوالنه دلالت بو قبیلدن اولور و بینه بو قبیلدن بدن سمن و لحم تلی کبدك
حرارت رطوبتنه و سمن شحمیسی کبدك رطوبت برودتنه دلالت و کذلك قضافت
بعنی اریقلیغی [illegible] و جمیعا بدنك اگر حرارت قلبدن ناشی اولمز ایسه کبدك
حرارتنه دلالت جمیعا بو مذکور بدنك احوال عامه سندن مأخوذ ادله لردر اما احوال کبده

احوال

مستطیل

صلابت

دلالت احوال معده ایله انسبه

ایله

صداع

بحسب الکیفیه

حرارت

اعضاء اخرى هيئتندن استدلال اولورده عظمندن وصغرندن كبدك عظمنه ومحلى
كبيرى سعه سنه اولان استدلال اولور واصابعك قصرندن كبدك صغرينه واصابعك
طوللرندن كبدك كبير اولديغنه استدلال اولنور كبد اوزره خارجده نابت اولان
شعر ايله اصابع ايله اولنان استدلال اكبر استدلال اولنور يعنى اول توپلرك قصير
اولديغى كبدك صغير اولديغنه وطويل اولديغى كبدك كبير اولديغنه دلالت ايدر اما
كبدده نابت اولان اورده ايله احوال كبده استدلال اكر اول اورده غليظ وعظيم و
ظاهر اولور ايسه كبدك مزاج اصليسى حار اولديغنه دلالت ايدر واكر اوردهٔ ظهورلرى
دقيق وخفى اولور ايسه كبدك مزاج اصليسى بارد اولديغنه دلالت ايدر اما اول
طمورلرده حرارت وبرودت ولين وصلابت بعضكره كبدده اول حالتلرى بحسب الخلقت
اولديغنه وبعضكره بحسب العارض كبدكده اول حالتلر اولديغنه دلالت ايدر اما كبدده وكيفيتلر
تولد ايدن خلطلر ايله كبدك احوالنه استدلال بودركه اكر كبد صفرا توليد ايدر ايسه
يعنى قدر لايقدن اكثر صفرا توليد ايدر ايسه كبدده حرارتنه وسودا توليد ايدر ايسه حرارت شديده يه
وياخود كبدك برد ويبسنه دلالت ايدر موضعنده انى سن بيلورسن واكر كبد دم
جيد توليد ايدر ايسه صحت كبده دلالت ايدر واكر كبددن منتشر اولان دم جيد وبرنه
جدا مشابه ومشاكل دم اولور ايسه كبدك صحتنه دلالت ايدر واكر كبددن منتشر
اولان دم صفرا اولور ايسه ياخود سودا اولور وياخود رطل اولور ايسه ياخود
مائى اولور [illegible] استسقاء لحميه اولديغى كبر او ادماء بدننده
انصالى قابل اولمز ايسه كبد عليل اولديغنه دلالت ايدر وخصوصا علتنه كبدده
منتشر اولان دم دلالت ايدر اما موافقات ومخالفاتدن احوال كبده دلالت انكلر مشاكل
معلوم اولوركه مستعمل اولنان ادويه واغذيه كبدك مزاج اصليسنه موافق ومزاج
عارضيسنه مخالف اولور ايسه اول ادويه واغذيه كبده موافق اولور توبكر عكسى اوزره مضادة

اولور ايسه مخالفاتدن اولور اما سن وعادتك واول اجزا ايله جارى اولان ادله عشرده
باقيلرك دلالت تفصيل اوزره كلياتده ذكر اولندى دوردنجى فصل بحسب الكيفيت
بين القلب والكبد واقع اولان مخالفت بياننده در معلوم بيوريله كه حرارت قلب
حرارت كبده قهر ضعيف ايله قهر ايدر وقلبك رطوبتى [illegible] كبدك يبوستى كبدى قاهر
ايلمز وقلبك يبوستى كبدك رطوبتنى بعضكره قليلا وضعيفا قهر ايدر
وكبدك حرارتى قلبك برودتنى قهر ضعيف ايله قهر ايدر وكبدك رطوبتى يبوست قلبى
قهر ضعيف ايله قهر ايدر وكبدك برودتى قلبك حرارتنى قهر اقل اولور وكبدك
يبس رطوبت قلبى دائما قاهر اولور وبرودت قلبك حرارت كبدى قهر يبوست
قلبك رطوبت قلبى قهرندن اكثر اولور وحرارت قلبك رطوبت كبدى قهر يبوست
كبدك رطوبت قلبى قهرندن اكثر اولور وقلبك حرارتى برودت قلبى قهر مؤكد ايله
قهر ايدر بشنجى فصل كبدك امزجهٔ طبيعيه سنك علاماتى بياننده در
كبدك مزاج حار طبيعيسنك علاماتى حار المزاج اولان كبدك عروق فتيكه سى ظهور بالطبع
اولور ودمى وبدننده سخونت اولور اكر قلب كبده مقاومت ايلمز ايسه زيرا قلبك
حرارتى برودت كبدى قهر قوى ايله قهر ايتمز بعضكره كبدك مزاجى بالطبع بارد اولور
ولكن حرارت قلب ايله بالعرض كبد حار اولور وبالعرض اولان اول حرارت
ايله دمى وبدننده حرارت اولور بو صورتده دماغ وبدنك حرارتى مزاج كبدك
بالطبع حار اولديغنه دلالت ايلمز وكبدك مزاج حار طبيعيسنك بر علامتى دخى بودركه
منتهاى شبابده صفرا توليد كثير [illegible] وسنى تجاوز ايتدكده سودا توليد كثير
اولور وشراسيف اوزرلرنده شعر كثير وطعام وشرابه شهوت كثير اولور علامات
المزاج البارد للكبد الطبيعى
مزاج كبده علامتى اولور وقلبك برودتنى حرارت كبدى قهر حرارت قلبك برودت كبدى قهر

ومزاج كبدى بالطبع باردا اولنلرك دمى رقيق مائى و قوتلرى ضعيف اولور و انلره حميات
عروض كثير الوقوع اولور مزاج كبد يابس طبيعى اولدیغنك علاماتى دمك قلتى و غلظتى
و اوردەلرك صلابتى و جميع ابدانك يبسى و شعرك قالنلغى و جعودتى اولور و قلبك
رطوبتى كبدك يبوستنى تدارك و معتدل ايله تعديل و تدارك ايلمز و بلكه رطوبت قلب
يبوست كبدى اصلاح قهره قادر اولمز زيرا كبدك يبوستى رطوبت قلبى جدا قهر ايدر و حرارت
قلبى رطوبت كبدى قهر بالغ ايله قهر ايدر مزاج كبد رطب طبيعى اولدیغنك علاماتى
يابس طبيعى اولان كبد علامتلرينك اضدادى در اگر علامتى اولور و قلبك يبوستى بعضكره
رطوبت كبدى جدا قلت اوزره تدارك ايدر لكن رطوبت كبد يبوست قلبى قوتيله قهر ايدر
مزاج كبدك حار يابس اولدیغنك علاماتى دم غليظ اولديغى و شعر اشيف
قتنده شعر اسودك كثرتى و اوردەلرك سعەسى و امتلاءى و صلابتى و صفراء و سوداڭك
آخر سن شبابده كثرت تولدى و بدنك حرارتى و صلابتى اولور اگر قلبك كبده مخالفتى
و مقاومتى بولنمیسه كبدك طبيعى مزاجنده حار رطب اولدیغى علاماتى دمك جدا
كثرتى و غزارتى و حسن قوامى و اوردەلرك جدا سعەسى و لينى و لونك بلا صفره حمرتى
و شعر اسفلده شعرك كثرتى اولور لكن حار يابس مزاجلو اشيف اولان كبدك شعرى
~~[illegible]~~ شعرك كثرتى و جعودتى و كثافتى
حار رطب مزاجلو اولانلر نابت شعرك اولوصفى [illegible] دون و قليل اولدیغى علامات اولور
و كبدك رطوبتى و حرارتى حسبيله حار رطب مزاجلو جميعا بدن ناعم اولور و اگر اول مزاجلو
حرارت رطوبتى غالب اولور ايسه بدن صحيحا باقى قالور و اگر رطوبت حرارتى غالب
اولور ايسه اول امراض عفونت سرعت اوزره اصابت ايدر مزاج كبدك بارد يابس
طبيعيسنك علاماتى دمك قلتى و حرارت بدنك غايت قلتى و عروقك ضيق و خفاسى و صلابتى
و مراقى اوزره شعرك قلتى و جميع ابدانك يبسى اولور بارد رطب مزاج طبيعيسى اولان

كبدك

بلغ

كبدك علاماتى حار يابس مزاج طبيعى علامتلرينك اضدادى در اولور التنجى فصل
امراض كبد بياننده در كبده جوهر خاصى حسبيله امراض مزاج و امراض تركيب و اورام
و نفاخات عارض اولور خصوصا غشاسى قتنده اورام و نفاخات هپ عروض اكثر اولور
و كبدك فضاسنده و غيرى محللرنده دخى اولور آكلى آفت بعضكره واقع اولور و انلرى بيان
ان شاء الله تعالى باباكه ذكر ايدرز و خرقى كبد اعضاء اخرانك قبولندن زياده قبول ايدر
و كبدك خرقندن و تفرق اتصالندن موت عاجلدن سائر اعضادن زياده خوف
اولنمز لكن اول خرق ايله عرق عظيمدن دمك انفجارى بولنور ايسه اول حالده خوف
اعضاء سائرهده اولان خوفدن زياده اولور و بعضكره كبده عضو اخر مشاركتى
ايله دخى امراض اصابت ايدر خصوصا معده و طحال و مراره و كليه و حجاب و ريه
و ماساريقا و امعا مشاركتلرى ايله و خصوصا امعانك علياده اولنلرى مشاركتلرى ايله
امراض اصابتى زياده و اكثر اولور اما كبده معده و طحال و مراره و ماساريقا و امعا
شركتلرى ايله اصابت ايدن امراض اولا كبدك تفتح بنى و لى ايدن عروقيه بالمشاركة عارض
اولوب بعده اول عروقك آفتى كبده تأدى ايدر و اول عروقك تأديه ايلديكى ضرر كبده متمكن
اولوب عرض ايكن مرض اولور اما حجاب و ريه و كليه شركتى ايله كبده اصابت ايدن
آفت اولا كبدك جرمينه اولان عروقه مشاركت ايله اصابت ايدوب بعده انك
ضررى كبده اولشور و بعضكره كبدده اول ضرر متمكن اولوب مرض اصلى كبى اولور و كبده
بالمشاركه عارض اولان امراضك اكثرى معده مشاركتى ايله اولنلر اولور زيرا معده طعامى
هضم ايتمیوب افساد ايدر و فاسد طعام معدەدن كبده وارد اولديقده كبدده جوفده اولور و كبد
آفتنك آخر سببى موجود اولديغى حالده طعام فاسد معينى اولوب انك آفتنى
تقويت ايدر و حربه كبد امراضنك اكثرى حالده موادى ادرار بول و رعاف و عروق ايله
مندفع اولور اما تفتيح كبد امراضنده ماده لر اسهال ايله و صفرا و ورود مولى قيئيله ايله

مندفع اولور و اوقات كثيره ده عرق ايله خ مندفع اولور **بشنجى فصل** كبدك سوء مزاجلر

علاماتى بياننده در سوء مزاج حارك علاماتى شرب ما ايله منقطع اولميان عطش شديد

و شهوت طعامك قلتى و التهاب و بولك صفرتى و انصباغى و نبضك سرعتى و تواترى

و لحم و دمك تنقصى سى و حرارت ايله تاذيسى تاذيسى ذوبانك تبعيتى اولوب اولا

اخلاط و ثانيا لحم كبدك ذوبانى و اكثر سحجك تبعيتى جميعا بو مذكورلر كبدك

سوء مزاج حارنده علامات اولور و كذلك ذوبان ايله اولان يبس طبيعت كم انده

وجع اضلاع و ثقل اولميوب كبدده سوء مزاج حار اولندك اصفر و احمر و اخضر

كراثى قيئلرى كثير اولور و انلرك برازلرى كرم ادر اولور على الخصوص كبدك سوء مزاج

حارى مادى اوله و مزاج حارده مادى اولمز ايسه انلرك دملرنده قلت و لسانلرنده

خشونت و بدنلرنده جفاف اولور و كبدك سوء مزاج حارنده بعضكره

سن و عادت و حرفت و تدبير ايله خ استدلال اولنور اول سننه لر وسطى

صفرا و مفرطى سودا توليد ايدر و سودانك امراض ماليخوليا و جنون مثللو اولور

و يجب اسهال غسالى ظهوره بدء ايدوب انده سقوط شهوت اولسه بو آفت اكثر

حالده سوء مزاج حاردن ناشى ضعف كبدن عارض اولور و اكثرده برازيابس

محترق اولور و حرارت كبدده و اخلاطى و كبدك لحميتى احراق اسهال ايلك مرتبه سنه

بالغ اولور ايسه و امرتبه يه بالغ اولان حرارتك احراق ايلديكى دم و اخلاط سائره نك

اسهال ايله خروج ايدن برازلردر مثل انلر اولور و كبدك احتراقنده و ورم و دبيله ده

خروج ايدن برازلر شى اسود غليظ حو اولور و اول شى اسود لحم كبددركه تعفن

ايلمشدر و برازايله خروج ايدن هر شى اسود ردى دكلدر زيرا اول ماده سوداك

اصلى بعضكره غسالى و صديدى مائى اولوب هيجان ايدر صكره تغلظ ايدوب

اسود غليظ و منتن اولور بو صورتده اول خارج كبدك لحم محترقى اولماز اصحاب و باده

اولان

الشظية تشبك فتح وظاء معجمه دن صكره يا ايله تشديد ايله شوا اغاج قيقجغز حرم عصابدن وعصابه شبه اولندن فوبار واهى ولى

اولان برازغليظ و اسود بو قبيلدن اولور و بعضكره صديدى اولان برازدن صكره

دم خروج ايدر و بعد سوداء رقيق خروج ايدر **كبدك سوء مزاج باردى علاماتى**

انكى شفه لرى و لسانلرى ابيض اولور و دملرى قلتى و دملرى جريانك عسرتى و

بلغمك كثرتى و عطشك قلتى و لونك فسادى و ماء و ماسنك زوالى اولور بعضكره

لونلرك تغيرى خضرته ناظر سوادده اولور و بعضكره اصفراره تغير ايدوب

فستقيته مائل اولور و كذلك بول ابيض و بلغم نية و غليظ اولور جمود

حسبيله و نبضده فتور و جوع شديد اولور زيرا جوع بالكز معده حسبيله عارض

اولماز بعضكره بجانب الكبد دن جوع شديد عارض اولور و كذلك مزاج بارده ده

استمراء طعام قليل اولور و اكر برودت كبد غايته بالغه اولور ايسه شهوتى اعدام

ايدر و بعضكره براز يابس اولور و انده رائحه اولمز و بعضكره ضعف كبد جبرايله اولا

براز بياضه مائل و قليل الرائحه اولور و بو صورتده براز بعضكره رطب و رقيق اولور و لكن

رطوبت و رقت دائم و متصل اولماز و بونده كثرت اختلاف خ اولماز و كاه برازك انتفاخى

و عروض طويل اولور ايسه طبع ايله اولان نسخه لرده اكر برازك ابتداسى و خروجى طويل

اولور ايسه واقع اولمشدر و اوخر وجلى اخرنده دم متعفن كبر غيره ذائب

برشى خروج ايدر ايسه و بعضكره كبدك سوء مزاج باردنده برمدتدن صكره

حميات تابعه اولور دم رقيق عفونت عارض اولوب كبد اول متعفن دمى

قبول ايلك حسبيله و بو نوع حما صعبه اولور انى بيان انشا الله كتاب حميات

بابنده ذكر ايدرز و بعض سوء مزاجك اولنده اختلاط خارج اولان غم اصديد رقيق

اولور بعده اسود و غليظ اولور بو صورتده اختلاف لحم طرغسالى سى كبر اولوب

و ابتداء حالده شهوت موجوده ايسه برودته دلالت ايدر هر خوف

و صكره شهوت ساقط اولور ايسه اول سقوط فساد اخلاط ايله و حقود حما مثللو بر سبب ايله عارض اولمشدر

بعضكره

بلغم

و عجز

خيلي

هر نه قدر

مواد

بر وجه دلالت ايلك

وغسالہ لحم مثللو اختلاف ییجی یعنی براز اکثر حالده بر در نجادث ضعف سببی ایله
اولور و اول اختلافك اخرنده شهوت عودت ایدر و اکثرا مرده شهوت افراط اوزره
اولور و مراقده تشنج اولور و سوء مزاج بارده سن و عادت و غذا و علی الریق و یاخود
بعد الحمام و یاخود بعد الجماع ماء بارد شربی مثللو اسباب صاحبلرینه دلالت ایدر
زیرا اول اوقاتده کبد متاذی اولور و سریعا کثیرا ماء بارد شربی جرم کبد تشرب
ایدر بو مقامده بعض نسخه ده یمتار و بعض اخر نسخه ده یمتص واقع اولمشدر ایکیسنك
حاصل معنالری تشربدر اگر سوء مزاج بارده ماده اولورسه حموضت احساس
اولنور و اول برازلر بعضکره سواد اخضره مائل اولور اصفر و احمر اولماز
و کبدك سوء مزاج بارده بر مرتبه ده صکره حمیات تابع اولور عفونت عارض اولان
دم رقیق کبدك قبولی حسبیله و اول حما خبیثه اولان حمیاتدن اولور بزا اول حمایی
بو کتابك صکره بیان ایلرز کبدك سوء مزاج یابسی علامتلرینی بیان ایدر
انك علاماتی فمك و لساننك یبسی و عطش و صلابت نبض و رقت بول اولور
و بعضکره لون اسود اولور اگر اول مزاجه اولان ماده صفرا و سودا ایسه آنی
سن اصولوه یازیلان علامات ایله سهولت اوزره بیلورسن کبدك سوء مزاج رطب
علامتلرینی بیاننده در انك علاماتی یوزك و گوزلرك تهبجی و لحم شرانسیفك ترهلی
و قلت عطش اولور اگر اول سوء مزاجه اولان حرارت ایله رطوبت غلیان
ایدر ایسه اول زمان حلوه عطش قلت اوزره اولماز و كذلك اول مزاجك
علامتلرندندر رطوبت لسان و بیاض لون و بعضکره لونده صفرت یسیره
ظهور اولور اما برد شدید اولوب رطوبت غلبه ایلسه لون خضرته مائل اولور
و بعضکره رطوبتك ترهلی حس ایله برینی اضعاف ایدر معالجات کبدده
واجب اولور که کبده کیفیتده مشابه اولان اشیا ایله اولان قولنجی بیاننده در

كبدك

كبدك صحتن محافظه اولنه و كبدك كیفیتنه اضداد ایله امراض و اورام و قروح و آفات
مقوله سندن تدبیر اولنوب دفع اولنه سائر اعضاده اولان آفات اضداد
ایله تدبیر اولنوب دفع اولندیغی کبی امراض کبدده و خصوصا سدد کبدده دواء
سقیسنك اجود اوقاتی اول وقتدر که انده معده دن کبده نفوذ ایدن غذانك کبدده
هضمی و اول غذادن تمییز اولنجق نسنه لرك تغییری تمام اولمش اوله
حکمی اولان وقتدر اولور و عادت ناس بونلرك اوزره جاریدرکه انلر غذادن نوم دن
انتباهلری ایله استحمام بیننده دوا سقی ایدرلر و كذلك واجب اولورکه حادث اولان امراض
کبدیه نك سددلری و اورام اجلی ایچون استعمال اولنان ادویه تحلیلیه ده قوابض مقویه
اختلاط قلنه و اگر کبدده یبس مفرط حادث اولنور ایسه مهما امکن تدبیر کبدده مبالغه
اولنمز اگر مبالغه اوزره تدبیر اولنور ایسه استسقایه مؤدی اولور و کبدك تسخینده
مبالغه اولنور ایسه ذبوله مؤدی اولور انیکیچون علاج اینده طبیبه واجب اولورکه
کبدك مریضنك مزاج طبیعیسی مقدارینه عالم اولوب ذکر اولنان حالاتدن خوف اوزره
اول حالاته مؤدی اولان تدبیری ترك ایلیه و معلوم بیوریله که تدبیر کبدده خطا
اولنسه اول خطا عروقه تعدی ایدر و عروقدن بدنه تعدی ایدر و ذکر اولنان
اسهالی لایق اولدیغندن اولان حوالی کبدی ادرار ایله مثلا ماده کبدك تقعیرنده ایسه
انی اسهال لایق اولور ادرار مضر اولور و كذلك حدبه کبدده اولان مواد ادرار ایله
استفراغ لایق ایکن انی اسهال ایلمك مضر اولور و واجب اولورکه ادویه کبدیه نك
دقیق ناعم اولنه و جوهر ادویه ده لطیف اوله گرك ایسه اول ادویه حاره و گرك ایسه
بارده اولسون هر حالده لطیف اولان ادویه کبده واصل اولور و دمی بولوب
اصلاح ایدر تعقیق حسبیله و واجبدر که بو شرطه یعنی تلطیف ادویه یه مراعات
اولنه و اغذیه اصول مثللو کبدده مناسب اخلاط مختلفه تولید ایدرسه واجب اولورکه

اول مثللو ادویه‌لر ایکی کون ویاخود اوچ کون متوالیاً ومتواتراً استعمال اولنسه
وطبیعت تلیین ایدر برشی ایله اتباع اولنه وماء الاصول کبی‌لر ادرار اولنه
نامناسب اخلاط ردیه‌یی اخراج واستفراغ ایچون ماء الاصول شربندن صکره
باشقه مدرّات سقی اولنمغه احتیاج اولمز بو مقامده قانونک عبارتنده واما الازدیاد
فماء الاصول یفعل ذلک واقع اولمشدر صواب اولان واما الازدیاد بدلنده واما
الادرار اولمقدر قلم ناسخدن سهو واقع اولمشدر وهند باتک بالجمله انواعی
وخصوصا مرّی اولوب حرارته مائل اولان نوعی الام کبده نافع اولور اما هندبانک
استعمالی محرور ایسه سکنجبین ایله ومعتدل ودیمه ماء عسل ایله اولور وکبد
ذنب یعنی قوردک قره جکرده کبده بالخاصه نافعدر ولحوم حلزونات دخی
نافعدر
سکزنجی فصل
کبده ضار اولان اشیا الرسانلر در ومعلوم اوله که
ادخال الطعام والطعام ترتیبنده اساءة ایتمک کبده قیاس ایله اضر اشیادندر بو
مقامده قانونک ترکیبی بودر فاعلم ان ادخال الطعام واساءة ترتیبه من
اضر الاشیاء للکبد واقع اولمشدر احتمالی واردر که ادخال حاء مهمله ایله
افعال بابندن مصدر اولوب ادن مراد ادخال الطعام علی الطعام اوله ویاخود فتح
فتح همزه ایله دخلک جمعی اولوب معیوب اولان طعام مراد اوله ویاخود فتح
همزه وحاء مهمله ایله دحلک جمعی اولوب خبیث ومضر دیمک اوله انسب وینه کبده
اضر اشیادن اولور علی الریق دفعةً ماء بارد شربی وحمام وجماع وریاضت اریجه‌یی
ماء بارد شربی زیرا اول حالاته کبد ملتهب اولور وماء بارد انک ورودنه سرعتله اول
انکله ممتلی اولوب کبدی اول ماء بارد شدیداً تبرید ایدر وبعضا کره دا استسقایه
مؤدی اولور بس بو حالاته صو ایچیلیره کرکدر که مشروبنی شراب ایله مزج ایدوب شدیدا
بارد صوی شرب ایلمیه وانک شربی عب ایله اولمیوب مص ایله یعنی شرب ایلیه
قلیلاً قلیلاً

شراب حلو کبده دفعةً وبلا تدریج وارد اولور بس اول شراب بعد الورود سائر اشیاء غلیظه کبی تقللی حتمیدر
اولنجی قدر کبدده اکلنمز بلکه شراب مع غلظته کبده وارد اولدیغی کبی مهیا مسلک بولور زیرا معده ایله کبد اراسنده
سائر عروق مبثوثه‌یه قیاس ایله طرق واسعه واردر وچون اول طرقلردن بلا تصفیه مع غلظته معده‌یه واصل
اولدقلرنده هضم وتمیز ایلمدن اول شرابک لطیفی کبدده اولان عروق ضیقه سرعت ایله نفوذ ایدر وضیق اولان
مواضعده رسوبنی ترک ایدوب سدّه احداث ایدر اما دیه کبدک خلافی اورزه در زیرا امر طریقنده دیدیه ترتیبک مساحتنده

ولو حلو اشیانک کلیسی یعنی برخیلی کبده مضر اولور وکبده قیاس ایله حنطه دخی
لزوجت واردر ولکن کبدده هضم اولنمغه کبدک ما بعدینه قیاس ایله لزوجت
لزوجت اولمز هضم زائل اولور وهو حنطه بو منوال ذکلدر اول لزوجت عکسیدر
اولان حنطه ده اولور وشراب حلو کبدده سدّه احداث ایدر ولکن صعود حالی
اولو سبب بودر که شراب حلو کبده دفعةً وبلا تدریج منحدر اولور حلاوتی حسبیله
کبد انی جذب ایدوب وشرایده بذرقه ونفوذ کیفیتی اولدیغندن ایچون وسرعت
ایله نفوذنده شراب تقللنده ممتاز اولمیوب سدّه‌یه مؤدی اولور اما دیه بو بابده کبده
مخالفدر زیرا شراب حلو دیه‌یه بعد التصفیه وارد اولور زیرا شرابک دیه‌یه
ورودی مرتینه ترشح طریقی ایله ویاخود اجوف طریقی ایله وارد اولور وبو ایکی طریق
ایله وارد اولان شرابک مصفا اسر اولوراننه مسدّد اولان تفلیت وسائر بر
مضرتندن یسر بو عیکن دیه‌یه وارد اولور
طقوزنجی فصل
موافق کبد اولان
اشیا بیاننده در اما ادویه‌دن کبده موافق اولان ادویه مرارتی اولان
دوالردر که تفتیح ایله نافع اولور وکذلک تقتیح بودر قوا سائرهیه
اولان دوالردر که انده قبض وعطریت اولوب عطریتی جوهرندن تقویه
وعفونتی مانع اوله دارصینی وفقاح اذخر ومر وبو مثللو دوالر کبی وصدیدندن
غسل وجلاس وتنقیه اولوب اذخاص غسل کبی غایتده بالغ اولمیه دوالر کبده
موافقدر وانضاج وتلیین اولنه خصوصاً انلرده زعفران کبی قبض وتقویه
اولنلر واندر ایله زبیب کبی لذیذ وسریع النفوذ اولنلر موافق کبد اولوب
حرارت شدیده‌سی اولمیه آلباده موافق اولور وبرنسنده جمیع خواص مذکوره اولوب
لزوجتی موجود اولسه کبده اول نسنه خرعلی لایق اولور اغزیه اول
زبیب وتین ومزق بو خواص مع اللذة جامعدر واکرا اول وجهله اولان نسنه سریع الفساد

اولمسه انلرك كبده منفعتى اكثر وابلغ اولور وطرخشقوق وبرى وبستانى هندبا بو قبيله‌دن اولور
كبده جدا موافق اولور وكبدنده مرض حار اولنلر اول مثللو بارددر بالخاصه
وبالكيفيه انتفاع ايدرلر وبر قوم شديد المراره اولان مرى دواء حاردن عد
ايدوب حرارتى ايله تفتيح سدده وقبض ايله تقويه برده نفع واردر وامراض
بارده ده بالخاصه نافع وكذلك تفتيح وتقويه سى ايله غايت نافعدر ديرلر وفجل
كبدده برد افراط اوزره اولوب انده مفتحات ومقويات نفعيدر استعمال اولنور
ايسه عسل وياخود ماء عسل ايله خلط اولنور زيرا عسل تدبيره مقاومت ايدر
واول سقى اولنان دوانك افعال سائره جوف اعلى به ايصالنه اولنور ايسه انك تداركنه عنايت
اولنور وبعضكره اول مفتحات ومقويات خفيفدر عسل ايله وياخود ماء عسل
ايله خلط اولنوب وياخود اول ادويه لر عسل ايله طبخ اولنوب بعده استعمال اولنور
وبو وجوه ايله استعمال اولنان ادويه كبد بارده منفعتى زياده اولور وخلط بارددن
بول ايله اخراج ايدر وكموش جيدا اولان غدالر كبده موافق اولور وحلاوات
كبده موافق اولور وانكله كبده سمانت كلور يعنى سمزير وعظيم وقوى اولور ولكن
كبد حلاواتى عنف ايله جذب ايدر وحلاوات حطاوعت ايدوب مستصحب اولديغى
اخلاط سائره ايله قلبه واردا اولوب سدده احداث ايدر انيجون كبدنده
ورم اولنلره واجب اولوركه تناول حلاويدن اجتناب ايليه لر زيرا حلاويتك تبديل
اولور وآندن ماعدا مراره سريعا استحاله ايدر وفستق كبده موافق اولوب
فستقده عطوريت وقبض وتفتيح ومجارى غذايى تنقيه سى حسبيله كبده نافع اولور
ولكن تسخينى شديددر وتعديلى جميعا اكبادده نافعدر زيرا بندقده حرارت شديد
يوقدر ومفتحدر وكموش جيددر وذبيك كبدى حلو ونانك لحوم بالخاصه
كبده نافعدر اونجى فصل كبدده اولان سوء مزاج حار معالجه سى بياننده در

نيلوفر شربتى ماعدا هونفر حلاوردان تسهيل مرة صفراء ايله سريعا اولور منه

موافق و

ايل

انلرك معالجه سنده واجب اولوركه كبدى تبريدده مبالغه اولنميه اول معالجه ده مرطبات
وشديد الارخا اولان ادويه دن وسدده به موجب اولان مبردات تغليظه دخى توقى واجتناب
اولنه بلكه واجب اولان بودركه سوء مزاج حار اولان كبدك جبر ذاتى اول ادويه اولكه
انده تبريد وجلا وتفتيح وغذايى تنفيذ وبلا كثرة قبض معقول كيفيتلرى مجتمع اوله ماء
شعير خصال مذكوره يى جامعدر وبو منافع هندبا دخى بر وبستانى اولنلرك اكثرنده
غايتده بالغدر زيرا ايكى نوع هندبانك جميعا مزاجلرى جدا مفرط اولميه برده مائل و
انلرده مرارة مفتحه غير مسخنه وقبض معتدل معقول مجموعى موجوددر بلكه انلرك منفعتلرى
كبد بارده مضر اولمق مرتبه سنه بالغدر وادويه مفرده دن ادويه كبديه الواحنده برنم
ذكر ايلديكمز اوزره كبد بارد معالجه سنده هندبا دخى ادخال اولنور وبعض كره هندبا مسلوقا
وخصوصا رطب ويابس كزبره ايله تناول اولنور وهندبا بى خل ايله وانبرباريس
ايله تناول لك خاصيتى عظيمه اولور وتمر هندى دخى انلر كبيدر ومجن كبدده سدد احساس
اولنسه هندبا وكزبره يه كرفس دخى ضم اولنوب انتفاع اولنور زيرا كرفس كبدك
تنقيه وتحريكنه اولان سببلر تفتيح ايدر ونفوذى سريع اولور وكذلك سكنجبين
دخى سريع النفوذ ومفتح اولور وبونه سوء مزاج حاره نافع اولور عصاره هندبا وعصاره
كاكنج وعصاره عنب الثعلب هر برندن ايكيشر اوقيه كزبره رطبه عصاره سى ورازيانج
عصاره سى هر برندن براوقيه ونصف اوقيه بو عصاره لر اخذ وجمع اولنوب اكه
نصف درهم زعفران خلط اولنه تقديمى صكره سقى اولنور وبعض كره دخى دهن ورد
جيدر ودهن تفاح ماء بارد ايله سقى اولنور واول دهنلر حرارت كبدى تعديل و
تسكين ايدر وبونه سوء مزاج حاره نافع اولور اسفيوسدن ايكى مثقال اخذ اولنوب
سكر طبرزد وماء بارد ايله سقى اولنور وكذلك قرع مشوينك عصاره سى وقثا عصاره
وماء رمان ومخيض بقر وماء تفاح وماء لمتر وفرفير دود طرعصاره لر اخذ وسقى اولنور

وفيز اسم اصطلاح ونبقه المحققاد ابكتر

اکر کبدک سوء مزاج حار ایله حماّ اولمزایسه اکر ماء جبن مع السکنجبین کل یوم سقی اولنور
و ایچنه اوچ درهم هلیلج اصفر و بر درهم عسل اولنمش لك و نصف درهم بزر کرفس
خلط اولنوب معا سقی اولنور و بو منوال اوزره ماء جبن ایکی اسبوع سقی اولنوب اندن سقیه‌دن
فراغدن صکره لبن لقاح سقی اولنور بر رطلدن بدء اولنوب ایکی رطله ترتیجله وارنجه
قدر سقی اولنور و اندن ایچنه ادویهٔ مدرّه و حقنی و منفذه طرح اولنور مثلا عصارهٔ
غافثدن و بزر هندبادن و بزر کشوثدن برشی طرح اولنور و بعض کره فقاح اذخردن
برشی طرحنه حاجت اولور و بعضکره‌دن مخدرات و معاجین ابنونیه و نجبیه
و فلونیا استعمالنه حاجت اولور و صاحب قانون دیرکه و انا اکره ما وجدته
مذهب بعض ما دامکه مخدرات استعمالنه و سوسه اولنور آنی استعمال ایلمکی
بن کریه کوریرم مذهب مطلق ذکر اولنسه و سوسه معناسنه اولدیغو انی قوله
لغشته مصوحدر و شاب قوی حرارت کبدیه علی الریق جدا ماء بارد شرب ایلمك علاج کافی
اولور و بینه حرارت کبدیه اقراص طباشیر و اقراص انبرباریس بارده و اقراص کافور
شربی نافع اولور و بو صفت اوزره اولان قرص غایت نافعدر صفة قرص نافع ورد
خلاف ورد نیلوفر هر برندن اون بر درهم بلا اجماع ورد احمردن ایکی درهم کافور ایکی
بوچوق درهم صندل احمر غسل صبر کبرا اقاقیا ایله مغسول اولان لك هر برندن یدیشر
درهم و فوفل سکز درهم بو دوا الراخذ اولنوب هندبا و عنب الثعلب صولری ایله معجون
قیلندیقدن صکره اندن اقراص اتخاذ اولنور و هر قرص بر مثقال وزننده قیلنوب کوندن
بر قرص عنب الثعلب صوبی ایله سقی اولنور و کذلك حرارت کبدیه بو صفت اوزره اولان
ضماد دخی نافع اولور صفة ضماد نافع فرفیر اخذ و دق اوزرینه دهن ورد صبت
اولندیقدن صکره تبرید اولنوب مبرد اولدقلرنده خارجدن کبده تضمید اولنور و یاخود
صندلین بر اوقیه زعفران اوچ درهم ریوند بش درهم طین قبرسی مصطکی سنبل و

انک حرارت

بو مذکورلرک

اولنوب

هر برلیه

١٥ امراض خاصّه

المجلد الخامس عشر من ترجمة القانون من معالجات
الغشى الى مباحث قولنج

عدد اوراق
١١٠

البقية الخامسة من الكتاب الثالث
من القانون

هر برینه بر بوچق و بعض نسخه ده صندلین بر اوقیه و فوفل و بنفسج یابس نصف اوقیه
ورد بر اوقیه و اقح اولمشدر و زعفران مغسول نصف اوقیه افسنتین نصف اوقیه
کافوردن ایکی درهم بو ادویه لر اخذ اولنوب دهن خلاف متخذ قیروطی ایله اول ادویه جمع
اولنور و بر عوض نسخه اوزرینه اول ادویه مجموعه بسط اولنوب ضماد قیلنور و اکثر
اول ادویه قباق یپراغی و یاخود حماض یپراغی و یاخود سلق یپراغی اوزره بسط اولنوب
کبد اوزره ضماد اولنور اسینه نفعی اکثر اولور و بعضلره بقول بارده عصاره سی ایله خوخ ضماد
اولنور قرع و قثا عصاره لری و باب المشروباته بزم سائر ذکر ایلدیکمز عصاره لر کبی و اول
عصاره لره سویق شعیر و یاخود سویق عدس خلط اولنوب اول مخلوطک اوزرینه
دهن صب اولنور نیقلیخ صکره ضماد اولنور و بعض کره اول ضمادک ایچنه صندل و فوفل
و کافوردن برر شی وضع اولنور و بعید اولمزکه انلرک ایچنه عطریات و فواکه عطره
میاهندن برشی القا اولنور و بعضلره انلرک اوزرینه خیسوسن حتی دشل اولنور
و اما انلرک اغذیه لری ماء شعیر و ذکر اولنان بقوللک سلاقاتی و اول بقوللرک کیلزه دن
طبخ اولمشلر و کزبره رطبه و خس ایله مطبوخ اولان هندبا و سلق مطبوخ و رائب
حامض و لبن حامض صوبی و لحوم حلزونات مثللو اغذیه لر اولور و فواکه لری
زعرور و سفرجل و کمثری مثللولر اولور و لکن انلرده افراط اوزره تناول اولنمز افراط قبض
و تولید سدددن توقی ایچون و تفاح و رمان مز بعض مخوش و حصرم حامض ایله حتی
تفکه انلره مضر اولمز و لکن انلرده اولان قبض شدتلرینی ایله کسر ایدرلر و توت
شامی و ریباس حتی قبض کسر ایله و بعض نسخه ده شکر ایله استعمال ایدرلر و خل زیت
ایله تناول ایدرلر و ماء رمان ایله حب رمانلردن متخذ اولان غرایب قبل الطعام و بعد
الطعام استعمال ایدرلر و بونه انده موافق فاکهه تین اولور حلاوت مفرط سی اولمیه بطیخ
و خصوصا رقی و فلسطینی و هندی دیکلری معروف اولان بطیخلر زیاده موافق اولور

وادویهٔ مذکوره تبرید وقبض اولنلر تناول اولنه واجب اولورکه مواصلا اولنمیه زیرا اول ادویه‌نک
علی التتابع استعمالی اولنسه سدّه احداث ایدر وصلب اولوب قلیل الحلاوة اولان بطیخ
استعمالنده باس یوقدر کذلک لحمی صلب وحلاوتی قلیل اولان عنب تناول اولنه ومزّ بعض حجّوش
عنب تناول اولنسه خی باس یوقدر واطعمه‌دن انلره ماشیه وقطفیه وقرعیه واسفاناخیه
ومحمّضه وغیر محمّضه عدسیه بالجمله بو اطعمه‌لر انلره نافع اولور وبعض ناس
انلره تناول زبیبه رخصت ویردیلر لکن حرارت کبد اولوب زبیب تناول ایدنلره واجب اولورکه
انلرک تناول ایلدیکلری زبیب حموضه مائل اوله وبندیقه سنجین کثیر یوقدر وسدّدر
بندیق فتّاح اولور وغذائیتی کثیردر ولکن آنی تناول ایدنلره واجب اولورکه اکثیر دل
اولان برنسنه خلط اولنوب معا تناول اولنه ولحملردن انلره نافع اولان سمین صغان مطبوخ
اولوب اسفیداج ایله ویاخود خل ایله تناول اولنور واول خصوصا وقریصات خی نافعدرکه لحم جدی
کبی لحملردن ویاخود خفیفة الانهضام اولان غیر مفرط السمن حجل وورشان وفاخته
مثللو طیور لحمندن متخذ اوله وکذلک انلره طیهوج واوز ودجاج لحومندن محمضه استعمال
وکذلک عصافیر محمضه استعمالی خی نافع اولور وانلره کبد وطحال وقلب وایاق کبی وقوچ قیون لحملری
مثللو لحوم صلبه وغلیظه وعصبیه تناولی مضر اولور اما قنبر لحمی قریصا استعمال
معده‌سی قوییه اولنلره نافع اولور وحرارت کبد اولنلره واجب اولورکه صلب اولنجه قدر وهضم
طبخ ویاخود شی اولنه بیرطعمدن وکذلک افراط اوزره اولان دسومات استعمالندن تحرز
واجتناب ایلیه‌لر وانلره شراب جدا مضر اولور لکن شرب شرابه اعتیاد اولنلره
ویاخود هضملرنده ضعف اولنلره بر خمر رقیق اولوب بیاضه مائل اولان شراب
قلیلا سقی اولنور اون برنجی فصل کبدک سوء مزاج باردی بیاننده در واول
آفت اصحابنه شراب افسنتین سکنجبین عسلی ایله استعمال ایلمک نافع اولور وکبد
بارد اصحابنه افسنتین قرصی وکذلک بزوری مسخنه استعمالی ادویه اوزرینه برکیجه تماما

اویماق

اویماق وکذلک انلره لقاح اعرابیه سودینی استعمالی خی نافع اولور بو وجه اوزره لبن لقاح
اعرابیه شرب اولنه علیلک کبدینی تعدیل واخلاط بارده سنی اسهال وادرار ایله اخراج وسددی تفتیح
ایدر ولبن لقاح اعرابیه حتی عدا البانندن برشی استعمال ایلمزلر ولبن لقاح شربنده
اقوی اولور دواء کرکم ویاخود دواء لک ویاخود اتاناسیا استعمال ایدوب اوزرینه
اویماق وکذلک غشیه دواء قسط وزنجبیل مربی ماء کرفس ایله شرب ایلمک واقراباذین
مذکور اولان اقراص القسط واللک استعمال ایلمک وعلی الریق غافث واسارون دن
ایکی درهم شرب ایلیوب اوزرینه خمر شرب ایلمک اول علیله عظیما نافع اولور ومطبوخ خاتن
اقراباذینده مذکور قسط وافسنتین مطبوخی خی نافعدر آنی ایکی درهم مقداری
لوز حلو دهنی ایله استعمال ایدرلر وبونلردن اقوی اولور اول مطبوخ دهن ناردین وکی
لوز مرّ ودهن خروع ایله شرب ایلمک وبو صفت اوزره اولان مطبوخ خی نافعدر
صفة مطبوخ بزر رازیانج بزر کرفس انیسون مصطکی هر برندن ایکیشر درهم
قشور اصل الکرفس قشور اصل رازیانج هر برندن اون غافث وافسنتین حشیشی
هر برندن بشر لک قصب الذریره قسط الحلو والمرّ ریوند هر برندن اوچر قفاح اذخر
دورت بو مجموع اجزا اولیوب دورت رطل صو ایچنده نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور
واول طبیخدن هر یوم دورددرلو اوچه برچیق درهم مقداری دهن فستق وایکی درهم
لوز حلو دهنی ایله استعمال اولنور وکبد بارد اصحابنه اضمده حاره ومراهم حاره
استعمالی نافع اولور اصطمخیقون مرهمی واکلیل الملک ضمادی نافع اولور وکذلک
بو صفت اوزره اولان ضماد دخی نافعدر ضماد نافع قسط مر سنبل ناردین رومی
وج حلبه وبونلرک امثالی ادویه‌دن ضماد اتخاذ اولنور ضماد جید کبد بارده جید ضماد
اولور اشنه انیسون بادریس مصطکی اکلیل الملک سنبل سوسن اسمانجونی ترک اصلی
ورد بو اجزا اوزنلر برابر اجزا اولنور دهن مصطکی ایچنده طبخ اجزا الزیتی ایدنجه قدر طبخ اولنور

واولصماد ایله فاتر اکبد غذوة و عشیه تضمید اولنور ضماد جید آخر فقاح اذخر حب
مصطکی قردمانا حماما هر برندن اوچر درهم صبر حشیش افسنتین فقاح افسنتین
هر برندن اوتر درهم سنبل طیب سنبلجه هر برندن ایکیشر درهم ایرسا ورق مرزنجوش
هر برندن سکز درهم اشق بکرو دورت درهم صمغ البطم کندر هر برندن اون ایکی
درهم شمع بر بوچق رطل و بو اجزالر معجون ایدجک مقدار دهن حنا ضماد دیگر
حماما بر اوقیه حب البلسان مقل قردمانا حناء کندر زعفران هر برندن بر بوچق
اوقیه سنبل شاو ایکی اوقیه صمغ البطم اوچ اوقیه بو اجزالرک ایچندن کندر و مقل
شراب ایله حل اولنور و اول محلوللرک ایچنده زعفران حل اولنور و صمغ بطم ناردین
ایچنده اذابه اولنور و ادویهٔ یابسه سحق اولنوب بو مجموع دهن ناردین و شراب
ایله خلط اولنور و اوزرینه قلیل المقدار شمع القا اولنوب ضماد استعمال اولنور
ضماد آخر سفرجل دقیق شعیر شمع مخ العجل یعنی بوزاغی ایلیکی دهن
ورد افسنتین حنا سنبل زعفران اسارون ایرسا قرنفل اشق
مصطکی علک انباط بو ادویه نک ایچنده حار و بارد اولنلر قدر حاجت
تقریر اولنوب جرهم اتخاذ اولنور و کبدلر در اولان علیللرک اغذیه سی خبز کعک
حاری شرابه ثرید قیلنوب و کذلك خبز یقوت ایچنده متزود در و لحوم خفیفه
عصافیر و قنابر و دراج و حجل و بطون اوز و بونلر مثللو نسنه لردن قیلنور خصوصا
بونلرده جملهٔ شیء اولنغله و یا خود انلردن فلا یا اتخاذ اولنه زیاده موافق غدا اولور
هو انلره موافق غدا اولور کرنب ثلث طبخات ایله طبخ اولنوب انلر مسخنه ایله ودار
صینی و فلفل و کمون ایله و اول مثللو نسنه لر ایله مبزر قیلنوب و اوزرینه قطع
سذاب القا اولنوب طعام اولنور ایسه و بعضلره اول علیللره اغذیه سنه
هندبا و خصوصا شدید الحراره اولان صنو ادخال اولنور و بعض اطبا دیدیلر که

جاورس شوربا طبخ اولنسه بو بابده نافع اولور شیخ رئیس ترکه اول بعضلك بو کلام
بن تصویب ایلیم اما قولکهن انلره موافق نقل یعنی جرز شاهبلوط و زبیب سمین خاصة
فستق اولور و بعض اطبا دیدیلر که [struck through] فستقلر ولوزدن
تحرز ایلمکدر انلره نقل اولمق حسبیله واجب اولور که فستقلر اول بعضلك قولنه
التفات اولنمیه و کبدلر باردا اولنلره لحم حلزون تناولی نافع اولور خصوصا مبزر استعمال
اولنه و واجب اولور البابلرج و سمکلر و فواکه رطبه و طعام غلیظه دن اجتناب اولنه
اون ایکنجی فصل سوء مزاج یابس معالجه سی بیاننده در بو مزاج سببیله علاجنده
اطلیه و بقول و اغذیه و ضمادات و اشربه دن مرطبات معلومه ایله تدبیر اولنوب
و انلر ایله مزاج یابسلری کبدا عند الداماله اولنور و حر و برده دن حاجت مقداری اماله
اولنور و مع ذلك واجب اول کبدلر ترطیبه افراط اولنمیه زیرا کبدلر افراطا اوزره ترطیب
سوء قنیه و ترهل و استسقا لحم علتنه مؤدی اولور اون اوچنجی فصل
مزاج رطب معالجاتی بیاننده در انلرک تدبیری ریاضت و تقلیل غدا و اغذیه لطیفه
و نا نشفه تناولی على الخصوص تجفیفا اولان نا نشفی تناول و شرب مائی تقلیل و البته
اجتناب اولنور و اول کبدلر تجفیفده مبالغه اولنمز زیرا تجفیفده مبالغه ذبوله
مؤدی اولور اون دوردنجی فصل کبد حار یابس مزاج مرکب معالجاتی بیانندهدر
بو نوع سوء مزاج صاحبلری اغذیهٔ بارده رطبه و بقول بارده استعمال ایدرلر خصوصا
هندبا تناول ایدرلر بردلر و قبض شدید اولان نسنه لردن اجتناب ایدرلر و انلره
جدا نافع اولور لبن اتان ضعیف القوه اولنلر لبن اتان التراستاره وارنجه
قدر مقداری کثیرا و ملینا سکر طبرزد ایله شرب ایدرلر و قوی اولنلر اوز استاره
وارنجه قدر لبن اتان شرب ایدرلر و اول علیل بارده رطبه اولان مراهم و اضمده
دن استعمال ایدر و بونلرک جمله سنده ادخاله مؤدی اولمجق مقدار ترطیبه مبالغه ایلمز

وکبد حار یابس اولنلره واجب اولورکه ادّرده وکمون وتوابللر ومقدار کثیر فستق
تناول ایلمیه اجتناب ایلیه لر اما مقدار قلیل فستق تناولی بعضلرکه مضر اولمازینه
مناسبتی اولمغله وکذلک لحوم غلیظه تناول ایلمکدن اجتناب ایلیه لر اول لحم غلیظلر
حیوانات لحوم وکوکی ایسه جمیعا غلیظ اولسون وکوزکی ایسه اکثر لحوم لطیف
اولسون مثلا اغنام حملان فتر وحوللی اولاد عنمک کبد وطحالی تناول انلره جایز اولمز
اون بشنجی فصل کبدک حار رطب سوء مزاج مرکبی معالجاتنده در بو علتده
اول ادویه لر استعمال اولنور که انده قبض ومقدار قلیل تنشیف اوله واکر اول مزاج اوزره
اولان کبدده ماده اولور ایسه ماده یی ملطف اولان نسنه لردن استعمال اولنور
هر نه مقدار اول ملطفده تنشیف اولمز ایسه ماء جبن وسکنجبین بزوری ذکر ویاخود
عنب الثعلب شجرینک ~~کاکنجدن الکی درهم مقدار~~ عصاره سی اخذ اولنور ویاخود
الکی قاتی ویاخود قرق قاتی کاکنجدن اخذ اولنور یعنی کاکنجدن اول مقدار عصاره سی
اخذ اولنور و قوی اولنلرده اول عصاره لر ایکی مثقال مقدار صبر ایله استعمال اولنور
وضعیف اولنلرده اول مقداردن اقل استعمال اولنور ویاخود نصف مثقال
ایارج ایکی استار خیار شنبر ایله استعمال اولنور لکن اول خیار شنبر برسکرجه
عنب الثعلب صویی ویاخود ماء هندبا ایچنده اذابه اولندقدن صکره ذکر اولندیغی
اوزره ایارج ایله استعمال اولنور ویاخود یالکز خیار شنبر ماء هندبا وماء رازیانج
وماء عنب الثعلب اشبو اوچ نوع صولر برابر ایله استعمال اولنور اون التنجی فصل
کبدک بارد یابس سوء مزاج مرکبی معالجاتی بیاننده در بو علتده مراهم ویاخود اضمده
سائره دن حار دسمه و کثیره اولانلر استعمال اولنور و معاجین حاره دن دخی دواء
اللک ودواء کرکم وقباذ الملک معجونی وامروسیا واثاناسیا وقوفی مثللو لر استعمال
اولنور وکذلک [illegible] فنداذیقون معجونینه حمصه مقدار ویاخود باقلاه مقدار ایچنده ادهان

رطب

رطبه اولان ماء اصول ایله سقی اولنور وشراب رقیق قوردن استعمال اولنور واذا کان
[illegible] اکر اول علیلده اعتقال وار ایسه بو صفت اوزره اولان حب استعمال اولنور
صفة حب سکبینج اشج جاوشیر وزنلری برابر بزر کرفس انیسون برجزو اوج
ربعی بو اجزا الردن حب اتخاذ اولنوب استعمال اولنور بعضلر اول حبی یالکز سکبینج ویاخود
بو ذکر اولنان ادویه دن بر ایله سکبینجدن اتخاذ اولنور ولکن واحده ویاخود
اثنینه اقتصار اولندیقده اول مقتصرک وزنی مجموعک وزنی مقدارنده قیلنور
واول حبدن ضعیفه بر مثقال و قوییه ایکی مثقال سقی اولنور و اجبایه لورکه اخابه
موذی اولمسون ایچون انی سقیده احتیاط واکثار ترطیبدن وقایه اولنه اون یدنجی
فصل کبدک بارد رطب اولان سوء مزاجی معالجاتی بیاننده در بو علتده حواص...
ادویه واغذیه دن حرارت وقبض و تلطیف و تنشیف اولنلر استعمال اولنور
اکر اول علتده ماده اولور ایسه استفراغ اولنور ماء اصول قوی مثللو وکلکلانج مثللو
ایله و ایارج ارکاغانیس مثللو ایله لطف ورفق اوزره انده ماده سی استفراغ
اولنور و تدبیر تلطیف وتسخین اولنور واغذیه سی خفیف اولان لحومدن قیلنور
ابازیر ایله و قوی رقیق وصرف اولان شراب ایله اول لحوم استعمال اولنور ومعاجین
کبار دخی اقتضاء الحال والوقت استعمال اولنور وخارجدن اضمده محلله دخی
استعمال اولنور اون سکزنجی فصل صغر کبد بیاننده در کبد بعض ناسک صغیر
اولور حتی صغرده کلیه مقدارنه بالغ اولور وانلر صغرینه بو افتده تابع اولورکه صغیر
الکبد اولانلرک سینه حاجتی مقدارنجه غذا تناول ایلیه کبدلری اکر سعه سی اولمز وکبده صغیعق
مقدار معده اکر غذا ارسال ایدر و کثرت غذا ایله کبدده سدد و ثقیله و مدده
آلام حادث اولور و افعال کبده وهن عارض اولور کبدک قوه فاعله سی منفعل اولان
غذا انفعالی قوه سی تحتنده منضغطه اولمق حسبیله اول انضغاط ایله کبدک هاضمه

وجذب وامساك وتمییز ودفع قوه‌لرینڭ مختل اولور وبعضکره انلردن ذربی بغی حادث
اولور زیرا کیلوسڭ صفوتی کبدی صغیر اولنلرده کبده لایق اوزره منجذب اولماز [illegible]
سلوك ایدوب ذرب حادث اولور وانڭ علاماتی صغر کبده کبد قتنده اولان سدد ورياح
کثیره وقدر معتدلدن تناول اولنان غذانڭ کبده ثقلی وغذاء کثیره حاجت حسیله
بدنڭ ضعفی وضعف هضمڭ دوامی وسددڭ واورامڭ کثرتی دلالت ایدر و اول
دلالتی قصر اصابع تأکید ایدر وجالینوس زماننده بر کمسنه وار ایدیکه طعام یمك
ایله انڭ بدنی بر نسنه ابراز واظهار ایلمز ایدی یعنی انده برامایحلل حادث اولمز ایدی
ولا واول کمسنه‌نڭ اول حالنده جالینوس کبدینڭ صغرینی حدس ایدوب اختلاط
کمسنه‌یه لایق اولان تدبیر ایله تدبیر ایلدی **المعالجات** بومثللو کبدڭ صغرینه
معالجه حقنده ایله علاج اولنمز والمرارات وجه اوزره اولان معالجه بودرکه انلر حجم ومقدار
قلیل وغذائیتی کثیر اولان اغذیه ایله تغذیه اولنور وانڭ غذاسی تفریق اولنور دفعه
مشبعه قریب اولیجق قدر اکه غذا ویرلمز بلکه اول مقدار غذا دفعاتیله قلیلا قلیلا ویریلور
وانلرده ادویه منقیه مسهله ومدره ومفتحه وملطفه استعمال اولنوب کبدڭ تنقیه اولنور

ایکنجی مقاله کبدڭ ضعفی وسددی وامراض سائره‌سی بیاننده در اول فصولی مشتملدر

اولکی فصل ضعف کبد بیاننده در مکبود اول کمسنه‌یه دیرلرکه انڭ افعال کبدی
ضعیف اوله اولکبده ورم ودبیله گبی برامر ظاهر اولمیه ولکن فی الحقیقه ضعف
کبد امراض کبده تابع اولور واول ضعف بلامادة سوء مزاجدن ویاخود مع مادة اولان
سوء مزاجدن اولور وانڭ مادهسی [illegible] کبدڭ کندی ویاخود اعضاء اخرا اولورکه
اول اعضا ایله کبد بینلرده مجاورت اولور مثلا مراره صفرایی جذب ایلمز وطحال سودایی
وکلیه ومثانه مائیتی جذب ایلمز واول مواد کبدده باقیه قالوب ضعفه موءدی اولور و
یاخود رحم نزف شدید اولوب کبدی تبرید ایدر ویاخود طمث شدید احتباس اولنوب دم کبدی

افساد ایدر [illegible] ضعف کبدڭ ایجاب ایدن ماده‌لر وجبدڭ معده اولور [illegible] کبده کیلوسنی
جیدا ارسال ایلمز بلکه ارسال ایلدیکی کیلوس ضعیف الهضم ویاخود کیلوس فاسد اولور واول
کیلوس کبدی اضعاف ایدر ویاخود مادة امعا اولور زیرا امعا نجی [illegible] اولسه اخلاط
لزجه اینه کثرت اوزره اولوب امعا ایله کبد [illegible] سده حادث اولور واول سبیلدن
کبدده مره صفرا مجتمع اولوب کبدی اضعاف ایدر وبومثللو ضعف کبد قولنجه حادث
اولور ویاخود ضعف کبدڭ سببی صدر اعضاسیله مشارکت اولور وحمیات مثللو کبدڭ
جمیع بدنه مشارکت اولور وضعف کبدڭ حرورتی یا اکثر سوء مزاج حسیله اولماز [illegible]
ورم ویاخود حمرت ویاخود صلابت ویاخود سرطان ویاخود ترهل ایله حادث اولور وکبد
اول قرحه وشقاق وعفونت ایله [illegible] ضعف کبد حادث اولور وکبد کلیه ضعیف اولوریسه
کبد جمیعا قوالر ضعیف اولور وبعضکره ضعف کبد کلی اولماز بلکه کبدڭ قوای اربعه‌سینڭ
ضعف بری اولور واکثر حاله کبدڭ جاذبه‌سنه وهاضمه‌سنه ضعف بر [illegible] ایله
ورطوبت ایله عارض اولور وماسکه‌یه رطوبت سببی ایله ودافعه‌یه یبوست ایله ضعف
عارض اولور **العلامات** اکثر حالده کبدڭ احوالنه لون دلالت ایدر زیرا اکثر امرده مکبودلر
لونی صفرت بیاضه مائل اولور وبعضکره خضرت کوده‌ده ناظر اولور دلائل امزجه‌ده بونلر
انلرڭ ذکر ایلدك وسن بر کمسنه‌نڭ لونی غایت صحت اوزره رویت ایلسڭ انڭ قلبنده
وماء اللحم گبی شبیهلر اولان براز وبول اکثر امرده دلالت ایدرکه کبد تولید دمدن
قوت ایله تصرف ایلمز ومادهٔ دمی کیلوسدن تمییز ایلمز یعنی اخلاط سائره‌دن دمی تمییز
ایلمز وکیلوسڭ صفوتینی مائیتدن تمییز ایلمز وبو سببله ایلما والمثللو براز وبول ضعف
کبده دلالت ایدر وبومثللو اولان اختلاف غسالی یعنی غساله اللحم گبی اولان برازلر
اخرامرده بر قاچ انواعه متنوع ومتغیر اول غسالی اختلاف اکر حار مزاجده اولور
ایسه اول غسالی اختلاف اخرامرده صدید وبعده دردی ودم محترق گبی اولور

اولاه

ودم محترق کبی اختلاطلری مقدم کثرت اوزره صفراء صرف اسهال ایدردوا و لاختلاف
غسالی بارده المزاجلر آخراجرده دم متعفن کبی برنسنه یه صایر ومتغیر اولور
وحار و بارد مزاجلرک آخرلرده اولان اختلاطلر ایله اول مواد استفراغ اولنورکه
انلرک کیفیتلری وقواملری مختلف اولور علی الخصوص مزاج بارده اولان
اشیاء مختلفه استفراغ وخروجی اکثر اولور وهضم معده ده ضعف اولنلره
وکذلک ضعف کبد اولنلرک اکثرینه لازم کلور اول وجع لیّن که قصیری طرفنده
ممتد اولور علی الخصوص بو وجعک لزوم غذانک نفوذی وقتنده متأکد اولور اما امزجه
حسبیله عارض اولان ضعف کبدک علاماتی سوء مزاج کبدک ذکر اولنان علامتلری
اولور وکبدک سوء مزاج حاری اخلاطی متشظیه ایدر ومزاج باردی اخلاطی غلیظه
واخلاطک حرکتی بطیئه ایدر ومزاج یابس اخلاطی قلیله وغلیظه ایدر
ومزاج رطب اخلاطی مائیه ایدر ومزاج حسبیله اولان ضعف کبده بعضکره
لون برقانه دلالت ایدر اکثریّا الحرارة والاعماسته اولور ایسه انده براز
ابیض اولور وطحال مشارکتی ایله اولان ضعف کبده امراض طحال ایله وسواد
غالب اولان الوان ایله استدلال اولنور اما معده حسبیله اولان ضعفده
معده آفاتی ایله وسوء هضم ایله استدلال اولنور ومعوی اولان ضعف
کبده مغص ورياح وقراقر وقولنج وبونلرک امثالی ایله استدلال اولنور و
کلوی ومثانی اولان ضعف کبده واجب طبیعیه حال بولک تغیری ایله وسحجی نوع
سؤ قنیه یه واستسقائیه تغیری ایله استدلال اولنور واعضاء صدریه مشارکتی
ایله اولان ضعف کبده سوء تنفس وسعال یابس ایله استدلال اولنور وبعضکره
انده صاحبی معالیقده ثقل وعمق احساس ایدر اما اورام وصلابات وقروح
وشقاق مثلولری اولان ضعف کبد مو علاماتی بابلرنده ذکر اولنور واجبا انلرک مواضعنه مراجعت اولنه

اولورکم

اماقوه

اما قوهٔ هاضمه ضعفلری علاماتی کبدده اعضایه نفوذ ایدن غذا کلااً هضم اولمدیغی ویاخود
قلیل الهضم اولدیغی ویاخود غذانک هضمی فاسد اولوب کیفیت ردیه یه استحاله ایلدیکی اولور
وچوکره اندهٔ یوز وکوزه تهبج ایدر وقصد ایله خروج ایدن دم مائیته وبلغمیته ضارب
اولور ولکن غذالرک هضم اولمدیغی ماسکه نک ضعفی ایله اولور ایسه اول زمان عدم
انهضام هاضمه نک ضعفنه دلالت ایتمز زیرا بعضکره هاضمه قوتی اولور وماسکه ده
ضعف اولمغله هاضمه قوتیه غذایی کبدده امساکدن عاجز اولمغله قبل الانهضام اول غذا
اعضایه متفرق اولور وکبدده هضم اولمیان غذا اصنافندن شرلوس اصلا منهضم اولمیان
وبعضی شرلوس قلیلا منهضم اولان وبعضی رده تامه منهضم ولنیه اولور وبعضی طبّا دیدکلری
ایکی اوکلی صنفلرده مختلف الاجزا اولان اختلاف بعضیلر ازتابع اولور واوجنجی صنفده
دم غبیط اختلافی تابع اولور بونلرک کلیسی محصل کلاکلر دکلدر اصناف اختلافدن
غسالة اللحم کبی اولان اختلاف قلیل هضم اولان ضعف هضمه دلالت ایدر وصوف ابیض
اولان اختلاف جاذبه نک وجزا ضعفنه دلالت ایدر وقوهٔ هاضمه نک واردا اولان
غذایی هضم هر حالده اکرلازم ولابد اولمز بلکه احیانا اول غذا بلا هضم اعضایه تفرق
ویاخود خارجه خروج ایدر خصوصا غذا اداخل بدنه دخولی عقبنده خروج ایدر ایسه
عدم هضم متحقق اولور اکر غذا اشیاء مختلفه یه استحاله دن صکره اول مختلف اشیاء
خروج ایدر ایسه فساد هضمه دلالت ایدر وبو معنا لرده بو هضمه ادل وبوایکی حاذبه
اما جاذبه نک ضعفی حالاتی برازک کثرتی ولینی وبیاضی اولوب تحبن برازدن بو احوالی ایله
معا بولنوره صبغ اولور ایسه دلالت ایدرکه اول ضعف یالکز جاذبه ده در خصوصا انلر
ایله معا معده آفتی اولمیه وبدنک هزالی دخی ضعف جاذبه تأکید ایدر اما قوهٔ ماسکه نک
ضعفی اولدر هاضمه نک ضعفنک اصنافنده اول صنفلرک علاماتی اولورکه احساس
قصور حسبیله نضج ومحو اولمیه غذا مثلا ...

اعضایه

لکن اول اغرانک عدم نضجنه سبب اکثری هاضمه اولوب ماسکه نک سببیتی قلیله اولور ایسه
ذکر اولنان اسبابک علاماتی ضعف ماسکه دلالت ایلمز و ماسکه ضعفنک علاماتی مخصوصه
بودرکه کبدده واقع اولان امتلا دم بعد نفوذ الغذا ثقل احساس اولنوب سریعا اول ثقل مقدار قلیل
زائل اولور و کبدک قوه دافعه سنک ضعف علامتلری فضول ثلاثه نک یعنی صفرا و سودا و بلغم زبدی و بیه
و بلغم و مائیتک دملن عدم امتیازی و بولک قلتی و مع ذلک بولک صبغ نک غو قلتی
و قیامه یعنی تخلیه حاجتنک قلتی و طحاله سودانک عدم اندفاعی و اول سببدن شهوتک
قلتی و ترهلی و لونک صفرت و سوادی بیاض ایله اختلاطی اولور و ضعف دافعه کثیرا بلغم
استسقایه مؤدی اولور و کذلک قولنج بلغمی به مؤدی اولور ضعف کبدک علاجی
واجب اولور تعرف و تفحص اولنوب اول ضعفک سببی علامات مذکوره ایله
بیلنه و اول اسبابی ازاله ایدن بابنده ذکر ایلدیکمز ادویه ایله علاج اولنه و ضعف
کبدک اکثر حدوثی برد ایله اولور و رطوبت و یبوست ایله و کبدده محتبس
اولان مواد ردیه ایله اولور آنیکچون ضعف کبده ادویه مسخنه و لطیفه اولوب
تفتیح و انضاج و تلیین ایله قبض مقوی ایله اولان دوا ایله علاج اولنور و اول ضعف و منع عفونت
اولان معالجه نک اکثر حالتلرده عطور ایله اولورکه انلره تفتیح و انضاج و قبض اولور اول
اول دواء عاطر زعفران مثللودر و بعضلرده علت مذکوره ده مقدار قلیل قبض اولان
اخیلاومره یعنی میخوش شنه لرنافع اولور زیرا حموضت ایله تقویه و تقطیع ایدر
و حلاوت ایله جلا و یاخود تفتیح ایدر و اول مثللو شی مزجت عادی اولور و بونلردن
صکره ادویه نک حرارتنه و برودتنه رعایت اولنور بحسب المزاج حار و بارددن
بر استعمال اولنور و کذلک اخیلاومره جنی اولور زبیب بمجهد اکر اول زبیب جوکت اول شی مزه مقارنت ایله
ایله مصنع اولنور ایسه اکر تحلیلی مقتضی سبب اولور فی ایسه کبد زیاده اوراملری
و سددلری و سائر امراض کبدیه معالجه سنده استعمال اولنه تحللات فیضلر

رحلا

اخلا اولنمز لکن اول کبدده جدا یابس سوء مزاج اولور ایسه آنلرک معالجه سنده قابض و دیه
استعمال اولنمز و بعضلره کبدده موادک احتباسی حسبیله فصد و بحسب العادة لایق
اولان مسهلات ایله اسهاله حاجت اولور اکر ماده بارده و لزجه اولور ایسه اغاریقون
مثللو ایله اسهال اولنور و اکر اول مواد محتبسه رقت قوامه و حرارته مایل ایسه اول
کبدده سدده موجود ایسه عصاره اغافث و افسنتین ایله بعض انلره معین اولان
ادویه خلط اولنه نقلدن صکره اسهال اولنور و بعضلره اسهال و ذرب عسرتلو اولور یعنی
افراط اوزره اولور اکر بنا طبیب مبادره و مسارعه ایدروب اکم ادویه قباضه سوق
ایتمکله اندن ضرر عظیم مجلوب اولور مبس انلره واجب اولورکه اول مثللو حالتلرده
تفتیح صالحی اولان ادویه مفتحه و قبض معتدلی اولان قوابض استعمال ایلیه لر
و خصوصا عطریت و خصوصا شراب قابض و ریحانی ایچنده مطبوخ اولان دواء
عاطر استعمال ایلیه و جمیعا ضعف کبد اصنافی معالجاتنده ترکم سندن اولوب
بالخاصه نافع دوا اولور کبد ذئب قوریدلوب سحق اولنه نقلدن صکره اول مسحوقدن
بر ملعقه سی شراب ایله سقی اولنه و مجرب کبد معالجاتنده واجبه ایله معالجه اولنه نقلدن
صکره بینه واجب اولورکه اول علیله لقاح عربی لبنندن سقی اولنه و بو صفت اوزره
اولان دوا ضعف کبده ادویه جیده دن اولور صفة دواء جید مغسول لک ریوند
چینی اوج عصاره غافث بر زرازیانج بر رسوس بشر افسنتین دو والتی درهم
بر راهند بادیان و رهم بر کشوث سکنی درهم بر کرفس دوورت درهم بو مجموعه
اقراص و یاخود سفوف اتخاذ اولنور و سائر دوا اوزره تقدیم و ترشف اولنان
ادویه دن اولور بو صفت اوزره اولان دواء صفة دواء محمود منزوع العجم زبیب یکرمی
بش مثقال زعفران بر مثقال قصب الذریره ایکی مثقال مقل الیهود ایکی بوچق مثقال اذاد
چینی بر مثقال سلیخه نصف مثقال سنبل اوچ مثقال اذخر ایکی بچوق مثقال مر دورت مثقال

صمغ البطم وورت مثقال دارشيعان ايكى مثقال عسل اون التى مثقال شراب قدر كفايه و
بعضلره انلك تركيبنده ابيون وبزر بنج دخى داخل اولنور وجالينوس زعم ايدركه ذكر اولنان
دوا بخواصه كبده موافقدر زيرا وارد وانك اخلاطنده مع الانضاج قبض معتدل ايله قابض
دوا وارد ركذلك مجفف وصديد دربى منقود وا واردر وبعضى دواسى هو مزاج رددربى
مصلحدر وبعضى هو مزاج ردّدربى مصلحدر وبعض واسى هو عفونته مضاده در
واجزاء تركيبنك اكثرنده عطريت واردر دارصينى وسليخه كبى بو ايكيسى عفونته مضاده
ومزاجى مصلح وسببى فسدى دافع اولورلر صديد ردّدربى تنشيف ايدوب دفع ايدرلر
وادويه قتاله يه وسموم مقاوم اولورلر لكن دارصينينك قوتى سليخه دن اكثردر
وبو ايكى دوا وسنبل وسائر ادويه عطره اخرادن جميعا اقوى اولور بو بابده تأثير جمله دن
اكثر واشدّدر اما دارشيعان وزعفران قبض وانضاج وتكثيف واصلاح عفونت
كيفياتى جمع ايدر وزبيبك مقداردن تقليل اولنور حلاوتى كسر اولنوب علته اوفق اولسون
ايچون وزبيب كبد علتلرنده ادويه صديقه سندن ومشاكلندندر وبو صداقت دواء
نافعك افضل خواصندندر وكذلك زبيبده انضاج واخلاطى تعديل وفساده عدم سرعت
كيفيتلرى واردر وشرابده كبده موافق ادويه دندر اكر ذكر مرور ايدن خواصى يوغيسه
وانك ولطيفه عفونته مضاده كيفيتى واردر وعسل اولان كيفيت موافقه يه بونلر اقدم
سن بيلدك اما مقل مليّن ومنضج ومحللدر وكذلك علك البطم هو انلك كبيدره علك
بطمده تفتيح وجلا واردر واول دوا به بعض كره ابيون وبزر بنج قاتيلديغنك انلرك
دخى منفعتى شديد اولور اكر ضعف كبد حرارته مقارن ايسه واتيكيچون ضعف
كبد اصنافنه بيتلر فلونيا نك نفعى مشترك اولور اكر فلونيا اصل نسخه سى اوزره
اتخاذ اولنور ايسه وكذلك تسخين شديد اولميه ادويه نافعه دن اولور بو صفت اوزره
اولان دوادر دين اوچ جزؤ افسنتين رومى ايكى جزؤ اخذ وسحق اولنوب عسل ايله جمع وسقى اولنور

والكرم كادا

وانك كمادات نافعه سندن اولور عطريه اولان ادويه معروفه كه قابض اولان شراب ريحانى
ايچنده مطبوخ اوله وبعضلره اكثر كعك هو خلط اولنور ونارديندن مثلثلو دهن هو قيلنور واول دوا
برقطعه صوف ايله اخذ اولنوب كماد اولنور وكذلك قرابادينده مذكور ضماد هو نافعدر
انلك ايچنده حصرم وعصاليج كرم وورد ومعنى ضعف اضيلر لكن مذكور ادويه جميعا واردر
وخالع هو نافعدر وبو ضماد هو نافعدر انلك نسخه سى بو اجزادن اوله سعد مصطكى سنبل
كندر سك مسك جوز السرو فقاح اذخر ورجع وفد بو اجزا ميبسوسى مثلثلو ايله جمع اولنوب
استعمال اولنور وبو ضمادك تكرار اولان يعنى اول بازليدن بو صنعه عقيده سنده يازديغلرى
ضماد وكذلك صبر ومصطكى دن متخذ اولان ضماد دخى ضعف كبده معالجه سنده استعمال اولنور
واكرهه ندر قدر قليل ووقوع كثير ايسه حرارت سببى ايله حادث اولان ضعف كبد اصلحى
سفرجل وتفاح شامى وكمثرى صينى ورمانى مزّ ورمان حامض تناول ايله امر اولنور اكى
كثرت بندد يوغيسه وكذلك ماء هندبا وماء عنب الثعلب شربى ايله امر اولنور ودخى سويلندى
ممتاز اولان اول سكباج مرقه سى ايله امر اولنور كه اول سكباج كزبره ايله متخذ اوله اكر اول
عليله حرارت شديده يوغيسه اول مرقه سكباج دارصينى وسنبل ومصطكى ايله تطييب
اولنور وكزبره رطبه ومقدار قليل نعناع ايله محشوه اولان خصوصيات موافق غذا اولور
واكر حرارت شديده يوغيسه اول خصوصيات بازير مذكوره هو قيلنور ومخن ضعف كبد ريحانيه
توجه احساس اولنسه كبد اول ادويه ايله تقويه ايدر سعد كه قدر ما قبض وعطريت
وانضاج اوله وتركيبنده سنبل وبسباسه وجوز بوا وكندر ومصطكى وقصب الذريره
وسعد وبو مثلثلو ننه لر اولان دوا ذكر اولنان معنا فى جامعدر واكر ضعف كبد ماسكه يه
متوجه ايسه اول زمان تقويه و قبض زياده ايدوب اسهالى نقصان ايدر سابق ذكر اولنان
ادويه نك حرارت واسهالنه مقاوم اولان جلنار وورد وطراثيث مثلثلو دواءلر ذكر
مرور ايدن ادويه مسخنه يه مقارن قيلنسه اكر ضعف جاذبه ده اولور ايسه جزا قليل اولان

واردر

وياخود

تبريد ايله

يليه

قبض اولان اذویه ایله کبد تقویه اولنور و بلکه قوّه کبدک حفظ ایدجک قدر قبض ایله اکتفا اولنور
ولکن آنلر هم عطریت و تسخین اولمق لازمدر و سوء قوام اوزره حادث سنک ضعف اولان
کبده ضمادات و اطلیه و مروخات ایله معالجه ایله زیرا بو صنعده اول معالجه‌لر زیاده موافق
علاج اولور و کذلک انلر سده و اراسینه اجتهاد ایدروب سده‌لری فتح ایله و اگر کبدک ضعف
دافعه ده ایسه کبدی تقویه و کلیه‌لری تسخین و مسامات بابنده بیلدیکک نسنه‌لر ایله تفتیح ایله
و معلوم بیوریله که کبدده اولان بحسب القول انواع ضعفلرین هر بری سوء امزجه
انواع معلومه‌سندن هر بر نوع بسبیله حادث اولور بناء علیه بعضکره ضعف کبدک
معالجه‌سنده تبرید حاجت اولور و اکثر تبرید بسبیله ضعیف اولان کبدک هاضمه‌سی و جاذبه‌سی
تعدیل اولنور و سا کم لایق اولان بودر که ضعف کبدی تامل ایله مقدم کبدک سوء مزاجنه
تامل ایلیه‌سن و ضعف کبده سوء مزاجدن قنق نوع سبب اولدیغن تعرّف ایلیه‌سن
ولکن هاضمه کبدک تقصیرینه و نقصانینه اکثر حالده سبب برودت اولور و کذلک ضعف
جاذبه هم هاضمه کبی اکثر امرده برودت ایله حادث اولور و غذا لرک انلره زیاده موافق غلیظ
و لزوجتلی اولمیه‌لر و کوی لحمان خفیفه و علکیش اولمیه حنطه و ماء شعیر کبی لکن بو اغذیه‌نک
استعمالی محرورلره علی حاله اولور و آنلره ودلره استعمالی عسل ایله و یمرطه صاروسیله
بیمر شتی ایلیه و انلر مشابه اغذیه‌لر ایله اولور و باجات اطعمه‌دن انلره موافق قطا و نافع
باجه اول رمانیه اولور که زبیب ایله اتخاذ اولنوب دارصینی ایله و فلفل ایله تطییب
اولنه و انلره زبیب سمین نجداً نافع اولور حتی زبیب سمین انلر دفعاً لحمیه شبیه اولانه

اسهالی منع ایدر **ایکنجی فصل** کبدده اولان سده‌لر بیاننده در بعضکره سدّه کبدک
لحمیه خلللرنده و فرجه‌لرنده اولور و اول سده‌لرک حدوثی کبدک تغذیه ایدن دم غلیظ اولوب
دافعه‌سی ضعیف و یاخود جاذبه‌ده قوت شدید اولمغله اولور و بعضکره سده کبدک
عروقنده اولور بحسب الخلقه اول عروقک مضایقه‌سی اولمغله و یاخود اول عروقه جاری مواد

و یاخود عروقک تقبّض مثللو حالت عارضه اولمغله و یاخود بحسب الخلقه اول عروقک تنازه اولوب ضیّق ومطول اولمغله

حبیله

شعب بابده
حبیله سدّه حادث اولور و اول مجراده اولان موادّدن حادث سدّه اکثر حالده
اولور موادّ سادّه ده اولا شعب بابیه وارد اولور و انده تصفّی ایدوب نفلنر انده
ترسّب و ترک ایدر و صفوتی کبددن طالع اولان عروقک شعبه‌لرینه فوهاتنه
نفوذ ایدر اول سببدن شعب بابیه سده کثیر الوقوع اولور و اول سدده جانب
تقعّرده اولور و بعضکره کبدک محدبنده هم اول امر موجود اولور و بحسب سده‌لرک
کثرت و مدتلری طول اولمثللو اولان سدّه عفونته مؤدی اولوب حمّیات احداث
ایدر و اول سدّه اورامه هم مؤدی اولوب استسقا و ریاحه هم مؤدی اولوب اوجاع
صعبه احداث ایدر و بو احواللر ایله امراض کبده سدّه امّهات کبر اولور و سدّه‌یی تولید
ایدن ماده غلیظ لزج اولمغله سدّه‌یی تولید ایدر و یاخود ماده کثیره کبدک ممتلئه
ایتمکله سدّه‌یی تولید ایدر و یاخود سدّه ورم ایله و یاخود ریاح ایله و یاخود اول
مجاری و یاخود اول مجاری‌یی جابر اولان مواد که قابض بر کیفیتدن عروض ایله سدّه
تولید ایدر امّا بعضلرک اسباب سدّه‌یی تعداد لرینه اثناسنده ذکر ایلدیکلری مجاری
کبدده نفوذ ایله نبات لحم زائد و نبات ثؤلول و خلط غلیظدن ماعدا شیء اجنبی‌نک
دخولی مثللو سببلر امر بعید و یاخود غایتده نادر الوقوع اولور انیکیچون که
کبدده اولان اورده طرفلرینک فوهاتی عصبیه اولور و عصب اولان عضوده لحم و ثؤلول
نابت اولمز و نادراً نابت اولسه هم برینه و ایکیسنه نابت اولور و اول مجاری‌نک
عدد کثیر اولمغله سدده کثیره ده مواضع کثیره ده اولمدیغی اول ضرر
معتبر و معتدّ به اولماز امّا سدّه‌یی فاعل حصصک و تمییزک ضعفی و دافعه‌نک
ضعفی اولور حار و بارد اولان سوء مزاجلر و اول مثللو اولنلر ایله اولور و اول
کبدک سوء مزاجی کبدک نوده حادث اولور و یاخود کبدک خارجده اولان هوا مثللو
نسنه‌لر ایله مخصوص وارد اولور امّا سدّه‌نک انفعالی قابل اولان ماده‌سی غلیظ ولان

لحوم متناولی وخاصةً طين وفحم وجص واشنان وفطر مثللو مشتهيات فاسده
واجناس كثيره زعرور و بونلرك امثالی سده لردر و بو ماده انفعالك مداری
اصليسی متناولك غلظتی اولور و متناول بارد اولوب لطيف قبق اولور ايسه انلر مجرد
برودتيله سده حادث اولماز و چوق كره متناول حار غليظ اولور و حرارتی غلظتی حسبيله
اولمغله بينه انلرن سده حادث اولور بعض حرارت اولمثللو غليظی تلطيف ايدوب
سده يه مانع اولماز بونلرن اقدم بر بيان ايلديكه بعض متناول كبده قياسيله
غليظ اولور و كبددن صكره وارد اولدیغی اعضاء سائره يه قياس ايله غليظ اولمز
اول متناول كبدده هضم اولمغله غلظتی زائله ~~اولور~~ اولديغندن انجق و
حنطه علكه كبی نسنه بو قبيلدن اولور و چوق كره واقع اولور كم غلظتی ايله مجاريی
سد ايدن سده لری طبيعت مجرد قوت حسيله و ياخود علاجك اعانتی ايله دفع و فتح ايدر
سده كبدك مقعرنده ايسه براز ايله و جانب محدبنده ايسه بول ايله اخراج ايدر و اثرده مختلف
اخلاط ظاهر اولور **العلامات** جميعا علامات سدد بو مذكورلرده كه سده سی اولنلرك كبدی
معده دن كيلوسی جذب ايلمز منفذ مسدود اولمغله و كبدك جاذبه سنه لا محاله
ايكی وجهدن آفت اصابت ايدر اول كيلوس مرفوع اولان مواد دده و ابكی جنسی محتبس اولان
مواد دده ظاهر اولور مرفوع اولان مواد رقيق و كيلوسی اولور انيكچون كه معده دن
اولان كيلوس دك مائيت و صفوتی سده حسبيله كبده نفوذ ايدميوب براز طريقنه مندفع
اولور و برازده انيكچون رقت اولور و اول مرفوع علی كبدك فعلی اولميوب معدهنك
فعلندن حادث اولان اثر اوزره مندفع اولمغله اول مرفوع كيلوسی اولور و بالطبع
دفع اولنان انفال صفوت و مائيت هنوز منهضم اولمغله كثرتی اوزره اولور اما سده دن
محتبس اولان موادك آفتی بودركه ناحيه كبدده ثقل احساس اولنور زيرا سده حين
سليم اولان كبده غذا نفوذ ايدوب كبدده هضم اولديغله اندن اخلاط و اخلاطك فضلی

ومائيت

ومائيت حادث اولوب كرك ذكر اولنور ايلديكی اوزره هر بری كندونه مخصوص منفذله نفوذ ايدر
و فضلاتی بعضيسی قهقری رجعت ايدوب براز طريقنه سلوك و بعضيسی عروق
كبيره نفوذ ايدوب ايدر صفرا و سودا و مرارسيه اولان مواد كبی جمع اولوب و مجری
اوزره اخلاط و فضول سائره منافذندن نفوذدن مقدم بالجمله كبد ليمه سكر و سده
احداث ايدرجك قدر كثرت اولوب ثقل اولور و فجن سده حادث اولسه بطريق الاولی
ثقل احساس اولنور و كبدك ثقلی بعضكره كبدده ورم اولمغله اولور ولكن ورم اولان
ثقل ورم كبدك فوق جانبنده ايسه و اجانبه مخصوص اولنقل كثير و شديد اولمز
~~[illegible]~~ وعطش ولكن وجع اشد اولور و اول سده خالصه كم كبدده انلرن غير
بر آفت اولميه انلر وجع اولماز و وجع اولور ايسه مقدار قليل اولور و انده حمی
اولماز و بعضكره ورم كبدده ورمك دلائلی دلالت ايدر و بول و براز ايله خروج ايدن نسنه لر
دلالت ايدر و سده اصحابنك دم قليل و لونی فاسد اولور و اكثرانده ريح اولور ايسه
ثقل ايله تمدد متنقل اكرم دلالت ايدر اما سده مجاريندن تقبض ايلدی حادث ايسه
اكر اسباب قابضه بنك تقدمی دلالت ايدر جدا قابض صولر شربی كبی و كوندن ظاهر بنده
يبس يخو اكر دلالت ايدر و اعضاء نفس كبده مشارك اولمغله بعضكره سدده عسر
نفس تابع اولور **علاج السدد** اخلاطدن حادث اولان سده معالجه سنده اول ادويه كه
حاجت اولوركم انلر جلا و اطلاق معتدل و محسب الحاجة ادرار اوله و اكر سده كبدك
مقعرنده ايسه طبيعی اطلاق ايدن ادويه استعمال و محدبنده ايسه مدرات
استعمال اولنور و اجود اولان مطلقات و مدرات استعمالندن مقدم مفتح و مقطع
و جلا ادويه استعمالی اولور و اكر سده حرحنه اولدر ايسه باسكيفيه فصد
و مسهل استعمالنه حاجت اولور اما اكر ادويه سقيندن ماء الاصول سقی
اولنر تقديم مراعات و اجبدر اولان نسنه لر قانون كليده ذكر اولندی و ذكر اولنان ادويه جاليه

ذكر اولنان علاماتدن وسائر باب اوزره وارد

بعضلکره اصول هندبا وماء هندبا ایله سقی اولنور و یاخود اول لقاح عرب بنتنده سقی
اولنور اول لحیه رازیانج وهندبا و شیح و بابونج واقحوان واذخر وکشوث وشاهترج
حشایشی ایله تعلیف اولنمش اوله و یاخود اول حالی دوا شراب ایله و یاخود بزور
و یاخود افسنتین طبیخ ایله سقی اولنه ومعجون اول سله صاحبنک بولنمه دسوب ظاهر
وعلامه نضج اولمز ایسه اگر قوی اولان ادویه سقی اولنمز وسله نک سببی ریح وورم
برد اولور ایسه اناره بابلرنده ذکر ایدجکمز سنه لر علاج اولنمق واجب اولور و بو مثللو
سدده ده لبن لقاح سقی اولنوب بعده بقول ایله وخیار شنبر مثللولر ایله اسهال
اولنمق وبابلنده بزم ذکر ایدجکمز تهییج وحرارت اولمیان مدرات لطیفه ایله ادرار نفع
نافع اولور واگر سبب سله بحسب الخلقه اولان ضیق مجاری اولور ایسه وذکر اولنان
عروقلک فسادی اولور ایسه صغر کبدده ذکر اولنان تدابیر ایله تدبیر اولنور واگر سبب
حادث تقبض و یبس ایسه اگر ترطیب کبد بابنده ذکر ایدجکمز البان ومرطبات
سائره ایله معالجه اولنور ومفتحه اولان ادویه نک کمیسی بارد وکمیسی حار و
برودتده معتدله وکیمی حاره اولور وسله مزمنه اولور ایسه انی تفتیحه حار اولان (اعتداله قریب)
مفتح استعماله حاجت اولور اما بارد اولان مفتح بزر وبستان هندبا بالروطه حشقوق
وکسان حمل صوبیکه حشیش واصولنک جمیعا مستخرج اوله وسائر تبریدی ایله
حد مدر اولان بوارد اولور وکشوث مفتح جید در حرارت معانی و بعدی
یوقدر و بو بزر اندن کبیدر وافسنتین ده اندن قبیلندندر واگر ادویه مفتحه ده حرارت
یعنی قلیل المقدار حرارت وار ایسه اول مفتح حار و بارد اولان سله لرک هر برنده
استعمال ایدر سنک باکی یوقدر و واجب اولور که بو مذکورلرک کندو و یاخود طبیخ
استعمال اولنه نقله او زرینه بیتوتت اولنه واگر اول مفتحات ماء کشوث وماء
هندبا بمع اصله واغافث ولوزمر ایله طبخ اولنور ایسه نفع اکثر اولور واول عصاره نک

(یعنی کیجه ایله استعمال اولنوب بعده اضطجاع اولنه)

جمیعا

جمیعا قوالر منقار دیدر وانلر دخی قریب اولور رازیانج رطب عصاره سی وبزور ایله مقول
اولان سکنجبین ایله مستعمل کرفس عصاره سی واگر کثرت حرارتده حاجت اولور ایسه
اول عصاره لر عسل ایله و یاخود ماء عسل ایله و یاخود سکنجبین عسلی ایله استعمال (اولان ادویه دن)
اولنور واگر سله [illegible] حرارتی و حرارت و برودتده اعتداله قریب [illegible] کبد سله سنی تفتیح
ایدن ادویه ترکیبی اولور تفتیحی مراد اولنان سدد کبدک افضل ادویه سی اولور بلا اسخان
ولا تبرید تفتیح ایدر وکما فیطوس دخی فعلده ترمسه قریب اولور لکن ترمسدن قلیل
المقدار حرارت زائده سی اولور واگر کما فیطوس ماء هندبا ایله سقی اولنور ایسه
اول زائده حرارت زائله اولوب معتدله اولور وخل عنصل وسکنجبین عنصلی و جلیون
واصل سوسن دخی بو قبیلدندر اولور وبلکه اندن دخی اکثر اولور بحسب
الحال واجب اولان اشربه ایله استعمال اولنور مثلا مزاج کبد حرارته مائل ایسه
ماء هندبا وماء کشوث ایله سقی اولنور ومزاج کبد بارد ایسه ماء بزور وماء
ترمس وافسنتین طبیخی مثللولر ایله سقی اولنور وکذلک اعتداله قریب مفتحاتدندر بزوری
اولان سکنجبینات که علی طبقاتها تفتیح ایدرلر وکذلک خل ثوم وخل الجذا
وخل زیر وخل کبر بونلرده حرارت و برودتده اعتداله قریب مفتحاتدن معدوده در
اما حرارته مائله اولان ادویه مفتحه مدرات قویه لر اولور انیسون سلیخه
فطر اسالیون دارصینی مرج فوه ایرسا فستق اغاریقون افتیمون عنصل
سنبل جعده قنطوریون دقیق واول قنطوریون عصاره سی جنطیانا ترمس
وفوه مثللو ایله متخذ اولان سکنجبین عنصلی ودهن لوز الجبلی منقوع تبخ
مثللولر و تفتیح سدده ادویه قویه ومرکبه لردندر اول اقراص معدوده که
(نسخه دیگر) انلر کبیرز اقراباذنیده ذکر ایلدیک اولام کبیر قرص لک ودواء کرکم وامروسیا
واثاناسیا وتریاق اربعه وسجرنیا وارسطون ومعجون جنطیانا ومعجون دیوندرمع سقمونیا

ومعجون ويوند بلا اسقمونيا ومعجون فنجارسطوس ومعجون الانجدان الاسود
والشهرياران ومعجون فلفلى وفوذنج خلصة وفلونيا ودواء المسك المر واول معجونكه
آنی بز انقراباذینده ذکر ایلدك كه ~~[illegible]~~ اول معجون مسك ایله
اتخاذ اولنور وبینه اودویه مرکبه دن اتخاذ اولنور اول سفوفات وحبوب كه اتلر
صلابت کبد وطحال معالجاتی بابنده بز ذكر ایلدك سدد كبد وطحالی قوتیا تفتیح ایدن
معجونلردر صفتی بودر انیسون اوقیه واحده مصطكى كندر هر برندن بشر كرمه قسط
غافث هر برندن نرب دوردر كرمه سنبل الطيب بعر الارنب طقوز كرمه بونلر دوكور
منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور شربتی واحدن بر ملعقه اولور اول شراب
ایله سق اولنور كه انلرك ایچنده ادویه سدد دیه نفع اولنمش اوله ویاخود ماء اصول
ایله سق اولنور وذکر اولنان معجوننك خفیفی اولور سنبل دوا اوچ جزؤ افسنتین
بر جزؤ اخذ ودق اولنوب عسل ایله معجون قیلنور وعلیل سق اولنور سدد كبد و
طحاله نافع مطبوخ عنصل بر شیا وشان لوز مر حلبه اطراف افسنتین وزنلری برابر
اخذ وطبخ اولنوب طبیخی عسل ایله استعمال اولنور معجون نافع قریب العهد
اولان سدده نافعدر فلفل بر اوقیه ونصف اوقیه سنبل الطيب اوچ كرمه ویاخود
التی كرمه وزنده بو اختلاف حذاق اطبانك نسخه لرینك اختلافی حسبیله در حلبه قسط
اشق اسارون هر برندن التیشر كرمه عسل بربوچق رطل ذكر اولنان عسل ایله ادویه
مذكوره معجون قیلنوب استعمال اولنور بر شربتی بر ملعقه در شان سدده لایق اولان
اشربه نك بری ایله استعمال اولنور وسدد كبد اصحابنك اشربه لری بزوری وسكری سكنجبین اولور
وانزنده قوی اولور بزوری وعسلی وعنصلی اولان سكنجبین وآب اول ماء عسل كه انك ایچنده قوتیا
قابض اولمیان افاویه عطری طبخ اولنه وكذلك قوتیه شربتا اولور ترمس حرك اول طبیخ كه
ایچنده عصارات الغافث اوله وكذلك اول مطبوخكه آنده اخلاطنك كبر اصول رازیانج اصول
اصل

كرفس

كرفس اذخر لك فوه حلبه اوله نو اول بابده نافع ~~[illegible]~~ شربه مطبوخ اغافث وشراب
افسنتین وتفتیح افسنتین اولور واول تفتیح نو نافعدر كه صبر انیسون لوز مر ح
متخذ اوله اما بو بابده موافق اولان مسهلات اسهاله احتیاج اولدیغیده واجب اولور كه
انده مسهلات قویه استعمال اولنمیه حكر كه آنی استعماله مضطر قیلنه بس وقت اضطرارده
غیر مسهلات خفیفه بحسب الحاجه استعمال اولنه زیرا استفراغ مطلوب مواد كبدده
اولمغله دوا ایله قریب اولور ودواء خفیفه آنی اسهال ایدر وعضو كبده قوت بوخوده
ایسه ادنی كیفیتی اولان دوانك اعانتی ایله كبدك دافعه سی موادی موذیه یی اخراج ایدر
وبو شانده جید دوا اولور ایارج فیقرا بسفایج غاریقون افسنتین وایارج فیقرا
قوی اولنده بربوچق مثقال وضعیفه اولنده نصف مثقال وانجه قدر مقدار
نقصان قیلنور وایارج فیقرایی دهن خروع ایله سق اقوی واجود اولور وتربد
سفوفی جعده ایله انقراباذینده ذكر اولندیغی اوزره استعمال اولنسه جدا نافع اولور
زیرا انده اسهال ایله تفتیح وار در ایكی منفعتی جامعدر اكرا قوی اولان مسهلاته حاجت
اولور ایسه اصطمحیقون حبی وسكبینج حبی استعمال اولنمز مفارقت اولنمز وبعضلر
تیاذریطوس ولوغاذیا استعمال اولنمز حاجت اولور واما سدد كبد اضمدلرینه جعده
ودقیق ترمس ح بزور رمل تره دن متخذ اولان ضماد اولور وصفتی اوزره اولان ضماد
دو نافعدر حلتیت اشق كما فیطوس مصطكی زعفران بو اجزا الرندن دهن ناردین وشمع
ایله ضماد اتخاذ اولنور اما اول سدد اصحابنك تدبیری غذالرینه واجب اولور كه انلر لحمان تغلیظیه دن
وخبز فطیردن وسمید ولزج علك اولان نسنه لردن متخذ خبزدن وحلو وغلیظ اولان
شرابدن وادز وجاورس واكارع وروس ومجفف قلایا ومجفف اشویه لردن اجتناب
ایلیه لر بلكه انلره اوفق اولان ~~مطبوخ وعتره حلاوات~~ اول لحوم طبخ ایدوب استعمال
ایلكلر وكذلك اجتنابی واجب اولان نسنه لردن اولور عتر وجمیع حلاوات علی الخصوص

كبد دوا ایله قریب اولدیغندن اوله وانك وجهی بو در كه دواء اولان منفعتی كامنه اولاكه كبد ده ظاهر اولور ومنفعته ضعیف كلمدن كبدك اقتضی ازاله ایدرمی

یعنی لحوم وصعوا ایله طبخ ایلكلر

لزجتی وغلظتی اولان اخبصه وبهطه وفالوذج وقطایف وبونلرکبی مسددات سائرهدن
اجتناب اولنور وواجب اولورکه اندن طعامدن صکره حمامه داخل اولمیه لر زیرا حمام معونتیله
اول تغذیه ایلدیکی طعام قبل ان ینهضم بدنه یرلرمایتحلل اولمقله اوزره قوتیله جذب واجتلاب
ایدر وکذلک واجبدرکه عقیب طعامده حرکت وریاضت استعمال اولنمیه وطعام اوزره
شرب اکثار ایلمیه واکل وشرب ارهسنی تبعید ایلیه خصوصا مشروبی شراب
ایسه بعدی زیاده قیله زیرا شراب قبل ان ینهضم طعامی تنفیذ ایدر وواجب
اولورکه عجینی خبزنده خمیری بعنی مایه سی وملحی کثیر اوله وعجینی ادراک ایتمش اوله واکلی
سرده سعتر وخندروس وحمص وحنطهء خفیفة الوزن وباقلا جمیعا نافع اولور
عتیق ورقیق وصرف اولان شراب استعمال اندر سکنجبین مضرتلری اولماز وواجب
اولورکه آنک اغذیهء سینه کرات ممثللر خلط اولنه وهلیون اندره نافعدر وکبر دخی نافع اولور
اوچنجی فصل کبدده اولان نفخ وریح بیاننده در کبدک اجزاسی اثناسنده و
کبدی تحلیل غشا اجزاسنده تحتنده بعضکره بخارات محتبس اولور واندره تکاثف ایتمکله
ریاحه منقلب اولور واول ریاح کثرتی ومنافذی اولان سدد حسبیله خروجه منفذ بولمغله
محتبس نفخ ایدوب کبد منتفخ اولور وبعضکره اول نفخ تمدد کثیر ایلیه
احساس اولنور وورمدن اولدیغی مقدارنده ثقل وسده وحما اولماز وکبدده نفخک
حدوثی قوت هاضمه نک ضعفی ویاخود ریحی مهیجه اولان ماده غذائیه وماده
خلطیه حسبیله اولور وبعضکره ذکر اولنان ریح تحت کبدده ومحتبسی حالده
محتبس اولوب غمز اولنه تحدید حرکت ایدر وقراقر حادث اولور ودیکلی الکزحالده
علامتی تمدد اولور اولا تمدده بری ایدر بعده تمدد ارتار ودیکلی وتمدده
برمقدار انتقال اولور اما اول ریح اولان کبدک صاحبنده سجخه متغیر اولماز
وبعضکره غمز ایله نفخ ساکن اولور ماده سی غمز تحلیل وتبدید وتفریق ایدر العلاج

کبد

کبدده اولان نفخنک وریاحک علاجی کبدسدد دینلدیکی علاجنه قریب اولور وسدد بابنده ذکر
اولنان ادویهء ملطفه ایله ومعجونات ایله معالجه اولنور وبونلرک علی الریق حمامه دخول
وعلی الریق شراب استعمالی وصوبی قلت اوزره شرب نافع اولور وکذلک خرق مسخنه ایله
وافاویه محلله ایله تکمید ومصطکی واذخر وسنبل وحب الغار بوانجر الردخ مرکب
ضماد ایله دخی تضمید ودهن ناردین ومصطکی وزوروند متخذ مرهم ایله دخی
تضمید نافع اولور واکر اول ریاح حماد مذکوره تحریک ایدر ایسه جانب مشارکه
نظر اولنور اکر ریاحک وجع ناحیهء اعلایه ممتد ایسه اولا اسهال اولنوب
بعده ریح تحلیل اولنور ووجع حجاب وشراسیف خلف جانبنه ممتد ایسه اولا احدرات
استعمال اولنوب بعده محللات ریاح استعمال اولنور دوردنجی فصل وجع
کبد بیاننده در وجع کبدک حدوثنه سبب سوء مزاج مختلف اولور ویاخود سبب
وجع کبدده اولوب عنزیدر اولان ریاح اولور ویاخود سبب سدد ویاخود ورم
حار ویاخود ورم صلب اولور اکر ورم بارده بلغمیه اولور ایسه ایزنی قلیلا وجع حادث
اولور وبعضکره بحرانلرده اخلاطک حرکتی وجع احداث ایدر واول وجعک حدوثی
انذار اتر اولان دلائل ایله معلوم اولور وبعضکره ضعف کبد ایله کبدده وجع حادث
اولور زیرا ضعیف اولان کبد غذادن کیموسی صائر وواصل اولمغله احتمال ایتیوب
اندن عدم احتمالی اوزرینه لفافه سی یعنی غشاء مجللی احساس ایتمکله اعتاذر اولور
وبعضکره مواد بحرانیه حرکت ایدوب نواحی کبده وارد اولان ماده اول کواحی
ثقل ووجع احداث ایدر وجع اشدیدر اولان وجع شدت حار اولان ورمدن
وریاحدن حادث اولور انیکیجی وجع کبد جدا شدیدر اولوب انده حما اولمسه
اول وجع ریاحه دلالت ایدر واول مثللو وجع ریاحدن اولدیغنده اول وجعی
اوزرینه طارئ وصکره دخی عارض اولان حرارت حسبیله ریاحی تحلیل ووجع تسکین ایدر آنی انواع

ومحلله

ذکر اولنشد

وبر قومك ذكر اوزره انقراطك قبرنده بولينوب اخراج اولنمش كتابدن نقل اولنور كه قجن — حمى
وجع كبد اولنلرك تحدوه سنده ومؤخر رأسنده واصابع رجلنده باشن بارمقلرنده شريره
عارض اولسه وقفاسنده باقلى يه شبيه بثره عارض اولسه بشنجى كون قبل
طلوع الشمس اولمسنه هلاك اولور وبو اعراض صاحبنه سلوم سرحبيله عسر بول
وعضله سنه اولان افت حبيله تقطير بول عارض اولور مصنف ديركه اول حكما حاذقك
وجهى بودركه اول وجع كبد اولان كسنه ده بعضكره مائيه خبيثه بول ايله مندفعه
اولميوب بر طريق ايله اطرافه نفوذ ايدر واول مائيت حرارتى وبورقيت ايله اول
حكه شديده يى ذكر اولنان اطرافه احداث ايدر العلامات بو مذكورلرك علاماتى بابلرنده
سنك معلومك اولدى المعالجات ذكر اولنان اسبابك هر برندن عارض اولان
اوجاعك هر برينك معالجاتى بابلرنده ذكر اولنديلر لكن ناس اوجاع كبديه ده برار
ادويه ذكر ايدوب اول بابده ذكر ايلديكلرى ادويه نافعه در ديديلر واطلاق اوزره — وجع كبده
اول الادويه اوجاع كبده منفعتنه حكم ايلديلر مع هذا انلرك ذكر ايلديكلرى ادويه نك
اكثر منفعتى اوجاع كبدده ضعيف ولان وجعده اولور وبن انلرك ذكر ايلديكلرى
بعض نسخ ذكر ايلرز وتعويل برزم ذكر ايلديكلريمزه اولور واول كسنه لر ديديلركه — بو موضعده
اوجاع كبده اقراص ريوندك نسخ مختلفه سندن هر برى وكذلك معجون ريوند ودوا
كركم وسذابك مسهل اولان معجونى ومعجون قردمانا ومعجون فودرانوس ومعجون
قيصر واثاناسيا نك صغير وكبيرى وتمرى وفوقيا ومعجون اسقلبيادوس
واقراص العشره ومجاليسوس واول معجونلركه موافقته نسبت اولنمشدر بالجمله بو
معاجين بو شأنه نافعدر ديديلر وبن انلر ديديلركه ايكى اوقيه ورق صنوبرك تازه سندن
ايكى اوقيه عصاره اخذ اولنوب سكنجبين ايله سقى اولنسه وياخود اول ورقدن سلاقه
نايم درهم ريوند واوچ درهم زعفران وكرفس وحلبه ورازيانجدن برشئله اخذ اولنسه اولدرو نافعدر

وكذلك

وكذلك ورد دورت درهم سنبل مصطكى هر برندن ايكيشر درهم عصاره اغافت عصاره
افسنتين للك داونده زعفران فقاح اذخر فوه الصبغ اسارون بزور ثلاثه عود خام
هر برندن بر درهم عود بلسان نصف درهم بونلردن متخذ اولان دوا دخى نافعدر ديديلر
اما اوزناس وجع كبد ايله اسهالى اولنلره بر دوا وصف ايلديلركه انك صفتى بودر خمير مطبوخ
دوردانك ريوند وسنبل بر مثقال خبث حديد بر درهم بو اجزا ايكى جاى كرد اوزره — اوقيه
سقى اولنور بودور والرك هر قنقيسنى استعمال اولنور ايسه اول ادهنده واجتناب لوكه غليظ
لحوملر وسائر اغذيه غليظه دن اجتناب اولنه طيورلردن وغيرلردن لحوم خفيفه يه عد الرز
اقتصار اولنه خصوصا انده حرارت ولده وانلره نافع اولان اضمده ضماد قردمانا
وضماد قرنبون وضماد اكليل الملك وحطم وجع كبده منسوب اولان ضمادات
سائره لر اولور مقالة ثانيه كبدك اورامى وتفرق اتصالى بياننده در اول فصوله — ثالثه
مشتمله در اولكى فصل كبدك وكبد حواليسنده اولان اعضانك ورملرى بياننده
نواحى كبدده حادث اولان ورملرك كيميسى كبدك كندينده وكيميسى كبد اوزره موضوعه
اولان عضلاتده وكيميسى ماساريقالرده حادث اولور اما كبدك كندوده اولان
اورامك كيميسى كبدك اجزاء عاليه سنده ومحدب جانبنده مائل اولور وكيميسى كبدك
اسفلنده وجانب مقعره مائل اولور وكيميسى كبدك حجبنده واغشيه سنده و
عروقنده حادث اولور بو قسم اخيرك وقوعى اقل اولور وبعضكره اجزاء كبدك
بالجمله اصنافنده ورم عام اولور وبونلردن صكره بيلمك گرككه كبدك ورمى فلغمونى يعنى
محض دمدن حادث اولور اولدخى دبيله اولور وياخود انده دبيله اولمز وياخود
كبدك ورمى صفراوى اولور يعنى حمرت اولور وياخود بلغمى وياخود صلب سرطانى اولور
وياخود صلب غير سرطانى اولور وياخود ورم كبد نفخه ريحيه اولور واورام مذكوره
اسبابى مزاج حار اولور اول مزاج هم جميع حماء منهكه ايله اولور وياخود بلا حما اولور

معالجات تغير الكبد ده ذكر اولنان ورم صلبه مطلقا سرطان اولندر اولنور وكانت مصنف حواشيسنده سرطانى كبدينه عفونتدن صلابت كبدك اولديغنه مراد ايدوب اليلديكه تفهيم ايلديكه

وياخود سبب مزاج بارد اولور زيرا اول مزاج هاضمه ودافعه قوه لرينك فعللرينه مانع
اولور وياخود سبب معده نك ضعفى وياخود سدهلر اولور بو سببلر ايله كبدده اخلاط جمع
جمع اولور ونفوذ غير طبيعى ايله اول اخلاط نفوذ وصغر وانك كبر سنه ...
اسباب سدّه دن اولور يعنى كبدك صغرلرى ومجاريلرى صغرى جميعا سدّه به سبب اولور
واكر كبدك سدّه سى مراره جانبنه ايسه كبدده تولد ايدن صفرانك فضلى كبدده اوج جمع
طريق ... جسدودا اولمغله وصفرا اولمغله حرارت حسبيله كبدده اولان ...
قينادير واول دم كبدده منتشر اولور انلن ورم حادث اولور والحاصل مرارك
كثرتى كبدك ورم حادثنك اسبابندن بريدر اولور وبعضلرده ورم كبده سبب كبدده معده
مشاركتى حسبيله عارض اولان آفتدر اولور زيرا اول آفت بعضلرده هضم افساد ايدر
واغذيه سخينه وغليظه ونجودت هضم اولمغله [illegible] ورم حدوثنه معينه
اولور وكرلرى جاذبه كبدك قوتنه بنا قدر لا يقلن [illegible] اول اخلاط مجذوبه
تحلل واندفاع لايق اولان نسنه لرك تعيينى اورام معينه اولور وبعضلرده كبدك
ورو ضربه دوثا دن حادث اولور وجميعا كبد اورامنده بحران اولور حدبه
كبدور معده نك بحرانى عرق وادرار ورعاف نزف ايله اولور وكبد مقعرنده اولان ورملك
بحرانى عرق وقى واسهال ايله اولور وتقعير كبدك ورمى مجدبه ورمندن
ارداد اولور وحار وبارد ورم كبد بربنده دم ارسال ايللرين بربنده وارد اولان
ابخره دم مائى اولور ومع هذا كبد دمدن مائيت تميزندن عاجز اولور وماساريقاده
مائيت كثير المحتبس اولور وبو احوال زق وطبل استسقايه سبب اولور
وكبدك ورم حادى طحاله انتقال ايدر ايسه اول انتقال جيد اولور اما ورم حار طحالدن
كبده انتقال ايدر ايسه اول انتقال ردى اولور

ايكنجى فصل كبده عضو ...

مشاركتى ايله حادث اولان اورامك علامات كليه لرى بيانندهدر اما اورام علامه

علامتلرى بودركه اول ورم اصحابى شراسيفلر تحتنده ثقل لازم احساس ايدرلر واول موضعده انلره
احيانا وجع شديد اولور وجع اولوب احيانا اشتداد اولور واشتداد حسبيله
سدّه وجعنده مفارق اولور اول اشتداد سدّه وجعنده اولمدقلرنده ايجوب
ورملر اولان وجع نفخه ده اولان وجعدن سحنه ايله فرق اولنور نفخه كبدده
سحنه متغيره اولماز وورم كبدده سحنه متغيره اولور وكبده ورم عارض اولديغى
اوقات كثيره ده ترقوته اسفله منجذبه اولور لكن دوام اوزره اولماز واول انجذاب
سببى بودركه كبدك حدبه سنده نابت اولان جوف ديجكله معده وفطر وكبدك
معاليق ممتدده اولور واول تمدد حسبيله ترقوتده اسفله انجذاب احساس
اولنور واورام كبدك حار وغير حار اولان ورملرنده ضربان اولماز زيرا ضربان
شريان طرفلرنده حادث اولور وكبده وارد اولان شريان كبدك غشاسنده
متفرق اولوب قدر محسوس انلرك نقلى اولماز وبعضلرده كبدك اوجاع
واورامنده اضلاع خلف مشاركت ايدر اول اورامك ... وشي كرك ... ايسه
طرف عاليسنده وحدبه سنده اولسون وياخود حدبه سنده اولسون ضعود ايلسون
ولكن هر حالده اولمشاركت دائم اولماز واورام كبد اصحابى خصوصا ... ورم
حار وعظيم اولنلر صاغ جانب اوزره نومدن عاجز اولورلر وصول طرف اوزره
اويمقدن انلره ثقيل اولور زيرا ورم اسفله ممتد ايدر بلكه اول ورم اصحابى استلقا
ميل ايدر واستلقا انلره موافق اولور اكر ورم حدبه ده اولور ايسه حدبده
ثقل اولور وكبد معاليقنده ممتد احساس اولنور وكبد اوزره مس ولنديغى مسلك
ورمه وقوع زياده ظاهر اولور وفضافله يعنى اريق كسنه ده يد ايله مس اولنسه
ورم حاسه مشبعا بالغه ايله ظاهر اولور وورم حدبى يبس سعال يابس تابع اولور
وتنفسده ضيق نفخ اولور حجابك وريدنك كبدك اذاسنه شركتلرى حسبيله واندن بولكه

معالجات بقراطیه ده درکه ورم حدبه کبدده اولور ایسه جسه مستدیر وصلب برشی ظاهر اولور اما کبدک تقعیرنده اولور ایسه علیله
جایعا استلقا ایله امر اولنور واستلقا حالنده جسه ویاخود جس ایله شی مستدیر وصلب ظاهر اولور اگر انلرک برنی ظاهر اولماز
ایسه تقعیر کبدده بقعه مستدیره ده الم شدید لاحق اولمغله احساس اولنور واگر کبدده ملتزق اولان حجابده ورم اولور ایسه حجاب
اسفله منجذب وکبد خلفه منجذب اولور تقارده وجع وبلانفث سعال یابس حدوث ورم حجابه مشتد اولور ایسه تنفسده ضرر وتنفسده صلابت و
متشارینت اولور واگر ورم بطن اوزره موضوعه اولان عضلاتده اولور ایسه حس بصره وجسه مستطیلا اومور ظاهر اولور

قلیل اولور وبعضکره اصلا محتبس اولور ورم حدبه کبدده عظیم اولور جانبینک برینی
سد ایدر ایسه وکذلک دفعه ده ضعف اولور ایسه اولدر
احتباس بولمسی اولور وکبدک حدبه سنده ثقل اکثر وتقعیرده اولان ورمک
ثقلی اقل اولور زیرا کبدک تقعیری معده یه اعتماد ایتمکله ورم هر نه قدر عظیم
اولور ایسه احساس ثقل انده قلیل اولور اشبو تقریر سدیدی نسخه سنک تقریریدر
اما بزم قتیمزده اولان قانونلرک عبارتی بودر والثقل فیه ای فی حدب الکبد اکثر
مما فی الکائن عند التقعیر لان جانب التقعیر معتمد علی المعده ویکون فیه الثقل
اکثر انتهی پس بزم نسخه مزده اولان ایکنجی اکثر لفظی قلم ناسخدن سهو اولدیغی
ظاهردر صواب اولان سدیدی نسخه سنده اولدیغی کبی اکثر بدلنه اقل اولمقدر
وبحسب اصل الخلقه کبدک اضلاعه اتصالی شدید وقوی اولماز ایسه اول کبد تورم
ایلدیکده ترقوتک اسفله انجذابی قلیل اولور واگر کبدک اضلاعه اتصالی قوی
وشدید ایسه جهه یمیندن ترقوتک اسفله انجذابی وترقوتک کبده وجعله مشارکتی
اظهر واکثر اولور وحدبه اولان ورم کبدده فواقک حدوثی قلیل وتقعیرده اولانده فواق
کثیر اولور فم معده دن حدبه کبد بعید اولمق حسبیله اما ورم تقعیرده جانب اسفلنده
ایسه ثقل اقل اولور معده یه اعتماد حسبیله وانده معتدبه ومعتبر اولمقدن قدر سعال
وضیق نفس اولماز وحاسه حسنده ظهور معتبر ایله اول ورم ظاهر اولماز ولکن اول
محله مزاحم اولمغله وجع اشد اولور علی الخصوص انکله ورم منجذب اولور ایسه وجع
زیاده اشد اولور اگر اورام کبد عظیم اولور ایسه طبیعت اضطجاعدن اعراض
ایدوب استلقایه میل ایدر اگر ورمک عظم افراطا اوزره اولور ایسه استلقا دخی
متعذر اولور وجانب مقعرک اوراق ماساریقا اوراق منتصب ومستبع اولور
والحاصل ورم کبدک جقعرده اولسه معده شدیدا انکله مشارکت ایدوب اول ورم صاحبنه فواق

ویکون فیه الثقل کلاله صمیم مجرور عضو با [illegible] ایله معلابه عائد اولور ایسه بزم نسخه ارهق صحیح اولور فاعرف

جهه یمیندن

[illegible]

وغثیان

وغثیان وعطش ظاهر اولور اگر ورم حار ایسه وبعضلر زعم ایلدیلرکه معده ایله کبد ارasında
واقع اولان مشارکت بینهماده واصل اولان عصبه دقیقه حسبیله اولور واول عصبه واسطه سی
ایله کبد ورمندن فم معده ده فواق حادث اولور وبعض آخر زعم ایلدیلرکه کبدده ورم عظیم اولور
واول ورم فم معده یی ضغط ایدر واول ضغط ایله فواق حادث اولور وجالینوس ایکی ایدر
ورم حار حادث ایدن معده یه خلط منصب اولور وانک فم معده متأذی اولوب فواق احداث ایدر وبو
ایکی قول اخیر اوزره فواقک حدوثی ورم عظیم اولدیغنه اولور جمهور اطبا بوکه ذاهب والمشاکل
زیرا قول اوله ذاهب اولان شرذمه نک ذکر ایلدیکلری عصبه دقیقه در وکبد ایله فم معده ارasında
اولان مسافه بعیده در وبعیده اولان اعضانک عصبه دقیقه
وساطتیله مشارکت ایتمکلری حصولی امر مستبعد اولور وصواب اولان اول مشارکتک حصولی
الکز امر دون ورم ایلکه اولور واورام کبددن غشایه وعروقه قریب اولان ورملرک وجعی اشد وحمالی
اضعف اولور اول لذا ورم حارده اولور واگر ورم کبد ایکی جانبنده یعنی تقعیرده وحدبه ده
اولور ایسه اول ورمک ایکی جانبی ورملرینک هر برینک علامتی جمیعا ظاهر اولور
وبعضکره ورم جانب واحدده اولوب جانب آخر انکله مشارکت ایدر واول جانب
آخرده دخی اعراض ورم حادث اولور ولکن اول حادث اولان اعراض حد کثیره بالغ
اولماز وجمیعا حار وبارد ورم کبد اصنافندن هر بری استسقایه مؤدی اولور ومعلوم
بیوریلکه ورم کبدلر اولنلرده اسهال اولسه هلاکه دلالت ایدر نفس کبدده اولان
ورم ایله کبد محاذیسنده مراق اوزره موضوعه اولان عضلات ورملری بینلرینده
فرق ایلمک علامتلری بیانندەدر کبدده اولان اورام بعضکره نفس کبدده وبعضکره
کبدک اوزرنده اولان عضلاتده اولور ومن جهة الاعراض بینهماده مشاکلت ومشابهت
اولمغله بینلرینی لازم تمییز انلرک اراسنده اولان فرقی بیان ایلیه یوز وعضلات دورت
زوج وسکز فرد اولدیغی وکیم استقامت اوزره وکیم عریض وکیم وراب اوزره

ولق

بالغ

موضوعه اولدیغی کتاب اولره عضلات بطن تشریحنده بما لا مزید علیه بیان اولندی و تقاسیم
ذکر ایدرکن فرق استقصا مراد ایدن کمسنه لره واجب اولورکه اول محلده ذکر اولنان عضلات بطن
تشریحنی بو کتابک ثالثنده بو قسمک مقاله اولای اولاسنده ذکر ایلدیکمز تشریح کبد جمیعا
استحضار ایلیه لر و بیزه دخی بو مقامده تطویل واجب اولورکه قانونک بو مقامده اولان
عبارتن ایراد ایدوب مرادینی شرح و بیان ایلیه یوز فهم آسان و من غیر اطناب و لا اخلال
ما هو المطلوب بیان قیلمق ایچون و قانونک عبارتی بودر یعرف الفرق بینهما من
الوضع و من الشکل و من جهة الاعراض کبدده اولان ورم ایله عضلات بطنده اولان
بینلرین بعضکره اول ورملرک بربرلرینه مغایر اولان وضعلری ایله فرق
اولنور جوهرک مقابلی اولان عرض طقوز قسمدر آنک بریسی وضعدر و وضع
برنسنه نک برحال اوزره اولماسیدرکه اول حالده اول نسنه نک اجزالری بربرلرینه متقارب
و متباعد اولورلر و اول وجهله خارجده اولان نسنه یه دخی متقارب و یاخود یاخود
متباعد اولور قیام و قعود کبی قائم اولان کمسنه نک حال قیامده اجزالری بربرلرینه قیاس
ایله بعید و سقفه دارده قیاس ایله قریب اولور و قعودده زماننده امر عکسی اوزره اولور
اما شکل اول هیئتدر که بر حد واحد و یاخود حدود متعدده مقداری احاطه دن
اول هیئت مقداره عارض اولور کره ده و دائره ده اولدیغی کبی انلرده ذکر اولنان هیئت حد واحد
احاطه سندن حادث اولور و مربع و مثلثده حدود متعدده احاطه سندن هیئت مخصوصه لر
مقداره عارض اولورلر و اول هیئته تشکیل تسمیه اولنور اما من جهة الاعراض دیو ذکر ایلدیکی عرض
عرف اطبا اوزره اولان عرضدر که اطبا ما یتبع المرض دیو تعریف ایدرلر یعنی عرض
بر آفتدر که اعضاده اولان عروض بالذات اولمیوب بلکه مرض اصلی یه تابع اولور بونک دخی تفصیلی
کلیاتده مرور ایلدی اما من جهة الوضع فلان ورم یظهر دائما من جهة الوضع
کبدک کنزوده اولان ورم ایله عضلاتده اولان ورملرک فرقی بودر که عضلاتده اولان
العضل

ورم

ورم دائما حسده ظاهر اولور زیرا عضلات جمیعا اعضاء بطنک فوقنده اولمغله انلرک اورامی
ستره معتبر ایله ستر ایدرلر نسنا و … حاسه بصر و لمسدن خفی آنی ادراک ایدر
و ورم الکبد قد لا یظهر … و کبدک ورمی بعضکره حسده ظاهر اولماز ورم خفیف
اولمغله اوزرنده اولان ترب و صفاق و مراق و عضلات بطن اول ورمی ستر ایدر
خصوصا التقعیر و فی السمین علی الخصوص ورم کبدک مقعرنده اولور ایسه
و یاخود صاحب ورم سمین و سمین اولور ایسه ورمک فوقنده ذکر اولنان اشیاء
ساتره دن ماعدا حدبه کبد و لحمیت زائده دخی حاجز اولوب حسده عدم ظهوری متاکد
اولور الا ان یکون امرا عظیما لکن کبدک تقعیرنده و یاخود سمیننده اولان ورم عظیم
اولور ایسه اول ورم دخی عظمی سببیله حسده ظاهر اولور و العضل وضعه اما فی عرض
بطن العضلاتده زوج واحد کبد محاذاتنده برنک عرضی اوزره وضع اولنمشدر او طول
و بر زوج دخی برنک طولنه علی الاستقامه وضع اولنمشدر غضروف خنجریدن عظم عانه یه
واریجه قدر ممتد ایدرلر اول عرضی و طولی اولان ایکی زوج عضله لر علی زوایا قائمه
تقاطع ایدرلر او فی وراب یأخذ احد العضله و عضلات بطنده زوج ثالث ایکی
خاصره دن ظهور ایدوب غضروف خنجری یه منتهی و انده بربرلری ایله متصل اولور و زوج
رابع ایکی طرفدن شرسوفدن ظهور ایدوب عظم عانه یه منتهی اولور و زوج ثالثک هر بر فردی
زوج رابعک هر بر فردینی تقاطع ایدر و انلردن حاده و منفرجه زاویه لر حادث اولور و قد
دللنا علیه فی التشریح بیز بو ذکر اولنان عضلاتک اوضاع مذکوره سنی اعضاء متشابهه
تشریحنده ساکه دلالت ایدوب کما ینبغی بیان ایلدک و اما فی الشکل فلان شکل ما یظهر
من ورم الکبد هلالی ورم عضلات ایله کبد ورمنک من جهة الشکل اولان فرقی بودرکه
ورم کبدک بعضیسی شکل هلالی اوزره ظاهر اولور شارح تذکره بعض رساله لرنده دیرکه
بر خط مستقیم اوزره ایکی قطعه یعنی دائره دن ایکی قوس جهتلری متحده و صغر و کبرده متفاوته

غضروف خنجری نهایت … غضروفدر … اولان … ایله … خاء معجمه ایله … مهمله ایله اولان … خنجره مراد دکلدر

اولان ایکی قوس وضع اولنسه ایکی قوسك تماوتنده شکل هلالی تسمیه اولنور هکذا
انتهی وبعض شروحده شکل هلالی ای مائل الی التدویر کانه قوس من دائرة دیو تفسیر
اولنمشدر وبو وجهله تفسیردن غرض ورم کبدده هلالی شکلنه مشابهت اولور حقیقة
اوزره هلالی اولمدیغنه اشارتدر لکن قوس دائره دن حتیاد اولان محیط دائره نك
قوسی اولمغله مسطح ومجسم اولان شکل هلالی یه شمولی اولماز وذکر اتی اولان فصل
انقطاع مشترکه جسم اوزره انده موجود اولماز اولی اولان هندسیه دن نقل اولنان
تعریفیدر مقام تعلیمده تسهیل قصد ایدوب شرح موجزده نفیس قوانینه کر ایراد ایلمشدر
قوس تمام دائره نك قطعه سنه دیرلر که کرك ایسه اول قطعه ربع دائره مقدارندن بالغ
اولسون وکرك ایسه اکثر واخود اقل اولسون لکن اقل اولور ایسه اول مقدار اقلی
تکمیل ایدن مقداره تمام قوس تسمیه اولنور ظاهر اولان شکل هلالی اولان قوس نصف
دائره اولور یحب ومعلوم بیوریله که قانونك فلان ما یظهر من ورم الکبد هلالی
قولنده که کلمه من تبعیضیه اولور زیرا کبدك تقعیرنده اولان ورم احساس اولنمز
وحدبنده اولوب … نواحی حدبنده اولان شکل هلالی اوزره ظاهر اولور وحدبنك
وسطنده اولان وحدبنی محیط اولان ورم شکل کره ویاخود کره نك قطعه سی شکلنده ظاهر
اولور یحب وضع الکبد یعنی … کبد تدویره مائلدر بنا علیه اول ناحیه ده اولان ورم
شکل هلالی اوزره ظاهر اولور یحب کلمه سنده اولان باء جاره یظهر کلمه سنه تعلق ایدر
یحس بفصل الانقطاع المشترك بو مقاله تحقیق تفصیلی اوزره بیاننده کتب طب
خالیه اولان بر مقدمه نادره یی استحضاره محتاجدر معلوم بیوریله که شکل هلالی بر
متوتره قوس شکلی اوزره اولور ووتر ایله قوس ملتقالرندن تجاوز ایلدیکده سنهاده
نقطه مثالنده بعد حادث اولور کل جزء جزء اول بعد زیاده اولمقله خالی اولماز حتی
قوسك وسطنه وارنجه اول وسطه جزء قوس ایله وتردن اول اجزانك محاذیسی اولان

اولان

جزء ارا سنده اولان بعد ده تزاید منقطع اولوب بعده تناقصه بدء ایدر تزاید منتهی اولوزره
بعد جزء جزء نقصان اوزره اولیدرق شکل هلالینك طرفی طرف وتره ملاقی اولور وبعد الذك
نهایتی اولان وسطنده قوس قطع اولنسه حادث اولان سطحه فصل انقطاع مشترك
دیرلر فصل انقطاع تسمیه سنده وجهی ظاهردر اما مشترك تسمیه سنده وجه بودر اول
سطح مفروض قوسك ایکی قطعه سنده هر برینك سطحی اولدیغی اعتبار اولنمق جائز اولور
بس فکر اولنه فصل انقطاع مشترك شکل هلالیده حس بصره ظاهر وتیقن حاصل
اولور یحس مبنی للمفعول ویتیقن معناسنه در بالیه صله لنور حسبت به بالکسر حسیسة
ایقنت کذا فی القاموس ومعلوم بیوریله که فصل انقطاعك تحقق بلا وتر قوسده اولور قوسك
فوقنده وتحتنده اولان ایکی سطحك ارا سنده اولان بعدك تزاید وتناقص اعتبار اولنمغله
واما العضلی فهو مستطیل اما ورم عضلده اولور ایسه انك شکلی هلالی اولماز بلکه
استقامت اوزره اولور وورم عضلی ایله ورم کبد اشکالمرایله فرق اولنور کبدی
اولان ورم هلالی اولور وعضلی ورم طولانی اولور ومصنف مستطیل ایله مستقیم
معناسنی مراد ایلدی وآنکه کلا طول قامت اوزره وعرضا ووراما موضوع اولان
عضلمرك اورامی جمیعا شامل اولور احد طرفیه غلیظ والاخر دقیق اولور ورم
عضلینك برطرفی نك قالینلغی وایتیلکی اکثر وطرف اخری محوه وتحنده وعرضنده دقیق
اولور وکانه ذنب الفار وعضله اولان اورام مذکوره نك هر بری هیئت وشکلده فارك
ذنبنه وقویرغنه مشابه اولور ولذلك لا یحس بفصل الانقطاع المشترك ذکر اولنان
اورام عضلیه ذنب کبی اولمغله انده فصل انقطاع مشترك تحقق ایلمز زیرا انك تحققی
اول اشکاله مخصوص اولوب اولا انفصالده بدء ایدوب زیاده یی شیئا فشیئا اخذ ایلیه
اخذ وثانیا زیاده دن بدء ایدوب شیئا فشیئا انقصانی اخذ ایلیه و بو بعد ذنب الفارده
موجود اولمز بل تراه یلطف فی طوله قلیلا قلیلا بلکه انك بعدی زیاده ده اخذ ایدوب
بدء

قوسك

[illegible]

نقصانی اخز ایدرلر منتهی اولور انزه فصل انقطاع مشترك متحقق اولماز وربما
لم یکن ان ینال منها شئ مستطیل الا الشئ فی الغور مستطیل وبعضلره اولور ورم
عضلی حاسهٔ بصره اصلا ظاهر اولمیوب حاسهٔ لمس آنی احساس ایدر حتی اول لذتقره
برشئ مستطیل ادراك اولنور اذا كان فی العضل الغائرة اگر ورم غورده اولان
عضلده اولور ایسه واول وارابه زره اولان عضلدرکه دریکه وازواج سائره نك
تحتنده اولور ومتفاقم اولمدیغی حاسهٔ بصر آنی احساس ایلمز وهو اشبه بالورام
الكبد اشبو عضل غائرك اورامی وارابه زره اولمغله اورام كبده مشابه اولور
لكن انزه فصل انقطاع مشترك تیقن اولنمز بینهما فرقا ولنور شرحه محتاج اولان اولنمغله
موضع منتهی اولدر فیما بعد ترجمه ایلیه لیم ورم كبد ایله ورم عضل بیننده اولان من جهة
الاعراض فرق بودر كه مطلقا كبدده اولان اعراض كرك ایسه كبده خاص وكرك
ایسه اعراض مشتركه دن اولسون اول اعراضدن برشئ معتبر ومعتدبه ورم
عضلده اولماز وتجن قحله وبیوسته تبادر ایتز احساس ایلسیك انتن ورملك كبدی
اولوب عضلی اولمدیغن حدس ایتله **اوچنجی فصل** ورم حار بیاننده در مطلقا بلغ
ورم اسبابنك بیننده ورم حارك سببی اول اسبابدن حار اولان سببلر اولور
وآنك علاماتی اورام جامعه ده مذكور اولان علامتلر اولور اما كبد جامع اولمیوب
كبدك بعض اجزاسنه مخصوص اولان ورم حارك علاماتی بودر كه تجن اول ورم حارك حماسی
اولوب تحمیلده اولور ایسه انده عطش شدید وقلت شهوت وفواق وغثیان اولور اولا
صفرا قیء ایدر صكره زنجاری وكراثی قیء ایدر وانده صكره دخی سوداء قیء ایدر واول ورم و حا
صاحبنك اطرافنده برودت ولساننده سواد وغشی عارض اولور بو اعراض كبدك اولان
اورامه كلسنه عارض اولور خصوصا مقعرده اولان ورم حار صاحبنه اكثر عارض اولور
واول ورم حارده سوء تنفس والم اولور والم خلفه وترقوته ممتد اولور ونزع دخی اولور

خصوصا

وخصوصا نزع زیاده اولور وورم تقعیر كبدده اولور ایسه انده اضطراب چوق اولور تنفسده
اولور تجن واكثریسنده جز الكثیر اولان هواسی استنشاق ایلمسه ورم حجاب حمیزه اولور
كبد حجابی تمدید ایدر وضغط ایدر واستنشاقده مضایقه اولور وبعضلره سعله
احداث ایدر وكیفما كان تقعیر اولان ورمله اصفرار واحمرار شدیدا عارض اولور لسانده اولا
بعده سواده ضارب اولور وكلیا جسدك لونی متغیر اولور خصوصا ورم حدبه ده
اولور ایسه اول تغیر زیاده اولور وتجن كبد متورم صاحبنك قوتی قویا ولور ایسه
طبیعتنده استمساك اولور خصوصا معده نك قوتی قویه اولدرو خصوصا ورم تقعیری
اولدرده استمساك طبع زیاده اولور واگر قوت برنده ومعده ضعیف اولور ایسه
طبع استسهال ایدر ابقراط دیدیكه تجن براز خاثر اسود اولسه كبدده ورم حار اولمرضنده
عظیم اولدیغنه دلالت ایدر [illegible] ونبو ورمله نبض موج وعظیم اولور
ومتواتر وسریع اولور وورم حار تحلل ایدر ایسه اعراض باطل اولور وجمع ایدر
ایسه اول ورمله دبیله علاماتی اولور واول علاماته استماعك قریبا بربیان ایدرز
واگر ورم كبد تصلب ایدر ایسه اول ورمك علاماتی ورم صلب علاماتنه انتقال ایدروب
اولا اولان ورم حار علاماتی باطل اولور وورم حارك صلابته انتقالنك سببی اكثریسی ورم حاری موجود
تبرید وتقبیضده ومغلظاته افراط اولندیغی اولور وكبدك ورم حاری ایله ذات الجنب
بیننده فرق بودركه ورم حار كبدده اولا سعال نفث عقیب اولماز وانده وجعی
صاحبنك جانبنه اولوب وجع ثقیل اولور ولساننده وبدننده لونی متغیر اولور وآنده صاحبنك نفس
بوجه جزا منشار اولماز واگر اول كبدی محدبده ایسه لمس ایله احساس اولنور وككم
ونفس عظیم واستنشاق كبیرده اولان تكلف خاصه تقعیرده ورم حاره دلالت ایدر اول ورم
حجابی تمدید وضغط ایتمز حسیر ایله وبعضلره انده سعال دخی هیجان وحركت ایدر كبدك
حدبه سنده وعضلاتنده اولان اورام حاره نك بحرانی رعاف ایله وخصوصا منخر ایمنده اولان

رعاف ایله و عرق محمود و بول محمود ایله اولور و کبد تقعیرنده اولان ورمک بحرانی
عرق ایله و یاخود اختلاف مرار و یاخود قیء ایله اولور **دوردنجی فصل**
کبدی اولان ماشرانک بیاننده در بو مقامده صاحب قانون خلاف عرف جریان ایدوب ماشری ذکر ایتمکله
ایله صفرای صرفدن اولان ورم کبدی مراد ایلدی اما بحسب العرف ماشری دم ایله صفرادن
مرکب اولان مواد حسبیله بوزه اولان ورمه اطلاق اولنور کمال تحقیق ماشری بیاننده
نفیس شرح موجزده بیان ایلمشدر پس ماشراده ثقل اقل اولور و لهیب و لذع و
لسانک اسودادی و بولک شدیداً انصباغی اکثر اولور و لون صفرته مائل و حمی
اولوب حمانک اعراضی غبا غشتره اولور بارد رطبه اولان اشیادن انتفاع زیاده
اولور نبض خواصلبی و منشاری بر حیلی موجی صرفه قیلندن اکثر اولور و گذری نبض
اصغر و تواتر و سرعتی اشد اولور **بشنجی فصل** کبدده اولان ورم فلغمونینک
بیاننده اولور نبض دم صرف فلغمی حادث اولان کبدی وری بیاننده در ورم حارک علاماتی
که دلالت ایدر اکر ماشراده ذکر ایلدیکمز علامتلره مخالف اولورسه و بوزک حمرتی و عروقک
دوری دخی دلالت ایدر **التنجی فصل** کبدده اولان اورام بارده بیاننده در بو ورمده
ثقل اولور ولکن عطشت و حمی و سواد لسان اولمز او ورم صاحبنک معکسنده
تشنج شبیه بر حالت احساس اولنور و اکه سن و تدبیر سابق و مزاج و لون دخی
بونک اقدم معلومی اولدیغنه دلالت ایدر **یدنجی فصل** کبدده اولان ورم بلغمی
بیاننده در بلغمی ورمده جلدک تهیجی و لونک رصاصیتی و آنک بنصنده صلابت احساس اولنیوب
شدیداً لین اولدیغی ورم باردک علامات سائره‌سی ایله دلالت ایدر **سکزنجی فصل**
اورام کبدده ورم صلب و سرطانی اولان ورملر بیاننده در ورم صلبک اکثر حدوثی
ورم غیر صلب تقدم ایدوب بعده ورم صلبه انتقال طریقی ایله اولور و بعضکره بلا انتقال
ابتداء حادث اولور و بعضکره ضربه حسبیله ورم حادث اولوب صلابته مبادره [illegible]

واحکامنده
کبدی اولان ماشرانک ذکر ایتمکله
خواصلبی
ورم صلب

ایدر

ایدر و بو صلابته [illegible] کبدنه لمس وارد اولور ایسه اولا لمس دلالت ایدر و بو صلابت صاحبنه استسقا
مبادرت ایدر اکر اول مبادرت اولمسه ورم صلب حسنه ظهوریله ایله ظاهر اولور اکرچه زیرا
بو ورمده مراق مهزول اولور و ورمک هزالنده استسقا احساس [illegible] ایدر و آنده بلا وجع
ورم هلالی ظاهر اولور ولکن تناول طعامدن ابتداسنده اول ورم بعضکره ایذا ایدر
و جوع قسنده وجع خفیف اولور و بو وجهله اولان ورم استسقایه طریق اولور و
بعضکره اکه ثقل جداً ثقلدن شدتی و حمی اولمدیغی و بدنک هزالی و شهوتک
سقوطی و لونک کمودتی و بولک قلتی دلالت ایدر و بعضکره صلابتک اعراضی ساکن
اولوب ثقلدن ماعدا اول ورمک اعراضی قالمسه [illegible] ورم حارک اعراضی آنی
تعقیب ایدر بناءً علیه عسر نفس زیاده اولور و عسر نفس و ثقل و [illegible] صلب
اولدیغنه دلالت ایدر و بلا حمی اولان ورمده عسر نفس و ثقل اولسه صلابت ایله
[illegible] سدده دلالتده مشترک اولور و ذکر سابق اعراضدن هر برینه مخصوص اولان
عرضلر ایله احدهما اخردن ممتاز اولور و اکه استسقا تابع اولور خصوصاً انواع ثلثه‌سی
استسقاء لحمیدن تبعیتی اکثر اولور اخلاطک رشح طریقی ایله مفارقت ایدنلردن ماعدا
لایق اوزره احتیاط اولمدیغی ایچون زیرا اول صورتده مائیت غلبه ایله دم غدائی ایله
معاً اعضاء سائره‌یه نفوذ ایدوب لحمیت و تهیج احداث ایدر و بعضکره مائیتک
کثیفی بطن استسقاده ذکر ایلدیکمز اوزره فضاء بطنده صاحبی اولور و اندن استسقاء
زقی حادث اولور و اکثر حالده طبیعتک اخلالی و کبده سلوک ایدن [illegible] مسالک
انسدادی و قوا الرئیسه‌نک اخلالی حسبیله هلاک اولورلر و اکثره معالجه اولنمز الا
زمان ابتداده معالجه اولنور ایسه بعضکره او معالجه نافع ناجع اولور و [illegible]
علتده زیاده اولوب طویل اولسه علاج نافع اولمز و اکر ورم صلب سرطانی اولسه
و اول محلده وجع شدید احساس اولنسه آفت لون و شهوت و سائر افعالی اکثر اولور

ضعیف
ورم حار مذکورک
دقیقا

و بعضلره بلاحمی فواق و غثیان احداث ایدوب وجع احساس اولنمز و اول ورم عضو
اهلاک و اماته طریقنی اخذ ایتمش اولور و معلوم بیوریله که کبدک انسدادی و تحجری سریع
اولور خصوصا تغلیظ و قبض اولان نسنه لر ورم حارده استعمال اولنسه انسداد
و تحجر زیاده اولور **طقوزنجی فصل** کبدده حادث جبیله بیانندهدر بو افتنک
اکثری وقوعی ورم حاردن صکره اولور و نجس ورم جمیع مدهیی اخذ ایلسه اول زمان دبیله
اولور و جمع مده ایلدیکده حما و وجع و اعراض سائره اولا اشتدادی اولور و صکره قشعریره
مختلفه حادث اولور و استلقا متعذر اولور نوم بطریق الاولی متعذر اولور و نجس
مده تماما جمع اولنسه متغیر ملایم و اعراض ساکنه اولور و نجس ورم منفجر اولسه
نافض حادث اولور و قیح و مده و دردن کبر برشی استطلاق اولور یعنی براز طریقندن
خروج ایدر و اول خروج ایله علیل خفت بولوب محسوس اولان ثقلی منحل اولور
و دبیله کبدک انجذاب ناحیه سی امعایه اولوب براز ایله خروج ایدر و یاخود کلی
ناحیه سنه اولوب بول ایله خروج ایدر و یاخود فضای جوفه منفجر اولور و اندن
خفت و ورم ضمور اولور و لکن بول و براز ایله ذکر اولنان نظایر ظاهر اولماز
دبیله بعضلره لحم کبدده غائره اولور و بعضلره ده کبدک ظاهرنده اولور غائره اولمز
بو حالده مده نک لونی مختلف اولور غائره ده اسود و ظاهرده اولانده ابیض اولور
اوننجی فصل ماسار یقا ورمنده اولان تکلم ماساریقا ورمی و ورم
کبده مخالف العلامت مشترک اولور لکن ماساریقاده اولان ورم حارک حماسی
کبد ورم حارک حماسنک شدتی کبی شدید اولماز بلکه ضعیف اولور و ماساریقا ورمنک
ثقلی عورده اولوب بطنده مائل اولور و بعضلره انده تمدد ثقلی اکثر اولور و برکسنه ده
سدد کبد و ورم کبد علامتی اولمسه لکن براز کیلوس و رقیق اولسه و اول براز ضعف
معده جهتیله اولمسه و ضعف معده نک دلائلی جهتیله اولمسه و اول علیله تمدد
وحما

وحماء خفیفه اولسه سن حکم ایله که ماساریقاده ورم حار واردر اما سدد ماساریقی
ایله انک ورمنک فرقی بو حکم عسرتلو اولور بلکه انلرک بینلرنده فرق حدس بعید
ایله اولور و بعد ایام اول علیلده صدید برنسنه ظهور ایدر ایسه اول علت
ماساریقا ورم اولدیغنه دلالت ایدر ورم ماساریقانک صدیدی ایله ورم کبد
صدیدینک فرقی بودر که ماساریقا ورمنک صدیدی حمرت و دمویته مائل اولور
صدید کبد قیحیته و صفرته ناظر اولور **اون برنجی فصل** کبدک دموی اولان
ورم حاری بیاننده در بو علتک معالجه سنده اولا واجب اولان بودر که تحری و تفحص
اولنوب اولا احوال امتلائیه و حال قوت و سن و وقت و انلر منکلو محصل اولی بیلدیکک
ادله عشره دن باقی قالانلره نظر اولنه اکر انلرک احکامی بعد التعرف فصده رخصت ویرر
ایسه حسبما امکن باسلیقدن فصد اولنه و اندن فصد ممکن اولماز ایسه اکحلدن یعنی
مشترک دینکله معروف اولان طمردن فصد اولنه اولدخی ممکن اولماز ایسه قیفالدن فصد
اولنه و اکر فصد اولنان کسنه نک قوتی قویه اولور ایسه اخراج اقتضا ایدن دم تعجیل
اخراج اولنه و اکر قوت غیر قویه ایسه دفعات ایله اولمقدار دم اخراج اولنوب علیل
اخراج دمدن ترویح اولنه و معلوم بیوریله که نجس ذکر اولنان فصد اولنمیوب اخراج
واجب اولان دم کبدده ترک اولنسه و اول کبدده ایکن انک معالجه سنده قوابض
و روادع ادویه لر استعمال اولنسه قریب اولور که ورم صلابته استحاله ایلیه
و اکر محللات استعمال ایدرسک قریب اولور که الم و ورم تهییج ایلیه پس لایق بودر که
ذکر اولنان ادویه یه اقتصار اولنمیوب اولا فصد اولنه و انکله دم وافر اخراج اولنه
و معلوم بیوریله که ابتدای ورمده قانون اوزره عمل اولنوب سائر ورملره استعمالی معتاد
اولدیغی اوزره روادع و مبردات استعمال اولنه و لکن روادع مبردات استعمال اولنه سکلی
واجب اولور که صلابت جهتندن توقی و صلابته اسراع ایدن ادویه لردن تجنب و حذر ایلیه سن

بناءً علیه روادع و مرادت استعمال اولنور یعنی ملطفات و مفتحات ایله مخلوطا استعمال اولنور و افراط اوزره استعمال اولنان اطلیه بارده ورمك صلابتنه مؤدی اولور و بو بابده بعضکره حجامه دخول علاج کافی اولور و بعضکره کبدك ورم کلیه یه منجر اولور و معلوم بیوریله که فی الجمله قبض اولوب بردی اولان ادویه نك اکثری و کذلك بو صفت اوزره اولان اغذیه نك کثیری مثلا رمان و تفاح و امثالی مثللو لو جهت اخراجنه مضر اولور زیرا اول اشیا مراره یه سالك اولان منفذی تضییق ایدر و فضل صفرا مراره یه تجلب ایلمز و ورمه زیاده یه مؤدی اولوب شر کثیر حادث اولور و تقبیض بو علتده اولنه و کذلك آخر علتده تحلیل قصدنده حفظ قوت ایچون هر نه قدر کرکلو ایسه اندن ایکی خصلتدن خوف اولنور بری تسخن و دیگری تجفیف و اخرلی کبدده صفرا یبس اولور بناءً علیه تدبیر تحلیله ورم کبدده اورام سائره دن اکثر مبادره و مساعدت ایلمك احری و اکثر اولور تجفیف و صلابتدن خوف اولنمز ایچون و ترشیح صدیدیه اولان دریه اورام حاره ده ایله کلدیکی ترشحدن دفع ایچون لکن تفتیح و تحلیل ده بعضکره قوتی ارخا ایدوب اول ارخا سبیله علیل اولان کمسنه هلاکه قریب اولور نتکیم جالینوس حکایه ایدر که بر طبیب اورام کبده سائره اورامده معالجه ایلدیکی کبی مرخیات ایله معالجه ایدردی زیت و حنطه و مادن متخذ اولان ضماد ایله تضمید ایدوب که خندروس اطعام ایدر ایدی و مع هذا که واجب اولان بو ایدیکه اول طبیب اورام کبدده اول غذا اطعام ایلیه که انده جلا اوله و لکن لزوجت و غلظت اولمیه و ادویه محلله یه قبض و تقویت و عطریت اولان سعد و قصب ذریره و سنبل مثللو دوالری خلط ایدوب مخلوطا استعمال ایلیه و اول مخلوط ایله حفظ قوت ایدجك مقداری استعمال ایدوب افراط اوزره استعمال ایلمیه و اول امرده استعمال ایلدیکی رادعك قوتی قویه و ترکیبی وسط اوزره اوله و آخر و رمده مخلوطا بالقوابض مستعمل اولان روادع اوائلده مستعمل اولان روادع کبی کیفیتی قویه و ترکیبی اوسط اولان محللات استعمال اولنق اولمق کرك

چوق کره

صدیدیه

ایدر

ذکر اولنان

ایدر هر نه قدر اول محلل تقویه یه یعنی ترکیب اعلایه و وقتنده مقدم استعمال اولنمغه حاجت اولور ایسه جالینوس اول طبیب که ورم کبدده متوالی محرا اوزره معالجه اولنمق لازم اولدیغنی ذکر ایلدی و لکن انکر بو کلامی قبول ایلمدی حتی جالینوس ایله اول طبیب بر مریضك جمیع اولدیلر و طبیب ایلدیکی تدبیر نکور ایله ... و حلی عرق بسیط ظاهر اولوب علیل هلاك اولوردی ابراز و تجویف ایلدی و فی الواقع اول هلاکه علیل اولوب جالینوسك ظنی اوزره اولدی یعنی ذکر اولنان تحلیل ورم کبدك بعضکره یجحب اولنان رادعات ایله استعمال اولنور و وقت استعمال اولنور و لکن بعد اوائل وقتده استعمال اولنان محللاتك قوا بعضکره خالی قیلنمز و کذلك آخر ورمده بلا رادع محللات استعمال اولنور یعنی انده قبض و تغریه یه محتاج محلل صرف خالی قیلنمز و بونلر جمله سی جمیع دقیق نظر ایله اولور و معلوم بیوریله که کبدده ذکر اولنان اوزره مجاری سریعا قبول ایلدیکی کبی کوزی تکهلی ده سریعا قبول ایدر و بعضکره تفتیح و تحلیل تجفیف ورمده و تجفیف محلل استعمال ایلمك واجب اولور محلل اولان دوانك لذع اولمیه اکر محللاتك اجناسندن لذع اولان جنسی استعمال اولنور ایسه اول محلل لذع حسبیله اورامی تهییج و تحریك ایدر و ماء عسل بلا لذع تحلیل ایدر و لکن جلا و تحلیل سببیله ایجاب ایتمکله اول ورمه معالجه ده ماء عسل استعمالی نفع اولور و بناءً علی ما ذکر اول علتده ماء شعیر استعمال اولنمق منزرجه کافیه و سبعه اولور زیرا ماء شعیرده جلا اولور و سده ولذع عدنی بری اولمازدر و آنکه تفتیح و جلاسی تقویه ایتمك ده ممکن اولور که قوت زائده یه حاجت اولور ایسه قابضه لذاعه اولان ادویه تری بخلیه تفقیح کبدده اولان ورمه محذب کبدده اولان ورمده ضرری زیاده ضرر اولور زیرا اول ادویه جمیعا قوتی بافیه ایکی مقعر کبدده واصل اولور اما محدب وجودده قوتنده ضعیف کلدیکندن صکره اولور مفاجئه و مغا فضه وارد اولمازلر بالمحاله اول ادویه نك مقعره تضرری اکثر اولور محدبه ضرری اقل اولور و بوندن صکره سکم واجب اولورکه تامل ایلیوب ورم جانب تفقیره و یا خود حدبه ده اولدیغنی بیله سن و تفقیه اولدیغی

بلیغ

ابرظاهر

و تغریه

کافیه

سدها احداث ایدر

مقویات ... خلط ایله

متحقق اولور ایسه سکم لایق بودرکه انده مدررات استعمال ایلیه سن واکر ورم حدبده ایسه
انده مسهلات استعمال ایلیه سن زیرا بو منوال اوزره مدررات ومسهلات استعمالی موادی غوره تنفیذ
ایدر بلکه واجب اولان بودرکه اقرب مواضعدن استفراغ اولنوب تقعیرده اولان ورمک موادی
طریق اسهال ایله وتحدیبده اولان ورمک موادی ادرار ایله اخراج اولنه واندن موادلرین
موضعنده ترک وجهت قریبدن عدم اخراجلرینه توقی وتجنب سکم زیاده ذکر کلو اولور زیرا اول
موادلر کبدی استسقاء واشتمالنه ادا عظیم وخطر خطیر اولور وکذلک ورم کبدده موادی افراط
اوزره منطلق اولور ایسه انی علی حاله منطلقا ترک ایتمکدن توقی وحذر سکم واجب اولور
زیرا علی حاله کبد منطلقا ترک اولنسه قوت ساقطه وطبیعت دخی متحیره اولور بلکه سکم
لازم اولان بودرکه صورت اولاده اعتدال اوزره طبیعتی حل وموادی اخراج ایلیه سن وصورت
ثانیده طبیعت منطلقه یی تحذیر ایلیه سن اما اورام کبدی ابتداء امرنده ادویه … اورده
حرارت مفرطه سی اولور ایسه ماء هندبا وماء عنب الثعلب اولور سکنجبین سکری ایله
استعمال اولنور وماء شعیر وماء عصا الراعی وماء لسان الحمل وماء الکاکنج وماء کزبره رطبه
وقرع وقثا وماء کشوث دخی استعمال اولنور وواجب اولور که انده افسنتین وقصب
ذریره دخی بونلره خلط اولنه وبو نسخه اوزره اولان اقراص دخی انده استعمال اولنور
لک انبرباریس اون درهم ورد طباشیر هر برینه بیشر درهم … بزر قرع بزر بقله
بزر هندبا هر برینه ایکیشر درهم بزر رازیانج بر درهم بو اجزالردن قرص اتخاذ اولنوب انده
ایکی مثقال مقداری سقی اولنور وزیاده تطفئه وحرارت تسکینه حاجت اولور ایسه
اول قرص اخلاطنه قلیل المقدار کافور دخی ادخال اولنور واکر تقویه کبدده … قصد
اولنور ایسه انده ایجنه … ادخال اولنور واکر ورمک سحاقی دخی اولور ایسه انده
رب سوس دخی قیلنور وکثیرا وترنجبین دخی ادخال اولنور واما ورم کبدده حرارتی اولمیانده
اولی واصلح اولان ادویه ماء رازیانج لسان الثور اذخر کرفس جبلی لبلاب اولور هر بریسی

سکنجبین

سکنجبین ایله استعمال اولنور بو ذکر ایلدیکمز وانلرک امثالی اولان ادویه طبقه اولاده
اولوب … انضجله بدرقه اخذ ایدن ورمک ادویه سی …
واقراص دخی وردها اولباردر نافع اولور وخصوصا تقعیر کبدده و… صغیره اولان ورمه
زیاده نافع اولور وچوق کره ورمک سببی وابتداسی قی وضربه اولور وکبد اوزره واقع
اولان ضربه وقی عقبنده فصد استعمال اولنوب کل یوم قوه و… اوچ کون
… استعمال اولنسه ورم کبده مانع اولور واکر ورمک جانب مقعرده اولدیغی
سندن معلوم اولور ایسه اولی اولان انده ماء لبلاب ذکر مرور ایدن مبرد ایله وماء
سلق وجمیعا منضجات ورادعا حلیبی طبیعت اولان ادویه ایله مخلوطا سقی نافع اولور واو
ورمک نضجی ظاهر اولسه انده خیارشنبر رازیانج ایله وماء عنب الثعلب وماء لبلاب
استعمالی نافع اولور وکذلک انلرک اغذیه لرنده بزر قطوندن برشی وانجره دخی برشی وبسفایج
قیلمق نافع اولور وفجن اول ورم زمان انحطاطه بالغ اولسه انلرده ادویه قویه
صبر وغاریقون وتربد مثللو دوالر استعمال اولنور وبرقوم انده هلیلج اصفر استعمال
ایدرلر ولکن صاحب قانون انی کریه عد ایدر زیرا انده قبض مزمن قوه سی قویه در وخوف
اولنور که موادک رقیقنی اخراج ایدوب مواد غلیظه یی تحجیر ایلیه وبعضلر اول انحطاط
زماننده بزر قطونا وانجره وبسفایج مثللو طعام ایله استعمال اولنور وبلا اجسام افسنتون
یعنی افیتمونک قوتی دخی استعمال اولنور وبعضلره بحسب الحاجه … استعمالنده حرج
وجسارت اولنور اما اوائل احرده وطبیعتده استمساکنده استعمال حقن ودرق سلقده حصیر
عسل وملح وبورق ایله ویاخود سکر احمر ایله اولور وانحطاط وقتنده تقویه اولنوب انلرک …
بسفایج قنطوریون ذوفا سعتر ادخال اولنور وبعضلرده دخی حنظل ادخال اولنور اما ورم حدبنده
طرفنده احساس اولنور ایسه واجب اولور که اکر معالجه ده مدررات بارده ایله ابراء اولنه بو
حر وبردده معتدل اولان مدررات وبرید وفجن نضج ظاهر اولسه قویه وجیده اولان مدررات استعمال اولنور

مواد ورملك تحريكندن خوف اولنمغله تقويه اولان حدن اتضجه قدر تأخير اولنور و اول قور وجنه اولان
دوا الزوفه فطراساليون اساروندن اذخر اقراص ابن بارسك كبير اقراص اغافث القوى
والواح نفضكه يادينلن سائر حدن اتقويه اولوراما ضمره ايله تدبير بودركه انده استعمال اولنان ضماد
ضماد بالفعل بارد ايكن استعمال اولنميه بلكه فاتر اتضميد اولنه وكبدك ورو اخرا احساس
اولنديغي واجب اولوركه جبادرت اولنوب عصارات بارده وقابضه وبقلة الحمقا عصاره
وقرع وحي العالم وماء ورد وصندل وكافور استعمال اولنه واول ضماد دخي استعمال اولنه كه
عسالج كرم ورد يابس وسويقدن متخذ اوله وواجب اولوركه اول ضماد متكررا استعمال
اولنه وتجن ورملك حادث اولديغي محقق اولسه ضماداترن اجود اولان ضماد ادويه
اخر ايله سفرجلدن متخذ اولان ضماد اولور انك برنسخه سي بودركه سفرجل ادبيه اونيوكل
صوييه ايله دقيق اولنوب تضميد اولنور وياخود خل وماء ايله سفرجل نضيج ايدنجه قدر
طبخ اولنوب صندلدن برشيئله خلط اولنور واو زرينه دهن ورددن برشيء صب اولنوب
استعمال اولنور واول اضمده نافعه دن بري دخي بودركه سفرجل اول شراب ريحاني ايله طبخ
اولنوركه انده برمقدار قبض اوله واكر عصا الراعي اضافه اولنه ومقدار قليل سنبل وافسنتين
وسعد ايله دخي تقويه اولنه وبو وجهله سفرجل مطبوخ ايله ضماد اولنه وبعضلر انده اجتنبه
دهن سفرجل ~~..........~~ وياخود دهن مصطكي ودهن حنا خلط اولنور وانده مياه نافعه
ماء آس وماء ورق التفاح وماء سفرجل مثللو صولر در وبعضلره طبيخ افسنتين ايله سفرجل
طبخ اولنوب انكله ضماد اولنور واول ضمادن درجه تحليل ترفيع ايلمك قصد اولنور ايسه انده
مصطكي وبابونج واكليل الملك ودقيق شعير وحلبه وقوصتلي اولان نسنه لر ايله استعمال
اولنور وبزركتان ودهن شبت ودهن بابونج ودهن حلبه ايله استعمال اولنور وبوبابده
متخذ اولان نافع ضماد بيدبوس وضماد فيلغريوس وضماد اكليل الملك وضماد قوسطوس
واول ضمادلركه بيز انلري انقرابادينده ذكر ايلدك وبو ضماد التهابي تسكين ايدر نسخه ضماد

بسر

بسر عصاره عوسج هر برندن بر جزء زعفران مصطكي هر برندن نصف جزء دهن ورد دوات
جزء شمع مقدار حاجت بو اجزادن ضماد اتخاذ اولنور وبو شانه محلله ومفتحه اولان ضمادلر
حفظ قوت ايچون مخلوطه بالقوابض استعمال اولنور مثلا ايرسا واساروندن واشنه وجوزه
وسعد وشيح وبزر الكرنب ومقل وبونلر مثللو ادويه دن ضماد اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وضمادلر
اول ضمادن اخلاطنه مقويات دخي زياده اولنور وآس وفوه وصنبغ وحب الغار وزعفران
ومر ومصطكي وشمع ودهن زنبق بو ادويه دن متخذه اولان ضماد دخي استعمال اولنور
وادهاندن بعضلره دهن نرجس ودهن سوسن آزاد دخي خلط اولنور ضماد محلل بو ضماد
قابوس ~~.....~~ منسوب محمود ومجرب بر ضماد در ميعه شمع هر برندن اون درخم مصطكي
زعفران حماما هر برندن دورد درخم دهن شجرة المصطكي دهن ورد هر برندن ايكيشر
درخم شراب ايكي بوجق قاطولي شمع ودهن اريديلوب انلر ايله ادويه سائره خلط اولنور
ضماد اخر بو ضماد جراحات انافعدر سوسن حماما ساذج هر برندن ايكيشر درخم ميعه شمع هر برندن
~~.....~~ يكرميشر درخم كندر زعفران اساروندن هر برندن بر درخم شجرة المصطكي دهن مقدار
حاجت اخر جيد صبر اوج اوقيه مصطكي بر اوقيه بابونج اكليل الملك هر برندن دورد
اوقيه زعفران فوه قصب الذريره اساروندن هر برندن ايكيشر اوقيه شمع اشق هر برندن
التيشر اوقيه دهن سوسن مقدار كفايه ضماد اخر محلل زعفران ايكي اوقيه مقل بر اوقيه
وسخ الكواير دورت اوقيه مصطكي اوچ اوقيه ميعه زفت شمع اشق هر برندن ظفور اوقيه
حماما سنبل روحب بلسان هر برندن التيشر اوقيه دهن سوسن مقدار كفايه بو ذكر اولنان
ادويه بر خلط اولنوب استعمال اولنور اما ورم ايله اسهال مضعف اولورسه وانده حبس
احتياط اولورايسه واجب اولوركه ابن بارسك اقراص واقراص ريوند ممسك سقي اولنه اما
انده غراسر كشك شعير قيلنور زيرا كشك شعير معده دن جاليدر وحسد دكلدر ونفوذ دخي
سريعدر اما خندرو سويق حنطه اسي درورده غلظ احتبيله فرا حمه سي اولور ولكن خبز استعمال اولنمق

وكوكر بالاعراز

وسويق شعير ايله تقويم

اليمق لازم

حنظل نره

بلکه ایجاب ایدرسه اولور خمیر ایله یعنی مایه ایله متخذ اولان و سمید و حنطه‌دن علکه اولمیان و تنورده
طبخ اولنان خبز استعمال اولنه و اجتناب اولنه که غدا ایراشد اعتنا ایله عنایت اولنه و بقولدن حمص
و سویق و فواکهدن رمان حلو استعمال اولنه اگر اول علیلک معده‌سنده حلاوت صفرایه استحاله
ایلمز ایسه و اجتناب اولنورکه حسب ما امکن حلوا اندن اجتناب اولنه

اون ایکنجی فصل

کبدده اولان حمرت بیاننده در حمرت صفرادن حادث ورمه دیرلر حمرتک علامتی فلغمونی یعنی دمدن حادث ورمک
علامتنه قریب اولور ولکن حمرت معالجه‌سنده استعمال اولنان اسهال و ادرار زیاده رفق اوزره
اولمق واجب اولور و کبد اوزره وضع اولنان اضمده ثلج ایله مبرده وضع اولنور و اول اضمده مبرده
تجدید اولنمقدن خالی قیلنمز علیل بردک غوصنی احساس ایدنجه قدر نیلوفر ماء کاکنج ماء سفرجل
صندل کافور و بونلر مثللو ادویه‌دن ضماد اتخاذ اولنور و اندن صکره مهما امکن مسخنات استعمال اولنمز

اون اوچنجی فصل

کبدده اولان دبیله معالجاتی بیاننده در دبیله‌سی اولان کبد و رحمک
ابتدا ایلدیکی حین‌ده اولنسه اول امرده رادعات جمع اولنوب انلردن اضمده و لقتدل اوزره
اطلیه اتخاذ اولنوب استعمال اولنور و اگر ماء شعیر و سکنجبین سقی اولنور و اگر علیلک حالی فصده
ایجاب ایدر ایسه باسلیقدن فصد اولنور و یاخود کبدک ظهرو لی ایتدیکی ظهرک جانبی اوزره
حجامت اولنور و بعض کره اسهاله حاجت اولور و اگر ورم جمع مده ایدجکی متحقق اولور ایسه
واجب اولورکه انضاجه استعمال اولنه و تقطیع تلطیفه اعانت اولنمق واجب اولور
زیرا بو مثللو ورمده اخلاط غلیظه لا محاله موجوده اولور و اول سببدن معالجه‌سنده مقطعات (متشوبه)
و ملطفات استعمال اولنمق لازم اولور و کذلک انک معالجه‌سنده حلیلات دخی استعمال اولنور (وتفتیحه)
خلط تحلیله مستعد قیلمق ایچون و نجف نضج ظاهر اولوب ورم منفجر اولمسه شربا و ضمادا
مفتحات استعمالی ایله اگر اعانت اولنور و بعده دفع ماده ایچون طبیعته اعانت اولنور
و ماده میلی جهتندن ماده‌یی اخراجه طبیعت معونته و نظره محتاج ایسه و ماده‌یی اسهال و یاخود
ادرار ایتمک واجب ایسه ما وجب ایله اعانت اولنور ولکن دواء قوی وحاد ایله ادرار اولنمز زیرا

قوی وحاد اولان دوا ایله ادرار مثانه‌یه حصر اولور و مثانه‌یه بو علتک تنفسی [illegible] مثانه‌یه انفجار قتنده
و یاخود دوا ایله تنجیه قتنده محافظه واجب اولور و نجن ورم انفجار تام ایله منفجر اولوب قیح
اندفاع کامل ایله مندفع اولسه و قیحک فی الجمله بقیه‌سی قالوب غسله حاجت اولسه و بعده [illegible] (ماء عسل ایله)
قرحه استعمالنه حاجت اولسه اولدوقده اشنلنور و اگر اندن قوت اسهاله احتمال ایدر ایسه اولور اسهال
ادماله کثیره معونت اولور اگر اسهاله افراط اولمز ایسه و بو علتده ایکی وجهله اسهاله حاجت
اولور بری قبل الانفجار اولان اسهالدر که ماده‌یی تقلیل ایلسون ایچون و مواد طبیعته خفیف
اولسون ایچون ایدر اول اسهاله حاجت اولور و ایکنجیسی بعد الانفجار اولان اسهالدرکه مواد انده
امعا جانبنه امیل و دبیله جانبی تقعیرده اولدیغی معلوم اولور و طبیعته خفیف اولسون ایچون
علی سبیل المعونه قبل الانفجار اولان مسهل خفیف استعمالی ایله اولنور ترنجبین و شیرخشت (اسهال)
و خیار شنبر و سکر احمر و بونلرک امثالی ماء لبلاب و هندبا ایله مشروبا استسهال اولنور و بو
مسهللردن قلیل القوه مسهل اولور بزور و اصوللرک طبیخلری که انده غافث طبیخ و ترنجبین و شیرخشت
و خیار شنبر و انلرک امثالی اضافه اولنه و بعض کره انده اخلاط صبر و افسنتین ادخال
اولنور و دبیله کبدده اجناس حقندن خفیفه و معروفه اولان حقنه‌لر استعمال اولنور
اما بعد النضج اولان اسهالک [illegible] نضج و تنجیه معین اولان مسهلات اصول
غافث دورورت درهم مقداری دهن جسک و یاخود ایکی درهم مقداری دهن زنبق او
اندن نصف اوقیه سکر و نصف اوقیه خیار شنبر ایله استعمال اولنور اما ماده حدیث جانبنده
اولور ایسه انده مسهلات استعمال اولنمق قبل النضج اول امرده علی سبیل المعونة و التخفیف
استعمال اولنور اما ماده‌نک نضج قتنده علی مراتبها مدرات استعمال اولنور یعنی تنضیج
مدراتک قویسی استعمال اولنور نضجک قوتی زیاده اولدقجه مدراتک اقوی‌لوسی استعمال اولنور
اما نضجه معین اولان ادویه مشروبه‌لردن اتن سکر احمر ایله و یاخود سکر عشر ایله
سقی اولنور و یاخود ماء اصول دنیت ایله و تین و برشیاوشان و حلبه حلو و مر دهنی لوز ایله

تمر

طبخ ایله

ویاخود دهن حلبه ویاخود دهن حسك بسق اولنور واکر بونلردن اقوی مراد اولنور ایسه حنظل انلك

ایچنه قتیلور وانده علی الریق جعلة طبیخ وشراب زوفا ذلك فویسی سقا اولنور و دغوه سنلك تصفیه

اولنه غسل نین ایله اطعام اولنور وماء عسل ماء شعیر ایچنه اطعام اولنور ویاخود طرخشقوق

یابسی بر درهم بزرمرو بر درهم ونصف درهم دقیق حلبه بر درهم بومجموع اخذ اولنوب اوچ اوقیه

اشك سودی ایله سکر قاینلوب سقا اولنور وانده اول ادویه لردن استعمال اولنورکه انلك تفتیح وتلطیف

وتقویه سی اوله افسنتین وزعفران وسنبل وفاوانیا اصلی واصل حاشا واصل فوه ومصطکی وسنبلدن

یعنی سنبل هندی وسنبل رومی وقفر وعصارۀ غافث واصول قنطوریون مثللولرکبی وادهاندن

دهن ناردین وشجرة المصطکی دهنی ودهن سوسن استعمال اولنور واضمدۀ معینه لر اولضماد

اولورکه انده دقیق واکلیل الملك وبابونج واصول سوس وفوتنج واصول خطمی وتین وزبیب

وجمیز وبصل مشوی ودهن بزر اولور وبونلردن اقوی ضماده حاجت اولور ایسه بوصفت

اوزره اولان ضماد استعمال اولنور دقیق شعیر بورق ذرق الحمام فوتنج علك البطم زفت دقاق

کندر وبو مثللودن ضماد اتخاذ اولنور وچون نضج احساس اولنسه واجب اولورکه اول علیل کبدی

اوزره اضجاع وتنویم ودائما حمامه ادخال اولنه وماء حار ایله غسل اولنه وبعضکره تروض وتمشیه

محتاج اولوب حتیما امکن انلردن ایشلنور وچون ورم منفجره اولسه اکه دیبلة دینمکنی غسل وتنقیه

ایرن ماء عسل حار سقا اولنوب بعده ماده نك حیلی فنقوطرفه ایسه اول طرفدن موادی استفراغ

اولنمغلی تنقیه اولنوریکه اسهال ویاخود ادرار استعمال اولنور اکر انده حاجت وار ایسه

دن برشئ

واستعمال اولنه مسهل ومدرده عسل خلط اولنمغله استعمال اولنور وجذا تقویه اولان

مدرات اول علتده استعمال اولنمز زیرا جرا فوی مدرات مجاری بوله نکایه ایدر واکر بول وحنانه

مجاریسنی فتح وتفریح واضرار ایدر ایسه صواب اولان بودرکه اکه من غیر لذع جلاسی اولان اغذیه

ایله تغذیه اولنه طبیخ معتدل ایله مطبوخ ماء عسله نشادر شیر وبیض وجهی

وردخلط اولنرنقلی صکره اطعام اولنه وکذلك خباز خندروس ایله اطعام اولنه والحاصل

ادویه عطریه اولیه اقوی بیضه

آکه

اکه تدبیره اعضاء باطنه قروحنه اولان تدبیر اولنور وقروح کلی ده جاری اولان امر اوزره اولنور

وچون دبیله نقاء بالغ ایله نقی اولسه واجب اولورکه اکه غذ و اتلن ماء شعیر وسکنجبین

سقی اولنوب ایکی ساعت مرورندن صکره کندر دم اخوین هر برندن بر درمتقال بزر هندبا

بزر کرفس مصطکی هر برندن بر متقال بو ادویه لر اخذ اولنوب سکنجبین ایله یاخود جلاب ویاخود

ماء عسل ایله سقا اولنور وبو سقیدن صکره غذا ایله تقویه اولنور وقرحه سنه قروح کلاده

ذکر اولنن ادویه مثللولر ایله تدبیر اولنور ومن فضاء جوف منصبه اولدر ایسه ادبیه فتیله

اولان حلل بعینر اویلقده فتیق محلك در رسیه شرح اولنور واول محلده اولان عضل اولدر بغی

محلنن تنخیه وتبعید اولنور داخلده اولان یادیطارون تسمیه اولان صفاق ظاهر اولدنجه

قدر واول صفاقدن بر ثقبه احیلوب اندن برانبوبه بعینی ماصور اا دخال اولنوب فضای جوفی

قیح اول انبوبه دن اساله واخراج اولنور وبعده مراهم ایله معالجه اولنور واما انلرك اغذیه

زمانی ابتداده اغذیه لطیفه اولور وکشك شعیر وسکنجبین ایله اکتفاء واقتصار اولنور

وبعد بزم ذکر ایلدیکمز اغذیه مفتحه ونیم برشت صفرت البیض واحساء ملینه اطعام اولنور

وچون دبیله منفجره اولوب تنقی حاصل اولسه تقویه یه حاجت اولور وماء اللحم ولحوم جری

ولحوم حملان ولحوم طیور ناعمه اطعام اولنه وانلرك مرقه لره تحمیض وابازیر ایله اصلاح اولنور

اطعام اولنور ونیم برشت صفرت البیض دخی استعمال اولنور وانلر مثللو اغذیه لر ومقدار قلیل

شراب وشمومات مقویه استعمال اولنور **اون دوردنجی فصل** کبدده اولان اورام باردہ

معالجاتی بیاننده در اول ورمه ملطفات جالیه ایله معالجه اولنور وانلرك علاجی سدده

معالجه سنه قریب ~~اولور ونضجه منتهی ایدرسه~~ وکذلك نضجه منتهی اولان دبیله معالجه

قریب اولور وبونلده اقدم منضجه ومدره ومفتحه وملطفه اولان ادویه در بس سلارك

وواجب اولورکه بونلره استعمال اولنه ادویه مذکورك قوۀ قابضه سی اوله ومقویه غطریه

اوله وانلرك ایچنده ادهاندن دهن خروع ودهن یاسمین ودهن زنبوق اوله وبونلر اتخاذ اولنه

ضمادلره دخی اول ادهانی خلط اولنه و بو شانده اجود اضمده ضماد فولادیخیون و مرهم
فیلغریوس و مرهم اصطمخیقون و مرهم بزوری اولور و اول آفتده دواء کبیر و دواء
للك و انلر کبر اولان دخی والرنافع اولور و انلره فستقتنا ولنه منفعت عظیمه اولور
و اقراص سنبلی دخی نافعدر و انلره نافع اشربه شراب بزوری کما دریوس ایله ایجنه
جعله اولربو حالده مطبوخا استعمال اولنور و اول ورم بارده خصوصا صلابته میل ایدرسه
و کلی و طحال اوجاعنه نافع اولور اول دواکه عنصل ایله معمول اوله و انك نسخه سی
بودر عنصل مشوی سوسن آسمانجونی اسارون حرّ فو بزر کرفس سنبل طیب
انیسون سلیخه جندبیدستر فوتنج جبلی کمون فوتنج نهری وج اشراس عاقرقرحا
دارفلفل و بیان جوج جماما او فربیون بزر خطمی اسطخودوس جعده سیسالیوس
بزر سذاب بزر رازیانج قشور اصل کبر زراوند مدحرج قرفه زنجبیل حب الغار افیون
بزر البنج قسط نانخواه بزر الکرویا الابیض بو ذکور لرك هر برندن بر جزء اخذ اولنوب
منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور بیان صارمساغ ایله
ایله معمول اولان بو دواکه ذکر سابق دخی و انك فعلنی ایشلر ثوم حنطیانا ابیض
غافث قسط زراوند کاشم سیسالیوس دارفلفل هر برندن اوتوز درهم بزر کرفس
اسارون فو موجز بری نانخواه انجدان اسود هر برندن اوتوز درهم سذاب یابس
ورق فوتنج جبلی کمون فوتنج نهری سعتر بری اون درهم جندبیدستر یازدرم هر برندن
اون ایکی درهم و بو صنف اخیر شراب ایله حل اولنور و باقیلر سحق اولنوب جمیعا خلط
اولنور حتی شیء واحد اولدیقدن صکره منزوع الرغوه عسل ایله جمع اولنور اون ایکی

فصل ورم صلب کبدك معالجاتی بیاننده در کبدنه ورم صلب متحکم اولان کسنه لرك
براحرك براءت و صحت رؤیت اولنمشدر و ورم صلبدن خلاص اولنلر اول کسنه لردر که
انلر ورمك اول اجزاسنده معالجه یه مبادرت ایدنلردر و انلر قانون معالجه لر بودر که اولا بر تلیینی اخطا
ایلمشلردر

غلیظه

واسخان معتدل اولور
غلیظه نك تنقیه ایدرلر اول ادویه ایله که انلر تلیین معتدل و تحلیل و تلطیف
و تکمیسنده اغلب تفتیح سرد و تقویه و قبض و قدر حاجت عطریت اولیه رکه اغراض سائره
عوق ایتمیه مرتبه سنه بالغ اولمیه پس بو کیفیاتی جامعه اولان ادویه مرکبه ایله اول امرده
انلر بر نیز ذکر اولنان اخلاطی تنقیه ایدرلر و بو ذکر اولنان ادویه لرك اکثرنده حرارت
غالب اولور و قبض یسیر دخی اولور و بو ادویه لر مشروبا و ضمادا و نطولا استعمال اولنور
و اکر علیلك طبیعتی معتقله ایسه اشیاء خفیفه و حقن خاصه ایله تلیین اولنور و
بو تلیین بعضکره حب الصنوبر الکبار و بزر کتان و علك البطم ایشلر و انلردن ورمه
دخی نفع اولور و اجتناب اولورکه بو افته معالجه ده شدتیله حرارت اولان اشیا ایله اسهاله
اقدام اولنمیه زیرا او لوجهله اولان اسهال البطن ایذا ایدوب انله المرزیاده اولور و جب
اولورکه انك نومی جانب ایمن اوزره اولمیه زیرا بو وجهله نوم جذب التحلیله معین اولور اما
بو بابده نافع اولان ادویه مفرده حب صنوبر و مخاخ شحوم معتدله و حارته مائل شحوم
و مع الانضاج تلیین قاسی اولان دقیق حلبه اولور و قسطك بو بابده منفعتی شدیده در زیرا
قسطك نصف درهم نصف مثقاله وارنجه قدر ~~[illegible]~~ طلاء ممزوج ایله و یاخود
شراب ممزوج ایله سقی اولنسه نفعی ظاهر اولور و اول علیله دهن ناردین سقیسی دخی نافعدر
کذلك دهن بلسان و یاخود ایچنده سذاب و شبت طبخ اولنان دهن قسط سقیسی
دخی نافعدر و دهن ناردینك شربتی واحد بیسدن دورت درهمه وارنجه قدر اولور رکبوع
استعمال اولنور و منفعتی عظیمه سی اولور و ینه بو علته ~~[illegible]~~ برقاج
کون استعمال ایلمك دخی نافع اولور و ینه ورم کبد صلبه نافع اولور فنجنکشت بزری
بر درهم مقداری بعض اشربه ایله سقی اولنمق و بر درهم مقداری غافث ماء کرفس
ایله و یاخود رازیانج و یاخود هندبا و مجفف لسان حمل بر مثقال و ترمس طبیخی که
اول طبیخك اخلاطنه یارم درهم سنبل و اندن اقل فلفل خلط و ادخال اولنمش اوله بو مذکورلر سقی دخی نافعدر
وارنجه قدر

خوف اولور

شیخ رطب عصاره سی

وشراب الجنيد لوزمر و كذلك دم اخوين شجره سنك اصلى و دهست شجره سنك الحاسر و حب الغار
و فوه اصلى و لوف اصلى و حمص اسود و جعده و كماد ريوس و كرات جميعا بو مزكورلرك هربرى
نافعدر و اد و يه مركبه دن نافع اولنلرك برى قرص مقل اولور صفة قرص مقل ورد مطحون اون
درهم سنبل طيب ايكى درهم زعفران بر درهم قسط بر بوچق درهم مصطكى بر درهم
لوز مر بر درهم و نصف درهم مقل اوچ درهم بو ادويه لر دق و مقل شراب ايله حل اولنوب
مقل محلول ايله ادويه معجون قيلنوب قرص اتخاذ اولنور و شربت واحده سى اوچ درهمدر
ماء عسل ايله و ياخود طبيخ بزور ايله سقى اولنور اكر حرارت وار ايسه اول قرص ماء
لبلاب ايله سقى اولنور و ادويه مركبه نافعه دن اولور دواء اسقليندبس كه حراره
دب بعض آتوا و در ايله اتخاذ اولنمشدر مجرب و نافعدر زيرا اولدواده ادويه نافعه وار در
اكر شرايط مذكوره او زره استعمال اولنور ايسه و نسخته كما فيطوس فراسيون كرفس
جبلينك بزر جنطيانا بزر فنجنكشت حراره الدب خردل بزر رقثا اسقولو قندريون
اصول جاوشير خواتيم الجبيره فوه الصبغ بزر الكرنب دبونند فلفل سنبل هندى قسط
بزر كرفس بستانى بزر جرجير بقله يهوديه جعده ابيون غافث حب عرعر بو اجزادن هر برندن
الاوزان اجزا اولنوب عسل ايله معجون قيلنور و انك شربه واحده سى بندقه مقداردر اولور
معسل شراب ايله سقى اولنور و اكه نافع اولان ادويه مركبه اولور كم دواء الانثاناسيا
و ترياق اربعه و سنجرينا دو الروبه بو بابده ادويه نافعه مجففه دن اولور دبيله اكابنه
ذكر اولنان طرخشقوق دواسى و مجرب انبر بارس اقراصندن كل يوم بر اسبوع صو ايله
شرب اولنسه و او اتلندن بر بوچق درهمدن شربت بره اولنوب ترريج ايله ايكى بوچق
درهم شرب اولنسه اول علته نافع اولور و اكر ماء جمع اولدى ايسه انك اقراص صبر
و شبرم متدرجا استعمال اولنور ~~اوچ بوچق درهمدن~~ درهم واحدك بر بوچق كتنلنده
بره اولنوب بر درهمه وارنجه قدر استعمال اولنور و اجتهاد ايليه كه اول قرص انتر قابلنه

وياخود ماء هندبا ايله

نارك صافى

و اوزام او بزره

قرصاً

محتاج

محتاج اولميه و اندرك اشربه لرى سلاقة قسط و فضلات انقاف و حلبه و زبيب بود و
دورت اوقيه مقدار اجزا اولنوب بر اوقيه دهن لوز ايله و ياخود دهن جوز طرى ايله
شرب اولنور و ياخود اول سلاقه دركه جنطيانا و افسنتين و اكليل الملك و زبيب و تين
منقلودن اتخاذ اولنور و ياخود اول سلاقه دركه دبونز افسنتين سذاب فقاح اذخر
زبيب حلبه منقلودن اتخاذ اولنور و ياخود اول سلاقه دركه ترمس قسط افسنتين منقلودن
اتخاذ اولنوب دهن خروع ايله استعمال اولنور و بو شانزه اضمده جيده دن اولور طبخ جماع
و ياخود حمام انلرك يابسكه شراب عفص الجنيد طبخ اولنه و ياخود سنبل دهن فستق
ايله و فراسيون ايله و ياخود فراسيون نبت مطبوخ ايله بالجمله بو ضماد جيد در
و بو ضماد دخى جيدر درد دقيق حلبه تين سذاب اكليل الملك نطرون منقلولردن اتخاذ اولنور
و ياخود اشق يوز درهم مقل بكرمى بش درهم زعفران اون ايكى درهم بو مجموع سحق
اولنوب شمع و دهن حنادن مجمع متخذ قيروطى ايله اجزا مسحوقه جمع اولنوب ضماد اولنور
و ياخود اول ضماد استعمال اولنور كه دقيق حلبه بعرماعز قردمانا فو تنج كرنب اشنه سذا
منقلودن اتخاذ اولنور اما اول درمه سبب ضربه اولوب اول ورم اول ظهور نده صلابت پيدا
ايلدر ايسه اكه موافق اولان ضماد مورد اسفرم ايله اولان ضماد اولور و تدبير جيد بودر
مشروبات و اضمده استعمال ايليسدك عضو اوزره محجمه مسخنه استعمال ايدرسك و عضوك
شرط ايلمزسدك بلكه اول موضعه علق ارسال ايدرسك و بعده تلطيف و تحليلى اقوى
استعمال ايدرسك و موضع او زره نطرون و كبريت اصيف منقلولر كل خمسة ايام اوكل
اسبوع الزام ايدرسك و بعده اون كونده بر كره خردل طلاسى استعمال ايدرسك
و بعده عليلى فجل ايله تقيئه ايدرسك و اكر ورم استعصا ايدر ايسه خربق ابيض
استعمال ايدرسك و اكر ورم سرطانه صاير و راجع اولور ايسه انده رجاء صحت
قليل اولور و اكر اكه نافع بر دوا وار ايسه اول دوا اسقليناذس در واسى اولور كه اقراباذينده مذكور در

منتخب سلاقه در

بلغ

و لكن اول دواده مرارة اولميه كردر

جابلنه

اما انلره موافق اغذیه سریع الانهضام اولان نیمبرشت صفرة البیض وکشک شعیر و
کبدنه سدد اولنلرك غذاء مذکوره ار ... و جرار رقیق اولان شرابدن مقدار قلیل اولور و انلر
لحمدن اجتناب ایدرلر **مراق و عضل اورام و معالجه سی بیاننده در** اول ورملرك معالجه سی
اورام کبد معالجه سنه قریب اولور واو دو بیس غ ورم کبد اوزره سید ذکر بونده اولان ورم حار اولا ردع
وثانیا تحلیل ایله معالجه اولنمق اقوا اولور و بونده قبض و تحلیل و بو ورم کبدده خوف
اولندیغی قدر خوف اولنمز **ماساریقا** اوراعنك علاجی اورام کبد علاجی گبیدر **اون التنجی**
فصل کبد اوزره واقع ضربه و سقطه و صدمه بیاننده در و بعضکره کبد اوزره
ضربه و سقطه و صدمه دن بر واقع اولور اول وقتده واجب اولور کم نزف دم و ورم عظیم
حادث اولمسون ایچون انلر نزارکی کوریله و اکر ورم عارض اولور ایسه صبح ضربه یی
تعقیب ایدن ورملك معالجه سی ایله معالجه اولنه و بعضکره ضربه مثللولرك و قوعی سببی ایله
کبدك زائده کبیره سی موقعندن زایل اولور علی الخصوص اول ضربه کثیره اولور ایسه اول
زوال کثیر الوقوع اولور و اول زوال ... تحت شراسیفده ضربه مذکوره و نیه و سقطه
عقیبنده وجع حادث اولور و بوافتده هز و نفض اصلاح ایدر اول هیئت قیامده ایکن
صدرنده اخذ اولنوب سکیلورو تحریك اولنور و انکله زائده موقعنه کلوب فعله وجع
ساکن اولور اما بونلرك ماعداسی اولان ضربه افتده حاجت اولورکه اولا بدء اولنوب
فصد اولنه اکر حرارة شدیده و آرا ایسه مبردات رادعه ایله اکر طلا اولنوب وکذلك
اول مبردات رادعه دن اکر سقی اولنه و اکر دم خروج ایدر ایسه مبردات رادعه یه
قوابض خلط اولنور و اکر حرارت شدیده سی و سیلان دم اولمیوب و یا خود اول ایکی حالت
عارض اولدیغی صکره ساکن و هادی اولدر ایسه انده محلل استعمال اولنور و اکر
دم میت حادث اولدر ایسه محلل استعمالی مؤکد واجب اولور بس اول مثللولره
مومیا ایله طلا اکبر بر محلل اولماز و بونلرك بالجمله اصناف صدمه ده حادث اولان اورام

بانبله

بانبله مذکوراد و یه جمیعا علاج اولور **دواء جید** بو ورملك ابتداسنده و حرارتی والتهابی قوتلنده
یا خود سیلان دم مخوفده بو دوا نافع اولور ریوند جلنار دم اخوین شب یمانی متساویه
الاجزا اخذ اولنوب سحق اولنور شربته واحدی بر مثقال در ماء سفرجل ایله سقی اولنور و اکر اول علتده
حرارت کثیره اولمیوب ادویه رادعه استعمالنه حاجت مراد ایلسك بو ترکیب اکد نافع اولور
کهربا اون درهم اکلیل ملك اون درهم ورد بش اقیا دورت سنبل هندی زعفران هر بردن
التی مصطکی قشور کندر هر برندن دورت طین ارمنی بدن جوز السرو سکز بود والراخذ اولنوب
لسان حمل ... صویی ایله معجون ... قرص اتخاذ اولنور و هر قرص بر مثقال قیلنور **دواء**
جید آخر یا قیلون اون مغسول لك بدن ریوند صینی وزن اربعه زعفران اوچ درهم
ونصف درهم حاشا وزن اربعه حمص اسود بدن درهم مر وزن خمسه طین ارمنی وزن
عشره بو مذکورلر دهن سوسن ایله ملتوت قیلنور و ایچنه مومیا خلط قیلنوب اندن
اقراص اتخاذ اولنوب سقی اولنور و شربتی اوچ درهم بالغنا اولنجه قدر اولور و چین ریوند
صینی و طین مختوم حب الاسدن برشیئه خلط اولنسه بیم تجربه اوزره بو شانده انفع
اشیا اولور اما بو افتك اخرنده و تورم و التهابدن توقی اولنمق زماننده بو قرصدن
سقی اولنمق واجب اولور ریوندلك زنجبیل بوندنده اقراص اتخاذ اولنور و بعضکره ذرنبخ
اصفردن برشئی او اقراصك اخلاطنه ادخال اولنور بو قرصك قوتی مرضنه و تحلیل دمه عجیب
اولور و بو قرص سقی اولنوب بو طلا ایله او زرینه تطلیه اولنور او طلا بود رعود زعفران حب
غار مقل قصب ذریره مصطکی شمع دهن داذ قیصوسن بواد و بیرلرده ضماد اتخاذ اولنور
کبده عارض اولان شق و قطع بیاننده در بقراط زعم ایدر که بر کمسنه نك کبدنده شق
و انخراق عارض اولسه اول کمسنه هلاك اولور لکن بقراطك انخراقدن مرادی جوم کبده عموم اوزره
عارض اولان انخراقدر تفرق ... الدر اما تفرق ذکر اولنان وجه اوزره اولمسه بلکه او اقررن
ناقص اولسه اندن بره و صحت امید و رجا اولنور و اول تفرقدن دم بولی و دم اسهالی حادث اولور
یعنی تفرق حدبه ده اولور ایسه دم بول ایدر و اکر تفرق کبدك تقعیرنده ایسه دم اسهال ایدر

کتاب ثالث فنوننده اون دوردنجی فنک دوردنجی مقاله سی کبدک سبب الملی برنه

بارزه ویاخود کامنه عارضه اولان رطوبات بیاننده در اولرجی فصوله مشتمل در

اولکی فصل کبدن منروفع اولان اشیانک اصناف انزفاعی بیاننده در

بعضکره انزفاعات جوهر منزفعات جهتیله مختلف اولور و بعضکره دخی اسبابی ایله انزفاعات مختلف اولور اما منزفعاتک جوهری بعضکره کیلوس و بعضکره مائی ویاخود غسالی ویاخود دمی ویاخود صدیدی مری ویاخود صدیدی رقیق ویاخود اسود ویاخود اسود سوداوی و بعضکره منتن و بعضکره غیر منتن اولور و بعضکره دم خالص اولور و دم خالص کاهیجه قیئلی معده طریقندن دخی خروج ایدر و قیئ دملی کبدک اولدیغنه وجع اولمدیغی دلالت ایدر و بعض کره برشی غلیظ اسود خروج ایدر که کبدک جمدی اولشی اسود جوهری اولور اما بحسب الاسباب اختلافی بودر که کبد رطوبتنک خروجنه سبب انفجار ورم ویاخود انفتاح سدد ویاخود انزفاع ویاخود جرم کبده عارض اولان انفتاق و انشقاق و شبیه انقطاع ویاخود ضربه و وثی و قرحه و تآکل مثللو نسنه لر و کذلک ضعف و ضعف جاذبه و ضعف ~~اولور انزفعات استیلر~~ و هاضمه نک ضعف اوزره هضم ایلدیکی غذایی بدنک قبول ایلمیوب دفع ایدر ویاخود رطوبت کبدک سبب خروجی دافعه نک قوتی ویاخود سوء مزاج مزیب ویاخود اسباب برودتله حادث اولان سوء مزاج بارد مضعف اولور اول مزاج بارد ده استفراغات کثیره اولور و لا الحاکم کثرت استفراغ ضعف کبده مؤدی اولور ویاخود رطوبت کبدک خروجنه سبب امتلانک و فضولک وجودی اولور طبیعت انکر دفعنه محتاج اولوب دفع ایدر بعضکره امتلا بدنک کلیسی حسبیله اولور و بعضکره امتلا یالکز کبدک کثروده اولور و خاصه کبدده اولان امتلا اول وقتده اولور که کبدک دم تولیدده فعلی صالح و حسن اولور ولکن دم عروق قدیک ضیقی حسبیله عروقه نفوذ ایلمز و کبدده مکث ایدوب یالکز انده امتلا

اولور و بعضکره انزفاعی مؤدی اولان امتلانک سببی ترک ریاضت ویاخود غذاسنک زیاده قیلموق اولور ویاخود ~~انک~~ ... سبب قطع عضو اولور ویاخود باسورمثللو نسنه لرک سیلانی معتاد ایکن انک انقطاعی و احتباسی اولور و بعضکره سبب انزفاع موادک حرکتی ولذعی اولور زیرا لذع و حدت کبدک قواسی غذاده اجرا ایتمزدن مقدم اول غذایی طبیعتک دفعنه طبیعت محتاج ایدر و اکر اول حدت و لذع اولمیه طبیعت اول غذایی دفع ایلموب انکر کبدک قواسی انک افعالی تمام اوزره اول غذاده تأثیر ایدوب غذا اخلاطه استحاله ایدر بعضکره لذع و حدت حسبیله خروج ایدن منزفعات طریق خروجنده اولان نسنه لرک ~~...~~ تابع اولوب عنف و عسف حاصل اولور و اکثری بو وجهله اکراه عنف و عسف اولور و کبدده اولان انزفاعاتک سببی بعضکره نفس کبدده اولماز بلکه ماساریقاده اولور هر نه قدر نفس کبدده اولان اسبابک کلیسی ماساریقاده اولماز ایسه ماساریقاده ورم و سدد اولوب اول سدد و ورملر انزفاعه سبب اولمق ممکن اولور هر نه قدر بعید اولور ایسه و اما کبدک قوه جاذبه سی قویه اولوب جذب ایدرایکن ماساریقاده اجزا ایتمدیکنده معتدبه و معتبر انزفاعات اولماز زیرا قوه جاذبه نک جذبی و معدنی کبدد رو ماساریقانک جذبی انک تبعیتیله اولور و انک عدم جذبیله انزفاعات معتبره حاصل اولماز وجوق کره واقع اولور که قیام کبد حسبیله اولور زیرا کبد دن غذا انسره جبرایله ویاخود خروج جهتی ایله بدن قبول ایلمز و اول غذا مقهور رجعت ایدوب براز طریقندن خروجه تقاضا ایدوب قیام حسبیله اولور و مفصلا بیانی اولنه انزفاعاتک اکثری فی الحقیقه ضعف ~~...~~ ویاخود قوتنه مستند اولور پس فتق و قروح و سوء مزاج و ضعف قوت حسبیله اولان انزفاعات ضعف اولان انزفاع قبیلندندر اولور و فتح سدد و تنقیه دبیلات و دفع فضول بحسب القوت اولان انزفاعات قبیلندندر اولور و مادام قوت قویه اولمیه فتح دبیله و کثرتی حسبیله فاسد اولان صدید و دم صالحدن قرحاتده اکثر اولان فضلی دفعه قادر اولماز و اما فضل دم منتن خروج ایلسه

طبیعت اولوب دفع ایدوب منتنا خروج ایدر

انلرڭ فنی ایله ضعفی اسـتدلال اولنمز زیرا دم کثرت ملکث حـبسیله منتن اولوب فردن اسود فضل کیی ولکن قوت
انی دفع ایله [illegible] تنکیم قروحك درن منتنا خروج ایلدیکی کبی
حبسیله واقع اولان انزفاعات خفت تابع اولور وصحت احوال ایله اولور وقوت حبس الله
مواد منتنه نڭ خروجی در اولمدیقلرده دم اسود کبی خروجی وهو دلیلدر ات اولماز بناء علیه
بعضلره انزفاعات ایله الوان مختلفه استفراغ اولنور واول استفراغ ایله علیل شفا بولور
ویا خود مرضنه خفت کلور واول الوان مختلفه استفراغ ایمن لکسنه نڭ مواد حبس
ایمدڭ بعضلره خطا اولور ومسددات معقبضه ایله حبس مواد خطادر ایذا اولور ومعلوم
بعید دکلدرکه
بیوریلهکه بعضلره قوت ضعیف اولور فضولی غرادن تمییز ایلمز وامتلاء موجوده خلاص
اولمز ولکن صکره حـ اول قوت ضعیفه قوت جدیده عارض اولور ویا خود انزفاع سن حبس
ایله صعوبتله سن منفجه اولوب فضول اول قوت ضعیفه ایله اندفاع قبول ایدر واسهال کیلوسیک
اولا
کبدده کبدڭ حوالیسنده سبب قوه جاذبه نڭ ویا خود کبدڭ تقعیرنده اولان سدد واورام
اولور حتی بو سبیله ایله کبد کیلوسی جذب وتغذیه ایلمز واول کیلوس طبیعت اسهال ایله دفع
ایدر واسهال کیلوس نڭ باب الاعاده حکمی ذکر ایلمزکه بو اسهال اهمال اولنسه قوتی اسقاط
ایدوب ذبوله مؤدی اولور وبو اسهال حبس اولنسه طرف عالیه نفخ احداث ایدوب ایذا ایدر و
نفسه تضییق ایدر واسهال کیلوسینڭ بعضلره سبب کیلوسڭ کثرتی اولور وکبدڭ جاذبه سی
مقدار الحاجه کیلوسی جذب ایدر وعاده سی کثرت حبس ایله باقیه قالوب اسهال کیلوسیه مؤدی
اولور وکثرت کیلوسه هو سبب معده نڭ شهوتنڭ شدتی وافراطی اولور واسهال غسالیه
سبب معده مغیره نڭ ضعفی وکبدده اولان قوت ممیزه نڭ ضعفی اولور ویا خود فاعله منفعلك
قدر لایقله زیاده اولان انفعالی اسهال غسالیه سبب اولور ویا خود اسهال غسالیه سبب
ماسکه نڭ ضعفی اولور وبو تقریرده ظاهر اولورکه اسهال غسالی نڭ امرنده اشتباه اولور اولا
کبد ضعیفلکه حادث اولان اسهال غسالیده احتمالی اولدیغی کبی معده ضعیفه اولدیقلری معده نڭ

ماسکه

صعفی

ضعفی حبسیله حادث اولان قیحی وهیصنه شو مشابهتی واحتمالی اولور زیرا معده ضعفی
حبس ایله وار ده اولان غذایه امساك ایدمیوب قبل تمام فعلها دفع ایدر واسهال
غسالی اولور دفعی حادث اولور واکر ماسکه ده ضعف بو غیب اسهال غسالی نڭ
سببی قوه مغیره نڭ ضعفی اولور وبو ایکی ضعف یعنی ماسکه نڭ و مغیره نڭ
ضعفلری هر سوء مزاجه تابع اولور لکن اکثر حالده ماسکه نڭ ضعفی حرارت و رطوبتدن
اولور و مغیره نڭ ضعفی اکثر حالده برودت ایله اولور بس بو قضیه ده جزم
اولنوب اسهال غسالی نڭ حدوثی فقط حرارت حبس ایله ویا خود فقط برودت
ایله حادث اولور دیو حکم اولنمز بلکه ایکی کیفیت فاعله نڭ هر بریسی ایله حدوثی
جائز اولور وعلی کلا التقدیرین غسالی دموینه اکثر اولان رطوبته استحاله ایدر
اکر رطوبت بدن کثیره تابع اولدیغندن ایجون وصکره اول غسالی خثورته
استحاله ایدوب قویلینور وحرارت ایله حادث اولان غسالینڭ علامت
احراسر وکذلك برودت ایله حادث اولان غسالینڭ هو علامت احراس وارد که
انی بز قریبا بیان ایلرز واسهال مرارینڭ سببی کثرت مراد ودافعه نڭ قوتی اولور
وصدیدینڭ سببی دم واخلاطڭ احتراقی و ذوبانی اولور وبعضلره اول احتراق
ایله جرم کبد احراقه مؤدی اولور وبو صورتده اخلاط مختلفه اسهال ایله خارج اولدقده
صکره جرم کبدڭ احراقی خروج ایدر وبعضلره صدید ودم ودبیله ترشح
طریقی ایله اولور واکثر حالده کبدڭ ورم ودبیله سندن ترشح ایدر وترشح سببی
ایله حادث اولان قیاملك ادوارلی اولور اما اول اسهالکه خاثر ودیدرکه اولور
اندڭ سببی دبیله نڭ انفجاری ویا خود سددڭ انفتاحی ویا خود تاکل وقروح متعفنه
ویا خود نواحی کبدده اولان دمڭ نفوذی قلیل وکبدڭ کنددیه واطرافنده حرارت قوته
اولدیغنه بناء اول دم محترق اولمغله اولور ویا خود عروقڭ شدت حرارتی اولمغله
قلیل

محتوی اولدیغی و تغلیه و افسادا یتمکله بدنی انزنی غداسندن اخذ ایلمیوب دم عروق
غلیظ و منتن و دردی کبی اولور و غلیان حسبیله انده زبدیت و حرارت غالبه شدیدا
ایله ذوبان و مرارت اولور و بو وجهله دم عروق فاسدا اولدیغله طبیعه
قویه آنی دفع ایدر و اول مدفوع مزاج اعضانک فسادینه دلالت ایدر و اول
مزاجک اصحابی لامحاله نحیف مهزول اولورلر و عروقک فسادی حسبیله اولان
دم مدفوع مذکور سودای مدفوعیه مشابه اولور ولکن فرقی بودرکه بونلرک
لونی و قوامی و نتنی مقداری سودادن اول حالده اولمز بلکه دون و نقصان اولور
و دم عروقک قیحی متغیر اولدیغی قوام سواددن اغلظ و نتنی سوداننک
نتننده اشد اولور و منشدفع اولان رطوبت خاثره نک سبیل اول برد اولورکه دم یاخود
خاثره و جامد ایدر و یاخود کبدک ضعفی اولور و اول ضعف ایله اسهال غسالی
دمویه و دردیه تادیت ایدر و ضعف کبد حسبیله اولان دموی و دردی بغتة حادث
اولمز بلکه اکثرا اولا غسالی اولوب بعده دموی و بعده دردی اولور و بغتة بلا تدریج حالله
حادث اولان دموی و دردی مزاج حار محرقلقدن عارض اولور زیرا مزاج بارد مواد
غیر نضیجی سیال ایلر و مزاج حار محرق مواد تخثیر ایدوب دردی کبی ایلر و یاخود
اول خثورتک سببی کبدک کثرت و لحم محترقا و غلیظا خروجی اولور و آنک نتنی نک
سببی عفونت عارض اولدیغی اولور و اول عفونت تاکل و قرحه و کثرت احتباس
و احتراق حسبیله اولور اما دم نفث اسهالنده سبب قوتک قویه اولوب فضل
دمویه مزاوله ایله تغلیه حاجت اولمدیغی اولور و بعضلره دم نفث خروجنه سبب
انحلال فرد اولور یعنی تفرق اتصال اولور و بقراط دیرکه برکمسنه کبدنده صو ایله ممتلیء
ایلسه و اول صو منفجر اولوب غشاء باطنه اول صو ایله ممتلیء اولسه اول کمسنه هلاک اولدیغیله
اولور و معلوم بیور بلکه که برکمسنه بنفسه طرد شربته آثار ایلسه قیام کبدیه موءدی اولور

وتجن

وتجن اول قیام مجتمع اولسه کرب احراق ایدر و اول احتباسدن انحلال اولسه علیل اکثر حرج
ایدر ولکن مهلک اولور و معلوم بیور بلکه که شیخ اولوب طوال مدت مریض اولان کمسنه نک
مرضنی قیام تعقیب ایدوب نحیف اولسه وتجن اول قیامدن احتباس واقع اولسه
متادر اولسه اول کمسنه نک قیامی و کبدی اولوب مجاری غدانک جفافی حسبیله بدن
غدایی قبول ایلیوب اکمه بغاء قیام حادث اولدیغنه دلالت ایدر العلامات
اسهال کبدی و اسهال معوی اراسنده فرق بودرکه معادن خارج اولان دم و اخلاط
ردیه نک سحج و ایلاو و مغص اولور و قلیلا قلیلا بالاتصال خروج ایدر اما اسهال
کبدیده الم اولمز و کثیرا خروج ایدر و انلرک خروجی دائم متصل اولماز و بعضلره بینهما ایله
وجه آخرهی فرق اولنور زیرا اول خارج کبدی اولور اسیب برازایله مختلط خروج
ایلمز بلکه اولا برازجیقدیقلدن صکره مواد کبدیه متاخر خروج ایدر
برازدن ممتاز اولور مختلط اولان هی قلیل المقدار اولور و کذلک اسهال معدی ایله کبدی
اراسنده فرق بودرکه اسهال کبدی نک مواد مستوی و کیلوس خروج ایدر زیرا
معده انده افعالنی کمالا اوزره اشلیوب اوزرینه لازم کلان خدمتی ادا ایلر ولکن
کبد انک کمالا اوزره فعلنی اشلمدن اول اسهال ایله خروج ایلر اما اسهال معدی اولدقده
انک مواد مستوی یا خروج ایلمز بلکه انلرک ایله غیر منهضم نسنه لر خروج ایدر
و معده اوزره ثقل و احساس اولنور و سائر آفات معده ده اولور و بعضلر اسهال
ایله منهضم اولمدیغی نسنه خروج ایدر ولکن انک سببی یا کثر معده اولماز بلکه کبدک معدیه
مشارکتی ایله اولور ولکن بینه معده یه نسبت اولنوب اسهال معدی دینور سبب
اصلیسی معده اولوب کبددن انجق مشارکت اولدیغی ایچون و کذلک اسهال کیلوسی نک
کبد اولنکرینی ماساریقا اولندنی بو وجهله فرق اولنورکه اول کیلوسی اسهال اولدیغی
ماساریقا اولندنی ضعف کبد علاماتی اولماز مثلا لونده و بولنده ضعفه دلیل اولور تغیر اولماز

وصدیدك اکثری حمرتی وحدتی حادث صدید ایله ... سیاهی جهتی
حادث اولان صدیدلرك فرقی بودرکه قرحه صدیدینك مقدم احمر اولور و آخرده
حما اولمز واکر بعده حما اولور ایسه اول حمانك سببی صدیدك خروجی اولماز بلکه سبب
آخر ایله حما عارض اولمشدر و اما بزم بوندن اقدم ذکر ایلدیکمز اول صدید که
آنك مبدئی ماساریقاده اولان ورم اولور اتنك اختلاط کیلوس
صوفی اولور ونفس کبدده ضعف علامتلرندن برنسنه اولماز و ورم ولونك
تغیری وتحویل ایدن وجع مثللو بر علامت اولماز واکر لازم کلن حماسی ضعیف
اولور وبالجمله صدید کبدی بیاضده وحمرتده اجیل اولور وبکزرکه اول قیح ایله
دملك ترشح ایلمشدر اما ماساریقا صدیدی بیاضده وصفرتده اجیل اولور
واول صدید قرحه صدیدینه مشابه اولور و اما اول موادکه خاثره خروج
ایدوب کیمی قروح سببی ایله وکیمی تأکل ودبیلات حسیله تولد ایدر وکیمی
دخی قوت حسی ایله خارج اولور ایدی بن انلر اراسنده فرق بودرکه قوت
ایله اولان مواد خاثره خروجنده خفت تابع اولور و آنك ایله الوان مختلفه عجیبه
معا خارجه اولور وانك ایله اورام علامتلرندن برنسنه اولماز و بعضلرده اول
مواد خاثره خروجندن مقدم سدد اولور وکیف ماکان یعنی کرك ایسه
سده تقدم ایلسون وکرك ایسه ایلمسون اول خاثره خروجنده حمی تقدم
ایلمز وآنك صاحبنده ذبول اولمز وانده اسهال غسالی و یاخود دموی رقیق
وصدیدی اسهالك تقدمی اولماز اما دبیله اولمیوب اورام سائره ده تحتیه
وفاسد اولان دملك خاثره خروجنك علامتی بودرکه انك صاحبنده ورم اولور
ولکن اول ورمده جمع مده علامتی اولماز اولا رقیق وصدیدی ورشحی و وسخی
اسهال اولور و آخر الامر غلیظ وخاثر اولور اما اول اسهالکه ضعف کبد حسیله

اصفافی — ورملده ترشح ایله — دن ورم ترشحه حادث — صدید

اولوب غسالیدن بدء اولور دردیه اولان اسهالك علامتی غسالینك تقدمی اولور وضعف حسیله
دردی اسهالی بغتة اولمز الا نادرا و قلیلا اولور وانده تغیر لون و سقوط شهوت اولور
ضعف حسیله و اکر سبب سوء مزاج اولور ایسه حر مزاجك علامتی اسهالك اول
مزاجله اولدیغنه دلالت ایدر واول دردیکه انك حرارتی اولور انده خروج ایدن دم محترق
کبی برنسنه دردی اول حرقت کبی اولان دملك خروجنه تقدم ایدر اخلاطك واعضانك ذوبانی
وصدیدی رطوبتلری استطلاقی وعطش وقلت شهوت وماتینه اولان شدت حمرت
وبعضلرده حماسز اولور وانك برازی حماده و باقیده اولان برازکبی شدید النتن و شدید الخلط
وشدید امتنع اللون اولور واول برازك آخرنده دم اسود خروج ایدر اما سبب برودت
اولان اسهالك آخرنده خروج ایدن دم نفسه متعفن اولاز دمه مشابه اولور لحم ذائب کبی
اولماز ونتنی جدا شدید اولماز بسبب الحار خارج اولان اسهالده نتنی اقل اولور و تواتر
اسهالده حارده اقل اولور وکذلك لونی برازی اقل اولور و بعضلرده خارج اولان دم دقیق
اسود اولور و مشابه اولور که انده مقدار قلیل تحکر وخثورت واردر لکن جمود دم تبدیه سنه
بالغ اولمشدر واول دملك خروجی مستمر اولور اسبی الکبدی الغسالی به تغیر ایدر و اولنده عطش قلیل
وشهوت طعام اکثر اولور و بعضلرده اخرنده عفونت حسیله حمیاته مؤدی اولوب اولدخی
شهوتی اسقاط ایدر و استسقاته مؤدی اولور والحاصل برودت حسیله اولان اسهال مذکور
حالی اطول و ممتد اولور و اکر اول برودت رطوبت ... برنسنه به مقارن و مصاحب
اولور ایسه مواد خاصه نك حال قوامی ایله وعطش ایله اول مزاجه استدلال اولنور
ودبیله حسیله خروج ایدن مواد بعضلرده قیح وغلیظ اولور و دم وعکر اولور و اکثرده
اولور سددده اولدیغی کبی و لکن دبیله یه و موادك نضجنه و انفجارنه دلالت ایدر
علامتلر واردرکه انلر بوندن اقدم مستنده معلوملرك اولور و بعضلرده دبیله ورفع اولان ...
... اوائلنده صدید رقیق سیلان ایدر و قیح انلر منفجر اولدیغی مده خروج ایدر و بعضلرده

صاحبنده — حمیلی

وبعضیسی دم نوع خروج ایدر اما قرحه و آکله سببیله اولان اسهالک ناحیه‌سی کبدده موجود اولور وخارج وخارجلرینك قلیل اولور وقرحه‌یی واکالی ایجاب ایلن اسبابک تقدم ایتمش اولور وآنك خارج اولان کبدك جوهری ومحترق اولور ابیسیه اولا خارج اسود وغلیظ اولور وآنك موتلی قریبدر ضعف حادث اولور والا افاقت وسابقه اولور اما اول اسهال کبدیکه امتلاء حسبیله وسیلانی [illegible] اولان احتباس وعضولرك قطعی وترك ریاضت مثللو ایله عارض اولور [illegible] اولاسبابك تقدم اولور وبوکه اسهالك دفعة واقع اولور ومقداری کثیر وانقطاعی سریع اولور ونوائبی اوزره اولور واول [illegible] اسهالك خلقنی طویل ایدر اولسه انك خروجی الم
موادی دردی وبتخود صدینك واول مثللو [illegible] اولور ومحن خلقتیله واقع اولان اختلاف
١ سوء الوجه [illegible] اولسه انك رجاء برء قلیل اولور وبعضیلرده ادویه قلیلا غذائیة اولان
ادویه قوتیه قابضه نافع اولور ولکن عافیته موذر اویلیجق قدر منفعت بالعصر اولمز [illegible]
وبو بابده ذکر اولنان انزفاتك معالجه‌سی اسهالات بابنده تاخیر اولندی ## ایکنجی فصل
سوء قنیه‌ده اولان کلاممز در محنت کبدك حالی فاسد اولوب اول کبد صاحبنه ضعف مستولی
اولسه اول [illegible] ده اولان برحال ظهور ایدرکه استسقایه مقدمه اولور وآکه سوء قنیه
تسمیه اولنور وفساد المزاج اسمیکه مخصوص اولور واول [illegible] اولان بدنلری لونلرینك
لونی بیاض وصفرته استحاله ایدر ویوزلری وکوز قپقلری واطرافلری بعض الکرنده [illegible]
تهیج ظاهر اولور بلکه بعضیلرده بالجمله بدنلری تهیج اولوب بدنی جمیعا عجیبی کبر اولور و
بعضیلرده اکل فسادی هضم لازم کلور وبعضیلرده اکله شهوت مفرطه عارض اولور وطبیعتلری
استمساك واطلاقی ترتیب اوزره اولماز وکذلك نوم وغشیانی ترتیب اوزره اولماز
بعضیلرده انلری غالب اولور وبعضیلرده سهر اولور وطویل اولور وبولده عرق انلره قلیل
اولور وکریاری کثیر اولور مراقلری انتفاخی شدید اولور وبعضیلرده خصیه‌سی منتفخ اولور
واول [illegible] قرحه عارضه اولسه آنك انزمالی عسرتلی اولور مزاجلری فسادی حسبیله و

دردرده

ودر دردده ولثانك بخار فاسده حسبیله حرارت ومحکه حادث اولور وبونی مستدعی اولور کسلان
اولور وبعضیلرده دبیده ماجمع اولوب اول دبیره صاحبنه سوء قنیه مشابه بر حالت حاصل
عارضه اولور وآنك سحنه‌سی مستسق سحنه‌سی کبر اولور ## اوچنجی فصل استسقاده
اولان کلام جامعدر مصنف ذکر ایدرکه استسقا بر نوع مرض مادیدر وانك سببی اول ماده درکه
غریبه وبارده اولوب اعضانك فرجه لرینه وخللنه دخول وحلول ایتمکله اعضا منتفخ اولور
وعظیم اولور واما اعضاء ظاهره‌ده کلیسی عظیم اولور واعضاء باطنه‌دن الات
غذا اولان مواضع اخلاط اولان اولوقتده خالی اولور واستسقانك اقسامی
اوچدر اول کلیسی لحمیدر وانك سببی [illegible] ماده‌سی مائیت بلغمیه اولور واول مائیت جمیع
ایله جمیعا اعضایه نفوذ ایدر وایکنجی قسم زقیدر وانك سببی ماده مائیه‌درکه جوف
اسفل فضاسنه وحوالیسنه منصب اولور واوچنجی قسم طبلیدر وانك سببی ماده ریحیه
اولور اول حوالیده فاش اولور واستسقانك اجون عام اولان اسباب واحکام واردرکه
اصناف ثلثه‌ده انلرده مشترك اولور وهر صنفك مخصوص سببی وحکمی دخی واردرکه
کندودن غیریده اولماز واستسقانك حدوثی کبدك تقدم اعتلالیله توقف ایدر
اولا کبد بالاصاله ویاخود بالمشارکه علیل ومریضه اولور بعده استسقا عارض اولور
ولکن بعضیلرده کبد معتدل اولوب انك علتی قائل اولور ولکن موجب استسقا اولماز
ما کل سوداء تمره ولا بیضاء شحمه مثلنه مصداق اولور وبالجمله استسقانك اکثر
کبده حاصل اولان سببیله اولور ویاخود کبدده بالمشارکه اولان سببیله اولور واسباب
خاصیه اسبابك اولاسی بعض اقواسی اولور وآنك اعمی هاضمه کبدك ضعف
اولور وبکره استسقایه هضمك ضعفی سببی واصل اولور واما اسباب سابقه‌سی
امراض کبدك مزاجیه وآلیه اولان ضعف وسده وورم حاره وبارده زهله وصلبه
اولان مرضلریدر ذکر اولنان ورم حالبوکه [illegible] سد ایدر واوزرنده اولان صفاق صلب اولمغله
دیمکم معروف عرقك

واستسقا اصنافندن التهابی اولنلر مزاج جبلی عارض اولان استسقا صنفی اولور ومزاج (بلع)
جبلی اولان استسقا اکثر امرده یبوست توسط ایله اولور ویاخود مبادی جبلی
اولور ویبوست برودتلن هر برسی غریزیه یی بعضکره تدریج ایله تحلیل ایدر ویاخود
دفعةً حرارت غریزیه یی اطفا ایدوب سوندرر ودخی بزم بو مقامده تحلیل ایله مرادیمز
بین الاطبا معروف اولان عرق ایدر وانلرک متعارف عرق اولور که غریزیه یی قلیلا
قلیلا تحلل ویا طفو عارض اولور وانلرک هر برسی حر ایله ویاخود برد ایله عارض
اولور علی الریق ماء بارد شربیله ویاخود حمام اردنجه ودخی ریاضت وجماع عقبنده ماء بارد
شربی ایله تحلل ویاخود غریزیه یه عارض اولور وافراط اوزره مرطبات ومجففات اولان (طفو)
نسنه لر استعمال اولنمغله اولور افراط اوزره واقع اولان ذوبانات واستفراغات لکن (هو عارض)
صکره مجففات استعمالی غریزیه یی تحلیل ایدر واستفراغات مفرط کرک عرق ویاخود
بول ویاخود اسهال وسحج وطمث وبواسیر ایله اولسون واستفراغاتک اضرّی
استفراغ دم اولور واما امراض آلیه نک کیفیتی استسقایه مؤدی اولدیغن نزیا بلرینه
ذکر ایلدک اما بالمشارکه کبده عارض اولان امراضدن استسقایه مؤدی وسبب اولنلر
بعضکره جمیع بدنه مشارکت اولور لسبب من الاسباب دم جداً سخونت اوزره ویاخود
جداً برودت اوزره اولور وبعضکره معده برودتنه مشارکت ایله اولور خصوصا اول (وسوء مزاجه)
مزاج بارد دربی تعقیب ایدر ایسه سببیت قوی اولور ویاخود ماساریقا مشارکتی
ایله کبده سبب استسقا عارض اولور ویاخود طحال مشارکتی ایله اولور اول زمانکه طحاله صلابت ویاخود (وحار)
ورم عارض اولمغله طحال عظیم اولور وکبدک استفراغ سودا اکثر اولدیقده مشارکتی
ایله سبب استسقا حادث اولور زیرا افراط اوزره سودا استفراغ اولندیقده قوت
سودا منتشره اولوب کبدی انهاک واضعاف ایدر وکبدی تبرید ایدر ویاخود
سودا انلک اذا اسی کبده واصل اولور دماغه واصل اولوب وسواس احداث ایلدیکی کبی

وطحالك

وطحالك بو بیکلی استسقایه وکبدک ضعفنه ایکی وجهله مؤدی اولور وجه اول بودرکه
طحال عظیم اولدیقده کبددن جذبی کثیر اولوب قوت کبدی کثیراً اسلب ایدر وایکنجی وجه بودرکه
طحال عظیم کبدک قوتنی انهاک ایدر کبد مضاده حسبیله وسودایه مفرغ اولمغله لاجرم لا محاله
کبد دم صالح جید تولیدینه مانع اولوب کبده ضعف وصغر عارض اولور وبعضکره سبب
استسقا کبدک طحلیه بارده یه ویاخود کلیه حاره یه مشارکتی ویا کلیه ده سدد وصلابت
اولمغله مائیتی جذب ایلمدیکی وبعضکره هو سبب استسقا کبدک امعایه مشارکتی جبله اولور
علی کبده قریب اولان معاء صائم مشارکتی ایله اولور ومثانه ورحم ورید وحجاب (الحصو)
بو عضولره برینه کبدک مشارکتی ایله استسقا حادث اولور وکلیه مشارکتی ایله اولا
استسقا دن ثما کلیه نک سوء مزاجی حسبیله اولمق لازم دکلدر سوء مزاج ایله استسقا
حادث اولدیغی کبی کلیه نک سددی واورامی مائیتی جذبدن الیمیوب استسقایه مؤدی اولور وکذلک
امعا مشارکتی ده استسقایه سبب اولدیغی فقط کیفیات امعا متغیره اولمغله دکلدر
بلکه بعضکره معاده اوجاع ومغص وسحج وشدید الوجع قولنج واورام مثللو نسنه لر اولوب
کبد انلره مشارکت سبب استسقا اولور وکذلک کبدک رحمه مشارکتی کیفیاته حسبیله اولمق لازم
دکلدر بلکه رحمک اوجاع وطمثنک احتباسی ایله اولور وبعضکره [illegible] دم [illegible] سوء مفعده
محتبس اولمغله کبد مفعدیه مشارکت ایدر واخر عضولرکه کبد مشارکی اولوب استسقایه
مؤدی اولور ولکن حالا اعضاء نفلاء کبدک تقعیره مشارکت ایدر وادرار وتفلی عضارتیه
جونبه کبد مشارکت ایدر وبو مشارکاتنده استسقایه اکثر حالده مؤدی اولنلر کلیه یه وصائمه
وطحال وماساریقا ومعده اولور وبعض اطبا دیدیلرکه بعضکره استسقا اورام (مشارکه)
ایله حادث اولور که انلرک حدوثی خارج محلده اولور وخصوصا بارد جبلی وسوء مزاج
ایله حادث اولوب کبده سار وضار اوله ویاخود [illegible, crossed out]
دم سودا اوزر چوق کرایزه محتقن اولوب اطرافنده سدد احداث ایدر اکه دم سودا وبلغم
وجوازنده

وصولی ایله و ذکر ایله و بو مذکورلر لحم حسبیله اولان مشارکتی نوا و حفوده دوا ایله
تحلیل و استفراغ قابل اولمیه المراسخه بعد المقاساة استسقایه مودی اولور شیخ رئیس
دیرکه بعضلر بو ذکر ایلدیکمز کلامی مهذب و منقح کلام دکلدر و استسقانک اردیجی مرض
حاد ایله اولان استسقادر و بعض ناسک رأی ایدرکه استسقانک لحمی صنفی زقی و طبلیدن
شرلو اولور زیرا لحمینک فسادی کبده و بالجمله عروقده و لحمه عامدر حتی استسقاء لحمیده
هضم ثالثده جمهور و معظم باطل اولور و بعضلرک رأی ایدوب دیرلرکه استسقاء لحمی باقی
اصنافندن خفیفدر حتی طبلیدن بو لحمی اخف اولور لکن اوکی اولان زقی جمله سندن
اصعبدر فی المقدار و لحمینک بر صنفی اولورکه جمیعا اول صنف اخف اولور و لحمینک بر صنفی
دخی اولورکه جاردر اولور و بو لحمینک اختلافی سببندن اختلافی حسبیله اولور اما ظاهرده
حال و لحمی بو ایله معلوم اولان بودرکه لحمینک اکثر اصنافی اخف اولور و لحمی استسقا
واجب دکلدرکه کبد سائر استسقاده اولدیغی ضعفله زیاده ضعیف اوله و مزاج
طبیعیسی حار یابس اولنلرک استسقاسی سائر امزجه اصحابنک استسقالرندن خطرلو
اولور انیکچونکه اول مزاج صاحبی مزاجنک ضدی مزاج اولان مرض ایله مریض اولمازدن تکبیر
امر عظیم اولمدیغیچون و صلابت طحال ایله اصابت ایدن استسقاء صلابت کبد ایله حادث
اولان استسقادن کثیرا اسلمدر زیرا انک علاجی ایله صحت مرجو اولور و بعضکره ماده
استسقا غلبه ایدوب ربو و ضیق نفس و سعال حدوث ایدر و انک اول حالی موت و هلاکه
قرینه دلالت ایدر اوچ کون وارنجه قدر اول مستسقینک هلاکنی انذار ایدر و بعضکره
نفسی مزاحمه ایله تغیر ایدر و انک بلع حسبیله نفسک تغیری اولمازدن بو وجهله اولان حادثه هو
نک غلبه سی و نفسک تغیری اسلم اولور و بعضکره موتی قریب ایمش قروح حادث اولور بجاد
ردر حسبیله و اخرینده سوء مزاج دم ایله بدننده قروح حادث اولور و بعضلر دیدیلرکه
مستسقی اولانک سنه حق تحجر حتی اللو سنده نزول ایلیسه هلاکنی انذار ایدر و مالیخولیاسی

انواع استسقا

نفسنک تغیری

اولان

اولانک سنه سنده استسقا عارض اولسه مالیخولیاسی منحل اولور استسقا رطب ایلدیکی ایچون
و معلوم بیورلکه استسقاده عارض اولان اسهال مهلک اولور و صاحب اسهال اولانک سنه سنده
واجب اولورکه بدننده ~~اولان~~ منتفخ اولان موضع تفحص ایدوب اگر منتفخ اولان
عانه میدر و یاخود ایکی ایاقلر میدر و یاخود ظهر و ایکی بوکرلرک ناحیه‌سی میدر
و یاخود قطن و معا میدر تعرف ایلیه و طبیعتی لینت اوزره میدر و یاخود یبس
اوزره میدر انی دخی تعرف ایلیه زیرا مستسقینک یبس طبیعتی طبیعتک لیننندن
اجود اولور خصوصا قطنلی و کلیه لردن برء ایدن استسقاده یبس طبیعت
زیاده اجود اولور و قطنلی برء ایدن استسقاده لین طبیعت کثیر الوقوع اولور
حتا زیرا اول استسقاده معایه رطوبت زیاده وارد اولور و قدامدن برء ایدن استسقاده
یبس طبیعت زیاده اولور و بینه واجب اولورکه مستسقی اولانک سنه سنده بعض حلقه
دبرک و عانه نک حالنی تفحص ایدوب اول اعضالر ضعیفه میدر و یاخود لحیمه میدر تعرف
ایلیه و لحیم اولان قوتده و اسهالی احتماله دلالت ایدر و بینه واجب اولورکه صفنک بعض
خصیه‌نک کیسه سنه دخی نظر اولنوب صفن دخی انتفاخ اوزره میدر تعرف ایدوب
بیله اگر صفن مشارک اولور ایسه اندن رشح خوف اولنور و رشح عفن و معفن
اولی قروح خبیثه یه مؤدی اولورکه انک برئی عسرتلی اولور دوردنجی فصل استسقانک
اسباب مشترکه مذکوره سندن صکره استسقاء زقینک اسباب مخصوصه لری بیان اولنور
زقینک حدوثینه سبب و اصل بودرکه فضله مائیه مخرج و ناحیه سندن خروج ایلر
و بالضروره مغیض اولمیان مواضعه غایص اولور بعضی نفوذ لایق اولمیان مجاریده
نفوذ ایدر و رشح طریقی ایله و یاخود اول مائیه محتقن اولدیغی موضعده تحجر ایدوب
~~ایدوب~~ بخار نفوذ ایتمک طریقی ایله و اول مائیه‌نک رجعتی کثرت حسبیله اولور و یاخود
دفع طبیعتک شدت دفعی و مجاری فضولک اولان ضیقی
~~فضولده اولان ضعف و ضیقی ایله اولور و اولور رجعت~~
و اول مجاری ریه قد ضرو و تسریع ایله قهر و دفع کی فضای بطنه
و امعا اولان خلاء باطنه اول مجاریدن فضول جاری اولور

واول فضل مائیتك اكثر وقوتی ذرب ایله صفاق باطن اراسنده اولور زیرا جوفنده حاصل

~~ذرب ایله نفوذ ایدر وصفاقی تجاوز ایدن عیوب بینه مکث ایدر وذرب خللی وفرجه سی~~

اول مائیتك برشی تحلل ایلیوب باقیسی قالمز مکر که ذرب تکمل اولمیه وسنده معلومك اولدیغی

بعضلکره دفع طبیعی فی عظامی تنفیذ ایدر وتحلیله رقیق اولان مائیتی عظالیتی اولان

اعضایه دفع طبیعتك تنفیذی بطریق الاولی ثابت اولور وبعضی فضل مائیتك معضلك

غیری به انصراف کبد سالك اولان مجاری غذا انك ذرب کبدده انصداع وانشقاقی اولور

وکبد مقارنینده مائیت تحلب ایدر وبو مائیتك معضلك غیری به اجتماعنك بر سببی ووجهی

دخی واردر که انی قدماء اقدمین واولین ذکر ایلدیلر وانلردن اواوجهی بعض متأخرین انتحال

وانتخاب ایلدیلر وانلك تقریری بودر که اناقرنده اولان جنینك غداسی سره سنده اخذ ایدر

وکذلك بول ایلمك اقتضا ایلسه بینه سره دن بول ایدر حتی که وبکی قطع اولماز دن مقدم هنوز

دوغان طفلك کوبکنده بول ایدر تبس اولجنینده براز عروق واردر که انلك فوهاتی

سره به کلوب غداسی سره دن اخذ ایدر وبراز عروق دخی واردر که انلك فوهاتی طریقیله بول

خارج ومندفع اولور وتحقیق اول جنین تولد ایدوب سره سی قطع اولنسه غذا وبولك هر بر

طریق معتادی معروف منصوف اولوب اول سره ده اولان فوهاتك برلسنه دخول وخروج

ایلمز اول معطل ومسدود اولور وتحقیق مجرای معتادده سره تحکم اولور جهات اخراده اولان

دافعه لر اول مائیتك نفوذینه شدیدا مقاومت ایلمز اول مائیت اول عروق قلیلدن فوهات

مذکوره یه کلور واول فوهاتك سره یه منفذ اولمغله بطنه منفتق ومنفتح اولور وبطنك

خلقت اولاسنده اکثر واعظم اولور وعرضه کبدده اولان منافذ منضم اولوب قیانور زیرا

زیر حدبده اولان مجاری ضیقلردر حتی تقعیرده اولنلردن دخی اضیقدر وبعید دکلدر که بطنده

اولان مائیت ادویه ایله استفراغ اولنسه استعمال اولنان ادویه اول مائیتی ذکر اولنان

طریقیله کبده جذب ایدر وکبدن دخی تقعیر طریقیله امعاء وانلردن دخی طریق براز دن

زقك اسبابی

خروج ایدر وزقی استسقانك تحققنه سبب واصل قوه ممیزه ده اولور ویاخود ماده نك تحققنده

اولور ویاخود مجاریده اولور اما قوه ممیزه ده اولان سبب واصل بیانی بودر که قوه ممیزه بوقوت

مرکبه دركه انك ترکیبی کبدك دافعه سی وکلیه لرك جاذبه سنده ترکیبی اولور وماهیه تلك دخی دافع

امتیاز اول ایکی قوه نك اجتماعی ایله اولور وتحقیق اول ایکی قوتدن بری ویاخود ایکیسی جمیعا ضعیف

اولسه ویاخود مجراده سده اولسه وحضوصا کلیه ده ورم اولسه مائیت اخلاطدن

متمیزه اولماز ~~واول مائیت ...~~ انلره مجاری سعة وقرب

استسقاء زقی وجوهندن برینك وقوعی واجب اولور اما ماده متمیزه ده اولان

سبب واصل بودر که مائیتك کثرتی جدا زیاده اولور وقوه ممیزه انی تمییزدن کمیتك

کثرتی حسبیله عاجز وضعیف اولور ویاخود ماده ممیزه انهضامه جودتی اولماز

وانهضامنده جودت اولمیان مواد مائیتدن ممتاز اولماز ومائیتك کثرتی کمیت مائك کثیر

شربی ایله وکثرت شرب عطش غالبك شربی ایله وعطشك غلبه سی دخی کبدده مزاج

معطش اولمغله اولور ویاخود عطشك احراق ایدن اسباب سائره دن بری ایله اولور ویاخود

عطش سبیله اولور زیرا انجق کبد طریقیله سقی اولنسه مائیت کبده قدر معتبر

واصل اولماز وشرب کثیر اولور ولکن بینه کثرت شربی عطش زائل اولماز ویاخود شروب

حار اولور ویاخود اول ماده ملوحت بورقیت مثللو کیفیت معطشه اولمغله اول مشروب

اولان صولرك عطشه منفعتی اولماز اما مواد متمیزه ده اولان ایکی سببك ایکنجی سببی

ممیزه نك عدم تمییزی جودت انهضام اولمدیغی ایله اولور هضم جید اولمیوب مائیت ایله

جمیعا بعض موادردا ولنسه اعضا اول وارداتی بعضسنی قبول وبعض اخرینی رد ایدر واول مردود

بعضلکره مجرای ممتلیه ایدوب مائیت غالبه ایسه استسقاء زقیه ودخی لحمیه غالبی

ایسه استسقاء لحمیه طبلی به مودی اولور وبو سببه هضم تأثیری اولور اما زقی نك

مجاریده اولان اسبابی اول مجاریلر اورام وسدد اولوب مائیتك مسالکنه سلوکدن

غرا انك

ورحیتی

رائيه

وجهاتنه نفوذدن مانع اولدیغی اولور و آور اسکه وجه مذکور اوزره کنز و مجاری سنه
جریاننه مخصوص منع ایلدیکنه کنز و مجاریسنک غیری مجاریه نفوذ ایدروب استسقایه
سبب واصل اولور وفیحون مستسقیلک طبیعت مائیتی بذاتها دفع ایلسه خلاص
ونجاته دلیل اولور وفیحون مستسقی بزل اولنسه اکثرا و قالنه اوج کوندنبرو منتفخ
اولور و او امتلا اولان استسقا اکثر حالده رحیه اولور و ابقراط دیدیکه
برکمسنه نک حجاب ایله معده سی اراسنده بلغم کثیر اولوب انی ایجاع و ایذا ایلسه
اول بلغم عروق طریقندن مثانه یه اجرا اولنور ایسه انلک علتی زائل و وجعی مندفعه
اولور وجالینوس دیرکه اولی آ ولان بلغمی عانه یه اجرا ایتمکدر مثانه جهتنه
بلغمی اجرا امر صواب دکلدر و ذکر اولنان بلغم نه کیفیتله مثانیه [illegible] اول بلغم
مائیت رقیقه دکلدر و شیخ رئیس دیرکه بعید او لمزکه بلغم تحلیل و ترقیق اولنوب
بعده مثانه یه اجرا اولنه و کذلک بعید و لمازکه طبیعت آنک ایچون وقت ضرورتده
بر طریق اختیار ایلیه و جهات اجزائیه ده حائل اولدیغنده بر طریق اختیار ایلیه بونک
نظیری صدر ده مجتمع اولان قیحدر که انی طبیعت عرق اجوفه دفع ایدوب
مثانه یه اجرا ایدر و ذکر اولنان بلغمی مثانه یه اجرا صدرک قیحی عظام صدره
انفاذ اجرا طریق اعجب دکلدر و قیح عظام صدره طبیعتک انفاذی متحقق و مسلمدر
نه کیفیتله بلغم مذکوری مثانه یه اجراسی مستبعد اولور و بعض اطبا بقراطک
کلامنی توجیه ایدوب دیدیلرکه بلغمدن بقراطک مرادی بلغم مائیدر پس بی الحجاب
والمعده مجتمع اولان بلغم مائی مائیت سائره کبی ترشح ایدوب مثانه یه منحدر اولمق
بعید دکلدر و بقراطک کلامنی بو وجهله توجیه بعید اولدیغندن ماعدا انی ارتکابه
حاجت دخی یوقدر جالینوسک استبعادی برم ذکر ایلدیکمز وجهله مندفع اولور
و بعضلره بطنده انتفاخ عارض اولوب مستسقی کبی اولور فی الحقیقه اول انتفاخ استسقا

صکره

دکوزلو

وجه بعید بلغمدن بلغم مائی اولمق سیاقا وعرفا خلاف صبادر در

دکلدر

بعض نفاتنه مسموع در که شیخ رئیس الحجوی طبیخ اولنان معجونک اخلاطندن اوزرلک تخمی و زرنده بعض تلامیذی خطا
تعیین اولنان مقداری تجاوز ایتمکله امعاسنده قرحه احداث ایلدی و علاج پذیر اولمیوب اول قرحه حتی
هلاک اولدی و کنز نیک موتی بو مقامله اولان مذهبنی مصدق اولدی

دکلدر و انلک سببی بودر که اول کمسنه نک امعاسنده قرحه حادثه اولوب وقرحه منتقیه
اولوب چرکینوب و امعانک ثقلی بطننده انصباب ایدوب بطنی منتفخ و عظیم اولور
و امعانک دلکلکندن اول کمسنه هلاک اولماز بلکه سبب احتراق ایله اولنجه قدر
صاغ قالور شیخ رئیس دیرکه برقوم اکا ذاهب اولدیلر ولکن بنم فهمم انلرک
ذاهب اولدیقلری بعید کبیدر زیرا امعاسی منقوب اولان کمسنه بطنی منتفخ اولنجه
قدر صاغ قالمز و هلاکی اکا انتفاخندن مقدم ایریشور خصوصا انخراق امعاء
علیاده اوله بشنجی فصل اسباب مشترکه دن ماعدا استسقاء لحمینک
اسباب مخصوصه لری بیانندهدر بو نوع استسقانک سببی معده و هضم ثالثک
یعنی عروقده اولان هضمک فجاجته و مائیتی و بلغمیته میلی اولان فساد یدر
اول فساد جبر ایلدم ابدانده و اعضایه التصاق طبیعی اوزره ملتصق
اولماز زائد جبر ایله و بعضلره گوره استسقاء لحمینک سببی معده و هضم ثانینک
و یاخود هضم اولک فسادی و یاخود مثانه و لک بلغمیته تولیدی فسادی اولور
و فیحون کبدک هاضمه و ماسکه و ممیزه قوالری ضعیفه اولوب جاذبه سی اعضا
قویه اولسه و یاخود اعضانک هاضمه سی ضعیفه اولسه اول احوال استسقاء
لحمی یه سبب مقدم اولور و اکثر حالده سببی نفس کبدک برودتی اولور و یاخود مشارکه
ایله کبدک برودتی اولور حتی نه قدر نفوذ غذادن مانع اولور اورام و سدد موجوده
اولماز ایسه و استسقاء لحمینک اکثر حالده سببی عروق بدنک برودتی ولزوجتلو
اغذیه یه تناولندن عروقه عارض اولان امراض و سدد اولور و یاخود سببی هوا و باردی
عروقک قوبا تأثرو تمکنی و تبرد اولور و بعضلره سبب بدنی اذابه ایدن حرارت
الحمیه اولور و فیحون سدد واقع اولوب اول سدد موجوده ایکن نوا و کلادن خلط
صدید رخو بدنک انتقاصی ممکن اولمسه اول خلط بدنده متفرق اولور و اکثر حالده دفعه لحمی استسقا
اندن حادث اولور

اولان

و اخلاطی

بلع

واختلاف استسقاء لحمیده بعضلره نافع اولور وبعضلره طبیعت جهد ایدروب فضل مائی مجاری طبیعیه وجاریء غیر طبیعیه صرف ایدر ولکن بعضلره وکن بعضلره اول فعلده طبیعت عاجزه اولور وبعضلره طبیعت اول فضل مائیه دفعنه استیلا ایتمزدن مقدم غیر طبیعی نفوذ ایدر اول فضل نفوذ ایدر وبعضلره مجاری اول فضلی قبول ایلمز وبعضلره دوا اخلاط فضل مائی کبد جهتنه دفع ایدر زیرا اول مائی کبدرو کبده انزقاع شاملدر اولنلر جنسندندر وجگر کبد ضعیفه وکثرت عوادینه بناء اول فضلی قبول ایلمسه پس بو ایکی دفع ایراسنده یعنی مجاری وباخود کبده دفع ایراسنده طبیعت متحیره قالور و فاضل ابقراط دیرکه برکمسنه کبدینی ما ایله ممتلئ قیلوب بعده اوصو منفجر اولوب غشاء باطنه سیلان وبطنی ممتلئ ایلسه اول کمسنه هلاک اولور وجالینوس دیرکه غشاء باطن ممتلئ اولور دیدیکنده ابقراطک مرادی ظاهر کبد اوزره حادث اولان نفاطات کثیره اولور زیرا اول ماء جمع ایدرهرچند اول نفاطاتک کثرت اولوب منفجر اولسه فضاء بطنده حاصل اولور وتربیه نفوذ ایلمز مگرکه تربیه تآکل اولدقده اول تآکل مائیده اولور وجهتله اولدی وینه جالینوس دیرکه بو ماء ماء مستسقینک کبیدر مستسقینک بعضلری هلاک اولمزلکیه انلرک صوی اخراج اولنوب کثر وصیات اوزره باقی اولور وصوینک جزوی بعضلره بطبیع وبعضلره علاج ایله اولور پس مستسقینک صوینک جزوی وحیاتلرک بقاسی اولدر کبر غشاء باطنده منفجر اولوب بطن ممتلئ ایلن کمسنه حیاتی فی قالمق ولو علی نزره وکبد جاری اولور اما مصنفک ظنی بودرکه الحاوی لمسنه لاتجالد هلاک اولور زیرا کبدک ذکر اولنان صوی مستسقینک صوینه نادردر وفضاء بطنه منصبا ولریقل انزاک سیلان بجار اصابت ایلدیکی مواضعی افساد ایدر وکذلک کبدی محیط اولان غشاء اول نفاطات کثیره وجهی واجتهد اولان مائیت فاسدنه جبر ایله فاسد در واول مثللو کبدک صاحبی حیاتی فی المو ظن اولنمز

التي فصل استسقاء طبلی علامت اسبابی بیاننده در

استسقا

استسقاء طبلی نک اکثر اسبابی هضم اولدقده القوة ویاخود من جهة المادة فساد اولور زیرا هضم اول جید اولمیوب اول غذاده حرارت ضعیفه تمکین فعل ایلمسه وغیر قوی تأثیر اولسه واکثر بناء برین اول غذایی کریه کوروب کثرتله تخمیه وصرف ایلسه اول مثللو غذانک اول یا اول استحاله من بخاریته وریحیه اولور وبعضلره اول مواد نوا ومعده یه وامعایه مطیف اولور وبعضلره مغص ام احداث ایدر زیرا انده اولان حرارة غیر مستغلیه یعنی غذایی فیناهق مرتبه سنه بالغه اولمیان حرارت اول غذایی تحلیل ضعیف ایله تحلیل وریاحه احاله ایدر خصوصا معده بارده ورطبه اولوب اول غذایی هضم کبدی قبوله مستعد ومهیا ایلمسه وبعده کبده دخی بر نوع حرارت اولسه که اول حرارت هضم کبده صعوده مستعد اولمیان موادک هضمنی قصد ایلسه اول وقت ریاحه استحاله زیاده اولور وبعضلره ریاحک تسبیبی معده ده وکبدده حرارت غریبه شدیده اولوب اغذیه رطبه یه ویرنده اولان رطوبات سائره یه حرارت غریزیه مستولی ایدوب هضم ایتمزدن مقدم اول حرارت غریبه مبادرت ومسارعت ایدوب انده غیر طبیعی اولان افعال ایشلیوب قبل ان ینهضم ریاحه تحلیل ایدر پس بونلردن ظاهر اولورکه طبلی نک سببی هضم اولدقده وحرارتک ضعفی ویاخود رطوبته مستولیه اولان حرارت غریبه نک شدتی اولوب حتی هضمه بلوغنده عدم امهالی ویاخود اغذیه نک مولد ریاح اولدیغی اولور وبعضلره حمیات وباثیره ده وسائر امراض حاده نک جوعنده بطنده انتفاخ عارض اولور وبطن طبل کبی اولوب برایله ضرب اولنسه انده صوت طبل استماع اولنور واول حالت علامت ردیه اولور **العلامات المشترکه** جمیعا استسقا فساد لون تابع اولور وطحال علتنده فساد لون اولور ولکن طحالده فساد لون خضرت وسواده اولور وبالجمله استسقاده ایکی ایقره تهیج اولور حرارت غریزیه نک ضعفی و دمک رطوبتی وبخاریتی حسبیله وایکی کوزلرده واطراف سائره ده تهیج اولور وجمیعا

استسقا اصنافی عطش مبرح وشدید وضیق نفس حالی اولماز واکثرنده طعامه شهوت قلیل
اولور انلرک صویه اشتهالری شدید اولماز حبیله ولکن بر دکبد حبیله حادث اولان
استسقاده وخصوصا کبدک برودتی کثیر آماء بارد شربندن اولنلرک صویه شهوتی
شدید اولماز وبالجمله استسقا اصنافنده وخصوصا استسقاء زقیده وصکره لحمیده
بول قلیل اولور واکثر احوالنده مستسقینک بولی قزادیر زیرا کثیرا اولان بولی صابغ
اولان مواد بول قلیلی شدید صابغ اولوب حمرتی اکثر ومشبعه اولور وکذلک مستسقینک
دمویت ومره حمرا انبثنده منبعث اولماز وبس انده صابغ قدر معتاددن زیاده اولور
وبونلردن ظاهر اولورکه مستسقینک بولنده اولان صبغ ایله دوا رتده استدلال اولنمز
وچوق کره مستسقیده حمیات فاتره عارض اولور واول بتورده عارض اولورکه تفتق ایلدکده
لحمیه ماء اصفر خروج ایدر لحمیده وطبلیده ذرب کثیرا واقع اولور و ورم کبددن ناشی اولان
استسقاده اول صورتده طبیعت [illegible] اولوب اوّلا علیلک ایکی ایاقلرینه تورم ایدر وانده بلا نفث
سعال اولور وانده ایمن وایسر جانبلرنده برنوع ورم حادث اولورکه غیبت ایدوب صکره
ینظاهر اولور وبو ورم اکثریا زقیده اولور واکر استسقا خاصره تینده وقطنده ابتدا ایدر
اولا قدملر تورم ایدر واکر عرض ذرب طویل عارض اولورکه اول ذرب منحل اولماز وجع
هذا اول ذرب ایله استسقانک مائیتی استفراغ اولنمز وحار اولان سببدن
حادث استسقانه علامات حرارت والتهاب وعطش واصفرار اللون ومرارت الفم
وبدنده شدت یبس وشهوت طعامک سقوطی واصفر واخضر قیئی جمیعا بو مذکورلر اکده علامتدر
وبونوع حار استسقانک اخرنده حرقت بول اکثرا اولور اولوقتده بولک حرارتی مشتد اولدیغی
ایچون واکثریا استسقاده ذوبان کثیر اولوب انک انزعاجاتی ایکی مجار طبیعیه کره
نفوذ ایلمسه انک علاماتی کثرت صفرا وذوبان
علامتلرینک وجودی وبول وبرازده غسالی وصدیدی اولنلرک تقدم اولور وبونوع استسقا

ایکی مجاردن مسعیلین مراد بول وبراز مجرالریدر

حاصره

جمیعا

خاصره وقطنده ناحیه لرنده ابتدا ایدر وبو منوال اوزره حادث اولور امراض حاده حسبیله حادث
اولان استسقالر واما سبب بارد حسبیله حادث اولان استسقانک عروضی مذکورک
خلافی اوزره اولور وبعض کره سبب باردن حادث اولان استسقاده شهوت طعام ممتنع
اولور مثلا برودتله اولدیغی کبی لکن قچن اول مزاج بارد افراطا اوزره اولور ایسه شهوت ساقط اکمک لازم
اولور وسبب ورم صلب اولان استسقاده ورم صلبک علاماتی اکثرده علامه اولور
وکذلک ورم صلبیه تابع اولان ذرب وقله شهوت طعام دخی علامت اولور واما سبب ورم
حار اولان استسقانک اندن بدایت کبده تشنج اولور وطبیعت انده معتقله اولور و ورم
حارک علامات سائره سی دخی موجوده اولور واما طحال حسبیله حادث اولان استسقانک
لونی خضرته میلی وعلل طحالک تقدم و دلالت ایدر وبعضکره طحالی استسقاده شهوت
ساقط اولماز کبدی اولان استسقاده شهوتک سقوطی مقدارنجه و وقتنک مقدارنجه
بالغ اولماز وطحالی استسقایه کلی علی واو وقروحی تقدم ایدر فصل
استسقاء زقی علاماتی بیاننده در بو استسقاده بطنده ثقل محسوس اولور و
بطنه ضرب اولنسه انده صوت مسموع اولماز بلکه بطن تحریک اولنسه انده ماء
مخضخض صوتی استماع اولنور وکذلک بنفسه مستسقی اولان کمسنه بر جانبندن
جانب اخره تحول ایلسه بونده دخی اول صوت مخضخض استماع اولنور وانک ملمس
زقی مملو ملمس کبیدر زق منفوخ ملمسنه مشابه دکلدر وبو استسقاده اعضا
عبله وضخمه اولماز ولحمی استسقاده اعضانک حجمی کبی حجم اولماز بلکه ذبول اوزره
اولور وجلده بطن اوزره صقالی اولور رطب ممدود اولان جلدک صقالی کبی
وبعضکره زقی استسقاده ذکرده ورم وصفنده قیله اولور وبو مستسقینک
نبضی صغیر ومتواتر وصلابته مائل اولور وحجابک تمددی ایله نبضده دخی تمدد دخی
برشی اولور وبعضکره اخرنده کثرت رطوبت ایله انده نبض لیننه میل ایدر وفجع

اولور اسیه

استسقاء زقی دفعةً حادث اولوب اکه حصاتك خروجی تقدم ایلسه واول استسقایه
فاعل بر سبب ظاهر اولمسه کلیه‌دن جانبلره اولان ایکی مجرا انك برسی منخرق اولدیغنه
حکم ایله **سکزنجی فصل** استسقاء لحمینك علاماتی بیاننده در بو استسقا
صاحبنك بدننده عموماً انتفاخ اولور حیثیتکه جسدنده اولدیغی کبی وانك اعضاسی وخصوصا
یوزی عبالته میل ایدر ذبوله میلی اولماز واعضاسنده قنقی عضوه اصبع ایله غمز اولنسه
اول موضع متغمز اولور وانك بطننده انتفاخ وتخضیض اولماز وکذلك انتفاخ وخروج
سرّه وتطبیل دخی اولماز زقی وطبلی استسقالرده اولدیغی کبی واکثر امرده بو لحمی استسقایه
ذرب وبیاضه مائل لین طبیع تابع اولور وانك نبضی موجی وعریض ولین اولور
واطباء دیدیلرکه انسانك یوزنده ویاخود بدننده ویاخود صول الننده رهل اولسه
ویاخود بو استسقانك اول عروضنده انقباض حرکة اولسه ایکنجی ویاخود اوچنجی کوننده
اول کمسنه هلاك اولور **طقوزنجی فصل** استسقاء طبلی علاماتی بیاننده در
طبلیده سرّه یعنی کوبك خروج بکّی ایله خروج ایدر وزقیده اولان ثقل قدر طبلینك
بطننده ثقل اولماز بلکه ممدود بطنی اولور ولکن دخی زقیده اولان بطنی ممدود قرینه
تکلم اولنعدقده ممدود وکبیر اولور وطبلیده عبالت اعضا اولماز لحمی اولدیغی کبی
بلکه اعضاسی ذبوله میلی اولور ومجسی بطننه ضرب اولنسه زق منفوخه ضرب
اولندقده استماع اولنان صوت اشی دخی استماع اولنور صو ایله مملو اولان زقه
ضرب کبی بلا صوت اولماز وطبلینك صاحبی دائما جشاء یه مشتاق اولوب خروج ریح ایله
استراحت ایدر وطبلی استسقاسی اولنلرك نبضی سائر مستسقیلرك نبضندن اطول
اولور وضعیف دخی اولماز وکیفیتی جسبیله انك نبضی سهل القوه اولماز وزقیده اولان
نبضك انتهاکی بونده قلیل اولور وطبلینك اکثر حالنده نبضی سریع ومتواتر وصلابت
وعددده مائل اولور وسائر مستسقیلرده اولدیغی کبی طبلیده ایاقلرده تهیج اولماز **اوننجی فصل**

معالجات

علل مذکوره دن

معالجات صحیح اولا سوء قنیه معالجه سی بیاننده در سوء قنیه اصحابنه نظر اولنور اگر انلر
ابدانلرنده اخلاط حراریه وار ایسه انلرك اخلاط مختلفه سی اسهال اولنور ایارج فیقرا مثللو
استعمال اولنمغله زیرا اول ایارج فضولی اخراج واسهال ایدر ورطوبات غریزیه یی مراجعه
ایلمز واگر سوء قنیه صاحبنك اخلاطی لزوجتلی وغلیظ اولدیغی معلوم اولور ایسه انکا مواد
حنظل ایارجی ایله اسهال اولنور وبعضکره اول ایارج بو ترکیب ایله دزه قیلینور وصبر حنظل
بسفایج اغاریقون مع سقمونیا وبو ادویه لرك اوزانی اول اخلاطك محروس اولان
غلظتنه ورقتنه وضعف بدننه وقوت بدننه مقدار معلومه موافق وعلاجنه
سزاوار لایق اولان وزن قیلنور وبعضکره اخر دوا ایله تنقیه اولنیوب فرزجه ایله رطوبت
اسهال واخراج ممکن اولمسه بالضروره انده خربق مثللو استعمال اولنور وبو مذکورلر ایله
هر حالده اسهال اولندقده رفق اوزره اولمق واجب اولور اول مسهل متفرق شی اولنمغله
ومعجون تخییل اولنسه که بر مقدار مواد مجتمعه اولدراوله مواد ثبات اوزره قیلنمیه بلکه
مسهل استعمالی اعاده اولنوب مواد اخراج اولنور ولکن بو استفراغاته واجب اولورکه
انلرك اجرعهده لرینه قدر مراعات اولنه اول مسهلات استعمالندن حصره انك ضرر اصابت
ایتدیوب یلمیه وعودخام مثللو ایله انلرك مسهلاتی غطره قیلنه واگر اول علیلك قوتی
قوی ایسه انده کثرت فکر جائز اولماز بلکه اکثر قدر کفایه منع ومسهل وبریلور والحاصل
سوء قنیه سی اولنه قیلینانی تدبیر کرکدر که تولید فضولی مانع اوله واول مانع استفراغ
رفیقه متواتره ایله اولور وممکن اولدیغنجه انلر فصددن اجتناب ایلسونلر والرده حاله
اولوب فصدا اولنمغه حاجت اولور ایسه اولکمسنه قصده اقدام ایلسون لکن حذر
اوزره وتفاریق اوزره اوچ کونده ویاخود دورت کونده برکره افتصاد ایلسونلر والکبیر
سوء قنیه اصحابنده فصده محتاج اولنلر بواسیر وطمث دمارینه بر محتجبه اولان
اولور وانلره اولی اولان بودرکه انلرك مواد استفراغ اولنور منقیادم اولان ایارج مثللو سنه لر ایله وبو ننه بعضکره

دواخراجه حاجت اولوراسه دم قلیل اخذ ایلمك كفایت ایدر واكثر احوالده سوء قنیه
اصحابنه اخلاطی اسهال ایله اخراج قسد در فتح ایدن استفراغه و بعده ادرار و فتح
سدد ایدن مدراته حاجت اولور رطوباتی ملطفه و محلله و مسهله اولان حقن
استعمالی ایكره نافع اولور وقتی انلر استفراغ ایلسه لر بعده انلره معالجاتدن اولی
اولان ریاضت معتدله و شرب مایی تقلیل و بورقیه و كبریتیه و شبّیه میاه ایله
استحمام و دریا ساحلنده و حمامه قریبده اقامه اولوراما ماء عذب ایله استحمام انلره
مضر اولور لكن حمام عذب جافّ استعمال ایدوب مجرد هواسی ایله ترله مكده انلره
بأس اولماز و بینه انلره قبل الطعام فی استعمالی [illegible] اولی و تربیه
حسن اولور و واجب اولوركه انلر قئ ایدرلر اوّلا امرده سكنجبین منقوع اولان
فجل ایله و آخرینده خربق ایله اوله وانلر حكن اولدیغجه تجفیفه و تفتیحه اقبال
ایلیه لر و اضمده لرنده و اشربه لرنده مجففه و مفتحه و ملطفهٔ عطره اولان
سنبل و سلیخه و دارصینی و ادویهٔ ملطفه دن افسنتین و كاشم و غافث و بزر
انجره و جمافیطوس و زراوند مدحرج و عصارهٔ قثاء الحمار و قنطوریون و مازریون
ورقی و جاوشیر و خاصه كاكنج مثللو كرا استعمال ایلیه لر و اضمده لرنده كبریت و قثاء الحمار
عصاره سی و مازریون اصلی و ورقی و نطرون و رماد سوسن و زبد البحر قبیله لرو ادویه
و بونلرك امثالی انلرك حماملرلو كانده دو صالح اولور و میبه و حندیقون و مقدار
قلیل شراب زنجانی و قیق و شراب سوسن انلره نافع اولور و انلره جداً نافع اشربه دندر
شراب افسنتین علی الریق شرب ایلمك و انلره معاجیندن نافع اولور خصوصا بعد التنقیه
استعمال اولنسه تریاق و مثرودیطوس و دواء كركم و دواء اللك و كالكلانج البزور و بعض
كره انلره عربی دوه سودی و بولنر سو نافع اولور علی الخصوص حاسیه صلبه و قویه
اولان ابدانده زیاده نافع اولور خصوصا سوء قنیه انلره مرض اولوب استسقایه تادی قریب

اولمش اوله

اولمش اولسه انلره نفع زیاده اولور و بعضلره انلره ابوال ابلدن ایكی اوقیه اكثر
نصف مثقال سكبینج ایله سو اولنور و كذلك ابوال معزا ایچنده دخی سو اولنور و بعضلره
اصوب اولان اول ابواله هلیلج اصفر خلط اولنمق اولور اكر مواد رقیقه و صفراویه ایسه
و كما دانده انلره نافع اولان معده و كبد اوزره سنبل و سلیخه و انلر مثللولر ایله كماد
اولور و اول ادویه دن میوسن مثللو ایله ضماد دخی اتخاذ اولنور و انلر بطونلرنه
بورق و كبریت و ادهان حارهٔ معروفه ایله تمریخه مداومت اولنور و انلره نافع
ضماد اولور سفرجل ایله كعكدن متخذ اولان مرهم و اكر مواد انلره عصیان ایدر ایسه
اختاء بقر و بعر ماعز ایله طلا اولنور اما سوء قنیه اصحابنه اغذیه لر
اول اغذیه اولوركه انلره لذت و طبیعته تقویه اوله دراج و فیج لحولر و مرقه لر
و ازیرباج مطیب اولوركه قرنفل و دارصینی و زعفران و مصطكی مثللولر ایله
جدا مطیب اوله و كذلك مصوصات دخی نافع اولور و انلره موافق فواكه رمان حلو
اولور و مقدار قلیل سفرجل تناولی انلره مضر اولماز و واجب اولوركه انلرك
اطعمه لرینه خردل مثللو و كرات و ثوم و انلر مجرا سنه جاری اولان نسنه قارشدر یله
و لكن كثرت اوزره اولمیه مقدار معتدل اوله اون برنجی فصل استسقاء
زقی معالجه سی بیاننده در بو علتك معالجاتنده مطلوب و غرض عام تجفیف و فضولی
اخراج اولور هر نه قدر اول تجفیف و اخراج شمسده قعود ایله اولور ایسه و كذلك
حطب مجففلر موقده اولان [illegible] انده ایكله اولور ایسه و وزن ایله اكل و صوی
ترك و مسامات تفتیح و ادرار متواتر و ماء تیّنی اسهال رفق ایله متواترا اسهال
و عطشه مصابره و مصابره یه تربیه و رؤیه مادن امتناع و شربنه بطریق
الاولی امتناع ایله دخی اولور و اكر شربنه لابد و لازم اولور ایسه طعام ملحنی
بر مدت صكره صوبی شراب ایله و یا خود اخر نسنه ایله مزج ایدوب ممزوجا شرب ایدر

اولان

ایدرلر

اصطلاء و تسخین

وجز اغذايي تقليل وتلطيف ذ قيلك افضل علاجي اولور و برزم تجربا بنه ذكر ايلديكيز رياضت
و قوتدر مراعات وطيوب عطره ايله وشمومات لذيذه واطعمه قويه ذوايجا ايله قوت
تقويه وشراب عطره ايله هم قوتي تقويه علاج فاضل اولور و زقي استسقاده سكنجبين
كثرت شربي محمود اولماز و قذف ايلديره نافعدر خصوصا قبل الطعام وكذلك بعد الطعام و قيئ
اولان قذف قيئ نافعدر اول قذف و قيئ عنا و ربعا وخمسا استعمال نفع كورن آشرى
و دورت و ياخود بيش كون بر كره استعمال اولنور و انلره غايت نافع اولور ادويه و
نفوخات ايله تعطيس ايتمك ... اولور و اول تعطيس ماثير احرار ايدوب مجاري
مستفرغ غذيه تحريك اولان ادويه ايله اولور اما فصد استعمالنده اجتناب و احتراز
ايلمك جميعا مستسقي لره واجب اولور ممكن اولديغجه انلرا اقتصاد ايلمسونلر لكن احتباس
دملن ناشي مستسقي اولنلره افتصاد جايز اولور زيرا فصد اعضادن غذايي منع
ايدر و ياخود اعضالرك غذاسن تقليل ايدر و مع ذلك كبدلريني تبريد ايدر بناء عليه
فصد اكثر حالده مستسقيلره ضار اولور و اكر استسقاده ورم نوار ايسه اول
امر ده ورمك تدبيري قصد اولنور و تحين مستسقي كثير الشرايين اولان جانب ايسرينه
مشتكي اولسه انك سبب اشتكاسي تحيب الي استسقا عارض اولان بمدد اولماز زيرا
اوله تمدد يسارده ولديغي كبي يمينده دخي موجود در شكايتك جانب ايسره خصوصيتي
وجهي بو قدر و بلكه شكايتك جانب ايسرده دم اولديغنه ... و نوع
و اولادم حسبيله انلر فصد اولنوب بعده استسقا معالجه سي و تدبير اولنور و
زق صاحبنده ورم صلب اولور ايسه انلر ... رجا دبراي متصور اولماز يعني
ورم صلبه تابع اولان ذ قيئك صحت طمع و اميد اولنماز انلره مائيه استفراغ اولنسه
هر نه اول مستفرغ مائيه تمره اولور ايسه ينه عودت ايدوب كالاول عوضنده دولدر قدر
و معلوم بيورلكه ادويه ايله مائيه استفراغ بزل و استرشاح ايله اولان استفراغدن احمد بغير زياده
محمود در

محمود در زيرا بزل و استرشاح متعذر و متصعب اولان الحامده حاجت اولور اما كه مستفرغ غذه
اكر احتياج اولماز و واجب اولوركه استفراغه معا كثرت حما اولديغي محلده زماننده اولديغي
تدبير بعضلره استسقايي هر نه قدر تخفيف و تخفيف ايدر ايسه ولكن ورم ... ك
ينه استسقايي آرتيرر و نقصان اولان حوادث بر ينه كتورر بناء عليه واجب اولوركه
انلرك تدبيرنده اقراص في بعض استعمالي تقليل اولنه نه قدر اول اقراص انبي بار بسي صر
كبر معول اولور ايسه و مستسقيلردن معتقل الطبع اولنلره اول اقراص تقليل ايتمك
زياده لازم اولور و واجب اولوركه برودتنن حادث اولان استسقانلره تخفيف حاره لطيف و تلطيف و تفتيح ملح
ايله اولديغي املحا راولان استسقاده تخفيف و جه اخراورزه اولوركه بونوع غريب انك ايچون مستقل
كلام افراد و ايراد ايلرز و معلوم بيوريلكه فستق و لوز دهنلري انواع استسقانلرده هر نوعنه نافع
اولور اما نوع زقي به ادويه مفرده دن صالح اولنلر اكر زقي برودت ايله حادث ايسه شونلردر اول
اولنان حنز قوتي سلامتي اولور كونده اوسلانه قدح ايكي و قيه سقي اولنور و ياخود بر نظيف فخار
ايچنده دورت قسط شراب ايله ايكي وقيه عنصل طبخ اولنور شرابك ثلثي كيدوب ثلثاني باقي
قالنجه قدر وابقي بهر يوم سقي اولنور و مقدار سقي اولي كونلرده بر ملعقه ... كبيره و صغيره لرده
بش ملعقه يه بالغ اولنجه قدر سقي اولنور و بعده تدريج ايله بش ملعقه دن نقصان ايدر
ينه بر ملعقه يه ابنديريلور و كذلك كل يوم فو تنج عصاره سي بجرا و قيه سقي اولنور و اطبانك
بعضلري ذكر ايلديكم دراريج اجزا اولنوب باشه و قناد لري قلع اولنور و اجساد ساتره
ماء عسل ايچنده حل اولنور و زقي استسقاسي اولان عليل حمامده اجال اولنوب اول محلول اكتر
سقي اولنور و ياخو خبز ايله انك تناولي ايدرلر شيخ رئيس ديركه بنم فقيللرم بو مذكور ده حفظ عظم
وارد در و ذكر اولان محلول دراريجله بنم جراء و جسارت ايدرجكم بر قيراط ربياه معتصم
و معلوم ايچنده سقي ايدرم و بنم بعضلر ديديلركه تحين بر تنقيه اولنوب بعده كل يوم تراقلدن
حمصه مقداري فو دنج طبخي ايله بكر كون سقي اولنور و بر دفعه اكلي خفيفه و حبه تر ايله
الكتفا ايتديريلور
كونده
بكمز ركون
...

وبعضلر زعم ایلدیلرکه زقی استسقاده عسل ایله بعر ماعز سقی انلره نافع اولور
ویاخود شاة وحمیرده برینك بولی سنبل وعسل ایله وزراوند مدحرج اوچ درهم
مقداری شراب ایچنده سقی اولنق نافع اولور واول علته هرکون ویاخود هر ایکی
کونده بر کره صو ایچنده تصفیه اولنمش شب رطبینك مقداری باقلاء استعمال اولنقده
بعض اطبا حمد وثنا ایلدیلر وانلره ادویه نافعه دن اولور کلکلانج ودواء اللك و
خاصة زقی استسقایه انلرك نفعی زیاده اولور وهر نوع استسقایه منفعتی اولنور
دواء کرکم ومعجون ابی ردیطوس خاصة وجوارشن سوسن ودواء اسقیل وشراب
عنصل وتریاق مثللو ادویه سقی اولنور ایسه ومعلوم بیوریله که تریاق ودواء
کرکم وکلکلانج استسقاء بارده اجرنده جداً نافع اولور وعجیبة النفع ادویه دن
اولور بر دانق اقراص شبرم استعمال اولنور واقراص شبرملك ترکیبی بودر شبرم وهلیلج
اصفر وزنلری برابر اخذ اولنوب اقراص اتخاذ اولنور وشربت واحده سی بو بوچق انقدن
بدء اولنوب تدریج ایله بردرهم مقدارنه قریب اولنجه قدر استعمال اولنور ودو ر تکونده
بر کره شرب اولنور وهر ایکی نوبتك اراسنده اقراص انبر باریس سقی اولنور
وبعضلرده ریوند وقسط وحب الغار وحلبه وترمس وراسن وجنطیانا
وصمغ اللوز وقند بو مذکور لردن ادویه ترکیب اولنور واول دوا نافع دوا اولور اما
مائیتی مستفرغ اولان تدابیر مسهلات ومشیافات وخاصة حقن اولور زیرا حقن
مائیه قریب وطباع خفیف وعضو رئیسدن بعید در وتدابیر مستفرغه دن اولور
حمامه وتنایز مستخنه ایله اولان استحمامات وکرنلی اول صو ایله استحمام که انده بابوج
وادخر مثللو ملطفات طبخ اولنمش اوله وینه تدابیر مستفرغه دنلر رمل وخاک ضمادات
وکمادات استعمال اولنمق واول تدابیر جمله سندندر لبن ماعز ولبن لقاح وتعلیق
بو قبیلدندر بعض لحوم ترك بولنده سود کبی تدابیر مستفرغه دن اولور واستسقاء زقیده

الونسه

لبن لقاح ~~استسقاء زقیه~~ موافق اولور اقراص صبر ایله اخذ اولنور ایسه اولا اول قرصدن
نصف درهم مقداری طباشیردن نصف درهم ایله سقی اولنوب بعده تدریج ایله بر
درهمه قدر ارتیریلور براسبوع مقداری بو وجه اوزره استعمال اولنور بعده نصکره ایکی
استفراغ قصدا اولنور ایسه ایکی درهم مازریون ویاخود اول مقدار کلکلانج استعمال
اولنوب بعده براسبوع اقراص صبر وجمجرا اوزره استعمال اولنور وبو وجه اوزره
معاوده دن اخلا اولنمز حتی بعضکره برء حاصل اولنجه قدر اول تکرار اشلنور اما ضعیف
اولنلره اقراص صبردن ~~بلغمه~~ او اکثر بردانق سقی اولنوب زیاده وبریلمز اقراص
صبرك نسخه سی وکذلك کلکلانج اقراباذینده مذکوردر قانون نسخه لرینك بعضنده قرص
صبر بدلنده اقراص صفرا واقع اولمشدر واما وارنی شدیده اولنلره لبن لقاح سقی ملایم
اولماز ولبن لقاح شربنده برء مراد اولنور ایسه اولا فرق درهم مقداری سقی اولنور وکل
یوم اون درهم زیاده قیلنور اما مسهلات استعمال اولنور ایسه کبده مضر اولان
مسهلی استعمالدن حذرا اولنور واکر کبده مضر اولان دواء استعمالنه ضرورت اولور ایسه
اول زمان مصلحی ایله اصلاح کبده مضرتی اولمدیغی حالده استعمال اولنور وواجب اولورکه
انلرك اسهال ایله استفراغ دفعة اولنمیوب بلکه مرات ایله اخراج اولنه زیرا بردفعه ده اسهال
تحمل اولنمق قابل دکلدر ومضرتنك اقلی قوتك تضعیف اولور وصبری بلکه استعمال کبده جداً
رد اولور وواجب اولورکه کبده صبر تبعید اولنه لکن ضرورت ایله صبرك استعمالنه اقتضا
ایدر ایسه حیلت ایله اصلاح اولنوب استعمال اولنور وواجب اولورکه مجرب مستسقی مسهلات
استعمال ایلدکده صائم اوله اسهالدن صکره برکون وبر کیجه ممکن اولور ایسه افطار ایلیه
واسهالدن اوردیجه قبض وتقویه سی اولان انبرباریس قرصی کبی اولان ادویه مقداری قلیل اتباع
ایلیه وکذلك میاه فواکهدن لذت وقبض اولان اتباع اولنور کبدی تقویه ایچون علی الخصوص
اوخربیون ومازریون واشق وانلر مثللو لر استعمالدن صکره اول میاه استعمال اولنور

السقطری واصعه رها وهی صفره زعفرانیه الکبیر

الونوب

لنه اولور

اولان میاه

زنجبیل پارده‌جی

واندن صکره تریاق و دواء کرکم کبی مصلحلر امتزاج زنجبیل بارده و ماء هندبا کبی صوغوق مصلح مزاج استعمال اولنور و اکر اول استسقاده حرارت و ارسیه واجب اولورکه صفرا اسهال اولنمیه زیرا بر وجهدن صفرا ماییتی مقاوم اولور وکذلک حرارتی تخفیف ایچون صفرا اسهال اولنسه ماییتی اسهال دخی واجب اولمغله اسهال متضاعف اولوب قوته آفت لاحق اولور بلکه زیاده واجب وصواب بودرکه صفراء اطفا اولنوب سوندیریله وماییت اسهال اولنه لکن صفرانک کمیتی اکثر وحددن متجاوز ایسه صفراء اسهال اولنور وانک اسهالی هلیلج ایله اولنمغه اقتصار اولنور بو مثللو حالده هلیلج نعم المسهل اولور نتکیم حالت برودتده سکبینج نعم المسهل اولدیغی کبی وکمیت و زحالده استفراغک افراطی ردی اولور و حارده اولان استفراغ اصلح اولور و انکره حلیلنات جیده دن اولور قنابر مرقس ودیک هوم مرقکی حصو اول مرقه لر بسفایج وشبت واول مثللولر ایله متخذ اولمش اوله وقجین اون کونه قریب مستفرغات رفیقه ایله والبان لقاح ومیاه الجبن ایله وانکبر اولنلر ایله استفراغ ایدوب ماء نقصانی اوزره اولوب ورم خفیف اولسه انزن صکره صواب اولان بودرکه بطن اوزره کچی اولنه صوبی برق قبول ایلمسونیچون وکیکی وقت حمیه دن صکره وترک مسهلدن ایکی اوچ کون صکره اولور وبطن اوچ کیجه ایله تکوید اولنور بعضی طولانی اولورکه اوچ کیجه دن بدء اولنوب عانه ده ختم اولنور و اوچ دخی بطنک عرضنه اولور و بو کیلردن صکره علیل اولان کمسنه جوع وعطشه مصابره ایلسون وصواب اولان بودرکه هر ایکی مسهل ارالرنده مفتحات سرد اولان ادویه بر شیء استعمال اولنه لوزم اقراص کبی اما البان لقاح والبان ماعز خصوصا انلردن عربی لقحه وعربی ماعزک البانلری وخصوصا انکه عربی اولنلر ناتک ماییتی مسهل و ملطف و مدرر اولان شیح وقیسوم وقافلی مثللولر ایله و محرورینه کبد موافق اولان کشوث وهندبا کبی علف

ایله

خرج البخاری عن انس بن مالک ان رهطا من عکل او قال من عرینه ولا اعلمه الا قال من عکل قدموا المدینة فامر لهم النبی صلی الله علیه وسلم بلقاح وامرهم ان یخرجوا فیشربوا من ابوالها والبانها فشربوا حتی اذا برءوا قتلوا الراعی واستاقوا النعم الحدیث عکل بر ابو قبیله در اسمنده عوف بن عبد مناة دیرلر عکل انک حاضنه سنک اسمیدر انکله کنز مشهور اولدی عرینه دخی بر قبیله در بطن عرینه عرفات حزاسنده بر وادیدر عرینیون اکه نسبت اولنور اصول فقهده و فروعده ذکر اولنان حدیث حدیث عرنیون دینکله مشهور و ملقبدر بو روایته کوره خطاب عرینه اولور اما عکل روایتی اوزره انلر عرینه الحق و الحق احتمالی وارد در قانونک سیاقی عرب اولمقدر و قانونک بو نصوصاتی دلالت ایدر مصنفک فن حدیثده بر طول اسی و قدم راسخی وار در زکی العرب دیرکم

ایله معتقد اولنلرک البانلر حقنده بعض ناسک ذکر اولنان البانلر مستسقی یه استعمالنی تجویز ایلمدیکنه بناء انلر استعمال سوفسطائیلرک دسیسه و مکر و حیله لریدر دیدیکلرینه وکذلک انلرک طبیعتی استسقایه مضاده در دیدکلرینه التفات اولنماز بلکه بونلرکم ساکتلرکه کرکورکه ذکر اولان لبنلر دواء نافعدر زیرا رقوق ایله جلا اسر اولور و بالخاصیه نفع اولور و بعضکره دواء مطلق ایله کیفیته معالجه اولنور یعنی اول دوائک کیفیتی مطلوب اولنان حالتک خلافی اوزره حالتی وکیفیتی اولور و لکن خاصیتی وصورت نوعیه حسبی ایله موافق اولور و یاخود برخیر وجهله موافق اولور مثلا امراض بارده دن اولان کبدک معالجه سنده هندبا استعمال اولنور و امراض صفراویه ده سقمونیا افراغ و التجا اولنور یعنی هندبا بارددر و کبد بارده ده علاجنده بحسب الکیفیت موافقتی بو غیریسه و لکن بالخاصه نافعدر وکذلک سقمونیا درجه ثالثه ده حاردر و حار اولان امراض صفراویه ده انی استعمال بالکیفیت موافق دکلدر و لکن انلر اول علله علاج اولدیغی صفرایی اسهالی جهتندن اولور و صفرا برینه اکن صفرا انک شورترن تسکین ایتمکله اولمازن و طبیعت لبن استسقایه مضاده در دیو اول علتده استعمالی عدم تجویزلر صحیح اولماز بلکه بساکت بیلک واجبدرکه بو لبنلرک منفعتی شدید اولور حتی بر انسان طعام و شراب یرینه اول لبنه مداومت ایلسه انلرک ایله شفا بولور و لبنلرک استسقاده اولان منفعتی اول قوم ایله تجربه درکم انلر مستسقی اولوب چاره دوه معالجه یه عدم قبوللری حسبیله بلاد عربیه انلر دفع اولندیلر و اول بلاد لقحه عربیه لبنلرینی شرب مداومتلری ایله صحت بولدیلر و انکره رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیلرکه لو شربتم من ابوالها والبانها لصححتم فشربوا وصحوا بعض بلاد عربیه غیری بلده رجالندن اولوب اول بلاده نزول ایدن مستسقیلره رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیلرکه اکر سز لقاحک ابوالندن والبانندن شرب ایلسه کز صحیح اولورسکز و فی الواقع انلر شرب ایدوب صحت بولدیلر و یاخود رسول اللهک بو خطابی بیان بلاد عربیه حالته اولی و معلوم بیوریلکه البان لقاح بعضکره یالکز استعمال اولنور و بعضکره ادویه سائره ایله مخلوطا

استعمال اولنور

علی ان الصفره قد یجوز للاشاء السبیل الترب والحدیث یدل

استفراغ کبیر

فی البانها الاعم من الاصناف التامیه وعلی جواز التداوی بالمحرم عند الضروره ویتجه نظاهره القائل بطاهریه بول ماکول اللحم وبه قال احمد والاکثر علی نجاسته و اباحته علیه السلام شربه کان للمرض وقاس قوم التداوی بالخمر علیه ومنعه الاکثرون لمیل الطبائع الیها دون غیرها من النجاسات

استعمال اولنور وانلره مخلوط اولان ادویه‌لرک بکی جداً مسخن اولمیا ادویه‌لر اولور
اهلیلج مع بزر الهند بادبزرکشوث کبی وبعضنده دخی تلطیف وتسخین اولور سکبینج وحب سکبینج
کبی وبعضنده اسهالی افراط اوزره اولنلرده اسهالی قاطع اولان ادویه‌لر لبن لقاحه خلط اولنور
قرظ وقرظ مثللو نسنه کبی وبعضنده البان لقاح ابوال ابل ایله خلط اولنور طعام وشرابی علیلدر
اولمخلوط قصر اولنور وبعضنده ابتدا ایله معا اخر غدا تناول ایدر وعلی کلا التقدیرین
تناول ایلدیکی لبنک امریتی اولکسنه تحقق وتثبت ایلیه وتعرف ایلیه که اول شاربک
بدنی انلره میره وغدا اخر ایلدیم اگر اخذ غدا ایلدر ایسه اول اشربنه طبع اطلاق اولنمز واطلاق
اولورسه دخی قلیلا اطلاق اولور ویاخود شربنده اکثر اسهال ایدر اولکردی قریب زیاده
ویاخود افراط متحمل زیاده اولور ویاخود قوت التحمل مسهل اولور بونی تعرف اولنور وکذلک تعرف
اولنور که اول لبن معده ده ومجاریده تجبن ایلدیمی ویاخود تبریده مؤدی اولدیمی وخلط ایلمی
ویاخود خلط تخرق وتخلیف ایلدیمی بو مذکورلر جمیعا تحرز وتعرف اولنور ومعلوم بیورلیکه
ذکر اولنان سقی لبنک افضل اوقاتی فصل ربیع اولور اول فصل صیفه وارنجه قدر
سقیلک افضل اوقاتیدر ولقحه سودینی برم مرارا تجربه ایتدیکمز اوزره حسن تدبیر
وجوهی سقیلک اتقویلودرکه لبن مذکور علی خلاء من البطن یعنی اچ قارنده شرب اولنور وبرقاچ کون
وبرقاچ کیجه مقدم تناول غدا ترک اولنور حتی بر شی قلیل تناول اولنور ایسه ترک ممکن
اولور ایسه اولدخی ترک اولنمق اولی اولور وبرکیجه مقدم غدایی ترک لا محالة واجب اولور
واندن صکره لبن حلیب حلب اولدیغی کاننده وحلب زماننده شرب اولنور مقداری شربی ایکی
ویاخود اوچ اوقیه قیلنور واجود اولان ایکی اوقیه سود برا وقیه بول ابل ایله شرب
اولنمق اولور وبرقاچ کون شربی هجر وترک اولنور واوچ کون بو شرطه رعایت اولنور ایسه
اول کسنه ادرار ایلدیکی خروج ایدن بولی شرب ایلدیکی لبن مقدارنه قریب بولور واوچ
کوننده صکره مشروب اولان لبن حسیله بطنی استطلاق ایدر وبعضکره دخی استطلاقه اولمکه

بلکه

بلکه خروج ایدن ثفل قلیل اولور وعدم استطلاق اندن ایچوندرکه بدنی مشروب اولان
لبنی میره وغدا اتخاذ ایدر واگر بطنی مقدار مشروبدن اکثر ایله استطلاق ایدر ایسه
برکون مقدار شرب لبنی ترک ایدر ویاخود اولبنه قبض اولان برد واخلاط ایدر واگر
اول شربدن صکره استطلاقی اولمازایسه واجب اولورکه اندن شاربی لبنک تجبنندن
خوف ایلیه وشرب لبنی هجر ایلیه وکذلک مشروبدن دون واقل استطلاق ایدر
ایسه یینه خوف ایلیه وبو ایکی صورتده واجب اولورکه معده ده اولنلر احدار ایدن
اولکسنه برد واشربه ایلیه وانی سکبینج ایله مخلوط معا وده ایلیه بلکه احتیاط
بودرکه اول کسنه سکبینج حب مثللودن مقدار قلیل اوچ کونده برکره استعمال ایلیه
اول سودک بقایاسنی تجبن ایدنلر اخراج ایلسون ایچون علی الخصوص اندن شاربی
جشاء حامض ایله تجشی ایدوب ووجودنده ثقل بولسه اول زمان سکبینج حب مثللو
استعمال ایله احتیاط زیاده اکد اولور وبو مثللو حالده یعنی تجبن صورتنده بو تدبیر نافع اولور علی الفور
حقن ایله تدبیر نافع اولور ویینه واجب اولورکه اول حالده سوق لبن برکون وایکی کون
ترک اولنه واول کمادات وضمادات افراغ والتجا اولنورکه بطن اوزره انکله تکمید
وتضمید اولنور تا یقد تحلیل ایدر واگر سود لبن تجبننده بر شی احداث ایلمیوب وهر کون
شرب غیر مفرط اخراج ایدر ایسه بلکه ایکی کوچک جوز مقداری ثفل خروج ایدر ایسه اول
مشروب اوزره اقتصار اولنور اول مقداره زیاده ونقصان قیلنمزکرک اول مشروب یالکز
لبن اولنسون وکرک مع السکبینج اولنسون ومع الحبوب المسهلة السکبینجیه اولنسون
واگر اسهال افراط اوزره اولور ایسه اندن لبن برکون ویاخود ایکی قطع اولنوب بعده
تدریج اولنیرق سوق اولنور تجبینه اولوب قوابض ایله معلوفه اولان لقحه‌لرک سودنده
ساعت حلبنده بصر حدیدی خشتر رضف وضع حم ایله غسل ونعل معقول اولنوب اولتذار
صکره اول موصوف مذکور خشتنی یکرمی درهم قرظ طراتثبت هر برنون اشر درهم زرنرفس

اوج درهم وسعتر وکوفس وسذابدن باقات یعنی برقاج دسته بس بوذکر اولنان ادویه‌لرله
لبن خلط اولنوب بر ساعت مقداری ترک اولنه بعده صکره اولبن تصفیه اولنوب شرب
اولنور بو وجهله شرب لبنه ترجیح اولنه بعده صکره لبن صرف شرب ایدروانکدن صکره عسل
ایله مخلوط اولان لبنی شرب ایدر اکر احتیاج اولور ایسه واما انکره نافع اولان مدرات استعمال
واجب اولورکه ادویهٔ مدرهدن برینه استعمالی قصر ایلمیه بلکه برینی استعمال ایدن آخره انتقال ایلیه
ومدرات ادویه‌سی فطراسالیون ونانخواه وفو ونج واسارون وراز یانج وبزر کرفس وسالیوس
وسائر انجدان وکمافیطوس ووج وآیکی سنبل وزرد وقو وفو وحو وهلیون وبزر هلیون
وبیان خو چینک اصلی وکالجدر و بومدرات سحق تام ایله سحق اولنور حتی که کبده سرعت
اوزره واصل اولسون انجون وفی مدرات قویه استعمال اولنسه واجب اولورکه [illegible]
دجاجهٔ سمینه کبی دسومتلی مرقه دن بوشئ استعمال ایلیه واما ضمادلر استعمال ایلنه قانون
بودرکه مجفف اولان ادویه اول ضمادلرده اکثر اولنه وکذلک محلل اولوب قبض قوتی اولا
هو اول ضمادلره کثیرا ادخال اولنمیه زیرا اولار قابض کثیر اولدیغی مسامات ومنافسی سد
ایدر وانلرک تحلل قلیل اولور واکر محفف وقابض استعمالنه حاجت اولور ایسه قوتی حفظ ایچون
مقداری قلیل خلط اولنور سنبل وکندر وسعد مثللو لردن جدا قلیل المقدار خلط اولنور زیرا انلرک
اول مقدار قوتی محافظه ایدر وقوت جبیله واردا اولان رطوباتی دفع ایدر وقبول ایلمز واما ضمادلر
مفردا ولان نافع اولور ومرکبه اولان ادویه نافعلرک انلردن چوغنی ذکر ایلدک وبو مقامده مجرب
ونفعی بالغ اولان قوری اوت رعاید وب باش اوتی دعوای ایلیان بقرواختاس وماعزک
بعری اولور اختاده مرکب اولان ضماد نسخهٔ سیویر اختادن برشی اخذ اولنوب صو ایله
وملح ایله قیناد یلور وکبریت سحق اولنوب خنثی مطبوخ اوزرینه اکیلور وبطن اوزره قیلنور
وکذلک بعر ماعز بول صبی ایله بو مثللو ضماد قیلنور وکذلک کوکرجین ترسی وحب الغار وایرسا
ایله تضمید اولنور وبونا بعد قوی التاثیر اولان ضماد بودرکه اختاده بعر ماعز ایله خلط

اولنوب

اولنوب انجیر خربقدن وشبر مدن برشی قیلنور وبول لقاح ایله جمع اولنوب ضماد اولنور
وبونه ضماد انلرن اولور ودیع مشقوق الصاف اولنوب بطن اوزره ترک ایلیک وبونه ضماد
جیده دنور بو ضماد کم استسقا یه موافقدر تین لحیم یعنی انجیر صو ایله طبخ
اولنور وماذریون سحق اولنوب انلرن برجزء نطرون ایکی جزو وکمافیطوس بر بوچوق جزو
بوادویه اخذ اولنوب طبخ اولنان انجیر ایله خلط اولنوب معجون قیلنور ضماد اخر
بو ضماد جدا قوی ضماددر صمغ صنوبر شمع زوفا رطب زفت صمغ البطم هر برندن
اوجر درهم مبعه یعنی اصطرک ومصطکی وصبر وزعفران واظفار افسنتین واشق
هر برندن برر درهم جندبیدستر کبریت حما ماسیف دمکلهٔ معروف سمکان صدف
هر برندن اوجر درهم سوسن اسما نجونی دورت درهم بورق احمر برر درهم بو مجموع اخذ اولنور
یا یادیه یا غ ایله خلط اولنور اکر کبدده ورم وار ایسه بو ضماد اکا نافع اولورکه اول اضماد
خیش السنبل زعفر حب البان مصطکی اکلیل الملک عسالیج الکرم بابونج ادهان مطبیه
مثللولردن اتخاذ اولنور مراهم بو صفت اوزره اولان مرهم‌لر استعمال اولنوب
ماذقشیشا کبریت اصفر نطرون اشق هر برندن برجزء وکمون ایکی جزو وبرجزء ایکی ال
بونلر بو مذکورلر شمع وعلک البطم وشراب ایله جمع اولنوب وبطن اوزره وضع اولنور
وکذلک جندبیدستر مرهمی ومرهم افسنتین ومرهم ایرسا ومرهم افربیون
ومرهم شحم حنظل وخلاف ایله متخذ اولان مرهم ومرهم حب الغار ومرهم
بزور ومرهم بولون خندریس استعمال اولنور الذرورات نطرون مشوی
وملح مشوی بطن اوزره ذر اولنوب اکیلور خصوصا دهن حار ایله یعنی دهن
قثاء حمار ودهن ناردین مثللو ادهان ایله طلا اولندیغندن صکره اول دهن
اول ادویه ذر اولنور وبعضا ادویهٔ محمره استعمال اولنور وبعضکره مستسقینک
اعضاء طرفیه‌لرینه قضبان دقاق ایله ضرب اولنور شول دیرکه بو ضرب ایله قمعه

ایله دالایلیه ضرب اولنور

محمود دكلدر وبعضلر كره حقولرينه يعني اذارلرينك مشدّندر وحقولرينى ولى ايدن
مواضعه مثانات منفوخه تعليق ايدرلر مصنف ديركه بونلر هو كثير فائده ولرلر
بن واقف اولمدم **كلام في البزل** امّا مراقدن بزل اولنغله انتفاع ايدن قليل
اولورو اولكسنه انتفاع ايدركه بر نيجه جدّا قوى اولوب بعد البزل رياضة معتدله يه
قادر وعطشه وتقليل غذايه مصابره ايليه وبزل اولنان كمسنه يه واجب
اولوركه بزلدن مقدم علاج اخرا ايليه وصواب بودركه بزلى دفعهٔ واحده ده
ايليه زيرا دفعهٔ واحده ده بزل اولنسه دفعةً ارواحى استفراغ ايتمش اولور وقوة
ساقطه اولور بلكه بزل قليلاً قليلاً اولور و[illegible] اولان كمسنه لردر بزلدن تعرض اولنمز
امّا صفة البزل بزلى مراد اولنان كمسنه لر ايچون انطيلس امر ايدركه اول عليل قيام
مستوى ايله اقامه اولنور اكر قيامه قدرتى يوغيسه جلوس مستوى ايله اجلاس
اولنور وباذلك خدام عليلك اضلاع عضلاتنى ايدوب اسفله دفع ايدر واضلاع عضلاتنى
عمزه بدء ايدوب اسفل سره يه وارنجه قدر غمز ايدر وبعده بزله مشغول اولور
وبو وجه اوزره بزله قدرتى يوغيسه بزل ترك اولنور وپچن بزلى مراد ايلسه
كوبكى التندن مضموم اولان اوچ بارمق مقداردن بزل وشق ايدر اكر استسقانك
مبدئى جهة امعا ايسه واكر مبدء استسقا كبد جانبندن ايسه سرّه نك جانب ايسرندن
شق ايدر واكر سبب استسقا طحالدن ايسه سره نك جانب ايمننده شق اولنور وواجب
اولور اول مواضعك تنقيسى شق اولنور ايسه دفق اوزره شق اولنه وصفاق شق
اولنميوب بلكه مراق صفاقدن سلخ اولنه وموضع [illegible] ثقبدن قليلاً اسفل مراقدن سلخ
اماله اولنه وبعده مراق ثقب صغيره ايله ثقب اولنوب ومراقك ثقبه سى
صفاقك ثقبه سندن اسفلده قيلنه انيكيچون تكه مائيت اخذ واساله ايچون اول ثقبه لره
ادخال اولنان انبوبه اخراج اولندقده ثقبه لر منطبقه اولوب مائيت خروج ايليه

وبعده

وبعده بخاسندن متخذ بر انبوبه يا اول ثقبه يه ادخال اولنه وپچن بر مقدار صو اول انبوبه ايله اخذ
اولنسه دانى سن اتمامه ايدوب انبوبه مستلقيا تنويم ايليه وواجب اولوركه بزل اولنان
كمسنه نك نبضنه مراعات اولنه وپچن نبض ضعيف اخذ ايلسه مائى سن حبس ايليه وپچن
مائيى تماما اخراج ايدوب لكن انك مقدار ما ثقبه فالسه انك اعمر وحطنه ادويه مسهله
كفايت ايدر وبعضلر بونلر اقدم برنيم ذكرايلديكمز كى بعد البزل استعمال اولنور وبعضلره
هو معد وكبد وطحال واسفل سرة مكاور دقيقه ايله كى اولنور وبعضلره هو مستفيلك
مائيت تلطيف اولنوب صقنده اسالة واجرا اولنور وصقندن قليلا قليلا مائيت بزل
واخراج اولنور وبو تربير تربير نافع وناجح اولور وماتينك اسفله جذب تعطيس ايله و
مائيت اسفله جذب ايدن ترابير ايله اولور وبو صورتده واجب اولوركه فتق حجر ونيدت
توقى وتحفظ اولنه وكذلك ضرر اخراحدن اشتنان توقى اولنه وبعضلره اول ادره ابر كثيره
يعنى اكنه لر جمع اولوب ادره اوزره صو اولينور ماتبته مراتب كثيره حاصل اولسون
ايچون وبعضلره مغصوص وجع تابع اولور وواجب اولوركه معضى اولان موضعه و
بزل موضعنه دهن شبت ودهن بابونج وسائر ادهان حلينه صب اولنور وكذلك اول
موضعلره اول ضماد وضع اولنوركه حلبه بزركتان بورخطم واول امثالدن متخذ اوله
وبعضلره بزلدن اوزرينه ماء حار ودهن صب اولنغله اكتفا اولنور وپچن معض ساكن
اولينه اوزرنده اولان ضماد ازاله اولنور وامّا ادويه ايله واقع اولان استفراغات جون لر ايچون
اول ادويه لر بيزاو اليه مراد ايلرز وبو مائيت مسهل ادويه لر جا اولوه بيز غذا ايلديكى
وانلرك قويلرى تنوعاتنده البادى وبشجره اولور وتنوعاتنده غائله سنى دفع ايدن [illegible]
نسنه لردر افضلى خل وتفاح وسفرجل وحب الرمان لور وخصوصا اوخلك الجنله سفرجل امثال لر نسنه
تربيه ولمشلى اوله انجنله طبخ اولنغله وياخود برقاج كون اواسوك ترك الجنله سفرجل
ترك اولنغله وياخود خلك اوزرينه سفرجل عصاره سى صب اولنغله [illegible]
ورتك

ولبی شنبم مثللو بتوعات مبنجنج مثللو ایله معجون قیلنور و بعده اندن حبوب اتخاذ
اولنور و اندن افضل اولور اول بتوعات سکنجبین ایله حل ایلمک یعنی بر اوقیه سکنجبین
ایچنده بشر ملین بر دانه حل اولنسه خصوصا اول شجره قورد دوا اولور کم اندن
تریاق فراور و بو نسخه اتخاذ اولنور و مصنف ظن ایدرکه اول شجره للاغیه در و فربیون
هی اول علتده دوا در صفرة البیض ایچنده بر درهم سقی اولنور زیرا اقوی ادنی اولان تسقیه
وجه مذکور اوزره او فربیون سقی اولنسه اندن انتفاع ایدرلر و لکن انده خطر عظیم
خوف اولور و بینه ادویه مستفرغه ندنی قویلرندن اولور دو سنجبیج و توبال نحاس خصوصا
توبال اعمالی ایچی ایله مجرب اولور اسیه قوتی زیاده اولور و کذلک مندریا قسمیه اولنان جیتشه
و قثا حمار عصاره سی و ایچنده شحم حنظل نقیع اولنان شراب و مازریون بتوعاتندن
بو مذکورلر قوی مستفرغاتدندر و مازریونلری اصلاح و سرکه ایچنده نقیع اولنمغله اولور
و بعض کرده خلی ایله سکنجبین اتخاذ اولنور و بعض کره ایکی درهم و اربعه قدر
ماء عسل ایله اسقی اولنور و اعتدالده اقرب اولنان دینلر سکبینج و ایرسا و بزر
انجره اما انجره بزری مقشر و مدقوق اولوب عسل ایله و طورب بیلاغی صوبی ایله معجون قیلنور
و اضعف و اسلم اولان مستفرغات قاقلی صویی ندر نصف رطل مقداری سکر عشر
ایله استعمالی اولور و کذلک ماء کاکنج و ماء عنب الثعلب و سکنجبین مازریونلی لکن
لقاح مربی و ایرسا نک قوتی ایله صبر ماء الجبن و توبال النحاس و مازریون
و بو مثللو نسخه لر هوا اسلمدر نسخه جید ماء جبنک بو ترکیبی نک منفعتی مجربدر
بر رطل ماء جبنله بر درهم ملح اندرانی بش درهم تربد مسحوق قاتیلوب سقی
ایله قیناد یلور و رغوه سی اخذ اولنوب تصفیه اولندقدنصکره سفینه بر
اولینوب بر رطلک ثلثی اولا سقی اولینور و قلیلا قلیلا بر رطله بالغ اولنجه
قدر سقی اولنور و بو وجه اوزره ما الجبن سقی استسقانک مادیسنی تنقیص ایدر

وسلحان

و سکنجبین ایلر و ماء الجبنک اجودی لبن لقاحدن اتخاذ اولنان ما الجبن اولور
و مجرب و رینه افضل و ابرد اولان ماء الجبن ماعزدن و اندن معجون ماخوذ اولان
ماء الجبن اولور و بونلره مقارب اولوب استسقاء حاره نافع اولان دوییعی اولور
فلوس سفرجل یعنی بر قطعه ایوا سرکه ایچنده اوچ کون مقداری نقیع اولنوب و زرنیخ مقداری
مازریون ایله دوشاب شدیدا اختلاط ایدیجک قدر دق اولنور و بعده تصفیه اولنوب
او زرینه خلک نصفی مقداری سکر القا اولنوب عسل قوامنده اولنجه قدر طبخ اولنوب
خلط اولنور و بو دوا ایه قریب اولور او حبوبکه عشر سکر ایله بزر مازریوندن تجزه
اولور استسقاء حاره ده بو حبوبک خطری اولماز و معجونا تدن انلره نافع اولان
کاکلانج و برنم اختراع و اختیار ایلدیکمز اول معجونکه خبث حدید و مازریوندن
متخذ اولور و انفرادا ذینده بیزانی ذکر ایلدیک و بعضلرک اختیار ایلدیکلری معجون
دوی نافعدر انلرک ترکیبی بودر بزر هندبا بزر کشوث و بزر اونرطرخشقوق مجفف
عصاره سی یکر و درهم عصاره انیسون بش درهم لک مغسول ریوند صینی
هر برندن بش درهم عصاره افسنتین یدی درهم عصاره قثاء الحمار و شحم حنظل
بشر بشر غاریقون یدی درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب جلاب ایله معجون قیلنور
و ماء بقول ایله سقی اولنور صاحب قانون دیرکه بن دیریکه بو دوا جیدر بعض
الاولین ذکر ایلدیلر و بعض متاخرین انلردن انتحال ایلدیلر و کاکلانج سقیندن
حادث اولان عارضه و غایله دن بو ذکر اولنان دواده امن واردر و انلرک تقویه سی
و اسهالی حق کلکلانجدن قویدر و انلره نافع اشربه برنم اختیار یمز اولان شراب
ایرسادر و بو صفت اوزره اولان شراب دخی نافعدر جیدا مدقوق و مسحوق
نحاس محرق بر مثقال زرق الحمام بر مثقال قضیب سذاب اوچ عدد ملح هندیدن
شیء یسیر بو ادویه لر شراب ایچمه شرب اولنور و حبوبلره نافع اولان فیلغر بوس حبیدر

ترکیب

حب فیلغریوس بودر توبال نحاس و رق ماذریون برزانیسون هر برندن بر جزو اخذ
اولنوب انزرون حبوب اتخاذ اولنوب اقویایه بر مثقال ضعفایه بر درهم سقی اولنور وکذلك
حب شیعثا حب بهرام حب الخمسه حب السکبینج حب ماذریون جمیعا بو حبوب ذی علتنده
غایتده بالغ منفعتی اولور نتکیم حب ریوندن منفعتی غایتده بالغ اولدیغی کبی وکذلك حب مقل
حب شیرم و برم انفرادا بادینده ذکر ایلدیکمز حبوب وکذلك بو حبه دخی نافعدر آنلر صفت بودر
لبن شبرم عصارهٔ افسنتین سنبل تر بدهر برندن بر درانق غاریقون و ردهر برندن
نصف درهم عنب ثعلب صوییله اوادویه حبوب قیلنوب شرب اولنور حب اخر جید
قشر نحاس کما فیطوس انیسون متساویة الاوزان اخذ اولنوب حبوب اتخاذ اولنور وسقیندن
بر درهمدن بدء اولنوب تدریج ایله ارتیریلور واقراص نافعه دخی مسهل قرص راوند کبیر اخراص
ماذریون بوزوری بونلر جرانا فعدر اما آنلرک استعمالاتی انلره حمام رطب استعمالی کریدی
اولوب افضل حماملر حمام یابس اولور و حمام یابس اصنافندن انلره تنور مسجرا اولور
یعنی علیلک تحملی مقدار ارقینه دیریلن تنور اولور علی الخصوص لحم استسقاده حمام رطب
مضر وانلره حمام یابس و تنور مسجر زیاده افضل اولور و فحیی حمام یابسه و تنور مسجره دخول
ایلسه راسنی خارجده و هوای بارده ترک ایدر هوای بارد استنشاق ایله قلبه و ریه واصل
اولوب تبرید و ترویح ایدوب عطشی زیاده اولمسه و بدنی کثیرا و غزیرا عرق تافح ایله
ایلدیکه تعرق ایلسون ایچون واکر حمام رطب استعمال ایدرایسه حمامیه و حارهٔ اولور قیه
وکبریتیه وشبیه صوی اولان حماوا استعمال ایلسون زیرا معروف اولدیغی اوزره اول
مجفف صولر ایله بوت ناوکجرانتفاع اولنور خصوصا استسقاء لحم اصحابی هر یوم مکررا
و دفعات ایله او صولر ایله استحمام ایدر و اکر قوتلر اسقاط الجنین تماما برا و زون
کونده اول صحیحنده او تورمق ممکن اولوبانی نه ایسیلر و بو صولر کبر اولور ماء بحر تقییر و تسخین
اولنور ایسه اما ماء بارده سبل حب ایدوب بو زمانک اخرامرده شدیدا موافق اولور

ایسله

میاه

الکلم

و قرحهٔ اولور
وحده و میاه حمایلک فضائللندر که استحمام ایدی کستهٔ نلرک نفس بارد ترطیبنده تمکن
واکر تمکن حمامه دخول ایدرلرسه ضعیف اولور واکر حماده حاضر و موجود دکل ایسه میاه عزیله
جالکر و چامورلر اخذ اولنور و انلره خلطا اولنیجق ادویه ایله خلط اولنور وابجنده بورق و
کبریت واشنان و خردل و نوره و عقاقیر سائره که ذکر اولنه ادویه دیه مثلا کل و مشابه
ذو الرطبخ اولنوب انلر ایله آخر امرده وقبل الیاس استحمام ایلک نافع اولور وطیبکی و زقی اضحا
واجب اولور که او امیاهی بطن اوزره وضع ایده لر و استسقاء لحمیله جمیعا بدنه وضع اولنور
و استسقاء حاد برکره ورم حاره تابع اولور و اخر کره مزاج حاره تابع انلر ورم اولماز
بلکه اول استسقاء حادک سببی قوهٔ مغیره نلرک ضعفی اولور و بو استسقاده بعضکره مانیت
حمرت اوزره اولور ولکن اول حمرت حس ایله بونوع استسقایه حمرا استدلال اولنمز و اول
استسقایه سبب قوه حمیه نلرک ضعفی اولانغیه حمیلکی اولنمز زیرا احتمالی وار در که
اول مانیت قلتنه بناء دافعه نلرک دفع ایلدیکی فضلهٔ دن لا الحالم زیاده منصبغ اولور
و بشلت صبغ مائیه ده ضعف اولوب دم غذایه مائیتده عدم احتیاز بناء اولماز بلکه بو
بابده اعتبار علامات سائره نلرک دلالتنه اولور و تقیینک علامتی موجود ایسه انلرک علاج ایله
معالجه اولنور و واجب اولور که استسقاء حادک ایلکی مستعمل اولان ادویه حاره دن مستسق
اجتناب ایلیه زیرا ادویه حاره استسقانک سببی بعض حرارت ورو حرارت مزاج زیاده
ایدر و سببک زیاده اولدیغی ایله علتنک دخی زیاده اولور و بونوع استسقاده ادویهٔ حاره
استعمالنده خطر عظیم اولور و بعض اطبا دیرلرکه استسقانک برائتی و صحتی اولماز ادویهٔ
حاره استعمال اولنمز یعنی اول بعضلرک بو کلامی النقاتنه اولنماز زیرا اور اصحابی کثیر و معالجه
ایله و مزاج حاره تبرید معالجه اولنوب صحت بولدقلرینی مشاهده ایلدک و بو وجه
ایله معالجه نلرک منفعتی بزم و بیزدن مقدم اولنلر جمله تجربه ایلدک حکایت
عجیبه مصنف دیر که بن بر خاتون کوردم که استسقای آنی تملک ایدوب بطنی عظیم اولمش ایدی

واولتخانوی انار تنا ولنه حکب ولوب اول قدر انار تنا ول ایلدیکه حتنا ولك
اولنسه مقداری ذکر تشنیع اولنور که اعتماد اولنمز ایدی بس اول کثرت اوزره رمان
تنا ولنه باجر الله تعالی صحت بولوب انك مقتضای شهوتن اجرا ایلدیکی کنزده
تربیه حسن اولور و استسقایه معالجه ایدن کسنه یه واجب اولورکه حمایه ده
یا خود ما شیئده مجتمعه علاوه قصر ایلمیه بلکه معالجه ده ایکسنده دخی مراعات
ایلیه اکر یالکز حمایه علاج وما شیئك علاجن ترك ایدر ایسه خطرلو اولور
بلغ واکر یالکز ما شیئه علاج ایدوب حمایه معالجه سن ترك ایدر ایسه خطا ایتمش
اولور و واجب اولورکه رفق اوزره بینهما جمیع ایدوب معتدلات استعمال ایلیه
ابیسه وحمایه وما شیئی تنفسه اغلب اکی مقاومت ایلیه و معلوم بیورلیکه حمایه موجوده
وقائمه ایکن استسقادن بر اولوب صحت بولمسن اجتهاد ایلسه مقصودك حاصل
اولمز و تربیه الله صحت کلمز بس بو مثللو حالده تدبیر بودرکه ماء عنب الثعلب وماء
کاکنج وماء کبر فقس وماء قاقلی وماء طرخشقوق که اکا بعضلر هندبا بری دیرلر بونلر
میاهه استعمال حمایه قائم ایکن استسقایه موافق تدبیر اولور و واجب اولورکه
میاه مذکوره ییه لك ورنغفر او ریوند مع هلیلج اصفر اشبواذو یکه من برشی خلط
اولنه وکذلك عند الضرورات مسهلات ضعیفه دخی اولمق اوزره بنم کر تر
امثالی ایلدیکم مازریون وانك اولاد مستعملات نفع استعمال اولنه وجالینوسك
ذکر ایلدیکی اوزره استسقانك علاجنده استسقاده تأمل واجب اولور اول قاتل
نه وجهله اولیجغی بیانده جالینوسك عبارتی ذکر ایلمیه لیم بنم صدیقمدن بر شیخ
استسقاء زقی ایله مبتلی اولدی وانده حرارت موجوده و قوت ضعیفه ایدی هم
اول شیخ مشوی لحم جدی و فبح و طیهوج واول مثللو لحم طیور ایله غدا ایدر ایدم
وخبز خشکار و قریص و هلام اول لحوم ایله اتخاذ ایدوب انکله غدا ایدر ایدم

ومقصوص النبو اصناف اغذیه

وخل

وخل ایله عرسلن متخذ اولان عکسیه صفراد واطعام ایلدیم وحفظ قوت ایچون اول
مستسقی شیخه امراغره یه توسیع ایلدیم والکه مرقه تنا ولنه اذن ویرمدم ولکن دوای
ایدجکیم کون قبل الدواء وبعده زیرباجه اذن ویردم وبو اطعمه لر انك عطشن زیاده
ایلمدی و اوا زیرباج متوسط الثقافة اولان خل ایله تنا ولن امر ایلدیم وآنی بو مطبوخ ایله
اسهال ایلدیم هلیلج اصفر بدی درهم شاهترج حشیش دورت ... حشیش غافت ایکی درهم
هندبا غضن بعض تازه بر باقه بعض بردسته سنبل ایکی درهم بزر هندبا ایکی درهم
ورد ایکی درهم بو مذکورلر اوچ رطل صوایچنده ایکی رطلی کیدوب بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنور
وایچنده اوز درهم مقدار عسل مرس اولنوب شرب اولنور وکذلك بو حب ایله دخی اسهال
ایلدیکه انی لبن شبرم وبرمثلی سکر ایله عقد ایلدم و اواجب قبل الغذا الکه ویردیم
وبعض کره دخی لبن شبرم ولحم تین ایله عقد ایدوب ایکی ویاخود اوچ نخود قدر انزن
سق ایلدم وبعضکره لبن شبرم وجه مذکور اوزره سقیله صکره حصرم ربی وریباس ربی
سق ایلدم وکبد ینه ضماد بارد وضع ایلدم وکذلك قیبد بسین جبر ایلد وما ذریون ایله
خل ایچنده نقع اولنمز تقدین صکره ضماد ایلدم و بطن اوزره ایلدیکیم الطین طینی ارض خل
ایله وماء ایله ودقیق شعیر وجاورس وصیغ ترس وکی ترس ورماد بلوط ورماد کرم
ایدرو بعض الاحیانده بورق وکبریت ایدر کلیسنی خل ایله تضمید ایلدم حتی کبد اوزره
ضماد صندلی ایله تضمید ایلدم وبعضکره ضماد صندلی بو آی کبده وضع ایدوب وضماد
محلله یه کوبکی و بطن اوزره وضع ایلدم وکذلك اکی شراب ورد ایله دخی اسهال ایلدم
او شراب ورد ك ایچنده بعضکره مازریون نقع ایتشیدم وبعضکره دخی لبن شبرم
ادا قدایتشیدم وفواکه تنا ولنمزین قور انجیر و بادم و سکر تنا ولنه دخی اذن ویردم والکه
امرایلدیم عطشه مصابره ایتمك اوزره وعطش افراط اوزره اولدیقده صوبه سکر ایله
مزج ایدوب ممزوج سق ایلدم وماذریون بیه اغذ دق ایدوب الکدن کچوردیم انجیر عسلی ایله

معجون ایوب اکه قبل الطعام و بعد الطعام اول معجوندن ویردم وایکی وقتده جمیعا
ویردم و اول شیخ مریض بالانفض برکون ترك ایلدم بو موضوع کلینجه قدر جالینوسك
کندی عبارتی و واجب اولورکه اصحاب استسقانك غداسی قلیل اولوب وحده اوله
واکر علیکه ممکن اولورایسه حنطه دن متخذ خبز هجو و ترك ایلمك ترك ایکسون
حنطه ده لو وجب اولو حیله واول المستد خبز شعیر بزوری قصو ایدر واکر حنطه خبزی
تناول اولنوق اقتضا ایدر ایسه واجب اولورکه اول اصفنا اول خبز تنور وخشکار نضیج مجفف
اوله حتی تناول اقتدا فطیر مجیب و واجب اولورکه اول حنطه علیه اولمیه و بعض ناس
اول کمنابرکده دقیق الجید دقیق حمص خلط ایدرلر و واجب اولورکه اندرکده سمسم زیت انفاق قیلنه
و اندرك اغدیه سنده اول خل ایله زیت مبزر ومصوص غدا مستقیله موافق
غدادر و مرقه دجاج هی اندره نافعدر زیرا اول مرق هم ادرار وهم کبده اصلاح
ایدر ایکی مصلحتی جامعدر و اول طعامکه انی نضاده زیتون وجوز و ثوم ملح
اتخاذ ایدرلر اولدخی نافعدر و واجب اولورکه اندرك مرقلری ماء حمص و قنابر
و دیك هرم و دجاج مرقلری اوله وخصوصا اول مرقه ماء هو یدانه حشیشلر
ایله اتخاذ اولنه و اندرك احیانا تناول ایلدیکی لحوملری جفافی اولان لحوم
طیر اوله دراج و قباج و شقافینی و فواخت و قنابر و قطا و غزلان و جدا
و صغار سمك که ملطفات و حریفه مقطعه ایله مبزر اوله و اندره حلو افق
جدا جیدا اولور و لکن بعضکره اول ملحك افراطا اوزره تعطیشی اولور و اندرك بقوللی
کرفس و سلق و بقلهٔ یهودیه و هندبا و شاهترج و مقدار قلیل سیر و کراث و
سذاب و کروتا یبرانو و فودنج و ثوم و کبر اولور و خردل و جمیع احبوب
مستقیله و خاصه اصحاب طحلی به مضر اولور اما الحبوب و فستق و بندق و لوز جر
تمر و بیت الحلیه تناول ولنده وقت رخصت ویریلور اما فواکه رطب تین ولین وجماع الوجوه
رخصت و

رخصت

بلغ

رخصت ویرلمیز لکن من بین الفواکه رمان رطب حلو تناولی نافع اولور اما
شراب استسقاء حار اصحابنه البته تقریب اولنمز اما استسقاء بارد اصحابنه
واجب اولورکه شراب اصفا فی بینلین انجق لاعلی الریق شراب رقیق عتیقدن
مقدار قلیل شرب ایده لر و اول شرب طعام اوزره اولمیه بلکه تناول طعامدن
برحین مرور ایتدیکدن صکره اوله و هضم دخی طعاملرك انحدارندن صکره اوله
اما اندرك حقنه لر و شیافلر اول حقن سکبینج و ایرسا و انکر
مائیتی مخرج اولان ادویه دن متخذ اوله صفتی شیاف بو شیاف بر
مائیتی جدا استفراغ ایدر بر اجزه اللی عدد حب الماهو یدانه و ثور غدد
غاریقون بدر قیراط قشر النحاس بر درهم نیك ثلثانی بو مذکورلر اخذ اولنوب
خبزك برایله خلط اولنوب اندن شیاف اتخاذ اولنور و اول شیافدن
الی قیراط و یاخود یدی قیراط و یاخود طقوز قیراط تناول اولنور و اندرك
مدراتی جمیعا مدرات اندره نافعدر و لکن مستقیله جیدا اولان اول ادویه درکه
بولی ادرار ایلیه و اول دوا بودر بر اجزه طقوز قیراط خربق اسود اول مقدار
کاکنج بر درهم سنبل هندی ایکی درهم بو مذکورلر اخذ و خلط اولنوب تناول اولنور
شربت واحده سی بر مثقالدر شراب لفاویه ایله شرب اولنور مدر آخر بو دخی بولی
ادرار ایدر عیدان بلسان و سنبل و سلیخه و مکون و اصل سوسن و هیوفادیقون
و فقاح اذخر و لوف بسیط و جز بری و حماما و سم بیونکم کرفس بزرنك بر
نوعیدر و فطر اسالیون بو دخی کرفس جبلینك بزریدر و قصب الذریره و فلفل
و کاکنج و سیسالیوس بو انجدان رومیدر بو مذکورلرك هر برندن بر درهم
اخذ اولنوب جمیعا خلط اولنور و آنك شربته واحده سی ایکی درهم اولور اون
ایکنجی فصل استسقاء لحمی معالجاتی بیاننده در اصول کلیه و قواعد مذکوره

استسقاء لحمی معالجه‌سنه نافع و کافیدر و مع ذلک استسقاء زقی یا بنی لحمی معالجه‌سنه که
ذکر و اشارت بیورار ایلیک فی تحمیلی معالجه‌سنه بعضلره فصد حاجت اولور اگر سبب
بواسیرک و دم طمثک احتباسی اولور ایسه و علامت امتلاء فی موجوده ایسه بیلکم اول اصولرده فصد ایله
خانوق و طفی اولان امتلا ازاله اولور و فصدک حمایه مناسبتی استسقاء زقی یه
مناسبتی اکثردر و طبیعتک لین اولدیغی صاحب لحمیه صالح و موافقدر و اگر لحمی صاحبنده
حمّا اولور ایسه دواء مسهل ایله اسهال جائز اولماز و فصدی جائز اولماز مادام حمّا زائل
اولمیه و زقی یا بنی یرم و صفر اوزره اقراص شبیه شرب زقیله حادث اولان حمایه
استسقانک سائرندن زیاده و اشد ملایمت اولور و طبیعی حبس ایتمیوب اطلاق ایلمک
واجب اولور حبسی جائز اولماز ندفر معتدل دوا ایله اولور ایسه اطلاق اولنور و فی [illegible]
هو نافع اولور و اسهال [illegible] استسقاء لحمیه نافع اولور علی الخصوص اول اسهال
حب [illegible] ایله اوله زیاده افضل اولور و استسقا ایچون و خصوصا استسقاء لحمی ایچون
ریاضت و ریاضتلرینه مستلقیا ابتدا اولنور و صکره دابّه اوزره متمکن ایکن ریاضت
ایتدیریلور و صکره قلیلا قلیلا مشی ایتدیریلکله ریاضت ایتدیریلور و کرکدر که اتلری مشی تخصیص
ارض لینه و رملیه اوزره اوله و [illegible] برکسنه بیله اولکه علیل ایتدیکی ریاضتلر
دررلکیه اولکسنه [illegible] حتی انلک ترک [illegible] اوزره واقع اولمغه
سنه یه مؤدی اولمیه و اول ریاضتی تمام ایلدکدنصکره تسخین تعرض اولنور علی الخصوص
شمس زیرا حرارت شمسک ابدانه غوص قوی اولور انکیچون باشی کیب اولنوب تشمیسده
وقایه اولنور علیله علاده ماغیه اصابت ایتمسون ایچون و اعضاسی تره سن جمیعا کشف
اولنور انلری مضجع رمال اولور اگر قملی موضع وار ایسه و کذلک [illegible] ایله هو [illegible] الحمّام
[illegible] عرق [illegible] اوار عرق مسح اولنوب [illegible] دهن [illegible] تدهین اولنور
و ریاضه [illegible] اولان مواضعک محافظه اولنور [illegible] واجب اولورکه انلر دواء [illegible] دوا [illegible]

بالجمله

ایله تدبیر اولنور

وکلکلا الخ

وکلکلا الخ استعمال ایدرلر و مدرّات مذکوره یی و تلطیف و تجفیفی اولان مسهلاتی استعمال
ایلیه‌لر و انلرک بریسی اقراص غافث در مع الاینهل ماء اصول الجبنه و سکنجبین بزوری ادرار
موجوده ایسه استعمال اولنور و زوفی معالجه‌سنده ذکر ایلدیکمز ادویه مفرده نک اکثری
لحمی‌یه نافع اولور حتی سکبینج و قسط و ماذریون و افربیون دخی نافع اولور
و ابهل طبیخ جرابا فعد ر اکر صوبیه [illegible] حمرت حیقنجی قدر طبخ اولنوب بعده اوج
درهم مقداری ابهل [illegible] اخذ بعض [illegible] اولنوب اوزرینه اول مطبوخدن شرب اولنور و کذلک
نانخواه و کمون و ملح طبرزد شرب اولنور و سبب حارّدن حادث اولان لحمی‌نک معالجه‌سنده
فصد واجب اولور صدید ردر یه اخراج ایلسون ایچون و ادرار دخی استعمال اولنور ایچون
انلر ایله عروق تنقیه اولنسه کبدک مزاج اصلاح اولنور و ادویه ایلکم آکل کبد
التهابدن مزاج طبیعیسنه رد اولنور استسقاء حار و بارد اصحابنک اغذیه‌سی قدر
حار و بارد اصحابنک اغذیه‌سی اولور

اون اوچنجی فصل

استسقاء طبلی
معالجه‌سی بیاننده در طبلینک معالجه‌سنده قانون بودر که طبلی نک حدوثنه سبب خلط ریاحی
احتباسنده تکون ایدن ریاح اولور ایسه اول خلط اخراج استفراغ اولنور و بعضلرده
[illegible] استفراغه هو حاجت اولور زقیده اولدیغی ذکر و کذلک بول ادرار اولنور
و اکر ریاح سببی ضعف معده ایسه انک معده‌سی تقویه اولنور و کبد اطلیه ایله و مقولا
سائره ایله تعدیل اولنور افراط اوزره تبخیر ایلسون ایچون و باب طبلیده فصد اکثر حالده
ادخال اولنماز و نادرا بعضلره ادخال اولنور بلکه طبلی معالجه‌سنده اولی اولان رقوبته الحاله
طبیعت اسهال اولنه و واجب اولورکه مسهلات استعمالنی تکثیر ایلیه و کذلک مدرّات
هو استعمال ایدوب لکن افراط اوزره استعمال ایلمیه‌لر زیرا اسهال و ادرار ده اکثار
ایلملوا بخره کثیره تولیدینه سبب اولور و من غیر افراط مسهل و مدرّ استعمال ایلدکدن
صکره انلر محشیات ریاحی محلل [illegible] ننه‌لر استعمال ایدرلر و هر یوم کرارا و مرارا انلرک

ایسه

اولنمغه مباشرت

و یا خود استسقاء

بودرکه

بطنلری دلك اولنوب جاورس و نخاله ایله نفع اولور انیسی تکمید اولنیور وکذلك حبوب مشوی یه و حمولات حقنه استعمال اولنور و بعضیلرده تطرز اوزره برقاج دفعه محاجم فارغه وضعنه حاجت اولور و طبلی اصحابنه و انجبه حبوبات و بقول تناولندن والبان و فواکه تناولندن اجتناب ایلیه لر و اکر طبلی استسقا سوء مزاج حار ایله اولور ایسه واجب اولورکه اکر رازیانج و کرفس و اکلیل الملك و بابونج و حسك میاهی سقی اولنه و طبلینك سببی سوء مزاج بارد اولور ایسه واجب اولورکه کمون و انیسون و حبه سوداء و ناخواه سقی اولنه و انلر دائما کمون و کندر مضغ ایدرلر و انلره معجون وج و شونیز ایله نفع ویرر و بو معجون قرابادینده مذکوردر وکذلك ناخواه اهل کمون طبخ دا استعمال اولنور و اما انلرك حمولاتی کمون بورق و ورق سذاب بولادوقلر شیافه استعمال اولنور و انلره حقنه نافع باکره دهن ایله ویا حب اول دهن بزر مجلله الرباح ایله وکذلك دهن کرفس و دارصینی دهنی ایله استعمال اولنور و کذلك ریاح محلل معاجین و مشاهیر احرا شیا رحها استعمال اولنور طبع

امراض و طحال و معالجاتی حقنده اولان کلام مجملدر مراده تفصیلی ایکی مقاله اوزره ترتیب اولنمشدر اناك مقاله اولاسی طحال تشریحی و مراده برقاج بیانده اولوب اولدر فصول محققه مشتملدر اوکی فصل

تشریح بیاننده در مصنف دیدیکه مراده برکیسه معلقدر کبددن اصلمشدر معده حاملدر و طبقه واحده و عصبانیه در و اناك فعلی واردر کبد طرفنده اولور و اننده مجری واردر اول الجزء مراده یه موافق اولان خلط دقیقدر و مرار اصفر بعض صفراینك جذب ایدر و اول مجری کبدك کبد و یه و کبد اولان عروق ساکنه یه متصل اولور و اول مجادینك اول مجلده شعب کثیره واردر و غایصه اولور و عمودینك مرخلی کبدك تقعیرنده اولور وکذلك مراده نك فم مجاسی واردر ناحیهٔ معده یه و امعاییه الکلدول فم مجرادن

معدیه و امعایه فضل صفرا ارسال اولنور بعینی کتاب اولدر انك تفصیلی ایراد ایلدك و مراده ده اولان مجرای مذکورك اکثر شعب اثنا عشر تسمیه اولنان بعض سعه متصل اولور و بعضیلری اول شعبدن برشی صغیر اسفل معده یه متصل اولور و بعضیلری تو ام عکس اوزره اولوب اکبر و اغلظ اسفل معده یه و اصغر اثنا عشره متصل اولور و اکثر ناسده اول مجرا مجرای واحدر اثنا عشره متصلدر و مراده ایله مثانه نك هر برنك بر انبوبه واردرکه مراده یه داخل اولان انبوبه مراده نك صفرایی مصّ ایدر مرارك انبوبه مصاصه سنك مدخلی مثانه انبوبه سی مدخله قریب اولور اطباء اقدمینك عادتی بودرکه مراده یه کیس اصغر و مثانه یه کیس اکبر تسمیه ایدرلر و مراده خلق اولنمسنك حکمت و مصلحتی بودرکه اندن منصبه اولان مرار امعایی فضلی رغوه دن تنقیه ایدر وکذلك تحت قرده اولان ثقود ثار کبر امعایی تنظیف ایدر وکذلك دخی تلطیفه و فضولی تحلیل ایدر و برازی تحریك ایدوب امعایی تنظیف ایدر و اطرافنده اولان عضل مستقیمی لذع ایدر و اکثر ناسده مراده نك معده یه سبیل و طریقی اولماز و مع هذا مرة نك انصبابی ایله معده نك رطوباتی غسل اولنسون ایچون اول طریقی لابد و لازم ایدن اول مصلحت ایچون امعایه طریق خلق اولندیغی کبی بس بو فائده یه التفات اولنمیوب مراده نك معده یه طریق اولمدیغی اکثر ناسده سببی بودرکه صفرا معده متاذی اولور و معده یه منصبه اولان صفرا غثیان احداث ایدر و هضمی افساد ایدر زیرا صفراویه خلط رحم و غذا مخالطه اولور و مراده یه عرق ضاربك بعض شعباتندن و کبده متصل عصبدن بر شعبه کلور و مرار حمقا نه کبی برطبقه و برقاتدر اول طبقه واحده الیاف ثلاثه دن مرکبدر بعنی کیف لیف طویل لیف موربی و لیف عریض ثنا کیف اولنمشدر و مراده کیف طویلی کبددن صفرایی

مرطبه

طبع ایله اولان نسخه ده وانلره نفع ویردائما قارورقی مضغ و کذلك سعد و دوقو هر برینك ایکیشر درهم استعمال نفع واقع اولمشدر

مراده

صفرایی جذب ایلمسه ویاخود حزنی ایله صفرادن نفاح حاصل اولمسه اندن آفات حادث
اولور زیرا صفرا اوتی منجذب اولمسه کیدی یوتریم ایدر ویرقان ایراث ایدر و بعضکره اول
صفرا منجذبه تعفن ایدوب حمیات ردیه احداث ایدر و اول صفرا منجذبه اعضاء بولمه
افراط اوزره سیلان ایلسه تفریج ایدر و هر عضوه سیلان ایدر ایسه اول عضوده حمرت
وغلیه احداث ایدر و بدنده منتشره اولوب حاجی وساکنه اولور ایسه یرقان احداث
ایدر و قچن مراره خلی امعایه افراط اوزره سیلان ایدر ایسه اسهال مرادر و سحج احداث
ایدر

ایکنجی فصل

تشریح طحالک بیانندهدر بالجمله طحال دمک ثفل وحراقه سنی
منز غیدر و دمک ثفل وحراقه لری طبیعی وعرضی اولان سودالردر و طحال ایچی بر نوع دوت
وشان واردر قلبه جانب یحتنده وکبد و مراره یه جنبلرینه مقاوم اولور و قچن دمک
کدورتنی طحال جذب ایلسه آنی هضم ایدر و بعده اول کدورت مطعومه یه طحالده عفوصت
وحموضت عارض اولسه کرچه اول وجهله فم معدهیه دغدغه ایدر و باعث صالح اولسه و کذلك
حارت دخی معتدله اولسه اول طحال فم معدهیه سودا ال مذکوره یی و ورید عظیم طریقندن ارسال
ایدر و قچن کبد و حوالی کبدن سودادن طحال تنقیه ایدمیوب ضعیف اولسه برنجه امراض سوداویه
حادث اولور سرطان و دوالی و داء فیل و قوبا و بهق اسود و برص اسود کبی مرضلر و بلکه مالنخولیا
وجذام و انلرکبی اولان علتلر عارض اولور اما طحالده مجتمع اولوب معتاد اوزره طحالدن
اخراجی لازم اولان سودایی اخراجده طحال ضعیف اولسه اندن طحالك عظم و کبری
و ورم دخی حادث اولور و کذلك مجرا تولرایله سودایه مکان قالمز و فم معدهیی دغدغه ایله
مقرارتی منجذب اولوب دغدغه نك منفعت مشهوره سی فوت اولور و قچن طحال سودایی الحاصل
ارسال ایلسه اکرانده ارسالی افراط اوزره اولور ایسه جوع زیاده اولور اکر حامض
اولوب ارسالی افراط اوزره اولماز ایسه غثیان و قی ایجاب ایدر و بعضکره سحج احداث
ایدر کاه اولور سحج قتال اولور و قچن طحال سمز ایسه و سمین اولسه جمیعا اریقلنور و هزال کلورو

کوزلك

وکذلك کبده دخی هزال عارض اولور طحالك کبده مضاده سی قوی و شدیددر و بعضکره طحالده سوکی
محترق اولوب حموضته معتدله سی زائل اولور و بعضکره طحالدن معدهیه کثیر المقدار
و فاحش سودا منصبه اولوب قیء اسودی احداث ایدر و بعضکره اول قیء
ادوار اولوب اندن انقلاب معده دیدکلری آفت حادث اولور و قچن استفراغ
سودا اکثر اوزره اولوب اندره حما اولمسه اول استفراغك سببی ماسکه نك ضعفی
اولور و یاخود دافعه نك قوتی اولور و سودانك کثرت احتباسنك اسبابی
اسبابی استفراغك اضدادی اولور یعنی ماسکه نك قوتی و یاخود دافعه نك ضعفی
اولور و طحال مستطیل و لسانی بر عضودر معده یه یساریندن وجهته خلفه مائل
و موضع صلبدن متصل اولور و طحالك عنقی کبدك تقعیرندن مراره عنقنك
متصل اولدیغی محلی تحتندن متصل اولور و سودایی کبددن اول عنق
جذب ایدر و باطننده نابت اولان عنق آخر دفع ایدر و طحالك تقعیری
طحالك معده اتصالی جانبنده اولور و حدبه سی اضلاعه ولی ایدن جانبنده
اولور و اضلاعه طحالی تعلیق رباطات قویه وکثیره ایله اولماز بلکه انی
تعلیق ایدن رباط قلیلة الاعداد و لیفیتده غیر قویه اولور و اضلاعك
اغشیه سی ایله اولیفلر منشئه در و اضلاع جهتنده طحالك حدبه سی برآوز
عروق ضاربه و عروق ساکنه یه متصل اولور و طحال اول جانب مقعرندن
کبده و معده یه مسطوح منبسط کبی یعنی آصقو کبی معلقدر لکن اسفل کبده
موازیدر و اسفل معده یه متصلدر و طحال ایله معده آراسنده بر عرق اصل
واردر که اول عرق طحالی معده نك هر برنده ملتحم اولور و اول عرق طحالی معده یه
تعلیق ایدر و اول عرقك شعب کثیره لری ایله ایکی قات بر صفاق مطوی طحالی الدیغی
ایدوب اول شعبه لردن کثیر العدد و صغیر المقدار اولان شعب طحاله وتربیه

انقلاب معده اکا دیرلر که مأکول اولان غذا معده ده هضم اولدقده حاصل اولان قیئ آنی فیله تقضو معده دفع ایلیه

مراخلدن ایدوب ضاربه وغیر ضاربه عروقك طحالده كثرتی اولور ودم اول عروقه نضج ایدوب جوهر طحاله مشابه اولور وغذا سنی باقی فضله یی طحال [illegible] دفع ایدر فطحالك جرمی سخیف خلق اولندی سودا ور فضل غلیظی طحال سهولت ایله قبول ایلسون ایچون وطحالی اصفاقرت برازاغشیه سنی وتغذیه ایدر وآلات غذاء طحال ایچابنده مشارك اولور زیرا ایجابنك منشائی هو صفاقدر

فصل یرقان اصفر ویرقان اسود بیانندهدر یرقان لون بدنك فاحشا تغیرینه دیرلر اول تغیر ایله بدن لون طبیعیسندن چیقوب بدن اصفر ویاخود اسود اولور یرقان اصفرده خلط اصفر یعنی صفراء جلده وجلده وغیری ایدن مواضعه بلا عفونت جریان ایدر اولکنده اگر حمای غب وارایسه واگر اندن حماسز دیع ایسه اول زمان بلا تعفن خلط اسود جلده وحوالیسنده اولان مواضعه جریان ایدوب اندن یرقان اسود حادث اولور ویرقان اصفرك اکثر حالده سببی کبد ومراره جهتلرندن اولور ویرقان اسودك سببی طحالدن اولور وبعضکره کبددن هم اولور وبعضکره مصادف دوشوب اصفر وابیض یرقانلرده هر برینك سببی مزاج عام اولور وبیزاولا اصفرا ویرقاننده تکلم ایلیه لیم وبیز دیرزکه یرقان صفراوی صفرانك کثرت تولدی ایله اولور ویاخود تولدی کثیر اولماز ولکن امتناع استفراغی حبس ایله جمع اولوب کثیر اولور وصفرانك هم کثرت تولدینه سبب عضو مولد [illegible] اولور ویاخود [illegible] مانع احتباس ایله اولور وصفرایی بالطبع تولید ایدن عضو کبد اولور زیرا کبد جدا تسخین اولان مسخنات ایله وکبدده ومجاری صفراده حادث اولان اورام ایله ومجاری سدهٔ صفراوی مرارهدن تجنبه اولنغله ومرارهنك مزاج حد مسخن اولنغله بو اسباب مذکورهنك هر بری [illegible] ایله تجربه کبد صفرایی کثرت اوزره تولید ایدر وبعضکره هو صفرایی جمیعا بدن بحسب الطبع تولید ایدر زیرا جمیعا بدن سخونت حفظ ایله [illegible] تسخین ایلسه بدنده اولان دم صفرایه

احاله ایدر واغذیه سببی ایله تولد ایدن صفرا اغذیه نك حرارت مزاج حسبی ایله اولور ویاخود لبن کبی حرارتده استحاله سی سریع اولان اغذیه نك حرارتده استحاله سی ایله تولد ایدر وتجربه ایکی اولان طعام واغذیه ده بو اوصاف موجود اولسه کثرت اوزره صفرا تولید ایدر خالی اولماز اما اسباب غریبه دن صفرا تولد ایدن [illegible] خارجینك اولکسته یی خارجلدن استعمالی کبی ویاخود جراره دیدکلری معروف عقرب ویاخود حیه لسعه سی ایله ویاخود زنابیر خبیثه ضربی وقملهٔ النسرك عضی ایله حرارتك باطنه فاشی وسادر اولمسی ایله صفرا تولد ایدر وکذلك ادویهٔ مشهوره ایله هو صفرا تولد ایدر مثلا افعی نك وعقرب جراره لر بوعضی ایشلر اگر سار بدنی قتل ایلمك مرتبه سنه بالغ اولمز ایسه سمی سببی ایله حادث اولان یرقان اکثریا دفعهٔ ظاهر اولور اما کثرت صفرا ایله حادث اولان یرقان ایکی وجه اوزره اولور وجه اول بو درکه اول صفرا کثرت ایله دمه غالب اولور ودم ایله منتشره اولوب کثرت تولد اولان انتشار ایله یرقانی صفرا احداث ایدر وایکنجی وجه بو درکه صفرایی طبیعت ابدانده نفض ایدر وبحرانی احداث ایدر وبو یرقان بحرانیه اولور وکثرت اوزره اولان صفرادن متولد یرقان بعضکره تدریج ایله قلیلا قلیلا حادث وانا مرض ظاهر اولور انکچون که جلدده کثافت ویاخود حاده ده غلظت اولوب تولد ایدن صفرا تحلل ایلمز وقلیلا قلیلا منتشر اولوب یرقان احداث ایدر وبو ذکر اولنان ایکی سببدن ایچون شمال بیللری اسوبکده وشتاء بارده یرقان کثیر اولور وکذلك نوبه لری معتاد اولندن عرق محتبس اولسه انده هم یرقان حادث اولور وصفرانك هم کثرت اوزره تولدی بعضکره کبدده وبعضکره قریبا سندی بیلدیکمز اوزره جمیعا بدنده اولور وکثرت اوزره تولدینه سبب بعضکره اورام حاره اولور زیرا فتق عضوده اورام حاره حادث اولسه مزاج حرارته تغییر ایدوب حرارت مزاج ایله صفر اکثر نسبت اوزره تولد ایدر وبعضکره اورام تسدیدی حسبیله هو صفرایی تولید ایدر فتکلیم مزاج حرارته تغییری حسبیله تولید ایلدیکی کبی واورام بارده مزاج سوداوی تولیده اولی اولور

واستفراغ عنق

بو مذكورلر صفرانك كثرتي ايله اولان يرقان اصفرك اصنافي ايدي اما عدم استفراغ
حبس ايله اولان يرقانك بياني بودركه يرقانه سبب اولان عدم استفراغ كبدده
اولان صفرانك عدم استفراغي اولور وياخود مراره وامعا واعضا اخرادن برنده
مجتمع اولان صفرانك عدم استفراغي اولور وبجن كبدده اولان صفرا استفراغ اولنمسه
اول عدم استفراغه سبب بعضكره فاعله اولور وياخود عدم استفراغه سبب كثرت
اولور واكر سبب فاعله اولور ايسه بعضكره اول سبب قوه مميزه نك ضعفي وياخود
قوه دافعه نك ضعفي اولور وسبب الترا ايسه اول سبب مجارينك انسدادي
وياخود كبد ايله مجرا ارا سنده اولان سده اولور و بو قبيلدندر بعض بين الكبد
والمجرى سده حصيله حادث اولان يرقانلر كبدده اولان ورم حاره سندن و اورام
صلبه دن حادث اولان يرقان وكذلك بو قبيلدندر اول يرقان كه برد ايله حادث
اولور زيرا كبده برد اصابت ايلسه كبد ضعيف ايدر و كبدده اولان مجاريي
قبض ايدر و كذلك انضغاطه و سائر اسباب سده دن حادث اولان يرقان
هم ذكر اولنان قبيلدن اولور و معلوم بيوريله كه بجن سده حاصل اولوب
كبدك قوه جوهريه سي ضعيف اولور ايسه اول لسون صفرا يه حبس ايلسه اول الحالة
لا محالة كبدك كثرت و سخونت اصليه سندن زياده سخونت كلوب سخن اولور و حال
سلامتده كبدده تولد ايدن صفرادن اكثر كبدده صفرا تولد ايدر اما مراره سببيله
حادث اولان يرقان مراره نك صفرا يه جذبنك ضعفندن اولور على الخصوص
مراره نك جاذبه سنك ضعفي ايله كبدك قوه مميزه سنده وقوه دافعه سنده ضعف
اولور ايسه مراره نك ~~ضعف جذبي~~ اولور وياخود مراره نك كبددن
قوه جذبيه يرقانه سبب اولور زيرا قوت جذب ايله مراره نك دفعه واحده جذب ايلديكي
صفرا مراره يه متعلق ايدر و زياده كلسه مراره نك سعه سي اولميوب اول زياده مراره يه
تمديد و قوتني اسقاط ايدر بعده كبددن صفرا يه جذب ايدميوب يرقان حادث اولور و بعضكره
يرقانه سبب مراره ايله امعا ارا سنده اولان مجراده اولان سده اولور و بعضكره اول سده

صفرانك

اولان ضعف جذبي نك سببي وياخود

بلغ

كثرت اغذيه

صفرانك دفعة سيلانندن حكمي قالوب بشره سيريتنه حادث اولور واول اكثريا دون بعضكره
سبب كثرت وبعضكره كبدك شدت وعنف ايله دفعي وبعضكره مراره جاذبه سنك ضعفي
جذبي اولور زيرا بعضي وقتلرده مجرانك فم اوزره صفرا يه حبس ايدرسنده منطبق اولوب قوت
دافعه سنه ولو جبيله تنفيذنده عاجز اولور و سائر اسباب سده دن بعضكره
~~بو نوع سده يه سبب اولور و قولنجه سبب اولان يرقان اولور~~
وبعضكره يرقان قولنج سببيله اولور زيرا قولنج ايله مجرانك وجهي خلط لزج ايله تعذيه
اولنوب مراره امعايه منصب اولماز بلكه بدنه منتشر اولوب يرقان حدوثنه سبب اولور
وبعضكره هم يرقانه قولنج سبب اولميوب بلكه يرقان و قولنج جميعا سبب واحد آخر
ايله حادث اولور بو وجه ايله كه اولا مجرا مراره قبل حدوث القولنج سده ايله حادث اولور
و اول سده مراره امعايه انصبابني منع ايدر و غسل امعادن منع ايدر و امعا غسل
اولنمغله ايده رطوبات كثيره محتبس اولوب قولنج هيجان ايدر و كبددن مراره يه و مراره
امعايه سالك اولان مجرالرده التحام و ثولول حصيل ايله حادث اولان سده يرقانه
حادث اولان يرقانلردندر بحي رجا اولنمز اما امعا حبسيله حادث اولان يرقان
برقوملق نظرا اوزره بو وجه ايله عارض اولور كه بعضكره امعاده وخصوصا قولون
ديمكله معروف اولان معاده صفراء كثيره مجتمع اولور و حائل سببي ايله اول موضعدن
خروج ايلمز و بعد منصبه اولان صفرا يه مفرغ و مكان قالمز هر نه قدر كبددن
مراره يه و مراره دن امعايه سالك اولان مجرا مفتوح اولور ايسه بو حيثيت امعا
جريان ايلميوب بدنه منتشر اولوب يرقان حادث اولور و بو وجه اوزره يرقانك حدوثي
قليل و نادر اولور و بكرر كه بو وجه اوزره يرقانك حدوثي بعيد اولور زيرا مراره امعاده
مقدار مذكور مجتمع اولدقجه حتى حبس ايله كثرت و نفسني واخر رطوبات اخراج ايليه و مجددا
منصب اولان صفرا يه نه كيفيت بالمزاحمت انصبابني منع ايدر نعم بجن امعانده سده

بطلانت و قوتنده افعلی نیه نقصان ترتب ایلیسه بو اوزره یرقان حادث اولمق
متصور اولور اما یرقان اسود ایکی وجه اوزره اولور بر طحالی و آخر کبدی اولور طحالی
اولان یرقان اسود ایکی مجرادن بریله یعنی کبدن طحاله و طحالدن معده وارد و سالک
اولان مجرالرده سدّه اولمغله تکون ایدر و بعضکره قواسنده بعضلرینک قوتی
و بعضلرینک ضعف سبیله تکون ایدر اما کبدی اولان یرقان اسود بعضکره کبدک
شدیده حرارتی ایله اولور نیرا اول حرارت ایله دم محترق اولوب سواده و سواده
استحاله ایدر و بوینده سود اکثیرا اولور طحالی اوله و مجاری سوداده برمعاونی
اکا اعانت ایدر ایسه امر بعض اولور و بعضکره یرقان اسود کبدی کبدک شدت برودتندن
اولور زیرا کبدک شدت اوزره اولدیغنده دم تعکر و تسود ایدر و اول برودت بعضکره مع
یبس و بعضکره مع رطوبت اولور و بعضکره یرقان اسود کبدی کبدده اورام بارده و اورام
صلبه اولمغله اولور و یرقان اسود بعضکره جمیعان بدنک سببیله عارض
اولور بو یرقان اسود جمیع بدنده منبث اولان عروق حبس ایله اولور و اول عروق
دمارینک سوداسی و یرقان اسود استحاله سی دملک استسقا لحم مواد بدنده استحاله
قیاس اوزره اولور هر بدنده اول اعضاده کبدده فساد ظاهر بو غیبی لکن عروق قره
فساد اولمق ایله دم فاسد اولور و بعضکره ممکن اولور که یرقان اسود تقسیم
آخر ایله تقسیم اولنوب دینیله که یرقان اسود بعضکره کبد ایله و بعضکره احتباس
ایله حادث اولور بو تقسیم یرقان اصفرده اولدیغی کبی و بعضکره یرقان اسود
یرقان اصفر ایله معا جمع اولور اینکیچون که صفرا دمده مخالطه سی اولان صفرا جمیعا
بدنده منتشر اولوب اکر بعضکره احتراق عارض اولور و محترق تکون ایدن سودا ایله
صفرا جمع اولوب اول ایکی یرقان جمیعا حادث اولور و بعضکره ایکی یرقانک اجتماعی
ایکی جانبه توافق اولدیغنده حادث اولور یعنی کبد ایله هم مراره و هم طحال الدیکسنه

آفت اولمغله اولور و بر قوم ظن ایلدیکه یرقان اصفر تحتنده و یرقان اسود تحتنده
ایله حادث اولور و کذلك اول قوم ذاهب اولدیلر که صفرا تولید ایدن سبب سودا تولید
ایدن سببدن اقوی اولور و سودا قلیلا قلیلا تولد ایدر لکن واقع الحال اول قومک دیدکلری
کبی دکلدر دهر نه قدر اکثر حال اول منوال اوزره ایسه یعنی انلرک کلامی حکم اکثر ایدی کلی دکلدر
و بعضکره یرقان اسود امراض طحاله بحران اولور طبیعت سبب معوّق حسبیله
جهت نفضیه تسدّر ایلیوب سودا جمیعا بدنه نشر و یرقان اسود تحریک ایدر
و یرقان اصفرا ایلدیکی اکثر حالده طبیعت معتقلده اولور سنه بوندن اقدم بیان اولنان
اوزره انفالک اجتماعندن منبّه و متقاضی اولان صفرانک احتباسی حبس ایله و یرقانی
اولان کمسنه معالجه یی ترک ایدوب عادة یرقانی ترک ایلیسه انک خطری اولور
و ترک معالجه ایندرک اکثرنده موت فجاءة عارض اولور یرقان کبدینک ورم حسبیله حادث
اولنلر اصناف یرقانک زیاده شرلیسی اولور و بو یرقان ابقراطک ذکر ایلدیکی
اول فاصل دیمشدر که کبد مادّه و قلت صلبه اولیسه دلیل ردی اولور و بونی ابقراط کندو
منسوب اولان بعض کتبنده دیمشدر که یرقانک بر نوعی رواد که سریع الاهلاک اولور
و آنک صاحبینک بولنی احمر اللون کرسنه یه مشابه نیسنه اولور و کذلك آنک بطننده غرزه
مشابه نیسنه لر احساس اولنور و حمی و قشعریره عظیمه اولور شدة دوار ایله کلامی مختل
کلال اولور بو نوع یرقان صاحبی اون دورت کونده وار بخی قدر اهلاک ایدر

فصل یرقان اصفرک علاماتی بیاننده در معلوم اوله که یرقان اصفر و یرقان
اسودده بولک صبغ زیاده اولور و هر نه قدر بولک صبغی اکثر اولور ایسه اولمقدار بولی
احمر اولوب سلامت کبده ادل اولور و یرقانک سوء مزاج حار سببی ایله حادث اولنلرینک
علاماتی مزاج حارک علامات معلومه لری اولور کوک ایسه اول علامات ایله و دم
حار علاماتی اولسوب و کرک ایسه اولمسوب آنلر اول علامات معلومه ایله تصحیح یعنی برازده

و خلط الذاعك

حالی اوزره

حادث

یرقاندرکه

مار وقت مراد برقان
اولان کمسنه در
حتی فصول ابقراطك
عبارتی بو در واداكان
الكبد فیمن به الیرقان
صلبة فهو ردی

و فی

دوری

و قوتنده

سدده اولان رجیعلی بیاض کبی بیاض اولور ایسه زیرا بعضکره یرقانده اولان
رجیعده صبغ اکثر اولور وسدده احتباس اولنان ثقل یرقانده احساس اولنمز
وشهوت قلیلکه وعطش کثیر وبدنده جفاف ونحافت وبولده حمرت اولور ودفعه حروشی
هم قلیل اولور واکر یرقان اصفرک سببی مراره ده مره نك حرارتی والتهابی اولور ایسه آنك
علامتی لون بدنده دائما اصفر اولوب یا کز یوز اسود ولسانی ابیض اولدیغی وکزلری هزال
ومراره نك ثقلی شدتی اورزه تخفیفنده حادث اولان اعتقال طبیعت
اولوب اولور ویرقانده اولنه بولده بیاض ورقت اولور مراره ای بدنده احتباس
اولوب عرلغنه انده اولمق ایله وصکره بول شدت اوزره اصفر وبعده اسود اولور
وقوامنده غلظت ونتن بر ابجه اولور وجمیعا بدنده سوء مزاج حار ایله حادث اولان
یرقانده بالجمله بدنده حرارت وحکه وشهوتده قلت اولور ومع غلیظ وحلو قبول ایدر
وبرازی معتاده قریب ویاخود بینه مائل اولور وبول حو انك کبی معتاده قریب اولور
طبیع ایکی اولان بنیخه ده قریبا برلنه قوتا واقع اولمشدر لکن سیاقی فاسددر بو نوع یرقانده
عروق ضحی الحرارت احساس اولنور ولون عروق حو حرا متغیر اولور وسددینده احوالی
کبی رجیعده بیاض وکبد وطحالده سدده ثقل اولمز بلکه بو نوع یرقانده برازی منصبغ
وبدنی خفیف اولور ویرقان کبدینده علامات مخصوصه لرندن برنسته اندر اولمز
وسددکبی دفعه حادث اولماز اکر یرقان ورم حار وورم صلب حسیله اولور
اسنه انك علاماتی بو مذکور اقرم سن تعرف ایلدک اما یرقان سددینده علاماتی
اکثر اوقاتده رجیعده بیاض اولدیغی وصبغ بدنده قلت واصفرار بولده شدتی ومراره نك وکبدک
جنب ایمنده ثقلی وغذا قبتنده وجع ونفخ حادث اولدیغی وبالجمله بدنده حکه نك وجودی وجانب
ایسر اوزره نومده خفت اولور لکن مرارده اولان یرقانده برازی شدیدا ودفعه بیاض اولور
واولا بیاض اولوب صکره یرقان حادث اولور اما یرقان کبدینده برازک بیاضی تدریج

ایله کامل اولور کاملا ظهور ایلمز بینهما فرق بو وجهله اولان فرقک سببی بودر که تحت یرقان
اولسه یعنی کبد ایله مراره اراسنده اولان سدی حسیله اولسه هر نه قدر بعد حدوث السدّ
کبدده مراره یه صفرا وارد اولمز ایسه لکن مراره ده قبل حدوث السدّ موجود اولان مراره قلیلا
قلیلا امعایه ارسال ایدر واول صفرا امعاده اولنجه قدر رجیع صبغندن خالی اولماز
ومراره ده مجتمعه اولان مرار کلیا منعدم اولدیقده رجیع صرف ابیض اولور ولکن اول
وقته کلنجه قدر یرقانک امری تکمیل اولوب
اما یرقان مرار اولسه یعنی سدّ مراره ایله امعا اراسنده
اولان مجراده اولسه وکبدده آفت متقدمه وحالا آفت اولمسه وانجق کبدک آفتی
سدّ مذکوره حسبیله مجتنب اولان صفرادن تاذی سبیله حادث اولسه اول وقتده
صفرا دفعه مجتنب اولور ودفعه برازده ابیض اولور یرقانده حمره مرارت
اولور وعطش قوی اولور ویرقان مرارده بو نوندن اقدم بزم ایماء واشارت ایلدیکمز اوزره
اکثر قولنج حادث ویاخود قولنج مستصحب اولور یعنی قولنج ایله یرقان بر سببدن حسیله
اولور ویرقان سددیده بر دائما حادث اولدیغی بزم بوندن اقدم مذکور اولان اقوالیمز دلالت
دلالت ایدر واول اقوال ماضیه نك جملهسندن بری بالجمله بدنده حالتی اولان قولیمز اولور
اکر یرقان سددینده سببی خلط غلیظ اولور ایسه اکا تدبیر متقدم دلالت ایدر اکر سدده نك
سببی مجاری مذکوره ده تولول مثللو برنسنه نك نباتی ویاخود مجرانك التحامی اولور ایسه
اکا یرقانك دوا وعلامات سددك دوا وحقنه طریق ایله وطرق اخر ایله مفتحات
استعمالنده قلت نفوذ دلالت ایدر واکر یرقانك حدوثنه سبب کبد قوه دافعه سی وقوه ممیزه
اولور ایسه انده بولده صبغ جدا شدیدا اولماز سددیده ذکر اولنان قو تدریجی قویا اولدیقلری
حالده صبغ بولده جدا شدیدا اولمادیغی کبی وذکر اولنان یرقان ضعفیده برازده بیاض اولماز وسدده
احتباس اولنان ثقل بونده احساس اولنمز وبالجمله افعال کبدده ضعف اولور وبعضکره اکثر

وضعف كبدك علاماتی سائره سی اولور واكر یرقانك سببی مراره قواسنك ضعفی اولور ایسه انده
غثیان شدیده ومرارت فم اولور وانده ثقل اولماز واول یرقانده تولدی قلیلا قلیلا اولور
وصبغ براز بین الابیض والاصفر اولور واكر اول یرقانده كبدك قوة ممیزه سی ودافعه سنده ضعف اولمز ایسه
بولده صبغ قوی ویرقانی اولور وبعضلر ظن ایلدیكه مراره سببی ایله یرقان حادث اولوب كبد صلاح
اوزره اولور ایسه انده بول حال صحتیسی اوزره باقی قالور مصنف دیركه بعضلرك بو كلامی محالدر
زیرا كبد صالح مرار اولكه مراره یه دفع ایدر واكر مراره یه دفعنه مانع وار ایسه اول زمان بوله دفع
ایدر وحیا امكن كبد صالح مرار دمه نفوذدن منع ایدروب حفظ ووقایه ایدر ولكن یرقانده [illegible]
بول ابیض ویاخود قلیل الصبغ [illegible] باقی قالسه زیاده خبثنه دلالت ایدر واستسقا حدوثندن
زیاده خوف اولنور زیرا بیاض بول وقلت صبغ سددك بردن حدوثنه دلالت ایدر اما كه
حادث اولان یرقانده اگر اول اسم حیوانی ایسه نهشته متقدمه دلالت ایدر واكر حیوانی دكل ایسه
اكثریسی صحت وجودده اخلاط وصكره برازك بیاضنه تغیر یوغیكن دفعةً یرقانك حدوثی دلالت
ایدر اما بحرانی یرقانده علامت ذات البحران اولان امراض حاده ده حدوثی وانكلك غثیان
وتهوع وقی مرار وشدة سهر وعطش وشهوت طعامك قلتی ومرارة فم وصغر نفس ویبس طبیعت [illegible]
علامات بحرانیه بر علامت [illegible] ویرقان بحرانی انجق نفس بحرانده دلالت ایدر اما اول بحرانك جودتی
ودوامنه یرقان دلالت ایلمز بلكه یرقانده مقارن اولان علامات اخر ایله بحرانك محمود وغیر
محمود اولدیغی معلوم اولور ان شاء الله تعالی اول علامات بحران بابنده ذكر ایلرز یرقان اصفرك
اكثر احوالنده نبض صغیر اولور وضعف قوت حسبی ایله لكن صغری شدید وغایته بالغ اولمز
زیرا حره یعنی صفرا خفیفه وحاده در ولكن صلب اولمغله صغر [illegible] نبضه مؤدی اولور وخفت
وحرارتی [illegible] اقتضا ایلدیكی مقدار انده سرعت اولمز دائما مزاج حسبی ایله قوت [illegible] قوی اولمغله
وجوق واقع اولوركه یرقان اصفرده عرق اصفر درور ایدر بشنجی فصل یرقان اسودك
علاماتی بیاننده در بیلكل طحال ایله حادث اولان یرقان اسوددن اولا ظهورنه اسود اللون اولوب

شدت یبوستنه بناء

صفرت

صفرت اوزره ظهورندن صكره سواده استحاله ایلدیكی دلالت ایدر زیرا اصفر البتة طحالدن
اولماز هر نه قدر اسود كبددن اولور ایسه واسود طحالی ایله اسود كبدینك فرقی بودركه
اسود طحالینك سوادی شدید اولور وطحالك صلابت وعظم وجانب ایسرده وجع اولور
اشبو علامتلر اسود طحالیده مفقوددن اولور اسود كبدیده بو حاللر اولماز واسود طحالیده
بعضلره بول وبراز اسود اولور وبعضلره برازده دردن اسود خارج اولور بو درد كه
اسودك براز ایله خروجی یرقان اسودك طحالی اولدیغنه دلیل قوی اولور وبعضلره
بول سلیم اولور اگر كبدده آفت اولماز ایسه ویاخود كبدده آفت افراط اوزره تعدل ایلمك
ایسه وبو تقدیر اوزره كبدك سلامتی یرقان اسودك طحالی اولدیغنه دلالت ایدر
وبو طحالی یرقانده بعضلره مراق مع الوجع ممتد اولور وانده ثقل اولور واكثر احوالده
طبیعت معتقله اولور وبعضلره طبیعت لینه اولور وهضم ردی وقراقر كثیره اولور
وانده خبث نفس وبلا سبب غم ووسواس اولور وبعضلره [illegible] صاحبلرنده عرق اسود
درور ایدر وسده محاذر ایله حادث یرقان اسوده ثقل شدید وجانب ایمن اوزره
نومده صعوبته دلالت ایدر وورم حار وورم صلب حسبی ایله حادث اولان یرقان اسوده
اول ایكی ورمك علاماتی دلالت ایدر بحسب الضعف حادث اولان یرقان اسوده عدم ثقل
دلالت ایدر واكر ضعف كبدده [illegible] وار ایسه اكثر ضعف علاماتی دلالت ایدر اما كبد سببی
ایله حادث اولان یرقانده آفتده اولا كبده عروض وظهور دلالت ایدر وانده طحال سلیم
اولور ویاخود طحال ماؤف اولور ولكن كبدده سودانك [illegible] اولان آفت اولور وكبدده
حادث اولان سودا طحال ایله اولدیغی كبی شدید خالص اولور وطحالی [illegible] دلالت
ایدر واكر ماده یرقانك فسادی حرارت برودت حسبی ایله اولور ایسه انك لوننده صفرت
وحمرت مختلطه اولوب [illegible] اولور اگر سببی فساد برد ویبوست [illegible] اولور [illegible] برد
ویبوستدن غالب ایسه لونی خضرته مائل اولور واكر یبوست برده غالب ایسه لونی سوده مائل اولور

بعضلره

واکر یرقانڭ حدوثی برد و رطوبت جهتندن اولوب و رطوبت غالبه ایسه لون صفر غایه
فی تیقنیه مائل اولور واکر برد اغلب اولور ایسه خضرته مائل اولور و بو ذکر اولنان الوان
یرقان اسود کبدینڭ الوانی اولور اما طحالی لون واحدا ورزه اولور

التنجی فصل

یرقان اصفرڭ معالجاتی بیاننده در معلوم بیوریله کم یرقان معالجه سنده قصد ایکی
امره متوجه اولور اولکی امر بو درکم قصد نفس یرقانی ازاله [illegible] اولور ادویه معروفه
غساله وعین ایچون متخذ سعوطات ایله و ماده یرقانی اسهال ایدن [illegible] ادویه
ایله جلددن وعیندن یرقان ازاله اولنور وایکنجی امر بو درکم اول معالجه ده قصد بر
قطع جانبنه اماله اولنور وسبب قطع مزاج اصلاح ایله و یاخود قوتی زیاده تقویه
ایله و یاخود تدبیر ورم وتفتیح سدد ایله و یاخود استفراغ ایله اولور وانڭ — تفتیح
استفراغی یا باسلیق و یاخود اسیلم فصد ایله اولور و بعضلرڭ وصفی اوزره
تحت اللسانده اولان عرقی فصد اولنور و فصد ممکن اولمز ایسه موضع کبدڭ
فوقی وکتف یمیناندن تحتی و یاخود کبدڭ تحت اضلاعنده اولان فضاده واقع تحت
اشبو مواضع حجامت اولنمغله استفراغ اولنور و یاخود ماده یرقانڭ حددن اسهال — اولنور
ایله استفراغ زیرا اسهال هر نه قدر ماده یرقانی تحلیل ایلمز ایسه ولکن اول ماده نڭ
مردنی ازاله واخراج ایدر و قیء ایله استفراغ [illegible] اما ضرر سنی معالجه سنده واجب — جمیع اصناف یرقانده
اولان قطع سبب تقدیم اولنمقدر و احیانا اولا قطع سببه مباشرت اولنه
بعده یرقان تدبیر اولنه اما یرقان کبدڭ و یاخود جمیعا بدنڭ و یاخود مراره نڭ
سوء مزاج حاری اولوب او سوء مزاج انده مأکول و مشروبڭ غیری اسباب ایله و یاخود — ایله حادث
مأکول و مشروب سببی ایله عارض اولدی ایسه اول یرقانڭ علاجی دموی و صفراوی
امتلا اولنکره اولا واجب اولان استفراغ [illegible] اکر امتلا دم ایله ایسه باسلیق منظلو — اولنور
فصدا اولنمغله استفراغ اولنور واکر امتلا صفرادن ایسه اسهال ایله استفراغ اولنور

وانلرڭ

و بالجمله مسهلات

وانلرڭ اسهاللری اهلیلج وشاهترج مثللو ایله و رایب الجبنده سقمونیا ایله و بالجمله
صفرا ایله وهلیلج وسقمونیا مثللولر ایله مقواة اولان ماء جبنڭ انواعی ایله در یرقانی
تنقیه ایله ماده یرقانی اسهال ایدن ادویه استعمالی ایله اولور **ماء الجبن تنخیدی**
جیده سی لبن ماعز اوچ رطل اخذ اولنوب بر آوچ قرطم دق اولندقدن صکره لبن
مزکورڭ الجنده مرس اولنوب بعده تصفیه اولنور و منعقد اولسون ایچون لبن
مصفی بر کجه ترك اولنوب بعده جبنندن تصفیه اولنور و مائیتی اخذ اولنوب
اوزرینه عسل و یاخود شکردن برشیء وملح هندیدن ایکی درهم القا اولنور
واسترسکله اول ماء الجبن مقوا اولدانڭ الجنده بر دانق مقداری سقمونیا قیلنور
وانذن مریضڭ تحملی مقداری اوچ کون شرب اولنور و بو ماء الجبن یرقانی تنقیه
ایله ماده یرقانڭ اسهاللرن جمع ایدر وکذلك اول ایکی منفعتی جامع اولور بو دوا که
انڭ صفتی بو در توربد یر اغنك صوبیه بر اوقیه خیارشنبر بر درهم نرز قطف
بر درهم صبر زعفران بر بر نیم بر دانق بو مذکورلر جمع اولنوب استعمال اولنوب
و بو دوا کبدڭ ومجاری سنده ورم اولنده و کذلك حماسنه اولنلره دوای صالح اولور و یرقانی
مزکورلر اصحابنڭ غدالری ماء شعیر و بقول اولور و اورام کبدده سنده بیلدیکڭ
اوزره تغدیه اولنورلر مفصلا انلری بو موضعده ایراد و تطویل کلام ایتمکده
فائده حاصل اولمز و بحق نضج ظاهر اولنقده سقمونیا وصبر اولان دوا الرحا
وجسارت اولنور لکن میاه الشوك و هندبا ایله و یاخود انلره مشابه نسنه لر
ایله اول ادویه لرك قوتی کسر و سورتی دفع اولندقدن صکره استعمال اولنور
و بالجمله ورم زائل وحالی صالح اولمد نجه یرقان علاجنه طمع اولنمز واکر صاحب
یرقانه حما اولمیوب و قوتی نوع قوییه ایسه دلالت ایدر کم انده ورم یوقدر و صکرکی
التهاب عارض اولور ایسه سکم ترکرانڭ معالجه سنده مضبوطا وقریص [illegible] وبقر حجی

قرنفيلو جوهياته فواكه وفواكهدن عصيراتي وخصوصا ماء رمانين على الريق وسكباج
بقروسكباج سماك وبقول بارده عصاراتي استعمال ايليه سك زيرا بو مذكورلرك
جوعي هر بري مقدار اغذيه ايسه بالخاصه انلر بو بابده ادويه قويه دن اولوب
نافع ومصلح مزاج اولورلر وبو مثللو حالك علاجاتندن اولور بو بير اغندك
عصاره‌سي ايله عصاره توت مقدار كر برابر اخذ اولنوب اول مجموعدن اون درهم مقداري
شرب اولنمق زيرا بو دوانك نفس يرقاني قصد ايدر والتهاب مراره ده اولور
ايسه اكر بو نفع اولور وبو مثللو يرقان اصحابنه لبن اتان مقدار قليل خل
ايله طبخ اولنوب سقي اولنمق دخي نافع اولور ويلخوذ عصاره افسنتين ماء بارد
ايله سقي اولنسه اولكن نافع اولور وتقليل ده خبز فطير وملح جريش وهندبا كثيرا ايدركن
اطعام اولنمق دخي نافع اولور زيرا بونلر مراره‌يي غسل ايدر ومراره ده عفونت ازاله
ايدر ومراره ده اولنلر تغليظ ايدر واول علت اصحابنه شراب الجمي جائز اولمز
لكن كثيرا اخراشربه ايله مزج اولنه شراب سقيه يا بش اولمز واكلر لحومده
تعرض دخي جائز اولمز خفيف اولان لحم ولحوم طير مرقه‌لر ايله تغذي مضر اولمز
وسبب حادثه يرقاني اولان كمسنه‌لره واجب اولوركه سهردن وغضبدن وحركه
كثيره دن اجتناب ايليه‌لر وطبع ايله اولان نسخه لرده وكل من كان
له يرقان بسبب حار فيجب ان لا يهجر السهر والغضب والحركة الكثيرة واقع اولمشدر
بو نسخه نرك دخي صحت احتمالي وار در زيرا ذكر اولنان احوالك اجتنابي تبريده مؤدي
اولور وللاحتياج تبريده حرارتي حادث اولان يرقانده سبب قطع [illegible] نفع
اولور اما حمام استعمالنده جميعا بدن هر بري قدر مسخن اولور ايسه ولكن كبد
وحشانه چيريده اولور وكبد برودتندن عروق دخي بارده اولور استحمام اول ميعاد ايله
اولكه انلرك اجتنابيه ادويه بارده ورطبه طبخ اولنوب فاترا استعمال اولنه اما بالفعل

اول استحمام نفع اكثر اولور

بارد

بارد اولان صو ايله يا خود ادويه قابضه قويه‌سي اولان صو ايله اغتسال بعضلره يرقانده
تحللدن منع ايدر وبعضلره كبد ومراره حرارتلرينه اوزرلرينه ضمادات وضع اولنور وبعضلره
دخي انلرك اصحابنه اقراص [illegible] سقي اولنور اول اقراصدن بر نسبه بو نسخه اوزره تاليف اولنان
قرص اولور حب خيار بزر هندبا بزر خس حب القرع صندل طباشير ورد احمر بو مذكورلر
ونلرين برابر اخذ اولنوب هر بركي درهم مقابلنه بر قيراط كافور قاتيلوب انلردن قرص اتخاذ
اولنوب شرب اولنور وكبد و كبد حواليسنه ثلج ايله مبرد اولان عصارات ايله وماء
صندلين وكافور ايله باطنك برودتي احساس اولنجه قدر تضميدك منفعتي مجربدر
وارد ربو ضمادلرك استعمالي كونده يرقاني ازاله ومابي نعيز بولي ابيض ايدر واكر سبب
يرقان كبد ومراره نك ضعفلري اولور ايسه ضعف كبد بابنده مذكور اولان تدابير
ايله معالجه اولنور زيرا ضعف مراره نك علاجي دخي ضعف كبد علاجي اولور اما تولد
تدبيرينه بز بو مقامده اشارت ايلدك وباب الكبدده موكدا ذكر ايلدك اما يرقانك
سدي معالجاتنه جميعا سده‌لره شامل اولان معالجه باب الكبدده ذكر اولنان سده
علاجلري اولور فصد واداركبر اكر سده حرار كبده اولور وتقطيع ده اولان سده
اسهال كبر اكر اسهال حاجت وار ايسه وكذلك قبض وتجفيف اولان [illegible] هر تدر قدر جار ايسه
اجتناب وتبريد اولنور زيرا انلر مجاري تضييق [illegible] وسده‌يي تقويه ايدر وسده
معالجه سنده صواب بودركه اولا تليين وترطيب اولنوب بعده تفتيح اولنه و
تليين مرة حار رطب ايله اوله ومرة اخري بارد رطب ايله اوله مقتضاي حال اوزره
حركت اولنه واكر سده‌يي ابتداء ويا خود اخر امرده سن فتح ايلسك واجب
اولوركه تجنب ما يحتمل و يجب الاسهال السالف اول فتحده اسهال اتباع اولنه
ومعلوم بيوريلكه سن انك معالجه سنده اسهال ايله بدء ايدوب اكر سقي ايدركه
مسهل تكثير ايله سنه سكم لازم اولان بودركه انده مفتحات قويه استعمال ايدوب [illegible]

ايسه

مسهل قوي استعمال ايليه سك

ویجب القوه واجب اولورکه اول اسهال دفعهٔ واحده ده سق اولنه واکر سده مجراده نابت
زیادهٔ لحمیه کبی نسنه دن اولور ایسه بن دیمم که انیکیچون دوا واردر و بعضلر ذکر ایلدیلر که
انیکیچون دوا واردر و اول دوا بودر که بنیه اولان بقلة الحمقا و بنی اولان تورب
یپراغی و ورق حماض صویی اخذ و دق اولنوب جمیعا قینادیلور و تصفیه اولنور
و ایچنه حماض عصاره سی ایله کرسنه اخذ مرقوق دن برشی قاتیلوب انزن برشی
بزر فجل و بزر بطیخ [illegible] تقشیر و خلط اولنور یقین صکره [illegible] ربع مقداری مر و قسط
ایله سقی اولنور و اکر یرقانک سده سبیسی تحلل اولور ایسه اکا حال بیرن دلالت
ایدر و انده صفرا یی تلیین [illegible] و تلطیف ایدن نسنه لر کعابات و سبستان مثللور
دهن لوز ایله استعمال اولنور و اکر سده ورم حار سبیله اولور ایسه ورم حارک
علاجی اول سده یه علاج اولور و هم و قچن ماده نضج بولسه مدرات سقینه سن اقدام
ایله افیمون و رازیانج مثللور بلاخوف سقی ایله و کذلک اسهال صفرا ایده ن اقدام ایله
واکر ورم صلب ایسه انک امر معالجه سی صعبدر زیرا ذکر اولنور بوغاو ورزه اولا ورمه
معالجه اولنوب بعده یرقانک معالجه اولنمق واجبدر و ورم صلبک معالجه سی
طول زمانه محتاجدر زمان قلیلده تحلیل اولنمز بس بو ورم صلبده شروط مذکوره
رعایت ممکن اولمغله اولا یرقانک کندو یه ذکر آتی دوالر ایله معالجه اولنور و بو
بابده مستعمل اولان ادویهٔ مفرده لر سده کبد بابنده ذکر اولندر و بو بابده بالخاصه
تفتیح جید اولان ادویه دن اولور عنصل و اسارون و اول اقراص که لوزمر و افسنتین
و اسارون و انیسون و غاریقون اشبو ادویه لردن اول قرص متخذ اوله و کذلک تفتیح
ایله منافع اخرسی اولان ادویه دن بو قرص اتخاذ اولنور [illegible] حب الصنوبر
الکبار اوچ درهم منزوع العجم زبیب بش درهم کبریت اصفر نصف مثقال افتیمون
بزر کرفس حبلی حمص اسود کندر ابیض هر برندن ایکشر درهم بو مذکورلر دق اولنوب الکدن

کجربلور

ماء رازیانج ایله

کجربلور و براستنجوج قاج کون هر یوم اول مجموعدن بر بوچق درهم تناول اولنور و بو شیافک عافیته بودی
برشیافدر که بیزانی کرارا تجربه ایلدک و شجار ادویهٔ یرقانک اجودندر و یرقانک
اصعبنه اولور حرارة مجرا اسنده حادث سده سبیله اولان یرقان ولکن اول یرقانده
حقن و مسهلاتی استعمالی اوفق اولور وانک مسهلاتی افتیمون و بسفایج و غاریقون و قرطم
و ملح نفطی و انلر مثللو ادویه دن اتخاذ اولنور [illegible]
حب جید صبر بر درهم سقمونیا ربع درهم غاریقون ثلثان درهم عصارهٔ
غافث اوچ درهم بو ادویه لردن هندبا عصاره سی ایله حب اتخاذ اولنوب بر درهم مقداری
شرب اولنور و انی شرب مرارا تکرار اولنور و قچن یرقان سده دن حزین اولسه دواء
کرکمه و تریاقه و امثللوره سن الجاء و مراجعت ایله حتی تفتیح قوتلو اوله و کذلک
دواء لکک قوت ایله سدهٔ مزمنه یی تفتیح ایدر اکر سده ایله حمای اولور ایسه
انلرده قطف جید اولور زیرا قطف مفتح و مطفیدر و کذلک خس ماءنک اصلی
ایکی درهم مقدار اخذ و عسل ایله تناول اولنور انده تفتیح قوی اولور و کذلک ماء
الکشوث و هندبا مر خیار شنبر فلوس ایله و حلو و مر دهن لوز ایله استعمال اولنسه
سدهٔ مذکوره یی اول تفتیح ایدر اما یرقانک اول معالجه لرکی نفس مرض قصد ایدرب
تحلیل ایدر هر نه قدر انده سده تفتیح و منافع سائره موجود ایسه اول ادویه
کیمسه مشروبه و کیمسه غسول و کیمسه سعوط اولور اول سعوطانک اکثر منافع کوزه
و یوزه اولور اول عضولردن یرقانی ازاله ایدر و نفس مرض قصد ایدن معالجه نک
کیمسه سی تدبیر عام اولور حمام و متواترا استعمال کبی زیرا اول وجهله حمام استعمال و کذلک
حمام مجرا اسنده جاری اولان ابزن استعمالی نفس یرقانی ازاله ایدر اکر انده میاه
مقویه اولور ایسه و مستحم بول اخذ ایدر ایسه ابزن ایچنده ایکن بول ایلسون
اول وجه اوزره بول [illegible] علاج اولور و قچن حمامدن خروج ایلسه برد اصابت ایلمسون ایچون

کتانه

اوردن تدبیر

دثار ایله ترترلایدر و متدثر نائم اولور اما حمام و غیر قادویه ایله اولنان معالجه اول علاج اولور که
انک ادویه سی جلددن برقانی اخراج ایدر و اول اخراج بعضکره اسهال ایله و بعضکره بول ادرار
قور ایله و یاخود عرق ایله اولور و اجود عرق ریاضت و تعب و عطش اوزره اولان عرق
اولور خصوصا استعمال ایلدیکی معرّق شراب اولور ایسه و عقیبنده حمامده ظهور ایدن عرقدن
اول منوال اوزره اولور و برقانک تحلیل ایله معالجه سی [illegible] اولنسه انک صاحبنه برد و ریح شمال
اصابتی مضر اولور مکر که اول برد و شمال ایله استعمال اولنان دوایه مقاومت و جمع قصد
اولنه و اول مصلحت ایچون علیل اولنلره فلفل سقی اولنه بعده ماء بارد ایله غسل اولنور و
بعضلر دیدیلرکه بجن اصحاب یرقان اشیاء صفره نظر ایلسه لر انتفاع ایدر زیرا اول
نظر باطنده اولان ماده صفراویه نک کلیسنی جلده دفع ایتمکه طبیعتی تحریک ایدر و اول حالده
مؤنه علاج خفیفه اولور اما ابن بومثللو معالجه ایله تفلسف ایدنلرک صنیعنی انکار
ایلم و ادویه مشروبه هم و فذدن بر بودرکه علیل آبزنه ادخال اولنوب آلده ایکی اوقیه
عصاره فجل و نصف درهم بورق و بر اوقیه طلا سقی اولنور و بوسقی ایله من غیر
لبث انکه صاریلق خروج ایدر و کذلک هلیوندن بر حزمه و بر کف حمص اخذ اولنوب
برمه تسمیه اولنان برقدر ایچنده بش قسط صو ایله طبخ اولنور و اول مطبوخدن شراب ایله
یرقانی اولان علیله سقی اولنور اگر حماسی یوغیسه و اگر حماسی وار ایسه اول مطبوخ یالکز سقی
اولنور اگر شراب مزج اولنمز و ثانی اول آبزنه اجلاس ایتدیریلرکه انده صویی برسیاوشان
ایله طبخ اولنمش اوله و بو تدبیر ایله اندن صفار حفار رق اولور و کذلک ذهب نطرون ایکی
درهم مقداری شراب عتیق ایچنده تحت السماده بر کیجه ترک اولنور و بعده سقی اولنور و ذکر
اولنان وجه اوزره تجمیم اولنور و یاخود اسقیل [illegible] الترجر و ملح محرق شی اولنه یقدنصکره ایله
صکره سقی اولنور و علی الریق شوبیت واحد ایکی فنجان اولور و کبریت بجریدن ایکی درهم
مقداری بیض نیم برشت اوزره ذرور قیلنوب سقی و تحسّی ایتدیریلور و یاخود دورت درهم

برمه چجر برام دینکلان معروف چجر در انجاق اولنان تنجره دروم

قسور

اوج اوقیه

قشور رمان ذرنبخ ایکی درهم اخذ و خلط اولنوب مجموعلرندن ابهامک تحملی مقداری رفع اولنور
اشدی سودر ایله سقی اولنور و یاخود ایکی درهم [illegible] و یاخود ایکی درهملن زیاده حلبه ماء ایله
و عسل ایله سقی اولنور و ماء بارددن متخذ اولان آبزنه اوتوردیلور و برسیاوشان
مدقوقندن دورت درهم طبیخ انیسون صویی ایله و یاخود حماض عصاره سی شوایدن
برشی ایله و اکل عظام [illegible] کلبک سوادری اولمیوب بیاض صرف اولان دورت درهم
مقداری خرؤنی عسل ایله و یاخود التی درهم مجفف ورق سلق ماء عسل ایله و یاخود
فیون ترمس مطبوخ ایله و یاخود ایکی اوقیه عصاره فجل نصف درهم بورق ایله و یاخود
دورت درهم فوذنج مجفف شراب ممزوج ایله اوچ کون مقداری سقی اولنور و یاخود
حمص اسود بر رطل برسیاوشان بر کف بو ایکیسی نثر کیر بخه قدر طبخ اولنور و مطبوخندن
ایکی اوقیه سقی اولنور و یاخود ایکی اوقیه نوربت عصاره سی بر اوقیه شراب ایله و یاخود
حمص اسود بر رطل حب البلسان کندر را زیانج هر برندن بر کف اخذ اولنوب التی قسط
صو ایچنده نثر زائل و ذاهب اولنجه قدر طبخ اولنور و مطبوخندن ایکی اوقیه مقداری شراب اولنور
اگر حماسی یوغیسه اول مطبوخ شراب ایله شرب اولنور و یاخود دار طیشین اوچ بارداق
حمل ایلدیکی مقداری اخذ اولنوب بالمناصفه مخلوط شراب و عسلدن بر بوجق اوقیه ایله
سقی اولنور و یاخود ماء و شراب ایله سقی اولنور و یاخود قرنفل ممتاز حب ایکی
درهم و یاخود فوه الصبغ بر درهم بیض نیمرشت ایله سقی اولنور و یاخود قرن ایل براده سی
سکز قیراط اخذ اولنوب فرو ساطیقون شرابی ایله سقی اولنور و یاخود حب الصنوبر
و نانخواه و میویزج اخذ اولنوب علیله سقی اولنور و یاخود فلفل و اکل العظام کلبک
خرؤ ابیضی بر ملعقه اخذ اولنوب شراب ایله سقی اولنور و یاخود جوفی اخراج اولنمش
بر حنظله شراب ایله ممتلئ قیلنوب شرب اولنور و یاخود آبوا او در شراب ایله
سقی اولنور و یاخود قرن ایل بر درهم و ثلث درهم کبریت ایکی دانق جمیعا شراب اولنه یقدنصکره اوزرینه شراب اولنور

وياخود جميعا يرقان اصفر ايچون وخصوصا سدّه دن يرقان اصفر ريوند وهيوفاريقون
وبرسياوشان وكندس و فوه الصباغين وزنلر برابر اخذ وشرب اولنور هر شربتي
بر درهم اولور بو بابده مراخلط سی اولوب تنقيه اولنان ادويه ء مفرده لر انيسون اسارون
وج فوه الصباغين جنطيانا عيدان البلسان غاريقون كندش جوز السرو قسط ايكي
زراوند يعني مدحرج ومطول مثللولر اولور واطبا ندن ذكر ايدوب خفيف اولان دواليي
اولور قيجه ندن دماغنی يعني كلك بيسنی شراب صوف ايله شرب ايلمك و ياخود جيدی اولان
ايكي بيرطه صاديسي نصف اسكرجه شراب ابجينه نقع اولنوب شرب اولنور و شديدا
مدح اولنان دواء الرخن اولور خرلطين مجففه سقی اولنوق دخی زيرا في الحال يرقانی تنقيه
ايدر آنيو اودی حتی بو منوال اوزره اولور وكرندن مجربدر تندر اصول حماض سقی ايلديكده نصكره
عليلي كونشده اقامه ايدروب بعده بر ساعت مقداری يورتمك وبعده برسياوشان طبيخي
سقی ايتمك زيرا بو تدبير في الحال عرق ويعرق ايله عليلي تعريق ايدر خصوصا برشياوشان
ايله فوه الصبغ ونعنع مخلوطا اولنه وكذلك اول مطبوخ حماملرده صكره استعمال اولنور
ايسه تعريقی زياده اولور و يرقانه مخصوص ادرار دن اولور جوز سوودن ايكي درهم
مقداری بر درهم سليخه منقاة ايله وطلاء عتيق ايله سقی اولنور وانك نشادربي
شادولوب نشاط اوزره ايكن تعريق اولنور بو تدبير ايله اول كسنه يرقاندن كلي بولنر
ابرور يرقان اصفر اصحابی بعضکره قنفذ لحم ايله انتفاع ايدر قوتی ادرار رجير ايله
وتنقيه سی وكبده موافق غذا اولمق حنبيله ماء كشوتنه بر سكرجه بزركرفس ايله
وسكر طبرزد ايله انديسو اولنسه نافع اولور ويرقان اصحابنه مخصوص اولان حب الاتنه
اولور بر حنظل تقوير اولنوب ابجينه اولان حشوي بعد الاخراج طلا ايله ايچ دولديريلوب
جمره اوزره قيناديلوب بعد التصفيه شرب اولنور ايسه وبرنم تجربه ايلديكم ادويه
اولور صبر نصف درهم سقمونيا بر دانق ملح نفطي ربع درهم فوه الصباغين غاريقون

هر برله

بنج ~~...~~

سخونت عطش
حاصل اولنجه قدر

يعني شرب اولنه
طلاقت نشاءه
ونشاط حادث
اولدقده تعريه
اولنور صح

استعمال اولنور
عر بر بون نصف درهم بو ادويه لردن حب اتخاذ اولنوب ماء بزور ايله
وكذلك برنم بو ندرن اقدم ذكر ايلديكمز ادويه لردن استعمال اولنور وانقرا باذينده
بو بابده نافع بر حقن نافعه ذكر ايلديك وسعوطاتدن بر بو دركه اول سعوط
عصارات دن اتخاذ اولنور قثاء حمار عصاره سی ورق حرف عصاره سی وعصاره ء
فراسيون وعصاره ء عرطنيثا مثللولر ايله ~~...~~ استعاط
اولنور لكن عرطنيثا ندن عصاره سی بلا عمل عرطنيثا كبي وحالي اوزره ايكن اخذ
اولنور وياخود رضّ اولنوب خاتون سودی ابجينه ليلة واحده نقع اولنوب بو غده
عصر اولنوب تقطير اولنديقدن صكره تقطير اولنور وياخود رطبه اصلندن عصاره سي
عصر ايله اخراج اولنوب زنبق ايله عصره خفيفه ايله عصر اولنور وابجينه
مقدار قليل سكر قاتيلوب سعوط قيلنور وياخود بيراغی ايله تورب عصر اولنوب
عصاره سی استعمال اولنور وجزّ احاره ء ولبان عصاراتك برسي سلق عصاره سی
اولنور وعصارات بارده دندر حی عالم عصاره سی واسفيوش النهر عصاره سی وعليق حماض ايكن
وخلاف كبي ... استنشاق ايدروب بر ساعت مقداری امسكي دخي سعوطات
بارده دن نعم العلاج اولور وكذلك سركه ابجينه بركون مقداری شونيز نقع وتصفيه
اولنديقدن صكره استعاط اولنور وكذلك عصارات دن غيري ايله ممزوج اولان شونيز
شمّ اولنور وكذلك ميويزج ربع درهم اخذ وسحق اولنوب بالسويه مأخوذ اولان
ماء كسفره اون درهم دهن لوز ايله استعاط اولنور وبو استعاط ابزنده و
وياخود حمامده بركه سنده ايكن ايشلنور وبعضكره اكل خل خمر دن وسعتر دن دخی
بر شيء خلط اولنور اما كوزك نفسنه اولان ادويه ء موضعيه بو دركه اول عين
دائما ماء ورد ايله وماء كزبره وماء ثلج ايله غسل اولنور اما اصحاب يرقانك
غسولاتي اول مياهدركه آنده برسياوشان وشيح ومرزنجوش وجعده وبابونج

ملح

نقطه اولنور ديمكدر
مراد كوزه طمله دبلور
ديمكدر ٢

نسخه

قيطونا د
اسفيوش بزر
٢

اكر نسخه ده اولان ادويه جزانن زيبق شديدلى جائز اولماز ايسه اكر عماد دركلر وشديدلى جائز ايسه اكر جناح ديرلرم

وخاصة اقحوان وحسك طبخ اولنمش اوله اول ادويه كركه اصلى يعنى عماد در بر سياه وشان
وشبت اولور و بعضكره اندن الحيته اكر يرقان حاره ايسه حماض اترج قاتيلور زيرا
حماض اترج هر صبغى تقطيع حسبيله شديد الجلاء اولور و بو ادويه لردن بعضكره ضماد
نو اتخاذ اولنور و ادهان نو اتخاذ اولنوب انكله تمريخ اولنور و اول ادهان دهن
اقحوان و دهن بابونج و دهن شبت مثللو دهنكر در و كذلك عقيد عنب دهن
و دهن سوسن ايله دخى تمريخ اولنور اما يرقان اصفر بحرانى معالجه سر بودر كه قچن
علت نقصانه اخذ ايليسه اندن علتك نفسى قصد اولنه و علتك كندوده منفعتى اولا
غسولات و مدرات منقيه استعمال اولنه و بعضكره اندن معالجه سنه [illegible] احتياج
اولمز و اكر بالكره حمام كغايت ايدر و اكر سن انهم اولمسنه نارك بولنه و انفالنك قلت
انصباغ رؤيت ايدر ايسك سن بيلكه انك ماده سنه غلظت وارد و اول غلظتى
سن تقويم ايله يعنى غلظت ندر مقرار ايديكن تحرى ايله و بحسب الغلظت اكر غسولات
و معرقات مثللو لر ايله معالجه ايله اما سم حسبيله عارض اولان يرقانك علاجى
ترياق و متروديطوس اولور اندر سقى ايله سمه مقاومت اولنوب بعده ماء تفاح
حامض و ماء رمان و عصارة هندبا و عصارة بقلة الحمقا و لعاب بزر قطونا ولعا
ابنر بارس و بالجمله تبريد و ترياقيتر اولان نسنه لر سقى اولنور و مزاج تعديل اولنوب
بعد نفس يرقانك ازاله ايدن علاجه قصد اولنور و سم يرقانك ابتداء عروضنده تجربه
اولنمشدر و خصوصيله السقى اولان سمك يرقانى ابتراسنده نفعنك تحقق زياده مجربدر
انك علاجنده على الدوام لبن سقى اولنور اما اغذيه ايله اولان تدبيرلرين بودرن اقدم
ساكم بزن تعريف ايلدك ضعف ظاهر وسنه بوغيكن مجرد مزاج حار ايله حادث اولان
يرقان بابنده ساكه اغذيه ايله اولان تدبيرك بيلديردك اما سدد و ضعف اولان يرقانك
تدبيرين بزم نوكرا ايلديكمز طحال مقالمزده سندك معلومك اولور و اصحاب يرقانك غداك
بابر الكبير ده

جاف

جاف و لطيف اولوب تفتيح اولان غذالر اولور و حرق صمغك اندره نافع اولور خصوصا مدر و ملطف
اولان ذو الر ايله استعمال اولنه انشا الله تعالى اخر ابوابده اوله و الور بيز بيان ايلرز
يدجر التي فصل يرقان اسود بسيطك و اصفر ايله اسوددن مركب اولان يرقانك
معالجه لرى بياننده در بونرا اقدم سنك معلومك اولديكي يرقان اسود ايكي صنفدر
سنلا برصنف طحالى و ايكنجى صنف كبدى يرقاندر طحالى اولان يرقان اسودك معالجه احتلاى
نظر اولنور اكر احتلا وار ايسه و كثير و دموى ايسه باسليق ابسرا و لا فصد اولنور
و بعده اسيلم فصد اولنور و صكره طحال تدبيرلر اولنور طحالك سددى وار او ضعفى اصلاح
اولنور و اكر اسود طحالى يرقانك سببى كثرت سودا اولوب سوداك كثرتولدنه سبب بولنور
اقدم بزم ذكر ايلديكمز اوزره فور و اغذيه اولور ايسه واجب اولور مواد مستفرغات سودا
ايله استفراغ اولنه اسقولوقندريون طبيخى و خربق انفرابادننده ذكر اولنديغى اوزره طبخ
افتاح وفعه اولنوب طبيخ ايله استفراغ اولنه و بو صفت اوزره اولان افتيمون مطبوخى نو استعمال
اولنه او مطبوخ بودر هليلج اسود و هليلج كابلى هر برندن اون شاهترج اسقولوقندريون
بسفايج فقاح الكبر هر برندن بشر اصل كرفس و ازيانج هر برندن براوج خربق اسود ايكي
درهم بو ادويه لر اوج رطل صوايچنده ربعى قالنجى قدر طبخ اولنوب اوزرينه بش درهم
افتيمون طرح اولنه بقدره صكره خفيفة قاينادلور و تصفيه اولنه بقدر نصكره مصفاية
ثلثان درهم اياريج فيقرا تركيب اولنوب استعمال اولنور و كذلك اهليلج اسود و افتيمون
ملح هندى غاريقون كبر كوكينك قبوغى بو ادويه لردن حبوب اتخاذ اولنور و ذكر اولنان
مستفرغات ايله استفراغدن صكره لبن لقاح سقى اولنور و اكر لبن لقاح ترارى ممكن اولمز
ايسه اول اعنادجبن استعمال اولنور كم سكنجبين بزورى اخ خرجعله ايله اتخاذ اولنمش اوله
و سائر ادويه طحاليه ايله اتخاذ اولنمش اوله و اول ادويه طحاليه بولنلر در اسقولوقندريون
و اصل كبر و اول مثللولر و كذلك ورق طرفا طبخ اولنان مياه و ماء ورق الكبر و ماء ورق الفجل

وسكنجبين سقى اولنور وكذلك ماء عنب الثعلب و ماء الكرفس حرارتى اولنلره سقى اولنور واكر
سكنجبين ذو سقى اولنوركه انك اجنده اسقولوقندريون و ورق كبر و ثمرة الطرفا و حب
طبخ اولنه واكر طحالده ورم حار اولور ايسه واجب اولوركه مسهلاتله افراط اولنميه واكر انده
سدد موجوده ايسه انلره باب الكبدده مذكور اولان مفتحات نفع ويرمكله نافع اولور
وقريبا سدد طحالده طحال سده لرينه مخصوص اولان مفتحات ذكر ايلرز واكر يرقان
طحالى جاذبه طحالك ضعفندن حصول بولور ايسه واجب اولوركه طحال اوزره بلا شرط
محاجم وضع اولنه و رياضات و طحالى مقوى اولان ضمادات استعمال اولنه اول
ضمادلر مثللو كه افسنتين و قردمانا و فقاح اذخر و حاشا و قنطوريون و اصل الكبر
هر برندن بر جزء و ورد ايكى جزء مقل بر بوچق جزء اشق يدى جزء و بر جزءدن نو عشور
بو ادويه لردن ضماد اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وانلر غسل ايلديكلرنده اول خل ثقيف
ايله غسل ايدرلركه انك اجنده شب و بورق و ملح و سذاب و فوذنج قيناديلمش
اوله واكر يرقان اسودك سببى حرارت كبد اولور ايسه كبدده اولان حرارتى مطفى ادويه استعمال اولنور
واكر كبدنده برودت اولور ايسه خاصه ترياق ايله معالجه اولنور و برودت كبده نافع
ادويه معلومه استعمال اولنور يرقان اسودده بدن بكلينه سبب اولور ايسه اولا كبده
لايق اولان ادويه ايله معالجه اولنور صكره جميعا بدننه علاج اولنور اما يرقان اسودده
كثرويه يرقان اصفرك نفعنه اولان علاج ايله وانزن اقوى علاج ايله معالجه اولنور
اما ايكى يرقان جمع اولسه بعض عليلده هم يرقان اسود هم يرقان اصفر اولسه وانده
امتلا اولوب فصده حاجت اولسه ايكى يدندن جميعا فصد اولنور ولكن ايكى
فصدده اراسى بر قاچ كون فصل اولنور وانك معالجه سنده يرقان اصفر و يرقان
اسود تدبيرلرى جمع اولنور وبنهاده افسنتين مطبوخى ايله افتيمون مطبوخى
سقى اولنور توربت برلغ صوبى طرفا خلاف صولر هر برندن بر بوچق اوقيه ماء

عسـ

ماء عنب الثعلب اوج اوقيه ماء ورق الكبر ايكى اوقيه بو مياه جمع اولنوب اون درهم
خيارشنبر ايله قيناديلور و اوزرينه ثلثان درهم ايارج فيقرا و ايكى دانق زعفران
و اوج قيراط سفرجل اجنده شوى سقمونيا القا اولنوب شرب اولنور و ايكى كون
مقدار صبر اولنور بعده صكره ماء الجبن و سكنجبين شرب اولنور اما يرقان اك
جمله سنه لايق و موافق اولان اغذيه معلوم اولان اغذيه خفيفه اولور و كذلك
سمك رضراضى و فراريج سمينه مرقه لرى و بقوللردن هندبا مرنجى كرفس و بنج خاصة
و كبر مخلل ذو موافق غذا اولور **مقاله ثانيه** طحالك احوال باقيه سى بيانندهدر
اولدخى فصوللى مشتمل در **اولكى فصل** امراض طحالده اولان كلام كلى لر
بيلديرر ذكر متقدم اولان اصناف امراضدن امراض مزاج و امراض تركيب يعنى سدد
و تفرق اتصال مثللو و جميعا اصناف اورام اشبو امراض طحاله جميعا عارض
اولور و معلوم بيورلدى كم فجن طحال سمين و تولوا ولسه بر نده هزال عارض
اولور زيرا سمن طحال ايله اولا كبده وهن شديد كلور بينهماده مضاده اولمق
جهتيله وكبد وهن جهتيله دم قليلا تولد ايدر و طحال عظيم جهتيله كبدك قليلا
تولدى ايتديكى دمدن چوغنى كندويه غذا اولمق اوزره جذب ايدر فلاجرم طحالده بدنك غذاسى ايلديكى
زياده قليل اولمغله مهزول اولور و الحاصل طحالك هزالى جودت اخلاطه و طحالك سمنى
رداءة اخلاطه دلالت ايدر و بعضكره امراض طحال حميات مختلطه يه تادى ايدر
نتكيم حميات مختلطه دن امراض طحال تولد ايدر زيرا چوق كره امراض طحال غب غير
خالصه دن و حميات ربائيه و حميات مختلطه دن تولد ايدر و امراض طحالك اكثرى
خريفيه اولور يعنى فصل خريفده حركت ايدر و طحال صاحبنك لونى صفرت و سواده
مائل اولور و بعض كره امراض طحال معده يه تعدى ايدوب شهوتى زياده ايدر و بعضكره
شهوتى ابطال ايدر و بعضكره ذو هضمه مقارنت قيلنور سوداى قيئه محتاج ايدر

بلغ

علیل برشی حامض قیء ایدرکه اول قیئدن واقع اولدیغی ارض علیله ایدر و اول قیء علیله
ایذا و ایجاعدن صکره اولور و امراض طحالك آخرنده بول دمون جیقا اولور و کذلك اول
بول جیقا اولور که انده منتن و متفرق ثقل اوله و یاخود علق دم کبی برشینه اوله و بول علق
ایله اول احماحل اولورکه آنك سببی امراض طحال اوله زیرا بول علق ایله طحالك اصلی
اولان مرض محلول اولور و اصلاً حلکنه اول مرضنه عرض اولان حمّای محلولیه اولور
امزجۀ طحالك علاماتی بودرکه مزاج طحال حار ایسه اکر عطش و جانب یسارده اولکا
التهاب و فساد قیء و سوداء طحالك قوت جذبینه دلالت ایدر و مزاج بارده جاذبه نك
ضعف و سقوط شهوت و طبقات عینده ملتحمه نك تکدری و قراقر و جشانك کثرتی
دلالت ایدر و مزاج یابسه طحالك صلابتی و بدننك نحافتی و دمك غلظتی و سوادلوغی
شدتی دلالت ایدر و مزاج رطبیه جانب ایسرك لینی و بدنك ترهلی و لونی بدنك
بیاض اسربه و رصاصیت لونه میلی و کمودته میلی دلالت ایدر **معالجه** بو امزجه نك
معالجاتی امزجۀ کبدك معالجاتنه قریب اولور و ادویۀ کبددن اقوی و انفذ اولان
ادویه لر استعمال اولنور و [illegible] فعلنده ایشلیجی قدرتی [illegible] — اول ادویه کبی
اولنور و معلوم بیوریله که ادویۀ طحال ایله ادویۀ کبد بیننده فرق بودرکه
طحال ادویه لرنده قوت و عنف اولور و ادویه کبدده عکس اوزره اولور زیرا کبد رقیق اولنمغه
اولی اولور و معالجه سنده استعمال اولنان ادویه نك قوتنك افراطی اولمق لایق اولور و کبده
خلل تنقیه کبی جز احاد اولان دوا ایراد اولنمز مکرکه ضرورت و حاجت مس ایلیه اما طحال بونك
خلافی اوزره اولور زیرا طحالده استعمال اولنه جق ادویه نك قوتنه محافظه اولنور
و اکثر منفذ ادویه لر ضم اولنور و برز ادویه لر واردرکه انلر طحاله اخص اولور اصل
کبرك قشوری و اسقولوقندریون و اشق و ثوم بری مثللو کبی و بعضکره امراض طحال
باسلیق کبیر فصده و فصد صافنه و بلکه ایکی و دابق فصده محتاج اولور

[illegible]

ایکنجی

ایکنجی فصل طحالك اورام حاره و اورام بارده صلبه لرو کذلك ورم مبلغنده بالغه
اولمیان صلابت طحالك بیاننده در معلوم بیوریله که طحالده اورام حاره عارضه اولوب دائم
و ثابت اولمق نادر و قلیل اولور و هر نه زمان طحالده اورام حاره حادث اولور ایسه تصلبه
سرعت ایدر زیرا طحالك تعریضا ایچون وارد اولان دم غلیظ اولمغله طحالده ترکز ایدرك — و یجمع
طحالی تصلیب ایدر و طحالك اورام بارده لرك اکثر حاله صلبه اولور و اول بارد اورامك
مترهل اولنلری بعض احیانده نادر الوقوع اولور و طحاله عارض اولان اورام حاره نك
اکثری دموی اولور و احیانده صفراوی نوع ورم حار حادث اولور و کذلك اکثر حالده عارض
اولان ورم بارد صلب اولور و اول ورم صلب اسفل طحالده اولور ثقل ماده جهتیله
و ورم بارد تصلبی ظهور دورت شکل اوزره اولور مستدیر و عریض و طویل غلیظ
و طویل رقیق اشبو اشکال اربعه هر برشکل اوزره ظهور ایدر و ورم بلغمی نادر الوقوع
اولور و مطحول الکبیر دیرکه طحالنده صلابت اولوب و اول صلابت جوهر طحالك غلظی — اولدکبی آنك
جهتیله اولور و لکن ورم مبلغنه بالغ اولمز و یاخود اول صلابت ورم صلب جهتیله
اولور جوهر طحال جهتیله اولان صلابت اخف اولور ابقراط دیرکه اکر مطحول اولان
کمسنه ده وجع باطن اولسه اول علت اسلم اولور زیرا دلالت ایدرکه انك حس هنوز
باقی و غیری ذائل در و بینه ابقراط دیرکه مطحوله اختلاف دم اصابت ایلسه اکر ختمی اولوب اولور
زیرا اول اختلافله ماده طحالك انحلالی رجا اولنور و لکن اول اختلاف دائم اولور ایسه
انی زلق و استسقا حادث اولوب اول علیل هلاك اولور زیرا دوام اوزره دمك خروجی
ایله برد استیلا ایدوب اهلاك ایدر و اطبا دیرلرکه نوازلی اولان کمسنه یه طحال اضافت — مزاجه
ایلمز لکن انلرك بو کلامنه نظر واردر و قریب اولورکه کثرت نوازل رطوبت مزاجه — و لکن اول رطوبت
دلالت ایدر و رطوبت مزاج قرینه اولورکه اول صاحب نزله ده طحال بو قدر طحاله
مانع و سببیت منافی اولماز و بقراط کتاب قبرنه دیرکه برکمسنه طحالنده وجع اولور

اکر دم احمر سیلان ایلسه و بوننه بیضا قرحه لر ظهور ایدوب اول قرحه لرك المرا و لمسه
اولا شهوت ساقطه اولوب یوم ثانیده اول کمسنه هلاك اولور و اورام طحال بعضکره عاقبت
ایله بحران ایدر وخصوصا انلر دعا فی جانب ایسردن اولور و توقی ایدرلر دنده اورام حادثه نفیخ و نفاخ
ایله بحران ایدر که انلرك اخراجی عسرتلو اولور ماده نك غلظتی جبیله وانلرك احمد بوالی
غلیظ دموی وثفل منتن اولان بول اولور و ثفل متشتت اولان بول طحالك برئینه
وحسن حالنه دلالت ایدر و اطبا دیدیلرکه بحر محموم طحال اولوب انلرك بولنده علق
دم کبی نسنه ظهور ایلسه انلرك طحالنده ذبول عارض اولور و بعض ناسده مصادف اولور حال
و لاتندره انلرك طحالی بیوك و عظیم اولور و اول طحال عظم اوزره باقی قالور و بعض اخره ده عظم
طحال صکره دن عارض اولوب طول مدت اول عظم باقی قالور و انلرك احوال ظاهره سی
من عمرندن سلامت اوزره اولور ولکن بعضکره ده عظم طحال جبیلی ماده فاعله
و قوت طحال سببیله طحاله افات کثیره حادث اولور و معلوم بیوریلکه بعضکره ورم
طحال کبدك تورمندن صکره حادث اولور و بو انتقال ورم طحالك ورم کبده انتقالندن عجب الانتقال
افضل اولور **العلامات** اورام طحال اصنافنك کلیسی ثقل وورم جبیله اولان عظمده
و جانب ایسردن وجعك حجابه امتدادنده مشترك اولورلر و بعضکره وجع ترقونه
اوزره عالی اولور و ترقوه نك مشارکتی ایله منکب ایسرده متألم اولور و بعضکره ده
نفس مضاعف اولوب بکاء و تحنحه اولان نفس صبی هیئتی اوزره اولور زیرا ورم حجابك
حرکت نفسیه سی اوزره استمراردن معاوق اولور اکر جبیله تاره وقفه ایدر و بعده
ینه وکینه رجوع ایدوب نفس مضاعف اولور و قجن ورم طحال عظیم اولسه حجابه
مزاحم اولملازیرا کبدك حجابه مشارکتندن طحالك حجابه مشارکتی کثیرا اقل اولور
وکذلك معده نك حجابه مشارکتندن ده اقل اولور وکذلك طحالك انتفاخنده حس صلابت
ایدر و ورم طحالده برون نحیف اولور بعض بو علامتلر ایله ورم طحال معده وکبد ورملرندن

حمتا اولور

دمه
ممتاز اولور و بعضکره اورام طحالدن وخصوصا طحالك جانب اسفلنده اولان اورامدن کبده
رقت عارض اولور زیرا طحال کبددن دمك لیفیتنی و عکرینی شدت اوزره جذب ایدر و کبده
باقی قلان دم رقیق و صاف اولور و بعضکره مطحول کشیلر الدروایا قلر و دیزلری تورم
ایدر زیرا فم معده اسفل طحاله مشارك اولور انیکچون که اسفل طحالدن فم معده یه خلط
سوداوی تصعید ایدر و ریزنا فض صعود ایدر و قجن اول ریدك حرارت غریزیه سی نفض
برهازم هزم ایلسه اول ریح سودایی فم معده یه نفض و تصعید ایدوب اول سودا
اطرافه بعض قدم و رکبه و یره منتشره اولوب اول عضولر تورم ایدر و بو صورتده بعضکره
انفده و اذنلرده برودت عارض اولور زیرا دم قلت و رقت اولمغله اسباب برودتی
ادنی سبب ایله دم بارد اولور و اول عضولر تسخیندن عاجز اولور و اول عضولرده سریع
الانفعال اولمغله ادنی برودت اصابت ایلسه قبول ایدر و ورم طحال الظاهر نفخه طحاله
مشابه اولور و بینهمایه فارق بودرکه نفخه ده ثقل اولمز و ورمده ثقل اولور وکذلك حس و غمز
ورم مؤلم اولور اما نفخه یه غمز اولنسه بعضکره وجع و المز دفع ایدر و قرقره و حبنا
احداث ایدر و طحالك اورام حاره سی ذکر اولنان اورام طحاله اعراضنده مشترك اولور
ولکن اول ورم حاره مخصوص عرضلرده اولور مثلا التهاب و حمی و عطش مثللو اورام
حاره یه مخصوص اولور و اورام حاره ده وجعك التهابه میلی وجعك تمدده میلندن
زیاده اولور و لون حمرته مائل اولور اما طحالك اورام صلبه سی انده خبث نفس اولور
و اول اورام غم و وسواس تحریك ایدر اما ذهنك قوتی اختلاطی الحق ماده غلبه ایدوب
کثیره اولدیغی حادث اولور زیرا ماده سوداویه کثرت و غلبه اولمدیغچه باشه صعود
ایلمز جهتله اخرابه و سفلایه منصرف اولور ولکن ورم طحالده جهت اخراجنه بالمشارکه
غم و وسواس اولور زیرا طحال حجابه و حجاب دماغه مشارك اولور و طحالك آفت سوداوی
ایله دماغ مؤف اولوب اختلاط ذهن عارض اولور و صلابت طحالده بعضکره لسان سود اولور
بشره ولونی
حادث

البطم هو بثور تسود كبار على قدر حب البطم يعرض في الساق ويسيل منها صديد اسود وهو عسرة البرء
اسنا علاقات للسمرقندى

وعسر اولندیغده من غیر قرقرة صلابت احساس اولنور لکن صلابت ایله نفخه جمع اولورسه
قرقره هم احساس اولنور وصلابت حالا زمه اولمز وبعضکره هم لا على نظام حماس اولور
وبعضکره صلابت طحال ایله ایکی ساقده قروح کثیره اولور ودمك غلیظی حبیله اسنانده
ولثاتده تاکل اولور زیرا قروح ساقده نزول ایدن دم غلیظی الجزء فاسده تصعیدی اسنان
ولثاتده تاکل احداث ایدر وطحال حبیله ایکی ساقده عارض اولان قروحك بعضکره بحرانی اولور
زیرا طحالی اولان کمسنه لرك چوغنده ریاضات عنیفه عارض اولسه مواد طحالیه ایکی
ساقده منجذبه اولوب ساقده بثور احداث ایدر وبطم تسمیه اولنان بثره هم
حادث اولوب بحران ایدر ومطحولك قاروره سی اوقات کثیره ده سیمه کبی اولور ولکن اول
مطحول ریاضت ایلسه ماده طحالك سوادی قاروره یه خروج وتحلل ایدوب اسود اولور
واکر طحالك عروضنه سبب کلی اولور ایسه قاروره نك سوادی دائم اولور وقت واحتلاف
ایکن وریاضت یوغیکن هم قاروره سیمه اولمز وکثرت فصد طحالی توریم ایدر وفصل
خریف طحالك دشمن وعدوی در وقچن ورم حاردن صکره صلابت طحال عارض اولسه
اول صلابت مقدم ورم حارك اعراض حادث اولور بعده اول اعراض باطل اولوب اعراض
صلابت حادث اولور وبعضکره طحال بنفسه تفوّر ایدر وجمیع مواده طبیعت قوتی
ایله اقدام ایدوب اول موادی ثفل زیتون کبی اسهال واخراج ایدر وطحال علتنك سببی
کبد اولمیوب طحالك کندوده اولدیغنه دلالت ایدر کبدك علتندن برائتی وسلامتی
وطحالك علتی مقاساتی وضموری اما طحالك اورام بارده بلغمیه سنك علامتی بودرکه
ورم بلغمیه ورم علامتی اولدیغندن ما عدا ملمس لین ولونی قلیل السواد اولان لونی
ابیض اولور ومطحولك طعامه شهوتی سائرلرده ازید واکثر اولور ولکن قیتلری سائرلرك
قیتلندن غرتلو اولور وطبیعتلری معتقله اولور وادویه ایله اسهال وتنقیه مراد اولنسه
جدا قوییه اولان مسهلات ومقیئات استعمالنه محتاج اولور معالجة صلابة الطحال

قبض

قچن سن بلوغه ایرشدکده صلابت طحالك سببی ومرده سودا ورمی کثرتی واحتلاله
اولورسه کم واجب اولورکه باسلیق واسیلم فصد ایلیه سنك واسیلم بعد الفصد
دخی بنفسه منقطع اولنجه قدر ترك ایلیه سنك اکر تحمل سقوط القوت اندك دخی بنفسه
منقطع اولور ایسه وبعضکره سن وداج ایسرده فصده هم محتاج اولورسنك
وبعضکره سن فصده استفراغ اتباعه هم محتاج اولورسن وانك اسهالنی یرقان
اسود بابنده ذکر اولنان سودایی اخراج ایدن ادویه ایله قیلورسنك وعلاج صلابتده
ذکر اولنان قانونی هم اونتمیوب انده هم مراعات ایدرسنك وخلط نجز ایکیسنی
ایچون هر تحلیلدن عقبنده ملینات استعمال ایدرسنك وقچن تحلیل وتلیینده فارغ
اولدیغده ویاخود انده عدم احتیاج قتنده ساکن واجب بودرکه کثیر حرارتی اولمیان
ادویه مقطعه وجلائده استعمال ایلیه سن وبوقوتلرده بعضکره سن ادویه مفرده
بولوب مفرده استعمال ایدرسنك وبعضکره هم اول قوالری تحصیل ایچون ترکیبه محتاج
اولورسن اما اول جامعه اولان ادویه مفرده اول کز اولورکه انده مرارت وقبض ویاخود
حرارت معتدله وقبض اوله وسن بعض کره برنوع ادویه بولورسنکه انده من حیث الخصیصة
حرارتله تقطیع وجلا وارد ر ومرارت وقبضله وحرارت معتدله برکیفیت یوقدر.
وانده تقطیع وجلاسی خاصیتی ایله درقچن سن برد واده یالکز مرارت مشاهده ایلسك
آنی خل ایله وشدت هم برشئ ایله تخلیط ایلیه زیرا شو اولد وایه تقویه وتلطیف
احداث ایدر [illegible]
[illegible]
تدبیر ملطف کفایت ایدر وبعضکره هم موافق اولورکه بدن مخصب اولان تدبیر هم
نفع ویرر اکر انده سرد کثیره یوغیسه ودمده غلظت هم یوغیسه یاخود موجود اولان
دم غلیظی کبد اصلاح ایدر ایسه اشبو صورتلرده تدبیر مخصب دخی ترطیب ایدر وتعدیل وصلاح

ايروب سوداتك غائله سن كسر ايدر وبعضكره طحالك صلابتى بر مبلغه بالغه اولوركه
اكه يالكز مشروبات ايله معالجه كفايت ايلمز بلكه ضماده استعماليله دخى حاجت اولور سبب
ولبن لقاح نعنى الباندن غير بسيط طحاله رديدر وبو سببايله استعمالى اولنه
ادويه دخى مفرده لرك افضلى اصل كبرك قشرى اولور زيرا اول قشر بول وغائط
دمويه وذرديه لر اخراج ايروب بشفا حاصل اولور على الخصوص اول قشور سكنجبين
بزورى ايله شرب اولنه و بلكه اول سكنجبينه قنطوريون وعصاره قنطوريون
اولنه وخصوصا قنطوريون دقيق معجون اولنه اصل سوسن وزهر الملح وودج عسل ايله معجون
قيلنوب كل يوم بر ملعقه استعمال اولنور وحب القفد وآس وكمافيطوس وكمادريوس
وحب الخضراء سكنجبين وفراسيون ايله وخصوصا برزم قريبا ذكر ايدجكمز ماء خلا دين
ايله استعمال اولنور وعنصل دخى جيددر وادر نفعى غايتيله الغدر خصوصا سكنجبينه
اولان عنصل اجود اولور واسقولوقندريون عصاره طرفا ايله وحرف وشونيز ايله
وبالكز غاريقون سكنجبين ايله وياخود قنطوريون ايله نافعدر وهم قنقيس اولور بسيه
انك شربت واحده سى ايكى درهمدر وارنجه فقرا اولور وبش درهم مقدارى افتيمون بر اوقيه
سكنجبين ايچنده استعمال اولنور وبو وجهله وزره افتيمون مرارا ومكررا استعمال اولنسه
طحالده اولان موادى اسهال ايدر وطحالى اضمار ايدر واشق وترمس وخصوصا طبيخ
سكنجبين ايله وطبيخ شونيلا يعنى برنجاسف مطبوخى ماء قراح ايله سقى اولنور وطبيخ
جعده ايله دخى سقى اولنور وكذلك حماض خل وسكنجبين ايله وطرز شوك عصاره سى وياخود
شبت يابس عصاره سى ايكى درهم مقدارى اخذ اولنوب يعنى شرب اولنوب عقبنده بول ايله
شرب اولنور وياخود غافث عصاره سى ايكى درهم مقدارى طبيخ افسنتين صوبى ايله
سقى اولنور ودوه نك سودى وسيديكى ايله بو بابده انتفاع جدا وشديدا ممتحن كثير اولور
وانلردن هر مقدارا استعمالى عليلك قوت وضعفى حسبيله اولور واول البان وابوالك جودل

اولدركم انك نافع

ملح

اولدركم آنك نافعى سى عرب شيح وكرفس ورازيانج دخى ايتمش اولنه وفجن الباندن هم مذكوره
شربندن ورم منهضم اولور ايسه وتفلده دخى استفراغ سودا اولور ايسه شرب
لبندن صكره تقويه بيرا قبال ايله وياخود خل تقيفده منقوع اولان بطم استعمال ايدر لكن
مقدار مصلحت ايله بطم بدركون مقدارى نقيع ايدوب اول بطم منقوع عدن هركون
اوچ ملعقه نتايج دخى واردر بجه خلندن نحسر ايله وياخود بزر فجلى ربوجوده درهم
اخز ايدوب خل ثقيف ايله سقى ايله وياخود جوز رطب تازه وطرى براغنى خل اسقيلى ايله طبخ ايدوب
وياخود دكبر ورقنك صوينى سكنجبين ايله وياخود ناردين خل عنصل ايله استعمال ايله
وبو بابده بالخاصه نفعى اولان ادويه مجربه سنه جارى اولور بقلة الحمقا بزرندن مقدار درهمين
خل ايله وياخود جدا مسحوق اولان بيددن بر مثقال اشربه طحاله بر شراب ايله سقى
اولنمق وياخود رخص اولان جرادة قرعدن وياخود قرعك نفسى تجفيف وبعد دق
اولنديقندن صكره اوكد فوقدن ايكى درهم مقدارى سكنجبين ايله سقى اولنور وكذلك بزر
القصب وبزر كشوث وخلاف يپراغى لماددته وقبضه وبزر حماض وبزر سرمق وبزر الحمر
وثمره طرفا وورق طرفا سقى اولنور وياخود ثعلبك ريه سى وياخود ثعلبك كبدى ايكى
درهم مقدارى سكنجبين ايله وياخود حمار وحشيك طحالى وياخود فرسك مهر يعنى
اتنك وطايك طحالى بعد التجفيف ايكى درهم مقدارى سقى اولنور وياخود خفافيش
ذبح اولنوب بعده اولنور وصكره سحق اولنوب اول مسحوقدن اوچ برماغك تحملى مقدارى
اخذ اولنوب سقى اولنور وياخود خفافيش سمينه دن يدى عدد خفافيش
ذبح وتنقيه اولنوب قدر خزف الجينه وضع اولنور وانلره سقا ايدجك مقدارى
اوزرينه خل ثقيف صب اولنوب قدر قطيين اولنور ومسجر ومسخن بر تنور الجينه
اول قدر وضع واول خفافيش نضج ايلديكده تنوردن قدر اخراج اولنوب قدرك
برودتنه قدر خفافيش قدر الجينه ترك اولنوب اخراج اولنمز وبرودتندن صكره قدردن

اله طبخ ايدوب طبيخندن استعمال ايله

جراده

تجفيف

خفاش بر آسه فارسيله شبپره ديرلر

اخراج اولنور

اوا خفافیش خلّ ایجنده مرسا اولنور و اندن کل یوم ایکیشر درهم مقداری سقی اولنور و صلابت
طحال ذکر اولنان منوال اوزره خفافیش علاج علاج مجربدر و بعضی و ذکر اولنان ادویهٔ مفرده
امثالندن اولّا و آخرا استعمال اولنور سکنجبین ایله و خل ایله اولمق صالح و موافق اولور و اول
ادویه حتی خلّ ایله تقویه اولنوب ضماد اتخاذ اولنان اقوی دوا و اصلح اولور المرکبات
بونلرن اقدم ذکر اولنان دوالراد ویهٔ مفرده ایدی اما صلابت طحالک ادویهٔ مرکبه سی منزوج با اتلیه
سقولوقندریون و طباشیر ایکیسندن ایکی درهم مقداری سکنجبین ایله و اقراص کبر
و اقراص فنجکشت سکنجبین ایجنده و اول ذراوند اقراصکه قشور اصل کبر ایله متخذ در
اول اقراص هو شدید النفع مجربدر و لان خلّ ایجنده سقی اولنور اکرا و اصلابتده نفخه یوغیسه
و فوه اقراص و تریاق الاربعه هو بو بابده حمای یوغیسه جرّا جیدا اولور و کذلک حرف بر جزء
شونیز نصف جزء اخذ اولنوب منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور شربتی و اصحابی
اوج درهم خل ممزوج ایله استعمال اولنور و یاخود زراوند و هلیلج کابلیدن سفوف
اتخاذ اولنوب اندن بر ملعقه دوه و یاخود دکر بولی ایله استعمال اولنور و یاخود قشور
کبر دورت درهم زراوند طویل ایکی درهم بزر فنجکشت فلفل هر برندن التیشر درهم بو مذکورلردن
اقراص اتخاذ اولنور و برهم تجربه ایلدیکم دینار دینار بر سیاوشان قشور اصل کبر بزر بقلة الحمقا
بزر سذاب بزر فنجکشت زوفا وزنلری برابر اخذ اولنور و شربتی واحدسی اوج درهم سکنجبین
ایجنده سقی اولنور و یاخود اصول کبر زبیب بزر شلجم زوفا جمیعاً بو مذکورلر دق اولنوب
برکون و برکیجه سکنجبین ایجنده نقع اولنور ماء کثیر ایجنده اکثر کیدوب قلیلا باقی
قالنجه قدر او منقوع طبخ اولنور و بزور قویه او لان سکنجبین ایله مزج اولنوب
شرب اولنور و یاخود خل ایجنده ابهل و جوز السرو طبخ جید ایله طبخ اولنوب قلیلا باقی
قالنجه قدر طبخ اولنوب و اندن مقدار معتدل شرب اولنور و ثفلی ایله ضماد اولنور
و شروط مذکوره اوزره لحا لبن لفاح ورق الغرب خل ایله شرب اولنور و کذلک فوه اوت

مقدار معتدل بر طبیب رأیی
ایله یکی مقدار دکلدر

ایکی درهم قشور اصل الکبر زراوند طویل ابر ساهر برندن ایکیشر درهم اخذ و سحق جیدا اولنوب
سکنجبین حامض ایله معجون قیلنوب قرص اتخاذ اولنور شربتی واحده سی بر مثقال اولور
افسنتین و اصل کبر قشوری معا طبخ اولنوب بقدر صکره او مطبوخ صوی ایله استعمال
اولنور و یاخود طرون تازه سی تعلیق و یاخود قشور اصل الکبر و ثمرة الطرفا اسقولو
قندریون و عنصل مشوی و فلفل ابیض و زنلری برابر اخذ اولنوب اندن قرص اتخاذ
اولنور و شربتی ایکی مثقالدر سکنجبین ایله استعمال اولنور و یا حمّار وحشی طحالی و
مهر طحالی اخذ تجفیف اولنوب سحق اولنور و مسحوقندن بر مثقالدن ایکی درهمه
وارنجه قدر سقی اولنور و سقی شراب ممزوج ایله اولور و بعضلر دیدیلرکه بواد ویه نک
امثالی خنزیره سقی اولنسه کلیا انک طحالی محو اولوب اندن براثر قالمز و کذلک
افتیمون قشور اصل الکبر اسقولوقندریون ثمرة الطرفا الحاء خلاف فوه اسارون
وج بو مذکورلر اخذ اولنوب خل حاذ قده طبخ و تصفیه و اندن سکنجبین عسلی اتخاذ اولنور
و انک بر شربتی ایله بر درهم اشق شرب اولنور و تأثیر عجیبی اولور و مطحول اولان
کمسنه دوغ مغصص اولمیان قیا ملماره اشتکا ایلسه حبّ ماه سفوفندن کونده اوج
درهم اوج کون قدر و یاخود دورت کون استعمال ایله و غرا سنه معتادندن نصفی قدر
ایدر زیرا انک قیامی طحالی اولور و اول قیاملک سببی برندک دوغ عدم قبولی
اولور پس تدبیر مذکوره اولی و اصلاح ایدر و معلوم بیورلیه که اشیاء حاره طحاله کثرت
موافقتی اولماز زیرا اوارت طحالی تصلیب و تجفیف ایدوب تحللدن منع و مجون
قاروره ده حرارت اولسه علیلها تبرید بس قرص وا و المتحللور سقی اولنور طحاله عارض
اولان صلابت مزمنه ایجون نافع دوادر اصل جاوشیر اشق اصل کبر قشری و بلادر
اول نوعکه انطرونیون دینمکله معروفدر عنصل مشوینک بزری و بادنجان و ثوم برّی
هر برندن بر جزء اخذ و جمیعا خلط اولنور و اندن هر وقت نجرانده بر درهم سکنجبین ایله
و یاخود خل ممزوج ایله سقی اولنور

دواء آخر: بان حبنك لبّ اوج درهم توم بر التر درهم اصل كبر قشوری دورت درهم قسط بر
درهم اسطروفیون التر درهم جعده اوج درهم توطو لیدون دینمکله معروف بنا تك اصلی که
سکرجه دینمکله معروف بر نوع عید انزنه تخمی ایکی درهم اطباء زعم ایدرلرکه سکرجا تن
بو نوع بر نبات در که انك ورقی ورق آس کبیدر او اوتلره سکرجه کبراولان اصلنك وسطنده عینه مشابه
ولبلاب الکبرك حبّی بکونجشن عرد اشق دورت درهم بادزهر بر درهم شجرة مریم بزر بر درهم
وشجرهٔ مریم کوکی اوج درهم قردمانا بر درهم ونصف درهم حب الاسقیل که عنصل مقلودر
انزنه اون التر درهم بو مجموع خلط اولنوب سکنجبین ایله استعمال اولنور شربت
واحدسی بر بوجق درهم اولور اکثر حالده شربت واحده ایکی درهم اولور اقراص آخر
بو اقراص ذکر اولان دوانك بعینه فعلن ایستلر بزر سوسن دورت درهم فلفل
ابیض سنبل سوری اشق هر برندن ایکی درهم اخذ اولنوب انلردن قرص اتخاذ اولنور واو لاذکر
اولنه کبی استعمال اولنور اقراص اخر که مطحول لنیه نافعدر اشق ثمرة العوسج هر برندن سکز
درهم اصل کبر قشری ثمرة الطرفا فلفل ابیض توم بری عنصل منقّی ومشوی هر برندن
ایکیشر درهم اخذ اولنوب اقراص اتخاذ اولنور وهر قرص بر درهم وزننده قیلنور وهر قرص
شربت واحده اولوب شراب عسل ایله استعمال اولنور آخر عنصل مشوی لبّ ایکی
رطل اصل فاشرا ایعز اصل الکرم سکز رطل فلفل ابیض فطر اسالیون بیاجوجی بو رجی
اوئی حب صنوبر هر برندن سکز اوقیه سوسن آسمانجونی اصل جاوشیر هر برندن
اوچر اوقیه بو مذکورلر اخذ اولنوب معجون قیلنور ومجن بو معجوندن مقدار شئ سن
استعمال ایلسه احسن اولان شرب مائی ترك ایتمکدر ویاخود شرب مائی تقلیل ایلکدر
قوّتده والمحفوظ اولوب صویك معونتی ایله حرارته کیدرك تواحیسنه دوا مجذوب اولمسون
ایجون اما صلابت طحال ایجون استعمال اولنان اضمده آنك استعمالنده اجود اولان
ضماد اولنمزدن مقدم علیلی علی الریق حمامه ادخال ایدوب طول مدت حمامده امساك ویکرلوک

ابزنلر

آبزنده طومقام ایله اقامتدر ونجی حماملر اخراج اولنسه اکر مقطعا حریف ومعطش
اولان سمك مالح ویاخود قدید وخردل وصحناء اطعام اولنوب ماء بحر ایله ممزوج نبیذ آب سوال
وتربیر زوخ تلطیف اولنور اوج کون متوالیا او وزره علاج اولنور ویوم رابعده ریاضت ایتدیلور
درلیوب تواتر نفس کلنجه قدر اکر علت قویّه ایسه اول ریاضتده صکره ضماد مذکور ایله تضمید اولنور
اکر علت ضعیفه ایسه اول ضماددن احف اولان ضماد ایله تضمید اولنور اما اضمده نك ماهیتی
بودر که بو بابده نافع اولان اضمده بعضکره ذکر اولنان ادویه مفرده دن اتخاذ اولنور اشقك نفس و بعر
الغنم خل ایله ضماد اولنسه ضماد قوی اولور ومحرق اولان بعرة الشاة ... ایله ضماد اولنور
رماد اوتی خل ایله معجون قیلنوب تضمید اولنسه ضماد جیّد اولور وکذلك کرمة البیضا
خل ایله ویاخود دخل وکبریت ایله ویاخود ورق یتوع خل ایله وسذاب خل ایله ضماد
اولنور ونجی ... اخذ اولنوب تخفیف اولنر بعده نصکره خل طبخ اولنسه اولرخوا ...
طلایه ده ... ضماد جیّد اولور وزهرة الملح ده ضماد عجیبدر وبو بابده تجربه اولان خل
ایله ضماد نافعدر وکذلك حرمل تزرر ایله تمرا برنجه قدر طبخ اولنوب ضماد اولنور واعتدال اقرب
اولان اضمده دندر سلق خل ایله طبخ اولنسه ویاخود اصول خطمی خل ایله معجون قیلنسه
مرهم باسلیقون مرهم جالینوس مرهم اسقلاقیدوس ضماد الذهب جالینوسك ضماد صغیری
واول مرهمکه اصل کبر قشوری خل الجید ایله اولنجه قدر بر قاج ساعت نقع اولنور وصنقوعنده
شمع ودهن حنا ایله مرهم اتخاذ اولنور ویاخود نحاسك سوادی اخذ اولنوب ... وذفت
شعیر وخل وسکنجبین ایله مرهم اتخاذ اولنور واول مرهم ضماد جیّد اولور محلّل صلابات
اشق شمع صمغ صنوبر هر برندن سکز درهم علك البطم بادزهر برندن الیشر درهم
کندر حرّ قثاء الحمار دهن هر برندن دورد درهم بو ادویه ذائبه اولنر خل الجید نقع
اولنوب وجمیعا خلط اولنوب نقل ... صکره استعمال اولنور آخر جیّد بو رجی بورجق اونی
هر برندن ایکیشر اوقیه اشق شمع بطم هر برندن بشر اوقیه کبر اصلنك قشری حب القفد

نوم بر بیناك اصلی قوه هر برندن بر درهم شمع ایکی رطل خل انجنده نقع اولنوب زیت عتیق
ایله خلط اولنوب استعمال اولنور ویاخود حلبه دقیق خردل ابیض نطرون ویاخود خل انجده
مطبوخ تین انجنده سدس مقداری اشق قیلنور ویاخود عسل شهد ایله مقداری ورم طرس
طلا اولنوب اوزرینه خردل اکیلدیکدنصکره آنکله طحال اوزره ضماد اولنور وطحال اوزرنده
تحمل مقداری ترك اولنور ویاخود اون عدد تین سمین خل انجنده اوچ ساعت مقداری
نقع اولندقدنصکره صکره تر ایدیجه قدر طبخ اولنوب بعده تصفیه اولنور واول
مصفی وزننده خردل واصل کبر اخذ [illegible] جمله سی سحق ایله جمع اولنور بعدصکره
انده اشق و مازریون حاجت مقداری قاتیلور وجمله سنده طلا اتخاذ اولنور وحلبه
وقردمانا و بورق و بوره خل ایله [illegible] اولنوب بر قاچ ایام بنفسه نقع اولنجه قدر
ترك اولنور ویاخود اشق کور بعز مقل هندی تمر کندر و زنکار برابر اخذ اولنوب
خل ثقیف ایله بطن اوزره طلا اولنور واوزرینه بر قطنه وضع [illegible] سا قطنه
اولنجه قدر ترك اولنور ومجرب اولوب کثیر بیلدی مختار اولان ضماده دنتر سذاب
قشور اصل الکبر افسنتین فوتنج سعتر بو ادویه لر اخذ اولنوب خل حاذق ایله طبخ اولنور
و بر قطعه لبود اوزره اخذ اولنور حاده ضماد اولنور و بو ضماد بکرو برکره صوودنچ
علی الریق تکرار و تجدید اولنور وجدا جید اولان ضماده دن اولور دبق بلوطن ایکی رطل اخذ اولنوب
جمر اوزره اذابه اولنور واوزرینه بر رطل بوره القا اولنوب قارشدیریلور وانزرت
ضماد اتخاذ اولنور ویاخود بورق بوره عاقر قرحا خردل بو مجموع قطران ایله جمع
اولنوب طلا اولنور ولکن حمام اولنده صالح اولمز ویاخود عاقر قرحادن بش اوقیه
خردل اون بش درهم حب المازریون دورت اوقیه قردمانا اوچ اوقیه جوز الطیب
بر اوقیه فلفل دورت اوقیه بو مذکورلر خل عنصل ایله جمع اولنوب طحال اوزره اوچ ساعت
ترك اولنور واول ضماد موضع ضماددن خردل ونطرون ایله غسلندنصکره [illegible]

استعمال

اولنلره

اولنلره بو طلا اولنور اشق لوزمر او نرسز اتلك ورق مجفف بش بو ادویه اخذ اولنوب
خل ایله طلا اتخاذ اولنور ویاخود تجربه بعیر وطرخردل بعض عصارات نافعه ایله و مقدار
قلیل خل ایله طلا اولنور و بو بابده استعمال اولنه نطولات اولمادرکه آنلر انجنده ترمس
وسذاب وفلفل طبخ اولنمش اوله وینه اضمده شدیدة القوه نك اولور خربق اسود اوچ
اوقیه خربق ابیض دورت اوقیه اشق اوچ اوقیه نطرون اوچ اوقیه سقمونیا
ایکی اوقیه فلفل اوتوز حبه بو ادویه اخذ اولنور وشراب علك بطم ایله تقویت اولنوب
اوچ درهم کبر قیلنور وموضع دلك ایله مسخن اولنوب انکله طلا اولنور و ذکر اولنان دوا
ایله طلا اولندیغی کبی اسهال دخی اولنور وتجفن صلابت طحال اله ادویه نك منفعتی اولمز
ایسه واجب اولور که اوزرینه بر [illegible] محاجم وضع اولنوب اوزری شرط و نسح
اولنه و بعضکره خلط سودا و بنك و دمك غلبه سی قتنه واجب اولورکه وداج ایسر فصد
اولنوب طحالدن بش ویاخود التی موضعده کی اولنه و موضع کی بر و صحة
قریب اولدیغی بر بنده ممانعت اولنوب حالی اوزره ترك اولنمز واکر علیل نار ایله
کی اولنمغه صبر ایلمز ایسه ادویه کاویه استعمال اولنور تین و خردل مثللو
و تافسیا ضماد مثللولر ایله تضمید اولنور وحرارت غلبه ایدوب علیل اضمده قوتنه
تحمل ایلمز ایسه طحالی اوزره حجر رخام وحجر اسود ایله خل تبخیر اولنور ویاخود علیل
علی الریق استلقا اولنوب طحالی اوزره خلده مغموسه اولان بر قطعه لبد [illegible]
وضع اولنور خصوصا خل مذکور انجنده سذاب طبخ اولنمش اوله و خلدن دردی مسخن
ایله طلا اولنور و بوندن اجود اولور علیلی علی الریق حمام حاده تحمل ایدر ایسه
ادخال ایدوب حمامده استلقا ایتدیریلور سوکره ده غمس اولنان لبود مرة بعد اخری
تحمل ایده جکی قدر تکریر و تجدید اولنور و بو وجه اوزره بر قاچ ایام حمامه ادخال اولنور و بو علاج
اکثر علاج اولور و بو علاجه قریب حاره صالح اولور بزرهندبا بزر بقلة الحمقاء

[illegible]

فرع مجفف بزر الانجشك بو مذكور لردن ایكی مثقال حموضتی شدیده سكنجبین ایله سقی اولنور
وبعده ذكر مرور ایدن لبو دخل ایله معالجه اولنور مع حرارة طحالی اولنلرك جوعنده ماء
هندبا سكنجبین ایله مرارا وكرارا سقی اولنسه شفا اولور اما انلره موافق اغذیه
خفیف الاكل غذالردر وكذلك اولدسو متلو مرقه لر اولوركه اوامرقه خفیف ولطیف
واغذا اوزره احجو سخونتی اولان اغذیه دن محذراوله محلل كبر و محلل حبة الخضراء
كبر و مواضع اخرا ده سنك بیلدیرجك اغذیه سائره هر موافق اولور و واجب اولوركه انلر
ایله ملطفات وخردل متللولر هر استعمال اولنه و مطحولك مشروبی ماء الحدادین
ویاخود الچنله كراحد یه محمی سونه بر یلمش صودن قیلینور طحالك ورم بلغمیسی معالجاتی
بیاننده در ورم بلغمینك علاجی ورم صلب معالجاتنده معتدلر اولور وانلر ایله بلغم و
سودایی استفراغ ایدرادویه بخار استعمال اولنور زیرا ... ورم طحالك بلغمیدر سودا اول
بلغمدر اكلیل الملك شبت قصب الذریره سذاب یابس متللولر هر ضماد اتخاذ اولنور
اوجنجی فصل سدد طحال بیاننده در طحالك سددی بعضلره رنجدر و یاخود ورم
ویاخود اخلاطدن حادث اولور و سدد ریح ایله تمدید شدید اولور ولكن طحالده ثقل اولمز خفیف
اولور سدد ورمینه علامتی ورم اولور و ماعدا سنه لرده ثقل اولور وانلر بیز موضعنه
اشارت ایلدك دوردنجی فصل طحالده اولان ریح ونفخه بیاننده در طحالك
نفخه سی اولدركه انده تمدد وصلابت و نتو احساس اولنور غمز ایله منغمز اولور و غمز انده قرقره حدث
ایدر و جشا هر احداث ایدر وانده ثقل اولمز المعالجات معلوم بیوریله كه صلابت طحاله
صالح اولان ادویه نفخه یه صالح اولان ادویه یه مقارب اولور زیرا نفخه علاجنده هر
مفتح و جلا ادویه یه حاجت اولور و اول ادویه ده تحلیل ایله معا قوه محلله دن اكثر قوت
قابضه اولمقده هر حاجت اولور زیرا ماده ریحیه خفیفه در و خفیف اولان ماده ده محلل
استعمال اولنسه انكله محلللك قوی قابض استعمالنه حاجت لكن ورم بونكك خلافی اوزره اولور
اولور

وقع هذا

سنك بیلدیرجك

بلو

علاجنه

لن
وقع هذا ادویه اوراملرن برزد والوار دركه انلر نفخه ادویه لرینه اشبه و نفخه ده استعمال او
عملی ازید و اصلح اولور فنجكشت كوتن بزر سذاب نانخواه وانلره مشابه بسنه لر كبر واول نفخه
اوزره نار ایله اولنان وضع محاجمك منفعتی عظیمه اولور و واجب اولوركه اول علیل تجویع
اولنه و غراسی تفریق اولنوب دفعه تغذیه اولنمیه دفعات ایله اطعام اولنوب هر دفعه سنده
ویریلان غدا جدا قلیل المقدار اوله و قادر اولدقجه شرب ما ایلمیه بلكه مقدار قلیل نبیذ
عتیق رقیق مرشرب ایلیه و بطن خفیف اولمدقجه نوم ایلمیه لیل و نهارده بطن امتلا اوزره ایكن
وجع هیجان ایلسه بطنی مرارا دلك ایدر و براز ایچون احتیال ایدر و اویور و اگر بو تدبیر
كفایت ایلمز ایسه كما استعمال ایدر و اگر سن هیبور شكلی ماده سودا ویه كثیره در و كثرت
ایله نفخه حادث اندر انره استفراغ استعمال ایدرسك و اكثر مشرو بات بو صفت اوزره
اولان اقراص سقی ایدرسك او قرص بودر حرف ابیض اوتوز درهم اخذ و دق اولنور و الكدن
گچوریلوب خل خمر حاذق ایله معجون قیلنور و اینجه و صغار اقراص اتخاذ اولنور و تنور الجنله
ویاخود طابق اوزره تجفیف اولنور و اول اوتوز درهم حرف ابیضدن هر بیز مقدار خبز حاصل
اولدر ایسه اول قرص مخبوز جمیعا اخذ و سحق اولنور و مسهوقنه حب فقد و ثمرة الطرفا هر برندن
بشر و اسقولو قندریون بیدر خلط اولنوب انلردن قرص اتخاذ اولنور وانلردن شربته اصلح
اوچ درهمدر سكنجبین ایله استعمال اولنور و كذلك اكثر نافع اولور اقراص فنجكشت استعمالی
ویاخود كرماذج اون درهم حب المر اون درهم بزرهندبا بزر بقلة الحمقا هر برندن بشر
درهم بو مذكورلر اخذ اولنوب انلردن قرص اتخاذ اولنور وانلردن شربته واحده سی اوچ درهمدر
سكنجبین سكر ایله استعمال اولنور و بعضلره اكثر نافع اولور فنجكشت و نانخواه و اصل
كبر قشوری و سذاب یابس وجع بو مذكورلردن سفوف اتخاذ اولنوب انلردن بر مثقال شراب
عتیق ایله استعمال اولنور و یاخود نفخه یه نافع ادویه ایله طبخ اولنوب مطبوخی استعمال اولنور
اما نفخه یه نافع مروخات و ضمادات ادهاندن دهن افسنتین و دهن ناردین و دهن القسط اولور

واندرك مراهم اولرهمدركه كبريت بشب نطرون زفت جاوشير مثللو ادويه دن متخذ اولور
واندرك اضمده سى ابواب ماضيه ده مذكورده اولان ضمادات اولور خل مع السذاب حنظل
ايله ونطرون وبزر فنجنكشت واكليل الملك وبابونج ايله متخذ اولان ضماد مثللولر
ايله تضميد اولنور واندرك نطولاتى اول خللردركه انكله ادويه طبخ اولنه وخصوصا اول
خل كه بو قطعه لر ايله استعمال اولنه وخصوصا اول خلكه كبريت عفص وكبريت وثمره الطرفا
واسقولوقندريون وورق فنجنكشت وجوز السرو وسذاب طبخ اولنمش اوله وحماملر
اولميلرده نطول قورار استعمالى قصد اولنه ذكر اولنان نطولك اجنه اشق
مقل واول مثللو ادويه لر قاتيلور وكذلك فوذنج سذاب اشنه بورق خل طبخ اولنوب
شبنه [illegible] برشئ ايله استعمال اولنور واندر فراسن عيرلرده ذكر اولنان اغذيه اولور

بشنجى فصل

وجع طحال بياننده در وجع طحال ريح ونفخ حبلر ايله ويا خود ورم عظيمدن ويا خود
تفرق اتصالدن ويا خود سوء مزاجدن حادث اولور وبو اسبابدن هر برينك علامتنى
بيلدك وهر بر معالجاتى ذكر اولنان نسنه لردن معلومك اولور آكر حس اولر وجعك نهايت طحالده
جنب قسنده اولديغن ادراك ايدر ايسه بين الغشاء والصفاق ريح مشتبكه اولديغنه
دلالت ايدر اكر طبيعت يابسه ايسه اسهال وحمام استعمال اولنه وطبيعت تحليله حاجت
اولور واكر فصد جائز اولمزهر جمهور اطبا فصد اولنمغه حكم وقضا ايدرلر ايسه
مكر زياده حاجت وضرورت حس اولنه زمان قليلده فصد اولنور بو موضعده كتاب
ثالثك اون بشنجى فنى ختم وتكميل اولدى كما هو اهله ومستحقه حق حمد ايله اولا
حمد الله تعالى ايله مخصوص صدر **قانوندن كتاب ثالثك اون التنجى فنى** امراض امعا ومعده
اولان كلامدر اولدر بش مقاله يى مشتملدر **مقاله اولى** تشريح امعا واستطلاق
مطلق بياننده در واول دخى فصولى مشتملدر **اولكى فصل** امعاك تشريحى
بياننده در خالق تعالى جل جلاله وتقدس اسماوه ولا اله غيره حضرتلرى انسانده اولا

سابق عنايت ومصلحت سابق علم حسبيله فضل بابسندن دفع ايچون آلت اولان امعا كثيره كوردم
والتلافيف والاستدارات خلق ايلدى معده دن اكثر متحدر ونازل اولان طعام احماء دم
اول كثرت حسبيله فرصالح مكث ايلسون ايچون اكر امعا كثيره اولميوب معا واحد
ويا خود قصيرة المقادير خلق اولنسه غذا خوفرن سريعا منفصل اولوب على الاتصال انه
كل وقت تناول غذايه محتاج ودائما تبرز وقيامه احتياج اولور ايدى ودائما تغذيه
اشتغال ايله واجابت معيشتلرينه شاغل انسانه شغل وكذلك تبرز دائم ايله
انده اذا واصابت اولوب انسان حرص وشره ايله ممنوع ومحجوب اولور ايدى بس
خالق تعالى امعانك عددينى تكثير ومقاديرينى تطويل ايلدى تا كه اول مضرتى انك
دفع واكر لازم كلن منفعتى اجلاب ايلدى وبونه بعينه اول مصلحت جلب ايچون وكذلك
منفعت اخرى ايچون امعانى مستديره ايلدى واول منفعت اخرى بودركه كبد ايله
غذايى هضم ايدن آلات سائره اراسنده براز عروق واردركه اول عروقك فوهاتى
كبددن غذانك لطيفنى جذب ايدر واول فوهات صفاقات معده وامعاده نافذه اولور و
اول فوهات انجق مماس اولديغى لطيف غذايى جذب ايدر واول فوهاتك كثيرى غائب
[illegible] وملاقى اولان غذادن بعيد اولان غذانك لطائفنى جذب [illegible] متعذر ويا خود
متعسر اولور بناء على خالق تعالى لطف كثيريله انسانه مظهر ايدوب امعانك تلافيف
كثيره لفيف واحده فوهاته بعيد اولان لطيف لفت اخراده ملامس اولوب آكى
جذب [illegible] اولسون [illegible] وطائفه اولانك فوت ايلديكى امتصاص طائفه اخرى
امتصاص ايلسون ايچون وامعانك عددى التى در بعيز ماعدا المعى [illegible]
اولكيسى اثنى عشرى ديمكله معروفدر واكنجيسى صائم ديمكله واوچنجيسى دقاق ديمكله
معروفلردر واول دقاقك طولى اكثر ولفت وانعطافى ازيد در ودوردنجيسى
اعور ديمكله وبشنجيسى قولون ديمكله والتنجيسى مستقيم ديمكله معروفلردر ومعاء مستقيم سودر بعض
نقللك مخرجى ودبرى انصالنده در

واول امعا استه جمیعاً رباطات ایله صلبه مشدوده در هر برینڭ اوضاعنڭ مقتضا نجه
باغلمشدر وعلیاده یعنی عالی اولان اوج اوکلیلرڭ جوهرلر رقیقه در زیرا اول علیاده اولنلر
محتور اولدیغی اغذیه انضاجه محتاجدر وهاضمه اکبد قوتنڭ امعاء علیایه رقت جهتیله
نفوذی اکثر او لمغله انلرده حاجت اولان نضج حاصل اولور اما سفلاده اولان امعا انلرڭ
نضجنه احتیاج او لمغله جوهرلر غلیظ وهاضمه اکبد قوتیسنڭ نفوذی قلیل قیلندر وکذلك
علیاده اولان کیلوس سفلاده اولنلردن لطیف اولور ولا محاله لطیف اولان جرم امعایه
فسخ ومرورنده انلڭ جرمنی خرش ایلمز بناءً علیه اجرام علیانڭ رقیق اولدیغنده ضرر
ترتب ایلمز وسفلانڭ امعاء علیانڭ خلافی اوزره اولور زیرا سفلانڭ امعانڭ
اوکلیسی اعوردر غلیظ وثخین و باطننده شحمیت وکثافت واردر محتور اولدیغی ثفلکه
انکله مقاومت ایدوب منفعل اولمز وثخن محتور اولدیغی امعا ثفل تعفن اخذ ایلسه بحق
اثقالڭ کثرو متعفن اولوب جرم امعا تعفن ایلمز وعلیاده اولان امعاده شحمیت
یوقدر ولکن بحسب الخلقه سطح داخلی رطوبت لزجه مخاطیه ایله تغریه دن خالی اولماز
وعلیاده اولان اول تغریه سفلانڭ تشحیم مقامنده قائم اولور وذکر اولنان امعا اثنی عشر
قعر معده یه متصلدر و اول امعانڭ قعر واردرکه معده یه ولی ایدر واکثری بوابدر تسمیه
اولنور و اول اثنی عشر بجملته قعر معده یه متصل اولان مریئه مقابل اولور متنا و اولان
غذایه جهت فوقدن مرئ جذب ایلدیکی کبی معده نڭ اثنی عشر انقالی معده دن دفع ایدر
ولکن اثنی عشر مریئدن اضیقدر و اول امعا مریئه اولان توسعه مقداری توسعده متنفذ
اولدیغی سببدن ایچون سبب اول بودر که مریئدن مرور ایدن غذا زیاده خشونت اوزره در
وصلابتی زیاده و حجمی اعظمدر اما امعاء اثنی عشر دن مرور ایدن الین واسلس وحجمی ازقدر
زیرا اول امعادن مرور ایدن کیلوس معده ده هضم اولوب رطوبت مائیه ایله مخلوطدر و ایکنجی
سبب بودر که مریئدن مرور قواء طبیعه دن برقوت ایله حاصل اولور هر نه مقدار اول قوت واحده

اعظم نڭ

جهة واحدة قوة

جهت واحده دن قوۀ ارادیه اعانت ایدر ایسه و اول قوۀ واحده مریئڭ جاذبه سیدر و قوۀ
ارادیه نڭ اکثر اعانتی مرئڭ سبیلنی تفتیح وتوسیعی ایله اولور اما امعا اولدیغی نافذ اولان کیلوس
ایکی قوۀ طبیعیه ایله نفوذ ایدر برکیسی معده نڭ قوۀ دافعه سی و آخری معانڭ قوۀ جاذبه سیدر
اولور و اول ایکی قوتده فعللرندن نافذ و مرور ایدن غذانڭ نقلی نوعی معین اولور و بو سبب
فاعلانڭ تعددی ایله سبیل مضیقدن مروری سهل و اسان اولور و بو امعا
اثنی عشر مریئه مخالف اولور زیرا مرئ معده یه معده دن جزء کبیدر و اتصالنده هیئت
تألیفنده مرئ معده یه مشاکلدر و مریئڭ طبقاتی معده طبقاتی کبیدر اما اثنی عشر برنسنه یه
شبی غریبڭ اتصالی کبی معده یه متصل اولور جوهر طبقاتی طبقات معده یه بکزمز زیرا
معده جذب قوتیه محتاجدر و اول جذبی مرئ خلی ولازم مرئڭ معده یه اتصالی اولمق
لازمدر اما امعاء اثنی عشر ده اولمقلو قوتی جاذبه یوقدر و آنکه معین اولان معده
اول معانڭ اتصالی قوی اولمق لازم کلمز بلکه شئ غریبڭ اتصالی کبی معانڭ معده یه
اتصالی کافیدر انکیچون امعانڭ اکثر الیافی عریض اولور ولکن من الامعاء معاء
مستقیمڭ الیافنده لیف طویل کثیراً موجود اولور زیرا امعاء مستقیم منقبددر
امعاء سائره نڭ اثفالنی جذب ایدوب تنقیه ایدر و انڭ جاذبه سنڭ فعلی
عظیمدر و قوۀ قوتی لازمدر [illegible] زیرا امعاء مستقیم اثقالی قوت
ایله جذب ایلدیکده [illegible] عصر و اثقالی دفع و اخراج جودت اوزره اولوب بالجمله
تنقیه اولنور و عصر جودت اوزره اولمسه ثفل قلیل عصر غیر جید اولان عصر ایله
تنقیه اولنماز جمیعا اثفالدن تنقیه معاء مستقیم الت او لمغله سائر معادن
معاء مستقیم اوسع خلق اولندی و امعا احتیاطا ایکی طبقه قیلندی زیرا امعا
فساد و عفونت قبولنه مستعددر ادنی سببله انلر قبول ایدر اما ایکی طبقه اولدقلری
انلر فساد و عفونتی دفعده تعاون ایدوب مقاومت ایدرلر و ادنی سبب ایله سریعا انلرده فساد و عفونت فاش اولمز

وکذلک امعانک طبقه‌سی ایکی اولمغله فطلر نحو باشقه باشقه اولور احدهما ترتیب ایدن
بطلان فعل الله اخر منتضر راولمازو معاء مستقیم استقامت اوزره خلق اولنوب جهه معده دن
اسفله وارنجه قدر ممتد قیلندی اولاستقامت حسبیله اول امرده انزفاعات متیسر وسریعه
اولسون ایچون زیرا مدفوعاتک مدفع مستقیمده مروری معوجده مرور ونفوذندن اسرع
اولور واول معانک استقامت اوزره خلقتنده منفعت اخرده وارد ر اول منفعت
بودرکه اول امعا استقامت نفوذ ایتمکله جهت یمینده معده نک صاغنده اولان کبدک قطرینه
وبسارنده معده نک صولنده اولان طحاله حیز ومکان حاصل اولور وعلیاده اولان معاء
اولی اثنی عشر لقب قیلندی انک طولی صاحبنک اصبعیله اون ایکی اصبع اولدیغندن ایچون
وآنک سعه‌سی تجویف بواب تسمیه اولنان فمنک سعه‌سی کبیدر وآنک اتصالنده اولان
معا به صائم تسمیه اولنور وبوجزء دقاقده تلفف وانطوا وتلوی ظهور ابتدا ایدر وانده
مجاری کثیره ومخازن وارد ر واکثر حالده اول معا خالی وفارغ اولمغله اکا صائم تسمیه اولنیر
واول معانک اکثر حالده فراغ وخلوی سببی ایکی امرک تعاون وتظاهر لری اولور اولکی
بودرکه معده نک کیلوسنی معاء صائمه منجذب اولان سریعا انزن منفصل اولور زیرا
ماساریقا عروقی صائمه کثیرا نافذه اولور وامعاء سائره ده ماساریقا نفوذی
کثیر اولماز واثنی عشره نفوذنک کثرتی نحو صائمه نفوذ ینک کثرتنه معادل اولماز ایکنجیسی
صائمه نافذ اولان کیلوسک لطیفی ماساریقا طریقیله کبده منجذب اولور وکیلوسده
باقی قالان طائفه کثیفه نحو منغسل اولوب امعاء سائره یه مندفع اولور
زیرا مرارهدن صفرا صائمه کثیرا وخالصه غیر مشوبه منجذب اولور وانک صائمی غسلی
شدید وقوت دافعه‌سی تحریکنی محرک ومهیج اولور واول صفرا غسلی ایله ثقلی اسفله
دفعه معین ودافعه‌یی تحریکی حسبیله ایکی جهتدن یعنی لطیفی کبده وکثیفی اسفله
دفعه معین اولور وبو سبب ایله صائم خالی واکثر حالده فارغ باقی قالور وایکیچون اکا صائم

سمه

تسمیه اولنور وصائمه بر آخر معا متصل اولور که اول معا آخر طویل ومتلفف اولور
انزه واحده بعد اخری استدارات اولور وانک تلافیفی واستداراتنک کثرتنده فائده
ومصلحت بودر که فصول متقدمه ده بزم شرح ایلدیکمز اوزره اول کثرت تلافیف سببیله
انزه غذا مکث ایدر ومع هذا انزه عروق ماصه نک فوهاتی اتصالا بعد اتصال
متصل اولور وبو معا امعاء علیانک اخریدر که دقاق تسمیه اولنور وانزه اولان هضم
معاء سفلاده اولان هضمدن اکثر اولور وسفلاده اولان امعایه غلاظ تسمیه اولنور
زیرا غلاظک جل فعلی ومعظم صنعی ثفلی خارجه ابراز اولور هرنه قدر هضمدن وعروق
کبدیه نک لطیفه مصوومصدن جزئ بندن خالی اولماز ایسه واول دقاق تسمیه اولنان
معانک اسفلنده بر معا متصل اولور که اکا اعور تسمیه اولنور انیکچون که انک براغزی
واردر فوقنده وارد اولان کیلوس اندن دخول ایدر وبینه داخل اولدیغی مدخلدن
خروج ایدر ومدفوعات بینه اول فمدن ومدخلدن دفع ایدر وانک وضع خلفده
ومیلی صاغ جانبنه اولور وآنک خلقنده منفعت بودرکه انزه ثفل محتبس ومنحصر اولوب
~~کل ساعة قیامه حاجت اولمیه انزه ثفل کل ساعة تحتنه اولان امعایه قلیلا قلیلا نازل~~
~~اولوب~~ بلکه انزه کلیا ثفل محتبس ومجتمع اولوب الثفل تماما جمع اولدیقده سهولت ایله
مندفع اولور وفائده اخراسی بودرکه اعور بر مبدءدر که انزه غذانک ثفلیته استحاله
وماساریقا نک آنک ~~اعتصاص~~ ~~حتانفذ اعور ایله تمام اولور~~ ثفلیته تحول ایدر
امتصاص ستانفذی تعلقته ثفلک تهیئ اول اعور ایله تمام اولور زیرا اول
امتصاصک ثفله تعلقندن ایکی شرط واردر اولکیسی اول ثفل متجرد ومنتقل اولمیوب
بلکه مکان واحده ساکن ومجتمع ومحصور بر وعاده طول مدت ساکنا ومجتمعا باقی
قالمقدر وایکنجیسی ثفلیتی محتوی اولان وعاء کبده قریب اولمقدر زیرا کبدک هاضمه‌سندن
اول وعا قوت استفاده ایدوب محتوی اولدیغی ثفله هضمه مستعد اولان لطیفه‌سی هضم ایدر
ومواددک لطیف کثیفدن متمیز اولمغله لطیف امتصاص قبوله متهیئ اولور

الیهم
نیتلی صالح اولور

ولطیف غیرتیکله اکه اغلبا امتصاص تحقق ایدر و غیر لطیف اولوب امتصاصه صالح
اولمیانلر هی استحاله یسر ممکن اولان نسنه لرك اجودینه احاله ایدر بس اعورك امعا
غلاظ باقیه یه نسبتی معده نك امعاء دقاقه نسبتی کبی اولور تنکیم غدا کبده مجاور اولان
امعاده معده ده جمع اولوب طول مدت ساکنا و مجتمعا انده منحصر و محتبس اولمغله هضم
اولوب امتصاصه صالح و معده هضمنه عاصی اولمیانلر هضم اولوب و کثیف اولانلر هی هر نه یه
استحاله یه صالح ایسه اکه استحاله ایدوب باقیلر هی امعاء دقاقده منحدر اولدقلری کبی
کذلك ثفلیت هی اعورده محتبس و منحصر اولور و انده طول مدت اقامت ایله امتصاصه
صالح اولوب هضم معده یه عاصی اولان لطیف هضم ایدوب امتصاصه متهیئه ایدر
و باقی کثیف هی احاله یی ممکن اولان نسنه لرك اجودینه احاله ایدوب بعده انده نسبهوت
ایله غلاظ سائره یه انتقال باقیه منحدر اولور و لکن ماساریقا اعوره متصل اولمیوب
بلکه اعورده هضم اولوب ثفلیتك لطیف و کثیف غلاظ باقیه یه منحدر اولدیقده اول غلاظه
متصل اولان ماساریقا شعبه لری لطیفی امتصاص ایدر و بعضلر ظن ایلدیلر که
ماساریقا شعبه لری اعوره هی نفوذ ایدوب ثفلیتك لطیفنی امتصاص ایدر
ولکن بو مقاللری خطادر صواب اولان انجق انك منفعتی ایکی وجهله اولان منفعت
مذکوره لردر و معده نك هاضمه سی قوتیدر ایکن اغذیه نك بعض اثفالی معده ده هضم
اولمیوب معده یه قیاس ایله قوه هاضمه سی ضعیف اولان اعورده هضم قبول ایلدیکنك
وجهی بودر که معده مواد کثیره دربجملتها اول مواده تمام اورزه هضمه معده نك قوتی
وفا ایلمز بلکه اول موادن هضمه مطاوعت ایدنلری هضم تام ایله هضم ایدر
و مطاوعت اولمیانلر هی هر نه قدر من وجه هضم ایدر ایسه ده ولکن هضم تامدن
عاجزه و قاصره اولوب دفع اولنور و فحین هضم اولنان مواد لطیفه معده دن و امعاء
دقاقدن امتصاص اولنوب مطاوعت اولمیانلر اعوره منحدر اولسه کثرتی ایله اولور
هضمه

وعصیانی

رائك
وعصیانی معده ده حاصل اولان هضم ناقص ایله زائل اولمغله اول ثفلیت اعوره منحدر
و اعورده طول مدت ساکنا و مجتمعا باقیه قالدیقده اعورك ضعیف اولان هضمی سی
انی هضم ایدوب اول ثفلیتك لطیفی امتصاصه متهیئ اولور و فحین اعوردن اول ثفلیت
بجملته غلاظ باقیه یه منحدر اولدیقده ثفلیتك لطیفلرینه غلاظ باقیه نافذ اولان ماساریقا
شعبه لری تعلق ایدوب امتصاص ایدر و معاء اعورك معده کبی طول بدنه اولمغله
اکه فم واحد کفایت ایدر رائك اعور اولدیغنده مصلحت بودر که اکر اول معا سائر
امعا کبی ایکی فم اولسه قولنج حدوثنده خوف اولنور اما انك فم واحد اولمغله
فضوله مجمع و مفرغ اولور و مسالك سائره دن اول تنحی و میل ایدر و اندفاعه
اول وعاده احتجاب ایله صلاح کلدیکده طبیعت آنی دفعه متمکنه اولوب بجملته دفع
ایدر و غائله دن امین اولور زیرا متشتت و متفرق دفع ایلمکده مجتمع دفع آسان
اولور و بو وعانك منافعندن بری هی بودر که امعاء تولدنده نافع اولان دیدانه و حیات
اول وعا اوی و مکان اولور زیرا عددی قلیل و حجمی صغیر اولان دیدان و حیات
تولدنده نافع اولور و معاء اعور امعاء سائره دن اولی و انفعدر زیرا اعوره
ماساریقا شعبه لری ذکر اولندیغی اوزره وارده اولمازو آنی سد ایدر بر شیء ساد
اولمیوب رباط اخری ایله مربوط اولمغله تحدب ایدوب اربیه ده اولان فتوقه
ایدر و اعوره جانب اسفلدن قولون تسمیه اولنان معاء آخر صفیق و غلیظ متصل
اولوب اعوردن بعید اولدیقده کبده قریب اولمق ایچون ذات الیمینه میل جید ایله
میل ایدر و صکره ذات الیساری منحدرا اخذ ایدوب حالب ایسو محاذی اولدقده
یمینه منحدرا میل ایدر و اول انحدار ایله معاء مستقیمه متصل اولور و قولون طحاله
مرورنده تضیق ایدر بناء علیه طحال تورم ایلدیکده قولون منضغط اولوب الدعمز
اولنمز یقجه ریح خروج ایلمز و معاء قولونك خلقتنده منفعت بودر که اول معا ثفلی جمیع

موضوع

اجتماع

وحصر ایدوب اننده فضل وار ایسه تصفیه وتمییز باقی کثیفنی تدریج ایله دفع ایدر واکثر
حالده اننده قولنج مرض حادث اولوب انیکیچون اول مرضه موضعنک اسمندن مشتق
قولنج اسمی تشنیق قیلنوب تسمیه اولنور ومعاء مستقیم امعانک اخری اولور قولونک اسفلنه
متصلدر قولوندن منفصل ومنحدر اولوب علی الاستقامه ظهر فقطنه متکی ومستند
اولدر قوحلقه دبرده شرج دینلکله معروفدر اولان عضله یه متصل اولور وانحدارنده
توسع ایدر ری منحدر اولور حتی معده وسعتی حکایه ایدر وخصوصا اسفلی زیاده
وسعتلی اولور و بو معانک منفعتی ثفلی خارجه قذف ورمی اولور و خالق تعالی عضلات
تشریحنده سنک معلومک اولدیغی اوزره انیکیچون دورت عضله خلق ایلدی
و بو معاء مستقیم اولدیغنده منفعت بودر که استقامتی سببیله انفعالک اندفاعی
اسهل اولور و سکز عدد عضل دخی وار در که معاء مستقیمک ثفلی دفعنه معین
اولور ولکن او عضلات ثمانیه معانک کندیده دکلدر بلکه مراق اوزرنده اولورلر تشریح
امعاده ذکر اولنان مقدار کفایت ایدر وجود انساننده غدایه متعلق اعضانک باش ومنفعتی بیاننده
ومری وحلق ومقعدده دن ماعدا عضولر عضل ایله حرکت ایلمزلر عضلک اعضاء
غدادن تحریک ایلدیکی انجق ایکی طرفده اولان اعضاء مذکوره لر اولور وامعانک کلیسنه
اورده وشرایین وعصب واردوآتی اولور وامعا حس کثیره محتاج اولمغله امعانک وکثیرا
اعصابی کبیره جانبه اولان اعصابدن اکثر اولور وجمیعا بزم مقالیمزی فهم ایله طبیب معالجه
واجب بودرکه اصول طبیه صناعتنه وخصوصا علم تشریحه عالم اوله

ایکنجی فصل

من جمیع الوجوه استطلاق بطن حتی زلق الامعاء وهیضه وذرب واختلاف دم
بیننده وکبد ودماغ وطحال وسائر بدندن اولان انصبابلرک وغیرلرک بیاننده در
ومعلوم بیوریله که بالجمله استطلاقات اغذیه واطعمه وهواء محیطدن اولور ویاخود
اعضادن اولور اوّلا بز اعضادن اولان استطلاقاتی بیان ایدرز و اننده تکلم ایلیه لیم ایدروب

اعضادن

اعضانک حادث اولان استطلاق جهتیله جسبیلی ویاخود ماساریقا ویاخود کبد ویاخود
طحال ویاخود رأس ویاخود امعا ویاخود جمیعا بردن جسبیلر ایله اولور وجمیعا بو
اعضالردن واقع اولان استطلاقات اسبابنده مشترک اولورلر زیرا بالجمله او اعضانک
استطلاقاتی یا سوء مزاجه تابع اولور سوء مزاج او عضولرک ماسکه وهاضمه
ودافعه قوالرینی بر ضعیف قیلمغله ویاخود دافعه سنی تقویه ایتمکله اکر استطلاق
تابع اولور و او سوء مزاج یا بر مفرد ویاخود مع ماده اولوب اول ماده سی عضوده
مشتبکه ومتداخله اولور ویاخود عضوک تلطیخ ایدوب مشتبکه اولماز ویاخود او
اعضالرک استطلاقاتی اول امراضدن اولور که اول مرض عضوده ورم وقرحه وفتق ایله
عارضدر اما کبددن اولان استطلاقاتی ذکردن بیز فارغ اولوب بابنده کبده سوء
مزاجاتی وسدد و ورم وغیرلر ایله عارض اولان استطلاقاتی ذکر ایلدک وکذلک
ماساریقا جسبیله اولان استطلاقاتی دخی ذکر ایلدک اما دماغدن عارض
اولان اول استطلاقدر که نوازل معده یه وامعایه نزول ایدوب غدایی افساد
ایدوب نزول ایتمکله نزلدیه تبعیت ایله اکلنه معا مواد فاسده
زلق جسبیله ویاخود دافعه نک دفع جسبیله نزول ایدر اما معده دن اولان استطلاق
جمیعا او استطلاق غیر منهضم دکلدر بلکه بعضکره انهضام غیر تام اولان
مواد ایله استطلاق اولور و بعضکره بلاهضم استطلاق اولور و معده استطلاقی
سببی معده ده اولان قوه ماسکه نک ضعیف اولوب غدایی هضم تام اولنجه قدر
امساک وتحملدن معده عجز اولور و بنا علیه بعضکره اننده هضم اصلا موجود اولمز
و بعضکره هضم اولور ولکن غیر تام اولور وایکی صنفده ماسکه نک ضعیف اولدیغندن
معده تدریج ایله ارسالدن عاجزه اولمغله استطلاق عارض اولور واکثر حالده
بو وجه اوزره ضعف ماسکه سوء مزاج بارد ایله واقع اولور و بعضکره سوء مزاج حار

وكذلك رطب ويابس سوء مزاجلرى دخى معده ماسكه سنى ضعيفه اولور بعضلر ظن ايلديلركه
ماسكهٔ معده يى ضعف بلغم ايله وسوء مزاج بارد رطب ايله عارض اولور سائر سوء مزاجلر
وبلغمدن ماعدا مواد سائره دخى معده ماسكه سنه ضعف عارض اولمز پس بعضلرك بو
ظنى فاسددر نعم بلغم وسوء مزاج بارد رطبك غيرى اولنلر اسباب سائره دن اكثر اولور
وضعف ماسكه بارد رطب عارض اولوب طول مدت باقى اولسه استسقايه
مؤدى اولور وبالجمله سوء مزاج ايله حادث اولان ضعف ماسكه مستحكم اولديقده اكثر
علاجى صعب اولور وچوق كره سبب اولور معده نك بقيه قوتى اولوركه اول قوت سطح امعا
ومعده نك سطحنه وفوهات عروقه وفوهات امعايه تشبث وتعلق ايلمشدر وبعضكره
انلرى استطلاقى ادواردن محافظه ايدر وچوق كره سحج [illegible] مؤدى اولور وبعضكره
معدى اولان استطلاق فساد هضم ايله عارض اولور وغذاء فاسده انزلاق واستعجال
ايدر وبعضكره دخى زلق معده حسبيله معده يه استطلاق عارض اولور معده رطب ولمغى
مواد معده ده ثابت اولماز بو نوع دخى برلم بوندن اقدم ذكر ايلديكمز قانوننده وضابطه ده
خارج دكلدر ولكن بز انى دخى مخصوصا ذكر ايلدك اول ضابطه متقدمه ده دخولنه
تنبيه ايچون واكثر حالده زلق حسبيله اولان استطلاق استسقايه مؤدى اولور
فاضل ابقراط جشاء حامضه حمد ايلدى زيرا اول جشادن حرارت هيجان ايدوب رطوبتى
تنجيم ايدر هر نه مقدار اجزه سى ناقص وغير تام اولور ايسه واول جشا ظهورندن اول [illegible]
حرارت هاديه سو سكنه ايسه وجشانك بر فائده سى دخى بودركه انده اولان حموضت موادى
قطع ومعده يى دباغت وقوهٔ ماسكه يى تحريك ايدر پس جشاء حامضه ايكى وجه ايله
حمد اولنور بيرى دليل صلاح واخرى سبب فاعل اولمق حسبيله اولور وبعضكره زلق معده
مثللو اولور معده ده قرحه حسبيله عارض اولور ومعده جوارنده اولان امعا قرحه لرندن دخى زلق
معده حادث اولور زيرا امعانك وجع وقرحه سنده ايذا بعض اذيتمسى ايله معده متأذيه اولور

بالمشاركه

اكثر حالده

بالمشاركه معده ده زلق حادث اولور ونفس معده ده حادث اولان قرحه ده ايذاب اولمز
ولكن قليلا معده قرحه سى دخى ايذاب ايدر وبعضكره اسهال معدى وازلاق معده معده نك تحتويه
اولديغى معده يه منصبه اولان اخلاط رديه حسبيله اولور زيرا بدندن معده يه منصبه اولان
اخلاط طعامى هر نه قدر اول طعامك جوهرى جيد ايسه افساد ايدر ومعده اول طعامى
قذف وياخود اسفله انزاله محتاج اولور وبو صورتده ناحيهٔ عليا قويه اولور ايسه
اول اغذيهٔ فاسده علودن قيئله خروج ايليوب اسهال ايله اسفلدن مندفع اولور
وبعضكره دخى نفس طعامده بر قوت اولوركه معده اول قوتى كريه كوروب قيئ واسهالدن
بر ايله اخراجه محتاج اولور هر نه قدر اول طعام اخلاط رديهٔ منصبه ايله فاسد اولمش
ايسه وبعضكره دخى معده نك محتويه اولديغنده قوهٔ مسهله وقوه مزلقه ومقطعه
وساجحه قوالنجر اولور نتكيم فم معده يه سودا كثرتله اورزه منصبه اولسه انده بو كيفيات
اسهاله سبب اولور وبعضكره دخى اسهال معدى معده ده متولد اولان رياح ونفخه
ايله اولور زيرا انلر هضمى افساد ايدوب قذف واسهالدن برينه سبب اولور وبعضكره [illegible]
زلقه سبب انجق ماكولك كثرتى اولوب سببيتى اكثر ضعف ماسكه ومفسد اخراج [illegible]
اولماز وماكولك سبب اولديغى دخى ماكولك كيفيتى ايله اولماز انجق كميتندن كثرتى قذف
واسهالدن برينه سبب اولور زيرا ماكولك كثرت كميتى قوهٔ ماسكه يى قهر ايدوب
معده يه داخل اولديغى كبى خروج ايدر وبعضكره ماكولك كثرتى وياخود قلتى حسبى ايله
معده ده فاسد اولوب وياخود ماكولك سوء ترتيبى ايله فاسد اولوب اسهاله سبب اولور
وبعضكره دخى سبب معده ده وياخود معده مجاورنده اولان وجع اولور زيرا اول
وجع معده نك قوهٔ ماسكه سنى ضعيف ايدر واول اوجاع بعضكره رياحدن وياخود اورامدن وياخود مختلف
سوء مزاجدن تولد ايدر وجميعا بو اسباب معده نك كندوده وياخود جوارنده اولور اما طحال
سببى ايله اولان اسهال طحالك قوت دافعه سى وسوداء انده طحالك كثرتى وياخود مطحولك

وقوهٔ دافعه سنك ضعفى ايله

رضمور ایدر مواد ...

صلابتی تحلل ایتمکله واورام منفجره اولمغله اسهال عارض اولور اما امعا ایله عارض اولان
اسهالدن اولا بیزی بش امعاء علیادن یعنی معاء مستقیمدن ماعدا امعا ایله اولان استطلاق
تکلم ایدهلم ویز دیرز که اول امعا لرده اولان اسهال بعضکره مع سحج وبعضکره دخی
بلا سحج اولور سحج اول وجعدر که معانک سطحی یعنی سطح باطننده انجرادندن حادث اولور
وآنک جاردی یا مواد صفراویه ویاخود دمویه ویاخود صدیدیه ویاخود دردیه
اولور اول مواد نفس امعادن ویاخود فوق الامعا اولان اعضادن منبعث اولوب
امعایه صایره اولور کبدر اولان اسهال بو قبیلدن اولور واسهال کبدی یه متعلق
کلاممز بونده اقدم استقصا اولندی ورم اولان اسهال کبدی ضعف اولان اسهال
کبدیدن اسلم اولور وعلاجی زیاده قبول ایدر وسحج واسهال طحالی ومراد روسدرم معده ومری
قروحندن اولان اسهال کلیسی ... موضع اخردن معدهیه صایره
اولان موادن حادث اولان قبیلندن اولور وشمدیکی حالده بزم کلاممز انلر حقنده دکلدر
بلکه نفس امعاده اولان مواد ایله حادث اولان اسهالدن بحث وتکلم ایدرز ونفس
معدهده حادث اولوب اسهاله مؤدی اولان مواد حدوثی امعاده اولان ورم ویاخود
مرارک لذعی ویاخود کبددن امعایه منصب اولان دمک شدت حرارتی ویاخود اعالی
واسافلدن عروقک انفتاحی ایله ویاخود دوای اسهالک وشحم حنظل مثللو دوانک امعایه
جری ایله اولور ویاخود قروحک قلاعی یعنی تشقق ایله اولور اول قروح مع عفونت وتأکل
اولور ویاخود بلا عفونت وتأکل اولور ویاخود قروح نقیه ویاخود قروح وسخه اولور
وبو قرحه لر بعضکره امعاء غلاظده اولور اولوب اسلم اولور وبعضکره دخی امعاء
دقاقده اولور دقاقده اولان قروح اصعب اولور خصوصا معا صائمده اولان زیاده
اصعب اولور زیرا صائمده قرحه سی بکرزکه صحت وبراءت اولمیه انده انخراق اولور
ایسه براءتی اصلا متصور اولمز انیکیچونکه انده عروق کثیره وعظیمه واردر ... چوق
صائمده

ﻫ

دخی رقیقدر ومراده دخی اکثر مرار صرف سیلان ایدر وصائمک عضو شریف اولان کبده قربی جهتیله
دخی غائلهسی وخطری عظیم اولور زیرا کبده صائم مثللو اقرب برمعا یوقدر واو رنده دوادخی
مکث ایلمیوب منزلق اولور وثقل امعاده سحج احداث ایدوب سحجدن قرحه حادث اولور
ومراده نده حدتندن وخلطک ملوحتندن وخلطک لزجی وشدت تشبثندن دخی امعاده جردیه
مؤدی سحج حادث اولور زیرا شدید سطح امعایه تشبث ایدن خلط لزج قچن منقلع اولسه
امعایی جرح ایدر وکذلک اول قرحه ورملک انفجارندن ومواد مودیه نک استفراغات مختلفه
سائره قیتنده امعایه مرورندن دخی قرحه حادث اولور وسحج سوداوی اول حدوثنده تقریح
ایلسه انک قرحه سی قتال اولور زیرا سرطان متحقق حدوثنه دلالت ایدر وحمیاتک
اواخرنده حادث اولان قرحه امعا دخی جدا قتال اولور هر نه قدر انده سحج بوغیدر قرحه
ارض اغلا ایدن سوداوی اسهالدن صکره واقع ایسه وبو مثللو سوداوی اسهالک
صکره واقع اولان قرحه قوتی باقیه اولان مریضده وبلکه صحیح اولان کمسنه یه
دخی عارض اولسه انلر دخی جدا قتال ایدر وبو صنف سودا صاحبی ایچون بر درجا
اولنمز اما سوداده بو خاصیت اولمیوب واقع اولدیغی ارض اغلا ایلمسه وانک
رایحه حامضه سی دخی اولمسه اول سودا برفضل اولور که انی طبیعت قرحه جتدن
اکثر اولمغله اول اسهال ایله دفع ایدر وبو اسهالدن عاقبت رجا اولنور وبعضکره قرحه
ورم عقبنده حادث اولور دواء قاشر وجاردن ابتداء ورملک استعمال ایتمکله شکال
دوا استعمال اولنسه ویاخود غذاء لزج تناول اولنسه انلر ورمه اولا التصاق
والتزاق ایدوب بعده ورمدن منفصل اولدقلرنده قشر وجرد ایدوب ورم قرحه یه
استحاله ایدر وبعضکره دخی قرحه امعا شیء صلبک تناول اولندن اولور زیرا امعایه
شیء صلبک مرورنده تسحیج ایدر وبعضکره دخی قرحه اخلاطدن اولور زیرا اخلاط دخی
کاهیجه اولا اسهال ایدوب صکره تقریح ایدر واسهالک مدت تفریحی بودر که اکر اسهال

حار اولور انده قرحه ایکی اسبوعده تولد ایدر اسهالک نوری قی واسهال سودا وینی قرق کونده
وقرق کوندن اکثر تولد ایدر وچوق کره قرحه حسبیله امعا منثقبه اولور یعنی دلینور واکثریا اول
کمسنه هلاک اولور وامعا منثقبه اولنلرک بعضیسی قورتولور اولمغله حیاتی برمدت متمادی
اولور وثفل بطننده مجتمع اولوب مستسقی اولور وبعده هلاک اولور اما اکثر
انده چوق کرونده وقرحه امعا برحدده بالغ اولورکه خارج امعایه منجر اولان برنسنه خروج ایدر اولسه اکثر امرده
عفونته مؤدی اولوب عفونتیله اکر مشارکتی ایله قوت ساقطه اولمغله موته مؤدی اولور
بو وجه اوزره امعانک سخافتی موت وهلاکه مؤدی اولدیغنه انثقابی وامعانک دلینمسی ایله نه کیفیتله
اول کمسنه هلاک اولمز خصوصا کم اول نقبه علیاده اولان امعاده اوله وبرقوم حکایه
ایلدیلرکه بعض کمسنه لرک سفلاده اولان امعاسی منثقبه اولدی ودلندی وبعده بطن
ومراقک اول نقبه محاذیسنده اولان موضعنده ورم حادث اولوب بطنک اول موضع
دن منثقبه اولدی امعاده اولان عفونت وآفت مراقک وبطنک مشارکتی حسبیله
وبطنک نقبه سندن جمیع خروج ایلدی واول کمسنه اول آفت ایله هلاک اولمیوب حیات
باقی اوزره قالدی واول قومک بو ذکر ایلدیکی حکایه لر هر نه قدر ممکنات بعیده دن ایسه ده اول المذکور
اولان نقبه علیاده ثفلاتی بطنه نزولی وانده اجتماعی حسبیله علیلک مستسقی اولدیغی
وصاحب خزانه بطننده انده نوع بعد اولور واطبا دیدیلرکه معاده انثقاب واقع اولوب اول نقبه صاحبنک جوعی
ساکن اولماز ومعده سنه برشی مکث ایلمز وصاحبنه ذبول عارض اولوب وبطن منتفخ اولوب
هلاک اولور سحجک اصنافی دموی وصدیدی ومدی وجردی وخراطی ومخاطی وزبدی وقشاری
اولور سحج مرض سلیم اولوب برء تارکی قابل اولور وچوق کره سحج مرض اعراض حاده ده وحمیات
محرقه وحمیات غبیه ده حادث اولور وچوق کره دخی اول امراضه سحج مرض بحران اولور
اما اول سحج کم زمان ابتداسنده مدی اولور او زره ظهور ایلدر انک سببی
احشاده اولان دبیله لرک واورامک انفجاری اولور طبیعت انی امعایه دفع ایدر وبو سحج

اسهل

اسهل اولور وفي الحقيقه بو قسم معوی دکلدر ولکن چوق کره معوریه مؤدی اولور واخراجی
انرک فساد عارض اولور وچوق کره اکا اختلاف معوی تابع اولور احتباس اولنمز واول افراد
کلدی قیح مدر اولور وبعضنکره دخی اکا دم مخالط اولور ویاخود مدی ابتدا ایدن سحجک
سببی ذکر اولنان دبیلات وورملرک انفجاری اولمز واعضاء باطنه ده انفجار صالح ورم
نضیج اولماز بلکه سببی امعاده اولان سرطان متعفن اولور وانیکچون برء اولماز
زیرا امعاده اولمغله اکا اصطکاکی ایدن نسنه کثیر اولور وانده سکون قلیل اولور وفی
نفسها اول علتک صعوبتی اولور وبو مثللو حالاتی اولان علتدن برء رجا اولنمز اما سحج کاه
کاهیجه دفعة عارض اولور وکاهیجه دخی تدریج ایله قلیلا قلیلا عارض اولور دفعة
حادث اولان سحج دمونیک سببی عروقک انفتاحی واتخلالی فرد اولور [illegible]
اول انفتاح وتفرق معور اولماز بلکه احشاء سائره ده اولور علی الخصوص احشاء سائره ده
اولدیغندن علامتی اما اخراس دخی موجود اوله وبعضنکره دخی امعاده اولان عروق
منفتح اولور وکثرتی امعاده اختلال فرد حادث اولور واعاده وجع اولماز اکر
سبب اخر اولمیوب مجرد انفتاح ایله اولور ایسه بو صورتده اول آفت اسهل اولور وچون
شتا یابس شمالی اولوب انی ربیع مطیر جنوبی تعقیب ایلیه وصیف دخی مطیر اولسه
انده اسهال دم کثیر اولور وکذلک شتا جنوبی اولوب ربیع شمالی وقلیل المطر اولسه
بینه اسهال دم کثیر اولور خصوصا ابدان رطبه ده ونسوانده زیاده کثیر اولور وچون
ربیع شمالی وشتا جنوبی اولوب صکره صیف ونزکلسه یعنی صیفده حرارت وسخونت
زیاده اولسه انده دخی اسهال دم کثیر اولور کثرت نوازل حسبیله وجنوب بلدلرنده هبوب
واحطارک کثرتی حسبیله بلاد جنوبیه ده اسهال دم کثیر اولور زیرا جنوبک واعطارک
کثرتی اول بلادده موادی تحریک ومساماتی ارخا ایدر علی الخصوص نوازل ملحه دن
صکره انلرک تحریکی وارخاسی زیاده اولور واسهال مراری وسحج مراریدن صکره مع وجع حادث
وسحج

اولان اسهال دموی اردئ اولور خصوصا اولادم خراطی کلوب بعده دم صرف خروج ایلیه
زیاده اردئ اولور زیرا دلالت ایدر که علت جرم امعایه توغل و زیاده تشبث ایلمشدر
اما سحج خراطی وجوه امعاده حادث اولان بر مقدار انجراد ایله عارض اولور و اما تحاکک
سحج رطوبت غلیظه ایله عارض اولور و بعضکره اختلاف نخاطی حمیات مرکبه ده و بر نوع
حماده دخی عارض اولور که آنی بیز بابنده ذکر ایلرز و حمیات وبائیه ده دخی حادث اولور و
حمیات وبائیه ده اولان اختلاف نخاطینک اکثری زنبری اولور اما […] قشاری
بعضکره قروح معده دن اولوب اسهال ایله خروج ایدر بو صورتده انده سحج اولمز و اکر اسهال
قشاریه سحج و وجع اولور ایسه اول قشار اسهال طبقات امعادن اولور و اسهالک
امعاء غلاظدن ایدیکنه خارج اولان موادک غلظتی ایله دائما استدلال و کثرت خارج
ایله کثیرا استدلال اولنور و اسهالک دقاقدن اولدیغنه عکسی اوزره استدلال اولنور
بعض دفعه ایله دائما و قلت ایله اکثر احوالده استدلال اولنور و قشارات مذکوره تلک
خروجی فنا قتندر اولور و اکثر حالده حقن غساله […] استعمالی ایله خروج ایدر
ابقراط دیدیکه عتیق و سودا اولان خلفه ایچون برائت یوقدر و ینه ابقراط دیدیکه
فجن استفراغ صوکرا اولوب بعده مرهم کبر اولسه ردی اولور و استسقا عقبنده اسهال
اولسه خصوصا ورم کبددن حادث اولان استسقادن صکره حادث اولسه اول اسهال
ردی اولور و انده بر ذرب اولورکه او ذرب مائیتک غیری نسنه یه اسهال ایدوب انک انقطاعی
اولمز و ینه ابقراط دیدیکه بعد الموضع عارض اولان خلقه ذرب کلسه قریبا موته دلالت ایدر
و ینه ابقراط دیدیکه بعضکره استسقا ایله ذرب اولور و انک انقطاعی اولمز و مع هذا
اول ذرب مفید اولمز انکیچون که اول ذرب موادا استسقا اولان مائیتی اسهال ایلمز
بلکه انک استفراغ ایلدیکی مستفرغ بدنی اضعاف ایدن موادا اولور و بعضکره امعاده
سحج و قرح و استسقا یه مؤدی اولور و مغص ایله کرازوقی و فواق و ذهول عقل ترکنه ده

جمع

ذو سنطاریه صاحبنک
جمع اولسه موته دلالت ایدر ابقراطک کتاب قبدنه مذکوردرکه
صول قولاغی اردنده بورجق مثللو بر شی اسود ظهور ایلیسه و اکر عطش شدید دخی عارض اولسه
بکر و کونده هلاک اولور انک حیاتی بکر و کونی تجاوز ایلمز اول علتده اکر بنجات دخی اولماز
و معلوم ببوریلیه که ورم عظمنه دلالت ایدر حمای ضعیفه و کذلک […] فرصعله قوتلری موته
دلالت ایدر سقوط شهوت و امعاسنده قرحه اولنلرده واقع اسهال اسود بونلرک کلیسی
ردیدر اما اول اسهال که امعادن اولوب انده سحج و دملن برشنه اولمیه و فوقنده اولان
اعضاده آفت مرض اولمغله دخی اولمیه اول اسهاله اسبابه زلق معده تشارک اولور
یعنی اول اسهال معوریه زلق معده عوض اولور ولکن امعاده اولان قرحه نکل ایذای
معدر اولان قرحه نک ایذاسندن اکثر اولور بلکه ایذاب معوریه قرحه یه مخصوص
کبر اولوب معوی قرحه نک ایذاسی معدوم کبر اولور و اکر قرحه قلاعیه اولوب و اینی
فاعل اولان مواد سیلاننن خالی اولمز ایسه اول قرحه سحج دموریه و دم قوتندک اطلاقنه
مؤدی اولور و تحجن دوا و مسهلات قوتی امعاده اولان عروقلک فوهاتنه تعلق
و تراخی و سطح امعایه دخی تلطیخ ایلیسه فکر متقدم سبب کبر بو دخی اسهال ایدر
و اول اسهال که معده و معا ضعفندن حاصل اولور اکر ماده بطن تسمیه اولنور و انک
سببی ضعف قروح و قروحک ایذاسی اولور و بعضکره بالمصادفه دم اسهالنن
بطنه منصب اولان بطننده منعقد اولور و اکر اطرافک برودتی دفعة و بغتة بردی و
نبطندک انتفاخ و نبضک سقوطی و غشیه تادیس […] دلالت ایدر اما امعای
مستقیمه یعنی الکتنجی معاده اولان اسهالک کیمسنه مع وجع اولور و اکر زحیر تسمیه
اولنور اول وجع ممتد اولور و انجراد معای مستقیمه بر وجعدر و کیمسنه دخی بلا وجع
و زحیرک سببی […] ورم حار اولوب انده بر شیئک سیلانی اولور و یا خود
ورم صلب و یا خود ریح و یا خود عضلنده استرخاس و مقعدنده اولان سببدن خروجی

اولور ویاخود تمدد وکراز عارض اولوب براز ناحیهٔ مقعدده حابس عضلی فعلندن
منع اولور ویاخود فضل مالح بورقی ویاخود کیموس غلیظ ویاخود کیموس مرار ملاطخ
اولور وکذلك زحیره سبب علی التوالی اولان ذوسنطاریا ویاخود اول عضوه بعض معاء
مستقیمه اصابت ایدن برد ویاخود شئ صلب ازره طول مدت جلوس ویاخود ثقل
خارجک صلابتی ویاخود غلظتی ویاخود اخلاط حاده ویاخود نواصیر وبواسیر وشقاقندن
برر ویاخود قروح وتأکل ویاخود ثفل محتبس اولور وزحیرک اکثر وقوعی خلط مخاطیدن
اولور واول خلط اولا انحدار ظهور ایدوب صکره خراط اولور وبعده نقاط دم کبر اولور
وبعضکره زحیر ایله حجر کبر بسنه خروج ایدر بعضلرک حکایتلری اوزره اما جالینوس
اول محکیی استبعاد ایلدی وزحیر اکثر عروض بلغم عفن اصحابنه اولور زیرا اول
بلغمک عفونتی نك اثر معاء مستقیمه ... اولاعماید مرور قیتنه باقی وبعده لزج
ومعاید لازق اولوب عودز اولور وعلیل وهم ایدرکه مقعدسنه ملح مذرور
اولمشدر خلطك بورقیتی حسبیله اولور زحیر اسهالی اولور ماداکه اول زحیر ذوسنطاریا
عقبنده اولمیه وذوسنطاریادن متولد اولمیه وبعضکره مقعده یه کثرت بعض
برده کبر حائل عارض اولور وکثرت بعض بیتنوش عارض اولوب فوقنه اولان انفعالی
استنزال قادر اولمیوب زحیر عارض اولور اما اول زحیرکه بلا وجع مقعده دن ... حادث
اوله انک اکثر وقوعی دفع طبیعت حسبیله اولور طبیعت زحیر احداث ایدوب
بدنه محتبس اولان فضلی دفع ایدر واول فضلاتک اجتماعنه سبب اغذیه حسبیله فضل
تکون ایدوب سیلانده احتباس ویاخود اول فضلاتک مجراسی اولان عضوک انقطاعی
ویاخود ترك ریاضت ایله وسائر اسباب مذکوره لر ایله اولور تسکین بو دفع طبیعی ایله
اولان اسهال وزحیری قطع جائز اولمز مکرکه نبض وقوتک سقوطی خوف اولنه زحیر
اول رتبه یه بالغ اوله که انی قطع جائز اولور وبو ذکر اولنان سیلان زحیر امعاء

سنده

ستة دن اولان اصناف زحیر ایدی اما جمیع بدن حسبیله اولان اسهال دخی زحیر بحران حسبیله
وقوت قویه اولمق حسبیله اولور ویاخود قوت ماسکه نك سقوطی حسبیله اولور تنکیم
بواسهال زحیری خائف مذعور عارض اولور واخر عمرنده مسلول ومدقوقه عارض اولور
وبعضکره جمیع بدندن اولان ذوبان ایله اولور وذوبانی اولان دقیقا ابتدا ایدوب
صکره خاثر اولور وانده اولا جوع شدید اولوب بعده شهوت وقوت ساقطه اولوب
وانده حمیات عارض اولور وبعضکره غثیان وعسر بول وقراقر ورياح وکمودت
لون وبرد اطراف وجفاف لسان عارض اولور ویاخود جمیعا بدنده اولان اسهال
اخلاطك فساده استحاله سی ایله اولور واول استحاله حمیات ردیه وسموم ضاره دن
اولور ویاخود اول اسهال بدنده امتلا اشدیه حسبیله اخلاطك انتقاضندن اولور واول
امتلانك انتقاضی ذکر اولندیغی اوزره ترك ... استفراغدن وسیلان معتاده
احتباسدن وضعفدن وقطع عضودن وترك ریاضتدن وبدن تحللیندن قلتدن وسکون
بیدیکلدن اسباب سائره دن عارض اولور ومجامعت دفعات ایله تتابع وترکیلری ایلدکده
اولوب عرض حاد سیلی اوزره اول مجامعت رجعت ایدر واول رجعت هیضه سیلاندن
اولور وبعضکره اول اسهال سدت حسبیله عروقه نفوذ ایلدیکندن عارض اولور
وغم وجهل ایله اولور اما هیضه غیر منهضم اولان مواد فاسده نك معاطرتقندن
انفصاله حرکتی اولور دافعه اول مواد فاسده یی عنف ایله بدندن دفع ایدر واول
طریقه حرکت ایله تراجع ایدر وزیرا اغذیه غیر منهضمه اولمسه اول اغذیه بدنه موافق اولمیه
اخلاط استحاله ایدر بناء علیه طبیعت اول دفعه تصدی ایدوب اکر غلبه ایلدیکده
جهات متعدده دن دفع ایدر قیء مقرر ... ایله احیانا وماء ایله احیانا
زنجار قیئی وانواع اسهال ایله دفع ایدر وهیضه نك طعام واحدك فسادندن
عارض اولنلر اسلمدر اول هیضه که انك سببی فسادی متواتر واحدا بعد احد تتابعی اوله

مذعور خائف معناسنه عطف تفسیردر

وهیضهٔ ردیه ظهوره خفیفة ابتدا ایدر وصکره بطنده و امعاده وجع و مغص احداث ایدر و اول
وجع منبسط اولوب معده یه صعود ایدر معده یه منجر اولان اخلاط حاره و مواد موذیه نک
کثرتی سببیله و اول هیضه ده اکثریا تبعیت اسهال معا واقع اولور و هیچ مواد هیضه
مندفعه اولسه اخلاط بدنی کندویه تابعه قیلوب معا اخراج ایدر سنده بیلدیکلک سببی
ایچون ابتدا اغرار اسهال ایدر وصکره نتن و زهومت اولان مائیتر اسهال ایدر اندن
صکره بعضلرده دسم الراجحه وخراطه یه موذی لحم طری غساله کبی نسنه یی اختلاف
ایله اسهال ایدر واندن صکره استرخا و تشنج و عرق و موت موذی
اولور و اصحاب هیضه ده عطش زیاده اولور و هیچ صو شرب ایله معده سنده
ماء مشروب تسخن ایدوب قیء ایدر اندن صویه صبر ایلمک نافع اولور و چوق کره
انده ضغط و تاذی و اعراض فاحشه حصول ایله بطلان نبض عارض اولور و هیچ
اعراض ساکنه اولسه نبضلر عودت ایدر و هیضه یه اعتیاد اولنلرک خطول
اعتیاد اولمیوب مبتدی اولنلردن اقل اولور و اکثریا هیضه نک حدوثی صیف
وخریف فصللرنده اولور و صبیانلره و قوتلیلره اولور زیرا اول فصللرده هضم ضعیف
اولور و شتا و ربیع فصللرنده قلیلا واقع اولور و اکثر حالده هیضه یه سبب
علی الریق ماء بارد شرب ایدوب و زیاده غذاء غلیظ تناول اولنور خصوصا صائم اولان
کمسنه علی الریق منوال مذکور اوزره افطار ایلسه انده هیضه ظهوره اقرب اولور بطیخ
و مشمش هیضه یی تحریک ایدن نسنه لردندر و چوق کره واقع اولور که هیضه تحتبس اولوب
انک موادی اعضا یوله نفث اولنمغه میل ایدر و اندن حرقت بول حادث اولور اما اول اسهالکه
سدد ایله و غذانک عروقه نفوذندن امتناعی ایله اولور انک اسمی الاسهال الکائن بالسدد در
انک بیانی بودر که سددن اولان عروق منسده تحملی مقدار مدت معلومه ده ممتلئه اولور
وبعده وارد اولان غذایه محل و مکان اولمغله مراجعة استفراغ ایدر و عروقلر امتلاسی
سبب ایله

ایله

ذهب الریح الاعظم
سهکتی کرائحة القبر
بعض منتشر و منقبض
اولان مائیت دیمکلر

خالص

هیضه صبیانلرده [illegible]

ایله استفراغ بر آیه دک اراسنده زمان صحت کبی بر مدت اولور که اول مدتنک ایکی استفراغ
اراسنده تخلل و توسطی ایله اسهال ادوار حاصل اولور و اکثریا انک نوبتی هر یکرمی
کونده کلور و بعضلرده اسباب معلومه حسبیله نوبت تقدم و یاخود تأخر ایدر اما
اغذیه حسبیله حادث اولان اسهالی بز بر دفعه آنی معده اسهالنده بیان ایلدیک
و بو مقامده دخی ذکر ایدوب زیاده شرح و بیان ایلمکده باس اولمز و بز دیرز که
اغذیه ایله اولان اسهال بعضلرده اغذیه نک قلتندن اولور زیرا اغذیهٔ قلیله معده
حاجتنه یعنی قرقنی معده ده فاسد اولوب آنی طبیعت اصلاح ایلمز بلکه دفعنه اقبال
ایدر و یاخود سبب اسهال اغذیه نک کثرتی اولور زیرا اغذیه کثیره معده یی تمدید و کظ
ایدر و کذلک کثرتندن هضم قبول ایلمز و فاسد اولوب فساد حسبیله و یاخود ثقلی ایله
خروج ایدر و یاخود بصل کبی اغذیه نک لذعی اولور و لذعندن معده متأذی اولوب دفع ایدر
و یاخود فطر کبی اغذیه ده سمیت اولور و یاخود لبن کبی فساده سرعت استحاله اولور
و یاخود شدت رقت اولوب ترشح ایدر و معده بابنده تحتبس اولمز و یاخود اغذیه ده
رطوبت و لزوجت اولوب مزلق اولور و یاخود تناول اغذیه اوزره حرکت کثیره
اولور و یاخود اغذیه بلغم کبی اخلاط مزلقه اوزره و یاخود صفرا کبی اخلاط جالیه
اوزره وارد اولور و یاخود تناول اولنان غذا اغذاء کاذب اولور یعنی کمیت کثیره و
غذائیت قلیله اولور بقول اتناولی کبی بو مذکورلر جمله سی اسباب اسهالدن اولور
و کذلک اغذیه نک سوء ترتیبی دخی اسهاله سبب اولور مثلا خفیف الهضم و مزلق اولان لبن
مثللو غذایی تقدیم ایدوب قابض و عاصر اولنلری تأخیر ایلمک و کذلک سریع الاستحاله
اولنلری تأخیر ایلمک سوء ترتیب اولور زیرا سریع الاستحاله اولنلر فاسد اولوب بالمجاوره
تحتنده اولنلری دخی افساد ایدر و اندن دفع طبیعت اقتضا ایدر و هوای محیط حسبیله
اولان اسهال بو سببدن حاصل اولور هوای حارک تحلیل و تجفیفی اولور و هوای باردک جمع و تجفیفی

یعنی بابنه شبیه اولان عضوده

من كان بطنه في شبابه لينا فانه مادام شابا فهو احسن حالا ممن كان بطنه يابسا ثم يؤل حاله عند الشيخوخة الى ان يصير
اردى وذلك ان بطنه يجف اذا شاخ على الاكثر فصول بقراط واما من لين ويبس بطنه في الشباب
والشيخوخة على البدل فحاله في الجودة والرداءة على العكس من هذا شرح فصول بقراط

(ريح)
اولور وجنوب وكثرت امطار وبلاد جنوبيه طبيعتي اطلاق ايدر وبعضكره رياح اسهالكه سبب اولور

بدنه اولان

زيرا كه رياح هضمي افساد وغذايي تحريك ايدر بقراط ديديكه النفخ اولانلرده ذربك وقوع كثير اولور
والنفخ مراد رايي فضيحا اداايلمينلر در وسبب بو دركه انلرك اعضاء عصبيه لرينه ومعده لرينه
بمشاركة الدماغ رطوبت استيلا ايدر وياخود بالذات رطوبتك استيلاسي دماغه و
واعضاء سائره يه عام اولور وبوسيلن عارض اولان ذربك هو موادر اسهال ايله
اسهال اولنمق واجب اولور وينه بقراط ديديكه بركسنه وقت شبابنده لين الطبيعة وياخود صلب
الطبيعت اولسه شيخوخت زماننده عكسي اوزره اولور وشبابي زماننده بطني على الدوام

بغتة

ومرض شديدين صكره عارض اولان خلفه نك كليسي موته دلالت ايدر زيرا بو حال اخلاطك
بغتة ودفعة فساد ينه دلالت ايدر **العلامات** بعضيلر ديديكه حميات صفراويه ده

بلغ

فجن بول ابيض اولوب عقلك ثباتي وصداعك فقداني حنللو سلامت اد لكي اولسه سحج امعا
توقع اولنور واسهال دماغي ايله اسهال معدينك فرقي بو دركه معدن اولان اسهالكه ترتيب ونظام
يوقدر وانده اسهالك نوراني وقت معينده اولمز بلكه بحسب التدبير ثوران ايدر واكر قوة هاضمه
ضعيفه ايسه مواد بلا هضم خروج ايدر واكر ماسكه ضعيفه ايسه خروج سريع اولور
واكر ماسكه ودافعه جميعا ضعيفه ايسه سريعا خروج ايدر لكن خارج اولان مواد كثيره
اولماز ودفعة خروج ايلمز بلكه قليلا قليلا تواتر قيام ايله خروج ايدر وبو اسهالك

اسهال

اكثري برد ايله اولور واكر ضعف هاضمه نك غيري به اولور ايسه خروج ايدن مواده كليا
هضم مفقود اولماز بلكه انده معلده لبثي حسبيله بر نوع هضم موجود اولور و زلق رطوبت

عارض

ايله حادث اولان اسهال رطوبتدن خروج ايدر زلق قروح وبثور ايله قروح معده علامات
اولور قي قشور كبير واخره اولان بثور ووجع كبير وبقراط ديديكه زلق الامعا اصحابنده
قي ردي اولور وبو كلام بر حكم خفيدر وجهي ظاهر دكلدر اما دماغي اسهال اكثر حال ابن نوم
طويلدن صكره واقع اولور وبو اثر محفوظ اولور وانده علامات نوازل ومزاج دماغي سائر

اسهالك علاماتنز

علاماتي هو اولور وكتاب غريبه واقع اولديكه زلق امعاده اضلاع اوزره حمصه مشابه
بثر ابيض حادث اولسه وبو بلغي هو درور ايدروب كثير اولسه اول ساعتده هلاكي اولور
اما كبدي اولان اسهالك علاماتنز وما سار يقا اولان [illegible] باب الكبدده بز ذكر ايلدك
اما طحالي اسهالك اكثر سودا اولور اولور انلرك علاماتنز طحال بابنده ذكر ايلدك اما اسهال
درد اولنلرك هو علامات رديه وعلامات سليمه لرين ذكر ايدوب ووجوده ودر دينه
كبدي وياخود طحالي اولنلرك فرقني هو ذكر ايلدك وامراض طحال بابنده بيان ايلديكه دركي
اسهال طحالك طبيعتي خارج اوجاع واحوالي قتنده حادث اولور وبو بابده وانده فاعات
كبديه بابنده هو ذكر ايلدك اما معوي اولان اسهالك دموي وغير دموي اولنلرينه وجع
امعا ومغص دلالت ايدر ومعوي اولان اسهال معدي به سندن معلوم اولديغي اوزره
بحسب الكثرت مخالف اولور وكذلك معوي يره ادوار ومرات بعض دفعات اولور وهر نوبت اخره
نوبت متقدمه دن اردي اولور وانتن وبدني اعباي حسبيله اضرار اشد اولور وانده
كبدك فساد اظهر اولور ومعلوم بيوريلكه امعا اسهالي علاماتنده مراجعت اعظم

نلرك

اولان علامت وجع ومغص وخراطه اولور زيرا بو تحقق وثبوتنده اسهالك
معوي اولديغي متعين اولور ولكن نوع عظيم اولان ادله وعلامتلر مفقود اولسه بعضكره
بيده معوي اسهال وسحج اولور ووجع ومغص امعايه مخصوص اسهال دمده هو دلالت ايدر
وبعض كره اسهال دم عروقك انفتاحندن اولوب انكله سحج متقرح اولور وبعضكره
اولاتقرح ايدروب صكره اسهال دم اولور واول اسهال دملك معوي اولديغنه خراطه وجراده
دلالت ايدر وبعضكره قرحه قلاعيه اولوب انلر خراطه خروج ايلمز ولكن بعد حين خراطه

مواد

ظاهر اولور ولكن موضع معلوم ومعينده زلق موجع اولور واندن خروج ايدن قليل و
متصل وطويل المدت اولور وبلا سحج اسهال ايله فسنادر خروجي اول اسهال نفس معده
وحواليسنده اولديغنه دلالت ايدر واكر وجع معده وسائر بابنده مرور ايدن علامتلر دلالت ايدر

عليل ان اسهالاتنده الاول وازالة اسهاله عن البلغم
بعلمه فاغسله ومكتوب معانه ذكريا وعليه
معاني اولان اوجاع احدي ومقادي اوريه اسهال اولور

ومعلوم بیور یلە کە خراطە وجرادە قروحە ایکی دلیل قاطعدر و اکر انلردە دیخی منتنە اولور
ایسە قرحەدە تآکّل اولدیغنە دلالت ایدر ونتن ایلە معا سوداویت دخی اولور ایسە
اول قرحەنك سرطانیە ایدیکندن خوف اولنور و قرحەنك مکانی و کذلك آفتك مکانی وخارج
اولان دملك عیبدە مکان وجع ایلە تعرّف اولنور و تحرّز اولنور کە وجعك موضعی فوق
السرّه میدر و یاخود سرەنك تحتندە میدر تخصص اولنور و وجعك قوّتی ایلە دخی موضع
متعین اولور زیرا دقاقدە وجع شدید اولور و آنلرك وجعی اعضاء فوقانیە جمیعا تابع
اولور و کذلك محل وجع اسهال ایلە خارج اولان قشوردن دخی معلوم اولور و قشورك رقّت
وغلظتنە نظر اولنور غلیظ اولان دائما امعاء غلاظ قرحەسندن خروج ایدر و قشار
رقیقە اکثر امردە دقاقدن خروج ایدر و قشاردە کثرت اولور ایسە اکثریا غلاظدن خروجنە دلالت
ایدر و قشار صغیره اولور ایسە دقاقدن اولدیغنە دلالت ایدر و کذلك موضع وجع اختلاط خارج
ایلە دخی معلوم اولور اکر اختلاط خارج شدید ایسە قرحە علیادە اولدیغنە دلالت ایدر
و اکر اختلاط ناقص و متعدد ایسە امعاء سفلادن اولدیغنە دلالت ایدر امعاء سفلادە اولان
قرحەلردە وجوق کرە برازدن اوّل
قرحە محلّی وجع ایلە قیام اراسندە اولان وقتدن دخی معلوم اولور اکر بینلرندە اولان
مدّت و وقت طویل اولور ایسە قرحە دقاقدە اولدیغنە دلالت ایدر و دم خارج مصحوب
اولان برازدن دخی موضع قرحەیە دلالت ایدر اکر براز کیلوس اولوب ماء اللحم مشابە
اولور ایسە قرحە دقاقدە اولدیغنە دلالت ایدر و نتنندن دخی معلوم اولور زیرا دقاقدن
نازل اولانلرك رائحەسی بەسی زیادە و اکثرا اولور و وجعدن دخی معلوم اولور زیرا دقاقدە
وجع اکثرا اولور و اکثر حالدە خروج ایدن دملدن دخی معلوم اولور زیرا دقاقدن خروج دم ابلە
اکثر حالدە زبل ایلە مخلوط اولور و معلوم بیوریلە کە زحیر اکرداء واقعدە قرحە ایلە اولوب بعض من اولور
ایسە و انن خارج اولان دملك قدری معتبر اولوب لکن قدر مقداری اندن وجع یوغیسە قرحەدە

و اشتر

وسع ... اولدیغی قرحەدە مقدار انزە وجع اولور

وسحج کثیرە اولدیغنە دلالت ایدر و قرحە منتونتنە ایلە قرحە متآکّلە اراسندە فرق بودر کە
قرحە متآکّلەنك وجعی اشدّ اولور و آندن خروج ایدن شیئك نتنی و رائحەکریهەسی دخی اشدّ
اولور و اول خارج اسود اللون و قلیل الکمیّە اولور و قروح و سحجدن خارج صدیدیە
و مائیە و بیاض و سهوکتە مائل اولور و قحن خراطەدن صکرە دم کثیر خروجی انکسیە
دلالت ایدر کە قرحەنك عمقە عودت ایلیوب علّت تقوّی ایلدی و امعانك وجهی بعض سطحی
اوزرە اولنلر فنا بولدی و جرم امعایە اول علّت واصل اولدی و چوق کرە واقع اولور کە
بو منللو قرحە اورام سابقە عقبندە حادث اولور و وجع و ایلە سائر علامات
مذکورەلر ایلە اخذ اورام اولدیغنە دلالت ایدر و چوق کرە دخی اورام حاد اسباب
سائرە و مذکورەلر ایلە دخی قرحە مذکورە حادث اولور و اکر سحج فم عروقك
انفتاحندن اولور ایسە اکثر دم صرفك استفراغنە دلالت ایدر کە انلە بر مقدار
اختلاط اولە و بعضکرە انکلە بر مقدار وجع دخی اولور و بعضکرە اصلا وجع اولماز
و بعضکرە انلك ادواری اولور نتکیم امعادن اولمیوب ولکن علامات امتلا موجودە
اولنلردە دملك خروجی بعضکرە ادوار ایلە اولدیغی کبی و اکر اول سحج و دم اسهالی
معانك اعلاسندە اولان اشیاء سرطانیە و بواسیر حسبیلە حادث ایسە اندە عفونت
اولور و انکلە دم اسود دخی اولور و دملك ممیز قلیلە اولوب متصلا اولور و
بعضکرە دخی اندە بر نوع امتلاس و استفراغ حسبیلە ادوار دخی اولور و اکر سبب رطوبات
مالحە و یاخود بورقیە و یاخود رطوبات غلیظە لزجە اولور ایسە اکثرا استفراغ مقعد
و حدوث ریاح و قراقر و برازك عدم صبغ و موضع علتدن بر نسنە منقلع اولورکن
حالت احساس اولنمق دلالت ایدر و اکر وجع لازم کیر اولوب بر مدّت اندن انتقال
ایلمز و آندن نقل کبی بر حالت دخی احساس اولنور و خراطەسندە بلغم مخالط اولور و اکر
اول سحج سبب صفرا اولدر ایسە اکثرا استفراغ متقدم دلالت ایدر اکر خراطەسی و اراسیندە اول خراطەیە
مخالط اولان مواد صفراویە دخی دلالت ایدر

خروج ایدر و کذلك

بلغ

اخلاط طبیعیە

وكذلك برازه مخالط اولوب برازك صبغنى زياده قيلن مواد صفراويه نك دلالت ايدر و
كذلك سودا ورم وسودا اول سليم اولنلره نك سوداء رديه وسوداء سليمه نلرده شيء خارجه ردى
وبراز ممنوعا متقدم اوزره مخالطه سى دلالت ايدر زيرا شيء اول مخالط حسبيله ديجنه حموضت
اولوب ارضى اغلا ايدر وياخود دردىء اسودا اولوب ديجنه حموضت اولمز وخارج
اولان ارضى اغلا ايلمز ولكن كرب تشديد ايدر اولوب بعضكره غشيه مؤدى اولور ومعلوم
بيوريله كه سحج وذوسنطاريانك سببى قائم وثابت اولور ايسه اخلاط ايله معا
صفرا وياخود سوداء وياخود دم حاد وياخود بلغم عفن وياخود زجاج وياخود
ثفل يابس خروج ايدر وعلتك سببك ملازمتى حسبيله تزايد طريقنده اولور
واكر سبب باقى اولميوب منقطع اولور ايسه [illegible] وسببى اثرى وسببى باقى
اولور ايسه واجتناب لوزم قصد وعنايت اول باقيه صرف ونحوه اكر علاج اولنه
وقطع سبب معالجه سنه تعرض اولنميه معبور اولان دردى ودمور اسهالك
علامتى بودركه انده اسهال سحج مولم [illegible] وياخود اسهال متواترا اولور صكره شهوتى
باطل وتقلب نفس حادث اولور وجراده وخراطه يه مؤدى اولوب كثيرا هلاكه مؤدى
اولور اما اول آفتلرك دفعة حادث اولوب انده وجع كثير وشهوتده آفت وسائر
افت نك اولميلر سليم اولور واكر سحج وذوسنطاريانك حدوثى ثفلك غلظى ايله
اولور ايسه اكر ثفلك حالى وثفلك مرورى قبتنه اول آفتلرك حدوثى ولين طبيعت
قبتنه وجعك سكونى اولسببه دلالت ايدر وجوق كره واقع اولور كه ثفلك عصاره سى
ثفلدن منفصل اولور وثفل تغلظ ايدر وسبب تجفيف ايله جفاف ايدر وبو مثللو
عصاره خروج واسهال ظن اولنوب حبس اولنور هلاكه مؤدى اولور وبو مثللو عصاره
خروجنده طبيعت ملايم اولوب ثفل خروج ايلديكده عصاره خروجى منقطع اولديغى
واولا ثفل رطب وبعده ثفل يابس خروج ايلديكى دلالت ايدر اما بونلر اقدم مذكور اولان

قسم

قسم اكثر حالده انلر سحجه مؤدى ثفل خروجندن صكره عصاره سى خروج ايدر اما زلق ايله حادث
معده نك اولان آفت مذكوره لر ايله زلق امعانك فرقى بودركه زلق معده ايله خارج اولان طعام معده
هضم ييرا اولور ونجن معده دن منحدر اولسه اعاده اول طعام مكث ايلمز بلكه
خروجنه مبادرت ايدر واكر انلرك سببى قروح اولور ايسه اكه سحج ودلائل قروح
دلالت ايدر واكر انده بلغم لزج اولور تبلغمك شئ خارج ايله خروجى دلالت ايدر ورياح
وقراقر دخى دلالت ايدر وبلغمية برنشر ثقيلك زلقى احساس اولنور وقروح اولنلرده
مكان معده نك تحتنده وجع احساس اولنور واكر زلق اولوب انجق قرحه وبلغمدن حادث
اولمديغ دكل ايسه بلكه سوء مزاج حسبيله حادث ايسه اكه علامتى قروحك وبلغمك عدم خروجى
دلالت ايدر ونجن مبطون اولنلره فواق عارض اولسه على الخصوص صاحب نحيف عارض
فواق اولسه اول ذبوله مؤدى [illegible] دلالت ايدر وبشر اولور ونجن مبطون ضعيف اولوب
تغذيه اولنديقده نبضى زياده اولسه اكه علاج اولنمز زيرا اول مبطونك نبضى قليلا قليلا
ساقط اولوب دور وغلى ومع ذلك عيش [illegible] وتحقق اولور صكره نبضى باطل اولور
حال اوزره ايكن واول كون عيش اولوب صكره هلاك اولور ومعلوم اوله كه اسهال واختلاف اصناف
واورام رديه خبيثه مختلفه ده اولوب براز وزبرى ومواد سحجه انواعى اسهال الابدنلرك اسهالى مضعف
اولمز وآنلرك اسهالى حبس اولنمق جائز اولمز زيرا آنلر امراض صعبه حدوثنه مؤدى اولور
اما بدنى وذوبانى اولان اسهالك علامتى بودركه آكه احشانك سلامتى واحشانك اسهالى
ايجاب ايدن علامتلر برائتى وبدنك اشتعال وحرارتى وحماد قيقه نك علامتى ولون
وقوامدن اختلافى ورائحه نك نتنى دلالت ايدر وذوبانى اخلاطدن حادث اولان
اسهال صديدى مائى اولور شحم لحمك ذوبانندن اولنلرده صديد غليظ منتن اولور
قروحه اولديغى كبى لكن بونك صديدى غليظى مع دسومة اولور والوان مختلفه اولور
صكره قوامنده اختلاف اولميوب شحم قوامنده اولور انلرك قوامى مائى تك اولمز ولحم شحم ذوبانى كبى اولور
لحم احمرك ذوبانى لكن انلرك خارجنده دسومت اولمز وآخر دردى اللون اولور

اما بونلره فضل وامتلا اولوب طبیعتك آنی دفع ایله حادث اولان اسهالدر که اسباب مذکوره
دن مستفرغ اولور دم صوف و بقی اولوب کثیر اولدیغی و بلا وجع دفعةً ورود وانده وجع وضعف
اولمدیغی وانلرك نوائب اولدیغی دلالت ایدر اما اسهال زحیر بونك بالجمله اقسامندن خارج و مرئی
اولان موادن دلالت ایدر و اول بر دخی دلالت ایدرکه معایه صلب اولان تحله جلوس دن حادث
ویاخود بواسیر و شقاقدن و انلر کبی اولان نسنه لردن حادث اوله و اسهال و سحج متقدمدن
ویاخود غیر متقدمدن دخی زحیر حادث اولور و اطبا بونی تغلیط ایدن نسنه لردن اولور
امعاده ثقل تحتبس اولور و وجع حبس ایله عصاره سن ارسال ایدر و توهم اولنورکه
انده زحیر علتی وارد ر و بونی سائر زحیر موادیدر و بعضکره دخی بلغمه مشابه خراطه
خروج ایدر و ظن اولنورکه انلر علت زحیر بلغمیدر بس واجب اولورکه انلر مغرور اولمیه
بلکه سببی نه وجه اوزره اولدیغنه سنك بیلدیکك اوزره تأمل اولنه و موضع زحیر
اولان معای مستقیم قروحی ایله آنك فوقنده اولان قروحك فرقی بودرکه معای مستقیم قرحه سنده
~~قرحه سنده~~ سیلان ایدن ثفلدن بعد اولور و یاخود انده ثفل اولور نتن اولمز و فوقنده قروح
امعا صاحبنه و دم اسهال ایدنلره بطننده دمك جمودی اولسه که دلالت ایدن علامت
بو علتك اسبابی بابنده ذکر ایلدیکمز اوزره اولور بعض انلرك بطننده انتفاخ اولور
و دفعةً اطرافلرینه برد عارض اولور و قوتلری و نبضلری ساقط اولور و اسهال دم
ایدنلره بو علامتلردن بری عارض اولسه بطننده آنك دم جمودی ایلمشدر و معلوم اولمه که
احتراق حسبیله اسود اولان قیام اخضراره میل ایلسه طبیعت اول قیام محترقی
تلافی و اصلاحه مباشرت ایلمشدر اول قیام اسودك لونی تغییر ایدوب اخضر
وصکره اصفر ایدوب اول حال اوزره باقی قالور و معلوم اوله که بعضکره قیام ایله غدد کبی
کبری کبری اشیا خروج ایدر و توهم اولنورکه اول اشیا صحوج امعادن خراطه سی اولور
و مغص خروج ایدر و مع هذا اول اشیا خارج خراطه دکلدر بلکه خلطك فضولیدر و معلوم
اله

اولکه

اولکه برکسنه ده قیام اولوب صکره اول قیام محتبس اولسه و اول احتباس ایله قوتی ساقط عورت
ایلمسه انك ضعف اوزره باقی قالوب قوتینك عدم و نحوی بدننك غذایی قبول ایلمدیکندن اولور
و معلوم اوله که ~~قیام اولور~~ قیام عارض اولان کمسنه نك نهارًا قیامی و لیلًا اولان
قیامندن اکثر اولسه و بلکه اشتها ایلدیکی نسنه لردن هر قچن تناول ایلسه نهارًا اکله قیام
عارض اولسه انك سببی ضعف معده اولور و لیلا قیام نهارًا اولان قیامدن اکثر اولسه
انك سببی کبدك ضعفی اولوب غذایی رد اولور و معلوم اوله که قیام ایله لطیف خروج ایدوب
کثیف باقی قالسه اکثر حالده قولنج احداث ایدر

اوجنجی فصل مطلقا اسهال معالجاتی بیاننده در بن درمکه اولا واجب اولورکه افراط اسهال بابنده ذکر اولنان ادویه مشروبه
ایله استعانت اولنه بو باب حین حاجتده قراءت اولنه بقیه اول بابده معینه ده
قراءت اولنه و بوندن صکره بیله بیلمز دیرز که اسهال من حیث هو اسهال مقبضات و مغلظات
مواد ایله و مغریات ایله قطع اولنور و چوق کره دخی مخدرات استعمالنه حاجت اولور و کذلك
بعضکره اسهال مدرات و معرقات و مسامی موسعات و مقیئات ایله دخی اسهال
معالجه اولنور زیرا جمیعا بو مذکورلر مواد اسهالی جهت اسهالك خلافنه تحریك ایدر
و اگر اسهاله حرارت دخی مخالط ایدر ایسه اول ادویه نك مبردات دخی ادخال اولنور و یاخود
اول ادویه نك مبردی اولنلری اختیار اولنور و موسعات مسام و معرقات خارجدن
استعمال اولنور و اگر اسهاله برد مخالط ایسه ادویه مذکوره یه مسخنات ادخال اولنور
و یاخود اول ادویه لرك تسخین اولنلری اختیار اولنور و مسخناتك اکثر احتیاج قوه
هاضمه نك ضعفی وقتنده اولور و لزوجتلی اخلاط حبس ایله سددی دخی وار ایسه ضعف هضمده
ذکر اولنان ادویه ایله استعانت اولنور و مبرداتك اکثر احتیاج قوه ماسکه ضعیف
اولدیغی وقتده اولور و اشیاء حاره بعضکره حبس طبیعته معین اولور غذایی سرعتله
تنفیذ ایله و ادرار و تعریق ایله و بو افعالی بعضکره شراب صرف و قوی و عتیق دخی ایشلر

شدید

رفع

بعض کلیدر سرعة ... بعض سبب ثقل
تنفیذ ایدر و ارقلیل
کثیف و منعقد
احتباس عارض
قالب
اولور

زیرا اسهالی اولان کمسنه بو صفتده اوزره اولان شراب اقداحن بر بر بیننك عقبنده و خلفنده
شرب ایدوب دائما سکران کبی اولمغله طبیعتی محتبس کبی اولور و معلوم بیورلیه که اصحاب
اسهاله تنویم انفع اشیادن اولور و اگر اسهال ایله سعال جمع اولور ایسه حموضت شدتیله
قبض اولنلری ترك ایدر و اطعمه و اغذیه دن اول کیفیتلو اولمیانلری اختیار ایدر و بارده
مغریه تناول ایدر و کذلك جرمنده صلابت اولان اغذیه یی اختیار ایدر سویق مثللو کبی
احساء و مرق کبی سائل اولنلر اسهاله احضر اولور و معلوم بیورلیه که تخلیه اولنان
ربوب عطشی تحریك ایتمك ایله اسهاله احضر اولور و اسهالی حبس ایدن ترابیرك
برسی حمام و دلك اولور مسامی توسیع ایلدیکی ایچون و مروحات و دلوکات چوق کره
موادی ظاهر بدنه جذب ایدر و اول جادبلردن برلری ادهان حاره اولور دهن شبت
و انك امثالی کبی و کذلك حوابس اسهالدن برسی بطن اوزره محاجم وضع اولور و تجربه
ایله ثابتدر که اسهالی اولنلرك بطوننه محاجم وضع اولنوب درت ساعت مقداری
بطن اوزره ترك اولنسه اسهال محتبس اولور بیز دخی تجربه ایلدك و حوابس اسهالدن
برسی معده و امعا اوزرینه تضمید اولور و انك ضمادی بحسب الاحتیاج قابضه حاره و یاخود
قابضه بارده دن اتخاذ اولنور و اگر سبب اسهال معده یه منصب اولوب طعام اسالدن
خلط لاذع ایدن خلط اولور ایسه و انك استفراغنه سائر اخلاطه تبعیت ایدوب
اخلاط اول سببدن استیصال و استهلاك اولنور ایسه وجه تدبیرده هنوز ضعف
اولور و اگر ادویه استعمال ایدر ایسه ک انده مؤثر اولان ادویه مفرده استعمال ایلیه اگر نافع
اولماز ایسه ادویه مرکبه یه مراجعت ایدرسك و حابسات الاسهال المجففه مثبته
اولور و یاخود مقبضه مخدره و یاخود مغریه مسدده المسام اولوب سیلان طریقی اولان
مساماتی تسدید ایدر و حابسات مفرده دن بارده اولان ادویه لردن عفص اقاقیا
ورد صمغ اعرابی طین مختوم طینی ارمنی طراثیث طباشیر خصوصا طباشیر مقلو خصوصا

اول

اول
خصوصا طباشیر مقلو کافور ایله ترتیب اولنلر و کذلك حابسات بارده مفرده دندر ثمره طرفا
علیق حب الرمان سماق انبرباریس ریواند بزر الحماض بزر قطونا المقلو کزبره بزر لسان الحمل عصاره
لحیة التیس و بزر الورد و هو جیددر و قمح اولان ثمرة التوت نافعدر خصوصا سجیله زیاده نفع
اولور و قابضه عصاره لر و ربوبلر مجففه در و بقلة الحمقا عصاره سندن بر اوقیه شرب
اولنسه نافع اولور اصلا ازبدر اولیه دائما مطبوخ دوغ نافعدر حابسات اسهال الدن حاره
یابسه اولان ادویه مفرده بونلردر کمون مقلو نانخواه انیسون مقلو قشار کندر
مرمیعه یابسه دار شیشعان لادن اشنه لاذنك نفسی بر درهم مقداری مطبوخ ایله
سقی اولنور و کذلك جبن عتیق مقلو احوا اولدیغی حالده اوزره ایکی اخذ و یاخود عصاره
قابضه طبخ اولنوب استعمال اولنور و لکن تغطیش ایدر و جبن عتیقك افضل تدبیری
استعمالی ماایله و ملح ایله کرارا و مرارا غسل اولنور و یاخود اول جبنك ملحن اخراج
ایدن طبخ ایله جبنی طبخ اولنوب صکره تجفیف اولنمغله اولور و بو جبندن بر درهم
مقداری تناول اولنسه آنك اسهالی حبسی جمیعا حابسات اندن قوی اولور و صبیانك
اسهالی ایچون جوز مقشر شی اولنوب دق اولنور و سکر معلو و ماء بارد ایله جلوزه
مقداری سقی اولنور و زاجات و انفحات دخی عقل و حبس ایدر و بعض کره صبیانه
انفحه جدیدن ربع درهم مقداری ماء بارد ایله سقی اولنور و کبیر اولنلره ربع درهمدن
زیاده سقی اولنور و دوشن انفحه سی مقدار درهم سقی اولنسه شربی ساعتنده
بطنی حبس ایدر و واجب اولور که انانك شوربه بردا نفعلن بدء اولنه اگر نفع اولمز
ایسه تدریج ایله زیاده اولنه و لکن درهم واحد تجاوز اولنمیه و قریبا تدبیر
سقی ایدن جبن عتیقله مقدار درهم سقی اولنسه انفحه دن انك ضرری اقل و فعلی
اقوی اولور و بعضلر زعم ایلدیلر که ~~قطع~~ تسود ایدیجی قدر احراق اولنوب
صکره اندن نصف درهم مقداری سقی اولنسه حبس اسهال ایدر معالجینك نیم برصد نفیس

الجلوز کستنو البندق
قاموس

مسیح میلاد کسره و سین مهمله ایکیسی سکونیله ایلی بلا سی مغاسنه در قاموسده و ترجمه صحاحده مصحح

اول بعضلرك ديديكي اوزره بنم تجربه ايلدكم مسهلك حابس ايديكي معلوم اولدر خصوصا كه خبز ويرك
وانى تصديق ايلدم و كمك اكل ايدن كلبلرك نجاستى درهم مقداري مطبوخ ايله سقى اولنسه بقوة
حبس اسهال ايدر خصوصا ماء تموزده اخذ اولنوب يابس اولان خرء كلب زياده حابس اولور
و قوانص دجاج تجفيف اولندقده صكره دوكوب ايله دوكولنوب براده سنله اوچ
درهم مقداري رب آس ايله ذرور اولنده سقى اولنسه حبس ايدر و كذلك كچى سودي غليظ
اولنجه قدر طبخ اولنسه و ياخود آنلرك اجبنه سى ضعف يعنى قرقون دمور اوچ دفعه
القا اولنوب سقى اولنسه حبس ذرب ايدر و بعضلر اوراسودك اجبنه سى ازمقلو القا اولنور
و بعضلر ذكر سابق ادويه مقويه ايله و تقويه اولنور حاجت اولوراسه و كذلك اكل عظام
اولان كلبلرك رجيع ابيضى حبس ذرب ايدر و بعضلر صار و سرطل اجبنده سلق اولنوب تناول
اولنسه اولان حابسدر و برودتنه مائل اولان مركباتدن اولور ممسكه اقراض طباشير
و فلنديقون تسميه اولنان اقراص عليق و طين مختوم اقراصى و جلنار اقراصى و قيل هرج
اقراصى و اقراص طراثيث و اقراص زعفران و اقراص افيون و اقراص خشخاش ممسكه
و حب الافيون و حب البيروح و سفوف رمان و سفوف سندروس في اسهال مفرط
ايچون استعمال اولنه بونلر در صدف محرق و طين ارمنى مناصفة اخذ اولنوب مجموعندن
ايكي درهم مقداري استعمال اولنور و مقليا تاصناف طين مختوم ايله و ياخود طين مختوم
استعمال اولنور و لكن انى قلي ايتمكده مبالغه اولنمز قوتى كيتمسون ايچون يلكه قدر اجينه
وضع اولنوب آتش اوزره قيلنور نجين قدر قيزديقده انزال اولنور و قدر اجينه اول
دوا تحريك اولنور و اول مقدار قلي كفايت ايدر و حرارته مائل مركباتدن اولور كيمنده حرارت
قليله و كيمنده كثيره اولور اقراص افاويه و جوارشن خوزى و برنج اقراپادينده ذكر ايلديكمز
جوارشنلر و كذلك بزور قابضه جوارشني و اقراص كهربا و اقراص زعفران و كذلك بو
نواده مركبات حاره دندر غير مثقوب و اخضر اولان عفص قشور رمان سماق و فلفل

هر برندن نصف اخذ اولنوب الكلان كجريلديكن صكره بياض بيض ايله معجون قيلنور و بر دماغنه
ايجاد اوليلديقده صكره اجينه اول ادويه دولديرلور و راسى شمع ايله شد اولنوب خمر اوزره
اوراماند وضع اولنور و بونه اول مركبات حابسه حاره دندر دقيق حنطه اخذ اولنوب نانخواه
ثمرة الطرفا حرف بوادويه ايله خلط اولنور و زيت انفاق ايله معجون قيلنوب
تخبيز اولنور و تنورده تحريد يلور و صكره اندن اون درهم اخذ و دق اولنوب ماء بارد و قليل شراب
ايله سقى اولنور و بونه بو قبيلدن اولور صبيانده ديش كرنابت اولديقده عارض اولان اسهال
معالجه سى اول علاج بودر خشخاش حب الآس كندر ذكر سعد هر برندن نصف درهم اخذ و سحق
اولنور و آنلرك امثري كبي لبنه خلط و ادا في اولنوب سقى اولنور و بو قبيلدن اولور بو دوا جيد
و مجرب في سيلان حب مجفف اخذ و عنا رمثللوا اولنجه قدر سحق اولنور و كذلك عظام محرق
اخذ اولنور و كذلك لب بلوط و انفحه و كزبره مقلوه و سماق و خرنوب الشوك و بزر الكرفس
و سوكه ده منقع كمون و خبز فطير يابس و كندر و نانخواه بو اجزا ء متساوية الاوزان
اخذ و سحق جيد ايله سحق اولنور و رفع اولنور و انلرك اجينه اقل انفحه و ياخود انلرك
نصف مقداري انفحه و قيلنور و اندن بر رقميه تناول ايدر و بر كونده مجموع متناولي
بكر و درهمه بالغ اولور اكر اوجزء اراك انفحه اقلي اولور ايسه و اكر انفحه اول اجزاءلرك هر
برندن اكثر اولور ايسه يوم واحده تناول ايلديكي بكر و درهمدن اقل قيلنور و بو وجه اوزره
ذكر اولنان دوايي استعمال يوم واحده اسهالي حبس ايدر و بو قبيلدن اولور سعد سنبل
جلنار دقاق كندر و عفصدن هر شئ كه نصف جزء مقداري اوله بو مذكور اخذ و صو ده
طبخ و صكره او صو تصفيه اولنوب او زرينه سكز مثقال و عود خام جيددن نجيب ماء جيد
الحان بر شئ اكيلوب شرب اولنور ايسه و بونه بو قبيلدندر زنجبيل زاج اسكيفه
سماق اخذ اولنوب ايكي درهم مقداريندن ايكي مثقاله وارنجه قدر استفاف اولنور و بو قبيلدن
اولور اعتداله قريب اولنلردن اولور بر سياوشان و سنبل طيب و نيل املس بزري
حرارته

بزلر يرقي كوكيدرم

ولب النيل وباذاورد وشجرهٔ صنوبرك اصلی اجزا ولنوب ایلمدن اقراص اتخاذ اولنور و اندن استعمالی
نافع اولور **بعض ادویه‌ده اولان اسواده اشارتدر** معلوم بیوریله که طبابتیه احتیاجی
سببی حبس دم اولور و برزوره احتیاج امعاده اولان اسهالی حبس ایچون اولور بزر قطونا
ولسان حمل مقلایه احتیاج معص اولور زیرا نفس اسهالی اسنو قدار ازاله ایدر خصوصا
کرارا قلی اولنا اسوقه نیز نفس اسهالی ازاله‌ده مؤکد اولور معص ولمدیجه بزر قطونایه
ولسان حمل مقلوه حاجت اولماز و اندن غذالر بوندن اقدم بزم ذکر ایلدیکمز اغذیه‌لر
اولور و بیض مسلوق قدحی معائی عقر ایدن اسهالم اولور طبع اولان نسخه‌ده
امعا عفونتندن حادث اولان اسهالم منفعتی اولور نیجه ذکر اولنمشدر و اول بیض
مسلوق کبد و معده اولان اسهاله موافق اولماز بلکه بعضکره اضادر اولور اما
مخدرات مضاده روانده خطر وار در هرنه قدر انی استعماله بعضکره حاجت مس ایدر
ایدر ایسه زیرا مخدرات مواد تغلیظ ایدر و تنویم ایدر ولذع احساس حسیلی قیل
اولندکده قیامده احتیاجلرینی ابطال ایدر بومنافعلی مخدراته موجوده ایکن کیف
ماکان اندر استعمال واجب اولماز اگر ترکنده مندوحه وسعه وار ایسه و مندوحه
اولمیوب استعمالی واجب اولور ایسه بدنده برودته و قوتنده ضعف اولوب بنضنده الم افتقار
ظاهر اولور ایسه بونه مخدر اسقا اولنمز و اما اندره هم سقی اولنمق ایجاب ایدر ایسه
اول مخدرات جندبیدستر و زعفران و اول مثللولر خلط اولنور و افیوندن شیافه
اتخاذ ایدوب عول احتمال ایله هلاك اولنلری بز مشاهده ایلدك و بجن مخدراتی شیافه
ایله استعمال ممکن اولور ایسه مشروبا استعمال اولنمز و ضمادا استعمالی ممکن ایسه حمولا
و شیافا استعمال اولنمز و ضمادا مخدره جمله‌سندن اولور بعضماد که انلوك نسخه‌سی بودر افیون
برو بنج هر برندن برجزء جفت البلوط جلنار اقاقیا کندر مر هر برندن جزء بو اجزالر
بنج عصاره‌سی ایله و یاخود خشخاش قبوغی عصاره‌سی ایله و یاخود دیکی سنك مطبوخی ایله جمع
اولنوب طلا اولنور و اول طلا جید مخدر اولور

صفت مشروب قویة القبض انفحه ارنب نصف درهم مقداری اخذ اولنوب اندن
اقراص اتخاذ اولنور و شربه واحده‌سی نصف مثقال اولور و اول مشروب بایتنه اولور عفص فج
برجزء کندر افیون هر برندن نصف جزء شربت واحده‌سی [illegible] بر درهمدر و کذلك بزر
بنج افیون خشخاش طباشیر جلنار کندر روزندی برابر اخذ اولنور شربت واحده‌سی بر درهمه
وار نجه قدر اولور و کذلك افیون سندروس دقاق کندر مر زعفران بو ایکی حبه مقدار
سقی اولنور که هر حبه‌سی حمصه مقداری اولور و بونده نحو اصلح اولور جندبیدستر افیون سعوطه
سائله بزر البنج مر زعفران اسارون کندر نانخواه بو ادویه‌لر بالسویه اخذ اولنوب دغوه
مصفی اولان عسل ایله معجون قیلنور و شربه واحده‌سی بندقه واحده قدر اولور و کذلك
مرداسنج ربع درهم انفحه نصف درهم عظام محرقه بر درهم عفص بر درهم افیون
بردانق و کذلك اقراص بزر البنج و معجون البنج دخی سقی اولنور و کذلك بو مشروب مخدر دخی
استعمال اولنور که ایکی کونده اسهالی قطع ایدر و اول مشروب بودر نانخواه بزر الکرفس رمان
حامض قشوری عفص اهلیله هر برندن برجزء افیون نصف جزء بو مجموع سحق و منخل کبی
قیلنور شربت واحده‌سی صباح ایله و اخشام ایله بر مثقال و ار نجه قدر اولور و صبیان ایچون
بر [illegible] بر دانقدن ایکی دانقه وار نجه قدر سقی اولنور ادویهٔ اسهالدن اولوب مع السعال
اسهالی اولنلره دخی سقی اولنان دوا [illegible] در آس مصطکی صمغ عربی کندر بزر قطونا
مقلو طباشیر نشا شاهبلوط جوز لوز مشوی و بالجمله واجب اولور که اول عفوصت
شدیده‌سی اولان دوا و سقی اولنمیه و تشدید و تعریب اولنه سقی اولنه و اگر عفوصت
دوا سقی اولنمق اقتضا ایدر ایسه آنی سقیدن صکره اورزینه صدری حکین اولان لعوق
سقی اولنه و ذکر اولنان ادویه‌دن اتخاذ اولنان لعوقاتده جوع ایکی امری یعنی اسهال و سعال دوائیه
منفعتلرین جمع ایدر و اول ادویه‌لر بونلردر خشخاش کثیر اصمغ خرنوب ثمرة الآس نشا
مقلو و بونلر مثللولردر [illegible] اشیادن اتخاذ لعوقات ایکی منفعت جامع اولور که اول اشیالر
اولنان العبه دخی
و اول مثللو

اولا قلی اولنوب بعده لعابن اخراجه احتیال اولنه اما انلرک اغذیه لری اول اغذیه لردر که انلرده لذع و ملوحت کثیر اولمیه و قوت دافعه یی تحریک ایدن حموضت موذیه سی دخی اولمیه بو غذاء موصوف برنم ذکر ایلدیکمز لبن مطبوخ و مرضوف کبیدر خصوصا اول لبن مرضوف که انده مرارا حدید محما اطفا اولنمش اوله و بونلدن دخی اجود اولور منزوع الزبد دائب مقدار قلیل ارز مقلو و جاورس مقلو ایله طبخ اولنمش اولور و علیلک انلری هضم ایتمک و استمرا اسنلری مقدار نجح اولنوب استمرا ایدجک مقدار انلردن سقا اولنور و اکر علیل انلردن مقدار معتبر برشنه استمرا ایلمز ایسه مقدار اقل سقا اولنور و الباندن مطبوخه دخی تقویت سی اشد اولان لبن بقردر و محرورینه اوفق اولان لبن ماعزدر و لبن ماعزده موافقت مذکوره ایله نفع اخر دخی وارد ر زیرا انک قبض زیاده در و دائبلدن ماعز محرورینه موافق اولان اغذیه مبرد و مجفف اولان لباب سمیدک مقلوی اوزده قیق خبز خل ایله معجون قیلندقدن صکره انی جید اتخاذ اولنان خبزدر و بو خبزک محرورینه موافقت غایتده بالغ اولور و کذلک اول عدس مطبوخ که انی ایکی صو ایله دوکیلوب اوچنجی دفعه ده تخوینت کلیجه قدر طبخ اولنه کرک ایسه اول عدسه اکشی قاتیلیین و کرک قاتیلمسون نافع اولور و کذلک حماضیه دخی موافقدر اما حوامض اولان اغذیه لر سماق و حب رمانلدن که انک ایله و کزبره ایله اتخاذ اولنان غذالردر و بعضکره انلری انجیه ارز دخی قاتیلور و خل ایله مطبوخ اولان باقلی انلره جید اولور و انلرک غذالرندن بو غذا انلره غذا اولدیغی کبی اسهالنی علاج جید دخی اولور و اول غذا بودر سویق شعیرک ایکی حفنه بز رخشخاش برحفنه قشر خشخاش برحفنه بو مذکورلر جید طبخ و تصفیه اولنور تناول اولنور اگر ذکر اولنان غذای سویق تفاح حامض ایله یا خود حب رمان یا خود سماق ایله تحمیض ایدر ایسک کوکسنه اعقلا و انلرک املا ملح درانی اولور و لکن اول ملح دق اولندیقدن صکره قلی جید ایله قلی اولنور و اکه حب رمان و کزبره و سماق خلط اولنور و اکر علیلده حرارت شدیده بوغنیسه اکر جبن عتیق مقلو

ومدقوق

برحفنه برلوح معناسنه در ح

ومدقوق دخی خلط اولنور و واجب اولورکه انلر فقط بارده اولان ادویه لر سقی اولنه زیرا بارد واحد اسهاله وعقله دواء کافیدر اما ادویه حاره بحث خلط اولنور و سائر ادویه کثیره ایله خلط اولنمغه محتاج اولور لکن هیضنده شروط علکوره سی اوزره استعمال اولنور و سدد و ورم اولان تناول لحومه رخصت طباهیج و قباج و دراریج و عصافیر و قنابر لحوملرینه اولور خصوصا ارنب و قطا و شفانین و فواخت و سودانی لحوملرینه رخصت زیاده اولور و اصوب اولا بو لحوملر محمضه و مبزرة و مشویه استعمال اولنمقدر و کذلک خل ایله مسلوق اولان صیفرت البیض اول مصوصات که حب الرمان کثیر العجم زبیب کزبره و سماق و بونلره مشابه اولان ثمرة العلیق و عسالیج کرم و ورق حماض و ورق لسان الحمل و طبخ مکرر اولان کرنب و خل ایله مطبوخ اولان سمک صغار بالجمله بو اغذیه موافق اولور و بو اشیالردن اباز یرمحراسنه جاریه اولور او اشیا بودر فستق زهره سی و زهرة الزعرور و کزبره و حب الاس و تحین لحوم علیل اولانکمنه هضم ایلسه انلرا یجون برمرقه که ایله لحم فراریج و قباج منللورد دق اولنوب قوت ایله طبخ اولنور و اکر ارز و یا خود قلیل المقدار جاورس خلط اولنور و مجموعی طبخندن صکره تصفیه اولنوب حصفاس بینه تار اوزره اعاده اولنور انعقاده قریب اولنجه قدر و صکره سماق ایله و یا خود حب الرمان منللور ایله تحمیض اولنور و انلره کردناج دخی نافعدر اکر علیلک هضمنده فساد یوغیسه و واجب اولورکه اول کردناج مقدار قلیلک تمليح اولنه انک ملح زیاده قلیمیه و اول کردناجه برحدید ایله غرز اولنوب اندن رطوبت کثیره اخراج اولنه و انلره باجین دخی اکر ارز مقلوده طبخ اولنور ایسه منفعتی زیاده شدیده اولور و انلره فوالهدن اجتناب ایلکده واجبدر هر نه مقدار اول فاکهه قابضه دخی اولور ایسه لکن اول علیلک معده سی اطعمه سائره دن تنفر ایدوب فاکهه دن مغیری نسنه یی معده سی قبول ایلمز ایسه فاکهه تناول ولنه رخصت ویریلور و انلره شاهبلوط اصوب و برمز و کذلک فستق دخی مضر دکلدر و تحین انلرک معده لرینده اطعمه لطیفه فاسد اولور او لسه انلره برمقدار غلیظ اولان اطعمه اطعام اولنور زیرا قابضه ایله

اكارنج اطعام اولنور و ازوجاورسدن متخذ احساء مثللو اطعام اولنور وانلرك بعضلری
قریص بطون ایله انقاع ایدرلر وكذلك اطایب بقردن متخذ سكباج ایله انقاع
ایدرلر اول علیل سكباج مزكوری باكلز ثریدلری ایله معا تناول ایدر ویاخود اطایب لحم
ایله یعنی علیله مضره اولمیان اطعمه سائره ایله تناول ایدر هضمنده قوت واراینجه تا
ایلدیكی نسنه لرك ضم ایدر و ذكر مرور ایدن بطونك موافقتی اصناف قیاحلر جمیعنه عام
اولماز بلكه كیمسنه موافق وكیمسنه ناموافق اولور و اصحاب اسهاله تناولی محمود اولان
احسادن اولور خشخاش اخذ اولنوب قلی قوی ایله قلی اولنور صكره اول خشخاش قوی
ارزوجاورس ایله حسوا اتخاذ اولنوب مراد ایدر اینسه سماق حب الرمان ایله تحمیض اولنور
ویاخود كعك یابس وارزوكی بوبر كیندك شحم ایله حسوا اتخاذ اولنور ویاخود
ماء مطرده بر كون وبر كیجه سماق نقع اولنور وغلیه خفیفه ایله قینادیلوب بعده تصفیه
شدیده ایله تصفیه اولنور واول مصفا انده ذره نقع اولنور ونقع تمام اولدقده طبخ اولنوب
قوت ایله مرس اولنوب تصفیه شدیده ایله تصفیه اولنور وثفلی رمی اولنوب مصفاسی نار اوزره وضع
اولنوب مرس اولنمقدن خالی قیلنمز غرا اكبر اولنجه قدر قریشدیریلور بعده قلیلا ملح ایله تطییب
اولنور وانك تناول ایدجكی شیء دسم شحم جدی و لوز مقلو وقلیل زیت اولور و انلرك طعامنده
ملح ودسومت زیاده قیلنمز وغذالرك و كراث بارد اولسون انلرك صنعتی منوال مذكور اوزره اولور
وزیت انفاقی انلرك دسومات ندن اولور و واجب اولور كه انلرك صویی ماء مطر قیلنه زیرا
ماء مطرده قبض واردر مصنف دیركه بن ظن ایدرم كه ماء مطرك كثرت نفعی بودركه انلرك كبدلرنده انجذابی
سریع وكذلك تحلیلی سریع وكیلوس ایله رطوبت باقی قالمز وانلره شرابدن اولور واكر انلره استعمال
اقتضا ایدرایسه قوت قویه اولوب شرابك انتعاشنه حاجت ولمغلد قلیل الطعم اولان اسود
قابض سقی اولنور واصحاب اسهاله اصوب اولان بودركه اغذیه دن اصناف كثیره تناول ایلیه لر
ومراد اغذیه تناول ایلیه لر طعام واحدن تغیر لون واحد و كل یوم بر نوع بر بیت تناول ایلیه لر واقبض اولان اغذیه
اغذیه متعدده اولدیغی صورتده

تقدیم ایلیه وغذالرین تناولدن مقدم سفرجل ونارجل ورمان حامضدن برشی مص ایلیه و طعام اوزره شرب ما ایلیه
ماء البتة تركه صبر ایدرایسه انلر صبرلری بنفسه اسهاله علاج جید اولور علی الخصوص اول صبر اوزره
ایكن حركتدن ایلیه و واجب اولور كه اصحاب اسهال اطرافلرین عالیه لرین غمز اولنه غذا اغلوه
منجذب اولسون تجربه وادویه قابضه ومسكه ایله بارده ایله معده لری اوزره ضماد اولنه
و واجب اولور كه انده سنبل ومصطكی ومر وكعك قیلنه و اكثر اولادویه ضماده میسوسن اخلال
اولنور ایسه نفع كثیر اولور طلا جید بو طلا ایله معده ایله كبدلر اسی تطلیه اولنور اكر
اسهال بالمشاركه معده وكبد حسن ایله اولور ایسه اون درهم افسنتین طبخ اولنوب
بر موضعه خرقه اوزرنده تصفیه اولنور نفتصكره وضع اولنور صكره ورد جلنار آس یابس
اقاقیا وهیوفسطیداس وعفص وزنلری برابر اخذ اولنوب ماء آس ایله خلط اولنور نقدن
صكره ذكر اولنان ادویه لر ایله افسنتین مذكور تخمیر وتخثیر اولنوب ضماد اولنور وتعلوم
بیوریله كه تریاق غثیان وقوتی اسقاط ایدوب تخمیر حمی وورم اولمیان اسهاللرك كلیسنه
جدا نافع اولور واول كمسنه لر كه انده ضعف او لوب اسهالی حطی منقطع اوله ولكن بر نوع
عذابی قبول ایلیه انك تدبیرنده رأی بودركه اكر عصافیر ونواهض صدرلر اطعام اولنور
اطراف عظیمه لر وبریلمز وكذلك شهوتی كثیر وهضمی قلیل اولنلره دخی انلر اطعام اولنور
لحم احمر زیت ایله مقلی قیلوب انلر زیره دار صینی اكیلدیكدن صكره ویریلور واولحم
سفرجل وشراب تفاح نافع اولور اون التنجی فصل بش مقاله ایكی مقاله
استطلاقات انلرك اصناف مختلفه سی بیاننده در اول فصول مشتمل در اوكی فصل
اسهال كبدی بیاننده در اسهال كبدینك اسبابی واسبابنه اولان معالجه لری بوندن
اقدم سن بیلدك شیمدی ... رجوع ایدوب سوء مزاجنه وضعف
كبده وكبدك ورمنه وسددینه واعتلالاتنه متعلق بابنده ذكر ... كلیسی ایله معالجه ایله انلر ایله
عمل ایدرایسك تماما اول اسبابك علاج ایتمش اولورسن وبو بابده نه ذكر ایدجكم تدبیری
اونك علاجی

مظنه‌ٔ وقوع اولان خطالودر فیجن اسهال کبدی یسیر اولنده عقب طبیعت ایلسون ایچون سنا کی
تقویه‌یه مؤدی اولان قابض ادویه یسقی اولنسه خطر عظیمه مؤدی اولمغله اول تدبیر خطادر
وکذلک چوق واقع اولور که جاهل اولنلر ... اسهال کبدی سری
اولنلری کبدی اوزره دمی محتر وحطفی اولان ادویه ایله طلا ایدرلر واول طلا کبدی عفونته
مهیئه وسنعله قیلوب هلاکه مؤدی اولور وبلکه اول اسهال کبدی یحتبس ... عارض اولسه
سدد معلومک اولدر ایسه ساکن واجب اولور که انک تدبیرنه تفتیح سدده اعتنا ایلیسون
وبو بابده زبیب سمین مدح اولندر حتی برقوم زعم ایلدیکه زبیب سمین صعوبتلی اولان
اسهال غثیانی باعث صحت وبراءت اولور بز دخی آنی تجربه ایلدیکمزده اول قوملک زعملرینی
غیر بعید بولدیق قیام کبدینک زمان ابتداسنده اولی اولان علیله خبز تعریب اولنمقدر
زیرا اول وقتده کبد خبزی قبول ایلمز وآنی تغذیه‌ده صواب اولان کونده اوچ دفعه اکر ماء سویق
ویرلکله اکتفا اولنه وآخرنده زیاده احتمالی اولور ایسه ماء سویقه جاورس خلط اولنه
مطبوخ اولنور وبعده تصفیه اولنور اکر اول مطبوخ من غیر تصفیه تناول علیلک تحملی
اولور ایسه قبل التصفیه اطعام اولنور برسکرجه سویق بکر وسکرجه صو ایله غلیظ
اولنجه قدر طبخ اولنور اکر علیلک قارورسنده تشویش یوغیسه اکر شحم دجاج استعمالی
باعث برء اولور واکر قیام دموی کبدی اولور ایسه جهت تحتیه اول اسهال حبس اولنمق جائز
اولمز فوقه مؤدی برشئیه محتبس اولمسون ایچون بلکه انک تدبیری جودت اوزره قیلنور
وعلاجی جهت فوقدن قیلنوب نظرده امعان اولنور

ایکنجی فصل

اسهال معوی وبلاغ اولان اسهال معوی معالجاتی بیانندهدر اول اسهال ... بیرزلقی اسهال ایله برء کلام ایلرز
مغله بابنده سنک معلوملک اولدیکه بالجمله زلق معده اصنافی نک کیفیتنه معالجه اولنور
وزلق امعانک معالجه سی زلق معده معالجه سنه قریب اولور وایکی زلق معالجه سی ارالرنده
مناسبت واردر ومع ذلک بریره بو موضعده ذکر اولی اولان برازاشربه واضمده

وتوابعی

وتوابعی اولور بس ذکر اولنان علتلر فروع اولمینلرک معالجه سنده قانون بودر که انلرک ادویه
قوتیه القبض اولان ادویه والوایله قبض تسخین اولان دوا الرشربا وضمادا جمع اولنه واول ادویه
هر استعمال اولنه که انلر طبیعته معینه ودوی تقویه ایده تریاق فاروق وامروسیا
واثاناسیا کبی وانلره مدر استعمالی هم واجب اولور زیرا اول علتده نفع قوی اولور واکر
دلائل اول علتده بلغم اولدیغنه دلالت ایدر ایسه آنی استفراغه اشتغال اولنور وانی
قوته قریب اولان ادویه وقوت معتدله اولان ادویه استعمالی نافع ناجح اولمز ایسه
بعض کره حربق استعمالنه احتیاج اولور اما بو علتده ماده‌سی قیسئلی استفراغ صعب
وردی اولور ونوازل ایله امعایه نزول ایدن بلغم فیج قلیلا ونادرا استفراغ ایدر
والم واجب اولور که حسب امکن صو ایچمیه واکر ایچر ایسه البته حار اولان صو
ایچمیه یعنی حرارتی قویه اولان صو ایچمیه وانلره عتیق ورقیق وصوف ومقداری
قلیل اولان شراب استعمالی نافع اولور بو اوصافدن خلافنده اولنلر استعمال مضر
اولور واکر اول تنقل مراد ایدر ایسه عنبر اسویو ایله وسویق قسب وسویق خرنوب
وسویق حب الرمان وسویق نبق اشبو اسوقه‌لر ایله تنقل ایدر اما کزبره معده‌ده طعام
قوت ایله حبس ایدر واول علل اصحابنه جیده اولان ادویه مرکبه لسان حمل تخم اینسون
هربرندن بر درهم قشور رمان دم الاخوین هر برندن نصف درهم بو مجموع شربت واحده‌در
وشراب عفص ایله شرب اولنور واکر حمادی دوا ایسه اول دوا ایاکلر ماء مطر ایله شرب اولنور
وانلره نافع مرکبات ترنج جوارشن عفص وجوارشن کندر وجوارشن خرنوب وانلره نافع
اضمده‌دن اولور تمر ایله متخذ اولان بزرکتان ضمادی سفرجل عصاره سی ... وطراثیث
واقاقیا وجلنار ومصطکی وورد وعوسج وآس وزنبور برابر اخذ اولنوب ضماد اتخاذ اولنور
وبعضکره بو ادویه لردن شمع ایله مرهم اتخاذ اولنور ... دهن مصطکی ایله و
یاخود دهن سفرجل ویاخود دهن ورد ایله مرهم اتخاذ اولنور وکذلک اضمده نافعه دندر

ضماد انطولوس وضماد ورديوس وضماد خوفل اگر حرارت وار ایسه و اما قروح امعا ایله اولنلر
علاج قروح علاجیدر و مجففات قابضه یه کثرت اوزره استعمالدر حصرمیه و سماقیه گبی ادویه
بارده استعمال اولنور و اگر بزم ذکر ایدیگمز ذوسنطاریا علاج اولنور و اگر انده سبب مرارت
اولور ایسه بعض مرارات منصبه لوب تفریج ایلمه سیر ایله حادث اولور ایسه ولی اولان آنی
قیء عنیف ایله استفراغ اولور قروح اولان طریقیله اول مواد استفراغ اولنمز بعض امعا طریقیله
اسهال ایله استفراغ اولنمز و اگر او اسهالک سببی بلغم ایسه بابنده مذکوره اولان بلغم
حقنه لر ایله استفراغ ایلمک واجب اولور و غذا تخفیف و تسخین اولنمغه حاجت اولور
و انک غذاسی سن اشربه ده و لحوم خفیفه لرده متخذ اولان قلایادن قیلرسن و شرب
مایی تقلیل ایدرسن و اگر بو نلرده اقوی تدبیره حاجت اولور ایسه معده اولان اسهالده
خربق ابیض ~~و معده~~ اولان اسهالده خربق اسود استعمال ایدرسن زیرا خربق مواد — دسفلاده اولان امعا
استفراغ ایتدکدن ما عدا مزاج تبدیل و تسخین ایدر **ذلق رطب العیون دواء جید** اولدوا
غذاکبیدر زیتون یابس اخذ اولنوب طبخ اولنور و عجم ایله سحق اولنوب مسحوق قشور
رمان فلفل ابیض زنبت انقاق ایله خلط اولنر تقدیر نصکره خبز ایله اکل اولنور و دوا
اولور که او دواء غرایء مصطکی و کندر کبر و قابض بارده ایله خلط اولنه و فلفلی احتمالی
قابل ایسه فلفل دخی خلط اولنور اگر استطلاق ذلقی مزمن ایسه و قوت دخی سقوطه
قریب ایسه انک معالجه سنده ساکن واجب اولور که سن تبدیل مزاجه معالجه ایله ابتدا ایلیه سن
و مزاجی تسخین و علیکه ریاضت ایتدیرسن و یاخود علیلی حمامه ادخال ایدوب غمز لطیف — تحملی قدر
ایله غمز ایلیه سن و ظاهر بدنی دلک ایلیه سن و انی اضجاع ایدرسن منتصب قیلمیه سن
بلکه ورکنی حال اتصالده فوقه اولان عضولردن عالی ایدرسن و اول هیئت اوزره ایکن
لحم قوز صوبی ایله مخلوط کعک یابس و شراب قوی یدن اتخاذ اولنان حسو تحسی ایدرسن
اگر انک قوتی احتمال ایدر ایسه مقدار قلیل فلافلی و یا خود فودنج مثلو بر منفذ دخی اتباع ایدرسن

ومزاجو

زیرا

زیرا اول منفذ اتباع اولنر نقل کبی غدیه یی جذب ایدوب آنکله تقوی ایدر اما ذلق دون
اولان معده و معوز اصناف اسهال سائره نک علاجی اکثر حالاته ذلق علاجنه مقارن
اولور و سبب معده یه کثیر اصبعلاله منصب اولان مرّه صفرا اولنلرده واجب اولور که مرارت
مولده اولان عضو تعدیل اولنه بعض کبدی تعدیل اولنه بابنده بیلدیگک ادویه لر ایله و صفراده — ومواده
کثرت وار ایسه فضلی استفراغ اولنه و انک استفراغ قیئله اولمق اصوب اولور
اگر ممکن و اسهال اولور ایسه ~~و اگر ممکن اولمازایسه~~ و اگر قوتده ضعف اولمیوب
و قرحه حدوثندن دخی خوف اولنمز ایسه ذکر اولنان صبر افضلی اسهال استفراغ اولنور
و کون انک حصول نصکره مبردات مقبضه ایله تدارکی ممکن اولور ایسه — بینه فضل صفرا استفراغ اولنور
وجوق کره اول اسهالک اذاسنی دفع ایدر و اکثر شفا اولور اهلیلج اصفر سفی زیرا
اهلیلج اصفر صفرایی اوّلا اخراج ایدر و در عقب قوت مبرده احداث ایدر آنکله مفرط — ومقبضه
اسهال منقطع اولور و کذلک انکره رائب استعمالی دخی نافعدر خصوصا طباشیر ایله استعمال اولنه
و کذلک سویق شعیر صوبی دخی نافعدر و اگر سبب اسهال بلغم اولور ایسه بلغم اخراج ایدن
مشروبات و حقن ایله علاج اولنور هرنه قدر بلغم جداکثیر اولور ایسه و بعده قبضی
و تسخینی معتدل اولان ادویه استعمال اولنور و اول استعماله صالح اولان ادویه بزر
کمون ایله اتخاذ اولنان حب رمان جوارشنی و خوز جوارشنی و افاویه اقراصی و اگر
مواد مسهله بلغم زجاجی اولور ایسه اگر کلوا اولور اسقلینادوس اقراصنی استعمال
ایلمک و بو سفوفاتی دخی استعمال ایلمک که انلر انجدان و نانخواه و کمون محلل مقلوو
بزر کتان مقلو و سد و جلنار و کروبا و مرّ و کندر مع الطباشیر اشبو ادویه دن اول سفوف
اتخاذ اولنه و طبیب مشاهده ایلدیکی افعه موافق بو ادویه نک وزنلری تقدیر ایلیه و اگر
مواد اسهال بلغم و مرّه نک مجموعی اولور ایسه و ماده اول وجه اوزره اولوبغنه شی خارج
و علامات سائره دلالت ایدر ایسه بو دوایی استعمال ایلر انتفاع ایدرلر و او دوا بو در

ایکم

هو استعانت اولنور اما برد ویاخود حر حسبلری ایله ضعیف ماسکه اسهاله اولسه
اول باعده ذکر اولنان قوابضدن حار ویاخود بارد اولنلر بحسب الحال استعمال اولنور
واکر ماسکه ضعفی ایله دافعه هی ضعیفی اولور ایسه خبث حدید سفوفی ایله حب زنوا
شراب نعناع ایله استعمال اولنور وسندی بیلدیکی اوزره بحسب الواجب والمشاهده اضمده
هو استعمال ایله علاج الاسهال المرار اول معالجاتی بیز باب المعده ده ذکر ایلدك واکثر
حالده اول معالجات احوال کبده ومراره یه وصفرایه بولدیرا ولان معده یه متعلقه در
واجب اولور که انی سن موضعنده طلب ایلیه سن اوجنجی فصل طحالی اولوب ملع
بلا نضج اولان اسهال سودا ون بیاننده در واجب اولور که اکر معالجه ده طحال علاجی
قصد اولنه وطحالك حالی تعرف اولنه اندك افترنك سببی نه وجه اوزره اکه مقابله ایسه
اولنه اکر سوداده کثرت وار ایسه ویاخود قوتده وفرت وار ایسه افتیمون ویاخود
افتیمون مثللو ادویه طبیخی ایله سودا استفراغ اولنه واکر سوداء دردی کبی غلیظه
ایسه وانده ورم اولمیوب نفس سودانك غلظتی ایله اسهال حادث ایسه
وقوت هی قویه ایسه انك معالجه سنده بو مسهل استعمال اولنور انك نسخه سی
بودر ملح درانی بر جزء شوکة مصریه اوچ جزء خربق اسود ایکی جزء بو اجزالر
اخذ ایدوب شوکت خربق قوت ایله صوده طبخ اولنور وانده ملح اذابه اولنور
وتصفیه اولنور نقیله صکره سقی اولنور واول علتك اسهالی وتنقیه سی طریق اولوب
اولور واکر فصد واجب اولور ایسه فصد هی اولنور وکبد وفم معده تقویه
اولنور اکر سبب اسهال معده و سودا اولور ایسه اخلاط سودا ویه نك معده یه
انصبابی حسبیله وطحال اوزره محاجم وضع اولنمغله طحالك معده یه واعانیه
فیضانی ایدن سوداء مذکوره حبس اولنور و بونلردن صکره لطیفه ومقوی اولان

هلیلج اصفر بر جزء حرف نصف جزء بو دوا الراخذ اولنوب اکه سك حب آس سماق کزمازج
هر برندن سدس جزء مأخوذ ومجموعه خلط اولنور واکر مواد اسهال اول سودا اولور ایسه که
اسهال موضعنه منصبه اولورمز انك ایچون بر باب مخصوصا افراد ایلرز وانی طحاله نسبت ایلرز
اما اطعمه سبیله اولان اسهال معالجه سی ایچون هی بر باب افراد ایلرز واکر ضعف قول
وسوء مزاجدن ماعدا اسهالك سبب آخری یوغیسه سوء مزاجك علاماتنه سن تأمل ایلرسن
اکر ضعف هاضمه ده اولوب برد هی موجود ایسه خوزی جوارشی ایله انك انقطاعی ایدرز
وبزم اختیار ایلدیکمز بو جوارشن ایله هی انقطاع ایدرلرکه انك نسخه سی بودر منتخبه
عود خام کمون مخلل مقلو نانخواه کرویا کندر رمز زنجبیل مقلو قاقلی عجم الزبیب المدقوق
بو ادویه لر وزنده برابر اخذ اولنوب انلردن سفوف اتخاذ اولنور وشربت واحده سی
اوچ درهم وارنجه قدر اولنور واکر اول اسهال ایله ریاح کثیر اولور ایسه اول ادویه لره
شاهترج بزری وبزر سذاب هی ادخال اولنور وکذلك بعضلرك مختاری اولان دوانك
بو بابده منافع کثیره سی اولور اول دوا بودر زنجبیل بزری رازیانج انیسون دارفلفل قاقله
هر برندن اوچر درهم بزر نانخواه بزر کرفس هر برندن دورد درهم سلیخه قصب فریره
سعد عود خام هر برندن اوچر بوچق درهم سك دیشی درهم زعفران دورت درهم قرنفل
اظفار طیب خیر بوا هر برندن اوچر درهم وسدس درهم حب الآس بکر ودرهم بو ادویه لر
اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور شربتی مشاهده مقداری اولور واول اسهاله هی
بر ماجون اقراص نافعدر خصوصا سبب اسهال قوت دافعه نك ضعفی اوله وکذلك اول
اسهاله ذکری تقدم ایدن اضمده مسخنه هی نافعدر واکر انده دافعه ضعفی اولور ایسه
اول ضمادلرك ادویه سنه افسنتین هی خلط ایدرسن واکر سبب فساد هضم وفساد هضمك برمقدار
سببی حرارت اولور ایسه قبض اولان ادویه مبرده استعمال ایدرسن وانلرك غذاسنی
تغلیظ ایدوب اغذیه بارده وغلیظه دن قیلرسن وبزم سوء هضم بابنده ذکر ایلدیکمز

ه

ترتیبیله اولنور اول تدبیر برزم اختراع واختیار ایلدیکمز بو ترکیبدر حب رمان اون درهم
بهمن احمر مقلو بر درهم زرنباد مقلو بر درهم زرنب بر درهم کهربا بزر سذاب بزر شاهسفرم
هر برندن بر درهم بو اجزا الراخذ اولنوب انلردن سفوف اتخاذ اولنور شربت واحده سی اوج درهم
مقداری اولور وکذلک حب الرمان زبیب اسود صو ایله وسرکه ایله دق اولنوب عصر وتصفیه
اولنور واو زرینه مقدار قلیل ملح وسعتر القا اولنوب اصطباغ اولنور بعض خبز غمس اولنوب
تناول اولنور وانلرن اقوا به حاجت اولور ایسه کندر سعد جوز السرو سماق هر برندن
نصف درهم کعک بر درهم اخذ اولنوب شراب صرف وعتیق ایچنده شرب اولنور دورد رخ

فصل بلا سحج اولان اسهال دم بیاننده در بونلرن اقدم سنک معلومک اولدیکه بو
وجه اوزره اسهال دم جمیعا برندن اولور وبعضکره کبددن ویاخود معده دن وامعاء
علیادن وامعاء سفلادن وجمعه نحو اولور وکذلک هر برینک علاماتنی واول اسهال
ایدن دملرک اصنافی اولوب مدرور و دردی وغسالی اولدقلرینی دخی بیلدک اما جهت کبددن
اولنلرک علاجی کبدک مزاجنی اصلاح وسددنی تفتیح ایله اولور واکه تدبیر مقدمیه بعض اسهال مراعات
دمعه سنه اولوب هنوز ظهور اولمیلره اولنجق تدبیر امتلاء برنده مراعات واسهال
دوا ایجاب ایدن اسبابک حالنده مراعات اولور واسهال دمه ماد امکه وجع اولمیه سن
حدس ایلیه سنکه او اسهال جمیعا برندن ویاخود کبدندر واول اسهالی ایله علیلک قوتی
ساقط دکلدر سن بو حقللو اسهالی سن قطع ایلمه وانک سیلانی سحجه مؤدی
اولوب وضعفه دخی ایراث اولور حوف ایدر ایسه ک انلرن فصد ایدوب دملرک جهت
وکن خلافندن دفع واخراج ایدرسن وبعده قابضه ودخی حابسه اولان ادویه استعمال
ایدرسن واول اسهال دم امعاء ویا قنده اولان فتوق سببیله حادث اولور ایسه اول اسهال
بعضکره کره عاجلا سحجه مؤدی اولور وساکن واجب اولورکه عنایتکی انک حبسنه صرف
ایدوب دملرک حرکتی جهتنک خلافنه وصرف ایلیه سن واکر علیلده امتلا اشد واکثر اولور

ایسه

وفوقنده
ایسه سن بیلکه مبدء اسهالی امعاء علیادن وحوالیسنده اولنلره معالجه ده مشروبات
حابسه استعمالی اوفق اولور ومبدء اسهالی امعاء سفلی وسفلاندن اولنلره حقنه
اولور ایسه معالجه ده حقن استعمالی اوفق اولور ولکن اصوب اولان ایکی علاجی جمع ایتمکدر
بو صورتده جمع اولور وبونلرن اقدم ذکر مرور ایلین بارده وقابضه ومغریه اولان
ادویه نک جمله سی دخی حابسه در خصوصا کم انلرک ایچنده شب ابلق ومثل الغبار مسحوق
اولان شاذنج وعدسی ودم اخوین وکهربا وبسد ولؤلؤ مشروبه ومحقونه نحو اسهال
اولنور وبعض کره مخدراته دخی احتیاج اولور وبعض کره قبضنده برقوتی اولنلر ایله
تقویه یه دخی احتیاج اولور ومشروبات جمله سنده اقراص جلنارک قوتی قویه سی واردر
وبزر حماض اقراص کهربا شاذنج اقراص دخی قوی القوتدر وهم عصاره لسان الحمل وعصاره
بزرقطونا وعصاره لحیة التیس ایچون بو ابوابده منفعت عظیمه واردر خصوصا بو
عصاره لر ایچنده ذکر مرور ایدن ادویه لر دخی قیلنه واولا عنکور اولان اقراص لر دخی قیلنه
وکذلک تفاح سفرجل وردیابس هر برندن نصف رطل اخذ اولنوب بش رطل صو ایچنده برجوق
رطل قالنجه قدر طبخ اولنور وبعده تصفیه اولنوب اول اصفیانه برمثلی دهن ورد القا اولنوب
اناء مضاعف ایچنده صو زائل ودهن باقی قالنجه قدر طبخ اولنور وبو دهن مشروبا استعمال
اولنور اما اسهال دوحابس اولان حقنه لر جمله سنده اولور بو عصاره لردن وایچنده قوابض
معروفه طبخ اولنوب واول قوابضدن اوزرینه ذرور اولینان صودن اتخاذ اولنان حقنه لر
وانلرک دسومتلرنی شحم ماعز وجید بالغ اولان دهن ورد قیلنور بزانلری انقرابادینده
ذکر ایلدز وباب السحجده دخی ذکر ایلدزسن انلردن بعض اول حقنه لر سلیمه ومعتدله
اولنلری اختیار ایله وادویه قویه سی اولنلر واقراص حاده یی ترک ایله واول حقنه لر
بعضلرینی بو مقامده ایراد ایلیه لیم حقنه جیده قشور رمان لسان حمل خرنوب
الشوک سویق النبق سویق ارز هر برندن سکز درهم عفص فج ایکی عدد جلنار ورد

هر برینك دورد درهم بواد ویدرلر اخذ وجمع اولنوب زرینه من صغیر ایله برحب صویت
اولنور اگر اول ماء مصبوغ عصا الراعی صویی اولور نیسه جیدا اولور وبعده تلثی قالنجه قدر
رفق ایله طبخ اولنور وتصفیه اولنور وکذلك شب یادم درهم دم اخوین
اقاقیا شادنج جلنار لحیة التیس عصاره سی صمغ مقلو اسفیداج رصاص صدف محرق
طین ارمنی هر برینك بر درهم دهن ورد التی درهم کیجه بر کیجه شحمك اهالی الری بو مذکور
اخذ اولنوب مراد اولنور ایسه الجنیه بردا نقلی بر بوجق دانقه وادنجه قدر افیون
هوا ادخال اولنوب انلر ایله احتقان اولنور واگر احتقاندن مراد امساك دم اولور
ایسه جاورس وارز مثللو مغریات ایله اولا حقنه یه تغلیظه حاجت اولمازدی واگر
حقنه استعمال ایلمکدن غرض سحجه تدبیر ویاخود دهمز امساك دم وهم تدبیر سحج اولور
ایسه ذکر اولنان مغریات ایله تغلیظه حاجت اولور وواجب اولور اجتهادا اولنوب
حقنه یه ادخال اولنمیه وبو بابده استعمال اولنان شیافات فوید صمغ اولور اقاقیا
صمغ عربی بزر بنج افیون اسفیداج رصاص طین ارمنی کهربا عفص فج بواد ویدرلر
٤ وزنلری برابر اخذ وسحق وادویه حاره مطبوخ ایله جمع اولنوب یقلندن صکره انزت بالبلیط
اتخاذ اولنان بالبلیط اما مقعده ده اولان اسهال علاجنده بوادویه لر استعمال
کفایت ایدر اول دوا بودر مرداسنج جلنار اسفیداج رصاص صدف محرق بواد ویدرلر
مقعده غسل وتنقیه اولندیقندن صکره موضع اوزره استعمال اولنور بو معالجاتدن
سن کلیسنی ایدروب علت ساکن لجاج وعصیان ایلسه وبر کلسه ودم مجتنب اولمسیه
ساکن لازم اولور که علیلك بدلرینی ابطینی ابتدا ایدروب شدیدا ربط ایلیه سن واطرافنی
دلك ایلیه سن ووقت علاج فصل صیف مصادف ایسه ماء بارد ایچنه علیلی اجلاس
وشادہ هواء بارده اجلاس ایلیه سن واگر ماء بارد صوقی ایلیه سن وعصارات
بارده یی بالفعل مبرد ایله تبرید ایدوب اخناسی اوزره صب ایلیه سن واشربه ده حابس

بشنجی فصل

اولان شراب حصرم ورب ریباس وبونلرك امثالیدر قلیج ایله مبرد اسق اولنور
معالجات سحج وقروح امعا بیاننده در واجب اولورکه علاج سحجده تغلیظ اولنمیه زیرا
زیرا بعضکره سحج قوتی اولان علاجه محتاج اولماز بلکه علاج قوی استعمالی علیلیه
باعث هلاك اولور وبلکه مجرد انی شدیدا تبرید ایلمك وبطیخ هندی وخس وبقله الحمقا
اطعام ایلمك کفایت ایدر وچون سن سحج صاحبنه الجنده ادویه کاویه اولان حقنه ایله
احتقان ایلیسك هلاکی مقرر اولور وانلرك معالجه سنده سکا واجب اولان بودرکه امعاء علیا
معالجه سنده بیلدیکك مشروبات ایله بو بابده معالجه ایلیه سن وسفلا ذا اولی
سحجه سفلا اسهالنده حقنه سز ایله علاج ایلیه سن ووسطده اولان سحجده ایکی علاجی
جمع ایلیه سن انلرك تدبیرنده اولا واجب بودرکه سحج قاعل اولان سببی حالنده رعایت
اولنه واول سبب هنوز انصباب اوزره میدر تعرف اولنه وکذلك سببلقدم انفتاق عرق
ویاخود امتلا ویاخود سحج اولان امعا نك غیری امعامیدر ویاخود اول سبب فاعل
منقطع اولوب باقی قلن اول سببك اثرمیدر جمیعا بو مذکورلر تعرف اولنه انده دلالت
ایدن علاماتی بیز بونلره تکلم تعلیم ایلدك اولا امتلا ایله سببی فاعل حالا انصباب
اوزره اولدیغی بیلور ایسك اول سببی قطع وحسم ایچون سن تدبیر ایدوب موضعنده
بیان اولنان تدابیری استعمال ایله واگر خلط درار اولوب استفراغه حاجت اولور ایسه
حذر وتقیه ایدرك استفراغ ایله واجتهادا ایلکه استعمال ایلدیکك مسهلك شدیدا
مضر اولان اثر وقروحی اولمیه واستعمال ایلدیکك مسهل هلیلج ویاخود هلیلج ایله وکثیرا ایله مشابه اولان
اصلاح اولنمش سائر مسهل اوله وعلیلی ایکی کون مقدار غذادن منع ممکن اولور ایسه
بدن دفع رطوبته ضنت وبخل ایلسون ایچون اول مدتده غذادن علیلی منع ایله وچون
تغذیه مراد ایلسك مرضوف ومطبوخ لبن ایله ذکر مرور ایلین وجه اوزره تغذیه یه ابتدا
ایله زیرا بو نوع الحجر سق اولنان لبن برغذا اولورکه انده دوائیت اولور اما علیلك ضعف

اغراس اولوب غزینك جمیعی غزین علی مجمد بزو کسور ایله هنوز دوعن ولد دركه مخاط مثللو خروج ایلشدر دا واجلبلینه ید دوفو دیرکر فصیل
دوغو یقلبه یوزیله اولور واکراوادر یجك بر ساعت مقداری فصیلك یو زینه ترك اولنسه وازاله اولنمسه فصیل هلاك اولور واطبالر
اغراسدن مرادلری بغرسقلرك سطح باطننی طلا ایدن رطوبت مخاطیه درکه مواد ردیه امعایه ایذا ایلمسون ایچون بجسب الخلقه امعا
سطح باطنی انلرك ایله تطلیه اولنمشدر و بعضکره آفت حسیله اول اغراس فوبان ایدوب خروج ایدر وا دل خارج اسهال ظن اولنور
ومع وجود السدة قابض حواسق اولنوب علیلك هلاکنه مؤدی اولور

خصوصیت

اولوب نفس غذایه حاجت اولور ایسه انزه استعمال اولنان غذانك حجمی قلیل و تقویه سی ظاهر
اوله دجاج مسمن اکبادی کبی و مقداری قلیل فطور تیه مائل خبز سمید کبی و بیض نیمرشت کبی

طبخ

و بیض نیمرشت کبی اکثرو قوی مشویلر اقل اولان بمرطه کبی و بعضکره سمك مشوی حار ایله جدا
انتفاع اولنور وارز مستحلبه مشوی و مطبوخ اولان اکارع حمص ایلك انلره جدا جید
اولور و واجب اولورکه انلرك قوتلری رب فواکه ایله محافظه اولنه و باب اولده ذکر
اولنان اغذیه انلره نافع اولور و واجب اولورکه انلرك ملح رخ درانی معقلو اوله و واجب
اولورکه انلر شراب استعمال ایلمیه ولکن انلرده حرارت غیبه شراب اسود قابضدن مقدار
قلیل شرب ایدرلر و انلرك ماء حشرو بلرماء بارد قیلنور و انلره اولا ادویه صرفه وردیه
و کیفیا تقبضه و خشنه و خادشه سر اولنلر استعمالی ابتدا ایلك جائز اولمازو
فجن وجع شتد اولسه مرض سحجك یوزینی نطلیه ایدوب ستر ایلسون ایچون انلره
مغریات استعمالنه سن محتاج اولورسین مغریات ایله مخلوطه اولان ادویه مبرده
ومقتضیدنك کلیسی انلره نافع اولور مکر اول سحجه تاکل اوله و بعضکره فی سحج قروح علاجنده
بلا لذع مجففه اولان ادویه ایله مخلوطه جالیه وکاویه ادویه استعماله حاجت اولور
واصحاب سحجه سقی اولنان بوزور و بزور مثللولر ماء بارده ده سقی اولنمق واجب اولور ماء
ایله سقی اولنمز و قروح امعاده و اغراس اسهالنده بو نلرك خاصیت عجیبه سی واردر
علی الخصوص بونلر شراب عتیقدن مقدار قلیل ایله لسان حمل صوینه خلط ایدوب
ابتلاء استعمال اولنه اعجب اولور وکذلك بلوط مشوی و خرنوب مجموعه و منفرده
اولنسه قوت تقویه ظاهر اولور و بزر الورد فی جدا عجیبدر و بیز هو آنی تجربه ایلدك
اما طین مختوم هر سحجه حتی سحج متاکله جدا نافعدر اکراولا حقنه ایله تاکل و سحج تنقیه اولنوب
صکره طین مختوم سقی اولنور ایسه و او حقنه یه بیز ذکر ایلرز وکذلك طین مختوم لسان
حمل عصاره سی ایله و کوکب شاموس و بقله الحمقا عصاره سی ایله فی احتقان اولنور و بو بابده

نضیح

ابن کتبر مفردانتده ذکر رجل عقعق و رجل عقاب و رجل ذرزور بحسب الاصطلاح رجل غراب
معناسنده استعمال اولنور و رجل الغراب آطریلال درکه اکه رجل الطیر و جزر الشیطان
دخی دیرلر

نضیح اولمیان توت عصاره سی فی نافعدر و ذنب الخیل حشیشه سی شرب ایتمك و ورد عصاره سی شرب
وحقنه استعمال ایلك فی نافعدر و بعضلر بو بابده ادویه لرینه رجل عقعق ذکر ایلدیلرین
دیر ظن ایدرمکه انلرك رجل عقعق دیو ذکر ایلدیکلری رجل غراب ایدر و دیلدیکه هر فجی
ابقراط رجل عقعق ذکر ایلسه انزن مرادی ورق تین یعنی انجیر یپراغیدر لکن انلرك بو بابده
منفعتی ولمسه و انلره انفحه ارنب شربی وکذلك منزوع الملح اولان جبن سقیی دخی نافعدر
ذکر متقدم اولان وجبه جبن سقی اولنور ایسه منفعتی شدیده اولور هر نه قدر سحجك
تاکلی مبالغه اوزره ایسه و دواء شرو حسبیله عارض اولان سحجك علاجنده سمن
ایله واوج درهم وارنجه قدر دم اخوین ایله احتقان نافع اولور و انلره نافع مرکبات
ذکر متقدم اقراص و سفوفات بارده لردر و قبی تومادودع دورت جزء عفص ایکی
جزء فلفل بر جزء بو ادویه سحق و الکلن بجریلوب بر درهم مقداری خلیده
ذرور قیلنوب ماء بارد ایله سقی اولنور و انلره فلونیا یی ماء بارد ایله شرب ایلك فی
نافعدر اما بو بابده صالح اولان حقن و حمولات دم مطلق اسهالنده ذکر اولنان
حقن و حمولات صالحه لر اولور ولکن بو بابده اوائل مرضده استعمال اولینانلره مغریات
قابضه و آخر مرضده استعمال اولینلره تاکل وار ایسه منقیات کاویات زیاده
قیلنور اعمانك ترصیصنده زائل اولوب طاهره باقی قالنجه قدر و مغریات و قوابض
تجاوز اولنمق واجب اولماز بعض اطبا دیر یکه واجب اولورکه اقاقیا حقنه ادخال اولنمیه
اکر علته دم بوغیه بعضی بو قولی بر شیئ دکلدر و بونلرده صکره اکر قرحه جراحت
اولوب باقی قالور ایسه انزه مع المغریه مجففه قابضه استعمال اولنور و آخر الامر
تاکله مؤدی اولور ایسه منقیات و کاویات استعمال اولنور و بعض ناس عصارات
وحقن سلیمه لره قلندیقوندن بر شیئ قلیل ادخال ایدرلر و انلرك منفعتی عظیمدر
اولور ولکن حاد و حامض ادویه یه حاجت و ضرورت مس ایلدیکجه الی اولان انی عدم استعمال اولور
اولی

تخصیص بعض
طحینه قلای کبی
اولانه تاکلدن مؤدی
مواد فاسده زائله
اولنجه قدر

وواجب اولورکه اولا حوامض انتقال طریقی ایله استعمال اولنوب بعده حوادده انتقال
اولنه وضرورت وتأکل حوامض وحواد استعماله داعیه اولور ایسه انلر استعماله
مبالات ایلیه وکذلک قلنز یقون استعمال انلرده مبالات ایلیه وحاجت الم ونزول
ایدر ایسه حقن حاده دخی استعمال اولنور وبعضلره صواب اولورکه اولا بر مخدر شیله
ابتدا ایدوب بعده حقن حاده استعمال اولنه اگر علیل اولا حقن حاده یی احتمال ایلیه
ایسه وبو حوادده زرنیخیه استعمالندن خوف اولنورکه جلدهٔ امعایی واحد العجر
کشط وسلخ ایتمکله امعا منثقبه اوله یعنی دلینه وبو خوف جهتیله واجب اولورکه
قرحه نک فسادی معلوم اولدیغی علی الفور سرعت ومبادرت اولنوب حواد مذکوره استعمال
اوله قرحه ده انساع وغور حادث اولنجه قدر تأخیر اولنمیه قرحه متسعه حواد
سوبیعا نقب ایلدیکی ایچون ومعلوم بیوریله که حقنه جمیع اولنان مغریاتک جمله سی
اوزره شحم ماعزک فضیلتی وارد رزیرا اول شحمله تبرید وکذغ تسکینی وارد ر وموضع
علته اوزره سرعت جمود ر دخی وارد ر وشحم سیج مته یه تأذی ایدوب منقیاتنه حاجت
اولمسه وصکره انلر دخی اقوایه حاجت اولمسه و دوا ایله علت ارا سنه حائل وحاجز
اولمسون ایچون دسومات ومغریات دخی ترکه حاجت اولمسه اگر قروح وسخه ایسه
آنی ماء عسل مثللو ایله تنقیه ایله وماء عسلدن تقویه جوده اقوی تنقیه ایدر
ماء ملح وکذلک اول اصوکه انده زیتون مملح ترببه اولنه وسمک ملیحک طبیخ دخی تنقیه
ایدر واگر قرحه ده عفونت وار ایسه اقراص زرنیخ یعنی زرنیخ انواعندن متخذه اولان
اقراصه حاجت اولور اگر علت طرائق تجاوز ایلدی ایسه کالحالت اول اقراص استعمال
اولنور اگر بر مانع منع ایلمز ایسه ومعلوم بیوریله که دسومتلو ومغری اولان حقن
معاسنده قرحه متآکله وموطنه اولنورلر وجعی تسکین ایدر ولکن اول ادویه علیله
سق اولنمز بلکه اگر اسهالی لایق اولان منقیه اولوب مع تجفیف وقبض جلا اولان تأکله نافع

تأکل

وتأکل ادویه لرا اولور ولکن وقت اقراص اتخاذ اولنان ادویه لرده مغریات ودسومات اکثار
اولنمق لایق اولماز زیرا انلر تأکله نافع دوا ایله تأکل ارا سنه تخلل ایدوب حائل وحاجز
وتأکله نافعه ادویه دخی بعض کره وجع حادث اولور آنلرک وجعنه التفات اولنمز ومعلوم
بیوریله که قچن حقن حاده ایله تنقیه اولنسه واجب اولورکه انلره قوابض و
مغریاتدن متخذ اولان ادویه عد مله اتباع اولنه وبوا تباع لحم صحیحک
ظهوری معلوم اولدیغی وقته اولور وقچن صاحب سحجه حمی وضعف وتأکل جمیع اولسه
والا اقراص زرانیخ مثللو نالکرا استعمال اولنمیه جسارت اولنمسه واجب اولورکه اول اقراص
حصرم وسماق وریباس وورد وانلر مثللو فواکه قابضه بارده ایچنده اذافه اولنه
وبعده تجفیف اولنه واذافه وتجفیف برقاج کره تکرار اولنه تقلیل صکره استعمال
اولنه وبعضلره دخی اول اقراصه بنج وافیون خلط اولنمق دخی لازم اولور وبا خود
اولا مخدرات سق اولنوب بعده اقراص ویریلور وعلیله قلیلا طعام مجمود دخی
ویریلور واول اقراصدن مقدار سق اکثر حالده نصف درهمدن ایکی درهمه وارنجه
قدر اولور وبعضلره اصوب اولورکه اول اقراص ابله ایله جبر دا قابضه ایچنده قیلنوب
واول میاه هو بزر عدس وجفت بلوط میاهو وبو میاه خشکریشت احداثنه معین
اولور ووجعی ومنفعتی قوبه اولان دوادنبر مدت نک شدت غلظت قتندرم
ماء ملح ایچنده اولان اقراص زرانیخ ایله احتقان ایلدکده محموم وضعیف وباخود
قوی الحس اولوب حقن حاده یی احتمال ایلمیلره بعضلره بو تدبیر ایله اعانت
اولنور اول تدبیر بودرکه علیل اولان نکسته اولا ماء عسل ایله احتقان اولنوب
دورت ساعت مرور ندن صکره ماء ملح ایله احتقان اولنور وانلردن صکره طین
مختوم ما ایله ممزوج اولان خل ایله احتقان اولنور وبو احتقانلر ایله انلره باذن الله تعالی
برء حاصل اولور وحقن یابسه اولان تدبیر بودرکه حقن دفعات ایله قلیلا قلیلا استعمال اولنه

مولف

جمیعا

بعضی زرانیخ ایله احتقان ... منفعتی ... اول احتقانلرده وجعی ... [illegible]

ولنوع مشتدّ اولور ایسه دهن ورد ایله احتقان اولنمغله زعاف حضورت ترارد اولنه
ودوجنس اسهال دو منع ایچون استعمال اولنان حقن اخراد روا اول حقن سار
اسهال منعنك حقنه لرینه قریبه در وا اول حقن ایچون بعضلره اقراص
اتخاذ اولنوب انك مائیته استعمال اولنور و شمدی بیز اول حقن و شیافات
واقراص نسخه لرینی ذکر ایلرز كه انلر احتقانه ادخال اولنور بو بابده و اسهال حاره
استعمال اولنان حقن خفیفه بونلردر ماء لسان الحمل وحن و یاخود ذکر اولنان
بعض اقراص ایله احتقان اولنور وکذلك خبز سمید مطبوخ عصاره ایچنده احتقان
اولنور و بوده حقن خفیفه دندر ماء شعیر دهن لوز نخ بیض ماء ارز کر کچی یوریکی
شحم ایله مطبوخ اوله بش بو ادویه لر تصفیه اولنوب ایچنه طین مختوم ده
قانیلو و بنم مختارم اولان بو حقنه ده حقن خفیفه دندر شحم ماعز ایله مطبوخ
ارز سلاقه سی و بعضلره انك ایچنه قشور رمان و عفص ده قانیلو و کذلك ماء
سویق طین مختوم ایله ده احتقان اولنور و بو حقنه حرارت شدیده اولدیغیله
نافعدر جراده القرع عصاره سی بقله الحمقا لسان الحمل عصا الراعی حب الاس
وایکی دفعه صویی صبت اولنان عدس بونلرك عصاره لرنی اخذ و ماخوذه دهن ورد و
اسفیداج و طین ارمنی و اقاقیا و توتیا قانیلو و افیونه ده حاجت اولور ایسه
بحب الاس و لوز قانیلو كذلك ~~[illegible]~~ ده بودر لوز قشور رمان عفص سماق
ورق علیق بینبوت بو ادویه لر اخذ اولنوب شراب ایله استلاق اولنور قاتی اولنجه
قدر بعده تصفیه اولنوب اقراص حقنلك بعضلر ایله سحق اولنور و مسحوقنك ایچنه
دهن آس ده قیلنور اما سحج ایچون اتخاذ اولنان شیافات انك امهات ادویه سی
مر کندر زعفران سندروس شب صیعه جندبیدستر اکر افیون وار ایسه حضض
~~[illegible]~~ قرطاس محرق دم اخوین قرن ایل محرق قیمولیا الطیان كم ~~[illegible]~~

اقلیمیا

اقلیمیات ده مرداسنج و بونلره مشابه نسنه لردر و بعضلره زاجات و حجاره ده حاجت
اولور شیاف سحج و ذخیره ده بو شیاف استعمال اولنور مر کندر زعفران افیون بیاض بیض ایله
ایله معجون قیلنور آخر ~~افیون جندبیدستر~~ سندروس صیعه زعفران افیون لسان
حمل صویی ایله معجون قیلنور آخر افیون جندبیدستر صمغ حضض لسان حمل عصاره
ایله معجون قیلنور و بعضلره بو ادویه احتمالی ایله مع دهن الورد والاسفیداج مرهم
ده اتخاذ اولنوب ~~اطلیه~~ و اول مرهم بر خرقه و قطن قطعه لرنه اوزره استعمال اولنوب
بر میل اوزره قیلنوب نقل بصیکره مقعده یه دسّ و دفن اولنور و فتح اول قطعه مقعده
داخل اولدیغیده اول میل لف اولنور یعنی مرهم مقعده یه تطلیه و بالسویه تلطیخ ایده
~~[illegible]~~ اولنور اما حقن سحجیه ده استعمال اولنان اقراص اقراص کوکب اقراص زرانیخ ولوب
بو اقراص بخیر عنبله یعنی اوزوملك جبره سنله حفظ اولنور قوتی محفوظه اولسون ایچون
وکذلك قرطاس محرق اقراص اول قیلنور نسخهٔ قرطاس محرق قرطاس محرق
اون درهم ایکی صنف زرنیخلرك محرقلری قشور نحاس شب یمانی عفص سویمیدی
نوره هر برندن اون ایکی درهم بو ادویه لردن لسان حمل عصاره سی ایله اقراص اتخاذ اولنور
هر بر قرص دورت درهم مقداری قیلنور و صغیر اولنلر بو قرصلردن بر درهم مقداری
سق اولنور و کبیره بر قرص تماما سق اولنور قرص آخر سماق اقماع الرمان سوقوطون
جلنار حب حصرم قلقنت قلقطار رصاص محرق اعذهر برندن بر جزء زنجار نصف جزء
بو ادویه لر اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور قرصهٔ قوتیه نوره قلی اقاقیا
عفص زرنیخ بو اجزا الواخذ اولنوب بر از ایام خل ایچنده تربیه اولنوب قرص اتخاذ اولنور
و بو قرصلك قوتی بر مبلغه بالغه اولور كه لسان حمل صویی ایله اول قرص احتقان اولنسه سحجه
کفایت ایدر اما بو بابده استعمال اولنان اضمده واطلیه اسهال مطلق بابنده ذکر اولنان ضماد
اولور اقراص کواکب ماء آس ایله طلا اولنور و انلر بو بابده جرا منفعتی تجربه ایله متحققدر

واكر وجع ساكن اولمز ایسه علیلی اول آبزن اجلاس ایلیه كه انك صوینه قوابض معلوجه ایله
وشنبه حلبه وخطمیدن برشیئله طبخ اولمش اوله واكر سحج صفراوی اولوب وجع وعطش
وكرب زیاده اولور ایسه رائب مطبوخ وماء الشعیر ایلن ایكی سر حق مبرد اولدقلری
حالده استعمال اولنور واكر وجع زیاده شتد اولور ایسه حتی غشیه قریب اولور ایسه
غشیه وارمزدن مقدم مخدرات سقی اولنور وعصنیله شحم بقر ماء سویق شعیر ایله
من غیر مرافقه احتقان اولنور بعزاول احتقان تاخیر اولنمز وبعضكره خلطله عنزال
عارض اولمغله وجع ساكن ومرض منقطع اولور واكر وجع بنه ساكن اولمز ایسه اقراص مثلثلو
وجوی سكنه ترابیر ایله بیلدیكك كبی تدبیر ایله واكراول مثلثلو قنه مراد ایدر ایسك بو حقنه یی
استعمال ایله ماء كشك وشعیر ازكی بوبر كیلك شحم دهن ورد صمغ عربی اسفیداج
برطه صاروسن بومجموع مكان واحدده ضرب اولنور ومراد ایدر ایسك آنده افیون دخی قیلیرسن
وبعده استعمال ایدرسن واكر سحج بلغمی ایسه انده واجب اولوركه بلغم قطع واخراج ایدن
ادویه ایله علاجه بدء اولنه وبر ازاستراحت قیلنه وبنه بلغم قطع ایدن اغذیه
ایله اطعام اولنه حتی انك غذاسی سمك مالح وصناب وحردل قیلنوب سلق وحبری وكوامخ
ایله اطعام اولنور وانلرك صباغاتی زبیب وحب الرمان قیلنوب اباذیر وخردل وسائر
مقطعات ایله وبر بلور وخوزی وفلافلی حرارتی اولان ادویه دخی برشی تناول ایدوب
بسر مقلو ایله تغذیه آكنادایدن مسحوج انتفاع ایدر وبعضلر ذكر ایلدیلر كه امعاسنده
قروح اولنلردن بعض كمسنه لره جاوشیر مع السذاب كل یوم سقی اولندقده بعضكره
بر مقلو ایله اولكمسنه تغذیه اولندی وبو تدبیر برازایام علی التوالی اولندی واول
تدبیر ایله علیله برائت حاصل اولدی وبكرزكه اولا ذكر اولنان دخی بو قبیلدن اوله وبنه
اطبا ذكر ایلدیلر كه متقادم اولان ذوسنطاریا یه بركمسنه علاج ایدر در انك علاجی

صناب كتاب وریتله اولرصباغدر كه خردل وزبیب مقلو اولوردن اتخاذ اولنور صباغ اتماك قاتیغندر

مثلثلو

برگونده قوراولوب وجعی تحملی اولنده براءت وصحت كتوروریكى ووجع احتمالنده بلمینلك

بنه كونه

بنه جر كونه قتل ایدرایدی انك علاجی بو ایدیكه بصل جریبی خنز ایله اطعام ایدرایدی واول
كونده شرب تقلیل ایدرایدی ویوم غده ماء مالح حاد ایله اولا احتقان ایدوب اندن بعده
ادویه قوییه دن متخذ حقن مرمله ایله احتقان ایدردی واصحاب قروح وسحجه اولنیجق
حقنه مرزنجوش ملح كمون ورق همست رطب شبت سذاب اكلیل الملك هر برندن برر قبضه
زبیب ایكی [redacted] قسط بو ادویه لر زیت ایچنده ثلثی كیدوب ثلثانی قالنجه قدر طبخ اولنور
وبعده تصفیه اولنوب اول زیت [redacted] حصفی ایله احتقان اولنور وكذلك بو حقنه دخی
نافعدر ازطبخ اولنوب طبخ ایله احتقان اولنور قیروطی انی بو صنف علتده بو قیروطی
بو منوال اوزره وصف اولنمشدر شمع لحیم ایكی رطل ونصف رطل حصطكی براوقیه
شبت رطب التی اوقیه صبر براوقیه شمع اون اوقیه شراب دهن ورد مقدار كفایه
بو مذكورلردن قیروطی اتخاذ اولنور وانلرك بزورز بعضكره حرف قیلنور خصوصا
علیلده بلغم زجاجی وبرد احساس اولنه اما سحج سوداوینك علاجنده اولا لازم بولنان
اقدم ذكر ایلدیكمز سوداوطحال معالجاتی استعمال اولنور وبعده تدبیر اصلاح اولنور
صكره انلر سفوف طین استعمالی نافع اولور وحقن ازینه ایچنه افاویه عطریه
وبذور حاره لینه وبزور مبرده قابضه قاتیلوب ودهن ورد وصفر البیض دخی
قیلنوب اول حقن ازینه استعمال اولنور داول سحج سوداوی اصحابنك اغذیه لری
اول غذالردركه انلردن دم صالح تولد ایدن ماكول اولور وتجنن قرحه خبیثه اولسه آكه
اولا ملح دراتی صوینی ایله احتقان اولنه اكر حاجت اولور ایسه اندن صكره لحم صحیح
ظاهر اولنجه قدر جزا اختق حقن ایله احتقان اولنه وبعده مدمل اولان حقنه ایله معالجه
اولنه وقروح سوداویه یه منقیه اولان حقن اول حقنه دركه انك اجزاسی شوكت
مصریه اوچ جزء خربق اسود ایكی جزء اولوب ملح دراتی صوینی ایله طبخ اولنه واكر بو
حقنه مذكور نفع ویرمز ایسه اقراص زرنیخ استعمال اولنه اما سحج تعفلینك معالجه

صلاحی ایله

وطلی ... داول تدبیر ایله

طبیعتی تلیین ایدن اوله ادویه ایله اولور که آنزلین ودسومت وتغریه وازلاق اوله وطعمه
سائره اوزره صفرت البیض نیمبرشت ودیك هرم مرقه سی وفراریج سمینه ورخصه دن
متخذ اولان اسفیدباج مثللو لر تقدیم اولنور وعصارات ... معزیه مرقه
دهن ورد وصفرت البیض وانلرك امثالندن متخذ اولان حقن علیته دخی استعمال
اولنور وفجین سنج مذکورك مدتی طویل اولسه بزرکتان بزر قطونا بزر جرجیر وبزر خطمی
بوادویه لرك لعابی اخذ اولنوب سقی اولنسه انلرك انتفاعی ایدرلر زیرا اول لعبه ازلاق
وتسکین وجع وتغریه منافعی جمع ایدر وتناول طعامدن مقدم اجاص تناولی
بعضلرده سنج تفلی بی ازاله ایدر اما شرب دواء عقبنده عارض اولان سنج نفلی علاجنده
ذکر اولنان ادویه جیده معزیه استعمالی نافع اولور وکثیری حقلو بر بوحق درهم ... ایدن
اکثر رائب ایله شرب اولنسه نفعی اولور وکذلك سمن بقر طرحیدی الجینه دم اخوین فاسلوب
احتقان اولنسه جدا نافع وحقنه صالحه اولور وبطون بقر مرقه سیله سنج مرارینی بعضلر
کاهیجه انتفاع اولنور ولکن دواء جامع اولمز التنجی

فصل

اغوریه حسیله عارض
اولان اسهال بیاننده در انلر معالجات معلومه سی وتدبیری بودر که اولا اغرا انحداردن
منع اولنمیه وهیضه قوییه مفرط حدوثندن خوف اولنمدیجه انحداری قطع اولنمیه
واکر اول انحدار کثرت غرا حسیله اولور ایسه انحدار منع اولنور وبعده جوع استعمال
اولنور واما انحدار حتی منع ربوب فواکهدن بعضلرینك استعمال ایله اولور واکر
ضعف حادث اولور ایسه خوزرو باجودی حب رمان سفوفی استعمالی وتناول
اولنور وطعام اکثار اولنور یقله معده ده ضعف احساس اولنور ایسه واول ضعف
حادث اولان قراقر ونفخ دلالت ایدر ایسه جلنار کندر نانخواه وزنلرین برابر اخذ او
عجن ایله مدقوق اولان زبیب ایله معجون قیلنوب یقندن صکره مقدار جوزه کل غداة
اندن تناول اولنور وکذلك دواء وج وکرمازج که انقرابادینده اولاد وامذکودر اولکان

استعمال

استعمال اولنور اما اول اسهال کمیت اغذیه کثرتندن اولمیوب اغذیه نك فسادی حسیله
ووقت وکیفیت ردیه لری حسبلری ایله حادث ایسه اول مثللو فاسد غرادن صکره تیوبر
حسن اولان اغذیه قابضه تناول اولنه ومتناول اقل اولان اغذیه فاسده دن باقی
اولان حرو برد اثرلرین ازاله ایجونکدر سنده معلوملری اولان حاره وبارده جوارشنات
قابضه استعمال اولنه اکر سبب اسهال اغذیه نك لزوجتی وزلقی اولورایسه اول مثللو غرا
تناول اولنور وبعده انلر متناولی قبض خفیف اولوب وحرو برد دن بحسب الحال والمشار
قیلنور واکر سبب اسهال غذاء مزلقی تقدیمی اولور ایسه اغذیه قابضه تقدیم اولنور واکر
سبب سریع الهضم اولان اغذیه نك تأخیر ایسه تدبیر تغییر اولنور وبعضی رب ایله
طباشیر تناول اولنوب انار مذکوره دخی وغیریدن معده اصلاح اولنور زیرا طباشیر
منوال مذکور اوزره تناولی سخونت احداث ایدر وبعضلره ذکر اولنان تدبیر بحسب النوره
طعاملری حموضتی حسیله برودت دخی احداث ایدر بو صورتده طباشیر خوزرایله
تناول اولنور واکر غرانلرك فسادینه سبب طعاملرك قلتی ویا خود جوهر طعاملرك
اولور ایسه اول غرادن صکره لحوم غلیظه دخی مصوصات وقرایص ومخللات وسمك
ممقور بعض خل الجینه نفع اولنان سمك مالح واول مثللو اغذیه دن قدر معتدل ایله
تغذیه اولنور ومع هذا ضعف هضمدن خوف اولنور ایسه اول غرا بزور ایله اطعام
اولنور الثانی

فصل

اسهال دماغ معالجاتی بیاننده در واسهال النی بو صنفدن
صاحبنه واجب اولور که علی القفا نوم ایلمیه ونومندن منتبه اولدیقده اکر واجب
اولان بودر که باشنی معدیه منصب اولوب فاعل اسهال اولان خلطی قیئله اخراج
ایلیه وبریم نزله بابنده ذکر ایلدیکمز اوزره راسنی حلق ایدوب اشیاء خشنه ایله
دلك ایلیه وباشنه کمادات وضع ایده ومجمره وکاویه اولان ادویه بی راسنه
وضع ایده وراسنی تقویه واصلاح ایلیه وبعضلره کی ایتمکه حاجت اولور دواء

مزاج ایلر

(ادویهٔ قابضه ایله) مذکورک

اولورکه اول نزله‌یی معده‌یه انصبابدن منعه اشتغال اولنمیه زیرا منع نزله خطر عظیم اولور بلکه مواد مجتمعه قیئله و اسفله نزول ایدن طریق امعادن اخراج اولنه هر نه قدر اسفلدن اخراج حقن ایله اولور ایسه و بطنه نزول ایدن ماده نازله صدردن نزله‌یی حبس احوالنک بابنده ذکر ایلدیکمز ادویه ایله حبس اولنور و قبض اولوب بطنده اولان مواد مجتمعه‌یی حابس دوا استعمال اولنمغله حبس اولنمز و نزله نک بحث الاسباب معالجه‌لرنده اکه متعلق قوانین سنده معلوملری اولدرسیکز

فصل

اسهال سددی معالجاتی بیاننده در اسهال سددینک اکثری قوی عوادار ایله اولور و انلکلیسی کاهیجه جمیعا بدندن و کاهیجه سدد کبددن و یاخود بین الکبد و المعده اولان سدددن اولور بس قوابض استعمالی ایله سددی تقویه و تکثیر ایلمک خطا اولور بلکه اکه معالجه واجبه بودر که سدددن منفعه اولان موادک اندفاعنه استفراغ ایله اعانت اولنه و مجاری مسالک او مواددن خالیه اولدقده ادویه مفتحه سدده سوح وار دکلا اولنور و بعضکره تفتیح سدده سدده مؤدی اولان موادی جذب ایلسون ایچون مسهل قوی استعمالنه و جذب و تفتیح قوتیه اولان حقن استعمالنه حاجت اولور و بقراطک شهادتی اوزره کنز و لکنده ظهور ایدن قیئ اسهال سددده انفع اشیادن اولور و اسهال سدد اصحابنه صواب بودر که غدالرینی دفعه واحده تناول ایلمیه بلکه مرات ایله تناول ایدوب هر مرده غداء واحدک سهامنده کنزویه اصابت ایدر سهم تناول ایلیه و کزلکا که واجب اولورکه تغدی سنی عقبنده غدالرینی سرعت اوزره تنفیذ ایدوب و سددینی فاتح اولان نسنه تناول لنزابتاع ایلیه و اتباع اولنیجق ادویه جالینوس قتنده افضلی فودنج تناولی اولور قبل الطعام فودنجدن برمثقالم وارنجه قدر و هضم طعامدن صکره نصف درهم و برلیور عتیق و فور و رقیق اولان شرابدن مقداری قلیل سقی اولنمق جدا جید اولور اکر بعد الطعام استعمال اولنور ایسه و اکثر تریاق انفع اشیادن اولور و مجرد انهضام طعام صحیح اولسه علیل استحمام اولنور و انادک

قبل الطعام و بعده ترک اولنمیه اکر بدن ضعیف اولور ایسه خشونت و حرقه ایله ظاهر و بطن شدید باد لری اولنه و بعضکره نیز علیلک بدنینی زفت ایله و ادویهٔ محمره ایله طلا اولنمغه حاجت اولور و اما انلرک تفتیح سددنه علاجنی سن بیلدک و واجب اولور علیلک هر الی تفتیح سدددن سن منع ایلمیه زیرا اکه ایچون سن معالجه ایدوب سددینی فتح و اخلاطینی اسهال ایلسک بدنده غدا نفوذ ایدر و بعده ذرب واقع اولمز و بدن قوی اولور هزال قالمز

فصل

اسهال ذوبانی معالجاتی بیاننده در ذوبانی اسهال سل و دق و انکبی جار اولان امراضده عارض اولور ایسه انک معالجه‌سنده طمع اول اسبابک معالجه‌سنه طمع کبی اولور اما اول علتدن دون اولان امراض حبیله اسهال ذوبانی عارض اولور ایسه بدنده مبرد و مرطب اولان ادویه و اهویه و نطولات ایله بحسب الحال معالجه اولنور و ذوبانی موجب اولان حرارت اقراص طباشیر و اقراص کافور و مبرد اولان اطلیه و اضمده ایله اطفا اولنور و اضمده و اطلیه قلب اوزره و کبد و صدر اوزره قیلنور و انلرک اغذیه‌سی لحوم خفیفه‌دن متخذ قلایات و قریصات و مصوصات و لحم سمکدن متخذ خل ایله اولان سکباج قیلنور و اول خبز که قیلنور که انلرک عجینی تخمیر جید اولنه و بعضکره خبز قورتیلوب صمغ و نشا ایله انلرک حسولی اتخاذ اولنور و حماضیه مثللو ایله دخی تغذیه اولنور و انلر فاعات دخی ذوبانیه دفعه خفیه حبس اولنمز بلکه تدریج ایله حبس اولنور ذکر اولنان معالجات ایله و خاصه اقراص طباشیر ممسکه ایله و بو صفت اوزره اولان اقراص ایله امساک اولنور طین ارمنی طباشیر شاهبلوط حماض بزر مقشور انبرباریس ورد صمغ عقلو سرطانات محرقه بوادویه‌لر جمیعا دق اولنور و ماء سفرجل ایله معجون قیلنور

فصل

تکاثف ایله حادث اولان اسهال معالجاتی بیاننده در بو صنف اسهالک علاجنده مواد امتلاء ظاهر بولنده جذب بابنده بزم سکا تعریف ایلدیکمز و اولی اولان بودر که اسهال تکاثفی علاجنه قصد ایله اخلاط اخراج اولنه و اول فصد و اسهالک کماینبغی بیان ایدوب کرنده فارغ اولدیق بز

و اسهال عقرایله

واندرده میاهی مفتح سد اولان حمامات استعمال اولنور آول میاهک تفتیح ایجلنه ادویهٔ مفتحه
طبخ اولنمغله اولور و کذلک عضو الا مفتحه ایله ﻫ حمامات استعمال اولنور و تکاثف بشره بز اوزرینه
برقانزن استعمال اولنه ابزن یعنی یابانجی استعمال اولنور و مناد یل خشنه ولیف ایله جلد حمره اوکیجه
قدر دلک اولنور یعنی میاه حاره ایله صب اولنور و آول میاه صب اولنورکه انزه قوت مفتحه اوله انفا
ذکر اولنمشدر اوزره اوتنجی فصل هیضه معالجاتی بیاننده در هیضه ایجون اوج تدبیر اولور
اوکیسی اول علتک ابتداء حرکتی تدبیر اولور و ایکنجیسی اوسطنده اولان حرکتنک تدبیری اولور
واوچنجیسی هیجان ددن و خبث اوزره عصیاننی و تخوف و خطرلو اولان اعراضنک حرکتی
قتنده اولان تدبیر اولور تفنن هیضه علاماتی ظهور ایدوب حشانی اخذ ایلسه آنک
حالی متغیر اولور معده سنده ثقل وامعاسنده وخز احساس اولنور و بعضکره انکله
غثیان اولور و واجب اولورکه اول حالت ظهورنده و بعده برنسنه تناول اولنمیه تاکه سقوط
خوف اولنمیه قتوا اولوقتده قوتی حفظ ایدجک تناول طعام جائز اولور و اول حالده اولان
صاحب هیضهٔ تزم بو ذکر ایدجکمز تدبیر اولنور اول امر ده که قیء ایله قذف ایتدیرلور
هنوز طعام جهت فوقده قریب ایسه و اگر فوقده قریب دکل ایسه بطن ملین اولان
تدبیر ایله اول طعام احدار اولنور و ایکی صورت مزکوره لرده استعمال اولنان مقیء و ملین
انجق موذی اولان موادی اخراج ایدوب فضلی اخراجه تعدی ایلمیجک مقدار سقی اولنور و کذلک
انلره اول مقیء ﻫ سقی اولنورکه انلر ایکی خصلت اولیه بعنی ارخاء معده و اضعاف
قوت اولیه حقیقی قیء ایله قذف ایتدیرلور اول خصلت دهن حلو بعنی شیرج و غنه و دهن زیتده
و ماء حارده موجوده اولور بناء علیه قیء ایجون انلر استعمال اولنمز و کذلک اول مقیئده
تعزیه اولیه زیرا انلر غذا انده صند نده متعفن و محتاج اولورلر و غذائیت اولان مقیء ماء
عسل و سکنجبین حلو و ماء حار اولوب بلکه انلر نفیئه ده یا لکز ماء حار
و یاخود مقدار قلیل بورق ایله و یاخود ملح نفطی ایله ماء حار استعمال اولنور و کذلک کوی قلیل ایله

ه

ﻫ ماء حار استعمال اولنور و بعضکره واقع اولورکه قیء ایجون عمل ایدیلمیش ایدن کمسنه یه
قیء عصیان ایدوب اجابت ایلمز و لکن تهوع احداث ایدوب اکثر ایذا ایدر اول مثللو
حالاتی ازاله ایجون علاج اولنمغه حاجت اولور و بقراط دیدیکه قیء بعضکره
قیئله و اسهال ﻫ اسهال ایله منع اولنور و قیء اسهال ایله و اسهال قیئله ﻫ منع
اولنور و هیضه ده منع ایجون اسهال استعمال اولنسه واجب اولورکه خیبی و سکر
و ملح ایله اسهال اولنه ﻫ یاخود بو حقنهٔ خفیفه ایله اسهال اولنه ماء السلق التمش
درهم قلیل القلی بورق بر مثقال سکر احمر اون درهم دهن ورد ﻫ یاخود خل بدل
درهم بو مزکورلردن حقنه اتخاذ اولنور و یاخود آنک اسهالی کمونی مثللو ارشرب ایله
اولور بو موضعده کمونی شربی جدا نافع اولور و اگر سن بیلورسککه بدنده موجود اولان
مواد صفراویه در و هیضه نک حدوثی یا لکز غذا حسبیله دکلدر صفرا انک معاونی
ایله حادث اولمشدر اول زمان واجب اولورکه معده یه خارجدن دخی تدبیر اولنور
موادی قیئه مستعد ایسه بقدر ما یحتمل قیئه اعانت اولنر یعنی صکره ولو بالثلج تبرید
ایله معده تبرید اولنه و اول تبرید ایله موجود اولان عطش حرارتی تسکین اولنور و تحت
قیئک اعمال اولنسه یعنی مرتینده طول اولنسه معده یی منوال مذکور اوزره تبرید آنی
ﻫ حبس ایدر و بطن اوزره محاجم و ضع ﻫ حبس ایدر و معده تبرید ایجون
استعمال اولنان بارد عطر عصارات فواکه نافع اولور ایسه اول ﻫ انفع اولور
و اول عصاراته صندل و کافور و ورد خلط اولنوب انکله مراق طلا اولنور ایسه اول
ﻫ نافع اولور و بعضکره اطراف شد اولنور اگر علیلده حرارت قویه یوغیسه
انقراباذینده مذکور اولان طین نیسابوری دواسی علاج اولنور و بونده صکره
واجب اولورکه شیء خارجه مراعات اولنه مادامکه خارج اولان کیلوس و یاخود
کیلوس مشابه نسنه اولور آنی حبس جائز اولمز زیرا آنی حبسده خطر عظیم وار در
وطعام

وجهاً الوجوه منع و

وفجن خارج كيلوسيتله تغير فاحش ايله متغير اولسه اول وقتده آنى جبس ايلمك واجب
اولور اكر خارجده شئ خراطى وجرى ظاهر اولور ايسه وكذلك بدنى مضعف اولان انلرك (روحبلو)
امثالى انسنه لر ظاهر اولور ايسه ونبضده تأثير ايدوب نبض بلا اعتدال متواتر ومنخفض ايدر ايسه
وبدنده هزال وحرارت تشنج مثللو نسنه لر احداث ايدر ايسه وبعضكره انلره عطش وحما
عارض اولوب دلالت ايدركه انلرك استطلاقى اولان مواد مواد صحيحه يه انتقال ايلمشدر
اول زمان لايق اولوركه انى حبس ايدوب قابضه ايله اعانت اولنه وبعضكره اول دبوب
قابضه نعناع مثللو ايله تطييب اولنور واكر اول مشروب اولان دبوب قذف ايدر ايسه
انى سقى اعاده اولنور ولكن قليلا قليلا سقى اولنور وواجب اولوركه انلره ادويه حابسه
ودبوب قابضه سقيلنده كف ايدا اولنميه هرنه قدر انى قذف ايدر ايسه بينه تكرار اولنه (سقى)
وانلرك بر نوعندن سقيلنده نوع آخره انتقال اولنوب سقى تبديل اولنه ولكن جميعا مسقيات
معدر اوله وسحن اولان ماء ورد انلرك معده لرينى تقويه ايدر ومرضلرينه نفع اولور
وواجب اولوركه انلره سقى اولنان دبوب معده لرنده ايدجك قدر حموضت اولميه زيرا اول حموضت
لذع ايله ماده موذيه يه معلن اولور دنانه ذكر اولنان حموضتله برشئ اولور ايسه مطلق (وسقى اولنان دواده)
ومقيئ اولميه بردوا ايله انلرك حموضتى كسر اولنور وبعضكره ادويه سحجه حموضات
وبالفعل شديدة البرودت اولان اشربه بارده ايقاع اولنور نقله معده يه قرع
حسبله انلره موافق اولمز واكثر حالده اصحاب سحجه انلرك موافقتى مواد صفراويه
حادث اولان سحجه اولور بس واجب اولوركه اول مثللو حامض وبارد اولان
ادويه مسحوجه سقى مرارا ولنديقده تجربه اولنوب نفع اولديغى ظهور بولنلر صكره سقى
اولنه وشراب نعناع ماء رمان حامضه ~~ابحان~~ طيب وماء كول اولان
طينلى برنسنه نخ ~~قابض~~ قابض صكره استعمال اولنسه اولدخى مضر اولمز وهيضه
اصحابنده چوق كسنه لر شديد الحرارت اولان مائى شرب ايدرلر واول صويك قوتى وحرارتى

(بلغ)
عروقه نافذ ومنتشر اولوب عروقه منصبه اولان موادى استرداد ايدر وافت زياده اولور وكذلك
هيضه معالجه سنده كماد اتده ومروخانده توى افراغ والتجا اولنوب تقويه سى وقبض وتسخين لطيف اولان
دهن ناردين وسوسن ونرجس ودهن ورد مثللو ادهان ايله شراسيف اوزره كماد اولنور ودهن
ابجنه مصطكى قيناديلسه اول دهن انلره مروخ جيد اولور خصوصا هيضه سندك سببى طعام غليظ
اولنلره زياده نفع اولور وانلرك مفاصل وعضله لرى دهن ورد طيب ايله ترهين اولنور وكذلك شمع
قليل خلط اولنان دهن بنفسج ايله دخى ترهين اولنور وفصل شتاده مقدار قليل شمع خلط اولنان
دهن ناردين ايله ترهين اولنور وانلرك معده لرى شربه القبض ومبرده اولوب وعطريه نخ اولان
سنك بيدبيكلرى ادويه قابضه ايله تضميد اولنور وهيضه موادى تماما استفراغ اولنمزدن
مقدم هيضه دن خوف اولنمغله انى منع اقتضا ايلسه سكون اولان بو دركه انى كاسره
اولان اغذيه ايله هيضه يى تعديل وتقليل ايدرسن وبعد ايام اكر لايق مستفرغات ايله مواد
باقيه يى استفراغ ايدرسن وفجن سن احساس ايدرسك هيضه نك سببى بكلية غدا كلر
بلكه معده برودتندن نخ مرضلى وارد ر انلره سن تدبير ايدوب قذفى واجب اولدرينى مقدار قليلنى
صكره انلرك قيئلرين حبس ايدرسن قليل مبنيه ايله ممزوج شراب نعناع ويا خود عود دن قوت
اخذ ايدن شراب نعناع سقى ايتمكله وانلرك ضمادى شحينه اميل قيلنور وقبل النوم انلره اطعام اولنان
غذا لرينه فرا خوردن بر قوت اخذ وافايدن احساس اولنجق مقدارى بر شئ خلط اولنوب
اطعام وكذلك نبيذ ده منقوع اولان خبز اطعام ولنمغله انلره عارض اولان سقى وتضميدى (اولنور)
مضرتى دفع اولنديقدن صكره واجب بو دركه انلر تنويمه احتيال اولنه حيل منومه ايله
وطيع ولين قيليه فراش اضطجاع ايتمكله واغانى ودلاجيح ايله ومنوم اولان غمز خفيف
ايله تنويم اولنه وواجب اولوركه انلرك موضع كثير البرد وكثير الضوء اولميه زيرا برد انلرك
اخلاطندن خارجه جذب ايدر وآنلرك معالجه لرينى احتياج اخلاطى خارجه جذب اولور وفجن عليلك
نبض صغر اخذ ايلسه وانده سن تشنجه براثر ويا خود فواق مشاهده ايلسك سن سرعت

ایدوب بر مقدار قبض اولان شراب ریحانی یا ماء سفرجل ایله اکر سقی ایلیه وکعك ولباب خبز
سمید رحار ممکن اولدیغی قدر [illegible] اکر اطعام ایله اکر اندن اقوایه حاجت اولور ایسه لحوم رخص ناعم اولان
طیوردن وحملاندن لحم کثیر اخذ ایدوب [illegible] اولنور [illegible] صکره حالی اوزره ایکن قدر وضع (انجه)
اولنوب مائندن ارسال ایدوب استرخاجه قریب اولنجه مقدار طبخ یسیر ایله طبخ اولنور وبعده
عصر قوی ایله عصر اولنور وصکره معصوری قلیلا طبخ اولنور وفواکه مبرده دن برشی ایله
تحمیض اولنور واکر اول فواکه خیر لوسی رمان وسفرجل اولور وبعض کره انلر انجه سزلابدن ([illegible])
برشی حنودخ قاتوب حسو قیلرلر وانده خیر [illegible] مرس اولنسه انله باس اولمز وبو غذاء مذکوردن صکره
الی تخدیه انلر تنویم اولنور واکر انلر اشتها ایدرلر ایسه طواسرت هونك قیلنوب معلق اولنان
ورطوبت چکیلان اوزوملردن جکر دکی مصنع ایدرك تناول ایتمکده باس اولمز وانلرك
معده لرینه بو مذکورلردن برشی اکلمز ایسه بلکه قذف میل اوزره اولورلر ایسه انلرك سره قتنده (وغیر ذلك)
اسفل بطننه محجمه کبیره ترکیب ایلکه انلر اوزرینه واقف اولمز ایسه محجمه بین الکتفین (بلا شرط)
ترکیب ایدوب اسفله مائل ایلیه واول حال اوزره ایکن انی تنویم ممکن اولور ایسه اصوب
اولور واکر اول مواد کر بنفسها میلی اسفله ایسه تحت ابطن وعضدلرن ربط ایدوب
حبسا امکن انی تنویم ایله ومحجمه وعصابه ایله حادث اولان وجع انی نومندن ایقاظ ایدر
ایسه برازاستراحت قیلدقدن صکره ینه محجمه یی ویاخود عصابه یی اعاده ایله وجعه
مغرور اولوب انلری ترك ایله هیضه آفتنه امین اولوب قیئدن ولا آفتك مواد انحرار
واسهال ایله موادك حرکت انحدار سکونه بدء ایدنجه قدر محجمه وعصابه اعاده اولنور
وتخمین ذکر اولنان حالت موجوده وحاصله اولدیغی نقله محجمه وعصابه دن هر قنقیسی واقع
ایسه قلیلا قلیلا ارخا اولنور واکر علیل برشی قبول ایلیوب بلکه اسهال ایله اخراج
ایدر ایسه انلری اغذیه سنه قابض اولان ایله تحذیر اولنلر جمع ایله مثلا نشا، [illegible]
قشور خشخاش طبخ ایجنده قیلوب سك مسك القا ایله ~~[illegible]~~
[illegible]

واکر حلاوت

الزرفین زانك ضمی وفانك کسری ومرا ایله قپو حلقه سی وزانك کسری ده لغتدر سید [illegible] الزرفنه علی وزن الدحرجه برنسنه یه
حلقه کبی قلبق یقال زرفن صدغیه وبو کلمه مولده در یعنی ذفرینه دن تحریف اولنمشدر وصدغ زلف معناسنه در کذا فی ترجمة الصحاح
لمحمد الوانی وقاموسده ده بو معنا اوزره در لیس بو موقعده موضع زرفیندن مراد [illegible] زلفلرك استداره اوزره قیلنجق
موضوعیدر مراعات اولنه دیمك اولور ولحی [illegible] دیرلر انکیجون اوزرنده ثابت اولان تویلره لحیه تسمیه اولنور [illegible]
زرفین قپو کوزی اکی معیار جمالیده کلیدك برری مطلقا کلید حق بو درکه بو لغت عربیه ثابتدر بعض حرف بعضیسی اوزره
تقدیم اولنمشدر اصلده ذفرین ایدی حلیمی

واکر حلاوتك برشی القا ایلمیه زیرا حلاوت بعضکره علیلك کراهتنه سبب اولور ولین واسهالنه (واطلاق)
طبیعتنه مؤدی اولور وبو مذکورلر علیله ویردیکدن صکره علیلی بسن تنویم ایلیه واکر
انده قیئ وار ایسه اکر شراب نعناعدن ویاخود رب نعناعدن بر ملعقه سقی ایلیه واکر اسهال
وار ایسه سفرجل قابض وزعرور وکمثری الصینی ومیخوش تفاح شامی وغیرها اشبو فواکه
صولرینی ذکر سابق اولندیغی مقدم مصل ایدر اما انلرده عطشلر سویق شعیر وسویق تفاح
ماء رمان ایله سقی اولنوب تسکین اولنور واجزای روایح مقویه انلردن صندل وقیلنز وشراب اولنور
روایح مقویه دن قنقیسی تقلب نفس احداث ایدر ایسه اول رایحه تبعید اولنوب اخراس تقریب
تقریب اولنور وانلرك بعضلری رایحه خبزدن تنفر واستکراه ایدر وبعضلری خبزك رایحه
ایله متلذذ اولور وبعضکره رایحه مرقدن ورایحه شرابدن وبخوردن تنفر ایدر اما فواکه رایحه
اکثر حالده تقلب احداث ایدر و واجب اولورکه انلره فواکه دن برشی جوع صادق اولمدیجه اطعام
اولنمیه واکر تعقا حاصل اولمزدن مقدم جوع حادث اولور ایسه انلر اطعام اولنمزلر بلکه حمامه
ادخال اولنوب باشلرینه ماء فاتر صب اولنوب اخراج اولنور وحمامده انلر امساك اولنمزلر
واکر انلرده تشنج ظاهر اولور ایسه انلرك مفاصللری اوزره حاره غواصه اولان قیروطیات
استعمال ایله واول قیروطیات شتاد دهن ناردین ودهن سوسن ایله وصیفله وهو [illegible]
ودهن بنفسج ایله اتخاذ اولنور وکذلك مفاصللر اوزره ادهان مرطبه طلیله ده وزیتده
مغموس اولان خرق القا اولنور و واجب اولورکه تکیینه وحکم لرندن اعتنا ومراعات اولنوب
موضع زرفین ولحی اسفلی یعنی الت چکه نك قپوسی محرك اولان عضل قیروطیات استعمالی (تلیینه)
ایله ارخا اولنمقدن خالی قالمیه وقچن نائره هیضه یی سکین وعلیلی دخی تنویم ایدر (ایلسدی)
علیل نومندن منتبه اولدیقدن صکره دیو بن انلره برشی سقی ایدوب حمامه ادخال ایلیه ونجور
رفق اوزره ایدوب انله کثیرا امساك ایلمیه بلکه حمام انلرك بطونلرندن عمل ایدجرك قدر امساك ایلیه
وانلرن صکره اخراج ایدوب عطور استعمال وحسن الکیموس اولان اغذیه [illegible] دن مقدار قلیل ایله انلری تغذیه (وترفیه ایلیه)
(خفیفه دن)

واندر ماء كثير شرب ايتلر وماء ورد ايله معده لرين غرق ايتمكدن وطعام اوزره قوابض
تناول ايتمكدن منع ايله وبو تدبيرلردن صكره معده لرين تقويه ايچون تدبير ايدوب اقراص
ورد صغيرين وكبيرين وكذلك جلنجبين وطباشير وخوزى مثللولر انلره صقى ايله ويره
كه جماع وچوق كره حمام اخلاطك انتشارنه سبب اولوب اعضاده تكسر احداث ايدر
اون بشنجى فصل اسهال دوائى بياننده در استعمال دوادن حادث اولان اسهاللك تدبيرلرى (وهيضه موادنك)
ايچون ادويه مسهله وادويه مقيئه وكذلك اول ادويه تدبيرلرين ذكر ايلديكمز موضعده بر باب افراغ
ايلدك ومع ذلك بو مقامده على سبيل الاختصار بيز ديريز كه اول اسهاللرك زمان ابتداسنده
واجب اولور كه ادهان والبان ايله معالجه اولنه خصوصا احتيال ايله قابض اولان البان
وايچنده قابضلق بر شيء قيلنه بر شيء ... ادهان استعمال اولنور زيرا ذكر اولنان البان
وادهان اسهالى فاعل اولان سببك لذعن تعديل ايدر وبعضلر زمان ابتدانده اولنده ذكر اولنان
لبن ودهن وماء حار استعمالنه ... معالجه قصر اولنور وبعضلره البان وادهانك
برينى شرب ايدوب بعده اخرينى شرب واوزرينه ماء حار شرب ايتمكله شفا حاصل اولور
خصوصا اول اسهالك سببى اولان دوادن بر شيء معده يه وامعايه لحوج وتشبث ايلمش
اوله اول متشبثك عادى يه معالجه ده استعمال اولنان البان وادهان وماء حار ازاله (بروجه محرر)
ايدر واوزرينه معرقيه ومعدلر اولان ... حقن ويا خود اول كيفيتلر اولان اغذيه
استعمال اولنور ايسه انلرده انتفاع ايدرلر اون التنجى فصل اسهال بحرانى
تدبيرلرى بياننده در اسهال بحرانى خطره مؤدى ... اوله جق مرتبه يه قريب اولمدقجه
آنى قطع جائز اولماز واكر بحرانى اسهالده خطر خوفى اوليجق قدر افراط اولور ايسه
هيضه معالجه سنه قريب علاج ايله معالجه اولنور ولكن انلرك بيننده ماء اللحم ويا به
استعمال اولنماز اكر اول بحران امراض حاده بحرانى ايسه بلكه انلره تبريد وتغليظ اولنان
اولان سويق شعير وسويق تفاح حسولر اطعام اولنور واكر احتمالى اولور ايسه طراز و...

سمك

سمك جبه ماهى ايله ويا خود ماء رمان ايله ايچنه كزبره محلله ومجففه مثللو قوابض وابازير
قاتديقلرندن صكره اطعام اولنور اون دوردنجى فصل ذخيره ده اولان كلام مدير
احوال ذخيره دن اولا بيلمه سى واجب اولان حال بودر كه ذخيره نظر اولنور تفكر اولنور كه
اول ذخيره حقيقيه ميدر ويا خود باطل ميدر تعرف اولنور ذخيره باطل اول ذخيره دركه وراء مقعده ده
ثفل يابس محتبس اوله وبعضلرده اول ثفل يابسده بر شيء منعصر اولور واول شيء
شيئى اخراج ايچون بعضلرده معاء مستقيم تكلف ايتمكله منجرد اولور وظن اولنور كه اول
معاده ومقعده ده ذخيره علتى واردر مع انلرده آفت يوقدر واول حالت ثفل يابسك
عرضيدر وبو مثللو ذخير باطل حدوث ايتدكده واجب اولان معالجه حقن لينه وشيافات
لذاعه در واكر اول ثفل يابس حقن حيتره ولينه يه اجابت ايلمز ايسه اول حقنه لرده
لين ورطوبتين محافظه ايدرك بر مقدار حقنه يى حرتلى ايدرسك ثفل جاف اخراج ايلسون
ايچون ... وثفل يابسك خروجندن صكره باقى قالان ثفل غير يابسك اخراجه حاجت
اولور ايسه لين ورطب ... حقنه استعماليله اكتفا ايدرسك وحرتلى ترك ايدرسك
وبعضلره حب المقل ويا خود صمغ بطم شربنه حاجت اولور اكر ماده غليظه ايسه واكر حرارت
وار ايسه خيار شنبر وشراب بنفسجه واول مثللولر استعماله حاجت اولور وكذلك خيار شنبر
لبوب ورب سوس وكثيرا بو اجزادن ... متخذ اولان حبه ده حاجت اولور واكر واقع اولان
ذخيره ذخيرۀ حقيقيه ايسه اول ذخيره حقيقينك سببى بردت مقعده يه اصابت ايسه اكر كمادات ايله
معالجه ايدرسن خرق حاره مسخنه ومحاجم مسخنه ايله مقعده تكميد اولنمغله وكذلك عجان
ومعانه وحالبان تكميد اولنمغله وبركيسه ايچنده اولان مسخن جاورس وملح اوزرينه
عليل اجلاس اولنور وسنكر وماء حار ايله ويا خود يا اكر سنكر تسخين اولندقدن
صكره انلر ايله دخى تكميد اولنور وادهان حاره ... اتخاذ اولنوب اول موضع
ترقيق اولنديقدن صكره ترهين اولنور وشراب مسخن وزيت انفاق ايله طلا اولنور
ويا خود حمام كبير وب ارض حاده س اوزره اوتورمق ايله عليله امر اولنور

عجان عنبك كسورلى ايله خايه ايله دبر حلقه سنك مابينى واره ... عانه حالبه وزينه اوزره فاسوق قبلنه ده ديرلر ...

ترقيق تسخين ... در

ومعلوم بیوریله که برد اکثر احوالده ذخیره مضر اولور و سخین لطیف اکثر احوالده نافع
اولور انکیله اکثریا انلره نافع و تبرید ضارّ در روز حیرک اکثرا نواعنده کیموس غلیظ تولیدین ولزج
اغذیه مضادّ اولور و اکر ذخیره سبب شیء صلب اکل ذره اولوب و کثرت جلوس ایسه دهن
شبت ویاخود دهن بابونجله حقل و شمع ایله قیروطی اتخاذ اولنوب استعمال
اولنغله ارخا اولنور و یاخود زیت حارّ ایچنده غمس اولینا اسفنجه موضعه تقریب
اولنور و اکر ذخیره سبب ورم حارّ ایسه اهتمام ایدوب عروق طریقندن و طریق اسهالدن
ورمه سیلان ایدن موادّ رسن حبس ایله وورم تبرید وحدّتلو خلطی تعدیل ایله ورزعه
ابتداده فصده حاجت اولور ایسه فصد ایله وانی غدا سن جدّا تقلیل ایله بلکه ممکن اولور
ایسه ایکی کون مقدار صومی استعمال ایله واو انلره اول موضع اوزره بر مقدار برده
وارخا ایده جک اولان میاه و نطولات استعمال ایله و ذخیره نافع اولان معالجه دن اولو
ماء آس و ورد ایچنده مغموس اولان لبد مع لخنا استعمال اولنور ایسه و کذلک اول علتده
اولنه ماء شعیر ماء عنب الثعلب ماء الورد دهن الورد بیاض البیض بو ادویه لردن
حقنه اتخاذ اولنوب اکثرا احتقان اولنسه نافع اولور و اکر منصب اولان اسهال اولور
ایسه سن بلید یکی نسنه لر ایله ابن حب اللّحم مرخیات ایله تضمید و تنطیل ایله تو تضیله
بیلدیکک ادویه ایله مخلوط اولان بابونج و شبت مثللو ایله و بعده منضجات استعمال
ایله و اکر اول مقامده جمع قیح وار ایسه بعد النضج مفتحات استعمال ایله بو مذکورلرک
جمله سن بونلر اقدم بیلدرک و تفصیله واقف اولدک و بعضکره انلره زیت حلو ایله
قوابضه بر شیء طبخ اولنوب بقیه صکره احتقان اولنسه نافع اولور و انلره احسن و اجود
اولان ماء مغلی اغذیه مطبوخ اولان لبن حلیب اولور زیرا اول لبن فوقنده سیلانی حبس ایدن و معصوق
تلیین ایدر و اکر انضاج و تحلیل و جوت سکین مراد ایلسک انلره حلبه و خبازی ضمادی
ادویه جبلهدن اولور اکلیل الملک ضمادی و کرنب مطبوخ ضمادی نافعدر و اکر بونلردن اولیه

اولور انصبابه مانع اولان

حاجت

حاجت اولور ایسه انلره بصل مشوی بر مقدار قلیل و قلیلا حقل خلط اولنور ذخیره ده ورم
ملتهب و مولم اولور ایسه نفعی مجرب اولان مراهم در محرق و مغسول اولان رصاص و
اسفیداج الرصاص که تکریج ایله معمول اوله مرداسنج مرهم بو ادویه لر وزنلرن برابر اخذ
اولنور و صفرة البیض ایله معجون قیلنوب اتخاذ اولنان مرهم و اکر مراد ایدر ایسک اول ادویه
اوزرینه ماء عنب الثعلب ویاخود ماء کزبره طحلب دیر سک و اکر مراد ایدر ایسک
اقلیمیات تسخیر زیاده ایدرسن و بعضکره انلره یا کثر قیمولیا کفایت ایدر کر
صفرة البیض و دهن ورد ایله استعمال اولنور ایسه و اکر ذخیره سبب ورم صلب
اولور ایسه اورام صلبه نک معالجاتنی سنک بیلدیکک ادویه و تدبیرلر ایله علاج ایدرسک
و تجربه اولنان ادویه دن اولور مقل زعفران حنا خیر الاصفر الیابس اسفیداج رصاص
بو ادویه اخذ اولنوب شحم دجاج و بط اهالی و ساق بقر مخّی ایله جمع اولنوب استعمال
اولنور خصوصا جنس بقر کم ایل بو عندک فخ ساقی صفرة البیض و دهن ورد و دهن
خیری ایله جمع اولنوب انلردن مرهم اتخاذ اولنور اما ذخیرک سببی خلط عفن متشرب
اولوب اول موضعه متشرب اولان خلط مذکور بلغم ویاخود مرار اولور ایسه اول بلغم
بلغم لزج اولور ایسه اکا غسل ایله معالجه اولنور و بلغم لزج اولنلره اجود بودرکه مملوح
زیتون صوبی ایله انلره احتقان اولنه و مقدار احتقان نصف رطل مقداری قبلنه که
انکله مادهٔ مذکوره خروج ایده بنفسجله بر قوت لخز اولنان و دق سلق عصاره سی و ترید
ایله احتقان اولنور و بعده شیافات ذخیره ده مسکنات اوجاع اولان شیاف ایله احتقان
اولنور و بلغم اولان ذخیره بعضکره حب منتن استعمالنه محتاج اولور و اکر سبب ذخیر زایل
و اکر اول مکاننده اسهال اولور ایسه ای حبس ایدرسن و بعد الحبس نظر ایدرسن اکر علیله
تحمل اولنوب اسهالک عودندن خوف اولنمز ایسه انلره نافع اولان حقنه لری اخوالجی ایله تحلیل
ایدرسن ویاخود ماده صفرا اولور ایسه مقدار قلیل ملح ایله بنفسجلر شیافه اتخاذ ایدوب

اولنوب واگر ساده بلغمیه ایسه خیار شنبر عسلی مقدار قلیل بورق و مقداوتر بر ایله عقد
اولنوب حبل اولنور واگر بونلره جسارت ایلمز ایسهك مرخی و مخدر اولان شیافات و نطولات
ایله وجع تسکین ایدرسك و حقن زحیرا استصعاب ایروب اینزه شیء خارج اولمسه
یلکه قیام کثیر متواتر اولسه انك سببی بعضکره ورم صلب اولور و بعضکره تعفن برد لازم
سبب اولور انك معالجه‌سی بودرکه دهن مسخن ایچنده مبلول اولان صوف ایله کماد
مداومت اولنور و اول دهن دهن ورد و دهن آس و دهن بنفسج و دهن بابونج و قلیل شراب ایله خلط اولنور
و ذکر اولنان ادهان ایله وجه مشروح اوزره کماد اولنديقده شیرجه یعنی حلقه دبرده اولوب
شیوخ اسمی ایله مسمی اولان عصبه‌یه و عانه‌یه و خصیه‌یه اول ادهانی اصابت ایتدرر و اگر
بونلر ایله وجع ساکن اولمز ایسه شیوخ ایله یعنی شیره و غن ایله مفتر احتقانات
ایله و بر قاچ ساعت انی امساك ایله و بو احتقان اکرباذن الله تعالی شفا اولور اول تربیه
اولنور ذکر ایدوب متأخرون اندن انتحال ایلدی و بیرون تجربه ایلدك و منفعت شدیده‌سن
مشاهده ایلدك و زحیرك سببی قروح و تاکل ایسه سن نظر و تأمل ایدرسن اگر طبیعت
صلبه ایسه طبیعتی تخفیف و تیبیسه سن داصر اولمه بلکه تلیینده اجتهاد ایدوب
مزلق معتدل ایله طبیعتی یکیکی ایجون حتی تلیین بر حدك ادویه استعمال ایله بو مثللو موضعده
بارزدیبی حبّ اردی اولملوحیله و واجب اولورکم اندر اغذیه حرّه و مالح و حریف
و جرّ الحامض ایله تعذی ایلمیه‌لر زیرا بونلرك کلیسی برازی لذاع و مولم و ساحج ایدر و بالجمله
بو بابده امعانك تاکلی و قلاع معالجاتی ایله علاج اولنور و تعویل شیافات اولور و تنقیه‌یه
حاجت اولور ایسه تنقیه‌یه ماء عسل قلیل ملح ایله مزج اولنديقده صکره انکله
احتقان ایتمکله بدء اولنور و اندن حقنه‌سی بو مثللو حقنه اولور و یاخود اول حقنه خفیفه
اولورکم امعاده عالی اولمز و موضع زحیر فوقنده اولان امعاده عمل ایلمز و یاخود سن
عسل و بورق ایله شیافه اتخاذ ایدوب انی استعمال ایدرسن و قچن تنقیه تام اولديقده قروح

معالجه‌سنده اشتغال ایلمک اگر اول زحیرده بواسیر و نواصیر و شقاق اولور ایسه
سببه معالجه ایله و انلرك معالجه‌لرینی بابنده بر ذکر ایلدیکمز زحیر شیافاتی زحیره علتنده
احتمال اولنان شیافاتك اجودی قبض اکثر اولان شیافات اولور و اول اجودك
بری شیاف اسکندر در که بین الاطبا اول شیاف معروفدر و بری دخی شیاف سندروس
و بینه شیافات مرتب الجمل شیافات کثیره واردرکه انزه تجربه وارددر و بو بابده استعمال
اولنور اندری بیزی علاج قروحده ذکر ایلدک نسخه شیاف للزحیر افیون جندبیدستر
کندر زعفران بوادویه‌دن شیاف اتخاذ اولنور احتمال اولنور آخر عفص فج اسفیداج
رصاص کندر دم اخوین افیون اضمده زحیر صفرة البیض ایله سمید بابونج کندر و
و یاخود تازه سینیدك عصاره‌سی شبت یابس خطمی لعاب بزرکتان بوادویه‌دن و یاخود
امثالندن ضماد اتخاذ اولنور و مرخورك مقعده‌سنه وضع ضمادك جیدلرندن
مسلوق اولان کرات شامی و سمن بقر و دهن ورد و مقدار قلیل شمع مصفادن اتخاذ
اولنان ضماددر اما زحیرده استعمال اولنان بخورات اول بخورلردرکه مرخورین ایچون
اتخاذ اولنور و جعلی شویلدر اولدیقده استعمال اولنور کرسی منقوب اوزره علیل
اوتورد یلمغله و تحتنده قمع ایچنده تبخیر اولنمغله و تبخیر اولنمجق بخورلردندر کبریت و
زیتون جکری و بعر ابل و کبریت کثیر ایله دفعه تبخیر اولنسه انلکله انتفاع
ایدرلر و تسکین وجع ایچون ایچنده اجلاس اولنمجق صولر اول میاهدرکه انزه خبازی
و شبت و بابونج و خطمی و اکلیل الملك طبخ اولنمش اوله و حبس سیلان ایچون علیل اجلاس
اولنمجق میاه ایچنده قوابض طبخ اولنمجق میاهدر و اول وجه الحاجة ذکر اولنان میاهلرك
ایکی صنفنده جمع اولنور و اگر مقعده خروج ایلدر ایسه اول خارج اولان مقعده غسل و
تنظیف اولنور محلنه اعاده اولندیقده صکره علیل میاه قابضه ایچره اجلاس اولنور و یاخود
مقعد اعاده و ردیدن صکره قوتیّ القبض ادویه مسحوقه و مجموعه‌دن بعض عصارات قابضه ایله
اولندیقده

المعص ميمك فتح وغينك سكونيله بغرسقلر كسيلوركبي اولوب اغر يقدر وعامه فتحيله استعمال ايدرلر كذا في ترجمة الصحاح
واطبا امعاء عليادە اولان صانجيلره اطلاق ايدرلر وسفلاده اولنلره قولنج ديرلر

ضماد اولنور **مقالۀ ثالثه** ابتداء قولنج وا وجاع واوجاع امعا بياننده در اوچ فصل
فصولي مشتملدر **اوكي فصل** مجملا مغص بياننده در ومغصك اسبابي بعضكره ريح
محتقنه اولور ويا خود حاد لذاع اولان فضل ويا خود بورقي ومالح ولذاع ويا خود غليظ
اولوب غير منزغ اولان فضلر اولور ويا خود مغصك سببي ورم ويا خود حميات ويا خود حب القرع
اولور وبعضكره مغص بحسب البحران اولور وانك ظهوري بحرانه علامت اولور وقچن مغص
شديد اولسه قولنجه مشابه اولور وانك علاجي قولنج علاجي اولور مغص مراديله قولنج
علاجي استعمال اولنمز واستعمال اولنور ايسه انده خطر عظيم واسهالي اولميان
مغص شتد اولوبقله قولنج ويا خود ايلاوس اولور ومغص كاه زحير ويا خود قواقد
ويا خود ذهول عقله مودي اولسه موته دلالت ايدر **العلامات** اصناف مغصدن
ريحدن اولان مغص علاماتي قراقر وانتفاخ وبلا ثقل تمدد اولوب وريحك خروجنه اوجاعك
سكوني وزوالي اولور وخلط حاردن ايله حادث اولان مغصك علاماتي قليلا ثقل اولور
ولذع شديد والتهاب وعطش اولور وبرازيله اول سببله لاذع خلط خروج ايدر ومغصك
بو صنفي قولنجه مشابه اولور علاجنده خطا قولنج علاجي اولسه انده خطر عظيم وارد
وخلط بورقي سببيله حادث اولان مغصك علاماتي بودر كه انده ثقل زايد ولذع اولور وبرازنه
بلغم خروج ايدر وخلط غليظ لزجدن حادث مغصده ثقل و وجعك لزومي و موضع واحدده
ثابت اولديغي دلالت ايدر وقروحدن حادث اولان مغصك علاماتي سحج علاماتي معلومدر
اولور و ورمدن حادث اولان مغصك علاماتي قولنج بابنده ذكر اولنجق ورم علامتي
اولور و ديداندن ايله حادث مغصك علاماتي ديدان بابنده ذكري آتي ديدان علامتي
اولور **المعالجات** وحاد اولوب ماده سنه مردا ايرشن مغصك معالجه سي عليل
قوصدرلوب اسهال استعمالي اولور وريحدن اولان مغصده اولا اكل موافق تدبير
اولنوب ديه ... لمش اينه ... اجتناب واكل وشربي تقليل خصوصا على الطعام

صكره

سوى

البقية السادسة من الكتاب الثالث
من القانون

30/

شربی تقلیل و کوندرء علی الطعام و کز تقلیل اولنور و سبب مغص اولان ریح لادنه ایسه
واجب اولورکه احتقان اولنغله معالجه معالجه اخلاط بلغمیه معادن استفراغ اولنه و اول
شحم دجاج و دهن ورد و شمع استعمال اولنه و اکر مرض فوقده ایسه معالجه مشروبات ایله
معالجه اولنور شهریاران و تمر و ایارج ماء بزور ایله سقی اولنه و کذلک سفرجلی سقی
اولنه و بعده تریاق و سجزنیا مثللو دوا و حلال اولنور سقی اولنه حقنه بسفایج
قنطوریون کمون شبت سذاب یابس حلبه بزر کرفس و زنلر برابر اخذ اولنوب طبخ نام
ایکه طبخ اولنور و اول مطبوخدن یوز درهم مقداری آنکله نصف درهم سکبینج و نصف
درهم مقل حل اولنور بحسب الحاجه اندر ذکر اولنان مقداردن اکثر و یاخود اقل قیلنمق
جائز اولور و اندرک اوزرلرینه اون درهم مقدار دهن ناردین و یاخود بخذاب و اون درهم
عسل خی القا اولنور صفت سفوف کمون حب الغار سذاب نانخواه هر برندن نصف
درهم فانیذ سجزی بش درهم بود و الردن سفوف اتخاذ اولنور و ذکر اولنان مقدار شربت فی الحره
اولور اخر قنطوریون غلیظ بر مثقال اخذ اولنوب مطبوخ ایله استعمال اولنور اصحاب
تجربه قتنده نفع عجیب تجربه ایله متحقق اولان ادویه دندر خنزیرک کعب محرقی مغص
ریحیسیر اولنه سقی اولنسه و یاخود یابس اولان حب الغاردن ایکی ملعقه یالکز استعمال
اولنور ریحی و بلغمی اولان مغصده … نافع اولور حب البان و حب البلسان هر برندن
بر درهم اخذ غدوة و عشیة ماء حار ایله شرب اولنور ریحی و بلغمی بیسته … اولان
ضماد اتدن اولور مع قشره شی اولنان بندق ایله موضع حاجیا ضماد اولنور … و اثاره تکمید
… نا مغدر شبت سذاب مرزنجوش یابس ایله تکماد اولنور و حب الغاردق اولنوب شراب ایله و یاخود ماء …
ایله معجون قیلنوب انکله سره ضماد اولنور و بنو کیجه اول ضماد سقوطندن حفظ اولنور و آنادک
جز منفعتی اولور و مغص ریحی و مغص بلغمی اصحابنده اغذیه سی مرقه سی … سرو دیوک هر …
طبخ اولنه تقدم ذکره اللهه ماخوذ اولان مرقه اولور … مرقه ایله اکتفا ایدرلر و خبز اکمک ملوح

و اول علت اصحاب

وجید الخبز قیلنور و خبز خشکار انلره اصوب اولور و شراب کرك عتیق و رقیق اولنلر
قیلنور و انلره واجب اولورکه قبل الطعام ریاضت لطیفه ایلیه لر و ایکی مخصه یعنی ریح
و بلغم اولنلر قینفذ مشوی دیدیکی اوزره نافعدر اما بلغم زجیلی حادث مغصده انك
علاجی و ریح علاجنه قریب اولور لکن بلغم زجیلی اولان مغصده عنایت تنقیه یه
الکثر قیلنور و اول تنقیه کرك ایسه فوقدن اولسون و کرك ایسه تحتدن اولسون
و اسهالی اولمیان مغصده حاما سفوفی نافع اولور و زبیب ایله حرف سقیی و اقراص
افاویه سقیی دخی نافعدر اما بلغم مالحلی اولان مغصده واجب اولورکه استفراغه
مبادرت اولنوب تربیه جبغا بجیه حقنلر ایله سبستان و بنفسج ایله تعدیل
اولندقدن صکره احتقان اولنه و کذلك ایارج فیقرا و یاخود سفرجلی ایله
استفراغ اولنه و بعد الاستفراغ کموس حسن اولان جید الرسوب اغذیه
استعمال اولنه دسومت جیله سودا من فوز الحنك و سموزقا و قبیلج دسومتلریدر
و کذلك انلرك غذالری تجویده و تقلیل اولنور و شراب رقیق قلیلا سقی اولنور و بارد اولان
مغصلرك کلیسنده نافع اولور ماء عسل ایله حب الرشاد و الینسون و وج و حب
الغار و ورق الغار و زراوند و قنطوریون و عود بلسان مفردة و مرکبة سقی اولنور اما
صفراوی اولان مغصلرك تدبیرنده واجب اولورکه نظر و تأمل اولنه اگر علیلك قوتی قوتلو
و ماده کثیره ایسه اول ماده استفراغ اولنه هلیلج طبیخ مثللو ایله و ماء رمانین یا الکز
و یاخود مقدار قلیل سقمونیا ایله استفراغ اولنوب اوزرینه ماء حار شرب اولنور و کذلك تمرهندی
طبیخ ایله دخی استفراغ اولنور و انلردن صکره ماده تعدیل اولنور دهن ورد ایله استعمال بزر قطونا
ایله و ماء رمانین ایله و یاخود قثاء عصاره سی دهن ورد ایله استعمال ایتمکله و اضمده بارده
ایله بطن دخی ضماد اولنور اضمادلرك الجیله عنب الثعلب و فقاح کرم قیلنور و انلره افسنتین
قاتیلور دخی واجب اولور و انلرك اغذیه سی عدسیه و سماقیه و اسفاناخیه و انبرباریسیه مثللو اغذیه لر

صلبو

قیلنور و بعضکره غلط اولنوب مغص ظهورنده قولنج ظن ا... اولنغله اکثر قولنج
معالجه سی ایله علاج اولنوب علیل هلاك اولور و واجب اولورکه کما ینبغی مرض تأمل اولنوب
بعده معالجه سی کورله و قولنج صفراوی بابنده مغص قولنجدن تمییز ایدر کلام علی
التمام ذکر اولنور استقصا مراد ایدنلر اول محله مراجعت ایتسونلر و قروح حسیله
حادث اولان مغصلرك علاجی علاج قروح مذکور اولور

ایکنجی فصل

قراقر
و من غیر ارادة ریحلرك خروجی بیاننده قراقر کثرت ریاح ایله حادث اولور و ریاحك
تولدی اغذیه نافخه ایله و یاخود بسبب من الاسباب سوء هضم ایله اولور
و سوء هضمك سببی کاهیجه اعضاده و کاهیجه اغذیه ده اولور و اکثر حالده اعضاده
اولان سببی برودت و یاخود سقوط قوت اولور و آخرسلرده قوتلرك سقوطی کثرت و الذ
قراقر حروثنده طبیعت لینته و تبرزه حاجت متهیجه اولور و بعضکره قراقر امعاء
علیاء دقیقه ده اولوب صوتی احد اولور و بعضکره امعاء سفلاء غلاظده اولور
و انلرك صوتی اثقل اولور اگر اکثر رطوبت دخی مخالط اولور ایسه انلرك صوتی نزك مثلی تعقیقه
اولور و بعضکره قراقر بحرانه علامت و اسهالی منذره اولور و بعضکره قراقر طحالك انتشاری
ایله اولور و کثرت سدرسی اولان حادو فیلده یعنی یرقان اصحابنده دخی عارض اولور زیرا
سدد جیله یرقانی اولنلرك امعاسی بارده اولور و برودت ایله قراقر حادث اولور
و بعضکره ضعف کبد حسیله دخی قراقر اولور اما بغیر ارادة ریحلرك خروجی بعضکره معاء
مستقیمك استرخاسندن و بعضکره صائمهك استرخاسندن اولور و بینهماده فرق
بودرکه استرخاء معاء مستقیم ایسه مقعدلرده حس قلیل اولور مقعدلرده خارجه بروز ایدر
استرخاء صائمه بوحالت اولمز

المعالجة

بو افتده تدبیر اغذیه کثیره نافخه دن
تحرز و اجتناب اولور و جوع و صبر و هضم تقویه سی و اول تقویه سنده معلوم اولدی
و قولنج ریحی بابنده بزم ذکر ایتدکمز ادویه ایله ریاح تحلیل اولور و ریاحی و الکثر اوقاتده تحلیل اولان

وكذلك فلافلى ووج مربى جيد اولور واكر قراقر مع الاسهال اولور ايسه اكر خوزرنا فع اولور
وكذلك كمون نانخواه كاشم كرويا هر برندن بر جزء انيسون ايكى جزء بو ادويه لردن
فانيذ سنجرى ايله حب اتخاذ اولنوب انلردن بش درهم مقدارى استفاف اولنور اما بعيد
ارادة خروج ريحك علاجى فالج مقعده علاجى اولور وياخود ترياق تناولى ودهن كل كلاج
ودهن قسط ايله مافوق السره يه تمريخ اولور اكر سبب صائمك استرخاسى
ايسه قولنجه واحتباس ثفله اولان كلاهدر

اوجنجى فصل

قولنج معويدن بر
مرضدر كه انكله بالطبع ريحك خروجى متعسر اولور وحقيقتده قولنج اول افتك انلرك المراد اولور
سببى امعاء غلاظدن بعض قولون ايله مسمى اولان معاده واقع ولى ايدن معاده
اولنمه اطلاق اولنور زيرا قولنجك وجع غلاظده زياده اولور انلرك كثافت وبرودتلرى
حسبيله واول غلاظك كثرت برودتلرندن ايجون انلرك اوزرلرنده كثيرا شحم بولنور
واكر سبب علت اعلى امعاء دقاقده اولور ايسه عرف صحيح بودر كه اكا ايلاوس
ديرلر وايلاوس ايله قولنج اراسنده بشقه مشابهت اولمغله بعض بو اصطلاحه
امعاء دقاقده اولنمه دخى قولنج اطلاق ايدرلر وقولنجك اسبابى بعضكره خاصة
قولونده وبعضكره معاء سائره ده اولور وانلردن قولونه تأدى ايدر بينهماده شركت
اولمغله وخاصة قولنجه اولان سببلر سوء مزاج مفرد حار اولور وياخود بارد
وياخود يابس اولور سوء مزاج مفرد حار تجفيف ايله وغدايه كبدده توجيهه ودفع
ايله فعلنى ايشلر وسوء مزاج بارد تجميده وياخود موذرى اولان سوء مزاج احرازى
ايله ايشلر وسوء مزاج بارده اكثر وقوعى بلدان بارده ده وريح شمالك هبوبى وبرودت
هوا فاتنده اولور وبرودتك بو فعلى ايشلر اول وجهله كه برد عضل بطنى شد ايدر وبطنك
تسخينى وحرارت جوفيه واصل اولوب ثفلى تجفيف ايدر وكذلك برد عضل مقعده يى دخى شد ايدر
ومقعده مشدوده انفتاحى عاجز اولور فوقه دفع ايدر ومزاج يابس قولنج ايجون ثفلى قوى
فاعل اولور

معين

لو مزاج يابس
نشف وتجفيف ايتمكله
معين اولان مزلق برنسنه اولمغله ثفلك رطوبتنى نشف وتجفيف ايتمكله
اما سوء مزاج رطب بذاته احتباس ثفله وقولنجه سبب اولماز مكركه رطوبت ايله
اولان ماده ايله عارض
عارض اولان امر آخر قولنج احداث ايليه واول وجهله عارض اولان قولنج بارد رطب
جهتى اولور ذكر متقدم اولان قولنج اصنافى سوء مزاج مفرددن حادث قولنجلر ايدى
اما مع ماده اولان سوء مزاجدن حادث قولنج كاهيجه مواد حاره دن حادث اول ماده
حاره امعايى لذع ايدر وعلته ايدر واتصالنى تفريق ايدر بو سببلردن انلرك وجع وجع
مغصى تجاوز ايدوب قولنج وجعى حدودنه ايرشور وكاهيجه مواد فاعله بارده اولور
وانلرك ايجاع سوء مزاج مختلف باردى حسبيله اولور وياخود اول مواد بارده مرور وعبور
ايلديكى مواضعك اتصالنى تفريق ايتمكله امعاده وجع احداث ايدر ولكن بو نوع
قولنج صميم قولنج اولمز وبعضكره مواد بارده جرم معاده ساعة بعد ساعة توليد
ريح ايتمكله قولنج احداث ايدر وبعضكره وجع قولنج واكه مقارب اولان اوجاع سكره
مواد سوداويه دخى احداث ايلر وبعضكره عروض نوائب ايله اولور وكذلك اكل طعام
قتنده اولور وبعضكره اول وجع حامض سوداوى اولان برشئ قذفى تسكين ايدر ولكن
قولنج اصحابنك اكثر حالده قىء وقذف ايلدكلرى اول بلغم اولور كه انى اعضانك برودتى
سبب اولوب
وسوء هضم واغذيه وفواكه وبقول توليد ايلمشدر وبعضكره قولنج خاصلك سببى بر
سده اولور كه براز واخلاط وريحك نفوذندن منع ايدر وانلرك نفوذى ايجون تقاضى
ايدر بس منع وتقاضى ايله وجع وتمدد عظيم حادث اولور وورم اولمديغى قتله
اكثريا اول سده نك حدوثى اعور مواد ايله ممتلى اولوب قولونه تأدى ايلديكدن
اولور وذكر اولنان سده معاده ورم اولمغله حادث اولور واول ورم اكثر حالده ورم حار
اولور وياخود اول سده خلط بلغم لزجك معاده فضاسنى دولدروب سد ايتمكله اولور
واكثريا واقع اولان بو صنف قولنجه اولور وحميات ايله بو صنف قولنجك اصحابى انتفاع ايدرلر
قولنج

وبعضكره قولنجك سببى ريح معترضه دن وكاهيجه امعانك التواسندن وفتيل كبى بوكلمه سندن
اولور زيرا رياح بعضكره امعايى فتل ايدر وامعا ملتوى اولمغله تحجر امندن اولوب قولنج
حاصل اولور وبعضكره امعانك رباطى هتك وفتق اولور وكذلك قيله ده اصابت ايدوب
معانوا اويه يه وحصيه يه نزول ايتمكله معاصر دوا اولور وآنلرك فوقنده اولان فتق
ايله قولنج حادث اولور وديدان مزدحمه ايله وثفل يابس ايله ده قولنجه سبب اولور واول
يابس ثفل بعضكره متنا ول اولان اغذيه يابسه نك ثفلى اولور وياخود مدت طويله معاده
مكث ايله ثفلده يبوست عارض اولمغله اولور وثفلك امعاده اولمقدار بقاسنه سبب
دافعه امعانك ضعفى اولور وچوق كره ثفلك اولمقدار بقاسنه سبب مخدرات استعمالى
اولور زيرا مخدرات ثفلده فاعل اولان قوتى تخدير وثفلى تجميد ايدر وثفلك طوتقلمسى
بعضكره قوت عاصره نك ضعفندن اولور وكثرت جماع حسبيله عضل بطنك قوة
عاصره سنده ضعف طارى اولور وكثرت بقا بعضكره معا ايله بطلان حس ايله وياخود
دقاع وغسال اولان مرارك معايه قلت انصبابى ايله وماساريقانك رطوبت
ثفلى كثرت نشف وامتصاص ايله جفاف عارض اولمغله ثفل طولمدت امعاده باقى اولور
وماساريقانك كثرت نشفى ادرار مفرط وياخود رياضت معرقه ايله اولور وياخود
بحسب المزاج بدنده تحلل عارض اولدقده بدن هواء محيط حارده جذبه اسراع وادعان
ايدوب وهوا الجذوب حار ايسه ثفلى تجفيف ايتمكله امعاده طول مدت باقى قالور وحرارت ثفلى
تجفيف ايلديكندن بناء حمامده ماء حار ايله استحمام طبيعتى حبس ايدر وبعضكره سخونت
هوا بر مبلغه بالغه اولوركه اول هوا بدنى مكتنز وغير متخلل اولندرده رطوبتى جذب
ايدر وياخود ناصور اولان ثالكسنه نك رطوبتى ناصوردن تحلل ايدوب ثفل يابس معاده
طول مدت باقى قالور وبعض كره رطوبتك تحللى وثفلك طول اوزره بقاسنه سبب اصناعند
اولوركه انده حرارت شديده مقاساتنه حاجت اولور زجاجين وحدادين وسبك صناعه لرنده

قيو جي
دمورجي
صوجي وصنعتى
اولديغى

اولديغى كبى وبعضكره خود بطنك جرم مزاج حار اولوب حرارتى حسبيله ثفلى تجفيف ايدر
وياخود بطنده حرارت مذكوره نفس بطنك مزاج اصلى سى اولمايوب بلكه بطنه منصب اولان
مرار حسبيله بطنده اول حرارت حادث اولوب ثفلى احراق ايدر اكر ثفلده قلت وياخود جوهر
ثفلده يبوست اولمغله احتراقه مستعد ومتهيئ ايسه اما اكثر حالده مرارك
كثرت انصبابى طبيعتى اطلاق ايدر وانصباب مرار ايله نادرا ثفل محترق ومحتبس
اولور حاصل اولان قولنج شديد الايلام وايذا ايدر وآنلك اذاسى بر مبلغه بالغ
اولوركه اكثر تحمل اولنمز وبعضكره ثفلى تجفيف ايدن حرارتك سببى هواء خارجينك
شدت بردى اولور زيرا اول برد داخله بعنى باطن بدنده اولان حرارتى حقن و
حبس ايدر ومع ذلك بو ايله اول برد خارجى ادرار ايدر ومعقعده يى درو شد
ايدوب عشر ودا اولان معقعده ثفلى فوقنده دفع ايدر بو مذكورلرك كليسى احتباس
ثفله وقولنجه سبب اولور وياخود سبب مزاج امعانك يبوستى اولور انلر تابع اولوب
ثفلده يابس اولور وياخود معاء مستقيمده زحير وورم اولمغله ثفل محتبس اولور
وبعضلر زعم ايلديلركه ثفل محتبس امعاده تحجر ايدوب حصاة خارج اولور بوحجر كوركه
كلنسه قولنج اصلى اصنافى ايدر اغلب بالمشاركه عارض اولان قولنج بو وجهله اولوركه كبده
ومثانه وكليه وطحال ورم عارض اولوب جوهر امعايى ضغط وقبض وسد ايدوب
قولنج شركى عارض اولور وكذلك كليه لرده وجع حصات اولدقده اول وجع امعايه
تادى ايدر وامعانك فعلى ضعيف اولوب اخلاطنى دفع ايلميوب كليه يه مشاركت ايله
قولنج حادث اولور وبناء عليه وجع قولنج ووجع حصاة مشابه اولور بينهما بى اتجى
بصيرتى اولان حذاق اطبا فرق ايدر فاول فروقى علامات ذكر اولندقده ايراد
ايدرز وقولنج وايلاوس بعضكره امراض وبائيه وافدة سبيل اوزره عارض وحادث
اولوب ربلكه ده بلده اخرايه وبر انسانده انسان اخره تعدى ايدر واول تعديه

وبطنك
ملع
واقله سفرايدر بحج معناسنه درکه

اطباء متقدمیندن بری حکایه ایلدی و ذکر ایلدیکه اول قولنج و ایلاوس بعضلرنده صرعه
مؤدی اولور و انده صرع قاتل اولور و بعض اخرده معاء قولوندن انخلاع و استرخایه مؤدی
اولور و لکن حس سلیم اولور و بو مثللولرده سلامت رجا اولنور و انلرک اکثری
ایلاوس اولوب علی سبیل الانتقال قولنج صایر و راجع اولور و انلرک قولنجه انتقالی بحرانه
مشابه بر حالت اولور و بنده اول طبیب دیدیکه انلره بعض اطبا علاج عجیب ایله معالجه
ایدر رایدی بو وجه اوزره که انلره خس و هندبا و سمک غلیظ اللحم و ذی خف بعض بعون
طرنقلی اولان حیوانلرک لحمی و اکارع بومذکورلر مبردا اطعام و ماء بارد و حموضات
سقی ایدر رایدی و انلر بو تدبیر ایله شفا بولورلر ایدی حتی بو تدبیر ایله اول جماعت ایلاوس
و قولنج صرعه و فالجه مؤدی اولمیانلر جمیعا شفا بولدیلر و صرعه مؤدی اولنلر
هر اوائل صرعلرنده بو تدبیر ایله صحت و اصلا اولدیلر و بعضکره قولنج اصحاب معده
عارض اولور امعاء عالیه ده اولان ثقل و خلطی انلرک دفعندن عجز کرد اولدیغی حسبیله
اول اصحاب تمددک امعاء سافله ده اولان ثقل و خلطی حبس و امساکدن عجز کرد
اولدیغی کبی امعاء کلیه ده اولانلری دفعندن هر عجزلر اولور و بعضکره هر برد مزاج
قولنجه سبب اولور و قولنجک اکثر حدوثی بلغم غلیظدن اولور و انده صکره ریح سادده
قولنج حدوثی اکثر اولور زیرا ریاح امعانک طبقاتنه و لیفنه نفوذ ایدر و اتصالنی
تفریق ایدر زیرا ریاح معده ده اولور ایسه معده یه نفش ایدر معده ده سعه و جوانبه
اولان اعضاء حاره دن مکتسب حرارت اولمق حسبیله و کذلک ریح امعاء علیا یه
هر نفش ایدر امعاء علیاده رقت اولمق حسبیله اما امعاء سفلی انلرک ضدی اوزره
اولوب برودت و ضیق تجویف و کثرت تعاریج و طبقاتنک صفاقتی اولمغله آنی
نفشدن ریاح عاجز اولمغله انده محتبس اولوب قولنج احداث ایدر و قولنج ریحیه
اول مواددن قولنج ریحی خالی اولماز و مع ذلک اول قولنج
ایدر

نفش صوقمق حلاجلرک یوک اتماسید ربو رده مراد معده یه یاره و اتصالنی تفریق ایدر دیمکدر

موادده

مواده نسبت اولنمز بعنی ریحه امراد ایدن مواد مثلا بلغم اولسه بزده حادث اولان قولنجه
قولنج بلغمی اطلاق اولنمز بلکه قولنج ریحی اطلاق اولنور زیرا ریحه امراد ایدن ماده نک مقداری
خروج صددنده اولنلر منع و حبس و سد ایتمکه بالغ اولماز و قولنج بلغمی بزانده
ایلام و بدایته سد ایدر و اما سائر اخلاط طبیعی حادث اولان قولنجلر مواد مواد
بلغمیه دن اقل اولور و قولنجه امعایی مستعد و متهیئ ایدن خصوصا قولنج ریحیه مستعد
ایدن اشیا ریحی اولور کثیر المزاج اولان شراب و بقول و خصوصا قرع و فواکه رطبه
خصوصا عنب اکل ایدوب اوزرینه صو ایچمک و حرکت ایتمک و جماع و ریح وقت
مدافعه سنده حبس و برد شدیدک امعایه وصولی بو مذکورلر امعایی جمیعا قولنج
ریحیه مستعد ایدرلر و بو تبرید و تکثیفلری حسبیله و امعایی قولنج ثقلیه مستعد
ایدر بیض مشوی اکلی و کمثری و سفرجل قابض و فتیت یعنی فتات خبز و سویق و جاورس
و ارز و بونلرک اشباهلری و کذلک برازک خروجه تقاضاسی وقتنده آنی مدافعه ایلمک
قولنج ثقلی احداث ایدر و کذلک مجامعت کثیره خصوصا طعام غلیظ تناولندن صکره اولان
مجامعت هر قولنج ثقلی احداث ایدر خلط غلیظدن و یاخود انفعالدن حادث اولان قولنجلرک
اکثر یحدث کلیسنده اول مواددن اولا امعاء ممتلی اولور و بعده آخره اول مواد نادر ایدر و اول امعاء
اعوردن تماما استفراغ اولمدیغجه تمام بری حاصل اولمز و بعضکره قولنج مواد فوقلندن
منتقل و مستفیض اولور هر قچن حقن و کماد ایله اولنسه ماده فوقلندن نزول
ایدوب الم و حمرت زیاده اولور و قچن اوجاع قولنجلری سبب ریح غلیظ و یاخود بلغم
و یاخود سوء مزاج بارد اولسه انلره حمام امورشافیه دندر احلی و اعظم اولور و باعث
تحلیل حسبیله و چوق کره قولنج فالجه انتقال ایدر و اول انتقال کم بحران اولورایکیچون که
مواد رقیقه اطرافه مندفعه اولور و آنی عضل تشرب ایدر و اندن فالج حادث اولور
و کذلک قولنج اوجاع مفاصله دخی انتقال ایتمکله بحران ایدر و بعضکره بلغم و دموی اوجاعه

هو انتقال ایدر وانلره فصد نافع اولور زیرا حرارت وجعیه وکذلك استعمال اولنان ادویه
قولنجیه مواد فجه یی انضاج ایدر ونضیج اولان موادی لا محاله فصد استفراغ ایتمکله
نافع اولور وقولنج فجن وسواسه ومالیخولیایه وصرعه انتقال ایلیسه ردی اولور
وقولنج بعضکره استسقایه مؤدی اولور مزاج کبدی افساد ایتمدیله وبرکسنه ده قولنج
وجع ایله اوجاع مفاصل جمع اولسه ویاخود اول مثللو اوجاع جمع اولسه اوجاع مفاصل
مثللولری احساس اولنمز اوج سببدن ایچون اول سببلر بودرکه وجع قولنج ماعدا اوجاعدن
اقوی اولور ووجع اقوی حاسه یی وجع اضعفك احساسندن انغفال ایدر وکذلك مواد الم
اقوی جانبنه متوجه اولور مفاصلده مواد باقیه قلیل اولمغله الم احساس اولنمز وکذلك
قولنجله الم وسهر وجوع جمع اولور واول مجموع مذکور وجع مفاصلی مؤدی اولان
فضولی تحلیل ایدر وقجن احتباس ثفلك مدتی طویله اولسه بطن نفخ ایدر وبعله قتل ایدر
وقجن اعضا قولنج تقویه اولنوب فضولی قبول ایلیسه اول فضولی راسه صعود ایدوب
امراض راسیه احداث ایدر وچوق کره هو استطلاق عقبنده انی تخلیف ایلدیکی
مواد غلیظه سببیله قولنج واقع اولور وقولنج ومعص معالجه سی چوق کره فواق احداث
ایدر دوردنجی فصل مطلقا قولنج علاماتی بیاننده در غیری متکلم اولان قولنجك
علاماتی بودرکه انده ثفل خارج قلیل اولور واول قولنجك اصحابی دسوماتدن کراهت اولور
وابخق انده مقدار قلیل حموضاته ویاخود حریفه ویاخود مالحه میل اولور وانده تهوع
وغثیانه میل اولور خصوصا تناول دسومات قتنده ورایحه دسمه وحلاوت شم ایلدکلرده
تهوع وغثیانی زیاده اولور وهضم واستمراسی جدا ضعیف اولور وکل ساعة انده مغص
اولور و~~[illegible]~~ وشرب مائه میل کثیر اولوب ظهرنده وساقنده وجع اولوب
بعده بو اعراضلر انده اشتده اولور طبیعتی هو مشتبه ومحتبس اولور وقریب اولورکه
انده بواز وریحلن برنسنه خروج ایلیه وبعضکره جشاو محتبس اولور ومغص شدید

اولوب

اولوب بطننده منثقب ایله ثقب اولنور کبی حالت احساس اولنور والملك حرکتنه اعاده برسله
قائمه ابداع اولنمش کبی حالتی هو اولور وعطش مشتد اولور شرب مائه هر نه قدر اکثار ایلسه
قانمز واگر صحیه گلمز زیرا انك مشروبی کبده نافذ اولمز ماساریقا فوهاتندن بطنی ولی ایدر نکره
سنده اولو حبیله وانلرك بعضلرنده قشعریرت کثیر احداث اولور وقولنج اولنلره
احتیال اولنوب بطننده برنسنه اخراج اولنسه رطوبت صغیره وکبیره بعر کبی بنادق وما اوزره
القا اولنسه طافی اولان انسنه خروج ایدر وانلرده مرارر وبلغم قبیلر تواتر وتتابع ایدر وقیئیه
بلغم ایله ابتدا ایدر بعده مرار وبعده بعضکره مجار قیئ ایدر وبعضکره جنس سوداء
منقطعه قذف ایدر زیرا انك اخلاطی فاسد ومحترقه اولور وجع وسهر حبیلری ایله وقیئلری
تواترندن سبب ماده نك کثرتی ومعده نك امعایه مشارکتی وماده نك اسفله طریق اولمامسی
اولور وقولنجده مرارك امعایه اولان طریقی اکثر حالده مسدوده اولور ومرار فوقه منقذف
ومندفع اولور انیکچون قولنجده بول محمر اولور زیرا مرارك اکثری کلایه متوجه اولور مراره
طریق مسدوده اولوب اول طریقه متوجه اولنلره طریق اولمدیغندن مرتکز ومجتمع اولور ایله
وکذلك کلیه هو بالمشارکه متوجه اولور وانك وجعی هو ماء قاروره یی محمره ایدر وبعضکره
اول مشارکت حبیله بول هو قولنجله محتبس اولور واول قولنجه بعضکره بول مائی مغص
وماجبی لونلرنده اولور وبعضکره هو انده خفقان عظیم عارض اولوب صدرلری الادیر ایله
امساکه محتاج اولور وبعضکره امر عرق بارده وغشیه مؤدی اولور بشنجی فصل
سلیم اولان قولنجك علاماتی بیاننده در قولنج سلیم اول قولنجدرکه انده احتباس
شدید اولمیه ویاخود وجع منتقل اوله واکثر حالده وجع خفیف اوله هر نه قدر بعض الجفت
وجع عودت ایدر ایسه وریح وبرازك خروجندن وحقن استعمالندن اول قولنج صاحبی
استراحت ایده بالجمله بو علامات قولنجك سلامتنه دلالت ایدر وبونلرك اضدادی قولنجك
~~[illegible]~~ صعوبتنه دلالت ایدر التنجی فصل قولنجك ردی اولان علاماتی بیاننده در

اندن دخی اولان علامتی وجعک شدتی و تدارک قیء و عرق بارد و اطرافک برودتی اولور و اول
برودتک سببی بودر که باطنده وجع شدید اولمغله بالطبع اولان دم و ارواح باطنه متوجه
اولور و اطراف باقی قالنلر تسخین ایلمز ~~وکذلک علامتی [illegible] اولور فواق متدارک و~~
~~معتدلی [illegible] اولان اذی و اختلاط ذهن وکرازه~~ و تجن قولنج فواق متدارک و اختلاط
وکرازه مؤدی اولور خروج ایدجک نسنه محتبس اولوب بنفسه و بحیلته دخی خروج ایلمسه
اول قولنج قاتل اولور غرایب علاماتندن ذکر اولندیکه وجع بطن اولان کمسنه نک قاشلرنده
آثار و باقلی کبی اسود بثره لر ظاهر اولوب بعده اول بثور تقرح ایلسه و فرصه سی یوم ثانیه
قدر و یاخود دخی اکثر باقی قالسه اول کمسنه هلاک اولور و اول انسانه سبات و کثرت
نوم ابتداء مرضنده عارض اولور و اول وقتده اولان جودت نفس آنک خلاصنه دلالت ایلمز
دلالتی قلیل اولور ردائت نفس ننک کیفیتده دلیل سلامت اولور بدیجی فصل قولنج وجعی
ایله حصاة کلیه وجعی آراسنده مشابهت اولمغله بینهما فرق اولنمغه حاجت واردر
و فرقلر بعض کره حال وجع ایله و بعضکره دخی مقارنات ایله و ایلریوا فق و غیر موافق
اولنلر ایله و خارج اولنلر ایله و مبلغ اعراض ایله و اسباب و دلائل متقدمه ایله اولور
اما وجع حسبی ایله اولان فرقلر قدر و مکان و زمان و حرکتنده اختلافلری اولمغله
اولور اما قدرده اختلافلری وجهی در که حصاتک وجعی صغیر اولور و سلاتک کبیر اولور سبب
قولنجک وجعی کبیر اولور اما مکان جهتنده اختلافلری قولنج اولان وجع جانب یمیندک
اسفلنده ابتدا ایدوب فوقه [illegible] و یساره ممتد اولور و تجن استقرار ایلسه یمنه
و یسره منبسط اولور و برقوم ذاهب اولورلر که وجع قولنج البته یسارده ظهور ایلمز
انلر ذاهب اولدقلری مذهب صحیح دکلدر زیرا بزم تجربه مزده انلرک خلافی ظاهر اولدر و وجع
قولنجک خلفه میللنده [illegible] اکثر اولور اما وجع کلوی اعلادن بدء ایدر
و قلیلا نزول ایدوب مستقر اولور و خلفه امیل اولور اما زمان جهتنده اختلافلری بودر که

وجع

وجع کلی وقت جوعده و خواده مشتد اولور اما قولنجه اولان وجع وقت خواده خفیف و تناول
اغذیه قاتنده مشتد اولور و قولنج وجعی دفعة و زمان قصیرده اشتداده بدء ایدر اما
وجع قلیلا قلیلا حادث اولوب آخرنده مشتد اولور و کلویده اولا وجع ظهر و عسر بول حادث
اولور و بعده اوله علامتلر ظاهر اولورکه انلر کلوی ایله قولنج بیننده مشترک اولورلر اما قولنجده
اولا علامات مشترکه مذکوره ظاهر اولور بعده وجع مذکور بعینه وجع ظهر حادث اولور
اما حرکت حسبیله بینهما اولان فرقی بودر که قولنج وجعی جهات شتایه حرکت ایدر و وجع
کلی بر موضعده ثابت اولور اما مقارنات خاصه حسبیله بینهما اولان فرق بودر که اقشعرار
کلویده کثیر اولور و قولنجیه اقشعرارک مناسبتی اولمز اما موافقه اولوب و موافقه اولمیان
نسنه لر ایله بینهما اولان فرقی بودر که حقنه و خروج ریح و خروج ثفل وجع قولنجی تخفیف
ایدر و اول نسنه لر اکثر حالده وجع کلایه قدر معتبر تخفیف ایلمز و حصاته مفتت اولان
ادویه استعمالی وجع کلایه تخفیف ایدر و وجع قولنجی تخفیف ایلمز اما من جهت ما یخرج بینهما اولان
فرقی بودر که کلوی علتنده محتبس اولنلر بعد الاحتباس خروج ایلدیکده اول خارج
بعر و بنادق کبی و یاخود اجناء بقر کبی شیء طافی اولماز و بعضکره کلویده اصلا احتباس
[illegible] و قراقر و اول امتلاء [illegible] اولماز اما قولنجیه انلردن خالی اولمز اما مبلغ اعراض
جهتنده بینهما اولان فرق بودر که ایکی ساقک و ظهرک وجعی و کرنلرک قشعریرتی کلیده اکثر
اولور لکن کلیده سقوط شهوت و قیء مرار و قیء بلغم و قلت استمراء و شدة الیم
و غشیه نادر و عرق بارد و قیله انتفاع [illegible] اقل اولور اما اسباب و دلائل متقدمه
جهتندن بینهما اولان فرقی بودر که تواتر تخمه و اغذیه ردیه تناولی و مزاولة مغص و قراقر
و احتباس الثفل قولنجه سبقا موجود اولور و بول رملی و بول خلطی کلیده سبقا موجود
اولور و کلیده اولا بول رقیق خروج ایدوب و بعده خلط غلیظ بول ایدر و بعده بول رملی خروج
ایدر سکزنجی فصل تفاصیل قولنج علاماتندن قولنج بلغمی علاماتی بیاننده در

اولمز و اول خارج سویه القا اولنمه

انلردخی

قولنجك بلغمى اولديغنه دلالت ايدر بلغمى مولدلر اولان اسبابك تقدمى واول اسبابك تخمه وبعض
اغذيه وسن وبلد ووقت وسائر سنلك بيلديكلك شنمه لردر وكذلك بلغمك دلالت
ايدر قولنجك ظهورندن مقدم ثقل ايله بلغم خروجى وقولنج ايله احتقانات قتنده ثقل
ايله بلغم خروجى واسافلك برودتى وثقل محسوس واحتباسك جدا اشدتى وكمال
احتباس حسبيله ثقل وخلط وريحك برشيئك عدم خروجى وخروج ايدنلرك اختفاء
بقر مثللو منتفخ اولملرى وقولنج ريحيده خروج ايدنلر كبر اولماسى ولكن ريحيده خروج
ايله خارج قولنجيدن اخف اولور وقولنج بلغميك مدتى طويله اولور وواجب اولورکه
قولنج بلغميدا اولان عطشك شدتنده والتهابنده ومانندك يعنى بوللك احمرارنده مغرور
اولنميه وظن اولنميه که قولنج علتى علت حاره دن زيرا اول اعراض قولنج اصنافنك
جملهسنده مشترکدر **طقوزنجى فصل** قولنج ريحى علاماتى بياننده در بو قولنجك علاماتى
ريحك اسبابى معلوم سنك تقدميدر مثلا كثرت شرب وشراب حمزوج شربى وبقول
نفاخه وفواکه ومنهضم اولميان اطعمهنك اتفاق واجتماع وقراقر وامعاده انتقالك
احتباس وتمدد وامعانك تمزق شديدى اولوب مثقب ايله مثقب اولور کبى اولان
حالتلك امعايه عروض ويا خود امعاده مسلك مسدود مثللو حالتلك احساسى جميعا بونلر
ريحك قولنج علاماتيدر وبو علامت اخيره قولنج بلغميده اولور احتباس بلغميده ريح تولد
ايتمكله لکن ريحى تسميه اولان قولنجده او حالت اشد اولور وريحيده ثقل احساس
اولنمز وبعضكره قولنج ريحيده اولا قراقر کثيره اولور واول رياح ساکن اولمغله حالا قراقر
بولنمز ورياح خروج ايلمز انجق تکميد وغمز قتنده قراقرك وجودى
مأمول اولور وبعضكره وجع ريحى برموضعده ثابت اولوب انتقال ايلمز وبعضكره
ريحيدنك انتفاخى يرايله احساس اولنور واکثر حالده انلر غمز ايله انتفاع ايدرلر وبعضكره
انلر تکميد ايله انتفاع ايدرلر وکاهيجه تکميدده انتفاع ايلمزلر وعدم انتفاع اولزمان اولورکه

ريح

ريح فاعل اولان امعاده ثابته يعنى باقيه وموجوده اولور واول امعاده تهيج حرارت
وسخونت اصابت ايلسه ريح تولد ايدر وکمادك تسخين ايلهسى لاجرم ريح مولدلر
تولد ايدوب انکله انتفاع حاصل اولمز بلکه مضر اولور وثقلك خثوى اولوب صوا وزره
طافى اولديغى قولنجك ريحى اولديغنه دلالت ايدر زيرا اول حالت کثرت رياح حسبيله
حادث اولور وبعضكره انده بطن لين اولور وبعضكره اسهال اولوب اخلاط
اخراج ايدر ولکن ريح غليظه طبقات امعاده محتبس اولمغله اول اسهالدن قولنجه نفع حاصل
اولماز اما اول قولنجك انلرك وجع انتقال ايدر برموضعده ايکن اندن موضع آخره تحول
ايدر اول قولنجه اسم اولور وقولنج اصحابنك بطن منتفخ اولوب طبل کبر اولسنه ددى اولور
اونجى فصل قولنج ثفلى علاماتى بياننده در اول قولنجك علاماتى قولنج اوزرينه
ذکر اولنان اشيانك تقدميدر قولنج الثفلك ظهورندن برمدت مقدم ثقل محتبس اولور وجدا
ثقل شديد اولور واحساس اولنورکه معا بنفسه منشق اولور وترخر ايلديکه اندن برشيئه
خروج ايلمز بلکه بعضكره برشيئلرك خروج ايدوب دخى عقب غليظ اولور وقولنج ثفلى حرارتيله ثقلك
صنبغ ومرارك کثرت اوزره خروجى وحرقه والتهاب ولذع وحرره اسهال تاذى سالف و
جفاف اللسان دلالت ايدر وتخلخل بدن حسبيله عارض اولان قولنج ثفليده ثفلك قليله
نقدى ولين بدن وحرقه بر دخى جبلى ريح سرعت تاذى سر دلالت ايدر وبطنده حرارت وبيوست
حادث اولنده حرارته حرارتك وخود يبوستك وجودى دلالت ايدر وبراز نه سبب حر تمايه
ناظر سواد اولور وهوا ورياضت وعرق وبونلرك امثالى محللاتدن تحليلى حسبيله حادث
اولان قولنج ثفليده ذکر اولنان اسباب ايله قولنج اوزره قلت ثفلك تقدمى اولور امعايه منقبضه
اولنه صغر انده احتباسنده حادث قولنج ثفلينك علاماتى ثقل وانتفاخ بطن لونى
برازك ابيض اولديغى وبرازك عسر خروجى وثقل ومزاحمه بيبنا وجع ممددى وجودى اولو
وبعضكره انکله يرقان دخى اولور وسبب البرد ثفلك احتباسندن حادث قولنج ثفلينك

تحولنك

کبد ويا خود برازك اسپه کبدك عليلى انلرك اولسون

علامتی ثقلتی ثنی اولمق وتقلك بوی خضرته مائل اولمق اولور وسودا سببی ایله اولان قولنجك
علامتی امتلی جشاء حامض اولور وبرازی اسود وبطننده انتفاخ ووجعنده قلتی اولور

اون برنجی فصل قولنج ورمی علاماتی بیاننده در ورم حار ایله اولان قولنج
علامتی موضع واحده وجع ممتد ثابت اولریز وثقل وضربان والتهاب وحما حاده
وعطش شدید وحمرة اللون وتهیج عینین واحتباس بولدر وبوکله احتباس قولنج وریح
علامتی تحویه دروبو قولنج اصحابی اسهالدن متاذی اولور وبعضکره بو وجع لین طبیعت
ایله اولور وحرارت بطن شدید اولوب اطرافنده برودت اولور وبعضکره موضع قولنج
بطننده محاذی اولان محل احمر اولور واکر ورم صفرا اولورسه اولور اسیسی اندن ممتد وضربان وثقل اقل
اولور ولکن حمی والتهاب ولذع اشد اولور واما ورم بارد بلغمی سببی ایله حادث
اولان قولنجك علامتی وجع اندن متصل اولوب موضع واحده اولور وبطننده محدر
اولان نسنه لرك انحداری متعذر اولور ودیر انحدار سببی ایله واصل اولور وورم لین
اولور وسحنه سی مترهلین سحنه سی اولور وبارد بلغمیه مؤدی اولان البان وسمك ولحوم
غلیظه وفواکه وبقول بارده رطبه تناولندن تقدم اولور وبلغم بارد قولنجك وقوعی قلیل اولور
وانده منی بارد رقیق اولور وبرازی بلغمی اولور

اون ایکنجی فصل قولنج التوائی فتقی
بیاننده در التوائی قولنجك علامتی بودر که اول قولنج دفعة ظهور ایدر وانده حدوثی ونبتة شدیده
وسقطه وضربه ورکض دابه ومصارعه مثللو حرکت عنیفه دن صکره اولور وحمل ثقیل
وانفتاق فتق وریح شدید ایله التوا عارض اولور وانده وجع متشابه اولور قلیلا قلیلا
آرتمز برقرار اوزره اولور وفتقی وجودی التواء فتقیه دلالت ایدر

اون اوجنجی فصل
قولنجك اصناف باقیه خفیفه لری علامتلریدر که ذکر اولنور واکر بردن وضعف حسن و
دیدانندن وفتقندن حادث اولان قولنجلردر اما بردامعاده حادث اولان قولنجك
علامتی قلت عطش وطفوی براز وانتفاخ براز وامعاده احساس برد وخفت وجع اولور وبعضکره

اول

غبار یعنی كوز آشوبسی

اول قولنج ایلاوسه منتز بارد اولور ومرة الصفرادن حادث اولان قولنجك مرة اسبابنك
تقدمی وسن وبلد وسحنه وفصل واول مثللو علامتلرك دلالتی اولور وکذلك اول آکله
لذع شدید وتلهب واحتراق وحقن حاده دن تاذی وانزال مرار ایدن مسهلدن تاذی
وجوعده تاذی ومعدلات مبرده دن انتفاع ومتشنج اولمیله مرارك استفراغ وغثیان
هیجانی دلالت ایدر وبعضکره اول قولنج صفراوی حمی حاد اولور ولکن حماء ورق
کبر اعراض عظیم اولماز وبعضکره آنده معیشنده وجع عانه اولور سکین ایله نخس اولنور
کبی اولور وجع تخس ایدر واول قولنجه ریح اولماز وضعف دافعه سببی ایله اولان قولنجك
علامتی لین طبیعتی تقدم وقیام متواتره حاجت وقیامده قلیلا قلیلا خروج وفوتی
ناهض اولان حرو برد مثللو اسبابك تقدم اولور وجوق واقع اولور که
بطن لین ویاخود معتدل اولور وبرازك کمیت وکیفیتی مجرای طبیعی اوزره اولور
ولکن ثقل خروج ایچون آلت وحموله استعماله حاجت اولور وبعضکره بو حالت
ناصور سببی ایله اولور وضعف حس سببی ایله حادث قولنجك علامتی کراث وبصل و
جبن عتیق وحریف وحلبه مثللو متناولات تناولی ایله قیامده تقاضا اولمدیغی اولور
وکذلك اول قولنج صاحبی حرتلو حموله احتمال ایلدیکده اذایی عدم احساسی علامتی دالی
اولور واندن تناول ایلدیکی اغذیه دن بطن منتفخ اولور احتباس سببیله ولکن اول احتباسك
ایذاسنی احساس ایلمز ووجع معتد بها اولمز وبعضکره اول مقعده ناصور اولوب
حسی افساد ایدر ودیدانده حادث قولنجك علامتی دیدانك علاماتی اولور وخروج دیدانك
تقدم اولور وبو امر ظاهردر بیانه حاجت یوقدر بزیم ذکر ایلدیکلریمزك جمله سنده امعانك
نظر ایله

دوردنجی مقاله معالجات قولنجه وایلاوسه اولان کلام وامراض
امعاده اولان اشیاء جزئیه بیاننده در اولدخی فصوله مشتمله در

اولکی فصل
قولنج علاجنك قانونی بیاننده در وقولنج تدبیرنده ترافع وتأنی جائز اولمز بلکه قولنجك

واصل ویاخود متناول

علامات ظاهره اولوب ابتداسی اخذ ایلدیکی امتلا یه جر و ترك اولنه و موجود ایسه اول امتلا سببنجه تنقیه یه
مبادرت اولنه و اگر عقیب طعامده تنقیه ایدر ایسه فی الحال اکل ایلدیکی طعام خروج ایدر
و اگر اخلاطدن اجابت ایدرسه اخلاط موذیه تابع اولوب معا خروج ایدر حتی اول
تنقیه ایله علیله شفا حاصل اولور و قولنج رطب و صفراوی ماده کسر قیء قطع ایدر و اگر قیء
افراط اولور ایسه جوارش قیء ایله حبس اولنور و حبس قیئده جید دوا اولور ماء رمان اوزره
ایله متخذ اولان شراب نعناع ایچنه کمون و سماق قیلنوب استعمال اولنمق و قولنج معالجه‌ده
مسارعت اولنوب فوقدن مسهل سقی اولنمغدن استصواب ایلیم انکیچون که بعضکره
قولنجه یسره قوتیه اولور و سن حسبیله اخلاط و بنادق کثیر الجتمع اولور و نیجن فوقدن
بعض مشروب مسهل استعمال اولنسه فوقده اولان اخلاط سفله متوجه اولور و منفذ
اولمغله سده قتنده کثرت تراکم ایدروب خطر عظیمه مؤدی اولور پس مسهل استعمال
اولنمق قصد اولنور ایسه اولا واجب اولورکه اکر ملینات مزلقه حقنه اولنمغله ابتدا اولنه مفردات
مثلا دیدیکی هرم مرقه برنم الواحد و صفا الحبت و کندی ذکر آتی وصفر اوزره استعمال
ایلیه و بعده حقنه لینه استعمال ایلیه اگر قولنجه حمائز وار ایسه دیدیکی هرم برلینه
ماء شعیر استعمال ایلیه و حقنه استعمال اولنور ایسه جهت تحتدن قلیلا قلیلا بنادق اخراجه
اخذ ایدر و نیجن بنادق و سائر اخلاط غلیظه جدا خروجنی احساس ایدر ایسنك
اول زمان اگر حاجت اولور ایسه جهت فوقدن برشی سقی ایلیه و اگر ممکن ایسه جهت فوقدن
قیء متواتر ایله تنقیه ایلیه و فوقدن دوا سقینه اول زمان حاجت نشن اولورکه معده
مبدء علت معده‌ده و علیاده اولان امعاده اوله و معده‌نك ضعف و اخلاطك کثرتی و امتلاسی
کوبکدن یوقری اولدیغی و اول محلده ثقل اولدیغی معلوم اوله و بو علامتك کلیسنده فوقدن
اسهاله حاجت اولور و کذلك اولا سحج عارض اولوب بعده قولنج عارض اولسه اول قولنج فوقدن
معالجه اولنمق اولی اولور و بو نوع قولنجك ابتداسی معده‌دن و علیاده اولان امعادن

اولور

اولور و اول مبدئنده ماده مستکنه و مستتره اولوب امعاده مؤقد ایدرا اول مبدء ماده بعد
ماده مدد ارسال ایدر و نیجن ماده مؤقف اولان موضعده وارد اولسه تنقیه‌یه کشا نفیه
حاجت اولور و اول حال اوزره اولان کسنه نیجن مسهل شرب ایلیسه اول مسهل مستکنه اولان
ماده‌یی اخراج ایدروب علیله استراحت کلور و یاخود مسهل ماده‌یی اخراجه قور اولماز
ایسه لااقل ماده‌یی اسفله انحدار ایدر و اسفلده بر موضعده ماده بریکور و آنی حقنه
واحده و یاخود قلیل العدد حقنه اخراج ایدر یعنی بو انحداردن اول احتقان اولنسه
مثلا اوچ دفعه احتقان ایله تنقیه اولنجق مواد بعد الانحدار بر دفعه و یاخود ایکی دفعه
استعمال اولنان حقنه ایله خارج اولور و فوقدن دوا شربی ضرورت قطعیه ایله واجب
اولمسه احب اولان بودرکه اگر فوقدن دوا سقی اولنمیه بلکه حقنه‌یه اقتصار اولنه زیرا
اکثر حالده قولنجك سببی خلط غلیظك لحوجی اولور و خلط لحوج ایلدیکده مستفرغات
فوقدن ایله تماما خروج ایلمز و نیجن دوا شرب اولنور ایسه اندك استفراغ یا کثر معده‌دن و امعادن
اولماز بلکه استفراغه حاجت اولمیان محللردن در استفراغ ایدروب ضعفه مؤدی و بو
ضعف ثابت اولور ایکن معانك تنقیه‌سی تام اولمیوب حقنه کثیره‌یه و متواتره احتیاج
حاجت اولمغله اندك ایله ضعف حادث اولوب علیلك ضعفی تضاعف ایدر بلکه ایق
اولور ضرورت قطعیه اولمدیقجه فوقدن مستفرغات سقی اولنمیوب حسب الامکان حقنه ایله واول
ایله اکتفا و اقتصار اولنه زیرا احتقان ایله استعمال اولنان دوا امعاده اخلاط موجود
اولدیغنده اکا تشبث ایدر و آخر موضعده اولان اخلاطه تعرض ایلمز و اخر محلك خلطی
کثیرا و حصنه ضعف اولیجق مقدار استفراغ ایلمز اما خلط مذکور دم لحوج و فرج معایه
مستحکم و لحوج اولسه آنی استفراغ ایچون استعمال اولنان کرارا و مرارا حقنه‌ده بو قدر
خطر وار ایسه لکن اول خطر فوقدن شرب اولنان مستفرغاتك خطرینه مبالغه بالغ اولماز
و ماده‌ده نضج بولنمیوب استعمال اولنان حقنه ایله برشی خارج اولمسه واجب ...

اولور حقنه ایله جایز اولنلر

احتقان اولنمیه خصوصا حقن حاره ایله صبر مؤکدا لایق اولور زیرا اول حقنه‌لر وقتیکه النضج
اولور خصوصا حقن حاره دن قلب و دماغه تضرر خوف اولنور وجوف کره واقع
اولورکه حقنه اسهال ایلمز بلکه [illegible] تصدیع و اثاره ایدر اول حالده ولجیله لورکه اکه فوقلن
اعانت اولنه و بعضکره واقع اولورکه فوقدن استطلاق و اسفلدن [illegible] شدت
اولور اول صورتده واجب اولورکه فوقدن اولان مواد قوابض استعمالی ایله تکثیف و
تخفیف اولنه اکه احتباس کلوب جمیعا فوقده تحتده مواد جنس و احدا اولنجه قدر
و بعده استفراغ اولنور و علیلده حمی موجوده ایسه استعمال اولنان حقن تلیین اولنمق
واجبدر و اول حقنده دهن الثار اولنور زیرا بعضکره بحسب الحاجه ایکی بوجوق درهم
مقدارنه بالغ اولنجه قدر حقنه‌ده اخلاط‌حسنه ملح ادخال اولنور و کثیرا القا اولنه دهن ملحده‌لو حسن
کسر و ضررینی دفع ایدر و اکر حقنه برشی انزال و اخراج ایلمز ایسه اکه ایارج فیقرا اجزا
و یاخود یابسا سقی اولنور و لکن ایارج موصوف سقیلنه اول اکه شهریارانی و تمر حنللو
تناول ایتدیریلوب بعده ایارج سقی اولنور و واجب اولورکه انده سقی اولنه ایارج اغاریقون
ایله تقویه اولنمیه زیرا اغاریقون غواصدر احشا تغوص ایدوب انده مقیم اولور و واجب
اولورکه معده ده غذا مثللو برشی وار ایکن احتقان اولنمیه زیرا احتقان حبیله اول
غذا اسفله منجذب اولور و واجب اولورکه حقنه تدارک اولمیه یعنی بربری اردنجه متتابعا استعمال اولمیه بلکه هر ایکی حقنه ارا سنده مهلت اوله و قولنج صفراوینک نوبتلرینده حب الذهب
شرب ایله تلقی اولنور یعنی قولنج صفراوینک نوبتی فریب اولدقده حب الذهب سقی اولنور
و بعضکره مصادف اولورکه بدندن مواد رجز باخلاط استعمال اولنمغله اول اقضیه اجزا
دران اولان مواد سائره جذب ایدر و بعضکره اخلاط سامجه جذب ایتمکله اعاده سمج
و قولنج مجتمعه اولور و اندن اجتماع آفات مهلکه دن اولور و قولنجده استعمال اولنان
مسهلات ادویه حجم کثیر و معده‌ده تعز ایدوب انده ملکث ایلمیه مسهل اولور و لکن حبوب
ایلین

وایارجات

وایارجات و حبوب اقل و اعطرا اولان ادویه استعماله اولی و الیق اولور و قولنج معالجه‌سنده
واجب اولورکه رأسه عنایت جدا شدید اوله محببت بطنده ابخره سنن و علل قولنجیه‌ده
استعمال اولنان ادویه حاره‌دن ابخره لرینی رأس قبول ایلسون ایچون زیرا اول ابخره‌یی
رأس قبول ایلسه بعضکره وسواسه و اختلاط عقله مؤدی اولور و اول اعراض قولنج
مرضنده حذر اولنیجق نسنه لردن اولور و اول ابخره اعراضک ضررلرینک بری اولدر که طبیب
اولان کمسنه یه اول اعراضلر موجود ایکن صورت علتی تعرف ایلمک حیران اولنمز
بناء علیه انک معالجه سنده امر صوابه و واجب اولا علاجه تهدی و اصابت اولنمز
بو مذکورلردن رأسه عنایت صرف اولنمق ثابت اولور و اکه عنایت طیب لر ادو
ادهان بارده ایله و سائر برنیم مزاج رأسی تدبیرینه ذکر ایلدیکمز اشیا ایله اولور و
بعضکره مصادف اولورکه معا تسخینه و کبد تبریده محتاج اولور اول حالده ایکی حاجته
دخی رعایت اولنوب کبد اوزره اضمده بارده وضع اولنور و بطن دخی اضمده حاره
ایله و مروخات حاره ایله تضمید و تمریخ اولنوب و ناحیه کبد اول مسخنات‌دن
تبعید اولنور و قلبک حالی کبدک حالی کبی اولور یعنی معا تسخینه و قلب تبریده
محتاج اولور ایسه ذکر اولنان تدبیر کبی بو صورتده دخی تدبیر اولنمغله ایکیسندن
دخی حالنده رعایت اولنور و انده اوفق اولان حبر دات سکافور ایله معا عصارات
بارده استعمالی اولور و ایکی حالده رعایت اولنوب ذکر اولندیغی اوزره تدبیر اولندیقده
کبد و قلب نواحیلرینه ادویه حاره دن صیانت ایچون امعا نواحیسی ایله قلب و کبد نواحیلری
ارا سنده ثخین و یاخود خمیردن و یاخود انلر کبی برنسنه دن حائل و حاجز وضع اولنور
اول حائل احدهما ایله خاص دواینک اخره سیلانلرندن منع ایدر و اول علتده عطش
کثیر اولور و انده تدبیری عطشه مصابره و شربی تقلیل اولور و اول مشروب
تقلیل حلاوتلو برشی ایله مخلوط اولور ایسه عطشه انفع اشیادندر اولور زیرا بو شی حلو تحت اولنمغله مایی
ولمثل | اولال
ونفوذ ایله تبریده حاصل اولور تنفیذ
ابدل ادویه

بو خصوصده [illegible]
[illegible]

ایکنجی فصل قولنج بارد معالجاتی بیاننده در قولنج اعلی سبیل القانون معالجاتی [بارده]
بودرکه آنلرک تدبیرنده مخدرات استعمالنه مبادرت اولنمز زیرا تسکین وجع ایچون
تخدیره مبادرت ایدنلر خطرده امر عظیم ارتکاب ایدرلر امراضلی برمرضه مخدر استعمالی
علاج حقیقی اولماز زیرا علاج حقیقی سبب مرض قطع ایله اولور و مخدر سببی
تمکین ایدر بعضی برلشدیرر و توطین ایدر و حسی ابطال ایدر زیرا اگر سبب علت ماده
غلیظه ایسه مخدر آنلرک غلظتنی تکثیر و غلیظی اغلظ ایدر و اگر سبب ماده بارده ایسه
و یاخود بلا ماده اولان سوء مزاج بارد ایسه مخدر آنلرک تبریدینی ارتورر تکثیر
ایدر اگر ماده ریح ثخین ایسه آنلرک تخینی و کثافتنی زیاده ایدر و اگر سبب جرم
معاک تکاثفنه بناءً انده محتبس اولان [مواد] تحللی عدم ایسه انلرک تکاثفنی مخدر
زیاده ایدر و ابطال حس حسبیله وجع برکون و یاخود ایکی کون تخفیف [اولنور] ساکن اولور ایسه
بعد هذه الایام اول وجع اشد مما کان عودت ایدر و واجب اولورکه حتی الامکان مخدر
استعمالنه اشتغال اولنمیه و عدم استعمالده وجع وحده موجود ایکن مخدره
جسارت اولنمیه بلکه مداوات اولنیجق علتک سببنی بتعدیل و تقطیع و تحلیله و سبیل [خروج]
سبیلنه محتبس اولدیغی مسالکی توسیعه اشتغال اولنه و اکثر حالده اولا منافع شدیدة الاسخان
اولمیه ادویهٔ ملطفه ایله حاصل اولور زیرا شدید الاسخان اولان ملطفات ماده اوزره
بغتة وارد اولسه ماده مورود ده بی تحلیل اثناسنده تحریک ایلدیکی ریاح اول ملطفاتک
تحلیل ایلدیکی ریاحدن اکثر اولمسنده خوف اولنور و بو خوفدن امین اولنمق ایچون
واجب اولورکه استعمال اولنان ملطفاتک اسخانی اول مقداره بالغ اولمیه ریح قوت ایله
تحلیل ایلیه و ماده طرفه تلطیف و انضاج ایلیه و لکن تحلیل قوی ایله تحلیل ایلمیه
و اگر بناءً بعضکره هجر طعام و شراب ایام متوالیهده انلرکه ترک ایلمک قولنجه علاج کافی
اولور و بناءً علیه بعضکره تکمید وجع شدیدی تحریک ایدر و تکمید ایله حادث وجع دفع

ایچون ایکی امرک برینه بالاضطرار احتیاج اولور احدهما ترک تکمید و آخری تکمیدی
تکریر و استکثار اولور زیرا تکمیدی استکثار ایله اولا استعمال اولنان تکمیدک
تحریک ایلدیکی ریاح تحلل ایدر و حقن حقن استعمال اولنمق قصد اولنسه اگر ثفل
محتبس ایسه واجب اولورکه اولا ثفلی مزلق اولان نسنه لر ایله ابتدا اولنه تحلیل
لعابات و ادهان و ادویه ثقلیه اولیه و ادویهٔ ثقلیه اوله و الا درکه صوف ثفلی اولان قولنج
معالجه سنده انلرده صلاحیت اولیه و بو وجه اوزره ابتدا قولنج ثفلیه ریاح سبیل
ثفلدک احتباسی صورتنده اولور و بلغم اولان قولنجده اول احتقاننده صکره بلغم منفرغ
اولان حقن استفراغ اولنور و اگر قولنج ریحی اولور ایسه بعض منتفع اولان
قولنج اولور ایسه ریح محلل اولان ادویه ایله احتقان اولنور و ساکن بلکه واجب اولورکه
اخلاط فی نفسه استفراغ اولنور ایسه بعضکره اندن برشی تخلف ایدروب موضع
الم مصاقب و مقارب باقی قالور و اول شیء الم فاعل اولور و واجب اولورکه اول نسنه علاج
قبول ایلمیوب علی حاله ترک اولنمیه بلکه اول شیء باقی حقن ایله استفراغ اولنه
و بعضکره اول الم فاعل اکثر ریح اولور و دلائل ریح اگر دلالت ایدر بو صورتده
عضو مقور اونه ریح ثخین لطیف ایله تحلل اولان حقن استعمال اولنور و بعضکره
موضع وجعه نار ایله استعمال اولنان محاجم وضع انده کفایت ایدر و بعضکره ریاحی
محلله اولان بزور سقیی کفایت ایدر و بعضکره شراب مسخن شربی انده کفایت
ایدر و بعضکره اضمده محلله کفایت ایدر و اضمدندن اقواسی محرقه خردلیه اولور زیرا اول
ضماد بعضکره تحلیل ماده ایدر و بعضکره ماده یی عضل بطنه جذب ایدر و وجع شدیدا ولدقیه
اگر میاه حماوه نافع اولور و میاه نوشادری قولنجه نفع عجیب اولور و اطلاق ایدر نذانی
استعمال احتمال ایدنلر حقنه شرب ایله اولور ایسه و اول اثرده نافع اولورکه ایچنده
ادویهٔ محلله ملطفه طبخ اولنان صودن متخذ اوله و بعضکره بطن لطیف ادلاک و ایکی ساق

احتقانه

قولنج ریحی ایله

مکانه

متخلف

قدر

جدا

ریاحلنه

قوّتادلك تربيه كافي اولور وبعضكره ماء بارد شربي وجع تحريك ايدر وجع قولنجده ماء
بارد شربي اضر اشيا اولور ومنعي دفع عطشدن انك منفعتي قليل اولور وصلب غليظ
اولان نبيذ ماء باردن خيرلو اولور وحار اولان وجعي باده تسكين ايدر وقولنج
اصحابنه اضر اشياء برد وهواء بارد اولور وانلره انفع اشيا حار وماء حار وهواء
حار اولور واكر سبب قولنج امعانك برودتي اولوب مراق رقيقه اولور ايسه انك صاحبنه
كل وقت قولنج اسراع ايدر واجب اولوركه انك بطني دائما دفئ ايله محافظه اولنه ووبردن
دثار بطن اوزره شد اولنمغله اصابت برددن بطن وقايه اولنه وبطن اوزره ادهان
حاره وبطولات حاره ذكر آتي وجه اوزره استعمال اولنه منفعت اولور وبعضكره تكميده انلره حاجت
اولور وبعضكره انلرده استعمال اولنه ادهان حاره يه جندبيدستر وافربيون
ادخال اولنمغه حاجت اولور اما اول قولنج بارد كه انك سببي برغم ذكر ايلديكمز اوزره
موضع آفته موادك شيئا فشيئا تحلبه اولنمغله وجع احداث ايليه انك علاجي استفراغ
لطيف متفرق متواتر اولور لكن انده امتلاء ولغواد كثيره نك تجمع اولور اول مواد كثيره استفراغ
اولنور اما اول علتده تحلب وتولد سببي ايله حادث اولنلر واجب اولوركه وجع سكون بولديغي زمانده
وكيجه سنده حب الصبر وحب الايارج واول حب كه شحم حنظل وسقمونيا وسكبينج وصبردن
تركيب اولنه اشبو حبوب استعمال اولنه وهر قنقيس سقي اولنور ايسه نصف مثقالدن بر مثقاله
ايكي ثلثنه وارنجه قدر سقي زراحبوب بخور سقيه كه بو منوال اوزره بر قاج ايام مداومت
اولنوب واغرمي بو اصلاح اولنسه عافيته ايرشيور كرمشيته الله تعالى وقدره

اوچنجي فصل

قولنج بارد ريحيه مخصوص اولان قوانين بياننده در واجب اولوركه انده ذكر آتي حقن وحمولات
واضمده استعمال اولنه وغذا اصلا وكليا ترك اولنه هرنه قدر مدت ترك بر قاج كون اولور ايسه
واول عليلي اناما اولنه واجتهاد اولنوب ماده ريح قلع اولنه جلاس اولان حقن استعمالي
ايله وكذلك حقن ايله عضوي تسخين اولنه برغم بوندن اقدم ذكر ايلديكمز اوزره واكر ريح تحلل ايتمز
اول قولنجك سببي
وياخود خارجه
معلوم

دفئ دوه تويي حاصل اولان مناغدر بو موضوعه اوزره دثار اولور

تدبيرنده

اولنه

حبلمه ايكي

بكلك
قدر تسخين ايله ومراد ايلدي
معلوم اولوب انده اخلاط اولمقدن خوف اولنمز ايسه مراد ايلدي بكلك قدر تسخين ايله ومراد ايلدي
بكلك دا ايله تكميد ايليه واجتهاد ايدوب اكه نار ايله بلا شرط محاجم وضع ايليه واكر طبيعت
مجيبه ايسه بو موضع وجعه دلك رقيق ايله دلك اولنمغله طبيعته اعانت اولنور وكذلك
دهن زنبق ودهن ناردين ودهن بان مسخنات ايله تمريخ اولنور وكذلك جاورس
وملح رأي طبيب مقداري تسخين اولنوب مسخنا تكميد اولنور وتجربه اولنوب اضطجاع
واستلقا وانبطاحدن عليله تنفيس اوفق ورياحك خروجه انده اكثر اولور ايسه
اول هيئت اوزره قيلنور وانلره مشروباتدن انفع اولان كرويا وبزر سداب مياه بزوره
سقيي وياخود شراب عتيق وماء عسل وفانيذدن برى ايله اول دوالرك سقيي اولور وبعضكره
اول وقت مثلوده فلونيا سقيي اولنمغله اول آفتدن خلاص اولور

صفة المسهلات

ريحيه ومادة بلغميه دن قولنج بارده اولنلره نافع مسهلاتدن برصنف حقن اولوب بلغمي
اخراج ايدر اول حقنه نك صفتي بودر حسك بسفايج حلبه قرطم سبستان بو ادويه نك
ورنلري برابر اخذ اولنور تربد ايكي درهم صحيح غير مدقوق اولان شحم حنظل نصف مثقال
تين اون عدد بو مذكوره دن حقنه اتخاذ اولنور وكذلك بزر كتان بزر كرفس [illegible] انيسون
قنطوريون الدقيق حب الخروع الموصوف بنفسج هر برندن بش درهم سذاب بر باقلي
يعني بر دسته ورق كرنب بر قبضه بو ادويه اخذ اولنوب ماء كثير ايچنده قليلا يكي
فالنجه قدر رفق ايله طبخ اولنور وبعده مرس وتصفيه اولنوب مصفادن يوز درهم
مقداري اخذ اولنوب ايچنه خيار شنبر [illegible] دن بر درهم وسكبينج ومقل هر برندن
بر درهم وبورق بر مثقال ودهن شيرج يعني شيرغ اون درهم اولوب
ذكر اولنان مصفي مطبوخ ايچنه اداف اولنديقدنصكره انكله احتقان اولنور وبعضكره انك
ايچنه مرارت الثوردن برشي قيلنور

حقنة اخرى

بو حقنه بلغمي اخراج ايدر
ذكر اولنان حقنه نك اخلاطي اخذ اولنوب ايچنه [illegible] اولان شحم حنظله اولادة اولان شحم [illegible]
اول اخلاطدن اكثر ايچنده شحم قتيلور

انبطاح يوز اوستنه ياتمق

وکذلك حب الخروع بش درهم مقداری اخذ اولنوب ماء لبلابه حل اولنور و تصفیه اولنور رقیق
صکره حقنهٔ اولی مصفاسی اوزره صب اولنور وخیارشنبر وسکر برلنه عسل وضع اولنور
وآنده دهن ودهن قرطم قیلنور وانده سکبینج مقدارنده چاوشیر بعضی بر درهم چاوشیر
قیلنوب استعمال اولنور وبعضلره انده دهن خروع دخی قیلنور وچوق کره بو طبیخ اوزره
اکتفا اولنور اول طبیخ بودر بزور حاشا سعتر زوفا کمون فطراسالیون بزر
سذاب بسفایج قنطوریون فودنج انجدان بو مذکورلرك طبیخ ایچنده نصف درهم
تربد فنا حمار عصاره‌سی ادافه اولنوب احتقان اولنور و یاخود اول ادویه ایله معا
فنا حمار اصولی و شحم حنظلدن برشیء طبخ اولنوب او طبیخك ایچنده سکبینج وچاوشیر
ومقلدن هر برندن بر درهم ادافه اولنوب احتقان اولنور وچوق کره بو ادویه لر
زیت ایچنده وسائر دهن حار ایچنده طبخ اولنوب احتقان اولنور وچوق کره دخی
مقطعه اولان سکبینجات ایله احتقان اولنور **صفة حقنة** بو حقنه ایله
اصحاب قولنج احتقان اولنور خل بر قسط عسل بر قسط شحم حنظل اوچ مثقال فلفل بر
اوقیه زنجبیل ایکی اوقیه سذاب بستانی بزری حماما کاشم انیسون افتیمون هر برندن
دورد مثقال کمون کرمانی ایکی مثقال بزر شبت ایکی مثقال بسفایج بر اوقیه بو ادویه
جمیعا رض اولنور خل وعسل ایچنده نصفی قالنجه قدر طبخ وبعده تصفیه اولنوب احتقان
اولنور و بعضلره انك اخلاطنه بخوران و نانخواه دخی ادخال اولنور ومصنف دیرکه
بو مثللو یه بنم شدید احتیاجم یوقدر سنده معلوم اولسون **صفة حقنة جیده**
بو حقنه قدماندن اختیار واختراع در وجعی تسکین ایدر صبر جندبیدستر میعه
علك انباط هر برندن بر اوقیه بخور مریم طرخون عصاره‌سی ایکی اوقیه افیون بر بوچوق
اوقیه بو ادویه لر حفظ اولنوب حاجت قتنده بافلا مقداری استعمال اولنور و بعض
حقنه لره ادخال اولنور وبعضلره اهال شحوم وادهان ایچنه ادخال اولنوب احتقان اولنور

ومقل

نعض

حصه

حقنهٔ قویه قیچن قولنجده ثقل عاصر اولوب وهم انده شدیده اللزوجه و قوت وعصبانی
متناهی بلاغم دخی اولسه بو حقنه ایله احتقان واجب اولور اشنان رطب صوبی ایله
اشیاء آخرکه ذکر آتی ترتیب اوزره حقنه اتخاذ اولنور ذکر ایچی اولنان اشنان
رطب صوبی نصف رطل دهن حل بر اوقیه بورق بش درهم بو مذکورلردن حقنه
اتخاذ اولنور و بونلردن اقوی اولور حب شبرم ورق مازریون ومقشر کرمدانه وجوز
مریء وعرطنیثا وقشور حنظل وشحم حنظل وقثاء حمار وتربد و بسفایج بو مجموع اخذ
اولنوب بونلرك امثالنده اولان عادت ورسم اوزره صو ایله طبخ اولنور نقل بعضلره سلاقه‌سی
اوزره دهن خروع وعسل ومرارة البقر القا اولنوب احتقان اولنور و یاخود ذکر اولنان
ادویه دهن حار ایچنده قیلنوب احتقان اولنور وقثاء حمار دهنی ایله احتقان وانشه
بعضلره لزج وکثیر بلاغم اخراج ایدر اگر بعد الاحتقان بر قاچ ساعت صبر ایدرایسه
و نجل وکلکلانج وخروع دهنلری دخی اول منوال اوزره اولورلر و بعضلره شدت وجع
قتنده ذکر اولنان حقن ایچنده حلتیت واشق وذروق حمام قاتیلمغه وخاصة عضوی
مسحق اولان ادویه ایله معا وضع اولنمغه حاجت اولور و بعضلره اوفربیون وضع اولنمغه
دخی حاجت اولور و بعضلره دخی قطران ماء ~~حمص~~ کثیر افاویه سی کثیر اولان ماء
عسل ایچنده احتقان اولنور وجوع تسکین ایدر و بخور مریم عصاره‌سی جدا
عجیبه اولور وبعضلره سقمونیا و فربیون وغیری یه دخی حاجت اولور و اطبادن
الفاراسم ایله مسمی اولان دوانك حقنه ایچنده استعمالنی مدح ایلدیلر انك ایله انتفاع
اولنور دیدیلر و بعضلره زیت ایچنده ایکی درهم مقداری جندبیدستر قیلنوب ایکله
احتقان اولنور وکذلك اوچ درهم زفت اخذ اولنوب ~~اوزرینه~~ طلا و دهن سذاب وسمن
بزر بون برسکر جه دخی اخذ اولنوب صب اولنور و بعده استعمال اولنور و بعضلره حقن قویه
ایچنه ورق تین وشجر تین لحاسی ادخال اولنور **ادویهٔ مشروبه صفتیدر** بلغم مسهل

ذروق حمام کورکن ترسم

ماخوذ اولدیلر اوزرینه

وقوی النفع اولان حبوبدندر حب شبرم سکبینج ایله وکذلك حب سکبینج شقاقل ایله
وحب سکبینج حرمل ایله وکذلك زبد وصبر اسقوطری وشحم حنظل وزنجبیل برابر اخذ
اولنوب جزء واحدك ثلثی سقمونیا خلط اولنور بعده بعضکره منزوع الرغوه عسل ایله
اجزا جمع اولنور وانلردن حبوب اتخاذ اولنور حب جید بو حب قولنج بلغمیده استعمال
اولنور شحم حنظل بر دانق زبد بر درهم قثاء حمار عصاره‌سی نصف دانق جندبیدستر
بر دانق زنجبیل بر دانق ایارج فیقرا بر درهم ایکی ثلثی اگر بو حبی سقمونیا ایله تقویه
ایدر ایسك جائز اولور اما انلره نافع مسهلات اخر اسقفی وتمری وشهریاران وشحم
حنظل ایله مقوی ایارج دهن خروع ایله وکذلك سفرجلی متللو مسهلات تربد وقجن افت
قولنجه نعل بلغم ایله مختلط اولوب لکن ثقل کثیر ومتبندق اولمغله اجابت ایلمسه مسهلات
قویه استعمالنه ضرورت داعیه اولور وبو صفت اوزره اولان حب ذکر اولنان مسهلات
قویه‌دن اولور اوفربیون ومازریون حبتی منقاس وسقمونیا وزنجبیل برابر اخذ اولنوب
حبوب اتخاذ اولنور وشربت واحده‌سی بر درهم قیلنور مسهل آخر بو مسهل حتا قوی اولور
زنجبیل حام بر قفیز شبت بر حزمه بودوالزبرزورقصوالحنظل نصوفا لحجه فرطبخ وبعله تصفیه
اولنوب مصفا سنه ایکی اوقیه سقی اولنور وبو مسهلك قوتی قوی اولور ولکن خطوری
قوی اولور والبان بیتوعات قولنج جمیعا تحلیل ایدر وبیتوعات لاغیه وشبرم وامثالی در
واو بیتوعاتدن متخذ اولان حب حب ضواط تسمیه اولنور وبیتوعاتك بر نوعی وارد در
اولا ذکر اولنان بحر اسنه جائز دکدر واول نوع کثیر الورق مرزنجوشه مشابه اولان اذان الفار در
انلر ایله عقرب لدغنه معالجه اولنور وانلك لبن کثیری اولور انی ادویهٔ مفرده ده بیز
ذکر ایلدك صفت حمول قویه ثقل کثیری بلغم لزج ایله اخراج ایدر اول حمولدن
بر ملح حجر بیدرکه اندن بلوطه اتخاذ اولنوب احتمال اولنور واول بلوطه نك طولی
التی پارمق مقداری قیلنور وبرزهی اول بلوطه ادرکه خزی فاردن اتخاذ اولنور
بیره

ویاخود

ویاخود شحم حنظل ایله مخلوط عسلدن بلوط اتخاذ اولنور ویاخود قثاء حمار شحم حنظل مرارة البقر
نطرون عسل بو مجموعدن بلوط اتخاذ اولنور ویاخود فانیذ شحمی ایله شحم حنظلدن
یالکز بلوط اتخاذ اولنور وکذلك بلوط شحم حنظل عنزروت فانیذدن اتخاذ اولنور
وکذلك عسل دخی شحم حنظل ملح نفطی وزنجبیل برابر اخذ اولنوب انلردن بلوط
عمل اولنور وبو تو دواء بلغم وثقلی وریحی بیندرنده مشترك بر شدید او اشترك بودر
شحم حنظل جندبیدستر هر برندن بر نواة قطران ایکی لعقه بو ادویه بر عسلدن
بر شیء ایلیه استعمال اولنور وبخور مریم عصاره‌سی جدا قویه در قولنجه بر تربیه منفعت
اولمسه اول عصاره نافع اولور واگر حاجت اولور وجو فکره سقمونیا بزر الانجره استعمال
بلکه اوفربیون استعمالنه حاجت اولور صفت حقنه جیده قولنج ریحیده استعمال
اولنور حاشا زوفا سذاب یابس سعتر شواصری وج بزر سذاب بزر فنجنکشت
مرضوض حب الخروع بابونج حسك قنطوریون شبت بزور ثلثنه انجدان فطراسالیون
وزنجبیل برابر اخذ اولنوب سذاب عصاره‌سی انجیر ویاخود فودنج انجیر طبخ نشلیر
ایله طبخ اولنوب قلیل المقدار قالنجه قدر طبخ اولنور وصکره زیت بر جزء ذکر اولنان
عصارهٔ مطبوخه ایکی جزء بونلر جمع اولنوب یالکز زیت باقی قالنجه قدر طبخ اولنور
وانلردن مقدار حقنه واحد اخذ اولنوب انجیر بط وماعز شحملری دجاج وشیره وسکبینج
بر شیء قاتیلوب احتقان اولنور وذکر اولنان عصاره‌لردن کندوسی اخذ اولنوب
انجیر صموغ مذکوره ایله شحوم سطوره حل اولنسه واون درهم مقداری عسل دخی
قاتیلسه اول مجموع سائر نافع اولان ادویه ایله احتقان اولنور وقولنج حقنه‌لرندن
جندبیدستر وحلتیت ادخالی جدا نافع اولور وبعضکره دخی یکرمی درهم زیت انجیر اون
درهم مبعه سائله اذابه اولنوب احتقان اولنسه نافع اولور وبعضکره بورق
کثیر سذاب عصاره‌سی انجیر حل اولنوب مبلغی اون درهم وانجه قیلنور وبر درهم ملح ایله احتقان اولنور

و بعضلرده دهن سذاب و دهن ناردين و دهن بابونج و دهن فجل و دهن خروع

ايله حقنه احتقان ايدرلر رياح ايچون استعمال اولنجق حمولاتدر سذاب ماء عسل

ايله حلوق كبر اولنجه قدر سحق اولنور و آنك نصفی مقداری كمون و ربعی مقداری نطرون

آكه قاتيلوب انك طولی الترا اصبع مقداری بلوط اتخاذ اولنور و كذلك بزر سذاب

جندبيدستردن عسل ايله و مراره بقر و بورق ايله هر برندن نصف مثقال اخذ اولنوب

حموله اتخاذ اولنور و كذلك سكبينج و مقل و بورق و حنظل و خطمی بو مذكورلردن

بلوطه اتخاذ اولنور بلا ماده امعاسنده برودت اولنلر ايچون حقن و حمولاتدر

بلا ماده مزاج بارد سببيله قولنج اولنلرك حمولاتی قولنج ريحی حمولاتيدر و حقنی كبيدر و بعضلرده

انلره وحوم قطوران ايله احتقان نفع ويرير او قطراندن ايكی درهم مقداری ايله زيت ايچنده

احتقان اولنور و يا كذا زرق حمام عصارهٔ فوذنج و دهن حب خروع ايله احتقان

اولنور دوردنجی فصل آبزن و حمامات و نطولات بياننده در بن دريكه

آبزنك اوجاع قولنجه نفعی شديدر اولور علی الخصوص آبزنك صوينه ادويهٔ قولنجيه

طبخ اولنمش اوله زيرا اول صوندن استفاده اولان حرارته و ادويه دن استفاده اولان

قوتی حسبيله و ربما سبب اولان مواد تحليل ايدر و بينه حرارتی و رطوبتی ايله عضوی

ارخا ايدوب وجع فاعل اولان سببك انفشاشی آسان اولور و معقعكه نواخا

ايدر و آنك استرخاسی تحتيبدك استحرانی فاعنه معين اولور و لكن آبزن

كرب و غشی احداث ايدر قوتی ارخا ايلديكندن ايچون و واجب اولور كه ضعيف

اولنلر آبزندن حذر اوزره استعمال ايليه لر و ضعيف اولنلره آبزن استعمالی قتنده

قوتی تقويه ايدن فواكه و عطر و كردناج و خبز حار رايحه لر و استلذاذ ايدوب

تقريبيلنن اكر طمانينت حادث اولان نسنه لر تقريب اولنور و اول كمسنه سعی

و اجتهاد ايليه كه اول صو قلبنه و صدرينه غمره و شدت احداث ايليميه و ماء حماهٔ قولنج

باردم

باردم شديدر امواف اولور نتكيم اول قولنج بارد اولنلره صنو عذب اولان حمامه

تقريب اولنمق اولی اولديغی كبی و قچن بر انائك اسفلی متخرق ماحسته ظاهر اوليه

قريب اولجق مقدار ثقوب متفرقه ايله ثقب اولنوب ايچنه ماء حماهٔ و يا جوز

ادويهٔ قولنجيه ايله طبخ اولان صو دولديريلديقدن صكره عليل استلقا اولنوب

اول آنك قدر قامت فوقنده امساك اولنمغله عليلك بطننه قطرات متفرقه متواتره

تقاطر ايليه انك نفعی انلره جداً شديد اولور بشنجی فصل حقنك كيفيتی و

و آلاتی بياننده در اطبا حقنه دن مراد ... ذكر ايلديكلری اوزره حقنه انبوبه سندن الجود

اشكالی بودر كه انبوبه دن دائره اوتوز اوچ قسمه منقسم اوله هر ايكی قسم

ايلكسنه اولادن ... ايسه او احسن دن بر جزء و حاجز

اوله و اول حاجزك انبوبه ايله شديد علاقه سی اوله بو وجهله كه اول حاجزلرك هر ايكی

طرفنده قسم ... اوله و جزء اكبرده ... والتراقی

... اوله و جزء اصغرده ... مفتوح اوله بو عبد فقير و مترجم پر تقصيرك دركه

بو مقامده مصنفك ايراد ايلديكی الفاظ و عباراتدن ابكار معانيه توصل تحقيق

متعسر و بلكه متعذر و غير متيسر اولوب شارح كازرونينك شرح موجوده ايراد ايلديكی

عبارت مقاصده اوفق و مرامه ادل و لمغلطه بيزه و واجب اولور كه شارح مرقومك عبارتنی بعينها

نقل ايدوب و مصنفك عبارتنه كه تطبيق ايدرك شرح و بيان ايليه يوز و شرح

موجزك عبارتی بودر و اما تدبير المحقنة فينبغی ان يكون طول الانبوبة من قدر الخنصر

و فی غلظ الخنصر و ينقسم تجويفها الی قسمين صغير و كبير فنسبتهما الثلث و الثلثان

التجويف الاصغر لخروج الريح و الاكبر لدخول الحقنة و الاصغر لا ينبغی ان يمر مع الاكبر الی

منتهی طرفها الاغلظ بل يقتصر دونه بحيث اذا اشتد الزرق يكون ثقب التجويف الاصغر خارجاً

من الزرق و اما طرفها الآخر فيذهبان معاً متجاورين الی المنتهی الا انه ينبغی ان يكون للاصغر

ضيقه

اناء مملو

تحقيقه المحقنة ...

الغرض ... كمسنه ... ايليه ... جوف ... و ... طرف ... سكون ايله ... احتفله

نقب اخر على جنب الانبوب قريبا من رأسه ليكون لدخول الريح في المجرى ثقبتان لو انسد
احدهما بشئ يقوم الاخر مقامه ولو كان للمجرى الاكبر ثقب اخر هكذا كان احوط وآمن
من احتباس الحقنة في المحقن انتهى ومصنف قانون ديركه اما انبوبة المحقنة فاجود
شكل ذكرها القدماء وحقنه آلتنك اشكال مختلفه سى وار در بعض اطبا بعض
قدمانك تصنيفى بركيب اشكال سائره دن اجوددر وحقنه آلتنك زقى يعنى تولوم تر
حقنه دولدريجق قمع وكذلك انبوبه سى يعنى قمش هيئتنده حقنه مجراسى اولوب
ومصنف اول انبوبه نك اجود اشكالنى بيان ايدوب ديركه ان يكون الانبوبة قد قسم دائرته
بثلث وثلثين يعنى محقنه نك احسن اشكالى بودر كه آنك انبوبه سى مستدير
اولوب دائره سى نك تجويفى ايكى قسمه منقسم اولور بر قسم صغير وقسم اخر
كبير اولور وصغير ثلث سعه سى كبيرك سعه سنك نصفى مقدارنجه اولوب
بينهما ماده ثلث ثلثان اوزره اولور وجعل بينهما حجاب من الجسد المتخذ منه
الانبوبة وانبوبه لجاد سعه نك قنقيسندن اتخاذ اولندى ايسه اول
ايكى قسمك اراسنده اول جسددن بر حائل قيلنوب انكله صغير وكبير ايكى تجويف
برر برندن افراز اولنور مثلا انبوبه رصاصدن متخذ ايسه حائل دخى رصاصدن
اتخاذ اولنور وقس على هذا وقد الحم بالانبوبة الحاما شديدا فصار حجابا بين
جزئيه المختلفين واول حجاب انبوبه يه شديدا الصاق اولنور بر وجهله كه اول
صغر وكبر ايله مختلف ايكى مجرانك اراسنده اول حجاب حاجز مستحكم اولوب
احدهما نافذ وجار اولان شئ اخره نفوذ ممكن اولميه ويكون الزق مهندما
في فم الجزء الاكبر ويكون فم الجزء الاصغر مفتوحا يعنى انبوبه نك زق جانبنده اولان
طرفنده واقع ايكى تجويفدن تجويف اصغر تجويف اكبردن اقصر قيلنور وجزء اكبرك
اغز زقه ادخال اولنوب مهندم والحام اولنديقده جزء اصغرك اقصر اولديغنده

بناء

اولان نسبت

احساد سبعه مطلقه
كتب حكميه ده ذكر اولنور اوزره
ذهب وفضه ونحاس
وحديد ورصاص واسرب
وخارصينى اولور معادن
قبيلندن در

٦٧٧

بناء اغزى خارج زقده مفتوحا باقى قالور وان كان الزق مهندما على جملة الانبوبة شد رأس
الجزء الاصغر بالحام قوى لئلا يدخله الهواء فحين محقنه نك زقى وطولينى بالجمله انبوبه
ايله تركيب اولنوب مهندم اولسه يعنى برلوبرينه وضع اولنوب لايق اوزره اصلاح
اولنسه اكر هوا داخل اولمسون ايچون جزء اصغرك رأسى شديدا الحام قوى ايله كز
اولنور مهندم هندام دن اسم مفعولدر هندام اندام دن معربدر هنداسه وهنداز
اندازه دن معرب اولديغى كبى ويكون لم تحت الزق في موضع لا يدخل المقعد منفذ يخرج
منه الريح صغير وكبير اول ايكى جزءلر مقعده طوغرى جانبنده اولان رأسى برابر
قيلنور ومقعده يه ادخال اولنديقده ايكى جزءك رأسى معا داخل اولور ولكن
جزء صغيرده تحت زقده وخارج مقعده دن مقعده يه قريب اولان محلده
بر منفذ ونقبه قيلنور وقت احتقانده اول منفذدن متحرك اولان رياح
خارج ايلسون خروج ايلسون ايچون فاذا استعملت الحقنة وحفزت
بقوة الريح عادت الريح وخرجت من الجزء الذى لا يدخله الحقنة المحقنة فاستقر الحقنة
استقرارا جيدا فحين بو وجه اوزره اولان آلت ايله احتقان
اولنسه واستعمال اولنان حقنه يعنى ادويه احتقان ريح حفز ايلسه يعنى صوغند
ازعاج ايلسه ريح عودت ايدوب حقنه مجراسى اولان تجويف كبيرك معيتنده
اولان تجويف صغيره نفوذ ايدوب خارج مقعده ده اولان نقبه دن خروج ايدر
وريح خروجى ايله اعاده ادويه مستقره اولوب تأثيرى قوى ومنفعتى اكثر اولور
فان الريح هى التى تعود بها الى الخارج وتحوج الى القيام بسرعة زيرا وجه مشروح اوزره
رياح خارجه منفذ فتح اولمسه حقنه يى خارجه اعاده واخراج ايدر واعاده
ادويه مستقره اولميوب مدت مكثى قليله اولمغله تأثيرى اولماز قانونك شرحى محتاج
اولان محلى تمام اولدى بنه ترجمه يه شروع ايليليم وواجب اولوب عليك وعلى التأمل اولنده

بلغ

فاستقر الحقنة

قوت ايله

عنف ايله

زيرا منفذ حقنه فتح اولمسه ريح ايله اولمسه منفذ طالب اولور حقنه خروجه طالب اولور اخراجه الدفع معا اخراج الدر

اکر وجع ناحیهٔ ظهره مائل ایسه علیل استلقا اولنوب مستلقیا احتقان اولنه و مستلقیا
احتقان کلیه مشارکتی ایله حادث اولان قولنجه اولی و انفع اولور و اکر وجع قدامه
مائل ایسه بارکا احتقان اولی اولور بعضیلر دوه نك اناخه و قعده اولان هیئتی اوزره
قیلنوب احتقان اولنور و بالجمله بارکا احتقان معاطف امعایه حقنه یی زیاده
ایصال ایدر و بعضیلر صول طرفه مضطجعا احتقان اولنور و لکن بر مرفقه وضع
اولنغله ورکی اشاله بعض فوق جانبنه رفع اولنور و صاغ ایاغی صدره الصاق
ایدوب رفع و اشاله ایدر و صول ایاغی مبسوطه ترك ایدر و چون امر احتقان
تمام اولدیغنده علیل ارقه سی اوزره یاتوریلوب تنویم اولنور و هر احتقان اولنان
کمسنه نك حالی بو منوال اوزره اولور و بعض ناس خنصرینی قیروطی ایله مسح ایدوب
علیلك دبرینه ادخال ایدر و بو وجه مرارا ادخالی تصویب ایدر اینکیچونکه بو ادخال ایله
دبر توسع ایدوب آلت انبوبه تهندم ایدر و بعض ناس نحو ذکر اولنان اصبع ادخالنه
حاجت یوقدر دیرلر و چون سن احتقان مراد ایلسه ك اول ایکی فرنیقك راکیلرینك
تنقیسنه تصویب ایدر رانیسه ك اشکله عمل ایله و بونن صکره انبوبه یی و مقعده یی
قیروطی ایله مسح ایدوب مقعده یه دفع ایله اولمقدارکه قولنجه موٴدی اولان جوادك
اعاده حبس اولدیغی موضعه انبوبه واصل اولمیه و بلکه معاء مستقیمی تجاوز ایلمیه و اکر
انبوبه محبس مذکوره واصل اولور ایسه معاده حقنه دخول ایلمز و چون انبوبه یی موضعنه
تسویه ایلسه ك حقنه یی دقیقه یه صب ایدوب بعده ایکی بدایله و عصر جید و متصل
ایله عصر ایله و عصر عنیف ایله ایلمه و چوق واقع اولور که بو مثللو احتقانلر مضادف
اولوب حقنه مکان بعیده و حاجت اولان موضعك فوقنه واصل اولور بو مثللو
حالده حقنه نك فوقه نفوذی صواب بودرکه باش تو یلری حد اولنه و علیلك یوزینه
ماء بارد صاچیله و حقنهٔ صاعده یی اسفله جذب به اعانت اولنه و معلوم بیوریله که

محس

انبوبه یی

فحین حقنه استعمال اولنسه علی حالها ترك اولنمز بلکه انده حمولات استعمال اولنور حقنه
مواد علت ایله منحدر اولسون ایچون و مع هذا اسنك ذرق حقنه ده رفقك
اول قدره بالغ اولمیه که اولمقدار زرق ایله حقنه مکان حاجته بالغ اولمیه و چون حقنه
منزعج اولوب خروجه میل ایلیسه آنی خروجدن منع ایلمه بلکه ساعتنه خروجه حقنه یی
کما هی اعاده ایله و واجب اولور علیله عطش و سعالی حالنده احتقان اولنمیه و معلوم
بیوریله که قدرده معتدل اولان حقنه نك منفعت امعاء عالیه یه واصل اولمز و اعتدالدن
قدری اکثر اولنلرك ضرری کثیر اولور و آفاتندن خوف اولنور و تخیین اولان حقنه کثافتی
حسبیله امعایه ملازم اولمغله انزه حقنهٔ کثیره نك مضرتی کثیر سی کبر کثرت مضرت
اولور و حقنهٔ رقیقه نك تأثیری و نفعی اولمغله حقنهٔ قلیله کبی اولور التنجی فصل
ورم بارددن حادث اولان قولنج معالجاتی بیاننده درورم بارددن قولنج حدوثی
جزئی نادر اولور و آنك معالجاتی دهن غار برجزء زیت برجزء شحم اوز بالسویه
بو ادویه لرك منفعت عجیبه اولور و انلره اول اضمد طلوخ نافعدرکه قیسوم شبت
اذخر اکلیل الملك و اورام بارده معالجاتنده استعمال اولنان ادویه بابارده ده مواضع
متعدده ده سنك بیلدیکك اوزره ترکیب اولنه و قفر الیهود ایله احتمال اولنان ضماد
قیسوم نافعدر یدنجی فصل قولنج بارده اعتیاد اولنده دهن خروع سقیی
تدبیری بیاننده در و بیلزدیرزکه قولنج بارد اولنده دهن خروع سقیی انفع اشیادن
اولور اکر آنی سقیده ما هو الواجب رعایت اولنوب و قتنه و ماء بزورایله سقی اولنور
ایسه و اول دهن بزن تنقیه اولنریقلن اولور و یوم اولده ایکی منقال مقداری و یوم
ثانیده ایکی بچوق منقال سقی اولنور و هر یوم ثانیده اول یوم اوزره نصف منقال
اولنور و بو منوال اوزره یوم سابعه وارنجه قدر زیاده اولینرق سقی اولنور و یوم سابعدن
صکره قلیلا قلیلا تنزیل اولینرق سقی اولنمقده باش اولماز ایکی منقاله تنزل وارنجه قدر

صکره استعمال اولنور

برمنقاله وارنجه قدر زیاده ...

ويوم سابعده سقيلن وقفه ايلمك دخي جائز اولور ودهن خروع ماء بزور ايله سقى
اولنور ومعجون دهن خروع ماء بزور ايله اوزره صب اولنسه بر مخوض ايله شديدا
خلط اولنور وواجب اولورکه اول دهنك شربی کونندن غذا التي ساعتدن اون ساعته
قريبه قدر تأخير اولنور حتى اولوقته واقع اولان جشاء ده دهنك رايحه سي
ظاهر اولميه واول مرتبه ده صکره تغذي ايدر واکر حموضت اشتها ايدر ايسه زيرباجات
ايله تغذي ايدر وانك شرابی ماء عسل اولور وواجب اولورکه دهن خروع شرب
ايدن کمسنه اسنانني محافظه ايليه ملح مقلو ايله دلك ايتملکه واندن صکره دهن کور ايله
ايله دلك ايتملکه وذکر اولنان منوال اوزره دهن خروع شربی تمامندن صکره شحم حنظل
مثلو ايله تقوی ايارج فيقرا ويأمر غير تقويته اول ايارج شرب اولنور زيرا ايارج فيقرا دهن
خروعك مضرتني رأسدن وعيندن دفع ايدر صفة ادوية بو ادويه قولنج بارده
الهضم والاصلاح ويأخوذ بالخاصه نافع اولور واندن نفعي استفراغ حسيله اولماز
واول ادويه لر وجوه مختلفه ايله استعمال اولنور مشروبا وضمادا وکمادا ومروخات
فلنغلم وحيل اخری ايله استعمال اولنور مشروبا اکن بر نوعم اولور زيرا انومك قولنج اوجاعني
تسکينده خاصيتي جيده سي واردر ومع هذا انك تعطيشي اولمز بصل کبي معطش دکلدر
وقولنج بارده ابتداده احساس اولندیغی کبی اندن تناول اولنور وطعما اصلا ترك اولنور ورياضه
امعات اولنور وبرنسنه اکل ايلين بلکه شراب صوفله بر شربت اوزره ثابت اولور وعافيته
اقبال ايدر واوجاع قولنج تسکين ايدن مشروبات ندر افسنتين وکمون وزنيان برابر اخذ
اولنوب سقي اولنور عتيقه جاوشير وحده ها ويأخود مع کمون سقي اولنور ويأخود انيسون
فلفل جندبيدستر وزنيان برابر اخذ اولنوب مجموعندن بر بوچق درهم سقي اولنور ويأخود حبا
وکمونی وقرنفل سقي اولنور واکر مانع حاضر بوغيسه جندبيدستر قونيج ايله استعمال اولنديغنه
انلر عجيب اولور وفعجريا انلر ندر دورت درهم اصل سوسن ايجنده و اسبوع طبخ اولنمش

اسفيد باج ايله

بعد الشرب

صوابله

وبراقيه دهن سمسم

صوابله ويأخود ماء جبن ايله سقي اولنور وذکر اولنان مقدار سوسنك کندوری سوقهدن نافعدر
وکذلك حرفدن بش درهم مقداری فانيذ سنجری ايجنده سقي اولنور وکذلك اصل غرب الحاسر
دورت درهم زنجبيل اوچ درهم جوز تمر هندی بر دانه التي درهم ماء عذب بر قسط بو مجموع
اخذ اولنوب ادويه مذکوره رضا ولندقدن صکره ماء معهودده طبخ اولنور ثلثاني زائل
وثلثي باقی قالنجه قدر وانك تحريکي سذاب قضيبلري ايله اولور اندن کل يوم ايکيشر اوقيه
شرب اولنور وکذلك اصل غرب کشنور وقضبان سذاب وزنجبيل بو مجموعك دورت
مثلي صو ايجنده ثلثي قالنجه قدر طبخ اولنور واوچ کون مقدار کل آکيشر اوقيه انك سو اولنور
واوچ کون تمام استراحت قيلنور وواجب اولورکه انده ماء عسل سو اولنديقده اول ماء
عسل سقي اولنسه که شديدا طبخ اولنمش اوله زيرا طبخي ضعيف اولان ماء عسلك نفخي اولور
اما قولنجه بالخاصه منفعتي اولان ادويه هدهدك مرقه سي وکذلك هدهدك جرو اولور
وکذلك خراطين مجففه الحبانده ذکر لر اوزره نافعدر اوجاع قولنجه فائده سي اولور اما ذئبك
اول خرئي که اکل عظامدن حاصل اوله قولنجه انفع اشيادن اولور وانك خرئي اکل عظامدن
حاصل ايديکنك علامتي بودرکه اول خرء ابيض اللون اولور اولوبه انله لون احمر اولماز وذئبك
شوك اوزره القا ايلديکي نجاستي ساير خرئنده زياده مؤثر اولور اول خرء شراب ايله ويأخود
عسل ايله بر قاج ملعقه تناول اولنور اکر اول خرئك ايجنده کمك علی حاله بولنور ايسه انك نفعي
وتأثيري عجيب اولور وادعا اولنورکه خرء ذئبك تعليقي نافع اولور وشربنك منفعتي اکبر
قياس ايله وامر ايدرلرکه ناجورك وايکلك جلدينه تعليق اولنه ويأخود اول کبشك صو
تعليق اولنه که اکر ذئب تعلق وتثبت ايلديکدن صکره منفلت اوله يعني قاچوب قورتلمش
اوله وجالينوس تعليقنك نفعنه شهادت ايلدي هر تقديرده فضله ايجنده تعليق اولنور ايسه
نافعدر ديدي وبعضلر ديديلرکه ذئبك جرم معاسي تجفيف اولندقدن صکره سحق اولنسه
انك مسحوقي زنبلنه انفع اولور بعضلري بوکلا وبعيد دکلدر وبو مجرا ايدجاذر اولنور دنر

سقى اولنور

عقارب مشويه انك قولنجه منفعت شديده سى اولور وعقارب مذكوره نك حصاة كلاه
منفعتى محققدر وحصاة يه منفعتى اولمغله كلاه مشاركت ايله عارض اولان قولنج
كاذبه دخى منفعتى اولور وفى الحقيقه بو علاج قولنج علاجنده معدود اولماز وقولنج
حقيقى علاجى اولديغى تجربه مراد ايدن كمسنه يه كركدر عارض اولان افتاء قولنج
صحيح اولديغى تحقيق ايلديكدن صكره انده عقارب مشويه يى تجربه ايليه واكر
منفعتى مشاهده ايدر ايسه ادويه قولنجده اولديغنه اعضا وحكم ايليه واوجاع قولنجه
واول اوجاعك اشتدادنده حمد اولنان دواء الردنتردر بل محرقلو سقمونيا بر قوم زعم ايدرلركه
آنى شربى ساعتنده وجع جدا منقطع اولور **قولنج بارده نافع اضمده لردر** اول
اضمده نك بعضيسى بر مقدار اسهال اولور شحم حنظل ايله قرطم لبنلنه متخذ اولان ضماددر
ومرارهٔ بقر وشحم حنظل مثلودن اتخاذ اولنان اطليه دخى واول اضمده نك بعضيلرى
ايله اسهال قصد اولنمز بزر الجزر ايله لب قرطمدن اتخاذ اولنان ضماددر وحقنه ده
واقع اولان بزور وحشايش مذكوره ايله اتخاذ اولنان ضماددر وبعضكره بالكرجب
غار ايله ضماد دخى ايدرلر **نسخه ضماد** شمع سكز كرمه علك البطم التى كرمه تربد اوج
كرمه ميويزج بر بوچوق كرمه عاقرقرحا مرزنجوش حب الغار بزر الانجره ترمس
يابس شحم حنظل هر برندن بر بوچق كرمه سقمونيا بر اوقيه واوچ كرمه مرارة الثور
دهن الغار هر برندن مقدار كفايه بو مذكورلر خبيص ايله طلا اتخاذ اولنور طبخ ايله
اولان نسخه ده يتخذ منه طلاء ثخين واقع اولمشدر طلاء ثخين برلنه وكذلك خربق بزر
الانجره افسنتين هر برندن بر جزء مرارة الثور شمع هر برندن نصف جزء شحم الاوز
اوچ جزء بو ادويه لر ايله سره دن اصل قضيبه وارنجه قدر تلطيخ اولنور واو ادويه لره
مقارب اولان دواء الراو اخلاط ادخال اولنور ايسه اول طوخ اجود اولور وبعضكره
اكه قنشو النحاس دخى ادخال اولنور **قولنج بارد كمادات بياننده در** آنك كماداتى جاورس

وياخود

وياخود زنب مجعوله مسخن الجبله

وياخود دخن مقلو وحقنه ده مذكور اولان مسحوقه ومسخنه بزور وحشايش اولور وبنه
اولبابده كماد نافعه دندر قثاء حمار دهنى وخردل دهنى وكذلك ادهان حاره دن قنقسنى
مراد ايدرسك انجنه بحسب الحاجه جندبيدستر وافربيون وضع اولنه بعضكره كماد آ
نافعه دن اولور **سكزنجى فصل** قولنج صفراوى معالجاتى بياننده در فى الحقيقه قولنج
صفراوى دينو تحرير اولنان علت مخصوص اصنافندن اولمغله اولبابده ذكر اولنمق
لايق ايدى ولكن انك تحريرى قولنج بابنده ذكر اولنمسى معتاد اولمغله بزده عادت اوزره جريان
ايلدك اينكيچونكه قولنج مذكورك وجع امعاء دقاقده بعضكره غلاظه نزول ايدر وبو
عرض جهتيله اول علت قولنجده معدود اولمقده باس اولمز وبو صفراوى مغصك
وجعى غلاظه نزول ايلديكى جهتيله تدبيرنده غلط عظيم واقع اولوب قولنج حقيقى كبى
انك علاجنده ملطفات ومسخنات استعمال اولنور وقولنج صفراوى مذكورك اسهال
اصنافى بو ذكر اولنه معايه منصب اولان خلط بالكليه متشرب اولماز وبو صنفك معالجه سنده
مزاج واخلاطى تعديل كفايت ايدر واول عليل اغذيه بارده ايله ومرطبه ايله واربه ايله
مغروز اولان اجاص جلاب الجينه نقع اولنور بعضكره بكرو عرده وارنجه قدر اخذ اولنور
انكله تغذيه اولنور وكذلك ماده سرهق نقوع اجاص مع المشمش مثلو ايله وماء الرمان
مثلو ايله وشير خشت وترنجبين مثلو ايله وياخود قليل المقدار سقمونيا مع الحلا ايله
وياخود بنفسج وبنفشجك شرابى وقرص ومرباسى ايله بطن يومشادلدقدن برز ايله اسهال
اولنور وبعضكره بو شانه كفايت ايدر تين ايله حليب قرطم تناولى وياخود قبل الطعام
وياخود زيت الماء تناولى زيت ومر ايله سلق مطبوخ مطيب تناولى وبعضكره انك معالجه سنده
حقنه استعمالنه دخى حاجت اولور بورق وبنفسج ومريج ايله ماء اللبلاب ايله حقنه اتخاذ او
استعمال اولنور وياخود ماء الشعير ودهن بنفسج وبورق ايله احتقان اولنور اما قولنج
صفراوينك معايه منصب لان خلطى معا بالكليه تشرب ايلدر ايسه انك علاجنده ابادج فيقرا

ملح

ودهن بنفسج

استعمالنه حاجت اولور بعده ایارج فیقرا انفع اشیادندر و یاخود حب الصبر ایله
سقمونیا استعمال اولنور **صفة حقنه** حسک اوتوز درهم ورق السلق قبضه
بنفسج یدی درهم حلبه قرطم اصل رازیانج بطیخک حب قرضوص هر بریندن بشر درهم
سبستان اوتوز عدد ترنجبین اوتوز درهم خیار شنبر اون درهم بو ادویه‌لر دبهلم اوزره
طبخ و تصفیه اولندقدنصکره اوزرینه اون ایکی درهم مری و اون ایکی درهم سکر احمر و بر مثقال
صبر و بر مثقال بورق القا اولنوب استعمال اولنور و خرء ذئب سقی و یاخود حقنه‌یه القا اولنمق
بو بابده موافق اولور و بو علتده مخدرات استعمالی اوفق اولور لکن ذیرا مخدر وجع تسکین ایلدیکنده
ماعدا وجع فاعل اولان ماده‌نک جودتنی تسکین و ماده‌یی اصلاح ایدر **طقوزنجی فصل**
احتباس صفرادن حادث اولان قولنج معالجاتی بیاننده در آنک علاجنده مجاری مرارفتح
اولنور و یرقانده بزم اشارت ایلدیکمز ایله عمل اولنور و بعده تنفیذ و جلا سراولان
قرطم کبیر و معجون جولنجان کبی ادویه‌لر استعمال اولنور و بعضکره طعام اوزره زیت و مری
و خردل ایله مطیب سلق صیلوقی تقدیم اولنمق کفایت ایدر **اوننجی فصل** ورم حار و ورم بارد
ایله حادث اولان قولنج معالجاتی بیاننده در اما ورم حاردن حادث اولنجه واجب اولور که باسلیقدن
فصد اولنوب دم استفراغ اولنه اگر سن و حال و قوت و سائر موجبات مساعد و موافق اولور ایسه
و اگر ورم زیاد بیوک اولوب کلیه‌لرک مثانه‌لر ایله احتباس بول احداثنه مبلغنه بالغ اولور
اولور ایسه واجب اولور که باسلیق فصد اولندقدنصکره صافن دخی فصد اولنه و آنک تدبیرنده
اولا بارده رطبه اولان متناولات ایله بدء اولنور ماء خیار و لعاب بزر قطونا و انلرک امثالنده
قرعدن ماعدا الوان که سقی اولنور اما انزه قرع اطعام اولنمز ذیرا امعایه قیاس ایله قرعده خاصیة
ردیه وار در و اول متناولات بارد و رطبدر بزر قطونا دورت درهم دهن ورد جدید بر اوقیه
بو ایکی دوا اخذ اولنوب ایکی اوقیه صو ایله ضرب اولنور و تلیین طبیعت ایچون استعمال اولنور
وکذلک ماء الرمانین ماء ورق الخطمی ماء الهندبا ماء عنب الثعلب دخی استعمال اولنور و بعضکره

اسهال ایدر حاجت اولور
بونلرک امثالنده شیرخشت و خیار شنبر فیلیوب شرب اولنور و بو مثللو حالده حقنه یه حاجت اولور
احتقان دخی اولنور ماء شعیر خیار شنبر ده و شیرخشتله برشیله حقنه اتخاذ اولنوب استعمال
اولنور اگر ماء شعیرده سبستان و بنفسج طبخ اولنور ایسه اوفق اولور و اگر اول ماء شعیره
ماء عنب الثعلب و کاکنج خلط اولنور ایسه آنک موافقتی اشد اولور و بو نوع قولنج اصحابنه
اشک سودنه خیار شنبرده مرس ایدوب آنکله احتقان ایلمکی بن مستحب قیلدم و انلرک
دهن دهن ورد و دهن شیرج قیلنور و بعضکره ماده صفراویه حاره ده کثرت اولور و اول
سقمونیا و صبر ایله علی حده اسهاله حاجت اولور و بعده تبرید و ترطیبه و بحسب الورم معالجه‌یه
حاجت اولور انفع و انجع اولسون ایچون و نجین ورم موضع مذکورده بخار ایدوب لعقیه
یه انزلین ظاهر اولسه واجب اولورکه آنلره حقنه سنده ماء شعیر و ماء ورق الخطمی
و بزر کتان و حلبه و بابونج و شبت و کرنب ~~بولدویه قوالزنلم برشی دخی~~ قیلنه و یاخود
بابونج و شبت عصاره‌لری و یاخود دهنلر قیلنه و کذلک انلره کرنب و عصیر عنبلی متخذ مثلث
و خیار شنبر قیلنه و اسهال قصد اولنور ایسه سکر احمر دخی قیلنه و انلرک غداسی اول ماء
حمص اولمکه انده حمص ایله معا شعیر مقشر طبخ اولنمش اوله و اگر کذلک ماء رازیانج
سقی اولنور اما اضمدلر اول قولنج و رویه بحسب الاوقات فتق حقنه اولنور ایسه
اول وقتده الحقنه ادویه‌لرنک اضمد دخی اتخاذ اولنور اولا اضمده جبرده ایله ابتدا اولنور
انزه تلیین اوله بنفسج مثللو و بزر کتان مثللو و بعده تلیینه الکثر اولنلر استعمال اولنور
بابونج و قیروطیات مرکبه مثللو که اول قیروطی دهن ورد و دهن بابونج و مصطکی و شحم
مرکب اوله و نجین ورم برمقدار مرتفع اولسه اول قیروطیده ایجه صمغ البطم و حلبه
و زفت قیلنور اما ورم بارددن حادث اولان قولنج جدا قلیل بعینه نادر الوقوع اولور
و انک معالجه‌سی بو اولور دهن غاردن برجزء و زیت و شحم اوز دخی بالسویه
برجزء اخذ اولنور و آنلرک تأثیری عجیب اولور و بو اضمد دخی نافع اولور که قیسوم و شبت

و اجب

برمقدار

و قلیلا

وادخر واكليل الملك وسائر اورام بارده معالجاتنده ادويه لردن متخذ اولداوله اول ادويه لر
مواضع متعدده ده شندن معلوملری اولدی و بو بابده جدا نافع اولان ادويه دن اولور
قفر اليهود ايله متخذ اولان ضماد ثيسوم **اون برنجی فصل** سده و سودا اولان
اولان قولنج معالجاتی بياننده در واجبدر لوركه انک معالجه سنده سودا استفراغ اولنه
طبيخ افتيمون وحب اللازورد و امثالی ادويه ايله وانلره اتباع اولنور حب شبرم
وسكبينج واكر حقنه يه حاجت اولور ايسه انلرک ايچنده بسفايج وافتيمون واسطوخودوس
قيلنور وصالح حقنه بعض حقنه عقبنده حقنه يه اعانت ايچون اتخاذ اولنان
حمولرده غبار كبی مسحوق اولان لازورد و ياخود حجر ارمنی قيلنور و بعضلر دبو علتک
حقنه سنده اصل توت قشوری قيلنور و بطن ضماد و كماد اولنور حب السودا و حرمل و سعتر
و فودنج ايله كه خل ايچنده مطبوخ اوله **اون ايكنجی فصل** قولنج ثفلی معالجاتی بياننده در
قولنج ثفليده اغذيه حسبيله حادث اولنلرک معالجه سنده معده ده باقی قلان اغذيه
اكر ممكن ايسه قذف ايتديريلير واول عليل تجنب ... مزلقات بارده يه و مزلقات حاره يه
و ياخود مزلقات معتدله يه اماله اولنه و مزلقات مرقه دسمه خصوصا ديک هرم اولور مرقه سی
و ديک هرم ملح مرقه اتخاذ اولنمغه طريق بودركه اول ديک اعدا اولنور يعنی يريديلور
و قوتی ساقط اولوب حركته مجالی قالميجه قدر ييلديريلور و بعده ذبح اولنوب پارچه لنور
و اوزرينه ايكی تكلری كسر اولنور و جدا كثير اولان صو ايچنده ملح وشبت و بسفايج
ايله ~~...~~ تهری ايدوب ماء قوی باقی قالنجه قدر طبخ اولنور و اول ما تحسير اولنور
و بعضلر مانند اوزرينه دهن قرطم دخی قيلنور و استعمال اولنيجق مرقدن بر رطل
قراديج مسمنه دخی متخذ اولان اسفيدباجات مرقه سی ... و مرقه احاصيه و بونلر
مثللو مرقه لر اولور و ذكر اولنان مزلقات ثفلی اخراج ايدر و يا خود ثفلی تليين ايدر انتقال
ايله امعاء اراسنه اول مزلقات توسط ~~...~~ ايدوب زلق حسبيله ثفلی موقعندن

بلغ

اول مزلق اغذيه نک

مجاوز ايدير روغن اوزرينه مسهل شراب اولنسه و يا خود حقنه استعمال اولنسه اول
ادويه يه ثفلی اخراج اسهال اولور وصف اولنده ذكر اولنه حقن خفيفه استعمال اولنور
و اول حقنه دخی استعمال اولنور كه عصاره سلق و بنفسج مسحوق و مری و شيرج و بورق
اشبو ادويه لردن معلوم اولديغی وجه اوزره ~~استعمال حقنه~~ اتخاذ اولنور و بو وجه اوزره
دخی حقنه اخر اتخاذ اولنور سلق بر قبضه خطمی بر حفنه يعنی براوج و تين اون عدد
صو يدی رطل وانده خطمی ابيضدن بر شیء دخی قيلنوب بر رطل باقی قالنجه قدر طبخ اولنور
و تصفيه دن صكره مصفا اوزرينه اون درهم سكر احمر و بر مثقال بورق و نصف اوقيه
مری نبطی و نصف اوقيه شيرج قاتيلوب انلر ايله احتقان اولنور و بو حقنه جميعا جوب
اولان بنادق خروج ايدنجه قدر اعاده اولنور و كذلک بو حقنه دخی استعمال اولنور كه
انک تركيبی بو ادويه لردن اولور بسفايج شبت قرطم مرضوض هر برندن اون درهم
اجاص اون عدد تين اون عدد بنفسج بر حفنه تربد ايكی درهم بزركتان بزركرفس
هر برندن اوج درهم و ترنجبين و تمر هندی هر برندن اوتوز درهم و شيرخشت و خيار
شنبر هر برندن اون ايكی درهم قضبان سلق و قضبان كرنب هر برندن بر قبضه
بو ادويه لر اخذ اولنوب اعضالنک دسم اوزره طبخ اولنور و طبخ اولندكدن صكره مصفاسی اوزره مری
و سكر احمر هر برندن اون بش درهم و بورق بر مثقال و شيرج اون مثقال القا اولنوب
آنكله احتقان اولنور و اكر امر قولنج ثفلی شديد ايسه و ذكر اولنان حقنه نفع و تاثيری
اولمز ايسه اول حقن قويه لر استعمال ايدرسنكه انلری بيز قولنج بلغمی بابنده ذكر
ايدوب وصف ايلديكله اول حقنه ثفل كثير ايله بلغمدن حادث قولنجه نافعدر نيجه
و حقنه اشنا نينه يی دخی اول موقعده بيان ايلدک اما قولنج ثفلی ايچون مشروبات استعمال
تمری و شهرياران و اسقفی و سفرجلی مثللو اشربه لر اولور و اشربه لر اولوقت استعمال
اولنور كه قولنج صفراويده ذكر اولنان مزلقاتک كثير منفعتی اولميه و قوتی قوته ايله قوت ضعيفه ما بينده

معتدل قوتی اولان اشربه‌دن اولور اول شربتکه آنی صنعتله سکر احمر و فانیذ اخذ اولنور
واندن برمثلی دهن جل خو اخذ اولنوب ادهنده انجیله سکر احمر و فانیذ اذاکی اولنور — وادخله
وبعده شرب اولنور وکذلک تین و سبستان طبخ اولنوب طبیخ مثلث ایله شرب اولنور
وبو ذکر اولنان اشربه وکذلک بوندن اقدم ذکر ایلدیکمز جوارشنات استعمالی نافع اولمز ایسه
لازم ولابد اولورکه قولنج بلغم بابنده بلغم و ثفل کثیرک احتباسیدن منفعت شدیده‌سی
اولور رهیو ذکر ایلدیکمز قویه القوه حبوب و اشربه‌یا استعمال اولنه و بو بابده جلنجبین
وقوی اولور زبیب و سبستان وخیار شنبر طبخ اولنوب مصوبی تصفیه اولنور وانده
ایارج فیقرادن برمثقال دهن خروع ایله مزج اولنوب استعمال اولنور وکذلک ایارج
فیقرادن ایکی درهم یدی درهم دهن خروع ایله اخذ اولنوب طبیخ شبترده
سقی اولنور وکذلک سمک بارد مثللو اربیض مسلوقی افراط اوزره اکلدن حادث
اولان قولنج علاجنده ملحدن برشیء استفاف اولنوب اوزرینه حسبما امکن ماء
حار شرب اولنور و بعده برمقدار عنف ایله حرکت و ریاضت اولنور و بو علاج ایله بعضکره
اسهال اولنور و اگر سبب بدندن شدة تخلخل و تعریق ویاخود بطنده حرارت ویبسه اولور
ایسه واجب اولورکه صفراوی قولنج بابنده ذکر و مرور ایدن علاج خفیفه استعمال اولنه
و بو قولنجده و بوندن اول مذکور اولان قولنجلرده واجب اولورکه قبل الطعام مزلقات تناول
اولنه اجاص و زیت عذب ایله مطیب سلق وکذلک مری و شرخشت و تمبرهندی و عنب
وتین و مشمش تناول اولنه و مری علی الریق تناول اولنه ویاخود علی الریق زیتون الماء
اکل اولنه وطعامنده دسومات اکثار اولنه و قبل الطعام کرنب مطبوخ سلاه سر خروف
سمین لحم ایله ویاخود لحم دجاج مسمنه تحسی اولنه واگر بدنده تخلخل کثیر ایسه دهن
ورد مثللو ودهن آس مروخا و قیروطیا استعمال اولنمغله تکثیف اولنور استعمال
وحمام تقلیل اولنوب تدابیر مذکوره سائره‌ده استعمال اولنمغله وماء بارد ایله اغتسال ایله

استعمالی

تکثیفه

تکثیفه اعانت اولنور و اگر سببی ادرارک کثرتی ایسه تفلی محلولده اولان دوا ایله اخراج ایدوب
وبعده تمر و زبیب و حلو و رطب و فانیذ و جمیعاً بولی تقلیل و طبیعتی تلیین ایدن
اغذیه تناولی اکثار ایله
اون اوجنجی فصل ضعف دافعه‌دن حادث اولان
قولنج معالجاتی بیاننده در بو نوع قولنج مقویات طبع اولان تریاق و مترودیطوس
و تیاذریطوس و سنجرنیا و دحمرنیا مثللو معاجین استعمال اولنور واندن اسهال اولنده
ایارج فیقرا امثال ادویه ایله و دهن خروع ایله اسهال اولنور و واجب اولورکه اندک غداسی
اغذیه جیده‌دن اوله اسفیدباج و زیرباج اوله که اثر خفیفه محموده اولان لحمدن
متخذ اوله
اون دوردنجی فصل حس ضعفندن و ذهابندن حادث اولان قولنج
معالجاتی بیاننده در بو نوع قولنجده نافع اولور لوغاذیا و انقردیا و غذایقون و تریاق
و مترودیطوس و سنجرنیا مثللو ادویه‌لر و اشربه‌دن نافع اولان خندیقون و میسوسن
و شراب صرف و آدهاندن شربا و احتقانا نافع اولان دهن دهن الکلاکنج و دهن
خروع و دهن القسط خاصة بالجمله بو مذکورلر ادهاندن نافع‌در اولور و سندک بوندن اقدم
معلوم اولدیغی اوزره قطران و زفتدن هر بری دنیت انجیله استعمال اولنمق نافع‌در
اون بشنجی فصل قولنج التوائی بیاننده در بو نوع قولنجک افضل علاجی برمکان
مطمئنده علیل اجلاس اولنوب بطن لمس لطیف و مستوی ایله مسح اولنوب امعا وضع
قدیمی اوزره اعاده اولنه وکذلک ظهرنده مسح اولنه وایکی ساقلری جدا غمز اولنوب شد ایله
شد اولنه
اون التنجی فصل دوددن حادث اولان قولنج معالجاتیدر بو نوع قولنجک
معالجاتی دود بابنده تحریر اتمزدن سکره تعرف ایلدی و واجب اولور اگر قولنج فوق السره‌ده اولدیغی
معلوم اولور ایسه انده مشروبات استعمال ایدرسک و اگر سره‌ده و یاخود تحت سره‌ده
دود اولدیغی معلوم اولور ایسه بنه دود بابنده ذکر اولنه حقن استعمال اولنور
اون یدنجی فصل قولنج فتقی معالجاتی بیاننده در آنک معالجه‌سی اصلاح فتق اولنمغله اولور
[crossed out]

و فتق صالح اولدقده صکره قولنج ا

اصلاح فتق ایله زائل اولمز ایسه قولنجه تدبیر اولنور **اون سکزنجی فصل** مخدرات
تدبیری بیاننده در تدبیر کلی با بنده مخدراتدن اجتنابك کیفیت وجوبنی بوندن اقدم
بیز بیان ایلدك اگر آنلرك استعمالنه حاجت شدّت اولوب آنلرك علتی اصلاح ممکن اولمز ایسه
استعمال مخدراتك اوفق فلونیا وانقراباذینده بزم ذکر ایلدیکمز معاجین اولور وکذلك
اخلاطنده جندبیدستر اولان مخدراتدرکه کلیسی دخی اوفق اولور واوفق اولان مخدرده
بعضدر اسطیر المخدر اقراص واول قرصدر نسخه‌سی بودر زعفران میعه سائله زنجبیل
دارفلفل بزر البنج هر برندن بر درهم افیون جندبیدستر هر برندن ربع درهم بواد ویدن
حبوب صغار اتخاذ اولنور وشربت واحده‌سی بر درهمك ایکی ثلثندن بر درهمه قدر
اولور **دواء جید** اصل فاوانیا زعفران قردمانا سعد هر برندن ایکی اوقیه نعناع یابس
ورق قسط مردار فلفل حماما سنبل هندی ~~مصطکی~~ هر برندن اوچر اوقیه بزر
الکرفس انجدان زنجبیل سلیخه حب البلسان هر برندن دوردر اوقیه افیون بزر
شوکران قشور بیروح هر برندن بر اوقیه عسل مقدار کفایه بواد ویدن دوا
ترکیب اولنر یقلنه الترآی صکره استعمال اولنور وکذلك بعض حقن معروفه معتدله
دخی استعمال اولنور واو حقنه ده جندبیدستر نصف درهم افیون مقدار باقلاه ویا خود
اول مقداردن اقل قیلنور وبعضکره قولنج ایچون اتخاذ اولنان حقنه ادهاننده دخی افیون
ادخال اولنور وبعضکره انلر ایله معا سکبینج وحلتیت ودهن بلسان ومسکدن بر
شیء دخی قیلنور وبعضکره دخی افیون جندبیدستر ایکیسی دخی دق اولنوب نقیدن صکره
اول مرقوقه بر فتیله‌یه غمس اولنوب مقعده یدرشل اولنور واول فتیله خیط امثالنده
هر بیرلرینه صیجاقلری قیلنوب انلر خارجه قیلنور رجن فتیله‌یه جفاف عارض اولسه
اول فتیله‌لر نزده هر یکی زیت مذکور ایله اصلدیلوب بله‌لر تجدید اولنور **اون طقوزنجی**
فصل اصحاب قولنجك اغذیه‌لری بیاننده در بزدیرزکه اصحاب قولنجك بع

جمعسنك

اوکثرت استفراغ

جمیعسنك مزلق ملین غذایه حاجتلری اولور وانلره اصلا شبهه اولمز واما انلرك مقویات
احتیاجی بر امردرکه ضعف شدّت وجع سبیله حادث اولان ضعف قتنده اولور واول
مقویات قوت ایله مطبوخ اولان لحوملرك میاهی ونیم برشت صفرة البیض مرقه ده وکلیا
اداف اولنان لب الخبز وشراب مثلولردر اما قولنج اصحابنك غذا اصلا ترك ایتمه‌لر
کرکلو اولدیغی قولنج بلغمی وریحی وسائر قولنجلر قانون مجراسنه جاری بر امردر وبعضکره
انلر مرقه‌لرینه تربد وسقمونیا قیلنمغه دخی محتاج اولورلر وواجب اولورکه انلرك خبزلری
خشکار مختمر وغیر فطیر اوله وقولنجلك اکثرنده ذکر اتی اغذیه
نفخ ویرر مضرّری اولمز انلر تین وجمیز وزبیب وموز ورطبدر وبونلر منفعت وعدم
اضراردن حلوا اولدیغیله اولور سکر الحلاوت وتنضیج اولان بطیخ دخی بو منوال اوزره اولور وقولنج
وصف اونیك اغذیه‌سی مزلقات بارده اولور ماء شعیر ومرقه عدس اسفیدباجه ومرقه
اسفاناخ اولور اگر اسفاناخك نفخندن خوف اولنمز ایسه وکذلك اجاصیه وانلر مثللو
اغذیه‌لر اولور اما دیك هرم مرقه‌سی وقنابر وفراخ قولنج ثفلی ایله قولنج بارد اصحابی فی الزیاده
مشترلردر اولور ودیلرکه هرمرك لحم تناول انلره رخصت یوقدر اما قنبره لحومی تناولنه
بر قوم رخصت ویرمزلر زیرا اول لحم سلق اولنوب قوتی مجلوب اولسه اول لحمك
عقلی اولوب قولنجی زیاده قیلر اما قوم اخر دوفس وجالینوس دخی کتبنده وخصوصا
کتاب تریاقینده حکم وقضا ایدرکه اول لحم ولو مشویا اصحاب قولنج مذکوره نافعدر
وهدهد لحمی لحم قنبره کبیدر واول مرّیضنده قبل الطعام مری نبطیدن یدی
حسوه مختص حرارت عظیمه‌سی اولمینره نافع اولور وکذلك نیمبرشت دخی نافعدر وقولنج
بارده خاص اولور نوم تناولی انلر اطعمه‌لر ایله تناول ایدرلر وکرات ایله طعاملرینی تبزیر ومری
وملح ایله تملیح ودارصینی وزنجبیل وسعتر وکمون وانجره وقرطم ایله دخی تقویه ایدرلر
وانلره واجب اولورکه اسفیدباجات دعوه خردل ایله تناول ایدرلر وانلرك ملحلری ملح درانی اولور

اول ملح قرطم و شونیز و کمون و انیسون ایله مخلوط او مبزر قیلنور و بالجمله بقولدن اجتناب
اولنور و ایجلرندن سذاب و سلق استعمال اولنور و نعناعک دخی نفخ و ادرار اشربه لرندن
اولور شراب ریحانی صرف و شراب عسل افاویه ایله استعمال اولنور [فصل مضر اولان اشیا]
اصحاب قولنجه مضر اولان اشیا بیاننده در اول مضر اشیانک کیمی اغذیه و کیمی افعال اولور اما اغذیه
مضر مکرم و حشلدن غلیظ اولنلر در حتی ارنب ظبی بقر جزور سمک کبار خصوصا طری اولان
سمک کبار و جمیعا لحوم مقلی و لحوم مشویه کباب و بطون حیواناتدن جمیس و اجرام لحومدن
بو نندن اقدم بزم استثنا ایلدیکمز اجرامدن ماعدا الری مضر اولور و اکثره سمید و فطیر دخی مضر
اولور و کذلك سکباج و مصیره و خل زیت ایله و کشکیه و بهطلی و لوزینج دخی مضر اولور و قطایفدن
صونرا اقلدر و کذلك خشکنانکدن کلیس ضار در و فستق و زلابیه و البان و جبن عتیق و طری
و بزم ذکر ایلدیکلریمزدن ماعدا بقولدن و اغذیه دن نفخ اولنلری کلیسی دخی مضر اولور لر سلق
و سذاب قولنج بارده مضر اولماز و بعضکره نفخ حسبیله نعناع دخی مضر اولور و کذلك جرجیر
و طرحون انلره مضر در و زیتون و جمیعا فواکه مضر در قولنجدن حار صفراویه و بالکر حرارت
ایله اولنلره مشمش و اجاص مضر دکلدر ماعدا قولنجه مضر در قولنجه اعتیادی اولنلره جال صحتلرنده
قبل الطعام بطیخ حلو تناولی اکثر حالده مضر دکلدر اما قرع بالخاصه و قثا و قند و سفرجل و بعض
الکرنب و بعض شلجم و قنبیط و کمثری و تفاح خصوصا حامض و قابض تفاح و زعرور و بنق
و غبیرا و کنس طبری و توت شامی و انبرباریس و سماق و حصرم و ریباس و بونلرک مشابهلری
و بونلردن متخذ اولنلر قولنجی تقویه ایدر و زیاده غدد الذیذیر و انلری استعماله برطریق یوقدر و کذلك
جوز و لوزک جداً رطب اولنلری و باقلاء رطب مضر اولور و رمان حلوك ضرری رمان حامضدن
ضرر دنده اقل اولور بو مذکورلر اغذیه دن اصحاب قولنجه مضر اولنلر ایدی و اما افعالدن مضر
اولان بودرکه قولنج اولان کمسنه جبس ریحدن و حبس برازدن و بطنده براز وار ایکن
نوملدن و خصوصا براز یابس موجود ایکن نوملدن حذر ایلمك واجبدر بلکه هر بار نوملدن مقدم

لحوم مقلیه قلیه قلفش لحلم

قطایف هو من الاشیاء المرکبة من خبز و حشو لوز و سکر او جوز و غیر ذلك و یقلی و یغمس فی بعض الحلاوات النافعة

خشکنانك قورابیه

هو دخنه بوقدر

عسس

نفسن خلایه عرض ایلمکدر انده واجب اولور و معلوم اوله که حبس ریح چوق کره قولنجه مؤدی
اولور فعلی اصعاد و حقن ایلمکدر حسبیله زیرا اثقل اول سبیلدن حکتنز اولوب شیء واحد
اولور و کذلك امعاده ضعف احداث ایدر و بعضکره استسقایه مؤدی اولور و بعضکره
ظلمت بصر و دوار و صداع احداث ایدر و بعضکره اول حبس ریح ریاحدن مفاصله
ارتباکنه مؤدی اولوب تشنج احداث ایدر و علی الطعام حرکت قولنج اصحابنه ردی
اولور و ماء بارد شربی و شراب کثیر علی الطعام انلره ردی اولور [یکرمنجی فصل]
ایلاوس بیاننده در ایلاوس دقاق عارض اولان قولنج کبیدر جمیعا اسباب قولنج ایله
ایلاوس دخی حادث اولور و واجب اولور که قولنج بابنده تفصیل اولنان اسبابه و اعراضه
و معالجاته مراجعت اولنه و بعضکره سمومدن ایلاوسه سبب اولان سم سقمونیا
دخی ایلاوس حادث اولور و بعضکره دخی معانک قوه ماسکه سنده شدت او لمغله
دخی حادث اولور زیرا شدت قوت حسبیله امعا انقباضی محتور اولدیغی انقالی
مشتمل اولوب حبس ایدر و ایلاوسه مؤدی اولور و احکامده ایلاوسک قولنجدن
مفارقتی بودرکه انلرک ایکیسی دخی سوء مزاج مفرددن حادث اولور لکن اول سببدن
ایلاوسک حدوثی قولنج حدوثندن اکثر اولور و اکثر حالده ایلاوس سوء مزاج باردن
حادث اولور خصوصا مصادف اولوب امعانک مزاج باردن ایله معده حرارت جمع اوله
و امعانک التواسنده و شدت ریحده و بلغمده دخی حادث اولور و بعضکره دخی سبب
علی غیر جهة ما بارد شربی اولور و ایلاوس اصنافندن ریحی اولان صنفدر ایلامی ایکی وجه او زره
اولور بری سده ایقاع ایله ایلام ایدر و ایکنجیسی طبقات امعایی تمزیق ایتمکله ایلام
ایدر ولکن ایقاع سده ایله ایلامی تمزیق ایله ایلامدن کثیر الوقوع اولور و قولنج بونک
خلافی او زره اولور و ورمدن ایلاوس حدوثی ورمدن قولنج حدوثندن اکثر اولور و ورمی
ایلاوس حاددی اولور و ایلاوس فتق دخی کثیر الوقوع اولور و ایلاوس ثقلیدن و جعی

و سکنتز اولوب محللة شیئی واحد او لمغله سده اولور

جداً شدید اولور و چوق کره قولنج ایلاوسه انتقال ایدر و بو انتقالک وقوعی اغلب
حالکر اولور و ایلاوس دخی قتالدر ولنلر اکثر حالده یوم سابعده قتل ایدر و ایلاوس ناسک
بعضلرینه بعض آخره تعدیه ایدر و تغیر سبب هوا و وبائیده اولور و امراض وافده مثللو
بر بلدن دیگر بلده اخرایه انتقال ایدر بقراط دیدیکه مستعاذ منه اولان قولنجدن قیء
و فواق و اختلاط عقل و تشنج حادث اولسه انلرک کلیسی دلیل ردی اولورلر و اعراض
ایلاوس علتینه معده مشارکتی ایله و دماغ مشارکتی ایله عارض اولور و ینه بقراط دیدیکه
تقطیر بول علتینه ایلاوس حادث اولسه انده صاحبی یوم سابعده هلاک اولور لکن حمی عارض
اولور ایسه و اول حماده عرق کثیر اولور ایسه نجات امیدی اولنور و جالینوس اولبابده سبب
نه ایدیکنی بیلمدر و ایلاوسدن بلغم و ریح اولنلر کذلک حما ایله انتفاع ایدرلر و قیحی ایلاوس
منتن اولسه انده قیء خبیث تواتر ایدر و کزاز و فواق اولور بعضلر دیدیکه بو علتده
جودة قاروره کثرت خیره دلالت ایلمز و قاروره نک رداءتی خیره نه کیفیت ایله دلالت
ایدر و ایلاوسک ردیئی اول ایلاوسدرکه انده فوقدن زبل قذف اولنور و آکله منتن تسمیه
اولنور انده صکره اردء اولان نتن زبل کبی عرق منتن اولان ایلاوسدر و بعده اردء
نفسنده نتن اولان و بعده جشاسنده نتن اولان و بعده اسفلدن خروج ایدن رجیعنده
نتن اولان اردء اولور **العلامات** ایلاوسک علاماتی وجع فوق السره اولور و البته تختلدن
بر نسنه خروج ایلمز و بقراطک قولی اوزره حقنه دن آندک کثرت انتفاع اولماز و بعضکره
انلرک نفلی فوقدن فمدن اولوب او زبل و دود و حب القرع قیء ایدر و فمی و جشاسی
نتن اوزره اولور و بلکه جمیع بدنی منتن اولور و بو مذکورلر برازاً دلالت درکم انلرک وجودنده تخلف
اولماز و هر وجهله اسفلدن بر شیئک خروج ایلیوب احتباس کلی اولمق بو علتده لازم و لابد اولور
اما قیء جمیع حالتنده عظم ایلاوسه لازمه حالتندن اولماز بلکه اول علت خطر اوزره اولدقده
اول قیء جیدن حالی عظیم اولور ولکن ایلاوسه فتیلک و تهوعی حرکتی قولنجه حرکتنه اکثر
انلرک

مستعاذ منه قولنج ایلاوسدرم

علیل

اولور زیرا ایلاوس معده یه قریب اجماده اولور و کذلک کرب و غم و خفقان و غشی و تهیج
و برد اطراف بو اعراضلر ایلاوسه قولنجه اولاندن اول اعراضدن اکثر اولور و
اصناف ایلاوسدن ثفلی و بلغمی اولان اصنافلرده تغلیک ارتفاعی اشد و وجعی اعظم
و بدن اوزره استقراری اقل اولور و قولنجه اولور یعنی انلر اکثر ایلاوسه تهیج العینین
اولور و ایلاوس تفاصیلنک علاماتی قولنج تفاصیلنک علاماتیکبی اولور یعنی اصناف
قولنج برر برلرندن فرق ایدن علامات مخصوصه لر ایلاوس اصنافنده دخی فرق ایدر
و ایلاوس و قولنجه ایلاوس علاماتی فرق ایدر موضع وجع و حرکت وجع و
حقنه دن قلت انتفاع اشبو علامتلر ایلاوسه مخصوص علامتلردر آنی قولنجدن
فرق ایدر و لکن سمومدن حادث قولنجه قولنجدن اشتداد ندرت دلائل اخراد لاالت ایدر
اول قولنجک ابتداسنده و اشتدادنده وجعک عظمندن اول ضعف و استرخا
و خفقانه مؤدی اولور و کذلک سبب احراک اولمدیغنه شمیه دلالت ایدر و قوت
اسعادی حادث اولان ایلاوسک علاماتی سرعت و قیء زبلک
سرعتی اولور و انده حما اولماز و سقوط قوت دخی شدید اولماز **المعالجات** ایلاوسک معالجه سی
قولنج معالجه سنه قریب اولور و لکن انده اقوی اولور و مشروباتک منفعتی زیاده اولور
و آکه حقنه دن خولازم اولور زیرا فوقدن مشروبات استعمال اولنوب اکر مواد ایلاوس
عصیان و خروجدن امتناع ایلسه احتقان اکه عون جید اولور کرک ایسه اول احتقان
قبل المشروب اولنسون و کرک ایسه بعد المشروب اولنسون بحسب الحاجه ایکی و جهدن
تنقیس اولور ایسه مشروب معین اولور و هر تنقیس تقدیم اولنور تأخیر اولنان اضعف
قیلنور و چوق کره ماء حار تجرعی وجعی تسکین ایدر زیرا امعده وصوللنده بحسب القرب
امعاءده قوتی محتور اولدیغی موزیاتی حرارت فعلیه سی تحلیل ایدر و بر قوم رأی ایدرلرکه
صواب اولان بودرکه معاینه منفاخ وضع اولنمغله اولا امعا تسویه اولنوب بعده احتقان اولنه

رفق اوزره

بلغم

مقدم استعمال اولنه

زیرا وجع محرق اوزره امعا تسویه اولنوب بعده احتقان اولنور یقره ادویهٔ حقنه مکان

بعیده اولنشور و اغاثتی زیاده اولور و فصد ایلاوس علتنه زیاده واجب اولور
زیرا اول علتده ورم وار ایسه لا محاله فصده حاجت اولور و اگر وجع شدید اولوب
اول وجعدن ورم حدوثندن خوف اولنور ایسه فصد ایله که استظهار واجب اولور
وکذلک ایلاوس علتنده بدننده بعضکره اخلاط ردیه متفرق اولور زیرا اخلاط نتن عارض اولوب
ویدیرنده تنتیی ایدیجه قدر اخلاط احتباس عارض اولور و نجن بو وجه اوزره
بدنده اخلاط متفرق اولوب و اسهال ایله آنی اخراج صعوبتلی اولسه که اکر فصد
واجباتنه اولوره اطرافی دلک ایلمک هم مادهٔ مولمه یی ایلامدن منع ایدر دلکی حسیله
موادک عوردن اطرافه انجذابی ایچون و قریب اولور که حرارته مائل اولان
مزلقات و کذلک لعابات حاره دهن خروع ایله انلره نافع اوله لکن ایلاوس مرارده
و شدید الحرارت اولان ورم اولور اولنلره نافع اولماز و کذلک ملح و زیت ایله
مطبوخ اولان شبت سلاقه سی دخی نافع اولور و زیت مسخن ایله برنی تمریخ دخی نافعدر
و ایلاوس اصنافندن بلغمی صنفنده قولنجده ذکر اولنان مشروبات ایله معالجه اولنور
اکه حب الصبر و حب السکبینج و حب الایارج سقی اولنور قنقیسی سقی اولنور ایسه دهن
خروع ایله سقی اولنور و موادی اسفله جذب ایدن حقنهٔ معتدله ایله احتقان اولنور
و ایلاوس ریحی اولمقامده بعینه قولنج ریحیده ذکر اولنان ریاحه نافع مشروبات ایله و حقن
ایله معالجه اولنور و حقن مشروباته معین اولور و بطنک اعلاسنه کثیرا اوزره
محاجم وضع اولنمغله دخی علاج اولنور و ربما و بعضکره دخی محاجمه و جعرولی
ایدن جانب شرطا اولنمغه دخی حاجت اولور و بعضکره دخی مواد مراق جانبنه جذب
اولنور اما سوء مزاج ساذجدن حادث اولان ایلاوسده قولنج مزاجیده تحریر اولنان مزاج
معدل و مواد مستفرغ اولان سنه معلومک معدلات و مستفرغات ایله علاج اولنور

ورم حار

سهولت اوزره

استظهار حدوث فصدینه اولوب هنوز حادث اولمیه علت حدوثنه منع ایچون استعمال اولنه تدبیره دیرلر

اکثرا ایلاوسده

ورم حاری اولان ایلاوسده قولنجک اول صنفی معالجه سی ایله علاج اولنور و اول معالجه تنه
بوبابده اوفق اولان دهن خروع ماء اصوله و یاخود خیار شنبر ایله اسقی اولنور و کذلک
ایکی سنبل یعنی سنبل هندی و سنبل رومی و شبت و حب الغار و بزر کتان و حلبه
و بزر خطمی و بزر ... و هر برنون بر مثقال و اصول ثلثه نک هر برندن بدیشر مثقال و تین بش
عدد و سبستان یکرمی عدد بو ادویه لر طبخ اولنوب دهن خروع ایله و یاخود لوز مر دهن
ایله سقی اولنور ایلاوس مراری قولنج مراری معالجه سی ایله علاج اولنور و کذلک ایلاوس
التوائی قولنج التوائی کبی علاج اولنور و ایلاوس فتقی فتقلردن خروج ایدن نسنه لرک محلنه
عودنی موجب وضع اوزره اولنمغله علاج اولنور و قوت امعادن حادث ایلاوس مزلقات
دسمه و امراق دجاج مسمنه ایله و فراریج و حملان لحمندن متخذ اسفیدباجات و زیرباجا
مرقه لرینی تناول ایله و خصوصا انلری ایچنده شبت و کرات نبطی اصولی و دهن لوز اولنلر
ایله علاج اولنور و انلری تناولندن صکره لطیفة الحرارت رطبه و لینه حقن استعمال
اولنور و ایلاوس ثفلی علاجنده اولا حقن لینه استعمال اولنوب بعده قویه اولان حقنه یه
تدریج اولنور و عقیب حقنده ثفلی یی خاصه اولان مشروبات استعمال اولنور حقنه نانک
قلعی ثفلی احدار ایلیسون ایچون و بتم حبیله حادث اولان ایلاوسده ماء و دهن شیرج
ایله تنقیه اولنمغ علاجه برء اولنور و بعضکره انلری مقیئه لر بینه برقوه و یاخود بزر
فجلدن برقوه اخذ اولنور و بونلردن صکره اکه تریاق کبیر و یاخود فادزهر و انلرک امثالی
سقی اولنور و انلرک شرابی ماء سکر و طعام مرق دسمه قیلنور و نجن انلرک فیئه توالی
طعام و قبول ایلیسه قولنج بابنده ذکر اولنان اولملوله حالدک معالجه سی ایله علاج اولنور و
بعضکره انلرک فیئه حبس و بطونلرینه طعام امساک اولنور غلیان ایدن ماء حار ایچنده
مغموس اولان خبز اکه اعطا و اطعام اولنمغله اما عفص و قابض لرنج اغزیه تناولندن
حادث اولان ایلاوسده اول اغزیه یی تناولدن حادث قولنجده ذکر اولنان معالجه ایله علاج اولنور

لکن اول معالجاتدن اجتناب متحسّات ومشروبات مذکوره لرک بو بابده منفعتی اولماز

ایکرمی برنجی فصل قیاملرک بطوئی وسرعتی بیانندهدر قیاملرک بطوئی وسرعتی غذایه متعلق اولور غذا قابض ویاخود عفص ویاخود غلیظ ویاخود لزج اولمغله ویاخود لین ولزج وسیّال اولمغله اولور ویاخود بطوئی وسرعت قوّت حبیسه اولور قوّته متعلق اولورلر زیرا قوّت هر نه قدر قوی ایسه ولسه ثقلی دفع ایدر وضعیف اولا قوّت دفع ایلمز وعضل بطن قوّتی قوی اولسه اول قوّت تنقیه ایدر واکر ضعیفه اولور ایسه تنقیه ایلمز وعدم تنقیه یه بنا احتباس حادث اولور ومعانک قوّه حسّ قوّتی اولور ایسه قیامه تقاضی ایدر واکر قویّا اولماز ایسه تقاضا ایلمز ومزاجک قوّتی حار وبارد اولان مزاجلرده جمیعا حابس اولورلر واسبابی معرفت حسبیله تدبیر هی تعرّف اولنور هر بر سببدن حادث اولان اطلاق واحتباسک تدابیری بوندن اقدم ذکر اولنمغله وتطویلدن خوفا بو مقامده ذکر اعاده اولنمدی

ایکرمی ایکنجی فصل برازک کثرتی وقلّتی بیاننده در بو کثرت وقلّت غذانک کمیّت وکیفیتنه متعلقدر وکذلک غذانک کبرده مندفع اولنلرک حالنه متعلقدر زیرا غذا کثیر تناول اولنور ایسه زرینه شرب اولنسه انک برازی کثیر اولور وانک ضدّی اوزره اولان حالده براز قلیل اولور واکر معده کیلوسندن صفوتی کبده کثیرا مندفع اولور ایسه براز قلیل اولور ومندفع اولماز ایسه براز کثیر اولور بو نردن اقدم برازدن قلّت وکثرته مقاوم ومعاوق اولان تدبیرلر وسبب فاعلک مضاده سی حسبیله اولنلر انلرک ایکیسنک اصلاری بیانندن معلوم اولدی

بشنجی مقاله دیدانک بیاننده در اولدخی فصوللی مشتملدر

اولکی فصل دیدانک تکوّنی بیاننده در وقتی که ماده تحصّل ایدوب انده بر نوع مزاج حادث وماده حاصل اول مزاجلا ایسه ولسه مزاج مذکور حسبیله ماده نک مستعد اولدیغی هیئاتدن وصوردن احسن اولان صورتی اکا اعطا اولنور

وستعد

ومستعد اولدیغی کمال طبیعتدن صانع قدیر آنی محروم ایلمز وبونلک کبیدر جمیع دیدان وذباب وحشراتدن اول مجرا یه جاری اولنلر ومواد عفنه رطبه دن خلق اولنانلر زیرا اول موادک قابل اولدیغی احسن صور کیمنده حیاة دودیه صورتی وکیمنده حیاة نبات صورتی اولور واول حیات انکره عفونتی صرف اوزره بقادر خیرلو اولور ومع ذلک انلرک خلق اولمسنده منفعت اخری دخی بودر که اول دیدان وذبابک عالمده متفرقه اولان عفوناته تسلّط ایدوب انلری ایله بالمشاکله تغذی ایدر ومساکن ناسدن وناسی محیط اولان هوادن اول عفوناتی اخذ ایدر ودیدان بطن دخی بو قبیلدن اولور وهر خلطدن بطنده دیدان تولد ایلمز والبته مرار احمر ومرار اسوددن دیدان تولد ایلمز زیرا مرار احمر یعنی صفرا شدید الحرارت اولور وشدید الحرارت اولان موادن دود تولد ایلمز زیرا اول حرارت مزاج دوده مضاده اولور ومرار اسود بارد یابس اولور ومزاج بارد یابسه مزاج حیاتک مناسبتی بعیدکا اولور واما دمه طبیعت مسلّطا ایدوب دائما صون وحمایه اوزره اولور اعضانک اکا حاجت شدیده وانسانک لحمیتنه وعظمیتنه مناسب اولور دودیت صورتنی اکتسادن بعید اولدیغی ایجون وکذلک امعانه منصبّ اولوب انده باقی قلن دمدن دخی دود تولد ایلمز زیرا ذکر اولنان دملک هیئتی ولونی دود هیئتنه ولوننه بکزمز بلکه دیدانک مواددن بلغم اولور نجین بلغمده سخونت وعفونت عارض اولسه واولمقلو بلغم کثیر اولوب بر مدّت امعاده باقی قالسه انده دیدان تولد ایدر وکثرت بلغمک اسبابی مأکولات وتخمه وضعف هضم اول ضعف نفق سبب ایله اولور ایسه وکذلک اعضا بارده بونلر جمیعا کثرت بلغمه سبب اولور ودیدانی تولید ایدن نسنه لردن اولور لینه ولزجه اولان اغذیه لر حنطه ولوبیا وباقلی مثللو وکذلک سفت دقیق ولحوم خام اکلی والبان وفواکه رطبه وبقول وزواصیر ودسومتلو نسنه لر اکلندن دخی تولد ایدر وبعد الاکل ماء حار ایله وکذلک بعد الاکل جماع استحمام وعلی الامتلاء جماعدن دخی تولد ایدر ودیدانک اصنافی

مستدیره

دورتدر طوال عظام ومعترضهٔ صغارکه اکه حب القرع دیرلر ودود بجیس صغاردر و منتول اوزره تولدلرینك اختلافلری ما یتولد منه‌لك وما یتولد فیه‌لك اختلافی حسبیله اولور اما ما یتولد منه‌لك اختلافی ایله اولدیغی اینکیچون اولورکه دیدانك بعضیسی اول رطوبتدن تولد ایدرکه آنك اوزرینه انقسام وتفرق استیلا ایتمشدر کبدلرك اجزائی وعفونتك شدتی ایله اول رطوبت داغلمشدر ودیدانك بعضلرینك تولد ایلدیکی رطوبت علی الاتصال کبدلرك اجزائی ودطوبتك عفونتی وتفلی کثرت نحاوصنه وتخالطی حسبیله متفرق اولور بناء علیه انلرن تولد ایدن دیدان صغار اولور واول صغار مخرجه قریب اولان موضعدن تولد ایتمکله تفلله خروج ایدر وقبل ان یعظم تفلله خروج صغار اولور بقاسنه اعانت ایدر ودیدانك بعضیسی اول ایکی رطوبتدن اسنده اولان رطوبتدن تولد ایدرکه آنك اتصاللری وتفرق وانفصاللری کثیر اولماز بلکه من وجه متصل ومن وجه منفصل اولور وامعاء عالیه‌ده اولان رطوبت اولا مذکور اولان رطوبت قبیلندن اولور وامعاء مستقیمه اولان رطوبت ثانیا مذکور اولان رطوبت قبیلندن اولور واعور وقولون معالرنده اولان ثالثا ذکر اولنان قبیلندن اولور طوال رطوبتده قسم اولی قبیلندن اولور بعضا اولا مذکور اولان رطوبت متصله‌دن تولد ایدر وبعضکره طوالك قدری بر ذراعه بالغ اولور مستدیر عراض ثالث قبیلندن اولور وبعضکره‌ده مستدیر وعراض امعاء عالیه‌ده تولد ایدر خصوصا غلاظ وعظام دیدانك تولدی باقیلرینه زیاده اولور وبعضکره اول دیدانك تولدی انجق قولون واعورده اولور بعضکره منتشر اولور برجانبدن معده یه وجانب آخردن مقعده یه وارد اولور وصغار ثانی رطوبتدن حادث اولور و ذکر اولنان عراض ومستدیرکانها سطح معاده متشبث اولور او زرینه غشاء مخاطی اورتولان لزوجاتك کثرتدن تولد ایدر وکانه اول غشا محیط اولان لزوجتدن تولد ایلمشدر وتحت غشاده محصور اولمغله اول لزوجت تعفن ومتعفندن اول دودلر تولد ایلمشدر وانلر

بثیلنه ضورن

مایتولد منه مادة رطوبت وما یتولد فیه مکان تولد اولان امعادر

ببثیلنه ضورری اقل اولان دیدان صغاردر زیرا صغیر اولان مضرتك اضرار دخی صغیر وقلیل اولور وکذلك صغار اصولینه بعیدا اولور وثقل قوت ایله خروج ایدر بناء علیه قلیل الاضرار اولور لکن بحسب الاتفاق انلر امعاده برمدت باقیه قالوب موضعنده بیوررایسه سائر دیدانك شرور وضرری اکثر اولور مواد دیدان سائره دخی شول اولمق حسبیله وصغاردن صکره طوالك ضرری اقل اولور وآنك دائما عراضیه ردائتی اولماز زیرا عراضك ماده‌سی نك عفونتی اشد اولور وعراض وصغارك مقعده خروجی اکثر اولور منشأ لرنیك مقعده یه قریبتی اولوب وضعفلری حسبیله معایه تشبثلری ضعیف اولدیغندن بناء زیرا انلرك تشبثلری طوالك تشبثی کبی قوی اولماز وبناء علیه صغارك اخراجی سهل وطوالك اخراجی صعب اولور وصاحب دیدانك حالی اولنسه انلرك اعراضی قوی اولور زیرا حما انلرك غذالرینی تبدید وتفریق ایدر واول دیدان طلب غذا ایچون حرکت ومعایه تشبث ایدر وکذلك حما انلرك جوهرینه قلق احداث ایدر ومزاجنده عفونت وحدت وقلق احداث ایدر ودخی حما ایله انلره مراد منصب اولسه متاذی اولمغله ملتوی اولوب امعایی لدغ ایلدیکی اذاء شدید ایله ایذا ایدر وبعضلر حکایه ایدرکه دیدانك بطنی نقب ایدوب نقبه‌دن خروجی مشاهده ومعاینه ایلدم دیو مصنف دیرکه بوحکایه بنم فهمم امر عظیمدر وکذلك حماده دیدانك دماغه ابخره ردیه صعود ایدر وابخره ردیه الحاله انلرایذا ایدر وبعضکره امعاده دیدانك احتباسی وعفونتی احداث حمایه سبب اولور وخارجه اولان دیدان عالمده منتشر اولان عفونتی تنقیه ایلدیکی کبی امعاده اولان دیدان دخی امعایی تنقیه ایدر لکن معلوم دیدانك تنقیه منفعتی خارجا اولان منفعت دیدانه بالغ اولماز زیرا عفونت معایی طبایع تنقیه ایدر و دیدانك تنقیه‌سی اقل اولور وکذلك امعانك محتوی اولدیغی عفونتلری طبیعتك دفعندن باقی قالانلرینی دیدانلر تستر خارجا اولان

دیرانك و دیدان مثللولرك عالمك هواسنه و ارضنه نسبتنه اكثر در و بطنلرنه
اولان دیدانه آفت اخری در و اوردر بدننك و اعضانك محتاج اولدیغی غدایی دیدان
بطن سلب ایدر و كاه در مضاده اولور و قولنج احداث ایدر و دیدان حبیله طبیعت
بدنه عارض اولان مزاج در مزاج طبیعیه مضاده اولور و بونلردن ماعدا در آفتلر
اولور و بعضكره دیدان و حیات حبیله صوع و قولنج تولد ایدر و بعض انلردن
جوع كلبی در تولد ایدر غدایی اختطافلر و استلابلری ایچون و بعضكره انلردن
بولیموس در تولد ایدوب فم معده یه تو تنر اسقاط ایدر دیدان فم معده یه صعود ایدوب
ایروب تضییق و تقذیر ایتمكله و ایكی حالده یعنی صعود و عدم صعود حاللرینه بعضكره
خفقان عظیم تابع اولور و دخی اكثر تولدی سن صباده و ترعرع و حداثته
اولور و اكثر حالده حب القرع سن صبایی مفارق اولنلرده اولور اما دود مدور اكثر حالده
صبیانده بعده شبانده اولور و شیوخده قلیل اولور و دیدانك كلیسی نك تولدی فصل
خریفده اكثر فصول سائره دن اكثر اولور تناول فواكه مثللولرك نفدی حبیله و عفونت
ایله و دیدانك وقت حساسنده وقت نومده كثیرا هیجان ایدر و بعضكره تعب و ریاضت
شدیده دیدانی اسهال ایدر و نیجه حمیات حاده اصحابندن دیدان حیا خروج ایلیسه
آنلرك ردائتی شدیده اولماز و دلالت ایدركه آنلرك قوتنده صحت و دفعه اقتدار واردر
علی حمانك انحطاطنده صكره خروج ایلیسه دلالت متاكده اولور و اما دیدانك اول حماده میته الخصوص
خروج ایلیسه علامت ردیه اولور و بالجمله حمیاتك برازایله خروج دیدان دلیل جید
دكلدر خصوصا قبل الانحطاط خروج دلیل جودت اولمدیغی مؤكددر لكن حیة اجود در خروج
اما حمانك غیریده دیدان ایله دم دخی خروج ایدرایسه اول جوز ردی اولور بدننه
و یاخود امعاده آفت حدوثنی انذار ایدر و قیئله دیدانك خروجی معده ده اخلاط
ردیه اولدیغنه دلالت ایدر العلامات بالجمله اصناف دیدانك بیننده علامات مشتركه لعابك

سیلانی

سیلانی و لیلا ایكی شفه لرك رطوبتلری و نهارا جفافی اولورا نیكیچونكه نهارده حرارت منتشره اولور
جفافه مؤدیه اولور و حرارت لیلا باطنده منحصره اولوب رطوبت شفه علی حالها باقیه
اولور و نیجه حرارت منتشره و خارجه منجذبه اولسه آنلرله رطوبت دخی منجذبه اولوب
دیدانه غذا اولورسه او لمغله سطح معده رطوبتی ایله دیدان تغذی ایدر و بو سببدن
حادث اولان شفه جفافنه هوا حار دخی اعانت ایدوب علیل جاف الشفه صباحلمغله
لسانی ایله شفه لرین ترطیبه هر صباح محتاج اولور و بعضكره دیدان اصحابنه ضجر
و استثقال كلام و سوء الخلق و مغضب حیثیتده اولمق عارضه اولور و بعضكره هذیانه دخی
مؤدی اولور دیدانك بخاراتی مرتفعه اولوب دماغ متاذی قیلمغله اگر قرانیطیس عارض اولور
لكن ذی تأثیر التقاط ایلمز و باشنده صداع و قولقلرنده طنین اولماز و آنلره تصریف اسنان
عارض اولور علی الخصوص لیالیده تصریف و تصریر زیاده اولور و اوقات كثیره ده برنسنه مضغ ایدر كبی
و دلع لسانه متشهی كبی اولور و انلره نومده توثب و صراخ و تململ و اضطراب هیئت و نومندن
متنبه و موقظ اولنلره صدرلرنده ضیق جمیعا بو اعراض اضلر دخی عارضه اولور و كذلك انلره طعام اوزره
غثیان و كرب عارض اولور و صوتی منقطع و نبض ضعیف اولور و هیجان قتنده ساقط
كبی اولور و اكثر احواله برازی رطب كبی اولور اما شهوتنك سقوطی و اشتدادی بزیم باب الاسبابده
ذكر ایلدیكمز منوال اوزره اولور و بعضكره انلره رعطش عارض اولوركه ریتی قابل اولمز و
كذلك انلره بر امراض اخری دخی عارض اولوركه بونلرك اقدم برانلری بیان ایلدك و نیجه علت
و وجع مشتد اولسه علیل ساقط اولوب و اكله تشنج والتوا عارض اولوب مصروع كبی اولور
و بو مثللو وقتده بعضكره انلر قیئی ایدرلر و الوان وجوهلری و عیونلری مختلفه اولور وجوهلری
و عیونلری الوانی تارة زائل اولور و تارة الوان مذكوره رجوع ایدر و بعضكره تشنج و تمدد
اولوب مستسقی كبی بطونلرنده تمدد و بطونلرده جساوت و صلابت كبی حالت اولور و بعضكره
خصیه لری تورم ایدر و نتن شدید ایله عرق اولور اما دیدانك تفاصیلنده علامات اول علاماتك بریسی

ذیرا بو عبارت اوزره ده ذکر
اکر محصولی مخرجدن خروج
ایدن طوال ایسه بطنه
طوال اولدیغنه علامتدر
خروج ایدر ایسه بطنه علامت
اولدیغنه دلالت ایدر
دیمکدر بو باقی شرح بو
قیاس اوزره در

تفاصیلده مشترك و اول مشترك علامت دیدانك مخرجندن خروجنده انواع اربعه دن
تنفیس خروج ایلر ایسه آنی مشاهده بطنده اول حیوانی دودالر یعنی دلالت ایدر بو علامت
هر برنده قرعبارت واحد ایله ادا اولنور ایسه ولکن تفاصیلی علامت اولور و بونلردن ماعدا
تفاصیل علامتلر باشقه باشقه بیان اولنور اما علامت طوالك بیانی بودرکه بطننده دیدان
طوال اولنلرك فم معده لرینه دغدغه و لذع و معده یی ولعی ایدوب امعاء عالیه ده مغص
و عسر بلع و اکثر حالده سقوط شهوت و طعامدن تقزز و امتناع و فواق اولور و بعضکره
محل دیدانه مجاورت ایله ریه و قلبه دخی متأذی اولوب انلره سعال یابس و خفقان و
اختلاف نبض عارض اولور و نوم و انتباه ترتیب اوزره اولماز و کسل و بعض حرکت اولور
وبه و تحدیق و نظره و فتح عینه دخی بغض ایدر و میلی تغمیض عینه اولور و عینلری بر کره
احمرار اوزره اولور و آخر کره کمودت اوزره اولور و بعضکره بطنلری تمدد ایدوب تسقیه
کبرا اولورلر و بعضکره انلره اسهال دخی عارض اولور اما دیدان عراض و مستدیر اولنلرك
علامتلری اکثر حالده انلرك شهوتلری اکثر اولور زیرا انلرك اکثر حالده مواطنی معده دن بعید
اولمغله معده ده انلرك نکایتی یسیرا اولماز ولکن غذایی اختطاف و استلاب ایتمکله جوع
تسکین و شهوت منقطع اولماز و انلر عند الجوع حرکات موذیه ایله حرکت ایدرلر
داوا حرکاتلری قابضه و قوتی منهکه و مرخیه و مقطعه اولوب سره یی ولعی ایدن جانبه اولور
و اما دیدان صغارك علامتی اکه مقعده نك حکه سی و مقعدن قتنده دغدغه اولمغیه نزول
دلالت ایدر و بعضکره غشی احداث ایدر و معاده انلر اجتماع قتنده تحت شراسیفه و صکبده
نقل اولور و اصحاب دیدانك کلیسنه عند النوم خلی تحتر ایلمك نافع اولور المعالجات
بو بابده معالجه نك مقصد اقصی و غایه قصوی بودرکه ماکولات مذکوره دن اولوب دیدانی
مولد مواددن تولیدندن منع اولور و امعاده مجتمع اولنلرده و دیدانی مولده بلا عفن امعایی
تنقیه و متولد اولنلر دیدانی قیاس ایلی ستم اولان ادویه ایله قتل اولور و انلرك ستم طعم مره

اولنلردر

ادویه لرکه انلر بالخاصه
اولنلردر و انلرك کبیر حار و کبیر بارد دردر بز انلری ذکر ایلدز و اول ادویه
قتل ایدکو و اکر قتل اولنه دیدانی طبیعت بنفسها بطندن اخراج ایلمز ایسه واجب اولور که انلر
اسهال اولنه بعد القتل و التجفیف بطنده طول لعقاصندن رخصت و یریلیه میته بطنده طول حوارتی
مکثلرندن ابخره سمیه تولد ایدوب اضرار ایلسون ایچون و انلرك قتلی تدبیرنده درجه ثالثه یه بالغه
اولان ادویه حاره استعمالی جمیعا و قاتل اولور لکن حماسم و یاخود ور و اولان دیدانی
اصحابنده اول ادویه حاره استعمال اولنمز و ادویه حاره مره اندر ایچون دیدانی قتل ایدرلرکه اول ادویه
مزاج حار بالحراره دیدان مزاجنه مضاده اولور و دیدانك حریص اولدیغی حلو و دسومتلو مرارت کیفیتی
مضاده اولور و بعضکره قتل و تجفیف و اسهال ایدن ادویه ثلثه مشروبه و حقنه جمع
اولنور و شربت و حقنه واحده ایله اوج فعل دفعه مباشرت اولنور و اما حمولات
ایله تدبیر قتلده استعمالی اخراج ایچون استعمالی اولی اولور لکن معاء مستقیمده اولان دیدان
فی صغارك ایچون حموله استعمالی دخی اولی اولور و بعضکره انده استعمال اولنان حموله
دسمه و حلو اولان ادویه دن اتخاذ اولنور دیدانی دسومت و حلو محبتی اولمغله که تثبیت
ایدوب حموله اخراج اولندیقده معا دیداندخی خروج ایلسون ایچون
و مشروبات استعمالی که قاتله دخی اولی سر بطنده خلاص و قیتدرر و دیدانی قاتل اولان دوا البته
واخفا اولنسه اولی اولور زیرا دیدان لبن و کباب تناول اولنه حریص اولور و حرص حسبیله
سمدن غفلت ایدوب تناول ایدر و اول سببدن سمك قتلی اکثر اولور و بعضکره دیدان اصحابی
ایکی کون مقدار بلا سم یاکترلبن سقا اولنور و اوجنجی کونده سقا اولنه لبنده سم قاتل خلط
اولنور و بعضکره دخی سم سقیدن مقدم علیله کباب مصری تیدیر اولنور و ... کبابك
رایحه سی دیدانه واصل اولدیقده متخدر اولان رطوبت مصته دیدان اقبال ایدر و مص کباب
اردنجه انلره قاتل اولان سم اتباع اولنسه سمدن غفلت ایدوب سمی دخی التقاط ایدر و ابتلاع ایدر
و بو وجه اوزره اطعام اولنان سم انلری قتل اولور و تحقیق سمیتلی حقنه لر استعمال اولنسه واجب اولورکه
انلر قتل ایدر

معده قوابض ایله طلا اولنه وخصوصا طلاده اولان قوابض دیدانی قتل ایدن قوابض اوله
سماق وطراثیث واقاقیا بونلر شرابله طلا اولنه وکذلك کبر وشبت شراب ایله طلا اولنه واکر
بو ادویه لرك قبضنه تحملی اولمز ایسه شراب ایله طین مختوم طلا اولنه وحب علیل ادویه
دودیه شرب ایلمکه واجب اولور منخرلرینی یعنی بورنی دلکلرینی صوف شدید ایله سد ایلیه
وتنفسنی ادخال واخراج اکثار ایلیه زیرا انلراولی اولان بودرکه انلرك نفسنه شرب ایلدیکی
ادویه بشنك رایحه سی مختلط اولمیه ودیداننه معالجه اتصالنده سقوط شهوت اولنلرك
سقوطنی ازاله ایدر علاج اولنور وبعض ضماد ومشروب وارد که انلرك استعمال دیدانی قتل وبعضه اخراج
ایدر وشهوت ساقطه یی هم تقویه ایتمکله استرداد ایدر صبر وافسنتین بو خصالی
جمع ایدر هم متخذ جبر سقی ایله وانلر طلا اولنمغله وکندرو صبر ربوب حامضه ایله ذکر اولنان
خصال ثلثه یی جمع ایدر وبعضکره دیدان اسهال جمع اولور اول حالده یالکز دیدانی قتل
ایله اکتفا اولنوب اخراجی ایچون مسهل استعمالنه حاجت قالمز زیرا اسهال قتلنه طبیعت انی اخراج
ایدر وبحسب مقتضی الحال بعضکره قوابض مره استعمالنه حاجت اولور دیدانی قتل وطبیعتی امساك
ایلسون ایچون اکر دیدان ایله اسهال اجتماع ایدر ایسه واجتماعنده سقوط شهوت خروجندن
خوف اولنور ایسه علی الخصوص صورت مذکوره ده اولان اضماده قابضه حاجت اولور که اول اضماد
دیدانی قتل ایدر ولکن قوتی اسقاط ایلیه ودیدانی بعد الهلاك طبیعت اخراج ایدر
واکر طبیعت اخراج ایلمز ایسه دواء مشروب ویا خود دواء محمول ایله اخراج اولنور
وبعضکره دیدان ایله احشاده اورام اولور اول حالده تدبیر لطیفه حاجت اولور
وحب القرع قتل ایدن ادویه طوالی قاتل اولان ادویه دن اقوی اولور حب القرع وستدیر
قتل ایدن ادویه لر طوالی هم قتل ایدر وسبب بودرکه حب القرع مشروباته بعید
اولور وهم اني ستر وحفظ ایدن رطوبات واقیه لحینه التنات وتحصن شدید
اولور وبعضکره حب القرع کبی اجنه اولور وموادك اغلظنه تولد ایدر ولا محاله

بو اوصاف ایله موصوف اولان دیدانی قتلده قوتلی دوایه حاجت اولور وحب القرع وستدیر
دیدانك امزجه لری مزاج حاره قریب وسمیه مشابه اولور وشکلی یعنی صورت نوعیه
ایله سمیه منفعل اولماز اشکال لرینه قریب اولمق حسبیله وهم افراط اوزره
قوتی اولان ادویه سمیه استعمال اولنسه شکللرینه مشابهت قالمیوب بالخاصه
قتل ایدر واول ادویه سمیه قوتنك دیدانی قتلی بحسب الکیفیت متصور اولدیغی
کبی بالخاصه هم قتلی ممکن ومتصور اولور

ایکنجی فصل

دیدانی وخصوصا طوالی
قتاله اولان ادویه حاره بیاننده در ادویه قتاله حاره نك مفرداتی بونلردر فراسیون
وقردمانا اننك نصف مثقال شرب اولنور وشیح ترمس ومر وسلیخه وفودنج وعصاره
فودنج وحب دهست وقسط مر وافتیمون وقرطم وبنغنج وقنبیل وکمافیطوس
وقنطوریون وافسنتین وبزر الکرنب وقشور غرب وداسنك اصل مجففی اننك
اوجی اوقیه یه دك شرب اولنور کمون مقلو وقیسوم وعرزان یعنی قنطوریون
دقیق وغلیظ تیوهامش کتابده اشارت اولنمشدر وانیسون وبزر کرفس وحرف بابلی
قور اولور یعنی بوستانك حرفنك قوتی زیاده در وشونیز وبزر سرمق دیدانی هم قتل
وهم اسهال ایدر وکرنلری بومنوال اوزره در لبلاب وبسفایج ودیدان مقتولی اسهاله اولی
اولان دوا صبر اولور وزیتك شربی وافزه شرب ایدن انسان انکله دودی هم قتل
وهم اسهال ایدر خصوصا مشوی زیت انفاق اوله زیت انفاق عراضی هم قتل ایدر
وانلرك قتلی مرارتی حسبیله اولدیغی کبی لزوجتی ایله ازلاق ایدر واکر زیت انفاقی شرب دفعه
دورت اوزره اولمق ممکن اولماز ایسه دفعات ایله شرب ایدوب وهر دفعه سنده
ایکی ملعقه مقداری شرب ایدر وحب النیل دیدانی قتال اولور ومقتولنی اخراج هم
ایدر وبعضکره انلرك دیدان عراضه هم منفعتی اولور اما ادویه مرکبه لرك بیانی بودرکه
مرکباتنك قتال اولانلری تمیمسر تریاق فاروق ومثللری اولور وقتل واخراجی جامع اولان

اداقه اولنور
حسبما امکن
ایدر
حرکت
ایدرك
حسبما امکن
والتفننه

مركبا تدن اولورا ايارج فيقرا مثللو وكذلك شحم وافسنتين هر برندن برر درهم وثلث درهم
شحم حنظل ربع درهم ملح هندی بر دانق بو ادويه جمع وسقی اولنسه قتل واسهال ايدر وبعضكره
كمون ونطرون جمع اولنوب مجموعلرنه ايكی مثقال سقی اولنسه ايكی فعلی جامع اولور وكذلك نطرون
وفلفل وقردمانا وزنلری برابر اخذ اولنسه ايكی فعلی جامع اولور وشربت واحده سی بر بوچق
درهم وارنجه قدر اولور وكذلك فلفل وحب الغار وكمون هندی ومصطكی عسل ايله معجون
قيلنوب غدوة وعند النوم بر ملعقه استعمال اولنور وياخود راسن شحم سرخس فلفل وزنلری
برابر اخذ اولنوب بر بوچق درهمدن اوچ درهمه وارنجه قدر سقی اولنور وحب الافسنتين طوالی
اخراج ايدر اما عراض اخراجده ادويۀ قويه يه حاجت اولور **اوچنجی فصل** حب القرع
اخراجنه مخصوص اولان ادويه بيانندهدر اول دوا قطرانندر حقنه واطليه ده استعمال
اولنور وكذلك برنج وليت برنج وسرخس وقسط مر واصل توت قشوری وانك عصاره سی
وقنبيل وشحم حنظل وصبر وشيحخاص منفعتی مجربدر وشجر لبخ قشوری بن ظن ايدرم كه اول
شجر سدردر وياخود آزاد درختدر [...] وحب القرع بلا اذی اخراج ايدن ادويه دندر
راسن طرعصاره سيله اوچ اوقيه شرب ايلمك وانك نفعی جدا عجيب اولور علما ذكر
ايلديلر كه اربيان حب القرع اخراج ايدر وقاموسده الاربيان سمك كالدود ديو مسطوردر وبالجمله اصناف
دوده ادويۀ عجيبه نفع اولور اخر نمود قسمينه اولنان حيوانك شعری وكذلك قلقديس ح في
قتل ايدر واسهالی وار ايسه اكثر نفع منفعتی اولور وبو علته منفعتی اولان قلقديس مطبوخدر
بن انقراباذينده ذكر ايلدك وحب القرعه نافع اولان مركبات اندرك قتالی ترياق مثللودر
اما قتل واسهالی جامع اولنلر بودر لب اترج تربد سرخس هر برندن دورد رد درهم ملح هندی ايكی
درهم قسط مر الترد درهم بو مذكورلر جمع اولنوب استعمال اولنور وشربته واحده سی بش درهم
اولور وكذلك شيح ترمس لب برنج سرخس قنبيل هر برندن بشر درهم تربد اون بش درهم
وشربت واحده سی بش درهم اولور وكذلك اوچ كون مقداری على الصباح لبن حليب شرب اولنوب

اوزرينه

۹۰

اوزرينه اسفيداج تحسا اولنور وبعده الرمثقال برنج واوچ درهم سرخس واوچ درهم قنبيل اخذ
ودق اولنوب خل حامضه وياخود سكنجبينه اداف اولنوب استعمال اولنور وكتابلرده برشی حق من
ايدرم بللديكم صكرا اولا دافه اولنان دوادن حذر وتجربه اجتناب ايلديكی مقدار سقی اولنور
دوردنجی فصل ادويۀ بارده وحارتی قليله اولان دوالريانندهدر اول دوا الكزبره
مثللولردر اول بزر منتحج ايله اون كون مقداری شرب اولنور ايسه نافع اولور وبزر كرفس جدا قوی اولور
جميعا ديدانی قتل ايدر سكنجبين وياخود ماء الجبنه سقی اولنور وياخود اول بزر طبخ اولنوب طبيخی
سقی اولنور نشاسته عصفرده بعضكره قتل ايدر وفوفل وورق خوخ وعصاره سی وشوكت مصريه
بونلر ادويۀ نافعه دندر كثير الحرارت اولميلرندن دررلر وطبيخ حامض وياخود نعنع مطبوخ رماندن
شجر قشوری بركيجه صوايچنده طبخ اولنوب وتصفيه اولنرق بعضكره سلاقه سی سقی اولنور وذلك
قتل ايدر وذكر اولنان شجرك اصلی ده قشر كبر قتال اولور وجه مشروح اوزره استعمال اولنور
ابيسه ودود واسهالی اولنده لسان حمل عصاره سی وياخود لسان حمل يابسنه استعمال دوای صالح
اولور وكذلك صودة مر وس اولان سماق دخی عجيب اولور وطراثيث وطين مختوم شراب ايله عجيب
اولور وخمره دخی مجربدر وبزر بقله نك شربی استكتار اولنسه اولور قتل ايدر وبونلر كبيد حيز باد
مر وحنس مر وكرفس نحل وكبر نحل وبعضيلر ديديلر كه دودی بطيخ هم قتل وهم اسهال ايدر وحسين
دخی بو ادويه لره فعلده قريبدر اولور وقوتی عراض اخراجه قريب اولور اول ادويه بودر بزر خلاف
عصاره خوخ وكزبره وهندبا ومر وجعله وبونلر مثللولردر وبو دوا الحيض ايله وياخود ماء حار
ايله وياخود سكنجبين ايله سقی اولنور **بشنجی فصل** ديدان صغاردتربيرى بياننده در
بعضكره ملح احتمالی انلری قتل ايدر وماء حار [...] ايله احتقان دخی قتل ايدر وموادينی دخی قلع
ايدر وانلرك اقوا اولورا ول حقنه كه انلرك ايچنده قنطوريون وقرطم وزوفا اوله وشحم حنظل
دخی بر قوت اوله وحاده استعمال اولنه وانلرك اقوا اولور قطرانی احتمال وياخود قطران
ايله احتقان خصوصا مثش مر دهن ايچنده ~~[...]~~ استعمال اولنه

ویاخود ایچنده ادویه قتاله طبخ اولنان خوخ مرک لتر ایله [illegible] احتمال واحتقان
اولنور وبوبابده احتمالی نافع اولان ادویه دندر عرطنیثا وبخور مریم وبیخ اصلندن قشوری
ودیدان صغارك التقاطی ایدن ادویه دن اولور مقعده یه لحم سمین دیش ایلکدن اول وجه اوزره
اول سمین لحم تمليح اولنور واکر آلت جذب اولان خیطلر بر جذب شد اولنوب مقعده یه ادخال
اولنور وبرساعت مقداری صبر اولنوب اول مرتبه دیدان صغار حرصالحمه جمع اولوب تشبث
ایلدیکده بجذب جذب اولنوب اخراج اولنور بومنوال اوزره دوددن تنقیه حاصل اولنجه
قدر لحم سمین دیش وجذب اعاده اولنور **التنجی فصل** دیدان اصحابنه نافع حقن بیانندهدر
دیدانه نافع وذکر سابق اولان ادویه نك سلاقاتی ایله احتقان اولنور وبعضکره انلرك ایچنه
مسهلاتدن شحم وصبر وتربد وقثاء حمار مثللولر بحسب القوت والوقت ایقاع اولنور وانلرك
حقنه لرنده قطران استعمالی صالح اولوب نفع عظیم اولور واول حالده ترخرا ایلمسون ایچون
مقعده شیافات زحیریه ایله ومعده یه ضعیف اولمسون ایچون اشربه معدیه واضمده
معدیه ایله مراعات اولنور وانلر جمیعا سندن معلوملری اولورلر وبعضکره انلره میاه طلحی
ایله ویاخود نطرون مثللو ایله مملح میاه ایله احتقان دخی نافع اولور وخصوصا قطران
ایله احتقان زیاده نافع اولور وبعض کره انلرك حقنه لرنده ورق خوخ عصارهسی وتوث
اصلندن سلاقه سی وخاصه قشور رمان سلاقه سی ادخال اولنور اکر انلرده حرارت وار ایسه
یدنجی فصل اصحاب دیدان ضماداتی بیانندهدر اول ضمادات ادویه دوددندر
قورلرنده اتخاذ اولنور واول اضمده لر شحم حنظل ومرارة البقر وقثاء الحمار ایله وقطران
وصبر ایله تقویه اولنور وتخن صبر وافسنتین ایله ویاخود صبر ورب سفرجل ایله ویاخود
رب تفاح ایله ضماد اولنسه دیدانی قتل وشهوتی فتق ایدر واکر ذکر اولنان ادویه لر جمیع اولنوب
مجموع ایله ضماد اولنسه اصوبدر **ضماد جید** شونیز ماء حنظل رطب ایله ویاخود شحم
حنظل سلاقه سی ایله سحق اولنوب بطن وسره اوزره طلا اولنور ودیلدیکی اگر اول ایله سره ضماد

حسبما امکن

اولنسه

اولنسه دوددن قتلنده نافع اولور وکذلك ادویه مذکوره ادهانندن [illegible] ایله طلا اولنسه نفعی اولور
وخاصه دهن بابونج وافسنتینده نفع اکثر اولور **سکزنجی فصل** آفت دوده موافق اغذیه
بیانندهدر اول علیله بحسب مقابلة السبب استعمالی واجب اولان اغذیه اول غذادرکه انلرك لزوجتی
اولمیه ولکن حار یابس اولوب جلاسی اوله وجلا ایلدیکی نسنه یی اخراج اوله وانلرك اغذیه لرینه
ماء حمص وورق کرنب ادخال اولنور ولحم حمام تناولی انلره نافع اولور واول علتك جمیعا
اصنافنده ماء مالح شربی نافع اولور واکر اسهال وحرارت وار ایسه سماق ایله محمض اولان
احسا ایله تغذی اولنمیلر زیرا اول وجه اوزره استعمال اولنان احسا دوددن قتل واسهالی قطع
ایدر ماء رمان خامض دخی انلرك کثیر قتل واسهال ایدر وعلیلی اسهال اضعاف ایلسه تغذیه وتقویه
اولنان اغذیه اطعام اولنور واکر هضم ایلمز ایسه انلر احسا وحیا لحوم ایله تغذیه اولنورلر
اما وقت تغذیه وترتیب اغذیه بیانی بودرکه واجب اولورکه علیل آچ قونلمیه دیدانه بطنی
هیجان ایروب معده یی لزع ایلمسون ایچون زیرا انلر کرك بعضکره سقوط شهوته مؤدی
اولور بلکه واجب اولورکه بحسب الجوع دیدانك حرکتندن مقدم وقت راحتده تغذیه اولنه
وانلرك غذالری تقریبا اولنه وهر دفعه ده شی قلیل اطعام اولنه واکر اسهالدن خوف اولنور
ایسه بطن اوزره سندن معلوملری اولان ادویه قابضه ایله ضماد اولنه اما دیدان صغار اصحابی
اولی اولان اغذیه بودرکه انلرك غذاسی کیموسی حسن وانهضامی سریع اولان اغذیه حینندن
قیلنه زیرا غذا انلرك دیدانه مضاده اولان قوتی باقیه ایکن دیدانه واصل اولمالر صغار دوددن
مکانی بعید اولمق حیثیله وتخن تناول اولنان اغذیه حسن الکیموس اولسه کیموس فاسد ودیدانی تولد
اولمادده دیدان قلیله اولوب اولوجهله منفعتی اولور **طقوزنجی فصل** بطن اوزره واقع اولان
صدمه وسقطه بیانندهدر بوعلتك جمیعنده صواب بودرکه ممکن ایسه دم اخراج
اولنه وبعده اکر کندر ودم اخوین وطین ارمنی وکهربا هر برندن بر درهم مقدار الخز وجمع اولنوب
مثلث رقیق ایله اکر سقی اولنه اکر انلرده نزف دم ویاخود [illegible] ویاخود اسهال حادث اولور ایسه

بلغ

[illegible]

ذکر اولان دوائك ایجینه برقیراط افیون قاتیلور و بوندن صکره بزم کتاب رابعده باب الصناعتده
ذکر ایدن حکمز کلامزده تأمل اولنمق واجب اولور تم الفن السادس عشر والحمد لله وحده کتاب
ثالثك اون یدنجی فنی امراض مقعده ده و معالجاتنده اولان کلام مجملدر اولدخی فصولی
محتوی اولان مقاله واحده یی مشتمل اولور اوّلکی فصل علل مقعده ده اولان کلام کلیدر
معلوم بیوریله که مقعده عللی نك برنجیسی عسر اولور برقاج وجهدن ایجون زیرا مقعده
ممر رطوبتدر و معکوسه اولوب تحتدن فوقه وارنجه قدر نافذه در و مقعدنك
حسّی شدیده در و مقعده بر ممردر که اکل وقت ثفل کلوب مقعده یی تحریک ایدر و آلامی
تکثیر ایدر و سکون انده مفقود اولور و سکوننك فقدانی حسبیله ادویه نك منفعتی
و تأثیری اولمز و علل مقعده یی طبیعت فقدان سکون حسبیله اصلاحه ممکن اولماز
و کذلك مقعد معکوسه اولمغله اکر ادویه الزام اولنمق صعب اولور و ادویه الزام اولنمز نتیجه
تأثیر ایلمز و کذلك حسّ مقعده شدید اولدیغندن وجع انده زیاده اولور و کثرت وجع
موادی موضع وجعه جذب ایدوب علّتی آرتر و کذلك مقعده تنور بدنك اسفلنده اولور
و فضول بطبیعه اسفله منحدر اولور و انحدار فضول ایله امراض مقعده ارتر علی الخصوص
مقعده ده ضعف موجب اعلال آفت اولدیغی اکر منحدر اولان فضولی مقعده قبول الطبیعی
ایتمکله اول فضولك اضراری زیاده اولور ایکنجی فصل بواسیرده اولان کلامدر و معلوم بیوریله که
چوق واقع اولور که معاء مستقیمه و کذلك معاء مستقیم فوقنده اولان امعاده قروح اولوب
انلرك دم مقعده دن خروج ایتمکله ظن اولنور که اول مکانده باسور اولوب خروج ایدن
دم دم باسوردر و واجب اولور که معالجه قاتنده تأمل اولنه و باسور ایدیکی تحقیق اولندقدن
صکره معالجه یه تصدّی اولنه و باسور بر نوع قسمت ایله برقاج اصناف و اقسامه منقسم
اولنور قسم واحد ثؤلولیه اولور یعنی سکل کبی ممه لر اولور بو نوع اردئدر و ایکنجیسی عنبیه
و اوچنجیسی توثیه در ثؤلولیه ثآلیل صغاره مشابهدر و عنبیه مستعرضه مدوّره در لونی

ارجوانی

ارجوانی و یاخود ارجوانی یه میلی اولور و توثیه رخوه دمویه اولور و بواسیرده بر نوع
باسور اولور که نفاخات کبیدر و بواسیر تقسیم اخر ایله تقسیم اولنوب دیلورکه بواسیر
ناتئه اولوب خارجه خروج ایدر و یاخود غائره اولوب عوره نفوذ ایدر خارجده ظهور ایتمز
و ناتئه اولمز و غائره اولان باسور اردئ اولور خصوصا اول باسور غائر مقعده دن قضیب
ویا ایکی ناحیه ده اوله زیرا اول ناحیه ده اولان باسور غائر توریم حسبیله بولی حبس
ایدر و ناتئه ظاهره اولان بکلیسی سابق الذکر اوچ قسمدن خالی اولمز یعنی ثؤلولی و یاخود عنبی
و یاخود توثی اولور اما غائره نك بعضیسی دمویه و بعضیسی غیر دمویه اولور و بعضکره باسور
تقسیم اخر ایله منفتحه سیّاله یه و صمّ عمیه یه و غیر سائله یه منقسم اولور و منفتحه دن بعضکره شیء ایله
کثیر سیلان ایدر عروق کثیره منفتحه اولمغی حسبیله و غیر سائله دن برنسنه سیلان ایلمز
و اکثر حالده بواسیرده دم سودا اولور و یاخود سوداء صحیح ادن تولد ایدر و بلغمدن باسور تولدی قلیل
الوقوع اولور و بجن بلغمدن باسور تولد ایلیسه نفاطات کبی تولد ایدر و بطوننده سمک اولان نفاطاته
مشابه اولور و ثؤلولیه صریح سودادن قریب و توثیه دمه اقرب اولور و عنبیه سودا
ایله دم بیننده متوسط اولور و جالینوس قولی اوزره باسور دن عروق مقعده البتّه
منفتحه اولور و فتح اولنمق ممکن اولماز و اکر بناء یعنی باسورك سببی انفتاح عروق
اولدیغنه بناءً ریاح جنوب قتنده و بلاد جنوبیه ده بواسیر کثیر الوقوع اولور
و منفتحه سیّاله اولان باسورده ضعفه مؤدی اولمدیغیجه سیلانی قطع اولنمز یعنی
سیلان حسبیله ایلا علیله ضعف کلوب اکه خفقان استیلا ایلسه و یا که مسترخیه
اولسه و سیلان ایدن دمده دم غیر اسود رؤیت اولنسه اول وقتده قطع اولنور
و باسورك اجودی آنیده قلیلا قلیلا دم خروج ایدن باسور اولور دفعة خروج دم
اجود اولماز و نسوانده دم باسور رحمه میل ایدوب طمث ایله خروج ایلسه نیوا
اولوب رحمدن خروج دمدن انقطاع ایدرلر و واجب اولور که خاتونلرده دم باسور نفسه رحمه

زیرا ایام حیضده حرارت رحم زیاده اولمغله افواه عروق مقعده ده باسور احرارت فتح ایدر

میل ایلمسه صناعت ایله میل ایدیرلر و بواسیر اصحابنك اكثرنده رعاف
عارض اولمغله باسورلری زائل اولور المعالجات واجب اولورکه باسور معالجه سنه بدء
اولنوب اولا ابدن اصلاح اولنه و دم رد ئینك استفراغی ایچون صافن فصد اولنه
و خلف عقبده دخی فصد اولنه و بو ایکی عرقك فصدندن عرق ماءبض فصدی اقوی
اولور و ایکی ورك مابینندن حجامت اخلاط سوداویه یی استفراغ ایتمکله نافع اولور
واکر موجب اولور ایسه کبد و طحالك معالجه سی اولنور تولد ایدن دخی اصلاح ایچون و بونلر
صکره بر نظر ایدرز اکر باسورده وجع و ورم و انتفاخ یوغیسه انلرك علاجنه حاجت
کثیره اولماز زیرا بعض باسوره معالجه ی ناصوره و شقاقه مؤدیه اولور و بوندن
صکره واجب اولورکه تلیین طبیعته اجتهاد اولنه صلابت ثفل مقعده یه تادر ایتمکدن
و خطب عظیم اولمسون ایچون و اول تلیینك اجودی باسوره نفع اولان ادویه
مسهله و ملینه استعمالی ایله تلیینیدر و اول ادویه حب مقل و حب فیلزهرج و حب داحل
و اول حبوب که بیرآنه ذکر ایدرز بو حبوبلر ایله تلیین طبیعت باسوره اوفق اولور و باسورلر
صم و غیر منفتح اولنلرین تفتیح ایدروب انلردن دم اسالهسی واجب اولور و حسبما امکن اجتهاد
ایدروب دم اساله اولنه تا که ضعف کلنجه قدر و دم اسود قالمیوب دم احمر ظهور ایدنجه
قدر دم آقدیلور و قطع اولنمز و اکر بو تدبیر مفید اولمز ایسه باسور مقعده دن
ابانه و اسقاط اولنور باسورلر قطع ایتمکله و یاخود تجفیف و احراق ایتمکله بو
افعالی فاعل نسنه لر استعمال اولنوب باسورلر اسقاط و ابانه اولنور و معلوم بیورلسونکه
بواسیر اصحابنك مقعده لرندن دم سیلانی انلره آکلهدن و جنوندن و مالیخولیادن و صرع
سوداوی و حمرت و جاورسیه و سرطان و تقشر و جرب و قوابی و جذام و ذات
الجنب و ذات الریه و سرسام جمیعا بو امراضدن انلره امان اولور و سیلاندن ایدن
دم باسور قطع اولنسه اول امراضدن حدوثندن خوف اولنور و استسقا عرضندن

دخی خوف اولنور کبدده ردی و صلب ورم حادث و مزاج فاسد عارض اولمق حسبیله و سل
حدوثندن و اوجاع ردیه دخی خوف اولنور دم ردینك ردیه یه انزفاعی حسبیله و اکر
دم باسورك سیلانی غشیه مؤدی اولور ایسه سویق شعیر و طباشیر و طین ارمنی اخذ
و جمع اولنوب اول مجموعدن قلیلا قلیلا سقی اولنور و ادویه باسوریه نك بعضیسی
باسوری فتح ایدر و بعضیسی دخی ادمال ایدر و بعض اخری افراط سیلانی حبس ایدر
و کیمیسی دخی سیلانی کلیا قطع ایدر و کیمیسی وجع باسوری تسکین ایدر و اول ادویه
باسوریه مشروبا استعمال اولنور و یاخود انلردن حموله اتخاذ اولنور و یاخود اطلیه
و اضمده و لطوخ و ذرور و یاخود بخورات اولنور و یاخود اول میاه اولورکه انلرك ایچنه
علیل اجلاس اولنور و بو صورتلرك کلیسنده ادویه باسوریه مؤدی و یاخود مرکبا
استعمال اولنور و معلوم بیورلسونکه حب مقلك منفعتی انجح ادوار ایله اولان باسوره
اولور و ثابت اولوب دورار اولمیه باسوره حب مقلك کثیر منفعتی اولماز و مقعده ده
شقاق و ورم وجع اولسه شقاق و ورم اولا معالجه اولنوب بعده باسوره علاج اولنور
او جنز فصل دهن شمش ایچنده مقل حل اولنسه بواسیر و شقاقه نافع اولور
باسورلر خرم و قطع بیاننده در باسورلر بعض اولعلتی حادث اولان محللر اسقاط ایدوب
دوشرملر بعضکره قطع ایله اولور و بعضکره دخی ادویه حاده استعمالی ایله اولور اما
علیکه باسور محللر متعدد اولسه جمیعا اول با دفعه قطع اولنمز بلکه واجب بودرکه
فاضل ابقراطك بو بابده اولان وصیتی استماع و قبول اولنوب متعدده اولان باسورلر
بر برلرك اولنوب مقطوع اولنلرك ادمال و الحامی ایچون معالجه اولنه بلکه زیاده صواب
اولان بودرکه بواسیر متعدده دفعه قطع اولنمیوب واحدا بعد واحد بعض اوقات
متفرقه ده قطع اولنه اکر بو وجه اوزره قطعه صبر ایدر ایسه و آخر امرده باسورلرك
برر ترك اولنه حتی اول متروکلرندن سیلانی معتاد اولان دم سیلان ایدوب کلیا ترك اولنمیه

باسور ایله
حدید ایله
حدید ایله قطع اولنور انبجکله

دم منقطع اولمغله ذکر سبق ایدن امراضه مؤدّی اولمیه اکر قطع اولنیجق باسور نابته
وظاهره ایسه آنی قطع اسهل اولور و اکر اول باسور غائر ایسه آنی قطعه تربیه صعوبتلو
اولور و باسور ظاهرك قطعنك اجود طریقی بودرکه انك اصلنه وکوکنه ابریسم ویاخود
کتاندن متخذ بر خیط ویاخود قوی بر شعر محکم شدّ اولنوب برمدت ترك اولنور اکر شدّ مزکور
ایله ساقط اولور ایسه مقصود حاصل اولور و اکر ساقط اولمز ایسه اول باسوره مشروح
اوزرینه ادویهٔ مسقطه وضع اولنمغله فی تجربه اولنور انك ایله فی ساقط اولماز
ایسه حدید ایله قطع اولنور اما غائر و غیر ظاهر اولان باسورك طریق قطعی بودرکه
اول باسور قلب اولنور یعنی غوردن خارجه اخراج ونقل اولنور وبعده قطع اولنور
وآنی قلب ایلمك بعضکره آلت ایله اولور نار ایله ویاخود کیفما کان مقعد اوزره
محجمه وضع ایله قلب اولنمغله وبعد القلب اول باسور خارجه قالب ایله امساك
اولنور و اکر باسور مقلوبك سرعت رجوعندن وینه باطنه عودندن خوف اولنور ایسه
محجمه برساعت مقداری موضع محجمه تورّم ایدنجه قدر مقعد اوزره ترك اولنور زیرا ورم
باسورك غوره رجعتنه مانع اولور و بعضکره باسور ظاهر خروجی ساعتنه ذکر اولنان
خیوطك بری ایله شدیدا و موثّرا شدّ اولنور و شدّ و شدّدن حادث ورم اول باسوری
خارجده ابقا ایدر و باسور غائری قلب بعضکره ادویهٔ مقلّبه ایله اولور مثلا قنطوریون
عصارهسی و شبت رطب و میویزج اخذ اولنوب جمیعا عسل ایله معجون قیلنور و مقعده
آنك ایله طلا اولنور ویاخود بر صوف ایله اول معجون احتمال اولنور و بو طلا و حمول ایچون
هر قنقیسی اولور ایسه بر آز تهییج و مقعده یی ابرازه واسهاله تشویق ایدر ویاخود
نطرون و مرارهٔ بقر استعمال اولنور ویاخود فلفل و نطروندن استعمال اولنور و — نور
یاخود انلردن قنقیسی استعمال اولنور ایسه ایچنه بخور مریم عصارهسی ویاخود میویزج هم
قاتیلور و بو بابده احتیاطلو اولور باسورك قطع و خرمندن مقدم باسلیق فصد ایلمك

وتجن

وتجن باسورك قطعی مراد اولنسه اول اکر اول ایسه ظاهر بارز و کرك ایسه غائر مبرز اولسون
اول باسور اخذ و امساك و آخر طرفنه متّ و جذب اولنور وبعده کسکین و نافذ حدید ایله
واحوال اشیا ایله قطع اولنور و واجب اولورکه قطعی باسورك اصلی تجاوز اولنمیه واصلی
متصل اولان مقعد اجزاسندن برشیء قطع اولنمیه زیرا اجزاء مقعده یی قطع آفات — وبرازه
واورام واوجاع عظیمهیه مؤدی اولور و بعضکره انسی و حضوره بعض احتباس بول مؤدی اولور
وبعد القطع سیلان دم علی حاله ترك اولنور حرورن ضعفدن خوف اولنمیه قدر وبعده بزم
زمان آتیده ذکر ایدجکمز حابسات ایله دم حبس اولنور و اکر دم کثیر سیلان ایلمز ایسه باسلیق
فصد اولنور و ذکر مرور ایدن مفتحات ایله ادمی و اساله دمه تحمل ایدر ایسه اول مفتحات استعمال
صواب اولور اکر وجعدن سقوط قوّت خوف اولنمز ایسه و بعضکره تفتیح تفتیح بووب
~~[illegible] باسوری~~
دواسالده عصارهٔ بصل مثللولر کفایت ایدر ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ مراد اولنور ایسه صغیر اولان باسورك اصلی
اوکبیرك منتصف خرم اولنور ویاخود قسمت اخری اوزره خرم اولنور و خرم حبر ایله ورم و
وجع حادث اولمسون ایچون اول افتلرك برار یکی کوریلور و انك تراریکی بودرکه بصل و — استعمال اولنور
یاخود کرات سلق اولنوب سمن ایله اول مسلوق و خبیص قیلنور و قمقمه ایچنده مطبوخ اولان
میاه قابضهیه اجلاس اولنور تورّم ایتمسون ایچون و کولردن خل و ماده عفص و قشور رمان
طبخ اولنوب اول مطبوخه فی اجلاس اولنور و بعده منبت اللحم اولان ~~[illegible]~~ مراهم استعمال
اولنور و ذکر اولنان خرم و شقلدن مقصود مسقط باسور اولان ادویهنك نفوذ و تأثیری
اکر ~~[illegible]~~ اولسون ایچوندر وتجن بو مثللو معالجاتدن مقعده ده ورم و وجع شدید
رؤیت ایلسدك واجب اولورکه مقل ایله و سنام جمل ایله مقعدهیی تدخین ایلیهسن و ضمادا
مذکور ایله ویاخود خبز حواری و صفرهٔ البیض و مقدار قلیل افیون و زعفران ایله
تضمید ایلیهسن و قطع مثللودن حادث اولان وجع تسکین ایچون دادی نبیذ ایچنه علیلی اجلاسك
نفوذ و تأثیری عظیم اولور

وکذلک ایجنده ادویه حلیته طبخ اولنان میاهده اجلاس اولنسه انلرک منفعتی نبیذ داذ کبر اولور
وانکله تنطیل اولنان اغدر وصوده طبخ اولنجق ادویه حلیته بزرکتان وخطمی وبزر خطمی وکرنب
وبو مثللو نسنه لردر و بواسیردن ناشی حادث اولان اورام مقعده یه خاص اولان ادویه مخصوصه
ادویه دندر اسفیداج الصحون اوچ اوقیه سقولومس بر اوقیه مرداسنج ایکی اوقیه
مصطکی اوچ درهم بو ادویه لر بنج عصاره سی ایله جمع اولنور و واجب اولورکه بطن تلیین
اولنوب تصلب اتمیجک قدر ثقل بطنده ترک اولنمیه و تلیینی ورم جهتیله بوله احتباس
عارض اولور ایسه واجب اولورکه اول احتباس علاج اولنه برکون و بیکیجه اول علیل خلایه جلوسدن
منع اولنه خصوصا نزف قوی وقوعندن صکره منع مؤکد ایله منع اولنه واکر باسورلر
الت ایله قطع وکذلک خزم مراد ایلمسلک بلکه قصدلری دوا ایله اسقاط اولنسه باسور
اوزره دواء حاد نثر ایدرسلک ودواء حاد باسور اکل و افنا ایدر ولحم صحیح اظهار ایدر
اکر دواء حاد ایجاع ایدر ایسه علیل میاه قابضه ده اجلاس اولنور و اجلاسدن مقدم سمن
کثیر ایله معالجه اولنور وبعد الاجلاس مرهم اسفیداج ومرداسنج ایله واول مرهملر ایلکه
ذکر اولنان ذو الوردن وعنب ثعلب وکاکنج میاهی وکزبرددن متخذ اوله وبعضلره استعمال اولنان
حاد دوانک حرة واحرق سنه حادث اولان وجع دوانک موضع آفت بیننده حائل اولور
ودواء تأثیرندن منع ایدر پس وجع زائل اولدیقده اول دواء حاد اینه معاوده اولنور و بو منوال دواء
حادی مرارا تکرار اسهال وتخفیف ایدر وآخر الامر باسور تسوید ایدوب اسقاط ایدر و اول دواء حاد
دیکی بردیک و فلدفیون وانلرک مشابهی اولان دو الوردر ونجن دواء حاد ایله بواسیر
مسوّده اولسه کرنب زیت ایله سلق اولنوب باسور اسود اسود اوزرینه وضع اولنور
وبو وضع ایله وجع ساکن اولور وبعد بینه دواء حاد معاوده اولنور ساقط اولنجه قدر
معاوده ترک اولنمز اما اصناف باسوردن توثیه وانلرک مشابهی علاجی بودرکه انلرک اوزرینه
زاجات نثر اولنور وزاج انلری تخفیف ایدوب اسقاط ایدر و بعض کره انلرک قطع اولنور و توثیه

مثللوده

مثللوده فصد واسهال زیاده واجب اولور و ذرورات و بخورات واطلیه توثیه مثللوده زیاده
عمل ایدر **دوردنجی فصل** بواسیر عمی وصمّی تفتیح ودمنی ادرار بیاننده در واجب اولورکه
اول بواسیر صمّی اولا استحمامات ایله تلیین اولنه و تفتیحنه صافن وعرق حالبض فصدی ایله
استعانت اولنه وکذلک لب حوخ دهنی وشمش مر لبنلری دهنی وسنام جمل اهالی ونخ ایل
بعر کیلری عظام مندی ایلیکی ومقل مثللولر ایله افرادا ومجموعة اول باسور تمریخ اولنمغله
تفتیحنه اعانت اولنه وبعده بصل قور عصاره سی ایجنده بخور مریم عصاره سی قیلنوب مخلوطا استعمال
اولنه وبعضلره بو عصاره لرک ایجنده بیتوع عاتره ومیویزج و ذرق حمام ملح برشی دخی قیلنور
ولاجمانه انلر تفتیح ایدرلر و بعضلره تفتیح ایچون استعمال اولنان ادویه لر مرارة البقر وقثاء ایله بخور
قیلنوب باسور اوزرینه وضع اولنور وکذلک ورق سذاب ودهن اقحوان دخی ادخال اولنور واقحوانک
کنز وبی اکل ورواد رار ایدر و مسامات توسیع ایدر و بزور ایله متخذ اهلیلج دواسی دخی بواسیره نفع اولنمغله
ماعدا ایجنده بزور ملطفه اولمغله دم باسوری دخی ادرار ایدر و دم محتبسی ادرار ایدن ادویه دندر شحم
حنظل اوچ درهم لوز مر دورت درهم بو دوالردن فتیله طویله عمل اولنوب مقعده ده اول فتیله
امساک اولنور و کل ساعت اول فتیله تبدیل و تجدید اولنور بو وجه اوزره بش فتیله اتخاذ اولنوب
بهر ساعت بری استعمال اولنمغله بش ساعت اول فتیله باسور اوزرینه مقعده ده امساک اولنور
ونجن وجع شدید اولسه مقعد اوزره دهن ورد ایله متخذ بر فتیله وضع اولنوب امساک
اولنور وصافن فصدی بعضلره بلا استعمال شیء باسوری تفتیح ایدر **بشنجی فصل** ادویهٔ
باسوریه ده واقع کلامدر **النثورات والذرورات** اصوب اولان ذرورات قویه استعمالندن
مقدم صو ایچنده انزروت اصلدوب واذافه ایدوب اکلم مقعده تلطیخ اولنه واکر علیل اولا
صبر وتحملی وار ایسه داخل مقعده نوره حمام ایله تلطیخ اولنوب و بیره اصبر ایلدیکی صکره
شراب قابض ایله غسل ایدوب بعده ذرور زردی اولنه و بواسیر اوزره قشور نحاس یالکز و
یاخود رصاص محرق ایله معا ذرّ اولنوب اکیلور وکذلک ذرنیخ وذراریح ونوشادر ذرّ اولنوب

ذکر متقدم سمن شللو ادویه‌لر ایله اولادویه‌لر حضرتی ترارک اولنور ودواء مذکورلر اتواسر
بول صبر ایله معجون قیلنن اولور واول دواء حادجر اسنه جاری اولور اما انزن اوفق والین
اولور مغسول جوز سرو رمادی شراب ایله وقیض بیض بعض برطه نک قشری یا بسر نک رمادی وخرما
جکردکی نک رمادی و یابس محرق ترمس وثمرک محرق جکردکی جمیعا بو ادویه‌لر اوفق والین
اولور وبو یابره بالخاصه نفعلو لادرورات مجر اسنه جاری اولان ادویه‌دندر سمک ملحنک
راسی اخذ اولنوب ناره قریب بر موضعده تجفیف اولنور واول راس مجفف کنزو حقنه مقرر انده
جبن عتیقه خلط اولنوب حلقه‌دبر اوزره اکیلور وکذلک سمک مالحنک فر بنرنی اخذ اولنوب
راس سمک مذکوره کبی انزن نیخ ذرور اتخاذ اولنور وشونیز نیخ نفع عجیب اولان ذرور اندن
اولور وبواسیر صم وعیر مفتح ومدرر اولان اصناف ادویه‌نک برصنوفی بخورات اولور وانلرک
قوتی یا کثر بلادر ویاخود مع الادویه وخصوصاً مع الزرنیخ اتخاذ اولنان بخور اولور وکذلک
زرنیخ وحمل وکبریت وحل جمیعاً بونلر بخورات بیننده قوی بخور اولور اما کنز ولرده بخور اتخاذ
اولنان سائر ادویه‌لر اصل انجدان واصل دفلی واشترغاز واصل سوسن واصل کبر واصل
کرفس واصل حنظل واصل حرمل وعروق صباغین وبزر کراث وخردل وبعر جمل وقلی و اشنه
وقنه وانزروت بالجمله بو ادویه‌لر بو بابده نافع بخوراتدن اولوب مفرده ومجموعه استعمال
اولنور وانلر بلادر دخی برشی نیخ قیلنور ودهن یاسمین ایله معجون قیلنوب حفظ اولنور وقت
حاجتده انکله تبخیر اولنور واول بخور که انلرک ایجنده اشنان وقلی وقنه وانزروت وبعر جمل
واقع اوله اول بخور نافع اولور وبعضکره طرفا ایله کرارا تبخیر اولنسه بخور نافع وکافی
اولور بخور مرکب اصل کبر واصل کرفس ورق دفلی اصل الشوکه یعنی حاج تسمیه اولنان
شوکه‌نک اصلی محروث [illegible] اصل سوسن بلادر اشبو ادویه‌لر بالسویه اخذ اولنوب دهن
زنبق ایله انلردن بنادق اتخاذ اولنور ودیلدیکم ورق اس ایله تبخیر
جدا نافع اولور وکذلک اسود سالخ نوشادر ایله تبخیری نافع اولور وبو ذکر اولنان تبخیر بعضکره
اولنسه اول

برطوبه مقعده دن

بطرف غیر

برابر اوزن مقعده‌ده مهندم وطرف اخر مجمره اوزره اولان قمع ایله وبعضکره براجانه منقوب اوزرینه
[illegible] اجلاس اولنوب تبخیر اولنور وتبخیر اولنجق جمرک اجودی اوفق ارکلک دوکی بعرندر
جمر اولور فی السیلان بو سیلان مقعده اوزره وضع اولنوب تنطیل اولنور واول
سیلان انلرک کمی میاه حاده اولور وانلر اول میاهدر که انلرک ایجنده نوره حیه [illegible] یعنی
سونمرک کرج وکلس [illegible] وقلی وزرنیخ مکرر الطبخ اولمش اوله وصکره اول میاه ایله نوره
وقلی معجون قیلنه وکذلک میاه شبیه شربا وغسلا سیلان باسوری حبس ایدر طلاء
حنظلی واحده اخذ اولنوب دورت پارجه قیلنور وپارجه‌لر اناء واحد ایجنده صنع
اولنوب راعیه اولان ابلک سد یکی اوزرینه صب اولنور حنظله فلفلرین ستر ایدنجه قدر
وایام صیفده شمس قیظده وضع اولنور شمس قیظک غایتنه قدر ترک اولنور وبول نحل
ایلدیکجه دینه اول بول ایله امداد اولنور ولا محاله بو دوانک منفعتی شدیده اولوب باسور
اسقاط ایدر وبعضکره مرار ایله نیخ طلا اولنور زیرا باسوری اول دوا اکل ایدر بعض نسخه‌ده
مرار بدلنه مرمرات واقع اولمشدر وبرصوف اخذ اولنوب [illegible] وخرنوب رطبه غمس اولنوب اوصوف
بواسیر اوزره وضع اولنور اول باسوری ازاله ایدر واکر اول صوف ایله دائما باسور حل اولنه
تأکیدله ایشلدیکی فعلی بونده نیخ ایشلر کبرک فتاء رطب نیخ خرنوب کبیدر مروخات نافعه باسوره
نافع مروخات سمن عتیق شفتالو جکردکینک یاغی وشمش جکردکی یاغی وادکان دوه سنامنک
ودکی ودهن خیری ودهن الحنا فی المحمولات والفتائل برقطعه قطنه عسله غمس اولنوب اوزرینه
شونیز محرق اکیلوب استعمال اولنور وبعضکره ایکی صنف زرنیخلردن نیخ فتائل اتخاذ اولنور
وذکر سابق ادویه ذرورینه لردن نیخ عسل ایله فتائل اتخاذ اولنوب استعمال اولنور [illegible]
دو حموله نیخ عجیب المنفعت اولور ولکن استعمالنده حدتی حسبیله صعوبت اولور اول [illegible] بود رصل
لوف قطع اولنوب اجزا اصغار قیلنور دبرکون وبرکیجه شراب ایجنده نقع اولنوب حموله
اتخاذ اولنور وحسبما امکن احساک اولنور وبعضلر زعم ایلدیلر که اگر زیلو فرج فتیله اتخاذ اولنوب احتمال اولنسه

بخورات

مالح

شمس قیظک غایتنه مراد ایام صیفدر

حموله

اندن نفعی اولور مصنف دیرکه بن ظن ایدریمکه آنڭ منفعتی تسکین وجعدر اولور المشروبات
باسوره نافع مشروبات اولور نسخه معروفدر اوزره اولان حب المقل وفرع ایله ویاخود ودع
ایله متخذ اولان حب المقل کبی نافعدر ومشروباتدن بری هو دادر حبیدر وانڭ نسخه‌سی هلیلج
بلیلج املج شیر املج هر برندن بر جزء دادی بصوری بش جزء بو اجزا الراخذ اولنوب دهن
مشمش ایله منعصر اولنجه قدر اصلادیلور وبعده عسل ایله معجون قیلنور وشربت واحدسی
ایکی درهمدن اوچ مثقاله وارنجه قدردر وحب السندروس دخی اول مشروبات نافعه دندر
نسخه حب السندروس بودر قشور البیض شیطرج بزر الکراث هر برندن بر جزء
نوشادر نصف جزء خبث الحدید دورت جزء بو اجزا الراخذ وجمع اولنوب نخود مقدارنده
حبوب اتخاذ اولنور وغدوه استعمال اولنور وشربت واحدسی الرجحبه دخی بدرس
حبه یه وارنجه قدر قیلنور وبو حب جهه دخی تحریك ایدر وبونده اولان مشروباتدن اولور
هلیلج اسود وبلیلج واملج هر برندن اون قرع تحرق ایدر کهربا اوچ زاج ایکی درهم مقل
یکرمی درهم بو ادویه کرماء کراث ایله نقع اولنوب وانلردن حبوب اتخاذ اولنوب
استعمال اولنور ومشروبات مجربه دندر بو بالحدید بزر الکراث بزر نانخواه هر برندن ایکشر
درهم کبرك ثمره یابسی اوچ درهم برابر اوچ صو ایله بود والشرب اولنور وکذلك سمن بقر ایله مقلو
هلیلج اسود بزر رازیانج هر برندن بر جزء حرف ایکی جزء بهر کون شراب ایله انلردن
بر ملعقه شرب اولنور وکذلك سمن ایله مقلو هلیلج اسود ماء کراث ایله واطریفل
صغیر واطریفل خبث حدید ایله سقی اولنور وکذلك دق اولنوب اکلندن الجیریلن خبث
حدیدڭ اوچ درهم مقلوسی حرف ابیضدن ایکی ایله براوقیه ماء کراث وایکی درهم دهن جوز
ایچنده سقی اولنور وکذلك زراوند طویل وعاقرقرحا وحسك ولوز مر ونانخواه اخذ اولنوب
اوزرینه برکف دقیق شعیر القا اولنور وماء کرنب ایله معجون قیلنور وکذلك منقی اولان
ابهل حدیثی اون درهم اخذ اولنوب ماء کراث ایچنده برقاچ کون نقع اولنور وبعده کولکه ده

ودهن مشمش

~~تخفیف اولنور نیقلین صکره سحق اولنوب اول مسحوقه برقدر~~
~~وحرف ابیض وحلبه ونانخواهدن هر برندن سکز درهم اضافه اولنوب واضافه~~
~~اخذ ادویه لردن حرف قلی اولنور وجه باتیر روق اولنور نیقلین صکره اضافه اولنور~~
وبالجمله بر زنینه زجاج ویاخود بر مغضر ایچنده جمع اولنور وشربت واحدسی بر مثقالدن
ایکی مثقاله وارنجه قدر اولور ومختار ومجرب اولان اغذیه دخی اولور قتنه یابسه دخی
ایکی درهم مقداری صو ایله سقی اولنور وبو شربت باسوره دخی باعث برء اولور واکر اوچ
دفعه سقی اولنورایسه بردخی عودت ایلمز وسکبینج ومیعه باسور ایچون شرب
اولنان ادویه لردندر اولور اکر مبسورك طبیعتی لینه ایسه انلره سفوف هلیلج
بزور ایله شرب ایلمك نافع اولور وبو دوا ادرار ایدر ومبسوره نافع اولان
ادویه دخی اصل لوفی اولور عسل ایله اکله ادمان ایلمك اما اطریفل خبث ایله تناول
ایلمك دوحبدر وباسوره نافع اولور النبح فصل وجع باسوری تسکینه
اولان ادویه بیانندهدر سکبینج مقل هر برندن ایکیشر درهم میعه بر درهم
افیون نصف درهم شمش چکردکی دهنی بر بوجق اوقیه صموغ اول دهنی
ایچنده حل اولنوب اوزرینه نصف درهم جندبیدستر القا اولنور وکذلك
نیلوفر مجفف بر جزء خطمی نصف جزء وکذلك اکلیل الملك عدس مقشر هر برندن
بر جزء اخذ اولنوب بر مرطه صارو صو ودهن ورد ایله جمع اولنور وکذلك باسوره اوزره
دیاخیلون دهن ورد وزعفراندن برشیء وافیون ومیبختج ایله وضع اولنسه
اولقدر نافع اولور وشحم بطك نفع شدید اولور وکذلك سرطان نهری وزوفا رطب
ویحیی بو برکینك شحمی وشمع ابیض دخی نافعدر وکذلك تسکین وجعده وخصوصا
ورم ایله اولان وجعده نافعدر بابونج اکلیل الملك ومقدار قلیل زعفران بو ادویه لر
سحق اولنوب لعاب بزر کتان ایله ومثلث معجون قیلنور وورم مقعده یاپشدیرلر
لعاب ایله

الاربنیه فتخبله شول
الدرکیه صفقیله
قابدرکه وان قولی
اولور
وفی القاموس الغضار
الطین اللازب الاخضر
الحر انتهی مصنف مغضر
ایله اولطینلدن متخذ
اولان انائی مراد ایلمش
وبعض نسخه معصر
علی وصاد مهمله
ایله واقع اولمشلر
ظاهر اولان نسخه
اولی اصح اولمقدر

ذکر ایدجکمز ادویه‌لرکه ذکر ایلدیکمز وجه اوزره بو بابه اضافه والحاق اولنور زیرا
اول ادویه‌لر قطع وخرم وورم الجاعنه جمیعا نافع اولورلر
یدنجی فصل
حابسات سیلان الدم اولان ادویه بیاننده در حابسات مذکوره‌نك برصنفی قطعدن
حادث اولان سیلانی حبس ایدر و بو ادویه کراولور و زیاده واجب اولورکه
انلرکاویه اولالر و برصنفی فم عروق انفتاحی ایله عارض اولان سیلانی قطع ایدر
دمی قطع وحبس ایدن ادویه زاجات اولور وکذلك [illegible] صبر کندر دم الاخوین
جلنار شب اقاقیا و بو مثللولر در و بو ذرورات ذر اولندیغی صکره محکم و وثیق
شدّ ایله شد اولنور وکذلك وبر ارنب ویاخود نسج عنکبوت بیاض بیض ایله
[illegible] اصلا یلدیغی صکره ذرور ایله انلر تلویث اولنوب شد اولنور ختم ایدر
یعنی ادمال حاصل اولنجه قدر و حابسات قویه دنور قلقطار مثللولر اقاقیا ایله استعمال
اولنوب شدید اشد اولنق و بو مذکورلردن انتفاع اولنمز ایسه قیناز زیت ایچنده
بر قطعه قطن غمس اولنوب انك ایله مقعدی داغلنور دم حبس اولنور و بعض اولور که
حابس ذرور اکیلور ولکن بو وجهله کی تشنج خطر اولور اما ذکر اولنان اقوی حابسات
دون اولان ادویه حابسه قوابض معروفه لردر و اول میاهدرکه انده قوابض طبخ
اولمش اوله وکذلك اول شرابدرکه عفص درکه انده قشور رمان و عفص طبخ اولمش اوله
و حبس سیلان ایچون شرب اولنان ادویه لردندر اطریفل صغیر ایچنده برا سبوع خل ایچنده
نقع اولنمش خبث حدید وخلدن نصفیه و بر مثقالده قلی مشویه ایله قلی و کاهربا سحق
اولنان خبث حدید وضع اولنوب سقی اولنور
سکزنجی فصل
مبسوره نك تدبیری
بیاننده در مبسوره واجب اولورکه غلیظ لحملردن و اشیاء لبنیه دن و توابل و ابازیردن فقر
حاجتلری اکثر وده احراق ایدجك مقدارنسنه تناول اولندن اجتناب و حذر اوزره اوله لر
وهم انلره واجب اولورکه هضمی سریع اولان نسنه لر تناول ایلیه لر وغذا الریز اغذیه جیده دن

قیله لر لحان جبله وصفرة البیض ودسومتلو اسفیدباجا وجوز ابات وزیرباجا و [illegible]
ایله [illegible] وشیرج عذب ایله ماء حمص انلره نافع اولور وفانیذ ایله جوز هندی دخی
نافعدر اگر مبسورك استطلاقی و افراطا اوزره سیلان دم اولور ایسه انلر ارزده ایله
و زبیب ایله رمانیه ایله تغذیه اولنورلر و انلرك ادهانی دهن جوز و دهن نارجیل و دهن لوز
و نواة مشمش دهنی و سنام جمل و دکی و شحوم فاضله قیلنور وصفره دن مجه یعنی یمرطه صاریسی
متخذ اولان قیقانه اطعام اولنور و انلره فانیذ موافق غذا اولور و تینی تمردن خیرلو اولور
طقوزنجی فصل
مقعده حادث اولان ورم حار و حمرتله مبتدئه اولورلر اوجاع
بواسیردن و قطع بواسیردن صکره حادث اولنلر بیاننده در اورام مقعده بعضکره
و قلیلا مبتدئه اولور و اکثرا مرده شقاق و حکه عقبنده وکذلك بواسیر افواهی
انسدادی عقبنده و بواسیره قطع ایله و ادویه حاده ایله معالجه عقبنده حادث
اولور و اکثر اورام جمع مدّه ایدوب خراجات صائره و راجعه اولسه بو اصلی اولمقدن
خوف اولنور بنا علیه ان قبل النضج بط ایتمك امر اولندی و واجب اولور ذکر اولنان
اورامك ابتداسنده فصد استعمال اولنه و بعضکره یا اکثر فصد ایله وجع ساکن
اولور و اول اورامه مرهم اسفیداج استعمال اولنور ویاخود رصاص محلول و انك بو
برنوعی اتخاذ اولنوب ایچنه بیاض بیض و دهن ورد ایله اسود اللون اولنجه قدر
سحق اولنوب استعمال اولنور ویاخود مرداسنج بش [illegible] اسفیداج ایکی
درهم موم اوچ اوقیه شمع ایکی اوقیه شحم بط بر اوقیه شیرج مقدار کفایه بو دوالر
یالکز ویاخود مثلث و شراب برشی ایله استعمال اولنور و شحم بطك نفعی شدید
اولور وکذلك صو ایله مطبوخ اولان خبز صفرت بیض و دهن ورد ایله طلا قیلنسه
نافعدر وکذلك خبز نقی بر رطل زعفران بر اوقیه افیون نصف اوقیه بو ادویه‌لر
اخذ اولنوب مبیختج ایله استعمال اولنور و کاکنج ضماد جدا جید اولور وکذلك اوضماغ

جيد ضماد اولوركه انك اتخاذ بو طريق ايله بيض مشوينك صفرتي اخذ اولنوب شراب قابض
ايچنده معجون قيلنه وبعده شمع ايله ودهن ورد ايله خلط اولنه وچون ورم
زمان ابتداسين تجاوز ايدوب آنده حدوث قطع حسيله اولسه آنك اوزرينه دياخليون
مرهمي دهن ورد ايله ضرب اولنديقده صكره وضع اولنور وياخود مقدار قليل
باسليقون مرهمي صفرة البيض ينمبرشت ايله وضع اولنور وبابونج ايكليل الملوك
اولان نصل وكراث وضع اولنور وياخود مرهم اسفيداج اشق ايله وضع اولنور
اگر وجع شدت اوزره اولور ايسه بنجك ورق وطرا اخذ وعصر اولنوب صوينده برشئ
اخذ اولنديقده صكره مائله اولور ورم نمريخ اولنور وباقي قلان ماء بنجده خبز نقع اولنوب
شيلكه عقد اولنمله صفرة البيض ودهن ورد اولاجنز منقوعه اضافه اولنوب اندن مرهم
اتخاذ اولنور وكذلك انده معتدل حماد نافع اولور واول صوده اندر اجلاس دخي نافع اولور
انك ايچنده تسكين وجع ايدر بزركتان وخطمي وملوخيا طبخ اولنوب واكه حنطه
مهروسه لعابي صب اولنمش اوله وواجب اولوركه زحير بابنده ذكر اولنان معالجاته
هم مراجعت اولنوب انده مذكور اولان علاجلر بو بابده علاج اولنلر ايله معالجه اولنه وحدوثي
قريب العهد اولان مقعده اوراق جمع حدة ايدن ورملردن اولور ايسه مبادره ومسارعه
ايدوب قبل النضج آني بط ايله ماده غوره وعمقه ميل ايتمكله ناصور اولمسون ايچون بو
تدبير بقراطدن حكايه اولنمشدر
اونجي فصل
شقاق مقعده بياننده در مقعده
شقاقلرينك سببي مقعده يبس عارض اولان حرارت ويبوست عارضه اولوب ثقل يابس
وسائر ادويه ايله مقعدنك تشققه اولور وبعضكره ورم حار وياخود ثفل شدت
غلظت ويبوستي سببيله حادث اولور وبعضكره بواسير دخي انشقاقي ايله وياخود ابن خلع
دملرك افواهنك قوت ايله انفتاحلرندن اولور المعالجات ادويه شقاقلرك كثير مرهملري
مؤلفه وكثير مرطبه ملينه در وكثير ورمه معالجه اولور وكثير خواص مسكنه ساكله وياخود

يعني بالكيفية المحققة وعلاجه ورم

اولسله
جدا
عروق مقعده

خواصه قريب فعلي اولور اما مرهملر قابضه مجففه نقاء اولنمديغي عقصده صودده ناعما
طبخ اولنوب شراب ايله طلا اولنور واندن ناقور اولور ويجفف جلنار اسفيداج مرداسنج
دهن ورد بو ادويه تركيب اولنوب استعمال اولنور وكذلك حرداسنج ورصاص محرق
وخبث الفضه واقليميا بو ادويه لر دهن ورد قليل شمع ايله استعمال اولنور
وكذلك مرهم اسفيداج معروف وياخود اسفيداج وانك محرق ودهن ورد
وبياض بيض وياخود خبث رصاص وبزر ورد بو ادويه لر سحق اولنوب مرهما
وياخود يابسا ولزوقا استعمال اولنور وكذلك حنا بر جزء وشمع ابيض اوج جزء
شمع دهن ورد ايله اذابه اولنوب خلط اولنور وكذلك خيري مجففدر استعمال
اولنور وخواص مجرباتندن اولنلردن اولور رماد صدف ونشا اسنج وزنلري
برابر وورق زيتون انلردن بريلرك نصفي اخذ اولنوب طلا اولنور وادويه نافعه
اولور مرتك اسفيداج سحالة الرصاص بنج ابيض دهن شمع وزنلري برابر مقدار
الكفايه دهن ورد ايله اخذ اولنوب استعمال اولنور وكذلك شحم بط كندر ايل بعض كبيك
كيكندي ايلكي بزر الورد توتيا اقليميا مغسول اسفيداج الرصاص محرق ومغسول
قورشون افيون زوفا الرطب عصارة الهندبا عصارة عنب الثعلب دهن ورد شمع
بو ادويه لردن قيروطي اتخاذ اولنور وبو دوا ده جراحت اصلاح ايله معا ودر ومنع
واصلاح والمردفع واردر وشقاقي اولان اول آماسه مقعده اجلاس اولنوركه انده عنب
الثعلب وعدس وورد وشعير مقشر قينادلمش اوله اگر شقاقي اولان مقعده ده حكاك
اولماز ايسه انده دهن آس ايله قيموليا نافع اولور وقوي جامع اولان ادويه دن
اولور شيرج ولبان سادج وشب حدور رهون بريندن ايكي درهم وزعفران ومر
برندن بر درهم وعلاء انباط وشمع هر برندن اون ايكي درهم طلا ايله ودهن ورد
ايله جمع اولنور وبو بابده ادويه لردن اولور تليين وتعديل حسيله منفعتي اولان ادويه

فعلنه مرادآنيه در تمكيم
نارسيله معروفدر

وانك شحوم واوداك ولعابات وعصارات وادهان مثللو اردر وكذلك نشا وغبار رحا وكثيرا
مثللو مغريات در وبوادويه لر شقاق مقعده علاجلرى ايله جمع اولنور وبو نسخه اول
علاجلردن اولور زوفا رطب مخ عجل نشا مغسول شحم بط وياخود شحم دجاج
دهن ورد وكذلك اوراق والردندر ساق بقر مخى نشا وزنلرى برابر اخذ اولنوب طلا اولنور
وكذلك مرهم مقل وسنام الجمل وكذلك مخ ساق بقر وخمير شعير وزنلرى برابر اخذ اولنور
مجربدر وادر وكذلك مخ ساق بقر ومخ ساق ايل وشحم ايل هر برندن بر اوقيه وموم
نصف اوقيه شيرج ايكى اوقيه نشا بر اوقيه كثيرا بر اوقيه شيرج ايله جمع اولنور
وحرارت كثيره سى اولميوب وورم بيوسترا ولميان شقاقه نافعه ادهاندن اولور دهن
خيرى ودهن سوسن ودهن نوى المشمش ودهن نوى الخوخ بو ادهاندن مقل
حل اولنوب استعمال اولنور مع الشحم معجون قيلنان مقل ايله تبخير اولنور اما شقاقده
ورم اولنلر علاجى بودر اقدم سن بيلدك وانلردن دهن آس ايله قيموليا
وضع اولنور وقوابض وزيت انفاق ايجنده اجلاس اولنور وكذلك عفص طلا ايله
طبخ اولنوب آنلر ايله ضماد اولنور اما شقاقده باسور رتيه لرى اورزينه مرهم وضعنه
حاجت اولور اما تقليليه اولان شقاقده دائما طبيعت تليين ايتمكله علاج اولنور وطبيعت
تليين اغذيه ملينه واشربه ايله وحب المقل ليل ونهار شرب ايتمكله اولور اگر شقاقده
برشى سيلان ايدراسيه برقطنه ماء شبه عمس اولندیقدن صكره تجفيف اولنور
وبعده اول قطنه ايله مقعده مسح اولنور وصاحب شقاق قوابضدن وزبلى تجفيف اولان
اشيادن انلرى اجتناب ايدرلر اصحاب شقاقده اغذيه لرى بياننده در واجب اولوركه
انلر قوابضدن وحوامضدن وطبيعت تجفيف ايلان اغذيه لردن اجتناب ايليه لر
ولكن انلرك اغذيه لرى اسفيدباجات واسفاناخيات وملوخيات قيلنور ودجاج
سنام جمل وشحوم دجاج وشحوم بط قيلنور وانلره كبريه اولان اسفيدباجه ونيمرشت

صفرت

صفرت البيض خصوصا قبل سائر الطعام تناول ايلمك وصفرت البيض وكرات وبصل
سمن بقر ايله عقد شربا ولمحق قدر محه اتخاذ اولنوب اطعام اولنمق دخى نافع اولور
وجوز هندى ولوز وفانيذ دخى نافعدر وتغذيه لرينك طريق اصحاب بواسير تغذيه لرينك
طريقى كبيدر اون برنجى فصل استرخاء مقعده بياننده در استرخاء مقعد
حدوثى فالج موجب اولان ... مزاجدن وياخود ... اولان برودتدن
اولور ومزاج فالجى بعضنكره واكثر حالده متشربه اولان رطوبت رقيقه دن اولور
وبعضنكره حرارته مائله رطوبتدن اولور ورطوبتك حرارتى مقعده نك اول رطوبتك
تشربنده سبب اولور واول حرارت لمس ايله معروف اولور وبعضنكره دخى نصور وخزم باسور
وقطع باسور ايله اولور اگر انلردن مقعده عضله سنه آفت عامه اصابت ايدراسيه
وبعضنكره دخى على الظهر سقطه دن اولور واول ضربه دن دخى اولور كه مبدء عصبه
مضر اوله وياخود عصب هتكى ونسخ ايليه وعصب هتكى ايله حادث اولان
استرخاء دفعة حادث اولور واكثر علاج اولماز اما تراخى اولان استرخاء قليلا قليلا
حادث وعلاجى قابل اولور واسترخاء مقعده حبس ايله بلا ارادة خروج ثفل عارض
اولور وبعضنكره مقعده خارجه ... دايره واو تمدد استرخايه مشابه اولور تمدد
دخى ثفل خروج ايلمكدن حبس ايله وجوقه واقع اولوركه قولنج حبس ايله مقعده يه حابس
اولان عضله يه تمدد عارض اولغله مقعده مسترخيه اولور وعضله حابسه نك تمددى
صلابت لمس ايله معلوم اولور وبعضنكره مسترخيه اولان مقعده نك حسى باقيه وموجوده
اولور وكره انك حسى باطل اولور وحسى باقيه اولان استرخاء اسلم اولور المعالجات اگر
استرخاء مقعده نك سببى مع مادة وبلا مادة برد شديد اولور ايسه اول مقعد مياهنده
اجلاس اولنوركه انده ابهل وقسط وجوز السرو وسنبل وبزر اخردن برشى طبخ اولنمش
اوله وبو نردن اقوايه حاجت اولور ايسه او فربيون ثنسيه اولنان دوا ايله احتقان اولنور

اول مزاجك برودتدن
حاصل

بلا ارادة

بعض

اولدوا او فربيون ايله متخذ اولور وآنك اوزرينه دهن قسط وغير ادهان استعمال اولنور
واكر مقعده يى مرخيه اولان ماده كنزوده حرارت اولان رطوبت ايسه اولوب لمس ايله
اول رطوبتده حراره احساس اولنور ايسه اول عليلى برده مائل وقبض قوى اولان مياه
ايچره اجلاس ايدرسك وانكه مسخن خلط ايدرسك واكر اول مقعده ده
تمرد اولدوغنى ظن ايدر ايسك ادهان وشحوم وغير يلردن مرخيات وملينات استعمال كخر الامر
واجب اولوركه تلطيف وتحليل اولان ادويه قابضه ومحركه بعض قوه دافعه يى انعاش ايدن ادويه
استعمال اولنه قوتى تنبيه وماده يى استفراغ ايلسون ايچون واول فعلى اولان ادويه ماء مملوح
وماء مالح وحنظل مثللولردر وكذلك بو بابك عقبنده ذكر اولنان خروج مقعد فصلنده ذكر اولنان
معالجاتده تأمل ايدوب انلردن تمرد واسترخايه انفع اولنلر اخذ ايله **اون ايكنجى فصل**
خروج مقعد بياننده در مقعدك خروجى مقعده يى ماسكه وشيله بعض رافعه اولان
عضله لرك شدت استرخاسى سببندن اولور وبعضكره ده اورام مقلبه حسبيله اولور وجميع
اولان خروج مقعد بلا وجع ورم حسبيله اولان خروج مقعد علاجندن اسهل اولور
وبو ايكى صنف جميعا معلومدر وانك معالجاتنده اصوب اولان خروج مقعد سببنك معالجه سى
معلولر ايله علاج اولنوب ومقعد موضعنه رد وشد اولنمقدر واكر رجوع ايتمز
ايسه مرخيات استعمال اولنه وواجب اولوركه بو موضعده مقعده يى شد ايدن براز
ادويه قابضه ذكر اولنه زيرا بو معالجه ده اكثر احتياج اول ادويه يه اولور زيرا اول ادويه يى
سن استعمال ايدوب مقعده يى رد ايلديكدن ردى قبول ايدر ايسه آنى سن شد ايدرسك
واول تدبير نافع اولور واول ادويه دن كيمى اول مياه اولوركه انك ايچنده ادويه قابضه طبخ اولنوب
ايچنه عليل اجلاس اولنور وانكله تنطيل اولنور واول صويك اوفق شراب قابضدر
واول مياهدن وردو عدس وعنب ثعلب وسماق بو ادويه ايله طبخ اولنان مياه وبو صويك
استعمالى ورم اولنلرده نافعدر واول ادويه مقبضه نك برصنفى ذروه اتدر وحرارتى اولميانلرده

مستعمل

مستعمل اولنان ذرورات شجرة البطمك قشورى سكز درهم جوز السرو ايكى درهم اسفيداج
بر درهم بو ادويه لر اخذ اولنوب خارج اولان مقعد شراب قابض ايله غسل وبل اولنوب
اوزرينه اول ادويه اكيلور وكذلك دقاق كندر ومرداسنج هر برندن سكز درهم
سرو يابس جوزى واول اسفيداج رصاصكه رصاصدن بعض بعض اخرا ايله [illegible]
قابض ايله حك ايتمكله اتخاذ اولنور اندن بو ايكى درهم اشبو ادويه دن ذر اولنور
وكذلك خارج اولان مقعد غسل اولنوب دهن ورد خام ايله ياغلنور وبعده شب
وعفص وكحل واسفيداج الرصاص اوزرينه ذر اولنور واكر موضعنه رد قابل اولور
ايسه رد اولنوب شد اولنور واكر مقعده يى رد ممكن اولماز ايسه وورم عظيم حسبيله
انده اولى اولان ايچنده مسكنات وجع ومرخيات ورم اولان ادويه طبخ
اولنان ماء مطبوخ حارده اجلاس ايله بقوة ارخا اولنديقدنصكره اول خارج دهن
شبت تحليلى ودهن بابونج ايله تدهين اولنور وبو تدبير ايله خارج تليين اولنوب
موضعنه رجوع ورده قابل اولور بو صورتده بونلردن اقدم ذكر اولنان معالجه ايله
علاج اولنور وبو مثللو وقتده مسكنات وجع مذكوره وخصوصا ذكر سابق [illegible]
دوا وعدس ايله اولان دوا نافع اولور **اون اوچنجى فصل** مقعد ناصورى
بياننده در مقعد نواصيرى بعضكره خراجات مقعده دن ومقعد خراجاتنده خروج
حادث اولور وبعضكره بو اسير متاكله دن تولد ايدر ومقعد نواصيرينك كيمى غير
نافذ اولوب اسلم اولور وكيمى نافذه اولوب اردء اولور ونواصيرك تجويفى ومدخلى
قريب اولنلر اسلم اولور زيرا اول موضعده اولان ناصورده حذاقت اوزره خرم اولنسه
مقعده يى كليسى متضرر ومؤف اولماز بلكه بعضيسى متضرر اولور وباقى قالن
عضله ينه فعلن ايشليوب مقعده يى امساك ايدر اما نواصير مقعده دن بعيد اولسه
انك علاجى انجق قطع ايله اولوب عضله نك كليسى وياخود اكثرى قطعه حاجت اولمغله حابسك زوالى ايله
بلا ارادة زبل خروجندن خالى اولمز

وبعضکره ناصور مقعدن اوره ده عروقنه عصبه متصل اولور وانزه خطا اولور وناصورک
نافذ اولوب غیر نافذدن فرقی بو وجهله اولور که ناصوره بر میل ومقعده یدکی اصبع ادخال اولنور
واول اصبع ایله موقع میلک منتهاسی احساس اولنوب نافذ غیر نافذدن فرق اولنور وبعضکره
زبلک ناصور ثقبه سندن خروج وجودی ناصورک نافذه دلالت ایدر وناصور خرم اولندیغی تقدیره
عضلۀ مقعده نک کلیسی ویاخود بعضیسی خرم اولندیغنه دلالت ایدر اول تدبیر که آنی بعض
متقدمین ذکر ایلیوب انلرک کلامندن بعض متأخرین انتحال ایلدیلر واول تدبیر بودر که
اصبع مقعده یه ومیل ناصوره ادخال اولنوب علیله امر اولنور که مقعدینی شد ایدوب جمع
ایدوب فوقه اشاله ورفع ایلیه وانلرن عضله نک منقبض اولان ایله بازر اولان
احساس اولنه وکذلک عضله نک طول برنده اولان عرضنده
نه مقدار اولدیغی ومیلک طرفی ایله طول برنده اولان عرضنک اعلاسنده اراسنده مقدار اولدیغی
وقلت وکثرتی تعرف اولنه وبعضکره نافذ اولان ناصورک فوهه سی واحده سی وبعضکره
افواه متعدده سی اولور **اون دوردنجی فصل** نواصیر معالجه سی بیاننده در نافذ
اولمیان ناصورک سیلان کثیر ایله ایذاسی وتینی مفرطی یوغیسه اکه معالجه ترکنده
بأس اولماز واکر انده اول اذی وار ایسه اوزرینه شیاف [illegible] غرب وادویه ناصوری
اولمجه ایجاد اولان ادویه وضع اولنمغله تجربه اولنور اکر اول ادویه ناصوری
اصلاح ویاخود فسادینی تقلیل ایسه انلرن غرض حاصل اولور واکر انلرن منفعت اولمازسه
انزه دوا حاد استعمال اولنور انلرن لحمیتی ابانه وازاله ایدوب لحم صحیح اظهار ایلسون
ایچون ودوا حادک الکی اوزرینه سمن ودهن ورد قیلنمغله تدارک اولنور وصکره جراحت
مراهم مدمله ایله وخصوصا مرهم رسل ایله ادمال اولنور زیرا اول مراهم [illegible] ایله برائت
حاصل اولور وبینه اول تدبیر ایله که ناصور اولور ایسه اکه قطع وحرق ایله استعجال اوزره علاج
اولنمز ولکن برمدت رفق اولنور واول ناصورلر ادمال ایلیان ادویه مرهم اسود کبی تماما نافذ

اولان

اولان ناصورک علاجی خرم اولور وخرم مده بزم بوبننده اقدم ذکر ایلدیکمزه مراعات اولنور
وخرم مدد جیدر شعر مفتول ایله یاخود ابریشم مفتول ایله اولان خرم در طریقی بودر که
اندن بر شدیدا شد اولنور وبرمدت ترک اولنور وتجن اول شدّ وجع شدیده مؤدی
اولور ایسه وتشنج مثللو اعراض ردیه عروضنه مؤدی اولور ایسه انلرن خیط اخذ اولنور
تسکین وجع معالجه سی اولنور وصکره شدّ مذکور ینه اعاده اولنور **اون بشنجی فصل**
مقعده نلرن حکه سی بیاننده در اول حکه بعضکره مقعده ده متولد اولان دیدان صغار
لذعندن وبعضکره اخلاط بورقیه ومراریه لذعندن وياخود مقعده ده اولان قروح
وسحجه دن حادث اولور **المعالجات** دیدانن حادث اولان حکه دیدانن علاجی ایله
معالجه اولنور وقروحدن حادث اولان قروح علاجی ایله علاج اولنور ومقعده ده
محتبس اولان اخلاط مذکوره حکه سی نلرک علاجی اکر اول اخلاط فوقدن سائل ایسه اغذیه اصلاح
واخلاط استفراغ اولنور واکر مقعده ده محتبس ایسه خلط مرار وبلغمیلن معا حقنه ایله
تنقیه ایدن شیافات معروفه موصوفه ایله استفراغ اولنور واول شیافات
باب زحیرده ذکر اولنور ومعدله ومخدره اولان حمولات ایله دخی معالجه اولنور
ومقعده یه خل ایله مسح جدا نافع اولور وعصعص اوزره حجامت دخی جدا نافع
اولور **اون التنجی فصل** قروح مقعده بیاننده در اول قروح باب سحجه مذکوره
اولان مجففات قویه ایله معالجه اولنور واکر وجع شدید اولور ایسه اول موضع وجعک
تخدیر اولنور اکر مرهم اسود ومرهم زنجار نافع اولور وبرمیل رأسنده اولان صوفه ایله
اول مرهم احتما اولنوب وبعد الاخراج صوفه مذکوره ایله اول مرهم ثانیا تجدید
اولنور اون یدنجی فن بحمد الله تعالی ومنه تمام اولدی **کتاب ثالثک اون برنجی فنی**
کلیه یعنی بوبرکلرک امراضنه ومعالجاتنه کلام مجملدر اولدی ایکی مقالهیی مشتملدر مقاله
اولی احکام کلیه نلرک کلیاتی بیاننده در اولدی فصولی مشتملدر **فصل اول** کلیه نک تشریحی

یعنی اصبع میلک [illegible] ناصور ملاقی اولور ایسه نافذ اولدیغی معلوم اولور و الا فلا

دقیق

بیانده در باری تعالی حضرتلری مائیة فضلیه یی دمدن تمییز و دو تنقیه ایچون کلیه یی آلت
قیلدی و اول مائیه جهت احتیاجی و مائیتلری کلایه صارئ اولدیغنی بوقدم بزبیان
ایلدک و تنقیه یه حاجت دملک نضجی قتنده و بدنه نفوذه استعداده قتنده باطل
اولور و بوخو سنلره معلوملری اولور و ذکر اولنان مائیت جداً کثیره اولورایسه لابد اولورکه
مائیت کثیره یی منقیه اولان و آنی نفسنه جذب ایلین آلت عضو کلیه واحد کبیر اوله و یاخود نوع
اولوب ایکی عضو اوله و لکن عضو واحد کبیر اولسه مائیت کثیره اکه جذب ایدلنر بقیلی تضیق
و تزاحم ایتمکله واحد کبیر برکنه ایکی قطعه قیلندی و آنلری ایکی خلق اولنمسیله واحددن
اکثر اولان اعضای سابقه ده ذکر اولنان منفعت موجوده اولور و بریته آفت
اصابت ایلسه اخری بعض فعلی و یاخود جمهور فعلی اشر واول ایکی بوبرکلرن جوهری
کثیر و متلزز یعنی صیق قیلندی برقاچ منافعدن ایچون انلری اکتنازی ججملری صغر بیلدی
فوت ایلدیکی فعلی تدارک ایدر و اکتنازی سبیله رقیق اولمیان مائیتی
جذب و نشفده امتناع ایدر و جنبیسی اکتناز سبیله جوهری نورا اولوب کل وقت
محتوی و ممتلئ اولدیغی مائیتدن سرعت انفعالی اولماز زیرا اول مائیت اکثرا و قانده
اخلاط حاده یی مستصحبه اولور و کلیه مکتنز اولمسه لاجرم آندن منفعله اولور و کلیه ایکی
خلق اولنغله ایکیسندن اراسنده و تینلری یعنی قلب طمرینک نفوذ ریسه اولور
و ایکیسنلر اراسنده موضوعه اولان احشایه مکان اولور و صاغده اولان
بوبرک صول بوبرکدن اوزرنده قیلندی کبده اقرب اولوب بحسب الامکان کبددن جذب
زیاده اولسون ایچون و برده کلیه یعنی کبده مماس اولور کبیدر بلکه کبدک زائده زرتی کلیه
جانبنده اولان زائده یه کلیه یعنی مماس اولور و کلیه یسری نازله و اشاغی قیلندی
زیرا کلیه یسری ایله طحال ایکی کلیه لرکه آنده مساوی اولسه لر کبده
تحلب ایدن مائیت رقیقت معتدله ایله منقسم اولوراما کبده یعنی قریب اولمغله اولاکبددن
ایکسنه

متحلب

متحلبه اولان مائیت اقربه و ثانیاً بعده منجذبه اولور و ایکی کلیه نک مقعرلری ترابت ایدر
یعنی مائیتی جمع و اصلاح ایدرلر و تحدبلری عظم صلبه ولی ایدر و ایکی کلیه هر برینک
باطنلرنده بر تجویف قیلندی مائیت کبدا اول تجویفه طالع طریقیدن
منجذبه اولوب بعده حالب طریقیله مثانه یه منجذبه اولسون ایچون
کبد ایله کلیه اراسنده بر منفذ و مجرا قصیر واردرکه اکه طالع دیرلر کبددن مائیتی
اول طریق ایله کلیه یه منجذبه اولور و کلیه ایله مثانه اراسنده هر ایکی طرفدن
بر منفذ واردرکه آنکسنه حالب دیرلر کلیه باطننده جمع اولنان مائیتدن
دو تمییز ایدوب دم ممتاز ایله اغتذا و مائیتی دمدن تنظیف و تصفیه
ایدر بعده مائیت قلیلا قلیلا حالبان طریقیله مثانه یه منجذبه اولور
و لکن اول مائیتک دمدن امتیاز غایته بالغ اولمغله مثانه یه منجذبه اولان
مائیتده نوع دمدن اثرقالور و اول مائیت غسل بلیغ ایله غسل اولنان لحمک
غساله سی کبی اولور و بناء علی ما ذکر حین کبدک قوه ممیزه سنده ضعف اولسه
مائیت یعنی بول دمی مستصحبا خروج ایدر و بعضکره کبدک قوه ممیزه سنده
ضعف اولمغله کبددن کلیه لره متحلبه اولان مائیتده قدر لایقدن اکثر
دم اولور و کلیه نک قوتی هر نه مقدار قویه و غیر ضعیفه اولورایسه
قدر حاجت و اغتدا ایدجک مقدارده و مائیتدن تمییز ایدر و کثرت دمه بناء
کلیه دن مثانه یه وارد اولان مائیتده وجه لایقدن زیاده دم اولور و ضعف
کبد اولنلرده بناء علیه خروج ایدن مائیت غسالی خروج ایدر و ضعف کلیه
سبیله خروج ایدن غسالی یه مشابه اولور و کلیه لره بر عصبه کلورکه کلیه لری
ستر ایدن غشا اول عصبه دن مخلوق اولور و کذلک انلره بر ورید جانب کبددن
وارد اولور و کبده شریانلر قدر معتبر اولان شریاندن وارد اولور

ایکنجی فصل

عارضه اولور

بعضلره کلیه‌لره امراض مزاج وبعضلره هو صغر وکبر وسد وحسبیله امراض ترکیب
هو عارض اولور وامراض ترکیب جمله سندن اولور حصاة وامراض اتصال قروح
واکله وانقطاع عروق وانفتاح عروق مثللولر وبو امراضک کلیسی کلا انک
کندویه ویاخود کلا ایله عضو آخر بیننده اولان مجرایه عارض اولور ولکن
مجری حسبیله اولان امراضک کلایه عروضی نادر اولور واکثر ذکر اولنان مجاریده
دمل سدّه حادث اولور ایسه انک علاجی کلیه‌لرک کندویه اول وجوهله اولان
علتلرک علاجنده مشارک اولور وکلیه‌ده کثرت اوزره واقع اولان امراض ایله
کبد هو ضعیفه اولور حتی کبدک اول وجهله ضعفی استسقایه مؤدی اولور کلیه‌لرک
ایسه حاره وکرک ایسه بارده اولسون وکلیه‌سی علیله اولان کمسنه‌نک خارج
اولان بولی لزج وغروی اولسه آنک وجعی ازید واکثر اولور ووجع کلیه ایله
کلیه‌لره مواد دیدنک انجزابی حسبیله وبعضلره هو حصانک تولیدی ایدیجب وتقلی [illegible]
اولان بول غلیظ ایله امراض کلی تحلل ایدر وکثیرا واقع اولور که شدّ حمیاتا تعن بیلنه
اقجه لمرن بغلق کلاده الم وحرارت ایجاب ایدر العلامات احوال کلیه‌یه استدلال
اولنان علامات بونلردر بولک [illegible] مقدارندن ورقتندن ولوننده ومخالطنندن وحال
عطشدن وشهوت جماع حالندن وحال ظهردن وحال اوجاع ظهردن وایکی ساقک
حالندن ونفس وجعلن وملمسدن وکلیه امراضنه موافق ومنافی اولان
نسنه‌لردن جمیعا بومذکورلردن کلیه امراضنده احوالنه استدلال اولنور وبعضلره
امراض کلیه قلت بولی مستصحب اولور وامراض کبددن عارض اولان قلت بولدن
شهوت کلیه ساقطه اولمغله فرق اولنور یعنی ایکسنده هو سقوط شهوت اولور
ولکن کلیه حسبیله اولان نقصان کبد حسبیله اولان نقصان شهوت مبالغه بالغه
اولمز ومقدار بول کثیر اولور [illegible] اولسه یعنی حبل اولسه انک صاحبنک

عنب

کلاسه

العبد حبیب الله الحاجی فاروقی

ویاخود خلط آخر ... وحصاتده

شهوت

علت اولدیغنه دلالت ایدر وکذلک آثار بولنمه رسوب لحم ورسوب شعر ورسوب کرسنی نضیج
اولسه اولاوان کلاده علته دلالت ایدر زیرا اول نضیج کلی علتنله اولور لکن اول نضیج جرا شیوه
اولوب انک ایله اخر خلط اولسه علتک متانه‌ده اولدیغنه استدلال اولنور اگر [illegible]
مبلغ مرفوعه بالغ اولمسه علت کلیه‌ده اولدیغنه استدلال اولنور واگر انده اصلا نضیج بولنمز ایسه
مبدء مرض کبد اولور زیرا اول نضیج انجق اعالی سببی ایله اولور ایچون اعالی صحتا اولورسه
اولمسه نضیج بولنمز ایچون اعالیه آفت اولمسه نضیج معدوم اولمز کلیه حرارتنک
دلائلنی بیان ایدر حرارت کلیه‌یه حمرت وصفرت ایله منصبغ بول ایله استدلال
اولنور وکلیه شحمنک قلتی ایله وملمس ایله وکلیه حدوث اورامک سرعتی ایله واورام
حار ودیابیطس حار ایله وشهوت مباضعه‌نک قوتی وکثرت عطش ایله جمیعا بومذکورلرک
هر بری ایله استدلال اولنور کلیه برودتنک دلائلی بیاننده‌در بولک بیاضی اولدیغی
ایله ولونک هو ابیض اولدیغی ایله وشهوت مباضعه‌نک زوالی واردقنک ضعفی ومشایخ
ارقه‌سی کبر اولدیغیله کلیه برودتنه استدلال اولنور وکذلک کلیه‌ده امراض بارده‌نک
کثرت حدوثی وبردک اضراری ایله هو برودت کلیه‌یه استدلال اولنور سخونتی کلیه
معالجتی بیاننده‌در سخونت کلیه اشد ... معلوف سود ایله وبقول بارده
ایله معلوف اولان کچی سودی ایله وتخیض بقر ایله معالجه اولنور اگر حصاة حدوثندن
خوف اولنمز ایسه اگر حدوث حصاتدن خوف اولنور ایسه ماء تخیض اخذ وسق
اولنور زیرا ماء تخیضک تطفئه‌سی شدید اولور ... وکذلک سنک معلوطی اولان
عصارات لعابات ایله هو معالجه اولنور واگر انلر ایله احتقان اولنسه نافع ناجع اولور
وبعضلره مدو ماء بارد ایله وحب القثاء دهنی ایله هو احتقان اولنور واول احتقان
جید اولور وانلر متخذ اولان ضمادات دخی نافعدر وادهان بارده ایله تمریخ اولنور وتبرید
کلیه‌ده کافورک تأثیر کثیر اولور زیرا اصلا کلیه‌ده عطشک تواتر اولمغله ماء بارد شربنده

کلیه

اول علتده علیل منع اولنمز **علاج برد کلیه** ادهان حاره واودالک حاره وسمن بقر ودهن
سمسم ودهن جوز وکلکلانج ودهن لوز مر ودهن قرطم ایله وکذلک ماء حلبه
وشبت ومرق رؤس ومرق فراخ وبونلر مثللولر ایله احتقان نافع اولور وخارجینه
شحم ثعلب وشحم ضبع ایله ترهین اولنور وجلوز وفستق دهنلر ایله وخاصه
دهن قسط ایله دخی تمریخ اولنور وبعضکره آنفا مذکور اولان میاه وادهان
جمع اولنوب مجموع ایله احتقان اولنور وکذلک سنده معلوملک اولان ادویه
مسخنه دن ضماد اتخاذ اولنور کموی ضماد دخی نفع عظیم اولور برد کلایه نافعدر
خاصه اولکمونیکه آنده اخلاط سائره یه کمونی غالب وزنی انلرک وزنندن اکثر اوله دهن
قسطدن اتخاذ اولنان حقنه جدا قوی اولور وقوتده اکا قریب وتلو اولور حبة الخضراء
ویا خود فستق ایله اتخاذ اولنان حقنه والیه دهننک تأثیری جیدا اولور نسخه سر وتقوی
اوزره حقنه اتخاذ اولنوب انکله احتقان اولنور ایسه **اوچنجی فصل** کلیه هزالی
بیاننده در بعضکره کلیه یه هزال وذبول عارض اولور وشحم قلیل اولور وبلکه بعضکره
شحم باطل اولور واول هزالک سببی سوء مزاج وکثرت جماع وکثرت استفراغ اولور
العلامات انک علاماتی شهوت باهک سقوطی وادرار وضعف صلب وصلبده وجع
لین اولمق اولور وبعضکره برنه یخافت دخی اولور **المعالجات** کلیه هزال وذبولنه سکر
ایله لبوب اکلی نافعدر لب جوز ونارجیل وبندق وفستق وخشخاش وحمص وباقلی
ولوبیا مثللولر کبی وکذلک شحوم تناولی دخی نافعدر شحم دجاج وشحم اوز وکچی بوبرکی
شحمی مثللولر کبی وشحم ایله متخذ اولوب اولان خبز حار تناولی دخی نافعدر وانلرک
ایچنده ادویه مدره ومقور اولان افاویه قاتیلور ادویه مدره داوانی کلایه ایصال
وافاویه قوتی تحریک ایلسون ایچون وبعضکره لک مثللولر ولز وجیز ودسومتی
اولنلر دخی خلط اولنور کلیه لحمنک جوهرینی تقویه ایلسون ایچون وانلر شوب لبن نافعدر

وکذلک

ویا خود ربع

وکذلک لبن اخذ اولنوب ثلث مقداری صو ترنجبین ایله طبخ اولنه بقیه صکره سقی اولنور
وفجن کلیه بعض حیوان بوبرکی دق وطبخ اولنوب تطییب اولنسه او زرینه مقول
ومسمن اباذیر وافاویه وضع اولنسه نافع اولور وانکره حملان وفراخ لحومنی
ورؤس غنمی ادهان عطره دن اولنوب مذکوره ادهاننده وخاصه الیه دهننده
حقن اتخاذ دخی نافع اولور اکر انده برتشموز کلیه دخی خلط اولنور ایسه اولدخی نافع
اولور وانکره مشابه نسنه لر دخی نافع اولور **نسخه حقنه** حزوف سمین بر کدر لر
ایچنه وضع اولنوب او زرینه بر بوجق قسط صو صب اولنور وقدر تطیبین اولنوب
بر کون وبر کیجه تنوره وضع اولنور وامرتنه رأسی لحم عظمندن مفارقت ایدر
بلکه عظامی دخی بربرندن مفارقته قریب اولور بعده اکا سمن وزنبق وعصاره
کراثدن برشی خلط اولنور واکرانه ~~وبعض نسخه ده برنجان~~ واقع اولسه
وکذلک حسک ومغاث وحلبه ومدقوق بزر خشخاش دخی طبخ وبصلدن بر قوت
اخذ اولنسه اول حقنه اجود اولور واکر فرط تسخینه حاجت اولور ایسه انزه دخی
خروع دخی قیلنور واعتدال ایچون دهن قرطم قیلنور وکذلک لبن حلیب الاحلیر ساعتنده
وحرارتی باقیکن احتقان اولنسه جدا نافع اولور وناراوزرنده قلیلا اول لبنی تسخینه
حاجت اولور ایسه تسخین دخی اولنور وبیز انفرا باذینده حقن اخری ولبوبدن
متخذ وبو بابده نافع برازادویه لر دخی ذکر ایلدیلر **دوردنجی فصل** ضعف کلیه بیانندهدر
وبعضکره ضعف کلیه سوء مزاجدن اولور وانک اردئی مستحکم اولان سوء مزاجدن
حادث اولان ضعف اولور وبعضکره هزال کلیه دخی کلیه یه ضعف عارض اولور وبعضکره
کلیه تجاویفنده اتساع وانفتاح واکتناز وتوامنک تهلهلی ایله دخی کلیه ضعف عارض
اولور وبو وجهله عارض اولان ضعف کلیه یه خاص اولور وبو ضعیفدر که اول ضعفدن
ناشی کلیه ما بین مستصحب اولدیغی دمدن تصفیه وتمییزدن عاجزه اولور وعروق بعضکره

سلیمه و بعضلرده غیر سلیمه اولور و آنك سببی كثرت جماع و مدرّات استعمالنده
كثرتی و كثرت بول و من غیر تدریج و اعتیاد خیلی و ركوب خیله تعرّض و كلایه
اصابت ایدن تعبدك كلیسر و صدمات ترك كلیسی اولور و بو اسباب قبیلندن اولور
قیام كثیر و سفر و خصوصا ماشیا سفر العلامات بسبب المزاج حادث اولان ضعف
كلایه هزال علامتلر دلالت ایدر و مجاری بینك اتساعی حبیله و كلی الجبنده
اولان تهلهل ایله عارض اولان ضعف كلاده وجع لازم اولمز بلكه احیانا اولور و انزه
شهوت طعام قلیل اولور و بول قبل الانهضام و عروق قد تأدّیدن اوّل ماء اولور
اما غذا عروقده تأذّی ایلدنصكره اكثر امر ذبول ایله دم و رطوبات غلیظه كثیر اخروج
ایدر و آنك اكثر بولی لحم غلیظ غسالته بكر اولور زیرا كلیه ضعیفه وارد اولان [illegible]
[illegible] غلیظ رقیقندن تمییز ایدروب غلیظ ایله تغذی ایلمكدن عاجزه اولور
و كثیرا اولعلت صاحبنك بولنده دمویت رسوب ایدروب زیرا البحره مشابه بر نسنه
[illegible] اولور و بو وجهله اولان بول عروق سلیمه اولدقده
اولور اما عروق سلیمه اولمسه اول بولده بر نسنه متمیز اولماز و اخلاط عروق
غیر سلیمه ده نضج اولمغله مخ رسوب و طافی نسنه اولماز بلكه بول علی حاله باقی اولور
و هر حالده ضعف كلیه ده و هزالنده قلة البول و جماعدن عجز و ضعف بصر تابع
اولور المعالجات اول ضعفك مزاج حبیله اولنلرینك علاجی مزاجی مبدل
و معدل اولان و حادّه و اراییسه ماده سز استفراغ ایدن علاجلر اولور و هزال
سببیله اولنلرك علاجی هزال علاجی اولور و اتساع مجاری حبیله اولان
حقیقی ضعفك علاجی اول علاج اولور كه آنكله اسباب اتساع منع اولنور و كلیه و مجاری
تكریز و تقویه اولنور اما اسباب اتساعی منع ترك حركه و ترك جماع و كثیرا استحمام
ایتمكی ترك و اسكوندن التجا و ترك مدرات اولور اما كلیه یی تكریز مغریه و مقبضه و
قرارو

و ملزجه اغذیه و ادویه ایله اولور اما اول كیفیاتی اولان اغذیه سویق قسب زعرور
سفرجل رمانیه كه آنك اتخاذی عجم زبیب و شحم ماعز ایله اولور و كذلك اول مصنوعات
و قریبصا تكه آنك اتخاذی حب [illegible] ماء ایله اولور و كذلك مزه و حامضه اولان عصارات
و كزبره ایله مطیّب اولان خل بالجمله بو مذكورلر اول علتده تكریز كلایه نفع اولور اما ادویه
تكریزه سبب اولان ادویه اول عصارات قابضه در كه طین ارمنی ایله و صمغ ایله
مخلوط اوله و سویق و قسب و سفرجل و ورددن متخذ ضماد كه خوش اولیاده نفع
اولور و انكر اسنجار ضمادی نافعدر و اول امراهمه [illegible] نافعدر كه ضعف كبددن و ضعف
معده ده ذكر اولنمشدر اما كلایی تقویه ایدن اشیا هزال بابنده ذكر اولنان اغذیه
و حقن و معجونات مسمنه لردر و واجب اولور كه آنلرك اخلاطنه قوابض زیاده
اولنه مثلا حقن بابنده ذكر اولنان [illegible] حقنه ده قسب و سفرجل زیاده اولنه
و آنده البان لقاح و نعاج خواستعمال اولنه زیرا البان مذكوره كلایی تقویه
و جمع و تكریز ایدر و ضعف حبیله كلایه عارضه اولان امراضدن كلیسنه منفعتده
البان نعاجك نظیری یوقدر خصوصا لبن نعاجه طین ارمنی خلط اولنه و ماكولات
سائره ایله برحیوانك كلیه سی تناول اولنمق خوش نافعدر و اكم نافع اولان سائر
اشیا خلط اولنسه زیاده نافع اولور بشنجی فصل ریح كلیه بیاننده در
بعضلرده كلیه ده ریح غلیظه تولد ایدر و كلیه اول ریح تمدید ایدر و كلیه ده ریح
اولدیغنه من غیر ثقل وجع و تمدد دلالت ایدر و آنده حصات علاماتی اولماز
و بر موضعدن موضع آخره انتقالی اولور و خواه اوزره و هضم اوزره اولا عراض
قلت اوزره اولور المعالجات اول علت اصحابنه واجب اولور كه اغذیه نافخه
استعمالندن اجتناب ایدوب [illegible] دیاح اولان نسنه لر شرب ایلیه و اول
مدرر بزور و بزر سذاب و قفندر ماء عسل ایله انلر شرب اولنور و كمون و بابونج

وثبت وسذاب یابس ایله ضماد اولنور واولادویه ایله ودهن قسط وزیتون
وانلرک امثالی ایله کماد اولنور التنجی فصل وجع کلیه وکذلک اولوجعک
معالجه لری بیاننده در وجع کلی ورمدن ویاخود ریحدن ویاخود حصاتدن
ویاخود ضعفدن ویاخود فرو حدن حادث اولور وبعضکره وجع کلایه
ضعف استمرا وسقوط شهوت وغثیان تابع اولور وبونلرن اقدم ذکر اولنان
اقسام وانلرک معالجه سنده معلومک اولدی واکر وجع شتدلو اولور ایسه ساکن و
اولور که فلونیا واقراص کوکب واول مجرا بیه جادر اولنلر وجع تسکین اولنجه
قدر استعمال ایلیه سن وبعده علته معالجه ایلیه سن وآبزنات استعمالی اوجاع
کلاده شدید المنفعت اولور خصوصا میاه معدنیه ابواب سابقه ده ذکر ایلدیکمز اوزره
ادویه ملینه ووجع مسکنه احتیاج اولنه وبنادق بزور کلیه ومثانه معالجه لرنده
لابد ولازم اولور خصوصا ذات قروح اولان کلیه معالجه سنده زیاده لازم اولور لکن
وجع اولور ایسه بزور استعمالی خطرلو اولور زیرا بزور وجعی جذب وانزال ایدر
وحزم ورأی مجرب اتدن خو آنلرک اجتنابن اقتضا ایدر بناء علیه تسکین وجعده
ماء فاتر استعمالی ایله اکتفا انلره نافع اولور و کرکدرکه ماء فاتر استعمالنده تحذیر وجذب
ایدیجه قدر تطویل اولنمیه بواشارات سنهم ایله ایکنجی مقاله کلیه نک من کل الوجوه
اوراو و تفرق اتصالاتی بیاننده در اوالنده فصولی مشتمل در اولکی فصل
کلیه ده اولان اورام حاره ودبیله بیاننده در کلیه ده اولان اورام حاره مواد
حسب ایله مختلفه اولور انلرک بعضیسی دم غلیظدن وبعضیسی دم رقیق صفراویدن
حادث اولور وبعضکرده ورم حار بحسب الامکنه مختلفه اولور زیرا بعضیسی
جرم کلیه ده وبعضیسی جانب تجویفنده وبعضیسی غشاسنده مجلل جانبنده اولور
وکذلک بعضیسی جهة جالبه مائل وبعضیسی جهة امعایه مائل اولور وبعضیسی جهة

ومعاوده

استعمالی

ظهره ویاخود جهة مجرا یه وفوقه مائل اولور وبعضکره کلیه لرک ایکیسنده اولور ویاخود
کلیه واحده ده اولور وبعضکره ورم جمع مده ایدر وبعضکره جمع ایلمز وجمع مده ایدن
ورم منفجر اولدیقده مثانه یه منفجر اولور وانفجارک بو صنفی سائر انفجاردن اجود اولور
ویاخود کلایه ملاقی اولان امعایه منفجر اولور واکر انفجار دفع طبیعت ایله
اولور نتکیم ذات الجنبده عظامده اولان مواد طبیعت ظاهر بدنه دفع ایلدیکی کبی
وبعضکره اولور ملرک انفجاری موادک کبده رجوعی ایله اولور وکبدن ماساریقایه
وماساریقادن امعایه اندفاعی ایله اولور ومواد ورملرک کلیه دن امعایه کیفیت ما کان
اندفاعی جائز دکلدر اولور وفضای جوفده ومواضع خالیه بینده مندفع اولور وبعضکره
اول موضع بطه ایدوب موادی اخراجه حاجت اولور وبعضکره ده ورم کلیه منفجر اولیوب
جمع اولنان مده انده باقی قالور بودخی بعضکره بطه محتاج اولور بط ایله معالجه اولنور
وجمیعا اورام کلیه مجره سرعت ایدر وبونک کیفیتی مجره سرعتی اولمازکه کلیه حصاتی اینک
ایدر وبخن کلیه ده ورم حار اولسه حمادن خالی اولماز وبعده اکر اختلاط حادث اولور
واختلاطک حدوثی ورملرک عظمی ایله حجابک اکر اشتراکندن اولور واختلاط مؤدی
اولان ورم قتال اولور خصوصا اختلاطه دلائل ردیه موافقت ایلیه اکر عقلک اختلالی
دلائل جیده موافقت ایدر ایسه اولور ملرک انفجاری ایله سلامته توقع اولنور وبومثللو
ورملرک انفجارنده بعضکره کلیه شحمندن برشی خروج ایدر برشی بر طوکنده شعر احمر کبی
نسنه ظهور ایدر وورم کلاندک اکثر اسبابی بالجمله بدنلرک امتلاسی ویاخود کلیه مشارکی
اولدیغی عضولرک امتلاسی اولور واول امتلا دخی مده کمیتی وکیفیتی ایله یاخود سحج حصاة
ایله والم وضربه ایله ویاخود کلیه قیننده بول محتبس اولوب بمنزله اینکله ورم حادث
اولور زیرا بو مذکورلر وامثالی کلیه یی تورم ایدر وکلیه ده اولان اورام حاره تصلبه
سرعت ایدر واول زمان صلابتک علامتی ظاهر اولور وجوه تکره بیجنده هیمان ایدر شیء ایلک کلیه یی تورم ایدر

اولور

العلامات کلیه اورامنلرنده ورم حارک علامتلری حمّاء لازمه اولور اول حمّاده اوائل ربع کبی غیر منتظمه فترات وهیجانات مختلفه حالات اولور وسائره حمیّاتک اوائلنده اولان نفضلر صغیر کبی بونلرده صغیر اولماز و بو حمّا سنده اطراف خصوصاً ایدلر و رجللر بارده اولور والتهاب ایله مخلوط اقشعرار اولور و ناحیه کلیه ده ثقل و تمدد احساس دائم اولور و اشیاء مدرّه وحرّیفه وملحه وحامضه انتناولی انلره اضرار اولور و بجنب الملاقه التهاب اولور و بر نوع وجع اولور که کاهیجه هایجه و کاهیجه ساکنه اولور خصوصاً اول ورم دبیله اولور ایسه اول حالده وجودی متحققه اولور و وجعک سکونی جرم کلیه ده اولان اولا ورمه اورام سائره وجعنک سکونلری الکثر اولور اما غشا قنتله و علاقه قنتده اولان ورمک وجعی عظیم اولور و انتصابدن اول وجع منع ایدر و ورمک مستقر بر مهاد اوزره اولماز ایسه که نضبه صعوبتلی اولور و اکثر اول منه استلقا ایدر المی اخف اولور و انبطاح یعنی یوزاوستنه یاتمق کلیه اصلحلی انزه الم استلقادن اشد اولور و استلقا انلرک اخف نضبه لری اولور و بعضنکره ورمک عظم ایله بو علتلری حاسر اشتدادا ایدروب اختلاط ذهنه مؤدی اولور مشارکت حجاب حجر ایله و معده مشارکت ایله قیء مؤدی اولور و بعضنکره وجع دیوزه و کوزلره متصل اولور و اول ورمک موادی امعایی ضغط ایتمکله بطن حبس ایدر اما بول اول ورمک ابیض اولور صکره اصفر نار و غیر ممتزج اولور و انلر صکره احمر اولور اگر مانک بیاض دائم اولور ایسه صلابت آتیه یه انتظار و یاخود اول ورمک دبیله یه استحاله سنی انتظار ایدر و بالجمله قجن بو علته بول لزج ابیض اولور اول حال اوزره دائم اولور ایسه دبیل دراولور و قجن مادسوب اخذ ایدوب اول رسوب محمود اولور ایسه ورمک نضجنی ایذان و اعلام ایدر و قجن ورمک اوائل ایامی مرور ایدوب و بول بنه صافی و رقیق اولدیغی حالده باقی قالسه ورم طریق جمع و یاخود طریق تصلّب ایله و ورمک و یاخود غشاسی قرنبله اولدیغی بونلر اقدم برنم ذکر ایلدیکلریمزدن معلوم اولور

جرم کلیه ده

ووَرَمك

و ورمک کلیه یمنا ده و یاخود کلیه یسراده اولدیغی اضطجاع الیه معلوم اولور قنقو طرفده ورم وار ایسه او طرفه اضطجاع او لطرفک مقابلنه اضطجاعدن اسهل اولور و کذلک کلیه نک کبد جانبنده اولان ناحیه سنده امتداد اولور ایسه ورم یمناده و طحال جانبنده اولان ناحیه کلیه ده و اسافل امتداد اولور ایسه ورم یسراده اولدیغی معلوم اولور و ایکی علامه مذکوره لر معاً موجوده اولور ایسه ورم کلیه لرک ایکسنده اولدیغنه دلالت ایدر و قجن ورم دبیله اولسه ثقل جداً عظیم اولور و دبیلسی اولان کلیه یه کره مثانه یه بطن نحو موجود برنسنه احساس ایدرسک و کذلک دبیله کلیه حالی اولان مواضعه نفخه عارضه اولور و اعراض جداً شدیده اولور و نطنه وخز شدید احساس اولنور اما ورم یسار فوق الانثیین احساس اولنور و عضل صلبه بالجمله ورمه وجع عظیم اولور و قجن مواد نضج ایلسه حمّا خفیفه اولور و قشعریرت زیاده اولور و بول غلیظ و رسوب حسن زیاده اولور و ورم منفجر اولسه حمّا بالکلیه زائل اولور و اکثر مدّه سی بیضا و ملسا و غیر منتنه اولوب بول ایله خروج ایلسه اجود اولور و کذلک اول خارج دم و قیح ابیض اولسه ینه اجود اولور و اما بونلرک خلافی اوزره اولان یوجب المخالفه ارداء اولور یعنی مخالفت قلیله اولور ایسه رداءت قلیله اولور و کثیر المخالفه اولان کثیر الرداءت اولور

المعالجات بو بابده معالجه اولا فصد ایله اولور اگر دمک غلبه اولور ایسه باسلیق فصد ایله سبب ورم قطع اولنور و بعضنکره باسلیق فصدی ما بضی رکبه یه فصد بحسب الحاجه اتباع اولنور و اکثر ما بضی رکبه ظاهر اولمز ایسه انلرک بدلنه صافن فصد اولنور و کذلک سبب علت اولا اسهال ایله قطع اولنور سبب دم ایله اخلاط حاده ایسه و اول اسهال حسبما امکن حقن لیّنه لعابیه استعمالی ایله اولور و مسهلاتک افضلی ماء جبن و خیار شنبر اولور و ماء جبن ایله مواد امعائیه

اماله اولنوربو انره غسل وجلا وتبریدوانضاج وقروح اصلاح کیفیاتی اولور وخیار شنبر
اصلاح اسهال ایدر وکذلك مواد ورم دفع ایله انضاج ایدر وکثیر المزاج اولان ماء سکر
وعسل ایله خیار شنبر کبیدر وحیثما امکن خلط تعدیل اولنوب بعده اصلاح اسهال
اولنمق افضل اولور وواجب اولورکه اسهال عنیف وقوی اولمیه زیرا قوی وعنیف اسهال ایله
خلط کثیر کلیه جوارنه اولان اعضایه منصب اولوب ضرر عظیم اولور وورم معالجه سنده
ماء شعیر التزام اولنور وواجب اولورکه اول ورم صاحبنه البته مدرات استعمال اولنمیه
وبزور وبنادق بزوری استعمال اولنمیه وخصوصا بدن غیر نقیده استعمالندن زیاده حذر
اولنور زیرا غیر نقی بدن اصحابنه اخلاط کلیه یه زیاده نازل اولور ومدرات استعمالی ایله
غیر نضیج اولان اخلاطی کلیه یه اماله ایتمك ضرر وخطیر اولور وحین اخلاط نضیج بولسه
اول زمان ادرار اولنور وبو نکته ایچون مهما امکن شرب مادن بومثللو وقتده منع
اولنور هر نقدر شرب ما ورم کلیه ده وجع علاج ایسه زیرا کلیه ده اولان اورام
حاره یه صو بلکه تبرید وترطیب حسبیله نفع وارد ر ولکن صو ادرار ازعاج ایدر
واول صو بلکه جوهرینه ناحیه سنده منصب اولوب جوهر ورمه مزاحمت ایدر وماء کثیر ایله
وکثرت حسبیله ضرر کیفیتی حسبیله اولان نفعندن زیاده اولور ومع هذا اول
ماء دروریله کندو ایله معا کلیه ناحیه سنه اخلاط ردیه ایراد ایدر بناءً علیه لوجه الهوا اضرار
اولور واکر ماء استعمال کرکلو اولور ایسه واجب اولورکه ماء مشروب عذب وصافی
وبارد اوله وشرب رشف ومص طریقیله اوله وبرودتی مانع نضج اولمق مرتبه سنه
بالغ اولمیه وانکر الجمد وحلاوتنه تجنب ایدرلر اما ماء حار انره مضر اولور
وکذلك بالفعل حرارتی اولان نسنه لر که کلیسی مضر اولور وبالجمله فاسد
ماء کثیر مرور وحرکتنه کلیه یه اتعاب نجالی اولمز واورام وقروحه سکون کبی
نافع برنسنه اولماز وحماماته انره موافق اولماز لکن اورام حاره یه بعد النضاط

مدرات استعمالی کفایه ایله

حادث اولان

ونیف ایکی شقه ایله صوی
قلیلا قلیلا شرب ایلمکدر
مص مغایسنه در

قول

موافقت

موافقت اولور وواجب اولورکه ابتداء ورمده مشروبات واطلیه وحقنلدن وانکر منحللو دفع
مانع یعنی رادع اولان ادویه استعمال اولنه وبعده اول مانعه جالی مرخی ومنضج
اولان برنسنه ورمده صغری وکبری حسبیله خلط اولنه وبعده جوالی ومرخیات استعمال
اولنه وواجب اولورکه جوالی ومرخیاتی لذع اولمیان ادویه لر اختیار اولنه وورم عظیم
اولوب لذع اولان قوی دوایه محتاج اولور ایسه آنی استعمال صواب اولان بودرکه
لذع اولمیان ادویه ایله قوی ولاذع اولان ادویه خلط اولنوب غیر لاذع لاذعك وزننا
اکثر قیلنه وکذلك اول ورمده اخلاط لذاعه اولور ایسه اول اخلاط استفراغ اولنمق
بلکه واجب اولورکه کلیه یه واورام کلیه یه موافق احسن مثللو اغذیه ایله اول اخلاطك
کیفیتی کسر اولنه واول احسا لذع اولمیان اغذیه دن اوله وواجب اولورکه علیلك
اخلاطنده رقت وغلظتنه حالی تعرف اولنه وکذلك جوهر اخلاطده صحت وفساد
وخلط احر اولدیغی تعرف اولنه ومبلغ اخلاط یعنی قلیل وکثیر اولدیغی دخی تعرف اولنه
وبو تعرفلر حسبیله ایله ورده موجب اولان خلطه ادویه ایله مقابله اولنه قلیله
قلیل ایله وکثیره کثیر ایله کما وکیفا مقابله اولنه وحدتی قلیلا ولان ادویه استعمالنه
اقتدار اولدیغی حاده اولان ادویه استعمال اولنمز وحین ورم نضج تام ایله
نضج بولسه ونضجی تماما بولدیکی دلالات ایله متعین اولسه اکر بزور وبنادق بزور
وماء شعیر واول مثللو مدرات سقی اولنور وقبل النضج اکر مدرات سقی اولنمز خصوصا
اخلاط ردیه اولدیغی مدرات سقینه اصلا مساغ اولماز وبعضلر مدرلرینی سقی
ثقل احداث ایدر ولکن اول اینا اول مدر بعینه ثقل حادثی دفع ایدر بناءً علیه
آنلك حدوثندن مبالات اولنمز وورمی اصلاح وخلط ردی یی اسهال ایچون استعمال
اولنان تدبیرلرك اولا حقنه ومشروبات استعمالی اولی دکلدر زیرا حقنه ورم
موضع علته قوتی ثابته ایکن واصل اولور ومع جهت فوقندن حقنه اخلاطه دکیدر

اخلاطك

ذکر

مشروباتك احداری عقدا راحداری ایلمز خصوصا مسهلاتك مشروباتی احداری حقنه‌ری
احدارندن زیاده کثیر اولور و واجب اولورکه بو بابده استعمال اولنان حقن قولنج بابنده
اولان حقن مثللو اولوب سلس و غیر مستکرهه و غیر مزاحمه اوله و مولم و ممضض اولمیه
و خیار شنبر معالجات کلیه بیننده مذکور اولان معالجه در زیرا حقن و مشروباتك
فعلنی بیننده خیار شنبر واقع اولسه بغیر عنف استفراغ ایدر و ورم و انضاج
ایدر و تحجر برنی نواولدیغی سنده معلوم اولور ایسه و ورم صغیر ایدیکی
بیلنور ایسه بعضیلر اورامه کثیر المزاج ماء عسل و ماء سکر سقیسی کفایت
ایدر زیرا اول میاهده جلا و تلطیف و تقطیع بعضیلره بلا لذع تحلیل ایدر و بو بابده
اول امرده نافع اولان اشیا ماء شعیردر بعض ادهان ایله استعمال اولنور و عصاره
الخلاف و عصارات بارده و ادویه مطفئه ایله تضمید و بزر قطونا لعابی سقی جمیع
بو مذکورلر اشیاناقعه‌دن اولور و بعضیلره لبن سقی اولنور هر نه قدر التهاب و آرایسه هم
و واجب اولورکه لبن سقی برنم و صفت سابقه اوزره اوله و بونلردن صکره خطمی و خیار
و بزرکتان و بوارددن برشیء در او الخلاطه ادخال اولنوب احتقان اولنور و دقیق
شعیر و بنفسج و باقلی ایله تضمید اولنور و اخر امرده دواء بارد ترك اولنوب
بدلنه حلبه و بابونج و اول مثللولر زیاده اولنور و انلرك دهن دهن شیرج و دهن
قطمی و خارجدن منضج اولوب شدیداستد اولان ادویه ایله تضمید اولنور و ادهان
مسخنه ایچره مصوفدن برخرقه غمس اولنوب انکله هم تضمید اولنور و شبث و خطمی
برتوت اولان نسنه ایچنده او خرقه غمس اولنوب انکله هم تضمید اولنور و انلرك ضماداتی
دقیق حنطه و ماء عسل مطبوخندن اتخاذ اولنور و ورق حلبه و کرنب و اصل سوسن
و شبث و خطمی و بابونج بو ادویه لرك شیرج ایله حنیصه قیلندیقدن صکره ضماد
اتخاذ اولنور و سنده ایچون ادویه ضمادیه مذکوره یه بنفسج و شحوم ... زیاده

ایله

ایله جائز اولور و بعضیلره هم وجع سببی ایله خشخاشدن برشیء دواء ادخاله حاجت اولور
و قشر لفاح اول ورمه موافق اولور و انضاج دبیله ایچون مستعمل اولان ادویه تقویه‌دن
اولور ماء عسل ایله مسلوق اولان تین و آوتی مسلوق ماء زیتون و ایرسا ایله تقویه
ایتمکه هم حاجت اولور ایسه آنی هم ایشله و مشروبات مجربه‌دندر بزرکتان ایکی مثقال
نشا بر مثقال و بو مجموع ایکی شربتدر و تحجر نضج تمام اولدیقده مشروبات و تحفونه
مدرات استعمال ایله و ضماداتی بعضیلر اول ضمادکه قاطیطوس و جعده و فطراسالیون
و فقاح اذخر و سنبل مثللودن اتخاذ اولنه و واجب اولورکه حال وجع تمهید اولنه
و وجع حبیله اولان قلق و اضطراب غیر کر مرارا امر و رایدن سکنات ایله تسکین
اولنه و موصوف اولان ابزنات ایله هم تسکین اولنه و بعضیلره مخرج الثفل اولان
حقنه وجوت تسکین و علیلی ترویج ایدر و مزاحم ازاله و تلیین ایتمکله و اکثرا و احقنه
ایله ثفل اخراج ... و وجع تسکین اولنمز ایسه تخفیفه حاجت اولور فصد
ایتمکله و بین القطن و الصلب فوق اوزره محاجم وضع ایله و بعده شرا ایتمکله و ایچنده
الی زیت حار ایچنه مغموس ... بر صوفه ایله تکمید ایتمکله و بزرکتان مثللو ایله ضماد
ایتمکله و بعضیلره ضماد جعده و کندر و کرسنه و شمع و دهن سوسن ایله تقویه یه
حاجت اولور و بعضیلره هم ~~... حاجت اولور ... وضع ایدوب~~
شرط خفیف ایله شرط ایلدیکدن صکره ~~... ایله تکمید ایتمکله~~ و بعضیلره هم
مدره بارده اولان بزور مقدار قلیل حاره لطیفه ایله مخدرات‌دن برشی ایله سقی
اولنمغه حاجت اولور افیون کرسنه ایله و مقدار یسیر افیون ایله اول مدر تحذیر اولنور
و فلونیا بو بابده افضل دوادر اما دبیله‌نك علاج خاصی اکثرا اول دبیله جمع ایدیکی معلوم
اولور ایسه واجب اولورکه بونلردن اقدم برنم ذکر ایلدیکم دواء منضج ایله دبیله‌نك
جمعنه اعانت اولنه و قوتی زیاده قیلنه علاء بطم و انجره و افسنتین و ایرسا و دقیق کرسنه مثللولر ایله

[illegible]

وبعضلر دخی اولدواده اصل کاشنا واو ماذریون وزبل حمام قیلنور و بعضلره عسل ایله
تین طبیخ انلره کفایت ایدر و واجب اولور که حقنه‌ده واشربه‌ده بقوة منضج اولان
اولان ادویه استعمال اولنه و کمادات مذکوره تقویه‌یه واجب اولان ادویه ایله تقویه
اولنه و بعضلره
نضجک بطئنه سوء مزاج حار سبب اولور و چون مزاج تعدیل اولنسه نضج حادث
وحاصل اولور و مزاج مذکوری تعدیل آب شعیر و البان ایله احتقان ایله اولور
وانضاج ایچون احتیال اولنور بالطبع بارده و بالعرض حاره اولان ادویه و اشیاء
استعمال اولنور مثلا ماء حار ایچنه اقعاد و اجلاس اولنور اگر منفجر اولمازایسه مفجرات
استعمال اولنور و حقن حادة حتی ایچنه خربق و قثاء الحمار و ثوم اولان حقنه استعمال
اولنور و انلره مظاهره و معاونت اولنور خارجدن کمادات و ضمادات وضع اولنور
دوج و فنجنکشت مثللو مدرات تویید ده استعمال اولنور و جره و فنجنکشت‌ده بو بابده
خاصیت عظیم واردر و مفجرات تویید اولور دارصینی و حرف و تجی و منفجر اولسه بقوة
مدر اولان ادویه استعمال اولنور و ذکر آتی اولوب قروح کلیه ایچون نافع اولان ادویه
ملحه استعمال اولنور ایکنجی فصل کلیه‌ده اولان ورم بلغمی بیاننده در بو ورم بلغمی
اسباب حدوثی ایله حادث اولور العلامات ورم بلغمیده ثقل و تمدد و افعال کلیه‌ده
قصور اولور و انده التهاب اولمز و بعضلره یوزده و کوزده و سائر بدنده ترهل
اولور و منی انده حجرا رطب و رقیق و بارد اولور ولکن منی نزول اولوصافی صلب
و انده علاج اضمده مسخنه
ایله و مدر منقیة ایله اولور و واجب اولور که انک معالجه‌سنده کثیر التحویل غارک
کندوبه و ورقنه و دهننه و سذاب اولوب ال ادویه لر حقنه‌ده واشربه‌ده و اضمده‌ده
استعمال اولنه اوچنجی فصل کلیه‌ده اولان ورم صلب بیاننده در اول ورم

بعضلره

بعضلره مبتدئه اولوب اول ظهورنده صلب اولور ولکن اکثر حالده اولا ورم حار حادث
اولوب ایذن صلابته استحاله ایدر و سبب مواد سوداویه‌دن اولور ورم حاده کثرت
اوزره جریانی و یاخود اول ورم حار برد تجمید و یاخود تغلیظ ایتمکله صلابته استحاله
ایدر و اول ورم مواد بینک عدم نضجنه دخی ذکر اولنان حر و برد سبب اولور زیرا نضج اعتدال
اوزره اولان حرارت ایله حاصل اولور العلامات کلیه‌ده حادث ورم صلبه دلالت ایدن
اشیالر بونلردر اول ورم اصحابنه ثقل شدید اولور و وجع معتبر اولماز ورم حار دن
استحاله ایدن ورم صلبه وجع هیجان ایدر و ورم صلبه حقیقه‌ده رقت و خدر و کلال
ایکی ورکلرده دخی خدر اولور و بعضلره ایکی ساقده دخی خدر اولوب بالاخره اضعاف ایدر و هر
حالده ساقلر خدردن خالی اولمز و بو ورمک بالجمله اصنافنده اعضاء سافله‌ده
هزال و نحافت و بولده رقت و کمیت بولده یسر و قلت اولور زیرا ورم صلب
حبس ایله کلیه‌ده اولان قوة جاذبه و قوت دافعه ضعیف اولور و اول ضعف
حبس ایله جذب و دفعده خلل اولور و اول بولده نضج اولمغله رقیق اولور
و یاخود بولک قلت و رقتنه سبب سده اولور زیرا سده ماء مکدرک نفوذدن منع
ایدر و کذلک ماء رقیقک دخی اکثرینی نفوذدن منع ایدر و بلکه سده انی بول ایدر
یعنی کلیا بوله حبس ایدر و ورم سببیله قوتی انضاجدن منع ایدر و بعضلره
انده تهیج احداث ایدر و چوق کره طرق ماییت محتبس اولوب بدنه رجوع ایتمکله
استسقایه مؤدی اولور بناء علیه بو علتده دائما ادرار ادویه‌سی استعمال اولنور واجب
اولور العلاج ورم صلبنک معالجه‌ده صلابة کبدده ذکر اولنان اصوله و ادویه‌ده
تأمل واجب اولور زیرا صلابت کبدک تدبیری و معالجه‌سی بعینه صلابة کلیه‌ده دخی تدبیر و علاج
اولور و دم سوداویه کثرتی سببیله فصد حاجت اولورایسه لدی الحاجه ایشلنور و اول
شراب بزوره دخی نافع اولور که انده تلیین و تحلیل اوله بزر مر و بزر کتان و بزر خطمی

وحلبه وقطمی اولمه بو مذکورلردن سفوفات اتخاذ اولنوب بحسب الحاجه اکر مدرات خلط
اولنور و ادرارده افراط اولنمز زیرا افراط ادرار ایله جمیعا رقیق مندفع اولوب غلیظ
باقی و متحجر اولمغله صلابتی زیاده اولور بلکه بولمه مراعات اولنور هر قچن بولره غلظت روئیت
اولنسه باعتدال ادرار اولنور عنف اولنمز و قچن بول وقف ایلسه یعنی قلیل اولسه
انضاج اولنور زیرا بول نضیج اولدیقده حرق و کثرت اوزره اولور و اول ورم صلبه
مروخات و کمادات نافعه اولور دهن قسط و دهن ناردین و زنبق و دهن بابونج
و شبت و دهن الغار مثللولر ایله تمریخ و تکمید اولنور و اکر ضماد اتدن اولور اول ضماد اکر
بابونج و اکلیل الملك و بزر کتان دن متخذ اوله و بعضکره مقل مثللو واشق و سکبینج
شحم دب و شحم اسد و بقر و ایل تحلیل و بونلرك امثالی ایله مرهم و ضماد اتخاذ
اولنوب استعمال اولنمغه حاجت اولور و بعضکره اول مقل واشق ادویه مذکوره
طبخنده ادافه اولنمغه حاجت اولور و کذلك بابونج و حسك و اکلیل و بسفایج
اخذ اولنوب سقی اولنور **دوردنجی فصل** کلیه قروحی بیاننده در کلیه
قروحنك اسبابی قروح سائره نك بعینها اسبابیدر و اول سببلر تفرق
اتصال اسبابلریدر که اول تفرق اتصال تقیح ایدوب قرحه اولور و بعضکره
عرقك انصداع و انفجارندن و انقطاعندن قرحه حادث اولور و اول انصداع
و انقطاعده کلیه امتلاسی ذکر اولنان اسباب ایله اولور و بعضکره قرحه
دبیله منفجره و یاخود حصاة متجرحه حسبیله حادث اولور و بعضکره ده اخلاط
مراریه و بورقیه ~~اخلاطك~~ سحج ولزوجتدن ملتزق اولدیغی محلدن عنف ایله
انقلاعندن حادث سحج حسبیله اولور و کلیه قرحه سی ~~مثانه قرحه سندن اردائتی~~
اقل اولور و کلیه ایله مثانه ارا سنده واقع مجاری قرحه لرینك ردائتنده کلیه قرحه سی نك
ردائتی اقلدر و مجاری قرحه سی کلیه و مثانه قرحه لرینك ردائتلری بیننده متوسطدر و بیر

بودرکه

بودرکه عضو عصبی قرحه لرینك بری عضو لحمی قرحه لرندن عسرتلو اولور و مجاری ده اولان
قروحك سببی اکثر حالده مواد صفراویه ساحجه اولور و حصاة دخی اولور و بعضکره کلیه
قرحه لری متاکله و بعضکره غیر متاکله اولور و چوقکره کلیه قرحه سنده اول نواصیر حادث
اولور که انده برء متصور اولماز و لکن سیلانی تدبیر ایله اول قدره تنزیل اولنور که بربرینك نقاءسی
قتنده سیلان منقطع اولور اما بدن ممتلی اولور نجه سیلانی ایدر و مدتن خبیث اولان
قرحه ده کثیرا خوف اولنمز و اندن اتساع و تاکل اولنماز اما مدت سرد دبیه اولان قرحه
اتساع و تاکل و عطبه تادر ایدر و کلاسی منخرقه اولان کمسنه هلاك اولور و چوق واقع
اولور که ورم کلیه نك رأسی خارجه مائل اولمغله خارجه منفجر اولور **العلامات** کلیه قرحه سنك
علاماتی اول قرحه اصحابنك بوللرینده مده و اجزاء شعریه و کرسنیه مشابه لحمیت
حمراء خروج ایدر و علیل کلیه موضعنده الم احساس ایدر و بعضکره قرحه حدوثندن
مقدم علیل دم بول ایدر و کذلك اول قرحه یه دبیله و انقلاع حصاتدن حادث وجع ده
تقدم ایدر و بعضکره اول قرحه یه ضربه و صدمه وقوعی دخی دلالت ایدر اما انفتاح
ادله سی بودر که انده وجع اولماز و اکثر انده بول دم قلیلا قلیلا اولور زیرا بول دمك سببی فوق جانبنده
دبیله نك انفجاری و یاخود عرقك انصداعی اولور ایسه اول بول دم ایکی و یاخود
اوچ کون ممتد اولمق جائز اولور اما اوچ کوندن زیاده و طویل اولور ایسه اول
بول دم انفتاح یعنی عروقك فمنك اچیلمه سی ایله و یا قرحه حسبیله اولور و اکر دم بولك
مدتی طویل اولوب لوننده تغیر و یاخود اول بول دمه صدیدك مخالطه سی اولور ایسه
اول مثللو دم بولی انجق کلاده قرحه حسبیله اولور و انکه دلالت ایدر و اول بول دموی
بولر که مضعف اولور زیرا اول بول دموی هر نه مقدار قلیلا قلیلا خروج ایدر ایسه
و دفعات بوللرك هر دفعه سنده مبلغ بول دم قلیل ایسه لکن تواتر بول ایله دمك مبلغ
کثیرا استفراغ اولنمغله ضعفه مؤدی اولور و کلیه قرحه سی ایله مثانه قرحه سی بیننده فرق بودر که

کلیه قرحه‌سنده بول سلس اولوب سهولت ایله خروج ایدر اما مثانه قرحه‌سنده بول عسرتلو
اولور و کلیه قروحنده قشور حمرا خروج ایدر و مثانه قروحنده قشور بیضا خروج ایدر
واگر قرحه قشور بیضا مثانه‌نك کندر و قرحه‌سنك قشوری ایسه کبار اولور مثانه وغلاظ
مجاریسنك قرحه‌سنك قشوری صغار اولور و کذلك اول قرحه‌لر مواضع اوجاع ایله دخی فرق اولنور ورقیق
زیرا انلرده مواضع وجع مختلف اولور و قروح مجاریده وجع وسط اولور و مجرای قضیب
قرحه‌سی وجعی جمله وجعلرك مواضعی اسفلنده اولور و مجاری قرحه‌سنك وجعی بعضا کره
صعوبتلی اولوب انده کل ساعة طلق یعنی وجع ولادت کبی وجعك هیجانی اولور و مطلوب اولان زمن
بعضا کره [illegible] قوت وجع ایله حاصل اولور زیرا مثانه قرحه‌سنك وجعی
اصعب اولور عضو عصبی اولوب حسی زیاده اولمغله و کذلك کلیه و مثانه هر نه قدر
متواترا بول ادرمه‌سی ترکلر ایسه مثانه قرحه‌سنك مقدار بولی اقل و انده اختلاط دخی
اقل اولور و کلی و مثانه قرحه‌لرینك اصحابی مدة بول ایلدیکی صکره دم بول ایلسه
اول بولنن تأکل ایله استدلال اولنور و قحن کلیه قرحه‌سنك علاجی قبول ایلنده قلت اولور
و مدتی طویله و بولنده عکر و لون ردی و لحضر و شدة نتن و آنده غیری علامات ردیه
اولسه اول قرحه‌نك صعوبتنه و خبثنه دلالت ایدر المعالجات کلیه و مثانه
قرحه‌لرنده اولا واجب اولان بودرکه انده اخلاطی حراریتدن و بورقیتدن عذوبته
اماله اولنمغله تعدیل اولنه زیرا اول اخلاط تعدیل اولنمسه اول عضولری دائما و مرارا دوام مرور ایله
جرح ایدر و کذلك اول علیل حریف و مر و مالح و حامض نسنه‌لردن اجتناب ایلیه و بوله
حاجت قلیله اولسون ایچون شرب مائی تقلیل ایلیه و کذلك مشروب تقلیل اولنمسه
ماء مشروب کثیر کلایه سیلان ایدوب متورم اولان کلایه تحریك ایدر و تجرید ایدر
و حرکت کلی علاجك تأثیرینه مانع اولور زیرا سکون علاج قروحك مداری و قوامیدر
و اخلاطی تعدیل ایتدن تدبیر ایدرك برده فصد در اگر فصده حاجت اولورسه و کذلك بلا عنف

اولوب

اولوب اخلاط حاده‌یی دفعة واحده ده اطلاق ایلیه اسهال لطیف رقیق ایله دخی معدلات
مذکوره دن اولور زیرا بو مثللو اسهال بدندن اخلاط حاده‌یی نفض لطیف ایله نفض ایدر
جهت کلیه‌نك خلافنه مواد اماله ایدر و ضرورت اولمدقجه مرارا اسهال ایدر ادویه
استعمال اولنمق اولی اولور و لایق بودرکه اولا ماده تعدیل اولنوب بعده اخراج اولنه
و خصوصا اول اخراج قیء ایله اوله و قروح کلیه ده قیء بالجمله معالجاتك اجلی و
افضلی اولور زیرا قیء ایله [illegible] کلیه نواحی
[illegible] و بعضا کره قیء متواتر علاج
کافی اولوب آخر علاجه محتاج اولمز و اولی اولورکه اولا بزور ایله تدبیر اولنوب بعده
قیئه اقبال اولنه و واجب اولان بودرکه طعام اوزره قیئی تسهیل ایدر نسنه استعمال
ایله تقیئه اولنه چکردکی ایله بطیخ تناول اولنمغله خصوصا شراب حلو ایله بطیخ موصوف
تناول اولنمغله قیء اولنه و یاخود سکنجبین ماء حار ایله طعام اوزره قیء اولنوب
شرب اولنوب قیء اولنه و واجب اولورکه اول قیء دخی تهییج شدید ایله و عنف ایله اولمیه
و اخلاطی بطیخ زقی و قثا و خشخاش تناولی دخی تعدیل ایدر و مراعاتی واجب اولان اصولدن
اولورکه قحن وجع کلیه شدید اولسه اولا وجع تسکین اولنوب بعده قرحه‌یه علاج
اولنور و قرحه طرییه اولوب هنوز منفجره اولمیوب اولمش ایسه انك علاجی اسهال اولور
اول وقتده اگر حب الصنوبر و شراب بنفشج سقی اولنسه بعضا کره علاج کافی اولور اما کلیه
قرحه‌سی مزمنه اولسه امر معالجه عسرتلو اولور و مزمنه‌نك معالجه‌سنده واجب اولورکه
خفیفه و غیر ردیه قرحه‌ده مبذرات خفیفه یعنی بزرخطمی و کاکنج و سائر رازیانج خیار تخم
و سنورنه واریجه قدر کیفیات اولان بزور استعمال اولنه و اگر اول قرحه مزمنه ده رداءت و خبث
اولور ایسه ردی معفن لکه برسیاوشان و ابرسا و فراسیون و کرسنه دقیقی استعمال اولنه
اولنه و اگر علت زیاده خبیثه اولور ایسه اول ادویه‌نك سحقی سقیله تضمید جمیع اولنور

کلیه نواحیسنده مواد اولنوب کلیه جهتندن مخف اولنوب استفراغ خلافنده اولنور اول نواحی اولنوب تنقیه اولنور

(واول مثللو)

وبعضلكره اول ادويه لرك ايچنده زوفا وسذاب كبى قيلنور وچون قرحه مواددن تنقيه
اولنه خاتم ايله تربيره اشتغال اولنور قرحه ده تأكل حادث اولمسون ايچون وواجب
اولوركه ممكن اولدقچه عليل سكونده مداومت ايليه وكندوبى اتعاب ايدن نسنه لرده ايقاع
ايلميه وبلكه اندن رياضتى دلك اطراف اوله ووقتا كه رياضته اقتضا ايدن استفراغاته
كماديابس ايله اولهزيرا كماد يابس قيتنده اندن مشي وحركت ممكن اولماز وهر نه قدر مشي
وسائر تعبلو رياضته اعتياد وار ايسه كماد يابسك انتشادن خوفنى اول تعبلو
رياضتى ترك ايدوب دلك اطراف ايله اكتفا ايدر وچون عليله عافيت كلسه اول زمان
تدريج ايله رياضت خفيفه ايدرك معتاد اوزره رياضت مرتبه سنه بالغ اولور اما نفس
قرحه يه علاجده واجب اولوركه اولا جماع ترك اولنه زيرا بو بابده جماع زياده ضارّ اولور
وحركت ورياضت انك كثرت اوزره اولميه ودلك ايله رياضته قصر اولنه وبو دلك
انلره نافع اولور ودوبدنه جاذب اولور واكر قرحه ده رداءت يوغيسه جلاده و
تجفيفده معتدل اولان ادويه يى استعمال كفايت ايدر واكر قرحه خبيثه ايسه
وضرور غسل وتنقيه ده اقوى وضرر حدوثنى تجفيف حسبيله منع ايدر ادويه قويه يه
حاجت اولور واندن صكره قابض ومانع بعض رادع اولان ادويه اخلاط رديه يى
انصباب منع ايلسون ايچون استعمال اولنور وچون قرحه تنقيه اولنوب خفيفه
اولسه ومواددن مجتنب اولسه بر حادث اولوروواجب اولوركه ادويه قرحه
قرحه مغريات خلط اولنه نشا وكثيرا وصموغ بارده مثللو كبى زيرا تغريه قروح
حرز وحصن ايچره قيلوب حفظ ايدر واول مغريات بيننده دلك مثللو دسومتلو اولنلر
ايله عضوك لحمنده وسائر انلر ايله لغتدا ايدنلرده متانت حاصل اولوب ختم قبوله
مستعد وملازم اولور بعد استعمال اولنان خاتم ومدمل ادويه فعلنى اول مثللو قرحه ده
زياده اجرا ايدر وكذلك ذكر اسبق ادويه لره مدرّ الحيض خلط اولنور ختمه صلاحيت اولان
(وادويه ملطف)

(مشيك عدم امكانندن وجهى خوف انتشار)

(وضرر دسومتلو نسنه لرك وسخيد كزاغ العاموكه)

(سفوديا)

(سحل وبائى قرحه نيروراللفى نسنه لردخى)

ادويه يى

ادويه يى قرحه يه ايصال ايلسون ايچون هر نه قدر اول ادويه لر ذاتنده قرحه يه مضر اولور
ايسه تهييج وتحريكى حسبيله وبعضلكره اول ادويه لره خشخاش وبنج ولفاح وافيون
وشوكران مثللو مخدرات خلط اولنور تسكين وجع وتجفيف وردع ايلسون
ايچون واكر قرحه ده وضر اولدوغى سندك معلوملك اولور ايسه اكر ادويه جاليه سوق
ايدرسك واول ادويه جاليه ده ادرار دن بر قوت قيلرسن مثلا ماء عسل وماء سكرى
بعض بزور ايله سقى ايدوب حتى انى ادرار وغسل ايدرسن وبونلردن صكره تجفيفه استعمال
(ادويه)
ايله قروح كلادن جدا خبيثه اولميان قرحه لرده مستعمل اولنان ادويه مشروبه بزر
خطمى وبزر مرو آنك اصولى ماء عسل ايله وكذلك بزر كاكنج وماء عنب الثعلب خصوصا
جبلى عنب الثعلب صويى وكذلك بزر قطونا وطين ارمنى جلاب ايله وبرسيا وشان
ماء عسل ايله سقى اولنور وسوسنده اصلحنده تجفيف وتنقيه وانضاج وتغريه
واردر وكذلك بزر الكتان وكثيرا هر برندن بر جزء ونشاسته ايكى جزء ماء
عسل ايله سقى اولنور وكذلك حب الصنوبر بزر الخيار اندن بر راحه يعنى اوج اچى
مقدارى استفاف اولنور وكذلك مقلو بزر خشخاش سحق اولنوب مسحوق قندن
بر بوچق درهم اخذ اولنوب ايچنده ادخر وبيان كوكى قيناديلن صو ايله سقى اولنور
وبو مذكورلردن اقوى اولور قطر اساليثون وبادخود دقوا شراب ريحانى ومقدار
قليل طين ارمنى ايله سقى اولنوب وبعضلكره مقل صمغ بطم ايله وطين مختوم ايله
وزنلرى برابر اخذ اولنوب بقين صكره حل اولنوب سقى اولنسه انلردن انتفاع اولنور
شربت واحدى بر مثقاله وارنجه قدر اولور وسقى شراب حلو ايله اولور واندن قوى
قوراولور كرسنه دقيق زيرا آنده تنقيه سر وتجفيف شربت اولادن قوى اولور
واكر اول دقيق ايله طين مختوم واقاقيا ولحية التيس عصاره سى جمع اولنور ايسه
فائده سى تامه اولور وآيرسا هى قويدر اول فعلى ايرسا هى ايشلر بو مذكورلر كليه قرحه نه

نافع اولان ادویهٔ مفرده لر ایدی اما مرکبات نافعه بونلردر قثاء بزر مقشوری اوتوز بش
حبه وحب صنوبر اون ایکی حبه ولوز بش حبه عددا اخذ اولنوب انلر مدقوق مقداری
زعفران ایله على الريق شرب اولنور واکر حرارت شدیده اولور ایسه حب الصنوبر حب خیاره
تبدیل اولنور وکذلك حب الصنوبر بکر و حبه حب القثا قرق حبه نشاسته بر بوجق
درهم اخذ اولنوب [crossed out] ناردین بزر کرفس هر برندن سکز درهم بو ادویه
بر بوجق رطل صو اچنده ربع قالنجه قدر طبخ اولنان صو ایله سقا اولنور وکذلك
طین مختوم دم اخوین کندر نشا بزر بطیخ بزر کرفس بزر قثا بزر قرع رب السوس
للك راوند صینی لوز صنوبر کبار خشخاش بزر البنج وزنلرن برابر اخذ اولنوب مشاهده
ایجاب ایلدیکی اوزره میبختج ایله سقا اولنور وکذلك حب الصنوبر الکبار اوتوز حبه
لوز مقشور یکرمی عدد لحم اون بش کثیرا دورت مثقال رب السوس دورت مثقال زعفران
سدس مثقال میبختج ایله ادویهٔ مذکوره معجون قیلنوب استعمال اولنور ونجن وجع
مشتد اولسه واجب اولورکه قرحه علاجندن اعراض اولنوب بو دوا مثللو ایله علاجه
اولنه بزر بنج بردانق افیون برقیراط بزر الخیار ایکی درهم بقلة الحمقا بزری بر درهم
فی الحال بو ادویه لر استعمال ایله وجع ساکن اولور واکر وجع قلیل اولور ایسه [crossed out]
صو ترلبن شربه و شراب بنفسج شربه آنی تسکین ایدر و قورادویه لردن اولور قوقی
واقراص کاکنج و دیسقوریدوس دخی بیلك ایله معروف اقراص و سفوفلرك وزراوندبزر
کاکنج جبلی ایله قور دوا اولور وکادریوس سفوفی جدا قوی اولور و خوتقره ذوسنطاریا
حقنه لر استعمال اولنسه کلیه قرحه سنه نافع اولور مواضع زیته مجاورت اولمق بر
ایله وبو قبیلدن اضمدلر دخی ظهر اوزره و وسطه اولان مشدده مواضع خالیه اوزره
تضمید اولنسه نافع اولور دقیق کرسنه شراب ایله و عسل ایله اولور وکذلك ورد یابس اوزرنه ضماد
وعدس و عسل و حب الآس ایله دخی ضماد اولنور وبو ضماد قرحه یه توسعدن و تعفندن

صح

صنع دخی ایدر و مروخات نافعه دن اولور دهن حنا و دهن شجرة المصطکی و دهن سفرجل
وبعضکره انلره میعه [crossed out] خلط اولنور وبعضکره میعه مثللولر دخی خلط اولنور
وبعضکره تلیین ایچون شحم بط مثللویه دخی حاجت اولور اما تواصیر ایچون تجفیف
ومنع فساد دن غیری علاج اولماز اما تجفیف دائما بدن تنقیه اولنمغله و امتلادن
احتراز ایله اولور وبو تدبیر خبیث اولمیان ناصورده کفایت ایدر و واجب اولورکه بو جمله
ناصوردن معالجه اولنه واشربه واضمده دن ذکر اولنان تدبیردن قویه اولوب تعفندن
دخی منع ایدنلر معروف اولان اوراق وابض اولورکه آنده بلا لذع جلا و تنقیه اوله و اما
اول قرحه اصحابنده اغذیه لر واجب اولورکه حسن الکیموس اوله سنده معلوم کرا اولا
طیرك لحوم و سمك رضراضی و بقول جیده اولان سرمق و بقلة الیمانیه مثللولر کبی و قرع
ردیا ولدیغچه اول لحوم انلره سمیة ویریلور وانلره افضل [crossed out] لحوم طیور لحمی اولور و
عصافیر جبلیه نك لحم مشویسی اولور و نیمبرشت دخی موافق اولور و تدریج ایله لحم دجاج سمین
دخی و اطریه ایله دخی تغذیه اولنور اکر هضم ایدرلر ایسه البان انلره نافع اولور اول نافع اولان
البان اشك سودی و خیل سودی مثللولردر و لبن لقاح دخی نافعدر زیرا بو البان قرحه
مواد نی اصلاح ایدر و غسل ایدر و جبنیت حسبیله تغذیه دخی ایدر اما بقر و ضان سودی
افعال مذکور ایله تقویهٔ عضو و تغذیه یی جمع ایدر ولکن لبن اتن و لبن ماعز مزاجی
اصلاح جهتندن [crossed out] و خاصیتنده نفع سائر البانندن اکثر اولور خصوصا اول اتن
و ماعز قرحه موافق علف ایله تعلیف اولنه فاول قرحه اصحابنده تناول ایلدیکلری
البان و اغذیه لرینه قرحه صالح ادویه دن بر شی خلط اولنه کثیرا و نشا و صمغ
و مجففات و مدراتدن اولان بزور معروفه دن بر شی دخی خلط اولنه و واجب اولورکه
ذکر اولنان البان تنقیه دن صکره سقا اولنه و نجن لبن شرب اولنسه اول لبن مشروب
مخدر اولمدیغچه او زرینه برنسنه اطعام اولنمیه و لبندن [crossed out] انحدار کیج اولور ایسه

واقع
واولان ضماد نافع
وعسل
بورده
حب الکمیة والکفیت

آکله ملحدن برشیء خلط اولنور و بعضکره بر مقدار ملح و عسل خلط اولنور و اول علیله لبن طعام
و شراب مقامنده قائم اولور و فیضان فیح قتنده لبن نعاج آکله نافع اولور و اول البنه ختم
و تغزیه و تقویه اولمغه حسیله و انده عطش قتنده شرب لبن موافق اولور اما اثره
موافق نقل و فواکه بطیخ و خیار نضیج و کمثری و زعرور و رمان حلو و سفرجل و تفاح بو
مذکورلر نولکهده موافق اولور اما نقلدن موافق اولنلر لوز و خصوصا لوزک مقلو و فستق
و بندق و خاصة لو رصنوبر و قسب مثللولردر اما اثره یابسدن اجتناب کرکدر
زیرا تین یابس قرحه یه جلا ایدر و حدت و تهییج ایدر و انده خفی بنوعیت واردر و اثره
واجب اولورکه قوی الحموضت اولان هر حامضدن و هر حریف مالحدن و شدید الحلاوت
اولنلردن اجتناب ایلیه لر بشنجی فصل کلیه و مجاری کلیه ده اولان جرب بیانندهدر
اول جرب فکر اولنان عضولرک قروحی جنسندن اولور و اسباب جرب اکثر امرده اول عضولر
اوزره بثور اولمغله اولور مع دغدغه ظهور ایدر و ب کلیه موضعنده بحسه مخالط حکه
ظهور ایدر و بعضکره انلرده وجع عظیم اولور و مجاریده اولان حکم خارج یعنی غشایی
اولور المعالجات اول حکاکه باسلیق فصدی نافع اولور اگر بدنده کلیسنده امتلا وار
ایسه و هر حالده باسلیق فصدندن انفع اولور صافن فصدی و کلیه موضعنده
تختنده حجامت ایلمک و کذلک دائما بدنی تنقیه اولنور قیئکله و بنادق حبوبی طین
ارمنی ایله و رب سوس و زنلر برابر اخذ و استعمال اولنمغله و انلرک غداسی هضمی جید و کیموس
اولان صفرت البیض کبیر اولور و کذلک ... مبرد و مرطب اغذیه لر اولور فراریج قطب
و بقله یمانیه و قرع و اسفاناخ مثللولر ایله طبخ و تناول اولنور و فواکه رطبه ایله
و بقول رطبه ایله تناول اولنور و مجاری جربنک علاج جرب کلیه و جرب مثانه
معالجه لری بیننده متوسطه اولورسن ایکیسنک معالجه تفکر و تامل ایله ختم مجاری
معالجه سنده اشتباه ایلیه سن التنجی فصل حصاة کلیه بیاننده در کلیه و مثانه

حصاة

حصاتی اسبابی بره شترکلردر زیرا حصاتک تولدی ماده منفعله و قوت فاعله ایله اولور
اما ماده سی رطوبت لزجه و غلیظه دردر و اول رطوبت بلغم و یاخود مده و یاخود دم اولور زیرا دم
دملی اولان رمل مجتمعه اولور حصاته استحاله یی قبول ایدر ولکن نادر الوقوعدر
اما قوت فاعلیه اعتدالدن خارج حرارت اولور و ماده حصاتک ایکی سببی واردر
بریسی ماده یه عاده اولور و آخری ماده یی حابس اولور اما ماده نک ماده سی اغذیه در
غلیظه در البان مثللولر خصوصا البان حازره و اجبان خصوصا اجبان رطب
و کذلک لحمان غلیظه یعنی احجیه اولان طیور کبارک و خنبلی لحوم و لحم بقر
و لحم جمل و لحم تیوس و وحوشدن لحوم غلیظه لر و سمک غلیظ ... و طبخنا ترک کلیس
و لزج و نی اولان خبز و فطیر و اطریه و لاکشه و بهطه و سمیده لر و حتلو
حو اخبز و حلاو لزجه و خام فواکه و هضمی عسر اولنلر و خلط لزج تولید ایدن
تفاح فج و خوخ فج و لحم لزج و لحم کمثری مثللولر کبی و کذلک کدورتلی میاه خصوصا
میاه مختلفه و غیر مالوفه و سیئه و غلیظه اولان اشربه بالجمله بو مذکورلر مولد
حصات اولان مواده ماده اولورلر خصوصا متناول اولنمک قوه هاضمه لر ضعیف ایکن اولمغله و متناول کثیر
اولمغله انلر هضم اولنمیه و ماکولاتک کثرتندن قوت منبسطه اولوب هضم تام اولماز
و یاخود اغذیه نک سوء ترتیبی ایله و علی الامتلا ریاضت ایله اغذیه ده اولان استعمال
اولور و بعضکره ماده حصاتک ماده سی مده اولور کلیه ده و غیریده قرحه و عنکی موجود اولان قرحه مده سندن ماده حصات تولد ایتمکله
... حصات تولید ایدر اما ماده یی حابس اولان سبب حصاة کلاده اولان دافعه نک
ضعفی اولور و اول ضعف مزاج حسبی ایله و یاخود ورم حار و حمرت ایله و یاخود
قروح کلیه ایله اولور زیرا انلرده انلره وارد اولان حالنتک فضولی رسوبی محتبس
اولور و انزن حصاة تولد ایدر و یاخود اول الورم و قروح حرارت اولور و اصل فضول
ترمراتیم کلاده تحجر ایدر و حصاة اولور بدنده حرارت اولمغله اول فضول کلیه یه مندفع اولمزدن

اقدم قبل ان ينتهض ان عالي بدننده ترمد و تحجر ايدر و اول حرارت بعضلرده لازمه و بعضلرده تعب
و تناول مسخن جسبيلهدر و ياخود سبب حابس سدده اولور و اول سده فضولك
اجتماعندن و ياخود قابض اولان بردن و ياخود اورام ساذه حاده دن اولور و اورام
ساذه خروجي كثير الوقوع اولور و ياخود سده اورام بارده صلبه حسبيله اولور و ياخود
امعا مثللو اعضاء قريبه كلية ضغط كلاده سده احداث ايتمكله اولور بو اشيا اكثر
كليه كلاده تولد حصاته سبب اولور اولديغي كبي مثانه حصاته ده سبب اولور و بينهما فرق
بو دركه كليه حصاتي بيره الين و اصغر و حمرته اميل اولور و مثانه ده اولان حصاة ابيض
و حجرا اكبر و لوني ادكنه و رماديه اميل اولور و بعضلرده مثانه ده حصاة منقشه
نابته اولور و كذلك ايكي حصاتك فرقي اخري بو دركه كليه عقبي بولك عكر مثابه سنده در بولنمز
ممتاز اولمدن تولد ايدر اما مثانه حصاتي دماء عكر كبيدر بولنمن متميز اولديغي صكره
تولد ايدر بولك معينيه اولماز و بولدن صكره قالور و اكثر حصاة كليه سمين اولانلره
كمسنه لرده اولور و حصاة مثانه تخفيف اولنلره عارض اولور و مشايخه حصاة
كلي حصاة مثانه دن اكثر عارض اولور و صبيانده و سن صبابه قريب اولنلرده عكسي و رزه
اولور و حصاتك اكثر تولدي زمان طفوليتك منتهي سر ايله سن رهوقك اوللي
مابينه اولور انيكچونكه صبيانك و شبانك قوت دافعه لري اكثرا اولور و اعالي
بدنلري اسافله مواد دفع ايدر اما مشايخك كلاسي جدا ضعيف اولور و كذلك
صبيانك و شبانك اخلاطي رقيق اولور اگر اثرلرك اخلاطي كليه لرينه نفوذ ايدر و مشايخك
اخلاطي اغلظ اولمغله كلي لرينه نافذ اولماز و حصاتك اكثر تولدي صبيانده اولور تناول اطعمه
حرص و شرهلري اولوب و امتلا اورزه حركتلر و لبن شرب ايلديكلري ايچون و مثانه لري
مجاري ضيق اولديغي ايچون و تولد حصاة مشايخده كثير اولور هضملرينك ضعفي حسبيله
و اگر بناء ابقراط حكم ايلديكه علت حصاة مشايخه عارضه اولسه برئ قبول ايلمز و حتي

ايدوب

وبباطنه

حالله

و رزه

بناء

بولنه

حالي اوزره
بولده خلط اكثرا اولسه اول بو توليد حصاتده اولي اولور و اول بعولن بر نوع بولدركه تحجر
ترك اولنسه اندن ملح تولد ايدر و بو بولدن تولد ايدن ملح مائيتدن تولد ايدن ملحدن اكثر
اولور و مائيتده ملح تولدي حرارت تحجين ارضيته احراق ايلسه ارضيت محترقه مائيتده
اختلاط ايتمكله اولور ماءيتده ملح تولد ايدر و صبيانك بوللرنده ملح مشايخ بوللرنده
اكثرا اولور لكن اول كثرت صبيانك بوللرنده اكثرا اولمق حسبيله دكلدر بلكه صبيانده حرارت اكثر
اولمغله صبيانك بوللرنده موجود اولان ارضيته احراقده حرارت توغل ايتمكله ملحك
تولدي اكثرا اولور و اگر صبيانك بوللري كدورتلي اولور زيرا صبيانك ابدانده تحلل
اولمغله تحلل اخفي ايله مائيتلري اكثري تحلل ايدوب باقي قلن مائيتي قليلدر موجوده
اولان ارضيت تكدر ايدر و حصاة تولد ايدن صبيانك اولاسر اكثر حالده طبعي يابس
و معده سي حار اولان صبيان اولور و طبعلرينك يبوستي اكثر حالده رطوبتلرينك كبدلرينه انجذابي
حسبيله اولور و تحجر اولماغه نعمت كليه حرارتي و كسيه حصاتك سببي فاعلي حاضر اولور
و الحاصل طبيعتك يبوستي بوللي اغلاظ و اكثرا ايدر تحجر بركمسنه نك بوللرنده رسوب رملي
كثير الوجود اولسه اول كمسنه ده حصاة تولد ايلمز زيرا رملي بوللر مواد و ارضيت رمله
استحاله و بوله ايله خروجي مواد اول عضوده احتباس ايتمكله اندن حصاة تكون ايلمز
و مادام كه اولوركه اول بوللرده ماده كثير اولميه اگر مواد كثيره اولسه ايدي اندن رمل
تكون ايلميوب بلكه حجر كبير تكون ايدر ايدي لكن احتمالي وارد ركه اول بوللرك مواد كثيره و
و رخوه اولوب تفتت و تفرقي قابل اوله و اگر رخوه اولمسه بوللرده آنلرك انفصالي كثير
اولماز ايدي بو مذكور آنك صوري سنك ذهنك تقرر ايلدي ايسه معلومك اولور تحجر ايلدن
ايدن مواد تفتت و تفرقي قابل اولور كري ايسه سبب تحجر ماده كثيره اولسه و كثرة
ايسه شدت حرارت حسبيله اولسه و اول سبب اخر ايله حصاتك تولدي قوة دافعه نك
قوتنه دلالت ايدر و سببك ايكيه انحصاري حكم اكثرا اولور معلوم بيوريلكه جوارح

و كبدلرينه ذا اعضاء بوله انجذاب

بعضلره
حجر سبب اولدرك
معده نفضله اولان سبب
مادة و حرارت و ملعقا
و باخود غير سبب
ايكيسي
اولور

وصلبه

ونساء مثانه لرینه خاصه حصاة تولدی نادر و قلیل الوقوع اولور زیرا انلرک مثانه لرینه خارجه
اولان مجری قصیر اولور و قصیر اولان مجرادن اندفاع طویل مجرادن اندفاعدن
سهولتلی اولور و اصحاب حصاتک کیمنده حصاة متعدد تولد ایدر و حصاتی بول نوائب اولور
وقجن حصات اجتماع ایدوب بول ایله خروج قابل اولمسه قولنج کبی وجع اصابت
ایدر و انده اولان نوائبک ادوارینه اولان مدد و ازمنه مختلفه اولور کیمنده برشهر و
کیمنده برسنه اولور و هر کیمده حصاة عظیمه وجعنه تحمل و مقاسات شدتنه اعتیاد ایلمسه
اوجاع مثانه نک شائع و جعلری استخفاف ایدر و بو حال دلالت ایدر که عضو مثانه نک بعیا
توتر و قابل دکلدر زیرا بو مثللو حصاتده وجع متبرح له توتر ایلدکجه سائرلرنده بطریق
الاولی تورم ایلمز و حصات کبیره یه ... عضو و وجعنده یالکز بر ازاجق عضوده
اولسه لا محاله تورم ایدر و معلوم بیوریله که حصات کلی و حصاة مثانه جیران قالت
امراضدندر **العلامات** حصاة کلیه علامتلری اولا بوله ظاهر اولور و اول علامتلردن بری
قجن بول اولا غلیظ اولوب بعده رقته استحاله ایلسه ایتمکه شروع ایلسه سن ابتدا
حصاة تولدینی احراس ایله و بولک رقته استحالهسی کرور تدرکی کلیه ده احتباسی ایله
اولور و تولد حصاتده بعضکرده بول اولا رقیق اولور اما اولا غلیظ اولدیغی قوتک
صحتنه و مجارینک ... وسعتنه دلالت ایدر و بعضکرده بولده رسوب کثیره
اولوب امراض کبدده بولک رسوبنه مشابه اولور و هر قجن بولک صفاسی اشد
و صفاسی ادوم و رسوبی اقل اولسه دلالت ایدر که تولد ایدن حجاره اصلبدر اطبا
دیدیلر که صحیح اولان بکسنه خصوصا مشایخ اولنلر وجع ایله بول اسود تبول ایلسه
مثانه سنده حصاة تولدینی انذار ایدر و وجوه مذکوره ایله استدلال تام اولور اگر اول بوله
رمل راسب اولور ایسه و اول رمل حمرته و صفرته مائل اولور ایسه و آنی تقویه و تائید
ایدر اگر قطننده ثقل و وجع احساس ایدر ایسه انده قطننده برشی تحبس کبی حالت

احساس

برجمله اقوال وارددر اولکیسی وجنه ده اولان تجویفلک
اسمیدر ایکنجیسی اول وریدک اسمیدر که کلیه دن عنق مثانه یه متصل اولوب
ینه چکرده رجوع ایدر و اول تجویف اعضا غذاسنه فضل مائیتی خثانه یه
صب ایدر اوچنجیسی کلیه لر ایله مثانه اراسنده اولان مجرانک اسمیدر
مصنفک سیاق کلامندن فهم اولنان بودر که بو مقامده برنجیدن مراد اول

احساس اولنور که هر قجن حرکت اولنسه قطن جانبلرینه نخس ایدر و بو حالک ظهوری قوتک
قوتنه و سعهٔ مجارینه دلالت ایدر و حصات سبب ایله حادث اولان اوجاعک اشدی
حصاتک اول تولدنده اولان وجعدر زیرا اول تولدنده حصاة محلنی کندویه مکان
قیلمق ایچون تمزیق ایدر و لا محاله تمزیقدن حادث اولان وجع اشد اولور خصوصا
و حصاة متولده حرکت ایدوب مجارینه مرور ایلدکده بو حالده وجع اشتداد اولور
و خصوصا کلیه دن مثانه یه اولان مجراده حرکتنده اولان وجعلری اشتداد سائر مجاریه
اشتدادندن اکثر اولور اما حصاتک حال انعقادنده فقط احتباس و ثقل عارض
اولور اگر حصاة کندو ساکنه و صاحب حصاة دخی ساکن اولوب تحرک حصاة اولمه
امتلا شدید و ضاغط ... و طعامدن امتلا اوجاع حصاتی زیاده تحریک ایدر
خصوصا طعام امعایه نزول و حصاتی تجاوز ایلسه اول زماندن امتلاندن وجع تحرکی
اکثر اولور و قجن فضول امعادن مندفع اولوب بطن طعامدن خالی اولور ایسه
وجع اسکن اولور اما حصات متولده نک حرکتنک علامتی بودر که انک وجع
ثقیل اولور ... اولور و قطنده آربیه یه نزول ایدر و اول وقت اشتدادده
حصاة برنج تسمیه اولنان محله اولور و قجن مثانه یه نزول ایلسه وجع ساکن
اولور **المعالجات** بو مقامده برنجی کلیه یه مخصوص معالجاتی و کرک کلیه و مثانه حصاتلری
بینلرنده مشترک اولان معالجاتی ذکر ایدوب مثانه حصاتی معالجه سنی منفردا بر بابده
مستقلا ذکر ایدرز علاج حصاة ایله اطبانک قصد و عنایتلری مادهٔ حصاتی قطع و
تولید حصاتی منعدر اولور سبب قطع ایله و یا خود اصلاح ایله و بعده حصاة متولده یی
تفتیت و کسره و تعلق تشبث ایلدیکی محلدن ازعاج و ابلانه یه اولور و اول وجهله
افعالی اولان ادویه استعمال اولنمغله اول افعال حاصل اولور و ادویه ملطفه انی تلطیف
و تزویب ایدوب اخراج ایدر و ذکر اولنان افعال امور استعمالی ایله و یا خود خارجیه استعمال

اولنان ادویه معونتی ایله حاصل اولور و بعده اول ادویه استعمالی ایله حادث اولان اوجاع مثللو
تسکین و قروح مثللولر اصلاح اولنور و بر قوم خاصره و یا خود ظهر شق و حصاة اخراج
اولنمغه تصدی ایلدیلر و لکن بو وجه ایله اولان تدبیرده خطر عظیم اولمغله انی عقلی عدیم
اولنلر اختیار ایدرلر پس حصاتک قطع سببی ایله اولان معالجه‌سی اولا تهیئهٔ ماده یی اسهال
و قیئ ایله استفراغ و صکره ادویهٔ غلیظه و میاه کدره‌دن حمیه و خفایدروب بعده ماکولی تعدیل
ایتمکله و معده یی تقویه و هضم اجاده و علی الخواء ریاضت معتدله و مشروده الوسط ترک
ایله و اخلاط غلیظه‌نک تفل جانبنه توجیهی ایلیوب ثقلاً برسنه کلیه یه فراحم
اولمسونه ایچون طبیعتی تلیین ایتمکله اولور و حصاته نافع اولان تدبیردن اولور دائما ادرار
ایلمک و ادرار نافع بزور مدره ایله غسل ایدن ادرار در و مدرات جیده‌دن اولور ماء الحمص
و ماء الحرشف و ماء ورق الفجل و قجلک کندر و خصوصا صادقاق رطب اولان فجل و قجن
حصاة متولد اولورسه براز ایام مرور ایلسه مدر قوی استعمال اولنور و اما صبیانک حصاته
تولدی شراب رقیق ابیض ممزوج سقی اولنمغله منع اولنور و انلره نفعلی اخراج و طبیعتی تلیین
ایدن حقن معتدله ایلمک و ادویه یی قوتی باقیه ایکن حقنه و موضع حصاته ایصال
ایلسون ایچون اول حقنه الجیده ادویهٔ حقنه یه ادخال اولنور و تولد حصاة حوالنعنده
اولور طعام اوزره قیئ و اول قیئی استکثار ایلمک زیرا بو قیئ فضول غلیظه یی کلیه یه
سالک اولیجق طریقی مضاده اولان طریقدن دفع ایدر و جواب کلیه نقی و طاهر اولور و بعضکره
حمام و ابزن ایله حصاته زلاقه توصل اولنور زیرا انلر بعضکره مواددر ظاهر بدنه جذب ایدوب
کلیه‌دن صرف ایدر و قجن حمام و ابزن استکثار اولنسه قوتی ارخا ایدر و کلی قوتن اضعاف
ایدر و کذلک تلیین طبع و تسکین وجعه حاجت بو غیکن ابزن استعمالی‌نده مضر اولور
زیرا آبزن کلیه‌لر استرخیه ایدر و موجب الاسترخا وارده اولان ضعف
کلیه‌لر قبول ایدرلر و ارقدا اوزره یاتوب اویومق حصاة ادرار مانع اولور اما حصاته تفتیت ایدن ادویه
قولدر

ادویه لر ادویهٔ مره نک اکثری و کثیرة الحرارت اولمیلریدر زیرا حجر احرارتی شدتیله اولندی
تولید حصاته سبیتی زیاده اولور و قجن ادویه نک تقطیعی زیاده و اشد اولوب حرارتی
اقل اولسه اول مثللو ادویه ادویهٔ مفتته نک افضلی اولور و واجب اولور که حصاته
حصانک ادویهٔ مفتته نک حرارتی کلیه حصاتی دوالوینک حرارتندن اشد اوله
و تفتیت حصاة ادویه لرینک بر جنس دوا وار در که انک تفتیتی حر و برد کیفیتلرندن
برینه قیاس اولنمز بلکه انلرک تفتیتی بالخاصه اولور و بعض ادویه نک دخی تفتیتی افراط
اوزره اولمز بلکه انک قوتی حصاة صغیره تفتیتنده و فا ایدر و حصاة
شدیده یی تفتیتدن عاجزه اولور و بر صنف دوا دخی وار در که حصاتنه قیاس
ایله قویه اولور و لکن مثانه حصاتنه قیاس ایله قوتی قلیله اولور و بلکه مثانه حصاتی
نسبت ایله انده اصلا قوت اولمز حجر الیهود مثللو و بر صنف دوا دخی اولور که کلیه حصاتی
قویا تفتیت ایدر و بعضکره حصاة مثانه‌ده دخی فعلی اولور و بعض دوا الوده دخی ایکی
حصاته قیاس ایله قوت جمیعا شدیده اولور اطراغولیدس سمیه اولنان عصفور ده
و کذلک رماد العقاربده ایکی حصاتی تفتیت قوتلری قویه اولور و قجن ادویهٔ حصویه
ادویه ترکیب اولنسه انواع ادویه دن براز ضروب ایله ترکیب اولنه که انلرده حصول
ادویه لرک فعلنه اعانت اوله و اول معین اولان ادویه ار بر نوعنک قوت ادرار
اولوب بول غلیظی ادرار ایدر و اول بول ایله حصاته منقلعه و متفتته اولان اجزا
خروج ایدر و بر نوع معین دخی اولور که ادویه نک ~~تحریک مواد~~ و حصاتی اول نوع
دوا تفتیتی حبسیله عوق و تأخیر و مکث ایدر و اول مکث حبسیله ادویهٔ حصویه نک
عملی زیاده و فعلی قوی اولور بو نوع دوا برد وادر که انده دسومت و لزوجت اولمغله
نفوذی بطیئ و غیری سریع اولور و مع ذلک انده انضاج دخی اولور بسفایج مثللو
انلرک نفوذی سریع اولوب آخرلر دخی تنفیذ ایدر فلفل و فلفل امثالی کبی و ادویه معونتندن بر نوع

دخی واردر که موادک عضو اوزره حرکاتی حسبیله تأثیرات مختلفه سی اولدیغیچون اول نوع ادویه
عضوی تقویه ایدر و اول نوع ادویه فادزهریه اولان ادویه لردر سنبل و سلیخه
وغیری گبی و بر نوعی دخی ربوب فواکه گبی قبض لطیف اولنلردر انلر عضوک قوتنی حفظ ایدرلر
وبعضکره بو ادویه لره مسکنات اوجاع اولان ادویه دخی خلط اولنور کرک انلر تسکین
خاصیتی ایله وکرک آیسه تخدیر ایله اولسون ویچون ادویه مذکوره یی منوال محرر اوزره
سن ترکیب ایلیسک قوه طبیعیه اول ادویه دن تصرف ایدوب حصویه دوا اگر حصاة قصدیله
استعمال ایدر و ادویه مدره ومبدرقه حصویه دوالر حصاتنه ایصال ایلدیکدن صکره
انلر عصر ایدوب مدراتی اخراج ایدر وبعده مزیبه وملینه اولان ادویه یی استعمال ایدر
اول مزیبه وملینه دوایی ریت یعنی حب ایدوب حصوی دوا فعلنی تماما اجرا ایلسون ایچون
ایلیوب منفذ ومدره دوالرایله مکث ولبثی کرکلو اولان محلدن تحریک ایلسون ایچون
ویچون طبیعت قوه مفتته ومزججه یی استعمال ایدوب انلر فعلنی تماما اجرا ایلدیکدن
صکره قوه مزینه وجاذبه یی تعطیل ایدوب ینه قوه مدره وقوه منفذه یی استعمال
ایدر وذلک بتقدیر العزیز العلیم ویچون وجع شتر اولنسه قانون معروف اوزره
محمود استعمال ایدرسن وبعضکره ذکر اولنان خصالدن چوغی دواء واحد مفرده جمع
اولور وبیر حصاتی تفتیت واخراج ایدر ادویه لری شمدی اعاده وذکرلرین تکرار ایلرز
اول ادویه لر اصل قنبیط واصل علیق ومقل واصل رطبه واصل دهمست قشورلر
وحمص اسود وخصوصا ماء حمص اسود وبزر خطمی وقراسیا ثمره سی وصمغ زعرور
وزعرورک کزروده دخی بر قوتی واردر وحسک وحسکک اصلی بو بابده جیددر واصل
حنا وعنصل وخل عنصل وسکنجبین وکرفس جبلی وفودنج وافسنتین وسلیخه
وخیار برینک اصلی وعود بلسان وحب بلسان ودهن بلسان جدا قویدر
وخیار زبر تخمی وحرشف واصلی حرشفک صوبی وسقولوقندریون وبرسیاوشان

ایکی درهم

ایکی درهم مقداری ماء فجل ایله وکرفس واصل ثیل وبزر ساذج وعصا الراعی وخصوصا
عصا الراعینک درهمیسی وکمون بری واصل فنطافلون واندروصوبی وکما فیطوس
وجعده واصل هلیون وبنجر ومصری سعداری برزی وقشور اصل غار وبزر فجل واصل عود
واطراف فاشرا وسذاب بری وکذلک بورق ارمنیدن بشر درهم اخذ اولنوب عسل
ایله معجون قیلنور واوچ کون مقداری ماء فجل ایله سقی اولنور وکذلک اشنو
وبعض نسخه ده سواطرادر انلردن بر مثقال اخذ اولنوب ماء فاتر ایله سقی اولنور وبعضیلر
ذکر ایلدیلرکه بیتمش عدد فلفله اخذ اولنوب تا عما سحق اولنسه وانلردن یدی عدد
قرص اتخاذ اولنسه وهر کون بر قرصه سقی اولنسه حصاتی بول ایدر ومفتتقره
کلی حصاتنی تفتیت قوتی واردر وکلیه حصاتنه قیاس ایله حجر الیهودیه قوتی واردر
وکذلک مثانه حصاتنه طراغشیع وکما فیطوس دخی انلر گبیدر وایکی حصاتنه قیاس ایله رماد
عقاربه قوت واردر و دهن عقارب دخی رماد گبیدر واول دهن شول زیتدرکه
ایچنده عقارب وضع اولنوب تشمیس اولنه واول دهن طلا اولنمغله ومثانه حصاتنه
زراقه ایله زرق اولنمغله استعمال اولنور اما رماد عقاربک اجود تربیه سی بودرکه
قاروره ایچنده طین حکمت ایله تطیین اولنور وایچنه عقارب وضع اولنوب تنور
حارده بر گیجه ویاخود بر گیجه دن زیاده ترک اولنور ولکن
احراقه مبالغه اولنمز وعقارب تنوردن رفع واخراج اولنور وآول قاروره زجاج
اولمق حرقدن خیرلو اولور زیرا خزف ناشف اولمغله قوتنی اخذ ایدر ارنب دخی بو جهتله توصیف
اولنور واتخاذ اولنان رماد دخی قوی اولور واندن شربتی ایکی درهم اولور واول رماد دخی
صوینده تحلیل زیاده اولور وزاغی باشر واطرافی ازاله اولنوب خلقی یعنی جثه سنک
سائر مواضعی اناء نحاس ایچنده شمسده تجفیف اولنور وکذلک خراطین مجففه
وکذلک زجاج سحق ایله هبا مثللو قیلنور وکذلک رماد زجاج بالجمله بو شاندر
وذکر اولنان ادویه لر

نافعدر و رماد زجاج اتخاذنك طريقي بودركه حديردن متخذ غربال كبر مشبكك بر مغرفه
يعني كفكير ديمكله معروف آلتك او زرينه احراقي مراد اولنان زجاج وضع اولنوب نار
او زرينه قيزديريلور و بعده ماء قلي اوزره اول زجاج محمي وضع اولنوب كلس نثر
اولنوب يعني صويك يوزينه قلن كمي صوايله اراقه اولنوب اول زجاجلر
دور ايدوب باقي قلن رسوبي اخذ اولنوب كالاوليه مغرفه مذكوره اوزره
تحميه وبعده ماء مذكورده تكليس و كلس ازاله اولنوب و بو منوال اوزره تحميه
و تكليس اولنمق اعاده اولنور حتي كلس قالميجه وياخود قليل اولنجه قدر بعده
دور ايدوب باقي قالان زجاجي هبا مثللو اولنجه قدر سحق اولنور و اندن بر مثقالي اون ايكي
مثقال ماء حار ايچنده سقي اولنور و زجاجك اجودي ابيض صافي اولاندر و جدا
تفتيتي قور اولان ادويه لردندر اسفنجدن ماخوذ اولان حجر و كذلك شيدر
يعني اركان ايچندن دم مجففي و تيسدن دم اخذ ايدن اجود اوقاتي عنب اخذ اولندقده
بزه ايلديكي و قندر رواجود طريقي بودركه برجديد قدر طلب في اخذ اولنوب صوايله
غسل اولنوب ايچنده صوقيناديلور اول قدرك تر مدي وطبيع اولان ملوحتي زائل
اولنجه قدر و اكر اول قدر برامن متخذ اولور ايسه اجودي اولي اولور و بر رأس تيس كه دورت
ياشنده اوله ذبح اولنور و اول ذبحي و اخرنده سيلان ايدن دم ترك اولنوب
وسطنده اولان اوائل قدر ايچنه قيلنور و اول دم قدر ايچنده تجمد ايدنجه قدر ترك اولنور
و اول دم جامد اجزاء صغاره تجزئه و تقطيع اولنوب اندن قرص اتخاذ اولنور و اندن قرص
اولمسنك طريقي بودركه اول اجزا اصغار بر شبكه اوزره وياخود بر خرقه نقيه اوزره
نشر و بسط اولنور تحت السماء تسميه اولنان محلده شمسده وضع اولنور و غباردن
محافظه ايچون اوزرينه حريردن بر ثوب او رتيلور و جفافي مشتد اولنجه قدر ترك
اولنور و اول بسط نداوت و ياشلق اصابت خطر اولميان موضعده قيلنور
جفاف قرصه

وبعده

وبعده رفع وحفظ اولنوب تجنين سقي اولنمق مراد اولنسه وجعلك وقت سكوننده اندن
بر ملعقه شراب حلو ايچنده وياخود كرفس حبلي ايچنده صو بيله سقي اولنوب انزن امر عجيب
مشاهده اولنور و كذلك قور اولان مفتت حصا ترندر دجاجك قيض بيضنده رماديه
كه اول رماد بمرطه ده حاصل اولان فرخ بمرطه نقض ايدوب خروجندن صكره بمرطه
قشر خارجي احراق اولنمغله ترميد اولنور و مفتتات مذكوره جمله قو يدر اطرا غولتيد و نطس
تسميه اولنان عصفور اول عصفور صعو جنسندن اولور عصفور ملكي تسميه اولنساندر
ما عدا جميعا عصافيردن اصغر در و بدننك لوني رمادي و اصفر و اخضر بينلرنده
اولور و ايكي منقاري اوزره ديستاذ هبيه واخجز بنبنده ريش ابيض وارد ر و الثر ظهور
شتاده وسباخ و حيطانده اولور و طيراني طويل اولماز بلكه قليلا طيران ايدوب واقع
اولور و دائما صفير ايدر و ذنبني تحريك ايدر و اول عصفور كما هو نيا اكل اولنور و نيا اكلي
افضل اولور و مطبوخا و مشويا دخي اكل اولنور و دوز لنوب تقديد دخي اولنور و بعضكره
كما هو احراق اولنور اول تنوره القا اولنمغله كه آنك قوتني تعطيل ايتمك مرتبه سنه بالغ
اولميه و تنوره القا اول دجاجه ايچنده اولكه احراق عقربده اتلك و صو مرور ايلدر و
بعضكره برام و بر نيه حنتم بر قدر ايچنه وضع اولنور رأسي سد اولنمغله تنورده احراق اولنور
وفحين حرارتي شويدي احراقده تجاوز ايلسه اخذ و اخراج اولنور و بعضكره فلفل و
ساذج مثللو ابازير ايله مبزر و مملوح و مشوي قيلنوب استعمال اولنور و بعضكره اول
عصفور تقديد و ياخود احراق اولندقدن بعضكره سحق اولنوب شراب صافي
وياخود عسل وياخود ماء عسل و خند بقون ايله سقي اولنور و كذلك ذكر اولنان ادوي
كليسي دخي اول اشياء ايله سقي اولنور و بر قوم زعم ايلديلر كه بو عصفور موصوف
عصفور الشوك تسميه اولنان طائردر و بو مقامده بر طائر وارد ركه لسان تحريره
الدصفرا غوت ديرلر ننم معلوم دكلدر كه بو موصوف اولان عصفور ميدر و ياخود غيري ميدر

حصاة كبيره ايچون

فلفل

وبرقوم ظن ایدرلرکه اوصفراغون تجفیف اولنوب قلیلا قلیلا شرب اولنسه هر نوع علت حصاتی اخراج ایدر وبرقوم ذکر ایلدیکه حصاتی کندوم حصاتی اخراج ایدر وکذلك ذرق حمام وذرق دیك اخذ اولنوب ایکی درهم وصغیر ایچون نصف درهم برمقدار سکر طبرزد ایله سقی اولنسه حنین وکندی زعم ایدرلرکه اول شرب حصاتی کلیا اخراج ایدر وبعضلر دیدیکه ملح خصوصا ملح اندرانی اشیع ایله سقی اولنسه اصناف حصاتی تفتیته زیاده شامل اولور وکذلك خنافس تجفیف اولنوب تناول اولنسه وبعضلر زعم ایلدیلرکه قنفذك سوکی تحت ذکرده تدخین اولنسه حصاتی تبویل ایدر مصنف دیرکه بعضلرك بو قوللرینی تصدیق وتحقیق ایلمدم اما بو ذکر اولنان ادویه خصوصیه تفتید ایچون خلط اولنان ادویه فلفل وفودنج ودارصینی اولور وانلرك تفتیدلری ماعدا حصاتی تقویه ایدر وکذلك اولاد والره بقوة ادرار ایدر وبعضی علیلره اخراج ایلسون ایچون خلط اولنان ادویه بزور معروفلر اولور خصوصا جبلیه اولان بزور وکذلك دا قوقو وفو واسارون وجح ونانخواه وکاشم وبیتسالیوس وبزر فنجنکشت اذخر وقردمانا اولور وبعض ناس ذراریح استعمالنه تجسارت ایلدیلر وبو مدررات مذکوره ده مع ادرارها حصاتی تاثیر نوعی عادم دکلدر اما ادویه خصوصیه حصاتی ترتیب ایلسون ایچون خلط اولنان ادویه صموغ مثللو اولور وبعضی دبق اولان ادویه حصاتی فاعل ومؤثر اولور بسفایج صمغ وصمغ جوز کبر اما وجع مسکنه اولان ادویه بزر کتان واول بزرك لعابی وجلوز وفندق وبزر خطمی ودو بونلرك مع تسکین الوجع ادویه خصوصیه ترتیبی وجرم کلیه یه موافقت واردر وتخدیر ایلسون خلط اولنان ادویه سنده معلوم کدر اما ادویه مقویه بهمن زرنباد وسوسن یابس وفلنجمشك مثللو وکذلك ورد وجلنار واذخر وصندل اولور اما حصاة ایچون نافع اولان ادویه مرکبه مثرودیطوس مثللودر حصاة کلیه ده فاضل وقوی اولور وکذلك تجربینا

ومعجون

دهن بلسان ایله ایچلور

منفعتی

قلب بعض العاقر وبعو نبات اذا شرب بشرابه فتت الحصاة ابن کمیس

ومعجون عقاربکه آنك فعل وتأثیری کلیه ده وحثانه ده معروفدر وکذلك دم تیس متخذ اولنور دواکه آکه جلالت فعلی اولمغله حبیبه بر الله تسمیه اولنمشدر وکذلك خرانی تسمیه اولنان دواکه فعلی عجیب اولور واول مرکباتك برنجیسی بزم تجربه ایلدیکمز دوادرکه آنك نسخه سی بودر رماد زجاج ورماد عقارب ونبطی کرنبك اصلنك رمادی ورماد ارنب وحجر یهودی ورماد حجارت الاسفنج وتیس دمی مجفف مسحوق وبیض مفرخك قشوری رمادی وصمغ والوجع بو مذکورلر وزنلری برابر وفطر اسالیون ودقو ومشکطر اشیع وصمغ وبزر خطمی وفلفل هر برندن بربوچق جزء اخذ وعسل ایله معجون قیلنوب حفظ اولنور آنك شربتی واحله سی ایکی مثقالدر وانلرك اکثره وارنجه قدر اولور وحمص اسود ایله طبخ اولنان حسک صویی ایله سقی اولنور ودواء مذکور مثانه یه دخی صالح اولور وکذلك کرنب نبطی اصلینك رمادی وبیض مفرخ قشورینك رمادی وحجر یهودی ذکر وانشا بو ادویه لر اخذ وجمع اولنور واندن بر ملعقه مقداری شرابده یاخود ماء حسکده ایچنه سحق اولنور ودواء مذکور حصاة مثانه یی طین ابیض مثللو اخراج ایدر مرکبات قویه قطعی ایکی حصاتی جامع اولور بزر بطیخ زجاج محرق قلب وزنلری برابر اخذ اولنوب ماء حمص ایله سقی اولنور وکذلك ذرق دیك ذرق حمام بونلردن بر شیء ماء فجل ویاخود شرابده یاخود ماء حار ایله سقی اولنوب ایکی حصاتده منفعتی ظاهره اولور وکذلك مفعتینی جامع ادویه دخی اولور کندش بر درهم ذرق الحمام بر درهم خنافس نصف دانق بو مجموع اخذ ودق اولنوب شراب ایله سقی اولنور وکذلك حجارت الاسفنج سقولوقندریون برسیاوشان بزر خطمی فطر اسالیون وزنلری برابر اخذ اولنور شربتی مقدار حبی قیلنور ماء کرفس یاخود ماء الاصول ویاخود ماء الحسك ویاخود ماء الفجل ایله سحق اولنور ویننه ادویه مرکبه جامعه دخی اولور ثمرة البلسان حب وفودنج برینك یابس وبزر خبازی

وحجر الاسفنج وبادروج يابس بو ادويه‌لر و زنلری برابر اخذ اولنوب دق اولنور
ومجموعندن كل يوم بر ملعقه مقداری دورت اوقيه شراب ممزوج ايله سقی اولنور
وكليه‌يه مخصوص ادويه‌دن اولور ميوسن ايكی درهم سمور يتون ايكی درهم
فلفل دورت درهم شربتی مقداری ماء حمص‌دن قيلنور وسكنجبين عنصلی ايله سقی اولنور
وكذلك سذاب بری وخبازی بری واصل كرفس وزنلری برابر بو مذكورلردن ايكی ملعقه
اخذ اولنوب شرابله طبخ وبعد التصفيه شرب اولنور وكذلك اصل فنطافيلون
سكنجبين عسلی ايله ويا خود ماء عسل ايله استعمال اولنور وكذلك بزر فجل وقلب
وزنلری برابر قيلنوب اندن بر بيز قده دهن ياسمين ايله سقی اولنور وكذلك بو دوا
مجربدر بزر بطيخ قرطم زعفران قلت بو ادويه‌لر مره بعد اخری سقی اولنور وكذلك
مقشر حب محلب مدقوق ايكی مثقال زعفران بر مثقال ذرا وندن نصف مثقال بو ادويه
عسل ايله معجون قيلنور شربتی دورت درهم مقداری اولور وكذلك قردمانا
بر درهم ايله بر مثلی اصل غار قشوری ايله سقی اولنور وكذلك بزر حرمل ومقل اندری
حبوب اتخاذ اولنور شربتی كل يوم بر درهم مقداری اولور ورق فجل صويی ايله
ويا خود ويا خود راسن رطب صويی ايله ويا خود ماء زيتون ايله سقی اولنور
ودواء فائق اولوب الم تسكين وازاله ايدن دوا نسخه سيدر سمر يبون ديمكله
معروف اولان كرفس بری كه كرفس الفرنج ديمكله دخی معروف اولور بر اوقيه سعد مصری
سنبل طيب خشخاش ابيض بزر دارصينی سليخه فلفل ابيض بزر الجزر بيروج
هر برندن بر اوقيه حجر يهودی نصف اوقيه ما قادونيا بلادندن مجلوب اولان
حجر نصف اوقيه عسل ايله معجون قيلنور شربتی بر بندق قدر شراب ايله
شرب اولنور وتكون حصاتدن مانع اولان دوا نسخه سيدر صامريوما
بزری مشكطرامشيع بزر خطمی هر برندن بر درهم قثاء بستانی بزری وبزر بطيخ

وتنبيرا

سمور يتون كرفس رومی دخی اولنمشدر
قلت قانون نسخه‌لرنده اخرتا ايله واقع اولمشدر لكن ابن اخره باء حجر تصحيح ايلر منه

بوجمله

وكثيرا هر برندن نصف درهم بو ادويه‌لر خلط اولنوب تناول اولنور وشربته واحده
ايكی درهمدر اولور شراب لطيف ممزوج ايله سقی اولنور آخر حجر الاسفنج اصل حسك
بزر الجزر هر برندن ايكيشر درهم بزر القثا بزر الخطمی نشا هر برندن بر درهم بزر رازيانج
انيسون جعده هر برندن اوچر درهم واصحاب حصاتك بعضيلرينه اولا مياه سقی اولنور
اندن اچيجی ادويه حصويه وادويه حصويه‌نك معينلری اولان ادويه طبخ اولنوب
اوله مثلا اولا مياه سقی اولنه كه اندن كما فيطوس جعده فوذنج حسك اصلی وثمره
سيساليوس سقولوقندريون اصل خبازی برسياوشان عصا الراعی واصل
ثيل اصل غافث بزر خطمی صامريوما شواصری مشكطرامشيع وبونلرك غيری
مدرات طبخ اولنمش اوله بس بو مياه اول ايام صحتده استعمال ايدرك كمسنه حصاته
تولد ايلمز وحصاته اولان كمسنه شرب ايليسه اندن منفعت اولور وبو مطبوخات استعمال
حصاتك تولدی بو تدبيرله ادمان ايدن كمسنه‌لر اندن انتفاع ايدرلر واول مطبوخ
بودر ريبانی ابه كوجی يبراغ طبخ اولنوب اندن طبيخنده سمن وعسل قيلنور واندن
شیء كثير سقی اولنور بس اول مشروب حصاته ازلاق وبولی ادرار ومسالكی تليين
وسهولت ايله اخراج ايدر ورو فس حديدگه حمام ايله كثرت استحمام حصاته
تفتيت ايدر وحمام ايله استحمامك طرق كثيره سی وارد ده حتی جلدی تفريح وتليين
اولان مياه حاره ايچنده ادويه حصويه القا اولنوب حرارتی وحرارتی باقيه ايكن
بر خرقه غمس اولنوب حصاة اوزره اول خرقه وضع اولنسه بو قدرجه تحميم ايله
حصاة تحلل ايدر وبيز بو قبيلدن بعض شیء تجربه ايلدك تدبيرات بو تدبيرلر
ايله حصاة انقلاعه متهيئه ومستعد اولوب منفعله اولوب انزلاق وخروج
سهولت اوزره اولور بس اول منافع طالب اولان صحب حصاته واجب اولوركه ادهان
مرخيه‌دن مروخات وكذلك ضمادات ونطولات وقيروطيات كه مرخيات اولنلر استعمال ايليه

معينه

ملع

وحماما وابزن هم استعمال ايليه لكن نوبتي افراط اوزره ادخال ودافعه يي اضعاف ايدجك
قدر مرخيات استعمال ايليه وبعضلره مرخيات مستعمله حقنه ايله حصاتي اولان عضوه
كثير المواد سيلان ايدر واول زمان حصاتي قلاع اولان ادويه استعمال اولنور قلع و
اخراج سهولتيله اولسون ايچون وواجبدر لوركه قانون معلوم اوزره مروخات تقويت
خلط اولنه خصوصا اول مقويات خلط اولنه كه انلر اولان تقويه مرخياتده مطلوب اولان
تحليل كثير اضداده اولميه واول مثللو مقويات دهن سوسن ودهن سنبل ودهن حنا
ودهن خيري واول ادهان استخراج اولنه ادويه لر عنبرا اولور ودهن خيري واجب
معاني كثيره يي جامع اولور وبو تدبير كرده وسط وخاصره وعانه شدتله اولنور تجارب
جهة فوقدن متسع اولسون ايچون وياخود ايله دلك اولنور بو عملدن صكره دوا
مفتت سقي اولنور ومفتت سقيندن مدرات سقيي اتباع وتعقيب اولنور واكر
دهن لوز ايله خيار شنبر سقينه باس يوقدر وياخود لزوجته وازلاقي اولان
ادويه مدره نك لزوجتلي عصاره سنه دهن لوز ايله سقيده هم باس يوقدر وحصاتي
ادويه مذكوره ايله ارخا ايلديكدن صكره وياخود حصاة محلندن ادنى تعلق ايله متعلقه
ومتحركه اولمغله مرخيات ترك مستغني اولديقده انده تكميدات استعمال اولنور
اسفنج مثللو صوصويد وزيته غمس اولنوب انكله وكذلك خير بوا ونخاله ايله تكميد
اولنور وضمادات هم مسخنه وادهان حاره ايله هم مسخنه تضميد وتمريخ اولنور ايله
دهن سذاب وزيت ايله مع جندبيدستر ايله تمريخ اولنور وواجبدر لوركه ضمادات
سخونتي محافظه اولنه وبونلردن اقوى تدبيره حاجت اولور ايسه حصاتك
دوينته نعمز زياده قريب اولان محلنه وموضع وجعه محجمه فارغه وضع اولنور حصاتك
مواد جذب ايلسون ايچون وبعد الجذب اول محجمه رفع اولنوب تكرارا موضع اولك دوين دونكا
دوينده فارغه محجمه وضع اولنور وبو منوال اوزره محجمه وضعي تدريجا تنزيل اولنور تصغير بيدر
ايله

الكه موضع

ايكي كليه نك تدبيري اوزره اسفله تنزيل اولنوب وتحجين حصاة مثانه يه منحدر اولسه
وجع ساكن اولور وبعضلره حركت ورياضت ومشيدن ضيق اولان دوايه كوب
علاجي ايدر وكذلك نزول على الدرج بو بابده علاج كافي اولور خصوصا اول عليل
مروخات استعمال ايلمش اوله وتحجين حصاة مثانه دن مجرا قضيبه نزول ايلسه حسبيله
اولو فتنه بعضلره هم وجع اولور واول مجرادن تدبير ذكر انفا سابق اولان تدبير عظيم حصاتك
اولور اما وجع هايجلر خصوصا مثانه قتنه اولان [illegible] وياخود
حصاتك اسنان اولوب كسر خادش اولمق ايله وياخود خشونت ساحجه حسبيله عارض
اولان وجعك [illegible] حمام وابزن استعمالي ايله مزاوله ممكن اولور حمام وابزن
استعمالي افراط اوزره اولديقده بعض ساعة وجع شديد معاوده ايدر وبو شانوه نطولات
بابونجيه واكليليه وخطميه ونخاليه جيده ونافعه در واكر طبيعتده برمقدار
اعتقال وار ايسه صواب اولان شيافه وياخود حقنه [illegible]
[illegible] غير كثيره ايله ثقلي اخراج ايلمكدر وحقنه كثيره اولور ايسه
لا محاله حصاتي ضغط ايدوب ايلام ايدر وباكه احب اولان ثقلي انجق شياف ايله
اخراج ايدوب احتقان ترك اولنمقدر وطبيعت تليين ايله خفت كثيره وتسكين
وجع حاصل اولور بو حالده مسهل استعمالي جائز دكلدر زيرا مسهل ايلام ايدر و
مسهل ايله فوقدن نزول ايدن مواد حصاته تادي ايدر وتحجين حقنه ايچنه شحوم ودسومات
اول حقنه ادخال اولنوب وادويه مرخيه لر ومدره لر جميعا تقويه اولنه اسهال ايله
تليين منفعتلرين جمع ايدر ووجع كسر ايدر واخراج حصاته معاونت ايدر اما وجع
شديد اولوب مسكنات وجع استعمال اولنديقده ساكن اولوب بعده ادويه حصويه
استعمال اولنديقده ثوران وهيجان ايلسه اول مثللو حالده اصوب اولان تحريكي
توسط اولان ادويه دن امساك اولنوب انجق حقنه لينه يه ومروخات وطيام مرخيه وملينه مزلقه يه اشتغال اولنه

وبو قدر
بعضیسی بعضکره استعمال قیئ نافع اولور حصاتڭ مزاحمی اولور مواد تقلیلی
حیله‌سی و بعضکره حصاتی قیئ فوقه جذب ایتمکله هو مضر اولور واکر وجع البته
فتور ایلمز ایسه تخدیر سقیلمنی لازم اولور و سقی اولینجق تخدیرك افضلی فلونیادر
وکذلك لفافیون دوا اولور تریاق که عتیق اولمیوب طراوتی مائل و قوة افیون انده
باقیه اوله آنلر وجوه کثیره‌دن نافعه اولورلر زیرا انلر جهت تریاقیتلری و ادرار و تفتیت
جهتلرندن و وجع تخدیر جهتندن بالجمله جهات مزکوره‌دن منفعت اولور و بعضکره کلاده ریح تکون
ایدوب حصاتڭ مزاحمی اولور و اول مزاحمه ایلامه اعانت ایدر و کذلك امعاده‌کی
حاصل اولان ریح ... حصاتڭ مزاحمه ایدوب ایلامه اعانت ایدر ریح کلی و ریح امعا
هر بری کندو علامتلری ایله ایچه معلوم اولور و وجعك ریاحدن اولدیغی معلوم
اولدیقده واجب اولورکه کاسر ریاح اولان دوایه التجا اولنه سذاب و بزر سذاب
و بزر کرفس و انیسون و نانخواه و کرویا و شونیز مثللو ادویه ماء عسل ایله سقی
اولنه و یاخود انلردن ضماد اتخاذ اولنه و یاخود انلردن دهن ایله قیروطی اتخاذ
اولنوب حقنه‌ده استعمال اولنه اگر حصاة ورم حار حیله‌سی متولد ایسه اکا اولا ورم
کلیه علاجی ایله معالجه اولنور و ابواب کثیره‌ده ذکر مرور ایدن مبرد نطولات و ضمادات
و قیروطیات اوزرینه تنفیذ ادویه ایچون خلادن برنسنه رش اولنوب استعمال
اولنور و کذلك اول عصارات و دهن و رد ایله معا احتقان اولنور و اگر فصده حاجت
اولور ایسه فصد اولنور و اگر ورم صلب حیله‌سی تولد ایلدی ایسه لعابات حاره استعمال
اولنور بزرکتان لعابی و حلبه و خطمی و بزر مر العبیسی مبردا ایله خلط اولنوب استعمال
اولنور و کذلك اکلیل الملك و حسك و شبت شروبی و حضض و اطلیه استعمال
اولنور و اگر اطلیه استعمال اولنور ایسه واجب اولورکه انلر راتیانج و سکبینج و اشق
و میعه و جندبیدستر و مرقیلنه و کذلك تقویتماسر اولان ادهان حاره استعمال اولنور

ومراهم

و مراهمدن مرهم دیاخیلون و مرهم شحوم و غیری مراهم استعمال اولنور و قچن نضج کورلیسه
اول وقت ادرار اولنور و اصحاب حصاتڭ اغذیه‌لری ذکر سابق اولان انلره مضره
اغذیه‌نك مضاده‌لری اولور عصافیر مشویه رمادیه لحوم و عصافیر دوری و طبخ ایله
مهرات اولان لحوم فراخ انلره مضره اولماز و کذلك لحوم لطیفه و سرطان مشوی لحمی
هو نافع اولور و واجب اولورکه انلرك طعاملرندن حرشف و هلیون خصوصا برآوالری
ادخال اولنه و کذلك زیت ایله ماء حمص و یا کرزدهن هو ادخال اولنه

کتب قانونچه‌نڭ اوچنجی کتابی اون طقوزنجی فن

مثانه امراض و معالجاتنده کلام ایدر
اولدخی ایکی مقاله اوزره مرتبدر مقاله اولی جمله احوال مثانه بیانندهدر
اولدخی فصول مشتمله‌در

اولکی فصل

مثانه تشریحی بیانندهدر خالق کائنات
جل جلاله و تبارك شانه حضرتلری ثفل ایچون خلق ایلدیکی وعاده ثفل جمع
اولوب و اول وعادن مندفع اولمغله وقتا بعد وقت تبرز مواصله ستندن
استغنا حاصل اولدیغی کبی کذلك خالق تعالی تدبیر ایلیوب فع و نفضی مستحق اولان
فضل مائیتده متحلب اولان مائیتڭ بجلیتها او یا اکثرها مستودع اولان بر جوبه
و عیبه خلق ایلدی حتی اول فضل وقتا بعد وقت متوالیه نفضنه محتاج اولمیوب
دفعه واحده‌ده قیام و احرا ایله حاجت مندفعه اوله و تقطیر بول اولنلرکبی
متصله فناله حاجت اولمیه و ذکر اولنان جوبه موصوف مثانه‌در
عصو دروی اول مثانه عصب ... عصبیه و رباطیه خلق
اولندی قوتی زیاده شدید اولوب مع الوثاقه قابل تمدد و منبسطه و متکره
و انبساط حیله‌سی مائیتده ممتلیه اوله و بعد الامتلا ضرورت داعیه
اولدیقده اول مائیتدن مثانه فارغه قیلنه و آنك عنقنده عضله تجاوز حیث
خلق اولندی انکله مائیت حبس اولنور و مثانه ایکی طبقه‌دن خلق اولندی اول ایکی طبقه‌دن

بری بطانه کبر عمقده و اخری ظهارده کبر خارجده قیلنوب بطانه ظهارده نك ثخنده ایکی
مثلی قیلندی زیرا مائیت حاده یه بطانه ملاقی اولور و بطانه نك ثخن و غلظتی
اولمسه مائیت حاده یی احتمال ایلمز و ظهارده مائیته ملاقی اولمغله ثخنی زائد
و غلظتی کثیر اولمغه مستغنی اولوب جناب خالق قدیم بدایع حکمتی و قدرتیله مائیت
مذکوره یی اولا ایکی کلیه دن مثانه یه جلب ایدوب و ثانیا مثانه دن دفع
و جلب ایلمکده لطفن اظهار ایدوب ایکی کلیه دن نابت یمنته و یسرة نابتلر
و حالبان اسمیله معرو فلر اولان ایکی منفذلر مثانه یه واصل و منتهی قیلدی
و اول منفذلر مثانه یه اتصالنده مثانه نك ایکی طبقه سی بینهما تفریق ایلدیکی یردن
حالبان امرار و اسلاك ایلدی بو وجه اوزره که حالبان مثانه یه اول وصولنده
طبقۀ علیاسی یعنی ظهارده یی ثقب ایدوب بر مقدار ایکی طبقه اراسنده مرور ایلدیکنه
صکره ذکر اولان حالبان عمقده اولان طبقۀ ثانیه سینی عوض و نفوذ ایدوب تجویف مثانه یه
مائیتی تفجیر ایدوب فضل مائیتی تجویفه سکب و صب ایدر و چون مثانه ممتلئه
و مائیت ایله متکره اولسه طبقه باطنه طبقۀ ظاهره یه منطبقه و بر وجهله
باطنی منرفعه و مرتفعه اولوب شدة انطباقدن ایکی طبقه طبقه واحده کبی اولوب
بینهماده منفذ و مسلك یوقدر ظن اولنور و بو انطباقك شدتی
و حالبانك تجویفنك انسدادی خسبیلر ایله مثانه نك امتلاء و ارتکازنده
بول خلفه و حالبانه قهقری رجعت ایلمز و بونده باری تعالی حکمت و قدرتیله اول
مثانه ده بر عنق دفع خلق و ابداع مائیتی قضیبه دفع ایدر و آنك تعاریج کثیره سی
اولور اول حسبیله دفعۀ واحده مائیت مثانه دن مندفعه و مستنظفه اولماز
علی الخصوص ذکرانده یعنی ارککلرده عدم استنظاف زیاده اولور زیرا ذکرانك
عنق مثانه لرنده اوچ عدد تعاریج اولور و نسانك مثانه لری ارحاملرینه قریبه

ایلدیکه اول عنق

تعاریجك کثرتی

اولمغله

اولمغله انده تعاریج واحده اولور و اول عنقك مبدئنده بر عضله مطیفه و محیطه اولوب
مبدء عنقی خانقه و عاصره کبی اولور و حنق سببنه مائیت خروجنه منع اولنور و چون
اول عضله نك استرخاسی قصد اولنسه عضلۀ بطنك اعانتیله عضلۀ مطیفه
مسترخیه اولوب مائیت خروج ایدر لکن موضعنك سنك معلومك اولدیغی اوزره
عضلۀ مطیفه یه و یاخود عضلۀ بطنه آفت اصابت ایدر ایسه استرخایه قابل
اولمیوب بول محتبس و خطب معضل و مشکل اولور و مثانه یه ایکی جانبندن مقدار
معتبر اولان عصب و کذلك عروق ساکنه و عروق نابضه متصل اولور و مثانه نك
ارتکاز و تمددی حسبیله احساسی زیاده اولسون ایچون
ایکنجی فصل امراض مثانه بیاننده در
مثانه یه دخی کلی کبی بماده و بلا ماده امراض مزاج و اورام و امراض سدد عارضه اولور
و اول سدد امراضنده اولور مثانه نك حصاتی و مثانه نك صغر و کبر حسبیله امراض مقدار
و نتوء و انخلاع ایله امراض وضع و انشقاق و انفتاح و انقطاع حسبیله امراض
انحلال فرد امراضلری عارضه اولور و بعضکره علل مثانه یه اعضاء رئیسه و اعضاء شریفه دخی
مشارك اولور مثلا دماغ مشارك اولوب باشه صداع و دوار عارض اولور اکر مرض مثانه حاد
اولور بعض کره دماغ مشارك اولوب سرسامه مؤدی اولور و کذلك امراض مثانه یه کبد دخی
مشارك اولوب برد مثانه حسبیله چوق کره استسقایه مؤدی اولور و امراض مثانه نك
فصل شتاده کثیر الوقوع اولور امراض مثانه یه کلیه مرض معالجه سی ایله علاج اولنور و قوتی
اقوی و ابقی اولان ادویه لر استعمال اولنور و ادویۀ مشروبه و حقن و قطور و
ضماد اتأ استعمال اولنور اول اضمده ایله حالبان و تحت السره یه و غورده اولان
ضماد اولنور و شمالیه اولان اهویه ده و باحه و بلدانده و فصول بارده ده اوجاع
مثانه کثیر الوقوع اولور مسخنات مثانه بیاننده در مدر احاره نك کلیسی مثانه یی تسخین
ایدر و مروخ او ذر و قات حاره اولان ادهان و ضمو غدن اتخاذ اولنسه مثلا دهن قسط

ذکری مرور ایلدیکی اوزره
بطن عضل بطن عصب
و لا محاله انك عصب
عضله مطیفه نك
استرخاسی و عنقك
انفتاحی مستلزم
اولورمی

و قروح

دماغ کبد خصیه
قلب اعضاء رئیسه در
معده و ریه و امثالی
اعضاء شریفه در

ایسه

ایکی درزده بعض قسمی

و دهن ناردین و دهن بان و کذلك کلیه یا بنده مذکور اولان ادویه حاره ایله تبلید کلك
مواضعه ضماد بالجمله مثانه یی تسخین ایدر **مبردات مثانه** بقلة الحمقا حلیبی و خیار و قرع حلیبی
شربی و صو ایله مکلف طباشیر شربی اولور و اطلیه دن صندل و کافور و فوفل مثللولر
دوغ ایله طلا اولنسه و کذلك عصارات و لعابات بارده لر و ادهان بارده دهن
ورد جید و دهن حب القرع و دهن الخشخاش و دهن بزر الخس کافور ایله استعمال و خاصه
زرافه ایله استعمال زیاده تبرید ایدر و لبن اتن هم مبرددر **اوچنجی فصل** مثانه
حصاتی و علاماتی بیاننده در واجب اولور که حصاة کلیه ده برزم ذکر ایلدیکلریمزده تأمل
اولنه بعده بو بابده اولان حصاة تأملنه انتقال اولنه و کلیه یا بنده حصاة
کلیه و حصاة مثانه بیننده اولان فرقی و کیفیتلرین و مقدارلرین سن تعرف ایلدك
و بیلدیککه کلیه نك [illegible] الین و اصغر در و حمرته ضارب و ناظور در و مثانه نك
اصلب و جداً اکبر و دکنته و رمادیته و بیاضه اضرب و اعیلدر و بعضکره
حصاة مثانیه منقشه هم اولور و اکثر حالده مثانیه حصاة بعد الانفصال متمیزه
اولور بعضی بول ایله خروج ایدوب بولك رسوبی کبر اولور و مثانه حصاتی نحیف
اولانلکسنلره عارض اما کلیه حصاة حصاة مثانه نك بو مذکورلرده عکسی
اوزره اولور و صبیانه و سن صبایه قریب العهد اولنلره حصاة مثانه اصابت اکثر
اولور بو جمله سنده حصاة کلی یا بنده معلوم اولدی و بو مقامده بزدخی بر کلی
حصاة مثانه ده بول بیاضه ناظور اولور رسوبی احمر اولماز بلکه رسوبی هم بیاضه مائلدر
و بعضکره بول غلیظ اولوب ثقلی زیتی اولور و اکثر حالده بول رقیق اولور و خصوصا
ابتدا ظهورنده دقت زیاده اولور و کلیه حصاتنده اولان وجع مقدار مثانه نك
وجع اولماز زیرا مثانه حصاتی تجویفنده و فضاسنده تخلادر بعضی محتبس دکلدر
لکن حصاة مثانیه مجرایی سد و بولی حبس ایدر ایسه اول وقتده وجع مثانه شدتلی

اولور

اولور و مثانه حصاتنك خشونتی زیاده اولور زیرا اول حصاة فضاده اولمغله
خشونتلی اشیا ایله [illegible] آکه ترکیب اولنمق ممکن اولور و حجمی هم اکثر اولور مکانی اوسع اولدیغی
حیثیله و بعضکره مصادف اولوب بر مثانه ده ایکی حصاة جمع اولور و اول حصاة
تناحج ایتمکله تفتت ایدوب رملیت کثیر خروج ایدر و بعضکره خشونتلی حصاة
سطح مثانه یی تجرید ایدوب رملیت مذکوره ایله ثفل نخالی خروج ایدر و حصاة مثانه ده ذکرده
ذکرده حکه و وجع دائم اولور و قضیبك مثانه یه مشارکتی جهتی ایله و مثانه حصاتی
صاحبنك قضیبی ایله عبث بعض بعض لعبی کثیر اولور خصوصا ذکر اولنان لعب صبیانده کثیر الوقوع
اولور و کذلك انتشار ذکر هم اول علتده اکثر اولور و بعضکره حصاة مثانه مقعده نك
خروجنه و احتباسه و عسرته سبب اولور و مع هذا اول مائیتك خروجی بقوة
اولور ضیقدن منحفره و عند فتحه اولوب و راسنده حافز و دافع اولان حصاة
ثقیل اولمغله واردر و بعضکره آخر علته بلا اراده بول خروج ایدر و هر تحجنکده صاحب حصاة
بولدن فارغ اولسه فی الحال ینه بولی اشتهی ایدر و اول بولی متقاضی اولان حصاة
اولور زیرا ادنی مائیتی حصاة استدفاع ایدر و نتکیم مائیة کثیره جمع اولسه
استدفاعه و خروجه تقاضا اولور و چوق کره اول حصاة صاحبی دم بول ایدر مثانه یی
حصاة تخدیش ایتمکله خصوصا حصاة کبیره و خشنه اولور ایسه تخدیش اکثر اولمغله
بول دم هم اکثر اولور و چوق واقع اولور که حصاة مجرایی سد ایتمکله بولی حبس ایدر
و فحز اولعیل استلقا ایدوب و دکرینی اشاله و ترفیع و هز ایلسه حصاة مجرادن
زائل اولور و اول حالده عانه اوزره غمز ایلسه بول تبزرق و خروج ایدر و بو حالتده
ظهور حصاتك وجودنده دلیل قوی اولور و بعضکره حصاتی ازاله سهولتلی اولور دیز اوزره
بروك ایدوب و اعضاسنك بعض بعض آخر اوزره ضم ایتمکله و بینه سهولت ایله مجرادن
حصاة مجرادن ازاله و تنحیه اولنور اصبع متقعده یه ادخال ایله مذکور اوزره ایکی حصاة مجرادن تبعید ایتمکله

قاناطیر زراقه ومبوله یکلمه معروف اولان التر راولالتراسباب علاماته
احتباس بول ابابنده تفسیر تصویر ایدر

وبعضلرکره هو ذکر اولنان نصیب حصی غیر اشکال ایکن غمز وعصر واستلقا وبروك واعمال سائره ایله هو مجرادن حصاة تنحیه وتبعید اولنور واول فزا وله ندك طریق تجربه ایله وقوة حدس ایله وضح بولنور واکر بو متللو تدبیر مفید اولمازایسه قاناطیر استعمال اولنوب حصاة دفع اولنور واکر استعمال اولنان قاناطیره برشی اصطکاك ایدوب بعده مندفع وبول منزرق اولوب خروج ایدر ایسه اول حال ذلالت ایدر که مثانه ده حصاة واردر وکذلك قاناطیر ادخال اولنور عسرتلو اولور ایسه اول هو حصاة دلالت ایدر وصوقو عرقه قاناطیر ادخالنه تکلف اولنمق اولی اولور وبعضلرکره قاناطیر استعمالی ابو حصاة فتح قتوماده دن تولدایلدر ایسه اکر هو دلالت ایدر وحصاة صغیر بولی حصاة کبیره دن اکثر حبس ایدر زیرا حصاة صغیر مجرادده انثبت اولور وحصاة کبیر بسرعت زائل اولور ومعلوم بیوریله که حصاة مثانه بلاد شمالیه ده وخصوصا صبیانده کثیر الوقوع اولور **العلاج** ومثانه نعالجه سنده اقوی اولان ادویه یه حاجت اولور زیرا امزاج مثانه بارد در ومع ذلك مکانی بعید در وحجاره سیر شیئا انعقاده متمکنه در ومثانه حصاتنده ادویه لرکلیه حصاتی ادویه لرندن اقوی اولورلر وانلره سنجرنیا ومنرودیطوس حصاة صغیره ویاخود لینه ایسه نفع ویرر واتانا سیا هو انلر کبیدر واسقولوقندریون براوقیه ونصف اوقیه تحلب مقشر ایله انلر سحق ایدرجک قر صوایله جیدا طبخ اولنوب تصفیه اولنور **شراب نافع** قلب عرضوض اون بش درهم برسیا وشان یدی درهم اسقولوقندریون سکز درهم حسك اون درهم دوقوفطو اسالیون هر برندن دورد درهم تبن ابیض یکرمی درهم بوادویه دورت رطل صو ایچنده بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنوب حمام خروجنده صکره شرب اولنور شربت واحده سی نصف رطل اولور وانلرك استعمالی ایلدیکلر اگر نفوذ المیاه اولمغه حاجت اولور الکرهه ادویه معروفه طبخ اولنمله ورق فتجنکشت وبرسیاوشان ایچنده

وسادج

وسادج وشواصرا وورد وقوابضلن برشی دخی ادخال افراط اوزره اولمسون ایچون طبخ اولنور وانلرك مروخالندن فنه وزفت واشق وافربیون قیلنور وافضل مروخاتی مقل مکی طبیخید رطبع ایله اولان نسخه ده افضل ضماد لر مقل مکی ضماددر دیو واقع اولمشدر وادهانده انده خیرلیسی دهن عقاد بر اولدهن ضمادا وقطوراوزره قاا استعمال اولنور وانلرك ادهانندن برشی سقوریخلط اولنور وانلرك ادویه ضماداتی سقولوقندریون کوکی وتیل کوکی وجعده وسادج وخطمی وبرسیاوشان اولور وبعضلرکره انلرك ایچنده عصا الراعی وورق قانتیلور وحصاة کلیه ده مذکور اولان واول عصفورك طبقه سنده اولنوب معینده مذکور اولنلردخی بوشانده هو نافع اولور وحصاة مثانه یه مخصوص اولان طریق تدبیردن اولور وادویه حصویه زراقه ایله استعمال ایلملك وبو وجه اوزره استعمال ایله ادویه لری شدیدا نفع اولور وفجن مثانه خصاتی حسیله بوله غمز ویاخود احتباس اولسه وحائز اولمغله ویاخوف وجبن حسیله اولصورتده بعض ناس احتبال ایدروب شرح ایله حضیسا راسخی شق ودلیل ایله شق ایدرلر واول شقه برابنوبه ادخال ایدرلرانده بوخارجه خروج ایلسون احتباس بول موته مؤدی اولمسون ایچون هرکه اول عیش هنیء وعیشه راضیه اولمازایسه وفجن ادویه نافع وناجع اولمغله ایسه شق اولنمق مراد اولنور ایسه واجب اولور که انی شرح ایچون مثانه نك تشریحنه عارف اولان کمسنه اختیار اولنه واول عارف کمسنه عنق مثانه یه اوعیه منیه دن متصل اولدیغی موضعی هو عارف اوله ومثانه ده اولان شریان موضعی وموضع لحمیتی هو عارف اوله حتی توقی وتجنب لازم اولان مواضعی شرح وشرطدن اجتناب ایلیه وخطرلو اولان موضعی انتکله نسنه قطع اولمیه ودم هو نزف ایلمیه وکرنده غیر منجز اولان ناصور حادث اولمیه وواجب اولور که معا ومثانه متصلا ایکادو اولنه بعض اول عضولر اسفله تنزیل ونقل اولنوب کادا اولنه طبع ایله اولان نسخه ده مصنف دیرکه

اولنه

اول عضولرا ستنقالدن اذن ویرمیه و شق ... ایدنلره امر اولنان تدبیر بودر که بر کرسی حاضر لنوب علیل آنك اوزرینه اجلاس اولنور و بر خادم دخی احضار اولنوب اول خادم یدینی علیلك ایکی رکبه لری التنه ادخال ایدوب بعده شق ایده جك کمسنه علیلك دبر طرفنه شق ایچون توجه ایدر و واجب اولورکه شق ایلمزدن مقدم حصاة تحصیل اولنوب شق اولنه جق موضعه جلب اولنه و انك طریقی بودر که رجالك و نسادن ابکار اولنلرك دبرلرینه و ثیب اولنلرك فرجلرینه و فرجندن اصبع وسطی ادخال اولنوب حصاة اصبع اصابت ایدنجه قدر و یا اخر ایله مراقیه بد ایدوب بطنی مسح ایدرك حصاة تنزیل اولنور و حصاة فم مثانه یه قریب اولدیقده جهد اولنوب حصاة درزدن دفع اولنوب فم مثانه نك مثانه یه اتصال ایلدیکی و اقع درزدن فم جانبنه اول حصاة صوق دیدیکو و ساکن احتراز ایدوب درزدن برشنه قطع ایلمك واجب اولور زیرا درزدن برشی شق اولنسه در اولور و بالحقیقه اول درز مستند بعض اکه ادنی آفت اصابت ایلسه قتل ایدر و واجب اولور که حصاة اسفلدن دفعده تقصیر اولنمیه زیرا تقصیر اولندیغی حالده لامحاله شق واسع اولور بر شی قابل اولمز و چون بعد الشق حصاة دفع شقدن نفوذ و خروج ایلسه اول زمان بط ایدرسن اگر بط المرشدین و الترادعنقی و سقوط قوتی و حرکت و تکلمی بطلاننه و کوزك و کوز قپاغنك انکسارنده مؤدی اولماز ایسه و اگر انلردن بر موجود ایسه اول زمان بط اولنمز زیرا اول علامتلرك ظهورندن صکره بط اولنسه فی الحال هلاك اولور ... و بو صکره بیرآ اوراب اوزره شق اولنور شقدن عصبه تکلم اصابتنه تقدواحتما وار ایسه ولجتهاد ایلیه که شق عنق مثانه ده اوله زیرا شق جرم مثانه یه اصابت ایلسه البته اول مثانه مشقوقه ملتحم اولماز و کذلك شقك کوجك اولمسنه سعی

اولنه زیرا حصاة متولده صغیره ایسه بعضکره عصر ایله منفذ اولوب خروج ایدر و اگر حصاة کبیره ایسه شق واسعه حاجت اولور و بعضکره هیچ اول حصاة عصر ایله خروج ایلمیوب بلکه بر تجربه بعض حکیمك بر آلت ایله جذب اولنمغه محتاج اولور و بعضکره حصاة جد البیره اولوب انك حصاتی مقدارنجه شق اولنمق ممکن اولمز اول صورتده اول حصاة کلبتین ایله اخذ اولنوب قلیل قلیل کسر اولنمغله ... اخراج اولنور و حصاتك کسراتنده و قتاتندن مثانه ده برشنه ترك اولنمز جمیعا اخراج اولنور زیرا انتقالی مقدارده ترك اولنسه جزء حصاة هر قدر قلیل اولور ایسه بیوروب جرم عظیم اولوب کالاولی ایذا ایدر و چونکه واقع اولور که حصاة عنق مثانه یه و قضیب و لیاینه نواحیه طفره ایدر اول وقتده واجب اولورکه عادته اوزره مسح و غمز اولنمقدن خالی اولنمیه و شقه مبادرت ایدن کمسنه معینتنه برمعین اولوب اول اطرافده صاحب حصاة بر موضعده تثبت ایلدیکی اول موضعك تحتندن یعنی اسفل جانبندن شق اولنوب حصاة اخراج اولنه و صوابدر ... بعضکره اول حصاة قدرجهتی قدا وضبط ایلدیکی شر اولنمق صوابدر و اگر حصاة رأس قضیبك قربنه نفوذ ایدر ایسه انی اخراجده عنف ایلمك جائز اولماز زیرا عنف اولنور ایسه بعضکره غلم جراحت حدوثنه مؤدی اولور و بلکه آلت تدبیرده واجب حصاة تسویه اولنه ... سنده سند اولنوب رأس قضیبك تحتندن شق اولنمغله حصاة اخراج اولنه و بو مذکورلر جمیعا اینشلنوب حصاة اخراج اولنسه بعضکره ... بقوة عصردن و شقدن و جعندن ورم حادث اولور و اول ورم تخوف خطرناك اولور ... و اول ورملك حدوثنه مانع اولان تدبیرلردن اولور علیل احتقان اولنوب ثفلی اخراج اولندیقدن صکره ملینانندن برشی سقی ایلمك و مقدار قلیل خلیل غذادن ماعدا برشنه اطعام ایلمك و استظهار ایچون فصده حاجت اولور ایسه فصد ایلمك و اگر ... الترا استظها رحاجت اولور ایسه

واجب اولورکه آبزن ویاخود برطشت اولمیاهی ایچره علیل اجلاس اولنه‌که اندره ملوخیا
وبزرکتان وخطمی وبخالد متللو علیها طبخ اولنمش اوله و اول صوایله فاترا تمریخ اولنه وقچن علیلی
آبزندن اخراج ایلسه‌لر ادهان ملینه ایله عضو متانه‌نک نواحیسنی تمریخ ایلیه‌لر اول ادهان
دهن بابونج ودهن شبت‌لردر وجراحت اوزره بسن حفتر وضع اولنوب ایچنمکه صب اولنور
واوزرینه برقطعه قطنه وضع اولنور وبعد ذکر سابق ادویه حرمله اوزرینه وضع اولنور
واکر اول عظیم اولورایسه میاهنده حلبه وبزرکتان طبخ اولنان ابزن ایچنده علیلی اجلاس
اداحله اولنور ووجع شدید اولورایسه یوم وچوت اکثر ماده ودهن نفترده اجلاس
اولنور واکر شق وجراحتده مقدار معتبر وجع حادث اولمازایسه یوم ثالثده حل اولنور
وواجب اولورکه آنده مثانه‌یه دهن سذاب ایله دائما تسخین اولنه زیرا تسخین مثانه ایله علیلک
حالی اصلح ووجع وبواقی اولور ومثانه سربط اولنان مبطوطینه بول اخذ انوذر اولور مثانه علیه
مبطوطینه صوقلیلا سقی اولنور وواجب اولورکه مبطوط اولان کسنه هرقچن بول ایلیه
برخادم موضع رباطی بدایله حفظ ایلیه موضع شقه بول اصابت ایلمسون ایچون
ومثانه شق اولندیقده سیلان ایدن وجه لایقدن نقصان اولورایسه ورم وعفونت
وفساد عضودن خوف اولنور خصوصا عضونک لونی حمرتدن سواده تغیر ایلسه‌کی لازمه
خوف زیاده اولور واکر دم افراط اوزره سیلان ایدوب نزف دمدن خوف اولنور
وصورة اولادیعنی قدر لایق عدم سیلاننده علامت مذکوره ظهور ساعتنده واجب اولورکه
اکه معالجه اولنور ساعتنجه شرط اولنوب دم اسالا اولنه وموضع شرط اوزره خل وملح
متخذ اولان ضماد خرقه کتان ایله اوزرینه وضع اولنه فساد دفع ایلسون ایچون وصورة
ثانیه‌ده یعنی دمک افراط اوزره سیلاننده ونزف دمدن خوف اولندیقده صواب اوله
بودرکه علیل قوابض معروفه میاهنده اجلاس اولنه وکندر وزاج سحق اولنوب موضع
شق اوزره وضع اولنور وانلرک اوزرینه برقطعه قطنه عظیمه خل وماده مبلوله قتلیدیق
اخری

دهن ورد وحله عفص اولنه صکره

وعفص

ملح

صکره

قطنه وضع اولنور انلرک اوزرینه

احتکر ووضع اولنور واکر اول شق حسبیله عروق عظیمه حتی برزیرو یاخود شریان بتر
وقطع اولندیغی سنک معلوم اولورایسه آنی غلاجنه شد ایله تدبیر ایدرسن ۱
واکر بتر اولمیوب ولکن دم عصیان اولوب سیلانی منقطع اولمسه خل حاذق
ایچنده علیل اجلاس اولنور وبعضکره دم جهت شقدن منجذب اولسون ایچون فصده حاجت
حاجت اولور وبعضکره‌ده عانه وایکی اربیه اوزره محذرات وضع اولنمغه‌ده
اولور وبعضکره شقوق المثانه اولان کسنه‌نک مثانه‌سینه شق وسیلان دم حسبیله
ایله برمقدار دم سیلان ایدوب فم مثانه‌ده اول دم منجمد اولوب تشکل ایدر اکا عسر بول عارض اولور
واول تقدیر اوزره موضع بطه اصبع ادخال اولنوب فم مثانه‌دن وعنقندن اذی
تنحیه واخراج اولنوب وموضع خل وما ایله اننه اندره منجمد اولان دم تحلل ایلسون
ایچون معالجه اولنور وشق مثانه‌یه انقطاع نسل دخی عارض اولور
وقچن اول علامتلر ظاهر اولسه طبیب اول کسنه‌نک
هلاکن تحقیق ایدر واول علامتلر بودرکه محموتدر تخت سرتمسنده وجع شدید اولور واطراف
بارده وخناب متحیره اولور وانلره نافض عارض اولوب وشهوتلر ساقطه اولور وبونلردن صکره بطن
اوللیه موضعلک شدت وجعی زیاده اولورایسه وفواق دخی عارض اولوب بطنه حرکت
منکره عارض اولورایسه اکا موت قریب اولور اما علامتلر جیده‌لر عقله ونوب وشهوتلره
صحت ولون وسحنه‌ده جزا سلامت اولمق اولور

دوردنجی فصل مثانه‌نک ورم حاری

ودبیله‌سی بیاننده اولور وبعضکره مثانه‌یه ورم حار عارض هرنه‌قدر انک عروض کثیر اولمز
ایسه والدی ماده‌سی دمویه ویاخود صفراویه ویاخود ایکیسندن مرکب اولور وبو علت
علت ردیه‌در وچوقکره بو علت حصاة حسبیله واقع اولور خصوصا صبیانده
اکثر اولور العلامات مثانه‌ده ورم حار اولدیغی دلالت ایدر حمی وبولک احتباس ویاخود
عسری ویاخود ... اضطجاع ... محتبس اولدیغی اولور وانلر بولن
بول تقطر ایدوب

وخروج

ملح

بلع

وحصاتک ایلا وخی حسیله

برنسنه اراقه منتصبین اولدیقلر حالده قادر اولمازلر و بعضکره انلرده غشی عارض اولور ناخسی صوباکا

احتباس و عانه و خاصره نك وجعی و تحجری ایله انتفاخی اولور و بعضکره خارجده

حمرت ظاهره اولور و بعضکره علیلك کماد ایله استرواحی وحتی ده اولور و رمه استدلال اولنور

مثانه نك ورم حاری ایله عارض اولان اعراضندن عطش شدید و حرارت صرف و قیئی و بعضاً برد

اطرافك اولمبلغ بلوغیکه انی تسخین ایلمك قابل اولمیه و هذیان و سقوط و لسان

و حرقت فی مدر اولان ادویه و اغذیه دن علیلك تضرری خصوصاً اخلاط بول

حاره اولدیقده مثانه نك ورم حاری اولنلر حرقت مجری دن زیاده متضرر اولورلر و آلت

سن و اسباب سالفه و اسباب حاضره ده سنك بیلدیکك اوزره دلالت ایدر و ورم

حاری اردی معینله حمای حاده حرارتی اولنلر در و ورم حار احتباس بول و احتباس

غائط ایله مشتد اولور و وجعی ده اول احتباسلر ایله مشتد اولور و بولر نضج اولمازسه

و بو مثللو مثانه نك ورم حاری قتال اولور و اکثر قتلی دبیله اولدیغی وقتده اولور اما

ابیض و املس بولنه ثفل راسب ظهور ایلسه اول ورم ارجی اولور بعیدی اندن علاجی قبولی و برئی زیاده

امید اولنور اما مثانه نك ورود بیلهء اولدیقده آنك معینله کلیه دبیله سنده ذکر اولنان

قشعریرات مختلفه و حمیات مختلفه موجوده اولور و کذلك آنك مواد نضجنه لین

و اعراضنك سکونی و بولك نضج و رسوبی دلالت ایدر و انلرك انفجارنه بول ایله

قیح خروجی دلالت ایدر و اکر علامت نضج ظهور ایلیوب و تفجر ده ایلسه بر اسبوعده

قتل ایدر و مثانه نك اکثر اخراجی عنقی جانبنده اولور و بعضکره نواحی اخرایه ده میل

ایدر و بعضکره ورم و دبیله نك انفجاری و انفتاحی باطن مثانه یه و بعضکره ده جهت

اخرایه اولور اورام مثانه نك معالجاتی بونلردر مثانه نك ورملری ابتدا ظهورنده باسلیق

جذب القوه ایی فصد اولنور زیرا باسلیق ایسر فصد اول علتك علاجاتنك افضلی و اقوی اولور

اکر حرارت جدا شدید اولور ایسه ضمادات و ادعیه استعمال اولنور و لکن عضو وزره

اول

اول ضمادلرده فصیره امساك اولنور و اول ضماد ده افراط و مدت امساکی تطویل اولنمز

زیرا طول مدت ضماد امساك اولنسه ورم تصلبه مسرعت ایدر و ضار اولور بلکه ابتداء امرده

مرخیات استعمال اولنسه انی استعماله مانع اولان حس شدید بوغیسه ولی اولور عضو عصب

اولمغله و استرخا انده اولی اولدیغنده علیل کمادات ایله استرواح ایدرلر و ملینات

محلله طبیخ ایچنده مغموسه اولان اسفنجات و صوفات ایله انده کماد نافع اولور و کذلك مثانات

منفوخه ایچنده ماء حار و یاخود قربا سنك علاج کلیه بابنده معلوملك اولان ادهان ملطفه

و ملینه دو لدریلوب انکله ده کماد اولنمق نافع اولور و بو تدبیر ایله معاً تلطف اولنوب

اوائل ورمده قاثاطیر ایله بزر قطونا لعابی لبن اتان ایچنده و یاخود ماء شعیر لبن

اتان ایچنده زرق اولنور و بو تدبیر اسلم اولور و بو نلردن صکره لبن اتن و شحوم و بعد

ذلك لبن نساده جنادشنبر زرق اولنور اوقات ورم حبسلر ایله سنك معلومك

اولان ترتیب اوزره و کذلك ترتیب معلوم اوزره انلر ایله احتقان ده نافع اولور اول ابتدا

مرورندن صکره ضماد جید اولور خبز سمید سمسم مقشر مع اللبن دهن بنفسج دهن بابونج

و بو مثللولر ایله ضماد جمیع جید اولور و کذلك شلجم مسلوق جدا جید اولور و کذلك رطبی

مسلوق ایله ضماد و کماد ده جید اولور و بخن اسبوع بخا وز ایدوب زمان انتهایه مشابه

و مقارب ایلسه اولوقتده دقیق باقلا و بزر کتان و بابونج منخل ایله ضماد اولنور

و ورم انحطاطه بلوغ ایلسه بلوغ فورنده صافن فصد اولنور و کلیه بابنده ذکر مرور

ایدن اضمده و مراهم استعمال انده استنباط اولنور و بعضکره زوفا و جندبیدستر

و شمع بوادویه دن مرکب ضماد استعمالنده ده حاجت اولور خصوصاً بعد المخدر حاجت

زیاده اولور و معلوم تبوریلکه اول علیلی دوام اوزره ابزنه اجلاس ایلك جدا نافع اولور

حتی انده بول انقاض ایلسه اصوب بودر ابزن ایچنده بول ایلیلر و انلرك ابزنه تنزل اجود

میاه مراراسنك بیلدیکك ارخاسر اولان میاه اولور و بعضکره انلرك میاهنده دارشیشعان ...

وفردمانا وسعد وسنبل وحماما واذخر مع الحلبه وبزركتان خلط اولنور واول ابزن
وجع وورم تسكين ايدر واول مياه سنك مرارا ابيلديكك بزركتان وحلبه طبيخدر
وكذلك شلجم وحسك وكرنب طبخ اولنان مياهدر ومثانه دبيله سنك علاجى دبيله
كليه علاجنه قريب اولور وبلكه مثانه دبيله ادويه لرى كليه دبيله ادويه لرندن اقوى
قيلنور وبو بابده اطبانك مدح ايلديكلرى ادويه دن اولور خشخاش ابيض بر درهم ونصف درهم
اخذ اولنوب سنبل واذخر طبيخى ايجنده سقى اولنور خصوصا عليله عسر بول لور موتندن
خوف اولنور ايسه محذر اتلن اطليه وحموله استعمالى كركدر اولور واول طلا بنج وبيروح وخشخاش
زيت ايله معجون قلنمغله اولور وياخود ربع درهم افيون اخذ اولنوب دهن بنفسج
ومقدار قليل زعفران ايجنده اذابه اولنوب ايجنه غمس اولنمغله اول ادويه بر خرقه يه
ايجر بلور واول خرقه دبرده احتمال اولنور وبو تدبير ايله عليل بعضكره استراحت
ايدوب نائم اولور وبعضكره اول دوا قاثاطير ايله استعمال اولنور اكر عليل
قاثاطير استعمالنه تحمل ايدر ايسه وافيونه خارجدن طلا ايليسه فور اولور اما
بو بابده اشربه وسائر علاج ذكر سابق اولوب سنك بيلديككك سرسام وبرسام اشو بابلر
وعلاجلر اولور **فصل** مثانه يه عارض اولان ورم صلب بياننده در مثانه يه ورم
بعضكره كليه ورم صلبى اسبابى مثللو سببلر ايله عارض اولور واكثر حالده ورم حار
وضربه وسقطه عقبلرنده حادث اولور وبعضكره اخراج حصاة ايچون مثانه يه
شق عقبنده حادث اولور **العلامات** مثانه سنده ورم صلب اولنلرك جميعا عسر بول وعسر غائط
اولور قرانده صلابة كليه اعراضى اولان ثقل وخدر احساس واضطراب وضعف واستسقا
تأدى اولور ولكن اول تأدى صلابة كليه نك استسقايه تأديسى مقدارينه بالغ اولمز
بلكه اندن دون اولور وكليه ده ومثانه ده اولان صلابتلر موضع ثقل ايله واكثى صلابته
اعراضلرنده اولاً حادث اولان عرض ايله ارالرى فرق اولنور **المعالجات** صلابته معالجه
تمام

بعضها

بعضها كليه صلابتى علاجى كبى ادهان حاره ايله تمريخ وتكميد وغسل وخيار شنبر ايله مطبوخ
اولان بزور مدره يه طبيخى سقى وكليه بابنده ذكر اولنان صفت اوزره وتدبيرات مذكوره ايله
ابزنات استعمالى اولور ومثانه يه خاص اولان علاج ذكر اولنان ادهان وصموغ قاثاطير
ومياهى قاثاطير ايله بعض زراقه بول ايله حسبما امكن استعمال اولنور **فصل**
مثانه قروحى بياننده در بو قروح بعضكره معلوم اولوب برزخ كليه قروحى بابنده تعداد
ايلديكمز اسبابدن اولور وبو قروحك حدوثنه اكثر حالده سبب حصاة نك سحجى اولوب
وياخود خلط مرارينك سحجى وبعضكره ورملك انفجارى وبعضكره تقرحندن صكره اولور
وقيحى بول حاد بركسته ده دائم اولسه جراحة وقروح انى تعقيب ايدر ومثانه قروحى
كليه قروحندن كثير الاصعب اولور مثانه عضو عصبى اولمق ايله ومثانه سى مخرقه اولان
كسنه اكثر حالده هلاك اولور ونفس مثانه شق اولنسه التحام ايلمز لكن مثانه نك
لحم اجزاسندن بر جزء شق اولنسه التحام قبول ايدر **العلامات** قروح كليه بابنده اول قروح
ايله مثانه قروحى بيننده اولان فرقى بيز ذكر ايلديك واول مقامده بيز ذكر ايلديكمز مثانه
قروحى بولى عسر اوزره قيلوب حبس ايدر وانلكه وجع عانه وخاصره موضعنده اولور
وقروحنده قشور بيض خروج ايدر اكر قشور خارجه غلاظ وكبار اولور ايسه قروح مثانه يه
اولر يعنى دلالت ايدر واكر قشور دقاق صغار اولور ايسه مجارى قشور اولر يعنى دلالت
ايدر وعلامات اخرى بيز ذكر ايلديكمز انلر اول موضعلرى تعرف ايلمكه ساكم واجب اولور
ومثانه قرحه لرينه ناكل اولنلرك علاماتندن اول مقامده ذكر ايلديك وكليه ومثانه
قروحنك علامات مشتركه لرندن اولور دم ومده بولنك قليلا قليلا خروج ايدوب دفعة
عدم خروجى وبعده علامات اخرى ايله برلرندن اول قرحه لر اولورلر اما انفتاح وتنقيه
وتأكل وانلرك بر اولان قرحه ده آفت سائره علامتلرى جميعا اول اكلى موضعده اولان
قرحه لر يعنى نه شركلردر **المعالجات** واجب اولور كه اول قرحه صاحبى طعوم حريفه ومالحه

وحاصلنده دبلی وحلاوت بشره ومرارت اسهالیه السمن اولان بالجمله لوازم اجتناب
ایلیه لبن گیبی دسم حسن ومغری اولان اغذیه تناول ایلیه لر وانلره ریاضت ایله غطوله
اولنور وافر حمامه واروب ولعاب حسیله واکثر علیل الاقلی ضعفیده تحدار والهاب حادث اولمز
ایسه اول ریاضت مضره اولماز بلکه عضوی تقویت ایله فعلی اولیوب سکون عن انیم اولور که
اول قرحه اصحابی قلیلاً قلیلاً ریاضت ایده ویعنی اگر ریاضت مضره اولمیوب تغیر ویاخود مضره
اولمدیغی تعرف ایلیه وکذلک قروح کلیه بیلنمه انلره معطاة اولان قواعد وقوانینه
نظر اولنوب اکثری بو مقامه نقل اولنه وکذلک قروح کلیه ده بزیم شرب البان ایله
معالجه ده رسم ایلدیکمز شروطه نظر وفکر اولنوب بو مقامه اولدخی نقل اولنه زیرا
رسم مذکور وشروط معلومه اوزره شرب لبن مجاری بول قرحه لرینه نافع اولور
خصوصا که [illegible] لبن خیل اوله ومعلوم بیوریله که انلرک علاجنه
اولنه طبخ استظهار اولا ماء عسل ویاخود سکر ایله [illegible] طبخ شربا ویاخود زرقا استعمال
[illegible] زیرا انکله تنقیه حاصل اولوب قرحه علاجنک تأثیر قوتلی اولور واگر اول قرحه صاحبی بعده استعمال اولنه
مدت کثیره بول ایدر ایسه شجره تینک رمادی ترویق اولنان صو زرقا اولنور ویاخود
وکذلک رماد بلوط ورماد شجله هر برینک ماء مروقی زرقا اولنور وانلرک تنقیه لری غایتده
بالغه اولور اما انلره نافعه اولان اشربه اسفیوش یعنی بزر قطونا دهن ورد ایله ولبن
اتان ولبن ماعز ولبن رماک اولور والبان مذکوره برقاچ ایام علی التوالی شرب اولنور
هضم ایدجک مقدار وشرب اکثر اوچ اوقیه [illegible] فیکلنور واول البانک حیواناتی
مذکوره نک قوایض عنبرده ایله تعلیف اولنمالرندن احتراز اولنور واقراص کاکنج واقراص خشخاش
بر مثقال ماء بارد ایله سقی اولنور وتمریخ اولنمه مراهم جیده دن اولور اول مرهم که بو نسخه
اوزره ترکیب اولنور [illegible] درهم شحم اوز اوچ دورده وار بنجه قدر شمع ابیض
ایکی استار بو مذکورلردن مرهم اتخاذ اولنوب ضماد اولنور مرهم نافع قروح مثانه یه خصوصا

تأكلی اولا

وبعضکره انلره زرقا
تأکلی اولان قرحه لره نافع اولور تمر زبیب عفص اقاقیا شب طراثیث
ومبعه ادخال اولنوب مرهم قیلنور وبعضکره اول ایکی دواء مرهم مذکوره خلط اولنمز بلکه
مرهم مذکور استعمالندن مقدما استعمال اولنور وتأکل اولمیه قروح شمع وشحم بط ودهن
وکذلک مجففات استعمال اولنور خصوصا شربا وزرقا استعمال اولنور واول ادویه لردن
حال اوزره بعضیها حقنه نحو اتخاذ اولنور وعلیل بروک اتدیریلوب اول احتقان اولنور واگر مشروبات نافعه
وخصوصا قریبه متأکل ومجرایه قریب اولنلرده شرب بانلرک منفعتی اولماز ایسه انلرک علاجی لبن نساده
ادافه اولنان ملحماتی زرقا ایله استعمال اولنور واول ملحمات جمله سندن [illegible]
اقراص قراطیس واقراص اندرونیلس مراد سنجله برشی ایله واسفیداج ونشا و
نوره مغسوله دخی برشی ایله نسخه جیده بو نسخه بزم ترکیبمزدر طین مختوم
جدا محرق کیدک بوینوزی وزنلری برابر شادنج شب اوچر جزو نصف سدس جزو مرهم اسفیداج
اوچ جزء انزروت بربوچق جزء مر کندر هر برندن ثلثان جزء بواجزاء الردهن ورد وشمعدن
بر رستیله جمع اولنوب زرقا ایله استعمال اولنور وبعضکره انلرک لحینه زرا ونردنه دخی جزء
قاتیلور بو مذکوره دخی اخف اولور انزروت نشا اسفیداج الرصاص زرقا ایله زرقا اولنور
اگر ایسه رصاص محرق وکندر ایله تقویه ایدر ایسه دخی اولور قرص مجرب هیوفاقسطیداس
مثقلور طین مختوم بسد کهربا نشا بزر خیار [illegible] بزر بطیخ بونلردن قرص اتخاذ اولنور
ویاخود منفذ اولوب بزر کرفس ویاخود دقو ویاخود فطراسالیون واقراص کاکنج استعمال
اولنور دواء آخر بزر الخیار بزر قثا بزر بطیخ بزر قرع مقشره بزر خفرق هر برندن لشر درهم نشا دور
درهم رب سوس سکز بزر البقله اوچ بوچق لوز حلو مقشر بندق مقشور هر برندن دورد درهم
حب الصنوبر اوچ بوچق بزر الکرفس دقو بزر الجرجیر محلب مقشور هر برندن ایکی بوچق درهم
بزر حماض لوز مقشر هر برندن اوچر درهم کثیرا صمغ اللوز بزر البنج افیون هر برندن اوچر درهم
حمص اسود اون درهم زعفران بش بواد ویا اخز اولنوب [illegible] ایله معجون قرص قیلنوب

هم قرص ایکیشر درهم قیلنور و ماء نخل ایله و یاخود ماء کرفس و ماء حمص اسود ایله سقی اولنور و خصوصا
قرصه نقا اورزه ایکن سقی زیاده نافع اولور و انلره واجب اولور که ماء بارد قلیلا شرب ایلیه لر و بحن
انلره وجع شنی اولور ایسه کوزلری اتخاذ اولینه شیاف ابیض لبن نسا ایچنده
زراقه ایله زرق اولنه و فعله انلره قریب اولور خشخاش افیون شحم دجاج حقنه و حمولئ
و زرقا استعمال اولنور ایسه **یدنجی فصل** جرب مثانه بیاننده در اول جرب بولک حرقتی
ونتن و مع الوجع و مع حکه وجع شدید ورسوب نخالی دلالت ایدر و بعضکره علی الدوام
ادرار رطوبات و بعضکره دم سیلان ایدر **المعالجات** واجب اولور که انلر جمله منقیه استعمال
ایدوب بعده بلا لذع مجففات استعمال ایلیه لر و بالجمله انلر سائر قروح استعمال اولنانلری
اقرب قیلینه و جرب کلیه ادویه لری مثانه ده مزروقا استعمال اولنه و مغریات مبرده
اولان حب سفرجل لعابی و دهن لوز ایله بزر قطونا مثلو لر شرب اولنه و انلر اغذیه الکیموس
اغذیه لرجه اولان اکارع و دهن لوز ایله دسومتلو امراق ایله تغذیه اولنور لر و کذلک
ماء شعیر و لحوم طیر ایله اتخاذ اولنان هریسه انلره اطعام اولنور و البانن اتان و ماعز
و نعاج و بقر البانی سقی اولنور و علی الدوام انلرک بدنلری تنقیه اولنور **سکزنجی فصل**
مثانه ده دم جمودی بیاننده در اول جموده مثانه یه عارض اولان کرب و غشیه مقاربه
و برد اطراف و صغر نفس و نبض و نفس و نبضک تواتری و عرق بارد و غثیان دلالت
ایدر و بعضکره اولادم بول ایدوب بعضکره ناقض عارض اولور و کذلک ضربه و سقطه دخی
دلالت ایدر **المعالجات** انلرک علاجی حصاة علاجی اولور و بعضکره دم جامد ذرک امر خطیبه
شراب سکنجبین کفایت ایدر و اگر سکنجبین ایله تنقیه ایدر ایسه اولر دخی جائز اولور
خصوصا مشروب عنصلی سکنجبین اوله و خصوصا اول سکنجبین حطب تین رمادندن
برشیئله و یاخود ایچنده مقطعات ادویه حصات طبخ اولنان سکنجبین اوله و بعضکره
انفحه ارنب و ادویه حصویه مثانه سنه زرق اولنور و اول ایزنده اجلاس اولنور که انده حشایش

حصویه

حصویه طبخ اولنمش اوله و بوشانزه ممدوح اولان ادویه حصاة اولور اول شربتکه انلک شیخه
بودر حب بلسان ایکی درهم یاخود انلک برمثلی عود الفاوانیا و حب الفاوانیا و خصوصا
عود فاوانیا صوبی ایله اولان حب فاوانیا و یاخود انلک برمثلی اظفار طیب و یاخود بر مثقال
قردمانا ماء حار ایله و یاخود دخل خمر و زیت انفاق ایله و سکنجبین حامض عنصلی باکر
خلدن احب اولور و خلدن تقطیع اولور و شربت عقد ایدن عسل حلو تقطیع اولنان
دم جامدی تحلیل ایدر و کذلک نافع اشربه حصاة اولور ابهل حلتیت اشق قوه الصبغ
و زنلرن برابر اخذ اولنوب انلردن بنادق اتخاذ اولنور شربتی دورت بندق اولور
طبخ ایله اولان نسخه شربتی دورت دانق اولور و واقع اولمشدر ماء الاصول ایله
استعمال اولنور زراقه ایله زرق اولنور و یاخود غاریقون و یاخود سیسالیوس
و یاخود ایکی مثقال حلتیت و یاخود زراوند طویل و بوشانزه بالخاصه منفعتی اولان
کبد الحمار و سلحفاة مرارهسی و انفحه ارنب خصوصا حطب کرم صوینه سقی اولنه
و کذلک بوشانزه قیسوم نافعدر و تین مجففک لبن مقدار قلیل زراقه ایله زرق
اولنسه نافعدر و اول لبنک مقداری درهم ایله نظول قیلنور و تین مجففک میاهندن
برشیئله تنطیل اولنور و کذلک انفحه ارنبدن برمثقال ایله تنطیل اولنور
و ذکر اولنان ادویه لر کنزولر ایله شرب اولنیجق میاه ماء الحمص الاسود و ماء الجبن
و حطب تین ماء رمادی و کرم و قیسوم حطبلرینک ماء رمادلری و قیسوم و سذاب
طبیخلری اولور **طقوزنجی فصل** مثانه نک خلع و استرخاسی بیاننده در مثانه
انخلاعی موضعندن زوالی ایله معلوم اولور و مثانه نک استرخاسی بغیر اراده
بولک خروجی ایله معلوم اولور و خلعی رطوبت و ریح و ظهر اوزره اولان ضربه و سقطه
اسبابلرندن برسببی ایله اولور و استرخاء مثانه اعضاء سائره نک معلوم اولان
اسباب استرخالری ایله اولور و بعضکره استرخاء و انخلاعه عسر بول و یاخود سلس البول

تابع اولور واول تبعیت عضلهٔ یه تمدد واتساعی عروض حسبیله اولور المعالجة
اما ضربه ویا سقطه حسبیله حادث اولان انخلاع واسترخا ایسه علاجی عسرتلو اولور
وحسب الامکان علاج مثانه یه مخلوع فی موضعنه رد وسکون جنبه یه سند ایله اولور
وشد مثانه ادویهٔ مسخنه ومجففه ایله اولور که انلری بر ذکر ایلرز اما مزاج فالجی ایله اولنده
مواد بلغمیه رقیقه موجود دیه استفراغ ایدوب اول مواد موصوف دیه مولد اولان
اشیادن احتما ایله ماکول ومشروبده وحرکتده وانلرک امثالنده فالجی تدبیر ایله
تدبیر اولنمق اولور وانده قئ نافع اولور نه قدر اول قئ خربق ابیض استعمالی
ایله اولور ایسه اگر علیلک بولی ارادهٔ خروج ایدر ایسه واجب اولور که انده مقعد صا
استعمال اولنه ... مثانه یه شد ایدوب انده استرخا کثیر اولمسون ایجون معالجات
فالجی قیاس اوزره انده سقی اولنان دواده تحلیل ایله شد ایدرن والرجوع اولنور وانلر
ما هیتی تغلیظ وتدسیم ایلیوب غذا محمود تولید ایدرن فالوذج مثللو اغذیه تناول
ایدرلر اما بول حالی اوزره اولور ایسه ویاخود عسره مائل اولور ایسه برمقدار مزج
اولوب تحلیلی ولنده اقدام جیدا اولور اولوب تحلیل جیدی وتقطیع بالغرا اولان ادویه
اقدام ایلمک احکام واجب اولور وبو علتده صرعی وفالجی اولنلریه وجمیعا علة مذکوره
اصنافنه نافع اولان مشروباتدن اولور تریاق ومتردو دیطوس وسحرنیا وامروسیا
ودبیدکرکم وقوقی وکذلک زهرة الاقحوان وسعد وکندر جمعا وافرادا وحلب
بود والوجی نافع در وکذلک سذابک بزر رطل سلاقه سی ویاخود سذابک زهر شرابی
ایله مطبوخ سقی اولنور وکذلک فنجنکشت وانک بزری وجاوشیر وکموز سقی اولنور
وانلر خصوصا انلرک عسر بولی اولنلره نافع اولور وبطیخک قشوری باجیسی سکر ایله
احتقان اولنور وبو مجربدر جلی اولوب خواص سبت اولنان دوالدرن اولور ادرنسنک
خصیه یه بجهسدن ارلاخصیه شوابه یحانی ایله شوی اولنور ویاخود خنزیرهٔ دیک احراق اولنوب

وغلیظ اجتاز

دبیدکرکما سحه

اولنسه

علی

علی الریق ماء فاتر ایله سقی اولنور اما ادویهٔ مزروقه دهن سذاب دهن قسط دهن غار دهن ناردین
دهن زنبق دهن قثاء الحمار دهن صنوبر اولور واولادهاندن حلتیت فنجاوشیر خلط اولنوب
احلیله ازراق اولنور وبواد ویه عانه ومراق اوزره مروخ اولمغه صالحه اولور خصوصا دهن
ثافسیا طیبه الرابعة ایله ازراقه زیاده صالح اولور اما انلرک اضمده لری قیصوم اولان ادویهٔ حاره حق
اولور سعد دار صینی مقل سنبل بباسه مع البابونج شیح عل مثللو اکثر وبعضکره هی
حقن مسخنه ایله معالجه اولنور واحتقان قنطوریون حنظل خروع مثللو ادویه دن اتخاذ اولنور
واول ادویه لره ادهان حارهٔ مذکوره خلط اولنوب احتقان اولنور وماء بحرده سباحت معین
اولور وماء حمامه ایله استحمام تلطیف ایلکه جدا نافع اولور

اوننجی فصل اوجاع مثانه بیاننده در وجع مثانه بعضکره سوء مزاج مختلفدن اولور وحصاة وقروح وجرب وورم
ورباح بو مذکورلرک هر برندن وجع مثانه حادث اولور وانلرک هر برندن وجعک عرضی
وهر برینک معالجه لری بولندن اقدم سن بیلدک وبعضکره متوقع اولان بحران امراض
بول ایله اولیحقنده دلیل اولور وریح شمال هبوبنده وجع مثانه کثیر الوقوع اولور وبعضکره
دیدیلر که مثانه سنه وجع اولان کمسنه نک اصول قولنه تخنه سفرجله قدر ورم حادث
اولسه واول ورم اول وجعدن یدنجی کونه ظاهر اولسه اول کمسنه اون بش کونده هلاک
اولور خصوصا اول کمسنه نه سبات وصغر نفس عارض اوله

اون برنجی فصل ضعف مثانه بیاننده در ضعف مثانه بعضکره مزاج سببیله اولور واکثر حالده مزاج باردن
اولور وورم صلب واسترخا وانخلاع بو مذکورلرک هر برندن حادث اولور وبونلرک جمیعا
علاجی وعلاماتی معلومه در وچون مثانه ضعیف اولسه بول کثیر احتمال ایلیوب فراغنه
مسافه اولور وعضلهٔ مطیفه افراغه معونت ایلدن نفسن اطلاق ایدوب بعضکره عضله
ضعیفه اولور وبو ایکی ضعفدن بعض مثانه وعضله ضعفلرنده تقطیر بول حادث اولور

اون ایکنجی فصل ریح مثانه بیاننده در مثانه ریحی بعضکره محتبس وبعضکره منتقله اولور
وانلرک تکوننه بعضکره اغذیهٔ نافخه ویاخود مثانه ده اولان رطوبهٔ کثیره وحرارهٔ ضعیفه سبب اولور

بلغ

غیر مسوط

دهن قناعاره دهن صنوبریه

سراب دهن

قسط دهن

على الريق ماء قاترده اسهی اولنور اما ادرینه مرزو قد دهن [illegible] بنفشه [illegible]

غار دهنی نار دین دهن قنبوق دهنی قتلیج [illegible] دهن [illegible] والی دهنیه [illegible]

[illegible] قرنفل [illegible] قانتیلیون دهنی [illegible] اولنور [illegible]

اولور خصوصا دهن [illegible] طبیعة [illegible] مخلوطا [illegible] ضرر الی اولور [illegible]

اندرك اضعف [illegible] اولدیغی [illegible] اولور [illegible] مع البراویح

[illegible] بعضلر [illegible] اولنان [illegible]

[illegible] مذکور [illegible] اولور [illegible]

وماء حیاة [illegible] وعلت [illegible] نافع اولور اول [illegible]

بیانیدر [illegible] وجع مثانه بعضلر [illegible] اولور وحصاة [illegible]

[illegible] اولور [illegible] وبعضلر متوقع

اولنان بول اخراننه وجع دلیل اولور [illegible] وجع مثانه [illegible] الوقوع [illegible]

ودیبلد [illegible] مثانه [illegible] وجع اولان [illegible] ضعفا [illegible]

واعلم [illegible] اولور [illegible]

[illegible] بیاننده در

ضعف مثانه [illegible] بعضلر [illegible] اولور [illegible] اولنور

[illegible] اسرخا [illegible] انطلاع [illegible]

ظاهره [illegible] معلوم [illegible] ضعیفه اولسه بول [illegible] احتمال [illegible]

[illegible] اولور [illegible] بعضلر [illegible] ضعیف [illegible]

امراك اجتماع [illegible] مثانه [illegible] ضعیف [illegible] مخلوط [illegible]

[illegible] مثانه [illegible] وبعضلر

مستقله اولور [illegible] بعضلر [illegible] ضعیفه [illegible] اولور

العلامات ريحله بلا ثقل تمدد اولور خصوصا انتقال ايدر ريحه تمدد اكثر اولور
المعالجات اولا منفخا تدرت خميله اولنور و بونلردن صكره انفع علاج ماء اصول الوزره دهن
خروع استعمالی اولنور و ادهان عطره محلله ايله و صموغ حاره ايله عانه يه طلا
اولنور و سذاب و قودنج و شبت ايله جندبيدستردن و حلتيتدن بر قوت
اخذ اولنديقدن صكره طلاء ضماد اولنور و ياخود او الادهان جندبيدستردن
بر شيئله اخذ اولنوب ذراقه ايله زرق اولنمغله تليين اولنور بعضا اولادويه
زايجه صنوبر و ايصال اولنور و ياخود عصاره سذاب مع المسك و ياخود
دهن بان مع المسك و ياخود مع الغاليه دهن زنبق ذراقه ايله احليله
زرق اولنور و كليه و مثانه يا ايرنده ذكر اولنانلر تذكر ايله كه تجن اول
عضولرده وجع و ياخود علت اخرى اولسه انلرده بنادق بزور استعمال ايله
وجوزياده ايلمسون ايچون و مخدرات دخی انلرده استعمال ايلمه بلكه انلرده
استعماله لايق اولان خرنوب و تخدير ايليجك مقدار ماء فاتر اولور ايكنجى
مقاله بوله عارض اولان آفات بياننده در و اولده فصولی مشتمله در
اولكى فصل بولك طبيعيتك خروجی بياننده در بولك خروج طبيعيسى نك سببى دركه
عضل بطن منقبض اولوب مثانه يى عصر ايدر و انك عصرى ايله مثانه جميع جوانبدن
بوله منطبق اولمغله فم مثانه ده اولان عضل لطيف منفتح اولوب بولی
خروج ايدر كما فهم منه ذلك ايكنجى فصل آفات بول بياننده در
آفات حرقة بول و بولك عسرى و احتباسى و سلس البول و كذلك كثرة بول
و تقطير بول و ذيابيطس و حصاة سببى ايله بولك انقطاعی اشبو تعداد
اولنان محكم عدد آفات تجريبا بوله عارض اولور اما حرقة بولك سببى بولك
حدتيه و بورقيت اولوز و بورقيت ده مزاجى و ياخود بولى مجرالرا و لهن الخصوم غذيه ده

مثانه ده

زيرا
معده و مثانه رطوبتك تنقدانی اولور زيرا اول رطوبت مجرای بوله مجرا بايرلار
مجرايی تغرية ايدر و بوله نك مخالطة اولوب بولی تغليظ ايلر و حدتنی كسر ايدر
و مجرای بول اول رطوبت مفقود ده اولسه موضعيه تعرية و بولك حدتنی انكسار
و تعديل دخى مفقود لر اولور حرقت عارضه اولور و حرقتی اغلب ايدر اشيا
اولور حادة غذای كثيرت زيرا كسرت جماع ذكر اولنان رطوبتی منخرس معد لدى
افنا ايدر زيرا اول رطوبتك منی يه مجاورتی اولمغله بعضكره منی ايله خروج ايلر
اول رطوبت كثيرا اخرجه ايدر و كذلك بدنی اذابه ايدن علل ده حرقة بوله سبب
اولور كما اول بحارين بولك قضيبه قريب موضعده قرحه اولورسه
و ياخود جرب اولورسه حرقت حاصل اولور حتى ايله قرحه حرقلرينك فرقی
بودركه حرقت بالمره جهت بول اولور و صورت ثانيه ده دم و مره تبول اولور
و حو قرحه اول ثانيه مودر اولورسنك بيلدكك اوزره اول ثانيه سببی مقدمه ده
كبر اولور مثلا اسهال صفراوی اولور مراد بول ايدن كمسنه نك علتی مثانه قرحه سنه
مقدمه اولور المعالجات تجن حرقت مره و دم ايله اولورايسه انلر علاج مثانه
و قرحه مثانه قرحه لرينده علاج اولور و انلرك تفصيلى مرور ايلدی نسخه جيدة
بو صورتده استعمال اولنور بزر البطيخ و بزر الخيار و حب القرع هر برندن بكرمیشر
درهم كثيرا صمغ دم الاخوين هر برندن اونر درهم افيون اوج درهم بزر كرفس برر درهم
بونلردن اقراص اتخاذ اولنوب شراب خشخاش ايله سقى اولنور شربت واحده سى ايكى
درهم اولور و اگر حرقتله قروح و مده اولمزايسه انلرك افضل علاجی سنك امراض مثانه ده
و قيدلر سبيلدكی اوزره اسهال لطيف ايله فضولی استفراغ ايدوب بولی تعديل
اتمكله اولور و كذلك اغذيه مرطبه و مبرده اولان بقول و فواكه مثللو لر تناول اتمكله
و مالح و حريف و شديد الحلاوة اطعمه تناولندن اجتناب اتمكله اولور و انلر تعيلنده جماعدن دخى اجتناب ايدرلر

و بو بابده نافع اولور اول لعابلر شوربایه قاتلر یاخود انلر زرقه ایلیه و استعمال اولنور
بزر قطونا لعابی و بزر کتان و حب سفرجل لعابلری کبی اول لعابلر خشخاش
و بزور بارده مدره ایله برشی ایله سقی اولنور و انلرک عصاره‌سی ماء بارد ایچنده قیلنور
و کذلک انلرک اغذیه‌لرده کشک شعیر و نیمبرشت تمر طلی و قرعه و ماشیه قیلنوب
اندهن لوز ایله و یاخود سمنه فرایج و دجاج ایله اتخاذ اولنور و اگر حرقت
بولک سببی جفاف [illegible] اولور ایسه انک علاجی بدنی ترطیب [illegible] و اول لحم بقر
اولان جماع ترک اولور و ترطیب ایچون استعمال اولنان مرق [illegible] اولور و لعاب
بزر قطونا و لعاب بزر [illegible] و لعاب حب السفرجل و صمغ و اسفیداج و [illegible]
بیاض و لبن نشا بود و [illegible] استعمال اولنور و [illegible] جاریه نشا و [illegible]
هر برینک [illegible] ایله ازراق بو بابده بعضکره علاج کافی اولور و بعضکره اول [illegible]
ایچنه لعاب بارده [illegible] و شیاف ابیض [illegible] برشی [illegible] خلط اولنور و بعضکره [illegible]
بیاض بیض [illegible] ازراق کفایت ایدر و یاخود ادویه مذکوره [illegible] ایله و دهن ورد ایله
ازراق اولنور و بعضکره [illegible] ایچنه [illegible] ادخال اولنور و اکر وجع [illegible] اولوب
مده [illegible] اولسه [illegible] ازراق [illegible] ادویه [illegible] ادخال اولنور [illegible]
اولور و اول [illegible] ذکر اولنان ترکیب [illegible] اولور [illegible] قیلنور
خشخاش و نشا و رب سوس اخذ اولنوب [illegible] اتخاذ اولنور و اکر تقویه‌یه
حاجت اولور ایسه [illegible] برشی قیلنور [illegible] فصل
قلت بول بیانندر [illegible]
کثرت اسهالدن و یاخود [illegible]
و کبدک [illegible]
و استسقا امراض مثللولرده ارسال [illegible] اولور و معلوم [illegible]

سقی

مثانه‌ده اولان لحم غددر یعنی عارض

علی الدوام

و بزر البنج

بو علته

در

بو علته مضر و جماع [illegible] زیاده ایدر د ورد بخ فصل بولک عسری و احتباسی بیانندر
عسر بولک سببی بعضکره مثانه‌نک کندوده اولور مثلا مثانه ضعیفه اولوب اکثر مزاج ردی
تابع اولور خصوصا [illegible] تابع اولان مزاج مزاج بارد اولور و بو سبب ایله عسر بولک
حدوثی ریح شمال [illegible] جنوبیدن کثرت اوزره اولور و یاخود مثانه‌ده ورم و ورم مثللو
امراض سائره اولوب عسر بوله مؤدی اولور زیرا ورم سببیله دفع بول [illegible] مانعتر
مثانه‌نک اشتمالی جودت اوزره اولمیوب بولی کما ینبغی عصر ایلمز و [illegible]
اوزره خروج ایلمیوب بولک عسرتی اولور و بعضکره مثانه‌نک خارجدن اصابت ایدن
حر و برد عسر بوله و کثیرا بولک کلیا احتباسنه سبب اولور و بعضکره عسر بولک
سببی مثانه مجراسنده اولان آفت اولور و مثانه مجراسی مثانه عنقی و قضیبده اولوب
احلیل تسمیه اولنان منفذدر و یاخود عسر بولک سببی قوه مبوله‌ده و یاخود بوله
آلت اولان عضلات اولور و کذلک سبب عسر بوله باعث اولان عضوده و یاخود
بولک کندوده اولور و مجرادا اولان سبب [illegible] بعضکره سبب اولی اولور و یاخود سبب
شرکی [illegible] مجرانک کندوده سده اولمغله اولور و یاخود صلابت اولمغله
اولور و یاخود رطوبت و علقه و مده مثللولردن مجراده برشی غلیظ ساد اولمغله
اولور و حوق واقع اولور که [illegible] مده سده‌یه سبب اولور و بعضکره حصاة
و کذلک ریاح معترضه و ثؤلول و التحام قروح بو مذکورلردن مجرایه سد ایدوب
عسره مؤدی اولور و شدید اولان حر و برد ایله مجری تقبض ایدوب مسدود اولور
و حر ایله تقبض حمیات محرقه‌لرده و علل ذوبانیه کثیر الوقوع اولور و کذلک
مجراسنه سر مجراده قرحه حدوثندن و مجرانک تمددی ایله که عارض اولور و تمدد مجری
حبس بولک افراطندن اولور زیرا حبس بولک افراط اوزره اولدیغی مثانه‌نک [illegible] و تخلخلی
و اول سببدن منطبق اولوب عسره مؤدی اولور و طول مدت بولی حبس لیلا نوم ایله و نهارا

مجر

شغل ايله اولور و مجرانك مشاركتى ايله انسداد معاده و سوده ورم حار
حاد و ورم صلب و ثفل يابس و تمديد اولان بلغم كثير و ريح معترض و ريح
ممتد بو مذكورلردن بر اولوب و ياخود مقعده ده ورم مبتدئة و ياخود زحير و
انقطاع بواسير و الم بواسير و شقاق مولم اولمغله حادث ورم و كذلك صلابت
اسفلى نواحيسنده اولان ورم و ياخود التوا و ياخود خصيه مراقه
مرتفع اولور و بو آفت مذكوره لرك هر برى بول مزاحمه ايدوب جهة فوقه جذب   اولمغله
ايتمكله مجرايى تضييق ايدر و بالمشاركه سرة عارضه و عسرت حاصله اولور
و وجع نفاذ اولوب بول قليلا قليلا خروج ايدر و بعضكره بول حابس و معتسر
اولان سبب بلا ورم و لا سدة مجرايه قرحه عروض اولور و هر حين عليل تبول
مراد ايلسه وجع عارض اولوب بطنك عضلى وجع حبيله مثانه يى عصر
ايليوب بول خروج ايلمز قوة بايكله. وجعدن هرب ايتمكله و اكر اول وجع ايله
عضله ضعف و ياخود تشنج اولور ايسه عسر و احتباس زياده اولور و كوسب
ايله احتباس اولنور و وجعه تحمل ايليوب صرف جهد و بذل طاقت ايله تبول
ايلسه كيفما و كما بول طبيعى خروج ايدوب وجع ساكن اولور و بعضكره هر
بوله قهر اولنسه بول طبيعى خروج ايلمز بلكه قليلا قليلا خروج
ايدر ولكن اول خروج ايله هر وجع ساكن اولور اول علتك صاحبنه احتباس
مرض ايله تقطير بول مرض جمع اولمغله قليلا قليلا بولك خروجنه عليله خفت
كلوب وجعنه تحمل اولنور و قوتيه اولان سبب عسر و احتباس قوة حساسه ده
و ياخود قوة محركه ده و ياخود قوة طبيعيه ده اولور و حساسه ده اولان سبب
مثانه و ياخود عضله حسلر قوه سنه آفت اولوب انلردن برينك قوة دافعه
ماسيردفع ايچون اواحساس تحريك و نقاص ايلمز و ياخود آفت اول احسلرك
قويا و غير قوى

مبتلالرنه

٤١

وقلت جدا

بلغم.

انبساط حركت ايلروب

مبتلالرنه يعنى دماغ و نخاعه اولور قرانيطيس و ليثرغس يعنى نسيانكه اولدى ذكر اما قوة
محركه آفت بو وجهله دركه عضله نفسنه اطلاقه عاجزه اولور انقباضنه كليا حركت قادر اولور
انقباضنه خالى اولمق اكثر اولور و ياخود عضل بطنك قوتنه اجابت اولمازتى قوتنده
اول عضلك مثانه يى عصر ايلمز و عدم اجابت قوتك ضعفندن اولور   مثانه اولوب
عصيان ايدوب.
ياخود قوت قوتيه اولور ولكن عضل بطنه تمرد مثلو حالت اولمغله عضلك قوته اجابت
ايلمز و قوة طبيعيه ده اولان آفت دافعه ده ضعف اولمغله اولور و ضعف دافعه   ايلمز
نادرا سوء مزاج مختلف ايله اولور و كثيرا سوء مزاج بارد مختلف ايله اولور و ياخود مع
مادة سوء مزاج ايله اولور مع مادة اولان سوء مزاج حار بولوره حرارت ايله اولان سوء
مزاج اولور و مادة باردة ايله اولان سوء مزاج رطوبات مرخيه و رطوبات ممدده ايله
اولان سوء مزاج اولور و بعضكره بو ضعفك سببى قوة ارادية نك قوة طبيعيه يه
معارضه سى اولور يعنى قوة دافعه دفعه تصدى ايدر و قوة ارادية بولى حبس
ايدر و ايكى قوتك معارضه سندن ضعف حادث اولور اما عضله ده اولان سبب
آفت مزاجيه اولور و ياخود عضله ده ورم و ياخود عصبه ده تشنج و استرخاء
و حركت قوة سنك بطلانى اولور و اول قفاده سقطه و ضربه و امثالو سببلر
ايله اولور و عصبه ده اولان آفت مثانه عصبه سنده اولور و ياخود اول عصبه نك
مباديسى اولان دماغ و نخاع اعصاب شعبه لرينك برنده اولور اما عضو نك
سببيله اولان ضعف كليه ده ورم حار و ورم صلب و ياخود حصاة و ياخود
فوقلى يعنى كبدده ماسيتر جذب ايدن قوتك ضعفى و ياخود تحته دفع ايدن كليه دافعه سنك
ضعفى و ياخود كبدده اولان قوة مميزه نك ضعفى و قبل التميز ماسيتلو دواحوال
استسقا ايچون اعصابه ارسال و احتباس بولك بو قسمنه مستقلا بول
ايروب قلة البول قيلنديز قيلمغه ساكن مساغ وارد را اما بول سبب ايله اولان

عسر واحتباس بوله حاد و مولم اولدیغندن اولور و حدت جبیله بولک احتباسی اوقات کثیره ده
تجربه اولنمشدر و دیلد یکه برکسنه به عسر بول عارض اولوب عقبنده زحیر دخی عارض اولسه بدنی
کوتلیه اول کسنه هلاک اولور لکن اول کسنه یه حما عارض اولور ایدر اکثر ظاهر اولسه نجات
مؤدی اولور و معلوم اولسه که بعضلره وقت بول عارض و بعده زائل اولدیغندن صکره بولک
ممرنده اولوب وقت حدتنده بولک اوزرنده مرور ایلدیکی لحوم غدد ده یبس جفاف عارض اولور یسیه
اول سببدن بوله خشونت و غلظت طاری اولوب بول محتبس اولور و اجباء لورکم حرقتی زائله
اولان کسنه لر اول مثللو آفت عروضندن توقی ایچون اول لحوم مرطبات استعمالی ایله ترطیب
ایلیه لر العلامات اسباب مذکوره دن برد مزاج ایله حادث اولان عسر و احتباس علامتلری
مع غلظة او رقة بولک بیاضی و قیامه کثرت احتیاجی و کثرت استحمام و احساس البرد
علامتی بولک حدتی و التهاب محسوسلر اولور و برودتدن ناشی تقبض ایله عارض اولان
احتباسک علامتی ادرار دن علیلک انتفاعی اولور و حمیات محرقه و ذبان ایله اولنلرک
علامتی ترطیبدن علیلک انتفاعی اولور و کذلک یبوست جهتیله حادث اولان عسر بولک قلتی و قتله
اولور و تجن بول کثیر المقدار اولسه مجری بول کثیر ترطیب ایدوب بولک خروجی
سهل و عسر زائل اولور و مثانه ده و مثانه یه مجاور اعضاء سائره ده ورم و خراج
ایله حادث احتباسک علامتلری بو نلرک اسبابک و آثارک هر برینی ایچون بو نلره صکره
بر مستقل باب بولورسک و ورم ایله حادث اسر و احتباس ایله اسباب سائره دن
حادث اسر و احتباسک فرقلری بو در که ورم اولان احتباس قلیلا قلیلا عارض اولور
دفعةً اولماز لکن سبب ورم امر عظیم اولوب دفعةً توریم ایدر ایسه اول سببدن دفعةً
حادث اولان ورم بولی دفعةً حبس ایدر و مثانه ده حصات سببیله اولان احتباسک
علامتی مثانه نک ارتکاز و انتفاخ و تمددی اولور و مثانه یه عارض سدد نک جمله سنده و کذلک

ضاعط

احدی یاخود ضاعط نه ناشی اولور

وضاغط ایله اولان انسداده وجع اولور و امر سادک ورم اولدیغی قریبا ذکر و بیان
علامتی ایله معلوم اولور و ورمدن ماعدا اشیاء سادّه نک بری اولدیغی استعمال اولنان
قاثاطیر ایله خروج ایدن دملر و یاخود اخلاط سائره دن معلوم اولور و ثؤلول و حصاة
و التحامدن بری اولدیغی قاثاطیرک انلره منتهی اولوب ورا سنه نفوذ ایلمدیکندن معلوم
اولور و حصاة اولدیغی علامات حصاة مذکوره ایله معلوم اولور و کذلک قاثاطیر حجر اصلبه
اولان شیئه مماسه سندن معلوم اولور و سدّه نک دم و یاخود خلط سائر اولدیغی
ذکر مرور ایدن بولدن معلوم اولور و خاصّه سدّه نک دم اولدیغی مثانه ده جمود دم علتنک
علامتلری اولور و اول علامتلر لونک اصفرار و نبض و نفسک صغرلری و تواترلری و عرق
بارد ک دروری و حما و نافض و غشیانک عروضی اولور و بو علامتلر ایله اولان عسر و احتباس
رد اولور ایدن نجات و خلاص قلیل اولور و مثانه ده خلط غلیظ اولدیغی مقدار معتبر
ثقلک وجودی و احساسندن معلوم اولور و بول ایله شیء خام خروجندن بیلنور و قبض
و استحصاف مؤدی برد دن اولنلره اسباب متقادمه و اسباب متقدمه دلالت ایدر
و احتباس بولک ریحی اولنلر بینه بلا ثقل تمدد دلالت ایدر و اول ریح بعضلره منتقل
و بعضلره غیر منتقل اولور و ضعف حس ایله اولنلره بولک لزوم احساس اولنمدیغی
دلالت ایدر و ضعف دافعه ایله اولدیغنه عمر ایله سهولت اوزره بولک خروجی دلالت
ایدر و استرخاء عضلات ایله اولنلره بغیر حصر دروری و کوکدی عصرا ایله باطنین برنسنه
خروج ایلمیوب عمزا اولندیغنده سهولت اوزره بولک خروجی دلالت ایدر ~~و~~
~~حسیله رایکه اولنلرک علامتی بول قلیل خروج ایلدیکی حصر ایله~~
وکلیه ضعفی ایله اولنلره ضعف کلیه بابنده ذکر ایدلدیگی ضعف کلیه علامتلری دلالت ایدر
و کذلک کلیه حصاتی و کلیه ورم سببیله اولنلره اول بابده ذکر اولنان اوقات علاماتی
دلالت ایدر و بالجمله اکثر ثقل و وجع کلی نوحیسنده اولور ایسه علت اول محلده در و علامات

قبل ذلک

نسخه

ورم علامتلری ایسه کلاده ورم اولدیغنده دلالت ایدر اکر کلانوحینده جدا شدید ثقل اولورسه
انزه بول مجتنب اولدیغنده دلالت ایدر اکر اولمقداردن نقل محسوس قلیل ایسه اول مکانده
بورم اوبلا ورم رطوبة سادة اولدیغنه دلالت ایدر اکر ثقل اولمیوب وجع ممد اولور
ایسه کلیه ده ریح اولدیغنه دلالت ایدر و اکر بطنده لین اولوب کلیه و مثانه صلابتلر علاماتی
اولمیوب و کذلک ضعف مثانه علامتلری نه نوعیده اولور احتباسک سببی کلیه جاذبه سنده
ضعف اولور و کلیه جاذبه سنک و کبدک دافعه سنده ضعفلری علاماتی احوال استسقائیه ترک
حدوثی اولور اکر سبب احتباس قرحه وحدتدن حادث وجع معارض اولور ایسه وجعه
صبر ایله بولی اخراجده وجع تسکین اکم دلالت ایدر و کذلک قهر بول ایله وجع تسکین
هم احتباسک وجع ایله اولدیغنه دلالت ایدر و قرحه اولان احتباس قرحه علامتی
ایله معلوم اولور لحوم غددیه نک بلّه سرجفانی ایله اولنلر اسباب مذکوره نک تعدی
واول حوم ترطیبک بولی سلس قیلدیغی دلالت ایدر العلاج عسرک و احتباسک
معالجه لری بو درکه اکر انلره سبب عتبه و یاخود خلط اولور ایسه واجب اولورکه آلات مفتحات
و مدرات قویه ایله سنک بیلدککه اوزره معالجه اولنه اکر مدر انلرک تأثیر ایدر حکی
مقداردن امر اعظم اولماز ایسه زیرا امر عظیمده مدرات استعمال اولنه مثانه یه
مواد اخر انزال ایدر و وجع و تمدد زیاده اولور و مثانه دن برشی اخراج ایلمز
و بوستانده ماء نخلک تأثیری واردر حتی واجب اولورکه انلک اداسی ماء نخل اوله
و کذلک حمص اسود صوینده هم اول منفعت واردر اما انلرک مدراتی فطراسالیون
اشق دوقو مر فوه حماما قسط سیسالیوس وج شبت و بزر شبت بونلرک کلیسی
ماء نخل مطبوخنه و یاخود ماء حمص اسودده و یاخود ماء حسکده و یاخود عصاره
کرفس و رازیانجده و خصوصا بزر رازیانجده و سکنجبین عنصلیده سقی اولنوجق
نافع اولور و مثرودیطوس و تریاق جدا نافعدر و دواء کرکم و امروسیا و دواء قباذ
کذلک

فرقی صبر علی الوجع ایله قهر علی البول الاعلم ... بعده دیرکه صحیحه بولی اخراجه ... اراده اختیاریه ایجون ... مقدار ... اراده ایله خروج ایدر ... صبر اولور و ... اراده زائله و ... ایله علی محتاج اولور ... ایسه قهر علی البول اولور

ادام اعماره تعبیدر ٢٣

الملک

الملک اما اول علتی اولان اطفاله اول والوانا سر سودر ایله کندوییه و یاخود مرضعه سنه
سقی اولنور صفت مدر قوی ابهل اسارون نانخواه بزر الکرفس حماما فطراسالیون وقنطریون
فوه الصبغ لوز مر سنبل هر برندن ایکیشر درهم بزر البطیخ اون درهم باشتر کسلسن
ذراریح جسدن بر درهم بوادویه لردن مثلث رقیق ایجنده محلول اوله
اشق ایله بنادق اتخاذ اولنور و شربت واحده اوج درهمه وارنجه قدر اولور
مثانه ده — آخر دواء ابهل و حلتیت که جمود دم بابنده ذکر مرور ایلمشدر انلر شربا و زرقا استعمال — مرکب دوا
اولنور و بعضلره بو انلره نافع ادویه ترکیب اولنور اول بو درحنده که دستر و فربیون
زنجبیل دار فلفل دهن بلسان و بعضلره انلرک ایجنده افیون و بزر البنج بحسب
الوجع ادخال اولنور و بو ترکیبلرین اقراباذینده بولورسن و بو علتده ادویه نک خصوصیتی
جمیعیسی نافعدر دم و قیحه دن ماعدا اسباب سائره ایله حادث عسر و احتبا
کلیسنه اول ادویه لرک منفعتی شاملدر دوا اول ادویه لر رماد عقرب حصاة اسفنج
رماد زجاج مثللو لردر و دیلدیکی اوزره بر مقدار نفع اولور ابن عرس مثانه سی — ایسه
تخفیف اولنوب انلرک اوج درهم مقداری شراب ریحانی ایله سقی اولنور و کذلک سرطان
نهری محرق ایکی درهم مقداری شراب ریحانی ایله سقی اولنور خصوصا صبره آنی سقی
زیاده نافع اولور و سبب برد مثانه اولان احتباسه بیزادویه اخر ذکر ایلدیککه
آنی بوموضعده هم قرائت ایلک واجب اولور و علقه نک جمودی ایله حادث اولان
احتباسه مثانه ده جمود دم معالجه سی بابنده ذکر اولنان معالجات ایله علاج اولنور و بعضلره
ذکر اولنان ادویه دن ماء نخل ایله ضماد هم اتخاذ اولنور و بعضلره تریاق و مثرودیطوس
و امروسیا و دواء کرکم و دواء قباذ الملک ایله هم طلا اولنور و بعضلره دهن اول نطولات
قویه یه حاجت اولورکه اول نطول حرمل و مشکطرامشیع ایله ذرق حاملن ترکیب اولنور و کذلک
بورق و عاقرقرحا و خردل ایله هم تنطیل اولنور ضماد جید مجرب حب الغار شبت حماما

الخلیل الملك حمص آود دقیقی بابونج هر برندن اونر درهم دوقوز رنجبل بزر کرفس بستانی
وجبلی هر برندن یدیشر درهم بواد ویدیلرهم دهن بلسان ایله ویاخود دهن سوسن
ایله ضماد اولنور کرندن آدم ایله معجون قیلنغله صفة مرهم جید سکبینج مقل جاوشیر
وج وزنلری برابر انزروت شحم بط وشمع اصفر ودهن سوسن ایله مرهم اتخاذ اولنور وزرنباد قاقله
قند ومیعه وجاوشیر وفلفل بوادویه لردن ذرور اتخاذ اولنور وبعضکره اوازدوقیه
اخلاطدن حلتیت دخی ادخال اولنور اگر سبب عسر حصاة ایسه حصاة علاجی ایله معالجه اولنور
او یا ن سبب حصاة فتق موضعنده ایسه اول موضع حصاتنک تدبیری ایله تدبیر اولنور واگر سبب
ثؤلول ویاخود لحم نابت ویاخود التحام اولور ایسه آنلرک معالجه سی ابزنات مرخیه ومثانه
بابنده ذکر اولنان امراد دهان مرخیه معلوم اولدی وحواصلدن اجتناب اولور وبوادویه
وتدبیر سائره بعضکره نافع ناجح اولور وبعضکره اولمز واگر سبب ورم اولور ایسه
ورم معالجه اولنور ارخا وتلیین اولنغله وحمام مائیده تعریق اولنور وملینات ایله
ضماد ومزروقات ومقعده دحمولات استعمال اولنور شرب تقلیل ومدر احتمی وترك
اولنور ولا اقل غذا ایکی کون مقدار ترك اولنور وورم تلیین اولنديقده بعضکره بول
مثانه یه غمز ایله وعصر ایله نزول ایدر لکن کثرت اوزره ارخا وتلیین اولندیقدن صکره
وکرنب وخطمی وبصل وکراث مسلوقة بومذکورلر استعمال اولندیقده بوبابده معونة
کثیره سی اولور وبوندن قصد ما وجبنك آکدی وا وجبر اولور اول امرده واجب اولان
باسلیقدن فصید وبعده صافندن فصد اولنمقدر بعضکره بوفصد ایله بول در اولور
اگر سبب برد وقبض ~~ونفیر نفیر سفر~~ اولور ایسه سوء مزاج بارد علاجی ایله
معالجه اولنور واگر سبب حرارت اولور ایسه ادهان معتدله ایله واول ادهان بارده ایله
علاج اولنور که آنده تلیین وارخا اوله دهن بنفسج کبی ودهن قرع کبی که آنلر دهن شبت ودهن
بابونج ایله مخلوطه اوله اگر اول سبب حار ایله یبس اولور ایسه آنده ابزنات وادهان مرخیه

واعدیه

واغذیهٔ مرطبه ونازحرجه استعمال اولنان تدبیر وحمام استعمال اولنور واگر عسر بوله سبب
فالج اولور ایسه آگه فالج علاجی ایله معالجه اولنور واگر سبب عضله نك تشنجی ایسه
تشنج معالجه سی ایله بابنده مذکور اولدیغی اوزره معالجه اولنور واگر سبب مزاج بارد ایسه
اگه ادهان حاره ایله وسنك معلومك اولان معجونات حاره ایله معالجه اولنور واول
مزاج حار حبیله اولان عسر بوله وکذلك فالجه نافع اولور حمام بروخری نصف درهم
اخذ اولنور بول اطفال ایله شرب اولنور واول خرؤ شرب اولندیقده ادرار ایدر ویاجود
برنقال فارك خرؤ ... شبتك ماء طبیخ ایله دخی شرب ایدرلر وبوآنکیسر بعضکره مومیائی
ایله زرقا استعمال اولنور ویاخود رخمه نك قانصه سی مجففه کندو وزنده ملح جندر
ایله ترکیب اولنور ماء حار ایله شرب اولنور ودهن ناردین ماء حار ایله شرب دخی
آنده نافع اولور ویاخود ایکی دانق حلتیت اسلك سودی ایله شرب اولنور وآنك خلط
غلیظدن حادث اولان عسره دخی نفعی اولور وبجب الحرارت عارض اولان عسره بزور بارده
ایله وبرز خس ایله معالجه اولنور اول بزور رمان حامض وشراب تمر وج ایله شرب
اولنغله واگر سقطه وضربه دن حادث ایسه کرك آنده ورم اولسون وکرك اولسون
اولمیوب آخر وجهله مضرتی اولسون ایکی حال اوزره دخی آگه فصد ایله ومروخات معتدله
وابزنات ایله علاج اولنور واحتیاط اولنوب بول ایتدیریلور واگر علیل لوکنیز بتول
ایدر ایسه صمغ جوز اولان اقراص طهر یاسقی اولنغله دم جبس اولنور واگر علقه احتباسندن
خوف ایدر ایسه آگه علقه جامده علاجی ایله معالجه ایدرسك واگر علقه تشدید ایتدی
ایدر ایسه سن علقه علاجی ایله علاج ایدرسك اول علاج بوندن اقدم ذکر اولنمشدر
واگر سبب عسر ریح اولور ایسه آگه علاج ریح ایله معالجه اولنور ووجع سبب ایله
اولان عسر واحتباسه علاج آنك زروقنه مخدر قیلنغله اولور وتخدیر اولنوب وجع
تسکین اولندیقدن صکره علاج بوله تصدی اولنور وآندن صکره علاج قرحه ویاخود

بول حادث تعدیل ایچون علاج اولنور اغذیه وبقول مذکوره لر ایله واول زروقات ایله دخی
علاج اولنورکه انلرک تغریه سی اولوب حدت بول ایله مجاری حساسه نک صفحه لری بیننده اولان
مغر حائل اولوب لذعه مانع اولور وضعف حس ایله اولنلرده مبدئه معالجه اولنورکه
علت مبدأدن منبعث ایسه واکر علت عضله ده ومثانه ده ایسه انک علاجی فادزهرلر
اولان ادویه استعمالی اولور تریاق ومثرودیطوس ومروخات وزروقات که روحه موافق
اوله دهن یاسمین وسوسن ونرجس وهنری وخاصه دهن زعفران ودهن بلسان
ده زرق اولنور وانلرده میوه اغاجی بیراقلری وروح نفسانیه یه سوکلو اولان بقول
ایله ورق شجر تفاح ونعناع وسذاب مثللولردن ضماد اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وانلره بزر
جرجیر وبزر سذاب کبی ادویه منبهه دخی خلط اولنور وانلردن صکره اول ادویه ایله عانه ضماد
اولنور واکر سبب عسر قوه دافعه نک ضعفی ایله اولور ایسه مزاج غالبه ومرض مضعفه
سنک بیلدیکی وجه اوزره رعایت اولنوب انک معالجه سی ایله معالجه اولنور دافعه نک افت
اکثر حاللرده برودتدن اولور وبرودتک علاجی تسخین وقبض اولان ادویه استعمالی ایله
وخصوصا ضعف حس یا بندن برنم ذکر ایلدیکلریمز ایله اولور واکر سبب عسر بولی طوامرت
جبن ایسه انک علاجی مرخیه وملینه اولوب بزر کتان وحلبه وقطمو ورطبه دن
متخذه اولان ابزنات استعمالی اولور واول ادویه دن ضماد دخی اتخاذ اولنور وبونلردن صکره شرید
الادرار اولنلر استعمال اولنور وبو علتده دهن بلسان ونظایری مثللو نفع عظیم اولور
اما کلیه وکبد وامعا ونظایری عضولر ایله عارض اولان عسرده واجب اول عضولرک علاجنده
قصد وعنایت اولنه واکر ایلدیکک علاج اول عضو آفتی ازاله ایدر ایسه عسر بولی دخی
ازاله ایدر واول عضوده نفع اولمیان علاج مذکورلرک عسره دخی نفعی اولمازو ومع ذلک
واجب اولورکه انلرده مروخ اولان ابزنات وضمادات وزروقات استعمال اولنه وماده
کثیره ازالندن خوف اولنجه قدر مدرات دخی استعمال ایدرلر **بشنجی فصل** اکثر وجوهده

اطلاق

اطلاق بول ایدن اشیاء مبوله بیاننده در بعضلر دیدیلرکه خروحمام مومیائی ایله استعمال
اولنسه بولی محتبس اولنلر بول ایدیررو وکذلک علیظه بابنده وبرددن حادث عسر و
احتباس بابنده ذکر اولنان ادویه دخی مبولات بول اولور و بعضلر دخی دیدیلرکه بو شانک بعض
تجربه ایلدیکلریمزدندر ملح طبرزد اخذ ومقعده ده احتمال اولنسه بول محتبس ادرار ایدر
ودخی دیدیلرکه بر قمله اخذ اولنوب احلیله ادخال اولنسه ویاخود قراد که اسره دن بعض
سویرلردن سقوط ایدوب کیلور اول دخی اخذ اولنوب احلیله ادخال اولنسه انلردن
هر بری بولی اطلاق ایدر مصنف دیرکه قریب اولورکه انلر قراددن مراد فسافس اوله
...
اول دخی اطلاق بول ایدر ویاخود بر ... زعفران احلیل ... وضع واکر ورم او
وجوه سدددن بر وجه و برکیفیت اوزره سده اولسه زراقه ایله ایانره اول
زیت احلیله زرق اولنورکه انک اعجینه جدا ردیه اولمیان عقارب بعض تشمیس
وانک زراقه سی کمشدن اتخاذ اولنور وحین زراقده نفخ ایله اعانت اولنور

فصل قاثاطیر ذکر ایدوب انک تبویل وزرقده استعمال نه وجهله اولدیغی
بیان ایدر تحقیق بولده عسرت واحتباس اولوب ادویه استعمالی نافع و ناجع اولمیه
انی اطلاقده حیله اخرایه محتاج اولور وانک جمله حیلنده بر قاثاطیر استعمال ایدر
ومثانه ده ورم ویاخود شی ضاغط اخر موجود ایکن قاثاطیر استعمالندن زیاده احتراز
اولنق واجبدر زیرا مثانه اول حال اوزره ایکن آله قاثاطیر ادخالی مثانه یی توریم
ایدوب وجع زیاده ایدر و قاثاطیرک اجودی الین اجساددن واجسادک تنکه سی
اقبل اولندن اتخاذ اولنوربرو بعضیلر بعضلر ومثللو جلودر اولان حیوان
بولنور اول جلوددن قاثاطیر اتخاذ اولنمق الیق اولور اول جلود اولا دباغت اولنو
وانذن آلت مذکوره اتخاذ اولنوب غرا جبن ایله الصاق اولنغله و بعضلر ملاسب

ورصاص قلعیدن اتخاذ اولنور ذکر اولنان رصاصدن اتخاذ اجود اولور اکر اول رصاص
شدید اللین اولور ایسه انك اوزرینه مسحوقونیا ومرقشیثادن برشیء طرح اولنمغله
تقویه اولنور ویاخود اسرب ورصاصدن هر بری کثرت اوزره اذابه اولنوب برانا یه صب
اولندیقده نصکره اوزرینه دم تیس طرح اولنور زیرا دم تیسك قوتی بوشانده نافع
اولدیغندن ماعدا اول آلتی رصاص تقویه ایدر واول اشیاء هر قنقیسندن اول آلت
اتخاذ اولنور ایسه انك باشی صلب تیبدیر قیلنور واول راسده برقاچ ثقوب قیلنور
حتی اول ثقوبك بعضیسی دم ورمل وخلط اخر بو اشیاء سادك بری ایله مسدود اوسه
صب اولنان دوایه وادرار اولنان بوله منفذ اخر باقی قالوب متواترا آلت تفتیح ایچون
اخراج وادخاله حاجت قالمز وبعضکره اول آلت فضهدن واجساد سائرهدن
اتخاذ اولنور وقاثاطیر ایکی حاجت ایچون اتخاذ اولنور حاجت اولی بودرکم اول آلت ایله
مثانهیه دوا صب اولنوب ومصبوب مثانهده حقن وحبس اولنور وحاجت ثانیه
قاثاطیر ایله بولی اخراجه اولور حاجت اولی ایچون اعداد وتهیه اولنان آلتك طرف
مفتوح ومطلقا برجزئی صغیر ویاخود مفرکه وعقدهنك برمثانهیه شد اولنور واکا
دوا صب اولنوب ذرق وحقن کبی ازراق اولنور وبعضکره حقن برنم قولنج بابنده ذکر واخشنا
ایلدیکمز محققه کبی اتخاذ اولنور واکر اول آلت حاجت ثانیه واستعماله ایچون اتخاذ اولنور
ایسه اول آلت جذابات مجراسنه اجرا اولنور زیرا منفذده اولان اشیا جذب
اولندیقده خلانك امتناعی حسبیله بول منجذب اولوب درور ایدر واول جذابه اتخاذنك
طریقی بودرکه منفذه برشیء دولدیلور وبعده بقوة منفذدن اول شیء مص وجذب اولنور
ومصه واول شیئك انجذابی ایله جولانی وغیریدن درور قصد اولنان نسنه لردن
منجذب اولور ~~ویاخود ایچنده برمقدار هوا محتبس اولان اشیاده اول منفذ ایچنده ویاخود~~
~~اوزرینه وضع اولنوب تهندم اولنور وقتا انده هوا جذب اولنوب خارجنده هوایه~~

وياخود

ویاخود منفذه ادخال اولنان قاثاطیره ایچنه برشیء تهندم اولنور ویاخود قا
اوزرینه برشیء تهندم اولنوکی انلر برمقدار هوایی منفذدن حصر وجمع ایدرك
وهوا دخول ایدرجك مدخل وار ایسه اول شکل اولنور وقتاکه قاثاطیرك
باطننه ویاخود ظاهرینه تهندم اولان شیء جذب اولنسه اول محل وضعندهکی
مدخل هوا مسدود اولمغله هوا دخول ایلیوب خلادن ممتنع اولمغله ضروره
بول محتبس اولدیغی محلدن درور ایدر وقتا قاثاطیر طریقنده ونحو نفقندن
خروج ایدر ومجرا برجانب بوله ادخال اولنان قاثاطیرك باطن فرجهسنه
ادخال اولنیجق ودولدیریلجك نسنه بودرکه صوفدن برقاچ خیوط نظیف اولنوب
واول خیوط وسطندن شد اولنوب ایکی طرفی بریکدیکرله بیلوب قاثاطیر فرجهسنه
ادخال اولنور واول فرجهیه صوف مذکورك دس وادخالی خفیفا اولور وسطنده اولان
خیط خارجده امساك اولنور وقتاکه وسطده اولان خیط جذب اولنسه صوف خروج
ایدر وهوا خارجینك مدخلی مسدود وخلا ممتنع اولمغله صوف مذکور موضع
خالی قالمسون ایچون بول محتبس اولدیغی موضعدن درور ایدوب قاثاطیر انبوبنه
خروج ایدر اما مجرایه ادخال اولنان قاثاطیر فرجهسنده تهندم اولنیجق نسنه
برعمود اول فرجهیه ادخال اولنور وقاثاطیرك وسطنده تهندم اولنیجق نسنه اول
غلاقات اولور قاثاطیر اوزرنده مشتمله اولور وانلرك ایکیسنده هر بر مقبض
قیلنور یعنی برایله اخذ اولنیجق برنسنه قیلنور تا اول مقبض ایله
عمود ویاخود غلاف جذب اولنسه مدخل مسدود وخلا ممتنع اولمغله ذکر مرور
ایلدیکی اوزره بول درور ایدر وبو آلت استعمالنك اجود طریقی بودرکه علیل طرف
غضروفنده اوزره یعنی دبرك فوقنده اولوب خرزات ظهرك اخر خرزه اوزره مقعد منجده
قیلنوب اجلاس اولنور وسقوطی ایمسون ایچون خلفندن برکمسنه علیلی ضبط ایدر

وایکی دکبه لرینك ادبنه لرن جانب فوقنده قلیلا رفع ایدر و ایکی دکبه لری ارا سنی
تفتیح ایدر و بو وجه اوزره قاثاطیر استعمالی عملی اتمام اولنور نقدر نصکره اولور
و بوندن صکره قاثاطیر قضیبنك طولی مقداری ادخال اولنور و اولی اولان بودر که هر
شخصك قاثاطیر لری و قضیبنك طولی مقداری اتخاذ اولنه و ذکر مرور ایلدیکی اوزره
اول الت قیر و طیبا ایله طلا اولنور خصوصا علته موافق اولان قیر و طیبا ایله طلا اولنه
منفعتی زیاده اولور و بخون اول الت طول قضیبه اتخاذ اولنوب سنوال محرر اوزره احوال
سائره سی تسویه اولنه ذکر قیامی بعض انتشار حالنده اولان تسویه سی کبر
تسویه اولنور ولکن سره جانبنه میل اوزره قیلنور بعده قاثاطیر رفق اوزره
مجرا یه بر بوغمز و یاخود ایکی بوغمز مقداری مجرا یه ادخال اولنور و اول مقدار ادخال ایله
قاثاطیر مثانه فضاسنه واصل اولور و اول فضایه وصول ایله وجع ساکن و یاخود وجع
خفیف اولور و یاخود احساس اولنور که قاثاطیرك نفوذی برشیئی تحریك ایلدی و الحال
آنلری نفوذی محسوس اولور صبه و نفوذ احساس اولندیقدن صکره ذکر تسفیل اولنوب
حالته اولی اوزره بکه حالته او لاسنده اسفله تنزیل و تسفیل و بعده کورلر ایله عمل
اولندیقدن صکره اکر قاثاطیر استعمالی بتولیل سببی قاثاطیرك اجنه اولان حشو و سدد
و خارجدن مندم اولان علاقات او لزمان جذب اولنوب بول مثلا اخراج مراد اولنان
اخراج اولنور و اکر قاثاطیر استعمالندن غرض دوا صب ایسه ذکر اولنه زمانده اول دوا
دفعة صب و دفع اولنور والحاصل قاثاطیر سنجی موددر او لمسوت ایچون اجتهاد
اولنوب و احراف وجع ایلمسوت ایچون علی مهل و رفق استعمال اولنور یدنجی فصل
تقطیر بول بیاننده در بول تقطیر اسبابی بولده اولور و یاخود آلت بولده اولور آلته
اولان یا عضله ده اولور و یاخود جرم مثانه ده و یاخود سبب تقطیر مبادیده اولور
انفس بولده اولان یا بولك حدتی و یاخود بولك کثرتی اولور و حدتده تقطیر سبب

اولدیغی

اولدیغی عسر بول بابنده بزم ذکر ایلدیکمز اوزره بولده اولان حدت قوتیه و اجتماع و ثقل
محللی خارج و مولم اولمغله مثانه نك بولی اخراجی تنکس اولمارینه بکه بین الاسترسال
والاحتباس بر حال اوزره بول خروج ایدر و اکا تقطیر تسمیه اولنور و یاخود حدتی
اولان بولدن مقدار قلیلك خروجی کمال حدتی حسبیله عضله نك تقبضی ایله حاصل
اولورنده قدر اول قوتی تقبض قوه ارادیه ایله اولمازایسه هی قوه طبیعیه اول تقبضه
اقتضا ایدر و اول تقبضدن تقطیر حادث اولورکه عنده واد و بدن و تعبیرات
وجاعلنه و تلواه مثالنه اولور و یاخود بولك مبادیده اولان علت کبد و عروق کبد
و کلیه مثلا اعضانك سوء مزاجندن اولور و اول سوء مزاج هی حاره و یاخود باردة
غیر مواد ایله اولور و یاخود بلا مادة اولور و یاخود سبب تقطیر جمیعا بدنك
سوء مزاجی حسبیله اولور حدتلو فضل کثیر اولوب جمیعا بدن انکله ممتلی اولمغله
طبیعت او لمواد مثانه یه دفع ایدر اما بولك کثرتی تقطیره سبب اولدیغی بول
کثیر مثانه یه ثقیل اولمغله مثانه عضله سنی انفتاح یسیره ازعاج ایدر هر نقدر
قوه ارادیه نك او لازعاجه مدخلی یوغیسه اما سبب تقطیر خاص نفس عضله ده
و مبادیده اولدیغی استرخاء مفرده و خدر ایله اولان استرخاده اولور بو وجه
اوزره اولان افت مقعده یه هی عارض اولور و یاخود عضله ده ورم و یاخود سوء مزاج
مضعف اولمغله تقطیره سبب اولور و اول سوء مزاج هی عضله یه اولا عارض اولور عضله نك
تعدیه ایدر و یاخود اولا مبادی عضله یه سوء مزاج عارض اولوب بعده عضله یه صائر و صادر
اولور و اول سوء مزاجك اکثری سوء مزاج بارد اولور بناء علیه مصرودده تبخیر بردن
متاثر اولنلرده تقطیر بول کثیر الوقوع زیرا برد ایله عضله ضعیف اولدیقده عضله
مجرا اوزره انقباضی هی ضعیف اولور و مع هذا عضله نك نفس اطلاقی هی ضعیف اولور
و اول ضعفلردن تقطیر حادث اولور خصوصا عضل بطنده هی ضعف اولور ایسه تقطیر تحقق ایدر

اما مثانه‌ده اولان سبب تقطیر سوء مزاج بارددن مثانه‌نك ضعفی اولور مثانه
ضعفی اکثر حالده سوء مزاج بارد ایله اولور ذکری مرور ایلدیکی اوزره حصر و دا اولان
اولان بکسنده اکثر حالده تقطیر اولور و مزاج بارد و ضعف مذکورلر تقطیره
سبب اولدیغی ایکی وجهله اولور وجه اول بودرکه انلرده ماسکه ضعیفه مثانه‌ده
حاصل اولان مقدار قلیل ماسکه امساکه قادره اولمز و حاصل اجتماع ایدوب کثیر المقدار
حاصل اولنجه ضبط ایدمیوب تخلیه ایتمکله سیلان ایدر هر نه قدر اول سیلانات بالاراده
واقع اولمز ایسه وایکنجی وجه اول سوء مزاج و ضعف مثانه ایله دافعه ضعیفه اولوب
بولی اجمق قلیلا قلیلا عصر و دفعه عصردن عاجزه اولور و بو سببدن عارض اولان
تقطیر عسر ایله مخالطا اولور و بو وجهلر ایله حادث اولان ضعف بعضکره مثانه‌نك
کندوسیله و بعضکره فوقنده اولان اعضایه عارض اولوب بالمشارکه مثانه‌یه ضعیفه
اولور و اعضاء مشارکه‌یه عروض ایدن اورام و دبیلات و کلی و مافوقهادن تقیحات اولمغله قیح مثانه
تأذی ایتمکله اولور و بعضکره سبب تقطیر مثانه‌ده قروح و جرب اولوب وجع حسبیله بولی
حبس مثانه‌نك عجزی اولمغله اولور و بعضکره تقطیره سبب مثانه مجراسنده ودم ایله اولان سده
و یاخود حصی و معاده اولان سده اولور و یاخود اول محللرده صلابت و حصاة ایله سده اولان
و یاخود دبیله اولور زیرا اول سده‌دن هر بر سده تامه اولمغله طبیعت احتیال ایله قلیلا قلیلا بولی اخراجه قادر اولور
و بعضکره باب عسره ذکر اولندیغی اوزره مثانه‌ده قروح اولوب انلرك وجعندن تقطیر اولور و
بعضکره تقطیر ایله عسر جمع اولور و بعضکره انلرك هر بریسی باشقه اولوب
بولنور و بعض تقطیر حرقت و وجع اولور و بعضیسنده انلرك برر اولمازه مشابه اولور که
تقطیر بولك اکثر اسبابی اسباب سلس و اسباب عسر و اسباب حرقت اولدی
العلامات تقطیر بولنه اورام و سده و مواد و اوجاع اسبابی ایله و اول بابده انلرك
اقسامی ذکر اولان سببلر ایله حادث اولنلرك علاماتی نسن تعرف ایلدیکك و بیلدیککده

مزاج

مزاج حارك علامتی بولك لونی و موضعنك التهابی و مزاج حاره ایجاب ایدن اسبابك تقدیم اولنور
و مزاج باردك علاماتی بولك لونی و بردك وجودی و مزاج بارده ایجاب ایدن اسبابك تقدمی
اولور و عضو مشارکدن حادث اولنلرك علامتلرینی بیلدك و بزه انلری مکررا ذکر واجب دکلدر
المعالجات و سن بیلدیککه تقطیر بولك اصنافنك هر برصنفی یعنی هر صنفك سببی مفردا و مستقلا
بنا اصل تدبیر و علاجی زائل اولور لکن تقطیر بولك علتی اکثر حالده برد ایله حادث اولور و انلرك
اکثر علاجی مسخن و مقبض تدبیرلر ایله اولور و بو علتده صبردن عاجز اولانکسنه‌لرك کثیر
ادویه باهیه‌دن انتفاع ایدرلر و انلره نافع حشر و بانتن اولور تریاق و متر و دیطوس
و ایارج جالینوس و انقردیا و اطریفل کبیر و جوارشن کندر و انقردیا ایله تقوی اولان
اطریفل صغیر که انك بعض مقبضات قویه خلط اولنه حب آس و جفت بلوط اکثر و
حروف استعمالی نافعدر و نوم نافعدر زیرا نوم بولك منقطع اعاده ایدر و مجربات دندر
عاقرقرحا ایله حب حاشا استعمالی و بزم تجربه ایلدیکمز نسنه‌لردندر مقلو اولان هلیلج
کابلی بر جزء و بهمن ابیض نصف جزء و فودنج یابس و حب الآس و سندروس و مر و کندر
و سعد و بسباسه هر برندن اوچر جزء و قرنفل نصف جزء و راسن مجفف و حب محلب
ایکی جزء بو مذکورلر اخذ اولنوب عسل املج ایله معجون قیلنوب حفظ اولنور و قدر حاجتده
استعمال اولنور صفة معجون قوی هلیلج اسود و هلیلج کابلی و سعد هر برندن بش
درهم و مر و جندبیدستر هر برندن بر بوچق درهم کندر و حب محلب هر برندن اوز درهم
بو ادویه‌لر اخذ و جمع اولنوب کفی مقداری عسل ایله معجون قیلنوب انزن بر مثقال مقداری
دوام اوزره تناول اولنور کذلك کمون منطوریون سمر هر بری ایکیشر درهم اخذ اولنوب
ماء حار ایله سقی اولنور و کذلك حب الآس و بلوط و قشار کندر و کمون کرمانی هر برندن بر جزء
اخذ اولنور و شربت واحده‌سی اوچ درهم اولور و شراب عتیق ایله شرب اولنور و کذلك هلیلج
کابلی بلیلج و املج مقلوه‌لر هر برندن بیشر درهم قشار کندر بشر درهم حب الآس سکز درهم

بوادویه‌لر کلما جفت ایچنه کرارا ومرارا حدید محمی صوندیریلن صو ایله لت اولنوب
بعده رب آس ایله معجون قیلنور **معجون اخر** حب الآس بر جزؤ لاذن ربع جزء تمر هندی و
ایکی جزؤ بو ادویه اخذ اولنوب معجون قیلنور وانک بر شربتی التی مثقال اولور یاخود
ورق آس وورق حنا تمر کنر جلنار بلوط وزنلری برابر اخذ اولنوب مقدار واجب شراب ایله
شرب اولنور **معجون نافع** بو معجون فراشده بول ایدنلره هر صالح اولور هلیلج کابلی بر عدد
بلیلج املج هر برندن اون درهم وسرکه ایچنده نقع اولنان بلوط مقلو سندروس
سعد کندر ذکر راسن میعه یابسه بسد هر برندن بشر درهم مر اوچ درهم بو ادویه
جمع اولنوب عسل ایله معجون قیلنور **اخری** دواء قورت جندبیدستر قسط مر حاشا
جفت بلوط عاقرقرحا وزنلری برابر اخذ اولنوب آس الرطب صوینده معجون قیلنور وشربه
واحده‌سی بر درهم اولوب نوم قتنده شرب اولنور ویاخود کندر دهن حنا هر برندن بر درهم
اخذ وجمع اولنوب شرب اولنور ومعالجات خفیفه‌دن اولور بزر قاقله بر مثقال شرب اولنق
ودقیق بلوط نافعدر خصوصا بلوط اخل عنصل ایچنده برکون وبرکیجه نقع اولنوب بعده
بر طابق اوزره قلی اولنسه ومبلغ شربی اون درهم اولور **اخری** زیت ایله مبلول
اولان تین **اخری** سعد کندر وزنلری برابر اخذ اولنوب انلردن هر صباح بر مثقال علی الریق
استفاف اولنور **اخری** شونیز بزر سذاب وزنلری برابر شرب اولنور وشربتی بر درهمه
وارنجه قدر اولور وتقطیر بول اصحابنه راسن نعم الدوا اولور ودهن خروع خواندک
کبر شوبا ومروخا انکوزل دوا اولور وانلره علی الدوام عسل تناولی نافع اولور
مشایخه دواء نافع جندبیدستر افیون بزر بنج بزر سذاب بو ادویه‌دن بر مثقال
طلادن اوچ اوقیه ایله شرب اولنور مزاب اولان موهیاغی دبرده احتمال اولنسه واحلیل
هو تقطیر اولنسه انکله بوله صبر حاصل اولور وکذلک انجیر زیت ایله اکل اولنسه صبر بول
حاصل اولور **سکزنجی فصل** سلس البول بیاننده‌در سلس البول اول آفتدر که انکله بول

برکون وبرکیجه

طابق اجر کبیردر

زنبق ایچ

بلا اراده

بلا ارادة خروج ایدر وسلس البول اکثریا قوء افراط برد ایله وعضله‌نک استرخاسی
واول ضعف ایله اولور که اول ضعف عضله‌یه ومثانه‌یه عارض اولور واخر امراض عارض
اولدیغی کبی وبعضکره سلس مدرات کثرت استعمالدن اولور واول مدرات ترتیب
بری شراب رقیق اولور خصوصا کلیه‌یه مجاری‌سنده اتساع وقوتنده جاذبه‌ده قوت
اولنه وبعضکره سلس حرارت کثیره‌نک بدندن مترشحه اولان مائیتی مثانه‌یه
جذبی ایله عارض اولور واسباب سلسدندر فقارک موضعندن زوالی زیرا زوال
فقار ایله عضله آفت عارض اولوب انقباضدن عضله عاجزه اولور وبعضکره
سلسک سببی مثانه وعضله ونفس تبع اولان اسبابدن بری اولماز بلکه اندن غیری
اولان اعضادن احمر ایله اولور که کل ساعت مثانه‌یی ضغط وعصر ایدر واول عصر ایله
بول خروج ایدر حوامله وبطننده ثقل کثیر اولنلره اصابت وفوق المثانه اورام غلیظه
اولنلره اصابت ایدن سلس کبی وذکر اولنان اسباب سالم واصلا اولدیغی صکره سنک
ایجون انلرک علاماتنه بلمکه حاجت قالمز زیرا ماسلفدن انلره وقوف سهل اولور
المعالجات حرارتدن حادث اولان سلسه ادویه مبرده قابضه نافعه اولور اول ادرا
ادویه‌نک بری بو صفت اوزره اولان سفوفدر کزبره یابسه منزوع الاقماع
ورد احمر هر برندن بشر درهم طباشیر اون درهم بزرخس وبقلة الحمقا بزری هر برندن
اون بشر درهم طین ارمنی بش درهم جلنار بر درهم کافور نصف درهم صمغ ایکی
درهم رمان حامض صوی ایله معجون قیلنور **اخری** کهربا طین ارمنی هلیلج اسود
لب البلوط عدس مقشر هر برندن ایکی درهم مخلله ومقلوه اولان کزبره بر درهم
بونک سفوفی شربتی اوچ درهم اولور وسلسه دیابیطس علاوه ایله معالجه اولنور
ومسکوسه عارض اولان عطش منعی امساک اولنان مصل وسماق وتمر هندی نواتی
وحب الرمان ایله دفع اولنور وباردا اولان سلسه تقطیر بوله مذکوره معالجات ایله

علاج اولنور وکذلك وج سعد راسن مجفف لبّ بلوط هر برندن ایکیشر درهم مرّاوج درهم
وبو ادویه‌لر سفوف قیلینور کمونی جدّا نافعدر خصوصا کمونیدن عقاقیرجدّا اسحق
اولنه نفعی زیاده اولور وسکسه کمونی طلا اولنسه اولدخی نافع اولور و الحاصل کمونی
اعضا بولره بردن حادث آفته جدّا نافع اولور وینه نافع اولان دهن الوردن اولور
دورت درهم کندر سنوا ولنور اولمقدار کندر سقیی سلسن حبس ایدر وایکی درهم وزننده
محلب سقی اولنسه اولدخی نافعدر انجندن حسک تفتیت اولنان ادهان حاره وحلتیت جند
بیدستر واوفربیون واو امثللو ادویه‌لر نافعدر صفت حقنة جیّدة حسك بر رطل
سعد بکر ودرهم محلب اون درهم بو ادویه اخذ اولنوب دورت رطل صوایچنده طبخ
برکون وبرکیجه نقع اولندیقدن صکره رفق ایله بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه
ها اولندیقدن صکره مصفاندن نصف قدر دهن حل اولنور وطبخ اولنوب حقنة
اول دهن استعمال اولنور اخری صو برجزء دهن غار بندق بان فستق حبة الخضرا
کما یوجب الحس وزنلری برابر قیلنوب ومسکدن برقوشقی اخذ وفتق اولنوب انکله حقنة
اولنور وبان دهن جدّا قوی اولور طقوزنجی فصل بول على الفراش علتی بیاننده در
انك سببی عضله استرخا کبی حرکتی لاکن بعضکره حرکت بول اعانت ایدر وصبیانك اولور
اول علتی استرخاء عضله سندن اول علتك حدوثنده نومه انلرك استغراقی اعانت
ایدر وچون نوم مستغرقله انلرك بوللری حرکت ایلسه طبیعتلری بول ارادهٔ خفیه ایله دفع
ایدوب بول ایدر دفع بوله نومه اولان ارادهٔ خفیه نومده اولان تنفس الجون اولان فراشنه
ارادهٔ خفیه مثللو در بعض بول ونفسدن هربر اراده ایله حاصل ونومده ارادهٔ جلیه
مفقود اولور ولکن ارادهٔ خفیه اولمق مستبعد دکلدر حتی اول ارادهٔ خفیه ایله نائم حال نومده
برطرفدن طرف آخره منقلب اولور وچون صبیانك اعضاسی شدت وصلب اولسه
نوم خفیف ومثانه‌لری استرخیه سی وکیع وصلب اولوب فراشده بول ایلمزلر المعالجات

بوعلتك

بو علتك علاجی استرخاء مثانه وبولك سلسی وتقطیری معالجه‌لری اولور خصوصا هلیلجات وآس
داسن وصمغ ایله اولور ایسه علاج نافع اولور انلرك مروخاتی دهن بان اولور انلرك
نفعی غایته بالغ اولور وبونلر استعمال اولندیقدن علیل نائم اولور وغذاء خفیف تناول ایتدکله
ایدرلر نومده خفیف اولسون الجون وماء کثیر شرب ایلمزلر زیرا ماء کثیر شرب ایدن کسنه
هرنه قدر قبل النوم بول ایدوب بعده نائم اولورسه اولکسنه‌نك قوّة دافعه‌سی نومده فتنه‌ده
بول الجون تقاضی ایلدیکی اول بولی اخراجه موافق برموضع حاضر تخیل ایدوب اول موضعده
بولی معتاد ایدرو نومنده تخیل ایلدیکی موضع عیاننده موجود اولوب خلا وکنیف
وصحراده اولان سترکبر برنسنه ایسه لایق اولورکه انی تغییر ایلیوب اول محلی مسجد
ویاخود مسجد کبی حرمتلو مسکن بنا ایلیه وعیاننده اول مجدّدا بنا اولنان نسنه‌نك
حرمتن تخیلدن خالی اولمیه وچون اویقوده انك حرمی اول بولك موضعی بوله‌ سکود
اول عیاننده ایلدیکی تفکر معوشله تذکر ایدرزا اول موضع تغییر اولندی وانده
بوله صالح اولمیا مساجد مثللو برشیء محترم بنا اولدی وبو تذکر ایله قوّه ارادیه
دافعه بولی دفعه سماحت خفیه ایله سامحه اولماز ودافعه تقاضی ایدرکن بنه طبیعت
امساك ایدوب دافعه معارضه ایدر وطبیعت واول معارضه انتباهه سبب اولور وبو علتك تجربه
مجرّب دوا الورده اولور بلوط کندر مرّ وزنلری برابر اخذ اولنوب اوج اوقیه مقدار شراب ایله
براوقیه قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه‌دن صکره بر درهم دهن آس ایله شرب اولنور
وبرقوم زعم ایلدیکی دوشن بوبرکلری تجفیف اتدن برجزء دورق اوتی تخمندن برجزء
عاقرقرحا کرفس تخمی هر برندن یارم جزء اخذ وجمع اولنوب اول مجموعدن ایکی بوچق
درهم بر بوچق اوقیه ماء بارد ایله شرب اولنسه بول فراش علتنه جدّا نافع اولور
وکذلك اول علته نافع اولور بر دوشن دماغی شراب ایله تشوا اولنور ویا تجفیفدن اتخاذ اولنان
اول قرص که خرء حمامدن الکه برقوت اخذا ولنوب ماء بارد ایله سقی اولنه انك نفعی غایته بالغدر

قبل النوم
بولی حساسیه اولان
بولی قصد ایلسه
اولور
فراشنه

على الريق

ويا خود مرّ شراب ايله شرب اولنوروا كه اولدوا برء اولور و بوكى حابس اولان ادويه احتقانات
زراقه ايله احتقانات ولنمق دخى نافع اولور **اون يدنجى فصل** ذيابيطس بياننده در
ذيابيطس برافتدر كه انك اصحابى نك شرب ايلديكى ماء شربه ساعتنده و زمان قصيرده
خروج ايدر بو مرضك عشرو بدن نسبتى زلق الكلى معانده مطعوماتك نسبتى كبيدر و بو
علتى ذيابيطس اسمندن ماعدا لغت يونانيده اسامى اخراس واردر اول اسملر ديا قومس
وقراميس اسملريدر و لغت عربيّه اكه دوّاره ودولاب و زلق الكليه ديرلر و بعضلر
ديديلركه بو علت بغتةً و دفعةً حادث اولور زيرا بولك بو وجه او زره خروجى امر
طبيعيدر بالاراده دكلدر امّا زلق معا قليلا قليلا عارض اولور زيرا معاده حسّى اراده
واردر مصنف ديركه بعضك بو كلامندن محصلى بو قدر و بو مرض اصحابنه عطش
عارض اولور صو ايچر ولكن ماء مشروب ايله اكه ريّ كلمز زيرا مشروب سرعت شربنه
بول طريق ايله خروج ايدر و آنى حبسه قادر اولمز و ذيابيطسك كليه حالى اولور
زيرا بعضكره كليه يه ضعف و اتساع و انفتاح عارض اولور مجراسنك فوهاتى اچلور
مائيت كليه ده لايق مقدار مكث ايليه جك قدر مجرى منضم اولمز و يا خود اول
ضعف جميعا بدنده و يا خود خاصةً كليه ده بردك استيلاسندن و ماء بارد شربندن
و برد قارس يعنى مجمّد برد حسبيله حصر شديد عروضندن اولور و يا خود ذيابيطس
بلا مادة و يا خود مع مادة حرارت غير طبيعيه نك قوت حسبيله قوة جاذبه نك شدّة
جذبندن عارض اولور و ذيابيطسك اكثر حدوثى بو سبب ايله اولور جاذبه سى شديده
اولان كليه كبدن تحمّلنه زياده مائيت جذب ايدر و تحمّلنه زياده اولمغله مثانه يه دفع ايدر
بعده ينه اول جاذبه شديده كبددن جذب ايدر و كبد دخى معده دن جذب ايدر و هكذا
جذب و دفعدن خالى اولمز و سنك معلومك در كه برشئ سيال قويا مندفع اولسه ضرورة
خلايى مستتبع اولور فوج فوج اندفاع متلاحق اولور و اول تلاحق برردى مرض در كه

بعضكره

بسبب ايله

بعضكره ذوبانه و دقه مؤدى اولور بدندن رطوبت كثيره جذب و نشف ايله فضل
رطوبتى بدنك نيلندن منع ايلديكى ايچون و بو وقته كلنجه قدر بزم تقريرا تمزده ذيابيطس
اصنافنك علامتلرين بيلورسن **المعالجات** ذيابيطسك اكثر عروض حرارت
ناريه ايله اولور ايچون آنك علاجاتنك اكثرى تبريد و ترطيب ايله اولور و انلر بقولات
و فواكه و مدرّ اولميان ربوب بارده تناولى ايله اولور خس و خشخاش مثللو و كذلك انلر
هواى بارده ده سكون ايله و آبزن بارده ده حصر و اخضرار حدوثنه قريب اولنجه قدر
جلوس ايدر عطش ساكن و كليه تبرد و عضله مثانه نك استرخاسى زائل اولور مثانه لر
تشدد و ايتسون ايچون و انلره نافع اولور كافور و نيلوفر و آندن غيرى رياحين بارده
شمّ ايلمك و كذلك اول علته تنويم و عطشدن شاغل اولان بر نسنه ايله تشغل نافع اولور
و آنك معالجاتندن تقديمه اليق اولان عطشه علاج اولور واجب اولدركه اول باول
عطش تسكين اولنه مع قدر تسكين فضل ماء سقى ايدوب بعده ماء مشروب
قيئ ايتديريلكه اولور ايسه اولى اولا تسقى اولنه صو بارد او لمقدر كرارا و مرارا
ماء بارد سقى و بعده قيئ ايتديرلسه عطشى تسكين ايدر و واجب اولور كه قيئله
و تعريق قوتى ايله مائيت كليه دن صرف اولنه و كذلك قطن ناحيه سى اول مخدرات
ايله تخدير اولنور كه انلر مائيت نقاضادن قوايى اناحمه ايدر و جذب مادنى قوايى
عاجز قيلور و واجب اولوركه عليل ارقه سنى تعبدن حفظ ايليه و مدرّ اتناولندن
اجتناب ايليه و طبيعت تكيين ايلمك انلره نافعدر هر نه قدر اولورسه تليين معتدل
حقنه ايله اولور ايسه زيرا ذيابيطس اصحابنك اكثرى نك طبيعتى يابسدر و انلر
بعضكره اوائل علتده فصده محتاج اولورلر و انلره مشروبات نافعه دن
اولورد وغ حامض مبرّد و اولدى و غذا اجود اخثر يعنى زياده قيوا اولان دوغ
اولور خصوصا اول لبن نفاجين متخذ اوله و كذلك مشروبات نافعه دندر قرع مشونك صويى

يعنى ماء كثير سقى ايدر

[illegible]

وبرز قطونا ایله خیار عصاره‌سی ورمان حامض عصاره‌لری وماء توث وماء اجاص
وبونلرک امثالی میاه‌دن نافعدر واول علیلاره شرب ایلدیکی مشروب ذکر اولنان میاه‌دن
وعصاراتدن قیلنور وممکن اولدیغنجه که ماصرف سقی اولنمز ورب نعناع انلره جدا
نافع اولور وکذلک ماء ورد بیکله عصیر ورد وقت ورماننده نافع اولور وعطشلرینی
تسکین ایدر وشربت واحده‌سی ایکی قوطولی اولور وکذلک دوغ بقردن ودوغ نعاج
حامضدن ماء مقطر انلره نافع وعطشلرین مسکن اولور وذکر اولندیغی اوزره اقوج بیضه
سرکه ایچنده برکون وبرکیجه نقع اولنور وبعده تحسی اولنور وذیابیطس اصحابنه نافع اولان
برنم تجربه ایلدیکیز ده والوح اولور اول فقاعکه انلر ایچون دقیق ودوغ حامض مزوقلندن
اولنوب فقاع اتخاذ اولنه وبعده دوغ ترویق وفقاع اتخاذی مرار انکرار اولنه وبعده
دقیق شعیر ایله استعمال اولنه وبو وجه اوزره دوغدن فقاع اتخاذنده تکرر زیاده
اولور ایسه اول قدر ابرد اولور وبو فقاع تبرید اولنوب عیرده کم شرب اولنور وانلرک
ادویه‌ء نافعه‌لرندندر اقراص جلنارکه بو وصف اوزره اتخاذ اولنه اقاقیا ایکی درهم
ورد اوچ درهم جلنار دورت درهم صمغ بر درهم کثیرا نصف درهم بو ادویه‌لر جمع اولنوب
بزرقطونا وماء بارد ایله ویاخود ماء القرع ایله سحق اولنور وکذلک اقراص طباشیر
قرع وخیار صولری ایله ویاخود ماء رمان ایله سحق اولنور وکذلک طباشیر وطین مختوم
ومحروق ومغسول سرطان نهری هر برندن بر جزء لک اوچ جزء بزر خشخاش بزر خس
هر برندن برر بوچق جزء بزر قطونا لعابی ایله اولاد ویه‌لر جمع اولنوب قرص اولنور مقدار
شربتی کرائیلک مقداری اوزره اولور وانلرک اصلحه‌لری تبرید اولان ادویه‌دن اولور نسخه
ضماد سویق عسالج کرم اخذ اولنور واکر سفرجل چیچکی وکذلک تفاح زعرور چیچکلری
بولنور ایسه اولدخی اخذ اولنوب واول اخلاطه ضم اولنوب ضماد قیلنور وکذلک
عسالج کرم

ورد

ترویق داء مهمله ایله صوبی سوزمش
حزنه قدر
مغاسنه در اماز او جیم مهمله ایله منقش مغاکنه در بو مقامه انلرک کافی
بوقدر اولنقطه کابتلا
عزنقور مس
وتسدیک
سنلکشد

ورد رطب بیاس حصرم عصا الراو قشور رمان بو جمیع خلط اضماد کبی خلط اولنوب استعمال
اولنور واطلیه نافعه‌لر اقاقیا دورت درهم کنزر ایکی درهم لحیة التیس عصاره‌سی لاذن
وامثالی هر برندن ایکی درهم عفص بر درهم بونلر بواجزا الدق اولنوب ماء اس رطب ایله معجون
قیلنوب آنلر ایله طلا اولنور وبو مرضه حقن قویه‌دن اولور دوغ وبارد قابض اولوب اضمده
ذکر اولنان عصاراتدن اتخاذ اولنان حقنه جیده وبعضلری لبن حلیب ودهن قرع ودهن لوز
ایله‌دخی احتقان اولنور وانلرک اغذیه‌لری مرارته استحاله‌سی سریع اولان اغذیه لطیفه
قیلنمز وکذلک اول اغذیه‌دخی قیلنمز که کمال لطافتندن وقلتندن بخاریته استحاله ایدوب
تحلل ایتمکله نفله جفاف عارض اوله وتفلک جفافی مائیت معاده کلیه‌یه صرف ایلیه
بلکه انلرک غذاسی اول امثالی اغذیه لطیفه قیلنور که آنلرک مائیتی تحلل ایتمیه واول اغذیه
بونلرک کثیر حاصل ومجتمع اولمیه واول اغذیه لین طبیعتدخی مستصحب اوله واغذیه بینیدن
انلره اوله اغذیه‌نک افضلی اول غذا الردکه انلرک لین طبیعت وکسر عطش تابع اوله
وانلره موافق غذا الرذن اولور اول حسوکه خندروس وکشکدن شعیر صوبی ایله متخذ اوله
وکذلک مصوصات وهلامات دخی موافق غذا اولور وانلره عقلی دره ایدن ملین نسنه‌لر اخلاط
اولنور وکذلک اول اسفیدباجات دخی موافق اولور که دسومتی کثیر اوله لحوم حولیه ودجاج
سمیندن اتخاذ اولنه واکارع بقر وسمک طری کرک محمض وکرک غیر محمض جمله‌سی موافقدر
اکر تعطیش شندن امین ایسه ولبن نعاج صو ایچنده صوبی زائل اولنجه قدر طبخ اولنوب
اولنسه اولدخی نافع اولور وانلره واجب اولور که تبرید اولان فواکهدن سفرجل متللو دارد
اولنلردن حذر ایلیه‌لر واما برودتدن حادث دیابیطس عطشدخی اولور آنلرده برودتله
حروقی عطشده عروضنده مباین اولماز مصنف بو صنفی دیابیطسده مصادف
اولمدیغی وقدماننک بعضیسی اکر تبرید ایدوب دیدیکرکه واجب اولور اول دیابیطس
اصحابی غذاسنی تلطیف ایله عطشی تسکین ایچون وصکره حقنه لینه ایله برکاج دفعه

وبر مقدار البلح
صنف

احتقان اولنوب بعده حب الصبردن اون حب بوتون سقا و لنمغله اسهال اولنور وهر حب بر
حمصه مقداری قیلنور و بعد الاسهال اوچ کون مقداری دفع ایله و استراحت قیلنوب
بعده تدبیر مذکور اعاده اولنور وصکره اطعام اولنوب طعام ماء فجل واکر مشابه سنه سوق
اولنمغله قوصدیریلور وصکره بدنه محاجم وضع ایله تسخین اولنور و کذلک کمادات
وبخورات ایله وخصوصا اطرافنه انلر وضع اولنمغله تسخین اولنور وبعض کره سن
مثانه اوزره ادویه محمره وضع محتاج اولورسن وبو تدبیرلردن صکره براز ایام علیلی
استراحت قیلوب بعده رکوب معتدل ایله وذلک معتدل ایله ریاضت ایتدیررسن
وخاصة اطرافنه دلک ایتدیررسن وحمام حار ایله امر ایدرسن وشراب ریحانی سوق
ایدرسن **اون برنجی فصل** کثرت بول بیاننده در کثرت بول برقاچ وجه اوزره
اوزره اولور انلردن بریسی ذیابیطس طریقی اوزره اولور وبو صنف کثرت بوله عطش
اولماز [illegible] عطش اولور که اول عطش دینی قابل اولماز هر قچن صو ایچسه شربی فورنده
ماء مشروب خروج ایدر اول وجوهك ایکنجی وجه بودر که اول علته عطش اولور ولکن
انلر ذیابیطس احوالی و عطشده قوتی اولماز واوچنجی وجه بودر که اول کثرت بول اولا
[illegible] عطش حتی اولماز بس کثرت بول اولان کمسنه ده حرقت وحدت وار
ایسه انک سببی بولك حدتی وفروحی اولور بونلر اقدم سنده بیلدیکك اوزره اکر اول آفت
انلر موجوده دکل ایسه برودتدن حادث سلس البول اسبابی ایله اول بول کثیر اولمشدر
زیرا طبیعت عقل ایدر وچوق عقل کثرت بوله مؤدی اولور وبراز کثیر ورقیق اولنلرك
بولی قلیل اولور وبرازی یابس اولنلرك بولی کثیر اولور وبونلره متصل اولان اقسامك
وجمله نك معالجه سی کوندن اقدم سنده معلوم اولور وقریبا بیز برودتدن حادث
اولان کثرت بولك معالجه لرن بیان ایدوب دیرز که بالجمله ادویه باهیه بول کثیر اولنه
نافعدر ونیمبرشت یمرطه علی الریق تحسی والبان مطبوخه تناولی نافعدر وانکره

نافع

موجوده سی

باطنی تسخین انبکله

نافع اولور وحب الآس ویابس کمثری وتمر هندی ورن کل یوم بو مذکورلرك طبیخندن علی الریق
ایکی اوقیه سن شرب اولنمق حر بو علتده ادویه جیده سندن اولور وکذلک سعد وکندر
وخولنجان وخبث حدید وکزبره بو مذکورلرك هر بریسی دوای جیددر **نسخه دوا**
مرحندبیدستر قسط مرحا شاهجفت بلوط عاقرقرحا بو مذکورلرك وزنلری برابر اخذ اولنوب
انلردن ماء آس رطب ایله حب اتخاذ اولنور وشربتی بر درهم اولوب عند النوم شرب
اولنور **حقنه جیدر** بو علته وکذلک کلیه یه نافعدر حسك طبیخی عصاره سی نك
قوتیا مطبوخ وقیون لمیکننك ایلکی وقیون خصیه سی وکچی بوبرکینك شحمی بو اجزالر جمیعا وزنلری
برابر اخذ اولنوب وکذلك لبن حلیب سمن وتدری الیه حبة الخضرا دهنی بونلرك جمیعا وزنلری
برابر اخذ واولا جمع اولنلر وزنلره جمع اولنوب ومجموع ثانی مجموع اوله خلط اولنوب
انکله احتقان اولنور **اون ایکنجی فصل** دم وقیح وبول غسالی وشعر وانلرك
امثالی اولان ابوال غریبه بیاننده در [illegible]
انبعاثی کلی ومثانه فوقنده اولان کبد کبی وسائر اعضا بدنك فوقانی کبی اولان عضولردن
اولور واول انبعاث امتلاء مفرط اولوب اول مواضعده اولان عروقی [illegible] سنده بونلر
اقدم بیلدیکك وجوه ثلثه اوزره تفریق ایتمکله اولور ویاخود ترك عادت ایله ویاخود
قطع عضو وسائر سببلر ایله اولور ویاخود بحران ایدوب تنقیه عضو ایله اولور انلر
طبیعت بدنه تنقیه ایدر ویاخود اول انبعاث صدمه وو ثبه وسقطه وضربه [illegible]
دوا زعاج ایله اولور وکذلک بو مجرایه جاری اولنلر ایله هر دم منبعث اولور ولکن
بو مثللو سببلر ایله دم بولی قلیل الوقوع اولور ویاخود بول دم اعضاء بول
نواحیسنده منبعث دم اولور اول موضعده اولان عروقك انقطاعی وانفتاحی وانصداعی
ایله وانلرك ضربه وسقطه وریح وصادع ومکثف اولان برد [illegible]
وتاکلدن اولور وبعضکره تمددن وکزاز قوتیندن تولد ایدر وبعضکره برنوع بول دم
فوز اولان

فضولدن

عارض اولورکه اول بولده دم رقیق اولور وانك سببی لحمیتك ذوبانی ویاخود بدننه اولان
دمك شدّة رقتی اولور ایچون بدننه دمك رقت شدیده اولوب کلیه جاذبه سنك قوّت
اولسه قوی اولان جاذبه دم کثیری جذب ایدر و ذوبانی اولان بول دمك حدوثی ایچون
ایکی معنی واردر اولکی معنی بودرکه اول دم رقیق اولمغله انك غذائیته کثیراً صلاحیتی اولماز
وطبیعت او دمك خروجنه ضنّت وبخل ایلمز فضلنی اجرا اسنه جاری اولمغله وقت و عدم قوّت
حسبیله لامحاله اول دمك سیلانی سهولتلی اولور وایکنجی معنی بودرکه دم رقیقك سیلانی
طبیعتنه کلیه نك اعانت ایدر زیرا کلیه نك جاذبه سی دم رقیقی جذب ایلدیکی کبی کلیه نك دافعه سی
دخی اول دمی مثانه یه دفع ایدر و دم رقیقك سیلان طبیعتنه کلیه دافعه سی معین و اصر
اولور امّا دم غسالی بولی کلیه ده اولان هاضمه نك و ممیزه نك ضعفی اولور ویاخود کبدده
اولان اولقوه لرك ضعفی اولور و امّا اخلاط سائره ده تشرب اولان بولی دم اکثر حالده ضعف
کلادن اولور وکذلك شعره مشابه هم بولی کلاده اولان قوّه هاضمه نك ضعفی ایله
اولور و بعضکره هاضمه عروق و قلت ضعفی ایله اولور و بعضکره بول ایله خروج ایدن
شعره مشابه نسنه جدّا طویل اولوب ایکی شبر مقداری اولور و بعضکره اول شعرك
لونی بیاضنه و بعضکره خمرته ضارب اولور وانك طولی الیاف عروق قله تکوّنی ایله اولور
اول عروق کلیه عروقی اولسون وکرك عضو لحزك عروقی اولسون وکذلك اول حیشعر
اغذیه غلیظه والبان و باقلا مثللو حبوب تناولندن تکوّن ایدر آنی بولده خوف
اولنجق مقدار خطر اولماز امّا بول قیح صرف و دم ایله مخالط اولان قیح بولی
بعضکره اعضاء عالیه دن ولحج کبد و ریه و صدر مثللو عضولرده حادثه اولان
دبیلاتك مانفجله سندن معلومدر اولوب او وزره انفجار سببی ایله و یاخود اعضاء
بولده اولان ورم و قرحه نك انفجاری ایله اولور انلرك تمییزی ذات اولور وتمییزی
حکمی سراولماز امّا بول غلیظ بعضکره بحران وتنقیه ایله اولور وحکمه اول بولده خفت
ودفع طبیع

رابعه اولور و بعضکره هضمك ضعفی ایله اخلاط غلیظه تکوّنی کثیر اولوب بول غلیظه مؤدّی
اولور امّا بولده دسومت وخروجنده سلاست اولان اولدیغی شحمك ذوبانه دلالت ایدر
واحوال بولده باقی قلن امور مفصلا یحصل الحیون واجب اولورکه باب البولده بزم ذکر
ایلدیکلریمزه مراجعت اولنه ابقراط دیدیکه بلا وجع دم بولی بعضاً اولوب اوقات
متفرقه ده اولسه انك خروجنده باس یوقدر امّا دائم اولور ایسه بعضکره انذر حمّا و بول
قیح عارض اولور العلامات بول الدم صرف اولوب حدوثی امتلا ایله و امتلا یه حقر وندر سبب
سائره ایله اولور ایسه اکا اسبابی دلالت ایدر و اسباب امتلا تقدم ایدنلرك تنشك
معلومك اولور و انفتاح عروق انفتاق و انفجار ایله بول اولنان دم نقی غبیط اولور
لکن دم انفتاح قلیلاً قلیلاً خروج ایدر و انفجار و انشقاق ایله اولان دم کثیر اولور
و دم کثیر بولنه مؤدّی اولان انفجار و انشقاق مثانه یه عارض اولمز زیرا مثانه یه وارده
اولان مائیت بعد التصفیه وارد اولور و غذا اول عروق صغیره ایله وارد اولورکه انك
محتوی اولدیغی فقط دم صرف اولور و اول دم کثیر اولمز صرف اولوب مائیتنه تصفیه سبیل
امّا کلیه یه انفتاح و انشقاق عارض اولوب کثیره مؤدّی اولور زیرا کلیه یه مائیت ایله مخلوط
اولان دم کثیراً وارد اولور و اول مخلوط اولان دم کلیه ده مائیتنه تصفیه اولنور و کلیه یه
عروق کبارده وارد اولورکه اول مصفا اولان دمك اعضاء اخره غذا ایریلوب عروق
کباره سالك اولور پس کلیه ده موجود اولان دم قدر حاجتدن زیاده اولور و کلیه عروقنك
وثاقت و عروقنك ضعفنده تسویه در و لمازینا کا انفجار و انشقاق ادنی سبب ایله
عارض اولدیغنده موجود اولان دم کثیر طریق بولنه خروج ایدر امّا مثانه عروقی محوطه
و موثقه اولوب معرض انشقاق و انفجار ده اولماز و انشقاق و انفجار ایله
کثیر خروج ایدر کثیراً بول الدم مؤدّی اولماز امّا قروح حسبیله واقع اولان بول الدمده بر مقدار
وجع اولور و اکر اول قرحه نك اکلی موجود ایسه اول خروج ایدن دم بول ایله قلیلاً قلیلاً خروج ایدر

وبول خارج لونی سواده مائل اولور و بعضکره نتن غایة اولور و قروح اولان بول اکثر احوالده مرضینك
صکره اولور و اول بولده قشور و مدّة خروج ایدر و بعضکره خارج اولان دمك اصلی
مدّة و قیح اولوب تحلل ایتمکله بول ایله خروج ایدن بول دم اولور و بو علامتلردن ماعدا
قروحك و قروح مجرا سنه جاری اولنلری علاماتی سنده معلوم مکرر اما ذوبان اولان بول
دهنی ذوبان دلالت ایدر و ذوبان ایله خروج ایدن بول دم رقیق محترق کبی اولور کان
نتن کباب کبی اولور بعنی کبابدن صوبی زائل اولدیقده صکره اوزرنده باقی قلان رطوبت کبی کبی
اولور اما بول دم اصنافنده جمیعاً گذنك دقتی ایله اولنده فصد ایله خروج ایدن دمك
جداً رقیق اولوب اصناف سائره نك بالجمله علاماتی موجوده اولمدیغی دلالت ایدر اما بول
مقعده مدّة نك حدوثی موضعنده وکذلك دم بولنده دمك مبدأ حدوثنه وجع دلالت ایدر اگر
علیلده وجع وار ایسه واگر وجع موجود دکل ایسه اول بولی احداث ایدن امراضك
علاماتی ایله اول مبدأ معلوم اولور مثلاً بول دم و مدّة یی ایجاب ایدن امراض ورم و دبیله و قرحه
و امتلادن بر اولسه انلرك قنقی عضوده اولدیغنه دلالت ایدن علامتلر ایله بول خروج (ایله)
ایدن دم و مدّة نك مبدأ حدوثی معلوم اولور و کذلك مبدأ حدوث اختلاطلری دخی معلوم
اولور زیرا مبدأ حدوثی نه قدر اقرب اولسه اول مقدار اختلاط اکثر اولور یعنی بول ایله
دم مدّة نك اختلاطی اکثر اولور و مبدأ هر نه قدر اسفلده اولسه دم و مدّة بولدن متمیز
و غیر ممتزج اولور اما احلیله قریب اولان مواضعدن ناشی آفت ایله حادث بول دمده اولا بول
خروج ایدوب بعده دم خروج ایلدیکی دلالت ایدر اما احلیله بعید اولان موضعدن دمك
خروجنده بعضکره بولدن مقدم تأخر ایدر اولا دم و بعده بول خروج ایدر و بعضکره احلیله
بعید اولان موضعدن دمی بول ایله اختلاط شدید ایله مختلطاً اولوب معاً خروج ایدر اما
بول غسالی اولوب کلیه و کبددن برینك ضعفنه دلالت ایلیسه انك تعیینی بو وجه اوزره
اولور که کلیتی اولان بول غسالینك بیاضی اشد اولور و غلظه مائل اولور و کبدی اولان حمرته مائل

صارب

ضارب وارقه دمه مشبه اولور و مذکور اولنان علامتلر و اولان بول ...
و ذکر اولنان علاماتدن و مدّة علاماتندن بر از علامات تعرّف اولنور که انلر بو العضو ...
علامتلر اولور و حمّانك ملازمتی نوعی و رعده دلالت ایدر و ورم منفجر دن خروج ایدن قیح دفعة
کثیر اولور و سیجه مؤدّی اولماز و تفتیح و تقریح و ضرره نوعی مؤدّی اولماز اما قیح قروحدن ایسه
قلیل و متفرق اولور ایسه بعضکره مرور ایلدیکی مواضعی افساد و تقییح ایدر و بو انفجار ...
بحرانی اولنلر ایله خفّة و قوت حادث اولور و انك حدوثی دفعة اولور و امتلا سببی ایله
اولان و یاخود ترك ریاضت ایله و یاخود قطع عضو ایله اولنلرده ادوار اولور

العلاج

اما امتلا ایله و امتلا معیتنده ذکر اولنان اسباب ایله حادث بول دم معالجاتنك اصول کلیه ده
و بحثها سن بیلیدی اما قروح اولان بول دمی سن بیلورسنکه انك علاجی قروح و تأکّل علاجی اولور
و مواضعنده انلری بیز سکا بیلدیردك و کلیه و کبدك ضعف و ذوبان و رقت اخلاط بو مذکورلری (سببیله حادث بول دملری)
کلیسندن معالجاتی دخی سکا معلوم اولان نسنه لردنر و سن بیلورسنکه بحرانی و دفع طبیعی
ایله اولنلر حبس جائز اولمز و حجن بول دم علاجنده فصده حاجت اولور ایسه صافن
فصد بو بابده فصد باسلیقدن انفع اولور و بعد الفصد مقصودك غذاسی لطیف
اولنور سماق مثللو قوابضله تعرض اولنمز قاروره نقایه دلالت ایدنجه قدر زیرا قوابض
علقه تجمید ایدر و بعضکره قوابض ایله بول خلقه یعنی قضیب رجعت ایدوب خطره مؤدّی (و تضییق)
اولور و بو محذور لر بالجمله قوابضده موجود اولور و اما شعر بولی معالجه سنده مدرّات
ملطفه مقطعه استعمال اولنور و خصوصاً الردنی دخی ملطفه و مقطعه استعمال اولنور
و انلرك اغذیه لری ترطیب عزیز یسیر اولان اغذیه مرطبه دخی قیلنور و سمز بکی حالده
بیزه ذکر لازم اولان عرق و قیه اولان تفرق اتصال ایله حادث دم صرف بولنده معالجات
اولور و کلیه و مثانه آفتلری سببنده حادث بول دمده علاج مشترك تبرید و تقبیض
ایله اولور و انك ادویه لرینك اکثری بیز قرص الوم من الحیض بابنده ذکر ایلدك و اول ادویه

و بعد الدم و بول مدّه دن ... ایله اولنلر ... و ورم ... عضوده ورم

مدرات منفذه ایله استعمال اولنور تنفیذ ایچون وکذلك بول اشو معالجه سنده واجب اولورکه
اولادم جهتی خلافنه جذب ایلنه محاجم وضع اولنمغله وباسلیقدن قلیل ودقیق فصد ایله
ودم تغلیظ وتبرید ایدن اغذیه غلیظه تناول ایله وسکون وراحت واعضاء طرفینی شد
ایتمکله وواجب اولورکه جماع کلیا هجر وترك اولنه واول آبزن استعمال اولنه که انلرك ایچنده عدس
مقشر وقشور رمان وسفرجل وکزر وعفص وعصی الراعی واول امثالی قوابض طبخ اولنمش
اوله واول امثالی بولره حبس ایدن حسك وخشب نبقك نشاره سی وقنطوریون جلیل کوکی وحب
الغار واینا حابس قوی اولور واول علتده مبدئی اوزره اولنان اطلیه دنلر اصل عوسج وخرنوب
نبطی خرنوب شوك وسماق واجاص براصلی وقشور رمانی [struck through] طلا اتخاذ اولنور
واول اطلا اجیل اولور طلا جیدا اتخاذ اولنور خصوصا رمان اصلی ایله کثیرا وعصارات قابضه دن
اتخاذ اولنان طلا زیاده نافع اولور ولطوخاتدن ظهر وعانه یه تلطیخ اولنان لطوخ مرزاج عفص
قرطاس محرق اقاقیا بوادویه لردن لطوخ اتخاذ اولنور وشرو باتدن جلنار قرص دم اخوین
ایله سقی اولنور ومشروبات قویه دن اولوب حبدی مثانه اولان بول ادمور علاجنده محتاج
اولنان مشروبات بو صفت اوزره اولان قرص دررشب یمانی جلنار دم اخوین هر برندن
بر درهم کثیرا ایکی درهم ضمغ نصف درهم شراب عفص حلوده سقی اولنور یاخود بقلة الحمقا
عصاره سی ایله سقی اولنور وبوادویه لرك قوتلرندن اولوب ولکن اسلم اولان دوا اولدر
کیم ابرخشخاش طینی مختوم ولحیة التیس عصاره سی اجاص اسود صمغ کهربا وزنلری برابر اخذ
اولنوب شراب اولنور شربتی ایکی درهم ویاخود اوچ درهم اولور وکذلك حب عالم کوکی کهربا
هر برندن بر جزء شاذنج نصف جزء شب سدس جزء طین ارمنی بر بوچق جزء
شربتی واحدی بر بوچق مثقال واغا قدر اولور وبعض عصارات قابضه ایله شرب اولنور
وبعضلره انلرك ایچنده مخدرات ادخال اولنور ومخدرات اولنلرك نسخه سی بودر زعفران
حب حرمل وحب خیار بر بر افیون هر برندن ایکی شر درهم لوز منقی اوچ بوچق عدد بونکله شربت

واحلله

هر برندن حب الکرفس المشوی
واحدی بر جلوزه اولور وکذلك اصل بر وح قشور انیسون مشوی
اوچر درهم خشخاش اسود اون ایکی درهم بوادویه لر اخذ اولنوب طلا ایله معجون قیلنور
وشربتی واحدی بر درهم اولور وکذلك بو سفوف دخی استعمال اولنور محرق قرن ایل کثیرا
وزنلری برابر اخذ اولنوب رب اس ایله استفاف اولنور وکذلك قرمانك مدح ایلدیکلری
بوده دخی استعمال اولنور بزر رمحات منقی اوتوز حبه حب الصنوبر اون ایکی عدد لوز مقشر
طقوز عدد بزر خیار اوچ درهم بو مجموعه علی الریق بر درهم شرب اولنور اما مثانه نیه
مخصوص ادویه ذکر اولنان ادویه مشروبه نك وحوره نك اقواسی اولور وانتفاع اولنان
ادویه لردن اولور سوکه نك ایچنده سنکر غمس اولنوب مثانه نك جمیع جوانبی اوزره وکی
حالب اوزره وغیری مواضعه وضع اولنور واستعمال اولنان مزروقات لسان حمل وبطباط
وبقلة الحمقا عصاراتی ایله زرق اولنور وادویه نافعه دن اولور قرص شب وقرص
مخدرات که انلرك هر بریسی ذکر اولنمشدر وقرن ایل محرق وکهربا وشاذنج وصمغ وکثیرا
وعفص ولحیة التیس عصاره سی وجلنار وشبدن برشی ورصاص محرق ومغسول
افیونیه وبنجبه مخدراتدن برقوت ومثانه دمنك سیلاننه نافع وحابس تدبیرلردن
اولور خاصه لر ووركلر اوزره وضع محاجم زیرا اول مواضعه محاجم وضع دوحبس ایدر
وبعده علق باینله ذکر اولنان تدابیر ایله تدبیر اولنور وانلرك غذا الرد وغله مترود
اولنان خبز اولوررمانیه وسماقیه ایله دخی تغذیه قیلنور واکر قوت ضعیف ایسه
مرق قوابض لحم مدقوق ایله تقویه اولنور واکه قباح مطبایج وشفا نین کردناجا
ما دحصرم ایله محمضتا اطعام اولنور وحب رمان ولبن مطبوخ وبونلرك امثالی
اطعام اولنور قوتده سقوط وباشنه تدن شدت اولمق حیله اکر شرب شراب لازم
اولور عفص وغلیظ واسود اولان شراب سقی اولنور ودم تبول ایدن کمسنه یه صحت
کلسه انلره شراب ممزوج سقی اولنور جلا وادرار ایلیسون ایچون وعلت عودت ایلمیسون ایچون حب بعلی انلره جایز اولور

بو مذکور اولنان طلا اتخاذ اولنور

بله زرق اولنور

وعانه

انلره اطعام اولنان

طیاهیج

ایسه

کتاب ثالث فنوننده یکرمنجی فن اولرده اولان اعضا تناسل امراض و انلرک معالجاتی
بابنده کلام مجملدر اولدخی ایکی مقاله یه مشتملدر **اولکی مقاله** کلیات و باه بیاننده در اولدخی
فصولی مشتملدر **اولکی فصل** ایکی خصیه نک و منی اوعیه سنک تشریحلری بیاننده در سنده بوینه
اقدم بیلدیکک اوزره انثیان یعنی ایکی خصیه لر عضو رئیس خلق اولنلر ایکیسنده هم منی تولد ایدر
و انلره توکلر عروق قیدا اولان رطوبت تحلیه حق اولور جمیعا بدنده اولان هضم رابعدن اول
رطوبت فضل غذا اکبر اولور و اول رطوبت دمک انضج و الطفی و خصیه لرده اولان رطوبت
ارواح ایله مخضض ایدر یعنی روح بایوق پاپرکبر اول رطوبت خصیه لرده و عاسنده
پاپر و تحریک ایدر و ایکی بیضه لره کلن عروق نابضه لرده [illegible] و عروق
نابضه نک شعبه لر اولان عروق ساکنه لرده و اول ایکی عرق ساکن انک سکونی
اصلی اولوب و انک تعاریج و التفافی و شعبی کثیره اولور و کثرت شعب و التفافی بر مبلغه
بالغ اولورکه اول ایکی عرقک بری قطع اولنسه عروق کثیره قطع اولنمش کبی اولور
زیرا اول عرق واحدک انقطاعی ایله عروق کثیره نک فوهاتی ظاهر اولور یعنی اچولنه
قالور بنفعت باطل اولور و بو وجه اوزره ذکر اولنان رطوبت [illegible]
[illegible] ایلدیکنه صکره ذکرات اوعیه منیه و انثیه احلیلده منصب اولوب مجامع
نساده منزوق اولور و مجامع نسا جماع طبیعی اولان محلدر فرج نسادیمکدر و فم رحم
منفتح اولوب اول رطوبته تلقی ایدر و جذب بالغ ایله جذب ایدر اکر ایکیسنده دخی
دفق ماء متوافق اولور ایسه و انثیان هر بریسی مجوف اولور و بیضه نک
جوهری لحم ابیض غددی و لحم ثدیه اشبه اولور بیضه لره منصب اولادمی کنز و لوننه
احالت ایدوب ابیض اولور و خصوصا اولدم بیضه لرده مخضض ایدر و حره هوائیت
[illegible] و کذلک عانده ده اولان صفاق اعظم عروقلری انثیانه آتی مجاریله هم روح
هوائی ایله مخضض ایدر و بو مخضضه ایله هوائیت مختلط اولوب لونی ابیض اولور

وذکر

وذکر مرور ایدن خصیه لره وارد شوائین و اوردة ستر ایدن غشانک مبدء و منشئی
موضعنده سنک معلوم اولدیغی اوزره صفاق اعظم اولور و اول غشاء ساتر صفاقدن
اعظم و اسطه سی ایله غشاء نخاعه متصل اولور و اول غشاء نخاع نزول ایدن عروق
و علایق طریقنده یعنی ادبینه نزول ایدر و اول غشاء نخاع اثنتینه وارد
و متصل اولور و اول غشاء نخاعیده بربخ نافذ تولد ایدر و اول بربخ نافذ محللراوله
غشانک تولدی هم غشاء نخاعدن اولور و تشریح عروق بابنده سن بیلدیککه بیضه یسرایه
وارد اولان عروقک عددی بیضه یمنایه وارد اولان عروقک عددنه مغایر اولور و یمنایه
وارد اولان عروق بیضه یمنایه بر نوع دم صب ایدرکه اول دم مثانه دمندن انضج و
انقی اولور و اکثر ناسده بیضه یمنی بیضه یسرادن اقوی اولور لکن اعسر حکمنده اولنلرک
یسراسی یمناسندن اقوی اولور یعنی مصلحتی بر بیسرا ایله کورنلره اعسر دیرلر صولاق معناسنه و بیضه
یسراسی اقوی اولان صولاق حکمنده اولور و اوعیه منی بر مجلدر کبر بیضه لردن ابتدا ایدر و بیضه
منفصلدر و بیضه لرده متکون اولدقلری دکلدر و لکن اوعیه بیضه لره مماس و ملاقیدر و اول و عالر
بیضه لره قربنده منتج اولور جوبه محسوسه اتساع کبر و بعده تضیق اخذ ایدر و بعده
ینه توسع ایدوب فضاسی ایکی محله اولور خصوصا خاتونلرده ایکی موضعله و عاء
منیلر بینی توسع اکثر اولور و بو اوعیه لر اولا صعود ایدوب مثانه رقبه سنه مجرا بول
اسفلنه متصل اولور اما قضیب بر عضو آلیدرکه اعضاء مفرده رباطیه و عصبیه
و عروقیه و لحمیه دن تکون ایدر و مبدء منبتی بر جسمدرکه لحم عانه ده ثابت اولور
رباطی و تجاویف کثیره و واسعه اولور و لکن اکثر احوالده اول تجاویف منطبقه اولور
و اول تجاویف ریح ایله ممتلئه اولدیقده انتشار حاصل اولور و اول جرمده تجتنه
کثیره و واسعه اولان شرایین جاری اولور و انک کثرة وسعتی اول آلتک عضو اولان مقداردن
ازید اولور و اکم فقار مجزدن اعصاب هم آتیه اولور و لکن اول اعصاب جوهر قضیبه غوص کثیر اولماز

تشریح قضیب

وقضیبك جوهرنده اولان عصب دبلطیدر انده حس اولماز وجالینوس قتنده انده اولان
عصب انتشار عصب استرخایه مغایردر استرخایه آلت اولان عصب ایله انتشار
حادث اولماز وقضیبه خاص اولان عضلی باب العضله‌ده تعریف ایلدك وقضیبك اوج
عدد مجری واردر اوکلیسی مجرای بول وایکنجیسی مجرای منی واوچنجیسی مجرای [illegible] ودی اولور
ومعلوم اولسون که قضیبه قوت انتشار وریح انتشا قلبدن کلور وحس دماغدن کلور
ودم معتدل وشهوت کبددن کلور وشهوت طبیعی بعضلره کلی مشارکت ایله اولور
مصنف دیرکه بنم قتمده شهوتك اصلی قلبدن اولور **ایکنجی فصل** انتشار قضیبك
سببی بیاننده در قضیبك انتشاری قضیبده اولان عصبه مجوفه‌نك واننی ولی [illegible]
اشیالرك طولا وعرضا امتدادی ایله اولور ووجه مذکور اوزره امتداد انده ریح وتندك
انصبابی ایله اولور واول ریح قوریسی اول متین روح شهوانی سوق ایدرکه انی سوق ایلدیکی
روح ایله دمك [illegible] منساق اولور واکه بناء عند النوم آلت منتشر اولور زیرا وقت نومده اعضاء
منیه اولان شرائین متحته‌سی [illegible] وروح ودم [illegible] اولشرائینه منجذب اولوب
انتشار آلته مؤدی اولور وبو انتشار معین اولور وامتلا وکه انده رطوبت غریبه اولوب
او رطوبتده روحه استحاله استعداد اولوب لکن اول استعداد ایله استحاله عسر اولوب
هضم اول آنه احالده قوی اولمیه واحالده ایلدیکلری ریح سریع التحلیل افنایه قوی اولمیه یکه
اول ریاح هضم ثالثده ثابت اولوب عروقه [illegible] انتفاخ احراث ایلیه وجماعی استعمال اول اکثر
قوی [illegible] وغلیظ ایدر وجماع ترك عضوی اذابه ایدوب بول قضیب احراث ایدر وبقراط
قولی اوزره عمل آلت تغلیظ ایدر وبطلکه یعنی اوارلق اوکتر اذابه ایدر وشهوتی وحرکت شهوتی
سبب امر وهمی اولور ویاخود منی تولدنه صالح اولان دمك کثرتی ریاح اولدیغنده اولور
زیرا اول ریح ودم ایله آلت منتفخ ومنتشر اولور وانتفاخ حسیله شهوت حرکت ایدر عضوده
شهوته استعداد اولمغله وبو [illegible] لذع [illegible] ایله وکذلك مجی منی اعضاء جماعه حاصل

اولوب

اولوب اندن انفصال طلب وحوادث تحریك ایلیه انلر حرکتی ایله شهوت نفخ حرکت ایدر وبعضلره
انتشاره سبب مثانه‌ده ایکی جانبلرنده موضوعه اولان لحم غددیده واهنه مادده‌نك
لذغ ویاخود کلیه ماده‌ده لطیفه رقیقه‌نك لذعی ایله اولور وکذلك منی محتد اولوب احدادی
حسیله حرکت ایدر وکثیر اولمغله تمدید ولذع ایدر ولذعندن شهوت تحرك ایدر وانتشار
حاصل اولور **اوچنجی فصل** منینك سببی بیاننده در منی هضم رابعك فضله‌سیدر که
اول هضم عروقده غذانك ترشحی ایدوب جمیع اعضایه توزیع اولندقده حاصل اولور
واول غذا رطوبت غریزیه جمله‌سندن انعقاده عهدی قریب اولوب عروق وشرائین مثللو
اعضاء اصلیه‌نك تغذی ایلدیکی غذا اولور وبعضلره اول رطوبتدن شیء کثیر اعضایه
ترشح ایلمیوب عروق ایچنده باقی قالور آنکله عروق تغذی ویاخود وقت احتیاجده
عروق اول شیء مبثوثی مجانسی اولان اعضایه ایصال ایلسون ایچون وکذلك
اول شیء مبثوثدن منی اولمغه صالح فضلی عروقده عام منیر ایصال ایلسون ایچون
وجالینوس واطباء سائره قتنده رجال ونساءدن هر برنده ذرعه یعنی تخم اولورکه انلرك
هر برنه منی اطلاق وتسمیه اولنور واول تسمیه انده اشتراك لفظی ایله اولماز بلکه انلرك
ماهیتلری بردر ماهیة واحده‌ده تواطئلری واردر اول ایکی ذرعه‌نك هر برنده تصویر
وتصور قوه‌لری معا موجوده‌در لکن رجالك ذرعه‌سنده اول قوت اقوادرکه انلرك
باذن الله تعالی مبدء تصویر اولور ونساءنك ذرعه‌سنده اول قوت اقوادرکه انلرك مبدء
تصور اولور ورجالك منیسی قرن رحمه یعنی رحمك طرفنده تدفق ایدر [illegible]
وفم رحم آنی جذب شدید ایله ابتلاع والتقام ایدر ونسوانك منیسی داخل رحمه اوعیه‌دن وعروقدن
موضع حبلکه ترفق ایدر اما علمانك وحکمانك مذهبلری تحصیل اولنسه انلرك محصول
کلماتی بو اولورکه مبدء تصویر اولان قوه منی رجالده مخصوصه ومبدء تصور اولان قوه منی
انثایه مخصوصه اولور انیکیچون که منی رجالده اولان قوت مصوره منیدن منفصل اولدیغنده
اشبه اولان صورت اوزره تصویر [illegible]

والحاصل من حکیم اوزره قوه مصوره یاکز من جلوه در و قوه متصوره یاکز نسوانک منیسنده در وولدک قوام بدنی
نسانک جرم منیسی ایله اولور و اول جرم منک احتیاجنده رجل منیسنده جرو انفحه منزلهسنده در نسا منیسی تقوم ده صالح
قیلور و کندو بنیه تقویمده مدخلی اولماز ولکن هر حالده بدنی ایکی منی جرمندن مرکبدر و تقوم یاکز نسا منیسی ایله در و تولدی
حار رطب دم دور و اول ایکی منی تکثیر ایدر

مگر که بر عائق و مانع مسنا بهتلن منع ایلیه و انثاده اولان قوه متصوره اول منی تک منفصل
اولدیغی کمسنه نک صور اعضاسنه اشبه اولان صورتی قبولنه مشتاق اولور و ذکران و اناثک هر برینک نطفهلرینه منی اطلاق اولنسه مشترک لفظی اولوب ماهیتلری متغایره
و اشتراکلری مجرد اسمده اولور لکن تمحل و تکلف ایله قوه مصوره و قوه متصوره یه شامل بر معنایه
منی تسمیه اولنوب ... اول ایکی نطفهیه منی اطلاقی مشترک معنوی قیلنه اما حقیقی
معنای متعارفی اوزره احمد رجالک نطفهسنه مخصوص اولور و دقیق انثایه یعنی خاتونلرک
نطفهسنه منی اطلاق اولنمز و بالحقیقه رجالک منیسی نضیج و ثخین اولور و مرغلرک منیسی
دم طمث جنسندن اولور انک نضجی قلیل اولوب و استحالهسی دو قلیل اولمغله رجالک
منیسی کبی دموتیدن بعید دکلدر بناء علیه اکثر فیلسوف متقدم طمث تسمیه ایلدی و بو مسئلهده
ذاهب اولنلر دیرکه رجالک منیسی مخالطه ایلسه انده فعلی قوتی حیله اولور جرمنک فعلنده جزئی
اولماز و مولودک جرم بدنی قوامنده رجلک منیسنک جرو تخولی دخلی اولماز بلکه تقوم بدن
مرئهنک نطفهسی و دم طمث ایله اولور و بلکه رجلک منیسنده جرونک عنایتی مولودک
اعوا و جرمنه اولوب لبنده اولان انفحه کبی اولور اما انثی نک منیسی بدن مولودک جرمینه
اساس کبی اولور و رجل و مرئهنک هر برینک منیسی متولد اولان حار رطب دم روی تکثیر
ایدر اما بو ایکی مذهبده قنقیسی صواب ایدیکنه بحث علم طبیعی علماسنه منوطدر طبیب
انک جهلی قدح ویرمز و بیز بو حالی یعنی ایکی مذهبدن قنقیسی صواب اولدیغی علم طبیعی
اصولنده اولان کتبمزده شرح ایلدک و ابقراطک بو موضعده ایراد ایلدکی بحثنک
حاصلی بودرکه ماده منینک جمهوری دماغدن کلور و نزولی ایکی قولاق خلفنده اولان
ایکی عرق طریقنده اولور اکا بناءً اول عرقلری فصد نسلی قطع ایدر و مورث عقر اولور
و انک دو لبنی اولور و اول ایکی عرق نخاعه وصل اولندر دماغده و دماغدن عضودن
یعنی نخاعدن بعیدا و ملمغله اول دمک مزاجنده تغیر کلی متغیر اولمسوب ایجون بلکه اول

مسافه طویله

اول ایکی عرقدن ذکر اولنان دم نخاعه و نخاعدن کلیهلره و کلیهدن ایکی خصیهلره وارد
اولان عروقده منصب اولور و جالینوس ذکر اولنان خلف اذن طمرلرینی قطع مورث
عقر اولدیغنی و یا خود اولمدیغنی بیلمدم مصنف دیرکه بن رأی ایدرمکه منینک جملهسی دماغدن
اولمق واجب دکلدر بلکه دماغدن منینک حمیرهسی و مایهسی نزول ایدر و سلوک خلف اذندن
اذنلرده اولان ایکی عرقدن اولور و ابقراطک اول عرقلری فصدی عقری ایجاب ایدر دیدیکی
صحیح اولور و بلکه واجب اولابودرکه منی ایجون هر عضودن شی بر رعین اوله و هر
عضودن اول عضوده دم ترشح ایدر و بعدکله و بو وجهله تشبه حاصل اوله و بناء
علیه عضو ناقص اولان کمسنهنک ولدینک ده اول عضوی ناقص اولور و شبه اول
وقتده اولور که عروقده ماده منی اولان دو ادراکه سعه و مساعده اولوب شهوت بالغه
و نضج تامه نهوض ایلیه مادامکه عروقده دمی ادراکدن و شهوت مذکوره نضج تامدن
عاجزه اوله اول زمانده شبه اولمز دوردنجی فصل من طبیعو اعضاسندن
دلائل امزجهلری بیانندهدر مزاج حارک علاماتی ذکرده و صفنده عروقک ظهوری
و غلظی و خشونتی و عانه اوزره شعرک سرعت نباتی و نابت اولان شعرک خشونتی
و کثرتی و کثافتی و سرعت ادراکی یعنی اول مزاج صاحبنک سریعا بلوغی اولور و منی سنک
مزاجی بیلکه محبت ایدن کمسنه تدبیر اصلاح ایلیوب بعده منیسنده تامل ایلیسون
و مزاج باردک علامتی مزاج حار علامتلرینک اضدادی اولور و مزاج رطبک علاماتی ایسه
رقتی و کثرتی و انعاظک ضعفی اولور و مزاج یابسک علاماتی مزاج رطب علاماتنک
اضدادی اولور و مزاج یابسده بعضکره منی منخبطا خروج ایدر و حار یابس مزاجده
علامت جوهر منینک نخانتی و دفقک سبقتی یعنی ادنی مباشرت ایله منینک خروجی و تنویه
العلوق اولوب و ولدلرک ذکر اولدیغی اولور و شهوتی شدیده و سریعه و انعاظی قوی اولور
ولکن جماعدن دخی سریعا منقطع اولور و اکر حر و یبس افراط اوزره اولور ایسه قلیل المنی

ياكلر

مسافة طويله

وقلیل الانزال اولور ولکن انتشاری کثیر اولور و عانه و فخذ و اندر ولی ایون نواحیلرده اولان
شعر مزاجی حار و یابس اولسه کثیر و کثیف اولور و مزاج حار رطبک علاماتی اول مزاجده اولان مزاج حار
یابس مزاجنده اولان منیک اکثر اولور و شعری اقل و اعلاقی اشد و کثرت جماعه قوتی اشد
اولور و لکن انک شهوتنده و انتشارنده کثرت اولماز و جماعی افراط اوزره ترکندن متضرر اولور
واحتلامی کثیر و انزالی سریع اولور و مزاج بارد رطبک علاماتی نواحی عانه ده زغبیتی قلت شعر
اولور و شهوتی و جماعی بطیء اولور و منیسی رقت اعلاقی قلت و انباتی بطیء و نابتی قلت
اولور و مزاج بارد یابسک علاماتی منینک غلظتی و قلتی و مزاج حار رطبده ذکر اولنان وجوه
علامته مخالفتی اولور و امزجه غیر طبیعیه نک علاماتی اول علامات طبیعی اولورکن صکره ده
عارض اولور یعنی طبیعی و غیر طبیعی جنسی واحددر مثلا مزاج بارد کاهیجه طبیعی اولور
وکاهیجه غیر طبیعی اولور بینلرنده فرق بودر که مزاج بارد علامتلری اصل خلقتنده موجود
ایسه اول مزاج بارد طبیعی اولور اگر اصل خلقتنده اول علامتلر اولمیوب صکره دن
حادث اولدیلر ایسه اول مزاج بارد غیر طبیعی اولور و اندن تفاصیلنه حسن دلالت ایدر

فصل منافع جماع بیاننده در

جماع قصد یعنی جماعی اقتصاد و اعتدال اوزره وقتیله
اولور ایسه اکه بو منفعتلر ترتب ایدر انکله فضول استفراغ اولنور و جسده خفت گلور
و جسد نموه تهیئ ایدر زیرا جماع ایله استفراغ اولنان غذا هضم رابع ایله منهضم اولان غذادر
اخیر در انعقاد ترتیبه لمشدر و انی استفراغ طبیعتده غضب کبرا اولمغله طبیعت
حرکت قویه ایله حرکت ایدرمه و اندن بدله طلب و استعاضه ایدر و تأثیری قوی اولور و جماعه
تابع اولان خفت و فضولک نقاوتی طبیعته اعانت ایدوب جسدده نما زیاده
حاصل اولور و کذلک جماع ایله استفراغ منیه فکر غالبک اندفاعی و کذلک اکتئاب بسالنک
یعنی حرامه و قوتک اندفاعی و غضب مفرطک و رزانت و ثقلتک انحطاط و انکسارینه
دخی تابع اولور و اعتدال اوزره جماعک مالیخولیایه و امراض سوداویه یه چوغنه نفعی اولور

زیرا جماع

اعلاقی خاتونلرک قبللرندر — مزاجک علاماتی — وعلامتلر هو متحد در — اوزره ایسه — حادث اولان

زیرا جماع ایله نشاط عارض اولور و فمزنک نواحی و دماغ و قلبه مجتمع اولان دخانلر
مندفع اولور و کذلک جماعک کلیه و جگر بینه منفعتی اولور امراض بلغمیه و کلیسنه خصوصا حرارت
غریزیه سی قویه اولوب فمزندن خروجی اول حرارتی هضم و بر ینی ایلمیشلرده امراض بلغمیه نافع
اولور و بنا علیه جماعدن صکره طعام تناول لنه اشتها گلور و بعض کره ادبیه لرده خصیه
حادث اولان اورام حوادثی جماع قطع ایدر و جماع ترک جانبینده ظلمت بصر و دوار
و ثقل رأس و ایکی جانبده ایکی خصیه ده عارض وجع و اورام بالجمله بو افتلره جماعک نفعی اولور
و معتدل اولنلرده شفا حاصل اولور و مزاجده جماع اقتضا ایدنلر کسنه لرک چوغنده
جماع ترک ایله برودت بدن و سوء احوال حادث اولور و شهوت طعاملری ساقط
اولور حتی طعامه و تحمل اولماز قبول ایلمیوب تناول ایلدیکی قیء ایدر و بر ننده بخار
دخانیسی کثیر اولنلرک دخانی جماع تخفیف ایدر و اگر نافع اولور و بخار دخانیلری
اجتماعنده خفقان و خوف ایلدیکی مضرتلرک حدوثی خوفی زائل اولور و بعض کره
~~حالده جماعی ترک ایلیوب حتی بدنه ارکانم و برد~~ جماع ترک رجالک منیسنه ارکان
و برد عارض اولمغله منی سمیته استحاله ایدر و سمیتلو بخار ردیئی قلبه
و دماغه ارسال ایدر تنکیم بو وجهله خاتونلرده اختناق رحم بودر اولدیغی گبی رجالده
سمیت قویه اولمزدن مقدم احوال ایلدیکی ضررک اقلی ثقل و برودت و عسر حرکات
اولور

التی فصل جماعک مضرتلری و رداءتی اشکالی بیاننده در

جماع غذاء
اجودک جوهرنه استفراغ ایدر ~~و بضعیف ایلجماع ایدن~~ ضعیف ایدر که اول منلو
اضعاف استفراغات سائره ده اولماز و جماع جوهر روحدن کثیر اللذت اولان برار
شیئی استفراغ ایدر و بنا علیه مستفرغاتنده الذ اولنلرک اضعافی اکثر اولور
و جماع اکثار ایدنلرک بدننه برودت سرعتا ایدر و بدننی یابس و حرارت غریزیه
تحلیل و قوتی انهاک ایدر و اولا حرارت غریزیه دخانیه تهییج ایدر حتی نثره سنه شعر

فمثلا ایله حادث اولان — احتقان منی — ینبغی جماع — اول منی — وادامنیتک — و جماع صاحبی برنوع ضعف ایله

نابت كثير اولور وعقبنده ضعف تام عارض اولور جابه سمع وبصرى ضعيفه اولور وايكى
ساقلرنده فتور ووجع اولوب بالاستقلال بدننى حمله عجزه قريب اولور وكثرت جماع
حسيله آنك حالى صريح خواصى ابنك حالنه شبيه اولور وبعضكره انكا سوداء غلبه
ايدر وبعضه صفراء غلبه ايدر واكثر دوار وجميع اعضاسنده دبيب نمل كبى حالت احساس
عارض اولور واول دبيب ظهوره باشلندقده ايدوب آخر صلبنده منتهى اولور واكثر طنين
اذن عارض اولور وچوق كره انلره حميات محرقه عارضه اولوب اهلاك ايدر وبعضكره
رعشه وضعف عصب وسهر وجحوظ عين حادث اولوب انلرك جحوظى حالت رعده اولان
كمسنه لره عارض اولان جحوظه مشابه اولور وصلع وابرده ووجع ظهر ووجع كلى
ووجع مثانه عارض اولور وظهر اولانجم يعنى قرقوت اولوب حرارتى مادهٔ وجع
ظهرينه جذب ايدر وبعضكره بطنلرنه عقل اولور وقولنج اراث ايدر وبحر ونتن عمور
ونتن فم احداث ايدر وبدننده اخلاط رديه حراريه اولدقده بعد الجماع قشعريرت عارضه اولور
وبدننده اخلاط عفنه بس اولدقده بعد الجماع رائحه منتنه فائحه اولور وهضم ضعيف اولدقده
جماع قراقر احداث ايدر وبعض ناس برنوع سوء مزاجه مبتلى اولور كه اول مزاجك
صاحبى جماع ترك ايلسه كرب وثقل بدن وثقل رأس وضجر وكثرت احتلام عارض اولور
واكر جماع تعاطى ايلسه معده سى ضعيف ويابسه اولور وجماعدن اجتنابده ناسك اولاً
جماعدن صكره كندو بدنده رعده وبرد وياخود خفقان ولان ضيق نفس وخفقان وغشى عارض
وشهوت طعامى ذهاب وزوالى عارض اولور وصدرده عليل وياخود معده سنده ضعف اولدقده
جماع ترك اولى اولور واسقاط ولدايدر وبعده سى ضعيف اولان خاتونلر جماعدن
توقى واجتناب ايلسونلر وجماع ايچون اشكال رديه وارد در ديشيرى اركك اوزره
عالى اولمق كبى بو شكل اوزره جماعده بردرلو ردائت وار در كه انثى ناذره وانتفاخ
واحليل وعثانه قرحه سنه خوف اولنور ازراق منيدن عنق حبيله وبو نوع

جماعده

جماعده خوف اولنوركه احليله جهت مراده دن برشى سيلان ايليه ومعلوم اولاكه حب منى
ايدوب توقانى قتنده مرافعه جدا اعضا اولور وبعضكره ايكى بيضه دن برينك
غيشه باعث اولور وواجب اولوركه برازو بولدن برى تقاضا ايدركن انلرك حركتى زمانده
جماع اولنميه وكذلك دوشمسى وحركت زماننده وقوى اولان انفعالات نفسانى
قتنده جماع اولنميه وجمهور اطبا قتنده اتيان غلمان قبيح اولور وشرعا محرم در
مصنف ديركه بحسب قواعد الطب جهته واحده دن مضرتى ~~اتيان~~ ...
اكثردر وجهه اخرادن اقلدر وكثرت مضرتى جهتى بودركه اتيان غلماننه طبيعت حركت
كثيره يه محتاج اولور وحركت اكثر اولمدقجه منى خروج ايلمز وطبيعت كثرت حركتده واتعاب
محوج اولان عمل الاحالتده اضرا اعمال اولور واما اتيان غلمانك قلت اضرار جهتى بودركه
بولجده منينك دفعى اكثر واقوى اولماز واتيان نساده اولان دفع مبلغنه بالغ اولماز
ودفع قليل اولان خروج منينك مضرتى قليل اولور ودون الفرج مجامعت
حكمنه قريب اولور يعنى تحفيذ ايله منى اخراج ولسى من وجه مضرتى
اكثر وجهى مضرتى اقل اولور بو عبد مترجم ديركه حكم شرعيسنده ابوحنيفه ايله
صاحبانى بيننده خلاف وارد در زيرا زانيه قياس ايله امامان محترمان قتنده حد زنا اقامت
واجرا اولنور وابوحنيفه رحمه الله تعالى عليهم انده شهوت ناقصه ولمغلى حد ايجاب ايلمز
كتب فقهيه ده تفصيل اولنان وجهله تعزير اولنور ثم مصنف رحمه الله وجه ثانيده ذكر ايلدكى
قلت دفعدن مفهوم اولان نقصان شهوت ايله حضرت امامه نصرت ايلدر وبوبابده
اولان اختلاف وادلهٔ سنده اولان تفاصيل وما عليه العتوى كتب فقهيه ده مبيندر

بحث فصل يد جماعك اوقاتى بياننده در واجب اولوركه امتلاء اوزره جماع اولنميه
زيرا جماع هضمى منع ايدر وعلى الامتلاء وكثرته حادث اولان امراض على الامتلاء جماعدن
عارض اولور بلكه اوله جماع اولان جماعك مضرتى وكثرت عضوتنده اسرع واصعب اولور

على الامتلاء

اتيان غلمانك

اتيان غلمانك بيننده العلاقه ... حسب منقطع عن نسله بعد الانفصال اولورسه ... ديبى

اتيان غلمان

ولد

حد زنا اقامت

ودلائل اخر ايله

وجه اولده ذكر ايلدكى كثرت عمل احتياجه

دحب ايوا

اتيان غلمانك شهوتى نقصانه سببى ديركه انده شهوت انحق فاعله اولور ومفعوله شهوت اولمغله مدخل قصير اشتمال ايلمز اما نسيالرك حالى عكس اوزره در واشتمال اتم وقوت الملذ وبوندن ذيلو شرح كنز ده بيان ايلمشدر

وبعض ناسدن على الامتلاء جماع ايتمك واقع اولور ايسه انلره واجب اولوركه
بعده قليلا حركت ايليه طعام معده ده مستقر اولوب قعر معده يه طاقي اولسون
ايچون وبعد الحركت ممكن اولور ايسه نائم اوله وكذلك جماع مراد ايدنلره لايق
اولوركه على الخواد جماع ايليه زيرا على الخوا جماع اضر وطبيعة اوزره حمل ثقيل
وحار غريزيي اقتل ودق وذبولي اجلب اولور بلكه جماع ايدنلره واجب
اولوركه تناول ايليديكلر طعامك انحداري وهضم اولك استكمالي قتنده وهضم
ثانينك استكمالي وهضم ثالثنك توسط حالي قتنده جماع ايليه واول وقت
انحاصدن اختلاف ايله مختلف اولور يعني جميع ناس حقنده ساعت تعيني ممكن
اولماز هر شخصك هاضمه مزكوره لرينك وماكولنك قوت وضعفي ومزاجي
تجربه اولنمغله اول وقت معلوم اولور وبعضلر ذاهب اولدي كه جماعك وقت فاضلي
هضوم اربعه نك جميعا تكميلندن صكره اولور بعضلري اول كلامنده التفات
اولنمز زيرا من كل وجه غزانك وقت هضم وقت خوا اولور ووقت خواده جماع
رد اولور بلكه جماعك وقت فاضلي اول وقتدركه انده بدن احتياجي تغذيه ميره
وغذا المغه بري ايدوب اعضا كليسنه طريق هضمده غذا موجود اوله واول
وقت ذكر اولنان وقتدر وبعض ناسه اول وقت فاضل اولدي ليلده اولور
وآنلره اول وقت اوفق اوقاتدر اولور آنكي جهتدن ايچون اول جهتلري مرسي انلره
قياس ايله اول وقت هضم ثالثك توسطي وقتي اولور بغيدر وجهة اخرى اوائل الليله
اولان جماع نوم طويل تعقيب ايدر وانده قوت وتبدل ايدر وخانوتلرك رحمنده
نوملري سببيله نطفه تقرر ايدر وواجب اولوركه جماع انجق شبق صحيح وقتنده
اوله وانك شبقي شهوتنك حركتي نظر وتأمل وحرقه وحكه سببيله اولميه بلكه
آني كثرت منيه تهيج وتحريك ايليه وواجب اولوركه تخمه دن صكره جماعدن اجتناب اولنه و

كذلك

وكذلك قيء واسهال وهيضه وذرب مثللو استفراغات قوتيدن صكره دخي جماعدن اجتناب اولنه
وحركت بدنيه وحركت نفسانيه دخي وبول وغائطك حركتنه صكره وفصددن صكره
دخي جماعدن احتراز اولنه اما ذرب قديمي بعضلر جماع تخفيف ايدر ماده يي تخفيف وجهته
امعايه جذب سببيله وواجب اولوركه زمان حار وبلاد حاره ده دخي جماعدن
اجتناب اولنه ورجال سخونته برية قتنده ويا خود برودت بدن قتنده دخي جماعدن
احتراز ايليه بو ايكي حالده دخي جماع رديدر ولكن بعد السخونت جماع برودتدن
صكره اولان جماعدن اسلم اولور وكذلك رطوبتدن صكره اولان جماع يبوستدن
صكره اولان جماعدن اسلم اولور ومعتدل المزاج اولنلره جماعك اجودي اوقاتي
تجربه اولنمغه اوزره جماع هجر وتركنه برمدت مرور ايليه كه اول مدتدن صكره جماع
جماع اولنسه انده خفت وصحت نفس وذكاء حواس حادث اوله سكزنجي
فصل كثرت ودنيه ولدا اولنجق منيدر وتولده صالح اولميان منيدن بيانندر سكرانك
ويبرا اولنلرك وصبيلرك وكثير الجماع اولنلرك منيلرندن ولد حاصل اولماز ومرف
الاعضا اولنلرك منيلرندن ولد سليم تولد قليل الوقوع اولور وقضيب جدا
طويل اولسه حركت منينك مسافه سي طويل اولمغله منيه رحمه منينك حركتي غريزيه سي
منكر اولديغندن صكره واصل اولمغله اكثر امرده اول منيدن ولد حاصل اولمز طقوزنجي
فصل جماع ايدن كمسه نك علامتي بيانندر جماع ايدن كمسه نك بولنه خيوط
وشغانيب اولوب اول خيوطلر بعضيسي بعضيسنه مختلط اولور قانون نسخه لرنده
شغانيب واقع اولمشدر ولكن قاموسده مزكور اولان شنغب دريرده اولان غرق طويل
معناسنه در واقتضا ايدركه جمع شناغيب اوله اونجي فصل نقصان الباءه
بياننده درباءه نك نقصاني قضيبك نفسنده اولور ويا خود اعضاء منيه اولور ويا خود
اعضاء رئيسه ده واعضاء رئيسه يي ولي ايدن موضعده ويا خود اعضاء شرايطه اعضاء جماع

ارا سنده اولان عضو متوسطه اولور ویاخود اول سببه مجاور مخصوصه سی اولان عضوده
اولور ویاخود نقصانی باءه اسافل بدنده ویاخود جمیعا بدنده نحافت قلتی ایله اولور اما نفس
قضیبه اولان سبب ایله نقصان باءه حدوث قضیبده اول سوء مزاج اولورکه انده استرخاء
مفرط اوله وانثیان واوعیه منی سببیله اولان نقصان باءه مفرد ومفرط اولان سوء مزاج
ویاخود مع سبب اولان سوء مزاج اولور مع یبس سوء مزاجده حادث اولان نقصان
اردر اولور ویاخود یالکز یبس اولور ویاخود وعاده اولان قلت منی وتباهی تهییج
ایدن لذع منیدن منیلک فقدانی اولور حتی بر قومده کثرت منی موجود ایکن مجامعت ایده
من نزول ایلمز جمود منیله اولوب لذع مفقود اولدیغی ایچون ومع ذلك لیلا احتلام
اولورلر ایدی زیرا اوعیه منی لیلا سخونتلی اولور وسخونت ایله منی به رقت گلوب منی
وعیانی اولان جماع ایله منی نزول ایدر واعضاء رئیسه سببی ایله اولان نقصان باءه
بعضلره نقصانی من جهة القلب مادۀ روح وریح ناشره اولور ویاخود
من جهة الکبد اولوب مادۀ منی منقطع اولور ویاخود من جهة الدماغ اولوب قوۀ حساسه
مادۀ منی منقطع اولور ویاخود کلیه نك بردی وهزالی وامراض معلومه سی جهتندن
اولور ویاخود من جهة المعدة اولوب معده نك سوء هضمی حسبیله باءه ناقص اولور ونوازل
کلیسی مبدئی ضعف ایله ویاخود اول اعضاء رئیسه ایله قضیب ارا سنده اولان
مجاریه سده اولمغله اولور وچوق واقع اولورکه دماغ سببی ایله اولان
ضعف سقطه وضربه یه تابع اولور اما اسافل سببی ایله اولان ضعف اسافلك
جدا بردندن ویاخود حرارتندن ویاخود یابسۀ المزاج اولوب نحافت انعدامیله
اولور ونفخ باءه یه بدنکوزل معین اولور حتی من غیر افراط موذی بطننده نفخ کثیر اولانلر
انعاظ زیاده اولور واصحاب سوداده نفخلر اکثر اولمغله انعاظلری اکثر اولور
اما مجاورات ایله عارض اولان نقصان باءه بواسیرك انقطاعی ویاخود مقعده سنه

اصابت

اصابت ایدن الملك مقعد وعضله مقعد ایله قضیب ارا سنده مشترك اولان عصبه اضرار
ایله اولور وجماعده وهن وبروب عائق اولور امور وهمیه جماع اولنلره جماع ایدن کمسنه نك
بغض واحتشامی وجماعده ضعف قلب حسبیله عجز اولدیغی ملاحظه واستشعار ایلك
خصوصا وقت معینده مثلا فصولك برنده عجز اولدیغی استشعار ایلك زیاده عائق
اولور وقتا اول وقتده جماع معاوده ایلسه اول وهم تمثل ایدوب عائق اولور
وبعضلره نقصان باءه سبب جماعی ترك ایتمکله جماعی نفسك نسیانی وجماعدن
اعضانك انقباض وطبیعتك منی یه قلت احتفالی ایدرسه دن کسلن خاتونلرده طبیعت تولید
لبنه توجه عنایت ایلمدیکی کبی بعضلره منی جمع واحتفالنده عنایت ایلمز ومعلوم اوله که
انعاظك سببی منیدن ویاخود غیریدن منبعث اولان ریح اولور وحر وبرد دن هر بری
ریحه مضاد اولور زیرا برد تولد ریحه مضاده وکذلك حر مادۀ ریحی تحلیل ایدر ورطوبت معتدله
اولوب اولمقداره موافق حرارتی اولنلر ریحی تولید ایلمز وتولید ریحه وجماعه معین اولور
اقتصادا اوزره خیل رکوب وجماع اعتیاد وکلیه وکلیه نواحیسنك رطبه اولدیغی
ویاخود رطوبت ایله برودت اولدیغی اما کلیه مزاجینك حرارت ویبوستی اولوب واعتزال
اوزره جماع استعمال ایلمدیکی سبب عقم اولور العلامات استرخاء قضیب ویاخود
عصبك بردمزاجی ایله اولان نقصان باءه یه انتشار اولمدیغی وماء بارد ده قضیبك
تقلص وتقبض ایلدیکی دلالت ایدر وبعضلره منیده غزارت اولور وانده خروج سهل اولور
وبعضلره آلتده انتشار اولمیوب لکن انزال اولور وبعض کمسنه لرده نحافت بدن وضعف
بدن اولور ولکن شهوتنده نقصان اولماز وخصیه سببی ایله اولنلره اکثر اول سبب اولوریسه
الخروج منینك عسرتی دلالت ایدر اول عسرت قلت منی حسبیله اولمیه وبرود ملمس دخی
دلالت ایدر واکثر سببه منینك یبس وقلتی اولور ایسه انك منیسی قلیل العسرت
ایله خروج ایدر واکثر حالده اول مثللو کمسنه ده نحافت بدن ودم وطمث قلتی اولور

واناری اسنجات واغذیه مثللو ترطیبك نافع اولور واعضاء جماع اوزره منقدم اولان اعضا
حسبلری ایله ترتب ایدن نقصان باده علامتی اگر اول عضو کبد وکلیه اولور ایسه قلت شهوت
اولور بلکه انلرده هضم وشهوت وتولد دم لایق اوزره اولماز واگر اول عضو قلب ایسه
انده انتشار قلیل اولور وبعضلرده انده بلا انتشار انزال اولور وانلرده نبض ضعیف لین
وحرارت بلیه ناقصه اولور واگر دماغ اولور ایسه حرکت منی به احساس قلیل وجماعه
تقاضی ایدن حرکت منینك دماغه میهیجه سی اولماز ودماغك اولنلر حواسده احوالی ایله
استدلال اولنور واول حواسدن خاصه حاسه عین ایله استدلال اولنور اگر اول عجز حال
اولادن ضربه وسقطه دن صکره حادث اوله کبد وقلب ودماغدن هر برینك ذکر سالف — دماغ اوزره
علامتی واردر وامراض کلیه ایچون ده علامت واردر اول علامتلر بابلرنده تعرف اولنسون
واسافله قلت نفخدن حادث نقصان باده علامتلر بودرکه انلرده اعضانك قواسی سلیمه — اولان
اولور وضعف انجق انتشارده اولور وقلب وکلیه وشهوت قوالری وما هوز
اولور وانلر منفخات استعمالندن انتفاع ایدرلر ومنینك قلت حرکتی وقلت لذعی ایله
باهك نقصانی علامت جماع قتنده خروج ایدن منینك کثیر وجامد اولدیغیدر وبو سبب
اکثر مزاج بارده تابع اولور وبعض کره متفق اولور که منی کثیر اولور ولکن جدا ساکن
اولور بزم ذکر وبیان ایلدیکمز اوزره وسمین اولان کمسنه لر مهزول اولنلردن جماعه عجز
اولور وکثرت جماع مراد ایدنلره لایق اولور که انلر تعریق واستحمامی واستعمال معرقی تقلیل ایلیه لر — حسبما امکن
وانلر فصدی ترك ایلیه وادهان حاره ایله ابقلی یی تمریخ ایلیه زیرا بو وجه اوزره تمریخ — واو عیه منی
کلیه یی تقویه ایدر المعالجات اگر نقصان باده سبب اعضاء رئیسه ده اولدیغی
معلوم اولور ایسه اگر علاجه اقتصار اولنه انك علاجنده افراط وتفریط ولمیه اگر اعضاء
رئیسه ده اولان سبب برودت ایسه اگر مترودیطوس کبی بر دوا اولمز بو بابده دواء قویدر — کما هو الاکثر
وبلکه ضعیف باده نك جمیعینه انك منفعتی اولور ~~اگر سبب ... ایسه ... برودت ...~~
بردی اولان

اول برد

اول اتفق عضوده اولور اولسون وسبب کبدك ضعفی اولور ایسه اگر دواء کرکم کبر وامروسیا
وسجر نیا کبی نافع دوا اولمز واگر معده نك سوء هضم سببی ایسه معده تقویه اولنور واگر
سبب کلیه ده ایسه اولا کلیه کنك علاجی ایله معالجه اولنور وکلیه نك نفسنه اولان معالجه نك
اکثری اسخان ایله اولور زیرا کلیه یی وظهری اسخان انعاظه نافع اولور ونفس کلیه یه
معالجه اولنور تقیه دن صکره نقصان باده نك تدبیری اولنور ادایح طیبه وسعوطات
طیبه مرطبه دماغه نافع اولور ورد والمسك وتریاق ومترودیطوس قلبه نافع — وقلبه
اولور واگر سبب اسافله نفخه نك ضعفی اولور ایسه اگر اول قلتك سببی نفخه برد اسافل ایسه
اسافلده دلك لطیف وبزم قریبا ذکر ایدجکمز مروخات استعمال اولنور ودار صینی — اولنور
مقدار کثیر استعمال اولنور واغذیه ده باقلا ولوبیا وحمص کبی حبوب استعمال وملح ایله
بصل جلیستدن برشی ایله استعمال اولنور واگر قلت نفخه سبب حر ایسه انك علاجنده — وضعف باهی اولنلر
تبرید وا بزنات ومروخات واطلیه واغذیه ایله تعدیل اولنور وبرد ویبس اولنلر
ایلسون بکثر وتوت شامی وباقلی ولبن وماست تناول اولنور واگر سبب — ایلسونلر
ضعف بدن ایسه اغذیه مقویه ایله بدن تقویه اولنور اسفید باجات ومطبخات
واشوبه وکبابات وهرایس ونیم برشت بیض وشلجم ولبن وسمن وخبز سمید و
لبوب کبی لوز ولب جوز ونارجیل وفستق وجلوز وحبة الخضرا مثللو متوبلات
ومبزره نعناع وبصل وکرات وحلبه وحندقوقی وجرجیر ایله مخلوطه کبی — اولان
تناول اولنمغله وکذلك بدن استحمامات واجبه ومروخات مقویه ایله تقویه اولنور
انك تمریخی دهن سوسن ودهن ناردین ایله اولور اگر فضل تسخینه حاجت اولور
ایسه انده مسك وجند بیدستر وانلر کبی نسنه لر قاتیلور واگر سبب اعضاء
منینك بردی ایسه ادویه مسخنه نك معالجه سی ایله علاج اولنور ومسوحات
مسخنه ایله معالجه اولنور واگر انحلال سببی اولور ایسه مأکولاتده مرطبات حاده ایله

اول ادویه لر اعانت اولنور و اکر سبب اعضاده منزلک افراطا اوزره حرارتی اولور ایسه
انلره مبرد حمه مرطبلک کلیسی نافع اولور ماست بقر و اجبنه بقلة الحمقا طبخ اولنان لبن
مثللو و اکر سبب حر و یبس اولور ایسه حمامات و صفرت البیض و لبن حلیب مطبوخ ایله
اعتدال اوزره ترطیب اولنور و اول لبن مطبوخک اجینه لبنک ایکی خمس مقداری ترنجبین
خلط اولنور و اسفیدباجید اغذیه لر ایله هم ترطیب اولنور و کذلک ادهان بارده
ایله حتی دهن خس و دهن قرع ایله هم ترطیب اولنور و اکر سبب یبوست ایسه
بدن اغذیه و البان و حمامات و شراب رقیق و حبوب منخزه اولان احساء کبی
و فرخ و دجاج ایله ترطیب اولنور و اکر سبب قضیبده اولان اعصابک برودتی ایسه
و استرخاسی ایسه مثانه بابنده ذکر اولنان استرخا و برد معالجه‌سی ایله علاج اولنور
و واجب اولور که استفراغات و تعب و بط جراح و حرکات نفسانیه‌دن صکره جماعدن
اجتناب اولنه زیرا بو مذکورلردن صکره جماع باهی ضعیف ایدر و جماع کثیر متواتردن
صاقنوب اجتناب ایلسونلر و اکر متواتر کثرت جماع ایلدر ایسه ملیناً جماعدن امساک
ایدر زیرا کثرت باه باهی قطع ایدر و انلر تخمه‌دن هم اجتناب ایدرلر اکر تخمه عارض اولدی
ایسه غذایی تخفیف ایدر و هضم اجاده و معده‌یی تقویه ایدرلر و واجب اولور که شرب
مایی تقلیل ایلیه‌لر زیرا شرب مایی تکثیر ایدنلره اضر اشیادر اولور و محلل ریاح اولوب
ایله تحفنه اولان سذاب و مرزنجوش و حرمل و فوتنج و مرماحوز و کمون و بزر
فنجنکشت مثللولردن اجتناب ایلیه‌لر و تخفیف بردر اولان عدس و خرنوب و جاورس
و حوامض و قوابض مثللولردن هم تخفیفندن ایچون اجتناب اولنه و هر شدیرا اولان
مخدرات و کافور و بزر قطونا و نیلوفر و ورد مثللولردن هم اجتناب اولنه لکن بزر
خشخاشه هر نه قدر مقدار قلیل تخدیر وار ایسه لکن انک دسومتی و رطوبتی تخدیرینه
معادل اولوب اول دسومت و رطوبتک زیاده‌سی اولمغله باهه نفع اولور و واجب اولور که
کیفیت

اعتدال اوزره اولان

ملیناً طویلا عصا کمنه دن اصلی ملوبا ایدر حتی ایلم ملیناً دکلدر زیرا ملین غیر ... معناسنه در بو مقاله انلک معناسی بو قدر

حایضه

رحیضنده

حایضه اولان خاتونلر وقت جماعدن اجتناب اولنه و کذلک عجوز و مریضه‌دیر و غیر بالغه
اولنلره و مدت کثیره جماع اولنمیان خاتونلره و بکره هم جماعدن اجتناب اولنه زیرا
بو مذکوره لره جماع بالخاصه اعضاء جماعی ضعیف ایدر و نقصان باه سبب اولنلره
واجب اولور که انلره کثیر الجماع اولنلرک اخباری تلاوت اولنه و احوال جماع ایچون
تصنیف اولنان کتب مصنفه هم تلاوت اولنه و علیل اول بابده تفکر ایلیه و لکن عضو جماع
فتور اولنجه قدر جماع ترک ایلیه و اول جماعدن عاجز اولنلر صحبتنه اول کیمسنه‌لر ادخال
اولنه که انلرک جماعدن عجزی یوغیکن نفسن ضبط ایدوب جماعی ترک ایلمش اوله‌لر
و جماعدن عاجز اولنلره بنه واجب اولور که جماعده تدرج ایدوب مروخات و دلوکات آتیه‌لر
ذکر آتی وجه اوزره استعمال ایلیه‌لر و اول علیلک حضورنده جماعک اسبابی و احادیثی
و انلر متصل و ملحق اولنلر ذکر اولنه و حیوانات سفادنه نظر اولنه و اما اول تدبیر که
انلر اطبا باهی اسمی ایله ذکر ایدرلر انلرک اکثری تسخین و ترطیب جانبنه متوجه اولور و تفتیر هم
اولور ظهر و کلیه‌یی تسخین ایدر اول موضعه کمادات و مروخات اولنمغله تسخین
اولنور دهن بان و حب القطن دهنلری ایله مسخنه تکمید و تمریخ اولنور اما اول
مساوی که انلر هم باهیه اسملرینه مخصوص اولور انلر اول ادویه‌لردر که مسخن و شربی بر درجه
عصبه انلرک نفعی اولور و کذلک اول ادویه‌لردر که هضم ثانی و هضم ثالثه انلرک نفعی
و تسخین اولور و نفخ رطوبت غریبه ناشی سی ایله اولور و اول ادویه هم باهیه اسمنه مخصوص
انلرک باهه منفعتی بالخاصه اولور و کذلک اول اغذیه‌لر که انلر دم حار رطب و غزیر حادث
اولور بعده انلره نفخ و لزوجت و متانت اوله حمص و لوبیا و اول اغذیه‌لر که
انلری بر زمان آتیده ذکر ایلرز و باهی معالجه‌لرک اکثر استعمالی حمام رطب عقبنده
و تمریخ و دهن زنبق و سوسن و نرجس و اول مثللو ادهان ایله تمریخ عقبنده استعمال
اولنور و طعاملرن مقدم بیض نیمبرشت اوزرینه ملح اسقنقور ذر اولنوب یه‌لر صکره

واشکال جماع بیان

انكله تحسن اولنور وتحن ادویهٔ باهیه یی طعم ایلسه اوزرینه شراب ریحانی مقدار
قلیل شرب ایدر وبعده فراشنه یاتر وآیاقلرینی ماء حار ایله غسل ایدر ومروحات ومسوحات
منعظه یی استعمال ایدر وشمدیکی حالده اول ادویه واغذیه یی بز ذکر ایلرز واول
ادویه واغذیه نک موضع استعماللرو موافق اولان ازمنه وامکنه سنه هم اشارت
ایلرز ومعلوم اوله که باه تربیرنده اعتماد اکثر اغذیه یه اولور واغذیه دن مادهٔ نک
وقوتک انتعاشی توقع اولنور وباهده استکثاره رغبت ایدن کمسنه لره واجب اولور که
بدننه مراعات ایلیه اگر بدننده حمی وامتلا بولورایسه فصد ایلیه وطبیعتی تعدیل
ایلیه وتسخینده مبالغه ایلمیه زیرا تسخینده مبالغه ایله تجفیف عارض اولور ومضر
اولور وتحن ادویه واغذیهٔ باهیه استعمال ایلسه اگر برقدح شراب ریحانی تابع قیلر
اون برنجی فصل ادویهٔ مفردهٔ باهیه بیاننده در اما بزور بزر شلجم وکرنب
وانجره وترمس وجرجیر وجزر وفوذنج بستانی که نعنعدر وبزر هلیون وبزر فجل
وبزر رطبه وبزر بطیخ وبزر کرفس وقطر آسا الیون وقردمانا وفلافل ودارفلفل
وهیل بوا وسمسم وبزر کتان وحب الرشاد وحب البان ودهن بان وحب
قلقل وحب الزلم وحلبه وخصوصا عسل ایله مطبوخ حلبه اما حبوبدن باهیه لر
حمص لوبیا باقلی مثللودر واما قشور وحشایشدن قرفه ودارصینی وبسباسه
وحسک وطالیسفردر واما لبوبدن صنوبر والسنة العصافیر وحبة خضرا
وفلفل جبر وفستق وبندقدر اما صموغ کثیرا وحلتیت مثللودر زیرا حلتیت
جزلاحار منفخدر وحبرو واندن برمثقالی شرب ایلسه نفع عظیم اولور اما اصول وشبیه
باهیه اصل لوف وبهمنین وزرنباد وقسط حلو وخصی الثعلب بونلر انعاظه قوتلو
اولور وهلیون واصل حرشف وبصل وخصوصا مستوی بصل واسقیل مشوی
وشقاقل وزنجبیل وخصوصا ایکیسنک مربالری وخولنجان وعاقر قرحا واصل

حسک

حسک وموز واسارون وبوزیدان ومغاث وسورنجان وخاصة لعبهٔ بربریه
زیرا لعبه مشرو بانک حرارتی جمیع بدننه تهییج ایدر وکذلک سعد هم شربا ومسحا انعاظ کتورر
اما حیواناتده باهیه لر ضب ورل واسقنقور وخصوصا اصل ذنبی وکلاکی وسره سی ومحلی
وورل ایام ربیعده اخذ اولنور بج اولنور واحشاسی تنقیه اولنور وملح ایله ایچی دولدرلور
وظلده تعلیق اولنور جفاف اولنجه قدر وتحن جفاف اولسه ملحی اخذ اولنوب حبس
اولنور وانک قلیلا ملحی بوشانده دواء نافع اولور ملح سقنقوردن مستعمل اولان
مقدار قلیلدر بو ملح اقل استعمال اولنور وبنات الماء وسمک حار اولان جری
ومارماهیچ وکوسج وکذلک البان ابل بکر وکون مقداری کل یوم هضم ایدجکی قدر
شرب اولنور وکذلک سمک صغار هاریجی دخی مجففا سوا اولنور وشربته اجزه
یدی درهم اولور وطبیع ایله اولان نسخه ده صغار هاریجی بدلنه صغار نهری واقع اولمشدر
اگر کوره محض ظاهر در ونسخهٔ اولی نک بیانی بو درکه قبائل عربده بنی هاریه نک میاهنه
هاریه دیرلر احتمالدرکه انلرک صوینده سمک صغار اولوب بوشانده منفعتی اوله
وبیض سمک وبیض دجاج خصوصا بیض حجل وبیض حمام وبیض عصافیر وبالجمله
ادمغه وخصوصا فراخ وعصافیر وبط وفراریج وحملان بو مذکورلر بهر برینک ادمغه لری
ملح ایله سوا اولنوب نافعدر وخواص حجر اسنه جادر اولندیغی اولورنورک ذکری
اخذ اولنوب تجفیف اولندیقدن صکره سحق اولنور ومسحوقندن شی یسیر بیتمش
بیمرطه اوزره ذر اولنوب تحسن اولنور ومنافع حیواناتدن بو منفعت دخی
شیء عجیبدر که فصیلدن انفحهٔ مجففه سی اخذ وجماعدن اون ایکی ساعت مقدم اندن
اخذ وثلث رطل صو ایچنده اول مأخوذ اداف اولنوب شرب اولنور اگر ایتذا ایدر
ایسه ماء بارد ایله غسل اولنور وکذلک عسلدن ماء عسل اتخاذ اولنور
وبلا ادویه اول ماء عسل شرب اولنور وماء عسلی شربده ادمان اولنور وایچنده قلیل

زعفران جاه قیلنور اما باهیه اولان میاه ماء حدید ومأ حدادر وشراب حدیث اولور اما شراب
عتیق بادر تحلیل وتلطیف ایتمکله مضر اولور اما فواکه دن عنب حلو باهه جیددر وخصوصا
اول عنب حدیث اوله زیرا عنب حلو حدیث دم حار تمام رطوبة وریح ایله دولدیرر
وغذا ومتین تولید ایدر وبقول وبقوله مشابه اولنلرک باهیه سی حسک وخصوصا
عسل ایله ماء حسک طبخ اولنوب لعوق قوامنه قیلنه بعده صکره استعمالی نافع اولور
وکذلک جرجیر وخصوصا کل غذاء عصاره سی بر رطل نبیذ صلب ایله شرب اولنوب تجربه
ماوجب اولان غداس ایله تغذی ایدر ایسه منفعت حاضره اولور اما ادویه مرکبه مشروبه
جمله سندن باشی مترودیطوس در وضعف قلبه اولنلره دواء المسک دن زیاده نافع اولور
وکذلک جوارشن بزوری اوج مثقال جرجیر رطب صوینک بر اوقیه صو ایله شرب اولنمق
دخی نافعدر مرکبات باهیه معروفه دن بری دخی دواء اسقنقور معروفدر وکذلک
بزر جرجیر رطب بزری اوج درهم اخذ اولنوب سمن بقر ایله شرب اولنور ودواء حسک
ودواء تودریجین ودواء المنذر دخی باهه نافعدر وکذلک ملح سقنقور وبزر جرجیر صفرة
البیض اوزره الکرتجربه اولنور وکذلک دیوک خصیه سی بر مثلی سقنقور ملحی ایله کل یوم ایکیشر
درهم شرب اولنور وکذلک بزر جرجیر وبزر فجل وبزر بطیخ هر برندن بر جزء اخذ وجمع
اولنوب لبن حلیب ایله شرب اولنور وکذلک حب الصنوبر وبزر کرفس جبلی واذکاکینج
مراره سی وعلک انباط بوادویه لر وزنلری برابر اخذ اولنوب عسل ایله خلط اولنور وانده
بر مثقال اخذ وشرب اولنور وکذلک شقاقیل شقاقیل وبزر جرجیر وتودریجان
وزنجبیل ودارفلفل هر برندن ایکیشر درهم ولسان عصافیر وادمغه عصافیر
وکندر هر برندن بر درهم اخذ اولنوب دهن نارجیل ایله لت اولنور وعسل و
فانیذ ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور وافراطا وزره بر دواصابتنه حادث اولان
نقصان باهه معجون حرف عاقرقرحا ایله سق اولنسه جدا نفع اولور وکذلک جاوشیر

اوج

اوج درهم اخذ اولنوب الجیده مرزنجوش طبخ اولنان صودن بر اوقیه صو ایله اداف اولنوب
اوج کون مقداری سق اولنور وکذلک زنجبیل اوج جزء دارفلفل اوج جزء عسل املج معجون
قیلنوب اندن بر مثقال مقداری ماء حار ایله سقی اولنور وکذلک بزر هلیون وشقاقل
یعنی شقاقل وزنجبیل بشر بشر وتودریج احمر وتودریج ابیض وبهمن احمر وابیض
اوچر اوچر بزر الرطبه وبزر فجل وبزر جرجیر وبزر الجزره هر برندن ایکیشر درهم ایل
مشوی وسقنقور سره سی اوچر اوچر السنة العصافیر ایکی درهم سکر قرق درهم
وشربت واحده سی دورت درهم طلا ایله اوچ کون مقداری سق اولنور وطعام ان باهی قیلنور
وکذلک بزم مختره وحمار دیمز اولان بودوا دخی جدا نافعدر اول دوا بودر حلیت بزر
جرجیر قاقله بزر الجزر لسان عصافیر کرمدانه هر برندن بر جزء بوزیدان فلفل هر
برندن اوچر جزء مسک سدس جزء حب الصنوبر الصغار درهم ایله لت اولنوب ومحک بعده
بسمح عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور دواء شدید القوة عسل بلادر
عسل نحل سمن بقر وزنلری برابر اخذ اولنوب قیناد یلور وبعده یشارب محلی مقداری
نبیذ ایله شرب ایدر واندن نفع عجیب اولور وحارت شدیده سی اولمیان ادویه جیده دن در
حلبه تمر معا طبخ ایله انضاج اولنور وبعده الجندن تمر اخذ اولنوب تجفیف اولنور
وتمر مجفف دق اولنوب عسل ایله معجون قیلنور وشربت واحده سی بر جلوزه اولور واوزر
نبیذ شرب اولنور وکذلک بنجع حبة الخضرا نصف رطل وتمر بر رطل اخذ اولنوب رطل العنون
سودر ایله ایکی سی معا دق اولنوب منقع اخذ واوزرینه سود شرب اولنور یعنی بعد ذکر
اول عرقوقلک حبر تناول وسود اوزرینه شرب اولنور ومعجون اللبوب ادویه جیده دن
اولور نسخه سی بودر لوز بندق مقشر فستق نارجیل مقشر محکوک لوز صنوبر حب فلفل
حب الزلم حبة الخضرا وزنلری برابر نار مشک دارفلفل زنجبیل هر برندن اوزجزء باخود
قلیلا اکثر جمیعا دق اولنوب فانیذ شجری ایله معجون قیلنور وشربه واحده سی بیضه مقداری اولنوب

شجر بلته فی بلاد فارس علی قول
واحمر زیبع فانیذ خرانی

شرح واثنيانه اولا قطوريات ومسوحات بيانندەدر عاقرقرحا نصف درهم اخذ اولنوب
زنبق طيب ايله خلط اولنور وبعضلره دكه اوفربيون مسك خلطا اولنوب انكله قضيب ومحاذی
وما والاها اطلی وتدهين اولنور ويا خود عاقرقرحا اخذ اولنوب ماخوذك نصفی مقدار مسك
ايله خلط اولنور بعده بعضلره اول مجموعدن بر مثقال اخذ اولنوب دهن زنبقدن بر مثقال
ايچنده اذابه اولنوب استعمال اولنور وكذلك خردل دهن رازقی ايله وكذلك بزر الجرجير
دهن رازقی ايله استعمال اولنور وكذلك حلتيت دهن زنبق ايله مسوح قوی
اولور وكذلك بزر مازريون دهن حار ايله وكذلك بورق عسل مصفی ايله ومرارة
الثور عسل مصفی ايله استعمال اولنور دوا جيد بصل نرجسدن برشی اخذ اولنوب
انك ذلك اولنور ويا خود حب النيل وعاقرقرحا وزنجبيل برابر اخذ اولنوب دهن ايله استعمال
اولنور ويا خود ميويزج دهن حار ايله استعمال اولنور كذلك حلتيت عسل ايله وكذلك
سعدك كندر ايله مسح اولنور وكذلك قنطوريون وزفت واوقيروطی كه دهن
سوسن ودهن خيری وشمع ومصطكی وسعد بونلر ايله ذكر وذكرك حوالیسی طلا اولنور
وحقن بابنده ذكر اولنان ادهانك بو بابده منفعتی عجيبه اولور مروخا استعمال اولنور
ايسه خصوصا حب [struck] وخاصة دهن سعدك نفعی زياده اولور وبو بابده غایت اسد
شديد القوة اولور مسوح جيده قوی اولور ودوا فسك مختاردر كه انك نسخه بودر مركب
غير مطفا حب قطم هر برندن بر درهم عاقرقرحا وبولوسين يعنی ايكی اوبولس
فلفل اسود اوتوز حبه ... بكر وحبه بو مجموع بصل عنصلدن بر درهم
ايله ناعما دق اولنور وعلی حياله دق اولنور ايسه اجود اولور وبعده قيروطی ايله خلط اولنوب
[struck] استعمال اولنور قطنه ومحاذی انكله مسح اولنور وقضيبه حلتيت منعظ
ومهيجدر واكر حلتيتده حرارت شديده سندن خوف اولنور ايسه دهن بنفسجله اذابه
اولنور المحمولات آنلردن بر اول حمولة دركه شحم بط وحب القطن وعاقرقرحا

دهن

دهن نارجيل ايله احتمال اولنور وبعضلر ديديلر كه شحم حماردن شيافه اتخاذ اولنوب
احتمال اولنسه انك تاثيری عجيب اولور وكذلك ذكر حمور ايدن مروخ زفت ... احتمال
اولنسه نفع اولور اما حقن بو بابده نافع اولان حقنه مرق رؤس ومرق فراخ
مع صفرة البيض وكباش ضان خصی اخذ اولنوب حقنه اتخاذ اولنور واول حقنه
جيده اولور اكر حقنه سائره يه خلط اولنور ايسه ودماغ وبدنی تقويه ده منفعتی
اولور وانلرك ادهانی اليه ودهن الجوز وشيرج وسمن بقر ودهن فستق و
بندق ودهن نارجيل ودهن محلب اولور ودهن حب القطن جدا عجيب اولور ومحرور
اولنلره دهن حسك ودهن خشخاش ودهن حب القرع وحب البطيخ وبو مثللو لر نافعدر
بو برزم مختاريمز اولان حقنه صفتيدر رؤس وفراخ مطبوخ مغات ايله وبوزيدان
وشقاقل ايله ليلا تنورده جدا طبخ قوی ايله طبخ اولنور بعده نصكره انلردن برجزء اخذ اولنوب
اوزرينه لبن نصف جزء سمن نصف جزء دهن محلب دهن نارجيل هر برندن ربع
[struck] ... وضبّ كليه لرينك شحمندن موجود اولور ...
[struck] ... وبونلر ماخوذ اولان برجزء اوزرينه القا اولنور حقنه
جيده حسك وطری بش جرم حلبه بركف لفت بزری بركف بزر جرجير وجزر وبزر
هليون ونخاع تيس وخصيه مرضوضه سر ودماغ بو مذكورلرك اوزرلرينه ايكی
رطل ماء وايكی رطل لبن حليب صب اولنور وغلظت عارض اولنجه قدر طبخ اولنور وانلردن
دورت اوقيه اخذ اولنوب دهن بطمدن بر اوقيه ايله احتقان اولنور واوچ اون اوچ علی
الريق تبرزدن صكره اول احتقان تكرار اولنور حقنه قويه ضان انك باشی وخصيه سندن
اوچ ويا خود دورت واليه دن برقطعه وحمص انلره تنورده طبخ اولنوب صورت
[struck]
وحبه خضرا دهن القا اولنور وسقنقور شحمندن برشی دخی قيلنور احتقان اولنور واخر حقنه لر انقرابادينده ذكر اولور

اغذیهٔ صرفه انلرک اغذیه لری ادکلرو سموز لحم جدیلدن متخذ اولان غدالردر و فیون لحم و حمص و بصل اولور ولکن اول لحم قوریلمیه زیرا قوریلمش لحم ~~غلیظ بنی~~ ندر قوت کتیر ~~ایسه~~ ولکن قوت و تقویتی منع ایدر لحمه تقویه و کثرت غدا اولمامقلی انلردن لحم منع ایدر و مغمیات ندر قدر من ایله تحمیض اولنور انیسه جید ضعیف اولور و کذلک دجاج و فراخ مسمنه و خصوصا الخراثیات و بیض نیمبرشت دار صینی ایله و فلفل و خولنجان و نجح سقنقور ایله حبز اولور و بیض سمک و لحم سمک حار و اکر علیلک بردی یوق ایسه انلر زنجبیل و فلفل و دار فلفل و قرنفل و دار صینی مثللولر ایله متوبل و مقوی قیلنورلر اغذیه صرفهٔ نافعه دنلر لفتیه و کرنبیه و جزریه و انلر لحم جزور ایله اتخاذ اولنه اکرا و لحمک طبخ جید ~~ایسه~~ و اول غدا لرکه نافعدر که انلر ادمغهٔ عصافیر و حمام و سمن و لبن و کذلک هرایس و جوذابات و کبولیات یعنی عصایدر طبخ ایله اولان نسخه دهکبات و اقحا ولمشدر و کذلک ازرحع اللبن و فیون سودن ایله لحم که بقولنده هلیون و جرجیر و کرات و حرشف و خاصه نخنع اوله و اول غدا جدا اوعیهٔ منی یه تقویه ایدر و بعده اشتمال شدید ایله منی یه مشتمل اولور و شهوت مشتده اولور و حند قوقی و حلبه دخی اول غدالردندر و اول جوذابه سمید دخی غنفلری ایله و لبن و ماء نارجیل ایله اتخاذ اولنه و اطبا دیدیلر که عصافیر ~~ا کلیه~~ و زرینه صویرینه لبن شرب معتاد ایدن کسنه نک اکثر منتشره و منیسی کثیر اولمغله ذائل اولماز و یاخود بصل سمن ایله قوریلور حتی احمرارکلوب انلر امتزجه قدر و اوزرینه نیمرطه قیریلور و اما حراقه و حرارت ایله حادث اولان ضعف باهی اصحابنک اغذیه سی ماست و لبن و سمک مشوی و حار و بطیخ و خیار و قثا و قرع و فواکه رطبه و بقول رطبه نک کبیسی حتی خس و حتی بقلهٔ الحمقا بزرا انلرک منیدینی زیاده ایدر و بیاض بیضتک انده نفع کثیر اولور منیلری انکثار ایدر و حیوانات دماغلری و مخاخ و سرطانات نهریه دخی اول اغذیه لردندر **ادویهٔ مشابه اولان اغذیهٔ باهیه لردر** انلرک بریسی بودرکه بر رطل لبن اخذ اولنور و اوزرینه ترنجبین معتدلی ایچون فرق درهم

الفا اولنور

انبذیع مقدار الله کل یوم

القا اولنوب خثورت عارضه اولنجه قدر طبخ اولنوب و شرب اولنور و محرور اولنلره معتدل غدا اولور و مبرود ینه واجب اولورکه اون درهم دار صینی شدیدا سحق اولنوب بر رطل لبنه خلط اولنوب اول تحریک و خضخضه اولنه و علی الریق بر قدر شرب اولنه و یاخود طعام اوزره صویرینه شرب اولنوب شرب ترک اولنه و خصوصا تناول ایلدیکی غدا طباهیج و شحم ضان اوله و بو وجه اوزره لبن مرتبای مذکور شرب بردر و بیسر اولنلره جمیعا نافع اولور و بینه غداء دوائیهٔ باهیه دندر اولور برکوز مقدار لبن و کذلک برکوز دولیسر دهن فستق اخذ اولنوب خلط اولنور تقلیه صکره اولمجموع علی ثلث قلنجه قدر طبخ اولنور و شربت و احده سی ایکی ملعقه اولوب عزوه شرایله برشئ ایله استعمال اولنور و کذلک فانیذ بر رطل و عصیر بصل بر رطل و لبن حلیب بر رطل بو مذکورلر جمع اولنوب غلظه و خثورت کلنجه قدر طبخ اولنور کل بکرة انلردن بر اوقیه اخذ اولنور و کذلک حمص اسود کبار نیمه اخذ اولنوب ماء جرجیر الجید قلیلا ثم کلنجه قدر نقع اولنور و بعده ظلده تجفیف اولنوب فانیذ ایله سحق و معجون قیلنور و شربه واحده سی جوز مقداریدر صباح ایله استعمال اولنور و بندقه مقداری دخی عند النوم استعمال اولنور و اوزرینه بر قدح شرب اولنور و اول حمص اسود کبار ماء صکره خرج نقع اولنوب بینه ماء جسک اولان بر وقایه ده شمسده تربیه اولنوب کلما جف سقی اولنسه و بعده طحن اولنوب حفظ اولنورلیقله صکره وقت حاجتده انلردن لبن حلیب و فانیذ ایله احسن اتخاذ اولنسه منفعت اولور و کذلک اوچ رطل لبن حلیب اخذ اولنوب اوزرینه نصف رطل ترنجبین و نصف رطل حبة الخضراء مدقوقه القا اولنوب تیسادیلور و بعده ناعما تسدیلور و تصفیه اولنور و مصفا سندن نصف رطل اولنوب اوزرینه نصف اوقیه خولنجان القا اولنوب استمرار مقدار ایاما انلردن سقی اولنور و انده منفعت عجیبه سی کوریلور و کذلک ماء بصل و بر مثلی عسل اخذ اولنوب ماء بصل زائل

وعسل باقی اولنجه قدر طبخ اولنور شوبنه واحده بر ملعقه ویاخود ایکی ملعقه اولور عند النوم
ماء حار ایله سقی اولنور وکذلك دقیق اخذ اولنوب ماء عذب ایله خلط وحسو کبی قیلنوب نقل
صکره عصر اکرایله عصر اولنور وعصیر لبن حلیب واول البندقی نصفی مقدار صکره الیه
ماء نارجیل ایله طبخ اولنور وشحم بط ایله تدسیم اولنوب هریسه کبی اندن برنسنه اتخاذ
اولنور وکذلك صفرت البیض نیمبرشت اتخاذ اولنوب اوزرینه حلتیت وملح سقنقور
نثر اولنور وانلرك تأثیر قوی اولور خصوصا حمام عقبنده استعمال اولنه ودهن یاسمین
ودهن سوسن ایله دلك اولنه وکذلك صفرت البیض اخذ اولنوب ماء خولنجان بعض اجزاسی
بعض اخضر اولنور واکر اول صفرت ایله بیاض دخی اولور ایسه جایز اولور وبعد النضج
اندن اوزرینه ربع مقدار بصل مرقوق عصارهسی القا اولنور ونیمبرشت قیلنوب املاح
وابازیر ایله تحسین اولنور وکذلك جزر بعض حوائج اخذ ودق اولنور وبصل دخی اخذ ودق اولنور
وشلجم دخی اخذ ودق اولنور واول مدقوقلر باقلی وحمص وعسل ایله لحم رخص الیه طبخ اولنوب
ابازیر حاره ایله معبزر قیلنور وکذلك باقلی وحمص ولوبیا اخذ اولنوب عادة نقع اولنور وبعده
لحم ضأن لحم طیبا طبخ قطع اولنور بعض کبی قطع اولنوب اول لحم شاف وحبوب دخی شاف
قیلنور وهر شاف اوزرینه سقنقور ملح ومقدار قلیل حلتیت ودارصینی وقرنفل کثیرا
صاچیلور وانلرك اوزرینه دخی عصافیر وحمام ادمغهلری صاچیلور وبو بر شاف اولور
وبو منوال اوزره قیلنوب متعدد شیاف اتخاذ اولنور وقطع لحمدن اتخاذ اولنان
شاف وحبوبدن اخذ اولنور اغلظ قیلنور واول لحملرك اوزرلرینه ماء جزر ویاخود
ماء برشئ صب اولنوب اندن مخمات اتخاذ اولنور وکذلك اونوز راش عصفور دخی
اخذ اولنور زجاجدن بر اسکرجه یعنی طبق ایچنده ترك اولنور ماء ثیتر زائل اولسون ایچون
وبو برقار شوب منعجن اولسون ایچون واوزرینه ماء عزکلاسندی شحم القا اولنور که
اول ساعت ذبحنده اخذ اولنمش اوله وقرنفل وفلفل ایله معبزر قیلنور واندن بعد بذور قدر
ورنجبیل
ایجاد

شاف مطلی معاکشه بعض اول لحم واول حبوب قطعه قطعه قیلنوب ذکر اتی ادویه ایله طلا اولنور
مخمات اول اطعامدر که قباع صوانی قرر ایچنده طبخ اولنه

اتخاذ اولنوب تبل جماعه واحدا بعد اخر اولی بنادق اکل اولنور لحجة جیدة للمصنف
الکی راس عصافیر وحمامانك ادمغهسی اخذ اولنور عصافیر بیضاتندن یکرمی عدد بیضه
صفرتی ودجاج فتیه بیضاتندن یکرمی عدد بیضه صفرتی وضأندن لحم مرقوق
ومطبوخ بش یکرمی عصرا ولنغلة ماخوذ اولان صونیلمه بر قصعه وبصل معصوردن
ماخوذ میاهدن اوج وقیه وماء جرجیر دخی بش اوقیه وملح وتوابل حاره دخی
مقدار حاجت وسمندن الکی درهم اخذ اولنوب بو مجموعدن عجه اتخاذ اولنور واول
عجه اکل اولنوب اوزرینه مقدار هضم شراب ریحانی قوی وحلاوتده مائل شراب شرب
اولنور انلره موافق حلوی حب الصنوبر النقی ایکی جزء بزرجرجیر و بزر بطیخ هر برندن
بر جزء بو مذکورلر سمن ایله قوریلوب واوزرینه مقدار یسیر فلفل ودارصینی القا
اولنور واوزرینه مقدار کفایه عسل طرح اولنوب حلوی اتخاذ اولنور اخر حمص اخذ
اولنوب صوده نقع اولنور ویاخود ماء جرجیرده ویاخود ماء حسکده منتفخ
اولنجه قدر نقع اولنور وبعده سمن بقر ایله خفیفا وبلا احراق قلی اولنور وبعده
حب الصنوبر الصغار دخی اول مقدار اخذ اولنوب انلرك تدبیری کبی تدبیر اولنور نقلندن
صکره اوزرینه معجون اولنجق مقدار عسل القا اولنوب مقدار قلیل مصطکی ایله
ودارصینی ایله خلط اولنور ورفع اولنوب حلوا تقطیع تقطیع اولنور اخر
طبخ ایله عسل تغلیظ اولنوب حب الصنوبر الکبار بزر الجزر دار فلفل سنقا قل
دارصینی بزرجرجیر نثر اولنوب جوارشن مثالنده بر حلوی اتخاذ اولنور اکر بزر
جزر و بزرجرجیر کربه کورر ایسه بولنه حبه خضرا ومقدار قلیل مسك وقیلنور
وانلرك اشربهلری اشربه حلوه وزبیبیه اولور که صادق الحلاوت اوقوله وغلیظ اوله
اشربه ندنکلیسه انلره موافق اولور وانلره موافق شرابك صفتی بودر جرجیر کمی
تین بونلر صو ایله طبخ اولنور وبعده تصفیه اولنوب وزبیب نقیع مصفی دخی اخذ اولنوب

ادراك ايدنجه قدر

مساويا المقدار جميعا خلط اولنور و قايناديله حلاوتی زياده قيلنوب ترك اولنور مصفقا

تركيب شراب آخر عسل وجرجير جزر شلجم اخذ اولنور وطبخ شديد ايله صوده طبخ اولنور

وصويی تصفيه اولنوب صودن هر بر جزوه سدس جزء ك ربع مقداری

وربع سدس جزء تين بستی ونصف سدس جزء زبيب طائفی حلو جيد وسبع جزء ك

سدس نارجيل مرقوق اخذ وجمع ووقت ادراكه قدر نبذ وترك اولنور ومصفقا

تركيب شراب آخری عصير عنب اخذ اولنور ومقدار ماخوذك هر اون منندن بو دوا

ثلث من قاينيلور وقاينلجق دارچين بزرجرجير شلجم بزر زيدان بزرهليون لسان عصافير

حب فلفل لعبه بربريه بزرجزر بهمنا وزنلر برابر اخذ وسحق اولنور ومسحوقی برصره

ايچنه وضع اولنوب صرمستور ايله صر اولنور وعصير ماخوذده جبن ايچنه وضع

اولنور وكل وقت تحريك اولنور شراب آخر هاوج وانجير ماء كثيرده طبخ اولنوب

تصفيه اولنور وماء مصفا سر ايچره منزوع العجم زبيب طبخ اولنور وتصفيه اولنوب

اوزرينه فانيذ القا اولنوب ترك اولنور غليان ايدنجه قدر وماحديد وانجيند حلال

اطفا اولنان صو مقويلردر اون ايكنجی فصل شهوتك كثرتی بياننده در اكر شهوتی

كثير اولنلرك بدنلرنده قوت ودمويت اولوب مزاجلرنده صحت وسننده شباب اولوب

هم ياهمه قدرت وبلا استعقاب ضعف قوت جماع قويه ايسه اول مثللو كثرت شهوتی

كسر ايچون تدبيره اشتغال واجب اولماز زيرا اول مثللو شهوتی كسرده مزاجه وهن

وقوتی انهاك اولور مع هذا اول ايهان وانهاكی مقتضی شدت وضرورت موجوده دكلدر

ومعلوم اولكم منينك تولدی قلبی وبدنی مقوی اولوب وقلت تولدلری نفسی مفسد ذكردر

وفكری مضعف دروا كرانلرك بدنلرنده تخلخل كلوب سهولت عرق عارض اولور ايسه

رياضت استعداد استعمال ايدرلر وممكن ايسه ماء بارد ايله اغتسال ايدرلر وشهوتی

كثير اولنلرك شهوتلرين كسره حاجت اول وقت اولور اول كثرتك سببی افراط امتلا ايچله اوله

حرارت ورطوبتك اندره اولا

البقية السابعة من الكتاب الثالث
من القانون
وهو اخر الكتاب الثالث

30/17

واستفراغ ایله اولا کثرت تعدیل اولنور وکثرت شهوتك سببی منینك حدتی ویاخود منینك
کثرتی اولوب اول کثرت بدنك ضعفنه واعضانك قوتی حسبیله مادهٔ منییی کندو بر جذبنه اولور
مقارن اولور … واکثر حالده بو سبب بحسب الخلقه اعضالر قوت وضعفده مختلف اولدقلرندن
واول جذب ایله بعضیلر خفت کلور ویاخود بدنك اوعیه‌لرینك مادهٔ منییی جذب اوعیه منیده حکه
وبثور اولمغله اولور وبدنك اوعیه منینك موادی جذبی نسوانلرده دخی اولور فم رحمده
حکه اولدیغندن انلرك شهوت جماعلری ساکن وهادی اولمز ویاخود کثرت شهوت نفخدن وکثرتی حسبیله
اولور انیکیچون بلا ایلام عارض اولان قراقرحی انعاظ شدید حادث اولور وسودا اصحابنه
انعاظ شدید اولور ورجالك شهوتلری بلدان واهویه وفصول بارده‌ده اولور زیرا
برد انلرك قوتلرینی جمع ایدر ونساتلری احوالی ضدی اوزره اولور زیرا نسوانلرك قوتلری خارجده
ومنیلری جدا جامد اولور وحرارت انلری تسخین ومنیلرینی اثاره ایدر وظهر اوزره نوم … تعظم
اولور العلامات صحة بدن علاماتی وکذلك امتلاء بدن علاماتی ساکن خفوا اولان … لردن
دکلدر وحدت منی علامتی منینك سریعا مع حدة وحرقة خروجی وبولدقده … حدوثی
وضعفك تابع اولدیغی اولور ویاکثر کثرت منی ایله شهوتلرك کثرتندی علامتی احوال
قوتلر وکثرت دم منی شئ معتبر اولمدیغی اولور وبعضکره ضعف بدنی اولدقده خونی بر
کثیر اولور واول ضعفاده احتلام تواتر ایدر وخروج ایدن منیده کثرت اولور وبدن
ضعیف اولور وحکه علامتی جماعك وقوعندن شهوتك زیاده اولدیغی اولور وبعضکره
شهوت کثیره اولور ولکن ماء اولمز وجماعده الم حادث اولور ونفخه علامتی شدة انعاظ
اولور واغذیهٔ نافخه تناولندن تغذیه الکی علامتی اولور وسودا ومزاج منفخه اولدیغی
علامتی اولور العلاج اخلاط حاره تنقیه وامتلاسندن اولان کثرت شهوتلرك علاجی فصد
وغذایی تخفیف وتناول مبردات اولور وامتلاء رطبدن اولان کثرت شهوتلرك علاجی
حار اولان مجففات منییه ادویه باهیه ایله معا استعمال اولور زیرا اول مجففات ادویه حاره اوعیه‌یه ایصال ایدر
وانلر بنی ایراد ایلمز

ومنها حدة ايله حادث كثرت ابول ... اخلاطي تعديل وتبريد ايله اولور خس و بقلة الحمقا
و بزر بقلة الحمقا وهندبا و قرع و قثا و فواكه و كزبرۀ رطبه تناول ايتمكله و نيلوفر و طلب
مثللولر ايله تضميد ايتمكله و ادهان بارده و قصب السكر طبخ عصارۀسي و كافور ايله شربا و
طلاء اخلاطي تعديل و تبريد اولنور وظهرينه صفايح اسربه وضع ايله و ماء بارد شربي ايله
وكتاننن وياخود كتانه مشابه نسنه دن متخذ اولان فراش اوزره نوم ايله تعديل و تبريد
اولنور و انلرك غذالري عدس و بقلة الحمقا قيلنور وهضمي قوي اولنلر قريص بطون ايله تغذيه اولنور
ومنها كثرت تولد ريح ... و اولنلره اكثري معالجه لري بونم ذكر ايلديكمز اشيا در ايله اوعيۀ منيي تبريد
اولنور و حكه و بثور دخي اولنلرك معالجه لري فصد و مادۀ حاده يي اسهال و مزاجي تعديل و اطليۀ
مبردۀ مذكوره اولنور و بعضنكره محمراته وبنج مثللو ايله طلا اولنمغه حاجت اولور و ماء
بارده جزا استنقاع اولنور و ... منفعتي اتمه اولنلره اكر حرارت شديد اوله وار ايسه
حرارت منفيه يي امور تطفئه ايدنجه قدر مبردات استعمال اولنور وياخود اول مجففات
استعمال اولنور كه انلر تخفيف تحليل رياح قوه سي ايله اوله اكر اول رياح برودت شديده
ايله اولور ايسه و اكر علتي سودا اولور ايسه انلرك سودا لري استفراغ اولنور بارد الحكم يبس اولان
مجفف ادويه لر در عدس و ماء عدس خصوصا شهدانج ايله مطبوخ هر بنده قدر شهدانج
حار ايسه و نيلوفر و كزبره و بقلة الحمقا بزري و قصب السكر طبخ عصاره سي و شديد الحموضت
اولان ماء دوغ و دقيق بلوط و خل و شهدانج و بزر خس و بعضنكره بزر استكتا اولنسه
باه يي قطع ايدر و زيت منيي ... الادهان تقليل ايدر و انلرك تضميدي تحليل ايله اولور
و شوكران كه حشيش و بنج و انلر مثللولر انثيانه و مقعد يره وضع اولنور و كذلك اسفيداج
مغسول و مرداسنج و قيموليا و خل ايله تلطيخ اولنور مركب جيد دوادر بزر خس
و بزر بنج و بزر خيار و بزر هندبا و بزر قطونا كه عيني مدقوق و كزبرۀ يابسه و نيلوفر مجفف
جمله سي على السويه دق اولنه لكن بزر قطونا دق اولنمز و انلردن سفوف اتخاذ اولنور و تجربه اولنمش ايدي كامل
اولنور

اسهالدر

قصب السكر حار رطب عند البعض لطيف يولد النفخا وربما كان ولا سيما اذا اخذ بعد الطعام واذا سنو ... النفخة ... منه

وشوكران

مرغ بنى

اولان ماء عدس

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتخبير المطحون الملك الكريم حسبة لله وطلبا لمرضاة ربه الرحيم بو فادى مصطفى افندى بن احمد بن حسن غفر لهم

اشيادن نوركه حافينه مشير شهوت جماعي اسقاط ايدر حاده اولان مجففات منيي بيانندهدر مقلو
و غير مقلو شونيز بزر شبت و بزر سذاب و بزر فنجنكشت و فوذنج و افربيون و خندقوقي
و حزا و مرز ابيض و كمون كرماني و مركباتدن مكوني جدا منيي تجفيف ايدر و اكر
محرور تنماو ايدر ايسه خل ايله سقي اولنور مركب جيد مقشر مقلو صنوبر و مقل هر برندن
اون درهم جلنار و ورد هر برندن بشر درهم بزر سذاب يدي درهم بزر فنجنكشت سكز درهم
بو ادويه لر دق اولنوب الكدن كجريلور و صنوبردن مطلوب اولان ادويه سائره يي عضوه
ايصال ايدر اولور و صنوبر قلي اولنور قلي حسبيله باهه اولان معونتي و قوتي منكسر اولسون
ايجوندر و كذلك بزر شبت اوچ درهم بزر خس بزر بقلة الحمقا هر برندن دورد درهم ماء عنب
ايله شرب اولنور و كذلك بزر سذاب و جندبيدستر و بزر البنج و زنلر برابر اخذ اولنور
و شربت و لحمين بر درهم شراب ممزوج ايله شرب اولنور و كذلك بزر سذاب بر درهم اينسون
بر درهم دق اولنوب الكدن كجريلور و شربت واحده سي ايكي درهم اولور ماء بارد ايله وياخود شراب
ممزوج ايله شرب اولنور و كذلك سوسن كوكي ايكي درهم بزر سذاب اوچ درهم جلنار بش درهم
بو مذكورلر جمع اولنوب مجموعندن ايكي درهم مقداري ماء دوغ ايله شرب اولنور و كذلك بزر خس
اوچ بوچوق درهم بزر سذاب ايكي بوچوق درهم ... انلردن ايكي درهم مقداري سكنجبين
ايله سقي اولنور و كذلك بزر سذاب بر درهم جلنار ايكي درهم بزر فنجنكشت بر درهم
بو مجموع شربت واحده اولور و بو دخي مركب جيد دوادر قصب يابس و اصل اصلي و حبوب جبلي و مرزنجوش
هر برندن ايكي درهم افربيون نصف درهم بزر سذاب و حزا و فنجنكشت و مرزنجوش هر برندن
بر درهم بو مذكورلر جمع اولنوب شربت واحده سي نصف درهم قيلنور ...
و كذلك خصي الكلب ديمكله معروف نبات اصلي و شهدانج هر برندن بر درهم بر ... سكز مثقال
بزر فنجنكشت محمص ايكي مثقال بو جمله دن شربت واحده بر مثقال اولور شراب اسود قابض
ايله شرب اولنور و اول دوايي اطبا مدح ايلديلر اون اوچنجي فصل منفردلر

بو كلام سئوال مقدر ... دفع ... نقدر سئوال ايدر كه ... تقويه صنوبر منيي تقويه ... ايدر بو مقالة مطلوب منيي كسر اولنمغله دوا مذكور رك اخلاطنده صنوبر ادخال اولنق جائز اولمازدر ... جواب بو در كه صنوبرده تقويه قوتي قلي ايله كسر اولنور و منفعتي مطلوب بر ادويه سائره يي موضعه ايصال اولور

والافضل ... قصب السكر بارده يابسه ولا يخلو في منه مائية ... وخصوصا ... الى كسر

بلغم

تضییق اوج مجرا وار در بر بول و ودی مجرا سیدن مجن بو حرکت ایلیسه مثانه رقبه سنده اولان غدد منحصره اولور
آنلرک دخی رطوبتی خروج ایدوب مجرایی تطلیه ایدر او سبیلدن بولک مجتمع مجرا امین اولور و ایکنجی مجری منی مجرا اسیدر
و اوچنجی مجری مذی مجرا اسید مجرا مذی منی مجرا اسنک فوقنده در مجن شهوت حرکت ایلسه مثانه عنقندن اولان غدد حرکت
ایدوب اونلر خروج ایله مذی رطوبتی تحتنده منی مجرا سنی ترطیب ایدوب منی سریعا و سهولت اوزره خروج ایدر و طول مدت
ایله متغیر اولماز و سلیما رحمه واصل و ولد حاصل اولور و اوج مجرا خروجه قریب محلده مجتمعه اولور

وودی بو رطوبتلرک کثرت درو ری بیاننده در ذکر اولنان کثرته سبب منینک اولور و یاخود
اوعیه منینک و یاخود کلیه ده اولور و یاخود عضل حافظه منینک ده اولور و منینک اولان سبب
قله جماع حسبیله منینک کثرتی اولور و یاخود مولدات منی یه کثرت تناول اولور و مجن
منی کثرت حسبیله اوعیه سنده غصه احداث ایلسه منی یه دفع مجرا و عیه منی حرکته محتاج
اولوب منع ایچون حرکت ایدوب تقلص ایدوب اوعیه منضم اولور و بو انضمام فضلاتی
مدفع اولان مجارینک انفتاحنه مؤدی اولور و یاخود منینک رقتی حسبیله اوعیه نک
انضمامی وقتنده ترشح ایدر سائر رقیقه اولنلرک ترشحی کبی و یاخود منینک حدت و حرافت
اولملغله اوعیه یی لذع ایدر و طبیعت اول منی یه دفعه محتاجه اولور اما اوعیه منینک
اولان سبب در و رسوء مزاج حسبیله اوعیه ماسکه سنک ضعفی اولور و یاخود قوت
دافعه سنک شدتی قوتی اولور و یاخود امراض البدن تشنج و تمدد مثللو اوعیه ده امراض
اولوب حرکات منکره یه مضطره اولملغله قوت دافعه یی تحریک ایدوب در و رمنی یه
مؤدی اولور زیرا منینک خروجی اوعیه ده اولان اذایی دفع ایدر منیعی معده اذا سنی دفع
ایلدیکی کبی نه قدر اولور اذا طعامک غیری ایسه والحاصل تشنجک کندوسی عاصر در
و هر عاصر نه قدر و معلوم اولم که اوعیه منینک تشنج منی یه اسالته ایدر و عضل مقعده نک
تشنج حابس در زیرا مقعده عضلی حبس ایچون مخلوقدر و عضل اوعیه عصر ایچون
مخلوقدر یعنی هر عضله نک تشنج ما خلق له نه تعبیر ایدر دوام اوزره ایدر و یاخود اوعیه
استرخا حسبیله دوره سبب اولور اوعیه مسترخیه منی یی امساکدن عاجزه اولور
و مجارینک اتساعی حسبیله بو دور اولور اما عضل حافظه ده اولان سبب تشنج
و یاخود استرخا اولور اما کلیه ده اولان سبب بودر که بعضلره کلیه شحمنه ذوبان
عارض اولور شهوتک شدتی حسبیله و یاخود کثرت جماع ایله و کثرت اوزره جماع ایدنلرده
بعد البول اولاد و باتی اولان منی کثرت اوزره خروج ایدر و انلرک ثیابنه تعلق ایدر و بو درور

اینک صاحبنک

در دیو ربدنی انهاک ایدر اما کثرت درور مبادر سببیله اولور اولا جماع کثرت ایله تفکر و حدیث
جماعی استماع ایله و یاخود کندو مثللولرنک ایلدیکی جماع کندو یه عرض اولنور و کندو
طبیعتنه هو شهوت اولملغله اعضاء منی اول فعله حرکت ضعیف ایله حرکت ایدرو
منی یسنی اخراج ایدر و یاخود حرکت قوتیه ایله حرکت ایدوب منیسنی انزال ایدر
ضعف اوعیه منینک
و نسایه هواهی اکثیرا واقع اولور فمرحله ندا استرخا حسبیله ذکر اولنان
اسبابدن حادث درورمنی علاماتی بیاننده در اکر سببیه درورکثرت منی ایسه کثرت
جماع ایله اکر نقص وضعیف طاری اولماز لکن بدن ضعیف و اوعیه منی قویه اولور
ایسه اول مثللو کسنه نک جماع ایلدیکی منیسی کثیرا خروج ایدر و منیسی مستور و متشابه
الاجزا اولور و لکن انلرک جماعنه ضعف تابع اولور و درورده سبب رقت اولور ایسه
اکر خروج ایدن منینک رقتی مشاهده دلالت ایدر و حدت و حرافت سببیله
اولنلره خروج منی قتنده اول کیفیتلر احساس دلالت ایدر و انلرک بولنلنه بعضلره حرقت
اولور و لونی صفره تضارب اولور و آواز دروره حدت و حرافت فاعل اولان اسباب سالفه
و اغذیه و حرکات هو دلالت ایدر و آلاتی اولان حسبیه درور اکر ماسکه نک ضعفی اولور
ایسه انلرک منیسی بلا انعاظ درور ایدر و کذلک الاتی استرخا و اراییسه انلرک منیسی
بلا انعاظ انزال اولور اما تشنج سببیله اولان درور مع انعاظ اولور و قوت دافعه نک
شدتی ایله اولان درورده انعاظ ایله اولور و بو ندن ماعدا استرخا و تشنجک هر برینک
علامتلری وار در المعالجات انلرک غذالری تقلیل و موادی استفراغ اولنور
و منی یی مجففه اولان نیز ذکر اولندیکی ادویه لر استعمال اولنور و اقارقه منی یی
تعدیل ایچون قبض و تسخین اولان ادویه لر مجففات ایله مخلوطا استعمال اولنور
و جمیعا اول ادویه لر بو نلره اقویجنک معلومک اولدی و نهاطله هر سببی غدالر
هو مغلظا مذکوره نه اولور اما قوه ماسکه یی تقویه سنده معلوم اولان مقبضات معروفه یی شربا و طلاء
استعمال ایله اولنور

اما قوه دافعه نك قوتنی تسكین مبردات و مخدرات ایله اولور و نعناع تغلیظ منی و تقویه
اعضاده دواء فاضل اولور انكله اعضاء قوت بولوب منی یی ضبط ایدر و كتب قومده برز
مركبات یازلمشدر كه انلردن رجیس ایدر و بن خوف ایدرم كه انلرك حابسی دوردرجیو
یازدیقلری مركبات منی یی زیاده ایلیه **اون دوردنجی فصل** كثرت احتلام و انتشار
و علاجی بیاننده در كثرت احتلامك اسبابی اسباب دورا اولور و كذلك منینك حركتی اولور
و بعضكره منی انجق نوم قتنده حركت ایدر خصوصا علی القفا نومده زیاده حركت
ایدر و بزم علتمز بیاننده فارغ اولدیغمز مثللو حال اوزره نومدن هم احتلام حادث اولور
و كثرت احتلامك علاجی كثرت دورك علاجی اولور و ظهره اسرب صفایحی شد ایتمك كثرت
احتلامی ازالهده تأثیری عجیب اولور ولكن او صفایح مشدوده بعضكره كلیه یه مضرت
اولور بس واجب اولور كه اسرب شد اولندیقده كلیه یه هم مراعات اولنه و كذلك فرش مبرده
اوزره و ورق خلاف اوزره اویمق خوش اولور **اون بشنجی فصل** منینك قلتی و
خیط مثال النز خروجی بیاننده در اسباب دورك اضدادی بو علتك حدوثنده اسباب
اولور و تعب و ریاضت اصحابنه بو علت كثیر الوقوع اولور و بونك معالجه سی باه معالجه سی
اولور و تخیط اخر وجنك علاجی مرطبات استعمالی اولور **اون التنجی فصل** جماعك
فعلی و تركی مضر اولان علتك بیاننده در بو مثللو علتلو اولان كمسنه لره واجب اولور كه
معده لرین تقویه و هضملرین اجاده یه اقبال ایلیه لر اول مثللو منفعتلر اولوب باب
المعده ده ذكر اولنان مشروبات و اغذیه و اطلیه استعماللرینه اقبال ایلیه لر زیرا انلر استعمال ایلین
كمسنه لر جماع مذكورك مضرتنی و ضعفنی تدارك ایدرلر و ادویه قلبیه هم استعمال ایلیه لر
و اعضاء الباه اوزره منی یی نقص ایدن [illegible] آتیده بزم ذكر ایده جكمز ادویه مبرده یی
هم استعمال ایلیه لر و منی یه مضاده اولان مبردات هم شرب ایلیه لر و مفاد [illegible] و خاصه
فرنا فنسیموس اصحابنه استعمال ایلدیكلری نسنه لر هم استعمال ایلیه لر و منی یی مولد اولان

دیبو مدح ایدرلر

منینك

اشیایی هجر و ترك ایدرلر و دائما اعالی بدن ریاضتنی استعمال ایلیه لر طبطاب ضوبی و صولجان
و دفع حجاره لعبلری ایله ملاعبه ایلیه لر و تقلیل جماعه تدرج ایلیه لر حتی لیله [illegible] جماع
ایدرلر ایسه بر كون و یاخود ایكی كون صكره اولان لیلهده وقت نومده قدر و یاخود بعد
النوم جماعی تأخیر ایدرلر و بو اثناده غذایی اصلاح ایدرلر و عقیب جماعده نوم ایدرلر و بعده
بر قاچ ایام تركنه تدرج ایدرلر و تركلرنی تشاغل ایله و لهو ایله ایدرلر و انلرك ضعیفلری
تدارك ایدن اغذیه دن اولور خبز جید نقی مغموسا بالشراب تناول ایلیك **اون یدنجی**
فصل استكثار جماع [illegible] تدبیرلری بیاننده در و جماعی اكثار ایدنلر
كثرت جماع اضعاف ایدر و بصرینه و حواسنه و رأسنه و عصبنه ضرر اولور و رعشه
احداث ایدر [illegible] و واجب اولور كه اول مثللو كمسنه نرك تسخین و ترطیبنه
اشتغال اولنه و حال [illegible] قلیلا تناول ایلدیكی اغذیه جیده نك كثیر ایله تغذیه اولنه
و حمامات و عطر و ترتیب و نوم و تودیع و ملاهی [illegible] ایله تفریح اولنه و ضان و بقر
سودلری قوتی تقویه و انعاشنده شدید المعونه اولور اگر استمرار ایله یكی مقدار على الریق
تناول ایدرلر [illegible] و ارزینده نوم ایدرلر ایسه و انلره واجب اولور كه ریاضت استعداد
استعمال ایلیه لر و حب انلر منی و دیطوس و دوا المسك [illegible] استعمال ایلسه لر قوت
انعاش ایدر و اگر بصرینه ضعف اولور ایسه انك سببی دماغ اولور و واجب اولور كه
باشنی مداومت اوزره دهن بنفسج ایله ترهین ایلیه و اول دهن ایله استعاط
ایلیه و یاخود قولقلرینه تقطیر ایلیه و ماء عذبه دخول ایلیوب صوتی انجه نه كوز
آچه و اگر اول كثرتدن رعشه حادث اولور ایسه اگر مواد رطبه و كثیره ایسه شحم
حنظل ایله [illegible] و قثاء حمار و قنطوریون ایله اول ماده اسهال اولنور و بعد الاسهال
اعصابه مروخات قویه ایله مطالیه اولنه و اول مروخاته مسك و عنبر و بادنه
و دهن قسط و ناردین و سوسن و دهن سعد و محلب و دهن ابهل و قبض اولان [illegible] ادهان

جماعك

واكر اول رعشه بلا مادّه ایسه مروخات رعشه ایله معالجه اولنور واكر اكه رعشه
عارضه ایسه اكه ماء مرزنجوش لحینه تحملی مقداری حار و شیر سقی اولنور اون سکزنجی

فصل قتریا فیسموس و بلا شهوه کثرت انعاظ بیاننده در و تواتر قضیبك کثرتنه
سبب قریب اعضاء جماع ناحیه سنده ریح غلیظك کثرتی اولور و تو سببك کثرتنه
سبب قضیبده اولان عصب مجوفه یه نافخ اولان نسنه اولور و یاخود نفخ اكه شرایینده وارد
اولور و یاخود مجموع امرین اولور و بو ریحك ماده سی رطوبت کثیره و فاعلی حرارت قلیله
اولور و ذکر اولنان ماده اوعیه منیده و یاخود سائر موضع تولدنده راسخه و ثابته اولور
و یاخود غلیظ [illegible] اولور و کیف کان [illegible] اول ریحك ثبات و قوتی برودتی حبس ایله
اولور و یاخود غلظی حبس ایله اولور و مادّه و فاعلی اولان اسبابه و اسبابه آلیه یه معین
اولور قضیبك جلده سنده و حوالیسنده مانع تحلل اولان تکاثف و یاخود قضیبه
منجه اولان عروق افواهنك اتساعی و بو حالت [illegible] حقوق عروق حقوقینه
ایدنلره کثیرا عارض اولور و بر مدّت جماعی هجر و ترك ایدنلره هم عارض اولور زیرا اول
مدتده منی حرکت ایدر و اول حرکت بعضلرده اول علتك حدوثنه مؤدی اولور و بو اسبابك
جمیعنه اسباب متقدمه معینه اولور اغذیه حارّه حریفه و یاخود نافخه اولان
حمص و عنب و فح البیض کبی و جرجیر ایکی امری جامع اولور هم حار حریف و هم نافخ اولور
و اول غدالر معین اولور که انلر بالخاصه منی یه تولید ایدر اولور شراب جدید کبی و یاخود
انعاظك سببی انلر صاحبنك حالا سننده اولور نوم علی القفا کبی زیرا اول منی دوبان
ایدوب ریحه استحاله ایدر و یاخود اول حالت ایله حقوی مناطق و عمایم ایله شد اولور
زیرا شدّ [illegible] عروق مذکوره افواهنی توسیع ایدر اما فریسموسده انعاظ اشتداد اولور
زیرا فریسموسده اسباب مذکوره قویه در انعاظ شدیده و قویه و بلا شهوت قضیبده
تواتر اولور و قضاء حاجت اولماز و قضاء حاجتدن صکره هم تواتر باقی اولور و بعضلرده

هو قضیب نمایی اخذ ایدوب بو یوروا وزرا که موادّ کثیره نك انصبابی سببیله
و بو علتك اکثرا اسبابی حار اولور و فریسموس فی الاصل بر صورتك اسمی
ایدی ذکر قائم اولور صورت تصویر اولنوب بر قوم انگلری ملاعبه ایدرلر ایدی
بو علت اصحابنك هم ذکری قائم اولمغله اول صورتك اسمی بونلره نقل اولندی و تجنن
بو مرضه معالجه اولنمسه بعضلرده اوعیه منیه نك تمددندن باعث اولور و اوعیه ده ورم
حارّ هم حادث اولوب قتال اولور العلامات بو مقامده کلنجه قدر سنده اخذ ایلدکلری
اصوله مراجعت ایله بو علتك اکثر اصنافی علاماتندن واقف و مطلع اولور
و معلوم اوله که اکر ریح نفس قضیبده تولد ایدر ایسه اول مقامده قضیبده اختلاج متقدم کثیر اولور
[illegible] قضیبده اختلاج مذکور اولمز ایسه قضیبه ریح [illegible]
و اوعیه منیه ده صایره و جائیه العلاج تواتر دائمك علاجی مشروبات
و اطلیه دن بریم ذکر ایلدیکلری مواننع نفخ اولندر [illegible] استعمالی اولور اما اول تواتر
فریسموس مبلغنه بالغ اولور ایسه آنلرك علاجنك قانونی قیفاله استفراغ اولور
و فصد ایله استفراغ اولور و البته اسهال ایله استفراغ جائز اولمز زیرا خوف
اولنور که اما اسهال ایله مواد فوقدن منحدره اوله و اول انحدار [illegible] مضر اولمغله
امر اولنور که اعضاء عالیه لرنه علیل ریاضت ایلیه طبطاب لعبی ایله و سائر
اعضاء عالیه یه مخصوص ریاضت ایلیه و ترك جماع ایده ترك جماع مضرتندن بلکه
بر ضرر قوی اولور ایسه دفع ضرورت مقداری جماع ایدر و اول علیل سکن و ماوا اتخاذ
و فراشنه تبرید ایدر و زردیه و خلافیه نسنه لر ایله و ذکر مرور ایدن اطلیه و
قویه التبرید قیروطیات کبی نسنه لر ایله و عانه اوزره صفائح اسرب و مشروبات
مبرده و نیلوفر و کافور و خس مثللو لرده غنا کثیر وارددر و بو اثناده [illegible]
تقلیل اولنور بقله خلیق و لایق اولور که بلا تسخین [illegible] ملطفات استعمال اولنه نطولات

یابونجیه وقنجناشت واول متللو کبر نطول مواد حسم وقطع اولنه یقلن صکره
استعمال اولنه واول وقت شراب ابیض رقیق شرب اولنه و واجب اولورکه جماع اصلا
ترک اولنه وجماعه فکر وحفظ وشهوتی تحریک اولان نسنه ترک اولنه لکن برنم ذکری عمز اوزره
ترک جماع حسبیله عارض ایسه آنک علاجی جماع اولور واول علتک اصحابی عرس
وعرس مجر اسنه جارر اولان نسنه لرتناول ایلسون وحموضات تناول لزاکثار ایلسون
زیرا حموضات بعضلره نفع ایدر

اون طقوزنجی فصل عذیوط بیانندہدر

عذیوط بر علتدر که انک صاحبی فحین جماع ایلسه زبلن القا ایدر واول نسنه مقعده انزال قتنده
مالک اولمز وانک اکثر اصحابنه جدا شبق اولور وانلرده لذت جدا کثیرا اولور وانلرک
تحللری وحللری حسبیله جدا استرخالر اولور واکثرینک ابدانلری مترهل اولور و
انلرک تدبیرلری بودر انلره واجب اولورکه قابضه وعضلی مقویه اولان مرهم
واضمه استعمال ایلیه لر دهن ناردین خاصه ودهن بیرو ودهن اهلیلج متللو کبی
استعمال ایلیه لر مرهم جید دهن سفرجل دهن حنا اخذ اولنور بهریا واقاقیا
وسوسن یابس وحنا سحق اولنوب مجموعندن مرهم اتخاذ اولنور واما عضل خرقه
اوزره اولورهم استعمال اولنور طلیم محمولات حابسه اتخاذ واستعمال اولنور
خصوصا عند الجماع تحمل اولنور مثلا رامک وعفص وکندر وجلنار دن نشیا فه اتخاذ
اولنوب احتمال اولنور وکذلک ادهان قابضه دخی احتمال اولنور وبو بابده بعضلر
دیدیلر که انلرک تغذیه لرنده وتدبیر اغذیه لرنده تلطیفده اجاده اولنور نسل انلرک
ذکر ایلدیکلری اجاده مذکورینک بو بابده دخلی یوقدر واکر اجاده دن مرادلری
انلره قابضه طعم اطعام اولنور دیمک ایسه کلاملری صحیح اولور وکذلک
اول بعضلرک امر ایلدیکلری حقنه دسمه مبرده نک بو بابده بنم رایم اوزره فائده ومدخلی
یوقدر بلکه بو علتک معالجه سنده بنم ذکر ایلدیکلریمز معنا ایت اولنه وکذلک حذر منیلره کسنه

وقلوب وادمغه لرینی تقویه یه عنایت اولنه

یکرمنجی فصل ابنه بیانندہ در

~~ابنه حقیقتده بر علتدر که اول علتک اکثر کنرو ... وطی ایتدیرلکه~~ حالنه
~~اعتیاد اولان کسنه لرده حادث اولور ... شهوتی کثیره وهمیه اولور ...~~
~~... کثیر اولور وقلب ضعیف اولور والتنک انتشاری فی الاصل ویاخود ... حالله~~
~~ضعیف اولور ولا جماع ایتمک معتاد اولمشیکن ضعیف صکره دن عارض اولور~~
~~ولو کسنه اخره جماع ایتمکه شهوتی اولور ولکن جماعه قادر اولمز ... قدرت~~
~~واهیه ایله قادر اولور واول کسنه اسرکه ایکی کسنه بیننده واقع اولان~~
~~مجامعتی کوره واول مجامعت حالینه ... کنرو اولمغه زیاده اشتها~~
~~... مفعول اولمغه زیاده محبت ایدر~~
~~وکنرو ... جماع ایلدیکده شهوتی ... وحرکت ... انزال~~
حاصل اولور فی الحقیقه ابنه علتی لواط اولنمغه معتاد اولان کسنه لره عارض
اولور واول علتک ماهیتی بودرکه انک اصحابنک شهوتی کثیره وهمیه ومنی غیر
متحرک کثیرا اولور وقلب والتنک انتشاری ضعیف اولور واول ضعف بعضلره
خلقی واصلی اولور ویاخود فی الاصل جماعه اعتیادی وار ایکن ضعف صکره دن عارض
اولور وهر حالده اول کسنه جماعه اشتها ایدر ولکن جماعدن عاجز اولور ویاخود
قدرت واهیه وضعیفه ایله جماعه قادر اولور وایکی کسنه بیننده واقع اولان
مجامعتی رویتله اول کسنه اشتها ایدر واول مجامعتی ایدن کسنه نک بری
کندو اولمغه زیاده اشتها ایدر واول مجامعتی رویتنده انک شهوت ساکنه سی حرکت
وشهوت متحرکه ایله جماع مذکوری وقوعنده اول علت صاحبنه دخی انزال حادث
اولور ویاخود اول جماعی رویت ایله انزال اولمز ولکن علیلک آلتنک قوتی نهوض
وقیام ... وشهوتی قضا ایدر قادر اولوب اول وقتده کندوده اخره جماعه اقتدار اولور

بس اول علتك اصحابی ایکی فرقه اولورلر بر فرقه‌نك شهوت جماع مذکورلرك نهوض و حرکت ایدوب لذت انزال کندوسی غشی و احاطه ایدر و انزال کندو فعلندن اولسون وکرك ایسه کندو فعلندن مدخلی اولمسون و فرقه اخرده اول معامله‌ده انزال اولماز بلکه کندوسی بین الاثنین جماع رؤیتیله قوت‌کلوب اول قوت ایله اخره جماع ایلدیکده انزال واقع اولور و بالجمله ابنه علتی نفسك سقوطی و طبیعتك تخنث و عادتك رداثت و مزاجك انوثت اولمغندن عبارتدر و بعضلرینك اعضالرینك ذکران بعض ماءبون اولمیه‌لر ادراك اعضالرندن اجل اولور و معلوم بیورلیه‌که بو مذکورلرك ماعدا بو بابده ایراد اولنان مقالات بالجمله باطلدر و انلرك مرضلری وهمیدر مرض طبیعی دکلدر زیرا بو مرضه هر بر معالجه‌یه تصدی ایدنلر اجهل ناسدر و اکر انلرك علاجی نفع اولور ایسه غموم و جوع و سهر و حبس و ضرب و شهوتی کسر ایدن اشیالر اولور و بعضلر ذاهب اولدیلرکه ابنه‌یه سبب بودرکه قضیبه وارد اولان عصب حساس قضیبده ایکی شعبه‌یه تشعب اولور بر شعبه‌سی دقیقه و شعبه اخراسی غلیظه اولور و شعبه دقیقه اصل قضیبه متصله و شعبه غلیظه سرکمره‌یه متجهه اولور و دقیق اولان شعبه‌نك حسی قلیل اولمغله شدید حکه محتاج اولور حتی شهوتی حك شدید ایله احساس ایلدیکده آلتی منتشر اولوب مجامعته قادر اولور و بعضلرك بو کلامی برشیدرکه بعیددر اولور معتمد اولان اولا ذکر ایلدیکمزدر و بر قومك حکایه‌سی استماع اولندیکه انلرك حظ اولوردر و صناعت جنیثه مذکوره‌ده مدخللری وار در و انلر جماعتی منوال مذکور اوزره حکایت و قصصلرین تصادق ایلدر

یکرمی برنجی فصل

خنثی بیاننده‌در و بعض خنثاده ارککك و دیشی عضولرندن بر یوق اولماز و بعض خنثاده ایکیسنك عضولری موجود اولور و انلردن بعضلرینك ایکی

عضولر

مصنفك بو کلامی و کلام فقهاء مصدقدر زیرا ایکی آلت اولنلرك ذکوریت و انوثتی حالندن معلوم اولور و ایکی آلتدن جمیعا بول ایدر ایسه خنثای مشکل اولور و انلرك اشکالی بعد البلوغ زائل کندو جماع ایدر ایسه ارککلك و آخر کندویه جماع ایدر ایسه دیشی اعتبار اولنور ایکیسی دخی اولمازایسه البته لحیه‌سی نابت و یاخود ممه‌سی ساقط اولور

عضولرینك بری اخفی و اضعف و اخری آنك خلافی اوزره اولور و بعضی اخرك ایکی عضولری قوت و ضعفده علی السویه اولور و بالکه بالغ اولدیکده خنثی‌نك بعضیسی هم واردر هم فاعل و هم مفعول اولور ایکی آلتك هر برینی استعمال ایدیسی بو خبری بن قلیلا تصدیق ایدرم و چوقلره حننانك عضو اخفاسنی قطع ایدوب جراحتنه تدبیر ایله معالجه اولنور

یکرمی ایکنجی فصل

نسوانك قبلی تضییق و تسخینلری بابنده نافع اولان تدبیر اطبانك ناسه تعلیم ایلدیکلری و اول موضعه متعلق اولان امورده کف لسان و تخفیف قلم لازم ایکن خلاف ادب حرکت ایدوب اولبابده کندولری قلملرینی ترزبان ایلدیکلری معذوره سیدرکم بیان اولنور طبیبه تعظیم ذکر و تضییق قبل و تلذیذ انثاده تکلم عار اولمز زیرا تعظیم و تضییق مذکورلرك هر بریسی ایله نسله توصل اولنور و چوق واقع اولورکه اررك آلتی صغیره اولمغله آنك مجامعتندن نسانك تلذذ ایلمز خلاف معتادلر اولمغله و تلذذ ایلمدیکجه منیلرینك نزول ایلمیوب ولد حاصل اولماز و بعضلرده صغر ذکر مراه‌نك زوجندن تنفرینه باعث اولور و آخره رغبت ایدر و کذلك قبل مراه‌نك ضیقی اولمسه زوجك زوجه‌یه و زوجه‌نك زوجه موافقتی اولماز و انلرك هر کندو جنسی موافقتی اولنلر ایله ازدواج ایلمکله و تبدیل رغبت ایلیکیسنده تلذذ حاصل اولمغله و کذلك تلذذ زائد ایله انزال سرعت و عجله ایدر و اکثر حالده نسانك انزالی متأخر و بطئی اولور و تلذذ ناقص اولدیقده نسانك قضاسی وطر میسر اولمیوب نسل حاصل اولماز و کذلك زوج و زوجه التدرینك عدم موافقتلری ایله زوجه‌یه شبع حاصل اولمیوب زوجه‌نك شبق و شهوتی باقیه اولسه اکر اول زوجه‌نك حفاظی و کوز حبسی یوغیسه حاجتنی قضا و شهوتنی تسکین ایله کمسنه‌یه میل ایدر و یاخود نسواندن

محرم اتخاذ ایدوب الکله بالمساحقه شهوتلرن تسکین ایدر بس بو مفسده‌لری دفع
مصلحتی تعظیم و تضییق تعلیم بنیه عذر قوری و وجه شرعی اولور **ملذذات الرجال**
والنسا رجال و نسایه جمیعا لذت ویرر نمند حلتیت و کبابه اجزا ایدرك
کمسنه‌لر اغر صوبی و عسل املج و سقمونیا یی معجون قیلن عسل و زنجبیل و فلفل
مع العسل بونلر ایله او الثلر تلطیخ اولنور خصوصا قضیبی نصف
اخیرینی تلطیخ زیاده ملذذ اولور و اول ادویه ایله یا الکر نمره یی تلطیخ کثیر فائده
اولماز **ذکر اوچنجی فصل** تعظیم ذکر ایدن نسنه‌لر بیاننده در اولا ذکر خرق
مسخنه ایله دلك اولنوب و ازهینه البان صبی اولنور خصوصا لبن ضان صب
اولنور و بعده دو جزب الیسون ایچون زفت الزاق اولنور و بو تدبیره اخشام
و صباح مداومت اولنور کتاب رابعده تسمین اعضا بابنده ذکر آتی تدبیرلردن
الصاق زفت کیفیتی و تدبیر مطالعه اولنملی تعرف اولنسون و معظمات ذکردن
اولور مجفف اولان علق ایله ذکره طلا ایلمك و کذلك خراطین ایله و حابلات ایله
طلا ایلمك و حابلات لیلا بدن برنوعی اولور و انلری لبن اولور اما بادروج ایله تدبیر
بو وجه ایلا اولورکه علق اخذ اولنوب بر ناجیله آنی وضع اولنورکه اول ناجیله برقدر
ایچنده ماء بادروج وار در و قوریجه قدر ترك اولنوب بر اسبوع و یاخود زیاده
زیاده ترك اولنور و بعد الجفاف اول علق اخذ و سحق اولنور و مسحوقی ایله قضیب
طلا اولنور **مضیقات قبل** عود سعد راسن قرنفل رامك مقدار قلیل مسك
بو مذکورلر اخذ و جمیعا سحق اولنور بر صوفه میسوسنه غمس اولنوب نصکره
اول مسحوق ایله تکوین اولنوب قبله احتمال اولنور و کذلك عفص نجی ایکی جزو
فقاح اذخر برجزو بود و الرمنخل ضیقده الکوب شراب ایله مبلول اولان خرقه
انلرو احد ابعد و احد احتمال اولنور زیرا بو تدبیر بکارتی اعاده ایدر و کذلك صنوبرك

الحبانك

النار جبل حو الخنزر
قاموس

صوفه

قشری

قشرهی مرقوقی دورت جزء شب ایکی جزو سعد برجزو بو مذکورلر اخذ اولنوب شراب
ریحانینده طبخ اولنور و اول مطبوخ ایله خرقه کتان ایصلدیلوب احتمال اولنور
و واجب اولورکه اول مطبوخ مشدوده الراس انا ایچنده حفظ و لحدبعد واحد استعمال
اولنه جدا جید اولور **مسخنات قبل** سك و مسك و زعفران شراب ریحانیده
قیناد یلور و مخلاس بر قطعه خرقه کتان ایچریلوب استعمال اولنور و انلر قبلی مسخن
ما عرا رایحه قبلی تطییب ایدر بو بابده کرمانه جدا عجیب اولور دوفس حکیملر ذکر
ایلدیکی اوزره **ایکنجی مقاله باهدن غیری اعضاء تناسلك احوال سائره‌سی بیاننده در**
اول دخی فصولی مشتمله در **اولکی فصل** خصیه ده و مقاربنده و شرح جلده حادث
اورام حاره بیاننده در و اول ورم بعضکره نفس خصیه ده اولور و بعضکره صفنده
یعنی کیسه ده اولور و صفنده اولان ورم لمس ممکن اولور و صلابت و لینی لمس ایله
و لونی رؤیت ایله معلوم اولور اما خصیه ده اولانلری بو احوالی تعرف عسرتلو اولور و اول
ورمه حبس اولنور و ورم داخل صفنده اولور و احوالی متسنه اولماز و بعضکره نفس خصیه
ورمنه حمره اولور عضو شریف اولوب قلبه انصالی اولمق ایله و چوق واقع اولورکه
صفن ساقط اولوب بعده عودت ایدر و صفنك سقوطنه بیطارلر معلقه قالور دیعلر
صفن بنه نابت اولوب ملتحم اولور و صفن جریده کیبی جد متخلق اولور و لکن صلب اولوب
کیس اول کبر اولماز و چوق واقع اولورکه خصیه لره تاکل عارض اولوب تاکل فاش اولمسون
ایچون خصایه حاجت اولور و چوقکره سعال عارض اولمغله خصیه و رملرن زائل
اولور و ورمك ماده‌سی صدره انتقال ایدر **المعالجه** ذکر اولنان ورم حار خصیه ده واجب اولورکه
فصد اولنه و طبیعت اطلاق اولنه خصوصا او اطلاق تحتانی استعمال اولنه حقنه
ایله اولنه زیرا اول منقلو ورمله حمولات استعمال اولنسه نفع عظیم ایلر
و حاذقی مقعده‌یه جذب ایدر و بعضکره عرق بر فصد اولنور نصکره

خارجلن

خصا ایکیچ

اولور اسیه

مقعده

فصد تنشیه اولنوب صافن نك فصدی اولنور و واجب اولور که ورم قنقی جانبده ایسه اول جانب
فصدده مراعات اولنه یعنی خصیه لردن قنغی طرفده ایسه صافن الایمن و صافن الایسر
فصد اولنه و صول خصیه ده ایسه طرف یساردن فصد اولنه و اکر ورم جمیعا
ایکی خصیه ده ایسه اخذ واجب اولدیغی مقدار دم ایکی جانبدن اخذ اولنه
و واجب اولور که انلر غذا ایچون تخفیف ایدوب لحم و لحم مثللو تولد دم اولان غذیه دن
هجر و ترك ایلیه لر و تدبیر لطیف ایله تدبیر ایلیه لر و اولا خل و ماء ورد و لعابات
بارده و عصارات بارده ایچنده برخرقه یی بچر یلوب اول خرقه عضو
اوزره وضع اولنه و تجن ورم زمان تزیده واصل اولسه بو ضماد و طلیه
ایله ضماد اولنه اول ضماد بودر عنب الثعلب ماء القرع و ماء قصب رطب خاصه
و ماء الهندبا و دقیق باقلی و شعیر و زعفراندن برشیء و دهن ورد بو مذکور
اخذ اولنوب انلردن ضماد اتخاذ اولنور و کذلك ورق کاکنج دقیق شعیر دقیق عدس
و کذلك ورق قصب دقیق باقلی دهن ورد و بیض تجربه ایلدیکمز اضمده دندر
دقیق باقلی بنفسج مسحوق و زنلری برابر اخذ اولنوب اندن جنبصه اتخاذ و انکله
ضماد اولنور اکر حرارت و وجع افراط اوزره اولورلر ایسه ذکر اولنان اضمده اخلاطنده
رادع خلطنه حاجت اولور و ورق بنج مثللو و اکر انده صلابت وار ایسه و یاخود
ورم جرّ ابتدایی تجاوز ایتدی ایسه تجاوز ایلدی ایسه واجب اولور که منضجات
ایله تدبیر اولنه درجه ابتدایه منضجاتدن اقرب اقرب اولان دقیق باقلی و بابونج
و خطمی اولور بونلر کتان لعابی ایله و میبختج ایله استعمال اولنور و کذلك دقیق شعیر
عسل ایله و ماء ایله استعمال اولنور و کذلك ورق کرنب دقیق شعیر ایله و مح بیض ایله
و دهن ورد ایله استعمال اولنور و تجن ورمك تزیدی وقوف ایدوب تحلیله حاجت اولسه مجرب
جیدبودر که منزوع العجم زبیب و کمون سحق اولنوب انلردن طلا ایله ضماد اتخاذ اولنه

یعنی طبخ اولنمش شراب ایله

وياخود

و منزوع العجم اولان زبیب دسم

و یاخود ورق کرنب و حلبه طبخ اولنه و یاخود دقیق باقلی و زبیب دسم و منزوع العجم
و کمون بو جمیع شراب ایله طبخ اولنوب طلا اولنه و یاخود دقیق شعیر اخثا بقر ایله خل الخمر
نقوع قیلندیقدن صکره کموندن برشیء و عنب الثعلب صویندن برشیء ایله استعمال اولنور
و یاخود خرماجکردن رماد و خطمی و زنلری برابر اخذ اولنوب خل ایله معجون قیلنور
و یاخود کرنب رمادی صویی بیاض بیض ایله و صفرت بیض ایله و یاخود بری قثا
عسل ایله و یاخود اصل سوسن دقیق مسحوقا کالمرهم و یاخود زبیب منقادن
بش و حبة الخضرا انلر مسلوقی بر بوجق کون بر کرنب طقوز علك صنوبر اوج
بو مذکورلر عسل ایله معجون قیلنور و مع القروح اولان ورمه خبث فضه
ایچنده طبخ اولنور قوام حاصل اولنجه قدر و اوزرینه شمع و دیتیخ القا اولنوب
رفع اولنور و کذلك علك ابنباط و اشق و زنلری برابر دهن سوسن و سمن
بقر مقدار کفایه و کذلك اصل حبق سویق ایله و کذلك بزم اورام بارده ده ذکر
ایلدیکمز بو دوالر انضاجه محتاج اولان ورمه و ورم بارده و خصیه ده
اولان ریحه قوی دوادر و اول بودر حمص اسود میویزج بربرندن برجزء عقار
قرحه بر جزء بو مذکورلر اخذ اولنوب ضماد اولنور و دهن زنبقدن مقدار قلیل
احلیلده صب اولنمق دخی نافع اولور خصوصا تا کرده زیاده نافعدر و کذلك فوه
الصبغ تعلیقی نافعدر و اکر ورم دبیله اولدی ایسه اول دبیله صفن قیتنه
فتح اولنه و مقعده جانبندن فتح جائز اولمز زیرا اول جانبدن فتح اولنسه بعضکر
ناصور ردی اولور و بلکه واجب اولور که مراومت اولنوب دقیق ازرو ضع اولنه
و ورمك تقیحدن منع ایلسون ایچون و آخر حالده احلیلده دهن زنبق ایله مسك ازراق
اولنور و بواز افك غایت منفعتی اولور و یاخود کرارا و مرارا دهن زنبق استعمال
اولنور و انی استعمال علاج کافی اولور علاج الورم البارد فی الخصیه و بو علتده

مروج

نك اصلی

شراب

صو ایله معجون قیلنوب

بطیخ

بعض طلا اولنور

[illegible]

اکثر عروض سوء قنیه‌دن واستسقاده اولور وعلاجی ورم حارده ذکر اولنان منضجات
اولور وکاول منضجات تریدر دقیق باقلی ودقیق حلبه مثلث ایله وکذلک کرنب قبضه
تین بش عدد تمر ایدیجه قدر صوده انلر طبخ اولنور وبعده انلرک ایله ضماد اولنور و
انیزین قور اولور حمص دقیقی وباقلی دقیقی وکمون وکلیه شحمی وبابونج واکلیل وشمع
بو مذکورلردن مرهم اتخاذ اولنور وکذلک مقل میبختجه اذابه اولنوب استعمال اولنور
واحلیله زنبق کرات ایله تقطیر اولنیسه منفعتی عجیب اولور وکذلک مصطکی وعنزروت
اخذ اولنوب طلا ایجنده نقع اولنور بعده طلا اولنور ودهن خروع خصیه‌یه خاص اولمغله
نفع عجیبی اولور واحلیله دهن زنبق ایله مسک تقطیر غایت منفعتی بالغ اولور
خصیه‌ده ورم صلبه علاجی بو مذکورلردر تین شحم بطهر برینه بر جزء ورق زیتون
ورق سرو واشق هر برینه نصف جزء بوادویه طلا ایله جمع اولنور وکذلک فلقطار زوفا
الرطب شمع دهن ورد مخ ساق ایل ورق علیق وزیلر برابر اخذ اولنوب انلردن لطوخ
اتخاذ اولنور وکذلک مقل اشق اخذ اولنوب مثلث ایجنده حل اولنور مقدار قلیل دقیق
باقلی ودهن ایله جمع اولنور علاج جید مجرب نخاله اخذ اولنوب دق اولنوب
الکله‌نجر بیلکدن چالی اولنمزدن منخل صفیقله‌ن یعنی صیق الکله‌ن اجنجه قدر و
اشق نو سکنجبین ایجنده حل اولنوب ایکیسی معجون قیلنور وموضع صلابته
اول معجون الزام والصاق اولنور دوام اوزره بو ضماد اولندیقنه هر صلابته
نافع اولور وکذلک صلب الجوف بابونج حلبه باقلی سمن عقید العنب ویاخود
تین مجرب بو مذکورلر ایله ضماد اولنور وکذلک نواة التمر المعروف ماءدر ایکی جزء خطمی جزء
خل ایله سحق اولنوب انکله ضماد اولنور ایکنجی فصل علاقوناواسطون
بیاننده در بو علت نادرا واقع اولور خصوصا نساده اثر اولور وبو علتک
ماهیتی بودر که بو علت صاحبنک رحالنه ایسه ذکرنه اختلاج اولور ونساده

نیم حمله اختلاج اولور واوعیه منیه تمدد اولور واول تمدد ورم حار حبیلنی اولور واکر
اول ورم دود فغنه عنایت واعانت اولنمسه اوعیه منیه خلع واسترخا وتمدده مودی
اولور واوعیه‌دن تشنج ایدر وبعضلر دیدیلر که بو صورتده علیلک بطنی منتفخ اولور وعرق
بارد اولور العلاج ذکر اولنان مرض ابتدا ظهورنده فصد اولنور وحجامت وارسال
علق بعده اسهال اولنور واسهالی قلیلا قلیلا دفعات ایله اولور ورفق اوزره اولور و
انلرک اسهالی ماء اللبلاب خیار شنبر ایله وماء السلق ایله اولنور وکذلک ماء عنب الثعلب
خیار شنبر ایله سقی اولنور حتی دفع مرقی وطبیعت ملینه بقولات بارده مرقلری ایله اولور واول
بقول اسفاناخ وقطف وانلره مشابه اولان بقوللردر وبو حقنه ایله احتقان اولنور انلرده
نسخه‌سی بودر سبستان اجاص خطمی بعلق شیر خشت واول علتده اطلیه مبرده‌سنده مبالغه اولنور
واول اطلیه اعضاء جماع وظهر اوزره وضع اولنور حتی شوکران وقیمولیا وسندر فریسمون
حارده خصیه ورم حاری بابنده معلوم اولان اضمده‌ندن کلیس وضع اولنور ونیکو فراصیلیه
واصل سوسندن بو علت صاحبنه موافقدر اولور اوچنجی فصل ایکی خصیه‌سنده وقضیبده
وجع بیاننده در اول وجع سوء مزاج مختلف حاردن وسوء مزاج مختلف باردن
عارض اولور وریح وورمدن وضربه وصدمه‌دن وخوف عارض اولور العلامات سوء مزاج حار
اولان وجعده تمدد شدید اولماز وسوء مزاج حس ولمس ایله معلوم اولور واول مزاج حار
ایسه انده التهاب اولور واکر مزاج بارد ایسه وجع خدری اولور وانده وجع کثیر
اولماز وجع ریحده تمدد وانتقال اولور وانده ثقل اولماز وسائر وجعلرده اول وجعک سبب
وعلامتلری ایله معلوم اولور المعالجات اول معالجات [illegible] تسخین خصیه و
تبرید خصیه بابنده ذکر اولنان معالجاتدر [illegible] وخصیه ریحی تحلیل [illegible] لریدر واکر
بردنده شدت وار ایسه انده علاج دهن خروع ایجنده اوفربیون اذابه اولنوب
استعمال اولنمغ اولور واکر انده التهاب وحرقت شدیده اولور ایسه انده معالجه [illegible] عصارات مبرده

اولور وابن شوکران و یابرود افیون نفع قیلنور و اما صدمه و ضرب ایله حادث اولان
وجع علاجنده واجب اولور که اول فصد اولنه و عضوه بلا قبض شدت ایمیه دوردادع اوله
نسنه لر [illegible] وضع اولنه زیرا اول ایدر دکه قبض شدید ایدر اولنلر [illegible] مولم اولور بلکه
اول ایدر داد عبه تلیین اولمق اوفق اولور بنفسج نیلوفر قرع واو امثالی کبی و بونلر دن
صکره لعاب خطمی و بابونج مثللو لر استعمال اولنور و کذلک درا تینج و مرداء بارد ایله و یاخود
برز کتان [illegible] زرد [illegible] ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور و سمن و علک انباط و زنبق
برابر اخذ و استعمال اولنسه نافع اولور دردنجی فصل ایکی خصیه نک عظمی بیاننده در
و بعضکره خصیه لر بیو ر واکه عظمی عارض اولور ولکن اندن عظم ورم طریق اوزره اولماز بلکه خصیه
سمن طریقی اوزره اولور ایکی تر بلکه عارض اولدیغی کبی المعالجات ایکا دنوا اهل یعنی هنوز
استداره یه بدء ایدن قیز ممه لرنه سمن کلمیوب و تدلی ابتدا ایتمسون ایچون اولیان
ادویه مبرده ایله بعضی علاج اولنور شوکران و بنج مثللو ایله طلا اولنور و قوة غاذیه یی
اضعاف ایدن نسنه لرک کلیسی ایله و آسرب اجزا کرینی بر بر بنیه حک ایدوب اندن حاصل
حکاک ایله و حجر مسن و حجر رحا حکاکه لر ایله معالجه اولنور و بو علته نافع و معدل
اولور دهن زنبق احلیله ازراق ایلمک بشنجی فصل خصیه لرک ارتفاع و تقلص
بیاننده در و خصیه لره بعضکره تقلص ایروب صغیر اولمق عارض اولور مزاج باردک
و ضعفنده استیلاسی سبیله و بعضکره مراق بطنده مرتفع اولوب غایبه اولور لر
حتی بولنه عسرت و وجع اولور و تقطیر بوله موذی اولور المعالجات اللرده بیزم بابتا الاعاظه
ذکر ایلدیکیمز مسخنه و مقویه و جذابه اولان مروخات و اضمد استعمال اولنور و بعضیه
غیبت و هرب ایدر لر ایسه اندن علاج متوالیه حماما و آبزنات استعمالی اولور و
بعضکره اطباء اقرمونه رسم ایلدیکی اوزره احلیله برانبوبه ادخال ایلیوب نفخ ایلکه
حاجت اولور و نفخ اولنان [illegible] بر ایدر تر قرق و ترعرع ایدوب بیضه مرتفعه نزول ایدر

حرکت معکنم

التنجی فصل صفنک دوالی یسر و صلابتی بیاننده در صفنده و صفنی موالی اولان
جوانبنده بعضکره دوالی ملتویه کثیره ظاهر اولور و اولد والیه بعضکره ریاح
محتقنه اولوب انده تواتر اختلاج اولور و جوق اولورو صفنده ورم صلب دخی
اولور واندن و ورواورام بارده جنسندن اولور و جوق کره اول علت جانب یساره
ظهور ایدوب اضعاف ایدر و انده زائر [illegible] اولوب اول [illegible]
[illegible] المعالجات انک علاجی اورام صلبه علاجیدر یدنجی فصل ادره
و فتوق بیاننده در اشبو کتاب ثالث مقالاتی اخرنده قیلل فتوق ایچون
ان شاء الله تعالی بر مستقلا بر باب ایراد ایدرز سکزنجی فصل ایکی خصیه لرک
تقلص بیاننده در خصیه لرک تقلص و تشنجی اسبابی برد شدید اولور و بعضکره دخی
امراض حاده اصحابنده علامات ردیه ظهور ایدیکده سقوط قوتلرینه سبب ایلدکی خصیه لره
تشنج و تقلص حادث اولور و بیز انلری دخی ذکر ایدرز طقوزنجی فصل خصیه و ذکر
و مبدء مقعد قروحی بیاننده در بو موضعلره قروحک ظهوری علامت ردیه اولور
زیرا اول مواضع ذیللو هوادن مستور اولوب بر هیئت اوزره اولور که انده البته
عفونت سریانی سرعت ایدر و اول مواضعک حرارت و رطوبته میلی اولور و مجاری فضوله
مقارب اولمغله قروح احشایه و قروح فمه مشابه اولور و بو مواضعده اولان قروحک
اردئی اصل قضیبه و مقعده عضله اولان قرحه لر اولور انلکیچون که قرحه نک اصلاحی
تخفیف و تقویه یه محتاج و مقارب فضول اولان مواضعده دائما اصلاحی اصعب اولور
و مع هذا اول ایکی موضعده عضله لرینه حس قوی و شدیدی اولور یعنی انکده وجع شدید
اولور و وجع شدتی برئه مانع اولور و بعضکره قضیبک قروحی تعفن ایدوب
سعی اتیکله قضیب قطع اولنمغه حاجت اولور نعوذ بالله تعالی من کل آفة و عاهة
المعالجات قروح مذکوره نک ثمرة قضیب اوزره اولان قرحه معالجه سنده تخفیفه حاجت

تلفه ده وجلاده قرحه سنك تخفيفه احتياجندن اشدّ اولور زيرا كمره نك يبس مزاجى
اشد در يعنى يبسى شديدر اولان موضعله قرحه حدوثنى سببى قوى ايله اولور وسببى قوى
اولان تخفيفه اشدّ احتياج ايله محتاج اولور وبو قرحه حين معالجه ده طرى وتازه وياخود
عتيق ومتقادم اولور وتعضيسنى قرحه خبيثه اولور اما طرى اولان قرحه معالجه سنده
صبر مرداسنج واقليميا مغسول شراب وتوتيا ايله سق اولنق كبى بر علاج اولمالدر
وبو ادويه قريب العهد اولور لؤلؤ وقرع محرق بونلرك نفعى بو بابده عجيبدر ورماد شب
وتوتيادن ذرور اتخاذ اولنور وماء كرد ايله انلر طلا اولنور اما بو ادويه ايله
طلا اولنق مرتبه سنده قرحه نك رطوبتى اكثر ايسه وتفتح ذو وار ايسه بو ادويه يه
اقوايه حاجت اولور نحاس محرق مثللو ايله علاج اولنور وحب صغير مثمر اولان شجره
صنوبرك قشرى بو قرحه يه مجرب دوا اولور واكر انبات لحمه حاجت اولور ايسه كندر
خلط اولنور دواء مركب تخفيف شديد ايله وجماعه حاجتى اولنلرك قرحه لرينه نافع
توتيا صبر انزروت كندر شادنج غربك محرق ونحاس شب يمانى زاج محرق عفص
جلنار اقاقيا وزنكار برابر زنجار بر بوچوق جزء رمان حامض قشرى بر جزء بو مذكورلر
اخذ اولنوب دهن ورد ايله مرهم اتخاذ اولنور نسخه اخرى خبث حديد مرداسنج
دم اخوين قرطاس محرق شب يمانى دهن ورد ايله ضماد اتخاذ اولنور وياخود مرهم
وياخود اقراص اتخاذ اولنور واكر قرحه عتيق ايسه انلر ايچون كندر ودقاق كندر
وصبر وزنكار برابر خلط اولنور واكر اول قرحه اكال اولور ايسه انسان شعرنك رمادى
وانجدان وعدس جبلى اخذ اولنوب ضماد اوزرنده استعمال اولنمق نافع اولور وبونلر
اقوا اولور ايكى ذرنيخك هر برندن بيدى نغ زرنيخ يكرم ولكن انونه مجازه وغير مطفاة اولمق
شرطيله اقاقيا اون ايكى بو مذكورلر خل ايله معجون قيلنور وظلاله قرص قيلنوب وقت
حاجتده استعمال اولنور وبونلرده اقوا اولور ايكى زرنيخ واقاقيا وزنجار وميويزج ومر

قرحه

محرق

واكثيرا رطب عصير ايله

شب

شبّ وفلفل بو مذكورلردن اقراص اتخاذ اولنور واكر قرحه ده خبث اولوب اسود
اولور ايسه اجود اولان قطع اولنوب مواضع فاسده ابانه اولنه بعده صكره
مراهم منبته ايله لحم انبات اولنمقدر اون بشنجى فصل قضيبك قروح داخله سى
بيانندە در بو قرحه نك علاجى مثانه قروحى علاجيدر وبو قرحه بعضكره قرطاس
محرق دواسى ايله معالجه يه محتاج اولور دواء قرطاس محرق نسخه سى بودر قرطاس محرق
وشب محرق واقليمياء مغسول بعد الاحراق وصغار صنوبر شجره سنك قشورى
وشادنج وكندر بو مذكورلردن اقراص اتخاذ اولنور وزراقه ايله استعمال اولنور اون
برنجى فصل خارج قضيبده حادث حكه بياننده در اول موضعده منصب اولان
مواد حاده دن حادث اولور وبعض قضيبده ترشح ايدن عرق حاددن حكه عارض
اولور المعالجات خلط مذكور فصد واسهال ايله نفض اولنور وبعده اقاقيا وماميثا
هر برندن نصف درهم نوشادر بر دانق صبر بر دانق زعفران نصف دانق
وادويه مذكوره نك مجموعى وزننجه اشنان اخذ ودق اولنوب اكلنه تجربه ايله يكلت
صكره زنبق ايله معجون قيلنور وانك نفعى مجربدر بعضكره اول حكه يه تسكين ايدر
خل ودهن ورد ايچنده نطرون وشب قيلنوب ضماد اولنه ومجموع حكه محلى اوزره طلا
ايلمك واكر حكه اردر ايسه اول طلا ايچنه ميويزج دن برشى قيلنور وقضيبك حمامه
خروج ايلسه بياض بيض غسل ايله طلا اولنور واكر حكه مذكوره يه برشى نافع اولماز
ايسه فصد واستفراغ دن ايلدى ايسه موضع حكه يه قريب باطن فخذ اوزرنده
حجامت وياخود ارسال علق اولنور اون ايكنجى فصل قضيبك اورام حاده سى
بيانندە در بو اورامك معالجه سى خصيه اورام حاده سى معالجاتنه قريب اولور واول امرده
انده مستعمل اولان قوابضك اجلى وقضيب ورم حارينه نسخه سى جرشنج
نافع اولان ادويه قشور رمان وورد يابس وعدس اولور بو مذكورلرطبخ ضماد ايلمه اتخاذ لرينه
بر ادويه لر

وقروح وطبخ ايكنجى اتخاذ ايلمه لرينه

وبعده دهن ورد ايله سحق اولنوب استعمال اولنور وكذلك فيموليا عنب الثعلب مائى ايله و
كزبره طين ارمنى وعدس وورق كاكنج استعمال اولنور اون اوچنجى فصل قضيبك اورام
بارده لرى بياننده در بو بابده انثيانك اولان اقواله قريب اولور وقضيبك بو نوع اولان اقواله
ورمى سوء القنيه واستسقا حالنده كثير الوقوع اولور وبونك مجرب معالجه سى اولور تم.
نواتنك دقيقى ايكى جزء خطمى بر جزء اخذ وسحق اولنور وانكله تضميد اولنور وكذلك انثيانك وخل ايله
واقع ورم صلب بابنده مذكور اولان نخاله واشقلوز ضماد ايله تضميد اولنور
وقضيبده اولان ورم صلبده اول دوا زياده اوفق اولور اون دردنجى فصل قضيبده
ونواحى قضيبده شقاق بياننده در بو شقاق مقعده شقاقى علاجى ايله معالجه اولنور
وبو شقاقده نفعى قريب اولان دوا اوردندر فيموليا توتيا حناء مسحوق كتيرا ابوادويه
اخذ اولنوب انلردن شمع وصفرة البيض ودهن زنبق ايله مرهم اتخاذ اولنور
اون بشنجى فصل وجع قضيب بياننده در قضيبده وجع اسباب مختلفه دن
حادث اولور وچوق كره حبس بولدن حادث اولور وحقن لينه ايله اكثر شفا حاصل
اولور وحلاب ايله ماء شعير قصر ايدر بزور اكا تقريب اولنمز فضولى اخراجه غدا كند
ايلسون ايچون وحقنه دن صكره عانه حواليسنى وقضيب جلدنى تليين اهم ايدر
مقدار كما د اولنور واو زرينه ماء فاتر صب اولنور وبنفسج ايله طلا اولنور اون التنجى
فصل ذكر اوزره خروج ايدن ثاليل بياننده در او جسيكل قطع اولنوب اوزرينه
دو حابس دوا وضع اولنور وسائر مواضعده اولان سيكل علاجى ايله معالجه اولنور
صفة دواء توتيه مشابه بثره ولحم زائد ايچون اولنوا حيلرده استعمال اولنور ورق ونظايرى
محرق رماد حطب كرم بو ايكيسى ناعما صو ايله سحق اولنوب ثالول اوزره وضع اولنور
وبو دوا نفع ويرمز ايسه قطع اولنوب اوزرينه زنجار وزاج نثر اولنور وبو علاجى اول توتيه
تاثير اولميجق مقدار اردر اولور ايسه كى ايلمك واجب اولور اون يدنجى فصل

اعوجاج

اعوجاج ذكر بياننده در ملين دهنلر ايله ذكر تليين اولنور اول ادهان ملينه شيرج ودهن
سوسن ودهن نرجس وشحوم لطيفة معلومه شحم دجاج وبط وفخاخ
سوق بقر وايل كبى ادهان ايله تليين اولنور وكذلك شمع وراتينج ايله
دخى تليين اولنور اول ملين كرك حمامده وكرك بلا استحمام تليين اولنور استعمال اولنسون نافعدر
واعوجاج مستور اولنجه قدر ذراقات ايله احتقان واحتمال اولنور واكر بر
دفعه ده مستور اولماز ايسه بو تدبيرلر ايله كرارا ومرارا تدبير اولنور زيرا بونلر
نافعدر وبن اعوجاج ذكر اولنده معالجه ايلدم وانده دواء المسك وطريفل
صغير استعمالى ايله وعضوى ماء البلابلاب ايله غسل ايدوب ذكر اولنان شحوم
ايله ترهين عضو ايله امر ايلدم كتاب ثالث فنوندن يكرمى برنجى فن
امراض رحمده كلام مجملدر اولدخى دورت مقاله يه مشتملدر واول مقالة اولى اصول تاريخ ومعالجاتى
وعلوق ووضع حمل بياننده در اول دخى فصوله مشتملدر اولكى فصل
تشريح رحم بياننده در بيلدير زكم آلة توليد نساده رحمدر ورحم اصل خلقتده
ذكر انثيك اولان آلت توليده مشاكل ومشابهدر واول ايكى آلت توليدك برى تام بعض ذكره ومشاكله اولنلر
وخارجه متجهدر ونساده اولان ناقص وباطنه محتبسدر وكان رحم ذكرك
مقلوبيدر وصفن بيضه اركلكده اولان كيسه رحم صفاقى منزله سنده وقضيب
رحمك عنقى منزله سنده اولور واركلكده اولان بيضه لر كبى نسوانده دخى ايكى بيضه واردر
لكن اركلك بيضه لرى كبيره وبازوره مستطيله واستداريه مائله مستطيله در
ونسانك بيضه لرى صغيره وتفرطحه ميلى اشد ومستديره در ونساده اول
بيضه لر فرجك ايكى جانبلرنده باطنده اولورلر واول جانبلرك قعرنده هر برسى متمايز اولورلر
وهر بيضه نك مخصوص بر غشاسى اير اركلك بيضه لرى كبى بر غشاء واحد ايكيسنى جمع كيس
ايلمز وبونلرك هر برى عصبيدر وبونده اركلك اوعيه منيلرى بيضه ايله اصل قضيب
منزله سنه مستفرغ اولان

اراسنده اولدیغی کبی کذلك نساده دخی ایکی خصیه اراسنده ومن نسایی داخل رحمه
قذف ایدن ایکی مقذف اراسنده اولور لکن ارکلك اوعیه سی بیضه دن بدء
ایدر و فوق جانبنده مرتفع اولوب و بیضه نك محززه مو ثقة منحط اولان
اولان علاقه سی موضع انحطاطی نقره سنه مندس اولوب بعده تثنی ایدوب هبوط
ایدر و هبوطنده تعاریج و توربی اولور آنکچه التفافلر اولور و تعاریج والتفافلرده
منضج ایدر حتی نضیجها من اصل قضیبك ایکی جانبنده اولان مجرا الیه عود وافضا ایدر
و عنق مثانه نك طریقی اول موضعه قریب اولور اول طریق دخی اصل قضیبده
اولان مجرایه افضا ایدر و عنق مثانه رجالده طویل و نساده قصیر اولور اما وعاء
منی نساده ایکی بیضه دن بدء ایدوب ایکی خاصره جانبلرینه مائلا متوجه اولورلر مقوس
ایکی بینوز کبی خروج ایدوب ایکی جانبلرده شاخصه و ایکی ادبیه یه طرفلری منتهی اولورلر و اول
ایکی وعاء عند الجماع تواتر ایدوب عنق رحمی تسویه ایدرلر
وارد اولان منی یی قبول ایلسون ایچون و ایکی وعاء ندی هر بری بسیم و ترکبر کریلور و ایکی
طرفلری عنق جذب ایمکله اغزی اچیلور و منی یی اول عنق جذب ایدوب ابتلاع ایدر و اول ایکی
ذرق نسا رجالك ذرقلرندن قصیر اولور و رجال و نسا ذرقلرینك اختلافلری اولور
زیرا اوعیه منی نساده ایکی بیضه لره متصل اولورلر و بیضه لرده نابت اولنلردن برشی
بوینوز کبی اولان زائده لره نفوذ ایدوب منی یی وعایه قذف ایدر و اول ایکی شیئه
قاذفی المنی تسمیه اولنور و نساده اوعیه منی ایکی بیضه لره متصل اولدیغنده وجهی بودرکه
نسانك اوعیه سی لینی بیضه لر لینینه مقارب اولور و بیضه لر صورت اتصالله
اول اوعیه لر تصلیبه حاجت اولمز و کذلك اول اوعیه لرکن ایچنده مکنون و محفوظ
و رحمك عنقنه مقارب اولمغله ذرق بعیده حاجت یوقدر و بناء علیه اوعیه لر
بیضه دن مفارق و متمایز اولمغه دخی حاجت یوقدر اما رجالده اوعیه بیضه لره متصل

اولمق

اولمق حصه مستحسن اولماز و اوعیه بیضه لو دبیضه لرك لینی باقیه ایکن اختلاط ایلرز
بلکه اوعیه صلابتی حسبیله اختلاط ایلسی بیضه لری توتیر و تمدید ایدر بلکه اوعیه
ایله بیضه لر اراسنده بر عضو حائل قیلندیکه انفدو منکی تسمیه اولنور اول عضو
عند الاطبا مقذفه کلور و باطن مقذفه مائلدر و داخل رحمده بر طوق ستر یدر و
عصبی وارد ر و رحمك و سطنده سیکبی بر نسنه وار درها و زرنده بواسیر
یعنی باسور ممه لر کبی نسنه لر وار در و رحم عروق کثیره صاحبیدر ذکر مرور ایدن
عروقك شعبه لریدر اول شعب طمثه منتها اولور و جنینك غذاسی وزادی
جنینه اول عروقدن واصل اولور و رباطات قویه ایله رحم صلبه ستره ناحیه سنه
مائل اولمرق مربوط اولور لکن ربطی سلسله اولور و انك رباطاتنك بعضیسی رحمك
عصبلری و تشریح عصبه مذکور اولان عروقدن کلوب رحم متصل اولور و رحم
جوهر عصبیدن خلق اولنمدر جنینی اشتمال تمددن ممتد اولوب وضع حمل وقتنده حجم
ینه مجتمع اولسون ایچون و رحمك تجویفی ایچون تماسندك استمساکی وقتنده تکیل
و تام اولنور غاسر تماهندن مقدم تجویفه حاجت اولمغله حسبیله بوندن بظیر ایکی
ترتیلر درکه تماسی تام اولمدیغنه حجر دخی تام اولمز و کذلك جوارنیك رحم مثانه نك اصغر اولور
وانسان رحمنده ایکی تجویف اولور و ماعدا حیوانات رحمنده انثر لر عدیده تجاویف
اولور و رحمك موضع مثانه نك خلفی اولور لکن رحم مثانه دن جهة فوقله فاضل و مثانه
عنق رحمدن جهة تحتله فاضل اولور و کذلك قدام معاده دخی مثانه رحمدن فاضل اولور
او ایکی طرفنده دخی مثانه حجمه مهاد و متفرش لین احلیم و حرزیتی اولور و رحمك بو وجه
او وزره خلقتنده مصلحت و حکمت و لا رحمه متوجه اولماز بلکه انلرا و لا جنینه مرجح ایدر
و رحم نسانسارك سره سنه قریب محلنده منفذ فرجك اخرینه وار نجه قدر مسافه سی
اشغال ایدوب و لدیر منفذ مذکوره وارد اولان رحمك رقبه سیدر اولور و اول رقبه نك طولی معتدلی

الى اصبعلری اون بر اصبعدن واریجه قدر اولور جماعك كثرت و قلتی حسبیله زیاده و نقص
اولور و عنق رحمك مقداری مجامعته اعتیاد اولنلرك مقداری اوزره متشكل اولور تعیین حتی
تحمل مقداری اولور و رحمك كثرت طولی عنقنده طوللنی قرنیه اولور و بعضلر امعاء علیه
رحم مس ایدر و رحم ایکی طبقه اوزره اولور و بطانه‌سی عرقیة الجوهر اولمغله ترتیب
اولور و رحمك ایکی طبقه‌سی خشن اولدیغی بطانه‌نك عرقیه‌لدیغی ایجوندر و اول عروق افواه
رحمه اولان نقره‌لردر اول افواهه نقر الرحم تسمیه اولنور و جنینك اغذیه‌سی اول نقره‌لره
متصل اولور و طمث دخی اول نقره‌لردن سیلان ایدر و جنینك غذاسی دخی اندندر و ذکر دخی
ایدر که ایکی طبقه‌سندن ظهاره‌سی عصبیه اولمغله اقوی اولور و اول ایکی طبقه‌نك
هر بیری منقبض و منبسط اولور طبیعتلرینه اولان استعدادلری حسبیله و رحمك طبقه
خارجه‌سی بسائجه و واحددر و طبقه داخله‌سی ایکی قسمه منقسم اولور و اول ایکی
قسملر متجاورین کبیدر بینلرنده التحام یوقدر اما اول ایکی قسملر [illegible] جمع ایدوب
متصل و متجاور ایدر تجن ظهاره سلح اولنسی و بطانه ایکی رحم اولور لکن [illegible] عنقی و
اولور و لیفلك اصنافی بالجمله طبقه داخله‌ده اولور و رحم تغلظ و تخن ایدر کاه رحم
سمین و سمین اولور و انلك تغلظ مذکوره‌سی وقت طمثده اولور و انقضاء طمثدن صکره
آکه یبس و ذبول عارض اولور و جنین بویدکجه رحم ترقق ایدر و تبسط اولور و دخی
انبساطی جنینك [illegible] مقداریجه اولور و تجن [illegible] مراة جماع اولنسی رحم
فرجك فمنه ترافع ایدوب [illegible] زائد ایدر و منی جذب ایدر و رحم عصبانی [illegible]
[illegible] مراد عصب دماغدن مخلوق [illegible] رحم بر جوهردن مخلوقدر که [illegible]
لازم ولدونتلی و متمدد اولمغله عصب دماغه مشابه‌در و رحمه دماغدن عصب
[illegible] نازل اولور و اول احساس [illegible] اداء ایدر [illegible]
عصبیت اشد اولوب عضو غیری اولور و اول الحمیت بر بر اوزره اولان اغصان کبی اولور و اول

لحوملی

و تغضن فی [illegible]

لحوملی و سموکی اولان زیاده ایدر و وقت حملده دخی رحم تغلظ ایدر و رقبه‌ده بر مجری وارد که
اول مجری [illegible] فمنه محاذی اولور و اول مجری ایله رقبه رحم منی ابتلاع ایدر و طمث اول مجرادن
صب ایدر و جنین اول مجرادن تولد ایدر و حالت علوقده غایت مضایقه‌سی اولور و طرف
مسکله دخول ایتمیه‌جك مرتبه‌سنه مضایقه کالاغ اولور و وضع حمل وقتنده باذن الله تعالی و
عنایتنه و رحمته اول فم مضیق کیکیشر حتی جنینك خروجی ایدر اما بو الاستحراس موضع اخرده اولور
و اول مجری فم رحمه اول فمك جهت اعلا اولان [illegible] عالیه [illegible] قریبه اولور و بعض حیوانلرده
رقبه رحم جانب یساره و بعضلرده جانب یمینه میلی اولور و جاریه‌لرك اقتضاضی ضمنده
مقدم رقبه حملنه غشالر واردر که اول اغشیه عروق و قلیل و جسدادیتی اولان اغشیه
رباطاتله [illegible] منتسج اولور و رقبه‌ده اولان ذکر اولنان عصبلر هر برنده برشی
نابت اولور که آکه اقتضاض هتك ایدوب انزم دم جریان ایدر بو مراملری جمیعا [illegible]
فهمده ایله [illegible]

ایکنجی فصل

تولید جنینك بیاننده در تجن رحم منی مشتمل او
منی یه اول حادث جنینك زبیریتی و منیلرك اول حالی قوة مصوره منه نقلی اولور
و اول زبیریت حقیقة حال بودر که جنینك نفسانی و حیوانی و طبیعی اولان ارواح ثلثه‌یی
قوة مصوره تحریك ایدر هر بریسی معدننه واردات [illegible] انزه مستقر اولوب او ارواح
نطفه‌سی واردر اولدیغی عضولرك خلقتی ایلدی [illegible] کتب اصولده یازدیغی وجه
اوزره مخلوق اولسون ایجون و بو وجه‌دن ایجون اولا اول رطوبتك نفخ و طوزه
اولوب انطلاق مکان قلب اعداد اولنور و بعده اول نفخ جانب یمینه [illegible]
بر نفخ اولوب وسطنه اولان نفخه ایکی طرفه اولان نفخلر [illegible] اولور ایکی
شعبه‌سی کبی اولور [illegible] بعده متمایز اولورلر و نفخ [illegible] ایدوب بر بیلور [illegible] بس نفخ اول
[illegible] اولان نفخ قلب [illegible] ماده تکون اولسون ایجون علقه اولور و جانب
ایمنده اولان کبد ایجون علقه اولور و نفخه اخری [illegible] اولان لونی بیاضه مائل دم ایله

عالیه

ولان رطوبتك ظاهرنه نفخه ديمكله نفوذ
ايدوب انده تقلب ايدر اول رطوبت وحم طرفندن روح ودم مرد رورود ايلسه انجق
واول رطوبت منقوب بدنه تم خلق اولنور واعضاء جنينده اول مخلوق اولوب جوهر
متبني اولان عضو سره اولور لكن قلب وكبد ودماغ نفخه لر سره جوهر
خلقتده مقدم اولور هر نه مقدار اول اوج عدد عضولرك استتمامي عضو سره نك
استتمامندن متاخر ايسه وبو مذكورلر بيزم علم طبيعي اصولي كتبنده تحقيق ايلدك
وانده اولان خلافي بيان ايلدك ومن جملة مستقر اولميه
ذبيحه تقدم ايدوب قلب ونفخه احداث ايدر واول وقتده اولوب
منيده زبديت حاصل وزبديت حاصله نفخ كلكه كغوره واصل وناقزا ولديغي
ساعتده ديشنده منيسي من جملة حركت ايدوب ابي احركت جبيلده غشايه
خلق اولنور واول غشا حملنه متبين ومتميز اولوب حملنه انجق ذكر سابق واقواه
عروق كبي اولان نقره لر واول غشا تعلق ايدر وانلردن غذا جذب ايدر و منزل اول غشادن
جذب غذا ايلديكي غشا رقيق ايكن اول غشاده وغذايه حاجت
قليل ايكن اولور وثخين اول غشا تصلب ايليسه انده اغتدا اسمي مساماتي
لونده توليد اولنان منافذ واضحه عرقيه در اولور واول غشاء واحد اغشيه
صكره منقسم اولور وحق بودر كه اول اولا تكون ايدن عضو
قلب اولور هر نه قدر اول ما يخلق دماغ اولمق ابقراطدن حكايه اولندي ايسه
اگر بناء عليه فراغ بيضه اول منوال اوزره تكون مشاهده اولنور ولكن قلبدن تكون
اولامق كل وجه ظاهر وجلي اولماز و ابقراطدن صكره بر فضولي ظاهر اولوب ديركه
صواب اولان اول ما يخلق كبد اولور انكچون كه اول فعلي تغذيه در واول فضولي
بوامر كنز ونشوونمانك مقتضاسي اوزره قيلوب استصواب ايلدي والله بو قولي خرجه

بو حالي

التجربه فاسددر زيرا بو شانه اصحاب عنايت اول فضولي نك قولي منوالي اوزره البته
مشاهده ايلمديلر و فضولي نك ذكر ايلديكي كلام طريق قياسيله در فاسددر زيرا انلرك
قياسلري بودركه سبوق تغلي اولان عضو اعضاء سائره دن اول خلق اولنور وبدن
اول امرده تغذي ايتمكله غذايي فاعل اولان عضو نعين كبد اولا خلق اولنمق اقتضا ايدر
ومعلوم اولمق گركدر كه مادام عضو حيواني حرارت غريزيه ايله تمهيد اولنمديجه اول عضو
تغذي ايلمز وبو تقدير اوزره حرارت غريزيه واول حرارته حامل اولان روح حيواني
منبعث اولديغي محل قلب اولمغله قوه غاذيه مبدأي اولان كبددن مقدم مخلوق
اولمق لازم گلور و قوه مصوره حال تصويرده تغذيه محتاج اولماز زيرا تغذيه
حاجت بدل ما يتحلل تحصيل ايچوندر وقبل التصوير تحلل اولمغله بر له حاجت اولماز
واگر بر قائل ديرايسه كه قوه مصوره بابا منيسي ايله قائم اولور و بابانك بدني مصور
اولمغله اعضاسنده تحلل و بدل ما يتحلل اولوب جهتنه حاجت اولور آنك جوابنده بيز ديرزكه
بابانك تصور اعضاسي بو خصوصده اعتبار اولنوب من غذايه قبل التصور محتاج اولمسي
بابانك تغذيسي هو معتبر اولور زيرا تحلل تغذيه دن صكره اولور و حال متاخره اعتبار
اولنميوب حال متقدمه اعتباري بطريق الاولى اولور بو عبد مترجم ديركه شيخ
رئيسك بو كلام و منيده قبل التصور تحلل بو قدر ديو ذكر اولنان مقدمه يه بابانك
اعضاسنده اولان تصوره مستندا منعدر جوابنه اشارتدر و حاصل جواب سند مساوي
ابطال اولور و بو تنكيم اهلنه معلومدر و جمله استمال من قتنه منيه عارض اولان
احوالدر ايكي بس بودر كه صفاق اوزره دموتيه بر نقطه حادث اولوب بر قرار
اول نقطه صفاقده ممتد اولور و بو حالده سابق الذكر نفاخاتدن رغو اولندي
دمويته استحاله ايدر و سره نفخه سي استحاله محسوسه ايله سره يه استحاله
ايدر و اوج حال منيدك علقه يه استحاله سي و دوردنجي حال علقه نك مضغه يه استحاله سي

ظاهر

اوزره

وايكي كوزلر

سره يعني كوبك

اولور و بو حالده اعضاء رئیسه اتصال محسوس و قدر محسوس ایله حسده ظاهر
اولور و بو استحالدن صکره بشنجی استحاله یه بره ایدوب قلب و اعضا اولی یعنی
اعضاء اصلیه متشابهه تکوینی تام اولور و اعضاء برر برندن تنحی ایدوب اتصالی زائل
اولور و بو حالده صکره حال اخرایه استحاله ایدوب انه تبت علقه تکون ایدوب اولور عجیبه
و و شایع علوبیه یعنی فوقده اولان جزده عضولر متبین و ظاهرا اولور و اطرافی تخطط ایدر
ولکن تمام انفصال ایله منفصل اولماز و اوعیه لری متبین اولور و بو حالدن صکره
او ل حالده تمادیسی اولور اطراف تکون ایدنجه قدر و هر برو یاخود ایکیشر استحاله لرک
مقدار معین اوزره اولماز و بلکه اول استحاله لرک مدتی بعض اشخاصده زیاده و بعض
اخرده نقصان اولوب اوقات استحالات مختلف اولور و مع هذا بین الاجنه ذکر ایله
انثی بیننده زمان تکون و تصورده اختلاف اولور انثی تکوینی
انکار ایدر تکون ذکرده ابطا اولور و اول بابده امتحان و تجربه ارباببنده اختلاف وارد روفی
الحقیقه بینلرنده خلاف یوقدر ولکن هر برکثرت و تجربه ایلدیکی جنینک حالنی اخبار ایتمکله
بینلرنده اختلاف صورتی مشاهده اولنمشدر و احوال تجسب الاشخاص مختلفه
اولمغله انلرک جمله سی تجربه لرنده مصیب اولمق جائزدر و هر برینک اخبارلری
کثیر الولادت اولان بر شخص نادرات جنیننده حکم اکثر بیسیدر اما نطفه ده اولان
رغوه نک مدتی التی و یاخود یدی کون اولور و اول رغوه ایامنده نطفه ده انجق منیده
اولان قوه مصوره تصرف ایدر و رحمک قوه مصوره سنده او ایامده اکی اعانتی
اولماز و ایام سبعه رغوه مرورندن صکره مصوره رحمک قوه سندن استمداد ایدر و ذکر
اولنان سبعه ایامدن صکره اوچ کون نیچه مرور ایلدیکده و یا جمله طقوز کون مرور ایلدیکده
هر عضو ماده تکون اولنجق محلرده خطوط و نقط واقع اولمغه ابتدا ایدر و بعضکره بر کون
یا خود ایکی کون تقدم و یاخود تأخر ایدر و ذکر اولنان طقوز کوندن صکره التی کون دخی

یعنی سبعه ایامدن برکون اول و یاخود صکره خطوط و نقط نطفه ده ظاهر اولور

منیک

منیک اول علوقندن اون بشنجی کونده دمویت نطفه نک جمله سنه نفوذ ایدوب
علقه اولور و بعضکره بر کون و یاخود ایکی کون تقدم و یا تأخر ایدر اول مدتدن
اون ایکی کون صکره اول رطوبت یعنی علقه لحم اولوب انک قطع ممیزه و کزلک
اعضاء ثلثه یعنی قلب و کبد و دماغ تمیز ظاهر ایله متمیز و بر برینه متماسخ
متنحی و منفصل اولور و رطوبت نخاع اول وقتده ممتد اولور و بعضکره اول
کوندن ایکی و یاخود اوچ کون مقدم و یاخود موخر اولور و اول مدتدن طقوز کون
صکره راس منکبیندن و اطراف ضلوعدن و بطندن متمیزه اولور و اول تمیز
بعضیسنده ظاهر و بعض اخرده خفی اولور و درت کون صکره تمیز ظاهر
اولور و اول بعضده تمیز اعضاء مذکوره قرق کون تمامنده اولور و نادرا قرق بش
کونده تاخیر اولنور و تمیز مذکورک اقل مدتی اوتوز کون اولور و تعلیم اولده ذکر
اولندیکی وقت علوقدن قرق کون تمامندن صکره واقع اولان سقط یعنی بالا
یعنی مشیمه شق و اول سقط صویه وضع اولنسه بر شی صغیر ظاهر اولور که
انک اطرافی ممیزه اولور و بو تصور انک کلیسنده ذکر انثادن اسرع اولور و ذکر
ذکرک تصوریننک اقل مدتی اوتوز کون اولور و وضع حملک اقل مدتی نصف
سنه اولور و بیزانی عن قریب ذکر ایدرز اما ذکر و انثی حاللرینک تحریری مرتبلرینی
تفاصیلی بر امر درکه اطبا انده تهور و مجازفه ارباببی ذکر و حکم ایدرلر و منیک
اول بولرینی متنفس یعنی نفس الیجی محل اولور و مصوره نک اول عملی حاذق رینی
مجموع اولور صکره خارج و بعله منافذده عمل ایدر بو تصور انتدن صکره قوه غاذیه
عمل اجزا ایدر یعنی اغتدا ایدر یا بسکلر و بعضکر قتنده جنین جمیعی فمدن تنفس
ایدر و فی رحمده ادراک ایلیسه انلرک اکثر تنفس فمدن اولور و اول بعضک بو قوله
دلالت ایدر دلیل یوقدر و بعضلر دیدیلر که جنینک زمان تصوینک ضعف مرور ایلیسه

حدیثیه واقع اولدیغی اوزره تصویر قرق ایکی کونده اولور

معلم اول

قلیلا

اول جنين حركت ايدر و جنينك تحركى او زره زمان حركتندن برضعفى مرور ايدر و
حتى اول علوقدن زمان حركته كلنجه قدر مدتك اوج قاتى اولسه اول جنين
تولد ايدر ولكن جنينك حركتى ايله حادث اولور و بعضلر ديديلر كه زمان
وسط و معتدل بودر كه جنين اوتوز بش كونده تصوير اولنور و يتمش كونده
حركت ايدر و ايكى يوز اون كونده تولد ايدر و اول مقدار ايام يدى شهر اولور
و بعضكره بر از ايام تقدم و ياخود تأخر ايدر زيرا ذكر مرور ايلديكى اوزره
مدت تصور معتدله اوتوز بش او تصورده تفاوت قليله واقع
اولور لا تضعيف اوتوز و زمان حركت و ولادت زياده اولور مثلا زمان تصور اوتوز
كون زمان اعتدالدن متأخر اولسه و قرق كونده تصور اولنسه طقسان بش
كونده حركت ايدر زيرا قرق بش كونك اوزرينه بر مثلى زياده اولديقده طقسان كونده
بالغ اولور و انك ولادتى ايكيوز يتمش كونده اولور زيرا زمان حركتدن اوزرينه
ايكى مثلى زياده اولنسه ايكيوز طقساندن بالغ اولور و اول مقدار كون طقوز
شهر اولور و بو مدتلرده بر قاچ كون تقدم و ياخود تأخر ايدر بونده اقوم ذكر اولنان
مدتلرده اول مثللو تقدم و تأخر اولديغيدر و بو مذكورلر بر شيء دركه انك محصلى
بر محنه اثبات ايلمزو سكز شهرده تولد ايدن مولود اكثر حالده حكم تعيش
ايلمكدر هر نه قدر ~~كلام تام دكل ايسه قريبا انى بيلورسن~~ ولكن انك
تولدى نسبت مذكوره اوزره اولور زيرا انك مدت تصورى قرق كون و حركتى
سكسان كون و تولدى ايكى يوز قرق كون اولور و سكز آى اول مقدار كون
ايدر و بر قاچ ايام تقدم و تأخر دخى ايدر منوال محرر سابق اوزره و بعضلر ديديلر كه
اوتوز كونده مقدم واقع اولان اركان سقطلرك تام الاعضا اولماز و انشادن
قرق كونده مقدم واقع اولان سقطلرده دخى تام الاعضا اولماز و كذلك ديديلر كه
يدى ايره دوغن

مولوده

مولوده بعد الولاده يدى آى مرورندن صكره قوت و اشتداد كلور و طقوز آيره
دوغن مولوده طقوز آى مرورنده قوت و اشتداد كلور و اون ايره دوغنلره بعد
الولادت اون آى مرورنده اشتداد كلور و بو بابى تالى ~~اولان بلكه بعضيلر~~
و بو مقاله يى تاليه اولان مقاله ده بيز حملك مددلرينى وضيح مبينه بر مقاله
ايراد ايلرز ان شاء الله تعالى و معلوم اوله كه حاملك دم طمثى اوچ قسمه منقسم اولور
قسم واحد جنينك غداسنه منصرف اولور و قسم ثانى سر ثديه صعود ايدر
و قسم ثالث فضل اولوب وقت نفاسه قدر بو قوقده رحمده محتبس قالور و وقت
نفاس كلديكده مجتمع اولان دم منتفض اولور و جنينى اوچ عدد غشا احاطه
ايدر بر كيسه مشيمه در و مشيمه اول غشا دركه جنينى محيط اولور و اول غشايه
متأديه اولان عروق اول غشاده منتسج اولور عروق ضوار بدن ايكى عرق و
عروق سواكندن ايكى عرق منتجلر اولور و ايكنجى غشايه بلاس تسميه اولنور كه
اول غشا لفايفيد رجنينك بولى اكا منصب اولور و اوچنجى غشايه النفس
اطلاق اولنور و اول غشا مغيض عرق در يعنى جنينك عرقنه مفرغ اولور
و جنينك غداسى رقيق اولمغله فضلاتى غداده تقليل اولماز و فضلى عرق
و ياخود بول ايله خروج ايدر بر ازه محتاج اولماز بناء عليه براز مفرغ
اولمق ايچون وعاء رابعه حاجت اولماز و اول اوچ غشادن جنينه اقرب
اولان غشا اوچنجى غشادر و سائر ايكى غشادن ارقدر جنينك رائحه
اولان رطوبتى مجمع اولسون ايچون جملهدن ارق قيلندى و اول رطوبتلر جميعا
قليل قيلنمق فائده بودركه اول رطوبتلر جنينك اوزرينه نقلى اولماز و كذلك
رحم ايله بشره جنين اول اغشيه ايله تبعيدك فائده سى بودر كه غشا صلبلك
يعنى رحمك جنينه مماسه سى جنينى مولم اولور و بونظيره جعلى قروح اوزره

كون اولور

تعيش جنينك اولادر تولد ايله تام دكل ايسه

وجنينه

نباتی قریب العهد اولان جلد اولورکم اگر شئ صلب مماسه ایلسه مولم اولوب واوچنجی
غشایی خارج جانبندن ولی ایدن غشاء لفایفی اولان ایکنجی غشادرکه اول غشایه
جنینک سره سندن بول ایچون بر مصب واردر جبل جنینه حبسیز احلیلی کلر
زیرا مجرا احلیلده مضایقه واوردر واول مجرایی بر عضله محیط اولمشدرکه اول عضله مجرایی
حابسدر وانک اطلاقی اراده ایله در وجنینده اراده یوقدر واول طریقه الی اخر تعایج
واردر واول متعلق مجرایی استعمال وقت ولادته الیوب وتصرفه قدرت وقتنه
اولور واما سره طریقی واسعدر ومأخذ مستقیمدر جنینک ارادسنه حاجت
یوقدر و بول ایچون بر مغیض مخصوص قیلندی زیرا اول مغیض اولمسه جنینک بدننه
بول حاد اولوب و جنینک بدنی انی متحمل اولمازدی بولده حرارت وحدت اولمق سبیله
و رطوبت بول ایله رطوبت عرق ارالرنده فرق رایحه وحمرت بولده بین و
ظاهر اولمغله اولور و کذلک بول ایچون مغیض خاص اولمسه مشیمه یه رطوبت
بول اصابت ایروب مشیمه عروقنی بعضنکرده افساد ایدر و مشیمه ایکی رقیق
صفاقدن مرکبدر و ذات طبقتیندر و ایکی طبقه نک اراسنده عروق منتسجه
اولوب اول عروقک هر جنسی ایکیشر عرقه مؤدی اولور بعض شرائین ایکی عرقه
واورده ایکی عرقه مؤدی اولور اما اورده نک ایکی عرقی فجن ایکی اورده مکررلر
جنینه دخول ونفوذ ایلسه مسافه یی قصیره قیلوب اول ایکی عرق عروق واحد
اولور آفتدن سلیم اولسون ایچون واول عرق واحد کبدک تحدیبنه نفوذ ایدر اگر کبدک
تقعیرینه نفوذ ایلسه تقعیر موضع ایدی نفوذ...
لیس و فی الحقیقه اول عرق واحد کبدده نابت اولور و سره یه مشیمه دن منتهی
اولور و اول مقامده مفترق اولوب ایکی عرق اولوب خروج ایدر و رحمه اولان
فوهات عروق مذکوره یه مشیمه یی تحریک ایدر و بو عرقلره ایکی شئ عارض اولور

امك

انک برسببی بودرکه اول طرفلرکه رحمه نفوذ ایدرلر کبرا ولنوبوفوهات عروقه متصل اولان
مواضعه ادق اولور و مشابه اولورکه اول عروق عروق رحمک شعبه سی وفروع
اطرافی اوله و کذلک اول ایکی عرقک فوهات مذکوره یه ملاقی اولدیغی مواضع
محمره اولور حتی بادر نظرده اول فوهات لحم احمر نابت اولمشدر دیو ظن اولنور
و بو ایکی وجه اعتبار اولنسه اول عرقلر رحمدن نابتدر بعده مشیمه یه و جنینه
و جنینه نفوذ ایتمشدر دیو حکم اولنور ذکر سبق ایلدیکی اوزره بعضلر حکم
ایلدیکی کبی و لکن اول ملتقاده عرق مذکورک احمرارید دم غذایی اخذ جهتیله در
و هنوز اول موضعده نابت اولدیغی سببندندر و اما سعه ثقبه سنه
و تجویفنک کیکش اولدیغنه نظر و اعتبار اولنسه حکم اولنورکه اول عرق
اولا کبدده نابتدر و رحمه بعده خروج ایتمشدر و لکن ثقبه ومنافذک سعتی
اعتبار ایلدیک اولادر اما اول عروقک دقتی استحاله ایدوب اطراف وفروعی کبر
اولدیغی رحمه اولان نقره کبر افواه عروقی محیط سطوح اکمال ایچون اولور
بو ذکر اولنان ایکی عرق وریدیه طمرلر ایدی و شریانک ایکی طمرینه گلنجه بو ایکی اعتبار
جاری اولور اگرچه نباتی اول... اعتبار اولنور ایسه اول شرائین
ایکی شریانه جمع اولوب سره دن شریان کبیره مستند اولور اول ایکی عرقک
اتکا و استنادینه لایق قرینه شریان کبیر مذکور غیری بر نسنه یوقدر و
اول ایکی عرق سلیم اولسون ایچون عرق کبیره مستند اولور و بعده اول ایکی
عرق اول شریانه نفوذ ایدرکه اول شریان حیواندن اولنجی قدر منفسخ اولور
و بزم ذکر ایلدیکمز اطبانک ظاهر قولیدر اما فی الحقیقه اول ایکی شریانک منشی
قلبده نابت اولان شریان اولور ایکی اورده قیاسی اوزره اعتبار اولنور و لکن
...

قلبه متصل اولوب طیر اولملز زیرا اصلیدر وزره ممتد اولان شریان کبیر مذکور ایله
مشیمه اراسنده مسافه مطویه وقلیله در وحواجز وحواجبدن اول شریانک
استقبالی یوقدر واتحاد مقتضی ذکر اولنان حالات اولمغله اول ایکی شریان خالت
اولماسنه احتمالی ایدوب شریان واحد اولمغه حاجت اولملز وتشریح عروقده
ذکر اولندیغی اوزره قلبدن نابت اولان شریانک برشعبه سی ریه نافذ اولور
وکذلک وریدک دخی قلبه وریه یه بر شعبه نفوذ ایدوب شریانک تنفسه وریدک
تغذیه یه منفعتی اولور یعنی غذا قلبدن ریه یه اول طرفدن وارد اولور واطبا ذکر ایدرلرکه جنینده
تنفسه کثیر احتیاجی اولمغله شریانک منفعتی جنینده غذایه صرف اولنور قلبده
وریه ده نفوذ ایلین شریانک جنینک اول عضولرینه غذا وارد اولور بناء علیه
اول ایکی عضوه نفوذ ایلین شریان ووریدک ارلرنده بر منفذ اولور وولادت
قتنده اول منفذ مسدود اولور واجنه رئاتی حمرا اولور زیرا جنینده ریه سی
جنین اولدیغی حالده تنفسه استعمال اولنمز یعنی اکه هوا ایشمز مداخله ایلمز ودم احمر
ایله تغذی ایدر ولاجرم انک لونی احمر قانی اولور زیرا بعد الولاده ریه نک ابیض
اولدیغی هوانک مداخله سیله اولور واطبا دیدیلرکه غشاء لفائفی انثانک منیسندن
مخلوقدر ورجل منیسنه قیاس ایله منی انثی قلیل اولمغله اول لفائفی غشانک توسعی
ممکن اولمیوب مستطیل خلق اولندی اسافل رحمه قدر جنینی وصل ایلسون ایچون
واول غشا انجق بوله معیض قیلنوب رطوباتک کلیسی احتوا ایده تا ضایع اولمیه اوزره اولمغله
عرق ایچون برمصب اوسع مخلوق اولمغه حاجت اولدر ومصنف دیدیکه بوکلام
اطبانک تکلف ایلدیکلری کلملردر وجنینک قلبنه مزاج ذکورتی سبق
ایلسه اول مزاج جمیع اعضاسنه فائض اولور وذکوریت جهتنده جنین بابایه
چکر وبعضیلرده سبب ذکوریت مزاج اباک غلبه سی سبب اولور واول سبب اقوا اولور رحمن برجال

اولور

اولور ویاخود خاصتة منی یه عارض برمزاج اولور واکر بناء ولد ذکر اولمقده بابایه مشابهتنده
مشابه اولمقده سائر خصوصده دخی بابایه مشابه اولمق واجب اولملز بلکه بعضا
ذکوریتده بابایه مشابه اولان سائر اعضاده انایه مشابه اولور وتشخصده
مشابهت شکله تابع اولور وذکوریتده مشابهت مزاجه تابع اولور شکله
تابع اولملز وبعضلرده جنینک قلبنده یالکز بابانک مزاجی کبی برمزاج عارض اولور
اول مزاج بالجمله اعضایه فایض اولور ولکن استعداد شکلی جهتندن ماده ده
اطرافک شکلی قبولی انانک شکلنه مائل اولور وبعضلرده ماده نک استعدادی
انا شکلنه مائل اولور ولکن قوۀ مصوره ماده نک خلاف استعداده اوزره بابا
شکلی اوزره تصویره قادر اولور اما مزاج ذکوریت قلبه نفوذ ایدوب اول مزاج
اعضا سائره یه فایض اولدیغندن صکره قوۀ مصوره خلاف مزاج اوزره
اول جنینی انثی تصویرینه قادر اولملز مزاجک مقتضاسی اوزره تصویر ایدر
وبرقوم دیدیلرکه اسباب شبه جمله سندن اولور حال علوق مرأه نک ویاخود
رجلک ممکن اولان برشکل وتمثال تمثیل اولنمق واول قوملک بو کلامی حکم جوازده
بعید دکلدر اما قرودک بعض اعضاسی اوزون وقصه اولدیغنک سببی
قرودک نقصانی اولمرده ماده نک قلتنه اولور یعنی نطفه قلیله اولمغله
قرودک قلیلا تخطیطنه انجق وفا ایدر ویاخود منینک کثرتی اولور ولکن عند
التخلق نقصان غذا سبیله اولور ویاخود رحمک صغری اولوب قرود
طویلسی اولان جنینی سعه سی اولمدیغندن اولور بونک نظیری اول فاکهه درکه
فجه ایکن اوزرینه برقالب یعنی زجاجدن برظرف کچیریلور ولکن شجرندن ابانده
بسر اول فاکهه بلا احتواء فی الوعاء اعظم قدر عظیم اولملز مکانی ضیق اولمق
حبیله اما توأمک سببی بعض ولادتک بطن واحدده ایکی اولمسنه سبب منینک کثرتی

اولوب تشریح رحمده ذکر اولنان رحمك ایکی بطننده هر برینی علیحده ممتلی ایتمکله
اولورو بعضلره گوره سبب توأم ایکی زرقه‌در هر برینك مدفوعی آخرك مدفوعك
غیری مدفوع اولمغله اولوریعنی مجامعتك استفراغ منیلری دفق واحد ایله تمام
اولماز بلکه برقاچ دفق و زرقه ایله تمام استفراغ اولور پس بعضلره متفق مدفوعله
ومصادف اولورکه رحمك جاذبه‌سی زرقهٔ اولایی رحمك ایکی قرینه جذب و زرقهٔ
قدر ثانیه‌یی مدفوع آخرایی جذب ایدرو اول بطنده ایکی ولد حاصل اولور هر نه قدر منیلده
کثرت اولمیوب فیضان طریقیله احدهمادن آخره جریان ایلمز ایسه ورحمك
جذبات متعدده‌سنك نظیری لقمات متعدده‌یی واحدا بعد واحد التقام ایدنك
مریدر جذبات متعدده‌سی اولوروکذلك سمکه‌نك میاهی لاجل التنفس جذبات
متعدده ایله جذبی اولوروزرقاتنده هر برینی جذب ایلدیکده رحمك قعرینه
ایصال ایدر وحد قعر متحد اولورایسه ایکی منی‌یی جمع ایدوب ولد واحد تکون
ایدوایکی زرقه‌نك برر رحمك ایکی بطننده برینه وزرقهٔ اخری بطن آخره منجذب
اولورایسه ولد متعدد اولورو بو انجذابی متجامعانك احوالی متفقد متبصر
اولنلر احساس واحداس ایدر وخاتونلرك کندو کرهی احساس ایدر و اخبار ایدر
جمیعا بربطنده ویاخود ایکی بطنده اولدیغنی بیلورلرو متجامعانك استفراغ منیلری
دفقات متعدده وجزیات متعدده ایله تمام بعضلره عدد دفق رجالده وعدد
جذب نساده اوچ ویاخود دورت عدده بالغ اولور وهر برنده بردر حرکت اولور
رجالك زرقهٔ واحده‌سنده دفق حرکتی حرکت واحده ایله دفق قوه‌سی حرکت ایدوب بعده
ساکن اولوروزرقهٔ ثانیه‌ده ثانیه قوهٔ دفق حرکت ایدروینه ساکن اولوروا استفراغ
تام اولنجه قدر هر زرقه‌ده بردفق حرکتی وبرسکون اولوررجالده دفق حرکتی اولدیغی
مراة رحمنده هر حرکت جذب اولوب بعده اول حرکت ساکن اولورانده هرآنده منیلر استفراغ اولنجه
دنی حاصل
سکون وینه

قدر

رحمه نه قدر
قدر جذبات حرکتلری وسکونلری اولورولکن زرقهٔ واحده‌ده دفق قوه‌سنده حرکت وسکون
صرف کبی بر را اولور ایسه آنلرده حرکات وسکنات اختلاجیه اولور بردفق حرکتو
وسکونندن متعدد حرکات اختلاجیه اولوروهر ایکی حرکت اختلاجیه آراسنده بر
سکون اختلاجی اولور و آنلرك هر برنده باشقه لذت حاصل اولور
وقچن دفق واحدك اختلاجاتی تام اولوب سکون کلی کلیسه دفقك حرکاتی
وکت ثانیه بدایت ایدرو بو منوال اوزره دفقاك حرکت ثانیه‌ده حرکات وسکنات
اختلاجیه‌لر موجوده اولورولکن هر صکره اولان دفقك حرکات اختلاجیه‌لرك
عددی کبی ولذتی اولا اولنلرده واقع اختلاجك عددنده ولذتنده ناقص اولور
وزرقهٔ واحده‌نك حرکت دفقی هر نه قدر واحد بسیط ایسه اختلاجیه‌لر ایله اخذ صنف اولا
اولنسه حرکات متعدده‌دن مرکب اولور رحمك حرکات وسکناتی دخی بو قیاس اوزره
هم اختلاجیه‌لر ایله مرکب اولوب انثاده اول اختلاجدن متلذذه اولور وکذلك منی
رجالك قعر رحمه باطن رحمه حرکتنده متلذذه اولورلرو بلکه نفس رحمك حرکتنده
دخی متلذذه اولورلرو بعضلر ذاهب اولدیلرکه نسوانك تلذذی وتلذذینك معانی نسوانك
ایکیسی وجمیعا رجالك انزالندن موقوف در انلرك ارحامنده رجالده اولدیغی کبی
حرکات وسکنات اولماز ومشابه اولورکه رجالدن انزال اولمسه نسوانده مجرد
رجالده کندو منیلرینك انزالی ایله لذت حاصل اولماز بلکه حاصل اولان لذت قلیلدر ودخی
اولان حکه ودغدغه‌دن اولور حادث لذت قلیله کبی اولور رجالده ونساده رجالدن
انزال اولمدیقچه لذت تامه حاصل اولماز بس بعضلرك بو کلامی تصدیق اولنمز وکذلك
بعض آخرك کلامی دخی تصدیق اولنمزکه انلر ذاهب اولوب دیرلرکه قچن رجالك منیسی رحمده
منصب اولسه رحمك حرارتنی اطفا ایدر وحسینه تسکین ایدر نارا اوزره غلیان ایدن
ماء حارك حرارتنی اوزرینه صب اولنان ماء بارد تسکین ایلدیکی کبی وبو کلام عدم تصدیقده

٣ تفسیر اسباب وعلامات شرحنده ذکر کی بن استماع ایلدیکم بر خاتون سلحفات صورتنده برجنین وضع ایدوب بر ساعت
مقداری حرکت ایلدی و بر اخر خاتون هر استماع ایلدیکم خروس هیئتی اوزره واکی قنادلو جنین وضع ایلدی و اکثر حالده
ناقص الخلقه انسان صورتنده تولد ایدر بو مثللو ولدک سببی بعضکره رحم یا اکثر مراه منیسی مشتمل اولوب رجل منیسی
اولمدیغندن اولور

وجهی بودر که منی رجلک حرارت رحم تسکین و لهیبی اطفا ایدر رجلدن انزال اولوب
رحمه وار و توعندن اولور و بعده سکنه حرارت اولان قوه ... سندن قوه معتبره
مقدار معتبر قوتی باقی قلمز و بعضکره ذکرک زرقه واحده سی صبه واحده انبوبه یه موافق و مصادف
اولوب اعالوب اولا ایکی زرقه واحده لر مختلط اولورلر و کذلک اخر زرقات مع اخر ...
مره بعد اخری واقع هو منوال محرر اوزره ... رجلدن هر بر زرقه صبه واحده انبوبه یه
مصادف و موافق اولورلر و هر دفعه ده زرقه رجل ایله صبه انثی باشقه باشقه
منحاز و ممتاز اولوب زرقه اولی ثانیه و زرقه ثانیه ثالثه یه مختلط اولماز و اول بکلرکه هر
برنده باشقه ولد تکون ایدوب بر جماعدن بطون متعدده حادث اولور یعنی متعدد
ولدلر حاصل اولور و بعضکره هو ایکی منیلر مختلط اولوریقلدن صکره منقطع اولور
ویاخود واحده سابقه منقطع اولور یعنی رجل و مراه نک هر قنقسیندن منیسی
اولا انزال و رحمه واصل اولدر ایسه اول منی منقطع اولوب بعده انزال اولنان
منی یه مختلط اولماز و عدم اختلاطه سبب ریاح ویاخود اختلاج و اول مثللو
... اولورو اسباب مفرقه اولور و رجل و مراه نک هر برینک منیسی علی حده منحاز
اولور و بعضکره اول تفرق واقع غشالرک نسجندن صکره واقع اولور یعنی مشیمه تکون
ایلدیکیندن صکره اولور و منی واحده یعنی بر مشیمه ده اجنه کثیره اولور و بو مثللو ولدلرک
تکونی تام اولماز و انلردن حیاتی مامول اولماز و بعضکره هو اول تفرق غشالرک انتساجندن
مقدم اولور و بعضکره اول اجزاسنه جارر اولان حالات اولور و صکره دن متفرق و متمیز اولنلر
قلیل الافلاح اولورلر انجق مفلح اولنلر فی الاصل متمیز و منحاز اولنلردر و من ذکور بیه اولا عزارت
وکثرت اولماز و رحم حالی و رحمک جهات اربعه سنه واصل و منبسط اولماز من انثی
اکر مختلط اولنجه قدر تجیء ایکی بیو نوز کبر اولوب هر برسی نواتر تشابه اولان زاکرتیلن
سرانثی منی ذکره مختلط اولسه اول قدر قیم اولنان غلیان حاصل اولوب نفخ و غشا اول

ذکری
تکون ایدر

یعنی منی بعضا منقطع
و بعضا غیر منقطع
اولور هاشم ایله
... امید ...
واحده بعض ...
ظهور ذکرا و لنیوب اوزره
مختلطا منطبق الظهری
تولد ایدوب سیف ایله
فتق اولنمشلر اول
سببدن اولادلر سنید
عراوه دا عنده واردر

اولمقفیدر

ذکر سابق وجه اوزره تکون ایدر و منی منی اولدیقجه زائده تین قرنیتینه تعلق ایدوب
اول محلده غدا اسی اخذ ایدر بعض غشا و متولد رحمک نقره مذکوره قرینه متصل اولوب دخی
اخذ ایدیجه قدر و جالیسوس قتنده اولغشا لطوخ کبید دینمی انتا انصبابی قتنده اول
لطخه یه خلیفه براغور و منی انثانک انصبابی رجل منیسنک منصبا اولدیغی موضعه
اولور و اول انصبابه هر نه مقدار مخالطه اولمز ایسه اول لطخه یه خلیفه براغور بعده
مخالطه و ممازجه ایدر بو مقامده قانونده بر مسئله وارد رکه انک عبارتی بودر و قد تقبل
المرأة والحجر منیا علی منی و تلدهما جمیعا انتهی ظاهر بودر که و الحجر ده اولان و او مع معناسنه
حاصل معنا بودر که طاش اوزرینه جلوس ایدن مراة بعضکره اول طاشدن اوزرنه ... اولان
منی یه قبول و جذب ایدر و حمنده منی اخر وار ایسه ایکیسی جمیعا تولید ایدر مثلا احاملله
جماع اتمکله علوق اولدیغنده اشبو طاش اولان منی اوزره مراة جلوس ایدوب تکرار
شهوتی حرکت ایتمکله رحم اول منی یه جذب ایلسه ایکسی تولد ایدر و بو مسئله السنه
ناسده استماع اولنمشیدر لکن کتب طبیه ده انجق بو محلده رویت اولنمشدر اما ولادتی
بیانی بودر که تحقیق جنینک اعضاسی تام اولسه مشیمه دن اکا تادر ایدن غدا واکه
واصل اولان نسیم کفایت اتمکله یدیجه ایله حرکت ایدر و اول شهر قوتی کامله اولمغله
بو وجه طالب اولور و تحقیق اول شهر ده خروجدن عاجز اولسه و حرکت جسیمله اکر
ضعیف کلوب سکزنجی شهرده سکون اولور و طقوزنجی آیده داخل اولمدیقجه انک
قوتی و ثوبی ایلمز و اکر تاممده خروج ایدر ایسه انک خروجی قوه سی تولدی حسیله
اولماز بلکه مزعج موذی و مضعف حسیله ضعیفا خروج ایدر و خروج جنینک
تمام انجق اغشیه رطبه نک انشقاقی و رطوبتنک انصبابی و جنینی اول رطوبتلر
ازلاقی ایله اولور و ولادت طبیعیه ده جنینک راسی اوزره منقلب اولور انفصالی
سهل اولسون ایچون اما ایاقلرندن تولد ایدر ایسه اول ولادت طبیعی اولماز

مددیدن

اوزره

بیننر

... رجل ...
... ولد ...
فی صح ...
ذکر اولنان ...
مادر ...
و منی رحمه ... واصل اولور
کبه قالسه لازم اولورکه
انک یکری بیننده ... ایله
یاخود درهم ... ایله ازاله
اولنه تا که خروجی ایلیه
بس تعنید ایله منی رحم
واصل اولمق جایز
اولدیغنده طاش اوزرینه
اولان منی یه حکم
جذب بعید اولماز

بلکه جنینك بحسب الضعف انقلابنه عجز اولمغله اولور ایا قلرندن جنینك تولدی
خطرلو اولور اکثر فلاح بولمز و جنینی ولادت ایچون حرکت ایتمزدن مقدم بعضکره
یوزی ایله ایا قلرینه اعتماد ایدر و یدلرن ایکی دیزلر اوزره وضع ایدر و یوزی ایکی
دکبه لر اراسنده اولور و کوزلری ایکی دکبه لر اوزره اولور و ایکی دکبه لرینی قدام
جانبنده جنینی ضم ایدر و ایکی عقبلرینده راکب اولور و حمایة للقلب یوزی اناسینك
ظهرینه اولور و بو نصب انقلابه اوفق اولور ولکن برقوم دیرکه بو ذکر اولنان نصب
ذکراندن نصب سر اولور اما اناثی بدن نصبی وجهی نصب مذکورك خلافی اوزره اولور
و جنینك طرف عالیسی طرف سافلندن ثقیل اولمغله عالیسنك ثقلی انقلاب جنینه معین
اولور و خصوصاً اسد عظم زیاده معین انقلاب اولور و چون جنین محلندن
منفصل اولسه رحم امثالندن ماموم اولمیه انفتاح ایله منفتح اولور و مفاصل
انفتاح عارض اولمقلغه دخی لازم اولور و عنایت حقك مردرکه لازمدرکه اول عنایت
حسبیله مفاصل مرأة بربرندن منفتح اولوب ولد خروج ایلیه و بعد الخروج بینی
مفاصلنه اتصال عودت ایلیه و بو فعل طبیعیه مصوره قوه سی فعلی اولور بر امر خالق
حسبیله ایکی اول امر خالق طرفندن قوه مذکوره به متصل اولور اصلا اول قوت امر الهیه
مذکوردن خالی اولماز و جنینه تماکلری یکجه بحسب النما قوه مصوره نك استعدادی
وقوت زیاده اولور [illegible] شعور اولنمز بو مذکور الله تعالی انك اسرارندن
بر سردر فتعالی الله الملك الحق فتبارك الله احسن الخالقین و بو کلامك حاصلی بودرکه
ولادت طبیعتك سببی [illegible] جنینك غذایه و هوایه احتیاجی اکثر و [illegible] قوال
نفسی [illegible] اولوب [illegible] محل و مکان و نسیم رغد و غذاء اوفر طلب ایلیسه
و مکان ضیقدن و نسیمه عوزدن و قلة غذادن ضجر ایدر و اوهرب و اضطراب
ایله تولد ایدر و چون جنین تولد ایلیسه انی نوم و انتباه اولماز و چون نوم و انتباه محصل

ایلسه

واول استعداد تزاید

عوز حاجت معناسنه در

ایلسه اول یوم مخصوصدن قرق کون صکره و بعض نسخه ده قرق کوندن بر کون صکره
ضحك ایدوب کولر فتبارك الله احسن الخالقین **اوچنجی فصل** امراض
رحمده اولان کلامدر رحمه امراض مزاجیه و امراض آلیه و امراض مشترکه لرك
کلیسی عارض اولور و کذلك امراض حبل دخی عارض اولور حبل امراض حبل اولمغله
و یاخود حبل عارض اولمز یاخود حملی اسقاط ایتمکله و یاخود اسقاط ایلیوب ولکن
وضعنده عسر و اعضال اولوب حملی جنینی هلاك اولمغله اولور و رحمه امراض
طمثدن دخی عارض اولور و اول مرض طمث اولمیوب ایله و یاخود طمثك قلتی ایله و یاخود
رداءت طمث ایله و یا تغیر وقتی [illegible] اولمغله و یاخود افراط طمث ایله اولور و
رحمك امراض خاصه سی و امراض مشترکه سی دخی اولور بعضکره عضو آخرك امراضنه
رحم شریك اولور و بعضکره مرض رحم اصلی اولوب عضو آخر رحمه مشارك
اولور اختناق رحمه اولور بغ کبر و چون امراض رحمه کثرت اولسه کبد ضعیف اولور
ضعف کبد حسبیله انده استسقا تولد ایدر علیل سقیم اولور **دردنجی فصل**
مزاج رحمك دلائلی بیاننده در و حرارتك دلائلی بونلردر حرارت رحمه جمیعا بدن
حرارتنه مشترك اولور و طمث قلیل اولور و لون طمث دخی اکثر دلالت ایدر و خصوصا
طمث خرقه کتان اوزره اخذ اولنسه دلالت اقوی اولور و طریق بودرکه بر قطعه
خرقه کتان بر کیجه احتمال اولنور و بعد اخراج اولنوب کولکه ده اول خرقه تجفیف
اولنور و بعد الجفاف نظر اولنور اکر احمر و یاخود اصفر ایسه حرارت رحمه دلالت
ایدر و احمرده دملز و اصفرده صفرادن اولور و اکر خرقه نك لونی اسود و یاخود
ابیض ایسه ضدی اوزره اولوب برودته دلالت ایدر و اسود برودت سوداوی
و ابیض بلغمدن اولدیغنه دلالت ایدر ولکن لونی اسود صورتنده نتن و عفونت
وار ایسه اول اسود حرارته دلالت ایدر و بعضکره حرارت رحمه نوالی کبدك اوجاع

اول اخزك

اولدیغنه دلالت

حرارت

ورحمدن خروج ایدن خراجات وقروح واول خاتونلرك ایکی دوداقلرینك جفافی وشعورلرك کثرتی
واکثر حالده بولرك انصباغ ونبضلری سرعتی دلالت ایدر وبرد رحملری دلائلی طمثلری احتباسی
وقلتی ورقتی وابیض اولدیغی ویاخود سوادی شدید وسوداوی اولدیغی وایام طهر ممتد
اولدیغی وغلیظ وبارد اغذیه یه تناولنماری وجماع کثیر تنفرلری واعلاء رحملری خدر اولدیغی
وشعر عانه لرنك قلتی وصبغ بولرك قلتی [illegible] ولونلرینك فسادی اولور ورطوبت رحملری
دلائلی حیضلرك رقتی وسیلان رطوبتلرك کثرتی وبیوك دیکی جنینك سقوطی اولور
ورحملرك دلائلی یبوستی جفاف وقلت سیلان اولور بشنجی فصل عقر
وعسر حبل بیاننده در عاقر شول عورتلردر که حامله اولمیه وشول اده هذه دیرلرکه
آنك ولدی [illegible] اولمیه بشنجی بابده بذرکذا فی ترجمة الصحاح وعقره سبب من جمله
ویاخود من مراه ده اولور ویا رحم وقضیب والات من اولان اعضالرك برنده اولور
ویاخود ویاخود مبادیده اولان بر سبب ایله اولور غم وخوف واوجاع راس
وضعف هضم وتخمه مثللو آفاتلری مبادیده عروض قتنده اولور ویا خطاء طادر
حسیله عقر عارض اولور اما منیده اولان سبب قوت تولیده مخالف سوء
مزاج اولور واول سوء مزاج برد طبیعی ویاخود اسود واحتباس سده طول مدتی
ایله عارض اولان برودت ویاخود رحملرك رطوبتی ویاخود یبوستی اولور وانلرك
سببی غیر موافق اغذیه وکذلك حموضات اولور زیرا حموضات مبرد و
مییبس جمله سندندر وبعضکره منیده بر نوع سوء مزاج اولورکه اول
مزاج سببی مانع تولید اولمز ولکن ولادتی عسرتلی قیلر ویاخود اول سوء
مزاج تغذیه جنینی ایچون رحمه واصل اولان غذایی افساد ایدر وبعضکره
منیده ذکر اولنان آفتلرك بری اولماز ولکن رجلك منیسی مراه منیسنه موافق
اولمغله ایکیسندن ولد حاصل اولماز ایکی قولدن قوة مصوره ایکیسنك منیلرنده اولمق

رجل ومراه نك

اولمز ذکر سابق

اورزه

ملع

اورزه ذاهب اولنلر قتنده ایکی قوتلر بربرلرینه تأثیرده مخالف اولمغله بینهما ده توافق
اولماز قوة فاعله من رجلده وقوة منفعله من انثاده اولدیغنه ذاهب اولنلر قتنده
من انثی من رجلك تعلقنه غیر فعلی قبوله مستعد اولوب رحمه وارد اولمقدن مخصوصلرك تأثیرلرنده
متأثر اولمز وآنك فعلنی قبول ایتمکله بینهماده ولد حاصل اولماز واول ذکر اولنان
هر بر بسیر زوجنی استبدال ایلسه قریب اولورکه هر برینه زوج آخر موافق اولمغله
ایکیسی ایچون ده زوج آخرلر ایله ازدواجله ولد حاصل اوله وبعضکره ده ایکی
منیده [illegible] بربرینه مخالف سوء مزاج اولوب احدهما آخر ایله تعدیل اولنمز
وبلکه هر بریسینك اختلاطی ایله آخرك فسادی زیاده اولور وقچن هر بر بسیر زوجنی
استبدال ایلسه زوج جدیدك منیسی آنك متوافق منیسنه بالتضاد تعدیل
ایدوب ایکیسندن ده ولد حاصل اولور واجناس منیدن تولیده صالح اولمیان
جنس من صبی وسکران وصاحب تخمه وشیخ [illegible] وکثیر الجماع وسقیم البدن
اولنلرك منیسیدر بقراط دیرکه مواد منویه هر عضودن سیلان ایدر بناء
علیه عضو سلیمدن سیلان ایدن منیدن جنینك اول عضوی سلیم تصور ایدر
وعضو سقیمدن سیلان ایدن منیدن جنینك اول عضوی سقیم تصور ایدر
وبو احوال بعضکره منینك ایکیسنده معا اولور وبعضنده دیدیلرکه رجلك
باعث فسادی بعضکره بالغذا اولمدیق نسایه مجامعت [illegible] اولور مصنف دیرکه
بو سبب ایله من رجلك فسادی خواص مجربه سنه جاریدر اما عقر رحمه اولدیغی
رحمده منیه یفسد سوء مزاج اولمغله اولور واکثر حالده اول سبب حفر رحمی
بارد مجمد سوء مزاج اولور واول حال ماء بارد کثیرا شرب ایدن خاتونلره عارض
اولور رحمه تبرید حسیله وتبرید حسیله من رجله ده اول حال عارض اولور وماء
بارد اجزاء طمثی تغییر ایدر ومسام طمثی تضییق ده ایدوب جنینه طمث منصب اولماز

بو وجهله وجه اولدلك وفقی
بودرکه وجه اولدلکه ایکی منینك
موافقی خلقی اولور
عدم منیه عدم موافقت
اما وجه [illegible] صیبله اولور
سوء مزاج اصلی لرنده
هر بیه قدر مزاج
موافقت اولور ایسه

بیننز رجل ومراه دن هر برینك
عضو واحد مخصوصی
سقیم اولور

من

وبعضکره ده اول سوء مزاج مع مادهٔ و رطوبتا اولور عادهٔ و رطوبت منزیه مخالط
اولمغله اول رطوبت منزیی افساد ایدر و یاخود اول مزاج مجفف و یاخود محلل و
یاخود مرطب و یاخود مزلق اولور قوهٔ ماسکه یی اضعاف ایدر و قوهٔ ماسکه
اضعاف ایله عارض اولان عقم کثیر الوقوع اولور و یاخود اول رحمک منزیی جذب
قوه سنی اضعاف ایتمکله رحم جذب منیدن عاجز اولور و یاخود حر و برد ادن بر ایله
غذا ضیق اولور نطفه غذا واصل اولمغله ولد حاصل اولماز و یاخود غذایی افساد ایدر
و یاخود جنین رحمه انضمام شدید ایله منضم اولمغله جنینه غذا واصل اولماز و او
انضمام برد و یبس و التحام حیدر ایله اولور و التحام ده قروح و ثؤلول اولان
حبیله اولور و یاخود انضمام مشیمه نک یبس ایله اولور زیرا مشیمه یابسه
اولدیقده منافذ غذایی افساد ایدر و بعضکره یبس حبیله مشیمه جلود یابسه یه
مشابه اولور رحم بارد و رطبده منزیه ارض نزه ده بزور ه عارض اولان حالت و آفت
عارض اولور و مزاج حار و یابس اولان رحمده منزیه نک حالی اول بزورک حالنه بکزر که
نورهٔ مبثوثده کی اولان ارضه القا اولنمش اوله و یاخود سبب عقم ماده نک
یعنی دم طمثک انقطاعی اولور رحمک جهتنه مواد جذب و نطفه یه ایصال دن
عجز اولمغله اولور و یاخود رحمه میلان و یاخود انقلاب اولمغله و یاخود
فم رحمک شدت انضمامی اولمغله عقم اولور و یاخود و اول حالتک سببی صلابت
و یاخود ثؤلول و غیری ثؤلول لحم زائد و یاخود التحام قروح و یاخود برد مقبض
و انلرک بر نسنه لر اولور شده اولمغله اولور زیرا بو احوالده منی رحمه نفوذ ایلمز و یاخود
بعد الحبل انضمامی ضعیف اولمغله عقم حادث اولور زیرا فم رحمک انضمامی ضعیف
اولدیقده رحم جنینی امساکدن عاجز اولور و یاخود عقم رحمده شحم مزلق کثیر اولدیغندن
اولور و اول شحم مزلق جمیعا بدننده و یاخود رحم و ترببه و یاخود خاصهٔ رحمده

اولور و تحیین ترب اوزره شحم کثیرا ولسنه رحم عصر ایدوب منزیی تضییق ایدر و اول
عصر ایله رحمدن منزیی اخراج ایدر و یاخود سبب عقم جمیعا بدنک هزالی و یاخود یالکز
رحمک هزالی و یاخود رحمده ورم و قروح و بواسیر و ذوات لحمیه و تولیده مانعه
اولان آفت اولمغله عقم حادث اولور و یاخود فم رحمده قضیب کبی بر شی و صلب اولور
ذکر و یاخود منزیی رحمه دخولدن اول صلابت منع ایدر و یاخود فم رحم جنده حلاله
اولمغله رحمه ملاست عارض اولوب عروق طوامثنک فوهاتنی سد ایدر
و اول سده ایله و کذلک خشونت رحم ایله عقم حاصل اولور اما اعضاء تولیده اولان
سبب او عیه منیه نک ضعفی یاخود او عیه یه عارض اولان فساد مزاج اولور و او عیه
فساد غذا و خلف اذنه اولان اورده یی قطع ایله و یاخود اخراج خصیات
ایجون منثانه سنی بط ایله اولور زیرا انلرک فسادندن اعضاء تولید مشارک
اولور و بعضکره بط مذکورده او عیه یه وارداولان عصبه قطع اولنوب
او عیه منیه اول عصبک انقطاعی ضعفه مؤدی اولور و قوهٔ مولده یه وزر
ضعف حادث اولور و کذلک خصیه لر بورلمقدن و یاخود شوکران ایله
ضماد اولنمقدن و یاخود کافوری کثیرا اشرب ایتمکدن عقم عارض اولور اما
سبب ایله عقم عروض اولور کسنه ده بعضا اولورکه انک قضیب خلقت اصلیه ده
قصیر اولور و یاخود سمن حسبیله قصیر اولور و انک لحم جمیعا قضیبی
و یاخود اکثر قضیبی سمن اولان لحم اخذ ایدر و یاخود سمن نساده اولور
سمن اولان مراهٔ نک فم رحم فرجدن بعیدا اولور و اکر قضیب مستور اولماز
و یاخود سمن ارده و عورتده جمیعا موجود اولور و یاخود ذکر منحرج
اولور و یاخود تر صغیره اولور و مجرا دن محاذاتدن منحرف اولور بناء فم
رحمک حاق وسطنه انزال اولنمز و اما عورتک مبادیده اولان اسباب

بوندن اقدم تعداد ایلدیکی زیرا بعضیسی اعضای هضم واعضای روح قوی اولوب
کوکدورکه حتی علوق سهولتلی اولور اما خطای طادر بعضلره انزال قتنده قبل الاشتمال
اولور ویاخود بعد الانزال والاشتمال اولور اما انزال قتنده اولان خطای طادر بو دخی
رجل ومراه نک انزاللری زمانی مختلف اولور واحدهما نک انزالی آخرک انزالی
اوزره سبقت ایلمکدن زائل اولماز واکر انزالی سابق اولان رجل اولور ایسه بعد الانزال
رجل مراه یی ترک ایدر ومراه نک انزالی حاصل اولماز واکر سابق اولان مراه انزالی
ایسه مراه انزالندن صکره رجل هنوز انزال ایدر ورجلک انزالی قتنده رحمک
اغزی فاغر یعنی باقی قالوب نطفه یی رحم تشتمل اولماز ورحمدن اول نطفه خروج
ایدر وفم رحمک فتح وفغر نیک سببی بودرکه جماع قتنده فم رحم جذب منی
ایچون حرکت ایدوب فغر ابعد فغر اغزینی اچر ومنی یی جذب شدید ایله جذب
ایدر حتی مراه اول جذبی مراه کندو انزالی قتنده احساس ایدر [illegible] مراه نک
انزالی قتنده شهوتی ساکنه اولدیقده قضیب داخل رحم اولمغله منضم اولمز
وقضیبک خروجندن صکره مفتوحا فم رحم باقی قالور وفم رحم جذب منی ایچون
حرکتنده ایکی قول وارد در اول قوللرک بری بودرکه اول حرکت ایله فم رحم ماء
رجلی طلب وجذب ایدر ومراه نک اوعیه باطنه سنده منی یی داخل رحمه صب ایدر
وفم رحمک حرکتی اولدیقده منی مراه دن سیلان ایدنلرینی دفع منی رجل ایله جذب
ایدر وبر قوم ذاهب اولورکه فم رحمک حرکتی مراه نک منیسن طلب وجذب وابتلاع
ایچون اولور زیرا مراه نک منیسی اوعیه منیه ده قدر داخلده ایسه [illegible] طوتیز
خارجه صب ایدر وکندو منیسنی جذب ایچون فم رحم حرکت ایدوب مراه منیسنی
جذب ایدیکده منی رجل دخی منجذب اولور والحاصل قول اول اوزره حرکت جذب
ماء رجل ایچون اولور [illegible] مراه دن سیلان ایدن ماء نک انجذابی بطریق التبعیه اولور

وقول

وقول ثانی اوزره فم رحمک حرکتی ایله مطلوب اولان منی مراه یی جذبدر ومنی رجل
آنده تبعیت ایله منجذب اولور زیرا امراه کندو منیسنک انزالنده احساس ایدر
ورجلک انزالنی احساس ایلمز وانزالک احساس اولندیغی اول منینک مطلوب
اولدیغنه وعدم احساس منی نک مطلوب اولمدیغنه دلالت ایدر وبو خطا قبل
الاشتمال اولان خطا ایدی اما رحم رجل ومراه منیلرینی اشتمالدن صکره
طادر اولان خطا بودرکه بعد الانزال والعلوق وثبه وصدمه وسرعت قیام
واول مثللو نسنه لر ایله ماء مشتمل حرکت عنیفه ایله حرکت ایدوب حتی زلق اولور
ویاخوف طادر وسائر ذکر آتی اسباب اسقاطک بری ایله ساقط اولور و
فاضل ابقراط دیرکه رجل مراه دن اعضاء رئیسه مزاجنده ومزاج اولده
ومنیسنک مزاج صحیحینده البته ابرد اولماز ولکن بعضلره رجله برنوع
مزاج طادر اولورکه اول مزاج مزاج مراه دن ابرد اولور ومعلوم بیوریلدی که
ولود اولان مراه نک امراض عاقره لردن اقل اولور ولکن ولودک بدنی
اضعف وتجیزی اسرع اولور اما عاقرلرک امراض کثیره اولور ولکن تجزی
ابطاء اولور واکثرها عاقره شابه کبرا اولور العلامة سبب عقر منی اولدیقده
رجل ومراه منیلرینک تنقیح سبب اولدیغنک علاماتی [illegible] دیلدیکی
اوزره براز اشیادرکه انلرک صحتی ثابت دکلدر اول اشیا بو مذکورلردر ایکی
منی صوبه القا اولنمغله تجربه اولنور تنقیس طافی اولور ایسه تقصیر اول
منیده اولور رسوب ایدنده تقصیر اولماز وکذلک ایکی نوجک بولی اصل خس
اوزره القا اولنور تنقیس جفاف ایدر ایسه تقصیر آنده منیسنده اولور
وکذلک یدی حبه حنطه دن ویدی حبه شعیردن ویدی حبه باقلادن [illegible]
اوانی خزف الجیه اول حبوب وضع اولنوب رجل مراه دن بر اوزرینه بول ایتدیروب

یدی کون ترک اولنور اگر اول مدتده نابت اولور ایسه آنک منیسنده عقر یوقدر
وینجو نلرینه ابعد برعلامتدر ذکر ایلدیلر و دیمیلر که مرأه یه تجربه حقنده ذکر ایلدیکلری مرنده
احسن بودر که قمع ایله بخور طیب مرأه نک رحمنه تبخیر اولنور اگر آنک رایحه سی مرأه نک
فمنه و یاخود منخرلرینه نفوذ ایدر ایسه اول خاتونده سبب عقر یوقدر و اگر نافذ اولمز
ایسه انده سدد و اخلاط ردیه وار در اول سده و اخلاط ردیه رایحه بخورک
نفوذندن منع ایدر و یاخود انفساد ایدر و بونه دیلدیکه بر نوعه یه مرأه احتمال
ایدر و نظر ایدر اول نوعه نک رایحه سی و طعمی فم و منخرده احساس ایدر ایسه آنده عقر
یوقدر و احساس ایلمز ایسه عقر انده در و انلرک اکثرده دلالتی اول خاتونده سده اولدیغنه
اولور و سده هو عقره دلالت ایدر اما طعمک و رایحه نک نفوذی سده نک انعدامنه
دلالت ایدر و سده دن ماعدا عقرک اسباب سائره سی اولمغله سده نک انتفاکی
عقرک انتفاسنه دلالت ایلمز زیرا خاصک انتفاسی عامک انتفاسنی مستلزم
اولمز جائزدر که اول مرأه ده سده جهتیله عقر اولمیوب سبب اخر ایله عقر اوله
و حبل ایچون اخر موانع هو وار در فنقی مرأه حیضندن طهره داخل اولدیقده آنک
فم رحمی رطبه اولا و اول رحم مزلق اولور اما سبب عقر منیده و یاخود اعضا منیده
اولدیغنک علامتلری سنک بیلدیکک وجه اوزره منینک حرارت و برودتی تعرف
اولنمغله و خشونت و رقتی مرأه نک لمس ایدوب احساس ایلمسی ایله و عانه نک
شعرینک حالی ایله و لونی و رایحه سی و سرعت نبض و بطء نبض ایله و قاروره سنک صبغ و قله صبغ
ایله و جسدینک مشارکتی ایله معلوم اولور اما [illegible] رطوبت و یبوست مع القله
غلظت و مع الرقه کثرتی ایله تعرف اولنور منی صحیح ابیض براق و لزج اولور
و اوزرینه ذباب واقع اولوب اندن تناول ایدر انک دخی طلع دخی کبی و یاخود
یاسمین دخی کبی اولور اما طمث و اعضا طمث مزاج و حسبیله اولان عقرک علامتلری

سنک

سنک بیلدیکک اشیالر ذکر آنک ایله حرارت و برودتنه استدلال اولنور و لمس ایله هو
حرارت و برودتنه استدلال اولنور و لون طمثده هو نظر اولنور انک میلی صفرته
و یاخود سواده و کدورت و بیاضنه اولدیغی تعرف اولنور و شعر عانه نک احوالی
هو تعرف اولنور مع الرقه کثرتی ایله رطوبت و یبوسته استدلال اولنور بعضیلرک
وجودی ایله رطوبته و ضدلری ایله یبوسته استدلال اولنور و عینک و ارمه
و کمره اولدیغی ایله هو استدلال اولنور زیرا ابقراط قتنده عین احوال رحمه دلالت
ایدر و قلت مع الغلظت ایله هو استدلال اولنور بن بر مرأه کوردیمکه حیضندن خلاص اولوب
و قور تبلوب طهره داخل اولدیقده فم رحمی قورینمز ایدی و فم رحمی [illegible] رطبه باقی
قالور ایدی و اول مرأه کبد فالمز ایدی اغا هزال و سمن و شحم و قصر قضیب و اعوجاج
ذکر و وترنه نک قصری و انقلاب رحم و ایکی انثالرک احوالی برار امورلردرکه اختبار
ایله معلوم اولور بعض اهل خبره نک خبرلری ایله معلوم اولور و ثربی کثیر الشحم
اولنلرک فروج مداخلی ضیق و بعید اولور و قصیرة القرون و نائیة البطون
اولور هر حرکتنده اکثر بهر عارض اولور وادنی رایحه دن متاذی اولور و میلان رحمه
دلیل بودر که جس اولنور اگر فرجک داخلی فم رحمه محاذی ایسه انده
میلان رحم یوقدر اگر محاذی دکل ایسه اول رحم مائلدر و میلان و انقلابی
اولان خاتونلرده وقت جماعده وجع اولور **المعالجة** بو بابده تدبیرلر ایکی قسمه
منقسم اولور قسم اول احتیالدر ثانی و تلطف ایتمکله اولور و ایکنجی قسمی موانع
حبله معالجه ایتمکله اولور اما تجنب الخلقه عاقر و عقیم اولنلره و کذلک ایکی
زوجدن هر برینک مزاجی و زوج آخرک مزاجنه منافی اولوب هر برینک تبدیل
زوجه حاجت اولنلره و الت قضیبی اولوب بو سببلردن عقر اولنلره دواء
اولماز و کذلک فوهات طمث قروح مندمله جهتیله تمکن ایدنلره هو علاج اولماز

وتبديل زوجه حاجت اولمز لكن علاجنده طبيبه حاجت اولمز اما سائر ذكر اولنان ايچون
تدبير اولنور و ذكر سابق اولان ايكي قسم تدبيرك قسم اولكي تدبيرلرينك تفصيلي
بودركه آنلر جماع ايچون اوفق اولان وقت اختيار ايليه لر و اوفق اوقات بونلردن
اقدم بيلز ذكر ايلديك و خاتونلرك اخر حيضنده يعني اول طهرنده جماع اولنه و بزم بونلدن
اوزم ذكر ايلديكمز اوقات لايقه ده جماع اولنه و انلر جماعي على رأي الورنه مدت طويله اولميه
ذكر سابق اولديغي اوزره بركون جماع ايلديكيه ايكي كون ترك ايليه اوچنجي كونده جماع ايليه
بحسب المزاج قليلا تقديم و تأخير ايليه طول جماع ترك ايليه زيرا طول مدت جماعي ترك
ايله ايكي مني قوه برده مائل اولوب فاسد اولور و حين تجب الاتفاق مده طويله ترك جماع ايتمكله
مجتمع اولان منيلر فاسد اولسه انده واجب اولوركه اول مجتمع اولان منيلري استفراغ
ايده جك قدر علوق اولمق جهت اوزره جماعي استعمال ايليه حين مجتمع اولان
مني فاسد تماما وكاملا استفراغ اولنوب ايكيسندك اوعيه منيلرنده توليد ولده
صالح منيلر بنيك اجتماعي معلوم و مظنون اولديقده اول وقت علوق به مؤدي
اولان جماعده مباشرت ايدرلر و مرأه جانبنده مراعات اولنان شرط جماع مرأه نك
اول طهرنده اولمقدر و كذلك هر برنده ورو و لايق اولان مدت اختيار اولنور و اول و قدر و
قبل الجماع رجل و مرأة ملاعبه سي تطويل ايدرلر على الخصوص مزاج رديسه اولميان
مرأه ايله لعب زياده تطويل ايدر و رجل مرأه نك ثديلرين رفق ايله حسن ايدر و مرأه نك
عانه سنه دغدغه ايدر و مرأه يه رجل ملاقي اولور و لكن اختلاط حقيقي ايله تخلط اولمز
و حين مرأه يه شوق كلوب شهوته حركت و جماعه نشاطي اولسه و اول وقت رجل مرأه نك
مخالطه ايدر بنظر كرار اسنه محاكه ايدرلر يعني فرجك ايكي جانبلرين اولان ختانلره باقي
زيرا اول محل انك موضع لذتي اولور و جهت مرأه ده اول ساعت اختيار ايدركه اول ساعتده
انك رجله ملاذ و سر زياده اولور يعني زياده صاديلور و كوزلرينه احمرار كلور و تنفسنده ارتفاع

اولور

اولور و كلامنده تبلبل اولور بو حالاتك مرأه ده ظهوري وقتنده رجل منيسن فم رحمه محاذي
محله ارسال ايدر منيسنك مكانن فم رحمه هواء خارجدن براثر بالغ اولميجق قدر توقيع
ايدر زيرا هواء خارجك منيه اصابتي فورينده في الحال مني فاسد اولوب توليد ولده صالح
صالح اولمز و معلوم اولمكه رجل منيسن و اشعبه قليله ايله ارسال ايليسه و بكله حلالك
قضيبي قضيبك مقابلنده اولان جداره ملازمتي ايليسه يعني انكله تعبير اولنان حبل
صغير كبر من تفخ برغر و عقد يه ملازمت ايدروب فم رحمده اولان منفذه ارسال مني
اولنمسه بعضكره اولمز ضايع اولور و رحمك جذبنده اول جدار مانع اولور بكله
رجله واجب اولوركه بر نوع زرق ايله منيسن فم رحمه ارسال ايليه كه قضيبني مقابل
جداره ملازم ايليه و مخرج احليلي فساد ايليه و بعد الانزال برساعت مقداري مرأه يه
ملازمت ايليه فم رحمك فغراتي و متنفساتي يعني جذب مني ايچون حركاتي و احلوبي
قيانماسن هادر و ساكن اولنجه قدر مرأه ايله خلاطي استقصا ايليه و بعد ذلك رجل
خلاطي استقصادن يسيرا و قليلا [illegible] ساكن قلوب اوله لحاله مرأه فاججه
مشالة الوركين نازلة الظهر اوله يعني مرأه ايا قلرين آيره و دبر اطرافن فوقه
رفع وار قدسنا اسفله تنزيل ايليه بو وجه اوزره هدو يسيردن صكره كليا
ترك ايدروب رجل مفارقت ايليه اما خاتون ترك حالي هيئة باقي قالدي ايا قلرين
برببرينه ضم ايليه و نفسن حبس ايليه اكر اندن صكره مرأه بر مقدار اويوراسيه
انك نفع و اعلاقي تأكيد ايدر بو ذكر اولنان تدبير حال جماع تدبير ايدر اكر قبل الجماع
تدبير ايدر ايسدك بوشاندن موافق بخوراتي مرأه ده استعمال ايليه زيرا بخورات
مذكوره استعمالي اولور و ياخود حمولات استعمال ايليه خصوصا مقل و مقل هندي
اولوب حرارت شديده يه اولميان صموغ ايله مرأه ده حموله استعمال ايليه و تأنيم
عجيبه اولان تدبير دخي اولوركه مرأه يه رطوبت حاره تحت رحمده تبخير اولنوب مرأه
اول بخور خارجده نتمم ايليه و بعده بر انبوبه طويله اخذ اولنوب اول انبوبه نك طرف واحد

رمادحار ایجینه وطرف اخری فم رحمه وضع اولنور ومتحمل اوله بیلجق مقدار حرارتی اول
اننوبه رحمه اد ایجینه قیومر واول هیئت اوزره آیکن ... مرّاه تتویم اولنور
ویاخود اول حاله جلوسه قادر اولر ایسه مدت اجلاس اولنور وبعده جماع اولنور بو
مزکور عقرک معالجاتنک قسم اولی ایدی اما قسم ثانیسی مانع حبل اولان اسباب
عقرک ازالهٔ ایجوندر تدابیرک تفصیلی بودرکه اکر سبب عقر مزاج حار ویاخود حرارت
واخلاط حاده اولور ایسه اول اخلاط استفراغ اولنور ومزاجی تعدیل اولنور
اغذیه واشربهٔ معلومه استعمال اولنغله ورحم اوزره قیروطیات معدلة الحراره
استعمال اولنور واول قیروطی عصاره لر ولعابلر وادهان بارده دن اتخاذ اولنور
واکر سبب برودت ورطوبت اولور ایسه که بوننک صکره برزیم ذکر ایدجکمز نسنه لر ایله
معالجه اولنور واکثر حالده واقع اولان عقر برودت ورطوبت جهتیله اولور واکر سبب
فم رحمک محاذاتی فرجدن زوالی ایله اولور ایسه زوال علاجی ایله معالجه اولنور وبابنده ذکر
اولنان محاجم ایله ولکاتبو اولان جهتنه صافن فصدی ایله علاج اولنور اکر سبب عقر کثرت شحم
اولور ایسه انه ریاضت استعمال اولنور وغراس تلطیف وحمام رطب هجر وترک
اولنور ولکن میاه حمانه سر اولان حمام ترک اولنمز وفصد وحقن حاده ایله استفراغ اولنور
ومجففات مسخنه تریاق ویتاذریطوس کبی معاجین استعمال اولنور وشراب رقیق ابیض
هجر اولنور وقهوه واحمر وصرف اولان شرابک استعمال اولنور وخاتونلره فرزجات ...
اولور عسل مادر ودهن سوسن وحرّ بواد ویه دن اتخاذ اولنان فرزجه واکر سبب عقر
حینلرک جودة تمکنه مانع اولان ریاح اولور ایسه کمونی حنثلوا استعمال اولنور وانیسون
وبزر کرفس وبزر سذاب شربی ایله لنغله علاج اولنور خصوصا بزر سذاب ماء الاصول ایله
شربی اولنور وکذلک بو مذکورلردن وحنطیه دستر وبزر سذاب وبزر فنجنکشتدن بخور ومجالر ایاج
ولا فرازج اتخاذ اولنور واکر سبب شدت یبوست ایسه ذکر اولنان فرزجه لر اوزره حقن
مرطبه استعمال اولنور وشحوم ملینه احتمال اولنور ولبن وخصوصا لبن ماعز سقی اولنور

واسعدنه

ایلیه

اولان تدبیرلردر اول

مقدار قلیل

واسفیدباجات دسمه طعام اولنور واکر سبب فم رحمک ضیقی ایسه ولجاق لور کمه اسن بکن
تدریج ایله تغلظی اولان برمیل اتخاذ اولنور واول میله مراهم ملینه مسنحح اولنور
صکره دائما اول میل فم رحمه استعمال اولنور وجماع اکثار اولنور واکر ... تناولی
نافع اولور وکرفس وکمون وانیسون مثللولر استعمال ایدر امتناع حبلدن
علاج قابل اولنترک اکثر اسبابی برد اولور وادویهٔ حباله نک اکثری اول بردی
تلافی به وتدارکه توجه ایدر وایزه مستفراغات رطوبت استعمالندن لازم ولاینه اولور
اکر رطوبت موجوده ایسه ایارجات وحقن وحمولات ایله استفراغ اولنور مشروباتدن
اولو معاجین حاده مثرودیطوس وتریاق ویتاذریطوس ودواء کالکنج وبعض نسخه ده
کاسکینج واقع اولمشدر وکذلک ذوات الخواص اولان ادویه مشروباتدن دراتیه
فیل بولی سقی اولنمق وبو بولک احبالده منفعتی تجربه اولنور واول بولی سقی قریب جماعده
وجماع ایلدیکی فورنده اولور وکذلک نشادره عاجی شربی اولنور انک نفعی حاضر اولور
وبزر سیسالیوس وحید مجربدر وسیسالیوس مواشی اناثنه سقی اولنور نتاج
کثیر اولسون ایجون فرزجات بزرده دهن بلسان ودهن بان ودهن سوسندن
اتخاذ اولنان فرزجه لر ونفط اسوددن متخذ اولان فرزجه دخی استعمال اولنور
وکذلک صوف ایجنده شحم اوز استعمالی واظفار طیب ومسک وسنبل وسعد و
وسعتر ونانخواه وزوفا ومقل وخصی الثعلب ودارشیشعان عجیب النفع
اولور وجوز السرو وحب الغار وسلک وحماما وساذج وقردمانا وهر مسخن وقابض
اولان ادویه ... فعرر خصوصا حینلرک ذلق ایجون نفعی کثیر اولور وخصوصا انفحه ارنب
مع الزبد بعد الطهر استعمال اولنسه حبله معین اولور وکذلک انفحه ...
ایله استعمال اولنسه ... معین حبل اولور وکذلک ... حرارة
ذکر الخنزیر ... فعرر ذکر ایلدیکلری اوزره اول حرارة ایله خصوصا خصی الثعلب ... فیلده وعسلدن

ورطوبة

وینافع

وطبياتی تجربه احتمال اولنور وکذلك ذئب مراره سی و ارنب مراره سی و اسد مراره سنلی ایکی مقداری
خو احتمال اولنور شیاف جید زهره سنبل زعفران مصطکی مر جندبیدستر بو مذکورلرك
جملهٔ دهن ناردین ایله شیاف اتخاذ اولنور وکذلك مر و زعفران درهم ایرسا بعر ارنب
ایکی درهم بونلردن فرزجه بلوطیه اتخاذ اولنور احتمال اولنور و اول فرزجه هر اوچ
کونده تغییر و تجدید اولنور وکذلك عسل مصفی سکبینج مقل دهن سوسن
فرزجه جیده زعفران حماما سنبل اکلیل الملك هر برندن اوچر بوچق درهم
ساذج قردمانا کر اوقیه شحم اوز صفرة البیض ایکی اوقیه دهن ناردین ایکی نصف
اوقیه بو مذکورلر بعد الطهر مراه احتمال ایدر آسمان جونی خرقه ایچنه وضع ایدوب
اول خرقه احتمال ایتمکله وکل یوم آنی تجدید ایدر وکذلك یابس و یاخود رطب ثوم
اخذ اولنوب بر مثلی دهن حل بعض شیر وغن اوزرینه صب اولنور و ثوم تهری ایدوب
ماییت زائله اولنجه قدر طبخ اولنور و بر صوف ایچنه احتمال اولنور و اول وجهله احتمال
جید اولور و بعضلره قبل احتمال الفرزجات حقنه حاجت اولور و آنلك حقنه اول حقنه
اولور که انده شحم حنظل بر قوت اولوب رطوباتی اخراج ایلیه یاخود اول امراه
فرجنه کنکر احتمال ایدوب رطوبتی اخراج ایدر و بخورات نافعه ندر اول اقراصکه مر
ومیعه وحب الغار دن اتخاذ کل یوم تبخیر اولنه وکذلك زرنیخ احمر و جوز السرو
اخذ اولنوب میعه سائله ایله معجون قیلندیقدن صکره بعد الطهر علی التوالی
اوچ ایکلم تبخیر اولنور وکذلك مر میعه سائله قند حب غار شونیز وکذلك
مقل نوفا بعض بو مذکورلردن بخورات اتخاذ اولنور **التبنی فصل** حبلك
علاماتی واحکامی وبیانندهدر حبلك دلالتی ایدر سبق و تقدم ایدن رجل و مرا
انزالك توافقی و توافق و عقیب جماعده فتور کبیر برحالة اولدیغی و انزال قیتنده
تمره نك مخصوص کبر اولدیغی و تمره اخراج اولندیقده یبوسته مائل بولندیغی و عقیبنده

مرود

مرود دخول ایتمیجك مقدار فم رحمك انضمامی وکذلك جهة فوق وجهة قدامه فم
رحمك ارتفاعی و من غیر صلابة تقلصی و اول ناحیه ده شدة یبسی اولمدیغی بالجمله
بو مذکورلر حبله دلالت ایدر و حبل صاحبه سنك الی حین الوضع طمث محتبس اولور
اول جهتدن انثی دم طمث خروج ایتمز و یاخود قلیلا خروج ایدر و آنك سرهسی ایله
قبلی بعض فرجه ارسنه وجع اولور و بعضلره بولنمق عسرت اولور و اکثر جماعدن
کراهت عارضه اولور و بعد الحبل اول امراه جماعه بغض ایدر و جماع اولندیقده مراه حظ
انزال اولمز و جماع قیتنده سرهسی وجع اولور و غثیان کلور و اکثر حلی ادرکلك ایسه
اول حامله جماعه بغض اشد اولور و بعضلره حامل اتثاده اصلا جماعه بغض
اولمز و حبلی تعقیب ایدن نسنه لردن کرب و کسل و ثقل بدن و خبث نفس
و غثیان قلیل و جشاء حامض و قشعریرت و صداع و دوار و ظلمت عین
و خفقان و بو عوارضلردن صکره آنده شهوات ردیه اولور و اول شهوات وقت
علوقدن بر شهر و یاخود ایکی شهر صکره اولور و کوزلرینك بیاض صغیر اولوب
و اکثر اخضر اولور و بعضلره عینی غائر و جفنی مسترخی و نظری محتد و حدقه سی
صفوت و بیاض عینی غلظت اوزره اولور و قتیدی اکثریا بیاض عینی صغیر
اولماز و لازم اولور که حامل اولندیرك لوننده تغیر کلوب خارج عن الطبیعه انده آثار
حادث اولور و لکن جز ذکر اولور ایسه اول تغیر و آثار قلیل و حمل انثاده اکثر اولور
و بعضلره حبل اوجاع ظهر و اوجاع وریکلری تسکین ایدر رحم حبلك تسخینی
خبر ایله و تجن وضع ایلدیکه دینه اول وجع قدیم کما فی الاول عودت ایدر
و بعضلره حاملك بدنی اولدیغی حالده تغیر ایدوب منبسط اولور بدننده موجوده
اولان عروق صفره و خضره اولور و اکثر حبالا یه اول حبلده استرخاء بدن
عارض اولور طمثك فرجینیده حاجتندن زیاده محتبس اولمغله و زیاده نك کبر
اولان فضل

جنینك وقت صغرنده و زمان ضعفنده غذا کثیر عدم احتیاجی حبیله اولور و جنین
بیویوب کبیر اولسه حالت استرخا زائل اولور زیرا اول زیاده فضل ایله تغذی ایدوب
تعیش ایدر واحتباس حبیله حادث اولان اعراض جنینك عظم و کثرت تغذیسی
ایله ساکنه اولوردی او ون یاشنه بالغ اولمیان جاریه کبی قالسه ایدی
صغر رحم حبیله هلاك خوفی اولنور وکذلك کبیر اولوب محکم اولان
حماحاده اصابت ایدرك خاتونلردن دخی هلاك خوفی اولنور زیرا امثالی حماحاده
حبیله جنینه سوء مزاج عارض اولور و جنین ضعیف اولمغله سوء مزاجی
تحمل اولماز وکذلك امثالی حماحاده سی حبیله غذاء جنینك مزاجی فاسد اولور
وکذلك حماحاده سی اولان احتمی غذا ویریلمز ایسه جنین ضعیف اولور و غذا
ویریلور ایسه ام ضعیفه اولور وکذلك امثالی رحمنده ورم حار اولسه اگر
اول ورم فلغمونی ایسه جنینك وامك خلاصی قلیلا رجا اولنور اما حاشری
جراده اولور و حبلك حالی تجارب ایله معلوم اولور اول تجربه لرك بری بودر کم
ایکی اوقیه عسل اخذ اولنوب بر مثلی ماء مطر ایله ممزوج اولوب امرأه یه عند النوم سقی
اولنوب نظر اولنور اول سقی اولنان شربت مغصه مؤدی اولدیغی ویا خود مغصه یی
مؤدی اولمدیغی تعرف اولنور اگر مغصه مؤدی اولور ایسه یعنی وجع اولور ایسه حبل واردر
وانتفاخ اولمدیغی واگر وجع اولمز ایسه حبل اولمدیغی معلوم اولور وعلامه قلیسی بودر کم
معایه مشارکت ایله انتفاخ محتبس اولوب مغصه مؤدی اولور ومع هذا
اطبا بو مسئله ده متعجب اولورلر لکن بو مسئله مجرب در وصحیح در حکما اول خاتونلره
ذکر اولنان شربتی شرب اعتیاد اوله و تجربه مذکوره نك بری دخی بودر اول
خاتونه بر کون اوروج دوتدیریلور و وقت مساده ثیاب ایله اورتیلوب
براجانه متقوبه دن تمع ایله تبخیر اولنور اگر بخورك دخانی فمنده ورایحه سی شامه سنه

رحمنه [illegible]

صعو

حامل

یعنی حبل انتفاخلی فرق اولنور

[illegible]

انك

صعود ایدر ایسه اول زمان حبل نوعی قرردر وکذلك خوا او زره نوعی تجربه اولوب مرأه حاجبه
ایکن بر توم دیشی احتمال ایدوب اول زرینه تنویم اولنور و نظر اولنوب اول توم نك
طعمی ورایحه سی مرأه فمنده وانفنده بولدیغی و بولمدیغی تعرف اولنور و بزم اذکار
وابنات باینده ذکر ایدر حکم عسل ایله زراوندن احتمالی ایله نوعی تجربه اولنور و حبلانك
بولی اول حبلده زرقته مائل اصفر اولور و اول وقتده اولان بولك وسطنده قطن
منفوش کبی مشابه بر شی اولور و بعضکره حبل اول بول دلالت ایدرکه اول بول
صاف اولوردی او زرنده ضبابه مشابه بر شی اولور و خصوصا انده حب متللو
برشی صعود و نزول ایدر ایسه حبله اول بولك دلالتی قوی اولور اما حبلك اخرنده
حبلانك قواریرنده حمرت ظاهره اولوردی اول حمرت اول حبلده اولان زرقتك بری
اولور و حبلانك قاروره سی تجربه اولندیغی اول بول تکدر ایدر ایسه حبلك
اخر اولدیغنه و تکدر ایمز ایسه اول حبل اولدیغنه دلالت ایدر یعنی فصل
حملك ارکك ویا خود دیشی اولدیغنك اسبابی بیاننده در اذکاری یعنی حملك
ارکك اولدیغنك سببی منی رحمك حرارتی و کثرت و غزارتی و مجرا طرفنده یعنی
اوائل طهرنده جماعك موافقتی و منینك صاغ جانبندن دوری اولور زیرا خصیه نك
طرف یمینی اسخن اولمغله اول طرفنده نزول ایدن منیده سخونت وقوامنده خثورت
و سخونت زیاده اولور وکذلك خصیه یعنی مادهٔ منویه کلیهٔ یمنادن جذب واخذ
ایدر و کلیهٔ یمنی کلیهٔ یسرادن مکانا ارفع و کبده اقرب اولمغله اسخن اولور واننی
تربیه اولان ماده نك اسخن اولور و منینك یمین رحمده وقوعی دخی سببی ذکار
اولور وکذلك منی مرأه نك خواصی وجهتی حیضی ایله سببی اذکار اولور و بلاد بارده و فصل
بارد و ریاح شمالیه دخی اذکاره معین اولور و بو اسبابك اضدادی اناثیتنه
سببی اولور وکذلك صباوت و شیخوخت اسنانی جماع اسنی نه اذکاره معین اولور

[illegible]

و قبیل

وبعضلر دیدیلرکه اکر منی رجلک یمناسندن خام مرأه نک رحمی یمناسنه نزول ایدرسه
ولد ذکر اولور و یسارندن نزول ایدر ایسه ولد انثی اولور ولکن یسار رجلدن نزول
ایدن منی مرأه رحمنک جانب یمیننه واقع اولور ایسه ولد انثی مذکره اولور یعنی
خلقتی انثی و منظری مذکر خصلتی اوزره اولور و رجلک یمیننده ن رحمک یسارینه نزول
ایدر ایسه ذکر مخنث اولور و بعض حاذق ایدنلر دیدیلرکه حیضندن قورتیلوب
غسل ایلدیکی کونده مرأه یه جماع مؤدی جماع اولنسه ولد ذکر اولور و یوم غسلدن
بش کونه وارنجه قدر واقع جماعدن حاصل اولان ولد غلام اولور و بش کوندن
صکره سکز بچی کونه وارنجه قدر واقع اولان حبلدن جاریه تولد ایدر و سکز بچی کوندن
اون برنجی کونه قدر حادث اولان حبلدن بینه اذکار اولور اون برنجی کوندن صکره
اولان علوق ایله حاصل اولان ولد خنثی اولور جالینوس کتابنده ذکر ایلدیکی
حملی ارککی اولان حامله دو اسخن اولور حملی انثی اولنلرک سخونتی دو اناردن ناقص
عمومیتی اقل اولور **سکزنجی فصل** ذکورت و انوثت علاماتی بیاننده در حملی
ذکر اولنلرک لونی احسن و نشاطی اکثر و بشره سی انقی و شهوتی اصح و اقوی
اسکن اولور حملی ذکر اولان حامل جانب یمیننده ثقل احساس ایدر زیرا اکثر ولد ذکر
رحمک ایکی جانبلرندن جانب یمینده حاصل اولور و منی رجل جانب یمینه انزال اکثر
ایکی وجهله اولور اول وجهلر کی بر بودر که منی رجلی طلب ایچون رحمک جانب اقل حرکت ایدر و
جانب ایسره منی قبوله سبقت ایدر و ایکنجی وجه بودر که منی رجل جانب ایمندن
نزول ایدر و جانب ایمنده نزول ایدن منی رحمک جانب یمیننده واقع اولور حملی
ذکر ایچون تحرک ایلسه جانب ایمندن حرکت ایدر و حملی ذکر اولنلرک یکنی غایه
و تر ایده ولون بشره لری تغیر مجانب ایمنده بدایه ایدر و خصوصا تر ایدر و تغیر حلمه
یمنا ده حلمه دن اقدم اولور ولبندک حلمه یمنایه جریانی اقول و اقدم اولور و اول

سر

لبن یمنادن دور ایدر و ذکر حامل اولان مرأه نک لبنی غلیظ و لزج اولور رقیق و مائی اولمز
حتی حامل ذکرک لبنی کنز اوزرینه تقاطر ایدر و شمس ده آنک قطره سنه نظر اولنسه قطره
اول قطره لبن قطره زیبق وحبه لؤلؤ کبی مشاهد اولنور ینه سیلان ونده
تطاحن ایدر و ذات الذکر اولان حامله نک حلمه تربینک حمرتی زیاده اولور سواد
شدید اولماز و ذات الذکرک ایاقلری عروقی خضرا اولور اولا عروق سود اولماز
و بعض ایمتر امثال اخذ و تواتر اشد اولور و کذلک اصحاب تجربه دیدیلرکه ذات
الذکر اولان حامل واقفه و ساکنه ایکن حرکت ایلسه آنک حرکته برابر سر رجل یمنا
ایله اولور مجرد رو قاعده ایکن قیام مراد ایلسه ید یمناسنه اعتماد ایدر و قیام
ایدر و عینی یمناسنک حرکتی اخف و اسرع اولور و حمل ذکر اوج شهردن صکره حرکت
ایدر اما انثی اولان حمل دورت آیدن صکره حرکت ایدر و کذلک تجربیین دیدیلرکه حمل
ذکر و حمل انثایی بیلدیرن حیلدن اولور اول حیله که زرا وندن بر مثقال سحق اولنوب
عسل ایله معجون قیلنور و اول معجون بیشل صو ولحینه علی الریق وقت عدا اتنده
نصف نهاره قدر احتمال اولنور اگر اول وقتده اغز صویی طتلو اولور ایسه آنک
حملی ذکر در و اگر دیلی آجی اولور ایسه حملک انثی اولدیغنه دلالت ایدر اکر اوده هیچ حالی
اوزره باقی قالورسه حلاوت حرارتدن برنسنه عارض اولمسه اول مرأه ده حمل اولمدیغنه
دلالت ایدر مصنف دیرکه ذکر اولنان حیله نک دلالت مذکوره سنده نظر وارد راول
نظر دفع تجربه ایله اولور و یاخود ارباب ایله کثرت مباحثه و مناظره ایله اولور
اما حمل انثانک علاماتی حمل ذکر علاماتنک اضدادی اولور و حملک انثی اولدیغی علامتی
تأکید ایدر حامله نک بساقلرنده ورم و قرحه زیاده اول علامتی تأکید ایدر و بعضلر ذات الذکر اولان حامله نک حملی ذکر ضعیف و مهیل اولور و اول حامله نک حالی
وعلامات انثای قوی ده حامله حال و علاماتنده اسوء وارد اولور عن ذکر

ریقی

امراضی حالی خصوصا

نفسانك نفاسی یکرمی بش کوندن منقص اولور اوتوز کوندن بالغ اولور لکن اندن سقات
اولورایسه اول مدتی تجاوز ایدا اما انثی دوغیرن مرأه نك نفاسی اوتوز بش کوندن
اربعین تمامنه قدر ومدت مذکوره حکم اکثریدر و بر قومدن دیدیلرکه حاملك لبنی صویه
حب اتلنور اکر لبن تحلوب صوینك اوزرنده طافی اولور ایسه حملك ذکرا ولدیغنه دلالت
ایدر ~~بوده حکم اکثر اولور~~ و اما تزول و رسوب ایدر ایسه ولد انثی اولدیغنه دلالت
ایدر و اوللر دیدیلرکه علامت مذکوره فلسفه علماسنده تجربه اتدن اولور طقوز نجی فصل
حملك ادراك اولمسی ایچون استعمال اولنه تدابیر بیاننده در واجب اولورکه رجل و مرأه نك
هر بری عطور و بخور و اغذیه ایله تسخین اولنه و منی و دیطوس سقا ولنه و بخورات
فرازجیه ایله تبخیر اولنه اکر اکه احتیاج اولور ایسه و حقن مسخنه و مروخا ایله
دخی تسخین اولنه و بعضلر دیدیلرکه مرأه نك منیسی ضعیف اولمق واجبدر حتی
ولد ذکر اوله بعضلك بو کلامنه التفات اولنمز بلکه واجب اولان بودرکه مرأه نك
دخی منیسی تخینه یعنی قیو و قوتیه و حاره اوله زیرا بو مثللو منی ذکوریته زیاده
قابل اولور و لکن منی انثی منی ذکردن منفعل اولمیجق مقدار قوی اولمق جایزدکلدر
بلکه واجب اولورکه منی ذکرك قوتی منی انثی قوتندن اکثر اوله حتی منی ذکر انی فعلدن اجرادن
عاجز اولمیه و واجب اولورکه جماع بر مدت ترك اولنه که اول ترکدن جماعه جماعدن
اعراض صاتلیه زیرا بو تنزا قدم ذکرا ولندیغی اوزره جماعدن اعراض منی یی افساد
ایدر و کذلك شرب ماء اکثار اولنمیه بلکه رجل و مرأه دن هر بری صویی قلیلا قلیلا شرب
ایلیه لر و قوتیه و مسخنه اولان غدالر ایله تغذی ایلیه لر و بو تدبیر ایله تدبیردن صکره رجله
کرکدرکه منیسن تجربه ایلیه و اکر منیسی رقیق ایسه معلوم اولورکه هنوز اول منی علاجه
محتاجدر و اکر او تدبیرلردن صکره رجلك منیسی تغلظ ایلدیکی بالتجربه ظاهر اولور ایسه
بر قاچ ایام صبر ایدرو استمرار اوزره بو تدبیره ایدرحتی منی قوتلا اوعیه سنده جمع اولنه

اولوب

اولان

اول وقت مشار الیه اولان حواقعت ایله وقاع و جماع ایدر و جماعدن اعطر موضعله
اولوب قبل الجماع رجل و مرأه دن هر بری معطرات حاره ایله اولا بابه ذکرا ولندیغی اوزره
تسخین اولندیغی کبی اولمثللو نه یعنی مسك و زعفران و عود خام هندی ایله موضع
حار
جماع تعطیر اولنور ~~و مصطکی~~ و کافوردن اجتناب اولنور و استرحال و طیب
نفس و ابهج ماور اولنور واذکار تفکر و وهمنه ذکر ات اقویایی احضار ایدرك
جماع اولنور و قادر اولورسه عینی مقابلنده اقوم خلقت و ابسل هیئت اولان
بر رجلك صورتنی وضع ایدر و بعده وطی ایدر رجل و مرأه منیلر بنده واقع حاصل
اولنجه قدر بو حال اوزره اولان جماعدن حاصل ولد بو منوال متصور تولد ایدر و امر الله تعالی
و تبارك اوزره اولدر خلق و ایجاد بروفق مراد اولور و هذا سر من اسرار الله الحکیم العلیم
اونجی فصل قبیس مذکر بیاننده در قبیس قافك فتحی و بانك کسری
و حدر ایله شول ادکلدرکه دیشی یه تیز بوکلی ایدر و فی المثل القوة صادفت قبیسا
لقوه لامك فتحی و قافك سکونی ایله شول دیشیدرکه تیز بوکلی قاله کذا فی ترجمة الصحاح
اما مذکر من باب الافعال اسم فاعلدر اذکاردن و غور دیدی دیمکدر مصنفده یرکه قبیس مذکر
اولدر که آنك بدنی قوی و صلابت و رخاوتده بدنی معتدل و منیسی کثیر و غلیظ
و حار و خصیه لر عظیم و عروق بادر و شبقی قوی اوله آنی جماع مضعف اولمیه
و منیسی جانب یمیندن از راق ایلیه و ملحیین یعنی انسانندن و سائر حیواندن
دیشی یه کیه قیلمق صناعتنده ماهر اولندر ادکلك بیضه یسرا سنی شد
ایدوب باغلرلر اوالحل منیسی انثا یه جانب ایمنده صب ایلسون ایچون
و غلامك یعنی ولد ذکرك بعد الولاده ایکی بیضه لرندن بیضه یمناسی منتفخ اولو
ایسه اول غلام مذکر اولور یعنی آنك ولدی ارکك اولور و اکر بیضه یسراسی
اولان منتفخ اولور ایسه اندن حاصل اولان ولد انثی اولور و کذلك لاغی آفت فی المنی

بلغ

ذو البطش

یسالت شجاعته
مغنا بسنه در و تکلاهه
قوت و شجاعتك و
ملاحه اعضا و وزانه
بزنك محمود و مطلوب
اولدیغنه اشارت
وارد رحمه قال ع م
المؤمن القوی احب
الی الله تعالی من المؤمن
الضعیف
وکما قال ع م
اطلبوا الخیر عند حسان
الوجوه وکما قال ع م
ولیس الذکر کالانثی
وکما قال ان اللعندی
عبدربی م

عی
مذینه حماعی

سرعت احتلام هو تحتلمك مذكرا اولدیغنه دلالت ایدر **اون ایکنجی فصل** لقوة مذکر

بیاننده در لقوة مذکرک بحث اللغه بوتنده اول اولان فصلده بیان اولندی و مصنف

دیرکه لقوة مذکر نسوانده اول امرأه درکه لونی حمرته و سحنه سی معتدله اولوب

بدننده جساوت و صلابت و کذلک رخاوت حواولمیه و طمثی قیحی و رقیق اولمیه

و کذلک طمثی مائی و قلیل و متحجر و قلیل اولمیه و رحمنک فمی فرجنه محاذی اوله و عروقی

ظاهره داره و هضم جید اوله و حواسی و حرکاتی لایقی اوزره اوله و انک استفراغی

دائم و اعتقالی دائم اولمیه و کوزلری کحله مائل اوله انده شهل اولمیه و انک طبعی

فرحله و نفسی بهجته اولوب جوار و مراهقاتنه انک عاملو خادمه لر اوله و ادراکی

یعنی بلوغی اول اوله و اقدم اولنلرک حبلی هو اول و اقدم اولور زیرا انلرده حرارت قوتیه

وار حاملرنده سمنت قلیله اولور و هضم سریع اولان امرأه ولدی ذکر اولمغه

اولی اولور و ایام طهری قلیله اولوب معتدله طهری بیکی ایکی کونی تجاوز ایلمیه رو اذکاره

اولی اولور و یاخود قرق کونی تجاوز ایلمیه انکاره اولی اولور **اون ... فصل**

توامک یعنی ایکیز اولان ولدک سببی و علاماتی و حبل اوزره واقع اولان حبلدک بیانی در

توامک سببی منی کثیر اولوب ایکی قسمه و ایکیدن زیاده انقسام اولوب و رحمی ایکی تجویفده

وقوع اولور و متمیزک ایکی ولدینک جمیعا اسلامتلری کثیر الوقوع اولمادی و ایکی توام

اراسنده ایام کثیره وقوعی نادر اولور زیرا اکثریا توامان جماعی واحددن حاصل اولور

و بعضکره حبلی جماع اولنوب اول جماعدن هو علوق اولور و لکن علوق ثانی بر زنده اولمیه

و حظو دم و شعور کثیر اولان امرأه لرده اولور حرارتلرینک قوتلری حسبیله و اولی

مثللو امرأه ایام حبلده دم کوررلر و اول دمک انده حیضیتی اولمازه حاملر و حبلی نیک

قوتی حسبیله ایام حیضده و فم رحمک انفتاحنده جنینلری اسقاط ایلمزلر و انلر

بعضکره حبل اوزره متعدد ایکی و دو زیاده حیض کوررلر اما فم رحم قوتیه قلیبوب

فم رحم

فم رحم مفتوح اولدیغنده حبل اوزره حبل واقع اولور ایسه خوف اولنور که اول حمل اول ضعیف

اولوب حمل ثانی ایله فاسد اوله و کذلک فم الرحم اولان امرأه لرده هو بین الولدین

تعلق و تعلق و تزاحم خوف اولنور و حبل علی حبلک تاثیر ایلدیکی ضرری اکثری

حمرة و تهیج وجهه و امراض النفخانیه اولور و مآلی اسقاط جنین اولور اول ایکنیک ...

سقوط ایدر و توامک ایکی اولدیغنک و یاخود زیاده اولدیغنک علامتی بو درکه تجربه

تجربه ایدوب ذکر ایلدیکلری اوزره مولود اول تولد ایلدیکیه جنینک سره یه نظر اولنور

اکر انده تجعید و عقد یوغیسه اول بطنده ولد آخر یوقدر و اکر اول سرده تجعید وار ایسه

اول تجعید عددی مقداری بطنده ولدلر واردر **اون ... فصل** علامات قرب

بیاننده در یعنی زمان ولادتک قربیته دلالت ایدن علامتلر بیان ایدر یعنی حامل اولان

امرأه نک تولیدی زمانی قریب اولدیقده اول امرأه بطننده احساس ثقل ایدر و تحت سره ده اسفل

و صلبنده هو ثقل حس اولنور و اربیه ده وجع و بطننده حرارت و فم رحمده انفتاح انتفاخ

شدید محسوس اولور و فم رحمده رطوبت ... اولور بو مذکورلر زمان ولادتک قربیته دلالت

ایدر اما اول امرأه نک عجزی مسترخیه و اربیه سی منفتحه اولور و اول انفتاح شتدتلر اوزره اولسه

اول علامت ظهورلر ایله اخذ طلق بینینه بیرسنه یوقدر الا قربیت واردر علامات ضعف

الجنین جنینک ضعفنه دلالت ایدر انا سنک امراض و انایه عارض اولان استفراغات

و خصوصا درو حیضک اتصالاتی نادر لحاملر حیض کورلرده و غذاء جنینک دم

حیضنده فضلی اولنلرده اول مثللو اتصال در ور ضعف جنینه دلیل اولور و کذلک

حروث حبلده اشهر ثلثه شهر اولدقلرینه ظهورلری ثدی عصرا ولنیدیقده لبنک تحکی و کذلک

حرکت معتده ایله جنینک عدم حرکتی و یاخود وقت لا یقنک غیری وقتلرده

حرکتی بالجمله بو مذکورلر ضعف جنینه دلالت ایدر **مولودک بعد الولاده ضعفی**

علاماتیدر و فحص جنین تولد ایدوب سره منفتح اولمسه بعض نسخه ده سره سی منتفخ اولمسه

وتخطّی وتحرّك واستهلال ایلیوب بر مقدار اول حالده اوزره قالسه اول ولد ضعیف اولور
البته تعیش ایلمز ایکنجی مقاله حمل ووضع حمل بیاننده در اول دخی فصولی مشتملدر
اولکی فصل حملك کیفیتی بیاننده در حملك تخلق وتحرّکی وولادتی مدّتلرینی بیان
تشریح رحم وما بعدنده اولان فصلده ذکر ایلدك واول مقامده معلوم اولدی که
تولدك اوّل وقتی شهر سابعدر واول شهرده جنینی اول جنین تولد
ایدر که آنك خلقتی قوی اولور وآنك برنوع مزاجی اولور که اول مزاج صاحبینك
تخلقی اسرع وحرکتی اسرع وطلب خروجی اسرع اولور واکثر حالده یدنجی ایده دوغن
اولاد هلاك اولورلر زیرا اول ایده ذکر اولندیغی اوزره دوغن ولد هر نه قدر ساداجنیه
قیاسله قوی الخلقه ایسه لکن قوتی حسبیله خروج ایچون حرکات شدیده مقاساة ایدوب
وفی الحقیقه انلرك زمان تکوینه قریب عهدلری اولوب بنیه لرنده استحکام اولمغله
حرکت عنیفهٔ مذکوره دن متأثر ومریض اولوب عرضلری هلاکه منتهی اولور ولکن سکزنجی
آیده دوغن مولودینك هلاکی یدنجی ایده دوغنلردن وشهور سائره ده دوغنلردن
هلاکلری اکثر اولور وتعیش ایدنلری زیاده قلیل اولور واکر سکزنجی ایده دوغوب
صاغ قالن برچوق بولنور ایسه اول برجز نادر اولور ویاخود بیز دیریز که
قلما یعیش دیدیکمزدن مراد قلما یعیش من الاناث دیمکدر عبد متر جم دیر که مصنفك
بو کلامندن مرادی قلما یعیش قاعده سی وارد اولان ایرادی دفع در تقریر ایراد بود رکه
علی قول حضرت صلوات الله علی نبینا وعلیه حضرتلری یدنجی ایده تحمیلنده صکره علی قول
سکزنجی ایده دوغمشدر وحالا احیادر تقریر جواب بودر حضرت عیسی واحددر
وقلما یعیش کلامنده انلرك تعیشی منافی دکلدر زیرا واحد قلیلدر وبعضلر قلما یعیش
لا یعیش معناسنده استعمال اولنمغله او استعمال اوزره جواب مذکور صحیح اولمغله
تحریر مراد ایله جواب ویروب دیدیلر که قلما یعیشدن مراد دیشیدن سکزنجی ایده

زیرا حمالده اول مده ده التزام ایدر دورت ایده تصویر تام اولوب روح نفخ اولنور ایکی ایده دخی اعضاسی تولده صالح اولور

عیسی

دوغن

دوغن مولود تعیش ایلمز دیمکدر وبعض بلادده سکزنجی ایده تولد ایلیان مولود البته
تعیش ایلمز وسکزنجی ایده تولد ایدن مولودك عدم تعیشی نك علی التفصیل
بیانی بودر که جنینك التنجی ایده خلقتی تام اولور وتام الخلقه اولان جنین
التنجی آیك تمامنده قوی القوت اولور ایسه اولوقتده خروج ایچون حرکت
ایدر واول حرکت ایله بعضکره منقلب اولوب یدنجی آیده تولد ایدر وبعضکره منقلب اولور ولکن
تولد ایلمز والتنجی آیده شهر تام اولوب خلقت جنین
تام اولدیغی اول جنینك قوّتی ضعیفه ولسه خروج ایچون حرکت ایلیوب
منقلب اولمز ویدنجی شهرده اول ضعیف القوه اولان جنین تولد ایلمز بر یدنجی
آیده ولادتی تأخر ایدن جنین ایکی حالدن خالی اولمز حال اولاسی بودر که آنك
قوتی یدنجی ایده قوی اولمیوب سکزنجی شهرده کلنجه انده تخلق وتحرّك وولادته شوق
اولمز وبو احوال دلالت ایدر که فی الاصل جنینده قوت قویه دکلدر اکر تأخرایتمیوب
اول ضعیف القوت جنین یدنجی ایده خروج ایچون حرکت ایلسه ایدی اول ولد ضعیف
اولور وآنك ضعفی یدنجی آیده قوتی قویه اولوب تولد ایدنلره حرکت عنیفه لری
حسبیله عارض اولان ضعفدن اکثر اولور ایدی وحال ثانیه سی بودر که یدنجی
ایده جنینك قوتی قویه اولوب حرکت ایدر وولادت ایچون شوق منتبه اولور
وما واسنده نقصت وخارجه خروج ایچون منقلب اولور ولکن آنك انقلابی
وصبه ومرضه مؤدی اولوب خروج ایلمز وقوه زائله سی عودت ایدنجه قدر منقلبا
باقی قالور وبو حال اولکی جنینه اول جنین فی الاصل هر نه قدر قوی القوت ایسه
فی الاصل ضعیف القوه اولان جنینده عارض اولان ضعفدن عارض اولور وچون
اول ایکی وجهدن هر بری ایله ضعیف اولان جنینی قبل وتوب
القوه سکزنجی ایده تولد ایلسه انك حیات امید ورجا اولنمز تولد ضعف اوزره اولمغله

اما طقوزنجی آیده تولد ایدن مولودک حال وشانی بودرکه التی تمامنده اولان جنینک خلقتی تمام
ویدنجی آیده حرکته شوق وتنبه اولوب وجه مذکور اوزره منقلب اولدقده صکره خروجی ممکن
اولمیوب منقلباً رحمده باقی قالوب شهر ثامن مدتنده انتعاش ایدوب انقلابده حالت
اولاسی اوزره مستور ومستحکم ومتحرک اولسه اول ولد طقوزنجی شهرده تولد
ایلدیکده سلیم اولور اما فی الاصل ضعیف اولوب طقوزنجی آیه کلنجه قدر ضعفی باقی اولوب
اول شهرده خروجه مشتاق اولوب خروج ایلسه اول ولدک کل وضعیف حکمنده اولور
واونجی شهرده تولد ایدن جنینک اکثر ایچون شهر تاسعده خروجه شوق و
اشتها اولور ولکن خروج میسر اولمیوب شهر ثامنده عارضه اولان حالت اکر
شهر تاسعده دخی عارض اولور وآز واقع اولور که شهر سابعده انفصالی قصد
ایدوب حرکت عنیفه سنده حادث اولان وصبدن انتعاش اونجی آیه قدر متمادی
اولدا اونجی آیده سلیماً وقویاً تولد ایلدک ایچون وبو وجه اوزره تولد نادر اولدیغندن
ماعدا ایندبود وضعیفه قوته دلالت ایدر زیرا قوت قوتیدر اولسه سکزنجی شهرده
اول قوت قوتیدر انتعاش تکمیل ایدر ایدی

ایکنجی فصل

حوامل ایچون اولان تدبیرات کلیه بیانندهدر واجبدر که حوامللک تکلیلی طبیعتلرینه اعتنا اولنه ودائما اسفیدباجات
دسمه وشیرخشت واول مثللو نسنه لر ایله حامله لرک طبیعتلری تلیین اولنه
وتلیین ایچون اول اشیا ایله دائم استعمال اکر انلرک طبیعتلری حداً معتقله اولور
ایسه اولور وانلره ریاضت معتدله ومشی رقیق تکلیف اولنور زیرا افراط اوزره اولان مشی (وبلا افراط)
مسقط جنیندر دوشیرر انلرده طمث محتبس اولوب حامله لرده فضله مجتمعه
اولمغله جنینی سقوطه مستعد اولورلر وافراط ریاضت ایله سقوط ایدر وانلره وحج
اولورکه انلر حمامده ادمانی ایلمیه لر بلکه حمام انلره حرام کبیدر لکن وقت اولابره
اول حرمت یوقدر وواجبدر که انلر باشلرینه دهن سورمیه زیرا دهن سبلبه

ایلر

انلره نزله وسعال عارض (اولمیه) جنینی تزعزع وتحرک ایدر واول تحرک جنینک سقوطنه سبب
ایدر وحامله لره واجبدر که حرکت مفرطه دن ووثبه دن وضربه دن وسقطه دن
وخاصه جماعدن وغذا ایله امتلادن وغضبدن اجتناب ایلیه لر وانلره موزن غم
وحزن اولان نسنه ایراد اولنمیه وجمیعاً اسباب اسقاط انلردن تبعید اولنور
وخصوصا شهر اولده ویکرمی کون قدر وخصوصا اسبوع اولده زیاده تبعید
اولنور ووقت علوقدن اوچ کون واره جه قدر اسباب اسقاط مبالغه ایله تبعید
اولنور واول اوچ کونده جمیعا مزعزع اولان اشیا اکله حرام اولور وبرینه حفظ
جنین بابنده یازدیغمز نسنه لره نظر ومراعات اولنور وواجبدرکه حامله لر
شراسیفنجه صوف لینی ایله ستر اولنه واغذیه لری خبز نقی ایله اسفیدباجات
وزیرباجات قلیه وحریف ومر اولان کبر وترمس وزیتون فج مثللولردن
وطعم مر اولان لوبیا وحمص وسمسم مثللولرک کلیسندن اجتناب اولنه و
اکر یوم علوقده حامله طعام اشتها ایدر ایسه ابقراط امر ایلدیکه اول کونده حامله
صو ایله سویق سقی اولنه زیرا سویقک هر نه مقدار نفخی وار ایسه ده لکن
سریع الغذا اولور وانلرک شرابی شراب رقیق عتیق ریحانی اولور وابقراط
دیدیکه انلره شراب اسود سقی اولنور وبکزرکه ابقراطک شراب اسوددن
مرادی رقیق اسود اوله واول رقیقک سوادی قوت حیله اولوب عکسی
ایچون اولمیه وانلرک نقللری زبیب وسفرجل حلو وشهوتری منبه لمکتری
وتفاح مز ورمان حز اوله واما انلرک ادویه لری جوارشن اللؤلؤ اولی

نسخه جوارشن اللؤلؤ غیر مثقوب لؤلؤ بر درهم عاقرقرحا بر درهم
زنجبیل مصطکی هر برندن دورد درهم زرنباد درونج بزر کرفس شیطرج
قاقله جوز بوا بسباسه قرنفل هر برندن ایکیشر درهم بهمن ابیض بهمن احمر

والعطر مع الکثرة فیه تقویة للقلب والحامض منه مشهی للاکل انتهی

وفلفل ودارفلفل هر بريندن اوچر درهم دارصيني بش درهم سكر سليماني ذكر اولنان
اجزالرك جميعا برمثلي وياخود برمثلندن اكثر وشربت واحده سي بر ملعقه اولور
وبو جوارشن لؤلؤ استعمالي اول حاملك رحمني اصلاح ايدر ومعده سندن حالني
دخي اصلاح ايدر وواجب اولوركه حاملك معده سنه عنايت قويه وشديده اولنه
وآنك معده سن جلنجبين وعود ومصطكي ايله واول مثللولر ايله وكذلك سكر
كثير وافاويه لطيفه دن متخذ اولوب جزاحادا ولميلر ايله وكذلك قابضه
ومسخنه وعطره اولان اضمده وادويه دن متخذ اضمده ايله تقويه اولنور
اون بشنجي فصل تدبير نفسا بيانندر حامل حملني وضع ايلديكدن صكره
واجب اولوركه كفايت مقداري طمثي درور ايچون اجتهاد ايدوب غداسني
اصلاح ايليه ودفعة تدبير غليظه انتقال ايلميه زيرا دفعة تدبير غليظه
انتقال حمايه وكبدك قوة مغيره سنك ضعفنه بر وجهله مؤدي اولوركه انرن
بري رجا اولنمز وايام نفاس ايچون حركات وادوار وارد واول حركاتك ابتداسي آلتنجي
واضطرابي جرونك ابتداسي اولور ويجن اول مريض يكرمي كوني تجاوز ايليوب
يكرمي دورت كونه بالغ اولور يعني مرض قائم وممتد اولور ايسه اول مرضك
بطيء الانقضا سنه دلالت ايدر پس اكر واجب اولوركه يوم بحراندن ماعدا كونلرده
اكر مريضك ضعفي يوغيسه استفراغ ايليه **دوردنجي فصل** شهوته متعلق
حاملك احوالي بيانندر شهوتي ساقطه اولان حامل شديد السوده اولان اغذيه
اغذيه دسمه يي ترك ايله انتفاع ايدر وكذلك شديد الحلاوت اولان اغذيه يي
ترك ايله ومشروب رقيق استعمالي ايله وشرب عادة اقتصار واعتدال ايله وشرابنك
ريحاني ورقيق اولنلردن مقدار قليل شرب ايتمكه اقتصار ايله انتفاع ايدر زيرا اول
قليل شهوتي مصلح اولدوغي حتلتم عند الاطبا نا معذر وحامله عارض اولان غثيان وقيء

المقدار ريحاني رقيق

سمري

كثيرده مصلحدر وشهوتي معين اولان ادويه دن اولور مع الحرارة اللطيفه قبض
اولان ادويه نك كليسي مثلا شبت ايله مطبوخ عصير الراع سلاقه سي شرب اولنور قرنبيطدن
قبل الطعام وبعد الطعام مقدار قليل تناول اولنور ومعده يي تقويه ده معروف اولوب
سفرجل قسب قصب الذريره سنبل بو ادويه لردن شراب ريحاني عتيق ايله متخذ ضماد
استعمال اولنور وبعضكره اول ضماده بزر كرفس انيسون رازيانج دوقو قاتيلوب
خصوصا معده ده وجع ونفخ اولورسه آنلر ضماده ادخال زياده لازم اولور وبعضكره
وحاملك شهوتي افراط اوزره شتي اولور ايسه معده سن تنقيه ده اجتهاد اولنوب ماء
جلنجبين مثللو ايله تنقيه اولنور واول جلنجبين ورد فارسي ايله اتخاذ اولنوب
حموضات ايله اصلاح اولنديقدن صكره اخذ اولنان صبوب ايله تنقيه اولنمز اكر
ورب حصرم وركي سكر وياخود عسل ايله متخذ اولان شراب حصرم استعمالنك حامله
منفعتي جيده وجنينه موافقت اولور ومجفف اولان نشا سنجر وحاملدن تناول
طين مشتهاء اولنلره موافقت وارد وبعضكره انلر حريفات مثللولر ايله خردل
كبر نسنه لر ايله انتفاع ايدرلر زيرا حريفات خلطاردي قطع ايدر وشهوته تنبيه
ايدر وشهوت ساقطه يي استرداده منفعتي غايت بالغه اولور وحامل شهوت
صادقه ايله جبن اشتها ايدر ايسه جبن رطب جمره اوزره شتي اولنوب [جفاف ابده قدر]
اطعام اولنور زيرا شتي ايله مجفف جبن يابس حريف جبندن فضلي اقل
اولمغله افضل اولور اما جبن يابس حريف شهوتي زياده فتق ايدر اما معده دن
حاملك يا حفي وحمض دفع ايچون بو جوارشن استعمال اولنور انك تركيبي بودر
خل ايچنده منقوع كمون كرماني كه بعد النقع مقلو اوله كندر سعتر فارسي هر بريندن
بر جزء جند بيدستر اوچ جزء بو مذكوردن سفوف اتخاذ اولنوب نصف مثقال
بر مثقاله واريجه قدر استفاف اولنور واكر اول ادويه شراب سكر ايله معجون قيلنور ايسه
اول قدردن زياده تناول اولنمق جائز اولور

بعض بر مثقاله

اما انلرک طعام اوزره قیئلری تدبیرلرنده واجب اولورکه حامله بعد الطعام عطرنتر وقبض اولان نسنه ویریله سفرجل مشوی خصوصا اکر عود هندی نشطا یا اسلم غرز اوله اکر نفعی زیاده اولور و اینیلری وادجلری غرنده حرا وحتا اولنور ومعده لرنده اضمده معلومه استعمال اولنور واغزلرنده حب الرمان مع ورق النعناع امساك ایدرلر وحیبهده بر شی لحس ایدرلر وبعضکره انلره عارض اولان غثیر طین ارمنی تسکین ایدر

بشنجی فصل حوامله عارض اولان خفقان بیاننده در خفقانلری حوامله اکثر عروض فم معده مشارکتی ایله اولور وفم معده ده خلط اولمغله اکر خفقان عارض اولور واکثر حالده اول خفقانه ماء حار تجرع واول دیاخت خفیفه که فم معده ده اولان مواد حارده اولور انلر جمیعا خفقان حواملی تخفیف ایدر

التنجی فصل طمث حوامل سیلاننک تدبیرلری دیرانجینه طبیب اولمیله قوابض صوده طبخ اولنوب اول صودن ابزن استعمال اولنور اول قوابض عدس وقشور رمان وجلنار وعفص وبلوط وانلرک برنسنه لردر وبعضکره عفص جلنار قشور رمان تیبی یابسدن ضماد اتخاذ اولنوب خل ایله تضمید اولنور

یدنجی فصل اقدام حواملک تورم وترهلی بیاننده در اول آفته تدبیر بودر که حامله ایاقلری ورق کرنب ایله تضمید وخل ایله ممزوج نبیذ ایله طلا اولنور ویاخود اترج لبنی ایله طلا اولنور ویاخود طین قیمولیا ایله تلطیخ اولنور وبعضکره قصب خل ایله ضماد اولنمغه حمد اولنور وکذلك شبت خل ایله ضماد اولنمغه حمد اولنور

سکزنجی فصل اسقاط جنیننده اولان کلاحدر اسقاطه ادویه اولور ویا ضربه وسقطه دن بر اولور ویاخود ریاضت مفرطه ویاخود وثبه شدیده اولور خصوصا اول وثبه جهت خلفه اوله زیرا اول مذکور لرمن عالی حالی اوزره انزال ایدر ویاخود سبب اسقاط الام نفسانیه دن برشی اولور غضب شدید

وتربلر برکسنه نک ابی حوق اولمغه در رلر یقال ترهلت المراة اذا اکثر لحمها وان هولی

بلغ

ویاخود

ویاخود خوف وحزن دن بری کبی ویاخود سبب اسقاط افراط اوزره اولان حرکتلر ویرونیه اولور وبوایکی سبب ایله حبلایه حمامده طول اقامت مکث ونفس عظیم اولنجه قدر اکلنمك کرییه ومنی اولور زیرا حمامدك کنز وازلاق ایله جنینی اسقاط ایدر وحامله خروج ایلدیکده هواء بارد هم اسقاط ایدر وکذلك حمام هواء باردك آنده فقدانی واسترخا حبیله وتحلل حبیله حامله ضعف ویرمکله هم جنینی اسقاط ایدر کثیر دن وکذلك سقوط جنینه سبب الام بدنیه وامراض واسقام وجوع شدید ویاخود اخلاط دمدن برینك استفراغی اولور اول استفراغ کرك ادویه ایله وکرك فصد ایله اولسون جمیعا اسقاطه سبب اولور ویاخود کنز وکلنلن ویاخود حیض کثیر دن ناشی نزف ایله اولسون وهرنه مقدار ولد بیوراییسه فصدا ولقدر مضر اولور ویاخود اسقاط امتلاء شدیده وتخم کثیره دن اولور زیرا اولمثللو تخمه وامتلا جنینك غذاسنی افساد ایدر ویاخود طریق غذایی سد ایدر ویاخود سبب اسقاط کثرت جماع اولور زیرا کثرت جماع رحم خارجه تحریك ایدر خصوصا بعد السابع تحریکلر زیاده اولور واستحمام واغتسالك کثرتی رحم مزلقه ومرخیه وجنینی مسقط اولور وکذلك حمام قوتی ارخا ایتمکله هم جنینی هواء بارده اخراجه موءدی اولمغله هم سبب اسقاط اولور وذکر اولنان اسباب بادیه طبقه سی ایدر وبعضکره ~~هم سبب اسقاط جنین قبلیتی اولور مثلا جنینه عارض اولان شیء جنینی هلاك اولور~~ وطبیعت انك رحمده مکثنی کریه کورر خصوصا جنینی هلاکی صدید سیلانی ایدروب رحم لذع وایذا ایلیه اولزمان کراهتی زیاده اولوب طبیعت آنی خارجه دفع ایدر ویاخود جنینی ضعیف اولوب رحمده اکلنمز قوه لابثه سی اولمغله سقوط ایدر ویاخود جنینی محیط اولان اغشیه ولفایف حجب ابلیه سقوط ایدر زیرا اول اغشیه تخرق قطع اولوب رطوباتی سیلان ایلیه رحمه ایذا ایدر واول جنینی دفع ایجون قوه دافعه

اسقاط جنینه سبب اولنلر قبلیتی اولور اول جنین اولور اول جنینی عارض ایله حامله عروض ایله هلاك اولور

ویاخود کثرت جماع

وكت ايروب في قع ايدر وكذلك ازلاقي اولدطوبت اعانت ايدر وياخود اسقاط
رحم اولان بر سبب ايله اولور فم رحمك سعه سي وقلت انضمامي كبي ورطوبات
رحم وافواه اوزرده نك رطوباتي كبي زيرا اول رطوبات ازلاق ايدر وانلر ايله رحم
ثقيل اولور ورحمك بالجمله سوء مزاجي اصنافي ايله هم اسقاط اولور اول سوء
مزاج كرك حردن وكرك برددن ويبسدن وجنينك قلت غذاسندن اولسون
وبعضكره رحمك ريحي هم اسقاطه سبب اولور ورحمك ورم وماشرا وصلابتي
وسرطاني هم سبب اولور وقروح رحمدن هم سقط واقع اولور وشهر ثانيده واقع (وثالثده)
اولان اسقاطك اكثري ريح رحمدن ورحم اولوب نفرت سميه اولينه افواه عروقك رطوبتندن
اولور زيرا اول نفرتدن منشيمه عروقي منتسج اولور اول نفرتچون ترطب ايليسه انلر
منتسج اولان عروق مسترو اولوب رحمدن ادني تحرك ايله جنين ساقط اولور
وياخود كثرت ثقل ايله ساقط اولور وياخود سبب سوء مزاج حار مجفف وياخود بارد
مجمد اولور وكذلك اول امرده واقع سقطك سببي في الاصل رقة مني اولور زيرا مني رقيق
اولدقده غشا اول ضعيف اولوب انخراقه مهيا ومستعد اولور ودي اجتذاب ايدر
اما يوم سادسده اولكي واول يومدن صكره اولان اسقاط رحم حتفزعه اولان مزلق
جنين اولوب ارطوباتدن اولور وبر قوم ديديلركه اسباب اسقاطك اكثري رحمدن اولور لكن
صحيح اولان قول اول مفصلدر اما من معلومه دن صكره اولان اسقاطك
سببي اكثر بر دخي بيله اولان ضعفدر وبعضلر هم ديديلركه هزالي شديد اولان
مرأه حامل اولسه قبل ان تسمن ولدني اسقاط ايدر زيرا بدن [struck through] صلاح
نفسي ايچون غذايه نايل اولور وانزن جز [struck through] جنين تغذيه ايدجك مقدار
فضله باقي قالمز وجنينه واصل اولمز وجنين ضعيف اولوب ساقط اولور واعتدالي (وعود قوتي)
متجاوز بلدان بارده وجدا فضول بارده اسقاطي اكثار ايدر وكذلك عسرت (جدا)

وحبال موت

وحبال موت بعض مراه يه عارض اولان موتك شدايدي ايله هم سقوط كثير اولور
وبلاد جنوبيه واهويه جنوبيه هم اسقاطي اكثار ايدر اما بلاد واهويه شماليه (لكثيره)
اسقاط قليل اولور مكركه برد شديد اولوب جنيني حوذر اوله وقچن جنوبي
حار اولان شتا مرور ايدوب ارد نجه كلن ربيع قليل المطر اولسه
وضع حملي ربيعه مصادف اولان حبالي حملز ادني سبب ايله اسقاط
ايدرلر وتولد ايدن اولاد ضعاف اولور واسقاط جنين قتنك عارض اولان
اوجاع ولادت طبيعيه اوجاعندن شديد اولور اسقاط غير طبيعي اولمغله
العلامات اسقاطك علاماتي بودركه تديلر اكتنازي صحيحدن ضمور اخذ ايدر
وبعضكره تديلرده مرض حسبيله اكتناز اولور اني طبيعت اصلاح ايدوب
ضمور استرداد واعاده ايدر واول وجهدن اولان ضمور اسقاطه علامت اولماز (خوف اولنمز وانلرك ضمورندن اسقاط)
بلكه علامت اسقاط اولان اكتناز صحيحدن ضمور انتقال ايله اولور وحامله
ايكي تديلرندن قنقيسي ضمور اخذ ايدرايسه اول ضمورك صاحبه سي اولكون
ولدي جانب ضموردن اسقاط ايدر وقچن لبن افراط وتواتر اوزره درور ايدوب
حتي انلرك تديه ضمور كلسه اول حال جنينك ضعفنه [struck through] وبعده سقوطنه انذار
ايدر ورحمه اولان كثرت اوجاعدن انكبي منذر اولور وحامل محموم حما حسبيله بوجه
جدا قرين اولسه [struck through] وناهض حادث اولسه وياخود رأس ثقيل اكراعيا استيلا ايلسه [struck through]
وقعر عينلده وجع هم احساس [struck through] ايليسه دلالت ايدركه انلر اسباب اسقاط
متوافيه ومتواصله دروالا طمث ايدوب بعده اسقاط ايدر وكذلك اسقاطه
قويه اولان اسباب توالي ايليسه بروجه محرر اسقاطه دلالت ايدر اما خراجات
وقروح واورام ورطوبات سبيلر ايله اولنجق اسقاطه مرار ذكر اولنان علامات
دلالت ايدر واما جنب الريح اولان اسقاطه علامات رياح دلالت ايدر اول علامات

من غير نقل تمدد وانتقال ومنفخات تناطح ايله آفترنك ترايدي دلالت اولور
واسباب بادئه اسقاطه سبب اولورلر اول اسبابك تذكر وظهوري ايله اولور
وجنينك موتنه جوف رحمده ثقلت وتخلخل برشيئك بر جانبندن جانب اخره حركتي و
انتقالي دلالت ايدر خصوصا مرأة حامل اضطجاع ايلديكده انتقال زياده احساس
اولنور وسره بيه حاره اولان حاملك برودت سره سرهن موتي جنينه دلالت ايدر
وضمور ثديه موتنه دلالت ايدر وبعضكره انزرطوبات صديديه منتنه سيلان
ايدر واسباب موتي تاكيد ايدر اول امراض حاره كه حامله اصابت ايدروب مجنب الحمل
اذاء شديد ايله ايذا ايدر زيرا امراض حاره سر اولان حامل تغذيدن منع اولنور ايسه
جنيني هلاك اولور واكر حامل تغذيه اولنور ايسه مرض شتد اولور وجنينك موتي
فتنه وقبله حامله امراض صعبه تحرزه عارض اولور وقبله عارض اولنلر موت
جنيني انذار ايدر مثلا حاملك كوزلري عمقنه غؤر ايدر وعينلرك بياضي كمد اولور
وطرف انف ابيض ومع هذا شفه لري احمر اولور واستسقا لحم كبرانده حالت
اولور طقوزنجي فصل جنينك حفظ وسقوطندن تحرزك بياننده در
جنينك رحمه تعلقي ثمره نك شجره تعلقي كبيدر وسقوط ثمره خوف اولنان
اوقاتده زياده مخوف اولنلر ثمره نك اول ظهوري وقتي اولور وكذلك عند الادراك
سقوطندن زياده خوف اولنور وانلر كبي جنينك ده جنينك اوقات سقوطندن
زياده مخوف اولان وقت اول علوق وقتي ووقت اقرابك قبيلي وقتي اولور ووجب
اولور كه اول حمل واخر حمله اسباب اسقاطدن زياده توقي اولنه ومسهلات استعمالي
اثنا اسقاطده اولمغله اول ايكي وقتده ادويه مسهله دن توقي وتحرز زياده
واجب اولور قبل الشهر الرابع وبعد الشهر السابع وبينهما مسهلاتدن توقي اولنور بينهما ده ضرورت
استعمال اولنه مسهلك مضرتي طرفلرده استعمال اولنلردن اقل واسلم اولور وضرورت

وثقيل
جنب او زره

اولدقلہ

اولدقلہ وقت متوسطه مسهل استعمال لنه مصير اولور واوقات حملده بعضكره
مسهل استعمال اولنذلر دنر واولوردو تنقيه ايتمك ايجون زيرادم تنقيه اولنمسه
سوء مزاج جنيني افساد ايدر وواجب اولوركه اول تنقيه ده رفق ولطف ايله اوله
وبعضكره قبل العلوق طمث محتبس اولوب كما هو الواجب دم سيلان ايلمز وحمله
محتبسا باقي قالوب بعد علوق اولور واول محتبس اولان طمث وفضله
تنقيه يه حاجت اولور واكر اول طمث محتبس جنيني افساد ايلمز ايسه منقيات
لطيفه ايله ورفق ايله تنقيه اولنور ولكن تنقيه مترويات ايله قيلنمز بلكه منقو
احتمال اولنمغله استعمال اولنور واحتمال ده فم رحمك وراسنه اولمز
بلكه منقوع عنق رحمه احتمال اولنور وتنقيه اولنجق مواد دفعه واحده ده تنقيه
اولنمز بلكه دفعات كثيره ده تنقيه اولنور وفجن امزجه واورام وقروح وريح
واو لمثلو نسنه لر ايله حامله نك اسقاط خوف اولنسه اول اسبابك هر برسين
كندو بابلرنده ذكر اولنان نسنه لرك بري ايله معالجه اولنور وفجن سبب اسقاط
سبب بادر ايله اولوب اول بادر سبب مزاج تحرك ايسه مزاج تعديل اولنور
واكر ولكن اول سبب مواد حاره يي رحمه امالة ايلدي
ايسه واول امالة اولان موادك ورم احداثندن خوف اولنور ايسه ردع
ايله معالجه اولنور واكر اول سبب بادي اول حالك اوليوب ولكن اول سبب بادي
ايله جنينه اصابت ايدن اذا والمدن جنينك سقوطي وياخود هلاكي خوف
اولنور ايسه واجب اولوركه جنيني حافظ اولان ادويه ايله معالجه اولنه اسما
اول ادويه حافظه يي بيز ذكر ايلرز اما رطوبات سببيله زلق كما هو الاكثر
وقت حمله زلقي اوغلغ ايدر حقن لينه استعمالي ايله معالجه اولنور بعده
بولطف وار اولان زاقات وعفرات نوع ورحم منوقه حقن استعمالي ايله اولور

وقت حمله

و موانع اورام وممكن اسهال

يعني زلق جنيني

تدبیر جیّد حفظ جنین ایچون بو تدبیر جیّددر ماء الاصول دهن خروع ایله
ویاخود حسک وحلبه طبیخی دهن خروع ایله نافعدر هر اوچ کونده بر کره حقنه
ایتدیرمکده برشیء سقا اولنوررو ایارج جالینوس دخی سقا اولنور حقنهء جیّده
حفظ جنینه وریاحه نافع حقنه در سعتر ابهل نانخواه کاشم عیدان الشبت
بابونج سذاب حسک حلبه هر برندن بر حفنه یعنی برآوج اخذ اولنوب اوچ رطل
صو ایله نصفی باقی قالنجه قدر طبخ اولنور وانندن بر رطل اخذ اولنوب اوزرینه دهن زنبق
بر استار دهن سمسمدن بر سکرجه حل اولنوب حقنه قیلنور دورت کونده بر
کره اول مثللو حقنه ایله احتقان اولنور وبیننده حقنه جیّده دن اولور برحنظله
اخذ اولنوب تقویر اولنور وایچنه اولان حب اخراج اولنور وایچنه دهن
سوسن دولدیریلور وبر کون وبر کیجه علی حاله ترک اولنور وغدا رماد حار
اوزره وضع اولنور اول دهن غلیان تام ایله غلیان ایدنجه قدر وبعد التصفیه
اولنوب فاترا قبلکه احتقان اولنور ازلاق مرطب ایچون نفع عجیب قیلور وبو
مثللو استفراغدن صکره واجبدر که ادهان عطره حاره ومروخات ومرزنجوش
استعمال اولنه وصوفات ایله محتملات احتمال اولنه ومعاجین کبار ودواء
کاسکبینج ودحمرتا وسنجرنیا هر اوچ کونده ویاخود بش کونده بر کره استعمال
اولنه وکذلک دواء المسک ودواء البزور استعمال اولنه وکذلک قشور
قشور کندر سعد مرضوض هر برندن بر جزء من نصف جزء بو اجزا الزاق من صو ایله
طبخ اولنور ربع قالنجه قدر وتصفیه اولنوب التی دورت وقیه ایله احتقان اولنور
واحتقان هر اوچ کونده بر کره اعاده اولنور ولکن احتقانلر رطوبات استفراغندن
صکره قیلنور وانلره بخورات جیّده دنر مقل علک انباط اشق شونیز بو مذکورلرک مجموعندن
ومفرده بعد التنقیه بخور استعمال اولنور وسنبل وزعفران ومصطکی ومرّ وسک | مرضوض

وحد

وجندبیدستر ومقل واو مثللو ادویه ایله دهن ناردین ویاخود شحم اوزه خلط ایله
اولنوب بر صوفه خضرا ایله احتمال اولنور وتقدیم واجبدر ولادن احتمالدن صکره تحقیق
ارنب دخی احتمال اولنور حرارت مزاجلرنه وورمدن واو مثللو افتلر اولمیلرک احبه حفظ ایچون
ادویه ادویهء قلبیه لردرزرنباد درونج وایکی بهمن ومفرح ودواء المسک ومثرودیطوس
مثللولردر مانع اسقاط اولان دوادر درونج زرنباد جندبیدستر حلتیت سیاه
مسک هلیلج تواعفص طباشیر هر بریندن بر درهم زنجبیل اون درهم بو مذکورلردن
منخذ اولان دوانک شربتی واحد من مثقال واحد در کل یوم ماء بارد ایله شرب
اولنور وآنی شرب ایلمزدن مقدم حقن جسیخنا استعمال اولنور وکذلک منع اسقاطده
نفع اولور سعتر بابونج حلبه شبت نانخواه واو مثللو ادویه لرک جدا نفعی اولور
اونیجی فصل اسقاط واخراجه حاجت اولان جنینک اسقاط واخراجی
تدبیرلریدر براز اوقاتده جنینی اخراجه حاجت اولور صبیه وصغیره حامل اولسه
ولادتنده حامل صغیره نک هلاکی خوفی اولنمغله جنینی اخراج اولنور وکذلک فم
رحمه آفت وحجر زائد اولوب مولوده خروجی تضییق ایلسه واول مضایقه ایله حامله
هلاکی خوفی اولنمغله جنینی اسقاط واخراج اولنور وکذلک حامله بطننده جنینی
هلاک اولسه جنین میتی اخراجه حاجت اولور ومعلوم اولکه ولادت عسر اولوب
عسرتی ایکی دورت کون ممتد اولسه جنینی هلاک اولور وواجبدرکه انک
تخلیصه اشتغال اولنه وجنینک حیاتی ایچون تربیه اشتغال اولنمیه بلکه
جنینک اخراج واسقاطنه اشتغال اولنه وبعضکره اول اخراج حرکات ایله اولور
وبعضکره ادویه ایله اولور وادویه جنینی قتل ایدر وبعض ادویه فعلی حیض
قوت ایله ادرار اولور وبعضکره ادویه نک فعلی ازلاق ایله اولور وجنینی قاتل
اولان ادویه مرّه وحیض مدرّه اولان دخی مرّه وحرّیفه اولان دوالر اولور ومرلوک | اولاندوالراولور

حق قرّة رطبة لزجه اولان دوا اولور و اول ادویه شربا و احتمالا استعمال اولنور اما
حرکات ایله جنین اخراج قصد ایتمکله اولور اولا باسلیق و بعده صافن فصد ایتمکله
وکذلک اول حرکات اجاعه ایله و ثبات کثیره ایله و حمل ثقیل احتمال و تقیئه و
تعطیس ایله اولور و بو بابده اولان تدبیر جیّد دخی اولور حبلی نک فم رحمنه مفتول
کاغذ و یاخود ریشه و یاخود اول خشبه که اشنان در و یاخود سذاب و یاخود [illegible]
و یاخود سرخس دن ریشه جمله سی مبرّأة و مصنوعه اوله او اشیانک بری ادخال اولنوب
اندن صکره تنقیس فم رحمه ادخال اولنور ایسه لا محاله جنینی اخراج ایدر خصوصا انلر قطران
و شحم حنظل صوینه و اول مثللو ادویه مسقطه نک بری ایله تلطیخ اولنه و ادویه
مسقطه نک کیمی مفرده و کیمی مرکبه در و مفرده لر بزاد ویه مفرده جرا اولنده ذکر
ایلدک و مرکبه لر دخی قرابادینده ذکر ایلدک ولکن بیز بو مقامده ایکی طبقه سنی دخی غرضمزده
فعلی و عملی زیاده اولنلر ذکر ایلدک اما ادویه مفرده دن عملی اکثر اولوب اشتداد حرارتدن
ابعد اولنلر بونلردر افسنتین و شاهترج اما اول مثللو ادویه مفرده دن مع حرارت
اولنلر بزر شیطرج مثللودر و اول بزر حرفه مشابهدر و آنک رائحه سی حریفه در
فجن اول بزر احتمالا و استعمالا اولنسه جنینی اسقاط ایدر و کذلک مسقط
جنین اولان ادویه مفرده حاره نک بری دخی صبر ملدر مشروبا و محمولا استعمال
اولنور و دهن بلسان دخی احتمال اولنسه جنینی و مشیمه یی اخراج ایدر و حلتیت
و قنه نک بو بابده فعلی قوی اولور و بخور مریم دخی بو بابده قوی الفعلدر
شربا و حمولا استعمال اولنور حتی بر قوم زعم ایلدیلر که حامل بخور مریمی وطی
ایلسه یعنی اوزرینه باصوب چیکسه آنی وطی اسقاطنه مؤدّی اولور
و بخور مریم عصاره سی ایله حامله بطننه طلا اولنسه جنینی افساد ایدر
و بر قطعه قطنه ایله اول عصاره احتمال اولنسه آنک جنینه تأثیری نه کیفیتده

اولدیعنی

اولدیعنی تحقیق ایله و کذلک مرطنیثا اصنافندن بخور مریم صنفندن
ماعدا اصنافلرک عصاره لری دخی ذکر اولینان شانده بخور مریم کبیدر و اشنان
فارسیدن اوچ درهم مقداری حامله سقی اولنسه سقی اولندیغی کونده جنینی اسقاط
ایدر و کرمدانه دخی حامل ایکی دانق تناول ایلسه ولدینی القا ایدر و حرارت و حرقت
احلیله احداث ایدر و کذلک شحم حنظل طبیخ ذکر سابقده زراقه موصوفه ایله
علی شروطها ازراق اولنسه و یاخود صوفه ایله اول طبیخ صاعدا احتمال اولنسه
اول دخی فعل سابق مثللو فعلی ایشلر و ادویه جیّده دخی اولور دارصینی فوه ایله خلط
اولنوب شربا و یاخود حمولا استعمال اولنسه اولدخی اسقاط ایدر و مع ذلک غثیی
دفع و تسکین ایدر و بو بابده خاصیتی اولان نسنه لردن اولور قوملرک زعملری اوزره
حمارک حافری ایله حامل تبخیر اولنسه کرک حی و کرمیت جنینی اخراج ایدر و قمع ایله
تدخین اولنسه جنین میتی سریعا اخراج ایدر و سمکه مالحه نک عینی تدخین دخی
حافر حمار تدخین حکمنده در و اسقاط ایچون دواء قوی و جنین میتی اخراج ایدن مشروب
اولور بو ترکیب ایله زره اولان دواء مرکب حلتیت یارم درهم سذاب ... ورق ...
اوچ درهم مر بر درهم بو مذکور شربت واحده در ابهل [illegible] سنده سقی اولنور
غذوه لر شربت و عشیا دخی بر شربت سقی اولنور و یاخود [illegible] طویل جنطیانا
حب الغار مر قسط بحری سلیخه سوداء فوه الصبغ عصارة الافسنتین طری
و حریف قردمانا فلفل مسکطرمشیع و زنلری برابر اخذ اولنوب کونده مقداری
کل یوم ایکی مثقال شرب اولنور جنینی بسهولت اسقاط و غثیانی دافع و مسکّن
اولان ادویه جیّده دن دارصینی قردمانا ابهل اوزرا و نزمر [illegible] شربتی واحده سی
اوچ درهم قیلنور و کل یوم اوچر درهم سقی اولنور و اول دوا [illegible] فعل [illegible] ایله معا
اسهالی ایدوب بنفسه یی تنقیه و مشیمه یی اخراج ایدر و تریاق الاربعه اسقاطه قوی اولور

حق

وجنين ميتك اخراجنه حقنه ياقادبعه قويرر وكذلك طفل ميتك اخراجي ايچون اوچ اوقيه ماء
سذاب وجوز اوچ تين ايله نا علما طبخ اولينه حلبه طبيخ واوچ درهم سمن اخذ وجمع اوقيه سمن برطل
وسقي اولينور وحيتي مياه مذكوره ازلاق ايدر وبعضلره ماء بارد مصفي اوزره برا وقيه
خطمي ذرور اولنوب سقي اولنور واول مستو تقيئه وتعطيس ايدر روماء سذابدن مقدار
كثير تمر ايله طبخ اولنوب دهن حلبه ايله سقي اولنور وحيتيه اصلاح ايدر وفرزجا
مستعمله دندر كرمدانه لبن اخذ اولنوب اشق ايله فرزجه اتخاذ اولنوب استعمال اولنور فرزجه
جيده قثاء الحمار عصاره سي طقوز قيراط اخذ ومرارة الثور ايله احكاما معجون قيلندقده
صكره احتمال اولنور وحيا وميتا جنيني اخراج ايدر فرزجة لفولس خربق اسود ميويزج
زراوند مدحرج بخور مريم حب ما ذريون شحم حنظل اشق بومجموع اشقدن ماعدا
سحق اولنور اما اشق صو بيد قانيلوب اول صو ايله ادويه باقيه جمع اولنور وبعضلر
انك ايچنه نورك مرارة مجففه سي دخي ادخال اولنوب فرازج اتخاذ اولنور فرزجة قوية
جدا نوشادر مسحوق اون درهم اشق اوچ درهم اخذ اولنور واشق حل اولنوب آنك
محلولنه نوشادر مسحوق معجون قيلنور وانلر فرازج اتخاذ ايتديكجه آنكله احتمال
اولنوب بر فخذ اوزره ايكي ايقلري رفع اولنور وكذلك طبخ افسنتين وسذاب
عصاره سي وابهل طبيخ ودهن خروع منللو اكثرا زراق اولنور اون برنجي فصل
رحم ايچون اتخاذ اولنان زراقه بياننده در رواجب اولور كه رحم زراقه سنك طرفي مملسه اوله
طبع ايله اولان سي ده متلثه اوله تا يواقع اولمشدر روزرا قدنك عنق رحمده طوتلنده
اوله وبر كيفيتله اوله كه اول زراقه فم رحمه داخل اولدقده مراة ظن وحسبان ايليه كه
داخل رحمه اولان فضايه زراقه صايره اولمشدر واوزراقه ايله جنين قاتل ومزلق ومخرج ادويه
ادويه ازراق اولنور اون ايكنجي فصل جنين ميتك اخراجي ايچون قدمانك ترتيب ايتديكلر
تدبير آخردر انادن جنين هلاك اولوب اخراجي ايچون حديدله ايله قطع اولنوب اخراج اولنمق مراد

معالجة اولنان مراة نك

القرنة بالضم الطرف الشاخص من كل شيء وراس الرحم اوزاويته وشعبته او ما نتأ منه قاموس

اولنديقده

اولنديقده انانك حالنه نظر اولنوب سليمه وغير سليمه اولديغي تعرف اولنور اكر سليمه
ايسه انك معالجه سنه اقدام اولنور وانانك سلامتي حالي بوعين معالجه منع اولنور
زيرا حالي رديه اولان مراة يه مع السهر غشي ونسيان واسترخا وخلط عارض اولور
واكا چاغريلسه جواب ويرمكه قريب اولمز واكر صوت رفيع ايله ندا وصيحه اولنسه
ضعيفا جواب ويرر وبعده ينه غشيه وارير واول حالته رديه سي اولان مراة نك
كيمنك مع تمدد تشنج اولوب عصب مضطرب اولور وغذادن امتناع ايدر ونبض صغير
متواتر اولور اما سليم اولان مراة ده بو حالاتك بريسي بولنمز وبو حالاتك فقداني ايله
انانك سلامتي معلوم اولسه لايق اولور كه انا بر سرير اوزره على ظهرها استلقا اولنوب
وانانك باشي اسفله ميل ايتديريلور وايكي ساقلري جانب فوقه رفع اولنور وايكي
طرفنه برر خاتونلر قائمة اولوب ذكر اولنان هيئت اوزره آني ضبط ايدرلر واكر انى ضبط
ايدنجك خاتونلر حاضر وموجود دكل ايسه آنك صدري سريره ربط ايله ربط
اولنور اول عليل عندمد القابله منجذب اولمسون ايچون وبعده قابله عنق رحمك
سقفني فتح ايدر ويديسنه قابله دهن مس ايدر واول ايدك اصابعي مستطيلا
جمع ايدوب فم رحمه ادخال ايدر واول اصابع ايله فم رحمي توسيع ايدر وفم
رحم اوزره دهن صب ايدر وصناره غرز اولنجق محل مناسب جنين ميتك طلب
ايدر واول جنين ميتك موضع مرتفعي صناره تعليق ايچون تفحص ايدر وباش
اوزره خروج ايدجك جنين ميتك صناره غرز اولنجق مواضع ايكي كوز واغز
وقفا وحنك وتحت اللحي وترقوت واضلاعه قريب اولان مواضع وتحت
شراسيف منللو مواضعدر واياقلر جانبندن خروج ايدجك جنينك مغرز صناره
اولان محلي فوق العانه اولان عظام واضلاع متوسطه وترقوته اولور وجنين
ب ايدجك الت قابله يديمني ايله اخذ ايدر ويديسار اسنه رحمه ادخال ايدر

صنارهٔ بين الاصابع حتيته يعنى موثقه ايدروذكر اولنان مواضعدن برينه اول صنار
صنادير شى فارغه بالغ اولنجه قدر غرز ايدر واول غرز اولينان صناره محاذيسنده
اولان موضعده صناره اخرى غرز ايدر جذب مستوى اولمسون ايچون اولوب
جنين ميت ناحية واحده به ميل ايليسون ايچون وبعد الآن جذب چكوب جر ايدر
ومدّ على الاستوا محاذياً قيلمق بلكه جميع جوانبه اولور نزع اسنان قلنديغى گبى
چيقرنلر ديش جميع جوانبندن مدّ ايدر بجكر كبى ولايق اولور كه اول اثناده مدّا رخا اولنه
وسبابه مرهون ؟ اصابع كثيره هى رحم ايله جسم محتبس اراسنه ادخال اولنوب اصبع
اصابع اول جسمك جوالسنه اداره اولنه وقچن جنين تبعيت ايدر ايسه
يعنى اول جذبه مطاوعة ايدوب منجذب اولور ايسه صناره اولى موضع اولندن
ارفع بر محله نقل اولنور وانكله برازهى جذب اولنور بقدر ايتن هى ادفع بر موضعه
نقل اولنور واول جسم خروج ايدنجه نقل صناره تكرار اولنور اگر اول جنين ميتك
بر اول خروج ايدوب مودن ممكن اولمسه بر خارجه انضغاط اولمق حسبيله بريك
خارج اولان محلنه بر خرقه لف اولنور جاذبك يدندن منزلق اولمسون ايچون وبعده
جذب اولنور حتى ابطه وارنجه قدر خروج ايلديكده كتفده متصل اولان موضعدن
قولو تماماً قطع اولنور واگر جنين ميتك ايكى اللرى معاً خروج ايلدر ايسه انلرك منوال محرر
اوزره ايكى اللر كتفلره متصل اولان موضعلردن قطع اولنور وكذلك ايكى ايا قلرى
اعضاء سائره دن مقدم خروج ايدوب سائر اعضا انكه تابع اولمسه ايا قلرهى خرقه لر ايله لف اولنوب
وبعده جذب اولنوب ازينه لردن قطع اولينور واگر جنينك باشى كبير اولوب اول راس كبيره
خروجده ضغط وضيق عارض اولسه واول راسده ماء مجتمع اولسه لايق اولور كه
بين الاصابع بر مبضع وياخود سكين شوكى ادخال اولنوب اول سكين ايله راس جنين
شق اولنه باشنده جمع اولان صو سيلان ايدوب باشنه ضمور عارض اولمغله خروج سهل اولسون

ايچون

ايچون واگر كبر الرأس اولان جنينك رأسنده ماء مجتمع يوغيسه بلكه رأسك كبرى
دماغ حسبيله ايسه دماغى اخراج اولنور واگر كبر راسى اول ايكى وجهك برى ايله
اولميوب رأسيدى كبير خلقت وطبيعت ايسه لايق اولور كه جمجمهٔ راسى شق اولنوب
ديش وكمك چكيلن كلبتين ايله اول شقلرك هر برى اخذ واخراج اولنه
وراسى اخراج اولندقده صدر منضغط اولور ايسه صدر دخى تر قوه يى
ولى ايلن محل ذكر مرور ايدن آلات برى ايله شق اولنور صدرده اولان رطوبت
اول شق ايله منصب اولمغله صدر منضم وخروج سهل اولسون ايچون اما اول شق
ايله صدر منضم اولمازايسه ترقوت عظم قطع واخراج وانك خروجى ايله
صدر اخراجه اجابت ايدر عصيان ايلمزو اگر اول جنينك اسفل بطنى وارمى
ايسه جنين گرك ميت وگرك حيّ اولسون وارمى اولان اسفل جوفى
وصدرك شقو كبى شق اولنوب بطنى فراغ اولنور اما ايا غى طرفندن خروج
ايدن جنينك ايتسهل وفم رحمه تسويه سر هيّن اولور اما ايا غى جذب ايله خروج
ايدوب بطن وياخود صدر رقبته ضغط اولسه واجب اولور كه ذكر
سابق منوال اوزره انلرك خارج اولان محلنه خرقه لف اولنوب جذب اولنور
وجذبه مطاوع ومجيب اولميان محللر شق اولنوب رطوبت موجوده سى اراقه اولنور
وبو منوال اوزره اعضاء سائره نزع واخراج اولنوب لكن راسى ارتجاع و
احتباس ايليسه معالج يدى يسار اسنى ادخال ايدوب جنينك راسنى تطلب وتفحص
واصابع ايله فم رحمه كلنجه قدر اخراج ايليسون وبعد عصيان ايدن محللره جنينى
جذب معمول اولان صنار ايلدن برينى وياخود ايكيسنى ادخال ايدوب ايچون
آنكله جذب ايليسون واگر فم رحم ورم حادث حسبيله منضم اولدر ايسه
اكه جذبه عنف ايلمك لايق اولمازبلكه لايق بودر كه اول موضعى دسومتلو اولان

اولنور

بلغ

اشیا کثیرا صب اولنوب ترطیب اولنه وابزن ده اجلاس اولنه واضمده استعمال
اولنه او منضم اولان فم رحم منفتح اولوب رأس نزع قبول ایلسون ایچون اما اجنه
معترضه اولسه اگر تسویه اولنمق قابل ایسه تسویه اولنور و مذاهب سابقه
یعنی طرق متقدمه انده استعمال اولنور و اگر تسویه یی قبول ایلمز ایسه داخلده
جنینک کلا اعضاسی قطع اولنور و لایق اولورکه بعد الاخراج رحمه حادث
اولان اورام حاره نک جمیعا معالجاتی انده استعمال اولنه و اگر نزف دم عارض
اولور ایسه نزف بابنده مذکور اولان معالجات ایله علاج اولنور اون ایکنجی فصل
بعد الاسقاط استعمالی لایق اولان معالجات بیاننده در رحمدن مراه جنینی اسقاط
ایلسه واجب اولورکه مقل و زوفرا و حرمل و علک البطم و سعتر و خردل ابیض ایله تدخین
اولنه دوا سالم ایدوب دم تغلظ ایدوب محتبس و راجع اولمسون ایچون اون دوردنجی
فصل مشیمه اخراجی بیاننده در مشیمه یی من غیر اخراج دواء ایدن حیله بودرکه
معطساتن برل استعمال اولنه علی تعطیس اولنور و بعده منخران یعنی بورونک
ایکی ثقبه لری امساک اولنور و فم کظم اولنغله امساک اولنور و بطن تمدید و توتر
اولنوب مشیمه ازلاق اولنور و بو مذکورلر ایله تحت مشیمه ظهور ایلسه رفق اوزره
قلیلا قلیلا مد و جذب اولنور و مد عنیف ایله قیلمز منقطع اولمسون ایچون
و اگر انقطاعی خوف اولنور ایسه مشیمه دن بقیه یی ترک و اصل و نائل اولدیغی محل مراه نک
فخذینه معقد لایا غلنور و بعده بینه معطس استعمالی ایله مراه تعطیس اولنور
و تحت مشیمه سقوطی بطیء اولسه تمدید قوی ایله آنی مد ایلمه یلکه ایکی فخذه
موضع اولک فوقنه شد ایلیه برحال اوزره شد ایلکه مشیمه خروج ایدن اینه محل
رحمه صعود و رجعت ایلیه و اگر مشیمه رحمک قعرینه متصله ایلسه آنی قعر رحمدن
فکه و فصل ایچون لطف ایدوب جوانبه او مشیمه یی تحریک خفیف ایله تحریک

ایتمکله

ایتمکله مشیمه یی فم رحمه ربط ایدن رباطات ارخا و مشیمه یی رحمدن ابانه ایلیه و فاتح
اولور بو فعلار ایچون مشیمه یه اصلا عنف اولنمیه و اگر مشیمه احتباسنه سبب فم رحمک
شدة انسدادی و انقباضی اولور ایسه فم رحمک توسیعی ایچون احتیال اولنور اصبع
ایله و یاخود حاره مرخیه قیروطیات صب ایله توسیع اولنور و فم رحمه قیروطیات
مذکوره صب مراه نک هیئة نصبیه لرنده صب اولنمغه قریب و مرایق و معلوی برهیئت
اوزره ایکن اولور و بعضکره مراه نک نصبیه اضطجاعی صب وایه اقرب اولور
و فم رحمی توسیعه بعضکره مروخات و اضمده ملینه تحت سره ده و قطنده
خارجدن استعمالی نافع اولور و بعضکره مروخ و ضمادلر ادویه لر ایله اولنمق
قابله نک اصبعی تلطیخ اولنمق توسیعه کافی اولور و بو نلردن صکره معطس
اولان تدابیر ایله تدبیر اولنور و بخورات و ابزنات و مشروبات ایله و بلکم کل حیل
ایله احتیال اولنوب اخراجنده اجتهاد اولنور زیرا مشیمه ادنی وقتده تعفن و تنتن
ایدر و اول بابده مدرات قویه یه استعانت ایله و طبیخ اشنان اتخاذ اولنان
آبزنده مشیمه ایچون استعمال ایله او آبزن استعمال مشیمه یی اخراج ایدر و کذلک
مشیمه یی اسقاط ایدن ادویه دن اولور باسلیقون مرهمی فم رحمه [illegible]
صب ایلمک زیرا او مرهم مشیمه یی تعفین ایدوب اخراج ایدر و تحت مشیمه خروج
ایلسه آنده دهن ورد و یاخود انک کبی ادهان استعمال اولنور و مشیمه یی ازلاقده
معین اولور ماء رماد کرنب اوزره خطمی ذرا و لینوب سقی اولنمق و یاخود
دوغان ترسی سق و یاخود احتمال اولنمق و بو معینلرک اوزرینه اسقاط جنین
بابنده ذکر اولنان ادویه مسقطه یی استعمال ایله و فرزجات و بخورات
مذکوره لرده استعمال ایله و بو بابده استعمال اولنان بخورات جمله سندن اولور
خرء ابیض تبخیر اولنمق و کذلک زبل حمام ایله و فرا وند ایله دخی تبخیر اولنور و قرمادن

بعضلر قابله یه اللرین خرقه ایله لف ایلیوب بر ملفوفی رحمه ادخال و مشیمه اخذ و
واخراج ایله امر ایلدیلر لکن بو وجهله علاج مؤلم اولور و مشیمه جنین ایله خروج
ایلمیه بعد ایام منتعفن و منتفش اولوب خروج ایدر لکن مدّة بقاسنده ابخرت
تکون ایدن ابخره نفسانک دماغنه صعود ایدروب علیله حالت خبیثه عارض اولور
و واجب اولور اولا ادا یه بخورات عطره ایله و میسوسن شربی ایله و دواء مسك تناولی
ایله استعانت اولنه و معجون و قلیلی زره طلا استعمال اولنه و کذلک ادویهء قلبیهء
عطره استعمال اولنه و بعض قدما اخراج مشیمه حقنده بر کلام تکلم ایلدیکم بنز انی
عبارتی ایله نقل ایلرز لاوینذوس حکیم دیدیکه جنینک خروجندن صکره
مشیمه رحمده باقی قالسه اکر فم رحم مفتوحه اولوب مشیمه دخی تکفف ایدوب
هکره مثالنده اولدیسه آنک خروجی سهل اولور و آنک معالجه سنده لایق
اولور علاج ایدن کمسنه بر یسیراسنی تر ههین ایدوب رحمک عمقنه وار بر نی اخال عنق
و بر مذکور سیر ایله مشیمه یی رحمده تفتیش ایلیه و مشیمه یی بولوب اخذ و رحمه یدل
ایله الصاق ایلیه و عنق رحملی کرو مشیمه یی جذبه لایق اولورکم لا علی الجذا
جذب ایلیه زیرا علی الجذ اجذب ایلیسه انقلاب رحم حدوثندن خوف اولنور و کذلک
شدت و عنف ایله خوجذ ایلمیه بلکه لایق بودرکه اولا مشیمه یی یمنه و یسره نقل
و تحریک ایلیوب بعده جذبنه زیاده قیله زیرا ایکی جانبنه تحریک اولان جذبه
مشیمه اجابت ایدر و التصاقندن تخلص ایدر و اکر فم رحم مفتوح اولمیوب منضم
ایسه فتح و توسیعی ایچون قریبا ذکر اولنان معالجات ایله علاج ایدر و اکر قوت
ضعیفه دکل ایسه او قویه نفسانک عطسه خی تحریک معطسات و فی قدر افاویه
بخورات استعمال اولنور و بو تدبیر ایله فم رحم فتح اولنور ایسه علاج کمسنه الی
ادخال ایدوب مشیمه یی اخذ و اخراج ایدر و بو وجه اوزره مشیمه خروج ایلمز ایسه مشیمه
منوال الشروع اوزره

اخراج

اخراج اولنمق ایچون نفسانک قلق و اضطرابنه مؤدی افعالی تصدی اولنمیه زیرا اول
مشیمه محتبسه بعد ایام قلیله تحلل و سیلان ایدروب مائیه دم کبی خروج ایدر لکن اول
مشیمه رایحهء ردیه سی ایله رائسی تصدیع و معده یی افساد ایدروب کرب احداث
ایدر و حمی اولورکه اول عوارض دفع ایچون تفصیلا اولنیوب تذکر کنده استعمال
اولنه اول عوارضه موافق اشیا بتخیر اولنه و بینه لاوینذوس حکیم دیدیکه بن تجربه
ایدوب آکه موافق اولور دخنه یی حرفی تین یابس دخنه سی بولدیق انتهی کلام
لاوینذوس و حکیم اخر دخی بر قول ایراد ایلدکه بیرانی ذکر ایدرز و الفاظی ایله تحریر
ایلرز اول حکیم امر ایلدیکه ادویهء حوتیفنج سذاب فراسیون قیصوم و اندری
ایصلدوب چوق قدر دهن سوسن و دهن حناء اخذ اولنوب جمیعا حل بیدردن مجمّز
بر قدر الجینه وضع اولنور و اول قدرک اوزرینه بر ... سنه ایله اورتولوب باشنده
بر ثقبه صغیره قیلنور و اول ثقبه ده بر انبوبه قیلنوب اول قدر بنا اوزره
وضع اولنور تحت اول ادویه بغلیته و احراق غلیان ایلیسه اول قدر نار دن رفع
اولنوب جمره اوزره وضع اولنور بقیه بنضکره اول حامل اوزره مرأه نک جلوسی
ایلدیکی کرسی تحتنه قدر حویر تقریب اولنوب انبوبهء مذکوره مرأه نک فرجینه
ادخال اولنور و اطرافی ثیاب کثیره ایله اورتیلور اول ادویه نک بخاری خارجه
خروج ایتمسون ایچون و اول هیئت اوزره ایکی ساعت مقداری ترک اولنور
حتی اول مدتده ابخره ایله مشیمه یی اسهال ایدر و اکر بخار مذکور اخراج مشیمه ده ضعیف
اولور ایسه اسقاط جنین ایدن ضماداته ملازمت و مراوحت اولنور زیرا بخار مذکوری
بعد الاستعمال اول ضماداتک تأثیری قوی اولور **اون بشنجی فصل** منع حبل
بیانندە در و بعضلره طبیب حبلی منعه محتاج اولور صغیره کبر و سایر
ولادتنده خطر اولنلر دخی حبلی منع ایدرلر رحمنده و مثانه سنده ضعف اولنلر

هو حبلی منعنه حاجت اولور زیرا جنین ثقلی حسبیله ضعیف اولان مثانه‌یی
شق ایدر و بولی سلس ایدر الی آخر العمر اول مرأه بولنر حبله قادر اولماز و منع حبل
ایچون جید تدبیرلردندر که رجل یا امر اولنور که ذکر مرور ایدرن هیئت حبله
اوزره جماع ایلمیه و ایکی انزال اراسنی مخالفت اوزره قیله و سرعت اوزره
مفارقت ایده لر و مرأه یه امر اولنور که مع الفراغ قیام ایدوب جهت خلفه یکرک
وطقوز وثبه ایله وثوب ایلیه زیرا الی الخلف وثبه مذکوره بعضکره منی یی اخراج
ایدر اما جهت قدامه اولان طفره و وثبه بعضکره منی یی تسکین ایدر و بعضکره
مرأه یه تعطیس ایله منی ازلاق اولنور و مراعاتی واجبدر لان سنتلردندر قبل الجماع و بعد
قطران احتمال ایلمک و ذکره قطران مسح ایلمک و کذلک دهن بلسان و اسفیداج ایله
مسح ایلمک و قبل الجماع و بعده شحم رمان و شب احتمال اولنور و کرنبک فقاحنی و بزرنی
عند الطهر احتمال و کذلک قبل الجماع و بعده انلری احتمال بو بابده قوی اولور خصوصا انلر قطران ایچنه قونلوب
و یاخود قوتنجک عصاره سی و یاخود طبیخ ایله احتمال اولنور ایسه نفعی اکثر اولور و کذلک
بو بابده نافع حموله در بعد الطهر بر قطعه صوف ایله ورق غرب احتمال ایلمک خصوصا
اول صوف مع ذلک الورق ورق غرب صوینه مغموس اولسه و کذلک شحم حنظل
و هزار چشان و خبث الحدید و کبریت و سقمونیا و بزر کرنب و زنلر براخذ اولنوب
قطران ایله بعد الحیض احتمال اولنور و بعد الجماع فلفل احتمالی حبلی منع ایدر و کذلک
زبل فیلی احتمالی دخی حبلی منع ایدر اول زبلی کرک یالکز احتمال ایلسون و یاخود دهن احتمال
و هم آنی اوقات مذکوره ده تبخیر دخی ایلسون و حشو و یاتن اولوب منع حبل ایدنلردندر
ماء بادروجنه اوچ اوقیه سقی ایلمک و دهن حل ایله قضیب خصوصا کمره طلا اولنوب
و بعده جماع ایلمک و کذلک ورق کبلاب ایلم مرأه بعد الطهر احتمال ایلسه حبلی منع ایدر

اون التنجی فصل رجا بیاننده در بعضکره نسوانه بر حالت عارض اولور که انلرک حالی حبالی

احوالنه

احوالنه مشابه اولور طمثنده احتباس و لوننک تغیری و شهوتنک سقوطی و فم رحمنک
انضمامی کبی احوال اولور و بعضکره رحمنده صلابت تام اولور و بعضکره کل رحمنده صلابت
اولوب تدریجیله امتلا و انتفاخ عارض اولور و بعضکره تورم دخی ایدر و بطننده
حرکت جنین کبی حرکت و حجم جنین کبی حجم اولور و اکثر عمر اولنر یمنه و یسره
انتقال ایدر و بعضکره اول مرأه دورت سنه و یاخود بش سنه اول حال اوزره
باقی قالور و بعضکره دخی الی اخر العمر اول حال مرأه ده دائم اولور و علاجی قابل اولمز
و بعضکره اکثر استسقا مثللو حال و بطننده انتفاخ عارض اولور لکن انلرده انتفاخ
بطن صلابتله اولور انتفاخ طبلی اولمز طبل کبی تصویت ایله متصوت اولمز
و بعضکره دخی حامله عارض اولان طلق و مخاض مثللو حالت رجا سی اولان
مرأه یه دخی عارض اولور و مع هذا انلرده بطننده ولد اولمز بلکه بو حالات عروق رحمنده
سبب عروق و طمثدن اولان تمدد و انتفاخ اولور و اول مرأه بر شیء وضع ایلمز
و لکن کاهیجه قطعه لحم وضع ایدر و وضع اولنان لحمک صورتی مضبوط
اولمز و بعضکره دخی فقط ریح و یاخود یالکز فضول خروج ایدر و اول فضول تجمع
دم کثیر ایله خروج ایدر و بو قسملردن رجا اطلاق اولنان ایکنجی قسم ثانی اولور
یعنی ریاح خروج ایدن قسم اولور و اول قسمنه بعینه مولی دخی دیرلر و انلرک غیرینه
مولی اطلاق اولنمز و اکثر فارسی لسانی اوزره باد روغن دیرلر و قطعه و اول
حالت اوزره اولان مرأه دن خروج ایدن لحمه سبب عجب الحدس ایکی سبب اولور
احدهما بو درکه رحمده مع شدة حرارة مواد کثیره منصب اولور و ایکنجی سبب رحم
فقط ماء مرأه یی مشتمل اولور و غذاسی اکثر مرد اولور و ماء مرأه ده قوه مصوره
و قوت عقلیه اولمغله انلردن انسان تخلق ایلمز و بو رجا اصنافی ایله حبل حوالی ارینده
فرق بو درکه رجاده و کثر احساس اولنان تجملی حرکت بر وقتده اولور و انلرده حرکه

طلق و مخاض ایکیسی دخی وجع ولادتدر

حرکت ایلمز و رجاده اولان صلابت حبلی بطن صلابتندن اشد اولور و مرأه نك
رجاده اللری و آیاقلری مع دقة حتی هلاله اولور و ذکر اولنه اقسامدن قسم
ثالث اولوب رجا و مولی تسمیه اولینن ایله انلرك اقسام سائره سندن الرکنه
مابه الامتیاز اولان علامات بودر که رجاده توهم اولنور که بطنده جنینی
واردر و رحمی ضم اولنس در جسم خارج احساس اولنور و چوق کره ورم رحمدن
عارض اولان قولنج اعراض رجاده دخی عارض اولور زیرا رجا انتفاخ اعور جهته
اولینه معاینه تضییق ایدر بنا علیه انکله وجع شدید عارض اولور و مع ذلك چوق کره
رجا به وجع ورم قولنج صعب ایروب معیننده اولور و قولنج رجائیده تمر و شیر یارانی
مثللو دوا الروجع تحلیلی و رجا به اخراجی ایله نافع اولور المعالجات بو علتك
تدبیرنده حرکت و ترك ریاضت و مستلقیا نوم ایروب اسافلنی عالی قیلوب جانب
اسفلدن مواد منع ایلمك و اول صاحبة الرجا فصد و استفراغ و قیئه محتاجه
ایسه اولنلر ایشلنور و سائر اصنافنده اورام جاسیه معالجه سی ایله و مرخیات
اضمدو ضمادات و نطولات و ابزنات ایله معالجه اولنور و بعده مسقطه و استعمال
اولنور و رجا یه فاعل اولان مواد بعضنکرده تحلل ایدر و بعضنکره اسقاط ایدر
و چوق کره اتك معالجه سنده بهم اولان منفعتلو غاذیا سقیندن حاصل اولور
و بو بابده دهن کلکلانج تشدید المنفعت اولور

اون یدنجی فصل

ولادتك اشکال طبیعیه سی و غیر طبیعیه سی بیاننده در ولادتك شکل طبیعیسی بودر که
مولود علی رأسه خروج ایلیه و باشی فم رحمه محاذی اولوب بر جانبه راسنده میلی اولمیه
و مولودك ایکی یدلری ایکی فخذلری اوزره مبسوط اوله بو شکل اوزره اولان
ولادت شکل طبیعی اوزره اولور و بو نك ماعدا اشکال غیر طبیعی اولور و اشکال غیر طبیعیه
شکل طبیعی مذکوره قریب اولور مولود ایاقلری طرفندن خروج ایروب اندن دخی
زیاده

ایکی

ایکی اللری ایکی فخذلری اوزره مبسوطه اولوب احال اوزره خروج ایلیه
و اگر راسی فم رحمه محاذی اولمیوب میل ایدرسه و یاخود ایکی یدی فخذلرندن زائل اولور
ایسه و ایکی ایاقلر خروج ایروب یدلری تحته قالور ایسه اول ولادت ردی اولور
جنینك هیئت ردیه اوزره خروجی بعضنکره جنینی و جنینك اناسنی معا قتل
ایدر و بعضنکره اناسی خلاص اولوب جنینی هلاك اولور اگر اصابت ایدن شی
حبیله و جنینه خروجنده ورم عارض اولوب زمان ولادت طویل اولوب اوجع
کونده سکونت اولمز ایسه و بعضنکره اول ولادتدن ورم رحم حادث اولوب
امی قتل ایدر و ولد نجات بولور و بعضنکره ورم حبیله جنینی تخنیق اولوب
اختناقا جنینی هلاك اولور

اون سکزنجی فصل

عسر ولادت بیاننده در
ولادتك عسرتی بعضنکره حبلی سببیله و بعضنکره جنینی سببیله و یاخود
رحم سببیله و یاخود مجاورات و مشارکات سببیله و یاخود وقت ولادت
و یاخود قابله سببیله و یاخود سبب بادر ایکیه اولور اما حبلی سببیله اولان
اول عسر در که مرأه ضعیفه اولوب امراض وجوعه مقاساتی اولمغله و یاخود مرأه
جبانه و یاخود ولادته اعتیادی اولمغله اولمیوب مبتدأه و فزع اکثر و وجعی اشد اولدیغندن
اول عسر حادث اولور و کذلك مرأه عجوز ضعیفه و یاخود مرأه نك لحمنه کثرت
و سمنه سی شدت و ماذمنه ضیق اولوب منبسط اولمغله و رحم زحره عسر شدیده اولور
اولمغله دخی عسرت ولادت اولور و یاخود مرأه نك وجعه صبری قلیل و یاخود تقلب و تململی
کثیر اولمغله صبری شکل طبیعیسندن متغیر اولوب افل سببدن عسر ولادت اولور
اما مولود جهتندن اولان سبب عسر بعضنکره مولودك جثه سی کبر ایله اولور زیرا
جمیعا اناثك تولدی ذکور تولدندن اعسر اولور و یاخود مولودك عظمندن و یاخود
بالکلیه کبر راسندن و یاخود غلظ جرمندن و یاخود جدا صغرندن و یاخود

و عضلات بطن ایله

عسر ولادت اولور

رأس جدا خفیف اولمغله
سور انکیلوب میلانی کبیر
اولمغله

ویاخود مولودك خلقتی سهل الزلوق اولان استوادن متغیر اولمغله عسر عارض
اولور رأسی ایکی اولنلرده و بطون واحده ده متعدد جنین اولوب تولد ایدن جنینه
اخرلر مزاحم اولدیغیچون ولادتی عسر اولور یعنی کبر زیرا بعضکره بطن واحده ده بش عدد
جنین بیله بشدن دخی اکثر جنین صغار تخلیف المقدار اولور بلکه عدد درجه کثیره اولان
اجنه کیسی واحده ده تولد ایدر و بعضکره دخی عسر ولادت جنین میت اولدیغندن اولور
زیرا جنینده حرکات ولاده معینه یوق جنین میتك اعانه معین بولنمغله تولدی عسیر اولور ویاخود
جنین ضعیف اولمغله حرکات ولادتی ضعیف اولور و ولادته معین اولان حرکات ضعیف
اولمغله ولادتی عسر تمام اولور و بعضکره عسره سبب تشکل ولادت غیر طبیعی اولمغله اولور
مثلا خروجی ایاقدن ویاخود جنب یاخود یدندن اولور ویاخود مطوی اولور جنین ایکی
قات اولور [illegible] فم رحمه محاذی اولور ویاخود رکبه سی ویاخود فخذلری فم رحمه محاذی اولور
عسر طاری اولور وجنینك ذکر اولنان اشکال غیر طبیعیه سی جنینك فساد حرکتندن
ویاخود امنك کثرت تقلبندن [illegible] اکر مرأه نك طلقی وجعی اسفله مائل و تنفسی احسن
اولور ایسه آنك تولیدی امن اولور اما رحم سبیله اولان عسر رحمك صغری
اولوب محال و مکانی مضایقه سی ایله ویاخود رحمه جدا یبوست اولوب مزلق جنین
رطوبت اولمغله ویاخود فم رحم بحسب الخلقه ویاخود بحسب القروح ضیق و ملتحم اولمغله
اولور ویاخود رحمده امراض ردیه دن فلغمونی و قروح و شقاق و بواسیر رحم مثللو بر مرض
اولمغله اولور ویاخود مرأه فی الاصل رتقا اولوب نفس ازالتی ایچون فم رحم سد ایدن صفاق
شق اولنمیجق انی شقدن استیفا اولمغله آنك فم رحمی بحسب الخلقه ضیق اولنلر کبر اولدیغندن
عسر حادث اولور اما بحسب المشیمه عسر دخی حروب جرم مشیمه غلیظه والخرافی عسر تولد
اولمغله اولوب جنینه تخلص اولمغله ویاخود مشیمه سریعا منخرق اولوب جنین خلاص
اولمدین رطوبات ذی سیلانی ایله اولور زیرا دخی جنینك وقت خلاصنده رطوبات مزلقه اولمغله

ولاد

ولادت عسرت اورزه اولور اما مجاورات سببی ایله اولان عسر مثانه ده ورم ویاخود
آنده حصار ادرکان بول مثللو آفت اخری اولوب ویاخود معاده ثقل یابس کثیر اولوب
ویاخود معاده ورم و قولنج غیر ورمی ویاخود بواسیر ویاخود شقاق مقعده
ویاخود مرأه نك خاصره سی دقیق یعنی بیلی اینجه اولمغله در اما وقت ولادت ایله اولان
عسر ولادده جنین ولادتی قصد و محاوله ده سرعت ایدر و اسبابك تهیئه سندن مقدم
خروج ایچون اشتداد ایتمکله بالجمله اذا اکثر حرکت و صعوبتلی قیلمقله خالی اولمادن
اکثریا واقع اولان صعوبت بو قبیلدن اولور و بو مقامده مصنف دیرکه بل
الحق فعرض ان تعسر الولادة لان قوته وان کانت قوية بحسب الحاجة فهو ضعيفه
بحسب الحاجة یعنی جنین تولد و خروج ایچون الحاح و ابرام ایتمکله قبل تهیئ الاسباب اکره ولادت
اما اسباب بادیه ایله اولان عسر ولادت بردك اشتدادی سببی ایله اولور زیرا
شدت برد ایله اعضا و ولادت منقبض اولور بناء علیه بلاد شمالیه ده و ریاح
شمالیه ده و بلدان بارده ده و فصول بارده ده ولادت اعسر اولور و بعض کره بو مثللو
عسر بطنك انبقاری و مراقك انبعاجی یعنی انلرك انشقاقی مؤدی اولور
و کذلك حر عسره سبب اولور زیرا اشتداد حر ایله قوت مسترخیه اولور و مرأه یه
غم اصابت ایتمکله ویاخود مرأه کثیرة التعطر اولوب عطر کثیر انشمام ایتمکله رحم
جهتی دائم الانجذاب اولمغله عسرت ولادت اولور بناء علیه عسر ولادت قیتنده
قوتی ساقطه اولان مرأه نك قوتنی اعاده و استرداد ایچون طبیبه استعمال
اولنسی قدر حاجتدن زیاده استعمال اولنمز صعوبت ولادت زیاده اولسون
ایچون و بو اسباب ایله و کذلك برودت مقبضه و مکثفه ایله عارض اولان
عسر ولادت بعضکره صدر و ریه ده اولان عروقك انقطاعنه مؤدی اولوب
نفث دم و سعال سلی یه مؤدی اولور و بعضکره دخی اعصابك انقطاعنه
و عضلاتك

خمود او لور زیرا اول عضولرك لینی ولدونتی صعوبت ولادت حبر ایله زائل او لمغله
تمددن قابل اولماز وکرازه خمودی او لور منقطع او لور و بعضکره عسر ولادتك امرو
مراق بطنك انقطاعندن بودرتو انشقاق تحاتندی افراطی ایله او لور ولادتك عسری
وسهولتی علامتلری بودر قبل الولاده وجع جهت قدامده و بطنده وعانه ده میل
ایدر ایسه ولادت سهل اولور واکر وجع خلفده و صلبده میل ایدر ایسه ولادت
صعب او لور

اون طقوزنجی فصل

مخاض ضربی واخذ ایدن مراه نك تدبیری بیاننده در

مخاض وجع ولادتدر

قچن حبلانك ولادتی قریب او لوب وضع حمل اوانی متقارب او لسه واجب او لورکه
آنی استحمام و آبزن استعمالی مداومت اوزره اوله واکر افضل اولان خارج حامله (صاحبه)
اولان آبزن استعمالی اولور آنی ادخا واضعاف ایلیسونلر ایچون واول مخاضده عانه سی
وظهری و عجانی دهن شبت و دهن بابونج و دهن خیری ایله و اول مثللو دهنلر ایله تمریخ
اولنه وطیب احتمالنه مداومت اولنه وعجانه قیروطیات رقیقه وادهان مرخیه
والعابات مرخیه صب اولنور وکذلك هموم اوز و دجاج سمنلری اهالی حقنه ده و غیر بارده و (مع الفرج)
غیر مبرده ایکن مواضع مذکوره یه صب اولنور خصوصا مراه نك فرجی و بالجمله برنی ایچ
یابس ایکن مرطبات مذکوره نك صبی زیاده نافع او لور و عسرة الولاده اولان مراه یه
واجب او لورکه برای مقدار کل یوم حب سفرجل العابنی مع لعاب بزر الکتان علی الریق شرب
ایلیه وکذلك ایام مخاضنده ماء حلبه شرب ایلیه و انك غداسی بقول ملینه و اسفیدباجات
ولحوم سمنه و دجاج مسمنه قیلنور و قوابض تناولی انکه حرام او لور و واجب او لورکه
انك فرجنه مسك و عطر تبخیر اولنه و قچن ولادت حاضر و مخاض آخذ او لسه برشیء
تناول ایلرکه انك مقداری قلیل و غذائیتی کثیر اوله واوزرینه شراب ریحانی شرب
ایلیه و بعده واجب او لورکه مراه بر ساعت جلوس ایدوب ایکی ایاغنی مد ایده و بعده
ظهری اوزره بر ساعت استلقا ایلیه و صکره دفعه قیام ایدوب بعده درجه صعود و نزول

وصلحه

وصیحه ایلیه وقچن فم رحم مقداری قلیل منفتح او لوب بعده انفتاحی تزاید ایدر اخذ ایلسه واجب
او لورکه ممکن اولدیغی مراه تزحر ایلیه خصوصا صیفاقنك انشقاقی قتنده تزحری زیاده
قیله وعطاسه تکلف ایدوب حسب الامکان اغزینی فتح ایلیه و یجب الامکان هوا کثیری
استنشاق و حبس ایله باطننه ادخال ایلیه و بو مثللو تدبیر ایله جنین و مشیمه
خروج ایدر و وضع حمل قتنده مراه نك بعض جلوس ایدجك محلك افضلی کرسی او لور و خلفنده
سند یعنی مراه نك اعتماد و استناد ایدجك برشی او لور و اول محله جلوس ایدوب
استناد ایلدکده فم رحمك انفتاحندن صکره او لور واکر مراه سمینه و سمور ایسه
منبطحه او لوب استلقا طاه ایدر یعنی یوز اوستنه یاتوب باشنی اشاغی اکر
وایکی دیزلرینی تحت بطننه ادخال ایدر فم رحم مع فرجها مستوی اولسون ایچون
وبعده ذکر مرور ایدن ملینات ایله فرجی مسح اولنور و واجب او لورکه فرجی توسیع
اولنوب اصابع ایله تفتیح اولنه وقچن بو افعال ایشلنوب بطنی منضغط قیلنسه
بسرعة ذوات الاربع ولادت حاصل او لور یعنی بلاس و انفسی و مشیمه تسمیه اولنان
اوعیه و اغشیه لر ایله جنینی جمیعا خروج ایدر وقچن مشیمه ظهور ایدوب
مشاهده اولنه وجنینك قربی او لسه ولکن اول منشق اولمسه مشیمه نك (مشیمه)
غلظتی حبس ایله واجب او لورکه اول مشیمه غلیظه اظفار ایله و یا خود آلت آسیه
ایله یعنی سنجی او لان خاتونلرك نیوانی سنت و ختان ایلدیکی آلت ایله شق اولنور
اول آلت بین الاصابع اخذ اولنوب جنینه اصابتندن توقی و تجنب ایدرك شق اولنور و مشیمه ده
اولان رطوبت سیلان ایدوب جنینی ازلاق ایدجك مقدار قیلنور اما قبل وقتنده
استعمال ایدوب منشق اولسه وجنین غیر موافق و علی المخلص منکب او لوب
خروج ایلیوب و مشیمه نك رطوبتی جریان و مدتی طول او لمغله مراه نك فرجی
یبس و جفاف ظاهر او لسه اول زمان مراه نك فرجنه مزلقات و قیروطیات

رقيقه ولعابات وشحوم مذابه ويمرطه نك بياض وصفرتي صب اولنور ولادتنده عسرت
اولنديغي بلاد ويه تدبيرلريدر تجين حامله نك ولادتنده عسرت اولسه اكا مقدار
قليل روايح لذيذه اشمام اولنور وماء اللحم حسو قيلنور وكذلك اغذية جيده دن
نيمرشت كبي قدر وحجم قليل نسنه لر ايله تغذيه اولنور ريحاني وطيب شراب قدرا سقي
اولنور وبعده بر مجلس تعديل اولنوب مرأه اول مجلس معدله اجلاس اولنور و فصل
شتا فصلي [...] ايسه نار كثير ايقاد اولنور و فصل صيف ايسه مجلس ترويح
اولنور وماء فاتر الحيذه شراسيفنه چيقنجه قدر اجلاس اولنور واول ماء فاتر
حرارته مائل قيلنور وخصوصا اول قفقده اجلاس اولنور كه انده صونيك عشري قدر قوتنج
انزه طبخ اولنمش اوله ومردن شيئا اتخاذ اولنوب تحليل اولنور واعضاء ولادت وصلب [...]
ايله وقيروطي ايله حقنا تمريخ اولنور خصوصا كم سبب عسر يبس اوله وآنزه على الخصوص لعابات ومزلقات
استعمال اولنور وخصوصا اول مزلقات ايله فرجنه احتقان اولنور وفرجه احتقانك
طريقي بودر كه مرأه استلقا اولنوب تحت وركلرينه بر وساده وضع اولنور اياقلري
اشاله اولنور يعني جهة فوقه رفع اولنور وايكي اويلقلري حسبما امكن تفجيج وتفريج
اولنوب مزلقات وسائر ادويه نافعه فرجنه صب اولنور ودرر في غايته بالغ قيلنور
رحم طولنجه بر انبوبه ايله زرق اولنور و بر ساعت ترك اولنوب فرجنه نسا نظر ايدرلر
تجين فم رحمندي انفتاح وانزه رطوبتك سيلاني مشاهده اولنديقده اول مرأه تعطيس
اولنور وكرسي اوزره اصعاد اولنوب اجلاس اولنور واسفل بطنن عصر ايله امر وترغيب (?)
ايتمكله تكليف اولنور وخاصره سن غمز اولنور وبو تدبيرلر ايله قريبا توليد ايدر وبعضلر
فرجه لولب ايله تفتيح اولنور فم رحم ظاهر ومنفتح اولسون ايچون وواجب اولدر كه اول مرأه تك (?)
اشكالنده يعني انبطاح وبروك واستلقاده وغيريلرده قنغي شكل سهولته موئدي
اولديغي تجربه اولنه وتأمل اولنه كه اول اشكالده قنقيسي رأس ولدر فرجه تقريب ومحاذي

ايدوب

~~ايدوب ولادتي تسهيل ايدر وطبيبه نيكوده حذر لازمدر كه قابله [...] ولدن قبول فرجنه~~
~~مزلقات ايلاج وصب ايتمكله عنف وخشونت [...]~~ وقد ذكر اولنان تدبير
مغز ومفيد اولمسه ادويه ايله استعانت اولنور وبخورات استعمال اولنور تجين ولادتي مسهله اولان
ادويه ~~[...]~~ على الصباح استعمال اولنوب حبوب مثللو نسنه لر سوق
اولنسه ولادت حاصل اولمسه واجب اولور كه نصف نهارده لوبيا وحمص
مرقه سن دهن شيرج ايله تحسي ايدرلر ووقت مساده بزيم ذكر ايدجكمز حمولاتن
برين احتمال ايدوب نوم ايتمكله مرأه يه امر اولنه وصباحه داخل اولديقده بزيم
ذكر ايدجكمز بخوراتدن بر ايله تبخير ايليه وبعده دواء سابق استعمالي معاوده اولنه وانكله
وبقيه انقطاع اولنمق ظهر وسره اوزره ماء سذاب [...] ايله معجون
قيلنوب طلا اولنه ووجع شدت اولور ايسه وخصوصا اشتداد وجع بر حينده
ايسه فرجنه دهن بخن قيلنور وفرمادا (?) افرمون (?) جنين اخراجنده باب الحركاتنده
برحيله ذكر ايلديلر ولكن او حيله ايله جنينك خروجنده رجا قليل اولمغله بز اول
حيله يي ذكر ترك وطي ايلدك جنينك رأسندن مقدم رجلي خروج ايدن
مرأه تدبيريدر واجب اولور كه تلطف اولنوب رجل جنين داخله رد اولنه ووطن (?)
ايله قدلاولنوب (?) قاعد امستور قيلنه وجنينك ايكي ساقلري قليلا قليلا اشاله
ومرتفعه قيلنوب حتي باش انزال اولنه اكر بو مذكورلردن بر شي ممكن اولمز ايسه
جنيني عصابات ايله شد اولنوب اخراج اولنور وبو دخي ممكن اولميوب جنيني قطعدن
غيري چاره يوغيسه قطع اولنور وانك قطعي جنين ميته ذكر اولنديغي اوزره قيلنور
بكرمنجي فصل جنبي اوزره خروج ايدن جنينك تدبيري بيانندهدر بو تدبير [...]
اولا رجلي خروج ايدن جنين تدبيرينه قريبدر و بو جنيني تسويه ايچون فوقه دفع اولنور ورفع اوزره
اجلاس ونكس ايله ~~[...]~~ تسويه اولنور يكرمي برنجي فصل رحمنده ورم

اولنوب

خارجه خروج ايدن

اولان مراه نك ولادتی تدبيرلری بياننده در اولورم اوزره قيروطيا و ادهان استعمال اولنور
~~وبعده اول مراه يه سمين~~ بونلرن اقدم ذكر اولنديغی اوزره ايشلنن فعل
رحم وارد اولان مراه يه دخی ايشلنور و مراه سمينه نك هيئتنه توليد اوزره بو دخی
توليد اولنور مهما امكن عسوندن تخليص اولنور **يكرمی بشنجی فصل** جنينك بيوكلكنده
عسر ولادت اولان مراه نك تدبيری بياننده در قابله يه واجب اولورکه بو مثللو جنينی
اخذده تمكين جوزی اوزره قيلوب جزو لطيف ايله قليلا قليلا جذب ايليه اگر لطف
مذكور باعث نجاح اولورايسه مطلوب حاصل اولور و اگر او لطف مفيد اولماز ايسه
اول قابله جنينی بر توبك حاشيه سر ايله ربط ايدوب جزيا بعد جزو فوق اوزره جذب
ايدر و اول دخی ناجع و نافع اولماز ايسه كلاليب استعمال ايدوب استخراج ايدر
و اول دخی ناجع اولماز ايسه سهولت قطع ايدر و جنينی ميتك تدبيرين استعمال
ايدر **يكرمی التنجی فصل** جنينك موتی و ياخود جنينك حيات ها مول اولمحق
قدر سوء شكلی حسبيله ولادت عسرت اوزره اولان مراه نك تدبيری بياننده در
بونلرن اقدم ذكر اولنان جنين ميتی مخرج ادويه لر بونده دخی استعمال اولنور و اگر
ادويه ناجع اولمز ايسه صناره تعليق اولنوب ابدالا اربا جنينی قطع اولنور
وقطعه اخراج اولنور قطع و اخراجه قبل ان ينتفخ استعجال اولنور و اگر راس
عظيم اولوب شدخ و ياخود قطعی ممكن ايسه رطوبت سيلان ايليسون ايچون انك
ذا ايشلنور **عسرة الولادت مراه يه عارض غشيك تدبيری در** اول مراه نك
يوزينه صو صاچيلور اگر ولادت رجعتندن خوف اولنمز ايسه تعطير ايله و ماء
اللحم مع الافاويه ايجار اولنمغله يعنی وجور ايله استعمال اولنمغله مراه نك قوتی
احفظ اولنور **ولادتی تسهيل ايدن ادويه بياننده در** ديدانی و حب
القرع بطنده اخراج ايدن ادويه نك كليسی جنينی دخی اخراج ايدر و فحص مراه يه خنار تنبه

قشور ندن اوزره درهمت مثقال سقی اولنسه سقی اولنديغی محلده و مكانده توليد ايدر
وحلتيت و جندبيدستر سقيسی جيد بالغدر دارصينی سقيسی جرا جيد در زراوند و دارصينی
طلقی ولادتی تسهيل ايدر وكذلك خطمی رومی و دقيق بزك طبيخ ما و عسل ايله تسهيل ولادتده
جدانا فغد رو ماء حلبه دخی ولادتی تسهيل ايدر و بو دوا دخی جيدك بالغدر اول
دوا بودر بر سيا وشان سحق اولنوب شراب ايله و دهنين برشيء ايله ادا اولنور
اولنوب سقی اولنور وكذلك مسك طرمشيع دخی او احكمدر **حب جيد** تولد
بعض متقدمين احداث ايدوب بعض متأخرين انی ادعا ايلمشلردر ابهل
دارصينی هر برندن اونر درهم سليخه جيد يدی درهم قرفه مرزراوند مدحرج
قسط مر هر برندن بشر درهم ميعه افيون هر برندن ايكيشر درهم مسك ربع
درهم بو مذكورلردن حب اتخاذ اولنور وانلرن اوچ مثقال ايكی اوقيه شراب عتيق
ايله سقی اولنور مصنف ديركه بنم قتمده احب بودركه افيون تقليل اولنوب بر درهمه
قصر او قمع قصد **حب جيد اخر** ابهل اون درهم سذاب بشر درهم حبحرمل دورت
درهم حلتيت اشق فوه هر برندن اوچر درهم بو مذكورلردن حب اتخاذ اولنوب انلرن
اوچ درهم طمث مدر اولان طبيخ ايله سقی اولنور و طمث مدر اولان طبيخ ابهل
طبيخی و ياخود مسك طرمشيع ~~ابهل~~ طبيخی و ياخود دلوبيا احمر طبيخيدر و ياخود
اول حبلرن مقدار مذكور عصير سذاب ايله سقی اولنور **حب جيد** ابهل ايكی درهم
حلتيت نصف درهم اشق نصف درهم فوه نصف درهم و بو مجموع شربت واحده
اولور **آخر** زراوند طويل فلفل مر و زبل برابر اخذ اولنوب انلرن حب اتخاذ او لنور
شربت واحده سی اوچ درهم در بر اوقيه ماء ترمس ايله كل يوم سقی اولنور
و اول حب جنينی مسقط و ولادتی مسهل و رحمی بقوه منقی اولور و بو احوالده
اول حبنه مماثل اولور حقل ازرق مر ابهل بو مجموعلدن متخذ اولان بنادق و اول

بنادق شرب اولنديقده جنينڭ اسقاطنه و ولادتڭ تسهيلنه ايدر معجون جيّد دييلديكي
بو معجونڭ برنسنه عدل و نظيرى اولمز مرّ و جند بادستر و ميعه هر برندن بر مثقال
دارصيني نصف مثقال ابهل نصف مثقال عسل ايله معجون قيلنور شربتي ايكي مثقال
اولور و شراب عتيقله سقيى اجود اولور منفعتي مبلغ غايته بالغ اولور ضماد
واطليه مطبوخ شحم حنظل طبيخ اخذ اولنور اكر طبيخ ايدلنه رطب اولان شحم حنظلڭ عصاره
اخذ اولنور ايسه جيّد اولور و اول ماخوذ دستار عصاره سى ايله خلط اولنوب اچينه مردن
برشي قيلنوب سترده بيده وا ربجه قدر عانه يه طلا اولنور مرّاه حتى منفصل اولان نسنه لرى
انزال ايدر حمولات در شحم حنظل عصاره سى و عصاره سذاب اچينه بر صوفه غمس اولنوب
احتمال اولنور و ياخود دزاونده بر قطعه صوفه اچينه احتمال اولنور و ياخود بخور مريم و ياخود
ميويزج و ياخود قثاء الحمار و ياخود كندش احتمال اولنور و كذلك خربق جاوشير مرارة الثور
بونلر تحت حموله احتمال اولنور و اول حموله حيًا و ميتًا جنيني انزال ايدر بو بابده بالخاصه
فعلي اولان ادويه لردر عسر ولادتي اولان مرّاه يه امر اولنور كه يديسير اسنده
مغناطيس امساك ايليه و ياخود حافر حمار و حماردر ايله طلا ايليه و اول طلا غايته بالغ
اولور و ياخود حافر حمار ايله مرّاه يه تبخير اولنور و حافر فرس دخي منفعتده حافر حمار كبيدر
و سمكة مالحه نڭ عيني دخي حافر حمار كبي تبخير اولنور ديديكي بيسد مرّاه نڭ فخذ
يميناسنه تعليق اولنسه عسر ولادتده نافع اولور و بنه ديديكه اصطرك
او فخذنده تعليق اولنسه اكر وجع عارض اولماز و بنه ديديكه زعفران
سحق اولنوب معجون قيلنوب اندن خرزه لر اتخاذ اولنديقدن صكره او خرزات
مرّاه يه تعليق اولنسه مشيمه يي طرح ايدر بو بابده استعمال اولنان دخن
بيانندادر مرّ ايله تدخين جدّ جيّد در و كذلك مرّ قنه جاوشير مرارة
البقر ايله معجون قيلنوب اندن بر مثقال تبخير اولنور و ياخود كبريت اصفر

وصر

شرعا نفاسڭ اقلنه حدّ يوقدر بعض خاتونلر وضع حمل ايلديكله اصلا دم رؤيت ايلمز اما اكثر حنفيه و حنابله
قتنده قرق كوندر و شافعيه و مالكيه قتلرنده التمش كوندر مس

وصر احمر و مرارة البقر و جاوشير و قنه بو مذكورلر ايله تبخير اولنور و كذلك سلخ الحيّه
و خرء حمام تبخيرى دخي ولادتي تسهيل ايدر و سلخ الحيّه تبخيرى بعضلركه جنيني قتل ايدر
و جاوشير و صبر تبخيرى ولادتي تسهيل ايدر و جاوشير و زرق حمام ايله دخي تبخير اولنور
مولود و مولادتي و قتنده اولنان تدبيرلردر بو تدبيرلر شيئدر كه انلرڭ بيرفارغه
اولديغي كتاب كليده انڭ بياننه استيفا ايلديرك اول موضعده طلب اولنسون
يكرمنجي فصل احوال نفسا بياننده در نفاس اركك صوغرتن خاتونلرده
اوتوز كوندن زياده ممتد اولمز و ديشي دوغرلرده قرق كوني متجاوز اولمز و متجاوز
اولور ايسه قليلا متجاوز اولور و نفسايه امراض كثيره عارض اولور نزف دم و احتباس
دم مثللو لر عارض اولوب نزف سقوط قوته و احتباس دم حميات صعبه يه و اورام
صعبه يه مؤدى اولور و بعض كره عسرت ولادتله نفسايه خراج كثير عارض اولور و
انتفاخ بطن دخي عارض اولور و بعض كره هلاك اولور و دم نفاسڭ سوادى دم طمثڭ بعينه حيضڭ
سوادندن اشد اولور زيرا دم نفاسڭ مدت احتباسي دم طمثڭ مدت احتباسندن
اطول اولور دم نفاس كثرتنده تدبير بياننده در تحقيق دم نفاس نزفي كثير اولسه
واجب اولور كه اول مرّاه نڭ ايكي الري تعصيب اولنه و بر خرقه خل ايله مبلول قيلنوب
مرّاه نڭ بطننه وضع اولنه و جلنار و كهربا و ورد و كندر بو اشيادن شراب
عفص ايله شيافات اتخاذ اولنوب احتمال اولنه و لايق اولور كه ادويه شكاويه استعمالندن
احتراز اولنه زيرا رحم عصباني اولمغله انده ادويه شكاويه استعمالي مضر اولور و ديديكه
او زره بو بابده خاصيتي اولان نسنه لردندر زبل خنزير بر صوفه اچينه وضع ايدوب
مرّاه نڭ فخذنده تعليق ايليك دم نفاسڭ قلتنده تدبير بياننده در مرّاه وضع
حمل ايلسه و ياخود حملني اسقاط ايلسه و دم نفاسي قليل اولسه و ياخود نفاس دم
قليل اولور ديو خوف اولنسه اكر صواب اولور كه اجتهاد ايديوب دم نفاسي ادرار ايليه

زیرا دم نفاس ادراری ترقیق اولنمغله احتباس ایلیسه انلر اورام حادث اولور و دمی ادرار
تعطیلیسی نافع اولور و بو بابده نافع اولان ادخنه دن اولور حرمل و خردل و حقل و
مر ایله تبخیر ایلمک و کذلک سمکه مالحه نک عینی ایله تبخیر دخی نافعدر و فرس و حمار حافرلری
ایله تبخیر نافعدر و بو مذکورلر مغنی اولمزایسه دم خروج ایلسون ایچون صافن
فصد اولنور و اول فصد ضرر امتلایی و ورمی دفع ایدر و بعضلر نفاس ادرار
ایدر ما بضن کبه عرقنی فصد بو منفعتی اقوی اولور **نفسا حمیاتنک تدبیری**
بیاننده در آنلرک حمیاتنده ماء شعیر نافعدر و مع نفعها طمثی حبس ایلمز
و رمان حلو مائی شرب نافعدر و نفسانک حماسنک اکثری طمثک احتباسی حبس ایله
اولور و صافن فصد ایله معالجه انکه نافع اولور **نفسانک انتفاخ بطنی تدبیریدر**
اکه دحمرثا و کالکلانج و کذلک سکبینج سعتر مصطکی و زنلری برابر سقی اولنور **نفسا**
رحمنک اوجاعی تدبیرلریدر مراه ماء فاتر ایچینه اجلاس اولنور و مواضع دهن بنفسج ...
ایله تمریخ اولنور **خراج نفسا تدبیریدر** مرهم ابیض ایله و امثاللری خراجاته صالح
مراهم ایله معالجه اولنور **اوچنجی مقاله** اورام رحم و اورام مجراسنده جاری اولنلردن
ما عدا ذکر سابق امراض رحمدن باقی قلان امراض سائره بیاننده در و اول دخی فصوله
مشتملدر **اولکی فصل** احکام طمث بیاننده در طمث قدرنده و کیفیتنده و عادت
طبیعیه اولان ازمنه جریاننده معتدل اولور ایسه مراه نک صحتنه و بدننک نقاسنه
و مواد ضاره نک کلیسنده کیفا و کما بر نسنه اولمدیغنه سبب اولور و اول مراه یه عفت
و قلت شبق افاده ایدر و مراه نک اقراءنده یعنی ایام طهرنده تقدیر معتدل بودر که
مراه هر یکرمی کونده اوتوز کونده وارنجه قدر طمث کوره یعنی یکرمی کون ایام طهر
اولوب یکرمی برنجی کون طمث حادث اولمق و یاخود اوتوز کون طهر اوتوز برنجی کون
طمث اولمق اقراء مراه ده تقدیر معتدللردر اما بو ایکی مدتک فوقی و تحتی طهر طبیعیده کلدر

اون بشه واون التی واون یدی کون طهر طبیعیده کلدر و قچن طمث حال
طبیعیسنده متغیر اولسه امراض کثیره یه سبب اولور و طمثک بحسب الزمان
تغیری قلیل الوقوع اولور و طمثک زیادة یه تغیرینک مضارتی مراه نک ضعفی و
تغیر و مزیه قلده اشتهاسی و اسقاطنک کثرتی ... و ضعیف و جنینی اولان
مولودی تولید اولوردر اما طمثک احتباس و قلتنک مضارتی امراض امتلائیه
بکلیتها تهییج و اورام و اوجاع رأسیه و اعضاء سائره یه مراه نک تهیئی و
ظلمه عینی و کدورت حواسیه و حمیاتیده تأدیه سی و اوعیه منیسنک کثرت
امتلاسی اولور و اول مراه ده شبق عفیفه اولماز و حبلندن ولد حاصل اولماز
و صم و حنینی فاسد اولمق حبلیله و آنلرک امرلری اختناق رحمه و ضیق نفسه
و کذلک نفسنک احتباسنه و خفقانه و غشیه مؤدی اولور و بعضلره قلت
طمث مراه نک هلاکنه مؤدی اولور و اول مراه یه یأس و تقطیری عارض اولور
مواددن مثانه مجارینه نسدیدی حبیله و انلری نفث و قیء دم ده عارض اولور خصوصا
ابکاره زیاده عارض اولور و کذلک اسهال دم دخی عارض اولور و نسوانده اورام
و ادواء مختلف المزاج مختلفه اولور نسادن صفراویة المزاج اولنلره امراض صفرا
و سوداویة المزاج اولنلره امراض سودا و بلغمیة المزاج اولنلره امراض بلغم و مزاجی
دموی اولنلره امراض دم عارض اولور و بعض نسوانده طمثک ارتفاعی استعجال
ایدوب اوتوز بش و قرق یاشنده طمثی منقطعه اولور و بعضلرنده
اللی یاشنده قدر طمثی متمادی و متأخر اولور و بعضلره طمثک احتباس ایله
مراه نک حالی رجولیته حالنه متغیر اولور و بیز اولنلر احتباس طمثه باعث
ذکر ایلدز و بعضلره انقطاع طمث ایله لبن ظهور ایدر و لبنک ظهوری انقطاع
طمثه دلالت ایدر و بعضلره طمثک احتباسی رحمک انعبالی و اتصالی حبیله اولور

ایکنجی فصل سیلان طمثك افراطی بیاننده در افراط سیلان بعضلرده طبیعتك فضولی
دفعندن اولور و بو وجهله طمثك افراط سیلانی محمود اولور اگر سیلانی افراط فاحش
اولمیوب سیلاننه حاجت اولمیان طمث سیلان ایلمزایسه و بعضلرده افراط
سیلان علی سبیل المرض اولور و اول مرض سبب بعضلرده دمك حار حالی و بعضلرده غیر دمك
حالی اولور و رحمله اولان حال سببیله دمك و اوردهنك ضعفی اولور و اول ضعف دخی
سوء مزاج ایله و یاخود قروح و آکله و بواسیر رحم و شقاق و حکه دن بری ایله و یاخود
عروق رحمك انفتاح افواهی و انقطاعی و انصداعی ایله اولور انلر دخی سبب بدنیه یاخود
سبب خارجی ضربه و سقطه و اول مثللو نسنه لر ایله اولور و یاخود عسر ولادت و عسر
ولادت و شدت حمل ایله اولور اما دم حیض ایله اولان افراط سیلان دمك غلبه و کثرتی
اولوب قوت ایله خروجندن اولور و انلرك افراطی دفع طبیعت ایله اولمز و بیز دفع
طبیعت ایله اولان افراط سیلانی بیان ایلدك و کثرت دم ایله اولان افراط سیلانی
وکذلك دفع طبیعت ایله واقع افراط سیلان ایکیسنده قطع جائز اولمز مگر که
انلرك اضعافی مبلغ غایته بالغ اوله و بو حکم سیلان طمثك افراطی هر نه قدر
مشترك ایسه ولکن بری محمود و اخری غیر محمود اولمغله مختلفلردر و بعضلرده
دم حیضك افراط سیلانی دمك ثقل اولمغله اولور زیرا بدن ضعیف اولدقده
دمك هر نه کثرت یوغیسه برنه ثقیل اولور خروج ایدر و دمك مع هذا کیفا
وکما اعتدالدن خروج اولمز و یاخود دمك رقت و لطافتی اولمغله افراط سیلانه
مؤدی اولور و دمك لطافتی دخی حرارت حیضیه و یاخود کثرت مائیت ایله و کثرة
رطوبت ایله اولور و هر نزفده دم قلیلا و رقیقا ظهوره بدایت ایدر و بعده غلیظه متحول
اولوب اول حال مستمر اولور و بعده ینه منحدر اولوب رقتی و قلتی و مائیتی
صایر و فلجع اولور و بو حالده مذکور نزفك جمیع اصنافنده اولور قوت سببیله حادث

اولور

لاجل الاصلاح

اولور اسیسه اولسون و دمك ذکر اولنان استحاله و انقلابانه سبب بودرکه
عروقك افواهی و ریجدر و مساکی ابتدای امرده ضیقه اولور وکذلك آخر امرده
بحسب السببیت اول محال ضیقه اولور و ضیق اولان مواضعده نفوذ ایدن دم
لا محاله قلیل و لطیف اولور و افراط نزفده ضعف شهوت و ضعف استمراء
و بدنك و اطرافك تبخی و لونك دخی تابع اولور و بعضلرده اول افراط استسقایه
مؤدی اولور و بعضلرده خروج دمك کثرتی غلبه صفراییه مؤدی اولوب حمیات
صفراویه لذاعه حرورتنه و حرارة لذاعه نك اشتعالنه سبب اولور زیرا دم
حرارت لذاعه یی تعدیل ایدر و دم نزفنده افراط اولمغله بلا تعدیل باقی اولان
حرارت لا محاله مشتعل اولور و قشعریرت دخی عارض اولور و تمحن خروج دم
حیضیه اولان حرارت عارضه اولدیقده معده سببیله عارض اولان سقوط شهوة
طعام متزاید اولور فقدانی ولمغله و صلبه وجع عارض اولور اول مکانك
موضوعه اولان اعصاب متمرده اولمغله کثرت احطار قتنده نزف دم کثیر
الوقوع اولور العلامات نزفات دمك دفع طبیعت سببیله اوزره اولان نزفك
علاماتی اول نزفدن نزفك صاحبینه ضرر کلمز بلکه اول نزف آنك منفعتینه
مؤدی اولور و اکر اذا احداث ایلمز و قوتی تغییر ایلمز و بو دفع طبیع اکثر حالده
اولور اما بالجمله بدنده عام اولان امتلا ایله و یاخود غالب بدنده اولان
امتلا ایله اولان طبیعی نزف علاماتی وجهك و جسدك امتلاسی و عروقك
درور و امتلاسی و انلرك مثللو علاماتی اولور و بعضلرده بو نزف ایله وجع دخی اولور
و بعضلرده انزوی اولمز و بو وجه اوزره اولان نزفده اضعاف ایلمدیکی
اولمز و دم اولان اخلاط سائره دن تنقیسی ولریخینك طریقی تعرفی
بودرکه اول دم اخذ و تجفیف اولنور و بعد الجفاف تامل اولنور دم جافك لونی

ذکر اولنور ایلدیکی اوزره اولان دم برصوفه ایله اخذ اولنوب کولکه ده اول صوفه تجفیف اولنور

عارض

ایله

بیاضه ویاخود صفرت وسواد و قرمزیتله. فنقسنه حیل ایلدیکی تعرف اولنور و بعد التوقف
دم ایله معا اول اخلاط غالب استفراغ اولنور اما ضعف وانفتاح عروق [illegible] ایله عارض
اولان نزفده دم صافیا خروجی دلالت ایدر و اما سببی دم حدتی ایسه دم لونی (وبلا وجع)
ایله و حرقت و سرعة خروجی ایله و خروجندن قلت انقطاعی ایله معلوم اولور اما مادۀ
دمک رقت و مائیت و رطوبتی ایله عارض نزفک علامتی دمک مائیتی غیر حاد اولدیغی و قوابض
ایله نضوری اولور و بعضکره اثناء حبل کبر سننده اولور و بعضکره نزف وجع (اول مثللو نزفی اولان مراه ده)
ولادت کبی طلق آنی اخذ ایدوب رطوبت وضع ایدر و بطننده عضلی [illegible] (الترهل)
شدیدا اولور و عضل مذکور هنوز لین اولوب جبینه انعقاد اخذ ایتمش لین
کبی رخو اولور و بعضکره اول ادویه حاره اکل حصر اولور که حرارتی حبیله آنده
[illegible] اذا ابسه کیفیتی اوله زیرا اول مثللو ادویه اذا ابسر ایله مائیت دخی زیاده ایدر
اما فروح حبیله اولان دم نزفده حرقت و وجع اولور اما اکله حبیله اولان
نزف قلیلا قلیلا خروج ایدر و اسود اللون دردی کبی اولور خصوصا اول نزف
اورده دن اولوب شرائینه اولمیه و نجن اکله رحمک عنقنده اولور ایسه آنک
نزفنک لوننده سواد قلیل اولور اگر اکله رحمک عنقنده و فمنده اولور ایسه اگر ملامسه
ممکن اولور اما بواسیر رحم ایله اولان نزفده ادوارا اولور و اول ادوار ادوار حیضه
مغایره اولور و بعضکره اثنای ادوارده اولمز بلکه امتلا اولدیغی امتلایی منع ایچون
نزف حادث اولور و بواسیر رحمک علاماتی ظاهره اولور و اننده دم اکثر حالده اسود
اولور مکر که باسور رحمک مبدأی شرائین اوله و بعضکره باسوردن نزف قطره قطره
خروج ایدر و چوق کره بواسیر رحمه صداع و ثقل رأس و وجع احشا و کبد و طحال
تابع و مصاحب اولور و نجن بواسیر رحمدن دم سیلان ایلسه وجع ساکن
اولور العلاج بو موضعده نزف دم علاجی ذکر اولنور و آخرنده استحاضه علاجی

ذکر اولنور

ذکر اولنور نزف دم اصنافندن دفع طبیعت ایله و امتلا و ثقل دم ایله اولان اصنافنده ابتدا
وقوعنده لا ابوا اولور اکر ا و اول دم حبس اولنمیه آنک سیلاننک ضعفی فلیل خوف اولنجق
مرتبه اقدر ایچه قطع اولنمیه اما بعضکره منزوفک فصدا اولنه یقین امتلا منع
اولنسه اولی زمان بخوف اولان وقته قدر انتظاره حاجت قالمز اول وقتده
مقدم نزفی قطع جائز اولور فصد ایله امتلا زائل اولدیغندن [illegible] و مواد
جهت خلافه صرف اولندیغندن ایچون و اگر نزفک سببی حدت صفراویه اولور
ایسه صفرا استفراغ اولنور خصوصا اول استفراغ شاهتره و هلیلج مثللولر ایله
قیلنور انلرده قوه قابضه و لطافه نفع اکثر اولور و اگر نزفک سببی مائیت ایسه آنک
علاجی اول مائیتی جلده منصرف قیلمغله اولور و آنی صرف مذکور صمغ عربی و کثیرا [illegible]
ایله اولور و اگر سببی نزف ضعف رحم ایسه ادویه قابضه یه عطریه و خاصیه
ایله تقویه اولان ادویه مقویه ضم اولنور و اگر نزفک سببی فروح قروح ایسه [illegible]
و قابض و مخدر ادویه لر ترکیب اولنوب اول مرکب ایله نزفده معالجه اولنور و بواسیر
اولنده علاج بواسیر ایله و بزرکتان مع الماء الحار ایله معالجه اولنور اکر اول نزفده
ادوار وار ایسه معالجات مذکوره ایچون اوقات استراحته مراعات اولنور و وقت
استراحته علاج اولنور و زمان دورنده تسکینه اعتماد اولنور و نجن نزفده افراط
اولنسه اجبا اولورکه ایکی الار اصل عضددن و ایکی ایاقلر اصل فخذدن واربنه
قدر ربط اولنور و بعده اسفل ثدیینه محاجم وضع اولنور و رحمک ثدیه سالکی
اولان عروق و قصاعده نک سلوکی مکاننه محاجم وضع اولنوب مصّ اولنور و محاجم
عظامی و بویکی اختیار اولنور اولوجهله وضع محاجم وقت وضعنده نزفی قطع ایدر
و بو تدبیرلرک ادویه سائر معالجات اتباع اولنور و بعضکره بوق ایکی ورکلرا [illegible]
وضع محاجم [illegible] نزفی قطع ایدر و اجبا اولورکه منزوفه بیض صفرة البیض [illegible]

مفعول ایله

وسویق الهضم ولان غدا التغذیه اوله و بعضکره لحمک ماء قویسی ایله تغذیه ایدر انلر محتاج اولورلر

سماق ایله محمضه قیلنوب اول مائیه تناول ایدرلر و انلره لازم و لابد اولور که کباب تناول ایده لر

وکذلک دطوتیلی اخبصلر سویق و نشادن اتخاذ ایده لر و غلیظ حلو شراب حدیثک

مقدار قلیل استعمال ایده لر و شراب عتیق رقیقدن اجتناب ایده لر و بعضکره انلر نبیذ

عسل طرز موافق اولور اما نزف دم اصنافنک ادویه مشترکه لری و خصوصا حاد اولان

نزف دم اصنافی ببیننده علاج مشترک زیاده اجود و افضلی لسان حمل اولور

و بو بابده نافع و جمیعا اصناف نزفه منفعتی شامل اولمقله لسان حملک نظیری یوقدر

و بعضکره لسان حمل نزف دمی شربا و زرقا البته قطع ایدر و مزمن و غیر مزمن

نزفه نافع اولور و شرب خل و کذلک شربا و احتمالا کافور استعمالی دخی نافع اولور و

کذلک بو بابده حدید محمی ایله مطبوخ لبن الجبنده خبث حدید جید طبخ و جمیع بعض

المقوابض کل یوم اوجرا و قیه سقی اولنمق دخی نافع اولور و حماض اترج ربی

جدا جید اولور و کثیرا ایله صمغ عربی سقی اولنمق کذلک نافعدر و بزر کتان ماء

حار ایله و اقراص طباشیر کافور ایله انلر جدا نافعدر و کذلک اقراص الجلنار صفة

دواء بالغ النفع مومیائی طین مختوم طین ارمنی شب عفص دم اخوین

وزنلری برابر اخذ اولنور و اول مجموعدن بر درهم کافور ایکی حبه مسک ایکی دانق

بو مجموع ثانی ایکی اوقیه شراب آس الجبنده اداقه اولنور و کذلک اقاقیا جلنار

عفص هیوفاقسطیداس شاذنج سماق حنقی مرکندر افیون بو مذکورلر خل

تقیف فور ایله معجون قیلنور و شربته واحد بین نصف درهم قیلنور و کذلک

زاج اسکاف جفت بلوط مرکندر افیون بو مجموعدن حب قیلنوب بر درهم سقی

اولنور اسیه جدا جید اولور و کذلک ودع محرق ایکی درهم ماء سماق ایله شرب

اولنور و سفرجل ثلج ایله نافعدر و منز و فک نعش قوته قبل الاحتیاج تقویه اولنات

اعذیه

اغذیه لر هلام قریص و مصوص اولور و اول اغذیه لر اول لحوم جدی و طیر حبیندن

اتخاذ اولنور و کذلک مطبخات و عدسیات حامضه انلرک اغذیه لرندندر و بو اغذیه یه انلر

بارده تناول ایدرلر و انلر بالفعل و یاخود بالقوه حاره اغذیه تناولندن اجتناب ایدرلر

و انلره نافع محمولات مشترکه مرتک زاج جلنار طین مختوم طین ارمنی کحل و انلر مثللو

ادویه دن محمولات اتخاذ اولنور نسخهٔ جیده فلقطار اقاقیا قشار کندر کحل

بو ادویه لردن اقراص اتخاذ اولنور و اول اقراصدن بر مثقال طین ارمنی صمغ اعرابی

کهربا هر برندن بر مثقال اخذ و جمع اولنوب ایکی اوقیه عصارهٔ قابضه الجبنه

و یاخود صوالجنه قونیلوب رحمه احتقان اولنور و رحمه احتقانک طریقی

بوندن اقدم سنده معلوم اولدی و یاخود نصف درهم شب و بردانق بزر البنج

و بردانق افیون اخذ و جمع و احتمال اولنور فرزجهٔ جیده بو بابده خصوصا

تاکل و قروح اولنده نافعدر خزف التنور عصارهٔ لحیة التیس اقاقیا بو مذکورلر

عفص فح صویو ایله فرزجه قیلنور و کذلک عفص فج جلنار نشا افیون

شب راوند صینی ورد درب الآس الاخضر سماق عصارهٔ لحیة التیس حصرم

قرطاس محرق صندل الابیض قشور کندر طین مختوم اقماع رمان شاذنج خزف

جدید کسفره یابسی بو مجموعدن دورت درهم مقداری ماء آسی تشرب ایدن

صوفه خضرا الجنده احتمال اولنوب یتون کیجه اول محتملا احساک اولنور

و کذلک جلنار و سنبل السفود قرطاس محرق شب زاج کمون منقوع و کحل

طین ارمنی درب القرظ بو مذکورلر خلاف و کزبره صویی ایله معجون قیلنوب

بتون کیجه احتمال اولنور و انلره ابزنات نافعدر اولور اول ابزنده قعود که

و اصلی فوذنجک تمر و ورق طبیخلرندن متخذ اوله و اول طبیخ آس و ورد و اقماع

قشور رمان خرنوب نبطی جلنار لحیة التیس عفص اخضر ایله طبخ اولنمش اوله

خزف التنور زیاده مجففدر
خزف جدیددن قوتلیدر
ذا الکله اولمغله اولدخی
مجففدر سفید تنور
وزنله درکیاب
دیرلر و قرطاس مجمد
ایله برده نبتدر که
اندن غمر عصاره کسنه
اقاقیا دیرلر اقاقیا
مهمل ایله ایکی نوع
نبته اطلاق اولنور

واكثرنا فعه اولان اطليه ومروخاتدر حب ... سوّه اوزر طلا اولنمق وتقويه لقبض
ادهان قابضه ايله نواحي رحم تمريخ اولنمق دملك رقتي ومائيتي ايچون نزفك علاج
سابقه سنه بيز بو مقامده اعاده ايليه ليم بيز ديريزكه انك معالجه سنده وجه
بودركه اول دملك مائيتي اسهال اولنور وادرار وتعريق ايچون نسادون كرفس
تخمي واول امثالي موادويدنك طبيخي استعمال اولنور مرة واحدة اسهال وتارة اخرى ادرار
اولنور وانلرهي رفق ومدارات ايله ايشلنور وانلر تعريقي اولنوب تزيلر اوّلا
خرق لينه ايله وبعده خرق خشنه ايله دلك اولنور وانلر بدنلرينه ماء عسل ايله و
مستقيمي اضمدلر ايله طلا اولنور وانلره قيئ هي نافع اولور وواجب اولوركه
انلرك دوا اروغداسي جميعاً بتجفيفه وتغليظه ميل ايتديرلر اما سبب نزف
قروح اولور ايسه انلره بو مرهم نافع اولور اول مرهم بودر جلنار مرداسنج اخذ
اولنوب شمع ودهن ايله معاً قيروطي اتخاذ اولنور واحتمال اولنور

علاج الاستحاضه

وبر قوم استحاضه معالجاتي ايچون مستقلا برباب قيلمغي ايجاب واستيجاب
ايلديلر وانك معالجه سي مركب بر علاجدر تنقيه وقبض وتقويه دن تركيب
اولنور ومستحاضه نك طمثي وقت طمثده ادرار طمث متأخر اولوب بعد الوقت
مضطرب ومتحرك اولمسون ايچون وكذلك انك رحمي تنقيه وتقويه اولنور اول
رحم فضولي قدر واجبدن اكثر قبول ايليسون ايچون واول قوم ديديلركه
واجب اولوركه انلره ايارج اون درهم بزر نغنغ بر درهم بزر رازيانج ايكي درهم
بو مجموع اخذ اولنوب بر قدر ايچيه وضع اولنور واوزرينه شراب صرفدن ايكي
رطل صب اولنوب نصفي قاليجه قدر طبخ اولنور نقلنوب صكره اوزرينه ازروت
خصوصا هر برندن ايكيشر درهم سمن بقر عسل هر برندن بر ملعقه القا اولنوب
سق اولنور وغداسي عصره قدر تأخير اولنور واوچ كون بو منوال اوزره سق اولنور

مصنف

مصنف ديركه بن ديريمكه اول قوملك ذكر ايلديكي اكثرا وفائده هر نه قدر نافع ايسه
ولكن اسباب اخرى ايله بعضنكره بر نوع استحاضه عارض اولوركه انلك تدبيرينه
قابض صرف استعمالنه حاجت واردر ايتدي سن ما تقدمدن بيلورسن

اوچنجي فصل

رحمك قروح و... بياننده در بونلر اقرم انلرى بيز سكا بيلديردك وسنك
معلومك اولدركه قروح رحمك اسبابي قروح سائره اسبابيدر وسيلان حاده
وخراجات منفجره دروياخود قروح رحم ضربه وصدمه جسبيله ايله خارجدن
وياخود ولادتدن واول امثاللوسنه لردن عارض اولور وياخود احتمال دوادن حادث خراجه
وياخود آلت ايله قطعدن حادث اولور واكثرا ما كان بعضنكره قروح رحم تعفن ايدر
وبالجمله قروح بعضنكره وضر ووسخ اولور وبعضنكره هي بلا وسخ اولور نقي اولور
وبعضنكره قروح رحمك عمقلى وبعضنكره عمقلى غير محللرينه اولور ومتأكله
وغير متأكله ومتورمه وغير متورمه اولور

العلامات

قروح رحمه وجع رحم
دلالت ايدر خصوصا كه فم رحمده علامات سائره اوله وقروحده سيلان مدّه وسحيقه
الالوان رطوبات سيلاني وادويه مرخيه دن تضرر وقوابضدن انتفاع
دلالت ايدر وقروح رحمك نقي اولان قرحه نك علامتي بودركه اول قرحه دن خروج
ايدن مواد غليظه وبياضه ملكسته مائل اولور ووجع ستدن ولذع اولور
واول قرحه نك وضره ووسخه اولديغنك علامتي رطوبات صديديه نك
كثرتي اولور اگر نقي اولان قرحه ده عفونت اولور ايسه انندن سيلان ايدن
رطوبت ماء اللحم كبي اولور واكر توسخ ايدر ايسه منتن ردى اولور واكر
انكله اكال ولو ايسه خارج اولان رطوبت اسود اولوب انده وجع شديد
وضربان اولور وصح الورم قرحه نك علامتي حماندن اذوق وقشعريرت وبرم
انشاالله تعالى ذكر ايده جكمز ورملك وتعفنك واكالك علامتلر اولور

دوردنجي فصل

وفم رحمه وسحلقه

رحمك تعفني بيانندە در بو علتك قروح رحمك بر شعبه سيدر رحمك تعفننه
سبب عسر ولادة ويا خود جنينك هلاكى اولور ويا خود ادويۀ حريفه استعمالى
ويا خود حاد حريف مواددك سيلانى ويا خود خرجات رحمك تعفنى اولور واول
تعفن قريبه ويا خود عمقلى اولور ومع وسخ ومع عدم وسخ اولور وعمقلى اولان
تعفننك رطوبات مختلفه خارجه اولور وبعضكره اول خارج دردية مشابه وكثير
اولور

بشنجى فصل رحمده اولان درد اكله بياننده در رحمك تأكل خراجى
ووجع علامتلرى باب الزفه بيز بيان ايلدك اكله رحم ايله سرطانك فرقى
بودر كه تأكلده حبسا وصلابت بدن برشنه اولمز وتأكله اول قانته سكون تابع
اولور على رطوبات موجوده نك خروجندن صكره سكونتر زياده اولور وتأكل الخصوص
حوته حنك طولى تربيه صواب اولور ايسه زياده اولمز اما سرطانا رحمده
وجع دائم وضربان اولور ومدتى طويله اولور واكثر علاج عسير اولور قرحه

المعالجات اكله رحمك معالجه سنده واجب اولور كه نظر اولنوب قرحه وضره وغير
وضره اولديغى تعرف اولنه اگر وضره ايسه انك وضوء ماء عسل مثلا لوز راقه اولا
ايله ايله رحمه زرق اولنوب اولا تنقيه اولنور ويا خود طبيخ ايرسا ايله ومراهم
منقيه ايله تنقيه اولنور واگر اكال ايسه اكالى مصلح اولان مرهم رحمه زرق
اولنور وبر نسنه مع ذلك تنقيه اولنور واغذيه موافقه استعمال اولنور
وكذلك اول قرحه يه نظر اولنوب بلا ورم ومع ورم اولديغى تعرف اولنور
اگر مع ورم ايسه اولا علاج اولنوب ورمى تسكين اولنور ورم تسكين ايلدكده
علاج قريبا بيز ذكر ايلرز وبعده بو معالجات ايله بدن تنقيه ولنسيه مدملات
ايله معالجه اولنور ومراهم مذكوره دخى اولور اول مرهم كه اولا وقبل ان تنبت
الجرح اللحم استعمال اولنسه نافع اولور واول مرهم بودر مرتك اسفيداج انزروت

وربعك

وزنلرى برابر اخذ اولنوب شمع ودهن ورد ايله انلردن قيروطى اتخاذ اولنور
واحدا وحين انزه وضرا اولسه مرهم مذكور اخلاطنه قليل زنجار خلط اولنور وحين
لحم بتمكده برء ايلسه وبناتى اخذ حدس ايله معلوم اولسه بو صفت اوزره
اولان مرهم ايله معالجه اولنور توتيا مغسول ايكى جزء اقليميا الفضه اسفيداج
انزروت هر برندن بر جزء دهن ورد وشمع ايله انلردن قيروطى اتخاذ
اولنور

التنجى فصل نسادن مقتضده اولنلرده عارض عوارض
بياننده در يعنى بكرك بكارتى ازاله اولنديقده بكره اصابت ايدن آفتلر
وانك علاجى بيان ايدر بعضكره بكره افتضاض قتنده اوجاع عظيمه عارضه
اولور خصوصا بكرك ارحامى عنق ضيقه واغشيه بكارتى صفيقه و
مستكرى يعنى بكارتى ازاله ايدنك قضيبى غليظه اولسه اوجاع اشد
اولور وحين ابكاره شدايد افتضاض ايله نزف واوجاع عارض اولسه
انده واجب اولور كه مياه قابضه وشراب وزيت ايچنده جلوس ايليه لر وبعده
اوزرينه بر صوفه يه قيروطى وضع اولنوب التحامه مانع بر انبوب اوزرينه
اول صوفه لف اولنوب انده استعمال اولنه ولنمو واكر مجامعت تخفيف اولنه

المعالجات واجب اولور كه انده مراهم منقيه استعمال اولنوب بعده قروحه مستعمل
اولان مراهم مذكوره يه طين مختوم واكثر بر نسنه خلط اولنوب استعمال اولنه

يدنجى فصل شقاق رحم بياننده در بعضكره رحمه شقاق عارض اولور
رحمه سبب عنيف عارض اولمغله وعند الولاده اولوجهله شقاق رحم زياده واقع اولور وطاكر
ويا خود شقاق ورم حسيله اولور ~~ولوا عرونتاله خفي شقاق اولور ووجع ولاد~~
~~اخفى وجع اولور اول شقاقلره كثير خفيف ووجع نتيجه اولنوب وجع ولادت~~
~~وباقى وجع ذنب مختنه اولور يعنى انلر درن اوخى اولور وبعده ظاهر اولور خصوصا~~

وشقاقی رحمه ولادت عقبنده اولور ایسه آنك وجعی ولادت وجعنك ویاخود
تحتنده مختفی ومستتر اولور و وجع ولادت تسکیننده صکره شقاقك وجعی
ظهور ایدن ایله ظاهر اولور خصوصًا رحمده مس اولنمز نقل وجعك ظهوری
زیاده اولور وبعضکره اول شقاق جدا غلیظ اولور وبعضکره هر موضع
هر نه قدر مندمل وملتحم اولور ایسه اول موضعك اوزرنده نتو اولوب شقاق اثری
باقی قالور **علامة الشقاق** بعضکره شقاق مشاهده ممکن اولور وطریق
مشاهده بودر که مراه نك فرجی فرشوسنه آیینه وضع اولنوب فرجك شجینه
یعنی عکسنه نظر اولنوب رحمك شقاقی رؤیت اولنور وشقاقده جماع قتنده
حادث اولان وجع هم دلالت ایدر وذکرك داما اخروجنده علامت شقاق
اولور **العلاج** شقاق رحمك داخلنده وقعرنده ویاخود عنقنده وعنقی ولی
ایدن مواضعده اولور اگر قعرنده اولور ایسه اکه حمولات نافذه ومرزوقات قطوره
ایله معالجه اولنور و حمولاتر وقطوره‌لر مراهم مصلحه ایله خلط اولنور اقلیمیا
ومرداسنج وشقاق مقعده مراهم مثللو مرهملر فارشدریلور ومعالجه‌سی جبر
ایله لاذع کلیسنده اجتناب اولنور واگر انضاج حمایه حاجت اولور ایسه انکره یا شیقوت
مرهم شحوم ایله خلط اولنور وشقاقده غلظه شدیده اولوب طول مدتده ومعالجه
عدم قبولی مثللو علامتلردن تعرف اولنور ایسه دهن الورد مرهم قرطاس
ایله علاج اولنور واگر مرهم قرطاس احتمال ایلمز ایسه آنکله معا دهن سوسن وعلاك
انباط هم قبلبور ونحن غلظت ساکنه وزائله اولسه شقاق ساذج معالجه‌سی اولنور
على الخصوص تفرج ایلسه وبعضکره هم سحق ناعم اولان قشور نحاسه حاجت اولور
ویاخود زاجه ویاخود عفصه ویاخود کلیسنه حاجت اولور اما خارجله یعنی عنقله
وعنق حوالیسنده اولان شقاق معالجه‌سنه توتیا مغسول ومسحوق صفرت البیض

وجع ولادت انقضا یا بنکر (right margin)

ادویه استعمال اولنز نقله (right margin)

بعدا (below last line)

ایله

ایله استعمال اولنمق کفایت ایدر بودوایه ومرهم اسفیداجه ملازمتدن
منفك اولمز **سکر تحیز فصل** رحمك حکه‌سی ونشوانك فرپا فنسیمو
بیانندهدر بعضکره رحمده حکه عارض اولور وسببی عروض صفرا ویاخود مالحی
بورقی ویاخود اکال سودا اولان اخلاط اولور ومراه نك طمث مجففی لونندن
اول اخلاطك قنقیسی اولدیغی معلوم اولور ویاخود سببی حکه رحمده اولان بثور وتولیله
اولور ویاخود جدا حار وحاد اولان منی اولور وبعضکره حکه افراط اوزره اولوب
قوتی اسقاط ایدر وبعضکره حکه‌سی اولان مراه یه شدت شبق عارضه اولوب
اگر جماعدن شبع کلمز وحکه‌سی اولان مراه یه بعضکره فرپا فنسیموس النساء عارض اولور
جماع ایله دیلکجه جماعه حرص وشرهی زیاده اولور **حکه رحم علاجیدر** واجب
اولور که بدن فصد ایله تنقیه اولنه اگر احتیاج اولور ایسه باسلیقدن هم فصد
تکرار وتثنیه اولنه واخلاطدن قنقیسی حاد ایسه هر خلط کندویه مخصوص استفراغ
ایله استفراغ اولنه مثلا اصفر اسقمونیا حبی ایله وبلغم اصطمخیقون حبی ایله
وسودا افتیمون حبی وطبیخی ایله استفراغ اولنه ومنیانك سورتی ادویه
مبرده مفرده ایله وادویه محرکه ایله بحث شاهده المزاج کسر اولنه ورحم اقاقیا
وهیوفاقسطیداس ع وورد وصندل وشیاف مامیثا وبوشنح رسیدن
وخل ودهن ورد ایله تلطیخ اولنه وکذلك عصاره بقلة الحمقا ایله هم تلطیخ
اولنه وبعضکره اول ادویه‌یی برزکتان هم خلط اولنور وقوابض طبخ اولنان
دوا ایله رحم تنطیل اولنور وتغلی ایله ضماد اولنور ومنقی یه حاجت اولور ایسه
جدا بارد اولان صو ایله عسل شرب اولنور حکه ایچون بودوا مجربدر ورق
نعناع قشور رمان عدس مقشر نبیذ ایله طبخ اولنوب احتمال اولنور وکذلك
زعفران کافور هر برندن بر دانق مرداسنج ایکی دانق حب الغار نصف درهم

اولوب اولان عارض اولان حکه (left margin)

علاجی (left margin)

بو مذکورلر دخی اولمینوب الکنه کجریلور و بیرطه آقی و شرابله برشیء و دهن ورد
ایله معجون قیلنوب احتمال اولنور و کذلک هلیلج جلنار دهن بر نون ایکی درهم
حضض نوشادر شراب عتیق بو مذکور سحق اولنوب الکدن کجریلور و موضع
دهن ورد ایله تلطیخ اولندیقدن صکره اول ادوا اوزرینه صاچیلور و بخور اللّه
حضض و حب اترجدن کندر تا فعر مفردا و مرکبا تبخیر اولنور طقوزنجی فصل
باسور رحم بیاننده در (باسور رحم بیاننده در) بعضکره رحمده باسور حادث اولور و بعضکره اول باسور رحم تجاوز ایدوب
مجاورینه اولان اعضایه تجاوز ایدر حتی عانه عظمنه افساد و تعفین ایدر و
کذلک عنق رحمه دخی افساد ایدر و بعضکره عانه شعرینه حلقه مؤدی اولور و بعضکره
رحم تقب صغار ایله تقب ایدر و بعضکره اول باسور عانه جهتندن اخذ ایدوب
مقعد ناحیه سنه و عضله سنه متجه اولور و اول صورتده بعضیسی ظاهر رحمده
ادراک اولنور و بعضیسی باطن رحمده اولور و بعضکره بواسیر رحم رحمک جمیع
جوانبنده اولور اما بواسیر دخی عنق رحمده اولان باسوره معالجه ممکن اولماز
و کذلک مثانه به و فم مثانه یه و هر عضو عصبیه و عضله مثانه به منتهی اولان
باسوره دخی قابل علاج اولماز و انلردن ماعدا ایسنه علاج اولنور و لکن عسرت
ایله قبول ایدر و زیاده عسرتلی اولان حلق شعر عانه یه مؤدی اولان باسور اولور
خصوصا عانه یه کمیکنده تقب صغار احداثنه منتهی اولان باسورک علاجی زیاده
صعوبتلی اولور العلامات باسور رحمک علاماتی تعفنی طولی و وجعک کثرتی
و قروح منتقده عدتک بوزلمسی معالجات ایله حاصل اولمیوب بقاسی ممتد و طویل اولدیغی
و اول قروحدن مواد صدیدیه سیلانی اولور و باسورک مکانی مورد ایله معلوم
اولور و کذلک باسور بولندیغی مکاننده قنقر محلده اولمشدر و هنوز محله میل ایله حبو
کمیکه واصل اولمشمیدر مورد ایله تعرف اولنور زیرا میل مرودک طرفنده ملاقی

اولدیغی

بغض لحم اولور ایسه لین و املس احساس اولنور و عظم اولور ایسه صلابت و خشونت احساس اولنور المعالجات باسور رحمک معالجاتی بط ایله اولور و چوق
عضوک عصبیه اولمغله آنی بط ایلمک کزازه و صوتک انقطاعنه و عقلک اختلاطنه مؤدی اولور و کذلک بطه ایحوق دویت اولنوب قطعی ممکن اولان لحم میت قطع
اولنور و لکن احتیاط بو در که اولدخی قطع اولنمیوب اوزرینه ادویه مجففه وضعی
ایله تجفیف اولنه و کذلک انک معالجه سنده بدنک تنقیه و رحم مدارات ایله تقویه اولنور
باذن اللّه تعالی اون بشنجی فصل اولمرأه نک رحمی آفه باسوردن خلاص اولور ضعف رحم
بیاننده در رحمک ضعفنه سبب سوء مزاج رحم و کذلک سنج رحمک تهاهلی و امراض سالفه
مقاساتی اولور و ضعف رحم اولان مرأه نک شهوتی باهنده قلت و طمث و منیسنه کثرت
سیلان و عدم حبل عارض اولور و انک علاجی سوء مزاج علاجی اولور و ضعف
رحم ایله اکثر عارض اولان آفات معروفه بونلردن اقدم بزم ذکر ایلدیکمز وجه اوزره تلافی
و تدارک اولنور اون برنجی فصل رحمک اوجاعی بیاننده در رحمک اغریلری
سوء مزاج مختلفدن اولور و کذلک ریاح ممدده و ریاح جذابه اولان رطوبتدن
اولور حتی بعضکره قولنج اولان معاینه عارض اولدقده رحمه دخی تعدی عارض اولور
و بعضکره اورام و سرطانات دخی رحمه وجع عارض اولور و اول وجع خاصره لر
و اربیتان و ساقلر و ظهر و عانه و حجاب و معده و رأس و خصوصا یافوخه مشارکت ایدر و بعضکره وجع رحمده بعد مره و رکاره انتقال ایدر رحمک جوانبی
آی متمادی اولور ایسه اول عرقلرده صکره ایکی انتقال ایدر بسا کره مستقر اولور و بو وجعک
معالجاتی بزم تقدیم ایلدیکمز بیانلر جمیعا سنک معلومک اولدر و بو بابده اولان اقوالی تکرارده
فائده یوقدر اون ایکنجی فصل سیلان رحم بیاننده در و بعضکره ارحام نسوانه
سیلان رطوبت عارض اولور و منیسنه دخی سیلان ایدر اما رطوبات عفنه نک سببی سیلانی

فضولك كثرتی و تعفن رحمدن حیض ایله عروق طمثدن ضعیف هضم اولورو بو وجهله
اولان سیلان طمث نین لحیون باشقه برباب وارد رو اول فضولك جوهری طمث نجففك
لونلیه و کذلك فضولنك کندو لونلدن معلوم اولور اما ایکنجی قسم یعنی سیلان منی
اسبابی رجلك منیسی اسبابی مثللودر اولور اگر بلا شهوت مراه منی سیلان ایدرسه سیلانك
اگر سبب رحمك و اوعیه منینك ضعیف و استرخاسی اولورو اگر بشهوت منیسی درور
و سیلان ایدر ایسه اگر منینك سببی رقت و حدتی اولورو بعضنکره اگر سبب رحمك حکه سی
اولور زیرا حکه نك دغدغه سی انزاله مؤدی اولور و سیلان صاحبه سنك نفسنده عیب
و شهوتی طعام و ساقطه اولور و لونی استحاله ایدر و عینینه اکثر حالده بلا وجع ورم و نحیف
اصابت ایدرو بعضنکره اوراعارضه مع وجع اولور **علاج السیلان** اما مراه نك سیلان
منیسنك علاجی رجلك سیلان منیسی علاجی اولور و سیلانات اخراس معالجه
واجب اولورکه علاجه بدء اولنوب اولا فصد و اسهال ایله بدنی تنقیه اولنه اگر بدنده
امتلا اولوب فصد و اسهاله حاجت وار ایسه و بعده رحمه اولا منقیات مجففه ایله
مثلا طبیخ ایرسا و طبیخ فراسیون ایله احتقان اولنور و ادهان ملطفه و ادویه حاده
ایله حمول ایکی ساقدر دلك اولنور مثلا دهن اذخر عاقرقرحا فلفل جمیعا بو مذکورلر ایله
دلك اولنور و بو تدبیرلردن صکره قوابض استعمالی محقوننده و مشروبده اتباع اولنور
و بعد الاستفراغ قوابض محقونده استعمالدن عملی زیاده اولورو اول اشول حیاهدر
انزه عفص جلنار و قشور رمان اذخر آس طبخ اولمش اولور **اون اوچنجی فصل**
طمثك احتباسی و قلتی بیاننده در طمثك احتباسی رحمه مخصوص اولان برسبب ایله اولور
و یاخود عضو آخره مشارکت سببی ایله اولور رحمه مخصوص سبب ایله غریزی
و طبیعی اولور یاخود سبب حادث ایله اولور و احتباس طمث وجه آخر ایله تقسیم اولنور
و دیلور که طمثك احتباسی قوتده اولان برسبب ایله یاخود ماده ده اولان سبب ایله یاخود

وجع یاکثر

یاکثر آلتدن اولان سبب ایله اولور اما قوتده اولان سبب قوتك ضعیف اولور
و اول ضعیف سوء مزاج بارد و یاخود سوء مزاج حار ایله و یاخود حار یابس و یاخود
بارد یابس سوء مزاج ایله اولور بارد اولان سوء مزاج مادی و بلا ماده اولور
اما ماده ده اولان سبب ماده نك کمیتی و یاخود کیفیتی و یاخود کمیت و کیفیتك
مجموعی اولور و کمیتی جهتی ایله اولان ماده نك قلتندن اولور و ماده نك قلتی اغذیه نك
عدمندن و یاخود اغذیه نك قلتندن و یاخود اغذیه نك طبخ و تحلیلی ایدن قوتك
شدتندن اولور زیرا اغذیه شدت ورزه غلیان ایلسه اول اغذیه ده ماده
طمث اولمغه صالح فضول قالمز و اول مثللو قوتی اولان مراه نك طبع رجالك
طبعنه مشابه اولوب هضم بالغه و انفاق و احیله و فضولنی رجالك دفع
فضولی جهتی اوزره دفعه اقتدار اولور و اول مثللو اولان نسوان سمز
یعنی ارکك لحمی کبی لحمی قلیل مکتنز و عظمی قوی و عضلاتی و عصبانی و رجال کبی قوید
و مذکره و اورکی صدورلرنده اضیق و اطرافی حاسیه و صلبه اولورلر و
ماده نك قلت کمیتی ادویه و یا ضات ایله کثرت استفراغه اولور
خصوصا رعاف و بواسیر و جراح و امثاللرك بری ایله مواد طمث زیاده
قلیل اولور و کیفیت جهتی ایله ماده نك قلتی دمك غلظتی اولورو دمك غلظتی
برد ایله و یاخود اخلاط بلغمیه نك دمه کثرت مخالطه سی ایله اولورو اکثر حالده
دمك غلظتی سبب کثرت دمه وسنك بیلدیکی اولحجا ایجابر اولان
اولور و اما احتباسی دمه مع جهت الالت اولان سبب سدد اولور و سدد مجففه مقبض
حرارت ایله و یاخود برد مکثف ایله اولور و شرب ماء اکثار ایلمك عقره
یعنی جرجه مؤدی اولور کبی سدد احداث ایدرو کذلك یبس مکثف و کثرت تمیح و اخلاط
غلیظه لزجه و اورام و رتق فلحمه زیاده اولدیغی ایله سدد عارض اولور و یاخود

فروج رحم منضمه اولوب افواه عروق ظاهره یی سد ایدر و یاخود رحمک اعوجاج مفرط
اولمغله و انقلاب اولمغله و یاخود عنق رحمک قصری و یاخود ضربه و سقطه ایله سده
اولور زیرا بو مذکورلر ابواب عروقی اغلاق ایدر و کذلک عقیب اسقاطه ده سده
عارض اولور اما مشارکت ایله اولان احتباس بعضکره کبده مشارکت ایله اولور نحیف عضو آخره
کبد ضعیف اولسه او کبدده دمه تمیز و انبعاث عارض اولماز و یاخود کبدده
سده و یاخود بالجمله بدنده سده اولسه آنکله ده احتباس اولور و سمن ده سدده مؤدی
اولور زیرا سمنه مزاحمه اولور و مزاحمه لا محاله سده پیدا ایدر و هزال ده جفاف حسبی
ایله تضییق ایدر و قلت دم ایله ده سده حاصل اولور دم قلیله جمود عارض
اولمغله رحم مسدود اولان دم خروجه حمله ایلیوب منفذ بولمسه قهقری
رجوع ایدر و اول رجعت متکرره اولسه بدنده منبسط اولوب انده امراض ردیه
عارض اولور احتباس اعراض بیاننده در بعضکره
طمث محتبس اولنده امراض عارض اولور و انلردن بری اختناق رحمدر زیرا احتباس
طمث ایله رحم تشمز و تقبض ایدوب اختناقه مؤدی اولور و کذلک احتباس ایله رحمده
اورام حاره صلبه و اورام احشا و امراض معده عارض اولور مثلا معده یه ضعف هضم عارض اولور و کذلک
و سقوط شهوت و فساد شهوت و غثیان و عطش شدید و لذع معده عارض اولور
و کذلک احتباس ایله امراض رأس و امراض عصب انواعنه فالج و صرع و امراض صدردن
سعال و سوء نفس و امراض کبددن استسقا و غیریلر عارض اولور و احتباس اولنلرک
سحنه سی ده متغیر اولور و انلره بول عسر و حصر و قطن و عنقنده اوجاع و ثقل بدن
و هزال و کرب و کذلک قشعریرات و حمیات محرقه عارض اولور و بعضکره بخار حاردن عضل
لسانده جفاف عارض اولمغله طمث محتبس اولنلر عسر الکلام اولور و بعضکره انلرک
عسر کلام و وجع رأس ایله اولور بحسب العفونت اولان وجعلر و بخار حاردن ده قلق و کرب

عارض

عارض اولور و بعضکره اول مرأه نک جمیعا بدنی و قطنی تورم ایدر و ملمسی صدیدیت
مجلب ایتمکله خلقتی قویه اولوب فضل محتبسی استعماله قوتنه اقتدار اولان مرأه ده
احتباس طمث ایله رجال تشبه و کثرت شعر و نبات لحیه و خشونت صوت
و کذلک غلظت عارض اولوب بعده هلاک اولور و قبل الهلاک انلرک بعضلرنده
رجال اولورکه اول حالده انلرک طمثی ادرار ممکن اولماز و اکثریا اول حال ولوقو
یعنی کثیر التولید ایلکی معتاد اولوب مجامعتی ترک اولنوب طمثلری ده محتبس ایکن
اولمغله اول مرأه نک خضوعی زائل اولنلرده اولور زیرا اول مثللو کثیرة الرطوبت
اولان مرأه نک طمث ایله رطوبتی استفراغ و کذلک حبل و جماع ایله ده
رطوبتی تقلیل اولنوب خاصره سنده جریان رطوبت صوتی استماع اولنور
ایدی تحیض بو استفراغی بولمیوب خاصره لرده رطوبت ایله ممتلئه
و صوت منقطع اولدیقده ذکر اولنان آفت حادث اولوب هلاکه مؤدی
اولور بو مقام و منوال محرر اوزره تحقیق ایلمک گرکدر نسخه سلطانیه ده زال
الخضوع واقع اولمشدر خضوعک معناسی قاموسده ذکر اولندیغی اوزره
مرأه نک خاصره سنده استماع اولنان صوت طبیعی اولان نسخه ده زال الحصر واقع
اولمشدر انک بو مقامه لایق معناسی یوقدر زیرا حیض طمث و ترک مجامعت
و عدم حبل ایله حصر زائل اولماز اول نسخه محرف اولمق ظاهردر و احتباس
طمث اولان مرأه نک بولی اسود اولوب صدیدیت ایله مشوب و مخلوط اولوب
ماء اللحم کبی اولور و بعضکره ده دم بول ایدر **العلامات** برده متعلق اولان
احتباسک علاماتی نومده ثقل و تحیر اولمق و لون جسد ابیض و اورده لرنده
حصر اولمق و نبضنک تفاوتی و عرقنک برودتی و کثرت بول و بلغمیت براز اولور
اما حرارته متعلق احتباسک علاماتی التهاب و جفاف و حرارتک علاماتی سائره معلومه سی اولور

رحمک

ويبوستہ متعلق احتباس طمثك علاماتی ذكر سابق بيوستك علاماتی معلومدر
اولور واول علاماتی برندن هزالی وعروق ديه خلاسی تأكيد وتأييد ايدر اما ورم ورتق
واسباب سائره نك علاماتی بو موضعه كلنجه قدر ذكر اولنسلردن سنك معلومك
اولدی المعالجات احتباس دمك تسخين وتبريده ... وترطيب بدنه
متعلق ... معالجی وعلاج اورام وعلاج رتق وبونلرك امثالی اصول متكررهٔ مذكوره
معلوم اولور احتباسنه علاجی قابل اولميان رتق والتحام فرجدر ايله اقواه
عروقك انسدادر وسائر قابل زوال اولميه سببلردن حادث احتباسك
برئنده طبيب ما يؤس كركه اولور وانلرك علاجی چو غلسون ايچون دمی
اخراج وبدنك تنقيه واستعمال رياضت اولور واحتباس دم معالجی ... واجب
اولور كه طمثی مدره اولان ادويه ذكر اولنه اول ادويه دورحمه تحريك ومسامه
در تنفيذ ومسامی تفتيح ايدر چو الدرور اولادويه كه نافع جدا وللزوم
اقرابادنيله ذكر ايلدك وبو مقامده بيز مراد ايلرزكه بو بابده نافع ولايق اولان
تدابيرو مرا ... ايليه يوزه اول تدابير بودركه بقوة دم طمثه تحريك اولنور
وآنی تحريك اولان فعل عرق صافن وخلف عقبده اولان عرقدر وركبه عرقنی فصد
اولور وما بض عرقنی فصد ركبه عرقنی فصددن اقوی اولور وساق وكعب
اوزره حجامت اولنور خصوصا سمانلره بو حجامت زياده نافع اولور وبعضكره رجل
اخراده اولان صافن فصدنه حاجت اولنور واعضاء سافله عصابه ايله تعصيب
وربط ومعصوب ومربوط ايا ما ترك اولنمغه حاجت اولور وبعده مساماتی فتح
ورطوباتی لزجه يی اسهال ايدن دوالر استعمال اولنور اكر سبب احتباس رطوبت
ايسه وصكره ادراره خاص اولان ادويه استعمال اولنور اول ادويه كه خاصه
دمی تلطيف وسددی تفتيح ايدن ادويه لردر واول ادويه نك كثير مشروبه ايدن اولور

فولنج

قولنج وطبيخ قولنج ماء غسل ايله وكذلك ماء عسل اوزرنه نثر اولنان قولنج بالحلبه
بو مذكورلر مشروباتدن اولور اما ابهل انلردن اقوادر وشكاعی اخيضع جدا
قويدر ودارصينی وايارج فيقرا وسكبينج وجاوشير وثمرهٔ جاوشير وقردمانا
وراسن طبيخ واشنان طبيخی ولوبيا احمر طبيخ ومحروث واشترغاز
وبزر مرزنجوش بو مذكورلرده مشروبات نافعه دندر وافعال مذكوره يی فاعل
ادويه نك كميسی حمولاتدن اولور ضربو ابيض شحم حنظل لبنی قنطوريون
صمغ زيتون برنجاسف جاوشير جندبيدستر حلتيت سكبينج قردمانا افسنتين
عصارهٔ سكبر وبعضكره او فربيون برقطنه وضع اوكنوب احتمال اولنور
من غير افراط برساعت بيره صبر اولنور حمول جيد حرف قولنج هر بريدن
دورت درهم ابهل سكز درهم سذاب يابس اون درهم زبيب منقی اوقيه
يكرمی درهم مرارة البقر ايله معجون قيلنور اندن فرزجات اتخاذ اولنور
وكذلك جندبيدستر مسك بو مذكورلر اخذ اولنوب بلوط قيلنوب احتمال
اولنور والحوان دهنی احتمال اولنسه طمثه ادرار ايدر وكذلك شقايق نعمان
عصاره لرده احتمال اولنور وكذلك اشنان فارسی وعاقرقرحا وشونيز و
نانخواه يابس سذاب رطب واو فربيون وزنلرده برابر اخذ وناعما سحق
اولنوب قند ايله معجون قيلنور وزنبق دهننه مغموس اولان خرقه
ايچنه وضع اولنوب احتمال اولنور وافعال مذكوره يی اولان ادويه بعضيسی
ضمادا وكمادا استعمال اولنور اقاويه ايله تكميد طمثه ادرار ايدر واول
افعالی اولان ادويه نك كميسی بخورا استعمال اولنور حنظل وحب تنجيرا و
في الحال طمثه ادرار ايدر جاوشير وحلتيت وقردمانا وسكبينج انكر كبيدر وكيم
ابزنات اولور ملطفات مدرة الطمث اولان قولنج سذاب شكاعی اخيضع مثللو طبيخ
اولنان صودن ابزن اتخاذ اولنور

ایکنجی مقاله وضع رحمك آفاتی و رحمك اوراقی و انلره متشابه احوال و اعراض بیانندهدر

اولان فصولی مشتملدر **اولکی فصل** رتقا بیانندهدر رتقا اول امرأه در که فرجنده فم

جنداسنده عضلی و یاخود غشائی بر شی ثابت و جاری اولوب جماع اولنمقدن آنی منع

ایدر و یاخود بحسب القروح و یاخود بحسب الخلقه آنك فم فرجنده التحام اولور و یاخود اول

حالله فم فرج ایله فم رحم آراسنده اولوب جماع منع ایدر و یاخود فم رحمده حبلی خروج

طمث منع ایدن غشا و التحام قرحه و اول سنه لرك متشابهلری حادث اولور و یاخود

بحسب منفذ معدوم اولور حتی جاریه نك ابتداء حیضنده ذکر اولنان اسبابدن

بریله دم منفذ بولمغله اکا وجاع شدیده و بلاء عظیم عارض اولور اکر اول امرأه

ایچون احتیال اولنمسه دم رجعت ایدوب امرأه یه سوداد و اختناق عارض اولوب

اول امرأه هلاك اولور و بعضکره رتقا اولان جاریه حین زوجده مشتمل اولمغله حبلی

اولور و اول امرأه نك کندی و جنینی هلاك اولور اکر تدبیر اولنمز ایسه و رتقانك

امکان حبلی بر قاچ وجه اوزره اولور اول وجوه بودر فم رحم محاذیسنده

اولان رتق متهلهل النسج اولور و یاخود اول رتقده ثقب متعدده اولور متهلهل

فرجلرینده و ثقب مذکورینده رحم نحوینه ماده وللّاو ایلجق مقدارو لو قلیلا جذب ممکن

اولور و مصنفك ذکر ایلدیکی وجهی عبارتی ایله نقل ایلیوب شرح ایلیه لیم اولکی

الحق بعضه رأی الفیلسوف و بعضه رأی جالینوس الطبیب و لذلك رجل و امرأه

منیلرندن تکوننده فیلسوف ایله یعنی علم طبیعی علماسی ایله اطبا نك ذکر آتی وجه

اوزره اختلافی واردر هر اول مذهبدن هر قنقیسی اخذ اولنسه رتقانك کبه

اولماسی متصور اولماز ولکن ایکی مذهبك برندن بعض اقوال اخذ و کذلك مذهب

اخردن دخی بعض اخذ اولنوب ایکی مذهبك مأخوذلرندن مذهب ثالث اتخاذ

اولنسه اول مذهب ثالث بناء رتقانك حبلی ممکن اولور و ایکی هر برینك اقوالندن

بعض

بعض صواب و قول آخر اولمق جائز اولمغله هر برندن صواب اولنلر اخذ اولنوب

مذهب فیلتمق بعیدا ولمز فیکون المحتاج الیه فی تخلق الاعضاء هو منی الانثی علی

رأی الفیلسوف یعنی فیلسوف ذاهب اولدی که ولدك اعضاسی امرأه نك حیضندن

مخلوقدر و ولدك جسدینك قوامی منی انثی ایله اولور منی رجل هر نه قدر عضوده

داخل ایسه انك قوامی مدخلی یوقدر پس فیلسوفك بو قولی اخذ اولنوب

و جالینوس ذاهب اولورکه ولدك اعضاسی ایکی منی ایله تقوم ایدر برینی بولنمسه

قوام اعضا بولنمز و قوام اولمدیغجه ولد حاصل اولمز جالینوسك بو قولی

اخذ اولنمز زیرا اخذ اولنسه رحم متهلهل و متقوب اولمیه جق رتقاده حبل

اولمز رحمه منی رجل نفوذ ایتمکده امکان اولمغله و یکون ذلك مما یدر الی الرحم

من داخل الرحم علی قول جالینوس جالینوس ذاهب اولورکه انثانك رحمنده اولان

اوعیه سندن انزال قتنده اولا قعر رحمه دورور و نزول ایدر فیلسوف ذاهب اولورکه

انثانك منیسی اوعیه سندن اولا فرجه خروج ایدر و رحم رجلك منیسی جذب

ایلدیکی منی معا منجذب اولور و بو منوال اوزره خارجه ایلمك

منی انثی اعضاء جنینه ماده قوام اولماز بو خصوصده ایکی فرقه نك قوللرندن جالینوس

قولی اخذ ایلرز زیرا فیلسوف قولی اخذ صحیحه الرحم انثی نك منیسی خروج و منی

رجل ایله معا رحمك عمقنده دخول و نفوذ ایلمك رتقاده متصور اولماز و یکون

و یکون منی الرجل یتلقی منه القوة و الرائحه علی قول الفیلسوف جالینوس ذاهب

اولورکه قوه عاقده نك اکثری منی رجلده اولمغله منی رجل ایله امرأه نك منیسی مخلوط

اولمدیغجه ولد تکون ایلمز اما فیلسوف قتنده منی رجلك قوه و رایحه سی انعقاده

ولدك تکوننه کفایت ایدر بو ایکی قوللرده فیلسوف قولی اخذ اولنور و رتقانك رتقی منی رجل

جمعندن رحمك عمقنه وصولنه هر نه قدر مانع ایسه قوتك و رایحه نك وصولنه مانع اولماز

مرأه نك خاج
خروج ایدن

فائده بر ان بيض الريح اذا الصلح اذا اصاب نزوا تلقاه منه رايحة من الذكر استحال
بيض الولاد قوش يمرطه سي اركك ديشرية نزو وندن بعض جماعتله تكون
ايدر ايسه اكر بيض ولاد ديرلر اول يمورطه فرخ تكون ايتمكله واكر ديشيدن
بلا نزو يمرطه تكون ايدر ايسه اكر بيض ريح ديرلر اندن فرخ حاصل اولميوب
رجا علتندر طه ريح توليد ايدن مراد كبرا ولديغي ايچون پس فيلسوف من رجلك
قوتي ورايحه سندن رحمدا اولان منى انثايه وصولي جنيننك انعقادنه وولدك
تكوننه كفايت ايدر ديو ابيديكر دعواسنه استشهاد ايدوب ديركه تكون فرخه
صالح اولميان بيض ريح نزوه مصادف اولوب ارككك منيسي نك رايحه سي اول
بيض ريحه ملاقي اولسه اول بيض ريح بيض ولاده استحاله ايدر واندن
شروطي بولندقده فرخ خارج اولور پس فيلسوف ايله اطبا مذهبلرندن
انتحال اولنان مذهب ثالثه نظر ايله تنبيه ايلدن ونقيه دن عاريه رحم
صاحبه سي اولوب رتقا اولنلرده حبل ممكن اولور العلاج رتقا ايدر حديدن غيرك
علاج اكر رتق ظاهرده ايسه فرجك رتقده ملاصق اولان ايكي طرفي خرق اولنور اولماز
وخرق مذكورك طريقي بودركه فرجك ايكي شفرلرنده وكنارلرنده بر رفاده يعني بز پارچه سي
وضع اولنور و فرجك ايكي باشي بارمقلرينه بر خرقه لف اولنور وقايه
اولنور و اول باش بارمقلر ايله فرجك ايكي طرفدن شفرلري مدا ولنور شفرلر
غايتلرينه وارنجه قدر و رتقده منخرق و منفصل اولنجه قدر و ياخود بين الاصابع تحت
اولان بضعه استعانت اولنوب اصبع ايله صفاق شق اولنور اكر صفاق
مشقوق لحم تحتنده زائد وار ايسه او لحم زائد قليلا قليلا قطع اولنور حتى اول
لحمه بر نسنه قالميجه قدر اما لحم اصليه بر شئ قطع اولنمز ولحم اصلي زائددن قابل
ايله فرق اولنوب معلوم اولور اما فرج سدا ايدن غشا و ياخود لحم اولديغي نك
صفاق

فرقي

قابلدر تقسيم قريبا اولور

بلغ

فرقي بودر لحم حين قطعده دما ايدر اما صفاق دما ايلمز يعني دم خروج ايلمز
وبو منوال او زره سده فرج فتح اولندقده بر قطعه صوفه زيت وخمر
ايچنه غمس اولنوب فرجك ايكي شفرلري آراسنه وضع اولنوب اوچ كون
مقداري اول محلده صوفه ترك اولنور والك اوزرينه ما عسل استعمال اولنور
اكر حاجت مس ايدر ايسه و آنك اوزرينه مرهم مرتنيا استعمال اولنوب لكن
التحام والتصاق و تضيقدن توقي اولنور خصوصا رتق مقطوع لحم اولور ايسه
توقي وتحرز زياده قيلنور واكر رتق مشقوق صفاقي آنك التحامي نادر اولمغله اندن
توقي لازم اولماز فتح رتقده ذكر اولنان بو تدبيرلر رتق ظاهرك تدبيريدر اما رتق
غائر ايسه اني فتحك وجهي بودركه رتق غائره صفاره ايصال اولنوب رتق شق واحد ايله شق
اولنور اكر رتق صفاق ايسه وشقي مستوي فيجوب حور ب قيلنور زير شق وجرح
لحم
مستور مثانه دنيه و غير اعضايه نائل اولور واكر رتق غائر لحم ايسه اول صنارة ايله قليلا قليلا اولسه
قطع اولنور و بر صوفه شراب قابض عفص ده مغموس قيلنوب نقدر نصكره موضع قطع
الزام اولنور واندن صكره اول مراه ادويه مرخيه طبخ اولنان مياهده اجلاس
اولنور و اصلاح خراج صالح مرهم ايله حملا او زرقا معالجه اولنور واندن تنقيه سنه
حاجت وار ايسه آنكله معالجه اولنور و بعض نسخده حملا و زرقا بالحاجة بدلنه
ثم بالحامه واقع بو نسخه بروجهله صحيح و وجه اخردن فاسدر تامل ايله اهلنه اولمشدر
ظاهر اولور و بره انده ظاهر اولديغي واجب اولور كه اول مراه نك جماعنه اقدام والحاح
اولنمه و واجب اولور كه ذكر اولنان شق و قطع قتنده ايكي شيئدن توقي وتجنب اولنه
اول ايكي شيئك بري شعنك قدر واجبه نقصان اولديغي واخري قدر واجبدن
زياده اولديغي اولور قدر واجب اول اشقدر كه انده جماعه و وضع حمله مراعات اولنور
زيرا بعض شقله جماعه قدري حاصل اولور و لكن جماعه جماع اولنوب حبل حاصل اولديقده
غير قدره

شق

وضع حمل عسرتلو اولمغله جنيننك وحاملك هلاكنه مؤدى اولور وقدر واجبدن
زياده اولكسه اول رحمك بر جزءه اصابت ايتمكله رحم تورّم ايدر وتوجع ايدر وكزاز
وتشنج وامراض فاتلۀ سائره يه مؤدى اولور وبو تدبيرلردن صكره واجب
اولوركه اول مرأه يي برددن صون حمايه ايليه سون واكر بالفعل باردده وار تقريب
ايلميه سون بلكه واجب بودركه انده استعمال اولنه جميعا قطورات وزروقات وحمولات
بارده اولميه ذكر اولنان شق وقطع محاولەسي بياننده در
ايكنجي فصل
صبالي بر محلده مرأه يجون بر كرسي هيئا قيلنور وجهنه خلفنه مقدار قليل اعتماد ايدرك
مستند قيلنور وقچن ترقا اول كرسي اوزره استوا وصعود ايلديكده ايكي ساقلرين
ايكي اويلقلرينه الصاق ايدر وايكي اويلقلرين بر برندن تبعيد ايدر وساقلرين
اويلقلرينه مضموم اولديغي حالده اويلقلري منفجحه بطننه جمع ايدوب ايكي يدين
اول اعضاء مضمومه ومجموعه نك تحتنده قيلور باولهيئت اوزره بر وثاق ايله
مرأه يي شد ايدر وبعده طبيب شق وقطعنه حاجت تنقيه سنه ايسه اكا قصد
ايدر وبعضكره طبيب آيينه استعماله محتاج خصوصا داخلده اولان ترقه آيينه احتياج
زياده اولور وقچن مراود وصنادات ايله صفاق راتق مد ايلمك مراد ايلسه ك
بر وجه ايله مد ايله كه اندن رحم ومثانه نك عنق وصفاقي منزعج اولميه
زيرا انلرك انزعاجي بعضكره اول اعضانك ولا مد ايله ايذا ايدر وتا ينا مدّ ايله
اول اعضايا زده اولديقده اكه حديده اصابت ايتمكله ايذا ايدر واول افعالي فعلله
محاذات فرجه وضع اولنان آيينه ايشلديكك فعلي ساكن اراءت ايدر
وقطع اولنجق صفاق راتقه مصاحب ومجاور اولان اعضايه هوا ارات
ايدوب مثانه متكلو عضوله حديد اصابتندن حفظ ايدر واكر رتق مدّ ايتمكده
افراط ايتمش ايسه ك قدر واجبدن زياده مرخي تعديل ايدجك قدر ارخا ... لطف ايله
ايدوب

بعدل

شق وايكي ضمه ايله ارتفاع وبرنسنه موضعندن خروج ايتمك وششمك وظهور ايتمك معنالرنه كلور اما بو مقامده مراد
رحمك خروجيدر رحمك اصلي منقلب بكليتها ظاهري باطن وباطني ظاهر اولمغله خروج ايدر وياخود نعيه شق
اويجق مقدار خروج ايدر وجود فعطار قبه سقوط ايدوب زقبه باقي قالور

رحم

تعديل ايله تحت .. قدر واجبدن زياده خارج اولان مكان اولنه رجعت
ايلديكده لطف ايله مدّ اعاده ايدوب بعده شق ايله وشق تا ربيعه زره
قيلوب مثانه يه شقك اصابتندن مثانه يي تورقي ايله فشق اولنديقده نظر
ايله اكر اول شقده دم يسير اخروج ايدر ايسه خوف ايلميوب بلا فحل عمل
شق تنفيذ ايله اكر سيلان دم كثير اولور ايسه قليلا قليلا يسيرا يسيرا شق
ايله غشي وصغر نفس عارض اولمسون ايچون وبعضكره قالب تتميه اولنا
آلت باصبعه الي الغدا انزترك اولنور برصوف ايله اول قالب دي تحكلر الت ملفوفه
وخرق ايله مربوط اولديغي حالده امساك اولنور وقچن صباحه دخولنه اول
رتقانك نظر اولنور اكر قوتي قويه ايسه تمام علاج ايله علاج اولنور واكر
قوت ضعيفه ايسه يوم ثالثه امهال اولنور واول وقتده الت اخراج اولنور
تاملل اولنور وانده تأمل اصبع اول التك في اصل اولديغي محله وضع اولنوب شقه
حاجت اولان محل تعرف اولنمغله اولور وقچن مرأه يي اول معالجه دن تحليل ايليوب
باغريتر جر سدي واجب اولوركه اول مرأه مبتلى ... طبخ اولنمش صو ايچنده حاره
اجلاس اولنه وعلى الخصوص موضع شقده ورم اولور ايسه اجلاسي وجوبي
مؤكد اولور واجود اولاني واجود اولان اول موضع شقده المحامد مانع ورم
قالب ايله استعمال اولنه واول قالبك اجودي مجوف اولوب ثقبلي اولان قالب
اولور اول ثقبه لردن رياح وفضول خروج ايليسون ايچون وقچن رتق قاطع اولان
لحم طبيعي يه اصابت ايلسه اندن سيلان بول عارض ولوب علاج وقبول ايلمز

اوچنجي فصل
رحمك انغلاقي بياننده در بو انغلاق بعضكره رتقدن وياخود اورام
حاره دن وصلبه دن اولور وانلرك علاجي بوندن اقدم بر بيان ايلدك

دردنجي فصل
رحمك نتوئي بياننده در ... وخروج وانقلاب بياننده در رحمك نتوئي
وعقل ولاد

وانقلاب ... بعض نسخه ده ... اولور

انغلاق عين معجمه ايله قپانمق معناسنه در بعض نسخه ده انفلات واقع اولمشدر ... زيرا ما بعدي تكرار اولور

حديد

قوتنه

سببلر ديدن اولور اول سبب سقطه وغذو شديد وصيحه شديدكم آني اول مرأه ايلمستدر
وعطسه عظيمه ومرأه نك استماع ايتدوكي خوف ايلديكي حدّه وصيحه ورباطات
رحم ارخا ايدن ضربه مثللو لر در وياخود نتوء رحمه سبب ولادتك عسرتي وياولدك
ثقلي وياخود دولر وحشيمه اخراجه قابله نك عنفي وياخود ولدك دفعة خروجي وياخود
رباطات رحم مرخيه اولان رطوبات وياخود رباطاتده حادث اولان عفونات اولور
ورحم اولاسببلر ايله بعضلرده بجملتها خروج ايدر وبعضلرده رحم منقلب اولور و
بعضلرده اصلي منقطع اولور للأغراض والعلامات بو افتلرده مرأه نك عانه سنده
ومعده وقطن وظهرنده وجع عظيم عارض اولور وبعضلرده حميات حادّه اولور وبعضلرده
هو مجرانتفلي وبولي اولورحم موقف عضو اينكلم حصر واشتر حادث اولور وكزاز
ورعشه وبلاسبب خوف عارض اولور وعانه سنده برشيء متدرّ احساس
ايدرو فرج قتنده ليّن المجسّه برشيء نازل اولوب احساس ايدر خصوصا انقلاب
تام اولوب باطن ظاهره خروج ايلسه اول زمان حالته احساس بيّن ايله احساس
اولنور ودحمك خروجي ايكي وجه اوزره متصور اولور وجه اول رحمك عنقي على
حالتها الاولى موضعنده مربوطا باقي اولور ولكن رحمك اصلي منقلب اولوب خارجه
خروج ايدر واندك علامتي رحمك خارجه خروج ايدن موضعنده ثقبه وفوهه
اولمامز زيرا خارج اولان رحمك اصلي وجنبينك حقري اولور واول موضعده
ثقبه اولماز ووجه ثانيده رحمك عنقي سقوط ايدوب خارجه خروج ايدر
وانده انقلاب اولماز آنك علامتي خارجه ثقبك اولور زيرا عنقده رحمك افري
ونقبه سي واردر ورحمده شيء خارجه ثقبه نك وجودي دلالت ايدركه رحمك عنقي
سقوط ايدوب بلا انقلاب خروج ايلمشدر المعالجة بو علت شاببه عارضه
عارض اولوب علت حديثه وتازه ايكن علاج اولنور ايسه اول علاجله برء جا.

اولمق

اولنور ضماعداده برء مرجو اولماز واكر علاجه ولاطبيعته اطلاق ايله بدء اولنوب
حقنه ايله طبيعتي اطلاق وبوله مدرات ايله ادرار اولنور واطلاق وادرار عملندن
صكره مرأه مذكوره يه ارقه اوزره القا ايدرسك وايكي ساقين تفجيج وتبعيد
ايدرسين وحم غزوي يعني كچه تفتكندن بر قطعه صوف لين اخذ ايدوب
آني رحمه الزام والصاق ايدرسك وبعده صوفه اخرايه هوا اقاقيا عصاره سنه
وياخود اليجنده قوابضدن برنسنه ادافه اولنان شراب ايله اول صوفه اخرايي
غمس وبل ايدوب رحم اوزره وضع ايدوب دتق ايله خارجه خروج ايدن
رحمي داخله رد وادخال ايدرسين حتى اول صوفه موضوعنك كيسه داخله
دخول وجميع ايچنه قدر وبوندن صكره دخي صوفه اخرى اخذ وخل وماء
ايچنده بل اولنر يقين صكره آني مرأه نك فرجنه وضع ايدوب مرأه يي على
جنبها اضطجاع ايدوب ايكي ساقلرين بربرينه ضم وصوفه يي محافظه
وصوفه نك وضع اولينه موضعندن سقوطندن احتراز ايله امر وتكليف ايدر
ومرأه نك اسفل سره سي اوزره وصلبي اوزره محاجم مهندمه ايدرسك واكر
جن طيبه لان دوايي اشمام ايدرسك اول دوايي ايله رحم جهت فوقه صعود
ايلسون ايچون وساكن واجب اولورکم کريه الرايحه ومستقذر اولان نسنه يي
اكرتقريب ايلسون زيرا مستقذرات تقريبي ايله رحم اسفله هرب ايدر
وبجي يوم ثالثده دخولنده اول صوفه يي تبديل ايله شراب اليجنده ورد واقاقيا
وقشور رمان واندر كبرد والرطبخ ايدوب مفترا اولمطبوخ شراب ايله بل
اولان صوفه مذكوره يي بل ايدوب بعده مرأه نك فرجنه وضع ايله واول مطبوخ
ايله شراب ايلم مرأه نك عانه سني وسرتمتي تبطيل ايله و انلر اوزرينه اول الصوفه
استعمال ايله كه اول الصوف سويقندن مخذ اولور وكزلك طحلب وعوسجي
وكذلك طحلبن وخنوع عوسجي

قوابض ایله اتخاذ اولنه و بعضکره بو تدبیر ایله مراه به شفا حاصل اولور و بو تدبیر
صکره اول مراه ادخر آسی رد طبخ اولنمش میاه ایچنه اجلاس اولنور و واجب اولور که انلر
مالحلن و معطشات و مسخنات دن اجتناب ایتدیریلوب دعه و سکون و استراحته
قیلنه **بشنجی فصل** رحمک میلان و تفرقی بیاننده در و بعضکره رحمک ایکی طرفندن
برینه صاغ جانبنه و یاخود صول جانبنه میلانی اولوب فم رحم فرجک فمندن منحرف
اولوب محاذاتی زائل اولور و منی اول محاذات ایله رحمه منی زرق اولمغله محاذاتک زوالی
ایله انزراق ممکن اولماز و بعضکره اول میلان عروق رحمک جانب واحده
اولان عروقک امتلاسی سببی ایله اولور و یاخود جانب واحده اولان اخلاطک
خاصه غلظتی ایله اولور زیرا اول اخلاط غلیظه شق اخری بولندیغی جانبه وازوجتی(?)
ثقلی ایله جذب ایدوب رحم جانب ثقله میلان ایدر و میلان صاحبه سنه
کثیرا اختناق رحم عارض اولور و قابله خاتونلر میلان رحم قنقی جانبه اولدیغین سبعونه(?)
اصابعلری ایله تحری ایدوب تعرف ایدرلر و ملامسه ایله بیلورلر کذا اول میلان صلابت
ایله و یاخود امتلا ایله حادث اولمشدر و کذلک عروق تمدد و صلابتن و استفراغه
احتیاجن بیلورلر **المعالجه** واجب اولور که میلان جانبن صافننه فصد اولنه
اول جانبده امتلا وار ایسه و قابله اول جانبده اول عروق متمدده و ممتلئه اولدیغن
زعم ایدر ایسه و اول طرفده غلظت موجوده ایسه و اکرا اول طرفده غلظت اولیوب
و لکن تشمز و تقبض وار ایسه حقن و حمولات و مرخات ملینه لر استعمال
اولنور و حمام استعمال اولنوب غدا سنده احسان اولنور و اکرا اول محلده رطوبات
احساس اولنورسه اول احساس اولننده رطوبات مستفرغات ایله استفراغ اولنور و اکر
دهن خروج سنه اولنور و اول دهن حمولاتنده دخی استعمال اولنور و انکله مراه نک محاذاتی
دخی تمریخ اولنور و رحمنه دهن بلسان و دهن رازقی و انلرک امثالی ادهان زرق اولنور

واول

و اول قتنه قابله ید بعضکره ممکن اولورکه اصبعنه قیروطی و بط و دجج شحملرین مسح
ایدوب رحمه ادخال و رحم تسویه ایلیه و مائلی حکوب فم رحم فم فرجه محاذی ایلیه
التنجی فصل رحمه اولان ورم حار بیاننده در بعضکره رحمه ورم حار
عارض اولور و سببی بعضکره سبب بادی اولور ضربه و سقطه و کثرت جماع و
اسقاط جنین و ولدن قبول قتنه قابله نک رحم خرق و خدشی مثللو کبی و بعضکره
سبب رحمه طمثک احتباسی و امتلاسی و یاخود کثرت برودت و بلا تحلل نفخ منفکا(?)
و ارتفاع منی اولور و بعضکره اسباب مذکوره رحمک فمنده و بعضکره رحمک
قعرنده اولور و بعضکره جهات رحمدن جهة واحده قدامده و یاخود خلفده اولور
و اکر ورم جمیع جهاتنه اولوب کثیر اولور ایسه اول ورم حار و عام در اولور
و بعضکره ورم رحم دبیله یه استحاله ایدر بعضکره صلابت اولور و صلابته و کذلک
سرطانه دخی استحاله ایدر **العلامات** رحمک ورم حارنه رحمک مشارکاتی دلالت
ایدر مثلا معده رحمه مشارک اولمغله رحمک ورم حاری ایله معده متوجعه اولوب
اول مراه معده غمز و کرب و غثی و فواق و استمراء و شهوتک فسادی حادث
اولور و کذلک دماغ دخی رحمه مشارک اولمغله رحمک ورمنده بالعرض یافوخنده
صداع و عنقده و ایکی کوزلر اصلنده و حمقه(?) سنده وجع اولور و بعضکره وجع
ایدوب اول وجع اطرافنده و اصابعه و ایکی بیکلرده و ایکی ساقلرده و مفاصلده
مع استرخاء بالغ اولور و منتان و ادیبتان و عانه دخی ایلام ایدر منتفخه
اولورلر و کذلک مراق دخی منتفخ اولور و انلرک جمله سنده ثقل احساس اولنور و اکر
حصر و اسر دخی عارض اولور حتی ریح دخی خارجه منفذ بولمز ورم رحمک ضغطی ایله
و تحجر ورمک مجاری ضغطی اکثرا اوله بحسب الضغط احتباس دخی اشد اولور
و بعضکره حصر اولور اسر اولماز و بعضکره دخی اسر اولور حصر اولماز و بعضکره

بلغ

و یاخود ضعف

یعنی فاسق اولوب(?)

مثانه ارقه
کمکلیک ایکی طرفنده
ستر ایدن لحم
و سکر زدر
کدا ۱۲ [illegible]

ورم حلق حبر ایله مراه نك بنضینه ضعف وصغر وتواتر عارض اولور واکر ورم
حار ایسه ذکر اولنان اعراض شدید اولوب اننده حما ملتهبه وقشعریرت اولور
ولسانده اسوداد ووجعده اشتداد وضربان اولور واطرافنده عرق کثیر اولور
وبعضنکره انقطاع صوتده وغشیه وتشنج مؤدی اولور وورم جهات رحمك
قنقیسنده اولدیغنه موضع ضربانده واعضاء مشارکه دلالت ایدر بونا وجع
سره ده ویاخود ظهرده ویاخود حقولرده اولور ایسه اوله مواضع وجع محاذیسنده
اولان موضعده اولدیغنه دلالت ایدر وفم رحمه قریب اولان ورم قعر رحم
ورمندن اشد واصلب اولور زیرا فم رحم عصبانی اولور وعضو عصبانی ورمی
اشد واصلب اولور وفم رحمك ورمی ملموس اولور اما قعرده اولان ورمه لمس
تعلق صعوبتلی اولور وورم قنقی جهتده ایسه رحم جانب خلافه میل ایدر وبناء
علیه [illegible] ورمك جهت خلافی اوزره نوم صعوبتلی اولور وانتقال
وقیام دخی صعوبتلی اولور وعلیله یه مشی قلتندن عرج عارض اولور وورم رحمك
دبیله یه استحاله سی علامتی بودر که دبیله یه بعد الاستحاله وجع زیاده واعراضی
اشتداد اولور وحمیات مختلفه ومختلطه اولور واختلاف بطن واخراج بول ایله
استراحت ایدر ومواد ورمك تمام نضجی علامتی حمانك وضربانك سکونی وناقصك
حرکتی اولور ورحم ورود دبیله سی فم رحمده اولور ایسه انی رؤیت ممکن اولور واکر
غائصه ایسه انی رؤیت ممکن اولماز اولحاله ورمه معالجه ده
اوارام حاره معالجاتی
استفراغ دمه حاجت اولور اکر دمك ادله مشهوره سی ورمك دموی اولدیغنه
اعانت ایدر ایسه وباسلیقدن فصد اورام حاره دمویه ده نافع اولور ولکن
دوفوقه جذب ایتمکله طمث حبس ایدر اما صافن فصدی رحمه مشارکتی اشد
اولمغله رحمدن دوزیاده جذب وطمثی ادرار ایدوب ورم رحمه انفع اولور خصوصا

اولادورم

اولادورم احتباس طمث حسبیله حادث اوله بس رحمیه اولان اورام حاره معالجه سنده صواب
بودر که انلرك ابتداسنده مواد ورمك انصبابندن منع ایچون باسلیق فصد اولنه واول
فصده دخی صافن فصدی اتباع اولنوب موضع ورمدن موادورم جذب اولنه وباسلیق فصدینك
ایجاب ایلدیکی ضرر مذکور فصد صافن ایله تدارك وتلافی اولنه وواجب اولور که حین
فصدده مراه اضجاع اولنوب وایاقلری جهت فوقه رفع اولنه واول نضیبه اوزره
صافن فصد اولنوب اخراج دمده مبالغه اولنه واوجعلرن مقداری ایام اولده اننده
غدا منع ویاخود تقلیل اولنه وصو اصلا منع اولنه خصوصا یوم اولده مؤکدا
منع اولنه وطیب الرائحه بربیتده اول مراه اسکان اولنه واکه سهر تکلیف اولنه
واکه قیئ ایلمك شدیدا نفع اولور وبعضنکره مسهل استعمال ایدوب اخلاطی اخراج
ایلمك اکه نافع اولور واکه واجب اولور که انلرك استعمال ایلدیکی ادویه ده تسکین غثیانه
ایدن دوا اوله وعند الحاجه تغذیه ده تقلیل ایلیه وابتداء ورمده دهن ورد ایله
ممزوج اولان ماء عذب الجبنه جلوس ایلیه ومیاه قوابض ایله نطول ایلیه ولکن
انلر اوزره مخلوط قوابضی استعمال وقبض ایچون الحاح وابرام ایلمیه زیرا قوابض کثرت ایله استعمال
ورمی تصلیب ایدر واول وقتده نطول مذکور اوزرینه استعماله صالح اولان واطبخ
ایله مهری اولان خشخاش اولور واول خشخاش مهری زیت انفاق ایله ضماد اولنور ویاخود
دهن ورد ویاخود دهن تفاح ایله خشخاش مذکور ضماد اولنور وصکره ملیناته استعجال
اولنوب شراب ودهن معا قیفیتی اولنوب انلر ایله تنطیل اولنور وخطمی وبزر کتان وحلبه
کبی طبخ اولنوب لسان حمل ویاخود بقله الحمقا دخی برقوت اخذ اولنیجه میاه ایله
مبلول برصوف دخی احتمال اولنور وکذلك اول مرهم دخی احتمال اولنور که مطبوخ مهری
اولان اکلیل الملك ایله عطر دخی اتخاذ اولنه وبعضکره اول مرهمك اخلاطنه زعفران
ودهن نار دین ادخال اولنور وبو تربیه لردن صکره انضاجنه اقبال اولنور وموادورم مذکور

انضاج ایدر مرتبه‌ده اولنجه قدر سویق ایله طبخ اولنوب دهن ورد و دهن حنا ایله استعمال اولنه
خصوصا ورم منتهاسنده آنك انضاجی زیاده اولور و کذلك اول ضمادده انضاج ایدرکه
اندك ترکیبی زوفا شحم اوز سمین مخ ایل و انلر مثللولردن مرکب متخذ اوله و چون اول علت
ورم زمان انحطاطه وارسه اول وقت محللات صرفه ایله علاج اولنور که
انلره بابونج ومرزنجوش وغار وبنفسج وسنبل معلوم ملك اولان اول مثللو ادویه‌لر اوله و
اول مراهم اول وقتده تغذیه وتقویه وانعاش ایله وموضع ورمده ضماد وضع اولنه
واجب اولورکه ربط اولنمیه زیرا ربط ورمی زیاده ایدر اما دبیله انضاج علاجنده
واجب اولورکه انك انضاجنه اشتغال اولنه و دبیله فم رحمه قریب ایسه انی بریك
اوزره آنی قطع شق ممکن اولور واگر دبیله داخل رحمده اولور ایسه اول دبیله‌نك کنز و کشف
نضجی ممکن ایسه لبن و بزر بطیخ مع شیء من اللعاب استعمال اولنه مواد رقیقه‌سی ادرار اولنمغه
اقتصار نضج ممکن ایسه اول دبیله‌نك بنفسها انفجار نضجی ممکن ایسه اگر اقتصار اولنور
واگر دبیله‌یی تبرید و تحلیل ممکن ایسه انی تبرید و تحلیل ایتمك اولی اولور و چون دبیله
منفجره اولسه انك فم فرجدن خروج ایدر و واجب اولورکه آنك تنقیه‌سنده مدرات
قویه استعمالی ایله اعانت اولنمیه زیرا انده مدرات قویه‌نك استعمال اولنسه اول ورمك
قیح مواد اخرا ایله مثانه‌یه منصب اولوب مثانه‌ده تقرح حادث ایکی مادده تظاهر ایدرلر بلکه
اول مثللو حالده تلطیف اولنوب اخراجی رفیق ایله ادرار اولنه و ادرار لبن وبزر بطیخ و
لعابات برشیء ایله قیلنه وبعضکره دبیله رحمك قیح منفجره‌سی طریق برازدن خروج
ایدر وبعضکره دبیلات رحم اعضا نره سائره دبیله‌سنده ذکر اولنان ادویه ایله تفجیره
حاجت اولور مثلا تین وخردل وزبل حمام متخذ ضماد ایله تفجیر اولنور وبعده واجب بودرکه
فرجه ماء عسل ایله تنقیه اولنه وانکله تنقیه مرارا اعاده اولنه و قیح غلیظ موجود
اولدیغنده ماء عسل استعمالی ترك اولنمیه و چون قرحه‌نك تنقیه‌سی تمام اولسه علاج

قروح

قروح ایله معالجه اولنور و چون دبیله رحمك اعراض عظیم اولسه ضمادات ملینه استعمالی
اکمال لابد ولازم اولور و اول ضمادات دقیق شعیر تخم حلبه بزر کتان اکلیل الملك
مثللولردن متخذ اولان ضماد در و بو صفت اوزره اولان آبزنلرده استعمال اولنور
و واجب اولورکه اعضاء سائره معالجاتنده ذکر ایلدیگمز تدابیر حق مراعات اولنوب بو مقامده
واقع اولان مختصراته انلری تمام ایلیه‌لر **بیرنجی فصل** رحمه اولان ورم بلغمی بیاننده درم رحمك
ورم بلغمیسنده ورم بلغمی سائر ثقل وانتفاخه متعلق علامتلر دلالت ایدر و لکن
انده وجع معتدبها ولمازو انده ترهل اطراف و ترهل عانه اولور و تحته‌سی لحم استسقاسی
اولان سحنه‌لر اولور و رحمده اولان ورم بلغمینك معالجه‌سی احشاده واقع اولان بلغمی
اورام معالجه‌سی اولورکه آنی بز ابواب کثیره‌ده بیان ایلدك **ایکنجی فصل**
رحمه عارض اولان ورم صلب بیاننده درد ورم صلب لمس ایله معلوم اولور و کذلك
بول وبرازك و یاخود یالکز بریسنك خروجنده اولان عسرتی ورم رحمك صلابته دلالت ایدر
و ورم صلب سرطان اولمدیغنده انده وجع قلیل اولور واگر عارض اولان وجع خفیف
اولور واول ورم صاحبه‌سنك بدنی نحیف وضعیف اولور خصوصا ایکی ساقلرنده
ضعف و نحافت اکثر اولور ایاقلری شیشر و باجقلری رائحه‌لوبر متغیر ولم اولور و بعضکره
بطن عظیم استسقا حالتی کبی حالت اولور خصوصا ورم صلب انده فاش اولسه و اول مثللو
حالت کثیر الوقوع اولور وبعضکره بالحقیقه استسقایه مؤدی اولور و چون ورم صلابت
متحلل اولمسه سریعا سرطانیه ورمه استحاله ایدر و صلابت اول حدوثنده سرطانی
اولدیغنده و یاخود اول صلابت مجرده اولوب بعده سرطانه انتقال ایلدیکنده
علامتلر حسده ظاهر اولان ورمده بودرکه اول سرطانی اولان صلابتده مرئی اولان
تشکلی غیر مستوی اولور واول صلابتده متفرع دوالی کبی عروق کورینور و آنی لمسنده
مؤلم اولور لونی ردی اولوب حمرته ضارب عکر لونده اولور ردی اللون اولور

وبعضلرده انك لونی رصاصیته وخضرته میل ایدر واكر صلابت رحم ظاهرده اولمیوب اكر
رؤيت ولمس تعلق ایلمز ایسه اولمتللو صلابت رحمه رحمك ثقلی وباطنده [illegible] والمرخس
اولمق واول المده عانه نك وایكی حالبده وایكی اربیه وایكی حقولرك مشاركتی واول الملك جانبه و
تاذیسی دلالت ایدر وچوق واقع اولوركه اول الملرایله معاً اول صلابت رحم صاحبه سنك
ایكی كوزلرنده وایكی صدغلرنده وجع اولور واطرافلرنده برودت اولور وبعضلرده عرق كثیر اولور
وبعضلرده ذكر رحمی تابع اولوب انلرك حاسر اول اخزنرده ملایم وبعرم وجعلرك اشتداد حیسنده ایله
حمرنقه مشتره ومحتبسه اولور اما عسر بول وتقطیر ورجیعك احتباس ویاخود انلرك بالكلیه
برعنك عروضی برنوع علامتدر كه صلابت رحم ایله رحمله اولان فلغمونی بیننده متمیز كرر
واكر صلابته رحم تفرح ایدر ایسه انلرن ظهور ایدن قیح مستوی اولمازه واول قیحده وسخ اولور
واكثر حالده اول وسخك لونی ردی اولور [illegible] احمر واخضر اولور ونادراً ابیض اولور
واول قرحه من رطوبت حریفه وصدیدیه نادی وخضیرته مائل وحتته مرة سیلان ایدر
وبعضلرده انلرن دم صرف سیلان ایدر اكر قرحده متاكل وار ایسه حتی انلرن سیلان ایدن دم
دم حیض ظن اولنور وبعضلرده انلرن برشی سیلان ایدر كه آنك سیلانی ایله حمی ووجع ساكن
اولور وبعضلرده صلابت رحم ایله ورم حار علامتی اولور اكر علاج اولنمز [المطلب] واجب اولوركه
ورم صلبه معالجه اولنوب جمیعاً بدرن اخلاط غلیظه دن [illegible] وكذلك سودا اوراخلاطدن
استفراغ اولنه وانزه دیاخیلون مرهمی وباسلیقون مرهمی استعمال اولنه وكذلك
مقل شحم اوز وقاز ایلیكی وزبد غنم بو مذكورلره دهن سوسن ودهن رازقی ونرجس
وبابونج وحلبه وخروع وحنا واقحوان ادهانی ایله قیروطی اتخاذ واستعمال اولنه
واول قیروطینك شمع وشمع اصفر قیلنه وبعضلرده اول قیروطینك اخلاطنه صفرت
البیض داخل اولنور واكر بونلرن اقوا به حاجت اولور ایسه انلرك ایچنه صبر سنجانی
وجندبیدستر وانفحهٔ ارنب [illegible] وایرسا وسنبل الطیب واقحوان وزعفران وعلك

اسو

بیاض صمغ البطم
نسخه انتارت
اولنمشدر

ونعاط

صبر ایكی تقسیم ایدر بر اسقوطری
واحد سنجانی در بر بر جزیره یه
منسوبدر

وصمغ البطم
الصحیح ترمنتی دیو
اشارت اولنمشدر

مرهم الرسل رسلدن مراد حواریون در انلر حضرت عیسی خدمتنده ایكن استخدام ایدوب ورآن كرعله
بعضلرینك حضرتده اذی اجاهامر مسیلون انتنه انلره مرهم الرسل اطلاق اولنمشدر خاصة حواریون رسل اطلاقی تجویز
اولنور ایسه تعلیله ذكر اولنور انلر اون اكی در شمعون بطرس توما متی یوحنا یعقوب جرجس ماحس
یعقوب جلجس ایوب یونس اسامیلر ایله مسما دلر اما شرح موجز ده شمعون مسبح حتی مرقش لوقا الطبیب الانطاكی یوحنا
واول مرهم رسلك صنعتی بودر شمع راتینج هر برندن اون درهم جاوشیر زنجار قنه برصافی هر برندن ایكیشر
زراوند طویل لبان هر برندن اوچر درهم مقل ازرق دورت درهم مرداسنج دورت بوچوق درهم بو ادویه سحق

انباط وصمغ اللوز ادخال اولنور وبو بابده تجربه مراهمدن اولور كبر ورقی صو ایچنده ملایم
اولنجه قدر نقع اولنوب واول ورق جبن ایله وماء عسل ایله سحق اولنوب انلردن مرهم
اتخاذ اولنور ویاخود زهرة الكرم جبن وماء العسل ایله اخذ اولنوب مرهم اتخاذ اولنور
مصنف دیركه بنم قتمده ورق كرنب وكرنبك زهره سی بو بابده موافق اولور وكذلك ذبلیكه
اوزره وسخ الاذن احتمال اولنسه نافع اولور وواجب اولوركه صلابت رحم صاحبه سی اول
میاه ایله اجلاس اولنه كه انلرده ادویه ملینه قواسی اولنه وخطمی نك ورق غطی ایله صمغ لوز
وبنفشه اوزردق اولنوب ضماد اولنه وكذلك اول ضماد دخی استعمال اولنه كه مرزنجوش
واكلیل الملك حلبه بابونج مثللو لردن متخذ اولنه وواجب اولوركه سرطان رحمه مراهم مسكنه
ایله مداواة اولنوب بدنی ترطیب اولنه ودائماً اولا باسلیقون وبعده احیاناً اصافیدن
دم استفراغ اولنه وسودا اسهال اولنه واسهال سوداده مرهم الرسلك خاصیت عجیبه سی
واردر ووجع سرطان تسكین اولنه اگر وجع شتد اولور ایسه فصد اولنور وادویه
حاره وبارده ایله جمیعاً تسكین وجع تجربه اولنور وهر قنقیسی موافق اولور ایسه آكه
اعتماد اولنور خصوصاً قرحه سرطان متقرحه اولور ایسه وجع مذكور اوزره تجربه
زیاده كركلو اولور اما وجع تسكین ایدن ادویه حاره حلبه طبیخی والكه مماثل ادوق
وكذلك دردی زیت بر مدت اناء نحاس ایچنده ترك اولنوب نحاسك زنجاری اخراج
صكره شمع قلیل اصفر ایله قیروطی اتخاذ اولنوب سرطان رحمه طلا اولنسه جعفر
مسكنه اولان ادویه حاره در اولور واما وجع سرطانی تسكین ایدن ادویه بارده
[illegible] كسفره وعنب الثعلب ودهن الورد وبیاض البیض واسرنج بعضی بعض اخرج
حكلن محلول اجزا كرا ایله [illegible] اولوب ماء كسفره ایله اتخاذ اولنان ادویه خشخاشیه
وكذلك طبیخ عدس ایله احتقان اولنور اشنك سودی ایله ولسان حمل عصاره سی ایله
مجموعة ومفردة احتقان اولنور وسرطان متقرحدن نزف دم ظهور ایدر ایسه انده مراهم نزف

اولنور وباقلا ریاح اشنك
بر رطل زیت ایله اذابه
اولنوب الكلی الادویه
معجون قیلنور تفسیر
شرح موجزده بیان ایلدكی
اوزره

یعنی رطوبتنی ازالتنی

ایله

خطمی

بو مجموع

استعمال اولنور

طقوزنجی فصل اختناق رحم بیاننده

در اختناق رحم بر علتدر که صرعه و غشیه
مشابه اولور و آنك مبداٴسی رحمدن اولوب قلبك و دماغك مشارکت قویسندن تأذی
ایدر و اول مشارکت حجابك و عروق ضواربه و عروق ساکنه نك توسطی ایله اولور و اطبانك
علماسندن بعضلر دیدیلرکه اختناقك سببی معلوم و معروف دکلدر ولکن اول سببك
حصولندن اول اختناق صاحبه سنه طمثك احتباس عارض اولور و بوکه مغتلمات اولنلرینه
منیلرینك احتباسی و کذلك مغتلماته و مدرکات اولان ادراکلرینه و ابکار و ایامایه احتباس منی
عارض اولوب اکثر حالده اول محتبس اولان مواد طمثیه و منویه برده استحاله ایدر خصوصا
اول مواده فی الاصل برودت اصابت ایتمش اولسه احتباس و ارتکام ایله و استحصاف
ادنی برودت ایله زیاده اولور و یاخود مواد طمثیه و منویه مذکوره ذکر اولنان احتباس سببیله
حرارته و عفونته استحاله ایدر ولکن حرارت و عفونته استحاله قلیل الوقوع اولور و ایکی
استحاله دن قنقیسی واقع اولدیغی مشکل اولدیغی معلوم اولور و بحث اول ایکی موادک
بر مرتکمه اولسه بلکه طمث مرتکم و مجتمع اولوب فساد مذکوره مؤدی و اندن طبیعه
سمیه حاصل اولسه که ایکی نوع مرضك بر عارض اولور مرض اول ایدیکه اول عارض مرض
آلتی اولوب واقع لا رحمه لاحق اولوب رحم الی فوق تشنج و تقلص ایدر و یاخود جهات اخرایه
و مجنب البلاهه صاعده و صولیه و اوله وارده عروقه منجذبه در و لان مواد سببیله تقلص
ایدر زیرا اول مواد عروقه منفذ بولمغله عروقی توسیع ایتمکله تشنج احداث ایدر و وجع
دخی عارض اولور و بعضلرده اول مرض آلتی جوهر رحمه فاش اولوب رحم تغلیظ ایدر و بعده
تقلیص ایدر و بعضلرده دخی رحمه فاش اولمز بلکه بر موضع تورم ایدوب بعده تقلیص
ایدر و محتبس اولان طمثك اوزرینه طمث اخر وارد اولسه شری زیاده اولور و خروجه
سبیل بولمغله طمث اولك ضررندن ازید اعضاء رئیسه یه ضرری موٴدی اولور و بعضلرده
اولا و قبل الاحتباس رحمه ورم و سوء مزاج مجفف عارض اولوب رحم تقلص ایدر و هم رحمه

و افواه

مغتلمات جماعه حریص اولان عورتلر ... زوجلری اولمیان عورت و زوجه سی اولمیان ار کرکسه فی الاصل تزوج ایلمسون و کرکسه ایلسون ... زیرا مفرد ایامی ایدر

مستحیلك

و افواه عروقه اول سببدن انسداد کلوب صکره احتباس عارض اولور و رحمك حیلانی
دخی تقلص رحم کبیدر اول دخی ذکر اولنان اسباب ایله رحمه عارض اولان ایکی نوع مرضك
ایکنجیسی اول مرض عاد دیدیکه ماده محتبسه نك ایکی عضو رئیسه یعنی دماغ و قلبه
ارسال ایلدیکی بخار ردی و سمی سببیله حادث اولور و اول بخار سمیدن دماغك تأذیسندن
صرعه مشابه و قلبك تأذیسندن غشیه مشابه بر حال عارض اولور و احتباس ایلدیکی
حادث اولدیغنه بر سبب دخی بودرکه احتباس علت غشیه یی قوی بدر و امراض حادث
اولدیغنه اولا ضعیف حادث اولوب بعده قوی عارض و حادث اولدیغی بر غشی ساذج اولا
احتباس مبادی اولمغله حادث اولور و احتباس طمث احتباس منویدن اسهل اولور زیرا
منی نك هر نه قدر اصلی دم اولوب انك احتباسی دم طمث احتباسی کبرا و لمق ایجاب
ایدر ایسه ولکن منی نك ردائته ردائت استحاله سی دمك ردائت استحاله سندن اکثر و اوصل
اولور و بونك نظیری لبن در لبن [struck] دمدن استحاله ایله حاصل اولور و مع هذا
لبنك ردائته قبولی دمك ردائته قبولندن اکثر اولور و بعضلرده اختناق رحم علتنك
ادواری اولور و بعضلرده فصل خریفده کثیر الوقوع اولور و بعضلرده آنك ادواری
متساطئه اولور و بعضلرده کل یوم عارض اولور و اختناقك تواتر و تعاقبی قابل
اولور و ولادت وقتنده رحم حرکت عنیفه ایله متحرك اولمغله اول حرکت انده دخی بو
احوالك عروضی اقتضا ایدر ولکن ولادتده اختناق عوارضی اولمدیغنك وجهی
بودرکه عند الولاده رحمك حرکت عنیفه سی متشابه اولوب جمیع اقطارده معا
حرکت ایدر و آنك حرکتی تدریج ایله اولور دفعی اولماز و کذلك آنك حرکتی جهت اسفله
اولور سائر جهاته دکلدر و اول حرکت ولادت طبیعتك فعلیدر قسر ایله وهوب
ایله دکلدر و ولادت حالنده رحمك اعضاء رئیسه یه بخار سمی منبعث اولماز
بو وجوهلر ایله بینهما فرق اولنوب اختناق عوارضی ولادت حالنده عارض اولماز

نفسدن
واختناقك اصعبى ظاهردر اولان نفسى ابطال ايدن اختناق اولور ولكن انلرده
موجود اولور وانلك نفسده اسر ظهورنك طريقى بودركه منفوشر اولان بر قطعه
صوفى نفس امامنه تعليق اولنور ونفس خفونك اثرى او صوفده ظاهر اولور
واختناق صاحبه سنك حس وحركتى باطل اولوب موته مشابه بر حالتى اولور
واكثريا او حالت حمد سببى ايله وانلك حقى بار در سببى ايله اولور وبونلرك
صعوبتيه ولى وتعقيب ايدر اول اختناقكه نفسى اصلا ابطال ايلمز بلكه تصغير و
تخفيف ايدر واختناق درجاتنده اوجنجى درجه واقع اولان اول اختناقدركه
انده تشنج وتمدد وغثيان اولور ولكن عقل وحسه اذى سرا اولماز العلامات
فجن اختناقك علتنك دور قريب اولسه اول علت صاحبه سنه ربو وعسر نفس
وخفقان وصداع وحديث نفس وضعف رأى وبهت وكسل وايكى ساقنه
ضعف ولوننده صفرت وتغير وعلى حاله ثبات ندقلق عارض اولور وبعضنده بخار حار
عفونتندن عطشى عارض اولور وفجن اول بخار زياده اولسه انلرك ستنه و
اختلاطيه بوينلر وكوزلرينه حمرة وشفتلرينه احمرار عارض اولور وايكى كوزلرينه شخوص كوزلور
كلور وبعضنده تغمض ايدوب منفتحه اولمازلر ونفس جدا ضعيف اولور وبعده اكثريا
منقطع اولور واول مريضه توهم ايدركه كاذن ايكى كوزلرندن برشئ مرتفعه اولور
وانلرك اسنانده تحرق وتعفن نحو وتعقعه عارض اولور وحركت غير اراديه
ايله اسنانى حركت ايدر عضلات اسنان فاسده وحالى متغيره اولملدى وكلامى
اولور
منقطع وعسر فهم عارض اولوب مابقى سهولت ايله فهم ايلمز وبونلردن صكره
انلره خصوصا منور اختناقى اولنلره غشى وانقطاع صوت والى فوق ساقرى
انجذابى عارض اولور وبدنلرنه برودت غير عادته يعنى برودت يسيره عارض اولور
وبعضنده بلغم صرف قيئنه وصداعه ووجع ركبتيه ووجع ظهره وقراقره

ورطوبه

ورطوبته رحم قذفه موجب و
وتمزق رطوبت نصهلى محلدن اولور وبعضنده ذات الريه يه وخناقه ورقبه وصدر
اوراعنه موئدر اولور وانبزه اولان نبض متعدد ومتشنج ومتفاوت اولوب بعده من غير
نظام تواتر ايدر وخصوصا او غير منتظم تواتر قوتك سقوطى وموتك قربنه زياده واكثر واقع
اولور وبول غنسال اللحم كبى اولوب حور اولور واختناقك ايكى قسمندن طمثى اولان
اختناقده احتباس طمث دلالت ايدر ومنور اختناقده جماعه بعد عهد اولديغنه دلالت
ايدر اگر شهوت موجوده ايكن تعفف ايدوب جماع طول مدت ترك ايلدى ايسه وطمثى
اختناق واحتباسه بعضنده درور لبن تابع اولور وبدنى اثقل وحواسى اضعف
وايكى كوزلرك اوجاع ورقبه وجع وحميات وسائر احتباس طمثه تابع اولان
اعراض ظاهره اولور ومع ذلك دم ايله موجود اولان اخلاطك قنقيسى غالب ايسه
انلرك سلطانى وغلبه سى ظاهر اولور وانلر بعينه نشر لوسى سودا اولان حرملك
احتباسى اولور زيرا دم سودا اول احتباسنده دماغ مشارك اولوب انبزه وسواس
عارض اولور وكذلك اول احتباسده قلب مشارك اولوب غشى قوى عارض اولور ودماغ
وقلبك معا مشاركتلرى وشركت حجاب ايله تعطل نفس عارض اولور وخلط
غالب بلغم اولوب دم بلغمى احتباسنده بدن اثقل واعراض اسكن اولور ودم صفراوى
احتباسنك اعراضى احد ولكن اسلم اولور اما منوى احتباس بالنفس مضرتده
مبادرت ومسارعت ايدر وانلك امر وخطرى طمث احتباسى امر وخطيننه اعظم
واخوف اولور اما اعراض سائره منور احتباسده ظاهر اولماز وبعض نسخه ده
واما سائر الاعراض فلا يظهر فيه بدلنه واما سائر الاعضاء فلا يظهر فيه
واقع اولمشدر وبو نسخه ثانيه بحسب العبارت خلاف ظاهر ايسه لكن ماكده نسخه اولى ايله
متحده اولور زيرا حاصل معنى فلا يظهر الاعراض فى سائر الاعضاء ديمك اولور
نفى مشاركت مراد اولنور وچوق كره واقع اولوركه اختناق صاحبه سنك

منور

متشنج اولان رحمه قابله مس ایتمکله انزال ایدرکه دغدغه و شهوت عارض اولوب منی غلیظ
انزال ایتمکله علیل استراحت ایدر و بعضکره هواء منی غلیظی علیل بنفسها قذف
ایدوب استراحت ایدر اما اختناق ایله صرع هر نه قدر احکام کثیره ده مشترکلر
ایسه بینهما ده فرق بو وجوه ایله اولور و وجه اول محل کلام اولمغله
آنی عبارتی ایله ذکر ایدوب شرح ایلیه لیم اول عبارت بودر فقد یفرق بینه
وبین الصرع احتباس ما یصعد من الرحم و العائذ مصنف رحمه الله تعالی
حضرتلرینه اقتدا ایدوب کلامنده انتحال ایدن سائر مصنفین بو وجه
فرقی ایراد ایلیوب بلکه علامات اختناقده ایراد ایلدیلر حتی سمرقندی
اسباب و علامات ذکر اختناق بیاننده دیدیکه و یحس العلیله بشیء
یرتفع من العانة الی ان یبلغ الفؤاد و اول فاضل بو علامتی فرق قدن قیلمدی
و رحم ده ذکر ایلیوب عانه دیو ذکر قصده کذلک قرفی بو معنوا اوزره
ذکر ایلدی و لکن الی الفؤاد قیدینی طی ایلدی و کذلک حاجی پاشاده
الی الفؤاد قیدینی طی ایلیوب عانه ایله معا رحم ذکر ایلدی و اول فاضل و یحس
عبارتنده متفق اولدیلر و بو اتفاقدن ظاهر اولدیکه حالا قانون نسخه لرنده
موجود اولان احتباس ما یصعد تحریف اولنمشدر نسخه صحیحه احساس
ما یصعددر و کذلک مصنف بو علامتی فرق قلدی دیو ذکر ایلدیکی ظاهردر
بو علامت علامت شامله اولمغله انک انتفاسنده اختناقک انتفا
و صرعک ثبوتی لازم کلمز و لکن مصنفک قصدی بودرکه رحم و عانه دن
برشی صعودی احساسی اولنسه انکله اختناق معلوم اولور و اکر اول علامت صرع
اولمدیغی لازم کلوب بو صورتده مخصوص بر فرق بولنور و بینهماده اولا فرق قلدن
فروق باقیه بودرکه اختناقده عقل جدا اوداتما مفقود اولماز بلکه اول حالده مفقود

اولورکه

اولورکه انده اعراض جدا اشدیده اوله حتی مختنقه افاقت بولوب قیام ایلیجه حالی
و قوعی اولان نسنه لرک اکثرینی خبر ویرر مگر که شاذ اختناق جدا عظیم و متفاقم
اوله و اوجنجی فرق بودرکه مختنقه نک اغزیندن کوپوک ظهور ایدرمز و فمندن زبد سیلان ایلیز و فمندن
ترشح ایدر اسیسی دماغ اولان صرعده صعب ترشح ایدر مقداری انلک ترشحی بالغ اولمز و
اختناقده زبد سیلان ایدرسه مکاننده سریعا افاقت بولوب اعراض اختناق ساکن
اولور و اکر تدبیره محتاج اولمز و بینهماده اولان فروقده کمال اطلاع قصد ایدنلره لازم
اولورکه صرع بابنده ایراد اولنان فروقده نظر ایلیه لر اما اختناق ایله سکته بیننده
اولان فرق ظاهر اولور زیرا اختناقده اکثر حالده حس بطلان تام ایله باطل اولمز
و اختناقده غطیط یعنی نخیر و خرخره هم اولمز اما اختناق ایله لیثارغوس بیننده
فرق بودرکه اختناقده حما اولمز و نبض ممتلی و موجی اولمز و اختناقده وجه نک
ابتداسی باشدنی اولور و لونده تغیر مختلف اولور اما لیثارغوسده لون تغیر
لونی ثابت اولور و اول تغیرده اختلاف اولماز المعالجات احتباس طمث سببیله اولان
اختناق معالجه سنده اگر آنده ماده نک افراطی اوزره ابیض دم کل ایسه و سبب احتباس
رحم حیض اولوب ابتدا کثرتی دکل ایسه فصد ایله تدبیر اولنمق واجب اولور و اندن
باسلیق و صافن فصد اولنور و هر حالده انده حیض استعمال اولنور خصوصا
فرجه دغدغه و یرن حمولات حاده استعمال اولنور کرمدانه و فلفل کبی اولور احتمال
اولنور اما او فربیون بو بابده جدا قوی اولوب وقت احتمال رطوبت انزال ایدر و رحم
فرجه دغدغه و کذلک نوا و فرجه دغدغه ویرمک اکر نافع دکل ایسه و ل
احتباس اولنه مواد طمث و یا خود منی اولسون زیرا اول دغدغه رحم اسفلی اما
ایدر و رحم تسویه هم ایدوب بر دوره مهیا و مستعد ایدر و جمیعا غوالیک نفع
بو بابده عجیبه اولور و عطراتدن اتخاذ اولنه ابزنات هم نافعه در خصوصا کاشم

وحلبه وبزر كتان وبزر بخورشو وقيسوم بو مجموع ايله متخذ آبزنات زياده نافع
اولور وحقنات حياهو محتقنه الرحم [illegible] نافع اولور وواجب اولور كه اندرك فصدلر
رحمك مائله اولديغى جانبدن باسليقدن اوله واكر رحمك برجانبه ميلى اولميوب ونوا حينك تقلص
بلكه جهت نوقه جو ايلدر ايسه اول زمان قاصدن فخذدن اولور قنوق باسليقدن
فصد ايدر سيما موافق اولور وديلر ايسه ايكيسنى فصد ايدر واكر محتقنه ده
رطوبات كثيره احساس اولنور ايسه آرتى مستفرغ اولان ايارج روفس ويا اذريطوس
مثللو ادويه ايله اول رطوبت كثيره استفراغ اولنور وبعض سن وجه مشروح اوزره
فصد ايدوب دم استفراغ ايلسك بعد اليوم السابع بعضكره ايارج حنظل
وايارج فيقرا ايله اسهاله محتاج اولورسك وبعضكره دخى اول مسهلى تكرار استعماله
محتاج اولورسك وبعضكره حب شيطرج وحب منتن استعماله محتاج اولورسك ايتمكه
وبعد ثلاثة ايام صدف ومراق اوزره حجامت اولنور وتارة ايكى فخذ وايكى ابديه اوزره
دخى حجامت اولنور وتدبير تلطيف اولنور وآسافلى دلك ايله وكمادات ومروخات
ايله تسخين اولنور وبو تدبيردن صكره جندبيدستر ويا خود مر ماء ايله ويا خود
ماء عسل ايله سقى اولنور وسجربينا ودحمرثا وفلافلى وكمونى وكاسكبنج ماء
انيسون ويا خود لوبيا احمر مائى ايله سقى اولينور وقرنفل دخى نافع اولور
واول علت صاحبه سن مشروبات جيده دخى اولور عفصه واحسن مقدارى كمون
اخذ اولنوب ماء سذاب ايله ويا خود انجدان فخنكشت طبخ اولنان صو ايله سقى
اولنمق واغاريقون جدا جيد اولور اكر بو علتده شراب ايله سقى اولنور ايسه
وبعضكره جندبيدستر سقى على التمام عافيته مؤدى اولور وكذلك اظفار الطيب
وكذلك عنصلك كندر ويا خود خلى تجرع ويا خود خل عنصلدن متخذ سكنجبين حامض
تمام عافيته مؤدى اولور وماء شواصير سقى اولنسه ايله برء اولور وكذلك ايكى درهم

مقدارى

[illegible]

مقدارى رازى نبيذ قوى ايله سقى اولنور ودهن خروع شربى جدا نافع اولور وكذلك
ورق فنجنكشت عصاره سى شراب ايله ودهن ايله سقى اولنور وكذلك جاوشير
بر درهم جندبيدستر ايكى دانق بو مذكورلر اخذ اولنوب شراب ايله سقى اولنسه وموادى
جدا نافع اولور ادرار حيض ايله ضمادات وكمادات نافعه دن در دخى تلطيف ايدن
ادويه دن كلكيس وانلره حمولات جيده دخى اولور دهن غار ايله ويا خود دهن سوسن
ايله بندقه مقدارى سجربينا احتمال ويا خود دادى دن متخذ شيافه شراب
ايله احتمال اولنمق وكذلك ميعه سائله اوج اوقيه فلفل كندر هر برندن
بر اوقيه شحم بط دورت اوقيه بر زانجره دورت مثقال بو مذكورلردن فتيله
اتخاذ اولنوب احتمال اولنور وكذلك حقن وشيافات متخذ ندرك مسهلة اولنلر
استعمال اولنور ومرزه واخلاط غليظه يى مسهله ويا محلله اولنلر استعمال
اولنور واكر سبب اختناق احتباس منى ايسه واجب اولور كه انى هم تزويجه
الجا واقراع اولنه ووقت تزويج ولا رنجه قدر واجب اولور كه رياضت ايدريله
ومجففات منى اولان سذاب وفونج وبزر قفد وجوارش كمونى كبى ادويه يى
طبخ اصول مثللو ايله شرب ايليه لر وواجب اولور كه قابله يدينى اول عليله نك
فرجنه ادخال ايليوب دهن سوسن ويا خود دهن ناردين ويا خود دهن غار
ايله فرجى تمريخ ايليه وفرج ورحم بابلرينى دغدغه كثيره ليله ايله دغدغه ايليه
وبو وجه اوزره دغدغه ده الم حاصل اولان لذت وصبح دخى مصاحبه اولوب
اندن حالى جماعت كبى اولور وبعضكره اول دغدغه ايله منى بارد انزال ايدوب
سلامتده ايرشور وقابله نك منفعتده بو فعلى كبى فعلى اولور اشياء لاذعه
ومدغدغه اولان شجرنيا مثللو دوايى دهن غار ايله احتمال ايليسه وزنجبيل وفلفل
وكرمدانه نك بو نوع فعلى عجيب اولور وبو حال مثللوده فصد استعمال دخى حذر لازمدر

بلكه اختناقك بو قسمنده حرارته منسوب اولان ادویه لر و تدبیرلر ایله تدبیری اولنور
و سنك كه علاج غشی ایله معالجه ایلمك لازم اولور و اول اختناقده و عوارضنده ردی
معجون النجاح دیمكله معروف اولان دوانك منفعتی عجیبه و شدیده اولور و كذلك
شجرنیا و مثرودیطوس و دواء المسك و تریاق فاروق نافع اولور و دواء
المسك و مثرودیطوس دخی و اسنك مزاجی تحریكیدن خوف ایدر ایسك انلرن
ایچون اوله والدی ترك ایلمك زیرا انلر قلبی تقویه ایدرلر و اول تقویه ایله
طبیعت حركت مرضه تنده مقاومت ایدوب اگر غالبه و مضرتی دافعه
اولور و كذلك كاسكینج و قرنفلی اكینه‌نك دخی بو قسمده فعللری عجیبه در
اختناقك هیجانی و اشتدادی وقتنده اولان تدبیرلر دركه حین اول علت
هیجان ایلسه آنك صاحبی راسنه عطریته اولوب جدا مقوی و مسخن
اولان دهن ناردین و دهن بان مثللو دهنلر صب اولنور و ذكر مرور ایدن
دغدغه ید و خصوصا لاذعه اولان حكاكاته مبادرت اولنور و مدرره
اولان شیافلر و رحم اسفله جاذبه اولان حمولات استعمال اولنور و اول
فعلی اولان شیافلر و حمولاته غوالی مثللولر و دهن بان و دهن یاسمین مثللو
ادهان عطره و كذلك دهن الخوان و دهن سادج و سائر رحمك محبت و میلی
اولان ادهان عطره و حادة مثللولر و انلرده ذكر اولنان منفعتدن ماعدا تلطیف و
ادرار وارد ر و كذلك هیجان اختناقی اولنده تخته دن مسك و عود تبخیر اولنور
و حجارهٔ محماة اوزره منضوج اولان جیسوسن دخانی دخی تبخیر اولنور و حلوق و غالیه
ایله طلا اولنور و نفس و ایكی منخرلر امساك اولنور و حلقنده ریشه ادخالی ایله قیئی
تحریك اولنور زیرا قیئك انلره خفتی كلور و آنلر تعطیس اولنوب رایحه منتنه انلره شمیم
اولنور و رحم و دوا اسافله جذب ایچون انلرك اسافلنه محاجم الزام اولنور خصوصا ایكی اویلقاره

وایكی

وایكی جالبلره محاجم وضعنك منفعتی زیاده اولور و اگر رحمك بر جانبنه میلی وار ایسه
اول جانبنه میل ایتدیكی ضلعه محاجم نافع اولور دخی و رحم اسفله جذب ایتمكله خلاصنه
وایكی ایاقلر بقوة دلك اولنور و انلرك وركلری و عانه لری و ایكی اویلقاری
و فخذلری و ساقلرینه ملازمت اولنوب فوقلری اسفله واریجه قدر شد
اولنور و دهن زازقی و ادویهٔ حادهٔ محمره كه انلر اخلاطنی او فربیون مثللولر
اوله انلر ایله تمریخ اولنور و مقعدینه محللات تحمیل اولنور و كذلك اول
محللات ایله مقعد تطلیه اولنور و اگر صیحه ایتدیرلور و هز و تحریك دخی
اولنور و بو تدبیرلر جمیعا ایشلنسه ولكن نفسی رجعت ایلمسه واجب اولور كه
انك باشنه مغلی و حار اولان دهن صب اولنه و یاخود یافوخنه كی
اولنه و انلره ذكر اولنان صب دهن و كی اولنمقدن لازم اولور و بعضلره انلر
فصد اولنمغله افاقت بولور و انلره شراب سقینی حذر ایلمك گركدر انلره
شرب ماء اوفق اولور و كذلك انلره لحم و مزاجی زیاده ایدن لحمان غلیظه اطعامندن
دخی حذر اولنور **اونبجی فصل** رحمده ظهور ایدن بواسیر و توث و ثؤلول
و مسامیر بیاننده در و بعضلره رحمده بواسیر حادث اولوب اول بواسیر
ذكر دیبلنده یكی اوزره توث كبی اولور و كذلك اول رحمده بثور مختلفه حادث
اولوب انلرك بعضیسی حاشا شمیه و لنور اول بثوره رحاشا دیمكله
معروف اولان نباتك رؤسی كبی اولمغله و بعضلره اول بثور بیضا اولور و
بعضلره دخی رحمده ظاهر اولان بواسیر عقیب شقاقده تاكیل مسماریه كبی اولور واورام صلبه عقیبنده
و بواسیر رحمك برنده صالح اولنلر انجق خارج رحمده ظاهر اولنلردر و عمق
رحمده قابل صلاح اولنلر غایت نادر اولور و بعضلره طمث محتبس اولوب اولنلرك ظاهر رحمنده
و مقعدنده بواسیر ظهور ایدنلر اول باسوردن انتفاع ایدرلر زیرا دجا اولنور كه اول باسورلر

منفعتی و مستنقیه اولور احتباس طمثك ایجاب ایلدیکی امراض صعبه‌دن امان
اوله و اول بواسیر هر نه قدر عمقده ایسه انی استلاح یعنی تبصّر و رؤیت
ممکن اولور شقاق بابنده ذکر اولندیغی اوزره فرجك محاذیسنه آیینه وضع
ایتمکله و چون اول باسور استلاح و آیینه ایله رؤیت ایلسدك اگر زمان
نظر وجع و احتباس دم و قتی ایسه اول باسور حمراء متصلبه رؤیت اولنور اگر
استلاح مذکور زمان سکونده اولدی ایسه اول باسور ضامره رؤیت اولنور
زیرا وجعی وقتی موادك سیلانی وقتیدرکه اندن اوّل و قتده دردلی بر
برشی اسود سیلان ایلمشدر **و اول باسوردی** معالجاتی بودرکه اول باسور
تلیین اولنوب اسالهٔ دمه مهیا و مستعد قیلنور و قت تلذّذ و انتفاخنده انده وجع
شدید اولور و تلیین وجع تسکین ایدر و اگر تلیین نافع اولمازایسه و یاخود
بواسیر عریضه و واسعه اولمغله تلیینه قابل اولمازایسه استعمال حدیدن
لابد اولور اینده حدیدی بواسیر مقعده‌ده قالب ایله حدید استعمالی کبی احتمال
اولنمز اگر باسور خارج رحمه ایسه باسور قطع اولندیغی موضع قطعه
زاج و شب و قشار کندر و انلر مثللو ادویه وضع اولنور و چون قطع مراد
ایلسدك مرأه‌یی بر بیت بارده ادخال و اول بیتده باسور رحمی قطع ایدرسك
و بورسم اوزره که اندك ایکی ایاقلرینی حایط اوزره دفع ایکی ساعت مقداری مرفوعه
الرجلین ترك و عانه سی و صلبی و عجانی اوزرلرینه حیطه قابضه و ثلج ایله
مبرّده اولان میاه ایله مبلوله خرقه وضع ایدرسك و اگر دم انقطاعده
مقاربت ایلمزایسه انك عانه‌سی و صلبی و اکلك نواحی اوزره محاجم لازمه
وضع ایدرسك و طبیخ قوابضده مغموسه اولان صوفده‌یی الکی تحمیل ایدرسك و
اول قوابضدن ایجنده آقاقیا و هیوفاقسطیداس و حضض مثللو نسنه‌لر

اوله

اوله و اول مرأه‌یی میاه قابضه ایجنده اجلاس ایدرسك و اگر بواسیر عریضه
و واسعه ایسه اندك قطعنه تعرض اولنمز و لکن دوحابس و تجفیف قوی
اولان مجففات اندك اوزرینه وضع اولنور مثلا انبر باریس و یاخود حماض عصاره‌سنه
مبلوله اولان خرقه اول باسور عریض و واسعك اوزرینه وضع اولنور و حضض
و آقاقیا مثللو ادویه ذرور قیلنور ~~...~~ اندك اطرافی بشدّت ربط اولنور و اول
مرأه‌یه هیئت مذکوره محافظه اولان نضیبه اوزره نوم ایله امر اولنور ما تحمل ایدوب
ایلمسون ایچون و اگر نزف تدبیر ایله تدبیر اولنور و چون افراط سیلان زائل
اولوب اندك سیلانی مرتبهٔ اعتداله تنزّل ایلیسه و افراط سیلانی سنلرجه ممتد اولوب
حبیلی ایله سقوط قوت افراطه زائله اولسه و برهه افراط حالنه رجعت
ایلمسه ساکن ترك اولمقدار سیلاندك انقطاعنه راضی اولمسین یعنی کلیا دوای
قطعه تصدّی ایلمیسون و باسور عریض و واسع ملینات ایله اولور ملینات ایدن
اولان خطمی و بابونج و بزرکتان و حلبه و اکلیل الملك و انلرك امثالی طبیخنده مرأه‌یی
اجلاس ایلیوب اوزرینه ادهاندن دهن زیت و دهن سوسن و دهن اکلیل الملك
استعمال ایلمك **علاج المسامیر** اول مسامیر صاحبه‌سی حلبه و حمص و ملینات
سائره ... مع الدهن طبیخنده اجلاس اولنور و زوفا و قنطوریون و دیتیانج بو ادویه
متخذ اولان فرزجه احتمالی دخی انده نافع اولور **اون برنجی فصل** الحمرة الزائد و طول
بظر ~~...~~ و قضیب کبی برشیدن
ظهور و قرقوس تسمیه اولنان شیدك بیاننده در رحمك فم قیننده بعضلرده لحم
زائد نابت اولور و بعضلرده نوع مرأه اوزره قضیب کبی برشی ظاهر اولورکه عند الجماع حائل
اولور و بعضلرده اول شی ظاهر بظر عظیم اولور اما قرقس فم رحمده نابت لحمدر بعضلرده
اوزون و بعضلرده قصه اولور صیفده طویل و شتاده قصیر اولور و اول قرقس تسمیه اولنیان

لحم مذكورك وقوعندو وجودنه ارجيجانس وجالينوس كبر اطبادن بر طائفه شهادت ايلدر اما اساد قلس الطبيب انی انكار ايلدی طبع ايله اولان نسخه ده ابند قلس واقع اولمشدر

المعالجات قضيب وبظر عظيمك معالجه سی ایجق قطع وقطعك طريقى بودركه مرأه على قفاها القا وبطنی امساك اولنور نزف وقوعندن حذر ايچون وبعض اول بظر عمقندن واصلندن قطع اولنور اما لحم اخر لحم اكاله اولان ادويه ايله معالجه اولنمق ممكن اولور و اول ادويه اول بابه سن بيلورسن و بولحمه معالجه ده بعضكره سن قطعه محتاج اولور سدك و اول لحم بواسير مجراسنه جارى اولوب بواسير قطع كبی قطع اولنور اما فرقسی خيط ايله شديد اربط اولنوب ايكی كون وياخود اوچ كون مربوط ترك اولنوب بعد قطع اولنور و بعضكره اشارت اولنوركه تفعن ايدنجه قدر قرقس مربوط ترك بعد التعفن قطع اولنه سيلان دم قليل اولسون ايچون

اون ايكنجى فصل رحمده حاصل صوبيا نندره اولان بعضكره اكا نساده ماء مجتمع ومحتقن اولور

العلامات اول ماء محتقن رحمك علامت احتباس طمثك تقدمى و قرقره بطنك كثرتی خصوصا اكثرنك حركت ومشى وقتنده زايد واسفل بطنده ورم رخو عروض و بعضكره اول مرأه نك مستسقيه كبی اولدوغى اولور و آنده رطوبت مائيه كثرت اوزره سيلان ايدر حتی ظن اولنوركه اول مرأه ده حبل وار در و بعضكره انك فرجندن دفعة ماء كثير ادرار ايدر

المعالجات انك علاجنده اگر احتياج وار ايسه فصد اولنوب رياضت ايتديريلور و مائيتی ادرار قوى اولان اشياء مدره ده اقعاد اولنور و ضماد استفاده استعمال اولنه اشياده اقعاد اولنور اول ماده مائيه نضج بولنجه قدر و بعد النضج اكه بالقوه طمث مدره اولان اشيا تقريب اولنور و مدرات بول سقى اولنور مستسقيلرده استعمال اولنان حقن و شيافات ايله احتقان

ومدرات ... اولان

اولنور و خربق ابيض احتمالی انده نافع اولوب ماء كثير اخراج ايدر

اون اوچنجى فصل رحمده متولد اولان نفخه و رحمك تعفن بياننده در و بعضكره رحمده حادث اولان نفخه و ريحك سببی اولی ضربه و سقطه و اول امثلو شيلر اولور اول اشيانك مزاج رحمی اضعاف قيلمسی سببی ايله و بعضكره نوعی عسر ولادت وياخود فم رحمك انقلابی وياخود فم رحم سادا ولان برد ك غلبه سی و شدتی اول سببدن رحمك فضاسنده وياخود خلل الیافنده وياخود زوايا سنده رياحك احتباسی نفخه رحمه سبب اولور و اول نفخه نك اصعبی خلل الیافده اولان رياح نفخه سيدر وبعده اصعبی زوايا ده ريا و بعده تجويف و فضاء رحمده ريا و نفخه لر در

العلامات رحمده و الیافنده ريحك احتباسی شدتله اولور حتی اول ريحك وجع عمرى انك عانه سنه بالغ اولوب ادبيتين اوزره منبسط و ايكی فخذه و مجاوبه ومعده يه ارتقا ايدر و اول نفخه ايچون طبل صوتی كبی و استسقاء طبلی صوتی كبی صوت اولور و بعضكره دخی انتقال ايدر و اول مرأه بر مغص و ضربان حس عارض اولور و انلر اشياء قويه حاده ايله كما دسكين ايدر و لكن بردك عودی ايله اول اعراض عودت ايدر و اگر عمر اولنسه ايرن قرا قر منفصل اولوب اول اجلدن عانه ده نتو و ارتفاع حادث اولور و بعضكره رحمده اول ريح مدت العمر باقی قالور و نتو او رحمه قدر ايرن زائل اولمز و بر قوم زعم ايدرلركه رحم منی يه مشتمل اولسه اول ريح تحلل ايدر و اول رحم كنديده ريح اولمش كبی اولور

المعالجات ايارج لوغاذيا شرب اگر نافع اولور و ... اولى و ايا روفا عل اولان ماده بدنده و رحمده ايارج فيقرا مثللو ايله استفراغدن صكره ... استعمال اولنور ايسه و اگر رياح مذكوره مزمن ايسه انلك ماده سی ايارج ابيقاس ايله استفراغ نيا و فق اولور و كلكلانج دهنى اول رياحه دخی نافع اولور

وبعضكره مقل وعود بلسان وحب بلسان بوادويه‌لردن شيافات اتخاذ اولنوب
احتمال اولنور وكذلك دهن سذاب ودهن ناردين ايله دخي احتمال اولنور وبعضكره
دهن سذاب ودهن شبت ايله تنطيل اولنور وبعضكره دخي سذاب وبزر فنجنكشت
وكمون وقنطوريون وبرنجاسف ومرزنجوش وانيسون وفوتنج وسليخه وكلخواه
وسائر بزوردن ضماد اتخاذ اولنوب رحم اوزره وضع اولنور وبعضكره ضماد
مذكورك ادويه مذكوره‌يي طبخ ايدوب صياهندن اوزريا واولان مراة اجلاس
اولنور وبعضكره دخي ادويه حاره ايله تبخير اولنور وبعضكره دخي رحم وعانه اوزره
نار ايله اولان محاجم وضع اولنور اون درديجي فصل رحمك رياحي بياننده در
اوزرياحك صاحبه سرطن ايدركه رحمنه برشي حتدكي ومعلق وارد روبو احيانا جميع
اوقاتده وخصوصا شتاده اولور وآنلرك الى تفرق ايدوب قدري موضعدن موضع انتقال
ايدر وآنلرك علاجي كل يوم رحم ثلاثه برنبوچوق درهم اخذ اولنور اول مقدار ايله شرب
اولنوركه انلر بر درهم كمون وبر دانق مصطكي طبخ اولنمش اوله وآنلرك غذاسي
رازيانج ايله ماء حمص قيلنور واو غذا اجزا نافع اولور رب العالمين حمد اولسونكه
كتاب ثالثك يكرمي برنجي فننك اتمامنه ميسر ايلدي يكرمي ايكنجي فن قانونك
اوچنجي كتابنك فنونك آخري اولوب اعضاء طرفيه‌نك امراض ظاهره‌لري
ومعالجاتي بياننده در اولدخي ايكي مقاله‌يي مشتمل اولور ومقاله اولى اعضاء طرفيه‌يه
عارض اولان آفات مقدار اوافات وضع بياننده در اولدخي فصولي مشتملدر اولكي
فصل ثربك وايكي صفاقك هيئتلري بياننده در ومعلوم بيوريلسونكه بطن
اوزره جلد بطندن صكره ايكي غشا واردر اول ايكي غشانك برينه طاقي ديرلر اول غشاء
طاقي اجمايي حاوي اولور وكثافتي حسبيله ودسومتي ايله امعايي تسخين ايدر وعضلي
دخي حاوي اولور وايكنجي غشا باطن اولوركه باريطون اطلاق اولنور ومدور دخي تسميه

اولنور

اولنور آنيكيچونكه اول غشاء باطن غاشيه وساتره اولان نسنه‌لره افراد اولنيب
كره كبي برنسنه اولوركه انلرك اوزرينه خلل وزوايادن خوه وثقب اولور واول
فوقندن حجابه متصل اولوب وعلوده مباينت ايدر وحجاب جلدك بطنلرك
وجلده بطني غشالري تكيه ومحبس رقيق اولان نسنه در اكثر نوعي وحرتفع اولور
واكثر من عل متانت اولور بعض ضخامت حسبيله مرتفع اولوب حجابه متصل اولور ظاهر
بودركه حجابدن مراد صدرك منصف اولان حجابدر وغشانك نهايتيدركه صدر ايله قلب
اراسنده حاجز وحائل اولور وصدري تنصيف ايلديكي محلده حجاب منصف تسميه اولنور
قلب ايله صدري فصل ايدن محلده حجاب حاجز تسميه اولنور واول ايكنجي غشا حجابه
متصل اولدیغي محلده ضخم وثخن ايسه ولكن بطنلرك حجاب وغشالري ثخنك اولدقلري
مواضعده رقيق اولور واول باريطون ومدور تسميه اولنان غشايه يمينا ويسارا ايكي عدد
عضل لزوم شديد ايله ملازمه ايدر واول ايكي عضلك ملازمه‌سندن صكره اكثر وحجابه
واجزاسنه اتصال اتحاد ايله لحميت متصل اولور واول غشاء ثاني معده يه وكبده
متصل اولور ولكن كبده اتصالي جدا رقيق ايكن متصل اولور ومعده يه اول
غشانك جوهري مستحكم ومستحصف اولديغندن صكره متصل اولور واول اتصال
اتصال منبسط اولور واول غشاء ثانينك معده يه صعودنده ومعده دن نازلا
انعطافنده عروق ساكنه وشريان كثيره مرور ومجاوزنه تمكين واردر واول
عروق وشريان اول موضع انعطافه تعلق ايدوب صكره جانب تحته منحدر اولور بعضا
واول عروق وشريان ثربه اولور بعضا اول عروق وشريانه منتسج اولوب انلر نسيجنه
ثرب تسميه اولنور واكثر باريطون اوزره برصفاق جادر اولوركه في الحقيقه اول
صفاق بطن اوزره اولان عضل مستعرضدن رقيقدر ولكن اول صفاق
باريطونده متصل وعصبيتده مشابه اولمغله ظن اولنوركه اول صفاق باريطوندن جزء در

بعض طاقي ثربه تخته اولور وبوني ظاهر اولوركه

وقجن اول صفاقدن باريطون افراد وافراز اولنسه جزءا رقيق اولور و في الحقيقة باريطون
اول صفاق اولور و آنك ارقى واخلصى ايكى خصر قتنده اولنلردر و اول ارق اولان موضعلر
اضلاع اغشيه مستبطنه لرنابته اولور و اول صفاقك منفعتى بودركه اول
صفاق عضل بطن ايله امعا اراسنى مماثله ايدر و موضعى سد ايدوب فضلاتك
مواضع خاليه يه وقوعن وانصبابن منع ايدر و آنك منعندن ديافرغما جهت
خلقده اعانت ايدر و اول صفاق جهت خلقده امعايى و فراغ فضول البحوت
اولان احشايى عصر مسرف ايله عصر ايدوب انلرك حاورا وكدبقلرى ثقل وبول
وجنين اول عضلدن مندفع اولورلر وكذلك اول صفاق انتفاخ شديدى منع
ايدر و احشايى ربط قوى ايله ربط ايدر [illegible] واول مربوط احشا شئ واحد
كبى اولور و انلرك كليسى جهت خلفده اولان لحم غددى اوزره واقع و متصل اولوب
اول لحم غددى اول مجموع و مربوطه و عروق كبار و بين الامعا متصله اولان اجزا اوله
جميعا وطا كبى اولور يعنى دوشك كبى اولور و بر قوم ذيد يلركه بعض غشالر اجناس
اليافدن منسج اولور مثلا ليف طويل و ليف عريض و ليف مورب ايله جهات معلومه اوزره
تاليف و تركيب اولنور ليف طويله قوة جاذبه و عريضه دافعه و موربه ماسكه اولور
اما صفاقده بو مثللو اجناس الياف اولمق جائز دكلدر مصنف دخى ذكر ايدوب اول قومك
بو كلامى عروق و مثانه و رحمده جريان ايلمز زيرا انلرك هر برى بسيط بر عضو مفرددر
اليافدن مركب دكلدر انلرك حقنده اجناس اليافدن مركبدر دكلدر حتى واحددن و ياخود ايكى
جنسدن مركبدر ديمك جائز بلكه اول كلام بعض اغشيه لرده اولوب كيم اجناس ثلثه دن اولماز
و كيم ايكى و ياخود بر جنس اليافدن منسوج اولور و بو ايكى حجاب يعنى طاقى و باريطون
جوف اسفلدك احشاسنى وقايه ايدرلر و قجن عانه يه منتهى اولدقلرنده انلرده
يمنه و يسره ايكيشر ثقبه حاصل اولور كان حجر كبى يعنى چوقورلر كبى اولوب نزول ايدر و ايكى

بيصه لره

بيضه لركيسه كبى اولورلر و اول ايكى حجابك يعنى طاقى و صفاقك تسميه اولنان
حجابلرك ترتب تحتنده اولور و ترتب بر برينه مطبق اولان ايكى غشادن
مؤلفدر ايكيسنك اراسنده شريانات و عروق ساكنه واردر و شريانات
عروق قدندن اكثردر و ثرب شكلده كيس كبيدر معده يه و ماساريقايه
وقولونه مربوطدر و ثربك منشائى باريطونك ايكى موضعيدر اولان فضله سى اولور
اول موضعلر بريسى معده نك اثنى عشريه اتصالى اولديغى محلدركه اول محلده ذكر اولنان
باريطون فضله سى نزول ايدر و ايكنجى موضع عانه موضعيدركه اندن باريطون
فضله سى صعود ايدوب اول نازل و صاعد فضله مثل الكيس ثرب منسج اولور
و اجزاء باطنه خارجه قياس ايله جزء اول جلد اولور و جلد تحتنده غشا اول
يعنى طاقى تسميه اولنان غشا اولور و جلد ايله طاقى بنى مجموعنه مراق تسميه اولنور
و انلرك تحتنده عضل اولور و تحت عضلده ثرب و تحت ثربده امعا اولور انلرك

فصل فتق و فتقه مشابه آفتلر بياننده در فتق برآفتدركه غشايه غشانك
فرديتى جسم ايله عارض اولور و اول غشايه شق عارض اولوب بر عضو جسم
اول شقى نفوذ ايدر كرك ايسه قبل وقوع الشق غشاده اول جسم محصور اولور
و كرك ايسه محصور اولمسون و ياخود فتق مجارى ضيقه نك اتساعى ايله
عارض اولور و قجن فتق رجالك اوزره اولسه كه نفوذ ايدن جسم غريب سالك
اولسه خصيه لره تادى ايليه اول فتقه ادره و قيله تسميه اولنور و ما عدا
اسم عام ايله يعنى فتق اسميله تسميه اولنور و اكثريا خصيه نك ادره سى و دوالى
و صلابتى و كذلك صفنك صلابتى ثربده يعنى ثربى اولان غشاده واقع اولور زيرا ذكر
ثرب اولان غشاده [illegible] ثقبه يه بعضكره اتساع مذكور عارض اولور ضعفلرى
حسبيله و ياخود اول ثقبه لرك حواليسى تخرق ايدر او حواليده اولان

ذكر مرور ايلديكى اوزره صفاقده اولان ايكى ثقبه يه

ویاخود بالأمر خیب اولان رطوبت حبیله وصرخه ویاخود حرکه ویاخود سقطه
معونتلر ایله ویاخود اولا تخرق حرکت اوزره اولان عنزی امساک ده ایروب فقط
منع ایتمکله ویاخود هیئت جماع عکس ایدوب مرأه رجل اوزره صعود ایتمکله
ویاخود حین جماعده نفس انعاب ایتمکله خصوصا امتلا اوزره جماعده اتعاب
ایتمکله وکذلک علی التخمه جماع ایتمکله وبطنده ریح وبرازک اجتماعی ایله حادث
اولور واول اتساع وخرقدن ترب ویاخود حجاب ویاخود جمیعا ترب وحجاب
ومعا نزول ایدر وخصوصا من بین الامعا اعور نزول ایدر زیرا اعور سایرلر
کبی مربوط دکلدر بلکه مخلا دروبا ویاخود سبب تخرق واتساع اول رطوبتدر که
آنی طبیعة اول محله صبت ایدر ویاخود اول محلده رطوبت مذکوره تولد ایدوب
خرق انتساعه مؤدی اولور وآنک تولدی برودتک ومائیتک اصالتی سببی ایله اولور
وبعضکره اول رطوبت الحجرتی برغشا خاص اولور وبعضکره اول رطوبت دم ومده
ودردیه اولور آکر سبب ضربه وسقطه اولور ایسه ویاخود ریاح نافخه اولور
وبعضکره انده حجر اولور ایله معالجه نافعه اولور وبعضکره اول موضعده لحم نافع
اولور وبعضکره صفن غلیظ ویاخود صلبدر اولور ورم وسمن حبیله واول
سببدن ادره لحمیه اولور مشابه اولور وآکا ادرة اللحم تسمیه اولنور وبعضکره اول
ورم وسمن اد بیته ده اولور وبعضکره اول موضعده عروق منتفخه اولوب آکا ادرة
الدوالی تسمیه اولنور وبعضکره صفن فتق طویل اولور وشدیدا استرخا ایدوب
ادریه مشابه اولور وبعضکره فتق خصیه لرک فوقنده اولور ادبیه قسنده واربیه
فوقنده اولور وسره ده وفوق السره ده وایکی جانبلرده اولور وفوق السره واقع
اولان فتق آخرلره قیاس ایله نادر اولور زیرا سره فوقی عضل ایله مدعوم اولور
اکثر غشا اعتماد ایتمکله ادنی سببدن اکر فتق عارض اولماز اما سره تحتنده عضلک اطرافی

واصل

واصل اولور ودعامه اولمغه اطرافلک صلاحیتی اولماز وبعضکره سره یه نتو اولور
سره ده فتق قبیلندن اولور ومن بین الفتوق فوق السره اولان فتق رد ی الاعراض
نه قدر اول فتق قلیل التزید ایسه وحالدا ولاده حولی دکل ایسه اول فتقده رد ی الاعراض
اولدیغنک وجهی بودر که اول فتقده صندفع اولان معاده رقاق اولور ومعاده رقاق
متراجمه ومتضاغط اولمغله رقاقک اول حالده فتق تقلی انقا ایله وسن جنسندن اولور
قلق وکربی اولور ولکن تحت سره ده اولان فتق اتساعی اشد قبول ایله قبول ایدر
وازدیاده ذاهب اولوروا اول حد وتینده حولی اولماز ومعلوم اولدکم ترب معا قیله سی
مرض قور وعسر درنده قدر صغیره ده اولور ایسه وقیله ما مرض سهلدر هر نه قدر
کبیر اولور ایسه العلامات اصناف فتوق بینلرنده مشترک اولان علامتلر بودرکه
صفاق داخل ایله زیاده ظاهره احساس اولنور وحصر نفس وحرکت وقتنده
اول زیاده نک ظهوری ازید واکثر اولور وتجارنک اتساعی حبیله اولان فتقده علامت صفنده
اول زیاده قلیلا قلیلا ظاهر اولور وظهوری بلا حرکه عنیفه وبلا صیحه اولور وآکله
ادرة خصیه اطلاق اولنور اما فوق الصفن اولنلرده اتساع مجری حبیله فتق
اولمز بلکه انجق انخراق ایله اولور وتخفیف آکه نافع اولماز وفتق معوی اولوب
معانک شقلی نفوذنده علامتی استلقا وقتنده ستعت ایله اول نافذه عود
وقراقر احتباس وخصوصا عند الغمز احتباسی اولور وترب صفاقی اولان
فتقده علامت انده قلیلا قلیلا حدوثی وانک جهة عمقه میلی اولوب وصعود
استوا اوزره اولدیغی وانده قرقره احساس اولنمدیغی اولور واول فتق عمقده
اولوب صغیر الحجم اولور وبعضکره ده باسره ترب صفاقی خروج ایدوب اول فتقک
حجمی کبیر اولور وبری عسر تلو اولور ومعا قیله سی کبیر دکلدر ولکن انده سر
قیله ده معا عسر کبیر دکلدر زیرا فیها الغدر معوی وترب فتقلرک رجوعی اعسر اولور

فتق کیرود
صاحب اولان
قیله ریحیه
اثره
وقیله ماء وقیله ریح

وقیله ماء مس ایله وصفنك تمددی ایله وبریق وملاست ایله معروف ومعلومدر اولور
وبو قیله مائیه نك رجوعی ایلمز وقیله ریحی معروفدر زیرا انتفاخ ریحی ظاهردر
وریحی انتفاخ بلا مزاحمة کثیرة وبلا وجع عودت ایدر وبعضکره حالا یعنی فورا
ودفعة رجعت وعودت ایدر وریحی قیله ده ریحك عودتی بالجمله احوالده برابردر
علیل مستلقی وغیر مستلقی اولدیغی ایله ریحك عودتی نك سرعت وبطوءده
تفاوت ایلمز انکی صورتده عودت منتشردر زیرا ریحه ثقل یوقدر و زلوق
نوکلدر وبو وصفی اولان ماده نك عودتی احوال سائره عودتندن سریعدر اولور
اما معوی قیله بونك خلافیدر وزره اولوب استلقا وغیر استلقا حاللرنده
عودت سرعت وبطوء ایله مختلف اولور وعند الاستلقا معانك عودتی
یسیر اسهل اولور وبونده بعض ریحه بعضکره اوجاع شدیده عارض اولور وصفن
تمدید ایدوب وخصیه لری عصر ایلدیکی اجلدن والحمیه قیله نفس صفنده
اولور داخلده اولماز وانده صلابت وغلظ واختلاف شکل اولور وبعضکره ورم
ایله تحجر ایدوب اکثر لورس تسمیه اولنور اما ادره دوالی عروق ممتلئه دن والتواء
عنقود [illegible] انثیانك استرخا اولدیغندن معلوم اولور وانك
احضار وحرکاته مماثلتی اولور اما شرائینده اولان قیله حین اکده بارموق ایله
کبس اولنسه اولقیله تبدد وتفرق ایدر وقیله شرائینده اولمیوب اول
عضولری تغذیه ایدن [illegible] ده دخی ایسه کبس وبارموق ایله که باصمق
اولانتفاخی وقیله تبدید وتفریق ایلمز المعالجات اصحاب فتوقه تدبیر
کلی امتلایی وحرکت کثیره یی ووثبه یی ودفعة نهوض وقیام وجماعی ترك
ایلمکدر وبو احوالك زیاده شرلوسی وفتوقه کثرت اضراری اولنلر امتلادر
وواجب اولورکه انلر اغذیه نافخه یی ترك ایلیه لر وشرب مایی اکثار ایلیه لر وجمیع

بعض احواله

عنقود اوزوم صلقمدر

احضار صچراوب مرتفع اولمقدر

مرض

مرض اولان اشیایی حتی حماماتی ترك وهجر ایلیه لر واکل ایلدیکه استلقا ایلیه لر
واسهال جلوس قیلنه فتوقه شدت ایله خصوصا جماع قیلنه شدت جدا اکثرلولو
وانك جماعی علی خفته من بطنه اولمق گرکدر ومعلوم بیورلدیکه فتوق معالجه سنك
غرض شفوقی التحامدر اکر التحام ممکن ایسه واکر التحامی امکانی یوغیسه معالجه دن
غرض فتوقی تزاید ایدن حفظدر ومرضیات اولان موادی تخفیف وترکیب قوّتی وزوال ایلمك
ایسه انی موضعنه رد واعاده در واکر صفن مجتمعدی اولان صو ایسه [illegible]
ویاخود ریح ایسه انلری تحلیل ایلمکدر واکر وارد مواددن منع ایلمکدر واکر تحلیل
ممکن اولماز ایسه اول مثللو عصیانی اولان موادی اخراج ایچون تدبیر اولنور
وشفوق التحام ویاخود شفوق تزاید ایدن حفظ اعقوتیه ومغریه اولان ادویه قابضه ایله
اولور وهر نه قدر شفوق اقل اولور ایسه التحام اولمقدار اسهل اولور وبعضکره آلت
کی ایله استعانت اولنور وانی تخفیف ادویه محلله ایله اولور وبعضکره تخفیف
ادویه محلله یه کی ایله استعانت اولنور وتازلی موضعنه رد ربط وشد ایله
اولور اما تحجیر وتحلیل ضماد استسقائیه ایله الحطیم وانك مشابهلری ایله اولور
وماده منك انصبابدن منع استفراغ وتعدیل غذا ایله اولور وماده منك اخراج
بقوه معرقه اولان ادویه ایله وعمل حدید ایله اولور **اوچنجی فصل**
معا وزیرك فتوق بیانندهدر اکر ترب ومعانك نزولی صفنده ایسه انی موضعنه
رد ممکن اولور ولکن انی رد فوقه اولان فتوقی ناقص ترتیب ومعایی رددن
عسرتلو اولور زیرا فوقه اولنلرك رددن حال استلقاده اسهل اولور وید ایله ادنی
غمز اولنسه رجعت ایدر وحین فتق زیاده اولسه اکر اولشقدن تزاید ایدی رطوبت
ایله ایسه اول رطوبت تخفیف اولنور وشق صنم اولنوب التحامنه احتیال اولنور
وحین آنك بو [illegible] عصیانی اولسه اول علیل ماء [illegible] حاره اجلاس اولنور وفتق
رد ایچون

وفي الحديث تجمرای شدرلحامما يعني حيض بنيدن بغلن وبو
استفثر کلمه سنه بكز معتاده وا استثفار اردا ایکن ایکی اياغ
اراسندن العرب قوشاغنه صو محمد رعو بلردكاه فلان وقد لفظ بطه
ديديكلري شول كمسنه حفظ ايدر كه مصلحتلندن دخت وشقت ایله بو بوغی
وصونر عودت ايده نته كم جاء وقد قرض دباطه دیرلر يعني جميع قيودني قطع
ايتمكله كلدي دامدن خلاص بولا هو كبر داء وسلط

ملينتا ایله تضميد وياخود خرق حاره ایله تكميد اولنور رجعت ايدنجه قدر وبعده
اورزينه ادويه جامعه وضع اولنوب بشد اولنور واوج كون شد وداترك اولنور
واول كونلرده عليل استلقا ايدر وانك شدي رفائده مرتبه ايله قيلنور واولر فائده ایله
قيلنوركه فتقك ايكي شفه لرينی جمع ايچون معموله اوله وبعضكره اول بيتدك اوزرينه
كي اولنور وشقده رفائد كرويه استعمال اولنمز زيراكرويه رفاده شقی توسيع ايدر
اما شق عظيم اولور اكه الحجام لابد ولازم اولور يعني انك باغي جانبنك باغ كبر قيلنور
واكه حديد تقريب اولنمز واصحاب فتوقك انقطاع ايلديكي اشربه سنجرنيا وجوز السرو
طبيخ وخصوصا اول الصبحدن ايچنسه سنجرنيا اداوه اولنور اولور وشق اوزره
استعمال اولنه اولا اضمده واجباني كوكنز شقك ايكي شفه لري جمع اولنوب وبضعيكر
جانب فوقه تقليص اولنوب ونزول ونفوذ ايدن شي تمام مرد اولنوب بعده اول
اضمده استعمال اولنه واول اضمده ابهل جوز سرو ورق سرو ومثللودن اتخاذ
اولنان ضماد اولور وانك كثرت نفعي اوزره اجماع اطبا واقع اولمشدر وكذلك
مقل كثير اصمغ اعرابي غري السمك غري الجلود دبق كماه يابسه لحوم
سرطانات وردمع اقماعه جميعا وابض آس يابس ماش مقشر مراد حني
حضض مكي ورق شب يماني سماق ثمره الطرفاء مغره قنطوريون صبر سقطري
مرتوادويه لردن هر ضماد اتخاذ اولنور نسخه ضماد جيد اشق كندر صبر سقطري
دبق هر برندن اوچر درهم مقل ایکی درهم اقاقيا انزروت هر برندن بر درهم
هاونده اول ادويه لر رض اولنوروا ول البلده اول ادويه عرضنده اصلديلور واول
ليلده انك غداتنده اهلدت برشي ایله سحق اولنوب بر قطنه او اسحوق
ايچريلور واول قطنه موضع شقه وضع اولنوب شد اولنور ضماد خفيف
مصطكي انزروت كندر وزنلري برابر اخذ اولنوب نبيذ وزيتدن اذابه وحل اولان

غرى

غرى ایله جمع اولنور وبركاغذ اوزره انكله طلا اولنوب موضع شق اوزره
وضع اولنور وبو ضماد ومثللودر صبر غري كندر دن متخذ اولان ضماد كذلك
جوز السرو كندر اقاقيا جلنار انزروت دم اخوين مر حضض اهل وزنلري برابر
اخذ اولنوب سحق ناعم ایله سحق اولنور وصمغ ایله معجون قيلنوب بيضه يه
وياخود شق فتق محلنه ايسه اكه الزام اولنور ضماد جيد بعضكره بو ضماد
صبيانك فتقنه الحام في ايدر قيشور رمان اون درهم عفص فج بش درهم
بودوا الر اخذ اولنوب [illegible] اولنوب امعا فوق
جانبنه رد اولنديقدن صكره موضع ماء بارد ایله تنطيل اولنوب ضماد مذكور
اول موضعه الزام اولنور وانك شدي كل اسبوع وياخود كل عشرة ايام
حل اولنور ضماد عجيب مصطكي قشور كندر جوز السرو مر غري السمك انزروت
بو ادويه وزنلري برابر اخذ اولنور وغري خل خمر ایله اذابه اولنوب انكله ادويه
باقيه جمع وانذن ضماد اتخاذ اولنور وبعضكره صبيانك فتقنده بو ضماد كافي
اولور جلنار بزر قطونا اصل سوسن بري وبعضكره نه بنده صبيانك ضماد كافي
اولور عدس الماء ایله تضميد عدس الماء طحلب جنسندندر وبعضكره بنده صبيان
فتقنه كافي اولور شرابده ودهن زنبقده نحلول اولان مقل ایله طلا اولنور
وياخود جندبيدستر ایله طلا اولنور خصوصا اول فتق مائي اوله وكذلك بعضكره
انلره كافي اولور سويق شعير ایله اسراتش دور دنجي فصل فتوق مائيه انلره
بعضكره فتوق ماده بزل مدرج ایله صوا استفراغ اولنور وبعضكره نوماتيز
اخراج ايدن اضمد ایله استفراغ اولنور واستفراغدن صكره بعضكره حديد
ایله وياخود ادويه كاويه حشيجه ایله كي اولنور واول كي صفاقين فتوقلي
ايدن جانبنه اوزره اولنور زيرا صفاقي تضييق ايتمكله مائي نزول دن منع ايدر اما بزل ووضع

اولنمغله طريقي بودركه عليلك خصيه لرجهتنه فوقه اشاله اولنور وصفنك جدا
تبعيد اولنور و بر الدن مقدم عانه نوره استعمالي ايله شعردن تجريد اولنور و بر سرير و يا خود
دكانه اوزره عليل استلقا اولنور و بر خادم جانب يمينه اجلاس اولنوب عليلك ذكري جهة
مراقه مدا ايتديريلور و اول حال اوزره ايكن بر مبضع عريض ايله ابضاع اولنور و موضع
درزكه ابضاعدن حذر و اتقا واجب اولور ولكن درزك يميننده و يا خود يسارنده
ابضاع اولنوب بعده درزه موازي شق اولنور و حسن اجتهاد ايله كه مائيه جميعا
استفراغ ايليه سن و بو وجه اوزره مائيه استفراغ ايلديككه صكره اگر ظن و تجويز
ايدرسك كه مائيه صفنه ينه نزول و صفنه ممتلئ ايدر اولزمان علاج اعاده ايله
ديلرسك برل و ديلرسك كي ايله بو ايكي معالجه اراسنده سن مخيرسن و كيك طريقي بودركه
تعقف اولان حديده دقيقه محماه و محميه سر كبرطمثه اولنور و خصيه لره صفنه ... حسبما امكن
بعيد اولان ~~... فيج اولنور~~ موضعه ربط اولنور و اول محكو صفن اوزره ادهان
اولنور كه اول محكو خصيه يه اصابت ايليوب انجق صفنه و باريطونه اصابت
ايليه و اندن تضييق و تشنيج ايتمكله بعد ذلك الكي صفنه ماء دخول ايليه و مدخلي
واسع اولان محكو راجود اولور و بو كيدن صكره حادث اولان خشكريشه
معالجه اولنوب بصنع و كي موضع ادمال اولنور و بعضكره باريطوندن بر شي
قطع اولنوب بعده كي اولنور و شق اوزره قوابض وضع اولنور و عليل بر شيء
مادن منع اولنور اغا قيله مائيه اضعدطرار استسقا فحال الضمر كركيدر و كذلك
بو صفت اوزره اولان ضماد درمينو يزج و كمون اخذ اولنور و منزوع العجم
زبيب ايله دق اولنمغله جمع اولنوب مرهم كبر قيلنوز و انكله ضماد اولنور و كذلك
فلفل حب الغار بورق شمع زيت عتيق اخذ اولنوب اندن مرهم اتخاذ اولنور و
شق اوزره وضع اولنور و كذلك رماد بلوط اخذ اولنوب زيت مطبوخ حقوم ايله معجون

ومرهم

(و جدا نافع اولور)

~~مرهم قيلنوب انكله ضماد اولنور و كذلك فلفل و حب الغار و بورق و شمع و زيت~~
~~عتيق بوادويه لردن مرهم قيلنوب موضع اوزره وضع اولنور و كذلك رماد~~
بلوط اخذ اولنوب و يا خود نطرون اولنور دهن شمع الكراو قيله زيت الكر
او قيله فلفل بورجيته حب الغار سكس حبه اندن ضماد لازم اتخاذ اولنور
و بعضكره مقل ديو انسان ايله صبيانك قيله مائيه سنز تحليل ايدر

فصل فتق ريح بياننده در بو فتقك تدبيرنده بقول و حبوبدن نوافخ اولنلر
هجر و ترك اولنور و ساير اغذيه دن دوا فوسوء هضمه مؤدي اولان غذالر
هجر ترك اولنور و شرب ممزوج و نبيذ و نفاخ اشربه شربندن ترك اولنور و اثاره
رياح مخلله اولان ادويه لر سقي اولنور كموني و شجرنيا و اطريفل كبير
ادويه لردر و لبخان طبيخ ايله سقي اولنور معجون جيد له سذابك ورق
يابس زو فراكمون نانخواه بزر فنجنكشت بورق فوتنج و زنجبيل برابر مجموع ادويه
و زنند اخذ اولنوب عسل ايله جمع اولنور و كذلك سذاب و كمون و فنجنكشت
و فودنج و حب الغار و مرزنجوش و شيح و ميعه بو ادويه ايله حوض ضماد
اولنور و انكره مرو خاتب نافعه دهن قسط و زنبق و خاصة دهن نارديب
قيلنور و رياح مذكوره يه محللاتي ايله و كثيرا ايله كماد اولنور و محجن و حجم
مشتد اولسه اول اشيا فا مصلحه استعمال اولنوركه عسل و نطرون و سكبينج
و جاو شير و كمون و بزر سذاب و ورق سذاب و جندبيدستر بو ادويه نك
كلينه ندن و يا خود بعضيسندن اتخاذ اولنمش اوله بحسب الحاجت سن بيليكك
وجه اوزره اختيار ايليه

فصل الشيخ قيلة اللحم و دوالي بياننده در
انك علاجي اورام صلبه علاجي كبيدر و چوق كره دوالي قيله سنده مرهم
باسليقون و شحوم لينه و مخاخ ايله تمريخ كفايت ايدر

فصل الشيخ ...

نتوء سرّه بیاننده درو بعضکره سرّه یه نتوء وارتفاع عارض اولورو آنک عروضی
بعضکره فتق معلوم طریقو اوزره اولورو بعضکره هو استسقا سبیلی اوزره اولور
خاصه سرّه ده اجتماع ایتمکله وکاهیجه هو وریدو شریانلردن بر اول موضعه ماده
اساله ایتمکله وکاهیجه هو ودم صلبه ویاخود تحت الجلد لحم زائد نابت اولمغله
اولور **العلامات** اول علتک خروج ثرب فی معا حسبیله اولنلرده سرّه نک لونی سائر
جسدک بعینه لونی اولور ولکن وضع مختلف اولور خصوصا فتق معاده علاوه
اختلاف وضع زیاده اولورو فتق معاده وجع اولورو اوزرینه کبس اولنسه
یعنی بارمق ایله باصلسه معا داخله عودت ایدوب غایب اولورو بعضکره آنک
غیبتی قرقره ایله اولورو مرخیات استعمالی آنی زیاده ایدر حمام وتمریخ وحرکت
مثللو مرخیات آنلرک نتوئنی زیاده وعظیم ایدرو اکر نتوء رطوبت حسبیله اولور ایسه
آنی غمز رد ایلمز وجسه سی لینی اولورو اولدیغی مقداردن غمز ایله کیر اولنمغله
متغیر اولمازو آنک لونی بدنک لونی اولورو ریاح ایله اولان نتوء الینی اولور
وآنک ماده فعه سی اقل اولورو طبلیت صوتی اولورو دم حسبیله اولنلرده
لون دعور ویاخود اسود وبنات لحم ویا صلابت ایله عارض اولنلرده حسبیت
وصلابت اولوب سائرلر کبی کبس ایله منکبس اولماز **المعالجات** نتوء سرّه اصنافندن
انفتاح عرق نابض ویاخود عرق غیر نابض ایله ویاخود ریح ایله اولان صنفلرده
آنلرک علاجنه تعرض جائز اولمازو اکر آنلرک معالجه سنه تعرض اولنور ایسه سالکه لازم
اولورکه قطع وخیاطه یه هو تعرض ایلیسک واما آنلرک غیرلرینه بو صفت
اوزره اولان معالجه ایله علاج اولور اول علاج بودرکه بسن علیلی اقامه ایدوب
تکلیف ایدرسنکه بطننی تمدید ونفسنی حبس ایلیه حتی او فعل ایله سرّه سنک
نتوئی ظاهر اوله ونتوء اطرافنی بر دائره ایله دار ایلیه واول دائره یی محلک لوننه متمیز ایلیه
اول ظاهر اولان نتوئنی

ایله ایله

رطوبت ویاخود ریح

حدوثی

اکر ریح ممتد ایسه اندن بعضکره طبلیت اولور وریح لیننه طبلیت اولمازو نتوء سرّه ده ایکی قسمدر بولنور مسح

قطع وخیاطه نک صورتی قریبا کلور

ایله ایله بعده استلقا ایله علیل اولایه ودائره نک حیزی نعد ننده بر صناره یی
تحییز ایلیه ابو صایله بر خیطی ایکیا ادخال ایتمکلیکه بر حال اوزره حکم بر حال اوزره که
اول صناره مراقده مرور ایلیه ومراقک تحتنده اولان اجسامدن برینی اخذ ایلیه
واول محلده ابره ایله بر خیط ادخال ایدوب بعده بط ایله واول اول اوزره اوله
مر اوزره واقع اولوب تحتنده حریر اصابت ایلیه انجق مراق بط اولنمغله تحتنده
اولان نسنه منکشف اوله اکر تحتنده اولان معا ایسه معایی اسفله دفع
ایله واکر ثرب ایسه اول ثربک حد ایکی فضلتی قطع ایله وبعده اول موضع
منفتق خیط ایله وآنک خیاطه سی خیوط متقابله ایدوب وصلبه ایله که
اول خیوط صلبه عضو منفتقک بعض اجزاسنی بعض آخر اوزره حد ایلیه
وچفته تکل اولمغله هر جانبک خیوطی جانب آخرک خیوطنی کیزو جانبنه
جذب ایلیه وبو وجه اوزره منفتق اولان عضو دیکدیکدن صکره بط اولان
سرّه یی شدّ وخیط ایله وآنک شدّی وخیطی قطر اوزره ایله یعنی اطراف سرّه یه
اداره اولنان دائره نک قطری ربط اولنمش ایدی اول ربط اولنان عضوک ایکی نصفی بر
بینه قطر وجمع ایدوب خیاطه ایله وخیوط مذکوره الحیوان دورت دوش ترک ایله یعنی تکلی
چفته ایله حتی هر مخیطک هر باشنده ایکیشر خیطک باشلری باقیه قاله ومعلوم
بیوریلکه ثربک خروجی وشقه نفوذی باریطون صفاقینک انشقاقی ایله اولور
واول انشقاق فضلی قطع ایله معالجه جلده وغشاء طاقیدن مرکب اولان عضو
مراقی شق ایله واول محلده ایکی انشقاق حاصلدر بری باریطونده مرض اولان انشقاق
وایکنجیسی لاجل المعالجه طبیبک مراقی بطی ایله اولان انشقاقدر پس فضل ثربی
قطعدن صکره اول مرض اولان انشقاق وجه محرر اوزره دیکیلورو بعده بط
اولنان مراقده قطر دائره اوزره شق اولندیغی کبی بینه قطر دائره اوزره شد اولسون.

بلغ

[illegible]

صناره یی مراقه تحییز وادخالک فائده سی خیطی ادخالدر و خیطی ادخالک فائده سی شقک قطر دائره اوزره وقوعیدر وقطر اوزره شقک فائده سی خروج ایدن ثربک حد ایله هر طرفدن تماما فصلیدر جزو جیدر فافهم ذلک

ایله

بروجهله اولر خیاطله اولنه که اول خیاطه اولنان موضعك ایكی باشی اولان
اییلك اوجلری دوزت عدد اوله یعنی آنك تكلی دخی جفته اوله زیرا جفتده تكل
شقلك ایكی شفه لری شدید اضمام ایدوب التحامه اعانت ایدر و بو كلاملرله صكره
مصنف بو صنعتدن غرض نه ایدیكنی بیان ایدوب دیركه اول نتوئك اولان فضل
تربك سقوطنه و باقی تربك مقطوعك و ساقطك ایزمالنه رعایت ایله و
اجتهاد ایلمكه انك ایزمالی غورده اوله و ظاهرده خندمل اولوب نتوئی باقی
قالمغله قبیح اولمیه اما دیر اولان نتوء سره علاج اولنور بزل و قطع و خیاطه
ایله اولنور و اول فعلرك اسلوبی اسلوب سابق اوزره اولور

فصل

حدبه و ریاح افرسه بیاننده در حدبه فقارانك زواله دیرلر و فقارانك
زوالی بعضكره داخل ظهره و اول حدبه حدبه مقدمدر و برقوم آكه تقصیع تسمیه
ایلدیلر و آكر اول نوع زوال فقاره قسنك عظامی دخی مشارك اولور ایسه آكه تقعس و تقصیع
دیرلر و فقارك زوالی بعضكره دخی خلفه اولوب حدبه مؤخر اولور و كاهیجه زوال
فقار یمین و یساردن برجانبه اولور و آكه التواء دیرلر و بالجمله اصناف حدبه نك
اسبابی بعضكره بادیه اولور ضربه و سقطه و اول حجر ایدجار اولان نسنه لركبی
و اسبابی بعضكره دخی بدنیه اولور رطوبت مائیه و فالجیه و مزلقه و رباطاتی مرخیه
و یاخود رطوبت منجمه كبی و رطوبت فالجیه دن حادث اولان حدبه نك اكثری التوائی
اولوب فقارك زوالی یمین و یساره اولور قدام و خلفه اولمز و بعضكره حدبه
ریح فاصعه و مشتكه و ورم و خراج حسبیله اولور صفاقاتی خراج كنزو
جهتنه تمدید ایتمكله حدبه یه مؤدی اولور و چوق كره ورم حدبه یه اختلاف دم ایله
بری حاصل اولور زیرا دم حسبیله مستراحه تردد و دملك نضجنه و انفجارینه دلالت
ایدر و چوق كره دخی حدبه نك سببی ورم صلب اولور و بعضكره دخی رباطاتك تشنجی ایله

وجهته قدامه اولور

آنك

حدبه عارض اولور و بو حدبه نك وقوعی قلیل ولكن سریع القتل اولور و باعثی سبب كان
اولنه و اول فقرات متعدده نك اشتراكی اولور و حدبه نك حدوثی تخصب التدریج
اولور و یاخود اشتراك و تدریج اولماز و مطلقا حدبه و خصوصا داخله
اولان حدبه دیه نك حكاتی تضییق ایدوب سوء تنفس احداث ایدر و صبینك
حدبه سی صبینك صدرینی صدر آیتكی قتنده امعان و انبساط عن منع ایدر و اعضا
نفسك اختلافی مؤدی اولوب اول حدبه صاحبنك نفسی ضیق اولور و اكیچون بقراط
دیدیكه هر كیم كشعری نابت اولمازدن مقدم سعال و ربو حسبیله حدبه عارض اولسه
اولكسنه هلاك اولور مصنف دیركه بقراطك دعواسنه دلیل بودركه اول حدبه یه دلالت
ایدركه ربو و سعالی فاعل اولان ماده فقراته انتقال ایدوب فقراتده قوی و ثابت و ماده
غلیظه دن حادث خراج احداث ایلمشدر زیرا اول ماده غلیظه اولمسه حدبه یی احداث
ایلمز ایدی پس ماده غلیظه اولدیقده صدر ریه یه متسع اولمیوب نفسی حسن اولماز
بلكه ستیء النفس اولوب عطبه مؤدی اولور و كذلك صبیانك بعضكره قبل الوقت طعام
تناولی ایله دخی حدبه و ریاح افرسه حادثه اولور زیرا قبل الوقت تناول اولنان طعام
انلرك اخلاطن تغلیظ ایدر و اول اخلاط غلیظه فقاره میل ایدر و صاحب حدبه نك ساقی
دقیق اولور زیرا ساقه غذانك سلوك ایلدیكی منافذ و مجاریسنك بعضلرینی حدبه سد ایدر
العلامات اسباب بادیه دن حادث اولان حدبه نك علامتی اول اسبابك وقوعی اولور
یعنی انك وقوعی مشاهده ایله معلوم اولور و رطوبتدن اولان حدبه نك علامتی
سحنه و ملمس و موضعك دهنی قلت انتشافی و بطوء انتشافی و تدبیر مرطبك
تقدمی اولور و ورم حسبیله اولان موضعی لمس ایله معلوم اولور و خاصه آنده وجع
ناخس و صاحب حدبه یه عارض اولان حمیات اولور و تحبب الیبوست اولان حدبه یه
بدنك یبوستی و حمیات حاده یه مقاساتی و استفراغات و تمریخ اولنان دهنی عضوك سرعتا انتشافی اولور

شعرینی دواد شعوغانه

ملم

حربه وریاح افرسه علاجی بیاننده در رطوبت ویبوستدن اولان حربه نك
علاجی فالجك وتشنج رطب وتشنج یابس علاجی اولور استفراغك وجوبنده وعدم استفراغنده
یعنی رطوبتدن اولان حربه ده استفراغ ویبوستدن عارض اولان حربه ده عدم استفراغ
واجب اولور وکذلك ضمادات وتطولات وانلره مشابه ادویه سائره استعمالی فالج
وتشنجده اولان استعمالی اکبر اولور وحربه ادویه لرینك قانونی بودرکه اکر حربه
یابسه اولمازایسه آنره استعمال اولنان ادویه قابضه اولیه استرخا [illegible]
وقبض ایلسون ایچون وکذلك اول ادویه مسخنه اوله فقاراتی تقویه ایلسون ایچون و مرخیه
ویاخود اخایه جمعیته شددی فتح ایچون اول ادویه محلله اولمق واجب اولور و تحیت
قوابض اقتصار اولنوب ادویه [illegible] ومحلله ادویه مستعمل اخلاطی ادخال اولنمسه ممکن
اولورکه اول قوابض ایله روابط تقویه اولنه لکن ماده تحلل ایلمسه اول مواد عضو
اخره انتقال ایتمك ممکن اولور وانلرك اکثر انتقالی ایکی ایاقلره اولور انره فالج
واول مثللو افت حدوث ایدر ماده نك غلظتی ورقتی حسبیله وماده نك عضوه مخالطتی
وتشربی وانتشاری حسبیله افت مذکوره عارض اولور وتحیت تنقیه محلل استعمالی ایله
سبقت ایلسه قوابض استعمالنده باش اولماز وبعضلرکه دواء واحدده قبض
وتسخین وتحلیل جمع اولور جوز سرو ده و ورق سرو ده و ورق غار ده وقصب الذریره ده
واشنه وراسن جمع اولدیغی کبی وبعضلرده ورد اقاقیا جلنار کبی ادویه قابضه
حب الغار جندبیدستر ورق فلفل وج مثللو مسخنه ومحلله اولان ادویه حاره ایله
تألیف وترکیب اولنور اما حربه رطبه یه نافع اولان ادهان حاره وقابضه اولان
اشیالرك ادهانی اولور دهن السو ودهن سذاب کبی واول یابره استعمال اولنان ادویه
قوی التحلیل اولان دوالر ورق فلفل وج وجندبیدستر وسذاب مثللو دوالر اضافه
اولنور وادهانده دهن سذاب دهن جندبیدستر دهن عاقرقرحا واوفربیون

فتق اولنور دیمك انلرك قوة کامنه لرن اظهار اولنور دیمکدر

ادویه یه اضافه اولنور واول اضافه نك صورتی بودر فلفل جندبیدستر عاقرقرحا
شحم حنظل اوفربیون حلتیت دهن سذاب ایچنده فتق اولنور وانلرك مقداری
بووجهله ذکر براوقیه دواء بر رطل دهن ایچنده فتق اولنور وبعده تشمیس اولنوب ایکی
اسبوع شمسده ترك اولنور بعده نصکره تصفیه اولنوب مقدم ذکر اولنان
اوزره بینه ادویه مذکوره انره تجدید اولنور بومنوال اوزره ادویه نك فتق وتشمیسی
اول دهنده مرادا تکرار اولنور اقلی اوچ دفعه اول دهنده ادویه فتق اولنور
ورطوبتی وریحی معا بولمغی ماده دن حادث اولان حربه علاجنده دهن قوی استعمال
اولنور اول دهن بوصفت اوزره اولور ابهل شیح آس جوز السرو عاقرقرحا مرزنجوش
اکلیل الملك قردمانا اذخر سیخنی بو مذکورلر اخذ اولنوب صو ایله ناعما طبخ اولنور
وتصفیه اولنوب اوزرینه صوینك نصفی قدر دهن صب اولنوب بینه طبخ اولنوب
وبو منوال اوزره مرادا تکرار اولنور بعده نصکره اکر جندبیدستر واوفربیون وابهل
مسحوق طرح اولنوب استعمال اولنور وانره عضوی تقویه وریاح وتفتیش وغلیظه
وغریبه اولان رطوباتی تحلیل وارد ضماد بوضماد حربه ریحیه ایچون نافعدر
میعه یابسه قسط قصب الذریره ابهل هر برندن برر اوقیه اوفربیون بر درهم
دهن ناردین قدر حاجت اما ورمیه اولان حربه نك علاجی نضج وانفجاری
عسرتلو اولان اورام علاجی کبی ویاخود اورام صلبه یه خاص اولان تحالیل اولور
حربه رطبه ایچون نافع ضمادات ذکر اولنور ضماد جید وج راسن
رض اولنوب بعده نصکره ماء سرو ده طبخ اولنور وانکله ضماد اولنور ضماد
نافع بوضماد حربه ریحیه ورطوبیه یه معا نافعدر راسن ابهل وج اخذ اولنوب
تهرایه یجه قدر شراب ایچنده طبخ اولنور وآنك ایچنده مقل حل اولنوب مرهم کبی
قیلنوب استعمال اولنور واکر مشروبات وضمادات واو مثللو معالجات ناجع ونافع اولماز ایسه

دوالی دالیه جمعیدر دالیه اولجبونلر که ای بقردو نررورکامل علاجی دیرکه دوالی تسمیه سندن وجهی بو اولور اولعلتده
اباق طمرلری دالیه کرم کبی اولور واو طمرلرده ابن سینا ایله رازینک اختلافی وار در ابن سینا دیرکه او طمرلر رجلده طبیعی
اولان طمرلر دکل اولان طمرلر بر رموادر کثرت انصبابی ایله ظاهر اولمشدردر رازی دیرکه او طمرلر رجلده مجددا تکون غیر طبیعی ایله تکون
ایلمشدر کامل علاجی دیرکه رازینک کلامی صوابدر زیرا رجلده اولان طبیعی طمر حالبوکه صافندر واو طمرلری قطع مهلکدر
و بو علتده معالجه طمرلری قطعی ایله اولنور نه کیفیتده او طبیعی طمر قطع موجب برءات اولور

فصل استرخا زائل اولور موضع تصلب ایلسون ایچون انده کی استعمال اولنور طقوزنجی فصل
دوالی بیاننده در دوالی ساقلرده و قدملرده عرقلرینک اتساعیدر اول عروقده دم
کثیرک نزولی حسبیله و نازل اولان دم اکثریا دم سودا اولور و بعضکره دم
نقی غیر سودا اولور و بعضکره دم غلیظ بلغمی اولور و هر قنقیسی اولور ایسه
اولسون اودمده عفونت اولماز و اگر عفونت اولسه اول رجل تقرحدن سالم اولماز
و اکثریا دوالی فیوجه یعنی پیکاره و مشاتره و حمالین و قواصینه یعنی امر احضورنده
دائما اباق اوزره قیام ایدنلره عارض اولور و کرنده اکثریا اول وصف اولنوب دوالی
افتنده مستعد و مهیا اولنلره اصابت ایدر امراض حاده عقبنده دوالی عارض اولور
و بعضکره وجع مفاصل کبی اولا عارض اولور و وصف اولنان جماعت مذکوره
طحالی اولنلره کثیرا عارض اولور و بو دوالی بعضکره علاجی قبول ایلمز و بعضکره
دوالی قطع اولنور یعنی دم ایله ممتلئه اولان عروق قطع اولنور و اول عضاده
غذا اسیرلک عروق مذکوره ساقیه سر اولمغله آنلرک بساقلرک هزالندن مؤدی اولور اولدر ایسه
و اگر دوالی دم سودا اولمدن حادث اول عروق قطع و دم سودا اوریه ساقه
و رجله نزولدن منع ایله انلرک صاحبنده امراض سوداویه و مالیخولیا
عارض اولور و اگر ماده دوالی دم نقی ایسه اول عروق قطع اولنمغله مالیخولیا
حدوثندن خوف اولنمز و چوق کره دوالی ماده سی تعفن ایدوب قرحه مؤدی
اولور طقوزنجی فصل داء فیل بیاننده در داء فیل دوالیده ساقلرک
زیاده شیشلو قدر اولان زیاده در کیفیاتنده بر ایله قدم زیاده اولور
و بعضکره داء الفیل خلط سودا اوریه ایله اولور و بو سبب ایله عارض اولان
داء الفیل کثیر الوقوع اولور و بعضکره سبب خلط غلیظ بلغمی اولور و بعضکره
اسبابی دوالی ایله اولور و دم جیدی نقی اولور اگر دم جید قدمه کثیرا نزول

ایدروب

ایدروب ورجلی اجتلی اغتذا ما ایدر ایسه یعنی انده قلیلا اغذا سنی اخذ ایدروب بافیسنه فضله
قالور ایسه و داء فیلک اول ظهورنده قدم محمرة اللون اولور سواده صکره تغیر ایدر
و سببی امتلائک شدتی و عضوک ضعفی و حرارتک کثرتی و حرکت حسبیله هایجه اولان
حرارتک مواد کثیره یی جذب شدتی اوزره جزیی اولور و اگر دوالی یه حیننده اولان
احوالده اعانت ایدر العلامات ذکر اولنان اسبابلرک قنقیسندن حادث اولدیغی
لون و تدبیر متقدم تمییز و بیان ایدر و سوداوی داء فیل جاسی و حراره نده مائلدر
سوداوی اولوب لوننده حمرت میل اولان داء فیل اسلم اولور و بلغمی لیننده مائلدر
و بعضکره سوداوی داء فیلده تشقق و تقرح عارض اولور و دخی معلوم اولور
دوالی و داء فیل معالجاتیدر داء فیل علتی خبیثدر معطاتی قبولی قلیلدر و اگر
اول خبیث علتک ابتداسی وایلاوی و بوغیسی علی حالها اول علت ترک اولنور
اگر تفرحه تادر ایدروب اکله حدوثندن خوف اولنور ایسه آکه من الاصل
قطعندن غیری علاج اولماز و اگر داء فیل ابتدا حدوثنده تدارک و تعالج
اولنور ایسه استفراغات ایله آنی منع ممکن اولور و خصوصا قی عنیف
ایله بلغم و سوداوی اخراج ایدن نسنه لر ایله و احتیاج قننده فصد ایله منع
ممکن اولور و بوندن صکره رجل اوزره قوابض استعمال اولنور و اما اول داء
مستحکم اولنسه آکه علاج اولنمز و علاجی قبول ایدن قلیل اولور و علاجی
قبولی اگر رجا اولنور ایسه معلوم اولنسونکه انده تأثیری رجا اولنان علاج
اول معالجه در که دوالی علاجنده مبالغه سی اولنور و ایچون قویه استعمال اولنه
و بعضکره دیدیلر که اول قطران لعوقا و لطوخا استعمال اولنسه نافع اولور
اما دوالی تدبیر انده واجب اولور عروق بدندن دم استفراغ اولنه و
سوداوی اخلاط غلیظه دن استفراغ اولنه و تدبیر اصلاح اولنوب هر مغلظ اولان غدا هجر اولنه

داء فیل

سوداوی

علاجی

بلغ جساوت صلابت در معناسنه در

من الاصل یعنی من الکعب قطع اوله

وحركات متعبه و قيام طويل هجرا ولنوب ذكرا ولنان عروق ممتليئه به
اقبال اولنوب فصدا ولنه واول عروقدك اجتنا اولان جميع دم سودا اول
جميعا اخراج اولنه و آخرنده صافن فصدا ولنه و بعده هر ماده قليله
برنك تنقيه سى الچون تعاهدا ولنوب حجر لاژورد ايله ايارج فيقرا استعمال اولنه
و مواددن منع ايچون انك استعمالى دوام اوزره قيلنه و ماء جبنيله افتيمون حسبما امكن
شربنه تعاهد اولنه و حركت اصلا ترك اولنه و ايكى ايا قلرا و زرلرينه عصابه
ايله رباط استعمال اولنه و اسفلدن عصابه نك شدى بدء اولنوب فوقه
صعودا ولنه و عقبدن ركبه يه صعودا ولنه و بو تدبير ايله دخى اطليه قابضه
استعمال اولنه خصوصا اول قابضه و يه لرتحت رباطه استعمال او لنه
و اولى اولان بودركه اول عليل بلا شد عصابه قيام و نهوض و مشى ايليه
هر نهوض و مشيده معصوب الرجل اوله آغا طلاء موضع و خصوصا
بنفسها عروق مذكوره نك ويدلردن فصد ايله تنقيه دن صكره استعمال
اولنا جق طلا رماد كرنب و يا خود دهن زيت قيلنوب او زرينه طرفا
ذرور قيلنه و ترمس دخى طبخ اولنوب حجر ايله طلا و صوبى ايله تنطيل اولنه
و بو قبيلدن اولور معزك بعرى و حلبه دقيق و بزر فجل و بزر جرجير
و بو تدبيرلر نافع و ناجع اولميوب معالجه يه قطعدن غيرى سبيل اولمازايسه
لحم شق اولنوب داليه اظهار اولنور و بعده اظهار اولنان داليه لر طولا شق
اولنور و داليه يى عرضا نشقدن حذر اولنور عرضا و وراباداليه شق اولنسه و ورابا
هر بر ايدوب ايذا ايدر و فحين طولا منوال محرر اوزره داليه يه شق اولنسه
محذور اولميوب مواد جميعا اخراج اولنور و واجب اولوركه اول دماء و موادك
تسييلى قابل اولنلر جميعا تسييل اولنه و بعده طولا اولان شق تنقيه اولنه

وبعضك

و بعضكره دخى اول عروق سل اولنوب اصلا قطع اولنور و قطع اولنديغى صورتده
اول عروق استيصال اولنوب اندن برشئ ابقا اولنمز و اكرا استيصال اولنمز
ايسه اول قطعدن ضرر اولنور و سلك افضلى كه ايلدا ولان سل اولور
ركوب سل بحث زيرا كه بتردن خير لو اولور و دواليدن سلى جائز اولان احمر الون
اولان دوالى اولور و اسود اولنلر سل اولنمز بلكه انكرده اولا دسم اولنه تنقيه
اولنور و بعضكره قطعدن صكره تنقيه دن مبالغه اولنيوب اخلاط غليظه ى
سودا ويه اسهال اولنمسى اول قطع ايله حادث اولان قرحه يه برا كلمز و واجب
اولوركه قطع و سل و كى اولنديقدن صكره خلط سودا ويه مولد اولان
اشيادن حذر اولنه و برنك تنقيه سنه مراومت اولنه حتى فضل سودا ويه تولد ايليه
و دوايه استعمال معاوده اولنه اكر ماده نك وجهه دوايه مسدود دكل ايسه
بعض دوانك مواده سالك اولديغى طريق مسدود دكل ايسه و يا خود ماده نك
رجلدن عضو شريفه انتقالى معتاد اولوب دوايه معاوده دن ماده بر وجه
معتاد عضو اخره انتقال ايدر دوخوف اولنمز ايسه و مع هذا ابطا و شق ايچون
برخطر وارد راول ~~بطء ايله~~ عضو خسيسه منفع اولان مواد بطالنزفاعه
~~دفعه~~ منع ايدر و لكن ماده ممنوعه اعضاء عاليه يه منصرفه اولور بناء
عليه صواب بودر تنقيه بالغذا و لمديحه بطا اولنيه و بطه متعلق برنسنه
ايله عمل اولنميه و بعضكره سلعه دخى داء فيله مشابه اولور ~~و لنيه اطبا غلط~~
~~داء سلعه يه~~ داء فيل ظن ايدر انده دخى غلطت اولمغله و لكن غليظ اولان سلعه
اعضاء طرفيه نك اوجاع بيانندهدر اولدخى فضولى مشتمل اولدر
ايكنجى مقاله وجع ظهر بيانندهدر ظهرده اولان وجع ظهرك عضلى واوتار
اولكى فصل
داخله سنده و صلبنده لطيفه اولان خارجيه لرنده اولور و كيف ماكان اوراق حج

درا اصناف سلعه نسجه سلعه
غليظ اولان حطيه يه
دراتك معطالدف
ابدوب و نجا الله سلعه
اخراجه غيرى علاج قابل
دكلدر

مزاجك برودتی وبلغم خام سببیله اولور ویاخود کثرت تعب وکثرت جماع سببیله
اولور وبعضکره مستحکم اولمیان اسباحدبه ایله اولور ویاخود بعض احشایه
مشارکت سببیله اولور کلیه لرك ضعفنه وهزالنه مشارکت ایله اول
وجع عارض اولدیغی کبی وبعضکره صلب اوزره موضوعه اولان عروق عظیمه‌ده
امتلاء شدید سببیله اولور وبعضکره قصبهٔ ریه ده حادث اولان
ورم وخراج سببیله اولور واول وجع وسط ظهرده اولور و
بعضکره وجع ظهر رحم مشارکتی ایله اولور واول مشارکت طمث نزولنك قربنده
ویاخود اختناق رحمده ویاخود طلق قتنده اولور وبعضکره فی علامات بحرانده
اولور العلامات برودت ایله وبلغم خام ایله اولان وجعك علامتی بودرکه
مشی وریاضت اول وجعی تسکین ایدر و قلیلاً قلیلاً ظهور ایدر وبعضکره اول
وجع ایله برد احساس اولنور وتعبدن وشیء ثقیل حملندن واول اختلاطدن
وجماعدن حادث اولان اوجاع ظهره اول اسبابك تقدمی دلالت ایدر و
سبب الکلیه اولان وجع ظهره علامت وجعك قطنه اولدیغی کبی دلالت ایدر
واول وجع ایله باهده ضعف اولور ومعلوم اولان ضعف کلیه اسبابندن
برد اولور وحرارت ساذجه سببیله اولان وجع ظهره التهاب وجع
الخفه لذع وعدم ضربان دلالت ایدر وامتلاء عروق ایله اولان وجع ظهره
وجعك ظهرده امتدادی اولوب حرارت والتهاب وضربان اولدیغی
ممتلی اولدیغی دلالت ایدر وحدبه سببیله اولان وجع ظهر باب الحدبه ده بزیم بلدیردیکمز
اشیا دلالت ایدر واوجاع ظهر بعضکره انحنایه محوج اولور ویاخود انتصابه
محوج اولور انحنایه محوج اولان اول وجعدرکه آنك حدوثی مشبع سبب ایله اولور
ورم صلبه کالکمه مشابه نسنه لر اولور وانتصابه محوج اولان وجع ظهر اول وجعدرکه
اسبابی جدیدر

اول وجع اکثر حالده

انه

انزه ولحوه نفسه ملایم اولمیوب بولیرا اولان نسنه لره مضطر اولدیغی عضلك
عطف ولیتی کبی نفسه ملایم اولان ~~نسنه ملایم~~ اولمیان نسنه لری موجب بر
اولمغله وجع حاصل اولور واکثر لمس وجعه اصابت ایدر ایسه اول وجع ظهرك ظاهرنده
واکثر لمس اصابت ایتمز ایسه اول وجع باطن ظهرده در ایکنجی فصل وجع ظهرك
معالجاتی بیاننده در وجع ظهر معالجاتنده واجب اولورکه ذکر آتی وجع مفاصل وکذلك
ذکر ماضی حدبه و ریاح افرسه معالجاتنه رجوع ایدر زیرا انلرك بالجمله طریق معالجاتی بر واحدر
اما وجع ظهر بارد که بارد اولدیغی حیثیتدن معالجه سی واجب اولورکه ابواب ماضیه ده ذکر
مرور ایدن مشروبات ومضمودات ومروخات اوله وظهرده خلط اولدیغی تبدیل معالجه ده
واجب اولورکه ایارج شحم حنظل حب منتن اشبو ادویه ایله اول اخلاط خام استفراغ اولنه
وتعبدن وتعب مثللولردن حادث اولان وجع ظهر غذاء جید ومروخات معتدله
وادهان مفتره استعمالی ایله معالجه اولنه وجماعدن حادث وجع ظهر ضعف علاجی
ایله معالجه اولنور وکلیه سببیله اولان وجع ظهره کلیه علاجی ایله معالجه اولنور وصلب اوزره
ممتد اولان عروق عظیمه‌ده امتلا سبب ایله عارض وجع ظهره باسلیق ومابضی کبی درب
فصدی ایله معالجه اولنور زیرا اول فصد فی الحال وجع ظهری تسکین ایدر خصوصاً اول فصدك
اردنجه دهن ورد مثللولر ایله تمریخ اولنه وحدبه سببیله اولان وجع ظهر دخی حدبه
معالجه اولنور واکثر حالده وجع ظهر برودت ایله عارض اولمغله واجب اولورکه معالجاتنك
اکثری برودت ده مراعات اولنه معالجاتك قبیلنه وبیز اول معالجاتی علاج کلی
ذکر اولنه موضعنه مستعمل ضمادلر ایله وکذلك حدبه بابنده مسخنات صلبه اولان کلاب
استیفا ایلدك ولکن ظهرك وجع باردینه علاج خاص بودرکه باکلرز دهن اوفربیون
استعمال اولنه واول صنف وجعه شروبات مجربه دن اولور تریاك اربعه ویاخود
دهن خروع ماء کرفس ایله استعمال اولنه وحمص اسود نقیعی شرب ایلك و وج کندر
دورت درهم سمن و بر درهم عسل ایله اوندورت کون مقداری استعمال ایلك

بلغ

جماعدن حادث

سرزدی ایدی

وهلیون اکلی واکلنه ادمانی جدا نافعدر بو وجع اصحابنده مزاج بارد ارباینه حبوب مسهله
یعنی حب منتن استعمالی جدا نافعدر اما انلره نافع اولان ضمادات الحق دخی ایله ضمادات
ظهرک وجع عتیقنی ازاله ایدر وجاوشیر ومقل واشق وسکبینج وجندبیدستر
وافربیون مفرده و مرکبه مع دهن الغار تضمید اولنور ودهن سذاب وبزر
سذاب ودهن حبه وحب الغار ودهن الخروع ونحوی جدا نافعدر ومروخا تدن دهن
افربیون ودهن قسط ودهن سذاب ایله تمریخ اولنور وبو بابده دهن قنوس
ایجون خاصیت عجیبه واردر اولی اولان بودرکه اولا ظهر تسخین اولنه وخرقه
خشنه ایله دلک اولنوب بعده تمریخ اولنه **اوجنجی فصل** وجع خاصره
یعنی بوکر اغرسی بیاننده در وجع خاصره وجع ظهره قریبدر ووجع خاصره نک
اکثری ریحی و بلغمیدر وبونک علاجی دخی انک علاجنه قریبدر ووجع خاصره یه
مخصوص علاج بودرکه حلبه بزر رشاد بزر کرفس نانخواه زنجبیل صینی و زنکار
برابر واول مجموع ادویه مقدار سکبینج دخی اخذ اولنوب جمیعا الیه دهن بنادق اتخاذ
اولنوب استعمال اولنور واکر وجع خاصره نک سببی عضو خاصره ده ویاخود خاصره نک
مشارک اولدیغی اعضانک برنده اولان ورم ایسه انک علاجی اورامک علاجی
اولور وجع خاصره نک بلا ماده اوجع ماده اولان سوء مزاج حار سببی ایله حدوثی
قلیل الوقوع اولور ولکن اعضا بولکه وامعایه مشارکت ایله خاصره ده اول وجع
اولور وانک علاجی اعضاء بول وامعانک علاجی اولور **دوردنجی فصل**
اوجاع مفاصل ونقرس وعرق النسا یه عام اولان آفت بیاننده در بو امراضده
سبب منفعل عضو قابلدر وسبب فاعل امزجه ومواد ردیه در وسبب [illegible]
مجاری طبیعیه نک سعه سیدر واول سعه خلقی ویاخود لعارض اولور ویاخود سبب لی
مجاری غیر طبیعیه نک حدوثی اولور واول مجاری حادث حرکت ویاخود خلق اولعارض اولان

احداث ایدر

تهلهل

اقسامدن
تهلهل وتخلخل احداث ایدر لحوم غدد دیه ده اولدیغی کبی وبو ذکر اولنان
هر بری تفاصیله منقسم اولور بس عضو قابل بو امراضک حدوثنه ضعف
حس ایله سبب اولور وعضوک ضعفی مستحکم اولان سوء مزاج ایله
خصوصا بارد اولان مزاج ایله اولور ویاخود عضوک ضعفی خلقی اولور
اولضعف مزاج حادثک مدخلی اولماز ویاخود [illegible] عضوده اولان
حرارت شدیده نک موادی شدیدا جذب اولور خصوصا حرکت واوجاع حرارته
جذب مواده اعانت ایلیه ویاخود اسباب خارجه ایله عضو مرض قبول ایدر
هر نه بو قسم اخیر قسم مزاجیدن بعید اولمیوب اکثر قریب ایسه فی الجمله مغایر
اولمغله باشقه قسم عد اولنور ویاخود عضوک موادی قبولی اول عضو
آخر عضوک تحتنده اوله فوقنده اولان عضودن بالطبع موادک حرکتی
وانصبابی [illegible] واعضا فوقانیه تحتانی اولان اعضایه موادک
سیلانی ونزولی طبیعی اولمغله ایکی ایا قلره وایکی ورکلره موادک سیلانی
کثیر الوقوع اولور اما بو امراضک سبب فاعلی اول سوء مزاجدر که
بالجمله بدنده اولور ویا خود اعضاء رئیسه ده اولور واول سوء مزاج ملهب
ویاخود مبرد مجمد ویاخود مییبس مقبض اولور خصوصا انده رطوبت
غریبه مخالطه ایلیه اما اوجاعک علتی موادی دم مفرد ویاخود دم بلغم
ویاخود دم صفرا ویاخود دم سودا اولور ویاخود بلغم مفرد اولور
بلغم مفردک شر لوسی بلغم خام اولور ویاخود مواد مره مفرده اولور
ویاخود اول اخلاط مرکب اولور که انک ترکیبی بلغم ومره دن اولور ویاخود مواد
[illegible] ورباح منشکل اولور واول موادک اکثر وقوعی بلغم مره دن مرکب
اولان خلط اولور وانده صکره خام و بعده دم و بعده صفراء اکثر اولور

عضوده اولان ضعف [illegible]

عدم بعدک وجهی بودر که امر خارج سوء مزاجه سبب وسوء مزاج دخی علته سبب بلغم اولور

قدر

اولمغله اولور

دخی اولور که

مره

وسوداتك وقوعى قليل اولور و بو سببدن بعض ماده نك اكثر اسبابى اسباب
ماضيه نك بعضيسى اولور وكذلك نوازل و ازكمه و قولنج معالجه سنده خطا كه سبب
اولور زيرا قولنج اصحابى مقويه اولان تدابير ايله معالجه اولنسه معتاد
اوزره اولان فضوله دفع ايدوز و فضول سائره قبول ايلميوب اول فضول
اطرافده و مفاصلده مندفع اولور و اول مواد متولد اولان اغذيه يى تناول
ده ماده متولد نك تكوننه سبب اولوب اجناس وجعلك برجنس
وجع حادث اولور و قلت هضم و دعه و سكون و ترك رياضت و جماع
كثير و تواتر سكر و حيض و مقعدنك معتاده اولان استفراغاتلرينك
احتباس و انلر مثللولر دخى سبب اولور وكذلك فصد و اسهاله اعتياد اولنلرك
فصد و اسهالى تركى دخى سبب اولور وكذلك امتلا اوزره رياضت و ياخود جماع
وعلى الطعام حمام وعلى الريق وقبل الطعام شراب كثير دخى سبب اولور و
اول شراب عصب و اخلاط نيه يه بدنده مجتمع اولوب بول و براز ايله
بالطبع استفراغ اولنمسه و بالصنعه دخى استفراغ اولنمسه اول اخلاط
نيه اوجاع مفاصله تأديه قابل اولماز اگر مفاصله مندفع اولورسه
واگر مندفع اولميوب بولنديغى موضعده باقيه قالوب تعفن ايدر ايسه حمايه
مؤديه اولور و اگر اول اخلاطى طبيعت براز و بول ايله دفع ايدروب اندن بول
دائما غليظا غير رقيق خروج ايدر ايسه اول اخلاط نيه دخى [illegible] مأمون
الغائله قيلنمغه لايق وحرى اولور اگر بول و براز ايله وجع مذكور اوزره
طبيعت انى دفع ايلمز ايسه ذكر اولنان اقسامدن بر واقع اولور بعض
وجع مفاصل وحميات بر بنيه البته مؤدى اولور و اگر اول نيه اولان مواده
مفاصله حركت متعبه و ياخود ضربه و سقطه و ياخود قوى ضعيف ايكن

اگر غضب

ازكمه زكامك جمعيدر

وارد

اگر غضب و سهر حسبيله ضعف زايد عارض و مواده دخى انجذاب طارى اولوب نافذه
و غواصه اولسه انلرده اوجاع مفاصل حادثه اولور و اول اخلاطك اكثرى
هضم ثانى و هضم ثالثده فضله اولور و اوجاع مفاصل مشايخ و امراض
مزمنه اصحابنه كثرت اوزره عارض اولور اگر اول طوائفه وجع صواب اوزره
كنزولرينه تدبير ايلمزلر ايسه و انلره كثرت اوزره اوجاع مفاصل اول سببدن
عارض اولور كه انلرك قوالرى هضم جيده دخى ضعيفه اولور خصوصا انلر
معالجه يى استفراغ وافى و دفع بالغ اوزره قيلميوب بلكه تسكين مواد
ايچون علاج ايليه لر و اوجاع مفاصل اوجاع سائره وقوعندن
اينكيچون اكثر اولور كه سائر اعضادن مفاصل اخلى بعض زياده خالى
اولور و مفاصلك حركتى دخى اكثر و كنزونك مزاجى اضعف و ابرد و وضعى
دخى اطرافده اولمغله مدبر اولدن بعض قلبدن ابعد اولور و چوقلره بين المفاصل
منصبه اولان مواد متحجره اولوب حصى مثالنده اولور خصوصا مواد منصبه
بلغم خام اولسه و كذلك چوقلره انلرك مفاصلى اثناسنده لحم نابت اولور
و خصوصا مفاصل اصابع اراسنده كثيرا نابت اولوب اصابع ملتوى
و متقفع اولوب وجع احيانا مشتد و احيانا ساكن اولور و بو مثللو نبات
لحم امزجه حاره اصحابنده اولور و اكثريا اول مثللو لحمك ماده سى دمويه دن نابت اولور
و وجع مفاصلك اكثر اولاده ميراث اولور زيرا اولادك ماده تكوندن اولان
منى مزاج والد اوزره اولور و وجع مفاصله معالجه و مفاصله تقويه
ايله مواد انلردن دفع ايلمك هلاكه مؤدى اولور زيرا تكون ايدوب
مفاصله انزفاع معتاد اولان انزفاعدن منع اولنسه اعضاء
رئيسه يه اكثر حالده مندفع اولور و دفعه اخر اول مواد مفاصله جذب

اولنمسنه اول ماده اعضاء رئیسه یه مندفع اولوب انلره صاحبی خطر عظیمه
اولور و وجع مفاصل و نقرس فصل ربیعده و خریفده کثیرا عارض اولور
زیرا اخلاط و دم حرکت ایدر و خریفده اخلاط و هضم ردی اولورلر و مع هذا ایام
خریفده صیف سابقده ظاهر خریفک حرارتلری ایله مسام توسع ایدر و اوجاع
مفاصل اول ظهورنده تدارک اولنور ایسه آنک علاجی سهل اولور اما اول ظهورنده
اهمال اولنوب اول وجع مفاصلده تمکن و توطن و مواد مفاصله انصبابی عادت
ایلسه و خصوصا اخلاط مختلفه نک انصبابی معتاد اولسه اول وجع
مفاصلک معالجه اولنمز و بحق اوجاع مفاصل اصحابنک دوالی و نقرس ظاهر
اولسه انلر اوجاع مفاصل علتنه باعث براءت اولور و اوجاع مفاصله
مبتلی اولنلرک بعضیلری سوء تدبیرلر ایله اول علتی کندولرینه جلب ایدرلر
و بعضیلرینک هیئت اعضالری و مجاری عروق و قنوات سعه سی و لحموزلق ایله
اخلاط ردیه لری اول اوجاعی جلب ایدر و حمیانک و صعود حمیاتنک اوجاع مفاصل
هیجان ایدر و بعضکره اصل حدوثی حمیاتدن اولور اما عرق النساء اوجاع
مفاصل جمله سندندر و عرق النساء بر نوع وجعدر که اول وجع ظهوره مفصل
ورکدن براید ایدوب جهت خلفدن فخذ اوزره نزول ایدر و بعضکره رکبه یه
و کعبه ممتد اولور و آنک مدتی زیاده اولدیقجه نزولی دخی زیاده اولور و ماده نک
قلت و کثرتی حسبله دخی نزول زیاده و نقصان اولور و بعضکره دخی اول وجع
اصابعه ممتد اولور و انزن قدم مهزول اولور و اول علتک آخرنده و صونکنده
انک صاحبی عرج ایله مشی ایله مبتلا اولور و آکثر انکباب ایتمک و قامتی
تسویه ایتمک صعوبتلی اولور و بعضکره اول علت صاحبنک طبیعتی منطلق
اولور و آکثر استطلاقک منفعتی اولور و بعضکره دخی فخذک طرفندن انخلاعندن

دبیعده

نحو بنک فساد

نسا نونک فتحی والفک قصری ایله معروف طرک اسمیدر عرقک اکر اضافتی یوم الاحد اولان اضافتی کبیر

وفخذ

وعلی اطراف الاصابع

یعنی مفصلی ایر یلور

مؤدی

٩٦٤

مؤدی اولوب فخذک طرفنک یعنی رمانه سنک حقوقدن انخلاعنه و خروجنه
سبب اولور اما وجع ورک ... و رکلرده اول وجع ثابت اولور
و اول وجع اسفله نزول ایلمز و لکن وجع ورک بعضکره عرق النسایه
انتقال ایلدیکی بعضکره عرق النسا وجعی وجع مبتنی اوزره اسفله نزول
ایدر و وجع ورکک اکثر عروضی صلابت اوزره جلوس و ضرب لاحق و ادمان
رکوب جبلدر ایله اولور و انک اسبابی یعنی موادی عرق النساء اسبابی
اولور و لکن سبب اکثریسی خلط خام اولور و چوق وجع ورک اوجاع
اوناری مقارنه قریب و مزمن اولان اوجاع رحمدن انتقال ایله اولور
و بعضکره مواد حاره مختلطه ایله دخی عارض اولور و عروق ورککک دم ایله
امتلاسندن و موضعنک غورنده اولان امراض باطنه دن دخی اولور

اورام

ولکن وجع ورکه سبب اولان اورام غورده اولمغله مفاصل اورامی
کبی ظهور ایلمز و دیلدیکه ورکنده وجع اولان کمسنه نک فخذنده
حمرة شدیده ظاهره اولوب بقولده اشتها ایلسه اول کمسنه بکری
بش گون هلاک اولور و قنق عضو که انک مفاصلنده وجع اوله
اول عضو مهزول و نحیف اولور و وجع مفاصلدن عرق النسا و نقرسدن
ماعداسنک معالجه ایله موادی استیصال اولنسه بسرعة عودت ایلمز
اما عرق النسا و نقرس موادی هر قدر استیصال اولنسه بیله یادنی سبب
سریعا عودت ایدر و انلرک سریعا عودتی عضولرینک اوضاعی سبیله
اولور و بو علت عورتلرده اولوب خصوصا نقرسک توارثی کثیر الوقوع اولور
و عرق النسا موادی اکثر حاله مفصلده اولوب انده عصبه عریضه یه
انتقال ایدر و بحق انده وجع عارض اولسه جمیع بدنده اکثر مواد انصبابنه تهیؤ ایدر

الوابلة بانك كسر ایله اموز طرفی باز و نهایت بولدیغی یر مفاصلینه کذا فی بعض‌واه قولی واول وابلة یه تفاحه‌ی دیرلر مذکوره اولدیغی مفصلك عظم آخر نده اولوب تفاحه دخول ایتدیکی وهله یه حق دیرلر

اوّلا مرده کنه ده محتقنا اولان مواددن ماعدا و بعضکره‌ده مفاصلده مواد بولنمز انجق مواد عصبیّه عریضه ده اولور وچوق کره حقه رطوبت مخاطیه اولوب بین الوابلة والحق واقع اولان رباطی ارخا ایدوب مفصل ورك منخلع اولور وانخلاعی اوّل که بین الارتکاز والانخلاع برحالت عارضه اولور یعنی انك مفصلی سریعة الخروج وسریعة العود و قلیل الغذا اولور و عرق النسا اوجاع مفاصلك اشدّی اولور وکی او معضل الله الحکم امان حاصل اولور امّا نقرس فی اوجاع مفاصل جمله سندن بدر اوّل وجع اصابع رجلین وابهامین بده ایدر و بعضکره عقبین بده ایدر و بعضکره اسفل قدمین و قدمك برجانبندن بده ایدر و بعده عام اولور و بعضکره فخذه صعود ایدر و بعضکره تورّم دخی ایدر و بکز رکه اول وجع اوتارده و عصبه‌ده اولمیوب رباطده و مفاصلی خارجندن محیط اولان اجسامده اولور نیتکیم جالینوس اکا ذاهب اولدی و بنا علیه نقرس سینه اورام و اوجاع نقرسی البته مؤدّی اولمدی و اصحاب نقرس ده خصیه لری صغیر طویل اولور و مرارا اولان نقرس اصحابی نك فجاءة موتی کثیر الوقوع اولور خصوصا بتریدکنی قتّله انده موت مفاجاة عروض اکثرا اولور العلامات بو امراضی بعلاماتها اسبابی معرفتی سنك اوّلا احتیاج اولدیغی اوامراضك مزاج سازج ویا خود مع المادة اولان مزاج حسبدر ایله اوللدر بدر مزاج سازج حسبا اولان قلیل و نادر الوقوع اولور و انده بلا ثقل وجع اولور ولونده تغیّر اولمز و مادّه علامتی بولنمز امّا مادّی اولان وجع مفاصلده واجب اولورکه اوّلا مادّه نك جنسی بیلنه و لکن تعرّف طویق بو جهت که و آنی تعرّف موضع موادّك ورمك کونی ایله و وجع ایله معلوم اولور خلاقه

بیان ایلیه‌لیم

وبلا انتفاخ

ایله

ایله وجع اولور و ملمس ایله دخی جنس مادّه نك بارد و یاخود ملتهب اولدیغی و یاخود معتاد اوزره اولدیغی تعرّف اولنور و بعضکره دخی جنس مادّه وجعك اعراضندن دخی معلوم اولور اول وجعده التهاب شدید او لوضربان اولمغله و یاخود التهاب معتدل اولوب تمدّد دخی اولمغله و یاخود یا لکز تمدّد اولمغله جنس مادّه تعرّف اولنور و یاخود وجعی سکین ایدوب انتفاع اولنان ادویه ایله دخی جنس مادّه تعرّف اولنور باردهدن انتفاع اولنور ایسه مادّه نك حرارتینه و حارّدن انتفاع اولنور ایسه مادّه نك برودتینه استدلال اولنور و لکن بعض کره ادویهٔ بارده و جنس مادّه وجعك وقت و ازدیادی ایله دخی تعرّف اولنور خلا و امتلا و قلت نیك تنقیه اولدیغی بیلنمکله و کذلك مادّه عضوی توریم ایلدیکی و عدم توریمیله و تورّمی دخی سریع و یاخود بطئ اولدیغندن بیلنور زیرا سرعت توریم اخلاطك رقیقه حارّه اولدیغنه و بطؤ توریم بینی و مرکبه اولدیغنه و عدم توریم خلط خام صرف اولدیغنه دلالت ایدر و کذلك جنس مادّه ثقل ایله دخی معلوم اولور زیرا موادّ رقیقه‌دن مقدار کثیر دفعةً واحدةً مجتمعه اولمغله انده ثقل زیاده اولور و جنس موادّ اکثر حالده قاروره یه غالب اولان اخلاطدن و برازدن دخی تعرّف اولنور اکا غالب اولان شیئ صفرا اولور و یاخود مخاطی و یاخود غیری اولدیغی بیلنمکله زیرا اوجاع ورك و عرق نساده براز اوزره برشی مخاطی غالب اولور و جنس مادّه سنّ و عادتدن و تدبیر متقدّم اولان ماکول و مشروب و ریاضت و دعه و انلرك خلافندن دخی معلوم اولور و سائر بدنك اکا مشارکتندن دخی بیلنور و مادّهٔ دمویّه یه موضعك حمرتی دلالت ایدر اکر مادّه مغورده دکل ایسه و دمك انصبابی قورنده دخی موضعده حمرت اولمز نه قدر دم غورده دکل ایسه

شدیدا

وبعضكره نوبت دمه تمدد شديد ومرافعه وضربان وثقل وتدبير سالف واحوال
سائره بيكا دلالت ايدر وبعضكره دموي اولان بدن غليظ ولحيم وشحيم اولور
ودموي اولان عرق النسا وجع ممتد طويل اولوب اني فصد في الحال تسكين
ايدر ومادهٔ صفراويه يه حرارت شديده اولوب علتك حجمي صغيره ايكن
اكر لمس ايدرايدر قلت ثقل وقلت تمدد وقلت حمرت وظاهر جلده وجعك
ميلي وبرودتدن استراحت شديده حصولي وتدبير سالف وبدن صفراوي
ادله سي بياننده ذكر اولنان ادلهٔ سائره يه دلالت ايدر ومادهٔ بلغميه يه لوننك
عدم تغيري ياخود بلغميه رصاصيته تغيري والتهابك قلتي ووجعك
لزومي ودم وحمره علامتنك عدمي ووجعك عرضده شدتي وبدنك عبل
اولوب لحيم اولمق وسالفا ولان ادلهٔ معلومه جميعا دلالت ايدر
ومادهٔ سوداويه يه وجعك خفاسي وقلت تمددي وعلاجدن قلت انتفاع
وموضعك تقشفي وعدم ترهلي واسترخاق لوننك عدمي دلالت وبعضكره
سوداويه ده موضعك لوني كمودته ضارب اولور وبعضكره سواد اولنه
رجلك مزاجي وطحالنك حالي وشهوت مفرطه سي وتدبير سالف دلالت ايدر
ومادهٔ مريه يه وبعض نسخه ده مادهٔ مريه يه دال ايله واقع اولمشدر
اكر حرارت شديده وحكه دن برشي ومسخانتك شديد انضروري ومبدأ تلدن
قبضاتي شديد انتقاع دلالت ايدر اما مادهٔ ريحيه يه من غير ثقل تمدد شديد
تمدد شديد ووجعك انتقالي وريا حي مولد اولان تدبير دلالت ايدر
ومواد مختلطه يه حاره وبارده اولان معالجات ايله قلت انتفاع
ومعالجات ايله انتفاع اوقاتنك اختلافي دلالت ايدر زيرا مواد مختلطه
حادث اولان وجع مفاصلده بر وقتده برنوع علاج ايله انتفاع اولنور وقت

آخرده

العلاج لعرق النسا كان رسول الله صلعم يصف كذلك ان تؤخذ الية كبش عربي
لا صغير ولا كبير فتذوب ويشرب ها العليل ثلثة ايام قال انس بن مالك لقد وصفت
ذلك لنيف وثلثمائة نفر وهم يبرؤن واذا السمن والعسل والالية كما ابلغ
من كتاب الرحمة للحكيم المهدي الصبيري

آخرده اول علاجه مضاده اولان معالجه دن انتفاع ايدر وبونوع وجع مفاصل
اكثر حاللرده اول كمسنه يه عارض اولور كه آنك بدني مزاجي حار وطبيعتي مرار اولور
ولكن مرطب ومبرد اولوب بلغم مولد اولان اغذيه استعمال ايدر وامتلا
اوزره حركت ايدر وبدنده اخلاط يعني صفرا وبلغم مختلط اولور ودم صفرا
مفاصله متوجه اولور بقلير بزه بلغم غليظي دخي اسالد ايدوب جميعا مفاصله
منصب اولورلر وبو مثللو اوجاع مفاصل اصحابلري بدكثير اغمزدن دخي
انتفاع ايدرلر وبعض نسخه ده بدكثير ايله غمزدن انتفاع ايدرلر واقع اولمشدر
وجه انتفاع بودر كه اول غمز موادنيه يي وخا وانضاج وتحليل ايدر وكذلك
اندرم وخات معتدلة الحرارة مع سكون استعمال ايله دخي انتفاع ايدرلر
وحركت انضاجه مانع اولور **بشنجي فصل** اوجاع مفاصل ونقرس
وعرق النسا معالجاتي بياننده در علل مذكوره نك اسبابي مزاج ساذج
اولديغي معلوم ايسه آنك تدبيري سهل اولور زيرا چوقكره اول عضولرده
بلا ورم التهاب ساذج اولور واكر تبديل مزاج علاج كافي اولور وانده حبنج
اولنان علاجك اعظمي وياخود صفراي استفراغ اولور وبعضكره دخي
اول عضولرده جمود وبرد مولد اولور واكر تبديل مزاج علاج كافي اولور
وآنده محتاج اولديغي تدبيرلرك اعظمي دمي تسخين ايچون بلغم استفراغ
اولور وچوقكره اول اعضاده رطوبت مشتجيه اولور وآنك علاجي ترطيب
ايله اولور وسنلوجي ترطيب معلوم اولور اما اول علتك اسبابي مواد
ايسه واجب اولور كه انصباب ايدن مادهٔ جهت خلافه جذب وتمغلي انصبابدن
منع اولنه ومواد مذكوره تقليل اولنه ومنصبة اولان مادهٔ يي قبول
ايلسون ايچون عضو تقويه اولنه وموجود اولان مواد تحليل واعدام اولنه

وذکر اولندیغی وجه اوزره اول فعللر ومعالجه ایله عمل اقتضا ذکر مرور ایدن
قوانین کلیه لره مراعات اولنمق واجبدر اکر اول علل دمویه عصر قدر ویا خود
غلبه دم ایله حادثه اولور ایسه آنلرده فصد جهت مخالفدن قیلنه و
اکر بالجمله مفاصل بریندن وجعلری عمومی وار ایسه جهت مخالف وجهت
موافقدن جمیعا فصد اولنور وبعد الفصد قیئه اشتغال اولنور خصوصا
وجع اسافل بدنده ایسه قیئه اشتغال اولنمق زیاده نافع اولور اندن صکره
قیئه اسهالدن انفعدر وبعد القیء اسهاله اشتغال اولنور واسهال ده
شیء قوی ایله بدء اولنور اکر اسهال قوی ایله ماده نک عدم نضج وغلظتی
مانع اولماز ایسه ونه قدر اسهال قوی ایله بدایت اولنور ایسه
رفق اولنمق اسلمدر وتدریج اوزره قیلنمق اوفق اولور وشیء قوی ایله
اسهاله بدایت اولندیغی تقدیرده مسهلات ایله تدریج اوزره تنقیه اولنور
وبعض اسهاله ابتدا یسره رسم ایدوب دیدیلر که اسهاله اولا رفق اوزره (قوم)
مباشرت اولنور وثانیا ینه رفق اوزره اسهال اولنور که ماده نضج بولدقده
مسهل قوی ایله ختم اولنور صاحب قانون دیدی که صواب اولان بودر که ماده رقیقه
وصفراویه ایسه ونضج ده مرتبه ایسه استفراغه تعجیل اولنور واکر
ماده غلیظه ایسه اول ماده غلیظه یی ترقیق ایدن نسنه لر وماده یی
انضاج ایدوب جهت استفراغه دفع ایلیه دفعه تهیئه ایدن تدبیرلر
استفراغ اوزره تقدیم ایله باس یوقدر وبو ایکی تدبیرک اثناسنده بعض
منضج استعمالی ایله استفراغ استعمالی مواد اطلاق ... رقیق ایله (اراسنده)
سن ترقیق ایدرسن واکر ماده مرکبه ایسه سنده مسهل وضماد ترکیب ایله
واحزم واوفق اولان بودر که مدارات اولنوب ابتدا امرده فصد اولنمیه زیرا فصد

اخلاط

اخلاطی اثاره ایدر وبدنده آنی اداره ایدر واخلاطک اخراجنه حاجت اولان مقداری
اخراج ایلمز وکذلک زمان ابتداده کی فصد اولنمدیغی تقدیرده استفراغ خواه اولنمز واکر
نضج ظاهر اولنجه قدر ماء شعیر الزام اولنور واکر اندن امتلا اولوب نقص حاجت
اولور ایسه اکر بر مجلس ویا خود ایکی مجلس فیا معه موءد اولان مشروب بلز ماء
هندبا وعنب الثعلب خیار شنبر ایله سقی اولنور وخود حقنه قیلنور واندر ایله
احتقان اصوب اولور وچونکه علت اختلاط ابتدا ایلسه تحرق وتکاسل غیر (ابدوب)
مدبر استفراغ استعمال ایلمه زیرا غیر مدبر اولان استفراغ مواضع سائره ده
اخلاطی جانب علته تحریک ایدر وبحرانات حقنده مراعات ایله یوم رابع وسابع
وحادی عشر ایامنده ظهور ایدن اعراضه رعایت ایله وانلرک بحرانی فاضلکی
رابع عشرده اولور واستفراغ استعمالی زمان نضجه قدر حقنه مدافعه اولنمق اوفق اولور
واول امرده حار وبارد وفاتر میاهی نطول استعمال ایله اکتفا ممکن ایسه
اول صو اول اوزره حرکت اولنور واولا ماء بارد ایله تنطیل بدء اولنور واما
اندرده اطلیه حاره ومخدرات استعمالی جمیعا مضر اولور اما طلاء حارک (وتفجیج)
مضرتی جذب ایلدیکی ومخدرلک مضرتی حبس ایلدیکی اولور وکذلک اطلیه مبرده
غلیظ تفجیج ودقیق تحلیل ایدوب علتی اطاله ایدر واندره ماء حار ضار اولور
زیرا مفاصلی ترطیب ایدر وسکنجبین اندره کثیرا موافق اولماز وبزر رازیانج
مثللو بزور قویه بعضکره فضلی احراق ایدوب تجفیف ایدر وچونکه نضج تام
اولسه سورنجان وبوزیدانک کثیرو حبوبی ومثللولر ایله استفراغ اولنور
واقتصاد ورفق اوزره عمل اولنور وبو وقتده خل وحلیب مثللولر ایله اطلا
اولنور واندره ابتدا امرده دواء ضعیف سقیندن حذر اولنور زیرا دواء
ضعیف ماده یی تحریک ایدر ومقدار معتبر برشیء اسهال ایلمز وبلکه اعضاء سائره ده اولان

مواد جامدهٔ اخراجه ترقیق ایدوب عضو علیله تسییل ایدر و تناول دوا مراد
ایدنلره واجب اولورکه بکرة تناول ایلیه لر و غدایی تأخیر ایلیه لر و تناول دوادن
ثلاث ساعات مرورنده اون مثقال خبز مقداری قلیل شراب و ما ایله تناول
ایده لر و التی ساعت مرورنده حمامه داخل اولوب اغتسال ایلیه لر و بعده موافق
اغذیه ایله تغذی ایلیه لر و بعده ادراره اشتغال ایلیه لر زیرا ادرار اوجاع
مفاصل موادینی حسم و قطع ایدر زیرا بو قدم سنده معلوم اولدیکه
اول علتده مواد کبد و عروق هضمیه ده فضلی اولور و خصوصا نقرس
حارده مواد اول فضله ایدیکی زیاده محققدر و ادرار ایله اول
فضولک خروجی نفس سنده معلوم کر و مفاصلک بارده اوجاعی اصحابی
و امزجهٔ رطبه اصحابی شربا و حقنة اسهال کثیر ایله انتفاع ایلمزلر و معجون
مرزات ایله معالجه اولنسه لر عافیت بولورلر و ابدان نحیفه انواعندن بر نوع
بدنده وارددرکه انلر کثیر الاسهال الته و ادرارات تحمل ایلمزلر و انلر کثرت
استعمال ایله ابدان مذکورده احتراق عارض اولور و بو مذکورلره جمیعا
رعایت اولنمق واجبدر اوجاع مفاصل بارده یه تریاق غایت نافعدر علی الخصوص رفع ایله
استفراغدن صکره سقی اولنان تریاق بقیهٔ مواده تنقیه و تحلیل و جمیعا
اعضایه تقویت ایتمکله زیاده نافع اولور اما ماده یه عضوه انصباب دن
منع ایچون استعمال اولنان رادع ادویه قوی و کثیر الاجزاء ادویهٔ مرکبه
اولمق جائز اولمز زیرا کثیر الاخلاط و قوی الافعال اولان ادویهٔ مرکبه ایله مواد
ردع ایکی امرده یله مؤدی اولور احدهما بودرکه دواء مرکب موصوف ماده یی
عصر ایدوب حرکت ماده یه معارضه ایدر و اندن وجع عظیم عارض اولور و بو مثللو
عارضه عروضنده اول رادع ترک ایدوب ملینات استعمال اولنور و ایکنجی امر

ردعی

ردعی بودرکه ابتداءً استعمال اولنان مرکب موصوف بعضکره موادی اعضاء رئیسه یه
صرف ایدوب خطر ایقاع ایدر اما اوجاع مفاصلک موادی کثیره اولمیوب و یاخود
اول موادک مددی قلیله اولسه اول نکوتده و حدوثنده انی ردعله باش یوقدر لکن
علت عرق النسا ایسه انک ماده سی و مددی قلیله اولور ایسه دخی انده رادع مذکوری
استعمال جائز اولماز زیرا او علتده رادع استعمالی ماده یی عمقده جذب ایدر پس انده استعمال
اولنان رادع قلیل و ضعیف اولمق و یاخود رأسا و کلیا رادعی ترک ایلمک لازمدر اول علتده
بلکه اول علتده اولا استفراغه مباشرت اولنمق گرکدر اما اوجاع مفاصلک
اواخرنده واجب بودرکه انده محلل و ملطف استعمال اولنوب ماده عمقدن ظاهره
اخراج اولنه تا قدر اول اخراج شرط و حصه ندن بری ایله اولا محاجم ایله و یاخود
کی و محمرات و منفطات ایله اولور ایسه و انک ماده سی اساله اولنور الحلیت ادهمال [illegible]
اولنمز و ثوم و بصل منفطاتدن اولورلر لکن انک تنفیطی عسل بلادر تنفیطی
مبالغه ده بالغ اولماز و بعده منفط الباب ینبوع و لبن تین اولور و واجب اولورکه
محلل و منفطه ملین خلط اولنه و اگر انلره ملین خلط اولنمسه انلر استعمال
مفاصلی تحجیر ایدر زیرا تنفیط تحلیل کبی غلیظی تخفیف و ابقا ایدوب تحجیره مؤدی
اولور پس محلله و منفطه استعمال اولندیقده انلره شحوم خلط اولنمق نافع اولور
و انلره بردن اجتناب ایلمک لازم اولور و اول امرده قبل الاستفراغ انلره قوی
اولان محللات تقریب اولنمز زیرا محللات اول امرده قبل الاستفراغ استعمال
اولنسه مواد کثیره یی جذب ایدر و لطیفنی تحلیل و باقی موادی تکثیف ایدوب
حبس ایدر و اکثر امرده محللاتک بو حالنه رعایت اولنمق واجب اولور
خصوصا ماده لزجه و یاخود سوداویه اولور ایسه رعایت مذکوره
زیاده گرکلو اولور و معجون اوجاع شتده اولوب تحلی قابل اولمسه سکن اوجاع

شربا وطلاء استعمال اولنمق لابد اولور وطلا اولنان محلك اوجاع مادهسی
لطف ایله تحلیل و یاخود تخزیر ایدر و تخدر استعمالی الجق وقت ضرورتده
جائز اولور و کذلك اولو قتده خی سوزه وجع تسکین ایدجك مقدار جائز اولور
و حار اولان اوجاعده جرأت و اقدام ایدوب تخدرا حی کثیرا استعمال ایلمه
وجو فکره تخدرا استعمالنده ماده یی تغلیظ و حبس ایلدیکی ایجون حذر
اولنور و معلوم بیورله که صواب اولان ادویه استعمالنده تنقل ایلمکدر
یعنی وقت وقت دوایی جنس اخره تبدیل ایدر بعض کره برنوع دوا بر
عضوك علتنه نافع اولور عضو اخرده اولان اول علته نافع اولماز
و بر وقتده نافع اولور بعد ذلك الوقت مضر اولوب وجعی تحریك ایدر و اوجاع
مفاصل اربابنه شرابی اصلا ترك واجب اولور انلره عافیت تامه کلوب
اوزرلرنده فصول اربعه مرور ایدنجه قدر و اگر معتاد ایسه علی التدریج
شربنی ترك ایدر و اثناء ترکده مدرات استعمال ایدر و مدرات ایله استعمال
اولنان شراب معسل انلره نافع اولور و وجع مفاصل اصحابندن سوداوی اولنلرده
واجب اولور که طحالنی اصلاح ایلیه لر و سودانك استفراغ و بدنلرین اغذیه مرطبه
و اولمتلونسنه لرایله ترطیب و تلیین ایلیه لر و اصول کلیه ده بیلدیکك
اوزره بلا تلیین کثیر المحللات صرف استعمالی ایله اصلاح طحال و استفراغ
سودا ایی الحاح و ابرام اولنمیه و واجب اولور که بو علته لحم جحر و ترك اولنه
حتی بو علتك بارد اولنلرنده خی لحم جحر اولنه و اگر لحم تناولی اقتضا ایدر ایسه
طیر جبلی و ارنب و غزال و فضلی قلیل اولان لحملر که بونلرك استعمال جائز
اولور و اگر وجع اولا ظهرده حادث اولوب بعده ایکی یده انتقال ایدر ایسه
یدده فصد اولنوب میلی جهتندن خلط اخراج اولنور الاسهال لحصر واجب اولور که

اوجاع

اوجاع مفاصل معالجاتنده بالکلیه بلغم اسهال اولنمیه بلکه بلغم اسهال اولنمق ایجاب
اولندقده بلغم مع صفراء اسهال اولنه زیرا بالکلیه بلغم اسهال اولنسه علیل
انکله وقت اسهالده انتفاع ایدر و لکن صفرا موجود و غیر مستفرغ اولمغله
مرة اخری بلغمی اساله ایدوب ینه عضوه اعاده ایدر و واجب اولور که اول
علت اصحابنك مسهلاتی شدیدة الحرارت و جدا قوی اولمیه زیرا قوی اولان
مسهل اخلاطی اذابه ایدوب اول اخلاطی عضوه رد ایدر و انلك عضوه اساله
ایلدیکی مواد عضودن استفراغ ایلدیکی موادن قات قات اکثر اولور
و سورنجان ایله اسهالك کثرة نفعی معتقد فیه در فی الحال اخلاط بارده
اسهال ایتمکله و بونده ماعدا سورنجان عقیب اسهالده قبض ایدوب
عضوی تقویه ایدر و وقت اسهالده تحریك و اخراج ایدمدیکی موادی
عضوه انصبابدن قبض و تقویه حسیله منع ایدر و کذلك سورنجان
ادویۀ مسهله نك قوتی حسیله ترقیق اولنان موادی مجاری سیلانندن
منع ایدر و بومذکورلر سورنجانه مخصوص فعلدر محللات و مستفرغات
سائره بونك خلافی اوزره اولور زیرا سائرلرك اکثری وقت عملده منافذی
توسیع ایدوب بعده اول منافذی و اسعده ترك ایدر و لکن سورنجان
معده یه مضردر بناء علیه واجب اولور که سورنجان بالکلیه استعمال
اولنمیه بلکه اکثر فلفل و زنجبیل و کمون خلط اولنه و بعضکره سورنجانه
صبر و سقمونیا خلط اولنور اسهالی قوی اولسون ایجون و بعضلر ذکر ایدرلر
رجل غرابده سورنجان خاصیتی واردر و مع هذا معده یه رجل غرابك ضرری
یوقدر و حجر ارمنی اوجاع مفاصله نافعدر و اول علته نافع ادویه معروفه
بونلردر حب النجاح و حب منتن و عرق نسا و نقرس ایارج روفس نفعی عظیمدر

وحب نیل هو نافعدر وحب الملوك و بوزیدان وماهیزهرج وزع الحمام وقنطوریون
وحنظل وصبر و فاشرا و فاشرشین وحرمل آنلر قیلنور واشق وانزروت
ومقل وتربد وعاقرقرحا نسخهٔ مسهل رقیق زنجبیل بر درهم فلفل نصف
درهم اغاریقون نصف درهم لب قرطم ایکی درهم رجل غراب اصلی
اوچ درهم شربته ولحم سرا اون سکز قیراطه یکرمی ورت قیراطه
وارنجه قدر اولور جلوس نافع ایله الترو یاخود بر مجلس اجلاس ایدر
وکذلك کموت کرمانی و زنجبیل وسورنجان هر برندن نصف درهم صبر
ایکی بو مذکورلردن ایکی بوچق درهم مقداری طبیخ بشبت ایله استفرغ
اولنور وکذلك دهن جوز و انزروت اخذ اولنور و یاخود دهن خروع
وانزروت اخذ اولنوب برکون ابادرج فیقرا ایله و برکون وحده سقی اولنور
منوال مذکور اوزره بدر کونه سقی اولنور و بعضکره شکوهج ایله بعض
حسك ایله اخذ اولنور و شبت طبخ اولنوب ای مطبوخ ایله اخذ اولنور
وکذلك سورنجان و بوزیدان وماهیزهرج وفلفل و زنجبیل وانیسون
ودق اخذ اولنوب عسل ایله معجون قیلنور و کل یوم شرب اولنور وکذلك
سورنجان اوتوز درهم شحم حنظل اون درهم بو ایکی دوا اون بش رطل
صو ایچنده طبخ اولنوب هر یوم انك نصف رطلی اوچ اوقیه سکر ایله
شرب اولنور و بو شربت جدا عجیبدر مسهل خفیف نافع انزروت احمر
اوچ درهم سورنجان اوچ درهم بو ایکیسی سحق اولنوب بوزعدجوزدنك
دهنی ایله معجون قیلنور وماء شبت اوزره سقی اولنور ومن غیر عناء
اسهال ایدوب مواده تخفیف ایدر مقی قوی اوجاع مفاصل و عرق النسا
اصحابنده رطوبت و سوداسی اولنلره نافعدر صبر بر اوقیه خربق اسود

درهم

واستفراغ عشیده نافع اولنور

صوینی

اوقیه بعون نصف اوقیه

بزری بر اوقیه سقمونیا بر اوقیه نطرون نصف اوقیه بو مذکورلر اخذ اولنوب
کرنب عصاره‌سی ایله سقی اولنور او مقیٔ سم ایله تقیئه اولنسه اصل علتی قلع ایدر
اسهال ایچون استعمال اولنان مشروبات ذکر اولنور وانلرك بری دواء
بسد حرکته انك اتخاذی بو صفته اوزره اولوب نافع اولور بر بوچق مثقال
بسد اخذ اولنور بر قوم دیدیلرکه بسد خیری احمردر و قرنفل بش درهم
فاوانیا مر حب الشبت هر برندن بر اوقیه وجعده اون ایکی نواة زراوند
طویل و زراوند مدحرج هر برندن ~~هر برندن~~ ایکیشر اوقیه بو مجموعنك مقدار
نواة ماء عسل ایله سقی اولنور وسقیدن طقوز ساعت مرور ایدنجه قدر طعام
اولنمز و اول دوا بو منوال اوزره اون کون مقداری سقی اولنور وکذلك بو دوا
کل یوم استعمال اولنور و ادرار ایله تنقیه ایدر کما فیطوس کما دریوس حنظبا نا
هر برندن طقوزر اوقیه سذاب یابس بزری طقوز اوقیه بو مذکوردق اولنوب
الکدن گچریلور شربتی واحده‌سی بر ملعقه در کل یوم علی الریق وطعام ماکول اسابقاده
هضمندن صکره اول ملعقه واحده اوچ اوقیه ماء بارد ایله شرب اولنور وکذلك
بوشانز دواء بسد هو نافع اولور بسد مزهره اولان خیری احمر دیهوذ اهب
اولندرك قوللری اوزره و اول قوال اوزره دواء بسدك نسخه‌سی نسخهٔ متقدمه یه قریب
اولور داوند صینی فاوانیا مر سنبل هر برندن ایکیشر اوقیه ساذج هندی بر اوقیه
قرنفل اون بش حبه خیری احمر ایله تفسیر اولنان بسد نصف اوقیه زراوند
دورت اوقیه انك شربتی واحده‌سی کل یوم اوچ قیراط در انك شربته استواء
ربیعیده بدء اولنور و الی کون مقداری علی التوالی شرب اولنور و بعده اون بش کون
ترك اولنور وصکره مخاوده اولنوب ینه الی کون شرب و اون بش کون ترك اولنور
سنه تمام اولنجه قدر شرب و ترك شربی بو منوال اوزره قیلنور لکن شعر او عبور

بسد مرجان بر کوکب خیرشنبه استعماله خیری معروفدر دکلر

يعني شعراء يمانيه تسميه اولنان نجرطلوعند بر بوجق شهر ترك اولنور و ترك مذكور بحسب
البلاد قيلنور و اگر اول دوانك سنه تمامنده قدر وجه مشروح اوزره شربنه قادر اولمازسه عليل
ايسه سنه نك نصف باردنده شرب ايدر و اني عليلك شربي ايكيوز كوني تجاوز ايليسه
بركون اول دوايي شرب ايدوب و بركون ترك ايتمكده باس يوقدر و ياخود بركون
شرب ايدوب ايكي ترك ايتمكده دخي باس يوقدر و اول دوايي شرب ايدنلردن اكل تبعيد كوز
اولنورنه قدر اول ترك وقت عصره وارنجه قدر اولور ايسه و انلرك سائر تدبيرلري
دخي اصلاح اولنور و اوجاع مفاصل اصحابنه حضر اولان نسنه لردن دخي اجتناب
اوزره قيلنور و بر قوم زعم ايدرلركه انسان كمبكي نك مجربدر و اول عليله سقي اولنمغله
منفعتي مجربدر اصلا تخلف ايلمز و متهورلرندن يعني من غير مبالات ايش ايشلنيلر
بر طائفه اني شرب ايدوب نقرس و اوجاع مفاصلدن البته شفا بولديلر و اياج
هر سنه دخي بو شانده نفع عظيمي اولور اياديج ربيعده شرب ايدرك كسته لري و مفاصلي
قوت بولور و اياديج مذكور فضولي اخراج ايدر و اكثر اخراجي عرق و ادرار ايله اولور
و عرق بشتا اول اياديج شرب ايله برائت حاصل اولور و قديمي اورام و اوجاع مفاصل
مزمن اولسه لر حتى نقرس سبب بو تدبير ايله انتفاع اولنور ابهل يابس ربع
كيلجه اخذ اولنوب آني ستي ايدجك مقدار صو ايله طبخ ايدلنينه اوزره صو اسود
اولنجه قدر طبخ اولنور و بعده مصفا سندن بر رطل اخذ اولنوب اوزرينه اوقيه
دهن شيرج صب اولنوب عليله سقي اولنور و اوزرينه حصرمه طعام اولنور
و وجع وركي ايچون بو تدبير خفيف تدبيرا و لور و اول بودر كه اول علت صاحبنه تدبير
نافع اولان حمام دخول و ماء حار و غشيا بروز و خصوصا بعد طعام رنجي
بروز تسكين و جمع ايليسه اكه ماء حمص سقي اولنوب قيئ ايتديريلور و ميله ابتول
و خيارشنبر ايله ايكي اسهال اولنور الضمادات النافعة خلطي غليظ اولوب

طريق

طريق تجربه اولان اوجاع مفاصله بو اضمده نافعدر حب خروع منقى
اوچ اوقيه اخذ اولنوب بر اوقيه سمن بقر ايله ناعما سحق اولنور و ايله
لزوجت كسب ايچون اوزرينه بر اوقيه عسل القا اولنوب آنكله مفاصل
اوزره ضماد اولنور و بعضلر اول ضماده بر اوقيه خل ثقيف الحاح ميبته
اولنور و زبل بقر ايله الكلو تضميدا وجاع مفاصلده و ظهر و ركبه و جعد نزه
جدا قوي اولور و بو ضماد سائر اضمده نك اكثرندن افضلدر ضماد قوي آخر
زيت عتيق بر بوجق رطل نطرون اسكندراني بر رطل علك بطم بر رطل
فربيون بر اوقيه ايرسا ايكي اوقيه دقيق حلبه بر بوجق رطل بو ادويه
ضماد اتخاذ اولنور ضماد مصاص محلل نطرون بر دانق اشق نوره
بو مذكورلردن ضماد اتخاذ اولنور بو مترجم فقير ديركه نسخه لرده نطرون
دانق واقع اولمشدر واجب اولور كه بو مقامده دانق اوزانزن
اولان دانقه حمل اولنمه زيرا دانق سدس درهمدن عبارتدر و او مقدار
نقل معتبر اولمز بغندن ماعدا اضماد مذكورك اخلاط سائره سنده
وزن تعيين اولنمغله بوندن دخي وزن مراد اولمق مناسبدر بلكه بو محلده
دانقدن شيخك مرادي مفرد اتره دنقده رسم اوزره تحرير اولنان
دواديركه زوانزن عبارتدر زوانك سلايي يعني قزلايي عمقدن جذب
و اخراج ايتمك فعلي اولمغله بو ضماد عنواني ضماد مصاص اولديغي
اكثر شايد اولور و ياخود او فربيون دهن سوسن ايله سحق اولنوب
ضماد اولنور ضماد قوي آخر بورق سكر عاقرقرحا ميويزج نوره
بو مذكور جميعا خلط عسل و خلدن برشي ايله مفاصل طلا اولنور
ضماد جيد محلل اشق حضض و زنلر برابر اخذ اولنوب شراب عتيق

وزيت انفاق ودقيق باقلى ايله سحق اولنور وحاراً ضماد اولنور ودخی
عرطنيثا عسل وخل ايله ضماد اولنسه جراحات عجيبه ايلور وبر نوع ضماد دخی واردر كه
بعد الاستفراغ التام عضوی تقويه وبقيه موادی تحليل ايچون اكر حاجة
اولور اول ضمادك بری بودر ابهل جوز سرو وعظام محرقه وزنلری برابر شب
سدس جزء زاج سدس جزء غرى السمك قدر كفايه اجزالری جمع ايچون اخذ
وانكله اجزاء سائره جمع اولنوب انكله تضميد اولنور ضماد اخر ودخی
النوع بو ضماد امراض كثيره يه فائده ايدر زيرا اول ضماد فتح ايدر وعمقدن
شوكی وعظام عفنه يی جذب ايدر واسترخايه منفعة ظاهره ايله
نافع اولور واول ضماد بودر بزر الجزر منقى زبد البورق نوشادر زراوند
مدحرج اصل حنظل علك انباط هر برندن يكرميشر مثقال حلبه فلفل
دار فلفل هر برندن اونر مثقال اشق اون ايكی مثقال مقل قردمانا عيداً
بلسان كندر مر شحم ماعز اشنه هر برندن اونر مثقال شمع اوچ رطل
دبق سكز رطل تين بری لبن سكز مثقال دهن سوسن ادويه رطبه يی
اذابه يه كفايت مقداری شراب فائق ادويه يابسه يی معجون قلمغه
كفايت مقداری مجموع ادويه خلط اولنوب دعك ودلك اولنور بقدرت
صكره استعمال اولنور اخر عرق نسايه بو ضماد استعمالی وقتنده نفع
ظاهر اولنور وال واياق وسائر مفاصل وجعلرنده وقت استعمالده
نفع بيّن اولور حلبه اخذ اولنوب اناء خزفده طرح اولنور واوزرينه مقدار
كفايه خل ممزوج طرح اولنوب تمام ايرنجه قدر جمر اوزره طبخ اولنور وبعده
اوزرينه مقدار كفايه عسل طرح اولنوب تكرار طبخ جمر اوزره تمام ايرنجه
قدر طبخ اولنور وبنه تعجيل اولنوب ثلثا طبخ اولنور وحفظ اولنوب استعمال

اولنور

بلغ

اولنور ضماد آخر بونلردر منفعتی آنلر مثللو اولور زفت معدنی اوچ رطل دردی
خل يابس محرق ايكی رطل بورق نصف رطل قردمانا قسط واحد بر بوجق رطل صمغ
الصنوبر شمع كبريت غير محرق حيوينج هر برندن بر رطل عاقرقرحا نصف
رطل قردمانا قسط واحد مغلی مذكور مثللو نفع اولنان مروخات بونلردر
دهن حنظل دهن جندبيدستر دهن خردل دهن جوز دردی خصوصا محرقلره
دهن نسائی مثللولردر ودهن قسطدن بو نسائه نفع غايته بالغدر خصوصا اول
دهن مع الميعه دن استعمال اولنه وحنظل عصاره سيله مطبوخ اولان دهن ورد
ايله طبخ اولنوب صويی ذاهب اولنجه قدر طبخ اولنوب ايدن ماخوذ اولنان دهن
ايله تمريخ دخی نافع اولور وكذلك دهن قسط مع الحلتيت اول مروخاتدن اولور
وكذلك مروخات نافعه دن اولور اول زيت كه ايچنده افعی طبخ اولنمش اوله
وانكله تمريخ ابرای تام ايدر واول مروخاتدندر خفافيش دهنی وصنعتی
بودر اون ايكی خفاش اخذ وذبح اولنور ومرماخوذ ورقندی عصيری وزيت
عتيق هر برندن بر رطل [illegible] دورت درهم جندبيدستر اوچ درهم قسط
اوچ درهم بو مجموع اخذ اولنوب جميعا طبخ اولنور صويی زائل ودهن باقی قالنجه قدر
واول معاذه اولان نطولات بونلردر نطول محلل مسكن نافع شعير حشخاش
اخذ اولنوب تمر ونضج حاصل اولنجه قدر خل ايله طبخ اولنور ووجع مفاصل حاره يه اول
نطول صالح اولور وكذلك مرزنجوش شبت وورق غار وسذاب وسعتر وكمون
بو مذكورلر طبخ اولنوب صويی ايله تنطيل اولنور واكا نافع اولور مفاصل وركبه يه
خل ايله تنجيز ايلمك بو وجهله كه بر جزء خل سدس جزء حرمل مرفوق قاينلوب
اول خلده حجارة محمات طرح اولنه وبركسا [illegible] تحتنده بخار ايله
اول عضولر تبخير اولنه وحمار وحشی جميع اجزائه وشبت وملح وبزور كرات

واول مثللو ادویه لر طبخ اولنوب مطبوخ الَّذی صویی ایچنده اجلاس اولنور
وضبع ونعلب طبیخنده دخی اجلاس اولنور و بو طبیخک صنعتی بودر که
ماغلی شدیدا ایله اغلا اولنور صوینک اوچ بولکه ایکی بولکی ناقص اولنجه زائل
قدر قیناد یلور ضبع ونعلب ایکیسی دخی و یاخود مزبوح اولدیقلری
حالده دملری ایله اول ماء مطبوخده طرح اولنوب اعضالری تفسخ ایدنجه
قدر طبخ اولنور و بعده صویی تصفیه اولنوب علیل اول صو ایچنده اجلاس
اولنور و یاخود اول صو ایچنه زیت طرح اولنوب طبخ اولنور صو ایله
زیت امتزاج ایدنجه قدر و یاخود صو کلیا زائل اولوب دهن باقی قالنجه
قدر طبخ اولنور و باقینک ایچنه علیل اجلاس اولنور و بعضکره دهن علی حاله
طبخ اولنور **اوجاع مفاصل اصحابنه نافع استحمامات** اول علتک اصحابی
حار و رطبه اولان استحمامات مضره اولور اخلاطی اذابه و منافذی توسیع
حسبیله لکن اول استحمام ماء حماء ایله اولور ایسه مع ضعف تجویز
اولنور اما استحمامات یابسه استعمال اولنوب نطرون و ملح ایله ترتیب
ورمال اندفان و تعرق انده نافع اولور **مسکنات الوجع الحارة اللینة** حار اولان
حلبه اخذ اولنوب خل ایله مهرنا سحق اولنور و اوزرینه عسل صب
اولنوب عقدا و لنجه قدر طبخ اولنور و غایه سحق ولنبندیغی صلابه
اوزره سحق اولنوب طلا اولنور و اوزرینه حرقه کتان الزام اولنوب
ایکی یا اوچ ایام ترک اولنور و آنک جفافی دهن ورد ایله تدارک اولنور
و بو تدبیر علتک اوائلنده و تصاعدنده تدبیر صالح اولور **وکذلک** بتحقیق
علتک اوائلنده و بقایاسنده بو تدبیر دخی صالح اولور که لعاب حلبه و بزر
کتان دهن شیرج ایله ضرب اولنوب عسل کبی تغلیظ اولنور **وکذلک** وجع

جدا شدید بردکل ایسه کرنب رطب و کرفس ایله تضمید اولنور و اکر وجع
اقوی ایسه دهن ایرسا و دقیق حلبه و دقیق حمص شراب عسل و مقدار
قلیل شراب و دهن حنادن برشی ایله تضمید اولنور **وکذلک** دماغ کرنب بلغ
مع شحم ضماد قیلنور و دهن بابونج ایله اتخاذ اولنه قیروطی دخی اجید
اولور **وجع یجب التخدیر یسکن اولان** افیون دورت مثقال زعفران
بر مثقال بو مذکورلر اخذ اولنوب لبن بقر ایله سحق اولنور و اوزرینه خبز
سمید لبابی القا اولنوب تلیین اولنور و اندن ضماد اتخاذ اولنور
و ورق سلق و یاخود ورق خس ایله اوزری ستر اولنور و یاخود خبز سمید
برلنه قیروطی قیلنور **وکذلک** بزر شوکران اللی درهم افیون بر درهم زعفران
بر درهم و ادویه مذکوره یی معجون ایدجک مقدار شراب حلو بوندر قیروطی
ایله خلط اولنور **وکذلک** بزر البنج افیون بزر قطونا اقاقیا صمغ عربی بودی
قرص قیلنوب لبن بقر ایله طلا اولنور و بر ورقه ایله حفظ اولنور **وکذلک**
صبر اون درهم افیون اون درهم عصارة البنج اللی درهم شوکران
دورت درهم هیوفاقسطیداس اللی درهم لفاح بکر و مثقال زعفران
دورت مثقال بو ادویه لردن لفاح تهری ایدنجه قدر خل ایله طبخ اولنوب
اوزرینه باقی ادویه صب القا اولنور و آنکله طلا اولنور **وکذلک** یبروح
مسحوقا سمن بقره القا اولنوب انکله وجع تمریخ اولنور **وکذلک** میعه
افیون اخذ اولنوب اندر ایله دخی طلا اولنور و ماء کتیره صبر دخی مخدر اولور
اکر قروح یوغیسه **وکذلک** بزر قطونا ماء حارده نقع اولنور و تجفیف
شیشوب چوغالسه دهن ورد ایله ضرب اولنور و تبرید اولنوب طلا اولنور
و شرب اولنه دو الورد اولور ایکی دانق یبروح طلا ایله و عسل ایله شرب اولنور

زائل

حار اولان

مهرنا شدیدا ... ملحا

دیگرین حادث اوجاع مفاصل معالجاتی بیاننده در اول نوع وجع
مفاصلک معالجاتی بحسب التحذیر تسکین وجع منافع اولان حدیثه بحیه علاج
مجراسنه جاریدر و اول علاج بودر جنطیانا فوه نانخواه زراوند فوتنج بزر
خناسورنجان بوزیدانک ماهیزهرج مغاث وزنلری برابر افیون نصف
جزء شربت واحده سی نصف درهمه وارنجه قدردر تدبیر الکی لهم
اول علت اصحابنه اولنان کی و یاخود کی مفاصلنه قائم اولان نسنه ترک
تربیح بودر که علیل اشکال اضطجاعدن شکل لایقی اوزره اضجاع اولنور
وحرکتندن منع اولنور و وجعک اطرافی حایط مثالنده بزیجین ایله احاطه
اولنور انک وسطنه ملح دولدیریلور و اوزرینه مقدار قلیل زیت القا اولنور
واوزرینه ولجمر برخرقه وضع اولینور و مکاوی مختلفه استحضار اولنوب
آتشده انلر قزدیریلوب اول مکاوی اول وجه اوزره استعمال اولنور که اولا استعمال
اولنان مکوانک حرارتی علیل احساس ایلیه بعده استعمال اولنان مکوانک
حرارتی بقدر الطاقه احساس ایلیه وبعده استعمال اولنان مکوانک حرارتی
قدر ما لا یطاق احساس ایلیه وقچن که حرارت تجاوز ایلسه اندن تحجین
تنقیه اولنه وموضع برسمه میل ایندیریلکه اوزرنده اولان زیت وملح
سیلان ایلیه وبعده محل کی اوزره برقطعه صوف وضع اولنوب ربط
اولنه و واجب اولور که زمان کثیره علیلک باشی طرفنده برکاسه صو
یاخود ماورد قیلنه وقت کیه علیلک یوزنه ترکیله بلکه اول صو ایله
علیلک یوزی مسح اولنه و احتراز اولنوب کی ایله علیلک لحمی احراق
اولنمیه واحراق سببیله عضو تقریح اولنمیه حار اولان وجع مفاصل
علاجی بیاننده در بو نوع وجع مفاصل معالجه سنده واجب اولور که مبرد

ومرطب

ومرطب اولان بقول ولحمان واغذیه سائره وفواکه ونطولات وقیروطیات استعمال علیلک
اولنه وریاضت معتدله ایله ارتیاض اولنه وحمامده بیت اولنه ولذه طرافنه
ماء بارد صب اولنیز بقدن صکره ماء عذب بحر ایله استحمام اولنه وآبزنلر بارده
استعمال اولنوب بعده دفعة ماء بارده غمس اولنه وآیاقلرینه ماء بارد صب اولنه
وواجب اولور که اول علیل شراب ورد وسفرجلی مسهل امثاللو تسخین کثیری
اولمیان ادویه ایله اسهال وادرار اولنه دواء جید بو دوا ادرار
واطلاق ووجع تسکین منفعتی واردر بطیخ بزرخیار سورنجان ابیض
مغاث هر برندن بر جزء افیون بر جزوک اوج بولوکنه بر بولوکی بو ادویه
جمع اولنور وشربت واحده سی دورت درهمدر دورت درهم سکر ایله
اولنور وانک نفع حاضر واردر الاطلیه معلوم اوله که اطلیه صندل
کبی قابضه ومبرده اولسه بعضکره مولد اولور بس انی استعمالده تفتیر و
تلیینه حاجت اولور وقچن مبردات استعمال اولنوب احرارت ایلدیکی تمدید
حسیله علیل متاذی اولسه انده مرخیات استعمال اولنور مسنخ وحنا
ورد وقیروطی کبی نسنه ایله تمدید تدارک اولنور وبعضکره انک اوزرینه
خل وماده مبلوله اولان خرقه وضع اولنور وتجربه اولنان دواء الردن
اولور فصب بطبطراقندن عصاره سی ایله عضو طلا اولنسه وجع ساکن
اولور وکذلک بلوط دوقناعم ایله دق اولنوب طبخ شدید ایله طبخ ومطبوخ
ایله ساعة طویله تنطیل اولنور واکر علیل مبردات استعمالنده تحمل ایلیسه
ومبرداتک تمدیدی وتکثیفندن متاذی اولمسه ماء هندبا وماء عنب الثعلب
وماء حی العالم وماء بقلة الیمانیه وقثاء وقرع واول امثاللو برنافع نسنه اوله
وکذلک اول ادویه نک شحوی یعنی حجم وبطیخ ایله تضمید نافع اولور زیرا انلرده تبرید وتلیین وار

وبر قطونا لعابنك تبريده تقويه وبر قطونا لعابنك تبريد بر قوي [...] وكذلك
صندل و ماميثا مثللو لر آنلرك كبيد ره و مسكنات وجع استعمال اولنور [...]
وجع تسكيني اولنديقدن صكره عضودن دفع و ازاله اولنمق واجب
اولور و حار اولان اوجاع مفاصل و نقرس آخر لونده بقايا سي ايچون نافع
اولور بو تركيب اوزره اولان دوا صبر مر زعفران و زنك برابر اخذ اولنوب
ماء كرنب ايله و ياخود ماء هندبا ايله بحسب مقدار الحرارت طلا اولنور و كذلك
دهن بابونج ايله قيروطي هم استعمال اولنور و كذلك دياخيلون دهن بابونج
ايچنده اذابه اولنسه جدا نافع اولور الاستفراغات وجع مفاصل حار اصحابنه
استفراغات حاره مضر اولور اما استفراغات بارده بعضكره عضو تقويه و مواد
ردع و وجع تسكين ايتمكله نافع اولور المسهلات هليلج اصفر اون درهم
سورنجان بوزيدان اوچ اوچر بزر كرفس انيسون ايكيشر درهم بو مقدار
سكر نبات ايله معجون قيلنور شربت واحده سي كل يوم ايكيشر درهم قيلنور
و كذلك عصير سفرجل بر رطل خل خمر اوچ اوقيه سكر بر رطل سقمونيا مفروغ
منهلدن هر بر رطل ايچون اوچر درهم و شربه واحده سي نصف اوقيه بر بوچق
اوقيه يه وارنجه قدر در و كذلك سورنجان اون درهم سقمونيا بر درهم ايكي دانق كبابه
اوچ درهم سكر طبرزد اوتوز درهم شربت واحده سي اوچ درهمدر و كذلك سفرجل
ايچنده مشوي اولان سقمونيا و ياخود سقمونيا ماء سفرجل حامض مثللو ده
و ياخود ماء تفاح مثللو ده [...] اولنرق طبخ اولنور و [...] غلظتي
ايلسه لر [...] ضرر [...] اولنور جفاف ايله قدر ترك اولنور و انزروت اون درهم
واكر اول علته تركيب و ار ايسه اننه يارج فيقرا استعمال اولنور و انلره نافع اولان
ادويه دن اولور شراب ورد استعمالي و انك صفتي بو در عصاره ورد ايكي رطل

عسل

اولصحا

مفروغ منهلدن [...] هر بر رطل اوچ درهم سقمونيا [...]

بر مثلي

عسل دورت رطل سقمونيا مشوي بر اوقيه بو مذكورلر اخذ اولنوب تقوم ايديلجه
قدر طبخ اولنور و شربتي ايكي قلنجادن بش قلنجاده وارنجه قدر اولور و كذلك
تمر هندي نقيع خيار شنبر ايله و ياخود خيار شنبر هندبا و فواكه صوي ايله
استعمال اولنور و اكر حمى يوغيسه هليلج [...] شاهترج و اجاص و تمر هندي
و افسنتين [...] رائي اولنديغي مقدار اوزره مطبوخ اتخاذ اولنور و كذلك
بوزيدان و سورنجان و ورد احمر و زنك برابر قيلنوب شربت واحده سي [...]
مثقال قيلنور و انده تسكين شديد اولور و اول علت اصحابي چوق كره اغذيه
ايله انتفاع ايدرلر عدسيه كبي غذايي خل ايله استعمال ايدرلر و سائر [...]
مبرد و مغلظ اولان حامضه و بطون خصوصا [...] لحم بقردن متخذ سكباج
مثللو اغذيه يه هم استعمال ايدرلر و بعضكره دخي كرسنه مثللو اغذيه [...]
هم انتفاع ايدرلر و انلره كثيرا اچ دورمق لايق اولماز و من بين الفواكه
خاصه تمر هندي تناول اولنمه رخصت و يريلور و كذلك اجاص و تفاح و رمان و خوخ
تناولنه هم رخصت و يريلور مصنف دير كه اما بن خوخ و مشمش [...]
مائيت ايله دولديرن فواكه كثيره تناول لر كريه كورورم متحجره و متحققه
اولان مفاصل معالجاتي بيانده بو علت اصحابي امزجه حاره و مواد غليظه
صاحبلري در و بو علت اصحابي بالتليين تحليل جائز دكلدر بلكه واجب
بودركه معا تحليل و تليين ايده لر و تحجردن احترازي و استحفاظ ايدن
اضمه دن اولور اول ضمادكه دقيق كرسنه و ترمس و سكبينج دن اتخاذ اولنه
و كذلك انجدان و فاشرا و جبندن اتخاذ اولنه و حمص و اشق [...]
عتيق ايله و زيت انفاق ايله اتخاذ اولنه و بعضكره اوزرينه دقيق باقلي
القا اولنور و تحجر اولان و ياخود طريق تحجرده اولان مفاصله اخلاطي غليظه

باردة غليظة

اولان اوجاع مفاصل بارده معالجاتنده ذکر ایلدیکمز اضمده و مروخات و نطولات
نافعه اولور وکذلک انلره نافع اولور سکنجبین ایله و یاخود خل ایله ترمس
دقیق وکذلک اصل مخروط وکذلک بلبوس صوایله اداقه اولنوب تضمید اولنسه
تحجر زمان ابتداده منع ایدر واول میاه ایله تنطیل دخی نافع اولور که انلر ایچنده
فوتنج وحاشا طبخ اولنمش اوله و یاخود ایچنده ادویه مذکوره طبخ اولنه خل
دخی نافع اولور وخیارشنبر مرقه سنده طبخ اولنه جبن عتیق دخی خاصة
نافع اولور بعض نسخه ده فی مرقة خیار شنبر بدلنه فی مرقة الخنازیر واقع
اولمشدر و نطرون و اوفربیون و ماء الرماد و کبریت محرق دخی نافعدر اقعاد
وزمانه معالجاتنده معلوم اولدیکه مقعد و مزمن اولنلره دهن جند بیدستر
شربا و تمریخا انفع اولور واول دهنک طریق اتخاذی بودر که مبزر اولان
ماء خند قوقی بر مثلی شراب و زیت ایچنده طبخ ما ئیتی زائل اولنجیه قدر طبخ اولنور
وانک شربتی واحد اوچ درهمدر واوچ درهمدن اقل قیلنور و دیمشلردر اقعاد
وزمانه علتنک علاجی ریاح اوزرنده علاج اولور و مقعد اولانلره مجرب
علاج اولور ساعت سلخینی قیونک سلخی اخذ اولنوب علیلی اوزره وضع اولنور نقلین
صکره اوزرنده ترک اولنور و لبن بقر ایله تلطیخ اولنور وکذلک حمام یابس
وتنورده تعریق و یاخود حفره محماته تعرق دخی نافع اولور اوجاع مفاصلدن
تحرز بیانندهدر اوجاع مفاصل معتادی اولنلره واجب اولورکه بهار ربیع
دخولنده وکذلک عند قرب النوبه فصد و اسهال ایلیه لر و لطافت معتدل
اولان تدبیر ایله تدبیر ایلیه لر و بالجمله انلره واجب اولورکه اول علت کثرت اخلاط
حسبیله عارض اولمش ایسه اخلاطی مستفرغ و مقلل اولان غذالر و ریاضت جهتیله
استعمال ایله تکاثر و تزاید ایتمکه تمکین ترک ایلیه لر و اگر اول علتک سببی
اخلاطک فسادی ایسه اگر مقابله ایدوب محتمع اولان اخلاطی استفراغ

واول

اخلاطی مولد اولان تدبیر ضدی ایله تدبیر اولنه زیرا بلغم مبرد اعمونتی ایله تولد ایدر
و سن جبر داتی و مبرد اتک مضادی اولان مسخنات بیلورسن وکذلک مرار
مسخنات معونتی ایله تولد ایدر و مسخنات و مقابلی اولان مبردات دخی سنک معلومکدر
وسوداییه مولد اولنلر وکذلک مقابلی مولد اولنلر دخی سنده معلوم مکرر و تحین مواد مؤذیه عضو
استفراغ اولنسه صواب اولان عضوی قوابض استعمالی ایله تقویه اولور
فضول باقیه یه عضو قوتی حسبیله دفع ایدوب انصباب قبول ایلمسون ایچون
خصوصا قوابض استعمالی تنقیه سابقه ایله عضوده انصباب ثبوتی فضولدن
خوف اولنمغله زیاده صواب اولور واول قوابض مقویه مذکوره اقاقیا جلنار عصیر
الراع عصاره سی حضض ماهیثا وکذلک موضع وجع زیت ایله سحق ملح ایله
دلک اولنور لکن یبس شدیدی اولان اولوجعلی دلک اولنمز و اگر ورم بلغمی
وار ایسه انک صاحبی ربیع و شتاده بر قاچ دفعه زراوند مدحرج
ایکی درهم مقداری شرب ایدرلر واول وجعلی زراوند شربی بعضلره نافع
اولوب بلغمک ورعد دوری واعدادینی منع ایدر واول کمسنه ریاضت
معتده استعمال ایدر ولکن افراط ایلمز زیرا افراط ریاضت ورکوب نقرس و اوجاع
تهییج و تحریک ایدر واول علیله معتاد اولمدیغی نسنه لرد فعة و بر یلمز بلکه
انی تعاطیده تدریج مراعات اولنور و اگر اولمتللون نسنه دفعة تعاطی اولنمش
ایسه اگر ادویه مقویه ایله تمریج اولنور و واجب اولورکه اول علیل لحوم
غلیظه و موالحدن کلینمدن و تمکسوددن اجتناب ایلیه لر وکذلک
بقولدن سلق و جزر و خیار و ماء بطیخدن دخی اجتناب ایلیه لر زیرا انلر
خلط مائی مولد اولمغله ضرر اولور ولکن ادرار ایله منفعتی اولور اول
بقولک یجب الابدان نفع و ضرده اختلافی اولور وکذلک شراب غلیظ و کثیر

شربلرندن اجتناب ایلیه‌لر و بلکه کلیاً و بالجمله شرابدن اجتناب ایلیه‌لر و هضم
جید و تنسیم اولان غذالر ایله تغذی ایلیه‌لر و واجب اولورکه اندن امتلادن و ریاضت
ترک و بطالتدن تحاشی ایلیه‌لر و مع ذلک تعب و ریاضتده افراطدن تحاشی
خصوصاً امتلادن تجنب ایلیه‌لر و جماعدن تحذر ایده‌لر و استحمامده تطویل ایده‌لر زیرا استحمام اخلاطی
تزویب ایدوب مفاصله تسییل ایدر و اما حیاه حماده وقت مرضده انده نافع اولور
و اندن استحمام ایلدیکده استحمامک اولنده و اخرنده و وسطنده ماء بارد مفاصله کر اوزره
صبیله انتفاع ایدرلر اگر ضعف عصب اگر مانع اولمازایسه و وجه مذکور اوزره
ماء بارد صبی حمامک ضررینی اندن دفع ایدر و اندن واجب اولور طعام اوزره البته
اندن نایم اولمیه‌لر زیرا نوم علی الطعام انده اضر اشیادندر اولور عرق النسا
و ورک و رکبه‌نک اوجاع راسخه‌لرینک معالجاتی بیاننده در بوعللک
مفاصله
واجب اولورکه اوجاع ذکر اولنان قوانینه رجوع ونیچون تبدیل اولورسه بوعلل اوجاع
مفاصل سائره‌یه مفارق اولور زیرا بوعللک ظهورنده روادع ایله علاج
شدیدا مضر اولور زیرا بونلرده مواد عمقده اولور و ادویه رادعه اول موادی
عمقه جذب ایدر و موادی برحال اوزره ایدرکه آنی اول حالده تحلیل عسر اولور
و عضوی خلعه مستعد قیلور زیرا ردعدن مقدم عسرت و استعداد موجود ایدی بعد الردع
بلکه واجب اولورکه ابتداء امرده وجع مرخیات ملینه ایله تسکین ایلیه‌سن مگرکه
اندن ماده‌سی جدا دقیقه اوله اول مثللو ماده اولدیقده ملین و مرخی نسنه‌لر استعمال
اولنمز و وجع مفاصله بو علل مذکورلرینک علاجی بلاد بارده‌ده و زمان بارده‌ده
و سمینلر اولنلرده و شتاء ایسرده زیاده تعبلو اولور اما بو عللک دموی اولنلری
انفع اشیا فصد اولور و اولا یدندن و بعده رجلندن فصد ایدرک فی الحال نفع اولور
و یدندن فصدی اولنمدیغی تقدیرده رجلدن فصد جائز اولماز و اندن قیئی نافع اولور اما انلرک اسهالی بعضکره

تأخیر

ایچون
تأخیر اولنوب قیئی تور ایله اکتفا اولنور اسهال ماده‌یی اسفله جذب ایلسون ایچون
لکن ماده‌نک قلت‌سنک معلوم ایسه اول زمان اسهالی تأخیر واجب اولماز
وجید اولان بودرکه علیل برکون و یا خود ایکی کون صائم اولور و بعده فصد
اولنور و معلوم اوله‌که عرق النسا علتنده نسا عرقنی فصد صافنی فصدندن
کثیرا انفع اولور لکن وجع جانب وحشیده ممتد اولمیوب بلکه نوع آخر اوزره
وجعک امتدادی انسی جانبنده ایسه صافنی فصد اولزمان انفع اولور و عرق
نسا ایله صافن بو ایکیسی عرق واحدک شعبه‌لریدر بدنده اولان باسلیق
و قیفال کبی دکلدر و لکن جالینوس بو بابده فصدک ذکر ایلدیکه فقط صافن ایله
عرق مابضی ذکر ایدر و عرق مابض فصدی نسا ایله صافن جمیعاً فصدندن
انفع اولور و بو بابده فصد اولنان عرقلر اولور اصابع رجلدن خنصر ایله
بنصر اراسنده اولان عرقدر اولا اول عرق فصد اولنوب بعده عرق نسا
فصد اولنور و بعضکر دیدیلرکه اول ایکی اصبع اراسنده اولان عرق مذکوری
فصد عرق نسایی فصددن اولی اولور نتکیم علل کبد و طحالده اسیلم
عرقنی فصد باسلیق فصدندن انفع اولور اما علل مذکورک
بلغمی اولان صنفنده اولان علاج اورام غلیظه علاجی مجراسنه جاری
اولور بناءً علیه بلغم معالجه‌سنده بنید بکاکبر قبل الاستفراغ محللات
قویه استعمالنه اقدام اولنمز و بز ذکر ایلدیکمز اول بابده قیئی اسهالدن
انفع اولور زیرا اسهال ماده‌یی جانب وجعه تحریک ایدر و قیئی ماده‌یی
جهت وجعدن خلاف جهته تحریک ایدر و جید بودرکه اول قیئی بورق و خل ایله
قیلنه و اگر اخلاط لزج غلیظه و بارده اولوب مجیب الحاجه مقیئات قویه حقنه
ایله تقییه اولنور ایسه واجب اولورکه اول قیئه ملطفه و مسخنه استعمالی اتباع اولنه

وعلاج مذكوره دن بلغم اولنمرك معالجه سنده احيانا وبلكه مرارا كثيرة فصده
حاجت اولور وبز بم ذكر ايلديكمز استفراغدن صكره مدرات واوجاع مفاصله
نافعه مشروبات وخاصه دواء هرمس استعمال اولنور وبو دوا دخي جدا
عجيب اولور كما ذريوس جنطيانا هر بريندن طقوز زراوند مدحرج
ايكي اوقيه بزر سذاب يابس بر رطل دق اولنوب صنيق اولان الكدن
كجريلوب استعمال اولنور شربت واحده سي بر ملعقه اولور وكذلك اول علاجه
محلله اولان ضمادات ونطولات استعمال اولنور وبو مذكورلر اغنا ايلمز وحياه حمائه
ايسه حقن وبعدها ورك اوزرينه بشرط محاجم استعمال اولنور وكذلك
اوزرينه محاجم وحنفطا وضع اولنور عافيت حاصل اولنجه قدر ادخال
اولنمز واول علاجده استعمال اولنه ضماداتك ايكي وجهدن حدت زياده قيلنور
وجه اول حرارتي تحليل زياده اولسون ايچون ووجه اخر ماده خارجيه جذب
ايلسون ايچون اولور وضماداتمك وجه ثاني صاحبنه ايلك حدتي كريه اولور
اول وجه بودر كه حدتلو اولان ضمادات استعمالي مواد تجفيف وتحجير
ايدر وعدم قبول اوزره عضو ترك ايدر وبناء عليه واجب اولور امر علاج
تليينه ذهول وغفلت اولنميه وبعضكره لاجل الجذب حولنده محاجم
وضعنه حاجت اولور النطولات والابزنات دهن حنا بر رطل
خل نصف رطل نطرون ربع رطل قاقله بر بوجق اوقيه بو مذكورلر
اخذ اولنوب نوفاء صوفي ايچنه غمس اولنديقدن صكره اول صوفه ايله عضو
كماد اولنور وبو بابده مذكوره اولان ادويه محلله مفرده ايله متخذ ابزنات
استعمال اولنور اما اندرك مروخاتي دهن قسط ودهن اوفربيون
ودهن عاقرقرحا ودهن جندبيدستر در بعد التنقيه استعمال

اولنور

اولنور وكذلك اول قير وطيبات استعمال اولنور كه جاوشير واوفربيون
وادهان مذكوره دن متخذ اوله الاطليه والضمادات ضماد محلل ودافع
عمقه ظاهره جاذب ضماد بودر سذاب بري نك بزري حب غار واجزا
ونطرون وشيح ارمني وقردمانا وشحم حنظل ونانخواه هر برندن دورت
مثقال سذاب بطور بر بطمانك ثمر زفت بر بطمانك ثمن شمع بر بطمانك
ثمن اشق بر بطمانك عشر بازرود التي مثقال جاوشير دورت مثقال نار اصابت
ايتمش كبريت دورت مثقال بو مذكورلر اخذ اولنوب اندردن مرهم اتخاذ اولنور
واكر عرق نسا يه دخي تفيف ايلديه بعد معزطلا اولنسه خردل دخي واسر مثللو
وبلكه اندن دخي افضل اولور ومراهم محمره ومنفطه دخي جراحين اولور
وانردن حادثه اولان نفاطات فقاء اولنوب بعده اوزرينه دواء مجفف ذر
اولنمق وبعده برء حاصل اولنجه قدر تنفيط وفقاء اعاده اولنمق واجب اولور وكذلك
بورق بر رطل زيت بر رطل اخذ اولنوب اندردن طلا اتخاذ اولنور وكذلك
بو نوع ضماد نافع اولور ميويزج بر بوجق رطل دردي محرق ايكي رطل عاقرقرحا
ايكي نصف رطل حرف بر بوجق رطل بازرود نصف رطل كبريت نصف رطل
بورق نصف رطل زيت اوج قوطولي صمغ صنوبر بازرود ايله شي اولنوب
جميعا اندردن مرهم قيلنوب استعمال اولنور وكذلك زفت بر جزء وكبريت
بر جزء بو ايكي دوا الحل ايله سحق اولنوب ورك اوزره طلا اولنور واوزرينه
قرطاس وضع اولنوب نفسيله ساقط اولنجه قدر ترك اولنور وتجربه اولنمشدر
دواء الوردنده شيطرج كه نباتي فصل صيفده التقاط اولنور وناعما دق
اولنور شيطرج زياده قيح عسرتلو اولور وانك مدقوقي شحم ايله جمع اولنوب
وركه وعضو وضع المدينه الزام اولنور واوزري رباط ايله باغلنوب دورت ساعت

الترساعنه وارنجه قدر ترك اولنور وصكره حمامه ادخال اولنور وقليلا ابتداء
ايلسه بعض بدنی قليلا يا شرسه عليل ابزنه ادخال اولنوب ضماد راخز وزفت اولنوب
اوزرینه زاج ايله برقطعه صوفه وضع اولنوب برهفته ويا خود اون كون مقدارى
ترك اولنور ومعاوده اولنور زيرا او صوفه موصوفه خردل وثافسيادن
مغز اولور وكذلك ميويزج ودراريج هو نافع در وكذلك ثافسيا شمع دهن
سذاب وكذلك عاقرقرحا دبق حجر اسيوس زهره سى بورق ميويزج اخذ اولنوب
اندن مرهم اتخاذ اولنور وبعضلره اول مرهمك اخلاطنه حرفخی ادخال اولنور
وعرق نسايه ووجع ركبه يه نافع دوا الرحن اولور او فربيونه اتخاذ اولان
قيروطی وكذلك دهن حنا سكز اوقيه خل دورت اوقيه نطرون ايكی اوقيه
عاقرقرحا بر اوقيه بو اجزا الراخذ اولنوب عاقرقرحا دهن حنا نقع اولنور واندن
وطبخ نقعه بودر كه عاقرقرحا رض اولنور اوچ كون مقدارى اول دهن ايچنده
ترك اولنور وبعده غلی خفيف ايله اغلا اولنور واوزرينه بعد الاغلاء خل و
نطرون طرح اولنور وبر صوف وسنجه اولدوا الچه ايلوب اول صوفه حقوه دن
موضع المه او وزره وضع اولنور طلاء آخر بو هو طلاء متقدم منفعتده
اولور صفتی بودر شمع مصفی بوز مثقال علك الانباط ايكی وبش
مثقال بزر ريحان الترمثقال سوسن بار زد مرهو برنده التيش مثقال
قطران بش مثقال بجه بو مذكورلر جمع اولنوب دواء واحد كبی قيلنور والكه
حقوه دن موضع الم طلا اولنور خصوصا سبب حولمردم اولور ايسه و اول دم
نفس مفصلده راسخ ايسه ويا خود اول ماده حولمده بلغم زجاجی اولوب مفصلك
حقوانه نشرب ايلدر ايسه بو مرهم عرق نسانی تسكين ايدر ايت
عتيق اون سكز اوقيه براده الاسرب ملح عجين علك الانباط هر برندن يوزر

منو الاوزره

وعمل سائر ... طريق

بلغ

متعال

مثقال نحاس احمر براده سى اوچ اوقيه زنجار جحر ودكنزش اصلا زيتون اسود
زراوند خردل هر برندن ايكيشر اوقيه واحيانا آكا عاقرقرحا بر اوقيه مقدارى
طرح اولنور آخر انجدان سذاب برر حب الغار بورق حنظل شحم نانخواه
قردمانا هر برندن دور درمثقال سذاب رطب بستانی زفت يابس علك الانباط راتينج
اشق شحم عجاجيل هر برندن اون التيشر مثقال جاوشير الترمثقال كبريت غير
محرق دورت مثقال دهن حنا اون سكز اوقيه آخر زفت اون سكز اوقيه
زراوند بربوچق اوقيه شمع بر رطل صمغ الصنوبر قرق مثقال كبريت غير محرق
بر رطل بورق بر رطل وبوچق رطل ميويزج بر قسط ويكون
عاقرقرحا نصف رطل قردمانا قسط واحد بار زد نصف رطل بو مذكورلر اخذ
اولنوب ذوبانه قابل اولنلر تذويب اولنور ويابس اولنلر سحق اولنور وجمله سى
خلط اولنوب اخذ اولنور بز ... بو ابزنه اقرم ذكر ايدوب وبوندن صكره
ذكر آتی اولورين منو الاوزره المسهلات مسهلات جيد بالغ اولنلر بونلردر
~~سورنجان حب وحب منتن وحب شيطرج وجو ... بالغ ... ايه~~
~~ولكن جودتيه حب نجاح وايارج هرمس ... بالغ اولمازلر ... بونلر~~
شرب ايدن كمسنه نك اعضای مفصللرى تنديد ايدر بعضا اول مفصل
نملنور وتعرق ايدر ودر ... اسهال كثيرا اولماز بلكه تلطيف ايله تنقيه
ايدر واندك ادويه مسهله سنك عناصرى شحم حنظل وقنطوريون
وصموغ وتهيز هوج وشيطرج وقثاء حمار عصاره سى اولور ايكی حنظله
اخذ اولنوب تنقيه اولنور وجوفنده اولان شحم ولحم اخراج اولنور وايچنه
دهن شيرج دولدريلور وثقبه سى تغطيه اولنور وبر كيجه اول حال او وزره
ترك اولنور واحنظل لرايچنده اولان دهنلر ايله برقدرنه طرح اولنور

وبعده اول ...

واوزرینه اول دهنك بر بوجق مثلی صوصب اولنور واول ایکی حنظلك نطخ بولنجه
قدر معا طبخ اولنور و نچن انلر نضج بولدیقده حنظللر اخراج اولنوب
ر و اولنور و ما ایله دهن کفایت مقداری طبخ اولنوب تنقی و منخول خبزدن
صو ایله منعقد اولوب خبیص کبی اولیجق مقدارا اوزرینه خبز طرح اولینور و اندن
بنادق اتخاذ اولنوب هر برینده قرسنه مقداری بندقه قدری اوزره قیلنور و الی
بندقه لردن اون سکز بندقه اخذ ایدوب بعد الاستحمام مریضه سقی اولنور
و مسهلك وجه اخری دهن ایله عصاره نك طبیخی اولور و نچن اسهال و
قیئ ایله تنقیه حاصل اولسه و بره حادث اولمیوب علت طویله اولسه
ساکن واجب اولور که دمی مسهل اولان ادویه مسححه دن متخذ حمولات استعمال
ایلیه سن واول ادویه قثاء حمار و حنظل و مرارة البقر و عاقرقرحا و قنطوریون
و حرف و شیطرج و سلاقة السمك بو ادویه نك هر برینی اول علیله زمان
مذکورده نافع اولور و بعضکره آنی استعمال ایله بر، حاصل اولور و بعضکره
انلر حقنه اولور بیون قیلنور و تنقیه دن اول ... ضار اولور
زیرا سائر تصرفدن منع ایدر اما اخر مرضده نافع اولور خصوصا اول
حمولات تنفیط اتباع اولنه و چوق کره سحج کنز و لکن حادث اولوب
مریض انلردن انتفاع ایدر و بره حاصل اولور حقنه خفیفه مسهله حنظل
حرف اصل کبر قنطوریون قثاء حمار شیطرج فوه بو مذکورلر طبخ اولنوب
صوبی ایله احتقان و تفلی ایله ضماد اولنور و بو حقنه انلره نافعه اولان
حقنه لردن اولور وکذلك خل ایله نخاله تسخین اولنوب ضماد قیلنور و اکر انزه
دم ثبت وار ایسه انلردن دم جریان ایلسون ایچون موضع دم ذهب
احمر ایله شدید ایلکی اولنور التنجی فصل بطمدنیمکله معروف شور بیاننده در

اول

اول تثور سا قلرده ظاهره و سودا ویه و طرقا ثمره سی جمنده و یاخود جبنة
الخضراء الکبیره جرمنده اولور و مادهسی دوالحادهسی کبی و علاجی نحو دوالی
و قروح سودا ویه علاجی کبی اولور که آنك قانونلری بزکتاب ثانی بعدنده
بیان ایلرز یدنجی فصل وجع عقب بیاننده درطیوغك وجع
صدمه و سقطه و خفقك ضغطه سی رحبیله عارض اولور و آنك
شفاسی ماء بارد ایله کثرت تنطیل و ما میثا و محکوك طین ارمنی ضمادی
ایله تضمیددن حادث اولور سکزنجی فصل ضعف رجل بیاننده در
ایا قلرك ضعفی بعضکره تعب کثیر ایله و یاخود استرخاء سابق و یاخود
خصیه لرده اولدیغی کبی رجلره متوجه اولان غدا طرقنك انسدادی
ایله اولور طقوزنجی فصل اظفارك اوجاع و رضی بیاننده در
بو علتك علاجی رهصه علاجی کبیدر رهصه ... رانك فتح و هانك
سکونی و اوزن صادمه ایله ایلی طوارك طرناغ طاشه با صمقدن
مجروح اولمقدر و بو ضماد آکا نافع اولور ورق آس و ورق سرو و کلرکر
شموم ایله بعر ماعز و اخثاء بقردن اتخاذ اولنان مرهم و کذلك
جوز السرو ایله ایهال ضمادی نافع اولور و ظفر رضوضتك تحتنده اولان
دم میت اذابه ایدر دقیق زفت ایله معجون قیلنوب موضع اوزره
وضع اولنسه اوننجی فصل اظفارك انشقاقی و حکه سی بیاننده در
موضع علتی ماء بحر ایله علی الدوام غسل اولنسه آکا علاج اولور و یاخود
عدس و کرسنه طبخ و یاخود حنتم طبخ اولنوب ضماد اولنور و اول علتك
اضمده لردن اولور بلبوس زیت انجیر مجموعة و مفردة طبخ اولنوب ضماد
اولنور و سکه واجب اولور که جمیعا انزیم عطا قیلدیغی اصولی بحسب المشاهد

بلبوس پیاز صحرائی

نصروا ایلیسون والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب تم الکتاب
الثالث من کتب القانون وهو اخر الکلام فی الکتب الجزئیة الواقعة فی
کل جزء جزء عضو عضو ولله الحمد دائما اتماما متوالیا اشبو مترجم داعی ختام
کلامنده مصنف متکلمی رحمة ایله یاد و فاتحه شریفه ایله روحن
شاد ایلدیکدنصکره زبان سخنه کشاد ویروب بر رکه جناب استاد
اجل و باحث المباحث ابو علی بن سینا معلم ثالث حضرتلرینک فن طبده
تألیف و تصنیف ایلدیکی کتب خمسه یی محتوی اولان قانون نام کتابی فانظروا
الی آثار رحمة الله کیف یحیی الارض بعد موتها نظم کریمی ایله مشار الیها
اولان معانیدن بر معنی اولوب اندن جریان ایدن آب حیات
چکیدن لرینه نائل اولان جمیعا مرض و دلمرده شفا یافته صحت و
عافیت اولدیغی مشاهد و عیاندر خصوصا حالا اختتام ایله تشرف
وانتهاسی ایله تبرک و تیمن اولنان اشبو کتاب ثالث بر کتاب عزیزدر که
اندن خزائن منافع انواع جواهر ایله لبریز اولمشدر ولکن اول کنج
مقفل و اشیاء مالی مفاتحه لتنوء بالعصبة اولی القوة و رونق
لایق و محل اولمغله انکله انتفاع [redacted] بالجمله
مرواریدی ناسفته و سفته اولنلرینک بر نقبه لری خرزه بلقیس
نفقدسی کبی ملتوی و پیچیده اولمغله انک نظامی [redacted]
[redacted]
علم شاملی محیط اولدیغی ناظم مهام عباد و عامر الممالک والبلاد
وحافل محافل العلم والخواص والدراسه و فارس میادین الرکانه

والفراسه وطامح مطامح الذات والزمان وصارف البر الی مصارف
الاحسان الا وهو السلطان بن السلطان بن السلطان السلطان
مصطفی خان بن السلطان احمد خان بن السلطان محمد خان
خلد الله ملکه و ابد سلطنته وافاض علی العالمین بره واحسانه حضرتلرینک
اولی سلطان آسمان رفعت حضرتلرینک پرتو آفتاب
عنایت ایله خاکدن رفع اولنان ذره یی اعتبار متوجه انفاس کریمانه
آخرانلرینک جناب خالق النفوس روح افزا بیوروب اوامر مشکلی آکره سهل
و آسان و کتاب ثالث ترجمه سی اتمامه توجیه من غیر رام فیض و احسان
بیوردی فالحمد لله الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله وصلی
الله تعالی علی رسولنا المبعوث داعیا الی الله وعلی من معه اشداء علی الکفار
رحماء بینهم تراهم رکعا سجدا یبتغون فضلا من الله وعلی ائمة الدین
وسائر العلماء واهل الیقین اجمعین اللهم ان خلیفتک هذا قد نصر
دینک واظهر شریعة رسولک وامر بالمعروف ونهی عن المنکر واستیقن
قولک ولذکر الله اکبر وادی الامانات الی اهلها ونشر الامن فی الاماکن
کلها برها وبحرها وحزنها وسهلها اللهم انصره نصرا عزیزا وافتح له فتحا مبینا
وایده فی الامور کلها ووفقه لکل المبرات دقها وجلها واجعله احسن محاسن
فی الاولین واجعل له لسان صدق فی الاخرین وابق ذریته العالیه
تنتفع منها البریه وسدد من یوالیه ودمر من یعادیه وایده وزرائه وعلمائه
واجعلهم موفقین لرؤیة مصالح المسلمین وحیث تمت الترجمه علی
احسن المنهاج قلت لتاریخه ترجمة العلاج فی غره شهر ربیع الآخر سنه
١١٧٨
ثمان وسبعین والف ویتلوه الکتاب الرابع وفقنا الله لاختتامه

طرف عالیلرندن

من الکنوز

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتجنيز المطحون
حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم
نوفادى مصطفى افندى بن احمد
بن حسين عفى عنهم
امين

الكتاب الرابع من القانون

بو دردنجی کتاب ۳ جزء منقسمدر

الكتاب الرابع من القانون

30/18

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتجبير المطحون
حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم
بووادي مصطفى افندي بن احمد
بن حسين عفو الله عنهم
امين

190/18

الكتاب الرابع من كتاب القانون كلام مستوفى في كليات الامراض

بسم الله الرحمن الرحيم رب وفق للاتمام بفضلك العميم

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى الله خير اما يشركون بوندن اقدم بزم علمای طبدن بش عدد کتب تصنیف ایدوب کتاب اول اصول کلیه و کتاب ثانی مجموع ادویه مفرده و کتاب ثالث کل عضو عضوه مخصوص اولان امراض بیاننده قیلنمق اوزره وعدیمز مسبوق ایتمش ایدی بحمد وعدمز کوریمزی انجاز و اول ابوابده اولان کلامی استیفا ایتمکله عهود ماضیه یه وفا ایدوب شمدی کتاب رابعه بره وشروع ایلدک و کتاب رابع بردن فنده تقسیم ایدوب وهر فن مقالات وهر مقاله فصوله مشتمل قیلدیق فنون ثلثه سابقه منوال مجرا اوزره قیلدیغمز کبی و نحن بعنایة الله تعالی کتاب رابعدن فارغ اولدیقده الله تعالینک حسن توفیقی ایله کتاب خامسه شروع ایلرز قانونک دوردنجی کتابندن فن اول حمیات و معالجاتنده اولان کلام کلی بیاننده در اول فن ایکی مقاله یه مشتملدر مقاله اولی حمیاتده اولان کلامی شرح اول فن فصوله مشتملدر **اوّلکی فصل** ماهیت حمی بیاننده در بعضیلر حما برنوع حرارة غریبه در که اول حرارة قلبده مشتعله اولور روح ودم توسطی ایله اول حرارت جمیعا بدنده منبثه و منتشره اولوب بدنده مشتعله اولور و اول اشتعال حسیله افعال طبیعیه یه ضرر کلور و اول اشتعال غیر متشبث اولان غضب و تعب حسیله اولان اشتعال حرارت مثللو افعال طبیعیه یه غیر مضر اولماز و بعض ناس حمایی قسمت اولیه ایله ایکی قسمه تقسیم ایدرلر بریز حما مرض و آخریز حما عرض قیلدیلر و حمیات اوراحی حما عرض حسندن عد ایدرلر و انلرک بو قوللری معناسی بودر که حما مرضیه برنوع حمادر که حما ایله سبب حمانک بیننده برمرض واسطه اولمیه حما عفونتده واسطه اولمدیغی کبی زیرا اول حمانک سببی عفونتدر عفونت بذاتها مرض دکلدر بلکه مرضه سببدر و بینهما ده مرض یوق بوسط ایلمشدر و سببه و اصلدر اما حما ورم ورمه عارضه در زیرا ~~عضو ورمه حادثه در~~

واول

واحاب عنه المصنف بان الحمى التابعة للورم حمى عرض لا لكونها تابعة للعفونة او للوجع ونحو ذلك بل لانها تابعة لمرض فانا نعني بالعرض ما يتبع المرض وهذه الحمى لما كانت العلاج المستعمل فيها مصروفا الى الورم غلب عليها حكم العرض فسموها حمى عرض وحاصل الجواب يرجع الى انه امر مصطلح وكلام الشيخ يشير الى ذلك حيث قال فلنجز على ما اعتيد ونقول لكن حميات الاورام والسدد حميات الاعراض شرح موجود للنفيس

واول حما ورمه تابع اولوب شروط معلومه اوزره ورم بولنديغی یرده حما هم بولنور و ورمک کیدوب مرض اولمغله اکر تابع اولان مرضک عرض اولور و بو مقامده برمناقشه الجون دیمکلک واردر که حما و ورمک نتیجتی ایکی امردن خالی اولماز ~~بیلنفسه~~ ~~تابع اولوریه~~ ورمک و ارتنمه تابعه و وجعنه لازمه اولور و یا خود ورمده اولان عفونته تابع اولور و اکر ورمک حرارتنه تابع اولور ایسه وجعنه لازم کلور دیمز که اول قائلک کلامی و صواب اولوب حما و ورم حما عرض اوله بو صورت اوزره واجب اولور که حمیات یومیه نک جوغی حما عرض اولور زیرا انلرک جوغی برمرضک حرارتندن حادث و وجعنه تابع اولور و اکر حما ورم ورمک عفونتنه تابع اولور ایسه عفونت حما و ورمک سببی عفونت اولور و ورم اول حمایه قطعا سبب اولماز عفونت حرارت ورم و وجع کبی دکلدر امراض در عفونت اول حمایه سبب اولمغله ورم اکر حقیقته و ذاتا سبب اولمش اولمز و ورمه سببیت اطلاقی انجق مجازا و بالعرض صحیح اولور بو صورتده قائلک والورم مرض في نفسه دیدیکی بیر عاشر بیانی حقیقه اولماز زیرا ورم هرنه قدر في نفسه مرض ایسه لکن مرض حمایه سبب حقیقی دکلدر بلکه بیانی اولندیغی اوزره اکر سبب اطلاقی مجازادر و سبب حقیقیسی عفونتدر و عفونت مرض دکلدر پس حما عفونت ایله حما و ورمک بیننده فرق یوقدر اول ایکی حما سببلر عفونت و لمقابر برابر احرهما یه حما مرض و آخره حما عرض تسمیه سنک وجهی یوقدر و بیز دیرز که اکر سن حما عرضک تعریفنی تغییر ایدوب دیرسک که حما عرض برنوع حمادر که شی آخره تابع اولوب اول شینک وجودی ایله موجود و عدمی ایله معدوم اولور و حما ورم ورمه تابع اولوب وجودی ایله موجود و عدمی ایله معدوم اولمغله اکر حما عرض تسمیه اولندی بو تقریر اوزره بیزه مناقشه یوقدر که حما عفونت دخی عفونته قیاس ایله انک کبیدر زیرا اولدخی برنوع حمادر که عفونته تابع اولوب عفونتک وجودی ایله اول موجوده و عدمی ایله معدومه اولور و لکن فن طبده بو مثللو مناقشاتدن برفائده حاصل اولماز لکن بو مثللو مناقشاتدن اشتغال ایدن طبیب برله اخباحت مخفی ایلمش اولور که اکر اشتغال کندوی صناعه سندن اشتغال ایدر

بعض آدم ملشه محاوره ...

بس بزده معتاد اوزره جریان ایدوب دیرزکه حمیات سیرد وا ورام حاغور در
و بعض کزلکی دیرزکه جمع بدن انسانده اولان اشیا جمیعا اوچ جنسه منحصر در
جنس اول انسانده اولان رطوبتلر در که اوعیه حاویه اولان اعضالر در بدن انسان
بمانده حمامه قیاسا اولنمشلر اول اعضالرک جمیعا انسانده قیاس حیطان حمامک
حمامه قیاسی کبی اولور و جنس ثانی رطوبتلردر که تجویفلرده در او رطوبتلرک بدنده قیاسی
میاه حمامک حمامه قیاسی اوزره در و جنس ثالث بدنده اولان ابخره منبثه لردر
اول ابخره نک بدنده قیاسی هوای حمامک حمامه قیاسی اوزره در و اول اوچ اجناسک
هر برینه حرارت غریبه تعلق ایدر و انسانده حرارت غریبه تعلقنه صالح
غیری بر شی جسمانی یوقدر و اول اوچ اشیادن واجب سبب اولاق قنقیسنه متعلق
اولدیغی انلکله معلوم اولور که مشتعل اول ابتدا و لنسبه انلک تبرد ایلکه
مجاورینه اولان مشتعل ثانیه در که تابع اولوب تبرد ایدر اما مشتعل ثانی
تبرید اولنسه مشتعل اول اکه تبعا تبرد ایلامک واجب اولماز بلکه اول اصوردر ده
جائزدر که مشتعل اول علی سخونته باقی قالوب عودت ایلیه و مشتعل ثانیه بعد تبرده
ینه تسخین ایلیه و جمیعا اجناس حاده انسانده اولان اجناس ثلثه یعنی اعضا
و رطوبت و ارواح بالجمله متسخن اولور و حرارت غریبه نک انلره تشبثی اولور
و ادالورتشبث اولی ایله فرق اولنور و اگر حرارت غریبه اولا اعضاء اصلیه یه تشبث
ایدر ایسه اکا حمای دق دیرلر و حرارت غریبه نک اعضاء اصلیه یه تعلقی حریقک حیطان حمامه
تعلقی کبی و یاخود حریقک زق حلاده و یاخود قدر رطبا حه تعلق و تشبثی کبی
اولور و اگر حرارت غریبه نک تشبث اولیسی اخلاطه اولوب بعده اعضایه فاش
اولور ایسه اکا حمی خلط تسمیه اولنور ~~حرارت غریبه~~
و اخلاطه تشبث ایدن حرارت اعضایه تفشی حمامک صبی اولنان ماء حارک
جدران حمامه تفشی کبی اولور و یاخود قدره صب اولنان مرق حارک حرارتنک
قدره تفشی کبی اولور و اگر حرارت غریبه اولا ارواحه و ابخره یه تشبث ایدوب
بعده اعضاء و اخلاطه فاش اولور ایسه اکا حمی یوم دیرلر و اول تفشی
اول حامه اولان تفشی در که اکا هوای حار صائره و خارجدن داخل اولوب انده توقر

ایدر و بعده هوای حمایه و حیطانه تادی ایدر و انک وجه تسمیه بودر که اول حمادر حرارت شیء
لطیفه تشبث ایتمکله تحللی سریع اولور بر کون و کیجه اول نوع حمانک تجاوزی قلیل
الوقوع اولور الا حمای یوم جنسی آخره استحاله ایلز ایسه و حمیاتک بو وجه
اوزره تقسیم فصول قریبه سی حسبیله تقسیمدر اما بعضکره جهات اخرادن
دخی تقسیم اولنوب دیرلر که حمیات حاده و غیر حاده و مزمنه و غیر مزمنه و لیلیه
و نهاریه و سلیمه مستقیمه و ذات اعراض منکره و مفتره و لازمه اولور و لازمه
نک بعضینده اشتداد و سورات اولور و بعضینده اشتداد اولمیوب متشابهه اولور
و حاره و بارده اولور بارده دخی نافض و یاخود ذات قشعریرت اولور و حما بسیطه و
مرکبه اولور ایکنجی فصل مستعد حما اولنلرده کلام کلید راطبادید یلر که
حمیاته مستعد اولان ناسک اشکی ابدانی حاره رطبه اولنلردر خصوصا او ابدان
اصحابندن رطوبت حرارتندن اکثر اولنلر زیاده مستعد اولورلر و ابدانی حار رطب اولنلرک
بول و براز و عرقلری منتنه اولور و کذلک ابدانلری حار یابس اولنلر دخی حمیاته مستعد
اولورلر انلرک حماللری یوحیت ایله بدلر ایدوب سریعا عفنیه و محرقه حماسنه استحاله ایدر و بعضکره
دخی دقه تادی ایدر و ذکر اولنان ایکی صنفو بو حکمده تالی اولور یعنی انلره قریب اولور
اول حاکم انلرک صاحبندر که برنی حار و رطب اولوب حرارتی ایله قوتی بر ابر اوله
نک رطوبت و یبوستی بر ابر اوله و اگر حرارت استیلا ایلیه و بو ایکی نوع حمادن لاتخلو
حادث ایله حرارته بری ایدوب بو حیه اولور و بعده حما خلطه انتقال ایدر و بونلردن
صکره حمایه مستعد اولان اول ابدان اولور که انده حرو برد متساویا اولوب رطوبت
زیاده اولور و بو مثللو ابدانده اولان حما عفونت عوض اکثر اولور اما ابدانی بارده
حار و بارده یابسه اولان ابدانه حمیالر نادر و خصوصا حمای یومیه دخی ابعد اولور
فافهم المرام اوچنجی فصل اوقات حمیات بیاننده در امراض سائره کبی حمیاته
دخی اوقات اربعه اولور زمان ابتدا و زمان تزید و صعود و زمان انتها
و وقوف و زمان انحطاط و حماده اولان اوقات اربعه بعضکره کلیه و بعضکره
جزئیه اولور یعنی کل نوبه نوبه اولور و حمانک خطوری ذکر اولنان ازمنه اربعه نک
اوچنده یعنی زمان ابتدا و زمان صعود و زمان انتهاده اولور و زمان انحطاطه

نفس حمادن علیل هلاك اولماز ولكن ذكر آتی سببك عروضی ایله هلاك اولور
و زمان اولی او قدر كه انده حرارت غریزیه عضوده غامره اولان مواد حسیه‌یه تحقیق ابتدا
اولور و كذلك اولی او قدر نضجدن و عدم نضجدن براثر ظاهر اولماز و ابتدا وجه محرر
اوزره هر مرضده حاصلدر ولكن بعضلرده سونوخس و صرع و سكته مرضلرنده
ابتدا اخفی و اعراض قلیل اولمغله اولمثللو علله ابتدا اولمقو ظن اولنور و كذلك بعضلرده
حمیات حادّه‌ده یوم اولده غمامه و یاخود سائر علامت نضج رؤیت اولنمغله ظن اولنوركه
اینكیچون زمان ابتدا یوقدر و مع هذا جمیعا انلرده زمان ابتدا حاصلدر اما اوقات
اربعه مذكوره‌دن حمانك زمان تزیید و صعودی اول قدر كه انده حرارت غریزیه حركه
ایروب مادّه‌یه مقاومت ظاهره ایله مقاومت ایدر و انده نضجك و یاخود عدم نضجك
علاماتی ظاهره اولور و زمان انتها اول قدر كه انده بین الطبیعة و بین المواد محاربه
و مقاتله شدت اولوب احدهمانك آخر اوزره استعلاسی ظاهر اولور و اول قدر ملحمه
و حروب و قتیده و ملحمه‌نك مدتی ذوات النوائب اولان حمیات حادّه‌ده اولوب
نوبت واحده‌در ولكن آنك معرفتی نوبت واحده مذكوره‌یه ولحایدن نوبتده
اولور و یاخود حمانك مدتی ایكی نوبتده اولوب تعرّف نوبت ثالثه‌ده اولور اكثر حالده
حمیات حادّه‌ده مدت ملحمه ایكی نوبتی تجاوز ایلمز مگر كه امراض مزمنده اوله و بعضلرده
حمانك نوائب كثیره‌سی متشابه اولوب احكامده و اعراضده اول نوائب متساویه اولور
و اول منوال اوزره اولان حمادّه نضجك و عدم نضجك آثاری زمان انتهاده ظاهر
اولور اما حمیاتك زمان انحطاطی بر قدر كه انده حرارت غریزیه مادّه اوزره استیلا ایدوب
مادّه‌یه قهر ایدر و اول قدر مادّه‌نك جمعیتی پراكنده و پریشان ایدر و شیئا بعد شیء
اول مادّه‌نك شملی تفریق اولنمغله خفیف اولوب و اطرافه منتفضه اولوب تحلل ایدر
و چوق كره اطرافه تغلظ ایدر و امراضك منتهاسی مختلف اولور جدا حادّه اولان
امراضك ابعد منتهاسی دورت كونه وارنجه قدر اولور و حمیات یوم بو جمله‌دن
اولور ولكن حمیات یوم امراض حادّه‌دن عدّ اولنمز [illegible] امراضك حاد اولمسنده منتهاسینك
قریب اولدیغی كفایت ایلمز بلكه امراض ذوات خطر اولمغله حادّه اولور و جدا حادّه
اولان امراض تالی اولور اول مرضكه حادّه اوله ولكن جدا حادّه اولمیه و اول حادّه‌نك
منتهاسی

منتهاسی یدی كونه بالغ اولور حمای محرقه و غب لازمه كبی و بعض امراضك حدتی اكثره
امراض حادّه حدتندن نقصان اولوب منتهاسی اون دورت كونه و یخود یكرمی كونه بالغ
اولور و اول ایّام یكرمی بر كونه وارنجه قدر مزمنه‌دن امراض حادّه‌دندر و منتهاسی
اولور و مطلقا مزمنه‌نك بعضی مزمن غیر حادّك منتهاسی قرق و التمش گون
زیاده كونلره بالغ اولور و حادّه و مزمنه مرضلرك مراتبی جمعی فنك فائده‌سی
برنیم قریبا ذكر ایدجكمز منوال اوزره مرض اغریه‌سنك تدبیرنده ظاهر اولور
و حمیات كثیره‌نك ازمنه ثلاثه‌سی یعنی ابتدا و تزیید و انتها زمانلری نوبت
واحده‌ده استیفا اولنور و نوبت اخراسی زمان انحطاطی اولور و حمیات
بو ازمنه‌لرده مختلف اولور كیمینك زمان تزییدی طویل و كیمینك زمانی
انحطاطی طویل اولور

دوردنجی فصل

امراضك اوقاتی و خصوصا منتهاسی تعرّف بیاننده در مرضك اوقات كلیه‌لری مرّة نوع مرضدن معلوم اولور
تشنج یابس و صرع و سكته و خناق جدا حادّه اولان امراضدندر و غب خالصه
و محرقه مطلق حادّه‌در جدا حادّه دگلدر و حمای ربع و فالج امراض مزمنه‌دندر
و امراضك اوقات كلیه‌لری مرّة اخری مرضك حركتندن معلوم اولور زیرا
نوائب امراض قصیره اولور ایسه منتهاسنك قریبه دلالت ایدر غب خالصه كبی
زیرا غب خالصه‌نك نوائبی مدتی اوج ساعتدن اون دورت ساعته وارنجه
قدر اولور و اگر نوبت مرض طویله ایسه مادّه غلیظه اولوب منتهی بعید
اولدیغنه دلالت ایدر غب غیر خالصه كبی اما نوائبی اولیلان امراضده مادّه
سونوخس مادّه‌سی كبی حادّه ایسه اول مرض حاد اولور و اگر مادّه غلیظه بارده
و یاخود غلظه مائله ایسه مرض غیر حاد اولور و كذلك امراضك اوقات
كلیه‌لری سحنه‌دن دخی تعرّف اولنور اگر سحنه بسرعة منحطه اولوب وجهده و
شراسیفده ضمور اولور ایسه مرض حاد اولور و اگر سحنه حالی اوزره باقیه اولوب
ذكر اولنان تغیر عارض اولماز ایسه اول مرض غیر حاد اولور و كذلك اوقات مرض
قوت ایله دخی تعرّف اولنور اگر قوا به ضعف سریعا گلور ایسه اول مرض حاد اولور
و اگر قوا به ضعف سریعا عارض اولماز ایسه اول مرض غیر حاد اولور و كذلك مرضك

یقال انحط جسمه اذا دق وارد معنی

اوقاتی وحدتی وعدم حدتی سنّ وفصللردن هی تعرّف اولنور سنّ حارده
یعنی وقت شبابده وایکی فصل حارده امراضك منتهاسی سریع اولور وسنّ
بارده ده وایکی فصل بارده ده امراضك منتهاسی بطیء اولور حال بلدان
ایلهدخی شوال اوزره تعرّف اولنور بلدان حاره ده وجنوبیه ده منتهاسی قریب
وبلدان بارده ده وشمالیه ده منتهاسی بعید اولور وکذلك مرضك حدّتی وعدم
حدّتی نبضدن هی معلوم اولور اکر نبض سریع متواتر عظیم اولور ایسه
مرض حاد اولور والا مرض غیر حاد اولور وکذلك حدّت وعدم حدّت نافضدن
هی معلوم اولور اکر نافضك حدتی طویله اولور ایسه مرضك میلی ازمانه
اولور واکر نافضك میلی حدتی قصیره ایسه مرض حدّته صایره اولور
واکر مرضده البتّه نافض اولمازایسه اول مرض قنقی جنسدن ایسه اول
مرض جنسنك اقصری اولور وبعضکره مرضك اوقاتی نوائبدن وانك جهتندن
تعرّف اولنور زیرا نوبت متقدمه ده حما تفاضلی اخذ ایلدیکی صکره اولکی نوبتدن تفاضلی اخذ
ایدوب حال متقدم اوزره مستمره اولور ایسه مرض تزیّدده اولور وبعضکره مرض متنقص اولنجه
قدر تزید اوزره اولور غب ومواظبه دخی بو حال اولور صکره اولان نوبت نوبت تقدّمنه
کبی تفاضلی اخذ ایلمیوب متشابه وواقف اولور ایسه ویاخود فصولی متشابه
وکذلك اوقات امراضك احوالی حماندی اعراضندن واعراضك وقوقندن
ونقصاننده ونوائبك طول وقصوده تزیّدندن وبعضکره نوائب
مخالف ایدوب متشابه اولماز وبعضکره دخی اوقات حم حال استفراغاتدن
هی معلوم اولور زیرا نوائبك برنده عرق ویاخود اسهال عارض اولسه
وبعدها اولان نوبتك عرقی واسهالنك شدّتی نوبت اولی اولان عرق واسهال
شدّتی مثللو ویاخود انلردن اشد اولسه اول استفراغ کثرت فضول
ایله اولوب اولوب قوت ویاخود مرض حسبیله اولمسه اول استفراغ طول ایله
ایذان واعلام ایدر وبعضکره اوقات مرض جهت نضجدن هی معلوم اولور
بزم ذکر ایلدیکمز اوزره مثلا مع نضج تام نفث وصح غمامه تابول ظاهر اولسه اول وقت
زمان تزیدك اوّلی اولور اکر نفثده نضج وبولده غمامه اکثر اولسه ویاخود عدم

ظاهر اولسه

نضج ظاهر اولسه اول وقت زمان انتها اولور وکذلك نفث وغمامه ایله نضجك
وعدم نضجك ظهوری سریع اولمغله دخی منتهانك قریب وبعدی تعرّف اولنور
اکر اولوجهله اولان نضجك وخلافنك ظهوری سریع ایسه منتهی قریب اولور
واکر بطیء ایسه منتهی بعید اولور اما اوقات جزئیه نك تعرفی بو وجهله
اولورکه حمانك وقت نوبتنده نبض منضغط اولور ونبضك انضغاطنك
معناسی بو درکه اقدم سنده معلومك اولدر وکذلك وقت نوبتده لون
اطراف کمودت اوزره اطراف برودت اوزره اولور وخاصه قوللرك وانفك
طرفلری برودتی اکثر اولور اول وقته قدرکه انده انتشار حرارت احساس
اولنور وبعضکره ابتداء نوبتده تغیّر لون وکسل وغمّ وابطاء حرکات
وسبات واسترخاء جفن وثقل کلام وبین الکتفین والصلب قشعریرت
اولور وبعضکره ابتداء نوبتده نافض قوی اولور وبعضکره انده رنیقك یسکی
وایکی صدغك اختلاجی وقوللری طیننلری وعطاس واعضاء بدنك تمددی
اولور وقوتك اشتدادی ضعف نوبتك ابتداسی وانتهاسی زمانلرنده اولور
ونوبتك وقت تزیدنده نبض ظهوری وعظم
وسرعت اخذ ایدر وانده حرارت جمیع برنده علی السوا منتشره اولور و وقت
تزیدك نصف اخیرنده ذکر اولنان حرارت منتشرة علی السویة تزید ایدر و وقت انتها
اول وقتدرکه انده حرارت واعراض علی حالها باقیه اولور ونبض حیکونك
اعظم اولور وسرعت وتواتری اشد اولور و وقت انحطاط بر وقتدرکه
انده نقصان ابتدا ایدر ونبض اعتداله اخذ ایدر ومستوی اولور وایدن صکره
اولان وقتده بدن عرق اخذ ایدوب اقلاعه موءدی اولور وچوق واقع
اولورکه عند الموت انحطاط حالی کبی مریضك بر حال عارض اولوب مریض
صحته اقبال ایلمش کبی اولور سبب واجب اولورکه اول حاله مشغول اولنمیوب
بلکه نبضك حالی تعرّف اولنه نبض عظیم وقوی میدر بیلنه وبو بابده حماء
غبده مثل ضرب اولنمغ رأی ایدرسك سن تأمل ایله که اکثر احوالده غب
قشعریرت ایله مبتدء ایدر اندن صکره اکه برودت وبعده نافض بغیر رعده عارض اولور

١٠

و بعده نافض ساکن و برد قلیل اولور و تسخن اخذ ایدر و صکره تسخن ستول
و بعده تزید و بعده واقف اولور و بعده منقلع اولنجه قدر ناقص اولور و
معلوم بیوریله که مرضک طول مدتی ماده نک کثرتندن و یاخود غلظتندن
و یاخود برودتندن اولور و بعضکره انکچون زمان و بلدان و ابدان بارده
و حرارت غریزیه نک ضعف و جلادک استحصافی حعیندن اولور حمیات یومیه

اولان کلام کلیدر حمیات یومک اصنافی وارد ر و هر صنفک اسبابی
بادیه در و اول اسباب بدن کیمیسی بالذات و کیمیسی بالعرض تسخین ایدرلر
و اول اسباب بادیه ملاقیات و متناولات و انفعالات بدنیه و انفعالات
نفسانیه و اوجاع و اورام ظاهره جمله سندن اولور و حمیات یومک
بعضیسی اوسددن حادث اولور که انک سببی بادر اولمز و حمیات یومک
اسبابی ایله حمانک اشتداد او لقدره بالغ اولمازکه انده اشتعال اوله و تجاوز
ایلیه زیرا اشتعال اوله و تجاوز ایلیه اعضا و یاخود اخلاط اشتعل اوله
دق و عفنه حمالرک بری اولور ~~نیرا حمیات~~ اسباب بادیه بعضکره حماء متقادمه
~~بعضیسی تحریکی اکر اول حما مزمن و عفونة اولور و اخلاطی حرکت عفونة اولور ایسه~~
و اخلاطی تعفین ایله حمیات عفونیه حادث اولور و بعض ناس ظن ایلدیلر که
حما یوم انجق بدنک و روحک تعبی ایله عارض اولور و بعضلک زعم مذکوری
غلطدر و حمیات یوم اکثر امرده یوم واحدده زائله اولور اوج کونی متجاوزه
اولنلر نادره و قلیله اولور اکر ثلثه ایا و تجاوز ایدر ایسه اول حمانک
امرندن دق و عفونتله بر بنیه انتقال حرسی اولنور و انتقالک معناسی حرارتک
دوری تجاوز ایدوب بدن و خلطلن بر بنیه تشبثی اولور و مع هذا ناسدن
بعضلر ذکر ایلدیلر که حمیات یوم بعضکره التی کون باقیه اولوب بعده تمام
انقضا ایله منقضیه اولور اکر اوج کونی متجاوز اولان حماء یومدن انتقال
حرسی اولنسه التی کون باقیه اولان حما یومدر تمام انقضا اولمازدر و حما
یومک علاجی سهلدر و لکن معرفتی صعبدر و کذلک ابتداء دقک علاجی سهلدر
و معرفتی صعبدر و حمیات یومدن سریعا واقع اولوب معالجه سنه غلط حسیله

زیاده

زیاده و شدید امتضور اولنلر حار یابس مزاج اکه غالب لان کمسنه لر اولور
و انلر یومیه سی دق و غبه نادر ایدر و بعده حار رطب اولنلر حمیات یومیه
و انلر یومیه سی سریع الوقوع کثیر الاصفرا اولور و انلر حما یومی بسرعة حما عفونته تادی
ایدر و بعده حار اکثر و بعده یابس اکثر اولنلر اسرع و اشد اولور و مزاج
حار یابس اصحابنه نجن جوع عارض اولوب اکه سهر و تعب نفسانی و یاخود
تعب بدنی مقارن اولسه اکه قشعریره ایله حما یوم سوعت ایدر و اکر اول حمانک
تدارکی کوریلسه و فی الحال اطعام اولنمسه اکه حما عفونیه تسارع ایدر حمیات

یوم اجناس اخرادن حمیزه اولان علامات بیانندهدر بیز دیرز که حمیات
یوم خواص صنفدندر که اول جنس حما اسباب متقدمه دن حادث اولماز
و تضاعط ایله ابتدا ایلمز بعض ابتداء امرده انده نافض و برد اطراف و غور
حرارت و کسل جبل و تمدد جبل و غور نبض و اختلاف نبض و صغر نبض
اولماز بلکه اول حمانک ابتدا اسنده برده متشابه بر حال و قشعریرت و نخس عارض
اولور و اول عروض کیموسک بخاردیسی جبیله اولمغین سریعا زائل اولور
و بعضکره نادرا نافض ~~ایله الخصوص~~ حادث اولور انک کثرت مفرطه ایله
عضلی نخس و ایرا البخر ~~حسیله~~ و لکن اول ابخره نک اشتعالی لاذع قشف اولماز بلکه
طبیعه و کریمه تعب و سکر جبیله اولان اشتعال اکبر اولور و قجن یوم
اولدره بول نضیج اولوب نبض حسن اولور ایسه حمانک یومیه اولدیغنه
حکم ایلیه زیرا بول حما یومیه حما یوم اولدیغندن متغیر اولماز و تفلی نضیج اولوب
لون خلطه میلی اولماز و بعضکره انک بولنده غمامه متعلقه اولور و بعضکره
اول غمامه طافیه و حسن اللون اولور بحب الاتفاق لونی حسن اولمسه لکن
قوام معتدل اولور و لوننک تغیری لونی مغیر سنه بر مقارنت ایله اولور
بزیم تعبیمیز مثلو حمالرده ذکر ایلدیکمز اوزره حماسی اولمیاه کمسنه نک بولنک
لوننده مقارنت مذکوره ایله تغیر اولور یومیه حماسنده نبض متواتر و قوی
و عظم صائر اولور لکن انفعالا مضعفه دن حادث اولان حمام یومیه اول
نبضلر اولماز و کذلک اخلاط لاذعه فم معده یه لذعلرندن و یاخود بردن

وحما عارض اولاف حماده و كذلك نبض مصغر اولان آخر شیه‌ده مقارن اولاز
حماده‌ده اول نبضلر اولماز و حما یومده نبض مختلف اولمقنا در اولور و مختلف اولان
نبضلر ده نظام اوزره اولور و اکثر بلا انتظام مختلف اولور ایسه اول وجهله نبضده
اختلاف حما اوزرم متقدم و یاخود حمایه مقارن سبب آخردن اولور اول آخر
تعب و لحشاده اولان لزع شدیده و اول مثللو نسنه‌لر اولور و بعضکره حما یوم
اصحابنك صلابت عارض اولور جوع و سهر و غم و استفراغلن برایله و بعضکره ده
نبضلرینك انبساطنده سرعت و انقباضنده بطوء اولور و انده ~~انقبا~~ انقباض
طبیعیدن اسرع انقباض اولماز لکن نادرا مقدار طبیعیدن زیاده انقباضده
سرعت اولور اینکیچونکم اول حماده ترویحه حاجت اشد اولور و ترویح انبساط
ایله حاصل اولمغین طبیعت نبض انبساطنده اسراع ایدر و بخار فاسدی
اخراجه و دفعه ~~اول حاجت بالغ~~ اولور اکم انقباضه حاجت شدت اولمغله
طبیعت ده تقضر اسراع ایلمز زیرا یومیه اصحابنك بخاری معتدله قیاس
ایله فاسد دکلدر بلکه اول معتدله قیاس ایله سخونت اکثردر و اکر ساکن نبض شتبه
اولوب وجه مشروح اوزره انبساط و انقباضنك سرعت بطوءلر ساکن متبین
و ظاهر اولماز اول وجه اوزره نفسك سرعت انبساط و بطوء انقباض
ایله حما یومه استدلال ایله و حما یومده نبض بعد اقلاع الحمی عادت طبیعیه
عود و رجوع ایدر و انك وجه مشروح اوزره عود و رجوع علامت جیده اولور
و بو اجمال ده سندن معلوم اولسون که قچن تحوم ملك بول و نبض جید اولسه
دلالت ایدرکه اول حما یومیه در و اکر بول و نبضده جودت اولماز ایسه دلالت
مذکوره ده اولماز و کذلك یومیه اولمدیغنه ده دلالت اولماز زیرا بعضکره حما یو
بول منصبغ و نبض مختلف و یاخود ضعیف و یاخود صغیر اولور و کذلك حما
یومیه اولدیغنه علامت اولور اول حمانك ابتداسی خفیف ولین اولوب ترتیب ایکی
ساعت تجاوز ایتمدیکی و منتهاسنه اعراض شدیده صحبت ایتمدیکی اما حما عفونیه
بو علامتلرك اضداد اولور و کذلك حما یومده اعراض صعبه نك اولمدیغی و کذلك
وجع حمانك انقلاعندن صکره وجع ثابت و لازم اولمدیغی ده دلالت ایدر و حما

بوملك

نبضنه

حاجت کثیره اولمیوب انقباض

~~یوملك عرق ایله و عرقدن غیری نداوت ایله اولور که خلطی اولیانه عرق طبیعی اولور~~
یوملك انقلاعی خلطی اولمیان طبیعی عرقدر شاید عرق ایله و نداوت ایله اولور و اکر
عرقك کمیتنده افراط شدید اولماز بلکه کیفیتده عرق طبیعیه قریب اولدیغی کبی
کمیتده ده عرق طبیعی کمیتنه قریب اولور اکر حماده عرق کثیر رؤیت اولنسه حما یومیه
دکلدر و حما یومیه وجع اخر ایله ده تجربه اولنور اول وجه بودرکه محموم حمامه ادخال
اولنور و حماملر مکث محموم ده غیر معتاده اولان قشعریرت احداث ایدر ایسه حما
عفونت اولدیغی معلوم اولور و فی الحال اول علیل حمامدن اخراج اولنور و حمامده مکث
محموم و تغییر ایلیوب قشعریرت اولماز ایسه حما یوم اولدیغی متحقق اولور حما یوملك انتقالی
بیاننده در حما یوم صاحبنك تغذیه سز اقتضا و ایجاب ایدر و طبیب حفظ
محموم و تغذیه ایلیسه اول حما ابدان حرارتیده دقه و محرقه‌یه انتقال ایدر
و ابدان لحمیه ده بلا عفونت سونوخسه انتقال ایدر و بعض عفونت ایله
اولان حمانك برینه انتقال ایدر و کذلك حما یوم تفتیح مسام و تخلخل جسم
ایچون معونته محتاج اولوب اول معونت ترك اولنسه بو نسنه اخلاط
محتبس اولنلرك حماسی بقوة مشتعل اولوب تعفن ایدر علامات انتقال
حما یوم الی حمی اخری ~~ایه انتقال حما یوملك دلیلی بودر~~ حما یوملك انتقالی
مذکوره دلالت ایدر من غیر عرق و نداوة حمانك انحطاطی و کذلك انده
عرق اولوب و لکن حما اول عرق ایله نقا حاصل اولمدیغی و انحطاطك
متطاول و متعسر اولدیغی و نبضده نقا اولمیوب برشیئك نبضنده بقاسی
و صداع اولنلرك صداع عندنك بقاسی بو مذکورلرك کلیسی حما یوملك حمای
عفونته و یاخود حماء دقه انتقالنه دلالت ایدر اکر حما یوملك اسبابی
شدیده و لبثی طویل اولور ایسه اول حما یوم دقه انتقال ایدر و قچن که دقه
انتقال ایلیسه شریانك تحسسنده صلابت بولورسن و اعضاء حمانك متشابه
و وقت امتلاده و طعامدن صکره حما متزاید بولورسن و نبض منخفض
و صلب و صغر ایله بولورسن و سائر علامات دقله بزم ذکر ایلدیکمز
علامتلر بولورسن و حمیات دملن سونوخسه و اولنان حما به انتقال ایلدر ایسه
عفونت اولمیوب

انزه‌سن امتلا وازدیاد حرارت وانتفاخ وجه بولورسن واکر حما عفونتدن
انتقال ایلدی ایسه انزه اقشعرار اولور ونبض مختلف اولوب صغیر اولور
وتضاغط ظاهر اولور وحرارت لاذعه ویابسه واعراض مشتده اولور
اما بول بعضکره نضیج قریب اوزره باقی قالور اکثر امرده بعد الانتقال بولده نضج
ظاهر اولمز حمای یومك ضرب کلی ایله معالجاتی بیاننده‌در بز دیریز که
جمیعا حمیات یومیه اصحابنه واجب اولورکه ابراندن جید غذا ایله [illegible]
وسوبعا منهضم اولان اغذیه‌یی ایراد ایلیه‌لر زیرا محموم علیل اولور وعلیل
مؤف اولور ولکن بعض علل وحما اصحابنه اغذیه ایله ترفیهه رخصت ویرلور
تعب وغم وجوع اولان حالرده ترفیهه رخصت ویریلدیکی کبی وکذلك ابراندنن
مرار کثیره اولنلره وقشعریرت ایله منشکی اولنلره ابتدای حماده صوده
ویاخود شرابده مغموس اولان طعام التقام ایدر زیاده غذا اولسون ایچون
هرنه قدر اول التقام ابتدای حماده اولور ایسه نافع اولور وبعضیلر غذاده
ترفیهدن منع ایلیوب وبعض محمومین غذاده ترفیهدن منع اولینورلر وانلره
تلطیف غذا ایله اشارت اولینور سدد واستحصافی وورم اولنلر کبی وبیرم
قریبا استثنا ایلدیکمز غذیه‌یی اولی بودر که غذایی وقت انحطاطه قدر تأخیر ایلیه‌لر وواجب اولورکه
اول امرده ماء بارد شربندن محموم منع اولنمیه زیرا اولوقتده قوت قویه اولور
ضعف قوتدن خوف اولنمز وماء بارد شربی انلره تبرید حسبیله افضل
علاج اولور لکن محمومك احشاسنده ضعف اولور ایسه وحماده تمدد ویاخود
سدد اولور ایسه اولی اولان ماء بارد شربن اکثار ایلمکدر وحمام یوم
اصحابنه حمام ایچون بعد انقضا النوبه مشورت اکثار اولنور وحمای یوم
اولدیغی تحققدن صکره انی حمامه ادخال وجوه ایله نافع اولور زیرا حمام
ترطیب ایدر وتعریق ایدر ومسامه‌ی تخلخل احراق ایدر وثانی حالده تبرید
ایدر واکر عفونتدن حوالتدن خوف اولنور ایسه حمامدن منع اولنور وبعضکره
واجب اولورکه اصحاب سدد حمامدن منع اولنه زیرا حمام بعضکره مرض عفونیتی
اثاره ایدر وکذلك تخمه اولان تحمیضده حمامدن منع لکن آخر امرده ومسامك
تحویلی

اولنه

اسع عله

رقیقه اولدی انحلال ایدر

اشیا عفده واجب اولورکه حمام استعمال اولنه ونزکام اصحابی دخی استحمام اولنمز لکن
احتراقی اولان نزکا مده استحمام اولنور وحمیات یوم اصحابنه جمیعا واجب اولورکه
هوا حمامده طول مکث ایلیه‌لر وصبوبیلر استه دکلر قدر استعمال ایلیه‌لر
لکن اصحاب استحصافه وتکاثف ترلینجه قدر مکث طویل نافع اولور اما تموج
جرد صب وطلا ایسه مساوی سدد ایدر وسددی ظاهره‌دن ویا باطنه‌دن حادث حمای یوملر
آخرنده دلك استعمال اولنسه سددی فتح ایدر وبعضده رطوبت کثیره‌یه
مصادف اولور ایسه آنی تحلیل ایدر واکر رطوبت قلیله‌یه مصادف اولور ایسه
اول رطوبت قلیله‌یی تخفیف ایدر اما استفراغ اکر حمای یوم اصحابنه
انجق سدد وامتلا وتخمه اصحابلرندن غیریلر واستحصافی حاصل اولوب
بدنی ممتلی اولنلر غیریلر محتاج اولمز انجق استفراغه حاجت ذکر اولنان حالرده
اولور طبع ایله اولان نسخه‌ده استفراغ بدلنده استمراغ واقع اولمشدر
نه قدر نسخه اولی صحیح ایسه ثانیه دخی صحیحدر بعینه دکلدر اصناف
حمای یومك بیاننده‌در حمای یوم ایچون اصناف شتی واردر برصنفی احوال نفسانیه
نسبت اولنور وآخرلری بدنیه‌یه وخارجه نظرا امور سائره‌یه نسبت
اولنور اما احوال نفسانیه‌یه نسبت اولنلر غمیه وهمیه وفکریه وغضبیه
وسهریه ونومیه وفرحیه وفزعیه اولور واحوال بدنیه‌یه منسوبه اولنلردر
کیمسنه افعال وحرکات واضدادی اولان امور نسبت اولنور وکیمسنه انلرك
اعیاننه نسبت اولنور وامور حرکاته نسبت اولینان تعبیه وذاحیه
واستفراغیه اولور وانلرده نسبت اولینلرك کیمسنه دخی حمای یوم وجعیه وحمای
یوم غشیه وجوعیه وعطشیه اولور اما افعالك غیریه نسبت اولینلر
سددیه وتخمیه وورمیه وشقیه اولور وخارجه نظرا امور سائره‌یه نسبت
اولینلر شمسدن حادث احتراقیه وبردیه واستحصافیه اغتسالیه
اولور بونلرك هر برینی واحدا واحدا معالجاتی ایله بز ذکر ایلرز حمای یوم غمیه
افراط غم اولدیقده روح داخله حرکت ایدوب انده محتقن اولور واختناق
روح ایله حمای روحیه عارض اولور وانك علامتی بولك نادیت وحرتی اولور

واول بولك صاحبی بولك حرتنی احساس ایدر واول حرارت بوله بیوسته ایله عارضه
اولور وعینك حرکتی غموضده اولور وتحلل حبس ایله عینی غائره وسکون ابخره
اولور وفتور سببی ایله ساکنه اولور وحرارتك غؤر ایله وجه صفرتده
ناظر اولور ونبض صغر وضعفه مائل اولور وبعضکره نبض صلابته میل
ایدر وانك معالجاتنه واجب اولورکه ابزنه دخول اکثار اولنه واکثر قصد
حمامك صویی ایله استحمامه اولوب هواسنه اولنمیه وبعد الاستحمام تمریخ زیاده
اولنه زیرا دهن اکه حماقدن انفع اولور ومفرحات وعطر بارد استعمالنه
اشتغال ایلیه وصدرینه لعابات وعصارات ومیاه طیبه دن
اطلیه مبرده وضع ایلیه وانده کثیر المزاج شراب نسق اولنه زیرا کثیر
المزاج شراب انکره نعم الدوا اولور حمایوم همیه وبعضکره مطلوب اولنه
برنسنه یه کثرت اهتمامدن ذوحلك حرکه عنیفه مسخته سر ایله حمام یوم
حادث اولور وهمیه حمانك علاماتی غمیه علاماتنه متشابه اولور لکن همیه ده
تحلل ایله غائره اولان عینك حرکتی خارجه اولور بعنی غمیه کبی غموضه اولماز و
همیه ده نبض خامل ومنخفض اولماز بلکه همیه نبضنده ضعف واراینسه هم
انك شهو تماما اولور وانك علاجی غمیه علاجی کبیدر حمایوم فکریه امورده کثرة
فکردن نوع حم عارضه اولوب انك حمای غمیه وهمیه حمالرینه شبیه اولور
لکن فکریه ده عین اعتدال اوزره حرکت ایدر انك حرکتی غمیه کبی غموضه
وهمیه کبی خارجه اولماز وعینك میلی غؤره اولور ونبض تسهوق وغموض
ایله مختلف اولور واکثر حالده معتدل اولور ووجهك لونی صفرته اولور
وانك علاجی همیه علاجی اولور حمایوم غضبیه حال غضبده روح خارجه
افراط اوزره حرکت ایدوب اول حرکت عنیفه دن حاصل اولان سخونت
روحه تشبث ایدوب حم حادث اولور وانك علاماتی وجهك احمرار اولور
ولکن غضبه فزع مخالط اولور ایسه وجهك لونی اصفر اولور وکذلك غضبیه
علاماتندندر وجهك انتفاخی واول انتفاخ ارقیه ده اولان انتفاخه شبیه
اولور وایکی کوزلر محمره وجاحظه اولورلر وحرارت خارجه نشر حرکت ایجون

واندك

واندك بعضلرینه بعضکره رعشه اولور خلطلرك حرکتی واخود طباعك
ضعفی سببی ایله وبولی احمر وحاد اولور وحرارتی احساس اولنور وبولده
ادنی بصیص اولور ونبض ضخم وممتلی وشاهق ومتواتر اولور وحمایوم غضبیه نك
معالجاتی غضبی تسکین وحکایات وسماع طیبه مثللو مفرحاته اشتغال
ولعب عجیبه فائز وغیر کثیر الحرارت اولان حمامه ادخال وکثیر ادهن
کثیر ایله تمریخ اولور بو وجه اوزره اولان حمام انده ماء حاردن اوفق اولور وانده
مبرد ومرطب اغذیه ایله تغذیه اولنور وانده شراب ممنوع اولنور شرب
شراب ایجون انده سبیل اولماز حمایوم سهریه وبعضکره سهردن
نوع حما عارضه اولور وانك علاماتی سهرك تقدمی وثقل اجفان اولور
ثقل بر حد بلیغه بالغ اولور که فتح عینه قادر اولمیه اکه قریب اولور وتحلل
حبسی ایله عینی غائره اولور وفساد غدا ایله تهیج اولور وعدم
هضم سببی بوکنده کرورت اولور ونبض ضعیف ووجهنده صفرت اولور
سوء هضم سببی ایله وکذلك وجهنده انتفاخ تهیج وسوء هضم اولور
ولکن وجهك انتفاخی حمرته مصحوب اولمز غضبیه ده اولدیغی کبی تودیع
وتسکین وتنویم اولور ومبرد ومرطب اولان میاه ایله تنطیل رأس وحما
رطب وحیته الکیموس وعرق مرطب اولور وانده شراب انفع اشیادن
اولور بلا احتراز وتوقف شرب ایدرلر لکن صداع ایدر وار ایسه احتراز اولنی اولور
حمایوم نومیه وراحیه بعضکره بعضلر وحرکت حبسی ایله بخارات حار
تحلل ایدر بحسن نوم وراحت طویل اولسه اول بخار تحلل ایلمیوب
روحی تسخین ایدر وحماسی اولور وانك علاماتی نوم کثیرك وراحتك
سبقتی ونفخ اولور خصوصا نوم کثیر عادتی اولمیانلرده اول علامتکر ولاکر
قوی اولور ونبضنده امتلاء بخار اولدیغی اول حمایه دلالت ایدر و
انك معالجاتی هوا وحمامده تعریق وماء حار ایله اغتسال معتدل وقلت
غدا ومبرد مرطبه امالة وریاضه معتدله اولور وانده شرب اوفق اولماز
حمایوم فرحیه غضبیه حما حادث اولدیغی کبی فرحدن نوع حما حادث اولور

ولكن واول حمانك علاماتى غضبيه علاماتى كبى اولور لكن فرحيه وغميه نك سخنه سى
فرحان سخنه سى اولوركه اول سخنه غضبان سخنه سنه مغايردر و نبضلرى تواترى
اقل اولور و انلرك معالجاتى غضبيه معالجاتنه قريب اولور و بكزاتنى بيانيدن
فارغ اولديغى اول معالجات غضبيه بابنده طلب اولنسون حما يوم فرحيه
غمدن حما حادث اولديغى كبى كرك فرحدن دخى اول سبيل اوزره حماى يوم عارض
اولور زيرا فرحك غمه نسبتى غضبك فرحه نسبتى كبيدر اول جهتدن كه فرحك
داخله وغضبك خارجه حركتلرى دفعة اولور اما فرحك وغمك حركتلرى
تدريج ايله اولور و فرحيه اولان حما يومك علاماتى غميه علاماتنه قريب اولور لكن فرحيه ده
نبضده اختلافى اشدّ و عينك سخنه سى مرغوب اولور و فرحيه معالجاتى غميه
معالجه سنه قريب اولور و واجب اولوركه بشارت اتيانى ايله اول محموم خوفدن
تأمين اولنه و شراب انلره نافع اولور حما يوم تعبيه بعضكره تعبك روحى تسخينى
مبالغه اوزره اولور حتى بر نوع حمايه مؤدّى اولور كه انلرك افعالنه مضرتى اولور
وانلرك اكثر مضرتى محلى روح حيوانى و نفسانى اوزره اولور و علاماتى تعبك
نفرورو اعضاء بردنرن مفاصل سخونتلرينك اعضاء سائره سخونتلرندن
اكثر اولديغى و بدنرك يابس اولوب آخر حماده نداوت اولديغى اولور و اول نداوت
اول وقت عارض اولوركه سبب حما اولان تعب معتدل اوله و اول حماده حرّ مجفف
اولميه و مانع عرق اولان برد دخى اولميه و اكر سبب حما اولان تعب مفرط اولور
ايسه تندى و تعرق قليل اولور و بعضكره بو حمايه ريئه مشاركت ايتمكله سعال
يابس حادث اولور و نبض صغير و ضعيف اولور و بعضكره صلابته مائل اولور و
بول اصفر و حار اولور و حرارتى حركت سببيله اولور و تحلل حسبيله رقيق اولور
واول حمانك معالجه سى راحت اولمق و استحمام و ابزن و بعده تمريخ و خصوصا
مفاصل اوزره اولان تمريخ و حسن الكيموس و مرطب اولان اغذيه يى هضم
ايده جكى مقدار تناول اولوركه اول اغذيه لحوم فراريج و جدا و سمك رضراضى
جنسندن اوله زيرا اول محمومك قواسى ضعيفه در حال صحتده هضم ايلديكى
نسنه لرى جميعا هضمه قادر اولماز بلكه انلردن دون اولنلرى و لحوم مذكوره مثللولرى

وحس اعيا

هضم ايدر

هضم ايدر او اول محمومك حال صحتده هضم ايلديكى اغذيه يى هضم توقع اولنمز بناءً عليه
انلر تغذيه يى قليل اولان نسنه لر كثير الاكل ايدر و انلره صفرت البيضك نيمرشت
وخصى الديوك جيّد اولور و بعضلر زعم ايلديلر كه صاحب اعيايه واجب اولوركه
انلر آخرده زياده تدبير تلطيف ايليه لر و لكن انلرك زعملرى صواب دكلدر و واجب
اولوركه انلر فواكه رطبه تناول ايليه لر و شراب معتاد ايسه كثير المزاج شراب شرب
ايده لر و شراب معتاد اولميانلر جلاب و جلاب مثللو اشربه شرب ايده لر و واجب
اولوركه انلرك تمريخى غير علتله تمريخلرندن زياده اوله اعضايى و نجب التعب
مجفف اولان مفاصلى ترطيب ايلسون ايجون و كذلك اعضادن ممتد اولنلرى
ارخا ايلسون ايجون و انلرك تمريخلرنده استعمال اولنان ادهانك فاضلى بندر
بنفسج دهنيدر و واجب اولوركه انلرك تمريخى بالجمله بدنه عام قيلنه و خصوصا
رأس و عنق و خرزات الصلب و مفاصلك كليسى تمريخ اولنه و خصوصا بعد الاستحمام
تمريخ اولنه و واجب اولوركه فراش موطأ و ثيابى و مجلسى معطر اوله و بو تدبيردن
صكره بقيه قالورايسه انى ازاله ايجون حمام معاوده اولنوب آنك حمامنده
رسم اولنلر بالجمله اجرا اولنه حما يوم استفراغيه اسهال اولنان كمسنه لره
اخلاطك اضطرابندن روح افراط اوزره حركت ايتمكله انده حمى مشتعله اولور و اكثر
امرده روحلرك اشتعالى حركت ايله روحه عارض اولان اعيا حسبيله اولور
و بعضكره ده روحلرك اشتعالى ادويه مسهله نك تسخينى ايله اولور و بعضكره
اسهاله استعمال اولنان فصده روحلرك اشتعالى تابع اولور زيرا فصد روحلرك
رطوبتنى و دمويتنى دخانيته و حراريته صايره قيلر و اول حما يومك معالجه سى
بودر كه حبس طبيعتده معلوم اولان تدبيرلر ايله تلطيف اولنور و اغذيه مقويه يه
هضم اولنجق مقدارنك اكثرى ايله تغذيه اولنور و اول اغذيه مبرده و مرطبه
قيلنور و اول اغذيه قوابضله ادخال اولنور و معده اوزره مسخنه غير مفتره
اولان ضمادات و نطولات مقويه وضع اولنور و مقعد انك كليسى مرخى و
و قوتى محلل اولمغله ضمادات و نطولات مذكوره مقعده استعمال اولنمز و دهن
ناردين و انلره ابرد دهنده طبيا مغموسه اولان صوف اجزاء دهن مفارقت ايدنجه

مقدار كثير و غذا كثير قليله اولنغيدن معلله كثيب جسمله غذا كثيب فائده سى بو دركه كثيب جسمله مشغول اولور و كلى قلت غذا كثيب قوت ايله كثرت هضم محتاج اوليو مستريح اولور

فراش موطأ استوار دوشك

حمامه

قدر عضو اولنیدن نقل صکره معدن اوزره وضع اولنان ضمادات ایله اولور وقلب
وکبد اوزره مبردات وضع اولنور حمی یوم وجعیه وجع هو ذوو سخن
ایدوب حمی مشتعل اولور وانک علاماتی راسک وعینک واذنک اوجاعی
ویاخود سنک ویاخود مفاصل واطرافک اوجاعی وقولنج وبواسیر واوجاع
دمامیل کبی نسنه لر علامتی اولور وانک معالجاتی بابنده ذکرا ولنان تدبیر وجع اولور
وبعده تعبیه حماتک معالجاتی اولور اگر سوق شراب وجعی تجرید ایدر سه خوف
اولنور ایسه اکه شراب سوق اولنمز حمی یوم غشیه غشیه اولنکر و حرکات
حرکات اضطرابیه سی حسبیله سخونت عارضه اولوب حمایه منقلبه اولور
وبعضکره خطر غشی زوال ایلدکن صکره اول حما باقیه اولور وحلالا واول حمانک
علامتی حمانک غشیه مقارنتی وقوت ساقطه اولوب حمیات یومیه دن
ماعدا حمالر دن برینک علامتی اولمدیغی اولور وانده نبض مختلف الاحوال
اولور تاره ساقط وباطل اولور بردک غلبه سی حسبیله وتاره حرارتک استیلاسی
ایله نبض سریع اولور ذبول تخشف اصحابنک نبضنه صلابت وجود وتقصیر اثر
مشابه اولور واول حمانک معالجاتی علاج غشی واله هضم سریع کیموس حسن اوله
سنک بیله بکاک اغذیه ایلا اولور واکر سوق شرابه محتاج اولور ایسه
سوق ایدر سنک وانی سقی حمادن مبالا اوزره اولمازسن فاذا خلص من
الغشی وحین علیل غشیه ده خلاص بولوب ذبوله مشابه حما بلغی قالسه
قانون اولان تبرید ترطیب ایله معالجه اولنور حمی یوم جوعیه
معلوم اولکه حین بدن غذا بولمسه بخارات محتده اولوب اندن حما تولد
ایدر وانک ضعیف صغیر اولور وبعضکره صلابتی عیل ایدر آنک معالجه سی
اطعام اولور آتما حما دن اول احسو اطعام اولنورکه کشک شعیر ایله بقولدن
اتخاذ اولنور وبعد الحم اغذیه جیده مقویه اطعام اولنور وعلیل استحمام
ایدوب باشنه کثیرا ماء فاتر صب ایدر و ماء فاتر ایچنده جلوس وبرنی بنفسج وورد
وقرع دهنلر ایله ترطیب ایدر حمی یوم عطشیه بو حما جوعیه یه قریبدر و
عطشیه حما احراقی جوعکه اولادر زیرا الجزء اولان احراق قوتیرنی الحجی تحصیل ایلکین
احراقتله

ابدر وعطشه صو مفقود در آنک معالجه سی ماء بارد سقیی اولور وکذلک فواکه بارده
میاهی وخصوصا ماء رمان سقیی اولور وابزن ایله بدن ترطیب اولنور
اکر ماء بارد ایله استحمام یعنی اغتسال ممکن ایسه اولور وایشلنور حمی یوم
سددیه بعضکره ستره جلدک مسامات اولور جلدده تقشف اولمغله
وتقشف قلة اغتسال وکثرت اغبرار ایله عارض اولور و میاه قابضه
ایله وشمسده جلدک احراقی ایله هم جلدده تقشف اولور وبعضکره سدد
عروقک لیفنده وسواقیسنده وفوهاتنده ومجاریسنده اولور وهم جمله
علی الاطلاق حمی یوم سددیه ذکر اولنسه قسم اخیر مراد اولنور زیرا قسم
اخیر ایله تحلل قلیل واحتقان واعتلا کثیر اولور واخلاط قسم اخیرده تنفس
ایتمکله بخار حار کثیر مجتمع اولور واندن حرارت مفرطه حادثه اولور وحادثه
اولان حرارت مفرطه اضعف اجرام اولان روحه تشبث وتعلق ایدر اندن حمی یوم
حادثه اولور واکر اول حرارت ایله دم مشتعل اولور ایسه حمادن برنوع حادث
اولورکه انکسونوخس تسمیه اولنور وبرزانی قریبا ذکر ایدرز واول حما حمیات خلطیه دن بزر
انده عفونت یوقدر بلکه غلیان وسخونت حسبیله حما احداث ایلمشدر وحین
سده وعدم تنفس حسبیله اول حرارت مفرطه خلطی تعفین ایدر ایسه حمی
یوم عفنیه حمایه انتقال ایدر وبومثللو سده دمک واخلاطک کثرتندن عارضه اولور
ویاخود انلرک غلظتندن ویاخود لزوجتندن ویاخود اسباب سده دن
برشی مجرد آلتده واقع اولدیغندن اولور مثلا آلتده برد مقبض اصابت ایدر
ایله مجری حقیبوض اولوب وشی غریب ایله مجری ایسه مجری منقبض ومسدود اولور
وکذلک ضغط ورم وبرشیئک نباتی وانکبر سنده تزکر ایدجکی نسنه لرک
بر ایله سدده مجرا عارض اولور وحما سددیه نک حماد قه انتقالی نادر الوقوع اولور
زیرا حما سددیه ده بدنده مواد کثیره اولور وکذلک حما سددیه ده عطش اکثر
اولور وقاروره ناریت ایله قتمه بینینده متوسطه اولور وحمی یوم سددیه
حمیات اخلاطه شبیهه اولمغله آنی تعرف صعوبتلی اولور وبو حما بعضکره
یوم ثالثده وما بعدنده قریبا قید اولور اگر سده کثیره وقویه اولوب تحصافیه ونکاغیته اولمازایسه
خارج حسبیله

بونلری جانب ایسرده

اختلاطی

واکر یومیه سددیه موادی قلیله آنک اقلاعی سریع اولور اکر خطا اولنمز ایسه
حمیات یوم بینلدن سددیه منقطع اولوب بینه معاوده ایدر سده نک
ثباتی حسبیله واولوجهله انی نوائب اولور وجوق کره حمایوم سددیه برد
واقشعرار انتقال ایدوب اول انتقال ایله حماء عفونیه یه صایره اولدیغنه استدلال
اولنور حمایوم سددیه ده فصد اولنمغله وجع حادث اولور ایسه فصد اعاده
لازم اولور خصوصا حما ساکن اولدیقده صکره وجع باقی ودائمی اولور ایسه
اوارغان زیاده لازم اولور وبعض نسخه جانب ایسرده بولندیقی یرده وجع
اولور ایسه واقع اولمشدر **العلامات** تخن لاعن سبب بادی حمایوم عارضه
اولوب طویل اولسه کسن حرس ایله کم اول حما سددیه در خصوصا من غیر
استفراغ وتراوه اوحما مختلطه اوله وسندک اوا حورسکی تأبیدوتاکیدی
امتلا علامتی وکذلک اوابدنکه انده دم کثیر اوله ودمی تولیدی کثیر اوله
واخلاطی کثیره وباخود لزجه اوله وبوایکی وجهک یعنی غلظت ولزوجت ایله
اولان سددایله کثرت اخلاطدن اولان سددلرک فرقی بودرکه سده اخلاطک
غلظت ولزوجتی ایله حادث ایسه انده غلظت ولزوجت علاماتی معلوم اولور
موجوده اولور واولصورتده بدنده انتفاخ وتمدد وحمرت وبالجمله کثرت
اخلاط علاماتی اولملز اما سبب سده کثرت وامتلا اولور ایسه علامات امتلا
اولان حمرت وجه ودرور عرق وانتفاخ وتمدد واندکبرنسنه لر بدنده ظاهر
اولور واکر سده افراط اوزره اولور ایسه انده نبض صغیر اولور واکر سده
غیر مفرطه ایسه انده نبض صغیر اولمق واجب اولملز **العلاج** اکر سبب سده
اخلاطک کثرتی وامتلای ایسه واجب اولورکه فصد واستفراغه مبادرت اولنه وحما
یوغیکن فصد اولنه زیرا حما موجود ایکن فصد خیرلو اولور واکر حما اخذ
ایلدی ایسه توقف اولی اولور مکر حاجت وضرورت حس ایلیه وفصدی
قبل اخذ الحمی اولی اولدیغنک وجهی بودرکه فصد ایله اخلاط جریان ایدوب بیلدرنده
مخالطه اولور واکر فصده واستفراغه حاجت حس ایدوب ضرورت وار ایسه اولوقتده
انلر تأخیر اولنمز وبعد الفصد سددن مفتح ومجاری منقی نسنه لرله اشتغال اولنور

وصل

وقبل الاستفراغ تفتیح وتنقیه یه اشتغال اولنمز زیرا قبل الاستفراغ تفتیح وتنقیه
مجاری یه اشتغال دفعة اخلاطک بعض مجاری یه انجذابنه ولحوجنه سبب اولور
او لحوجده اخطار کثیر اولور وبعضکره دفعة منجذب اولان خلط سده یی
زیاده ایدر خصوصا منافذ مجنب الخلقه ضیقه اوله وفصد واستفراغک
ذکر اولنان خطری دفعنه ماعدا ابراغی فائده سی بودرکه اوافصد واستفراغ ایله
ستفیسی فاعل اولان فضول دخی بنلدک احتقان واجتماعی مندفع اولور
وعفونته انتقالنه دخی مانع اولور خصوصا فصد واستفراغ غذیه قریب
اولیجق مقداری مبالغه اولنسه انتقال مذکوره مانع قوی اولور واکر کثرت
اخلاط احساس اولنموب انجق سدد احساس اولنسه اول سده ماده نک
غلظت ولزوجتی ایله حادث در وانده فصد زائده واستفراغه حاجت اولمز
وبلکه تفتیح اولنور وانک تفتیحی جالی اولان ادویه واغذیه ایله اولور وعلت
حما اولمغله تفتیح سددایجون جوالی حاره یه مراجعت اولنمز بلکه انده سکنجبین
ساذج ایله سکنجبین بزوری ماء بینه وماء هندبا ایله ماء رازیانج اراسنی
اولان نسنه لر ایله تفتیح اولنور واول اغذیه ایله تغذیه اولنور که انده غسل کیفیتی
اوله ولزوجت ولمیه کشک شعیر وسکنجبین وبوغدا لرده غرائبت اولور
کبر تفتیح وجلاقی وارد ر وسکر کشکه خلط اولنمقده بأس یوقدر واستفراغ
واجب اولان حمایوم سددیه ده استفراغ موادو تفتیح سدد اولندیقدن
صکره واجب اولورکه حمایه نظر اولنه حمایه وهن وتنقصان ترتب ایدوب
ایلدیکی تعرف اولنه وکذلک اکر اول حمانک نوبتی وار ایسه نوبت
ثانیه سی نوبت اولادن ضعیف اولدیغی دخی تعرف اولنه وبولدخی
نظر اولنور که بولک نضجی دخی تعرف اولنه ونبضنه دخی نظر اولنوب نبضنده
ادله عفونت اولمدیغی دخی تعرف اولنه بومذکورلر تماما موجود اولدیغی
تعرف اولنور ایسه تدبیر سابق اوزره استمرار اولنور ویوم ثالثده علیل
بعد النوبة حمامه ادخال اولنور واول ادخال نوبت منتظره نک تراخیسی
وقتنده قیلنور اکر اول تراخی بش ساعته قدر متماد اولور ایسه حمامده تمریخ

اولنور جلاسی معتدل کی دقیق باملح ایله دقیق کرسنه اراسنده اولان جالی تسنه لر
ایله دلك اولنور واصل سوسن وزراوند دقیق ایله عسل وما ایله معجون قلنوب طلی
صکره دلك اولنور وبو دلو کلردن اقوی جسارت ایدر ایسیك رغوة بورق
استعمال اولنور واکر سن جرس ایدر ایسیك که حمام علیلك تعیین احراق ایلدی
وطبیعتده برشئ احراق و قشعریرت پیدا ایلدی ساعتنده حمامدن اخراج
ایدوب اوج حدسنده صکره طرف العین حمامده ایکیده زیرا اول عقللو
سن حمام ایله تفتیح اولنمیوب سن لردن دکلدر و علیل حمامدن خروج
ایلدیکیله اکر طعام وشراب تقریب اولنور قطعا وشراب تقریبنك وقت نوبتك
امن قتنده اولور واکر علیل صبر ایدمیوب حالی اطعامدن ایجاب ایدر ایسه
اکر تفتیح اولان نسنه سو اولنور واول ماء شعیر مثللو سو اولنور انده ماء
کثیر وشعیر قلیل اوله وطبخی کثیرا اوله وکرفس ایله مطبوخ اوله اکر
بو تدبیر ایله نوبت معاوده ایلمز ایسه حمامدن معاوده ایدوب اشتها ایدر
ایسه ثانیا حمامه ادخال ایله وغذ الذروا واکر نوبت اولادن ناقصه نوبت
اخذ ایدر ایسه وبولنده جید اولور ایسه علاجك صحتنده تقه واعتماد ایله
واول نوبت ناقصه نك اقلاعندن صکره اقلاع ایلدیکی علاج ایله بینده
معالجه ایدوب غذالذرا اما نوبت ثانیه اولادن ناقصه اولمیوب بلکه مساوی
ونوی اقوی اولور ایسه وبولنده وجه لایق اوزره دکل ایسه علت عفونت
صایره اولمشدر اکر عفونت علاجی ایله حمایوم احتلائیه بعضکره تخمه دن
ابخره ردیه حادث اولوب حرارت مشتعله مكه ملتهبه قیلمغله حما احداث ایدر
وخصوصا ابدان حراریه ده اول حما زیاده حادث اولور واول احتلائیه کم بواسطه
المسام عارضه اولمیه آنك اکثر فضولی نك ابخرهٔ دخانیه سی اکثر اولور وانده
جشاء حامض قلیل اولور وحماء احتلائیه یه استعداد ر اشد اولان اول
کمسنه درکه بعد التخمه ریاضت اخذ ایلیه وحرکت وتشمس واستحمام ایلیه
بو مذکورلر ایله حما عارضه اولدیغندن ماعدا انلرده بخارات دخانیه کثیره
اولور خصوصا ابدانلرنده وجع وخصوصا احشاسنده وجع ولذع اولور

انجرهٔ دخانیه اولنلر صکره تمیز زیاده اولور اما جشاء حامض اصحابنده حما اولور نادرا اولور
ونادرا انلرده تولد ایدن حما غایت ضعیفه اولور وظن اولنور که ضعیفا ونادرا انلر
تولد ایدن حما تخمه حسیله حادث دکلدر بلکه تخمه تجمیعی بر سبب ایله عارضه اولمشدر
وتخمه اصحابنك طباعی منطلقه اولسه انلرکه انقطاع ایدرلر وحما لرزائل اولور و
انلرده فضل دخانی فایض وکثیرا اولمز وبناء علیه حما تخمیه دن طبیعت مجتنبه اولنلرك
حماسی ایله طبیعت منطلق اولنلرك حماسنده علاجده اختلافلری اولور وتخمه حسیله
ایله محموم اولان کمسنه نك طبیعتی لینه اولوب ایکی مجلس یا اوچ مجلس قیام ایدن صکره
اقتصاد ایلسه انك اسهالی قوی اولور واول اسهال بعضکره کبد اولور وکبدی
اولدیغنك علامتی خفقان وسواد لسان اولور بو صورتده حمایوم احتلائیه نك
اعراض حما مطبقه اعراضنه مشابه اولوب ایکی عینلری محمر وبولی محمره اولور
والتهابی شدید ونبضی عظیم وسریع اولور وقاروره سی محمره اولور واوجه
اوزره اولان احتلائیه حمانك اکثر بقاسی اوچ کونه قدر اولور ومعلوم بعید بلکه
حما تخمیه بعضکره ادوار ایله اخذ ایدر وادوار دورت و یاخود بش اولور ومع هذا
اول حما حمایوم اولور ولکن نبض صحیح اولور العلامات تخمه نك واحتلانك علامات
جشانك حموضته ودخانیته تغیر اولور وقجن جشا صحته متغیر اولسه
بر تخمه علامتی اولور واول محمومك بولی عدیم النضج اولور ومائی اولور واکر تخمه نك
سبب سهر اولور ایسه یوزینه تهیج اولور وکوز قپاقلرینه ثقل اولور المعالجه
صاحب تخمه نك کمیندك طبیعتی منطلق وکمیندك غیر منطلقه اولور
اکر طبیعت غیر منطلق اولور ایسه لایق اولورکه انك طبیعتی اطلاق اولنه
وطبیعت اطلاق اولنمز بقدر صکره معده ده طعام وثقلی بر نسنه باقی قالور
ایسه قیئ ایتدیریله وبعد اطلاق اولنه ونظر اولنور موضع ثقل تعرف
اولنه واصوب اولان حقن وحمولا ایله اسفلدن استفراغ ایدر یوجنسی
فوقدن مسهلا تحریکی ایله استفراغ ایدر بیلنه و یاخود طعام عفنی حط وانزال
و یاخود هضم واستمرا المجون فوقدن ادویه شرب اصو تمیز تعرف
اولنه وبو مذکورلره جمیعا جشانك حالی دلالت ایدر واکر طعام فوقده واقف اولوب

وهضم واستمرا

وفی متعذر اولور ایسه حمایه مبالغه اولنمیوب حط واحراز ایلیسون ایچون فلا
استعمال اولنور ویاخود فلافلیدن اضعف اولنلر استعمال اولنور وباب الهضمده
معروف اولان نطولات واضمده هاضمه وباب الاطلاقده معروف اولان مطلق
تدبیرلر استعمال اولنور وتحت حوقنه واقف اولان طعام بو تدبیرلر ایله منحدر
ونازل اولسه بنفسه خروج ایدر ویاخود انلرک خروجی اعانته محتاج اولوب
اکر حمولات ایله اعانت اولنور وحز وجندن صکره علیل اجاعه اولنور بطلان تخمه ده
شبهه قالمینجه قدر وبعده سریع الهضم وجید الکیموس اغذیه خفیفه ایله تغذیه
اولنور واکر امتلا خفیف ایسه نوم وجوعه الجا اولنمق اکثر کفایت ایدر واکر
طبیعت منطلقه ایسه لایق بودرکه انده سن تأمل وتفکر ایلیسک منطلق
اولان اثقال [illegible] مواد میدر تعرف ایلیسک اکر منطلق اولان فاسد
اولنلر ایسه اول انطلاقی مستمر قیلسن مواد فاسده یی عن اخره استیصال
واستفراغ ایدنجه قدر واختلاطی منتظر اولورسن واول وقتده علیلی حمامه
ادخال ایدروب وتغذیه ایلیه واکر افراط استفراغ ایله قوت مجحوفه ومتلفه
اولدی ایسه آنی حمامه ادخال جائز اولماز بلکه بلا استحمام تغذیه ایدرسک مبلیدیکلره
مقویات معده ایله آنلری معدهسنی تقویتیه اولنور وباب الاسهالده اول مقویات
سنک ایچون رسم اولندی آنلری جمله سنی بر بر بودرکه افسنتین برقوت
اولان زیت ایچنده برقطعه صوف غمس اولنور ویاخود دهن فاردین
ایچنه غمس اولنوب ودهنلری معظم خروج ایدنجه قدر عصر اولنوب اول صوف
استعمال اولنور واما انطلاقده اتمام اولوب [illegible] ولکن منطلق اولان مواد
مواد فاسده لری غیری اولسه انده صفده مذکور اورزه سفرجلک دهن
فائقنی استعمال ایلیه واکر دهن ناردینک مصاده سی بوقدر بعض انی خواکستعمال
نافع اولور وبعضکره انده قیر وطیبات خواستعمال اولنور خصوصا اول صوفه
انلرک بطونلر بیده حال متحمله اولماز ایسه وبعضکره هیضه اخذ ایدر ایسه
ذکر اولنان اضمده دن تقویه اضمده یه محتاج اولورسن وانلره حیاه فواکه سقی
ایدرسن اکر اول حیاهده نشاطی اولور ایسه وغرانیسی خفیف اولان اغذیه ایله

فاسد

اولان اغذیه ایله

او اصوفه

ودهن مصطکی

قیروطی استعمالنه حاجت اولور

اغذیه
وهضم

١٤

وهضمی سهل اولان خصی الدیکی وسماک رضراضی مثللو اغذیه ایله تغذیه ایدرسن واول
تغذیه اوزره فواکه وعصارات وذبوبلی برسنه تقدیم ایدرسک واول علیلک شهوتی
منقطع اولدی ایسه سنک معلومک اولان محرکات شهوت ایله انک شهوتنی تحریک
ایدرسک خصوصا سفرجلیات ایله تحریک ایدرسن وبو تدبیرلردن فراغکدن صکره
اکه جوارشن قوی سقینده ساکه بأس یوقدر زیرا اول جوارشن طعام وهضم ومعده یی
تقویه وسددی تفتیح ایدر وجوارشن مذکور سوق حماتک واعراض حماتک زوالندن
صکره اولور واول حماده فضله سبیل الخی زمان الخطاطده اولور واکه سقیه صالح
اولان سنه لری اولاسی ماء شعیر وغراسی حصوصیه قرع ایله وحقدار قلیل لوز
ایله قیلنور وعلیلک حضبجی وهشمو ومبرد قیلنور وایچنده راوند اولمیان اقراص
کافور قیلنور حمی یوم ورمیه اورام باطنه یه تابعه اولان حمی عفونیه اولور
وبعضکره اورام باطنه یه دق حصاحبی اولور وانلر حمیات یوم عدادندن معدود
اولمازلر اعاد دمامیل وجراحات مثللو حمایه مؤدیه اورام ظاهره یه خصوصا اعضا
غدیده ده واقع بویکی وعظیم ورملرده کذلک اعضای رخوه تسمیه اولنان
فضول کبددن اربیده ده وفضول قلبدن ابطده وفضول دماغدن والحجر خلف
اذنده واقعه اورام کبی اره بعضکره حمیات تابعه اولور واول اورام ظاهره
خالی اولماز که انلردن قلبه اصلا اولوب قلبی تسخین ایلیه یا حرارت مجرده اولور ویاخود
عفونیتی حرارت اولور اکر قلبی تسخین ایدن حرارت مجرده اولور ایسه انکله حماکر
حمیات یومیه جنسنده اولور واکر قلبی تسخین ایدن حرارت مع العفونه ایسه
انده حماکر اورام باطنه حماسی کبی حمیات عفونت اولور وورم ایله عارضه اولان
حمیاتک اکثری اسبابادیه یعنی قروح وجرب واوجاع وضربات وسقطات
مثللو اسباب ایله حادث اولور موضع ورمدر اول سبیلر ایله مواد منصبه کی
وطرنفتیله اولان لحوم رخوه قبتله تحتبه انده حمی یوم جنسنده اولور
وبو حمانک اکثر بعض اسبا متقادمه تابعه اولوب امتلاآت وسدد
سالفه دن حاصل اولان اورامه تابع اولنلر حمی عفونیه اولور حما ورمیه یومیه
اولدیغی الحق اولزمان اولور که حمیات تابعه اولوب اورام اصولا ولده اما حمیات اصولی اولوب

اورام اكثر تابعه اولور ايسه اكثر حالده اول حما عفونيه اولور ومع هذا بعضلره عكس
اوزره اولوب اورام اصل وحما اكثر تابع اولور زمان حما عفونيه اولور وبقراط
ورم اولان مطلقا حماية حما خبيثه تسميه ايلدى كركه ايسه يومية وكرك
عفونيه اولسون وبو حمانك اكثر اورام دمويه يه تابع اولور وبعضلره
حمرته واول مثللو ورمه تابع اولور **العلامات** اول حمانك علاماتى زيرده ذكر
ايلديكمز ورمك تقدم اولورو انك يوزى محمر وصحت حالندن زياده وجهنده انتفاخ
اولور واول حمانك حرارتنده لذع شديد اولمز هر نه قدر حرارتى زياده اولور
زيرا حمايى ايجاب ايدن اورام دمويه در ودمده لذع قليل ولكن حمرتى تابعه
اولان حماده لذع اكثر حمرتك ماده سى صفراء لذاغه اولمغله وبو حمايى اول نزلات
بدن تعقيب ايدكرينه نزله ايدر بعنى صغير ووانك نبضى عظيم سريع متواتر اولور
امتلا وحرارت حسبيله وموادى اورام وقروحه ميلى حسبيله بولى مائى اولور
المعالجات واجب اولوركه انك معالجه سنده فصد واسهال ايله بدء اولنه
وبابده ورمده ذكر اولنان معالجات اورام ايله ورمه علاج اولنه وتدبير تلطيف
اولنه والبته شراب شربندن ايليه واغتذاى انحطاطدن تام اولدقده صكره
ايده واول محموم لازمدركه مبرداتى قرطبه ايله حرارتنى تطفئه وتسكين ايليه وثلج
ايله مبرده اولان اضمده يى عضو عليل وارم اوزره بر وجه ايله تبريده وضع ايليه
ورم ايله قلب ايداسنده اولان طريقو اضمادى مبرد وتبريد قيلمه ولكن ورمه
مضر اولميه ومادده وروتنحيح ايليه **حما يوم قشفيه** بومقامده قشفيه دن مراد
ترك اغتسال وتضع مثللو بر نسنه ايله جلد متغير اولوب جلدك مساماتى منسد
اولمقدر وقشفيه حماسى سددى تابعه در ولكن بونك سددى قعره غائصه دكلدر
بلكه مساماتى سد ايدر واستحمامه اعتياد اولان ناسدن چوق كسنه استحمامى ترك
ايله محموم اولور وقشفيه حمانك اكثر بدننده بخار مرارى تولد ايدن كسنه لره عارضه
اولور واول مرارى بخار ذكر كسب يحسب المزاج تولد ايليسون اغذيه دن وصياهك ردائتى
حسبى ايله ويا خود سهر وتعب ايله تولد ايليسون **انك علاجى** تنظف وحما واستعمال
وحماده بعد الانحطاط تعرق ونخاله ودقيق باقلى ولوز مر وبزر بطيخ واشنا وبورق

ايله

بورقسيله تدليك اولور وانك غدا سى مطفئات مرطبات دن وشرابى كثير المزاج قيلنور
وحمام كرارا معاوده اولنور **حمى يوم حرتيه** بعضلره حرارت هوا وحرارت
حمامدن نحو حما يوم عارضه اولور ولكن حرتيه حمانك اكثر عروض حر شمسك
شدتى ايله اولور وحرارتنك اول تعلق روح نفسانيه اولور اكر اول حرارت اولا
راسه تعلق ايدروب وهواء راسى تسخين ايدروب بعده قلبه تادى ايدر ايسه
زيرا اول قدر تسخين ايدروب قلبدن اعضاء سائره يه منتشر اولور وبعضلره
روح نفسانيه بلا تعلق اول حرارت وقت استنشاقده نسيم ايله
قلبه تادى ايدروب حما احداث ايدر وباش حرارتدن صونره حما فاظله
اولمغله روح نفسانيه تعلق ايلمز وبين الحرارات حرارت شمسك
اكثر تعلقى دماغه در راسه اولور ودماغ واسطه سى ايله قلبه تادى
ايدر وبناء عليه اكر راس غير نقى ~~معتمد~~ ايسه باش ممتلى اولور
اما شمسيه اولميان حرارتلردن غضبيه وحماميه مثللو كرلو لا قلبه تعلق
اكثر اولور **العلامات** اول حمانك علاماتى سبب لانحرارتك تقدمى وشمسده ياتمغى
اولان حرارت ~~حسبيله حرارت اصابت ايتمكله~~ راسك ودماغك ~~شديد~~
التهابى واكر بدن نقى دكل ايسه اول جانبده ثقل وامتلا اولوروقلبك
اول جانبنده خروج ايدن نفس غايت عظيم اولورو ظاهر بدن شديد
التسخين اولور وظاهر بدن باطن بدندن اسخن اولور ظاهر بدنك
باطندن اسخن اولدوغى ظاهر اولان حرارتك ايجاب ايده كلديكى عطشك
حالا موجود اولان عطشده نقصان اولديغى دلالت ايدر اما استحصا فيه
بونك خلافى اوزره اولورانده حرارت باطن حرارت ظاهردن اشد
اولور آنك عطشى حرارة ظاهره نك ايجاب ايلديكى حرارتدن اكثر اولور
المعالجات بو حمانك معالجه سنده بدء اولنوب نطول انك مبرداتى ايله
صدر وراسى تنطيل اولنور وادهان بارده يه حاجت اولور
خصوصا ثلج ايله تبريد اولنان دهن ورد راس وصدر اوزره محل بعيدن
صب اولنمغه حاجت اولور وماء بارد واول محرايه جارى مشروب تاسو اولنور

ووقت وقت بو تدبیرلر ایله اکر حمی منحطه اولنجه قدر تدبیر اولنمقدن اخلال اولنمز
وتجن حما مفارقت ایلیسه که ادخال اولنور وعلیلك نزله سی وار ایسه اکر مباح
اولنمز ونزله یه بهانه ایدوب حمام ترك اولنمز وحمامده ماء فاتر ایله تحمیم
اولنور وهواسی ایله تسخین اولنمز وباشنه ماء حار صبندن خوف اولنمز
زیرا ماء آنی ترطیب وحمایه تحلیل ایدر اول محمومك استحمامه حاجتی تمریخه
حاجتندن زیاده اولور وحمامدن خروج ایلدیکده ورد ونیلوفر مثللو ادهان
بارده ایله باش تعریق اولنور حمای یوم استحصافیه بردیه بعضکره
برددن ومیاه بارده ایله استحمام واغتسالدن مسامات ظاهره یه تکاثف
کلوب شقیفه ده ذکر اولندیغی اوزره حمی حادث اولور وچوق کره عفونته
مؤدیه اولور واستحصافدن اول وقت حمای یوم حادث اولورکه اندن تولد
ایدن بخار حاد وغیر غریب اوله زیرا غریب اولان ابخره حمای یوم تولید ایلمز
العلامات انك علاماتی اسبابنك تقدم اولور وآنده ملمس بدن اول امرده
شدید الحرارت اولماز اما ید ایله مس اولنوب ید ممسوس اولان موضعده
امساك ایدلکی اولنه یقین نصکره انکا حرارتنك ارتفاع احساس اولنور وانده
اولا اصغر نبض هیئه وغمیه وجوعیه نبضنك صغری مبالغه بالغه اولمز
زیرا اول حمی قوت تحلل ایلمز بلکه ترویحه حاجت زیاده اولمغله نبض سریع
اولور ولکن استحصاف برد شدید سببیله اولور ایسه نبضده سرعت
اولماز وبعضکره صلابته مائل اولور وبو حماده عین غائره اولماز بلکه انك
عینی بعضکره منتفخی اولور محتقنه اولان ابخره سببندن. اما بولی بعضکره
ابیض اولور حرارت محتقنه اولمغله وبعضکره ده بول منصبغ اولور
زیرا حرارت هر نه قدر محتقنه ایسه بعضکره طرق مساماتك تحلل وطرق
بوله انصباب ایله بول منصبغ اولور المعالجات اول حما صاحبی ترلینجه قدر
دثار ایله تدثر ایدر وتجن حما منحطه اولسه حمامه داخل اولور وحرارته
مائل ما ایله استحمام وهواء حار ایله انتفاع ایدر وکذلك رئیسا اولمیاه
ایله تنطیل ایدر که انده جوز بخور ونمام وشبت طبخ اولنمش اوله ومساق جالی ومرخ

اوله

ابخرة دخانیه محتبسه اولوب انلرك

صغر مذکور مؤدی اولیجق قدر

اولانلرم ذکر اللدیکلریمز ایله انلر دلك ایلیه لر وتمریخ تعرق قدر تأخیر ایلیه لر وترك ایدی
ایدوب حجر الحار اولان ما ایله استحمام ایلیه لر وواجبدر اولورکه ماء ایله وهواء
ایله استحمام وتقدیم ایدوب صکره مسام موسعه اولان ادهان ایله تمریخ ایلیه لر
وباشنه تمریخ اولان ادهان نصب ایلیه لر اول ادهان دهن شبت ودهن خیری ودهن
بابونج مثللولردر وانلر اغذیه خفیفه ایله تغذیه ایلیه لر ومعطوات ایله
تقطیر وشراب ابیض رقیق ویاخود شراب ممزوج سقی ایله لر انلره ماء سقیدن
سقی مذکور انفع اولور زیرا انی سقیدن تعریق وادرار وارددر واصحاب
تعب دهن ایله تمریخ اصحاب استحصافده دهن ایله تمریخدن انفع اولور میاه قابضه
ایله حادث استحصافدن حمای یوم بو حما قوة شبیه ویاخود قوة زاجیه
اولان میاه قابضه ایله استحمامدن حادث اولور زیرا اول میاه
مسامات ظاهره یی تکثیف ایدر وابخره محتبس اولمغله ذکر کرار اولور واندن
حمای یومه مؤدی اولور وچوق کره عفونته ده مؤدی اولور العلامات سببك
تقدمی اکر دلالت ایدر ومشاهده اولنان قحولة جلد مثللو نسنه لر ده دلالت ایدر
قحولت بر مبلغده واردرکه آنك جلدی مقرد ومدبوغ کبی کورینور وماء راجح
معموسه اولان جلدی کبی اولور واول حمانك حال تزیدنده ملمسنك حرارتی
سائر حما ملمسلرنك حرارتی کبی اولور ولکن یدك وضع ایدوب بر مقدار وقت
موضوعه باقی قالدیغی نصکره وانده اول حال مساماتك انسدادی ایله اولور
وانده نبض اضعف واصغر وسرعت نبض اشد وبولنده بیاض اشد اولوب
بول شاه کبی اولور وانلرك ابدانلرنده ضمور وعینلرنده غؤر اولماز المعالجات
بو حمانك معالجه سنده واجب اولورکه بونلرده اول مذکور اولان استحصاف
بردیه معالجه سنه قریب اوله لان علاج ایله معالجه اولنه ولکن بو حما صاحبینه
شراب سقی اولنمز وانده سقی شراب مساماتك شدة توسعنده نقصکره اولور
[illegible] ولکن بو استحصاف قلیل اولورسه سقی شراب اوله استحصافدن
سده فتحه بعضکره کفایت ایتمکله قبل حصول التوسع سقی ده جائز اولور
وواجب اولورکه انلرك تدبیرلرنده تلطیف اکثر قیلنه وهواء حمامده لبثلری

جلد مقدد اولور دباغت ورکی قورو دیری قدید اولور بکلد مثله

ورقه

معلوم اولدیکه جسم رطبه تعلق ایدن حرارت متعلق اولان جسمی طبیعتندن اخراج ایلمیوب انی تغییر ایلمسه اول حرارتك جسمده احداث ایلدیکی اثره سنخونت سا ذج دیرلر واکر طبیعتندن اخراج ایدوب طبیعتك مطلوبی اولان برامره احاله ایدر ایسه اکا انضاج دیرلر واول احاله اولمیوب لکن لطیفی کثیفندن تمییز ایدوب لطیفی تصعید وکثیفی ترسیب ایدر ایسه اکا احراق دیرلر

واکر انضاج واحراقك غیری وجه ایله جسم رطبی طبیعتندن اخراج ایدر ایسه اکا عفونت دیرلر

وماء حار ایله استحمام ایتمك اکثر قیلنده واجب اولور که تمر یخلیره تأخیر وبالدفعات تکثیر اولنه **حمایوم شربیه** بعضلرکه شربدن حمایوم حادث اولور انلرك علاجی حمار علاجی کبی اولور وبعضلرکه ماء فواکه مثللو اریسقی ایتمکله اطلاق طبیعته حاجت اولور خصوصا صداع اکثر ایسه اول حاجت شدید اولور وانلره واجب اولورکه بعد الانحطاط حمامه داخل اوله **حمایوم غذائیه** اغذیۀ حاره حمایوم احداث ایدر اکثر امرده شمسیه اولان حماد ماغیه اولوب روح نفسانیه یه تعلق ایلدیکی کبی وکذلك حما میه قلبیه اولوب روح حیوانیه یه تعلق ایلدیکی کبی کذلك حما غذائیه کبدیه در آنلرك تعلقی روح طبیعیه یه اولور وانلرك علاجی مبردات استعمالی ایله ادرار اولور وشیرخشت وتمر هندی مثللو ایله طبیعت اطلاق اولور وانلرك اول معالجه کبدی اصلاح اولور هندبا وبقول صوبی ایله وسکنجبین وضروب مبرده ایله یعنی صندل وکافور وماء الورد وعصارۀ ورد وبقول بارده عصاراتی ایله که بالفعل مبرده اوله وبالجمله بو مذکورلر ایله تبرید ضماد کبدی اصلاح ایدر واغذیۀ باردۀ رطبه ایله کبدی وحرارت تطفیه اولنور واقوال مذکوره حمیات یومیه اولان مقالهنك تمامیدر شمدی بز حمیات عفونته جمع اولان مقالهیه شروع ایلیهلیم وحمیات دمویه ده وصفراویه ده ومرکبه ده اولان قولی بتمامه ذکر ایلیهلیم **کتاب رابع فن اولنك ایکنجی مقالهسی** حمیات عفونته اولان کلامه کلیدر اولر وفصولی مشتملدر **اولکی فصل** تولد عفونتك کیفیتی بیانندهدر بعضلره عفونت غذاء ردی سببندن حادث اولور زیرا بعض اغذیه نك جوهرنده رداءت اولمغله انلردن تولد ایدن ماده تعفنه متهیئه اولور وبعضلرنك قبول فساده سرعت کیفیتی اولور هر نه قدر جوهرنده فسادی یوغیسه لبن مثللو وبعض اغذیه هر نه ماء الغذا اولمغله انلردن مسلوب المتانه اولان دم تولد ایدر جدا رطب اولان فاکهه دن دم تولد ایلدیکی کبی ویاخود اول غذا بر نوع غذا اولورکه دم جیده استحاله ایلمز بلکه خلط ردی یا ردا اولمغه اوزره

العفونة وهو کیفیة فاسدة تحدث عن احالة الحرارة الغریبة للجسم الرطب الی ما هو مخالف للغایة المقصودة مع بقاء نوعه واذا کانت هذه الرطوبة من رطوبات البدن لم یقبل الهضم بعد ذلك ولا النضج ولا ینتفع بها البدن وفی حکم العفونة حموضة الرایحة وغیرها من الروایح الردیه وکذلك عدم الرایحة الدالة علی البرودة

شرح موجز للنفیسی

وفصده

ماده

باقی قالمغله حار غریزی انلرك اباء واحتناع ایدر وحار غریب اکه متوجه اولوب تعفین ایدر تذ وقتا وکمرادن متولد اولان مواد کبی ویاخود رداءت اغذیه نك صنعتندن ویاخود وقتندن ویاخود ترتیبندن اولور وانلر سننك معلومی اولور وبعضلره عفونتك حروثنه سبب تنفس وترویحه مانع سده اولور وسده حروثنك سببی بودرکه مزاج بدن ردی اولمغله جودت هضمه مطیق اولمز وغذاده وخلطده فعلی اولمقدن کلیا عاجز اولمز بلکه عجز مذکور اولنلردن اقوی اولوب وجهی عاجز وجهی غیر عاجز اولمغله خلطی نجاتی ترك ایدر وخلط نضج لا محاله تسدد ایدر وبو مثللو مزاج بعضلره اخلاط ردیه تولید ایدر ویاخود تولید ایلدیکی خلطی افساد ایدر هضمنده تقصیر وهمصنوع تحریکی قاصر ایله تحریکی حسبیله وبو مذکورلر بر از اسبابدرکه عفونت مولد اولان سببدر عفونت تولیدنه معینه اولور ویاخود عفونتك حدوثنه سبب اهویۀ ردیه کبی احوال خارجه اولور واهویۀ ردیه هواء وبا کبی ~~واهویۀ وبائیه بطایح~~ وهواء بطایح ومستنقعات سائره هوالری کبیدر وبعضلره اول اسبابدن عدۀ اسباب جمع اولوب معا تعفین ایدرلر وعفونته مؤدی اولان اسبابك اکثری اول سده اولورکه انلرك حدوثی کثرت اخلاط ویاخود اخلاطك غلظتی ویاخود اخلاطك لزوجتی اولور ~~واول خلطك~~ ... بالجمله معلوم اولدی وبجن ذکر اولنان سده حادث اولسه عفونت تحقق حادثه اولور خاصه سده نك ترویحه ممانعتی ایله اکر اول سده صاحب امتلاء وتحته عفونت حرکت وفی غیر وقتها استحمام ایدر ایسه عفونت مسارعت ایدر ویاخود عفونت شمس اصابتندن واحتلاء اوزره مسخنات تناولندن ومعده ... مراعاتی ترك اولنوب واطلیه وکمادات تسخیننده واقع اولان تقصیر ... وترك ایتمکدن نیز عفونت حادثه اولور وبعضلره عفونت ... اوزره عارض اولور وبعضلره عضو واحده خاص اولور انلرك ضعفی ویاخود شدت حرارت غریبه سی وحدتی ویاخود وجع حسبیله وعفونت قابل اولان خلط بعضلره اول خلط اولورکه انلردن دخانی ولطیفه بخار تکون ایلمکی غالب اولور ویاخود اول بلغم اولورکه انلرك حولداتی بخار رقیق وکثیف اولور ویاخود سودا اولور

صفرا

عفونت قابل اولان خلط

بلغ

انزه تولد ایدن بخار دخانی وکثیف غبار اولمغله احق اولور وعفونت صفرا غبّ

وعفونت بحرا اسنه جار حمایی ایجاب ایدر وعفونت دم حما مطبقه یی وعفونت کل یوم اولان

بلغم الکثر امرده نائبه یی واو بحرا ایسه جاریه اولان حمایی ایجاب ایدر وعفونت

سودا ربع ودبع بحرا اسنه جاری اولان حمایی ایجاب ایدر ودملک مکانی داخل

عروق اولوب عفونتی دخی داخل عروقده اولور اما صفرا وبلغم وسودا بعضکره

داخل عروقده وبعضکره خارج عروقده تعفن ایدر واگر خارج عروقده

تعفن ایدوب اول عفونتله ماعدا حمانک سبب اخری یوغیسه واول عفونت

دخی قلبه عفونت متصل امداد ایدن اورام باطنه حمی ایله ایسه اول عفونت

دوری ایجاب ایدر واول حمالر ذکر اولندیغی دوری بیز ذکر ایلدز واول حمالر عارضه

ومنقطعه اولورلر ولکن خارج عروقده اولان حمای مذکوره لر بعینها بلغم حماده انقلاع

کلی اولماز بلکه نوبت اولاسنده بقیهٔ خفیفه وار ایکن نوبهٔ ثانیه اخذ ایدر

وتعفن اول عفونت داخل عروقده اولور ایسه اول حمالر لازمه وغیر مقلعه اولور

انزه اقلاعه مقاربت دخی اولماز بلکه دائما اولور ولکن انلرده اشتداد اولورکه

آنده نوبتلر اول اشتدادلره تعرف اولنور وداخل عروقده اولان

عفونت جمیعا عروقه استیعاب و یا خود اکثرینی استیعاب ایدر ایسه قلیلده احوال سبب اولان عروقده

اول حمانک اشتداد وخفت ونقصانی ظهوری ونیبت اولماز واگر عفونت

داخل عروقده ذکر اولنان صورتک خلافی اوزره اولور ایسه تغیرات

مذکوره ظهور ریتبی ایله ظهور ایدر وخارج عروقده اولان تعفن منقلع

اولور نقوب صکره ینه نوبتلر کلدیکی وجهی بودرکه ماده عفونتی نوبت اولی

متوحید اولور نقلیله اول ماده رطوباتی فانیه اولنجه قدر توقف ایدر وحرارت

عفونت ایله ماده تحلل ایدوب بدندن خروج ایدر اول ماده عروقده محبوس آنی

اولمدیغندن تمام تحللده عروق اولماز منع ایلمز وانزه ابخره ومادیت

باقیه قالور زیرا مادیت وارضیت مطیه لحم دکلدر و بونک نظیری اکرکس

وفرایلدرکه قلیلا قلیلا تعفن وتوقف ایدر حتی جملهٔ ترمد ایدوب انزه حرارتدن

برنسنه باقی قالمز وقجن ماده حمرده جمیعا ترمد ایلسه انزه حرارتدن

اواخر المحترق

ومتردده

بونسنه باقی قالمز وحرارتنک بطلاننده حماده باطل ونوبت اولان زائل اولور

اول موضعده مرة اخری خلط اخیرت منصب اولنجه قدر وقتجن موضع

عفونتده داخل عروقدن تجرد امواد منصبه اولسی اول مواد دخی

توقف ایدوب نوبت ثانیه کلور ومواد ثانیه نک توقفندن سبب ایکی جهادر

بر اولور وجه اول بودرکه نوبت اولانک موادی هر نه قدر ترمد ایدوب

مطیهٔ حرارت اولان رطوباتی تحلل ایلدر ایسه وباقیه اولان ارضیت

ورمادیت حرارتدن برنسنه قالمیوب جمیعا زائل اولور ایسه لکن اول

عفونتک اثری موضعده باقی قالور واول موضع تبرد ایلمدن اول موضعه

منصبه وانده مجتمعه اولان مواد ثانیه نوبت اولادن باقی اثر عفونت ایله

تعفن ایدر ووجه ثانی بودر مواد اولانی تعفین ایدن سبب نوبت اولانک

اقلاعندن صکره باقی قالور واول سبب نوبت اولی موادینی تعفین ایلدیکی

کبی ثانیه موادینی دخی تعفین ایدوب اول نوبت ثانیه ده دخی حما اخذ ایدر وعفونتک

امری حرارت مقتضی اولور واول حرارت مواد مجتمعه یی دفعه وجمیعا اشتعال

ومتوقد قیلمز بلکه آنک اول حرارت برجزئنه تشبث وتعلق ایدر آنی ترمید

واحراق ایلدیکده اول جزئک مجاورینه تعلق ایدوب آنی دخی ترمید ایدر وهکذا

قلیلا قلیلا منوال مذکور اوزره مواد مجتمعه مذکوره جمیعا مترمله ومتحلل اولور

ولکن حماده وعفونتده اول موضعده بقیه قالوب مواد اخرایی منتظره

ومجاور اجزایی طالبه اولور وآنی بولدیغنده جلب ایدوب موضعنه جذب

ایدوب تعفین ایدر اما عفونت داخل عروقده اولور ایسه خارج عروقده

اولدیغی کبی انزه تحلل تام اولمق متعذر اولور زیرا عروقلر بربرینه متصل

عرق برجزئنه تشبث ایدوب قلیلا قلیلا آنی افنا ایلسه جوارنده اولان

عرقه تعلق ایدر وآنی دخی منوال محرر اوزره افنا ایلسه آنک جوارنه تعلق

ایدر وهکذا دوران ایدر ومواد برطرفده تکون وتولد ایتمکله مواد عروقی

جمیعا افنا وتحلیل متعذر اولور بو وجهله داخل عروقده اولان عفونت حماسنه

لزوم خطر واردر و بو خطردن ماعدا انزه خطر اخر واردر واو خطر عروقک

قلبه سنك اتصالى ايدر و نوائبى اولوب اقلاع و تنقيه ايدر اولان حميات بعضكره
نظامنى ترك ايدر و اكثر سبب موادك قلت و كثرتى و غلظت و رقتى اختلافى
اولور و بعضكره ده ماده نك بر جنسدن جنس آخره انتقالى ده ترك نظامه
سبب اولور و بعضكره ده عليلك سوء تدبيرى ده ترك نظامه سبب اولور
و كذلك عليلك ضعفى و ياخود كثرت حسى ده ترك نظامه سبب اولور و
حماء مقلعه نك نوبتى اكثر اوقاتده قشعريرت و ياخود برد و ياخود نافض ايله
بدايت ايدوب عرق ايله تحلل ايدر و برد و قشعريرتك بر ايلمه بدايت ايتمسنك
وجهى بودر كه اول حمانك ماده سى بارده اولور و ياخود اول ماده حاده اولمغله
عضلاته لذع ايدر و ياخود حرارت ماده جانبينه متجهه اولوب غور ايدر و ياخود
قوتى ضعف و ياخود هواده برودت اولور و اندن هر بر قشعريرت احداث
ايدر و لذع حرارت حسيله اولنه برد ايله اولنه نسبتله اولى
و اليق اولور و اكثر حالده قشعريرت عروضنك بدايتى و اول ظهورى هر عضوه
نخس ايدر كبى بر حال احساس اولنمغله اولور و اما نوبتك عرق ايله تحللى
حرارت متعفننك رطوبتى تحليل ايدوب رماديتى باقى اولدقلرندندر اولور
زيرا رطوبت داخل عروقده محصوره اولميوب خارج عروقده مجتمعه و مطلقه
اولديغنه بطريق التعريق مسامات آندن اخراج سهل و آسان اولور و عفونت
داخل عروقده اولوب حماسنده شدتنه الحق فتور كلوب اندن اقلاع كلى
اولمياه حمانك بحسب الشدت عارضه اولان نوبتى برد ايله بدايت ايلمز
مكركه قوت ضعيفه و ياخود حرارت غريزيه غايره اوله اول حالده ابتدا
نوبتده اطراف بارده اولور و اول حالده برودت اطراف علامت رديه اولور
و بعض حميانده تركب اولوب هم برد و هم قشعريرت اولور اول حمانك ماده سى
ماده لازعه و ماده بارده دن مركب اولمغله و خارج عروقده واقع اولان
عفونتك حماء مفترده سى بعضكره لازمه صورتنده اولور و سببى تركب
اولور مثلا بر قاج موضعده مواد مجتمعه اولور و باشقه باشقه زمانلرده
انلره عفونت تعلق ايدر و اصح حمادن حادث اولان حمانك اقلاع زمانينه

اجرا ايلك

اجرا ايلدكى زمان نوبتى مصادف اولوب لازمه هيئتى اوزره اولور و حماء واحده ظن اولنور
اول حمالرك كاهيجه موادى نوع واحد اولور و كاهيجه نوعلرى مختلف اولور و حميات
عفنيه ده ضروب اخرى ايله ده تركيب اولور و انلرى بيز بابلرنده قريبا تفصيل ايدرز
و حميانك ادوارى بعضكره طويله و بعضكره ده قصيره اولور و ادوارك طولى
ماده نك غلظى و ياخود لزوجتى و ياخود كثرتى و ياخود سكونى و ياخود قوتك ضعفى
و ياخود جسدك ضعف حسيله اولور و مسام تكاثف ايدوب خلطك عدم تحللى
ايله ده دور طويل المدت اولور و ادوارك قصرى اولديغى ذكر اولنان اسبابك
اضدادى ايله اولور و نوائب ده بعضكره سريعا اتيان ايدر و بعض نوائبك
اتيانى بطئ اولور و بطؤنك سببى ماده نك قلتى و ياخود معدن عفونته غلظتى حسبيله
ماده نك بطئ حركتى اولور و بعدك ماده سى اولان سوداده بحسب الغلظت بطئ الحركه
اولديغى كبى و سرعت نوبت كثرت مواد حسبيله اولور بلغم زجاجينك ماعدا
بلاغم سائره ده كثرت اولمغله انلرك حمانابنه سنك نوبتى سريعا اتيان
ايدر و بلغم زجاجينك نوبتى بعضكره بطئ اوزره اولور و سرعت نوبتنه بعضكره
سبب ماده نك لطافتى اولور صفرادن حادث حمانك سرعت نوبتى مواد لطيفه
حسبيله اولور و حميانك اردئى اول حماء لازمه اولور كه انده عفونت داخل
عروقده اولور و بعده اردء اولان حماء منقطعه اولان حما اولور كه انده عفونت
بر نيچه خارج عروق اولان جميع مواقعنده و ياخود نواحى قلبده اوله و مشايخ
حما صاحبى يعنى دائم و شديد حما قليلا عارضه اولور مزاجلرى بارد و تحمللرى
قليل اولمغه حسبيله و حميات عفونتنك نبضلرى احوالى مختلفه اولور اجناس حمياتك اختلافى
و كذلك نوع واحدك شدت و ضعفنه اختلافى حسبيله و كذلك اعراضنك
ده قوتى و ضعفى حسبيله و بعضكره ده نبضنده صلابت عارضه اولور شديد
التمديد ورم حار حسبيله و ياخود عضو عصبيده ورم حار و ياخود و صلب
اولمغله و يا شدت يبس سببندن و ابتدا الرده شدت بردك استيلاسى ايله
ده نبض صلب اولور و بعضكره حمياته نبض لين اولور ماده حما بلغم و دم
اولوب رطب و لين اولمغله و ورم عضو لينته بولنمغله ذات الكبد و ذات الريه

ولیثر غشی مثللو ارده نبض لین اولدیغی کبی ویاخود دردر و رصد دنره اولان عرقدن
مقدم متوقع تندر ایله اولا نبض لین اولور و ابتداء نوائبده نبض ضعیف
منضغط طبیعت و قوت مادّه یه اقبال و تنقیه سنه و ترویجنه اشتغال ایتمکله

حمیات عفونیتک علاماتنه اولان قول کلیدر

حمیات عفونیته دلالت ایدر اسباب سابقه دن باقی قلنلر و خصوصا اول باقی قلان سبب بادر اولیه
وانقباضی سریع اولان نبض و یاخود تنفسده دلالت ایدر زیرا حمیات عفونیته
تنقیه یه حاجت شدید اولور و اول حمانک حرارتی لذاعه و غیر عذبه اولوب
حمای یوم کبی عذبه اولماز و حمیات عفونیتک اکثرنده ملیله تقدم ایدر و ملیله
بدنده بر حالتدر که انکه بر نوع حرارت مخالط ایدر و حما مرتبه سنه اول حرارت
بالغ اولماز و اکثر اعیاء و توصیم و کسل و تمطی و تثاؤب و اضطراب نغم و ...
و ضیق نفس و تمدد عروق و تمدد شراسیف و صداع و ضربان رأس
هر عارضه اولور و تحقیق ملیله طویله اولسه حما عفونته ایقاع ایدر و ضعف
و صفرة اللون احداث ایدر و حمیات اوزره متقدم اولان ملیله یی
فضلات و مخاطک کثرتی و براز و بولک کثرتی صحبت ایدر و اول بول و براز ده
مع کثرتها عفونت اولور و رأسده ثقل و تهییج اولور و تعب و عضب
وانلر مثللو خارجدن سببی یوغیکن نبضده تواتر اولور و تحقیق علیلک
نبضنده انضغاط عارض اولسه حما سنک نوبتلریکنده علامتی اولور
انضغاط نبض اول نبضدر که انده غؤر و صغر و تختلف اولور و اول نبضده کبار
قوتیه واقع اولور و سرعت قوتیه اولماز اما اوائل حماده یعنی زمان ابتدا
و زمان تزیدده نبضده اختلاف حما عفونته مخصوص ادله دن اولور
ولکن حما غبده اول اختلاف ظهور بیننده ایله ظاهر اولماز خفت مادّه سی اولمق
حسبیله و حمانک عفنیه اولدیغی علاماتنه اولور دورلو ک عرقدن
و نزاوتنه خالی اولدیغی زیرا یومیه انک خلافی اوزره در و کذلک علامات
مذکوره دنیر اول حمانک تزیدی مختلط اولوب متناسب و متشابه اولمیوب
و طول تزیدی هم عفنیه علاماتندندر و نبضک ازدیادی عظمه اولوب

مسم

اولور

جدا

والوصمة للمرض توصيما فتوصم المه فاکلم والتوصيم الکسل والفترة قاموس

نبضلرده

مستمر اولدیغی تزیده دلالت ایدر و اکر حما مقلعه اولور ایسه ناقض ایله
و یاخود قشعریرت ایله ابتدا ایدر و اکثر اوردده عرق ایله و یاخود نداوت
ایله نزول ایدر و نوائبی اولوب دور ایدر و یاخود لازمه اولور و لازمه نک
هر تفتیری اولور و یاخود من غیر تفتیر اولور و نبضده و بولده و تمام نقاء
و سکون اعراضه یومیه یه مشابه اولماز عفنیه حمالرک اکثرنده اعراض
کثیره اولور عطش و صداع و سواد لسان و خصوصا منتنه قسمنده انلر اکثر
اولور و کذلک قلق هر کثیر اولور کرب و اضطراب شدید اولور و اول قلق و
اضطرابی مادّه ایله قوتک مقاتله سی ایجاب ایدر مرّة مادّه قوت اوزره
استعلا ایدر و تارة عکس اولوب قوت مادّه اوزره استعلا ایدر و بو حال
نبضده هر اولور زیرا نبض هر مرّة عظمه اخذ ایدر و تارة صغره و ضعفه
اخذ ایدر اما نبضک صلابتی بعضلرده اولور و نبض دائما صلب اولمق واجب
دکلدر کتّا بنصبه ذکرا ولندیغی اوزره نبض صلب اولدیغنه ماء شربی [illegible]
مصلّب نبض اولا شبیلر اولور و مادام که نبض قوی اولمیه و سرعتی کوره
ایله سریع اولمیه هنوز حمی یومیه در عفونته انتقال ایلممشدر و حما
عفونتک ابتداسنده بول نضیج اولماز و یاخود قلیل النضج اولور و بعضلرده
هر حاد اولور و معلوم اوله که حمیات حادّه نظام مهلکه دن خلاص و نجات قلیل اولور
انلردن نجات بر عضوه علت عرضنه اصابت ایتمکله اولور و حما ورمیه اولوب
بعد سکون الورم حمی باقیه اولسه و اول ورم ذات مثللو امراضده اولسه
اول حال دلالت ایدر که مادّه ورم کلیا تحلل ایلممشدر و انلردن بقیه واردر و اول
بقیه حالا موجود اولان و جعک موضعنده میل ایلممشدر

حمیات لازمه علامتلریدر

حمر دائمه ده بجسب الحمر اولان نبضده اختلاف جدا ظاهره اولور
و اکثر نبض نظام و وزن اوزره الحاز و حمر دائمه اولوبکی و دورت ساعت
مرورندن صکره اقلاع ایلماز و حما مقلعه نک مستصحبه اولدیغی ناقض
تقدم مثللو نسنه لر اکا صحبت و معیت ایلمز و کذلک دائمه ادله سندندر حمانک
لزوم و تزید قتنده شدّت اختلافی مرّة نقصان و مرة اخری محترم اولدیغی بالجمله حمادائمیه دلالت ایدر
حالنده

وقوته

الجنب

حمیات عفونتك هر برینه خاص اولان وبینلرنده مشترکه اولان
امورلرك بیانندە در عفونت صفرا حسبیله عارض اولان حماده حرکت
حما غبا اولورکرك ایسه اول حرکت نائبه نك حرکتی اولسون وکرك ایسه
لازمه نك حرکتی اشتدادیه اولسون لکن عفونت صفرا حمیاتی صنوبینك
برصنوبه واردرکه محرقه دینمکله معروفدر آنده غبا حرکتی جزا خفی
اولور ولازمه مطبقه کبی اولور وغب صرف اولان حمی لطافت ماده
حسبیله حاده اولور وحرارتی عظیمه ولذاعه اولور مرّه صفرانك قوتی
اولمغله ولکن انك حمالی سلیمه در صفرانك طبیعتی اوزره خفتنه بناء
وغب غیر خالصه نك مدتی خالصه مدتندن اطول اولور وخالصه یدی نوبتی
تجاوز ایلمز وتجاوز ایجب الخطا اولور ودائمه سی بعضلرده اسبوع واحدده
منقضیه اولور اما عفونت دم حسبیله اولان حما دائمه ولازمه اولور وحرارة
کثیره وعامه اولور ولکن لینه اولور صفراویه لذع مبلغنه بالغه اولماز
واوادموتیه بعضلرده اربعة ایام منتهیه اولور اما عفونت بلغم ایله
حادث اولوب مواظبه دینمکله معروف حما کل یوم عارضه اولور صفراویه
قیاس ایله حرارتی لینه ولزوجتی وبردی وکثرتی سببلرندن اول حمانك
مدتی طویله اولور وانده خطر عظیمدر زیرا مدت اقلاع قلیلدر ودائمه
اولندیغنه زمان ضعفه وفتوره قلیلدر واکثر فسادا آنده صحبت
ومعیت ایدر لا محاله انده قوت معده ضعیف اولور وقوت معده ضعفی اعراض
ردیه یی جلب ایدر وغثی وخفقان وسقوط شهوت مثللو اقتدار اجرا
ایدر وبلغم حمانك لازمه سی دقه مشابهتی اولان امراضده اشبه اولور
لکن بلغم حمانك لازمه سنده نبض لین اولور دقده صلب اولور وبعضلرده
لازمه مذکوره ده دخی نبض صلب اولور وبو حمانك هرنه قدر ماده سنده
خلوص اقل اولسه نوبتی اقصر اولور دیمکدر فلتت خلوص حسبیله ملغم سوداویته
میل ایلیه اما حمای ربع برودت ماده سی حسبیله حاده اولماز وربعك خالصی
بعضلرده برسنه ممتد اولور وربع غیر خالصه نك مدتی اقصر اولور لکن انده خطر اولماز

اراحه سی

اراحه سی مدتی طویله اولمغله واعراض شدیده یی موجب حرارتی دخی اولمغله حما ربع
وغب لازمه هر برینك داعه سی ومفتره سی قیئیله ویاخود استطلاق ایلیله وعرق
ودرور بول ایله منقضی اولور اما محرقه ذکر اولنلردن بر ایله ویاخود رعاف
ایله منقضی اولور ومعلوم بیوریله که حما غبده ابتدا طویل اولور ومطبقه ده
انتها ومحرقه ده انحطاط ومواظبه ده انتها وانحطاط مدتلری طویله اولور
ومع هذا ربع دائمه دن ومواظبه دن تام الاقلاع حما قلیلا بولینور وحمیاتده حما
یسنه معالجه اولنمسه وخصوصا ورمیه اولان حما معالجه سنده اهتمام اولنمسه
ذبول ایله اولور وخصوصا حمیات حاده ده علیلك تغذیه سی واجب اولان حمالرده
طبیعتك ماده حمایه توجهنه مانع اولمسون ایچون تغذیه واجبه ترك اولنمیه
وکذلك تنضیج موادده خوفا ماء سقی اولنمغله حرارت حما تطفئه اولنمسه اول
حمانك ذبوله رجوعی غالب اولور زیرا اول حماده ذکر اولنان عوق وتنضیجدن
تحرزه حاجتدن ذبوله تحرزه حاجت اشد اولور اعراض حمیات ودلائلی بیانی
معلوم بیوریله که دلائل حمیاتك مأخذی تدبیر متقدم اولور وتدبیر متقدمدن
نه کیفیت اوزره اولنمشیدر آنی تحقیق ایتمکله اولور وحال حماده موجوده وحاضره
اولان ذکر آتی اعراضدن دخی حمیاتده دلالتی اولور وبلدان وفصول وسن ومزاج
ونبضده بول اوبراز وقئ ورعافده دلالت ایدر وناقض وعرق احوالی وناقض
وحرارتك کیفیاتی ایله دخی حما معلومه اولور ونوائبندن وحال شهوت وعطشدن دخی
وحال تنفسدن ومقارنات حما اولان صداع وسهر وهذیان وقلق وامثالی
کبی اولان مقارنات سائره دن دخی حمیات معلوم اولور زیرا حمیات ایچون
اعراض متنوعه واردرکه انلر حمیاتك احوالنه دلالت ایدر حرارت حمانك کیفیتی
وکمیتی حمانك عظمنه وصغرینه دلالت ایدر وحمانك کیمیسی لذاع اولوب عن اولها
الی اخرها شدیدة الحرارت اولور وکیمیسی اولا لذع ایدر بعده تحلل ماده حسبیله حمایه حرارتی
ضعف وفتور کلوب ملایم اولور وبعض حماده دخی اصلا لذع اولماز اولا واخرا
ملایم اولور وکیمینك حرارتی رطبه وکیمینك یابسه اولور وبر نوع اعراض
دخی واردرکه جنس حمایه دلالت ایدر حما غبك خواصندن اولان اعراض بونلردر
ودلائلندن

غبك نوبتی نخس ایله وقشعریرت ایله ابتدا ایدر وآنده حرارت لاذعه اولور
وبر نوعی اعراضدن حمانك خبثنه دلالت ایدر انلر قلق وهذیان کبی
مثللو اعراضدر وبر نوعی اعراضدن نضجه وعدم نضجه دلالت ایدر بونلرك
ذکری احوال کبرده وبر نوعی دخی ذکری آتی بحراننه دلالت ایدر وبر نوعی دخی سلامته ویاخود
عدم سلامته دلیل اولور واو انواع جمیعا بز ذکر ایلرز وسحنه ایچون احکام
کثیره وار در بعض سحنه ده لون رصاصیته متغیر اولوب بیاض وخضرتدن مرکب
بر لون اولور وآنده برودة اخلاطه وحار غریزینك قلتنه دلالت اولور ویاخود
سحنه تهیج وانتفاخه متغیر اولور وبو اعراض سبب تخمه اولان حماده و سحنه نك
تغیر وجهك ... وانخراطی وانفك دقتی ایله اولور وبو اعراض شدة حرارته
ورقة اخلاطه وسرعت تحلله دلالت ایدر سرعت تحلله ... وسرعت تحلله سبب
مسامك سعه‌سی اولور وتغیر سحنه ده حمیاتك احوالنه دلائل اولدیغی کبی حرکاتك
کندوده وحرکاتك وجه معتاددن خروجنده وسقوط حرکاتنده واعراض سائره ده
احوال حمیاته دلائل وار در بیز انلری ذکر ایلرز انشاء الله تعالی واعراض حمیاتك بعضیسی
حمانك اوقات اربعه سندن وقت منتهایه خاص اولور تلهب رأس حبیله وقت
انتهاده محموم عارض اولان هذیان واختلاط ذهن کبی وبعض اعراض دخی
زمان ابتدایه مخصوص اولور قشعریرت وبرد مثللولر واکثر حمانك اوائلنده عارض
اولان سبات مثللولر کبی وسباتك اولوقتده اکثر حمایه لحوقی دماغك ضعفی وحرارتك
باطنه جاذبه‌سی اولان حو ضعفه میلی وابتداء حماده اضطراب بدندن تحلل ایدن
قدر بخاراتك تصاعدینك کثرتی سببی ایله وغیر اسبابی ایله اولور ودماغك بردی
وعفونتی وسخونتی صددندن اولان خلطك بردندن که معین اولور واول
اشیا لرکه انلرن حمانك حالی تعرف وانلرن حمانك صنفلری ایدیکی تحقیق اولنور
انلر حمانك حدتی ولینی اولان حالتی وکذلك اسباب بادیه دن ویاخود اسباب
سابقه‌دن شروط مذکوره اوزره حدوثی نهی اولور وحمانك لزوم واقلاعی وفتراتندن
وناقض وبرد وقشعریرت ایله اخذندن وانلرك صدری ایله اخذندن وناقضك ونظائرندن
زمان اخذنده وتوعکنده وحمانك کثیر وقلیل عرق ایله ترکنده ویاخود بلا عرق ترکنده

وسالف

آتی

السحنة سیمك وحاء مهمله‌نك فتحیله اسلوب وهیئات وکاه اولور حالی تسکین ایدرلر یقال هؤلاء قوم حسن سحنتهم وان صحی

ضموری

وسالف تدبیرده وسن وسحنه وزمان وصناعه ونبض وبو لره جمیعا حمانك
حالنه دلالت وار در ناقض وبرد وقشعریرت تکسرده اولان کلام کلید
قشعریرت بر حالتدر که جلد بدنك اول حالده برد ونخس ایله اختلافی اولور
وقشعریرت تکسر تقدم ایدر کاه تکسر قشعریرتدن بر صنف ضعیف اولور
اما برد علیلك اعضاسنده وعضلاتی متوتنده اولان برد صرفدر ومن غیر
نخس احساس اولنور اما ناقضده حرکات غیر ارادیه واقع اولوب اهتزاز
وارتعاددن اعضاسن امساکه علیل قادر اولماز وبعضکره برد قوی اولور
وناقض قوی اولماز حمیات بلغم وربعده اولدیغی کبی وناقضك اشتدادی
اسبابنك عضلاده اولان قوتك دافعه‌نك شدتی وبناء علیه هر نه قدر
نقض موجب اولان ماده نك لزوجتی اکثر اولسه ناقض اشد اولور ونقضك
وقوعنده دم داخلیه غائر اولور ومعلوم اولدکه نقض موجب اولان خلط بارد
نفضدن مقدم دخی هر نه قدر تبرنده موجود ایسه برنده ساکن اولوب بولندیغی
عضو انکاله الفت ایتمکله واو خلط بارددن عضونك انفعالی مستقر ودائم
اولمغله انك برد نی عضو احساس ایلمز وخلط بارد مذکور حرارت مفرقه
اصابت ایدوب من غیر تسخین عضودن تبدیر وتفریق ایلسه ویاخود
سبب آخر ایله منتشر اولسه آنکله مألوف اولمیان اعضایه تنقلنده
اصابت ایدر ایسه اول عضو انلرن منفعل اولوب مزاج مختلف جهتیله
ماده نك برودتنی عضو احساس ایدر واو مزاج مختلف علم طبده اصول کلیه‌ده
بیلدیك وچوق واقع اولور که بلغم زجاجی بدنده منتشر اولوب
انلرن ناقض عارض اولور ولکن حماسی اولماز واول ناقضده ادوار
دخی اولور ولکن آنك قوتی حمایه مؤدی اولان ناقض قوتنده اولماز
قلتی حالنده اعیانی فاعل اولان ماده نك کثرت عارضه اولسه
اول ماده کثیره نك ناقض فاعل وآنلرن صکره دخی تعضن ایلمسه حمایه مؤدی
اولماز وبعضکره برد وناقض غدا وغدا مثللو ایچون حرارتك غوزینه
عارض اولورلر وبرد وناقض حمیاته تقدم ایدرلر ایچون اولا خلطی خام

نخس ایله اختلافی اولور
اولور

یعنی قشعریرتده خفی برد اولور
وکاه نخس ایله مختلط اولمغله
اکه برودت تسمیه اولنمز بلکه قشعریرت
دیرلر وخفی غیر نخسی برد اولوب
واول برد بعضاً مختلط خاص اولمغله
وبسه آکه برد تسمیه اولنور

زیرا ماده لزجه نك موضعنه
انفصالی شدید اولوب دافعه
دخی قویه اولمغله ماده لزجه
دفعنه قادر ایچون نقض شدید
احداث ایله طبیعت قلع
ایدر

حرارت مفرقه برنوع حرارتدر که
مواد بارده‌یی حل اولوب تعلقنده
تحتی برودت صرفه‌سی
حالی ایله تفریق ایدر

یعنی غیر هضم اسحق حرارت
غریزیه باطنه رجوع ایتمکله ظاهره
برد ونقض اصابت ایدر

عضله منصبا اولوب اکه ایذا ایدر عضله قیاس ایله خلط خام باردا ولمغله
وتحیز اول خلط بعض اجزا ایلشنه تسخن اخذ ایدر وناقض حمیاته خلط حارك
لذع حسیله تعقب ایدر وقوه دافعه نك عضله قوتی اولمغله هم تقدم
ایدر وبو نافضك نظیری حکدار و زره جدا حارا ولان مائی صبدن انسانه عارض اولان
انتفاض و رعده اولور خصوصا اول صب ایدلن ماء حار مالح اوله وبعضکره
صب احلیله مالح حارك اذا سیدن ولذعندن حار غریزی باطنه هرب ایدوب
ظاهر بدنه برد استیلا ایدر و خلط حارك لذعی ایله برده اولور و کان جمع
برد ظاهر بدنی مشتمل اولور وحارك لذغ غشا قتندن وباطنده اولور وبعضکره
نافض حرارتك باطنه هربندن اولور اورام باطنه حسیله اولان نافض اول قبیلدن
اولور وبعضکره نافض وقشعریرت حمیات لازمه ده بزه ده دلالت ایدر زیرا اول
حاده واقع اولان نافض وقشعریرت ماده نك عروقدن خروج ایدوب منتفضه
اولدیغنه دلالت ایدر ولکن اول ماده نك انتفاض وقت بحرانده اولوب اتزه نضج
اولمسه حکم خفت هم کلمسه نافض وقشعریرتی موجب اولان انتفاض قوتك غلبه سی
حسبیله اولمیوب بلکه ماده ده کثرت اولدیغندن ایدیکنه دلالت ایدر و بر نوع
نافض وار در کم قوتك ضعفنه وحار غریزینك سقوطنه وتنفسك حالنه تابع اولوب
موته دلالت ایدر اما قشعریرت اسباب نافضك قلیلی اعارضنه اولور و دهشتك و دوارك
هیجاننده هم عارضه اولوب دوری بعض وتوعن انذار ایدر و مشایخك حمیاتی
مرفوننه اولور بعین کز لوا اولور وبعضکره طول حمایه سبب احشانك غلظتی اولور و اول
صورتده علیل استلقا ایلیوب ایکی ایاقلرینی اوزادر واحشاسنی جس ایدر
وتحیز محمومك لسانی مسود اولوب حماسی خفیف اولسه دلالت ایدر کم انك حماسی
مرفوند در وبعضکره محمومه فالج اصابت ایدر وانك تربیتنه اولا حمایه علاج اولنور
وانك تربیری صالح اولور سکنجبین جلنجبین ایله محروسا استعمال اولنمق و کز ناز ماء حمص
ایله زیت هم صالح اولور اگر حماتك آنی تناولنه احتمالی اولور ایسه وباشی حلوق ایتمك
جلد سنی تکثیف ایتمکله مساماتنك ابخره خروج ایدمیوب باطنه منعطفه اولور و حما شدتلو اولور
حما عفونتك عللجی کلیته لزمنه اشارت ایدلیم معلوم اوله بیورلیم کم بو حما اکثر اولدیغی

غرض برکره حما جانبنه متجه اولور اول وقتده مبرد و مرطب نسنه لر استعمال اولنور
وبعضکره غرض ماده جانبنه متجه اولور ماده نی انضاجه و یا خود استفراغه
حاجت اولمغله و ماده نك غلیظ اولانی انضاج آنی ترقیق ایتمکله و ماده رقیق اولانی انضاج
آنی تغلیظ ایتمکله اولور وبعضکره حما ایله خلط اراسنده ستدعا اری
جهتندن مضاده ومنافضه اولوب حم تبرید و خلط انضاج و استفراغ
وتحلیل استدعا ایدرلر وبعضکره وبلکه اکثر امرده منضج و مستفرغ اشیاء
حاره دخی اولمغله تبریده مضاده اولور بو صورتده واجب اولور کم اول ایکی
امردن اهمنه مراعات اولنه وبعضکره هم بینهما ده تناقض اولوب حما مطلق
هندروم بقول سائره ایله تبرید اولنمغ اقتضا ایدر و ماده ده کثرت اولمغله
تقلیله حاجت اولور و میاه مذکوره نی سقی تقلیله منافی و مناقض اولور
والحاصل لایق اولور کم میاه فواکه بر اسبوعه قدر تاخیر اولنوب ماء شعیر ایله
اکتفا اولنه وبالجمله فواکه محمومه مضر اولور علیان ایدوب معده ده فاسد
اولمغله وجوه ترکه اشیا واردر کم مبردا استعمال اولنسه انزه
انضاج وتلطیف و استفراغ قوه لری اولور سکنجبین مثللو لرده قوای مذکوره
موجوده اولور و معلوم بیوریله کم حما شدتنی وحدتی حسبیله بر حال اوزره اولورکه
اول حالده حمانك سببنی ازاله ایچون تدبیره رخصت ویریلمیوب بلکه اکر تبرید بلیغ
ایله معالجه اولنور خصوصا سن قواده قوه صابره بولمز ایسك ازاله سببه
جبرا رخصت اولماز واکر قواده قوت مقاومه صابره بولور ایسك سببی قطع
ایدوب خلط ایچون تدبیر ایدرسك وغذایی قطع ایدرسك ومانع تحلل و یحق
قدر تبرید ایلیزسك واکر قوتی قاصره بولور ایسك حمایه مضاده اولان تبرید
ایله مزاجی تعدیله مشغول اولورسن وغذا ایله قوتی انعاش ایدرسك
وتحیز قوتی انعاش وتقویه ومضادینی قهر ایلیسك علته عود ورجوع ایدرسك
وتحیز بو حمیاتده سن تبرید قصد ایلیسك قبض وتکثیف اولان اقراص مبرده
کبی اشیا ایله قبل النضج والاستفراغ تبرید ایلمه بلکه بعدهما اول مثللو اشیا ایله
بعدهما تبرید ایدرسك و معلوم بیوریلکم حما عفونتك علاجی حادق علاجندن
ایله

بعد النضج والاستفراغ
تبرید ایله

خلافی اوزره اولور زیراده علاجی مرضه مضاده اولان تربیرلره مقصور اولور
وحما عفونتك علاجی مضادهٔ مرض اولان تربیرلره مقصور اولملازبلکه اول
حما عفونتك مرضنه مضاده اولان نسنهلر ایله علاج اولنمغ کرکسببر
قطع ایجون دخی تربیر اولنور هر نه قدر سببر قطع ایدن علاج مرضنه
مشاکل اولور ایسه و تغذیه من جهة نفسها قوتنه صدیقه اولور
و قوتنك عدوسی اولان ماده یه صدیقه اولمغله تغذیه قوته عدوه اولور بس
تغذیه هم قوته و هم قوتنك عدوسنه جمیعا معین اولور و آنك بناء تغذیه
ایجون مفرد ابر باب قیلنمق لایق اولور و معلوم اولهکه حما ایجون علاج ممکن
اولملاز الا حما تعرف اولنمغله اولور و مجهول حما اولسه علیله واجب
اولورکه تربیرنی تلطیف ایلیه و اجتهاد ایلیه که نوبته کلدیکی حالی بولنه و نوع
نوبتدن علاج ایلیه و برنسنه تحریك ایلمیه و بالجمله معالجات حماده قوته مراعات
اولنور اگر قوت قویه اولوب عوادك غالبی دم ایسه و یاخود مواد غالبه
دم مخالط ایسه انك معالجه سنده واجب اولان نسنهلرك فصد اوجب اولور
خصوصا بول احمر غلیظ اوله اما اصفر نادر اولوب عند الافتصاد مرارك
غلبه سندن واحتراقندن خوف اولنور ایسه فصد ترك اولنور و بعد
الافتصاد فصده اسهال لطیف تابع قیلنور اگر انده سبب صفرا ایسه
آنی اسهال ماء شعیر مقدار قلیل شیرخشت سقی اولنمغله قیلنور و یاخود
ماء شعیر سکنجبین ایله سقی اولنور و اگر انك طبیعتی تلیین ایلمز ایسه شیرخشت
مثللوده شراب بنفسج زیاده قیلنور و غایته علی تلیین اولنمز استعمال اولنور
اسهالی و عنیف اطلاق اولنمز استعمال اولنمز و مصفح ترکه باکم احتمالی
بودرکه انلرك تلیین و اسهالی حقنه ایله قیلنور و او حقنه قوتنك احتمالی قدر
قوته قیلنور و بی الحمیات نفع شرك اولان حقنه خفیفه دنر او حقنه که انلرك اتخاذی
بنفسج دهن بورق سلق عصاره سی و صفرة البیض و سکر احمر و بورقدن
و بو تلیینه سن حمانك حال ابتداسنده و حال انتهاسنده محتاج اولور انتهاده
اولان حاجت ضعف اولور و حال ابتداده اولان حاجت اقوی و اشد اولور و بو تلیینه

زیرا قوتنه صدیقه مرضنه
عدو و مرضنه صدیقه
قوتنه عدو اولدیغندن
باشقه یا شقه محلی
اولمغله تفصیله حاجت
اولور و انی بر فصل الحق
احاطه ایدرمسه

اعتقالنده

حاجت طبیعتدن حال الحتیاجنه اولور و اول تلیینه ادرار اتباع اولنور کرفس
اصولی مثللو سکنجبین ایله طبخ و مطبوخ سقی اولنمغله و اندن صکره دخی
محموم تعریق اولنوب غسل ما فاتر حار قو سیر اولملیاکه نسنهلر ایله تفتیح اولنور
مثلا دهن بابونج ایله تمریخ و شراب ابیض ایله دلك و فاتر ماء عذب ایله دلك
اولنمغله و اگر حما حاد المحتدم اولور ایسه تمریخ و تنطیلدن بر شی جائز
اولملاز و اگر حمانك اولنده خلطی معده یه مائل بولنسه عادته مخالف اولملیا
ایله تقیئه اولنور مثلا سکنجبین ماء حار ایله سقی اولنمغله تقیئه اولنور
اگر طبیعت خلطی قیئه تحریك ایدر ایسه و اگر اول علیلك خلطی امعا
میل ایدر ایسه و یاخود قوا قری و یاخود ثقلك انحدار احساس اولنور
ایسه اگر نسن مخالف اولان تقیئه یه تصدی ایلمیه و حسن محموم
حمانك ابتداسندن نوعدن منع ایله خصوصا ابتداء حماده قشعریرت
و برد ونا فضدن برد اوله زیرا نوم حسیله برد ونا فض زیاده اولور
نوم بعض احشایه منجذب اولان مواده اعانت و اخلاطك نضجنه مانعت
اولور اما حمانك زمان انحطاطنده نوم نافع اولور و بعضلره زمان
انتهاده دخی نوم مضر اولملاز و محموم ماء بارد شربندن منع اولنمز مگر
خلطك فجاجت و غلظت اوله اول مثللو خلطك نضجنه مانع اولمغله
اول خلط صاحبی ماء بارددن منع اولنور و معلوم اولهکه محموم اولان کمسنه
فصد اولنوب انکله فصدك منفعتی اولسه و بعده اگر بر طریقت ردیه
استعمال ایلسه و تنقیه اولنمسه و المسه حما نکسی ایدر اما خلط
صفرا اولوب نضج صفرادن قیقدك جائزه اولور و ماء بارد
شربی صفرا ایسه تخمیر ایدر بناء علیه ماء باردك صفرا اوزرینه منفعتی
اولور لکن معده و کبد ضعیفه و یاخود بارده اولور ایسه و یاخود حشاده
ورم اولور ایسه و یاخود اعضاده وجع و یاخود جبلی المزاج قلیل الدم
اولور ایسه و یاخود حرارت غریزیه ضعیفه اولمغله ماء بارد شربی ایله
علیل ضعیف اولور ایسه بلا حاجة اکا الیسر کبی ماء بارد شربی معتاد دکل ایسه

اولملاز ایله

اشبو طوائف مذکوره دن هر بریسی محموم ایکن ماء بارد شربی ایلسه لر نفعا
منتج اولورلر و انلره اول ماء بارد شربیندن فواق نوعی اصابت ایدر و مهزول
اولان کیمسنه لردن طوائف مذکوره قبیلندن اولورلر اما او کیمسنه لرکه انلرک موادی
حاره و یاخود غلیظه ٔ متنضجه و بدنی عبل ضخم و حرارت غریزیه سی موفوره
و قوتی قویه و احشاسنده مزاج اصلیسی بارده اولمیوب افاتدن سالمه اوله امن
انلره و جدا بارد میاه شربنه معتاده اولسه انلره ماء بارد شربی افضل اشیا
اولور زیرا اکثر حالده ماء بارد شربی انلرک طبیعتن اطلاق ایتمکله نفض ماده یه
معین اولور و یاخود قیء ایله و یاخود بول ایله و کذلک تعریق ایله و یاخود مذکورلرک
جمله سی ایله نفض ماده ایدوب وقت سزین علی الفور عافیته باعث اولور و چوق
واقع اولور که ماء بارددن قورقیلیر و بلکه بر چوق مدت مقدار ماء بارددن
علیله طبیب منع ایدر حتی علیلک لونی مخضره و عضلاتی مرتعده اولور و اول سقی
حسبیله بعضکره علیلک حمی حاره سی بلتمیه حمایه استحاله ایدر و بعضکره دخی اول
ماء بارد مشروب طبعی تقویه ایدوب ماده یی عرق و بول و اسهال ایله دفع ایدوب
عافیته مؤدی اولور و کذلک ماء بارد اول محمومدن دخی منع اولنماز که انلرک بعض عضونده
ورم اولور ولکن خوف اولنور که انده اولان حرارت و عطش ماء بارد سقی اولنمسه
علیلک ذبولنه مؤدی اولور زیرا ماء بارد سقی ایتمک علیله مضرتی اولان تزاید ورم
و نضاجت مواد بعضکره ماء بارددن ترککه مضرتی اولان ذبولدن خیرلو اولور
و اول مثللو علیله سکنجبین سقی اولنسه بعضکره انلرک عطشن قطع و تسکین ایدر
و طبعن اطلاق ایدر و شرب ماء مقداری ورمه مضرت مذکوره سی اولماز و ماده جمع
و تکثیف ایلمز و مزاجی کثیر اولان جلا ایدر و فعل سکنجبین حد مثللو اولور اما
اول علیل که انک شرب ماء بارد جایز اولمیوب ولکن تهالک ایله شرب ماءیه اقدام
و جرأت ایدر خوف اولنور که مساماتنی ماء بارد قبض ایدوب اول سببدن ایلچه
حما اخرایه سبب اوله و اول سببدن حادث اولان حما اخری حما اولادن اشد
اوله و ماء بارد عضو ضعیفه مصادف اولسه اول عضوک فعلنی افساد
ایدر و چوق کره ازدراد و نفس عسرتلو ایدر و رعشه و تشنج و مثالنی و کلیه قوولنج

بریلک

بریلک ضعفن احداث ایدر و اکثر حالده ماء بارد شربی اول کیمسنه لردن منع اولنور که
حال صحتلرنده ماء بارد شربی انلره مضر اوله و بلکه هر قچن سن رؤیت البلدک کی
سحنه قویه و عضل غلیظه و مزاج حار یابس اولمشدر و اندن استفراغ اولنمغله
بدنی تنقیه اولنمشدر و اول مثللو کیمسنه یه ماء بارد ایچون رخصت ویر و احیانا
ماء بارده وقوعدن منع ایله و قچن حما زمانی انحطاطه بالغ اولوب علامات نضج ظاهره
و استفراغ اخلاط دخی حاصل اولمش اولسه استعمال حمامده و رقیق ممزوج شراب
شربنده و ادهان محلله ایله تمریخده باس اولماز و قچن حمالرک اول عروضنده قوانین مذکوره
استعمال اولنسه واجب اولور که انضاجه اشتغال اولنه و اول استفراغه اشتغال
اولنه که انکله ماده کلیه اخراج و استیصال اولنه و بحسب التخفیف تقلیل ماده یه
مؤدی اولان استفراغدن منفعت اولماز بلکه منفعت اولان استفراغ سببی کلیا قطع
ایدن استفراغ اولور و ماده حاره و بارده دن هر بریندن قبل النضج استفراغ جائز او
لکن حاجت مس ایدر ایسه دفع ضرورت ایچون قدر قبل النضج استفراغ جائز اولور و مواد
مؤذیه قبل النضج استفراغ اولندیغی کثیرا واقع اولور که اول ماده مؤذیه
خبیثه خلط صالحه مختلطه اولوب و انی دخی تحریک ایدوب معا اخراج ایدر و بر درجه زعم
ایلدیلر که انضاجدن غرض ترقیق اولور و خلط حار رقیق اولمغله انی استفراغ
انضاجه حاجت یوقدر اول رجلک کلام مذکورینی سن اصغا ایلمه امر اول
رجلک ذکر ایلدیکی کبی دکلدر زیرا انضاج تعدیل قوام ایلمکدر اولور تعدیل قوام زیرا
ایله سهل اولور قوامده عدالت اولمیوب غلیظ اولدیغی کبی قوامده افراط و رقیق
اولدیغی کبی قوامده تفریط اولوب اعتدال بولنمسه اول ماده نک استفراغی صعب
و ذکر اولنان مواد صالحه یی افساده و استهلاکه مؤدی اولور و رقیق متشرب
و غلیظ ناشب ولزج لحج بو مذکورلرک کلیسی سهلا دفع اولنمغه مستعد
دکلدر بلکه دفعده رقیق قلیلا تخینه و ثخین ترقیقه و لزج قطعه محتاج
اولور حتی سهولت ایله دفع اولنمغه مستعد اوله نیچون اول رجل بزیم ذکر
ایلدیکلریمزدن بر شی فهم ایتمیوب متقدمینک نضجه اولان مقالاتلرینی استماع
ایلمدی و نیچون بزیم ذکر ایلدیکمز اخلاط منفونه دن تذکر ایلدی که اخلاط منفونه

اولادجل

رقیق ایسه تخثیره وخاثر ایسه ترقیقه محتاج اولور اخلاط منفوثه مذکوره
حق تأمل ایله تأمل قلیسه ایدن بزیم ذکر ایلدیکمزه متهمر اولور ایدی. واولدجلکه
نفس احوال قاروره یی بنجون تفکر ایلمدیکه حمیات حاده نك ابتداسنده قاروره ده
رسوب اولماز وبعد الابتداء ذات رسوب اولور واول رسوب محمود مرض فاعل اولا
ماده نك غیری دکلدر بلکه مرضا اولا وقبل النضج فاعل اولدیقدن صکره نضج
بولوب مندفع اولمشدر زمان ابتداده اول رسوب اولمدیغی عدم نضجه
بناء در اکر نضجك حصولینه رقت کفایت ایلسه ونضجك غایت مقصوده
مجرد رقت اولسه واجب اولوردی که اوائل حمیاتده دم وصفرادن قاروره ده رسوب
محمود موجود اوله فضل رسوبی انزفاعه استعداد ننده ونضجدن مقدم
اوائل حمیاتده طبیعت ایچون دفعی ممکن اولمدیغی کبی کذلك اول خلط ممرض قبل
النضج استفراغه طبیعت ایچون دفعی سبیل اولماز وقاروره نك حالتی بو کونه
تأمل ایدن کمسنه یه حال استفراغده بالضرورة علم حاصل اولور که قبل النضج قاروره ده
رسوب محمود اولمق ممتنع وصعب اولدیغی کبی کذلك نضجدن اول مواد ... استفراغی
متعسر وصعب اولور زیرا قبل النضج استفراغ بعضکره مواد تحریك ایدر وانلرك
فعلی مواد استفراغه واخراجه بالغ اولماز وبعضکره خلط خبیثه طیبه یی خلط
ایدوب طیبه یی اخراج ایدر پس اول رجل مثللو لره واجب اولور که جالینوسه
ویاخود ابقراطه حسن ظن ایدوب انلرك رسملرینه تقلید واعتماد ایلیه لر ویاخود
انلرك مرسوملرینه فضل تأمل ایله تأمل ایلدیکدن صکره مناقضه یه ومناقشه یه
سبیل اولدیغی رده رجوع ایلیه زیرا حق اوزره اولکیمسه مناقضه ایدن
کمسنه معذور اولور ولکن واجبدر که اول مناقضه ده امعان نظر واعمال
فکردن صکره اوله وبن ظن ایدرمکه اول رجل براز تجاربه واقف اولدیکه مواد
مذکوره یی قبل النضج استفراغ اکر نجاح اولدیسه اکر معذور اولوب دعواسی مذکوره
واما حاده کثیره ومتحرکه اولوب برعضودن عضو آخره منتقله اولسه بن ظن ایدرمکه
انلرك استفراغنده نضجه قرار اهمال اولنمز زیرا علی الفور استفراغ اولنمسه بعضکره اورام
سو ساعیه وغیر آفت احداث ایدر واستفراغ ترك اولندیغی زمان نضجه بلوغندن

وهو کما قال الدوانی المسالك النظر اتساع ظلفی آحق بالاتباع

زیرا نظره اولی حقاونابنیه ازکی اولور نیکا علیه شرع نظره اولی یی ذم ایدوب بیورمشدر ابا بنو الرأی الفطیر وشعرا ذم ایلمشدر وکم من عائب قولا صحیحا وآفته من الفهم السقیم واکابر علما بیورمشدر لیس فی الامور صائب من لم ینظر فی العواقب

مقدم

مقدم خطرده ایقاع وموادك کثیره نك زمان نضجی مطول کمیتی ومقداری معتدل
اولان ماده نك زمان نضجندن اطول اولور واکر بناء استفراغ نضجه تأخیر نده
خطر اکثر او لمغله قبل النضج استفراغ لازم اولور استفراغه ترتب ایدن مضرته
استفراغ نضجه تأخیرك مضرتی اکثر اولمغله ومع ذلك موادك کثیره نك
ایراثی اکثر اولمغله طبیعت آنی دفعه حرکت ایدر واکر استفراغات ایله اعانه ایلسه ک
سنك اعانتك طبیعتك فعلنه موافق اولمغله اول اعانتدن انتفاع
اولنور ومعلوم اوله که فصدده اولان نضجه انتظار ومسهلاتده اولان نضجه انتظار
مبلغنه بالغ اولماز ونضجه انتظار اخلاط اخرادیه یعنی دمدن غیری بلرینی اسهال ایله
استفراغه اولور وابتداء علتده فجن فصد تأخیر اولنسه زمان انتهاده فصد
ایلمه زیرا زمان انتهاده فصدك معناسی بوقدر بلکه زمان انتهاده قوت ضعیفه
اولمغله بعضکره فصد ضعف قوته مصادف اولوب علیلی اهلاك ایدر وکذلك
غلبه خلطدن خوف اولنوب احتیاط استفراغ ایجاب اکر ماده ده نضج یوغیسه
استفراغ ایله ماده ایچون زمان ابتداده تحریك اولنور اما زمان انتهاده مواددن
برشینی تحریك ایلیه حتی طبیعت غلبه ایدوب انضاج اتمدیکچه وبعد الانضاج طبیعت
موادی تحریك ایلمسه مواد بن تحریك ایله موادی فتوحاته توجه ایلیه طبیعت
تحریکه صدد نده ایسه سن تو تحریکی او جانبه ایلیه واکر ماده کثیر وتحرك
ویاخود تحریك اولنور ایسه آنی مع فعلها ترك ایله وموادك بطبعها
حرکتنه ابقراطه هاجیه تسمیه ایلدیکی وینبغی ان یستعمل الدواء المسهل بعد
ان ینضج المرض واما فی اول المرض فلا ینبغی ان یستعمل ذلك الا ان یکون المرض
مهیاجا ولیس یکاد یکون فی اکثر الامر مهیاجا بو ذکر ایلدیکی هاجیه دن مواد
وجهجر اوزره حرکتی مراد ایلدی واول استفراغ ضروریدرکه قبل
وقته ظهور ایلمشدر واول استفراغك عادیه موادی کفه ومنعه نشتر
تعرینه نك قوتی سقوطندن منعه نشتر کبیدر وفجن سن حاده استفراغ
استعمال ایلسه ك نائبه ده وقت اقلاعه ولا زعده ده وقت فترتده مراعات
ایله وبو وقت بردر اختیار ایله ویوم دورده اسهال وفصد ایله استفراغ ایله

محو را واول فاتحه

وبالصناعه ایلدیکلری استفراغ طبیعینک مثلی نک مضادهسی جهتنده
ایلمه وطبیعتک ~~حالا ایشلدیکی فعلی دوری حالی حرکتی اثناده ایلمسون یعنی~~
~~انلر فعلی قبل وقت دوری کلمسنه سبب اولمسون~~ حال دورده ایشلمکله اخلاط
اثاره اولنمسون وبالجمله وقت دورده تدبیر غلیظدن توقی واجتناب اولنور حتی ماء
شعیر سقی اولنمز نقل اکه سکر خلط اولنمز ولکن وقت دورده جلاب دخی سقی اولنمز
زیرا سکر مجاری یی تضییق ایدر واول مضایق ایله دوره کسر کلور واول کسرده خطر
اولور بلکه واجب اولان دوره اعانت اولنمقدر زیرا طبیب طبیعته معین در
ومنازع اولمق اکه جائز دکلدر ومعلوم اولکه بعضکره بر نوع دوایه حاجت اولورکه
انده قوت ایله ضعف جمع اوله یعنی فعالدن بر فعل واحد قوی وفعل آخر
ضعیف اوله وقوتی غلیظ لزج اولان خلطی اسهال ایتمکله اوله وضعفی اول
اسهال مجلس واحده ویاخود ایکی مجلسده مقصور ومغلق اوله وایکی مجلسدن
اندک عملی دخی معا کثیر اولمیه اول کثرت متعدده ومتعاقبه قوتی اسقاط
ایلمسون ایچون اما فصدده رأی بودر که اگر فصد مرافعه ممکن ایسه
فصد ترک اولنور اگر فصد مرافعه ممکن دکل ایسه فصدک عددنی تکثیر عددینی
تقلیل ایدوب اخراج واستفراغ اولنان دمک مقدارنی تکثیر دن خیرلو اولور
وواجب اولورکه دفعة کثیر المقدار دم استخراج اولنمیه زیرا دفعة دم کثیر اخراج
اخراجنه حاجت اولمیه اخلاط صالحهیی استفراغ ایدر ودم مله بعضکره اقتضا
ایدن استفراغات سائرهیه غذا باقی قالمز وبحرانات منتظره ایله احتیاج
ایتمکه صالح قوت دخی باقی قالمیوب قوت ضعیفه وعاجزه اولور ومعلوم اولکه
صداع ایله حمی بر کمسنهده جمع اولسه حمایه علاج اولی اولور ومعلوم اولکه
زمان انحطاطده باکه اولان حماده محموم صداع عارض اولسه اول حمانک
انحطاطی ترتیبه رد ایدر وواجب اولورکه اول خطردن خلاص ایچون صداع
تسکین اولنه وتجن صبر واضع محموم اولسه مرضعهسنده لبن اصلاح
اولنور ومحمومک قارورهسی بریرقان صاحبنک قارورهسی کبی ظهور ایلسه ورده
دلالت ایدر وعلاجی اکه ماء شعیر وسکنجبین سقی اولوردر او سقی ایله حما ساکنه

وهادیه

عجب یا وزکون ایچون بایت
وبراق حاضرلق ویهیا قیلنق
وار دوتی

وهادیه اولسه ورم معالجهسی قصد اولنور وتجن حما ایله قولنج دخی اولسه حاد اکه
قولنجک طریقی فتح وتحلیه اولنمیه اکه ماء شعیر سقی اولنمز واکر اکر میاه سقی
واجب اولور ایسه ماء دیلی سقی اولنور وانلر حقنهسی کثیر الدهن قیلنمغله حقنه
لینه قیلنور وقولنج فتح اولنز نقیدن صکره ماء شعیر سقی اولنور اکر حاجت وار
ایسه اما مسهلات محمومینی بعضکره اشربه دخی قیلنوب اول اشربه تمر هندی
ترنجبین وشیر خشت مثللودر اتخاذ اولنور وبعضکره اول اشربه ماء لبلاب وبعضکره
دخی خیار شنبر قیلنور وبعضکره دخی انلرک ایچنه سقمونیا دخی طرح اولنور وبعضکره دخی
جلاب ایچنه یا کثر سقمونیا سقی اولنور وبعضکره ماده غلیظه اولدیغی اکه صبر
سقی اولنمغه حاجت اولور واجود اولان بودرکه سقی اولنمیوب صبر عسل وماء هندبا
وماء یحصیدده ترتیب اولنوب ابن حبوب اتخاذ اولنه وبر قوم مسهلا حماده هلیلج
اصفر استعمال ایلدیلر وانلرک فعلنده بر منفعت ترتب ایلمز اولا اسهال
ایدوب بعده مسامات قبض ایدر واحشایی تسخین ایدر واکر هلیلج اصفر
سقی اولنمق ایجاب ایدر ایسه نضج تامدن صکره اولنمق واجب اولور ماء رماننی
سقیلنک منفعتی عظیم اولور خصوصا شحم ایله اوقاتنه اعتصار اولنه
وبعض مسهلات مستعملهدنلر بر مثقال بنفشه ایله بر قیراط وارنجه قدر سقمونیادن اتخاذ اولنه
مسهل وبعضکره انلرک ایچنه مقدار قلیل تفاح دخی قاتیلور وبعضکره صبردات مطفشنه دخی
دواء ایچنه سقمونیا قیلنور اول بو حب مثللودر که انلرک صفتی بودر [illegible] کزبره طباشیر
ورد هر برندن نصف درهم کافور بر طسوج سقمونیا نصف دانقه وارنجه قدر بوتلر کورلر
اخذ اولنوب حب اتخاذ اولنور وانلردن بر دانق سقی اولنور ویاخود شیر خشت بش درهم
ترنجبین بش درهم تفاح شامی عصارهسی سفرجل عصارهسی وزنلرن برابر کزبره رطبه عصاره
سدس جزء اشبو عصارهلر جمع اولنور وشیر خشت وترنجبین انده معمور ومسحوق
قیلنوب منحل اولمغه قریب اولنجه قدر طبخ ایله قوامه کتوریلور وبعده کافوردن بر بوجق
دانق وسقمونیادن بر درهم اخذ اولنوب اول تقویم اولنان دواده حل ودفع اولنز نقلدن
صکره ذکر اولنان کافور وسقمونیا انلرک اوزرینه ذر اولنور بجار ایله تحلل ایلمسون ایچون
حفظ اولنور وبعده ترک اولنور کتیرولکن دخی ایله منعقد اولنجه قدر وانلر دخی شربة.

یعصید حنظل ریلی دبیکلر برد
هندباء بر بتدر بر نوع هندبا
زهر اصفر اولور

اتخاذ اولنه

الطسوج کسفود الناحیة
وربع دانق معرب طسو

الناطف حلوا در کسر ایله پشمینه حلوا کبی ایلان ایلک اولور وانی موم

واحد سن ایکی درهمه ایکی بوچوق درهمه وارنجه قدر اولور وممکن اولورکه شیرخشت
وترنجبین وسکر طبرزددن ناطف اتخاذ اولنه واینچنه کافور وسقمونیادن اول
مقدار قیلنه که آنلرک بر شربتنده کافوردن بر طسوجه وسقمونیادن بر دانق
وارنجه قدر بولنه ونفسنه حبیب اولور غیر کریه اولنه وایام صیفده بارد حمامه
اولان کیمسنه حینئذ داخل اولملو زیرا کتانک اسثرو بو سنده صفیقا منسوج
اولان ثیابی گیمز خصوصا وقت عرقده اول ثوبی لبس اصلا جائز اولماز
زیرا اول ثوبی مشتمل اولان محمومک مواد باطنه عکس ایدر ومانع تحلل
اولور واول حمایه اقراص موافق اولماز ولکن بعد النضج والاستفراغ استعمال
اولنور واقراص اول حمایه حولطی اوفق اولورکه آنلرک معدهیه تشتیتی اولور دقیقیه
مشابهتی اوله وتبریده معتاد اولان کیمسنه عادتنی ترک ایدن کیمسنه ترک
عادت حسبیله حماکبر حالت احساس ایدر ولکن آنلرک اضرار حماده اضراری کبیر اولمز
بلکه تبریده اولان عادتی ترک حسبیله اولمغله ضرری خفیف اولور ذکر اولنان

محمومک تغذیه‌لری بیاننده در ؛ معلوم اوله که محمومه اوفق اغذیه
رطبه اغذیه اولور خصوصا صبیانه ومترعین حقلرنه اغذیهء رطبه زیاده
اوفق اولور مزاجنه مشاکل ومرضنه مضاد اولمغله وحمی حماده طبیعه
یابسه اولنسه نقل بتمامه خروج ایلمدیکجه اینی سن تغذیه ایلمه واجب
اولورکه حمیاتده نائبه‌نک نوبتی ولازمه‌نک اشتدادی وقتنده انلری خالی البطن
ملاقی قیله‌سن تغذیه‌سی وقتنده اهمال اولنسه وحمی محتلفه اکثر ذکر اولنان
نوبت کلسه طبیعت اول طعامی هضمه اشتغال ایتمکله مرض انضاجی وقهرینی
ذهول ایدر ومرض مستحکم وطویل المدت اولور وبو عذر ایله تغذیه زمانی انحطاط
وقتنه صکره‌یه تأخیر اولنور وحمانک وقت انحطاطی تغذیه معتاد اولان وقتنه
مصادف اولور ایسه اولوقتده تغذی زیاده اجود اولور ومعلوم اوله که
تغذیه وتبریدک انواعی وارد احدها هو جدا لطیف وثانیسی جدا غلیظ
وثالثی بینهما که متوسط اولور وانلرک هر کیمسنه لطافته مائل وکیمسنه کثافته
مائل اولور تبرید لطیف بالغ راسا غذایی ترک اولور وجدا غلیظ ولا اصحا

اغذیه

اغذیه‌سی تناول اولنور ومراتبده سلطان جانب لطافتده ولی ایدن مرتبه من بین الاغذیه
رمان عصاره‌سی وجدا رقیق اولان جلاب تناولی اولور وآنی ولی ایدن مرتبه وسط
ماء شعیر رقیق وبعده ماء شعیر غلیظ وبقول بارده ورطبه‌دن سومق
واسفاناخ وبقله یمانیه واول مثللو لر اولور وبعده کشک شعیر کما هو شعیرک
کشکی اولور بو مذکور لر مراتبده سلطان لطافتده ولی ایدنلر اولور اما وسطانی
جدا غلیظه ولی ایدنلر دجاج واطرافی وانلرک الطف تیاج وفراریج وانلرک الطف
طیاهیج وسمک وانلرک الطف اجنحه فراریج واجنحه طیاهیج وقلیل ورقیق بیض نیمبرشت
وجدا صغیر اولان سمک اولور وانلرک الطفی کما هو شعیرک کشکی وانلرک
الطف خبز سمیدک ماء بارد ده حل رقیق ایله محلولی اولور اما غلیظه اولنان
غذاء قوی اولور وکشک شعیر نعم الغذا اولورکه اول غذاده موجود اولان تخوینت
واتصال حالنده ملاست وزلق وجلا وترطیب ولین کیفیتلرینی وحمایه مضاده وعطشی (او اغدا)
تسکین وسرعت نفوذ وانغسال کیفیتلرینی تماما جمع ایدر وانده قبض
اولماز بناء علیه رسوبی ومنافذه تشبثی اولماز هر نه قدر منافذ ضیقه اولور
ایسه هو اکثر تشبث ایلمز وممرینده ومریئه آنلرک لصوقی اولماز وبعضلره بلغم
مثللو لره جلا اولور وکشک شعیرک طبخنده اجاده اولنسه البته انده نفخ
اولماز کشک وماء کشکدن الطف تدبیره حاجت اولورسه قرما اول
ماء عسلی سقی ایدرلر ایدیکه انلرک صوبی کثیرا ولدیزیرا اول ماء عسلک غذائیت
قلیل ومائیتی نفوذی وترطیبی وجلاسی وتفتیحی وادراری کثیر اولور و
وحرارتی هو ماکثیر ایله مکسوره در وماء عسل مذکور فی الجمله قوتی هو زیاده ایدر
وماء عسلی سکنجبین تالی اولور ماء عسلدن سکنجبین اغلظ واغذیه
وتقطیعی اقوی اولور وسکنجبینده مضرت تسخین ومضرت احشاء عسلده
اولدیغی مقدار اولماز اما شمدیکی زماننده عسل قصب یعنی سکر عسلدن
افضلدر خصوصا سکرک نقیسی اوله هر نه قدر سکرک جلاسی عسل جلاسندن
اقل اولور ایسه وکذلک سکنجبین سکری هو آنلرک کبیدر ولکن محموم سکنجبین
سوپی قصرا اولنسه بعضلره سنجرانات ایدر وسنج امراض حارده مخوف اولور

وبيزماء شعير و سكنجبين سقيلى ايچون كلام مفرد قيلمز و تدبير تلطيف
ايلكلى مادۀ مرض اقتضا وايجاب ايدر و آنكله طبيعت ماده يى انضاجه و تحليله
قادره اولور و تلطيف تدبيره اولى اولان وقت وقت انتهادر زيرا اول وقتده
طبيعتك ماده ايله قتاله ومحاربه يه اشتغالى مشتد اولور و اول حالده شىء
اخره و غليظ غدايى هضمه اشتغال طبيعته لائق اولمز و خصوصا بحران قتنده
اصلا لائق اولماز اما قبل وقت الانتها هر نه قدر محاربتما واقع ايسه لكن مستحكم
دكلدر و تلطيف تدبيره مقتضى اولان نسنه لردن اولور فصد واطلاق بطن
وحقنه و تسكين وجعه حاجت بس بو خصوصلره حاجت قتنده واجب
بودركه ذكر اولنان حاجت قضاسيله اشتغال اولنه وانلردن فراغدن صكره غدا
استعمالى واجب اولديغى اكر اشتغال اولنه اكر تناول غدا ايله مانع آخر يو غيسه
و تغليظ تدبيره مقتضى اولان قوتدر اولور و تغليظ تدبيره اولى اولان وقت
قوتك ماده يه عدم اشتغالى وقتدر اولوركه اول وقت علتك اوائلى زمانيدر و واجب
اولوركه تدبير تغليظا ولنديغى اولرك تناول ايدجكى غداء غليظى تفريق ايليوب
تغليظك ضررينى تفريق ايله تدارك ايليه زيرا غداء غليظى مفرقا تناول قوته
خفيف اولور و فصل صيفده غدانك تكثيرى زياده اولمغه حاجت اولور اول فصلده
تحليل زياده اولمغله وكذلك اول فصلده تفريق غدايه حاجت زياده اولور زيرا
غداء كثير دفعة تناول اولنسه قوۀ هاضمه آنى هضمه وفا ايلمز و اول فصلده
بدنك تحللى تقاربى ايله اولمغله بدل ما يتحلل اولان غدانك تقاربى ايله اولمق
اليق اولور اما شتاده امر عكس اوزره اولور شتاده تحليل قليل اولمغله بدل
كثيره حاجت اولماز و حاجت مقدار بدل اكله اعطا اولنديغى دفعة اعطا اولنمقده
ضرر اولماز زيرا مقدار غدا قليل اولمغله آنى هضمه قوت وفا ايدر و تفريق غدا اقتضا
ايلمز و دفعة هضم ايدر و فصل خريفده مادن رديدر واكثر بناء قوت حفظ و ماده يى
قهر اراسنده تلطف اولنه و اول فصلده قليلا قليلا غدايى تفريق اولى اولور والحاصل
قوتك ضعفى قتنده تفريق غدا اولى اولور و معلوم اولكه قوت تقاضا ايتمسه واجب
بو اولور ايديكه ابلغ تلطيف ايله غدا تلطيف اولنه ولكن اول تلطيف ايله قوت ضعيف

اولور

اولور و تلطيفه احتمال ايلمز و خور و ضعف قتنده مرضه علاجك منفعتى اولماز و سنك
بيلديكك كبى مرضه علاج ايدن هو تر طبيب دكلدر بلكه طبيب آلاتى قوتدر ايصالك
حاد ميدر و بونى فحص سن تصور ايلديكك ايسه واجب اولوركه علته نظر اولنه
اكر علت جدا حاده ايسه يعنى اول علتك منتهاسى قريب ايسه و سن قوتك عدم
ضعفنه و خورينه حدس ايدر ايسك قوت ماده يه تسليط ايدوب غداء غليظ
ايله قوتى مشغول ايليه ولو بترك الطعام اصلا تدبيرى تلطيف ايله و خصوصا يوم
بحرانده تلطيف بالغه اقدام ايليه واكر بيلورسكه مرض حاد مطلقدر وجدا حاد دكلدر
واجب اولوركه مريضك غداسى تلطيف وسط ايله تلطيف اولنوب مبالغه اولنميه لكن
منتها قتنده و خاصة يوم بحرانده تلطيف حاد مطلق مرضده غايه ابلاغ اولنور
وحاد مطلقده سبب عظيم حسبيله منتهادن مقدم تلطيفده مبالغه اولنمق
لائق اولور و اكر مرض مزمن و ياخود مزمنه قريب ايديكى معلوم اولور ايسه
تدبير تلطيف اولنمز زيرا مرض مزمنده تلطيف اولنسه منتهايه وارنجه قدر قوت
سليم اولماز ولكن مع ذلك سنه لازم اولوركه جميع اصنافده اول تدبيرك
اغلظ و منتهايه موافق و مواصل اولان اخر تدبيرك الطف اوله و بينهما ده
تدرج اولنه حتى قوت منتهايه قريب اولنجه قدر محفوظه اوله و فحص مرض
منتهايه قريب اولديقده تدبير تلطيف ايدوب قوت ماده يه ارسال اولنور
و تدبير غليظ ايله قوتى هضمه مشغول ايلكدن اجتناب اولنور و قوتك قويه ايديكى
معلوم اولسه بعضلره جلابه و جلاب مثللو نسنه ولو اسبوعا قصر اولنمق
حال اقتضا ايدر خصوصا حميات اوراميه اولا اقتصار زياده واجب اولور و اكر حاله
قصردن ضعيف خوف اولنور ايسه ماء شعيره اقتصار اولنور و فحص حال
سكلمشبه اولوب مقتضاء مرض تلطيف و تغليظدن فتقيس ايديكى فرق اولنمسه
تلطيفه ميل زياده يه ميلدن اولى اولور ولكن قوته واحتمالا مراعات اولنوب
حسب الطاقه تلطيف اولنور [illegible] و بعضلر زعم ايلديلركه امراض حاده ده [illegible]
تغذيه و تقويه اولى اولور و فحص قوته اول غدانك ثقلى و حملى اولور ايسه استفراغ اولنور

زیرا استفراغدن زمان نضجه انتظارك معناسی بو قدر استفراغ سنك
یدکره ورم دایلدیکك وقتده استفراغ ایدرسك طبیعت کرك ایسه کرك استفراغ
ایلسون وکرك ایسه استفراغ ایلمسون واول بعضلك بو زعم خطا اولدیغنی
بیز ساکم بیلدیروب تعریف ایلدیکك بلکه قوتك سقوطندن قجون سن خوف
ایلسدك اول زمان تغذیه اولی اولور وابدانلرن بعض بدن مرارلو اولمغله
آنلك تدبیرین بیزم ذکر ایلدیکمز تدبیره مخالف اولور وخصوصا اول بدن صاحبلرنك
کثیر المقدار اغذیه یه تناولنه اعتیاد اوله اول مثللو کمسنه تغذیه یی ولو فی ابتداء
الحمی ترك ایلسه وبلکه حمانك اصعب اوقاتی اولان زمان انتهاده ترك ایلسه
آنلك حالی ایکی امرك برندن خالی اولماز زیرا انلرك قوالری ضعیفه ایسه
انلره غشی کلوب قریبا هلاك اولورلر واکر قوالری قویه ایسه دنبولر واقع
اولورلر وانلرده دقت انف وغور عین ولطوء صدغ مثللو علامات دنبول ظاهر
اولور وبعضکره ذو اقویایه [illegible] اول حالت ظهورندن مقدم غشی عارض
اولور معده لرینه مرار لاذع منصب اولمغله وبعض ناسك نوع حطم
وفرط وکثرت اوزره اولور لکن انلرن غدا منقطع اولسه الم ضعف و
وهزال عارض اولور منع غدایه احتمال ایلمز وحرارت غریزیه سی جدا قویه
ویاخود جدا ضعیفه اولان کمسنه نك کلیسی ترك غدا اوزره صبری
اولماز وانلرك بعضلرینه ترك غدا ایله عدم صبر حسیله ترك غدادن
معده لرینه وجع والم اولور واکر صداع ذو بالمشارکه عارض اولور وانلرك
اول حالده رجوعه عزم مصابره قبیلندن اولور وانلر بعضکره ماء شعیر
ایله قناعت واکتفا ایدرلر وبعضکره ماء شعیره زمان عصاره سی
ویاخود آنلك امثالی خلطیه محتاج اولورلر فم معده یه تقویه ایلسون ایچون
وبعضکره انلر رسن تنقیه یه محتاج اولورسن وبدنی مرارلو اولنلردن
چوق کمسنه لر ضعیف اولوب غشی مرتبه سنه قریب اولورلر واکثر سبب
ضعفلری شدتی اولماز بلکه فم معده یه مرارك انصبابی اولور وقجون انلره

تغذیه یی ترك ایله

رفق ایله قبل الطعام

الالیم

حار ایله

سکنجبین ماء ممزوجا کثیر اسقا اولنسه وشراب ماء کثیر ایله ممزوجا اسقا اولنسه
اخلاط صفراویه قذف ایدر وآنلك قوة قاذفه سی قویه ومستور اولور وقجون اکه
ربوب وقوابض سقا اولنسه قذف ساکن اولور مشایخ وصبیان وضعفا جوعه
مصابره سی اولمیان قبیلندن اولور وکهولك جوعه مصابره سی شدید اولور وشبان
مصابره ده کهوله ولی ایدر وخصوصا بدنی ممتلی وغیر متخلخل اولنلرك مصابره سی
کهوله زیاده قریب اولور وجوقکره اطبا بو مثللو مرضالرده وجه آخردن
خطا ایدرلر زیرا انلر اول امرده غدایی انلردن منع ایدرلر وقجون مرض منتهایه قریب
اولوب قوتك سقوطن بیلسه لر اول وقتده ضرورة علیلی تغذیه ایدرلر واول تغذیه یی کیجه لرده
ایکی جهتدن خطالرا اولور واکر انلر ابتداده تغذیه ایلسه لر وانلرك اول تغذیه
لری خطا اولمش اولسه انلرك خطاء وغلطی اول ایکی وجهله اولان خطادن
اقل وادنی اولور بعض جوعه مصابره سی اولمیانلر مصابره سی اولمق زعم ایله ابتداء مرضده
تغذیه ایلمیوب منتهاده تغذیه ایلسه لر خطا ایکی وجهدن اولور بر ابتداده ترك
تغذیه واخر انتهاده تغذیه اولور وقجون عکس اوزره مصابره سی اولنلر
مصابره سی اولمق زعم ایله ابتداده تغذیه ایلسه وانتهاده ترك تغذیه ایلسه
انك خطاسی انجق زمان ابتداده تغذیه ده اولمغله خطا وجه واحددن اولوب
اخف وادنی اولور وبناء علیه مصابره ده وعدم مصابره ده اشکال اولنسه زمان
ابتداده تغذیه ترك تغذیه دن اولی اولور واول مرضالره نزلات نجحه ومراریه
وسهر عارض اولور عدم نضجدن قلق واضطراب حسیله وانلر تقلقل وتملل
ایدرلر ومنهدم اولوب سقوط ایدرلر وقوالرینه مواد ضغط ایدر وبخارات کثیره
اولور وقوع اولمیان صوت استماع ایدرلر وفراشه منقلب اولوب وجودی
اولمیان نسنه لر تخییل ایدرلر وفم معده لرینه وجع اولمغله مرتعش اولوب سفلانی
شفه لرینه اختلاج عارض اولور ومعده لرینه ثقل اولمغله نفوسلرینه حزن اولور
سکنجبین وماء شعیر سقی ایدنمه اولان قانونك بیانندر ماء شعیرك
کیمیسنده جرم شعیردن برشیء اولماز ولکن اول ماده انجق شعیرك قوتی وصورتی
بولنور واول وجهله اولان ماء شعیردن نفع طمع وعلاجه مدخل اولمق انجق طبخ
اولنمق

اولوب عروقی واسع اولنلر هواء بارده ده

مستوفی اولدیغی اولور و اول ماء شعیرك اجودی اولدر کم انك صویی بکرو اسکرجه
و شعیر اسکرجهٔ واحده اوله و طبخ ثلث احمال زائل اولوب ایکی خمسی باقی قالنجه قدر
اوله و اول ماء شعیردن احمر رقیق اخذ اولنور یعنی شعیر صو ایله طبخ اولندقده
انك صویی اولا رقته مائل اولور و ایکی خمسی قالنجه قدر طبخ اولندقده انك صوینك
لونی حمرته ضارب اولور اول وقتده ماء احمرك اوزرنده اولان رقیق اخذ اولنور
غلیظ و ثفلی اولان خاثر ترك اولنور ماخوذه ماء شعیر رقیق دیرلر انده غذائیت اولنور
اقل و ترطیب و غسل و فضولی اخراج و موادی انضاج کثیر اولور و تبریدی معتدل اولور
و ماء شعیرك بر صنفی دخی واردر کم آنده جمیع شعیرك جرم دقیقی اولور و بو صنفده
باکه احتباس اولان بودر کم انك طبخی کثیر اولمیه بلکه آنك طبخی نفخنی سلب و ازاله
ایدرجه مقدار اولوب شعیر ازوجت احرات ایلمك مرتبه سنه ابلاغ اولنمیه و ماء شعیرك
بو صنفنده غذائیت اکثر و غسل و انضاجی اقل اولور و کثیرا ماء شعیره بجوهرها
بارده اولان معده ده محض عارض اولور هر نه قدر اول معده ده سوء مزاج اولور
حرارت غریبهٔ کثیره استیلا ایلمش ایسه دخی مزاج اصلیسی بارد اولمغله انده ماء
شعیر اکثر شیئی و محض ایدر و ماء شعیر بعضکره بقشره و بعضکره دخی بلاقشر
طبخ اولنور و بنم قتمده سکنجبینك اجودی بودر کم انك طبخنده اولا سکر قدر
ایجنده تسویه قیلنور و بعده خل خمر و خل ثقیف متون سکره عالی اولمیوب بعض
محلی مستور و بعض آخر محلی مکشوف اولنجه قدر اوزرینه صب اولنور و اول قدرك
تحتنه جمر هادی وضع اولنور حتی خل ایجنده اولان سکر من غیر غلیان ذوبان ورماحار
ایدنجه قدر ترك اولنور و بعده رغوه سی اخذ و التقاط اولنوب سکر خل ایله امتزاج
و اختلاط ایدنجه قدر و بر ساعت بلا تکثیر الحراره ترك اولنور و بعده اوزرینه ایکی
اصبع مقداری عالی اولنجه صو صب اولنور و قوام حاصل اولنجه قدر رقیناً دیلور
و سکنجبین ایله ماء شعیرك جمع مجرب اولور و ماء شعیر اکثر حالده اول جمع
افساد ایدر و واجبدر کم ماء شعیر یابس طبیعت اوزره سقی اولنمیه بلکه اول
یابس الطبیعه اولا مرطب حقنه ایله استعمال اولنوب بعده ماء شعیر سقی اولنه و اکر معده ده اولندده
ماء شعیر محض ایدر ایسه ماء شعیرك ارقی سقی اولنور و اکر ارق دخی محض

ایدر ایسه

ایدر ایسه اول ماء شعیر اصل کرفس ایله و اول مثللولر ایله معا طبخ اولنور و اولدی
محض ایدر ایسه اکر فلفلدن برشی خلط و مزج اولنمغه حاجت اولور خصوصا
اولماز ماده ده رقت و حرارت شدیده دخی ایسه فلفل خلطنه حاجت اکثر اولور و آنك
غائله سی اقل اولور و ماء شعیرك نفخی کثیر اولور ایسه محرورینه سقی اولنیه ماء شعیره
خل خمردن مقدار قلیل مزج اولنور و لکن بکرهٔ سکنجبین سقی اولنسه و اخلاط
انکله تقطیع ایدوب فضولی اندفاعه تهیئ و مستعد اولنسه ایکی ساعت صکره
اولا مذکور اولان ماء کشکدن رقیق سقی اکر اتباع اولنور سکنجبینك قطع ایلدیکی
غسل و جلا و اخراج ایلسون ایچون و علیله عشی کلوب غذا معده دن مفارقت ایلمش اولسه
ایکی بکره سکنجبین سقیسنده آکر ضرر اولماز و بعضکره ترطیب زیاده اولسون ایچون
ماء شعیر سقیسندن مقدم جلاب سقی اولنور و جلاب سقیسی نره تقدیمنه اول زماندن
حاجت اولور کم بدنده و لساننده یبس غالب رؤیت اولنه و ایکیسنك دخی ایکی ساعت
مقدم تمر هندیدن برشی سقی اولنمغه بعضکره حاجت اولور حمیات حاده معالجات
بیاننده در اما بونلرك اقدم تلیین و ادرار و انضاج و بعده استفراغ بالدوا
حقنده و کذلك اول احوالك تغذیه حقنده ذکر اولنان مقالاته بو مقامده تذکر
ایلمك واجب اولور اما تسکین حرارت تطفیه نك وجوهی بودر کم اول حرارت تبرید هوا
و تبرید غذا و اطلیه و ضمادات ایله تطفیه ایدر و لعاب بزر قطونا و لعاب حب السفرجل
و بقلة الحمقا و رب السوس و بو مثللو ادویه اغزنده امساك ایله دخی حرارت تطفیه
ایدر و عطشی تسکین ایدر زیرا مرض حاد صاحبنك بوغازینه تعاهد ایدوب
رطب قیلمق و رطوبتی ابقا ایلمك اول حاد مرض معالجه سنده مهمات نافعه دندر
اولور و آنلر بعضکره اول حقنه دن انتفاع ایدرلر کم آنك ترکیبی بودر کم
بطیخ هندی عصاره سی قثا قرع بقلة الحمقا دهن ورد و کافوردن برشی و ...
هوا مهما امکن مبرد اوله و مبرد دکل ایسه تبرید اولنه ریاح و منع ایله و مراوح
کثیر تعلیق ایله و جمع کثیر منضود ایله و اکر محمومك مسکنی طین حر ایله و خصوصا
صیمان یرینه قطن برد خلط اولنان طین حر ایله تطیین اولنمش بیت فیلنور ایسه
اجود اولور و اکر اول بیتده فوارات و رشاشات وضع اولنوب انده ماء عذب
و نصب

سیلان ایلسه وانك حضجی برکه وحوض اوزره اولوب اول حوضدن اوزری شبکه
ایله تغطیه وستر اولنوب اوزرنه اویودیغی طبریدن وطبری حتی اولوردن
قیلنور وسائر فرش اطرافی خلافدن وسفرجل وریحاندن قیلنوب اوزرینه
ماء ورد وتفاح ونیلوفر وبنفسج نوع فرش اولنور واطرافنه طبقلر ایله طیبة
الریح اولان فواکه فلقلر وپارچه‌لر وضع اولنور تفاح سفرجل کمثری انواع کرکی
انلرکی رایحه‌ئ طیبه بس اوله واوزرینه ماء ورد مرشوش اوله ونیلوفر وخلاف نوع
اولوب اوزرلرینه صندل وکافور حزور اوله وشراب عطوردن نوع برشئ بیله
تقطیر اولنه بس انلرك بو حنوال اوزره اولان سکناسندن نفع غایته بالغ اولور
بو مذکورلر هوا انزبیر ایدر اما انلرك تبریدغدالری سندن بیلدیکلری اوزره درکه
انزه استعمال اولنان غدادن تبرید ایله تلیین نوع استعمال اولنور ایسه انزه ماء
قرع وبطیخ هندی صوبی وخاصه هندیا صوبی وماء قثاء وقند وخس مع الخل استعمال
منفعتی غایته بالغ اولور وانلرك عطشلرین تسکینه صالح اولور اول فقاع که
خبز سمیذ ایله بعد تصفیة شدیدة دوغدن متخذ اولان ماء جبندن اتخاذ
اولنه واگر طبیعت مجیبه اولوب مع التبرید جبس طبیعت قصد اولنور ایسه
رمان مز عصاره‌سی ورمان حامض عصاره‌سی وماء حصرم وماء التوت الشامی
وعیر مملوح اولان حماض لیمو صوبی وماء حماض اترج وماء ذرشك بعض انبر بار
صوبی سقی اولنور اما اطلیه وضمادات عصاره معلومه‌دن قیلنور وخصوصا ماء
ورددن ویاخود عصاره ورد ایله صندل وکافوردن قیلنور وماء کزبره وماء
هندبا بذی ذکر اولنان ماء وعصاره‌لر ایله تبرید کثیر اولور وبزر قطونا لعابی خل ایله
وماء ورد ایله اول قیدن اولور وکیدر میرد ایله تنطیل اشیاء نافعه‌لرك اعظم
اولور زیرا مخیخه کیدر معتدل اولسه انزه حمایه صلاح عظیم حاصل اولور وبعضکره انکله
بول نوع صالح اولور واول حاده سعال ونزله ویاخود راسنده ثقل وتمدد وار ایسه
بخار انلرك کثرتنه دلالت ایدر وواجب اولورکه راسنه مصب ایلیه وخل نوع صب ایلیه
بلکه بحسب اقتضاء الحال بخار میاهه الباب ایلیه اگر حاده نزله وسائر ذکر اولنان نوع
بربوغیسه نطولات واطلیه‌دن مراد ایلدیکمی استعمال ایلیه وراسه اشتعال حالنده

استعمالی

استعمالی مضر اولان نطول باش اوزره لبن حلب اولور زیرا بعضکره راسنه حلب لبن
ورم احداث ایدوب علیلی اهلاك ایدر وراسنه متلئه ایکن آنی تنطیلك اسلم واولی
بخارك مرار اولوب طباعی لمدیغی وقت اولور بلکه راسده بخار مرار اولدیغی اول
راسه تنطیلك نفع اولور ضرر اولماز وراسده بخار مرار اولدیغی حال نوم‌دن وسلامت
وخیشومك رطوبت ویبسندن معلوم اولور وقچن بس علیلك نوم وسباة
ورطوبت خیشوم رؤیت ایلسك تبریخ وتنطیل ایلمکدن حذر ایله وحادهٔ اسفله
جذب ایچون سعی واجتهاد ایله واگر علیلك یوزنده وبورننده حمرة شدیدة رؤیت
ایدر ایسك بورنندن دم اساله ایلمکه باش اولماز وانلرك کبر اضمن ایله تبرید اولنور
وقچن تبرید ایلدیکده واجب اولورکه تبریدین تعریق وتحلل وقتنده مصادف قیلمیه‌سن
وبو وقته مراعات اولنمق واجب اولور زیرا اول تبریدك عصاد فه‌سی طول علته
سبب اولور ومع هذا بعضکره طول علت علتك حرتندن اسلم اولور وحمیات حاده
واجب اولورکه سجده وقوعندن حذر اولنه زیرا سجده ضعف قوتی زیاده ایدر واخلاط
وفضولی اعماقه صایره واعمادن حذف قیلمقدن طبیعت ممتنع
ومنقبضه اولور مکرکه فضولره کثرت وغلبه اوله واول اسبیلن بعضکره فضول
اعالی‌یه رجوع ایدوب شراسیفی ایلام ونفخ ایدر وراسه نوع ایلام ایدر وبعضکره شراب
خشخاش ایچون ماده رقیق تخثیر وانضاجره وتنویمه موقع عجیب وار در حمیات حاده‌ده
اولان اعراض صعبه‌یه ذکر اولنور بیزاولا حمیاتده اولان اعراض وبعد
معالجاتن ذکر ایلرز وبعده حمیات حاده‌یه تفصیله شروع ایلرز واول اعراض
نافض وبرد وقشعریرت مثللو لردر وکذلك عرق کثیر ورعاف مفرط وقیء عنیف
واسهال مضعف وطاقت کتورلمیه‌جك قدر عطش مفرط وسبات کثیر وارق
لازم وخشونت لسان وتحولت فم وعطاس وصداع صعب وسعال متواتر
وسقوط شهوت وبولیموس وشهوت کلبیه وشهوت ردیه وفواق مثللو لردر
نافض وقشعریرت وبرددن افراط اوزره اولنلرك تدابیردر بو مذکورلرك
عرقه تابع اولنلری سعیا صالح اولور انلر ایچون تدبیره حاجت اولماز وبحرانی
اولنلر نوع مرافعه ایچون معارضه یه حاجت اولماز وضعف حسبیله اولنلر نوع

معارضه اولنمز و اول اسبابك غيرى يلرينه عارض اولنلرى بعضكره تسكين ايدر اطرافى
دبط و رفق ايله دلك و دتادين تسخين و اكر حاجت اولور ايسه دهن شبت و دهن
بابونج ايله تمريخ ايلمك اما قوراولنلرده اول احوال و اعراض دائم اولسه
اول اعراض كرك حميات و كرك غيرى اولسون حرحالده واجب اولوركه اطرافى
مواضع كثيره دن دبط اولنه و دهن بابونج و دهن اصل سوسن ايله تمريخ
اولنور و بعض ناس عاقرقرحا و جندبيدستر و شيح و فودنج و بورق و
فلفل و عاقرقرحا ايله غرغره قوى و محتمل اولور و بعضكره قوت انى نه
تجاوز ايدر لطوخات خردل و حلتيت استعمالنه قوى اولور و بعضكره
اول ادويه صودة طبخ اولنور و اول مطبوخده دهن طبخ اولنور و ماء جرجير
ياكز و يا حوذ و يا حوذ ايجنده دهن طبخ اولنان ماء جرجير و كذلك
جبق مطبوخ و جبق صويى بو بابده قوى الفعل اولور صفة دهن جيد
شبت يابس مرسذاب فودنج فلفل عاقرقرحا اشبوادويه لر اخذ اولنور
شراب ايجنده طبخ ناعم ايله طبخ و تصفيه اولنور نقلنده صكره مصفاسنده
دهن مازائل و دهن باقى اولنجه قدر طبخ اولنور و مروخا استعمال
اولنور و نافض ده بعض مستعمل اولان ادهان قوتيه دن اولور دهن
قسط و دهن شيح و دهن قيسوم و دهن سوسن و دهن حر و برقيه
دهنه اوج درهم فلفل و بر دانق عاقرقرحا خلط اولنور و دهن
ايجنده مطبوخ اولان افسنتين و يا كرفس ايله طبخ اولنان زيت استعمال
اولنور و زيت حار ايچنه دخول ايلمك جدا نافع اولور و بعضكره مشروبا
استعمالنه حاجت اولور و چوقكره حرارتى بيننده و ظاهره اولان عارض حار
شرب ايلمك اول اعراض تسكين ايدر و اكر اول مذكورلر تسكين ايلميوب
اول ماده اغلظ اولور ايسه صو ايچنده انيسون و فودنج و بزر كرفس و
مصطكى و جرجير و شبت و اول مثللو ادويه لر طبخ اولنوب استعمال
اولنور و شيح و قيسوم و فودنج و شبت و اذخر و سذاب و مرزنجوش
و قسط و بزور حاره اشبوادويه طبخ اولنان صويك بخار استعمال اولنور و ادويه
واداره

واذا اطلق الجبق يراد به الفونتج البرى الذكر

فيلنوب

وادرارى قوتلو اولان بالجمله ادويه نافض تسكين ايلر و دبع و دبع مثللو اولان
نافض عظيم مسكنى اولان ادويه دن اولور بر مثقال قسط ماء حار ايله شرب ايلمك
و كذلك بر مثقال غاريقون ماء حار ايله شرب ايلمك و غاريقون ايچون منافع
وارد ر و بعضكره آنكله افيون خلط اولنور نقلنه تنويم و تعريق ايدر و نافضك
شدتن منع ايدر و غيرى فوائد ده اولور و كذلك ايرسا دن بر مثقال مقدارى
ماء حار ايله سقى اولنور و قطراساليون دن بر مثقال ماء حار ايله سقى اولنور
و بو بابده نافع اولان مركبات ترياق الاربعه و ترياق عزره و كمونى و فودنج و
فلافلى و ايجنده سذاب و حلتيت و عاقرقرحا و فلفل قيناديلن شراب اولور حب مجرب
بو حب نافضدن اخذ ندن بر ساعت مقدم عليل مر قدر او زره مستور ايكن عليله
سقى اولنور و هواسر نار و دثار ايله تسخين اولنور و بو وجهله اول استعمال
اولنديغده نافض تعديل و يا خود منع ايدر و انك تركيبى بودر ميعه مر افيون
جاوشير فلفل هر بر ندن بر جزؤ اخذ اولنوب سمن ايله معجون قيلنور و
شربة واحده سى باقلاه مقدارى اولور و كذلك جاوشير جندبيدستر دوقوا
حلتيت عاقرقرحا افيون و زنار بر ابر اخذ اولنوب نسخة اولا كبر عسل اولنور نسخة
جيده جاوشير سكبينج انجدان كمون كرمانى بزر كرفس فلفل هر برندن بر
بوچق مثقال بزر بنج زعفران زراوند جندبيدستر فربيون مر نانخواه زنجبيل
هر برندن ايكيشر دانق بزر حرمل عاقرقرحا هر برندن بر مثقال بو ادويه لر اخذ
اولنوب عسل ايله معجون قيلنور شربت واحده سى بندقه مقدارى بر جدا
حار اولان ما ايله سقى اولنور و بعضكره شراب مسخن شربنه حاجت اولور
و بعضكره ده اسهاله حاجت اولوب ايارج و سفرجلى ايله تمر اسهال اولنور بلكه نافض
منعب اولوب بلا احما اولور ايسه اكه حب منتن سقى اولنوب اندن شفا حاصل اولور
حمياده عارض اولان عرق مفرط تدبيريدر عرق مفرط بحرانى اولنلرينه
حسبما امكن منع ايتمك لايق اولماز اما عرق حدن تجاوز ايدوب حبسنه ضرورت
داعيه اولسه واجب اولوركه آنده موضع ترويح و تبريد اولنه وانزه غنا حاصل
اولمز ايسه موضع بارده ده ترجيح اولنه بعض عليل صالبخه وضع اولنوب تحجير اولنه

حب

وظهور ايدن عرق مرة بعد اخرى نشف اولنمز زيرا تكرر نشف تكثير عرقه سبب اولور
وبعضلره هو اول نشف غشيه سبب اولور زيرا عرقى مسح زياده ايدر وكثرت عرق ايله غشى
عارض اولور وترك مسح عرقى حبس ايدر و واجب اولور كه بدنى دهن ورد ايله
تمريخ اولنه وكذلك دهن آس و دهن خلاف و دهن جلنار ايله هو تمريخ اولنه
ويا خود اول مياهدن دهن اتخاذ اولنور كه انده سفرجل عفص و تفاح و عفص
وورد وجلنار طبخ اولنه و تصفيه اولنوب اول ماء مصفاده دهن طبخ اولنه
طابخك معلوم اولديغى اوزره يعنى صو زائل و دهن باقى قالنجه قدر طبخ و بعضلره
اوزرينه حب الآس مدقوق وجلنار وكهربا مسحوقا ذر اولنور و اول دهن
حبس عرق ايدر و بعضلره هو ماء ايله ممزوج خل و حصرم عصاره سى دخى حبس
ايدر وجلنار طبيخ و طبيخ عفص و طبيخ آس حبس ايدر و عصارة الخلاف
اولبابده فعلى عجيبدر و حى العالم صوييه هو حابسدر و امر عرقده بن مشتد
اولسه العبة باردة ايله وصمغ ايله طلا اولنور و خصوصا اول مثللولرده
صندل و كافور دخى قيلنسه و خصوصا اول ايكى دوا انك كندويه صندل قاتيلو
ترويح هو اولنسه حبس زياده اولور و دخى امر مشتد اولسه واجب اولور كه
اطرافنه ثلج وضع اولنه ويا خود اطرافى ثلجه ادخال اولنه ويا خود مصابره
ايدر ايسه ماء بارد ايله استحمام يعنى اغتسال ايليه حماده عارض اولان
رعاف مفرطك تدبيريدر واجب اولور كه رعافدن بحرانى اولنان ممكن
اولديغنجه دفع اولنميه و حميات ده دفع رعاف واجب اولديغنده اطراف
ربط اولنور و ايكى منخرلرك قنقيسندن رعاف خروج ايدر ايسه اول
جانبه محجمه وضع اولنور و بعده اول موضع تبريد اولنور و تبريد ايدوب دم رعافى
حبس ممكن اولديغنجه محجمه وضع اولنمز و بورونك باب الرعافنده مذكوره
اولان قطورات تقطير اولنور و اكر مانع يوغيسه باشى باب الرعافده
مذكور اولان مبردات راس ايله تبريد اولنور و بعض كرة اصحاب بحرانده رعاف
اصابت ايدر و اول رعافك اعانت اولنمغه حاجت اولور زيرا رعافدن بعده
شفا حاصل اولور و اكر رعافك افراطندن خوف اولنور ايسه بزم قريبا ذكر ايلديكمز

ايله

بعض وجهله استعمال اولنسه

منخرى ولى ايدن

مرعفا معلق ايله

ايله قطع اولنور حميات ده عارض افراط اوزره عارض اولان قيئك تدبيريدر
بحرانى اولان قيئ هو قطع اولنمز الا ضرورت حسبيله قطع اولنور و اكثر
او فائده انلر قيئ و غثيانكرى بينه قيئ ايله وخلط موذى استخراج ايدر
سكنجبين و ماء حار مثللولر معونتلرى ايله قطع اولنور و بعضلره تقويه يه
حاجت اولوب سكنجبين ساذج بر لكنه سكنجبين بزورى ايله تقيئه
اولنور و اكر اول خلط موذى منتشر و غليظ ايسه صبر و ايارج مثللو
ايله اسهال اولنمغه صالح اولور و اكر منتشر دكل ايسه بعضلره ايارج صبر
اكثر نفع ويرر و اكر منتشر اولوب غليظ اولمز ايسه سكنجبين ايله ماء
حار ايله تنقيه ايدر و بعده ماء رمانين سقى اولنوب تعديل اولنور و انى هو قى
ايدر ايسه مرة اخرى سقى اولنور معده معتدله اولوب قى ساكن اولنجه
قدر و حب رمان ايله شراب نعناع هو آنك كبيدر و بعضلره معده يى
تبريد هو قيئ تسكين ايدر و اكثر اشياء عفصه تقريب اولنمق لايق
اولماز و عفوصت و حموضت حسبيله قبض ايدوب قيئ تسكين ايدر انلر ماده
منتشر بر اصحابنه تقريب اولنمز و انلرك تقريبى ردى اولور و تشرب زياده
ايدر اما ماده غير منتشره اولور ايسه اكثر اول قوابض تقريب ايله قذف
ايدرلر و اكر ماده غليظ اولوب اسفله مائل ايسه جهت فوقدن
قذف ايچون معده تقويه اولنور و دخى قذف صفرا دائم اولوب اصحاب تشريب
اولمسه انده قوابض استعمالى و خصوصا اول قوابض ضماد ايله استعمال
نافع اولور مثلا قشور رمان و عفص مثللولر دخى شراب ممزوج ايله و
يا خود خل ممزوج ايله ضماد اتخاذ اولنور و سوداء مفرطى قذف ايچون
سنكر خل ايچنه غمس اولنوب معده اوزره وضع اولنور و اكر هو اقوايه
حاجت اولور ايسه حبس قيئ بابنده مذكور اولان ادويه استعمال اولنور
حماده عارض اولان اسهالك تدبيريدر بيز باب الاسهالده بو عرض ايچون
كلام افراد ايلدك اول موضعه مراجعت ايله و اغذيه دخى انلره نافع
اولا ماش مقلو و عدس مقلو و كزبره و فنقيسى استعمال اولنوب سلوق اولنوب

لنور ايسه

يعني صو ايله طبخ اولنوب صويي صب اولنديقدن صكره مسلوقي اكل اولنور وحب رمان
ايله تحميض اولنور ايسه نفعي زياده اولور عطش مفرطلرينك تدبيري كري
بيانندهدر ولجبله لوكر انلرك باشلري اوزره جدا مبرد اولان دهن بارد صب
اولنمغله ترهين اولنور ويا فوخي اوزره ضماد مانع يوغيسه اولادهن بارد وضع
اولنور ومياه مبرده ايله غسل اولنور واغزلرينه حب سفرجل لعابي دهن ورد بالغ ايله باشلر
خلط اولنديقدنصكره امساك اولنور وياخود اجاص نفيجي و قثا و قند و قرع لبوب
وبزر خشخاش اسود واصل سوس و انقراباذينده مكتوب دفع عطش ايچون
مكتوب اولان حب دخي امساك اولنور و تمر هنديدن متخذ اولان مضوغات
ومصوصات دخي بو بابده نافعدر و عطش بعضكره يبسدن حادث اولور واني
نوم قطع ايدر و بعضكره دخي خردن حادث اولور و آني سهر قطع ايدر وحماده
عارض اولان سباتك تدبيريدر ولجبله لوكر اول مسبوته حديث ايله وحديث
مثللو اصوات ايله سباتدن عوق اولنه و اعضاءسي سافله سي ربط موكد
ايله ربط اولنه كه اول الملك قدرر اوله اكر ربطه مانع برنسنه يوغيسه
واكر شيافة لطيفه تحميل اولنه اكر طبيعت معتقله ايسه وقت راحتده
و وقت لزوم فترتده بين الكتفين وعلى القفا حجامت اولنه باشلرنده
اولان ثقل تدبيريدر واجبدر لوركه انلردخي باشندن ثقل اولنلر باشلرينه
حلب لبندن و باشنه دهن صبندن و نطول و سعوطدن اجتناب
ايليه لر بلكه نطولات بابونجيه ايله تبخير ايليه كه انك ايچنده بنفسج و نخاله يعني نطول كبير قبنارلرب بخارينه اكباب ايليه
واول مثللو ادويه لر اوله حمياتده و غيريلرده اولان ارق يعني سهرك تدبيريدر
اما خشخاش دهني و كذلك دهن خشخاش ايله دهن بر زخسك استنشاق و دهني
نيلوفر و قرع و مخدرات مشهوده دن برشيء صدغه الصاق و الجزه مرطبه اوزره
اكباب في نيلوفر و لفاح و شاهسفرم فرشوش بو مذكورلر بعيدن استشمام
و نطولات مرطبه بر نوع تدبيردر كه انلرك منفعتن سن بيلورسن و كذلك
اكر مانع يوغيسه انلره خشخاشك شرابي و لعوقي دخي سقي اولنور وايلري اكلرينه
كثير العدد سرج وضع اولنور و حديث ايله اصوات دفع اولنور و اطراف الم و دلك

قدر

قدر عصابه شد اولنور آنك انا سيطي يعني دوكملر سريع الانحلال قيلنور و
اول ارقه صاحبي تنام ايچون تكلف ايدوب تغميض عين ايدر و تجن يسير اكري
و نعاس الليسه اوكنده ايقاد اولنه سراجلر سونديريلور و اصوات ترك اولنور
و عصابه سندهري باغلر چوزيلور و اول حال اوزره ساهر نائم اولور و تجن تو يتين
خفت و سكون حاصل اولسه يوزينه غسلي دايمه ايدر اول صو ايله كه انده خشخاش
اسود و بير وحدن واصل بير وحدن برشي طبخ اولنمش اوله اكر اول ارقده خلط
بورقي وار ايسه اول ماء مطبوخ اكه نافع اولوركه انده تمام و اكليل الملك
و لقوانه و خشخاش طبخ اولنمش اوله اول مطبوخ ايله وجه غسل و انك اولمنوف
بخارينه اكباب اولنور نافعدر حمياتده عارض اولان وجع جوفك تدبيريدر
اول وجع مرارك معده يه انصبابندن عارض اولور و اكر ورك ابتداسنده
عارض اولور ايسه مقدار قليل شراب تفاح سكنجبينله سقي اولنور لسانلرينده
خشونتلرك و لزوجتك تدبيريدر اما لزوجت ايچون لسانلري خيزران ايله
و قضيب خلاف ايله مع دهن اللوز حك اولنور تنقيه حاصل اولنجه قدر و ياخود
اسفنج و مقدار قليل ملح و دهن ورد ايله حك اولنور زيرا بو وجه اوزره لساني
عصفو حك ايتمك ايله عليله خفت كثيره حاصل اولور و عن يبوست لا عن لزوجة لسانده
عارض اولان خشونت قتنده واجبدر لوركه اول كمسنه اغزينه بستان و ياخود
ارك چكردكي و ياخود اول ملحي امساك ايليه كه هندده جلوبه اولور و لوني لوت ملح غريب
ملح و طعمي طعم عسل اولور و اول ملحدن باقلاه مقداري اخذ و امساك اولنور
و اول مثللو ملح ارجيحا بن زعم اوزره موجوددر و حب سفرجل دخي لساني ترطيب
ايدوب تحكر ازاله ايدر و اكر واجب اولوركه كثيرا اغزيني آچق قويميه مستلقيا
نائم اولميه زيرا بو ايكي حالت لساني تجفيف ايدر حمياتده اولان الحاج اوزره
واقع عطاشك تدبيريدر و بعضكره عطاش ملحدن عليله ضرر اصابت ايدر
زيرا اكر ايذا ايدر و ذاتي ممتلئه ايدر و قواسني ضعيف ايدر و بعضكره رعاف
احداث ايدر و واجبدر لوركه انلرك جبهه لري و عينلري و انفلري دلك اولنه و اغزلري فتح اولنه

عطاش ملحدن مراد الحاج و ابرام اوزره اولان عطشدر

وحنكلر شدتت ايله دلك اولنور و رؤسلر تمديد اولنور و آنلر تقلب ايدرلر
واطرافلری غمز اولنور و آذانلرينه حرارت فاتره صب اولان ادهان حاره
صب اولنور و عضلهلر ترطيب اولنور و قفالری تحتنده مرافق مسخنه وضع
اولنوب بونلر بدندن دفعتی ايقاظا اولنمز و غبار و دخاندن و رايحهٔ منتنه
حذر اولنان اسنهلردن وقايه اولنور و اكه سويق و طين بخاح و اسفنج بحری
اشمام اولنور وانلره عارض اولان صداع تدبيريدر فصد و غمز
اطراف و خصوصا فخذلری ربط اولنوب تعصيب اولنور و اقدام دلك اولنور
وانلر مواد اسفله جذب ايچون شيافه احتمال ايدرلر و باشلری مبرد معلومه
معلومه ايله تقويه اولنور و اكر نزله و سعالدن بر مانع يوغيسه ورد و
بنفسج شعير و ورق خلاف و اول مثللولردن متخذ مطبوخ ايله باشلری
تنطيل اولنور و كذلك دهن ورد و دهن خلاف ايله تنطيل اولنور و بو مذكورلر
غنا ويرمز ايسه نطولات مبردهيه مليسان خلطا اولنور يابونج مثللو و
كذلك خشخاش كبی مخدرات خلطا اولنور و باشنه لبن حلب اولنمز الاحمر نك زوالی
قسنده حلب اولنور و اكر قوت قويه ايسه لبن ماعز حلب اولنور و اكر قوت ضعيفه
ايسه لبن نسا حلب اولنور و باشنده رطوبه نزرو تعاليا لبخره دن امتلا اسر
اولنلر لبنده و سائر مرطباتدن حذر ايليسونلر و مرطبات بخار دخانی و رائسی يابس
و قليل النوم اولنلر استعمال ايدرلر و چون راسده بخار رطب ايله امتلا كثير اولسه
شيافات و حقن و اعضاء سافلهيی حتی خصيهلری شدت ايله اول ابخرهيی اسفله
جذب ايله تدبير سعال وجوقكره محمود محرور بيلنه سعال عارض اولور و واجب
اولوركه انلرا فواهلرينه حب السعال و لبوب بارده و نشا و اول مثللولردن
اتخاذ اولنان لعوقات خشخاشيه امساك ايدرلر و مبرده و مرطبه اولان اول
قيروطيات استعمال ايدرلر انك اتخاذی خالص دهن وردن و بزر قطونا لعابی
و حماعصارهسی و اول مثللولردن ايه اولی محمومك بطلان شهوتی تدبيريدر
بطلان شهوتلرينك سببی بعضكره فم معده ده اولان خلط اولور و بطلان

شهو

شهوت بابنده ذكر اولنان علامتلردن اول خلط تعرف اولنوب قی واطلاقدن بری
ايله استفراغ اولنور و چوق كره اصبعلرينی حلقلرينه ادخال ايدوب معدهلرينی
تهييج ايله انتفاع ايدرلر خصوصا اول عمل ايله مرار و حموضات [illegible] برشیء
استفراغ ايليهلر و بعضكره بطلان شهوت شدت ضعفدن حادث اولور و اول
ضعفه مؤدی اولان مزاجه بعد التعرف معالجه اولنور و واجب اولوركه انلره شهوتی
منبهه اولان روايح تقريب اولنه ماء بارد ايله مبلول اولان سويق رائحهٔ كبی رائحه
اشمام اولنه و انلره محمود معينه منسوب اولان جوارشن و قليل شراب سقی اولنور
وطيبة الرائحه اولان فواكه عفصه سلاقاتی ايله معالجه اولنور و قريص
خلتر لعق ايدر و قريص سمك و قريص جدی و امثاللری خز ويرلور و اوائل اباحدت
صكره معده اوزره اول ضماد وضع اولنوركه فواكهدن متخذ اولوب سنبل و سيديكلد
وجه اوزره ماجينه افسنتين و صبر اوله و انلره ادهان طيبة الرايحه تمريخ نافع اولور
بوليموس تدبيريدر بوليموس جوع بقر ديمكله معروف علتدر كه جميعا بدن
ابزمجايع اولور و مع هذا معده غذايه كارهدر و واجب اولوركه انلره شمومات
ايله و خل ايله مبلول اولان طين بخاح و طين ارمنی ايله علاج اولنه و انلره مصوصات
و خبز نقحار و لحوم مشويهيی اشمام اولنور و انلر اطرافلری شد و آذان و شعرلری
مد و آدمغهلری مبرده و مرطبه اولان نطولات ايله تقويه اولنور زيرا انلرك اكثر
بوليموسی سبب فم معدهنك بطلان حسی اولور و اول بطلانك سببی فم معدهنك
اول عصب شعبهلرينه مشاركتی اولوركه اكه دماغدن حس كتورور و جميعا اعضا
جايعه اولنقله غذايه طالب اولور و فم معده فقدان حسی سببيله غذايه تقاضی
ايلمز لسانلرينك سوادی تدبيريدر واجب اولوركه آنلرك سواد السنهلری
علی حاله ترك اولنيوب بلكه بيلديكن وجه اوزره حك اولنه و اكر حك اولنمسه
انلردن بخارات خبيثه راسه صعود ايدوب انلره برسام احداث ايدر شهوت كلبيهلر
تدبيريدر انلره دسومات بارده و حلوا اطعام اولنمقله معالجه اولنور حماده عارض اولان
غشی تدبيريدر بعضكره ابتداء حميات ده فم معدهيه مرارك انصبابی سببيله غشی عارض اولور

وواجب اولورکه نوبتدن مقدم ویاخود نوبت قتنده اکر خبز سمید اطعام اولنه ومعلوم
اولکه بحرن غشی ایله حماریمسنه ده جمع اولسه غشیه معالجه اولی اولور واکر طعامه ممزوج
اولان ماء قلیله حاجت اولور ایسه خبزدن مقدار قلیل شراب عتیقله اوغوب رهیده مزج اولنوب
ویریلور واکر اول ممزوجه حاجت یوغیسه تحلیل فضول ایچون شراب تفاح عتیق ویریلور
واکثر حالده فصد غشی زیاده ایدر وحقنه لینه غشیه اوق نافع اولور وقرقفی اکله
نافعدر وایکی ساقلری شد ایلمک وایکی الینی وایاقلرینی ماء حاره وضع دخی نافعدر
وبحرن غشیدن محموم افاقت بولسه واجب اولورکه اکا اول سویق شعیر جدیدن اطعام
اولنه که انک ایچینه حب رمان اوله ضیق نفسدن تدبیر بیدر وانلر ضیق نفس بعضکره
اولان تشنج ویبس ایچون عارض اولورکه اول تشنج ویبس عروض عضل نفسه
اولور ویاخود ضیق بوغازلرینه نازله اولان ماده خانقه سببندن عارض
اولور ویاخود اعضای تنفسه جاذی اولان عصبه مستولی ضعفدن ضیق حادث
اولور ووجه اولدرکه حادث ضیقده مراهم مرطبه ایله علاج اولنور واکر
وجهدن حادث اولان ضیقده خوانیق منع ایدن معالجات ایله علاج اولنور
واوجعدن ضیقده مزاج دماغی تعدیل ایلک علاج اولنور وکذلک انلرک معده لرن
اوزره جراده القرع وبقلة الحمقا وصندل دهن ورد وانلرک مثللو ادهان ایله
وضع اولنور شده کرب تدبیر بیدر بحرن خم معده ده خلط اولمغله کرب
زیاده اولسه حسن تبلید بکالک حبردات ایله مکرو بلک معده سن تبرید ایله وانلری
مراوح ایله ترویح ایله وماء بارد قربنده اضطجاع ایله واطرافنده اعضاسن عصارات
وریاحین بارده دن نیلوفر وفواکه بارده دن متخذ اولان نضوحات وصندل
فرش وبسط ایله واکثر حالده انلرک کربلرینه نافع اولور احقن بارده که
ماء قرع وخیار وبقلة الحمقا وحی عالم ایله دهن ورددن متخذ اوله حماده عارض
اولان عسر ازدراد تدبیر بیدر عسر ازدراد حماء مطبقه ده عارض اولور ایسه
فصد اولنوب دم قلیل اخراج اولنور واکر شهوتنه فتقلن برشی وار ایسه
مار ول ایله تغذیه اولنور واکر یوغیسه ماء شعیره اقتصار اولنور وعقلی

اولان

اولان اشیانی استعمالدن احتراز اتمسونلر وانلرده اعتقال وار ایسه
انلری حمولات وحقن استعمالی مسهلاتدن خیرلو اولور انلره برد اطراف
هو عارض اولور وکثیرا واقع اولورکه حرارت غائره اولوب اطراف بارده
اولور وغورده اولان حرارت تبخیر ایدوب بخارلر باشه صعود ایدرلر واکر تبرید محوج
اطرافه ماء حاره وضع اولنور وانلره ماء بارد کثیر شرب ایلمزلر حماء صفراویه ده اولان
کلام کلیدر حماء صفراویه اوچ قسمه منقسمه در غب دائره وغب لازمه ومحرقه در
غب دائره هو غب دائرهٔ خالصه در وانک ماده سی خالص صفرادر اکر اخلاط
سائره قارشمشدر ویاخود غب دائرهٔ غیر خالصه در وغب غیر خالصه
غلیظة الجوهر اولان صفرانک عفونتی ایله حادث اولور اول صفرانک غلظتی
صفرا ایدی بلغمک اختلاطی ایدوب کمال امتزاجلرندن شیء واحد ومتحد اولدیغندن
اولور وصفرانک بلغم ایله امتزاجی موجوده سی اولدیغندن غب غیر خالصه
شطر غبدن ممتاز اولور زیرا شطر غب هو بلغم وصفرای مخلوطک عفونتی
حسبی ایله حادث اولور لکن هر برای آخردن ممتاز در صفرا وبلغمک امتزاج موحد
یوقدر پس شطر غب ایکی ماده ممتازه لرک تعفنی ایجاب ایدر وغب غیر خالصه
ماده واحده حکمنده اولان صفراء غلیظه نک عفونتی ایجاب ایدر وفی الحقیقه اول صفراء
صفراء وبلغمدن مرکبدر وحین عفونتنده ایدن حادث اولان بخار ممتزج بارد اولمغله
انک عفونتی وانحلالی ونضجی ثقیل اولور وشطر غبک ایکی ماده سنک اجزاسی
ممتزج جدا اولماز وبناء علیه شطر غب ایچون ایکی نوبت اولور وغب غیر خالصه نک
نوبت واحده سی اولور استیوعب غیر خالصه نک ~~بعضکره~~ مرتی بعضکره
طویل اولوب نصف سنه یه قریب ممتد اولور وبعضکره ترهله وعظم الطحال
هو ممتد اولور اما حمای محرقه لازمه جنسندندر لکن محرقه نک اشتداد وفتور
ایله ازمنه سنده تفاوت اولماز لازمه کبی دکلدر ومحرقه نک اعراض شدیده در
ومحرقه نک سببی ماده نک حدتی وکثرتی وماده قلبک قربنده وقعر معده عروقنده
ونواحی کبده اولمقدر ~~[illegible]~~ اولدیغی ایله اولور والحاصل قلبه مقاربدر سی
اولان اعضاء شریفه قیفنده ماده حا تعفن ایدر ایسه محرقه حادث اولور

اما غب ده صفرانك تعفنی لحمیه اولوب جلدی مائل اولور و دائمه نك صفرا اسی عروق
برنوه مبثوثدر اولور كه او اعروق قلبدن بعید اولور و حما صفراویده شدت عطش
و كرب و قلق و ارق و هذیان و غثیان و مرارت الفم و شفه لرنده بثره و تشقق
ظهور و صداع كثیر الوقوع اولور و طبیعتلری اكثریا حما صفراویده یبوسته مائل اولور
زیرا ماده صفرا اولمغله آنك حركتی اعالی یه و یاخود ظاهر جلده اولور مطلقا غب
بیاننده دركه اكه طوبیطاوس هو دردلر غبك نوبتی قشعریرت ایله و نخس طوبیطاوس صحیح
ابر ایله اخذ ایدر و بعده تبرد ایدوب آنی جدا اصعب نافض اخذ ایدر كه سائر بارد اولملی
ویاخود قلیل البرودت اولان نوافضدن اشد اولور و نافض غبك بردی حرارتك باطنده موضع ماده اولان
محله غور حسبیله اولور و نخس ابر كبی حالت بولنیور و بو نافضك شدتی اولور
ولكن سریع السكون اولور و سخونتی هو بیو بعید و بو مثللو نافضك سببی
معلوم كدر و نافض غب ایام اولده اقوی اولور و نافض ربع بونك عكسی اوزره
و كذلك غبك نافض قوت ایله ابتدا ایدر و تدریج ایله قلیلا قلیلا ملایم اولوب سرعت
ایله منقضی اولور و ربعده نافض بونك خلافی اوزره اولور و غبده ترك و مفارقه
قتنده عرق كثیرا اولور و بول احمر اولوب ناریته ضارب اولور و بول كثیرا غلیظا اولماز
ولكن غب غیر خالصه اولدیقده آنك بولی نجی و غلیظ اولور و غبك حرارتی حرارة
محرقه دن اسهل اولور یده بدنه وضع اولنوب طول مدت لمس ادامه اولنسه
آنك حرارتی زائده احساس نمیز بلكه اول وضعده احساس اولنان مقدار آخرنده
هو احساس ایمیز بلكه اكسیلور اما محرقه ده یدی وضع ایله بعضكره نه مقدار اولنور
حكتی طویل اولورسه احساس حرارت اول مقدار زیاده اولور و غبك عارض اولان عوارض
بونلردر بلا ثقل فی الرأس سهر و بعضكره غیر خالصه ده ثقل اولور و عطش و ضجر و غضب
و نقص كلام اولور و غبك نبض سائر حمیاتك نبضنه قیاسیله حاد و سریع ولكن
انقباض و انبساطنده استوا اولماز زیرا خلط حسبیله اكه مشقت كلور منتشر
اختلافی زیاده اولور و غبك اولان اختلاف حمیات خلطیه سائره اختلافندن
ادنی و غیریلردن اقل اولور ولكن صلابتی اولور و هم اقوی اولور و بلكه حمیاته مخصوص
اولان اختلافدن ماعدا حماء غبك و آخرایله اختلافی اولماز و ابتدا حماده حمانك

انبساطنه

انبساطنه قدر تضاغط نبضك لزو اولور و بعده نبض قوی و سریع و متواتر
اولور و اختلافندن افراطا اولماز و بعضكره حمانك صفراویه اولدیغنه سن و عادت
و بلد و حرفت و سحنه و فصل و اول وقتده غبك اكثر وقوعی هو دلالت ایدر و بعضكره
ایكی غب تركب ایدوب كل یوم نوبت عائد اولور غبك علامتنده بحران نوبتیه مراعات
ایدنلر خطاده واقع اولور بلكه غبی تعرف قصد ایدن كمسنه بیركدر علایم اخرایه
نظر ایدوب اول علامتلر نوبت ایله تأیید ایلیه و اصحاب غبده سهر و حب خلوت
عارض اولور و چوق كره كبد قتنده غلیانی احساس ایدرلر غب خالصه و غب
غیر خالصه ارا سنه فرق بیاننده در غب خالصه نك ماده سی خفیفه اولمغله نوبتی
مدت انقضاسی دورت ساعتده اولور و اون ایكی ساعته قدر بعضكره متمادی
اولور اون ایكی ساعتی تجاوز ایلمز و اگر اون ایكی ساعتدن زیاده كثیره ایله كثیرا
تجاوز ایدر ایسه اول حما غب خالص دكلدر بلكه غیر خالصه در و خالصه نوبتی اكثر حالده
انقضاسی یدی ساعتده اولور و خالصه ده بدن سریعا تسخن ایدر و بعد المرور
بدنده و اطرافده حرارت منبعثه اولور و كذلك طبیبك خطاسی اولماز ایسه
خالصه یدی دوری تجاوز ایلمز و بعضكره هو ماده سنك لطافتی اولمغله بر نوبتده
منقضی اولور آنكیچونكه اول نوبتده منقی اولان قیء و یاخود اسهال واقع اولور و خالصه ده
بوللرده نضج اول یومده و یاخود یوم ثالثده و یاخود یوم رابعده و یاخود یوم سابعده
ظهور ایدر و اگر خالصه غب یدی دوری كثیرا تجاوز ایدر ایسه اول غب
غیر خالصه جمله سنده اولور و نافضك مدتی طویل اولدیغی هو غیر خالصه ایدیكنه
دلالت ایدر و خالصه نك نوائبنك تزیدی و تقدمی نمط واحد اوزره اولور و نسبتی
محفوظ و متشابه اولور اما غیر خالصه ده تزید و تقدم محفوظ و متشابه
دكلدر و چون نوائب حد واحد اوزره اولوب متشابه اولسه
دلالت ایدن علامات سائره هو اولسه بزیم تجربه ایلدیكمز اوزره اول حما نافض
ایله ابتدا ایدوب انتهاسنده عرق غزیر و كثیر اولور ایسه اول حما خالصه
اولدیغنه شدت یوقدر و خالصه صاحبی تعرق مراد ایدوب بدننده بخار
رطب اولوب منبعث اولیجق اشیایی شرب ایلسه بعضكره تعرق ایدر

وعلامات سائره دلالت ایدن غیر خالصه اولدیغی ایلسه اولور و چون

(واشتداد)
وغیر خالصده رأسده ثقل کثیر اولور و نافض طویل اولوب حتی یکرمی دورت ساعته
وياخود اوتوز ساعته قدر نافض تمادی اولوب اول مدت تمامنده حما وقتی
کلور و قرق سکز (ساعت) تمامنده حما فاتره اولور و نوبتلری اون ایکی ساعتدن
بعد مقدار حما غب خالصدن بعیده اولور و غب غیر خالصک نضجنک
ظهوری بطیء اولور و سحنه ده قضافت و هزال ظاهر اولمز و بعضلرده آنلرک قلعی
عرق وافر ایله اولماز و بعضلرده نافض قور ایله ابتدا ایلمز و حرارتنده قوت
زائده اولماز و تزید مستور اولماز کاندا اول غیر خالصه تزیدا یدر صبحه و بعد تقدم
ایدوب تناقص ایدر و غیر خالصده اعراض صعبه قلیله اولور و غب
لازمه نوائبک اشتداد غب ایله و اعراض غبک شدتی ایله معلوم اولور
و جالینوس فتنده دم تعفن ایلدیکده غب لازمه قبیلندن اولور و جالینوسلرک
بو قوللری کلام بو نلر صکره آنی بیز ذکر ایلرز **غب خالصک معالجاتی بیاننده در** — واردر
سالکه واجب اولور که باب الاسهالده ذکر اولنان معالجات حماده بزیم سالکه اعطا
ایلدیکمز اصولی و اعزیدیی و بالجمله ابوابده ذکر ایلدیکمزی که هما ایله متعلق امور
تذکر ایلیوب تدبیریکی آکه بنا ایلیسون و ابتداء حماده مسهلات قوتلو و هلیلج کبی
مسهل نسنه لر سقیه رخصت ویرنلرک رخصتنه التفات اولنمز لکن بونی
اقدم بزم ذکر ایلدیکمز وجهله اوزره سقی اولنور و بلکه واجب اولور که اول امرده مبادرت
اولنوب تلیین قلیل ایله تلیین اولنه بزم اول موضعده ذکر ایلدیکمز نسنه
ایله بعض قرق درهم تمر هندی اخذ اولنوب ماء الجبنده نقع اولنه بعده
تصفیه اولنور و اوزرینه شیرخشت و یاخود ترنجبین القا اولنوب استعمال
اولنور و یاخود ماء رمانین ایله و لبلاب و ترنجبین و منزوع العجم زبیبدن
متخذ طبیخ ایله و یاخود نقیع اجاص مع الترنجبین ایله و یاخود شیرخشت
و یا کشراب بنفسج و بنفسج مربا ایله تلیین اولنور و بعضلره بزرقطونا
شراب اجاص مثللو بعض اشربه ایله سقی اولنسه ازلاق و تلیین اولور
و یاخود عدس و لبلابدن اتخاذ اولنان طبیخ ده تلیین ایدر و یاخود
اول امرده حقن لینه ایله تلیین اولنور مثلا اول حقنه ایلکم انلرک اتخاذی

خطمی

خطمی و عناب و سبستان و اصل سوس و دهن بنفسج اشبو ادویه دن متخذ طبیخ
ایله اولور و یاخود اول حقنه سلق عصاره سی و دهن بنفسج و بورقدن بیلدیکلری وجه
اوزره اتخاذ اولنور و بو وجهله تلیین تلیینه حاجت قیلندیغی اولور بعض وقت عقلله
اولورلر اصولنی بودرکه ماء شعیر امتلائی که و کذلک اغریدا آلی ویرلمیه طبیعت
تلیین اولنمدیغنجه و مع هذا حما غبیی اوائلنده اسهاله رغائله سی حما سائره نلرک
اوائلنده واقع اسهال غائله سندن اقل اولور هر نه قدر اول اسهال حرّ دائنده
عظیم ایسه و بو حماده اوچ دوره قدر فصد اولنمق ممکن ایسه فصد اولنمز و
کذلک مرضده هیجان اولدیغنده خوف … فصد اولنوب خطا متبین و متحقق — اولنور اولدیغنده
اولسه اولوجهله غب خالصده اولان خطانک غائله سی سائرده اولان غائله دن
اقل اولور و واجب اولور که نوبت کوننده بر نسنه تحریک اولنمیه بعض مواد تهییج و
تحریک ایدر بر نسنه ایتشلنمیه و تغذیه ده اولنمیه الا شرایط مذکوره اوزره اولنه
و بزور حلیب ایله بول ادرار اولنه و واجب اولور که اگر نوبت تکرر ایلکده خاور بولنه
معده سنده امتلا اولمیه بلکه واجب بودرکه کل بکره آکه سکنجبین سقی اولنوب
و ایکی ساعت صکره ماء شعیر سقی اولنه و اول سقیلر نوبت اولمدیغی کونده اولنه
و بعد النوبه سکنجبین سقیی صالح اولور و کذلک بعد النوبه ایاقلرینی ماء حاره وضع
دخی صالح اولنور حار بر نسنه اتر و بارد نسخه لر درو ایاقلرینی ماء مذکوره وضع بعد
النوبت باقیا اولان حرارتی جذب ایدر و سکنجبین سقی اولندیغنده واجب اولور که
ایچنده حب البزور اوله و یاخود نوبتدن اوچ و دورت ساعت مقدم سکنجبین — بزره حلیب
سقی اولنور و نوبتدن صکره ماء شعیر سقی اولنور و اگر تلطیف تدبیر واجب اولور
ایسه ماء رمان و ماء بطیخ هندی و اول مثللو میاه سقی اولنور ذکر اولنان ایدن وجه اوزره
تلطیف تدبیرده محض تدریج اولنور و منتها تقرب ایلدکجه تلطیف زیاده اولنور
و اوائل ایامده کشک شعیر و ماء باردده حتی حزود اولان خبز ایله کما هو تغذیه اولنور
و یاخود ماء باردده … تحلیب ایله تغذیه اولنور و فج و عدسدن متخذ اولان غذا ایله
دخی تغذیه اولنور و اگر طعام معده سنده تحمض ایدر ایسه جدا رقیق اولمیان ماء شعیر
آکه بر شی سقی اولنمز و اگر ماء شعیر مذکوری سقیه حاجت اولور ایسه اول ماء شعیر

قلیلا
ایجنده اصل کرفس سقی اولنوب ماء شعیر تقویه ایله اولنور و معده زیاده بارده اولوب اولمقله
تقویه معده یه تعدیل ایلمز ایسه وحمره عظیمه وغیر خالصه ایسه اول ماء شعیره
علی فوق الحرارة مقدار قلیل فلفل خلط اولنور واگر بحرانك قرینه علاماتی دلالت ایدر ایسه اکثر تغذیه
ده ماء شعیر و ماء رمان و سکنجبین ایله اکتفا ایله و انلردن محبوب اولان رمان
حلو و رمان مز و اجاص نضیج مثللو فواکه ویریلور اما بطیخ هندی بر نسنه در که آنك
نفعی عظیمدر و اطلاق و ادرار ایدر و حرارتك شدتنی کسر ایدر و تعریق دخی ایدر و بعضکره
انلره دستنبویه و صغار ضنور و برمز و انلره بقوله قرع وقثا وقند و حنس نور و برمز و
معلوم بیوریلکه صاحب غب تغذیه دن مقصود بعضکره بالکلیه ترطیب اولور آخر غبده
اطراف طیاهیج وخصی الدیك و ادمغه جدی لاجل الترطیب تغذیه اولنور اگر علیلده
غثیان یوغیسه صفرة البیض دخی اطعام اولنور و یاخود صاحب غب تغذیه دن
مقصود بعضکره دخی تبرید و ترطیب اولور کشده شعیر اطعامی جمعا تبرید و ترطیب
ایدر و اول محموم تبریدده جدا افراط اولنمز خصوصا اوائل حماده اول افراط اوزره
تبرید اصلا مساغ اولماز مکر که اول حماده التهاب شدیدا و لمغانی غباء محرقه یه و یاخود
حماء لازمه یه انقلابندن خوف اولنه و بحرن علیلك بحرانی ادراك ایلسه و بوللر رسوب محمود
و نضج معلوم رؤیت اولنسه اگر اول وجهله اولان بحران آخر تدبیردن علیلی مستغنی
ایدر ایسه بن دخی معالجه ده انلرك ایله اکتفا ایدرسك واگر اغنا ایلمز ایسه انلره
طبیعته اعانت ایدن نسنه لر ایله معالجه ایدرسك ادرار و اسهال و قی و عرق
ایجاب ایدن نسنه لر ایله معالجه ایدرسك و بونلرك قنقیسنه طبیعت مائل ایسه
اکا اعانت ایدر طبیعته مناقض ایلمزسك واگر طبیعتك ذکر اولنان استفراغلردن
برینه میلی ظهور ایلمز ایسه اسهال ایله استفراغ ایدرسك و اول استفراغ ایتدن
اولور بر دانق سقمونیا جلاب ایجنده سقی اولنسه و یاخود هلیلج و تمر هندی و ترنجبین
و زبیب و اصول و خیارشنبر مثللودن متخذ اولان مطبوخ سقی اولنسه و سنده ایجون
اول مطبوخه تقویه ایلك و ارد رشاهترج و سنا و سقمونیا ایله و خالصه
اصحابنه موافق اولور اقراص طباشیر مسهله و آنك نسخه سی منزوع النواة
هلیلج اصفر دورت درهم سکر طبرزد یکرمی درهم سقمونیا بر دانق بو قرص ...
بارد

بلغ

بارد ایله شرب اولنور و بعده ادرار ایله معالجه اولنور و اما علیلده حرارت مفرطه و التهاب
عظیم اولوب اننده مواد نك استفراغ ایتمش اولور ایسه انلره مطفئات ترتیب بر شی
سقی اولنمقده باس یوقدر اول مطفئات قویه یی امراض حاده بابنده بز ذکر ایلدك
و بعضکره مطفئات قویه دن اتخاذ اولنان اضمده ایله اکتفا اولنور اما قبل
النضج انلر حمامه نقل اولنمز اما ماده نضج بولوب مرض انحطاطه اولسه حمام انلره
افضل علاجدر خصوصا علیلك حال صحتنده حمامه دخول معتادی اولسه و غب خالصده قبل
النضج خطا اولنوب حمامه ادخال اولنمغه ضرورت اقلدر و سائر علتلرده قبل النضج دخول حمامك
مضرتی اکثر اولور و واجب اولور که انلرك حماملری معتدل و طیب الهوا و رطب اولوب حالکه
اولکه اکد دخول ایدیه اصحاب علل رقوفا و زره مزغیران تلتهب قلوبهم تعرق ایلمیه
و ماء ایله مضروب دهن بنفسج و دهن ورد ایله تمریخ اولنورلر و حماملرده طول مکث
ایلمزلر بلکه سریعا خروج ایدرلر و حماملرده طول قیاملرنه دخول حمام و معاوده انلره
اولی اولور و حماملرندن خروجلرنده ماء فاتر ده استنقاع ایدرلر ایسه و استنقاعده
مقدار مکث ایدرلر ایسه انلره صالح تدبیر اولور و خروجلرنده صکره انلر شراب رقیق ممزوج
وکثیر المزاج سقی اولنور زیرا [illegible] شراب ممزاج کثیر ایله یعنی ماء بارد و [illegible]
سکنجبین مکسور اولور ابیض وکثیر المزاج شرب ایدرلر و دائادلری ایله تدبیر
ایدرلر و اول انلر شدیدا ترلولر و غیر نضیج ماده دن بقیه وار ایسه اول حالده نضیج ایدر
و بعده مبرد و مرطب غذا ایله تغذی ایدرلر و اول صفتله اولان بعض مبرد و مرطب ادویات
بقولی تناول ایدرلر و بعد الانحطاط انلره کثیر المزاج اولان شراب سقیسنده مضرت
برینه یوقدر زیرا شراب کثرة مزاج حسیله مکسورة الحمیا اولور و وقت انحطاطده
بعد الاستفراغات باقیه قلان ماده قلیله یی تحلیل شراب بعد الانکسار
باقی اولان حرارت کفایت ایلیوب تحلیل ایدر و شرابك حرارت باقیه مذکوره سی
حمایه مضره اولماز زیرا اکثر ممازجه ایدن ماء کثیرك قوتی ونفوذی مخالط اسم ایله شرابی
شدیدا تبرید و ترطیب ایدوب تسخینك ضررینی تلافی و تدارك ایدر و اگر اول حماده
عطش و صداع و سهر و اعراض سائره وار ایسه انلرك معالجاتی [illegible] و ایله
و بحرن بحرانندن صکره حرارت باقیه و لازمه اولنسه سنده سکنجبین ایله عصارات

تدبیرنده
مکانلرنده
اولورسه
حمیات حادثه ده ضعیف و میلان [illegible] / [illegible] الف مقصوده / تشدید [illegible] کیفیتی / ایله حمره اولاطهو ایدر / [illegible]

مدّره یه علا زحف ایلیه ویاخود اول مطبوخه مداومت ایلیه که انده بزور واصولدن معجونات
اوله ومعلوم اولوکه غبّ صحیح غبّ لازمه نك علاجی غب نائبه علاجی کبیدر ولکن لازمه ده
احوال نضجه مراعات ایتمك نائبه دن اکثر واجب اولور وسکنجبین ایله تبریده التزام
اولور وانده استعمال اولنان سکنجبین بزوریدر خیار وبزر هندبا ایله ومخصوصا اول بزرلر
مرضوض اولملرو سکنجبین غب لازمه ده صکره ماء شعیر سقی اولنور وکذلك لازمه نك
علاجی تلطیف غذا ایدوب وقت ابتداده حقنه لینه استعمالندن اما قیلنور وکذلك ادرار
هم اما قیلنور و واجب اولورکه لازمه ده رفق اولنه حال ابتداده اکر مسهل
سقی اولنمیه بلکه اول حالده اکه سقی جائز اولان شراب بنفسج وماء الفواکه اولور ولازمه ده
جنس حقنه انجق لینه اولان حقنه استعمال اولنور غب غیر خالصه معالجه سی

بیانندیدر امر معالجه ده غب غیر خالصه غب خالصه یه بعضکره مخالف اولور
وتخالف امر غب غیر خالصه ایله حمیات بارده بیننده مشترك اولان معالجه امرلر بیرر
واول امر مشترك نضجه عدم انتظارده رخصت اولمقدر زیرا غب خالصه ده
بعضکره قبل النضج استفراغه رخصت ویریلور اما غیر خالصه ده وحمیات
بارده ده قبل النضج استفراغه رخصت ویریلز وغیره وکذلك خالصه ده
نضجه منتظر اولمق زمان کثیره قدر ووقت انحطاطه قدر منتظر اولمزلر اما غیر خالصه
آنك خلافی اوزره اولور وغیر خالصه اصحابنه حمام محرّم اولور زیرا حمام موضع
عفونته منصبّ اولان بلغم غیر نضیج خلطلری عفنه خلطلر ایدر ولطیفنی
تحلیل ایدوب کثیفنی ابقا ایدر وغیر خالصه ده کلّ یوم تغذیه وتغذیه بر قریب
اولان تشنه نك حضرتی اولور وبلکه واجب اولورکه برکون تغذیه اولنه وبر کون
تغذیه ترك اولنه وانلرك غذیه سنده حلوا اولوب مقدار یسیر تسخین اولان
نسنه لر قیلنور وغیر خالصه اولانلرده غذا اکثف قیلنور خالصه اولانلره اولان
غذایه قیاس ایله وبعد الابتدا انتهایه دك ایله تلطیف اولنور حتی غب خالصه ده تلطیفدن
زیاده قیلنور وغیر خالصه اولانلره اولان تلطیفده اکثر [illegible] اولور اما خالصه
اوقاتنده وقت ابتداده اولان تلطیف جدّاً لطیف اولان غذا اطعام ایله اولور وکذلك
غیر خالصه مبردات استعمالی اقل وابتداده حقنه راحه اولور واسهال قوی اولمز

قصد

قصد اولنمیقده نضجه انتظار اکثر اولور وانلرك ماء شعیرلرینه ادویه مقطّع منضج ومحلّل اولور
ماء شعیر معلّ سنه تخص ایدوب تقویه یه حاجت اولانلرك تقویه سی ایجون بزرم ذکر اولنان بزرلر
ایله تقویه اولنمغله وبعضکره اول ماء شعیرده زوفا وسعتر وفوذنج وسنبل طبخنه تجب
المزاج حاجت اولور وسلق انلره نافع اولور وماء شعیره ماء حمص خلط اولنور و
غیر خالصه نك اخرینه ماء حمص نافع اولور وواجب اولورکه غیر خالصه نك خالصه دن تفریقنه
وبعدینه نظر اولنوب بحسب ذلك علاجلر خلاف اوزره قیلنور اکر غیر خالصه خالصه یه
جدا قریب ایسه غیر خالصه یه علاج اولنمیقده انلرك علاجی خالصه علاجنه یسیرا
مخالف قیلنور واکر قادوره لر غلیظه رؤیت اولنسه فصد اولنور وفصد اولنمغله حقنه
استعمالنه حاجت اولماز ومعلوم اولوکه انلره بعد الطعام قیئدن انفع بر نسنه
اولماز واول حمانده واولنده اعتدال قریب مسهلاتدن اولور جلنجبین [illegible]
وسکنجبین وبعضکره انده خیار شنبر [illegible] قیلنور وانلر اقوی اولور اول [illegible]
بر زرقوت قیلنور وزمان ابتداده حقنه استعمالی مسهلات اخذدن یا کم احب اولور
واول احبّ اولان حقنه اول حقنه درکه انده حسکدن وبابونج وسلق وقرطم و
بنفسج وسبستان وتین مثللونه بر زرقوت وترید دن [illegible] بر [illegible] اوله وانده
خیار شنبر ودهن شیرج وبورق اوله وبحسب البعد غیر الخالصه بعضکره ذکر اولنان
اول حقنه دن حرتی اکثر حقنه یه حاجت اولور اما غیر خالصه موادنی انضاجه معین
اولان دوالر سکنجبین مخلوطا بالجلنجبین وکذلك سکنجبین اصولی اولور ویوم بعد
صکره افسنتین طبیخی انلره نافع اولور زیرا ماده یی ملطف ومعده یی مقوی اولور
وکذلك ماء دارزیانج وماء کرفس سکنجبین ایله سقی اولنور واون دورده کونی تجاوز
ایلدیکده اقراص ورد کو صغیرین سقی ایلمکده باش یوقدر واکر مرتی طویله اولور ایسه
لازم اولورکه اکا اقراص غافث وطبیخی سقی اولنه وشرا سیف نواحیسی تسخین
اول قبیلدن اولوروبه اول قبیلدن اولور انضاج اولان ادویه ایله وتمرد اولنور [illegible]
تمردنی ارخا ایدن ادویه ایله مراق اوزره ضماد ایلمك وقچن سن بیلسکه نضج
حاصل اولدی ادرار واستفراغ ایله وآندن حذر ومبالاة ایله وانده مستفرغات حیله [illegible] اولور

استعمال

اولحت كه آنلرك نسخه‌سی بودر ابارج بشر درهم عصارة الحس بخشی درهم واغافث
هر برندن اوچر درهم بزر كرفس هليلج اصفر هليلج كابلی هر برندن بشر درهم وتربد
بر درهم بو مذكورلر اخذ اولنوب كرفس ايله انلردن حبوب اتخاذ اولنور وشربتی
ايكی درهم اولور واول مستفرغاتك بعضلری برنم اختراع واختيارلری ايلديكی مطبوخ
جيدكه انك نسخه‌سی بودر غافث افسنتين هليلج كابلی هر برندن بشر درهم بزر بطيخ
بزر قثا والخيار بزر كرفس شكاعی باذاورد هر برندن اوچر درهم تربد بر درهم خيارشنبر
التی درهم منزوع العجم زبيب يكرمی عدد سبستان او توز عدد تين عشر اعداد وورد
فارسی ايله متخذ اولان جلنجبين اون بشر درهم بو ادويه‌لر اخذ اولنوب اول مقدار
مطبوخه معتاد اولان صو اوزره طبخ اولنور وانلردن بر قدح كبير ايچنه بر قيراط اسقمونيا
وضع اولنوب شربت قلنور و بعض اولدر وار كه حاجت اولور كه من وجه قوی
ومن وجه ضعيف اولور اما قوتی خلط لزجك استفراغی حسبيله اولور اما ضعف
دفعهٔ واحده‌ده استفراغ كثير اولمازيله تدريج ايله استفراغنه حاجت اولان
خلطك استفراغنه تمكن اولور واستفراغ متفرقا اولمغله قوتی اهمال ايلمز و ذكر اولنان
من وجه قوی ومن وجه آخر ضعيف اولان دوا ايسه جمع وتفريق ممكن اولور يعنی
اول دوانك شربتی واحده‌سی دفعهٔ واحده‌ده ويا خود دفعات ايله سقی ايلمك
جائز اولور مواد ردّيه قليل ايسه اول ادويه قليلا قليلا سقی اولنمغله مواد
ردّيه‌يی قليلا قليلا اطلاق ايدوب اول مستفرغك برينه بكاندن اولماز و مواد
ردّيه‌نك قليله اولمغله انی رفق ايله علی مهل استفراغ ايدر اول مواد قليله مخصوصه
قدر معتبر مضر اولماز واكر مواد ردّيه كثيره ايسه اول دوانك شربت واحده‌سی
دفعهٔ سقی اولنوب اول دوانك سقيی تفريق اولنمز ماده ردّيه‌نك بر ينه حكتی حضر اولمغله
وبو مؤدّايی ادا ايدن قانونك عبارتی بودر وهذا الدواء هو الذی يمكن ان يفرق ويجمع
ليطلق قليلا ويطلق كثيره واما القليل فقليلا من الردی واما الكثير فكثيرا من الردی
انتهی اما اول مثللو فعلی اولان اسهالك استعمال اولنسه البتة جمع اولنوب شربت
واحده‌سی دفعهٔ سقی اولنور اسهالك انلرك تأثيری ضعيف اولمغله قليلا سقی اولنز نقدر

بعضكره

كرّه

بعضكره اصلا انلرك فعلی وتأثيری اولماز و وصف اولان بو مثللو دوادر تربد نصف
درهم بحسب الحاجة نقصان و زياده قيلنمق دخی جائز اولور سقمونيا طسوج واحد
قريب ود وی اكثر بو مذكورلر اخذ اولنوب جلنجبين ايله معجون قيلنديقده بعضكره شرب
اولنور ويا خود برا وقيه و ردطل عصاره‌سی ايچنه ويا خود شراب ورد ايچنه شرب اولنور
حمی محرقه بيان ايدر اول حمايه فاريقوس تسميه اولنور بعض نسخه‌ده قاوسوس
واقع اولمشدر پس محرقه ايكی قسمدر اولكيسی محرقهٔ صفراويه‌در وصفراوی حمالرك
محرقه اولمسنه سبب داخل بدنده اولان عروقك كلينه عفونتك كثرتی ويا خود
خاصة قلبك قربنده اولان عروقده عفونتك كثرتی ويا خود فم معده‌ده وكبدده
اولان عروقده عفونت اولمغله اولور وايكنجی قسم محرقهٔ بلغميه‌در واول محرقه عروقده
تعفن ايدن بلغم مالحدن عارض اولور اول مالح بلغم بوا و قلبه قريب عروقده تعفن
ايتمكله و بو بلغمی محرقه‌يی ابقراط ابيديميا تسميه ايلديكی كتابنده ذكر ايلدی و بلغم
مالحك تكوّنی بودر اقدم سندك مطوملك اولنيغ اوزره مائيت بلغم صفراء حاده ايله تركب ايدوب
تعفن حسبيله نار اولان صفرانك مائيت كثيره يه مخالطه‌سندن اولور و محرقه
اعراض عن اعراضنه انشرّ اولديغندن واجب اولور كه محرقه‌نك حرارتی غبّ مرّتندن
اقصر اوله و حمای محرقه مشايخده قليلا عارض اولور ولكن عارض اولديغی انلرك
هلاكی اولور لوزيرا مشايخده محرقه سبب قوی حسبيله عارض اولور وانلرك قوالری
هم ضعيفه اولور اما شبان وصبيانك محرقه كثيرا عارض اولور ولكن صبيانك
محرقه‌سی رطوبتلری حسبيله اخف اولور وانلرده بعضكره محرقه سبات ايله اولور
محرقه بحرانه‌سی تنوير ايدوب راسك بنيصا عن اولمغله و بقراط ذكر ايلديكی كبی حما
محرقه صاحبنه رعشه عارض اولسه آكه بعده عارض اولان اختلاط عقل رعشه‌يی
تحليل ايدر وانك وجهی بودر كه اختلاط ذهنه مؤدی اولان حرارت محرقه دماغی جدا
تسخين ايدر وعصبه‌نك انلرده متسخن اولمغله رعشه زائل اولور وممكن اولور كه
رعشه‌سی واختلاط ذهن اولان محرقه‌نلرك بعضكره اختلاط ذهنی مجدد رعشه حسبيله
زائل اوله اختلاطه مؤدی اولان مواد دماغده منتقض اولور رعشه احداث ايتمكله
اعصابه

كناش كتاب معناسنده [illegible]
[illegible]

بلغ

ومحرقه دن منقضیه اولنلرك اكثرینده قی واستطلاق وعرق وعافیت برایله منقضیه
اولور العلامات حمای محرقه نك علاماتی حمانك لزومی وفترتنك خفاسی واعراضنك
شدتی اولور وآندن اعراض لسانده خشونت ولسانك اولا اصفراری وثانیا اسوداده
وعرقك زمان بحرانده ماعدا ازمنه ده احتباسی وعطشك شدتیدر محرقه اعراضندن
اولور ابقراط دیدیكه لكن محرقه ده سعال یابس عارض اولسه شدت عطشی تسكین
ایدر و بكا بو ز كه بقراطك بو كلامنك وجهی بودر كه سعال یابس قنده دیدی حركت
ایدر و اول حركت جهتیله رئه ده لحوم رخوه ده رطوبت سیلان ایدوب رئه
مبتله اولور عطش تسكین اولور و اكثر امرده حمای محرقه ده ظاهر بدنك
حرارتی باطننك حرارتی مقداری اولماز بلكه باطنك حرارتی حرارت ظاهردن اقوی اولور
ومحرقه نك نكسی حمای سائره نك نكسندن اخف اولور و صفرادن حادث حماده اعراض
ردیه مشتد اولور و اول اعراض ردیه سهر و قلق و احتراق و اختلاط ذهن و رعاف
و صداع و ایكی صدغك ضربانی و ایكی كوزك غؤری و صفراء محضه ایله بطنك
استطلاقی و شهوتك سقوطی مثللو لردر و حمی اطفالده حمای صفراویه عارض اولسه
تدبیر قبول ایلمز كوبه كو رر و حمض ایلدیكلرلبن فاسد اولوب تحمض ایدر العلاج
محرقه نك علاجی غب خالصه علاجی اولور و اول یابده ذكر اولنان استفراغات ایكیسی
حاجت اولور ایسه انك تعجیلی اولی اولور اما استفراغ تام نضجدن صكره جائز اولور ومحرقه ده
فصد اولنسه بعضكره حمای التهاب ایدوب مضر اولور و بعضكره نافع اولور ومنفعتی
لوننده حمرت وكدورت اولدیقده اولور ولكن محرقه علاجنده حاجت تلطیفه و تبریده
و تناول ایلدیكلری اغذیه واشربه بالفعل تبریده اشد اولور و قچن سقوط قوتدن
خوف اولنسه تغذیه ایلمك لازم اولور هر نه قدر طعامه اشتها اولماز ایسه خصوصا
تغذیه اولنمغه حاجت زیاده اولور اكر محرقه صاحبنده تحلل اكثر اولور ایسه زیرا اكثریا
آنلرده بولیموس عارض اولور بعض فم معده لرنده حس زائل اولوب بالجمله اعضا جایع ایكن
جوع فم معده احساس ایلمز وطعامه شهوتی اولمز بناء علیه علیلك تحللی رؤیت اولنسه
واجب اولور كه بلا شهوت طعام تناول اولنه اقدام اولنه حتی بر امر ایله تحلل حاصل اولوب هلاكه مؤدی اولمیه

اولمسه

اولمیه و ابتداء حماده تلیین اولنمغه حاجت اقوی اولور و حماء حاده معالجه سنده جمیعا
ذكر و وصف اولنان بالجمله معالجات محرقه ده دخی حاجت اولور و محرقه ده اولان فنقون
قلیل قنده علیل تمر هندی صوینی سقی اولنوب اوز رینه نوم ایلمك صالح اولور و اول ماء تمر هندی
ایچنه مقدار قلیل كافور دخی قاتیلور و اكثره سكنجبین سقیی و بقلة الحمقا حلیبی
و بزر هندبا حلیبی سقیی مستحب اولور و بطیخ رقی انكره جدا جید اولور و انلرك ماء بارد
شربنده بزم ذكر ایلدیكمزه اعتبار اولنور اگر مانع یوغیسه انكره اخضر اركلنجه قدر
سقی اولنور و بعضكره انكره عارض اولان اختلاط ذهن ماطلبیر او غلبه دبر و واجب
اولور كه اكل وقت قلیلا قلیلا جرعات كثیره ایله ما تجریع اولنه علی الخصوص لسانده
جفاف رؤیت اولنسه تجریع ابدا اولور و محرقه نك اعراض مفرطه ایسه بابلرنده
مذكور اولان معالجات ایله علاج اولنور و واجب اولور كه انكر رعاف مفرطدن توقی
و محافظه اولنه لر زیرا انده خطب عظیم و خطر زیاده اولور و واجب اولور كه انلرك
نفسلری بینه دخی مراعات اولنه و نوا وصدرتشنج صدردنه اولدیقچه منع اولنه
علی حاله ترك اولنمیه و واجب اولور كه رؤسلری خل ایله و دهن ورد ایله و صندل
و ماء ورد و كافور و اول مثللو لر ایله محافظه اولنه و اول سلاقات ایله دخی
تنطیل اولنه كه انلرك ایچنده بزم ذكر ایلدیكلریمز مطبوخ اولنه و قچن انكره سهر
عارض اولسه سهره معالجه ایله و اكثر شراب خشخاش سقینده باك یوقدر هر نه قدر
اول شراب خشخاش اسوددن متخذ ایسه اول مثللو حالده سقی اولنور و محرقه نك
اخرنده انكره اقراص صالحه سقی اولنور اقراص كافور مثللو لر اقراص صالحه دن اطیب
و اول مثللو وقتده انكره سكنجبین ایله بزر قثد و بزر هندبا و بزر بقلة الحمقا حلیبی
ایله سقی اولنمق موافق اولور اولوجهله كه سندك رأیدكی او رزه یكرمی بش و یا خود
اوتوز درهم سكنجبینه و باقی ادویه لرك هر برندن ایكیشر درهم اخذ اولنوب
سقی اولنور و اكر انده اسهال وار ایسه اسهالی مسكه اولان اقراص طباشیر
سقی اولنور قرص جید طباشیر و ورد هر برندن ایكیشر بوجق درهم زعفران
ایكی دانق بقلة الحمقا بزری بزر هندبا هر برندن اوچ درهم بزر القرع بزر قثا
هر برندن ایكیشر درهم صندل بر بوچق درهم رب السوس نشا هر برندن

بلغ

بر درهم کافور بر بوجق دانق بواد ویردن اقراص اتخاذ اولنوب شربت بهر واحد سی
ایکی درهم قیلنور آخر ورد دورت درهم بزر الخیار بطیخ قثا بقلة الحمقا هر برندن
ایکیشر درهم زعفران ایکی دانق کافور بر بوجق دانق وشربت واحدهسی ایکی
درهم قیلنور وقچن حما محرقه اخلاطبتن ایله مختلطه اولسه صویی برودتده
مائل حمامه دخولده باس اولماز وحمیات بیننده حمام احب اولان حما بلغم مالحدن
حادث اولان حمادر حما دمدن اولان کلام بودر جالینوس زعم ایلدیکه دم تعفن
ایلدیکده اندن حادث اولان حما دم حماسی اولماز زیرا هر قچن دم تعفن
ایلسه صفرا اولوب دمویتی زائل اولور وا ندن حادث اولان حما صفراویه
اولور دمویه اولماز بس اول حما صفراویه اصنافندن اولان غب ومحرقه دن
بر اولور وانلرک معالجاتی ایله علاج اولنور وجالینوسک بو قولی بقراط
قولنه مخالف اولور وامر واجبه خلافی وزره اولور وجالینوسی بو غلطه ایقاع
ایدن اطبادن قدماک اول قولیدرکه اندر دیدیلر اذا عفن صار صفرا دیرزیرا
بو کلام ایکی معنایی ایهام ایدر معنای اول بودرکه قچن دم تعفن ایلسه انک
تعفن دمک بعد التعفن صفرا اولمسنه مؤدی اولور واول معنا او وزره عبارت
مذکوره نک کلام عربده نظیری اذ الحطب اذا اشتعل صار رمادا ترکیبی
اولور یعنی هر قچن اودون مشتعل ومتوقد اولسه انک اشتعالی اودونک
بعد الاشتعال [illegible] لمکسنه مؤدی اولور ومعنای ثانی بودرکه دم قچن
تعفن ایلسه [illegible] عفن صفرا اولور وبو معنایه حمل اولندیقده
عبارت مذکوره نک نظیری فی الخشب فی حال ما یسخن یصیر رمادا یعنی
خشبه تسخین اولندیغی حالده رماد اولور بس عبارت مذکوره دن مستفاد اولان
ایکی مقدمه ده نظر اولنسون حتی عبارت مذکوره قنقی معنایه حمل اولنمق صواب
ایدیکی ظاهر ومحقق اوله اما مفهوم اول اول ترکیبدن اخذ اولنمق اوج وجهله
فاسد اولور وجه اول بودرکه قچن دم تعفن ایلسه انک لطیفی صفرا وردی
اولور وکثیفی سودا اولور اول متعفن اولان دم بکلیته صفرا اولمز تا که معنای
اوله قدماک کلامی حمل اولنسه اول دم متعفن بکلیته صفرا اولوردیمک مستفاد

رماد

دم حال عفونتده

اولور خلاف واقع اولور و وجه ثانی بودرکه دمک عفونتی حسبیله صفرایه استحاله سی
بعد العفونه اولور بزیم نظریمزده دمک حال عفونتیده زیرا حما حال عفونتده عارضه
اولور و وجه ثالث بودرکه دم عفونت سببیله صفرایه استحاله سی متعیندر
لکن اول دم متعفن صفرایه اولدیقده انده عفونت سابقه باقیه اولدیغی یاخود
اولمادیغی معلوم دکلدر وچوق اشیاء متعفنه حسبیله رقیق کثیفندن تمیز ایدر
وانلرک متمایزان اولان رقیق وکثیفندن برنده عفونت بولنمز وانلرک مواد
عفنه دن منفصل اولدیغی بعد الانفصال عفونتک بقاسنی ایجاب ایلمز زیرا بعضیکره
عفنه اولان شیئدن غیر عفن اولان شیء حاصل اولور اگر مبدء حصولک عفونتله
حاصلک عفونتی لازم اولسه اخلاط متعفنه نک تکاثف وترمد ایدنلردن
حما سوداویه حادث اولوردی ومع هذا جالینوس کلامنده اول محلده حما سوداویه
اولمدیغنه اعتراف اشعار ایلدی فی بو مقامده کلنجه قرر ذکر ایلدیکلریمز قدماک
عبارتلرینک مفهوم اولی تخصیص ایدی اما مفهوم ثانی صرف کذبدر زیرا
عفونت فساده بر طریقدر یعنی نفس عفونت ایله شیء متعفنک صورت
نوعیه سی متحول ومتغیر اولماز بلکه تغیری اخذ ایدوب بحسب التدریج عفونتک
کمالندن صکره تمام تغیر اولور بس عفونتک زمانی متمادیدر وعفونت اولان
ممتد ده ودم دم ایکن حادث اولور نتکیم عفونت بلغمه بلغم اولدیغی حالده وهل
سودایه وصفرایه استحاله ایلمزدن مقدم حادث اولدیغی کبی زیرا بلغم سودایه
وصفرایه عفونتک تمام وکمالندن صکره استحاله ایدر بلکه حق صحیح بودرکه ابقراطک
قولی کبی عفونت دمدن نوع حما تولد ایدوب غب ومحرقه یه مغایر اندن بر نوع
حما حادث اولور وشمدیکه حالده بیز دیریزکه دمدن ایکی نوع حما تولد ایدر بر بسیط حما عفونت
واخر اول حمادرکه بقراط سونوخس تسمیه ایدر لغت یونانیده سونوخس مطبقه
معناسنه در واول حما مجرد دمک غلیانی وسخونتندن حادث اولور انده عفونت
اولماز ودمک اکثر حالده حمایی ایجاب ایدن سخونت حرارت حقن وحبس ایدر سوددن
اولور وبعضیکره بو حما اخر سببلردن اولور اول سببلر حمامده [illegible] سببلرک اشتدادندن اولور

بعضکره اولا اسباب اشتداد اولمغله حما غلیاننه سبب اولور و اول حمایه شانیه قوتیدن تسمیه
اولنور و بو حما حما عفونت ایله حما یوم بیننده اولان حمیاتدن اولور و بو حماده
حما یومدن فرقی بودر که حما یومك سخونتی ابتدا ده تشبث ایدر و سونوخس حمیسنده
حرارت دمده تشبث ایدر و بو حمانك حما عفونتدن فرقی بودر که بو حماده
عفونت اولمز اما حما عفونتك عفونتی اولور و بو حما برحاده حمادر که حما یوم حده
وحماده وحما عفونته مغایردر و چوق واقع اولور که بو حما حما عفونته و حما
دقه انتقال ایدر و چوق کره جالینوس بو حمایی حما یوم مجراسنه اجرا ایدر و جالینوس
رأی ایدر که دموی اولان حما حمای سائره ایله ترکیب ایلمز زیرا عفونت دمده عارضه
اولدیغنده اخلاط سائره نك هر برینه عام اولور جالینوسك بو کلامی بعض
مذاهبنه مناقض اولور و بر وجه تناقض ذکر ایله کلامی تطویل ایلمز
زیرا طبیبه آنی ذکرك فائده سی یوقدر و بو حمانك سببی امتلا و سده اولور و اکثر
حالده ریاضت حسیله اولور ریاضت معتاد اولمیان کمسنه استفراغ
ترك ایدوب بعده بدنی ممتلی ایکن عنیفا استفراغ ایدنلرده خاصه کثیر الوقوع
اولور و بعضکره دمده عفونت عروض دمك مائیتی کثیره اولمغله اولور و اندن
مائیتك کثرتی فواکه مائیه یی کثیرا تناول ایدوب اندن تولد ایدن خلط مائی
عفونته استحاله ایتمکله اولور و یاخود عفونت دم خلط فجك کثرتندن اولور
زیرا خلط فج ایله دم عفونته مستعد و متهیئ اولور و اول خلط فثا و قثد
و کمثری و انلرك امثالنی تناول ایله حاصل اولور و بو دموی حما لازم در که ماده نك
یعنی دمك لزوجی و عموی اولمغله اکثر بحران و موتی بر بینه منتهی اولنجه قرار اصلا قبول
کلمز و بو حمانك اصنافی ثلاثه در وارد در و انلرك اسلمی متناقصه در که صعوبت
ایله بدء و اخذ ایدر و تناقص ایلکله زائل اولمز و اول حماده مواد متحلله مواد
متعفنه دن اکثر اولمغله و متناقصه دن صکره اسلم اولان متشابهه در که اول حما
فی اول الحال الی الحلاء بر قرار اوزره اولوب اوقاتنده متساوی و متشابه اولور و بعضکره
انلرك تشابهی یوکون قدر ممتد اولور و اول اصناف ثلثه نك شرلوسی متزایده

اولان

اولان حما اولور زیرا انده ماده متحلله ماده متعفنه دن اقل اولور و بو حمانك
بعض دمویه عفنیه حمانك بحرانی اکثر حالده یوم سابعه وارر و انقضاسی محسوس و یاخود
غیر محسوس استفراغ ایله اولور و بعضکره حصبه و جدری ایله بربینه انتقال ایدر
و قبض اول حماده سبات و انتفاخ بطن عارض اولوب انده صوت طبل مثللو صوت
اولنسه و اسهال اول انتفاخ و حطایله یابسه و تعلیلی حواولوب اسهال اله انتفاع
ایلمسه و انده حصیف یعنی جرب یابس و خاصه عریض خروج ایلسه انلر بو حماده
علامات اولور **العلامات** حما دمویه علاماتی بودر که اول حماده لزوم و حمرة وجه و حمرة
عین و انتفاخ اورده و انتفاخ صدغین و بلا نافض و لا عرق امتلاء تام اولور
و لکن وقت بحرانده عرق اولور و چوق کره آنلرك انفسنده حکاك اولور و نفسنده
ضیق اولور و چوق کره انلرده سبات و عسر کلام عارض اولوردی و لوروکذلك
اورام حلق و لوزتان و لهاتده اورام و سیلان دموع عارض اولور و حرارتلری
کثیره و رطوبتیه بخاریه و کمافی المحرقه فی شغف اولماز و انلرك نبضی عظیم قوی ممتلی لین
سریع متواتر اولور و اول نبضده اختلاف کثیر اولمز و سرعتی و اختلافی محرقه دن اقل
اولور و انلرك حرارتی محرقه و غب خوفیه حرارتنده بالغه اولمز و دمویه نك عفنه اولان
حمالری غلیانی اولوب بلا عفونته اولان دموی حماده حرارت و اعراضی اشد اولور
و علامات هوا اصعب اولوب دمویه عفنیه محرقه یه اشبه اولور اما دمك رقت و غلظتی
خارج اولانلردن مشاهده ایله معلوم اولور و سونوخس غلیانیه ابتداء حالده
حما یومه اشبه اشیادن اولور و لکن حرارتی قلیلة اللذع و قلیلة الاذی اولور
و انلرك قرب قلبده اولنلرده تأثیر زیاده اولور و انلرده تلهب و ربو حادث اولور اما
دمویه عفنه مستویه و یاخود شبیه مستویه اولور اما حما دمویه نك علامتی انتقالی
انتقال ایلدیکی اورام خناقیه و حلقیه و اورام لوزتین مثللو امراضك علامتی
اولور و انلر بو بندن اقدم سنده معلوم اولدی و جدری یه انتقال ایلدر ایسه
جدری نك علاماتی اول انتقالك علامتی اولور و انلر قریبا حصبه بیلوریسن و کذلك برسام
و صداع و اختلاط ذهن مثللو امراضه انتقال ایلدر ایسه انلرك علامتلری انتقالنك
علامتی اولور و انلر دخی بو بندن اقدم سنده معلوم اولدی و اما اول دموی حمانك علامتی طولی

سنیك بوندن اقدم معلوم اولدیغی کبیدرکه علامات نضجك ظهوری متأخر اولور
وجه مخطوط و حمانك مدتنده تزایدی و تشابهی و تناقص حالرنده اختلافی و اختلاطی
اولور و اول اختلاف حسبیله مفتره یه مشابه اولور و دلالت ایدرکه دم خلط فجی ایله
مملودر اما اول حمانده مدت بحرانده علامات نضجك ظهوری دلالت ایدر اگر اول علاماتك
ظهوری ثالث و رابع کونلرده صکره اولور ایسه یوم سابعده بحران ایلمز و اکثریا اول حمانك
بحرانی یوم رابعده اولور **معالجه حمای دم** بو حمایه معالجه دن غرض غشیه وارنجه
قدر کثیراً استفراغ ایدر و هم جوهر دمی تغلیظ ایدر اگر دم جداً مائی و یاخود صفراوی
ایسه و یاخود غرض حمی تبرید و تنقیه و ترقیق ایدر اگر دم غلیظ ایسه سوداوی
ودم اولمسنه اراده بولینور انك مأکولی خلط غلیظی و خلط فجی تولید ایدر و یاخود
بو حمانك معالجاتنده غرض حمایه فاعل اولان ماده یی انضاج و تحلیل اولور اما
استفراغ ایله معالجه قصد و مراد اولنسه من بین المستفرغات یکدن فصد
کبیر شیء نافع اولماز و اول حمانك وقت اولور ایسه فصد اولنور انده بحرانی
و نضجه انتظار اولنمز لکن اول محموم مده تحمل واد ایسه اول تحمل حذر اولنوب الی الاغماء
افراغ اولنور و بعد حاسر دائماً اولور ایسه اول زمان فصد اولنور و بو حماده قریب
غشیه قدر و بدنی قوی اولنلرده غشیه وقوعنه قدر فصد اولنمقدن خنفك اولنمز
زیرا غشیه کثیر و هو قوی المزاج اولنلری تبرید ایدر و معلوم اولا که بعضکره بو حماده
فصد و ماء بارد سقیی معالجات سائره دن مغنی اولور فصدن تفریغ ایدوب دفعات
ایله فصد ایلمک موجب استعجال بوغیسه اولی اولور انیکیچونکه بعضکره غشی قریب
اولمغ قصد غیر بالغ ایله فصد دن غرض حاصل اولمز زیاده یه حاجت اولماز و بعضکره
فصد بالغ اسهال قره ... و عروق تابع اولور و واجب اولور که اندن عرق کل وقت فی الوقت
مسح اولنه زیرا عرق مسح اولندیغچه تتابع ایدر و انلر ایله علیل عافیت حاصل
اولور و اول اسهال و عرقدن حادث اولان ضعف و غشی غذاء لطیف و سکوت ایله
تلافی و تدارك اولنور و واجب اولورکه اندن طبیعت دوام اوزره تکلیف اولنه بوندن اقدم
سندك معلوم اولان ماء رمانین ایله یعنی طتلو انار و میخوش انار صولری
شیر خشت حدنده بالغ اولنجه خلط و سقی اولنمق تکلیف اولنور و کذلك برنیم ذکر ایلدیکلریمز

و تمرهندی سقی اولنمغ

الحسبانة عرقان مکتنفا الجبهة ما بین الصدغین متصلا عدا الناصیة کلمه تبین قاموس

رعاف سیلان

شیافات خفیفه تحمل اولنمغله و بعضکره هلیلج و شاهترج و خیار شنبر و سنك استعمالی
معلوم اولان امثالو ادویه ایله عند النضج استفراغه حاجت اولور و اگر علیلك
حالی بدنیدن فصدی احتمال ایلمز ایسه جبیننده اولان عرق فصد اولنور و اگر حجامت
اولنور و اگر تجنب المانع بو مذکورلرك برینی قبول ایلمز ایسه محرقه ده ذکر اولنان
اسهال استعمال اولنور و تبرید و تفتیح و تقطیع اولنوب غلیانی تسکین اولنور
اگر فصد ایله غشی عارض اولور ایسه اکه خبز ایله ماء حصرم اطعام اولنور و اگر
کندو کندودن رعاف عارض اولور ایسه اول غشیه قریب اولمدیغچه قطع اولنمز
اما علیلك دمنی تغلیظ رب عناب و برمکله اولور و رب عنابك صنعتی بودرکه
یوز عدد عنابه اخذ اولنوب بش رطل صو ایچنده ثلث قلنجه قدر طبخ اولنور و سکر
ایله تقویم اولنور و هرنه مقدار سکر قلیل اولور ایسه عنابك اول ربی افضل
اولور و کذلك عدس ایله دخی دم تغلیظ اولنور خصوصاً خل حامض تقیف ایله تناول
عدس رب عناب تناولی قبلندن اولور و ماده غلیظه اولدیقده رب عناب
و جرم عدس تناول اولنمسی لازم توقی و تجنب زیاده واجب اولور اما بو حماده دمی تبرید
عدس مبرد و ماء بارد و ماء خس سقی و اطعامی ایله اولور اگر مانع بوغیسه
و بعضکره اول جبر داء علیله ارتعاد کلنجه قدر سقی اولنور و اول سقی ایله بعضکره
عافیت حاصل اولور و بعضکره اول حماد موبید بالحیسه انتقال ایدوب
بعد الانتقال اقراص ورد و امثالی ایله علاج اولنور و اول علاج بعض متقدمین
ذکر ایدوب و بعض متأخرینك انتحال ایلدیکی علاجدر و اما انکره ماء شعیر
سقیی علاج نافعدر انکره طبیعتلر ملایم اولدیقده ماء شعیر سقی اولنور
و ماء شعیر سقینك افضل اوقاتی غلیانك و کربك شدتی و اشتعال و تواتر
خفقان وقتلر اولور و معلوم اولکه علاج تبریده قصر ایدوب فصد و اسهالی
ترك ایلمك سددی زیاده ایدر و اول احتباس ایله عفونت و حرارت حال ثانیه ده
زیاده اولور و اما مواد محترقه تنقیه سی مسهلات صفرا ایله قوت ضعفك
ایجاب ایلدیکی مقدارا استعمال ایله اولور و کذلك خلط خام و منضج اولنلر ایله اولور
زیرا بعضکره دمك سبب عفونتی خلط خام اولور و آخر علتده اقراص کافور و اقراص طباشیر

سقی اولنور و بو اقراص هی انلره جید اولور **نسخهٔ اقراص جیده** طباشیر اوچ بزر
قثا دورت بزر بقلة الحمقا بش بزر قرع التی درهم صمغ کثیرا نشا هر برندن
اوچر درهم رب السوس بر درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور
نسخهٔ اخری بو نسخه دخی انلره نافعدر خصوصا ضعف کبد قتنده منفعتی زیاده
اولور ورد اوچ درهم انبرباریس عصاره سی ایکی درهم بزر قثا قند بطیخ حمقا طباشیر
هر برندن بر درهم صمغ کثیرا نشا هر برندن نصف درهم راوند صینی زعفران
کافور هر بریندن ربع درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور اما
انلرک اغذیه لری عنابیه و عدسیهٔ محمضه و رمانیه و سماقیه قیلنور و بو اغذیه
موجب عقل اولور بر نسنه اولور ایسه انک اعتقالی شی خشت خلط اولنمغله کسر
اولنور و کذلک انلره موافق اغذیه اولور اجاصیه و قرعیه و حماضیه و فواکهدن
لکتری صینی و رمان و تفاح شاه و انلرک بقوللری قرع و قثا و قند و هندبا و بقلهٔ
مبارکه و حماض و کسفره و انلره مشابه بقول قیلنور و اگر انلره صداع و خفقان
و سهر و سبات و قوتی جهتک رعاف و سائر عوارض صعبه دن بر عارض اولور ایسه
بابلرنده بریم ساکم تعلیم ایلدیکلریمز معالجات ایله علاج ایله **حمای بلغمیه ده اولان**
کلام در بونلرک اقدم سنده معلوم ملک عفونت بلغمدن حادث اولان حما
بعضکره نائبه و بعضکره لازمه اولور و بلغمک سبب عفونتی هی معلوم ملک اولان
و سائر حمالر کبی حمای بلغمیه هی اوقات اولور و اوقات ابتداسی اون ایکی
کون و اکثر حالده آلاغ فرق ایکی المش کون اراسنده اولور و بو حمانک اسلمی
فترات نقیه و خصوصا کثیرة العرق اولانلر اولور و عرق مذکورک کثرتی ماده نک
رقتنه و قلتنه و بدنک تخلخلنه دلالت ایدر و بو حمانک اوقات اربعه سنی اطول
اولان وقت زمان ~~ابتدا اولور~~ تزاید و صعود در و مع هذا بو حمانک انحطاطی
غبک انحطاطندن اطول اولور و تحقیق ایدن بلغم بعضکره زجاجی و بعضکره
حامض و بعضکره حلو اولور و بعضکره هی مالح اولور و بونلرک اقدم سنده معلوم ملک
اولدرکه بلغم مالحک نه کیفیت اوزره محرقه حادث اولور و اکثر حالده بلغمی حما
رطوبتلی و دعه اصحابنه و مشایخه و صبیانه و تخمه اصحابنه و مرتاضین و على الا

سخینه و جشاء حامض اصحابنه و اول امتلا اصحابنه کم انلرک نوازلی معده یه
نزول ایدوب معده ده تعفن ایدر و انلرک معده لری الموت قلیلا خالی اولور و معلوم
اولکه هر قنغی حماده برد اولسه انک صاحبنک نفسی ضیق و صغیر اولور و بعض
نسخه ده نفس بولنمز نبض واقع اولمشدر **حمای بلغمیه دن دائره نک علامتی بیاننده در**
بو حمایه اعفیر سیوس تسمیه اولنور و بو حما بلغم زجاجی و بلغم حامضدن حادث
اولدیغی انده برد کثیر اولور و زجاجیدنک نافضی اشد اولور و لکن آنلر دخی فعیجی
ابتدا ایلمز بلکه قلیلا قلیلا اطرافده ظهور ایدر و بعده برودت تکثر حدنده بالغ انلرک سخونتی
قبولی عسرت ایله اولور و دفعه سخونتی قبول ایلمز و تدریج متصل ایله هی سخن ایلمز
بلکه قلیلا قلیلا تسخن ایدر و اثنا تسخنده بر عودت ایدر و بعضکره اول حمانک
ابتداسنده اولان قشعریرت تخالطه ایدر و قشعریرتی بلغمک جزء متعفن
حسیله و بر جزء غیر متحقق حسیله حادث اولور و بو حمانک بردونا فضنک
اعظمی منتهاده اولان ادوارده اولور و بو حمانک فاعل اولان ماده حسیله
حادثه اولمازه بناء علیه اول نفض طریقی اوزره انده نافض اولمز زیرا انلر عفونتی
لیثه در لازعه دکلدر و اول حما ثقل و سبات ایله اخذ ایدر و چوقکره نوائب اولاده
بلا بردونا فض ابتدا ایدر و انک نفض بر مدت تأخر ایدر و چوق کره هی غشی ایله
ابتدا ایدر و بعضکره هی انک ایله ابتدا ایلمز و بو علتده غشی کثیر الوقوع اولور فم
معده نک ضعفی و شهوتنک سقوطی و استمرا غرانک عدم حسیله زیرا استمرا عادهٔ
غذاییه غذائیه و قوتنه متهیئ قیلمز اما بلغم مالحدن حادثه اولان حمایه قشعریرت
تقدم ایدر و آنک بردی شدید اولماز اما بلغم حلو حسیله اولان حما اوائل حالده و نوائبنک
عدد کثیرده قشعریرت غالبا تقدم ایلمز و اول اوائلده بردونا فضی هی اولمز و خمرتنه
اکثر ادوار غشی ایله اخذ ایدر و بعضکره اول حمانک اوائلنده حرشدید ظاهر اولور
و اخرنده اول حرارت قلیله اولور و بکزر و تشابه اولورکه اول حرارت اولا احلی و الطف
وارق اولان ماده یه سبوق ایدر و بعده ابرده و اغلظه متوجهه اولور و اول حماده
مس ایله حرارت اول امرده ضعیفه و بخار احساس اولنور و بیدها نسنه عضو اوزره طول مدت
امساک اولنمز نتیجه حدت و حرافت احساس اولنور و لکن تحت یده ~~احساس اولنمز~~ فهو الا صحاب حدانلر متشابه دکلدر

بيه حمى

بلكه بر واحد ايله محسوس اولان موضعلرده حرارتلرينه نبض حرارتده حدت و بعض
اخرده لين و ضعف بولورسك و بو حرارتك نظيرى الكدن كچريلن دقيق مثللو كه
انك صافيسى الكدن كچر و كثيف و نخالهسى الكده قالور بشى واحدك بر طرفى لطيف
و بر طرفى كثيف اولور و اول حرارتك شيء مغربل و راسنده اولور وجهه مشروح اوزره
تصفو و تلطف ايليه بيلمك سببى بودركه بلغمك اجزاسى حرارتدن انفعالده و ترققده
مختلف بعض اجزالر انفعاله زياده قبول ايدوب رقيق و ذات حدت اولور و
بعض اجزاء اخرى عكسى اوزره اولوب غليظ و كثيف و غير حديد اولور نيتكيم سائر
لزوجتلى غليانده بر از مواضعده جمع اولوب بريكور و مواضع اخراده اول
جمع و تعقد اولمز و على كل حال بلغمك حرارتى اول مبلغده بالغه اولماز كه انك
التهابى و كربى حادث اولوب هواء بارده و ماء بارده اشتياق عظيم اوله و كذلك انده
تكشف و تعلمله و نفس عظيم و نفس ناخده حاجت اولماز و اول حماده چونكه
بر حال عارضه اولور كه انده بر ساعت و ياخود ايكى ساعت مقدارى حرارت زائله اولور
و ظن اولنور كه حمانك زمان انتهاسى كلدى و حرارت ابتداسى ايچون واقفه اولدى
و مع هذا هنوز حما زمان تزيد ايچره توقف ايلمكده اوزره در زيرا اول توقفدن
صكره حرارتك متزايده اخذ ينى مشاهده ايدرسك و اول حرارتك زمان
تزيدده وقفه مزكوره سى اولديغى كبى كرلدرو زمان [illegible] و توقفاتى اولور و حميات
بلغميه لرده تندير كثيره اولور كثرت رطوبت و كثرت ابخره حسيله و لكن اول
حماده عرق قليله اولور خلطك لزوجتى حسيله و نچون اول حماده عرق اولسه
اول عرق غير شايع اولور و عرقده انغراى و ياخود قلة وجود حما بلغميه
خاص دلائلدن اولور و عطش حمى بلغمى حماده قليل اولور لكن حماى ايجاب
ايدن بلغم مالح اولور ايسه و ياخود اول بلغمده عفونت شديده اولور ايسه
انده عطش بلغم حمانك سائرلرندن زياده اولور و مع هذا انده عطش
بلغمى ما عدا مواد سائره ده تولد ايدن حميات عطشندن ضعيف اولور
و بو حماده ايكى جنبلر بعضلرده منتفخ اولور و جنبلرك جلدلرى بعضلرده ترقق
و تمدد عارض اولور و حماى بلغم صاحبنك لون بشره سى خضرت و صفرته اولوب

اولور — وواقفه — انحطاطده اول حرارتك

اندرك

اندرك جريانى بياضه اولور حتى اول الوانده مجموع مركب لون رصاصى كبى اولور و بعضلرده لون
[illegible] سائر حميات منتهالرينه محمره اولديغى كبى بو نده ده نادر المحمرة اولور و بلغمى حما
اصحابنك نبضى ضعيف و منخفض و صغير اولور انده اولا تفاوت اولور
واخيراً تواتر ايدر و بلغمى حماده نبضك صغرى و تواترى غب و ربعدن اولان صغر و
تواتردن اشد اولور و شدت تواتر صغرينك شدتى ايچون اولور و لكن بو
حماده اولان سرعت نبض ربعده اولان سرعت نبض مبلغنده بالغ اولماز بلكه
بعضلرده انزدن ابطاء اولور و ياخود سرعت و بطوءده انكله مساوى اولور و مساوات
نادر الوقوع اولور و بو حماده نبض مع عدم النظام مختلف اولور و ضعار و ضعافك
يعنى صبيلرك و ضعيف القوت اولنلرك اختلاف نبضلرى سائرلردن اكثر اولور
و نبضك بلغمى حمايه دلالتى اصح دلائلدن اولور و اما اول محمومك بولى اولا ابيض
رقيق اولور رسوب كثرتى حسيله و بعده عفونت حسيله محمر اولور و رداءت نضج ايله
تكدر اولور و بعضلرده بولك حالى وقتاً فوقتاً متغير اولور و نچون بول حماده غليظلكه
نو اولوب تعفن و تحلل ايليسه و سود بولده خروجنه عوق ايليسه بول بياض
لوننده اولور و بعده بوله اولان شئ تعفن ايليسه و سود منقح اوليسه سود اخر
اولنجه قدر خروج ايدن بول محمره اولور اما اول محمومك برازى لين و رقيق و بلغمى اولور
و حمانك بلغمى اولديغنه دلالت ايدن ادله دن اولور انده حدت نوبتى اون سكز ساعت
اولوب تركى التى ساعت اوله و تركى ترك نقى اولميه عادة بلغم غلظت و لزوجت
اوزره اولديغندن ما عدا اكثرده كثيره در انده رما ديتدن زمان تركده حرارت
وانز عفونت زائل اولماز و حماى بلغميه يدى سن و عادت و فصل و بلده اغذيه
متناوله و استيفادن تخمه مثللو دلالت ايدر و سحنه دن و جهك لون
مزكوره و تهبج و ملمسنك لين و فم معده نك ضعف و شهوتك سقوطى دخى اول حمايه
دلالت ايدر و بعضلرده اول حماده طحال كبير اولور و اكثرا اوقاتده اول حمايه جشاء حامض
كثير سبقت ايدر حما لازمه علامتى بونلردر و اول حمايه لنقيقه ديرلر و انك علاج
سائر بلغمى حمالرك علاجلرى كبيدر لكن لازم در قلاع و اقلاع عدم شاير احوال اولمز
و ابتداسنده ناقض و برد و قشعريرة تلحق بحرا و لماز و دقله اشبه بر شئ اولور

حمانك — ورديك — حمانك اول — كلياً — بلغ

ولازمه بلغمیه ده هی فتور اولور و آنک فتوری اکثر ساعت ده هی اکثرا اولور لازمه ده اولان
فتور دائره فتورندن فوقنده اولور و زمانی انزن اطول اولور ولکن خفیه و غیر ظاهره در
و دائره نک زمان فتورنده بقیهٔ حرارت موجوده اولمغله هر نه قدر اول بقیهٔ حرارت
خفیه و غیر ظاهره ایسه ده فتور اطلاق اولنور و اقلاع اطلاقی حقیقت اولماز ذکر
آتی حمیات اکثر احوالده بلغمیه اجناسندندر و احیانا صفرادن دخی تولد ایدر
و سودادن اول مثللو حمالر تولد ایلمز و اول حمالرک بعضیسنه اسماء مخصوصه و احکام مختصه
واردر انک اسامیدن بونلردر انفیالوس و لیفوریا بو ایکی صنف حما اول حمیات
جمله سندندر که انزه حر و بردک داخله و خارجه اختلافی اولور بلغم عفونتی متعفن
اولان و متعفن اولمیانک مواضعنک اختلافی حسبیله و بو حما اوچ قسمدر
یعنی برد ظاهر و حر باطن و یاخود عکس اوزره اولور حر ظاهر و برد باطن
اولور و یاخود حر و برد ایله اختلاف هم ظاهرده و هم باطنده اولور و آسا و
مخصوصه اولان حمالرک بری دخی غشیهٔ خلطیه در و کذلک حمای لثیه و لیلیه لردر
حمای انفیالیوس بو حماده باطنده برد و ظاهرده حرارت اولور بونک سببی باطنده و قعرده
اولان بلغم زجاجی اولور بلغم زجاجی بولندیغی موضعی تبرید ایدر بناء علیه باطنده
برودت اولور ولکن اول بلغمه بعضکره عفونت عارض اولمغله انزن ملح بخار
متفرق منتشر اولور ظاهرده اول بخار ملتهب اولور اول بلغمده عفونت اصابت ایلینلر
باطن تبرید ایدر ولکن انک برودتی ظاهره خروج ایلمز زیرا اول بلغم غیر متعفن
ساکن اولور و ملاقی اولدیغی عضو باطن انزن منفعل اولور و بینهما ماده الفت
اولوب حرکت ایلمز و قچن اکر عفونت اصابت ایلسه تبدد و تفرق ایدوب خارجه
منتشر اولور هر نه قدر بونک کلیتی استیعاب ایلمز ایسه ده بو حمانک علامتی
ذکر اولنان علامتلردر و اول حما صاحبنک بو حماده دوخی و قلیل الحرارت اولور کیز و
جنسنده یعنی بلغم اولان سائر حماده واقع حرارت بول ملتفته بالغ اولماز و نبض
بطی متفاوت اولور و بو حما اکثر حالده کل یوم مثبته اولور ولکن غلیظ ماده سی
حسبیله بعضکره ربع و غب استحاله ایدر زیرا بو حمانک ماده سی اولان بلغم زجاجی
برنزه قلیل اولور و مع قلت وجوده آنک تعفنی دخی قلیلدر و قلت و ندرت دورک

بعدن

بعدن اسبابنده اولور و دورک بعیدا اولدیغی حمایی بلغمیه دن اخراج ایجون ایلمز زیرا
اول حمانک بلغمیه اولدیغی بلغمک عفونتی ایله عارضه اولدیغندندر و اول سبب حالا موجود در
اولمغله بلغمیه اولدیغی باقیدر و بلغم حمانک کل یوم نائبه اولمسی حکم اکثریدر بو ماده
اول حکمک معدوم اولدیغی حمایی بلغمیه دن اخراج ایلمز زیرا اول حمایه بلغم تسمیه سی
نوبتی ایجون دکلدر و انفیالیوس حمانک نوبتلرینک مدتی دورت ساعتدن یکرمی دورت
ساعته وارنجه قدردر و اکثر حالده یکرمی دورت ساعتدن مقدم منقضیه اولور زیرا
اول ماده نک حمانک بر یکرمی و دورت ساعت توقف ایده جک مقدار کثیره دکلدر حمای لیفوریا
بو حماده باطنده حرارت و ظاهرده برودت اولور بو حما اکثر حالده بلغم اولور
و بعضکره صفرا اولور اولور حدت غلیظ اولان صفرادن تولد ایدر اما بلغمدن تولدی
بو کیفیت اوزره اولور که قچن باطنده اولان بلغم مشتعل اولوب تعفن ایلسه اول
موضع متسخن اولور و جلد و اول بلغم تحلل ایلمکله انک بخاری ظاهر بدنه خروج
ایدوب منتشر اولماز و خارج بدنه مسخن بخار مفقود اولمغله انزه سخونت دخی
اولماز و کذلک قوت دخی اول موضعده یعنی باطنده منصبه اولور و حرارت غریزیه دخی
ظاهر بدن خالی قالوب بارد اولور خصوصا ظاهر بدنه زجاجیه اولوب فجه و بارده
بلغم اولور ایسه ظاهرک برودتی زیاده اولور و کذلک اول بلغمده چوق کره غیر
تعفن اجزه تصعد ایدر و حرارت حسبیله اول اجزه بلغمدن منفصله اولدقدن
صکره مدت قلیله حرارت مذکوره یه اول اجزه مستصحبه اولور و بعده ماء مسخن
حادثه اجزه دن حرارتک زوالیله سرکبی ظاهر بدنه تصعد ایدن اجزه دخی
حرارتی زائل ایدوب برودت شدیده اصلیه سنه عودت ایدوب ظاهر بدنی
تبرید ایدر و بو حمانک صفرادن تولدینک کیفیتی بودر که قچن صفرا باطنده اولوب
قلیله اولسه و تعفن ایدوب موضعنی تسخین ایلسه و انزن برشی تحلل ایلمسه
بلغمدن انک نظیرنده ذکر ایلدیکمز وجه اوزره انزه دخی حمای مذکوره عارض اولور
و بو حما اصنافندن صفرادن حادثه حمایه طیفودس اسم خاص اولور اما لیفوریا
اسم جنسدر بو حمانک بلغمیه سنه و صفراویه سنه اطلاق اولنور و بو حما شطر غبدن اطولدر

وبو لیفوریا دینکله معروف حماده و نظائرنده بر قائل ایچون اعتراض ایلمك
وارد یرکه اطبا تعریفنده حرارت غریبه نك قلبدن جمیعاً بدنه منبعث
اوله دیو ذکر ایدرلر و لیفوریا و انقیالوس مثللو حمالرده وصف اولندیغی
اوزره حرارت بدنی مستوعبه اولمز بلکه یالکز ظاهرده و یاخود یالکز باطنده
و یاخود ظاهر و باطنك بعض مواضعنده اولمغله تعریف حمادن خارج
اولورلر و اول حمالری اصناف حمادن تعداد ایلمك صحیح اولماز و اول مناقشه یه
جواب ویروب دیریزکه بونك امثالی حدود و تعاریفده مأخوذ اولنلر عدم
مانع شرطی ایله اخذ اولنمشدر بس نه کرا و لیفنان حمالرده بر مانع واردرکه
حرارتك بالجمله بدنی استیعابنه مانع اولورلر اکر اول مانع موجود اولمسه قلبدن
منبعث اولان حرارت بالجمله بدنه عامه اولور ایدی و تلخیص جواب بودرکه
حمانك تعریفنك خلاصه سی بو اولورکه حما بر حرارت غریبه در قلبدن منبعثه اولوب
بالجمله بدنی استیعاب ایلمك شاننده اولور اول حرارت اداخلیت وطبعها
ترك اولنسه جمیعا بدنه منبعثه اولور و بو معناده تعریف حمانك نظیری اولور
مائك و ثقیلك تعریفلری زیرا مائك طبعی هو البارد الرطب دیو تعریف ایدرلر
وکذلك ثقیلی هو الهاوی الی السفل دیو تعریف ایدرلر مع هذا ماء مسخن حرارت
و ماء منجمد رطوبت اولمز وکذلك فوق قمره اولان حجر … فوقده اولدیغی
اسفله سقوط اولماز لکن کنز و طبیعتلری اوزره ترك اولنسه ذکر اولنان
ماء بارد رطب و حجر اسفله هاوی و ساقط اولور ایدی و کذلك جمیعا اصناف
حماده حرارت قلبه بالغه اولور و قلبدن دخی شرائین طریقی ایله بالجمله بدنه
منتشره اولور ولکن بعضلرده مانع حسیله بعض مواضعه حرارت اولماز
مثلا محمومك بر موضعنه جمد وضع اولنسه تحت جمدده حرارت اولماز سائر
موانع دخی بو قیاس اوزره در و تحجب المانع بعض موضعده بالفعل حرارت
اولماز ایسه ولکن اول موضعده حمانك بالفعل اضراری اولور
ظاهر و باطنه هر برنده بعض مواضع حار و بعض بارد اولان حما بیاننده در بو مثللو حمالر
اخر

ووقوع

حمانك

ووقوع وار ایسه انك سببی اول ایکی ماده اولورکه ایکیسی دخی بارده لر اولوب بحسب
التعفن حرکت ایدرلر احدهما باطنده و اخراسی ظاهرده حرکت ایدر و اول ایکی ماده
بارده دن هر بر سببی کثیره و فاشیه اولماز و تعفن اخذ ایلدیکلرنده هر بر سببی
بخار حار ارسال ایدر نواحیه و اول بخار اطرافه ایروب مطافی تسخین و موادك
کثیر اولان موضعنی تبرید ایدروب ظاهر و باطنده بونك حر و برده اختلافی اولور
و خلط بارد حرکت قلتده تبرید ایلدیکندی و جهی و سببی بونلرنا قدم سن
بیلدیك حمای غشیه خلطیه بیاننده در بو حمانك اکثر حالده سببی اول بلغم اولور
نج و خام و کثیر و متفرق اولوب قوتی قهر ایلیه و اکثر حالده آنك غائله سنه ضعف
معده اعانت ایدر تحجن اول ماده حرکت ایروب عفونت اخذ ایلسه انك قوتی قهر
قبل التعفن قهرندن اکثر اولور اول ماده حالی اوزره ترك اولنور ایسه قوتی متحیر
قیلور اول قوت ماده یی تنقیه ایلمز و اکر ماده نك بر نوعی استفراغنه اشتغال اولنور ایسه
ماده قوته عصیان ایدر و یاخود ما حرکت خانقه ایله حرکت ایدروب قوت محتنقه
اولور و اکر اسهال و فصد عنیفلر ایله استفراغنه اشتغال اولنور ایسه قوت
اول استفراغه احتمال ایلمز و نه کیفیت اوزره احتمال ایلسون که اول ماده یی حال
سکوننده احتمال ایلمیوب غشی حاصل اولمشیدی وقت حرکتنده احوالی
نه کونه اولمغین اکا قیاس ایله و مع هذا کله انلرك استفراغنه حاجتلری
شدیده اولور و کذلك غدایه حاجتلری دخی شدیده اولور زیرا انلرك اخلاطلری
بدنی تغذیه ایدرلر سته یوقدر که قوتی انعاش ایلیه و برنده دخی غدا عادم اکر تغذیه
اولنور ایسه ماده نا هضم زیاده اولور و اکر تغذیه اولنمز ایسه قوت ساقط
اولور اول حمانك ابتداسنده قلبه بر شی بارد منصب اولوب غشیه احداث
ایدر و نبض صغیر و بطیء و متفاوت اولور و بعده طبیعت ماده یی تسخینه
و تلطیفه اجتهاد ایدر و ماده نك بعض اجزاسنی تحریك ایدرن عفونتده دخی تسخین
و تلطیفه طبیعته اعانت ایدروب اول ماده نك برودتی مضرتنده قلب خلاص اولور و حرارت
عفونت مضرتنده واقع اولور نبض سریع خصوصا سرعت انقباض حال اخراده اولان غشیده اکثر اولور

دور دن مراد دور كلديكدر يعني مرتب علتله بر حاصل اولنجه قدر قلدن اولور يعني هر كون انى حما اخذ ايدر

غالبا
وتنبضده مع سرعته صغر وبطوء وتفاوت اولور وبو حماده دورك بلغميه دور ديدر
وزمان دورنده قلدن خالى اولمازو اول حماده تهيج بوجه وجه وترتيل يرت
اولور اول محموملك الواني برحالده قرار ايلمز كاهيجه مائى وكاهيجه رصاصى اولور وبعضكره
اصفر وبعضكره رصاصى اسودا ولور وبعضكره اول عليلك شفه لرى توت اكلنك
شفه لرينه مشابه اولور اما اول عليلك عينى كمرة خضرا اولور وعليلك هيجانى
قسنده جراحاحطه ومرتفعه اولور تخنوقلك عينى كبرا اولور وتحت شراسيفك
شديد الانتفاخ اولور وكذلك احشالرى منتفخه اولور وچوق كره حامض قى
ايدر وبعض احشالرنده ورم اولسه انرن برى رجا اولمز وبو حما احيانا غالبه
وغليظه ولان صفرادن عارض اولور وانلك احشاسنده حرقت اولور ومرار قى
ايدر واكثر حالده اول صفرا وحماده ادوار بلغميه اولور حماء غشيه دقيقه

رقيقه حمابيانندە در بو حما حادە در نبضى وقوتى برنوبيت وياخود ايكى نوبتده
اسقاط ايدر اول حما صاحبنك جسدنده برعرقه ترتل ذوبانى حادث اولور
وبعضكره يوم رابعه قدر قوت واقفه اولمز واول حما اكثريوت ارتيقه حتى
حادث اولوركه انلك اكثر رقت وغوص شديد وجوهرى ديده وسميه اولان
صفراء اولور ايران حارة المزاج وجدا يابسة الطبيعه ده اكثر عفونت
عارض اولمشن اولسه وبو حميات اكثر نوائب حميات غب نوائبى كبرا اولور

دقيقه غشيه

حما بلغميه لرك ليليه ونهاريه لرى بياننده در نهاريه اول حمادركه
انلك نوائبى نهارا عارض اولور وفتراتى ليلا اولور وحما ليليه عكسي اوزره
اولور بنوائبى ليلا وفتراتى نهارا اولور وبو حمالرك ايكيسى خوزدر
اولور ونهاريه اطول واردى اولور ونهاريه طولى وحرارتى ناردده
وقوعى حسبيله اكثر حالده دقيقه مؤدى اولور وحما نهاريه خبثيده در
اكر خبيثه اولسه نهارا وقت انفتاح مسامده عارض اولمازايدى
اولوقت بخارك تحللى اولمغله ولكن ماده نلك كثرتى وقوتى اولمغله
اولوب نهارا عارض اولمغله خباثتى متحقق اولدى وخباثتك بروجهى دخى

بودركه اول حمانك نهارنده وقت نوبت اولمغله تغذيه رخصت ويرلمز وانلر بالضرورة
ليلا تغذيه اولنوب نوم على الامتلاء مضرا ولمغله سهره تكليف اولنور وسهر وقوتك
سقوطنه اولور وحتى نهارده حمايه مقاساتى وبردشه زيادە سهر اول حمايه دقيقه تأديه ديريرا اولور
والحاصل حما نهاريه حميات عسره دندر حما بلغميه معالجاتيدر بو حمانك معالجاتى
حسب اوقاتها مختلفه يعنى حمانك ابتداسى وانتهاسى وانحطاطى زمانلرنده باشقه باشقه
معالجه ايله علاج اولنور زيرا كاند نضجك ظهورو خفاسى وقتلرنده اولان معالجه لرى بر
برينه مخالف اولور وكذلك اول حمانك معالجاتى بحسب الموادى مختلفه اولور
ماده بلغميه اصنافندن حامضه وزجاجيه ومالحه وحلوه وسائر صنفلرك حالرى معالجاتى
باشقه باشقه تدبيرلر ايله اولور وجميعا اصناف بلغمدن حادث اولان حميات
اوج امرده زمان ابتداده مشترك اولورلر او لكيسى تلينى معتدل وايكنجيسى
قى واوچنجيسى ملطفات ومقطعات ومدرات استعمال ايدر وفى حمانك يوم ثالثنده او
حما سببيله مواد ترقق ايدر ويوم ثالثدن مقدم استظهارا اولنوب اعتدال ايله
زياده تلطيف تدبيرا ولنسه تحريك وايذا ايدر وانلك برنافع فعلى اولمازو وبعضكره
اوج اولكى كونلرده ماء شعيرا وزره اقتصارا اولنور اكر ماده رقيقه وياخود
قليله اولوب منتهاسى قريب اولديغى احيذا ولنور ايسه ومنتهاسنك متباطى
ومتباعد اولديغى يقينا معلوم ايسه تدبير تلطيف اولنمز والا جوع ونوم على
الجوع ورياضت على الجوع انى اضعاف ايلمز ايسه اكا غايت منفعت اولور تكبه
سن زمان ابتداده يوم سابعه وارنجه تغليظه ميل ايله وبعده تدريج ايله
تلطيف تدبير ايله ولكن استظهار موجنجه عمل ايجاب ايدركه اولا تدبير تلطيف
اولنه اكر منتهانك تجزى ظاهر اولور ايسه ممكن اولوركه تدبير تغليظ اولنمغله
تلافى وتدارك اولنه وبعده وقت منتهايه قدر تدريج اولنه زيرا حما بلغميه مائيه نلك
بو صنعيه تمكينى وسعه سى اولور اما حما حاده دوه تمكين وسعه اولماز يعنى حما حاده نلك
منتهاسى قريب اولمغله انده تغليظ اولنمز بلكه تلطيف تدبيرا ولنور وفى حما يوم سابعى
تجاوز ايكسه تلطيف اوزره اقامت اولنمز زيرا اول مدتده صكره دخى تلطيف اولنسه
اول تلطيف اضعاف ايدر وقومعه نلك ضعفى زياده ايدر وسن بلغم حمانك طولنى

[illegible] انتراده

استظهار دن مراد نوبت كلمدن مقدم نوبت كونى تخفيف الجوف اولنان تدبيردر

اندہ تلطیف طولی مقدار اقل

وزمان کثیر متمادی اولجق احساس ایلیسک تلطیف زیاده ایدرسن ومع هذا
اول بلغم حماده تلطیف دنعدل اولان تلطیفدن اما وجب واکدر وکذلک بو حماده
واجب اولورکه ماء فروج وخبز مع المزورات سقی اولنمقدر عجلہ اولنمیه لکن ضعفدن
خوف اولنور ایسه ویاخود اخلاط ظاهر اولور ایسه اولوقتده سقیده
استعمال اولنور وذکر اولنان تدبیر تدبیر مشترک ایدی بعد نده صکره
سبب حمانک اختلافنه مراعات اولنور اگر سبب مالح ویاخود حلو اولان
بلغم اولور ایسه ویاخود سبب زجاجی ویا حامض بلغم اولور ایسه
اول ایکی اخیره حماره فرمودیس الزمهریریه تسمیه اولنور انلرده بدن اصلا
تسخین ایلمز بس اول دورت حمادن ایکی اوکلی حمار معالجاتنده دواء لین
ایله تلیینه وتبریده ایه حاجت اولور وایکی ثانیلرده دواء عنیفه حاجت
اولور وایکی اوکلیکی ملطفات ومقطعات ایله تقطیعه محتاج اولورکه
انده تسخین غیر کثیر اوله هر نه قدر تجفیف کثیر اولور ایسه وایکی ثانیلرده اولا
اول ادویه یه حاجت اولورکه انده تسخین وحرافت اولوب تلطیف ایلیه تسخین
ایله تلطیف وحرافت ایله تقطیع ایلیه خصوصا سبب حما اولان اول بلغمه
سوداء مخالطه ایلیه واول مثللو حماده کمونی ومعجون کبریتیه ومملحات
استعماله حاجت اولور وزمان ابتداده استعماله اوفق اولان ادویه جلنجبین
یوم سابعه قدر استعمال اولنور وکذلک ماء رازیانج وماء کرفس وماء هندبا
بحسب الحاجه جلنجبین ایله ویاخود سکنجبین ایله استعمال اولنمقده باس اولمز
شدید المنفعت اولور ونوقا ایله ماء عسل دخی استعمال اولنور واکثر بعضلرده
معالجه ده مطلوب اولان تلیین طبیعته بلوغ اولور وخصوصا اول جلنجبین
مسهل اوله فارسیده دینکله معروف اولان ورد احمر ایله سکردن متخذ اوله
زیرا اول جلنجبین مسهل ملین اولور وفحینئذ انک ایله تقویه اولنور قصد اولنسه
جلنجبین ماء لبلاب ایجیله مرسل اولنور ومراد اولنور ایسه اکر خیار شنبر وفلوس
خلطا اولنور وکذلک عسل ترنجبین ایله متخذ اولان جلنجبین ماء لبلاب ایله
اذا فرد اولنوب استعمال اولنور واول حمانک ابتداسنده علیل مسهلا الحاج اولنمز
وبعد الابراء

وحصوصا

اوله

وخصوصا ماده حما صفراویه ایله ماده دخی ولسه الحاح اصلا جائز اولمز زیرا فساد مزاجه مؤدی اولور
وچوق کمسنه لر بلغم حمانک ابتداسنده هر ایکی کیجه ده برکره دواء تربد وهر اسبوع ایکی
کره حب مصطلکی وحب بزور مدره سقی ایدرلر بنسخه دواء تربد زنجبیل مصطکی
هر برندن اون درهم تربد یکرمی درهم ومجموع ادویه وزننده سکر طبرزد بو ادویه
اخذ وترکیب اولنوب کل لیله اندن بر مثقال سقی اولنور واول دوایی سقیه اولوقت حاجت
اولورکه طبیعت لینه اولمیه وهر یوم طبیعت ایکی دفعه اجابت ایدر ایسه اول دوایه
سقیه حاجت اولمز ومصنف دیرکه اما بن نضجه ودواء مذکور ایله تلیین طبیعته
انتظار ایدروب تأخیر استفراغه محبت ایلمم بلکه واجب اولورکه اولا مواد بلغمیه برمقدار
استفراغ اولنوب بعده وقت نضجه قدر یا فقیسنز استفراغ تأخیر اولنور واول استفراغ
قلیلا قلیلا اولیور وانده ماده احجاف وکلیا اعدام اولنمز وبو استفراغدن صکره ورقبق اسهال
مدرات سقیسنه اقبال ایلرم ومعده یه ضعف ایدن ماء اجاص وتمر هندی مثللولری
بن کریه کوریرم واکر ماده ده نه برده کثیره مائله ایسه اکر لب قرطم خلطا اولنور واکر
ماده صفراویه ایسه اکر شراب بنفسج یاخود بنفسج مربی ویاخود شیرخشت ویاخود
بنفسج یا بسدن مسحوق خلطا اولنور واول حقنه لینه ایله استعانت اولنورکه انک
اتخاذی عسل وملح وماء سلق وهم نخل مثللودن اولور وقیء ایله دخی استعانت اولنور
ماء فجل وفجل منقع ایله که سکنجبین بزوری مثللولرده نقع اولنمش اوله اما اول محمومه
غثیان وطعم فمده تغیری کثرت اوزره عارض اولوب ذکر اولنان حقنیات ایله حادث اولان
قیئدن اکثر قیئه حاجت اولسه حب فجل استعماله حاجت اولور اندن بر مثقال
ماء بارد ایله شرب اولنور وقیئدن هر نه قدر اضعاف معده کیفیتی وار ایسه لکن بو با بده
جدا منفعت شدیده در وبو علت قالعدر واجب اولورکه قیء ایچون یوم سابعه انتظار
اولنه زیرا یوم سابعدن مقدم اولان قیئده عنف اولوب معده یه توریه ایدر واکر
رفق اوزره اکله قیء متعذر اولور ایسه عنف ایله قیء ایچون رخصت اولمز واکر بعضلری
قیء اعتیاد ایدر ایسه خصوصا زمان ابتداده اعتیاد ایدر ایسه دفع طبیعی اولمغله اول ودوردن
قدرت حبس اولنمز اندن اجحاف واضعاف اولور ایسه اکر صبیه وشراب نعناع وبونلردن سوا اولنور
صکره بزم ذکر ایده حکما اشربه ایله حبس اولنور واکر علیله صداع عارض اولور ایسه

انده نطولا با بو بخیه استعمال ایدروب اطراف اربعه سنی یعنی ایکی ال و ایکی ایاغی قدرینی ماء حاره ارسال ایدرسن و ایکی ساقلرینی شدّ قوی ایله شد ایدرسن وبحین ماء شعیره حاجت اولسه اصول ایله مطبوخ اولان ماء شعیر استعمال اولنور ویاخود ماء شعیر معده ده تحمّض ایلرایسه سکنجبین عسلی خلطا اولنور وتحمض ایدر ایسه ماء عسل خلط اولنور وماء شعیرک سقیه اولی اولان حالی اول حال اولورکه اول مایه اول امرده انضباغ عارض اوله و واجب اولورکه اول علیلی بین سقی اولنوب ایکی ساعت صکره جلنجبین
ماء شعیر سقی اولنه وعلتک ابتداسنده مروخات محلله ایله تمریخ اولنمز وکذلک نطولات ملطفه هی استعمال اولنمز زیرا ابتداء علتده بدنده خلط جوال موجود ایکن انلرک استعمال سخونت رطبه سر حبیله احشایی رخا ایدر و اول علیل ماء بارددن اجتناب ایلیوب وهر بحین بول احمر و اغلظ رؤیت اولنسه فصد ایلمکده باش اولمز و اول بول صاحبنه واجب بودرکه سکنجبینیا شربنه اشتغال ایلیه ومعلوم اولکه اول حمّا اصحابنه دلک معالجانا فعلی دنور ونز قور بلغم لزوجتلی و غلظتلی اولور ایسه اولمقدارده دلک انفع اولور و دیلید بکه نسج عنکبوت زیت ایله خلط اولنوب دلک اولنسه جدّا نافع اولور و علّت تزیدی اخذ ایلدیکدنصکره سن اکثر عنایتکی فم معدهیی تقویه یه صرف ایلیه نعناع مصطکی انیسونده مصنوع اقراص اتخاذ ایدروب استعمال ایله وبزم ذکر ایلدیکمز منوال اوزره فجل ایله قیئی استعمال ایدروب غدائی تقلیل ایله و اوّل وقتده وکذلک بعد السابع سقی اولنیجق جلنجبینه فم معدهیی مقوی و ادرار قوی اولان انیسون ومصطکی مثللو دوالر خلط ایلیه و انی ماء حار ایله استعمال ایلیه خصوصا ابتداء دورده ماء حار ایله استعمال زیاده نافع دردنا فضله و بردت مقاومت ایدر ومع ذلک عطش وار ایسه آنی تطفئه و تسکین ایدر وچوق کره اولوقتده بلغم وخام استفراغی رخصت وریلور و لکن اولی اولان تمام نضجه انتظار اولور وبحین علت خرایله اخذ ایدروب الحاح ایدر ایسه بو قرص ایله انتفاع اولنور
قرص نافع هلیلج اصفر صبر عصاره غافث افسنتین هر برندن بشر درهم زعفران مصطکی هر برندن ایکیشر درهم بو ادویه اخذ اولنوب اقراص اتخاذ اولنور وکل یوم بر درهم وکل لیله نصف درهم سقی اولنور وبحین نضجک ظهورینی رؤیت ایلسک اکر

کرفس

کرفس و رقی و بزری ایله و رازیانج واصول اذخر و برسیاوشان ایله اعانت ایله ومعلوم اولکه اکر بو حماده ماده جدّا بارده اولور ایسه انده مقدار قلیل فلفل و قلیل غیر کثیر شراب رقیق استعمال ایلرایسه باش اولماز و بعضکره مروخات محلله ایله اکر انضاجه اعانت اولنور و تحلیلنده معونت قویه و تحلیلات بو حمایه حمیات سائره دن اوفق اولور و انی استعمال ایلک واجب اولورکه قوتده و حمایه و نافضده اعتبار اولنه اکر قوت قویه اولوب حما جدّا صعب اولمز ایسه استعمال اولنان مروخاتک قوتی اکثار اولنور اکر قوت قویه دکل ایسه ویاخود حما جدّا صعبه ایسه آنده ادهان لطیفه واعتداله قریب اولان دهن استعمال اولنور وحمّا اون دورکه کونی تجاوز ایلدیکده رازیانج و کرفس مثللو ملطفات استعمالی اکثر قیلنور و بعضکره انلرک بزوری و انیسون استعمالنه حاجت اولور وکذلک اول سکنجبین بزوری استعمالنه حاجت اولورکه انده زوفا و حاشا واقع اوله و اقراص ورد استعمالنه هی حاجت اولور و بعضکره بسبب المعده کندر و مصطکی و سعد و افسنتین مثللولر دخی قیلنمغه حاجت اولور و انلره اول وقتده شراب رقیق نافع اولور تلطیف و جاذ عزیزی تقویه سی و ادراری و تعریق حسبیله و بحین سن نضج و قوتی رؤیت ایلسک اقراص افسنتین سقی ایله و بونلردن صکره ابتداء نوائبده بردک اذا سن مشاهده و رؤیت ایلسک و علّت زمان ابتداده اولمسه اکه اول ماء حار سقی ایدرسک که انده بزر کرفس و انیسون و حبق طبخ اولمش اوله و بو ادویه نک امثالی و انلردن اقوی ادویه یی نطولا و بخورا استعمال ایدرسک و انلرک امثالی دخی نافض شدید ده بو نسخه اوزره سقی استعمال اولنور نسخه زنجبیل سعتر نانخواه هر برندن اوچر درهم کزبره دورت درهم ورد قو تنج هر برندن اوچر درهم زبیب یدی درهم دسم اوزره طبخ اولنور شربته واحد سراوج اواقی اولور و بحین نضج تامّی سن رؤیت ایلسک ادویه قویه ایله استفراغ و ادرار اولنور اکر سن واکه دبید کبریتیا سقی اولنور واکر ماده ابرد بلاغمن ایسه اکه تریاق سقی اولنور و واجب اولورکه اکه اقراص ورد کبیر سقی اولنه و جرات اولنوب اکه کل لیله دواء تربد سقی اولنه و حب الصبر غافث ایله ویاخود افاویه ایله متخذ اولنلر سقی اولنور

وانلره سقى اولنيجق ادويه دخى اولور بوصفت اوزره اولان مطبوخ ايارج
پيرى درهم تربد اون درهم هليلج اسود بش درهم غافث بش درهم ملح هندى
اوج درهم باذاورد شكاعى هر برندن دورد درهم انيسون اوج درهم بو
مذكورلر اخذ اولنوب ماء كرفس ايله طبخ اولنور وحجت حاجت مقدار سقى اولنور
وبوندن اقوى اولور ايكى اصل يعنى اصل كرفس واصل رازيانج ايله اصل سوس
هر برندن اون درهم ايارج سكز درهم عصارة الغافث بش درهم بزر كرفس
ورازيانج هر برندن دورد درهم ورد سنبل نعناع هر برندن يديشر درهم
اندن اقراص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور مطبوخ جيد ايكى اصل هر برندن اون
درهم زبيب منقى يكرمى انيسون مصطكى هر برندن اوچر شكاعى باذاورد غافث
هر برندن دورد درهم اوج رطل صو ايله بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنور وبر قاج
كون على الريق سقى اولنور اقراص جيد بو قرص علتك ازمانى وناقضلى
اشتدادنده استعمال اولنور ايارج عصارة غافث افسنتين شكاعى باذاورد
هر برندن بشر بزر كرفس بزر رازيانج انيسون هر برندن اوچر ملح نفطى دورد
بزر كشوث هليلج كابلى هر برندن اوز غاريقون اون بش اقراص ورد يكرمى
تربد اوتوز بو مذكورلردن قرص اتخاذ اولنوب واول قرص مسهل اولور وكذلك
صبر هليلج اصفر راوند مصطكى عصارة الغافث افسنتين هر برندن
بر جزء زعفران نصف جزء بو مذكورلردن قرص اولنوب استعمال اولنور وكذلك
ايارج هليلج كابلى ملح هندى هر برندن دورد بزر كرفس رازيانج انيسون
هر برندن بر بوچق درهم افسنتين بش اقراص ورد اوج شكاعى باذاورد
هر برندن ايكيشر درهم دق اولنوب حبوب اتخاذ اولنور مطبوخ جيد غافث بومزكورلر
بش اصل سوس اصل سوسن نانخواه هر برندن اوچر بزر كرفس رازيانج
هر برندن دوردر ورد بش بو مذكورلر طبخ اولنور كل يوم شربت اوچر اوقيه
اولور وكذلك اصول ثلثه نك هر برندن اوز انيسون بزر كرفس هر برندن
ايكيشر درهم شكاعى باذاورد غافث افسنتين هر برندن بشر قنطوريون
اوج بو مذكورلر طبخ اولنوب اندن دورت اوقيه شراب اولنور وكذلك شش

عاغث

غافث وشاهترج وشكاعى وباذاورد وافسنتين هر برندن بشر زبيب اون
هليلج اصفراون وبو نسخه بلغم مالحه وصفرا سى غالب اولان مواده اوفق اولور بلغ
وغاريقون بر درهم وانجه قدر وبليخود بر درهم وثلث درهم وانجه قدر
بر قاج كون استفاف اولنسه علتك بطاولزمنى ايدر وغاريقونك بونفعى
استفاف ايله استعمال اولنديقده حاصل اولديغى كبى كذلك عسل ايله مزج
اولنوب شرب اولنديقده دخى حاصل اولور وبعد النضج بزر انجره استعمالى
جدا عجيب اولور ووجه متقدم كبى كرك سفوفا وكرك ايسه عسل ايله استعمال
اولنسون اما قوة جاذبه سى تقويه ايدوب موادى جهت اسهاله جذب ايچون بزر
انجره استعمال اولنسه جاذبه سنك ضعفى ضعف كبد حسبيله اولور ايسه اكثر
ريوند وبزر كشوث خلط اولنور وضعف معده سببيله ايسه مصطكى وانيسون
قاتيلور وضعف طحال وطحالك غلظتى حسبيله ايسه اكثرا اصل كبر واسقولوقندريون
خلط اولنور وبو نوع حماده بعضلره طحال علتى عارض اولمغله اول حالده بزر
انجره استعمال اولنديقده اولادن والبزر الجرجير تعمالر مخالطه اولمغه
حاجت اولور وبعضلره اولسيبيچ مذكور ايچون سعد وحب البان وحلبه زياده
اولمغه حاجت اولور ومع ذلك حمانك شدتى حالنده مراعات اولنمق كركدر كم افراطى تسخينده
واقع اولميه وبو علتده عند النضج حاجت اولان قوى استفراغا حب تربد دن شربتى
زياده واكثر قيلغل وحقن قويه استعمال ايتمكله اولور وبو حب غى اول مستفرغا تربد
مصطكى بردانق ايارج فيقرا نصف درهم عصارة افسنتين ربع درهم شحم حنظل
بردانق غاريقون نصف درهم بو ادويه لر سكنجبين عسلى ايله حب قيلنوب سقى
اولنور واول مستفرغا تربد كم حب المصطكى وحب الصبر واكر ماده حماحرارتيه مائله
ايسه اقراص طباشير مسهلدن اوج قرص وتربد بر مثقال سقمونيا نصف مثقال
عصارة الغافث ايكى مثقال اخذ اولنوب بحسب القوه سقى اولنور وكذلك غافث افسنتين
برسياوشان اهليلج شاهترج زبيب منقى وزنلرى برابر اخذ اولنوب بحسب الحاجه
سقى اولنور واكر بدنده اسهالى احتمال ايلمز ايسه ملطفاته ومدراته ومعرقاته اقتال
اولنور ومحتاج اولنلر حمله سنده اولور عسل ايله نقيع صبر وفجل على انحطاطه

ايها اولان ادويه

اخذ ایلسه علیله قبل الطعام حمامه دخولده باس یوقدر اما انلرك اغذیه لری
لطیف اولان غذا الرخل وزیت اولور وبعضلره انلرك انجینه مقدار قلیل مری
ادخال اولنور خصوصا اخر علتده مری ادخالی زیاده موافق اولور اما اقوی اولان
غذالری طیاهیج وفراریج وقباج مثللولر اولور بعد الانحطاط اطعام اولنور
وواجب اولور که اول اغذیه قویه لر استعمال اولنمیه خصوصا عند النضج خل
وخردل ومری مثللو تقطیع اولان اغذیه ادخال اولنور اگر بلغم حامض ده دی کرنج
ایسه انلره ماء الحمص وکراث اجود اغذیه در اولور اگر انجینه کمون وشبت وزیت
قاتیلور ایسه وکذلك بو ابوارده موافق اولورکه انلرك اتخاذ سلق مری خل
زیت مغسول وکوامخ کامخ کبر کامخ شبت وسعتر وانجدان وهلیون
مثللولر اوله وانلر تبریدی وترطیبی اولان بقولکدن اجتناب ایدرلر و انلرك
اوقات تغذی لری نوبتك فتوری واقلاعندن صکره اولان و نوبتده لا اقل دورت
ساعت مقدم اولان وقتلر اولور و انلرك نوم بنیك مقداری یقظه لر
نوم ایله نضیج و یقظه ایله تحلیل تحصیل اولنور و حمامك انلره مضرتی شدیده
اولور لکن بعد الانحطاط حضرتی اولماز حمی بلغمیه واقع اولان افراط قیئك
وقیئك تدارکی بیاننده در لایق بودرکه افراط قیئی فعدده میبه و معروف
شراب رمان نعناع سقی اولنمغله استعانت اولنه انلرن اقوایه حاجت اولور
ایسه بو مطبوخ استعمال اولنه محوش انلرك جزؤ اون درهم کندر ابیض
مصطکی هر برندن بشر درهم نعناع بین ایکی رطل صوایچنده طبخ اولنور که
اول صوایچنده ایکی طاقه نعناع اولمش اوله واول صوینك نصفی قالنجه
قدر قینادیلور افراط اورده اول حماده واقع اولان اسهالك تدارکی بیاننده در
اما اول اسهالك حبسی سندك معلومك اولان غدائی ودوائی قوابض استعمال
ایله اولور اما اسهال حبیله عارض اولان ضعفك تلافی وتدارکی اول اسهالك
عقبنده فراریج مشویه و مطبخه اطعام ایدوب و بخورات وروایح ناعشه
تشمیم ایله اولور و اگر وجهته تهییج عارض اولور ایسه بو قرص مثللولریله استعمال
ایله انتفاع ایدرلر نسخه قرص انیسون مغسول الك هر برندن بشر لوز مقشر

زعفران

ایکی طاقه نعناع دیمك ایکی
دال نعناع دیمکدر

واطرافنه

بلغ

زعفران مرماحوز هر برندن دورد ربز رکرفس بزر رازیانج فقاح اذخر هر برندن
اوچر عصارة الغافت اوچ بوچق سنبل الزابابج قیفر ایدر ورد اون بو
ادویه کراخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وبعضلره امرو
ودواء الکرکم ودواء لوز مر استعمالنه حاجت اولور حمی ده طول و برد اولسه
انده بو قرص استعمال اولنور ورد اون مصطکی سنبل بزر رازیانج بزرکرفس
بزرهندبا عصارة الغافت افسنتین هر برندن دورد طباشیر بش بو مذکورلر
قرص قیلنور وشربة واحده سی ایکی درهم وارنجه قدر اولور اون درهم جلنجبین ایله
بزر رازیانج طبیخندن ایکی اوقیه مقداری ایله شربه اولنور عسل ایله معجون
قیلنسه تاخواهك منفعت عظیمه سی بو مثللو موضعده ظاهردر وبعضلره
برد تمادی ایتمکله دلکه محتاج اولنور بو وجه اوزره دلك اولنور که یدلرین
دلکه کتفلرین ~~بدلیه اولنور~~ وقدملرین دلکه ابتدا ایده لر ندن برا ایا ولینور الکر
وایا قلرین تسخین ایدوب انلرده حرارت منتشره اولسه اول علیله اعیا اگر بر شیئ
احساس اولنور ایسه دلك صلبه انتقال اولنور صلابت ایله او غیلور واگر
وادهان حبیبه دن اولور قبض اولمیان زیت عذب ودهن بابونج واناء عفصه
مطبوخ اولان دهن شبت و نجن سن ترهینده فارغ اولسه کرب و بسون
انجن سن دهن مسح ایله وباش اولمز که دلك بایسه دهنلی دلك ابتاع اولنه
~~الدهن [illegible]~~
ایله لرکه انده دهن بابونج ودهن ناردین ودهن شبت اولنه وبو نیزن اقوی اولور
دهن رازقی ایله تمریخ ایتمك واضمره نافعه دن اولور بابونج مقدار
یسیر مصطکی ایله اول شراب طبخ اولنور ایسه که اگه ضعیف مقدار عسل
قاتیلمش اوله واگر علیلك شهوتی ساقطه ایسه اجود شراب استعمال
اولنمیوب بکله اول سکنجبین استعمال اولنقدر که انده بابونج وتمر واکلیل الملك
وافسنتین طبخ اولنمش اوله بلغمیه حمیاترن لازم حمانك معالجاتیدر
ولازمه بلغمیه حمایه لثیقیه تسمیه اولنور وانلر علاجی کل یوم نائبه و مفارقه
اولان بلغمی حما معالجه سیدر و اول معالجه ده ملطفاحاره دفع اوزره استعمال اولنور

دلکك اولنقد
دلك اولنوب عضوی احمر
انلرد ر تکی ثبات اولنوب
مقدار حاجت تسخونت کلدیکده
ایله دلك اولنور قبض عضو
اولیسه اول عضوده دهن
اولنور تعلیه تسخونت منتشره
بر عضوده دلك اولنور

وضعف اولمیه معده نك
قوتی حفظ الدردائمی
معده انجون اولان
اول مرزخات کم

اولان بودرکم انده

واكر سكنجبين وجلنجبين وجلاب العسل وماء العسل وماء الدار زيانج وكرفس واصول
ثلثه اوزره بونلر ايله اكتفا واقتصار اولنسه وترتيب اولوركه انلردن انتفاع اولنه
وانلره كامخ شبت وكامخ كبر نافع اولور خصوصا اثار نضج ظهور ايتدكده صكره استعمالى
زياده نافعدر اما انلرك تعذر كرارندن سنده مراعات وعدم مراعات وقوتك قوتى
وضعفى تدبيرلرينك ذكرى مرور ايلدى ومطلوبه وانلره ادويه جيده دن اولور اقراص
عشره وكذلك انلره ادويه جيده تجربه دندر ورد التربت السوس شاهترج
سنبل هر برندن دورد درهم مصطكى اوج درهم اوج انيسون ايكى وكذلك اقراص غافث
دخى نافعدر نسخه اقراص غافث غافث دورت ورد بر درهم وثلث درهم
طباشير ايكى بوجق درهم نسخه اخرى غافث اوج اوقيه ورد نصف رطل سنبل
نصف رطل طباشير دورت اوقيه وكذلك قرص افسنتين دخى نافعدر نسخه سى
قرص افسنتين افسنتين واسارون بزر كرفس انيسون لوز مر شكاع باذاورد
عصارة الغافث مصطكى سنبل هر برندن ايكيشر انقيا اليوس وليفوديا
حمالرى معالجاتيددر بو ايكى حماتك علاجى بونلردن اول ذكر اولنان حمانك علاجنه
قريبدر وكذلك او ايكى حمانك علاجلرى طريقى برى برينه متقاربدر بى انلرك
معالجاتنده واجبدركه سكنجبين عسلى وسكرى ايله بدء اولنه واو ايكى حماده امر اولنوركه
عسل ايله مطبوخ اولان دب حصرم وكذلك شراب حصرم دخى سقى اولنه وبعده بزور
ومياه بزور سقيى طريقنده نقيع صبر واقراص ورد مع المصطكى وحب الصبر
وايارج فيقرا وحب غافث سقيلرينه تدريج اولنه وكذلك او ايكى حماده جميعا
واجب اولوركه معده يه اعتنا اولنوب ماء لوبيا وفجل وشبت وفودنج ايله
قذف وكذلك مدرات استعمال اولنه او ايكى حمايه نافع مسهلاتدن اولور
هليلج اصفر واسود وسكردن متخذ اولان مسهل واو حمالره نفع بليغ ايله
نافع اولان حرارتى مائل اولمقدر كه انلرك اخلاطنى لب قرطم وقنطوريون
دقيق وشبت وبابونج وحسك واكليل الملك ومرو عسل داخل اولوب وليفوديا
تدبيرنده رفقه حاجت انقيا اليوسده رفقه احتياجندن اكثر اولور حما خلطيه
غشيه معالجاتيددر بو حمانك معالجه سى صعبه در انلرك معالجه سنده وجه بودر كه اكثر

ماده سى تدريج ايله استفراغ اولنه ادويه مخذه لطيفه ايله استفراغ ايدوب قوتيه انتقال
اولنه خصوصا طبيعتده بنفسها اجابت اولمازايسه سن حقنه ايله معاده ويحوجه
ولمرمقيب اولاسى واصحطه موجود اولان فضلى تنقيه ايدرسن وبا قيلرده ذلك
ايله تلطيف استعمال ايدرسن وجالينوس زعم ايلديكه حما غشيه اصحابنك
اكثرندن مواد وفضلى استفراغ غات ايله استفراغدن عاجز
قالوب الحق ذلك استعمالى ايله استفراغ ايلمشدر وانلرى دلكك احسن وجهى بودركه
ايكى اويلقنه وايكى ساقلرينه دلكه بدء اولنوب فوقدن اسفله انحدار ايليه واو
دلكه جلدى ساحجه اولان منادير خشنه استعمال ايليه وبعده دلك رجلنه يدركه
دلكه انتقال ايليه ايكى منكبنه بدء ايدوب ايكى كفلره نزول ايليه ودلكى ايله جلد
محمره قيلنه وبعده ظهر وصدر دلك ايليه وبعده بينه عودت ايدوب سافلينه
نظام اوزره دلك ايليه وممكن ايسه عليلك دلكى اوقات ايكى قسمه تقسيم ايليوب
بر قسمنده تنويم ونصف اخرده تدليك ايليه والحاصل انلرك قانون علاجلرى من
غير تسخين تلطيفه عنايتدر وانلره نافع اولان ادويه دخى اولور ملطفات استعمالى
واو ملطفات ماء عسل مثللودر خصوصا ماء عسله زوفا دخى وبزر كرفس
بر مقدار اخذ اولنه وغرغرات وغرورات مثللو وقتلرده استعمال اولنه اكر انلرده
اسهال مفرط وار ايسه ماء عسل طبخ اشد ايله طبخ اولنور واول سببله اسهال
قليل ومعتدل ونافع اولور وكذلك سكنجبين معسل او ايكى حمايه نافع اولور
اكر ايام صيفده استعمال ايدر ايسه وماء بارد شربنه اعتياد وار ايسه وليكن
سكنجبين ماء بارد ايله مزج ايدوب شرب ايدر اما فصل شتاده واجب اولوركه
اكه اول سكنجبين سقى اولنيوب انلره شرب ماء حاره قصر اولنه انلره شربى حار
شرب ايلمك افضل اولور ضرورت قيظ وشدت حرك تكرير بارد اشرب ايدرلر
وتسكين عطش ايچون شراب اولينه مشروبك افضلى واوفقى سكنجبين عسلى
اولور وشراب مائى اول امرده نافع اولور خصوصا حمالر قوى اوله وقوى الجسم
اولان غشيه قليل الوقوع اولور خصوصا مشايخده زياده نادر اولور وانلره
تغذيه دن صكره شراب سقى اولنور وساكن واجب اولوركه بو علت صاحبنك نبضنه

دائما مراعات اولنه و چون آنك نبضنك ضعفنى و سقوطنى سن رؤيت ايليسك
اكا شراب ممزوج ايله حبالو اولان خبزى اطعام ايليسن اكر احشاده ورم غير
زيرا ورم احشاده نبضنك تغير مذكورى اولسه اكا علاجك وجهى يوقدر
و موضع رجا دكلدر و چون غشى مذكور شدت اولسه اطعام مذكوره حاجت
اولور و لكن واجب اولوركه بعد الطعام دلك اولنه اما اندرك احشام
ماء شعير قصر اولنور اوزرينه غيرنسنه زياده قيلنمز مكركه قوت ساقط
اوله اكر ماء شعير اوزره برنسنه زياده قيلنور ايسه جلاب و ياخود عسل
منقوع اولان خبز قيلنور و حمام انلره اضر اشيادندر اولور و كذلك
جدا حار و جدا بارد اولان هوا انلره مضر اولور زيرا هوا جدا حار او
اولور اخراز ايله اخلاطك رديه و قليله سيلاننه امن اولماز و دماغه
صعود ايدر و هوا جدا بارد اولسه اخلاطى نضجدن منع ايدر و تسديدينى
زياده ايدر و اكر بو حمانك خلطى صفرا و يا ايسه اكر قيئ سهل اولوب
خفيف اولور ايسه جدا نافع اولور و الحاصل بو حمانك صفرا و يه سى حجامت
و نجاته اولى اولور حماء غشيه يه دقيقه دقيقه بيانندم دد بو حماده واجب
اولوركه محمومك صدرينه صندل و ماء ورد ايله ضماد اولنه و قوتى قليلا قليلا
غذا ايله انعاش اولنه و آنك غذاسى اكر اشتها ايدر ايسه ماء رمان مبرد ده
و ياخود ماء فواكهده منقوع قيلنمش خبز قيلنه و اكر تقويه يه حاجت اولور ايسه
خل ايله و ماء حصرم ايله فراريج و بقول باردهدن متخذ و خصوصا كشفره
متخذ مصوصات انلره نافع اولور ليليه و نهاريه اولان حميات تدبير يدر اول
حميانك تدبير حميات بلغميه تدبيريدر بينهما ده خلاف يوقدر ربع دائره
بياننده در كه اكثر طوطاوس شيخ اولنور حمار بعك نوعى ايكى قسم
اولوب بر دائره و آخر لازمه در و لكن دائره نك وقوعى اكثر و لازمه قليل الوقوع
اولور اما ربعك اسبابى سوداى توليد ايدوب بعده تعفين ايدن اشيا
اولور و انلر جمله سنك معلوملرى اولدى و كذلك سنك معلوملرك اولدى كه سوداك
اصنافى واردر صنف واحد ثفل دمدر و اخر صنف دمك حراقى و اخلاطك ماديد

اولور

اولور و كذلك سنك معلوملرك اولدى كه سودانك دورت قسمى واردر دمورى و بلغمى
و صفراويدر ذكر اولنان اصناف سودا اول اخلاطك احتراقندن حادث اولور
و دوردنجى صنف اول سوداء غير طبيعيه دركه سوداء طبيعيه نك احتراقندن حادث
اولور طبيعيه و غير طبيعيه سودانك جميعا اصنافندن حماء ربع حادث اولور و بعض
ناس زعم ايلديكه سوداء طبيعيه حماء ربع توليد ايلمز زيرا سوداء طبيعيه تعفن
ايلمز اندرخ بو مثللو قولى اصاخه و استماع جائز اولماز بلكه جميعا رطوبات عفونت
قبول ايدر هر نه قدر عفونتى قبولنه تهيئلر و اختلافلرى متفاوت ايسه و ربعك
اكثر حدوثى امراض و حميات مختلفه دن صكره اولور و حميات
عقبنده اولور زيرا حمانك
اختلاطى اخلاطك اختلافى ايله اولور و چون عفونت ايله اخلاط مختلف محترق اولو
و چوقكره ربع طحال عقبنده واقع اولور و مع ذلك ربع اكثر حالده وجع طحالدن
و صلابت طحالدن خالى اولماز و اسلم ربع ورم طحالدن و غيريدن حادث
اولميوب و ورم طحالى مستصحب اولميان ربعدر زيرا ربع ورم طحال حسبيله
عارض اولان ربع استسقايه و قيله مرضنه مؤدى اولور و ربع سليم صحيح
امراض رديه سوداويه دن خلاص بولور ما ليخوليا و صرع مثللو امراض رديه
سن اولنلر ربع ايله قورتيلور و ربعك تشخيصنه آمان واردر زيرا ربعك
ماده سى خلط يابسدر و اكثر حالده ربع خلط يابسدن تولد ايدر بنا بر مرض
سليم اولور و تدبيرنده خطا واقع اولماز ايسه برسنه يى تجاوز ايلمز
و بعضكره اون ايكى سنه ملازمت ايدر و هى زياده اولور اما متطاول
اولان ربع آنكله و راجعه اولور و معلوم بيوريله كه فصل خريف حماء ربع
ايچون عدودر العلامات ربع اولا برد قليل ايله اخذ ايدر و بعده
بردى تزيد اخذ ايدر و بعده منتهى قتنده يسيرا قليل اولور حما بلغميه اولديغى
كبى و چون بدن متسخن اولسه حرارت شديده اولماز و لكن بلغميه حماسنك
حرارتنه قياس ايله ربعك حرارتى اكثر و اظهر اولور بو ايكى حماده سخونتك
سببى بودركه اندرك موادى يعنى بلغم و سودا اندرك اشتعالنه هر نه قدر عسرت

اشتعالی

وار ایسه بونی و کلمه اشتعال ایدر ولکن شدید اولمز بلکه حطب جزلک یعنی کوتیکک
اشتعالی کبی قلیلا اشتعل اولور و جمیع بدنی اشتعال و التهاب مشتمل اولماز بلکه
بدنده قشعریرت و ثقل اولور و بو حقامده قانون نسخه لرینک عبارتلری مختلفه در
طبع ایله اولان نسخه ده موجود اولان عبارت بودر فانها مع تعسرها فی الاشتعال
تشتعل اشتعالا لا یعتد به کالنار فی الحطب الجزل و لا تشتمل علی البدن کله اشتمال
جزل زاء معجمه ایله حطب یابس معناسنه در اما ذال معجمه ایله حطب کبیرک کوکی
و کوتیکی معناسنه در و نسخه سلطانیه ده تشتعل اشتعالا لا یعتد به کالنار
فی الحطب الجزا واقع اولمشدر سیاق و سباقه بو نسخه موافقدر و لکن لا یعتد به
قولندن لا یشتد معناسنی اراده و حطب جزادن حطب رطب معناسنی اراده خلاف
ظاهردر زیرا اجزاء بحسب اللغه معناسی صحاحده و قاموسده ذکر اولندیغی اوزره
بودر یقال جزأت الابل بالرطب عن الماء قنعت انتهی بزم اجمالا ذکر ایلدیکمز تقریر
و ذهننده بو نسخه مراد ایدوب سیاق و سباقی فهمه قدرتی اولان کمسنه لره
واجب اولور که قانوننک بو محلنی کما هو حقه مطالعه ایلیه زیرا تفصیلی اطنابه مؤدی
اولمغله ترجمه یه موافق اولمز و التهاب و اشتعالک ضعفی و قشعریرتی عدم
تجاوزی و ثقلک وجودی خلطک غلظتی ایله اولور و بعضک بردی ایله و جعلنی
بر شیء اولورکه کافه و اغطار کسر ایدر و او وقتده بر نوع انتفاض و ارتعاد
هم اولورکه انده اسنان اصطکاک ایدر و لکن اول انتفاض و اصطکاک
بلغمیه ده اولان انتفاض و اصطکاک مبلغلرینه بالغ اولمز و بو حما ضعف
نبضه مؤدی اولور و عند النضج او اعوارض بینونت و مفارقت ایدر مرزا
اولوقتده [illegible] ردائت قلیل اولور و قت ابتداده قلیل اولدیغی کبی و کذلک
و بعضک علامتندندر بعضک اسبابنک تقدمی او اسباب متقدمه حمیات
طویله و طحال و وجعک تقدملریدر و بعضک علامتندندر مزاجک حالی و مزاجک
سوداویتک دلائلی و سن و فصل و غذا و سحنه و عادت و انلرک امثاللری
و بعضک دوری بکی و دورت ساعتدر و جوقکره بر حما صیفده غب و شتاده ربع
اولور و جوقکره حمیات مختلفه نظام اولمیان حمیات مختلطه یه مؤدی اولور زیرا حمیات

مختلفه

مختلفه ده بعد الاقلاع باقیه اولان اخلاطی مختلفه اولوب اول اخلاط ترمد اوزره
استقرار ایلدیکده ربع اوزره استقرار ایدر و بلغم احتراق ایدوب اندن تولد ایدن
غیر طبیعی سودانک حماسی مواد وار اطول اولور و اول نوع حمانک اکثر حما مواظبه دن
صکره حادث اولور و اول حماده عرق ابطاء و بول اغلظ اولور و عرقک بعض
طمرک صلابتی اقل اولور و اکثر امرده اول حمانک حدوثی حمیات بلغمیه دن صکره اولور
و احتراق دمدن حاصل سودا غیر طبیعی حماسنک علاماتی دم علاماتنک و دم
حمیاتنک تقدملری و بولک حمرتی اولور و اکثر سحنه و سن و فصل دخی دلالت
ایدر و بعضکره حمیات دمویه دن صکره حادثه اولور و صفرا محترقه دن حادث
ربعک علامتی انده نبضک سرعتی و تواتری اشد اولور قشعریرت ایله و کرلزی برد
لحمره واقع دخی و عطش و عرق ایله ابتدا ایدر و انده غضب و عطش و التهاب
اولور و اکثر سحنه و سن و فصل دلالت ایدر و بعضکره اول ربع حمیات صفراویه دن
صکره اولدیغی دخی اکثر دلالت ایدر و ربعه نبض صلابته مائل اولور بیوستی خلط
سبب ایلدی زیرا اخلاط یابس نبضی داخلا جذب ایدوب نبض تشنجی مشابهکی اولور
و کونلری ربعده نبض استوایه مائل اولور اکر مواد حرکت ایلمز و فجی حرکت
ایلسه نبض حتی اختلاف اولور و فضلانک غلظتی حسبی ایله و ربعک فترتنده تفاوت
ظاهر اولور و اول تفاوت ربعده تماما دلیل اولور و جوق واقع اولور که ربعک
نبضی غیره اولان نبضه مخالف اولوب انبساطی غیر مستوی و انقباض
شدید السرعه اولور و ربعک نبض صغر و تواترده بلغمیه نبضندن احسن
اولور و لکن ابطاءده مماثل اولور و نوبتک ابتداسنده تطویلی بطیئ و تفاوتی زیاده اولور
و اختلافی حمیات سائره دن اکثر اولور و ابتدادن صکره عظم و تواتر
و سرعت اخذ ایدر و ربعده بول بالجمله اوقاتده متشابه و عدم نضجه مساوی
اولور موادنک بردی و غلظتی حسبی ایله لکن انتهاء زماننده اکر انتها جیددر
اولور ایسه انده نضج بول اولور و لکن بولک احوالی و الوانی مختلف اولور
زیرا سوداء اخلاط شتادن تولد ایدر و فنون خلطدن تولد ایدر ایسه سوداء نک
لونی اول اخلاطک لونی تضادی اولور و ربعک نضجنه علامت بودر که انده نا فضاء لبنی اولور

ظهورد

ایسه

اما بول ربعده زمان ابتداده ابیض اولوب خضرته ضارب اولور ونضج اولور
انده هضم اولماز وبعد الابتدا حالی مختلف اولور وانده تلون اولور اینکیچونکه سوداء
اخلاط شتادن متولده اولور وعند الانحطاط سودا اولور و ربعده عرق بلغمیه نسبت
قیاس ایله کثیرا اولور وحمیات صفراویه قیاس ایله کثیر اولماز وبو حماده عطش
قلیل اولور ولکن ربعك ماده سی صفراء محترقه دن حادث اولان سودا اولور ایسه
انك عطشی قلیل اولمز المعالجة بو علته نظر اولنور که انك ماده سی اولان
سوداء غیر طبیعی سوداء دمویه و یاخود بلغمیه و یاخود سوداء سوداویه دن
تنقیسی اولور علامتلری تعرف اولنور و هر تنقیسی ایسه اکا حکم مناسب بزم
ذکر ایدجکمز تدبیر ایله تدبیر اولنور ولکن براز احکام وارد رکه ربعك جمیعا اصنافنده
اول احکامده مشترك اولورلر واول احکام مشترکه برنده بودر که انلرك جمله سنده
ابتدا سنده انقباض اولور وکذلك واجبدر که تأمل اولنوب دمده غلبه
اولدیغ بیلنه خصوصا ربعك ماده سی سوداء دمویه ایسه بو تأمل زیاده واجب
اولور و بعد التأمل دمده غلبه اولدیغی تحقق ایدر ایسه فصد اولنه وحاجت مقداری
دم اخذ اولنه و بعضلره اول سوداء دمویه نك کثرت کمیتی و ردائت کیفیتی اول ماده دن
نثر کثیر اخراجنی ایجاب ایدر و اگر فصده حاجت یوغیکن فصد اولنسه انك ضرری ایله
مضرتی اولور زیرا اول فصد علیلی اضعاف ایدر و سوداء انك ضدی اخراج
ایدر و اخلاطی خارجه تحریك ایدر حماء محرقه خلطدن بدنی تنظیف ایچون
کلیا استفراغ نضج وقتنده اولور اما ابتداء حماده قبل النضج تنظیف
واستفراغ کلی ایلمك جائز اولمز بلکه تقلیل ماده ایچون شیء یسیر استفراغ
اولنور و بزم اول استفراغه اشارت ایلرز و اول وجهله ابتداء حماده استفراغ
نوبت حمادن بر کون صکره اولنور و اول حماده بقوة ادرار استعمال اولنمز
و واجبدر که انده مرخیات استعمال اولنه اگر مشروبات استعمالی مستصوب
اولنمز ایسه مشروبات بدلنه موافق حقنه لر استعمال اولنور و واجبدر که
اول حقنه لینه اوله حقنه نك تقویه سنده حصت ابجق مرض منتهاسنه
بالغ اولدقده اولور و طبیب ظهور ایروب ابتداء مرضده سوداء ایی قرار
بعضلره

ملح

یعنی برابری ناقص ایله اولور

اطلاق قوی ایله اطلاق ایدر و اول اطلاق ایله علتی اصلاح منع ایدر و آنك تدبیر مذکور
بر نوع خطا اولور که اثر صواب اولور و واجبدر که اول علیل یوم نوبتده اکلدن
منع اولنه و اکر صوم تکلیف اولنه و اول کونده ماء باردن امتناع تکلیف اولنه
و ماعدا ایامده لحم طیهوج و یاخود فروج اطعام اولنه اولا اوج کون و یاخود
دورت کون طیهوج اطعام اولنور و بعده فروج ایله تغذیه اولنور و دورت کوندن
صکره فروج ایله تغذیه خیر لحم اولور و یوم نوبتك غیری ایامده اگر ترا ورماء حار
ایچنده ممروس جلنجبین هر یوم ایکی دفعه سقی ایتمکله اولور و یاخود اوچ درهم جلنجبین
اون درهم سکنجبین ایچنده سقی ایتمکله اولور و سن بیلورسنکه ربع فاعل اولان
سودا صفراویه ایسه انی اطلاق ایچون استعمالی اولنان مطلقاتده جنس هلیلجدن
و یاخود بنفسجدن بر شیء قیلنور و اگر بلغمیه ایسه واجبدر که اوائل حماده استعمال
اولنان مطلقاتده بسفایج و افتیمون و انلرك امثالی لردن بر قوت قیلنور
و بیله سن بیلورسنکه ماء الجبن ذکر اولنان قواسر اولان ادویه دن نغم المطیه
اولور بعض اولادویه لر ماء الجبن ایله سقی اولنسه زیاده انفع اولور و بعضلره خصوصا
حرارت متسلطه اولدیقده یالکز ماء الجبن سقیی انجح اولور و کذلك جلنجبینك
و ماء جلنجبینك منزلهسی ماء الجبن منزلهسی اولور خصوصا معده ده ضعف اولسه
و یاخود خلط غالب بارد اولسه و ماء جلنجبیندن مراد اول صودر که جلنجبین ایچنده
قوتیا طبخ اولنور و ماء حصفاس اخذ اولنوب شرب اولنور و انلره قیء ده
نافع اولور خصوصا اولی قیء قبل الطعام اوله و بعد الطعام ده قیء احری و اوفق
اولور خصوصا یوم نوبتده قبل النوبه و بعد الطعام قیء اولنه علی الخصوص
سودا بلغمیه اولور ایسه قیئك منفعتی اکثر اولور و منفعت قیء یالکز وقت
ابتداده دکلدر بلکه علتك اوقات اربعه سنده جمیعا نافعدر و واجبدر که زمان
ابتداده و اوائل نضجده تمام نضج قبوله قدر عنف اولنمیه بلکه سودا بقوة تسخین
اولمیادن و بقوة تخفیف اولمیادن ادویه ایله استفراغ اولنه و کذلك ترك اغذیه ایله
عنف اولنمیه و ضعف ایجاب ایدن اسهال ایله ده عنف اولنمیه و وقت ابتداده تلطیف
تدبیرده ده عنف اولنمیه

بلغ

ومعلوم اولكه صيف وشتا فصوللرنك برنده ربيع ابتدا ايلسه واجب اولوركه
اول مجموعه اولا سكنجبين ايله ماء شعير سقى اولنه زيرا اول حشر و طوق
درور فتح ايدر و حما بسرعت منقضيه اولور و اول سقيك زماني دورا اولدت
اوج و ياخود دورت ساعت صكره اولان وقتدر و تحت ربيع شتاده عارض اولسه
اكر تدبيرده مرارات اولنور واكر اقراص سقى اولنور بعض نسخه ده فالمرارات
برلنه فالمدرات واقع اولمشدر سياق كلامه نسخه اولى اوفقدر و معلوم

بلغ

اولكه باردة رطبه اولوب سهلة الانهضام و جيدة الكيموس اولان اشياء بعضكره
بو علتده موافق اولور و موافقتري حميات جهتندن و ماده حمانك يعني سوداننك ايكي
كيفيتندن يبوست كيفيتنه مضاده اولديغي جهتندن اولور يبس اولان اشياء ممنوعدر
اول علته استعمال واجب اولور لكن انلرك اصلا نضجه ضررندن خوف اولنور
ايسه استعمال اولنمز و مقدارنك ضررندن خوف اولنور نسبه تخوف اولان مقدار
استعمال اولنمز و ياخود اكه معتدل برودت خلط اولنوب بعده استعمال اولنور
واول اشياء بالاعتدال حار اولان شيلردر و انلره بارد يابس الالتلردن احتراز
اولنمق كركدر و اول علته موافق اولان بارد رطب اشيا هندبا خس و احيانا خوخ

اولوب رطوبته تقليل ايليلان نسنه لر

اولور و بو مذكورلردن اجتنابك شدت برد اولور و شدت برد خسته موجود
و بطيخ حلو مثللوده غير موجود اولور و كيمنده هو سبب احترازده و تغليظده موجود
اولان شدت ادرار اولور و اول حال بطيخده موجوده اولور و كيمنده سبب احتراز
مخالطه ايلديكي اشيايه عفونتنه تهيئه ايلديكي اولور اول خوخده موجود اولور
و بونلره معالجه وقتنده مراعات اولنمق واجب اولور اما اعتدال اوزره حاره اولوب
رطوبت زائده سز اولان اغذيه لر اول علته جدا نافعدر اولور خصوصا اول حرارت ايله
علتك انضاج اولنمديغي باردات رطبه اولان اشيا ايله اول حار رطب
تعديل اولنه مثلا تين هندبا خلط اولنمق كبى و اوائل علتده ملوخيه و رقاق
و تقطيع اولان اشيايه تناولده باس يوقدر حرارتك سورتي تسكين اولنه
خوف اولنمز ايسه اما مرضك اخرنده اول نسنه لر تناول اولنمز لازمدر

كيمنده

قصد و مراد

واقراص

واقراص افسنتين الى آخر العلة انلره نافعدر وكذلك انلره نافع اولان
تدبير لطيف اولور كل يوم قبل الغدا ماء حار عذب الحنيذه انلرى اجلاس
ايلمك و اول استحمامكه انلرى ترطيب ايدر ولكن تعريق ايلمز و حرارت تهييج
ايلمز وكذلك انلره نافعدر ترفه و دعه و ترك رياضت و حركات بدنيه و
نفسانيه يي هجر و ترك ايلمك و جميعا بو حماللر طبابته احتياجده مشتركلردر
ولكن تبريد و تسخينه اقتضا حاجتلري مقدارده مختلفدر و اول حماللر
مجففاته محتاج اولورلر ولكن مجففاته احتياجلري تجفيفه المجون تكلدر
بلكه مجففاتدر ولان تقطيع وجلا مثللو كيفيت اخرلري المجوبدر و
جائز ذكر اولنان معده بيغي مراعات اولنه اضمده تضميد مقويه جيده وضع
اولنمقله و اول اضمده بجب الحال حار قويه و حار لطيفه اراسنده
حرارتي اولان ادويه دن قيلنور وكبد وطحال دخي رعايت اولنوب تحليل
ايلمسي ايجون تدبير اولنور وبعضكره انلرى تقطيعده ماء فجل حاجة
اولور و بزر فجل سكنجبين ايله خلط اولنور و بعضكره سلق و سماك
مليح و خردل مثللو لرك اكلي ذكر اولنان عقيبنده اوزره تقديم ايله نفعلي
اولنور و بعضكره اول معوتنلرى اكلدن صكره ماء كثير شرب ايدوب في زرتينه
سكنجبين استعمال ايتمكله اعانت اولنور زيرا اول صنو الاوزره سكنجبين شرب
عقبنده قيء حاصل اولور وكذلك اول حمايه نافعدر يوم نوبتده تناول طعام ايدوب
و اوزرينه قيء ايلك و انك منفعتي بردونا فضلك وحرق حمانك مضنيلرينه
اولور وكذلك نوم و غسل تناول ايدوب اوزرينه سكنجبين عسلي شرب ايلمك وكذلك
طعام ايله ممتلي اولوب اوزرينه ماء حار تناولي ايله قيء ايلمك و نجي نوبت منقضيه
اولسه عشاءه مقدار شرب ايله تعشي ايدر و صباح ايله استحمام ايدر وكذلك
قبل النوبه و نوبتدن بش ساعت مقدم قيء ايلمك ايچون طعام تناول ايدر زيرا
بو وجه اوزره اولان قيء بعضكره نافع اولور هر قدر قيء ايلمز ايسه و تجعل في
نوبته حمايي تخفيف و ياخود قلع ايدر اول قيء فنقي خلطي اخراج ايدر ايسه ايلسون
هر حالده منفعت مذكوره حاصله اولور و ربع تدبير جيد اولور مانع بو غسل نوم نوبته

جميعا نافعدر

صائم اولمق و نوبت منقضیه اولنجه قدر برشئ تناول ایلممك و یوم ثانیده حمامه
دخول ایلمك و اگر انده نضج وار ایسه اندن حمامه دخولی معتاد اولور و اگر نضج یوغ ایسه
اندن حمامه دخولندن اجتناب علی برشئ التذاذ ایدجك مقدار و بدنی ترطیب ایلیجك مقدار
ماء حار صب اولور خلطی اثاره ایلمیجك مقدار صب ایلیز و آخر عمل یوغ ایلیز و یوم
ثالثده قئی استعمال ایدر فضل طعامی و حمامك تحلیل ایلدیکی موادی اول قئی اخراج
ایلسون ایچون و مع هذا یوم نوبتده یوغ استعمال قئی نافعدر و اگر ماده سوداء
دمویه ایسه عرق باسلیقدن فصد ایله انتفاع ایدر و بعده اول ادویه ایله
استفراغ لطیف ایدرکه انده منقیات دمله شکاعی و باذاورد و بسفایج و شاهترج
و هلیلج کابلیدن بر قوت اوله و بو جنس یعنی سوداء دمویه دن حادث اولان ربع
علاجی سریع القبول اولور و اگر بعض مواد سوداء صفراویه ایسه تبرید
بالغه و ترطیب بالغه ملازمت ایلمك گرك ادویه و گرك اغذیه ایله دائما تبرید و ترطیب ایله
و ماء معتدلده جلوس و هر اعتدال ایله و اول محموملك طبیعتنی ابتداء حماده بنفسج
ایله و یاخود اول ماء جبن ایله آنده بسفایجدن بر قوت اوله و یاخود سکنجبین
افتیمونی و شراب الورد و ماء اللبلاب و خیار شنبر ایله تلیین ایلیه اول سوداء
صفراویه دهی تماما اطلاق بعضکره یکی کوندن صکره میسر اولور زیرا نضج اول وقتده
ظهور ایدر و آندن صکره ملطف و مقطع استعمالنه تدرج اولنور و اگر معده سی
اصلاحه حاجت اولور ایسه ادهانده مروخات و اطلیه استعمال ایدر و لکن
استعمال ایلدیکی مروخات و اطلیه نك قوالری بابونج و افسنتین و اکلیل الملك
و اول مثللولر قوتلرینی تجاوز ایلمز و انلره صوموم کثیر موافق اولمز حتی بعضکره
یوم نوبتده یوغ صوموم کثیر موافق اولمز هر نه قدر یوم دور و نوبتده غذادن شئ
تاخر و قلیل اقتصار الیق ایسه و بو حماده مقیئات نافعه دن اولور اول
مقیئ که انده هلیلج و افتیمون و سنا طبیخ اولوب ایچنده بنفسج طبخ اولنه سکنجبین
ایله سقی اولنه و بعضکره انده علی الریق حلتیت سقی اولنور خصوصا یوم نوبتده
سقی اولنوب تقیئه اولنور اگر بنفسه غثیان وار ایسه و اگر حمانك ماده سی سوداء
بلغمیه ایسه جلنجبین عسلی یه ملازمت اولنوب کرفس و رازیانج مثللولر اعطا یوغ

ایله

طبیعتی

احیانا

بعضکره

ایله سقی اولنور و تلیین طبیعته یوغ حاجت اولور و آنك ملیناتنه وقت ابتداده
بلغم مطلق اولان ترید و بسفایج قوه لری خلط اولنور و بیرا غاریقون
قونیه یوغ درج اولنور و بزور ر عسلی اولان سکنجبین مثللو ایله تقیئه اولنور
نضج اخذ ایدنجه قدر و آنلرك معده لرینی تکمید و تضمید اقوی اولنلر ایله اولور
حتی تمر و تین مثللولر ایله تکمید و تضمید اولنور و کذلك عمر بخدن ادهان حاده ایله
دهن قسط و اریجه قدر عمریخ اولنور و بعضکره اول سکنجبین ایله تقیئه یه
حاجت اولور که انده خربق ابیض قوه سی اوله و بلکه بعضکره تجلده خربق ابیضك
کثیری یاخود قوتی سقی اولنمغه حاجت اولور و اگر ضعف قوتدن خوف
اولنمز ایسه خربق یاله سقی اولنمغه حاجت اولور و اگر ماده حما اولان
سوداء طبیعیه اولوب عکر دم قبیلندن اولور ایسه ابتداسنده انك
اولده ماء لبلاب و فاتیده صالح اولور عسلی و سکری جلنجبین استعمالی یوغ
صالح اولور و علتك اخرنده انك استفراغ هلیلج اصفر و اسود و زبیب
طبیخ ایله اولور و فی علت نضج بولسه فصد ایچون موقع جید اولوب
باسلیقدن فصد اولنور و تناول طعام اوزره بحسب القوه قویا و ضعیفا
و رفیقا قئی استعمال اولنور و اجابت اولنور اول استفراغلره قئی اصل و اکثر
اولمغله قئیده اول ماء اولنه و ادویه و حقن ایلکه یوغ استفراغ اولنور و بو مثللو
وقتده استعمال اولنمغه ادویه افتیمون و بسفایج و غاریقون و اسطوخودوس
و حجر ارمنی مغسول و لاژورد مغسول و کذلك ایکیسندن یوغ غیر مغسوللری و شراب
عسل ایله منطافیلون و رقاق عصاره سی در و بعضکره خربق اسود عصاره سنه
حاجت اولور و بعضکره سوداء صفراویه یه استفراغده سنا و شاهترج افتیمون
ایله استعمال اولنمغه قناعت اولنوب بعده ادرار اولنور و اول وقتده بعد الاستفراغ
بلغم و سوداء اولنلرده تریاق و مثرودیطوس و دواء حلتیت و کبریت
و فلفل و حب صو ایله سقی اولنور و خردلی مثللولر استعمال دوام اوزره اولمز
بلکه اواخرده هر اوچ کونده برکره استعمال اولنور و قبل الاواخر و اوائلده زیاده
بعید اولان مدتلرده استعمال اولنور و فلافلی مثللولر یوغ خردلی کبی استعمال اولنور

و جوارشنا درن
فلافلی

وبو مذكورلردن قبل النضج برشیء استعمالندن عجله ایلمه زیرا سن حمار بعد زمان
ابتداده تریاق سقی ایلسك ربع آخره حادث اولوب ایكی ربع تركب ایدر و
بعضلركه مرض آخر جلب ایدر خصوصا فصل شتاده بو خطره زیاده خوف اولنور
وآخر علتده فصد مقتضی اولور ایسه فصده اقدام اولنیور جالینوس بن حما
ربعدن ناسدن چوق كمسه لری بعد النضج انلره مسهل سقی ایدوب بعده كشنیز
عصاره سی وبعده تریاق سقی ایتمكله صاغلتدم و مصنف دیركه بن درمكه حلتیت
وفلفلدن هر بری مفرداً جداً نافعدر اگر نضج ظاهر اولوب منتهایه بالغ اولسه و
صحناة اطعمه لرده اولوقتده نافعدر صحنا بالقدن متخذ بر نوع صامدر و بن دخی
بر نوع بالقدر وهامش كتابده بن نسخه ولمق اوزره اشارت اولنمشدر لكن
لبندن بو علته منفعتی معروفدر اولمغله ظاهر بودر كه بندن تحریف اولنمشدر
وكذلك كامخ كبری وخردل ومری جمیعا بقوة قوتی ملطفه سی اولنلر نافعدر
وبعضلركه علت قرق كونی تجاوز ایلدیكده كل غزوة نبقه مقداری وكذلك
كل عشیة نبقه مقداری دواء حلتیت سقینه محتاج اولورسن اگر حاده
وماده سی صفراویه اولور ایسه وذكر اولنان وقتده وبعد الانحطاط نافعه اولان
اقراصدن اولور اول قرصكه آنك صفتی بودر غافث عصاره سی زعفران هر برندن
اوچر درهم اسقولوقندریون لك راوند طباشیر هر برندن بشر درهم بزر حماض
بزر بقله ورد سنبل بزر كشوت انیسون بزر كرفس اصل كبر حب البان بزر رازیانج
هر برندن دورد ر بوادویه لر ماء كرفس ایله معجون قیلنور واندن قرص اتخاذ اولنور
هندبا وكشوت صولری ایله سقی اولنور وماده نك نضجی وقتده بو دوا انك چوق
كثیره دن نفعی اولور اول دوا بودر مر بكر ویدر درهم قطراساليون اون بشر درهم
سنبل اون اوچ درهم انیسون اون درهم عاقرقرحا قسط فقاح اذخر
بشر بشر بوادویه لر اخذ اولنوب شراب عتیق ایله ویاخود عسل زنجبیل ایله
معجون قیلنور وشربت واحده سی جوزه ~~وبو دوا الخ علته دخی سقی اولنور~~ واحداً
واطباء آخر علته حمادن قلتدن نادر قتنده ~~[illegible]~~ ومع تلطف كثرت
حرارت قتنده اول دوایی سقی ایدرلر كه آنك صفتی بودر صفة دواء بزر البنج

وبُنّی كعُمّی ضرب من السمك
قاموس

یه روح هر برندن بر ر قیراط حلتیت اوچ باقلات مقداری تقریب
وینه بو قبیلدن اولور فودنج بستانی دورت مثقال وبزر انجره یكرمی
مثقال وافتیمون بعض نسخه لرده افتیمون بدلنده افیون واقعدر بر
مثقال بوادویه جدا صغیر قرصلر اتخاذ اولنور شربتی بر درهم اولور
دواء جید بو علت صاحبنه ازنضج ظهورنه نهایت علته قدر بو دوانك
استعمالی جیداولور و آنك صنعتی بودر زبیب عسانی وزبیب جورو
وثوم بر ر آتش طری هر برندن بر جزء صوده نقع اولندقدن
صكره ینه صوده طبخ اولنور و غلیاننده استقصا اولنوب بعده تصفیه
اولنور ومصفادن برا وقیه سقی اولنور وكذلك بزر كرفس وانیسون
وقردمانا هر برندن بشر درهم سعتر بر وغافث هر برندن یدیشر
درهم نانخواه دورت شكاع اوچ زبیب اون اوچ رطل صوبجیندن
بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنور دواء جید آخر نانخواه سنبل فودنج هر
برندن اوزر درهم كرویا انیسون هر برندن یدیشر درهم حلتیت بش
درهم زنجبیل دورت درهم سلیخه اوچ درهم بو مذكورلر كفایت مقداری
عسل ایله معجون قیلنور شربت واحده سی بر درهمدر ماء كرفس ورازیانج
ایله سقی اولنور ویو قرص دخی نافعدر غافث عصاره سی اون اسقولو
قندریون طباشیر رازیانج سنبل زعفران هر برندن بشر درهم لك زراوند
هر برندن دورد رد درهم زراوند بدلنده راوند دخی بر نسخه ده بزر بقلة الحمقاء
بزر القثاء هر برندن التیشر ماء كرفس ایله قرص قیلنور وسكنجبین ایله
سقی اولنور بلغم لحیوت مرا او توز بش زعفران قطراساليون
هر برندن بشر سنبل دورت بوجوجندبیدستر اوچ انیسون اوچ بوچق
بزر كرفس كرویا هر برندن دورد رخا قشور سلیخه میعه هر بری ایكی وثلث
سیاالیوس ادرومولی المعجون هر برندن بر درهم وبر درهمك ایكی ثلثی
وقی نافض مشتد اولسه ماء فاتر ایله وسكنجبین ایله قیء نافع
اولور اگر انلره قیء اجابت ایلمز ایسه یجب الوقت ذكر سابق اولنمش ایله تقویه اولنور

وايجندن شيخ وبابونج واول مثللو لرطبخ اولنه نطول ايله عليل اكسيه و ثار
ايله محفوف و مستور اولديقدن صكره تبخير اولنسه سخونت جمع ايدر بعد
النضج محتاج اليها اولان مسهلاتك ذكري بودر هليلج كابلي التي افتيمون اون سنتين
هر برندن بش هليلج اصفر عصارة الغافث املج هر برندن دورد در بزر
كرفس انيسون بزر رازيانج هر برندن ايكيشر درهم بونلر كوكلردن طبيخ
اتخاذ اولنوب استعمال اولنور و رفق ايله اسهال ايدر وكذلك قشمش اون
اون درهم هليلج كابلي افتيمون هر برندن سكز شاهترج يدي شكاعي
قنطوريون غليظ التي غافث اصل اذخر هر برندن بشر بوادويه بش رطل
صوايچنده بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنور خفيف مجرب بودر هر بش كونده بر دفعه
استعمال اولنسه نافع اولور افتيمون تربد اون ازركوتيا انيسون يديشر بزر
نانخواه سكز بزر كرفس رازيانج اوچر اوچر غاريقون ابيض سكز ملح هندي
بش ايارج فيقرا اون بر درهم بوادويه لر ماء نعناع ايله حب قيلنوب وشربتي
بر بوچق درهم اولور واكر ماده بلغم ايسه اكر بو حب نافع اولور افتيمون نانخواه
غاريقون هر برندن سكز بزر كرفس انيسون بزر رازيانج هر برندن اوچر مصطكي
بش ايارج تربد هر برندن اون بوادويه لرك شربت واحدسي ايكي بوچق درهم
قيلنور واكر حما وجع طحاله مقارن اولور ايسه بو دوا ايله انتفاع اولنور و
رفق ايله اسهال ايدر اول دوا بودر اسقولوقندريون اون بش غاريقون اون
ايكي هليلج اسود ايارج هر برندن اون هليلج كابلي افسنتين هر برندن سكز
شكاعي باذاورد كمافيطوس عصارة الغافث هر برندن يديشر غرة الطرفا
اصل كبر بش بزر كرفس انيسون رازيانج هر برندن اوچر بوادويه دن معجون
ويا خود حب اتخاذ اولنور اصحاب ربع تغذيه بياننده در اصوب اولان
بودر كه اول اسابيعده اوچ اسابيعه واريجه قدر انلرك تربيه لري حتى غير
ان يتهك القوه تلطيف ماية امالة اولنمقدر واول امالة لحوم دن وزهومادن
اجتناب ايله اولور واول تلطيف انلرك موادني تقليل واعراض حمايي تخفيف ومدة
مرضي قصيره ايدر وتلطيفدن صكره قوت انتعاش اولنور سمك رضراضي وبيض

سمك

نيمبرشت وفراريج وطيهوج ايله تغذيه ابتمكله و فجن زهومات منع اولنديغي
مرتبده برحشلنهم مثلي مرور ايدوب انده علت نقصاني اخذ ايلمسه قوته مراعات
لازم اولور واكه اقويا اولانه لحوم دجاج وحملان وجديء وطيور رخصه دن تورج
ودراج وكبير اولميان سمك جيد اطعام اولنور و معلوم اوله كه اصحاب
ربعك تغذيه سنده شرط اولور كه انلك غذاسي برقاچ خلالي وخصالي جامع اوله اول خصالك برى
اولكيسي بودر كه اول غذا فج وخام اولميه بلكه محلل اولوب سوداي احتراقي ايراث
نفخ تحليل ايليه وايكنجيسي اول غذا غليظ اولميه بلكه غليظي ملطف اوله واوچنجيسي
اول غذا عاقل اولميه بلكه بطني اطلاق ايليه ودوردنجيسي انلرك متولد اولان
دم محمود اوله وبو خصال اربعه يي جامع اولان اغذيه انلرك اكثري حرارت و رطوبت
اولان غذالردر وسنك معلوم اوله كه اصحاب ربع قبل النوبت نه كيفيتله
وقتنه ساعتنه تغذيه اولنورلر وانلك وجهلري دخي بالجمله معلوم اولدي وكذلك
سن بيليكه بعضلري نوبتلري دخي تغذيه اولنورلر وقرب نوبتلرنده تغذيه
اولنورلر زيرا انلك اول مقامده ذكر اولنه علل ايله معلوم اولدي وكذلك اصوب
اولان خالي البطن حمايه ملاقي اولمق اولور ماده مرضك غيري مواد مشتعله
اولمسون ديو ماده مرض انتزفاعنه قدر خالي البطن بولنمق اولى اولديغي دخي معلوم
اولدي وانلره ابيض رقيق اولان شراب صافي نافع اولور ربع لازمه نك علاجي
بياننده در برنجي بونلرك اقدم خبر ويرديكمز حنوال اوزره بوحمانك حالي وانك
قانوني ربع مفترده اولان قانونه مجانس اولور وبينهما ماده مخالفت اشياء
يسيره ده اولور اول اشيا بودر كه انلرده استعمال اولنان مسخنات تزه اعتدال
ميل مفترده اولى اولور وبو حماء لازمه ده تبريده ميلي اولى اولور حماده لزوم
اولمق حيثيله و واجب اولوركم بو لازمه نك معالجه سنده سكنجبين و جلنجبين
وسكنجبين بزوري ومعتدل ماء الاصول ومع العسل انفسجات استعمال
اولنه وبينها اول اشيادن برى دخي بودر كه لازمه ده فصد واجب اولور زيرا ماده عروقله
محصوره در و بري دخي بودر كه لحوم مدرخصت مفترده دها اولاكه لحوم ... تخفيف
اقل اولور حميات سدس وسبع واول عتلو حميات بياننده در واول حمايه رمياطوس

لغه يونانيده

تسمیه اولنور و بر قوم بونلر امثالی خالص دوار تسمیه ایدرلر بو حمیاتك
ماده سی ماده ربعیه مجانسدر ولکن ماده ربعدن اغلظ و اقل اولور و اول
ماده اکثر حالده سوداء بلغمیه در اما سدس و سبع و ورا سنده اولان
ثمن و تسع کبی حمالری بقراط ذکر ایدر و جالینوس انکار ایدوب دیرکه مدت
عمرمده بو حمالردن بریثر رؤیت ایتمدم و بلکه جلیئه قوتیه خمسی هم رؤیت
ایلمدم بلکه خمس خفیه کبی بر حمادر و بعید دکلدر سبع و تسعك سبب حمایی
موجب تدبیر اوله پس هر قچن اول تدبیر ایله انسنه حما حادث اولور
و ترک اولنسه حما زائل اولور پس بو مثللو تدبیر التی کونده بر کره اعاده اولنور
ایسه حما سدس اولور و یدی کونده بر کره اعاده اولنور ایسه حما سبع اولور
و باقیلری هم بو قیاس اوزره اولور و بو حمالر بو حال اوزره ادوارنك و عودلرینك
مراری ذکر اولنان تدبیر اولور حما ربعه اولدیغی کبی موادك انضبابی و عودی
اول ادوار سببی اولماز و جالینوس دیدیکه بو علت امتحانده ذکر اولنان معنایه
مراعات اولنه حتی غلط واقع اولمیه و مع هذا جالینوس بو حمیاتك وجودینی
منکر کبیدر و انکار امثالی ایچون اصل اخر اولدیغی موجب کبیدر لکن بقراط
سبع و تسعك وجودنی ایچون تحقیق قول ایلدی و اول حمیاتك تعذر
و امتناعی ظاهر و بین [illegible] و واضح الاستحاله دکلدرکه حتی انده تأویله
رجوع اولنه و بو حمیات یا بینده بقراطك قائل اولدیغی اقاویل بودرکه
حما سبعك مدتی طویله در ولکن قتاله دکلدر و تسع اندن اطولدر و
اولدن قتاله دکلدر و دیدیکه خماسیه [illegible] حمیاتك ارداسیدر
زیرا اول حما سل مرضنده اول عارضه اولور و بعضکره سلدن صکره
عارضه اولور و اول حمیاتده جالینوسك قولی سنك بیلدیکك کبیدر
یعنی خماسیه تسمیه اولنه خمس سدس سبع ثمن تسع حمالرینه
اوج قول وار در بقراط قتنده اول بش حمانك مدتلری طویله در ولکن
قتاله دکلدر و بعضلر قتنده اول حمالر ادر در سلک مقارنتی جیله
و جالینوس قتنده اول مثللو حما خلطیه یوقدر و بعضك اول ارداسیدر حمیو
حماره
حکم

اول سبب ایله حادث اولان

جالینوسك حاصل کلامی بودرکه اول حمالر [illegible]

حکم و جزم ملری بقراطك قولنه مخالف اولمغله اعتباردن ساقطدر اولدیغندن بنا مصنف
رحمه الله قیلك کلامنی اصلاح و بینهما ماده اولان مخالفتی دفع و توفیق مراد ایدوب
دیرکه بن ظن ایدرم که قیلك بو کلامنك وجوه صحتندن بر وجهی واردر زیرا قیلك
عبارتی بودر الخماسیة اردی الحمیات لانها یکون قبل السل و بعده انتهی پس
الخماسیة اردی الحمیات قولی قضیه حملیه در و موضوع قضیه امر کلی اولوب
اوزرنده ادوات سوردن بر ادات اولمغله اول قضیه حملیه مهمله اولور و مسوره
دکلدر و قضیه مهمله جزئیه قوه سنده در اولمغله حاصل معناسی بعض [illegible] الخماسیة
اردی الحمیات دیمك اولور و سل کلمه سندن اول بعضك مرادی حما دقدر زیرا حما دق
سل مرضنه لازم اولور پس خماسیه حمالر نادرا دواری اطول اولمغله بعضا
انده حرارت اعضایه تشبث و تعلق ایدوب نادرا اردی اولور و [illegible]
و بقراطك اول حمالرك سلامتنی ایدان ایچون ولیست قتالة دیو [illegible] ایراد
ایلدیکی حکم حکم اکثریدر و جائز اولورکه اول حمیاتك اکثری سلیم و صنف قلیلی
اردی اوله و بو تقریر شیخك کلامنك محصولی کبیدر و بو خماسیه حمالرینك شیوخندن کلی الامر
آخر مخلط واحد اوزره وقوف ایدر و اکثری ربع اوزره وقوف ایدر و ربع بربیتباف
ایلدك ولکن اول حمیات ربعه اولمامقدر اولورکه اخلاط غزارتی و وفرتی
و رطوبتنه کثرت اوله و قچن ذوبان کثیر و محسوسه و غیر محسوسه استفراغات
متواتره اولسه رمادیت اخلاط مندفعه اولوب انجق قلیلی و اغلظی باقی
قالور و لا محاله اول مثللولره رمادیتلن حادث اولان حما ابطاء اولمغله ربعه
مؤدیه [illegible] اولیجق حما خمسه مؤدیه اولور و بو مثللو حالده قریب اولورکه
بدنی اشتعال [illegible] مستعد اولوب حمی قصار اوله و بو بیان ایله خماسیه حمالری
دقدن اول اولدیغی محقق اولدی اما دقدن صکره اولدیغی بیانی بودرکه
قچن دق سبقت ایلسه بعید دکلدرکه انده سبب [illegible] اخلاطده رمادیه قلیله
احداث ایلیه زیرا اخر دقده اخلاط قلیله اولور و اکثر بناء رمادیتی [illegible] قلیله اولور
و اول رمادیت قلیله یه عفونت تعلق ایلدیکده خماسیه حمیاتندن بر حادث نعی
اولور و بدنی حما دقدن منتهك اولمغله بعده خماسیه نك اکثر عروضی اردی اولور
حادث اولان

(وجهله)

ایکی ایچون زیرا اول احماء دلالت ایدرکه دق حسبیله جمیعا اخلاط محترقه اولوب
انزه ایچون خلط یسیر باقی قالمشدر و ایکنجی وجه حمالرك تضاعفی یعنی دق ایله
خماسیه نك اجتماعیدر و بعض امراض واردرکه بر دیارده مشاهده اولنمز
و بر عصورده رؤیت اولنمز و اول دیارده و اول عصرده اهالیسی آنی انکار و کلیا
نفی وجود و مستمرا عدمنه حکم ایلمك جائز اولمز زیرا اول مثللو امراض کثیر الوقوعدر
و بو حمانی انکار ایدنلر ایچون انلرك عدمنه استدلال ایدروب دیمشلردرکه
اخلاط ازبعه نك هر برندن بر نوع حما عارض اولور حتی سوداءدن ربع عارض
اولور اگر خماسیه حمیاتی واقع اولسه بو نلره اخلاط اربعه دن خارج اخلاط
خامس اولمق لازم گلور و خلط خامسك وجودینی تجویز اولنمغله حمیات مذکوره نك
عدم وقوعی لازم اولور پس مصنف بو استدلاله جواب جواب ویروب
دیرکه نیچون سودا تعفن ایلیسه آنك حماسی ربع اولمق دوراندن ایدر و لکن اول
دوران ربعلق لازم ماهیته اولوب نیچون سودا تعفن ایلیسه ربعا دائره اولمق
لازم دگلدر ربعا دوراندن علت سودانك اخلاط سائره قیاس ایله قلتی و غلظتی اولوب
و سودانك قلت و غلظتی ربعی ایجاب ایدرجك مرتبه ده و قدرده اغلظ و اقل اولسه خمسك
و سائر خماسیه لرك بر نلرك دورانی اوزره دائره و انلرك وقوعنده خلط خامسك
وقوعنه توقف ایلمز و اگر بر قائل دیر ایسه که حمیات سوداویه نوبت اخری اولوب
خمس و نظائری تجویز اولنمز بلکه قلت و غلظتی حسبیله ایله مواظبت
ماعدا نوبت اخراسی جائز ایکن برکسنه ذاهب اولوب کتبلرده تحریر اولنمشدر
بر اول قائله جواب ایدرزکه باب تجویز امرواسع عدم جوازی اثباته تمکن قلیل
الوقوعدر و امکانی اولان حسینه ذکر اولنمق و اکر ذاهب اولورلر مسئله بو لنمق
اقتضا ایلمز و بلعجمیه نوبت اخراسی فرض اولنسه حمیات خماسیه قیاس اولنمز
زیرا اول احماء بلغمیه یی کورمش و ایشتمش بو قدر و اکر علمادن مجربینده بر احد شهادت
ایلمشدر و اول مثللو حمالر بقراطك شهادتی و احکامی تبیین ایلدیکی حمیات خماسیه
قیاس اولنمز و شهادت بقراطدن ماعدا ثقاتدن برکسنه حما تسعی مشاهده ایلدیکنی
باکه خبر ویردی اما خمس بر نوع مرار مشاهده ایلدك و اکر علاج سودا ایله علاج ایدروب

خلط

عفونت سودانك

اولان حمانی ایجاب ایدر

سودانك قلت و غلظتی حسبیله

اولور و مع هذا

ابدانده اولان رطوبت قسمتی اولیله ایکی قسمه منقسمدر رطوبت اولکی رطوبت ثانیه در رطوبت اولی اخلاط
اربعه در و رطوبت ثانیه نك ایکی قسمدر بر فضول و بری غیر فضولدر و غیر فضول ایکی دورت رطوبتدر بری عروق
شعریه ده محزوندر و ایکنجی اعضایه مبثوثدر کم رطوبت رذاذیه دخی دیرلر و اوجنجی قریب العهد بالانعقاد و دوردنجی
اجزاء عضویه ارتباطنه الصاق ایدن رطوبتدر

خلط اخر خامس اثباتنه مضطر اولمدیق ذکر اولنان اصناف حمیاتك معالجاتی

بو حمیاتك معالجاتی ربع بلغمیه معالجاتنه قریب اولور و بونك علاجنده فصل
صومه و تلطیف تدبیره و نوم هاضمه حاجت اولور و اول نوم ایله ماده غلیظه یه نضج کلوب
نضج تحلل ایدر و کذلك بو حمالر تغلیظ تدبیره دخی اولور قوت تضعف و خور عارض
اولمسون ایچون نه بو ایکی حالت یعنی تدبیرلر تلطیف و تغلیظ متعاندین کبیلردر
و لکن بو حمالرك قوتنه وهن و ضعف اولمغله انلر تلطیف و تغلیظی جمع ممکندر
بو وجه اوزره که اول انده تدبیر تلطیف اولنوب علیلده ضعوم استعمال اولنور و حمر تحریك
صومدن و هن کلوب تلافیسی قصد اولنسه غرائبتی جتیده سویع و کثیر اولان
اغذیه ایله تغذیه اولنور و اول غذا ایله ماده غلیظ و زیاده اولمازیلکه قوتی تقویه
ایدر و اول حمیاتده انفع معالجات اولور خریق و بر زنجبیل و فجل تجربه ایله قی
ایلمك و ایارجات ایله استفراغ ایدوب بعد ذلك تریاق و تریاق مثللو استعمال
ایلمك و اول وقتده ادویه ایله تعریق و کذلك حمام ایله صوییز استعمال ایلیوب
و مرطبات غذا استعمال ایلیوب تعریق ایلمك نافع اولور حمادق بیانندهدر

و سنك معلومك اولدیکه اعضاء بدنده مختلفة الاصناف رطوبات واردر
اول اصنافك بریسی اول رطوبتدرکه تغذیه ایچون و مفاصلی ترطیب ایچون
معده دراولر صنف عروق و قده محزوندر و لوجه صنفی طولکبر اعضاده
مبثوثدر و بونلر صنف اولك ایکی قسمیدرکه انلر اولکیسی یعنی عروق قده محزوند
اولان حما عفونتدر و حما غلیانك ماده سی اولور و بسی اول محزوندر حماء مذکوره
ماده ایدیکنی بیلدك زیرا اول محزوندر کلیسی حصولی تصرف و انفاق اولنمز بلکه
کیمسی سبیل انفاقده و کیمسی سبیل ادخارده باقیدر قالور یعنی اول باقی کرنه
عفونت اصابت ایدرایسه حما عفونیه و غلیان اصابت ایدرسه نوع حاد اولور
و اول اصناف رطوباتك ایکنجی صنفی اول رطوبتدرکه انك جمودی قریب اولمشدر
یعنی بدن ماینحل اولمق اوزره اعضانك موضع تحللنه منجذب اولور و اول عضوه جنب
و انزه زیاده اولوب بالفعل غذا اولمشدر و لکن انك عهدی سیلانه قریب اولمغله
هنوز بیکیشوب جامد اولمشدر بلکه جموده زیاده تقلیس جسمدر و ذکر اولنان

ابدرایسه

عهد و زمانی

اصناف رطوباتك اوجحسى اول رطوبتدر كه اعضاء متشابهة الاجزانك
اجزالرى اكله برر برينه اول خلقتده متصله اولور و فجن اول رطوبت
فانيه اولسه اول عضو تفرق و تترّب صايره ور اجعه اولور رطوبيه اولانك
نظيرى مسرجه ده مصبوب اولان دهن سراجدر و رطوبة ثانيه نك
نظيرى ذباله نك يعنى فتيلهٔ سراجك تشرب ايلديكى دهندر و رطوبت
صنف ثالثك نظيرى كنديزن ذباله اتخاذ اولنان قطنك اجزاليرى نجيب
الخلقت برر برينه متصل قيلان رطوبتدر و فجن اعضاء اصليه مشتعل
اولسه وخصوصا قلب مشتعل اولسه اول اعضانك اشتعالى دق اولور
بو نزا قدم سنان معلوماك اولور و حرارت كبدخى دقه مؤدى اولور ولكن
انك كبد و تيه دق تسميه اولنمز بلكه انلر دق بسبب القلب حاصل اولور
وريه و معده و كبد كبيدر يعنى انلرك حرارتى دقدكلدر بلكه انلردن بسبب
القلب دق حاصل اولور و دقك درجات ثلثه سى واردر رطوباتك اصناف
ثلثه سى حسبيله درجهٔ اولاده حرارت اصناف رطوبات مذكوره دن صنف
اوله تعلق ايدر و حرارت اول رطوبتى افنا ايدر تنكيم سراج توقد اولنديقده
اولا مسرجه ده مصبوب اولان دهن حرارت افنا ايلديكى كبى و بو حال
اوزره اولان حما دقك درجهٔ اولاسيدر و اسم جنسى يعنى اول حمانك خصوصيدر
آخر اسم ايله تسميه اولنمز و اكه لغت يونانيه ده اقطيقوس ديرلر لغت عربيه ده
اول نوعك مخصوص اسمى يوقدر و فجن رطوباتدن صنف اول كليا فانى اولسه
و حرارت صنف ثانى يى افنايه و تحليله باشلسه تنكيم مسرجه يه افراغ اولنان
دهن خلاص دهن نار ايله تحلل ايدوب ذباله نك جرمنده متشرب اولان دهنه
نارك تشبثى و دهن ذباله يى افنايه بدء ايلديكى كبى اول وجهله اولان حما دقك
درجهٔ ثانيه سى اولور و درجه ثانيه ده اولان دقه ذبول تسميه اولنور
و ماراسموسا و بعض نسخه ده فارقسموس ديمك اوفق اولمشدر و بو درجه ثانيه ده
اولان دقك عوض عريضى واردر انك ابتدا و انتهاسى و وسطى اولور و انك
انتهاسنه بالغ اولنلر غالبا فلاح بولمزلر و علاجى قليلا قبول ايدر الله تعالى

نك

نك عنايت خاصه سى ايرشمز ايسه خصوصا دقك درجه ثانيه سنك انتهاسنده
اولوب الجمود مدفوق اولور ايسه عدم رجا غالب اولور و فجن رطوباتدن
صنف ثانى يى حرارت افنا ايدوب صنف ثالثك افنايى و تحليل اخذ ايلسه تنكيم
مشعله ذباله نك جرمنه احراق و اجزاليريك لصوقتى افنايه بدء ايلديكى كبى او مرتبه ده دقك
درجهٔ ثالثه سى اولور و اكه مفتت و تخشن ديرلر لغت يونانيه ده او ماطيس ديرلر
بس بو حميات نجى رجاتها نوبت و اوقات نوبت اولماز و بر قوم دقى اقسام ثلثه يه تقسيم
ايدوب ديديلركه حماد قيه نك تعلق يده قريب العهد بالجمود اولان رطوبيته اولور و ياخود
و ياخود لحم مثللو يه اولور و ياخود اعضاء اصليه صلبه يه اولور اولان عظام و عصب
مثللو ره اولور [illegible] اكر بو قول ايله اول قوم مراد ايدرلر ايسه كه ذكر اولنان مواضعده
واقع رطوباته تعلق ايدر بو تقديرا اوزره بو قول ايله قول اول معناده متحد اولور
و اكر مراد ايدرلرسه كه حماد قك اول امرده افنا ايلديكى رطوبت جموده قريب العهد اولان
رطوبتدر ديو قول صحيح اولماز و بعضلره حماد ق حما يوم مدن صكره و كذلك حما عفونت
و حما الاورام دن صكره واقع اولور و حماد ق امراض سائره عقبنده اولميوب ابتدا
صحيح اولان كمسنه لره اول امرده كلمز و عارض اولمق مستبعد اولور زيرا خلط و روح
مشتعل اولميوب كثيف اولان اعضا اصليه نك اشتعالى بعيد اولور بلكه واجب بودركه
اول روح و اخلاط تسخن ايدوب بعده اعضاء مذكوره تسخن ايليه مكر كه سبب حما حار
قوى اولوب اول امرده اعضايه تشبث و تعلق ايليه و بعضلره شئ واحدده
و حما يوميه سببله اولور زيرا شئ واحد تعلق قويله تعلق ايدر ايسه اعضايى
تسخين و حماد ق احداث ايدر و اكر تعلق ضعيف ايله تعلق ايدر ايسه اهوا اى
تسخين ايدوب حما يوم احداث ايدر و بونك نظيرى حطبه تعلق ايدن
نار اولور زيرا نارك حطبه تعلقى ايكى وجه اوزره در اول تعلقك بريسى تسخين
طريقيله تعلق ايدر و رطوبتى تبخير ايدر ولكن احراق و ترميد ايلمز و ايكنجى
تعلق اشتعال طريقيله اولور و حمى عفونت و ورم چوق كره دقه انتقال
ايدر حمانك شدتى و كذلك حماده اولان غذايه شدت تلطيف حسبيله و ماء
بارد منع و جانب قلبه اطليه و اضمده ايله مراعات قلتى ايله خصوصا ورم

قلبه مجاور اولان حجاب مثللو عضولرده اوله وجکرده واقع اولورکه
فوتیکی سقوطی وغشیکی تواتر ایله طبیب مضطر قالور علیله خمر وماء اللحم
ودواء المسك سقی ایدر واندن سوق علیلی مرض قد ایقاع ایدر وبعضلرده
دق حمیات عفونته واورام ایله ترکیب اولنور دقی اول امرده معرفت
عسیر ولکن آکه اول امرده معالجه یسیره اولور ودقك اخرنده دقی معرفت
سهل واسان اولور ولکن علاج قبولی عسرتلو اولور و ذبولك
آخر البته علاج قابل دکلدر **العلامات** اما مرقوقك نبضی دقیق صلب
متواتر ضعیف اولوب حالت واحد اوزره ثابت اولور واندن ملمسلری
ایله احساس اولنان حرارت سونوخسلق اول اولقی عادده مشتعل اولان
حرارت محسوسدن ادنی اولور وعضوك اول ملمسله حرارتی آهدی
واسکن اولور وتحت عضو اوزره ید بر ساعت باقی قالسه اول حرارت
تقوت ظاهر اولور واندن حرارتی نما بولوب انا فانا تزاید بولمقدن
زائل اولماز ومواضع بدنن عروق وشراینك محللری سائر مواضعدن
اسخن اولور واندن حرارتلری متشابهه در آکم نقص کلمز لکن تحت
مرقوقدن غذا اوردوسه حمایه نما وحرارتنه اشتداد ونبضنه قوت کلور ونبض عظم
اخذ ایدر وبناء علیه اطبانك جهله سی اول اشتداددن خوف ایدروب مرقوقی غذادن
منع ایدرلر وحر قوقدن غذایی منع اندن اهلاکی وبونك نظیری سراجدرکه
اکر دهن صب اولنسه اشتعالی ادرو وصب اولنمسه موجود اولان دهن
فنا بولوب فتیله محترقه وشعله منطفیه اولور ونظیر اخری حقلی اولوریعنی
برنسنه قلی اولنرنقده وقورلمد یقده اوزرینه صو صب اولنسه حرارتی ادری
وصو صب اولنمسه اول نسنه محترق اولور وبوحال یعنی تناول غذا ایله حرارتك
اشتدادی دقك قوردیلی اولور وحمیات سائره ده تغذی قتنده توقد
حما واشتداد حرارت اولماز ولکن انده طبیعتك حرکات اضطرابیه سی اولور
وحمیات سائره ده تضاغط مواد حمیل ایله ادوار معلومه اوزره اشتداد
اولور واما دقده اولان اشتدادی ادوار اولماز بلکه قتنق وقتده تغدی اولنسه

ولوع

ایدر

اولوقده

تمت ... بالخیر

اولوقده انقاد واشتعال اولور وبو مرض صاحبنك یعنی مدقوقك شعوری شدید
نیلیو واحساسی اکثر اولماز زیرا اول حرارت عضوده مزاج متفق اولمشدر
اعتیاد حسبیله مزاج مختلف اولمقدن خروج ایلمشدر وکتاب اوله بونك
احتاله یعنی حالی سنك معلومك اولور ولکن تناول غذا قتنده اول حرارته
حسی وشعور ظهور ایدر اشتداد حسبیله اما حما یومك دقه انتقالینك
علامتی یوم ثالثده حرارتك جدا اشتدادی اولور اکثر حالده حما یوم اون سکز
مرورندن صکره اختلاطی اخذ ایدر وتحت یومیه حماده اون ایکی ساعت مرورنده
علامت اختلاط ظاهره اولمسه بلکه یوم ثالثده قور حال متقدم اوزره مستمر اولسه
وبعده شدت اولنسه اول حما دق اولور ودقك حما عفونت ایله ترکیبنك علامتلری
بودرکه اول حما نك اختلاطی اخرنده وبعد العرق الوافر حرارت یابسه باقیه قالور
وذبول ومخافت زیاده اولور یعنی دق معتاد اولان ذبول ومخافتدن اکثر اولور
وبول وبرازده دهنیت زیاده اولور واکر اول مرکب حماده دق ظاهر وحما
عفنیه اخری خفی اولور ایسه آکم بو ثابته واقع اولان تضاغط دلالت ایدر زیرا
حما دقده اول مثللو تضاغط اولماز ومعلوم اوله که بعضلرده دق عدم نشیب
ایله ابتدا ایدروب مزاج کبدن بالمجاوره افساد ایدر **وعلامات ذبول بودرکه**
نبض جمع ذبوله ایرشسه نبضك صلابتی وضعف وصغر وتواتری شدید اولور وخفتی
اولدیغی سبب ووقوع تحللی قلبی اولمیان اورام اوله اول دقك ذبولنده تواتر
وکذلك سرعت جدا زیاده اولور ونبض دبولکره ذنب الفار جنسنه صایره اولور
واکر شراب حاد شرب ایلدر ایسه ذنب فار بدلنده نبض مستلی واقع اولور
وذبول حسبیله عارضه اولان اعراض جدا شدید اولمزیرا ذبول اعراض
شدت اولنجق قدر علیله مهلت ویرمز بلکه اهلاك ایدر وبولکه دهنیت
وصفایح اولور وعین غور اخذ ایدر وذبول نهایته ایرشسه غور علی شتر
اولور ودعص یابس زیاده واکثر وجهده وسائر اعضاده اولان عظملری
وفوفواطرافنده نتوء وارتفاع اولور وصدغلرده لطأ اولور وجهنك
جلدی ممتد ده اولوب دونقو زائل اولور وکان جلده اوزرنده غبار کبی نسنه اربولنور

اولکه که
بیاض

وشمس محترق اولمش کبی اولور و حاجبلری رفعتك ثقلندن مؤدر اولور
و عینی نعاسیدر اولور یعنی کوزلر طبو قلیه کمسنه نك کوزلری هیئتنده اولوب
مغمضه اولور و مع هذا انده نوم اولماز و آنوده قیق و شعر طویل اولور
و انده جملسی ظاهر اولور و بطننده نحول ظاهر اولوب بطن ظهره التصاق
ایدر و آنك جلدی یابس کبی اولوب منجذب اولور و جمعیتنده جلده صدر
هی منجذب اولور و بحن صاحب ذبولك طرتقلری تیبس ایدر و تقوس ایلیه
ذبول نهایته ایرشیوب تقننده ابتدا ایلمشدر و بحن حقت مرتبکی
ذبول بالغ اولسه عضو و قلب دوبان ایدر **علاج الدق** حماده قبلی
اولان علاجدن غرض تبرید و ترطیب اولور و انلر ده نه سبب تبرید و لا خود
ترطیب اسبابنی علیله تقریب ایدوب اضدادنك موجود اولان
اسبابنی رفع ایتمکله اولور و بعضیکره تبرید و ترطیبك هر برینك
سبب آخرك ضدیدر سبب اولور مثلا تبریدك سبب مجففات اولمغله
اولجفف ادویه ایله تبرید حاصل اولدیغی ترطیبك ضدی اولان تخفیف
ده حاصل اولور اقراص کافوریه و طباشیر و اول مثللو ادویه ذکر اولنان
منوال اوزره اولوب انلر تبرید و تخفیف اولور و کذلك سبب ترطیب
تبریدك ضدی اولان تسخینه سبب اولور شراب مثللو زیرا شراب تبرید
ترطیب ایدر و لکن تسخین ایدر و تسخین تبریدك ضدی اولوب
حماید موافقتی اولمغله مضر اولور پس اجب اولور که حین معالجه ده
بو حالات و کیفیاته مراعات اولنه و بحن تبرید قوی اولان دوایه
حاجت حس ایلسه و تبرید قوی مثبتی اولوب آخرنده بولنمسه
ترطیب قوی اولان دوانك معتدلی و یا خود عقیننده استعمال اولنور
و کذلك مثلا الترطیب دوایی استعمالنه حاجت اولوب مسطبا ماء اللحم و شراب
مثللو استعمال اولنسه فوت تبرید اولان دوانك معتدلی و یا خود
انك عقبنده و یا خود عقیبنده استعمال اولنه و اکر دقك سبب ورم
یا خود بر عضوده واقع اولان الم اولور ایسه اولا اول عضوه

علاج

عروق الشجر هو العلك و الصمغ آرتیس

علاج اولنور و طبیب دیلر ایسه که حماس جدا اشتدادی اولان کسنه لره موافق
اولسون ایچون دوا سی فنون شتا و اد و یه مختلفه دن ترکیب ایلیه اکر و آب
اولورکه اولا علی السحر سکنجبین ایله اقراص کافور سقی ایلیه و ثمید طلوعی قسنده
ماء شعیر یی سراطین ایله سقی ایلیه اکر علیل کوریه اولماز ایسه و یا خود ماء نیلوفر
جلاب ایلیه و یا خود ماء رمان ایله سقی ایلیه و مبیتی قتنده اکرجه معده دن
و جهد اخراجدن مانع یوغیسه بزر قطونا لعابنی سقی ایلیه و انلر تبرید ایچون تبرید
اولنوب اشربه مبرده نك سننك معلوممك اولان مبردات سقی اولنور و بقولدن
بوارد ایله تغذیه اولنور و اقراصدن کافور قرص سقی اولنور و اضمده و مروحه لردن
مبردات استعمال اولنور و هوا الرطبه تبرید اولنور حتی شتاده هوا تبرید اولنور
اکر تبرید هوایی احتمال ایلیز ایسه دثارك تخفیفی اولنور و انلره تبرید هوا افضل
معالجاتدن اولور و مصندلات مکفره یابسه ده استعمال اولنور و الدورد و کافور
و صندل و فواکه بارده و شاهسفرم که اوزرینه ماء ورد صاجلمش اوله بالجمله
بو معرکورلر اشتمام اولنور و واجب اولورکه و دو آ
و جب اولورکه اعضاء نفسه قریب اولان عضوه جدا مبرد اولان ضماد وضع اولنه
اول ضمادك عضو موصوف اوزره امساکی تطویل اولنمیه زیرا ضماد مذکورلر اول
عضو اوزره طوامدت امساك ایلك بعضیکره نفسه و صوته ضرر عظیم ایله مضر اولور
و واجب اولورکه علیل راحت و نوم و دعه و فرحه امالة اولنه و غضب و حزن
و غم و جوع و عطش طویلدن تبعید اولنه و انلره استعمالی واجب اولان اضمده
مبرده اول ضمادلردرکه انده عطریت اوله زیرا اول ضماد معطرك منفعتی احضر
اولور و خصوصا اول ضماد صدر اوزره و صدرك حوالیسنه وضع اولنه و اول
ضماد مبرد اولوب انده قبض اولمیه زیرا قبض تخفیف ایلیکدن ماعدا دوانك
قوتنی عضوده منع ایدر و واجب اولورکه اول ضمادی تبدیله مداومت اولنه دوا
طول مکث ایله تسخن ایدر و اسخونتی عارضه ایله عضو تسخین ایلمسون ایچون
و اول ضمادك شدت تبریدنه ده مراعات اولنه یعنی تبرید تعدیل اولنه زیرا تبرید شدید
عضوی ضعیف ایدر و بحن اعضاء نفسه قریب اولسه بعید دکلدرکه حجاب و سائر اعضاء نفس

بطن

ترطیب قوی و سریع اولان

واقراص کافور مع ماء الحماض اولان نسخه‌ده

مصندلات مکفره یابسه

یعنی زیاده حاضر اولدوقم

تجویز ایدوب نفسی سهولت ایله خروجدن منع ایدر اما تبرید مرطب کیفیتی اولان اشیا
بونلردر اغذیهٔ لبنیه و فاکهیه و ابزنات و مروخات و نشوقات و سعوطات
و راحت و دعه و جوع و عطشدن مجانبه مثللودر اندره نافع ادویهٔ مبرده در
اول ادویهٔ مبرده که مرطبه اولانلردر جمیعسی غذائیه در و یا خود غذائیتی غالبدر
اول جبر دم مرطب سواطین ایله مطبوخ اولان ماء شعیر در اول ماء شعیر که
منفعت مذکوره سی سراطین جهتیندندر و واجب اولور که سراطینک اطرافی
نتف اولنه قوایم و اینابی ازاله و اسقاط اولنه و اوچ دفعه ماء بارد و ملح طیب
و رماد ایله تنقیه اولنوب ذهومتندن تنظیف اولنجه قدر غسل اولنه و بعده شعیرده
طبخ اولنه و کذلك اول مبرداتدن مرطب غذائیه لرک بری مخیض بقر مثللودر و حمیات
حاده یا بنکه عصارات بقول معلومه مثللودر و بزر قطونا مثللودر اما خلده تخفیف
شدید و تحلیل قوی اولمغله واجب اولور که خل شرابلرینه نقیه اولایکی خل و خصلته
یعنی تجفیف و تحلیله مقاوم اولان نسنه لر ایله شرب اولنه مثلا خلده ماء کثیر مزج
اولنوب استعمال اولنه و یا خود مرطبات طلبینه ایله استعمال اولنه و قریب اولور که
البان اتندن مع ترطیبها تبریدا و لاحق برقوم اشتك سوددینك تبریدینی مخیض بقر
تبریدی اوزره تفضیل ایلدی لکن لبن اتنك موافقتی انجق حادق اولور ما عدا احماره
و عفونته متهیئ خلطی اولنلره موافق اولماز و واجب اولور که لبن استعمال اولنان [illegible]
آنك تجبیننده احتراز اولنه و لبن تجبیننی منع ایدن سکر در و سقی اولنه
لبنك عفونتنی خوف اولنسه دفعه اوزره اسهال اولنور و اگر اول اسهالك
تسخینندن خوف ایدر ایسك برقاچ کون اسهالی ترك ایله اول کونلرده اقراص
و میاه فواکه ایله معالجه ایله و بعده اسهاله معاوده ایله اما یالکز تبرید اولوب
ترطیب اولمیه ادویه لر بو صفت اوزره اولان اقراص معلومه و مرهونه در
بعض اقراص کافور و اقراص نشد بارده اولور و هم اول قرصدر که بو ادویه دن
معمول اوله طباشیر طین ارمنی هر بریندن دوردر و ورد الی بزر خیار حمقا
قرع کهربا هر بریندن اوچ بو ادویه لر اقراص اتخاذ اولنور شربته و اخدسی ایکی
درهم اولور و استعمالی جدا جید اولور و کذلك منفعتلو اول قرصدر قرینه [illegible] لسان

حل

حمل نشا صمغ کثیرا هر بریندن اوچر طین ارمنی طباشیر دورد ورد دورد خشخاش
بش ورد بزر القرع والخیار و الحماض هر بریندن التیشر حب سفرجل مقشر بزر بطیخ بزر
قثاء هر بریندن یدیشر درت سوس اون بو مذکورلر لعاب بزر قطونا ایله معجون
قیلنور اما مبرده اولان مروخات و اطلیه و ضمادات و نشوقات و سعوطات لر سنك
معلومك اولنلردر و اجود اولان دهن قرع و خشخاش و نیلوفر و خلاف و
بنفسج دهنلری ایله تمریخ ایدرو اما اندره موافق اولان مفارش اول ملحن اتخاذ اولنور
مهندم و اوزرینه ماء ورد صاچیلور فراشدر و یا خود طبرستان دن کتاندن
معمول اولوب حشوی مسحن اولمیوب کتان محلوج جنسی ایله محشو اولان
فراشدر و اول فراشده اثنا تبدیل و تجدید اولنور و یا خود ادم دن فراش اتخاذ
اولنوب ایچنه صود ولدر یلور و تکرار ایدوب هکیه کبر اولمیوب بسط ستور
ایله بسط ایلسون ایچون اوزرینه مضوبه تصویب اولنور و میاه و تبنه
و مجاری سنده اسکان اولنور و تحتنه بارد رطب اوراق شجردن خلاف و کرم
عالم و بقول رطبه و ریاحین بارده دن ورد مثللو فرش اولنور و کذلك شجر ارد
اوراق بارده سنی تحتنه فرش اولنور موقوف ترطیب ایدن ادویه لردر
مرطبات نه مع التبرید اولنلرك ذکری مرور ایلدی بو مقامده ذکر اولنجق
جمله کلام البان و مخیض سقیتنه قالدی و ابزن استعماللرنك کیفیتی و
حمام و مروخات و ادهان و اطلیه استعماللرینك و سائر تدبیرلرك
کیفیتلرنده باقی قالدی و البان سقیتنی بیز سل و دیس [illegible] با بکرلنه
تعلیم ایلدك و واجب اولور که اول مذکور قانون و دستور العمل قیلنه
لبن تنساقندن صکره لکن اتان لبنی برنافع لبن اولمز و اندن صکره
ماعز لبنی انفعدر اول حیوانلرك علوفی بارد و رطب حشایش و بقوللره
قلنمسنه بیلد [illegible] خصوصا لبنی اتن دقی قلع ایدر اگر دقی
قالع وار ایسه لبن اتن قالع اولور آنك اوزرینه بر نسنه ایثار اولنمز
مگر اول علیله عفونت واقعه و یا خود عفونته مستعد اولان ماده
حاصل اولمغله عفونت متوقع اوله و دقك اولنه اخرنده [illegible] قدر

لبن اکثر نافع اولور و رضاع طریقیله لبن نسانک اولی جمیعا الباننک اوفقی اولور
و مخیض سقینده قانون لبن سقیدر قانون ننک مقاربی اولور و اولی اولان اون
درهم مقداریله ابتدا ایدوب اکر قوت اعانت ایدر ایسه اوتوز درهمه دک
دخی اکثره ترقی و تدریج اولنور و اول مخیضه اقراص طباشیر دخی برشی خلط اولنق
جائز اولور و سنک ایچون سقیه اولی و سقیه اخره ده مقدار مذکورلری
اوزره زیاده ایلمک وار در اکر قوت هضمه معین اولور ایسه و اما الانک تبریدی
ابزنلرنک افضلی صویی فاتر اولان و حرارتی کثیره اولمیان ابزن اولور و مع
ذلک انده بقول و حشایش مبرده مرطبه قوللر اولنه اولور و کذلک اول ابزنک
تبریدی و خصوصا تعریقی اولمیه افضل اولور و ابزنده بخار حار اولمق جائز اولمز
و اکر ماء بارددن متخذ اولان ابزنی استعمالک مانعی یوغیسه انک اوزرینه ابزن
اخر ترجیح اولنمز و ابزن بارده مانع ابدانک ضعف و نحافتی اولور و اوائل
امرده ابزن بارد بعضلرده انده شفا اولور اما بدنی ضعیف اولنده استعمال
ایلدیکلری ابزن بارد قله شفا اولور و لکن مراجلرنده برودة احداث ایدر
و یعنی اول برودتی معالجه ایله تعدیل ایلمک ممکن اولور و اکر ابزن غایت اضعف
اولور ایسه انک استعمال ایلدیکلری ابزن بارد و قلیلا انده دق شیخوخت
احداث ایدر و لکن سریعا اهلاک ایلمز بلکه زمان موتلرین ابطاء اولور و دق
شیخوخت مذکوره ایله مدت عیشلر ایچون مقدار اولور و چوق وقتده دقی
دق شیخوخیه نقل اصلح اولور و بزم مانحن فیه اولان ابزن خصوصنک
بیانی بودرکه اولا واجب بودرکه ابزنک صویی حرارتده علیلک متحمل اولدیغی حده و
بر مرتبه ده اولوب ابزن باردده معتدل اولان ابزنده تدریج اولنه زیرا بوتدریج
بدنی بارده مائل قیلور و ابزن متالم اولماز زیرا الم مخالف مزاج اولان مثلا برودتک
بغتة ورودی ایله حاصل اولور و کذلک بدن ماء حاردن حضبه مشابه
بر حالت استفاده ایدوب ابزن ماء بارده تحمل حادث اولور و ابزنده بر یوم
اوچ دفعه دخول امر صواب اولور و واجب اولورکه ابزن سقوط قوتدن تحرز
دفعی ایله استعمال اولنه و ابزنه دخولدن ایکی ساعت مقدم ماء شعیر تناول اولنوب صوا

اولور

اولور و قریبا ان شاء الله تعالی ذکر اتی تفسیر اوزره مجاری غذانک توسیع ایلسون ایچون بدن
اوزره اول البن حلب ایلیوب و بعده ابزن استعمال ایلسه و ابزندن صکره ماء شعیر
و ماء شعیره مشابه اولان متناولی تناول ایدوب بر مدت صبر ایلدیکدن صکره
غذانک بسط ایلسون ایچون تکرار ابزنه دخول ایلسه جید اولور و بعد الابزن
و الحمام ادهان مرطبه مبرده ایله تمریخ استعمال ایدر خصوصا دهن قرع دن
متخذ اولان مروخ استعمال ایدر و کذلک دهن نیلوفر و دهن قرع جمیعا استعمال
ایدر و ابزن استعمالندن صکره تحمل اولنیجق قدر برودت قلیله حس اولان موضعه
نقل ایدوب بعده دهن استعمال اولنسه صواب اولور و مقدم ادهان اولنوب
دهن استعمالنده استعجال اولنسه و بعده یسیرا ابرد اولان صویه دخول
بولنسه اولی صواب اولور احتمال ایدر ایسه و بونده دخی تدریج اولنور ایسه باس اولماز
و بو صنعتلر اجرانک اجود اوقاتی هضم طعامدن صکره اولور و اکر ماء حاردن
متخذ ابزنی استعمالدن صکره من غیر تدریج دفعة ماء بارده انغماس ممکن اولور
ایسه من جهة العلاج ابلغ و من جهة الخطر اشد اولور اما ماء بارده رفق
ایله صب اولنسه مریضک دفعة ماء بارده غمسندن خطر اقل اولور و لکن
منفعتی دخی اقل اولور و اول ماء باردک برودتی ماء صیف ایله ماء فاتر کیفیتلری
اراسنده اولان برودت مقداری اوله و ضعیف اولمیه تمسنه لوا اولا بدنی
اوکلن حلب ایدوب و ضعیف اولنلر ماء لبن بدننه صب ایدوب بعده
ابزنی استعمال ایلسه صواب اولور و بدن اوزره حلب اکله ترطیب تشدید حاصل
اولور و حلب اولنیجق لبنک اجودی ذکر اولنان حیوانک لبنی اولور یعنی لبن نسا و
بعده لبن اتان و بعده لبن معز اولور و واجب اولورکه بدن اوزره صب و
حلب اولنه و اولی اولان ذکر اولنه ادهان ایله بدنک کلیسی اوزره دائما تمریخ
اولنه اما حمامه دخول ایچون انلره رخصت یوقدر لکن حمامه دخول عرق و تحمیر
مسلخ اولمیوب نفسه دخی تغییر ایلسه صویی حار اولوب هواسی حار اولمسه
و صوینده دخی حرارتی فاتره اولسه بر حال اوزره که انک مساماتنه نفوذ اولنسه و لکن
نفوذ حصیلی موذی و معرق اولمسه اولمثللو حمامه دخول حضرا اولماز

آیلدو ممزوج اولان
لبن
لبن
و کذلک بدننک عفونتنه و یا مواد
اولمسه و خصوصا حمامه دخول
طعام تناول ایدوب اندن فضلی
اولسه

بلکه انلره حمامه دخولنی واجب اولورمهضوم اولان طعامك بدنده بسطی مراد
اولنديغی اجلدن وحمامده طول مدت مکث ایلمیه بلکه سریعا مفارقت ایلیه و حمامدن
مفارقتدن مرطباتدن برشی تناول ایلیه وشعیر ولبندن متخذ حسو کبی احسالر
تناول ایلیه وانلره حمامده عطش عارض اولور ایسه ماء شعیر ایله وماء
رائب ولبن اتن مثللو لر ایله تسکین عطش ایلیه و واجب اولورکه انلرك
حمامه دخول وخروجنده تعب اولمیه و برنوع آخر اضعف انلردن بیز اخبار ایلدك
وبو مقامده انلردن برشی طرفی اعاده ایلرز واجب اولورکه حمامه محفه محمول
ایله نقل اولنه کم انك ایچنده فرش مهیدی بعید اصلاح اولنمش و نثر اولنمش وحمامك
بیت اولنه وارجح اولی محفه ایله نقل اولنه و اول محفه دن اخراج اولنیوب حمامه
برحضیر لیّنه اوزره نقل اولنه وثیابی بیت اولده و یاخود حار اولمیان
بیت اوسطده نزع اولنه و اول ایکی بیتك هر برنده مدت مکث نقل اولنوب انفاس
قلیله ایله تنفس و نزع ثیاب ایدوب انفاس قلیله ایله تنفس ایدرجك مقدار
اولنه زیاده اقامت اولنمیه وبعده بیت ثالثه ادخال اولنه وبیت ثالث
شدید الحرارت قلنمیه وبیت ثالثده ابزنه محلی مقدار امساك اولنه بو مذکورلر
اطبانك ذکر ایلدکلریدر ولکن احب اولان انلرك ابزنلری بیت اوسطده معتدل لره
اوله وفی ابزن استعمالنك منتهاسنده اولان ابزندن بار دمن مفارقت
ایلدکده اوزرینه برمندیل و یاخود ایکی طاقی اولان فرجیه اورتیلور
و قراشنه ومحفه سنه نقل اولنور و عرق مناديل ایله نشف اولنور و دهن
ایله تدهین اولنوب تغذیه اولنور اصحاب تغذیه بیاننده در واجب
اولورکه اصحاب دقه انلره دوید حق قدر غذا ویرلر و شبعکر دفعه ویرلمیه
بلکه شیع واحد تفریق اولنوب دفعات ایله ویریله و انلره تغذیه اولنیجق
اغذیه نك اجودی ماء شعیر و حنطه مغسوله دن متخذ اولان خبزیکه ماء
بارده منقوع و اليانیدر اکر البان ایله تغذیه یه ذکری مرور ایدن موانع یوغیسه
و محیض بقر کثیر الغذادر و ماش و قرع دخی انلره غذادر و اغانلره موافق
فواکه بطیخ فلسطینیدرکه اکم زرقی دیرلر و بزم قایتموزده بطیخ هندی دیکله
معروفدر

الفرجات کوزلرینه فنحو وزانك سکونی ایله ابو عبید روایتنده سند دیدیکلری کولالیت ایله خرسانی دیدیکلری ولایتدر اصمعی روایتنده سحنه ایله خرسان در کذا فی ترجمة الصحاح پس فرجیه اول دیاره منسوب ثوب اولور و مندیل مقصد کبی بوبلك بنی ذرر نساح خدیث لمنادیل سعد فی الجنة الینی حدیثنده منديلی اقمشه دولدیقاری بو معنی ایله تفسیر ایدرلر

معروفدر واکر علیلك اقبالی احسن اولنور ایسه اکم غیر مملح اولان جبنی
رطب اطعامنده باس اولماز و اکر قوتده ضعف وار ایسه اکم اول زیرباجه مرقه سی
اطعام اولنور که کزیرة رطبه ایله مطیب و دراج وطیهوج ایله مطبوخ اوله
وبعضلره انلره ماء کثیر ایله ممزوج اولان شراب فیقلرینی برشی سقینه محتاج
اولورلر وبعضلره انلره دراج وطیهوج و قبج و فراریج لحوملرندن متخذ اولان
مصوصات اطعامنده و هلام حامض و قریص حامض لحم جدی و لحم
بقردن اتخاذ اولنديغی وصفلره اطعام اولنمغه محتاج اولورلر
حاضملرینك قوتی حسبیله و مصوص و قریصك خلی انلره نافعدر
و اول حاللره مقویدر وبعضلره فواکه بارده حامضه شرابی ایله مخلوط
اولان ماء اللحمه حاجت اولور و یاخود صفرت البیض نیم برشته
حاجت اولور واکر انلرده ضعف غشیه قدر متمادی اولور ایسه لحم
اضلاع جدیدن مأخوذ لحمدن اتخاذ اولنان ماء اللحم تصفیه و مصفا اوزره
برمثلی ماء تفاح ومثل عشر شراب ریحانی صب اولنوب مفتر اسقی اولنور اما حرارتی
شدید اولر اولمیان ماء بارد انلره سقیده مانع یوغیسه باس اولماز و مانع تحت
شراسیفده اولان ورم و یاخود بدنده موجود اولان کیموسات عفنه و کیموسات
نیه نضجه محتاج وحالا ان نضج کندوده ظاهر اولمیان رطوبتلر اولور واکر ان نضج
ظاهر ایسه انلردن خوف قلیل اولور و ذکر اولنان موانع قبیلندن اولور الحوض دقك سرسامدن
وبرسامدن انتقال طریقی ایله حادث اولدیغی و بو مثللو انتقال حسبیله حادث اولان
دقده ماء بارد شربنه مانعیت اکثر وار دیدار اولور زیرا هر قچن دق امراض ناهکه و
قوتی مرخیه و عظم ولحم مزیله اوزره وارد اولسه ضعف اوزره وارد اولور
وماء بارد شربنك اضعافی نوع اکم مطابق اولدیقده بلا ایث اول دق دق شیخوخت
ودق هرم اولور و دق شیخوخت دق معروفه نسبته موافق وحرو بردده
مخالف اولور زیرا دق معروف حار و دق شیخوخت برودت اولوب مرض صعب اولور
برودت حسبیله غریزیه باطل اولمغله وکرلك بردبالغ وکثیر اولان ماء بارد هر
حالده مضر اولور و اعضاء اصلیه غریزه سنی افساد ایدر و بعضیلره انلرك موتنی تعجیل ایدر

ویاخود دق شیخوختنك ماعدادن آخر ماء بارد حسبیله انتقال ایدر **دقه تابع احوالك تداركی بیاننده‌در** دقه تابع اولان احوالك بر بسیر غشیدر
وانده اولان تدبیری یمین ذکر ایلدك واول احوالدن بری دخی اسهالدر و واجب اولورکه
اول اسهالك معالجه اولنوب حضرتنه دق تدارك اولنه زیرا دقه اولان اسهالده خطر عظیم
واردر واول اسهالك معالجه‌سنده اولور اولا ابتدا اولنوب انلرك ماء شعیرلرینه
ماء سویق قاتلر ویاخود شعیرلرینه جاورس حقلو وصمغ ویاخود مكررا
مسلوق اولان عدس خلط اولنه ویاخود اکه دصف ایله مطبوخ ویاخود نار ایله
مطبوخ اولوب عاشیر زائل اولیجه اولان لبن سقی اولنمغله حصتو
جاورس ایله اولان لبن سقی اولنمغله معالجه اولنور و بو اقراص دخی سقی اولنور
طین ارمنی بش شاهبلوط حقلو ورد دورد ردورد رطباشیر طهربا وجراوحر
حماضك بزر معقشر رحب الاس اینر بادسین هر برندن التیشر بواد و بنه لردن
عصاره سفرجل ایله قرص اتخاذ اولنور وغدوه وکذلك عند النوم بزرقطونا مقلو
سقی اولنور وکذلك انجیله عقل مکی اولان سعوف طباشیر سقی اولنور جرانا نافع
اولور واکر سحجه مؤدی اولور ایسه سنك بیلدیکك سحج حقنه‌لری ایله معالجه
اولنور وحقنه اکا اوفق اولور **دق شیخوخت بیاننده‌در** اطبانك
معتادی بودرکه حمیات بابنده دقی ذکردن صکره دق شیخوختی ذکر
ایدرلر هر چند قرر دق شیخوختده حما موجود دکل ایسه ده بز دخی بو سبیل
معتاد اوزره جریان ایدوب دق عقبنده دق شیخوختی ذکر ایلدیلیم
دق شیخوختك معناسی غیر حمی مزاج اوزره یبسك استیلاسی اولور
و یبسك استیلاسی بعضلرده حر و بردك احتباسی اعتدالی ایله اولور
وبعضلرده برد ایله اولور واکا دق شیخوخت دیرلر و دق هرم دخی دیرلر
زیرا وقت تشیخده عروض کثیر الوقوع اولان ذبول یبس اولوقتك
غیریده دخی عارض اولور و سن زیاده اولدقجه اول علته وقوعی شبابدن
اسرع اولورلر و شبابده صبیاندن اول علته وقوعی اسرع اولورلر
ومع هذا بعضلره شبان وصبیانده دخی دق شیخوخت اولور و اول دقلرك

ووجعه

غرایبی صح

مطبوخ

ماء کشک ایله سقی اولنور

(ادویه اعمال الاستیلا)

ووجعه سببی موقع بدنك ضعف وقتنده بردك استیلاسی قوت غذائیه تمام
اوزره فعلندن ایشلمکه مانع اولمغله اولور آخر عمرده بو سبب ایله عارض اولدقلری
کبر و بنیه بوباب بدن اولور بلا وقت ویاخود مع ضعف البدن ماء بارد شربندن
حادث اولان دق شیخوخت کرك بدنك ضعف حادث اولسون ویاخود
حال نووده بلا احما اولسون ویاخود ماء بارد شربی اول ریاضت عقبنده
اولسونکه اول ریاضت قوت تحلیل ومسامی فتح ایدوب بدن شربی اولنان ماء بارد
احشایه جذب بجریص اولور ویاخود دق شیخوخته سبب بدنده اولان بخارات
ردیئه بارده اولور زیرا اول صفته اوزره اولان بخار قلبه صعود ایدوب مزاج قلبی
تبرید ایتمکله دق مذکور حادث اولور ویاخود سبب اول حرارت اولورکه
رطوباتی تحلیل وتذویب وحرارت غریزیه‌یی تخمید ایدوب بدنده برد ویبسی
تعقیب ایدر وبعضلرده دق شیخوخت استفراغاته دخی تابع اولور وبعضلرده
دخی حمیات اصحابنك استعمال ایلدیکلری اشربه واضمده دق شیخوخته
مؤدی اولور وفی الجمله بو علت مستحکم اولسه اکا علاج اولماز واکر موته حیله
اولور ایسه دق شیخوخته دخی حیله اولور **العلامات** سن رؤیت ایدرسنکه
دق شیخوخت اصحابنده ذبول علاماتی و قشف اولور و انلرده اشتعال
والتهاب رؤیت اولنمز وانلر بارد الملامس رؤیت اولنور وانلرك نبض
حماده نبض کبر اولماز بلکه صغیر وبطیء ومتفاوت اولور لکن انلرده ضعف
مشتد اولور ایسه نبض تواتر اخذ ایدر خصوصا ماء بارد شربندن
حادث اولان دق شیخوخت اصحابنك ضعف وقتنده تواتر نبضلری اکثر اولور
وبو علت اصحابنك بوللری ابیض ورقیق ومائی اولور وانلر احوالنده مشایخ
کبر اولور **دق شیخوخت معالجاتی بیاننده‌در** بو علت مستحکم اولمدقجه
انجق عدم استحکامی ایچون معالجه اولنور و مستحکم اولدقده اکا علاج انجق هلاك
وموت قبلنه متأخر اولسون ایچون اولور وانلرك معالجاتنده قانون
بودرکه انلر تسخین وترطیب اولنورلر وسنك معلومك اولدیغی اوزره انلرك
ترطیبی بعد الهضم استعمال اولنان حمامات ایله اولور ولکن بعد الاکل وقبل الهضم

اولیجه

بلغ

استعمال اولنه حمام توقی فی اسقاط ایدر وآنك معالجه سنده رؤس واکارع وحمص
وحنطه مهروسه وتین مع الحسك وبابونج بومذکورلرك حقنه اتخاذ اولنوب
انلرن نصف رطل قدر آلنه وفیه شیرج آلله ودهن بانلرن برشئ ایله استعمال
اولنور وتغریه اولندیغی نصکره او زرینه نخی دلك استعمال اولنور وانکره
لبن مرضوعك منفعتی شربه سیر اولور وعسلك دخی انکره نفع غایته بالغ اولور
وحماده قلت تناول عسل بوعلتك علسن وزره اولوب انکره مضرتی غایته بالغ
اولور ودق شیخوخت اصحابنه مرطبه ونفوذن سلس مع الجزایه سرتلق اولوب
لزوجتن اولمیان ماء لحم وبنمبرشت صفرة البیض وشراب غلیظ تیقدن مقدار
قلیل متللو غذالرك موافقتی اشد اولور و ~~ترطیب مذکوره بات الدهن~~
مراعات اولنور وحمیات ویابسه ده وانك مجانسی اولان جدری وحصبه
حالرنده دخی اول ترطیبه مراعات اولنور ولکن انلر ذکر اولنان مرطباته ایله رواج
واضعه واغذیه متللو لردن تسخین اولنلر دخی استعمال اولنور حمیات ویابسه
بیاننده در بعضکره هوایه برنسکم بحث کتاب کلیاتن تعلیم ایلدیکمز نسنه لر
عارض اولور معا یه کیفیاتن حر وبرده واجوت وعفنه دخی استحاله
عارضه اولور ومایه واجن ومنتن ومتعفن اولدیغی کبی وماندن عفونت
بطایح حسیله ولیوب بلکه اجسام ارضیه خبیثه نك آکه مخالطه ومخازجه
ایدوب اول مجموعه کیفیت ردیه حروفی حسیله اولدیغی کبی هوادخی حال
بساطتنده متعفن اولماز بلکه آکه ردیه اولان ابخره وادخنه نك
مخالطه ومخازجه سی مجموعه کیفیت ردیه احرانی ایله هواء مختلط عفونت
عارض اولور وبعضکره دخی جید الهوا اولان موضعه ریاحلر بطایح واجنه
اولان مواضع بعیده دن ویاخود ملاحمه ویاخود وباء قتالدن اولدیغی
مدفون اولمدیغی اجسام متعفنه مواضعندن ادخنه ردیه یی سوقندن
هوا متعفن اولور وبعضکره دخی موضع جیدا اول مواضع خبیثه قریبه اولمغله ریاح
سوقی یوغیکن هواء متعفنك نفسه جریانی حسیله دخی عفونت اولور
وبعضکره عفونت باطن ارضده اولور وآنك اسبابنه بزم شعوریمز اولماز

واول

وترطیبه دق شیخوخته مراعات اولندیغی کبی حماده قدره دخی

موضع جیده

واول عفونت ماء وهوایه سرایت وتعدی ایدر وهواء یابسدن حادث اولان
حمیات هواء رطبدن حادثه حمیاتدن اقل اولور لکن هواء یابسده صفرا
کثیرا اولمغله انده حمیات هوائیه اولدیغی کبی حمیات صفراویه دخی اولور اما حمیات
ویابسه کرور رطب اولان هوادن حادث اولور وحمیات هواء رطبه اکثر
اولور ولکن حدتی اقل ومدتی اطول اولور اما یابس وقلیل المطر
اولان صیفده حمیاتك حدوثی اقل وحدتی اکثر اولور وفصلی بعزا قلاع
اسرع اولور وفصولك افضلی کثر وطبع محافظه اولنان فصل اولور
وبو تغیرات هوانك مبدئی هیئات فلکیه دن براز هیئتلر اولورکه انلر
تغیرات مذکوره یی ایجاب ایدر وانك وجهینه بزم شعوریمز یوقدر ولکن
برقوم اول تغیراتن هر برینك بر سبب معینه منسوب اولدیغی دعوی
ایدرلر و[illegible] دعوالرینی تعینه یه منسوب دکلدر بلکه ساکت بیلمك واجبدر کم
اول تغیراتك سبب اول وسبب بعیدی اشکال سماویه در وسبب قریبی احوال
ارضیه در وفجن قوا فعال سماویه وقوا منفعله هوا ایجون ترطیب تسخین
ایجاب ایلسه هوایه ابخره وادخنه یی رفع ایدوب هواده انلر حبشوتی
ایدر وحرارت ضعیفه ایله انلر تعفین ایدر واول عفونتلو ابخره وادخنه
ایله مخلوط اولان هوا واحالا وزره قلبه حمل اولنوب قلبه اولان روحك
مزاجنی افساد ایدر وقلبك محتوی اولدیغی رطوباتی تعفین ایدر واول
عفونتدن خارج عن الطبیعت حرارت حادث اول حرارت ایله عفونت بدنده
منتشره اولور واول حرارت منتشره حما وبائیه اولور وناسدن بر طایفه یه
وخلق عام اولورکه انلرك کثر ولرنده اول عفونت هوائیه یی قبوله
استعداد اولور وهر استنشاق ایدن کمسنه اول هوانك تأثیرن
اولماز زیرا منفعل اولیجق شیئده انفعاله استعداد اولمسی مجرد
اثره فاعلك حصولی ایله بر فعل حاصل اولمز ومنفعلده انفعال اولمز
وذکر اولنان انفعاله ابراتك استعدادی ابدانده اخلاط ردیه ایله ممتلئه
اولمغله اولور ابدان نقیه اول هوادن تأثره وقتیه اولماز وکذلك ابدان ضعیفه

اولوب

[illegible]

تواول هوادن منفعل اولور جماع اکثار ایدنلر وکثرت اوزره استحمام ایدنلر
رطبه وسبل ومجاری سیر واسعه اولان کمسنه لر منفعل اولدیغی کبی

العلامات

حمار وبائیه اصحابنک حماسی ظاهر بدننده هادیه وباطننده اکثر حالده محرقه
ومهلکه اولور وانده حراقه واشتعال قوی استشعار اولنور واول حما ایله تفسیده
علو وعظم وتواتر اولوب کثیرا تنفسده کثیرا تضیق وکثیرا تنق وشده عطش
وجفاف لسان اولور واول حما ایله غثیان وسقوط شهوت اولور واکثر کراهیت
تغذیه صبر اولنیوب عزا اکل اولنمسه هلاکه مؤدی اولور وانده وجع فؤاد
وعظم طحال وکرب شدید وتململ اولور وبعضلرده انده سعال یابس وسقوط
قوت وغشی اوزره اناقه واشراف واختلاط عقل وماده دون شر اسیفدم (?)
تمدد اولور وانکله سهر واسترخاء بدن وفتور اولور واول حما ایله بعضلره
احمر واشقر بثره لر اولور واول بثورلرک ظهور وبطونی سریع اولور یعنی تیز چیقر
وتیز بتر وانلرده قلاع وقروح حادثه اولور واکثر امرده انلرک نبضی متواتر و
صغیر اولور واکثر امرده اول حما ایله اشتد اولور وبعضلره انده حمی استسقا
مثللو حالت عارض اولور ومرار وسائر مواد سبیله انلرده اختلاف یعنی کثرت
تردد لر اولور وانلرک برازلری لین سمج وغیر طبیعی اولور وبعضلرده برازلری
سودا اولور واکثر حالده برازلری زبدی ومنتن اولوب انده جنس من الله (?)
برشی اولور وبولی مائی وحمری وسودا اولور وکثیرا اسود اقیح ایدر واکثری
صفرا اولور وعرق منتن اولور وبو حما اعراض مذکوره قوتی ایله ابتدا ایدر
وامر غشیه اول رجوع ایدر وکذلک اطراف برده ولیتر عنسی وتشنج و
کزازه رجوع ایدر وبعضلره بو حما وبائیه دن بر نوع خوف اولورکه علیل اولان
کمسنه وکذلک بو حماسی غریب انده حرارت کثیره احساس ایلمز وانده
نبض وماء یعنی بول کثیر تغیر ایله متغیر اولمز ومع هذا اول حما سرعت
ایله مهلکه اولوب انک حال وشاننده اطبایه دهشت حاصل اولور واول
مثللو حما اصحابنک نفسنده نتن حادث اولسه انلرک اکثری هلاک اولور عفونتک
قلیله استحکام سبیله **علامات وبائیه ندر** اسباب مجراسنه جاری و دلالت

ایدن

ایدن اشیادن اولور واوائل خریفده وایلوله رجوم وشهبک کثرتی زیرا انلر
اسبابنک مسبباتی کبر وبائی اثار ایدرلر وکانونینده جنوب وصبا برازده
ایام کثیر اوزره هبوب ایدوب وهواده خثورت وضبابیت رؤیت ولنعلی
~~[illegible]~~ نزول مطر ظن اولنسه ولکن مطر نزول ایلمیوب الجو هوا
بلا مطر مغبر یابس اولسه سن بیلکه مزاج شتا فاسد اولور اما خبث
ورد اولان وبا صیفیه فصل ربیعده قلت مطر وبرد اولدیغی دلالت
ایدر وبعد جنوبیه کثرت وهواده برازایام کدورت اولوب بعده بر اسبوع
وذو کثر هوا صاف اولوب بعده کیجه لرده برودت ونهارده شدید الحرارت
اولسه وغمه وکدورت وحرار موجوده اولسه وباجائیه وحاضرده
حمیات وبا وجدریه واو مثللو حمیاته توقع اولنور وکذلک صیف شدید
الحرارت اولمیوب ولکن کدورتی شدیده وانده اشجار مغبره اولسه واول
صیفدن مقدم اولان فصل خریفده شهب ونیران ونیازکه واول مثللو علام
سماویه واقع وسالف اولمش اولسه اولدخی علامه وبا اولور وکذلک یوم
واحده هوا مرارا وکثیرا متغیر اولوب وهوا برکون صاف وشمس
اولکونده صافیه طالعه ویوم واحد اخر مکدر وشمس جلباب غبرت ایله
اولکونده طالعه اولدیغی رؤیت ایلیسک سن حکم ایلکه قریبا وبا حادث اولور واما وبایه
سبب اولمیوب بلکه سبیله مقارنتی اولان وبا علامتلری بودرکه سن
ضفادع کثرت اوزره رؤیت ایدرسن وکذلک عفونتدن متولد اولان
حشراتک کثرتنی رؤیت ایدرسن وکذلک وبانک سبیله مقارن علامتلردندر
فارک وسائر قعر ارضده ساکن اولان حیواناتک ظاهر ارضه [illegible] شرره
وستعزره هرب وقلق مثللو زکی الطبع اولان حیوان غشی واضطراب
وبلکه حضانه سنی اولان بیضنی ترک ایدوب سفر قیلدیغی **حما وبائیه معالجه**
بیاننده در بو حما علاجی تخفیف غذا وتخفیف فصد واسهال ایله اولور
وواجب اولورکه انک علاجنه خصوصا مبادرت اولنه اگر ماده غالبه مؤدیه
ایسه فصد ایلیه لر واگر ماده غالبه خلط اخر ایسه استفراغ ایلیه لر ووجب

اولورکه انلرك بيوتی تبريد و اهويه لری اصلاح اولنه اما بيوتك تبريدی
اول بيوت فواكه و رياحين بارده ايله و اشجار بارده اطرافی ولخالخ ايله
و نضوحات ~~بليمکه~~ مبارده الرايحه اولان فواكهدن متخذ نضوحات
ايله و كافور و ماء ورد و صندل ايله احاطه اولنمغله اولور و كل يوم
مراراً انلرك بيوتنه ماء ورد و ماء خلاف و ماء نيلوفر رش اولنور و اكثر
اول بيتده مادن رشاشات و نضاحات اولور ايسه اجود اولور
اما هوانك اصلاحی انشاالله تعالی قريبا بيز ذكر ايليرز و انلرك اوزرلرينه
اقراص كافور و ربوب بارده و ماء الرائب و منزوع الزبد رائب ~~و~~
و ايجنه مصل دافع اولنا ماء ورد استعمال اولنور و كذلك خل بابلا
هم استعمال اولنور و ماء بارد كثير دفعة استعمال جدا نافع اولور
و اما ماء بارد دفعات متتابعه ايله قليلا قليلا شرب ايلك بعضكره حرارتی
تهييج و تحريك ايدر اما اول حمانك امر تمادر ايدوب شواشيفك تمددی و اطرافك
تبردی و طول سهر و اختلاط مودی اولسه و صداع و صدر اوزره اولنلرك
ترفع و تمزكلرنسن رؤيت ايلسك حرارت خارجه جاذب ناردستعمالنك
لازم اولور و انلرك شهوتلری ساقطه اولسه اكل جبرا اولنور زيرا
ساقطة الشهوه اولوب قسرا اكلی تشجيع ايدنلرك اكثری برشد اقبال و توجه
ايدوب تعيش ايدر بناء عليه غذا ايچون انلره جبرا اولنور و واجب اولورکه
انلرك اغذيه لری حوامض و مجففات اوله و قليلة المقدار اوله زيرا انلرك
اغذيه سی رديه اولوب كثرتی مضره اولور دائی حبيله و كذلك امتلا
حبيله و اما اصلاح هوا بعضكره بجنب الاصحا و بعضكره نفس
اصحا و هم مرض حبيلر ايله اولور اما بجنب الاصحا اولان اصلاحدن
غرض هوانك تجفيف و تطييب و باي شیء كان عفونتی منع ايله اولور
و اول وجهله هوانك اصلاحی عود خام و عنبر و كندر و مسك و قسط حلو و
ميعه و سندروس و حلتيت و قرنفل علكی و مصطكی و علك بطم
و لادن و عسل و زعفران و سك و سرو و عرعر و اشنه و غار

بعض اجناس فوارة و سلسبيل و چاغلغن اولور ايسه

حامض طيب

وسعد

وسعد و اذخر و ابهل و وج و شابابك و لوز مر و اسارون بن بواد ويله
اصحا ايچون هوانك و بابنده اصلاحی صالح اولور و بونلرك بعضكره مركبات
اتخاذ اولنور و كذلك بيتده خل ايله حلتيت رش اولنور اما بجنب الاصحا
والمرض المحمومين هوانك اصلاحی ايدن صندل ايله تبخير و كذلك كافور و قشور
رمان و آس و تفاح و سفرجل و آبنوس و سادج و طرفا و ديباس و واجب
اولورکه بو مذكورلر ايله تبخير تكرير اولنه وبادن تحرز بيانندهدر و واجب
اولورکه بدندن رطوبت فضليه اخراج اولنه و آنك تدبيری قلت غذا
ايله و سائر وجوه ايله من كل وجه تجفيفه امالت اولنه لكن رياضت استعمال
اولنميه و كذلك حمام و اشربه هم استعمال اولنميه و عطشه هم مصابره اولنميه
و هوا مصلحات سابقه ايله اصلاح اولنه و غذا حموضاته امالت اولنوب
و لكن تقليل اولنه و حموضات ايله مطبوخ اولان لحم تقليل اولنمسه جائز اولور
و هلام و قريص و مصوص خل ايله و يا حوذ سماق و خماء حصرم و ماء
الليمو و ماء الرمان ايله اتخاذ اولنوب تناول اولنه و كذلك خللانافع خصوصا
كبر خلی و حلتيت تناولی انلره نافع اولور و انلردن عفونتی منع ايدر و وبادن
مقدم ترياق و مثرو ديطوس استعمال ايدوب تدبير صواب سائره هم
مراعات اولنسه انلر اصابت وبادن خلاص ايدر و صبر و زعفران و مردن
دوا اتخاذ اولنوب كل يوم بر درهم قريب استعمال اولنسه نافع اولور
جدری بيانندهدر و بعضكره دمده بر نوع غليان اولور و اول غليان
عفونتنه سببلی اوزره عصاراته عارض غلبا تا جنسندن اولوب اجزادن
بعضی بعض اخردن تمييز ايدر و جدرينك بر صنفی واردر كه اول صنفده
طبيعيه شبيه طبيعت دو قينادير دمده غذاء طمثيه مخالطه ايدوب
برنده باقيه قلن فضله يی نفض ايلك ايچون و غذاء طمثيهنك مخالطه
وقت حملده اولور و يا حوذ بعد الحمل عكره و رديه غذا حبيله اولوب حملك قواتی
سخيف و ضعيف ايدر و طبيعت جوهر متقوم حاصل اولنجه قدر اول فضله
سخيفه يی اثاره ايدر و آنك نظيری عصاره عنبدركه طبيعت آنی شراب

بلغ

اولوب متشابه الاجزا اولنجه قدر رغوه هوائيه وثقل ارضيه يى نقض ايدنجه قدر
تقويم ايدر وجدرينك بر نوعى خارجدن وارد اولان سبب ايله عارض اولور
بو وجهله كم اول سبب خارجدن ورودنده رطوباتى اثاره وشايره ايدوب
اخلاط دمه خلط ايدر وبعده غليان ونشيش حادث اولور وبو وجهه اوزره
حادث اولان جدرى فصولك تغيرى وقتنده وخصوصا فصل ربيعك كيفيات
واجبه ونظام لايقه سندن تغيرى حالنده اولور وجدرى وحصبه حتى هر نوع امراض
وافده جمله سندن زرجنانب عقبنده وانك كثرت هبوبى زماننده كثير الوقوع
اولور وجدريه مستعد اولان ابدان حار رطب اولان وخاصه رطوبتكرده
اولان ابدان اولور واغذيه دن براز غزالرو اردكم سريعا جدريه ايقاع ايدر
وخصوصا اول اغذيه يى تناوله اعتياد اولميندر جدريه ايقاعه اسرع اولور
اكرا اوزرينه مسخن اولان ادويه دن والبان دن مثللو اغذيه دن برنسنه استعمال
ايدر ايسه وخصوصا اعتيادى يوغيكن لقاح ورماك البانلرين كثرت اوزره
تناول ايدوب اوزرينه شراب كثير وادويه شرب ايدنلر جدريده سرعت بالغه
ايله واقع اولور ومشابه اولور كه جدرى بحرانيدن بر نوع اوله وجدرينك
اكثر عروضى صبيانده وبعده شبانده و مشايخده عروضى قليل اولور لكن حرو طوبتى
شديد اولان بلدانده اسباب قويه حسبيله مشايخه دخى عارض اولور وابدان
رطبه يه جدرينك عروضى ابدان يابسه يه عروضندن اكثر اولور وربيعده
عروضى شتاده عروضندن اكثر اولور وربيعدن صكره اكثر عروضى
اخر خريفده اولور خصوصا اول خريفده حار يابس صيف تقدم ايدوب واول خريف
دخى حار يابس اولور ايسه انده جدرى زياده كثرت اوزره اولور وجدرينك
عروضى ياكثر جلده وظاهر ولى ايدن مواضعده اولماز بلكه ظاهر وباطنده
اولان اعضاء مشابهه نك كليسنه حتى حجب واعصابه دخى عارض
اولور ونجن جدرى ظهور ايليسه حكه ايراث ايدر وبعده كروش الابر
اشياء حاور سنه ظهور ايدر وبعده خروج ايدوب ممتلئ اولور وبعده
قرحه اولور وبعده مختلفة الالوان خشكريشت اولور وبعده سقوط ايدر

وشو رطوادن بيده عرض
ابتداء الحلايه ايدر وكرد وبور ريكم
ديرلر وان قولى

نشيش صويك وصويك
غليان ايدك آواز نيد در بو
قجن قيناسه وان قولى

سريعا

وبعضكره

وبعضكره جدرى فلغموني يه وماشرايه ويا خود جمع مدّه ايدوب دبيله يه
انتقال ايدر واكثر ظهورندن فلغموني لوني اوزره ظهور ايدر ولكن احيانا الوان
مختلف اوزره ظهور ايدوب لوني بنفسجيه ورماديه واسودا ولور وجدرينك
اصنافى والوانى واردر ابيض واصفر واحمر واخضر وبنفسجى اولوب سواده مائل
اولور واخضر وبنفسجى رديلردر وسواده حيلى حقدارى رداتده زياده
اولور وهر نه قدر سواددن ميل ايدر ايسه يعنى لون سواددن جدرينك
لونى بعيد اولور ايسه اول قدر شردن بعيد اولور وابيض اولان اجود
اولور وخصوصا آنك عددى قليل وحجم كبير خروجى سهل كربى قليل حمالى
ضعيف اولوب سن رؤيت ايليه سنكه انك حماسنك ظهورنده وجدرينك
خروجنده حما ضعيف اوله وسريعا منقضيه اوله وجدرينك اول ظهورى
يوم ثالثده ويوم ثالث قريبنده اوله وبو وصف اوزره اولان ابيضدن
صكره اجود اولان اول ابيض جدريدر اولور ابيض كبار وكثير الاعداد اولور
برى برلرينه متقارب اوله ولكن انلرده اتصال اولميه زيرا اول جدرى
كباردن برى برينه متصل اولوب حتى لحمدن دقعه كبيره يى محيط اولوب
ذات اضلاع ويا خود مستدير اولنلر رديلر اولورلر وكذلك مضاعف
كبار دخى رديدر اولور يعنى بيوك جدريلرك ايچلرنده جدرى اخر اولور ايسه اولور
ردى اولور اما ابيض وصغار اولوب برى برلرينه متقارب وصلب وعسرة
الخروج اولور ايسه اول صنف جدريلر اوّل امرده سلامت ايهام ايدر ايسه
انده خوف اولنور كه انك نضجنده عسرت اولوب عليلك سوء حالنه مؤدى
اوله وانده عليل هلاك اوله زيرا اول صنف جدرينك سببى غلظت مواد
اولور ردى ومخوف اولان جدريلر اصنافندندر اول صنف جدريكه انك
حالى مختلف اولوب بركره خروج ايدوب ظاهر اولور واخر كره بنوب باطنه
رجوع ايدر وخصوصا انك لونى ظهورنده بنفسجى اوله وكذلك لحوح
اولوب اعتبا الننه ضعيف قوتدن منفك اولميوب عضوده اخضرار
واسوداد اوله اول صنف دخى مهلكدر اما اولا اخضرار وبعد الابلال يعنى بعد الافاقت
اولوب

هرنه قدر

حميقا جدريدن بر نوع دخی واردر که انده بیاض و کبیر حبه لر اولور و متفرقه و تمغله عدّی ممکن اولور و علیلك عقلی ثابت و تنفسی قوتیز اولور
وانده عفونت و حما اولماز بناء علیه توهم اولنور که جرب اصنافندندر جدرالر دکلدر و بو صنف جدر اسلیم اولور اسباب علامات
بروجه ترجمه

اسوداده میل ایدوب قوتده سقوط اولمسه بلکه وقت اخضرار و اسودادده
قوت تزاید اوزره اولسه اول جدری هلاك اولماز ولکن بعضکره قروحه و قروح
مجراسنه جادر اولنلرده ایقاع و آولاحمر حادثه اولوب بعده جدری ظهور ایلسه
اول جدری اولاجدرلر خروج ایدوب بعده حمی حادث اولان جدریدن سلیم
اولور و مجدورك احوالندن تفحص اولنمسی لازم اولان آنك نفسی و صوتیدر — اکثرحالده
اولورقچن نفس و صوتندن هر بری جیدًا باقی اولسه لرامر جدری سلیم اولور
وسن رؤیت ایلسك که مجدور و محصوبك نفسی تتابع ایدرسن حدس
ایله که انك قوتی ساقطه در و یا خود مجانبنده ورم واردر و صکره رؤیت
ایلسك که انده عطش شدید و الحاح کرب و ظاهر بدنده برودت و جدرلر
و حصبه ده اخضرار واردر اول حالات علیلك هلاکنه ایذان و اخبار ایلدیکی
فهم ایله و جدرلرنك خروج و ظهوری ابطأ اولورایسه هلاك علامتلرینه تأکید
ایدر و جدرلر سببیله هلاك اولنلرك اکثری اختناق ایله و ظهور خناق ایله
هلاك اولورلر و بعضکره سحج و اسهال ایله قوتلری ساقط اولمغله مجدور
هلاك اولور و قچن بنفسجی اولان جدرلر و حصبه باطنه رجوع ایلسین — قریبا
بیلکه علیله غشی عارض اولور و مجدوره بول دم اسراع ایلسه و آنی بول اسود
تعقیب ایلسه اول علیل هالکدر خصوصا قوتی ساقطه و مع ذلك اخضر
دموی و غسالی اختلاف ایله و حمیقا بر شیدر که جدرلر ایله حصبه
بیننده اولوب ایکیسندن دخی اسلم اولور و چوق واقع اولور که
بر کسنه ایکی دفعه جدرلر اخراج ایدر ماده انزفاع ایچون اجتماع
جبیله و موم رصاص بر نوع جدریدر که وجه و صدر و ساق و قدمله — و بر نوع جدر دخی واردر که اکثر رشکین دیرلر اول جدرلر اخضر و قرض بر اغنث حمراینه اولور و سطنده خطوط بیض اولور کذا في الاسباب والعلامات
بتره کبی ظهور ایدر ولکن ساق و قدمله اولنلر ماعدادن اکثر اولور و اول
موم رصاص دیرلر جدرلر ردیدر و ماده ردیه و غلیظه یه دلالت
ایدر و غلظت حبه ایله اطرافه صندفه اولماز جدرلرك ظهوری علاماتیدر
جدرلرنك ظهورنه تقدم ایدر وجع ظهر و احتکاك انف و نومده فزع
ایملك و اعضاده نخس شدید و بدنده عام ثقل و یوزده و کوزده حمرت

ودمع

ودمع و اشتعال و چوق کرنمك و استماك و ضیق نفس و بحة الصوت و غلظ رقبه
و ثقل رأس و صداع و جفوف فم و کرب و وجع حلق و وجع صدر و عند الاستلقا و کذلك عند المیل الی الاستلقا
ارتعاش رجل و مع کل ذلك حمی مطبقه بو مذکورلر جدرلر ظهوری علاماتیدر حصبه نك
بیاننده در و معلوم بیورلکه حصبه جدری صفراویدر کبیدرلر اکثر احوالده بینلرنده
فرق اولماز و بلکه انلرك جهت افتراقلری بودر که حصبه صفراویه در و حجمی اصغر — بعضا ارتفاع
اولوب جلدن تجاوز ایلمز و آنك جمعیتی و معتدبه سمك و ارتفاعی اولماز خصوصا
اوائل ظهورنده سمك اصلا بولنمز و جدرلرنك اول ظهوری نتوء و سمکی و حصبه جدریدن
اقل اولور و عینه تعرض دخی جدرلرنك عینه تعرضندن اقل اولور و حصبه نك
علامات ظهوری جدرلرنك علامات ظهورنه قریب اولور لکن حصبه ده تهوع اکثر
و کرب و اشتعال اشد و وجع ظهر اقل اولور زیرا وجع ظهر جدرلرله ظهر اوزره موضوع
اولان عرقلرك امتلاء دموی ایله تمددی ایله عارض اولور زیرا جدرلرنك تولدی
دم فاسدك کثرتی سببیله اولور اما حصبه نك تولدی دم قلیل فاسدك
رداءتی سببیله اولور و رداءت کیفیتك المی لاجرم اکثر اولور و کذلك
اکثر حالده حصبه دفعة خروج ایدر اما جدرلر شیئا بعد شیء خروج ایدر
و حصبه نك سلامتی علاماتی جدرلرنك علامات سلامتی کبیدر بروزی و ظهوری سریع — و بنفسجی
اولان حصبه سلیم اولور و صلب اولوب لونی اخضر و بنفسجی اولنلر ردیدر
اولور و بطئ النضج اولوب غشی و کرب متواتر اولان حصبه لر قاتلدر و رود
غایتده اولنلر دخی ردیدر و مغشی اولور المعالجات جدرلر معالجه سنده واجب
اولور که مبادرت اولنوب دم اخراج اولنه اگر شرائطی احتمال اولنور ایسه — مقداد اولفلیه
و کذلك حصبه ده امتلاء دم وار ایسه و اخراج دمك مدتی یوم رابعه
قدردر و قچن جدرلر ظهور ایلسه فصده اشتغال لایق اولماز مکر که سن اعتدالده
شدت و ماده ده غلبه اوله تعیین یقینا بیلسن اول زمان ماده یی تخفیف و
تقلیل ایچون مقدار دم اخراج ایدرسن و بو علتلرده استعمالی اوفق اولان فصد در
اکر عروق انفذدن فصد اولنور ایسه رعاف تفع کبی منفعتی اولور و کذلك بو علتده
نوا و عالیه غائله جدریدن حمایه اولنور و اول حمایه ایله صبیانه جدریسی زیاده اولور

وهچین فصد واجب اولوب لکن لایق اوزره بالتمام فصد اولنمسه اطرافك
فسادندن خوف اولنور وکذلك جدا تلطیفه یه مداومت اولنمسه انزنده
فساد اطراف خوفی اولنور و واجب اولورکه جدرنك حصبه نك اوائلرنده
مع ردع وتلطیفه ~~ایله اولان اغذیه~~ بلا عقل للطبیعة وبلا تغلیظ للدم (اغذیه اولان) تعویض اولور
ایله تغذیه اولنه مثلا عنابیه تمرهندی ایله وطلعیه وعدسیه اسفیدباجه
ومن غیر شدت تلیینی اولنلر اطعام اولنه وبناء علیه واجب اولورکه اول اغذیه
ایله تمرهندیلر مصیبه اوله وانلره موافق اغذیه دن اولور قرعیه وبطیخ زرقی
وبلکه واجبدرکه انلرك اولنده طبیعت لینیه اوله وانلرك ملیناتندن افضلی
تمرهندی اولور واکر تمرهندی ایله طبیعة اجابت ایلمز ایسه اوزرینه مع دقیق
واحتراز ترنجبین شیرخشتی زیاده اولنور ویاخود ترنجبین ویاخود نقوع
اجاص ده زیاده اولنور وانار جدری ظهورینك اولنده اوج درهم مقداری
رب کوز تعینکا دز دیبی اقراص کافوردن بر قرص ایله وشراب طلع سقی
اولنسه منفعت شدیده ایله نفع اولور وهچین علت متمادیه اولسه ویوم
ثانیه یه تجاوز ایلسه وجدری ظهوری اخذ ایلسه بعضلره آنی تبرید ایلمك
خطاء عظیم اولور تبرید ایله فضل باطنده محتبس اولدیغندن ایچون زیرا فضل
باطنده محتبس اولان فضل اعضاء رئیسه یه احتمال اولنور وکذلك بروز
وظهوری ممکن اولمیانلرده عضو رئیسه احتمال اولنوب قلق وکرب
وبعضلره غشی احداث ایدر پس بومثللو حالده واجب اولورکه فضلی
قینادیب وسدد ینی فتح ایدن دارزیانج وکرفس مع السکر استعمالی
ایله اول فضله اعانت اولنه وانلرده جهت استعمالی عصاره لری استخراج
اولنوب ویاخود اصول وبزورلر طبخ اولنوب سقی ~~اولنمغله اولا~~ اول
عصاره ویاخود طبیخ سقی اولنمغله در وبعضلره زعفراندن برشی اشمام
اولنور وماء تین جدا جیددر زیرا تین مواد ظاهره یه دفع شدید ایله
دفع ایدر وجدری مضرتندن ~~دفع~~ اسباب خلاصك دفع مزکور
براولور واول وقتده جدا نافع اولان علاجدن اولور مغسول لك

بش

بش درهم عدس مقشر بدی درهم کثیرا اوچ درهم بوادویه اخذ اولنوب
نصف رطل صو ایله ربع رطل باقی قالنجه طبخ اولنوب طبیخ سقی اولنسه
اظهار جدری یه معونت شدیده اولان دوالودندر صار و انجیر لردن
یدی درهم عدس مقشر اوچ درهم لك اوچ درهم کثیرا وبزرد ازیانج هر
برندن ایکیشر درهم بوادویه لر اخذ اولنوب بربوچق رطل صو ایله ثلثه
قریب باقی قالنجه طبخ وبعده تصفیه اولنوب سقی اولنسه زیرا بو مطبوخ
نواحی قلبده حرارتی دفع ایدر وخفقانی منع ایدر و واجب اولورکه
اول مثللو وقتده البته علیل دهی تقریب اولنمیه و واجب اولورکه
انلر دثار ایله ستر اولنوب بارد هوادن تبعید اولنه وخصوصا شتاده
هواء بارددن دثار ایله محافظه یه زیاده رعایت اولنه وتعریقی
قصد اولنه نکسته یه ایشدن محافظ وفعل انلره ده ایشلنه زیرا
برد انلرك مسامه لرین سد ایدر ومواددن باطنه رد ایدر وثلج ایله مبرد
اولان مایی شرب وخیشخانه استیوددن وده حول حذر ایدیلر وبعضلره
فصدده رد ادلور زیرا ظهور رصددن اولنلر باطنه استرداد ایدوب
ظهوردن صرف ومنع ایدر ایکی و اوچ کوندن صکره فصددن توقی ده
احتراز اولنسون وهچین تدثر وتسخینده غشی کبی برحال عارض
اولسه ویاخود غشیك کندو عارض اولسه لازم اولورکه انجق
استنشاق ولنجی هوا اسر تبرید اولنه واکر بدنی خیشخانه
ویاخود هواء بارده قلیلا کشف اقتضا ایتسه انی ده ایشلر وکذلك تسخین
ایله ویاخود ترك تبرید معونت ایله خروجه مبادرت خفقه حادث
اولمسه بلکه حرارت مشتعله ولسان سواده میل ایلسه تسخیندن
زیاده حذر ایله و واجب اولورکه اصحاب جدری وحصبه اصحابی تضمید
بطنده اجتناب ایلیه زیرا تضمید ده ایکی خطر وارد براولی امکانك
منافسه مضایقه اوزره اولمق خطوبدر واخر اسهال ردینك ~~علی~~
~~الاطلاق~~ او وبولدرمك عارض اولمق خطربدر و واجب اولورکه احز

اتخاذ اولنان کتان بزینیه اللفاف

امرده طبیعت حفظ اولنوب علی حاله ساول اولیغله عرس برلنه اول عرس اطعام اولنه که
بتجرید الماء سلقات متعدده ایله مسلوق اولمش اوله و عرس مسلوق برلنه
اول عرس اطعام اولنور که تمر هندی و یاخود ماء رمان وسماق و یاخود حصرم
و یاخود انلرك امثالندن بر ایله محمض اوله اماد و مخلطی و مبرده
وغلیانندن مانع اولور علی استعمالی ایله امر اولنان ادویه لر ریباس اولوب
وحصرم و فواکه بارده میاهی و خاصه شراب کدر و شراب طلع وطلعك
نفسی وجماذ در و شراب کدر ایچون نسخ کثیره وارد در بیز اول نسخه لری
انقراباذینده ذکر ایلدك و بیز بو مقامده اول نسخه دن عجیب و قوی بر نسخه
ذکر ایلرز که آنك اتخاذی محمض و عکر ماء رائب ایله اولور و قوتی جدا شدیده در
اول امرده استعمالی اولنسه اول علته صالح دوا اولور نسخهٔ شراب کدر
رب کدر ایکی جزء اگر رب کدر موجود اولمازایسه کدرك کندو ثمر ایله
اولنوب نشاره سی اخذ اولنور و یاخود کدر دق اولنوب عصر قوتی اخذ اولنور
و یاخود کدر نصف قرص صندل ایله خل مقطر ایچنده اداف اولنور و یاخود
کدر ماء حصرم صرف ایچنده اداف اولنور و بعده تمر ایدنجه قدر رفق اوزره
مع طول طبخ اولنور و بعده عصر اولنور و عصاره سندن اخذ اولنور و هر جز
ماء حصرم و یاخود خل اکثرا ولسه ابندن اتخاذ اولینه شراب اجود اولور
و بعده جبنیت منزوع اولان ماء دوغ محمض دخی اخذ اولنور که آنك جبنیتی
نزع ترویق بالغ و تصفیهٔ کامل ایله اولسون و کرك ایسه مائیت جنغول
اولنجه قدر طبخ ایله اولسون و بعده دقیق شعیر اخذ اولنور و اول دقیق شعیر
ایله ماء رائبدن فقاع اتخاذ اولنوب اول فقاع دخی ترویق اولنور و اول مروق قلنن
دقیق شعیر ایله مجددا فقاع اتخاذ اولنور تحمیض اولنور و فقاع اول وجه اوزره
هر نه قدر تکرار اولنور ایسه اولقدر اجود اولور پس فقاعك علی تکمیلندن صکره
اندن بش جزء اخذ اولنور ماء کمثری الصینی و ماء سفرجل حامض و کثیر الماء
و ماء رمان و کثیر الماء و حامض اولان تفاحك مائی و ماء زعرور و ماء اللیمو
و یاخود ماء اجاص حامض و ماء طلع حعصور و ماء کنزیس طری و ماء توت

اولوب

ایاما

بعض صویی و عصیلری کثیر اولان سفرجل حامض و رمانك صویی اخذ اولنور دیمکدر منه

شامی

شامی که انك توتی تماما نضیج اولمیه و ماء مشمش و حامض و عصارة الحصرم
وعصارة الریباس و عصارة عسالیج الکرم وعصارة الورد الفارسی وعصارة النیلوفر
وعصارة البنفسج هر برندن اوچر جزء و عصارة حماض الاترج و عصارة حماض
الفادیح ایکیشر جزء و عصارهٔ کزبره و خس و خشخاش رطب و رجی و هندبا و بقلة
الحمقا هر برندن بر جزؤك بر ربعی و عصارهٔ لحیة التیس و ورد یابسی و نیلوفر
هر برندن بر جزؤك نصف عشری و نعناع رطب عصاره سی سدس جزء و انبرباریس
رطب عصاره سی نصف جزء ذکر اولنان عصارات و ادویه نار اوزره جمع اولنور
واوزرینه عدسدن دورت جزء و شعیر مقشردن ایکی جزء و سماقدن اوچ
جزء و حشیشه مانددن اوچ جزء القا اولنوب علی النار جمیعا نضفی قالنجه قدر طبخ
اولنور و بعده تبرد ایدنجه قدر ترك اولنور و بقوة عرس اولنور و انلرك هر اوچیوز
درهمی ایچون بر مثقال کافور اخذ و سحق اولنوب بر قرعه و یاخود قنینه نك
اصلنه و قوتنه صب ذر اولنوب اوزرینه اول دواصب اولنور و بعده انك
راسی بر شیئله ایله قوتیا ضم اولنور و بعده حجر اوزره وضع اولنور حتی قیناغه
قریب اولدیغی معلوم اولدیغیله حجردن رفع اولنوب خضخضه اولنور و بستوقه
ایچنده وضع اولنوب راسی شد اولنور کافور ضایع اولوب طیران ایتمسون
ایچون و انك شربتی واحده سی اوقیه در هیچ قدر اولور و ناسدن بعضلری انك
ایچنه سنبل و زنجبیل و بزر رازیانج و انیسون و فلفل و سعد رائحه لری
مقداری قاتر کر و بحرن جدری بالتمام خروج ایلسه و یوم سابعی تجاوز ایدوب
ابره نضج ظاهر اولسه صواب بودر که دفقله اوجدریلری ابره ایله فقا اولنه
و رطوبتی بر قطعه ایله اخذ اولنه اما بعد الفقا آنی تملیح ایلمك بعض اکنه نك بر تربیع
محلی دوز تلقی لابد اولور و لکن جدریلر کبیر اولوب عهدن زمانی فقاء قریب
اولنلری دوز تملیح نمز المرو و جعو زیاده اولور و اول کبار دخی ما عدا سنی تملیح
ایلکی و براز ترك ایلکه فقانك طریق مسدود اوله و بعده بنه تملیح ایله و قبل
تمام النضج تملیح اولنمز زیرا اول وجه اوزره اولان تملیح ایله بعضلره وجع شدید عارض
وورم حادث اولور و بعد النضج تملیح امر لازم اولور و ان تملیح ماء ملح ایله اولور کم

قنینه قافك کسری و نونك کسری و مدی و تشدیدی ایله شراب قودیقلری قاب
وان وولی

بستوقه خنبره
مقدمه الادب

خنبره کوپه جك اصل لغت نون ایله در تلفظده نونی میمه قلب اولنور سبیلی میم ایله خنبازدیکی باغنه بر لغت اولدر اگرچه بونك که تلفظده قلب اولنور اصلی و زره یازمق کرك عنبر قنبر کبی
حلمی

الایراع

انجیدن حصنی

انزه زعفرانزن برقوت اوله واکر ماء ورده دوزقاتوب انزن قفا اولینا جدری تملیح اولنور ایسه اجود اولور واکر صو ایله ورد وطرفا وعدس طبخ اولنوب بعده تملیح اولنور ایسه اول تملیح غایت جودتده بالغ اولور خصوصا انده ایجنده کافور وصندل قاتیله زیرا تملیح انضاج وتجفیف ایدر وسرعت ایله اسقاط ایدر وطرفا ایله ترخین جدا نافع اولور وفصل شتاده واجب اولور که طرفایه وقود اتصال قیلنه یعنی طرفا ایله وقت وقت ترخین ایلکدن خالی اولنمیه وقچن جدری شدید الرطوبت اولسه آس ایله وورق آس ایله ترخیندن لابد اولور وجدرینک نضجی قتنده وتجفیفنه اهتمام قتنده تدبیر جید اولور ارزوجاورس وشعیر وباقلا دقیقلر اوزره علیلی تنویم ایلمک اوله دقیقلر اوزره تنویمی اوفق اولور وسخیف اولوب ایجنده اولان دوانک قوتی حاجت سخافتی حسبیله خارجه خروج ایدن کرشنه مضوبه وفراش اتخاذ اولنوب ذکر دقیقلر وادویه اکه حشو قیلنور اول فراشک اوزرنه تنویم ایلمک وورق سوسن دخی انزه جید اولور واول قتنده دهن ردی اولور زیرا دهن جدرینک جفافندن منع ایدر وقچن جدری جفافی اخذ ایلسه واجب اولور که جفافی معینه اولان ادویه ایله تجرور وطلا اولنه ذکر مرور ایدن ادویه لره زعفرانزن برقوت اخذ اولنوب جدری لره طلا اولنه وقچن جدری حسبیله قروح عارضه اولسه اول قرحه یه مرهم ابیض نافع اولور خصوصا کافوردن برشیکله مرهم ابیض خلط اولنه قصب کوکنیک ماء ورد ایله وشعیر خلاف عروقنک حکاکسی وشعیر زعرورعروقنک حکاکسی دخی نافع اولور وبعضکره اوزرینه اسفیداج نثر ایلمک ومرداسنج نثر ایلمک نافع اولور واکر انفنده خشکریشت اولورایسه آکه اولقیروطی نافع اولور که انک اتخاذی دهن وردک خالصندن اوله وانده اسفیداج واقلیمیادن برقوت اوله وجدرینک جفافندن صکره وتقرح قتنده دهن استعمالی جید اولور اما جفاف قتنده نافع اولدیغی جدرینی سرعت اسقاطی حسبیله در وتقرح قتنده نافع اولدیغی قرحه نک معالجه مرهمدر ودهن مراهمک اصلیدر وقروح جدریه مرهم احمر جید اولور جدری وحصبه افتندن اعضایی

حیاطه

حیاطه ومحافظه بیاننده در

اعضاء بدنی آفت جدریدن توقی ومحافظه مهم واجب اولان عضولر بونلر در حلق وخیاشیم وریه وامعا زیرا بو اعضالر تقرح ایدر اما عین بعضکره ذاهبه وزائله اولور وبعضکره دخی آکه بیاض عارض اولور واما حلق بعضکره انزه خناق حادث اولور وبعضکره مریه قروح حسبیله بلع عسیر اولور وبعضکره آکله یه مؤدی اولوب قتاله اولور اما خیاشیم بعضکره انزه قروح حادث اولوب مجاری نسیم سد ایدر اما ریه انزه اولان جدری وحصبه بثورلری سبیله شدیدا ضیق نفس حادث اولور وبعضکره سل ورطوبت ایقاع ایلر اگر انلر تقرح ایدرلر ایسه اما امعا بعضکره جدری امعاده قرحه یه مؤدی اولوب تدارکی عسرتلی اولور اما عینی محافظ ایچون عین مری وکزبره ایله اکتحال اولنمق اجود اولور وانزه سماق وکافور دخی قیلنور وخصوصا اول بو جدره اکتحال اولنسه نفعی ومحافظه‌سی اکثر اولور ویا کزبره ایله دخی اکتحال اولنور وکذلک ماء کزبره وماء سماق ایچنه کافور وشحم رمان عصاره قاتیلوب اکحله ترتیب اولینه کحل ایله دخی اکتحال اولنور ایسه جدا جید اولور خصوصا اول علتده جودتی اکثر اولور وقچن جدری ظاهر اولسه ماء ورد وکافور اوفق اولور واطبا ذکر ایلدیکه نفط ابیض ایله اکتحال جدا جید در وبرنم دیار عجزک نسوانی جدری منده فع اولوب عینده آفت باقی قالسه اول عینه دهن فستق استعمال ایدرلر واول دهن ایله عینده اولان غمامه منده فع اولوب عینه اول دهن اصلاح ایدر وعینده ظهور ایدن بثره یه شیئا ابیض جدا جید اولور اما فم وحلقی محافظه مص رمان وحمض جبه مان ایله اولور واوائل ظهورنده وتوت شامی مص اولنوب ربی ایله غرغره اولنور خصوصا فم وحلقده وجع ظهور ایلسه واول وقت اشتکاده توت شامینک ربی شیئا بعد شیء لعق اولنور اما خیاشیمی محافظه ماء مینا وصندل ورب حصرم وخل ایله متخذ اطلیه ایله اولور ویا کزخلی استنشاق دخی نفعی عظیم اولور اما ریه یی محافظه ده عدس ولبن وبزرخشخاش شدن متخذ اولان لعوق کبیر نافع بر نسنه در اولمازه امعا بعد الابتدا محافظه اولنور وانک محافظه سی قوابض ایله اولور وآخر علتده استطلاق ظاهر اولور ایسه

اقراص طباشیر رب ریباس ایله و بزر حماض اقراص استعمال اولنور جدریدن
باقیه اولان آثارك قلعی بیاننده در انشاالله تعالی بو بابده زینت بیان
اولندیغی موضعده مرة اخری تکلم ایلرز اما شمدیکی حالده ماهو الاوفق اولوب
مناسبتی اشد اولنلری ذکر ایلیه لم آثار جدری قلع ایدن ادویه‌دن اولور قصبك
اصول مجففی و دقیق باقلی و حکاکۀ خشب خلاف و حکاکۀ اصول القصب و عنزروت
و بزر بطیخ و قشور بطیخ مجففه و مغسول ارز و ماء شعیر و بیاض بیض و طین
متخلل و مرداسنج و سکر طبرزد و نشا و لوز حلو و لوز مر و ادهاندن قلع آثار
ایدن دهن سوسن و دهن فستق و شحم حمار بر دهن الورد ماعز و حملك اطلا فی شی
اولندیغی اکثره حاجت اولان صواخز اولنوب اعلی الاثاره طلا اولنسه آنی قلعده منفعتی
غایتده بالغه در بعض نسخه‌ده حاکم مهمله بدلنه جیم ایله جمل واقع اولمشدر و بو بابده
اقوی اولان ادویه‌لردن بری زبد البحر حجارة الفلفل قسط اشق کندر صابون بورق عظام
بالیه عظام محرقه بزر فجل دقیق فجل مجفف زراوند ترمس و لوبیا مخته اولان
مطعومات جیده‌دن اولور رمان حلو حمص شراب طیب نیمبرشت صفرة البیض و
دجج و قباج و فراریج و دراریج و تداریج سمینه مرقه‌لری و اجبا اولورکه آثار
[illegible] اولنلر استحمامه مداومت ایلیه‌لر آنلرك ادویۀ مرکبه‌لری بیاننده در
[illegible] بزر عتیق خزف جدید نشا بزر بطیخ ارز مغسول حمص هر برندن
[illegible] ترمس قسط زراوند طویل هر برندن بش قصبك اصول بالیه
[illegible] اجزا اولنوب ماء بطیخ و یاخود ماء قثاء برنی و یاخود ماء شعیر
و یاخود ماء باقلاء ایله طلا اتخاذ اولنوب [illegible] ایله عضو طلا اولنوب غرّا
طبیخ [illegible] ایله عضو طلا اولنور مرکب آخر خزف جدید عظام بالیه اصول
قصب [illegible] نشا ترمس بزر بطیخ ارز مغسول حب البان قسط زراوند
برابر اجزا اولنوب انلردن غمره اتخاذ اولنور و کذلك ترمس و حمص اسوددن دخی
غمره اتخاذ اولنور حمیات اورام بیاننده در اورام ظاهره‌یه تابع اولان
حمیاتك حالی بونلردن اقدم سنك معلومك اولدیکه اکثریا اول حمالر حمی یوم جنسندن
اولور زیرا اکثرا اورامك قلبه سخونتی تادر ایدر و ورم عظیم اولمغله و یاخود عضو متورم

قلبه قریب اولمغله ورمك عفونتی قلبه تادر ایلسه اول ورمك حماسی یومیه
اولماز بلکه غیر حما اولور و بونلرك اکثر امتلائی الحق اسباب سابقه بدنیه‌دن و امتلادن
اولور و بعضلری هوانك سببی اولور قروح اولورکه اکثر مواد خبیثه توجه ایدوب
لحوم رخوه‌ده محتبسه اولور اما اورام بارده‌یه تابع اولان حمیات قریب اولورکه
انلرك حمالری الحق عفونتلرك قلبه تادیسندن حادث اولوب بلا عفونت یالکز سخونتلرك
تادیسندن حادث اولمیه و اورام باطنه‌یه تابعه اولان حمانك نشر لوسی احشاده اولوب
باطن اولان حمرتدن تابع اولان حما در زیرا انده وجع و عطش و التهاب شدید
اولور و احشاده اولان حمرته دخی حمرتلرك مخالطه‌سی دلالت ایدر و ذکر
اولنمش اورام باطنه دماغ و دماغك حجب و صماخ و حلق احیانا و صدر
و لی ابین حجاب و کبد و کلیه و مثانه و رحم و امعا و انلرك حتاسی اولان
عضولرك اورامیدر و اول اعضا که قلبه قرب و بعد حسبیله انلر اورام
حادثه اولان حمیات شدت و ضعفده مختلف اولور و اورام باطنه دخی
عضو لحیده اولان ورمدن حادث حمیات غایت شدیده و عضو عصبیه‌ده حادث اولان
اضعف اولور و کذلك شرائین جوارنده اولان ورمك حماسی اشد و اورده جوارنده
اولان ورمك حماسی اضعف اولور و اورام باطنه حمالرینك حماسلرك اورامده
موادك انصبابی حسبیله ادوارلو اولور و انلرك ادوار موادك تولدی و حرکت
و حرارت و املك اول موادر اورامه جذبی حسبیله طول و قصرده اختلاف اوزره
اولوب هر خلطك حماسنك کنز ویدلایق دور اولور و معلوم اولیه که چوق کره
ذات الجنبده و آنك امثالنده ورمدن برات حاصل اولور و لکن حماسی باقیه
قالور و حماسنك بقاسی دلالت ایدر مواد ورمدن هنوز نقا حاصل اولمشدر
مواد باقیه وار در و بو حمالرك مجموعی مرتبی طویله اولسه اول حماده قی تادی
ایدر و خصوصا اورام کبدده اولله اما جانبیه ورمك استحکام وقتنده حماسی
دقه تادیه امهالی اولماز اورام باطنه‌یه تابعه حمیاتك علاماتی و احکامی
بیاننده در اورام باطنه‌یه تابع حمالرك اوچ صنف علاماتی و اعراضی اولور
اول اصنافك صنف اولی اول علامات و اعراضدر که عضو علیله دلالت ایدر و صنف ثانی

وصنف ثانیسی ماده یه وصنف ثالثی علیلک حالنه دلالت ایدر اما عضو علیله
دلالت ایدن صنف اول نبض منشاری اولور و ناخس اولان وجع وکذلک
اول سعالکه اولا یابس وثانیا رطب اولور وبو نلره مشابه ذات الجنب اعراضیدرکه
نواحی صدرده اولان ورمه دلالت ایدر وبالجمله موضع ورم اولان عضوده
وجع وثقل اولور واعضاء سائره ده سخونت معتاده دن اکثر سخونت اولور
واول علامتلک بری ده تشنج مثللودر زیرا چوق کره اعضاء عصبانیه ده اولان
اورام حاره یه تشنج عارض اولور اما ماده یه دلالت ایدن صنف ثانی حمانک
غبا اشتدادی مثللودر صفرایه دلالت ایدر وعلیلک حالنه دلالت ایدن صنف ثالث
اول علامتدر که علیلک سلامتنه تشنیع وعطبنه انذار ایدر وبعضکره
اورام باطنه نک حما یجابنه اختلاف اولور کیم قوی وکیم ضعیف ودایم وفاتر
اولور وبو اختلاف نفس ورملک عظمنه تفاوتی ایله وکذلک عروقک سعه ده
تفاوتی اولور وکذلک اعضا حسیله ده اختلاف اولور زیرا اعضانک بعضیسی
قلبه قریب اولور ویاخود قلبه مشارکتی شدید اولور وبعض اخرلری قلبه
بعد اولور ومشارکتی اولور کلیه لر مثللو زیرا اورام کلیه دوام ولزوم اوزره
حمیات تحریکنی ایجاب ایلمز وچوق کره حفتره اولور وکلیه اورامنک ایجاب ایلدیکی
حمالر حمیات مختلطه جنسندن اولوب غب وربع وخمس وسدس اولور
وآنک ایله نافض وقشعریرت اولور وبس ورم کلیه حماسی نک اول سببدن
امر مشکل اولمغله اول حما حمیات مذکوره دن امتیازا افتراقی موضع کلیه ده
وناحیه قطنده اولان ثقل ووجع ایله اولور وعضو وارمدیه وارتک اختصاصی
وجه معتاددن اکثردر وقچن عضو واحدک ریشه قربیتی وقوت مشارکتی
وشدت حسی وعصبیتی اولسه وبو احوال عضو واحدده جمع اولسه اول
عضوک ورمنک ایجاب ایلدیکی حمالر شدتده اولدیغندن ماعدا اول حما
صاحبنه قلق عظیم وتشنج عارض اولور وبعضکره انده اعراض غریبه
عارض اولور مثلا ورم رحم حماسنه صداع ووجع عنق وحرارت عارض اولور
وورم ماده اشتعال اولسه اول اشتعاله حما محرق اولی اشتعال مبلغنه بالغ اولماز

لكن

لکن اگر ورم عظیم اولور ایسه حرارتی ده عظیمه اولور وورم حمانک حدتی تا قصیه
اولدیغی اینکیجو نذر که انلرک عفونتی فاشیه وکلدر وخارجه ده حرکت ایلمز ولا محاله
هادیه اولان عفونتک اعراضی ده هادیه اولور وورم باطنیه حادثه اولان حماده
نبض حمیات عفونتک نبضی گبی ابتداده صغیر اولور ومنتهی قسمنده انقباض سریع
وصکره بحسب العضو والماده عظیم وسریع ومتواتر اولور وسنک معلومک اولسونکه
وجع اوزره وبعد عضونک عصبیتی وموجبیتی حسبی ایله منشاریتی وموجبیتی
اولور وحما ورمیه نک اکثرنده بول بیاضنه وقلت صبغنه صایره اولور ماده نک
ورمه سنک بیدیکی اوزره مبلانی حسبیله العلاج بو حمالرده اولا ورمه
معالجه اولنوب بعده حمیات حاده علاجی ایله معالجه اولنور زیرا ورم حمانک
اصل علاج علاج ورمدر ولکن نفس حمانک معالجه سنه ده مراعات اولنور
تبرید وترطیبه رعایت اولنمغله وحما ورمیه علاجی حما ساذجه حاره یه مخالف
اولور زیرا ورم حمالرده ماء بارد شربنه رخصت اولمز واگر عضو باطنده اولان
ورم حمرت ایسه انک اوزرینه خارجدن اشیاء بارده وبالفعل مبرده
اولان اشیا وضعی جائز اولور مثلا خس وحی العالم وبقلة الحمقا عصاره لری شعیر
ابیض سو یقنده برشی ایله جمع اوزره تبرید اولنر بقله نک صکره حمره باطنه اوزره
وضع اولنور وتسخن ایلدیکجه وقت وقت تجدید وتبدیل ایلکدن خالی
قالیمز وبعضکره انلرک اخلاطنه رتبت انفاق ده خلط اولنور ویاخود دهن
ورد خلط اولنور واگر حمرت حماسنده صاحب حس مغسول الملح تبرید ایدر.
اکل ایلسه انلرک انتفاعی ایدر حمیات مرکبه احوالیدر حمیات بعضکره
بربرلری ایله ترکب ایدر بعضکره اول ترکب اجناس متباعده نک اصنافی
بیننده اولور حمی دقک حما عفونت ایله ترکبی گبی وبعضکره جنس قریبه
متفقه اولان اصنافک بینلرنده ترکب اولور مثلا حمیات عفونتک اصنافی
غب بلغمیه حما ایله ترکب ایدر شطر غب دیمکله معروف اولان حماده ترکب
ایلدیکی گبی وحمیات اورامک ترکبی گبی وبعضکره ده نوع متفقه اولان
اصناف ترکب ایدر ایکی غبک ترکبی گبی وایکی ربعک ویاخود اوچ ربعک ترکبی گبی

وایکی غبدن مرکب اولان حمّا بعضلره ظاهر حالده بلغمیه نوائبی اوزره اولور و بعضلره
اوج غب ترکیب ایدر اکر مناوبه ومبادله طریقی اوزره ترکیب ایدرلر ایسه یوم ثالثده
نوبت حمّا اشد اولور زیرا یوم ثالثده غب الاولینک نوبت ثانیه سی ایله غب ثانینک
نوبت اولیسی جمع اولور ولا محاله ایکی حمّانک اعراضی اشد اولور و کذلک خامسده
حمّا اشد اولور و اوج غبدن مرکب اولان حمّا شطر غبه مشابه اولور
ایکی غبدن ترکب ایدن حمّا نائبهٔ بلغمیه یه مشابه اولدیغی کبی و بو مثللو اسباب
حسیله نوائب حمیات جیلرنده مشابهت اولمغله بعض حمیات امتیاز
تحصیلی ایچون نوائبه اشتغال کلی ایله مشغول اولمق لازم کلیر اعراضیله اشتغال
اولنور و بو حمیات غبت خالصه اولور ایسه قصوری سرعت ایدر حتی اول مرکبک
جزء اضعف اولا امتلاش اولور و بعضلره ترکیبه دلالت ایدر حمّا هادیه
وساکنه اولدیغیدر بعضلره قشعریرتک معاودهسی دلائل حمّا به عالم اولان
طبیبدن یوم اوله و یاخود یوم ثانیده حمّانک ترکیبنه تفطن ایلدیکی
استقباح اولنور و دقتک حمّا عفونت ایله ترکیب ایلدیکین تفطن جدًا
مشکل اولور زیرا اطبا اول مثللو مرکبه حمّاده فترات و نافضده ابتداآت
وعرقده معاودات و اوقات جزئیهٔ رؤیت ایدرلر بناء علیه ظن ایدرلرکه
انلر فقط حمیات لازمه واردر و یاخود حمّا لازمه دن و مفتره دن مرکب
مرکبه حمّا واردر و بعضلره ترکیب توالی ایدوب نوائب بلافصل برر
برلرینه متصله اولور حتی انفصال حس ایلدیلر ظن اولنور سو نوحسیله
مشابه اولور حمّا متشابه الاجزا حمّا واحده در اول زعمانلر دلائله
مراجعت واجب اولور و بحق نوائب قصیره اولسه انلرک اتصاللری
تلاحق اوزره اولوب اولمز مکرکه اول حمّا مرکبک اجزاء ترکیبنک اعدادی
کثیره سی اولمغله امر عظیم اوله و خصوصًا نوائب قصیره اولنلرده
فترات طویله اولسه اول حمیاتک تلاحق زیاده اولور و بحق حمیات
مختلفه ترکیب ایلسه مثلا شطر غبله ترکیب کبی اول حمّا مرکبنک اجزاسی
اولا اقلاع ایدر و مرضنه اولان صرفه باقیه قالور کرک اسه ایکی حمّا معا

مفتره

مفتره و یاخود ایکیسی معا لازمه و یاخود احدهما لازمه و آخر مفتره اولسون
و بعضلره شطر غب ایله غب آخر و بلغمیه وسوداویه ترکیب اولنور اکر ترکیب
غب ایله اولور ایسه غب اقلاع اولور شطر خالصا باقی قالور اکر شطرک ترکیبی بلغمیه
و یاخود سوداویه ایله اولور ایسه شطر غب اقلاع اولور بلغمیه و یاخود سوداویه
خالصة باقی قالور و حمّاده ترکیب وجه آخر دخی اولور اول وجه بودرکه مفتره ایله
لازمه ترکیب ایدر و ترکیب ایدن مفتره و لازمه نک جنسلری مختلف و یاخود متفق
اولور و جنسلری متفق اولنلرک دخی نوعلری مختلف و یاخود متفق اولور مثلا غب
دائره ایله غب لازمه ترکیب ایلسه نوعلری متفقدر و کذلک ایکی لازمه دخی ترکیب ایدر
و قوم زعم ایلدیلرکه ایکی لازمه ترکیب ایلمز مثلا ایکی غب لازمه اجتماع ایدوب انلر
مرکبه حمّا اولمز زیرا لازمه ده داخل عروقده اولان خلط تعفن ایدر و تجویف داخل
عروقده عفونت اولسه جملهسی فاشیه اولور ایکی موضعده باشقه باشقه عفونت
اولمق ممکن اولمز مصنف دیرکه بنم قتمده اول قوملک بو کلامی واجب دکلدر زیرا
تعفن لا محاله بر موضعدن ابتدا ایدر و بر مدت صکره و متراخیا فاشی اولور
و اشتداد و تفتیر احکام عفن اول تاریخی اوزره واقع اولور و انلرک ایچون
بحسب العفن الاول حرکات اولور پس بعید اولمازکه داخل عروقده اولان
موادک ایکی موضعنده مثلا اعلاده و اسفلده باشقه باشقه ایکی عفونت
اوله که انلرده سلطان ابتدا اوله یعنی انلرده عفونت اولا اصابت ایلیه جزء
آخردن سادر اولمیه و بعده عفونتک اولا اصابت ایلدیکی جزءلر تمدد ایدوب
انلرک اشتدادلرینه فترت کلدیکده جوانبنه اولان جزءلره تعدی ایلیه و انلر
ایچون تفتیر و اشتداد تاریخ اول تاریخده متحد اوله لر و کذلک ابتداده
و تبعیتده دخی متحد اوله لر و بو موداسی دا ایدن قانونک عبارتی بودر و قد زعم
ان اللازمتین لا یترکبان مثل غبّین لان المادة اذا کانت داخل العروق لم یمکن
ان یختلف ما یقع فیه العفن بل العفن یکون له فاشیا فی الجمیع ولیس هذا
الرأی مما یجب لا محالة عندی لان التعفن لا محالة تبتدئ من موضع ثم یفشو
ثم یجری احکام الاشتداد والتفتیر علی تاریخ العفن الاول ویکون له حرکات

بحسبه فلا يبعد ان يكون له عفن له سلطان ما يبتدئ في جزء من
المواد ليس سلطان ما يتبع غيره وان يتبع معا فيكون تاريخ تفتير
واشتداد اشهر وحميات تركيبك اصنافي اوچ صنفدر متداخله ومتبادله
ومشابكه در متداخل اولدركه احدهما نك اخر اوزرينه قبل الاقلاع آخر
داخل اولور ومتبادله اولدركه احدهما نك اقلاعندن صكره آخر احذ
ايدر ومتشابكه اولدركه معا اخذ ومعا اقلاع ايدر وچون حما طبقه اولوب
انده نافض اولمسه ولكن عرق اولمسه وياخود نافض كثيره ده عرق واحد
اولسه اول حمانك تركيبنه سن شهادت ايله وكذلك سن مطبقه ده
افراط اوزره اطرافده برودت رؤيت ايلسك بينه تركيبنه شهادت ايليه
اما برودت اطراف وتقبض قليله ايسه تركيبنه دلالت ايلمز بلكه بلا تركيب
ياكثر مطبقه ده هي قليل برودت وقليل تقبض اولور شطر غب بيانندهدر
شطر غب بر حما مركبه در كه انك تركيبي ايكي حمادن اولور انك برسي غب واخرى
بلغمي اولور ويوم واحد ده غبك وبلغميه نك معا نوبتي اولور واول مركبه
تركيبك اصناف ثلثه سندن هر برى ايله اولور بعضى متداخل وياخود متبادل وياخود
مشابكه سبيلنجه اوزره تركيب ايدر وانلردن تعرفي اصعب ولان متشابكه
وبعضى متبادل اولور وشطر غبك اول ايكي حمالري بعضى غب وبلغمي حمالرك اكثيسي
هي معا لازمه اولور متميزان اولان صفراء وبلغمك داخل عروقده تعفنلري سبيلنجه
ايله وبعضكره اول ايكي خلط خارج عروقده تعفن ايتمكله ايكيسنده هي اقلاع
اولور وبعضكره صفراويه داخلده تعفن ايتمكله لازمه اولوب بلغميه هي خارجده
تعفن ايتمكله مفتره اولور وبعضكره عكس اوزره اولوب بلغميه لازمه وغب
مفتره اولور واطبا بعضكره ديرلركه اكثري شطر غبك تركيبي اصنافندن
غب خارجه وبلغميه داخله دن مركب اولان صنف شطر الغب الخالص اولور واصنافي
سائره سي غير خالصه اولور انلرك بو كلامي اشتغال لايق دكلدر وبعضكره
شطر غبده عفونت صفرا اسبقدر وبعضكره صفرا وبلغم معا تعفن ايدروب
متوافي ومتساوي اولورلر وكذلك بعضكره بلغميه حمانك مادهسي غالبه وبعضكره
صفراويه

صفراويه حمانك مادهسي غالبه اولور وايكي حالده هي مادة بلغميه صفراويه
حمانك نوبتي اطول وبحرانلري ابطأ ايدر واما مادة صفراويه عكس اوزره
بلغميه حمانك نوبتي اقصر وبحرانلري اسرع ايدر وبعضكره شطر غب طويله
اولوب تطوير آيه قدر ممتد اولور وبعضكره شطر غب مرضحاد اولور وبعضكره
اقتل حميات اندن اولور دقه وامراض مزمنه عروه يه مؤدي اولمغله شطر غب
علاماتيدر ذكر اتي علامات شطر غبك اخص واول علاماتيدر وجمع هذا علامات
كافيه دكلدر بلكه قرائن اخرايه محتاجدر واول علامات بونلردر ايكي كونده برنده حمانك
نوبتي نوبت غبدن اطول واعراضي اعراض غبدن اسكن اولور ويوم اخرده
نوبت اخف واعراض اقل اولور وانده قشعريرت اكثر امرده مرارا تكرر ايدر
ايكي مادهنك تصادمي سبيله وياخود احدهما نك اخرى اوزره دخولي سبيله
وبعضكره تكرر قشعريرت اوچ دفعه اولور وبعضكره اعضا تسخن ايدروب
هنوز قشعريرت باقيه اولور وبو حللوا احوال انجق شطر غبده اولور زيرا
شطر غبده بدن نقاء تام ايله تنقيه اولنمز وانك زمان ابتداسنده وزمان
تزيدنده اضطراب شديد اولور خصوصا شطر غبده تشابك اوله وياخود
تداخل اولمه متشابك ومتداخل شطر غبك ابتداسنده وتزيدنده اضطراب
اشد اولور واول وقتده قشعريرته عودت اولور ومنتهي اطول اولور وهر تحيي
بدن تسخن ايلديكه سن ظن ايلسك كه اول سخونت حما سخونتي اولور سخونتيه
منتهيدر اول حالده سن قشعريرته معاوده رؤيت ايدرسن وبو حالت
اخلاطك مجاهدهسي ايله اعراضك مجاهدهسندن حادث اولور وشطر غبك
اوقات جزئيه واوقات كليه ده منتهالري ياكثر بلغميه حمالر اول ايكي منتهاسنه
اول واسرع اولور ومرارية حماسنك منتهاسندن ابطاء اولور زيرا شطر
غبده حرارت انجق كرايله منبسط اولور مرارية كبي سهولت ايله منبسطه اولماز
ولحاله منتهاسي مراريه دن ابطاء اولور ومنتهي فتنه شطر غبك حرتي شدتده
اولور وكذلك بو حمانك انحطاطي هي طويل اولور زيرا انده وقفات اولور واول
وقفه لر ايكي ماده بيننده اولان منازعه ايجاب ايدر وبو حمانك عرق ايله فتراتي قليله اولور

جهة

وبوحما آیامندن یوم ثالث یوم اوله ویوم رابع یوم ثانیه یه مشابه اولور
وحمانك شطر غب اولدیغنه وجوه شتی ایله استدلال اولنور من جهة العادات
ومن الاعراض اولان ادله ایله استدلال اولنور اما من جهة العادات اولنلر
بودرکه بر انسانك بدننده صفرا کثیره اولوب انده عفونت اولور واول مثللو
انسان ترفه ایدر و ترك ریاضات ایدر و اغذیه دن واصناف تربیه دن
بلغم مولده اولان اشیایی استعمال ایدر ولا محالة اول انسانده شطر غب حادث
اولور و یاخود بر انسانده بلغم کثیر اولوب انده عفونت حق اولور بعده
اول انسان ریاضتی اکثار ایدر و اصناف تربیه دن صفرایی مولد اولان
اشیایه تعرض ایدر و یاخود اول اشیایه تعرض ایلمز ولکن صفرا احداثی
سنی ایجاب ایدر و صفرایی ایجاب ایدن سن اول انسانك سنیدر که رطوبتك
غلبه سی وقتی اولان سن طفولیتی تجاوز ایدوب سن شبابه داخل اولور
و یاخود اول انسانك سنیدر که شباب وحدت مزاج وقتنی تجاوز
ایلیوب سن کهولته داخل اولمش اوله اما شطر غبه اعراض ایله استدلال
ما یبرز مثللو
نبض و بول و برز ایله اولور اول ما یبرزدن کرك ایسه قیء و کرك ایسه
براز اولسون و کذلك حال نضج و علامات نضج ایله اولنان استدلال
مثللولر اولور و کذلك حال لمس و حال قشعریرت و حال نافض و اوقات
و نوائب احوالی ایله استدلال اولنور و بالجمله بو استدلال اعراض ایله
غبه اولان
استدلال قبیلندن اولور اما نبضك شطر عظم و سرعت و تواتری غبه
اولان عظم و سرعت و تواتردن اقل اولور اول اوج نبضك اضدادی
شطر غبده بلغمیه ده اولان اضداددن اقل اولور اما بول بطیء النضج
اولور و بو حماده قیء مختلط اولوب انده مرار و بلغم اولور کذلك براز دخی
مرار و بلغم ایله مختلط اولور اما تسخن و تبرد و عطش و قشعریرت
و اوقات و نوائب احوالی بز انلردن ما وجهیله بونلردن اقدم بیان
ایلدك و شطر غبك ماده لری اولان صفرا و بلغمك قنقیسی غالب
ایدیکنه وقوف صفرا و بلغم ادله سندن قنقیسی غالب ایدیکنه وقوف

حسیله

حسیله اولور زیرا قچن بلغم غالب اولسه نوائب اطول و اقشعرار اقل و مطلقا تضاغط
و خصوصا تضاغط نبض اقوی و برد قبوله اطرافده سرعت و اوائل مرضده بردی
قبول ایدوب علی تبردها اطرافك بقاسی ابطاء اولور و کذلك ماده سی بلغم اولنلرده عطش
اقل و قیء مرار اقل و بولنده بیاض اشد و نجاحت اشد و عرق اقل و انك سنی
سن صبی و یاخود سن شیخوخت اولور و بعضلرده بلغمه مزاج بدن و عادت و عمل
العادت جریان ایدن سنلر حق دلالت ایدر اما غلبه صفرا اولدیغی ایسه انده شطر غبك
نوائبی اقصر و اطرافك تسخنی قبولی اسرع و عطش و قیء مرار اکثر و عرق اغزر یعنی
اکثر اولور و بعضلرده اولا قشعریرت تند صایره اولور و صکره نافض کبی بر نسنه یه صایره اولور
و کذلك بولنده صبغ اشد و سنی اشب اولور و بعضلرده اکر عادت و عمل اجار اولان
سنلر حق دلالت ایدر اما اول ایکی خلط برابر ایسه یعنی بلغم و صفرا برابر ایسه انلرك
دلائلی حق موازن اولورلر و انلرده قشعریرت تامه وصرفه اولوب نافضی اولمازدی
متعدد ... اولماز و اکر شطر غبك ترکیبی دائره ایله ... ببعضها ایسه اکثر الناس که
شطر الغب الخالصه اسمنی مخصوص قیلدیلر و اکر انده بلغمیه لازمه و صفراویه دائره ایسه
انده مع ضعف نافض اولور زیرا انده خارج عرق و قیء اولان ماده صفرا اولور و من جهت
البلغم صفرانك بحسب اللذع ایجاب ایلدیکی نفض و رعده یه معارض خارج عرق و قیء
نفض
بر شیء بولنمز و لا محالة صفرا انفضل ایدر ولکن آنك جمع ضعف اولور و بعضلرده انده
برد و قشعریرت تکرر ایدر ماده تغلظ ایدنجه قدر و انلرده احشانك و بطنك حرارتی معبرد
الالم کثیره اولور و نبضلر صغر و تفاوت اشد اولور و اکر صفراویه لازمه اولوب بلغمیه دائره
و نائبه ایسه انده نافض اولمز و قشعریرت حق کثیر اولماز و آنك نبضی اعظم و اسرع
و کرب اشد اولور و اکر شطر غبك ترکیبی ایکی دائره دن ایسه البته انده نافض اولماز و غب
لازمه یه بلغمیه دن مقدم خفت عارض اولور هر نه قدر بلغمیه نك رجوعندن مقدم صفراویه
رجوع ایلمز ایسه

شطر غبك معالجاتی بیانندهدر

شطر غبك معالجاتنده واجب
بودرکه انواع استفراغات ایله ماده سنی استفراغه عنایت شدید اولوب اسهال و تقیئه
و ادرار و تعریق ایله استفراغ اولنه و بو وجوهله استفراغه عنایت نطفئه یه عنایتدن
اکثر قیلنه و مسهلاتی تلوم و نضجه انتظار اولنه ولکن استعمال اولینان مسهلات ملینات

ومطلقا جفندن اولوب ماده يي تليين واطلاق ايليه ومشوشه ايليه وماده بلغم ملين
اولان جمع الجلنجبين استعمال اولينه ماء لبلابدر واكر غالب صفرا ايسه انلرك ملیناتي ترنجبين
وشير خشت ونقوع تمر هندي وشراب بنفسج اولور اكر بلغم وصفرا اول ايكي خلط متساوي
ومتكافئان كبي اولورلر ايسه انلرك ملیناتي صفرا وبلغمك هر برينك ملیناتندن مركبه
اولنلر اولور وقچن ماده نضج بولسه قوي مسهلات ايله استفراغ اولنمق جائز اولور
وجمعده غالب اولان ماده نك حقيقاتي ايله اولور يعني ماء جبل سكنجبين حار ايله
وسكنجبين ماء حار ايله تقيئه اولنور وكذلك ادرارده جزرا معتدل ايله اولنور
وقبل النضج مطبوخات سقينه سرعت اولنسه سرسام خوفي اولنور اما فتنه
سكوكي طريقنده ماده نك اصلاح وانضاجنه نافع وافاتنه تدارك وتلافي ايدن
ادويه لر افسنتين مثللولردر ولكن انلرك استعمالي يوم سابعدن وظهور نضجدن
صكره اولوردر رومي وجيد اولان افسنتين استعمال اولنور وقبل النضج عجله اولنوب
افسنتين استعمال اولنسه خلطي تحريك ايدر ولكن استفراغ ايلمز وبنا على ذلك
كرب وغم وغثيان احداث ايدر وبعده حرارتي ايله عملن اعاده ايدوب ماده يي تجفيف
وقبض وتبليد ايدر وجالينوس كه متقدم اولان اطبا شطر غبده اول ماء شعير
ايله معالجه ايلديكه انزه فلفلدن بر قوت اوله اقل زمان اطبالرندن بعضلر
ديديكه جالينوس سهوده امعان ايلدي واول سهوده وقوف ايدوب تعجب اولنجق
وجه اوزره باقي اولدي وبلمديكه فلفل حمايي التهاب ايدر وماء شعير ماده يي تبليد
ايدر مصنف دير كه جالينوسه بو مقالنده معارضه ايدن كمسنه بر وجه اوزره
خطا ايلدي كه انلرك خطاسي باكلر جالينوسك بو مقالي حقنده ظاهر اولمز بلكه بالجمله اطبانك
عطاسي اولوب دستور العمل ايلديكلري قانون حقنده ظاهر اولور اول قانون
بودر كه قچن طبيعت مواد مذكوره اعتنالره مقاومت ايچون منتصبه ومتنهضه اولسه
واجب اولور كه اكا معاضده اولنه وانلرك معاضده سي مبردات ومسخناتدن مركبه ادويه
ايله اوله حتى طبيعت ايكي قوتي تفريق وتمييز ايدوب مبردي حاده وناحيه قلبده استعمال
ايليه ومسخناتي ماده ده استعمال ايليه ومبردات ومسخناتدن تركيب اولينان ادويه
ماعدا دوا ايله شطر غبه كيم تراويه قادر اولور كه حتى اول مركب ايله معالجه ايدنلر

معالجه

استعمال [illegible]

تغيير وتحطئه واكر طبيعت ضعيفه اولوب دواء مركب مذكورده اولان ايكي قوتي
تمييزه قادره اولمسه اول مثللو طبيعه ضعيفه غير دوايي استعماله قادره اولمز
بس شطر غبده مركب مذكوردن ماعدا ايله تدبير ايدنلر وجوه اخر ايله خطا ايلديلر
آني بيان ايله تطويل كلام ايدنلرك مسلكنه سلوك ايلمزز واول متعنت ديديكه شطر غب
معالجه سنده واجب اولور كه كرفس وشبت كبي تسخين قويسي اولميان مطلقا استعمال
اولنه وبيلمديكه فلفلده تقليل اولنمغله تسخين منكسر اولور وتقليل سبيله تلطيفي كرفس
كثير تلطيفندن ناقص وقاصر اولمز وماء شعيرده اكم عضد ومعين اولوب
قوتنه اعضايه ايصال ايدر وافراط قوتي هدم ايدر ومواد نفع ايدر فلفلك قوتي
ماده يه نفوذ ايلسون ايچون والحجب العجاب بودركه اول متعنت جالينوسي فلفلك
مذهب حما ايديكي جهله نسبت ايدوب بوامرده غفلتر اولنلر معدندندر عد ايلدي ذكر اولينان
فنوا ايله افتا ايلديكي وقتده اما شطر غبده ادويه مركبه دن استعمال اولنجوق والر
اقراص افسنتين واقراص الورددر شطر غب ايچون اقراص جيده وخفيفه نسخه
سي بودر ورد احمر سوس هر برندن دورد ترنجبين اوچ سنبل عصاره الافسنتين
طباشير هر برندن ايكيشر درهم بو مذكورلردن اقراص اتخاذ اولنور كذلك ورد
النر بزر حماض صمغ هر برندن دورد رشا اوچ انبرباريس طباشير بزر حمقا هر
برندن ايكيشر كثيرا زعفران سنبل راوند هر برندن بر دكافور ايكي دانق بو مذكور
اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور اقراص اخرى شطر غبده بو اقراص حتي اولور
خصوصا اول حما ايله اسهال وسعال اوله سنبل طيب عود زعفران انبرباريس
وياخود انبرباريس عصاره سي هر برندن اوچر را ونرد ورد طباشير ورد با قماحه
لك صمغ مقلو كهربا هر برندن بشر درهم حماض بزرينك مقلوي النر طين رومي
بدر بع مذكورلر اخذ اولنوب انلردن اقراص اتخاذ اولنور نسخه جيده اخرى
ورد احمر النر درهم انبرباريس صمغ بزر حماض هر برندن دورد ر سنبل غافت طباشير
بزر حمقا حب القثا هر برندن ايكيشر درهم بزر هندبا بزر الكشوث هر برندن
برر بوچق درهم رب السوس بر درهم افيون نصف درهم بو مذكورلردن
بعد الجمع قرص اتخاذ اولنور حب جيد بو علته وجميع فرمناتكه واحشايه موذيه اولان

حمیاتده وخصوصا بلغم اغلب اولنلره بو حب جیدا اولور صبر مصطکی هلیلج اصفر راوند عصارة الغافت عصارة الافسنتین ورد وزنلری برابر زعفران نصف جزؤ بو مذکورلر اخذ اولنوب اندن ماء هندبا ایله حبوب اتخاذ اولنور وشربة واحده سی ایکی درهم مقداریدر سکنجبین ایله استعمال اولنور **نسخهٔ جیده** بو نضج قریب اولدیغی وقت استعمال ایدرلر صبر مصطکی عصارة الغافت عصارة الافسنتین ورد وزنلری برابر اخذ اولنور ونصف جزؤ زعفران خلط اولنوب ماء هندبا ایله حبوب اتخاذ اولنور شربت واحده سی ایکی قیدشوب درهم سکنجبین ایله شرب اولنور

نکس بیانندهدر نکس حما اصلدن زیاده شرلو اولور ورأی صواب بودرکه نکسده معالجه سنه مبادرت اولنمیه اول نکسک امری بو وجهله ظهور ایدنجه قدر توقف اولنه زیرا اکثرا مرده نکس لا محاله خبیث اولور فن اول تمام اولدی ولله الحمد دائما

کتاب رابعک فنون سبعه سندن فن ثانی تقدمهٔ معرفت و احکام بحرانده اولان کلام کلیدر اولدخی ایکی مقاله یه مشتملدر مقالهٔ اولی بحران وبحرانده اولان استدلالک مذاهب وطرقی وخیر وشره استدلال طریقلری و بحرانک اقسام واحکامی بیانندهدر **فصل فی المقدمه** بیز بو فنده بحرانک احوالنی وایامنی ونفس بحرانک علامتنی ونضجک علامتنی و دلائلندن هر برینه خاص اولان احکامنی وجودت ورداءتنی علامتنی ذکر ایدرز و بو مذکورلر برازامور تقدمهٔ معرفته جاری اولور وتقدمهٔ معرفت مریضک حالی زمان آتیده اقبال وهلاکدن قنقیسنه رجوع ایدجکنه حالا موجوده اولان ادله دلالتلری ایله حکم ایتمکدر لوقوتنک قوتی وثباتی وسقوطی مثللو ایله اول احکام وقت بحرانده وجه بحرانه یعنی بحرانه وجنبا اولیجاغنه وشتا ولمیجاغنه استدلال اولنور اسهال اولوب قیئله او لمیجاغی معلوم اولور مثلا **بحرانک ماهیتی وحقیقتی واقسامی واحکامی بیانندهدر** بحران فصل فی الخطاب دیرلر بس بو طعنایه موضوع اولان لفظ بحرانی معنای معروفده استعمالنک وجهی وتأویلی بودرکه بو معروف معناده معنای فصل موجوده در زیرا برکله هلاکی فصل ایدر هر نه قدر خطاب معناسی موجوده دکل ایسه و بحرانک معنای مشهوری مریضک عروض اطاده

دفعهٔ صحته ومرضه جانبلرندن برینه تغیر بر ویجر انلک دلائلی وادراک ایلر ایله طبیب ملکی سکونته واصل اولور و بو توضیح وبیانی بودرکه بدنده قیاس ایله مرض مدینه یه و قلعه یه قیاس ایله اولان عدو وخارجی منزله سنده اولور وطبیعت اول قلعه یی محافظ اولان سلطان منزله سنده اولور و بعضکره عدو ایله سلطان اراسنده مشاجرات خفیفه اولور که اکثر اعتداد واعتبار اولنماز وبعضکره دخی بینهما ده قتال اولور واول قتالک وقت اشتدادنده برازاحوال واسباب حادث اولورکه انلر اشتداد قتاله علامت اولور مثلا نقع هایج و دغر وخوف وصراخ وسیلان دما مثللو نسنه حادث اولور واول سلطان عدو اراسنده فصل وغلبه قدر محسوس اولمیان زمانده وکاه آن واحدده اولور اول آنده سلطان حالی غالب اولور ویاخود عدو باغی غالب اولور وایکی حالکده انلردن برینک غلبه لری بعضکره تامه اولور بو صورتده طرف اخرده هزیمت دخی تامه اولوب مدینه ایله غالب قنقیسی ایسه آنک بینلر تخلیه اولنور وبعضکره دخی غلبه ناقصه اولوب انده هزیمت اولور ولکن اول هزیمت دخی کامله اولمغله کر ورجعته مانع اولماز حتی منهزمین تجمع ایدوب مرة اخری ومرارا متعدده قتال وقوعی جائز اولور و بو صورتده فصل قتال اخیرده اولور وبنکیم سلطان باغی اوزره غلبه ایدوب باغی یی نفی ودفع ایلدیکنده یه طرد کلی ایله طرد ایدر حتی اول مدینه نک فناسندن وتوابع وفروعاتندن واکه متصله اولان نواحیلردن اعدایی ابعاد واهالیلرینی اراحه وشاد ایدر ویاخود طرد غیر کلی ایله طرد ایدوب عدوی مدینه دن تخلیه واماله ایدر ولکن مدینه یه متصله اولان نواحی واطرافدن تخلیه حاصل اولماز کذلک بحران جیدی اتیان ایدن طبیعی قوت قریعه بدندن یعنی قلبدن وسائر اعضاء رئیسه دن وکذلک نواحیسندن یعنی اطرافدن ماده موذیه یی کلیا دفع ایدر ویاخود قریعهٔ بدندن دفع اطرافدن دفعه قادره اولماز طرددن عاجزه اولور بلکه مادهٔ موذیه قریعهٔ بدندن اطرافه صایره اولور و اکا بحران انتقالی تسمیه اولنور وهر مرضکه زائله اولور آنک زوالی یه علی سبیل البحران اولور

وياخود على سبيل التحلل اولور مادّه بير آيينه تحلل ايدوب تدريج ايله
فانى اولور و يجب التحلل مرضلك زوالى اكثر حالده امراض مزمنه ده اولور و مواد
بارده ده اولور و اوجهالم مرضلك زوالنه امر علامتها هاليه تقدم ايلمز و حركات
صعبه سى اولماز و كذلك هر مرض كه عطب و هلاكه مؤدّى اولور آنك اهلاكى دخى على
سبيل البحران اولور وياخود على سبيل الاذبال اولور على سبيل الاذبال اهلاك
بو وجه اوزره اولور كه قوت بير آيينه تحلل ايدر حتى كلياً فنا بولدقده عطب
حادث اولور و بحرانلك افضلى اولدر كه انسه تام و موثوق به اولور بيّن و
ظاهر و سليم الاعراض اولوب اول اعراض ايامى انذاردن بركونده انذار اولمش
اوله و اول بحران يوم محموده ده واقع اوله و بحرانلر هر برى يا جيد وياخود
ردى اولور و جيد و رديدن هر برى يا تام وياخود ناقص اولور
و بحرانك تام وجودتى طبيعتك مادّه يى دفع كليسى ايله اولور وياخود انتقال
ايله اولور و بحران ناقص ندر تحلل طريقى ايله مرضلك زوالى و اكر يجب التدريج
مادّه تحلل ايدر ايسه بحران جيد ناقص اولور و اكر يجب التدريج قوت تحلل ايدوب
اذبال ايدر ايسه بحران ردى ناقص اولور ... و بحران ناقصك يومى بحران تامك
يومنى انذار ايدر اكر اول بحران ناقص كوننده ... ايدر حكم وجه اوزره
انذار واقع اولور ايسه و اول وجه بحران و انذار بيانى اولنديغى محلده انشاء الله
ذكر اولنور و بحران ناقص يومنك بحران تام يومنى انذارى جميعاً جيد و ردى
بحرانلرده اولور بر بينه مخصوص دكلدر و امراضك موادى حادّه و رقيقه اولور
ايسه و قوت دخى قوى اولور ايسه اول مرضده بحران تام و دفع كليسى توقع
و انتظار اولنور و امراضك مادّه سى اغلظ اولوب قوت ضعيف اولور ايسه
بحران انتقال ايله توقع و انتظار اولنور و بحران تامك احوالى دخى مختلفه اولور
زيرا انك مادّه سى سند شديده اولور ايسه عرق ايله بحران ايدر اكر اول مادّه نك
مقدارى قتى ذكر اولنان مقداردن دون اولوب و لكن حادّه اولور ايسه رعاف
ايله بحران ايدر و اكر مقدار مذكوردن دون اولوب حدّت اولماز ايسه ادرار
ايله بحران ايدر و اكر مادّه ده رقت بوعيب اسهال ايله بحران ايدر و معلوم اولا كه
و قيئله

اولان رقت

بحران انده انفتاح بلا بحران انفتاحه معتاد اولنلرده اولور

بالجمله مخاط و اذنك مدّه سى و عينك رمص و دمعى امراض اسبابى بحرانده مجروب
اولور و كذلك نفث امراض صدرك بحرانى اولور و دم باسورك انفتاحى و امراض
كثيره ده بحران جيد اولور ... اكثريا دم ... باسورك انفتاحى معتاد اولنلره
بحرانده انفتاح اولور و بحرانلك احدى و فصله اقربى رعاف اولور زيرا رعاف
مواد كرّه ى واحده ده نفض ايلمك مبلغنده بالغ اولور و رعافدن صكره احكم بحرانلر
اسهال و بعده قيء و بعده بول و بعده عرق و بعده خراجات اولور و خراجات
بحران انتقال قبيلندن اولور و بعضكره مصادف اولوب خراجات بحرانده
عرقلر اقوا اولوب ابتلاى امراض فعته زائل اولور اكر سليم اولور ايسه و اكر اول
خراج بحرانده رد ايسه اعضاى اماته ايدر زيرا خراجات ايله بحرانك اصنافى
شتّاسى اولور دماميل و دبيلات و طواعين و نمله و جمره و نار فارسيه و آكله
و جدرى و خوانيق و بونره كثيراً واقع اولان قروح اولور و بعضكره بحران وياخود
بحرانلر برشى عضل و عصبى تعقيد ايله و اصناف جرب برصنفى ايله
و قوبا و سرطان و برص و غدد و فيل و دوالى و انتفاخ الاطراف و امثالى اولور
ايله دخى اولور و انتقال اصنافنده اولور اول بحرانكه خراجه مؤدّى اولمز بلكه
لقوه و تشنج و ظهر و ورك و ركبا و حاجبه و يرقان و داء فيل مثللو خللر
اولور و معلوم بيوريلكه انتقال ايله اولان بحرانده انتقال واقع اولور نجه
مرضلر برى و عافيت حاصل اولمز و لكن انتقال حاصل اولديغى اول انتقالك
تفرّد ايدوب عضوده خراجك و خراج مثللو ... لرك وقوع بعضكره عافيتدن
صكره اولور و احمد انتقالات اسفله انتقالدر و كذلك خروج و انتقالك
احمدى خارجه اولوب بعد النضج واقع اولنلردر و اعضاى شريفه دن بعيد
اولنلردر و تشبيه قلعه ده محاصره ايدن جيش اعدا ايله سلطان حاميلك
محاربه و مقاتله سنه مشاهد ايدنلر مشاهد ايلديكى علامتلر سلطان
حاميلك غلبه سنه وياخود نعوذ بالله عدو يا غلبه سنه استدلال
ايلديكى كبى كذلك طبيب ايجون دخى احوال بحرانده مشاهد ايلديكى علامتلر بحرانك
جودتى و طبيعتك غلبه سنه وياخود بحرانك رداتى و مرضك غلبه سنه استدلال ايليك و ادرار

وتنكيل عدو باغي مرتبه سنه نهب وغارت ومتلحرزه ومطاعنه ده امعان ايدوب
محافظلرين تضييق ايلسه وعلى غفلة من اهلها فتنه طرف طرف ثوران و وقع
شديد علاماتي ظهور ايدوب هنوز محافظ حاميسنك اعتاد عتادي والاتن استعمال
تمكن واقتداري اولمسه بو احوالي مشاهده ايدن كمسنه محافظك سوء حالي ورداءت
احوالنه استدلال ايلديكي كبي وبونك ضدنده يعني عدو غافل ايكن وجه مشروح
اوزره سلطان محاميسنك عدويه غارتني مشاهده ايدنلر سلطان حاميسنك
جودت حالنه مستدل اولديغي كبي كذلك مرض ذكر اولنان علامات بحرانيه قبل وقوع النضج
تحريك ايلسه اول علامات قبل النضج ظهوري بحرانك رداءتنه دلالت ايدر و اول علامات
ظهورنده نضج تاما موجود ايسه بحران ناقصه دلالت ايدر و اگر اول علامات ظهورنده
نضج تام وكامل ايسه اول علامات بحران تام وجيده دلالت ايدر و بحران تام مرضك
منتهاسنده اولور و بعضلره مرضك انحطاطي وقتنده اولور و بناء عليه بر دخي شديد
بحران تاقي عايق اولور زيرا بر دخي سبيله مرضك انتهايه بلوغي عسر تلو اولور و
انحطاطه بلوغ وقتنده ميسر اولور و اكثر احوالده طبيبه واجب بودر كم بردك
ضررين تلافي وتدارك ايدوب موضعين تسخين ومريضك بطننه عرق ظهوره بدء
ايدنجه قدر دهن حار صب ايليه و تجن عرق ظاهر اولسه صب دهندن امساك
ايدوب عرقي مسح ايدر و موضعي بردن محافظه ايدر و معلوم بيورلمه كه
تجن بحران وقت معتادده حركت ايلسه يعني اول ايام واوقاتده حركت ايلسه كه
انده باذن الله تعالى مرضك حالنه و وقت و زماننه اعتبار ايله استظهار
مرض انهاض ايلمكده طبيعتك عادتي جريان ايلمش ... اولسه اول بحران
مرجو اولور و اگر اول مناهضه قبل الوقت يعني اول امتلاء مرضك من تلقاء نفسه
نفسه مناهضه سي وقتندن مقدم اولسه اول مناهضه بر نوع مناهضه در كم
اني مرض اضطراب سبيله اخراج واظهار ايلمشدر و اول مناهضه مزاحمه
مرضك شدتنه وماده نك انتقالنه دلالت ايدر مثلا فم معده يه ماده ايذا
ايلسه قيء حركت ايدر و ماده قعر معده يه ... ايذا ايلسه اسهال حركت
ايدر و ماده نك سعال و عطاس احداثي دخي بو منوال اوزره اولور و كذلك تجن

دلائل

دلائل دلالت ايلسه كه بحران يوم معين معلومده اولور مثلا اون دورد نجي كونده
اولور ولكن اول كون اوزره تقدم ايدوب اندن اول اولان ايامك برنده مبادي
بحران ظاهر اولسه اگر اول يوم باحوري ايسه يعني ايام بحرانيدن بر ايسه
مثلا فرض مذكور اوزره اون دورد نجي كوندن مقدم اولان اون برنجي كونده حركت
ايلسه دلالت ايدر كه واقع اولان بحران ناقصدر تام دكلدر ظهورنده قدر بعضلره
اول بحران ناقص جيد اولور ايسه لكن انده دلالت اولور كه مناهضه يه موجب طبيعتك
تعجيله حمل ايدر بر سبب واردر سبب بو بحران ناقصدن مرض خبيث ايسه انده
بحرانك جودتي رجا اولنمز واگر مرض سليم ايسه انده اولان بحران تام اولمق رجا اولنمز
اولنور و بالجمله هر مرضده منتهادن و بحرانك حركاتنه مستحق اولان كوندن مقدم اول
مرضك بحراني حركت ايلسه اول حركت استعجاله مرضك قوتي ويا خود حركتنك شدت
وحدتي سبلر ايله اولور ويا خود اول سبب خارج ايله اولور كه اندن ساكن اولان
مواد واعراض ازعاج اولنوب حركت ايدر مثلا ماكول ومشروب ورياضتده خطا ونوم
كبي ويا خود عارض نفساني كبي كه نسنه لرده واقع اولان خطا كبي وعوارض نفسانيه نك
بحراني تحريكده وجهتي تعيينده دخلي واردر زيرا مريضه عارض اولان فزع بحراني
اسهالي و قيئي و بولي قيلر و مريضه سرور عارض اولسه بحراني عرقي اولور انيكچون كه
فزعده روح داخله وسرورده خارجه حركت ايدوب رطوبت دخي اكا تابع اولور و قبل
الوقت استعجال ايدن مناهضه قوتي اخاره واضعاف ايليوب اول قوت دون
المنتهى ثابت اولمسه موتنه دليل اولور و قبل الوقت واقع اولان مناهضه ده قوتده
وقت منتهايه قدر بقيه بولنيور ايسه انده سلامت اولور و معلوم بيورلمه كه بحران
دائره نك اقلاع زماننده ولازمه نك اشتدادي فترتي زماننده غالب حالده واقع
اولمز واولوقتلرده بحرانك وقوعي نادر وقليل اولور و اقلاعده وقوعي تفتيرده
وقوعندن اقل اولور و اركاغانيس نام طبيب بالجمله تجاربنده زمان اقلاعده
وقوع بحراني ايكي دفعه و جالينوس بر دفعه رؤيت ايلديلر و افضل بحران اول
بحراندر كم منتهاده حقيقة واقع اوله و اگر تقدم ايدن بحران موثوق به و معتمد بحران
دكلدر و بلكه بحران حقيقي اولان بودر كم منتهايه تقدم ايدن بحران تكه بحران ناقص اولور

ویاخود ردی اوزعاجی اولور اما زمان ابتداده بحران اولمز واکر اول وقتده بحران
اولور ایسه البته مهلک اولور والحاصل اوائل مرضده علامات بحرانک عروضی هلاکه
دلالت ایدر و زمان تزیدده عروض اکر بحران محمود ایسه بحران ناقصه دلالت
ایدر واما وقت انحطاطده بحران قطعا واقع اولمز و زمان انحطاطده موتک
وکذلک بحرانه مشابه حالک احیانا کیفیت وقوعی بوندن بعضکره اسماکله
بز بیان ایلرز و معلوم بیوریله که امراض سلیمه ده بعضکره بحران وقتنک
تاخر ایدر زیرا مرضده اولان سلامت حسبیله طبیعت ایچون حرج اولمیوب
تمام نضج حاصل اولنجه قدر مصابره ایلمک اکا ممکن اولور واکر مرض قتال اولور ایسه
لامحاله انک بحرانی تقدم ایدر و سبیل تحلله اولمیان مرضلک صاحبی مرض منقضی
اولمز الا استفراغ محمود ایله و خراج محمود ایله اولور اما تحلل خلاص و ذبول مهلک
اولدیکینه اعراض هائله و استفراغ محسوسه تقدم ایلمز و معلوم اوله که امراض
مختلفه اولورلر انک کیمیسی ابتداده حرکت ایدر و صکره هادی و ساکن اولور و کیمی
عکسی اوزره اولور و چوق واقع اولور که ماده انزفاع حضر اولان جهته ماده نک
انزفاعی ایله بحران واقع اولیجغنه ادله دلالت ایدر و اول وقتده واجب اولور که اول
جانبده اوزره اولان عضو تقویت اولنه و کذلک ماده خلافی اولان جانبه امالت
اولنه و معلوم بیوریله که بعضکره حادث اولان بحران ظن اولنور که یوم سادسده در
و مع هذا اول بحران یوم سابعده اولور پس کرکدر که اول مرض تصحیح اولنه زیرا
بحران محمود اکثر کونده دزرت وقلت اوزره اولور و معلوم اوله که تغیرات مرضک
اصنافی التی صنف اولور زیرا مرض بعضکره دفعة صحته و یاخود دفعة موته
و یاخود قلیلا قلیلا صحته و یاخود قلیلا قلیلا موته و بعضکره ایکی امر مجتمع اولوب
صحته راجع و آیل و یاخود ایکی امر مجتمع اولوب موته رجوع ایدر و معلوم اوله که
بحران اسمی معتمد علیه کسنه نک ذکر اوزره لسان یونانیینده فصل خطاب
مشتقدر که احد متجادلین و احد متخاصمین مخاصم اخریه اوزره انک ایله غلبه
ایدر و بحران مرضده عمده مرضلک خروج و انفصالی اولمغله اکا بحران اطلاق
اولندی بحرانک علاماتنه اولان قول کلیدر و بحران بعضکره وقتندن تقدم

ایروب اکر لیلی ایسه نهارده و نهاری ایسه لیلده قلق و کرب و تململ و تنقل و اختلاط
ذهن و صداع و اوجاع رقبه و دوار و سدر و ایکی عینده واقع خیالات و دوی و طنین
و انفده حکه و وجهک و ارنبه انفک لوننده دفعة حمرته و یاخود صفرته تغیر و شفه ده اختلاج
و عطش و خفقان و فم معده ده وجع و نفسده ضیق و عرق بغتة عروض و نسیان
ثقل و تمددی و وجع و اختلاج و ظهرده وجع و اختلاج عضل و مغص و قرقره
مثللو علامات واقعه و متقدمه اولوب بحرانه دلالت ایدر و بعضکره نافض عارض اولوب
وقوع بحرانه دلالت ایدر و وجع اعیائی عارض اولور و نبض متغیر اولوب
اولکون بحرانه دلالت ایدر و علامات لیلیه نهاریه دن اشد اولور و بعضکره
استفراغ شانندن اولان دم طمث و دم بواسیر و کذلک اختلاف مجیب
البحران محتبس اولوب دلالت ایدر که بحرانک حرکتی اشیاء مذکورنک جهة حرکتنک
خلافنده اولور و بحران اوزره علامات و دلالاتک تقدمنده سبب بودر که مرضی فاعل
اولان ماده بر از اعراض و دلائل سبب الحرکت انده دلالات مختلفه اولور
و اول دلالاتک اختلافی ماده ده اختلاف اولمغله و یاخود اول ماده نک حرکتی
حرکتی مختلف اولمغله اولور اما ماده نک اختلافی حسبیله دلالتک اختلافی
بو وجهله اولور که چون ماده ده اولان حرکت جهت فوقده اولوب نوع مرض
و سن و مزاج و انک مثللو ادله ماده نک دعویه اولدیغنه دلالت ایلیسه طبیب عارف
رعافه توقع ایدر و اکر ماده کالاول فوقده حرکت ایدوب و لکن ادله مذکوره
ماده نک صفراویه اولدیغنه دلالت ایدر ایسه اکثر امرده طبیب قیئه توقع
ایدر و لکن رعافه مخصوص دلائل اخر منضم اولور ایسه اول رعافه
دلالت ایدر و کثیرا انک بحرانی رعاف ایله اولوب اول بحراندن مقدم اکا صفر و نار
اولان خیالات عارض اولور و هولناک و مخوف اولان بحران بعضکره امراض
خبیثه نک مواد ردیه استیصال ایله کلیا استهلاک ایدوب فی الحال عافیت حاصل
اولور و جهت حرکتک اختلافی سببیله دلالاتک اختلافی بو وجهله اولور که
ماده نک حرکتی بعضکره اعضاء رئیسه جهتنه اولور و اکا قریب اولان احشایه اولور
اول ماده متحرکه نک انلرک کندولرینه مضار و افعاللرینه آفات لاحقه اولور مثلا

جهت دماغه ناحیه دماغه حرکت ایدن ماده اختلاط ذهن وصداع و
انلر ایله برنم ذکر ایلدیکمز آفات سائره‌یی احداث ایدر وناحیه قلبه متحرک اولان ماده
خفقان وسوء تنفس وانلر ایله برنم ذکر ایلدیکمز آفات سائره‌یی احداث ایدر ویاخود
ماده اندفاع جانبنه حرکت ایدر اول حرکت هم اول حرکت هم ایکی وجه اوزره اولور
وجه اول بودر که ماده حرکتنده هر کل جهته وبعد اندفاع وبعد اخذ وبالجمله
ظاهر اعضایه متوجه اولور وآنلر بحرانی عرق ایله اولور ووجه ثانی بودر که اندفاع
ماده جهت واحده یه اخذ ایدر وهمچنین ماده جهت واحده یه اندفاع اخذ ایلسه اول ماده
ممر تنده بعضکره اعضاء رئیسه یه مرور ردن خالی اولماز مثلا ماده جهت عالیه یه اندفاع
اخذ ایلسه ممر اولان نواحی صدره واعضاء تنفسه ونواحی دماغه مرور ردن
خالی اولماز وذکر اولنان اعضایه حرکت ماده قتنده حادث اولان آفات مواددک مرورنده
هم حادث اولور وبعضکره ماده حرکت عضو رئیسه دون اولان عضو جهتنه
اولور مثلا بحران ایله مندفع اولان ماده قیئک اندفاع قصد ایلسه فم معده
جهتنه حرکت ایدر وبعضکره ماده اول عضو رئیسک جهتنه اولور که اول رئیسک
مؤنت حرکتنه احتمالی اولوب فساده سرعتی ومبادرتی اولماز مثلا ماده موذیه
حین بحرانده کبد جهتنه حرکت ایلسه انکله کبد سریعا فاسد اولماز بلکه اول ماده حتی
ویاخود مراره دن مندفع اولور وهر جهتده بحرانده مندفع اولمغه صالح بر موضع
وارد ر معده ده مرفع قیئ وناحیه رأسده رعاف ورعاف مثلا
مرافع وناحیه کبدده بول وناحیه امعاده اسهال کبی اولدیغی کبی وصورت حال بو منوال
اوزره اولدیغی محققه اولدر ایسه بعیدکلدر که مواد بحرانک هر جهته حرکت واندفاعی
ایچون بر علامت اولوب دلالت ایلیه که بحرانده متوقع اولان اندفاع
ذکر اولنان جهاتدن جهت واحده معینه قبیلندن اوله واکر بحران ردی اولور ایسه
انده هم براز علامت اولوب دلالت ایلیه که اول بحرانک جمله‌دن دائر اولان نکایتی
اولا اول مدفوع اولان عضوده اوله وبعضکره علامت واحده ماده بحران
مرافعنده هر برینه اندفاعنه دلالته صالح اولور مثلا عوارض بحرانده اولان
خفقان بعضکره ماده نک فم معده یه اندفاعنه وبعضکره هم ماده قلبه حامله اولمغنه

دلالت ایدر وبعضکره هم علامت واحده امر کلی واحد اوزره دلالت ایدر که انلرک تحتنده جزئیات متعدده اولور واول امر کلینک جزئیاتنی تعیین علامت اخری ایله تعیین اولور مثلا بحرانی
اولان صداع وضیق نفس وشرا سیفک فوق جانبنه تمددی بو حیثیتده کورلر بالجمله
دلالت ایدر که ماده فوقه تحرک ایدر وفوقه تحرک ایدن ماده نک جهت اندفاعی
بعضکره طریق قیئ وبعضکره طریق رعاف اولور وقیئدن یا رعافدن مندفع اولمغی
ذکر مرور ایدن علامت دلالت ایلمز بلکه علامت فاصله اخرایه جهت اندفاعی
فصل وتعیین ایچون حاجت اولور وبعضکره بر جهتدن سیلان معتاد اولان
مواد اول جهتدن تحتبس اولور ... اول
دلالت ایدر بحران جهت احتباسک خلافندن واقع اولور مثلا بحران جیدک
علامتی قتنده طبیعت امساک اوزره دلالت ایدر که حرکت بحرانیه فوقانیه دن
سفلانیه دکلدر بس اول بحران ادرار ایله یا خود عرق ویا خود رعاف
ایله اولور وبعضکره هم مرضک انواع جهت بحرانه دلالت ایدر مثلا کبدک جانب
محدبنده اولان ورم منخر یمیندن رعاف ایله ویا خود عرق محمود ایله ویا خود
بول ایله اندفاعنه دلالت ایدر واکر کبدک جانب مقعرنده ورم اولورسه آنک بحرانی
اختلاف وقیئ وعرق بونلر کبی برشی ایله اولور وکذلک حمای محرقه اکثر حالده عرق
ورعاف ایله بحران ایدر وآنک بحراننده نافض تقدم ایدر وبعضکره هم قیئ
واختلاف ایله اولور خصوصا غب خالص اولان محرقه نک بحرانی اول منوال
اوزره اولور وکذلک اورام رأس حماسنک بحرانی رعاف ایله وعرق
غزیر کثیر ایله اولور وبلغمیه وبارده اولان حمیاتک بحرانی البته رعاف ایله اولمز
وکذلک ذات الریه ولیثرغس هم رعاف ایله بحران اولمز اما ذات الجنب بحران
بینیه بینی اولور وچوق واقع اولور مرض اصناف بحران ایلمه بحران ایدر
اول اصنافک اجتماعی قتنده بحران تام اولور مثلا حمای محرقه اولا رعاف
وبعده انک نقصانی غزارت عرق ایله تکمیل ایدر وحامله اولان خاتونلرک
بحرانی اسقاط ایله اولور ومعلوم بیوریلکه همچنین علامات بحران تامه
اولسه جید وردی بحرانلرک بری واقع اولمغی ایجاب ایلمز بلکه اول علامت

تابع و متصل ایسه اصلا بحران اولماز هر نه قدر اوله فقط غیری اولان فقط
جید وردی بحرانلرك برینك و نوعندن اول علامات خالی اولماز ایسه زیرا بحران
سن اول مریضده عرق و قیء و اختلاف و صداع و اختلاط ذهن و سوء
تنفس و سبات و انلر مثللولر رؤیت ایلسه انك معا بحران اولور
و یاخود انلرك بحران حقیقت ایلمز ولكن بحران آتیه یه دلالت ایدر اولر ایکی
قسم اولور بر قسم فقط بحرانه علامت اولور و انده جهت بحرانه دلالت
اولمز صداع مثللو و قسم آخر هم بحرانه علامت و هم جهت بحرانه دلیل
اولور غشیان کبی و بعض علامات بحران ظهور ایدوب بحران واقع اولمسه
بقراطك ذکر ایلدیکی اوزره اول مثللو بحران موته و یاخود بحرانك عسرینه
دلالت ایدر و بعضلر دیدیکه علامات بحران اولان اموردن بر امر علیله عارض اولور
و هر نه قدر ایام بحرانده عارض اولور ایسه انك عروض بحرانك اشرافی
سببیله اولماز بلکه بحرانك غیری بر سببدن اشراف ایله اولور انك مثالی
غشی مفرطا ولور کم انك قبل النوبت صعوبت و اضطراب اولور و انده بحرانه
دلالت اولماز اغشی خالصده ایام بحرانده قبل النوبت واقع اولان صعوبت
و اضطراب قدر معتاددن زیاده اولور ایسه اکثر حالده انلر بحرانه علامت
اولور و مریضك سلامت و موتنه مؤدی بحران واقع اولیجاغنه و یاخود بحران
اولمیوب مرض مزمن اولیجاغنه دلالت ایدن سبیل و طریق سائر رهنما اهل
اولور مرضك حرکتنه و قوتنه و طبیعتنه و وقت حاضره مراعات ایلمك زیرا
بو مراعات ایله سنك معلوم اولورکه علیلك حالی بین الماده و الطبیعه مصارعه
قویه یی ایجاب ایدوب اول مصارعه احدهما نك غلبه سنه و صحت و موتك بریله
حصولنه و یاخود بینهما مصارعه قویه یی اولا احوال ایجاب ایلمیوب ماده ایله
طبیعتك مصارعه ضعیفه لر تکافیء اوزره اولوب مرض مزمن اولیجاغنه
مؤدی اولور و معلوم بیوریلکه جودت بحرانك دلائلی طبیعتك استیلاسنه
دلالت ایدر و اول دلائل تخلف اولماز و بحرانك ردائت و نقصانی ادله سی براز
دلائلدرکه طبیعت ایله طبیعتك مصارعه ایلدیکی موادك بعینلرنده واقع اولان

معاشرت

اکثر نوائبده

اولیجاغنه دلالت وار در

معاشرت و معاوقته یه دلالت ایدر و سندك ایچون اولادله ایله قضیه یه حکم
و طبیعتك مصارعه ایلدیکی موادك غلبه سنی جزم حاصل اولماز مگر که امر کثیر و عظیم اوله
و بیلمز سبات و سقوط نبض و انقطاع عرق مثللو چوق علامات ها نلده
رؤیت ایلدك که بعد ساعات اول علامات بحران تام حیثیله تادر ایلدی و انك سبب
بودر که طبیعت اول مثللو حالده بالجمله افعالدن اعراض ایدوب بکلیتها مرضه مشغول
و اعراضی سببیله علامات رديه ظهور ایدر و طبیعت قوتی بکلیتها مرضه صرف ایتدکله
مرض صریع و ماده سنی دفعة دفع ایدر و بعضلره نوهر نه قدر طبیعت جمل قوتی
و معظم همتی مرض جانبنه صرف ایدر ایسه طبیعتك قوتی مرض صرعه وفا ایلمز
و مرضی دفعده عاجز و انك اول مثللو قتده عجزی مذکور کثیر الوقوع اولور ایکیچونکه
طبیعت کلیت افعالدن امر عظیم و مرض جسیم ایچون تعطل ایدر
و قجن او مرض قوی اولسه قریب اولور که آنی ازالده طبیعت عاجزه اوله
و معلوم بیوریلکه متوالیا ایکی کونده مثلا یوم ثالث و یوم رابعده بحران علاماتنك
علی الاتصال تواترنی سرعت بحرانه دلالت ایدر و اول بحران سریعك جودته ورداءته
قریبا ذکر آتی اولان قرائن ایله اولور و خصوصا نوبت حما تقدم کثیر ایله تقدم ایلسه
سرعت بحرانه دلالت قویه اولور و لا سیما نبضده دفعة تغیر اولسه دلالت اقوی اولور
و اگر نبضده تغیر عظیم اولوب منخفض اولمسه اول علامت رؤیت ایلدیکده سن
فرحلن و مسرور اول و معلوم اولسونکه ایام مرضده بدنك یبسی و تحولنی
بحرانك بطیئه دلالت ایدر و حرارتی باسل اولان
مرض یخی قتال اولور و یاخود بطیئة البحران اولور و بعضلره بحرانك اوقاتنه و
احوالنه و کلیته سنه و علاماتنك احکامنه اکثر امرده احوال مرضه دلالت ایدر و معلوم
بیوریلکه نبض مشرف بحرانات استفراغیه اصنافنده دلیل مشترك کبیدر و لکن
من بینها اعظم بحرانه عرق و یاخود رعاف ایله اولدیغنه دلالت ایدر و غیر عظیم و سریع
حرکت بحران باطنه اولوب استفراغ قیئله و اختلاف ایله اولدیغنه دلالت ایدر
و بالجمله اول نبض ادرار استفراغه جماع اولور و انده طبیعت قوییه او المغلبه نوقف
نبضده خالی اولمز و اگر نبضده استعراض و ایکی جانبنده میل تو غیر اول نبض تقویه اول

اعراضلنه تغافل ایدر

منخفض ومنضغط اولور وبعضلركه بحرانلری ظاهر وباطنه حركتلری علامتلری
معا ظاهره اولوب ایكی بحران جمع اولور مثلا قیء وعرق ایله وياخود قيء و
بحلیقی ورعاف ایله بحران ایدر وبز قوانين بحرانی چونكه بیان ایدرك فارغ اولدق
فی الجمله تفصیل وتفریعه مباشرت ایلیه لیم بحرانده موادك فوقه حركتنك علاماتی
بیانندەدر آنلرك علاماتی تقدم ایدن رأس وصداع ومزاصداع بخارات صعودیله
وياخود فم معده یه اسكی مشاركتله اولور ایكیسی دخی بحرانلرك فوقه حركتی
وقتنده اولور وكذلك علاماتندن قیء دخی بحرانلرك فوقه حركتنه علامتدر اولور وكذلك
اول علامات نوبتلرده دوار وایكی صدغلرده ثقل وطنین وصمم زیرا بو مذكور بحرانلرك
فوقه حركتنه دفعه حادث اولور وحدوثلرنده انلره ضیق نفس ووجع عنق
وتمدد مراق وشراسیفه مقارن وياخود زمان یسیر متقدم اولور ومعلوم
اولەكە لیلا مرض واعراض مشتد اولور زیرا طبیعت لیلا بالجمله اشیادن وافعالندن
فارغه اولوب بكلیتها انضاجه مشغول اولور بحرانلرك جمله سنده علاماتنك
تفصیلیدر اگر بحرانه ظلمت عین وغشاوه بلا اتباریق مقارن اولسه وكذلك
حرارت فم وشفه سفلانك اختلاجی مقارن اولوب او امر فم معده وجع وغثیان
وتحلب لعابه خفقان ونبضلرك انضغاط وانخفاض ایله مؤكد اولسه
وخصوصا انلرك عقبنده علیله نافض وتحت شراسیفه برد اصابت ایلسه
سن حكم ایلەكه بحران قیء ایله اولور وخصوصا ماده وحما صفراویه اوله و
كذلك محرقه اولمه وخصوصا اول حالده وجهده مصفره اوله ولون ساقط
اولمیه وصبیانده چوق واقع اولوركه عصبلر ضعیفه اولمغله بعد ثقل الراس
ووجع المعده انده عارض اولان قیء تشنج عصبه جلب ایدر وقیء مذكور
نشاده اولسه ووجع ارحامی جلب ایدر انلرده اول وجع معتاد اولمق حسبیله
واول قیء مشایخده عارض اولسه انده امراض مختلفه جلب ایدر قوالرینك
ضعفی حسبیله زیرا ضعیف القوی اولنلرده ماده منتشره اولوب امراض مختلفه یه
مؤدی اولور واگر بحرانه بلا وجع جهت كبدده وطحالده حادث وجع وتمدد مقارن
ایسه وجع علیلده بحران اعالیدن اولدیغنه دلالت اولور زیرا طحال اعالی یه دخی
بحرانی

برار

برازعو وقی مشارك اولوركه طحالده اولان اول عروق جهت انفه وانفك
عروقی جهتنه مقارب اولور هرنه انلره اتصالی اولمز ایسه وصورت مذكوره ده
علیل عینی محاذیسنه خطوط حمرا وتلالی وتباریق رؤیت ایدوب جدا احمر
وياخود عینی وياخود انفی وياخود انلرك بر جانبی محمره اولوب فعته حمی
سیلان ایكسه ونبضنده شهوق وتموج اولسه وانبساطه سرعت
ایلسه وانفنده احتكاك واسنانده جدا شدید اشتعال اولسه وكذلك
صداع ضربانی اولسه اول علیله بحران رعاف اولمغنه توقع ایلیه
وخصوصا انلرك عادت دمویه اولدیغنه مرض وسن وعادت وفراج دلالت
ایلیه ومع هذا بعضلركه صفراویه مرضده رعاف ایله بحران ایدر وانلرك
علامتی وراء العین رؤیت اولینان تباریق وخطیطه وناریه خیالات صفر
اولور واكثر حالده بو نوع بحران حمای محرقه ده اولور صفراویه ده اولور و بعضلرده
لون شعاعك وحكهء انفك جهتی رعافك جهتنه دلالت ایدر اگر اول علامتلر
جانب یمینده اولور ایسه رعاف دخی منخر ایمندن وجانب ایسرده ایسه رعاف
منخر ایسردن وایكی جانبنده دخی اولور ایسه رعاف دخی ایكی جانبندن اولمغنه
دلالت ایدر ورعافك بوده لائلنده یوم بحرانده اصابت ایدن برد وبطوء
وجلدك یبوستی دخی معین اولور وبعض كره رعافه سن دخی دلالت ایدر
زیرا اكثر حالده رعاف سن او توز سنه دن اكسك اولنلره عارض اولور
وكذلك ذكر اولنان ادلهء رعافده صداع علی جدا اشتداد وقیء ایله واقع اولان
صداعدن اكثر اولدیغی واول صداع ایله اولكلالام اخر واشتعال وحمره وامارات
اخرانك جودتی وعلامات موتك فقدانی دخی معین اولور وبو مثللو مع المعنا
ادله ظهور ایدر البته رعافه توقع اولنور ذكر اولینان علامات مشتركه ده و
علامات خاصه لریدر احكامی بیانندەدر علامات مشتركهء مذكوره لرك كیمیسنلرك
رعافه دلالتی اولی اولور اول علامات دموع وطنین وصمم وكبد وطحالك احد
جانبینده بلا وجع شراسیفك تمددی واشتعال متلو علامتلردر وبونلرك
دخی دلالتی قیئه اخص اولور ضیق نفس وشراسیفك قراقره مطلقا تمددی بل

واتك اكثر فم معده ده اولان وجعدن حادث اولور ومعلوم اولدكه علامات
رعافده داخل اولان ضيق نفس دفع رعافي به طبيعتك استعدادي قبنده عارض
اولور واول استعداد عرق اجوف ممتلى اولوب ماده سي فوق جهتنه دفع ايله
اعضاء نفسده تزاحمندن حاصل اولور وقي ورعافده هر برينه خاص اولان
علامت بودركه احدهماده موجود اولان علامت اخرك علامت خاصه سنك
ضدي اوله مثلا تخيل اولنان شعاع براقه رعاف علاماتندندر واول علامت
قيئك علامت خاصه سي اولان عينه حادث ظلمت وغشاوه تخيلنك ضدي
ونقيضيدر وكذلك حمرة وجه رعافك اخص ادله سندندر وقيئك دليل خاصي
اولان لونك سقوط واصفرارى انك ضديدر وبعضكره احدهما يه خاص اولان علامت
آخرده ظهور اولور علامت اولماز مثلا حكه شفه علامات قيئدندر رعافده انك ظهوري
اولور علامت بوقدر وكذلك حكه انف علامات رعافدر وقيئ علاماتندن اگه مقابل اولور
بر علامت يوقدر ماده نك عرقده علاماتي ميلي بياننده در فخذين بطنده موجبت شديده
اولوب جلد اوزره يد وضع وامساك اولنديقده تحت يدده بزوات احساس ويرك
حمرته انصباغ اولوب جلدده سخونت اكثر بولنسه وجلدده انتفاخ واحمرار
معتاددن اكثر وبول منصبغ وغلظه مائل اولسه خصوصا بول يوم رابعده
منصبغ ويوم سابعده غلظه جيل ايلسه بو علامتلرك ظهوري زمان
آتيده اولان عرقي احراس ايلى وكذلك مرض ناقض قوي ايله بري ايدوب بعده
حمى شديده ولكن قوت قويه اولمسه وعلامات جيده اولسه عرقه
توقع ايله خصوصا براز ودرور قليل اوله وبالجمله حميات محرقه رعاف ايله
بحران ايلمسه عرق ايله بحران ايدر واگه ناقض تقدم ايدرو اگر مريض حمام
وابزن وانده استعداد منامندن رؤيت ايدر ايسه اول رؤيت دليل
عرق اولور وبولك انصباغي دلالت اوليه ايله دلالت ايدر كه ماده طريق عرقدن
بحران ايدر واول طريقدن اولا بحران خالى اولماز كه يا عرق يعني براز ايله و
ياخود ادرار ايلى اولور قنقيسي ايله اولديغني تعيين وتحقيق بريم ذكر ايلدكلريمز
ايله اولور وطبيعتده استطلاق غالب اولسه انده عرق ايله بحران توقع اولنمز

وعرق

اختلاج

وعرق ايله استفراغ اولنماز توقع اولنوركه اول كسنه ده حرارتك انتشاري وزيكي
واستظهاري وقوتنك شدت قوتي اوله مواد اعضاء بوله ميلي علاماتيدر
اول جيله ثقل مثانه احتباس براز وقريبا ذكر آتي اولان علامات اسهالك وكذلك
سابق الذكر علامات قيئ ورعاف وعرق علاماتنك فقداني دلالت ايدر معلوم اوله كه
ثقل مثانه ايله وسائر دلائل ايله احليلده وقت اولديغي بحرانك ادرار ايله اولديغنه
دليل قوي اولور وكذلك ادرار ايله متوقع بحرانده بولك نوراني وغلظتنك اعتدالي
سائرده وقوعي وكذلك اول ايامده رسوب اولديغي دلالت ايدر وبعضكره براز اوزره
وبراز يابلنه ذكر اولنيانلر اوزره بعضكره ادرار عارض اولور ومعلوم اوله كه
فخذين مثانه ده اجتماع بول اكثر اولوب انطلاق بطنده قلت واول قتده عرقده
قلت اولسه وياخود قلت عرقي عليلك طبيعي وهيئت اعضاسي ايجاب
ايلسه وظاهرده حساوت اولسه بول ايله بحرانه توقع اولنور انك
بحراني براز ايله وعرق ايله اولماز خصوصا اول علامتلرك ظهوري ايام شتاده
اوله ماده نك طريق برازه ميلي علاماتيدر براز ايله واقع بحرانه دلالت ايدر
فضلاتك احتباسي اكر اول محتبس اولان فضل دموي اولديغي وكذلك غير دموي
اولان محتبس فضلك كثرتي اولديغي معلوم ايسه واول علامت تأكيد ايدر
حصر بول علاماتي وجعل بطنده موجود اولان مغص وثقل بطنده اولان ثقل و
علامات قيئك فقدي وعدم بلكه قراقر حروفي وحالبك انتفاخي وبرازك قبل
البحران انصباغي ومقدار معتاددن اكثر مجيئي وما دون شراسيفك علو
ونتوئي وقراقر نك وجع ظهري انتقالى بو مذكورلر جميعا علامت بحران برازي تأكيد
ايدر وبعضكره اول انتقال براز حسيله اولور وبعضكره بول ودرور ايدر
وعقبنده دلائل براز كه معارضه ايدر خصوصا اول عليلده واقع اولوركه
اكه بطننده عسر وصلابت معتاد اوله واجابت اوزره اولنلرده صغير
وقليل اوله خصوصا بو حال هواء باردده كثير العروض اولور وبعضكره بحران
اسهالى به دلالت ايدر عليلك رعافي وعرقنك قلتي وقوعي واختلافنك كثرتي

بو معارضه

معتاد اولدیغی خصوصا ماء باردی شربنه معتاد اولنلرده اولادلالتده محکم اولور
وبعضلر دیدیلرکه حمادمویده بعد البحران بول هر نیچون ابیض رقیق اولسه انده
برنوع اختلاف اولورکه اول اختلاف اسحاج ایلمکه قریب اولور زیرا امرار نیچون بول ایله
ویاخود غیری ایله خروج ایلمه سی لامحالة اختلاف ایله خروجی نیچون عرقلک و
درور بولک غلبه سی اولسه انده استطلاق ایله بحران قلیل الوقوع اولور بعضکره
بحران طریق رحمدن اولور وآنک علاماتی بودرکه نیچون سائر علاماتی بولنمسک
واستفراغ اسهالی اولمسه ورحمده وقطنده ثقل ووجع وتمدد اولمسه سن
حکم ایلمکه انک بحرانی طمث ایله اولور مقعدن عروقنک انفتاحی ایله بحران
وقوعنک علاماتیدر بحران سائر علاماتیدن فقدانی وبوعظ واسلوب اوزره سیلانی
اعتیادی وتواتر ومقعدده اولان ثقل وقوتده مائل نبض عظیم ذکر اولنان انفتاح
ایله بحرانک وقوعنه دلالت ایدر انتقال ایله بحرانک وقوعنه دلالت ایدن علاماتدر
انتقال حسیله اولان بحرانک علاماتی مع ثبات الوجع حمانک قوتی وبول وبراز ونفث
وعرق غیری ایله استفراغاتک احتباسی ونضجک تأخری ویاخود مع صحة القوة نضجک
عدمی وخصوصا امراض سلیمه وبطیئه ده وعدمیة النضجدن اول علاماتک دلالتی
مذکوره سی مؤکد اولور اما جهت انتقاله دلالت ایدن علامات موضع انتقالده اولان
وجع اولدیغی وانک مواضع خالیه سنده انتفاخ عروق ورشح التهاب اولور وکذلک
جهت بحران اول جهت اولورکه انده عضو ضعیف ویاخود اول عضوده اولا احشاصلده وجع
ویاخود اول جهتده عضو متعب اوله اما نیچون شراسیف تمدد ایدوب ایجاع ایلسه انده
موضع انتقالک تعیننده استدلال ممکن اولمز زیرا تمدد شراسیف مع الایجاع بالجمله
بالجمله میول بیننده مشترکدر بعض مواد فوق جهتنه میل ایدرایسه انده اول
علامت ظهور ایدر ومعلوم بیورلیه که جمیع انتقالات وخراجات بردده وفصل
شتاده وسن کهولتده اکثر اولور اما بردده اکثر اولدیغی بردک حابس ومسکن اولدیغی
ایچوندر واما سن کهولتده اکثر اولدیغی اول سنده اولان قوتک دفع تامه عجز اولمق
حسیله درو بعضلر دیدیلرکه التمش یاشنی وبلکه اوتوز یاشنی تجاوز ایدنلرده خروج

اولور وانتقاله دلالت ایدر

ویاخود جهتنه

واسهال

وانتقال اولمز وبعضنک اول کلامنه تعویل واعتماد ایدوب قدر بلکه انتقالک ایکی سببی
واردر احدهما ماده ده اولور زیرا مادهٔ غلیظه اکثر حالده دفع کلی یه قابل وکذلک
ماده ده کثرت اولسه اول کلیة مندفع اولماز وسبب ثانی قوتده اولور زیرا بعضکره
قوت جدا قویه وتسلطی شدید اولمز وکذلک ضعیفه اولمیوب متوسطة الحال
ومتوسطة الافعال اولور انده عجز کلی اولمز بلکه موادی بعضا دفع ایدر وموادی بکلیتها اعضاء
رئیسه دن دفعه اقتدار اولماز ولا محالة خراجه حاجت اولور وبو اسبابدن ایکنجی
سبب بقسمیه اولی شیخوختده جدا مناسب اولور زیرا اوائل شیخوختده قوت متوسط
الحال والافعال اولور وچوق واقع اولورکه علیله علامات انتقال قائم اولور وبعده
آکا استفراغ عظیم عارض اولور وخصوصا بول غزیر ابیض طریانی ایدوب انتقال
واقع اولماز وانتقالک اسافله ایدیکینک علاماتیدر اول انتقالده اسافله
مائل وجع اولور وایکی حالبه وور یکلرده التهاب وانتفاخ اولور اعالی یه
انتقالک علاماتیدر اول انتقاله رأس وحواسک ثقلی دلالت ایدر خصوصا
سمعده ثقل اولورحتی بعضکره صممه مؤدی اولور واول حالده تنفسده ضیق ونفسک
نظامنه تغیر کلور کاهیجه نفس خروج ایدر وکاهیجه ساکن اولور واول علامتلرک
حدوثی بغتة اولور وباشده حدوثی معتاد اولان اعراض دنه عارض اولور وکذلک
اکر سبب عارض اولسه اکثر حالده بحران اصل اذنده خراج ایله اولور وکذلک داغما اودجه
درور وایکی صدغلرده ضربان اولوب وجهده حمرت لاینقطع یه نه اصل عنقده خراج
ایله بحران ایدرسه مرضک مرض اخره انتقالی علاماتیدر نیچون سن رؤیت ایلسک که
مرض حاده حال انحطاطده تقویت ایدرسن بیلکه اول مرض حادک وجهی مرض مزمنه
اولور خراج ایله اولان بحرانک علاماتیدر نیچون قوت صحیحه وعلامات جیده اولوب
دقت بعل زمان طویل دائم ومعتاد اولسه اول حالت خراج انذار ایدر وکذلک
مادهٔ مرضیه حرارت اولسه اولدخی خراج انذار ایدر وکذلک بحران ظاهر یوغیکن مجبب
الانتقال اقبال ایلسه وبعده صدغلرده اولان ایکی شریانی تدریجیا منبسط
وکثیر الاضطراباتی اولوب هدوء وسکونی اولمدیغی رؤیت ایلسک ولونی حائل
ونفسی متزاید وبعضکره سعال یابس رؤیت ایلسک بوحالاتک صاحبی خراجه متعرضدر

دکلدر

مع قلة

دفعة

اولسه

اقبالدن مراد برینه وصحته میلدر
حال العلیل خصوصا لا تغیر
قاموس

وبر مرضلو اعضا بدندن قنغی عضو زیاده ترلرایسه اول عضوده خراجه توقع اکثر
اولور فصل شتا و سن کهولت بزم ذکر ایلدیکمز اوزره بحرانلرخروج ایلمه و توجع
دلائللندن و بلکه اسبابندن اولور و انلرده اولان خراجاتک نضجی بطیٔ اولور
ولکن شتاده و سن شیخوختده اولان خراجاتک معاوده سی و تکررری اقل اولور
زیرا شتاده و سن شیخوختده اولان برودت موادک سکونی ایجاب ایدر و بعضلر
بزم ذکر ایلدیکمز اوزره بو مذکورک خلافنه ذاهب اولورلر و قچن حمانک صعودی
قتنده بول مائی کثیر اولسه دلالت ایدرکه اسافل بدنده وجع حادث اولور و
خراج قورکله ایلدیکنی اولور دلالت ایدر ادلهٔ دن اولور بحرانات اخرانک تأخرو علت
تطاول ایدوب یکرمی کونی تجاوز ایدن بو مثللو علتده منطاولده قچن دفعه بعض
مواضعده وجع حادث اولسه خراجه توقع اولنور و قچن حمیات اعیائیه ده
ادرار ثخین و رعاف و اسهال اولمسه خراج مفاصلده توقع اولنور خصوصا اول علامه
یوم باحورده ظهور ایلسه و بنه خراجه ادله قوی دخی اولور واقع اولان بحران
بطیٔ اولوب مع بطیٔ اول بحرانک تام اولمدیغی و اول بحرانک معاوده سنه
علامه اولمدیغی و حمیات اعیائیه ایامندن یوم رابعده بول ثخین ایله قچن بحران
اولمسه رعافده توقع اولنور و قچن بحرانلری طویل مدت تطویل ایله اولسه
تعب اولان مفاصلده خراجه توقع اولنور و یاخود ایکی لحی اوزره اولان خراجه توقع
اولنور کوکسده اولا اعیا ریاضت ایله اولسون و کرک ایسه من تلقاء
نفسه اولسون لکن ایکی حالده خراجک وقوعی اعیاء تمددیده اکثر اولور زیرا مفاصله
تعب شدید اولمز و اکم بناء مفاصلک موادی جذبی شدید اولمز و حرکت موادی تصعید
ایدر و لحی اوزره اولان لحم رخو موادی متصعده یه سهولت ایله قبول ایدر و لا محاله
اول اعیاء تمددیده خراج لحی ده خراجک وقوعی مفاصلده واقع اولان خراجدن
اکثر اولور و اما اعیا حرکی اولسه انک ایجاب ایلدیکی خراج مفاصلده اکثر اولور
و چوق واقع اولورکه علامات خراج ظهور ایتمکله خراجه توقع اولنور و اول علامه تک
صاحبی بول کثیر و ثخین و غلیظ ابیض بولی تبول ایدر و انکله خراج مندفعه اولور
اما حمیاتک بر نجی نافض ایله و اقلاع عرق ایله اولسه انده خراج قلیل الوقوع اولور

اول مثللو

اعیاء حرکی حرکت حسیله اولان اعیادر ۲

اخرى

اول مثللو حماغب و ربعدر و اکرماده جز کثیره ایسه انده دخی خراجه توقع اولنور
و بالجمله نافضی معاود و کل یوم نفض ایله ماده کثیره یی نفض ایدوب خراج ایجون
شی قلیل باقی قالور یا اکثر نافضده بو حال اولدیغی معلوم اولدیقده نافض عرق ایله اولسه
خراج ایجون اصلا افضل قالمدیغی انده معلوم اولور و کذلک ادرار غلیظ ایله دخی خراج
قلیل الوقوع اولور و حمیات مزمنه منطاولده اکثریا خراجات اعضاء سفلاده و حمیات
حاده خراجات اعضاء علیاده و بعنی الحاده والمزمنه حمیاتده جمیعا علیاده و سفلاده خراجات
اولور و لیثرغنسده اصل ادنده خراجات اولور و اکثر حالده ذکر اولنان خراجات ایله بحران
تام اولور و ذات الریه چوقکه خراجات مفاصل ایله بحران ایدر ذکر اولنان خراجات
امثال الندن احکامی بیان ایدر خراجات مذکوره دن حادث اولدیقده نصکره حتی انفتاح وانفجار
عائب اولان خراجک امرایکی وجه اوزره اولور وجه اول بودرکه اول خراج غائب عودت
ایدوب حجم حجم اولنه اعظم اولور و وجه ثانی بودرکه اصل مرض عودت ایدوب
انک موادی مفاصله و وجعه و متعبه و ضعیفه اولان عضولردن بر بینه منصبه
اولور و بو خراجاتک خیرلوسی اول خراجدرکه انکله مرضه خفت کلور و بعد النضج خروج
ایدر و خارجه بعنی ظاهر بدنه میلی شدید و اعضاء شریفه دن بعید اولور و ذکر
اولنان اوراندن لین و محدب بدده منطامن اولنلرک غائله سی صلب و حاد او
غائله سندن اقل اولور لکن اول برئی برودتی حسبیله ابطا اولور و غائله
قلت اکه وجع شدید مصحوب اولمغله اولور بو مثللو بطیٔ اولان خراجه حما
باقیه اولوب خراج دخی تحلل ایتمسه اول بعد الستین جمع مرره ایدر وانده بطنه
دون اولنلر التمش کون ایله یکرمی کون اراسنده جمع مره ایدر و غائله سی اقل اولان
خراج اول خراجدرکه انک موضعی عضو سافله اوله و اول عضو مع کونه سافلا
خسیس و واسع المکان اولوب بالجمله ماده یه سعه سی اوله زیرا جمیعا مواده
مکانک سعه سی اولمسه فضله مواد موضع فساد و تعفنه عودت ایدر و انده
فساد و عفونت اکثر اولوب بعنی بنه خراجه شرّی و عفونت شدید اولدیغی حالده
منصبه اولوب صاحبنی قتل ایدر تتکیم بو حال طبیب جاهلک ماده یی تدبیر ایله
ردع و انصبابنی منع ایلدیکده حادث اولدیغی بو نیه دخی حادث اولور و خراجات بحرانیدیک

خراج

شولوسر داخله میلی و یاخود داخلده اولان خراجدر ولکن خراجه اولی اولان
عضو ضعیف اولوب اینزه مرض مزمن اولنلر خصوصا اول مثللو عضو اسافلده
اوله خراجی انلر اقبل اولور و کذلک تسیلات عرق اینزه اکثر اوله لا محاله خراج ظهور
اینزه اولی و اسهال اولور و خراجاتک افضلی و نکسدن ابعدی منفتحا ولان خراج اولور
و نکسه ادل اولان خراج ظهور ندن صکره غائب اوله لان خراج اولور تشنج وقوعنک
علاماتیدر بچون صبیان نومنده کثرت اوزره فزع ایدوب طبیعتلر هم معتقله
و بکالر کثیر حمرت و خضرت و کمودته الوانلر مائله اولسه انلرده تشنج
حدوثنه سن توقع ایله و صبیان نزه بوحال طقوز یاشنه وارنجه قدر
مستمره اولور و هر نه صغیر اولورسه انزه اول اکثر اولور اما شبانک حمیات حاده
کوزلرینه حول کلوب طرفلر کثیر اولسه و اعناق و وجوهنده عوج عارض اولسه
و اسنانلر بصریر کثیر اولسه اول شبانه تشنج حدوثنه سن حکم ایله
و جوق واقع اولورکه اوجاع رقبه طویله بحمی و بلا حمی طویله اولور و بچون انکله ورم
دخی اولسه و خصوصا اول ورم حار وجع اولان عضوک حوالیسنده اولسه
تشنج جزم و قطع ایله ناقض وقوعنک علاماتیدر بچون سن حمیات حاده ده
سلامت علاماتنی و بحران جید علاماتنی رؤیت ایلسک و بو لرده هم قلت اولسه
سن بیل که قریبا ناقض حادث اولوب آنک ایله بحران واقع اولور لکن اعتدالی
متجاوز اکر اختلاف بطن عارض اولورسه ناقض موصوفک حدوثنه اول اختلاف
مانع اولور و اکر عارض اولان اختلاف معتدل ایسه ناقضه مانع اولماز و هو فکره ناقضه
عرق تنو اولور زیرا امراض حاده ده ناقض عرقک مقدمه سیدر بحران جیده دلالت
ایدن علامات در معلوم بیوریله که بحران فاضلک اجود علاماتی اولا نضج تام
و بعده اول بحرانک ایام بحراننده برنده وقوعی اولور و ایام بحرانی قریبا بز ذکر ایلرز
و بعده ایام انذار دخی اول بحراندن مناسب حکیم برکونده اولوب اول بحرانی انذار ایده وقوعیدر
و اول بحرانک انتقال و ثلیوب استفراغ ایله وقوعیدر و انده استفراغ هم خلط فاعلی
و ماده مرض فاعل اولان خلط ایله اولمز تغیر و استفراغ هم جهت مناسبه دخی اولمز
و احتمالک سهولتدر و بعضکره جودت بحران طبع مرضدن و ثوق اولورسه اول علامه

والبعد
واعتماد

ونقل راس

حال

بع

متوقع اوله

تلوبرلسه یه تعقیب
ایدن شیئدر (٢)

و خراج ایله

واتقان
و اتفخ مرضدن بو نعمة اولور و اول طبیعت بعضکره مرضک غلبه و قهر قدر کبر نوعنده
اولور زیرا اول حالده بچون بحران مناسب بزبولسه لر انلرک جودت بحرانلرینه
وثوق و اعتماد اولور و بعضکره اول طبیعت بحرانک احوالنده زیرا فتق مرضده اولور
ایسه اولسون امر فوت و امر طبیعت کما ینبغی او لر تقیله اول مرضک جودت بحرانه
وثوق اولور و علامات طبیعیه ظهور ایدوب قاتنده قوت و نبضک حالی قوتیه و متینه
اولسه و خصوصا وقت بوقت تزاید ایدوب قلیل الاختلاف و مستوی اولسه
اول حال عمود اولور و انک تمام خفت و راحته مصادفه الکور بعض صعوبت
علاماتی خوف اولنمز و معلوم اولمکه بچون علامات ردیه اجتماع ایدوب یوم اجتماع
باحور اولسه انزه رجا اولنمز و اصح اولور و واجب اولور که اکر اعتماد اولنه
وجوفکره علاماتها ئله عظیمه اولوب و لکن انزه نبض صحیح و مستوی و قوی رؤیت
ایدرسن و معلوم اولمکه جید الاخلاط اولان مریضی بچون مریض اولوب
اول مرضده بولنده نضج ظاهر اولسه اول مریض امین اولور و هم بچون علا
هائله ظاهره ظهور ایلسه اکر مرضک اولمق زیاده و اجیدر زیرا بحرانی اقربدر
بحران ردی علاماتیدر بحران ردیه بعض اصولی وار اوائلی علامات جیده مذکوره
مخالفه اولان علامات در و اول علامات مخالفه و کت بحرانک نضج و منتهادن مقدم وقوعی
اولور و اکر ابقراط سابق البیان تسمیه ایلدر و اول علاماتک سبب رداءتی سنک
معلومک اولدی علامات ردیه دخی اولور ایام بحرانک غیر ایامده بحرانک وقوعی
و نبضک بحرانده سقوط و صغر اخذی و معلوم اولمکه بچون علامات بحران منتهادن
و نضجدن مقدم جائز اولوب اکر کثیر و ذریع استفراغ تابع اولسه اکر
مغرور اولمق جائز اولماز زیرا اول استفراغک وقوعی بحبسنه اولور و اول مستفراغ
عن عجز و من غیر تدبیر دفع در و کذلک من غیر استفراغ ظاهر مریضک بولدیغی
خفته هم مغرور اولنمز زیرا اول خفت ماده نک سکوننده عارض اولور ماده نک
صلاحنده اولماز بلکه چوقکره ماده نضج بولور و بینه اول ماده نضجکه دفعنه
طبیعت ضعیفه عاجزه اولور بحران ردی یه دلالت ایدن علاماتی احکام در
و بچون علامات ردیه مجتمعه اولسه نبضک عدو و واجب اولان حالدن تغیری

اولور

جائزاولور زیرا اولمز

علامات ردیه

الکثرت
یعنی طبیعت مدبره
انک دفعنه بحبوت
تدبیر ایدوب دفع
ایتمشدر

دبیرلر

واکثر مثللو علاماتی بر یکیسه واجتماع حسبیله علیلك موتنه حکم اولنسه انك موتنده
سرعت وبطئنه مجرد علامات ردیه نك اجتماعی ایله حکم بلکه اول حکم تاخیله بحران
ایچون اسباب متفرعه نك حالنی تعرفه توقف اولنور وبو بزن اقدم وجه تعرفی بزبیان
ایلدك وانك مثالی بودرکه فجن علامات ردیهٔ مذکوره جمیعا ظهور ایلسه ورسوب اسود
مثللولرده موجود اولسه اکر اول احوال یوم رابعده عارض ایسه موت یوم سابعده
اولور اکر اسباب مذکوره موتك تقدمن ایجاب ایلر ایسه موت یوم سادسده
اولور نضجك واحکام نضجك علاماتنی بیانیدر نضج بولونی تعرف اولنور
وآنی بیز بو بزن اقدم بیان ایلدك وواجب اولورکه بولره رسوب اولمسه بولك
شدّة صبغنه مغرور اولنمیه زیرا اول بولك شدتی حسبنجه نضج سببیله حادث
اولمشدر قوامده اولان عدم نضج لوننده اولان عدم نضجدن اضردر زیرا قوامده
اولان عدم نضج عسر انزاعه ونضجك قوامده وجودی انزفاعك یسیرینه مؤدی
اولور وفجن اول مرضده علامات نضج ظهور ایلسه مریض سلیمدر وانك سلامتنه
شك اولمازاما نضج اول مرضدن تاخر ایلسه اول حالده هر حالده خطر اولمق واجب
دکلدر زیرا بعضکره اول حال اوزره اولان مرض طویل اولور وانده خطر اولمز واول حال
اوزره اولان مرض طویل اولمق هر حالده لازمدر وهر قچن بحران جید اوله انده نضج
موجود اولور ولکن هر نضج اولان مرضك بحرانی اولمق لازم دکلدر بلکه اول
مرض بعضکره بلا بحران تحلل مجردی ایله منقضی اولور ومعلوم اولکه فجن جماده
نضج اولسه اول جماده صولت وشدت اولماز نتکیم ماده‌ٔ وزمده نضج
ظاهر اولسه انده وجع شدید اولماز وقچن نضج تاخر ایدوب
ولکن اعراض جید وقوتی ثابت روئیت ایلسك نضجك حدوثنه توقع اولنور
مطلقا علاماتك احکامیدر لون ولمسك دفعة تغیری هر زمان ردیدر اولماز
بعضکره اول تغیرده فرخیر عظیمه دلالت ایدر بس اول مثللو تغیر احوال بر نوبت
تعقیب ایدن حالده اعتبار اولنور اکر اول تغیر احوال سحنه‌دن وجه واطرافه دن بولك
ظهوری تعقیب ایدوب وانك سبب سهر وتعب یا صنعت واسهالدن بر اولور ایسه
اول مرض سلیم اولور ایکی یا خود اوچ کونده صلاحه عودت ایدر واکر اول عضولرك

دبولی

اولنمز

ظاهر

وبحران نافعه

ذبولی احتراق وسقوط قوت حسبیله ایسه ردی اولور علامات جیدن ذکر ایدر
علامات جیده مریضك مرض احتمالی وثبات قوت وثبات سحنه اولور هر نه قدر اعراض
مشتد اولسه قوت وسحنه علی حالهما ثابته اولور ایسه علامت جیده اولور وکذلك
نبضك قوتی واشتدادی وانتظامی ونضج علاماتنك ظهوری وانجاح بحران وبحران
علاماتنك جودتی وعقیب استفراغده خفتك وجودی وانك ایله نبضك جودتی
اقبالی وعقیب استفراغده عارض اولان اقشعرار علامات جیده‌دن اولور زیرا اول اقشعرار
استفراغدن صکره سخونتك اقلاعنه ومع اقلاع الماده بردك تعقبنه دلالت ایدر وانك افضلی اول
خلط بوذرینی اخراج ایلیه واخراجی سهولت واستقامت اوزره اوله ومعلوم اولکه
علامات ردیه ظهورنده قوتك ثبوتی رجانی ایجاب ایدر وکذلك عقلك ثباتی وتنفسك
جودتی واهوال هائله غریبه عروضنده مریضك اول اهوالی جودت احتمالی
وعقیب نومده خفت عارض اولدیغی بالجمله علامات جیده‌دن اولور وبینه علامات
جیده‌دن اولور باعتدال شهوت وغدانك حسن قبول وغدانك منفعت وقوت
انعاشی وبجوع وکذلك علامات جیده‌دن اولور سحنهٔ طبیعیه واضطجاع ونوم طبیعی
وحرارت بدنك استواسی وتنفسك حسن وسهولتی ومعلوم علامات جیده
صحت قوته مقارن ایسه عافیت عاجله یه دلالت ایدر واکر ضعف قوتله
مقارن اولور ایسه عافیت بطیئه یه دلالت ایدر علامات ردیه احکامیدر
معلوم اولکه غایت رداءت ایله ردی اولان علامات موتی انذار ایدر اکر غایت
رداءتده اولان علاماتك ظهورنده قوت قویه ایسه اول مرض طویل اولوب
اخر امرده علیلی قتل ایلیجکنه دلالت ایدر واکر اول علامات ردیهٔ بالغه ظهورنده
قوت ضعیفه ایسه من غیر طول قتل ایدر وچوق واقع اولورکه ایام ردیه‌ده
علامات مهلکه ظهور ایدر وبعده بحران جید ویا خود ماده‌ٔ مرض عضو اخره انتقال
ایدوب سلامته منقلب اولور وعند المنتهی واقع اولان علامات جیده یه وثوق
واعتماد اولنمق واجب اولور وکذلك علامات مهلکه ظهورنده خوف اولنمق
هم واجب اولور اکر علامات مهلکه ده مبادرت ومسارعت اولور ولکن سقوط قوت
روئیت اولنمسه اول وقتده هلاکه جزم اولنمز ویا اکر قوتك سقوطی علامت ردیه اولور

اولکه

ملع

وبونز نصكره واجب اولوركه مبدئ عضو معين اولان امراض حاده ده اول عضوك
حالنه رعايت اولنه مثلا ذات الجنبده صدرك احوالنه رعايت اولنه زيرا مبدأ
مرض اولان عضوك احوالي اعضاء سائره نك احوالندن مرضك حالنه ادل اولور
زيرا ذات الجنبده نفثك نضجي ماده نك نضجندن سلامته ادل اولور وطبيب
متفرسه واجب اولوركه وجهده وعينده وغيري عضوده بر از هيئت رؤيت ايليسه كه
انك اكثري غير طبيعي اولمسه اول طبيب اولا تعرف ايليه كم اول غير طبيعي عوارض
اول شخصه قياس ايليه طبيعيدر يعني طبيعي اولوب واولموب اول شخصك
اختلافي ايله مختلف اولور بعض اعراض اكثر ناسه قياس ايليه غير طبيعي اولور
ولكن شخص واحده قياس ايليه طبيعي اولور مجرد اكثر ناسه غير طبيعي اولان
عوارضي رؤيت ايتمكله جزافا رداءته حكم ايلمهيوب شخص عليلك طبيعيسي
اولديغني وياخود غير طبيعيسي اولديغني تعرف ايليه حتى نبضنده دخي شخص
عليلك نبض طبيعيسني تعرف ايلمديكجه رداءته حكم اولنمز وكذلك طبيب
متفرسه واجبدر كه رؤيت ايلديكي هيئت غير طبيعيه نك عروضنه سبب
اول مرض اولديغني وياخود سبب سبب باديمي اولديغني تعرف ايليه مثلا
لسان اوزره صبغ ردي وخشونت غرغره عارض اولسه بعضكره
انك عروضي انلرك عروضني ايجاب ايدن بر نسنه تناولي اولور مرضك ابتداء
دخلي اولماز وانك مرضك حالنه استدلال اولنمز **علامات رديه ذكرنده**
علامات رديه بحسب الفعل وبحسب العضو مختلف اولور لايق اولوركه انلر
على التفصيل باشقه باشقه ذكر اولنه **سحنه ولونه متعلقه علامات**
تجن وريضده حيث سحنه سركب سحنه اولوب يا اول سحنه عروض سهر وجوع
واستفراغ حسبيله اولمسه اول سحنه علامت رديه اولور واول وجهله
وجه ميته مشابه واصحا وجوهنه مخالف اولوب كوزلر غائره وانف
دقيقه وايكي صدغ غائره لطاء وتقبض اولمسه واذنلر برودت
عارضه اولوب اذنلرك شحمه لري منقلبه وجلد متمدد ولوني تنكمودت
واخضرار واسوداد دخي بر عارض اولمسه واوزرنده غبره اولسه

جلارك

حصلو

خصوصا اول غبره قطن منثور فام اوزرنده اولان غبره يه مشابه اولسه او حال موت
عاجل علامتي اولور ومعلوم بيوريله كه قليل المرض اولان كمسنه تجن وريض اولسه خطوه
دلالت ايدر و ذكر اولنان تغير مرضك غيري اسبابدن بر سبب ايله عارض اولسه سريعا
اول تغير حالت طبيعيه سنه عودت ايدر هر نه قدر بر كون وبر كيجه دخي اولور ايسه اما اول تغيركه
مرض حسبيله اوله اول تغير علامت رديه اولور سهولت ايله حالنه اولا سنه عودت
ايلمز ومع ذلك اولا ذكر ايلديكمز جوع واستفراغ وسهر مثللودن حادث اولان
تغيرده خبير اولماز هر نه قدر ~~اسلم اولور ايسه~~ غيري بر حسن اسلم اولور ايسه واكر
تغير اول اسبابدن بري ايله امراض حاده ده عارض اولسه ردي اولوب دلالت ايدركه مرض كه
قريبا غالب اولور ومع اول تغير بحسب المرض امراض حاده ده عارض اولان تغيردن
اسلم اولور وكذلك واجب اولوركه انخراط وجه وتغير لون رؤيت اولنديغنده آنك
سببي فساد مرض اولديغي وياخود سهر واستفراغ اولديغي تعرف وفرق اولنه
زيرا سهر واستفراغدن اولان تغيرده كثير باس اولماز وكذلك لازم ذكر ايلديكمز
وجه اوزره عينك تغيرينك دخي اسباب حدوثنه فرق وتمييز اولنمق واجب اولور عينك
تغير مذكوري بحسب السهر اولور ايسه اجفانده ثقل وسباته ميل ونبضده تواتر شديد
اولور اما اول تغيره سهر مؤدي تقدم ايدر واكر تغير عين بحسب الاسهال ايسه اول تغيره
اسهال مفرط تقدم ايدر واكر بحسب الجوع ايسه عينك تغير مذكوري تدريج ايله
عارض اولور دفعة اولماز واول تغير بحسب المرض اولديغني تاكيد ايدر ذكر اولنان
علاماتك فقداني وحالتك شدتي وموضع تغيره ده وضع اولنديقده شرارات
مثللو نسنه لرك احساس اولنديغي وكذلك دفعة لونك اصفراري علامت غير جيده
اولور وبغتة لونك اسوداري علامت رديه در وتغيرات مذكوره نك جمله سنك
شرلو وغريزيه نك موتنه ادل اولان اسوداد لوندر وبعده كمودتدر واصفرار لون
جيد دكلدر ولكن اسلمدر زيرا اصفرار بعضكره حرارت ايله حادث اولور بكليته انك
حدوثي برودت حسبيله اولماز بناء عليه اصفرارده غريزيه موتنه دلالت ضعيف
اولور وبعضكره اصفرار سهر وجوع وتوجعدن بري ايله حادث اولوب اول تغير
سليم اولور واكر جبهه ده وانفده عصوبت اولسه علامت رديه اولماز **صداعدن**

ماخوذه اولان علاماتی بیاننده در نجین صداع دائم و قوت ضعیفه و مرض حار اولوب
اول حالده علامات ردیه ظهور ایلسه مرض قتال اولور اگر قتل ایلیوب ایلمز ایسه
یوم سابعه قدر دعافه توقع اولنور و بعد السابع انفه اذننده برشی جریان
ایدر اگر بکر و کونه قدر دائم اولور اول مرض رعاف ایله انحلالی قلیل الوقوع اولور
ولکن اکثر حالده انک انحلالی ایکی منخر و ایکی اذننده جریان ایدن مدّه ایله و یاخود خراج
ایله خصوصا اسفلده واقع خراج ایله اولور و اکثریا صداع ابتداء مرضده حادث اولور ایسه
یوم رابع و خامسده صعب اولوب یوم سابعده اقلاع ایدر اما یوم ثالثده صداع
بدء ایدوب خامسده صعب اولسه یوم تاسعده و حادی عشرده اقلاع ایدر علماء دیدیلر که
بو صورتده قیاس یوم سابعه عاشرده اقلاعی وقوعیدر زیرا صداعک
بدئی یوم ثالثده اولمغله یوم اکه نسبت ایله سابع اولور لکن یوم عاشر ایام بحراندن
اولمغله حادی عشره اقلاع صداع تأخر ایدر مصنف دیر که بو کلامی تتمیم ایچون برشی
دکلدر زیرا اطبا انک ذکر ایلدیکلری منوال اوزره دکلدر اینکیچون که صداع
ابتدا ایلسه رابع عشرده اقلاع ایدر اگر اقلاع لایق اوزره اولور ایسه مع رابع
عشر خامسه قیاس ایله تاسع اولور و امراضده اولان عارضه صداعک اکثری
حما غبّده اولور من جهة الحس واقع اولان علامات ردیه بیاننده در مریضک
رؤیتنده و سمعنده اولمدیغی و بعلکه علامت ردیه در قوتده اولان اصوات و دوایح
والوانی انک علیلده هربی علامات ردیه در روح نفسانینک ضعفنه دلالت
ایدر عیندن ماخوذ اولان علامات در اسهال و سهر و جوعدن غیری اسباب
حادث اولان ایکی عینک غؤری و تقلی و تقلص علامت غیر جیده در و بیاض
عینک کبودتی و فرفیریتی نافظور و اسمانجونیتی ناظر احمرار علامت ردیه در
و ایکی عینده بریسنک امراض حاده و سرسام و امثالی امراضده تصغری علامت
ردیه در و علیلک مرئیّاتدن برشیئی رؤیت ایلدیکی علامت هلکه در و عینک
امراض حاده ده التواسی و حولی علامت ردیه در و احول من غیر آفة فی الدماغ
فقط عضل عینده اولان تشنج خاص سبیله اولور ایسه انده اختلاط عقل تکلو
عواض دماغیه اولماز اما عینده لمعان رؤیتنده ماخوذ اولان علامات اگر مع سود

اکثر حالده توقینه دلالت ایدر و حمره و براقی اکثریا رعافه و دملک فوقه میلنه دلالت
ایدر و فوقده جهت انزفاعی تعیینه ادله اخری دلالت ایدر و غیر ارادة دمعی
جریانی خصوصا عینین واحدده سیلان علامت ردیه اولور لکن اول حالده بحران رعافیت
علامتلری اولور ایسه من غیر ارادة سیلان دمعله مخبر اولیدر دائما اولماز
و اول بحران رعافیت علامات رعافیه سائره موجود اولوب علامات اخرانک سیلانی اولدیغی
دلالت ایدر و دموعک احوالی تفقّد و تفحص اولنوب قلت و کثرتی و رقت
و غلظت و حرّ و بردی و جریانک باراده و بغیر اراده اولدیغی تعرف اولنسون علیلک
ضوئه اولان کراهیتی علامت غیر جیده در و اگر ظلمته محبت شدتله اولسه قتال
اولور لکن اول حالده امتداد و وجع وار ایسه قتال اولماز و اگر امتداد و وجع
ظلمته محبت شدتله اولسه اول حال روح نفسانی قوتنک سقوطی ایچون اولور
ولا محالة قتله مؤدی اولور و بلا طرف واقف اولان نظور دیدیر و عینک حرکت
ردیه سی و شیئا بعد شیء رمصک کثرتی اوزره اجتماع ردیدر و رمص یابس
جوار دیدیر و رمص یابس عینک قوة غریزیه سی ماده یی انضاجدن عجزندن
تولد ایدر و اول رمص صاحب احساس ایدر که برشیء عینندن خروج ایلمکی
قصد ایدوب غرزان ایدر یعنی تخس ایدر و اول رمصک سببی عینه جانیه اولان
رطوبتک کثرتی اولوب کثرت حسبیله انضاجنده طبیعتک عجزی اولمق جائز
اولماز زیرا اول رمص صاحب عین مائبه غائره در و علامت سیّئه
و اضعفدر انده کثرت تصور اولنمز و اکثر بناء اول رمص سریعا یابس اولور
و بو که مناسب علاماتدن اولور حدقه مفتوحه اوزره نسج عنکبوت کبی برشیء
بر شیء مجتمع اولوب بعده شفره یه یعنی کیبیکلرک منبتنه تنجر ایدر و اول حکاینده
رمص اولور و بو ایدن زائد اولمز و علیلک قرب موتنه دلالت ایدر و حمرة
حاده عینک شدة حمرتی و رمصدن نقائی علامت ردیه در دماغده و یاخود
فم معده ده ورم حار اولدیغنه دلالت ایدر و عینک تطوسی یعنی دنکامیز اولدیغی و
اسمانجونیتی اردیء در و عینک جحوظی و تباریقنک کثرتی خوف دلیلی دیدیر زیرا
اول احوال بعضکره مواد کثیره حاره حسبیله عارض اولور و تومله جفن نفختی
ونوا و دماغه عارض
اولان اورام حسبیله

ظهور اليبيسه

من غير عادة باقی قالمق علامت غير جيده در و يبس اجفان دليل رديدر
وحال يقظه ده عين مفتوحه باقيه قالسه حتى آكا اصبع تقريب اولنديغى
طرف ايلمسه اول حال دليل قاتل اولور و عينك شديد امتناعى اولوب ضعف
وهذيانه مقارن اولسه اولدخى قاتل اولور و بيلديكه تحت عينده كوجك
وجملك مقدارنده جمره بيضا يوم عاشرده عليل هلاك اولور و آنزه حلاوت ميله
شهوت حادثه اولور جهت انفدن مأخوذ اولان علامتلر بياننده در انفك
التواسى ردی اولور و قرب موته دلالت ايدر زيرا اول التوانك سببی قتال اولان
تشنج ردی اولور و انفك نفرطحی رديدر و استنشاق ده انف حمزاته تعويل
ايلك علامت رديه در و كذلك انفده مسك و سمن وطين رائحه لرينك بر
بولنماق و بورنندن ماء اصفر تقاطر ايلك حميات حاده ده واقع ايسه بعضلرده قرب
موته دلالت ايدر و معطسك عليلی تعطيس ايلمسه موته و بطلان حسه دليل
اولور و كذلك عقر و خرش ايله رعاف اولمسه و من غير سبب انف تنقيه قصد
ايله انفنه اصبع ايله الحاح و رعاف ايدنلر مثللو مريض الحاح ايلديكه رعاف
حادث اولمسه اول حالات علامت غير جيده اولور و انفدن خروج ماء خو رديدر
جهت اذندن مأخوذ اولان علامتلر شحمهء اذنك جفافى و انقلابى و صدفه نك
تقبضى علامت رديه در و بيلديكه وسخ اذن حلو اولسه جالينوس قتيله علامت
رديه در و اقرموت قتنده علامت مهلكه اولور و خطرناك اولان حميات حاده ده
اذنده وجع حادث قاتل اولور لكن اذندن برشیء سيلان ايدوب بعده ساكن
اولسه اول وجعك شبابك قاتل اولماز اما شبانده اول تفتح و انفجار مرتبه سنه بلوغه
امهال ايلمز شدت حسلرى حسبيله فی الحال قتل ايدر جهت اسنانلردن مأخوذ
اولان علامتلر بياننده در برنسنه تناول ايدرکن اسنان حميات حاده ده
قضقضه ايلسه علامت غير جيده در و بيلديكه حميات ده اسنانى
زوجا عشر و ستر ايلسه دلالت ايدركه آنك حاسه مستند اولور زيرا اول
حال حرارت شديده دن حادث اولور وكذلك اول حال بطبيعة التحلل اولان اول
ماده لزجه يه دلالت ايدركه مرض من غير اعتياد تنقيه اسنانه محتاج اولور

اولسه

حال اوزره اولان وجع

القضقضة عطار كسرا يتمك اوازی والصوت

واول

واول حال علامت غير جيده اولور و معتادرى اولميلرده اسنانى تصرير و تصريف
اولسه بعضلره جنونی انذار ايدر اكر اولاً جنون عارض اولوب بعده تصرير
و تصريف عارض اولسه هلاكه دلالت ايدر و عضلات فكلرنده ضعفى اولندقدنى
سبب ايله اسنانده تصرير حاصل اولوب انلره تصريف عادت اولور اولمنللو تصرير و تصريف
جنونه و موته دلالت ايلمز و ثنايانك احضرارى علامت رديه اولور جهات لسان
وفم وانف و لى ابدنك خصوصه مأخوذه اولان علامتلر بياننده در امراض
حاده ده لسانك اسودادی رديه در مائله علامتدر و فمك و ريقك جفافلری
غير جيده لردر و فجر اول عضولر اولا يابس اولوب بعده وقت انتهاده خشن و بعده
اكر اسوداد عارض اولسه اول مرض قاتلدر خصوصا رابع عشرده قتلى اكثردر
و معلوم اولكه امراض حاده ده فمك شديد امتنانى اولسه هلاكه دليل اولور
زيرا اخلاطك بكليتها فسادنه دلالت ايدر ايكی شفه لرك برى اخرى اوزره موغير
خلقت عالى اولمق علامت رديه در و حميات حاده ده شفه التواسى علامت
رديه در و حميات ده ايكی شفه نك تشنجى قرط التهابه دلالت ايدر و ايكی شفه نك
تقلص و بردى رديه اولور و امراض حاده ده فمك مفتوح باقی قالمسى دليل رديدر
و لسانك افراط يبسى علامت غير جيده در و بيلديكه لسان اوزره حمص
مقدار حمصه حب خروج مثللو برشیء اسود ظاهر اولسه موت قريب اولور
و اكثر اشياء حاره يه شهوت عارض اولور و خشونت لسان و كذلك لسانده
يبسى دليل برسام اولور و لسانك خشونتنده و لونك تغيرنده فصل بال
ايله تأمل ايله زيرا جائزدر كه لسانك تغير لونى شیء صابغ تناولندن اولسه
و معلوم بيوريله كه لسان خلط غالب حسبيله هر حالده منصبغ اولماز اكر
خلط صابغ بجوهره او ببخاره لسانه مشاركته اولدقده بعض اعضادن لسانه
ترقيسی و تصعدی اولور ايسه اول زمان لسان منصبغ اولور حلقوم و مری
و نواحيه جهاتندن مأخوذ علامتلر ايام بحرانيه ما عدا ايولرده بغتة اختناق
عارض اولسه علامت رديه در و بلا ورم حادث اولان اختناق اخف اولور
زيرا ازبادا اولزمان عارض اولور كه انده حرارت قلب برمبلغه بالغ اولور كه

اول امرتبه ده سخونت قلب عرته وحجاب افعالنی تعطیل بالاستواء ردّ نفسه
انلرك استطاعتی واقتداری اولماز وبلا ورم بو مثللو اختناق حلقده اجوامر عظیم
ایله حادث اولور وبو مثللو اختناق کثیرا وبلکه اکثریا بسبب الدماغ عارض
اولور وبالجمله قویّة اولان حماده خوانیق صعبه حادث اولسه اول کسنه ده
موت صباحلر زیرا قلب شدت حرارت حبیله نسیم بارد کثیری استدعا ایدر
وخناق صعبه ده نسیم بارد کسبیلی مسدود اولمغله قلب ملتهب اولور
وسوء مزاج افراطا اوزره اولوب حیاتی احتمال ایلمز وکذلك رقبه یه مع امتناع
البلع اعوجاج عارض اولسه انلر عروض یه ده زوال فقاردن اولور ویاخود
شرتنه بیدن اولور وانیتا ماکولی واتما کال حماده ایکیسی ضعیف اولور
وانلرده شولوبر سنه اولماز وکذلك بلعی سایغ اولمیوب لکن ایله اولدیغی
دلیل ردیدر وکذلك صو ایجکله شرق حادث اولوب ایچدیکی صو بورنندن خروج
ایلسه هر بار ریقنی ابتلاع ایلدیکده غصه حادث اولسه انلر دخی علامت جیده
اولور معده و فم معده جانبندن مأخوذه اولان علاماتدر امراض حاده ده
عارض اولان فواق دلیل ردیدر خصوصا عقیبنده اسهال ده عارض اولسه وکذلك
معده ده التهاب اولسه وخفقان معده حرارت حمّا قیتنده عارض اولسه انلر دخی
دلیل ردی اولور اعضاء تنفسدن مأخوذه اولان علاماتدر امراض حاده ده
عارض اولان نفس بارد علامت ردیه در غریزه نك خوتنه دلالت ایدر وکذلك
نفس مختلف دخی ردیدر وباکیندن نفسنده متشابه ومنقطع انزوا استنشاق
هوا اولان تنفس دخی ردیدر وکذلك اختلاط عقل حبیله اولان سوء تنفس دخی
ردیدر ولکن نواوله صدرده اولان ورم حبیله حادث اولان سوء تنفس اردی
اولور ومحتضر اولان کسنه بطونلر بیور وعالی اولور ونفسلرنده مع ضعف
تتابع اولور وتنفس صعدا ایدرلر هیئت عروقدن مأخوذه اولان علاماتدر
بقراط دیدیکه جبین وجفن وترقوتده قتند اولان اورده صغار منتصبه
واستقامت اوزره اولسه ردی اولور استرخاء بدندن وسوء استلقا
وضعفندن مأخوذه اولان علاماتدر ردیه بیانلری دراسترخا بدنده وسوء استلقا

وضعف

حاقوتیده

شرق ایکی فتحه ایله بلع ایلدیکی ریق ایله بوغلوق وغصه ابتلعك اکثر غلط حادث اولور مع

وضعف بعضکره احشاده اخلاط غلیظه نك کثرتی اوزره اولدیغندن اولوب
وبعضکره دخی بدنك سیمنلکندن واخلاطك قلتندن تقتعنن اولور وبعضکره دخی
قوت عضلاتك فرط ضعفندن اولور وبو ایکی سبب بعینه اولان فرق منتهی
برقومارك طنی اوزره بدنك غلظتی ونحافتی حبیله دکلدر زیرا بعضکره بدن رطوبات
ایله مملوه اولور وچوقکره دخی بدن سمینك عضلی قوه سی ضعیف اولور بلکه آنلرك علاماتی
فارقی سی مواضع اخراده ذکر اولینلر اولور هیئت اضطجاعدن مأخوذه اولان
علامات ردیه بیانندهدر فراش اوزره هیئت استلقا مختلطه اولوب وجه
معتاد اوزره اولمسه علامت ردیه اولور خصوصا مریض قلیلا قلیلا فراشندن
منحدر اولوب هر نجن آنی تسویه وتضجیعی معتاده سنه اعاده ایلسه کرانده
قرار ایلمیوب بلکه علی ظهره منقلب اوله واطرافنی کشف ایدروب طرح غیر طبیعی
ایله طرحه جزء احراره ظاهره یو غیکن محبت ایلیه واکه سبب کرب عظیم اولور
وواجب اولور که بو بابده برامروار درکه اکا رعایت واجب تری برا بعضکره انسان
عبله وضخمی وتقیل البدن اولوب سریع الاسترخا اولور حال صحتنده دخی
کل وقت ذکر اولنان هیئت غیر طبیعی اوزره استلقایه محبت ایدر ویاخود
انلر استلقاسی غیری بر سبب ایله حادث وجع اولوب هیئت غیر طبیعی اوزره
استلقا کسنه مؤدی اولور بو صورتلرده اول استلقا جرو تنکه خوف اولنمز
وحال صحتنده معتادی اولمیان استلقا واعتداد وانلر مثللو نضبه لرك کلیسی امراض
حاده ده ردیدر ومعلوم اولکه استلقایه محبت احشاده اولان کثرت اخلاط
ایله ویاخود سیمن ویحلل اخلاط ایله ضعف عضل جروتی ایله اولور ویاخود
جهت اخراجی عضلاته ضعف جروتندن اولور والر علیل اضطجاع واستلقا و
غیری نضبه لره قادر اولمیوب بلکه قعوده اشتها ایدر ایسه دلیل ردی اولور
واول حالك اکثر جروتی اعضاء تنفسده اورام وآفات اولدیغندن حادث
نفسدیکی عندالاضطجاع عصیانندن اولور واول حال بوندن اقدم سنك
معلوملرك اولدی واکر نا سنه اعراض ایدروب حایطه ودیواره متوجه اولور
ایسه اولدخی دلیل غیر جیددر ومعتاددر دکل ایکن علی البطن نومه میلی ردیدر

ناطر ایرقی اولان کمسنه درم

بلع

زیرا مبل مذکور بده اختلاط عقلدن ویاخود بطنده الم اولدیغندن اولور واضطجاع
رطب محموددر واضطجاع رطب اکا دیرلرکه وقت اضطجاعده مفاصلی بر عنه
قابل تثنیه اوله یعنی اعضاء مفاصلنک قبض وبسطی سهولتلی اوله جلددن
مأخوذه اولان علامتلر در ویجن جلده یبوست عارض اولوب جلد یبوستده
بر مبالغه بالغه اولسه که یر ایله جلد مدا اولنسه حالت اولاسنده رجعت ایلیه
و بو مقدار جلدک یبوستی دلیل ردی اولور وبخارک جلددن خروجی نفسنه بو برودت
اولور اسیسه دلیل نحو اولور واول بخور حرارتک فناسی حسبیله عارض اولور
بطندن ونواحی شراسیفدن مأخوذه علامتلر امراض حاده ده بطنک
انتفاخی وقلت انهضامی اولوب انده استطلاق دخی اولسه علامت موتدر
خصوصاً بطنده بز واسع وکدر اللون ظاهر اولوب شراسیف دخی ممدد ایلسه
وبطنک ایکی جانبلرندن بری آخردن اناکوا رفع اولسه ردیدر وکذلک
مواضع بطنده نتؤ وارتفاعه وانخفاض وانحطاطه مستور اولان ایکی جواضعدن
هر بری آخرلر اوزره نتؤده اکثر اولسه اولدخی ردیدر وکذلک بطن تکینک ملمسی وصلابتده
ملمسی متفاوت اولوب برجانبی لین وجانبی صلب اولسه اولدخی ردیدر وبلادیح
مراق منتفخ اولسه وانده تحولت وتیبس دخی اولسه اندن داخلنده ورم واردر
واول ورم حسبیله یبوست عارض اولمشدر واکر داخلده ورم اولمسه ایدی یبوست
اولمزایدی وشراسیفک تمددی اکر ایجاع وایلام ایدر ایسه ماده اسفله مائلکی
واکر تمددده وجع یوغیسه ماده فوقه مائلدر مقعددن مأخوذه علامتلر
بیانندهدر حمیات حاده ده مقعدن من قبل نفسها بروز ایلسه دلیل ردی اولور قضیب
وانثیاندن مأخوذه اولان علامتلر ایکی خصیه لرک لینی اولدیغی علامت ردیه در وکذلک
امراض حاده ده تورم دخی ردیه در وانثیانک وذکرک تقلص وتقبضی دخی غریزه نک
موتنه ویاخود وجع شدیده دلالت ایدر واحتلام اول مرضده طوله دلالت ایدر
ومرضک آخرنده احمر اولور ارحاملدن مأخوذه علامت حمیات حاده ده رحم وقبلک
بروزی دلیل ردی اولور اطرافدن مأخوذه اولان علامات ردیه اطرافک کیفیاتی
جهاتلنه اولان علامت اکر حما حاده نک حرارتی ثابته وغیر مقلعه ایکن اطرافده

بروردت

برودت اولسه علامت غیر جیده اولور اما مزمنه حماده برودت اطراف غیر منکر اولور
برودت اطرافک حمیات حاده ده سبیی جوفده اولان تورم عظیم ویاخود غریزه نک
طفؤی اولور ویاخود غشیانی مطل ومشرف اولدیغی وانحلال اولدیغی اولور
وحمیات حاده ده برد اطرافک اقوی دلائلی اطرافه برد اول عرضده عارض اولدیغیده
اولور وکذلک برد اطراف تشنج ایله مشحنه اولمسه اولدخی هلاکه دلالت ایدر وبو علامتک
کلیسی دلالت ایدرکه ورم حسبیله دم منهزم اولوب باطنه صایر در ایکی بدرک وایکی
رجلک اصبعلری وطرنقلری نیلکی کمود بی هلاکه علامتدر واطرافک احمراری ودفعة
تغرفری کمودتیدن اقتلدر اکر اول حالته ثقل دخی اولور ایسه موت قریبدر زیرا ثقل
قوت نفسانیه نک ضعفنه دلالت ایدر وکمودت حرارت غریزیه ضعفنه وحمرت فساده
واخلاطک غلبه سنه دلالت ایدر وسواد کمودت وحمرتدن خیرلو اولور وبونلرک
کلیسی ایله بجن مرضده علامات جیده بی کثیرا رؤیت ایلسک بعید دکلدرکه مریض
مرضنده سلیم اولوب اول اطرافی بتا منقطع اوله واطرافک وجلدک احتراقی
مع برودت الباطن موته دلیل اولور اما اطرافک جهت اوضاعندن مأخوذ اولان
دلیل بودرکه بعضکره اطرافده تشنج اولور خصوصاً عقیبنده اولور ایسه انلر قتال اولور
ومع الهذیان کزاز وشدت حما اولسه دلیل موت اولور نوم ویقظه جهتلرندن
مأخوذه علامات بیانندهدر نوم اولوب اولدیغی علامت غیر جیده در لیل نهاری
برنده دخی نوم اولمدیغی شرلو اولور زیرا انک سببی دماغک فسادیدر اول فسادنده
وجه اوزره اولورسه اولسون ونوم نهاره یمینک اسلم اوائل نهارده اولان نومدر
وبونلرک کلیسی نوائب حمانک منتهاسنده شرلو اولور اما ابتداء نوائبده بعضکره
انلر حضر اولماز وسبات عارض اولوب بنفسه ضعف اولسه ردیدر زیرا
اولوجه اوزره عارض اولان سبات رطوبت دماغ حسبیله دکلدر بلکه ضعف
قوت سببیله عارضدر وانده اختلاط عقل دخی اولور ایسه رداءت اکثر اولور
وبعضکره دخی اول سبات خلط باردک عفونتی حسبیله اولور وعلتنه قدر حاجتنه
اکثر اولان نوم واختلاط عقل تعقیب ایدوب انده برد اطراف دخی اولسه ردیدر اولور
تتکیم نوم وخفت تعقیب ایلسه اول نوم جید اولور اعمال بدنیه مأخوذه اولان علامات ردیه در

بالبطن

زئبق التقاطی وکان التقاط ایدرکبی برنسنه یی نفسنه وحائطلره برنسنه یه
تعرض علامت ردیه در ابخره نك دماغه تصعد ایدوب انلرن عینیم ورطوبت
بیضیه یه انحدار حبیله وجود اولمیان نسنه لری تخیلدر اوجاعدن
مأخوذه علامتلر حمیات حاده ده احشاده وجع شدید حدوثی علامت
ردیه در احتراق شدیده و ورم عظیمه و یاخود خراجه دلالت ایدر و
بعض اعضاده وجع شدید اولوب بغتة ساکن اولسه اول دخی علامت
ردیه در صوت وکلام وسکوتدن مأخوذه علامتلر صوت قوی جید در
وکلام منتظم دخی جیددر بونلرك خلافی ردیدر على الاکثر سکوت طویل وسواسه
دلالت ایدر و یاخود عضل لسانك استرخاسنه و یاخود تشنجنه و یا
مبدء کلام اولان تخیلك ذهابنه دلالت ایدر و فجئ مریض بحرانده تکلم
ایلسه جیددر و بالجمله کلیم اولان کمسنه نك سکوتی سباتك و وسواسك
و بزم ذکر ایلدیکمز سائر نسنه لرك ابتداسنه دلالت ایدر و سکیت اولان کمسنه نك
کثرت کلام و هذیانی و اختلاط عقلك ابتداسنه دلالت ایدر عقلدن مأخوذ
اولان علامتلر هذیان عارض اولوب انده حرکت و ضربان رأس اولسه
اول علامت سلیمه اولور اما وقار و سکینت ایله اولان خفیا هذیان
قتال اولور حرکاتدن مأخوذه اولان علامتلر اختلاط و قلقك کثرتی علامت
غیر جیده در زیرا ابخره نك رأسه کثرت ارتفاعنه دلالت ایدر و علیلك کل
ساعت وثبه ایدوب جلوس ایلدیکی دلیل ردیدر زیرا اول وثبه کرب و یاخود اختلاط
عقل و یاخود ضیق نفس و خناق و ذات ریه دن بری ایله حادث اولور
و سبب اخیر ایله حادث اولان اردء اولور و وثبهٔ موصوفه نك اکثری خناق
و ضیق نفس سببیله اولور هر نه قدر اسباب اخر ایله دخی عارض اولور ایسه
و کذلك اعضا حرکتنه ثقیل اولسه اول دخی دلیل ردیدر اولور و فجئ اظافیر
کمد اللون اولسه موت حاضردر و رعشه علامت ردیه در اکر بحران جیده
حبیله عارض دکل ایسه اوهامدن مأخوذه علامتلر و فجئ مریضلی موت
و هلاکدن خوفی کثیر اولسه خطردر تثاوب و تمطیدن مأخوذه احکامدر تثاوب

وتمطیدن

و تمطیدن حوبر فضلی دفع ایچون طبیعتك اعضاء عضلاتنه یی تحریکی سببیله
حادث اولور و مادامکه عضو سخیف و یاخود ماده قلیله و خفیفه اوله دفع فضل ایچون
تثاوب عظیمه حاجت اولماز بلکه انده احتیاج اول ایکی حالك صدورینه بولنه بیقه اولور و اکر انلر
ایله حرکت برده انتقال و اولتیجه اول حال طبیعتنه ردء وعجز اولدیسه در علامت
اولور زیرا دلالت ایدر که طبیعت تحلیلدن عاجز اولوب کثرت مواد سببیله تنقیه
معونته محتاج اولور احلامدن مأخوذ اولان علامتلر مریض اولان کمسنه اکثریا
منامنده بحرانی جنسنده اولان نسنه لر رؤیت ایدر مثلا عرق ایله بحرانی اولور ایسه
اول کمسنه رؤیاسنده حمامه داخل اولور و دخولنه تهیئه ایدر شهوت و عطشدن
مأخوذ اولان علامتلر امراض مزمنه ده شهوتك زوالی علامت ردیه در حاده دخی
مزمنه کبیدر لکن مرض حادده شهوتك سقوطنك رداءتی مزمنه ده اولان سقوطك
رداءتندن دوندر و بالجمله شهوت سقوطی و الی اخلاط فاسده نك تخموی قوت نفسانیه نك و طبیعیه نك
موتنه دلالت ایدر و فجئ حمای محرقه ده عطش باطل اولسه دلیل ردیدر اولور خصوصا
لسان اسود اوله یرقاندن مأخوذه اولان احکام استدلالاتدر قبل الیوم السابع
و قبل النضج یرقان عارض اولسه ردیدر اولور لکن بعضلرك زعم اولوقنده
انلك مضرتی اسهال تدارك و تلافی ایدر ایسه ردی اولماز قیاس دخی انك اوزرینه در
والحاصل یوم سابعدن مقدم اولان بحران بحران محمود اولماز و اول بحران مادامکه
علامات اخرایله مقارن اولمیه نجح سلیم اولماز و اکر سابعده و یاخود تاسعده و یا
رابع عشرده مع علامة محموده یرقان عارض اولوب ناحیهٔ کبدده آفت و صلابت
وار اولمیوب بر اولمسه اول یرقان محمود اولور و حقوقه اول مثللو یرقان بحران تام
اولور و انك محمود اولدیغنه یرقان عروضندن صکره خفت حاصل اولدیغی دلالت
ایدر و اندن صکره خفت حاصل اولماز ایسه رداءتنه دلالت ایدر و کذلك رداءت یرقان
انده اختلاط حرارت کثیر اولوب خارج اولان حرارتك قلتنه دخی دلالت ایدر و کذلك ثیاب
زبرتیه محرقه نك خروجی دخی دلالت ایدر و بو مثللو یرقاندن خوف اولنور لکن اول
خوف اسهال بالغ و منقیه نك حدوثی تدارك ایدر و کذلك عرق سابغ عارض اولوب
قوت دخی قویه اولور ایسه بسرعت خفت عارض اولوب انك مضرتی تدارك اولور

اورامدن مأخوذه اولان دلائلدر حمیات حادّه اوّلا حادثه اولوب بعده اورام
مغابن واطرافده تادر ایلسه ردیدر وآنلر ردائتی اوّلا اورام مذکوره حادثه
اولوب بعده حمیاته تادر ایدنلر ردائتدن اکثر وارددر اولور واصل اذنده
اورام اولوب اکر اورم نضج ... استفراغ
تعقیب ایدیر امّا بو مذکورلردن بری اولمیوب نضج وعقبنده استفراغ قوی علامت
ردیه اولور وقیحن خراجه وسائر اخلاط غیر نضیجه یه ... نضج
معزور ایلمک جائز اولماز زیرا اول نضج معنی ایله بو مثللو حال الکثر یا حادث اولوب
ظن اولنور که وقت وقت انحطاط وهلاکدن امن زعم ایدنلر ومع هذا انلر بیته
قاتل اولور وبنزو وجعدن هر بری ظاهر اولوب بعده غائر اولسه ردی اولور لکن
بعد الغؤر ینه ظهوره عودت ایلسه قوت طبیعته دلالت ایدر وبعضلر اول ظهور
وغؤر طبیعتده اولان بحرانه حسبیله انسانه معتاد اولور وانده ردائت
شدیده یه دلالت اولماز هیئت بثور مثللولردن مأخوذه علامتلردر حمیات
حاده ده حصبه مقداری بثره ظهور ایلمک ردی اولور وقیحن اول بثره لر اثاره اولنسه اول
کسنه نوبتلرنده کثیرا هلاک اولور وقروح بدنده خضرت وسواد واسمانجونیت
وصفرت اشبو الوانده بری استحاله علامتی ردیه اولور ولکن صفرتده استحاله
ردائتده دلالت سائر الواندن مذکوره یه استحاله ... اخف اولور ودینلدیکه
مریضک رکبه سی اوزره عنب اسود مثللو بر شی ظاهر اولوب اطرافی احمر اولسه
اول مریض عاجلا هلاک اولور اکر الکی کون مقداری حیاتی ممتد اولور ایسه انلر
علامت موتی عنقده اولان ورید اوزره حب خروج ... حصف ابیض
کثیر الظهور اولور واکا اشیاء حاده یه شهوت عارض اولوب اولور ایسه اول کسنه
یوم عشرینده هلاک اولور ولسانده ظهور ایدن بثور مهلکه یی بیز ذکر ایلدک
ودینلدیکه حماده ای حماکان ایکی یدک جمیعا اصابعی اوزره حب کرسنه
مثاللو ورم اسود ظهور ایدوب وجع شدید اولسه اول کسنه ابعد هلاک
اولور واکه ثقل وسبات اکر طبیعت معتقله ایسه انده سرسام عارض اولور حادث اولور
وبعضلره انده اعتقالی بو مبلغه بالغ اولور که طبیعت استحجار ایدر هیئت عرقدن

مأخوذه

اوراما بالعفونة

وتهیج ایلسه وورم استفراغ هى تعقیب ایلسه ردی اولور

صوق تردوکوب دوکوکی اولور واکر

حصف قوری کبحیبکوردم

بلغ

مأخوذه اولان علامتلردر ابقراط دیدیکه جبین وجفون وترقوتده قطرلر یره واقع
اوردهٔ صغار منتصب اولوب استقامت اوزره اولسه ردی اولور عروق ظاهره نک
لونی اولدیغی حالدن تطوبیسه وفرفیریه تغیر ایلسه وکذلک غورده اولوب
رؤیتی معتاد اولمیه خارجه ظهور ایتمکله خطوسکا رؤیت اولنسه اولور ردی
اولور نافضدن مأخوذه علامتلردر کثیر المعاوده اولان نافض مع ضعف
حماء صعبه ده مهلکدر واول مثللو نافض مع ثبات القوه حما ایله قلع اولنمز ایسه
اولنوجیّد دکلدر وجمله سندن اردء اول نافضدر که انکه نجاح ونجابة موکد
اولمیان استفراغ تابع اوله واول استفراغ حمایی تسکین ایلمیه زیرا اول استفراغ
دلالت ایدر که انده خلط متحرک دفعنده طبیعت عاجزدر بس اول نافض دیرر
احیانا غیر معاوده عارض اولان نافض انده فصل حلم صحته قریب اولماز
وبیلنمز که مرة واقع اولان نافض قوتک افراط ضعفی حسبیله می واقعدر
یا خود آخر سبب ایله عارض مجملدر معلوم اولماز استفراغدن احکامیدر اسهال
وقیء وغیرلر ایله اولان استفراغدن نافع اولان استفراغ بعد النضج اولنلردر
وآن استفراغ ایله اولان خلط موذی یی استفراغدر وسهولت ایله حاصل اولوب
عقبنده خفت حادث اولان استفراغدر بدواء وبغیر دواء واقع اولان استفراغک
خلط موذی یی افنا ایلدیکی نک علامتی مستفرغ اولان خلط آخر استفراغده برابه سر
کالهیجه اولور امّا استفراغ اولوب خلط موذی یی استفراغ خراطه یه وجراده ودم اسود وخلط منتن
استفراغنه انتقال ایدر ویا قیء ایله خلط صرف استفراغنه انتقال ایدر وقیحن استفراغ
قصور اولنسه واجب اولور که اکا اعانت اولنه وقیحن نضج ظاهر بوعیکن استفراغ
افراط اولنسه امرض انده نفعه وثوق واعتماد اولنمز عرق ورعاف وغیرلر
ایله واقع اولان استفراغ ضعیف دلالت ایدر که طبیعت ماده یی دفع ایچون
حرکت ایلدر ولکن دفعه قوی اولمیوب تماما استفراغدن عاجزه اولدی بو صورتده
علامات اخراغ سیئه اولور ایسه موته دلالت ایدر واکر علامات سیئه اولماز
ایسه طول مرضه دلالت ایدر احکام عرقدر امراض حاده ده ومزمنه ده و
کذلک بلغمیه ده وخطرلو اورامده واورام احشاده عرق ایله بحران نظم البحران
اولور سبب کثرت العرق کثرت عروق واسبابی ماده نک کثرتی ویا خود ماده نک رقتی

ویاخود قوهٔ دافعه‌نك اشتدادی ویاخود قوهٔ ماسکه‌نك استرخائی ویاخود
اسبابنك برسببیله مجاری عرقك اتساعی جمیعاً بونلر کثرت عرقه سبب اولور
وقلت عرقك اسبابی کثرت عرق اسبابنك اضدادی اولور وفجئ خروج ایدن عرق کثرت عرق
مسح اولنسه آرتوب اکثر اولور وترك اولنسه منقطع اولور عرقده اعضا اولور
مختلف اولدیغنی بیان ایدر بعضکره اعضانك تعرقی مختلف کیمینك عرقی کثیر
وکیمینك نقصان ویاخود عدیم اولور عرق مرض فاعله اولان عادهٔ نك بولندیغی
عضوده کثیر اولور وعادهٔ فاعله اولمسه ویاخود انك مسامی متزم اسبابدن وبر عضوده
برسببیله ضیق اولسه انده عرق قلیل اولور وبو قبیلدندر دائماً برجانبنه اضطجاع
ایدن کمسنه‌نك جانب اضطجاعنده قلت عرقی زیرا جانب مذکورده مسامات انضجاع
سببیله منضغط اولوب جافه اولور ورطوبات الکه وانلردن خارجه سیلان
ایلمز وخلقة بعضلرکسه ده اولان اعضاده مثلا ظهرده عرق کثیر اولور وظهرك عرقی
صدر مثللو قدامده اولان عضوك عرقندن اکثر اولور واعالی بدنك عرقی اسافل
بدندن اکثر اولور خصوصاً عرق راسك کثرتی ازید اولور تعرق قره وغیریده واقع
اولان اختلاف احوالی ایدر نومده عرق یقظه‌ده اولان عرقدن اکثر اولور زیرا حرارت غریزیه
رطوبات بدنده تصرفی نومده اکثر اولور یقظه‌ده تصرفی انلردن اقل اولور زیرا یقظه‌ده منفذ
اذا اسی صعوبتلی اولور وصعوبت اذی موادی باطنه تحریك ایدر وابقراط دیرکه
موجب عرق یوغیکن نومده کثیراً درلین کمسنه‌نك کثرت عرقی دلالت ایدرکه اول
کمسنه تحملندن اکثر بدننه غذا تحمیل ایلمشدر واکر اول حال واقع اولوب صاحبنك
نائل غذا اولمدیغی معلوم اولورایسه بیلکه اول کمسنه استفراغه محتاجدر
زیرا صحیح القوت اولنلرده کثرت عرق انجق کثرت غذا سببیله اولور زیرا مواد
کثرتی قتنده طبیعت انی دفعه تصدر ایدر وموادك کثرتی بعضکره سبب قریب ایله
اولور امتلاء قریب کبی واحتلا قریب مطعومات وقینیه‌نك اولور وبو امتلایی دفع ایدر
جوع ویاخود ریاضت ویاخود عرق طبیعی وموادك کثرتی بعضکره دخی سبب بعید
متقادم ایله اولور واول امتلا فضول سابقه ایله اولور وانی انجق بدنی تنقیه اولان
استفراغ دفع ایدر امّا عرق بعضکره اول موادك لطیفنی ورقیق وقلیلنی دفع
ایدوب فاسد وعاصی یی بدنده ترك ایدر وطبیعت اول خلط فاسدك ثقلی تحتنده قالوب

ضعیفه

ضعیفه اولور ومعلوم اوله که حرارت غریزیه‌نك مقداری اقوی اولور ایسه تحمیلها
تحللی دخی اخفی اولور وانده عرق اولماز مکرکه آکه عرق اسباب اخر سببیله عارض
اوله واکه بناءً عرق طبیعتدن خارج اولور بسببیله امتلاء وکثرتدن ویاخود مسامك
اتساع مسامك عارض اولور ویاخود هضم جیدیدنخ قوتك عجزندن ویاخود شدت
حرکتدن اولور عرقك کثرت وقلتی ایامی بیان ایدر امراض حاده‌ده عرقك کثرتی
کونی یوم ثالثده ویوم خامسدر یوم رابعده عرق قلیل اولور وبلکه امراض حاده‌نك
یوم رابعده وجوه اخری ایلکدن بحران ایلمز الا نادراً اول کونده بحران اولور وبحرانی
زعم اوزره یکرمی بردر واون‌طوزبر واون‌طوز دورت اشبو ایاملرده مریضك تعرقی قلیل الوقوع
اولور عرقك مأخوذ اولان وجوهٔ استدلالی ایدر عرق ملمسی سببیله حرارت
برودتدن برینه وملمسی سببیله صافی اولدیغنه ویاخود صفرت وخضرتدن
برینه میلی اولدیغنه وطعمی سببیله حلو ویاخود مرّ ویاخود حموضته مائل اولدیغنه
دلالت ایدر ورایحه‌سی سببیله منتن ویا حامض وحلو وطعم سائره‌دن
رایحه‌سنه برینه دلالت ایدر وقوامی سببیله رقیق ویاخود لزج اولدیغنه دلالت ایدر
ومقداری سببیله کثیر وقلیل اولدیغنه دلالت ایدر وموضعی سببیله سابغ
ویاخود قاصر اولدیغنه وتنق عضودن اولدیغنه دلالت ایدر ووقتی سببیله
ابتدا وانتها وانحطاط زمانلرینك قنقیسنده واقع اولدیغنه دلالت ایدر
وعاقبتی سببیله خفت واذیتی ویا نافضی وقشعریرت وانلر مثللونه ترك
قنقیسی عرقی تعقیب ایلدیکنه دلالت ایدر من جهت العروق مأخوذه اولان
علامات حرارت حمّا قتنده عرق بارد جدّ علامت ردیه‌در خصوصاً راس
ورقبه‌یه مخصوص اوله اول بخار اولسون غشی انذار ایدر بارد اولور ایسه عرقا
نه کیفیتده اولدیغنی اکر قیاس ایله حمای حاده‌ده اول عرق بارد اصناف عرقك
اردئی اولور زیرا اول عرق غشی سابقه دلالت ایدر غشی آتی بیاننه دلالتی یوقدر
اکر اول عرق باردی صاحبنك حاسی عظیم ایسه موت قریب اولور عرق بارد
انجق حرارت غریزیه‌نك سقوطنده وسقوط سببیله حرارت رطوباتی حفظدن
عاجزه اولوب رطوباتك سیلانی تخلیه ایدر وحرارت غریبه اکا استیلا ایدوب

اول حرارت

رطوبتی تفریق و تبخیر ایلدیکی تصکره غرابتی حسبیله عرقی مفارقت ایلدیکیله اول
عرق بارد اخروج ایدر و عرق منقطع ردیدر و عرق کثیر مادهنک کثرتی
حسبیله طول مرضه دلالت ایدر و عرق بارد صاحبینه ضعفنه بناء قطره آنجق
موافق اولماز بلکه اگر حقیقتینه موافق اولور و قجن عرق خفت تعقیب ایلمسه
علامت جیده دکلدر اگر عقیب عرق قلق اذی زیاده اولور ایسه علامت ردیه اولور
هر نه قدر اول عرق جمیعا بدنی استیعاب ایدر ایسه و اول مرضده مسار عدم
ظهور ایدن عرق ردیدر کثرت مادهیه دلالت ایدر مگر که اول عرق حساد عدم کثرة
امطار حسبیله هوانک رطوبتی سبیله اوله اول تقلو سبب ایله حادث اولان
عرق بارد دخی هر نه قدر اولور ایسه انک ردائتی مرض حسبیله اولان عرقک
ردائتنه اقل اولور و چوق واقع اولور که مرض عرق ایله ابتدا ایدروب
بعده اگر حمی تابعه اولور و اول حمی طویله اولور و اگر عرق ایله اقشعرار عارض اولور
ایسه جید اولماز بلکه ردی اولور و انک سببی بودر که اقشعرار حوذن ور
اولان خلطلرک انتشارینه دلالت ایدر و انتشار اخلاط ردیهدن مکسور
مکسور الحرارت [illegible] اولوب تنقیه
اولنمیان رطوباتک عرق ایله تحلله دلالت ایدر و بنه دلالت ایدر که ماده کثیره
اولمغله استفراغ عرق ایله تماما تحلل ایتممکله ماده باقیه اقشعرار احداث
ایلمشدر و قجن قوت و نبض ضعیف اولوب جبینده عرق قلیل اولسه علامت
ردیهدر و اگر نبض ساقط اولور ایسه موت حاصلدر و اول عرق جیددر که انکله
تماما بحران اوله انجق یوم بحرانیده اولوب جمیعا بدنی استیعاب ایدر
و انده کثرت و غزارت اوله و اول عرقدن صکره مریضه خفت حاصل اوله
و اندن صکره جید اولان عرق اول عرقدر که جمیعا بدنده عام اولمیه و لکن اندن
صکره مریضه خفت کلور و بالجمله عرقک احوالی تفقد و تفحص اولنور
حرارت و برودت کیفیتلری و لون و رایحه و طعم کیفیتلری و کمیتنده قلت و کثرتی
و خروجنک ازمنهسی یعنی ابتدا و انتها و انحطاط زمانلرینک تفتیشنده خروج
ایلدیکی و کذلک مقارن اولدیغی حالده قوت و ضعفی و عرق عقیبنده خفت و ثقلی

[illegible]

بلغ

تفتیشنک حصولی واردر تعرف اولنور و معلوم اوله که ناقهک عرقی کثیر اولور
مادهنک بقایاسی حسبیله و باشی بو قدر که اندن قصد دیلر اولنه جهت
نبضدن مأخوذه اولان علامتلر مطرقی و نملی و منشاریه شدیده و موجیه
جمیعا بو نبضلر ردیلردر و مع الضعف غزالی دخی ردیدر و اول نبض که مختلف
اوله انقطاع شدید و حرکات ضعیفه اولوب بعده تدارک ایچون نبض قوی
اخذ اولنه و اول تدارک متوالیا و متدارکا اولمیوب وقت وقت اوله اشبو منوال
اوزره اولان نبض جیددر اولور و اطبا دیدیلر که جانب ایسرک نبض متواتر اولوب
نبض ایمن متفاوت اولسه و انده ضعف دخی اولسه دلیل ردی اولور و معلوم اوله که
ناسک چوق کمسنهلرک من غیر مرض نبض طبیعیسی مختلف ردیدر بلکه اول نبض
رؤیتله اولنه بیقره واجبدر اول دخی نبض طبیعیمیدر یا خود مرض حسبیله عارضیمیدر
تعرف اولنه رعاف احکامیدر سرسام و کبدک اورام حارهسی و تحت شراسیفک
اولان اورام حاره جمیعا بو مرضلر رعاف ایله بحران تام ایدرلر اما سرسام ایکی
منخرلرک هر برندن بحران ایدر و اما اخرلر ورم جانبنده اولان منخردن بحران
ایدر و کذلک حمیات محرقهده دخی رعاف ایله تماما بحران ایدوب سرسام کبی من اوّل
منخرکان بحران ایدر اما ذات الریه رعاف ایله بحران ایلمز و ذات الجنبک امری
رعاف ایله بحران خصوصنده امر وسطدر و بعضکره عیب دخی رعاف ایله بحران
ایدر و اکثر حالکده رعافک عروضنک کوننده واقع اولور و یوم رابعده وقوعی
نادر اولور و انک وقوعی یوم خامس و یوم سابع و تاسعده اولور و قجن مریضده
رعاف خیر مأمول و مرجو اولسه و لکن مریض ضعیف اولسه بقراطک تعلیمی
اوزره اول مریضک رعافنه اعانت اولنوب راسنه ماء حار صب اولنور
و راسنه کماده دخی وضع اولنور و کذلک رعافک افراطندن خوف اولنسه ماء
بارد ایله و کذلک رعاف تنقیه منخردن خروج ایدر ایسه انک جانبنده اولان
شراسیف تحتنه محجمه وضع اولنمغله رعاف منع اولنور و رعافک اجودی
شق علیل جانبندن اولان رعافدر جانب علیلک خلافی جانبندن واقع اولان
رعاف اول اجود اولماز جودتی اندن دون اولور و رعاف بحرانک الیق اولان

اورام فوق السرّه اولان ورم وورم بلغمی وتحجر ایدوب طول مدّت باقی اولان ورمدن
تفتح وانفجاره توقّع اولنور اندن رعاف متللو بحران مأمول اولمزود ماغزه واقع
اورام بادهء حمی وکذلك ذات الجنب ذات الریه ده رعاف ایله بحرانه توقّع اولنمز رعافدن مأخوذه
دلیل بیاننده در رعاف قلیل در اولور ورعاف ده دینیلك اکثر اسود الدم اولور
دم احمر مشرق وبرّاق ایله اولان رعاف ردر وقلیل الوقوع اولور ویوم رابعده وقوع
اولان رعاف عسر بحرانه دلالت ایدر بلکه بحراندن قبل نك اجودی افراده واقع اولور
عطاسدن مأخوذ اولان دلائلدر زمان انتهاده واقع اولان عطاس حمیدر
اولور زمان ابتداده واقع اولان عطاس زکامه وخلط لذاعه دلالت ایدر
برازاحکامیدر کتاب اوّلده کلام کلی ومختصر ایله برازده بیز تکلم ایلدك
بیزه شمدیکی حالده واجب اولان بودرکه برازبابنده ذکر اولنان اول اقوالی فضل
اشباع ایله اشباع واشعاب ایلیه یوز وامراض حادهده اکا متعلق اولان کلامی
بسط ایلیه یوز ومعلوم اوله که عرق کثیر ایله تعرّق ایدن کسنه ده اختلاف تام
ایله بحران اولماز برازدن مأخوذه اولان علامتلر برازایله خروج ایدن
اشیانك اختلاف الوانی ایکی وقتده محمود اولور اوقات سائره ده محمود اولماز
احدهما بودرکه اول وقتده واقع اولان اختلاف بحرانی اوله وعقیب نضجده
ویوم باحورینده واقع اوله وانده بحران محمود علامتلر اوله وثانیسی بودرکه
مختلف قی اولان شرب مسهل عقبنده اوله اشبو ایکی وقتده اولان اختلافده
واقع الوان مختلفه بدنده متوقع اولان نقایه یه دلالت ایدر اما بو ایکی صورتك
غیریده برازك اختلاف الوانی احتراقه وذوبانه واخلاط فاسده نك کثرتنه دلالت
ایدر وبرازصبیانده وخصوصاً اطفالدن بعض طفلك حال ولادتندن بطننلرندن خروج
ایدن نسنه یشیل اولان برازدیدر واول مرضده برازمرارك غلبه سنه
دلالت ایتکله نجس اولور اما برازمرار احضر مرضده وعند الانحطاط ظهور ایدر ایسه
دلالت ایدرکه بدندن انحلال مستنق اولور وعلامت جیده در وحجن برازمراری
کبدن منفصل اولوب مرض حفت عارضه اولمسه علامت ردیه اولور علامت
ردیه حمی وسقوط قوتدن صکره اختلاف کثیر اولوب اندن عقبنده حفت عارضه اولمسه

دلالتدر

دلیل موت اولور رهرن حمی مقلعه حق اولورایسه دسومتلو اطعمه تناول ایلیان کسنه نك
برازی اوزره دسومت رؤیت اولنسه اعضاء اصلیه نك ذوبانه دلالت ایدوب
دلیل ردی اولور ولکن هلاکه دلالت ایلمز زیرا مریء اولان ذوبان بعضکره طحال ذوبانی
اولور اما صبیان حاده ده برازاوزره صدیده شبه برشیء اولوب لونی اصفر مشبع
اولسه ونتنی غالب اولمسه مهلك اولور وشول اختلاف که نواحینده
شیء رقیق اولمه دلالت ایدرکه اول شیء صدید اولوب مبدئی نواحی کبد اولور واول صدید
لذع حسبیله برازی بسرعة اخراج ایدر وبعضکره اول صدیدی وحل خروج ایدر
وحجن برازایله ترمس قشورلری کبی نسنه خروج ایلسه بالجمله امراضده علامت مهلکه
اولور احکام القیء وبو کتاب اولده قیء بابنده بزم قولمز سبقت ایلدی
وبیزه واجب اولورکه بو مقامده انلردن وغیردن برازمقال ایراد ایلیه یوزکه انلر
بو مقامه ملایم اوله وبیز دیرزکه قیئك انفع اول قیئدرکه انکله خروج ایدن
بلغم ایله مرار شدیدا اختلاط اوله وغلظی شدید اولمیه وقیء هر نه قدر صرف
اولور ایسه ادوء اولور زیرا اصرفا خروج ایدن مرار ایسه شدت حرارته دلالت
ایدر وبلغم صرف خروج ایدر ایسه [illegible] شدت برده دلالت ایدر
قیئدن مأخوذه اولان علامتلردر لونی قیء معتادك لونینه مخالف اوله
قیء ردی اولور واول لونی [illegible] ابیض مائی ولون اصفر در واکه مخالف اوله
قیء اخضر وکراثی وخصوصا منتن اولنلر در وکذلك احمر قانی ولمدد زوزیاده
شرلوسی زنجاری واسود در والراتحه نتنی اولورایسه فی الحال قتل ایدر
واکر اول حالده قوت باقیه ایسه بعضکره ایکی کون قدر ممتد اولور واول
لونده بلا ظهوری واجب اولورکه انلر حرو شی لون حذکوردك عروض شیء کولمز
اولمدیغی حق نفحص وتحرز اولنه وذکر اولنان الوانك جمیعا قیء جدا ردی
اولور وقیء منتن حق جدا ردیدر وبزم ذکر ایلدیکمز اوزره قیء صرف حق
ردیدر احکام بولدر کتاب اولده اعراض ذکر اولنوربو محلده وفن اولده بول
متعلق اقاویل کلیه ذکر برزدن تقدم ایلدی شمدیکی حالده بیز انلردن وغیردن
ذکر مقامه لایق اولنلر بیان ایلرز وبیز دیرزکه بوله نضج قولی علامت رؤیت

اولنمغله مريضك هلاكنه حكم وقضا جائز اولماز زيرا بعضلره مريضلره استفراغ
قوى حادث اولوب مواد نضيجه وغير نضيجه يى اخراج ايتمكله عليل خلاص
اولور وبعضلره ده طول مهلت ايله خلط تحلل ايدر ويا خود خراج ايله
بحران ايدر وخصوصا خلط شديد الرداءت اولمسه اول حالده واقع اولور
ومع هذا الاحتمال نضيج اولميان بول اغلب حالده ردى اولور ومرضك قوتنه
دلالت ايدر واقل ما يكون طول مرضنه دلالت اولور وكذلك مريض اولان اوقات
مرضنده كليسنده الوان بولى صحتنده اولان الوان بولك الوانى كبي اولسه
اول بول ده ردى اولور واكر مرض صعودده ايكن بولك لوننده ~~صعودده~~
تغير اخذ ايلسه اول مرض اسلم اولور وبعضلره امراض وبائيه ده بول جيد
اولوب قوامنده ولوننده ورسوبنده وجه طبيعي اوزره اولور ومع هذا اول
بولك صاحبي هلاك اولور ومعلوم اوله كه چوق كره مريض اولان كمسنه لرك قوامنده
ولوننده وآخر خصوصنده ردى اولان بول ايله تبول ايدر واول بول نقض بحرانى
اولور خصوصا اول بول امراض حاده ده اولوب بين كبد ونواحي بول اولور ايسه
نقض بحرانى اولمق اغلب اولور **بولك قلت وكثرتندن مأخوذ اولان علامات**
بياننده در مرضده بول بعضلره كثيرا وبعضلره قليلا خروج ايلسه وبعضلره
ده بول محتبس اولور مريض اصلا بول ايلسه علامت رديه اولور اما اول
حال حميات حاده ده عارض اولور ايسه بعض الموضع الطبيعت مجاهله شديده
وقوعنه دلالت ايدر ماده نك غلظي ونضج عسر قبولي حسبيله كاه غالب وكاه مغلوب
اولوب عسرت وشدت حاصل اولور اما اول حال حميات حاديده ده طولي انذار ايدر
خلطك غلظي حسبيله **رقت بولدن مأخوذه علامات بياننده در** بول رقيق
بعضلره ذيابيطس مثللوده واقع اولور وانده دوام عطش وسرعت قيام و
سهولت خروج اولور وبعضلره رقت بول فجاجت حسبيله تجب السدد
خروج مواده مانع اولمق ايله اولور وبعضلره ده قوت مغيره نك ضعفندن
ماده ده مع السهوله خروج اولمغله اولور وبو وجهله رقتك رداءتى ذيابيطسده اولان
رقت بولك رداءتندن اقل اولور وملحا وقچن امراض حاده ده بول رقيق ثابت

اولوب

اولوب برقاچ ايام متمادى اولور ايسه اختلاطه دلالت ايدر وقچن اختلاطك غروضنده
صكره ده رقت دائم اولور ايسه موت سريعه دلالت ايدر زيرا اول حال اوزره اولان
مريضك مواد دماغه حمل اولنمشدر واول سببدن نفسى منعطلدر وقچن خفى
~~اوزره اولان~~ اول رقيق غلظه استحاله ايدوب بعد الاستحاله خفت عارض اولمسه
بعضلره بولك اول غلظتى ذوبان اعضا حسبيله اولور بعيزدر اولور وحما كليته نك رقت
صعودنده وتزيدنده بول مائي كثير اولسه اسافله توررحنه دلالت ايدر وانده وبعض
اولنلرده لوننده تخالطا ولان قوام بولده نظر ايله ومعلوم اوله كه رقيق بولده سواد
تخالط اولمز وقچن سن بول رقيقه سواد رؤيت ايلسك سن بيلكه انده سواد
بول صابغ حسبيله اولور ويا خود ماده مؤثره اولان كيفيت مرضيه نك شدت
قوتى حسبيله اولور **قوام بولك غلظتندن ولوننك كدورتندن مأخوذه**
اولان علاماتدر وقچن بول رقيق بول غليظه حالا زحه ده استحاله ايلسه
وانده علامات جيده اولسه بعرق بحرانه دلالت ايدر وقچن اول حالده علامات
جيده اولمسه وحما نك احتراقي ده شديد اولسه قلب وكبددن برينك اشتعال
اولديغنه دلالت ايدر وقبل البحران بول غليظك صفاسي غير جيده در زيرا
اول بول ماده نك احتباسنه ودفعنده طبيعتك عجزينه دلالت ايدر وبول غليظ
وكدر اولوب انده رسوب اولمسه واول صاف ده اولمسه حرارت غريبه نك شدتي
حسبيله غليان اخلاطه دلالت ايدر وغريزيه نك منطفيه نك ضعفنه علامت
اولور تيدر اولور وبول ثخين خصوصا بعجله اولان بول ثخين ايله حما اعيائيه نك
بحرانى كثير الوقوع اولور خصوصا اول بول ثخينده رعاف ده مقارن اوله **امراض**
حاده ده واقع بول ابيض بياننده در امراض حاده ده بول ابيض ماده نك جهت
عروقه ~~خلافنه~~ والات بولك خلافنه ميل ايلديكنه دلالت ايدر واوكسوزتده
بعضلره مواد دماغه ميل ايدوب صداع وسرسام احداث ايدر وكاهيجه ده
بعض احشايه ميل ايدوب ورمه دلالت ايدر واوكسوزتده اكر علامت سلامت
وار ايسه دلالت ايدر كه مواد حما قبيله خروج ايدر واكثر حالده وخصوصا قليلا
علامت اولميقده مواددك اسهال ايله خروجنه دلالت ايدر وحما حاده ده اوكسوز بول

بول رقيقه

واول اسهالى بحران تعقيبنه دلالت ايدر

ابیض رقیق اولوب بعده کدورت ومع بیاضه غلظ عارض اولسه نضجه ومرتبه
دلالت ایدر امراض حاده ده ظهور ایدن بول اسود بیاننده در ومعلوم اولکه
امراض حاده ده سواد بول ایله هلاکه حکم وقطع ایلمک جائز اولماز هرنه قدر
حرارتدن بول اسود علامت ردیئه ایسه ده هرنه قدر بول اسود مذکور علامت
اخرای سائره صاحبی معاضد اولور ایسه ده بینه هلاکه حکم ولمز اکر علیلده
قوتک قوتیه واستفراغات مختلفه اقتدار اولدیغی رؤیت ایدر ایسک
ومع کل جنس واقع اولان اول استفراغات مختلفه استراحت تعقیب ایلدیکنی
هم رؤیت ایدر ایسک بو حالده نشوانه طمث ایله استفراغ قتنده مکل جنس
اخلاط ردیئه مختلفه بی استفراغ واقع اولور وبناء علیه بول مذکور نادره
اسلم اولور زیرا بعض کره انده بول اسود مواد طریق حیضدن استفراغ سبیله عارض
اولور ومعلوم اولکه بو اسود هرنه قدر قلیل الکمیه اولسه بحسب قلتنه شرّ
ورداءتی زیاده اولور رطوبتک فناء بولدیغنه دلالت ایلدیکی ایچون وکذلک
امراض حاده ده بول هرنه قدر غلیظ اولسه شر اول مقدار زیاده اولور
وقتی بول اسود رقته مائل انده ثفل متعلق موجود ورائحه حاده اولسه ولطافته
واول بولک وقوعی حمیات حاده ده اولسه صداعه واختلاطه دلالت
ایدر وانک اصلح احوالی رعاف اسوده دلالت اولور زیرا انده حادث غالبه افراط اولوزره اولیوب قلیل الکمیت وعضل جانبنه مندفع
وغالبه در وبعض کره انده حرارت ... ایسه حرارت غیر مفرطه
سبیله عرق ... اولور وانک عرقنده قشعریرت تقدم ایدر
وقتی بول اسود اولوب انده تعلق اسود ... مجتمع اولسه واول بوله
عدم رائحه ... وایکی جانبلرک عددی وتحت الشراسیفده واقع اولان
ورم وعرق مقارن اولسه موته دلالت ایدر ونشرا سیفده اولان عدد
مذکور تنبیهه دلالت ایدر وعرق مذکور ... ضعف سبیله حادث اولور
وسواده ضارب اولان بول رقیق مائی رقتی سبیله طول مرضه وسوادی
سبیله رداءته دلالت ایدر ودیبلده بکم اسود الطف اولان بولده صاحب طحالی
اشتها ایلسه هلاک اولور وقتی بول رقیق اسود شقرت وغلظه استحاله

ایلسه

ایلسه حرارتک نقصاننه وهضمک وقوعنه دلالت ایدر واکده خفت یه صحبت ایدر
وباخود آنی تعقیب ایدر اکر استحاله مذکوره اولوب صحبت وتعقیب مذکور اولنمز
ایسه برن بولنمز ایسه دلالت ایدر که مواد کبده لحوج ایدوب واستنقا ایلمیوب سدد
احداث ایلمشدر وبلکه اول مواد حاره ایسه ورم احداث ایلمشدر وحمیات حاده
زمان طویل قلیلا قلیلا واقع اولان بول لطیف اسود رائس ورقبه وجعلرینه
مقارن اولور ایسه بتدریج ذهاب عقله دلالت ایدر واول حال بشاده واقع اولور
ایسه اسلم اولور امراض حاده ده اولان احمر اللون بول بیاننده در
وقتی بول احمر رقیق اولوب علامات محموده اوزره واقع اولور ایسه سرعت
بحرانه دلالت ایدر واول بول احمر عکس اوزره اولور ایسه یعنی غلیظ وباخود
غیر محمود علامات اوزره ظهور ایدر ایسه سرعت موته دلالت ایدر وبالجمله
بول احمر شدت حرارته دلالت ایدر وامراض حاده ده احمر رقیق بول صداعه النهایة
واختلاطه دلالت ایدر وبول احمر غلیظ کذلک امراض حاده ده اکر خروجی قلیلا
قلیلا ومتواترا اولوب انده نتن دخی اولور ایسه خطره دلالت ایدر زیرا انک
دلالتی حرارت شدیده واضطراب وعجز طبیعته ... اولور ولا محاله انلر خطرلو
اولورلر واکر اولنه بولک خروجی غزیر وکثیر اولوب انده ثفل کثیرا اولور ایسه
افراقه وصحته توجهه دلالت ایدر وخصوصا اول بو حمیات مختلطه ده واقع
اولور ایسه دلالت قویه اولور وامراض حاده ده دم صرف بولی قتال اولور
زیرا اول بول دلالت ایدر که حرارت غلیانی اولان امتلا دموی شدید وارد روانلر تجاویف
قلبده واقع اولان امتلا اختناق مثللو اختناق وقوعندن خوف اولنور اکر مواد
قلبه میل ایدر ایسه واکر مواد دماغه مائل ایسه سکته دن خوف اولنور
وحمیات اعیائیه ده جزء احمر اولان بول غلظه میل ایدوب وبعده ثفل کثیر ظهور
ایدوب ولکن اول ثفل رسوب ایلمیسه وانده صداع دخی اولسه طول مرضه دلالت
ایدر زیرا انده اولان ماده عاصیه در وعصیانی سبیله اول انده غلظت رسوب
حادث اولمشدر وغلظت حر وتننده صکره دخی سرعت ... حدوث ایتمشدر
ولکن اول بول ... مثللو بول بحراندن عرق ایله اولدیغنه دلالت ایدر مواد عروقه

ميل ايلديكي ايچون و بو مثللو بول يرقاني بوله شابد اولور بونلر بينهماده فرق يرقاني
بولده اصابت ايلديكي ثوبي اصباغي و بو بولده عدم اصباغ اولور و بالجمله احمر بول
و ثفلي احمر اولان بول نهوت و نجاحته و طول مرضه دلالت ايدر و خصوصا
حمرت شديده اولميه و كدورته مائل اوله و حميات حاده ده بول اشقر بياضه
و يا خود سواد استحاله ايلسه ردي اولور زيرا بول ابيض حاده ده [illegible] راسه صعودينه و بول اسود
كيفيت مرضك احتدادينه دلالت ايدر رسوبدن ماخوذ اولان علامات
بياننده در لون و قوام مختلف اولوب اخلاط مختلفه دن اكثر ثنده دلالت ايدر
رسوب ردي اولور و اول رسوبكه ادني اصغر الاجزا اولنلر دردر و دلالت ايدر كه
طبيعت موادي دفعه اولا قادره اولميوب انكه قدرت حاده ندن تصغيرندن صكره كلمشدر
و اكثر حالده رسوبك ملاستي ندن خيره دلالت ايدر رسوب ابيضك خيره دلالتندن
اكثر اولور زيرا چوق واقع اولور كه حمرته مائل اولان رسوب ابيض و املغايه
صاحب نعيش ايدر اما ملاستي اولميه ثقل ابيضه صاحب هلاك اولور زيرا
ملاستي اولميوب جريش اختلاف في كبر مختلف اولان ثقلده قوام والمخفل انزفاع
قبوله صلاحيت اولماز و سهولت انزفاع قوام صالحل لون صلحل اولان
موادك سهولت انزفاعندن اكثر اولور و كرندن اجزاسي صغيره اولان رسوب
دخي دلالت ايدر كه مرضون اخلاط كثيرا منفعل اولمشدر و تنكيم رسوب جيددر
اجزاسي صغيره اولسه اول رسوب دلالت ايدركه طبيعتك انزه جدا فعلي و تاثيري
اولوب مرضك انزه فعلي اولمشدر دغوز و زبدي اولان رسوب ابيضك بياض
مخالطه هوا حسبيله خارج عن الطبيعه جدا ردي اولور و رسوب خام [illegible] و زبدي
و اعاليسي سترق و متحرك اولان رسوب اعاليسي منسطح جامد يعني غير متحرك
اولان رسوبدن افضل اولوب [illegible] مرضك حاد و سريع المنتهي اولديغني
ادل اولور و اول امرده [illegible] غير سبق رقة و فقراي ثقل واقع اولان
ثقل دلالت ايدر كه انزه خلط كثير واردر و انك خلطي نضيج اولديغنه دلالت
اولماز بلكه نضجدن صكره اولانلر وقت ابتداده بولده قليق و رسوب قليل
اولمغله اولور و بو سقوط بولمسم دلالت ايدر كه اول مريضك مواد ثقلية غليظه

كبره

كثيره و مومض فقيلدر و كذلك من غير رسوب صبغك شدتي خيره و نضجه
دلالت ايلمز زيرا بعض كره شدت صبغ بعض كره المروشيه حرارت وجوع ايله
حادث اولور و جايبعك صبغ بولي زياده و ثفلي قليل اولور و رسوب احمر دمك
كثرتنده و نضجك تاخرينه دلالت ايدر و اول رسوب احمر حميات محرقه ده كرب و غم
مستعقب اولور و اكر قرقي لوننه قورجتمادي اولورسه علت طويله اولوب بحران
انزك التمش كوننده طوقز رجا اولنمز و فوقه حبلي اولان ثقل احمر متعلق امراض حاده ده
واقع بول الطبيعه ده اولور ايسه اختلاط عقله دلالت ايدر و اكر اول حال متمادي اولور
ايسه انزك عطب و هلاك خوفي اولنور و اكر بول غليظه مائل قوام اولوب اخضر ايدر ايسه
و تعلق [illegible] رسوب [illegible] اخضر ايدر ايسه سلامته دلالت ايدر و حميات حاده ده
[illegible] قطعه كبر اولان رسوب انزه دلائل نضج بولنميسه اعضاده انجراد نه
دلالت ايدر و اول انجراد كليه در دكل و اكر اول رسوبده نضج موجود ايسه حالا كليه
سندن بيلدريكه انشارده دلالت ايدر و اكر قشور سميكه شابد رسوب اولوب انزه
علامت نضج اولميسه و حماي حاده اولسه اول رسوب حماي عصب و عظام و عروق
جردلرين اولور و اما حمي حاده ده غير بلا نيزه مثانه اجرادندر و رسوب نخالي
كم دلالت ايدر [illegible] دلالت ايدر كه حمي عمقدن مجريدن اجزا ايلدي و مثانه جراحتي
ايله جراده عمقده فرق بودر كه مثانه جرادكده مثانه ده الم اولور و نضج اولوب
انزه غلاظ اولور لون و قوام سبيلدن [illegible] اولان احوالدن ماخوذه
علامات بياننده در و اول علامتلر اولكيسي ابوال دهنيه ده در اول بول
بول دهني كه انك لوني و قوامي دهن لوني و قوامنه مشابه اولور اول اهرنده قرار
ردي ايسه لكن دلائل اخري سلامته دلالت ايدر ايسه انزه شيء مكروهه دلالت
اولماز و لكن رسوب زيتي اولور ايسه جدا ردي اولور و بالجمله زيتي خالص
رسوب ردي اولور و زيتي خالص اول اولندر كه انزه مع صفرت و خضرت
لون دهن زويت اولنور و نحن زيتي بول اسوددن صكره عارض اولسه
روقس حكيمك شهادتي اوزره خير دليل اولور و زيتينك ادني اول اولور صدره
اولان زيتيدر و نحن مرضك ردائتنه ادل دلالت ايدر بو ابعله بول زيتي ظاهر اولور

ایلسه یوم سادسده علیلك موتی انذار ایدر و علامات محموده دن اولان بول رقیق
علامات مذمومه یه تغیر ایلسه اکر اول تغیر امراض حاده ده ایسه موته دلالت
ایدر زیرا اول تغیر صعوبت اعراض حسبیله قوتك سقوطنه دلالت ایدر و بعضلره
بول دهن اختلاط عقله دلالت ایدر زیرا جفاف حادث اولور و حماده اولوب
لساننده یبوست عارض اولسه و بولده دم جامد کبر قطعه لر اولسه علامت
ردیه اولور و بو حال اوزره اولان بول اسود اولوربه اردء اولور و حماء حاده ده
بول ایله دمك سیلانی ابتدای حرافت ایله اولور و علیلك وجع اولدن انفجار ایله اولور و حمی ده دماً
شدت حرارت ایله اولور و اول بول ابیض و رقیق که انده زبد و سحابه صفرا اوله انك
خطر شدیده دلالتی اولور زیرا اول حال اضطرابه و ماده نك شدیده الحدت اولدیغنه
دلالت ایدر و بول اسود رقیقده اولان قوله کافی بو اقدم ذکر اولندی و بول رقیق
اشقر حمیات حاده ابتداسنده الی الغلظ والبیاض والجیاض استحاله ایلسه و بعض
بول کثیف و منکدر او متعکر اباقی قالسه و من غیر اراده خروج اخذ ایلسه و اول عقل — حماد
قلق و سهر اولسه دلالت ایدر علیلك ایکی جانبلرنده تشنج حادث اولوب موته تردد
اولور اکر اول علامتده غالب علامت جید بولنمز ایسه زیرا اشقرین لونی اوزره اولان
بول رقیق اولور و اکر رقیق دکل ایسه انك غلظت و تخثین اولدیغی مرضده صعوبت — اکر خلط صفرا و حار غلبه ایلمك حسبیله
و ماده ده اضطراب اولمغله اولور و اطبا دیدیلرکه لون دم اوزره خروج ایدن بول قلیل
ردیدر خصوصا محموم اولان اول بولك صاحبنده عرق نسا اوله انفصال بولورلر
کیفیتی جهتندن مأخوذه اولان علاماتدر حماسی حاده اولان محمومده بوله تمکن
انجق قلیلا قلیلا اولوب بلا وجع الآت بولنده قرحه و ورم اولسه و نبضنده
هم تواتر و ضعف اولسه علامت ردیه اولور و حماء دائمه و صداع شدیده و عرق
کثیر اولدیقده بول محتبس اولسه کزازه دلالت ایدر و حما ساکنه ده بول تقاطر
ایلسه رعافه دلالت ایدر و اول تقاطر بول حماء حاده تنحر قدده اولسه دماغه
حرارت ردیه اصابتنه دلالت ایدر و اکر حماء حاده ده ایسه احتلا کثرت اوزره اولوب
طبیعتك ماده یی دفعندن عجزینه دلالت ایدر و حمیات حاده ده من غیر اراده
بول خارج اولمك سببی قوتك ضعفی و دماغده آفتك وجودی اولور و اول حال انجق

موادك

موادك حاده و مسخنه اولوب دماغه تصعدندن و اعضاء عضلیه نك دماغه
اشتراکندن اولور بولده اولان علامات ردیه متعدده بیاننده در مائی بول
و اسود منتن و غلیظ ردیه در و اول قاروره که اسفلنده اعلاسنه دخان
کبی برشیء بروز و ظهور ایلیه غرقریبه هلاکدر و کذلك بول دسمك لونی مائی لحم لونی
اوزره اولوب اینده نتن غالب اولسه اولوب قتال اولور مرضده اجناس اعراض
مختلفه نك اجتماعی حسبیله ظهور ایدن علامات ردیه لردرکه انلرده ردائت
حمایه و غیر مرضده عام اولور و تحیر قیء و مغص و اختلاط عقل [illegible]
بر علیلده جمع اولسه علامت قتالدر و تحیر بونلرله مندفع اولنمز و قیئ و
استفراغ ایلدیکی نسنه لرده متغایر و مختلف اولسه اول دلالت ایدر که
طبیعت اخلاط مختلفه ایله ممنوه و امراض مختلفه ایله مقهوره اولوب انلرك
امراضك کلیسنه حقاومته و مقابله یه حاجت اولمغله لامحاله طبیعت حقاومتدن
عاجزه اولمشدر و تحیر حماء غیر مفارقده بعض حماء لازمه ده برد ظاهر ایله حرارت
باطن و اشتداد عطش جمع اولسه اول اجتماع قتال اولور و تحیر صریر اسنان
ایله تخلیط عقل جمع اولسه مریض عطبه مشارف و مقاربدر و مریضه دفعه
مع حرقت ولذع اسهال سودا عارض اولسه و قطننه المحرق و خفقان
و غشی اولسه اول حالات اجتماعی علامت موت اولور و جبین عرق بارد ایله
تعرق ایدوب اظفار صاردسه و مخضره اولسه و لسانی هم تورم ایلسه و لسانی
و بدنی اوزرلرینده بثر غریب ظهور ایلسه موت و هلاك قریب اولور و نواحی اسفل
مع الحمی ضربان و اختلاج اولوب و مع ذلك عینه و کت منکره اولسه رداءت حالله توقع
و اجب اولور زیرا حالت مذکوره ریاح نافخه یه دلالت ایدر و ضربان هم ورم شدید
حسبیله و عرق کبیرك شدت نبض حسبیله اولور و تحیر نبض شدید الضرب
و متلاحق و جبر العظیم اولسه جنونی مستصحب اولور و بعضلره ضربان
و اختلاج احشایه غائص اولمیاز بلکه ظاهره اقرب اولور و بو مثللو اختلاج و ضربان
ضار اولمزلر هر نه قدر ورم مقارن اولورلر ایسه مکرکه اول ورم افراط اوزره اولوب
جبر العظیم اوله بس واجب اولورکه اول ضربان و اختلاجه جبرا تأمل اولنه حتی خطر

عظیم اولان ضربان و اختلاج عظیم الاضرار اولمیلردن فرق اولنه و اکر
ذکر اولنان حال بکرو کون مقداری متمادی اولور ورم و حمی تسکین اولمسه انفتاح و
انفجاره دلالت ایدر و بعضلره اول مرضلر مریضه سلامت حاصل اولور بول غزیر
وکثیر عارض اولمغله و یاخود ماده نك اطرافه انتقالی ایله وخصوصا رجلینه
انتقالی ایله و فجن مرضدن ضعیف اولان کمسنه لره اول مرضده نفس
متواتر و غشی عارض اولسه اول مریض موت و هلاکه مقاربدر و انك بقیهٔ
حیاتی دورت ساعتی تجاوز ایلمز و فجن بر انسانده حمی محرقه اولوب بر مقدار
خفقت و بغتةً حرارتنده سکون عارض اولسه و انده استفراغ ایله و یاخود
انتقال ایله بحران ظاهر اولمسه و کذلك نطفتنده بالغه و حن هواء الی الهواء
بلزء و لحن ده و یاخود ایکی بلزه ده انتقال هوا اولمسه و نبضنده اولان سرعت
هو ساکن اولسه و اول مریضه راحة مثللو بر حال هو [?] بولنسه سن حکم
ایله که اول مریض سریعا هلاك اولور و بر انسانده هو حما اولوب بغتةً انك
قلبنه خفقان عارض اولسه و آنی فواق هو اخذ ایدوب بلا سبب معروف
بطنی معتقل اولسه اول کمسنه هلاك اولور و فجن مرض حادّ اولان کمسنه نك
بولی اولا اشقر لطیف اولوب بعده تغلظ ایلیسه و بعده بولان ایدوب ابیض اولسه
و نوارانی هو باقیه اولوب بعلِ حماده مشابه اولسه و انك نبولی بغیر ارادة
اولسه و انده سهر و قلق هو اولسه دلالت ایدر که آنك ایکی جانبلرنده تمرد
حادث اولوب بعده هلاك اولور و بعضلر دیدیلر که فجن بول ابیض ایکن صکره حمی
رمرتی اولوب زرنده هو مثل الزبد بر شیء اولسه و ایکی منخرلرندن هو دم اسود
سیلان ایلسه اول اعراض شرّ و ردی اولور و بر علامت هو وار در که آنی
اطباده بر قوم ذکر ایدرلر و اکر قیاس انجق عسرت ایله متوجه اولورا و اول علامت بودر که
فجن بر انسانك رقبه سنده اولان ورید اوزره حبّ قرعه مشابه بثر ظاهر اولوب
انده حصف ابیض کثیر هو اولسه و اکر اشیاء حاره یه شهوتی هو عارض اولسه
او کمسنه هلاك اولور و کذلك دیدیلر که بر انسانك صدغ ایسرنده بثر احمر و صلب
عارض اولسه و اول حال اوزره اولان کمسنه نك ایکی عینینه حکهٔ شدید عارض اولسه اول کمسنه

یوم رابعده هلاك اولور و دیدیلر که ایکی عینلری بیننك التنده عدس مثللو بثر ظاهر اولسه
یوم عاشرده هلاك اولور و بو وجعك خفی (صح) اوله اشتهاسی ایدر و کذلك دیدیلر که
هر قنغی علت که بغتةً شدت اوزره معارضه اولوب و بعده اکر قیء و یاخود خلفه عارض
اولسه دلیل موت اولور و دیدیلر که محموم و یاخود مریض اخره اورام و قروح لیسنه
عارض اولوب عقلی ذاهب اولسه هلاك اولور و بینه دیدیلر که بر انسانك یوزنده و
برننده ترهل اولوب انده وجع اولسه و اکر اول ترهل اوّلکی حالنه انف عارض اولسه
یوم ثانیده و یاخود یوم ثالثده هلاك اولور و کذلك دیدیلر که بر انسانك رکبه سنده
مدوّر عنب کبی بر شیء اسود ظاهر اولوب انك اطرافی و صوالیسی قرمزی اولسه اول کمسنه
عاجلا هلاك اولور و انك موتنده ایکی کوندن قرار انتظار اولنور و انك علامت موتی عرق
بارد ایله علیلك تعرقی اولور **طول مرض علاماتیدر** و معلوم اولکه طول مرضك
سببی غلظ احشا و یاخود تبریده اولان تخلیط اولور و اما کانن انلرده
معده ضعیف اولور معده یه اولسببدن هزال عارض اولمق حسبیله و هزال
معده نرده هو علامتی نضجك بطوء اوزره حاصل اولدیغی اولور زیرا نضجك معده
احوالنده استدلال اولنور بطوء رسوب و رسوب احمرك دوایله استدلال
اولنور و کذلك طول علت علاماتندن اولور ضمورك قلّة ظهوری و مع حدت
المرض نبض عظیم و وجه سمین و شراسیف منتفخ و غیر ضامر اولدیغی و بعو
حالات قلت تحلله و طول مرضنه دلالت ایدر و فجن بحران علاماتی قبل النضج طاری
و عارض اولوب اول مریضك قوّتی ساقطه اولمسه و انده علامت موت هو حادث
اولمسه طول مرضنه دلالت ایدر و معلوم اولکه بحرانك تهویلاتی و آلامی بنفع و ضررنی
برینه عودی اولمسه و اول احوال هائله باقیه قالسه مرض طویل اولور و مرضده
کثرهٔ اختلاج طول مرضنه دلالت ایدر خصوصا اول مرضده اول اختلاج ظهوره بروز
ایلسه اما مرضك اخرینده اولان اختلاج اصلح اولور و عرقك کثرتی طولنه دلالت ایدر
و رعاف و عرق و استفراغات سائره تقلیل الکمیت اولمغله ماده یه تحریك ایدوب
و لکن بالتمام دفعنده عجز اولدیغنه دلالت ایلسه و اول استفراغ علاماتی ایله جیده احمر
اولسه و یاخود علاماتی ردیه معدوم اولسه اول حال طولنه دلالت ایدر و فجن رسوب احمر

قوى كونه قدر باقى قالسه طولى انذار ايدر وانذر بحران وانقضا دجا وتغير
ندقدر مدت النشو كوند بالغ اولور ايسه و اول مرضده احتلام عارض اولسه
طوله دلالت ايدر و كجن طول مرضده علامات ايام متقدمده رؤيت اولنسه انذار
طوله دلالت ايام متقدمده صكره رؤيت اولنان طول علامات نقص طوله دلالت كبر
دكلدر و كجن اول علاماتى ايام متقدمده رؤيت ايدروب وسط ايامده علامات بلكه اكثردر
متقدمه مذكوره نك حضادده اولان علاماتى رؤيت ايتسك ساكن كز كرحكم انذارده
تامل ايدروب تعرف ايليسن كه اول علامات قنقى كونده واقع اولمشدر و اول كوندن
قنقى كونه انذار ايلمشدر و انلر معلوم اولديقده اول انذارده اولان شرائطه
رعايت ايليسن وسن و فصل و مزاجه و مرضك كيفيت و كميتنه و اولان
حركاتنه واحوال الغده و مرضك او قاتنه و خصوصا حميات حاده نك منتهيا تنه وطول و قصرنه
وحركت و سكونلرنه تفتيش جيلى اولدقدنصكره تامل ايدروب انلرك دلالت ايلديكى
مقدار مرضك طول و قصرنه حكم ايليسن بحران و تحلل ايله منقضى اولان
مرضك علاماتى بياننده در كجن قوت قويه و مرض حاده و نوائب كم و كيفده
متزايده و سن و مزاج و فصل حركته مائله اولوب سكونه ميلى اولمسه و نضج و تام
عدم علامتى او بولنسه انلرك تحلل ايله اوليحاغنه علامات مستعجلدر و اكر نضج
اشياء مذكوره ضد اولورزه اولور ايسه و علامات بطوء موجوده ايسه مرض طويل
اولوب اخر الامر تحلل ايله قبل ايدر و ياخود تحلل ايله مرض زائل اولور و اما اول
اشيا مختلف ايسه بعضى كيميسك كنرو كيميسك ضدى بولنور ايسه اكر قوى نك احوالنه
بحرانات انلر ناقصه و متأخره و انتقاليه اولديغنه استدلال اولنور اما حيات و موته
احوال القوت و صحت و موت احوالنده علاماتى برايله استدلال اولنور
نكس احكامى بياننده در نكس اسرع اولوب ضعف قوت ايله اولان
نكسدره بو صورت نكس يومنوال اوزره اولديقده يعنى اونى سبب ايله علت
سريعا نكس ايدروب قوت زياده اولديقده اول نكسه علامت عطب و هلاكك سبب
ايدر و تدبيرده خطا وقوع ايليه اولان نكس مرضك كثير كيدن اولان نكسدن تدبيرده خطا صواب اولمق اوزره تدبير اولنمامقدر
اسلم اولور و تدبيرده خطا بودركه او اعليله مستحق اسنوا اولنور وجوده تبعه حضور موجوده

ايجون

ايجون اكثر علجنجين غسلى واقراص ورد وانلرك امثالى سقوا اولنور و بحراندن
باقيه قلان مواد نكس عاجلى جلب ايدر مكر كه تدارك اولنه و نكس اصل مرضدن شر
اولور زيرا و بال عايد در و قسم هو معينا در بعض مواد فاعله عود كه مستعد در و اول مواد
قهر و دفع ايدجك طبيعت بونقودر و كجن مواد فاعله عود و رجوع ايلسه اول مواد
حلمز يتمامها اجرا و مريض اضعف ايدر نكس علاماتى بياننده در كجن بحران تام ايله حما
ساكن اولمسه يوم بحرانده نكسدن خوف اولنور و اكر حما بلا بحران ساكن اولسه
اول حما ايد نكس لازم اولور و كذلك جدرى و يرقان و جرب و بالجمله سبب جلدى
واقع اولان امراضك بحراننده ضعف قوت و ضعف شهوت و غثيان
و خبث نفس و قلة هضم و معده ده طعامك فسادى و حموضته و دخانيته فسادى
و شراسيف و نواحى كبد و طحالك انتفاخى و فساد نوم و طول سهر و جميعا بونلر ايله
نكسه استدلال اولنور و عطشك شدتى و تهيج وجهك شدتى نكسه علامت عظيمه در
خصوصا اول تهيج جفن اعلاده اوله و جفن اعلا تورم ايدوب و وجه متهيج اولوب
تهيجك زوالندن صكره ورم باقى قاله و كذلك نكسه دلالت ايدن علامات ندن
اولور بدن طعامى قبول حسن ايله قبول ايليوب بدنك هزالى ماكول اولان طعام ايله
زائل اولمية و خصوصا اعراض متقدمه و هو بوغينكن ظاهر اوله و موجود ايسه مرضك
نوائبى و اعراض موجوده شدته اوله و كذلك نكسه نبضدن هو استدلال
اولنور اكر نوائب ترشحت زائل اولمز ايسه بعد الافاقه انلرك بقاسى نكسه دليل اولور
و خراجات بحرانيه نك عودتنه و غيبتدن و كذلك بولنديغى نكسه استدلال اولنور
اكر بولده صفرت و شقرت و حمرت اشبو الوانلرك برنده صبغ كثير باقى قالسه و ياخود
بول فج اولوب انده تعلق و رسوب برنده اولمسه و عليله بولى بوطبيعيه
بكر مسه انلر ايله نكسه استدلال اولنور و فضولك تعضيسه بعض اخردن نكسه
ادل اولور زيرا حريف اولان فضلك فضول سائره ده نكس اكثر اولور و ادلكى
نكسه دلالت جنس مرض هو معين اولور مثلا حما ورميده حمار زائل اولوب
احشاده حرارت تلهب باقى قالسه و كذلك صرع و سدر و كلى و كبد و شقيقه
و بيضه و نوازل و نوازلن متولدر مدر و غير يسير و امراض نفس جميعا بو مذكور نكسه معين اولور

اسباب موت بياننده در موت ايكي سببك بري ايله اولور اولكيسي اول سببدر كه مزاج قلب آنك ايله فاسد اولور وايكنجيسي اول سببدر كه آنك ايله قوت منطفئه اولور خلل حبيله ومزاج قلبي افساد ايدن سبب المرشد بيدا اولور وياخود كيفيات معلومه دن بر كيفيتده افراطي اولور يعني حرارت و برودت و رطوبت و يبوستدن برينك افراطي اولور ويا خود كيفيت غريبه سميه اولور ويا خود مزاج قلبي افساد ايدن علامه نفسك احتباسي اولور واكثر حالده مبرسمون عدم نفس ايله اولورلر بناء عليه انلر مستلقيا ترك اولنمق وحلوقلرينه جفاف عارض اولنجه تحريك اولنمق جائز اولماز اوقات

حمياتده عارضه اولان اصناف موت و موت عليلك كيفيت علاماتي بياننده در

حمياتده عارض اولان موتدن اولور اول موت كه حمانك نوبت ابتداسنده وقت تزيدنده وياخود دورنده عارض اولور و بو نوع موت اورام باطنه حمالرنده دفعة اورام باطنه يه فضل منصب اولديقده اولور وكذلك اورام خبيثه حمالرنده اولور زيرا طبيعت بقوة اول حركتدن منهزم اولور خصوصا طبيعتده ضعف اولور ايسه انهزام اكثر اولور و بالجمله بو صنف موت اختناق ابتدا اولان موت كبي اولور و نادرا اوزره القا اولنان حطب كثيرك ناري ضعيف اطفاسي كبي اولور وكذلك بيدا اولان موت قبيلندن اولور نوائب حمانك منتهاسنده اولوب طبيعتك انهزام حسيله اولان موت و ايكنجيسي حمانك وقت انحطاطنده اولان موتدر و بو صنف موت نادر الوقوعدر وانك اكثر انحطاط جزئيده اولور انحطاط كليده اولماز وانك سببي بودر كه وقت انحطاطده طبيعت احيانا كبرا اولور وانيكيجون مرضه متوجه اولماز پس اول وقت احتمال حرارت غريبه باقيه متفرقه اولوب اوائل اوقات حماده حاجت اولان ماسكه مفارقت ايدر و بونك اكثر غشي ايله اولور فجأة عارض اولور و بعضلرده تدريج ايله هلاك اولورلر و بعضلرده انحطاط دورده يعني كلي انحطاطده هلاك واقع اولور قوتك استرخاسي وحرارت غريزيه نك تحللي حسيله ولكن اول انحطاط حقيقي انحطاط دكلدر و بو ايكي انحطاطده يعني كلي وجزئي انحطاطده نبض مختلف اولور زيرا اول نبض حقيقتده قوي ايدر وانك بحسب الظاهر استرخاسي باطلدر يعني نبض غورده اولمغله قوتي حس اولنماز فور اولديغي حقده ستر وضعيف

اولديغي

اولديغي باطلدر وكذلك اول ايكي انحطاطده نبض مستور اولور اما باطلدن مختلف ونظامدن خارجدر اما انحطاط كليده موت انجق اسباب عنيفه خارجيه ايله اولور ضعيف اولان مريضك حركت و قيام و غضب كبي عنيف سبب خارجيدن عارض اولديقده موته مؤدي اولور و بو مثللو سبب خارجي ايله اول مريضده موت حادث اولور و بو سبب ايله اولان موتك بيري اعراق لرنج تقدم ايدر و چوق واقع اولور چدرديه انسان و وقت انحطاطه هلاك اولور و اكثرو قكره برده مائل عرق غير مستوي تقدم ايدر و بعضلره اول عرق رأس و رقبه و صدرك هر برنده باكثر واقع اولور و چون جلد نزع وقتنده يابس متمدد اولسه اول جلد صاحبنك موتي عرق ايله اولماز و موتي حرق ايله اولور كه بدنك جلدي آنك ضرر اوزره اولور و امراض قتالەده موت امراض سليمه ده واقع اولان اولوب بحران جيد ايله حادث اولان وجوه موتك بر وجهي ايله اولور مثلا علت ازواجدن اولور ايسه موت هم ازواجدن اولور و علت افراددن ايسه موت هم افراددن اولور و معلوم بيوركه محرقه و محرقه يه مشابه اولان امراض عند المنتهى في النوبة موتي جلب ايدر و اول وقتده انلرك ايله اعراض رديه اولور اختلاط عقل و اشتداد كرب و سبات و احتمال حمادن ضعف مثللو اعراض اولور و بعضلره صراع و ظلمت عين و وجع فؤاد و قلق حادث اولور و حما بلغميه اول نوبتده موتي جلب ايدر و انده بردمن اولوب سخونتي اولماز و نبض جز اصغر دن اولور و سبات و كسل شديد اولور و بالجمله اول حما موتي اول ساعتده جلب ايدركه انده مريضه اشتداد عارض اولور كرك ايسه اول ساعت وقت ابتدا و كرك ايسه وقت تزيد وصعود وياخود وقت منتهى اولسون و وقت تزيدده موت قليل اولور و وقت علامات موتي تأمل ايله بيلكه اول اوقاتده برنده اول علاماتي بولماسك اول حمادن سن خوف ايلمه و اگر اوقات مذكوره نك برنده سن علامات موتي بولور ايسك موتك آتيه اولديغني سن احراس ايليه و انك ايله علامات رديه مذكوره حتى برشي هم اولور ايسه موته جزم ايله واكثر حالده نوائب افراد ايسه موت سابعده اولور و نوائب ازواج ايسه موت سادسده اولور خصوصا كه مريض سريع الحركت اوله **بلا بحران واقع اولان موت دلالت ايدر** اول احوال دلالت اولور

قوت ضعیف اولمغله مرضك بقا ومدتی تجزی وعلامات نضجك البته تأخری
ومع بطء الحركه مرضك قوتی و بو مذكورلرك هر بریسی بلا بحران موته دلیل اولور
وجمیعا موجوده اولور ایسه موته ادل اولور **ناقهه عارض اولان احوال بیانندە**
ناقهلره بعضکره نكس عارض اولور بزم باب النكسده ذكر ایلدیكمز تدبیر بری بولنور
ایسه وانلره قوتلرك اشتدادی وضعفی عارض اولور بزم تدبیر ناقهده ذكر ایلدیكمز
نسنه لر حسبیله وانلره متناولر ایله عدم انتفاع عارض اولور تغذیه اولنمز
بدنلرینه قوت كلمز وانلره خراجات عارض اولور بدنلرده اخلاط ردیه دن بحسب
الاستفراغ تنقیه لنمدیكده وانلرك بعض اعضالرینه فساد عارض اولور
او اعضوه مواد منصب اولمغله وانلره مرض اصلیلرینك مضادهسی
اولان مرض عارض اولور مرض اصلیسنه معالجه قتنده اول مرضك ضدی اوزره
افراط اوزره استعمال ایلسه لر مثلا انلره ثقل لسان وفالج و قولنج بارد و
سكته وصرع وصداع لازم وشقیقه وانلره مشابه نسنه لر عارض اولور
اكر مرض اصلیسنك اضدادی اولان تبرید و ترطیب قدر معروفدن زیاده افراط اوزره
استعمال اولنسه وبعضکره دخی انلره كثیرا حكه عارض اولور وانلرك حكه سی
ماده فاتره ازاله ایدر وبعضکره انلرك اشعاری ابیض اولور انلرك غذایه شعورلری
اولمیوب وهلوبت و سواد شعر امساك واقامه ایدن حرارت غریزیه نك عارض
تفشی حسبیله بو تطیر اولور زعدركه قجن كه جفاف اولسه ابیض اولور
وقجن احوال حسن قیلنوب ترطیب اولنسه اول اشعار بیضادن سودا اولور
نتكیم جفاف حسبیله تبیض ایدن زروع قجن صوارلوب صالح ترطیب اولنسه
بینه خضرا اولور **تدبیر ناقه بیاننده در** واجب اولور كه كل شیء ناقه ترفیق
اولنه واكر اغذیه ثقیله ایراد اولنمیه وكذلك حركات و حمامات واشباع و عجله
حتی الاصوات وانلر مثللو برشیء دخی ایراد اولنمیه و ریاضت معتدله و قبقی
ایله بتدریج ترویض اولنه بو وجه اوزره انلره ریاضت جدا نافع اولور
وسكاكه واجب اولور انلرك دمن تكثیر ایدن نسنه لره مشغول اوله لر هم واجب
اولور انلر دعه وسكون اوزره قیلنوب تفریح ایلیه سن وسرور اوزره قیلنه سن

والله اعلم

واستفراغه اندن خصوصا جماع ایله استفراغدن مجانبت قیله لر سلوك و ناقهه اعتدال
اوزره اولان شراب خصوصا شراب لطیف رقیق بحسب الطبیعه نافع اولور توسع لریدر
جهر و منع اولنمغه اولیدر احرار اولان ناقه اول ناقهدر كه انك حال مرضنده اولان
بحرانی خفی اولمش اوله زیرا اولمثللو ناقه نكسه مستعد ومتهیئدر واولمثللو
ناقه بعضکره استفراغه محتاج اولور وانك اصوبی اسهال لطیف ایله استفراغ
اولوربو اكه حاجت مشتد اولور اكر اول ناقهنك برازی حار اولوب عاده مرضنده وحمار
فاعل اولان خلطك لوننده وقوامنده اول برازك لونی وقوامی حاصل اوله وتهوع
خلل دخی رؤیت اولنه وقجن اول حال اوزره اولان ناقهنك استفراغندن قصد ایلسه لر
ناقهنك استراحتنه قیل و رفق ایله قوتنی تقویه ایله وبعده استفراغ ایلیه و بعضکره
حاجت اولور كه انی استفراغ قتنده قوتنی دخی تغذیه ایله تقویه اولنه و اول صورتده
انك مسهلی اغذیه دوائیه مسهله قیلنور ویاخود انك اغذیه سنه ادویه مسهله
موافقه قوالور مزج اولنور اجاص و شیر خشت و ترنجبین وانلر كبی نسنه لرك
قوتی خلط اولنور اكر اول ناقه اصحاب حراردن ایسه وبعضکره انلر ادرار ایله انتفاع
ایدرلر عرق و ادرار ایله تنقیه اولنمغله و بو فعلی بعضکره عرق و حمامه و فدی و كذلك
شراب ممزوج دخی ایشلر اما ناقهنك فصده حاجتی قلیل الوقوع اولور و فصد
ناقهنك حاجتنه سحنه و علامات دم دلالت ایدر خصوصا عرق و قیحادن بقیه
وشقیقه دخی بثور رؤیت اولنه وبعضکره دخی اخلاط ردیه تحریك باقی قالن
رعادیت ایله دمی موجوده اولان ردائیت دخی ناقهنی فصده محتاج ایدر ولازم
اولور كه انك دم ردیسی اخراج اولنوب و دم جیدن زیاده قیلنمیه واكر اولی
اولان اخراج واكثار مذكور لرك هر برینی رفق ایله ایشلنه دفعات و قوتی
اولمیه و بعضکره ناقهنك نوم نهار دخی عارض اولور و مضرتی ارخاسی حسبیله اولور
اما نوم نهار احماس و تسخین حسبیله ناقهنك نافع اولور و اكر ناقهنك نوم نهار
موافق اولمازایسه بعضکره اول تحمالی جلب ایدر تبخیر وحار غریزیه نك قوتی
كسری حسبیله و برنلرینه تغیر وغیرنقی اولان جمیعا ناقهنك احتیاط اولان
بو دركم انك تدبیری حال مرضنده اولان تدبیری كبی اولوب مزوره و غیرمزوره اولان

تداویر ایله

مرضه موافق

كون ایكی ویاخود اوج
كون قدر ویاخود
انلره قریب اولنه
كوندرده

ولحاصل اکثر مریض تدبیرن کبر تدبیر ایلدیکی ایامك مقداری یوم صحتك
اولدیغی کونی ولی ایدن بیوم بارحوز بیونی یوم صحت حاجتنده اولان مقداری قدر
وحین ناقهك تدبیری مقداری مذکور ایام مرورات مثللو قیلنلر یقین بعضکره تدریج
ایله انده غذاسی اصحا غذاسی کبی قیلنور و بدنی نقی و حماسی سلیمه اولان ناقهه واجب
اولورکه تدبیرین تلطیف ایلمیه زیرا تلطیف تدبیر انده حمایه استجلاب ایدر و حالی سیئه
اولور و واجب اولورکه ناقهك ضمور و هزالی از وقتده خصب و سمنه رد اولنه
زیرا انلرده قوت ثابتده در و ادنی عنایت ایله خصب و سمن حاصل اولور و اعانت
اولنمسه خلافی اولور و اگر ناقهده بر نسنه اشتها ایلمز ایسه انده امتلا واردر و اگر غذا
اشتها ایدروب فکولی ایله سمن کلمسه اول ناقه نفسنی کیزو طاقتدن و طاقت
طبیعتدن اکثر نسنه غذا تحمیل ایلمشدر اکر بناءً [illegible] فکوله استمرا ایدر و هضمدن عاجز
و بدنه تفریق و توزیعدن عاجز اولور و یاخود اول نسنه نك اخلاط بدنی کثیره اولمغله
طبیعت انکله مشغول اولور و یاخود معده سنك قوتی و یاخود جمیعا بدننك قوتی
و حرارت غریزیه سی ساقطه اولمغله غذایی احالته قادر اولماز و معده و حرارت
غذاء حتناولی احاله ایلمکله طبیعت دخی انی احتیاره و بالفعل غذا قیلمغه
قادر اولمیوب سمن احراقه ایلمز و بو حال اوزره اولنلر اوائل حالنده هر نه قدر
طعام اشتها ایدرلر ایسه انلر اخر حاللرنده عدم اشتها به عارض اولور
زیرا آفات و امتلا اخر امرلرنده قوی و زائد اولور و اوائل حاللرنده اشتها اولمیوب
صکره شهوت اولمق عکسندن خیرلو اولور و حین اشتها دائم اولوب بدن
متغیر اولمسه و انده عبالت و قوت حادث اولمسه دلالت ایدرکه شهوتك قوتی
و آلاتی جمیعا صحیح در لکن هضمك قوتی و آلاتی ضعیفلردر و ناقهه تغذیه ده
اولی اولان تدریج اولنوب [illegible] ادنی قدر مدرجا
تغذیه اولنور و مادامکه عروق ضیق واردر ناقهه عادت صحیه سی اوزره غذا
ویرلمز و ناقهلك اعیاسنه ضعف ولمغله انده سکنجبین سفرجلی بعضکره
سیجانی موذی اولور و حوامض سائره دخی سکنجبین کبیدر و ناقهه [illegible] تدبیرنده
اولنور انلر اولدر نقلدر هوادن اول هوانك مضاده سی اولان هوایه نقل ایلمکدر

طبیعت

اخلاطن حادث اولان

وکذلك

وکذلك ناقهینك تدبیرینده اولور مرض نوعندن اولان نسنه لرده تحرزه مراعات
اولنمق مثلا ماء برسمینك واجبه خشونت صدرده خوف اولنوب آنی ایجاب ایدن
نسنه لردن تحرز اولنه و ناقه حمامه تعریق جائز اولماز انلر الحم ضعیف تحلل ایلمسون
ایچون و ناقهك عرق کثیر اولسه انده فضل اولدیغنه دلالت ایدر و موسم ایکله باشن
تراش ایلك انده مضر اولور ذکر مرور ایلدیکی اوزره ناقهه تغذیه بیانندهدر واجب
اولورکه انلرك غذالری کیفیتی بو وجه اوزره اوله یعنی حسن الکیموس سهل الانهضام اوله
و واجب اولورکه ناقه جوعه و عطشه مصابره ایلمیه و بعضکره اول اغذیه کیفیتده علته
سالفه نك کیفیت مزاجنك خلافی اوزره قیلنه علت سابقه اثر و بقیه وار ایسه ضد ایله
مقابله و مقاومه حاصل اولسون ایچون و اگر علت سابقه دخی اثر و بقیه سی احتیاط
ایچون و معلوم اولکه رطبه و سیاله اولان اغذیه نك تغذیه سی اسرع اولور غلیظه
و ثخینه اولان اغذیه ضد اوزره اولوب تغذیه سی بطیئه اولور کرك ایسه اول اغذیه لطیفه
اولسون و کرك ایسه اشربه اولسون و اگر مرض ناقهده حرارت ترك ایلمدی ایسه واجب
اولورکه اکه بارده تحمیل اولنمیه بلکه انده معتدل و حرارت لطیفه سی اولوب هضمه سرعت ایله
قبول ایدن [illegible] رطوبت کامله سی اولان غذالر ایله تدبیر اولنه و کذلك واجبدرکه
انده غذاسنك کمیتی هضم و انفصالی حسن اولمجق مقداری قیلنور و غذاسی تدریج
اوزره زیاده قیلنور اگر انده ثقل و قراقر و سرعت انحدار و جزا بطوء انحدار اولماز
ایسه و مذکورلردن برشی حادث اولور ایسه غذاسی نقصان قیلنور و حین ناقه دفعة
ممتلئه معده سی تمدد ایکسه بعضکره محموم اولور و کذلك واجب اولورکه دفعة شرب
ایلمیه زیرا بعضکره دفعة شربده خطر اولور و اما ناقهك وقت غذاسی عشیات
صیفده وقت اعتدال هواده اولور و شتاده وقت ظهر بارده اولور مکرکه تغذیه یه
دائر استعجال ایلمیه و واجب اولورکه انلك مقداری غذاسی تفریق اولنه یعنی اکل شبعنه
قریب غذا قلیلا قلیلا ویریله و شرب البرد اولان مادن ناقهه اجتناب ایلك
واجب اولور زیرا شرب البرد اولان ما بعضکره احشایه حمل اولور و بعضکره تشنج
موذی اولور و ماء بارد شربنده هلاك اولمش کمسنه یی بز رؤیت ایلدك
و معلوم اولکه ناقهك شهوتی بعضکره بحسب الضعف قلیل اولور و بعضکره انده قلت شهوتی

موسم کسترده درم

معده ده موجود اولان اخلاط حسبیله اولور واکثر حالده غشی کبی نسنه عارض
اولور وبعضکره ده قلت شهوت کبدک غذایی قلت جذبی سببیله عارض اولور
ولونده وبرازده رقیق ابیض ظاهر اولور وبعضکره ده جمیع اخلاط جزکوره
... اولمغله قلت شهوت عارض اولور ویاخود قوت بدنک وحرارت غریزیه نک
ضعف اولمغله ویاخود خاصة معده قوتنک ضعف اولمغله قلت شهوت اولور
وذکر اولنان قلت اسبابنه بلدیکک تدبیر ایلرسه‌ک ممکن اولنلرک ادفعی ایله
هر برینه باشقه باشقه حسن تدبیر ایله ومعلوم بیوریله که سکنجبین سفرجلی
ناشتهلره نعم الدوا اولور خصوصا انلرک شهوتلری فم معده لرینک ضعف حسبیله
ساقط اوله واول سکنجبینک ... معده ده سیح احراق ... اولمش
خواص اوله واما انلردن اسخن اولوب معده یی مقوی اولنلردن قرص ورد
واکثر مشابهلری لر بعضکره نکسه موءدی اولور امراضک حرکاتی بیاننده در
ومرضک جزئیه وکلیه اولان اوقات اربعه‌سنک معلوملری اولدر وشدتکی
حالده معلوم اولکه ادوارده امراضک حرکاتی بحسب العنف متزیده اولور آنلرک
تزیدی انتهایه دلالت ایدر وبعضکره متناقص اولور وآنلرک تناقصی انحطاطه
دلالت ایدر امراضک واعراض امراضک لیلا اشتدادی اولور طبیعتک
انضاج ماده‌یه اشتغالی اولوب عن ماعداه اعراض حسبیله آشتجوانه
حقنده اولان فن ثانینک مقاله اولاسی تمام اولدی ولله الحمد

مقاله ثانیه

بحرانک اوقات وایامی وادواری بیاننده در

فصل

ابتداء مرض حساب ویوم بحران فنقی وقتدن حساب اولنمغله تعیین اولندیغی بیاننده در اول اول
مرضک انذر حساب ابتدا اولنمغله ایام بحران فنقی کون اولدیغی معلوم
اولور بس اول مبدء حساب مرضک اول وقتیدرکه انده اثر مرض اولا احساس
اولنور وناسدن بعضلر دیدیلرکه اول حساب ذکر اولنان وقتدن دکلدر بلکه
اول وقتدن حساب بدء اولنورکه علیل اول وقتده نفسنی طرح ایدر وافعال طبیعیه‌ده
ضرر ظاهر اولور یعنی صاحب فراش اولور وبو اختلافک ثمره‌سی بغتة حادث
اولمیان حمیاتده ظاهر اولور اما بغتة عارض اولان امراضده اول وقت حمی اولماز بلغ

مثلا

مثلا بغتة حادثة اولان حماده اول امرده حما ظاهره اولوب انزحمایی احساس ایلیه
نفسنی طرح ووافعال طبیعیه ضرر معا ظاهر واوقاتلری متحد اولور بنا علیه انده ثمره خلاف
اولماز زیرا بعضکره انسان بلا اثر الحاص صحیح تام اولوب انده مقدمات حما ظهور ایدن
وقلبه یوغیکن اول کیسنه نائم اولور ویاخود حمامده داخل اولور ویاخود تعبده
اولوب عقبنده حما ظاهر انی اخذ ایدر اما اول حمیانکه آکه تکسر اعضا وصداع رأس واثقلو
اعراض تقدم ایلیه انده ثمره خلاف ظاهر اولور ولکن اول اولان مبدء حساب ابتداء
حمادن اعتبار اولنمقدر ونفس حمانک ابتداسندن حالت طبیعیه‌دن خروج ظهور
بتین ایله ظهور ایدر اما نفس حمایه تقدم ایدن صداع وتکسر وکذلک اطراح ونوعه
اعتبار اولنمز خصوصا اطراح اصلا موثوق به دکلدر زیرا بعضکره نفس حما عارضه اولور
وبنه علیل کندویی طرح ایلمز ووضع حمل ایدن مراه‌یی بعد حرارت حما اخذ ایتسه
اول حمانک مبدء حسابی حمانک اخذ وقتنده اولور وقت ولادتدن حساب
اولنمز ولکن برقوم وقت ولادت مبدء اولمسنه ذاهب اولدیلر انلر حمیلر
باطلدر ونفسا ایله اصابت ایدن حمانک اکثر یوم ولادتک ایکنجی ویاخود اوچنجی
کوننده عارض اولور بحران ایاملرنک وادوارلرنک سببی بیاننده در اکثر ناس
امراض حاده بحرانلرنک ازمنه تقدیرنی تشخیص قمر جهتندن دیرلر زیرا قمرک قوتی رطوبات
عالمده ساری بر قوتدر واول قوت رطوباتده اصناف تغیر ایجاب ایدر بحسب استعداد
الماده کیمنده نضج وهضمه معین اولور وکیمنده خلافنه معین اولور وقمرده
قوت ساریه اولدیغنه انلر مد وجزر وادمغه ایله استدلال ایدرلر زیرا ادمغه
قمرک نوری زیاده اولدیغنده زائد اولور وکذلک ثمرات شجریه وبقلیه نک قمر
بدر اولدیغنده سرعت نضج ایله ده استدلال ایدرلر وانلر دیرلرکه بدنلرک رطوباتی
قمردن منفعله‌در بنا علیه احوال قمرک اختلافی ایله رطوبات بدن ده مختلف
اولور حال قمرده ظهور اختلاف مشتد اولدیغیجه رطوبات بدن انسانده اولان رطوباتده
ظهور اختلاف ده مشتد اولور وقمرده اولان اختلافک اشد حالی مقابله‌ده
اولان خلاف اولور وانلردن صکره اشد خلاف وقت تربیعده اولان خلاف اولور
بونلرک بیانی بودرکه دور قمر نصفه تقسیم اولنور واول نصفلرک هر برسی ده منصفه

اولا

تقسیم اولنوب مجموع دوره دورت قسم اولور و اول طائفه دیدیلر که قمرک
تمام دوری یکرمی طقوز کون و برکونک ثلثی نهایتنده تمام تقریبا تام اولور
و قمرک شمس ایله اجتماع زماننده فعلا او لمغله بر وجه تقریب دوره
تاجدنك ایام مذکوره سندن یوم اجتماع اولان ایکی بوجق کون و برکونک
خمس ثلثی اخراج اولنمز نقیه باقی قلن یکرمی التی بوجق کون تقسیم مذکوره
قیلنور و اول مقسمک نصفی اون اوج کون و برکونک ربع [illegible] اولور
و اول نصفک یوم مقابله اعتبار اولنور و ربعی التی بوجق کون و برکونک نهایتر
خمس ثمنی اولور و اول کون یوم تربیع اعتبار اولنور و اول مقسمک ثمنی اوج کامل
کون و برکونک خمس ربعی و کذلک ثمنی اولور یعنی برکونک سکزده بری اوج بوکلی
اولور و اول قسم دوره قمرک مراتب معتبره سندن مرتبه صغرا مز اولور
و اول طائفه بعضلره تقسیمی وجه اخر اوزره ایدرلر و اول تقسیمک حسناتی
حسب مذکوردر قلیلا اکثر و قلیلا انقص اولور و لکن اول انک تعسفی او لمغله ذکر اولنمدی
مر دیعنی مقابله و تربیع و تثمین حدلری بو بابده معتبره اولور و انلرک هر برنده
مریضه اختلاف عظیمه اولور و اول کونلرده واقع صغرا ایا و اولور و قچن مدت
ابتدا ایلسه انده ماده صالح اولور ایسه مدت مبتدا انده انتهاسنده صلاحه
تغیر عظیم اولور و قچن ابتداء مرضده ماده و احوال فاسده اولور ایسه اول مدت
مبتدانک اختتامنده فساده تغیر ظاهر اولور اما امراض مزمنه [illegible] اولوب
برشهره متجاوز اولان زمانده ماللی ایسه انک ایام بحرانات شمس ایله اعتبار اولنور
دوره واحده سنده دیو قمرک اگر سعه سی او لمغله و ذکر اولنان تقدیر و تحریرده شکوک و مواضع
بحث وارد روانده اشتغال علم طبیعی علما سنه گرکدر و انده اشتغال
طبیبه نافع او لمازا بحوث طبیه گرکلو اولان تجاریب کثیره ایله اخراج اولنان
نسنه لر تعرف اولان نسنه لرک علتنی بیلمک انلره گرکلو دکلدر زیرا انلرک علتی اولور
تفحص طبیب صناعتی اخراید اخراج ایتدکلری ایام بحراننده اولان قول علی سبیل التجربه
اولان قول و ماخوذ علی سبیل الاوضاع والمصادر اولان قول اولمق
گرکدر و معلوم اوله که اکثر اطبا دور دیو اول کونه نلره تسمیه ایدرلر که ای تضعیف

مصادر آنی اوراسانلرکه
انلرک دلیلی طبیعتدر و ائمه طبیه نک
تقلید ایله مضبوطلردر

ایتمکله

ایتمکله حاصل اولان مجموع ایامدن اخر یوم بحران اوله
انک مثالی رابوع و سابوع اولور [illegible] زیرا رابوع اوج کون و برکونک خمس ربع
و نصف ثمننه اطلاق اولنور و تضعیف اولندقده التی کون و برکونک خمس نصف
و ثمنی اولور و بعض امراضده دوردنجی کون یوم بحران اولدیغی کبی یوم سابع انک مضاعفی اولان
خمس یوم بحران اولور و اول دورت و یدی کونلرک هر برینه بر دور تسمیه
اولنور و لکن سابوع التی کون و برکونک نصف و ثمننه اطلاق اولنور
و تضعیف اولندقده اون اوج کون و برکونک خمس ربعی اولور و یدی
و یدنجی کونده بعض امراضده ایام بحران اولدیغی کبی اون دردنجی کون خمس یوم
بحران اولور و یدی کونلر و اون دورت کونلرک هر بریکه مجموعنه بر دور
اطلاق اولنور پس ادوار واحده اصلیه ثلث نجمه اولکیسی دور رابیع و ایکنجیسی
دور اسابیع اولور و بو دورلرک هر برینه دور تام اولور و ایکنجیسی [illegible] ادوارک
بحسب حرکت الشمس امراض مزمنه ده اعتبار اولنان عشرینات ادوار و بونلر وعشرینات ادوارک
جمله سنک اتمی اولور و اربعون و ستون و ثمانون بونلرک کلیسی ایام بحراندن
اولور و ایکی اولکی دورلر دور ثالثدن انقص اولور زیرا انلرده ذکر اولنان
ایلدیکی اوزره کسر واقع اولور و اول کسورده مراعات اولنمغله [illegible] انلرک دوری
ثالثدن دورجه انقص اولور و انقص اولدیغنه بنا ثلثه اسابیع یکرمی بر
کون اعتبار اولنمق واجب ایکن یکرمی کون اعتبار اولنور و رابوع اول
دور دورت کون اعتبار اولنوب یوم رابع یوم بحران اعتبار اولنور
و مع هذا واجب اولان بوایدیکه اول دور اوج کون و برکونک خمس ربع و
نصف ثمنی اعتبار اولنه و رابوع ثانیده [illegible] کسر جبر اولنوب یدنجی کون
یوم سابع بحران قیلندی زیرا اول رابوع بر سابوعدر و تقسیم سابقی اوزره
دور سابوع سته ایام و بر یومک خمس نصف و ثمنی اعتبار و یوم سابعک
اکثری اولور حتی او لمغله یوم تماما سابوعلندی و رابوع ثانیدن عد اولنور و انکه
بناء اول ایکی رابوع موصول و متصل عد اولنور و رابوع ثالث اون بردنجی کوندن
منفصل اعتبار اولنمغله زیرا یوم ثامن سابعله جبر او لمغله رابوع ثالثدر

اولی یوم ثامندن اعتبار اولنوب رابوع ثالث نصف حادی عشرک ربع و نصف
ثمنی اولور و اول کسر قلیل اولمغله رابوع رابعدن عدّ اولنوب سابوعک
تضعیفی یعنی سابوع ثانی انک ایله جبر اولنور و سابوع ثانیده یوم بحران
اون دوردنجی کون اولور و سابوع ثالث دخی جبر اولنسه یوم بحران یکرمنجی
کون اولور زیرا ایکی اولکی سابوعلرک مجموعی اون اوچ کون و برکونک ربعی
ایدر و ربع قلیل اولمغله جبر اولنوب سابوع ثالث آکا وصل اولنور یعنی
رابع عشر اسبوع ثانینک عدّ اولنوب اسبوع ثالثک اولی دخی رابع
عشردن عدّ اولنوب یکرمنجی کون یوم بحران اولور و بالجمله رابوعات موصول
و متصل اعتبار اولنور یعنی یوم رابع رابوع اولک آخری و رابوع ثانینک اولی
اعتبار اولنور ایکی رابوعک مجموعی ستة ایام و نصف و ثمن اعتبار اولنور
و رابوع ثانی ایله رابوع ثالث منفصل اعتبار اولنور زیرا یوم سابعده
رابوع ثانینک حصه سی نصف و ثمن اولمغله اکثر یوم کل حکمنده قیلنوب
تماما رابوع ثانیدن عدّ اولنور و رابوع ثالثک بدایتی یوم ثامندن
اعتبار اولنوب رابوع ثالث رابوع ثانیدن منفصل قیلنور و رابوع
ثالث ایله رابوع رابع موصول قیلنور زیرا یوم حادی عشردن رابوع ثمن
ثالث بر ربع و نصف اخذ ایدر و اول مقدار کسر نصف یومدن قلیل اولمغله
حادی عشر رابوع ثالثک آخری و رابوع رابعک اولی اعتبار اولنوب
و رابوع رابع رابوع ثالثه وصل اولنوب یوم رابع عشر یوم بحران
اولور و رابع عشر تجاوز ایلدیکده انده بین الاطبا خلاف واقع اولور
وانلرک افاضلی بقراط و جالینوس کبیلر موصول ایله بدء ایدر و انلر
قتلرنده ترتیب ایام بو وجه ایله اولور که یکرمی و یدنجی بو معلوم رابوعک
دوردنجی یومی و مفصل یعنی ماقبلنده و مابعدندن اولان رابوعلردن عدّ
اولنور و یکرمی برنجی کون [illegible] سابوعک اوچ ضعفیدر اوچ سابوع جمیعاً
منفصل اعتبار اولنسه یکرمی برکونه بالغ اولور ولکن ایکی اولکی سابوعلر
منفصل اولمغله اون دورت کونه بالغ اولور و رابوع ثالث متصل اعتبار

وآنی اولنوب

اما مبدئی رابع عشر اعتبار اولنمغله یکرمی کونده اوچ سابوع تمام اولور
و اننی تقریر کشف و ایضاحه محتاج اولمغله مصنفک عبارتنی بعینها تحریر ایدوب
شرح ایلیه لیم قال فان جاوز الخلاف الرابع عشر فقد وقع فیه الخلاف امراضده اون
اون دورت کونده کلنجه ایام بحرانی ذکر اولندی و اول ایامده خلاف یوقدر و قچن
اون دورت کونی تجاوز ایلیسه انده خلاف واردر افاضلدن ابقراط و جالینوس
مع اتباعهما یکرمنجی کونی یوم بحران اعتبار ایدر و ارکاغانس یکرمی برنجی کونی یوم بحران
اعتبار ایدر و ذکر آتی بینهما مخالف دخی وارد ر فالافاضل مثل بقراط و جالینوس
ابتدؤا بالموصول معلوم اولدیکه ایام بحران حسابنده واقع اولان کسر نصف یومدن اقل
اولور ایسه یوم کسر قبلنده اولان دوره عدّ اولندیغی کبی بعدنده اولان دوره دخی
عدّ اولنوب یوم واحد ایکی دوره جزء قیلنور و دوره ثانی دوره اولیه وصل
اولنور کرک ایسه اول ایکی دوره اسابیع و یا خود اسابیع و یا خود اربعین و آخر
اسابیعدن اولسون و اگر کسر نصف یومدن اقل اولمز ایسه فصل اولنوب
یوم کسر قبلنده الحاق و بعدنده اولان دوره یوم کسردن بعدنده اولان یوم ایله
ابتدا ایدر پس اول افاضل ایام بحرانی تقریرده موصول ایله ابتدا ایدرلر فکان ترتیب
الایام هکذا پس اول افاضل قتنده ترتیب ایام بحران ذکر آتی منوال اوزره
اولور بو کلام ایکی وجه اوزره حمل اولنمق ممکن اولور بری دیدک اولور یوم رابع
عشر تجاوز ایلدیکده ترتیب بو منوال اولور یعنی کوره رابع عشره کلنجه دک
قدر موجود اولان ایام بحران تقریر حق اول افاضلدن تقریر اولور و یا خود
معنی بو اولور که جمیعا ایام تقریرنده اول افاضل بو وجه اوزره موصول ایله
تقریبی ابتدا ایدرلر بو معنی اوزره رابع عشره کلنجه قدر ایام بحران ترتیبی
مصنفک مختاری اولور هر نه قدر بحسب المآل ایکی متحد ایسه ده رابع عشردن
مقدم اولان ایام بحرانی ترتیب سابق اوزره بیانیله فهمی قریب و بعد اولان
ایام بحرانده اولان اختلاف فهمی ترتیب آتی قریب اولور السابع والعشرون
موصول الرابع عشر و معلوم بیوریلکه تغیرات بحرانیه نک سببی قمرک
اشکال واضحه سی و اشکال خفیه سی اولور و انک اشکال واضحه سی شکل

اولور وانك دوردن قوى ودوردن ضعيف اولور اما قوى اولنلر استهلال واستقبال
وتربيع اول وتربيع ثانى اولور وضعيف اولنلر قمرك بين الشمس والتربيع الاول
توسطى وبين الشمس والتربيع الثانى توسطى وبين التربيع الاول والمقابله
قمرك توسطى وبين المقابله والتربيع الثانى توسطى اولور و قمرك اشكال
خفيه‌لرى سكز شكلدر اول شكل بودر قمرك شمسه مقارنتندن بركون
مقدم ومقارنتندن بركون مؤخر ومقابله‌دن بركون مقدم ومقابله‌دن بركون
مؤخر وتربيع اول وتربيع ثانيدن بر بركون مقدم وبر بركون مؤخر
اولان اشكال قمردركه انلرده ضعيف اولمغله انلرده بحران قليلا واقع اولور وانلره
ذكر آتيه اوليوب اوزره الواقعة فى الوسط تسميه اولنور ومعلوم بيوريله كه ايام
بحرانى تعيين ايكى طريق اوزره اولور احدهما طريق تضعيف واخر طريق تنصيف
اولور رابع عشره كلنجه قدر ذكر اولنان طريق تضعيف ايدى
وبوندن صكره اول افاضل ذكر ايلديكلرى طريق تنصيفدر وطريق تنصيف
بودركه دوره قمر اياميله اجتماع كونلرى اخراج اولندقدن صكره باقى
قلان يكرمى التى كون وبركونك نصفى ايدركه انك يكرمى يدنجى يومى بحران اولور واول
مجموع تنصيف اولندقده نصفى اون اوچ كون وبركونك ربعى اولور
بس اوچ ربع يوم قليل اولمغله كسر اولان يوم واحد ايكى نصفلرى
اعتبار اولنوب سابع وعشرين رابع عشره وصل اولنور وان دورى
كون ايكى نصفلرى بر بريندن جزء قيلنور والواحد والعشرون مضاعف
السابوعات على الفصل وطريق تضعيفده اولان سابوع مفصولا
جمع اولنسه اول مجموع يكرمى اولور اوچ يدى ضربدن حاصل يكرمى بر اولمغله
ولهذا نجد اسبوعين منفصلين يتلوهما ثالث منفصل فيتم العشرين
يعنى اول اوچ سابوعدن سابوع اول سابوع ثانيدن منفصل اولوب
وسابوع ثالث سابوع ثانيه موصول اولمغله اوچ سابوع يكرمى
كونده تمام اولور وبحران يكرمنجى كون واقع اولور ايكى ... وذكرى
مرور ايلديكى اوزره سابوع اول التى كون وبركونك نصفى وثمنى

اولور

تعيين

انزن ظ

مستقدر
سابوع اسبوعدن
جيد جزئيه مشتق اولديغى
كبى رابيعى رابوعدن
اكه موازن استعمال اولنور

بقية كتاب الرابع من القانون

اولور و مقدار مذکوری نصف یوملن اکثر اولمغله سابوع ثانی فصل اولنوب یوم ثامندن
اعتبار اولنور و سابوع ثانی منفصلا سابوع اوله ضم اولنز بقیه یوم بحران
اون اوج کون و بر کونك نصف ربعی تمام اولنور اول کسر نصف یوملن اقل اولمغله وصل اولنوب
رابع عشر سابوع ثالثدن اعتبار اولنوب یکرمنجی کوندر اوج سابوع
تام اولوب اول کون یوم بحران اولور ثم منفصلا من العشرين
وهو الرابع والعشرون یعنی حساب مذکور اوزره یکرمنجی کوندن اولان کسر نصف
یوملن اکثر اولوب اکه بر رابوع دخی ضم اولنز بقیه فصل اولنوب دوردنجی کون
یوم بحران اولور ثم السابع والعشرين موصولا یعنی یکرمی دوردنجی کوندن
کسر اولان اوج ثمن نصف یوملن اقل اولمغله بر رابوع دخی وصل اولنوب
یکرمی یدنجی کون دخی بحران اولور ثم الواحد والثلثون منفصلات على ثلث اسابيع
یعنی یکرمی یدی کون دورت سابوع عدد سابوع اول سابوع ثانیدن منفصل اولمغله
اعتبار اولنمیوب باقی اوج سابوعه منفصولا بر رابوع دخی ضم اولنز بقیه اوتوز برنجی
کون یوم بحران اولور ثم الرابع والثلثون موصولات اوتوز برنجی کونده بر رابوع
دخی اوتوز دوردنجی کون یوم بحران اولور ثم اسبوع منفصل فیکون اربعین واوتوز
دورده بر اسبوع منفصلا ضم اولنز بقیه فرق کون اولور زیرا اسبوع واحدك
ایام تامه سی التی کون ایدر والله کسره اعتبار اولنمز زیرا قرقدن صکره یعنی
اولان سنة شمسیه اولور انلرك بحرانلری امراض مزمنه بحرانی اولور و امراض مزمنه
اربعیند واقع اولان بحران امراض حاده ده دوردنجی کونده واقع اولان
بحران منزله سنده اولور و بوندن صکره بحران اوج اسبوعدن على الاتصال
اجتماعندن حاصل اولان یکرمی کوندن یکرمنجی کونه اولور مثلا قرقدن صکره یوم
بحران التمشنجی کون و اندن صکره دخی سکسانجی کون یوم بحران اولور و بعده عشرین
تضعیف اولنوب یوز یکرمنجی کون یوم بحران اولور و ذکر اولنان ایام بحران
اداره ده دخی کثیرا بحران واقع اولور اکه بحران اللایقات بحران دیرلر اول کونلر یوم
بحران اولمدیغی حیثیت بو ذکر اولینانلر اربعونه کلنجه قدر افاضل مذکورینك اتفاقلری
اوزره در و بعد الاربعین یا کیز جالینوس ابقراطك قولی اوزره اولان ایام بحران ایدر
اولور

اما ارکیغانیس واخرلر دیرلرکه یوم بحران رابع عشردن صکره ثامن عشردر وبعده
حادی عشرونلردر وبعده ثامن وعشرونلردر وبعده ثانی وثلثون وبعده بتوصیل سبوع
ثامن وثلثوندر وبر قوم قمیلردر فرق ایلمز وفرق ایتمز وفرق سکزنجی کوندر اما انلر
عدایدوب وجهنده تعسف وتکلف ارتکاب ایلدیلر وسالم کلدرکم اطبا ارابیع
واسابیع احکامن بربرلرندن نه کیفیتده فصل ایلدیلر انلر انزه فکر ونظر ایدوب
بیله سنکه ارابیع ایجون بکری کوندوار نجه قدر قوت قوی وار در وبکری کوندن
صکره اوتوز دورد نجی کونه وار نجه قدر اربعدن اسابیعه انتقال ایدر وامراض
مزمنه ده تجن مریض بکری کونی تجاوز ایلسه انزه سابوعات منفقدا اولور بعض
فتوکون سابوع اولدیغی تعیننده اختلاف واقع اولور زیرا ارکیغانیس ثمنده
بکرمی برنجی کونده بحران جیّد بکرمنجی کونده اولان بحراندن اکثر واقع اولور وسابع
عشرده ثامن عشر اوزره تفضیلی ایجق یکرمنجی کونده بحران اولدیغنده شهادتی
ایله ثابت اولمغله یوم بحران یکرمی برنجی کون اولدیغیله بلا اشتهار قالور اون
سکزنجی کون یوم بحران اولمق اون یدنجی کون یوم بحران اولمقدن افضل
اولور زیرا ابقراط وجالینوس یوم سابع عشرده ثامن عشرده بحران اولمغه
الیق وافضل اولدیغی عشروندن بولدیلر وکذلك سابع وعشرون وثامن
وعشرونده اولان خلاف دخی بو منوال اولور زیرا اول کونلرده بحران احق
اولمقده ارکیغانیسك قولی ابقراط وجالینوسك قولنه مغایردر زیرا ارکیغانیس
ثامن وعشرینی تفضیل ایدر واول افاضل ذکرمرور ایلدیکی اوزره سابع وعشرینی
تفضیل ایدرلر وکذلك واحد وثلثین ایله ثانی وثلثین بیننده اختلاف در وکذلك
رابع وثلثین ایله خامس وثلثین بیننده اختلافلری وار بعون ایله ثانی
واربعون بیننده اختلافلری منوال محرر اوزره در افاضل مذکوره
یوم متقدمی ترجیح وارکاغانیس یوم متاخری ترجیح ایدرلر ومعلوم ببوریله که
امراض مزمنه دخی بعض مرضلر بحرانی شهور سبعه ده وبلکه بر ییلده واون درت
ییلده ویکرمی بر ییلده بحران ایدر وبعض ناس ظن ایدرلرکه قرق کوندن صکره استفراغ
قوی ایله بحران واقع اولماز واقع الحال انلرك مظنونلری کبی دکلدر وبعد الاربعین
کو

تفصیل ایدروب
ایام بحرانك

اولان بحرانده مرضك عودتی ویاخود نکسی ویاخود امراض سائره دن حادثه اولوب
مرض سابق انلر ایله ترکیب اولنمق واجب اولماز ومرض حرمنده ممتنع دکلدرکه
طبیعت آنی انضاجدن خالی وزائل اولمیوب دفعة استفراغ ایلیه ولکن بو نوع
استفراغ قلیل الوقوع اولور انلرك ذکر ایلدیکلری کثیر الوقوعدر واکثر حالده فضلاتك
بعد الاربعین انزفاعی بحران ناقص ایله ویاخود بطیء الحرکه خراج ایله ویاخود تحلل
ایله اولور وفاضل ابقراط دیدیکه ایام بحرانك کیمیسی ازواج وکیمیسی افراد اولور
افرادك بحرانی اکثر احرددر عدد لری اکثر اولنلرده اقوی اولور وازواجك مثالی
رابع وسادس وثامن وعاشر ورابع عشر وعشرون ورابع وعشروندرو ونرم
ذکر ایلدیکمز ازواج ایکی مذهبه دخی موافقدر وافرادك مثالی ثالث وخامس و
سابع وتاسع وحادی عشر وسابع عشر والحادی والعشرون والواحد
والواحد والثلثون اولور ولکن جالینوس بقراطك ثامن وعاشر ایام بحرانده
تعدادینی استنکار ایدوب دیدیکه بقراطك ازواج اولان بحارینی تعدادنده ثامن
وعاشری ایراد ایلدیکی اصولنه مخالفدر وموجوددرکه انلرك تعداد مذکوری اساس اصولنك
تأسیسندن مقدمدر وایام بحرانده مذهبی مستحکم اولمازدن اقدم اوله یاخود انلرك قتنده
بنم بیلمدیکمز بر تأویل اوله ومعلوم اوله که بعضکره ایام متعدده بحارینله بربرینه
متصله اولوب یوم واحد کبی اولور واکثریا اول اتصال بعد العشرین اولان بحارینله
اولور کراك ایسه اول بحارین استفراغ ایله وکراك ایسه خراج ایله اولسون ومعلوم
اوله که نجن بحران جید کونلرنده علامات ردیه ظاهر اولسه ارد اولور واکثر حالده موتده
دلالت ایدر مثلا بحران جید کونی اولان سابعده ورابع عشرده علامات ردیه دخی بر شی
ظاهر اولسه دلالت مذکوره موجود اولور ایام بحرانك قوت وضعفده بربر
برینه متناسبتر واول ایامك امراضه مقایسه سن بیان ایدرز ایام باحوریه
بعضیسی قویه اولوب آنلرك قوتی غایتده بالغه اولور حتی اول مثللو یوم باحوریه ده
قریب اولور که هر دائم بحران واقع اوله وایام باحوریه نك کیمیسی ضعیف اولور
وکیمیسی دخی بینهما ده متوسط اولور بز انشا الله تعالی بوندن صکره انلری بیان ایلرز
وشمدیکی حالده دیرزکه اول بحارین یوم رابعدر ومع ذلك یوم رابعده بحران وقوعی

ملح

كثير اولماز وبلكه رابع سابعك منذرى اولور اما يوم [illegible] سابع جيد وقويدر
اكر بناء رابع ايله انذار اولنور وجائز اولوركه يوم سابع ايام بحارينك طبقهٔ
عاليه سندن اولنره قيلنه وكذلك حادى عشرك قوتى رابع قوتى حيلغنه بالغ اولماز
لكن غب كبر نوائبى افراده كلن امراضده حادى عشر حتى اقوى اولور حتى رابع عشردن دخى
اقوى اولور ورابع عشرك قوتى شول مبلغه بالغ اولوركه اكا مناسب اولان قدر ايام بحران
وار ايسه اندن جمله سندن ~~سابع عشر بحرانيه اقوى اولور~~ بحران احكام وسلامت
غايت قوتده اولماز واول بحر اندن عدم تمامى [illegible] قياس ايله وسابع عشر غير
دخى يوم قويدر وسابع عشره مناسب اولان ايام اقوى اولور وسابع عشرك اكه
عشرون يه مناسبتى حادى عشرك رابع عشره مناسبتى كبى اولور وثامن عشر
قليل الوقوع اولان بحران ايامندن بركون اولور ولكن اقل حالده اندن بحرانى
حادى وعشرين بحرانيه [illegible] مناسب اولور ورابع وعشرين وواحد وثلثون
ايام بحران قليله دندر وسابع وثلثون اندن اكيسندن دخى اقل اولور وكان
سابع وثلثون يوم بحران دكلدر ويوم اربعين رابع وثلثوندن اقويدر ومع هذا
رابع وثلثون صالح القوه وواحد وثلثوندن اقوادر ومعلوم اولسونكه غب
مثلو افراده نائبه اولان امراض وكذلك اكثر امراض حاده نك بحرانى سريع اولور
وافراده واقعدر وبحرانه غيره حادى عشرده انتظار اولنور رابع عشرده
اكه انتظار قليل الوقوع اولور هر نه قدر نوبت سابعه رابع عشر نوبتنه منحطه قليله
اولور ايسه اما ازواجده نائبه اولان امراض ابطا اولور واندن بحرانى ازواجده [illegible] اكثريا
اولور وطبقهٔ عاليه ده اولان ايام باحورنيه سابع عشر ورابع عشر وحادى
عشر وعشرون اولور وبعضكره بر نوع مرضك ادوارى مرض آخرك ايامنه
موافق اولور غبك سبعهٔ ادوارى محرقه نك سبعهٔ ايامنه موافق اولديغى
كبى وبعضكره ده امراض مزمنه ده شهور سنينك عددى امراض حاده نك ايامى
حالى اوزره اولور حتى ربعك سبعهٔ اشهرى ~~بحرانلرى~~ امراض حاده نك سبعهٔ ايامى
مثللى اولور وسبعه اشهر بحراننك يوم انذارى سبعهٔ ايام انذارينك قياسى اوزره
جريان ايدر وسبعهٔ اشهرده حصوله اولان انذار وبحر اندن التفات وتقدم وتاخر سبعهٔ

اياملمه

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى بتحفة المطمور حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم نوغادى مصطفى افندى بن احمد بن حسن عفى عنهم

ايامده اولان بحران وانذارك تقدم وتاخرى قياسى اوزره اولور انشاء الله تعالى اندن بعد ذكر
ايلرز ايام بحران مذكوره وسطنده واقع اولان ايام بياننده در بيلمش بوندن اقدم مذكور اولان
ايام بحرانك ايام اصليه سى ايدى وبعضكره ايام بحرانك تبيعى الاسباب استعجال
ايدوب ايام اصليه يه تقدم ايلمك وياخود تاخر ايلمك عارض اولور واول سبب
خارجدن وياخود نفس مرضدن اولور زيرا مرضك حركتى سريع اولسه يوم
بحران تقدم ايدر وبطيئ اولور ايسه تاخر ايدر وياخود سبب حال بدن اولور
بدنك قوتى وضعفى اعتبار ايله يوم بحران تقدم وتاخر ايدر وياخود عوارض
بدن جبيله تقدم وتاخر حادث اولور مسهل خارجيدن عارض اولان سهر شديد
كبى وياخود تقدم وتاخر بدنيه ونفسانيه نك افراط شديد اولنلر ايله
تقدم وتاخر اولور ولكن الواقع فى الوسط تسميه اولنان بحارين مذكوره وقتيله
اولان بحران اصليه مذكوره مقامنده قائم اولماز بلكه اندن انقص اولور اكر تقدم وتاخره
مؤدى قوى سبب اولمسه ايدى آنده بحرانى وقتنده اولوب تام اولوردى ايدى
وتقدم وتاخر ايدوب ناقص اولماز ايدى ولكن بلا وقت بحرانه سبب قوى
ايسه بحران منحرف اولوب وقت اصليه سنده تقدم ايدر وياخود تاخر ايدر واكر
اول سبب ضعيف ايسه بحرانه عسرت اولوب اندن تمامنده مانع اولور واول
منحرف وملتفت اولان بحران ايامنه الواقعة فى الوسط تسميه اولنور وانلر
ايچون [illegible] جهته ماخذ ايام بحران احكامى واردر واول كونلر اوچنجى وبشنجى والتنجى
[illegible] وطقوزنجى واون وجنجى كونلردر وثالث وخامس رابعك جانبلرنده
اولور لربعين رابعه اوليجق بحران ذكر اولنان اسبابدن بر ايله اول ايكى جانبلرندن برينه
التفات ايدرلر وطقوزنجى يوم سابع ايله حادى عشر بيننده اولور لربعين يوم سابع
بحرانى تاخر ايدوب تاسعده واقع اولور وحادى عشر بحرانى ~~تقدم~~ تاخر ايدوب يوم
تاسعه التفات ايدر وبعضكره ~~يوم~~ بحران الواقع فى الوسط يوم ايكى جانبنده اولان
ايكى يوملك برينه اولى اولور وبعضكره دخى يوم بحران ايكى جانبنده اولان ايكى
الواقع فى الوسط يوملرندن برينه احق اولور مثلا حادى عشرك تاسعه استعجالى
سابعك تاسعه تاخرندن احق فى الحقيقه هر برنده نه قدر كثرت وار ايسه الواقعة فى الوسط ايامندن
اولور

ملع

١ وزره

نقدم

قوّت وضعفی بیاننده در ومعلوم اولکه یوم تاسع یوم قوی دکلدر انده اولان بحران حادی عشرک بحرانی متقدم ایسه وبعده خامس وبعده ثالث قویدر وثالث رابعدن قصوریتی ایله قاصردکلدر وثالث عشر ضعفی حسبیله ایام بحرانیدن دکلدر امّا سادس یوم بحران اولور ولکن انده واقع

اولان بحران ردی اولور واکر آنده جید اولمز ایسه لااقل خوف وغیره ناقص اولوب خطردن سلیم اولماز وظن اولنورکه سادس انده وقوع بحرانی قلتندن وانده مع قلّة واقع اولان بحرانک ردائتندن ویاخود بحرانک غیر هنیئ اولمسندن سابعک ضدی اولور ویوم سادس بحرانی یوم رابع بنشرِ انذار ایدر ورابعک سادس خیر ایله انذاری قلیلا تمام اولور وانده غشی وعسرت اولوب انده علامات هائله اولور سکته وغشیلر وقوعی خصوصا یوم سادس مذکور بحرانی استفراغ ایله اولدوغی صورتده قبیله غشی واقع اولور اول ردائتی

استفراغ ایله قوتک سقوطی وارتعاد وغشی وبطلان نبض عارض اولور اکر اولکونده عرق ظاهر اولور ایسه اول عرق مستور اولماز وبعضکره انده بحران استفراغ ناقص اولوب انک تمامی خراج ردی ایله اولور ورداءة رسوب ایله بولی خبیث ویرقان

ردی اولور وجالینوس دیدیکه یوم سابع ملک عادل کبیدر وسادس متغلب جائر کبیدر ویوم ثامن احکامده سادسه قریب اولور ایام بحراندن اصلیه اولنلردن وکذلک الواقعة فی الوسطدن وایام انذاردن ایام فاضله وایام ردیه نک علی الترتیب بیاننده در ایام بحرانک افضلی یوم سابع ورابع عشردر وبعدهما یوم تاسع وسابع عشر وعشروندر وبعدها خامس وبعده ثامن عشر وبعده ثالث عشردر ومعلوم اولکه ایام بحراندن والواقع فی الوسطدن وانذرک ایام انذارندن اوّل الاحکام اولنلر ایام متقدمه اولنلردر هرقچن اول ایامده تعدد واجتماع اولسه انلرک حکمی ضعیف اولور من کل وجه کرک قصد اول وکرک قصد ثانی ایله بحران اولمیان ایام بیاننده در اوّلا ایام اول وثانی وعاشر وثانی عشر وسادس عشر وتاسع عشر وکذلک خامس عشردخی اول جمله دندر تعجب اولنجق امور دنرکه بومذکورلرک اکثری ایام بحرانی ولمی ایدرلر یعنی مع هذا بحسب الالتفات والقصد الثانی

انلرده

انلرده بحران واقع اولماز ایام انذار بیاننده در ایام انذار اول ایامدرکه انده براز آثار ظهور ایدرکه اول آثارک ظهوری ماده نک تغیرینه دلالت ایدر ویاخود احد متکافئینک اخراوزره غلبه سنه یعنی مرض وقوتدن برینک اخر اوزره غلبه سنه دلالت ایدر ویاخود طبیعت ایله علتک مناهضه خفیفه سنه دلالت ایدرکه اول مناهضه ده هر برینک بحیجانه بری ایدوب آنکله فصل قصد ایلمزلر امّا تغیر مادّه یه دلالت ایدن آثار نضج ویاخود عدم نضجه دلائلی اولور وعلامات نضج قاروره ده اولان غمامۀ حمراء ویاخود بیاضه ضارب غمامه در وعدم نضجک دلائلی دخی معروفدر امّا مرض وقوتک تکافی ومعارضه ایدوب احدهمانک غلبه سنه دلالت ایدن دلائل اولکونده شهوتک ظهوری وقوتی ویاخود سقوط قوتی وحرکتک خفتی ویاخود حرکتک ثقلتی اولور وامّا بین الطبیعه والعلّه ابتداء مناهضه نک دلائلی صداع وکرب وضیق نفس وعرق غیر عام واستفراغ غیر تام اولور وقچن ذکر اولنان آثار ایام انذارده ظهور ایلیسه آنی تالی اولان ایام بحراندن معلوم ده بحران واقع اولور واول آثار یوم رابعده واقع اولوب علامات دخی جیده اولور ایسه یوم سابع بحرانی انذار ایدر واکر یوم رابع انذارنده علامت ردیه وار ایسه یوم سادس انذار ایدر وخاصة محرقه ده ونائبه ده یوم رابع اکثر یا یوم بحرانی انذار

ایدر وفی الاقل تاسع انذار ایدر واول آثار منذره یوم سابعده ظهور ایدر ایسه حادی عشری وعلی الاکثر رابع عشری انذار ایدر واول آثار حادی عشرده ظهور ایدر ایسه رابع عشری انذار ایدر ورابع عشرده ظهور ایدن آثار مذکوره سابع عشری ویاخود ثامن عشری ویاخود عشرینی ویاخود واحد وعشرینی انذار ایدر وکذلک سابع عشر دخی عشرونی وواحد وعشرونی انذار ایدر وثامن عشر دخی واحد وعشرونی انذار ایدر ویوم عشرون اربعونی انذار ایدر امّا الواقعة فی الوسط اولان ایامدن یوم ثالث خامسی انذار ایدر واکر یوم ثالث انذارنده رداءت اولور ایسه سادسی انذار ایدر ویوم خامس تاسعی انذار ایدر اکر خامسک انذاری علامت ردیه یه مقرون اولور ایسه ثامنی انذار ایدر ومعلوم بیوریلکه دلائل انذارات بعضکره ایام مخصوصه سندن منحرف اولور بحرانک ایامندن انحرافی کبی اسباب بحران

متکافئین یعنی مرض وقوت

ردائتی

ویرقان

دقبل وبعد الالتفات

حسبله ومعلوم اوله که ایام انذار تالی اولان یوم ثانیدن یوم انذارده
واقع اولان آثار ظهور ایلیسه مرض سریع الحرکه در و سائر کرکدر که علامات
متجلیه وعلامات مؤخره ده تأمل ایلیوب ایام انذارده یوم بحرانک تقدمنه
و تأخرینه حکم ایلیه سن **ایام بحرانک مشکل اولنلری تعرف بیاننده در** بلغ
اغراض کثیره حسبیله ایام بحرانی تعرفه حاجت اولور زیرا یوم
بحران قبل مجیئه معلوم اولدیقده اکر قریب ایسه کمال تدبیر اولنمق واجب
اولور و اکر بعید ایسه اکر تدبیر اخر اولنور و یوم بحرانک کذلک دخی قریب
اولدیقده واجبدر که مریضه تدبیر خاص ایله تدبیر ایدوب دوا ایله مرض تحریک
ایلمیه سن زیرا مرض دوا ایله تحریک طبیعته معین اولوب استفراغ افراط
شدتدن اوزره اولور و تعصکره ده دوا مواد طبیعتک تحریکی جهتنک خلافی و مضاده سی
اولان [struck out] جهتدن دفع ایدوب ایکی دفع تکافؤ ایتمکله استفراغ حاصل
اولماز و بحران ایله استفراغ اولمغلک مضرتی ظاهر و بیانندن غنی اولور و ایام
بحرانی تعرفده واجب اولور که ایام بحرانی تغییر ایدن امور مغیره معلوم جدیده دخی
مراعات اولنه [struck out] و بحرانک
ایکی جهتدن تعرفه حاجت وار در احدهما مطلقا مرضک بحرانیدر و ایکنجیسی
مرة بحران جمله سندن یوم بحرانیدر زیرا بعض کره احوال البحران ایکی و اوچ کون قنقیسی
مقداری امتداد اولور و اول کونلرک قنقیسی ایام بحرانده نسبت اولنور یعنی تعیین
و تعرفه محتاج اولور تعیینده اشکال اولمغله اما وجه اولی یعنی مطلقا مرضک
بحراننه ایکی وجه اوزره استدلال اولنور اما وجه اولی [struck out] بر مرضک
طول و قصرینه ایله استدلالدر و آخر امراضک طبایع و خواصی ایله استدلالدر
اما طول و قصر ایله استدلال مرضک انقضاسنه استدلال حسبی ایله اولور
مثلا بعض مرض رابعده و رابع و حالی ایدن کونده منقضی اولمق ممکن اولماز ولکن
سابعده و سابعدن صکره منقضی اولمق ممکن اولور بو مثللو مرضده یوم رابعده
[struck out] علامات ولی ایدن وقتده علامات نضج جیدا ظهور ایلیسه
رجا اولنور که سابعده بحران ایلیه و بابنده ذکر اولنان طول مرض علاماتی ظاهر اولور

رئیسه

ایسه معلوم اولور که انک بحرانی تأخر و تأخود آنک عاقبتنده بحران اولماز و اکر مرضک
طول و قصرینه [illegible] بر ظهور ایلمسه رجا اولنور که سابع ایله رابع آراسنده مرض
منقضی اولور اما طبایع امراضدن مطلقا مرضک بحراننه استدلال بو وجهله درکه
مرضک ابتداء حرکتی یوم فردده اولور ایسه سنک بو یومدن اقدم بیلدیککی اوزره بحران
دخی یوم فردده اولور و حاره و حاده اولان مرضک بحرانی دخی یوم فردده اولور
اما وجه ثانی استدلال یعنی بحرانی تعیینده استدلال وجوه متعدده ایله اولور قیاس
ادواردن و اوقات بحرانک عددندن و زمان بحرانندن و استحقاق ایام و قوال
ایامدن استدلال اولنور اما قیاس ادواردن استدلال سنک بیلدیککک کبی یوم
زوج بر نوع مرضه و یوم فرد مرضدن نوع آخره اولی اولور اما زمان بحراندن
استدلال یعنی [illegible] بحرانده ظهور ایدن احوال و اعراض ایکی [struck out]
کون متمادی اولدیقده اول ایکی بحران قنقی کونه منتسب اولدیغنه استدلال کوندر
انلرده تفکر و تعرف اولنور معناسی یعنی شدت و مشقت قنقی کونده اکثر اولور ایسه انکله
بحران اول کونه نسبت اولنمغه استدلال اولنور مکرکه اول دلیلدن اقوی انک خلافنه
دلیل اوله و بینه بو قبیلدن اولور عوارض بحران اوچ کون متمادی اولوب بحرانک
یوم اوسطه نسبت اولندیغی یعنی شدت یوم اوسطده ایسه اول یومه نسبت اولنور
یومک و الا ایکی طرفده اولان کونلرک قنقیسنده ایسه اول کونه نسبت اولنور مجرد وسطه
بولندیغی ذکر اولنان استدلالده غالب و قوی دلیل اولماز اما تعیین ایام مذکوره
ایامک قوتلرندن و طبایعندن استدلال لیله سابعه ابتداسنده عرق ابتدا ایدوب
یوم ثامنک نهارینک کلیسنده اول عرق زائل اولمغله اولور و انکله استدلال اولنور که
یوم بحران سابعدر هر نه قدر حمانک اقلاعی یوم ثامنده اولور ایسه ثامن
یوم بحران دکلدر و بو حکمک خلافی اوزره حکم اولنور اکر عرق ثالث عشرده
ابتدا ایدوب رابع عشره قدر مریض عرقدن خالی اولمسه و حمانک اقلاعی
دخی رابع عشرده اولسه بو صورتده بحران رابع عشره نسبت اولنور زیرا
ثالث [struck out] صورتلرده یوم ثامنک قوتی یوم ثالثک قوتی مبلغنه
و صورت ثانیه ده ثالث عشرک قوتی رابع عشر قوتی مبلغنه بالغ اولماز و قوله المشار الیه خیر مأمول اولماز

وموت سادسده سابعدن اولادر وكذلك موت عاشرتا سعدن اولادر اما
احكاملك اجتماعندن استدلال ذكر سالف ولدیغی اوزره درانك مثالی بزم ذكر
ایلدیكمز اوزره رابع عشرده عرق واقلاع انده جمع اولور اما ایام منذره دن
اولان استدلال امثلهٔ مذكوره دن یوم رابعده انزا وارمیدر كه نظر اولنور
اگر یوم انزار بولنور ایسه بحران یوم سابعده اولور واگر انزار یوم یعد
ویاخود حادی عشرده بولنور ایسه بحران رابع عشرده اولور **اكثر امراضده**
بحرانك نیتی بیاننده در سنك معلومك اولدیكه جداً حاده اولان
امراضك بحرانی سابعده نسبت اولنور حاد اولان مرضلری یعنی حاد مطلق
اولان مرضلری واحیدركه رابع عشره ویاخود عشرونده نسبت اولنه
وانی ولی ایدن امراض اربعونه بحاریتی یعنی مزمنه حاده بحرانلر اربعونه
نسبت اولنور وانلرن صكره اولان بحارین مطلقا مزمنه اولان بحرانلر
اولور واگر محرقه ازواجده شدت اولور ایسه علامت ردیه اولوب اكثرا حالده
ثالثده قتل ایدر وآنی رابع انذار ایدر وانده عرق بارد واول مثللو عرض اولور
وسرسام مثللولرك بحرانی اكثر امرده حادی عشرده نسبت اولنور ومع هذا كرسام
امراض حاده دندر زیرا سرسام مرضنك جلی ومعظمی ثالث ورابعده صكره
اولور وصكره اسبوعده بحران ایدر تم القول فی الحمیات فلله الحمد
كتاب رابعك فنون سبعه سندك فن ثالثی اورام وبثور وانلرك معالجاتنده
اولان كلام كلیدر اول فن اوج مقاله اوزره مرتبه در **مقالهٔ اولی** حاره وفاتره
اورام وبثور بیاننده **فصل فی الحاره من الاورام والبثور** بیز كتاب اولده كلام
كلی ایله تكلم ایلدك وشمدیكی حالده كلام جزئیله تكلم ایلرز بزم كلامی استماع
ایدوب قواعده تطبیق مراد ایدنلر كتاب اوله مراجعت ایلسونلر وبیز دیرزكه
وبیز دیرزكه بالجمله اورام یا حاره ویاخود غیر حاره اولور وورم حاره دمدن ودم
مجراسنه جاری اولندن ویاخود صفرادن وصفرا مجراسنه جاری اولندن اولور
ودمدن اولان ورم ویا دم محموددن ویاخود دم ردیدن اولور ودم محموددن
اولان ویا محمود غلیظ ویاخود محمود رقیق اولور پس دم محمود غلیظدن حادث
اولان ورم

اولان ورم اول فلغمونیدركه لحم وجلدی معاً اخذ ایدر وضربانی قوی اولور ومحمود
رقیق دمدن اول فلغمونی حادث اولوركه یالكز جلدی اخذ ایدر واكا شری تسمیه
اولنور وانده ضربان اولماز اما دم غلیظ ردیدن انواع خراجات ردیه حادث
اولور ورداءتی شدتده ایسه اندن حمرت حادث اولوب اول احتراق حسبیله
خشكریشت حادث اولور وانك شرلوسی نارفارسیدر اولور ودم رقیق ردیدن مع
رداءت وخبث حمرته مائل فلغمونی حادث اولور واگر اول دم ردینك رقتی زیاده
اولور ایسه اندن حادث اولان ورم حمره فلغمونیه اولور واگر انده رداءت زیاده
اولور ایسه اول دم ارقك احراق ایلدیكی حمرتده نفاخات ونفاطات واحتراق و
خشكریشت اولور اما ورم صفراوی اگر انك ماده سی جداً رقیق ولطیف صفرا اولوب
جلدك ظاهر وداخلنه متحسس اولماز ایسه وحرّیفه ایسه اول ماده نملهٔ احراقیه
ایدر وساعیه الطف ولطیف ولونی اكالهٔ ردیه اولور واگر ورم صفراوی ذكر اولنان صفرادن
اغلظ اولور ایسه وحرافتی اقل اولوب صورتی ولایه قیاس ایله داخلنه متحبس اولور
ایسه واگر بلغم ایله مختلط ایسه اندن نملهٔ جاورسیه حادث اولور وانك التهابی اقل
واغلاظی ابطا اولور واگر اول صفرا اغلظ وارداءی اولور ایسه نملهٔ اكاله احراقی ایدر
واگر اول صفرانك غلظتی حدی تجاوز ایدوب دم قواحنه بالغ اولور ایسه ورداءتی
وار ایسه اندن حمره ردیه حادث اولور وورم صفراوینك بالجمله انواعندن اولان اما
ردیه ولطیف اولور وذكر اولنان اختلاف صكره دن عارض اولوب ولطافتنه بناء
بر موضعده متحبس اولماز انلرك احتباسی ظاهر جلدده وجلده قریب اولان موضعده
اولور وتحجن ورم حارك ماده سی كثیر اولوب ورم جداً عظیم اولور ایسه اول ورم
اورام طاعونیه قتاله زمره سندن اولور و... وكذلك ذكر اولنان قسیلر اولور
ترافیادیتمكله معروف اولان ورم وبو اصناف ردیه مذكوره وانده مشابه اولنلر
وباسنه سنده كثیر الوقوع اولور واورام حاره دن زدر اولان ورم اولدركه انده احتطاط
بلوغ حسبیله لین وضمور اولماز وجمع مده اوزره اولنماز بلكه اول ورم افساد عضو موجودر
اولور واول رداءت دائما كثرت مواد وعظم ورم ایله اولماز بلكه بعضكره خبث
ماده حسبیله رداءت حاصل اولور ومعلوم اولسونكه اورام مفرده قلیل الوقوع اولور

و اورام مركبه كثير الوقوعدر و معلوم اولدكم ظاهرده اولان اورام [illegible] بلا ضربان
اولان ورملك كلسنى تقيح ايلمز اما باطنده اولان اورام بيز بكلر ايلديك **فلغمونى**
بياننده در فلغمونينك ماهيتى و علامات التهاب و فى يا حمرا و [illegible] و تمدد و مرافقه
و ضربان اولديغن بيلدك و لكن ضربان اول فلغمونيده اولور كه غائص اوله و شرائنى
قريبه اوله و آنك محلى اولان عضوك اكثر آلتى عصب ده مفلح حس اوله اكثر احشا كبى غير
حساس اولميه و هر نه قدر آنك شريانى اعظم ايسه دانك ضربانى و ايجاعى اشد و تحللى
و جمعى اسرع اولور و فجن فلغمونى عضو حساسده اولسه كم كيف ما كان وجع شديد
تابع اولور و انده اولان عروق صغار خفيه ظهور ايدوب آشكار اولور و معلوم اوله كه
لغت يونانيده فلغمونى اسم مطلقا التهابى اولان اشيايه اطلاق اولنور و بعض
ورم حاده اطلاق اولنور و بعض بين الاورام الحاده صفة مذكوره او زره اولان
ورمه اطلاق اولنور و اول ورم خاص هو التهابدن خالى اولماز دم محتبس اولوب منافس
مسدوده اولديغى ايچون و فلغمونينك بسيطى قليل الوقوع اولور اكثر حالده حمرته
و ياخود صلابته و ياخود تهبجه مقارن اولور و فلغمونينك اسبابى واردر
بر بدنية متقدمه در امتلا و رداءة اخلاط كبى [illegible] اكر عضو قابلك ضعفنه
مقارن اولور ايسه و ياخود يالكز عضو قابلك ضعفى سبب اولور هر نه قدر
امتلا و رداءت اخلاط بولنمز ايسه و اول اسبابك كيميسى باديه سبب بدر
فسخ و قطع و كسر و خلع مثللو بر كبى و ياخود سبب قروح اولور كه عضوده كثير
اولور اكه ماده ميل ايدر قروح كثيره ده وجع و ضعف [illegible] و بعضكره
قروحه مواد سيلان ايدوب مسالكه محتبس اولوب اول ورم حادث اولور نوله
اولان قروح وجوبها اول سبب ايله مواضع خاليه ده اورام حادث اولديغى
كبى و آنك ازمنه اربعه سى در ابتدا زمانى تزيدى ورملك حجمك و تمددينك تزيدى
ايله حتبين و ظاهر اولور و زمان انتهاسى حجم و تمددك تزيدى انتهاسى ايله
ظاهر اولور و فجن منتهى اولسه جمع ايدر اكر جمع مدة يه مستعد و متهيئ حجم
ايسه و ورملك زمان انحطاطى ورملك لين و ضعف اخذ ايله معلوم اولور
اما اول ورم ردى اولور كه انحطاطى اخذ ايلمز و جمع مدة ايلمز اول متلكلو موت عضوه

وعضوك

و عضوك تعفنه مؤدى اولور و ذكر اولنه حالت ورمده اكثريا ورملك عظم و ماده نك
كثرتى ايله و كثيرا ماده خبثى ايله حوا اولور هر نه قدر ورم صغير اولور ايسه [illegible]
~~و كذلك ضربانك و حرارتك [illegible] جمع و نضج [illegible]~~
تمدد [illegible] عفونته سبب اولديغى [illegible] **فلغمونى علاجى بياننده در** سبب
باديدن حادث اولان فلغمونى خالى اولماز آنك اصابتنده بدن نقى و ياخود ممتلى
اولور اكر بدن نقى ايسه اول فلغمونى انجق ورملك من حيث هو ورم علاج معلوم
محتاج اولور و اول علاج ورمى احداث ايدن ماده غريبه يى ورمدن اخراج ايلكله
اولور و ماده غريبه اخراج مرخيات و محللات لينه دن اولوب ماء ايله و دهن
ايله مطبوخ دقيق حنطه ضماد ايله اولور و بعضكره ورمى شرط ايلمك كفايت ايدوب
علاج سائره دن مستغنى اولور خصوصا ماده كثيره اوله و اكر فلغمونى اصابتنده بدن
ممتلى ايسه واجب اولور كه ورمه مرخيات ايله حس اولنميه زيرا حس اولنور ايسه
مواد ورمه فوق ما يتحمل منجذب اولور بدن ممتلى قبلا ن مواد فصد ايلكله استفراغ
اولنه و بعضكره امتلا صورتنده اسهال ده حاجت اولور و فجن استفراغ مذكور
ايله بدن امتلادن تخلص ايليسه مرخيات استعمال ايلمه بس [illegible]
قسندن عارض اولان ورملك علاجى امتلا ايلكه سببى عارض اولان امراض علاجى [illegible]
اولور و بينهما ده فرق بودر كه ابتداء امرده بسبب الامتلا عارض اولان مرضك رادعه
احتياجى قدر بونده احتياج اولماز بلكه بونده رادعه احتياج قليل و اندن دون اولور
و اكر فلغمونى سبب غير باديدن حادث ايسه واجب اولور كه استفراغ ايله ابتداء
اولنه و فصد و اسهال ايله استفراغ استيفا [illegible] اولنه و استفراغه
حاجت اولوقت اولور كه انده بدن غير نقى اوله و ياخود علت عظيمه اوله بو صورتده
استفراغ ايدوب ماده يى تقليل و جهت خلافه جذب به حاجت اولور هر نه قدر
بدن كثير الفضول دكل ايسه زيرا ورم ايله عضوه ضعف عارض اولوب بدنده
موجوده موادكه منجذب اولور هر نه قدر اول مواد فضل اولان مواد دكل ايسه
و معالجاتنده مراعاتى واجب اولان شرائطه رعايت اولنمق واجب اولور اول شرائط
سن و بلد و فصل و سائر شرائط غيره دن معلوم اولنلردر و آنلرى معالجاتنده

بلغ

رواديع ايله برء اولنور ولكن انزه كتابده لره ذكر اولنان شرطلره رعايت اولنور
وبعض وقت تزيدده روادعه مرخيات ادخال اولنور تزيدك امعاننده حقلا ارخي
قليلا قليلا مرخيات حتى زيادتده معاً اولنور اما وقت منتهاده و وقت وقوف
وجع وتمددك غايته بلوغی وقتنده مرخيات تغليب اولنور مجففات ومرخيات نه
مجفف اولنلر منتهيات نه حبرتيه اولورلر اما مرخيات مرطبه عسا و توسيع وجع اسكان
ايچون استعمال اولنور المخ حبرتيه اولور عزه او ملغه صالح برشی باقی قالمقدن
مانع اولان المخ مجفف اولانلر اولور واكر مجفف جسيله برات تامه حاصل اولميوب
برشنه باقی قالسه اوباقی قالان شی قليل اولملغه آنی حرتی اولان نسنه ليه تحليل ايدر
وبعضكره ردعدن شدة وجع حاصل اولور زيرا ردع ايله مواد مختنقه وعضو متكز
اولور وبعضكره ردع ايله مواد اعضاء رئيسه يه ارتداد ايدر وبعضكره دخی ورمه
صلابت احداث ايدر وبعضكره دخی خضرت وسواد احداث ايدر خصوصا كه اول ورمه
اخرامده وورمك وقت انتهايه قريبده معالجه اولنه ومعلوم اولكه شدة وجع
بلا جزب ادخاس اولان ادويه يه محتاج ايدر وبعضكره اول مرض دوا ايله ارخا ايدر مانع
اولميه خبر خلط اولنور اما مواد اعضاء رئيسه يه ارتداددن استفراغ ايله امن
حاصل اولور لكن ورمه كلن مواد اعضاء رئيسه نك دفع ايله اولوب وماده مدفوعه يی
قابل اولان عضو اعضاء رئيسه يه مفرغ اولور ايسه اول وقتده ردعه التسبيل اولماز
بيزبونی موضعنده تحقيق ايدرك واكر ورمك صلابته صيلتندن خوف ايدر ايسك
بقوة ترطيب وتسخين اولان مرخيات استعمال ايله اما ادويه رادعه دن متوسط
اولان بقول بارده عصارات ايدركه بيز انلری مواضع اخر كثيره ده ذكر ايلدك
كه انلر بقلة الحمقا وقرع وهندبا وعصا الراعی وانلر مثللودر خصوصا عنب
الثعلبك عصاراتی ومصلحه مرقوقه اولان اجرا ايله ضماد خاصه نافعدر
وكذلك بزرقطونا عصاره سی وماء بارد ايله قيروطی استعمالی دخی نافعدر وبعضكره
اول ورمك امرو خطنبه خل وماء بارده مغموسا ولان اسفنجه كفايت ايدر
و وقت ابتداده كاكنج قورا اولور وكذلك قشور رمان وحی عالم وحزء مطبوخ اولان
سويق شعير وخصوصا خل ممزوج ايله وتلخو سماق ايله طبخ اولمنش اولكه نافعدر

وكذلك

وكذلك اكه طحلب خی جيد اولور اكر انزی اقوا ايه حاجت اولور ايسه صندل وا قاقيا
وماميثا و فوفل وبنج زياده قيلنور وانلرك تخفيف وقبضنه بعضكره زعفران ايله اغانی
اولنور واوراوابتداده ترطيب خطرلو اولور وفجن ورم افراطا وزره تبريد اولنسه
بعضكره عضوك فسادنه وكذلك ورمه محقون اولان خلطك فسادنه مؤدی اولور
ورم خضرت وسواد اخذ ايدر وبونلرك برندن خوف ايدر ايسك اول موضع دقيق
شعير ايله ولبلاب ايله وارخاسر اكثر اولان نسنه لر ايله ضماد ايله واكر اول خطرلرك
برشی ظهور ايدر ايسه موضع شرط ايله ونضج وجمعه انتظار ايتمه وبلا انتظار
شرط وشرح اولوقت اولور كه ورمه منصب اولان مواد ده كثرت كوريه سن زيرا
كثرت انصباب عضوك اماته ايدر وشرط ايكی قسمدر برسی اظهر اولور بعض ظاهر ورم
شرط اولنور وايكنجيسی اعوردر وانلری اعور ورمك مكانی وعضوك حالی حسبيله
اولور وفجن ورم سن شرط ايلسك آنی ماء بحر ايله وسائر مياه مالحه ايله تنطيل
ايله وارخاس اولان ادويه ايله تضميد ايله واكر برشی نطله حاجت يوغيسه مرخيات
اوزره اقتصار ايله ومعلوم اولكه اول ورمده قوتيله الردع اولان ادويه استعمالی
واخرنده قوی اليه التحليل اولان ادويه استعمالی رددی اولور مهما امكن حذر لازم اولور
زيرا ابتدا برشديد سنك بلديكك مفاسده مؤدی اولور وآنك كی ماء بارددن توقی
خی لازم اولور لكن حمرت مثللو ورمه برددن توقی اولنماز وتحليل شديد وجع احداث
ايدر وفجن زمان ابتداده تسكين وجع ايچون تبريد مراد اولنسه اكه ماء تقريب
اولنسون وادهان مرخيه وانلر مثللو ادويه متخذه ضمادات خی استعمال اولنسون
زيرا انلر خی موادده مانع انصباب اولان نسنه لره شديد المضاده اولور ولكن
طين ارمنی ماء بارده اداف اولنوب استعمال اولنسون ويا خود طين ارمنی مع
دهن الورد استعمال اولنسون و دهن وردك افضلی ورد و زيتدن متخذ دهندر
زيرا زيتك تحليل ما وار در ويا خود ابتداء ورمده تسكين وجع ايچون مطبوخ
اولان عدس ويا دهن ورد ايله مرداسنج استعمال اولنسون واكر بومذكورلر
واول الجرايه جاری اولنلر نافع ونانجع اولماز ايسه لبلاب استعمال اولنور زيرا ورمك
ابتداء وانتهاء زمانلرينه لبلابك شديد الموافقه اولور وكذلك سحوق حسن وكرفس

وشرح
حارّ

وباددوجع خوف ابتداء وانتهاء زمانلرنده بدير الموافقة اولور وچوقكره دهن ورد ايله
شراب جلو استعمالى وجعى تسكين ايدر وبلكه عقيد عنب وقليل شمع صوفه اوزره
قيلنوب استعمال اولنسه و ياخود صوف زوفا استعمال اولنسه و ياخود شراب
قابضله و ياخود خل وماء بارده مغموس اولان اسفنجه استعمال اولنسه جميعا بو
مذكورلر تسكين وجع ايدر و چون ورم سن رؤيت ايلسك كه ورم طريق خراجه سلوك
اوزره در اول زمان تبريدى ترك ايدوب منضج ومفتح طريقنى اخذ ايله اما ورم منتهى
اولسه لازمدر كه شبت وبابونج وخطمى وبزر كتان مثللولر استعمال اولنه و بلكه
ديا خليون و باسليقون مراهمى استعمال اولنور و قلقطار مرهمنه من غير
وجع تسكين تجفيف وارد راكه بناء فلغمونيله لهب ساكن اولديقده آنى استعمال
صالح اولور اكر جمع خوف اولنمز ايسه واجود اولان اول مرهمك اوزرينه شراب
قابضده مغموس برقطعه صوفه فوقندن وضع اولنه وظماد تجفيفه حاجت عصبك
تجفيفه حاجتندن اقل اولور زيرا لحم تجفيف يسير ايله مزاج اصليسنه
رجوع ايدر و من بين اللحوم تجفيفه حاجت قليل اولان لحم كندوده شرائين اقل اولان
لحمدر وچوق كره اول ورم قبل النضج شرطه حاجت اولور وچوق كره بزل احتيال ايدوب
ورو عضو شريفك عضو خسيسه جواذب ايله جذب ايلرز و بعده معالجه ايدوب
تفتيحه محتاج اولنلر فتح ايلرز و اورام حاره دن تفتيحه محتاج اولنلرك رأس بزر قطونا
ايله واطرافى مطفئات ايله ضماد اولنور واطليه وضمادات دنيه ايله وضع
اولنور زيرا اصبح موهله اولور **حمرت وحمرتك اصنافى بياننده در** كتاب قولده حمرتى
و اصنافنى سن بيلديك وحمرتك فلغمونيله وجه امتيازى بودر كه حمرت ورمنك
لونده حمرت اولور وحمرتى انضح اولور و فلغمونيله اولان حمرت سواده وخضرته مائله
اولور و دمنك اكثر لونى عورده كامن اولور وحمرت ورمنده اولان لون حمرت حس ايله
مكان مسدن باطل اولور و امكان ابيض اولور ماده حمرت لطيفه اولوب مس ايله
ماده تفرق ايلديكى ايچون واصبع بعد الرفع بنه لونى عودت ايدر اما حمرت فلغمونى
انلرك بر دكلدر وحمرت للحمرته زعفرانيت رؤيت اولنور وصفرتها وارد را اما
حمرت فلغمونيله اول صفرت يوقدر و ورم حمرت الخف ظاهر جلده اولور و فلغمونى لحمده

صيفله جبردا او شنا مقترا

عارضدر و ظاهرده جوز اولور وحمرت خالصده دبيب اولور فلغمونيله اولدبيب اولماز
حمرت صديديده نفاطات اولور و فلغمونيده نفاطات قليله اولور وحمرت خالصه تركيب
دفع ايلمز و فلغمونى بر مدافعه ايدر وهم وصفرا اوزره دمك غلبه سى مقدارى مدافعه اظهر
وزياده اولور ووجع وضربان اشد اولور حمرتك حمايى جلبى فلغمونينك حما جلبندن اشد
اولور و بعضكره حمرتده اولان حرارت بشره يى احراق مرتبه سنه بالغ اولوب جمره
تسميه اولنان علته استحاله ايدر فلغمونى حرارتله اول مبلغه بالغ اولماز وحمرتك التهابى
فلغمونى التهابندن اقل دكلدر بلكه ازيددر ولكن فلغمونينك تمددى وسببى التمدد
ايجاع بعضكره اكثر اولور و تمدد حمرتده قليل اولمغله وجع خفى قليل اولور وحمرتك
اكثر عروضى يوزده اولور اردينه انفجارى ابتدا ايدوب ورم زياده اولور وجهك
كليسنه منبسط اولور و چون حمرت انكسار عظم حسيله عارض اولسه ردى اولور
وبو موضعك غيرى موضعده خوف فلغمونى ايله حمرتك اختلافنى سن بيلدك **علاج حمرت**
بياننده در حمرت علاجنده واجبدر كه اسهال صفرا ايله بدنى استفراغ اولنه و فصده
حاجت وار ايسه فصد خى اولنه و اول حينده فصدك اكثر منفعتى اولوركه ماده
بين الجلدين اوله و اكر ماده غائره اولور ايسه انك نفعى قليل اولور و بلكه فصد
جذب ماده يه سبب اولوب ورم زياده اولور و اكر بعد الفصد اسهالى اعاده يه حاجت
اولور ايسه اعاده اولنور و اعاده يه احتياج وعدم احتياج دم ايله صفرانك تخمينى اولنمغله
معلوم اولور و بونلردن صكره فلغمونى بابنده ذكر اولنان مبردات قويه معلومه تبريده
اقبال اولنوب لون ورم متغير اولنجه قدر ورم اوزره ماء بارد صب اولنور زيرا حمرت
تخصيصه چون لونى متغير و ياخود ناقص اولسه اول حمرت باطل اولور وحمرتده لهيب ووجع
التهابى اكثر اولمغله آنى تبريد زياده واجب اولور و فلغمونيده استفراغ اكد واوجب اولور
زيرا فلغمونيده ماده اغلظ واعضاد رومبردات استعمال ايلديكده اولا واجب اولوركه
انلرك مبرداتى قوت القبض اولميه مستقبض بر دل اوزره زياده اولمغله قريب اوله وجمع
ذلك ماده نك عضو باطنه وعضو شريفه ارتدادندن احتراز اولنور و كذلك
اسوداديندن و كمودتندن وطريق فساده اولمكندن خى احتراز اولنور اول قبض و تبريد
ايله اول احوالدن بريسى رؤيت اولنور معالجه قبض و تبريد طريقنك غيرى بر طريقه سلوك اولنور

ايله

واگر حمرت جلد اوزره دبابه اولور ایسه خبث رصاص و شراب عفص ایله معالجه اولنور
بو وجه ایله که و درق سلق اولا شراب ایله قیننادیلور و بعده اول شراب ایله خبث رصاص
قینادیلوب استعمال اولنور و کذلک اوادح دبابه حمرتده مع التبرید قوت تیبیس و تجفیف
اولان ادویه ایله معالجه اولنور و کیفیاتی اولان دوابودر من غسل صوف عتیق
اخذ اولنوب احراق و اندن صکره اندن اون ایکی درهم بوجق درهم و فحم و شجر
صنوبر قلبی اولمیللو شمع اون بش درهم خبث الرصاص طقوز درهم و مازرک
عتیق و مغسول شحم اون بش درهم دهن الآس بش اوقیه بومجموعدن ترکیب
اولنان دوا اکثر نافع اولور و اندن بو نسخه اخف اولور که خبث رصاص سذاب
عصاراتی ایله و شمع و دهن ایله مرهم قیلنور **نمله جاورسیه بیاننده در**
نمله بثره واحدهء و یاخود بثور متعدده که انده ورم یسیر اولور و سعی ایدر
و بعضکره تقرح ایدر و یاخود من غیر تقرح تحلل ایدر و اندن هر بری کچی بیننک
سن بلیدک و نمله نک لونی صفرته ضاد بیرر و ملتهبه اولوب تغیره القوام اولور
و مستدیره حواولور و اکثر حالده متعرضه در لکن بر نوع و اردر که مستدق
الاصل اولوب معلق کبی اولور اکثر افرو حو رو دن دیرلر و هر نمله ده عض غله
کبی حالت احساس اولنور و بالجمله جلد ده اولان ورم تسیاعی اولوب غوطه ملاز
اکه نمله دیرلر و اندن برصنفی جاورسیه و برصنفی اکاله در و بحین تعفن
قروح اولوب تعفن ایدرسه اول قرحه اسم تعفنده خاص اولور **علاج
النمله** نمله ده و نمله تجراسنده جار اولان علاجده واجب اولور که اولا معالجه به
اول علتی ایجاب ایدن خلط استفراغ ایله بدء اولنه علی ما هو الواجب خلط استفراغ
اولنمدوکجه بلا استفراغ علاج اولنمه موضع معالجه ده هرنه قدر براءت
حاصل اولور ایسه اکثر قریب محلده او آخر عودت ایدر و یاخود بعد البراءت
یننه اول موضعه عودت ایدر و جلد اکالا بعد اکل اکلدن زائل اولمز و آخر
استفراغه سقمونیا حجب ایله نافع اولور اما نمله نک طریق معالجه سی اکال اولان
نمله صاحب معالجه سنده حمرتده استعمال اولنان مرطبات اجتناب اولنه
زیرا ترطیب قرحه ملایم اولماز و اندن اولنه نخسی و بیادر فروحی عالم و طلب

وجلده

وجلده مثللولر استعمال اولنق جائز اولمز اگر انده برنسنه استعمال لی کرکلو اولورسه
عنب الثعلب و خصوصا عنب الثعلبک یابس مرقوقی انده تجفیف و لمغله استعمال
اولنور و یاخود لسان الحمل و علیق ~~استعمال اولنوب صکره عرس استعمال اولنور~~ و عرس
من بعد استعمال اولنور و کذلک سویق شعیر و قشور رمان و قضبان الکرم استعمال
اولنور و بحین انک تأکل و تقرحدن خوف اولنور ایسه ذکر اولنان مبردات ایله غسل مثللولرک
برشئ استعمال اولنور و یاخود دقاق کندر مع خل استعمال اولنور کرمله ده خبز احراق
اولندیقده اندن سیلان ایدن صوی استعمال جید اولور و مع ثمر معز ... و کذلک اخاذ
مع الخل حتی جید اولور و اگر غله ده تقرح و تأکل ظهور ایدر ایسه اندرون اقراص شرب قابض
ایله و یاخود خل ممزوج ایله استعمال اولنور و یاخود قنا دحار مع الملح و مرارة التیس
و سذاب مع النطرون و الفلفل و یاخود بول صبی ایله نطرون استعمال اولنور و جالینوس
نمله یی قطع استصواب ایدوب دیدیکه دیشه و ریشه مثللولرک طرفندن ابنوب کبی
برشئ اتخاذ اولنوب انک طرفی نمله نک التقام ایدجک مقداری قیلنوب اول طرفی کسکین
و محدد قیلنور و بعده انک حدتی حسیله نمله حوالیسنده اول طرف تنفیذ و عمقه وارنجه
قدر ادخال اولنوب کوکندن نمله قلع و اخراج اولنور اما صبیان مثللولرک غله سی انلر
حمامه ادخال اولنوب حمامک هواسی انلره ضوب و تأثیر ایلدیکده سرعت ایله اخراج
اولنوب دهن ورد و ماء ورد ایله طلا اولنمغله زائل اولور **اصناف نمله دن جاورسیه
معالجاتیدر** جاورسیه نک علاجی ذکر اولنان نمله علاجنه شبیه اولور ولکن جاورسیه نک
مواد استفراغ اولندیقده انک مسهلنده تزیده برقوت اولوب انده مسهل صفرا
حق اولمق لازمدر و اگر اول مسهلده افتیمون دن برقوت اولور ایسه اجود اولور
زیرا انک ماده سی صفرا ایله مخالط سودا و بلغمدر و بوندن صکره عفص و کزمازک
و صندل و قشور رمان و طین ارمنی اخذ و خل ایله و ماء ورد ایله اول ادویه نک
کلیسی جمع اولنور و خل ایله خلط اولنان ماء ورد خلی لزغن ازاله ایدجک مقدار قیلنور
و اول الجوح ... ریشه ایله جاورسیه اوزره طلا اولنور و بو علتک علاجنه لبن حلیب
شرید الملایمه اولور و بحین جاورسیه وقت اوقلی تجاوز ایلیسه واجب اولور که اکد
سمک ملح رائس احراق اولنوب انک حراقه سی شراب عفص ایله طلا اولنه و تجفیف حاجت
بلیغه

اولوب ذکر اولنان ادویه‌دن قوی دوایه احتیاج اولورایسه ورق بادروج اخذ ودق
وانزه قلقدیس دخی قیلنوب استعمال اولنور وانزن دخی اقوی اولورزنجار وکبریت
اصفر محرق انزن شراب ایله ویاخود خشب کرم عند الاحراق خروج ایدن
صو ایله لطوخ اتخاذ اولنور رسم جنیم اولان جمره ونار فارسی وانکر کبر اولان
علل بیاننده در جمره ایله نار فارسی ایکی اسمدرکه منفّط ومحرق وحروق وکیک
احداث ایلدیکی خشکریشه محدث اولان بثره اطلاق اولنور وبعضلره نار فارسی
نمله جنسندن اولان اول بثره اطلاق اولنورکه اکّال ومحرق ومنفّط اولوب انزه
سعی ورطوبت لَوَّنده صفراویت المواد اولور وسودا انزه قلیل وتقعیر دخی قلیل اولور
وآنک معیتنده بثور کثیره صغیره اولور واول مکانده کثیر الغلیان والبثر خلط
اولور اما اسم جمره مکانی تسوید ومرتفع رطوبت عضوی تحجیر ایدروسودا ویتی
کثیره غائصه وبثره سی قلیل اولوب حجم کبیره وترمسی اولانه اطلاق اولنور
وبعضلره انله البتدی بثر اولماز بلکه بلا بثر جمره ابتدا ایدروانلرک جمله‌سی جرب
کبر حکه ایله ابتدا ایدر وبعضلره نار فارسی وجمره‌دن هر بر تنفّط ایدوب
مکاوی محرقدن سیلان ایدن رطوبت کبی انزن دخی برشی سیلان ایدروموضع
لونده رمادی اسود اولور وبعضلره دخی رصاص اولور وآنک اطرافنده لهیب
شدید اطافه ایدرسه ولکن اول لهیب صادق الحمرت اولماز بلکه انک حمرتنده سواده
میل اولور اما اول بثره لرده اسم جمره یه خاص اولان خراجده اصل جرم اسود
اولوب ناریته میلی اولور وانزه جمره بر بوک بربوک اولور وانلردن نار فارسیه نیزه
ظهوری وحرکتی اسرع وجمره ابطاء واغور اولور وجمره نک ماده سی بثره وقویا
ماده سیدر ولکن اول ماده نار فارسیه لحرّا اولوروانلرک هر برندن
لحمی عارض اولنلر سریع التحلل اولور وعصبیه عارض اولنلر اثبت وتحلّلده
ابطا اولور وانلردن هر بر سیل اصفر ومحترق وسودایه مختلط اولان مواددن
حادث اولور واکه بناء انلرک هر برنده سودادن حادث اولان خشکریشه اولور
ونار فارسیه‌ده صفراویت اشد وجمره‌ده سوداویت اشد اولور بونلر ایکی
ورم بعض خصوصیده شترک اولمغله اولا مجامع اعتبار ایله ایکیسنه دخی جمره تسمیه ایدوب

بعض خصوصیه

یشیتر

بعده هر برینه مخصوص اولان خواص اعتبار ایله ایکی قسمه تقسیم ایلمک سعید ایچون
جائز اولور وکذلک امر جامع مذکور ایچون ایکیسنه دخی نار فارسی تسمیه ایدوب
بعده ایکی قسمه تقسیم ایلمک دخی جائزدر وبعد التقسیم اول ایکی قسمدن هر بر ترجنا سبب اسم
تسمیه ایلمک جایزدر وبونلرک تکلیس طریق سلوکه درهر برینه طایفه سلوک ایلشدر
وانلرده فرق کثیر یوقدر وبعضلره جمره ونار فارسی ونمله اجاورسیه ورد اهنافی ایله
جمیعًا شدیدة الرد اولوب قتاله جمّا اولوروبو عللر بعض کره وباحبیله حادث
اولور وجوفکره ابتداء امرده فلغمونیه مشابه اولوب سواده میل ایدروخصوصًا
سنه وباده اول مشابهت اولان جمره ونار فارسی کثیر الوقوع اولور جمره ونار فارسی
معالجاتیدر انلرک معالجاتنده واجبدر کم صفرا ویه استفراغ ایچون فصد اولنه
واکر علت هائله اولورایسه عشر قریب اولنجه قدر دم قطع اولنمز وبعضلره انلرده
وخصوصًا جمره‌ده شرط عمیقه حاجت اولورسمیترا اولوب انزه محقق اولان دم
اخراج ایچون واکرماده نک صفراویته میلی وار ایسه ذکر اولنان شرط جائز اولمز
اما انلرک علاج موضعیسی بودرکم اکه حمرت معالجه کبی علاج اولنور ولکن بونلرده
مستعمل اولان لطوخ حمره لطوخ کبی شدید البرد قیلنمز زیرا بونلرده ماده غلظه
مائلدر وکذلک اول ماده ده سمیت اولمغله آنک قلیلی باطنه ارتداد ایلمک احتمالی یوقدر
وکذلک جمره‌ده ونار فارسیده شدید القبض اولان ادویه استعمال اولنمز زیرا
انلرک موادی غلیظ وبطیء التحللدر وانلرده محلل ادویه دخی استعمال اولنمز انلرک
اول ظهورنده وکذلک التهابک سکونی قتنده محللا استعمال اولنسه ماده سنک کیفیتی
زائل اولوب عضو اولوب بلکه آنلرده استعمال اولنیجق اولا ادویه مجففه درکه
مع دفع انزه تبرید وتحلیل تمام اولور اول اصناف دکرکه انلرک اتخاذی لسان حمل وعدس
وکثیر النخاله خبزدن اولور واول خبز الطف اولور واقراباذینده محرر اولان
اکه مشابه اضمده دخی نافع اولور وکذلک خل خمر ایله عفص وخل ایله شب استعمالی
دخی نافعدر وادویه جبتره دندر اول وقتده وبعده رمان حامض اخذ اولنوب
شق وخل خمر ایله طبخ لین اولنجه قدر طبخ وسحق اولنور بقدن صکره برقطعه اوزره
اخذ اولنوب استعمال اولنور واول دخی اول وقت نافع اولوب اول علتی قلع ایدر وبعضلره

بلغ

قطن

ابتداده وانتهاده

اول وقتده ادویه‌لر بینه جوزطرو جوزک ورقی ادخال اولنور وکذلک سویق و زبیب
وتین شراب ایله وخشخاش سواسود دهنی ایله ادخال اولنور و بو ادویه‌لردن جمله
ضماد اتخاذ ایدرجود اولور وکذلک اول علتده اکثرا اوقاتده ادویهٔ صالحه‌دن اولور
افیون اقاقیا زاج سوری قشور رمان خمر برندن ایکشر درهم زهرة النحاس بر درهم
بزر البنج بر درهم و بو مثللو دوا اول علتده متقرح اولمینلره استعمال اولنور
اما متقرح اولنلرده دواء اندرون وقراسیون واقراص بولوا اندروس ودواء
قیشور شراب حلو ایله و حینبنج ایله وجمرهٔ متقرحه‌ده و نمله وجاورسیه‌ده دخی
سائر ادویه‌لردن تخفیف و تیسیر اولان ده والراستعمال اولنور و اول علتده
اوزرینه وضع اولنان ادویه بهر یوم ایکی دفعه وضع اولنمق واجب اولور و — و بهر لیله بر و یاخود ایکی دفعه
قدرت مقدار انده معفنات استعمال اولنمز معفنات رداءت علت آثار ایتمکله
و واجب‌در موضع وجع و موضع احراقی خل و ماده ادا فدا اولنان طین ارمنی ...
تعاهد ایلیه‌لر و انلر قریب اولور شرابده مغموس اولان صوف ایله تعاهد اولنمق و
قچن التهاب ساکن اولوب قرحی باقی قالسه آکه مراهم راسیه و مرهم دیانوطامن
و انقراباذینده مذکور مجففه ادویه‌لر ایله علاج اولنور و وقت مذکورده نار فارسیه
جوز عتیق دهنی صالح اولور **نفاطات نفاخات بیاننده‌در** نفاطات ایکی وجه اوزره حادث
اولور احدهما بودر که اخلاط غلیان ایدوب مائیتی تصعید و دفعةً واحدةً تحت جلده
دفع ایتمکله اولور زیرا اول مائیه مندفعه جلدی جلدک تحتنده اولوب نفوذ ایلدیکی
سننه الردن اکثف بولور و اکثفه نفوذ ایدمیه‌رک نفاطات اولدیغی حالده باقی قالور و ایکنجی
وجه بودر که غلیان حسبیله تحت جلده مندفع اولان دم اولوب تحت جلده تقیح ایدر
نفاطات و نفاخات معالجاتیدر انلرک علاجلرندن بری تنقیه و فصد و اول مثللو نسنه‌لر
سنک بیلدیکک وجه اوزره در و انده استعمال اولنان تدبیر و غذالری لزوم ذکر ایلدیکیز
وجه اوزره در و انلر ظهوره قریب اولدقده اوزرینه ماء ایله مطبوخ عدس مثللو و قشور
رمان مثللو و یاخود اغصان رمانک قشوری مثللو ماء طبخ اولنوب وضع اولنور
و اگر نفاطات خروج ایلدکدنصکره آنک کنزونه علاج مراد ایلسک آنک جلدی غلیظ اولوب وجع
دخی وار ایسه آنلر ابره ایله فقاء اولنور و بحیله اولانی اساله اولنور و اگر جلدی رقیق

ایسه

ایسه بنفسه کندوسی تنفقأ و انی هوایه اهمال و اهمال ایلمک جائز اولماز فقاء ایدوب ایچینده
اولان عصاره‌سی رفیق ایله قلیلا قلیلا اخراج ایلمک واجب اولور و بعد الفقاء انلر
خالی اولملا که بو برادت اوزره اولورلر و یاخود متقرح اولورلر اگر تقرح ایدر ایسه انلره سفیداج
مرداسنجیه مراهمی و اول مثللولر ایله علاج اولنور و خصوصا اول مراهمه ایرسا واقح اولنه
و انلرده سعی و تاکل وار ایسه جمره و نمله مراهمی وضع اولنور **دواء مرکب** مرداسنج بر
رطل زیت عتیق بر بوجق رطل زرنیخ بر رطل مرداسنج زیت ایله طبخ اولنور حتی
التصاق ایلمیجک قدر و بعده اوزرینه زرنیخ صب اولنور و کذلک بود واقح نفاطاتده
مذاکیر و شفه و اول مثللو عضولر اوزره واقع اولنلره و بالجمله تخفیفه حاجت الزاولان
عضولرک نفاطاتنه نافع اولور قلطار قلقدیس حجر برینک سکز بورق ایکی بود والر
صو ایله سحق اولنوب استعمال اولنور و کذلک عسل ایله بعد ما عرق استعمال اولنور
و قچن انلردن خشکریشه و لحم فاسد ساقط و لحم صحیح ظاهر اولسه خراجات
بسیطه معالجاتی ایله علاج اولنور و خشکریشه مسقط اولنان دواء محروق
ایله خشکریشه اسقاط اولنور و اسکندریه‌ده خشکریشه اول حوضیه ایله
اسقاط ایدرلر که آکه سانز قیاس دیرلر و نار فارسی و طرماخس ایله دخی اسقاط ایدرلر — طرماکیس
و خشکریشه دهن اقحوان ایله تحجیرا اسقاط اولنور و الحاصل اولا خشکریشه
اسقاط اولنوب بعده باقی قالنلره خراجات صحیحه علاجی ایله معالجه قیلنق جز اصوب
اولور **قرمانده تجربه و محرتینک انتحال ایلدیکلر بودوا احد جید در** انزروت
صبر کندر اسفیداج زنجار و زنار برابر و مجموعی مقداری طین ارمنی اشبو دواللخ
اولنوب انلردن بنادق اتخاذ اولنور و وقت حاجتنه انلر کرک بری خل و ماده حل اولنوب موضع اوزره
طلا اولنور و بر کره طلا اولندقده صکره اوزرینه بر دخی طلا اولنور حتی انلرک تقبیض مخرجی
حادثه و خشکریشه حاصله قیلنور و اگر خشکریشه تحتنده و اگر ایسه بنفسها ساقط — رطوبت
اولور و یاخود خشکریشه سقوطنه حکه حاجت اولور و جمیعا نفاطات ساقط اولنجه
قدر ذکر اولنان طلا ایلمرا انطلیه اولنور **شرا بیاننده‌در** شراء بثور صغار — مسطحه
و نفاخاکبیدر و اولدیغی قدر حمرته مایلدر و حکاکه و مکربدر اکثرا مرده دفعة حادث
اولور و بعضکره انلرک رطوبت سیلانی ایدر و بعضکره دموی اولور و اکثر تاکیلانشدر ولو

وكرب وغم خفیلیلا اشتدا اولور و شرانك حدوثنه سبب بخار حارك بدنده دفعة ثورانی اولور
واول بخار دم مرتیدن و یاخود بلغم بورقیدن حادث اولور و دموینك حمرت و حرارتی
اشد اولور و ظهوری اسرع اولور و بو مذکورك جمله سنده بلغم دمویدن اقل اولور و بلغم نك
لیلا اشتدادی دمویه نك لیلا اشتدادندن اکثر اولور و فجین شرا موضع واسع
اخذ ایلسه اگر فصد اولنمز ایسه حما غبك خوفی اولنور و واجب اولور که
شرانك ابتداسی زمانی ایله موضع واسع اخذ ارداسنده فصد اولنه **علاج شرا**
شرا یی فاعل ماده ده دم غالب ایسه واجب اولور که فصده مبادرت اولنه و بعده
صفرا اسهال اولنه اگر قوتده احتمال وار ایسه و انك مسهلی بو ترکیب اوزره قیلنه هلیلج
ایکی جزء ایادج بر جزء شربت واحده سی اوج درهم در سکنجبین سقی اولنور و شرانك
تسکین تمر هندی و ماء مای نجین بقشرهما و یاخود ماء رمان مز بقشره و نقیع مشمش
وماء الرائب و ماء رمان ایله اقراص طباشیر کافوریا اولور و یوم واحده مرارا ماء حار سعی
شوایه نافع اولور و صاحب شرانك طبیعتی تلیین ایدر و شرا یی مسکن اتدرن اولور
نقیع مصفاسی اول نقیع مصفادن اوج اوقیه سقی اولنور و صاحب شرانك اغذیه سنده نذر
طفیشل و خل زیت برهن اللوز و خل زیت بماء الحصرم والرائب و اگر خلط بورقی شرا
فاعل ایسه بدندن استفراغ البلغم و انك مستفرغ هلیلج و هلیلجك نضوج مقداری تربد قیلنور
و شربت واحده سی اوج درهم مقداری قیلنور و علیکه رطب جوز سوددن بر اوقیه بر درهم
صبر ایله ویریلور و عصفر اخذ وسحق اولنور و خل حامض ایله ضرب اولنوب سقی اولنور و یاخود
ماء مغره و یاخود اجرة جدیده صوبی سقی اولنور و بلغم اولنلره کبابه بر درهم سکر اوج درهم
و یاخود اوج درهم بزر فنجنکشت لبن حلیب ایله سقی اولنور و بجیب التجربه اصناف شرانك
کلیسنه موافق اولان ادویه دن اولور فودنج ایکی درهم طباشیر ایکی درهم ورد احمر نصف
درهم کافور بر قیراط ماء رمان حامضه سقی اولنور و یاخود سعلی الربوتا ایله سقی اولنور

آکله و فساد عضو و غانغرایا ایله شقاقلوس اراسنده اولان فرقی بیان
ایدر بو اشیالرده کلام ذکر سالف اولان امور من وجه مناسبدر بیز دیرزکه
بعضکره عضوه فساد عارض اولور اول عضوده اولان روح حیوانی نك فساد سببیله
و یاخود روح حیوانی یی قلبدن عضوه وصوله مانع حبسیله و یاخود ایکی سببك اجتماعی ایله

اعراض

وتعفن

وکذلك

وکذلك روح حیوانی یه مجانب الجوهر مضاد ده اولان سموم حاره و سموم بارده حبسلر ایله
و کذلك سمیتلو ورد یه و ساعیه اورام و بثور و قروح حبسلر ایله وکذلك قروح و
نظائرلری اوزره خطا ورودی حبسیله در عضو فاسد و متعفن اولور مثلا قروح غائره
اوزره دهن صبر کبی زیرا دهن لحم تعفین ایدر و اورام حاره یی تبرید شدید کبی زیرا تبرید
شدید مزاج عضوی افساد ایدر اما عضوه روح حیوانی وصولنه مانع سده و اول سده
عرضیه و بادیا اولور مثلا بر عضوی اصلنده شد وثیق ایله شددن حادث سده کبی
زیرا شد وثیق عضو اوزره دائم اولسه عضوی افساد ایدر روح حیوانی نك عضوده
احتباسی و یاخود عضو قوه نفسانیه دن قلیده منتشر اولان قوتك عضوده وجود
روح حیوانی یه سطوعندن احتباسی ایله عضو فاسد اولور زیرا اول احتباس
ایله مزاج عضو فاسد اولوب هلاك اولور و بعضکره در فساد عضوه سبب سده
بدنیه اولور حار و ردی و عظیم و ثابت و غلیظ الماده ورم اولوب منافذ و مداخل
نفس سد ایدر و عضوه روح حیوانی اول نفس الحی طریقندن واصل اولمغله مسدود ده اولدیغی قوه
مزاج عضوی افساد ایدر و بو وجوه ایله عضوده ظهور ایدن فساد اول ظهورنده
لحم و حسی اولان عضوك قوه حساسه سی هنوز باقیه اولدیغی وقتده اکا غانغرایا
تسمیه اولنور خصوصا اول عضو فاسدك خراج وورم فلغمونیه اولدیغی اما فساد عضو
مستحکم اولوب اول عضو حساسیتی حس باطل اولدیغی ایسه و لحم و لحمی ولی این عضوی اصلی
حتی عظم فاسد اولوب احوال الابتداء و یاخود عقیب ورم حادث اکا شقاقلوس تسمیه
اولنور و بعضکره غانغرایا شقاقلوس نغیر ایدر و بلکه شقاقلوس حدوثنده غانغرایا
بر طریق اولور و بونلرك کلیسی لحمده و عظمده و اعضاء سائرده عارض اولور و فجین
اول فاسدك فساد عضوده سرایت ایلسه اول فاسدك موضعی و فساده موید اولان سببك
~~ورم ایله ... ایدر و اندن ...~~ اکا تسمیه اولنور و اندن اولان جزء متعفنه موت
اطلاق اولنور اگر انك ماده سنده غلظت اولمسه ایدی اول ماده عضوده محتبسه
اولمیوب جنبر فعله اولور ایدی **المعالجه** اما غانغرایا اول ظهورنده معالجه یی قبولی رجا
اولنور و فجین انك فساد لحمده مستحکم اولسه جمیعا انی اخذ واجب اولور و فجین
عضوی متغیر کورسه اول عضو طرقی تغیرده اولورسه واجب اولور که مانع تعفن اولان

اولور

اولسون

طین ارمنی و طین مختوم و خل ایله لطخیه یه مبادرت اولنه اگر اول لطوخ
نافع و ناجع اولمازایسه وجوه ایله مختلف مواقع متعدده ده شرط غایره
حاجت اولور و ارسال علقه و اکه قریب اولان عروق صغاردن فصده هو ممکن در
اولنور و انلرک کلیسی دم ردیء اخراج ایچوندر موضعک اطرافنی ذکر اولینان اطلیه
ایله اطافه ایلمک ایله صیانت اولنور و موضعک کنزویه عفونتی مانع
و مضاده ادویه وضع اولنور و عفونته مضاده اولان ادویه غوص اولور
اولور دقیق کرسنه مع السکنجبین و یاخود دقیق الباقلی و خصوصا ملح محلول ایله
اولنلر اولور و انلرک اوزرینه طلا اولینان ادویه دندر حلتیت و بزر قریص ملح اولور
وکذلک زراوند مدحرج و ورق کرم عصاره سی هر برندن بر جزء زنجار نصف جزء
بو ادویه ر عسل تخنده اولنجه قدر ما ایله سحق اولنور و قرحه نک کنره و حوالیسی انلرک
ایله طلا اولنور و اکالیه مانع ادویه دن اولور زنجار و عسل شب و زنلر بر ابر اخذ و
انلر ایله تلطیخ اولنمق زیرا اول لطوخ منع ایدر و متعفن اسقاط و حوالیسنی حفظ ایدر (آکلیه)
اما انک حالی ورم حالتی و فساد لون حالتی تجاوز ایلیسه و ترهل و ترطب اخذ ایلیسه
انک اول حالی طریق تعفن اخذ حالیدر و واجب اولور که اول حالده انک اوزرینه زراوند
و عفص و زنلر بر ابر اخذ اولنوب تجفیف ایدنجه قدر نثر اولنه و کذلک زاج و قلقطار
هو جیدلردر خصوصا خل ایله اوله و جوز ورقی و قثاء حمار و قثاء حمارک عصاره سی
ایله طلا اولنمق نافعدر اگر بعض لحم فاسد اولور ایسه اول لحم فاسد قطع اولنور
و یاخود اقراص اندرون ایله اسقاط اولنور اقراص اندرونن اقوی اولور فالدیفون (لحم فاسد)

و فچن لحم فاسددن بود و الرایله بر طبقه ساقط اولسه اوزرینه سمن
وضع اولنمغله اولاد و الرک ضرری تدارک اولنوب بعده لحم فاسددن طبقه اخری
هو اسقاط اولنور و لحم صحیحه منتهی اولنجه اولوجهله اسقاط اولنمقدن خالی اولماز بر
و زاج احمر اکی نثور جیددر و فچن عفونت ظاهره اولسه اول عفونت قطع و (ترهل و تعفن اوزره)
ابانه ایله مرافعه اولنمز و اکر قطع و ابانه ایله مرافعه اولنور ایسه انک خطبی و
شانی عظیم اولور و فچن جزء متعفنک حوالیسنده ورم عظیم اولسه انزه عصاره
البنج ایله ایکی سو ایوب استعمالی مدح اولندی مصنف دیرکه بنم قتمده انلر استعمال جید دکلدر

بلکه

(ردی مع)
بلکه واجب اولور که اولاد و الر موضع صحیح اوزره سرایت و تاکلی منع ایچون
وضع اولنور و فچن عضو متعفن قطع اولنسه واجب اولور که محل قطعک
اطرافنی نار ایله کی اولنه و نار ایله کی حزمدر بعض قوی تدبیردر و یاخود ادویه کاویه (ادویه کاویه)
محرقه ایله کی اولنور خصوصا حرارت جبیله و یاخود تجارب فضول اولان مزاکیده
و دبر مثللو عضولره مجاورت جبیله عفونتی سریع القبول عضولرده کی اولنمق
مؤکددر اگر کلوا اولور بو مقامده کلامز بو مقداردر و بزم قروح متعفنه بابنده کلماتک
اقوال المزده بو بابه اضافه اولنمغه لایق اقوال بولورسین طواعین بیاننده در (طلع)
قدماء یونانیون اولوب بو علته لغت یونان اوزره بر اسم ایله تسمیه ایلدیلر که انک
لسان عرب اوزره ترجمه سی طاعون اولور و اول علت بر ورمدر که لحم غددیده
اولان عضو خالیده اولور و اول عضوک کیمیسی حساسه اولور بعضی تدبیره و اصل لسانه
اولان لحوم غددیه کبی و کیمیسی غیر حساسه اولور ابطلر و اربیه لرده اولان لحوم
غددیه لر کبی و بعده اطبا اول اسمی نقل ایدوب ال شروطینی ماعدا حرارتی اولان
ورمه اطلاق ایلدیلر و انلرن هو نقل ایدوب انلردن قتال اولنه و بعده اول قتالک
هو بجلب السمیت قتلی اولنلره خاص قیلدیلر و بجلب السمیت قتل اول ورمده اولورکه
انک ماده سی جوهر سمیه یه استحاله ایدر و ماده مستحیله عضوی افساد و اول ورمک
حوالیسی لونی تغییر ایدر و بعضکره انزی دم و صدید مثللو نسنه هو ترشح ایدر و طریق
شرائینله قلبه کیفیت ردیه سنی تادیه ایدوب قیء و خفقان و غشی احداث
ایدر و فچن اعراض مشتد اولسه قتل ایدر بو ذکر اولنان صورتدن صورت اخیره
ظن اولنور که او انلرک و قدمانک قوماطا تسمیه ایلدیکلری علتدر و واجب اولورکه
ذکر اولنان ورم قتال اکثر امرده آباط و اربیه و خلف اذن مثللو اولان اعضاء (و خلف اذن ده)
ضعیفه ده عارض اوله و اول اوج موضع اولان طواعینک اردئی آباطه خروج ایدنلردر
زیرا انلرک ریاسته اشد اولان اعضایه قریبتی واردر و قتاله اولان طاعونک
اسلم لونی ورم احمر اولنلردر و بعده اصفر اولنلردر اما اسود اولنلر هیچ بر
احد منفلت و متخلص اولماز و طاعون وقت و باده کثیر الوقوع اولور و بلاد
و بئیه ده هو کثیر اولور و بر از اسماء یونانیه واردرکه انلرک هر برینک سمیاتی

فسرقس ح

طواعینه مشابه اولور طرفیریون و قوماطا و قوماخلا و بو قوس مثللو مصنف دیر که
بنم قتمده بو اورام تفصیل ایدجک کلام بو قدر **العلاج** انک علاجی فصد ایله
ویاخود قنک احتمالی [illegible] وقتده ایجاب ایلدیکی نسنه لر ایله استفراغ خلط
عفن اخراج اولور و بو استفراغ واجبدر و بوندن صکره واجب اولور که اقبال اولونوب
قلب محافظه اولنه و تبرید [illegible] نسنه لر ایله قلب تقویه اولنه مثلا حماض اترج و لیمو
و تفاح و سفرجل دیدکلری مثللو و حماض حامض ایله تقویه اولنه و ورد و صندل و کافور
اشمام اولنه و غذالری خل ایله عدس و جزر حامض اولوب لحوم طیاهیج و جدیدیخ
متخذ مخصوص ایله اوله و علیلک ماوا و مکانی خمد کثیر و ورق خلاف و بنفسج
و ورد و نیلوفر و امثللولر ایله تکلیل و تزیین اولنه و قلبه زره اطلیه مبرده و
مقویه [illegible] خفقان حار اصحابنه و اصحاب وبایه وضع اولنان ادویه معلومه وضع
اولنه و الحاصل اصحاب طواعینه هواء وبائیده اولنان تدبیرکبی تدبیر اولنور اما خو
اما طاعونده کنزوپه و طاعون مجراسنه جار اولان اسماء مذکوره لرک سمیاتنه
مبدء ظهورنده تبریدی قبض اولان ادویه ایله و ماء ورد و خل ایله مغموسه اولان اسفنجه
ایله و یا دهن تفاح ایله مغموسه اولان اسفنجه ایله و یاخود شجره مصطکی و دهن
آس ایله مجدد علاج اولنور و بو مذکورلر ایله حال ابتداده تبرید اولنور و اگر ممکن
ایسه شرطا اولنور الجینه اولان مواد اسالة اولنور و محجمه ایدجک قدر ترک اولنمز
زیرا محجمه ایله سمیتی تزاید ایدر و محجمه استعمالنه حاجت وار ایسه رفق ایله مص اولنور
و اگر طاعونی خراج الجوهر ایسه انک وقت انتهاسنده و یاخود انتهایه قریبیتی وقتنده
تفتیح استعمال اولنمق واجب اولور و اگر انده حما وار ایسه تبریده تأنی کورکورالی
خلف جوادر مرتب اولمسون ایچون وانی تفتیح ماء بابونج و شبت مثللولر ایله تحلیل
اولنمغله اولور و سائر ابواب خراجاته ذکر اتی مفتحات لطیفه ایله اولور و قرما
دیدیکی اما قوماطا و منقلیوس سلر ایله مسمی اولنلره بو ضماد نافع اولور اول ضماد
بودر که برسیاوشان و سرموق و بلاب و اصل خطمی واشج قلیلدن متخذ اولور و شراب ممزوج ایله
عسل و [illegible] ایله دبق و قیروطی و کوارت النحل و سخ و خلله منقع ترمس و علک بطم
ایله قثاء حمار و تین ایله نطرون و یاخود خمیر ایله نطرون نافع اولور غدد ده

وعطر یتیر اولان

مطموزلر

حادثه

لقوع روفع معتاسنده در ٢٢

حادثه اولان اورام بیاننده در اول اورام غددیه که طواعین مجراسنه جاریه اولمیه
انلر بعضکره مجارینه لقوع موقعنده واقع اولور و بعضکره نفس اعضاء اصلیه دن
دنوع [illegible] موقعنده واقع اولور و بعضکره نفس اول اورام حادثه یه قروح و
اورام سائره لر اول اطرافه جلب ایدر که اگر مواد جریان ایدوب طریقنده لحوم غددیه
مذکوره یه سلوک ایدوب انکه تثبت ایدر نتکیم اربیه و آباطک تورمنده جرب و اکلی
رجله و ایکی الده ورم حدوثی اولور و بعضکره نفس اول اورام غددیه بدنده اولان
امتلا ایله و بعضکره بلا امتلاء اولور و اول اورامک علاجی سنک معلوم اولدیغی
اورزه اورام سائره علاجنه مخالف اولور زیرا بو اورامده دفع ایله علاج [illegible]
اولنمز و موادنی دفع و ردع علی استعمال اولنمز بلکه فصد ایله ایله و اسهال ایله
استفراغ کرکلو اولور اما اول اورام غددیه نک علاج سائره سی حال مستبین
اولنجه قدر تأخیر اولنور اگر اول اورام علی سبیل البحران و یاخود علی سبیل الدفع
حادث اولدر ایسه انک دفع البته جائز اولماز بلکه ممکن اولور ایسه انک موادی
ولو بالمحاجم عضو آخره جذب اولنور و اگر اول اورامک حدوثی کثرت امتلا سببیله
ایسه اکر علاجده اصل و قاعده استفراغ و غذایی تقلیل و تلطیف اولور و [illegible]
و انلرده دافعات و رادعات استعمال اولنمز بلکه انلرده استعمال اولنجق مرخیات اولور
و مع هذا مرخیات دخی من غیر استفراغ استعمال اولنمز زیرا من غیر استفراغ مرخیات
استعمال اولنسه بعضکره عضو متورمه مادۀ کثیره جذب ایدر و بلکه مرخیات استعمال
اولنمزدن مقدم انکله معا استفراغ اولنمق و موادک جهت خلافه جذب ایلمک کرکلو اولور
و دافعات و مرخیات استعمالونیدن هر برنده خطر واردر اما دافعات استعمالنده
خطر بودر که انکله مواد احشایه و اعضاء رئیسه یه مرتد اولور و مرخیاتده خطر
مواده کثیره یی جلب و جذب اولور و استفراغ ایله و ماده نک جهت اخرایه امالۀ ایله مرخیاتدن
مضرتندن امان حاصل اولور و تجن اول ورمده وجع مشتد اولسه اول وجع تسکینی
لابد اولور و انک تسکینی زیت حارده مبلول اولان صوف مرارا وضع اولنوب
اخرنده ملح دخی زیاده اولنمغله اولور و بوکماد وجع تسکین اولنجه قدر تکرار اولنور زیرا اول

عضو رئیسی

کما اول امرده وجع زیاده قیلر ایسه بالاخره تحلیلی حیله ورو تسکین ایدر
و تجن برنت نفخ اولسه و یاخود ممتلیء اولوب سن بدنی تنقیه
ایلسدک ورمی سن تحلیل ایله و آخرنسنه حج مبالغه ایلمه و بعضکره دقیق حنطه تحلیلده
نافع و ناجع اولور و دقیق شعیر انزن اسلم اولور و بعضکره محلل قوی وری عظیم ایدر
واگر بناء انی استعماله حاجت اولمدیغچه محلل قوی استعمال اولنمز واگر احتیاج اول
وقتده اولور که مواد عضو رئیسه انصبابندن خوف اولنوب تحرز اعنه عضو
رئیس جهتندن ماده ورم جانبنه محلل قوی ایله جذب اولنور و اورام عمزدیه یی وقت ابتدا
اکثر امرده زیت مسخن تبرید ایدر و ورم مذکور اوزرینه یالگز صنای لنغله و اگر اول
ورم عضو شریف اوزره اولان لحم اوزره اولور ایسه مثلا ثدی اوزره اولان ورم کبی
و اول ورم موضع مذکوردن منع آفتی مؤدی اولور خوف ایلمز ایسک
آنی سن منع وردع ایله و اگر اول ورمک صلابتی حیلن احساس ایدر ایسک
ورم قنغی موضعده اولور ایسه اولسون آنی سن تکلین ایله **خراجات حاره**
بیاننده در من بنی الدبیلات خراج اولدر که اورام حاره دن جمع مدة ایلمش
اوله و دبیله اسم اولور مدک کلیسنه اطلاق اولنور که انک باطننده موضع فارغ
وخالی اولوب که مواد منصبه اوله قنغی ماده اولور ایسه اولسون و اول حاره
اول موضع فارغده باقی قاله و اول جمله حار اولوب جمع مدة ایدن اورامه
خراج اطلاق اولنور و بعضکره ورم اول ظهورنده و ابتداء حالنده جمع مدة و اتصال
باطن تفریق ایدر و بعضکره ده اول وجه ظهور و بدء ایلمز بلکه ابتداء امرده اول اورام
حاره صحیح اولمق اوزره … ایدر و منتهاده انک امر جمع و تفریقه مؤدی اولور و
اخلاط مخاطیه یی و جصیه یی و حصویه یی و شعریه یی و امثالی اخلاطی محتوی اولان
دبیلات بارده ده اولان کلاو بیز تاخیر ایلیه لیم و ناسک بعضیسی اخلاط مذکوره
محتویه اولان اورامه دبیله اسم خاص قیلدیلر و جمع مدة ایدن اورامه دبیلات اطلاق
ایلمدیلر و شمدیکی حالده بیز جمع مدة ایدن اورامه تکلم ایلرز و اول اورام بو وجهله
حادث اولور که طبیعت ماده یی دفع ایدر و اول ماده یه جلد نفوذ ممکن اولماز ولحمی

آنی

آنی غلظتی حیله نشرب ایلمیوب لحم تفریق ظاهر ایله تفریق ایدر و حادث اولان خلل
وفرجه مستکن اولور و اکثر امرده آنک رأسی محدد اولور خصوصا که ماده حاده اوله
و اول خراجات ابتدا ایدوب جمع مدة ایدر و بعده ماده انضاج و بعده تفجیر ایدر انضاج
و تفجیرده اگر تقویته حاجت اولور و بعضکره تقویه یه حاجت اولماز و هر نه قدر خراجک
ارتفاعی اشد واحمراری احد اولور ایسه آنی احداث ایدن خلطک حرارتی اول مقدار
اشد و نضج و تحلل و انفجاری ده اول مقدار اسرع اولور و خصوصا نانی و بارز و صنوبری
الشکل اولنلرده اول حالات زیاده اولور و ذکر اولنان اوصافک … خلافی اوزره
اولوب مستعرض و غائص و قلیل الحمرت اولنلرک ماده سی غلیظه و ردیه و باطنه مائله
و قلیل الوجع و ثقیل الحرکت اولور و بونک اردئی باطنه منفجر اولوب ممرنی افساد ایدنلردر
و بعض خراجاتک انفجاری ایکی جانبه اولور بعضیسی هم ظاهره و هم باطنه منفجر اولور و باطنه
منفجر اولان خراجاتک احمد انفجاری اول خراج بولندیغی عضوک تجویفی خلصه منفجر اولوب
انک نهی خارجه سیلی اولمغله خارجه متوجه اولان انفجار اولور معده خراجی کبی زیرا
معده نک معده باطنه منفجر اولان خراجی ظاهر معده یه منفجر اولان خراجدن و کذلک
معده خراجنک مراقه محیط اولدیغی تجویفه انفجارندن خیرلو اولور و کذلک دماغده
حادث اولان ورمک مقدمه اولان ایکی تجویفه انفجاری احمد اولور زیرا انلرک
خارجه منفذلری واردر انف واذن و فمه واصل قمع کبی اما ورم دماغ دماغی محیط
اولان فضایه و یاخود بطن مؤخره منفجر اولسه خارجه منفذ اولمغله ضرر
شدید ایله اضرار ایدر و هر عضو خراجه صالح اولماز مثلا مفاصلده خراجک خروجی
قلیل الوقوع اولور زیرا انده اخلاط مخاطیه واردر و مکانی واسعدر و اول مکان
واسع ماده یی خانق و حابس دکلدر که حتی انده عفن حادث اوله و اگر مفاصلده
خراج حادث اولور ایسه امر عظیم حیله حادث اولور و خراجاتک اخبث و شرلو
اول خراجدر که اعصاب کثیره اولان عضلات اطرافندن خروج ایلیه و مدة خراجک
مترتب نضجی مختلف اولور و اول اختلاف مدتلرک لطافتی و غلظتی حیله و مزاجک
حر و برد و اعتدالی حیله و فصل و سن و جوهر عضو حیله اختلاف ایلر اولور
و خراجک عدم نضج و قیحه استحاله سی عضووده حار غریزینک … حیله اولور
قلتی

وياخود جوهر ماده نك غلظت جبيله فيجه استحاله ايدر واول غلظت ايله قيحه استحاله
بعضكره باطنده اولوب جسده ظاهر اولماز قيحه بجسب الغلظت غور ايتمكله وبعضكره مده نك
نضجنده وعدم نضجنده سريعا وقوف حاصل اولماز زيرا جوهر بعضكره غليظ اولمغله
هرنه قدر نضج بولسه سرعت اوزره انده لينت اولماز اما مده رقيق اولور ايسه
خراج في سرعت ايله لين اولور وكذلك مده اوزره اولان لحمك قلت وكثرتى
جبيله في نضجه وقوف سرعت وبطئده مختلف اولور وخراج ظهور نيك وعلته
ايله وقوعنده سببى امتلا اولور وماده نك كثرة كميتى وفساد كيفيتى اولور واسبابى مذكوره نك
فى اسبابى تخمه ورياضات رديه وهموم وغموم كبى آفات نفسانيه نك دخى افسادى اولور
واول امراض في اولور كه انلرك استفراغى ظاهرا ايله بحرانى اولميه وخراجلرك برنوع
خراج وار دركه اكثر طرحيسوس تسميه اولنور وبعض نسخه ده طرحديوس واقع اولمشدر
واول خراج منفجر اولوب تحتنه ~~اولور~~ حتى تحتنه لحم جيد ظاهر اولور صكره مكانه آخر
في ظاهر اولور وكذلك برنوع خراج في واردركه اكا نيتى تسميه اولنور اول خراج
قرحى ومستدير واحمر در واكثر امرده اولور خراجك صاحب حماء دن عارى وخالى اولماز
وانك رأسى جرو في اكثر واعضاء سائره ده اقل اولور ورملك خراج اولديغينك
دلائلى بيدر قچن ورم ملمسى ضربانى كثير وقاعده سى ورمك صلابت وحرارت
رؤيت ظن ايلكه ورم خراجه صيرورت طريقنده در نضجنك دلائلى وعلاماتى
بياننده در وقچن خراجده لينت و وجعنده سكون رؤيت ايلسك بس بيلكه
اول خراج طريق نضجده در احكام مده بياننده در جيده اولان مده بيضاء
وملسا اولور وانده رائحه كريهه اولماز زيرا انده حرارت غريزيه تصرف ايدر حرارت
غريبه نك مقدارى حرارت غريبه نك في معاونتى اولور ايسه حكم غريزيه نك اولمغله نتن
حادث اولماز ومده نك ~~...~~ ملاستنه دلالت حكم بودركه انكله معلوم اولوركه كرك وكرك
عاصى مده نك اجزاسى قوه هاضمه دن انفعالده متفقه ومتوسيه در وراسخه
نتن وكراهتنده عدم عفونتى حكم بودركه انكله معلوم اولوركه مده عفونتدن بعيد اولمشدر
واطبا ديوبلركه مده نك بيضا اولديغنده مطلوب اولان حكم بودركه اعضانك لوننه
ابيض اولمغله مده نك اعضا اصليه لونه شبيه اولمغى قوتى اولان طبيعت قادره

اولوب مده سى تماما خروج ايدر

ايلسك

مطبع

اولور

اولور وقچن مده نك لونى ابيض ورؤيت اولنسه طبيعت فعلنى اجرا ايه قادر اولديغى
معلوم اولور ومده رديه منتن اولوب عفونتنه دلالت ايدر مده اولور زيرا نتن عفونت
نضجنك ضديدر وحرارت غريبه نك استيلاسنه في دليلدر وقچن خروج ايدن
مده نك اجزاسى قواى مختلف والوانى متنوع ومنفذن اولدقده مده نك جبيله سى مخالف
اولان جنسدن اولور وبدننه حاصل اولان مده بى لازمدر كه انك عفونتى في وياخود
نضجى ياخود نيتدر دايروب بخواخره استحاله ايليه خراج باطنك دلائلى بيدر قچن احشاده ورم
حار حادث اولوب انده قشعريرات وبلا ترتيب حميات اولوب وجع مشتد ومده
قشعريرت اوائلده طويل وبعده بحسب التدريج قصير اولسه وثقل زياده اولسه بس بيلكه
اول ورم خراجه صايره اولور وحالا جمع مده طريقنده در وانك وجعى اوائلده اشد اولور
زمان انتهاده وجع نقصان اوزره اولديغنك سببى بودركه ورمك تمزقى خراجك اوائلده
اولور وشدت وجع تمزق وتفرق اتصال سببيله اولور ووقت انتهاده تمزق وتفرق
قبل اولمغله وجع ساكن اولور وكذلك ماده مده يه استحاله ايلديكنده حما والتهاب
هرنه قدر شديد ايسه ساكن اولور وقليلك مشاركتى جبيله اولان حما دخى ساكنه
اولور ومعلوم بيوريلكه نبضنك صلابتى ورمك خراجه صايره اولديغنه بويلك
وقوى شاهد اولور وقچن احشاده اولان خراج ودبيله نك علاماتى ظاهره اولوب
ولكن نبضده صلابت اولمسه مجرد علامات سائره نك ظهورى ايله باطنده خراج اولديغنه
حكم وجزم اولنمز زيرا اول مثللو خراج بعضكره احشايى محيط اولان صفاقده اولور
~~ومحل احساس ايدر ~~ ~~ثقل~~ وثقل فتوق جانبنده اولديغنى احساس ايلسك
خراج في اوجانبنده اولديغنى احراس ايله وكذلك وجع جانبى ايله خراج جانبنى
احراس ايليه نضج باطنك دلائلى بيدر اولا خراج باطن اولدقده عارض اولوب بعده
آندن حما وقشعريرت واوجاعى سكون تام ايلكه ساكن اولوب ولكن ثقلى باقى بالسيه
مده مستحكم ومنقل ونضج حاصلدر وخراج باطنك قرب انفجارى دلائلى بيدر قچن اوجاع
عودت ايدوب نخس ايلسه وثقل في مشتد اولوب حميات متشابه اولسه انفجار قريب
اولمشدر وقچن بغتة ناضج عارض اولوب ثقل ووجع ساكن اولسه اول خراج
بالفعل منفجر در خصوصا استفراغ مده ظهور ايدوب تمرنى لزع ايده رك خروجنى

اولسى

بلغ

ولازع

وحال انفجارده قوتك ضعف و ذبولي كلمك لازم اولور و خراج باطن ايچون دفعة منفجر
اولوب اندن شيء كثير خروج ايلسه بعضكره اكر خفقان و غشي عارض اولور و بعضكره
هو قوتك انحلالي حسبيله موت عارض اولور و قيء و اسهال هو عارض اولور و بعضكره
هو دفعة مدة كثيره نفث ايدر اكر خراج صدرده اولور ايسه و بعضكره اختناق عارض
اولور دفعة صدره شيء كثير منفجر اولور ايسه

خراجات ظاهره معالجاتي بياننده در

استفراغات و اورام حارة اولنان معالجات معلومه خراجات حارة ايله اورام حارة
غير خراجيه بينلرنده امر مشتركدر ولكن اول معالجه مواد عضو شريفه رجوعي
خوفي اولنان خراج و اورامده استعمال اولنمز و انلرده اول معالجه لر جهال الاطبا استعمال
ايدوب خطا ايدرلر و انلردن ماعدا خراجه مخصوص معالجه و تدبير بودر كه خراجه مجتمعه
اولان مدة ايكي وجهدن بري ايله تدبير اولنور تحليل اولنور اول تدبيرك بري اكر مرض وجه معتاددن
كثير الخروج ايلمز ايسه سداد اوزره جرياني ايدن تدبير اولور و اول تدبير بودر كه اولا
ماده يي انضاجه بر مدت احتيال اولنور بعده خراج تفجيرده احتيال اولنه و قوتيله و
قوتي هو وجع ايله و دفعة انفجار ايله ساقط اولمسون ايچون مراعات اولنه زيرا
ناسدن كثيره ذبول قوت حسبيله موت عارض اولور بلكه ايها الطبيب ساكن و اجب اولور كه
قوتي نه كيفيتده تقويه اولنور ايسه سن نبديلك مقويات و محافظات ايله حفظ
و تقويه ده مراعات ايليه سن و واجب اولور كه اصحاب دبيله اغذيه جيده ايله تغذيه
اولنه لكن خراج احشاده اولور ايسه بحسب الضروره تلطيف غذايه حاجت اولور
و ايكي تدبيرك ايكنجي تدبيري بودر كه اول تدبيرده دائره سداددن خروج اولنوب ضرورت حالده
اعتبار اولنور مثلا مرض عظيم و خراج معتاددن عظيم تجاوز اولمغله نضجه انتظار ايلمكه
استعجال امردن خوف اولنسه و يا خود قوتك جميع مواد خراجي انضاجه قدر وفا ايلمديكي
معلوم اولنسه اول زمانده خراج بط اولنمق لازم اولور و اكر اول قربنده اعضاء كريمه اولوب
اكر حديدك مماسه سي مضره اولور ايسه و اجب اولور كه حديد اصابتندن توقي و اجتناب
اولنه و اكر عدم وفا صورتنده انضاج حتى قدر معالجه و بط تأخير اولنسه انضاجه جرب
عاجزه قوت تأثير اخر ايله تأثير ايدر و كذلك ايچون حس احساس ايلمسكله ماده غلظت
حسبيله قوتدن منفعل اولمماز و نضج قبول ايلمز و يا خود خراج اولان عضو حارج غير حسن

قليل

قليل اولديغندن و يا خود غريزينك و قوتك اهمال و تقصيري اولديغي و انضاج حقنده انحرافي
و يا خود خراج مفاصل قربنده و يا خود اعضاء رئيسه قربنده اولمغله نضجه قدر علاج تأخير
اولنسه عضوك افسادي احساس و احراس اولنسه اول زمان تأخير اولنيوب بط اولنور
زيرا بط اولنيوب مغريه و منضجه اولان ادويه يه تعويل و اعتماد اولنسه بعيد اولمركه
ادويه مغريه نسيم مسامه نفوذدن منع ايليه و ادويه منضجه حرارت ضعيفه يي
تحريك ايليه و ذكر اولنان منع و تحريكك هر برسي تعفينه معين اولمغله لاجرم
حضر اولور بو مثللو اولان خراج شرط غائر و بط عامق ايله شرط و بط اولنمق
لازمدر و شرط و بطدن صكره غايت تحليل و تجفيف اولان ادويه انده اتباع اولنور
و واجب اولور كه بط و شرطك هر برسي اول عضوده اولان عصبلرك طولي مسلكنه
سلوك ايليه و لكن تشنجدن خوف اولنوب اول عضوك فعلني ابطال قصد اولنور ايسه
اول زمان كيف عرضا قطع اولنور خوف اولنان تشنجدن امن و سلامت تحصيل
اولنور و الياقك اكثرنده طول بدنك طولي كبيدر و لكن اعضاء مخصوصه اعصابي
الياقك طولي طول بدنه مخالف اولور و كذلك جبهه مثللو و اولان عضولردن ماعداده
اولان الياقك طولنده اسره و عضوك كسر ايدر بولورسن و مشروط و
مبطوط اولان نسنه يه و اجب اولور كه ماء و دهن و شحميه اولان نسنه لر تقريب
اولنميه و اكر غسل اولنمغه موجب و مقتضي اولور ايسه ماء و عسل ايله و يا خود
ماء و شراب ايله و يا خود ماء و خل ايله غسل اولنور و بعد البط ورم و التهاب
مشتد اولور ايسه عرس ايله تضميد اولنور و اكر انده حاجت يوغيسه ملحمات
و مراهم استعمال اولنور و معلوم اولكه ذكر اولنان بط صديد و وضر و ناصور
مولد اولور و لكن بطه حاجت اولديغنده انلر عدم توليده چاره يوقدر
و اكر چاره ايچون ايشلنن نسنه لرك اولا مواضع لحميه در عصب و عروق
تجنب قليل اولان موضعلر انضاج ايلكدر و معلوم اولكه صنوبري الشكل تفع
و محدد الرؤس اولان خراج بطه قليلا محتاج اولور و اكثر حالده قبل النضج و
بعد النضج انلر بطه احتياج اولماز

تدبير انضاج و تفجير خراج احتياطي بياننده در

و اجب اولور كه ادويه منضجه حرارت قريبه اوله و انلر تغريه قوة اوله

ومنضج اتدكى درجه اولا المرنيخ اولور ماء فاتر ايله تنطيل ودقيق حنطه وياخود
دقيق شعير ايله تضميد اولنور وحنطه ممضوغه نك انضاجى اجود اولور
وكذلك درجه اولاده منضج اولان اذن الدب ولور خبز ماء وزيت ايله وياخود شمع وزعفران
ودقاق كندر وزفت دهن ورد ايله وياخود شحم خنزير ايله وكذلك خطمى وبزر كتان ايله
متخذ اولان ضماد وكذلك يابس وحلو ودسم وسمين اولان ياكز تين ايله ضماد
وياخود مع دقيق الشعير ضماد وياخود دقيق شعير ايله وخصوصا ايچنه
زوفا وسعتر برى ادخال اولنان دقيق شعير وكذلك اول دقيق شعير كه ماء ايله
ومن غير افراط ملح قليل ايله جمع اولنوب ضماد اولنه وبعضلره انك ايچنه شحم
ودهن دخى ادخال وزياده قيلنور وبو مذكور اولنان اقوى اولور حرف علتى بطم ايله
ضماد اولنسه وانضاجه نافع ادويه مركبه دن نورد زبيب وحيعه وقنه ومر
ولاذن وراتينج وسمن مصطكى وزوفا الرطب واصل قثاء الحمار واصل
دم الاخوين وكذلك من غيرهم شمع مرهم جالينوس دهن خروع ايله وخصوصا اول مرهم
زيتله اذاب اولنسه انضاجى كثير اولور وكذلك دولوس مرهمى وباسليقون مرهمى
قوى منضجدر وكذلك جيد منضجدر مرهم قيشنا اشح ايله اخراج اوزره وضع اولنسه
وكندو كندن سقوطنه كلمك جيد اولور نضج بولان خراجات ظاهره تدبيرى بياننده در قچن سن جلد خراجى
غليظ بولسك انزن حاده بر هرنه قدر نضج بولدر ايسه ده انفجارى ابعد ورجا
اولنمز واول غلظت دلالت ايدر كه اول موقعده عروق واوتار واعصاب وارد
وواجب اولوركه اول خراج بط اولنه زيرا بط ايلميوب فكر انده ترك ايدر ايسك
فاسد اولوب لنخ افساد ايدر وعروقى وليف عصبى اكل ايدر واول خراجك اشد
قرب مفاصله اولان خراج اولور وآنى بط ايلمك مراد ايلديكده موضع مرتين
طلب وتعرف ايدوب اعلى موضع بط ايله واجتهاد ايله كه ممكن اولدقجه بطك
بابى سفله مصادف اوله واكر خراج اوزره سمين اولور ايسه وزنى شق
مراد ايدر ايسك فقط بابى شق ايله زيرا سمنك واسنه التزاقى اولمز ومجرد
بابى شق ايلمك مدتى اخراجنده كفايت ايدر واما بط اولنجاق خراج نحيف ايسه
خراجك جلدى طولا شق اولنور ومعلوم اولكه مراد اولان موضع بعضلره مس ايله

ظاهر

زبيب سكه

ظاهر ومتبين اولور خصوصا كه اصبع واحد ايله خراج اوزره سن كبس ايدوب ولوحى
يد اخرى اصبع اخرى ايله مراعات ايلسك وكبس ايله مرتين دفعه بر نسنه مندفع اولدوغى
تعرف ايلسك وموضع مرتين لونك بياضه ضارب اولدوغندن معلوم اولور ونضج
اولمينلرك لونى حمرته مايلدر وموضع مرتين بعضلره لونى خضرته وصفرته مائل
اولور اكر حدتى جيد دكل ايسه ولكن بو علامتلردن معتمد اولان علامت لمس وبصردر
ومع هذا بصورك لمسه اعانتى وارد وقچن اول خراج شق اولنسه واجب اولوركه
اسره نك خطوط طبيعيه سنه موافق شق اولنه لكن خراج اول عضوده اولسه
انك طول اليافى اسره طولنه مخالف اولور پس انك شقى بحسب الضرورت اسره طولنه مخالف
قيلنور طول اليافه موافق اولسون ايچون جبهه خراجنده شق مراد اولنسه
اسره طولنه مخالف قيلنور زيرا اسره نك طولى دخى فقجه شق اولنسه ليف منقطع
اولوب جبهه نك جلدى ساقط اولور وجه اوزره نزول ايدر واما ادبيه لرده اولان
خراج جلدك عرضنه شق اولنوب اسره يه موافق قيلنور زيرا انزه ليفدن
واسره دخى هر برينك طولى جلدك عرضنه موضوعدر اولور وقچن حنوال
محر اوزره خراج شق ايدوب واجبنه اولان مدتى اخراج ايلسك ساكه
واجب اولوركه مبادرت ايدوب جلده لحمه الصاق ايليه سن زيرا جلد لحمه
الصاقنه مبادر اولنمسه جلد تحرف ايدوب متصلب اولور برده لحمه الصاقى
قبول ايلميوب انده تخابى حدوث ايدر وممتلى اولمقدن زائل اولميوب
اول متخللو ايله خراج عائد اولور وهر قچن اول تخابى يه سن تنقيه ايلسك
ينه ممتلى اولور وفى الحقيقه اول تخابى توصيه جنسندن اولور ولكن وقتله
سرعتله جلده لحمه الصاق بعد التنقيه اولمق واجب اولور واكر حاجت اولور
ايسه بطوط اولان خراجك موضع بطنه خرقه خشنه دن مصنوع مرود ادخال
ايدوب تنقيه وحك وبعده رباط كهوفله برزم ان شاء الله تعالى ذكر ايله جكمز
اوزره شوايتكله ضبط ايدرسك وسنك بو فعلك صواب اولور وبط
مراد ايدنلره واجبدركه برزم ذكر ايلديكمز شرايطه رعايت ايتلر صكره خراجك
انضج وكثير الحما اولان شراينه بعيد وعروق واورده دن واوتاردن بعيد اولان موضعنه بط ايليه

الحوتيه جانك فتح وواوت
سكوئى ايله شول برده كه
ايكى بغمور باغن بر برك
بيننده اوله بغمور
وات قوله

اكلا

انطيلوس ح

انطليس حكيم ديديكه قچن خراج رأسده اولسه اوله خراج شق مستوى ايله شق
اولنور وشعرك اصل نباتى معتبرا اوزره قيلنوب معترض قيلنمز بو منوال اوزره
شق اولنه خراجك موقعى بعد البرء اشعار ستر ايدوب غير ظاهر اولمازو
بينه اول حكيم ديديكه اكر خراج اصل عينده اولور ايسه بيزانى معرضا شق ايلرز
واكر خراج انفده خروج ايلدر ايسه بيزانى مستويا طول انف قدرى اوزره
شق ايلرز واكر خراج عينه قريب موضعده اولور ايسه بيزانى رأس هلاله مشابه
بط ايله بط ايلرز وانك اعوجاجى جانب سفلاه قيلرز اكر خراج ايكى فكده اولور
ايلور ايسه آنى مستويا شق ايلرز زيرا اول موضعده اولان تركيب مستويدر
وانده استواسى اجساد شيوخده ظاهر اولور اما خلف اذنده اولان خراجى مستويا
شق ايلرز اما ذرعان ومرفقان ويدان وانامل واربيتان انلرك هر برنك
خراجنى طولا شق ايلرز وينه اول حكيم ديديكه اكر خراج نحوه ايكى فخذك قريننده ايسه
آنى بط مستدير ايله بط ايلرز بط مستدير اندن طول [illegible] مع شيء
من العرض اخذ اولنه واول حكيم ديديكه ذكر اولنان موضع وجه مجرا اوزره مستديرا
بط اولنمسى ممكن اولوركه انده مواد مجتمعه اولوب ناصور اوله وكذلك مقعده
قريننده حادث اولان خراج دخى انلر كبى مستديرا بط اولنور مكان رطوبت اولمغله
وجنب واضلاعده اولان خراج مورّبا وخصيه لرده وقضيبده اولان مستويا
بط اولنور وينه اول حكيم ديديكه بط ابدن كمسنه حريص اولوب دائما ممكن
اولدقجه بطنى شكل كيانه يه مشابه قيلمه اما ساقلر وعضدلرده اولان
خراجك بطنى شق طولا اوزره قيلنور وعصبه اصابت حذرندن احترازا اولنور
ومعلوم اولدكه بط موضع حسبيله مختلف قيلنور اكر عين قننده اولان
خراج بط اولنور ايسه انك بطنى [illegible] وضع على شبه اوزره قيلنور وانفده
اولان خراج انفك طولى اوزره شق اولنور وفكلرده وقريبنده مستوى قيلنور
زيرا اول موضعك تركيبى مستويدر وانك استواسى اجسام مشايخده معلوم
اولور وخلف اذنده اولان بط مستوى قيلنور ويد وذراع وساق وفخذ وعضد
بونلرك جمله سى مستوى وطولا صائر قيلنور وكذلك عضل بطن وظهر واربيه وابطده

اكه ديركركم

سفلك بطنى

اولان

اولان خراجك بطلرى عرضده در نحو بط اولنور مجانبى اولوب ناصور اولمسون ايچون وكذلك
مقعده قريننده اولان خراجلرك عرضندن اخذ اولنور وجه مشروح اوزره مجانبا وناصور
اولمسون ايچون وفى انثيينده وقضيبده مستويا بالطول بط اولنور وجنب واضلاع خراجلرك
بطى مقرنا اولنسون ايچون حزو الاضلاع هلالى قيلنور زيرا اضلاعك وضع
واوزرنده اولان لحمك وضعى هلالى در وينه انطليس حكيم ديديكه سن دائما موضع
خراجك لحم وليفى وضعنى تفقد وتفحص ايله زيرا لازم بطده حرص موضعده
اتباع ايله درز زيرا موضع اتباع اولنمسه انده كهف وغار حدوثنه خوف اولنور
واتباع اولنديغى انلر امن حصولنه ماعدا التحامده موحش اولميوب حسن اولور
وسنك هر حالده همتك وعنايتك حين بطده شريانلر وعروق عظيمه وعصبه
وليف عضلدن برينى قطع اولنممسنه اولسون وبط خراجلرك عظم وصغر
حسبيله قيلنور اكر خراج صغير اولوب موضع واحدك بطى ايله تنقيه حاصل
ومواد جميعا سائل اولور ايسه انك شق موضع واحددن اولور واكر خراج عظيم
ايسه انك بطى تدريج ايله زياده قيلنور وبعض نسخه ده فبطه بين بين واقع
اولمشدر ايكى نسخه نك معانى متحددر بس بط اولنان صكره بر يسير انك سبابه اصبع
ايله حرير اخذ اولنوب موضع بطه ادخال اولنوب ثانيا بط اولنور وبو منوال
اوزره بحسب التدريج موضع مدّيه واصل اولنجه قدر بط تكرار اولنور واكر مدّه
خراج موضع سفلاسنده اجتماع ايدوب اول موضع وجه مشروح اوزره بط اولنديغى
حالده جميعا اندن خروج ايتمك ممكن ايسه اول موضع بط اولنور واكر موضع
مدّه نك شكلى مستدير وياخود موضع واحددن بط ايله مدّه نك خروجى ممكن
اولميان اشكالدن برشكل اوزره ايسه اول موضعك جهت سفلاسنده بطنك
ايكى وياخود بحسب الحاجه اوچ موضعنده ودخى ازيد مواضعنده بحسب ما يعلم بط
اولنور اكر خراجده اولان مواضع مذكوره نك جمله سى نضج بولمغله سيلانه قابل
ايسه وينه انطليس حكيم ديديكه اكر خراج مفصلده وياخود عضو شريفده
وياخود عظمده وياخود غشايه قريب اولان موضعده ايسه قبل ان يستحكم نضجه
بيزانى بطده اسراع ايلرز زيرا قيح اول عضولردن برشيئى افساد ايدر بيز ديريز كه

جميعا

بلع

ذکر اولنان وجوه بط ایله تدبیره حاجت اول وقت اولورکه اندن بنفسه انفجار و یاخود
ادویه ایله انفجار رجا اولنمیه اکر اول ایکی وجهلن بر ایله انفجار رجا اولنور ایسه اول
خراج بط اولنمز بنفسه منفجر اولنجه قدر انتظار اولنور و یاخود ادویه ایله تفجیر اولنور و بعض
ادویه مفجره بط مقامنه قائم اولان دوایی سن بولورسن و چوق کره خراج بط اولنوب
اولندیغی نصکره اوزرینه ادویه مفجره وضع اولنور و اول دوا اغوص اولوب خراجک
نقبه سی اغور اولور خارجدن خراج تفجیر ایدن ادویه بیاننده در کثرت
ردائتی اولمیان خراجات سلیمه مثللولر ماء حار ایله تقییح و تفجیر اولنور اما تعفن
اولان خراج ماء حاردن تضرر رشد بیر ایله متضرر اولور موضع اخردن مواد
خراجه جذب ایلدیکی ایچون و فجن ماء حار خراج اصلاحی رؤیت اولنور ایسه
اندی جود تنه سن اعتماد ایله و معلوم بیوریلکه اصل ترجیش هر صعب اولان
خراجی تفجیر ایدر خصوصا اول اصل عسل و ماء ایله مجموعا دهن سوسن ایچنده اغلا اولنه و
و یاخود قصبک اصل طرسیر عسل ایله و یاخود زفت یابس کوارر عسل ایله و یاخود
و یاخود مرهم اوبوسلوس تفجیر خراجه استعمال اولنور و یاخود شمع و ریتیانج
و سمن هر برندن بر رطل و زفت یابس و عسل نصف رطل زنجار اوچ اوقیه و زیت
قدر کفایه بو مجموع استعمال اولنمغله تفجیر اولنور و دوا توم جرا جید اولور
تنقفه درکمینه توم مثلثه بوقانیه ایله وکیبیله [illegible] ایله
واقع اولمش [illegible] و یاخود اشق التی اوقیه شمع دورت بطمه دورت کبریت اصفر
اوچ نطرون اوچ اندن مرهم اتخاذ اولنور و بزم تجربه ایلدیکمز مفجر اتر نزر قطن
جو تنک لتر و جوز الزنج و خمیر و کرنب مطبوخ و بصل مطبوخ و خردل و ذرق الحمام
بو مذکورلردن ضماد اتخاذ اولنور و سرعت ایله منفجر اولور و کذلک دیاخلیون لعاب
خردل ره اداف اولنور و صابون تین ایله ادافه اولنوب استعمال اولنور و بط مقامنه
قائم اولان ادویه مفجره دن اولور اول مرهم که آنک اتخاذی بو وجه اوزره در عسل
بلاذر زفت رطب بو ایکیسی و زنلری برابر نار ایله معا جمع اولنور و نصفه بقدر وارنجه مجموع
خراج اوزره وضع اولنمغله تفجیر اولنور و مفجرات قویه دن نوره قلی بوره غیر مطفی و اول
دوالر ستر ایدجک تعوار کبر بو وجه مقدار صو ایچنده اغلا اولندیغی نصکره تصفیه اولنور

وبنه

وبنه اول مصفانک ایچنه قلی و نوره تکرار القا اولنوب بعده اخذ و بر قصعه نحاس ایچنه وضع
اولنوب اول قصعه جمر اوزره وضع اولنور و جمر اوزره ایکن منعقد اولوب ملح اولور
و اول ملحدن برشی و آنک دبعو حقدار نیشادر اخذ اولنوب لعاب حرف ایچنه وضع
اولنور و انزه عسل بلاذردن برشی قیلنوب استعمال اولنور و یاخود ذراریح اخذ
اولنوب سحق اولنور و مسحوقی زیت عتیق ایچنده قوینلوب نار جمر اوزره وضع اولنور
و بعده و جمیعا تحمرا اولدیقدن صکره مرهم کبی سحق اولنوب اندن ضماد اتخاذ اولنور
خصوصا اوزرینه عسل بلاذر دخی وضع اولنور ایسه و خصوصا ذرق باذ و یاخود
ذرق عصافیر و یاخود ذرق بط وضع اولنور ایسه زیاده قوی اولور و بعض اطبا دخی
کیونکچی وضعنی دخی ذکر ایلدیلر و ادویه محلله دن اولورحاد و محلل اولان دوالرک
کلیسن بهر یوم ایکی دفعه وضع اولنمغله ولکن اول محللاتک حنو عضو تسخین و تحلیل
ایله اولور یعنی اول اسخافت و تخلخل فاعل اولان کمادات وضع اولنوب اول الاعضو تسخین اولنور
و بعده محللات حاده وضع اولنور و آنی فاعل کمادات رطوبات حاره اولان ادویه لردر و بو محللات
و کمادات ایله خراجک مواد تحلل ایلدیکجه وضع و تکمیدک مرادی نقصان قیلنور و
واجب اولورکه اکر قیلنن تدبیره ملینات ادخال اولنه خالی اولنمیه حتی انزه صلابت
حدوث ایدر ایسه آنی اول ملینن تلیین ایلیه و مده دخی تجمد ایلمیه و اکر مده زائل
اولوب تحلل ایلیسه و انزه صلابت باقیه قالسه یالکز ملینات استعمالی واجب اولور ذکر
اولنان ادویه محلله جنسن بورق و خردل و زبل الطیر و زرنیخ و نوره و قردمانا مثللولردر
انزکنور و علک بطم و مصطکی و دبق مثللولر ایله خلط اولنور و خل و زیت عتیق ایله جمع
اولنور و کذلک اول محلل توم ایله متخذ دوا و اقحوان ایله متخذ دوادر و کذلک اول دوا
عاقرقرحا و میویزج و بورقدن عسل ایله اتخاذ اولنور و بو دوا اکر استعمال قلنه
اولا موضع ماء حار ایله تنظیف اولنوب بعده دوا وضع اولنور و کذلک محللاتدن
بری دخی دواء مادقشیثادر و آنک نسخه سی بودر که حجر مادقشیثادن ایکی درهم
و اشق اولمثلو و دقیق باقلی التی درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب راتینج رطب ایله
خلط اولنور و جلبرا اوزره تلطیخ و مده اوزره بذاته سقوط ایدنجه قدر وضع اولنور
و واجب اولورکه ترکیبی لنزیغ ساعتنه اول دوا استعمال اولنه زیرا سریع الجفاف در و کذلک

موضع اوزره

اول محللاتدن بر جزء دواء نوشادر در نسخهٔ دواء نوشادر نوشادر بر جزء بارزد
بعجلیهم جزء مرتك بر جزء وثلث جزء زیت عتیق بر جزء و بر جزءنك هر ایکی ثلثی بو
ادویه اخذ اولنوب اندن لطوخ اتخاذ اولنور واکر بو ادویه لر نافع و ناجع اولمز
ایسه بزم ذکر ایلدیکمز اوزره بط و کیتدن برینه حاجت اولور خراجات
باطنه تدبیری بیاننده در واجب اولورکه دبیلات باطنه استفراغ ایله تدبیر
اولنه خصوصا براز و بول ایله خروج ایدن مرار جمیعا دملك رداءتنه دلالت
ایلیه واکر بول و براز صالح اولوب جودت دخی طبیب حس ایدر ایسه
و خراجه منفتح اولان دملدن ماعداده عدم فساد معلوم اولور ایسه استفراغدن
صکره واجب اولورکه ادویهٔ معتدله ایله دم انضاج اولنه و شراب رقیق لطیف
قلیلا قلیلا شرب اولنسه انضاج ایدر مستعصی اولان مواد انضاجنده اعتماد ادویهٔ
ملطفهٔ مجففه یه در مرو دارصینی وافاویهٔ سائره کبی وانلره شراب قیقاقی
بیاضه مائل اولنلر اتباع اولنور و مرکباتدن تریاق و مثرودیطوس وامروسیا
ومثلو استعمال اولنور دمامیل بیاننده در دمامیل بعض چبانلردر خراجدن نور
واکثر رداءت هضمدن و علی الامتلاء حرکتدن واول چبانجقلر اولان اسبابدن
اولور و دمامیل هر نه قدر اغور اولسه اردء اولور العلاج تحیین دمل ظاهر
اولسه اوچ کون قدر انك علاجی اورام حاره علاجیدر و بعده تحلیل انضاجه
اشتغال اولنور بعضکره تحلل ایدر و انك تحللی قلیل الوقوع اولور و بعضکره دخی
نضج بولور و علاج دملده تغافل ایلمك جائز اولمز زیرا تغافل اولنسه خراج
عظیمه آلت اولور و لجیع اولور و تحیین بقدر الواجب فصد و اسهال ایله استفراغ اولنسه
خراجه صایر اولمق خطرندن امین حاصل اولور واکر چبانده ضربان اولوب اصل
وقاعده سی اولور ایسه اکا نضج لازم اولور و ساکن کرکدر که اول نضجه اعانت ایلیه سن
دمامیل کثرت اوزره خروج ایدن کمسنه لرك خلاص اسهال ایله و تسخیف
جلد ایله اولور حمام استعمالنه مداومت و ریاضت ایله اولور و دمامیلی
انضاج ایدر بر خبز لبن ایله مرقوق و یاخود مع التین والعسل مرقوق اولان
برز مرو و کذلك تین و عسل واما حنطهٔ ممضوغه نك انضاجی جید اولور و کذلك

وتسخیف جلد

خردل نسخه

بلا مرو

بورق

بورق ایله ایله معجون قیلینوب زبیب و یاخود دهن سوسن ایله مخلوط تین
مع الخردل و کذلك دواء دملی و دواء جمیز المعروف انضاج ایدر و بو صفت اوزره اولان
دواء دخی رفق ایله انضاج ایدر سمن بر اوقیه و بوچق اوقیه خمیر حامض ایکی اوقیه مزوق
بزر المرو و هر برندن بر بوچق اوقیه شیرج تین اوچ اوقیه حلبه بزر کتان هر برندن
بشر درهم بونلر کوزلرلخ قلنه بعد الطبخ استعمال اولنور و معتدل الانضاج اولور
و تحیین دملك نضجی عسرتلو اولسه و حرارتی ضعیف ساکن اولوب ثقیل اولسه اول
دملی سقی ایدن عرقدن فصد ایله و بعده موضع اوزره سن حجامت ایله و لکن
زمان ابتداسنده اول فصد و حجامت ایشلنمز اکر زمان ابتداده فصد و حجامت ایلنسه
دم صدیدن خروج ایدر و دم غلیظ محتبس اولوب ارطوبت قرحهٔ صلبه یه مؤدی اولور
و تحیین دمل نضج بولوب منبسط و منفجر اولمسه شق اینوب بط ایلمه که ادویه و یاخود
حدید ایله خراجات باطنه ذکر اولنان اوزره و دملی منفجر ایتدیره دن اولور بزر
کتان و دقیق الحلبه و خمیر توثه بیاننده در توثه ورم قرحیدر لحم زائددن نبت ایدر
لحم سخیفده عارض اولور واکثر حدوثی مقعده ده و فرجده اولور و انك بعضیسی
سلیم و بعضیسی خبیث اولور فن ثالثك مقاله ثانیه سی اورام بارده و انلرك
مجراسنه جاری اولنلرك بیاننده در فصل اول اورام بارده نك کیفیت تولدی
بیاننده در بونلر اولان اخلاط بارده و اخلاط بارده مجراسنه جاری اولنلر بلغم و سودا و
ریح و انلردن مرکب اولنلردر سن انلرك اصنافنی جمیعا بیلدك کبی اورام بارده یه
بلغمیه اولور و یاخود سوداویه اولور و یاخود ریحیه اولور و یاخود مرکبه اولور و اورام
بلغمیه دخی بلغم ساذجدن اولور و اکا اورام رخوه تسمیه ایدرلر و یاخود مائیه اولور
تکیم بعض اعضایه مائك اجتماعی عارض اولوب اول عضوه مخصوص استسقا
مثللو بر حالت عارض اولور و یاخود اورام بلغمیه دبیلات لینه اولور سلع لینه
کبی و یاخود لینه اولمیوب متحجره اولور خنازیر و سلعهٔ صلبه کبی و اورام سوداویه
یه سقیروس و یاخود سرطان اولور و سن بینهماده اولان فرقی وقت ایتدیله
بیلورسن اما اورام ریحیه یه تهبج و یاخود نفخه اولور اما ریحك تهبجی حدوثی
ریح منتشره یه بخار تنك مخالطه سی ایله اولور اما نفخه نك حدوثی فضای واحده

وبزر قطونا

اولنسه

بلغم

متحجره

رياح محتبسه ومرتكزه اولمغله اولور وبعضلركه ذكر اولنان اورام بارده نك بعضى
بعضيلر بعض اخر بارد ايله وكذلك اورام حار ايله تركب ايدر **رخو وبلغمى اولوب اكا ذيما**
تسميه اولنان ورم بياننده در اوذيما اول ورمدر كه ابيض وسست اولور انده حرارت
اولماز هر نه قدر ماده سى ارق وابل اولور ايسه حادث ورم اول مقدار اسند اولور وصبعى
غمز اولنديغى محله نفوذ ايدر اسهل اولور مع هذا اول ورمده اولان اصبع اثرى مما نعت ومدافعت
اولوركه اول ممانعت تهيج اولماز وهر قچن ماده اغلظ اولسه صلابت وبرودت
ميلى اكثر اولور و چوقكره ورم رخو بخار بلغميدن حادث اولوب تهيج قبيلندن اولور
و اوذيما ورم سودا ويدن قلت صلابت وقلت كمودت ايله مفارق اولور و
قچن ورم رخو ضربه دن وضربه نظايرندن حادث اولور ايسه موضع ضربه
اكثر حالده بلغميدن غيرى منجذب اولور مواد اولمز و ورم مذكور بعضلركه ضربه
قسمندن بلغميدن غيريدن حادث اولور واتك ورم وجعدن خالى اولماز **ورم رخوك** قليلا
معالجاتى بياننده در اما بلغم اسهال ايله استفراغ ومولدات بلغم اولان ادويه حتى
حميه ايله بلغم تولدندن اجتناب هر حالده لازم ولايق اولور وقچن انلره مراعات اولان ورم رخوده
اولنسه واجب اولوركه زمان ابتداده انلر استعمال اولنيلر رادع تجفيف وتحليلى
جامع اوله و واجب اولوركه اولا موضع ومكان مناديل ايله صلابت اوزره
دلك اولنوب بعده اوزرينه مجففات وضع اولنه واكر ماسح اولنيه واوذيمانك ايله اوا ورم
ابتداسنده استعمالى جيد اولان ادويه دن اولور اولى اسفنجى جديده كه خل ممزوجه
ويا خود ماء بورق وماء رماده مغموسه اوله جوهر اسفنجده تجفيف وتحليل
اولمغله وهر قچن علت زياده اولسه اسفنجى غمس اولنان خل قليلا احزق وقچن زمان وقت تزيده
انتهايه بالغ اولسه اول خلك حذاقتى غايته ابلاغ اولنور وخل اسفنجى ايله يالكز
استعمال اولنور وبعضلركه نفس شدت التحليل اولان ادهان ايله معا استعمال
اولنور واول منتلو وقت بعض وقت انتهاده يالكز اسفنجى رماد تين ورماد كرم
وبلوط واول منتلو رماد صولرينه مغموسه استعمال اولنور وواجب اولوركه اسفنجى اورمك
جميع جوانب اكتناف واستيعاب ايليه زيرا بر جانبنده ذكر اولنان اسفنجه وضع
اولنسه مواد اسفنجى اولمياندن موضعه ميل ايدر وبعضلركه اسفنجى اولميان بلادده ومكانده

اسفنجه

اسفنجى مقامنده خرق اتكيشرقات قيليوب ماء رماد ايله استعمال اولنور وبعضلركه
واحده بعد واحده دوام اوزره ورم رخوه اول خرق وضع اولنسه كفايت ايدر
ولكن ماء نوره ماء رماددن اقوى اولور وكذلك نافع اولان دو الردندر اولور دهن
ورد خل ايله وملح وكبريت محرق ايله وكبريتك كندوسى يالكز استعمال اولنسه جيد
اولور وحمص ماء كرنب ايله عجيب النفع اولور وزمان ابتداده ماميثا وحزو ويا خود
بعض مجففات حاده ايله استعمال اولنسه جيددر واولور واول ورم ماده
غليظه اولماز ايسه آنى رباط ايله شد ايلمك نافع اولور واتك دبطنه واجب اولوركه
فوقدن بدء اولنوب سفله نزول اولنه وزمان ابتداده آس عصارهسى جيده اولور و
زمان ابتدادن صكره استعمال اولان ادويه اول عصاره ايله معجون قيلنمق
غايت جيد اولور وقچن ورم عضو عصبى وكثيفده ويا خود رباط واوتارده اولسه
انك ادويه سنده مقطع وملين د والزخلط اولنور ومع ذلك دبيلن اسبابدن
برسبب ايله انده وجع دوا اولسه اجبادر اولوركه اول وجع تسكين اولنه زوفاء
رطب وميفختج وزيتدن اتخاذ اولنان قيروطيات ايله وشراب اسود
قابض ايله تنطيل اولنمغله وبعده ماده مادر منتلو ايله تنطيل اولنمغله واطليه
جيده دن اولور مر وحضض وسعد وصبر وزعفران واقاقيا ومقدار قليل
طين ارمنى اخذ اولنوب خل وماء كرنب ايله معجون قيلنوب ضماد وكذلك وجع
منقاد اولان ورم ايجون وسخ الحمام اخذ اولنوب اعلا اولنوب بخوره ايله تقويم
اولنور واكر نوره عجيندن رخو قوامنده اوليجه قدر وضع اولنور بعده طلا اولنور و
كذلك اوادرم موضعه طلا اولنوب اوزرينه خل شرب ايدن اسفنجى ويا خود صوفه
وضع اوزرينه وضع اولنوب موضع مذكور شد اولنور ودواء جميل استعمالى نافع
نافعدر وبينه نافع اولان دوالردندر ورق سوسن اخذ اولنوب ناعما سحق اولنوب
صكره عصر اولنوب رمك اوزرينه وضع اولنمق آنك تأثيرى تجبيد ايدر وكذلك
شب وحضض خل وماء رماد ايله دق اولنوب استعمال اولنسه وقوية المنفعت
اطليه جمله سندن شب اخثاء بقر كندر ميعه اشنه قصب الذريره سنبل افسنتين انزروت
جلنسر نافع وجيددر وانفرا باذينلده اورام مذكوره جرا ولينه ذكر اولنان دوالرك

كليسن نافعدر وحاصل خاتونلرك ايا قلرينه ظهور ايدن ترهلي نافع اولور
سپورلكه اتخاذ اولنان قصبك فقاع خلنه غمس اولنوب موضع مترهل اوزره
وضع اولنمق و بعد الدلك وضع اولنور ايسه اجود اولور و كذلك قيمولياخل
وشب ايله اجود اولور و اكر نافع اولان نطولات ال صودر كه انده كرنب و ياخود
شبت طبخ اولمش اوله و ياخود قيشور اترج طبخ ايله تنطيل اولنور و اما استسقا
و ياخود مرض آخره تابع اولان ترهلك علاجي اول سببه اولان علاج اولور

سلع بياننده در

سلعه اول ديليه دركه اخلاط بلغميه يي محتوي اولور و ياخود دكنروس بلغمدن متولد اولور
لحم و ياخود عصبيد و ياخود عسل و اولمثللو نسنه لركبي اولور و خصوصا باطن
مفاصلده و ياخود بر صلب اولان موضعده حادث اولان سلعه بعيدا ولمازكه
سودا اولاتره لحاق اولنه زيرا بن اول سلعه صلبه يي هو بلغم قيلوب بيركه
اول صلابتك اصلي هو بلغمدر و اكر جفاف طاري اولمغله غلظت عارضه اولمشدر
و بعضكره هو عصب منعقد اولوب سلعه يه مشابه اولور و مع هذا اول منعقد
سلعه دكلدر و عصب منعقد ايله سلعه نك فرقي و غايه الاحتياز بودركه عصب
من كل جانب موضعندن ازاله قصد اولنديقده زائل اولمازبلكه يمنه و يسره
ازاله اولنور طولا اكر زوال اولماز و جهو و اقع اولوركه ضوبه دن سلعه مثللو
برنسنه عارض اولور و اكر اول ظهور نيه يشد ايله علاج اولنسه زائل اولوب تحلل
ايدر العلاج سلعه صنف عزدر معالجه سي بط و قطع اولور اول صنف سلعه
انلردر غيري علاجي قبول ايلمز و كذلك سلعه عسلي مثللو صنفي هو بط و قطعدن غيري
علاجي قبول ايلمز و انطليس حكيم سلعه يي تبريده ديديكي سلعه فوقنده اولان جلده يي
اولا اكنرو بر سيراك ايله و ياخود خادم اخر ير ايله مدا اولنمور ولكن اول اعدا رقق
اوزره قيلنوب كشط قيلنه كشطي استقصادن كيسه بعيد اجتماع ايلمسون ايچون
عنف ايله مد اولنمز و نجن جلده مذكوره رقق كيرو جانبنه جذ ايلديكده رفق ايله جلده
شق اولنمز زيرا سلعه نك حجابي بعض كيسه ممكن اولور ايلهده فوقاني جلده مد اولنديقده
حجاب هو اكر تابع اولوب ممتد اوله عنف ايله شق اولنوب شقله محرز و رقق اولنمشن اول حجاب
هو شق اولنوب كشطه استقصا اولنمز نسن جلده فوقانيه بو وجه اوزره شق اولنديقده

قطعنك

ايله

جلده

جلدهٔ مشقوقه ايكي شفه لر ايكي صناره ايله مد اولنوب كيس لحمدن كشطه شروع
اولنور زيرا بعضكره اولوجهله كيسك كشط ممكن اولور و بعضكره كيس لحمه ملتصق
اولوب كشطي ممكن اولماز پس كيسك محتوي اولديغي نسنه صحيحا خروج ايلسون
ايچون قمادين ايله كيس سلخ اولنور و اول وجه اوزره سلخ ممكن مرتبه نك احكمي اولور
و نجن بن سلعه يي اخراج ايلوب ايلسك نظر اولنور سلعه صغيره اولوب
جلد مشقوق موضع شقي ستر ايدجك مقداردن فاضل دكل ايسه اول
موضعده اولان دم مسح اولنوب و ماء عسل ايله جرح غسل اولنديقدن
صكره اول جلده يي خيط و الحام ايله و اكر جلده موضعي ستر ايدجك مقداردن
كثير فاضل ايسه فضلك كيسي قطع اولنوب بعده معالجه اولنور و اكر سلعه
عصبه و ياخود عرقه مجاور ايسه اكر سلعه كشط اولينه قبيلدن ايسه
آني كشطله بأس يوقدر و اكر قمادين ايله سلخه محتاج ايسه و سن عرق و عصبك
برنسنه نك انقطاعندن خوف ايدر ايسك اول سلعه نك خروجي ممكن اولنديغي اخراج
ايله و باقي سر اوزره دواء حاد وضع ايدوب و آني الحام ايليه دواء حاد ايله
اولكيسدن برنسنه قالمديغي سكه معلوم اولنجه قدر زيرا انده ولو قليلا برنسنه
باقي قالسه بنا ولسه عائد اولور و اكر سلعه عظيمه اولوب انك بن اخراج ايلسك اوكي
انك موضعنه قطني حشو ادخال ايليه و دوا ايله معالجه ايليه و اكر سن سلعه يي
بط ايدر ايسك واجب اولوركه انك كيسني بتمامه اخذ ايليه سن و آني اخذ نه قدر
صنايع ايله اولور ايسه انده برجزء ولو قليلا ترك اولنسه عودت
ايدر و اكر ممكن ايسه كيس سلخ اولنوب مع السلعه اخذ اولنور و كيسك مع سلعه
اخذ اجود اولور و اكر كيسدن برنسنه باقي قالور ايسه اول باقينك اوزرينه
دواء حاد وضع اولنور و بعده دواء حاد فعلني ايشلديكندن صكره سمن
الحاق اولنور يعني دواء حادك مضرتي سمن استعمالي ايله تدارك اولنور
و سلع خراجاتي اصنافندن عسلي صنفنده واجب اولوركه اجتهاد اولنوب
كيس منخرق قيلنميه و كيس اخراجنه احتيال اولنه زيرا اول صنفك كيسي منخرق
اولسه اخراجي صعب اولور اما اكر انخرقي عارض اولسه سن انك ايچنده اولان

كتاب مصنف كشط ايله متنبي
كيسنك الاستعمال ارادت
اولان اخرج اولديغي
الاليه ايليور ملتزق اولان
ايله التي اوليدن
كبير بوزنكم مراد ايليب
ظاهر بوديكه قاويت
الثك اسمي اوله و ياخود
جيطا نسخه لرده هزيرة
قازيني اليسه قفازنيده
محرفه اوله قفازيني
الدوان لرد بمكيم قفاز
نسخه سيدر و احكم
ديديكي هو انكه شاهدر

طبيعة سمجه غليظه به سمه

نسنه اوزرینه دیکمك صواب اولور و قیجن عضودن سلعه سلخ اولنسه مسلوخ
عنه اولان عضوك اجزاء متفرقه سن جمع اولنوب باطات ایله شد اولنور اکر ایرنت
شئ کثیر سیلان ایلدی ایسه انك صاحبنه واجب اولورکه مقویات لطیفه ایله اطعام
ایلیه وعند النوم حفظ اوزره اوله و بعضلره اکله غشی مبادرت ایدر و اکا واجب اولورکه
غشینك عروض خوفی اولیناره علاوتی غشینك عروضنی منع ایچون اولینان
معالجه ایله علاج اولنه و اصحاب سلعه دن چوق کمسنه لر سکّی احتمال ایلیزلر و ادویه
حاده یه دخی احتمال ایلیوب لحم رضلرینك عظم حجیلر ایلیه و مزاجلری حجیلر ایلیه و انلر
بطن ماعدا برنسنه یه احتمال ایلیزلر اول عنللو کمسنه لرك واجب اولورکه سلعه لر
بط اولنوب اخراج واجب اولان نسنه لر اخراج اولنه بعدن صکره کیسه تعرض اولنمیه
بلکه اول کیسه مجتمع اولنه کل یوم اخراج اولنوب مقترا دهن سمن وضع اولنه
اول دهن ایله کیس تعفن ایدوب بنفسه ساقط اولور و اصناف سلعه دن عسلیه
شهدیه نك معالجاتی جیادندر علاجه بدء اولنوب اولا بشئ حاد تحاد اولنه و بعده
منزوع العجم زبیب ایله ضماد اولنه و اولی اولان بودرکه جلد کشط اولنوب اوزرینه مرهم
وضع اولنه و بعضلره دواء حاد جلد کشط ایلمکه مبلغ معلومه بالغ اولور اول دواء
حاد نوره و صابون و رماد و انلر مجراسنه جاری اولان دواء حاد کبی بزانلری مفجرات
خراجده ذکر ایلدك وکذلك نوره دورت جزء در دخی حرقی ایکی درهم نطرون ایکی درهم
مغره بر درهم بو ادویه لر اخذ اولنور و غلیت قلیله ایله ماء رماد ایچنده قیناد یلور و صابون
بر حقه ایچنده وضع اولنوب قوریماشوق ایچون دائما تندیه اولنور و بو دواء سلعه مذکوره یه
صالح اولدیغی کبی ثوالیل و عقده و انلر کبی اولان نسنه لره دخی دواء صالح اولور اول دوا
بودر حزبق زرنیخ احمر ایکی جزء قشور نحاس دورت جزء بو مذکورلر اخذ اولنوب ایزن
دهن ورد ایله لطوخ اتخاذ اولنور و یا خود بزر انجره قشور نحاس زرنیخ دهن ورد
ایله استعمال اولنور و سلعه عسلیه یه اضمده جید دخی اولورلاذن فتنه اشق مقل
و سخ کوابر النحل علك البطم و زیلر برابر اخذ اولنوب ایزن مرهم اتخاذ اولنور و ذکر
آتی دوا بلاکثیر لدع مزوّبات ~~[illegible]~~ اول دواء مزوب یعنی در بورق و بورق لصنوف
مقدار حزبق بونلر اخذ اولنوب شمع ایله و دهن ورد ایله موم روغن اتخاذ اولنور

ملح

وخراجات سائره یه وجاره یه وخلط لبنی اوللنار [illegible]

مزوّبات نافعه دیلر

وکذلك

بعض غلی [illegible] قیلنور

وکذلك نوره برجزء قلقطار برجزء زرنیخ برجزء اما اول غدد که سلعه لره شابه
اولورلر انلر تعقددن برصنفدر اکر انی اخراج ممکن اولور ایسه و عصبدن و یا خود
عصب مثللو عضولردن جوارنده واقع اولان اعضا آنی اخراجدن متضرر اولمز ایسه
اول مثللو غدد سلعه کبی اخراج اولنور اکر اول غدد بیوروجل مثللو عضولرده و عصب
و اوتاره متصل موضعده اولور ایسه انك اخراجنه تعرض اولنمز زیرا تعرض اولنور ایسه
تشنجه مؤدّی اولور بلکه اول مثللو غدد رضّ اولنوب اوزرینه نقلی اولان برنسنه شد
اولنور اول مرضوض غدد هضم اولنجه یه قدر و بو مثللو غددك علامتی بودرکه انك اوزرینه
غمز اولنسه اول غمز عضوی تخدیر ایدر بعض عضولر خدرغمز کورر غددك اعصاب و اوتاره
مجاور اولدیغنه علامت اولور غدد بیاننده در بعض اعضاده بعضلره ورم غددك
مقداری بندق و جوزه عارض اولور و اکثریا اول ورم کف و جبهه اوزره عارض اولور
و اول ورم اول حرو تنده برحال اوزره اولورکه انك اوزرینه غمز اولنسه تفرق ایدر و بعد
التفرق قبل الغمز اولان حالنه کثیرا عودت ایدر و بعضلره دخی عودت ایلمز آنك علاجی
علاج جنسندن اولور و بعضلره اول ورم غددی رضّ و فدع اولنوب بعده اوزرینه
اسرب نقیل شدّ اولنمغله قلی اولنور غدد مرضوض و مقروع هضم اولنجه قدر
خصوصا تحت اسربده معلوم اولان طلاء هاضم اوله وکذلك و جه محجر اوزره غدد
هضم اولندیقدن صکره دخی شدّ مذکور ترك اولنمیوب واجب اولور معاوده دن احترازا
ثؤلور غددیه نك بیاننده در و بعض کره اعضا یه بثور غددیه دخی عارض اولور انك
علاجی شدخ و عصر ایدوب اوزرینه اسرب وضع ایتمکله اولور فوجیلا
فوجیللادخی اورام غددیه جنسندن اولور و بکزرکه بو اسم خلف اذنده اولان ورمه
خاص ره اول مجرا ایله جاری اولنلرده بیز کلام کلی لری ذکر ایلدك و انك علاجی غدد
اورامنه و خلف اذن اورامنه ذکر اولنان علاجلر اولور اما فوجیلایه خاص اولان
علاج رماد حلزون غیر ملیح اولان شحم عتیق ایله معجون قیلنوب استعمال اولنمقله
اولور و اول دوا انظیر اولمیاز دو الوجع اولور وکذلك ابن عرس رمادی دهن سوسن
متخذ قیروطی ایله خلط اولنوب اوزرینه زفان مرور ایتمکله عتیق اولدیقدن صکره استعمال
اولنور و اول دوا فوجیلایه نافع اولدیغی کبی خنازیره دخی نافع اولور خنازیر بیاننده در

قلی اولنور بعض قوربلور و بحثه قیلنور

خنازیر صراجه دینمکله معروف اولان علتدر آنك سلعه یه مشابهتی واردر و بینهما دم
فرق بودر خنازیر عضودن جتبریه دکلدر اما سلعه جتبریدر خنازیر لحمه تعلق و تشبث
ایلمشدر و اکثر عروض لحم رخوه اولور و انده عجایب عصیس اولور و عظم شدید وخنازیرك
اولمش خنزیر قلیل الوقوع اولور و خنازیرك بعضکره بر بدنده خنازیر کثیره تولد
ایدر و انلر ثآلیله مشابه اولور و بعضکره اول حادث اولان خنازیر کثیره عقد عقد
اولوب قلاده نظم کبی منتظم اولور و بونلر صکره بر عبارت واردر که انده نسخه لر مختلفه در
برنده وکانه من العقود واقع اولمشدر معناسی بکر ذکر که اول منتظم اولان خنازیر عقد
و قلاده جنسندندر اوله و نسخه لرك برکیننده وکانه من العنقود واقع اولمشدر
انك معناسی دیمکدر که اول خنازیر منتظمه بکزر که صلقم جنسندندر و بالجمله خنازیر
غدد سقیره و سپیه دندر و بعض خنازیر واردر که الم و وجع صحبت ایدر و وجع اولان
خنازیره ورم حار و یاخود ماده حاره مخالطدر و بعض خنازیرده وجع اولمان
وجع اولمیان خنازیرك علاجی زیاده عسرتلو اولور و خنازیر علاجنده بعضکره بطه
و بعضکره تعفینه حاجت اولور و ناسك خنازیره شدید مستعد اولنلری دقبه لری
قصیره و مزاجلری مرطوب اولنلر اولور و دقبه ده خنازیر تولدی اعضاء سائره ده تولدندن وانبطره
اکثر اولور و ظن اولنور که بو علته خنازیر تسمیه سی خنزیره اول علتك کثرت عروضی
حسبیله در و یاخود وکثرت عروض شدید الحرص اولدیغی حسبیله در و یاخود
خنازیر عروضنه مستعد اولنلرك دقبه سی خنزیر دقبه سنه مشابه اولمغله در و خنازیرك
اسلمی صبیانه عارض اولنلردر و اعسر خنازیر شبانه عارض اولنلردر **العلاج** آنك بلغ
علاجنده تعویل و اعتماد استفراغه و تلطیف تدبیره اولور و استفراغ فاضلندر
قیئ ایله استفراغ و بلغم غلیظی اسهال ایله در لازمدر خصوصا و اصلی تسمیه اولنان حب
ایله اسهال زیاده فاضلدر و کذلك تربد زنجبیل سکر و زنلری برابر اخذ اولنوب ایکی درهم
واریجه قدر شرب اولنور و اول شربت بلغم غلیظی اطلاق ایدر و مع هذا انده سنجیان
اولمز و سنج هو احداث ایلمز و کذلك فصد هو نافعدر و واجب اولور که لا محاله انك
فصدی قیفالدن اوله اما انك علاجنده تلطیف تدبیر بو وجه ایله در که انلر اغذیه
غلیظه تناول ایدوب اوزرینه شرب ماءدن و کذلك تخمه دن و امتلادن اجتناب ایلیه لر

وحیثما

مادة ایله
وحیثما امکن جوع اوزره اولوب راسی ممتلی ایدن اغذیه تناولندن هو اجتناب
ایلیه لر و خنازیره مستعد و مبتلی اولان کمسنه لره واجب اولور که مواد راسه امالت ایدن
نضبلردن راسی صون اوزره اوله لر طویل اولان رکوع و سجوددن و ساده لاطئه
نضبلردن کبی و کذلك مواد راسه جذب ایدن کثرة کلام و صداع و ضجر مثللو افعالدن
هو صون اوزره اوله لر و اکثر اطباده اصحاب خنازیره موافق اولمیان حجامتدن هو
حذر ایلیه لر زیرا اول حجامت مواد خنازیرك استفراغ ایلمز بلکه حجامت مذکوره
مواد خنازیره جذب ایدوب تغلیظ ایدر مواد رقیقه دمویه اول حجامت ایله استفراغ
اولنور حسبیله و بلکه چوق واقع اولور که ذبول و تحلل اخذ ایدن خنازیر حجامتله اولنمغله
بینه حالته اولاسنه عودت ایدر و بالجمله خنازیرك تدبیری سقیروس تدبیرینه مشاکل
اولور نفس علت جهتندن واکر خنازیر عظیمه ایسه جراحلر انکی حدید ایله و دواء حاد
ایله علاجندن اجتناب ایدرلر زیرا اومثللو خنازیره حدید ایله و دواء حاد ایله علاج خنازیرك
تقریح و افساده مؤدی اولور بس کرکدر که اکه و انك امثالنده استفراغ و تنقیه و تلطیف
غذا ایله تدبیر اولنه و رفق ایله تحلل اولان ادویه استعمال اولنه و خنازیر قادحه
منقرحه ده سلیخه یه منسوب اولان اجلا مرهم رسل الحوارین بزاتن عظیم
بولدیق ولکن رفق و مرارات اولنمغله و بعضکره اول ادویه یه اخلاط اولنوب انك
عملی کثیر اولور وخنازیرده استعمالی محبوب اولان مراهمدندر دیاخلیون
مرهم و بعضکره اول مرهم ادویه لخر هو خلط اولنوب عملی زیاده اولور مثلا بالجملة
اولیا بدونا فع اولان اصل سوسن خلط اولنور و کذلك بعر غنم و بعر ماعز و حرف
و قثاء حمار اصلی و زبیب جبل و قبل النضج ساقط اولوب فوربیان تین
و دقیق باقلی و لوز مر و مقل بو ادویه لر دیاخلیون مرهمی ایله جمع اولنوب استعمال
اولنور و مراهم جیدلردندر بو صفت اوزره اولان مرهم دقیق شعیر و دقیق
باقلی و شحم اوز هر برندن بر جزء اصل حنظل شب یمانی اصل سوسن زفت رطب
هر برندن نصف جزء بو ادویه اخذ و جمع و زیت عتیق ایله سحق معلوم اوزره
سحق اولنور و لکن شحم و زفت زیت انجیله اذابه اولنور نقله صکره سحق اولنمغه کرکدر
و ذکر آنجی اولان مرهم هو صلب اولان خنازیره اسبوعده وصلابتی دوز اولنور اوج کونده

تحليل ايدر و آني جالينوس قاطاجانسنده وصف ايلدي و اول مرهم بود ر خرد ل بزر الجزره
كبريت زبد البحر زراوند مقل اشق زيت عتيق شمع بواد ويه لردن مرهم اتخاذ اولنور و خنازير
اوزره وضع اولنه ادويه دن اولور زفت دقيق ايله معجون اولنسه و ياخود مع عنصل
معجون اولنسه ياخود مسحوق اولان اصل كرنب ايله معجون اولنسه و كذلك اصل كبر مع
المقل و ترمس مع الخل و العسل و ياخود كبر اصلي سكنجبين ايله و ياخود اخثاء بقر ايله
جمع اولنوب و ياخود طبخ اولنوب استعمال اولنور و تراكيب مذكوره ده شحم خنزير و ياخود زيت
اولمق لازمدر دواء جيد حلبه دورت جزء نوره نطرون هر برندن بر جزء انلر عسل ايله جمع
اولنور و كذلك قثاء حمار اصلي و ر ... اولنوب علاك بطم ايله و ياخود اول ايكي دوا انده
رماد علاك بطم ايله جمع اولنوب استعمال اولنور و ياخود دقيق كرسنه بعر ماعز بعر غنم
خصوصا انلردن جبلي اولنلري بعر بول صبي ايله جمع اولنوب انلردن لطوخ اتخاذ اولنور
و كذلك بود وا ... نافعدر مراون اشجيدر دبق البلوط بش قنده بعز بار زد و سنج الكواثر
هر برندن بر رطل جمع اولنوب دوا اولنور و كذلك دبق مصنوع ديتيانج هر برندن
بر رطل قنه اوج اوقيه بو مذكورلرها ونده جمع اولنوب لطوخ جيد قيلنور و بنده ادويه
جيده دن اولور شمع صمغ الصنوبر شحم خنزير غير مملح فراسيون زنجار و زنجبار بر
اجزا اولنوب انلردن لطوخ اتخاذ اولنور و كذلك ديتيانج بر جزء قشور النحاس ايكي جزء
شب يماني زرنيخ هر برندن دورد جزء اولا دوا ديه لردن لطوخ اتخاذ اولنور و ادويه
جيده دن اولور دواء القطران و دواء قثاء الحمار و دواء الكندش و اول دواكه
آكا اسندوس تسميه اولنور و حياتنه مخلل ادويه دن استعمال اولنور و انلر ساذج
دواسم بود ركه جيفه ميته اخذ اولنور و بر قدر الجيفه وضع اولنوب و اول قدر ك
اغزي طين حكمت ايله تطيين اولنور و مسجور اولان بر تنوره وضع اولنور اول
جيفه ترمدا ايلد ركين صكره خل و خلدن بر مثلي عسل ايله جيد تلري ماده معجون
قيلنور و كذلك قرد ماناحرف زبل حمام زيت ايله خلط اولنور و بونلرك هر برسي
باشقه باشقه استعمال ايلسه بو بابده نافع اولور و كذلك دقيق كرسنه ايله حمل
و ياخود وحله استعمال اولنسه نافع اولور و لكن وحله استعمال اولنديقده خل
عسل ايله و ياخود زفت شمع زيت ايله استعمال اولنور و كذلك زنبيل جبل نظرون

اسام

ورا تيانج و دقيق كرسنه اخذ اولنوب عسل و خل ايله جمع اولنور و ياخود اصل سوسن
و بزر كتان اخذ اولنوب شراب قيناديلور و بعد الغليان الحينه زبل حمام مشاهده مقدار
قاتيلوب انلردن ضماد كبير برسنه اتخاذ اولنور و انك نفع عجيب اولور و بو علتده مجرب دوا لردندر
جمل اعرابي نك بولي و اول بولك عقيدي ضماد او ياخود مرهم استعمالي و اول بول ايله
ادويه خنزير خلط ايدوب انك استعمالي نافع اولور مغاث خواص عجيبه دندر و كندر
زعم ايلديكه قرن ماعز مشاش احراق اولنوب بهر يوم ايكشر درهم بر هفته متواليا
سق اولنسه برات علته باعث اولور و واجب اولور كه بهر شهر بر اسبوع اول دوا وجه
مشروح اوزره سق اولنه و معلوم اولكه بعض خنازير شرطا نيه ما اولور و اول
مثللو خنازيرده واجب اولور كه مذكور اولان ادويه حاره دهن ورد ايله معجون قيلنوب
بر قاج ايام اول معجون ترك اولنه بقيه صكره استعمال اولنه اما اول خنازيركه
انك مزاجي احر اوله انك ادويه سنه جذاب اولان دوا افراط اوزره قلنمز بلكه سويق
مثللو ايله اكتفا اولنوب سويق حنطه ماء كزبره ايله استعمال اولنور و انلرن اقوى
اولور مرّ ايكي ضعف حضض ايله اخذ و جمع اولنوب ماء كسفره ايله معجون قيلنور و ورم
خنازيره نظر اولنور اگر مشاهده ادويه يه ماء كسفره غالب قلمق ايجاب ايدر ايسه
ادويه تغليب اولنور و اگر مشاهده ماء كسفره يه تغليب ايلمك ايجاب ايدر
ايسه ماء كسفره ادويه اوزره تغليب اولنور و كذلك تغليب التهابك شدة و
ضعف حسبيله قيلنور و اول علته نافع اولان دوا الرد نزر نواة خوخ دهن
ايله استعاط ايلمك و اگر خنازير علاجنده حديده حاجت اولور ايسه واجب
اولور كه عروق كثيره يه و عروق شريفه يه و عصبه مجاور اولان خنازيرده حذر
استعمالي احتياط و تقيه ايله اوله زيرا بر كمسنه خنازير بط ايلدي و بعض
خنازيري بطنده خطا ايدوب حديدي عصبه اصابت ايتمكله مبطوطك صوتي
ابطال ايلدي و بعضكرده هوا اوجوار ده اولان خنزير بط عصبه اصابت
ايلمز و لكن اوزرنده اولان سترلر ازاله ايدوب برده عصبه كشف ايدر
و بر دا اصابتنده مزاج عصب سيئي اولوب فعلي باطل اولور اول سبب ايله اولنقدر
مزاج اولنه رد اولنيجه قدر و بعضكره بطاط خطا ايدوب و واجبه اصابت ايدر
حديد

بعض مشاهده اولنمش علته افضا ايلدي مقدار ١٢
بلغ
المتاشه راس العظم الملكي المضغ

و وداجه حدید اصابتی خطرلو اولور و حدید اصابت ایدن اوداجک شریانی و وداج
غائر اولور و اکثر بناء واجب اولور که جانب سلیمدن خنازیر کشط و اخذ اولنوب آفت
اولان جانبک کشطی ترک اولنه یعنی اول محللو عروق و اعصاب و اوتار جانبنده
اولان ~~حیو~~ خنزیر کشط اولنیوب بلکه انی تحلیل ایدن دواء حاد وضع اولنمغله
اکتفا اولنه اورام صلبه بیاننده در اورام صلب بیننده سقیروس خالص
اولور که انده حس و الم اولماز اکر اولور ایسه ولو قلیلا حسّ اولور ایسه صلب
اکا سقیروس خالص اطلاق اولنمز و غیر خالص اولوب حسّاس اولان ورمه [illegible] وجع
اولماز و سقیروس بعضکره باکثر اولا سودادن حادث اولور اولا سوداء عکریه و اصلیه
اولور و اول ورمک لونی ابار در اولور ابار رصاص محرقه در لر و علی قول اخر اسوبه
دیرلر و بعضکره سقیروسک ماده‌سی بلغم ایله مخلوط سودا اولور و بو ورمک لونی
لون بدنه امیل اولور و بعضکره [illegible] باکثر بلغمدن سقیروس عارض اولور بلغم تصلب
ایدوب سوداء غیر طبیعی اولمغله خالص اولان سقیروسک اکثر حالده لونی
لونی اسود کبی اولور و تمدد و صلابتی شدید اولور و بعضکره اوزرنده زغب اولور
و بو مثللو اولان سقیروسه برء اولماز و طول اولان سقیروسن بر نوع واردر که آنک
لونی جسد لونی اوزره اولور و بر عضودن عضو آخره انتقال ایدر و اکا قونوس
تسمیه اولنور و بعضکره لونی جسد اوزره صلب [illegible] عظیم حادث اولوب قابل برء اولماز
و بر موضعدن موضع آخره انتقال ایلمز و سقیروسک کلیسیه مبتدئه اولور
و اول سقیروس بر ورم صلبدر که قلیلا قلیلا حادث اولور و بر ایدر ایدر و یاخود
غیریدن مستحیل اولور مثلا فلغمونیدن و یاخود حمرتدن و موضع خالیدن خروج
ایدن خراجدن استحاله ایدر و احشاده حادث اولان صلابت اکثر حالده ورم
حاردن صکره حادث اولور اکا ادویه و اغذیه‌دن مبردات لزجه ایله تدبیر و علاج
اولنمغله و بعضکره سقیروس تسرطن ایدر یعنی سرطانه منقلب اولور
و سقیروسک سرطانه قریب و بعدی التهابک کثرتی و قلتی ایله و ظهورینک
ظهور و خفاسی ایله و سقیروس حوالیسنده اولان عروقک ظهوری و عدم ظهوری
ایله اولور العلاج واجب بودر که بو ورمک حسّی اولنلر معالجه اولنه و آنک معالجه‌سی

اعماد

اعماد اولا تنقیه ایدوب بعده خلط فاعلی اخراجه اولی و بعضکره تنقیه مذکوره‌دن فصد
ایله اولور اکر آنک دمنده سوداء کثیره ایسه یعنی دم مخلوط اولان سودا ادویه ایله
تحلیل و تلیینی اولنمغه قابل اولان سودادن اکثر ایسه و اول مرتبه‌ده اولان
سودا اصحابی فصد اولنیوب محلل و مجفف دواء ایله معالجه اولنسه خوف اولنور که
لطیف تحلل ایدوب غلیظ تحجر ایتمکله صلابت شدیده اوله و واجب اولور که آنک معالجه‌سی
دوران ایله اولوب ور[illegible] حرارات ایله کثیر التجفیف اولمیان محللات ایله معالجه
اولنه محللات و محللاتک کلیسنده تجفیف واردر و لکن آنک تجفیفی کثرت و قلت
ایله متفاوتدر اولمغله محللات استعمال اولنه تقدیم ضمن بینی المحللات قلیل التجفیف اولان
اختیار اولنه زیرا مرطب اولان محلل قلیل الوقوع اولور و واجب اولور که استعمال
اولنان محللک حرارتی درجه ثانیه‌دن ثالثه‌یه قدر اوله و تجفیفی درجه‌ء اولاده اوله
واما معالجات مذکوره دور انتقال دور آخرده ملینات استعمال اولنه و اول ایکی
دور متعاقب و متعاون قیلنه و واجب اولور که محلل استعمال اولنیان دورده
ورم اولان عضو تجویع اولنه آنک غراسی مقابلنده اولان عضوه نقل اولنمغله
و نقلک طریقی بودر که ~~بحک~~ عضو مقابل اولا تجویع اولنوب و بعده تحریک و ترویض
اولنمغله اولور و کذلک واجب اولور که تلیین دورنده عضو ورم اشباع اولنه
غذایه اکه جذب ایتمکله و اکه غذایه جذب عضوی دلک ایتمکله و دلک مثللو ایله و فرکیت
ایله طلا ایتمکله اولور و عضوک تحلل و تکاثف و صلابتک شدت و ضعف ادویه
محلله و ملینه‌نین ~~[illegible]~~ حاجت تخلفی اولور و کذلک واجب اولور که ترکیب
اولنان ادویه‌ده ایکی قوت اوله یعنی تحلیل و تلیینی جامع اوله و آنده واجب اولور که
حما و استکثار ایلمیه زیرا کثرت استحمام لطیفی تحلیل ایدر و کثیفی جمع ایدر کثیف
تلیین ایلمکه قوتی بالغ اولماز و تحلیل ماسی اولان ملینات بونلردر شحوم دجاج
و اوز و مجاجیل و ثیران و خاصته ایایل شحملری و مخاخی یعنی ایلکلری و تیوس شحمی
و حمار شحمی دخی جید در و کذلک شحوم سباع یعنی ارسلان و قورد و قبلان
و آیو و اول مجرایه جاری اولان دلکو و صرتلان مثللولرک شحوم و سباع طیورک
شحومی سقیروسه جمیعا نافعدر و واجب اولور که اول شحومه اشج مقل قنه میعه

ایله [illegible] کبیر [illegible] اولور [illegible] صعیفنه [illegible] اولور

ومصطکی خلط اولنور اکر اول شحوم تحلیل ایچون استعمال اولنور ایسه و تلیین
ایچون استعمال اولنان شحوم یالکز استعمال اولنور و ذکر اولنان شحومدن افضل
اولان شحم شحم اسد و شحم دب در و لعاب حلبه و کتان تحلیل و تلیین وارد ر و واجب
اولور که ذکر اولینن شحوم وانلرک امثالی اولان ملینات سائره ده ملح اولمیه
زیرا ملح مجفف و مصلب در بلکه واجب اولور که شمسک شمعی تلیین و تذویب ایلدیکی
کبی اول شحوم دخی صلابتی تلیین و تذویب ایلیه ولکن تجفیف ایلمیه و کذلک تلیینده
اولان محللاتدندر مقل صقلبی و زیت عتیق و دهن حنا و دهن سوسن و قنه
ولاذن و میعه و زوفا رطب و زوفانک اجودی عتیق و جفافی اقل و رطوبتی اشد
اولنلریدر و مصطکی دخی اول مذکورلره منفعت مذکوره ده مقارب اولور و دهن
حنا و دهن سوسن و تین بستی و خروع بو مذکورلرده معا تحلیل و تلیینده
مافوق الکفایه قوت وارد ر و ملینات تنرن بعضدر بزرک عکری وخلاک عکری
اخذ اولنوب ایکی جمعا قینادیلدیقدن صکره اوزرلرینه الینه اهالی صب اولوب استعمال
اولنمق و صلابت مذکوره یه جیدا اولان ادویه دن اولور قثاء حمار و خطمی کوکی
اخذ اولنوب انلردن نطوخ اتخاذ اولنمق و اکر انلرک معیتنده میعه دخی اولور ایسه
اجود اولور و کذلک انره لین ظاهر اولور ایسه اول سقیر وسه لینادی ظهورندن
صکره خل ثقیف ایله ایام کثیره ده انتیج حل تلطیخ اولنور و بعده تلیین معاوده اولنور
و یاخود قنه و جاوشیر ایله تلطیخ اولنوب و کذلک اول علته ادویه جیده دن اولور قنه اشق
مقل بو مذکورلر اخذ اولنوب جمیعا سحق اولنور و دهن بان و دهن سوسن
و لعاب حلبه و کتان [illegible] برشی ایله لت اولنوب مرهم کبی برنسنه اتخاذ اولنور
و وسخ الحمام شدید النفع ادویه دن اولور مراهم اورام اخلاطنه ادخال
اولنور ایسه و اکر وسخ حمام بولنمز ایسه انک بدلنه خطمی و نطرون استعمال
اولنور و وقت تحلیلده اضمده جیده دن اولور خنازیر بابنده بزم ذکر ایلدیکمز اضمده لر
و ضماد مایوس و قویاون و محین ورم شدید الغلظ اولور ایسه خلاف لازم اولور
زیرا خلله تقطیع وارد ر و عضوک قوتنه دخی وهن ویرر خصوصا اول عضو عصب اوله
و قوت عضوک وهن حبیله [illegible] اول عضو ورم ازاله ایچون استعمال اولینه دوا ایه

تسلیم

تسلیم و بینهما یه تحلیله خارجدن استعمال اولنان سبب موثرک تاثیری اشد اولور و لکن
اولور که واجب ادویه یه ادخال ایله خلی استعمال آخر امرده اولوب و اول امرده و تلیینده مبالغه
قصد اولنمیه و قتده اولمیه و تلیینده فترات قصد اولنوب ادویه یه خل ادخال
اولنور ایسه رقیق اوزره ادخال اولنه زیرا خل استعمال اولنه رقیق اولنمسه عصبه تجربه
حبیله ضرر ویرر و طبیبلر خل استعمالنده زیاده جرات ایدر حتی ورم صلب
عضو حمیده اولان ورم اولور طحال مثللو و بعض کره موضع طلا اولنوب بعده همز تجفیف اولنور
و بعدهما جاوشیر ایله و بعده اشق ایله [illegible] طلا اولنور و اولا قلیل المقدار و رقیق
القوام اولنلر استعمال اولنور و بعده قوتی زیاده قیلنور و بعده تلیینه تدریج اولنور
و واجب اولور که ورم مذکور اوزره دهن لین استعمال اولنه و آنک استعمال ما به استعمالدن
اوفق اولور و خصوصا دهن رطب شبتک دهنی استعمال زیاده اوفقدر
و اوتار و عصبه اولان صلابات مقطعات ایله معالجه اولنور و انلره معالجات جیده دن اولور
مجاره دجی فیز دیر بلوب انکله برنسنه تبخیر اولنمق و انکله تبخیر اولنیجق نسنه ترک
افضلی خل اولور و ما تبخر عنه افضلی مارقشیثا حجر اولور و تبخیر و تدخینده
عروق ظاهر اولنجه قدر مبالغه اولنمق لازمدر و بعضکره حجر مارقشیثا خل ایله سحق
اولنوب طلا اولنور و اول طلا نافع اولور و بو صورتده دخی خلی استعمالدن رفق واجب اولور
خل اولانلر لطیفه تفریق و کثیفه تصلیب ایلمسون ایچون و عصبک قوتنه افراط اوزره
افساد ایلمسون ایچون و خل ابتداء و رملرده دکیدر و خلی استعمال فترات ایله اولمق
کرکدر یعنی ایکی دفعه متوالیا خل استعمال اولنیوب بینهماده ملینات استعمال اولنمق
کرکدر و اولا بزم ذکر ایلدیکمز منوال اوزره تبخیر ایله و اطلیه موافقه ایله تطلیه ایله
و بو صلابت عضو حمیده اسلم اولور **صلابت المفاصل** بعضکره مفاصله صلابت
عارض اولوب مفاصلک سهولتله اوزره حرکتنه منع ایدر و لکن حسنی ابطال ایلمز
و بعضکره مفاصل عصب اولوب معینه خدر اولور و بعضکره دخی مفاصل لحم اولور
و علاجلری سنک معلومک اوزره اولور مسامیر دینلان معروفه علتی بیان ایدر
مسمار اول عقده در که مسمار راسی کبی مستدیر و بیضا اولور و شحوجه کثیر الوقوع
اولور و اکثر وقوعی اسافله و رجل و اصابع رجله و کوبه مشیه مانع اولور و واجب اولور که

موضع مسمار شق اولنوب اخراج اولنه واخراجی ممکن دکل ایسه دائما یدایله فرج اولنوب اوزرینه اسرب الزام اولنه وخمسامیدن ترک اولنوب معالجه اولنمیه چوق کره سرطانه صایره اولور

سرطان بیاننده در سرطان بر نوع ورم سوداویدر که سوداء احتراقیه

تولد ایدر وانک احتراقی ماده صفراء وبدنی اولوراولور ویاخود اول ماده نك احتراقندن اولورکه انده مخلوط صفرا اوله سوداء صرف عکریدن یعنی سوداء طبیعیه دن سرطان

تولد ایلمز وسرطانك سقیروسدن فرقی بوا اولورکه سرطانده وجع وحرارت اولور وضربان اولور وماده سنك کثرتی ایله سریعا زیاده اولور وانتفاخی واردر

اینکیچون که ماده سی منفصل اولوب موضعه توجه ایلدیکده غلیان اوزره متوجه اولور وانره سرطان دینمکله معروف اولان حیواننك ارجلی کبی رجللر اولورکه اول ورمك حوالیسنده

اندرعروق مرسله در ولکن فلغمونیله اولدیغی کبی احمر اولماز بلکه سواده ومکودته وخضرته مائل اولور وسقیروسدن فرق اخری بودرکه سرطانك حدوثی اولا ابتداء

اولور اما سقیروس غالب حالده ورم حاردن انتقال طریقی اوزره اولور وبونده سقیروس حقده یعنی سوداء صرفدن تولد ایدن سقیروسدن فارق اولور حس جبیله زیرا سرطانه

حس اولور اما سقیروس حقده حس منعدم در وسرطانك اکثر حالده عضو متخلخله عارض اولورکه بناء نساطانه سنه کثیر الوقوع اولور واعضاء عصبیه ده حادث

اولور وسرطانك اول عروضنده خفی الحال اولور اکثرا مرده سرطان ابتدا ظهور ایلدیکده انك امری مشکل اولوب فرق اولنمز وصکره علامتلری ظاهر اولور اول ظهورنده مقدار

باقلاء صغیره قدرنده ظهور ایدوب صلبه وستدیره وکمدة اللون اولوب انده حرارت اولور وسرطانك شدید الوجع اولوری وکمی قلیل الوجع وساکن اولور بعضیسی تقرحه باعث در

ایدر اکر صفراء محضه حراقه اولان ماده سوداویدن اولور ایسه وبعضیسی حالی اوزره ثابت اولوب تقرح ایلمز وبعضکره متقرح اولان سرطان غیر متقرحه انتقال

ایدر وبعضکره سرطانی تقرحی حدید ایله عمل دائیدر زیرا حدید انده شفاء اغلظ واصلب احداث ایدر وظن اولنور که بونوع ورمه سرطان تسمیه سی ایکی امرك بری جبیله در

بری بودر که سرطان تسمیه اولنان حیوان صیادك عضوینه تشبث وتعلق ایلدیکی کبی اول ورم دخی انك کبی تعلق وموضعه تشبث ایدر ویاخود بوورم بحسب الصوره اول حیوانه مشابه

عضوه

اولمق

اولمق جبیله سرطان تسمیه اولنمشدر اول حیوان کبی سرطانده ورم قسندر ولونی ایله متلون وحوالیسنده ارجله مشابه عروق خارجه واردر

العلاج انك معالجاتندن واجب التوقع اولان معالجه بودرکه چون سرطان ظهوره ابتدا ایلیسه ممکن اولورکه اول صغیر سرطان حال صغری اوزره ابقا اولنوب حجم تزایدندن منع اولنه وهم ممکندر که محافظه اولنوب تقرحه نادرا ایلمیه واحیانا واقع اولورکه سرطان اول ظهورنده

براءت حاصل اوله اما مستحکم اولدیقده صکره انکله براءت اولماز وچوق کره باطنده اولوب خفی اولورو انکه صالح اولورکه اول سرطان تحریک اولنمیه زیرا تحریک اولنور ایسه

هلاکه مؤدی اولور واکر معالجه اولنمیوب ترك اولنور ایسه مدت آفت طویله اولور ولکن انده سلامت اولور خصوصا علیلك اغذیه سی اصلاح اولنوب مبرد ومرطب حبنده

فیلنسی ومواد هادیه وسالمدیه تولید ایدن غذالر ایله تغذیه اولنسه واغذالرماء شعیرو رضراض وصفرة البیضك نیم برشت واو امثللولر کبی واکر انده حرارت اولور ایسه تخضیض

بقرکما محضی ویصنوسو اولنور وبقول رطبه دخی متخذ حتی قرعدن متخذ اولان اغذیه نی اطعام اولنور وبعضکره سرطان صغیرده قابل قطع اولور واکر اول سرطان

ابتدا ظهورنده وصغیر ایکن برنسنه ایله ابطال اولنور ایسه قطع شدید ایله قطع واستیصال اولنوب جمیعا آنی سوا یدوب ارجل متشابه اولان عروقدن برنسنه

ترك اولنمق اوزره اخراج واستیصال اولنه نقلدن صکره اندن دم کثیر اساله ایتمکله ابطال اولنور وبعضکره قطع مذکور اوزره تنقیه بدندن تقدیم اولنور فصد و

اسهال ایله مواد ردیه بدندن ازاله اولنور وبعد التنقیه بدنی نقاس جیدة الکیموس والکیف اغذیه تناول ایتمکله محافظه وعضوی دافعه سی تقویه اولنور ومع

ذلك اکثرا وقاتده قطع شرری زیاده ایدر وبعضکره قطعدن صکره کی نه حاجت اولور وبعضکره کثیره خطر عظیم اولور اکر سرطان اعضاء رئیسه قریبنده

اولور ایسه وبعض الاولین حکایه ایلدیکه طبیبك بری سرطانی اولان ثدیی اصلندن قطع ایلدی وسرطان آخر ایله اول موضع تسلط

ایلدی مصنف دیرکه ممکن اولورکه موضع قطع ثدیه قطعدن مقدم طریق تسلطنده اولوب انك ظهوری زمانی قطع عقبنده مصادف اوله وقطع اولنانی

سرطانك ظهورینه سبب اولمیه ولكن ظاهر اولان بودركه سرطان اوله متوجه
اولان ماده اول موضعه انتقال ایتمكله سرطان ثانی عارض اولمشدر اصحاب سرطان
اسهالی تدبیرینك ذكریدر دورت مثقال افتیمون ماء جبن ایله ویاخود ماء
عسل ایله ویاخود طبیخ افتیمون سكنجبین ایله سقی اولنور وناسدن قوی الماده
ایارج خربق سقی اولنور وطریق سقی بودركه ذكر اولنان مقدار دواء مذكور مرارا
سقی اولنور ولكن هر ایكی سقینك بیننده ایام قلیله ایله فصل اولنور سرطانك
ادویهٔ موضعیه سنك ذكریدر سرطانك ادویهٔ موضعیه سنده اربعه اغراض
واردر اولكیسی سرطانی ابطالدر بو غرض ادویه ایله تحصیل صعبدر ایكنجی
غرض سرطانك زیاده سنی منعدر واوچنجی غرض سرطانك تقرحندن منعدر
ودوردنجی غرض متقرح اولان سرطانك معالجه سیدر اما ابطال سرطان ایچون
اولنان تدبیر بودركه انده اولان ادویه جانبنه قصد اولنوركه لطیفه حاصل اولان ماده
ردیه یی تحلیل اوله وحصولی متعسر اولان ماده یی عضودن دفع قوه سی اوله
ولكن قوتی شدید اولوب مواد سائره یی تحریك ایتمیه زیرا قوتی قویه اولان ادویه
شر سرطانی زیاده ایدر وكذلك ادویهٔ مذكوره قویة القوه اولمیوب كبر لذاعه دخی
اولمیه بناء علیه سرطان ادویه لرندن معدنی ومغسول اولانلر دوالره استعمالی
اولی واحری اولور مثلا توتیا كبی دوالره ~~استعمال اولنور~~ ادهانندن دهن
ورد ودهن خیری خلط اولنوب معا استعمال اولنور اما سرطانك تزایدینی
منع قصد اولنان تدبیر ماده یی حسم وغذاسنی اصلاح وعضوی تقویه
ایله اولور وعضوی تقویه ادویه رادعه حجر وقر ایله اولور وكذلك لطوخات
معدنیه اولان حجر رو وحجر مسنه حكاكلری لطوخ ایله اولور وكذلك اسرنجدن
متخذ اولان فهر صلایه اوزره دهن ورد ویاخود ماء كسفره متلو طوتیه
صباغلر یقین صكره اول صلایه یه حك اولنوب بینهما ده حاصل اولان
حلاله ایله عضو تلطیخ اولنور وكذلك حصرم مرفوق ایله تضمید دخی نافعدر
اما منع تقرح ایچون استعمال اولنان ادویه سرطانك تزایدندن منع ایدن
لطوخات مذكوره در اكر لذع یوغیسه اول لطوخات جمیعا منع تقرحده دخی

نافعدر

نافعدر خصوصا اول لطوخاتده اسربیه اولان فهر وصلایه بیننده حاصل حلاله مذكوره
خلط اولنه اكر اول جمله ده طین مختوم ویاخود طین ارمنی ویاخود زیت انفاق وماء
حی عالم ویاخود اسفیداج مع عصارة الخس ویاخود بزرقطونا لعابی ویاخود اسفیداج
اسرب اولورسه تركیب جید اولور ومنفعتی بلیغ اولان ضماددن اولور سرطانك
نهرینك طریسی ایله تضمید ایلك خصوصا اقلیمیا ایله معا تضمید اولنه اما تقرح سرطانك
علاج ایچون استعمال اولنان دوالر اندردر جیدا اولان تدبیر بودركه بر قطعه كتان خرقه سی
عنب الثعلب صویینه غمس اولنوب سرطان ورمی اوزره القا اولنور واول خرقه هر قچن قورسه
اوزرینه ماء عنب الثعلب رش اولنور ویاخود لب تمر ولبان واسفیداج الرصاص هر برندن
بر درهم وطین ارمنی وطین مختوم وصبر مغسول هر برندن ایكیشر درهم بو مذكورلر
اخذ وجمع وسحق اولنور ومتقرح اولان سرطان رطب ایسه اول مسحوق ذرورا استعمال
اولنور واكر یابس ایسه اول ادویه مسحوقه دن دهن ورد ایله مرهم اتخاذ اولنور وبعضكره
سرطان متقرحده رماد سرطان نهری دهن ورد ایله قیروطی اتخاذ اولنوب استعمال اولنمق
نافع اولور واول قیروطینك اجودی اخلاطنه اقلیمیا خلط اولنمش اولور وبعضكره اول
متقرح سرطانه دواء توتیا ویاخود ماء رجله ایله مغسول توتیا ویاخود لعاب
بزرقطونا دخی نافع اولور اورام ریحیه ونفخات عضلیه بیاننده در اورام ریحیه نك
اصنافندندر اول وركه بخار سببیله حادث اولوب تهیجه مشابه اولور وتهیج
مجراسنه جاری اولور وبر صنفی دخی بخار ریحیدن حادث اولوب آكا نفخه تسمیه اولنور
وانده مدافعه وتزقق واردر وانك بعضكره الك ایله ضرب اولنسه صوتی اولور
خصوصا كه معده وعضلات فضاسنه وتجویفی اولان عضولرده مجتمع اولسه وكذلك عضلات
اطافنه واحاطه ایدن اغشیه لرنده مجتمع اولسه ویاخود عظام ایله غشاسی
اراسنده ویاخود عضل ایله غشاسی اراسنده اولسه صوت اكثر اولور او تیمار لطیفه
اولان غشا دخی انكز كبیدر واول تجاویف وافضیه ده مجتمع اولان ریاح بعضكره اول
فضاده تحلل ایلمز بلكه اول فضایه متصل اولان عضوی تمزیق ایدوب عضوه داخل
اولور وبعضكره دخی اول اعضاده تكون ایدوب كثرو یه مكان قیلمق ایچون عضوی
تمزیقه محتاج اولور واعضاده ریحك بقاسی ریحك كثافتی وغلظی وریح محیط اولان

عضونك غلظی ومسامنك ضیقی حسبیله اولور و بعضلر که ترکیبه مثللو عضولرده ورم اولوب
انسان ظن ایدر که اول ورم بطیه محتاج ورم خلطی اولور و انی ظننده بناء بط ایدر
انرف دیجرن غیری برنسنه خروج ایلمز **المعالجات** ورم ریحیلک تهیجه مشابه
اولنلرک علاجی تهیجدی اولینن معالجات اولور ~~اما نفخه بنوع علی الجنب جلد ومتخلخل~~
~~وتحت جلدده اولنلر تحلیله محتاج اولور و اول نفخه ایچون موضعنه حقنه طولیه~~
~~بلغ اولمق ممکن اولور و نفخه نک ماده سی غایت لطافتده اوزره اولمق ممکن لازم که~~
~~حتی اول لطافت حسبیله غوص بالغه تمکن و اقتداری اوله و بعضلر که~~ قومن
~~خیر شرطی محاجمه وضعنه حاجت اولور نفخه نک فاش الحسون ایچون~~ اما نفخه یه اول
معالجات اولنور که انلر ادویه لرنیک فعلی جلده متخلخل قیلمق و تحت جلدده اولنلری
تحلیل ایلمک اوله دی و ادویه نک موضعه اوزره طول مدت بقاسی ممکن اوله و هم
اول ادویه نک لطافتی غایته بالغه اوله حتی اجزالرینک لطافتی حسبیله اکر باطن عضوه
غوص ممکن اوله و بعضلر اول نفخه یه معالجه بلا شرط وضع محاجمه محتاج اولور و انی
محاجم ناشی ایروب دفع ایدرلر و ادویه که موضعیه لری ادهان حاره در مثلا لطیف الاجزاء
اولان زیت ایچنده سذاب و کمون و بزور ملطفه دن بزر کرفس و انیسون و نانخواه
و انلرک نظائری طبخ اولنوب انکله موضع ترهین اولنور و نفخه یه نافع مراهم محلله دندر
خصوصا اعضاء وتریه و عضلیه ده اولان ورم ریحیلره نافع اولنلردندر و سنخ الحمام اخذ
اولنوب طبخ ایچینه صوایله وضع اولنور بقیه صکره اوزرینه قوای طینی قوامی کبی اولنجه
قدر نوره غیر مطفاة صب اولنوب انلر ایله موضع تلطیخ اولنور ایسه و بعض کره
اول تلطیخ خمر ایله نوره دن اتخاذ اولنور و عتیق نسخه نک بریزه خمر بر لنده قفر واقع
اولمشدر **مرهم جید** و معتدل ذوفاء یابس اخذ و سحق اولنور بقیه صکره اول قیر وطی
اوزره ذرور قیلنور که انلر اتخاذ شمع و دهن شبت ایله اولور و انلر مجموع عندن
لطوخ قیلمق ایچون مرهم اتخاذ اولنور اما عضله رض عارض اولمق حسبیله نفخه عارض
اولسه واجب اولور که اول نفخه صاحبی جدا حذر اوله اولان ادویه دن اجتناب ایلیه اول ادویه
اعضا استیحاش ایدروب متشمئزه اولمسون ایچون بلکه اول مثللو نفخه یه محللات
ایله علاج اولنور بقیه آکه مسکنات وجع اولان ادویه خلط اولنه اول مخلوط اسنک

بنفخیجی
زیته مغموس اولان صوفه یه ضرب ایدروب استعمال ایلدیکک دوا درو اکر
انلرده حرارت اوار ایسه دهن ورد ده صوفه ز و فا غمس اولنور و یاخود دهن
ورد ایچنده ذوفاء رطب حل اولنوب استعمال اولنور و انلرک جمیعسی حرارته مائل تفتیر
ایله تفتیر اولنوب استعمال اولنور بارد اولنجه قدر ترک اولنمز زیرا برودت اول مثللو
علته ضار اولور و اکر نفخه اصحابنده ابتداء امرده وجع وار ایسه انلرک اوزرینه
تسکین وجع ایدن ادهان وضع اولنور و اول دهن دهن شبتدن بر مقدار
قوت اخذ ایدن بنفسج دهنی و ورد دهنیدر و فجن علیله بعض خفت عارض
اولسه ادویه دن قوت تحلیلی زیاده اولنلر بعض نطرون و خل مثللو اولنلر استعمال
اولنور و صکره مادام و بعده مراهم مذکوره کبی محلله اولان مراهم استعمال اولنور
عرق مدینی بیاننده در عرق مدنی علتنده اعضانک برنده بر عضوده اولا بثره ما
ظهور ایدروب متنفخه اولور و بعده متنفطه اولور و بعده متثقبه اولور و بعده اندن
سواده مائل بر شیء احمر خروج ایدر و اول شیء ازرار طویل اولمقدن زائل اولماز و
بعضلر که تحت جلدده حرکت دوده کبی احساس اولنور کاتی اول متحرک حیوانلردر کانی
اول حیوان متحرک دود درحتی بعضلر ظن ایلدیلر که اول متحرک فی الحقیقه حیوانلردر
تحت جلدده تولد ایلمشدر و بعض اخر ظن ایلدیلر که اول شیء لیف عصبدن بر شعبه در
تحت جلدده فاسد اولوب تغلظ ایلمشدر و اول علتک اکثر عروض ساقلرده اولور و بعض
اول علتک یدلره و جنبه عارض اولدیغنی رؤیت ایلدم و صبیانده ایکی جنبلرده اوزره
کثیرا عارض اولور و فجن اول شیء طویل ممتد اولنوب منقطع اولسه اول علتک خطری و المی
عظیم اولور و بلکه آنی عزت ایلمک ایلام و ایجاع ایدر هر نه قدر منقطع اولماز ایسه
و جالینوس دیدیکه انلرک امرندن واضح و معتمد برنسنه حاصل اولمدی بعض مجروحا
آکه علم حاصل اولمدی و لکن بحسب الظن دیدیکه عرق مدنینک سببی اول مدرکه
حار و ردی و سوداوی اولور و یاخود سبب بلغم محترق در بیس مزاج حسبیله اشتداد
کلور محتد اولور و کذلک بعضلر اول علته بعض میاه و بقول تولید ایدر و تولیدی
انلرده انلر مولده خاصیت اولمغله اولور و اغذیه دن انلر تولید ایدن اکثر حالده
جاف و یابس اولان اغذیه لردر و هر نه قدر انی مولده اولان مواد بدن احرا اولسه جو اشد

بلغ

حتی یرشح بر قدر و
دوز زیاده اوزر
صح

وقتیر اول سنه حیوان
ایدرلکنه حرکتم اول حیوان
دو تیت ایلدیکیز دعوی
ایدر صح

یحدث اما علی الساقین
او الفخذین او المضبعین
او العضدین و قد یحدث
او علی الجنبین
فی الندرة
صح

المحیم موضع
السواد قاموس

سمرقندر و نفيس عرقك منسوب اليهدر اولان مدينه يه مدينهٔ رسول الله حمل ايدرلر ولكن قانون نسخهٔ زبدت
مصحح اولان بعض نسخهمزده مدينه واقع اولمشدر بس اول نسخه ترك تونمق اوليا ايله رسمندن
فهم اولنور كه مدينه دن مراد مدينهٔ رسول الله صلى الله عليه وسلمدر غير مدينه دكل زيرا حصو حدركه رسول
الله‌نك مدينه سنه نسبت مدنى و آخر مدينه نك نسبتى مدينى كلور

وبعضلره بدنك واحددن مواضع متعدده ده وقرق والى عدد مواضعده عرق مذكور
حادث اولور ومع ذلك الكثرت اول علتك علاج قبول ايدر و اول علت ابدانِ
رطبه و استحمام و اغذيهٔ مرطبه و بقدر شراب استعمال ايدنلرده قليل الوقوع
اولور واكثر وقوعى مدينه اهاليلرنده اولور اينكيجون مدينيه يه نسبت
اولنوب عرق مدنى ديئور و بعضلره دخى بلاد خوزستانده و بلاد سائرده اولور
و بلاد مصر و بلاد آخرده وقوعى كثير اولور العلاج عرق مدنى تولدى كثيرا اولان
بلادده و اهاليلرندن و كذلك اندن موكدا اولان اغذيه يى تناول ايدنلرك اول
علتك قبل حدوثنا محافظه‌لرى اول علته سبب اولان اشيانك مضاده سى ايله
اولور و اول مضاده باسليقدن دم بدر نى فصد ايله اخراج و ياخود صافندن
بحسب الموضع اخراج ايله اولور و دم ايكى هليلج و افتيمون طبيخ شربى ايله و خاصتى
قوقياجير شربى ايله تنقيه اولور و كذلك سنا و شاهترج ايله متخذ اطريفل استعمالى
ايله و بدنى اغذيه مرطبه ايله و استحمامات ايله و سائر مرطب معلوم تدبيرلر
ايله اول علتك اسبابك حدوثنه مضاده اولور بو ذكر اولنان تدبيرلر قبل ظهور العلة
محافظه ايچون اولنان تدبيرلر ايدى اما اول علتك اثرينك اول ظهورنده تدبير صواب
بودركه اضمدهٔ مبرده مرطبه ايله عضو تبريد اولنه مثلا عصارات باردهٔ معروفه
مع الصندلين والكافور بعد تنقية البدن استعمال اولنه و موضع اوزره ارسال
علق ايله استظهار اولنه و اطليهٔ جيده دن اولور صبر و صندل و كافور و مرّ
و بزرقطونا و لبن حليبدن متخذ اولان طلا و اگر نافع و ناجع اولميوب و لكن تنقطى
اخزا انيسه انى تنفطدن بعضلره منع و صوف ايدر و اندن خطينه و شانه تخفيف
ايدر اول علت صاحبنه اوج كون على الولا هر كون بر بر درهم صبر سقى ايلك و ياخود
يوم اولده نصف درهم و يوم ثانيده بر درهم و يوم ثالثده بربوچق درهم صبر
سقى ايلك و اول موضع اوزره صبرك كنزوپى و ياخود اول علتك اغذيه صبرك
رطبه و لزج رطوبتنى [illegible] ايلك و بو تدبير اول علتك اول ظهورنده بعضلره نافع اولور
اگر اول تدبيردن منافع [illegible] عرق مدنى خروج ايدر ايسه آنك اوزرينه شدّ
اولنيجق بر [illegible] اوزرينه رفق ايله قليلا قليلا جذب اولنوب عرقك آخرى

دم دوريّه

عل

غير انقطاع خروج ايدنجه قدر و احسن اولان اول شر اولنيجق لفافه رصاصدن اتخاذ
اولنوب اول رصاص لفافه لنور بعده عرق مذكور اول رصاصك ثقلى ايله غير انقطاع
تمامه خروج ايدر انى اخراجه جذبه حاجت قالمز و واجبدر كه اول عرقك خروجنده
اجتهاد اولنوب سهولته اعانت اولنه على الدوام عضوك تسخين اتمكله و ما يجادب
ايله عضوك تحليل ايله و لعابات مبرده و ادهان ملينه و حرارت لطيفه و بارده
لولنور و بعضلره اول امثال تدبير ايله سهولته خروج اولماز بلكه دهن خيرى ايله تطلى نه
بلكه دهن زنبق ايله و بكله بان ايله تطليه حاجت اولور و اول ادهان اوزرينه
مرهم زفت استعمال اولنور و اگر حرص ايجاب ايدر ايسه كه انى بط ايله اول عرق بالكليه
خروج ايدر و بطلانده مانع موجود يوقدر هنوز آنى بطلمك و عرقى اخراج ايلمكه سالك
جائز اولور و اگر انى وجه مذكور اوزره جذب ايله اخراج ممكن اولميوب و كذا بط الوثوق
دخى ممكن اولمسه سن انى سمن ايله تعفين ايله زيرا اول عرق بالكليه تعفن اندروب
خروج ايدر و سالم جزء ايلمك كركدر اول علتده ادويهٔ حاده استعمال ايلمكدن الدده ادويه
حاده استعمالى اكله يه حوك دخى قو اول عرقك اواخر [illegible] ايله قليلا قليلا دلك او لتمعه ادرفا
اولنه و خلفه دن زيت رفق ايله دلك اولنور اول عرق لطف ايله مخرجنه هنوز و لنشه بالكليه
مخرجنده خروج ايدر خصوصا آنك ابعد اكيسه و خلف جانبنده ايدر اولان موضع شق
اولنوب و اول شقك اللتطرفندن و كشتنده بر حبل ادخال اولنوب فتح اولنسه و دوام اوزره الكرخ
و اول عرق حلى ايله قليلا قليلا دفق اوزره خروج ايدر
ذكر اولنان تدبير ايشلنديكده اول عرقك جميعسى خروج ايدر اما الكى
لكن اول عرق منقطع اولوب كامنه اولسه اكه بط اولنمق لازم و لابد اولور
و انى تكرار ابط اولنان موضعدن صيد و اخذ ايدوب رفق اوزره اخراج اولنور و موضع
شق خراجات معالجاتى ايله و لبلاب مرقوق ايله اكه طلا اولنمق انفع ادويه اولور جدا صاحبدر
اوچنجى مقاله جذامده كلام سلعدر فصل اول جذامك ماهيتى و سببى بياننده در
جذام بر علت رديه دركه مرّة سودانك بدنده كليا انتشار ايدوب اعضانك مزاجى و هيئتى
افساد ايدر و بعضلره اخرنده اعضانك اتصالنى دخى افساد ايدر حتى اعضاده تأكل
و تقرّح اولوب عضو ساقط اولور و جذام جميع بدنك سوطانى اولور بعضلره متقرح و بعضا غير متقرح اولور

سر اولان ادويه استعمال ايتمكله

وجذام علتنك بعضيسى زمان طويل صاحبنده باقى قالور وبعضلرده سودا اعضوده احتراق مندفع
اولور واندن صلابت و ياخود سقيروس و ياخود سرطان حادث اولور اول اخلاطك
احوال وكيفياتنك اختلافى حسبيله و اكر سودا رقيق و غالب اليسه اندن اكله حادث
اولور و اكر اول اخلاط جلده و سطحنه مندفع اولور ايسه جلده عارضه اولان بهق اسود
و برش و قوبا مثللو معروف نسنه لر احداث ايدر و بعضلرده سودا جميعا بدنده منتشره اولور
اكر اول منتشره سودا بدنده تعفن ايدر ايسه حماء سوداويه احداث ايدر و اول سوداء
منتشره بدنده متركم و مجتمع اولوب و لكن تعفن ايليسه اول سودا جذام احداث ايدر و جذامك
اقدم اولان سبب فاعليسى جد احراريت و يبوستده مائل كبدك سوء مزاجى اولور و ياخود
كل بدنك سوء مزاجى اولور و ياخود سوء مزاج معا بالجمله بدنده و كبدده اولور كه اندن اصابت
ايله دم كثيف اولور و جذامك سبب مادديسى اغذيه سودا و غليظه و اغذيه بلغميه تناولى
دخى مادۀ جذامى توليد ايدر اكر مادۀ محترقه حسبيله تركيب و اول مجتمع اولان بلغمه حرارت
تاثير و لطيفن تحليل اتمكله مادۀ بلغميه تكثيف و سودا ايه احاله و تعفينه بو علت حسبيله
تجمره اختلاطت وعلى الشيع كثرت الات ما كولى سودا ايه احاله ايدروب اول علته حسبيله
مادر اولور و اما جذامك اسباب معينه سى مساماتك منسده اولوب حارت غريزيه نك
اختناقى و دماغك تبرد و تغلظى اولور خصوصا كه طحال سدده و ضعيفه اولمغله دموى
سودايى جذب و تنقيه يه قوتى اولميه و ياخود احشاده اولان قوت دافعه بدنك
سوداسى عروق معده يه و باب عروق وحمه دفعله ضعفو اولسه جذامه انك اعانتى
اكثر اولور و كذلك هوانك حرّ ذاتيسى فسادى و ياخود مجاورت
حسبيله هوانك فسادى دخى اعانت ايدر زيرا بو علت انتقال ايدر و ههر ارث
ايله دخى انتقال ايدر و بعضلرده دخى مزاج نطفه حسبيله اول نطفه جذامى حاصل اولان و الحجروم
اولور كه اول نطفه نك مزاجى اصلا فاسد اولسون و ياخود اول نطفه صحيح المزاج
منفصل اولوب رحم امله انك مزاج فاسده مكتسب اولسون مثلا حيض حالنده نطفه
رحمه حيض و قت ده واقع اولسه اول نطفه نك مزاجى رحمله فاسد اولور و قتى حرارت
هوا و رداءت غذا ايله مجتمع اولسه مثلا ايام قيظده سمك و لحم قديد و لحوم غليظه
و لحم حمير و عدس مثللو اطعمه تناول اولنسه اندن جذام واقع اولمق حريدر بو سبب اليله اسكندريه ده

جذام

جذام كثير الوقوع اولور و فى سوداده خلط ايلمسه اول اخلاط اولان سودا اهرنده
قليل اليسه كثير ادم سوداوى توليد يه اعانت ايدر زيرا سودا خالطه و تغليظ ايدر جوهر
حسبيله حادث اولان دم كثيرا غليظ اولور و انك وجهى سودادنكه ترجمه دور تغليظ ايدر
و رطوبتى تنقيص ايدر و حرارت بدن ايله اولمقلو دم تجفيف ايدر و سودا اولماسى و تلونى
و بعضلر تحيز و حمل له دخى مفلقى غلظتى اولقرباته اولور كه اندن فصد اولنور نقل دخال كبر
نسنه لر خروج ايدر و بو علته داء الاسد تسميه اولنور و بعضلر وجه تسميه سى بيان ايدوب
دير كه بو علت اسد مكثر اعارض اولور و بناء عليه اسوه اضافت ايله داء الاسد
تسميه اولنور و كولك ديلد يكه بو علت صاحبنك وجهى مستدير ايدر و انك سحنه سى اسد
سحنه سى كبى اولور انكيجون داء الاسد تسميه اولنور و بيند ديلد يكه اسد ملاقى اولديغى نسنه
افتراس ايدوب اهلاك ايلدكى كبى بو علت دخى اصابت ايلديكى كسنه نك عضوينى ياجيه
و اهلاك ايدر و بو علتنك ضعف ادوزاولنله بر معالجه عسر تلو اولور اما مستحكم و قوى
اولان جذامه علاج اولنمز انك علاجنده اطبا مأيوسلر در و بو علتنك زمان ابتداده
اقبل و اجرا اولور و راسخ اولرتقلر صكره اول علت اعصى اولور و صفرادن اولان
سودا ايله حادث جذام اهيج اولور و اذاسى اكثر و اعراض اشد و اصعب و احراقى اشد
و تقرحى اشد اولور و لكن علاج قبولى صفراوى جذامك اكثر اولور اما بلغم دموى
حادث اولان سودادن حادث جذام اسلم و اسكن اولور و انده قرح اولماز و اما
سودا محترقه دن اولان جذام اعراضنده صفراويه مشابه اولور و لكن علاجى قبولى
بو نوع جذامك صفراويه حادث اولان جذامك قبولندن ابطاء اولور و بو جذام محلل
اعضانك مزاجنى افساددن خالى اولماز زيرا بو علت اعضاده حياته موافق اولان
كيفيتك حضاده سى اولان بر كيفيت احداث ايدر يعنى حرارت و رطوبته حضاده اولان
برودت و يبوست كيفيتلرين احداث ايدر و محن اول كيفيت حضاده اعضاده نسبته
بالغ اولديغى اول زمان قتل ايدر و اول علت اولا البنيه اولان اعضاده و اطرافده
ظهوره ابتدا ايدر و اول محلده تو يلر منتشره اولور و اول محلك لونى متغير اولور و بعضلره
اول موضع تقرح دخى ايدر و بعضه بالجمله بدنده نسيه ايله ادياب و سريانى اولور
و بو علتك جوهر فرانى اول تولدى احشاده اولور ايسه كه اول علتك تأثيرنك اول ظهورى اطرافده اولور

امراضنه ضعف اولمغه حسبیله و بعضکره واقع اولور اولور که جذامك علائم ظاهره سی جیشانه
واعضاء رئیسه یه واصل اولمازدن مقدم مجذوم هلاك اولور و آثار موت کیفیت
ردیئه مذکوره نك احشایه و اعضاء رئیسه یه منعکس اولدیغندن اولمازسه نکه نفس جذام
وسوء مزاج سبب هلاکی اولور و بعض عضو و اجزای جذامك اوته سنده اولان ... طالنی
مستحکم اولنلر ایچون برء اولمدیغی بویله اقدم سنده معلوم اولدی ... جمیعا بونلر
سرطان متانیه سنده اولان جذامك حقیقته سنده ظلك ... اوزره اولور
لکن جذامك برشی فاضل واردر که سرطانده اولمازاول شی بو اولور که جذام مرض بالجمله ...
ناشی اولور و بعض ادویه قویه نك استعمالی اولنسه جمله بدنه اولان مرض اولور ... معالجات مشغول اولور ... بالکل عضو واحده محمل اولمز و سرطان بو معنا ده جذام
اکبر دکلدر العلاج جذام ظهوره ابتدا ایلسه لون حمرته ابتدا ایدر و عینلری حمرته
ضارب کوزی عارض اولور و نفسده ضیق عارض اولور و صوتده بحه کلور ردیئه نك وقتی
دن نك تأدیسی حسبیله رایحه و انده عطاس کثیر اولور و انفده غنه عارض اولور و بعضکره
انده سده و خشم اولور و توپلر دقیق و قلت اخذ ایدر و صدرنده و نواحی وجهده عرق ظهور
بر ایده ایدر و بدننده دائما اولور خصوصا عرقنده و نفسنده و ایچی نتنه مائل اولور
و انده اخلاق سوداویه حادث اولور رنجیده و حقد کبر ملکه حادث اولور و نوم منده احلام
سوداویه اولور و نوم منده احساس ایدر که کانه کیمز بدنی اوزره ثقل عظیم واردر و
بونلر ضعکره انده شعر نرده انتشار و تمرط اولور علی الخصوص وجه اوزره و نواحی
وجه اوزره اولان اشعارده انتشار و تمرط اکثر اولور و بعضکره مواضع شعر متقلعه
و اظفار منشقه اولور و صورت سماجت و وجه جامت اخذ ایدر و لون سواد اولور
و دم جمود اخذ ایدر و تحفن اولور و ضیق نفس شدید اولور حتی انده ضیق عسر
شدید و بحه عظیمه مؤدی اولور و صوتنده غایت بحه اولور و ایکی شفتی لری تغلظ ایدر
و لسانی سواد اوزره اولور و بونلره دوا اثر غددیه عارض اولور و اوازی حیوان مشابه
اولور که ایک بوناحی لعنتی سناطوس دیرلر و بعدها تفرق و اجزا ایدر که جذام غیر ساکن
ایسه و انفده عصر و قی نکلی بدی ایدروب بعده انف و اطراف سقوط ایدر و صدیر
خشن سیلان ایدر و صوت خفا ایده غائب اولور و بدننده شعر باقی قلمز و لون جدا سواد تونی

اوزره اولور

[struck through] اوزره اولور مجذوم قلن نبض ضعیف اولور ضعیف قوتی حسبیله و نبض
حاجتی و قلتی ایله مرض بارد اولمغله نسیم بارده حاجت قلیل اولور و لکن جذامك نبض بطی غیر
سریع اولور برد اك ضعفی ایله و لکن مجذومك نبض متواتر اولور سرعت و عظم اولمق
حسبیله العلاج جذامك معالجه سنده واجب اولورکم مرضك تغلظندن مقدم استفراغه
و تنقیه یه مبادره و مسارعت اولنه و اکر انده دم کثیر و فاسد اولدیغی محقق اولدیسه
واجب اولورکه مبادرت اولنوب ولو فصد یدیندن فصد دنیدلنوب اولنور و اکر دم موصوف
مذکورك وجودی محقق دکل ایسه انده فصل جائز اولماز زیرا انده عروق
کبار فصد اولنسه بعضکره اول فصدك حضوری منفعتدن اکثر اولور و لکن بو وجه
ایله عروق کبار فصدن خوف اولور ایسه عروق صغارك نقادیلرینی فصد
امر اولنور اکر دم بارد ظاهر بدنده اولدیغی معلوم ایسه و بو وجه اوزره اولان فصدك
منفعتی حاجتده وارسال علق منفعتدن ابلغ اولور و احشابه ضرر اقل
اقل اولور و او ایقادیلر عروق صغار عروق جبهه و عرق انف خلل اولوردر و بو علتك
اکثر احوالنده فصده حاجت اولور و فصل سبب احتیاج بنفسك ضیق و عسرتی
اولور و بعضکره بحة الصوتك اشتدادندن و اختناقدن خوف حسبیله و داجك
فصدینه حاجت اولور و بعض مجذوم فصدا و لکن لیقله و اجب اولورکه بعد الفصد بر
اسبوع مقداری علیل استراحت قیلنوب بعده ایادج لوغاذیا و ایادج شحم حنظل
ایله استفراغ اولنه و کذلك مطبوخات ایله و کذلك ذکر اولنان حبوب ایله استفراغ اولنه
اولا حبك نسخه سی بودر افتیمون اسطوخودوس بسفایج هلیلج اسود هلیلج کابلی
حزق اسود لاژورد حجر ارمنی بو مذکورلرك ترکیب اولنسه حبوب ایله استفراغ اولنورلر
و اندك ایچیه سیم حنظل خلط ضرراولماز و کذلك سقمونیا خلط اولنسه ضرر اولماز
و خصوصا انده صفر اول اولاجبه صبر قثاء الحمار دخی اضافه اولنور و سادر یطوس
مجذوم مدیدنه جید اولور و ایارج فیقرا دخی انده جید در خصوصا سقمونیا ایله تقویه اولنسه
مجذوم و نواك جید سهلا اتمسه اولور خصوصا اول اسهالی خریفلر برشمیه اشحام اولنسه
و باخود انده حجر ارمنی قلنسه و ایام صیفده و اجب اولورکه تخفیف اولنوب انده سقوه اولنه
مطبوخ خاربجید تقویه سی اولان ... دو ابد الفالوتیه نیز اقوی خلطی مواد دیا ایتاره و تعفن ایدر

نسخة المجذومين اهليلج اصفر اهليلج اسود هر برندن اونر درهم نانخواه بشر درهم
حليت طيب نصف درهم منزوع العجم زبيب يارم بطمان بو مذكورلر اخذ اولنوب اوچ
ابريق صو ايچنده قلنز فالبخه قدر قيناديلوب عصر و تصفيه اولنور و بعده اكى بشر درهم
عسل خلط اولنوب مذكوردن سقى اولنور و مجذوم ولى جسدى سمن ايله تمريخ اولنوب
شمسده اجلاس اولنور جسدده اول سمن غليان ايدنجه قدر و ياخود اول مجذوم
بعد الترهيب تيمش خطوه ايله آدملر يلور و يمينه شماله و ظهرندن بطنه منقلب
قيلنور و اكمه خبز و عسل الطعام اولنور و بو دوا ايدر كورت قدر [illegible] وصف مذكور اوزره
سقا اولنور و انلرك طبخ مذكوره منزوع العجم را وزره تجديد اولنور و جذام مستحكم اولميانلره
استفراغ واحد كفايت ايلمز بلكه كل شهر ايكى دفعه و ياخود بر دفعه بحسب المشاهده
استفراغ اولنور و انلرك استفراغاده و به معتدل ايله قيلنور و بعضكره كل يوم
و بر رفق بر مجلس و ايكى مجلس انلر ايچون شربات ناقصه ايله قرق كون مقدار على الولاء
اسهال اولنور احاجر او تيه اولان خربق و خربق مثللو مسهلات و كذلك وزن ميتر
كثير اولان مسهلات استعمالى مرة خريفده و مرة ربيعده [illegible] الحموق كفايت
ايدر و واجب اولوركه انلرك دماغلرينى غرغره ايله و سعوطات معروفه ايله امراض
راتس يا پينه ذكرا ولنديغى اوزره تنقيه ايليه لر نسخهٔ سعوط دار فلفل ماحيرا
شيطرج جوف برنج هر برندن برر درهم جوز بوا مسكط مشيح هر برندن نصف
درهم فنجنكشت عصاره سى اوچ قواطيل دهن حلوا اوچ قواطيل بو مذكورلر اخذ اولنوب
طبخ اولنور صويى زائل اولنجه قدر و بعده تصفيه اولنوب بر زجاجه ايچنده محافظه
اولنوب مجذوم ولى منخرلرينه سعوطى مقدار تجربه اولدويه ايله استعاط
اولنور و مقدار كثير اولديغنده اكه سعوطات عطسه ايله اتباع اولنور و واجب
اولوركه اول علل صاحبلرى مجففات استعمالندن و رطوبت غريزيه يى تحليل ايدنلردن
منع اولنه لر و انلره تعب و غم حرام قيلنور و لوازم انلره واجبدركه بر هوادن
انلرك مضاده سى اولان هوا اخره انتقال ايليه و تنقيه اولندقدن صكره واجب
اولوركه انلره ادهان سقا اولنه مثلا دهن لوز عصير عنب ايله سقا اولنه و انلرك
بشقير مرار الاستفراغدن صكره اوله و واجب اولوركه انلر كل غداة اعضادن فضولى

مدافعه

مدافعه‌دن صكره رياضت ايليه لر صوت عالى ايله رفع صوت ايده و تبديد و حصار حديه
تكلف ايليه لر و بونلر انلره عرق عارض اولمسه انلر عرقلرى نشف اولنور بو وجه
اوزره رياضت و تربيه دن صكره انلر ادهان معتدله ايله يعنى حر و برودتده معتدل اولان
و اكثر امرده مرطب اولان ادهان ايله و اكثر امرده مقوى اولان دهن ايله تدهين اولنورلر
زيرا مجذومين اول امرده هليلج مثللو مقوياته و كذلك عفص خل ايله استعمالنه محتاج
اولورلر و انلرك اوزرلرينه بعضكره لبن نسا ايله دهن [illegible] استعمالنه محتاج اولور
و كذلك انلرده يبس كثير اولديقده واجب اولوركه لبن نسا ايله [illegible] استعاط ايليه
و انلره غشيان حاجت اولمسه انلر قيئ ايتدريلور و اجود اولان بودركه انلرده حمام
استعمال اولنور و بعده تمريخ اولنور و بونلر انلر استحمام ايلسه لر انلرك مروختى بودركه
قيلنور دهن آس و المصطكى دهن فقاح الكرم و دارشيشعان و اطرافنه دهن قسط
تمريخ اولنور و بعده بر ساعت مقدار عليل راحت قيلنوب ريشه ايله عليل قيئه
عرض اولنور و اوزرينه افسنتين سقى اولنور و بعضكره ملطفات محلله ايله حمام
تمريخيه محتاج اولورلر كه انلر انجيره نطرون و كبريت و حب الغار و غرا نجار اولادر كه
خردل و سعتر و فلفل و دار فلفل و عاقرقرحا و ميويزج و صبر و فرفيون اولديغه
و انلر ادويهٔ مذكوره لر ايله اوصاللرينه تضميده محتاج اولورلر و بالجمله فربيون
مثللويه محتاج اولورلر و بو مذكورلر اول وقت استعمال اولنور كه عليلك فضولنه تحليل
و تعريق ايچون حمامه حاجت اوله و جذام معالجه سنده مجذوم و تعريق قانون حبيبده
اولور و بعضكره انلر ترياق ايله و شليثا ايله و هفتاد غا ايله تمريخ اولنورلر
و بعضكره اول مروخا ايله شمسده حارره ده تمريخ اولنغه حاجت اولور و انلرك
حمامه غسول انلرينك خيرلوسى اول طبيخدركه انك ايچنده حلبه مع الصابون
الجيد و الطيب طبخ اولمش اوله و مجذومه واجب اولوركه جماعدن اصلا اجتناب
ايليه و اما انلر سقى اولنه اشيانك افاضل ادويه لرى اول ترياق فاروقدركه
انلرك اتخاذ لحوم افاعى ايله اوله و كذلك ترياق الاربعه و الحفيا جاب و دبيد
كبريت اولور و انلره بعضكره استعاط [illegible] ايدرلر و كذلك افاضل مسا قيلريدن
و حرها اقراص افاعيدر و اول اقراص برر مثقال سقا اولنور شراب غليظله و ياخود

وكذلك اقراص عنصل سقى هو نافعدر و معلوم اولكه افاعينك لحمى ياخود اول لحمدن عمل اولنمش
قوتلى اخزايدن سائر دوالرجذام ادويه سنده اجلى و انفعيدر و واجب اولوركه لحمى استعمال
اولنان افاعى بجنه اولميه وكذلك ادنيفيه و رقيقه و نشطيه اولميه افاعيلر بزن بر رحه اولميه
زيرا ذكر اولنان افاعى اصنافندن منفعتلرى قليل اولور واكثر مهلك اولور مثلا غائله تعطيش و انلا
واردر تلكه من بين الافاعى استعماله لايق و مختار اولان جبليه و خصوصا جبليه نك
بيضاء اولنلريدر وانلرك رؤس و اذنابلرى دفعة واحدة قطع اولنور و اول قطع ايله
انلردن دم كثير سيلان ايدوب فى زمان طويل حيتة باقيه اولمرتبه اضطراب كثير
ايله مضطرب اولور ايسه انلرك لحمى استعمال اولنور و بو شروط انلرده موجود دكل اول
افعى ترك اولنور استعمال اولنمز بعد الذبح كثرة سيلانى و كثرة اضطرابى اولان افعى استعمال
اولنور اولور سبب اولدر اوفق افعى بعد الذبح تنظيف اولنور و بر نيجه ذكر ايدجكمز منوال اوزره
طبخ اولنوب ابتدن مجزوم تناول و اكل ايدر و انك مرقه سندن دخى تناول ايدر و حكايه
اولنور كه خمر ايجنه افعى دوشوب ايجنده هلاك اولمش ياخود افعى او خمردن كرع ايلدر و مجذوم مبتلا
و مرطانه كيسه بحسب الاتفاق او خمردن شرب ايلديسه بيلدكلرى حسبيله و كيمسنه قتل قصد ايله
ساقى انى وسقى ايلدى عليل دخى ياخود صرا اولسه استراحت ايلسون ايجون و كيمسه يغم دوبا سفنه
كورمكله اكه اتباع ايدوب شرب ايلديلر و شرب ايدنلرك جملهسى عافيت بولديلر اما افاعيلرك
شوربا جه طبخ بو وجهله دركه افاعينك رؤس و اذنابلرى و جهه مذكور اوزره قطع اولندقده
صكره احشاسندن تنقيه اولنور و بعده او افعى كراث و شبث و حمص و ملح ايله سلق اولنوب
ماء كثير ايله تمهرايدنجه قدر طبخ اولنور و بعده عظامندن لحمى تنقيه اولنوب لحمى اكل و
و مرقه سى تحسى و خبز سميذ اوزره قيلنمغله استعمال اولنور و بعضلره انكله فراخ
حمامدن افعاى بى تطييب ايدجك مقدار بر شى طرح اولنور و بو تدبيرك نفعى بعضلره
اول امرده ظهور ايليوب صكره دفعة ظهور ايدر و بعضلره بو تدبيرلر ايله عافيت
وقوعندن مقدم عقل زائل اولور و لحم افعى استعمالينك فائدهسى ظهورينك علامتى و فائدهسنك
وقت و زمانى كلديكيندن و كذلك او لحم تناول ايلمك جائز اولمديغى مانلدرى
كلديكينك علامتى بودر كه مجذوم اولان كمسنه انتفاخه بدء ايدر و بعده بعضلره
عقلى مختلط اولور و صكره منسلخ اولوب بعده عافيت كلور و اول تدبيردن صكره

برقاج ايام

عليله

عليله سدر و انتفاخ عارض اولمسه تدبير مذكور زيادة اخر تكرار اولنور و جذام علتى
ايجون وصف ايديكلرى اوزره استعمالى نافع اولان تدبيرلردندر كه اسود سالخ ذبح
اولنوب تمهرايدنجه قدر دفن اولنور و بعده مع دوده مرقندن اخراج اولنوب تجفيف
اولنور و افراط اوزره جذامى اولنلره اوج كون مقدارى كل يوم بر درهم انلردن شراب عسل
ايله سقى اولنور و فوائدن بر وقت اخزايدن مروخات ايله انلره نافعدر مثلا ايجنده افعى
طبخ اولنمش زيت ايله تمريخ نافعدر وكذلك نافع دوا انك بر رحه بودر اسود سالخ اخذ
اولنور و بر قدر ايجنده وضع اولنور و اوزرينه خل ثقيف نسكر اوقيه و صو دخى بر اوقيه
و شيرج اصل لو فقهر بر نسنه ايكيشر اوقيه صب اولنوب ايجنده حيه طهرى ايدنجه قدر نار
لينه اوزره طبخ اولنور و بعده مجذوم ملك رائى و لحيه سى حلق اولنديقدن صكره انك ايله تدلك
اولنور اوج كون مقدارى اول دواك استعمال اولنور و حين مجذوم ملرا فحو رده الرا استعمال
ايلسه لر انلردن جلد فاسدلرى منسلخ اولور و بدنلرى لحم و جلد صحيحلر نابت اولور وكذلك
مجذوم معتدل الحرارت اولان مرطبات ايله تمريخ ايلسه سببيله سنه دخى وقتى
نافع اولور وكذلك دهن بنفسج ايجنه مقدار قليل دهن خيرى خلط ايدوب اشتداديسه
قتل انكله استعاط ايلمك حقنه نافع اولور وكذلك سباع و نوراق شحوم و شحم طيور ايله
استعاط و دهن قسط و دار شيشعان و دهن سوسن ايله دلك اولنور ايله بعد التنقيه
اطراف حفظ اولنور و اما تنقيه دن مقدم تمريخ اولنمز حسا و سترا ايلسون ايجون فى
مجذومونه نافع اولان حشر و باتدندر بزر جكلى و دواء سلاحفه و انلره انفع معالجه
لبن سقيدر خصوصا نفسلرينه ضيق و عسر و صوتلرينه بحه عارض اولديقدن صكره
بين الاستفراغات استعمال اولنان لبن زيادة منفعتلى اولور و واجب اولور كه لبن حليب
حلبدن فور بنه سقى اولنه و اول علته لبن ضأن انفع اشيادندر و واجب اولور كه انك
لبن شربيه هضم ايليجكى مقدار اولمه و اكر لبن شرب ايدوب انكله قناعت ايدر ايسه
جلى نافع اولور و اكر لبنه قناعت ممكن اولميوب اخر غذا به احتياج اولور ايسه خبز
نقى و لحوم حملان ايله متخذ اسفيد باجات و بيض نمرشت ذكر ايدجكمز المثلثة لرنخ
ماء الجبن ايله بر شى زيادة ايلمز و حين نفس صلاحه عودت ايلسه اولى اولان
لبن ترك اولنوب اشيا دخى تقفيه قبيع ايجون اقبال اولنه انلردن غيرى ايله تقبا ايليه

ذکر اولنور ایدن مستفرغ ایله استفراغ استعمال ایلیه وبعد الاستفراغ حاجت اولور ایسه
ینه ینه اعاده ایلیه نفس اصلاح اولنجه قدر وتدبیر مذکور سنه ده مراراً اعاده وتکرار اولنمق واجب
اولور اما جذامی مستحکم اولنلر معالجه سنده فصد وادویهٔ قویه ایله اسهال اشتغال اولنمز
زیرا انلر فضولی تحریک ایدر ولکن موضعندن منفصل اولماز وبلکه انلرک موادی رقیق ایله
جهت اعضایه اماله اولنور وانلرک موادینی قاشر وتحلیل ایدن ادویه خارجیه وضع اولنمغه
اشتغال اولنور وانلره صالح اشربه‌دن اولور بو شربت خل بر بوجق اوقیه وقطرات
خل وزنی برنجی وتخ اولان کرنب عصاره‌سی اوچ اوقیه بو مذکورلر اخذ وخلط اولنوب
غداة وعشیه انلره سقی اولنور ویاخود عاج براده‌سندن اون قیراط اخذ اولنوب اوچ اوقیه
شراب وسمن ایچنده سقی اولنور ویاخود عسل ایله حلتیت جوزه مقداری عسل ایله سقی اولنور
ویاخود عنصلدن اون قیراط اخذ اولنوب لعوق کبی مقوم شراب عسل ایچنده سقی اولنور
ویاخود بش درهم مقداری کمون اخذ اولنوب لعوق قوامنه قیلنجق مقداری عسل ایله
استعمال اولنور عصارهٔ فوتنج انلره جداً جیددر اولور اوچ قوانوسدن الی قونوسه
وارنجه قدر استعمال اولنور واحیاناً سماک مالح استعمال ایلمک انلره موافق اولوردی واستعمال
ایلمک واجب اولور بعده بکم وجد لحریف ولان اشیاء فی ایچون استعمالندن ماعدا
استعمالدن انلره تجنب واجب اولور وجد لحریف انلر طبخ اولنیان طعاملرندن
ابازیر موقعنده استعمال اولنمق جائز اولور واصحاب جذامک اعضاسنده کی متفرق
ایله تکوید اولنور مثلا یافوخنده ودروز رأس واصل حنجره وصدغین وقفا ومفاصل
یدین ومفاصل رجلین بالجمله بو مواضع متفرقه اوزره کی ایله انلر معالجه اولنور
وبعضلر دیدیلرکه جذام لحوقنده اول امرده مقدم رأسنده یافوخنده ارفع محل
اوزره کیهٔ واحده اولنور وبر کیه دخی یافوخنک اسفلنده اولنور وعند القصاص وفوق
الحاجبین دخی ویمین رأسنده ویسار رأسنده وخلفنده فوق النقره بر کیه قیلنور
وایکی کیه دخی ایکی درزه فوقلری اوزره وبر کیه دخی طحال اوزره قیلنور وبو ذکر اولنان
کیه‌لر مکوات خفیفه ایله اولنور وقجین باشی اوزره کی ولنبسه واجب اولورکه
اوکی عظمه بالغ اوله حتی عظم رأسده کی خبیث نفشر ایلیه ولو بمرار کثیره تفشر عظم
حاصل اولمدیغجه کی ترک اولنمیه اما اوکی کیه دماغ محافظه اولنمق واجبدر کیدی

اوزر

اوزر دماغدن بر جلد اوزره واقع مزاج دماغ افساد ایلیسون ایچون زیرا بو معنایه جاهل اولور
بدن خفیف اولمیان کاویلر بعضلره انلرکی ایله قتل ایدرلر انلره نافع ادویهٔ مرکبه صفتیدر
اول دواء مرکبلر برزجلی وبیشی دوالدیرکه انلر جذام علتنده لحم افاعی مقامنده قائم
اولور واول مرکبه وانک بری دخی دواء سلاخه‌دره وبرزجلی ایچون منتجه کثیر وارددر
اول منتجی اطباء هند ذکر ایلدیلر وتجربه قیلدیلر وبرزجلینک صفتی جمع وفدسنده بر بودر
هلیلج اسود شیطرج هر بریندن اون درهم دار فلفل بش درهم بیشی ابیض ایکی بوچق درهم
بو مذکورلر اخذ اولنوب دق اولنه نقد نصکره سمن بقر ایله لت اولنور وعسل ایله معجون قیلنور
وشربتی واحده‌سی بر مثقالدن ایکی درهمه وارنجه قدردر تنقیهٔ بدندن صکره استعمال اولنور آنکله
بر مثللی مقداری دواء مسک اخذ اولنور ایسه برزجلی نک غائله‌سندن امان حاصل اولور
ودواء مسک برزجلینک فادزهری اولور برزجلی ایله مسما جوارشن زران معجوننک
صفتی بودر اول دوا جذام وبرص وبهق وقوبا وماء اصفر وحکه وجرب عتیق بالجمله
امراض مذکوره‌یه نافعدر وعقلی اثبات ایدر ونسیانی اذهاب ایدر وحفظی جید وغشیه
نافع اولور واول دوایی علماء هند ملوکلر ایچون اتخاذ ایلدیلر انک اخلاطی بودر
هلیلج بلیلج املج شیطرج هندی هر بریندن اون دورد درهم جوز بوا خیر بوا شنونر
کندر موفو فلفل دار فلفل فلفلمویه نارقیصر نارمشک کندش عصارهٔ البقل
سادج هندی هر برینه سکز مثقال بیش ازرق جید دورت مثقال ادویهٔ مذکوره دق
اولنوب الکلن تجرید اولور وبیشی یاشقه یاشقه سحق اولنور ودق ایدن کندر وانفر وتمر
ومنخل لرینی سد ایدر وقبل السحق منخل لرین سمن بقر ایله تدهین دخی ایدر وبعده اول مسحوقی
ادویهٔ سائره اوزره نثر ایدر وفانیذ خراسانی صبیدن ویاخود فانیذ سجزیدن من
بغدادی ایله ایکی بوچق من اخذ اولنوب رض اولنور وقدر حدید ایچره فانیذ القا واوزرینه
فانیذی اذابه ایدیجک مقداری صو صب اولنور وفجین فانیذی نار اوزره اذابه اولنسه قدر
ناردن انزال اولنور اوزرینه ذکر اولنان ادویه‌یی سن اکوب عجن جید ایلیه
آنی معجون ایله وانکدن هر بندقی بر مثقال اولمق اوزره بنادیق اتخاذ ایدوب کل یوم
ایدن علی الریق ماء فاتر ایله ویاخود نبیذ ایله بر مثقال سقی ایله معجون السلاخه
بو معجون معجون کبیر وهندیدر وبرزجلی طریقنده دربوده تناثر اشفار وبیاض الشعر

دبير وخفقان وفتور شهوت واسهال ذريع واستسقا ويرقان وقلة زرع وباسور ... بتكرار
وشيوخه شبابه بنيه وبالجمله بو مذكورلره نفع اولور وحكه بدو وقروحه هم نافعدر اما سلا
منقات ومغسوله اولان سلاخه ايكي يوز التمش مثقال اخذ اولنور وكذلك اهليلج
بليلج املج فلفل دار فلفل دهمشت خيربوا قرنفل بسباسه عود وبالهٔ دنكا رجلى ...
الكملت ترنج نارقيص مارقيش هر برندن ودرد مثقال مقل ايكي يوز التمش مثقال
سكر طبرزد يوز اوتوز دورت مثقال ذهب احمر فضه خالص توتيا نحاس احمر حديد آنك
فولاذ هر برندن سكزر مثقال بو مذكورلر اخذ اولنورلر وجواهرلر احراق اولنور وانلر
حراقه لر ادويهٔ سائره ايله دق اولنوب الكدن كچيريلور وسمن وعسل ايله جميعا جمع اولنوب
بر ... توقه خضرا ايچنده حفظ اولنور شربت واحده سى بر مثقال اولور لبن معز ويا خود
ماء فاتر ايله استعمال اولنور واكه منزوع الرغوه عسل ... التمش بكر مثقال وسمن
اوتوز دورت مثقال زياده قيلنور واگر طبخ ايدر ايسك خيرلى اولور ذير اطبخ ايله آكله
نماكلوب بكرمى بركوندن ادراك ايدر احراق فولاذ صفتيدر حديد ضرب اولنمغله صفايح
قيلنور وبعده هليلج بليلج املج طبخ اولنوب مائى تصفيه اولنور واول ماء مصفى نحاس
قدر ايچنه قونيلوب تحته نار حجيره ايقاد اولنور وفولاذ تسخين اولنور قيزار نجه قدر
فجن ... ولنمغله فولاذ احمرار حاصل اولدقده اول فولاذ ذكر اولنان غمس اولنوب ...
~~... اعاده اولنور وفولاذ ... قيزار ديلوب~~ وفجن محموده اولسه يند ذكر اولنان
صويه غمس اولنور بو منوال اوزره تحمير وتغميس يكرمى بركره تكرار واعاده اولنور وبعده
اول صو تصفيه اولنوب غمسات مذكوره لرده صويه رسوب ايدن ثقل اخذ اولنور
وقدر بينه نار اوزره اعاده اولنوب ايچنده بول بقر قونيلور وحديد مذكور قيزديريلوب
اول بول بقره يكرمى دفعه غمس اولنور منوال متقدم اوزره آنك رسوبى دخى اخذ
اولنور حتى فولاذك رسوبى سكز مثقال وحديدك رسوبى سكز مثقال اولنجه
قدر رسوبلر اخذ اولنور وكذلك نحاسك دخى ثقلى حديد ثقلى كبى سكز مثقاله
بالغ اولنجه قدر اخذ اولنور اما فضه مبرد ايله براده اولنوب تراب كبى قيلنور بعده
حديدن مغرفه ايچنده ماء ملح ايله جيد الاحراق اولنجه قدر احراق اولنور اگر احراق
قبول ايلمز ايسه مغرفه نك ايچنه كبريت احمر اصفر دن شى قليل قيلنور حتى فضه محترق

اولنجه

١٥٩

اولنجه قدر ومحترق اولدقده انزل دخى سكز مثقال اخذ اولنور وجميعا اول مأخوذ سكزر
مثقال حراقه لردن هر بر مدقوق ومنخول اخذ اولنور اما ذهبك احراقى بو وجه اوزره
اولور كه اول ذهب مبرد ايله براده اولنوب تراب كبى قيلنور وبرادهٔ ذهبه بر مثقال آنك
يعنى اسرب براده سى قاتيلوب ايكيسى معا تزويبه اولنور وبر ساعت مقدارى ترك
اولنور بينه انلر براده اولنور واوزرينه بر مثقال آنك زياده قيلنوب ... ابراد اولنور
وانلر مغرفه ... القا اولنوب اوزرينه ماء ملح صب اولنور واول ماء زائل اولوب ذهب باقى
قالنجه قدر قينادیلور وصكره هاون ... دق اولنور وذريره كبى اولدقده اول ذهب ذكر اولنان
ادويهٔ سائره يه خلط اولنور اما سلاخه نك تصفيه سى بو وجه ايله در ~~...~~
~~...~~ سلاخه اناء حرير ايچنه وضع اولنور وماء حسك يعنى ... ايله
اخذ اولنوب سلاخه يه ستر ايده جك قدر سلاخه نك اوزرينه صب اولنور وشمس حارده
بر ساعت ترك اولنوب بعده دلك شديد ايله دلك ~~...~~
اوچ كون مقدارى شمسده ترك اولنور وبعده بينه تصفيه اولنوب ثقل حاصلى اخذ اولنور
وبينه اوزرينه ماء الحسك وبول يعنى بول بقر ... اولنوب ... لاتربيه اولتربيع كبى تربيه اولنور
واوچ بو منوال اوزره ايشلنوب بعده يكرمى بر كون مقدارى شمسده وضع اولنور حتى اول ...
عسل قوامنى تغلظ ايدر وسياه اولنوب قاتى اولور سلاخه معجونك صنعى ...
صفتيدر كه آنك منفعتى كبرى منفعتى اوزره در سلاخهٔ مصفادن بر جزء كور دور
جزء كور دوقدان اولنور واكه بر مثلى عسل وبر مثلى سكر وعسلك نصفى مقدارى سمن بقر
خلط اولنوب بر قاروره ايچنده رفع اولنور وشربت واحده سى بر مثقال اولور لبن بقر ايله
قاتراسقا اولنور جزامه نافع دوانك صفتيدر هليلج اسود منقى هليلج اصفر منقى ...
هر برندن اون بر درهم ناخواه بش درهم حلتيت طيب ... زبيب منقى نصف
مكوك اوچ ذورق صو ايله طبخ اولنور حتى ثلثانى كيدوب ثلث باقى قالنجه قدر وذورق رطل
بغدادى ايله دورت رطل صودر وطبخ مذكوردن صكره اول مطبوخ عصر وتصفيه اولنوب
ومصفى اوزره عسلدن كفايت مقدارى القا اولنوب ... بر رطل مقدارى سقى اولنوب
وبدن عليلدن موضع جذام سمن بقر ايله ترهين اولنوب شمسده ترك اولنجه قدر
اجلاس اولنور واگر عليل مطيق ايسه ... خطوه ايله ... ايله ... اولنور ... اوزره اضجاع اولنور

آنك ذورقى زيده ... ويا خود ... قصب ... اولان ...
وآباء حرير ايچنه مائى ... تصفيه اولنور

حزاو ... لبنى

وبرکوه نك جانب ایسره ومرّة بطن اوزره وتارة آخر ظهرا اوزره اضجاع اولنور وقصدده
واراده اولنديغى مقدار خبز وعسل آکه اطعام اولنور وهرکون انلك ادويه سنى تازه وطری ... یدرکون قدر
جذام ایجون نافع طلانك صفتی بودر اسود سالخ اخذ اولنوب ذبح اولنور وبرقدر
ایجنه وضع اولنوب اوزرینه خل تقیف ... سکز اوقیه ... وصودن بر اوقیه واصل الوف
وشیطرج رطب هر برندن ایکیشر اوقیه اشبو اشیا اسود سالخ مذکورك اوزرینه صب اولنوب
حیه تهرى ایریجه قدر نارلینه اوزره طبخ اولنور وبعده برخرقه ایله تصفیه اولنوب صکره طعم عظمندن
تبریه وتمییز اولنور وتقلى دجاجدن بر اناء ایجنه وضع اولنور وجذام علیلنه معالجی قصد
ایلیسك باشکی وقاشکی تراش وحلق ایله بو علیلی امر ایدرسك واکه اوچ کون مقدار اول
نقل ایله طلا ایدرسك صفة طلاء آخر میویزج هلیلج اسود منقی املج هر برندن بر جزء
اخذ اولنوب دقیق ... ایله قیناديلوب نرم لطوخ اتخاذ اولنور وموضع ... عوسج و اتفاق
جلنار طبخ ایله غسل اولندیقدن صکره انلرك ایله تکطبخ اولنور طلاء آخر هلیلج وعفص
احراق اولنوب خل ایله اول احراقه ایله موضع طلا اولنور اما انلرك اغذیه لری هضم سریع کیموس
حسن اولان اغذیه اولور اول مثللو طعام طیور رمعو وفدح ... متخذ اسفید باجه ورطب
وخفیف اللحم اولان سمك کبی واول اغذیه ده نك ایباز نزدن لازم اولور وغذالرینك خبزلری
خبز شعیر نقی وخبز خندروس واول خبزلرده متخذ اولان احسا وبقول رطبه در وبعضلره
انلره سلق و ... خلط اولنمغه حاجت اولور وانلره واجب اولور که انلر مقطعات وکرات
استعمالندن غافل اولمیه لر خصوصا قبل التنقیه استعمالندن اصلا غافل وذاهل
اولمیه لر اول مقطعات کبر وراذیانج وکرات کبیلر درزیرا انلر مجز ومینك غذالرینی
فضولدن تنقیه ایدر وفضولی نك انلرده تعفن قیلور وبجون بو علتنك ادویه محموده سی استعمال فضولك
ایلیسك ایزه ذکر اولنان تریاقلرك استعمال ایله وبو جذام بابنده سمك مالح تناولی
انلره جدّا نافعدر مصنف ذکر که اما بز جربنمز مجزومینك قیتنی واسهالی قصد ایلیسك
انلره سمك مالح اطعام ایله حریص اولورز وانلره کرنب بالخاصه نافع اولور وعطر اللبن
والعسل خبز انلره نافعدر وکذلك تین وعنب وزبیب ولوز حقلو وقطم وحب الصنوبر
وانلر ایله اتخاذ اولینان اطعمه اول علته موافق اولور وانلرك هضمندن قوت اولنانه
واجب اولور که بر یوم ... تناول ایلیه لر زیرا بر دفعه تغذی ایله اکتفا انلره ضرر
ایکی دفعه تغذی ایلیه لر

اولور واول علت اصحابی علتلرینك هیجانی وقتنده شراب شرب ایلمزلر وشرب لابد اولور ایسه
قلیلا شرب ایدرلر اما علتك سکونی وقتنده عتیق اولمیان شراب رقیقدن قدر معتدل شرب
ایدرلر ایسه انلره مضر اولماز اما مجزوملرك قاشلرینك اشعارى سقوطنه معالجی
داء الثعلب معالجه سیدر وسائر بابلرینده ذکر اولنان اکه موافق معالجه لردر مع مقالاته
فن ثالث تمام اولدی وحق حمد ایله حمد یرحمه الله تعالی بو مخصوص صدر کتاب الرابع فیو
سبعه سنده دورد نجی فن جبر کسردن ماعدا تفرق اتصالدن اولان کلام کلید
اولدی دورت مقاله اوزره مرتبه در مقاله اولا جراحات بیاننده در فصل اول تفرق اتصال
بیاننده دربز کتاب اولده بو مثللو مقامده بیلنمسی واجب اولان منوال اوزره تفرق اتصالك
اصنافی بیان ایلدك شمدیکی حالده بزم مراد ایلدیکمز تفرق اتصالك علی الاجمال احواله
بیاننی مراد ایلدیکمز نسنه لرك اما منده اشارت ایلیه یوز وبز دیرزکه اعضاده واقع
اولان تفرق اتصالك بعضیسنی بز قصد ایلرزکه اول تفرقی معالجه ایله حالته
اولاسنه رد ایلیه یوز واول قصد مزلحمله واقع اولان تفرقدر اولور وبعض
عضوده اولان تفرقده ایکی شفه لرینك مماسه سنی ومعالجه ایله محافظه سنی قصد
ایلرز هرنه قدر حالت اولاسنه ردی ممکن اولماز ایسه وبو نوع تفرق عظام الرکبنك
عظملرك تفرق اتصالی اولور لکن اطفالك وصبیانك تفرق اتصاللرنده حالته
حالته اولاسنه استرداد رجا اولنور اما اعصاب وعروقك تفرق اتصاللرنده
اطبادن بعض قوم ذاهب اولدیلرکه انلر حالته اولاسنه عودت ایلمزلر بلکه بجب التحافظ
بعضلره مماسه سى والتصاقی باقی قالور والتحامی واتصالی اولماز وقوم اخر دیدیلرکه
التحامی ممکن اولمیان شراییندر تفرقیدر عروق واعصاب سائره ملتحم اولور
اما جالینوس انلرك خلافنه ذاهب اولوب دیدیکه شراییننك نفس التحامی وحالته
اولاسنه عودی تجاربیله وهم قیاس ایله جائزدر اما مشاهده ایله جائز
اولدیغی بیانی بودرکه حضرة جالینوس تحت باسلیقده اولان شریانك حالته
اولاسنه عودنی وکذلك شراییننه صدغ وشراییننه ساقی التحامنی رؤیت
ایلدی اما قیاسا اول عضولرك التحامی ممکن اولدیغینك بیانی بودرکه عظم اصلا برك
طرف اعلاسنده درانلرك التحامی جائز اولماز لکن صبیانده واطفالده قلیلا ملتحم اولور

وكجه لينك طرفنده جرح ملتحم اولور اما شرائين وعروق بين العظام واللحم لين
وصلابتده متوسطه در و واجب اولور كه اندرك حالى خو متوسطه وبين بين
اولوب التحام وقبول لحمده اقل وعظمدن اكثر اوله واسهل اولوب شق وتفرق
قليل وصغير وبدن رطب ولين اولور ايسه ملتحم اوله وخلاف اوزره اولور
ايسه ملتحم اولميه جالينوسك بو كلامه احتياجدن خو بر نوع عذر كه اكثر خطابي
ديرلر يعني خصم الزام ايلمز ومقتنعينه باعث قناعت اولور بوده دعوايه اثباتده
تعويل واعتماد تجربه يه اولور خراجاتده كلام اجمال ايدر اعضا بر نوع عضوه
واردركه انده خراج واقع اولسه ضرر عظيم اولور واكثر امرده قتل ايدر
ونادرا قتل ايلمز اول عضو مثانه وكلى ودماغ وامعاء دقاق وكبد كبي
عضولردر و كبد اوزره خروج ايدن خراج خفيفه اولور ايسه اندن سلامت
ممكن اولور واما خراج قلبده سلامت توقع اولنمز وبطننده جراحت اولنلرك
اكثري تهوع وياخود فواق وياخود استطلاق بطن عارض اولرنقده هلاك
اولورلر واكر خراج مواضع متعدده ده اولور ايسه واجب اولور كه انده وجع
مشتد اوله وكذلك عضلك رؤسنده وياخود اواخرنده ورم اولور ايسه
انده خو وجع مشتد اولور وتجن وجع شديد اولوب ذكر اتفك بر اولمسه
اول وجع دلالت ايدركه انك باطننده افت وارد ر وموادمو موضع افتده
صايره اولمشدر وجراحت ظاهره التحام ايجاب ايدر فضل باقي قالمشدر و واجب اولوركه
برزم باب قروح ذكر ايدوب وقروح ايله جراحات اراسنده اشتراك اولان احكامي
برزم ذكر ايلديكمز وجه اوزره تأمل ايليه لر وما هو الا وفقه ظفر بوله لر جراحات علاجنده
كلام كليدر جراحت لحميه شقي خالي اولمازكه يا شق بسيط مستقيم اولور وياخود
شق معوور وياخود ذات اضلاع وياخود نقصان لحم ايله شق اولور و
بعضنده جراحت غائرها فزا اولور وبعضنده مكشوف اولور وبو اصنافه جراحتك
هر برسي ايچون تدبير واردر دم سائل تدبيرنده جمله سي مشتركدر وبز اول تدبير ايچون
برباب قيلديق وبعضنده جراحتده سيلان ايدن قدر معتدل دم جراحتده
نافع وورم وبثور وحمره حدوثنه مانع ودافع اولور زيرا جراحات علاجنده عنايت

خصوصا عضو عصباني اوله

بيانلله

اولنه

علاج

بلغ

اولنه نسنه لرك افضلي تورم ومنعدر اولان عنايت اولور زيرا جراحتك تحجين ورم
اولمسه آنك ممكن اولور وجراحتده ورم ودخي فسخ ايدن بر اولسه وجه لري انده دم
بجراحتك تحجيم اولوب تورم وتفتح قصد ايلسه آنك معالجه سي ممكن اولماز مادامكه اول
وودمك ماده سي تدبير اولنمز نتيجه اما قصد اولنان موضعده دم محتقن ايسه آني تحليله تعجيل
اولنق كركدر اول موضعده محتقن اولان دم مقدار معتبر ايسه تبريد خو وار ايسه
واول دمي تحليل وقيحه احاله ايله اولور ودمي قيحه احاله بو ندن اقدم معلوم اولان
حادثه ايله اولور وجرحه تدبير دمي بعد الاخراج اولنمق لازم اولورنعند دمك سيلانده
قصور اولسه آني اساله يه اعانت اولنور وذكر سابق جرحك اقسامندن قسم
اولده يعني جرحك شقي بسيط ومستقيم اولوب اندن برنسنه ساقط اولميلر ده
اني شد وربط ايلك وانده دهنيت ومائيت منع وكذلك
بين الشفتين شعر مثللو وغير برنسنه نك دخولنه وتخللنه منع اكه تدبير كافي اولور
اكرسن مزاج عضوي محافظه ايدر ايسك وعضو مجروحه دم طبيعيدن غير بر ماده
منجذب اولمامسنه سعي واجتهاد ايدر ايسك اما جرح عظيم اولوب اطرافي وشفه لري
بربر ايله تلاقي ايلمز ايسه شقك مستدير ومتباعد اولور يعني اندن اجوف وياخود شكلي
مختلف وياخود اول جرحدن مقدار قليل وغير كثير لحمك سقوط وذاهب اولور يعني اجوف
بس اولمثللو جرحك علاجي وضاطه في اجتماع رطوبته مانع مجففات رادعه استعمالي
وذكر آتيه ملصقات استعمالي ايله اولور واكر جرح غائر ايسه اني خو كالاول شد اكثر حالده
الصاق والحام ايدر اول غائر جرحي كشفه حاجت اولماز وبعضده ممكن ايسه كشفه حاجت
اولور اكر رباط واثقه ايله اول جرحه شد اولنوب ناجع ونافع اولماز ايسه واني بيز زمان
آتيده بيان ايدرز وخصوصا اول جرح غائرك غورني جيد اشد ممكن اولماز ايسه
زيرا اول صورتده مواد غوره منصبه اولور ضعيف حبيله ووجع وسائر برزم
باب القروحده ذكر ايدجكمز نسنه لر حبيله وتحت كشفه حاجت اولكسه لازم اولوركه
رطوبت جرحي نشف ايچون فوهه سنه قطنه وياخود قطنه لر اسنه حادر اولان
نشئ نانشف وضع اولنه خصوصا قريبا برزم ذكر ايلديكمز اوزره اصل جرحه شد ايقاع ممكن
اولميه وياخود اول جرحك نصبه سي بر نوع نصبه اولكه اندن مواد دردي منصبه اولمق ممكن اولميه

وياخود اول جرحه عظم اولە وياخود دخی بغلیوب ناصور اولمش اولە وياخود
انده جرّاردیه رطوبت اولە بو صورتلرده جراحت کزر و حکمی خروج ایدوب قروح حکمنه کیر حکله
کشف اولنمغه حاجت اولور و شدّ جرحله مهارتی اولان عالم و عالم دیدیکم جرحی ایکی
شفه لرین جامع اولان ربطه اول زمان حاجت اولورکه اول شدایله التزاق و الصاق و الحام
قصد اولنسه امّا اول جرحله انبات لحمه حاجت اولوب مجرد التزاق قصد اولنمیه سبب
انده وجه مشروح اوزره شدّ و ربطه حاجت اولماز بلکه انبات لحمه حاجت اولان جرح
برکره انده اولان وضع صحت ایچون شدّ رباطه محتاج اولور و برکره دخی اوزرنیه وضع
اولنان دوایی امساک ایدجک مقدار رباطه حاجت اولور و بونده اول عالم عاکم دیدیکم کرکدر
تحرز اولنوب اول جرحک داثما ... بطبیعه سیلانی ایدجک بر موضعدن بر فوهه فتح اولنه
اولنور اوامثللو محللرده جرح بطا اولنمغله ویاخود اول جرحک شکلی تغیر ایدوب
شکل آخر منه کوره قلمغله اولور و بن چوق جرح صاغلتدم و ابراء ایلدم که
آنک غوری رکبه ده واغزی فخذده ایدی وانده بن طرف اسفلدن رکبه قتنده بط ایله فوهه آچوب
کشف ایلدم و بلکه فخذ بر نصبه اوزره شدّ مکه رکبه ده اولان غور فوقده و فخذده اولان
فوهه تحتده واقع اولوب وضع بطبیعه سیلان ایلدی جهت رکبه اسفلدن فوهه
آخر فتح و کشفنه حاجت قالمدی و کذلک کعب جرح و فرم ساعدده اولنلری
جراحتلرده صاغلتدم ساعد و کف تعلیق ایدوب داثما فوهه اسفلده و جرح علوده
اولمغله اقتضا ایدن نصبه اوزره قیلمغله و بو ذکر ایلدیکلریمز اول عالمک قولیدر
و بن دیرم که بعضکره جراحت بر موقعده واقع اولور که انده اولان جراحت
عضوک بالتمام قطعنی ساکن ایجاب ایدر امّا ذکر اولنان اقسام جراحاتده لحم کثیر منقطع
و زائل اولان جراحت تدبیرنده ... منبتات لحم استعمالنه حاجت اولور
و ذکر متقدم اولان مجفف و مانع انصباب شی استعمالی کفایت ایلمز و بلکه اوامثللو
جرحده مجفف و مانع اولان شیئه ارحض اولور زیرا ادویه جبیله منبت لحم اولاق
دم صالحک انصبابنی منع ایدر و بعضکره جرحک عظم جبیله غوری نقصان
اوزره قالور تمام دولمز و بعضکره دخی واجبدر زیاده لحم نابت اولور و لحم زائده حاصل
اولور و واجب اولورکه جراحتده انبات لحم مراد اولنان مجروحک غذاسی محمود و جید الکیموس

ننه لر

ننه لر قیلنه و بعض منبت اولان دوا وارد رکه اول دوا الحمی انبات ایدر و جلد بکلیته منقطع
اولمغله آنی انبات ایلمز بلکه جلد موضعنده لحم صلب انبات ایدوب اوزرنده شعر انبات اولنمز
امّا عروق بعضکره انده شعر تولد ایدر و لحمده نبات کبی نابته اولور و بر نوع جراحت
واردرکه خطرناک و مخوفدر اول جراحت اعصابده و اطراف عضلده واقع اولان جراحت
کبی و بز احوال العصب ذکر ایلدیکمز بابده اول جراحتک خطرینی بیان ایلدک و چوق واقع
اولورکه اول جراحته اعراض منکره ردیّه تابع اولور مثلا طرف عضله واقع اولان جراحته
تغیّر لون و سقوط نبض تابع اولدیغی کبی اول جراحت صاحبنک اوّلا نبضی صغیر متواتر
اولوب بعده نبضی ساقط اولور و غشی و سقوط قوت دخی مؤدّی اولور و بعضکره اطراف
عضل جراحتنه تشنّج تابع اولور و ذکر اولنان جراحت کبی رکبه نک قراعنده و صفیحه
قتنده واقع اولان جراحته دخی اعراض منکره ردیّه تابع اولور و اندن تخلص قلیل الوقوعدر
و قانلدر و جراحت عضل ایله نجی تشنج عارض اولوب قابل علاج اولمسه انک علاجی
عضله یی عرضنه قطع ایدوب انک فعلنی ابطال ایتمه در و لکن اول وجه اوزره
عضله یی قطع قصد اولنمیه واجب اولورکه آنی قطعده عجله اولنمیه تشنج علاج ممکن
اولدیغی اول علاج اولنه و جراحت رکبه مثللو بعضکره شق صلیبی ایله شق و ا...
محتاج اولور و انک اوراحنده قروح و جراحاتنده فصد و اسهال و منع التحام دخی
و انک التحام و تنقیه مبالغه ایله حاصل اولدیغندن صکره قیلنور منبت و ملحم و خاتم
واکال اولان ادویه لر بیاننده در
لحم منبت اولان اول دوادرکه دم صالحی عقد ایدوب
لحم قیله و قنغی دواده تجفیف شدید وار ایسه دم واردن منع و ردع ایدر و ماده
اولماز و دواده جلاء شدید قوه سی اولسه دخی ازاله ایدوب آقید و بلحم منبت اولان ماده
مفقود اولور و اکر بناء واجب اولورکه منبت اللحم اولان دوا انک تجفیف الی حد اولور اولدوا
کثیر التجفیف اولمیه و جلاسی دخی حد اشدیدا اولمیوب قلیل الجلاء اوله و اول قدره بالغ اوله که
انک ایله من غیر لذع و ضرر جالی اوله و کذلک ادویه ملحمه ده معتد به اولیجق مقدار قبضه
حاجت اولماز و بلکه انده حرارت و برودت جراحت و قرحه مزاجی جبیله اولمق کرکدر
اکر انلرک مزاجی مزاج لحمدن زائل اولدی ایسه زوالی قدر ضدّی اوزره اولان ادویه انک
انبات لحم ایدر اکر مزاج اول زائل دکل ایسه مشاکل دوا ایله انبات لحم اولنور مثلا جزّا

علاج المتاع ... شرح ... قاموس
وضوی
کفده
او لی تشنج ... عارض اولان اختلاط ... عضل ... برشی ایله
و المرهم ... الصنفه ... علی ... ابل ...

حار اولان مزاجنه لحم جدّا حار اولان ادویه ایله انبات اولنور و جدّاً بارد المزاج اولان بدننده
لحم جدّا بارد اولان ادویه ایله انبات اولنور و منبتاتده دوا انك موضعنه اولان
تأثیر نوع رعایت اولنور اگر ادویهٔ منبته موضعنك جدّا اسادت مزاجنه مؤدی
اولور ایسه انك مصلحی منبت دواء انك اخلاطنه ادخال اولنور اما ادویهٔ ملحمه اول ادویه
آنك فعلی ایکی متباعد جرحك شفه لرین جمع ایدر و انك انجق سطحنده تصرف ایدر
و ایکی شفه لر باطننه ملحم ادویه تصرف ایلمز بلکه انلرك قینیوب کالاول التصاقی
اول لحومك جوهرنده اولان نزاوت ایله اولور و اگر جراحتده دم حاضر وار ایسه
اول ادویه ده حاضر تجفیف سریع ایله تجفیف ایدوب قبل ان یتقیح سریعا جرحك
التصاقنه کفایت ایدر اگر اول ادویه ده قوت تجفیف زیاده و اکثر ایسه و واجب
اولورکه اول مجفف قوی دواده جلا قوه سی اولمیه زیرا جلا اول ادویه ده غرض اولور
مطلوب اولان غرضك خلافیدر اول ادویه ده مقصود اولان دم حاصلی
عضوی غروی و لصوق قیلمقدر و جلا ایله عضودن بعید اولوب کندودن غرویت بعید
اولنور ماده عضو اولیجق حاجت قالمز و ادویهٔ ملحمه ده تجفیفده نقصان اولمغه حاجت اولماز
ادویهٔ منبته ده نقصان تجفیفه احتیاج کبی دکلدر و بینهما ده فرق بودرکه
ادویهٔ منبته فعلنه اجراده ماده سیلانه محتاج اولور حتی ادویه ایله اول
دم منعقد اولور لحم اولور اما ادویهٔ ملحمه ده سیلان دمه حاجت اولماز و تجفیفك
ردءه اکر مضر اولماز بلکه ملحمه یه نافع اولان تجفیف اولور و قبض یسیر
اولان دوا الوردر و مدمل خاتم اولان ادویه نك قبضه احتیاجی منبت و ملحم
اولان ادویه نك قبضه احتیاجندن اکثر و ازید اولور زیرا مدمل خاتم دوا الر
بالطبع شدید الجفاف اولان جلده تجفیفه محتاج اولور و کذلك مدمل خاتمده
رطوبت غریزیه تجفیف و رطوبت اصلیه یی تجفیف شدید ایله تجفیفه
محتاج اولور اما منبت و ملحم ادویه ده رطوبت غریزیه تجفیف اکثره و رطوبت
اصلیه یی بقدر ما یعز و یغلظ تجفیف ایدوب جوهرندن بر نسنه نقصان
اولمغه محتاج اولور اما اول ادویه اکالهکه لحم نقصان اوزره قیلمق انده واجب
اولورکه آنك دواسنده اولان جلا جراسته اوله و قجن جراحت بط اولنسه
انك

آنك علاجنده صواب اولان بودرکه علیل مانقرب اولنمیه اگر صوبه استعمال لابد و لازم
اولوب علیل ترك استحمامه صبر و تحمل ایلمز ایسه اول زمان لایق اولورکه اول جراحتك اوزرینه
مراهم و کذلك دهن ایله مبلول اولان خرقه لر وضع اولنور بر حال اوزره شد و ربط
اولنمیه که جراحته صویك وصولنه اول اشدّ مانع اولوب یاخود مانك جراحته وصولنه
مانع حیلهٔ اخر ایله احتیال اولنوب حمامه بعده ادخال اولنه و کشفده احتیاج
قتنده جروح و نظایرین بط ندن و جه اولدیغن بیلدیریر جالینوس دیدیکه واجب اولورکه
جرح اول موضعدن بط اولنه که انده نتوء و دقت زیاده اوله و بطی توجیه اول
ناحیه یه اولمکه اندن قیحك سیلانی ممکن اوله و آسترده و غضون عضو ذکر م ور ایلدیکی
اوزره حین بطده مراعات اولنه لکن اول خراجات و دبیلات بابلرنده استثنا اولنان
مواضع بط اولنور یقله اسره عضونده مراعات اولنماز اما ادبیه و ابط اوزره اولان
جرحك بطی جلدك طبعنده قیلنوب ادویهٔ مفرده جدّا اولنم ایراد اولنان من غیر لذع
مجففات ادویه جرحك اوزرینه وضع اولنور بعده دقاق کندر کندر دن اولی و انفع
اولور زیراد قاقك قبضی اشدّدر ذات الاوجاع و الاورام اولان جراحاتك تدبیری
بیاننده در اول مثللو جراحات رفقه محتاجدر و اعتقاد اولنق کرکدرکه مادامکه
ورم ساکن اولمیه جراحت البته مندمل اولماز و آنده مال اول ادویه ایله اولورکه
انده فی اول الامر تبرید اولوب ثانیده ادخاس اوله و اواخرده استعمال اولنان علاج
جمیع جراحتده استعمال اولنور اما جراحته خاص اولوب منفعتی کل عضوده القرن
الی القدم عام اولان تدبیر و علاج بودرکه برعدد رمانك حلوه شراب عفص ایله طبخ اولنوب
موضع انك ایله ضماد اولنور و واجب اولورکه ورمك حالی بنیه صائرو آیل اولجغنه
تأمل اولنه و اگر سن جرحه مرهم اسود استعمال ایلسه ك و رؤیت ایلسه که آنك
حمرتی تزاید ایدوب یاخود تنقط ایدر اول زمان مبادرت ایدوب مرهم ابیضه سن میل ایده سن
و اما اول مرهم ابیض استعمال ایدوب بعده رؤیت ایلسه که اول عضو ترهل
و یاخود تصلب احداث ایدر اول مرهم ابیض استعمالنی ترك اولنوب مرهم اسود
و یاخود غیری مراهم استعمال اولنور احشاده اولان جراحتلره باطندن و ظاهردن
معالجه بیاننده در قچن توهم اولنه که باطنده اولان بر شق و صدع اولنمشدر
بر عضو

وغضون غیر ... ... معجم ... ... ورده ... دیرلر جمع غضون کلور ... جعیدر ... و آلت ... اولان خطلردر

بلا بسن يليو بسك جعيد ربنا صو غالي معالجه سنه در

آكه اولنسنه ايله معالجه اولنور كوكدركه انزن غرض الحام اوله و باطنده دم جمود ايدجك
قدر ترك اولنميه و اندن نزف دم منع اولنه ايكي اولكه غرضلر بعيز الحا وتحصيل و
جموددر منع بلا بسن خلط طبخ اولنوب و ياخود قنطوريون كبير بر درهم مقداري
سقي اولنمغله حاصل اولور و طين مختوم ايچون اول منفعتده غناء عظيم وار در
اما منع نزف ايچون سو اولينجق نسنه لر بزر بنجدر انزن بر بوجود انوخ ماء عسل
ايله سقي اولنور و كذلك دو نزف ونفث ايچون ذكر اولينجق ساير ادويه دخي
سقي اولنور اما جرح ونشقلر ظاهرده اولنلر علاجنده اما اولر ديديكه اكر مراق
بطن منخرق اولوب بعض امعا خروج ايليسه بيلمك واجبدركه اول خارج
اولان معانه كيفيت ضم اولوسه اخل مراتب ادخال اولنور وكذلك ثرب دخي بر
برشي خروج ايليسه بيلمك كركدركه اول شق رباط وشق ايله ربطه محتاج اولور
و ياخود اولماز و آنك جراحت خياطه اولنمغه محتاج ميدر و دكلميدر و اني خياطت
كيفيت سبيلي وطريقي نه در جميعا بو مذكورلر معلوم اولمق كركدر و جالينوس مراقك
تشريحني ذكر ايلدر و بزده باب التشريحده ذكر ايلديك وكذلك اول عالم ديديكه بوخ
~~تشريحده ايكي خصر ارده واقع و اولان انخراقلر خطرلر اقل اولور ديديكم زيرا بيلك كركدركه~~
~~آنده شقلر خطرلو اولور و تا اولوركه خاصره منك انخراق موضع بهرده اولنه و بهره~~
~~بر نيارو مطيدر و ايكي خصر ايكي جانبنده بهرده يه دورت اصبع مقدار اولان موضعدر~~
و اول عالم ديديكه خصرده اولان انخراق خطرلو موضع بهره ده اولان انخراقدن
خطرلو اقل اولور بهره وسط بوننه ديرلر و ايكي طرفلري بهره يه دورت بارمق قريب
اولان موضعه خصر ديرلر و اول عالم ديديكه خصرلرك انخراقي خطري قليل و بهره انخراقي
انزن خطرلو اولور زيرا انكچون دركه شق بجن بهره ده اولسه اول شقلرده معا مقدار
كثير خروج ايدر و كثرت مقدار اولان معايي شقدن باطنه ادخال اعسر اولور
و آنك توضيح و تبياني بودركه امعا كالمهلري محافظه وضبط ايدن اول ايكي عضله دركه
انلر طول بدنده صدردن عانه يه وارنجه قدر ممتدر اولورلر و بناء عليه هر قنجي
اول ايكي عضله دن بر منخرق اولسه البته بعض امعا خروج ايدوب اول خرقدن
نتوء ايدر پس خاصره نزده عضل مذكورلر امعايي ضبط ايتمكله خاصره ده اولان خرقلرده

امعا

بر امعانك

امعانك خروجي قليل المقدار اولور اما وسط بهره موضعنده الحق ضبط ايدجك
مقدار قوت صاحب عضل يوقدر وهذا خروج ايدن معانك مقداري چوق قدر و اكثرا
موقعنده اولان جراحت عظيمه اولمغه تهي ايليسه امعادن برقاچ معا خروج ايدرلر
ولا محاله امعاء متعدده نك ادخالي عسر تلوا اولور اما جراحات صغاردن خروج ايدن
معايي ادخاله مبادرت اولنمسه انزه ريح تولد ايدر و منتفخ و غليظ اولوب بر دخي
اول خرقدن دخول ايلمز و اول سبيلدن مراقده واقع اولان جراحات خارقه عظيمه معتدله
اولنلردن اسلم اولور وبناء اول عالم ديديكه بو جراحتلر تدبيرده اشياء متعدده يه محتاج
اولور اولكيسي بودركه بار دخي اولان معايي كندو يه مخصوص اولان موضع اصليسنه
استرداد در ايكنجيسي اول موضع انخراقي خياطت در اوچنجيسي اوزرينه دواء موافق وضعيدر
و دوردنجيسي اجتهاد ايدوب اول جراحت و انخراق حسبيله اعضاء شريفه يه بر عضو
خطر كتور ممكدر مثلا تنزيل و فوض اولنسه كه واقع اولان خرق و جراحت صغير اولوب
انزن خروج ايدن معاء باوز تحلله دخي اولنمق ممكن اولميز انيسه اني داخله ادخال
ايچون معاء خارجده نكوت ايدن ريح تحليل اولنور و ياخود خرق صغير مذكور توسيع اولنور
و اكر بسن ريح معايي تحليله قادر ايسك اني تحليل اولي و خرقي توسيعدن احود اولور
و معانك انتفاخنه سبب هوانك برودتي اولور و تحليلده لازم اولور كه اسفنجي ماء
حاره غمس اولنوب اول معاء خارجك اوزرينه عصر اولنه و اول اسفنجي ايله كمادا ولنه و شراب
قابض اسخان اولنوب ماء حاره ايله عمل اولندقده كبر انكله عمل اولنسه بو موضعده نافع
اولور زيرا ماء حار تسخينده از يد قابض شراب ايسه تسخين اولندقده اعدا امعايي
تقويه ايدر و بو علاج امعايي تحليل ايلمز ايسه اول زمان توسيع جراحت استعمال
اولنور و آني توسيعده استعمال اولنان آلات اوفق مبط نواصير ديدكلري معروف
اولان آلتدر اما بطنك اول سكيننرديكه ايكي وجهي حاده و رأسي محدد اولور انزن
حذر اولنمق لابد در و اول مريضك نصبه سي و تشكليده اصلحي بودركه جراحتك توجهي سفل
و انجاهو فوق جانبنه ايسه اسفله متجه و متوجه اولان تشكل و نصبه آكه
اوفق اولور و على التقديرين كركدركه سنك قصد و غرضك معاء خارج اوزرينه اولان
سائر امعانك عدم وقوعي اوله زيرا انلرك وقوع معاء بارزه يه ثقيل ايدر و محن سن

بلغ

وصغرده

اليسي بن حصير ... اولور و انكله خروجي اقل ...

اول فرض التزام ایلسدك ساکه لایق اولورکه اکر مریضك جراحتی صاغ جانبنده ایسه طبیبه تنبیه علیلی صول جانبنه امالت ایلیه‌سن واکر جراحت صول جانبنده ایسه علیلی صاغ جانبنه امالت ایلیه‌سن وسنك دائما قصدك جراحت اولان ناحیه‌نك مقابلی اولان ناحیه‌نك

نوقنده اولمقدر اوله و بو قصد اوزره اولمق جمیع جراحتلرده دکر اما امعا باطنده اولان موضع خاصنك محافظه طریقی بودرکه جراحت عظیمه ایسه اکر بر جزء و جرح خادم لازم در که اول خادم موضع جراحتی ایکی برلر ایله خارجندن اخذ و ضم و جمع ایلیه و اول خادم قلیلا قلیلا اول جراحتی خیاطه ایدن کمسنه‌یه شیئا بعد شیء اول جراحتی ابراز و کشف ایلیه و اول خیاطتك قلیلا قلیلا خیاطه ایلدیکی مواضعی اول خادم قصدا و عمدا ایروب دفق اوزره ضم و جمع ایلیه و اول وصف اوزره جراحتك کلیسی خیاطه اولنه و بن ساکه بطن خیاطه‌لرندن اجود ر بیاننی ایلیوب بن دیریمکه اکر خیاطه‌دن غرض مطلوب صفاق ایله مراق بیننی وصل ایسه لایق اولورکه آنی خیاطتده بدء اولنوب ابره جلدك خارجندن داخلنه ادخال اولنور و ابره جلده به وطول ابطنده علی استقامة ذاهب اولان عضله‌لر کلیسنه نفوذ ایلسه صفاقك اول جانبنی ترك اولنوب الا اول جانبده ابره آنرن زیاده تنفیذ اولنمز بلکه ابره جانب اخرك داخلندن خارجنه تنفیذ اولنور تحقیق بو وجه اوزره ابره‌یی تنفیذ ایلسدك بیننه اول جانبده اولان حافهٔ مراقك خارجندن داخلنه ابره‌یی تنفیذ ایدروب اول جانبده اولان صفاق حافه‌سنه ابره‌یی تنفیذ ایلمیه بلکه اول جانبك حافهٔ مراقی داخلندن خارجنه تنفیذ ایلیه صفاقك حافه‌سی اولاسنده اولدیغی کبی وتحقیق بو وجه اوزره ابره تنفیذ اولنسه بیننه اول جانبك مراقی خارجندن ابره تنفیذ اولنوب کما بدء اولاجق ابره جلده‌یه و عضلهٔ مزکوره‌یه خارجندن ادخال اولنوب صفاقده ادخال اولنمز بلکه جانب اخرده اولان حافهٔ صفاقك داخلندن ابره تنفیذ اولنوب اول جانبده اولان مراقده دخی معا بتمامه تنفیذ اولنور و بیننه اول جانبك خارجندن منوال سابق اوزره خیاطه‌یه بدء اولنوب خارج جلددن طول بدنده ذاهب اولان عضله‌نك عمقنه تنفیذ اولنوب اول جانبده اولان حافهٔ صفاق ترك اولنور و بلکه جانب مقابلك حافهٔ صفاقنه منخلج من الداخل الی الخارج تنفیذ اولنوب مراقك اول جانبنده اولان حافه‌سنده یعنی جلددن اخراج اولنور و جراحت موضعنه اختراق مرة بعد اخری اول وجه اوزره تماما

خیاطه اولنور اما ایکی غرزه اراسنده واقع اولان بعد ده واجب اولورکه آنك سعه‌سنده و ضیقنده اسراف اولنمیه زیرا ما بین الغرزتین اوسع قیلنسه وجه لایق اوزره اول خیاطه بطنی ضبط ایلمز واکر بینهما تفرز اولنورسه آنرن رطوبت سیلان ایدر و خیط‌ده اول منوال اوزره لین و صلابتده معتدل قیلنوب نه رقیق و نه رخو قیلنور زیرا اکر پك صلب و مفتول قیلنسه تفرزه مؤدی اولور واکر رخو قیلنسه منقطع اولور بس کوکدرکه انده خیطی بین الصلابت واللین معتدل القوام بر خیط اوله و ایکی غرزه تعمیق ایدروب جراحتك ایلسدك تفرزدن بعید اولورلکن اول صورتده خیط داخل جراحته قالوب التحام اولماز انده دخی اعتدال مراعات حفظ ایله و بیننه اول عالم دیدیکه بطنی خیاطه ایلدیکده جل غرضکی و معظم عنایه‌کی صفاق و مراقده الزاقه صرف ایلیه زیرا انده عضو عصبی اولمغله انرك التصاق قریبتر اولماز والتحامی بعید اولورلر انرك تخصیصنده صرف عنایته حاجت اولور و بر قوم دخی وجه آخر اوزره خیاطه ایدرلر دیرلرکه لایق اولورکه ابره خارج مراق حاشیه‌سنده غرز اولنوب داخل مراقدن اخراج اولنه ولکن صفاقك ایکی حاشیه‌سنه تعرض اولنمیوب بلکه ابره بیننه مراقك داخلندن خارجنه رد اولنور و بعده ابره اول جهتك خلافی جهتندن صفاقك ایکی حاشیه‌سنه تنفیذ اولنور و بعده ابره مراقك حاشیه اخراسنه تنفیذ اولنور و بو منوال اوزره الی اخره خیاطه اولنور و خیاطه‌نك بو ضربی خیاطه عامیه‌دن افضلدر اول عامیه خیاطه بودرکه ایکی مراقده و ایکی صفاقده جمیعا دورت عدد حواشی جمع اولنوب اول وجه اوزره تماما خیاطه اولنه و ذکر اولنان خیاطه خیاطه عامیه‌دن افضل اولدیغنك وجهی بودرکه اول سابق خیاطه‌ده دخی صفاق مراقك و داسنکه ستر اولور خیاطه عامیه‌ده ستر اولدیغی کبی و لکن اول اول خیاطه‌نك و داسنده استنادی و اتصالی خیاطه عامیه‌ده اولان اتصالدن محکم اولور و بیننه اول عالم دیدیکه بو وجوهدن بری ایله خیاطه اولندیقده صکره اوزرینه ادویه ملحمه وضع اولنور و بو مثللو جراحتده رباطه حاجت اشد اولور و جرح غرزی صوف قلیل ایله دبیت ایله اصلاح اولنوب اطرافی و جانبلره لف اولنور و انده لفی تدویر اولنر یعنی کبر جراحتی باقیه ایکن قیلنور و ادهان والعب‌دن حلیتی برن ایله احتقان اولنور

واکر بطن اوزره واقع اولان جراحت امعایه واصل اولوب انی خرق وتفریق ایلدی
ایسه اناك تدبیری بزم ذکر ایلدیکمز اولور ولکن بو صورتده لائق اولور که
اکا شراب اسود قابض ایله قابض احتقان اولنه وخصوصا اول جراحت امعانك
وراسنده بالغ ویاخود نافذ اولمش اوله وچون جراحت معاء صائمه اصابت ایلسه اکا
برائت البته حاصل اولماز صائمك رقتی جرمی اولوب واندن عروق کثیره
اولوب اینجه اولدیغی وکذلك آنك طبیعتی عصب طبیعتنه قریب اولدیغی ایچون
واکثر امراض منصبه اولوب حرارتی شدید اولدیغی ایچون واما اسافل بطنك — وکیله هو قریب اولمغله
طبیعتی لحم طبیعتی اوزره اولمغله اناك مداواتنده تقدم واعتماد دیمز وارد رجالینوس
حیلة البرء کتابنده دیدیکه چون بطنك مراقی وصفاقی معا خرق اولوب اتصاللری
متفرق اولسه کورکدرکه آنك تدبیرنده سنك غرضك وعنایتك مراق ایلهمی
صفاقی معا دیکمکه وخیاطته مصروف اوله اول وجه اوزره که اول خیاطه ایله صفاق
مراقده الزاق والصاق اولنه زیرا مراق عضو عصبی اولمغله خیاطتی غیر تدبیر ایله
صفاق ایله ملتصق اولماز وآنك خیاطه بزم ذکر ایلدیکمز نوع ایله خیاطت اولنور — مراق
زیرا آنده ایله مراق صفاق ایله جمع اولنور وصفاقده ملازق وملازم اولور
جالینوس … وبینه جالینوس دیدیکه چون امعا خروج ایلسه شراب اسود
قوی اخذ اولنوب وتسخین اولنور بر قطعه صوف الجنه غمس اولندقدن صکره
خروج ایدن امعا اوزره وضع اولنوب انده موجود اولان انتفاخ امعا تبدید وتفریق
اولنور ضم اولنور واکر شراب اسود بولنمز ایسه قابض وقوی اولان بعض
میاه مسخنه استعمال اولنور اولمثللو میاه حاضر اولماز ایسه معاء خارج
ضمور ایدنجه قدر ماء حار ایله تکمید اولنور وبومثللو تدبیر ایله معا باطنه
دخول ایلمز ایسه اول موضعده خرقی توسیع اولنور فاضل ابقراط دیدیکه
چون بطندن قریب جراحت سبیله خروج ایلسه لایق اولور که اندن خروج
ایلدکدن قریب تحقیق وچون زماننده مقدار قلیل خارجده لبث ومکث ایلسه — خروج — اولنه
اناك مضرتی خارج اولان امعانك وکذلك اطراف کبدك مضرتندن اشد
اولور انیچون که امعا واطراف کبد طول مدت خارجده مکث ایلمز واکر بناء اندك

تبرد

نخ

تبرد شدید وکذلك بطنه دخول ایدوب جرح ملتحم اولدیقدن صکره اول عضولر
یعنی امعا واطراف کبد طبیعت اصلیه سنه عود ورجوع ایدر اما ترك خارجده
مدت مکث هرنه قدر قلیل اولور ایسه بطنه دخولندن صکره اکا تعفن ایتمك
عارض اولور واول سببدن ایچون انی اطبا قطعه مبادره ومسارعت
ایدرلر وتربدن خارجه خروج ایدنلر البته بطنه ادخال ایلمزلر ولکن احکام المذکوره زیرا
غالبنك احکامیدر آنك مخالفی اولان تربه وارددر ولکن غایت ایله نادردر
وقریب اولورکه وقوعا اولمیه پس چون تربدن بر شیء خروج ایلسه بیلمك
وتعرف اولنمق کرکدر که اولا انی قطع لایقمیدر یوخسه دکلمیدر وکذلك
آنی دکمك ویاخود دیکممك لایقدر وخیاطتی هو نه وجه اوزره اولمق کرکدر
جمیعا اندن تعرف ایلمك کرکدر اکر جراحت بهره ده یعنی بطنك وسطنده واقع اولور
ایسه انك خطری اکثر اولور زیرا بطن مغشش وساتر اولان عضلات اطرافی
بهره ده اولور واکر خصرینده اولور ایسه یعنی وسط بدنك ایکی جنبلرندن
جراحت — یمیننده وشمالنده وسطه دورت بارمق مقداری قربنده اولان محلده اولور
ایسه اول جراحت اسلم اولور زیرا اول محلده عضل … عصبی اطرافندن
بر نسنه یوقدر اما موضع بهره انك خیاطه سی عسرتلودر زیرا امعا نتوء
ومنفتح اولوب اول محلدن خروج ایدر خرق ایسه واول خادوده اخلاطلر صعوبتلی اولور
وآنك صعوبتلی اولدیغنك بیانی بودرکه اول محلك احشاسنی ضبط وربط ایلین
وضموم محیط … قیلن طول بر تن ممدوده اولان ایکی عضله لحمیه لردرکه انلر صدردن
منحدر اولورلر دکبه یعنی عظم عانه یه واصل ونازل اولورلر وبناء علیه هر چون بهره
موقعنده جراحت واقع اولوب اول عضلر منقطع اولسه لر معانك نتوئی و
ارتفاعی اکثر اولور زیرا حضرلرده اولان اعضللر حضرده اولان دتو ضغط ایدر
معانك خروجنه منع وجه مانع اولور اما بهره لرده اول حتللو عضلللر اولمغله
معانك امساك وخرقی ضم ایدر نسنه اولماز واکر بو حالات ایله وسط بدنده
اولان جراحت عظیم اولمغله متهیج ایسه اول موضع منشق اولوب
اندن امعاء متعدده خروج ایدر واکثریا آنی ادخال عسرتلو اولور

جراحاتك كيفيت ربطى بياننده در وقتاكه جرح ظاهر و شق ظاهرده بربرينك
التحامن مراد ايلسك ربطى واجب اولوركه بو صناعت علماسندن عالمك قولى ايله
عمل ايلمسن و اول عالم ديديكم بو مثللو شقده سن هر وقتكه التحام قصد ايلسك
بر وجه ايله رباطى الزام ايله كه اول رباطك ايكى راسى اوله و آنره ذكر آتى رفاده
اولميه حاجت يوقدر و اكر شق عظيم اولور ايسه اكا مثلثة الشكل رفاده
الزامنه حاجت اولور و اكر موضع شق ممتلئ ايسه خياطه يه حاجت
اولور و زوائد مثلثه سى اولان رفاده شقى جمعده زوائدى بعضى اولان رفاده
خيرلو اولور زيرا اول رفاده شق اوزره مضبوط اولور و آنك طريقى بودركه
ايكى عدد مثلث الشكل رفاده اتخاذ اولنور هر برسى شقك برجانبنه
وضع اولنور اول وجه اوزره اوزره كه شق ايكى رفاده آراسنده خط
مستقيم كبى باقى قالور و ايكى رفاده نك برينه ب تسميه اولنور و اخرنه
ج تسميه اولنور بو طريق اوزره مثلث وضع مربع رفاده وضعندن
ايكى راسلى رباط ايله ربط اولندقده موضع شقى شد ايله ضبط ايدر و
زياده اولور و ضم جرحده ايكى راسلو رباطدن غيرى رباط استعمال اولنمز
اوارزه دن مثلثه نك شكلى و شدنك شكلى بودر ب

حيلة البرء كتابنده ديلديكه بر رجلده برنوع جرح وار ايديكه
آنك عوراربيه يه قريب و فوهه سى ركبه يه قريب ايدى و اينى
بزبلا بطء صاغلندى يوق اكر برء حاصل اولدى و تربيت ايتمز بو ايدى كه انك ركبه سنى
وضع ايدوب جرحك نصبه سنى بر وجه اوزره قيلديكه فوهه سى منصوب
اولدى كذلك ساق و ساعده اولان سائر جروحه بو منوال اوزره بزم تدبيريمز
ايله جميعا انلره بسهولة برء حاصل اولدى تجربه ايله احوال جراحاتى معاينه
ايدن ارباب تجاربه معلومدركه قنقى جراحتك دبى جرحه يه احاله يه حاجت
اولدى داخله معتنقه اولان دماء سائره ايله متغير اولوب نجه
قدر مكث ايدر و تغير اسرع اولور و اول جراحتك قعرى ايله و ايكى شفه سى
بربرينه متباعد اوله انك ايكى شفه لرين رباط ايله جمعه حاجت اولوركه

جمع

ايكى راسلى رباط

جمع مذكور ايله وجع حادث اولور ايسه و ياخود اول جراحت وارمه اولوب
ربطى وجعه مؤدى اولور ايسه اولوقتده ربطا اولنمز هر ندر قدر اول ربط رفق
ايله اولنور ايسه و كذلك عضلده عرضا منتبره و متفرق اولسه آنكده
شفه لرى رباط ايله جمع اولنمز بلكه التحامدن خوف ايچون ايكى شفه لرك وسطنه
فتيله وضع اولنور و اكر فتيله وضع اولنمسه جلد ملتحم اولوب عضله
غير ملتحم اولدوغى حالده باقى قالور و كذلك وقتاكه بر جلد راسنه شق ايلسك
ايكى شفه لرك وسطنه برشى وضع ايلرزكه اول شى وسطى دولدرير
جلده متشققه نك شفه لرى بعضنكره داخل قرحه يه منقبضه و منجذبه اولور
ايسه اول جرح خارجه جلدنك شفه لرى خارجه منجذبه اولسون
ايچون رباط ايله محكم ربط اولنور و وقتاكه جراحت طولا واقع اولسه جمع
ايله جمعه رباط وفا ايدر و وقتاكه عرضا واقع اولسه خياطه يه محتاج اولور
و بقدر عور جرح خياطه غائره ايله خياطه ايلمك تشريح زياده ايلمكدن اولى
اولور و بنده حيله برء كتابنده ديديكه بعضنكره جرح
وخفيف اولور ايسه
اولوب وكذلك عضو مجروح حين جرحده
بر شكل اوزره اولسه كه اول عضو شكل استوايه اعاده اولنسه جرحك فمى
سيلان و خروج ايلمز و اكر حين جرحده اولان شكلى اوزره اول عضو ابقا اولنسه
وجع هيجان ايدر بس بو صورتده مضطر اولوب جرحى شق موافق ايله
شق ايدرز على الاجمال ساكه معلوم اولسون كه وقتاكه جراحت عضلك عرضنده
اولسه اكثر حالده اول جراحتك شفه لرى بربرندن بعيد و لمغه اليق اولور
و آكه بناء اول جراحت شفه لرينى جمع مراد اولندقده اجتماعى عسر اولور
و انك جمعنك تدبيرنده استقصايه حاجت اولور و بعضنكره آنك استقصاسى
خياطنه محتاج و رفائد مثلثه استعماله محتاج اولور على الخصوص عضلى
و عرضا اولان جراحتك لحمنده نقصان واقع اوله و اكر جراحت عضلك
طولنده واقع اولدر ايسه ذكر اولنان استقصايه اول جرحك حاجتى قليل اولور

الادویة الملحمة للجرح بونلرن اقدم اول ادویه لرکه اوصافی قوتی و اتصالی حوال ضعفی
بیز بیان ایلدک و شدکی اولنمزکه اول ادویه لردن ذکر اولنان ادهان ایله استعمال
اولنینلردن وقیروطیلاتدن بحسب القوت اقل اولور اول ادویه نک ادهان ایله خلط
اولنوب قیروطی اتخاذنه حاجتی ادویه نک یبوستی سببیله اولور خصوصا
اول ادویه یابسه مرداسنج مثللو وسائر معدنیات مثللو اوده اولور زیرا
اولده والرفعره غایضه و مسامه نافذه اولمز پس ادهان ایله ترکیب اولنوب
اندن قیروطی اتخا اولنسه دهننک سیلانی سبیله مراد ایلدیکی مواضعه
بالغ اولور و اول ادویه ملحمه نک کیمی معدنیاتدن اولور و نباتاتدن و حیواناتدن
اولور و هر صنفدن دوا اولور معدنیاتدن اسفیداج مثللو دهن آس و شمع ایله الاکر
ایله استعمال اولنور نباتاتدن اوراقندن اوراق بلوط ضماد استعمال اولنور و
خلاف و کرنب و شجر تفاح و دقلر و شجر تفاح الحالر بنک قشری و کذلک
لسان حمل و حلفا اوراقی خل ایله ~~نقع اولنوب~~ و یا خود شراب برشیء
ایله نقع اولنوب بقوعا استعمال اولنور خصوصا انلره ذکر اولنان صنوبر شجرنک
اوراقی خلط اولنه و اول شجرک لحاسی ایله اول جرح ربط اولنور و کذلک سرو
ورقی و اغصانی و اوراق فیطافلون مع عسل ادویه ملحمه نباتیه دندر اما
صموغدن ملحمه سی علک بطم خصوصا اول علک اعصاب کثیره قریبنده اولان
جرحی زیاده التحام ایدر و ثمرات و حبوبدن ادویه ملحمه جوز طریدر و اول جوز مسحوقا
ماء و ملح ایله و یا خود شراب عفص ورق حماض و یا خود ورق سلق و ورق خشب
و بری لکنهنک ورقی و اشبو اصناف اوراقک بریله مغلی اتخاذ اولنوب اول شراب
استعمال اولنور و اول شراب ملحم اولدیغی کبی نزله یه دخی منع ایدر و کذلک ادویه
ملحمه ~~[illegible]~~ جوز سرو و ثوم محرق و غبار رحا و شعیر محرق مثللو در خصوصا
مشایخک جراحاتنده شمع و دهن ورد زیاده نافعدر و انزهار ردن ملحم اولان
ادویه زهر زعروره مشابه اولان زهرلردر خصوصا عظم و لحم حشوی اولنلرک وزهر حشیشة یتب الخیله
جوارنده واقع جراحاته زیاده نافعدر بعض نسخه ده عظم بدلنده عضو واقع اولمشدر
و کذلک اول ادویه خصوصا دوس عضله قریب اولان جراحاته دخی انفعدر و حیواناتدن

ماخوذ اولان

ماخوذ اولان ملحماتدن لبن حامض جراحات عظیمه یه جدا الصاق ایدر و مرکبا بونلرن
ملحم اولان ادویه دیا دوفس و ذهبیه و سفولاوس و واسر و مشکطرا مشیخ ایله
متخذ اولان جلاب و الدرو مرهم کتانلردر جراحاتی مدمل و خاتم اولان ادویه
و سائرده والربا انتزه در بو ادویه لرک بونلرن اقدم طبا بوسنک معلومک
اولدی و کذلک سن بیلدیک که بو ادویه لردن متخذ اولان ذوروده واجب درکه
انلک قوتی مراهمده واقع اولان اول ادویه قوتلرندن اولمیه و شمدیکی حالده بیلنیه سر
واجب اولورکه انلرک استعمالی اولنجق موضعده لحم صلب جلد ایله معا استوی
~~تسویه و تطلیخ~~ اولوا اولنوب انلرک سطحی غایت استوا اوزره قیلنه اما الجرح رطب
بعضکره مستور و طبیعیسی اوزره اولور و بعضکره طبیعیدن زیاده اولوب ادیتر
و استواسی کیدر و جفافی کلدیکده بینه نزول ایدر پس بو مثللو لحم رطبده ادویه
مذکوره استعمالی اول زمان اولورکه اول لحم رطبه جفاف عارض اولوب نزول
ایلسه مستور اوله و فقت جفافده ملاستی و استواسی زائل اولمیه و لحم رطبک
حال رطوبتنده بعد الجفاف استوا اوزره اولیجغی حرس ایله معلوم اولور [illegible]
و واجب اولورکه دوا مدمل اول زمانده استعمال اولنه که جراحت انبات لحم ایدوب
استوایی ازاله مرتبه سنه بالغ اولمیه زیرا ادویه ~~[illegible]~~ مدمل قوه انباتیه تقویه ایدوب اول مرتبه یه بالغ اولسه
انبات لحم ادمالده واجب اولان قدردن تجاوز اتیکله مدمللری استعمالندن مطلوب
اولان غرض فوت اولور بلکه جراحاته مدمل استعمالی اول وقت اولمق واجب
اولورکه جفافی کلسه و اذیتی فعلندن ایتلسه طبیعت ادماله موافق انبات
ایدوب غایت ادمالدن اکثر انبات ایلمیه و لحم مع الجلد حدا استوایه تجاوز ایلمیه
اما بو شروطه رعایت اولنمسه قریب اولورکه اثر جراحت جلده اوزره عالی
اولوب عضو قبیح المنظر اوله و خاتم استعمال اولندیقده واجب اولورکه اول خاتم
اول استعمالده رطب اوله و بعد ختمه قریب اولدیقده یابسا استعمال اولنه
طرف عیل ایله جرح اوزره امرار اولنمغله و اول ادویه مدملة بونلردر شجره قیروطی ایله
صنوبر لحاسی و دهن ورد و دهن آس ایله و زاتیانج یابس و قیشور مشوی
و قشور نحاس و دقاق کندر و مرداسنج و قنطوریون صغیر و عروق جبلیه و عظام محرقه در

بو [illegible]

وزاو نحرق شدید الادمالدر وکذلك شب وعفص فج وورق الیتین هو شدید
الادمالدر اطبا دیدیلرکه بو موضعده ابقراطك رجل عقعق دیو ذکر ایلدیکی نبات
ایله بطریق الکنایه ورق تین مراد ایلمشدر ولکن ظاهر بودرکه بقراطك رجل عقعقدن
مرادی رجل غراب دینیلکله معروف اولان نباتدر وکذلك کمون تنا وایرن کلبك جعری
یعنی قوری نجاسته وضبك بعر هو مدملدر ولکن بعر ضبك حلاوتی جعر کلب
حلاوتندن اکثرا ولمغله آنك حلاوت کیفیتنی کسره حاجت اولور وقوابض ایله
کسر اولنور وکذلك آسما نجوسی سوسن اصلی واصل جاوشیر وك لحاس وتوتیا
هو مدملدر مزاج حاره ومتوره اولان قروحه منبتات عجیبه در اولور صندل
ونیلوفر وصبر خصوصا اول قرحه ناحیه مقعده ده ومذاکیرده اوله وبعض نسخه
واقعدر که ~~...~~ زراوندن مرهم اتخاذ اولنسه اولدخی نافع اولور واول
قرحه نك ادویه سنه بعضلری زاج وقلقطاردر ادخال اولنور زیرا زاج وقلقطار
هر بند قورادویه اکاله در اولوب لحم نقصان ایدر ایسه لکن بعضلری شدید الرطوبه
اولانلر ادمال ایدر وخصوصا انلر احراق اولنسه لر ادمالی اکلندن اقل اولماز
وخصوصا غسل اولنسه ادماله امیل اولور اما اول قرحه لرده زنجار وسائر شدید
الاکل اولان اکال ادویه لر استعمال جائز دکلدر مکر که تدبیر قوی ایله تدبیر اولنه
وبعض شدید الرطوبت اولان ~~...~~ قرحه لرده استعمال اولنه اما نحاس
محرق نجن غسل اولنسه ادماله جید اولور ونجن ادمالی ایچون مراهم اتخاذ
اولنمغه قصد اولنسه من بین المدملات ادمالی اقوی اولان ادویه دن اتخاذ اولنور
اقلیمیا هنللولردن وخصوصا انلر محرقنه وقلقطار محرقدن ومرتکدن واسفیداج
هنللولرده اتخاذ اولنور اما انلر مرهم ایله اتخاذنك کیفیتی بودرکه مرداسنج واسفیداج
سرکه ایله حل اولنور وبعده استعمال اولنور واقلیمیا سحق اولنور اجود اولانی بودرکه
اقلیمیا احراق اولنوب بعده قلقطار ایله خلط اولنه واول مخلوطه خل ایله دهن
آس اشراب اولنه ویاخود شراب قابض اشراب اولنوب مرهم قلنه وبعض کره اول اجزا
اوزره زاج محرق وجلنار وعفص زیاده قیلنور اکر جراحة وقرحه نك رطوبتی شدید
ایسه جید وعجیب اولان مرهم کتابینك صفتیدر مضبوله ونظیفه اولان

خرقه کتان

خرقه کتان اخذ اولنوب غبار مثللو اولنجه قدر دق اولنور وبعده قوی القبض اولان
زیت ویاخود دهن اخذ اولنوب الجنه فیه شی یسیر قینیلوب اول دهنله
اذابه اولنور وبعده خرقه مدقوقه مذکوره هو اوزرینه القا اولنور وانلردن مرهم
اتخاذ اولنوب عجیب اولور وبعضلره مرهم اسود هو انبات ایدر واکر انباتی
قورا ولدیغن قصد ایدر ایسك آنك الجنه کندر وجاوشیر وزراوند مجموعی
وزنلرنجه برابر قیلوب ادخال ایدرسك اما بو اوج دوانك مجموعنك وزنی مرهم اسودك
اخلاط اربعه سنك مجموعی وزننه قیلرسك ذرور خفیف صفتیدر اسفیداج
مرداسنج هر برندن بر جزء خبث رصاص حرق عفص هر برندن نصف
جزء اخذ اولنوب انلردن ذرور اتخاذ اولنور آخر صدف محرق اون ایکی
سقوط ایدن رمان صغار جفت قلقدیس هر برندن اون التی قرن ایل
محرق قیشور اقلیمیا راتیانج اصل سوسن هر برندن دورد کندر دقاق شجره
صنوبر لحاس هر برندن التیشر قشور رمان اسفیداج شب هر برندن
سکز عفص بر ذرور آخر فوه عظام محرق مرداسنج هر برندن ایکیشر
درهم کندر صبر هر برندن اوچر عنزروت ماهیثا هر برندن بر درهم بو مجموعی
ذرور اتخاذ اولنور ذرور آخر وردا اسفیداج رصاص جلنار بزر الورد شب
بو ادویه لرو زنلری برابر قیلنوب انلردن ذرور اتخاذ اولنور آخر اصل سوسن
اصل جاوشیر وزنلری برابر زراوند ایکی مثقال دقاق کندر بر مثقال ابرات
مشابخ جراحات نافع مرهم صفتی بودر شعیر اخذ واحراق اولنوب دهن
ورد ایله ویاخود اسفیداج رصاص ایله دهن آسدن قیروطی اتخاذ اولنور
جراح وقروح منبت لحم اولان ادویه در بوندن اقدم منبت
اللحم اولان ادویه نك خاصیتی سنك معلومك اولدی واول ادویه نك
مزاجی نك کیفیت اوزره اولملو که آنی هو حسن بیلدك وواجب اولور لحم منبت
اولان ادویه موضع دوا اول الجراحة وقروح اوسخدن واوساخ منللولرندن
نقی ایکن استعمال اولنه اکر قاعده جراحت عظم ایسه اول عظم هو تنقیه
وغایته بالغ یبوست ایله یابس قیلنه وعظمه کمودت وفساددن بر...

[illegible]

ترك اولنميوب تغشيه و تنقيه اولنور و عظمه اولان رطوبات بدن في برشيء ترك
اولنميوب تجفيف اولنور خصوصا قاعده جراحت و قرحه عظم رأس اولور ايسه
بو شروطه رعايت مؤكدا واجب اولور زيرا عظم رأسده ملاست اولمغله انك
رطوبتي نبات لحمه مانع اولان اسبابك بري اولور و فجن عظمه حك اولنوب
تخشين اولنسه مواد غذائيه دن اول عظمه صايره اولان ماده دن نابت
اولان لحم انبت اولوب برقرار اولور و معلوم اولكه بعض دوا واردركه
بعض بدنلرده و ياخود اعضاء بدندن بر عضوده لحم انبات ايدر و آخرده انبات لحم ايلمز زيرا بعض
بدن و ياخود بعض عضو تجفيفي قابل اولور و بعض آخر تجفيفي قابل اولمز مزاجلرينك
اختلافلري حسبيله و سنك بيلديكك وجوه سائره حسبيله و ادمالوا انبات
ايچون تداوي اولندقده بعض ابدانك جلاسنده افراط اولنور و بعض آخرده
افراط اولنمز و لكن كليا جلادن خالي قيلنمز زيرا انك دواسنده لا محاله تجفيفه
و جلائيه حاجت واردر و اول جلا مطلق دكلدر بلكه بحسب البدن مقيددر كميتنده
زياده و كميتنده نقصان اوزره قيلنور قدر لايقي اوزره اولمق كركدر زياده و نقصان
قيلنسه و قدر لايقه موافق اولمسه اول شيء مقدرك تأثير و بدنك انفعالي
مختلف اولور و كذلك انبات ايچون استعمال اولنان دوانك تجفيفي كركدركه
بدنك تجفيفندن ناقص اولميه اكر ناقص اولور ايسه انباتي ناقص اولوب
قدر لايقي اوزره اولماز و اكر بناء ابتدائي يبوستده قدر اعتدالي تجاوز ايلسه انده كندو
لحم انبات ايلمز و دوانك موافقتي تحفظ اولنمق دوانك بدن رطبده جفاف احداثي و بدن
يابسده يبوستك بقاسي و على الاستمرار لحم انباتي اولور و ... جراحت و قرحه ده توسيخ
... عدم موافقتي ... و اكر سن استعمال ايلديكك دوادن جراحتك
جفافني مشاهده ايلسك و لكن انبات لحم ايلمسه اول دوا قليلا ... ايدرسك
و اكر دواء مستعمل جراحتده وسخ احداث ايدر ايسه دواء يابس زياده ايدرسك
و اكر على الاستمرار انبات لحم ايدر ايسه اني حالي اوزره ابقا ايدوب كيفيتني تغيير
ايلمزسك و بعضا و يه نك بعض ابدانه موافقت اولور لكن وجه مناسبتلري نطق
ايله ادا اولنمز بناء عليه واجب اولور كه ادويه شتى برر برر ايله و ضعيف و قوي معا

و جراحتك توسخي

تركيب اولنه

تركيب اولنه اما مراهم اتخاذ و مراهم احتياجك سببي بو بدنك اقدم سنك معلومك
اولدي و واجب اولور كه بو بابده استعمال اولنان دوالرك كيفيت تجفيف و ترطيبلرينه
نظر قصر اولنميه و بلكه برينه ذكرينه تقديم ايلديكمز وجه اوزره كيفيت فاعله لره يعني حرارة و برودة
في مراعات اولنه و كذلك ايكي فاعل و ايكي منفعله يه يعني حرارت برودت يبوست
و رطوبته في نظر قصر اولنميه بلكه انلره مراعاتدن ماعدا قرحه و بدن احوالكري
بيننده اولان مقايسته في مراعات اولنه زيرا بعضكره مزاج بدن رطب و قرحه
يابس اولور و بعضكره في مزاج بدن يابس و قرحه رطب اولور و ياخود ايكيسي
معا رطب و ياخود ايكيسي معا يابس اولور صورت اولاده كندر و دقيق باقلاء
و دقيق شعير مثللو و مثللو ضعيفه اولان ادويه استعمال اولنور و اكر بدن يابس
و قرحه جدا رطب ايسه منبته اللحم اولان ادويه قياس ايله تجفيفي شديد اولان
ادويه يه حاجت اولور اول ادويه زراوند و اصل جاوشير و زاج محرق مثللو دوالر
و صوريا خيده ده ادويه متوسطه اولان ايرسا و دقيق ترمس مثللو دوالره حاجت
اولور و بحسب الاتفاق بعض ادويه ده بر نوع خصلت اولور كه اول خصلت حسبيله
ادويه ... اكر محتاج اولور اول خصلت تجفيف و جلا اكر اولان كيفيتلردر زيرا
اول ... تجفيف ... و ياخود ... منع اولور و ياخود
... و فجن مضادر اولان ادويه ايله خلط اولنسه
كيفيتني كسر و تعديل ايدر و اول مجموع معدل وجه لايق اوزره انبات لحم ايدر مثلا
زنجار انبات لحم ايچون استعمال اولنسه اكر شمع و زيت خلط اولنور و انلر
جراحتي ترطيب و توسيخ ايدرلر و زنجارك تجفيفي و شدت جلاسنه ترطيب و توسيخ
حسبيله مقاومت ايدوب معتدل اولورلر و واجبدر كه زنجار ابيس الابدانده
استعمال اولنسه قير و طينك اون جزئندن بر جزئي اوله و ارطب ابدانده
استعمال اولنه زنجار قير و طينك اون ايكي جزئندن بر جزئي اوله و بعض
نسخده مسئله مذكوره صورت واحده اوزره ذكر اولنمشدر اولدخي مذكورك
خلافي اوزره واقع اولمشدر انك عبارتي بودر و يجب ان يكون الزنجار جزءا من
عشرة اجزاء من القيروطي اذا استعمل في الابدان التي هي ارطب انتهى عبد حنه ...

... انبات لحمه تعزيلي و تقصيري اولان دوالركه محتاج اولور مثلا انبت اللحم اولان ادويه نك تجفيفي شديد اولوب و ضموري حسبيله ايلسه و ماده يه منع ... ايلسه و كذلك مفرط جلاسي حسبيله اكال اولسه انباته قصور اوزره اولور

بو نسخهٔ ثانیه ده صورتك بر بسیر اهمال اولنمغله اقتضا ایدر که انده ساقط الفاظ
اولوب اول ساقطی اثبات ایله نسخهٔ ثانیه نسخهٔ اولایه تطبیق اولنه ولکن اون
جزء دن برجزء اون ایکی جزء دن برجزء دن اکثر اولمغله ابدان یابسه ده
رابعه ده حار یابس اولان زنجارك مقداراستعمالنی ابدان ده رطبه ده
استعمال اولنه جق مقدار دن اکثر اولمق فیلزم خلاف قواعد سابقه در
بونی معنا یه نظر ایله نسخهٔ ثانیه ده ایکی صورتك برینه هر نه قدر متروك ایسه
لکن قواعد مذکوره یه مطابق در و نسخهٔ اولی صحیحه اولور ایسه لا محاله انده
تحریف وار در ارطب موقعنه ایبس و ایبس موقعنه ارطب یازلمشدر
انتهی مصنف دیرکه زنجارك مقدار مذکورینه رعایت واجب اولدیغی کبی کوزلری
واجب اولورکه امتحان سابقه دخی رعایت اولنه نیجه دوانك رطبه جراحتی
تجفیفنه و جراحت یابسه نك بینی ابقا یه و علی الاستمرار لحم انباتنه دخی نظر
ایله دوانك موافقتی امتحان اولنور و مشایخ بو بابده حرارتی اکثر و جذبی
اقوی اولان ادویه یه محتاج اولورلر و انلر ده استعمال اولان ادویه یه زفت
و کندر و دقیق شعیر و دقیق باقلا و دقیق کرسنه و اصل سوسن و زراوند
و اقلیمیا و جاوشیر حشیشه سی ادخال اولنور و بر نوع مستعمل اولان دوانك نفعی
اولمسه آخر دوایه ترك ایدوب آخره میل ایله و اگر جراحت عصوبتلو اولوب عصیان
ایدر ایسه قروحه خاص اولان ادویه ایله معالجه ایله **جراحت شجاج**
معالجاتی بیاننده در اما بو نوع جراحتك عظمك تدبیری و انك اعراض
مخوفه سنك تدبیری باب العظام و الجبرده ذکر اولندی و اما انك ملحمات قروح
دواسی اگر اول قرحه نك کیفیت خارجه سی ادنی اولور ایسه مجفف خفیفه دوا اولور
آنك اوزرینه دواء راشی ذرور ذر اولنور دواء راشی صبر مر کندر دم اخوین
دن الوندن ترکیب و اتخاذ اولنور و کذلك جراحاتده مذکور اولان ادویه خفیفه دن
ترکیب اولنور اگر اول شجه ده سیلان دم اولور ایسه نزف دم بابنده بزم ذکر
ایلدیکمز معالجات ایله علاج اولنور و واجب اولورکه اصحاب شجاجه ادمغهٔ دجاج
مشوتیا اطعام اولنه ممکن اولدیغنجه زیرا بر قوجه شهادتی اوزره ادمغهٔ دجاج دماغی

شجاج شجه نك جمعیدر باشی یارلمغه دیرلر

مقوی و نزف دمی حابس اولور هر نه قدر بو بابده رأی آخر دخی وار ایسه و کذلك معجون
رمان دخی اطعام اولنور و عصا الراعی ایله ضماد اولنور جراحت و دمه ادویهٔ جبیره
اولور خمیر محض یابس اخذ و سحق اولنوب جراحتك اوزرینه اکیلور و ترطیب اولنمق
اما مانع ورم اولان علاج دقیق شعیر و سمید و زوفاء رطب ایله معجون قیلنوب ضماد
اولنور و کذلك سویق شعیر و فوتنج ایله شجاجك رضه سنه نافع اولور و شجه نك تدبیر
سائرلری باب العظامده ذکر اولندیلر تدبیرلرینه اخذ اولنور **مقالهٔ ثانیه** سحج و رض
و فسخ و وثی و سقطه و صدمه و حرق و نزف دم و اول احتلالرك بیاننده در
مقدمه هتك و فسخك معناسنی کتاب اوله سن بیلدك اما وثیك معناسی
بو درکه عضو مفصلدن زوال غیر تام ایله زائل اولور اولیوب ~~اغراض ایکی عضولرك~~
~~بری ظهور ایلیدر اگر تام اولوب عضولر ظهور ایلیه~~ ایسه آکه خلع دیرلر اما وهن
و نیدن دخی دون و ضعیف کاندر وهن ایله عضو متاذی اولمشدر مفصله
و مفصلی محیط اولان لحمه واقع تمدد حسبیله اول وهنده زوالدن بر شی یوقدر
اگر انده ادنی زوال اولور ایسه آکه وثی اطلاق اولنور وهن اطلاق اولنمز و ناسك
بعضیسی وهنه و بزیم وثی تسمیه ایلدیکمز معنایه اسم عام اطلاق ایلدیلر و بعض
ناس دخی مفصلدن احد جوانبندن انفصاله وثی دیدیلر مثلا کعب و رسغ بر جانبندن
منفصل اولوب جانب اخرلرینه لزوم اولسه آکه وثی اطلاق ایلدیلر هر نه قدر انفصالدن
ظهور حادث اولور ایسه و بزم انلردن اولا ذکرینی مراد ایلدیکمز عضلك و سطنه عارض
اولان فسخ و عضلك اطرافنه عارض اولان هتکدر **فی الفسخ و الهتك** تجب عضله
تفسخ عارض اولسه اول عضله نك اجزالری بیننده تفرق کثیر عارض اولوب فرجه
لا محاله دم کثیر منصب اولور و بلا شبهه اول عضله متورم اولور و اول عضله نك
احوالی الا اقل دم کثیرك انده اجتماع اولور و آنده مجتمع اولان دمك مآلی ایکی امرك
بریدر یا تعفن ایدر یا خود منافسدن خروج و تحلل ایدر و لکن انك تحللی تعفن
تحللندن زیاده رجا اولنور خصوصا خارجدن اگر فسخ ایدن فاسخك ضغطی و دلکی
و رمی و ضغطی حسیلر ایله حسام و هنافسی ضیقدر اوله انده لا محاله تعفن رجا
تحلل رجاسندن اکثر اولور بناء علیه اگر فسخ تدارك اولنمسه اول فسخ فساد عضوه مؤدی اولور

وسقطه في وصدمه

وبعضكره فسخه غرض تبعيت ايدر وانلرك علاجلرينه مبادرت واجب اولور واكر
مبادرت اولنمسه تترطن ايدوب خطرلو اولور اما هنكرم ليف منقطعك اعادة اتصالنه
اشتغال اولنمز بلكه وجعي تسكين اولنور العلاج بو عارضه نك احوال كثيره سنده
فصد لازم ولابد اولور و بلكه اصحاب صناعت فصده مبادرت ايدرلر هرنه قدر نفي
اولور ايسه فصدي تاخير ايلمزلر و فقير فصد ايلمزو فصددن صكره هم ادويه
مانعه و مشدده ايله تضميده مبادرت اولنسه اول آفتلردن احتفال و عنايته
محتاج آمر آخر عارض اولمز و اول اضمده مبرد و قابض و ار ايله اولور زيرا قبض
و تبريد ايله انصبابه مانع اولور اما فصد و تضميد تاخير اولنوب خلل و تفرقه
دم مبادرت ايلسه وسن آفات مذكوره لردن خوف ايليسه انك علاجنده دم مذكوري
استخراجه محتاج اولورسن اول تفرقك اتصاله عودنه دم عوق ايلمسون
ايچون اكر اول دم قابل تحلل ايسه انك استخراجي مسافي تسخيف ايدن نطولات
ايله اولور اول نطول مسخف ماء حار مثللولردر و بعضكره برزم ذكر ايدجكمز مضروب
اوزره مستعمل اولان ادويه هم بو بابده استعمال اولنور و كذلك دم منيتي مفتشيه اولان
ادويه و اعيان تحليل ايدن ادهان ايله هم معالجه اولنور و كذلك انلره شرب نافعه
سو اولنوب خارجدن تحليل ايله اول مشروبك فعلنه اعانت اولنور و اول شروب
محلل استعمالنه معالجه قصر اولنور و اول فعله معين و دم مجتمعي مفتش اولان
دوالرمقل يهود و قسط و قنطوريون غليظ سكنجبيلي ايله استعمال اولنور و بو بابده
سكنجبين هم اول فعله معين اولور تقطيع حسبيله اما دم ميتي مفتشه اولان
دوالر دقيق شعير ذو فا رطب صو ايله معجون اولان سعيد در و اول فو راو تكلي بونلردر
فوتنج جبلي سويق ايله خصوصا راسنه واقع فسخ و هتكك مثللولره زياده نافعدر
والحاصل حرارة لطيفه حسبيله ارخاسر اولان ادويه تحليل لطيف ايله تحليل ايدر و اول حرارة
اولان تجفيف لطيفي حسبيله هم تحليل لطيف ايله تحليل ايدر اما تحليل و تجفيف شديد
اولور ايسه تاثيرده عجله ايدوب تجفيف ايله و مسامي سد ايله لطيفي تحليل
و كثيفي حبس ايدر و اكر اول تفرق اتصالك اجلي ترتيب ظاهرده اولوب غير غايصه
اولور ايسه آنك مؤنتنه ذكر اولنان معالجه كفايت ايدر اما تفرقات غايصه و كثيره

وظاهرده

وظاهردن بعيد اولور ايسه انك حالنز قروح رديه و اورام حالي اوزره قيلوب
آنه شرط ايلك لازم اولور و آنك حالي مضنو و ب حالي كبرا اولمز زيرا مضنو بيه ماده ظاهره
منجذبه اولور و آنده جلد طريق تفرحده اولور و صورة متقدمه تفرق اتصال غائصه
و غائر دراكه بناء مطيع اولمز و جذابات قويه و محاجم و شرط استعمالنه محتاج اولور و بعضكره
امراندن هم اعظم اولوب عضو تورم عظيم و جار حاده صائر اولور و جمع مادة ايدر و تصور تدريج
تقيح و مواد مجتمعه يه مدت يه احالده حاجت اولور تقيح ايله وجع ساكن و تفتيح ايله
ماده تحلل ايلسون ايچون زيرا اول مثللو تفرق متورم بالآخره تقيح ايدر و معونة علاج
ايله اول تقيحه اسراع اسلم اولور و بعضكره اني ادويه مفتحه من غير تقيح ايله تحليل
ايدر حرارة غريزيه و سعة منافس اول ادويه يه اعانت ايدر ايسه و بونلردن صكره
باب السقطه والصدمه ده مذكور اولان ادويه هم تكميل ايلك اما فسوخ اوزره استعمال
اولنان رباط آنك صفتنده ديليديكه فقير بر نرنه بر موضعه رض و فسخدن بر
عارض اولسه آنه سن ربط ايله اول وجه اوزره كه موضع رض و فسخ اوزره اول
رباطي لف و ربط جدا شديدا اوله و رباطك فوق جانبنه ذهابي كثير و جانب اسفله
رباطك ذهابي قليل اوله بعض نسخه لرده فوق جانبنه ناحيه كبد ايله تفسير اولنمشدر
فافهم و اول رباطده جبايرور فائده زياده اولنمز و او زرينه ادويه جباره ايله بعض
تفرق جبر و التحام ايدن ادويه نطليه اولنمز انلر كنزولرده موجود اولان دم
ميتك تحلله محتاج اولور و بر قاچ يعاجه اول تحلله مانع اولور و رباطك فوقه ذهابي
امعان و ابعاد ايلمك الية اولور اول موضعه مواد منصب اولمسون ايچون و فوق جانبه
ذاهب اولان رباط ارخي اولور و اول رباط دقيقه اولوب صلب اولان خرقه دن اتخاذ
اولنور شده محتمل و اكه اول نطولك اتصالي سريع اولسون ايچون و انك
نصبه نزف دم اولندرغي كبي فوق جانبنه قيلنور و بو رباط ايله معالجه عضو متورم
اولمازدن اقدم اولور زيرا فقير عضو متورم اولسه ربط معتدل لن غير ربطي احتمال ايتمز
فكيف كه ربطي عنز شديد اولدو اكه بناء اول بابده و عضو مفسوخه ورم اولدقده قوم علاجه
اضمده ايله و مادة حارصيني ايله مواصله ايله اولور و اما فسوخه تابعه اولان غدد اتوب بو مسون ايچون
او زرينه اسرب وضع ايله اولنور و بعضكره اسرب وضع ايله غدد تفدغ و تفسخ ايدر
تربير

الفزع فاندو فتح دلالد
سكونة ايلكه بر مجبور
شنيه يه بادو
بعقار فزع غز
فزغاغ البارد الباد
اذا شخته
وكذلك

سقطات و جرح و حائط و انلر کبی نسنه لر ایله ابدان انسانه اوزره واقع اولان صدمات بیاننده در

سقطه و صدمه مولد فسخ و رضّ موءدی اولور و انلرده مخاطره واردر عظمک و احشاده اولان اغشیه نک و عصبیتک و عروق کبارنک تفرق و اتصالنه موءدی اولمغله و کذلک شدة الرحبیله در انده مخاطره واردر و هر نه که جثه اکبر و اعظم اولور ایسه انده خطر زیاده اولور و اکر بنا اطفالک سقطاتنده اذی بالغلرک سقطاتی اذاسندن اقل اولور و سقطات و صدمات و ضربات غیر کثیر الوقوع اولور و واجب اولور که اول غیری نک موضعنده ذکر ایلدیکمز اوزره تدارکی رعایت اولنه و بعضکره سقطه و صدمه دن آفات عظیمه اولان جانب قلبک و معده نک انقطاعی و اول غیری نک علیلک موتی حادث اولور و کذلک انلردن بول و برازک احتباسی و یاخود بغیر اراده خروجی عارض اولور و کذلک سقطه و صدمه ایله رأس و یاخود کبد عروقندن بری منقطع قیء دم و رعاف شدید عارض اولور و کذلک انتفاخ بطن و شدت نفس و صوت و کلامک انقطاعی عارض اولور و صدمه و ضربه و سقطه و امثالی نسنه لر اصابت ایدوب اول مصابک کلامی منقطع و رأسی منتکس و نفسنه ذبول کلسه و جبهه سی درلیوب وجهی مصفر و یاخود مخضر اولسه اول کسنه فی الحال هیتدر و اکر انده و یاخود منخوسه و یاخود ضرب مبرح ایله حضروبه اولوقتده قیء دم ولکن طبیعت عارض اولسه اولوقت مائیتدر و انلرک اسلم طعام ایله مخلوط دم قیء ایدنلر اولور خصوصاً انک ظاهرنده ورم اوله اکر ورم باطنده عارض اولوب بعده ورم ساکن اولسه و بعد السکون قیء مده ایلسه اول کسنه علی مکانه هلاک اولور و هر کیمسنه که صماخی اوزره سقوط ایدوب انک صماخندن یعنی قلبنه اذننن دم کثیر سیلان ایلسه اول سقطه آنی تودیع و قتله موءدی اولور علی رأسه سقوط الکن حالنده اکر تکلم ایلمه عارض اولور اکر اوچ کون واردیجه قدر صاغ قالور ایسه و انک حالنه زیاده و نقصان اولمیوب برقرار اوزره واقف اولور ایسه اوچنجی کونده اکر احتقان اولنوب یوم سابعه قدر انتظار اولنور و اول ایکی کون اراسنده بر شی ایله تحریک اولنمز و اول سقطه

صاحبنک

صاحبنک موضع سقطه سی محمرّ اولمسه دلالت ایدر کرا اول موضع عصبیدر **العلاج** اکر سقطه ده و نظایرنده کسر و خلع و نزف دم دن بری بولنمز ایسه واجب اولور که مبادرت اولنوب مصدوم و سقطه ایله موهون اولان عضولر اوزره انلر شدّ ایدن نسنه لر وضع اولنه و مع ذلک اول معالجه ایدن کسنه یه واجب اولور که وضع ایلدیکی ادویه مشدده اوزره ثابت اولوب علیلک باطننده سبب متلف اولمدیغی ظاهر اولنجه قدر آخر علاجه تصدی ایلمیه و اکر ذکر اولنان مشدّ دوا و ضعندن اکثر ایله استظهاره حاجت وار ایسه و علیلک حالی اول استظهاری ایجاب ایدر ایسه واجب اولور که مبادرت اولنوب فصد اولنه و حقنه لینه ایله احتقان اولنه و کذلک موضع و کذلک موضعده شق وار ایسه اول شق ممکن ایسه بزم ذکر ایدیکمز ادویه ایله شدّ اولنه و انک معالجه سنه حاجت ادویه مشدده یه و سد دم غرضنه و رفق و ارخا ایله محللات اولور فسحه اول ادویه یه حاجت اولور نوکه وادویه ملحمه یه و خارج و داخلدن ملصق اولان ادویه یه حاجت اولور و انلرک اجودی غار و رماش و حمص اولور و فسخ و صدمه و سقطه اصحابنه تناولی واجب ادویه نک افضلی و اقدمی مومیا خالص اولور و اول زنبق دینمکله معروف دهن ایله و شراب ایله سقی اولنور و بعضکره حقیقتده بر شیء اکه اتباع اولنور و یاخود اکه ریوند صینی قوه الصبغی بر مثقال ایله شراب الجبنه سقی اولنور و بعله لانی ادمی و بعضی سقی اولنور و بعضی و اوایله لانی فی ادمی واقع اولمشدر و سحق و عنزروت انلرک الحامنه جداً نافعدر و الصاقی واردر شدّ ایدر و انک شدت نفعی واردر و ذریحاک اول علتک محتاج اولدیغی الحام و تحلیل دم و منع ورم و منع دم و منع افت مثللو نسنه لرک جمله سنه نفع عجیب واردر سقی ایله استعمال اولنور ایسه و عصاره قنطوریون اکبر و ریوند و قسط و مقل کلیسندن سکنجبین ایله شربی نافعدر و اول علیله تلیین و اطلاق ایچون خیار شنبر و دهن اللوز شرب اولنور **قرص جید** ریوند صینی لک قوه دورد رطبی مختوم اوچ بو مجموعدن اقراص اتخاذ اولنوب مصدعه سقی اولنور و اول افلر مواضعی اوزره وضع اولینان ادویه دندر ذریره مرایله و مغاث ایله طحین ضماد اولنسه کسر و خلع و وثی و فسخ و ضربه و سقطه و صدمه ده خاصیت جیده اولور

زيرا معغات اول علتي صاغلدر وسريعا التحام ايدر ووجعي تسكين ايدر واكر مرهمده دشنبد
نابت اولدر ايسه آني تقويه ايدر وتصليب ايدر وادويهء مشدّده دندر اقاقيا
انك شدّتي مجيبدر وجيمدر وارد روصبر وطين ارمني ولاني ومختوم وماش وسماق
وجص ونورهء ميتة واذ مسحوق بوادويه دخي مشدّده اولورلر وملصقات دوا الردن
اولورلر زروت وكبادات جيده دندر مطبوخ ومعصور ورق الاس ووكذلك ورق اثل وكذلك
اول ايكي كما دده شب فيلنور ايسه جيد اولور صفت دواء مركب معغات اوچ جزء خطمي
ابيض عنزروت هر برندن برر جزء زعفران مقدار قليل بو مجموع ضماد جيد وعموره
نافع اما ضربه وجع اجتناب ابدا اعراض سائره اولمسه الحق وجع شديد اولسه
ونقاء بدن حسبيله ورم عظيم وتقيح وتعفن وتفرحلر خوف اولنمسه واندن
نواحيسنه عضو مخوف دخي اولمسه زيت مسخن وزيت مسخن مثللو ايله اول عضو
ارخايه مبادرت اولنور وبو قبيلدندر ظهر اوزره وكذلك يد وفخذ اوزره واقع اولان
ضربه وذكر اولنان تدبير بو مثللو ضربه وجعن تسكين ايدر بطن واحشا اوزره
واقع اولان صدمه وضربه بياننده در كتاب ثالثده بزيم انلري بيانمزدن
غناحاصلدر واول مذكور ايله عمل واجبدر وانلرك غراسه لبلاب وسرمق وخبازى كبي
ملّين ومبرّد نسنه لر قيلنور ولسان حمل كبي مغرّيلر ايله دخي تغذيه اولنور وكذلك انلره اول
امرده عصارات مبرّده يه ملين خلط اولنوب سقي اولنور عصير عنب الثعلب كبي ولسان
الحمل كبي وياخود خيار شنبر ايله هندبا كبي عصيرلر سقي اولنور وبو بابده تجربه اولنيان نسنه لردندر
موقوف بزرقطونادن برجزء لك كهربا هر برندن برر جزء نصفي وربع بعض ثلثه ارباع ...
زعفران سبع جزء بو مجموعدن دوا اتخاذ اولنور وشربت واحدي ايكي درهم قيلنوب
ماء حار ايله سقي اولنور وكذلك بو صفت اوزره اولان قرصه سقي اولنور اول قرص
بودركه كهربا اون جزء ورد اون جزء اقاقيا معغول براوقيه سنبل هندي بمعي
اكليل ملك اون جزء مصطكي دورت جزء قشور كندر دورت جوز السرو سكز بو
مذكورلر نخلو لسان الحمل ايله قرص اتخاذ اولنور واول موافق اولور خصوصا كه علت
زمان اولي تجاوز ايلميه وانلره بو جنس ضماد تضميد اولنور اول ضماد بودر تفاح شامي
مطبوخ ريحاني ايله طبخ ...

واندن

واندن يوز درهم ولاذن يكرمي درهم ورد اون التي درهم سنبل مصطكي اقاقيا مغسول
هر برندن اون دور درجزء بو مذكورلر معصور سرو ولسان الحمل صوي ايله معجون
قيلنور ماء كزبره ايله معجون قيلنمق بالكه احب اولور ودهن سوسن خلط اولنمق دخي جائز
اولور وبعده انكله تضميد اولنور سياط ايله وسياط مثللو ايله مضروب حالي
ومعالجه سي بياننده در واجب اولوركه مضروب بالسياط طعامي حمص مقشر وعدس
مقشر ولوبياء احمر قيلنه واكه صويرينه ماء حمص منقوع سقي اولنه وصاحب صدمه
وسقطه ادويه لر دخي سقي اولنه على الخصوص طين ارمني سقي اولنه وكذلك راوند
وزنجبيل ايكيسنك مجموعندن بربوچق درهم ماء حار ايله سقي اولنه اما موضع
اوزرينه وضع اولنمق ادويه نك افضلي بودركه مسلاخ شاة وقت سلخنده اخذ اولنوب
حرارتي باقيه ايكن موضع ضربه الزاق واوزرينه ترك اولنوب اخذ اولنمز
بعضنكره اولوركه وضع مسلاخ مذكور ايله يوم ثانيده برء حاصل اولور وروح
تحليل وعفونتي دفع ايدر خصوصا كه اول مسلاخك تحتنه ملح شديد السحق برشيء
ذرور قيلنه وموضع اوزره خزف مدقوق دهن وتراب اتون واول مثللو نسنه لر
دخي ذر اولنور وكذلك مرداسنج واسفيداج وزنلري برابر اخذ اولنوب انلردن دهن
ورد وشمع ايله ضماد قيروطي اتخاذ اولنور وكذلك كثيرا وزعفران وزنلري برابر اخذ اولنوب
انلردن طلا اتخاذ اولنور وبعد البرء اول موضعده سياطك اثري باقي قالور ايسه
اول اثري زرنيخ وحجر فلفل ابطال ايدر وبعضلر بو مقامده موت دخي ذكر ايدرلر اما
بز موت دوبابنده ذكر ايلرز وثي بياننده در معالجات وثيك افضلي
آليه وتمودر موضع وثيك اوزرينه وضع اولنوب اوزرينه ترك اولنور وانلر سبيه
الدكاكي برء حاصل اولور وكسر عظام بابنده بز براز دوبه ذكر ايلديكمز انلرك هر برسي
وثيده استعمالي صالح اولور اول مقامده مراجعت اولنسون واكر موضع وثيده
وجع وار ايسه آني شدده مرارات ايله واكر وجع بو غنيسيه شدده حبالات
ايله اني محكم باغلمقدر خطر بوقدر سحج وسحج خف بياننده سحج برانفشاردركه
برنسنه نك مماسه سندن سطح جلدده عارض اولور بعضنكره اول انفشاره عروض
مع ورم وتعضنكره بلا ورم اولور وتعضنكره سحج جلدك كلبسنده اولوب منقطع
جلد

اولور وياخود جلد ترقی ايدوب صار قار والصاق ايله معالجه اولنمغه حاجت اولور
وباب الجراحتده ذكر اولنان ملصقات ايله معالجه اولنوب الصاق اولنور وواجب اولور كه
حتى الامكان جلد قطع اولنميه بلكه عضو اوزره اول جلدك منديل كبى مرة بعد اخرى
بسط اولنه زيرا اول جلد اول آمرده التصاقى قبول ايلمسه هو بالآخره ملتصق اولور
واگر بسط ايله التصاقى قبول ايلمسه بوشانمز متخذه اولان محلى ايله الصاق
اولنور واگر محل سمج مذكور عضو مكشوفده ايسه اولى واليق اولان انى عدم
ربط اوزره تركدر بلا ربط اول عضو مكشوف اوزره وضع اولنيه دوانك عكسى ممكن
اولمز ايسه اول صورتده ربط اولنور وعدم ربطك فائده سى بودر كه ادويه جلد
مبسوطى تجفيف ايدر وهوا دخى انك تجفيفنه اعانت ايدر واول تجفيف
الصاقده نافع اولور اما سمج خفيف اولور ايسه آنك مفرد اولنلرينه خصوصا
سمج خفه ده اولديغى حيده بودر كه زيت بعض آق [illegible] خصوصا رينه حمل اخذ اولنور
واول سمجك اوزرينه الصاق اولنور وبراءت انزه حاصل اولور واگر ورم توغينه
كتان وخلق جلد احراق اولنور اوزرينه وضع اولنغله وياخود [illegible] ورد ودهن [illegible]
ايله معالجه اولنور وفرع محرقه نفع جراحت اولور وآنك تأثيرى محسوس بودر
خصوصا سمج خفه ده تأثيرى اكثر واظهردر وادويه قابضه نك كليسى خاتم وملح [illegible]
وانزاقيا وعفص مثللودر على الخصوص انلرك محرق اولنه اول كيفيات اكثردر [illegible]
بو تدبيره محتاج اولان سمج خفيفه وخفيه تدبير اولنسه انلره كفايت ايدر
وبعضكره مرهم ابيض استعمالى كفايت ايدر واقوى ادويه دندر اسفيداج
واشق ودهن ورد ودهن [illegible] دهن خروع ودهن سوسن بو مذكورلر
اخذ اولنوب اشق ماء ايله وياخود شراب ايله حل اولنور وانلردن مرهم اتخاذ اولنور
وبعضكره يالكز [illegible] سمج شراب ايله استعمال اولنسه كفايت ايدر وسمج خفيفه
سماق تجفيف ايدر [illegible] مانع اولور وتطولات هو نافع اولور خصوصا نسلخ
جلد جميع ايله شقاق عارضه اولنسه واول تطولات [illegible] ماء عدس طبيخ كرسنه
وعدس ايله ماء البحر معا اولنلره [illegible] ايله هو تضميد اولنور اما جلد تكلسه
ذاهب وزائل اولسه انك تدبيرى بودر كه ادويه تجفيف ايله ورم منع اولنور وآنك

علاج صعب اولور

علاج اصعب اولور وخز وخزق وكذلك شوك وسهام وعظامدن برينه
تحبس اولان اشيانى اخراج بيانندهدر وخز وخزقك ماهيتلرى برى برلرينه
متقاربلردر زيرا ايكيسى هو جسم حاد وصلبك بدنه نفوذندن حاصل اولور
وانلرك اختلافلرى نفوذ اولان جسمك اختلافى حسبيله اولور وشايد اولور كه
وخز دقيق وصغير اولان جسمك نفوذى ايله وخزق [illegible] ايله اول جسم [illegible]
ذوحجم وعظيم اولنلرك اثرى اولور وكذلك مشابه اولور كه وخز جسم صغيرك
اول اثرى دير كه جلدى [illegible] تعدى ايلميوب نفوذى [illegible] قصير اولور وبو مثللو
وخزلرك حضرتى خفيفه اولور وانك معالجه سنه تعرض اولنمسه بنفسه براءت
حاصل اولور هر نه قدر اول وخز صاحبنك لحمى [illegible] اولور ايسه ولكن آنلرك دواء نه
شديد ايسه وخز مذكورك حوضنه تورم ايدوب ايتدن ضربان حادث اولور
خصوصا [illegible] وخزق عقبنده اولوب لحمه واصل [illegible] اوله بس بو مثللو وخزلرك
اكبر علاجى ورد ووجع تسكين اولور وآنك تدبيرى جراحت احتياجى اولماز اما خزق
تدبير جراحته محتاجدر وانزه [illegible] تدبير جراحت وتدبير ورم ووجع استعمال اولنور وگاه
وورم تدبيرلرين قدر كفايه بوندن اقدم تكلم اولندى بزه بو موضعده وخز وخزق
تدبيرلرين شئ واخز [illegible] شوك ونصل وانلره مشابه اولانلر بدنده
تحبس اولنلرينى اخراج وانلر اخراج بعضكره اول آلات ايله اولور كه آنك ايله بدنده
تحبس اولان اول شيئه تشبث اولنوب جذب اولنور وبعضكره اول موضعه [illegible]
ايله شئ محتبس خروج ايدر وبعضكره هو ادويه حاده جذابه ايله اخراج اولنور
زيرا اول ادويه لرك بعضيسنده بر نوع قوة جاذبه اولور كه [illegible] جذب ايلديكى
شئ لر اول جاذبه واجذب ايدر اما آلات ايله جذبك قانونى بودر كه اگر نصول
مثللولرك [illegible] الرؤس وشديد النفوذ اولان كلبتان ايله اخذ وجذب ايدوب
استخراج قصد اولنسه واجب اولور كه انكل قبض اولنه شئ محتبسك
داخل بدنه انكسارندن تورق واجتناب اولنه واول آلتده شئ منزوعك وصولى
طريق موسع قيلنه زيرا مضيق اولسه آلتك آنى نزع [illegible] اوزره اولمازجوده نزعنده
تمكن وسعت طريق ايله اولور وكذلك اول شئ محتبس اخراجه اسهل طريق طلب اولنه

اكر اول شئ محتبس ایکی جانبنه نافذ ایسه اول شیئك قنغی جانبندن اخراجی اسهل
ایسه اول جانبدن توسیع اولنور اول شئ ناشب ومحتبسدن نزع واخراج قصدنه
عدم انکساری ایچون حیله بودرکه اول شئ محتبس آلت ایله اول اخذ وتحریك قوی
وشدید ایله تحریك اولنمز بلکه قبض اولنوب بر نوع هز وحرکت ایله تحریك اولنور که
آنکله اول شئ ناشبك مقدار نشوب ونفوذی وکذا اول ناشبك ثابت وراسخ و
یاخود متقلقل ومتحرك اولدیغی معلوم اولور وبعده علی الاستقامه جذب اولنور
وچوق کره اول متشبث اولان شئ اخراج اولنمیوب بنفسه ترك ایلسون ایچون
برقاچ ایام علی حاله ترك اولنور وبو صنعتده بعض علما برقول دیدیلر بیز اول قولی علی وجه
ایراد ایلرز اول قول بودر سهام انترا عنده کرکدر سهاملرك انواعی معلوم اوله
زیرا سهاملرك بعضیسی خشبدن وبعضیسی قصبدن اولور وازجه لری حدیددن
ونحاسدن ورصاص قلعیدن وقروندن وعظامدن وحجاره دن وخشبدن
وقصبدن اولور واول ازجه لرك بعضی دمرنلرك کیمیسی مستدیر وکیمی اوچ
زاویه لو ودورت زاویه لو اولور وکیمنده بر سن اولور یاخود ایکی واوچ لسان اولور
وکیمنده زج اولور وکیمنده زج اولمز وزج اولنلرك ده زجی کیمنده خلفه مائل اولور
اول سهم خارجه جذب اولندقده جسمه تعلق وتشبث ایلسون ایچون وکیمنده
زجی قدامه متوجه اولور دفع اولنسون ایچون وکیمنده ازجه سی لولبیه ثابته بر شئ ایله حرکت
ایدر ویچون خارجه جذب لنسن اول منبسط وکیمنده زجه سی عظیم اولور اوچ اصبع
مقداری طرفی اولور وکیمیسی بر اصبع مقداری اولور واکه ذنبانیه تسمیه اولنور
وبعضیسی بسیط یعنی ساده اولور وکیمنده دقیق وحدید اوزرنده زوائد اولور
ویچون اول زجه ناشب اولدیغی جسمدن اخراج اولنسه اول دقیق زوائد منکسر
اولوب ایچنده قالور وبعض زجه سهم مغروز وقلقلش اولور وبعض زجه لرك
ده اینوبی اولوب سهمك طرفی اول اینوبه ادخال اولنور وبعض سهمك زجه سنده
تکبیر وثاقت اوزره اولور وبعضیسی غلیظ وثقیل اولور حتا اولقدر یقینده سهم خروج
ایدوب زجه باطن جسمده قالسون ایچون وبعضیسی مسموم وبعضیسی ده
غیر مسموم اولور وسهملرك خروجی ایکی نوع اوزره اولور بر نوعی جذب وآخری دفع

ایله

بقدر الحاجه

ناشب

مقدم

اولب منبسط

اولوب سهم خروجی منع ایدر

ایله اولور آنك بیانی وتوضیحی بودرکه قچن سهم ظاهر جسمده نشوب ونفوذ ایلسه
آنك اخراجی جذب ایله اولور وکذلك سهم جسدك عمقنده نفوذ ایدوب سهمك قباله سنده
یعنی اوکنده اولان موضعدن خوف اولنسه که اکر سهم جذب ایله اخراج اولنمیوب
دفع ایله طرف آخردن اخراج اولنسه اول موضعده حملانی نزف نزف دم هلاك اولور
واذا شدید حادث اولور اول صورتده سهم جذب ایله اخراج اولنور وقچن سهم
نشوب ایدوب اول سهمه استقبال ایدن اجسام قلیله واول اجسام قلیله یه شقه
مانع عصب وعظم وانلره مشابه بر شئ هوا ولمسه اول زمان سهم دفع ایله اخراج
اولنور واکر عضو مجروح کمیك ایسه انی جرح ایدن سهم ده جذب ایله اخراج ایلرز
وقچن اکر سهم ظاهر ایسه لا محاله بیز آنی جذب ایلرز واکر سهم خفی وستیر ایسه لایق
اولورکه ابقراطك قولی ایله عمل اولنه اول قول بودرکه ممکن اولور ایسه مجروح حین جرحده اولان
هیئتی ونصبه سی اوزره قیلنور واول هیئتدن سهمك موضعنه استدلال اولنور و
اکر علیلی اول هیئت اوزره قیلمق ممکن اولمز ایسه علیل ممکن اولدیغی شکل اوزره قیلنور
استلقا اولنوب تفتیش وعصر اولنور وموضع تعرفدن صکره اکر نشوب لحمده
ایسه سهم ید ایله جذ اولنور اکر خشب ساقط دکل ایسه خشب ایله جذب اولنور خصوصا
اول خشب قصب اولمیه اکر خشب ساقط ایسه کلبتین ویاخود منقاش ویاخود اخراج
سهامه خاص آلت ایله زجه قبض وجذب اولنور وبعض کره زجه شق اولنه اخراج
اولنمق ممکن اولمغله شق اول توسیع اولنور واکر سهم شق اولنك قبالنه مسنکه اولسه
وسهم داخل اولدیغی جهتده خروج وصعوبتلی اولسه لایق اولورکه اول موضع جهت
قبالدن شق اولنوب اول شق جبیردن جذب ویاخود دفع ایله اخراج
اکر خشبه زجه اوزره ایسه خشبه ایله واکر ساقطه ایسه شئ آخر ایله
زجه خارجه دفع اولنور ولایق اولورکه بزم اول زجه نی خارجه دفعمز ایله عصب
وشریانلر برینه قطع اولنمیه اکر بزم تفتیشمز زجه ده ذنب اولدیغی ظاهر
واشکار اولمسه لایق اولورکه اول ذنب سهم دفع ایچون شقه ادخال ایلدکیمز
آلتك انبوبه سی ایچنده ادخال اولنه وبعده دفع اولنه وقچن زج خروج ایدوب
واول زجه مواضع محفوره رؤیت اولنمسه انترن اول زجه فی الاصل زوائد حول

وسهم ناشبك موضع

اولوب حین اخراجده منکسر اولوب کساره سی داخل جرحده باقی اولمق توهم اولنسه و اکر جرح تفتیش اولنور اکر حدید ایسه برنسنه ایله اصابت اولنور ایسه ذکر اولنان حیله ایله یعنی انبوبه آلت ایله اخراج اولنور و اکر زجاج شعب مختلفه سی اولسه و خروجه اجابت ایلمسه لایق اولور که بیزانک شقینی توسیع ایلیه یوز اکر قریننده مخوف اولان بر عضو بوغیسه و چین شق اولنوب زجاجه منکشف اولسه آنی بیز رفق ایله اخراج ایلرز و بعض ناس اولزجاجی شعر انبوبه ایچنه ادخال ایدرلر معالجه ده خروجنه اخراج ایلمسون ایچون و بعده اکر جرح ساکن اولوب انده ورم حار اولمازسه انده اولا خیاطه استعمال ایلرز و صکره منبت اللحم اولان معالجاتی استعمال ایلرز و اکر جرحه ورم حار اصابت ایلدی ایسه لایق اولور که انده تنطیل استعمال اولنه و اضمده ایله معالجه اولنه اما سهم جارح مسموم اولسه لایق بودر که سهمک اصابت ایلدیکی موضع تقویر اولنه و اول موضع لحمنک تغیر ایله معلوم اولور زیرا لحم مسموم لحم صحیحه لوننه مغایر و لون حیث کبر کمد اللون اولور و اکر سهم عظمه منغرز اولور ایسه آلت ایله اخراج اولنور و اکر عظمده آلت ایله اخراجه تحمل برنسنه مانع اولور ایسه لایق اولور که اول نسنه تقویر و یاخود شق اولنه و اکر سهم عمق عظمه منغرز اولوب سهمک ثباتنده عمقه انغرازی تعرف اولنور ایسه و بر زم اول سهم تحریک ایله سهم حرکت ایلمز ایسه بیز لایقا اولور که اول عظم فوق سهمده اولا مقطع ایله قطع ایلیه یوز و یاخود مثقب ایله اطرافنی ثقب اکر عظم تخلی ایسه ثقب ایدروب سهم تخلیص ایلیه یوز و اکر سهم اعضاء رئیسه دن بر عضوه منغرز مثلا دماغ و قلب و بطن و امعا و رحم و کبد و مثانه اشبو اعضاء شریفه دن برینه غرز اولدی اولوب انده موت و هلاک علامتی ظاهر اولدی ایسه لایق اولور که انده اول سهم جذب اولنمیه زیرا جذب ایله قلق کثیر عارض اولور و اکر جذب اولنسه قلق و اضطراب ایله ماعدا طبیبه جهله طرفندن طعنه و بد کلام ایله شماتت مؤدی اولور و منع اول جذب نفعده قلیل اولور و اکر علامات موت انده ظاهر اولمازسه اول انغرازدن حادث اولان حروبی خوف اولنان نسنه لری بیز اخبار ایلیوب اکثر حالده انده حادث اولان عطبی تقدیم ایلیه لیم و بعده علاج بیاننه شروع ایلیه لیم زیرا

اول اعضاء رئیسه سهم اصابت ایدن کسنه لردن خلاف مأمول چوق کسنه لر سلامته نجات ایله سلیم اولدیلر و اول سهم جمیله مصاب اولنلردن کبدندن برجزؤ و بطن اوزره اولان صفاقدن ثربدن برشی و رحمندن کلیسی بعضکره خروج ایدوب بینه انلر خلاص اولدیلر اول جراحت ایله هلاک اولمدیلر و علی الخصوص اول سهم اخراج اولنسه انلر هلاک اولمه لر حقیر رد اوزرنده سهم ترکی نفع اولمازسه اول ترکی بیز قلت مرحمه حمل و نسبت ایلرز زیرا سهم نزع بعضکره سلامته مؤدی اولور **اول سهم جاذبه ادویه بیاننده در**

واجب اولور که سهم ناشب موضعنه قوی جاذب اولان اشیا وضع اولنه و یاخود اصل قصب اخذ اولنوب دق اولنه و انک مدقوقی ایله ضماد و بعضکره عسل و خبز ایله اول اصل مدقوق معجون قیلنور و کذلک ورق خشخاش اسود و ورق شجر التین سویق ایله تضمید اولنور و کذلک بزر البنج خصوصا فلقدیس ایله ضماد اولنور و بنج ثمره سی ایله جالها ضماد اولنور و خیر اصنافندن کلیسی ایله وزراوند و بصل نرجس ایله دخی ضماد اولنور و ادویه حیوانیه دن دخی جوده وار ایله ضماد اولنور انلردن ضفدع مسلوخ اولا ناشبه منفعتی جوا عجیب اولور و اول ضفدع مسلوخ اسنانده قلع ایدر و نحو سرطانی استعمالنده آندن کبیدر و کذلک ادیبان و انافحه ده اولمثللو در و دیلدیکه عظایه دیدیکلری حیوان بر ناشب اوزره شد اولنسه و بعض نسخه ده شدخ اولنسه و اقعدر آنک شد و شدخ اولناشب شدیدا جذب ایدر و ادویه جاذبه مرکبه دندر عضایه نک رأسی زراوند طویل و اصل قصب و بصل نرجس ایله اما فروح مندملهنک تحتنده عظام فاسده یی جذب بیز باب العظامده ذکر ایلرز

حرق نار علاجی قانونیدر حرق نار علاجی ایکی غرض حسبیله اولور تنفطی دفع و ایکنجیسی محترق اولان عضوی اصلاح در و تنفطی منع بلا لذع تبرید ایدن ادویه استعمالنه حاجت اولور اما حرقی اصلاح ایچون بلا کثره تجفیف ایدن ادویه حرق برده معتدل اولان ادویه جالیه یه محتاج اولور و اکر اول تدبیر ایله حاجت اولور ایسه اولا ضعیف ایله علاج اولنوب حاجت قالور ایسه صکره علاج ثانی ایله ده تدبیر اولنور اما اول حرق ادراک تنفط ایلدی ایسه واجب اولان تدبیر ثانی اولور و ادویه حرقیه قیمولیا و خفیفه الجرم اطیان و عدس مطبوخ و مرداسنج و امثللودر

اماکندر وکندرك احتمالی اولان علك ودوسومات بو بابده دواء صالح اولماز زیرا انلرك
بعضیسی قدر لایقدن اسخن اولور ولذع ویر اولور وبعضیسی ده قدر لایقدن ارطب
اولور غرض اول ایچون یعنی تنفیطی دفع ایچون استعمال اولنان ادویه حرقیه بونلردر
صندل وقوفل ابیض وجدبر احمر ویاخود خزف بو مذکورلر اخذ اولنوب عنب الثعلب
صوییله وماء ورد ایله طلا اولنور ویاخود بو رطبه صادوس ودهن وردن مرهم (اطبه مفصله)
اتخاذ اولنور وکذلك هندبا شعیر مغسول دقیق فی بیض ودهن وکذلك عدس مسلوق
مع الورد دهن ورد ایله وکذلك طین ارمنی خل بو مذکورلردن علی ما ینبغی مرهم
اتخاذ اولنوب ~~[illegible]~~ صکره غسل تام ایله مغسول نوره اسفیداج [illegible] بیاض بیض
ولبنله برشیء ده قیلنور وکذلك خبازی ورقی ماء غرب ایله مؤکرا اسلق اولنوب
سحق اولنور وبعده استعمال اولنور وخبازی اشیاء [illegible] خنطیه سندنده تنقیه اولنور
وبعده اول مسحوق مرداسنج مربی واسفیداج قلعی هر برندن ایکیشر بوصوق جزؤ دهن ورد (خبازی)
دورت جزء ماء عنب الثعلب ماء کزبره هر برندن بر جزؤ اشبو مذکورلر ایله اول اخبار جمع
اولنور وغرض ثانی ایچون استعمال اولنان ادویه بونلردر اول ادویه نلك اجودی (بعض اصلاح حرق ایچون)
مرهم نوره در اول مرهم بودر نوره اخذ اولنوب خرتندن کلسی زائل اولنسون ایچون
برکره غسل اولنور وبعده دهن ورد ایله ویاخود زیت وقلیل شمع ایله اکر حاجت اولور
ایسه ضرب اولنور وبعضکره ده اول اجزالر اوزره طین قیمولیا وبیاض بیض وخل خمر
مقدار قلیل ده زیاده اولنور **نسخه اخری لمرهم النوره** معلوم اولدیغی وجه (بلغ)
اوزره نوره غسل اولنور وایزن ورق سلق وورق کرنب دهن ورد وشمع ایله
مرهم اتخاذ اولنور وبو بابده اکر تبثر وتنفط خوف اولنماز ایسه صالح اولور ورق
انل محرق وخرنوب محرق سحق اولنق **قلیل الحرارت [illegible] مرهم صالح در** اول مرهم (اولنوب استعمال)
طویل التألیف در تجربه اولنوب جید بولنمشدر بقراعیلك حنی مجففی شحم صنوبر قشوری
مسلکر شمع هر برندن اوتز درهم مرداسنج اوج خبث فضه ایکی خبث رصاص
دورت ماء بارد ایله مرار کثیر ایله مغسول نوره بش قیمولیا بش قبرسی ویاخود ارمنی
ویاخود رومی طین واسفیداج رصاص هر برندن یدیشر حد قوق عصا الراعی اون
جراد فارسی ویا مرادسفی [illegible] صینی التی توتیا احضر یدی بعر الضان اون لبلاب جبق ورق هو بنه

اون بشر

اون بشر خبث حدید ورق خطمی عصارهسی ورق خبازی عصارهسی هر برندن اوتز
سوسن ازاد یعنی بیاز سوسن سوسن ازادك بصلی سوسن اسمانجونی وزعفران
هر برندن بشر کافور دورت موم دهن ورد کیفی کمیکنندن ایکی وشحم مقدار الکفایه
بو مذکورلردن متخذ ده مرهمك قوتی اشد اولور وکذلك قلیل الحرارت اولنلر صالح اولور
نحاس وحدید براده لری اخذ اولنوب طین حر ایله ویاخود طین احمر ایله معجون قیلنور بعده
صکره تنور ده ویاخود اتونده احراق اولنوب قرص قیلنور بغتله صکره حفظ اولنوب
وبعده تجفیفه حاجت اولان موضع حرقه الیلسه ویاخود دهن ورد ایله اول قرص
طلا اولنسه وبنه بو قیلدن اولور خرء حمام خرقه کتان ایچنده [illegible] ترمدا بدیچه قدر
حرق اولنوب اول رماد دهن ایله طلا اولنسه وایکی نفع عجیب اولور [illegible] جفاف حرقك
مواضع متقرحه سنه نافع اولور کراث مسلوق ویاخود بقلة الحمقاء مع سویق ورق
آس مسحوق ایله اوزرینه ذر اولنور ایسه اکر اول قرحه بو دوا ایله منتفع اولمیوب
عصیان ایدر ایسه اتلك ورق محرقی ویاخود ورق سوت محرق ایله ذر اولنور
واکر انلره ده عصیان ایدر ایسه قروح خبیثه ده مستعمل اولان ادویه قدم ایله استعمال
اولنور **ماء مغلی دن اولان حرق بیاننده در** بعضکره طنجره ده غلیان ایدن صو [illegible] (حادث)
عضو انسانه اوزره منصب اولوب نادرك فعلی کبر عضوده اول ماء حارك فعلی اولور
انك تدبیر صوابی بودرکه مبادرت اولنوب تنفطدن مقدم انك اوزرینه صندل وماء
ورد وکافور ایله طلا اولنه واول موضع جفاف ایدنجه قدر ترك اولنمز بلکه ماء بارد
مثلوجه مغموس اولان برخرقه ایله کل ساعت ترطیب اولنور وبو تدبیر اول حرقی
تنقطدن منع ایدر وبرقوم اول حرقه تدبیرده مبادرت ایدروب اول حرقك اوزرینه
ماء زنبق ویاخود ماء رماد صاجرلر واجود اولان انلره قنقیسی استعمال اولنور ایسه
سویق ایله ویاخود مرهم نوره ایله سحق اولنه وکوندن زبل حماملك دواء مذکور ده
جرا نجیب اولور وانك قرحه سی کراث مسلوق ویاخود کراث مجفف مسحوق ایله معالجه
اولنور ویاخود باب اولده برنیم ذکر ایلدیکلریمز ایله معالجه اولنور **دملك نزفی وحبسی بیاننده در**
کتااوله معلوم اولدیکی بعضکره دم عروق قلبدن خروج ایدر وانك خروجی عروقك ضعفندن
فوهۀ عروق منفتحه اولمغله اولور ویاخود اول انفتاح شدت امتلادن ویاخود حرکت قویدن

حتی صبی و وثبه دن ناشی اولور و یاخود نزف دم خارجدن وارد اولان جارحه حادث
اولور و یاخود عروقک انصداع و انقطاعندن اولور و اول انصداع انقطاع ناشی قاطع
فساخ و یاخود تآکل خلط حاد و یاخود علی الامتلا شدت حرکت سببیله اولور و یاخود داخلدن
نزف تهلل عروق سببیله رشحدن اولور و اول تهلل کاهیجه عروقک جرمنده و کاهیجه صفاقنده طریق بولمغله
اولور و دم عروقده سیلانده اولی والیق اولان دم شرایانده در زیرا شریان منقبض
و منبسط اولور متحرک اولور ولا محاله متحرک اولدیغی دم مرة منقبض و مرة اخری
منتشر اولوب نزفه مؤدی اولور و چون اول حرکت ایله تفرق اتصال حادث اولدیغنده
صکره خروج ایدن دمک مکانی واسع و غیر ضیق اولسه و مکان خالی بولسه اول امر
ابورسما تسمیه اولنیلان ام الدم آیل و راجع اولور و شریانک هر نه قدر التحام قابل
اولور ایسه ولکن انک التحامی اعسر و اصعب اولور و چوق واقع اولور شریان ملتحم
اولمز ولکن شریانی محیط اولان نسنه ملتحم اولوب تضییقه مؤدی اولور و دم سیلان
فاحشه قادر اولمیوب اول ملتحم محیطک فرجه لر وسعتی مقداری دمک برشیء
ناحیه جلده خروج ایدر و چون غمز رفیق ایله اول محل غمز اولنسه باطنه عود ایدر
فقط غمز رفیق ایله شیء خارجک باطنه عود و رجوع ایلدیکی کبی و بعضکره تحت
جلده عروقک کنزوسی باقی قالوب انک نبض و تفتقی احساس اولنور و چوق کره شریانه
اول حال باطنده عارض اولوب جلد منفتق اولمز و تحته دم لین ایله ابورسما حادث
اولور دم و ریح محتبس اولمغله و آنی غمز ایله تسکین قابل اولور و بو حال چوق کره عقده
وار بیده و مابضده کنز و لکنون عارض اولور و چوق کره ناشی سبب خارجی و فصد
ایله عارض اولور و اطبادن چوق کمسنه لر ظن ایلدیلر که شریانک فتقنک کلیسی ام دمه
مؤدی اولور زیرا انک فتقی ملتحم اولمز و اکثر حالده انک حوالیسی ملتحم اولوب ورم
معروف حادث اولور اما شریانک کنزوسنه التحام اولمز ولکن حقیقة الحال
انک ظن ایلدیکلری منوال اوزره دکلدر و فتق شریانک عدم التحامنه ذاهب اولنلر
قیاس و تجربه ایله استدلال ایلدیلر اما قیاس ایله استدلاللری بودر که شریانک
ایکی طبقه سنک بر عضو و فیه در عضو و فایسه ملتحم اولمز اما تجربه ایله
اولان استدلاللری بودر که التحام و روئیت اولنمشدر و جالینوس
هو نه قدر شریان منفتق اولدی
ایسه بر بن

انده

انده بحث القیاس و التجربه مقابله ایدوب دیدی که شریان التحام شاننده اولان
لحم ایله التحام شاننده اولمیان عظم بینلرده متوسطدر و آنکه لایق بودر که ایکی طرفک
حکمی انده موجود اولوب التحامی قبول ایده ولکن قبولی صعوبتلی اوله و جالینوسک
بو کلامی امر خطا ایدر اما بحث التجربه معارضه سی مشاهده ده در بعض جالینوس
دعوا ایدر که چوق شریان منفتقه نک معالجه ایلدم و التحام قبول ایلدیلر و بونک
اقدم اول کلام اوزره برشی ذکر ایلمش فارغ اولدیغی لکن الآن بز دیرز که بالجمله اعضاده
انبعاث دم مستور اولمز بلکه عضو منفتق اولدیقده دمک انبعاثی مختلف
اولور کبد و ریه مثللودن دم انفتاق قسنده کثیرا منبعث اولور و بعض اعضادن دمک
انبعاثی قلیل اولور و اول ایکی قسمک هر برینک کیمنده خطرلی اولور و کیمنده خطرلی اولمز
مثلا ریه ده منبعث اولان دمده خطر اولور و انفدن دم انبعاثنده خطر اولماز
و اول ایکی عضودن منبعث اولان دم کثیر اولور و مثانه و رحم و کلیه مثللو
عضولردن دفعة منبعث اولان جز کثیر اولماز و لکن طول مدت ایله منبعث اولان
دم کثیر اولوب عاقبت غیر محموده یه مؤدی اولور و کذلک شرایینده نزف ایدن دخی مختلف
اولور بعض شریانک نزفی صعب و خطرلو اولور ید و رجلده اولان شریانلرک نزفی
کبی و اول مثللو شریانلرک نزفی محتبس اولمز و اکثر حالده قتل ایدر و بعض شریانلرک نزف
سهولتله اولور محفله اولان نزف شریانی حبسی سهولتلی اولور و آنی شد تجرد
حبس نزفه کافیدر و چوق واقع اولور که شرایینک صغارندن دم نزف ایدر و بعضه
کنز و لکنلق محتبس اولور و دم شریان ایله دم وریدک فرقی بودر که دم شریانک
نزفی نزو و ضربات ایله اولور و قوامی ارق و لونی ارجوانیتر اشد اولوب انده
دم سوادلی و قتمیسی اولماز و معلوم بیورلسون که اکثر انده استفراغ و خصوصا وریدی
استفراغ دم اوله و خصوصا شریانی دم استفراغ ایلیه و استفراغی افراط اوزره
اولوب نتیجه مؤدی اوله اول استفراغ ردی اولور و فواقه مؤدی اولور ایسه
قاتل اولور و اگر فواق ناشی غشی اولور ایسه قتل و موت عاجلدر اما اول مستفرغک
هذیان و اختلاط عقلیه دیدر اگر هذیان و اختلاط نتیجه مقارن ایسه
اکثر حالده قاتلدر قانون علاج نزف الدم نزف دمک علاجنده واجب اولور که آکه بدء اولنوب

اولا اگر نزف حبس اولنه معالجه اولنمغله اگر نزفك حبسی معالجه یه محتاج مثلا اگر نزفك سببی اکال مثللو (اولور ایسه)
ثابت ضنه اولور ایسه معالجه ایله اول ازاله اولنمغله نزف حبس اولنور بعده قرحه یه معالجه
اولنور و اگر سببی ازاله دیه حال اهمال ایلمز ایسه من غیر ازالة السبب دخی حابس اولان
دوالر ایله دم حبس اولنور و دخی حبس سببی اولان دوالر کتاب اولده ذکر اولندی و لکن
انلری بز بطریق الاستظهار بعض عن ظهر القلب ذکر ایلیه لیم و بیز دیریز که دخی حبس سببی
اولان دوالرك حبسی دو جهته تحریکی خلافی اولان جهته صرف ایله اولور و یا خود دخی (اول دوا)
جهت مخرجه انصبابنه مانع اولماز جهت خلافه صرف ایلمز و لکن دم جهت مخرجه منصرف
اولوب نفس مخرجه قریب اولدیغنه حبس ایدر و بسبب مخرجدن خروجنه مانع اولور و یا خود دخی
اول قربی مخرجده هو حبس ایلمز و بلکه دم مخرجه واصل اولور و لکن مخرجدن خروجه
اول سبب مانع اولور و یا خود اول سبب جهات ثلثه نك ایکی جهتله حبس و یا خود
جمیعا وجوهله حبس ایدر و جمیعنه جامع اولور و دو جهت تحریکی خلافی جهتنه صارف اولور
قسم اول اولان سببده هو جهت اخرایه صرفندن ماعدا فعل اخر اولماز و جهت اخراده مخرج احداث
ایلمز کبد اوزره وضع اولنان محاجم کبی زیرا اول محاجم دخی جهت خلافه صرف ایدوب
مخرا میندن اراقه و اساله ایدر مجددا مخرج احداث ایلمز و یا خود اول سبب
جهت اخرایه دخی صرف و جذب ایلدیکندن ماعدا مخرج آخر هو احداث ایدر مرعوف
اولان کمسنه یه محاذیدن فصد ضیق ایله فصد اولندیغنه دخی اول طرفه جذب
و ثقبه ضیقه یه احداث ایدر و اما اوج قسم اسباب حابسه نك ایکنجی قسم اولوب
دخی جهت مخرجدن قریب مخرجده حبس ایدن سبب اولان شئدر که دو نفوذ و حرکتدن
منع ایدر و اول حرکته مانع یه سبب تخثر و یا خود سبب تجمد اولور و تخثر هو یه
دوا و یا خود غشی مثللو حال بدن اولور زیرا غشی هو دو حبس ایدر و اما موضع دم
مخرجده دو حبس ایدن مخرج سد ایدن ~~اشیا~~ اول شئ سادهو یه ربط اولور (دو دم سد معلقه)
و یا خود دردم القام اولور و یا خود دردم غیر القام اولوبکی ایله و یا خود دواکاول
ایله حادثه خشکریشه اولور و یا خود مخرجه واقع اولان دم جامد و علقه و یا خود
تغریه و یا خود مخرجك التحامی و یا خود جفافی اولور و یا خود اول مانع عرقك عطیف
اولان لحمك مخرج ضغطی اولور زیرا اول لحم ضاغط مخرج سد ایدوب شدید اطباق ایدر

وبلنمك

ملح

وبلنمك کرکدر که اکر اول جراحته ورم صحبت ایدر ایسه ذکر اولنان اعمالك چوغی متعذر
اولور خیوط ایله ربط ممکن اولماز و فتائل ادخالی و شد عنیف استعمال اولنمز و ورم
اولوبغ حالده ایچون تغریه و قبض و تخزیر و تخثیر دم استعمال اولنور و اگر شد و شق
و تقریب دوادن برر استعمال اولنسه وجع احداث ایدر ایسه جائز در اولور
و اگر هر نصبه موجعه رد ایدر و واجب اولور که اکه موافق اولان نصبه ایکی اورب
جامع اوله بر اول نصبه ده وجع اولمیه و آخر اینده میل دم مرتفع اولیه
حتی تدلیه و تعلیقه اعانت بولنمغله سهولت ایله دم خروج و بروز ایلیه و اگر
بو ایکی غرضه مانع و تخالف اولور ایسه بعض آنکسنه معاجمح ممکن اولمیوب
احدهما نك حصولی آخرك انتفاسنه موقوف اولور ایسه مجلب المشاهیر
علیل یه اوفق ~~اولنه میل اولنور~~ و حالنه اقرب اولان تفتیش ایسه اگر میل اولنور
و معلوم اولمیه سر واجب اولان شئیدن صکره اول وجوهه بر بر بیز ذکر ایلدوز اول
بیلنمه واجب اولان شئی بودرکه اولا تفقد و تفحص اولنوب علامت مذکوره ایله
عروق نازف شریان و وریدن تفتیش ایدیکی تعرف اولنه اگر شریان ایسه
اکه وریدن زیاده عنایت صرف اولنه پس بوندن صکره بیز دیریز که مخرج
دم جهتنك خلافی جهتنده و صرف عضو دلك حبیلیه ایجاع ایتملکه و ربط و شد
و محاجم وضع ایله اولور بو وجوه طبیعیه جهة خلاف اوزره ایقاع اولنور و واجب جهة خلافه (بودرکه)
بو فعل اینلیکی موضع عضو مؤفه مشارك اوله برحال اوزره که بینهما بر خط
مستقیم و اصل اوله ایکی عضو خط مستقیم مذکورك هر برن بر طرفنده اوله
او اخط کرك ایسه عضوك طولنه کرك عرضنه سالك اولسون ~~و کرك اول~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ (مشارکته)
مؤفه بعید ایسه دم اکه ~~جذب اولنور و قریبه جذب ترك اولنور~~ و اول مشارکت ایله
بینهما جهة کرك بحسب الطول و کرك بحسب العرض اولسون دم جانب خلافه اول جذب اولنور بینهما ده
اولان مسافه بعید اولدقده و اگر مسافه قریب ایله لوب عضو مؤفدن اول جذب ایله
دم تماما منصرف اولمز ایسه اول حفید اولمغله ترك اولنور و اول قریب اولان

جذب

مشارکلر یدک ایکی جانبلرنک و راسک خو ایکی جانبلرینک برن برینه مشارکتلری کبی و مشارکت
حسبیله جذب برشیدرکه کتاب اولده بزم ذکر ایلدیکلریمز مقالاتی تذکر و استحضاره
محتاج اولورو واجبدر که جهت خلافه دو جذب ایچون شد و جذب استعمال
اولنزبلکه عضود محیکمنه بزاولنوب جهت خلافه نزول و سلوک اولنه و واجبدر که
فتوق شراینی مثللو ایچون تدبیر کافی اولدیغنه توقع اولنمیه بلکه اندک حبس
نزفه اعانت اولدیغی مامول اولنه وکذلک مشارکت مباعد اولان جانبدن فصد دخی
خوحبس نزفه توقع اولنمز بلکه اندن خوحبسه اعانت مامول اولور اما قرب مخرجه
دمک احتباسنده ایکی سبب محذور استعمالیدر اما حابس دم اقسامندن قرب
مخرجه دو محذور استعمالی ایله حبس رعاف ورعاف مثللو نزفی اولنده کیموس غلیظ
ودمی مجمد اولان عدس وعناب مثللو غذالر اطعام اولنمغله اولور اما اول وجه ثانیدک
ایکنجی وجهی استعمال علیل محذر وماء بارد سقی اولنوب بورنی تبرید و مریضی تنویم
ایتمکله اولور و بعضکره غشیدی نفع اولوب نزفی حبس ایدر اما قسم اخری بعض
مخرجه دو حبسک وجوهی ایچون بوباب مستقل ایراده حاجت اولوربابی واحد
رعایت واجبدر واول باب بودرکه بعض شریان قلبه یالکز طرف واحد
ایله متصل اولماز بلکه ایکی طرفدن متصل اولوربس اول شریانی بر طرفدن سد اولنسه
طرف اخردن وارد اولان دمی نزف ایدر برطرفدن سد بوصورتده مفید اولماز
وایکی طرفدن شریانک قلبه اتصالنک وجهی بودرکه قلبه متصل اولان شریان نازفده
معترض شویادن برشعبه اولورکه اول شعبه قلبه شریان نازفک متصل اولدیغی
جانبک خلافی جانبندن قلبه متصل اولوروا اول شعبه قلبدن استفاده ایلدیکی
دو شریان نازفه افاده ایدر وشریان نازفک کندو قلبدن استفاده و اخذ ایلدیکی
طریق سد اولنسه شعبه طریقندن اول شریانه تادی اولنان دم ینه نزف ایدوب
اول سد ایله نزفدن امن حاصل اولمز و واجبدر که بو مثللو نزفده ایکی نوق شریانی
نازفک قلبه اتصالی جهتندن و اول شعبه جهتندن ولکن بوتسدیده مقدم واجب
اولدرکه اول نزف ایدن عرقک مبدئی تعرف اولنه زیرا بعض عروقک مبدئی اسفلده
و بعض عروقک مبدئی فوقده اولور عنقده اولان عرق اسفلدن اولور و فخذ ورجل عروقک

مبدئی فوقدن اولور و فخذ جهتندن تحصیل ایلیسک انده ربط و شدی استعمال ایدرسک
و بوبابده استعمال اولنیان تدبیرلردن اولور ذکر اتی ادویه استعمال ایلمکدر و اگر عرق نازف
ضارب ایسه یعنی شریان ایسه انی خیط کتان ایله تعصیب ایلمک اولور وکذلک
عرق نازف غیر اولور ایسه انی تعصیب اولور اگر اول غیر ضارب اولان عرق
کبیر اولوب نزفی منقطع اولمز ایسه و مخرج عرقی بو صورتده اخراج و لف ایلیسک
اکا ادویه التزام ایله و یوم ثالثه ورابعه قدر ربطی ترک ایله و اکوناده دواء مغریه
موضوعه نک دم و التصاقنی رویت ایدر ایسک البته انی قلع ایلمه ولکن اول ادویه نک
حوالیسنه انی مرطب برشی وضع ایلکه انک جفافنه مانع اولوب تندیه ایلیه
و اول ادویه فوقنده اولان عصابه سی کندو کندودن متبری اولور ایسه طریق دلالت
ادویه نک اسفلنی اصبعک ایله غمز ایدوب دمی طرفه دن و توثیقدن منع ایلیه
و بعده اول متبری موضع اوزره مضطرب اولان ادویه یی قلع ایدوب تبدیل
ایله و اگر ینه تجدد ادویه وضع ایله و اول زمان نصیب عضوی لایقی اوزره ایله
و اول نصبه بودرکه فوهه مبدأدن اعلی اوله مثلا اول نزف اسافل اعضاده اولورسه
و حمه اولور ایسه علیله بر نوع فراش فرش اولنورکه انک اسافلی مرتفع و عالی و
اول فراشک اعالیسی منخفض و متسفل اولور وکذلک واجبدر که انک نصبی
و جعلنده خو بعید اولان نصبه اوله و اول ادویه یی تجدد ده خو اوج کون اوزرینه ترک
اولنوب بو منوال اوزره دفع منقطع و دفع حال اولنجه قدر ترک و تبدیل اولنور
اما دم بالالقام طریق ایله تدبیری شریان عظیمده ممکن اولور زیرا انده بر قطعه
بوریا خود نسج عنکبوتدن و یا خود تنبه دن و یا خود خرق کتاندن بالیه دن فتیله اتخاذ
اوزرینه مانعة الدم اولان ادویه مغزیه ذر اولنوب اول فتیله نفس شریانه لقمه مثللو
دس اولنور و اوزرینه رباط شد اولنور و بعضکره اول فتیله وبر ارنب مثللو اتخاذ اولنوب
بالکز یعنی بلا ذرور انی استعمال علاج کافی اولور و واجبدر که اول شریان بعد
الالقام شد لازم ایله شد اولنوب ملتحم اولنجه قدر اوزرینه ترک اولنه اما فتیله نک
اخراجنه طبیعت تدبیر ایدر و قلیلا قلیلا اخراج ایدر و دفع ایدر اما بلا القام
رد دم صورتی القام فتیله اتخاذ اولنیان اشیادن بر فوهه اوزره بلا القام وضع

بلغ

وعرقه نفوذ ايلمق سزا اوزره شد اولنور وكذلك واجب اولوركه نزف دم بلا التقام
رفادة ايله جبس اولنه وخصوصا رفاده اسفنجيه اوله وكذلك شد قوى عصابه ايله اولنوب جذب
ايچون اولا استعمال اولان شدك عكسى اوزره اوله زيرا جذب ايچون استعمال اولنان
شد اوله فوهه قريبنده بروا اولنوب صكره خلفنه سلوك ايدرك لف اولنور وتدريج ايله
شدك تقليل اولنور ونزف دمي منع ايچون استعمال اولنان شد انك خلافى اوزره
اولور ومعلوم اولكه قچن شد رفادة ضعف اوزره اولسه انده جذب حضوته اولور
ومنع نزف منفعتى حاصل اولمز بناء عليه واجب اولوركه بو بابده تلطيف اولنوب
شد جيد ايله قچن شد اولنسه جانب مخالفنده شد آخر ايله شد اولنه شد اول
جيدك جذبنه شد ثانى مقاومت ايلسون ايچون واول شدلر ايله نزف دم
بلا ايلام حاصل اولسون ايچون يعنى شد برطرفدن قيلنوب شديد اولسه هر نه قدر
اول شد شديد واحد نزفي منع ايدر ايسه لكن مولمدر شد منوال محرر لطيف
ومتعدد اولسه ملتحم بلا ايلام دم مانع اولور انكيچون اول شد متعدد كى
اختيار اولى اولور لكن بعضكره اول شد شديده حاجت اولوب الا لاشديد اكثر
اولنوب بعده قليلا قليلا ارخا اولنور وچوق كره در عرق ابراز ايچون شق اولنان
لحمك ايكى شفه لرى جمع اولنوب خياطه اولنمغه حاجت اولور وچوق كره در ايكى
شفه لرى جمع وضم اولنوب اوزرينه ضم حافظه رفاده معروفه وضع اولنمق كفايت
ايدر وبعده اوزرينه ادويه ملحمه نثر اولنوب شد اولنور وداخ مثللو قچن منفتق
اولسه واجب اولوركه اول انفتاق ايكى يده برابرك اصابع ايله اول فتق ضغط
اولنه وبعده اوزرينه ذكر اولنان ادويه ورفائد تأبيد اخرايله وضع اولنه اما علقه
ايله دم معالجه سى بودركه فوهه اوزره دواء رادم وضع اولنوب اول دوا فوهه
اوزره دوكوروب ردم ايدنجه قدر احساك اولنور اما اول موضعك لحم ايله فتقى
ضغط اولان تدبير بودركه اول عرق مفتوق عرضا قطع اولنور وايكى جانبه اول امره
اول عرق تقلص وتقبض ايدر وسيلان جانبنده اولان طرفه اول موضعك لحم اطباق
اولنور لكن بو وجهله تدبير انجق موضع لحيمه اولان عرقلرك فتقنده اولور وچوق كره
در ظرف عرقده اولان شعبه لرك قطعنه حاجت اولور عرقلرك غور ودخولى ايله نزف منع

اوتشون

اولنسون ايچون وبعد القطع اوزرينه ادويه وضع اولنور وچوق كره ام الدم سزا التحام
حاصل اولورزا اما خشكريشت ايلمه عرقلرك التحامى وفتقى نفسلر ايله اولور اكر اول فتق
خطر عظيم اولور ايسه واول فتق ضعيف اولور ايسه انده خشكريشت احداثى
نوره وزنجار وزاجات وزرانيخ وكمون مثللو لر ايله اولور موضع اوزره اول ادويه
كاويه ذر اولنوب اكيلور ايسه وكذلك زبد البحر در انلر كبى موضع اوزره نثر اولنوب
اوزرى شد اولنسه دم محتبس اولور ولكن خطره بودركه [illegible]
خشكريشت سريعة الانقلاع در بعضكره بنفسها وبعض كره در دم منخرق ادنى
مقاومت ايله واسباب سائره دن ادنى سبب ايله ساقطه اولور وخطب نزف
قوت ايله عودت ايدر انكيچون امرا ولنديكه انلرك كبى احمال شديد وقور اولان
حرير ايله قيلنه حتى انلر تحامى ايله حل ديه [illegible] حادث اولان خشكريشت
عميق وغليظ اولمغله سهولت ايله ساقط اولميوب انك سقوطى مدت طويله ده اوله
زيرا مدت طويله ده لحم نابت اولمغله نزف دن امن حاصل اولور وكى ضعيفدن حادث
اولان خشكريشت ضعيف اولديغندن ماعدا اول كى ضعيف ماده كثيره يى
جذب ايدر وتسخين شديد ايله تسخين ايدر اما كى قوينك احداث ايلديكى خشكريشت
ددم قور اولوب فتقى ازاله ايدر واضمار ايدوب قبض ايدر ومعتدله در جيد تر بيرات
كاويه دن اولور بياض البيض غير مطفات نوره ايله جمع اولنوب انك ايله وبر
ارنب ويا خود برارنب مثللو تلويث اولنديقدن صكره موضع نزف وضع وشد
اولنه ومبالغه ايله كثير اجيد اولان تدبيرلردن اولور كون ونوره اخذ اولنوب
محل نزفه وضع اولنديقدن صكره شد اولنه وبعضكره آكه قلقطار [illegible]
در زياده اولنور وبو جمله دن زاجات مع الكى ذوات قبض اولور ونوره ده [illegible] كى
اولور ولكن مقدار معتبر قبض اولماز واما كبيدن بولر ايدن خشكريشت ثبات اطول
واعمق قبض اولور وروت حمار عصاره سى وكذلك جوهرنده محترق كى ايله تغريب
جمع اولور ونزف دم يحبس التغريه حبس ايدن ادويه لر جبسين مغسول
وعلك مطبوخ ونشا وغبار رحا وصموغ وكندر وريتيانج اولور وكذلك زبيب
عنبك كندرى در وصفدع در بو قبيلدن اولور ديلديكى اوزره وكوكب شاموس در بونلر كبيدر

اما تجفیف و الحام ایله حبس نزف ایدن ادویه‌لر صبر و قشار کندر و جلنار مدقوق
اولان عجم زبیب و دهن ایله عفص محرق مثللولر در و انک احراقی اول مقدارا اولورکه
عفص اشتعال اولنور و عجن انک اشتعالی تمام اولسه سونزیرلیور و کذلک بردی
محرق‌هایی و مقلوّ بیتایخ و حدیدک صداسی و باسر و زبل فرس محرق و زبل حمار محرق
و کذلک اول ایکی زبلک غیر محرقلری و رماد عظام غیر مغسول و صدفلرک غیر مغسول
رمادی و محرق اسفنج که انک احراقی زفت بعد الغمس اوله و بعض نسخه‌ده زفت بدلنه
زیت واقع اولمشدر و کذلک شعر محرق جمیعا بو مذکورلر هر بری تجفیف و الحام ایله
حابسدر و ذکر اولنان رماد مغسول اولور ایسه جفرانی اولور ادویهٔ مرکبه اوصافی
بیاننده درکه نزف دمه قوتیه و ترکیب اصناف شتادن اولور و بو ذکر آتیه دوا که
جالینوس وصف جید ایله وصف ایروب صکره کلنلرده آنی تجربه ایتدن صکره جید
اولدیغی ظاهر اولانده والوذنور و اولدر و ابو در قلقطار یکرمی درهم قاق کندر اون التی
صبر فلفل علک یابس هر بری سکز زرنیخ دورت سحق اولنوب الکلرندن کچرلیوب
هیکل اولان جبسین یکرمی بو مذکور جمع اولنوب ذرورا استعمال اولنور فتائل اوزره
و موضعه ذرا اولنمغله و آنک نفع عجیب اولور و یاخود عنزروت و صبر مکی و دم
اخوین اخذ و فتیله اوزره قیلنوب شد اولنور و یاخود یالکز صبر و کندر و بر اوزره
قیلنوب موضعه شد اولنور و کذلک بعد الغمس بالزفت احراق اولنان اسفنج و آجر
محرق سحیقی و خبث رصاص و توتیا و صبر و یاخود کندر و کبریت و صبر و یاخود
کبریت و صبردن ذرور اتخاذ اولنور و بیاض بیض فتیله سی ایله استعمال اولنور و یاخود
قلقطار یکرمی و کندرک کندر و یاخود دقاق سکز و تیاپخ سکز جبسین محرق سکز
و یاخود قلقطار نحاس محرق قلقدیس زاج مشوی و زنگار برابر و دموی نزفده و خصوصا *(margin: رأس)*
حیدده‌کی عصبی اولان نزفده صبر بر جزو اکر بدن جاسی ایسه و غیر جاسی اولوب بدن لین
ایچون صبر یارم جزو و کذلک بدن جاسیده قشار کندر بر جزو و بدن دسمده نفس کندر
بر جزو اخذ اولنوب انلره اقتصار اولنور و یاخود انلر ایله دم اخوین و انزروتی قیلنوب
بیاض بیض ایله معجون قیلنور بعده و بر ارنب او زره موضعه شد و یاخود موضع اوزره
ذرورا استعمال اولنور اوچنجی مقاله قروح و اصناف قروح بیاننده در قروحده کلام *(margin: بلغ)*

کلام کلیدر قروح جراحاتدن و جراحات منفجره‌دن و بثوردن تولد ایدر زیرا لحمه اولان
تفرق اتصالده قیح و مدّه حاصل اولسه اکا قرحه دیرلر و جراحاتک تقیحی اول سببدندر
اولورکه اکا متوجه اولان غذا فساده استحاله ایدر عضوک ضعفی سببیله و یاخود
قریبه اولان اعضانک فضولی اول عضو مجروحه ضعیفه تحلل و تحلب ایتمکله قیح
حادث اولور و یاخود اول جراحت اوزره وضع اولنان مرهملرده عضوده ترهل اولمغله
و جرحده رطوبت ایله مرهم جراحتده لینت و مرطبه قیلنغله اولور و قیح قیلنلردن
اولوب رقیق اولنلره صدید تسمیه اولنور و غلیظ اولنلره وسخ تسمیه اولنور و وسخ
بر شیء خاثر و جامددرکه ابیض اولور و یاخود سواده مائل اولور و یاخود دردی کبی اولور
و صدیدک تولدی اخلاطک رقیقلرندن و مائیتلرندن و یاخود حاد اولنلردندر *(margin: کثیر آورم)*
اولور و وسخ اخلاط غلیظه‌دن اولور و صدیدک تولیدی ایدر و صدید مجففه
و وسخ جالیه محتاج اولور و قرحه بعضکره ظاهره و بعضکره‌ده ذات غور اولور
و غوری اولان قرحه‌یه محیط اولان لحم بعضکره صلب اولور و اکا ناصور تسمیه اولنور
و اول ناصور غوره نافذه انبوبه کبی اولور و یاخود اول لحم محیط صلب اولماز و اکا
خبا و کهف تسمیه اولنور و بعضلر خبا اول قرحه‌یه اطلاق ایدرلرکه تحت جلده نفوذ ایدوب
اندن جلد متبری و مفارق اولور اما کهف اول قرحه‌یه اطلاق ایدرلرکه تحت لحمده منعطف
اولوب اتساع ایدر و بعض اخرکه بیدیلرکه بلکه واسعه کهف و ضیق عمیقه ناصور
دیرلر و تسمیه‌ده مناقشه اولماز و قرحه اوزره صلابت ظاهره اولور ایسه اکا قرحه
خرفیه دیرلر و حسیه ظاهر اولمیان ناصور رددی اولور و انک رداءتی حسینن
بعد مقداری اولور و ناصورک تمیسی مستور و تمیسی معوج اولور و اول ناصور خود دل
اولورکه عصبه مؤدی اولور و وجع شدیدا و لا خصوصا اسفلنه میل ایلدکده
اولنسه وجع اکثر اوله و اول ناصور اکه عضو فخذه عسرت ایله ایشلر و انک رطوبتی
رطوبت رقیقه لطیفه اولور عظمه مؤدی اولان ناصورده اولدیغی کبی و اکر باطنه مؤدی
اولور ایسه انلردن سیلان ایدن عظم و عصبه مؤدی اولان ناصورلردن سائل رطوبتلر
کبی رقیق و لطیف اولور و لکن انلر عظم و ~~عصبه~~ و رباطی اولنلرده عصب کبی
وجع بعضکره عظیم اولماز و عظمه مؤدی اولنلرک رطوبتی ارق و صفرتی امیل اولور

وريده وشريانه مفضي اولان ناصوردن چوق کره دردن مثللو شیء خروج ایدر و بعض
احیانده ناصور وریده منتهی اولدیغنده دم نقی و کثیر وشریانه منتهی اولدیغنده دم اشقر
مع نزف و نزو خروج ایدر و لحمه منتهی اولان ناصوردن رخو و غلیظ کثیره قیحه سیلان
ایدر و چوق واقع اولورکه ناصور واحد ده افواه کثیره اولوب انلر امری مشکل
اولور و بیلنمز که ناصور واحدمیدر و یاخود کثیرمیدر و اول افواهک بعضیسی ذات
الصبغ اولان رطوبت صب ایدر و اگر ناصور واحد ایسه افواه اخردن لون اخر انک لون
مطابق رطوبت خروج و ناصور مختلفه ده مختلفة الالوان رطوبت خروج ایدر کیمی ابیض
ابیض و کیمی کمد و احمر و الوان سائره خروج ایدر و قروح اقسام و اصنافه منقسم اولور
و دیمیلرکه قروحک کیمی مولم و کیمی عادم الالم اولور و کیمی متورم و کیمی عادم الورم و کیمی
نقی و کیمی غیر نقی اولور و غیر نقی قرحه نک کیمی لنتنقه اولور یعنی درد و غبار و دی رطوبه کثیره یی
جامع و محتوی اولور و کیمی وسخ اولور و کیمی مصدد و یاسلو اولور و بعض قرحه خفی
متعفن اولور و قروحه ضر اشیا جنوب دیجر و مع حرارة الهوا انده رطوبت اولور
و قروحک کیمی متاکل و کیمی ساعی و کیمی رهل بارد و کیمی رهل حار اولور و رهله قروح
نواحی قرحده اولان شعرک سقوطنی ایجاب ایدر و بعض قروح نشاحه اولوب
انرن صدید صفر حار ترشح ایدر و بعضکره اول قرحه دن ماء حار سیلان ایدوب
نواحیسنی احراق ایدر اول مثللو قرحه ردیه مهلک اولور و کیمی عسرة الاندمال اولور
و قرحه متعفنه قرحه متاکله یه مغایر باشقه قرحه در و لکن ایکیسنده نهش اولور
و بعض الکالر حرت و لمغله مع عفونه و بلاحم اتصالنه اولا هوا اضو اکل ایدر
و لکن قرحه متعفنه ساعیه ده حمریه کثیره و یاخود لازمه و غیر مفارقه اولور
و جالینوس نار فارسی و نمله ساعیه یه قروح متاکله تسمیه ایلدی و قرحه متعفنه یه
قرحه و مرض متعفنله مرکبدر دیدی و ذکر اولنان اصناف قروحدن غیری صنفلر
باشقه باشقه حاللر واردر و قرحه صلبه دن اخضرار و اسوداد اخذ اید نکر
ردیه درد و قروح بارده رهله بعض ادویه مسخنه ایله استراحت ایدر
و حمرته مائل اولان قروح حاره برد ایله استراحت ایدر و قروح ردیه بر نوک
برلون مستصحب اولور ایسه یعنی لونی ابیض خالص و یاخود اصفر اولور ایسه مزاج

کبدك

کبدک فسادنده و قرحه یه وارد اولان دملک فسادنده و عسر اندمال دلالت ایدر
و اول قرحه که انک زمینی و یری حار اولسه انک فضلی حریف اولور و قرحه نک اصول
عریضی و بیضوی و قلیلة الحکه اولورسه انک مزاج بارد اولور و عقیب الامراض
متولد اولان قروح ردیه اولور زیرا مرضک مواد ردیه سی طبیعتک اول قرحه
موضعنه دفعندن قرحه نک حدوثنه دلالت ایدر و نواحیسندن شعر ناتره اولان
قرحه ردیه در علامت موت سریعه دیدیلر یکن انسان نده اورام و قروح لینته اولوب
عقلی حوزایل اولسه اول انسان هلاک اولور و قروح خبیثه نک سبب
بعضکره فضول خبیثه یه مصادف اولان جراحت اولور و یاخود تدبیر مفسد
اولور و بعضکره خباثت قرحه بثور ردیه یه تابع اولور اول بثور ردیه حادثه
اولوب بعده تقرح ایتکله و قرحه نک علامت خبثی قرحه نک تعفنی و سعی و توالی
افسادی و برئنک عسرتی مع صواب العلاج عسر اولور و قروح و جراحاتک سلامت
عاقبتلرینه برهان و ابو یفعل من الطبیعه تقیح اولینه ده اولور زیرا مده نک حصولی
طبیعتک فعلی مجاری طبیعی اوزره اولمغله اولور و مده صحیحه اصلا بحق نضج طبیعی
اولوب قروح ردیه اعراضندن برشی اکا عارض اولمغله اولور خصوصا تقیح
اولینه ده مده محموده و ملسا و مستویه و بیضا اولوب نضج تامه دلالت
ایلیه و اگر نتن خوصه صحبت ایلیه انده عفونت اولمغله و بعضکره نتن قلیلدن
قرحه سلیمه خالیه اولمازیرا مده نک حدوثی حار غریزیله اولور حرارت غریبه نک تعاون
و تعاضدیله اولور و مده حقنده بزدن براز کلام مرور ایلدی و تشنج و تعفنه
مؤدیه قرحه لر و کذلک سرطانیه و خیرونیه و متاکله و اول مجاری یه جاریه
اولان قرحه لردن مده تولد ایلمز بلکه قرحه دن مده تولد ایدوب انده ورم اولسه
علامت خیر اولوب اما قرحه خبیثه تشنج حدوثندن خوف اولنمز و اختلاط عقل
وانده مجراسنه جار اولان اعراض و اولمز هرنه اول قرحه ذکر اولینه اعراض موجب
اولان اعضاء خلفیه و قدامیه ده اولور ایسه و لکن اول قرحه نک امر و ورم
حدتی متجاوز اولور ایسه اول عوارضدن عروضیله امن اولمز و قرحه دن حادث
اولان ورم دفعة غائب و غائر اولوب قیحله و قیح مثللو ایله تحلل ایلیمسه ملعه و لا دکر

وفخذ وركبه كبی اولان مواضعده اعضاء عصبیه مجاور اولسه اول قرحه هو تشنج و اختلاط
عقله مؤدی اولور زیرا ظهرده اولان قرحه صلبه و نخاعه و فخذ و رکبه ده اولنلر
اول موضعده اولان اعضاء عصبیه یه مجاور اولورلر و اکر اعضاء عرقیه یه مجاور و اکر قرحه
تنور بدن اولوب اعضاء عرقیه نك اسفلنه مجاور اولور ایسه اسهال دم و اختلاط
عقله ویاخود ذات الجنب حدوثنه وبعده تقیحنه خوف اولنور و سن تقیحنه معناكی
كتاب ثالث صدرنه بیلدك و اول نصف عالیده اولان قرحه دن هو اختلاط عقل خوف
اولنور و قروحك علاماتی جیده سندر بواو قرحه ده شعرك نباتی تنابتر ایله بکرت
صکره نباتی وتجسد ولحمنی وبرنك علاج قرووه زیاده قبول ایدنلر اول بدنلردر که مزاجی
احسن اولوب رطوبت فضلیه سی قلیل اولوب دم جیدی اولان بدنلر بدن اولور
و رطوبتر ویاخود یبوسی کثیره اولان بدنك قرحه علاجنی قبولی بطیئ اولور صبیان
مثللوك بدنلری رطب بدنی علاج مذكوره اقبل اولور خصوصا اول
مشایخك مزاجی یابس اولوب انده دم جید قلیل و عرض سن رطب
مترهل اوله مشایخك كی كبر و بوقاعده یه بناء مستسقون قروحی محبالی قروحك
معالجه لری عسرت اوزره اولور حبلی حیض امساك ایتمكه فضوللری محتبس اولدیغی حیثیله
واما مشایخك قروحی رطوبت عرضیه دن و دم جیدی عادم اولدیغندن علاجی قبولی
بطیئ اولور و بعضکره هو قرحه یه براءت کلور ضعف علور و بعده منتقض اولور اول براءت
قبل التنقیه نابت لحم حیثیله و لمعالجه زیرا لحم حادثی تحتنده فضل غیر نقی باقی قالمغله
اول فضل اتصال حادثی ثانیا تفریق ایدر و بعضکره نواصیر برینه ایهام ایدر و اکر جفاف
و امساك رطوبت بر مرتبه کلورکه نفس احل انسانك حیثیله بر شی تیقن ایدر مطمئنه
اولور و انده حالی برء حالی کبی اولور و بعده ادنی حرکت و اهتزاز و سعال و صدمه و سوء
اضطجاع و امثاللری سببیله منتقض اولور و لحم نابت اولان قرحه لرك کیمیده
لحم زائد نابت اولور و کیمیده لحم زائد نابت اولماز و لحم زائد انباتنده اول قرحه مستعد اولور
استعجال ایروب قبل التنقیه لحم انبات ایلیه و استعجال ایلمیوب قبل التنقیه انبات
لحم ایلمیانلر لحم زائدی عدم انباتنده الیق واحری اولور و قچن قرحه نك حرتی طویل اولوب
تأکل و تعفنه مؤدی اولسه و انده لحمنه هو شی کثیر ذاهب اولسه انده زمان توقع اولنور

واندن

خوف اولنور و اکر تنور بدنك نصف اعلاسنده اولور ایسه

وحقدم

اصلب مزاجی حسبیله قرحه صاحبی

مشایخك بدنی یابسلکیله

واندن توقع اولنان غور اولور خصوصا که قرحه قدیمه وبرسنه مقدار باقی و متمادی
اوله و یاخود اول قرحه نك ناصوری اولوب ایلیه ناصور اخزا ولنمش اوله و قرحه
قدیمه نك جوارنده اولان عظم اخراج اولنمق لازم اولور و قروح سوداویه ایچون
بره یوقدر مکر که اول قرحه نك جمیعا فساد لحم صحیح و یاخود عظم صحیحه اخراج اولنه
و قروحك اسبابی فساد عضو ضعفی حیثیله جمیعا وارد اولان مواد قبولی و مزاج
عضونك رداءتی و عضوه وارد اولان دمك رداءتی اولور و دمك رداءتی هو بحسب
الکمیت و یاخود بحسب الکیفیت اولور و اکثر حالده کیفیت دمك رداءتی مزاج
کبدك رداءتی حیثیله اولور و انده لون بیاض رصاصیه و یاخود صفرته مائل
اولور و یاخود قرحه نك رداءتی مزاج طحالك رداءتی حیثیله اولور و بو صورتده
لون سواده و تمیشه اولور یعنی سواده و حمرته مائله نقطه لر اولور و طحال ایله
ایلیه اولان قرحه ردیه حیثیله بالجمله اخلاط بدن ردیه اولور بو مثللو ردی
اخلاط مواد لحمه استحاله ایلمدیکندن ماعدا انده وضرحرونی ایله تضرر اولنور
اما دمك کمیتی ایله قرحه نك فسادی دمك قدر لایقدن زیاده و یاخود نقصان اولمسی
ایله اولور قرحه ده دم صالح نقصان اولدیقده ماده انبات نقصانی ولمق حیثیله
و صورت نقصانده قرحه نقیه صافیه اولوب خشکریشته مسارعت ایدر و بدن نقیه
و قلیل ایسه قرحه یه لحم ایله دولدیرمغه ظفر بولمز و یاخود قرحه نك رداءتی قرحه
حائطنه و حافاتنه تحرف عروض و کذلك عرو قلك اتساعی ایله و یاخود اتصالنده
اولان عظامك فسادی و لونك محموده و خضرت و سواد اخز ایله فساد
و قرحه مجاورنده اولان موضعك مزاج ردیسی حیثیله هو ردیه اولور و صعبة
العلاج اولان قرحه مستدیره مثللولر قاتلة الصبیانلر زیرا
صبیان قرحه نك شدة ایجاعی و علاجنده عسر و صعوبتنی احتمال ایلمزلر علاج

قروح قانونیدر معلوم بیوریله که جمیعا قروح معالجه سی تجفیفه محتاجدر اما عضلك
رض و فسخی معالجه سنده اولا ارخاء و ترطیبه محتاج اولور و قروح اکثر حالده تجفیفه
محتاج اولدیغی کبی قرحه ملحق احوال سائره حیثیله تنقیه و جلایه هو محتاج اولور
قرحه نك قدر اعظم و اغور اولور ایسه ولمقدار تجفیفه احتیاجی اکثر اولور و بعض قرحه خیاطته هو محتاج اولور

و تنقیه الحم جمع

واندر یا بجراحته بیره کر ایلیه

الدم

ایله اولور

بلغ

ومعلوم بیوریله کم معالجات قروحده بعضکره سیالهٔ ونافذه ومنذرقه وغائصه
اولان ادویه یه حاجت اولور اول تقدیرا اوزره مرهم مثللولر استعمال اولنمقدن
لابد اولور اول وقتده واجب بودر که قرحه نک ظاهر رطب و باطن یابس اوله خصوصا
ناصوریده واجبدر که انزه برنوع یبوست اوله که انک قوتی جرمنک رطوبته شدتکه
غالب اوله وبعضکره هی ادویهٔ قروح لزقه لرجه او لمغله ادویه سیاله خلطنه
محتاج اولور اوله که سنک معلومک اولسون ومعلوم اوله که قروح شدت ورباطه
اوج وجهدن محتاج اولور وجه اول وضع ازاله در و واجب بودر که شدت رباطک
قوتی اخر قرحه ده و والحاصل فوهه قتنه اوله تا که اول شدتک عصر حسن وجودت
اوزره اوله دبطه حاجتک وجه ثانیسی دواء ملحم و منبت لحم قرحه اوزره ربطی
حفظیدر و بو وجه ایچون شدت تشدیده حاجت اولمز شد ضعیف ایله اولور والرک
قرحه اوزره حفظ وامساکی ممکن اولور و او جنج وجه قرحه نک ایکی شفه لرینی الحامدر
بو وجهدن ایچون اولان شد عند الشفتین رخو ولمق واجب اولور بلکه ضم صالح ایله
ضم ایدیجی شد ایله شد اولنور و واجب اولور که شد ایلر و حسبیله توهم ایلمک مبلغنه
بالغ اولمیه واد ویهٔ قرحه ده واجب اولور که انک اخلاطنده منع ورم ایلمکه معین اولور
دوا اوله ومع وجود الورم قرحه یه معالجه ممکن اولمز اگر ورم منع اولنمیوب
ظهور ایدر ایسه قرحه یه مراعات ایدرک ورمه معالجه ایله و اندن فراغدن صکره
قرحه یه معالجه ایله وکذلک قرحه نک حوالیسی واطرافی فاسد اولوب مخضره ومسوده
اولسه اولا شرط ایله وثانیا محجمه اخراج دم ایله علاج اولنوب نوا و مذکور منع
اولندیقدن صکره اوزرینه اسفنج یابسه وضع وبعده ادویهٔ مجففه وضع اولنور
وقچن ورم وفساد دفع ایدوب باکلز قرحه باقی اولسه ویاخود قرحه
فی الاصل ساذج اولسه انک تدبیرنده اولا واجب بودر که تامل ایلیه سن که اول
قرحه یه بدننده حالا برشی منصب میدر و یاخود انصباب منقطع اولمشمیدر
اگر منقطع ایدیکی بعد التامل ظاهر اولور ایسه نفس قرحه معالجه سنه قصد ایله
واگر حالا اول قرحه یه انصباب وار ایسه دفع انصبابه فصد واسهال و قیء ایله
اشتغال ایله و قیئک هی منع انصبابده بعضکره منفعتی اولور واکا ابقراطن شهادت

ایلمسک

ایلمشدر و اگر قروحده شظیهٔ عظام واغشیه و اول مثللو نسنه لر اولور ایسه انلری
جذب ایله استعجال اولنمز ولکن بزیم باب عظامده ذکر ایلدیکمز نسنه لر عمل اولنور و تدبیر
قرحه ده اولا واجب اولان ادویه ایله قرحه یی تقییح وکذلک ادویهٔ منقیه ایله قیحی
تنقیه وبعده لحم انبات و ادمال اولنور و اگر قرحه یی نقیه وستویه وبلاغور بولور ایسه انلری
لذعا اولمیان مدملات ایله ادمال اولنور اما قرحه ده اولان وضره تدبیرنده لاذع وجالی ادویه یه
حاجت اولور و اول وضره ادویه لر اول استعمال الذع قیلنور زیرا وضره حسه مانع
اولمغله شدید اللذع ادویه نک ایلامنی شدیدا احساس ایلمز وبعده تدریج ایله انبات
لحم زمانننه دراک ایدیجه قدر لذع نقصان اوزره قیلنور و جمیعا صور مذکوره لرده
حتی امکن المرشد بیردن توقی و تجنب اولنور خصوصا قرحه ده حرارت والتهاب اوله و واجب
اولور که موانع اندمال اسبابی وار ایسه ماطله وازاله اولنه و اول اسباب مانعه
قرحه یی ردائته امالة ایدن ذکر سابق سببلردر وقچن سن اولا وضره معالجه
ایلدیسن قرحه علاج قبول ایلمز و چوق کره هی وضر اماطه وازاله اولندقده مزاج
عضو صالح اولوب اصلاح قرحه یه وضر ادویه سی علاج کافی اولور و چوق واقع
اولور که قرحه رهله اولوب انی زرنه لحم رد نابت اولور و او لحم فی نفسه حمرة وسخونته
مائل اولوب قرحه یی محیط اولان لحم نابت مذکوره تدبیر ایدر اطلیه یه حاجت
اولور و اول اطلیه بونلردر عنب الثعلب طین ارمنی خل ایله و اطلیهٔ صندلیه و اطلیه
کافوریه بو مذکورلر مبردا بالثلج استعمال اولنور و بو تدبیرلر ایله اول قروح مندمله
منرمل و جراحت مضیق اولمقدن زائل اولماز شدید الوجع اولان قروحده وجعه
واجب اولور که اولا تسکین وجعه اشتغال اولنه ولا محالة تسکین وجع سنک
معلومک اولان مسکنات وجع ایله و مرخیات ایله درهر نه قدر اول
اول مرخیات مسکنة الوجع قروحه مضاده ایسه زیرا قرحه وجع موجود
ایکن معالجه دن متاثره اولمز وقچن وجع مرخیات ایله تسکین اولنه اندن
حادث اولان عضوت ترارک و تلافی اولنور و قروح وضره تنقیه یه محتاج
اولور و قروح وضره برنوع قرحه درکه انک رطوبتی واندن سیلان ایدن کثیر
ومتلون اولور و بعضکره اول قرحه غسل ایله وبعضکره هی ذرور او مراهم ایله

تنقیه اولنور اگر تنقیه اولنمسه ادویه لر ایله قرحه اراسنه وضع حائل اولوب تأثیرینه مانع
اولور خصوصا که ذرور ایله وضع حیلوله سی غالب اولور بس واجب اولور که اولا قرحه تنقیه
اولنوب بعده انبات لحم اولنه که منقی اولان ادویه جلاسی اکثر اولان در والردر اما سنده
معلوم اولدیغی اوزره منبتات لحم قلیل الجلا اولان ادویه اولور و بعضا که لحم زائد
نابت اولوب آنی ذواء حاده اکال ایله ازاله احتیاج اولور اول لحم زائد خارج مرداسنج
ایله طلا اولنوب بعده خشکریشه قلع ایدن اشیا ایله قلع اولنور و بعده علاج اولنور
و بو طریق ناصورده دخی بیرم ایله علاج طریقیدر زیرا ناصوره علاجده بزاولا اخرده
قلع ایدوب بعده قرحه یه علاج ایلمکه محتاج اولورز و دواء واحد بعض ابدانده لحم منبت
اولور و بدن آخرده اکال و شدید الجلا اولور و بعض بدنده دخی اول دواء واحد
مذکور جلادن و انبات لحمدن بری بولنمز غیر جالی و غیر منبت اولور و دواء واحدک
ابدانده اثری مختلف اولمغله استعمال اولنده قلت اولدوا تقویه اولنمغه
محتاج اولور ابدانده کیمنده وزننی تکثیر ایله و یاخود دهنینی تقلیل ایله و یاخود که تجفیف
و جلا اولنان دواء اخر اضافه سی ایله تقویه اولنور و کیمنده دخی وزننی نقصان و دهنینی زیاده
قیلنور انیکیچون اول بدنده قیاس ایله دواء مذکور اکال
آنک وزنی اقل و دهنینی ازید اولدیغی معتدل اولور و یاخود اول دواء واحد مذکوره بعض
قوابض اضافه اولنمغله حضرت اکل منع اولنور
و قروحدن تقویه ادویه یه حاجت اشد اولان قرحه اندمالی عسرتلی اولان قرحه لردر
و واجب اولور که قرحه اوزره دواء اوج کون مقدار ترک و بعده حل اولنه اگر دواء حکه
عجله اولنوب اوج کون مقدم دفع اولنور دوا فعلنی ایشلیمز و تأثیر اولمز و کذلک دواء
اولورکه قروحدن دهن تبعید اولنه اگر دهن استعمالی لازم اولور ایسه دهن خروع
و دهن آس و دهن مصطکادن بر استعمال اولنه و قرحه ساذجه اولوب فی حد ذاته
موضوع اولان عضو ... اولور ایسه واجب اولور که مسکن ... تقویه ایله
آنک وجع تسکین اولنه و اگر بلید الحس ایسه توقف اولنیوب قرحه تربیدینه واجب
اولنه معالجات اولنه و من بین القروح باطنه اولان قرحه شریف و خطیر اولور و کثیر
النفع اولان عضوده و آفات شریعا ... عضوده اولان جمیع قروح حسی قوی اولان

عضوک اولان بو اعضارده

عضوک قرحه سی حکمنده اولور و اول قرحه نک خلافی اوزره اولنلر غیر حاس و یاخود ضعیف
الحس اولان عضو قرحه لری حکمنده اولور و بو سببدن ایچون قروح باطنه زنجاری
و زنجار مثللو لری هو احتمال ایلمز خصوصا عشرو تا استعمالنی قطعا احتمال ایلمز
بلکه قروح باطنه کثیرا و صمغ مثللو مغریات استعمالنه محتاج اولور و حقنه لر ادویه لری
ایکی ام بینینده اولمغه محتاج اولور و معالجات قروحده صواب بودرکه اعضا قروح
تحریک اولنمیوب ساکن قیلنه اول امرده حرکت رفیقه ایله قرحه عضوینی تحریکی عضری
بعد الاول حرکات عنیفه حضرتنده اقل اولور خصوصا دردی الاخلاط بدنده حرکت
عنیفه زیاده مضر اولور جفن ایله عین و یاخود ایکی جفن و یاخود ایکی اصبع
مثللو متجاور اولان ارالرنده و جوارنده واقع اولان قروحک التحاملرینی توقی اولنمق
واجب اولور زیرا قرحه نک التحامی حسیله اول متجاوراولان عضولرده التصاق
اولور و کهوف و مخابینک نواصیره استحالسی سریع اولور و شرا سینک و اورده
کبادک متجاور اولان قرحه لر جوارنده اولان لحم رخودر بیتین و ابط و خلف اذن
کبی عضولرک و رعنه مودیه اولور و کذلک اول قرحه لر
جربه و جرب مثللو بزم بونا قدم ذکر ایلدیکمز نسنه لره دخی مؤدی اولور و بعینه بو علتدن
ایچون و جع مستقر اولوب قرحه حروبته مؤدی اولور خصوصا بدن دردی فضول
ایله مملوا اولدیغی بو صورتده واجب اولور که بدن تنقیه اولنه و یا بنده ذکر اولندیغی معالجات
سائره ایله دخی علاج اولنه مادام که ورم تنقیه اولنمدیغی علاجی تأثیر ایلمز
و اول مثللو قرحه لرده واجب اولور اذا دخی قرحه محافظه اولنه باسلیقون مثللو
ایله اگر بدن نقا اولور ایسه و قرحه ایله عضوک بیننده حاجز و مانع وضع اولنمغله
هر حالده عضوک ارمل اذاسی قرحه یه وصولندن منع اولنور و واجب اولور که بو وصیت
جامعه استماع اولنه اول وصیت بودرکه قرحه معالجی خالی اولملزکه قرحه یه
اولور و یاخود غیر موافق اولور اگر موافق اولور ایسه ... نفع اولمز ایسه
مضرتی دخی اولملز اما غیر موافق اولان ادویه تک عدم موافقت و قرحه یه مخالفت
دوانک اضعف ... ایسه واجب اولور اول ...
اولنه و ضعف حسیله اولان مخالفت دلیلی بودرکه اول دوادن متوقع اولان تجفیف و

حالنه یه موافق

دوا تقویه ایله

وتنقيه مثللو كيفياتك اضدادى زياده اولور ولكن اندن فساد آخر حدوث
ايلمز واكر ادويه تكرحه حالنه مخالف ضعيف ادويه دن اولميوب وجه آخردن اولور
ايسه مثلا قرحه يه قدر حاجتدن زياده تسخين ايدوب قرحه ده حمرت والتهاب
احداث ايدر ايسه اول دوانك قوتى تنقيص وتقليل اولنوب التهابى اولو قتده مرهم مبرد
ايله تسكين اولنمق ~~وحمرت سواد وكمودت امالة اولنمق~~ حاجت اولور وياخود دوا
آخر مخالف اول دوانك قرحه يه سواد وكمودتنه امالدسى اولور واول امالة ايله معلوم
اولور كه دوا قرحه يه تبريد ايلمشدر وياخود قدر حاجتدن زياده تسخين ايلمشدر بو صورتده
حاجت اولور كه قرحه نك اول ادويه سنه جلنار وعفص واولمثللو قوابضدن مجففات زياده
اولنه وياخود دوانك مخالفتى قرحه يه تجفيف بعد قدر حاجتدن اكثر تجفيف حسبيله اولور بو
صورتده بريم ذكر ايدرجكمز نسنه لر ايله انك جفافي تدارك اولنور وياخود دواء مخالف
قرحه يه اكل وتقوير ايدر بيان اولنجق منوال اوزره وانك قوت جلاسى كسر اولنمق حاجت
اولور وچوق كره دوانك عدم موافقتى عليلك مزاجى ابواب كيفيتدن بر بابده افراط اوزره
اولديغندن اولور بس واجب اولور كه كيفيت مفرطه نك دواء ضدى تو سيد اوزره قيلنه حتى
قوتى حسبيله مزاج اول معتدله رد ايليه واكر دوا موافقتده افراط اوزره ايسه
انى ضعيف قلمغه حاجت اولور **قروح صديديه معالجاتيدر** تنقيه صديد
ايچون ادويه منقيه استعمالنه حاجت اولور وبعده انبات لحم اشتغال اولنور واكر
قرحه صديديه رهله اولوب انك اوزرينه ادويه انباتيه استعمال اولنور ايسه اول ادويه
قرحه يه متعفن هله يه غايره ايدوب تعفين ايدر بس واجب اولوركه اولا اول تجفيف
ورهلى ازاله اولنوب بعده منبت دوا استعمال اولنه وتجن دوايى استعمال ايدوب
تأثيرى ورطوبتك نقصانى رؤيت اولنمسه بلكه رطوبت زياده اولديغى مشاهده
اولنسه استعمال ايلديكك دواء مجفف اول يدينه قياس ايله مجففدر ديكلر بس اول
دوانك تقويه وتجفيفنى زياده ايله وجلاء يسير ايله نوع اكمه اعانت ايله مثلا عسل كبى نسنه ايله
وكذلك جلنار وشب مثللو ادويه قابضه ايله نوع اعانت اولنور انكه مستعمل اولان
دهنك قوتى تقليل اولنور انجق انده دهان تجفيفه استعمال اولنور وقيجن بس قرحه نك
افراط اوزره جفافنى رؤيت ايلسك انده استعمال ايلديكك ادويه لرده قوت التجفيف اولندقك

وكذلك

وكذلك جلاء وقبض اولنلر نقص ايليه قروح منبت اللحم اولان ادويه استعمالندن صحتى توابع
حفظ ايله وبو مقامده طبيب تغليط ايدر بر حال وارد اولور اول حال بودر كه استعمال
اولينان دوانك جلاسى وجه لايقدن اكثر اولور وقرحه نك لحميتى رطوبتى صديدايله
احاله ايدر طبيب آنى صديد ظن ايدوب اول دوايى جاليه نك قوتنى زياده قيلر
بو مثللو دوا قرحه يى اغور واسخن ومتورمه ~~[illegible]~~ ومتخرق الشفه ايدايشته قيلر
وانك عليل نزع ظاهر احساس ايدر بس لازمدر كه بو موضعده اول غلطدن توقى اولنه
ومعلوم بيوريله كه قروح مجفف اولان ادويه نك كميسى شديد التبريد اولور بنج
وافيون واصل لفاح كبى وكميسى خود شديد التسخين اولور زنجار زفت كبى
سنك ايچون احرهما يى آخر ايله تعديل ايلمك وارد روانك تعديلى امر جبه
جزئيه لردن بحسب الكل مزاج مزاج اولموق الى قدر وصديدى منقيه اولان ادويه
مجففه دن اول ادويه لر شب عفص قشور رمان قشار كندر مرداسنج دقيق
شعير سويق شعير شقايق نعمان ورق شجر البعوض مثللولردر وقيچى جوز رك
ورق طرسير وجوزرا اولديغى حال اوزره ضماد اولنسه وياخود شراب ايله طبخ اولنه
مطبوخى ايله ضماد اولنسه جدا نافع اولور ورطوباتى بغير اذى نشف ايدر مرهم
جيد مرداسنج اخذ اولنوب مرة خل ايله ومرة زيت ايله تنقيه اولنور نيك اولنجه
قدر وبعده كحل دم سنجح عروق عفص جلنار دم اخوين شب اقليميا الفضه بونلر
متساويه الاجزا اخذ ودق وناعما سحق وبونلر هر بريسى مرداسنجدن اصلاح وتهيئه
ايلديكك مقدارك سدسى قيلنور وجمله سى خلط اولنوب مرهم قيلنور وبريم انقرابا ذنده
ذكر ايلديكمز ادويه لر دخى استعمال اولنور بزم قروح غايرده ذكر ايدجكمز منوال اوزره
قروح صديديه سيما كه ايله غسل اولنور اول سيما لاندرى اولور ماء البحر اما ماء شب
صديد رحم غسل وهم ردع ايدر وبو محلده ذكر اولينان ادويه لرك كليسى اكر مع القرحه
ورم اولور ايسه مضر اولور سعد ايله طبخ اولينان ما جيد التجفيف اولور وهليلج املج
طبيخلرى وازاد درختى ورق سدر طبيخلرى بو بابده جيددر **قروح وسخه علاجيدر**
قروح وسخه ده ادويه جاليه استعمالى واجبدر اوكلا بزم قانونده ذكر ايلديكمز اوزره ادويه
جاليه نك اقوالى ايله ابتدا اولنور وبعده شيطرج وزراوند مثللولر عسل ايله وقرار قليل خل ايله استعمال اولنور
والزنج

وكذلك علاك بطم برمثلى دهن ورد ویاخود سمن ایله استعمال اولنور وكذلك آكال
سوسن مع العسل ویاخود دقيق خبز كرسنه وحشیشه جاوشیر استعمال اولنور
ومركبات‌دن مرهم هندی ومراهم حضض بجمیع اصنافها یعنی زنجاریه وبسیط
واشق ایله مخلوطه وسائر صنفلر استعمال اولنور وكذلك مراهم قیسوریه ودقیق
كرسنه ایله متخذ مرهم ومرهم ملح وقرص اسود وقرص اخضر ومرهم جالینوس
دنیمكله معروف اولان مركب دخی استعمال اولنور وادویهٔ جفافه دندر دردی الزیت
عسل شب متساویة الاجزاء اخذ اولنور كذلك اسفیداج جعده وزنكار برابر اخذ اولنور
واكر وسخ مشتد اولور ایسه فراسیون مع العسل نافع اولور واضمدهٔ جیده دن
اولور زیتون مملح بومقامده یعنی قرحه وسخه ده دخی برزم قرحهٔ غائره بابنده ذكر ایمز خنوالی
اوزره سیالات ایله غسله حاجت اولور واكر ورم اولور ایسه تكمیس عضو اولنور

كهوف وقروح غائره ونخابی معالجاتیدر. بومذكورلرك معالجه‌لرنده تجاویف
لحم ایله دولدرمغه حاجت اولور واول امتلاء دم وغذانك غزارتنه ولكن تنقیه‌یه
محتاجدر وكذلك جمیعًا شدیدة التجفیف والتنقیه اولان ادویه‌یه دخی حاجت اولور واكر
اولور كه علیل صدیدیه سیلان ایروب محتبس اولمیجق وضع اوقیانه اكر بجسب الاتفاق علیلی
اول حال اوزره بولوب عضوده اولان قرحه‌نك اصلی فوقده وفوهه‌سی اسفلده اولدیغی
رؤیت ایدر ایسك آنك حالی حسن اولور واكر قرحه‌نك نصبه‌سی آنك خلافی اوزره رؤ
ایدر ایسك بوصورتده اول وضع ونصبهٔ غیر طبیعیه ذكر مرور ایدن وجهله ایله تغییر
ممكن ایسه تغییر اولنور واكر تغییر نصبه ممكن اولمز ایسه اصل قرحه‌یه وآصل وماثل
بالاستقصا قرحه‌نك شقنه حاجت اولور واول استقصا بهر كهف باقی اولمیجق مقدار
قیلنور ویاخود قرحه اصلنك فوهه‌سی طبیعیسنده غیری عمل یدایله برسیل ومنفذ
احداث اولنور ولكن فوههٔ مذكوره احداثنده برخطر عارض اولمیجق بعد التأمل
متبین اولدیغنده صكره احداث اولنور وفوهه منفذ مذكوردن اصل قرحه‌یه شق ایدوب
احداث ایلسك قرحه‌یی رباط ایله سن شد ایدرسك وشد فوهه قریبه‌سندن برابر
ایدوب تجرد اكشف ولینه حنفذ جانبنه منتهی قیلرسن اما صوره اولاده یعنی
قرحه نصبه‌سی طبیعی اوزره اولوب اصل قرحه فوقده وفوهه اسفلده اولدیغی صورتده

ربطه

ربطه صورت ثانیه‌نك عكسی اوزره برابر ایدرسك وایكی صورتده جمیعاجهته عالیه‌یی شدنی
تشدید برابر سن وشدی ابلاغ وایرام مبلغنه یعنی وجع وورم احداث ایدجك مرتبه‌یه
اولشدیرمق جائز اولماز واكر قرحهٔ مذكوره‌یه شق متعذر اولور ایسه قرحه‌یی غسله
ومنبتهٔ منقیه اولان اول فتائلی داخلنه ادخال اولنور كه آنك قرحه‌یی تنقیه‌سی ابنائی ابطال
ایلمیه اول فتائلك تنقیه قوتی قویه اولدیغی كبی انبات قوه‌سی دخی قویه اولمق حسبیله
بیربو بابده مرهم درسلی تجربه ایدوب مدرات ایله استعمالندن جیدی بالغ بولدیق واول قرحه
ایچنه قنطوریون حشو قیلنسه جدا عجیب اولور وانزروت صكره عجیب النفع سوقوطون
وبعده ایرسا وبعده دقیق كرسنه ایله احتشا عجیب اولور وقحانده ترارك‌كی قویت
اولنسه التصاق جیدایله جلد ملتصق اولماز ولكن ممكن اولور كه جلد تجفیف اولنمغله
قرحه اوزره عضو صحیح جلدینه مشابه التزام والصاق اولنه وقروح غائره‌یی وكذلك
كهوف ونخابی‌یی ادویهٔ منقیه تنقیهٔ بالغه ایله تنقیه ایلمز وانزادویه لحم دخی انبات
ایلمز مكر كه انزادویهٔ سیاله وغساله استعمال اولنه ذراقه ایله اذراق اولنمغله
ویاخود فتائل ایله دس اولنمغله علی الخصوص اول قرحه‌نك شكلی برنوع شكل ونصبه
اوله كه آنك نصبه‌سی وشداولنان رباطك عصیر تنقیه‌یه كفایت ایلمیه بزم بوندن
اقدم ذكر ایلدیكمز نصبه كبی بوصورتده ادویه ایله تنقیه بالغه قطعا ممكن اولماز وغسل
ادویهٔ غساله دندر خصوصا شراب ایله وماء رماد ایله استعمال اولنسه غسلی قوی اولور
قروحه اولان وضر قورآنی احتمال ایلمز وغسله ماء بحر غسله موصوف مذكور قریب
اولور زیرا ماء البحر هم غسل وهم تجفیف ایدر وماء شبی دخی غساللردر ومع ذلك عضوه
تحلب مواده مانع اولور وبومذكورلرك برنسی صالح ونافع اولمازسه حتی شراب ایله غسل
دخی صالح اولمازسه اكر اول قرحه لرده ورم اولور ایسه وذكر اولنان قروح اوزره ادویه
وضع اولنه نبقه واجب اولور كه تخفیفه ورباطه قتنده عضوك صلاح فراغ محتاج اولدیغی
اشیا ایله ملطوخه ... وكذلك داخلا استعمال اولنان مرهمك مقاوحتنه
نافع اشیا ایله دخی ملطوخه اولان خرق قیلنور ثم قرحه اوزره دخی استعمالی واجب اولان
دواخرق ایله تطلیه اولنسون ایجون وقرحه‌نك التصاقنه دلیل اولور سیلانك قلتی
واسافل قرحه‌نك طمانینتی وبعضكره رباط ایله قرحه‌نك انعصار حسبیله رطوباتك نقصه اولدیغی دفعه

قرحه ده تولد ایدن دیدانك بعض قوردلرینك معالجه لریدر اکه نافع اشیا دنبز فونتنج نهری عصاره سی وکتاب ثالثده دود اذن بابنده ذکر ایلدیکمز ادویه جمیعا نافعدر

قروحده انبات لحم بیاننده در واجبدرکه قبل التنقیه انبات لحمه تصدی اولنمیه وبعد التنقیه ابتدا غذا قلیل ایسه واکر واصل اولمازایسه غذا اجذب اولنه قرحه قنوق عضوده وقنوق کیفیت اوزره اولورایسه اولسون جلاس ولذع قوراولان ادویلر انلرن تبعید اولنه وواجب اولورکه لحم منبته اولان ادویه استعمال اولنديقده قروح صدیدیه بابنده ذکر اولنان وصیته مراعات اولنوب انلرظهور ایدن فضل رطوبته وفضل جفافه مراعات اولنه واول موضعده ذکر اولنان اوادویه ایله معالجه اولنه انك قروح صدیدیه ده استعمالی رطوبت قرحه ایچون وياخود قرحه نك جفافی ایچون اولمیوب بلکه اول قرحه ده انبات لحمه تربیه ایچون تحریر اولنمشلر اوله وقروح مذکوره نك جفافنی تسییل ایلمك وادویه مرهم ایسه دهن وشمعنی تکثیر ایلمك و قرحه نك جفافنی زیاده ایدر قرحه یی تغلیظ وتجفیف ایلمك ودهنیتی تقلیل ایلمکدر وادویه یی تکثیر ایلمك ویاخود انك ادویه سنه عسلی زیاده ایلمك و انبات لحمی اوفق اولور ولکن مراهمك انباتی ابطادر کیم انبات ایدر وذرورات ایله انبات اعسردر ولکن انباتی سریع اولور وبعضکره انك انبات ایلدیکی لحم صلب اولور وواجب اولورکه ذرورنثراولنوب مراهم ایله احراق واحاطه اولنه علی الخصوص شراب قابض ایله بالجمله قروحه دواء جید در زیرا غسل وتنقیه وتقویه ایدر وبر باب الجراحات ادویه منبته یی ذکر ایلدك وانلرك خیارنی بو مقامه ذکر اولی اولور واول خیار بودرکحل محرق انزروت غزل السمك حلزون محرق منسحوق توبال شابورقان ابار محرق وج برنجاسف لوف سعد اشبو ادویه منبتات لحمك خیاریدر خصوصا ملح وضره نفع بیننی واردر وجعد بو بابده جدا قویدر قنطوریون غاسه بالغدر زجاج محرق تجفیف وادمالده عجیبدر

عفونتله اولمیان قروح متأکله خبیثه معالجاتیدر متأکله خبیثه اولان قروح معالجه سنده قانون بودرکه بدن تنقیه اولنه اکرنوع دکل ایسه واکر بدن نقی ایسه عضو تنقیه اولنه حجامت ایله وارسال علق ایله وعضوك مزاجی اطلیه ایله تعدیل اولنه وغراسی اصلاح اولنوب اغذیه صالحه ایله بلاتاخیر ولامرافقة تغذیه اولنه زیرا تغذیه ده مرافقه رداءة قرحه یی تکثیر ایدر

بعضکره

شدیدالرطوبه ياخود جاف وقلیل الرطوبه اولان

وقرحه ده مراهم ایله

عضوك قطعه محتاج ایدرسکه

وبعضکره قرحه نك سببی قطع عضوه محتاج ایدر وبلاعفونت متأکله اولان قرحه یه نافعدر بو نطولات ایله تنطیل ایلمکدر ماء بارد ماء اس ماء ورد ماء عصا الراعی حرارت اولمیان قرحه ده شراب قابض وماء ورد ایله ممزوج خل وماء ساذج کبیدر اکر حرارت وار ایسه واول مثللو میاه مبرده مجففه اکر اول قرحه متأکله ده عفونت وار ایسه اکر ماء بحر وبریم قرحه متعفنه ده ذکر ایدجکمز اشیالر نافع اولور ومتأکله لرك اجود علاجی قوابض مبرده ومجففه استعمالیدر قشور رمان وعدس وورق مصطکی وبزرورد وشوکه مصریه وحب الآس مثللولر کبر واول نطولات کبر که انلرك اجینه بوادویه اوله وبو ادویه لر مثللولر شبدن برطعم ایله تقویه اولنور وکذلك بو بابده نافعدر ورق حماض ولغصانی شراب ایله قینادیلوب قرحه متأکله تضمید اولنسه وکذلك طین رومی خل ایله ویاخود سکنجبین ایله معجون قیلنوب تضمید اولنسه ویاخود قرع یابس محرق ایله ویاخود لسان حمل سویق ایله ویاخود زیتونك ورق طریسیله تضمید اولنسه جمیعا نافع اولور

قروح متعفنه ردیه معالجاتیدر اول قروح ردیه نك اصل علاجی بدنی تنقیه در واکر بدن نقی ایسه عضوك تنقیه عضوه مخصوص منقیات ایله تنقیه در حجامت وعلق ومزاج مصلحه اطلیه لر ایله مراد ایدرانلر ذکر ایلدیك وکذلك تجویع غداد رو شراب عتیقی شربلو اولمغله علاجنده استعجال اولنوب تواني وتکاسل ایلمك کرکدر و واجب اولورکه اول قرحه ورم حاردن منع اولنه واول احراقلو ورد ینبع سویق ایله استعمال اولنسه تسکین ایدر وبو مثللو قروح افراط اوزره فاسد اولسه نار ایله ویاخود دواء کاوی حاد ایله کی اولنوب قطع واستیصالی لازم ایله حاجت اولور لحم صحیح مادام اثر قرحه برنسنه باقی قالمسون ایچون ولحم صحیح جودت دم وجود لون ایله وصحت عظم ابیض ونقی اولدیغندن معلوم اولور ودواء حاده قرحه نك خرفلرینی جمیعا اخذ ایدوب اخراج ایدر ولکن حرتنك ایجاب ایلدیکی ایلام سمن ایله تدارك اولنور قرحه اوزرینه مره بعد اخری وضع اولنمغله واکر قرحه متعفنه ده نواصیر وخرفلر براولمازایسه اول قرحه ردیه وخبیثه اولور وعفونتدن امین اولسون ایچون بعضکره قطع عضوه حاجت اولور وقرحه متعفنه یی اصلاح ایدن نطولات ماء البحر وباب النواصیرده مذکور اولان میاه مثللولر اولور وبو قروحه وغیر قرحه لرده

واجب اولورکه اوزرلرینه وضع اولنان ادویه برازایام اوزرنده ترك اولنه و دباطی
حل اولنمیه و اول قروحه استعمالی واجب اولان ادویه‌لر بودر دقیق کرسنه شب‌دن
برشیء ایله ویاخود سماق مالح حقدولب خبز حم برشیء ایله وزراوند واصل کرنب
واصل سلق واصل قثاء الحمار و مسحوق بزر کتان قلقدیس ایله وحاشا زبیب ایله
وتین وشجر بیناك ورقی ونطرون کمون ودقیق مع العسل بوادویه‌نك هر برلری
قرحهٔ مذکوره‌یه نافعدر وبو اصحلرك نافعلری بصل فار عسل ایله طبخ اولنوب
ضماد قیلنور ویاخود کرنب عسل ایله ویا قرع یابس محرق و ورق زیتون طلا ایله
هو تضمید اولنور **دواء مرکب** زراوند ورق خروع عصاره‌سی هر برندن بر جزؤ
زنجار نصف جزؤ بو مذکورلردن صو ایله عسل قوامنده لطوخ اتخاذ اولنور وبعضکره
اول لطوخ قثاء حمار عصاره‌سی وسوری ایله تقویه اولنمغه حاجت وبو لطوخ ایله
قرحه تلطیخ اولندیقدن صکره اوزرینه خرق یابسه وضع اولنور وکذلك زراوند
وعفص وزبیب وزنجار برابر اخذ اولنوب انلردن لطوخ اتخاذ اولنور وآنك ایله قرحه‌نك
کنارو نواحیسی تلطیخ اولنور ویاخود نوره وقلقطار هر برندن بر جزؤ وزرنیخ
نصف جزؤ اخذ اولنور وکذلك سوری اون ایکی قلقطار اون زاج دورت بو مجموعلردن
لطوخ اتخاذ اولنور نصف قوطولو خل تقیف الجنس اولی ادویه خل زائل اولنجه قدر طبخ اولنوب
انلردن مرودعیز ایکلی اخذ اولنوب انکله قرحه تلطیخ اولنور وکذلك قلقطار زاج هر برندن
یکرمی جزؤ قشور حبیر اون التی جزؤ عفص غیر مثقوب سکز ویاخود ملح بر جزؤ
شب محرق قشور نحاس قیسور محرق هر برندن نصف جزء **مرهم جید** عنزروت
دوسنبج عفص زنجار زراوند بوادویه علکلردن برشیء ایله جمع اولنورلر و دونبق علکیتلردن
برشی تحصیلی ایچون وبعد تنظیف القرحه اول مرهم استعمال اولنور **بو دواء
تجربه اولنوب نفع بالوجه مشاهده اولنمشدر** زاج احمر یکرمی دورت نورهٔ حیه
اون التی شب اون التی قشور رمان اون التی کندر عفص هر برندن اوتوز ایکیشر
شمع یوز یکرمی زیت عتیق بر قوطولی **دواء آخر جید** ~~بکرمیت ...~~ نحاس
محرق اسفیداج رصاص کندر مرداسنج خرمناقلیمیا محرق اشق جاوشیر هر برندن
ایکیشر درهم عجز بو برکینك یاغی زیت یاغی علك انباط دهن آس هر برندن اوچر وبوادویه‌لرك

قابل

ملح

قابل ذوبان اولنلری اول ادویه‌یی معجون ایدجك قدر خل ایچنده تذویب وسحق
اولنیجق ادویه سحق اولندیقدن صکره جمع اولنوب معجون قیلنور **جالینوسك
وغیریلرك جمع ایلدیکی دواء منجددر** توبال النحاس براوقیه زنجار محکوك
براوقیه شمع نصف رطل صمغ لارکس براوقیه ونصف اوقیه بو مذکورلرك دواء مقدم
رسم اوزره ذوبانه قابل اولنلر تذویب وسحق قابل اولنلر مجموعندن مرهم اتخاذ اولنور
وشمع بحسب الحاجه مقدار مذکوردن زیاده ونقصان اولنور ... وانلر دیفرغانس
زنجید ایله خلط اولنمق مستحب کورلر دیفرغانس برلنه بعض نسخه‌ده روغنس و بعض اخرده
دیفروجاس واقع اولمشدر دواء مذکور اوزره جالینوس چوق کلام تکلم ایلدی و ذکر اولنان
قروح متعفنه ردیه ذکر منلو عضوه عارض اولسه انزه قرطاس محرق واس و دواء انزروت
وقرع یابس محرق ویاخود صوف وسیخ محرق و ورق سرو ضماد ویاخود لبك ورق محرق ضماد
استعمال اولنور **غبرة الانزمال وخیر وینه قرحه‌لرینك معالجاتیدر** بلا تقیید
اطلاق اوزره غبرة الانزمال تسمیه اولنان قرحه متعفنه ومتأکله تسمیه اولنان
قرحه‌لرینك غیریدر عام خاصك غیری اولدیغی کبی زیرا متأکله ومتعفنه قرحه‌لرك هر برلری
ساعیه‌در غبرة الانزمال اولان قرحه‌نك سعی ... بعضکره اولماز بلکه علی حالها باقیه
اولور وکذلك غبرة الانزمال اولان قرحه نواصیرك هو غیریدر زیرا غبرة الانزمال اولان
قرحه‌ده احتوا اولمق لازم دکلدر یعنی رطوبت کلیتاً زائل اولوب تجرف ایلمز غبرة
الانزمال لازم اولمز نواصیرده تجرف لازمدر والحاصل غبرة نواصیرك کلیسی غبرة
الانزمالدر ولکن هر غبرة الانزمال قرحه نواصیر دکلدر بینهماده عموم وخصوص مطلق
واردر اما خیر وینه قرحه سنك انزمالدن بعد غایته بالغدر وانك قانونی بودرکه اکر
خیروینه‌نك سببی حرونی رداءة مزاج ایسه اول مزاج اصلاح اولنور واکر رداءة دم ایسه
انك غذاسی دم جید تولید ایدن واول دمك ضدادر دوتولید ایدن اغذیه قیلنور واکر سبب
قلت دم ایسه دم تکثیر اولنور وغذاسی توسیع اولنور واکر سبب ترهل وتوسخ ایسه
اکر رهل و وسخك علاجی ایله معالجه اولنور واکر سبب جفاف مفرط اولوب هنوز ناصور اولمدی
ایسه ترطیب معتدل ایله ترطیب اولنور واکر مرطب معتدل دواء علیل ماء حار ایله تعریق اولنمق کبی
وعضو ترلیوب احمرار وانتفاخ حاصل اولنجه قدر ماء حار ایله تعریق وبعده امساك اولنور اول قدر تجاوز

ایلك جائز اولمازسه اکر تجاوز اولنسه عضو متقرحه مادۀ کثیره و آفت عظیمه منجذب اولور
و قور مذکور تعریق ایدن صکره قرحه اوزره تحقیق اقل اولان دوا وضع اولنور و بعضکره
ماء فاتر ایله مبلول اولان خرقه وضع نافع اولور و بعضکره حلق ایله قرحه ادماء
و قرحه عضوینن دلکه و قرحه اوزره مراهم زفتیه وضع اولنمغه حاجت اولور و اکر خیرونیه
حدوثنه سبب اول قرحه یی محیط اولان لحمك رداءتی اعراض واحوالی اولور ایسه اکه سنك
معلومك اولان شرط ایله اخراج دم و تجفیفات ایله تدارك اولنمغله علاج اولنور
و اکر سبب دالیه نك سقی ایسه اول دالیه قطع اولنوب ... و تسییل اولنور و یاخود
اول دالیه شق اولنور ... چوق کره بو تدبیر اراحه
ایدر و لکن اول علیلده امتلا وار ایسه اول علاجه فصد ایله ابتدا اولنور و خلط
سوداویه یی استفراغ ایله ابتدا اولنور و بعده دالیه یه تعرض و حسب الامکان تسییل
اولنور زیرا قبل الاستفراغ دالیه یه تعرض اولنسه قرحه اولادن شر اکثر اولان قرحه
حدوثنه باعث اولور و تنقیۀ مذکوره دن صکره دالیه یه تعرض اولنوب ... دالیه و بعده ...
عارض اولان جراحته علاج اولنور و بعده عسرة الاندمال اولان قرحه یه علاج اولنور
و اکر اول قرحه نك سبب حدوثی ضعف عضو اولور ایسه و اول سوء مزاج هم اعتدالدن
بعید اولان سوء مزاج ... حر و بردن و یاخود امزجه یه تابع اولان تخلخل مفرط
و تکاثف شدید بردن ظن و حسبان ایدر ایسك ... اکثر حالده تخلخل مفرط حرارت و رطوبته و یاخود
یالکز رطوبته تابع اولمغله و تکاثف شدید برودت و یبوسته و یاخود یالکز یبوسته تابع
اولمغله پس بو مثللو سبب ایله اولان عسرة الاندمال قرحه واجب اولورکه سببك
ضدی ایله و یاخود سببك ضدینی ایجاب ایدن ادویه ایله علاج اولنه و چوق کره هم
سبب بر نوع حرارت اولور که اول حرارت مادّه یی جذب و ارسال ایدر و اندن قرحه سنه
علاج مبرد و قابض ادویه ایله اولور اکر سبب قرحه ناصور اولور ایسه اکه ناصور
علاجی ایله علاج اولنور و اکر سبب قرحه نواحیسنده اولان عظم فاسد اولور ایسه
اول عظم شق لحم ایله کشف اولنوب نظر اولنور اکر عظمك فسادینی حك ایله ازاله ممکن
ایسه علی وجه الاستقصا اول عظم حك اولنور و اکر حك ممکن اولماز ایسه عظم
قطع اولنور فی باب فساد العظم بزم شرح ایده جکمز منوال اوزره عمل اولنور جالینوس

دیدیکه

دیدیکه صددرنده ناصور اولان بر غلامك ناصورینی وسط قصنده اولان عظمه منتهی
و بالغ اولدی اول عظمك اوزرنده اولان اشیاء محیطه یی شرح ایدوب عظم کشف
ایلدك و ناصورك اول عظمه اصابتنی رؤیت ایلدك و بالاضطرار وانی قطعه بیز
مضطر اولدیق و لکن عظمك موضع فسادی علاقه قلبك معلاقی و مستقری اولدیغنی
مشاهده ... ایلدیکمزه بناء اول فسادی عظمدن ازاله ده شدیدا رفق ایلدك و بزم
اول فسادی ازاله ده عنایتمز اول عظم داخلندن تغشیه ایدن غشایی علی سلامته حفظله
استقصایه مصروف اولدی و ... عظمك موضع فسادنه اول غشادن متصل
اولان محل متعفن ایدیکی هم رؤیت اولندی و جالینوس دیدیکه بز اول حالده غلام مذکورك
قلبنی رؤیت ایدوب نظر ایلدیك قلبك اوزرنده اولان حائل و حاجب رفع اولندیغندن
قلبه نظر ایدنلرك رؤیتلری کبی رؤیت حاصل اولدی و بزم رفق ایله اول عظمی نزع ... حسبیله
اول غلام سالم اولدی و قصتدن نزع ایلدیکمز عظم فاسد موضعنده لحم صحیح نابت
اولدی حتی اول محل ممتلئ اولدی و متفرق اولان ... متصل اولدی و غلاف
قلبك قبل نزع العظم قلبنه منوال اوزره ستر ایدر و تغطیه ایدر ایسه بعد النزع و الالتحام
اول منوال اوزره تغطیه ایدر اولدی و جالینوس دیدیکه ذکر اولنان قرحه نك حال و شانی
اول جراحت شاننده اعظم دکلدر اندن صدرده ثقبه حادث اوله جالینوس دیدکه
بو کلامدن اخذ ایله و بیلدیرز که جمیع قرحه عتیق و قدیم اولسه اندن لحمه ایله قدر لایق
دم اسالت اولنمق ... و صواب اولور اما عسر اندمال ایچون اکثر حالده معروف اولان
ادویه توبال نحاس و زنجار محرق و غیر محرق و توبال شاپورقان و توبال حدید سائره
و لزاق الذهب بو مذکورلردن قیرطیات اتخاذ اولنور و کذلك قلقطار و زاج و انلره
مشابه ادویه لر عضوه تجلب مانع شی و عفص مثللولر ایله استعمال اولنور و
عسرة الاندمال اولان قرحه لر علاجنده استعمال اولنان دوا ... اقلیمیا غرا
الذهب شب هر برندن ... زنجار قشور نحاس هر برندن بر ... صمغ السرو دورت
شمع دهن بیلدیکك مقدار و کذلك شمع اون صمغ صنوبر طقوز اقلیمیا اوچ قلقطار
... دهن آس قدر کفایه و کذلك قلقطار اقلیمیا بو ایکی ... ماء بحر ایله و ماء حصرم
ایله ... تربیه اولنسه و کذلك قلی و نوره ایچنده طبخ ... ایله طبخ اولنان صو ایله تجبیب المزاج

تربیه اولنسه و آنلرك ترتیبی شمس صفیده جودت اوزره تربیه سنله صکره کماء مجمد
وقلی تملح ایلمزدن مقدم یعنی آنلردن ملح منعقد اولمازدن مقدم تصفیه اولنسه
اول مریی و صاف فلقطار و اقلیمیا دخی علاج نافع اولور و کذلك نحاس محرق و زنجار
و ملح اندرانی هر برندن ایکیشر اوقیه شمع و دهن مقدار کفایه اخذ اولنوب استعمال
اولنور و آنلره ادویه ناصوریه دخی نافع اولور اگر اول ادویه ناصوریه تجفیف و دق
اولندیقدن صکره استعمال اولنور ایسه و اول قرحه ده استعمال اولنان ادویه دن
اولور دقیق کرسنه و ایرسا و زراوند محرق و نحاس محرق و تراب کندر دخی استعمال
اولنور و هر برندن ذکر اولنان ادویه دن قنقسنه مستحق اولور ایسه اول اینلك
قرحهٔ مذکوره سی مستحق اولدیغی دوا ایله معالجه اولنور دواء جید برادة النحاس
برادة الحدید اخذ اولنوب ماء شب ایله معجون قیلنور و طین احمر ایله تطیین اولنوب
تنورده احراق اولنور و بعده اخراج اولنوب سحق اولنور و ذرورا استعمال اولنور
و یاخود انلر مرداسنج ایله مرهم قیلنور مرهم ذهبی جید صفتیدر مرداسنج
ذهبیدن برمن و شمع و اصل ماذریون اوتوز التی مثقال زنجار اون سکز
مثقال دهن عتیق طین حکمت ایله و مرداسنجدن برر ایکیسی ایله سحق اولان برادهٔ ذهب قرق مثقال
دهن عتیق اوچ رطل بو مذکورلرك اجزا اخذ اولنوب دهنك اوزرینه مرداسنج
ذهبی و زنجار القا و خلط اولنور و بعده سائر ادویه وضع اولنور و کذلك خزف
تنور و رماد ودع و رصاص محرق مغسول اخذ اولنوب دهن آس ایله مرهم
اتخاذ اولنور و واجب اولور که اول دهن آس مرداسنج ایله تقویه اولنه و اول
تقویه نك صفتی بودر که اولا مرداسنجدن بر اوقیه اخذ اولنور و جدا حاد اولان
خلده مرداسنجك اوچ مثلی اخذ اولنور زیت و آس دهنلرندن و یاخود ادهان
سائره نك برندن ایکی اوقیه اخذ اولنوب اول ادویه لر دهنه اجینه وضع اولندقدن
صکره مرداسنج اول ایکی اوقیه ایچنده حل اولنوب دهن خاثر اولنجه قدر تحریك اولنور
و مرداسنجك احتراقندن توقی اولنور و خیروینه ایچون اتخاذ اولنان ادویه دن
اولور قشور نحاس زنجار و بلا استقصاء مغسول اولان نوره بو مذکورلردن
ذرور اتخاذ اولنور و شب مسحوق دخی ذرور اولور و کذلك ذوفا دورت مثقال ایکی

ایلدم

انلردن دخی ذرور اتخاذ اولنور و یاخود اولا قرحهٔ مذکوره عسل ایله تلطیخ اولنوب
بعده بو ذرور اکیلور اول ذرور بودر قشور نحاس ایکی جزء و قیروطی اون جزء شمس
مرس اولنوب استعمال اولنور و یاخود اسفیداج و شب هر برندن سکز قشور نحاس
و ملح درانی و کندر و زنجار و قشور رمان هر برندن ایکیشر جزء و نوره بر جزء و بر جزءك دخی
ایکی ثلثی و دهن آس مقدار کفایه و کذلك مرداسنج زیت هر برندن برر رطل زرانیخ
عفص غیر مطبوخ هر برندن برر اوقیه اشنج بر اوقیه دقاق کندر ایکی اوقیه اول
ادویه لرك نارا اوزره لطوخ اتخاذ اولنور و اصل قصب ایله تحریك اولنور علاج نواصیر
و ملتصق اولمیه جلودك دخی علاج جیدر نواصیرك ماهیتی و احکام و اصنافی
حقنده قدمانك ذکر ایلدیکلری کلا و بیز بیان ایلدك اما تدبیر نواصیرده واجب
اولان بودرکه انك صدیدی و رطوبتی فاسد نضیبهٔ حسیله ایله و بطء ایله اساله
اولنور و اول جهل ایله صدید و رطوبات سائره لری اساله دنی بو مواضعدن مقدم
مواضع اخراده بز بیان ایلدك اما نواصیره مخصوص علاج بیانی بودرکه ناصورك
اختلافی ایله علاج مختلف اولور زیرا بعض ناصور طریه و سهل اولور و بعض اخری
عتیقه اولوب انك تحرزی فی غوص شدید ایله الحمه غائصه اولور و ناصور غائصهٔ مذکوره نك
علاجی عسرتلو اولور آنك علاجی تجرد ایله و غیر ایله اول ناصور خزفك کلیسنی قطع
مستاصل ایله قطع و اخذ ایتمکله و یاخود نارده کی ایتمکله و یاخود ادویهٔ
کاویه استعمال ایتمکله اولور بو مذکورلرك هر بری صعب و شاق اولدیغی
ظاهردر خصوصا ناصورك جوارنده عصب و سائره اعضاء شریفه اولسه
صعوبتی غایته بالغ اولور و بعض کره مریضك میلی اول ناصورك بقاسنه اولور
یعنی شرایر علاجه عدم تحملی حسبیله اول مثللو مریضه معالجه ده علاجه مقاسات
ایرنجه قدر مرارات اولنور و ناصورك معالجه سنده ممکن اولورکه ناصور تجفیف اولنوب
داخلنده اولان لحم و دکی و خبیث اکل ایتدیریلور و لحم میتدن باقی قالان دخی تجفیف اولنوب
ادمال اولنور و اول ناصور مدت طویله ساکنا باقی قالور و لکن ادمالی تام اولمز و ادمالی
ناقص مراد ایدنلره واجب اولورکه ناصورك لحم خبیث و دکیدن تنقیه ایدوب ایچینی ادویهٔ
مجففه ایله محشوه ایلمه لو ایدوب ترکیلیه لر بو تدبیر ایله ناصور علی جفافه باقی قالور

اکر امتلاده خطا اولمازایسه و رطوبت مزاج و وصول ماء و اوزرینه اضطجاع
مولم و صدمه و ضربه و سعال و دغدغه مثللو لردن بری اولمازایسه اما ناصورک قلع
ابروب کلیا استیصال و استهلاکی علاجی بودرکه اکر قرحهٔ ناصور خبیثه و عتیقه
و قدیمه اولور ایسه اکر دواء سائره یوقرا یخف اکر علاج خرقنی قطع ایله و یاخود نار
ایله کی ایتکلی اولور و اولکی ناصورک منافذ ملتویهٔ معوجه سنی کیدک طریقنی تقریب
ایچون مع توقی و حذر ربط ایلدیکلری صکره اولور زیرا اوجه محرر اوزره اولانکی
ایله ناصور منقلع و منقطع اولور و یاخود اول ناصورک کبی ادویهٔ حاده
ایله اولور اول ادویه نوشادر و زرنیخ و کبریت و زنجار و زیبق مثللولردر اول
جمله سنی و زیبق استعمال اولندیقده هر حالده قتل اولنور بر مثلی برادهٔ حدید
و نصف قدر قلی و کذلک نصف مقداری نوره ایله خلط اولنوب اثال ایچنده تصعید
و تنقیه ایچنده محتوا حفظ اولنور و انک تصعید مذکور زینی اول بابده اشتغالی
اولنلر بیلورلر و ملح کبی تصعید اولنور و فتیل ایدن ناصوره برشی وضع اولنسه اندن
ناصور ملتهب اولور و منشور اولور و لحم دن منفصل اولور و کلبتان ایله ناصور
اخذ و اخراج اولنور و عضوه ساعة فساعة سمن اطعام اولنور و جمیع حادث
و ساکن اولسون ایچون و بعده علاج قروح ایله معالجه اولنور اما نواصیر حنی
طرسهل اولان ناصور علاجنده واجب اولورکه اول ناصور ادویهٔ قویه ایله غسل اولنه
ولکن اول اغسال اولان ادویه قطران مثللو دوا اولمیه اول ادویه غسالیه بونلردر ادمیره
ماء البحر الاجاج زرنیخ و نوشادر ایله مخلوط ماء صابون و نوشادر و دروسنجیج و نوشادر
ایکیسی دوی یابس ایکن و یاخود من غیر سیلان اولور و رغوه سی اولدیغی حالده تصعید
اولنور ماء مصعد اکر هر ناصوری غسل ایدر و کذلک ادویهٔ غسالیه دندر اول اصوکه ایچنده
قلی کلس قشور بیض نوره طبخ اولمش اوله و فتیل اول ناصور تنقیه اولنسه اوزرینه
دواء خروع وضع اولنور و ادویهٔ غریبه حورده اولنان مرهم زرنیخک نفعی عجیب
اولور فیجالینوسک قرطاس دوالی هر استعمال اولنور و زاج قلقدیس نحاس محرق زنجار
بو مذکورلردن مؤلف دوا و کذلک انزره شبابه اولان قنطوریون دقیق کرسنه ایرسا
سو مقوطون استعمال اولنور و بو بابده دواء مجرب راسقولوقندریونک اصلی زیرا

اول

اول اصل ایله ناصور مثلی قیلنسه برء تحاصل اولور و کذلک خربق ایله هر ناصور
دولدیرلسه و اوتوز کون مقداری ترک اولنسه براءت حادث اولور و کذلک سورنج
انلر کبیدر و کذلک قثاء حمار علاک بطم ایله و یاخود عصارهٔ اصل الحروع و اشنج
خل ایله و یاخود اشنج و قلقدیس و زاج و قلقطار بو مذکورلر ایله ناصور محشو قیلنسه
ناصوره براءت حاصل اولور و یاخود بول اطفال اخذ اولنوب رصاصدن متخذ اولنان
هاون ایچنده بوله خنورت کلنجه قدر سحق اولنمقدن خالی اولمازو بعده تجفیف اولنوب
استعمال اولنور ناصورده اصل اسکندرتیه نک استعمال ایلدیکلری دوادر
اصل الحوسا و زاج مشوی و قلقطار و زنجار و شب بر برنن برجزؤ و ذراریح نصف
جزؤ بو مذکورلردن ذرور اتخاذ اولنور و یاخود مرهم اتخاذ اولنور و یا خل ایچنده ذراریح
طبخ اولنوب ادویهٔ ذراریح حذف اولنور و باقی ادویه اول خل مطبوخ ایله جمع
اولنور و بعضکره انزه عسل هر قیلنور و کذلک صبر و مرداسنج و قشور بیض
اخذ اولنوب خلط اولنور و قشور بیض محکلس اولور ایسه کثیرا افور اولور و بو بابده
کثیرا الفواد رعوانزمالره ذکر ایلدیکز دوالرنجین لحم جید ظاهر اولسه ملصقه قرینته
اللحم اولان دوالر استعمال اولنور و اکر ناصوره قریب عظم فاسد وار ایسه واجب
اولورکه اول عظم اصلاح اولنه احرات جراحته علاج اولنور و اکر رطوبات صدیدیه
قلیله اولوریغنی و یاخود رطوبات صدیدیه مرتیه اولدیغنی رؤیت ایلسک علاج
نفع ویرمکه قریب اولور جراحات اوزره اولان لحم زائد بیاننده در لحم زائدک
علاجنده جالیه و مجففه اولان ادویه یه حاجت اولور اول ادویه نک هر بری مقدار
لذع اقل اولور ایسه اول مقدار اجود اولور و واجب اولورکه انبات لحمه طبیعت
متوقع اولان فعل لحم زائدک ازاله سی توقع اولنمیه زیرا انبات لحم فعل طبیعتدر و طبیعتک
انبات ایلدیکی لحمی لامحاله معونة دوا ایله اولور و یاخود بلا معونة طبیعت فعل
اولنه عضادا ولا فعل ایستدیکی لحم زائدی نادرا اکل ایدر و لکن تعویل و اعتماد دوا
معونتی ایله اکلنما اولنور و معلوم بیورلیه که بو شاننه متخذ اولان اقراص لحم زائد
علاجنده ~~انتفاع اولنور بکه انزه نیشطر لحمیه اولور~~ منفعتی طری و تازه ایکن اولور
و قرص عتیقک منفعتی اولماز و اکر قرص استعماله حاجت اولور ایسه اول قرص اتخاذ اولنرقله

واجب اولور که آنده هوا افسادی ایتمیه‌جك بر موضعده دفن اولنمغله حفظ اولنه و تجبیر
حال ایچنده یعنی کسبه ایچنده حفظ اولنمق مدوح اولندی لکن اندرك مدحلری بنم قتمده
كل صحت ایله صحیح دکلدر بلکه اول ادویه‌دن اقراص و بنادق اتخاذ اولنوب علی حاله
حفظ اولنمغله قوت زیاده محفوظه اولور و بعضلر دیدیلر که حفظ قوت ایچون اول ادویه
کاه بیکاه ذرنیخ و ثوم‌دن مأخوذ اولان ماء حاد سقی اولنور و اول قول معتبر دکلدر زیرا
میاه حادهٔ مذکوره قوتی تحلله مهیا قیلر و هواء فاسده که معین اولور و لحم زایدی
اکل ایچون استعمال اولنان ادویه‌دن اغلظ و اثبت اولانی کثیف‌در و الراء منفعتی اکثر
اولور و لکن اندن منفعتی قوتی حسبیله دکلدر زیرا بعض الطف‌در و الراء اغلظ و اثبت‌در
اقوادر بلکه اغلظ اولان ادویه‌نك هوادن و اخلاط مزاجدن تأثری و انفعالی
قلیل اولوب علی حاله و قوتده باقی قالور و منفعتی زائل اولماز و اول ادویه‌لر بونلردر
قشور نحاس صدف محرق و قنافذك بلحومها محرق اولانی ایکی نوعی و لکن قنافذك
تنقیه‌سی قلیل و لحمی قبض وجهله ایقدن اکثر اولور و بزم تعدادیله [illegible] اقوادر
آسبا تسمیه اولنان محجرك ذهره‌سی و اندن صکره اقوادر سوری و زغر الذهب قلقطار زاج
و بو ادویه‌لر احراق ادویه‌نك قوتن و لذعن تقلیل ایدر و لطافتن زیاده ایدر و زهره
النحاس هم قویه‌در و لکن زنجار قوتنده بالغ اولماز خصوصا قشور نحاسدن مأخوذ
اولان زهره باقی زهره‌دن اقوی اولور و لحم زائدی اکل جید ایله اکل ایدن ادویه بونلردر
قلی زنجار و جوفکره واقع اولور که ماء بحره و یاخود ملح مر مخلوط اولان خله مغموسه
اولان خرق لحم زائد اوزره طرح اولنسه اول لحمی تحلیل و اضمار ایدر و یاخود قلی و
غیر مطفاة اولان نوره اخذ اولنوب اول مأخوذ بر مثلی اولان صویه وضع اولنور [illegible]
صکره یدی کون مقداری شمسده ترك اولنور و هر کون وقت واحدده تسویط اولنور
اکه خشورت کلوب طین کبی اولنجه قدر و بعده اندن اقراص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور
و کذلك نیطلقوس قرص و مرهم اخضر عجیب النفع اولور و ملح درانی ایله متخذ اولان
مرهم اخضر و اسقربطاطی تسمیه اولنان مرهم لحمی بلا لذع اکل ایدر و دیاروون دو آس
و دو دیاد و اس و کذلك قشور نحاس و دقاق کندردن متخذ اولان دوا اول لحم زائدی
اصلاح ایدر که جراحت اوزره قطن منفوش کبی جدا نما بولمش اوله و آدیبان انف

ایچون

قنافذ کرپی دیدکلری حیوانلردر اکثر انواع [illegible]

ایچون معمول اولان ادویه‌نك کلیسی بو بابده هم نافعدر اولا منتقض منزلی اولوب
بعده منتقه و منقوضا اولان قروح تدبیرینده قرحه منز ملی‌نك انتقاضندن
صکره علاجی بودرکه اول قرحه‌نك نواحیسنده اولان عظم ردی و لحم ردی اخذ اولنور
و بعده بیلنمز ایکی اوزره قرحه‌یی تجفیفه مشغول اولنور و بعض مستخرجات عظام اولان
ادویه‌ها دیده دولر اولور و رق خشخاش اسود و ورق تین و سویق تین ایله ضماد اولنسه
و یاخود زرنیخ و قلقدیس و زنلر برابر اخذ اولنوب ضماد اولنسه وجه مشروح اوزره
عظمی اخراج ایدر قروح و جراحاتك آثاری بیاننده‌در اول آثاری قلع ایچون معالجات قویه
الجلا اولان ادویه جالیه‌یه محتاج اولور زیرا انك تنقیه‌سی قوة جلا حسبیله اولور آثار قویه‌لر
قورجا ایله و آثار ضعیفه‌لر ضعیف الجلا دوا ایله قلع اولنور و آثار قویه‌یی قلع و تنقیه
ایدن ادویه قویه بودر سحالهٔ حدید مع الملك و الاطریفل الکبیر اخذ اولنوب آثار اوزره
طلا اولنور و بنم قتمده صدا حدید [illegible] اجود اولور و کذلك زنجار هم رأس ابره
ایله غرز اولنمق اجود اولور و اوزرینه نوره و عسل ایله طلا اولنور و یاخود میویزج
و عسل ایله و یاخود فوتنج عصاره‌سی بیاض بیض ایله طلا اولنور و آثار عاصیه‌یه زرنیخ
و حجر فلفل ایله تربیر اولنور اما آثار خفیفه‌ده استعمال اولنان ادویه خفیفه باقلی
و دقیق حمص و بزر فجل و رته و رخو و سخیف اولان طین و قشور بطیخ و شحم حمار [illegible]
و اول ادویه جراثار صعبکه قلعی جدا جیددر خصوصا اول ادویه‌نك بعضیسنه مقارنت
اوله اما ضربدن باقیه اولان آثار دهن سوسن ایله اوزرینه مسح اولنان آثار سریعا قلع
و ازاله ایدر و بوندن صکره بزم باب الزینته تحریر ایده‌جکمز ادویه‌یی قرائت ایدرب عمل
ایله دوردنجی مقاله عصبك تفرق اتصالی و کذلك عظمك جبیره‌یه محتاج اولمیان
تفرق اتصالی بیاننده‌در جراحة العصب عصبك حسی شدید اولوب دماغه
اتصالی اولمغله آنك جراحتلری جدا شدیدة الاوجاع و جدا عظیمه اولان الملر حادث
اولور و تشنج و اختلاط عقل حادث اولور و بعضکره الم صعب تقدم ایلمدن تشنج عارض
اولور و لکن الم عظیم اولماز ایسه هم انده ورم عظیم اولمق لازمدر تفرق عصبك
زیاده سهله اولان اعراض حمیات و موضع جراحتك غیری [illegible] اورام کبیره اولور
و کذلك عطش و سهر و جفوف لسان اولور و خاصه ورم اولدیغده اول اکثر الوقوع اولور

عوارض

موضعده ظهور ایدن

اوتار عضل جراحاتنده جراحات عصب كبيدر خصوصا وترجانبنه اسرع اوله وقچن
عصبده ورم وورم مثللونسنه حادث اولسه واگر برد اصابت ايليسه تشنج ايدر
اگر ورم عصبه عفونت اصابت اول عضو ورم فاسدا اولور وعصبده عفونت
سريعا حادث اولور زيرا عصبك مادهسی رطوبتی آنی برد عقد واجماد ايتمكله اول
رطوبتدن عصب تكون ايلمشدر بس اول مثللو عضوه رطوبت وياخود حرارة رطبه
اصابتيله ايروب منطبخ اولورنقله سريعا تعفن ايدر واعصابك احوالی منوال
مذكور اوزره اولمغله اگر مياه بارده ومياه حاره دنخی هر بری مضر اولور مياه بارده
تشنج ومياه حاره تعفين ايتمكله وادهان بارده دخی مياه مذكوره كبيدر يعنی
انلر دخی بارد وحار تشنج وتعفنه مؤدی اولوب مضر اولور ولكن بعضكره ادهانه
تسخين اولنديقده بالفعل تسخينه محتاج اولور اسكان وجعله تسخينه محتاج
اولديغی كبی وكذلك ادويه ايله استعمال اولينه دهن دخی تسخين اولنور ادويه
تسخين وتحليل ايلسون ايچون اما اول مسخن دهنك اعصابه ترطيب وتعفين
مضرتی ادويه مقاومت ايدوب دفع ايدر واعصاب اوزره واقع اولان نخسه
دخی جراحتك فعلنی اسكار ولكن نخسه ورمی زياده ظهوری بطيء اولور وكذلك انك
ورمنك نضج وعلاجی قبولی دخی بطيء اولور وبعضكره عصبده نضج والتحام بطيء
اولان قرحه حادث اولور هر جراحتكه عصبده حادث اولور يا نخس اولور وياخود
شق اولور اگر شق اولور ايسه اول شق ايله عصب يا منكشف اولور وياخود
منكشف اولماز وبونلرك هر برينده شق طولا وياخود عرضا اولور عصبده
طولا واقع اولان جراحت عرضا واقع اولان جراحتدن اسلم اولور زيرا عرضا
اولان ليف صحيح مجاور مجاورت حسبيله عرضا مقطوع اولان اليافدن
متألم ومتأذی اولوب انلر الم دماغه تأدی ايدر وتشنج وامراض عظيمهيه دماغك
تأذيسی حسبيله ايجاب ايدر واول صورتده چوقكره عضو مجروحی قطعه حاجت اولور
زيرا قطع حسبيله اعراض رديه زائل اولوب استراحت حاصل اولور واغشيهده
حادث اولان جراحات اوتارده اولان جراحاتدن اخف اولور وعصب جراحاتندن
بطريق الاولی اخف اولور وغشاها بعضيسی مشاهد وبعضيسی تشريح حسبيله

سنك

سنك معلوم اولدیکه قوت انتساج واتصال حسبيله شیء واحد اولمشدر آنك
مسالك اليافی رؤيت اولنمز اما وترغشاسی نك اليافنده مسالك طولی مشاهددر و
وترغشاسی جدا صلبدر وغشاده اول صلابت يوقدر وغشانك خياطته احتمالی واردر
وبر عظمدن نابت اولوب عظم اخره واصل اولان رباطك خرقندن وجراحتدن
بر مكروه عارض اولماز واشد علاجی احتمال ايدر واعصابك اشد اخذندن وعرضا
بعضا انقطاعندن خوف اولنديغی مقدار اعصابك كليا انبتارندن خوف اولنمز
هر نه قدر انبتار ايله عضو زمن اولور ايسه **عصبك تفرق اتصالی معالجاتيدر**
جراحات عصب دواسی حار يابس واجزاسی لطيف وحرارتی معتدله اولوب
غير لاذع وجدا شديد تجفيفی اولان وبلا قبض جذب اولان دوالردر وهر دوا كه
انده حرارت لطيفه اولوب لطافت جوهر حسبيله تجفيف شديدی اوله اول دوا
جذبدن خالی اولماز وانك قبضندن سن جزر ايله خصوصا اول امرده قبضندن حذر الزم
اولمق لازمدر ملكر روسختج [illegible] وتوبال النحاس مثللو جلا اولانده والوايله معا
استعمال اولنه وذكر اولينان دوالردن جوهری ثقيل اولنلر قبض اولمليه خل ايله
سحق ايدوب تلطيف ايله زيرا بعضكره كثيفده كامنه اولان حرارت لطيفهيی خلك
وجوهر كثيفی سحق ايله تلطيفك ابراز واظهارندن توقع اولنور واحيانا قوتنده حرارت
اولان ادويه استعماله حاجت اولور قوت حرارت حسبيله غائص اولسون ايچون
ولكن قوتی بر مقدار كسر اولنوب مخالط كاسر ايله اعتداله امالة اولنور واول مثللو
مخلوط دوا بقدر تسخين وبقوة تجفيف ايدر واگر تفرق اتصالی اولان عصب مكشوفه
ايسه حدتلو اولان ادويهنك ضررين قبول ايلمز واگر حدتلو ادويه استعمالی زياده ضرر
اولور واول عصب اوزره وضع اولينان دوا وياخود خرق بارده اولسه انده
عصب زياده متضرر اولور وقچن عصبده جراحت واقع اولسه آنی الحاله مبادرت
اولنمز بلكه انك معالجهسنده اولا تسكين وجع اولنور خرق حاره ايله تكميد ايدوب
وياخود ادهان مسخنه وخصوصا اولا زيت انفاق كه انده فوق الغايه سخونت
اوله [illegible] انلر ايله وجع تسكين اولنور وزيتك سخونت فاترهسی بارده حكمنده اولمغله
تسكين وجعه نفعی اولماز وكذلك اول عصبيه التحام معالجه مقدم گوركدر كه سنك همتك

وروت بکینه اوله وزمان ابتداده استعمالی اولنیجق ادویه‌لرک بر هی بوضماددر دقیق باقلی وکرسنه وحمص وترمس حرّ مثللو حبوبات‌لردن قشر وسویق شعیر مثللو اخذ اولنوب انون سکنجبین وماء رماد ایله ضماد اتخاذ اولنور وبلکه بوضماد اکر استعمالی قبل الالتحام اولمق لازم اولدیغی ورم ظهورندن مقدم اولمقدن لازمدر وبعضکره اضمده خفیفه ایله هی انتفاع اولنور وفقیرن سن بو تدبیرلر ایلسک وانزن مقدم فصد واسهال ایله بدن تنقیه ایتمکله موادک انصبابلرندن امین اولسک اول زمان التحام ایچون علاجه مباشرت ایله وانک موجودا ولان وجعنی ماحار ایله البته تسکین ایله بلکه لطیف الاجزا وغیر قابض وحدّ افراطه بالغ اولمیان دهن ایله وجع تسکین ایله زیرا کیفیت قوتیس اولان بعض افراط حارّ اولان وافراط اوزره بارد اولان ادهان انده موافق اولماز وچوق کرّه واقع اولورکه جرح عافیته قریب اولور واکه بر دضربه واصابت ایتمکله وجع مشتد اولور واذی معاوده ایدر وتسخین ایله فی الحال تدارک اولنمغه حاجت اولور واکه ادهان مسخنه ایله تنطیل اولنور واکر عصب مکشوف ایسه وانده اولان قطع طولانی ایسه انی لحم ایله تغطیه ایتمکه اجتهاد ایله واوزرینه بزم ذکر ایلدیکمز ادویه وخرقه وضع ایله وموضع صحیحدن بر شیء صالح اخذ ایدوب انکله شقک ایکی شفه‌سنی جامع وضمام اولان شد ایله اوزرینه بر خرقهٔ عریضه ایله شدّ ایله اما جراحت عصبک عرضنده اولور ایسه انده خیاطته حاجت اولور والّا لازم بوعبارت ایکی معنا اوزره احتمالی اولور بر اکر شق عرضده اولماز ایسه بلکه طولده ایسه آنی خیاطه ایتمک ایجاب ایلمز ومعناء آخر بودرکه اکر خیاطه اولنمسه عرضده اولان جراحتک شفه‌لری بر برلرینه متصل وملازم اولماز ایکیسی معنا صحیح اولور وفقیرن امر جراحت فخذ وقور اولوب عفونت عصبه حافظ ومحیط اولسه وجراحت عرض عصبده اولسه اول عصب بتر وقطع اولنور

اجتهاد ایدوب جراحتی توریم وتعفیندن سن محافظه ایله زیرا ورم ووجع بر داصابت تشنج وعفونت زمانت عضوه مؤدی اولور وبناء علیه واجب اولورکه اسفل جرح ملتحم اولمازدن مقدم رأس جرح التحام وضم اولنمیه ورأس جرحده ضیق مضایقه وار ایسه توسیع اولنه زیرا رأس فوهه‌سنک انضمامی وتضیق عفونته مؤدی جراحته صدید ورطوبات سائره اجتماع ایتمکله ومع جراحت اجتماعی تحتنده صدیدن وجع شدید اولور

وراس جرح جراحت جفاف تحکم ایله تجفّف اولمدیکجه ایدوب کل وجه وروحه امن حاصل اولمدیغی ضمّ والتحام اولنمز بناء علیه دوا اوزره اولان شدّ سائر شددن اسرع حل اولنمق واجب اولور وبعضکره برکیجه‌ده وباخود برکونده ایکی دفعه وباخود اوچ دفعه حلّه حاجت اولور وبعض کره لیلا حل اولنسه اول لیلک طویل اولان نهارنده حلّه حاجت اولور وباخود نهارا حل اولنسه آنک لیل طویلنده حلّه حاجت اولور اکر اول ادویه‌ده لذع اولور ایسه واکر لذع یوغیسه حلّه حاجت قلیل اولور بکرةً وعشیةً حلّی کفایت ایدر وواجب اولورکه انک ادویه‌سی مراعات اولنه فوق الواجب تسخین اولان ادویه وقدر واجبدن تسخینی اقل اولان ادویه استعمال اولنمیه وکذلک جلا وتجفیفده وضدلرنده افراط وتفریط اولمیه بلکه قدر لایق کیفیتلر اوله وسن قدر واجبدن زیاده تسخین رؤیت اولقدر اید یدا ولانی تسخونت زائده‌سن تبرید ایله ازاله ایله وفقیرن علیلده قیر وطیبات قریبونیه استعمال اولنمق مراد اولنسه لایق بودرکه اول قیر وطیلرا اوّلا تجربه اولنوب آنک تسخینی قدر واجبه بالغ ایسه استعمال اولنه واول قیر طیاتی تجربه نک طریقی بودرکه تفحص اولنوب علیله موافق بر صحیح کسنه اختیار اولنور علیلک مزاجنه موافق ومشابه صحیح الابدان اولکه بو مزاج تعرف اولنوب اختیار اولنور قیر وطی اول ادخل صحیحک ساقنه وضع اولنوب ومع هذا کله اکر مجروح اولان عصبه مکشوفه وجراحت جدّا واسعه ایسه اول جراحت افربیون وکبریت مثللو جدّا حار اولان اشیانک احتمالی ایلمز بلکه انده توتیا مثللو دوا استعمال اولنور وکذلک وقت واحدده غسل بالغ ایله مغسوله اولان نوره‌دن متخذ دوا استعمال اولنور وکذلک واجب اولورکه اندرک قیر وطیاتنه ولطوخاتنه استعمال اولنان دهن اول دهن ورد واول دهن آس اوله اکه ملح مسّ ایلمش اولمیه وکذلک بو ادویه‌لرده علاوه استعمال اولنسه مغسولا استعمال اولنه وتوتیا مغسولا استعمال اولنور وانک ادویه‌سنده حدت ولذع علنا بر شی اولمق جائز اولماز ومکشوف اولان عصبه قبض یسیر اولور اولان دوا استعمال اولنمق جائز اولور اکر قبض اولان دواده بلا لذع قوه محلله اولور ایسه خصوصا ضعیف المزاج اولنلر لذع وحدتلرینه بر شی قبول ایلمز بارد وماییت ودهنیت لزوده تبعد احرار اولان

وهو بین الاعصاب

تنقیص اولنوب تسخینی اولنان قیر مسخناتی تسخینی بطی اولنلر افراط تسخینله قبلنده تسخناتی زیاده مسخنات مرتبه‌سی اعتدال قیروطیات اول قیرا ولنه تحلیل تغیر اولنه وتحصیل اولنه اولنمز معتدل قیر وطیات بیا علیلده تجربه اولنوب بقاسی حاصل اولور ولکن تغیرات تغیرات کثیره حاجت اولمسون ایچون تجربه اولی موصوف اولان صحیح الابدانده اولمق اولادر

ایلسک

مكشوف اولان اعضا اولور زیرا اول کیفیاتک مکشوف اولان اعصابه اصابتی اکثر و تورد
اولان اعصابه اصابتی اقل اولمغله مکشوفلک اول کیفیاتدن تضرری اکثر اولور و اکر اول
کیفیاتی اولان ادویه‌یی استعمال اقتضا ایدر ایسه بزم ذکر ایلدیکمز عنوال اوزره کسر
و تعدیل اولنوب استعمال اولنور و اول مجروح حالنه و بحسب الخلقه اولان قوتنه قوتما باقیه
ایسه انزه اقراص بولسداس و اقراص قلقطار و اقراص انزرون و فراسیون مبختج
ایله و دهن ایله استعمال اولنمقده باس یوقدر فصل شتاده دهن زیت ایله و فصل
صیفده دهن ورد و علک بطم و بادزهر عصب مکشوفده استعمال اولنان ادویه‌ده مقدار
قلیل ایله استعمال اولنور و جراحت عصب علی ای حال کانت اکر تدبیرده صواب بودر که
انک اوزرینه مرغزای لطیف زیتده مغموس اولان مرغزای لطیف وضع اولنه و منکشف
اولان عصب چون تدبیرده موافقت اولیجق اولور یعنی بین العظام نابت اولان رباطات
هو دون اولنرمتدبیر و علاج اولنور هو من بین اشکالها و امثالها دواء قوی حار اولنمغه
احرى و اولى اولور اما عضله متصل اولان رباطات ادویه‌لر بین الامرین قیلنور یعنی انلره
نه قوی القوه و نه ضعیف القوه استعمال اولنور بلکه بینهما ده معتدل ادویه‌لر استعمال اولنور
و من الجراحات جراحت عصبده صوبی بتعید ایلمک زیاده واجب اولور و کذلک بردن هر بر قدر
قلیل اولور ایسه عصبه اضرار اشیادن اولور و زیت هو عصبه ضار اولور اکر عصب معالجه‌سنده
حاجت اولمازسه انجق تسکین وجع ایچون حار اعصبده استعمال وجر جمیع غسل جائز
اولماز صو ایله و دهن ایله غسل اولنمز بلکه اجتهاد اولنوب انک رطوبات غایت ملایم ولین
اولان خرقه و صوف ایله مسح اولنوب ازاله اولنور و کذلک جراحات مبختج ایله هو غسل
اولنمز مکر که ترطیبنده امن اوله و اکر لعله من العلل عصب مجروح اوزره خصوصا
مکشوف عصب اوزره دهن وضع واجب اولور ایسه کرکدر که قبل الوضع اول عصب اوزره
اولا مبختج صبعله زیت امرار اولنه زیرا جالینوس دیدیکه بر کسنه‌یه زجه اصابت ایلدی
و اول زجه ده دقیقه هو وار ایدی او زجه جلدینی خرق ایدوب بدننه اولان
عصبه واصل اولدی و بر طبیب اکا مرهم ملحم وضع ایلدی که الحام جراحات الحمیه عظیمه‌ده
اول مرهم انک تجربه ایدی و اول مرهم ایله جراحت عصب متورم اولدی اول ورم اوزرینه
دقیق حنطه و زیت و ما ایله تضمید هو اول ادویه مرخیه‌یی استعمال اتمکله ورم تعفن ایدوب

[استعمال ایله اولنور و کندر]

[الطیف]

[من اشکالها و امثالها]

[بین]

[امرار اولنوب]

[الرأس بر حدیده]

اول

اول رجل هلاک اولدی احفظ هذه القصه و چون اعصابده اولان قرحه تشنج اولسه واجب
اولور که جلدنک شقی اکر قیانزه و منسد اولدی ایسه اول شق تفتیح اولنه و بعد التفتیح اول قروح
نافع اولان قرحه‌یی مجفف و جد لطیف ادویه وضع اولنه و آدویه غوره ایصالنه
اجتهاد اولنه و اکر اول جراحت و خزه و نخسه‌دن بر اولوب بلا ورم اولور ایسه
اکا علاج موضعیه ایله معالجه اولنور و واجب اولور که انک ادویه‌لرینه استعمال اولینان
ادویه‌لرک حرارتی و قوت تجفیفی شقوه مستعمل اولان ادویه حرارتی و تجفیفی قوه‌لرندن
اقوی اوله زیرا صورت شقده ادویه‌نک قوتی موضع مرضه سهولت ایله واصل اولور و واجب
اولور که جراحت عصبده تدبیر لطیف اوله و چون اول جراحته وجع و ورم اولسه اوله
اکا طعام تناول اولنمز شرلو برنسنه اولماز خصوصا اول جرح عصبک عرضنده اوله زیرا
اول حاله فصد عرقه حاجت و اضطرار اولور غشی مثللو خطر و عوارض لازم تقیه و احتراز
اولنمز و وقت فصدده امتلا اوزره اولمغله اضرار اشیادن اولور و واجب اولور که شیئی و طئه
و میشق نسنه اوزره اضجاع اولنه و ترهینده اعضاء قریبه‌یه دخی رعایت اولنه و کذلک
راسنه و عنقنه و ایکی ابطلرینه ترهینه مراعات اولنه خصوصا جراحت مواضع عالیه‌ده
اوله و کذلک عانه‌یه و ایکی اربیه‌یه ترهین ایله مراعات اولنه خصوصا جرح اسافل و ناحیه
ساقده اوله عصبک جراح و قروحی ادویه‌لری بیاننده علک بطم جراح عصب ادویه‌لرینک
اجودی اولور اما صبیان و نسا مثللو مزاج شدید الرطوبت اولنلره بالکز علک بطم ذرور
قیلنمق کفایت ایدر اکر اول علک بطم زیاده یبوستلو ایسه انی تلیین و لزج قیلمق ایچون زیت قلیل ایله
استعمال اولنور و علک بطمه راتینج بدل اولور اما مزاجی اجف و لحم اصلب اولنلرده واجب
بودر که اول علکه فربیون مثللو خلط اولنور و بر نیجه مزاج و سحنه حسبیله فربیونک عتیق
و حدیثی استعمال اولنور و کذلک بحسب المزاج تقلیل و تکثیر اولنور و فربیونک حدیثی و قوتی
قیروطیه خلط اولنور بقدر خلط اولنسه فربیونک مقداری قیر وطینک اون ایکی جزءده
جزء واحد مقدارینه ثلثه اجزاء بنصفه و اکثر قدر قیلنور و علک بطم مثللو ایله مخلوط اولان
فربیونک مقداری هو اول عنوال اوزره قیلنور و بعضکره اول ادویه‌لره افربیونک غیری
لبن یتوع خلط اولنوب نفع عجیب مشاهده اولنور و کذلک اول ادویه‌یه حلتیت و سکبینج
و جاوشیر خلط اولنور و ضعیف اولنلرده اول ادویه‌یه بورق و رغوه بورق و زیت ایله

[غایة لطافت ایله]

على قدر مسخنا خلط اولنور و وسخ حمام وحجر اسيوس [illegible] وجذاب اولوب رطوبات خارجه
جذب ايدن ادويه وكذلك زاج ومخلص نحاس رماد وسرنج ولزاق الذهب جميعا عصب
جراحى وقرحى ادويه لرندندر وبعضكره عصب جراحتلرى اول اصابتنده خميردن غيرى بر دوا
بولنمز واكر خمير وضع اولنور انتفاع اولنور وعمقدن جذب جنيد ايله جذب ايدر
وچوقكره كوارات محل ايله انتفاع اولنور اكر فربيون موجود دكل ايسه وياخود دقيق
شيلم ماء رماد ايله ضماد اولنور واول جراحتده اولا استعماله علاج بطم ايله بدايه
اولنور وبعده محتاج اولدوغى مقويات ايله تقويه اولنيلر مرهم باسليقون استعمال
اولنور واول مرهملر مقويات بوندن اقدم ذكر اولندى وبعضكره استعمال اولنيلر قيروطيه
لاجل التسخين بوره ده خلط اولنور و واجب اولوركه بوره غسل اولنوب بعده خلط اولنه
وآنى ماء بحر ايله محلول شمسده غسل اولنيلر اجود اولور وهرنه قدر كثير اغسل
اولنور ايسه اول مقدار نفع اكثر اولور وبو بابده ادويه جيده دن اولور جالينوس دواكر
واول دوانك تركيبى اجزالرى بودر شمع راتينج اوفربيون زفت زيت غليظ هر برندن
بر جزؤ ولكن زيت غليظك نصف جزؤ وزيت غير غليظ اولور ايسه انتك [illegible] بر جزؤ بو
مجموعنه دواء مذكور اتخاذ اولنور ودهن بلسان مع لطافته كثير الاسخان اولماز
بن ديرمكه كثير الاسخان اولمديغندن سبب سرعت تحلليدر وتحت جراحت وخزه وتحسس
اولوب اكر ورم وعفونتلر برينك صحتنى اولماسه اندن واجب اولوركه اوفربيون مرهمى
وياخود خرؤ حمام استعمال اولنه [illegible] بزن الطفه اوفربيون مرهمى وضع اولنور واكنف
ابرانه ذرق الحمام وضع اولنور وبوندن حال تحسس ومزاج حسبلرى ايله اولا دو الزياده
وياخود نقصان قيلنور ومع ذلك فم وخزه التحاملنه البته منع اولنور وخزه ضيق
الفم ايسه فم توسيع اولنور ومعلوم اولكه وخزه علاجنده مستعمل اولنيلر ادويه
شقله استعمال اولنيجق ادويه دن اقوى اولمق واجبدر وتحت جراحاتده عفونت عارض
اولسه سكنجبين جنيد در دقيق كرسنه دن [illegible] استعمال اولنور اما دقيق كرسنه ماء رماد ده
وياخود سكنجبينله بر قوه سى اولان ماء ساذجله طبخ اولنديقده صكره استعمال اولنور
وتحت جراحت اقبال ايليسه انده مينحتج استعمالنده كثير اخوف ايله [illegible] وقتله
استعمال اولنيلر ادويه لر مينحتج ايله اد افرا اولنوب بعده استعمال اولنور اما ابرانى

قوبيده

اما ابرانى قوبيدا اولنلرده اقراص بوليداس مينفحتجله اد افرا اولنوب بعده تسخين
اولنور وبر خرقه منقوشه ايله اخذ اولنوب اوزرينه وضع اولنور عصب مجروح
اصابت ايدن اورام بياننده در بزم بوندن اقدم ذكر ايلديكمز جراح عصب علاجى ثانيا
ذكر اولينان اورام عصب مجروح وحلنى وجهنه [illegible] سندن معلوم اولدى و واجب اولوركه
بو مقامده اول اجمالى بسط وتفصيل ايليه يوز وبز ديرزكه جالينوس كتاب قاطاجانس ده
ديدى كه اكر جراحات عصبيه واعضاء عصبيه ده فلغمونى حادث اولور ايسه واول فلغمونى
حد قويه وملتهبه ايسه لايق اولوركه انك علاجنده خل ايله متخذ اولان ادويه
وبزم ذكر ايلديكمز احجار معدنيه استعمال اولنه واول ادويه واحجار جالينوس
قاطاجانس كتابنك مقاله ثانيه سنده كثيرا بيان ايلدى انلرك بريبودركه قلقديس
بر درهم وربع درهم زاج طقوز درهم وبر درهمك ثلثة ارباعى توبال النحاس ايكى
اوقيه وايكى درهم ونصف درهم وقشار كندر بر بوچق اوقيه بارزد بر اوقيه
شمع بر اوقيه زيت طقوز اوقيه خل ثقيف ايكى رطل وربع رطل بو مذكورلر اخذ
اولنوب وادويه دن يابسه اولنلر خل ايله اون كون مقدار سحق اولنور وذوبانى
قابل اولنلر تذويب اولنوب [illegible] تبريد اولنديقدن صكره جميعا [illegible] بر قدر الجين خلط
تحريك اولنور و واجب اولوركه عضو عليل اوزره يوم واحده ايكى دفعه وياخود اوچ
دفعه زيت تقطير اولنه وذكر اولينان دوا موضع علته مسخن ومعتدل الحرارت اولان
زيت وخلده مغموس اولان صوف وضع اولنديقدن صكره اول صوفه نك خارجنده وضع
اولينه اما صوف باردا وضعندن حذر اولنه زيرا اعصاب عليله يه اشياء بارده نك
ملاقاتى اضر واردى بر شئ يوقدر واول اعضاء عصبيه وعصبيته يه بعض احوالنده خل
ضماد ايلمك مراد ايدرسك لايق بودركه اول ضماد مطبوخ اوله وآنى دقيق كرسنه دن
واكر كرسنه دقيقى موجود دكل ايسه باقلا وشعير دقيقى استعمال اولنه عصبك
رض وثنى بياننده در تحت عصبه رض اصابت ايروب انده هنوز جراحت و ورم
برى يوغيسه انده مسكنات وجع استعمال اولنور وكذلك ورم حادث اولدر ايسه
انده مسكنات وجع استعمال اولنور وانده ماء رماد مثللو مفجر [illegible] استعمال اولنمز وكذلك
انده واجب اولوركه عضو دهن ايله على الاتصال تنطيل اولنه واول دهنك ادخال وتحليل قوه سى [illegible] قيلنيه

وبو بابده ادهانڭ فاضلی دن اولور شبت دهنی ودهن اقحوان ودهن سذاب وكذلك
ایله — اول ادهان تضميد دخی نافع اولور وخطمی دخی اولنور عصبه مرضوض اوزره وضع اولنسه
عجيب النفع اولور ولحم صدف دخی عجيبدر وبعضكره بلبوس مهری اطبا معالجه ایلدیلر اما
رض موضعنده ورم وار ایسه انده وجعی تسكين عقيد عنب شراب طبخ ایله وقليل — باعتدال
زيت ایله — خل ایله وقصد اولنمز بو مقدار استعمال اولنور اول وجه اوزره كه اول ادویه تسخين اولنور
واكر صوف وسيخ وخصوصا صوفده دخی غمس اولنور موضع مرضوضه وضع اولنور
واكر اول موضع مفاصلده اولور ایسه آنده وجع دفع اولنمغه ادویه قوی وجمع
قبض معتدل اولور منضج ومحلل اوله ویدر دن تركيب اولنمغه حاجت اولور
بو مثللو ادويه استعمال اولنمز ورمه مقابله ایدوب تزيد ورمی منع ایدر وسن
ورم ووجعه هر برينه نظر ایله هر قنقسنه معالجه اهم ایسه آنی قصد ایله
واكر وجع بوغيسه غالب وبسيط ایله يعنى يالكز ورم معالجاتنه استعمال ایله وانده
دخی قويلريز استعمال ایله ماء رماد وشراب وخل مثللو اكر واكر مدت ورم طويله
اولدی ایسه دوای قوی وتحليلنه اشد ایله وانده دواسنه قبض اولنمز استعمال لنه
مبالات واحتراز ایله وماء رماد ووسخ حمامدن متخذ اولان دواء قوی مثللولر
استعمال ایله واول رضده ورم اولديغی حلقه سنده جراحت دخی اولسه آنده
علاجنده تجفيف وجمع قويسی اولان ادويه يه واجزاء مرضوضه يی ضم ایدر شيئه حاجت
اولور واكر جلده يه رض وجرحله برشی اصابت ایلمز ایسه انزه دقيق باقلی وخل
وعسلدن متخذ اولان ضماد استعمال اولنور واول ضماد كه دواء جيد اولور واكر تجفيف
قوی اولمغ مراد ایدرسك اول ضماده اخلاطنه دقيق كرسنه يی ادخال ایله وكذلك
ایله علاج — بنه اقوی اولمغ مراد ایدر ایسك اصل سوسن ادخال ایله واكر اول جراحت العقات اولنجق
مقدار اولماز ایسه عصبه منع تورم ایدن [illegible] معالجه اولنور جراحته اشتغال
اولنمز ولحم صدف عجيب النفع اولور وبعضكره ملحدن متخذ اولان قيروطی ایله وضماد
كندر ایله ومرایكی حالده نفعی عام اولور يعنى عضو مرضوضده جراحت اولديقده وكذلك جراحت
حالك — اولمديقده نافع اولور واكر اول ایكی هر قنقیسنده وجع مبرح اولور ایسه انده ادويه
زفت خلدا اولنور واول ادويه حار استعمال اولنور وواجب اولوركه وتی عصبه صودن

احتراز

ایاردا اولسق هر حالده

احترازا اولنه وعصبده وتی اولنده صوكرك حار وكرك تقريب اولنميه بلكه انره اد
استعمال اولنه انزه رياحين لطيفه وقابضه ومسخنه وكذلك اول مثللو اولان ادویه اوله
عصب فاسدك حكمی بياننده در وبعضكره شظيه عصبه فساد عارض اولوب آنی استخراجه
حاجت اولور واول شظيه عروق عرونی استخراج كبی استخراج اولنور
عصبك صلابتی والتواسی بياننده در صلابت والتواء عصبه اكثر حروفی ضربه وسقطه دن
اولور واكه غمز اولنسه بخدر اول غمزه احساس ایدر وصلابت عصبك علاجی اورام
صلبه ودشبذات معالجاتنه قريب اولور واكه علاجنه حاجت اولان ادويه ادويه
جرا اول مفرده ده وكذلك انقرابادينده ذكر اولندی وبو مقامده اول علتده نفعی مجرب اولان
ادويه يی ذكر ایلرز واول ادويه نك خفيفه اولنلری بونلر در مقل يهود وزح درهم اخذ
اولنوب صوده نقع واداب اولنور وآنكله جراحی اولان اصل خطمی معجون قيلنوب
انكله تضميد اولنور وكذلك اصل سوسن عقيد عنب ایله معجون قيلنور وكذلك اشج وقنه
وفربيون دردی زيت ایله جمع اولنور وكذلك بزرمرو اخذ اولنوب حيفختی ایله
ضماد اتخاذ اولنور وكذلك دياخليون بعر ماعز ایله استعمال لنه نفع غايته بالقدر
امراض عظام ذكر یدر وبعضكره عظامه دخی فساد اولور سوء مزاج وانحلال فرد وانكسار وخلع
وتعفن وتقرح وتقشر مثللو فساد لر اولور وبیز بعد هذا الموضع جبره محتاج اولان
كسر وخلعه تكلم ایلرز اما جبره محتاج اولميوب ادويه ساره يه محتاج فساد آت
سائره مذكوره يی مستعينا بالله بو مقامده ذكر ایلرز
ريح شوكت وفساد عظم بياننده در ريح شوكتك سببی اخلاط حاده نك عظمه نفوذی واكلی اولور وريح
شوكته مذهب وسيلی وجع مفاصل مذهبيدر لكن فرقی بودر كه وجع مفاصله
ماده لحمه اولور وريح شوكته ماده عظمه اولور واول ماده نك دبابی وسعی اولوب
عظمی جزء بعد جزء افساد ایدر وبر قوم ديديكه شوكته جميع بدن تشنج ایدر قرحه
اولمغ حسبیله اول قومك قول مذكوری ثابت دكلدر
فساد عظمك علاماتيدر نجس
عظمه فساد عارض اولسه انك فوقنده اولان لحم مترهل اولور استرخا ایدر ورنكی
وصدیر طرفی اخذ ایدر واول لحمه عظمه وارنجه قدر مرود ومیل فخو بسهولة نفوذ ایدر
وتجن عظمه واصل اولسه انی املس بولمز وانده خشونت بولور واما زيكه عظم قليلا متصل اولور

وبلكه مرودا اول موضعدن بنفسه ثابت اولميوب متعفنت ومتعفن برنسنه بيدا اولشور
وبعضكره خشخشه ايدر وليكن اولور خصوصًا فساد ابتداءً اولميوب عتيق اوله زيرا ابتداء
فساده مرودا دخال ذكر اولنان احوال ظاهر اولماز بلكه عظمك فسادنده مرودك عظمه
قرعى دلالت ايدر اول وجهدنكه عظمه ادخال اولنينه ميل جوانب عظمك كليسنده ازلاق
اولنسه غشاى عظمه متبرى ومنفصل بولور وغشا وعظمك قوقنه اولان لحم
فاسد اولوب عظم فساده ابتدا ايليسه اولا اول عظمه غشا تبرا ايدر وفحين اول
حالده عظمه لحم كشف ايليسه عظم متغير اللون بولورسن وچوكره فساد عظمه
ورم ولحم وعضوك فسادى وموتى تقدم ايدوب بعده اول فساد عظمه دتبه وسرايت
ايدر العلاج فساد عظمك علاجى عظمه اول فسادى حك وابطال وياخود جزؤ فاسدى
قطع ونشر اولور انده كه ناصور اولسون وكراك اولمسون هرحالده فساد حك وجرد
ايلمك واجبدر وياخود جزؤ فاسد فساد غايتنه قدر حك اولنور قشور فاسده اول عظمك
ساقط اولسون ايچون وبعضكره قشور عظام ادويه ايله اسقاط اولور عظام راس
وغيرنده كبر ونقشير عظام ايدن ادويه دنلرا اولدر واكه انلرده صفت بودرز راونر
ايرسا مر صبر نبات جا وشير لحاسن قنبل محرق توبال النحاس قشور الصنوبر بو ادويه لر
اخذ اولنوب جمع اولنور قشور عظام اسقاطنده وعظمده مقشر اوزره انبات لحمه فعلى
عجيب اولور واكر فساد عظم اغوص واعمق اولور ايسه اول عظم تقوير لازم اولور واكر فساد
مخ عظمه بالغ اولدر ايسه اول عظم مخنه اخذه حاجت اولور واكر فساد قطع ونشر دن
غير تدبير ايله برئ قبول ايلمز ايسه اول فساد عظمك كليسنى وياخود اكثر اجزاسنى
مستوعب وتحيط اولمغله البته قطع ونشر دخى لابد اولور ومقدار فاسد معرفتك
طريقى بودركه مرود عظمك موضع فساده اداره اولنور واول موضعدنكه عظمه بالقا
اتصال اولنور فساد اول موضعده منتهى اولور واما فساد [illegible]
فخذ ووركك عظمى بلدك راسنده وخرزات ظهرده اولور ايسه انلرك علاجندن استعفا
ايلمك اولى اولور نخاع سببى ايله اكر فساد عضو متوقع ايسه فساد لحمه تابع اولحق
حسبيله انلرك علاجى بودركه لحمده فساد عارض اولديغى لحم فاسد عظمه تبريد اولنوب
اخذ اولنور وواجب اولوركه عضو صحيح اطليه ايله تبريد اولنه فساد لحم بابنده بيلديكك

اطليه

اطليه ايله وكذلك اطليه ايله عظمده مكشوف اولان ابرادوا اسقاط اولنور عظم فاسدك
نشر صفتيدر بو بابده مهارتى اولان ديديكه فحين عظم فاسدك نشرى قصد اولنسه
برخيط ايله لحم عظم اوزره اشاله وترفيع اولنوب وم برعصابه ايله هم سائر عضولر
يعنى رباطات واعصاب وعروق مثللو موضع عظمدن مدا اولنوب تبعيد اولنوب
اول اعضالره منشارك اسنانى اصابت ايلمسون ايچون وبعده عظم فاسد نشر اولنور
وفحين اضلاع صدردن ضلع واحدى وياخود تحتنده صفاق وخصوص صفاقك شئ شريف
اولان برعظمك نشر مراد ايلسدى تحت منشاره اول عضو شريفى محافظه ايچون
برصفيحه وضع ايله وعظمك اوزرنده لحم بالاستداره مفارق اولوب عظم جميعا ومن كل
جانب منكشف اولدر ايسه اول عظم منكشف جميعا قطع ايله زيرا من كل جانب منكشف اولان
عظم اوزره لحم ثابت اولماز واكر عظم فاسدك جميعا اجزاسى مفصله قريب ايسه
اول عظم فاسدى مفصلدن اخراج ايله واكر عظم ذراعك كليسى وياخود ساق فاسد
اولدر ايسه ذراع وساقك كليسنى نزع ايله واكر فخذ ووركك وخرزات ظهر عظامى
فاسد اولدر ايسه انلرك علاجندن استعفا ايله اول عظام مواضع نخاع اولمغله
قروح منزمله ده شظايا عظم وقشور بيانندهدر انلرك استخراجى عجله اولنمق وانلرك استخراجى
طبيعته احاله اولنوب اكر معين اولا اشيا ايله اعانت اولنمق اولى واليق اولور
ولعل معين اولان اولادويه دكر انزه بيرا وقليلا جذب ايلور مدة غير عاجلده
اولور وادويه شديدة الجذب ايله وعمل بد ايله اول شظيه تحريك اولنمز زيرا كم انلركرها اخراج اولنسه
قروح ناصوريه يه موءدى اولور وفحين طبيعت اول شظيه جلدن دفع ايدوب اخراجى
اخذ ايلسه قرحه يه برات حاصل اولور واول قدر اعانت اولنوب جراحت التحام اولنور
وكذلك حكم [illegible] شظايا ى سائره واغشيه نلك قرحه دن استخراجنده حكم بو منوال اوزره در
زيرا انلرك اخراجنده استعجال اولنسه خطر تشنج واختلاط عقله وحمياته مودى
اولور واكر تفتيح ايلر آنزه مضرت كثيره اولماز وانلرك ادويه لرين تعرف مراد ايدر ايسه‌ك
انلرك برنسيه بو صفت اوزره اولان دوا اولور زيت عتيق شمع اصفر وسخ كوارات
وسخ ايله شمع زيت ايله جمع اولنوب جميعا اذابه اولنور نقيد نصكره فربيون دن جزو
ولبن يتوع برجزو وزراوند مدحرج جزؤ اخذ اولنوب انلردن قيروطى اتخاذ اولنور وكذلك انتو

مقل اخزا اولنوب دهن سوسن ایله لت اولنور وجمیعا سحق اولنوب عرق ایله اتخاذ اولنور وکذلک
شطایا تحبس اولان قرصه اوزره وضع اولنور بقدر سرعتا اخراج ایدر **کسر عظام**
ادویه‌لری بیاننده در کسر ایله علاج اولنور وادویه ایله دخی علاج ... وانلرک
هر برینی بیز ذکر ایلرز وانلرک هر برینی عظامک کسرو وثنیه نافع اولور **کسر و وثی**
ایچون طلا مغات ماش مقشر هر بر نذن اوز مر صبر خطمی ابیض اقاقیا هر برندن بشر
طین ارمنی یکرو درهم بو مذکورلر بیاض بیض ایله طلا اولنور اکر انده ورم حار وار ایسه
وکذلک ورق اثل وسرو وآس وخلاف بونلر اوراقی اخزو دق وعصرا اولنور وکذلک سک
ورد بصل نرجس حرّ دیا قیلون صندل احمر طین ارمنی لاذن فوفل قحجه خطمی ماش اقاقیا
اکلیل الملک مرزنجوش وبونلره ورد دخی زیاده ایله واکر اسخانه حاجت اولور ایسه انلره
مرزنجوش راسن وسرو دخی القا ایلیه **ورم حار اولان کسر و وثی معالجاتیدر**
ماش مقشر یکرمی درهم مغات جلنار اقاقیا بو مذکورلر ضماد قوی بر جز اقوتی واردر وبو ادویه
اولور ورقایتی لاذن سک زعفران طین واول دواء کسر و وثیه جیدا ولدیغی کبی رضّه دخی
دواء جیدا اولور وکسر و وهن وخلعه بو دوا جمیعا نافع اولور او دوا بودر مغات ماش
اقاقیا خطمی طین صبر مر ماء آس ایله طلا اولنور **کتاب رابعک فنون سبعه سندن**
بشنجی فن جبر ده اولان کلام وطریق معالجه‌سی بیاننده در اول دخی اوج مقاله اوزره
مرتبدر **مقاله اولی** خلع وخلعه متعلق اولنلرک بیاننده در **کلام فی معرفة**
الخلع عظمک موضعندن خروجنه دیرلر واکر مفاصل عظم بینک بر اخره نفوذ ودخول تماما خلع
ایلدر ایسه واکر مفاصل عظم بینه دخول اولمیوب انجق احدهما آخرینه جا و روغیر مراخل ایسه
آنلره قیاس ایله وضع خلع آنلرک وضع طبیعیلر بینک واتصال خلقیسینک کلیا زوالنه
دیرلر وبو ایکی صورتک هر برنده خروج وزوال تام اولمیوب آنزه ناقصا زوال اولسه کرک
ایسه اول زوال ناقص غایصی کرک بار زاولسون اگر بر قوم وثی تسمیه ایلدیلر اما
مفصل اذا اصابت ایدوب عظم موضعندن قطعا حرکت ایلیسه لکن عظم محیطا اولان نشیجه
اوفر رضّ ایلیسه اگر وهن اطلاق اولنور وثی دینیز وبعضلرده خلع و وثید غیر مفصله
امر ثالث عارض اولور اولامر بودرکه مفصل اوزا رطوب طبیعیسنه ازیدا اولور واول
منوال اوزره اولان مفصله هنوز خلع عارض کلدر ولکن سهل الانخلاع در واکثر حالده

بومثللو

بومثللو طول عضده وفخذ عارض اولور وبعض ناس خلع مفاصله مستعد اولور مفاصلی
عظام مفاصلندن نفوذ غیر عمیق اولوب لقم مراخلی کثیرا دخولا ایتمکله وربا طیسی دخی عنبر وثیقه
ویحب الخلقه ضعیف ورقیقه ویاخود رطب اولمغله زیرا رطبه اولان رباط تمدد قابل
اولور واکر رطوبت لزجه دخی منصب اولور عظم ازلاق ایدر وبعض عظمک مفاصلنه دخول
ایلدیکی حفره لرک اطرافی جمیعا منکسره ومثلمه اولوب اول حفره لرک اطرافنده حاجزو
حاجبلر برنسنه قالمز ولا محاله حینئذ منزعج اولوب خروج ایدر ومفاصلدن بعضلری
سهلة الانخلاع وبعضیسی صعبة الانخلاع اولور ودیکر مفاصلر بینهما متوسطه اولوب
انلرک انخلاعی نه سهل ونه صعب اولور سهل الانخلاع مفصل رکبه مثللو در زیرا رکبه یجب
الخلقه تشریحیه مذکور منافع ایچون سلس الرباط قیلنمشدر وسلاست حسبیله انخلاعی سهل در
وبناء علیه فکلدا ایله رفاد اولنور ورکبه مفصلی خروج ایلدیکده تحلله رد دخی سهل اولور
زیرا انخلاع سهل اولان مفصلک ارتدادی دخی سهل اولور وهمچنین انخلاعی صعب اولنلرک ارتدادی
دخی صعب اولور والحاصل ارتداد انخلاع وزاننده اولور وهذا الحال اولنلرک منکبلر مفصلی
رکبه مفصلی کبی سهل الانخلاع اولور اما سمین اولنلرک منکبلری انلر کبی سهل اولماز و
مفاصلنه صعب اولماز مفاصل اصابعدر واصابع مفصلری انخلاعه قریب اولماز
انلرده عظم منکسر اولور منخلع اولماز ومرفق دخی انلر کبی صعب الانخلاع اولور واکر بناء مرفق
خروجندن صکره موضعنه رد دخی صعب اولور ووریک مفاصلی صعوبت ایله سهولت
اراسنده متوسط اولور وبعض کره انخلاع سهولتلی اولان مفصله بسبب من
الاسباب سهولت عارض اولور اولمثللو مفصلک ارتدادی دخی سهولتلی اولور وبو مثللو
سهولت عارضه مفصل ورکده اولور زیرا ورک مفصلنده حقو یعنی حفره‌سی بعضلرده رطوبت
ایله ممتلئه اولمغله انخلاع سهولتلی اولور وارتدادی دخی سهولتلی اولور ورکه بو حالت اکثر حالده
عرق النسا علتنده عارض اولور اکه کل ساعة انخلاع عارض اولوب ادنی سعی ایله استرداد
اولنور وبونده منخلع ومسترد اولور بو مثللو انخلاع کیسی اولمغه محتاج اولور اخر حالده
نافع نجع اولماز وانخلاعک اصعبی اول انخلاعدرکه مفصل عظام بربرینه الزاق
والصاق ایدن عقبک یعنی عصبک رؤس شظایاسی نفطع ایلیه واول وجهله منخلع اولان
مفصلی حالته اولا سنه رد ایلمک قلیل الوقوع اولور واکثر حالده بو انخلاع وانقطاع رأسی رکبه

اولور و بعده دائر عضد ده و ایکی قرملک هر برینک ایکی کعبلری قیتندن ایکی ذنبلرنده وقوعی
هو کثیر اولور خلع وردن قبول ایلیان انخلاع جبری قبول ایلیان کسردن اقبح اولور خلع
کلی علاماتیدر مفصلده اولان کلی انخلاعک علاماتی مفصلده غیر معهود اولان
انخفاض و غوردر و تبدر و انخفاظ و غورک عروضی مفصل کتف و مفصل رجلک انخلاعنده
ظاهر و آشکار اولور و مفصل عنق منخلع اولدقده غور و انخفاض کتف و رجل انخفاضندن
اظهر اولور و مفاصل سائره لرک انخفاض و غوری مقایسه ایله استخراج اولنور و اندن
مقایسه سی انخلاع اولان کسنه نک عضو منخلعینه او کسنه ده اولان اولوب مفصل منخلعه
نظیر اولان مفصل صحیحه مقایسه اولنور ایله اولور شخص آخرک مفصل مذکورنده
مقایسه اولنمز و منوال مذکور اوزره خلعی استخراج صحیح اولوب تخلف ایلمز و بحین مفصل
قابل حرکت اولمسه خلعک اتم اولدیغنه سن حکم ایله و اگر مفصل بر هر جانبه
حرکت و بالجمله مبالغه بلوغه اقتدار اولسه سن حکم ایله که انده زوال دخی برسنه
یوقدر فی علامات المیل مفصل بکلیته خروج ایلمیوب بلکه بر طرفه میل ایلسه اگر بر جانبده
ظهور ایدن هو تقعیر و جانب آخرده ظهور ایدن نتوء دلالت ایدر و یا حفرهٔ مفصله دخول ایدن
عظمک مرئی اولان نتوء خارجیسنک فقدانی و حسنده غیبتی او میله دلالت ایدر
و او نتوئک غیبتی ذکر مرور ایدن مقایسه ایله معلوم اولور من غیر خلع مفصلک
طویل اولدیغینک علاماتیدر او مثللو مفصل متعلق کبر اولور و بحین ادغام ایدر
ایسک مرتد اولوب من غیر تکلف او مفصل قعر طبیعیسنه رجوع ایدر و اگر ترک
ایدر ایسک بینه آنک قدر قدر عرض به عودت ایدر و لحم اکثرا ولمیان منکب که مفصلنه
اصبع دخول ایدجک مقدار غور حادث اولور خلع و میلک معالجاتیدر طبیب معالج ایجون
عرض اولینان خلع خالی اولمازکه یا خلع مفرد اولور و یا خود قروح و جراحت
و ورم کبی مرض آخر ایله او خلع مرکب اولور اگر خلع ذکر اولینان آفاتک بری ایله مرکب
ایسه نظر اولنور اگر او خلع مدت قلیله خفیف ایله موضع طبیعیسنه مرتد اولور ایسه
و او امر ایله قرحه قرحه مؤدی او لان شدید غیر محتمل وجع عارض اولماز ایسه او وجه
اوزره خفیفا مد اولنوب مفصل محلنه رد اولنور اما قرحه خلاف اوزره اولور ایسه
اولا قرحه و جراحته علاج اولنوب بعده خلعه معالجه اولنور خصوصا بو حالده مفاصل

کبیره ده

کبیره ده اولمه زیرا قرحه شللو اوره معالجه دن مقدم خلعه معالجه ایلسک اکثر اوقاتده اول
تشنج عظیمه مؤدی اولور خصوصا اول خلع او منخلع اولان مفصل اعضاء رئیسه یه
قریب اولان عضوده اولمه و عضو منخلعده اولان ورمک حالی هو قرحه حالی کبیدر و خلعه
ورم اولدیغی صورتده معالجه نک اساسی بو اولور که بیزا اول خلعی تجربه ایلمز اگر امر سهل او
اولور من وجع هیجان ایلمیوب و خلع محلنه رد هو عسرتلو اولماز ایسه بیز او خلع
جبر ایلرز و سائر احوالدن مبالات ایلمزز و اگر وجع حادث اولور ایسه و اجبا اولور که
خلوردن و جبرن تصدر اولنمیه و اگر جبر ایلمیش ایسک واجب اولور که انک ربطنی حل ایلیه
اگر ربط موجع و مولم ایسه و ورم موجع موجود ایکن خلعی رد ایله معالجه اولنمز
هر قدر آنی رد سهولتلو اولور ایسه اما فی الجمله کسر و خلع جمع اولسه طریق تدبیر ده
ایکیسنه معا تدبیر اولنور بر عالم حکایه ایلدیکه بر رجلک منکبی اوزره صخره واقع اولدی
و منکبندن جلدی و لحمی او صخره حذف و اسقاط ایتمکله عضدک طرفی عاریا ظاهر اولدی
و تحتنده رأس ترقوه منخلع اولدی و جبیره جبیرده بعض جهال او عظملری تسویه یه
و عظملری اوزرینه لحم و جلدی کرده و ضماد و شده مشغول اولدی و او سوء تدبیر ایله
لحمه نتن و عظمه فساد عارض اولوب عظمه اخضرار کلدی و بونده اقدم معلوم اولدیکه
اوزره انک تدبیر صوابی بو ایدیکه او لحم قطع اولنوب موضعی زیت مغلی ایله قطع
کی اولنه و کذلک انده ورم حادث اولدی ایسه اولا ورم معالجه اولنه
اما خلع ساذجک تدبیری بودر که عظم منخلع موضع طبیعیسنک جانب خلافنه
مد اولنور حتی خروج ایلدیکی عظم ایله عظم طرفلری بر برینه محاذی اولور که
و بعده عظم خارج موضع طبیعیسنه رد اولنور و چوق واقع اولور که رد قتنده
بر صوت استماع اولنور و او صوت مسموع عظم منخلعک محلنه واصل اولدیغی
وقوعنه دلالت ایدر و بعد الرد اوزری ربط اولنور و رباطه ورمدن امان اولور و یا خود
ورمک عدم حدوثنه معین اولور و ورم حادث اولسه هو عظیم و عنیف اولماز بو نوع
امان هو نافعدر و ورم عنیف منعه حاجت اکثر و قویدر زیرا ورم موجود ایکن منخلع
اولان عظمک ترقوه و کر مفاصل سائره عظمی موضعنه رد اولنمق جائز اولماز
بلکه اولا ورم معالجه اولنور بعده رد اولنور و مجبور اولان عضوه خرق جافه وضع

کربیدا اولور زیرا اجفافی اولان خرقه عضونك ملاقاتی ایله تسخین اید ر و حرارتی اثاره ایدر
بلکه اندن اوزرینه خرق وضع اولندیقده مبلوله وضع اولنور قیروطی مبرد و شراب
عفص ایله اول خرقه ایصلدیلور و بعده عضو اوزره وضع اولنور و ابقراط وصیت
ایلدیکه عظمده ذکر اولندیغی اوزره مدّ و ردّن مستثنی اولان اشیادن ماعداده یوم ثالثه
و رابعه تأخیر اولنه و عظم تمامًا منخلع اولمیوب انجق میل ایلسه اولدخی منخلع کبی اولکونده
قدر مدّ و ردّن تأخیر اولنور عجله اولنمز و فجی اول کونلرده ردّ اولنسه اوزره ربط اولنور
و فجی مفصل هر حرکت ایله منخلع اولنسه و ردّ اولدیقجه ینه خروج ایلسه دلالت
ایدرکه اول مفصلده استرخاء و رطوبت وار در و لا محاله انکی اولنمق لازمدر و فجی
خلع و زوالی اولان یر ردّ اولنسه لکن بعد الردّ اندن صلابت باقیه قالوب ورم کبی اولسه اول
عضو اوزره اضمده و نطولات ملینه استعمال اولنور امّا دهان ابتداده مقوّیه اولان اضمده
و نطولاته حاجت اولور و اندن نطولات شدّ اوزره استعمال اولنمق اولادر امّا فصل شتاده
ادهانن مسخن و مقوّی اولان دهنلر ایله تضمید و تنطیل اولنور و فصل صیفده
ماء بارد ایله تنطیل اولنور و واجب اولورکه مخلوعینك تغذیه لری مقوّیًا اوله و اندن
تقویه سی مفصلی تقویه اوله زیرا اول مثللو اغذیه مفصلی ربط ایدوب ثبات واجب
اوزره اولور طول مفاصل معالجه ایتدر واجب اولورکه عظم مسترخی داخله و
مستقرّ نه ردّ اولنه و قوّه قابضه سی اولان ادویه ایله ادویه مسخنه مخلوطًا ضماد اولنه
مثلا عفص جلنار اقاقیا مثللو قوابض ایله جندبیدستر و قسط و اشنه مثللو مسخنات
خلط اولنوب ضماد اولنه و کذلك جوز سرو و ابهل و ادویه فتقده مستعمل اولنان سائر
ادویه اوزره اقتصار اولنور و بعده شدّ اولنور فکّك خلعی بیاننده در و بعضکره فکّك
اسفلده رقبه سنك انخلاعی عارض اولور و خلع مذکور ایله فم مفتوحًا باقی قالور
و بو مثللو فکّك انخلاعی نادر الوقوع اولور و وقوع تام ایله واقع اولمز و فجی فکّك
خلع اولور قرا مه میل ایدر ~~استرخا فکّك عکسی اولینده~~ عند التثاؤب فکّه اولیجانب
~~ابعاد اولوبی~~ احد فکینك آخره انطباقی ایلمك عسرتکلی اولور و مع هذا اخلف جانبنده
وارد اولان عضلات تحصیلیه حرکت ایدوب کلیا حرکتدن محروم اولمز و بعض خلع
جانبی واحدده اولور و اکا هیئت عضو منخلع دلالت ایدر مثلا فکّك جانب واحددن

مفصل موضعنه

ملح

اوزنك

منخلع

منخلع اولانلرینده مع توردیب قدامه مائل اولور و بالجمله بو بابده علاج واحد اولور و انده مباد رت
اولنوب عضو منخلع موضعنه ردّ ~~بجلدر~~ اولنور و اگر ردده سرعت اولنمسه امراض
و آفات سائره لره مؤدی اولور و مع ذلك انی ردّده صعوبتلی اولور زیرا فکّك منخلع ردّك
اسهلی اسرع اولان ردّ اولور و اگر انی ردده مدافعه اولنوب تأخیر اولنسه تصلّب و تورم
ایدر و عضلات تمدّد و حمیات لازمه تهیّج ایدر و صداع مقیم اولور عضلده شدّت تمدّد
اولمغله و بعضکره احر صعبی اولوب قتل ایدر و بعضکره بطن منطلق اولوب مرّه کثیره صرفه
اولان فضول اخراج ایدر و قیئله نحو اولمثللو فضول اخراج ایدر و بناءً علیه انك علاجنده مبادرت
واجب اولور انی بولسه و انك وجه تدبیری بودرکه بر کمسنه انك رأسنی امساك ایدر و جبر ایدن
کمسنه ابهامنی علیدك فمنه ادخال ایدر و علیل من کل جانب فکّنی ارخایه ملازمت ایدر زیرا اول
اول موضعده بر عضل واردرکه فکّی شدّ ایدر هرنه قدر فکّ منخلع ایسه و بونلردن صکره اول
مجبر ابهام ایله فکّی یمینه و یسره تحریك ایدر و بعده دفعة مدّ ایدوب موضعنه ردّ ایدر
و فکّك مفارقت ایلدیکی موضعه دخولی جهت خلفدن اولور و واجب اولورکه فکّك تسویه سنه اولنه
قدر مدّ اولنه و نضجه اصلیه اوزره قیلنه و فکّك تسویه اولندیغنك علامتی بودرکه انك دیشلری
یعنی اوك دیشلرك یا ننه اولان دیشلر مستویه اولور و فمی منطبق اولور و حمو
و فکّك موضعنه ردّ اولندیقدن صکره رفائد و قیروطی شمع و دهن ورد ایله ارفاد اولنور
و بعده ترك اولنور برئ ممکن اولان ازمنه نك اسرعنده ان شاء الله تعالی برءیت حاصل اولور
امّا منوال تحریر اوزره ردّه استعمال اولنمسه و انده صلابت حادث اولسه اول صورتده واجب
اولورکه علاجه برء اولنوب اوّلا اینطولات ایله صلابت تلیین اولنه حمامده ماحار و دهن ابتی تلیین اولنجه قدر
کثیر الاستعمال و بعده فکّی جانب خلفه تهندم ایدیجه قدر جذب اولنوب شدّ اولنه و بعده واجب
اولورکه حشو جزالتین اولان بر وساده اوزره استلقا اولنوب سکون اوزره تمام
برء حاصل اولنجه قدر الزام اولنه و رأسنی تحریکدن اجتناب ایلیه ترقوه نك خلعندن بیاننده در
بو بابده عالم و ماهر دیدیکه جانب داخلدن منفك اولمز اندن جانب داخلی صدره متصلدر
و اول جانبده مفصلی یوقدر انیکیچون حرکتی اولماز و اگر ترقوه اوزره شدید اضرب
اولنمغله ترقوه صدردن بری و مفارق اولسه اکثر ترقوه عظمنك انکساری نه اولان
معالجات ایله علاج اولنور امّا ترقوه نك منکبه ولی ایدن طرفلری هرنه قدر منفصل ایسه

بنطیل اولنه

ملح

لكن كثيرا خلع اولنمز زيرا آنك عضلنك ايكي اسر وارد راول طرفي محكم ضبط ايدر وانفصالدن
منع ايدر وكذلك ترقوه نك اوج جانبي رأس كتفدن انفصالدن منع ايدر وكذلك حركت شديده
ايله حركت ايلمز زيرا آنك منفعتي وسبب خلقتي صدرك بسط ايديجك مقداري حركت
اولور وصدرك بسط وتفريقيچون ترقوه نك حركت خفيفه سي كفايت ايدر وترقوه نك
خلقتي اول سببدن اولمغله انساننده ماعدا حيواناتده ترقوه يوقدر اولماز يعني انسان
مثللو حيوانات سائره نك صدرينه حركت اولمغله وصدرك انبساطنه حاجت اولمغله
ترقوه خلقتنه حاجت اولماز وترقوه نك جانب عنقه كوره صدع وياخود نظائري سبيله
مفاصل سائره كبي خلع عارض اولور ايسه ترقوه تسويه اولنوب وموضعنه ايله
ادخال اولنور وياخود شق وضع اولنوب كما هو اللايق شد اولنمغله رد اولنور و
بو علاج ايله منكب زائل اولديغي معالجه اولنمغله موضعنه رد اولنور وترقوه منكبه
ربط ايدن عظم عضرو قيدر ومهزول اولان كمسنده ترقوه زائل اولديغي غلط ايدوب
اولنوب ظن اولنوركه ظن ايدركه عضدك رأس منفك اولوب موضعندن خروج ايلمشدر
وغلط باعث بودركه تحقيق ترقوه زائل اولوب موضعندن خروج ايلسه رأس
كتف اوجاله حدتلو رؤيت اولنور اندك زائل اولديغي موضع مقعر رؤيت اولنور واصحاب
تجربه آنك دلائل ايله فرق ايدرلر وترقوه وعضد خروجنده رأس ضم ايلمك ممكن
اولماز ومنكب خروجي عضو منوالي اوزره در خلع منكب بياننده در بعضكره منكب
منخلع اولور اما كتفدن انخلاعنه بعضكره شد اولنور وكتفدن انخلاع استعظا
اولنور ولكن منكبك مفصل عضددن انخلاعي سهلدر زيرا انلرك مقارنتلري غير عميق
واحدهما آخره شدلري رباطلري غير وتيقدر وبلكه اولرشلري ورقيقدر وسلسه
اولمسنده مصلحت تسهيل حركتدر ومنكبك خلعي انجق جهت واحده دندر زيرا جهت
فوقه خروجنه منكبك نتوئي مانع اولور وجهت خلفه خروجنه كتف مانع اولور
وناحيه بطنه خروجنه قوامنده اولان ايكي رأسلو عضله وكذلك رأس منكب مانع اولور
بناء عليه اول جانبنده منكب زائل وخارج اولماز جانب انسيه وجانب
وحشيه زائل اولور وبلكه جانب انسيه وياخود جانب وحشيه زائل اولور
وجانب اسفله خروج كثير ايله خروج ايدر خصوصا قضافت ومهازيلده خروج كثير اولور

زيرا مهازيلده عضدك انخلاعي وارتدادي اهون اولور ادني سبب ايله خروج ايدر اما اول
ايكي امر يعني انخلاع وارتداد جدا اصعب اولور وتحقيق جنينك ولادتي صعوبتلي
اولمغله سنك معلومك اولديغي آنك رأس عضدي منخلع اولسه وياخود ايكي جنبنه
متصل اولمغله شق اولنديغي عضدي منخلع اولسه وسريعا محلنه رد اولنمسه
بعد ذلك اول عضدده طول نشئت ايلمز مقداري طبيعي طويل اولماز ومرفق دقيقا باقي
قالور هرنه قدر اصلاح اولنور ايسه وبعضكره اكر عبل وضخامت عارض اولماز
بلكه بعضلرنده عضد وساعدي دقيقا باقي قالور وبعض آخرلرده انلره كلجك زمانده
عبل كلوب اكثرينده حالي جيد اولور وهر حالده انلرك عضدي قصير اولور وابن عرسك
قائمه سي كبي اولور اما بو مثللو احوال جنينك اخذنده اولسه انلرده بو ايكي نقصاندن
خالي اولماز وتحقيق عضد عرضا منكسر اولسه وبعده جبر اولنسه اول مثللو مجبور
اولان عضد خلع اولنديغي حينده بلا نقض تحلو عدد ممكن اولماز اول جبر اولانكسر
اولنوب بعده رد اولنور عضدك انخلاعي علامتلري عضد منخلع اولديغنده رأس منكبده تجويف
وتطامن رؤيت اولنور ولكن بو علامتك ظهوري خلع عضده منحصر دكلدر ورأس
كتف منقلع اولوب منكبك آخر طرفي اول جانبنده حدتلو رؤيت اولنسه
اندن اول علامت موجوده اولور اكر اول صورتده زوال غيبسي كتفدن كلمز ووده ياخود
كتفدن راس اولان عظمه صدمه وياخود غير سببدن زوال غيبسي موجود اولان انكال
دفع اولنور اولنوب اندن اولمغه ظن اولنور ايسه اندن اول علامت موجوده
اولوب علامات مشتركه دن اولور وكذلك عضد منخلع اولديغنده خلع
عضو جهتنه بحث ابطه كرون الشكل نتوء رؤيت اولنور وعضدك جنبه التصاقي
بو صحيحك التصاقي كبي جيد اولماز وعضد جنبه الصاق انجق عنف ايله ووجع شديد ايله
اولور وتحقيق منخلع العضد يريني فوقه رفع واذنه يه ايصال ايتمك قصد ايلسه
اكا قوت اولماز وحركات اخرايله متعذر وممتنع اولور وبو علامتلرده وجع وورم
واصطكاكي اولان يرده اولور خلع عضدك علاجي بياننده در خلع عضدك
سهل العلاج اولنلري ابدان صبيان ولين الابدان مثللولرك خلعيدر واول ابدان لينه
طبيب ايله واضايفه علاج ايدر وعضو بحث ابطه ادخال ايدر وبحث ابطه

بونلر اقوایه حاجت اولور اولا تنطیلا واستحمامات استعمال اولنور یقدن صکره اول اقوی تدبیر ایله
تدبیر اولنور و اول اقوی تدبیر بودر که هر اوه مثللو بر آلت اتخاذ اولنور هر اوه بر عصای
قصیره درکه انک طولی عضد طولنجه یاخود اقل و یاخود اندن اطول اولور انک راسنه
بر کره ترکیب اولنور و اسهل اولان بودر که اول کره خرقدن و جلوددن قیلنوب اول
عصا ایله کره تحت ابطه دفع اولنه و فجن الکلام عمل قصد اولنسه واجب اولور که اول
اولان برکسنه اول هراوه یی علیلک ابط موقفنه الزام ایدوب هراوه ایله ابطی فوق
جانبنه دفع ایده و یاخود ابطی اول هراوه ایله فوق جانبنه مد ایله اگر عمل مذکوره
قوت و فا ایدن رجل واحد قوی بولنمز اول دفع و یاخود مدی ایکی رجل اشلیه تاکه
انلرک فوق جانبنه مدّ و دفع طبیب مجبرک بو علیلده ذکر مرور ایلدیکی وجه
اوزره بالاستقامه مونته مقاومت ایده و رجل آخر دخی علیلک منکب آخراسنی
ضبط و حفظ ایدوب منکب علیل دفع و رفع اولندیقده منکب آخر صحیح حرکت
ایتمسون ایچون و مجبر اولان کسنه دخی منوال سابق اوزره علیلک یوبین کتفدن خلع قصر
ایتنلرک جذب و مدّ کبیر بالاستقامه و داخلدن وجه جمیل اتیدیرلرک جذب و مدّ
ایدر و بو عمل ایله عضد مفصلنه موضعنه کلور و صکره اول کره الصاق قوی ایله
راس عضدک فوقنه معتمداً و قویاً ابطه الصاق اولنور و دفع متقدم قتنده واجب
اولور که کره و خشبه نک اعتمادی راس عضد ولی ایدن جانبه قیلنه و تحتنه اعتماد
ایتدیرلمیه زیرا راس تحتنه اعتماد ایتدیرلیسه مدّ و دفع قتنده عضد منکسر اولور و
جبر اولنوب اعوال انکسار زائل اولنسه خلع رد اولنمق ممکن اولماز و بو مذکور ارکان ذکر
و بیانی مرور ایلدی و بعضکره عضد منخلع موضعنه سلّم بعض نردبان عملی ایله
رد اولنور آنک طریقی بودر که بر سلّم اتخاذ اولنوب آنک عتبه سی لفائف ایله
تلیین اولنوب هیئت موافقه اوزره مهیا قیلنور اول عتبه نک جانب
مخالفنی اگر علیل تعلیق اولنوب بدنی مدّ اولنور و راس عضد موضعنه ادخال
اولنور و واجب اولور که سلّمک عتبه سی راس عضد قریبنه قیلنمغله تعلیق
اولنه و عتبه و کیده ده کرب اولمغله بعضکره عتبه بر لنه رسن قیلنور و اول
رسن موضع مذکوره بعض راس عضد قریبنه تمکین اولنوب اول موضعدن موضع اخره ازال اولنمز انکسار
عضده مؤدی اولمسون ایچون

راس عضد قریبنه ادخال ایدر و اول قریبه الزام و احسان الدهوی دفع ایدر اول مثللو ابرات
رطبلرده خلع عضد جبر ایدن طبیب بر واحدین علیلک ابطنه ادخال ایدوب
و اول یدی راس عضدک قریبنه الزام ایدوب اول موضع فوق جانبنه دفع ایدر و ید آخر
ایله نفس عضدی اسفله مدّ ایدر و انک ایله عضد موضعنه مستردا اولور و بعضکره
صبیانده اصبع وسطی ایله راس عضد تسویه اولنوب اول یدک اصابع سائره سی ایله عضد
مدّ اولنمغله ردّ ممکن اولور و اما عضدک انخلاعی ابدا قویه ده اولوب آنک ردی صعوبتلی
اولسه آنک وجوه تدبیرندن اخف اولان تدبیر بودر که مجبر اولان کسنه علیلی مستلقیا
اضجاع ایدر و بعده مجبر رجل واحدین علیلک جنبنه ادخال و عقبنی راس عضد قریبنه
تمکین و توطین ایدر و باخود عقب بدلنه اول محله بر کره یا
و اکر ورم برکره مدهونه یی راس عضد قریبنه الزام ایدر و مجبر یدی ایله علیلک یدینی
شدید او قویا اول یدی خلع مراد ایدنلرک مدّی کبی علی الاستقامه مدّ ایدر و مقدار
یسیر یدینی داخله اماله ایدوب عضدی موضعنه ادخال ایدر و بو وجه عضد منخلع
وجوهنک کلیسندن اصوب و اخفدر و انک وجوهندن بری دخی بودر که بر رجل
قوی و طویل طلب اولنور که آنک طول قامتی علیلک طولندن ازید اوله و اول قوی کسنه
یدینی علیلک ابطنه ادخال ایدر و علیلی ارضدن قالدیرر بر وجه اوزره که منکبندن علیل
معلق اولور و یدینی بطننه مدّ ایدر و اکر علیل خفیف الوزن اولوب علیلک بدنی ثقیل اولمازسه علیلک بدننه بر ثقیل نسنه تعلیق اولنوب ترجیح اولنور بعض اول
ثقلت بدن ایله عضو مرتفع اولوب یدینی بطننه جذب ایله عضدک کثرت متسفل اولوب
ارتدادی حاصل اولور و بعضکره اول مثللو قوی رجل موجود اولمغله رجل بدلنه ارض
اوزره بر عمود وضع و اقامه اولنور و اول عمودک منکب رجل بدلنه خرق و جلوددن
مصنوعه بر کره وضع اولنور که حین عملده اول کره منکب رجل مقامنه اقامه اولنور بعض
علیلک ابطی تحتنه عمود قائم ایکن اول کره ادخال و علیل ارضدن رفع اولنور و مجبر
اولان کسنه علیلک یدینی جانب آخردن مدّ اولنور و رجل ترجیح اولنور اگر جثه سی خفیف
ایسه و ترجیح ذکر اولنمز بعض اوزره بر شئ ثقیل تعلیق ایتمکله و یاخود آکر رجل تعلیق
ایتمکله اولور اما عضدک ردده تصعب ایلیسه و علت طویل اولسه بعضکره
وتعسر یاخود

بویله

وبو وجوهدن ماعدا وجوه اخرلر ایله که عضد موضعنه رد اولنور ولکن
انلرده مشقت بو مذکورلردن اشد اولور و وجوه اول افضل وجوهدر و چون
عضد موضعنه حرکت ده اولنسه انک اجود رباطی بودر که کره مع المنکب عصابهٔ
عریضه ایله که زواله مانع شد ایله مشد اولنه و واجب اولور که منکب علیله شد اولنیا
عصابه ایله بعینها ویاخود عصابهٔ اخری منکب اخره تصلیب ونشد ایدوب اولنه واول
شد اول علی وجه التصلیب یعنی شکل صلیب اوزره قیلنوب تصلیب منکب موف
اوزره قیلنه وعضد مع الجنب ربط اولنوب مرفق طرفی ناحیهٔ عنقدن فوقه ربط
اولنه یوم سابعه ویاخود دوقسانجی کوندن مابعدینه وارنجه قدر حل ایلمیه و سنک بلدک
اغریمایه که تغذیه اولنشکل عادت عادتی فحواسی اوزره انخلاعدن خلاص اولوب عضو موضعنه
رد مفید اولمسه که اولنمغه حاجت اولور کتفک فی نفسه انخلاعی بیاننده در انک
ذکری مرور ووروده ایلدی وانک وقوعنه مصادف اولنمشدر و بقراط وجالینوس
اول انخلاعک وقوعنه تعجب استبعاد ایله تعجب ایلمشدر منکب قیتده اولان
عظم صغیرک انخلاعی بیاننده در راس منکب اوزره اولان عظم صغیر بعض
کره وضعندن زائل اولور منکبک زوالنده تقعیر حادث اولدیغی کبی عظم صغیرک
وضعندن زوالنده دخی اول تقعیر حادث اولور العلاج انک علاجنده کسر اولینان
عظمک علاجی کبیدر او اعظم صغیر زائل مرّا ولنمز لکن ضغط اولنوب اصابع ایله شد
اولنور ومکاننده حبل اتید ریلوب فائده ایله ترقوته شدی کبی شد اولنور زیرا اول
صغیر یالکز شد ایله بلا عمل آخر موضعنه قرار استرده اولور و اول ربطده شدت تم
محافظهٔ حذر ومبالات اولنمز ترقوته ده مبالات اولندیغی کبی بو خطردر مرفقک خلعی بیاننده در
در شکلی خلع ودن نم هر برصعوبتلی اولور مرفق محیط اولان رباطات
قصیره وشدیده اولوب و نقره سنک معارضه سی وخروج ودخوله مانع
ایچون بحکم مرفقه زوال قلیل عارض اولور و بعضکره ده زوالی و خلع
تام اولور و چون مرفق منخلع اولنسه انک انخلاعی جانب واحده یحرت وجانب
آخره تقصیع حدوثی وظهوری دلالت ایدر وانک زیاده شر اولوسی خلعیدر خلف جانبه اولانلر
زیرا اولمنقلوخلوا ولان مرفق جبره جلی عاصیدر واکثریا عارض اولان خلع زیرا اسفله

عارض

اسفله عارض اولوب اسمج واقبح اولور زیرا اسفله کثرت تردد حبیل وزیرا علایه
خلع حدوثی قلیل الوقوع اولور وانک خلوی زیرا اسفل سماجت وقبح اوزره اولماز زیرا زیر
اعلا انک کفه اتصالی اشد وحرکتدن ابعدر وایکی نزدک بر منخلع اولمق ممکن
اولماز لکن احدهما اخردن اجتماعا اولور ایسه اول زمان یالکز بر نزدک خلو متصور ومکن
اولور العلاج واجب اولور که انک علاجنه مبادرت اولنه زیرا مانع علاج اولان ورم
حارکه سریعا عارض اولور وورم حار حدوثنده زیرا تسویه ایچون جر اولنسه
عطب وهلاکه مؤدی اولور و مع هذا ورم موجود ایکن تسویه ده ممکن اولماز زوال
یسیر اصل کف ایله غمز اولنوب عضو منخلع موضعنه رد ایتمکله تلافی اولنور
اما تام اولان خلع اگر قدامه ایسه انک مستقل تدبیری اولور واگر خلفه ایسه
انک ایچون دخی باشقه تدبیر اولور و قدامه اولان خلع تامده مرفق منخلعک
حذاسنده اولان علیلک کفی منکبه الدیغی حالده ضربات متوالیه ایله ضرب
اولنور وضارب یدینی ضرب ایچون یوم ایله تحریک ضرب ایلدیکندن ماعدا ایدرلر
ایله که اعانت ایدر و بو تدبیر ایله مرفق محلنه دخول ایدوب مستریح اولور اما مرفقک
خلع تامی جهت خلفده ایسه واجب اولورکه مرشدید ایله مد ایدوب خلفه مائل ضربات ایله
اول ضوبه اجابت ایلمیوب رد حاصل اولمز ایسه برقاج قوی اولان کمسنه لر انک عضونی
وساعدنی ضبط ایدرلر و مجبر اولان کمسنه یدینی دهن ایله تلطیخ ایدوب بشره مرفقه مسح
مفصل مرفق تسویه و عضو مخلع محلنه کلنجه قدر اول منوال اوزره مسح ایله خالی اولماز
وبعد الرد واجب اولور که اول مجبر اوزرینه شد و ساعدی یعنی ذراعی ایچون بر علاقه
قیلوب اوزرینه وضع ایده و مرفقی زاویه مثالنده علاقه قیله قدرا ولدیغی مقداری
قیله واول قیله ذراعنی وضع ایکیده علاقه ده احتمالی مقداری قیله و بعده علاقه تضییق
مفصل رسغک خلعی بیاننده در خلع اولان مفصل رسغ محلنه رد ایلمک سهلدر
ولکن الزامی صعبدر زیرا رسغ یسیرا مرا اولنسه و مفصلی ایکی عضو بر برینه
محاذی قیلنه خارج اولان عضو موضعنه داخل اولور ولکن القامی صعب اولور زیرا
رسغ احاطه ایدن اجسام تورم ایدوب جودت التیامه مانع اولور واول رسغ
موئک طریقی بودر که بر رجل زنداری خلفه مد ایدر و مجبر اولان طبیب علیلک کفی انک خلفنه مد ایدر

وبلكه قراحه مدّ ايدر وهر اصبع برر برر مدّ ايدر ابهامدن بره ايدوب خنصر اوزره مكب
مستمرّ قيلر وبو تدبير ايله رسغ مستوى وضعنه مرتدّه اولور وبعده تضميد اولنوب
شدّ اولنور **اصابعك خلع وخلعنك علاماتى بياننده در** تحين باطنه اصابع
منخلعه اولسه باطنه ميل ايدر وباطننده نتوء وظاهرده تقعير حادث اولور رسغ
عظامنده خلع كبى اصبع خلعى كبيدر **العلاج** اصابع منخلعه يى موضعنه ردّ
عسر اوادر واول منخلعه اولان عضو مدّ مستوى ايله مدّ ايلمك لايق اولماز وواجب
اولوركه اول منخلعه اولان عضو قبض اولنوره وقابض تحريك سبابه اصبع منخلعه نك اصلى
اوزرنده قيلوب تحريك اولاصبع سبابه سر اشاله واول عضو منخلع محلندن
قلع ايلمك وجهى اوزره ترفيع اولنور وسنّ تدبير قتنده كور رسنكه اصبعدن صوت
حادث اولور وموضع اصليسنه داخل اولور **عظام رسغك انفكاكى بياننده در**
عظام رسغك انفكاكنده واجب اولوركه تسويه دن ممكن اولنلرك كليسى ايشلنه وجهة
طبيعيدن ميلى ونتوئى اولنلرى [crossed out] جهت خلافنه دفع اولنه واوزرينه جبيره وضع
اولنوب ترك اولنه وياخود اوزرينه جبيره برلنه اسرب وضع اولنه زيرا اسرب
نقلى جبر ايله عضو تسويه ايدر ووضعنى محافظه ايدر واسرب وجباره دن هر قنقيسى
استعمال اولنور ايسه واجب اولوركه اولا مقور ضماد ايله تضميد اولنوب بعده انلرك
بر وضع اولنه وتحريك اولنميه **خرزاتك انخلاع وزوالى بياننده در** تحين فقار
زوال تام ايله زائل اولسه لا محالة قتل ايدر وكذلك زوال كثير اولوب ولكن تام اوليه
اولدخى قتل ايدر زيرا نخاعى زوال كثير ايله ضغطلر ايله ضغط ايدر اكر تدبير مساحح
ايدوب اصلاحنه اهتمام اولنمز ايسه اكر زائل اولان خرزه فوقات عنقدن فقره اولى ايسه
اولى وياخود ثانى ولى ايدن فقره ايسه فى الحال هلاك اولور زيرا انلرك عصب نفس ضغط
ايدر وانلرك عصب نفس فعلن اجراسى عاجز اولوب حيات منعدم اولور واكر زائل اولان
فقره صلبدن اولوب زوالى باطنه ايسه اكثرى معالجه اولنمز وسريعا اولدخى قتل ايدر
ولكن بر مقدار امهالى واردر وانك سبب اهلاكى نفس حبس حبيلى دكلدر بلكه انك اهلاكنه
سبب فقرات صلبك غايطى وبولى حبس اولور وانلر حبسندن قتلى امهال اولوب حبس
نفس كبى على الفور قتل ايلمز زيرا انده نخاع ضغطى شديد اولماز وضغط ايدر ايسه هى

ميلك

فقارك

زوالى ايله

باطننده زوالنك

تورم

تورم ايلمز واكر تورم ايدوب ورو تسكين اولنسه هى لا محالة انده اولان
نخاع وتحته اولان عصبه آفت اصابت ايدر وانلك فضولى بغير ارادة خروج
ايدر واكر زائل اولان فقار صلب خلفه اولور ايسه انده نخاعه ضرر اقل اولوب
ولكن تحته اولان عصبه اضعاف ايتكله رجل ضعيف اولور وكذلك مثانه ومقعده
عضلاتى هى ضعيف اولور نسى قوت قويه يه ودفع شديده يه واول فقره نك سناسى
ثقل اولنجه قدر صكه يه محتاج اولور حتى خلفه زائل اولان فقار موضعنه رد اولنه وموضعنه
فقره عود ايلمزدن مقدم بعضكره اول ضربه وصكه ايله فقره نك سناسى منكسره اولور
وبعضكره فقره صلب ايكى جانبه يعنى بطنه وخلفه معا زائل اولور وفوقه هى زائل اولو
وبيز انك اقسامنده باب الحدبه ده مستوفيا تكلم ايلدك اول حدبه نك علاماتى
اعاده و تراجعت اولنسون وبو
علامتى خلفه اولان زوالده نتوء وبطنه زوالده تقعر ظهور اولور كانن سناسنك
انكسارى كبى تقصير اولور وسنسه نك انكسارنده كثيرا بأس اولماز وفقارك انخلاعنده
هلاك خوفى اولور **العلاج** اما اول انخلاع علامتى ظهوردن قرامه اولان خلعده رجا قليل اولور
اول خلع اولنلر قليلا فلاح بولور اما زوالى خلفه اولنلرده حمام نك فعلى كبى بقوة ايكى
ركبه ايله ضغط اولنه واوزرينه حمل اولنه وياخود عليل بطن اوزره تنويم اولنوب
اول فقره زائله اوزرنده عصب ايله قيام ايده وياخود خبازك فرزدقه بقوه جوبق ايله دكى
كبى دعك ايليه اول زوال اندن هى اشد اولوب دعك موصوف ايله رد اولنمز ايسه وزوال
هى حديث ايسه انك تدبيرنده بقراط ديديكه طولى وعرضنك عليله سعه سى وفا ايدجك قدر
بر خشبه وياخود اول مقدار بر دكان حائطه قريب بر محلده اتخاذ اولنور اول وجه
اوزره كه اول دكانك وخشبه نك طولى حائط جانبنه ممدود اوله وحائط ايله خشبه
بيننده انجق بر قدم مقدارى بعد اوله واول دكان وخشبه اوزره بر فراش وطئ وملايم بسط اولنه
[crossed out] وعليل استحمام اولنوب خشبه ودكاننك قنقيسى اتخاذ اولنمز ايسه انك
اوزرينه عليل على وجهه بسط اولنور وبعده عليلك صدرى اوزره بر قماط ايكى
كره لف اولنور واول قماطك ايكى طرفلرى عليلك ايكى قولتقلرندن اخراج اولنوب
ايكى كتفى ارالرنده ربط اولنور ودستجه هاون كبى بر خشبه هى اتخاذ اولنوب
اكر قماط مذكورك اطرافى ربط اولنور وبو خشبه ثانيه خشبه اولى وياخود دكان

حبلك ضربه
مضاعفسنه در

فرزدق قطعه عجينه دير
جوبق جوبق بعجانه دير
در هر حال
خبازك اكمكجى در

مذكور ايسه يا بتنده قائما على الارض قاعد اولور و اول خشبه ثانيه مربوطه عليلك باشى
اوجنده واقف اولان برخادم دفع اولنور على حالتها او خشبه يى ضبط
ايدوب جذب ايتسه فتنده اول خشبه نك طرف سفلاسى برشيئه مستند اولمسون
ايچون ويره لايق اولان دعائم كلريكه عند الرأس اولان يعنى خشبه ثانيه
باشنده ربط اولينه قماط مرا اولنور وكذلك عليلك ايكى ايقلرى جميعا فوق
الركبه وفوق الكعبين قماط اخر ايله ربط اولنور وكذلك ايكى فخذلرى اجتماع
ايلديكى موضعدن فوقنده اولان محلدن قماط ثالث ايله ربط اولنور و بو رباطلرك
اطرافى جمع اولنوب دستجه كبى اتخاذ اولنوب عليلك راسى جانبنه وضع
اولينان خشبه كبى خشبه اخرده اتخاذ اولنوب عليلك ايقلرى جانبنه خشبه
اولى فتنده ~~ثانيه راسى فتنده وضع اولنديغى هيئت~~ اوزره قائما على
الارض قاعد اولنديقده صكره ذكر اولينان اطراف قماطلر اكا ربط اولنور وبعده
بو خشبه يى على الخلاف مد ايلمكى اوزره اعوانه امر اولنور وبعضلر بو مدى آلات ايله
استعمال ايدرلر و خشبه عظيمه نك راسى و ايكى رجلى ولى ايدن جانبلرينه سهام
وضع ايدرلر و فجن اول سهام اداره اولنسه مدلرى مراد اولينان رباطلر اول
سهاملره ملتف اولور و بو منوال اوزره مد اولنديقده تحدب ايدن خرزه ايكى
كفلر ايله دفع اولنور واكر اول حدبه اوزره جلوس دخى اقتضا ايدر ايسه
آنى دخى ايشلرلر و برشيئدن خوف ايلمزلر و بو اشيا الرده برشيئ ايله فقارك تسويه
اولنيوب فقره زائله محلنه رد اولنمز ايسه و عليلده ضغطه تحمل وار ايسه
لايق اولوركه ذكرى مرور ايدن خشبه عظيمه نك جانب راسنه قريب اولان حائطده
ميزابه شبيه برحفره حفر اولنور و اول حفره نك مقدارى بر ذراع قيلنور و عليلك
فقارى نزبنى اعلا واسفل قيلمز بلكه لايق اولان بودركه بو حفره اول محلده حفر اولنه
زيرا خشبه عظيمه وياخود دكان متخذ قريبنده حائط اولمديكمز بو حفره ايچون نزديس
اول حفره حفر اولنديقدن صكره معتدل القدر برلوح اخذ اولنور و لوحه نك بر طرفى
حفره يه و لوحه نك وسطى حدبه اوزره و طرف اخرى اسفله دفع اولنور و فقارك استواء
بين ايله تسويه اولنجه دفع متمادى قيلنور و ابقراط ذكر ايلديكى خشبه مذكوره اتخاذ

لوحه — غمز اول

اولنمى

اولنمق سزادر يالكز حدبه بو شيئه صالح اولور وكذلك بيدا ابقراط ديديكه لوح ايله كبس
وحدبه اول فعلى ايشلرلر اكر ابقراطك بو قولى حق ايسه انواع زوالدن فقار صلبك
قدامه زوالى اولان ذكر ايلديكمز نوع اولوره يالكز مدبلا كبس استعمال منكر دكلدر و واجب
اولوركه بعد التسويه خشبدن برلوحه اتخاذ اولنه كه آنك عرض اوچ پارمق مقدارى
و طولى حدبه يه و بعض خرزات صحيحه يه احاطه ايده جك قدر اوله و آكا برمقدار خرقه
كتان وياخود يموشق و رقيق بز لف اولنور و اول لوحه نك صلابتى ازاله ايچون
و اول لوحه ملفوفه تسويه اولينان خرزه اوزره وضع اولنوب وجه لايق اوزره
ربط اولنور و عليل اغذيه لطيفه ايله تغذى ايده و اكر حدبه دن بربقيه باقى قالور
ايسه لايق بودركه اكا ارخاء و تليين اولان ادويه ايله علاج اولنه و زمان طويل
وصف ايلديكمز لوح استعمال اولنه و بو بابده بعض ناس رصاصدن متخذ بر صفيحه
استعمال ايلديلر و ايكى جانبلره اولان خلع بر جباره وياخود ايكى جباره ايله
و شدت تسويه اولنيورلر اما عنقده اولان خلفه مائل زوال كه انجذاب مقدم فقرات العنق
اول نوع زوالدركه آنك معالجه سنده عليل استلقا اولنوب و راسى مد اولنور و خرزه
زائله سر غمز ايله و مسح ايله تسويه اولنور و فجن خرزه عنق وجه مشروح اوزره تسويه
اولنسه اوزرينه حقوه ضماد وانك دخى اوزرينه خرقه وضع اولنوب عنقك قدر و طولنه
جباره شد اولنور و بعده راسى وصدره بروجه اوزره ربط اولنوركه آنك رباطى حلق اوزره
واقع اولميه و ايام عديده دن صكره اول رباط حل اولنه و آنك خيوطى حواشى نفى بده
اولان عصابه هيئتى اوزره اوله زيرا اول هيئت اوزره اولميوب مستديره يعنى بوكلمش
اولسه لا محاله ايذا ايدر عصعصك خلعى بيانتده در فجن عصعص خلع
اولسه آنك حقو ايله معلوم اولور و اكر خلع عظيم ايسه حسندن ماعدا آنك
علامتى بودركه عليل رجلن موضع خلعه و ركبه موضعنه بسط ايدرمز
بلكه ركبه نك تنقبض اشد اولور و آنك تدبيرى بودركه فجن سزا ايى تسويه مراد
ايلسه واجب اولوركه اصبع وسطى مقعده يه موضع خلعه وارنجه قدر ادخال
اولنوب ~~غمز اولنه~~ بقوت فوقه غمز اولنه و يد اخرى ايله موضع عصعص تسويه
اولنه و بعده ضماد اولنوب شد اولنه و عليل غذاسنى تقليل ايليه براز قليل

اولسون ایچون و مع ذلك آنك غرا سر ملین غرا اوله **خلع ورك بیاننده در**
بعضکره عضلی ~~[illegible] جهت اسفلیه خلع عارض~~ اولدیغی کبی فخذده اول
مثللو خلع عارض اولور و فخذ منخلع اولان کمسنه نك رجلی خلعه قریب
اولان موضعده و رکبه موضعنده انبساطی قبول ~~ممکن اولماز~~ بلکه رکبه سنده
انبساط زیاده اصعب اولور و فخذك خلعی بعضکره داخله و بعضکره
خارجه اولور و اکثر امرده انك انخلاعی خارجه اولور و داخله انخلاع قلیل
الوقوع اولور و بعضکره نادرا انك انخلاعی قدام و خلفدن برینه اولور و بو نوع
انخلاعك اسبابی انواع اولك سببلرینك بری اولور و جنین فخذك انخلاعی
حال ولادده و جنینك اوزره شق قتندن جنینه عارض اولسه و ارجل قصیره
و ساقی دقیقه قالوب برنی حملدن عاجزه اولور و ضعیفه اولوب تقویه قبول
ایلمز **العلامات** و رکبه انخلاع علاماتی بودرکه اکر اول انخلاع داخله اولور
ایسه ورکی منخلع اولان رجل اخر رجل صحیحه دن اطول رؤیت اولنور
و رکبه متثنی اولور و اربیه لر تثنیی قبول ایلمز و اربیه لر منتفخ و وارمه
رؤیت اولنور زیرا رأس ورك اربیه ده جنه سی اولور و اکر ورك خارجه منخلع
اولور ایسه رجل قصیره اولور و اربیه ده غمور اولور و انك محاذیسی و مقابلی اولوب
خلفه اولان موضعده نتوء و انتفاخ اولور و رکبه ده داخل تقعیر مثللو اولنسه اولور
و اکر ورك قدامه منخلع اولور ایسه رجل اطول اولور و علیل ایچون بسط ساق
ممکن اولور ولکن قبض و تثنیه ممکن اولماز الم حیلیله و نیز منتهیی و یستعد
اولماز و مشی ممکن اولور ایسه انك مشیی عقب اوزرینه اولور و انلرك چوغنده
تورم اربیه و احتباس بول عارض اولور اما ورك خلف جانبنه منخلع اولور
ایسه رجلی قصیره اولور و قبض و بسطدن هر بری معا متعذر اولور لکن بعضکره
انك ساقی اربیه یه تثنی ایدر و اربیه ده استرخا اولور و رأس فخذ اعقابه
اولور **المعالجات** بو خلعده واجب اولورکه معالجه یه مبادرت اولنوب بعجله
ورك موضعنه رد اولنه زیرا ردنده سرعت اولنمسه بعضکره اکر رطوبات
منصبه اولوب بعده تعفن ایتمکله بکلیته عضوك فسادینه مؤدی اولور

واکر

واکر معلوم اولان خطرلر عارض اولور اما فخذك اسفله انخلاعنده تدبیر بودرکه
رجل ~~[illegible]~~ اولنوب یمنیه و یسره مردود الیدا اولان محله محاذی اولنجه قدر تحریك
اولنوب رد اولنور و تواتر و حزام ایله برنسنه اخذ اولنوب اوزنکی کبی اول رجله
تحمیل اولنور و اول اساق اوزره و نعلیه فخذ ورد اوزره شد حافظ ایله شد
اولنور و منکبه بر رتبه تعلیق اولنورکه اول تعلیق موجود ایکن ساقلك
امتدادی ممکن اولماز اما فخذ داخله منخلع ایسه اول علیله رکوع ایله امر
اولنور و حالب جانبندن اول راکع بر ~~[illegible]~~ بر انسان قوی ضبط ایدر
و مجبر اولان کمسنه عند الرکبه رأس فخذی ایکی یدی ایله اخذ ایدوب داخله
جر ایدر ~~[illegible]~~ بروجه اوزره که فخذدن ماخوذ اولان طرفی داخله جر ایله طرف اخر
فوقه و خارجه مندفع اولور و اکر رجل اخر دخی تحریك جهت تحریکی خلافنه
اعانت ایدوب برعصابه و حبل ایله تمکین اولنور ایسه جید اولور و نوع
وجه اوزره تسویه اولنرنقد بعضکره ربط اولنور و اکر فخذك انخلاعی خارجه
اولور ایسه واجب اولورکه مجبر اولان کمسنه فخذك رکبه قتنده اولان طرفنه
تشبث ایلیه و رکبه نك خلافی جهتنه تحریك ایلیه و رجل اخر دخی فخذ طرف آخرینی
فخذ مجبرك تحریکی جهتنك خلافنه تحریك ایلیه و اول حالده برعصابه و یاخود
حبل ایله اکر ممکنت ویرمش اوله و اکر فخذك زوالی قدامه و یاخود خلفه ایسه
مجبر اولان کمسنه اصل فخذی قماط تشد ایدوب بحسب ما وجب و بحسب مثل الخلع
منکبه وارنجه قدر اخذ اولنور و بر رجل دخی قماطك ایکی طرفنی اخذ ایدوب جمیعا بر
نوع مد ایله مد ایدرلرکه انك ایله رجل هوایه تعلیق اولنور و بو مثللو تعلیق
ایله قدام و خلفه منخلع ورك موضعنه رد اولندیغی کبی خلع ورکك وجوه سائره سی
دخی صلاح ورد ممکن اولور و بعضکره اکر بیرم ایله معالجه ایدرلر و بعضلر آنی وصف
اجاده ایدوب دیدیلرکه بر خشبه مستطیله ده بر حفره مستطیله حفر اولنور
و اول ایکیسنه خندق قلر قلنمغله اول حفره مستطیله اخنادیقه مشتمل اولان محله
شبیه قیلنور و اول حفره نك عرض و عمقنده هر بر اوچ برمقدن زیاده قیلنمیز
و اول اخنادقدن هر ایکی خندق اراسنده دورت پارمقدن اکثر بعد قیلنمیز انکیچون که

نسخه جهته خلافنه تحریك اعانت ایدر

بیرم بکارلرك ایکی دمور ...

وقت عمله بیرملك برطرفی اول حفره نك زنبه ترقیلنوب اتکا اول خشبه اوزره علیل
استلقا اولنوب نقل صکره عضونك محلنه دفع ممکن اوله ومنخلع اولان عضو دفعی
لایق اولا جهته اول بیرم ایله دفع اولنه وواجب اولورکه خرزات منخلعه
بابنده مرّ ایجون اتخاذ اولینان خشبهٔ کبیره ویاخود دکانك وسطنه خشبه
اخری وترایله ترکیب انك طولی قدم واحد وقالنلغی بالیته صابی مقدار
قالینلغنده اوله علیل خشبهٔ عظیمه ویاخود دکان اوزره استلقا اولنوب نقیه
اول خشبه بین الاعفاج وراس الفخذ دور ایلیه یعنی فخذ باشی ایله بغرسقلر
اراسنده دور ایلیه اول خشبه نك سهمایه توسطی ایله رجلی اسفل جانبنه
اولان علتجه تابع اولماز وجوق کره فوقلرینه عتره حاجت اولور واول
صورتده خشبهٔ عظیمه وسطنده خشبهٔ صغیره وتر ایله ترکیب اولنوب
واول خشبهٔ صغیره ده جسدی اسفله حرکتدن مانع اولور بن منفعتی
بودرکه اول خشبه راس فخذی خارجه دفع ایدر وواجب اولورکه اسفله اولان
مرضوصا رجلی بوندن اقدم ذکر اولینان صفت اوزره اوله وبو نوع
تربید ایله فخذ موضعنه داخل اولماز ایسه ذکر اولینان خشبه موتوده نزع
اولنوب موضع خشبهٔ منزوعه ایکی جانبلرینه بایدی ایکی عارضه ایکی خشبه
ترکیب اولنورکه انلر هر برندن برقدمك قامتلری اقل اولمیه واول ایکی خشبه بد
نردبانی نصامغی کبی برخشبه ترکیب اولنورکه اول اوج خشبه نك هیئتی
یونانی خطنده ایطا تسمیه اولینان حرفه مشابه اوله علی هذه الصورت H
زیرا اوجنجی خشبه اول ایکی عارضه نك کبرا اولان خشبه لرك حاق وسطنده مقدارا
قلیل اسفله ترکیب اولنسه اول شکل حرف ایطا اولور وبو شکل اوزره خشبه
اتخاذ اولندقده صکره علیل جنب صحیح اوزره استلقا واضجاع اولنور
وانك صحیح اولان رجلی بصامق کبرا اولان خشبه تحتنده بین
العارضین مدّ اولنور وعلیل اولان رجلی اول بصامغك اوزرندن اوزادیلور
حتی راس فخذ اول بصامغه رکوب ایدر اما بو عمل اول خشبه لر اوزره طی کثیر
اولان بر ثوب بسط اولندقده صکره اولنور اول خشبه لرك صلابتی فخذه

ووجهه آتی اوزره مدّ

ایذا

ایذا ایلمسون ایجون وبوندن صکره بر خشبهٔ اخری اتخاذ اولنورکه آنك
عرض معتدل اولور وطولی راس فخذدن کعبه واریجه اولور واول
خشبه تحت ساقه داخلدن طولا اوزره وضع اولنور راس فخذ کعبه واریجه
قدر محافظه ایلسون ایجون واول موضع مع الخشبه ربط اولنور وبعده خرزات
خلع بابنده ذکر اولینان مدّ استعمال اولنور ولایق اولورکه ساق اسفله مع الخشبه
المربوطه مدّ اولنه اول مد شدی ایله فخذ موضعنه رجوع ایلسون ایجون واتخاذ
اولان فخذ موضعنه رد ایجون عمل آخر وار درکه مع الخشبه آنی مدّ اولجمله
حاجت اولمز واول عملی بقراط مدح ایلدی وبقراطك زعمی اوزره اول عمل بودرکه
علیلك بیر قماطلری ایله جمیعا ربط اولنور وایکی ایاقلری قماط قورلری ایله کعبلر
اوزره ورکبه لر اوزره ربط اولنور واول ایاقلرندن هر برینك صاحبنه بعدی
دورت پارمق مقداری قیلنور وعلیل اولان ساق صحیحدن
ایکی پارمق مقداری اکثر اوزادیلور وعلیل باشی آشاغه تعلیق اولنوب ایکی ذراع
مقداری یردن دفع اولنور وشاب وتجربه اصحابندن برغلام ایکی ساعدی
ایله آکد احتضان فخذ علیلی ایکی ساعدلری ایله فخذك اغلظ مواضعندن
وراس فخذ اولان موضعدن احتضان ایدوب قوجاقلر وعلیلی دفعة تعلق
ایدر واول فعل ایله مفصل موضعنه باهون سعی واصل اولور وبو نوع
اسهل اولور انره عمل کثیر اولمغله لکن بو عملك سهولتنه بنا اکثر معالجین
تهاون ایدوب انی لایق اوزره ایشلمز کاسل ایله عمل مفیدا ولمزا ما فخذك
خلو خارجه ایسه برنم ذکر ایلدیکیز منوال اوزره بسط اولنور وبعده طبیبه
لایق بودرکه فخذ منخلعی بیرم ایله خارجدن داخله دفع ایلیه ذکر اولینان خشبه
واقع حفره یه بیرملك طرفنی ادخال ایدوب آکه استناد ایتمك وبو حالده لایق
اولورکه فخذك ناحیهٔ صحیحه سنده اقامت ایدوب الرله دفع ایلیه
وفخذ خارج کثیرا باطنه دخول ایلمسون ایجون دفعة استقبال ایلیه لر واکر خلع
قدامه ایسه لایق اولورکه علیل مدّ اولنه وتجره بر رجل قوی یدیمنا بسر اصل کفی
اربیهٔ علیله اوزره وضع ایدوب بر اخر الیمانی ضغط ایلیه وانك ضغطی

علیل

اعوان

اسفله و ناحیهٔ رکبه یه ممدود اوله رق اوله و اکر خلع خلف جانبنه ایسه اول
علیل اسفله مدّ اولنر بقیه ارض اوزره مرتفعاً مدّ اولنمیه بلکه بو صورتده کرکلر
و رکلک خارجه جزوی صورتنده حدبه ده ذکر ینه منوال اوزره برینی صلب اوزره
مدّ اولنه مثلا ساقله تصویر اولنر بو اوزره خشبه و یا خود دکان وصف
اولنر بقیه اوزره اتخاذ اولنوب علیل وجهی اوزره انلر اوزره القا اولنه و ساقی
رباط ایله ربط اولنوب ورکی اوزره ربط اولنمیه بزیم قریبا ذکر ایلدیکمز منوال اوزره
و ذکر مرور ایدن لوح ایله مفصلک خروج ایلدیکی موضعی اوزره و اعقاب اوزره
کبس قوی اولنمق لایق اولور بو مقاله کلنجه قدر ذکر ایلدیکلریمز علت بینهٔ متقدمه دن
ورکم عارض اولان خلعک انواعی ایدی و بعضکره کتفده کثرت رطوبت حسبیله ایله
خلع عارض اولدیغی کبی ورکمده کثرت رطوبت حسبیله خلع عارض اولور بو صورتده
ورک باب الکتفده ذکر ایلدیکمز منوال اوزره کیّ اولنور **خلع رکبه بیاننده در**
رکبه سریعا منخلع اولور و بعضکره بلا سبب قوی مجرد مشی سریعک فوقنده مشی
ایله و زلق یسیر ایله منخلع اولور نتکیم لحی بلا سبب قوی مجرد تثاؤب ایله منخلع
اولدیغی کبی و رکبه هم قدامدن ماعدا هر جانبنه منخلع اولور و قدامده فلکه نک معاوقتی
ایله منخلع اولمز **العلاج** ارضه قریب بر کرسی اوزره علیل اجلاس اولنوب رجلی قلیلا
رفع اولنور و بر رجل قوی ایکی یدی ایله رجلی فوقدن و اسفلدن عنف قوی ایله مدّ ایدر
و مجبر مفصلی علی حکم الخلع الکلی حالت اولاسنه رد ایدوب ربط ایدر **رضفه
انخلاعی بیاننده در** رضفه رکبه نک فلکه سیدر و مجن رضفه یه خلع عارض
اولسه واجب اولور که رجل بسط اولنه و فلکه ردّ اولنه و ما بض رکبه انثنا
رکبه یه مانع اولمجق مقدار خرق ایله ممتلی قیلنوب اوزرینه رضفه نک حینی
معارض اولان جبایر وضع اولنه و رضفه رد اولندیغی موضع اصلیسندن
بکیندیکه تثنیه سنه عجله اولنمیه بلکه تدریج ایله قلیلا قلیلا تثنیه اولنه
زیرا بو وجه تثنیه ده خطر اولماز بلکه اهون و اسهل اولور **کعب قتندن اولان
مفصل عقبک خلعی بیاننده در** بعضکره کعب منخلع اولوب علاجنده مدّ
قوی و علاج شدیده و بقوّهٔ دفعه موضعنه رد اولنسون ایچون حاجت اولور

بلغ

اوزره
تثنیه بوکمکدر
حقاسنه در

وبونلرن

وبعد الرد واجب اولورکه قرق کون مقداری مشی هجر و ترک اولنه تجدد انخلاع اولمسون
ایچون اما کعبده زوال قلیل اولوب خلع تام اولمسه آنک تدبیری نوره ادنی مدّ کفایت
ایدر ادنی مدّ اولندیقدن صکره موضعنه رد اولنور اما خلع تام اولوب شدّت اولسه
وردّه اجابت ایلمسه اولونک قولی اوزره واجب اولورکه وجه ارضه علیل علی
ظهره بسط اولنور و ایکی اویلقلر اراسنه عند الاعفاج عمق ارضه داخل بر وتد
طویل قوی تنفیذ اولنور و اییقلر مدّ اولندیقدن حسبده حرکت ایتمکه ترک اولنماز
بلکه لایق اولان بودرکه علیلک استلقاسندن مقدم ارضه اول وتد توتید اولنه
و بزیم بونزدن اقدم ذکر ایلدیکمز و سطنده خشبه اخراج موتوده اولان خشبهٔ عظیمه
احضار اولندیقده لایق بودرکه علیلک رجلی اول خشبه اوزره مدّ اولنه و لایق
اولورکه براز معینلر اولوب تخذی ضبط ایلیه لر و مجبر مد ایده لر و براز معین
دخی اولوب رجلی ایکی اللری ایله و یا خود رباط ایله معین اولانک مور جهتنک
خلافنه مدّ ایده لر و طبیب قوی بیوم فکی و خلوت تسویه ایلیه و براز معینلر قوی رجل اجزا
اسفلده ماثل امساک ایلیه و بعد التسویه لایق اولورکه رباطات و نیقه ایله
ربط اولنه و اول مربوط اولان رباطاتک کیمیسی مشط رجله و کیمیسی کعبه ذاهب
و سالک اولوب ربطی اول محلده اوله و لایق اولورکه فوق العقبدن اولان عصب
انقا اولنه و آنک اوزرنده رباط شد بر قیلنمیه و علیل قرق کون مقداری مشی ایلمیه
زیرا اکر مدّت مذکوره مرور ایدوب برء کامل حاصل اولمزدن مقدم انلر مشی ایلسه لر اکثر
عضولر منتقض اولوب علاج ارلر فاسد اولور و اکر عقب عظم و ثبته ایله زائل
اولور ایسه و موضع زوالده ورم حادث موجود ایسه واجب اولورکه علیل
علی وجهه استلقا اولنه و مدّ اولنوب تسویه اولنه و اورام حاره یه تسکین
ایدن نطولات ایله تنطیل اولنه و رباطات و نیقه استعمال اولنه و علیل سکون
اوزره قیلنوب حرکتدن منع اولنه تا عضوه صلاح تام کلنجه قدر و واجب
اولورکه اصابعه و ارنجه قدر کعب ربط اولنه و عقب مفتوحا باقی قاله **عظام
قدم انخلاعی بیاننده در** بونک تدبیری کفک عظامی انخلاعنک تدبیری کبیدر
و بعضکره اول عظام منخلعه ایکی قدم اراسنه بر ثوب وضع ایدوب جنیق ایله تسویه اولنور

اسفل

وقچن تسویه اولنسه واجب اولور که اوزرینه ضماد وضع اولنوب بغلندیکی موال
اوزره شد اولنه فن خامسك مقالهٔ ثانیه‌سی کسوده اولان اصول کلیه
وکلام کلی بیاننده در کسر عظمده اولان تفرق اتصالدیر لر وعظمده تفرق وکسرك
کیمسنده تفرق اولنور یعنی پاره پاره اولورلر اول پارچه‌لر جدا صغیره‌لر اولور
ایسه اکا رض تسمیه ایدرلر وبعضلر عظم مکسور پارچه‌لنمز غیر متفرق اولور
واول غیر متفرق اولان عظمك کیمسی مستور اولور وکیمسی متشعب اولور
وکسر مستور بعضلره عرضنه وبعضلره طولنه اولور وعرضنه واقع اولان
کسرك کیمنده متباین وکیمنده غیر متباین اولور وطولنه واقع اولان صدع
وقصم تسمیه اولنور واول کسر طولی متباین اولماز وبرقوم اقسام مذکوره‌نك
هر برینه بر اسم تسمیه ایلدیلر و دیدیلر کسر عظیم اولوب
عرضنه وعمقه ذاهب اولور ایسه اکا نجلی وقثوری وقضیبی تسمیه اولنور
وطولا ذاهب اولنه مشطب تسمیه اولنور وطولا ذاهب اولان کسرده
استعراض اولور ایسه اکا هلالی تسمیه اولنور وقضیبی دخی اطلاق اولنور
واجزاء صغیره اولور ایسه اکا سویقی وجریشی وجوزی تسمیه اولنور وقچن
انکسار تام اولسه اول ایکی اوزره انکسار اولان عظمك ایکی طرفلر
اتصالده حالنده اولان محاذات طبیعی اوزره باقی قالمزلر محاذاتلر تزائل
ایدر اکر بناء اتیره نخس اولور اول عظم محیط اولان غشاء ولحم عظم منکسرك
نخسی حسیله واکم وروا بحاب ایدن وجع حادث اولور واکر عظمك بینونتی
موزوره وبلا شظا اولسه بسهولت عضو منقلب اولور وبقراطك قولی اوزره عضو
مکسورك خارجه انقلابی داخله انقلابندن خیرلو اولور داخله عصب اکثر اولمغله
داخله انقلابه ایذا اکثر اولور وقچن کسر مفصل قتنده اولسه وحاجزه رضو ولقمه
مفاصلك طرفلرینه وحفرلره [illegible] رض اصابت ایلسه اول مفصل انخلاعه
مستعد اولور وقچن مفصل قتنده واقع اولان کسر منجبر اولسه اول مفصل
عسرة الحرکت باقی قالور صلابت حادثه جبر ایله وکسر اوزره دشبذ حاصل اولوب
مدت طویله اولوب ایله وعسر حرکت دشبذ وصلابت بعد مدت لین اولنجه قدر

کسرك

المنطلق اولمجرکه یوللر اولمه وان قولی المختصرا

التقام ایدر نقطه‌لرك

نامه

باقی قالور وکسرك مواقع جهتندن اصعب عظام صغار مفاصلنده اولنلر اولور
وکذلك اصعب مواقعدندر بجهت الخلقت اضیق اولان مفاصل کعبك مفصلی کبی
وکسر [illegible] التحام والتیامی قبولی اعسر واصعب اولنلر تدویر اوزره اولان کسرلردر
وبعده تدویره میلی اولان کسرك التحامی واصعبدر اتیکچونکه انلرك التحامی وهندام
عجیب اولان ربط ایله اول کسر ربط اولنوب طول مدت اول ربطك بقاسی ایله
اولور وکسر اصحابی اغذیه وادویه‌دن اول شانه ده صالح وموافق ایدن غذاء
ودوا ایله استعمال ایدرلر وبز انلری ذکر ایلرز وکسر عظامك زیاده شرلوسی خارجه
اولمیوب باطنه وداخله اولنلردر اطبا ذکر ایلدیکلری اوزره وقوم دیدیلر که
قچن بجنب الکسر جرح یعنی تجویف عظامده اولان ایلك منقطع اولسه علیل هلاك
اولور وانلرك بو کلامندن حاصلی بو قدر زیرا ایلك ذائب ولین ولزج اولمغله
انقطاع قبول ایلمز وبعضلره کسر ایله معا [illegible] جراحت ونزف دم وورم
ورض عارض اولور وانلرك عروض عظم مکسور لطیف اولان اولحمه اولور که
انلره تدبیر اولنوب عفونتك حدوثی منع اولنمسه وشرط ایله دم اخراج اولنمسه
اول افتلر اکلاله مؤدی اولور عظام [illegible] منکسره‌نك موضع کسری وجع ایله
وسبب کاسرك موقعی ایله ومس ید ایله معلوم اولور اما صغارك عظام
منکسره‌لری وجع وورم وحمرت ایله معلوم اولور زیرا اکثر عظام قتنده اول
عوارض صبیانده اکثر عارض اولور انجبارك وعدم انجبارك احکامی بیانندهدر
صبیانده وسن صباوته قریب اولنلرده واقع اولان کسر موضعنه رد اولنسه
انجبار قبول ایدر انلرده قوت اولی باقی اولمغله اما سن فنا ده وسن فنانك
مابعدنده اولنلرك عظام مکسوره‌لری منجبر اولماز بلکه موقع کسرك اوزرینه
مادهٔ غضروفیه دن لحام جار اولوب عظم مکسورك جمع ایدر [illegible]
بحاسرت وغیریته متخذ اولان وانلرك کسرلرین سن ایدن لحام کبر اولور
وانجباره اعسر اولان عظام عضد عظمی اولور وبعده ساعد عظمی اعسر اولور
وترقوه‌ده داخله منکسره اولور ایسه علاجی صعب اولور و ذنبین کسرنده اقبح
ذنبا سفلانك کسری اولور زیرا سفلانك خلقی اقبح اولدیغندن وجهنده ذکر ایلدیکلریمزدر
واقع اولدیغنده جل

صفاد وبصاصله متخذ اولان

بلغ

اما فخذ و ساق عظملرینک انکساری امر سهلدر زیرا انلرک جبرلری انبساطه
مانع اولماز و مدت انجباری مختلف اولور مثلا انف دیلدکلری اوزره عشره ده
وضلع عشرینده و ذراع و زراعه قریب اولان محللر ثلثینده و یاخود اربعینده
و فخذ خمسینده منجبر اولورلر و بعضکره مدت طویله مرورنده منجبر اولور حتی
فخذ مثلا اوچ و یاخود دورت و یاخود دها زیاده شهور مرورنده منجبر اولور
و انجبارده خطا اولنلرده عضوک میلی بطن جانبنه اولمق ظهر جانبنه
اولمقدن خیرلو اولور زیرا ظهر جانبنه میل ایلسه میلی ثقل جانبنه اولور و کسرک
انجبارینه مانع اولان اسباب تنطیلک کثرتی و رباطی حلّ و ربطک کثرتی
و حرکته استعجال و مطلقا دمک قلتی و یاخود دم لزجک قلتی اولور و آکله
بناءً کثیر مراد کثیر اولنلرک و ناقهلرک عظام مکسورهلرینک انجباری قلیل الوقوع
اولور و کسرک انجبارینه دلالت ایدن تزایدمک ظهوری موضع کسرده دم کثیر انوجه
ایدرکچن کسر جبر اولنسه غذاء طبیعیه فضلهسی فالنکر طبیعت دفع ایدر

جبر و ربط بیاننده در جبرک قاعدهسی بودرکه عضو لایق مقداری مدّ اولنور
زیرا قدر حاجتدن زیاده مد اولنسه تشنجه و المه مؤدی اولور و المدن حمیا عارض
اولور و بعضکره انلرک قدر حاجتدن زیاده مد ایله استرخا عارض اولور
و ابدان رطبهده مدک صغری اقل اولور زیرا بدن رطبک جزمی مواساتی اولور و فقط
مد قدر لایقدن نقصان اوزره اولنسه کسرک جوداتی التیامنه و انتظامنه منع
ایدر و مدک قدر لایقدن زیاده و یاخود نقصان اولورلغندن بو محذورلر
کسر و خلعده برابر اولور و فقط کسر وجه لایق اوزره مد اولنسه ایکی شق عظمک
علی الاستقامه نصبه لرینه اشتغال اولنور و علی ما ینبغی بفاره و ربایطها
وضع اولنورلر و اوزرینه جبائر و جبائر اوزرلرینه دخی رباطات اعلا اولنور
و واجب اولور که ممکن اولدیغی اوزرینه عضو ساکن قیلنور و لکن احیانا تحملی
مقداری تحریکنده باش اولماز اگر آفت سائره و ورم یوغیسه طبیعت عضو علی
الدوام سکونه حبسینه تهلکه اولمسون ایچون و انلره واجب اولور که خلع
و کسر ایچون حذر اولنسقه احتاع شدیدهدن حذر ایلیه لر و جوف کره شدّ شدیدده

و بطوء

ابدن

مواسات موافقت معناسنه در ٢

و ابطاء حلادن و شتّ و حکّه قلت تعهدن عضوک موت و هلاککی عارض اولور
و تعفن ایدوب بالضروره قطع اولنمغه حاجت اولور و عظام رأسده اعدا عظمرده
واقع جبردن اکثر حالده مطلوب اولان دشبذ احداثیدر و عظام رأسده دشبذ
نابت اولماز و دشبذ حدوثی مطلوب اولان محللرده واجب اولور که تدبیر نوع
اجاده اولنوب دشبذک یابسا و یاخود هصرا حاجتدن قلیل و یاخود غلیظ
و حاجتدن اکثر حدوثندن احترازا اولنه و معلومدر که عضوک اختلافی و عظمنه
قیاس ایله کسورک عظم و صغری و قلت و کثرتی حسبیله دشبذ حدوثی
مختلف اولور و اول اقسامک هر برنده ایکنجیسی لایق اولان علی تغذیه و شدّه
ذکر اولنه محلنه ایلدیکمز موضعده سن بیلورسن و واجب بودر که دشبذک
حدوثی قتنده حرکات مزعجهدن و جماعدن و غضبدن و حرّدن حذر اولنه زیرا انلرک
هر بری دو ترفیق ایدر و کذلک موضع حادثه هجر و ترک اولنوب سکون بارد
اختیار اولنور و قابض اولوب حرارتماسی و تغریس اولان احوال ضعیفه تقویه استعمالی
ایله دشبذ حدوثنه اعانت اولنور و اول ضمادده ایکی و جوز السرو و کثیرا و قتق
ادویهلر قیلنور و عظم مکسوره مقدار معتبر انجبار ایلمدی عارض اولسه انده
قابل برء اولمیان قرحه ایشلن حدّ مثلو اینلنور و انلرک عملی بو وجه اوزره
اولورکه اول موضع مکسور عضولر وجه خفیفه و ضعیفه اندن منتحیه و مفارقه
اولنجه قدر ایکی بدایله دلک اولنور زیرا اول دلک ایله عضو ترفیع ایدر و آکله
دم جدید جیده مندفع اولور و اول دمدن دشبذ قوی منعقد اولور و بعضکره
لون عظمک تغیر و عظمده قشور و فلوس انتشاری حسبیله حکّ عظمه
حاجت اولور و بو مثللو عظملری اوزرینه جبیره وضع اولنمز و اگر جبیره وضعنه
حاجت وار ایسه رباط جیده استعمالی ایله اقتصار اولنور و فقط کسر ایله
جراحت مجتمعه اولسه جراحته برئات حاصل اولمدیغنجه جبر ایلمک مرافعه
جائز اولماز زیرا قبل برء الجراحه جبر عظم تصلیب ایدر و عظمک صلابتی جبره
مانع اولور و انلرک جبری صعوبت ایله و تدریج و احوال عظیمه ایله اولور
و مع هذا او جراحت ایله اوجاع و اورام اولوا انده خطر اولور و بو صورتده

حرد شدت غضبدر ٢٢

قبول

و تسخن

جبیره ترك هر نه قدر عضوك اعوجاجنه مؤدی اولور ایسه اعوجاج عضو خطر
عظیم حدوثندن خیرلو اولمغله جبیره ترك و تأخیر الیق اولور آنی جبرده مبالغه
اولنمق واجب اولور و اگر کسر ایله رض دخی اولور ایسه انده تأکل عضو خطری اولور
و واجب اولور که موضع شرط اولنوب دم اخراج اولنه زیرا دم اخراج اولنمسه
عضوك موتی خطرینه مؤدی اولور و اگر اول کسرده نزف دخی اولور ایسه نزفی
حبس اولنمق واجب اولور و بعضکره ورم و افته اخری حدوثی خوفی کسرده جائز اولمیان
نسنه لر ایشلمکه محتاج قیلر مثلا اول علیل اسهال اولنور و غدا سی تلطیف
اولنور و بعضکره جبس الینده حکه حادث اولور و اول اشد حل اولنوب رطوبت
لزاعه یی تحلیل ایچون ماء حار ایله تنطیله حاجت اولور و بقراط جبر اولنلره
امر ایلدیکه اول وقتده جبیره برنسنه حص ایلیه لر و اول امردن غرض خربق مولدی
باطنه جذب ایدر و جالینوس خربق استعمالندن خوف ایلدی و غاریقون
شربی ایله امر ایلدی و دیدیکه خربقلن برنسنه استعمالی کرکلو اولور ایسه سکنجبیله
برنسنه استعمال اولنه که انده خربقدن بر قوت اوله و جالینوس دیدیکه خربق شربی
ایله بقراطك امری کندو زماننه قیاس ایله در مصنف دیرکه جالینوسك ایکی زمانی
اراسنده فصل و تفریق امر عجیبدر و جبن جبر تردید ایدیلسك و بعده اکه وجع و
قلق حادث اولسه صواب اولان جبیره ترك ایدوب مادهٔ دیی اخراج ایلمك
اولور زیرا اخراج ایله بعضکره علیل استراحت ایدر و وجعی نقصان اوزره
اولور اما طولا اولان کسره شدید اشد ایلمك کفایت ایدر و انده شدی سائر کسرلرده
اولان شددن اشد قیلنوب داخله غمزده مبالغه اولنور اما عرضا اولان
کسرده واجب اولور که ایکی عظم غایت مایمکن علی الاستقامه تقویم اولنور
و اجزاء سیکینه جهتنده اکه رعایت اولنور و نظر اولنور که اول ایکی عظمدن هر بری
اخره محاذی و یاخود غیر محاذیمیدر تعرف اولنور و محاذی اکه تحققدن صکره
جبر اولنور و بو اثناده برازاشیایه مراعات اولنور و اول اشیا دیر سنظایا
و زوائد و تلمه و اگر شظایا ایسه انك اخذینه مراعات اولنمسه اول شظیه عظم ایله
انجبار بیننده حائل اولور و کذلك اول شظیه کسر اولنسه عظم منکسرك ایکی شفه لری

ارا سنده

ارا سنده انك کساره سی واقف اولوب احوبهانك اخرایه لزومنه و لصوقنه مانع
اولور و زائل اولدیقده بینهما فرجه باقیه قالوب جمع صدید اولور و جمع اولان
صدید اول فرجه ده تعفن ایدوب بعده تعفن عضو تعدی ایدر و بونلردن ماعدا
انك التزام وثیق و محکم اولماز زیرا اوتا فت شظایانك و زوائدك محاذیلرنده
و مقابلرنده تهندوا ایله حاصل اولور و لازم اولور که وفق اصلینه ایکی ید ایله و یاخود
حبال ایله غمز شدید تمدید اولنه تمدیدی ممکن اولدیغی مقدارك غایتنه وارنجه
قدر و بین العظمین محاذات و زوائدك محاذیسنده اولان عضو التقام ایدوب
جبر صحیح اولنجه قدر مرمتمادی قیلنور و جبن جنوال محرا اوزره قدرا ولنوب محاذات
حاصل اولمسه صواب اولان بودرکه محاذات صحیحه دن صکره مدتی ایسیرا
ارخا اولنه و میل ایلمسون ایچون اول حالده محاذات مراعات اولنه و جبن
کسر تهندم ایلسه کر کورکه عودا یدوب الك ایله تهندم ایدن موضعه مراعات
ایلیسك اکر انده نتوء مثلا ویرنسنه بولور ایسك یدك ایله اصلاح ایلیه سك
و بوندن صکره عضوی علی سکونه محافظه ایدر رباطه حاجت اولور و لکن
اول کر کورکه اول رباط صلب اولمیه جدا رجوع ایلمسون ایچون و اول رباط
لین دخی اولمیه حفظدن زائل اولمسون ایچون و خیر الامور اوسطها مضمونی
ایله عمل رباط معتدل ایله عمل اولنه و واجب اولورکه رباط عظم مکسورك
میلی موضعنده اشد اوله و اگر کسر تام ایسه واجب اولورکه کل جهة انده
اندی شدی تسویه اولنه و اگر جهة واحده ده کسر اکبر اولور ایسه اول جهتك
شدی اکبر قیلنه و اگر مع الکسر شظایا دخی و عظام صغار دن برشیئ اولوب
مولم موجع اولور ایسه آنی اصلاحه تعرض ایله اگر مولم دکل ایسه اکه تعرض
ایلمه و اگر اول عظمده خشخشه استماع اولنور ایسه انده دشبذ نابت
اولوب خشخشه زائل اولمق رجا اولنور و اگر دشبذ حدوثندن مأیوس اولور ایسك
واجب اولورکه انك امرینه اهمال اولنمیوب تدارکی کوریله و شظایانك انحراف
حادث اولور ایسه و اخرقی توسیعه اشتغال امر صواب دکلدر آنی توسیع
اعمال جهالدندر و لکن اول صورتده واجب بودرکه ایکی عظم ایکی جانبده علی الاستقامه

جبس

خرتقلن

جبیره تردیددن مراد ربطی حلله صکره ینه شدی اولور

حاصله اولوب

اول وقتده

ایکی البالغه بلاعوج مدّ اولنور اکر اول مدّده تعویج اولور ایسه فساد عظمیه مؤدی اولور و قجن اول ایکی عظم مدّ اولنسه سن اول شظیه یه عمد و موضعندن رد ایدوب سنّ ایله و اکر ردّی ممکن اولماز ایسه جرحی توسیع ایلمه بلکه حاجت مقداری لبد یعنی کیجه احضار ایله و انزه شظیه نفوذ ایدجك مقدار بر ثقبه احداث ایله و اول لبد اوزره جلد لیفندن لبد مقداری بر جلده ترکیب ایدوب لبدك ثقبه سنه موافق جلده دخی بر ثقبه احداث ایلیه و شظیه یی اول ثقبه ادخال ایدوب لبد و جلد اوزرلرین بر نوع غمز ایله غمز ایلکه آنکله جلد لبد تسفل ایدر و ثقبه ده الی الاصل عظم ظاهر اولور و بعده منشار عمل ایله اول شظیه یی نشر ایلیه و منشار عمل اول منشاره دیرلرکه دقیق و رقیق و حادّ اوله مشاطینك منشاری کبی و بعضلره ایانمزسن قصد اولین شظیه نك اصلی ثقوب متوالیه ایله اخذ مراد اولنور مقعدار منقب ایله ثقب ایدرلر اول ثقبه خطردن امن اولماز زیرا اول عظمك وراسنده بعضلره جسم کریم اولور و لکن بعضلره بعض جسم اولمیان موضعده آلات هزازه استعمال ایدن اسلم اولور اول الاتده اولان تحریك و لقط و قطع حسیله و بعضلره احتیال اولنوب وراء عظمده جسم کریم اولمق خطری دفع ایچون جوهردن بر عارضه اوزره قیلنور و اول عارضه منقبی قدر معیندن زیاده نفوذه مانع اولور و بو صورتده جسم کریم اولان موضعده شظیه سن اخذده منقب استعمالی الت هزازه استعمالندن اسلم اولور و بناء علیه بو بابده جرأت و جسارت اولان کسته لره واجب اولورکه انلرك قسنده متناقبه اصناف کثیره ممعدّه اوله و بعضلره شظیه ظاهره اولماز و لکن هر نه مقدار ظهور ایلمز ایسه ده انده سیلان صدید اولور و سیلان صدیدی شظیه یه استدلال اولنور و آنده علاج صدیدی تجفیف واجب ایدوب و بعده شظیه یه وجه لایق اوزره تدبیر اولنمق اولور و اکر شظیه و یاخود قطعه عظام متمایزه اولوب تحس ایلیسه و وجع اولسه شق اولنمق لابد اولور و تدبیر اولنوب اخراجی ممکن اولنده اخراج و نشر اقتضا ایدرلر نشر اولنور و منکسر متفتت اولان عظم کثیر اولور ایسه واجب اولورکه انلر جمیعا

اخراج

احراج اولنمق [struck: الزم اولور] و اکر عظم منکسر متفتت دکل ایسه و انقلاع و انضباع مکان کثیری اخذ ایلسه انلك زیاده مؤف و مضر اولان موضع قطع اولنوب باقیسی ترك اولنور و اول مقداری قطعده مضرت اولماز بلکه مضر اولان اول موضع کسر عظم جمیعا قطعه اولور مجبره و صایادر و مجبر اولان کمسنه یه واجبدرکه عظم مکسورك میلنده تأمّل ایلیه زیرا عظم مکسور قنق طرفه میل ایلسه اول طرف تحدب و طرف خلافی تقعّر ایدر و اول حال جهت میله دلالت ایدر و اکثریا اول میل لمس ایله معلوم اولور و کذلك جهت میلده وجع زیاده اولور و انده خشخشه دخی اولور و انلرسکم دلالت ایدوب جهت بیلدیرر و کذلك مجبره واجب اولورکه فی کل حال مجبر بر یرندن رفق ایله و لطف ایله موضع کسره الی فوق و الی [struck] و الی الاسفل امرار ایلیه حتی آنده زوال و نتوء و شظیه وار ایسه آنی تعرّف ایلیه زیرا قبل التأمّل ربط اولنسه و بعد الربط اول آفتلر بیدی برر ظهور ایلسه ربط اول حل اولنوب ثانیا ربطه حاجت اولور و ربط و حل مذکور فسخه و یاخود وجعه مؤدی اولور و عضوك تحسسی اولان استواسنه معزور اولمق جائز اولماز مادامکه عافیت تامه حاصل اولمدیغجه منوال مذکور اوزره تفحص اولنمق واجب اولور زیرا بعضلره ورم و قیح و اعوجاجدن خوف اولور و قجن مجبر تأمل ایدوب کسر [struck] بر حال اوزره بولسه که آنك تدبیرنده استقصا اولنمسه عضوه سماجت و قبح اوزره اولور و اکر استقصا اولنسه تشنج و صعبه حمایه مؤدی اولور اولی اولان اولمقدر که مکسور علی حاله ترك ایدوب استقصاسنه تعرض اولنمقدر و قجن جبره تعرض اولنوب عظمه نفوذه عصیان ایلسه واجب اولورکه اول عظم محلنده ادخال ایچون عنف و قسر اولنمیه اکر عنف اولنور ایسه عضوك غیر مستوی بقاسندن اعظم علیلی آفت عارض اولور و اکر عظم مکسور محلنه رد و اصلاح وجعه مؤدی اولسه و لکن مع الوجع عظم مکسور محلنه ردی ممکن اولسه انزه علیلی ترفیه و اراحه عظیمه اولور و واجب اولورکه کسرك جبره مبادرت ایلیوب یوم کسرده جبر ایلیه زیرا مدت انکسارنده قدر اطول اولسه آنی موضعنه ادخال عسر تلو اولور

وانده آفات حصولى اكثر اولور خصوصا مكسور اولان عضوك عضل وعصبلرى
كثير اولسه اول امثللو عظمك جبرينى تأخير زياده مضر اولور و واجب اولوركه
اسباب انجبار ايله تعجيل انجباره معاونت اولنه و بطء انجبارك اسبابى
اضداد ايله تعجيل انجبار اسبابى اولور و تعجيل انجبار اسبابندن اولا اسهر دملرك
تغزيرى و تكثيرى اولور مجبورك نصبه سى بيانندر جبر اولينان عضوك
هر برنه واجب اولوركه تنه ويه موافق بر نصبه اوله و اول نصبه وجع دفع
ايليه و هر عضوده اولى اولان نصب اول عضوك نصبه طبيعيسى اولور
مثلا ايده اولان نصبه ترويه يده و دجلده مردده مائل اوله و عليلك عادتى
اولان نصبه تأمل اولنه اول نصبه اختيار اولنه و اعضاء مجبوره دن تعليقى
اقتضا ايدنلر واجب اولور على الاستواء تعليق اولنه و حالنه عدم تعليق ايلق
اولنه و واجب اولور برشئ مستور و وطئ اوزره اول عضو متكى و مستند قيلنه
اول عضوك بعضيسى مستند و بعضيسى متعلق اولمسون ايجون و هر مجبوره
تعليق رد اولور مانع اولماز ايسه مجبور اولان عضوك فوقه رفع موافق
اولور و قچن قدر واجبله نصبه عضو ارفع و يا خود اخفض اولسه عظم
تلوى و تعوج ايدر علاقه و نصبه نك ميلى حسب ايله رباطات و رفائدك
كيفيتنى بيانندر واجب دركه رباطك خرقه سى نظيفه اوله و لحم غيرا خرقه و سخنه
صلبه اوله لمغلا ايجاع ايدر و كذلك اول خرقه رقيقه اوله كه درحتى اوزرينه
بربط ايله تطلى اولنسه تحتنه نفوذ ايليه و اول خرقه خفيف اوله و لمغلو لاغلاظ
المثال اولا عضوده ثقيل اولمسون ايجون و واجب اولوركه عضو مكسورك
رباطى موضع صحيحدن مقدار معتبر محل اجزا ايله اول امثللو ربط عضوك
ذوالذى اضبط و تماما اشد اولور و لكن اول حد افراط اوزره قيلنمز زيرا
شد موضع صحيحه افراط اوزره تعدى ايليسه مسامات عضو ضيقه اولوب
اكه غذا نفوذ ايلمز و كذلك لازم شد عضوك بانده وصايا عضو عليله
منصبه اولان رطوبات شد مواضع بعيده سنه عضوده رفع و اكه تحلب
صدر ديله اولان رطوبتى تحليل منع ايلسون ايجوندر و شد جبيرده رباط

عرض

عريض اجود والزم اولور و انك اتساعى و حسبما يمكن هر عضوده قياس ايله اكثر
قيلنور و صدرده احكاف اتساع يرده اولان احكاف اتساع جملتنه بالغ
اولماز زيرا عريضنه اولان صدر متملو اعضاده عصابه عريضنه اولنسه
عصابه نك انتظام حسن اولماز بلكه قبيح اولور بناء عليه اعضاء عريضه
عصابه سى اوج اصبع و يا خود دورت اصبع عرضنده قيلنور مثلا زند و ترقوه
اولمقداردن عصابه اكثر عريضه قيلنمز بلكه انلرده عصابه غايت دقيق شد
ممكن اولماز زيرا ترقوه ده عصابه عريض جنساق اولماز و اول امثللولرك
لفلرى تكثير اولنور انلرك كثرتى لفى اعضاء سائره عصابه لرنه اولان سعه
مقامنه قائم اولسون ايجون و لفه اولينان عصابه نك عرضى اوج و يا خود
دورت پارمق مقدارى و طولى اوج ذراع مقدارى قيلمق كفايت ايدر و رفائد
ايله بعضكره على اللزوم رباطاته معونت ايجون استرفاد اولنور و بلكه
رفائد ايجون ايكى صنف وارد در احدهما اول رفاده دركه انلرك عرض عضوده
كسر حسبيله حادث اولان تقعير تسويه ايدر اولور و انلر عصابه سنده كركه اجتماع
اولنوب عصابه نك طاقاتى آرالرنده فرجه ترك اولنميه و انده تراكم مختلفه
دن قيلنميه و واقع اولان فرجه لر عصابه القام اولنه و ذكر اولينان ايكى
رفاده نك ايكنجيسى بودركه انلر عرض شد اولينان رباطى تغطيه و ستر ايدر
وعضو ثانيا تسويه اولور زيرا اول رفاده على الاستواء عضوك الزام ايدر و رباط
برموضعه اشد و موضع آخرده ارخى اولماز و جبائر لزوم جيدا ايله الزام
اولنور بس اول ايكى رفاده نك برنك منفعتى رباطات و عصابه و ايكنجى
رفاده نك منفعتى جبائره راجع اولور و رباط اسفل موادك منع ايدر و رباط
ثانى التوابى منع ايدر و واجب اولوركه رفائدك طاقاتى قوى رباط اولديغى موضعده
اوله و رفائد ترديد و لفه اولنديغى ساعتده ممكن ايسه عضوده تركيب و وضع
اولنه و رفائدك عددى رباطاتك عددى مقدارى اوله و بعضكره رفائد صغار
وضع اولنوب اوزرنه رفاده آخر ايله تغشيه و تسويه اولنمغه حاجت اولور و بر
نوع مخده وارد دركه اكه ذا وجهين و ذا رأسين ديرلر و انلرك استعمالى نك طريقى بودركه

رباط

موضع علتی تسویه اولنور یقلرندن صکره تسویه‌یی حفظ ایچون وضع اولنان
خرقه‌نك وسطنه ومنتصفنه رباط وضع اولنور وایکی نصفندن هر بریسی
جهت مخالفه توجیه اولنور یعنی بحسب الوضع یمینه متوجه اولان یساره
ویساره متوجه اولان یمینه توجیه اولنوب مشهور ومعروف اولدیغی
منوال اوزره ایکی بر ایله جمیعا لف اولنور ومشهرتی تفسیرندن مغنی اولمغله
مشهور اولدیغی اوزره عمل اولنور تفسیر وتفصیل ایله کیفیت رباط ذکر
اولنور واجب اولورکه موضع مکسوردن ربطه بدء اولنه واندن عظمك
میل اولان موضع ربط اولنوب موضع میلك شدی اقوی واشد اوله
وقتی کسرك اشد اولور ایسه اندن ربطی اقوی قیلنور وبالجمله موضع کسر
ومواد منصبه‌سی دفع اولنمغه محتاج اولان موضع ووضعی محل حفظ سنه
حاجت اولان موضع رباطاتی اقوی قیلنور ورباط ایله تورملن امان حاصل
اولور وبلکه رباط بعضکره تورو حل ایدر وتورملن امان ایله تعفن عظمدن
امان حاصل اولور ولکن عظمی فخه وارنجه قدر صدید تولد ایدوب تعفن افساد
ایلسه ربط قونیلك اگر منفعتی اولماز اول عظم کسر وتبیین وتطریق اولنه
یعنی قیحك خروجنه طریق اتخاذ اولنه وبو قبیلدن اولان عظام افسادن
حمایه‌یه احری اولان جهت فوقیه اولنوردن حق هذا بعضکره عضو سافل هی
فضلی عالی دفع ایدر اگر عالی اولان عضو ضعیف اولور ایسه ورباطات
وجبائر غذاء ودمك عضوه وصولنه مانع اولیجق مبالغه ایلاع اولنمق لایق
اولماز زیرا اول مرتبه‌یه بالغ اولان ربط انجاده مانع اولور وبقراط دفع
ورم قصد ایدوب ربط ایلدیکی رباطی زیت انفاق وشمع ایله متخذ اولان
قیروطیات رائعه ایله اعانت ایدر وبعض رباطات بالفعل تبریده محتاج
اولور ورمی دفع وعضوه‌یی تقویه ایلسون ایچون هوا ایله ویاخود ما ایله رباط
تبرید اولنور وفرجه اولان محله قیروطی تقریب اولنمز وبعضکره تقوید و
تحلیل اولنه‌ده حاجت اولور زیت مصطکی آشق کبی وبالجمله رباط استعمالی
حدیث اولوب ورم اولمیه کسر ایچون ایسه اول رباط کتانن اتخاذ

اولنور

اولنور خمیر دراغ قیلنور وبعضکره رباطی ماء وخل ایله تلطیخ کفایت
ایدر وبعضکره قیروطی وبریم ذکر ایلدیکمز قیروطی مثللو نسنه‌لردن کفایت ایدر
وبعد الورم استعمال اولنه‌جق رباطلر اولاسی صوفدن اتخاذ اولنوب رقیق
لطیف ولین اولان رباط اولور وعلی کل حال قیروطی وضع اولنه رباط اسفل
اولور یعنی قیروطی رباطك فوقنه وضع اولنور واندن هیجان ورجع امان
حادث اولور خصوصا طبیب اگر حل وربطنه مراعات ایدوب الزام اوزره
اولمیه ورباطات کسرده قیروطی استعمالی واجب اولماز خصوصا قرحه اوله
زیرا بعض کره قیروطی عضوه عفونت جلب ایدر اکثر بناء قیروطی بی شراب
اسود بول قیلنور وکسر مختلف اکثرنه قرحه صحبت ایدر اگر بناء کسر مختلف
قیروطی تبعید اولنور واندن شراب قابض ایله اکتفا اولنور انلك وفاده طویله
اول شراب ایله ایصلدیلور وبز اطباء کسر ایچون باشقه بر باب قیلارز
وچون ربطی اولا واجب اولان محلن ربطه شروع ایلسك لفافات
متعدده ایله‌سن لف ایدرسك منکسر اولان عظمك زیاده‌سی مقدارنلو
هم زیاده قیلرسك وعظم مکسورك نقصانی مقدارنجه لفی ناقص قیلرسن
واگر ورم وار ایسه ورم ظاهر حسبیله لفلر زیاده ونقصان ایدرسن
وبعده رباطی اول موضعه رد ایدوب بعده موضع صحیح اوزره مستمد
قیلرسن وبو وجه اوزره شد اولان رباط رباط اول در وبوندن صکره
رباط ثانی یی احضار وتهیه ایدرسن وکسر اوزره ایکی کره لف ایدرسك
وبعده رباطی قلیلا قلیلا ارخا ایلیه‌رك اسفله انزال ایدرسن وبعده رباط
ثالثی احضار ورباط ثانی کبی موضع کسردن بدء ایدوب قلیلا قلیلا ارخاء
ایدرسن لکن اول ارخا ایله رباطی فوق جانبنه اصعاد ایدرسك وبو ایکی رباط
تظاهر ایدوب فوق وتحته موضع کسره موادك انصبابنه مانع اولورلر
وبالاتحاد عضوی تقویم ایدرلر وربطدن مطلوب اولان هیئت تسویه‌یی
محافظه ایدرلر ولکن اسفله وفوقه سالك اولان ثانی وثالث رباطلر شدده
ایکی جانبلرده تبعید اولنمزلر زیرا تبعید اولنسه عضوك عروقی حنقه اولوب

غذایی قابل اولماز بلکه بعضکره عضوی جزمن قبلر و بعضکره رباط منوال
تحریرا اوزره ربط اولنماز بلکه رباط صاعد ایله ابتدا اولنور و بعده رباط نازل
اکه اتباع اولنور و بعده رباط نازلك اسفلندن ابتدا اولنوب رباط صاعدك
اعلاسنده ختم اولنور و بو وجها اوزره اولان رباط ثالث نازل و صاعد
اولان ایکی رباطی حفظ ایدر و کسر قتنه شدتنی اشتداد ایدر و بر نوع ربطدر
واردرکه انزه مطلوب اولان عضوه غذایی جذب اولور اکر رباط مخالف
دیرلر انك صفتی بودرکه تحت عضوده اولان مواضع بعیده دن شد
بدء اولنوب عضوه وارنجه قدر قلیلا قلیلا ارخا اولنور و بو ذکر اولنان
وجوه تحت جبائرده اولان رباطلر ایدر بو مقامده بر از رباطلردر واردرکه
انلر فوق الجبائر ربط اولنور فوق الجبائر ربط اولنان رباطلرد رباط اعلا
واجب بودرکه اول رباط عضوی شیء واحد و قطعه واحده کبی قیله و اجزاسنی رباط
حرکتی قبول ایلیه و اول التوایه مانع اوله و اکر کسر عرضده اولوب تام ایسه
واجب اولورکه انك رباطی شد و احاطه ده متساوی اوله و اکر اکثر کسر بر
جهتده اولور ایسه و اول کسر عیون و وهونده یعنی جوارحده ایسه واجب اولورکه
شدك اعتمادی کسرك اکثر اولان موضعی اوزره قیلنه و انك اوزرنه اولان ربطك
شکلنی شکلا بعد شکل استبدال واجب اولماز زیرا استبدال شکل جبرك
تقویه سنی افساد ایدر و بعضکره اشکال مختلفه ایله شد رباط التوایه مؤدی
اولان وجع ایراث ور بطك شولوسی ربط متجدد رکه اکر ربط اولنسه تشنج ایدر
احداث ایدر و اکر ارخا اولنسه عضوی تعویج ایدر [struck]
[struck] ورباطی برکون حل و برکون حل ایلمکی
بقراط تصویب ایدر زیرا مبتلی برکون حل ایدوب و برکون ترك حل ایله علیله
نجات وضجرتده امن حاصل اولور و عضو علیلك غسلی و رطوبت رقیقه نكه
موذیه نك عضوه انز فاتی و بعضکره او رطوبتك صدیده استحاله سی
حادث اولا حکه یه احتیاجی امن اولور وجود رباط مراعاته و شرایط
مذکوره سنی محافظه یه واجب اولان اوقاتده زیاده اهتمام اولنمق وقت

امام

حکمته حکم

ایام عشره نك بعدی و عشرینك نواحیسی اولور زیرا اول کونلرده لاحم اولان
دشبذ حجر و تدبیر ایدر و شرایط مذکوره یه اول کونلرده کمال مراعات اولنمسه
ابسه اول رباط دشبذك عظمه لزومنی منع ایدر و جبرا اشتدا و لماز و موضع شق
دشبذ ابناسنده اعراض ایدر دشبذ ضغط ایلمسون ایچون و نابت اولورسه
التحام تام اولنجق قدر نابت اولماز بلکه ضعیفا و رقیقا حادث اولور و لکن دشبذ
اولور تقیل بعضکره قدر حاجت مقدار تکون ایدوب حاجتدن زیاده نما اوزره ایکن اول زیاده
رباطلرك شرایط مذکوره سنه اهمال اولنمقله کثیر ابانتش اولماز مطلوب حاصل اولنجق
نماء مفرط منع اولنمقله و قوابض استعمالیدر دشبذ مانع اولور قوابض غذایی
منع ایدر و یحفو دد شبذه شد ایتمکله اکر واصل اولان غذا نفوذ ایلمز و کذلك
مطلع موانع دشبذك بریدر بغیر وقت علیله ارحه و رباطن عفو ایلمك اولور جبائر
کیفیتی بیاننده در واجب اولورکه اتخاذ اولنان جبیره نك جوهری صلب
اولوب صلابته لوونت و لین جامع اوله قنا و خشبه فلی و خشب رمان
و امثالی اخشاب کبی و واجب اولورکه جبیره نك اغلظ مواضع کسر ایکی جانبنه
کسره ملاقی اولان محلدر اوله زیرا واجب اولورکه جبیره کسر جانبنه و یا جود
اولنه و کسرك اکثر و اشد اولان جانبنه اولا غلیظ جبیره وضع باقی جوانبده جبیره سی
ارق قیلنه و کسره عسر و مشقت اصابت ایلمسون ایچون جبیره نك
اطرافی ملسا اوله و دبطی و طیء و ملایم اوله و جبائر جوانب اربعه یه جمیعا وضع
اولنمق احوط اولور و جبیره ده فضل طول اولور ایسه باکش اولماز زیرا افضل
طولی اولان جبیره ده مضرت و خطر اولماز بو قدر و کذلك جبیره یی مفصلك
قربنه مفصل آخره وارنجه قدر شد ایدوب مفصلی تغطیه و جبیره ایله شد ایلمکله
اغلظ خطران بو قدر و عضوك میلنك و کثر قتی جانبنه ایسه اول جانبده جبیره سی
قیلنور و لکن عضوه ثقیل اولوب عضوی شدتله عمز و ضغط ایتمك عرتیبه سنه
ابلاغ اولنمز و رباطات جبائرده نقصانده قیلمز زیرا نقصان قیلنسه جبائر
مزاحم ایدر و غمازه اولور و بو مذکورلردن برنسنه رؤیت ایلسیك انی اعتدال
اوزره قیلمه میل ایله و جبیره کثیر العروق اولوب عصبانی و عظمی اولا و لحمی عاری

اولان موقعه ملاقی قیلمز **تفسیر وتفصیل اوزره جبائرک کیفیاتی**
بیانندەدر جبائر وضعنک واجب اولدیغی وقت بش کون ویاخود دخی
اکثر ایام مرورندن صکره اولان وقتدر ~~حکرکه آفات حدوثندن خوف اولنمیه~~
ایجا وضع جبائر حسبیله آفات حدوثندن امن حاصل اولنجه قدر جبائرک تأخیر
اولنور وهرنه قدر عضو کبیر اولسه اول مقدار وضع جبائر بطیء قیلنور
وچوقکره وضع جبائرده استعجال اولنسه اورام وحکه ونفاطات
تادر ایدر ولکن جبائرک تأخیر اولندیغی واجب اولورکه جبیره مقامنه قائم اولان
ربط عصابه در ونضیده جودت اوله واول ربط ونضیده جودت ممکن
اولمازایسه هرنه قدر اول امرده اولورایسه وضع جبائردن لابد اولور
وواجب اولورکه جبائره بر وجه اوزره الزام اولنه که ضابط ومستور ومنطبق
ومهندم اوله واغلظ جانب کسورده اوله وشدید اغمز ایلیه بلکه شد یسیرا
یسیرا زیاده قیلنه واول شدده علیلک نفسن تجربه ایله اوله واگر رباطات
ورفائدلر جبائره احاطه ایدر ایسه انلرک کثرت وکفایتی زیاده قلنمز زیرا
احاطه طریقیله اولان ربط ولفایف رخو اولور وواجب اولورکه
جبائر اوزره رباط شد اولنمیه جبیره التواسنه ووضع هندامی
ازاله مؤدی اولان شد ایله ربط اولنمیه وواجب اولورکه جبیره اوائل وضعده
وقت ضرورتده هر ایکی کونده بر دفعه دفع ضرورت ایچون حل اولنه
واگر ضرورت یوغیسه اول حلده هیچ مساغ اولماز وخصوصا حلده سبب
اولورایسه اول وقت ایکی کونده برکره حل اولنور وبزیم ذکر ایلدیکمز اشکلنور
وحین اول شددن بدر کون مرور ایلیسه انحلال ابطاء ایدرسک دورت
وبش کونده برکره حل ایدرسن زیرا بعد الیوم السابع حکه وورم حدوثندن
امان حاصل اولور واول وقتده رباطی قلیلا قلیلا ارخا اولنور نفوذ غذایه
علیه مانع اولمسون ایچون اگر جبائر بلا حل امساک ایدر ولو الی عشرین حل
ایلمک ممکن اولورایسه واول مدت طولنده عدم حلده مضرت ترتب
ایلمزایسه جبائر حل ایلمز ولکن سبب ظاهر یوغیکن بعضکره حل ایدر

ربطات ورفائد

عالی

واول حل

حل احتیاط ایچون ومکشوفا عضوه نظر وحالنه اطلاع ووقوف ایچون واول
نظر ایله لحمک لونی وحالی متغیر اولدیغی ویاخود غیر متغیر اولدیغی تعرف
ایدوب مقتضاسنجه عمل ایدر وبونلردن اقدم سنک معلومک اولدیکه کسوره غذا
وصولنه مانع اولیجق مقدار شددن تشدید ایلمک واجب اولور زیرا کسورک
انجبارلری غزارت دم ایله وعضوه واصل غذاء قوی ایله اولور وسن هرنه مقدار
کسورک انجبارینی رؤیت ایدر ایسک هیچ جبائرک رفع وطرحنده استعجال
ایلمه زیرا دشبذ غیر مستحکم ایکن بعضکره التصاق اولوب جبائرک
رفع وطرح استعجال اوزره اولدیغی عضوک اعوجاجنه مؤدی اولور و عضو اوزره
جبائرک بعد الاستغنا ابقا ایلمک قبل الاستغنا طرح جبائردن اولی واحری
اولور بنا علیه سالکلر کرگدر که استعجال ایلمیوب طرح جبائرک تأخیر ایلیه لر
جراحتی اولان کسرک بیانندەدر هچن بر عضوده کسر ایله جراحت جمع اولسه
مجبره کرگدر که رفق ایلیوب شدیدا جبر ایلمیه وجبیره یی موضع جراحتدن تبعید
ایلیه وجراحت اوزره مراهم لایقه وضع ایلیه وخصوصا زفت اولا زمزهم
وضع ایلیه وبر قوم امر ایلدیلرکه جرحک ایکی جانبندن شق ایدوب جرحی
مکشوفا ترک ایلیه لر وانلرک بو مقاله حسن اولور اگر جراحت موضع کسرده
اولمازایسه وموضع جراحت ترک اولنوب جبیره شد اولنمز ایسه واجب
اولورکه جراحت اوزره هوادن ستر ایلیسون ایچون بر شیء وضع اولنور
واگر جراحت کسر اوزره ایسه واجب اولورکه احتیال اولنه وشددن
تشدیدک بجیله اوله وجراحتک ایکی جانبنده شد شدید اوله ونفس جراحت جهتی
موافقه اوزره ویسیر مخلی اوله وانک رفائدلری شراب عفص ایله یصلدیله وبو
حیلتک عملی بو وجه اوزره اولورکه رباطک طرفی جرحک شفه سنه وضع اولنور
ووراب اوزره خلف جانبنه کتوریلور ورباط اخر دخی شفه اخرا دساقلائه
وضع اولنور وبعده ساترکه علی ماینبغی اتمام اولنور وصکره تورسب
اولنور حتی بو منوال اوزره شد ایله طرفلر مستوثق ونفس جرح مفتوح وطرفلره
قیاس ایله وثاقت قلیل اولور وانک برد رباط عالی وبر رباط نازل اولوب موضع کسر

اوزره شد شدیدا واقع اولور وجرح مفتوحا غیر موثق باقی قالور وبروجهله اوزره
اولور که هر گیجه موضع جرحی فتح مراد ایلسه‌ك کشف اولنور وسنده ایچون جراحه
محاذی جبیره اوزره بر ثقب قیلمق جائز اولور جراحت ایچون … جبیره وضع
اولنه جراحت ادویه‌سی جراحته واصل اولسون ایچون واول ثقبه‌دن صدیدك
اخراجی ممکن اولسون ایچون واول ثقب بروجه اوزره اوله تعذر ذلك العمل
انی ستر ممکن اوله زیرا جرحی مکشوفا ترك ایلمك رد اولور خصوصا زمان
برد ده رداءت زیاده اولور وانجق جرح ایله اولان کسرده واجب اولان جرح
ضغط اولنمقدر اما جرحی مکشوف قیلمق واجب و بلکه جائز دکلدر وکیجه ایله علم
قیلنور یعنی اوزری اورتیلور وگیجن بو تدبیر اوزره جرح صحیح اولمسه اگر جراحتك — جراحتك
برائتنه انتظار حسبیله جبائرك وضعنی تأخیر ایلدك ایسه اول زمان جبیره‌یی
وضع ایدرسك واگر قبل البرء جبیره وضع ایدوب موضع جراحت بلا جبیره
ترك ایلدك ایسه بعد البرء اول موضعه‌ده جبیره وضع ایدرسك وجراحتك
اوزرنده اولان غطا بروجه اوزره قیلنور که آنی غدوه وعشیه وقت وقت
کشف قصد کشف اولنوب جراحتك علاج خاصه استعمالی اولنمق ممکن اوله — اولنسه
وانی کشف ایچون کسر رباطی حاجت اولمیه وبقراط دیدیکی لایق اولان
بودرکه بقراط دیدیکه اگر جراحت کسیر ایسه جراحتك رباطی کسرك
وسطنده ربط اولنمق لایق اولور واگر جراحت متقادم ومتقیح اولدی
ایسه وتقیح بعد النضج ایسه رباط کسرك فوقنده جراحت ربطنده
اولنور وسطه وارنجه قدر ربط اولنور وجید اولان بودرکه رباطك
جروحی ایدن رباطلری شدی وخصوصا رباط فوقانیك شدی اشد اوله
جراحت تکیه تسییله تمکین اولنسون ایچون ولکن رباطك شدی عضوك
احتمالی مقدار قیلنه ورباط جراحتدن بعید اولدیقچه ربط تکیین اولنور واگر
قرحه ده غور وار ایسه مکان غوره رباط شدت اوزره ربط اولنور — شدید
اگر رباط شدید موضع جبره موافق اولور ایسه غرض حاصل اولور واگر موافق
اولماز ایسه جرح مرور ایدن اوزره ربط اولنور وگیجن رباط موضع بالغ او

کذلك رباطات شدید اولنور وواجب اولور که عضوك نصیبه‌سی جراحته اولان قیحی
اساله‌یه تسهیل ایلیه وواجب اولور که جراحت محیط اولان رباطات فصل صیفده
مبرد قیلنه حدوث ورمی منعه معین اولسون ایچون وموضع جراحته
قیروطی تقریب اولنمیه خصوصا ایام صیفده البته تقریب اولنمیه زیرا تقریب
اولنسه بعضکره عضوده عفونت احداث ایدر بلکه اولمقدار عضوده رادعه
حاجت اولور ایسه بو نرنز اقرم بیرنم بیان ایلدیکمز اوزره شراب قابض ایله ردع
اولنور واگر مع الکسر رض اولور ایسه عضوك موتندن خوف اولنوب شرطه
حاجت اولور علی الاجمال معلوم اوله که جرح مستحکما ربط اولنسه نوازلی نزولك
منع ودفع ایدر واگر ربطده خطا اولور ایسه ورم احداث ایدر وخصوصا
موضع ارخا اوزره ربط اولنوب حوالیسی شد اولنسه اول صورتده اگر انده منفذ
ومکشوف اولمیوب انده اولان صدید خارجه سیلان ایلیه سه و[illegible] — ودواء موافق …
اول عضوه واصل اولمسه بو حال اوزره اولان عضو مکسورك جراحتی مکشوفه ترك
اولنور ایسه اول جراحت تعفن ایدر وتبرد ایدوب عضوك موتنه واوجاعه
وحمیات حدوثنه تأدی ایدر وطبیبه حاجت اولور که انده برشئ وبرانشی اخذ ایلیه
متوسط الحال اوله شد وارخا وستر وکشف اراسنده برنسنه اوله وآندن حادث
اولنه نظر ومراقبه ایدوب قبل الاستحکام تراریکنز رؤیت ایلیه کسر غنم
بیان ایدر یعنی عضو مکسورك ترك تدبیر اولنمغله ویا خود مجبرك خطاسی ایله اگر
معوجا ملتحم اولوب مجدداً آنی کسر ایدوب موضعنه ردك تدبیری بیاننده در
ومصنف دیرکه بعضکره عضو مکسور لا علی واجبه جبر اولنور وحاجت اولور که
اول عضو تکرار کسر اولنه بو صورتده مجبره واجب اولور که اول عضو معوجك
اوزرنده ثابت اولان دشبذك حالنه تعرف ایلیه اگر دشبذ عظیم وقوی ایسه
انی ثانیا کسره تعرض ایلمیه اگر تعرض ایدر ایسه بعضکره اندك کسوری اولا
مکسور اولان موضعه مصادف اولماز دشبذ ثابتدن عظم وقوتی جهتیله واول
عظم موضع اخرده منکسر اولور کسره کثرت ترتب ایدر وکثرت کسرك فسادی
عضوك اعوجاجی فسادندن اکثر اولور واگر کسر عهدی حاجت نه اولور ایسه

واجب اولور كه كسردن مقدم دشبذ تليين اولنوب ستره قيلنه وانك ملينات
صلابات بابنده ذكر اولنان ادويهٔ ملينه دردر بو مقامده مستعمل اولان
آلیه جلد بیسر والیه نك كندر و تمر و عكر ادهان اصناف واهالات و مخاخ و حب
القطن لبابی و امثاللرذر و بو مذكورلر ايله دشبذ تليين اولندقدن صكره
عظم كسر اولنور ومع ذلك ماء حار ايله على الدوام تنطيل اولنور هر يوم آبزنه
مرارا ادخال اولنور و اكر انلر نفع ويرمز ايسه وتجربه و تحريك اول دشبذك
وتاقتنه دلالت ايدر ايسه واجب اولوركه لحم شرح اولنه حتى ايله دشبذ وهن
ويرمكه صلاحيتی كشف اولنور و بعده عظم كسر اولنوب موضعنه رد وتسويه
اولندقدن صكره جبر اولنور وجرح علاج ايله معالجه اولنور و بعضلر كسر عظم
بلا كسر معالجه اولنور و او معالجه بودركه دشبذ ذكر اولنان ملينات ايله تليين
اولنور و بعده دفع ايله وضع جبائر ايله عضو تسويه اولنور و اول تسويه ايله
كسر تهندم ايدوب مستور اولور و اول مستور محافظه اولنور ايسه دشبذ هم
مستور اولور و اول كسره اول دشبذ كفايت ايدر و بلا كسر جديد وجه مذكور اوزره
اولان معالجه ابدان رطبه ده سهولتلی اولور كسر و اول جبرايه جابر اولنورك
اطلیه سیدر واندده مستعمل اولان اطليه نك كيميسی دفع ورم و اصلاح حكه
ایچون وكيميسی دشبذ تصليب و تقويه ايچون وكيميسی دشبذ عظيم تعديل ايچون
وكيميسی بعد جبر حادث اولان صلابتی ازاله ايچون وكيميسی
مفاصلده واقع اولان استرخايی ازاله ايچون استعمال اولنور اطليهٔ مانعه
و مانعهٔ مجراسنه جاريه وحكم مصلحه اولان اطليه بياننده در بو بابده
لازم و مستعمل اولان اطليه بر باب الربط بزاشارت ايلدك و قير و طيالی
وشراب عفص ايله مستعمل اولنجق نطولات و امثاللری دخی ذكر ايلدك و بو
مقامده معاودت ايدوب سمديكی حالده بزدير زكه بو بابده استعمال اولنان قيروطی
وسائرد والردن لائق بودركه بو توجه من الوجوه خشونت ولميه بلكه ممكن
اولدیغی مقدار املس و الين اوله و عفونت خوف اولنان مواضعده و كذلك
كسور كثيره اولنلرده قيروطی استعمالی جائز اولماز زيرا كسور كثيره اولان عضو

عفونته

عفونته مستعد و مهيا اولور اكثر حالده كثيرا الانخار اولان عضوده قرحه اولمغله
اما مياه حاره واول مياهی صب بونردن اقدم بيزا انلره تكلم ايلدك و بيز سالكه
تعريف ايدوب بيلديرديكم انك فائده سی حكه ايجاب ايدن موادی تحليل ومواد
غذائيه يی جزب ايدر و نجن شدت ايله عضو تحلل اولنسه وجد جفاف عارض
اولنسه اول زمان دخی ماء حار استعمالنه حاجت اولور و مبلغ معلومدر بعض
هم ماء حار ايله تنطيلك دفعاتی سنك بوندن اقدم معلوم كدر تصليب دشبذ
ايچون استعمال اولنان اطليه بياننده در بو بابده نافعه اولان اشيا
لطيفه اولان نطولات قابضه دره و اول اضمده دركه انلره مشابه اوله طبيخ
آس و دهن آس كبی و دهنه حاجت وار ايسه دهن حنا استعمال اولنور و ورق آس و حب
آس صويی ايله طلا اولنور و شجر قرظ طبيخ ايله واصل درداره طبيخ ايله و ورق
درداره طبيخ ايله طلا اولنور بو مذكورلر ملحم مصلب اولمغله و ماسدن متخذ اولان
ضماد جيد اولور خصوصا انكله زعفران و مر جمع و خلط اولنوب شراب ريحانی
ايله معجون قيلنه و قشور طلع دخی جيد اولور تعديل دشبذ تدبيرى بياننده در
دشبذك اول بناتنده وطراوتنده قوابض مذكوره نافع اولور زيرا اول
قوابض دشبذى جمع و شد ايدر و حجمی تصغير ايدر اما اول وقتدن صكره دشبذ
افراط اوزره اولسه وخصوصا قريب مفصلده افراط اوزره عظيم اولسه واجب
اولوركه اول موضع شق اولنوب دشبذ حك اولنمغله تعديل اولنه و جميعا بو مذكورلر
ذكر مرور ايلدى ادويهٔ ملينه بياننده در و نجن تليين دشبذ قصد اولنسه
واجب اولوركه بری اولنوب و لا ماء حار ايله تنطيل اولنه و بعده اوزرينه اول صمغ
ملينه و مروخات ملينه استعمال اولنه كه انلر العبه وصموغ و شحوم و ادهانم
متخذ اوله و انلرك اخلاطنده خل حاذق دخی قيلنور ايسه دوا اغوص اولور
و استعمالی انده قريب اولان ادويه دخی اولور تمر و اليه و شيرج استعمالی زيرا
بوندر ضماد جيد خفيف اولور و كذلك نافع اولور حب خروع اخز و ماخوذ
نصفی مقدار سمينه خلطا اولنوب استعمال اولنسه و بعضلر انك امرند بو قيروط
كفايت ايدر اول قيروط بودر دهن سوسن يا كزی اخز اولنوب انده قيروطی اتخاذ اولنور

وبعضلره سقیروس یابنده ذکر اولینان جمیعا ملینات ایله اکر استعمال اولنیور
واکر خراجك برده استحاله سنی احساس ایدر ایسدك آنك دواسنده جندبیدستر
وسکبینج وجاوشیر … اولنور دواء جید دهن کتان دردر ودهن زیاده
شیرج دردر … ولبنی مطبوخ حلبه واهال الکیه بو مذکورلردن دوا
اتخاذ اولنوب استعمال اولنور وکذلك اصول خطمی واصول قثاء الحمار ومقل و
اشق استعمال اولنور وجاوشیر خل ایله تقیقدن حل اولنوب طلا اولنور ومرهم
عاج دخی جیددر دواء جید آخر لعاب حلبه بزر کتان لعاب قثاء الحمار اشق
لاذن زوفا … استعمال اولنور آخر زیت عتیق قوی ایکی رطل دهن سوسن
نصف رطل میعه سائله ربع رطل شمع اصفر نصف رطل علك البطم ایکی
اوقیه فربیون ایکی اوقیه عظام ایل مخی دورت اوقیه بو مذکورلردن مرهم
اتخاذ اولنور جبردن حادث اولان صلابت مفاصلده مستعمل مرهم
جیددر اشق بر جزء مقل یهود نصف جزء لاذن نصف جزء دهن حنا
شحم بط هر برندن ربع جزء بو اخلاطك صموغی اذابه اولنوب جمیعا خلط اولنور
مرهم جید اشق الترو ایکی ثلثه اول مقدار شمع اصفر صمغ البطم مقل قندن هر برندن
سکز اوقیه دهن حنا دورت اوقیه صموغ مذکوره خلده اذابه اولنوب
سحق اولنور وبعده دهن سوسن ایله ممسوح هاونده جمع اولنور واول هاون
دهن سوسن ایله ممسوح اولدیغی کبی دستجه سی دخی اول دهن ایله ممسوح قیلنور
علاج وغیره مانندی حادث اولان تعقده یابنده ذکر اولینان ادویه ایله اولنور
اول تعقد قنقی موضعده ظهور ایدرسه ایلیسون وآنده بو موضعده ذکر اولینان
مرهم دخی استعمال اولنور واکر نافع اولمازایسه جندبیدستر خرء حمام
قسط خردل ضماداً استعمال اولنور ونفع غایتده بالغ اولور ملین جید
دهن سوسن عکر بر اوقیه عکر بزر بر اوقیه میعه لینه قنه جاوشیر اشق
هر برندن نصف اوقیه مقل الیهود بر اوقیه شحم دب ویاخود شحم بط ویاخود
دجاج ویاخود خنزیر شحمی ایکی اوقیه بو مجموع اخذ اولنوب اندن مرهم اتخاذ اولنور
مصنف دیرکه فقهاء داوود دیه تراورایحون شحم خنزیر استعمالنی تجویز ایتمکله اندن

تابع

تابع اولنلر شحم خنزیر ایله تراور ایدرلر مسترخی اولان دشبذی تقویه ایدن
اشیا بیاننده در علاج استرخاده اعتماد قوابض لطیفه یه اولور ابهل و
سرو وانلر کبر وتیلخود اعتماد قوابض کثیفه یه اولور واکر زعفران دارصینی
ومر خلط اولنور وراسن جدا جید خصوصا آنك ایله طبخ اولمش … ضماد
کرم شحم عتیق ایله وقشور طلع وتصلیب دشبذده ذکر اولینلر جمیعا نافع
اولور ماء حار ودهن استعمالی بیاننده در معلوم اولکه ماء حار ودهن بلع
استعمال اولنمغه جبر قتنده صالح اولمازلر زیرا انلر جبری منع ایدرلر ولکن جبر
مقدم استعمالی صالحدر زیرا انلر عظم انجباره مهیا ایدرلر وانلر بعد الانجبار
دخی استعمالی صالح اولورلر زیرا بعد الانجبار باقی قلان ورمی انلر تحلیل ایدرلر
وکذلك صلابتی ودشبذی ویبسی تحلیل ایدرلرکه انلر شدتا ولینا رباطات
اعصابه ایراث ایتمش اوله واعصابه اول عوارض موجود ایکن سهولت
حرکت منتفی اوله وتحجر اولمش اوله اعراض اولان تمسنه ماء حار وادهان
وشحوم وضماد استعمال ایلسه لر اول آفاتی تدارك ایدرلر اما بینهما ده بعض
وقت انجبارده ماء حار ودهن مانع التحام اولورلر ووقت انجبارده
بعضلره ماء حار وادهان اطفالده وسن طفولته قریب اولنلرده استعمال
اولنور … اعداده استعماللری جائز اولماز واطفالده استعمالی دخی اول حالده
جائز اولورکه انلره وضع اولینان ضماد تجفیف … ایدروب ایجاع
وموضع وجع ترهینه محتاج اوله اول وقتده ترهین اولنورلر واوزرینه
رفائد وضع اولنور تقید نصکره جبر اولنور اما وجعك سکونی قتنده اطفالده
دخی دهن استعمالنه رخصت ویرلمیاز وبعضلره حل رباط قتنده
اطبا ماء حار استعمال ایدرلر وانلرن منفعت التماس ایدرلر وماء حار عضوه
مادۀ غذائیه یی جذب ایدر دیرلر ولایق اولور اولوقتده استعمال اولینه
ما حرارت وبرودتده علیلی قیاس ایله معتدل اوله زیرا جدا حار اولان
مایی استعمال جذب ایلدیکی ماده دن اکثرنی … تحلیل ایدر خصوصا زمان
طویل صب اولنه وبعده … ممتلی ماده … جذب ایدر خصوصا

زیاده

مدت صبّ قصيره اوله بس واجب اولوركه بو بابده استعمال اولينان صوينك حرارتي
اعتداله مائل اوله و زمان صبّنده عضوك انتفاخي و غايت زماني مقدار
اولوب عضوده ضمور احداث ايدجك مقدار متمادي اولميه و بونده باب الخلع
احكام تنطيلندن برازحكملر ذكر ايلديككه بو موضعده انلرده تأمل ايلمك واجب
اولور و مصنف ديركه باكم احباي لان بودركه اكر محل مجبورده وجع يوغيسه
اكر دهن و ماء حار البتة تقريب ايتمز و قبل الجبر جبره استعداد حاصل اولسون
ايچون تقريب اولينان ماء حاردن غيري زمان جبرده انلري تقريب احتياطا
ترك اولنور و كذلك و نحي و رض جدا اولنوب مفاصل اوزره جبر حبيله حادث اولان
صلابتي تكيين ايچون عرق اليه ايله تضميد اولنور مجبورين تغذيه و سقي بياننده در
واجب اولوركه اندك غذاسي نخين لزج دوامو لر اولان اغذيه اوله و نخين يابس
دم توليد ايتميه زيرا دشبذ لرن و قوت دم نخين لزجدن تكوّن ايدر اما نخين
يابسدن تكوّن ايدن دشبذ ضعيف و مكسّر اولور و نخين لزج دم توليد ايدن
اغذيه اكارع و هريسه و بطون و رؤس و جري و لحم جدي مطبوخلري
اكلوروا و لمثللوسته لر و شراب غليظ قابض اولور و بقولدن ابو لمثللو اولان
اغذيه شاهبلوط و بلاحرّت اولان لبوب اولور و دخي ترقيق و تسخين ايدرلر
انلر اجتناب ايدرلر و وجوب انعقادا اولان شراب رقيق و جدا متوبل اولان
لخيشنا و الپلولر ايدوب انعقاددن تبعيد ايدن شراب رقيق و جدا متوبله
اولان اشيادن انلر اجتناب ايدرلر و الحاصل انلرك عنايتي قصدي تغليظ
دم اولور لكن اول محله جراحت متللو نسنه لر اولوب تلطيف غذا ايده حاجت
حاجت اولور ايسه جراحتك صغر و كبر حسبيله و حدوث اخوف ايله اغذيه
تلطيف اولنور اما اول موانع اولمديقده غذاده و شرابده توسيع اولنور و جائز
و ضعفده احتياطه محبت ايدنده كركر غذايه تلطيف اغذيه ايله براء ايليه
ورم خرو تنده امن حاصل اولنجه قدر و كذلك اولا فصد و اسهال ايدوب قلائل
ايامدن صكره جبري استعمال ايليه و كذلك دشبذ افراط اوزره نابت اولسه
آني منع ايچون غذا تغليظن ترك ايليه الوان اغذيه ده دشبذ انعقادي

زمانلنده

زمانلنده استعمال اولنيجق اغذيه لون موافقك صنفيده در خبز سميد و فتيق
ارز بقر سمينك شحم لبن بو مذكور لر اخذ اولنوب ضرب جيد ايله ابزن هريسه
اتخاذ اولنور اما جبر ايچون تناول ايلديكي و الرحمن موميائي دوا عجيب اولور كسر
و جبره تابع اولان اعراض و آنك تداركي بياننده در بعضكره كسردن لحمه
انفتاك [illegible] عارض اولوب ملتصق اولماز اكرا ولحم قطع اولنمسه لازم
تعفن ايدوب حواليسنه اولان عظمه تعفين ايدر بناء عليه حاجت اولوركه
اول محل قطع اولنوب كي اولنه و بعضكره كسره نزف تابع اولوب منع نزفه حاجت
اولور و بعضكره لحمه رض قوي و فسخ عارض اولور و اكر شوط اولنمسه و عفنه
مانع اولان ادويه استعمال اولنمسه اكله به مؤدي اولور بس اكا مراعات لازم
اولور و بعضكره ورم حار حادث اولوب انده مخاطره اولور و اكر تدبير اولنمق
واجب اولور و بعضكره جراحت كسره تابع اولوب ذكر ورم ايدن تدبيرده
حاجت اولور و بعضكره قدر حاجتدن زياده دشبذ حادث اولور اول صورتده
واجب اولوركه تقليل غذا ايله دشبذك افراطي و قدر حاجتدن زياده تولدن منع
اولنه و بعضكره جبر ايچون استعمال اولينان مدّ حبل ايله مفاصله استرخا عارض
اولور و بعضكره عظم صديد تولد ايدوب تحته سيلان [illegible] بو صورتده
واجب اولوركه عظم اخراج اولنوب صديد ايچون طريق و سبيل كشف اولنه
ايذاء عظيمه مؤدي اولمسون ايچون بومرا حرس فهم ايله تمت المقالة الثانيه
مقالة ثالثه كسر قحفده بكل عضو عضو واقع اولان كسرلو بياننده در
واقع كلام كليده در و چوقكره قحف منكسر اولور و لكن جلدي منشقه اولماز
بلكه تورّم ايدر قحف اولور مدك علاجنه اشتغال اولنسه و شبحه يه تعرض
اولنمسه بعضكره جهت تحتنده عظمه فساد عارض اولور و براءت ده زمن
صكره و يا خود قبل البراءت حميات و رعشه و ذهاب عقل و انلر متللو نسنه لر
عارض اولور و بالآخره آنه شقه حاجت اولور و كسرك موضعي چوق كره عليلك بكل وقت
تحتنده بر موضع عبث و مسّ ايلديكندن معلوم اولور و بو علامت ايله موضع شجه
بيلنديكدن صكره واجب اولوركه اول ورم و جراحت حالي [illegible] زه ترك ايدوب كسره علاج اولنه

محفوظ وغیری عظملر بو مثللو کسر واقع اولدیقده واجب اولور که علی کل حال صدید
محتبس اولمیجق مقدار شق اولنور زیرا کسر محتبس صدید اولمق لایق اولمیاز مکر که ورم
حدوثندن امین اوله و ورم وقت تزیدده اولمیوب انحطاطی و نقصانی اخذ ایلمش
اوله و اکر کسر متعدد اولوب جلدک شقی قلیل اولمغله انجق اول شق کسر واحده
محاذی و ورم دخی منفجر اولوب انلرن انجق کسر واحد ظاهر اولسه اول حال اوزره
اولان کسرده مغلط واقع اولوب ظن اولنور که رؤیت اولنان کسردن ماعدا
انده کسر یوقدر بناء علیه واجب اولور که کسرک حالنده تأمل اولنه جودت اوزره
تأمل اولنوب واجب اولور و حدس صوابه امال ایدر کسرک سببنده تأمل ایلمکی اولنه
کما که نقل وعظمنه و قوتنه مبلغ قوتنه تأمل ایلمک زیرا انلرده تأمل ایله کسرک
مبلغی معلوم اولور و کذلک اعراضک مبلغی کسره دلالت ایدر سکتة و سدر
و بطلان صوت و انلره مشابه اعراض تحف کسرنیک مبلغنه دلالت ایدر
و بعضکره دخی انشقاق جلدک کثرتی و اختلافی و سمت واحده وقوعی
کسرک حالنه دلالت ایدر و لکن بونلرک دلالتی دلالت کلیه اولماز زیرا باطقله
بعضکره کسر عظیم اولوب جلد اوزره شق اولماز و یاخود شق قلیل اولور
و اکر بناء حال تحف تعرف اولنمق واجب اولور کسرک حالی تمکین بصر ایله
ممکن اولدیغی قدر تفتیش اولنمغله و بو مثللو احوالده جلد شکل صلیب
ایله شق اولنوب کشط اولنمغه حاجت اولور حتی هشم و کسر اولنان
عظم ظاهر اولنجه قدر و اکر انلرن نزف عارض اولور ایسه کشط خرق ایله تسبه
ایله حشو اولنور و بعده شراب مغموس ایله ولان رفاده ایله استرفاع
یوم غده کلنجه قدر ترک اولنور اما شجه موضحه حدینه بالغ اولنلرک علاجی
باب قروحده و قبلده ذکر اولنلرا اما هاشمه و منقله اولنلرک معالجه
بو مقامده ذکر ایتمز اوزره اولور کسر عظامک اقل احوالی صداع قشر
اولوب جانب آخره نافذ اولماز و بعض تجاذیب قتنده وقوف ایدر و
بو وجه اوزره اولان انصداع حسنده خوف کبر اولور و مشابه اولور که اول
صداع شعر مثالنده در و بو مثللو اولان صدعده دخی آنی حک ایدوب کلیا ازاله

ایلمك

ایلمك اصوب اولور و اول صداع خوفی احتیال ایله اظهار ایدر ایسک اولی اولور
و آنک احتیالی سوداء رطوبت سودا ویه جاذب اولان نسنه یی موضع
صدعه صب ایله اولور و بعد الظهور صدعدن برا اثر باقی قالمینجه قدر حک اولنور
و آنی حک ایدن کمسنه قتنده واجب اولور که مختلف الاقدر آلات ازاله محک ایده
اوله و عرض اکثر اولنمیدر او لا استعمال اولنوب بعده باقیلر استعمال اولنور
تدریج ایله عرض نقصان قلنمغله و تخین وجه مشروح اوزره حک اتمام اولنسه
دواء داشر استعمال اولنور و بو تدبیرا ولنابله کفایت ایدر و اد ویه زالیه
بونلردر ایرسا دقیق کرسنه دقاق کندر زرا ونداصل جاوشیرک قشور
جرانزروت دم اخوین و بلا لذع مجففات سائره و بو ادویه لر ایله قروح
معالجه اولندیغی کبی علاج اولنور و اکر سن حدس ایدر سنک که صدع جانب
آخره نافذدر و آنی افتا انجق تنقیف ایله ممکن اولور و اصورتده حکی امعان
و ابعاددن سن حذر ایله بلکه زمان حدسده حک فنق محله بالغ اولور
ایسه اول محله حکی وقف ایلیوب حال حجابی تعرف ایله اکر حجاب عظمه قیاس
ایله اولان وضع قدیمن محافظ ایسه آفت اقل و امن اظهر اولور و اکر
ورم عروض دخی اقل اولوب اسلم و اصغر و فتح نضیجک ظهور اسرع و اکمل
اولور و اکر حجابک وضع تبدل ایدوب واقع اولان صدعه حجب ایله عظمدن
حجاب مفارقت و مباینت ایلدر ایسه انده خطر اکثر و اوجاع و حمیات وایلی
مثللو آفات اکثر اولور و کذلک عظمک تغیر لونی دخی اسرع و صدید وریق
فیجاری سیلانی اکثر و بو مثللو حالی اولان صدع تحفک معالجه سنه اهمال
اولدیقده اکثرا وجاع و حمیات و تمدد و غشی و ذهاب عقل عروض اکثر اولور
بلکه هر حالده برددن ولو فی الصیف سد بر اتوقی واجب اولور اما
اول صداع که انده صدع عدن ماعدا آخر آفت اولمیوب انجق صدعه کثرتی
حبس ایله سمحاقی بعض لحم ایله عظم آرا سنده اولان جلده رقیقه یی اظهار
ایلسه آنک اکثر حالده معالجه سنه شد و ربط و مبردات ایله ضماد کفایت ایدر
و لکن اصوب اولور که آنک علاجنه بری اولنوب اول شقه مفتر آدهن ورده

عظام الرأس

ايجون اخذ اولنمق لازم اولور وكذلك اول عظم مكسوره ده اخذ اولنمق معتاددر
دافع اولان ربط عاصر ايله اولمثللو عظم مجبورك جوهرنده ونفس موضعنده
صديد تولد ايدوب مخنّه نفوذ ايدر ايسه كشفه وتنقيه يه حاجت عظم مجبورده
بو خطر اولديغده جبر صالح اولميه باش كيكنده اولان خطر بسبب اكرچه قياس
ايله بناءً عليه لازم اولور باشده اولان عظم مكسورك كسر نافذ ايسه
اخذ والتقاط اولنه واكر نافذ اولماز ايسه قطع اولنه وامن حاصل اولنجه
قدر موضع كشف ونخامه منع اولنه واكر سيلان صديد تخوف اولنمسه عظم
غير نافذ قطع اولنمز ايدر وعظمك قطع موضع اوفقدن قيلنور وموضع
اوفق اول موضعدر كه صديد محاذ اولوب اول موضع قطع اولنديغده اندن
سيلان صديده جودت وقطعنده سهولت اولوب ظهر وتعجيله حاجت قليل اوله
ومع هذا اول موضع قطع اعصابه بعيد اوله يا فوخ مثللو زيرا يا فوخك
وسطي منبت اعصابه بعيد اولور وكركدر كه اجتهاد اولنوب حجابه برد اصابت
ايتديرلميه وتدبير تنظيف اولنه ودائما دهن عفتر صب اولنه واكر حجابه سواد
اصابت ايدوب حجابك اول سواد ظاهر نده اولور ايسه انك مضرتي اولماز
وبعضكره اول سواد ادويه حسبيله اولور اول مثللو سواده اخذ اولنوب
اوج مثللو دهن ورد ايله ضرب اولنوب آنكله سواد زائل اولنجه قدر معالجه اولنور
واو زرينه دواء رأس ذرور قيلنور واكر سواد حجابده متمكن ايسه اول
عليلدن سن هرب ايله وتحين سن اول عظمه برشئ نشره وقطعه واخراجه
حاجت صحيحه اولسه اكر سن مبادرت ايليوب اول موضعده تولد قيحك
استكماله انتظار ايليه زيرا ام تسميه اولنان غشانك انضغاطنده و
تخسنده رأس كسرك اذا سنه احتمال ايلمز بلكه تورم وتشنجه سرعت ايدر
وبعضكره سكته به دخي مؤدي اولور سبب واجب اولور كسر حسبيله اگر
ضغط ايدن عظم في الحال اخراج اولنوب حسن اعاده اولنه اكر في الحال سكته
اخذ ايدوب حس زائل اولدر ايسه واكر اول حالده تقيه دخي وار ايسه استعجاله
حاجت اشد اولور وتحين تحف منكسر اولوب حجاب ظاهر اولمسه وورم حاصل اولسه

اولور جبر صالح

ربط اولنور

انزح مقداروجب

عسل

صبّ اولنور بعضكره شقك ايكي جانبي جمع اولنوب ~~خياطه اولنمق كفايت ايدر~~
اگر خياطه اولنمغه حاجت وار ايسه خياطه اولنمق واو زرينه ذرور رأس
ذرّ اولنوب وانك دخي او زرينه بياض بيض ايله مبلول خرق كتان وانك
دخي او زرينه زيت ايله مضروب شراب قابض اشراب اولنمش رفائد وضع
اولنمق وبعده رباط سائره ايله ربط اولنمق كفايت ايدر وعليل بودن
اولان عوارضه تسكين وعليل ترفيه وتنويم اولنور وفصده حاجت
اولور ايسه فصد دخي اولنور وهر صدع وكسرده عظم بالكليه اخذ
اولنمز زيرا هر موضعده انك امكاني يوقدر ولكن بزيم باب الكسر والجبرده
ذكر ايلديكمز وصيت تذكر اولنور ومع هذا ناسك چوقلغنه لر بزيم
وصيتمزه مغاير رؤسلرنده قطع عظم اخذ ايلديلر وتشنجه او زره لحم
وجلد نابت اولوب حيات لرباقيه قالدي هلاك اولمديلر اما ها شمه
وهاشمه نك ما بعدي بعض باشي كمكي كسر اولنيه وياخود بعد الكسر عظم
مكسورك موضع اخره نقل ايدن منقله نك تفصيلي بودركه عظام رأس
عظام سائره يه مخالف اولور وتحين عظم رأس منكسر اولسه طبيعت اول
عظم او زره دشبذ انبات واجرا ايلمز سائر عظام مكسوره او زره انبات
ايلديكي كبي بلكه عظم رأسده نابت اولان دشبذ ضعيف اولور وآلكه بناءً
باطن تحفه قيح منصب اولمسون ايچون واجب اولوركه اگر تشنجه تام ايسه
اول عظم اخراج اولنه واكر تشنجه تام دكل ايسه عظم قطع اولنه واول
تشنجه جبر اولنمغه اشتغال اولنمز واول تشنجه معالجه سي فصل صيفده يدي
كوندن وفصل شتاده اون كوندن آكثر مرافعه اولنماز وهرنه قدر معالجه يه
سرعت اولنور ايسه اول مقدار اجود اولور وآفات عظيمه عروضندن ابعد
اولور وكسر تحفده معالجه سنده استعجالي ايجاب واستدعا ايدن سبب بودركه
سائر عظامده انحسار دبط مواد موضع انصبابدن منع ايدر ومانع
انصباب اولان ربط ايله رأسي ربط ممكن اولماز واكه بناءً باش كميكنده
اولوب قدر معتبر اولان كسر لحما ينبغي وكما يحتاج اليه صديد خروج ايلسون

باكز

قول

مكسور اوله

الحوب

ویبزیم

که قطره تسمیه اولنور ذکر اولنان کرا ایلدیکیز وجه اوزره معالجه سنده استعجال ایله که

واجب اولور اکر ساکن ایسه کرکلوا ولور ایسه ایکی واوچ کون علاج تأخیر انتظار ایلیك

اولنور و اکثر احرده یوم ثالثده علاجه بدء اولنور و باش یکیکی نك قطع بعضکره

ذکر تقدم ایدن منشار لطیف ایله اولنور و بعضکره هو تحقق بعضی اجزا سی

اسقاط مراد اولنوب مثقب ایله اول محلك جوانبسی تقب حتی والیه ایله ثقب اولنمقله

اسقاط اولنور ولکن مثقب استعمالنده خطر واردر زیرا بعضکره مثقب قدر

واجبی تجاوز ایدروب حجابه نفوذ ایدر مکرکه ذکر اولنان حیله ایله احتیال اولنه

یعنی عوارض اوزره وضع اولنوب مثقب قدر واجبدن اکثر نفوذدن منع اولنه

بو صورتده تجاوزدن امن حاصل اولور و بو علاجك کیفیتنه اولونك ذکر

ایلدیکلری بزبیان ایلیه لیم اندن بدیکه اول علاجه تصدی اولندیقده اولا

علیلك باشی تراش اولنور و اول موضعده ایکی شق قیلنور یعنی ایکی شرحه

ایله تشریح اولنوب احدیسی اخرایه شکل صلیب اوزره علیز وایا قایمه

تقطیع ایتدیر یلور وضربه دن حادث اولان شجه اول ایکی شقدن

شق اولدیه قیلنور و حتی المذکور اوزره احرات اولینه حادث اولان دور عدد

قائمه زاویه لردن هر بیرسی سلخ اولنوب تقویر و اولیکیم مطلوب اولان

عظم بتکلیه کشف اولنور و اکر بو صنعتده نزف عارض اولور ایسه که

لایق اولورکه ماء و خل مغموسه اولان بر خرقه ایله اول موضع تحشوه ایلیه

و اکر اول تشریح نزف دمه مؤدی اولمازایسه خرقه یابسه ایله حشو ایلیه

وبعده شراب و زیتده مغموسه اولان رفاده یی وضع ایدروب اول شانه

صالح اولان رباط ایله ربط ایلیه و یوم غدده اعراض رد یده نه برنسنه ظهور

ایلمز ایسه عظم مکسوره تقویره مباشرت ایلیه و تقویرك کیفیتی بو وجه

اوزره درکه علیل اجلاس اولنور ویا خود کسره صالح اولان وجه اوزره استلقا

ایله علیله امر اولنور و بعده علیلك ایکی قولقلری صوف ویاخود قطن ایله

شد وسد اولنور ضربه دن حادث صوت ایله متأذی اولمسون ایچون و رباط

حل اولنوب اول موضع اوزره اولان جمیع احرق نزع اولنوب و موضع مسح اولنور

وبعده

ولبعده ایکی خادمه دوت قطعه خرقه ویریلوب ضبطی ایله امر اولنور و زوایای اربعه

اطرافندن ... زاویه ولاده اولنوب شجه اوزرنده مسلوخ اولان جلدك جهة

فوقه مده اولنور و اول عظم مشجوج بحسب الخلقه و یاخود سببه حسبیله

ضعیف ایسه لایق اولورکه اول عظم نزع اولنه و انك نزعی مقاطع ایله اولنور که

بعضیسی بعض اخذا سنده وضع اولنمق اولور و اول آلات و مقاطعك عریض

ایله عمله بدء اولنور و بعده دقیق اولان آلت ایله و بعده الا شعرید ایله

ایله عمل اولنور و نقر و ضربه رفق اولنور تا ایذا اولنمسون و قلقه حتی کیا

اولمسون ایچون و لکن اکر عظم قوی ایسه واجب اولورکه اول عظم اول

غیر غایصه تسمیه اولینان مثاقب ایله تقب اولنه اول مثقب بر نوع متقدیکه

مواضع حاده سنك داخلنه نتوء داخل اولور و اول نتوء آنی غوصدن

منع ایدر و صفاقه واصل اولوب عظم تقویر و قلع ایدر و لکن انك قلعی

دقعة اولماز بلکه قلیلا قلیلا قلع ایدر و اول آلت ایله بعد التقویر اول عظم

مقور اصابع ایله اخراج ممکن اولور ایسه اخراج اولنور و اکر اصابع ایله

قلع و اخراج ممکن دکل ایسه منقاش و یاخود کلبتان و اول مثللو

آلتلرك برایله اخذ اولنوب اخراج و قلع اولنور و لایق اولورکه هر ایکی ثقبه استنادینه

مابینده برمرود مقداری فرجه اوله عظمك سطح داخلنده و لم یختلف قریب

قریب اولنجه قدر و لایق اولورکه صفاقدن بر شیئه مثقبك سنکی اتقان

واجتناب اولنه و اکر بناء واجب اولورکه مثقب عظمك ثخن مقدارنده اتخاذ

اولنه و انزه منافع کثیره استعمال اولنه و اکر کسر عظمك انجق انشقاق

و بو جزء اولدیغی موضعده اولورکه تقبه لرها انجق اول موضع انشقاقیه قیلنه

وتجین بیزعظم تقویر ایلیسك قطع و تقویرده عظمده حادث اولان خشونت

تجرد ایله ویاخود شفره یه مشابه مقاطعدن برشی ایله صو تعدیل و تسویه

اولنور و لکن عظمك تحتنده صفاق سیتی و مجرد دن محافظه ایدن برنسنه

وضع اولنور و عظام صغار و شظایا برنسنه باقی قالور ایسه لایق

اولورکه اول شئ باقی هو برفق اخذ اولنه و بعده فتل و مراهم ایله معالجه یه

(علاج)

معالجه‌یه مباشرت اولنور و بو ذکر ایلدیکلرمز من بین انواع المعالجات جمله‌دن
اسهل اولور و مضرتی اقل اولور و جالینوس دیدرکه قچن سن عظمده بر جزئی
بوجه‌یله کشف ایلسک اول جزء مکشوفک تحتنه بر مقطع وضع ایدرسنکه
آنک عدسه مثالنه اولان احلس قاعده‌سی صفاقه مستند و حادّ اولان
طرفی جهت طولده اولور و لایق اولورکه مطرقهٔ صغیره ایله اول مقطعه
اعلاسندن مطرقهٔ صغیره ایله ضرب اولنوب عظم قطع اولنه
و قچن بیز بو منوال اوزره عظم قطع ایلسک قطعک محتاج اولدیغی
فنه‌لری جمیعا ایشلمش اولورز بو نوع قطعده صفاق مجروح اولمز
هر نه قدر معالجه ایدن کمسنه ناعس هم اولور ایسه زیرا آلت عدسیه‌نک
صفاقی قاعده‌سی و عدسیه‌یه (صفاقه) مستقبل اولور و بو مثللو آلت من غیر
اذن فعلنی ایشلرز زیرا شکل عدسی مستدیر جهت خلفه‌سی طرف قاطعه
هدایت ایدر و اکر استنادًا مقطع عظمه سهولت ایله قطع ایدر و عظم
رأس قطعنه بو نوع قطعده اسهل و قطعًا اسرع اولان بر نوع اولمز
اما جونیقیدس تسمیه اولنان آلات ایله و منشار ایله قطع اولنمز
احراز اطبا اول قطعک رداءتنه حیله‌دن ایلدیلر و شق عارض
اولان عظم رأس معالجه‌سی بیزه قولیمز بودر و رأسه من غیر شق عارض
اولان انواع کسرده هم اول علاج ایله بعینه معالجه اولنور مورد دل
هر نه قدر خاص اولور ایسه‌ده لکن حکم عام اولور و بولس و بیز جالینوس
[illegible] بیزه قطعی واجب اولان عظمک مقدارینی تعلیم ایدوب دیدیکه
علیل اولان عظمدن قطع لایق اولان اکر عظمده تفتت شدید وار ایسه
او عظم کلیا اخراج اولنور و اکر عظمده شقوق ممتده کثیر ایسه بعضکره
عارض اولدیغی کبی اول شقوقک جمله‌سنه اتباع اولنمق جائز اولماز و اول
شقلری حاعدا افعال سائره‌ده مضرت یوغیسه مجرد اول شقوقلری حضر
برنسنه عارض اولماز و حدید ایله معالجه‌دن صکره واجب اولورکه بر قطعه
خرقهٔ کتان اخذ اولنوب جرحک سعه‌سی مقدارنده بسط اولنه و اول خرقه دهن

ورده

ورده غمس اولنوب جراحتک اغزی آنکله اورتیله و بر خرقه دخی اخذ اولنوب
ایکی قات و یاخود اوچ قات قیلنه و شرابده و دهن ورده غمس اولنه و جرحک
کلیسنی دخی دهن ورد ایله تلطیخ اولندیقدن صکره اول خرقه بأخف ما یکون
اوزرینه وضع اولنه صفاقه ثقیل اولمسون ایچون و بعده اوزرینه رباط
استعمال اولنور و آنک ربطی وضع اولنان خرقه‌لری امساک ایدجک مقداری قیلنور
و بعده التهابی تسکین و حمایی ازاله و حجابی مرطب ادویه دهن ورد ایله فوقانی
کل وقت استعمال اولنور و یوم ثالثده شدّ حل اولنوب مسح اولنور و لحم منبت
اولان علاج ایله معالجه و التهابی تسکین اولنور و صفاق اوزره ادویهٔ
یابسه‌دن ادویهٔ رأس تسمیه اولنان ذو الرذر اولنور او زرنده لحم نابت
اولنجه قدر و بعضکره عظامی تنقیهٔ اولمغله حکه حاجت اولور زیرا عظم حکی
تنقیهٔ ازاله و رأسی تسویه ایدر و اوزرنده لحم سرعتا انبات ایدر و اکر
جراحات باتبه ذکر ایلدیکمز ادویه ایله هم معالجه اولنور و بولس دیرکه چوقکره
بعد العلاج بالحدید صفاقی اورمه رأسه ورم حار عارض اولوب حتی تخت
عظم اوزره عالی اولور و اول ورم ایله جساوت و صلابت اولوب حتی حرکت
طبیعیه‌یی منع ایدر و اول کمسنه‌لره دخی چوقکره امتداد و اعراض سائره
ردیه عارض اولور و بو مذکورلره موت تابع اولور و صفاقده ورم حار اول
سببدن عارض اولورکه صفاقده بر عظم اولشوب آنی نخس ایدر و یاخود قبائل
تسمیه اولنان تخفیف جدرانی موضعلرندن نقل ایله و کذلک اصابت برد و کثرت
اکل و شرب و علت اخراج خفیه ایله هم ورم حار صفاقده عارض اولور و اول (ورم حار)
ورم حار وتنک علتی بینه و اشکار ایسه واجب اولورکه اول علت سریعا
حسم و ازاله اولنه و اکر سبب خفیه ایسه اول سببی تعرف و ازاله‌یه
[illegible] اجتهاد اولنور و عرقی فصد اولنور و اکر اکم بر نافع تدبیر بولنمز ایسه
تقلیل طعام ایله و یاخود اورام حاره‌یه صالح نطول ایله تدبیر اولنور
دهن ورد حار ایله و یاخود خطمی و حلبه و بزر کتان و بابونج و امثالو
ادویه طبخ اولنان طبیخ ایله تنطیل اولنور و دقیق شعیر و ماء حار و دهن

وبزرکتان اشیوادو بیدلردن متخذ ضماد ده ذا استعمال اولنور و شحم دجاج صوفده
استعمال اولنور آنکله راس وعنق و فقار ترطیب اولنور و حرارتی مسکن
اولان ادهانله برشئ قولقدر بینه تقطیر اولنور و آوطه ایچنده علیل ماء حاره
اجلاس اولنور تمریخ اولنور و اگر اول ورم حار دائم اولور اول معالجاتدن
متأثر اولمزایسه و انده مرّه یه اسهال ایدردوا استعمالنه مانع ده یو غیسه
اکه مسهل مرّه یه سوق ایله زیرا اول مسهلی صورت مذکوره ده سقیه بقراط امر
ایلمشدر و بولس دیدیکی اگر صفاقده اسوداد عارض اولسه اگر اول اسوداد
صفاقک انجق سطحنده ایسه و اسوداد مذکور عروض ده دوادن ایسه
تنکم اسود اللون دوا استعمال اولندیقدن بعضکره سطح صفاقده اسوداد عارض
اولدیغی مسوّد اولدر ایسه لایق اولورکه عسلدن برجزء و دهن ورددن
اوج جزء اخذ و خلط اولنور و آنک ایله برخرقه تلطیخ اولنوب صفاق اوزره
وضع اولنور و اگر سواد مذکور دوادن اولمیوب ذات صفاق جبیله
عارض و عمقده نافذ اولدر ایسه و اول سواد ایله علامت رديئه اخر ده
وار ایسه لایق بودرکه اول علیلدن یاشی اوزره اولتا اول احوال حرارة
عزیزیه دنک فناسنه و ذهابنه دلالت ایدر و بن برکسنه کوردم که آنک
باشنه کسر اصابت ایلدی و برسنه دن صکره باش کمیکی تفویر اولنوب
صحت بولدی و صحتنه وجه بو اولورکه انک کسری یافوخنه ایدی و انکساری
سببیله میئه سهام ایدی و آنک قیح و صدیدی محل آخره سیلاننه سبیل بولور
و انده صفاقده برشئ اصابت ایلیوب آنک سلامتی ایله کنرو ده سلیم اولدی
و جالینوس دیرکه برانسانک یافوخنه کسر اصابت ایلدی و انک صدغی
ده کسر ممتد ایله منکسر اولدی و اول کسرلرده برینه تعرض ایلدم انجق
غرض معلوم ایچون یافوخدن برشئ قطع ایلدم و اول قطع علاج کافی
اولوب اول انسان عافیت بولدی کسرلحی ابیاننده در بو بابده حذاقتی کمال
بالغ اولان عالم دیرکه اگر لحی بعنی چکه کمیکی داخله منقطع ایسه و ایکی
پاره اولوب منقصف اولمدر ایسه و اول لحی اعمینه اولان لحی ایسه علاج ایدن
و منکسر

کمسنه یدیسر اسنک وسطی و سبابه بارمقلرین علیلک فمنه ادخال ایدوب
وکذلک ایسر یده اولان لحی منکسر اولدر ایسه ید یمیناندن اول اصبعلری
علیلک فمنه ادخال ایدوب حدبه کسوردن اخلدن دفع و خارجدن یدآخر
ایله عظم مدفوعه استقبال ایلنوب عظم تسویه اولنور و اول عظم منکسرک
استواسی اول الحاده اولان اسنانک مساواتندن معلوم اولور اما منکسر
اولان لحی ایکی پارچه اولوب کلیاً منقطع اولدر ایسه اول لحی مقابله اوزره
ایکی جانبدن مدّ اولنور اول وجه اوزره ایکی خادم الحادّ اولنوب برر حد
واخر امساک ایدر و اول اثناده طبیب معالج ده تسویه ایدر بزیم بوندن
اقدم ذکر ایلدیکمز منوال اوزره و معوّجه اولان اسنان بعضیسی بعض
آخره ربط اولنور و اگر کسر ایله جرح ده وار ایسه و یاخود عظم مکسور دن
شظیه ناخسه وار ایسه انک اوزری شق و یاخود موجود اولان
شق ضیق توسیع اولنوب شظیه ناخسه اخراج اولنور و انده خیاطت
و ذرفاتر و ادویه ملحمه استعمال اولنور و اول عالم دیدیکه آنک رباطی بوکه
اوزره درکه رباطی وسطی نقره قفا اوزره قیلنوب عصابه نک ایکی
طرفلری ایکی جانبلری اذهاب ~~اولنور اذهاب~~ اذن و لحی اوزره اذهاب اولنوب
اندن ده نقره اوزره و اندن ده تحت لحیه اذهاب اولنور و ایکی خرز
اوزره یافوخه وارنجه قدر ده قیلنوب بعده اندن ده تحت نقره یه
امرار اولنور و بو رباطده جبهه ~~اوزره~~ و خلف راس اوزره وضع اولنوب
ذکر اولینن عصابه ملفوفه نک آخری کسر ربط اولینور و اوزرینه برجبیره
خفیفه وضع اولنور و اگر ایکی طرفلر واقع اولان ایکی لحی جمیعا منفصل
اولدر ایسه اول الحالک ایکیسی ده ایکی یدایله ~~تمریر~~ قلیلا تمریر اولنوب ایکی طرفنه
مفارق اولان ایکی عظم مفارق اولدیغی محله مقابل قیلنوب تألیف اولنوب
و بعده اسنانک تألیفنه نظر اولنور و ثنایا اسنانلر ذهبدن متخذ خیط
ایله ربط اولنور تقویم زائل اولمسون ایچون و رباطک وسطی قفا اوزره
قیلنور و طرفی رباطلحا و راس رباطلحانک طرفنه کتوریلور و علیله سکوت
طرف

وهو وترك كلام ايله امر اولنور وآنك غراسي احسا يعني بولاج جنسندن قيلنور
واكر شكلندن برشئ متغير اولور ايسه ربط حل اولنور و ورم حار عارض اولور
ايسه اكر صالح نظولدن غفلت اولنمز واعتدال ايله اول ورم تحليل اولنور وعظم
فك قبل ثلثه اسابيع محتمل اولور يعني يكرمي بر كونه بالغ اولمزدن مقدم التحام
ايدر زيرا اول عظم ليّن واردر وفي الحقيقه كثيردر موضعي دولدروب املاء ايدر

انفك كسري بياننده در

انفك اعلاسي عظم واسفلي غضروف در واول
غضروفه انجق رض و تفرّج منفطس وبر طرفه زوال عارض اولور و اول غضروفه
كسر عارض اولماز اما عظم اولان اعلاسنه كسر عارض اولور وفي انف كسر اولنوب
معالجه اولنمسه خشمه مؤدي اولور يعني قوه شامّه باطل اولور و معالجه يي تأخيرك
بر مضرتي دخي بودر كه انف على عوجه تصلّب ايدر بر دخي تسويه اولنمز وقبول ايلمز
بناءً عليه واجب اولور كه مبادرت اولنوب يوم اوّلده معالجه اولنه و يوم عاشري
تجاوز ايدنجه قدر تأخيره رخصت ويريلمز ومعلوم بيوريله كه كسر انف موضع
عاليه يه بالغ ويا خود انفك كيزينه اولور ايسه انك تدبيري انك اصلي بودر كه
بر ميل ايله مندم املس اخذ اولنور ودفق ايله اول ميل خيشومك اقصاسنه بالغ
اولنجه قدر انفه ادخال اولنور ويد واحد ايله اول ميل امساك اولنوب يد آخر
ايله تسويه اولنور كاملا تسويه حاصل اولنجه قدر وبر فتيله اتخاذ اولنوب شكل
تسويه يي محافظه ايلسون ايچون اول فتيله انفه احد لطف ورفق ايله
ادخال اولنور واولى اولان فتيله كتاندن اتخاذ اولنمقدر و احتياطا اولنوب
بورون تقبه لرينك ايكسنه معاً فتيله ادخال اولنور هر نه قدر آفت جانب
واحدده ايسه دخي بعضلره وبعضلره تسويه شكلي محافظه اصح اولسون
ايچون فتيله نك داخلنه ريشه اصلي وضع اولنور وبو نلردن صكره انف
تضميد اولنوب اوزرينه خرقه ضماد وضع اولنور و تسويه انف على ستحكم اولمدقجه
فتيله انفدن استخراج اولنمز وانفه رباط تركيب وربط اولنمز واكر انف
ربط اولنسه فطسه مؤدي اولور ولكن انف فتئ وكسر عظيم اولوب نتوء اولمغله
ربطله حادث اولان تطأمن انفه حسن ويرسه اول وقت ربطه مضرت اولمز

انف

اما

اما اول آفت انفك اجزاء سفلاسنده اولسه ايكي يدن ايكي اصبع ايله مثلا
ايكي سبابه ويا خود ايكي خنصر ايله تسويه اولنمق ممكن اولور و اكر اول حالده
ورم عارض اولور ايسه دياخليون مرهمي جدًّا نافع اولور زيرا اول مرهم ورمي
تسكين وتسويه انفك شكلني محافظه وتقويه ايدر وكذلك اول دوا دخي نافع
اولور كه خلّ وزيت وسميد ودقاق كندردن اتخاذ اولنوب اوزرينه رماد ذرّ
اولنوب ضماد اولنور و اكر انفده اولان كسر رض مفتّت اولور ايسه اول حال
اوزره اولان انفك صلاحه عودي ممكن اولماز مكركه انف شق اولنوب منه شم
ومتفتت اولان عظام اخراج اولنه بعدن صكره انف خياطه اولنه و اوزرينه
ذرورات ذرّ اولنه وبعض نسخه ده ويذر عليه من بعد الذرورات واقع
اولمشدر و اكر انفده غضروف فك موضعندن زوالي ايله ميل عارض اولور ايسه
اول غضروف مائل قسراً تسويه اولنوب تسويه شكلي حافظ رباط ايله ربط
اولنور وآني اول ربط محافظه ايدر كه جانب ميله اولا صفحه عنقدن مشدود
اوله وبو نلرك طريق اسهلي بودر كه برثوبك حاشيه قويه سي ويا خود بر
اصبع عرض اولان سير يعني قيش اخذ اولنوب انك ايكي طرفندن بري غرا املك
ويا خود جلود بقر غراسي ايله ويا خود صمغ ايله ويا خود لصوق سائره
ايله تلطيخ اولنوب قنو جانبندن انف ميل ايلدي ايسه انفك اول
جانبنه الصاق اولنور وفي انفه وضع قديم اوزره قيلنوب سير ويا خود
حاشيه ثوب جرّ اولنور ميل اولك جانب مخالفنه ميل ايدنجه قدر و اول سير
رقبه جرّ اولنوب انفي ماسك اولان ربط ايله ربط اولنور وموافق اولان
ضماد ايله تضميد اولنور

عظم ترقوه نك كسري بياننده در

ترقوه نك
انكساري بعضلره محمولك ثقلي ايله وبعضلره سقطه عظيمه ويا خود ضربه
شديده ايله اولور و ترقوه مكسوره نك جبري صعوبتلي اولور و جبر اولنرقده
لطف ايله جبر اولنمق واجب اولور و ترقوه نك جبري بياننده اطبا ديديلر كه
اكر ترقوه قصبه قريب محلده متفرقه ومنكسره اولدي ايسه رأس عضد جانب
اسفله زائل اولور و بنه ويريكه ترقوه منكسره اولوب ايكي نصف اولسه

قليلا اطبا

منه بعدما يماد اوزرينه
وضع اولنان رماد
اوزره ذرّ اولنه
ديمكدر منه

اگر معالجه قصد اولنور ایسه علیل بر کرسی اوزره اجلاس اولنور و ترقوه‌نك کسری
جانبنده اولان عضدی ضبط ایله بر خادمه امر اولنور و اول خادم مضبوط
اولان عضدی خارجه و فوقه مدّ ایدر و خادم آخر عنق و مقابلنده اولان
منکبی علی قدر الحاجه مدّ ایدر و طبیب دخی ترقوه‌نك مکسوره اجزاسندن
نتوئی اولنلری اصبع ایله دفع و قعرده اولنلری جذب و جرّ ایتمکله تسویه
ایدر و اگر بو عمله مدّ کثیره حاجت اولور ایسه خرقه‌دن بر کرهٔ عظیمه اتخاذ
اولنوب تحت ابطه وضع اولنور و مرفق اضلاعه قریب اولنجه قدر
دفع اولنور و بو دفع ترقوه‌نك وجه لایق اوزره تمدیدی ایله اولنور و اگر ترقوه‌نك
کسری کثیر داخله ایسه و طبیبك جذبنه و تسویه‌سنه اجابت ایلمز
ایسه و عمقده صایره اولمغله علوه خروجدن امتناع ایدر ایسه
اول وقتده علیل قفاسی اوزره القا اولنور و منکبی تحتنه حربه و یوم رسیر
اولان بر مخدّه بعض یاصدیغ وضع اولنور و منکبی اسفله کبس
و دفع اولنور داخله نفوذ ایدن عظم مرتفع اولنجه قدر و بعده اصابع
ایله تسویه و اصلاح اولنوب شدّ و ربط اولنور و امرار ید قتنده علیل
نخس احساس ایدر ایسه اول نخس شظیه حسبیله اولور ~~ایسه~~ یجب
الموضع نخس ایدر ایسه اول موضع شق اولنوب ~~نخس~~ شظیه اخراج اولنور
و اگر شظیه جهت تحته ایسه صورتی صفاقی مخرق اولمسون ایچون آنك
اخراجنده تلطف واجبدر اولور عظمك تحتنه صفاقی حافظ آلت ادخال اولنوب بعده عظم
کسر و اگر ورم حار یوغیسه شق خیاطه اولنوب التحام اولنور و اگر اکده ورم حار اولنور
حادث اولورسه آنك دفعی ایله مبلوله قیلنور و وقت کسرده عضدی ترقوه‌ده ایسه
بر قطعه ایله اسفله نزول ایلیسه عضد رباط عریض ایله تعلیق اولنوب
ناحیهٔ عنقه ترفیع و اشاله اولنه و اگر قطعهٔ ترقوه فوقه مائل اولور
ایسه عضد تعلیق اولنمز و لکن قطعهٔ ترقوه‌نك فوقه میلی نادر الوقوع
اولور و ترقوهٔ مکسوره صاحبی ارقه‌سی اوزره استلقا اولنور و تدبیر
تلطیف اولنور و ترقوه تشدّ اولنوب بر اوقدار و یا خود بر ایدن اقل اول

اوزره

بقية بقية الكتاب الرابع
من القانون

30/20

اوزره ترك اولنور امّا ترقوه‌نك رباطاتنه اطبّا دیدیلركه ترقوه جانب داخلدن
منفك اولماز زیرا ترقوه‌نك جهت داخلنه صدره متصلدر اولمغله منفصل
اولماز بناءً علیه اول جانبده ترقوه‌نك حركتی ایلمز و قچن خارجدن ترقوه‌یه
جانب داخلنه شدید ضرب اولنوب بتر و قطع اولنسه انك كسرنه تسویه
اولنوب كسور سائره‌لر معالجه‌سی ایله علاج اولنور امّا ترقوه‌نك منكبی
ولی ایدن جانبی منكبدن منفصل اولمغله هر نه قدر منكبدن خلع جائز ایسه
لكن كثیر الوقوع دكلدر زیرا انزه ایكی راسلی عضله اولمغله خلعدن منع اولنور
و كذلك راس كتف دخی خلعدن منع ایدر و اول طرفده ترقوه‌نك
حركتی شدید اولماز زیرا ترقوه‌نك منفعتی و خلقتی اولان مصلحت
صدرده تفریق و بسط اولور و حركتی غیر شدیده اول منفعتی تحصیله
كفایت ایدر و حركتی شدیده اولمیه مفصله لا محالة خلع قلیل اولور
و لكن مصارعت مثللو اشیادن اكر خلع عارض اولور ایسه تسویه
اولنور و موضعنه برابر ادخال اولنور و بو وجه اوزره معالجه زائل اولان
طرف منكبه دخی صالح اولور و آنی موضع اصلیسنه اولشدیرر و ترقوه‌یی
منكبه ربط ایدن اول عظمدركه جوهر عضروفی اولور و ترقوه‌نك زوال اولان
كمسنه‌لرده اول عظم غلیظ اولور و محلندن اول عظم زائل اولسه تجسس
اولنمیه كمسنه‌ده راس عضد منفك اولدی ظن ایدر راس كتف اول حالده زیاده
حدت اوزره رؤیت اولنور و انك موضع طبیعیسنده انتقال حسیله تغییر
اولور و اكثر بناء غلط اولنوب راس عضد منفك اولدی ظن اولنور و لكن
بینهما یه فرق ایدن ذكر آتی دلائل ایله تمییز اولنور كتفك كسرنك بیانندر
كتفك موضع عریضی قلیلا منكسر اولور و اكثر حالده كسر كتفك نتو و قننه
و جوانبنه و شظایاسنه عارض اولور و قچن كسر عارض لمس ایله
معلوم اولور و كسره تابع اولان تخشن دخی معلوم اولور و لكن
بعضكره كتفك موضع عریضنه شق عارض اولور و اكثر لمس ایله تعرف
اولنه خشونت دلالت ایدر و مكان شقده اولان وجع و تخشن دخی دلالت ایدر

ترقوه‌نك خلعی
قوتا منع ایدر

ولسه اول كسر

اكر وجع و نخس موجود ايسه وآفات سائره نك علاماتي اولميوب ضعف دلالت
ايدر و بعضلركه كتفنه الى داخل كسر عارض اولوب اكر عارض اولان تقصيح
سعلك علوضلعي نائل اولديغي خشخشه خفيه وجهت كسرده واقع اولان
يرده خدر و موضعنه اولان وجع دلالت ايدر و آنك علاجي ومداوي تلطيف
و قدامه دفعله حسن تاني و تسويه اولور و بعضلركه محاجم ياكه مظنون
اولديغي اوزره محاجمه حاجت اولور حتى محاجم حيله ايله داخل منكسر اولان
كتف خلفنه منجذب اوله و مضرتندن احتراز اولنه رق كتف تسويه اولنور
اما كتفك شظايا سي منكسر اولسه اكر اول شظيه ده قلق و نخس موذيه
وار ايسه انك اخراج لازم اولور و اكر ساكن ايسه اول شظيه تسويه
اولنوب تر قوتده رباطاتنه مشابه رباطلر ايله ربط اولنور و كتف منكسر
اولان كمسنه جانب صحيحه اوزره فراشه اولجق واجب اولوب جانب منكسر اوزره و آخر
طريق ايله نومه رخصت اولماز **قصك كسري بياننده در** بعضلركه قصبه نك
انفلاقه حفره ديعني انخلال فرد عارض اولوب موضعندن خروج ايدر و بعضلركه
الى داخل انكسار عارض اولور و اوّلده يعني انفلاق حفرده لمس و سمع ايله محسوس
اولان فرقعه يعني انتقاض و صوت و كرنك ايكي جزئك تباين و وجعك
امتداده دلالت ايدر و ثانيده يعني الى داخل انكسارده بعضلركه ضيق نفس و
سعال يابس مثللو اعراض رديه تابع اولور و بعضلركه اول كسرك صاحبي نفث
دم ايدر و بعضلركه هو اول كسر حيله ايله حجاب عفونت تولد ايدر و بونلرك علاجي
~~بو اطلركه تصفيه اولنه~~ اول آفتلرك علاجي اولور و اكر قص اسفله ميل ايلدر ايسه
آنك علاجي ~~......~~ نطامن ايدوب كبير ايله ازعاج اولنيه تر قوته علاجي
رسم اولنور و اكر اضلاع داخل ولدر ايسه ~~احتمال اولنوره~~ صوفدن
متخذ رباط استعمال اولنور جهت اسفلدن بالاستقامة رباط استعمال
اولنور بعضلركه و بعدن ايكي رباطك طرفلري جمع اولنوب بعضسي
بعضسي ايله ربط اولنور و بو وجه اوزره اولان ربط رباطات
مسترخيه يي انحلالدن منع ايدر والله تعالى اعلم بحقيقة الحال

في كسر الاضلاع

٢٤٢

اضلاعك كسري بياننده در بيلكه عدد اضلاع صادقه يه ايكي جانبدن كسر
عارض اولور اما اضلاع كاذبه يه يعني اضلاع خلفه صلب جانبندن كسر
عارض اولور زيرا اطراف اجزاسنده غضاريف كثير اسيف وارد ر و اكر انجوف
دن عارض اولور و اما اضلاعك كسريني تعرف سهلدر لمسه خوا ولماز زيرا
حاسة لمس كسر اولان ضلعده خشونت احساس ايدر و انده في غير موضعها
حركت هو اولور و بعضلردن استماع اولنديغي اوزره انده بعضلركه خشخشه
خفيه هو استماع اولنور و كسرك ميلي داخله اولور ايسه اكر ذات الجنب اعراض
دلالت ايدر و بعضلركه انده نفث دم اولور و اول اخل اولان كسري خارجه ملحق
مجبر ونده حيله اولنوب اخراج اولنمغه رغبت ايلديه آني خارجه اخراجده عسرت
وارد ر و هر حالده محاجم استعمال اولنمغه و محاجم استعمالنده موضع كسرده مواد
كثيره اجتماعندن خوف اولنور و اول موضعله مواد كثيره اجتماعندن فساد
عظيم اولور اما محاجم ايله مدت قليله ده داخل اولان كسري دفع ايدوب طول زمان
محاجم احساك ايلسك انده بأس يوقدر و لكن صاحب كسره جدا نفاخه
اولان اغذيه اطعام اولنور اول اغذيه اجوافنده نفخ ايدوب و نفخ كسر خارجه
مزاحمت حيله دفع ايلسون ايچون و بو وجه اوزره نفخ استعمال هر نه قدر
بعض او قاتده اقتضا ايدر ايسه ده و لكن ورم حروثنده نفخ سبب عظيم اولور
و اهل جبردن بعض علما ديديلركه زيت حارده بر قطعه صوف غمس اولنوب
انك ايله موضع كسر ستر اولنور و اضلاع اركان و فاتر ايله دولدريلور
على الاستداره لف اولنيه رباط مستور اولسون ايچون صدرده و ضعف
اولنديغي منوال اوزره و اصحاب شوصه ده ايشلنلر عظمه ملايم اولديغي
مقدار بونده هو ايشلنور اما بزامر شديد احاطه وارهاق ايدوب عظم حجابه موذيا
نخس ايليسه لايق بودركه جلده شق اولنه و ضلعدن مكسور اولان كشف اولنه
و كسرك تحتنه صفاق حفظ ايدن آلت وضع اولنه صفاق خروج ايلمسون ايچون
و عظام ناخس برفق قطع اولنوب اخراج اولنه و اكر ورم حار حادث اولمز
ايسه شقوق جمع اولنوب عراهم ايله علاج اولنه و اكر ورم حار عارض اولور ايسه

دهنه مغموسه اولان بر فانئه ایله موضع تغطیه و ستر اولنور و جمیع کون
اولان نسته ایله علیل تغذیه و معالجه اولنور **خرزاته عارض اولان کسر بیاننده‌در**
اطبادن فولس حیرکه خرزاتک استداراتنه کسر قلیلا عارض و ملاحق اولور بلکه اکثر کثیرا
رض کمیعی عارض اولور و لونادرا خرزاته کسر عارض اولسه نخاعک صفاقاتنه و بلکه
نخاعک کندوسنه عصر عارض اولور و آنلره المدن عصب مشارک اولور و اکثر موت
تابع اولور خصوصا خرزات عنقده عارض اولسه و اکثر بنا و خرزه عنقده کسر عارض
اولور بقیه قبل الموت اخبار هلاک ایلمک جائز اولور و خطرلرندن خوف ایلیوب
خرزه مکسوره‌یی شق ایله نزع ممکن ایسه اول نزع ترجیح حسن اولور و اگر
ممکن اولماز ایسه اورام حاده‌یی مسکن اولان تدبیر ایله تدبیر اولنور
و خرزه‌دن نابت اولان اشیادن شوکه تسمیه اولنان کاینتو موذی بر شیء باقی
اولور ایسه اصابع ایله حث و حک اولنوب اسقاط اولنور و لایق اولور که جلده شق
اولنوب خارجه اخراج اولنه و بعده خیاطه ایله او اجلده جمع و تمحمات ایله معالجه اولنه
و اگر عظم کاهل اسفل قطنده و کزلری عصعص منکسر اولور ایسه یدیسر
اصبع سبابه مقعده‌یه ادخال اولنوب یداخر ایله عظم مکسور تسویه
اولنور و بر احساس ایدرسک که عظم کسر اولنوب تبدر و مفارقت ایلدی
لایق اولور که ذکر سبقت ایلدیکی اوزره شق اولنوب عظم متبدر اخراج اولنه
و بعده مقعده‌یه لایق ربط ایله ربط اولنوب موافق علاج ایله معالجه اولنه
عضدک کسری بیاننده‌در و چون عظم عضد منکسر اولسه اکثر حالده آنک
میلی خارجه اولور و واجب اولور که کسر موضعنه رد ایچون ایشلنن
فعل انده ایشلنه سنک بیلدیکک وجه اوزره و ید ایله غمز اولنوب
تسویه بالغه ایله تسویه اولنه و بعده رباط متصاعد ایله ربط و منکب
قریب ایسه منکبه شد اولنه و بعده سنک معلومک اولدیغی اوزره رباط
متنازل ربط اولنه هر نه قدر تحت مرفقه قدر اولور ایسه و بعده رباط
ثالث ایله ربط اولنوب اسفلدن بدء اولنور و فوقه صعود اولنور و بر تزویه
طریق ایله تعلیق اولنور و ترک ایله تعلیق اولنمز زیرا اول وجه اوزره تعلیق
ردیدر

ردیدر اجود اولان عضدی صدره شد ایلمکدر مرفق حرکت ایلسون
ایچون تزویه ایروب بو کمکاله خصوصا بو وجه اوزره شد و تز ویه کسر
مرفقه قریب اولدیقده زیاده لازم اولور و اگر رباط ایله ربط موضع
کسرده ورم حدوثندن صکره اولور ایسه خل و ما و یاخود یاکلز ما اول
رباط اوزره قیلنور و آنک رباطی کتانندن قیلنور و عرض دورت بارمق
قیلنور زیاده و یاخود نقصان قیلنمز و اگر کسردن صکره زمان مرور ایدوب
ورم بعده حادث اولدر آنک رباطی صوفدن اتخاذ اولنوب دهنده غمس
اولنور اگر امکان موجود و مانع مفقود اولور ایسه یوم سابعه و ما بعدنده
عاشره وارنجه قدر حل اولنمز و اول وقت مرورنده حل اولنوب جبائر ایله
ربط اولنور و بو مذکوره احتیاط داعی اولوب یوم سابعدن مقدم حل
اولنمق قصد اولنور ایسه یوم ثالثده حل اولنور و بقراطک میلی یوم ثالثده
حله اولور زیرا یوم ثالثده حل ایلمه هر نه قدر انجبارک بطئنه مودی اولور ایسه
ولکن نیجه آفات عروضنه مانع اولور اما وضع جبائرک کیفیتنی تعلیم و بیانی
باب الجبارده مرور ایدن بیان کفایت ایدر و فرق کوندن وارنجه قدر شددن مفارقه
اولنماز و کسری موضعنه رد ایچون و اعاده حین اولسون ایچون مد شدیده
حاجت اولوب و آنه مدک سکون موافقتی اولمیوب و معینلرده غنا حاصل
اولماز ایسه بر کرسی اوزره علیلی اجلاس ایله که آنک قائمه اشرافی قاعده
اشرافندن اکثر اولسه و علیلک ابطی سلمده و یاخود سلم کبی نسنه‌یه
بر درجه‌یه مستند و متکی ایله و باب الخلعده بیلدیکک منوال اوزره اول
استناد اولنه درجه‌یه ملایم خرق لف ایتمکله تلیین و تمهید و توطیه
ایلدیکدن صکره علیلک مرفقنه بر اغروسنکین نسنه تعلیق ایلیه عضدی
اسفله مد ایلسون ایچون و چون بو تدبیر ایله امتداد مطلوب حاصل اولسه
اولزمان کسر تسویه اولنور و اگر موضع کسرک فوقنه و تحتنه عصابه قویه ایله
ربط و علیلی مستلقیا انامه و اقوییادن بر از رجال ایله الی فوق و الی تحت

مدّ ایلمك ممكن ایسه بو وجه اوزره مدّسز كرسی اتخاذ ندن اغنا ایدر و اگر عضدك
وسطنده ایسه مفصلك یعنی موضع كسرك ایكی طرفندن ایلدیكك [بطارك]
بعرینی و مسافه‌سن حتّی مساوی ایله اگر كسر وسطده اولمیوب مرفق و یا
منكب جانبنه قریب ایسه شدّ و ربط بر طرفدن قریب و بر طرفدن بعید
ایدوب مسافه‌ده ربط احتفاو نه ایله و اگر عضده یالكز صدع عارض اولدی
ایسه علاج صدع مذكور ایله معالجه ایدوب او زرینه شدّ رباط ایله ساعدك
كسری بیاننده در ساعد دیرسك ایله بیلك ارا سنه دیرلر و تشریحه
ذكر اولندیغی اوزره ساعد ایكی عظمدن مركبدر برى فوقانی و برى تحتانیدر انلره
زندان تسمیه ایدرلر بعضكره ایكی زندره معا كسر عارض اولور و بعضكره
احدهما منكسر اولوب اخر صحیحا باقی قالور و زند اسفلك انكسارى زیاده
شر اولور و زند اعلانك انكسارندن اقبح اولور زیرا زند اسفل فی الحقیقه
ساعد در و زند اعلا یه حاملدر و حاملك انكسارى محمولك انكسارندن [اخف]
شر اولور و كزلك زند اسفل لحمدن عارى اولمغله قبح انكساری انده زیاده ظاهر
اولور و كذلك زند اعلا عاشهولت ایله قبول ایدر و مدّ یسیر اكا كفایت ایدر
زند اسفل انك كبی دكلدر و خصوصا ایكی زند معا منكسر اولسه اسفلك شوی
وجه اكثر اولور و تحقیق كسر ساعد معالجه‌سنده ساعدك مد قصد
اولنسه واجب اولورکه علیل كوعی اوزره یعنی اصل كفی اوزره الكا اولنور
و شدّ رباطك مبلغ تعرّف اولنور زیرا [~~...~~] انك اصابعنده ورم یسیر
و وجع یسیر وار ایسه اول رباط معتدل اولمشدر و اگر اصابعنده ورم و وجع
یوغیسه رباط رخودر و اگر ورم اصابع و وجع افراط اوزره ایسه رباط
شدیدر و قدر واجبدن اكثردر بو صورتده ساكن واجب اولورکه رباطی ارخا ایده‌ر
اعتداله ردّ ایلیه‌سن اما جبائرك وضع كیفیتی ساكن خوف دكلدر ولكن واجبدركه
جبیره‌لرك طولی كفه بالغ اولمیه بلكه اول مقدار دن طولی اقصر اوله ولكن ساعدك
كسری مفصل رسغه قریب تحلّده اولور ایسه اول وقتده كفه و اصول اصابعه جبیره

ابلاغه رخصت اولور ولكن اول صورتده نه واجب اولوركه براجم اصابعه جبیره
مس ایلمیه پس تحقیق ساعد جبر و ربط اولنسه واجب اولوركه شكل مزبور
اوزره ساعد عنقده تعلیق اولنه و واجبدركه انك تعلیقی مطلقا و خصوصا
ساعدك كسری اسفلده اولدیقده تعلیق بر قطعه خرقه ایله اوله كه انك عرضی
طول ساعدی بكلیته احاطه ایلیه زیرا ساعد مكسورك علاقه‌سی عریض
اولمغله علاقه ساعده كسره قریب مسّ ایلیوب ساعدك مواضع سائره‌سی
برننه بی مستند اولملسه‌ها او احوال التوایه مؤدّى اولور و میل كفك ایجاب
ایلدیكی طرفه مائل اولور بلكه واجب بودركه كف و ساعدك اكثرى علاقه‌ده
اوله اما كسر فوقه مائل ایسه واجب اولوركه تعلیق بر وجه اوزره
اوله كه موضع كسر علاقه‌دن بری اولوب كسرك ایكی طرفی یعنی موضع
كسرك غیرى كف و عضد جانبلرى علاقه ایله ترفیع و تعلیق اولنه زیرا
علاقه خرقه لینه‌دن اتخاذ اولنور و بر حیثیت اوزره تعلیق اولنوركه
انده البته كب اولماز و بسط عنیف ایله نسبطه اولماز و بعضكره
بسرعة ساعد منجبر اولور یكرمی كونده قریب انجبار حاصل اولور رسغك
كسری بیاننده در عظم رسغده كسرك عروض قلیل الوقوع اولور زیرا
جدّ اصلبدر تحقیق كسر موجب بر سبب عارض اولسه موضعندن زائل
اولور و كسری قبول ایلمزده انك علاجی خلع علاجی اولور عظام اصابعك
كسری بیاننده در عظام اصابعده نه رسغده بر كسرك عروضی قلیل اولور
بلكه اوله نه زائل اولور منكسر اولماز و ارباب جبر دیدیلر كه اگر عظام اصابعه
كسر عارض اولسه علیل بر كرسیّ مرتفع اوزره اجلاس اولنور و كرسی ستون آخر
اوزره یدینی وضع ایلیه اكا امر اولنور و بر خادم عظام مكسوره‌یی مدّ ایدوب
طبیب تسویه ایدر و اگر علیلك ابهامی و اسفله میل ایدر ایسه رباطی فوقدن
استعمال لایق اولور و بعضكره اكه ورم حار عارض اولور و بو عظامده استرخا
اولمغله انده فضول كثیره مجتمع اولور و اننه او فضول سریعا جاه اولور و جمود دن
مشتد اولور و اگر كسر سلامی یدده یا خود اصبع ابهامده [...] عارض اولور ایسه

مع الكف

لایق اولورکه انلره خاص اولان رباط ایله ربط اولنه حرکته مانع و ثبات
اوزره اولسون ایچون و اگر کسر سبابه ده و خنصرده ایسه اول اصبعک جوارنده
اولان اصبع ایله معاً ربط اولنور و اگر کسر وسطاده ایسه جانبنده اولان اصبعلر
ایله ربط اولنور و یأخذ علی الولاء کل اصابع بعضیسی بعض اخرلر ایله ربط
اولنور و بو ربط اجود اولور ضبطی و حرکتدن منعی اکثر اولمغله و سنده بو وجه
اوزره ربطک جبائر ایله ربط اولنلره مشابهتی اولور **عظم عریضه و ورکه**
حادث کسر بیاننده در عظم ورکه قوتلو اولمغله نادراً منکسر اولور و بعضکره
الکه کسر اطرافنک تفتتی حسیله اولور و بعضکره خطوطاً منشق اولور و بعضکره
داخلی یاطنه مندفع اولور و بو احوالک عروضی ضمننده صکره وجع و خشن
وساق و فخذه خدر و اول عوارضک مقداری منکب انکسارنده عضد اول
عوارضک عروضی مقدارنده قریب اولور اما فوق العصعص اولان عظم عریض
منکسر اولسه و یأخذ انک عضله سی تشظی ایلیسه انک اصلاحی صعب اولور
و ایکی ورکلردن برینک نقصاننده صابراً اولور و انک علاجی ابطاح اولنور یعنی یوزی
اوزره یاتیریلور ایکی قوتکسنه احضار اولنوب هر بری بر فخذینی ... ایدرلر
و ایکی مجبر ایکی ورکلری شدت ایله غمز ایدرلر تسویه اولنجه قدر و بعده اوزرینه
موافق و صالح ضماد وضع اولنور و بعده خرقه دخی بر کبه ... اتخاذ
اولنوب اوزرینه علیل استلقا اولنور و بو وجه اوزره علاج کتفده اولان
علاجه قریب اولور و اگر ورکک جوانبی منکسر اولور ایسه انک معالجه سی ...
منکب اولان منکبک معالجه سی اولور و واجب اولورکه دکبطی اوزره ترطیب
استعمال اولنوب کما ینبغی فائده تسویه اولنه و واجب اولورکه موضع علت
بر شیء وطیء و یومشق نسنه یه مستند قیلنه **کسر فخذ بیاننده در**
فخذ منکسر اولسه قوی و شدتلو مده حاجت اولور و تعد المدّ فخذ هیئت طبیعیه سی
اوزره تسویه اولنور یعنی فخذک جانب وحشیسی محدّب و جانب انسیسی قلیلا
مقعر قیلنوب هیئت صحیحه سی اوزره مستمر قیلنور و انکسار عضد بابنده ذکر
اولندیغی اوزره کسر وسطنده و اعلاده و اسفلده اولدیغی احواله مراعات اولنور

وسدل

وشدی فوق جانبنه حبس و محافظه ایلسون ایچون و اطبا دیدیلرکه چون
فخذ منکسر اولسه قدام جهتنه و خارجه منقلب اولور اکثر حالده اول مواضع
عریضه اولمغله انک تسویه سی ید ایله و رباطلر ایله اولور و علی المساوات
انواع مدّ ایله اولور و یأخذ ایکی رباطک بری کسر اوزره قیلنوب ...
... بر قماط اخذ اولنوب انک وسطنه
برصوف لف اولنور لحم قطع ایلمسون ایچون و اول قماطک وسطی عانه اوزره
عانه اوزره قیلنوب اطرافی ناحیه رأسه تصعید اولنور و اول اطرافی خارجه
و یا جانب اسفله امساک ایله امر اولنور و اگر کسر رکبه یه ولی ایدن جانبنده ایسه
رباطی فوق الکسر ربط ایدوب اطرافن مدّ ایدرن تکسنه یه فوقه مدّ ایلسون ایچون
و بیریزو رکبه یه بر رباط ایله ضبط اولنه و علیل علی وجهه استلقا اولنوب
فخذ تسویه اولنور و اگر انده سائر اعضاده وقوعی اوزره عظم ناخس وار ایسه
لایق اولورکه اول عظم ناخس جراً امرور ایلدیکی اوزره تسویه اولنه و اگر اول
عظم ناخس مرتفع ایسه اخذ اولنور اما انک سائر تدبیری عضد معالجاتی
بابنده ذکر اولندیغی اوزره قیلنور و عظم فخذک کسری جبر اولندیقده اللی گونده منجبر
و مستد اولور و بیز ساقک علاجی ساق بیاننده اولندیقده فخذک وضعنده کیفیتده
اولمق لایق اولدیغنی بیان و اخبار ایلرز و واجب اولورکه فخذ تسویه اولندقده
ایکی فخذ آراسنه خشیدن و خشب مثللودن هیئت تسویه یه محافظه ایچون
و کسر تسویه اولنور و جبر معروف اوزره جبر اولنوب جبردن حادث اولیجق عوارضه
تعاهد اولنوب حکه و ورم دفع اولان طریق اوزره جبر اولنور و اگر فخذه
ورم عارض اولسه فخذ عارض ورم قوی اولور و فخذه او مثللو ورم سریعا
عارض اولور ... عروضنده واجب اولورکه فخذ رباطی حل اولنه
ورم تفشی و تبدد ایلسون ایچون و ورود اغذیه ... بوندن اقدم بیان
بیلدک اما انده استعمال اولنان فی البرانج اول عظیم لوحلردرکه انده مقرا
قلیل تقعیر اولور فخذه ملفوف اولا الفایف تهدم ایلسون ایچون و اول لوح
طول رجلی اخذ ایدر زیرا طول رجلین قصیر اولوب ساق اوزره جریان ایلمسه بلکه

دوكن منقطع اولسه مطلوب اولان فوائدا ولمثللو الواح استعمال ندن
خاصل اولماز واكر قدر واجبدن طولى اريدا ولسه مريضه تعب ويرير وقدر
واجبدن طولى اقل اولديغنده مريض انتعابدن خالى اولماز وذكرا ولنديغ مقدار
الواح تطويلك فائده سى رجلن طائفه صحيحه يه حركتدن منع اولور مواضع
صحيحه دن بعض موضعدن حركت جبره مخل اولور وخصوصا حال غفلت ونومده
اول الواحه حاجت اكثرا اولور واول قوالب وبرانجه حاجت جبر الكسر عظيم اولديغنده
اولور وكسر عظيمده احوج قبل التورم استعمال اولنور زيرا ورم اول مثللو الات
احتمال ايلمز والحاصل اول الات ثقل وبلا اولمغله مادام امكن اندن استغنا
اولنه حيلة اخرايله ممكن اوله اكر رغبت اولنمز اما فخذ رجبر اولنيا نمسنه نك
نضبه سن لايق اولور ~~صحيه اولان نضبه سن~~ اوزره اوله صحتنده دائم القبض
وياخود دائم البسط ايسه اول منوال اوزره قلينه واكثر ناسده فخذك نضبه سى
صحيحه اسى بسط اوزره اولور ومعلوم اوله كه فخذ ~~عضد~~ وركبى منكسر اولان
كمسنه نك كسرى منجبر اولسه عرجدن اول كمسنه خالى اولماز وفخذ نشظايا
منقطع اولسه فخذ اول الا استرسال ايدوب نانيا منقطع اولور **فلكه نك**
كسورى بياننده در فلكه نك انكسارى قليل اولور اكثر حالده اكه دق عارض
اولور وانك عارضه سى مس ايله وخشونت احساس اولنمغله وفرقعه ايله
تعرف اولنور زيرا انده لمس ايله تفطن اولنوب اذن ايله فرقعه نك صوتى استماع اولنور
وانك علاجنده ساق مد اولنوب فلكه موضع طبيعيسنه القام اولنه واكر فلكه
متفرق اولور ايسه اولا اول متفرق جمع اولنوب وبعده موضعنه دتلو اولنه
ساقك كسورى بياننده در ساقك تركبى ايكى عظمدن اولوب بر صغير وعليا
وبرى كبير اولور وصغير اولان عظمك انكسارى كبيردن اسلم اولور وفحن صغير
عليا منكسر اولسه ساقك ميلى خارجه وقدامه اولور وكبير وسفلى اولان
قصبه منكسر اولسه ساقك ميلى خلفه وخارجه اولور واكى قصبه جميعا منكسر
اولسه زياده رديء اولور والحاصل ساق جميع جهاته ميل ايدر ومعلوم
اوله كه كسر ساقك علاجى ساعد كسرينك علاجى قياسى اوزره اولور وانك
ملى

ميلى كبر ميلى اولور وساقك شكل طبيعيدن انحرافده حالى عضد حالى كبيدر
بلكه مستقيمدر ووجبى لوركه انك مدى استقامته رد طريقى اوزره اوله
كعب بياننده در كعبك انكسارى دن مصون ومأمون رصلابت جوهرى
اولوب انى وقايه لر محيط اولمغله واكه اكثر حالده خلع عارض اولور
وخلع كعبك ذكرى مرور ايلدى **عقب بياننده در** عقبك انكسارى صعبدر
وعلاجى متعسردر واكثريا انك سبب انكسارى موضع عاليدن متكئا على رجله
سقوطدر وبعضكره كسر عقبدن رض عظيم اولور وبطون عضلده دم سيلان
ايدوب جمود ايدر وبعضكره اعراض عظيمه يه حما واختلاط عقل وارتعاش
وتشنج رجل مثللو نسنه لره مؤدى اولور وعقبده دم جامد حروفى ظاهرده
معلوم اولمز وخارجه خروج ايلمز واكر عقبده في الاصل اولميان كمودت
حادث اولورسه علامت رديه اولوب دلالت ايدركه اول موضع طريق عفونته
اولور واكر عقبك ورو ظاهر ومدافع ايسه اجود اولور وبعضكره انك
انجبارى يسير اولور وفحن عقب منجبر اولسه انك اوزرينه مشى يعنى اكمك تنذا
مشيه وجع اولور واكر عقب لايق اوزره منجبر اولمسه انكله انتفاع باطل
اولور **اصابع الرجل** كسر وخلعده اياق بارمقلرينك علاجى اصابع يد علاجى
كبى اولور وبعضكره اصابع رجلى جبر ايدن كمسنه قدوايله وطئ ايدوب
تسويه ايدر وجبر ايدن كمسنه يه واجب اولوركه بو مذكور احتياط اوزره اشليه
والحمد لله دائما **قانونڭ كتاب رابع فنوننڭ فن سادسى** بش مقاله يه
مشتمل اولوب **مقاله اولى** احوال سمومدن معلوم اولنديك اصولى ومعالجاتى
مقالاتك تفصيل خصوصا حيوانيه اولمينلرك كمال تفصيل بياننده در **سمومدن**
تحرزده وبعد الشرب معالجاتنه كلام كليدر سم سقى اولنمقدن خوف ايدن كمسنه يه
واجب اولوركه اول اغذيه غليظه تناول لندن اجتناب وحذر ايليه كه انده
طعوم غالبه اوله يعنى حموضت وملوحت وحرافت وحلاوت طعومى
بر [illegible] اوله وكذلك رايحه سى غالب اولان مثنا ولذيذه حذر ايليه زيرا
سمك رايحه سن وطعمنى طعامك طعم غالب ورايحه غالبه كسر ايدر واول طعامده دتلو اولينه

سمّك طعم و رايحه‌سن احساسه مانع اولوب آگه سوا ولنز نقلده بلا شعور شرب
ايدر و سمدن خوف ايدن كمسنه‌يه واجب اولور سقى سم ايله متهم اولان كمسنه‌نك
مجلسنه جوع شديد و عطش شديد زماننده حاضر اولميه زيرا جوع و عطش شدّه
نهم قتنده سقى اولنه سمه تقطندن شاربى منع و سمك كيفياتن ستر ايدر و مع
هذا شراب و طعام ايله ممتلى اولان كمسنه‌يه بيا يكى عوض عارض اولور احدهما
بودر كه كندويى ممتلى اولان طعام كثيرده سمّ اخفا ايدر لر ايكنجيسى
بودر كه متناول اولان غذا ايله عروق مملوّه اولور و عروق قلبه منفذ بولميوب
بولمازو بعضكره اول متناول اولينه طعامده سمه مضاده اولان نسنه اولور
يعنى سم ايچون عروق قلبه منفذ اولميه اول طعام سمّك مضرتنى دفع ايدر ايدى
وكذلك سوّ سمّ اولنمقدن خوف ايدن كمسنه‌يه واجب اولور كه سمّك مضرتنى دافع
اولان ادويه تناول لنه اعتياد ايليه مثرو ديطوس مثللو لر تناولينه عادت ايليه
و دوام اوزره آنك تناولى انك سمه منفعتى تجربه اولنمشدر وكذلك طين ارمينى
مجوّنى مثللويه و ورق سذاب ايله تين وجوز و ملح جريش تناول نزديز ايله
اما بونلرك وزنلرى سذاب يابسدن بر جزء وجوز ايكى جزء و ملح [illegible] بش جزء
اولور و دفع سموم منفعتى عجيبه‌در كل مضرتنى سمومك دفع ايدر و بو حاق
آنك كبيدر مصنف ذركه بو حادو اء واحد ميدر و ياخود بو بردوا وحيانقه
دوا ميدر رأيى بن تحقيق ايدميدم وكذلك بو دواهق نافعدر بزر شلجم صغار
نصف درهم اخذ اولنوب مطبوخ ايله شرب اولنور وكذلك سذاب و ملح هذا انكبر
نافعدر و سم سوا ولنمقدن خوف كمسنه‌يه واجب اولور كه انجق انك احترازى
غيرك طعامندن و شرابندن اولميه بلكه من حيث لا يحتسب مأمولى اولميان كمسنه‌دن
ظهور ايدر و بلكه ماكول و مشروبنه حشرات سميه‌لو و خبيث عظايه و رتيلا و عقرب مثللو
نسنه‌لر حال طبخده طعامنه و شرابنه سقوط ايدر زيرا اكثر هوام رايحه شرابه
محبّت اولمغله تعاطر قصدى ايله سقوط ايدر و دتا بدن خروج ايدميوب هلاك
اولورلر و بعضكره هواو اهوام اوانيده اولان شرابه شرب ايدوب بعده فى ع
قى ايتمكله شرابى تسميم افساد ايدر و هوامك تسميم اولمغله انلرك حفظنه سعى
اولان

كوزلك شرب

[illegible]

وجودارك

ايدميد

٢٣٧

معانب اونلوردر
٣٢٠

اولان مستقفا و شجرۀ عظايه تخلدن و معاشيدن تحرز هو واجب اولور سموم
مشروبده واقع كلام كليدر بالجمله سموم اصنافى ايكى صنفه راجعه‌در
بر سيمى بكيفيته فاعلدر و آخرى بصورته و بجمله جوهره فاعلدر اما صنف
اول انلردن كمسنه ادينب تحرير كبر اكال و معفّندر و كميسى فربيون كبى
ملهب و مسخنددر و كميسى افيون كبى مبرّد و مخدّردر و كميسى فو مرد آسخ
كبى بدننه اولان مسالك نفسى مسدّددر و صنف ثانى يعنى بجمله جوهره فاعل
اولان بيش مثللولردر وكذلك هلهل ديديكلرى سمدر هو اول قبيلدندر و داعا
اولنديغى او زره هلهل بيشك و ياخود فربيونك و ياخود قرون سنبلك
و ياخود شئ اخرك صمغيدر وكذلك قرون سنبل هو اول قبيلدندر
و مرارت نمر و اكه مشابه اولنلر هو آنك كبيدر مرارت النمرك شرب جمله‌دن
زياده‌در و سموم ملك بر قسمى بر عضو واحد معينه حملى اولور مثلا ذراريح
مثانه‌يه و ارنب بحرى ريه‌يه حملى اولور و بر قسمى هو افيون كبى بالجمله
بدنه حمل اولور سموملرك تبديل مزاج ايله و ياخود تعفين ايله و ياخملى عضو
واحد معينه اولمغله قتل ايدن سمّك فعلى تأخّر ايدوب بعد حين ظهور
ايلمك جائز اولور و عفونت احراقى ايله قتل ايدن ادويه بر زمان بدنده
مكث هرنه مقدار اطول اولور ايسه شرّ اولمقدار اكثر اولور و آنك
سببى شرب اولنديغى بوزك مشروبك و تعفين ايلديكى موادك عروق مثللولر
ايله ياخود اول مقابل اولان دوا استعمالى ايله تحلل ايدنلر اولور
و معلوم اولكه امرجه حاره اصحابنه تحذّرانك مضرتى بر جهتدن اضعف
و جهت اخرادن اقوى اولور و اول ايكى جهتك تنفيسى غالب اسيسى حكم
غالبيك اولور و حرارت قلبيك سموم تحذيره يدمقا و مدتى حيله
سمّك فعلى ضعيف اولور اما سم بدن حارده تلطف ايدوب آنك جوهرى
بارد ثقيلى لطيف اولسه [illegible] و شر يانلرك احزائى و عند الانقباض
جذبى حسبيله ايدان حاره يه نكايه‌سى اشد و اقوى اولور [illegible]
انكر

سمّك

عفونتيه

شدت حر كيتدن ايله اجتذاب

اودرنور تاثيرى اولمغله سماك

خصوصا که سموم مخدره بارد اولمغله مزاج حاره مضادّه اوله ومشابه اولورکه
سموم حارّه ده قول بو منوال اولوب من وجه اضعف ومن وجه اخرا قوی
اوله زیرا مزاج حار سموم حارّه یی قلبندن دفع ایتمکله سموم مقاومت ایدر
وقوت مزاج سمّی تحلیل ایدر لکن مزاج حارّ صاحبینک شرائینی سمّی جذب ایدوب
من وجه اضعف ومن وجه اقوی اولور و اینکچون جالینوس دیدیکه
بعض اولسمّ که مصنفک غالب ظنّ اوزره بینی شرح یدیکلری سمّ دور
احتمال در سمّ آخر قاتل اوله بس اول اسم ایله مسمّی اولان سمّ انسانی قتل
ایدر ولکن آنی اکل ایدن زرازیر یعنی صغرجوق قوشی قتل ایلمز اولسبب
ایله زرازیرک قلبنه انجق متناول اولان قوت سمیّت تحلل وزائل
اولوب انجق غذائیت استحاله سی باقیه ایکن واصل اولور امّا تناول
ایدن انسانک قلبنه کیفیت سمیّت باقیه ایکن واصل اولور ولا محاله
انسانی قتل ایدر و انسانده قلبه وصولی سریع اولدیغنک وجهی بودرکه
انسانده اولان مجاری واسع وحرارت غالب و شرائینین جذبه موصل اوله
حرکت قویدر امّا زرزورده بو حال یوقدر مصنف دیرکه جالینوسک
ذکر ایلدیکی وجه خصوص مذکوره وجه اولور لکن قوای فاعلیّه وقوای
منفعله ارالرنده مناسبته مراعات اولنمق واجبدر بس جالینوسک
وجهنه اوزمان حاجت اولورکه جمیع حیواناتده قیاس ایله
غیر سمّ اوله و بو سمّک بالجمله حیواناته قیاس ایله سمّ اولدیغی معلوم اولدیکلر ١٥٠
وجائزدرکه زرازیره قیاس ایله غیر سمّ اولمیوب مزاج انسانه
قیاس ایله سمّ اوله و جالینوس دیدیکه بعض عجائز
تناول ایدرلر اوّلا ابتداده مقدار قلیل تناول ایدرلر و بعده اول تناوله
مداومت ایدرلر طبیعتلری آنی تناوله مألوف ایدوب کثیرا تناول ایدرلر
ایدرلر و آنلرایذا و تناولی مضر اولماز مصنف دیرکه جالینوس کبر وفسدی
تحریشو حکایه ایلدیکه بو جاریه سمّ ایله منوال مذکور اوزره تغذیه یه مألوفه
قیلندی

قیلندی اکه مباشرت و مجامعت ایدن ملوک هلاک اولسون انجون واول جاریه نک
مزاجی بر مبلغه بالغ اولدیکه آنک لعابی اصابت ایلدیکی حیوانی قتل ایدر
بناء علی ذلک لعابنی ارضه القا ایلسه اکر دجاج تقرب ایلمز ایدی اصنف
سمومه اولان استدلالات بیاننده در اول اصناف بدنده انلرک احداث ایلدیکی
اوصاف ایله استدلال اولنور اکر بدنده لذعه و تقطع و مغص وامثالی
نسنه حادث اولور ایسه دلالت ایدرکه سمّ مشروب ادویه حارّه وحادّه
وحریفه در زرنیخ وسکّ و زیبق مقتول کبی واکر التهاب شدید و درور
عرق ودرور عراق وحمرت عین وکرب و عطش اولور ایسه دلالت ایدرکه
اول سمّ مشروبک سمیّتی انجق حرارتی حسبیله در فربیون کبی و اکر سبات و خدر
وبرد حادث اولور ایسه دلالت ایدرکه سمّ مخدّرات قبیلندندر امّا اوصاف
مذکوره حس بر اولمیوب انجق سقوط قوّت حادث اولور ایسه وعرق بارد
وغشی حادث اولور ایسه دلالت ایدرکه اول سمّ بجملة جوهره انسانه مضادّه
اولان قبیلندندر و بو سمّ سموم سائره دن اندر اولور وبعضلره سموم
روایح ایله استدلال اولنور و اول رایحه نی بدنک کلبیسنده اولور افیون
شرب ایدنلرک بدنلرنده سطوع ایدن افیون رایحه سی کبی ویاخود اعضای بدنندن
بر عضوده اولور سموم معفنه شرب ایدنلرک فمندن اولان رایحه عفنه
کبی مثلا ارنب بحری شرب وافونیطن وذراریح شرب ایدنلر فمندن اولان روایح
اولور وبعضلره سمّی تقیئه ایله استدلال اولنور زیرا بعیدا ولمز قیئک
نظر ایدن کمسنه قیئده سمّ مشروبک جوهرینی رؤیت ومشاهده ایلیه
ویاخود سمّ مشروبک رایحه سنی وطعمنی قیئده استشمام و تذوق ایدوب
انلر ایله سمّه استدلال ایلیه زیرا بعضلره قیئه نظر اولندیقده آنک بصل
مرداسنج وجبسین ومحم واقع اولوب اول سملرک مشروب اولدیغنه
دلیل اولور امّا دم جامد ولبن منعقده نظر تعلق ایدر امّا افیون جوهری
قیئده مشاهده اولنمز بلکه قیئده افیون رایحه سی شمّ اولنمغله افیون معلوم
اولور و ارنب بحری و ضفدع ذهوکت ایله معلوم اولور علامات دیه بیاننده در

وقچن مسموم غشی اخذ ایدوب حدقه سی منقلب و سواد عینی غائب اولسه
اندن برء رجا اولنمز و کذلک عینی محمره اولوب لسانی طشره سی‌رخا ایلسه
ونبضی ساقط اولوب بارد عرق اولسه دلیل سوء اولور و اول مثللو مسمومک
عیش و حیاتی قلیل الوقوع اولور **سمّ سوّ اولینه نکسنه‌نک معالجاتی قانونیدر**
واجب اولورکه تأخیر اولنمیوب شرب سمّ ایدنلر بیک علاجنه مبادرت اولنه
و سمّک قوتی بدنده فاش اولمادن مقدّم معالجه سنه برء اولنوب اکه ماء فاتر و دهن
شیرج و زیت سوّ ایدوب قیء ایتدریله و اول جهتله تقیئه‌ده مبالغه اولنه
واجود اولان تقیئه ایچون سوّ اولینان اولادنه لرده شبتلن و بورقله
برقوت اوله و بعضلر زیته حنضض و شحم اوز خلط اولنور و سبب اولان
بودرکه قیء ایچون هرنه تناول ایدر ایسه اندن ماء کثیر و غذاء کمی اوله
زیرا کثیر اولان ماء و غذاء هرنه قدر بجب الکفیت سمّک تأثیرینه مانع دکل ایسه
کلی مکسنک کثرتی حسبیله سمّک سورتنی کسر ایدوب اکه غالب اولور و قچن
مسموم قیء ایلسه سمّک عادیه سی و ضرریی دفع ایچون اکه لبن کثیر
سوّ اولنفه یاش یوقدر اکرا اول لبن حشیوب بعد الشرب قیء اولنور ایسه
و کذلک بزر کتان و کذلک شراب حلو شحم اوز مزاب ایله و کذلک کرم رمان دنبه
صوبی سوّ اولنور و واجب اولورکه قیئه حقنه اتباع اولنه خصوصا
اذا انک اسفله نزول ایلدیکی احساس اولنسه حقنه استعمالی زیاده نافع
اولور و اکر مسمومک اضطرابی ذکر اولینان مقدار دن ازید و اکثر اولور
ایسه هم مقوی و هم مسهل انسنه لر استعمال اولنور و شرب لبندن
غفلت اولنمز و اکر طین مختوم تریاقدن استعماله حاجت اولور ایسه اول
حوا استعمال اولنور زیرا اول تریاق دفع سمده نعم العون اولور خصوصا
اولا تریاق اول امرده سوّ اولنه اول تریاق نسخه سی اوزره ترکیب اولنیزیقه
مشروب اولان سمّ قذف ایدر و انک نسخه سی بود رحب الغار ایکی مثقال
طین مختوم ایکی مثقال ایرسا ایکی مثقال بو اجزا الردنبا ایله معجون قیلنور

سوب

حبابک اونمفله

شربت واحده سی بندقه مقدار بدر و کذلک حب بلسان زوفا یابس لفت تزنک
بزری و فلفل ابیض و فلفل اسود و دار فلفل و وج و انیسون و فطراساليون و
اسارون و تکون کرمانی و بزر البنج هر برندن دوکز درهم سنبل فقاح اذخر هر برندن
بشر درهم سلیخه اوین شکز درهم حماما زعفران هر برندن التیشر درهم بومذکورلر عسل
ایله معجون قیلنوب باقلاء رومیه شرابی ایله سوّ اولنور و کذلک طین مختوم اولدیغی
حال اوزره بلا تغییر شراب ایله سوّ اولنور و بر قوم زعم ایلدیلر که خره دیک بعضی
شربی عقبنده سوّ اولنسه سمّ قذف ایدر و مسموم سوّ اولینان دوا الردندر قرایونی
عصاره سی و رق قصب نار دین بزر الجرجند بیدستر بندق تین یابس سذاب
و بو بابده محمود اولان ادویه‌دن اولور قنهٔ منتنه دورت درهم حمر برد هم شرا
حلو ایله سوّ اولنسه و قچن قیئه صکره التهاب شدید عارض اولسه سن اکه
ماء ثلج و مبرد ادهن ور دسوّ ایدوب آنی تقیئه ایلیه و واجب اولورکه مسموم
البته او یمایه و نفسنی ترک ایلیه یعنی نفسنی سکون اوزره قیلمیه تحنن و تغلظ
ایلمسون ایچون بلکه اول مسموم منتبه اولوب اطرفندن قعقعه ایلکه اول
وجه اوزره مشر ایلیه که ایا عنک صوتی ایشدیله و قچن سمّک حالی متبیّنه اولوب
مشروب اولان فنق سمّ اولدیغی آشکار اولدیقده سن هر سمّه مناسب علاجی
علاج ایله و سمّک فنق سمّ اولدیغی عیان اولمق ایکی وجه اوزره اولور بوسیر
سمّک فنق جنسندن ایدیکی ظاهر اولور ایلجسی جنس و احراک انواعندن
فنق نوع اولدیغی معلوم اولور اولک مثالی یعنی جنسی معلوم اولمغک
مثالی مشروبک مقطعات ایله حادّه دن اولدیغی معلوم اولور و اکه لبن
وزبد و فالوذج سیالکه و دهن لوز ایله و یا خود سمن ایله متخذ اولان
فالوذج سیّال و حرّیتی کاسر اولان انسنه لرک کلیسی ایله علاج اولنور
و یا خود سمّ مشروبک ملهباتدن اولدیغی ظاهر اولور اول زمان اکه کافور
و ماء ورد و ماء کزبره و اول مثللو دوالر ایله علاج اولنور و وقت
استعمال ثلج ایله تبرید اولنوب بعده استعمال اولنور و اعضاء رئیسه
طحلب مثللو اتله ضماد اولنور و وقت وقت تبرید تجدید اولنور و بو مثللو

یعنی حوالی بنه

ایله

سمّ

سمّ جادّ ابرد اولان تخفيض نقر جدّا نافع اولور واكر فصد محتاج ايسه
فصد اولنور واكر مشروب اولان سمّ علامات مذكوره ايله تحديد اتديرايد يكى
معلوم اولور ايسه اكا معالجه ده ترياق ودواء حلتيت ... سقى اولنور
وكذلك نوم نفى سقى اولنور واكر مشروبك مزاج انسانه بالجمله جوهريله مضاده
اولان سمومدن ايدكى علامتلر ظاهر اولور ايسه اكا علاجده مثرو ديطوس
وترياق ودواء المسك وفاد زهر سقى اولنور وماء اللحم وشراب استعمال
وعليل مطيبات ايله تطييب اولنوب حمام واسرور ومسكن ترويح اولنور والبسهٔ
مطيبه الباس اولنور وتحطيس اولنور وفم معده سى دلك اولنوب
اغذيه نفخ اولنور وشعر نتف اولنور بو معالجات الجملة سمومدن اجتماعا معلوم
اولان سمك معالجاتى ايدى امّا انواع علامات خاصه سنلر معلوم اولان
سمّك معالجه لرى بو نيم ذكر ايدر حكيم علاج ايله اولور وبالجمله سموم ايچون
شرب اولنان ادويه دن غرض حرّت سمّى كسر اولور وياخود جوهرينى
احاله اولور لبن وفاد زهر ايله كسر واحاله اولنديغى كبى وياخود غرض سمّك
جوهرينى اخراج اولور طين مختوم ايله سمّك جوهرى اخراج اولنديغى كبى وياخود
دواء مشروبدن غرض سمّك كيفيتنه مقابله اولور شراب الجنده توم سقى اولنور
لسعهٔ عقرب كيفيتنه مقابله اولنديغى كبى اصناف سموم بيننده مشترك
اولان ادويه بياننده در واول ادويه كه بر نوع ادويه دركه سمّه معارضه
ايدوب قلبه وصولنه مانع اولور واكثرى ترياق ومثرو ديطوس وفاد زهر اتن
جرب اولنور وطين مختوم وطين مختومدن متخذ اولان ترياق وترياق اربعه
واطبا ديديلركه ... دفلى زهره سى وورقى سملن مسموم تخليص ايدر وديديلركه
حبّ عرعر بوشانده عجيبدر وانك نظيرى يوقدر وانك شنه سى اخزان و
انجرانك اصولى برابر وانكشنلن بر درهم شيخ ارمنى ايكى درهم اخذ اولنوب وزنكل
عسل ايله معجون قيلنور وماء تفاح ايله سقى اولنور واول اجزادن متخذ دوانك
منفعتى غايتده يلغودر وجوز مربيه اصولى شراب ايله شرب اولنور وفوتنج وبرنجاسف
نافعدر وكذلك غاريقون ايكى درهم شراب ايله وبرسيا وشان وخبازى

حباز

وخبازانك بزرى وورقى ايله سقى اولنور وكذلك دار صينى وحبّ الرشاد وخطمى
ايله ايكى اوقيه وياخود جندبيدستر برتقال وياخود ايكى اوقيه زيت
فيسوم ايله استعمال اولنور وحسك مقصودك صويى اخذ اولنوب سقى اولنور
وجوزك بزرى خصوصا اقليطى وحلتيت وطبيخ جعده وطبيخ ساساليوس
وسكبينج شجره سينك بزرى عجيبه در دواء مركب سكبينج بردينك بزرى
وجندبيدستر وورق غصب هر برندن بر جزء اولوح مثلى شحم حنظل
بو مذكورلر اخذ اولنوب بندقهٔ كبيره مقدارى سقى اولنور واول اشيا ...
استعمال اولنوركه قوم انى بالخاصه دافع سمّ ديو ذكر ايلمشلردر ومنظف
ومسلوخ ابن عرس قريدى دفع سموم ايچون مستعمل ادويه دندر
اقوا سى اولور سموم جماديه ومعدنيه وغيرى بياننده در اول جمله
بونلردر حجر احمر بعض ناس حكايه ايلديكه احجاردن بعض حجرده
سمّيت واردر واول حجر بسّده مشابهدر وانك بردانه قيّالدور واول
قوم حجر مذكورى بالجملة الجوهر بيش كبى فاعل اولوب سموم حقيقيه دن
عدّ ايلدى واول بعض ديديكه انك علاجى بيش علاجيدر واكا انفع
علاج فاد زهردر زيبق امّا زيبق حى سقى اولنان كمسنه يه مضر اولمز
زيرا زيبق على اىّ حال كان بر طريق بولوب اسفلدن خروج ايدر واكثر حالده
مضر اولماز وبلكه اذنه زيبق صب اولنان كمسنه يه اكثريا ايرشديرور اختلاط
عقل عارض اولور وبعضلره تشنج موذى اولور وزيبق مصبوب اولنان
اذن جانبنده ثقل احساس اولنور وبعضلره نوجوهر دماغ اذن متأذى
اولوب صرع وسكته يه موذى اولور ودماغك تأذيسى زيبقك بردى
وزجر حسى ونقل جسيله اولور امّا زيبق مقتول وزيبق مصعّد ردى
وضار ومقطعدر انى شرب ايدنلره حرقت شارينه عارض اولان اعراض
مشابه عرضلر حادث اولور مغص والتواء امعا ومشى الوم ونقل
لسان ونقل معده كبى واول شاربك جسدى تورّم ايدوب بولى محتبس
اولور العلاج انك اجوده معالجاتندن بر تنقيه وتنقيه ...

ادویه‌دن برینجیدن اوج درهم مقداری شراب ایله ویاخود ماء عسل ایله مرّة
بعد اخری سقی اولنور وکذلك ماء عسل بورق ایله احتقان اولنوب بعده
علاج سبح ایله وقلب تقویه‌سی ایچون ادویهٔ مشترکهٔ مذکوره ایله علاج اولنور
اما اذنه صب اولینان زیبقك علاجی بودر که اول کسنه بوقاولان جانبندن
برآیق اوزره حجله ایدر بعض سکره باشنی بیناول جانبنه اکثر ما یمکن
اماله ایلدیکی حالده وبو وجه اوزره مشرآکه نا فع اولور خصوصا جانب آخرده
اولان یوینه برنسنه تعلیق اولنه وکذلك اذن موقف جانبنه میل ایدرك
ارجوحه استعمالی دخی زیبقی اخراج ایدر اما بعضلر رصاصدن متخذ میل
ایله زیبقی اذندن اخذ والتقاطه تصدی ایدرلر واول بو مثللو تدبیرلر
خطادر زیرا اول زیبق مواضع اذندن موضع قریبه ایسه انك علاجی
انجق ترجح وحجل اولور ومکانی اغوص وقعرده ایسه میل اکه واصل ومخلی
انك منفعتی اولماز **مرتك وبرادة الرصاص** مرداسنج بعض مرتك شرب
ایدن کمسنه‌نك بدننده ورم عارض اولور ولسانینه ثقل وبولی محتبس
اولور وبعضلرده عکسی اوزره اولوب غائطنده انطلاق مفرط اولور ومعده‌سنده
وامعاسنده ثقل اولور حتی سیو بعض مخرج ثقلی خروج ایدر وسحجه موءدی اولور
واعالیسنده نفخه اولور وبراز ایله غذای متحجر کبی نسنه‌لر خروج ایدر
ولونی رصاص اولور ونفسنده ضیق اولوب بعضلر خنق ایدر وبعضلره
اندر ایلاوس علامتی ظهور ایدوب بدننك لونی اسرب لونی کبی اولور وبرادهٔ
رصاص شرب ایدنك احکام ومعالجاتی شارب مرتك احکام ومعالجاتی
کبیدر **العلاج** انك معالجه‌سنه مبادرت اولنوب علاج مشترکه وتقیئه
استعمال اولنه واول دخی تفتیحی اولان ادویه‌دن قیلنور بزر کرفس و
نین وشبت وبورق طبیخی کبی واجب اولورکه مرجدن ایکی درهم
ویاخود اوج درهم شراب ایله سقی اولنه وسنبل رومی زبل حمام راعیه
ایله شراب ایله سقی اولنه وبو علاجه نفع بالغ اولور ویاخود افسنتین وزوفا
ویاخود بزر کرفس ویا فلفل خاصه سقی اولنور وبونلرك هر بریسی تك سقیی شراب

ایله قیلنور ویاخود بر درهم مرّ نصف درهم فلفل ایله ترلیجه قدر
سقی اولنور والتر قیراط سقمونیا ماء عسل ایله سقی اولنور اما انلرك
دوام اوزره تناولی ایلدیکی غدد الرای اول اسفیدباجات قیلنورکه انك
اتخاذی لحم خروف ایله اولا وانك برئی علامتی بودرکه انك طبیعتی منطلق
اولور وادراری اولور وبالجمله انلر مفتحات معروفه معرقه یدور وقدرة وسهله یه
محتاج اولور **الاسفیداج** اسفیداج شرب ایدن کمسنه‌نك لسانی
ابیض واعضاسی مسترخی وسعالی مشتد وکذلك فواقی مشتد وعقلی
مختلط اولور وبدننده ودماغنده برودت عارض وجفاف طاری اولور و
بعضلره بوغازنده عفوصت احساس ایدرلرها تنده ولساننده خشونت اولور
ویبوست بولور وبطننده مغص ومعده‌سنده لذع وفؤادنده وجع و
شو اسفیدنده تمدد ونفسنده ضیق اولور وبعضلره خناقه منتهی اولور
بونی تبیض اولور وبعضلره بولی اسود ویاخود دموی اولور **العلاج** انك
علاجی مرتك شرب ایدنلرك علاجی کبیدر که ماء عسل ایله سقمونیا سقی
اولنور وکذلك که عرق اسقی اولنوب احتقان اولنور وبو مدنب صنع اولنور
وانك مقیئاتنه دهن اقحوان ودهن سوسن ودهن نرجس ادخال اولنور
وادویه‌سنه صمغ اجاص وصمغ دوادم الدردار ادخال اولنور وکذلك سمسم
وقمحه مصنع طریقی ایله تناولی ~~اولنسه نافع اولورا~~ ولنوب اوزرینه طلا شرب
اولنور **جبسین** آنی شرب ایدنلره اسفیداج شربندن عارض اولان اعراض
حادث اولور ولکن جبسینك ایجاب ایلدیکی خناق عظیم اولور وواجب
اولورکه اسفیداج علاجی وقطر علاجی معالجه ایله اولنوب صکره
لعابات لزجه سقی اولنه لکن ملینات مذکوره واخشاء استعمال اولنوب نقل زیرا بو
تدبیر خشونت حلق ازاله ایدر وشارب جبسین سقمونیا مثللو ایلدیکی اسهاله
محتاج اولور ومرارا انك اسهالی معاوده اولنور اگر اندن سحج عارض
اولور ایسه سحج علاج اولنور وجبسین علاجنده مذکور اولان ادویه‌دن
اولور اطراف کرمك معادن خاشا ایله استعمالی **زنجفر وشك** بو ایکیسندن

مفتول
زيبق اعراض مثللو اعراض حادث اولور ولكن شكدت اسهال كثير عارض اولور
وشك شربنده اسهالك دلالتي سائر اعراضك دلالتندن اقوى واولى اولور
العلاج انك علاجي سم متقدمك علاجي كبيدر واول علاجدن صكره اطلا احساء
دسمه وشحوم لينه استعمال اولنور الزنجار زنجار شربندن مغص شديد
وحلقده لذع قوي واحشاده تقطيع و قيء وقروح حادث اولور العلاج ذكر اولنان زرنيخ
علاجيدر معالجه اولنور حديدك برادهسي وخبثي اندر شربندن بطنده وجع شديد
وفمده يبس وطيب فم صداع غالب عارض اولور العلاج بقوة مسهل اولان
ادويه ايله آكه لبن سقي اولنور وبعده سمن وزبد واحوال ساكن اولنجه قدر
سقي اولنور ودهن ورد ودهن بنفسج ودهن خلاف اشبو دهنلر خل ايله
ضرب اولنوب دوام اوزره باشنه صب اولنور وبعضكره اول سمي شرب
ايدنلره متفرقات نفسندن جمع ايلسون ايچون مغناطيس سقي اولنوب
اردنجه مسهلا اخذ كوره سقي اولنور وبعضكره هر يوم مغناطيسدن بر درهم
سقي اولنوب اردنجه دسومتلي ومزلق مرق سمن بقر ايله اطعام اولنور اسهال حسوا
ايلسون ايچون اكر اول براده وخبث اسفله نزول ايلدي ايسه واكر اول سمي
هنوز معدهده ايسه اول ادويه ايله تقيئه اولنور النورة والزرنيخ نوره و
زرنيخ جميعا شرب ايدنلره مغص وامعادهده قروح حادث اولور وزرنيخ مصعد
سقي اولنانلره شدت اعراضنه قريب اعراض حادث اولور وبعضكره سعال
مؤذي عارض اولور ويالكز نوره سقي اولنانلره يبس فم ووجع معده وحبس
بول واستطلاق بطن الدم مع مغص عارض اولور وبعضكره يالكز نوره شربندن برد اطراف
وغشي عارض اولور وبعضكره دخي لسانده جفاف وخناق عارض اولور العلاج
انك علاجنده استعمالي واجب اولان اشيا ايله بري اولنوب بعده جلاب ايله ماء
حار اكه سقي اولنور قي ايلسون ايچون ويا خود ماء حار دهن ايله سقي اولنور و
بعده بزركتان طبيخي وطبيخ ارز وطبيخ جرجير بو طبيخلردن بر قاچ يا خود اكيس
اخذ سقي اولنور وعسل ايله ملوكيه عصارهسي سقي اولنور ولبن والعب
سقيلندن زائد اولنماز ولزوجات ودسومات ومرق شحميه سقي اولنور خصوصا خبازي
ايله

ايله سقي اولنور اكر انلردن سعال حادث اولور ايسه اكا ملينات ايله علاج اولنور
وكذلك نورهدنك علاجنده تقيئه وحقنه وتدسيم وتليين وذراريح
علاجنده قريب علاج استعمال اولنور وبو بابده اطبانك اقوالندندر كه
بول حمار ومرارهٔ غزال اخذ اولنور وماء حار ايله ايكي دانق مقداري استعمال
اولنور ماء صابون انك حالي نوره حالنه قريبدر وعلاجي دخي انك
علاجنه قريبدر زاج وشب اندرك معا شربي سعال شديد تهييج ايدوب
سكه مؤذي اولور العلاج انك علاجي لبن اتان وزبد وسكر واشربهٔ
زوفائيه واول مثللولرك شربي اولور على الريق ماء بارد شربي على الريق
ويا خود على الحمام ويا خود على الجماع ماء بارد شربندن فساد مزاج واستسقا
خوفي اولنور العلاج انك علاجي دواء الملك ودواء كركم واول مثللو ادويه
اولور وبعضكره ماء بارد اوزره شراب صرف شربي لنفع انك مضرتني
دفعه كفايت ايدر سموم نباتية جملهسي بودر بيش بو سم سموم سائرهدن
شر اولور آني شرب ايدنلرك شفهلرينه ولسانلرنده ورم عارض اولور وكوزلري
جحوظ ايدر واكر دوار وغشي تواتر ايدر واياقي ساقي عمل ايلمز وآني شرب ايدن حالده
اولور واندن تخلص قليل الوقوع اولور ولكن دق وسل انتقال ايله
اولور وبعضكره انك ريحي صرعه مؤدي اولور وبيشك عصيرندن بعه
يعني سهامك بيكانندن سقي اولنور واول سهم ايله كيمسه اصابت ايليسه في الحال
قتل ايدر العلاج شارب بيشك علاجنده واجب اولور كه مبادرت اولنوب
بزرشلجم طبيخي ايله تقيئه اولنوب اكا طلا وسمن بقر مرة بعد اخرى سقي اولنه
وكذلك قشور بلوط طبيخي خمر ايله سقي اولنه وبوندن صكره بنزدير كه انك
علاجي اصليسي فادزهر ودواء مسك وجدوار وبوحا وترياق كبيردر
الي حد اكا نافع اولور واكا اجود علاجدن اولور فادزهر حكاكه سندره مسك سقي
ايلمك ويا خود مقداري درهم دواء مسك بر قيراط مسك ايله سقي ايلمك
وبر قوم زعم اصول كبر بيشك پادزهر اولوب پادزهر انك كلي بيشه
نفعي جيد درخصوصا شبه مشابه اولوب مرتبتك حيوطلي كبر حيوطي اولنه

بربكرده ابحر

فادزهر زیاده نافعدر و بیش موشی تسمیه اولینان حیوان بر نوع فاره که
بیشه مضاده دره اول فار بیشك فعلنی ابطال ایدر اگر لخضه تناول
اولنور ایسه قرون سنبل بو سمّ هر کیمه سقی اولنسه اگه برسام علاماتی
عارض اولور و لسانی مسود اولور و احیاناً قطرة قطرة دم تقاطر
ایدر العلاج اگه علاج مشترك اولان ماء شعیر دهن ورد ایله و یاخود
اول مثللو مقیئات ایله تقیئه اولنور بعده واجب اولورکه بر مثقال کافور
بر اوقیه ماورد ایچنده سقی اولنه و آنك کبد و قلب شدید البرد اولان ادویه مضرتله
و مکفره ایله تضمید اولنه و اگه سویق تفاح حامض و سویق شعیر ماء ثلج ایله جلاب
ایچنده سقی اولنه و اگه رمان حامض عصاره سی و خیار عصاره سی و بطیخ زرقی
و ماء الشعیر و ماء عنب الثعلب و رائب حامض سقی اولنور قوتیون
بن بو دوایی تعرف ایلمدیم و وجه ظفرینه بعض جهله بن ظن ایدرم که
قوتیون بیشه شبیه بر سمدر و اگه خاصة دلالت ایدن علامات
قوملك ذکر ایلدیکلری اوزره بو درکه اهلو آنی شرب ایدن کمسنه یه لذع بطن
و فواق و غشی و جهنده کلفه سنه صفرت و خصوصاً صفرت شفه و بر نفس
و برننه نتن و ابتلال و خدر اولوب عقلی مختلط اولور و اولا راسنه ثقل
عارض اولور بعده صکره و نبض صغیر منقطع اولور و عرق بارد ایله تعرق
ایدر و محموم اولوب هلاك اولور سمیتلو ادویهٔ متعدده در فربیون
انزن کرب شدید و لهیب و بطننه لذع و فواق عارض اولور و بعض کره
افراط اوزره بطننه استطلاق اولور العلاج واجب اولورکه اولا تقیئه
و بعده تبرید اولنه و اگه سمن و زبد سقی اولنور و بعده قرون سنبل علاجی
ایله معالجه اولنور و اگه دائما مخیض انار صویی و مخیض تفاح صویی و ماء
رائب سقی اولنور البان یتنوعات یتنوعات یدی نوعدر انلر ادویه مفرده ده
تعداد اولنمشدر خصوصاً لبن شبرم و لبن عشر و لبن لاغیه من بین الیتنوعات
و ماثبت الروایه انلر لذع و اسواف اوزره اسهال عارض اولور فربیونه عارض
اولان لذع و اسهال مبالغه بالغ اولور و واجب اولورکه آنك هرکی دوغ ایله

و سمن

بیش موشی بر فاردر که بیشده منشله ساکن اولور تفصیلی مفرداتده قانونده مرور ایلدی

و سمن و زبد ایله کسر اولنوب انزن عارض اولان اسهال دم و بول مثللو اعراضی
بابنده ذکر اولنه معالجات ایله علاج اولنه و دیدیلرکه لبن شبرمك
ایکی درهم مقداری شاربنی قتل ایدر و آنك علاجی ماء ثلج ایله استحمام
یعنی اغتسال اولور و لبن عشرك اوچ درهم مقداری شربی ایکی کونده
قتل ایدر و کبدی تفتیت و تفریق ایدر و آنك علاجی دخی لبن شبرم علاجی
کبیدر السقمونیا انك شربت قتاله سی ایکی درهمدر و آنك احوالی آنفا
ذکر اولنان احواله قریبدر و واجب اولورکه آنك عادتیسی و ضرر دوغ
ایله و سویق تفاح و رب سفرجل و رب ریباس و سماق ایله کسر اولنه
مازریون و خامالیون مازریونك شربت قتاله سی ایکی درهمدر و اکثر
مقداری شربیدن قیء و اسهال مفرط عارض اولور و دیدیلرکه مازریونك
نوع اسود اللونیکه اگه خامالیون تسمیه اولنور اول نوع اقتل و اعراضی
اشد اولور و آنی شرب ایدنه احشاده لذع شدید و کل بدننه وجع و دغدغه
و فواق عارض اولوب بعده بلغم و زبد قیء ایدر و بعده کزازه مؤدی
اولور و صوتی اذهاب و ازاله ایدر العلاج اگه علاجی لبن حلیب و سمن
علی التواتر سقی اولنور و جلاب دخی سقی اولنور انك سورت شربنی کسر ایلیوب
ایچون و آنك شربنده خطر و امر عظیم اولدیغندن اگه تریاق و مثرودیطوس
سقینده لا ابتدا اولوب یاخود اگه طین مختوم دواسی سقی اولنور و تجربه اعراض
ساکن اولنسه بعد السکون اگه سکنجبین و هندبا بر قاچ ایام سقی اولنور
سوء مزاجی ازاله ایلسون ایچون الدفلی اگرد فلی مقداری کثیر تناول
اولنور ایسه ناسی و دوابی قتل ایدر و مقدار قلیل تناول اولنسه
کرب شدید و انتفاخ بطن و لهیب عظیم احداث ایدر و دفلی حار و یابس
و لذاع و مقطع در و ایچنده دفلی نابت اولان صودر دیدیلر و آنی شرب
افنضا ایدر ایسه و اجتنب تقطیر اولنوب بعده شرب اولنه و یاخود
اکه حلاوات مزج اولنه العلاج واجب اولورکه آنك معالجه سنده حلبه
و تمرشه بر طبیخ اخذ بعده شرب اولنور و آنك نفعی مجیبدر و بزر فجنکشت

و فنجنکشك کنزو وآیکیسنك طبیخی د فلانك تریاقیدر و عسل ایله تین
و سُکر وجلاب وحلاوانك کلیسر تا نخیر ودبّ عنب جید در و بو مذکورلر ایله دیوقات
ولوبّ جا معلوجه مرارا استعمال اولنور و یاخود انزك ادنجه حقن ایله اول دسوق
ولرزجات استعمال اولنور **البلاذر** شرب بلاذر دن حلقده تقطیع والتهاب و
امراض حادّه عارضه اولور و بعضکره بعض اعضایی تعطیل ایدر و قجن اول
اعراضدن سلامت حاصله اولسه آنك سودایی احراق و جبن ایله و سواس عارض
اولور و آنك آیکی منقالی قتّال اولور و آنك بعض ناسه بالخاصیّه ضرری اولماز
وخصوصا جوز ایله سقی اولنسه و بن آنی جوز ایله قضم ایدوب مضرّتندن
خوف ایلدکلرینی رؤیت ایلدم **العلاج** انی شرب ایدنلره معالجه ایچون دهن
وشیرج و زبد و سمن ولبن حلیب و دسومات احراق واول انجرایله جاری
اولان نسنه لر سقی اولنور لذع و مضیضی تسکین ایچون و بعده ثلج ایله مبرد
رائب بقر و دهن بنفسج مبرد و ماء شعیر مبرد و میاه فواکه مبرده اولنور
وماء ثلجه اجلاس اولنور و سرسام معالجه سر ایله علاج اولنور و اکه علاج
اولان اشیادن اولور صنوبر حبّ وجوز آنك فادزهری اولور **الکبیکج** اولدخی
بحریته قاتلدر **انك علاجی** بلاذر علاجی کبیدر و دهانی ا انك مضرّتنی
ادفع اشیادن اولور **میویزج** آنك اعراض و علاجی ذکر آتی در اریج اعراض
وعلاجی کبیدر **سذاب بری** آنی شرب ایدنه جحوض عین و حرقت
والتهاب شدید عارض اولور **وعلاج** ماء حار ایله تقیئه و زیت اولور
وبعده دفلی علاجی ایله معالجه اولنور **تافسیا** بوندن ماهیّت سذاب جبلی
اولور و بعضیلر آنك طعمنده باذروج طعمی ظهور ایدر و آول دواء باذروج
طعمی اولور آنده حدّت وارد ر آنك شربنده سبب عارض اولور و آیکی سبیلدن
خروج ایدن نسنه لرك هر برین حبس ایدر و لسانی توریم ایدوب قرقره احرا
ایدر و عیننده جحوظ و وجهنده حمرت اولور و بعضکره کما احدّتی حسیله
اول عارضه بالجمله برندن سادر اولور و جیوق کره غشیه و صغر نفس مؤدّی اولور
العلاج آنك علاجنده مبادرت اولنوب اولا قیئ ~~[illegible]~~ استعمال اولنور

وبعده

وبعده آگه لبن وسمن و زبد و ماء شعیر سقی اولنور و دهن ورد ولبن حلیب
ایله غرغره ایتدیریلور و آکه سکنجبین و نقیع افسنتین سقی اولنور و تافسیالك
بزر افسنتین فادزهری اولدیغی و کذلك علك بطم واصل محروث وطبیخ سعتر فادزهری
ایدیکی معروف در و دیبلورکه جندبیدستر خل مسخن ایله و یاخود عسل ایله انلر کبیدر
و قریب اولورکه جندبیدسترك اول قبیلدن اولدیغی بالخاصّه اوله و یاخود ~~و یاخود~~
تحلیل ایله اول سمّ قتبلدن بدندن دفع حسیله اوله و لکن بحسب الظاهر واجب اولان لزوم ایراد
ایلدیکمز اولور **جلبهنك** آنك اعراض و معالجه سی کندش و خربق اعراض و معالجه
کبیدر **دند صینی** انی شربدن جدّا عظیم اسهال اولور **العلاج** ممکن ایسه قیئ
اولنمق واجب اولور واول اسهاك قوّتی لبن و زبد سقی ایله مرّة بعد اخری سقی اولنمغله
کسر اولنور و یاخود دوغ سقی اولنور و اسهالی منعنده اشتغال اولنور و بعض
کره آنك مضرتنی و اسهالنی منعده تریاق غوث اولور **کندش و خربق ابیض
و عرطنیثا و عصارۀ قثاء الحمار و شونیزك بر نوعی و غاریقون اسود**
بو مذکورلرك کلیسی ردیدر اما کندش مغثیدر و انك تغثیه سی عظیمدر و
بعضکره انك تغثیه سی خنقه مؤدّی اولور و عرطنیثا دخی و خربق ابیض
دخی آنك کبیدر مغثی و خیقی اولور و بلکه بعضکره انلر غثیانلری ایله موادی
اولمقدار جمع ایدرکه کثرتی حسیله خنقه مؤدّی اولور و بعضکره اسهاله
مؤدّی اولور و بو اعراض انساننك غشیه تادّیه ایدر و کذلك سقوط قوّتلرینه
و عرق بارده و تشنجه مؤدّی اولور و خصوصا خربق ابیضك و غاریقونك
تادّیسی اکثر اولور واول آیکیسنك تأثیرلری متشابه اولور و جالینوس
دیدیکه خربق ابیض شاربنك نبضی اولنده عریض و متفاوت و حدّتی
ضعیف و جدّا بطی اولور حرارۀ غریزیه نك ماده کثیره تحتنده اختناقی
حسیله و کثرة مواد قوّت ادویه نك دفعه انده وارده اولوب طبیعت
آنی دفعده مستقله اولمغله اولور و قجن قیئ اخذ ایلسه آنك نبضنده
بلا انتظام اختلاف عارض اولور قوّت باطنیه ضغط اولمغله و قجن نبض
انتظامی اخذ ایلسه و جدّا مستور اولسه علیل حسن حالی اخذ ایتمش اولور

وعلیلك توجهی صلاحه اولمیوب بلکه فواقه و تشنجه ایسه بنض ضعیف
اولوب و مختلف و جدا متواتر اولور و فی خنق اولسه تفاوت بلا نظام اولور
و هم ابطأ اولور زیرا حار غریزی منطفی اولور و بعضکره اول بنضده موجیت ظاهر اولور
رطوبت حبیله و خربق کلابیهء قتل ایدر العلاج واجب اولورکه انلر قذف وسنك
بیلدیکك اشیا ایله تقیئه یه مبادرت اوله و ضرورلرینك عددی اسفله استنزال اوله شحم حنظل
مثللو حقنهء قویه ایله و بعده باب القطرده ذکر اولینان حقنه ایله معالجه اولنه
واکر اول مسموم شرب سمك او اندن قی ایتدیریکدن صکره قی قلیل اولسه واجب اولورکه
ماء فاتر ایله اندن بطن دولدیریلوب تقیئه اولنور و بعده اولو جهله قی به معاوده
اولنور و اکر تشنج عارض اولور ایسه اکه مقدار کثیر لبن و سمن سقی اولنور
و قیروطیات لینه ایله اوصالی و مفاصلی تمریخ اولنور و ابزن معتدل دائما
استعمال اولنور و تشنج یابسه معالجات ایله علاج اولنور اما خربق اسود
آنی شرب ایدنه اسهال کثیر شدید و خنق عارض اولور و ابزن ایکی درهم مقداری شرب
ایدنده تشنج عارض اولور قتل ایدر و قبل القتل خفقان و حرقة اللسان و عض لسان
و جشاء کثیر و نفخ عارض اولوب بعده تشنج و ارتعاش کلوب هلاك اولور العلاج
سنك معلوملك اولان تسنیلر ایله خربق اسودك قوتی کسر اولنور و اکه کبروت
ایجون افسنتین شراب ایله سقی اولنور و باحود کمون و انیسون و جندبیدستر
و سنبل بو ادویه لر و زنلری برابر اخذ اولنوب فی المجموع ایکی درهم قدر شراب
ایله سقی اولنور و نفخ اوزره خرقهء مسخنه و سنك معلوملك اولان کمادات
مقفیه وضع اولنور و بعده اکه مع العسل خبز رطب و سمن طری و امراق دسمه
و شراب حلو و کثیر المزاج شراب اطعام اولنور اکر اکه تشنج عارض ایسه خربق
ابیض بابنده ذکر اولینان ایله تدبیر اولنور و اسهال مفرطی وار ایسه ماء بارده
اجلاس و ربوب شراب و ادویهء حابسه سقی اولنور جرمدانوق اندن ایکی درهم
شرب ایدنه حکه و ورم عارض اولوب قتل ایدر و اندن علاج قربیون علاجی کبیدر
دادی اندن مقدار کثیر شرب اولنسه قتل ایدر العلاج سنك معلوملك
اولان مقیئات و مسهلات و البان و دسومات ایله اکه علاج اولنور خروع و سمسم
کسنه لر

کسنه لر بعض انلر تجربه لری بعضلر دیدیلرکه خروع و سمسمدن هر بری علی الاستقصا
عصر اولنسه انلرك کسبه لری سم قاتلدر و انلرك علاجی ذکر اولنان و رایدن
بالجمله بیوك علاج اشتراك اولان ادویه لردر جندبیدستر آنك شرب ایدن
شاربنه اعراض برسام حمی الزنخه حار عارض اولنسه یوم واحدده قتل ایدر
بعض نسخه ده اذا شرب برلنه اذا زنخ واقع اولمشدر معناکی کرارا و مرارا
شرب اولنسه دیمکدر خصوصا اسود منتن و سواده ضارب اغبر اولان
جندبیدستر اقتل اولور العلاج آنی شرب ایدنده واجب اولورکه قی ایچون
شبت و فوتنج و سبستان عسل ایله و طلا ایله شرب ایلنیه و بعده اکه حموضات
حماض الاترج و فواکه حامضه ربوباتی سقی اولنه و خل خمر و حره و رائب
بقر و عصارة التفاح و لبن اتن سقی اولنه و لبن اتن سقینك نفعی
غایته بالغه در عنصل بری آنی تناول ایدن و آنك جیدینی دخی مقدار
کثیر تناول ایدن امعانك وجدا اول کبدك تقرحی عارض اولور و تقرحه معض
و تقطیع تقدم ایدر العلاج تحین عنصل عرضلری ظاهر اولدیغنده واجب
اولورکه محماة اولان حدید قطعه لری ایله مطبوخ لبن شربینه مساعده اولنه
و کذلك خلی مسلوق صفرت البیض مع سفوف بزور و مقلیاتی و اول مثللو استعمالینه
مبادرت اولنه خانق الزئب و خانق النمر انلری تناول ایدن حنکلری و هانده
و حریفی و قصبه ریه ده عفوصت عارض اولور و مع الورم یبس حلق اولور
و اغزیدن بخار دخانی تصاعد ایدوب انعقاد لسانه و ایکی صدغلرینك
اختلاجنه مؤدی اولور و بعده رعشه و تشنج و کمودت اللون و اختناق
عارض اولور و مع ذلك بطنده قراقر و ریاح کثیره اولور و خانق النمر شرب
ایدنه سدر و ظلمت عین قیامده و ضنك عارض اولور و ایکی کوزلرینه رطوبت
اولور و صدرنده ثقل اولور و خانق النمر المنتنه ارض هرقله ده نابت
اولور اندن طعمی حر و رائحهء کریهه اولور العلاج سنك بیلدیکك اشیاء
ایله اندن تنقیه سنه مبادرت اولنور و بعده حقنه استعمال اولنوب
بعده سعتر جبلی و فراسیون و سذاب و افسنتین و شیح ارمنی شراب ایله

وكهافیطوس شرابی سقی اولینور و یاخود بر بوجق درهم دهن بلسان شرابنده
سقی اولنور و شرابك انلره نفعی اول شرابدركه انلك اچنده قیزغون حدید و
فضه و ذهبدن بر سوندرلمش اوله وخبث حدیدك نفسی دخی جید در
وانافح خصوصا انفحهٔ ایل وانفحهٔ غزال وانفحهٔ جری وبعده امراق دسمه
سقی اولنور **ازاددرخت** انلك ورقی بهایم قتل ایدر وخبثی دخی بعضلره قتل
ایدر وعلاجی دفلی وبیش السموم مشترك اولان علاج ایله که معالجه اولینور
قشر الارز اوائل اولیلنه بعضلك قولی اوزره انلك شاربنه وقت شربنده لسانده
وفمنده وجع وكذلك لساننده ورم عارض اولور و انلك وجعی مریئه و معده یه
وامعاسنه ممتد اولور وجمله بدننده التهاب اولور و اول بعض قشر ارز سمومه
نعوذ بالله بلد **العلاج** اكه ذراریح معالجه سی ایله علاج اولنور و واجب اولور كه
اكه سقی اولینه زیت اچنده اولا اسفرجل طبخ اولنوب بعده سقی اولنه
بزر الانجره آنی شربینه عنصل شربنده عوارض عارض اولور وكذلك آنی
شربینه سعال قوی عارض اولور و اكه عنصل علاجی ایله معالجه اولنور
ولكن بونك سعالنه ملینات ایله علاج اولینور شراب بنفسج ماء شعیر
ایله سقی اولینور وادویهٔ سعالیه نك سائرلری ایله دخی تدبیر اولینور **اسود و**
اصفر اولان تربد در خربق اسود وغاریقون اسود شاربلرینه
عارض اولان اعراض تربد در شاربنه دخی عارض اولور و علاجی دخی
انلره اولان علاج اولور وخاصه تربده دهن لوزی كثیرا تجرع ایله
علاج اولینور **بودرینون** بو سمك ماهیتی وعلاجی بنم معلوممز دكلدر
انجق اكه علاج مشترك ایله علاج اولنور بن ظن ایدرم كه سموم حاده دندر
وغیر حاده اولمغی بعید دكلدر و قوم دیدیلركه بودرینون بردوادر كه
آنی شاربه اختلاط عقل وتمدد عارض اولور وحتی شفه لرینه عارض اولان
تمدد سببیله اكه ضحك كبی بر حالت عارض اولور واكه بناء یونانیون
او حالته ضحك ایله تمثیل ایدروب دیرلركه انه یضحك ضحكا ساردونیا
العلاج انلك علاجی علاج مشترك در و قوملك بعضلری دیدیلركه واجب اولور كه

آنك

آنك شاربی تقیئه اولنوب بعده ماء عسل سقی اولنه واكه نافع اولور لبن شرب
ایدروب بر نیز ادهان مسخنه ایله تدهین ایلمك و آبزن حار و تدلیك
استعمالی و تنفیخ خبیث دافع اولان ادویه استعمالی دخی نافع اولور **طوسیون**
بونك دخی طبعنی و علاجنی بن یقینا بیلمدم وظن ایدرم كه انلك طبعی حاد در
وغیر حاد اولمغی دخی بعید دكلدر و بعضلر دیدیلركه اول سم شفه ده و
لسانده فلغمونی احداث ایدر وجنون و وسواس و سقوط نبض لری احداث ایدر
اللبوب الزنخة انلك احوالی وعلاجی عنصل وانجره ده ذكر اولینان احوال
وعلاجه قریب اولور و خصوصا اكه ربوب فواكه دن رب حصرم و ریباس
وتفاح ربوبی نافع اولور و اول سمنه غثیان وغشی و كرب عارض اولور
و اول سم اولان لبوب زنخه جوز و مشمش نواتی و نارجیل ولوز در
الصرف علی الربو وجع فكره اول شربینه خناق واوجاع والتهاب عارض اولور
خصوصا اكه شراب غلیظ وحلوا اولسه **العلاج** آنك علاجی استفراغ و قی
واسهال اولور اگر انده حاجت اولور ایسه و قیئ انده نعم الدوا اولور اگر
قیئده سهولت وار ایسه وغراوی ماء بارد ایله وفقاع بارد ایله و ماء رمان
محمض ایله و ماء فواكه ایله و اقراص كافور ایله واول متلولر ایله تبرید اولنور
العسل الكردی اول عسلك اكثری ایرقلیا بلادندن مجلوب اولور و اول عسل
بر نوع عسلدر كه آنی شم ایدن كمسنه یه عطسه عارض اولور و كذلك
عنصلده و انجره ده عارض اولان اعراض اول عسلده دخی عارض اولور
و آنی شمده غشی و عرق بارد عارض اولور و عسلده بر صنف دخی وار در كه
اولوقه دیرلر اعراضنده و علاجنده انلك حكمی شوكران حكمی كبیدر **العلاج** آنی
شارب اولان كمسنه شراب و سمك مالح تناول ایلسون او نومالی تسمیه
اولینه شرابی شرب ایلسون و اطعمه اكل ایدوب بعده قیئ ایلمكله ذلك
اولمسون ممكن اولدیغجه **الدبق** دبق شرب ایدن كمسنه یه بطننده
قرقره و مغص اولور ولكن اختلاف و دوار اولمز **العلاج** واجب
اولور كه ماء عسل سقی اولینوب قیئ ایتدیریله و حقنه لینه ایله احتقان اولنه

السكنجبين

واكه مع الخمر الكثير افسنتين سقيى نافع اولور وانك علاجنه خاصة طبيخ
جرجير نافع اولور وكذلك فلفل وجندبيدستر ايله سنبل سقى اولنور
وماء حار ايله وخل ايله ضماد اولنور جملة اخرى بو جمله ده بارده
اولان ادويۀ سميه ذكر اولنور الافيون افيون شرب ايدن كمسنه نك
اطرافنه خدر وبرد وحكه عارض اولور وبدننده رايحۀ افيون فايح
اولور واكه فواق ودوار وظلمت عين وحلق ونفسنه ضيق وصفره
وكمودة اطراف وشفه ووجهنه صفرت عارض اولور وكذلك صعوبته
مؤدى حبس وسبات واعتقال لسان وغؤر عين حادث اولوب
بعده كزاز خانقه وعرق بارده ونفس بارده وموته مؤدى اولور وافيونك
قتلى اسبابنده اولور دمى تغليظ حسيله جريانندن منع وروحى تبريد
والات نفسى تشنيج وافيونك شربت واحرة قتاله سى ايكى درهمدر افيونله
اولمقدار شرب ايدنلر ايكى كوننه قدر قتل ايدر خصوصاً شراب ايله شرب
اولينه افيونك عملى اكثر اولور لكن شرابك مقدارى بر مبلغه بالغ اولسه
ابدانى جرموده اولمقدار شراب افيونك مضرتنه مقاومت ايدر
ايلسه وياخود ابدان حاره صاحبلرنك معاونتى ايله شراب مقاومت ايلسه
اول شراب افيونك عملنه زياده ايلمز العلاج بالاشتراك حتفرغه اولان
ادويه سقيله مذكور قانونلرى استعمال اولنوب دهن ايله وماء وملح ايله
وبورق ايله تقيئه اولنور وبعده سكنجبين وماء وعسل سقى اولنور وبعده
حقنۀ قويه ايله احتقان اولنور وكذلك آنك ادويه سندن اولور سكنجبين
افسنتين ايله سقى اولنمق وكذلك شراب ايله افسنتين وحلتيت انك ترياقى
اولور وكذلك دارصينى خاصة وياخود دارصينى مع الخل وسكبينج شرب
اولينور وكذلك جندبيدستر خاصة وشراب ايله فلفل وياخود سكنجبين
ايله فلفل وسعتر وسذاب وملح وكذلك دهن ورد مع الخل وياخود دهن
ورد مع العسل استعمال اولنور وثوم وجوز افيون شاربنه نافع جيّددر
وبعضكره افيون شاربنه خاص اولان ترياق سقى اولنور آنك تركيبى بو در

حلتيت

حلتيت ابهل جندبيدستر فلفل وزنلرى برابر اخذ اولنوب عسل ايله معجون
قيلنور وشربتى واحدى بندقه مقدارنده جوزه مقدارنجه قدردر وچوق
واقع اولور كه بر مثقال حلتيت اون بش درهم مقدارى شراب ريحانى ايله
سقى اولنسه افيون شربنك مضرتنه خلاصى اولور مقدار كثير شراب عتيق
شربنك اولباب نفع عجيبى واردر خصوصاً اول شراب عتيق رقيق وريحانى
اولوب ماء كثيرى احتمال ايليه ودارصينى ايله شرب اولنه واكه ترياق وسنجرنيا
ومثرو ديطوس بو مذكورلردن برينك شراب ايله شربى قدر بر نافع شى
اولماز وواجب اولور كه كندش خللولرى ايله تعطيس اولنوب دماغ متزعزع قيلنه
بو تعطيس افيونيلرده حادث اولان سباتده علاج جيدا ولور وواجب
اولور كه آنك شعرى نتف اولنه واو يمقلدن منع اولنه وبدنى دهن قسط
ودهن سوسن كبرا دهان حاره ايله تمريخ اولنه واكه جندبيدستر وسذاب
مثللولرى اشمام اولنه وواجب اولور كه شارب افيون آبزن حاره اجلاس
اولنه تا فيخ ايليسون وحكه حسيرا ولمسون ايچون وامراق دسمه ايله و
خاصة مخاخ وشحوم ايله تحسن ايدر جوز ماثل جوز ماثل شاربنده دوار وحمرة
عين وغشاوه وسكر وسبات عارض اولور وبعضكره انك بر مثقالى
شاربنى يوم شوبه قتل ايدر خصوصاً هندى نوعى شرب اولنه وقبل القتل
آنى شاربه عرق بارد ونفس بارد عارض اولور اما نصف نقصان شرب
اولنسه سبات وسكر احداث ايدر ولكن قتل ايلمز مكر كه اول مقدارى
شارب ضعيف القوه اوله العلاج انك اعظم علاجى نطرون وماء ودهن
ايله تقيئه اولور وسمن آنك ترياقيدر وآنكله شراب كثير فلفل ايله
وعاقرقرحا وحب غار ودارصينى وجندبيدستر سقى اولنور وماء حاره
اطراف جمع ادخال اولنمق وبدنى خرق ايله تسخين اولنمق ودهن قسط ودهن
بان ايله تدهين اولنمق نافع اولور وانلردن ممكن اولنلرينى احضار ايدوب رياضت
رياضت ايدر وبعده تغدى ايدوب اغذيۀ دسمه ولو شراب حلو شرب ايدر
ومهيا اولديكى علاج افيونى استعمال ايدر يبروح يبروح الفاحى اصليدر
لفاح وسابيزجدا

تغيّر ادواح دماغ انتعاش اولنه

درهمه

انك احوال واعراض جوز ماثل احوالى كبی اولوب الا انك ليتر غش وحكاك وكزاز
وصمم عارض اولور اجزاء بدن وحدت زياده شر لو اولان جوز قشورى اولور
حبك شرّى قشورك شربنه وتيبى اولور وتيبی وحك جرو اعواض مذكوره
برشی احوات ايدر العلاج انك علاجی جوز ماثل وافيون علاجلرينه قريب
اولور وواجب اولور كه شراب الحجيله افسنتين سقی اولنه وكذلك فلفل وبالجملة حزره
وجندبيدستر وسذاب وخردل وخل اكه نافع اولور وكذلك اوادويه مثلولر
ايله تعطيس اولنور واكه زفت وسوندريلكن فتيلك دخانى شم ايتديريلور
وواجب اولوركه انك باشلرينه خل خمر ودهن ورد وضع اولنه وانك
نوملرى منع اولنه ونوملرى اولنمرنتف شعر ايله وتعطيس واصل ابهامی
عمز ايله تنبيه اولنه دزفينوث بودواجملة مخدراتدندر وبنج طبيعتنده
اولوب مسكر اولور وانزن اولاعثيان شديد وقوه مغص عارض اولوب عارض
بعضكره ايلاوس كبی حالى اولور وبعضكره قیء واسهال دم اولور غشيه موديه
اولنجه قدر دم خروج ايدر وسبات قوی عارض اولوب بيبی الرابع والسابع
هلاك اولور وهلاكندن مقدم بدننه جميعا خدر عارض اولور وانك علاجی
ذراريح وراريانه علاج مستوری اولور البنج آنی شاربنه استرخاء اعضا
وورم لسان عارض اولور واغزكو پوروب بدن خروج ايدر انكى كوزلرى
قيزارر واكه دوار وغشاوه عين وضيق نفس وصمم عارض اولور وكذلك
حكاك بدن ولثه وسكر واختلاط عقل عارض اولور وبعضكره صرعه
مؤدى اولور وبعضكره اصوات مختلف … حكايه ايدر
اشك صوتی كبی صوتی اولوب نهاق ايدر وصهيل فرس كبی صهيل ايدر اخفاقه صلاك
وبعضكره بعير صوتی كبی … وغراب صوتی كبی سجع ونعق اولور
العلاج واجب اولوركه عاجلا ما وغسل ولبن بقر وياخود لبن
ماعز ولبن غنم بعسل وبغير عسل سقی اولنه وسمن وحب الصنوبر زيت
ايله طبخ اولنوب سقى اولنه وكذلك لوز صنوبر طبيخ تين ايله وكذلك شراب
حلو كثير وكذلك بصل مشوی سقی اولنه واكه بزر فجل وخردل وحرف وبزر
اجزه

اجزه وحريف ومقطع اولان ادويه نك كليسی سقى اولنور وكذلك بصل
بصل وثوم وفجل وبزورلرى سقی اولنور وبنج علاجنده مثرو ديطوس
وترياق وسنجربنيا مثلولره وافيون ترياقنده معادل برنسنه اولماز
وانك علاجی تقيئه ايله اولور الشوكران آنی شرب ايدن خناق وبرد اطراف
وتمدد شديد خانق وغشاوه البصر عارض اولور حتى برنسنه يی كوزكه
قويب اولماز وتخليط ذهن باطل واطرافی باردا اولور وبعده تشنج وخنق
احوات ايدوب قتل ايدر العلاج انكه علاجی اجزه اولا حقن وتقيئه و
اسهال معلومدر واول نبيذ اوزره استعمال اولنور حقن ايله بدء اولنور
وبعده شيئا بعد شیء وساعة بعد ساعة شراب صرف سقی اولنور
وبو تدبيرك نفعی عظيم اولور وبعده اكه لبن بقر سقی اولنور وشراب
ايله فلفل سقی اولنور وكذلك جندبيدستر وسذاب ونعناع وحلتيت
وورق غار وحب غار ودبس عنب سقی اولنور وانلره ترياق وافيون …
نافع اولور وانلره نافع اولان ادويه دندر بزر انجره وانجدان وقردمانا
وميعه انلرك تنفسی سقی اولنسه شراب ايله سقی اولنور وكذلك شجر توت
قشورينك طبيخ ودهن بلسان مع اللبن سقی اولنور وواجب اولوركه
شوكران شاربينك بطنی ومعاسی مع الخمر دقيق حنطه ايله ضماد اولنه
عنب الثعلب انك ردى ومخدر اولان صنفندن شاربنه كمودت
لون وجفاف لسان وفواق ودم كثير قيئ ونفث دم وتشنج وتخليط
اختلاف عارض اولور وانك ذوقنده طعم لبن عارض اولور العلاج
انلرك معالجاتی قانون عام اوزره عمل وكنوب وبعده لبن اتان
ماء عسل ايله ولبن ماعز وحليب ايله انيسون سقی اولنور واصلا فلك
كليسی اكه نافع اولور وصدور ودجاج مطبوخه ولوزم تناولی نافع
اولور كزبره رطبه آنی تناول ايده انكلرا اولنوب بضعف رطلا قريب
اكل اولنسه وياخود انلرك عصاره سی دفعة سقی اولنسه قريب
دوره … اوقيه وارجه قدر سقی اولنسه انوزع دوار وسدر واختلاط عقل

وغلظت صوت وسبات وسكر كبي حالت عارض اولوب كلام سكارانك
افاحشی ایله هذیان ایدر و آنلرن رایحهٔ كریهه شم اولنور العلاج
واجب اولور كه تقیاء ایتدریله وخصوصا آنی تقیئهٔ دهن سوسن و یاخود
زیت ایله وخصوصا بورقلی اولان طبیخ شبت ایله اولا و اكا صفرهٔ البیض
نیمبرشت ملح و فلفل ایله اطعام اولنور و كذلك دجاج سمین ملح كثیر و فلفل
ایله و كذ مرق الوز ایله و شراب قوی صرف ایله قلیلا قلیلا اطعام اولنور
و انلرك مأكولاتی فلفل كثیر و ملح ایله قیلینور و آنلره افسنتین و یاخود
دارصینی و یاخود شراب الجینده فلفل نافع اولور و ماء مالح و میفختج
سقینك منفعتی غایته بالغ اولور بزر قطونا بعضلره آنی شرب ایدن
مع ضعف قلق وخدر و بعده غشی عارض اولور و آنك علاجی كریه علاجی
اولور فطر و كماةٔ رديئه‌لر مضرت فطر بعضلره جنس حسبیله اولور
زیرا انك بعض اجناسی قتالدر و یاخود فطر كثرتی ایله قتل ایدر
اما بحسب الجنس در اولان اول فطردر كه آنك منبتی اولان ارض
نباتات سلیمه انباتی ایله معروف اولمیه بلكه اول فطرك نباتی مواضع ردیه
وهوام جحره‌لرنده و كیفیات ردیه اولان اشجار قتنده اولور و الوان
فطرده اخضر و اسود و طاوسی اولنلرك كلیسی ردیدر و ردی فطر
تناولندن دنجه و ضیق نفس و نفخهٔ بطن و مغص و فواق و مغص
و صفرت لون و صغر نبض و اقشعرار و غشی و عرق بارد عارض اولوب
قتل اولنور العلاج انك علاجی سنك معلومكدر اولنلر ایله تقیئه
اولور خصوصا مع البورق عصارهٔ فجل ایله تقیئه اولنور و بعده
آكا سكنجبین ایله رماد كرم سقی اولنور و كمثرانك تریاقی اولور
خصوصا كمثری شجری برك و رقی و كذلك حری اكا تریاق اولور
و بعد التنقیه واجب اولور كه حری بنطیلیه اكه شیئا بعد شیء سقی اولنه
و بورق و غسل خوسقی اولنه و كذلك بورق و ذرق دجاج سكنجبین
ایله سقی اولنسه نفع عظیم اولور و ملح هندی و عصیر فوتنج سكنجبین ایله

وبورق

وبورق و معاجین حاره نحو فلافلی و كمونی و شراب عتیق و قوی و
رزاوند و اصل جاوشیر و شراب ردی سی و خردل و حرف نحو استعمال
اولنور و كذلك افسنتین و سعتر جبلی و انلرك طبیخی و طبیخ تین نحو
سقی اولنور و آنك تحت الشراسیفی دائما تكمید اولنور سهام ارمنیه
اشبو باب هر نه قدر شرب سم بیاننده ایسه ده مجعول ابیسه سهام ارمنیه
مسمومه نك جرحی و شرب سم احكامنده او لمغله انلری اول نحو الحاق
اولنوب تربیبی ذكر اولنمق لایقدر و بو بابده خزاقتی اولان عالمدر دیدیكه
اول سهام اصابت ایلدیكی كبی آكا قتیه سقی اولنور سهم مذكور سمینك علاجیدر
اولور ~~بر ابن عرسك~~ سلخ اولنوب احشاسی تطهیر و تملیح و تقدید
اولینه ابن عرس قدیدیندن ایكی مثقال آكا سقی اولنور و باكه بالغ و واصل
اولدیكه انسانك غبلی اول سهامك مضرتنه تریاق اولور ایلنج مقاله
سموم مشروبهٔ حیوانیه بیاننده در الجمله اشبو جمله حیواناتك سمومی
بیاننده در بن دریمكه حیواناتك من جهت الشرب سم اولان
اشیانك تمییزی اول حیواناتك لحمی اولوب جملهٔ بدنی اولور و كیمنك
خاصه بعض عضوی اولور و كیمنك رطوبتی سم اولور و بو اقسامك
هر بیری ایكی قسم اوزره اولور اول قسم انده اولان سم بجوهره و ذاته
اولور ضفادع اجامیه كمنده اولدیغی كبی و ایكنجی قسم انده سمیت بجوهره
اولمیوب بحسب العارض اولور سمك بارد و شواء معموم كبی و معلده
جامد اولان لبن كبی فی الحیوانات التی تقتل بجمیع اجزائه اول
حیواناتدر بجوهره و ذاته قتل ایدن وزغه در و كذلك ذراریح و ضفادع
و ارنب بحری و جرذون مثللودر و سمیت عرضیه ایله قتل ایدن
سمك بارد و شواء معمومدر ذراریح انك طبعی حاره و حریفه و فتاله در
آنی شارب مغص و وجع احشا و بالجمله ممرنه معانه یه وارنجه قدر وجع
ممتد عارض اولور و كذلك ورك قتنده و ایكی بو بركلرده و شراسیفده
وجع اولوب مثانه‌ده وجع مورم ایله تقرح اولنور و قضیب عانه

ونواحی عانه‌یی توریم ایدر التهاب شدیدا ولمق حسبیله وبول تقاضا ایدوب
قیام ایدر ولکن بتون کله قادر اولماز ویاخود قادر اولور ولکن دم بول ایدر
وقطع لحم وجع شدید ایله بتول ایدر وبعضکره مع تلك الاعراض اسهال
سحجی وغشیان واختلاط عقل وقیام قتنده سقوط وغشی عارض اولور و
بعده قتل ایدر و ذراریحك اکثر نکایه‌سی مثانه‌یه اولور و آنی شرب ایدن
کمسنه فمنده قطران و زفت طعمی بولور و او حیوانات طلوع شعرا
قبیلنده و بعیدنده یعنی زمان طلوعندن قلیلا مقدم و قلیلا مؤخر اوله
زمانلرده و وقت خریفده شری اکثر اولور **العلاج** واجب اولورکه
آنی شرب ایدن کمسنه قیء ایتدیریله وسنك بیلدیکك اوزره حقنه
استعمال اولنه و واجب اولورکه آنك حقیقته وحقنه‌سنه نطرون
وطبیخ تین دخی ادخال اولنه وآنك تنقیه‌سی متدارك قیلنه وحفظا
للمثانه فصد اولنمق رأی اولنیور ایسه اولدخی ایشلنور وبعده سقی
متدارك ایله اکه لبن و لعاب بزرقطونا و ماء رجله و زبدکثیر سقی اولنور یعنی
واول وقتده ماء شعیر وخطمی وبیاض البیض و بزرکتان لعابی ایله ایچیر
ویاخود ماء شعیر وماء ارز ویاخود طبیخ حلبه ویاخود طبیخ خنزروس
وامراق دسمه ودهن لوز وشحم الاوز وصفرة البیض النیمبرشت وسمن
وعسل وجلاب ومخیض بقر انلره نافعدر وانلره ماء عسل وصنوبر حبنلرك
کبارلری وصغارلری ومیفختج مع شحم الاوز شرابی عسل ایله سقی اولنمق نافعدر
وهم اولان حبوب مطبوخ حب بطیخ وقثا وطبیخ تین وشراب بنفسج
دخی نافعدر و بعضلر دیدیلرکه آنك شاربنه دهن سفرجل سقی اولنسه
انك تریاقی اولور و دهن سوسن و کذلك طین شاموس انلرکبید
وادرومالی شرابی سقی اولنمق انلر اسهالی نفع ویرور و واجب اولورکه
ذراریح شرب ایدن کمسنه‌نك احلیلنه دهن ورد تقطیر اولنه و لکن انك
قمع لطیف ایله آلوب ذراقه ایله اولمیه وآنه آبزن فاتر دخی استعمال اولنه
وبوجودی اولان
ق الحیوانی ... [illegible]

ارنب

ارنب بحری آنی سقیدن نفسك ضیقی وعسری وحمره عین وسعال یابس
ونفث دم وعسر بول و بول دم وبول بنفسجی ووجع معده وافراط اوزره
قیء صفرا و دم وبرقان ~~...~~ وکرب ووجع کلیه وبراز بنفسجی
وبعضکره براز مخاطی وعرق منتن وکراهة طعام عارض اولور هر نجن سمك
رؤیت ایلیسه مشمئز ومنقبض اولور و نجن سمکی رؤیتدن مشمئز اولمسه انك
عافیتنه دلالت ایدر وآنك سمك منتن رایحه‌سی فمندن وحشاسندن مع الملوحه
احساس اولنور وارنب بحری شربندن عافیت بولنلرك اکثرسی ابله واقع اولور
العلاج انلره لبن ماعز شربی نك منفعة بالغه‌سی اولور وکذلك اشك سودی
دخی نافعدر و نثرید لبن نسا حصر وخیار قضبانی ویاخود مسلوق اولان
خطمی رطب وسرطان نهری قسمی خاصه نافعدر و اول علیل سرطان
نهری قسمنی اکله قادر اولور اما سائر مائی اولان حیواناتك کندویی
وامراقنی تناول لکن مشمئز اولوب اکله قادر اولماز اما اول ابا اداویه نافعه
اقواسی و تنج نهری ~~...~~ طوطرتانا و ول و بول انسان عتیق و بقول مریم
اصول‌لنه سکر اوبولوس شراب ایله و اول مقدار شرابی یاخود طلا
ایله و خربق قلیل شراب ایله شرب اولنمق نافع اولور ~~...~~
کونده اکر خربق اسود ~~...~~ وسقمونیا وغاریقون ورب سوس وکثیرا ~~...~~
بو ادویه لر وزنلری برابر اخذ اولنوب انلردن حبوب اتخاذ اولنور و شربت
واحده‌سی بر درهم ویاخود بر درهمدن قلیلا زیاده قیلنور وجلاب ایله
سقی اولنور وانك علامت برء سمکدن مشمئز اولمیوب تناول ایلمکه علیلك قدرتی اولور
وبعد العافیه سل مرض عارض اولور اکر امراض سل ایله معالجه اولنور **وزغه**
وحرباد وزغه نك لحمی قاتلدر و بعضکره و زغه شرابه ایچینه سقوط ایدوب
هلاك اولور و اعضاسی تفتت ایدوب اول شراب بکلیته سم اولور و آنی شرب ایلین
قیء و وجع فؤاد شدید حادث اولور وحربادن قتل و اهلاکده وزغه یه قریب
اولور و قومك ذکر اوزره حربانك بعضی سم در ساعة شرب ایله شاربنی قتل ایدر
بیز آنی ذکر ایلرز و بر قوم دیدیلرکه حربا طبخ اولنوب انك طبیخ ماء حمامده رش

اولنسه ایزی مستحم اولمغلرك بری برمدت محضوره اولور و بعدها قلیلا
قلیلا اولن اولنه عائد اولور بو کلام برقولدرکه بن آنی تحقیق ایلمم و بونلرك
علاجی علاج مشترکدر و ذراریح علاجیدر حرذون حرذونك سام الابندار
بر نوعیدر انلرك طبیعتلری برر برلرینه مشابهدر بیسی الامندار شابه
اولان حرذون قتالدر آنك لحمی شاربه ورم لسان وحکه وصداع
وحرقه وغشاوه عین عارض اولور العلاج سمسم خرنوب نبطی سکر
وزنلری برابر اخذ اولنوب سمن بقر ایله سحق اولنور و واجب اولورکه لبن حلیب
سحق اولنوب دهن ایله تمریخ واستحمام اولنه فی شرب سام الامندار بو
حیوان عضایاتدن بر نوعدر بز آنی باب العضده ذکر و وصف ایلرز انك
شربنده معدهده اوجاع شدیده وبطنده استسقا کبی ورم وکزاز واحتباس
بول عارض اولور و اولقاتلدر غیریلرنده اطیوس اجدر وغیریلر دیدیکه آنی
شاربه ورم لسان وذهاب عقل واسترخا وزمانت و اسود ادمی
مواضع من البدن واجزاء بدنده عفونت عارض اولور بخین معالجه اولنوب
علیله صحت و بر حاصل اولسه اول سواد و عفونت بر موضعنا و لان عضو
ساقط اولور العلاج آکه علاج مشترك ایله علاج اولنور و افیون شاربنه
اولان علاج ایله که تریبد اولنور و تریاق کبیر ضح فاروق و مثرودیطوس
معقلولر سحق اولنور اما اطبادن اطیوس اجدر و امثالی ذکر ایلدیکلری ذراریح
شرب ایدنلرك علاجی اولوراما کندو مخصوص علاج بودر که راتینج علك بطم
کرك هر بر نسیر یا کز و کرك ایکیسی معا اخذ و استعمال اولنور کذلك صیغه ایله و حنطیانا
ایله و کذلك اول علیله کما فیطوس خطوط ایچنده حب الصنوبر الصغار طبخ
اولنوب تقد بعضکره سحق اولنور و زیت ایله شرب اولنور و کذلك نحری کلحفانك
بطنی و ضفادع مطبوخ و قونیج ایله مطبوخ صفادع دخی نافع اولور
ضفادع اجامیه نك اخضری و بحریه نك احمری اکی شاربه جمودت
لون و تر هل طریق ایله بدنك تورم و حلق و فم احمرق و عسر نفس و ظلمة عین
و دوار و نتن فم عارض اولور و بعضکره احیانا تشنج و امتداده موذر اولور
و زانلره

وانلره بعضکره اسهال و سنطاریا و غشیان و قیء و اختلاط عقل عارض
اولور و بعضکره منیلرینی و فضولی بغیر اراده قذف ایدرلر و بو علتدن
خلاص اولان کمسنه نك اسنانی سقوطدن خلاص و امان العلاج اول
صفادع ردیه شاربنه زیت سحق اولنوب تقیئه اولنور و کذلك ماء
حار و یا خود شراب کثیر ایله تقیئه اولنور و ریاضه کثیره ایله ترویض
و آنی حار حمامده تعریق و ادهان حاره ایله تمریخ اولنور و انلره کرکدر و اس ولك
و استسقادن نافع ادویه نك کلیسی نافع اولور اوج درهم اصول قصب
ایله شراب کثیر سقیی نافع و کذلك سعد و قصب ذریره شراب ایله سحق
اولنور ضفادع صغر صاروقور بغه لحمی شرب ایدنلره شهوت طعامك
انقطاعی و جشاء حامض و فساد لون و قیء و غثیان و وجع فواد
و ورم بطن و ایکی ساقده ورم عارض اولور العلاج انك علاجی اجامیه و
بحریه اولوب بوندن مقدم ذکر اولینان ضفادع شاربنه اولینان علاجه
قریب اولور و حیوانات ترنیه بکلیته او ببعض اجزائه بالعرض سم اولان
قسم آخر بونلردر سمك بارد سمك بارد شربنده خصوصا مکان
نوبیده اولان سمك بارد شربنده اعراض فطر عارض اولور و بعضکره
آنی شرب ایدن برکون و یاخود ایکی کون عرض مذکور ظهور ایلمز العلاج انك علاجی
لحمی تقیئه و سائر علاج فطر اولور شواء مغموم و لحم فاسد لحوملك
قنوتلری شی اولنسه واجب اولورکه اوزریسترا و لنمیوب منکشوف
قیلنه نکم اولحم حال شدت تنفس ایلیه و بخین کشف اولنمیوب اول حالده
لحم مغموم اولنسه بالعرض سم اولوب آنی تناول ایدن کرب و انطلاق بطن بر هیضه
علامات ظاهر اولور و بلکه اول وجه اوزره اولان لحم مشوینك طعم بر کون
و ایکی کون مقدار عقلی ازاله ایدر و بعضکره سبات و قتله موذی
اولور و حیواناتك جنسی نانیس یعنی حیواندن ~~خصوصا بیلوبالی سم اولنلر~~
حرارات قاتله و ذنب ایل مثللولردر مرارة الافعی اول مراره علی حاله
سحق اولنسه قتل ایدر و انك نفسی توا تر ایدر و اول مراره ادویه ایله خلط اولنور
شاربنه

العلاج مرارهٔ افعی شاربنه نافع برنسنه وارایسه اکر حالاً بعد حال
سمن سقی ایدوب تقیئه ایلمك نافع اولور و بعد التقیئه تریاق ومثرودیطوس
سقی اولنمغه مبادرت اولنور و اکر فادزهر سقی اولنمق اجل اشیادن نافعدر
اولور و مسك اکر دوا اولور و اکر غشی تواتر ایدوب دوا شرب ایده میسه اکر
شراب وماء اللحم الفراریج مسکلی برشی ایله ایجار اولنور بعض وجور ایله
حلقنه صب اولنور مرارة النمر قپلان مرارهسی شرب ایدن کمسنه یه
صفرا و خضرا حره لرقیء ایلمك عارض اولور و اول کمسنه صبر ... ریحی انفنده
وطعمی فمنده بولور و عیننه یرقان عارض اولوب قتل ایدر و آنی شرب ایلیه
کمسنه اوچ ساعت کچمزایسه اندن حیاتی رجا اولنور العلاج اکه
سنك بیلدیکك اوزره مقیئات سقی اولنوب قوصدیریلور و اکه
مخصوص اولان تریاق سقی اولنور و اول تریاق بودر طین مختوم
وحب الغار هر برندن برجزء انفحهٔ غزال دورت جزء بزر سذاب هر
هر برندن نصف جزء بو مذکورلر اخذ اولنوب عسل ایله معجون قیلنور
و اندن شربت جوزه مقدار ایدر ومع ذلك تقیئه ایتدیریلور و واجب اولورکه
اکر ریاحین انزن اتخاذ اولنه کلب ماء مرارهسی بعضلر دیدیلرکه کلب
مائك مرارهسی مرجمك مقداری برانسان اکل ایلسه بر اسبوع مرورنده
صکره قتل ایدر العلاج اکر سمن بر حنطیانا الرومی و دارصینی ایله سقی
اولنور وکذلك ارنب انفحهسی سقی اولنور و دهن طیب ایله تمریخ و تدبیر
تلطیف اولنور ذنب ایل طرفه آنی شربیدن کرب شدید و غشی عارض
اولور اول طوف سم قاتلدر العلاج سنك بیلدیکك وجه اوزره تقیئه
اولنور و آنی موافق اجود سمن و شیرج اولور و اندن صکره بندق
و یاخود فستق و فلفل هوج الله معجون قیلنوب سقی اولنور و هر دفعهده
بندقهٔ کبیره قدر سقی اولنور و اول مقدار بر یومده درت دفعه سقی اولنور
و اوا وجه اوزره سقی بقدرة الله تعالی نافع اولور جنس قاتل نورلری
دم طرفیسید آنی شاربه عسر نفس و ایکی لوزه لرك وجع و ورملری ...

وحمره

وحمرهٔ لسان و اسنانه ولثاتنه دم جامد قطعه لری و غثیان شدید
وکرب و اضطراب عارض اولور و بعضکره اسنانه تأکل اولور و بعده
خنق وکزازه مؤدی در العلاج اندك علاجنده واجب اولورکه حقنه ید و اسهاله
مبادرت اولنه لکن تقیئه اولنمیه زیرا بعضکره تقیئه حیینده انزفاعنه تحمل
اولنمجق قدر دفعة مواد تجمع اولوب انزه خنق خطری اولور و واجب
اولورکه جمود دمه نافع ادویه ایله که سقی اولنه لبن ایله مملوتین فج
و بزرکرنب و اصول انجدان و حلتیت و بورق و حطب تینك رمادی خل ایله
و قلقل خل ایله و عصاره ورق عتیق خل ایله سقی اولنه و اندك بطونلرینه
اولان دم جامدی دفعیه سقی اولنه بقیه ... اسهال اولنور و اندك
بطونلرینه دقیق شعیر وماء قراطن ایله تضمید اولنور عرق الدواب
آنی شربیدن وجه خضرا اولور و بدننده عرق منتن سیلان ایدر وکذلك
ایکی قولتقلرندن عرق منتن سیلان ایدر العلاج ماء فاتر ایله تقیئه
اولنور و اکه طلا ایله نصف درهم دهن ورد و نصف درهم ملح درانی سقی
اولنور و اکر طین مختوم تریاق فوق نافع اولور حربا بیض بیض حربا شاربنی
فی الحال قتل ایدر اکر تدارك اولنمزایسه اکه برشی نفع ویرمز العلاج اکه طلاء
ایچنده ذرق باز سقی اولنوب بعده قیء تام ایله تقیئه اولنور و جسدی
سمن بقر ایله تمریخ و راسی ملح ایله تکمید اولنور و اکر تین یابس و زبد
و حنطیانا اطعام اولنور لبن فاسد لبن فاسد اول لبندرکه طریق حموضه
عفونته اخراجه استحاله ایلیه و اول مثللو لبندن دوار و غشی ... وقم
معده یه عارض اولور و بعضکره انزن هیضه قتاله عارض اولور العلاج
ماء عسل سقی اولنوب تقیئه اولنور و بعده فلافلی ایله شراب صرف تقیئه
اولنور و معده یه دهن ناردین ایله تکمید اولنور الدم الجامد قچن بطنده
دم جامد اولسه رطوبت برنجه مستنه سم اولور و سمیتی خارجدن استفراغ
ایلیوب صدور و بطن و امعا و مثانه مثللو افضیه برندن استفاده نیمطل
انزن اعراض دیده عارض اولور قچن دم صدرده جمود ایتمکله سمیت استفاده ایلسه

نسخه
ماء قراطن ماء عسلدر
٣٢

لون بدن ذاهب اولور و نبض صغير و ضعيف اولوب اولا تواتره مؤدي اولور
و مريضك استرخاسنه و غشينه مؤدي اولور و دم معده ده جمود ايدر ايسه بدن
بارد اولور و اختناق و صغر نبض و غشي مترادف عارض اولور و يخن مثانه ده جمود
ايليسه و كذلك امعاده دم جمود ايليسه معده ده جمود دم عوارض عارض اولور و انلره
عام اولان ادويه خاصةً اقحوان ابيض و احمر و مقل و حاشا و انافح و اوج و نوكلي
و خصوصاً انفحهٔ ارنب في لبن تين و خل حريف و حلتيت و خشب تين رمادينك
صوييه كه مكرر اوله بو بابده ايراد اولينان بر عجيب دوا وارددر اول دوا الين ماء غزدر
اطبا ديرلركه لبن جامد جوفده اولان دم جامدي جميعا اذابه ايدر و ياخود انجدان
و كبريت و زنجبيل برابر اخذ اولنوب خل اچينده سقي اولنور و بو بابده دواء عجيب اولور
معده ده و مثانه ده جمود ايلن دم علاجيدر اول ايكي عضوده دم جمودينه بركره
دخي ذكر ايلديك اول باب ايله بو مذكور مقابله اولنسون و بيلنسون ديرلركه و
واجب اولور كه انك صاحبي تقيئه ممكن ايسه و انكي مقيئ عسل و كرفس عصاره
قيلنه و اگر نافع اولور طين مختوم ترياقي و قرص طحين ماء حارده تذويب اولنسه
جدا نافع اولور و اول دوانك صفتي بودر طين مختوم سكز درهم انفحهء
ارنب اوتوز التي درهم انفحهٔ غزلان اوتوز ايكي درهم جنطيانا دورت درهم
زراوند مدحرج دورت درهم سذاب بري تخم كرزي دورت درهم مر دورت
درهم حلتيت دورت درهم اخذ اولنوب عسل ايله معجون قيلنور و شربت
واحده سي جوزه مقداري اولوب ماء حارده و ياخود سكنجبين اچينده سقي اولنور
و كذلك تين رمادي ايكي درهم اخذ اولنوب بر مثقال مع ارنب ايله سقي اولنور
مصنف ديركه قومك مع ارنبدن بنم ظنم اوزره مرادلري ارنب انفحهٔ سيد
و اول ايكيسي خل خمرده اذابه اولنوب شرب اولنور و ملح اندراني انفحهٔ جدي
ايله شرب اولنور و ياخود خردل بزر كلبدن بر مثقال ماء ايله استعمال اولنور و مثانه ده
منعقد اولان دمده خاص علاج اولور زرين درخت و رقيناك عصاره سي اعطا
اولنمق انده بو بابده خاصيت عجيبه در و سكنجبين شربنه اداه اولنور و ترياق و
مثرو ديطوس و مفردات قوئيه و برنجاسف و رقي و حلتيت و كرفس عصاره سي

ويزر

استعمال

ماء غز

بلع

اولنور اگر قيئي

وبزر فجل و بو دوالر سكنجبين اچينده و ياخود خل اچينده حل اولنور و بو بابده
خل دواء عجيب اولور و كذلك قردمانادن بر مثقال ماء حار ايله و ياخود
حلتيتدن نصف مثقال و ياخود غاريقوندن بر شربت و ياخود سيساليوس
و ياخود انافحدن بر شيء و ياخود حب بلساندن ايكي درهم و ياخود اطفار
طيبدن ايكي درهم و ياخود عود فاوانيادن ايكي درهم استعمال اولنور
و حصاتي مفتت اولان ادويه دخي مشروبةً و محقونةً و طلاءً استعمال اولنور
و مثانه سنه ملح مسحوق صوده حل اولنديقدن صكره مقدار نواة ازراق اولنور
و ياخود رماد كرم صويي استعمال اولنور و بو تدبير نافع ناجع اولمازيسه
حصاة استخراج اولنور كبر دملك اوزره شق و دم استخراج اولنور و اگر
اولور معده ده جمود لبن بعضكره معده ده لبن جمود ايدر و انك جمودي
اسباب مجموعهٔ موافقه دن بر سبب ايله اولور و ياخود لبنده جموده استعداد
قوي اولمغله اولور و ياخود انفحه ايله مخلوط لبن شرب ايتمكله اولور
و معده ده لبن جمودندن عرق بارد و غشي و حمانا فض عارض اولور و اگر
لبن جمودي انفحه اختلاطي ايله اولور ايسه اردي و خنقه اسرع اولور و معده ده
لبن جمودي معده ده جمود دم جنسندن اولوب و اندن جمود دم اعراض و كذلك سموم اعراض
معده كبر اعراض تولد ايدر زيرا جمود دم منه برد بدن و صغر نبض و نفس تضييقي ايله
اختناق و غشي عارض اولور و بعضكره اول لبن شادينك معده سنده لبن
جمودي حسيله بطني منتفخ اولور العلاج خاديلمنده واجب اولور كه
معده سنده لبن تجبن ايدن كمسنه يه واجب اولور كه ملوحاتدن اجتناب
ايليه زيرا ملوحات لبن متجبنك جبنيتي زياده ايدر و انلره واجب اولور كه اگر
خل و ياخود ماء ايله ممزوج اولان خل سقي اولنه و انلره بش درهم مقداري
فوتنج يابس سقي اولنور زيرا انك فوتنج بر تحليل حيثيتندن نفع عجيب اولور
و تحليله قوتي حسبي ايله لبن حليبي جمودن منع ايدر و قوامي ترقيق
ايدر و اگر انافحدن بر شيء بر مثقال و اربع قدر سقي اولنور زيرا انافح دخي تحليل
ايدر قيئله و ياخود اسهال ايله لبني اخراج ايدر و ياخود اگر معده ده جمود دم

اولان

ادویه‌یی سقی اولنور خصوصا ذکر ایلدیکمز طین مختومدن متخذ دوا سقی اولنور
ودواء الجدوار وکبریت سقی اولنور ویاخود اول ایکی دوا بالسویه خلط سقی
اولنور وخشب تین رمادی نافع اولور اگر مکرر استعمال اولنور ایسه
بو مذکورلردن فسدك تحکیسی حکایه درشدیکی حالده بیز نهوش ولسوعله
اولان کلامه ابتدا ایلرز **المقالة الثالثة** اشبو مقاله ثالثه نهشتك تدبیر
کلیسنده وطرد حشرات وحیات ذکرلرنده واصنافنده اولان کلام کلیدر **فصل**
قوانین کلیه بیانده در معلوم اولدکه علاج سمده قانون اکثر حار غریزی‌یی
تقویه وسمی دفعه حار غریزی‌یی تهییج وتحریك اولور واندر فاعل اولان ادویه
تریاق ولعبه بربریه مثللو اولان ادویه‌در وکذلك قانون تقویه قتنده تدبیر
ایدوب سمی احراق وبعده اخراج وتقویه احشا ایدر مراعات اولور وبعده سمی
دفع وفعلنی ابطال اولور مشروبات واول بابده خاصیتی اولان اطلیه ایله
واکل نافع طبیعتی معروف سمی اولان ادویه ایله واندرکه بز ذکر ایلرز وبعضکره
اول ادویه‌لره غرض اخراج ایچون ادویه اخر دخی ادخال اولنور رطوبتی بدنی تقلیل
ایدن ادویه ایله تدبیر اولنمق کبی زیرا رطوبت برنده سمك نفوذنی اسهال ایدر
اول رطوبت زائله اولدیغی سمك نفوذنی اعضاء اصلیه‌یه اعسر اولمغله
سریعا بدنده تأثیر ایلمز وادویه ایله قبل انفعال البدن اخراج اسهل اولور ورطوبتی
بدنده مقلل اولان تدبیر ریاضت اولور وفصد واسهال مثللو نسنه‌لر استعمال
ایلمك واوقات فصددن اولی اولان وقت سمك عدم انتشاری
سببندن یکی وقت اولور خصوصا بدنلری ممتلی اولنلره فصد استعمالی اولوقتده
اولی اولور وبو بابده شرط آخر دخی داخل اولور بعض تدبیرا ولنور اخلاط تحرك
اعضاء رئیسه جهتندن خلاف جهته صرف اولنور اعضاء رئیسه‌یه انصباب
محافظه اولنور وسموم معالجه‌سی ایچون مشروب اولان تریاقات ویاخود فادزهرات
اولور انلرك هر برنك مشروب لری ایچون خاصی اولور ویاخود بالجمله سموم علاج
اولنور مشترك علاج اولور ویاخود مشروب ولازدر واخراج سمی بحسب المزاج
مخالف اولور مثلا سم عقرب مزاجنه مخالف مزاج اولان حلتیت کبی ویاخود
مندرج

معالجات

واندر فاعل اولان ادویه

یاخود

ادویه

بها مشروب اولان اخلاطی تحریك ایدوب سمی خارجه موجب اولنور بر نجی دوا
اولور اول حال اوزره اولان ادویه معرقه‌در یاخود اول مشروب اولان ادویه
اخلاطی وجه سمدن تنحیه وتمییل ایدوب تجمیدینه مانع اولور
واول ادویه بزیم ذکر ایلدیکمز مرکب ادویه مقیئه وادویه مسهله کبی
لسوعده استعمال اولنور وکذلك مدرات دخی استعمال اولنور ویاخود
واول ادویه استعمال اولنورکه موادی اعضاء رئیسه‌دن محل بعیده
تحریك ایدوب ذکر اولنان ادویه مسهله ومقیئه ومدره اولان
ادویه‌نك تحریکی حسبیله اول اعضاء رئیسه‌یه متوجه اولان
موادی مدافعه ایدر وعضو معضوض اوزره مستعمل اولان اطلیه‌نك
اغراض متعدده واردر انلردن برى بودرکه اول اطلیه سمك بدنه نفوذینی
منع ایدر واول منع طرق سمی رباطات ایله اولور ونوع من منع ایدوب
حار غریزی‌یی خارجه تحریك وسمی مدافعه ایله اولور وعضو ملسوعی
قطع دخی بو بابدن اولور ویاخود انك اطلیه‌سی ادویه کاویه اسباب
جاذبه اولور بناء علیه اکر قوابض ایله طلا اولنمق مضر اولور
زیرا سمی خارجه جذب ایدن ادویه‌دن انفع اکر دوا اولماز خصوصا
سم هنوز بدنده منتشر اولمش اولمیه ومحاجم استعمالی دخی ادویه جاذبه
استعمالی قبیلندن اولور وبعضکره سمك نفوذ وتعمق ایتمکله شرطه
دخی حاجت اولور واکر سم ظاهرده تمکن ایلدر ایسه اول وقتده
ارسال علق ایلمك شرط ایلمکدن ممنوع اولور ومصه دخی حاجت اولمز
وسم ماده اکله جلده‌یی تجاوز ایلمیه اکه مص کفایت ایدر وواجب اولورکه
آنی مص ایدن کمسنه صائم اولمیه بلکه طعام اکل ایدوب آغزینی
غسل ایلدیکدن صکره مص ایلیه واول ماصنك اسنانندن تأکل اولمیه
وشراب ریحانی ایله مضمضه ایدوب بعده مص ایلیه واغزنده دخی
ورد ودهن بنفسج امساك ایده واکر اول ماصنك فمنده آفت اخری وار
ایسه آنی دخی دفع ایدر وهر مصه‌نك عقبنده واجب اولورکه بصاقنی

ربط حبیله

رمی والقا ایلیه و استعماله موافق اولان ادویه سربا ادویه معرقه وطلاء
ادویه محمره جاذبه در جالینوس دیرکه ادویه نک سمی جذبی بعضکره قوت
تسخین ایله اولور ویاخود مشاکله سی سبیله اولور تمساح عض ایدن کمسنه به
شحم تمساح ایله وافاعی لسع ایدن کمسنه افاعی لحمی ایله بعد قطع الاطراف انلرک
اولی سمیلرین جذب اولنزیع کبی واکه بناء بعض سموملک معالجه سی بعضکره بینه
سم استعمالی ایله قیلنور ولکن دوا اولمق اوزره استعمال اولینه سملک تسمیتی
واجب اولورکه لسع ایدن حیوانک سمنه اضعف اوله و بن ظن ایدرم که مراد بودر که
اول دوا اولان سمه بر مزاج اوله که مزاج بدن ایله سم اول اولان
لسعه بیننه متوسط اوله ولکن واجب اولورکه بو قولده
حکمانه حکمت طبیع علماسی نظر ایلیه امرجه نک مزاج مخصوصلرین استخراجه
غیر متعین اولوب کمال وحذاقت اولمینلرک عدم حذاقتی ظاهر اولسون
ایچون اما طبیبه آنی بلمک ضرر ویرمز طبیعیونه اخز انلره کفایت
ایدر و نطولات جاذبه نک چوغی تفریح و تنفیط ایدر و واجب اولورکه
انلرده حادثه قروح و نفطاتک رطوباتی تسییل اولنه و ذکر اولنان تسبیل
بالجمله مطلی اولان ادویه نک شرایطندن اولور وکذلک شروط طلادن اولور
اول دواانلک طبیعتی سمی احالات ایلیه انکی بر وجهی
اجماد در اول فعل واحاله اصل بروح مثللورک فعلی اولور وبر وجهی
احراق در نار ایله وزیت وزفت ایله وخصوصا زفت مغلی ایله کی ده
اولان احراق کبی بو وجه اوزره سمی احاله اهل مصرک عملی اولور و یاخود
دواده بر خاصیت اولورکه سمی احاله وضررینی دفع ایدر ویاخود دواده جزو بردن
بر کیفیت اولورکه سمه مضاده اولوب مقابله ایدر و تجن اوائل لسعه ده ادویه
جاذبه استعمال اولنسه و ذکر اولنان تدبیرلر ایله تدبیر اولنسه وانلرک نفعی
اولمسه و آنک شانی عظیم اولسه لسعه موضعنک حوالیسی قطع اولنور
کمیکه وارنجه قدر لحمک کلیسی اخز اولنور و اول لسعه ده خوف و خطر اول مقدارده
در زیرا لیسه عظمه قطع اولنه بعده تکویه اولنور و ادویه سمومک
کلبسنده

کلبسنده وخصوصا طلا اولینجق دوالرده تسکین وجع اولمغه حاجت
اولور وکذلک لسوعه تابع اولان اعراض خفیه بی تدارک قوه سی اولمغه
حاجت اولور قلقطار مثللو زیرا ادویه لسوع اخلاطنه امعان ایدن سیلانی
حبس ایلسون ایچون قلقطار ادخال اولنور وصابای سمومانه مراعاتی
واجب اولان وصیت بودرکه سمک غائله سی مندفع اولوب علیله بر حاصل
اولنجه قدر سموم وعضوض جراحتلری انزمال انده منع اولنور لسوع
ایچون نافع مشروبات اگر چه ادویه دنر حندقوقی بزر حندقوق صویی ایجیله ویاخود آب
ایجنده سق اولنمق انواع فوتنجک اوج نوعنک طبیخی که حنید در حنید
بی دسترک که نفع عجیب در اما لبی لاغیه بعض مصنفلرک ظنی اوزره
بوشنج دیمکله معروف اولان تریاق وکذلک قرا ون بالجمله سمیتلی هوامده
لسعنه منفعت شدیده اولور خصوصا افاعی لسعنه زیاده شدید المنفعه
اولور وجدوار و بوجا و بیشموشک و آذریون وباذاوردک بزری
وحرف که سق اولنور وکذلک شونیزه مشابه کمون وکاشم وثوم ومع
الفلفل قشور ورق الرعر و فلفلک نفسی سقی اولنور جالینوس دیدیکه
اول شرابکه ایچینده افعی نقع اولنه لدغ هوامه نافع اولور اول شرابک نقعه
ترطلک منفعتی مقداره بالغ اولور بعض سی قیاس ایله و اغاج قاوینی
جکردکی جمیعا سمومه نافع اولور شربتی واحدسی ایکی مثقال اولور والجرا
اصول بالجمله سمومه نافع اولور و فنجنکشت ثمره سی ودهن بلسان و حب
بلسان و فنجنکشت وجوز مع التین و بیش و جنطیانا و چاوشیر
مع زراوند و زهر دفلی و ورق دفلی و ثمره دلب طرفی بو بابده عجیبدر و
دارصینی و بعر معزک محرقی ضماد اوسقیا وکماذریوس و کاشم نافعدر
وکذلک سوطان نهری مع اللبن ونانخواه و سکنجبین و فستق مع آب
و فونج وطبیخ فونج شربا وضمادا نافعدر و راسن و نسوم و قردمانا
وغاریقون واصل خنثا اوج درهم وکذلک ابن عرسک بطونی معکوسه
وارنجه قدر کزره ایله دولدریلوب تجفیف اولنسه و حاجتده اخز و استعمال

اولنور و بستانی ابه کوجه طبیخ و خطمی تخم و دماغ دجاج نافعدر خصوصا
مع الانفحه استعمال اولنه و حتی اولان ابن عوسك مرقدسی و جروحی مرقه سل
شراب ایله شرب اولنسه نافعدر و کذلك رق مملح یعنی سلحفات مملح و سرطانات
نهریه طبیخ و دم سلحفات و قند عجیبدر و کذلك جنطیانا دخی عجیبدر و جزر
برّینك بزری نافعدر بو شانه ادویه بارده دن نافع اولنلر بونلردر و اصل
یبروح عسل ایله تضمید اولنور و هندبانك برّی عجیبدر و برسیاوشان نفعی
جمیعا سموم عامدر و بعضلره دخی غاریقون زراوند طویل برمثقال
ایله ترکیب اولنور تریاق عجیب افیون مرّ هر برندن برر درهم فلفل بر درهم
و نصف درهم زراوند طویل و زراوند مدحرج اصللری اوج درهم سنبل
ایکی درهم عسل ایله و ماء جرجیر ایله معجون قیلنور شربت واحده سی مثقال
اولور و مطبوخ جیّد ایله سقی اولنور اخری بو تریاق جمیعا سموم لسعیه یه
و شربیه یه نافع اولور فلفل اون درهم سنبل ایکی درهم زراوند و اصل
حزاهر برندن برر درهم بواد و یه لر عصیر حزنوب ایله معجون قیلنور قرق
کون مقدارى شمسه وضع اولنوب کل یوم برکره تحریك و کلما جفّ تندیه
اولنور یعنی هر نه زمان قورر ایسه ایصله دیلور و وقت حاجتده ماء حار
ایله سقی اولنور و برقوم دعوی ایدرلرکه آنی تحلا استعمال دخی نافعدر و سرطانات
نهریه طبیخ و دم سلحفات و رق مملح دخی دواء نافع اولور هر نه نشئه یه
نفعی عامدر شونیز بزر حرمل کمون هر برندن ایکی درهم جنطیانا زراوند
مدحرج هر برندن برر درهم فلفل ابیض مرّ هر برندن نصف درهم عسل
ایله معجون قیلنور شربت واحده سی باقلاة روجیه مقداریدر شو ایله سقی
اولنور آخر جنطیانا ایکی درهم فلفل سذاب هر برندن برر درهم عسل
ایله معجون قیلنور اول مجموع شربت واحده در شراب ایله سقی اولنور آخر
حماما حب بلسان هر برندن اوجر درهم بزر جرجیر بزر کرات هر برندن
برر درهم زراوند اصل الجذان انسون هر برندن ایکیشر درهم مرّ زعفران
هر برندن برر درهم طین بحیره دورت درهم بواد و یه منزوع الرغوة عسل
ایله

ایله معجون قیلنور شربت واحده سی مقدار باقلاة اولور آخر حب بلسان
زوفا یابس لفت برّی بزری فلفل ابیض فلفل اسود دارفلفل وج انیسون
فطر اسالیون اسارون کمون کرمانی بزر البنج هر برندن دورد درهم سنبل
فقاح اذخر هر برندن التیشر عسل ایله معجون قیلنور شربتی باقلاة رومیه
مقداریدر لسوع اوزره قیلینن اطلیه ~~اول الطلیه نارحتی ایکیمین طلاء~~
نفط ابیض و یاخود نفط ازرق و یاخود ثوم اولریخ حال اوزره و یاخود
سمن ایله مسلوق ثوم و یاخود جندبیدستر مع الزیت و یاخود عصیر
کراث که آنی صو مس ایتمش اولمیه اما قوذنج نهری ستمی خارجه ندکوزل
جذاب اولور و کبریت مع البول و کذلك دجاج و دیك جیدی بطنی شق اولنوب
لسعه اوزره انکله ضماد اولنور کل ساعت تبدیل اولنوب ضماداً استعمال اولنور
برقوم دیدیلرکه دجاج شدید الحرارتدر حتی ابتلاع ایلدیکی نحاس و رمالی
و حصاتی اذابه ایدر و بکزرکه انلرك ذکر ایلدیکلری حرارت دجاجك
حوصله سنه و کرشنه خاص اوله و اعضاء سائره سنه اولان حرارت
اول مبلغه بالغ اولمیه و ضمادات نافعه دندر ملح و یاخود خل و یاخود
مرارة الثور و یاخود نماوّ و رق خنثی و یاخود رماد و خل خصوصا تین و کرم
حطبلرینك رمادی و خصوصا رماد ابتداده نافع اولور زفت و ملح طبخ اولنوب
ضماد قیلنسه و اطبا دیدیلرکه ثوم و ملح و بعر معز ایله ضماد هر لسعه یه نافع
اولور الا اصلة الصم تسمیه اولنان حیه لسعه سنه نفعی اولماز و نوره و عسل
و زیت ایله ضماد هر لسعه یه نافعدر حتی اصلیه لسعه سنه دخی نافع اولور آخر
خردل خل نوره بواد و یه لر اخذ اولنوب ماء صابون ایله لسعه موضعی اوزره
طلا اولنور و یاخود قطوان ایله و یاخود زفت و ملح ایله طبیخ ایله طلا اولنور
و لسعه اوزره زفت مغلی صب جیّد اولور حتی افاعی لسعه لرینه دخی جیّددر لسعات
اهل مصری زفت مغلی صبّ ایله علاج ایدرلر و کی جیّد اولور و کذلك
بصل مع السویق و ملح ایله معمول اولان مرهم و نطرون مرهمی دخی نافعدر
و لسعاتنه اولان نطول بونلردر ماء بحر حارا و مغرّا و مع الخل و طبیخ جرو

وابن عرس اطليه بو اطليه ايله طلا اولينن كمسنه‌يه هوام
تقرب ايلمز دماغ ارنب مع الخل و زيت وميعه اكى
ميعه زيت ايچنده حل اولنور اسيه صنوبرك ورق طرفيس
ومرقوقى نقع اولينن زيت وياخود فقاح سرو وياخود حب عرعر وكذلك ورق
فنجنكشت زيت ايچنده وقيسوم واصل انجدان وخنثى ودوقو وحب
بلسان واصل حرف بونلرك كليسى زيت ايله طلا اولنور اما اول طلانك
مركبات انجدان اسود اصلى وسادج فقاحنده طرسيس وحب عرعر هر برندن
ايكيشر جزؤ واصل يبروح ايكى جزؤ حب بلسان قردمانا اوج جزؤ دن
اولنوب زيت ايچنده طبخ جيد ايله طبخ اولنور وسخ حمام قوامنه وارنجه قدر
وانك ايله موضع ترهين اولنور وكذلك خنثى ايكى درهم حب بلسان وبزر
البنج هر برندن نصف درهم اخذ اولنوب خل و زيت ايله خلط اولنديقدن صكره
طلا اولنور آخر فقاح اذخر بر جزؤ اصل يبروح ايكى جزؤ بزر البنج اوچ جزؤ
بوادويه‌لر زيت ايله خلط اولنوب طلا اولنور و بوادويه تبخير اولنمغه دخى
صالح اولور آخر حب عرعر ايكى جزؤ ميعه جزؤ واحد جميعا دهن ايله خلط
اولنوب آنك ايله طلا اولنور و دهن نجل ايله طلا اولنسه انلردن بق هرب
ايدر على الكلية هوام طرد ايدر بزيم ذكر ايدجكمز اشيا بيتده دتن اولنور
ومفروشات آنده دخى بيته فرش اولنور وبجره وكور دخى بخورات بازيلديغى
موضعلرده وغير مواضعده ذكرات نطولات ايله هوام تقرب ايلمسون ايچون
طلا اولنور اما بوشانده بخورات مستعمله انار اغاجنك دخانى اولور زيرا
اول دخان هوامى طرد ايدر وكذلك اصل سوسن و قضبان الرمان بوشانده
عجيبدر وكذلك قنه وقرون واظلاف وحوافر و شعر ومقل وسكبينج و
حلتيت وورق غار وحب غار وفوتنج وشيح وفوتنج وسنجى افتراش وقطرانى
وجعده دخى افتراش نافع اولور و فنجنكشت تبخيرى كذلك نافعدر وانك افتراشى
دخى نافعدر وحرف وخشب صنوبر رمادى وخصوصا قنه ايله استعمال دخى
انلرن استعمالى كبى اولور اما افيون وشونيز وقنه وقرون ايل و كبريت و …

واظلاف معز

واظلاف معزدن متخذه اولان دخنه حيات وهوامى طرد بالغ ايله طرد
ايدر وكذلك ميعه وقرون ايل و شونيز و قفر هر برندن بر جزء وماعز
شعرى واظلافى هر برندن نصف جزء اخذ اولنوب انلر قرص اتخاذ اولنور
وآنك ايله فراش تبخير اولنور آخر قردمانا انجدان اسود اصلى ميعه هر برندن
بر اوقيه بيض نخام قشور شونيز بزر حرمل هر برندن ايكيشر اوقيه آخر
ورق السرو وصنوبر شونيز و بزر البنج هر برندن بر بر درهم اصل يبروح قشور
بر درهم شعر ماعز اوج درهم بو مذكورلر جمع اولنوب جمر كرم اوزره تبخير اولنور
وانك بخورندن امان اولور و اول اشياكه انلر فرش اولنسه انلردن اكثر هوام
فرار ايدر انلر سيسنبر وحبق مثلث ودر و فنجنكشت هوا امرندن حرز عجيبدر اكر
مرقد وفراشنك حواليسنه فرش اولنسه وشيح وحلتيت دخى انلر كبيدر
وبو بابده منفعت غار عجيبدر وكذلك مجلس اطرافنه خشب صنوبر رمادى بر منزيل
ايله وضع اولنسه اولدخى غار كبى عجيب المنفعه اولور و هوامى ابعاد ايدن
نسنه‌لرى تقويه ايدر اطراف مرقدنده مصابيح وسرج وضع ايلمك زيرا
هوام آكه ميل ايدر وكذلك هوام وحشراتى دافع اولان نسنه‌لرى تقويه
ايدر لقلق وطاوس و بيضا بيغات وايايل و قنافذ وبنات عرس واول
مجرابه جادر اولنلر زيرا هوام انلردن فزع ايدرلر وبعض هوام ظهور ايليسه
انلر هوامى قتل ايدرلر ديديلركه كيمكه جلد ناموردن سفره اتخاذ ايليسه
اكه حيه تقرب ايلمز وكذلك جلد ناموردن لباس اتخاذ ايليسه انك لباسنه
دخى تقرب ايلمز و بو مقالى موثوق به اولميان كمسنه نقل ايلدى سباع اتلاف
ايدن بر از اشيادر كه آنى بر قوم ذكر ايلدى اول قوم ديديلركه خربق كلابى وذئابى
قتل ايدر وخانق النمر نمرى يعنى قبلانى قتل ايدر وخانق الذئب ذئب وكلبى
وابن آوى قتل ايدر ولوز مر ثعالبى قتل ايدر دفلى وازادرخت ورقى
بهايمى قتل ايدر بونلرك اكثرى معلوم ومعروفدر طرد الحيات ترخين ايله
حياتى دفع و رفع ايدن بونلردركه بو بيوزر وكجى طرنغى وسوكوكى
وعاقرقرحا وكبريت وكيمكه بدنى توفحيه ايله وانك عصاره‌سى ايله وطبخ ايله

تلطیخ ایلسه آنی افعی نهش ایلمز و نوشاذر حل اولینن صو بر موضعه
رش اولنسه اندن افاعی هرب ایدر و خردل افعی یی قتل ایدر افعانك
ممرینه خردل وضع اولنسه اول قمودن تنجی ایدر و حیاتی قتل ایدن اشیادندر
صائمك قمنی اولان تفلی خصوصا صائم قمنی نوشاذر اخذ ایلمش اوله **طرد
العقارب** حار المزاج اولوب صائم اولان کسنه عقارب اوزره تفلن القا
ایلسه اول تفل عقاربی قتل ایدر و فجل مشدوخ و فجلك عصاره سی و ورقی
و بادروج بو اشیادن جحر عقاربه مس ایلسه هلاك ایدر **عقاربی
جحرندن اخراج ایدن اشیادندر** میعه زرنیخ بعر غنم غنمك شحم تربه
یعنی ایچ یاغ و زنگار برابر اخذ اولنور اولا تربه اذابه اولنوب باقی ادویه
آنده ایله خلط اولنوب عقاربك جحری قتنده اول مخلوط تبخیر اولنور
و فجل تقطیع اولنوب جحر عقربه وضع اولنسه اندن خروج جرات
و جارت ایلمز و عقرب ایچون ینه عقربك نفسی تبخیر اولنور و زرنیخ
هی تبخیر اولنور **طرد البراغیث** بیته حنظل نقیعی رش اولنسه
اندن براغیث تهافت و تهارب ایدر و کذلك طبیخ خرنوب و طبیخ علیق رش
اولنور ایسه ینه هرب ایدر و مجربون دیدیلر که تیشه دی بیت ایچنده
اولان بر حفره ده قیلنسه براغیث اول حفره جمع اولور و بعده قتل اولنور
و کذلك شحم قنفذ ایله بر خشبه طلا اولنسه براغیث اکا مجتمع اولور و براغیث
کبریت قوقیسندن هرب ایدر و ورق دفلیدن دخی هرب ایدر و بو مقامده
حشیشه وار در که کیکو اشه دیمکله معروفدر انلك مفاسی ترخینشه الترخون
دیمکدر تحین اول حشیشه فراشه وضع اولنسه اکا سکر و خور کلوب صباغ
قالمز **بعوض و بق طرد یدر** صنوبر خشبنك نشاره سی ایله تدخین اولنور
و یاخود قلقدیس و یاخود شونیز ایله تدخین اولنور و آس یابس ایله
تدخین اولنور و ماء کرنب و مقل و منبته اولوب قونور اشمیه اولیه
شوکه اخضا بقره ایله هی تدخین اولنور و حرمل دخی طرد براغیث ایدر
کرك اسیه حرمل تبخیرا ولمنسون و کرك ایسه فراش و کور اوزره
وضع

وضع اولنسون و کذلك جوز سروك جوزی و ورقی ایله هی تبخیر اولنور و
اصل ترمس طبیخی بیته رش اولنسه آنکرهی نفع اولور و یاخود طبیخ
شونیز و یاخود طبیخ حرمل و افسنتین و سذابدن بر بینك طبیخ دخی
رش اولنور **طرد ابن عرس** مجربون دیدیلر که ریح سذاب آنی طرد ایدر
فار طرد و قتل فار مرداسنج و خربق قتل ایدر و کذلك خربق ایله بزر البنج
و کذلك اصل کرنب و کذلك بصل فار و شك و خبث حدید و زعفران
حدید تسمیه اولنان خردلك صداسی یعنی پاسی هی قاتلدر و فجن فار ذکر
سلخ اولنوب بیته ترك اولنسه و یاخود اول فارك خصیه سی بوزیلسه
و یاخود ذنبی قطع اولنسه فارات سائره یی بیتدن طرد ایدر و لکن
سلخندن طرد اقوی اولور و دیدیلر که فاراتدن بر ینك رجللری خیط صوف
ایله شد اولنوب بیته مربوطا ترك اولنسه فارات سائره اول بیتدن
هرب ایدر و لکن اول قولی مصنف فیه نظر عنوانی ایله تحسین ایلمز
طرد النمل قرنجه نك جحرینه و حفره سنه قطران وضع اولنسه اندن قرنجلر
هرب ایدر و کذلك مغناطیس و مرارة الثور و زفت و حلتیت بونلرك
هر برندن هی هرب ایدر نملك نفسی تدخین اولنسه سائرلری اندن هرب
ایدر **طرد الذباب** زرنیخدن برشی لبن ایچنه وضع اولنوب بجله
لبن ذباب ~~...~~ وضع اولنسه ذبابی قتل ایدر و کذلك زرنیخ
و کندر دخی هر برینك دخانی هی قتل ایدر و کذلك خربق اسود طبیخی ایله دخی رش
اولنور **طرد الزنابیر** کبریت و ثوم بخارندن آدر هرب ایدر و حنظل ایله تلطیخ
ایدنلره و کذلك خیار زعصاره سی و زیت ایله تلطیخ ایدنلره قریب اولمازلر
طرد الخنافس دیدیلر اوزره خنافس دلبك دخانی و خصوصا ورقنك
دخانی طرد ایدر **طرد الارضه** هدهد و قنابرا و لان دارده ارضه یعنی
اغاج اکل ایدن قورد اولماز هدهدك اعضاسی و یاخود ریشی تدخین اولنسه
ارضه یی قتل ایدر دیدیلر **طرد السوس** افسنتین ثیابی تسوسدن منع ایدر
و کذلك قو تنج و کذلك قشور اترج ثیابی تسوسدن منع ایدر **اصناف الحیات** حیاتك

اخرنه وطبا يعنه واقف اولان علما حياته اوج قسمه تقسيم ايلدى قسم اول شديدة
الحدة اولان حيادر كه انك ملسوعى اوج ساعتدن اكثر امهال اولنماز اكر صم ديرلر
انك لسعى علاجه قابل اولمز وقسم ثانيسى اصلا اتدر آنك معالجه سى انجق عضوى
في الحال قطع ايلمك وياخود كى ناقذ وبالغ ايله ياخود نار ايله كى اولوردر زيرا اول
وجه اوزره كى سمى احراق ومجاريه تضييق ايدر وبعضكره انك معالجه سنده
نافع اولور بعد اللسع سمك ملحق ممتلئه اولوب قيح ايلمك وبعده معالجات
اخرايه قيئه اتباع ايلمك اكر اول حيه اصليه قليلا ضعيف اولورايسه آنك
معالجه سنده ربط شديد كفايت ايدر ايله ربط وبعده علاج مشترك ايله
معالجه كفايت ايدر وقسم ثالث حيه ضعيف دراوج كوندن بيدركوند واكثر
قدر امهال ايدر واول علما ديديلركه اما تنينى بريكبار الحيات اولان حياتك
لسعه لرينه فقط قرحه معالجه سى ايله علاج اولنور انده مقدار معتبر سم اولمغله
سمه متعلق مقدار معتبر سم علاجى ايله معالجه يه ايجاب ايلمز وكذلك اول علما
ديديلركه حياتك طبقه اولاسى بعض شديد الحدة اولان حيات برقاج اجناس
اوزره دربر جنسى افعى وحيه دركه اكر ملكه ديرلر كوزقويرغى ايله نظر ولحظ ايله
وياخود صوتنى اسماع ايله اهلاك ايدر واول حيه يه لغت يونانده وزره
باسقلوس ديرلر وبر جنسنده خطاف تسميه اولنور آنك لونى خطاف
لوننه مشابه در وطولى برزراعه قريبدر آنك لسعى ايكى ساعتدن مقدم ملسوعى
قتل ايدر وبر جنسنده اسفيس يا بسه ديرلر انك جلدنده يبوست شديده
اولمغله وآنك طولى اوج ذراع ايله بش ذراع اراسنده اولور وانك لونى
رمادى اولور وياخود صفرته ناظردر ضياء عينه شديددر ايكى ساعت
ايله اوچ ساعت اراسنده ملسوعى قتل ايدر وبر جنسنده برّاقه در اول حيه
اسنانى عصر ايدوب توكريكى مجه ورميه قادره اولور وانك توكريكى قنقى
شيئه واصل اولورسه هلاك ايدر كذلك براقه نك رايحه سى ده قتل ايدر
وآنك طولى ايكى زراعه قدردر وكونى رمادى صفرته ناظردر وملسوعى ملسوعك
الم لسعه يى احساسندن مقدم قتل ايدر وبو طبقه يى ذكردن مقصود معالجه جاهل

دكلدر

دكلدر بلكه انلرى ذكردن غرض حياتك جميع اجناسنها معلوم اولوب معالجه حجابه
اولمينلردن ممتاز اولسونلر ايچون قتلندن مقدم علاجى قليل اولنلردن احيانا
علاجى قبول ايتمكله بونى ذكر ايلديلر وجه اوزره ولونادرا معالجه نفع اولور
وصنم معقصه ايچون اصناف اخرى واردركه حدود ومصروده كثير الوقوع
اولور وبعضلرينك ايكى قرنى يعنى ايكى بوينوزى اولور والوانى مختلفه
اولوب ابيض واشقر واحمر وعسليه ورمدا اولور وبعضيسى
خلقت افاعى اوزره اولور وبعضيسنده صنادر كبرا سنانى اولوروفى الحال
قتال اولان تعبانلر اولقبيلدن اولور اما حياتك ايكنجى قسم كرك افاعى
وكرك افاعى مثللولر اندر مختلف در كمسى افاعى اصليه دركمسى افاعى
بلوطيه در وكمسى معطشيه در وسائرنيم وقت آتيده ذكرى ايده جكلرمزدر
انشاء الله تعالى وبعض حياتك اختلافى بحسب الانواع اولمز بلكه نوع واحده
ده اختلاف اولوراكر اول اختلاف ذكورت وانوثتده ايسه انك امتيازى
انياب ايله اولور حيه ذكرك انيابى اقل وسمى اكثر واحدّ اولور ومع هذا
برقوم ذاهب اولديلركه حيه انثى ذكردن اردء دركثرت انيابى حسبيله
وكذلك نوع واحدك اختلافى من جهة السن اولور زيرا حيه فتيه
حيه مسنه دن اردء اولور وبعضكره بحسب الجثه اختلافى اولور زيرا
كبار صغاردن قصاردن اردء اولور هرنه قدر نوعلرى متحد اولور ايسه
وبعضكره من قبل المكان مختلف اولور زيرا معاطش وجبال حياتى ديوف
يعنى چمنزار وكثيرة المياه اولان اماكن حياتندن اردء اولور وكذلك
نوع واحدك اختلافى امتلاء وخلا حسبيله اولور زيرا جياع حياتك
سمى اردء اولور وبعضكره انفعالاتى حسبيله ده مختلف اولور زيرا مجروح
اولوب جروحى حسبيله غضبناك اولان حياتك سمى اردء اولور وازمنه فصول
ايله ده مختلف اولور زيرا حيه واحده نك ايام صيفده اولان سمى فصول سائره
سمندن اردء اولور وقوم ديديلركه جنس واحدك طوال غلاظ اولنلرى
اول جنسك ماعدا الرنده اردء اولور وبعض ناس ظن ايلديلركه حيات وافاعينك سمى بارد در

يعنى قصار دقاقنه

ملسوع علرینه برودت عارض اولمغله دلالت ایله لکن انلر ظنلری خطادر بلکه ملسوع علرینه
برودت عروضی حرارت غریزیه نك موتی و فناسی سببیله در زیرا سمك حرارت
غریزیه یه مضاده در لا محاله سم غالب اولدیقده غریزیه یی افنا ایدر
و غریزیه نك فناسی بدنده برودت ایجاب ایدر زیرا بدنی تسخین ایدن غریزیه در
اندن اشتعاله و انتعاشه بدن تسخن ایدر وقتی که حار غریزی اولمسه انجق
قلبده نادیه خفیفه باقیه قالسه اول نادیت اطرافی تسخین ایلمز و لا محاله
برودت اعضایه استیلا ایدر و بر قوم هو ظن ایلدیلر که عن الافاعی جنس اصلا ترك
سم خاصه بارد در دم قلبی جمع ایدوب تجمید ایدر اول هو ظنی اوزره دکلدر انلرك
سمی دخی غریزیه یی تحلیل و اماته ایدر اما
حیاتك برودت قسم الیحون ایراد اولنان دلیل بودر که جمیعا بارد المزاج
اولان حیوانات وقت شتاده میت اولورلر و وقت حارده انلرك حرارتلری
و حرکتلری زیاده اولور حیاتك حالی هو بو منوال اوزره اولمغله بارد المزاج
اولدیقلری متحقق اولور و بارد المزاج اولان سمیلی حیوانك سمی بارد ایدیکی
متحقق اولور و کائنا من کان اول قائلك حجتی غیر صحیحدر و ایلدیکی دعوی
دخی حیات صغارده صحیح دکلدر و بلکه اول دعوی حیوانات کبارده
صحیح اولور و انك فسادینه دلالت ایدر زنبورك بعض اربنك مزاجی حارا
حاردر و مع هذا زنبور شتاده تماوت و تهالك ایدر اصلا حرکت ایلمز
و جائز اولور که حیاتده هو حار المزاج اولوب زنبور کبی وقت شتاده طبیعته
مضاده بر نسنه اولمغله اصلا حرکت ایلیوب تماوت ایلیه **لسع باسلیقوس**
بو افعی جنسی صنفك اولیدر اما جرمانا دیمکله معروف اولان باسلیقوس
حیدر یاخود صنفك باسلیقوس سلفی ماعدا ابراهیم صنفیدر آنی بن سیلمدم
بر قوم دیدیلر که باسلیقوس ملکه دیدیکلری افعیدر زیرا آنك باشنده اکلیلی
واردر و مکللة الراس در آنك طولی بر شبر حین اوج شبره وارنجه قدر در
و راسی حاد و ایکی کوزلرینك هر بری حمرادر و لونی سواد و صفرته
اولور و اکثر منسا اولان نسنه لری احراق ایدر و بجرینك حوالیسنده
برشی

احراق ایدر

اندرك

برشیء نابت اولماز و مسکننه بر طایر محاذی اولسه ساقط اولور و آنی
قنقی حیوان احساس ایلیسه هرب ایدر اکر اکر قریب اولسه خدر عارض اولور
حرکته قادر اولماز و بر غلوه مقداری محلده صفیری قتل ایدر و مکان بعیددن
نظری هر کیمه واقع اولور اسیه قتل ایدر و لکن بعضلر دیدیلر که هر کیمك نظری
اول حیه اوزره واقع اولسه ناظر اولن کسنه هلاك اولور اول بعضك بو کلامی
صحیح دکلدر و فقط اول حیه بر کمسنه یی لسع ایلسه ملسوعك بدنی ذائب
و منتفخ اولور و اندن صدید سیلان ایدوب فی الحال هلاك اولور و حکم تقرب
ایدنلر هو هلاك اولورلر و لکن اکر بعضکره عصا ایله تعجیل ایدنلر نجاة بولور و اکثر حاله
انلر هو هلاك اولور و کذلك فارس اولان کسنه رمحی ایله حس ایلسه فرس
و فارس جمیعا هلاك اولور و اول حیه بر فارسك فرسی جحفله سنی یعنی دوداغنی
لسع ایلدی و اول الساعة هم فرس و هم فارس هلاك اولدیلر و بو نوع حیه
بلاد ترکده و لوبیه ده کثیر الوقوع اولور **انك لسعنك علامتی** سبب ظاهر
یوغیکن بغته موت عارض اولمق اولور و خصوصا اول حیه ایله معروف
اولان دیارك اهالیسی نك بغته موتی اول الساعه علامت قویه اولور و اکثر اصلا
علاج اولماز **جرمانا** بر جرمانا تسمیه اولینن حیه یی ملکه اوصافنه قریب
و صفلر ایله وصف ایلدیك که آنك تشوقی و حضرت غضبنك سکونی اولماز
و انك قتلی یالکز لحس ایله دکلدر بلکه لحظ ایله و اسماع صفیر ایله هو
قتل ایدر و ملسوعنی تهریه ایدر اکر تقرب ایدن حیواناتی قتل ایدر و لکن قوم
جرمانایی وصف ایدرلر که آنك قدری و طولی بر ذراعدن بریوجق ذراعه
وارنجه قدر اولور و بو وصف ملکه وصفنه مخالفدر زیرا آنك قدری و طولی
ایکی ذراعدن اوج ذراعه وارنجه قدر اولور و قوم دیدیلر که آنك ملسوعنه
بر علاج نافع اولماز اکر نافع اولور اسیه آنك علاجی خشخاش بزری ایکی
درهم وارنجه قدر کوزلك جندبیدستر هو ایکی درهم وارنجه قدر نافع
اولور و آنك منفعتنی بر قوم مشاهده ایلدی **خطاف تسمیه اولینن**
حیه نك لسعیسی علاماتی اول حیه اجناسنك درآنك ملسوعنده فواق
صم

اوج یوز آدمله
دورت یوز آدمه
وارنجه قدر اولا
مسافه یه غلوه
دیرلر

واول میته

فواق وتغیّر لون وخدر وبرد اعضا وسبات وکوز یوموقلغی عارض اولور انلر ایله
مع شدّت خفقان هم خاصه اولور و وجع عظیم اولور آنک علاجی ذکر سابق صحّه علاجی
کبی اولور اسفیوس یا بیسه لسعی علامتیدر بو افعی هم صم جنسندندر خطاف
لسعندن اعراض کبی بونده هم اعراض اولور انک لسعندن تغیّر لون وخدر
وکثرت فواق و برودت اعضا وانغماض اجفان وسبات حادث اولور وصحّه
علاجی ایله آکه معالجه اولنور بیز اول معالجه‌لری قریبا ذکر ایلدک حیّه بزاقه
واسفیلوس لسعه‌سی بیانیدر انک ملسوعی بلا حسّ و لا حرکة مسکوتا باقی
قالور وانک اول حالینه اسفیوس یا بنده ذکر اولینی اعراض تقدّم ایدوب
تثاوب متتابعه و تمغیض والتواء رقبه وکزاز ونبض غیر منتظمه صکره
اولور ووجع احساس ایلمز و بعضکره اوائل امرده وجع مغش احساس ایدر
وشو اول ملسوعی کورسنکه اصبعنی حلقنه ادخال ایدر قیء ایلمک ایچون
وبعضلر اسیلوس ذکر ایدوب وصف ایلدیکنه اول حیّه باش رفیع
و بزاق تسمیه‌سی رمی ایدر مصنف دیرکه بن بیلمکه اول بعضنک ذکر ایلدیکی
اسیلوس ایله بزم ذکر ایلدیکمز بزاقه جنس واحد میدر یوخسه جنسی
باشقه باشقه هر بر احر جنس میدر بنم معلومم اولمدی هر حالده اسیلوس
بزاقه‌در ولکن انک اعراضی ذکر ایلدیکمز اول حیه‌نک موضع لسعی نخس
ابره مقدارنجه صغیر اولور و آنده ورم اولمز و دم اسود قلیل سیلان ایدر
وانک ملسوعی غشاوه عین و وجع احشا و وجع فواد عارض اولور
واولا انلرک عروضندن صکره تمغیض و سبات عارض اولوب اوچ نهاردن
زیاده عیش ایلمز انک علاجی بزم ذکر ایلدیکمز صمّ علاجی اولور حیّه حقرتنه
لسعیدر اول حیّه مقرنه هم صم جنسندندر آنک طولی بر ذراع ایکی
ذراعه وارنجه قدر اولور و راسنده بوینوزلر کبی ایکی نتوء اولور بدننک
لونی رمال لوننده اولور و بطنی فلوس یابسه صلبه کبی اولور و ارض اوزره
علی بطنه مشینده کشیش وصریر اولور وانک اسنانی متوبر وعقد(?)
معوجه اولور و انک ماواسی اکثر حالده مواضع رملیه‌ده اولور و بو قوم

دیدکه

دیدکه مقرنده‌دن بو جنس هم واردر که آکه قصیره تسمیه اولنور زیرا آنک
قرنی اقصر اولور و یا خود آنک قرنی ساقط اولور انک قدری قصار
وصغار اولور و ایکی حالده کبیرا اولور آکه بناء اول حیّه یه الجبالیه هم
تسمیه اولنور و انک لسعنک علامتی بودر که انک موضع لسعی مسمار مغروز
و مرکوز اولان موضع کبی احساس اولنور و بدننده ثقل عظیم اولور کوز قپاقلری
منتفخ اولور و آکه دوار و ظلمت عین و ذهاب عقل عارض اولور و انک علاجی
صحّه علاجی کبیدر و مقرنه‌یه مخصوص علاج بودرکه آکه بزر فجل مع شراب
سقی اولنور خصوصا آنکله تقیؤ اولنسه نفعی اکثر اولور و فجن اول ملسوع
قذف ایلسه انده مکثون هندبا نافع اولور سمسم هم کذلک نافعدر مع الشراب
سمسم شربی اولنسه اول حیّه عضه‌سنه نافع اولور جند بیدستر مع الشراب
و فوتنج بزری مع الشراب و بزر فجل عجیب المنفعت اولور و ملح مسحوق قطران
ایله معجون فیتلنوب موضع لسعه اوزره وضع اولنور و یاخود بصل حلوق(?)
خل ایله وضع اولنور اوذروس وکزو سودروس تسمیه اولینان حیّه
لسعی بیاندر اکرا اول حیّه صوده اولور ایسه آکه یونانیون اوذروس تسمیه
ایدرلر و اکر انک مسکنی برده ایسه آکه کزو سودروس تسمیه ایدرلر اول
حیّه اصله صملن اصغر و عنقی اعوض بعض زیاده حیّه اولور و شعر و اضر اولور(?)
و انک لسعیدن وجع شدید و التهاب اخذ ایدوب بعده موضع لسعه خضر
اولوب تآکل ایدر و ملسوع عند دوار و قذف مرّه منتنه و حرکة غیر منتظمه
وضعف قوّت عارض اولوب اکثر حالده ساعت ثالثه‌ده هلاک اولور و بعض
ملسوعک قوّتی قویه و لا نسع مائی او لحم ستمن بر بر کبر قور اولمغله تعقب(?)
ثالثه‌یی قول و متجاوز اولور ایسه آکه امراض سائره عارض اولوب
ملسوع اندن برائت قریب اولماز العلاج علاج عام و مشترک ایله آکه
معالجه اولینور و آکه مخصوص معالجات ندر اکه جوز سرو و منقادن حب
آسدن هر برندن بر درهم ماء عسل ایله و یاخود شراب ایله سقی
اولنق و کذلک ایکی درهم زراوند شراب ایله و یاخود خل ممزوج ایله سقی اولنور

وكذلك افراسيون عصارهسى حقنه سقى اولنور و اكه كلس و زبت و فودنج و بلوطن اصفرى
قشورى و اول مثللولرايله مفردا و مخلوطا ضماد اولنور و اكه خلط اولينن ادويه
اولور دقيق شعير اذريس اذريس بو جمله ده تحريميه باعث بودر كه بو حيته ده
ايكى احتمال وارد ر كه اذريوس تسميه اولينه حيثكه لكن لغت يونانى كتابتنه
ضابطه اولمغله لغت واحد مختلفه تحريراولنمغى شيوعنه بناء اذريوس
اذريس يازلمشدر و ياخود حيه اخرادر ولكن اذريس ه سمنى نقل ايلديكم شيخه
صاحب اول حيه وصف ايدر كه آنك لسعهسى جرح ايدر مستعرض ايله جرح ايدر
و موضع جرح يكدجدا اولور ايلن جرّاحتن و كثير سودا و رطوبت سيلان
ايدر و علاجى طويل و عسر تملكوا اولور و اول حيه نك بو وجه اوزره وصفى اذريوس
وصفنه مخالف اولور ليس بهم غير يلز يميه واجب اولوركه انك نظر و تحرى ايليه اكر
بو وصف اوزره اذريس اسم ايله مسمى و اذريوس اسم ايله مسمى يه مغاير بر نوع
حيه يه تحقيق ايدر ايسه آنى طبقهٔ ثانيه يه نقل ايليه افاعى لسعنده و احكامنده
قول كليدر حيات و ثعابينك ذكورلرى شرّلو اولور اما اناثلرى اسيمدر و
اناثلرك لسعى موضع لسعده ايكى مغرز نابه اكثر مغرزا و لمغله معلوم اولور
و اكثر حالده ايكى نابى و ياخود ايكيدن اكثر نابلرى موضعندن اولا دم سيلان
ايدر و بعده صديد غسالى سيلان ايدر و بعضكره سيلانه مائى موا
ابتدا ايدوب بعده زيت اولور و بعده زنجار اولوب سم جوهرنه ولوننه
استحاله ايدر و اولا موضع توجع ايدوب بعده اول وجع بدننك مواضع
سائره يه سارى و ساعى اولور و بعده ورم حار و احمر ظاهر اولوب اول ورم
حريق نار كبى بثور كتيره و نفاطات و بعضكره اولور بثور فاش اولور و بعده اول
ورملك موضع لسعده يه قريب اولان محل مخضر و فم جاف و احشاده التهاب.
و بدنك جميع نا فضٌ حمّا اولور و بعده عرق فاسد بارد و فساد لون الى خضرة و
و دوار و تهيج و نفس تواتر و صغر و غشى و فواق عارض اولور و بعضكره
خلط مرار قيئ ايدر و بولى عسر و لنتشار ادعا ايدر و رأس ثقيل اولوب بعضكره
ارعاف ايدر و صلبنك ثقل ظهور ايدوب بعده عرق بارد و رعدهٔ شديده و غشى عارض
اوله

اولور و اكثرى يا هلاك اولنلرا و ج كونده هلاك اولور و بعضكره يوم سابعه
قدر عيش ايدر لسع افاعيه قانون كبر اولان معالجاتدر اندرك معالجاتنكه
اولان اصول مشتركه يه مراعات اولنور و انلره معالجات قويه ترياق افاعيه
مبادرت اولور و اما مبادرت اولنميوب ترياق سقيده تأخر اولنسه موخرا
سقى اولينه ترياق بعضكره نافع اولور و بعضكره انده منفعت اولماز و بو صورتده
احتمال در كه منفعت اولميه ترياق سمه آلت اوله و لكن انده سمه الت اولمق
نه قدر جائز ايسه آلاتى طبيعت استعمال ايدر و طبيعت آنى حضرا اولان
نسنه لرده استعمال ايلمز و طبيعته مضاده اولان شر غريب الاتى استعماله
قادر اولماز مكركه سمه و شى غريبه معا صحبت اولوب طبيعت غالب اوله
والتى حضرا اولان نسنه لرده خلاف طبيعت استعمال ايليه لر و اكر ملسوع اولاف
لكمسنه نوم و شراب تناول لرينى اكثار ه قادر اولور ايسه بعضكره اول التى علاج
سائره دن مغزر اولور كرات و بصلى مع الشراب استعمال ايلمك هو اندر كبيدر
نوم بولنمديغى محلده بدل اولور و ذكر ايلديكمزه ذكر ايلن مشروبات في الحال استعمال او
نافع اولور و حرمل ادويه يه مخلص در و كذلك اترج حبنك لب هو اندر كبيدر
و سم افاعيه مخصوص و معجونى ترياق دنذر انيسون اكسوناقى و فلفل دو درهم
درهم وزرا و نذ مدحرج و جندبيدستر هر برنك بر درهم طلاء ايله معجون فيلنور
و شربت واحده سى جوزه مقدار ايدر كذلك حب جندبيدستر فلفل زرنيخ احمر هر
برنك بر درهم طورق اوقيه تخم ايكى اوقيه طلاء ايله معجون قيلنور كذلك
بزر جند قوقا زرا و نذ مدحرج سذاب برى بو نلر هو نافع در و لكن سذاب برى
بعض ناس حرمل اولمق اوزره ظن ايدرلر اندرك ظنى فاسد در بلكه سذاب برى
نفس سذابدن بر صنف در و واجب اولور كه اكه سمن كثير اعطا اولنه خصوصا
اول سمن عتيق اوله و چوق واقع اولور كه سمن عتيق سقيى و حده كفايت
ايدر و سبب خلاص اولور و لبنك آبزن اتخاذ اولنوب ملسوع اجلاس اولنور
و اندرك انبا هنده تكلف اولنور و مشى ايتديريلور و انلره احيانا حمام محرق
محرق استعمال ايتديريلور و انلره اناخ . مثللو نسنه لر سقى اولنور بو بابده استعمال
عقبنده اول حمام

اولینجه انا فحل خیرلوسر ار آنبک انفحه‌سی طوتیجی اولور زیرا اول انافح خمرك
باعثدر امزوجنک دورت اوقیه ایله سقی اولنسه اطیب اولور وکذلك انافحه ایل
هو جید اولور وبرقوم دیدیکه برانسانه بصل بحری یه اخذ ومضغ ایدوب
سیلانه ایرن رطوبتی بلع وتفلی موضع لثغه یه ضماد ایلسه اول ملسوع
البته هلاك اولماز وبرقوم هو ضفادع مرقسینی تجربه ایدوب بو شاننده
آنی تناولی نافع ومخلص بولدی وخلّ وملح ابن عرس لحم وسرطانات بحریه
ودم سلحفات بحریه هو نافعدر وبرقوم هو دیدیکه حجر حیّه دیمکله معروف حجر ملسوعه
بحن تعلیق اولنسه سبب عافیت اولور لسع افاعی اوجون ممدوح اولان مشروبات
سائره در اطبا دیلرکه کرفس بری یعنی سمرنیون استعمالی لسعه جید دوا
اولور واصل وج وورق زراوند واصل زراوند واصل عمر (?) واصل فاشرا
ویاخود فاشرشین وغاریقون هو جید اولور انلرك تنقیسه شربی اولنور اسیسه (?)
شراب حلوده بر درهم مقداری شرب اولنور وکذلك آذان فار عصاره سی وکذلك
مکوّن لاسیما جبلی سی وعصاره کرنب ویاخود ایکی درهم قسط ایله اوج
اولوسولیون (?) ایکی ابولوس فلفل ویاخود بخور مریم اصلی ویاخود کاشم بزری
ویاخود اصل کاشم ویاخود بزر حرمل عصاره کراث وعصاره حرسفا ایله
سقی جید اولور وکذلك انفحه ارنب وخاصه بورجاق دقیق وزنجبیل لبن اولنمق
نشاده سقی اولنور واصل حزا واول حرملکه نواحی یزدده معروفدر وشدید
المنفعه اولور وزراوند مشور واصل جند قوقی ومنکلوهه سقی اولنور وقوم
زعم ایلدیلرکه تربه تحجین لبن حلیب شرب اولنسه جدا نافع اولور ولبن
لاغیه هو خرافاعی وهوام سائره نك جمیعا لسعلرینه نافع اولور بن
ظن ایدرمکه انلرك لبن لاغیه دیدیکلری تریاق فاروق بو سنجیده وجاوشیر
ایکی درهم مقداری مع خل نافع اولور وکذلك اوج مثقال قسطدن ویا
یاخود جنطیانادن اخذ اولنور وکذلك ادویه جیده دندر بعر ماعز شرابله
تفتیت اولنوب شرب اولنمق ومقطعات حاده جمیعا جید در خصوصا ثوم
وبصل وکراث وفجل وماء فجل وجمیعا مملحات جوف ابن عرس وعقرب مشویه

وحراره

ومراره الدیك وطیور سائره مراراتی سقی اولنور وشدیده المنفعه عصاره
سذاب عصاره سی وورق تفاح عصاره سی ومرزنجوش عصاره سی ونفس خل ضماد ایکی
دورت اوقیه مقداری استعمال اولنور وکذلك کرنب بنطی اطرافنك عصاره سی وبول
انسان دیدیکلری اوزره سقی اولنور لسعات اوزره خارجدن اضمده لردر بو
جزابه اولان اضمده لر لایق اولورکه قبل التورم استعمال اولنه اول اضمده جزابه
ابهل وحب غار وبابونج وخاصه سقیل مشوی ودقیق کرسنه دن اتخاذ
اولینه ضمادلر اولور بونلرك کلیسی افرادا وشراب ایله مخلوطا استعمال اولنور
وجبن عتیق ایله تضمید هو جید بالغ اولور دجاج جسد مشقوق ایله تضمید جدا
جید اولور وکذلك افعی لحم هو تضمید اولنسه جید اولور وضفادع مشقوقه
ایله تضمید هو انلرك کبیدر وانلره ادهان نافعه دهن غار ویاخود ورق غار
طبخ اولینه نشئیك دهنی اولور امورنوس ونسطیس بالجمله بونلرك
دم نزف ایدن حیات بیانیده در بونلر حیات در دید در تحقق برکمسنه یی
انلر لسع ایلسه لر مسام ومنافذدن جمیعا دم تفجیر ایدر وانون منبعثا ونجاجا
دم سیلان ایدر حتی قروح مندمله دن هو سیلان ایدر ومفصللر وجع
وقیء دم ونفث دم اولور وعلما ذکر ایلدیلرکه اول ایکی حیه لر رملیه دیرلر
الا بو انلردر وانلرك ابدانلری ~~نقطه وابیض~~ ابدانلری نرم سود وبیض نقطه لر
وارددر وانلرك طولی مقرنده طوللری ارنبدر وبعضلر دیدیلرکه انلر
افعیدن اصغر اولور باشلری وقویرقلری اینجه در ولونی رمددر وانلرده
سودا وحمرا وبیضا هو اولور وانلرك دوسلری اوزره جرد بیض متقاطعه
اولور وبطونلرك قشورلری یبوست ولمغله حرکتنه وانسیاب وانسحابنه
مقصبه ده اولان خشخشه کبی کستیش اولور انلرك حرکتی ثقیله واسنانی ستوده
ویزه بو حیه لر طبقه اولی حیه لری اوصافی ایله وصف ایدروب دیرزکه انلر حیه
ده دیدر انلر لسعه سی بجاد رومسامات تفجیر ایدر ودم منبعث ثجاج ظهور ایدر
وبعضکره شر قلیل مائی خروج ایدر حتی قروح مندمله وموقع عیندن ده ظهور ایدر
وانلرك قیء دم متزج اولور وانفث دم ورعاف ووجع معده اولور و
انزه

انسابه جرى مسوغا في
سیلانه

وبعضلر دیدیلر که آنلرك موضع لسعه لری تورّم ایدوب مسودّه اولور واندن
شیء قلیل مائی سیلان ایدر و بطن مستطلق اولور و نفس ضیق و بولی عسر
وصوتی منقطع و اعضاسی مسترخیه و اکثر نسیان کبی حالت غالب و کزاز و سقوط
اسنان عارض اولوب هلاك اولور **العلاج** بونلرك علاجی اصلده علاجه قریب
اول حیّه لرك که انلرك ملسوعلرینه شراب کثیر سقی اولنور و اوزرینه تغذیه
اولنوب طریح مثللو غذا اطعام اولنر نقید نصکره تقییٔه اولنور و قیئلری
تکریر اولنور علی الخمر خبز مع السمك المکبب اطعام اولنور و انلر زبیب و بزر فجل
تناول ایدرلر ~~...~~ شراب ایله و عصاره خشخاش سوسن
اسمانجونی اصلی ایله شراب سقی اولنور و بعضکره بیاض بیض دخی انده نافع
اولور و اول لسعه لوده نزف دم اولمق حسبیله انده بقلة الحمقا و دقیق شعیر
ضماد نافع اولور و یا خود مطبوخ ورق کرم ایله و لسان حمل مطبوخ و عفص
ایله ضماد اولنور و دخی کتی حسبیله کراث و انجره و سکا و بیاض بیض ضماد قلنسه
خیس ایدر **المعطشه** قوم دیدیلر که حیّهٔ معطشه نك طولی برشبردر
و بدننده آثار سود کثیره در و رأس صغیر و عنقی غلیظدر و انك خلقتی عنق غلیظنه
بر ایدوب ذنبه قیقدی منتهی اولور و بر قوم دخی دیدیلر که آنك اکثر وجودی
بلاد نوبیّه و شامده اولور و انك صورتی افعی صورتیدر و مأخرینك لونی
لونی ذنبلرینه و انجه قدر سواده مائلدر و بر قوم دخی دیدیلر که اول حیّه
سواحلده اولور و دخی دیدیلر که آنك ملسوعنك بطننده احتراق و التهاب عارض
اولور و اول ملسوع صوبیه قانمز و بلکه شرب مادن زائلا اولمز و لکن مشروب
عروق بول اولوب خروج ایلمز بلکه بدننده کلیسی منتفخ اولوب بالجمله عروقنده صو جریه
ایدر **العلاج** انلرم علاجی مشترك ایله علاج اولنر نقید نصکره انده انتقالی
و رطوباتی اخراج ایدن ادویه ایله احتقان اولنور و مدرّات ایله ما اسفله
جذب اولنور مثلا ... کوفس و سنبل هندی و دارصینی و اسارون و سیسالیون
و فطر اسالیون مثللو لرك طبیخی سقی اولنمغله جذب اولنور و خارجدن ملح و زیت
و نوره ایله ضماد اولنور و بزم کلب کلب بابنده ذکر ایلدیکمز اضمده ایله دخی ضماد اولنور

بلغ

القفاره

القفّازة والطفّاره صیچرایچی و طفزه ایدیچی حیّه لردر شبو حیّه لر صغار
و قصار اولورلر بعضکره اشجار اوزره تمکن ایدوب ترصد ایدرلر تا کیم اول
موضعه برکسنه مرور ایلیسه اول حیات نفسنی مادّك اوزرینه رمی ایدرلر
و متوجه اولدیغی نسنه لره وثبه ایدرلر و مصنف دیرکه بن نوا و ذه دهنیه
بو حیّاتدن برجنسنی کوردم اول حیّه حمرته مائل و جدّا خبیث ایدی و قوم
دیدیلر که انلرك نهشندن وجع شدید و جمیعا بدنده ورم حار حادث اولور
و بنم رؤیت ایلدیکم جنسدن ایسه ملسوع هلاك اولور و بینه اول قوم
دیدیلر که آنلرك علاجی علاج مشترك اولور و انواع علاج ایله دخی معالجه
اولنور و برحیه دخی ذکر ایلدیلر که انلرك اسمی مقشینا در و اول حیّه نك
ایکی طرفه دخی طفره سی اولور و بن تحقیق ایلمدیکم اول حیّه قفازه میدر و
یا خود غیری میدر لکن انی واصف اولنلر دیدیلر که انك ایکی طرفی و وسطی جمیعا غلظده
مساویلردر و بن ظن ایلمکم موصوف مذکور بنم حق رؤیت ایله رؤیت
ایلدیکمیدر **بلوطیّه** اکه درونیوس دیرلر و اول حیّه بلوط کثیر اولان موضعده
اولور و انك ملسوعنك جلدی منسلخ و اکثر مخالطه و معالجه ایدنلرك دخی جلدی
منسلخ اولور و انك رایحه خبیثه سی اولور آنی قتلده مباشر ایدنلره
اول خبیث رایحه سی نزل ایدر کرك اول مباشر رایحه انی شم ایلسون
و کرك ایلمسون و انلرك لسع انواع اعراضی دخی عارض اولور **العلاج**
بونلرك علاجی دخی انواع علاجیدر و خاصة اولان علاجی بودرکه انلرك زراوند
طویل شراب ایله سقی اولنور و کذلك حند قوقی و اصل خنثی شراب ایله سقی اولنور
و ثمره بلوط ایله تضمید اولنور **جاورسیّه** بو دخی حیاتدن برجنسدر
انلرك لونی لون جاورس کبی صاروردر و انلرك لسعندن لسع افعی کبی اعراض
ردیّه عارض اولور و انلرك علاجی دخی انواع علاجی کبی اولور **سیساطالی**
تسمیه اولنان حیات بو حیّه ایکی طرفه طفاره اولان حیّه یه مشابهدر لکن
طفاره نك شری اکثر در و اعراض طفاره اعراض کبیدر و علاجی انلرك علاجی اولور

الحية الرقشا بو حیه مرقش یعنی آلاجه در انك الوان مختلفه‌سی وار در بعضیلر
ذکر ایلدیلرکه اول حیه جنسنده در یوم ثالثده ملسوع عندك کیدر تأکل واحاس نقصت
ایدوب هلاك اولور وآنك علاجی افاعی صعبه علاجیدر حیه مار سطلیس
بن بو حیه‌یی وصف ایلدمکه انك اعراضی افاعی اعراضی کبیدر ولکن بونك موضع
لسعه سنده انتفاخ وصلابت ونفاخات اولور وانده دموی وسوداوی رطوبت
سیلان ایدر وآندن تغیر عقل وغشاوه بصر وکزاز عارض اولوب هلاك
اولور وآنك علاجی افاعی علاجی اولور وبن بو مقاله‌ده بو حیه‌یی تخمینا ذکر ایلدم
وانك ذاتی وطبیعتی وجنسی حقیقتی ووقوعی اوزره بلمم وحق بلمم که اول حیه
مکرر میدر ودکلیدر فنجرینوس وقوم دیدیلرکه انك لسعی افاعی لسعنه شبیه در واکثرجا
لکن بونك لسعندن لحم ملسوعده فساد عارض اولور ومنتسق لحم کبی اولور وآندن
سبات ونسیان وکمد عارض اولور وکبدده ومعاء صائم وقولونده اسقام
عارض اولور وبو حیه‌ده بنم قولم بو نزدن اقدم قوللر کبی قول تخمینی اولوب
وبلکه بو حیه معفنه اولان حیات طبقه سندن اولوب بو طبقه‌ده اولمق جائز در
وبونك علاجی علاج افاعی کبیدر ایموذ وطیسی وحواعزوس قوم دیدیلرکه
بو حیاتك هر برینك طولی بر ذراعه بالغ اولور وانلرك الوانی رملی الوانی
اولور وابدانلرنده آثار وار در وقوم دیدیلرکه انلرك لسعه سنده وجع شدید عارض
اولور وموضعنده ورم عظیم اولور ودموی صدیدی سیلان ایدر ومثانه وکبد و
مراق اشبو اعضالرده وجع مبرح عارض اولور وبو حیات یوم ثالثنده قتل ایدر
وبدنی کوك جرعز وانلرك علاجی افاعی ملذوعنك علاجی کبیدر وبونلره
خاص علاج بودرکه اول ملسوعه جندبیدستر ودارصینی وقنطوریون
اصلی سحق اولنوب هر قنقیسی سحق اولنور ایسه ایکی درهم مقداری شراب ایله
سقی اولنور وانلره اصل زراوند نافع اولور خصوصا زراوند طویل منفعتی
عظیم اولور وکذلك اصل شواصیرا وکوندر شواصیرا عصاره سی خاصه واصل
جنطیانا دخی سقی اولنور وانلره اضمده حنظل مطبوخ ومجفف ومدقوق اولانی ضماد

عسل

عسل وقشور رمان وکذلك قنطوریون وبزر کتان وخس وبزر حرمل وبیلاد
وسذاب بری ضمادی نافعدر وکذلك فروج متحفنه‌یه مخصوص اولان ضمادات
دخی نافعدر سیسوتمیا ولیلی حیه در وبو حیه معفنه در وبر قوم
زعم ایدرکه اول حیات شام ومصر بلادنده اولورلر عریض الرأس واعناقی
دقاق واذنابی قصار وبطونی مستدیر اولور وانلرك ردوسنده خطوط وحدید
اولماز ولکن جسدلرنده مختلفة الالوان خطوط اولور وقجن حنبا اولوب
علی بطنه مشی ایلدیکلرنده تجرف یعنی سریعا منحنی اولور ومشی استقامت اوزره
اولماز وانك ملذوعنه برنده کلیسنده عفن وورم واول عضولردن مقدم عارض اولور
برص وتمرط شعر عارض اولوب بعده ورم وعفونت عارض اولور وبعضلره عفن
اول اعراضندن مقدم بسرعت عارض اولوب سیلما یعنی اول اعراضدن سلیم ایکن
ملسوع هلاك اولور ومشابه اولورکه حیه سیسرا افاعیدن بر نوعدر العلاج
واجب اولورکه علاج عام مشترك ایله علاج اولنه وافاعی معالجاتندن هر
متوسط اولان علاج ایله معالجه اولنه وبعده لسعه سنده عارض اولان احوال
واعراضه معالجه اولنه سنراولمیوب مجرد عض ایله ایذا ایدن حیات اصنافیدر
انلر اول حیه‌لردرکه جثه‌لری جدا عظیم اولور فی التنین وقوم دیدیلرکه تنانینك
زیاده اصغری بش ذراع اولور اشاکیدر او توز ذراع وهی اکثر اولور وتنینك
ایکی عینی کبیر اولور وفکی اسفلی تحتنده ذقن مانندی بر نسنه اولور وآنك
انیابی کثیره‌سی اولور وبر قوم دیدیلرکه تنینی نوبه وهند بلادنده کثیر اولور وهندکی
جدا کبیر اولور وقوم برزم وصفی کبر وصف ایلدیلر ودخی دیدیلرکه انلرك جهلری
صفیر واسود وافغزلری شدیدا واسعه وقاشلری کوزلرینی ساتر واعناقنده
تفلیس هر حکم ایکنده اوجرنابی اولور مصنف دیرکه بو قبیلدن اولان حیه‌یی بن بلاد
هندده غیریده کوردم وانك بوینك ایکی جانبلرنده شعر غلیظ وار در وقوم دیدیلرکه
تنینی عض ایلدیکی موضعده اولا وجع یسیر احداث ایدوب بعده ملتهب اولور
وانك ادکلی دنیشی سنلنده اخبث اولور وبن دیرمکه صحیح ومتحقق درکه بلاد هندك

[illegible]

غیر بلاد ده جزائر عظیمه تنانینی بولنور و قوم دیدیلرکه عض تنانینک علاجی
انجق قروح ردیئه علاجی اولور اغاذیمون والسیر مشابه اولورکه بو
حیه اجناس تنانیندن اوله و قوم دیدیلرکه اغاذیمونک نهشی ایلدیکی یرده
منهوشنه تنانین سائره نهشنک اعراض عارضه اولور اما سیر حقنده
قوم دیدیلرکه انک انیابی شدیده در و انک نهشی ایله موضع نهشده اولان
لحمک مابینی زائله اولوب قودور و انک قرحه سنک شانی و خطبی عظیم اولور
و آنک تدبیرنه جراردیه اولان جراحات علاجنه حاجت اولور تنین بحری
عض تدبیریدر قوم دیدیلرکه آنک موضع عضنی کبریت و خل ایله طلا اولنور و بیه
قوم دیدیلرکه شحم تمساح دخی طلاء نافعدر و کذلک طریفلا و رصاص مستعمله اوزرینه شد ایله
موضع دلک اولنسه نفعی اولور بو بابده عبارت قانونده والسمكة المسماة
طريفلا والرصاص اذا دلك عليه انتفع واقع اولوبدر صاص ایکی صاد مهمله
ایله و بعض نسخه ایکی ضاد معجمه ایله تحریر اولنمشدر ظاهر اولان معجمه اولوب
مراد سمک رضراض اولمقدر تحقیق تجربه ایله معلوم اولور و کذلک انک معالجه سنده
بزیم رتیلا بابنده ذکر ایدجکمز ادویه لر و خصوصا تریاق اول و بادزهر شربتا
و ضمادا نافع اولور ایکی حیوان بحریدر وادر که برینه سموریا و آخرینه
طرغفورون دیرلر اما سموریا عالم متحذق دیدیکه آنک نهشنده افعی
نهشنک اعراض عارض اولور و تکرر که انک علاجی دخی افعی اوله اما طرغورون
اول عالم دیدیکه طرغفورون منهوشنده وجع شدید و برودة کثیره و خدر
و موت و تشبیک یعنی موت سریع حادث اولور و اول عالم اشارت ایلدیکه آنک علاجی
سموم بارده علاجی اولور و عالم مذکور دیدیکه واجب اولورکه انک نهشی خل خفیف [?]
ایله تنطیل اولنوب و موضع ورق غار ایله تضمید اولنه و دهن قسط ایله و عاقرقرحا
دهنی ایله و ادهان سائره دخی انلره مشابه اولنلر و انجدان عنصل و انجره دهنی بر قوت [?]
اولنلر ایله تمریخ اولنور اما انلرک مشروباتی ورق غار سلاقه سی خل ایله و انجدان
و سذاب ایله و یاخود مر فلفل سذاب و زنجبیل برابر اخذ اولنور و شربتی ایکی درهم

ملس [?]

بلغ

قیلیس شرابیله سقی اولنور و رتیلا بابنده ذکری آتی تریاق اول دخی سقی اولنور دوردنجی
مقاله انسان و دورت ایاقلی حیوان عضیدر بو مقاله ده بیان انسان
و کلب و ذئب مثللولرک عضلرینی بیز ذکر ایلرز و کذلک کلاب بحریه کلب و قودوز
اولنلرک و سباع و تمساح و قرد و ابن عرس و موغالی دینمکله معروف
قلی عضه لرینی جمیعا ذکر ایلرز عض علاجنده کلام کلیدر انسان و سائر
حیوان جیاع ایکن عضی ایسه زیاده شرلو اولور و عضه معالجه اولنسه
واجب اولورکه زیته مغموس اولان برخرقه وضع اولنه و یاخود موضع
عضه زیتک کپزی [?] ایله مسح اولنه و انلردن غرضه بلوغ حاصل اولماز ایسه
عسل و بصل مثللو ایله و باقلاء ممضوغ و نی ایله تضمید اولنور و اول ضماد
اکر نفعده عجیب الشان اولور و کذلک مرداسنج ایله طلا و دقیق کرسنه ایله
تضمید عجیب اولور اکر موضعده فساد رؤیت اولنور ایسه اول موضع اولا
مص و حجامه ایله و دواء جاذب استعمالی ایله تنقیه اولنوب ترک اولنور تقیح
ایدنجه قدر و بعده قیحی نظیف اولنور اکر قیحده عفونت احساس اولنور ایسه معلوم
اولورکه انک تنقیه سی کما ینبغی اولنمشدر رتیس [?] بزیم باب اللسوعده ذکر ایلدیکمز
بقوة جزابه تکرار تنقیه اولنور و اکر عضوده فساد دلو [?] انره ورم حدوثی
منع اولنوب جرح الحام اولنور و عضه ده و منا شب محلل مستعمل اولا
و مراهمک اجودی مرهم اسود در و غائله فساد موضعدن جذب اولندقدن
صکره استعمال اولنور اکر جذبه حاجت اولور ایسه و عسل و ملح استعمالندن
صکره استعمال اولنور عض الانسان عضه انسان اوزره اکر عضه شدیده
ایسه بصل و ملح و عسل وضع اولنوب برکون و برکیجه اوزرنده امساک
اولنور و بعده مرهم اسود ایله معالجه اولنورکه آنک اتخاذی شمع و زیت
و باردزدن قیلنور و اول مرهم عضه ضماد اتنده خیرلو اولور و کذلک
رماد خل و عسل و بصل ایله معجون قیلنور و بعضلر دیدیکه عضه انسانک
و خصوصا صائمک عضه سندن و فساده مستعمل اولان حبوب تناول
ایدن و خصوصا عرس تناول ایدن انسانک عضه سنده حالت ردیه عارضه

اولور و واجب اولورکه آنک عضه‌سنه زیت ایله مسح اولنوب عسل ایله
رازیانج اصلی و یاخود صو ایله دقیق باقلا ضماد اولنور و کل مره ضماد
تبدیل اولنور و کذلک دقیق کندر شراب و زیت ایله ضماد اولنور و کذلک
بوزاغو لحمی کبی احراق اولنور بیاض اولنجه قدر بعده عسل ایله معجون قیلنور
و کذلک ملح سحق اولنوب عسل ایله معجون قیلنور و صمغ بطم و مرهم نافعدر
و بعضکره قورر دورق اوتی احراق اولنوب جراحت انک ایله ده ولدیریلور
و اوزرری باغلنور و انک اوزرینه رماد کرنب ضماد ایله طلا اولنور قودوز
اولمین کلب اهلینک عضه‌سی و ذئب مثللولرک عضه‌لری بودر انک علاجی
قریبا کلی علاج عضه ذکر اولینی معالجات اولور و بعضکره آکه علاج ایچون
موضع عضه قور عضه‌ده خل دیش کفایت ایدر و موضع عضه کی
ایله حراراً ضوب اولنوب اوزرینه خل ایله نطرون وضع ایدوب هر اوج
کونده بر دفعه تجدید ایلمک نافع اولور خصوصا کلب عروضنده خوف
اولنور ایسه و بعضکره بصل و ملح و سذاب و باقلا و لوز مر عسل ایله
و لسان حمل ملح ایله و قثا و رقی و حنار و فوتنج مرفوق شراب ایله استعمال
اولنمق کفایت ایدر و کذلک اول عضه اوزره مرداسنج وضع اولنور ایله
طلا اولنور علی الخصوص موضع عضه‌ده ورم اوله و اکر انده هیچ شی بر
اولور ایسه اکر دقیق کرسنه عسل ایله ضماد اولنور و کم نافع
اولور سعتر بری ملح و عسل ایله و مری خلل و کذلک اول خلکه انده ملح اذابه
اولنوب اوج کون مقدار ترک اولنه ایکی اولکی یا بلعوق بو تدبیر نافع
اولور کلب و ذئب و ابن آوی بو حیوانلرک کلب اولنلری یعنی قودوز
اولنلری ذکر ایدر کلبه و ذکر اولنلرک باقیلرینه بعضکره کلب عارض اولور
کلب کی اول حیوانلرک مزاجلری سوداویه خبیثه سمیه‌یه استحاله سبیدر
و اول حیوانلره استحاله مذکوره هوادن و یاخود اغذیه و اشربه‌دن
عارض اولور اما هوادن عروضی آنک اخلاطی حر شدید احراق ایتمکله اولور
و اخلاطی محرق اولنلره خریفده کلب عارض اولور و یاخود اول حیوانلر رومن

برد

وخل ایله

بلغ

نفعی زیاده اولور

بر دشدید تجمید ایدوب سوداویه‌یه استحاله ایدر و اول حیوانلره بعده کلب عارض
اولور و اما اغذیه و اشربه‌دن کلبک عروضی اول حیوانلر قصابلرک
دماللرینه یعنی مجزره‌لرینه وارووب جیفه‌لر اکل و میاه عفنه‌لردن
شرب ایدوب اخلاطلری سوداء عفنه‌یه میل ایتمکله اولور و بعضکره هو بو
اسبابدن بری یعنی بوفیکن مجرب الخلقه مزاجنه تغیر و تشوش
عارض اولمغله اولور نجو و جمیعه جذام عارض اولدیغی کبی و بعضکره
کلبک لان حیوانات مذکوره‌نک بدننده ورم و لوننده استحاله ابلم عارض
اولور و فساد اسبابنده تمادی اولور زیرا انلره جوع عارض اولور
و لکن اکل ایلمزلر و عطش عارض اولور صو ایچمزلر و صویه ملاقی اولسه‌لر
انزن فزع ایدرلر و صویی کریه کورورلر و بلکه رؤیت مادن مرتعش و
مرتعد اولورلر و ارتعاشنک اکثر جلدنه وجهنده اولور بلکه بعضکره صوتدن
خوفنده هلاک اولور خصوصا اخر امرنده بو خوفه هلاک کثیر الوقوع اولور
و انک بصرنده غشاوه عارض اولور و دائما لاهث اولوب لسانی جاقا اغزندن
خارج اولور اصحابن و باینه اولنلر بلمز و سنانی شزر النظر یعنی غضب
نظر ایله نظر ایدر کورورسن و کوزلری احمر دالع اللسان و ریق سائل و زبد انفی قولاغنه
مائل رأسی طأطأه ایدر یعنی باشی اشاغه اکرو قولقلرینی ارخا و تحریک ایدر
و ظهرینی تحدیب و صلبنی برجانبه عطف و اماله ایدر و برجانبه و فوقه معوج
اولور کورورسن و کذلک ذنبنی استفا ایدوب خائفا و مائلا سکران و کئیب
و مغموم مشیی کبی ماشی و کل خطوه مشینده تغیر ایدر و ترشیح ظاهر اولسه
اکر عدو و حمله ایدر هر نه قدر اولسه جدار و شجر و حیوان اولور ایسه و حکمه
نباحه قلیلا مقارن اولور و اکثر حاله ساکت اولور کلب اولمیه کلبک خلاف
معتادی اوزره و نوحه ایلسه انک نوحه‌سی ابح یعنی بحه اید اولور و کلاب
سائره انزن منحرف اولورلر سبیلندن و اوغورینه صاووشورلر هر نه قدر
اوزاقدن رؤیت ایدرلر ایسه اما غفلت ایله قریب کلاب اولکن بتبصبص
و تملق ایدر و اکر تخاشع ایدوب هرب قصد ایدر و ذئبک کلبی کلبک کلبندن

بلغ

استنفر الکلب ای جعله بین ذنبه ۹ فخذیه

شرلو اولور وكذلك ضبعلردن جنسی کلب چیقسر قدرنلر و قدرنده اولنلر ونبات
آورهو انلرن شرلو اولور حیوانات مذکوره دن ماعدا کلبلر بیاننده در
قوم دیدیلرکه ثعلب و ابن عرس هو کلب ایدر و بعضلر حکایه ایلدیلرکه بعض
ثعالب تکلب ایدوب صاحبنی عض ایلدی و انک صاحبنه سائر کلبلرک عضندن
حادث اولان جنون عارض اولدی کلب کلبک عضندن معضوصه عارضه
اولان احوالدر هچن کلب کلب بر انسانی عض ایلیسه اول احرده انده اثر جراحت
و وجعدن غیری برنسنه رؤیت اولنمز و هچن برازایام مرور ایلسه انده فکر
فاسد و احلام فاسده و غضب متلو حالت و وسواس و اختلاط عقل وانذن
وسن آنی کورورسنکه اضافتی تشنج ایدر و اطرافی کندویه قبض ایدر و ضوءدن
نفر و تجانبدن اختلاج اولور و فواق و عطش و یبس فم و زحامدن هرب و استفراغ
تحبت ایدر و بعضکره ضوء مبغض ایدر و اعضاسی محمره و خصوصا وجوهی محمره اولور
و بعده وجهنده قروح ظهور ایدر و وجع کثیر و صوتنده بحه اولور و بکا ایدر
و آخر آنی خوف اخذ ایدوب هر نه وقت صویه تقرب ایلیسه کلبی تخیل ایدوب اندن
قورقر و بعضکره صودن خوف ایلیوب و لکن آنی استقذار ایدر و بعضکره تراب
اوزره تمرغ تحبت ایدر و بعضکره بلاشهوة منیسی ازراق ایدر و لا محالة تشنجله
و کزازه مؤدی اولور و کذلک عرق بارده و غشی و موته مؤدی اولور و بعضکره بو احوالک
ظهورندن مقدم عطشا هلاک اولور و بعضکره صویه اشتها ایدوب بعده صویه
ملاقی اولدقده صودن استغاثه ایدر و بعضکره هو صویه تجرع ایدوب صو بوغازنده
قالور و غصه دن بوغیلوب هلاک اولور و بعضکره کلب کبی نوحه ایدر و آنک نباحی
بحه لو اولور و بعضکره آنک سکوت کبی منقطع اولور اداء کلامه اقتدار اولماز و
بعضکره برشی بول ایدرکه انده اشیاء لحمیه عجیبه اولور و انلر حیوانه مشابه کات
اول اشیاء لحمیه کلاب صغار هیئتی اوزره اولور اما اکثر احوالده آنک بولی رقیق اولور
و بعضکره اسود اولور و بعضکره بولی محتبس اولوب تبوله قدرتی اولمز و اکثر حالده
بطنی یابس اولور و آنک عجائب احوالی انسانی عضنده حریص اولور و هچن اول انسان
مکلوب انسان آخر بعد هیجانه عض ایلیسه انسان اوله عارض اولان احوال

انک

انک عض ایلدیکی انسان ثانیه دخی عارض اولور و کذلک تکلب ایدن انسانک
سوری تعبیر ایچون بکی ارتغولنک و تیدیکی طعامک فضلاسنی آنلر تناول ایدنلرده عضندن
فعلی کبی فعلی اولور و اول انسان کلبکه صودن فزع ایتمک مرتبه سنه بالغ
اوله انلر خلاص اولمق ممکن دکلدر کرک علاج اولنسون و کرک علاج اولنمسون
خصوصا آیینه یه نظر ایلدیکده یوزینی کورسه و لکن کندو یوزی او لدیغن بلمسه
و یاخود کندو یوزی او لکلبه کلبک آدمی اولمق اوزره تخییل اولنسه و لکن اوائل اطبا
زعم ایلدیکلری اوزره اول رتبه یه بالغ اولان انسان کلبیدن ایکی رجل
خلاص اولدیلر و تعیش ایلدیلر و ملمدی و انلر کلب کلب عض ایلمدی ایدی
بلکه کلب کلبک عض ایلدیکی انسان کلب عض ایلمیش ایدی اما صودن فزع
مرتبه سنه بالغ اولمینلر علاجه قریب اولورلر و بعضکره بو علت بر اسبوع
قربنده التراء اراسنده قتل ایدر و اعتدال اوزره اولان مدت قتل قرق
کوندر و هر نه قدر تصدیق اولنمز ایسه بر قوم دعوی ایدرلرکه بعض کلب
یدی سنه مرورندن صکره فزع و خوف رتبه سنه بالغ اولورلر و بعضلر دیدیلرکه
یعنی بنم ظنم اوزره روفس دیدیکه کلب اولان حیوان صودن فزع و تراب
تمرغه تحبت ایلدیکینک وجهی بودرکه آنک مزاجنده یبوست مستحکم اولمشدر
آکه یبوسته مضاده اولان مادن فزع و یبوسته موافق اولان ترابه بالموافقه
تحبت ایلر مصنف دیرکه روفسک بو قولی بنم میل ایلدیکم اقوالدندر
زیرا اول مزاجی یبوستی مزاج اصلی دکلدر بلکه مزاج غریبدر و مزاج غریبه
موافق اولان اشیایه میلک اصلی بو قدر و کلب کلب عض ایدن انسان
احوالندن اسلم اولان حال بودرکه اول عضه دن دم کثیر سیلان ایلیه
و کذلک اول معضوض ادویه تریاقیه شرب ایدوب بعده دم بول ایدر ایسه
اول معضوض فزع مرتبه سنه بلوغدن امین اولور کلب کلب عض ایله غیر
کلب اولان کلبک عضنک فرقی بیانیده در بعض ناس کلب عض ایدر و لکن اول
معضوضده ذکر اولنان احوال و صور حاصل اولماز و آنک معالجه سنده ادمان
جراحت ایچون علاجدن اوله آخر علاجه حاجت اولماز اما کلب کلب عضنک علا.
قصد

اولنسه
تقنیح وتقیحه حاجت اولورز یرا کلب کلب عضه سنه علاج ادمامق اوغلیل هلاک
اولورسین حاجت اولورکه عضه ایدن کلبک حالی تحری اولنوب انک کلب اولدیغی
ویاخود غیر کلب اولدیغی تعرف اولنه وآنی تعرف قوم دیدیلرکه ملوکی وغیر
ملوکی جوزه اخذ وجرح اوزره برساعت مقداری وضع وبعده رفع اولنوب
دجاجه اطعام اولنسه اکر دجاج آنی منکره وستقذر اولور ایسه اول
کلب عاض کلبدر واکر دجاج اول جوزی اکل ایدوب بعده هلاک اولور ایسه
ینه کلب عاض کلبدر وبرعلامت دخی بودرکه برقطعه خبز موضع عضه نیلا
ایدن رطوبت ایله تلطیخ اولنوب اول خبز کلابه طرح اولنور اکر کلبلر آنی منکره
اولور ایسه کلب عاضک کلب اولدیغنه دلالت ایدر وقوم دیدیلرکه اول
معضوضک اوزرینه ماء بارد صب اولنور اکر درعقب معضوضک جسدی
تشخن ایدر ایسه کلب ربن دیمکه بو برعلامتدرکه کلب کلبک معضوضنه
مخصوص دکلدر العلاج انک معالجه سنده اولا واجب بودرکه اول جراحت
التئامدن منع اولنه واکر جرح واسع دکل ایسه توسیع وتفتیح اولنور
وباب السموعده ذکر اولندیغی اوزره اوزرینه محاجم وضع اولنور ومص
اولنور وآنی مالدن منع ایامی اقل مرتبه قرق کونه ابلاغ اولنور اکر اول اثرده
جزب ایدوب التئامدن دخی منع ایلدک ایسنک حکمی فعلی نافع ایشلمش اولورسن
واکر خطا ایدوب التئام اولدر ایسه واجب اولورکه اول التئام نکث اولنوب
بوزیله ونکثده مبالغه اولنه وواجب اولورکه آنک اوزرینه مفتحات وضع
اولنه وایام التئامک وانکلنه تدارک ایلر ایسک اوزرینه جاوشیر وجوز
وثوم و[illegible] وضع اولنور وزفت وجاوشیر وخل متخذ مرهم حلبله
برقسط اخذ اولنور اول خل حاذق اولمق اوزره وزفتدن بر رطل وجاوشیردن
اوچ اوقیه اخذ اولنور وجاوشیر خله حل اولنه قدر نقع اولنور وبعده جمیعا
خلط اولنوب مرهم اتخاذ اولنور وبعضلره تفتیحه ثوم وبصل وکذلک جرجیر
مسلوق کفایت ایدر مرکبة ومفردة بحسب الحال استعمال اولنور وبعضلره
ادویة حارة استعمالنده حاجت اولور قلقدیس مثللو اکال استعمال اولنور اکر سمن
اکاله

اتباع

اتباع اولنور وجرح مضیقی توسیع ایدن ادویه دن اولور ملح اوچ جزء
نوشادر ایکی جزء قلقدیس سکز جزء اسفیداج مشوی اون التی جزء سذاب دورت
بسدانون نحاس محرق دورت زنجار اوچ بزر فراسیون ایکی بو ادویه حریردن
کچیریلوب توسیع ایچون جرح اوزره وضع اولنور وکرکدرکه ابتداء امرده انکر توق
اولنه ممکن اولدیغی قدر مشی واستحمام ایتدیرلمکله ومبادرت ایدوب ایام اولده
استفراغات اولنمیه بلکه خارجه جذب ایله اشتغال اولنه زیرا اول امرده استفراغ
سمک عمقه نفوذینه [illegible] وخارجه موادک جذبینه معاوق اولور زیرا استفراغ
موادی داخله جذب ایدر واخلاطک داخله انجذابی ایله سم دخی داخله منجذب
اولور وقچن سن حسبما امکن سمک خارجه جذبی ایلیسک ایکی واوچ کون صکره استفراغه
مشغول اولوب سمک نفوذه قریب اولندر استفراغ ایله واکر اول حالده غفلت
ایدوب خارجه سمک جذبی ایلمدیک ایسه اولوقتده استفراغ اولی واوجب اولور و
واجب اولورکه استفراغات قویه ایله استفراغ اولنه واکر اول معضوضک سن امتلاء
دمویه رؤیت ایدر ایسک فصد ایله واکر امتلا غیره فصد اولنمز وقچن فصد
ایلسک آنی دمندن نظر ایلمکدن منع ایله وخصوصا اخر امرده منع زیاده ایله
اما انک اسهالی مسهلات سوداء ایله حتی خربق وحب خربق مثللو ایله قیلنور ونوبت
ایکیسر ایله اسهالدن لازمدر وانکره ایارج روفس مجیبدر ووقتا بعد وقت اسهال ایله
استعمال اولنمقدن لازم اولور انکره جید مسهلک صفتیدر اهلیلج کابلی ایکی
مثقال افتیمون برمثقال ونصف مثقال ملح هندی نصف مثقال بسفایج برمثقال
حجر ارمنی برمثقال غاریقون بربوچق مثقال خربق اسود ایکی بوچق مثقال بو مجموعنه
شربة واحده ایکی مثقال اولور اکر طبیعت مجیبه ایسه وقچن سن اسهال قویه ایله
اسهال ایلیسک واجب اولورکه کل یوم اوکلی یومین حقنه خفیفه ایله مراعات
ایلیه سن مقعده ایذا ایلمسون ایچون زیت ایله وماء سلق ایله حقنه قیلنه
ویاخود انک اسهالی ماء جبن وافتیمون ایله قیلنور وواجب اولورکه انکره
بعد الاسهال دراج وفروجدن متخذ اغذیه ایله تغذیه اولنه لر وبعد التغذیه
مزورات لطیفه وشراب حلو سقی اولنه خصوصا مع بقاء الحلاوة عسق اولنه طلا وطبیخ دخی سقی اولنور

معالجه

ولبن وشراب شدیدالمنفعه در وانلرك احب امورلری تعدیل اغذیه وترطیبدر
واول تعدیل وترطیب امرلرینك ملاكیدر واول اغذیه لر احراق طیور فاضله وخبز
خواری بیه ماء بارد ایله تناول اتملو لردر وانلره بحیثیه مرار احدید مجمر سونمش بلن
صونك منفعت كثیره وعظیمه سی اولور لكن بصل وثوم سمومه موافق اغذیه دن
اولور سمو وقطع وبدندن دفع وطرد ایدر و واجب اولور كه انلرك استعمالی نسیان
اولنمیه واكر سن تریاق فاروق وانلره مخصوص دواء سرطان نهری سقی ایله و
دیبلورکه انلره تریاق اربعه وكذلك تریاق اتخاذ نفع شدید اولور و بیز تریاق
مذكوری ذكر ایلدز انشاالله تعالی وسرطان نهری اطعمه سی ده اطعام اولنور و مجربدر که کرم ابیض

باعتدال

سرطان نهری محرق طبع اوزره احراق اولینی سوطان نهریدن منسحق اولندیغی
مقدار فخ اخذ اولنیور و كذلك اول حطبانه احراق اولینن جنطیانادن ده مقدار
مذكور اخذ اولنوب شراب صرف ایله سحق اولنیور و ایكیسندن شربت دورت
ملعقه اولوربه اول شراب صرف ایله شرب اولنور و واجب اولور که اول ایكی
فخم لحل كبر سقی اولنه **نسخهٔ اخری** شمس اسد برجنده ایكن صیف اولینن

قدر نخاس نخینه معتدلا

سرطان نهریه تنور ده شی واحراق اولنوب بعد نصكره آنك فحمندن بش
جزؤ جنطیانا بش جزؤ كندر بر جزؤ بو اجزا الراخذ و سحق اولنوب حفظ اولنور
وآنك شربتی ایام اولده بر ملعقه قیلنوب بر قاج اول مقدار صو ایله سقی اولنور
وبعد ایام ایكی ملعقه سقی اولنوب دورت ملعقه یه قدر ترقی اولنور و قوتك
انلره منفعت بالغسی اولماق اوزره وصف ایلدیكلر ادویه دن اولوردواء
ذرایحدر واول دوایه عن قریب بیز ذكر ایلرز و انلرك اوائل ازمنه سنده دواء
سرطان انلره سقی اولینمز لكن اول ازمنه ده صودن فزع ایدرایسه اول دوانك
سقیی جایز اولور و اول دوا وانك نسخه سنده بعضكره سرطان محرقك بضفی
مقداری جنطیانا ادخال اولنور اكر اول علیل ایكی اوچ كونه كجیر برابسه اول
ایكی مادن متخذ دوادن یوم اولده سقی اولینن مقدارك ایكی ضعفی سقی اولنور
وبیرنم قریبا ذكر ایدجكمز ادویه نك حالی ده انك كبیدر بعض اوچ كون مرورندن
صكره ایكی قاتی سقی اولنور ویدی كوندن صكره اضعافی تكثیر اولینور ولكن

بو ایام

بو ایامده جرحك اطرافی شرط عمیق ومص شدید ایله مص وشرط اولنور وآنك
اوزرینه برازایام ده مرور ایلسه انك جرحی توسیعده مبالغه اولنمز وافراط
توسیع حبیله ایلام اولنمز زیرا اول توسیعده فائده كثیره اولمازبلكه جرحك
مفتوحا بقاسی ایچون اجتهاد اولنور زیرا اول وقتده سم منتشر اولمشدر
افراط توسیع برنسنه دن منع اولماز حزوده ممكن اولان جواد سمیه نك خروجنه
منفتح اولان جرح قدیم كفایت ایدر واول تقیه مفتوحه ایله قناعت اولنور
واول تدبیره اول علتك تدابیر سائره سی اضافه اولنور بعضی انده تریاقات مذكوره
واستفراغات استعمال اولنور ومشابه اولوركه سمك انتشاری دورت كونده
اوله اكر معضوض قورایسه وبعضكره دورت كوندن اقلده منتشر اولور
وبعضلر دیدیلر كه اكثر حالده براسبوعده منتشر اولور و فجن موادسمیه انتشاره
مبادرت ایلسه بزم ذكر ایلدیكمز مانع انتشار اولان جواذب استعمالنك اسراع
اولنور وجواذبه كیبیه معادل برشیء یوقدر حتی مدت ذكر اولینن مقداردن
اطول اولوب حاء فزع حدوثی خوف اولنسه اول مدتدن صكره كی عظیمه مبادرت
اولنور وبعید اولمازكه اول كی عظیم جوهر سمی اصلاح افنا ایدوب باعث
نجاح اوله زیر جوهر سمی كی عظیمده جذب و افنا سی جواذب سائره نك
جزبنده اكثردر واكركی عظیمه مانع وعائق وارایسه كی مقامنه قائم
اولان ادویه استعمال اولنور مرهم ملح وادویه محموده دن خردل مثللو ضماد
استعمال اولنور وبو مثللو اوقاتده البته انلر حمامه ادخال اولنمزلر حتی صحته

ایلدن اسبك

اقبال ایدینجه قدر زیرا ذكر اولینن اوقاتده سن انلر حمامه ادخال قبل ایتمش
اولورسن و دیبلدیكه انلر حمامه آبزنه اجلاس افعدر مصنف دیركه بنم ظنم
اوزره ابزنده نفعی اوائل علتده مخصوصدر و واجب اولور كه بردن توقی اولنه
و ذكر اولینن وقتده وبعده سن فصده محتاج اولورسن واول وقت حاجنده
فصد ده ایله ولكن اول علیلی ده منه نظردن منع ایله و فجن قلیلا محتجه
توجهنه رؤیت ایلسك اعتزال اوزره آنی تحشیم ایله ترویض ایله یعنی آنی
اوكده خواجهكله اجلاس ایدوب ایزا واغضاب ایتمكله ریاضت ایتدر واعتزال اوزره حمامه

دهن معتدل ایله

ادخال ایدوب کثیرا ماء فاتر صب ایله وآنی دلك وتمریخ ایله وقچن انك امر
صودن فزعی بالغ اولور ایسه ینه اول تدبیردن جبن وخوف ایله
مادامکه مرآته نظر ایلدیکده کندو یوزنی کورمك مرتبه‌سنه بالغ اولمدیغیچه
وقوم دیدیلرکه بعضلره اندر ایسه ده کندو یوزینی کورمزلر ومع ذلك بعضلره
ظن ایدرلرکه آیینه‌ده کلب وار در بل اول حاله بالغ اولمیا کلب انسانت
هر نه قدر صودن فزع ایدر ایسه اکر سن ذکر سابق اجیلنه حدید مکررا
اطفا اولنمش صویی سقی ایله واول وقتده ماء مذکوری انکره سقی نعم العلاج
اولور لیس انی سقیده ذکر اتی حیله یه وممکن اولان حیل سائره یه
مراعات ایله سقی ایلیه واکر انی سقیده شروع واکراهنده محتاج اولور ایسه ك
اکراه وتشدید ایله ومعده‌سی اوزره مکرر دا ایله تضمید ایله ومخاصفه
صو ایله ممزوج اولان شرابك بحسب التجربه نفعی عجیبدر وبو وقتده اول
دوا نافعدرکه آنك صفتی بودر انفحه ارنب واسکندریه‌دن مجلوب اولان
طین بحیره وحب عرعر وجنطیانا هر برندن دوردر درهم حب غار
ومر هر برندن سکزر درهم بوادویه‌لر اخذ اولنوب عسل ایله معجون قیلنور
مقدار شربتی باقلاء مصریه مقداری اولور دواء اخری خواتیم بحیره
حب عرعر هر برندن اوتزا نفحة الظبی دورت انفحة الارنب التی زاوند
مدحرج حب الغار مر حماما بزر سذاب بری هر برندن اوچر درهم
اندر تدبیرا اولنوب شراب معجون قیلنور وبعده عسل ایله دخی معجون قیلنوب
شربتی واحد من باقلاء مقدارنده قیلنور دواء اخری طین مختوم
مثقال حب دهمست اول مقداری انفحه ارنب اون التی انفحه ظبی
اوتوز ایکی درهم اصول جنطیانا التی دورت عدد دورت عسل ایله جمع
اولنوب امساك اولنور ووقت حاجتده شربتی واحد من حمصه مقداری
قیلنوب ماء حار ایله سقی اولنور وبعضلر دیدیلرکه بر کمسنه اوزرنده
کلب کلبك دیشی کتورلر وتعلیق ایلسه اندن کلب کلب منحرف اولور وآنی
قصد ایلمز وکذلك غیر کلب اولان کلاب سائره دخی اندن منحرف اولور ولکن

صو ایله

اول

اول قول معتمد دکلدر ادویه مشرکه اندن بسیطه اولان حضض
وحلتیت وافسنتین وجعده وشراب ایله طین مختوم وشونیز مجیبدر
حتی اولدواندك لغت یونانیده اسم نفعی مشتق بر اسمدر بوبابده یعنی کلب
کلب معالجه‌سنده نفعی عجیبدر اولملغه ترکی دخی نفعی شربا وضمادا اجیدر
اولور وقوم دیدیلرکه اول معالجه‌ده جنطیانادن وکذلك کمادریوسدن
انفع بر دوا یوقدر وبعضلر حکایه ایلدیلرکه عیون سراطین نسب
اولندیغی اندن بوبابده انفع اولور وبعضلر دخی دیدیلرکه جرو صغیرك
انفحه‌سی صو ایله سقی اولنسه عافیت حاصل اولور وبعضلر دخی زعم ایدر
کلب کلبك تصویح وعلاج اولور ولکن بن آکا اقدام وجسارت ایلم وکذلك
کلب کلبك کبدی مشوی‌سنی وخصوصا معالجه اولنان کمسنه یه عض ایدن کلبك
کبدینی اکل دخی دوکبدر وکذلك بعد الفزع من الماء کلب مذکورك [illegible] وکلب
مذکورك قلبنی ویاخود ضبعه‌نك عرجا جلدینی الکوب مشوینی اطعام ایله ودیدیلرکه
ماهو یدانه جندبیدستر ایله اولجال عتقلوده سق وانی محمول اولان
شیئا فی الحیتال اولنسه اندن علیل انتفاع ایدر وفزعی زائل اولور اما مشروبات
مرکبه دواء جالینوس الکرسفنس وتریاق کبیر بیزم بونلردن اقدم ذکر ایلدیکلرمیزه
قریبدر اول دوا بودر [illegible] جنطیانا هر برندن بشر کندر فوتنج هر
برندن اوچر طین مختوم ایکی بو مذکورلر اخذ اولنوب [illegible] درهم علی الریق اوچ
درهم وغیباق اوچ درهم ماء فاتر ایله سقی اولنور وبو منوال اوزره ایام عشره
وعلی قول قرق کون استعمال اولنور انلره نافع دواء ذراریح نسخه‌سی
قوایم ورؤس واجنحه‌سی منتوفه ذراریح سمانیدن بر جزو وعدس مقشر بر جزو
وزعفران وسنبل وقرنفل وفلفل ودارصینی هر برندن سدس جزو اخذ
اولنوب جمیعا سحق ناعم ایله سحق وخصوصا ذراریح سحق زیاده ناعم قیلنوب عسل ایله
معجون قیلنور واندن هر قرص ایکی دانق اولمق اوزره اقراص اتخاذ اولنوب
کل یوم ماء فاتر ایله بر قرص سقی اولنور واکر مثانه‌ده معض اولور ایسه
عدس مقشر طبیخی ودهن لوز ویاخود زبد ویاخود سمن شرب اولنور [illegible]

جرو کوپك انفحه‌سی

عدم حسابه نك اجزی [illegible] بودر کمه انکا اخلاطی [illegible] سمدر وسمی تناول [illegible] خطر وار درم

کندو

بعد الشربت حمامه ادخال اولنوب آبزنده بول ایدنجه قدر اجلاس اولنور و فروج مسمنه
متخذ اسفیدباج مثللو غراء مرطب استعمال اولنور و نبیذ ایله سقی اولنوب
بردن محافظه اولنور نسخة مختصرة لدواء الذراریح ذراریح منتوفه
اخذ اولنوب رائب ایچنه برگون نقع و بعده او رائب ذراریحیله صب اولنوب
او ذراریح رائب اخراج ایچنه کما فی الاول ترک اولنور اوچ دفعه بو منوال اوزره
نقع اولندقدن صکره ظلده تجفیف اولنور و بر مثلی عدس مقشر ایله سحق اولنوب
اندن اقراص اتخاذ اولنور و شربت واحده ایکی دانق قیلنوب شراب ایله و یاخود
ماء فاتر ایله سقی اولنور و علیل آنی شرب ایلسه عرق ابتدا عرقدن برشی ایله و
یاخود ادنار ایله توصل ایلسون و اگر اندن مشروبه کر اجرات ایلدر ایسه
اول مشروبک اوزرینه برسکرجه زیت و یاخود سمن استعمال ایدر و اندن ابزنه
و آبزنده بوله ایله مراعات ایدر و تجن دم بول ایدر ایسه فزع فی المادن امن
حاصل اولور الضمادات و نحوها بو اضمده مواد سمیه یی جذب و جرحی توسیع
ایدر اول ضمادات بونلردر حلتیت ضماد جیددر و دیدیلرکه کلب کلب گیدر
ایله حلتیت تضمید اولنسه جدا نافع اولور و بر جماعت اکه شهادت ایلدیلر
و اندره توم هم ضماد و هم شربت اولور و سمک مالح لحم اندره جید بالغ اولور
و جرحک سمی جذب ایدر بول انسان انزربل بول الانسان معتق اوزره عضنه
اوزره وضع اولنسه و خصوصا نطرون ایله وضع اولنسه مواد سمیه یی
جذب ایدر و رماد کرم وحده استعمال نافعدر و کذلک نعناع مع الملح والجاوشیر عجیب
ونافعدر قثاء بستانی ورقی اندره شدید النفعدر و اصل رازیانج
عجیب دو انکسیدر و قوم دیدیلرکه موضع عضه غراء سمکی ایله مرارا طلاء
اولنسه انزره منفعت عجیبه سی اولور و نمل مدقوق دخی انک کبیدر و کذلک زنجار
ملح هر برینه دورد ر شحم عجاجیل اون ایکی بو مذکورلردن مرهم قیلنور و کذلک
لبلاب اوچ درهم بوره ایکی دنبالجر بر طلع دورت شحم اوزرا اون و ایکی ثلث
درهم خنا مقدار الحاجه اندره سقی ما یجوز احتیاالدر و ذکر ایلدیلرکه فیلغریوس
مثللو ضبع جلدندن اتخاذ اولینن اناء ایچنده صودن فزع ایدن انسان
کلبه

کلبه سقی اولنسه شرب ایدر و بعض آخر دیدیلرکه جلد ضبع ایله مستور
اولان اناء سائره دن دخی شرب ایدر خصوصا که اول اناء خشبدن و یاخود کلب
کلبک جلدندن متخذ اوله و بعضلر دخی دیدیلرکه متوضاءه خاتونلرک سیلدیکلری
خرقه وضوء اناسک التنه و یاخود اوستنه وضع اولنسه اندن دخی شرب
ایدر و اول طوائفک باقیلری دیدیلرکه احتیالات مذکوره نک بریسی مفید اولمز
و بعضلر احتیال ایدرلرکه بر بلبله طویلکه اتخاذ ایدوب آنک بر طرفی علیلک فمنه ادخال
اولنور و طرف آخری مکان بعیدده قیلنوب اول طرف بعیددن صو صب اولنور
و اول مثللو انابیب دخی اتخاذ اولنور خصوصا ذهبدن اتخاذ اولنور و سقی
ما ایچون حیله لر عقید عسلدن و یاخود شمعدن اشیاء مجوفه اتخاذ اولنوب
ایچنه ما دولدریلور و آنی بلع ایله تیو امرا اولنور قپلان و پارس و ارسلان
عضه لری و فهلیدری جراحتلریدر بو سباعلر و اشباهلری کلاب سلیمه
گبیدکلردر زیرا انلر انیاب و مخالبکرمهم طبیعت سمیه اگر بناء انلرک
مجروحلرینه اولا جذب و بعد الحام ایله معالجه اولنور و لکن آنده جذب قلیل
اگر کفایت ایدر عض التمساح ترکمسنده تمساح عض ایلسه عض کلب سلیم
بابنده ذکر اولنان تدابیر ایله اندره تدبیر اولنور و منوال مشروح اوزره سم
جذب اولنور هونده قدر سلیم ایسه و آنی جذب عسل و نطرون مثللو وضع ابله
اولور و تجن تنقیه جرح حدس اولنسه او جرحک ایچی سمن ایله و شحم ایل و شحم
اوز و عسل ایله دولدریلور و بعده الحام اولنور و عض ایدن حیوانک شحمی
معضوضه انفع اشیا اولور عض قرد ترکمسنده قرد عض ایلسه آنک سمن
جذب ایدن ادویه وضع اولنور اگر انده سمیت وار ایسه و آنک جذبی رماد
و خل و بصل و عسل و لوز مر و تین و خصوصا تین و مرداسنج مع الملح و اصل
رازیانج مع العسل مثللولر ایله اولور و آنک ورمی صوده اذاف اولنان مرداسنج
ایله تسکین اولینور و شونیز و عسل و کرسنه و عسل ایله تفتیح اولینور عض
السنور کربنک عضنه بعضکره وجع شدید و خضرت جسم عارض اولور
و انلرک علاجی علاج عام اولور و اندره ضماد بصل و فودنج بر ضماد تمیدیر و انلر

وکذلك شونیز و سمسم‌دن بر ضماد ایله ضماد اولنور **عض ابن عرس** قوم دیرلرکه
انك وجع عضه‌سی سریعا فاش اولور و موضع عضه‌نك لونی کمودت اولور
و آنك علاجی بزم قریبا ذکر ایلدیکمز بصل و ثوم ایله ضماد و انلرك اکل ایله اولور
علاجه قریب اولور و ثوم و بصلی اکل ایلدیکده صکره شراب صرف تناول اولنور
و انده تین فج بورجق اوتی ایله تناول اولنسه نفع اولور و دیدیلرکه کتاب
تریاقده محرردرکه ابن عرس سلخ اولنوب مسلوخ ابن عرسك و سائر کلب
کلبك اوزرینه وضع اولنسه جیدا نفع ایدر فی الحال برائت حاصل اولور **عضة** (موضع عضه)
موغالیکه آکه قلاده‌ضر دیرلر بعضلر دیدیلرکه موغالی ابن عرسدن صغیر بر حیواندر
و آنك لونی لون رماده مائلدر و لطافت و دقت اوزره درو فمی غایت اوزره
طویل و غایت اوزره واسعدر و دیدیلرکه فجن اول حیوان بر حیوانی کورسه
اکه طفره ایدوب خصیه‌سنه تعلق ایدر و بعضلر دیدیلرکه اول موغالی فاره صورتنده در
و فاره اولوسنده در و لکن خطمی یعنی مقدم فمی محدددر و کوزلری صغیره در و اسنانی
اوج طبقه‌در اول طبقه‌لرك بعضی بعض اوزره واقعدر و اول اسنان فوقه (بلع)
تعقیف ایلر یعنی معقف در یعنی فوق جانبنده اعوجاج اوزره درو قوم دیدیلرکه انك عضه
سندن وجع شدید عارض اولور و بدننه نخس و بدنك مواضعنده تحت الجلدده
حمره اولور و عضه‌سنك حوالیسنده رطوبت دمویه ایله مملوه نفاخات اولور و اول نفاخات
قواعد اوزره اولوب اول قواعد محیط اولان موضع کمد اولور و فجن اول
نفاخات شق اولنسه تحتندن لحم ابیض خروج ایدر و عصب بیاض کبی ابیضدر
و صفاقات صاحبیدر و بعضکره اول عضه‌ده احتراق اولور و بعضکره نوم کل
ایدوب هلاك اولور و قوم دیدیلرکه بلکه اولا انزات قیح صدیدی سیلان ایدر
بعده تعفن ایدر و تأکل ایدر و احیانا قطرة اولور و بعضکره انك امری اعاده معضه
و عسر بول و بارد و فاسد عرق موذی اولور **العلاج** و اطبا دیدیلرکه موضع
عضه‌یه قینه مفرده و یاخود مع خل وضع اولنه و ماء مالح حار ایله نطیل
اولنه و معالجات عامه ده فعلی رسم اولینه تو ایشلنه و یاخود اول عضه
اوزره سکنجبین ایله دقیق شعیر وضع اولنه و یاخود اول دابنك کیزو شق
اولنه

اولنوب عضه اوزرینه وضع اولنه و واجب اولورکه عضه حوالیسنه وکذا
عضه‌نك کنزوینه عاقرقرحا ذر اولنه و یاخود خباری و یاخود ثوم مرقوق
و خردل وضع اولنور بونلر وضع و ذرك کلیسی عضه‌ده ورم یوغیسه ایشلنور
و اکر ورم موجود ایسه اول عضه متورمه اوزره رمان حلو طبخ اولنوب
ضماد اولنور اما انلره سقی اولینجق مشروب تشیخ ارمنی شراب ایله مغلی قلنوب
سقی اولنور و جمیز و کلحود تمام و یاخود شراب جوز السرو و یاخود عاقر
قرحا و یاخود بزرجرجیر و قطم سقا اولنور معلد وافور اولنلردن بخور
مریم مع السکنجبین و یاخود جاوشیر و یاخود اصل حنظیانا سقی اولنور
جدر و حزوف انفخه لرجز اجید اولور و انلره لبن مع السکنجبین سقیده
نفع بالغ اولور و بعض علما دیدیکه انلره انفع اشیا غارك ورق رطبنك
عصاره‌سن مع شراب سقی اولور و یاخود طبیخ جرجیر و طبیخ قیسوم و مع
الشراب طبیخ لبلاب بو اشربه‌دن بر سقا اولنور و انلره جمیعه جبنده
اولور شراب ایله سقا اولنور ایسه وکذلك اول اشیالر علی حالها باقیه
ایکن اکل د و جید اولور و فجن موغالی عضه‌سنده اولان لحم فاسد
ساقط اولنسه انك قرحه‌سنه علاج قرحه ایله معالجه اولنور **بشنجی**
مقاله حشرات لسوع و عضو ضیدر بو مقاله ده بیز لسع عقارب
و رتیلا و زنابیر و عظایات و اول مجرایه جاری اولنلر و انلرك تریاقلر
برمقدارینی ذکر ایلرز **انلردن بو جمله** برئی عقارب بیاننده در بر قوم دیدیلرکه
عقرب نوعی انثی بالجمله عقربلرك اکبریدر زیرا عقرب ذکر دقیق و نحیف
اولوردو عقرب انثی سمینه و عظیمه اولور و لکن ابره‌لری عکس اوزره اولور
ابره انثی دقیقه و ابره ذکر غلیظه اولور و بعض عقاربده ایکی ابره اولور
دیو زعم اولنور و اول بعضك زعمی اوزره اول عقربك موضع لسعنده
ایکی نقبه اولور و موضع لسعه بارده و مواضع سائره مسخنه اولور و احیانا
مواضع سائره نوع بارده اولور اما جناحی اولوب طیران ایدن عقرب کبیر
اولور و جوق واقع اولورکه اول طیران ایدن عقربه ریاح اسدیکه

بر موضعه وقوعدن منع ایدوب دیاح ایله معابر بلله حتی بلوغ اخرایله عمر
ایدر و عقاربك خرزات ذنبی مختلفه اولور کمندك ذنبنده التی خرزه اولور و
عقربك سطوتی طلوع شعری زماننده مشتد اولوب لدغی قتل ایدر و بعض
عقاربك ذنبنده اولان خرزه لر التی خرزه دن اقل اولور و بر قوم زعم ایلدیکه
الوان عقارب طقوز لوندر بیض حمر صفر دمدهب خضر و بر نوعینك
کندی ذهبیة اللون و ذباناتی یعنی ایاقلری و اذنابی اسود اولور و بر نوعی
هی خمریة در آنك ضربه سنده نخس ابر احساس اولنور و آنزن موذی وجع
حادث اولور و بر نوعی هی دخی ایندر انك لدغنده اختلاط عقل و قهقهه
عارض اولور بعض نسخده قهقهه برلنه قحقعه واقع اولمشدر معنالری
متقاربدر و بعض کره عقرب لدغنده اعراض ردیه عارض اولوب ساعت
ضربنده ورم صلب احمر حادث اولور و وجع ممتد اولوب برکره ملتهب و آخر کره
بارد اولور و اول وقت برودتی ملسوع تخیل ایدر که قار طوبی ایله اکم رجم
اولنور و اکه بغتة اوجاع عارض اولور و نخس ابره کبی نخس اولور و اکه عرق
و اختلاج شفه و برد شفه عارض اولور و بر شئ لزج قذف ایدر که اول
شئ شفه لره اوزره جمود ایدر و کذلك بشعرینه تقبّب یعنی اوره سی رتیق
اولمق عارض اولور و ارتعاد و برد اطراف و دور خصوصا اول حالده ضربه یی
ولی ایدن اطرافده اکثر اولور و جمیعا بدننده استرخا و ایکی اربیه لرده نتوء
و قضیبده اعتدا و اولور و بطننده نفخه اولور و انلری بعضکره ملسوعنده
ضراط عارض اولور خصوصا لسعه اسافل بدننده اولور ایسه و قولنتو قلبنه
اورام و جشاء کثیر اولور خصوصا ضربه فوقده اوله و لونده تغیر و
استحاله اولور و اگر ضربه عقارب شریانه اصابت ایدر ایسه غشی احداث
ایدر و اگر عقرب لادغ شدیدة الرداءة ایسه اعراض هی جدا ردیه اولور و احوال
مذکوره حیلولسه افراط اوزره اولور و بکزرکه لسع کبی کبرا اوله احراقه اکه
مشابه اولور و بدنك کلیسی بر دخی منقبض اولور و شفه سی و رطوبه ازجه
عالی اولوب سنفضا اوزره جمود ایدر و کذلك کوزلرینه هی رطوبت سیلان ایدوب

موقلرده

موقلرده دمص جمود ایدر و آستحاله یخنه منبسط اولور و مقعده خروج ایدر
و ذکره ورم و لسانه غلظ و اسنانه اصطکاك و اعضاء خلفیه یه تشنج عارض
اولور و بعضکره اسنانك بعضیسی بعض آخر ایله ترکب ایدوب تفتیح قابل
اولماز و اول حال دلیل ردادر اولور جالینوس دیدیکه اگر عقرب ضربه سی تشنج یا نفه
اصابت ایدر ایسه غشی و عصبه اصابت ایدر ایسه تشنج و ورید اصابت ایدر ایسه
عفونت حرارت ایدر العلاج اکم قوانین عامه ایله معالجه اولنور و ملح و چاودرس
مثللو ایله معالجه اولنور و انوره عملی و اجیدلاف لسنه ترك اولی بسشو وطه موضع
مص اولنور و جذب سمده دیلنلر هی ایشلنور و اوزرینه ادویه حاده لطیفه
و سریعة الالتهاب حلتیت و ثوم و عاقرقرحا استعمال اولنور اما حرا انك افضل
ادویه سندن اولور و کذلك ربت دته یعنی بندق هندینك دبی و بندقك
کلبسی و اول حشیشه لرکه انك ورقی ورنجوس ورقی کبی و جدارضه علی الاستداره
منبسط اوله و اول ورق دائره سنده قطر بر شبر اوله و طعمنه لزوجت
و مذاق بنوق عفص کبی اولوب صوایله شرب اولنه فی الحال وجعی تسکین ایدر
و قوم بر از حشایش و اشجار یحو یا سماتها ذکر ایلدیکه بیزا انلری بیلمیز و
انلری ذکر ایلدیکی بر اولوب بو بر ذراع مقداری عالی اولور و اوزرنده بلکه تشنه
و طعمی بلح طعمی کبی بر نسنه ظاهر اولور آنی شرب فی الحال وجع لسعه یی تسکین
ایدر و بعض نسخه هامشنده صحیح علامتی ایله تحریر اولنمشدرکه و اول قوم
بر شجره هی ذکر ایلدیکه ساقی ارض اوزره بر اصبع مقداری مرتفع اولور و
انلرده اغصان مستویه نابت اولور و لعبه بربریه بوشانه غایته بالغدر
و بصل اسقیل اکل اولنسه نفع عجیب اولور و انلره تریاق فاروق
و مثرودیطوس و تریاق عزره و تریاق اربعه و شجرنیا و دواء حلتیت
دونافعدر و حلتیت انلره دواء جید اولور و فاشرا و صمل الان مجربادندر
و قرطوبرن جالینوسك شهادتی اوزره آنك احساسك تسکین وجع ایدر قرطم
بزری حراشف شکلی اصنافندندر و بر قوم دیدیکه بیشدنك سمسمه مقداری
سقی اولنسه وجع تسکین ایدوب ضرورتی دفع ایدر و کذلك سمیتی ایله قتل ایلمز

ملح

بلحم ثمرة النخل
الطعم ایله طور
طور در

زرا ابیضك مقداری قاتلی نصف درهم اولور ولسعهٔ عقربه دوای جیکیننه
اولور توم شراب ایله توم تناول اولنوب هضم اولدقدن صکره شراب خوش شرب
اولنور وخصوصا توم برمثلی جوزه ایله شرب اولنه وتوملن برا وقیه بدن قریب
تناول اولنور وتومی تناول ایدوب وزرینه شراب شرب اولنز بقدن صکره
واجب اولورکه شدید الرفاء اولان برموضعده تعرّق اولنه یعنی اسی اولان بر
محلده اورتنه وحیله اولنوب انك نصبه سی بخار حار اوزره قیلنمق
ممکن اولورایسه اول حال اوزره اولملق اکرنافع اولور وبو تدبیرلردن غرض
آنی تعریق اولور وتعریقدن غرض هوا درخارجه تحریك اولور وحماملده
تعرق اندره شدید النفع اولور وحماملره خروجلرندن صکره شراب صرف شرب
ایدرلر اندره نافع تریاق زراوند طویل جنطیانا حب الغار اصل کبر قشور
اصول حنظل افسنتین بنطی عروق صفر فاشرا بو مذکورلر عسل ایله جمع
اولنور حبید آخر سذاب بری بزری کمون حبشی حندقوقی بزری هر برندن برر
اکسونا اجزا اولنوب ادویه معجون اولنجق مقداری خل ایله معجون قیلنور
وصمغ هو اوخلیلر زوجته ... مقداری اخلاطنه ادخال اولنور وانك شربتی
واحده سی بر درهم اولور اول قدرندن زیاده شرب اولنمز زیرا زیاده ده خطر واردر
بلکه بعد ساعة اخری شربه حاجت اولورایسه نصف درهم شرب اولنور
آخر توم جوز هر برندن بر جزو ورق سذاب یابس حلتیت مر هر برندن
نصف جزو بو مذکورلر اخذ اولنوب اولتین ایله جمع اولنورکه اولتین یموشیو
وانك شربتی واحده سی اوج درهم شراب ایله شرب اولنور تریاق جید آخر
جندبیدستر فلفل ابیض مر افیون وزنلری برابر اخذ اولنوب اقراص قیلنور
وشربتی اوج اوبولوس قیلنور دورت اوقیه شراب ایله شرب اولنور
وبو تریاق رتیلا عضه سنده نافع وکذلك جاوشیر مر قنه جندبیدستر
فلفل ابیض بو مذکورلر جمیعا ایلکی ویا لسویه عسل ایله معجون قیلنور
دوای سکری انك صفتی بودر اصول حنظل اصول کبر افسنتین زراوند
طویل زراوند مدحرج طرخشقوق وزنلری برابر اخذ اولنور شربتی طبیا المجرب
ایکی

ایکی دانق وکبیر ایچون بر درهم قیلنور آنك تأثیرینك نظیری اولماز ونفع
عجیبی غایته بالغ اولور مشروبات سائره در حلتیت اشربه جیده دندر
وکذلك فاشرا وکولك قردمانا شراب ایله بر درهم مقداری وسعد وحب الآس
وباذروج وانك بزری وحماض برینك بزری وطرخشقوق وهندبا و
سکبینج شربا وطلاء وفوتنج بری وسرطان نهری لبن اتن ایله نافعدر
وملح وعینه عرب اصل حنظلدن ایکی درهم مقداری مسحوقه سقی ایدرلر
ونفع بین ایله منفعتی اولور وبرقوم که تجربه لرنده ملح عجینیدن برکف
قبحه استفادن نافع بولدیلر وبرقوم که زعم ایلدیلرکه اشنان اخضر
دق اولنوب الکدن کچیریلدیکدن صکره سمن بقر ایله معجون قیلندقدن صکره
اندن ایکی مثقاله قریب اخذك بعض شربلك نفعی عظیم اولور وفجل وباذروج
اکل ایدن کمسنه عقربدن متضرر اولماز وطو... وجناحی اولمیوب جثه سی
عظیم وخرکول اسمیله مسمی اولان جکرکه قوریدیلوب شراب ایله
شرب اولنسه نافع اولور وثقه ومعتمد علیها اولان کمسنه لر دیدیلرکه
لدیغ عقربه افیون بزر بنج وزنلری برابر اخذ وعسل ایله معجون قیلنسه
آنی شربك نفعی اولور وبرقوم زعم ایلدیلرکه مراد هندی شربا نافعدر
طلاء نافع اولدیغی کبی وغار یموشی عجیب المنفعتدر وختنك ثمره سی وجوز سرو
وخاصه حب الغار وبزر حندقوقی وورق فجل وحزالکحل هو نافعدر
وکذلك زراوند شونیز اصل جاوشیر بزر حرمل وزنلری برابر اخذ اولنور
شربتی واحده سی ایکی درهم قیلنوب شراب ایله سقی اولنور وکذلك عاقرقرحا
زراوند هر برندن بر جزء فلفل نصف جزء صمغ الجوز بر جزء اخذ و
جمع اولنور وشربتی واحده سی مقداری باقلاه در وکذلك زراوند طویل
عاقرقرحا وزنلری برابر اخذ اولنوب عسل ایله معجون قیلنور شربتی ایکی درهم
قیلنوب شراب ایله شرب اولنور وکذلك مر جاوشیر افیون وزنلری
برابر فاشرا دورت جزو بوادویه لر اخذ اولنوب اندن اقراص اتخاذ اولنور
وکذلك اصل زراوند قشوری عاقرقرحا هر برندن بر جزو اخذ ومقداری
طویل

سقی اولنور برقوم هو دیدیکه دردی شرابدن الترکبریت اصفر سکز
بر رسذاب اوچ جندبیدستر بر زرجبیر هر بریندن ایکی شر درهم بوادویه
اخذ ودم سلحفاة بحریة ایله جمع اولنور وشربت واحده سی بر درهم قیلنوب
بش اوقیه شراب ایله شرب اولنور **الاطلیة والاضمدة** عقرب لزغنه
عقربك کندر وکذلك ذنبی ضماد جید اولور وکذلك ذنب عقرب تسمیه اولنان
نبات هو نافع اولور بو نبات اصحابی ضماد قیلنسه تجربه ایدر ودیمی اجاع
ایدر بناء علیه ذنب العقرب تسمیه اولنور هو بعض نفع ایدیلر وفی فائده
شق اولنوب لسع عقرب اوزره وضع اولنسه باجماع الاطبا نافع اولور
ضفدع هو انك کبیدر ومراد هندر ایله طلایه بیز تجربه ایدوب
وجعنه سکونش ومنفعتنه مشاهده ایلدیك وکذلك تین بحك لبنی جندبیدستر
بلادر بونلر نفعی هو ومك ذکر ایلدیکلر اوزره عجیب اولور وجعی تسکین
ایدر وقلی بخل جید در وکبریت حی مع الراتینج وعلك بطم وسمك
مالح لحم وثوم مطبوخ وسمن بو اضمده ایله حارا تضمید اولنور
وکذلك بزر کتان وبزر خطمی ایله مفرد اویاخود معا ومع الملح ضماد
اولنور وکذلك دقیق شعیر سنداب عصاره سی ویاخود طبیخی ایله
استعمال اولنور وکذلك حنطه نخاله سی خرء حمام وبادروج ایله طبیخ
اولنور وفی الحال وجعی مسکن اولان ادویه جیبه ضمیر دن اولور اول الطلا
وکذلك ابوجهل قربوزینك کوکی وهندبا وطرخشقوق وحماما مع البادروج
طلاء جید در وقرزنجوش یابسی هو نافعدر وکذلك ملح بول برد واکر
آنك وراسنه برنافعدر نفعی یوقدر وحجر محک اوزره بعز قرقون طاش
اوزره سورکله صب ایدوب عقربك لزع ایلدیکی عضوه بخارینك اوزرنه
احساک ایلمك هو نافعدر وانلره نافع اولان نطولات نخاله طبیخی وحزره
طبیخ اولور ویابونج طبیخی مجیدر وماء بحر مسخنا وعصارة حندقوقی
وطبیخ حندقوقی هو مجیدر وزغن زیت الجنبه طبیخ اولنوب لسعه سی
اوزره حار انقطیر اولنسه انك نفعی عجیب اولور **جراره تسمیه اولنان عقرب**

یوصف

بو صنف عقرب بخزانیة اللون وحا الجثث وحاده الاذناب اولور ومعاد الجزانیه ده
وانك سمومی هو حاده در وبو عقرب خوزده وخاصة عسکر مکرمده
کثیر الوجود اولور وانك لسعوسی ساعتنجه احساس اولینمز بلکه یوم لسعه ینك
غدینده ویاخود بعد غده احساس اولنور زیرا اول وقتلرده ملسوعنه کرب
وتغیر لون عارض اولور وبعضلره یرقان عارض اولور ولسانی
تورم ووضع شفتسی تقرح ایدوب دم تبول ایدر وبعضلره طبیعتی
تحتبس اولور وبعضلره امر هلاکه رجوع ایدر انلره هلاکی خفقان
وغشی ایله ابتدا ایدر وانك خفتسه جهتنه مغرورا تدبیرنده اهمال و
تهاون اولنمق جائز اولماز لوزیرا حراره نك سمومدر دیدر **العلاج** اکر
معالجات عامه دن صکره افضل موضعی کی ایدوب مشروبات ترب
ماء خرم وماء طرخشقوق وماء شعیر وجمیعا مطفیا اولور وخصوصا
لهیب شدت اولدیقده مطفیات استعمالی الزم اولور وانك معالجات
تجربه لرینك افضلی تفاح سویقی ماء بارد ایله استعمال اولنمغله اولور
برقوم دیدیکه جعل نك اصلی ما ایله شرب اولنسه نافع اولور ودیلدیکی
اوزره راسن اکر دواء جید اولور وتریاق عسکر هو اکر جید اولور
نسخة تریاق العسکری قشور کبر جنطیانا فنتین دوفی راوند
مدحرج طرخشقوق یابس بو ادویه جمیعا سحق اولنور وانك شربتی
ایکی درهم قیلنور **تریاق آخر** طرخشقوق یابس تفاح حامض ورق
کزبره وزبلوندن برابر اخذ انلردن اوچ راحه استفاف اولنور واکر التهاب
شدید عارض اولدیسه میاه فواکه ایله وفواکهلر عصاراتی ایله
تسکین اولنور واکر خفقان وار ایسه تفاح شامی شرابی وسویق تفاح
واقراص کافور ایله رائب حامض اکل نافع اولور واکر کرب شدت اولور ایسه
اکر میاه فواکه دهن ورد مبرد ایله سقی اولنور اکر طبیعت تحتبس ایسه احتقان
اولنور واکر دم بول ایدر ایسه فصد اولنوب بول دم علاجی ایله معالجه اولنور
اکر لسانه تنده ورم وار ایسه تحت اللسانه اولان عرق فصد اولنور وهندبا

صوی ایله وسکنجبین ایله غرغره اولنور واکر لدغه جراره اکله احداث
ایلر ایسه دواء حاد ایله معالجه اولنوب ول حاد دوا موضع لسعه
وضع اولنه یقه اطرافی ونواحیسه طین ارمنی ایله وخل ایله طلا اولنوب دواء
حادک مضرتندن حوالی صحیحه وقایه اولنور واکر قروح خبیثه علاج
ایله معالجه اولنور **اصناف عناکب وشبثان ورتیلاوات** بو اشیالرده بلغ
خبره سی اولان اصحاب مراعات وارباب تجربه لر دیدیلرکه رتیلاوات التی صنفدر
ولکن اول اصنافک وصفنده اختلاف ایلدیلر واطبا معتمد اولنلرک بعضلری
دیدیلرکه اصناف سته دن صنف اول راغیون تسمیه اولنور مدور الشکل
عنبی اللون یعنی لونی سواده مائل اولور وایکنجی صنفی لوقوس تسمیه اولنور
انک جسمی صنف اولدن اعرضدر واولدخی مدور الشکل واجزاء رقبه سنده
خروز ظاهره لر واردر وآغزینک اوج جسمی واردرکه نابته وبارزدر خرو خرزه جمعیدر بوغلر واردر دیکلر
ومتخلخل واملسدر وصنف ثالثنه مورمسقیون دیرلر اجزاسی کیجی اندر بوینک فرجه
مجمعی اولورلر واکه مجروف تسمیه اولنور انک لونی دملی دررواتک بدننده
نابته اولان اجسام صغار حمر احاطه ایلمشدر خصوصا اول اجسام ظهرنده
اکثر دردورتنجی صنفی سقلیر وفقلونددر زیرا انک جمیع بدنی صلب اولور
وتملی کبیره یه کبر ایکی قنا تلری واردر وصنف خامس سقیلیقو نوذرا انلرک
جسمی طویل ودقیق وبدنی اوزره نقط خصوصا باشنده وبوینده نقط
اکثردر وصنف سادسی قایولقطیس دیمکله معروفدر اول صنف طویل
الجسم اخضر اللون اولوب تحت عنقنده ابره کبی برشی اولور وبو تفصیلی
ایدن طبیب چوبرلسیر ابیچیدن لسوایچون باشقه باشقه اعراض
بیان ایدوب صنف اخیرده اعراض زائده لر بیان ایلدی واول طبیبک غیرلری
دیدیلرکه رتیلا بر دابه در که فهر تسمیه اولینه عنکبوته مشابه اولور و
اول عنکبوت ذباب صید ایدن اوریمجکلردر ورتیلانک اصنافی کثیردر
وجالینوسک ذکر ایلدیکی اوزره رتیلا اون ایکی صنفدر و مصریه اولنلر
شرلودر واول اقسامدن کیمی حمرا اولور کاف اول حمرا عنکبوته مشتبهدر

وبرصنفی دخی سوداء دخانیه دراولدخی عنکبوته مشابهدر وبرصنفی دخی
دقطادر که قاموسده یازلدیغی اوزره دقطا ارقطک مؤنثیدر ارقط
اول نسنه درکه اسود اللون اولوب اوزرنده نقاط بیض اولور ویاخود
ابیض اللون اولوب نقاط سودی اولور وبرنوعی بیضاء ومدوره البطن
اولور جرم صغیر وکوکبیه وارقه لرنده خطوط براقه دخی جدداولور وبر
صنفی دخی صفراء وزغباء اولور یعنی هنوز ظهور ایتمش قوش یوریلرینک
یکلرنه اولان توبلره شبیه نسنه لر اولور وبرصنفی دخی عنبیه دیمکله معروفدر
واول اسم صنف عنکبوره مخصوصدر انک اغزی وسط راسنده اولور وایاقلری
لسع قصار وخلفه مائلدر وقچن ضرب ایلیک مراد ایلسه ایکی ایاغی اوزره قالقوب
عالی اولور وضربی مراد ایلسه رطوبت یسیره قذف ایدر وبو صنف عنبیه
اولادن الطف اولور وبرصنفی دخی نملیه دیرقرنجه یه بکزر عنقلری حمرا ودیگر اسلری
اسود وارقه لری بیضا اولوب الوان مختلفه ایله منقطه اولور وبرصنفی
دروجیه وبرصنفی زنبوریه حرادر زنبوره مشابهدر وبونلرک هربرینه
جالینوس اعراض ذکر ایلدی وبرصنفی دخی کرسنیه دراول صنف کرسنیه تسمیه
اولنیغک وجهی بودر که کان اول حیوان کرسنه یعنی بورچاق کبی مدوردر
جرم صغیره بطنی اشقر وقوائمی یعنی ایاقلری ابیض ونزغبی کثیر اولور واما
اولا ذکر اولینی مصوریه خبیثه دربطنی وراسی کبیر وشمعی اطرافنده
بلغ طیرایلین ایدن ذبابه مشابه اولور **رتیلا لسعیله سندن ~~ایلرو اید~~**
عارض اولان اعراض بالجمله والتفصیل بیان ایدرز جالینوس
دیرکه رتیلا لسعه سی عقرب لسعه سی کبی غائص اولماز اکر بنا انده عرق
واخضرار اولماز ورتیلانک بونده اقدم الترقسیمه تقسیم وهر قسمه
ذکرسابق اوزره بر اسم ایله تسمیه ایدن بعضی دیدیکه بالجمله اول
اقسام سته نک موضع لسعه لری تورمله مشترک اولورلر واقل اوقاتده
~~اوقاتده~~ مواضع لسع حمرا واکثرا وقاتده کمده خضراء اولور موضع لسعه نک
کنزبه وحوالیسنده حکاک اولور وبعضکره حکه ساقه ممتده اولور واول بعضک

غیریلر اعراض زیاده قیلوب دیدیلر که اولور رعده جذ انتوء و لمازو التهاب
فی اولمازو بعض اوّل اینه دیدیکه انلرک لسعه لرینک اعضاء عصبیه لرینه
و عظامه برودت دائمه عارضه اولور بعض رکبه و قطن و ظهر و اکتاف مثللو
مواضعه برودت مذکوره عارضه اولور و بعضکره بدنک کلیسی مرتعد و مرتعش
اولور و اول بعض بنه دیدیکه و انده وجع شدید مبرح و سهر و لون وجهده صفرت اولور
و عینلرده تخیل اولنور که انلر وجهه معتاد دن ارطبدر رهوانلردن متواترا
دم تقاطر ایدر و اسفل بطنلرینه خصوصا قرب عانه ده فراغ و خلا کبی بوش
مواضع اولمق تخیل اولنور و انلرز ماده مائیه یی دفع طبیعه اخذ ایدوب
فوقدن و اسفلدن دفع ایدر و بعضکره اول خارج اولان مواد ده نسج عنکبوت
کبی نسنه لر ظهور ایدر و ایکی ادینه لرده و انثیینده انتفاخ اولور و مفاصلده
تشنج کبی تقبض اولوب حستونته انبساطه قریب اولماز و وجع فواد و غثیان
و بدنلرینه عرق بارد ترشح اولور و بعضکره برسامی اولنلرک صداع کبی انلرده
صداع فی اولور و آخر بعضلر زیاده ایدوب دیدیلر که انلرک وجهلرینه صفار
و بدنلرینه ثقل عارض اولور و بول ایچون قیام و حرکت ایدر و لکن بول اولنمز
اولور و بعضکره بولنده عنکبوت کبی برشی خروج ایدر و بعضکره قضیب و رکبه
و عانه سنده تمدد شدید عارض اولور و کذلک معده سی فی متمدد اولور و لسانی تشنج
انکسار و جبهه عارض اولوب اوجاع فی مشتد اولور و بینه بعض اولدیدیه
اما نوع سادسه خاص اولان اعراض بودر که اول نوع رتیلا لسعه سنک حکه سی
ایلدیکی اوزره وجع شدید و جذ اشد یدا انتفاح و جذ اکثر اختلاج اولور و
بو مذکورلر بر قال ایدیکه انلر اول ایکی قوم ذکر ایلدی اما جالینوسک و غیریلرک
ذکر ایلدیکلری تفصیل بودر که انلردیرلرکه اما اول اوّل قسملری نوع حمر لسعندن
وجع یسیر سریع السکون عارض اولور و سوداذن و رقطادن وجع شدید عارض
اولور و انده حکه و اقشعرار و برد و رعشه و ایکی فخذلرده ثقل اولور اما بعضلر
اولوب بطن مرق و فم صغیر اولان نوعک لسعندن وجع یسیر و حکه و بعض
استرخاء بطن و اختلاف اولور اما کوکبیه لسعندن وجع شدید و حکه و قشعریرت
وحدر

وخدر و ثقل رأس و استرخا عارض اولور اما عنبیه لرغندن فتح
موضع ضربده وجع شدید و کل بدنده برودت و اقشعرار و ارتعاش
و کزاز و عرق سیال بارد و انقطاع صوت و خدر جسد و ورم بطن و
تواتر قضیب و انعاظ و غیر اراده برشئی قذف و بول کدر عارض اولور
اما سوداء دخانیه نوعک لرغندن وجع معده و تواتر قیئ دائم
و صداع و سعال متتابع و حصر عارض اولوب سریعا قتل ایدر اما صفراء
زغبا لسعه سنده وجع شدید اولوب رعشه و عرق بارد و انتفاخ
بطن احداث ایدر و کثیرا قتل ایدر و بعضلر عنبیه لسعی اعراضینه
برشئی فی زیاده ایدوب دیدیلرکه انک لسعنده انعاظ و تواتر قضیب
و انقطاع صوت و قذف منی و کزاز حادث اولور و لکن اول بعض تجربه سنده
معتمد کمسنه دکلدر اما نملیه نک لسعی سلیم و المرقلیل اما دروجیه
لسعندن بدن تنفط ایدر و لسان ثقیل اولور اما زنبوریه ده موضع
لسعده ورم اولور و کزاز و سبات غالب و ایکی رکبه لرده ضعف اولور
اما کرسنیه انک اعراض خبیثه در ضرر عنبیه ضرریندن اکثر در و لکن
انلرک اعراضلری بسیار بینه مجانسه و اردر اما مصری رتیلا جنسندر
انک ضربنده صداع شدید و سبات عارض اولوب انلرک هلاکنه
مؤدی اولور **العلاج** انلرک فی علاجلرنده جذب و مص اولیه اولان
قانون کلی استعمال اولنور و موضع لسعه ماء ملح ایله حارا طلا و
و باب العقاربده ذکر اولینان تریاقات سوا اولنور و انلرک وجعلرین تسکینده
حمام و آبزن اسرع معالجاتدر اولور و انلر ابزنده هر قچن مکث ایلسه لر
وجعلری ساکن اولور و قچن خروج ایلسه لر وجعلری یینه عودت ایدر
و انده واجب اولورکه کل ساعت استحمام ایلیه لر رتیلا یه جید تریاقدر
و بو تریاق رتیلا یه جید اولدیغی کبی تنین بحری و اجناس حیاتده فی جید در
انده سمور یا وطو عوذن تریاق قلرنا فع اولدیغی کبی بو صفت اوزره اولان
دواء فی نافعدر فلفل ابیض زراوند سوسن اسمانجونی اصلی نارد ین

عاقرقرحا دوقوضيوق اسود دكون حبشي ورق ينبوب فرنيطوردون
اقماع رمان انفحة الارنب دارصيني سوطانهري ميعه عصارة لحشخاش
حب البلسان بو ادويه لرك هر برندن برر اوقيه اخذ اولنوب دقاولنور وكرعصاره سي
ايله معجون قيلنوب اندن اقراص اتخاذ اولنور وهر قرص بر درهم وهر شوبتي برقرص
قيلنوب شراب ايله سقي اولنور وبعض نسخه ده اصل سوسن ابيض وعيدان
بلسان وبزر خندقوقي وجوز بسوه وبزر كرفس مثللودخي تركيب اولنمشدر
اشربة سائره حب الصنوبر ومكون حبشي چنار اغاجنك ورقي وقشوري
وبزر خندقوقي وحمص اسود خصوصا بري حمص اسود وحب الاس جدا
جيددر وبزر قيسوم وبزر شبت وزراوند وثمرة الطرفا وحي العالم
عصارهسي ولبن خشخاش برر بو ادويه هر مشروب نافعدر وتنقيه سقي
اولنور اندن ايكي مثقال مقداري سقي اولنور وشراب ايله شرب ايدرلر و
كذلك اهليلج جوزبسو ... اولينن شراب نافعدر خصوصا دارصيني ايله
شرب اولنه وسوطانات مرقي واوز مرقي وهليون اصلينك طبيخ شراب
ايله سقي اولنور واننده سقي اولنه مركبات دخي جيد بردن اولور زراوند ودكمون
وزنلري برابر جمع اولنور واندن ماء حار ايله اوچ درهم مقداري سقي اولنور
انده مجرب ترياقدر شونيز اون دقومكون هر برندن بش درهم ابهل
جوزبسو هر برندن اوچر درهم سنبل طيب حب الغار زراوند مدحرج
حب البلسان جنطيانا بزر خندقوقي بزر الكرفس هر برندن ايكيشر درهم
عسل ايله معجون قيلنور وشربت واحده سي جوزه مقداريدر شراب
عتيق ايله سقي اولنور اطليه وضمادلري انلرك جيدندن اولور شجرة
التين رمادي شراب ايله معجون قيلنوب طلا اولنور وملح وقلقاس وسفنج كه
خلده غمس اولنوب بعده عصر اولنمش اوله وزراوند دقيق شعير ايله اخذ
اولنوب خل ايله معجون قيلنور وورق حرشف وكراث وعصا الراعي وزراوند
شجرة التين رمادي ايله استعمال اولنور ضماد جيد قشور رمان زراوند
دقيق شعير خل ايله جراحت ماء وملح ايله غسل اولنديقدن صكره انلر ايله ضماد اولنور
وهرو خاتوندر

وهرو خاتون دهن خندقوقي نافعدر انكله مسحنا تنطيل وتمريخ اولنور
واننده نطولات نافعه ماء بحر مسخنا وماء مالحك كليس وطبيخ حرشف
وطبيخ جوز السرو در شبث وانك لزغنك علاجيدر بو حيوان كبير
القوائم يعني اياقلري بويك واوزون اولان اوريجه كه مشابه بر حيوانلر
قوم دنديلركه انك لسعه سندن وجع معده وقيء وعسر بول وعسر
براز عارض اولور وقاتلدر وشبث مصريه شبثان سائره دن اردئ
وبن دريمكه بو ذكر اولينن شبث مصريه باب رتيلاده ذكر اولنان
رتيلاء مصريه ميدر ويا خود باشقه ميدر انى بن تعرف وتحقق
ايلمدم وشبث لسعه سنك علاجي رتيلا علاجيدر عنكبوت وانك
لدغ معالجاتيدر عنكبوت لسعه سندن بطننده رياح كثير وبرد
اطرافده قشعريرت وانتشار قضيب عارض اولور وانك علاجي
رتيلا علاجي جنسندن اولور وانده جميع نهارده شيئا بعد شئ
سقي شرابدن نفع اولور وكذلك شراب ايله سقي سعد دخي نافعدر
واول ملسوع حمامده تعريق اولنور وانلرك ادويه سندندر شراب
ايله شونيز سقيي وكذلك شراب ايله بالكر سذاب يابس سقيي ويا خود
بينه شراب ايله سذاب يابس وسعد سقيي اطبادن اهل علمك بعضلري
سالف الذكر حيوانلر جنسندن ايكي حيوان دخي ذكر ايلديلر لكن بن بيلمم كه
انلر جنس الفرده داخلميدر بو جنسه انلره مغاير باشقه حيوانلرميدر
واول ايكي حيوان ذو اربعة فكوك دينكله معروفدر واول عالم
ديديكه انلرك ايكيسي دخي رتيلا جنسندندر اول ايكيسنك بريسي بري عريض
وابا قلري ابيض وراسي اوزره ايكي بنوء واردر بريسي مقدم راسنه
على الاستقامة نزول ايدر وبنوء اخري مرور ايدوب اول نازل عرضا
تقاطع ايدر واول سببدن تخيل اولنور كه انده ايكي فم ودورت
فك واردر واول ايكي حيوانلرك ايكنجي حيوانده ذكر اولنان ايكي بنوء
بدلنه ايكي خط واردر ايكي بنوءدن ناشي تخيل اولينن ايكي فم ودورت فك
حيوان اوزره

حیوان ثانیه‌ده‌ در اول ایکی خط حبیله تخیل اولنور و اول ایکی حیوانک هر
برینک لسعه‌دن عقارب لسعنک اعراضی کبی اعراض عارض اولور کذلک
وجع شدید و لون موضع ابیض و ترهل وجه و ترهل رأس و سهر اولور
و انلرک علاجی رتیلا علاجی اولور و ادویهٔ رتیلادن انلرک لسعنه
اخص اولان ادویه حبق و اصل جاوشیر و حب قوقی و قیسوم در
موغرنیتا اول ایکی حیوان سابقلر ذکر ایدن عالم بر حیوان آخر
ذکر ایلدی که انک اسمی موغرنیتادر و اول عالم دیدیکه انک لسعه‌سندن
وجع شدید و حمرت و حبس بول عارض اولور و انک ایله مبتلی اولنلر
ثمرهٔ طرفا و کمون بری و ورق جوز و ثوم و شراب حلو ایله انتفاع
ایدرلر قملة النسر بو حیوانه لغت فارسیه‌ده ... و یونانیده
صملوکی و هندیه‌ده طغانوس تسمیه اولنور و بو حیوان بر هامه‌در که
قمله مقدارنده و یاخود قرد انک اصغر مقدارنده اولور جالینوس
دیدیکه اول حیوان صغیر اولور انده صغیر حبیله توقی اولنور و انک
انزیسعه‌سی عیم رؤیته قریب اولماز و انک لسعه‌سی بولا و رعاف
دو تخیر ایدر و دم مقعده‌ده تخیر ایدر و معده‌دن قیئله و صدر
و ریده‌دن نفث ایله و آصول اسناندن دم تخیر ایدر و بعضکره
اول لسعه‌نک شانی عظیم اولوب دوایی قبول ایتمز العلاج انک
علاجی جراره عقربک علاجی اولور و بوکه خاص اولان علاج بو در که
موضع لسعه فادزهر ایله و عصارهٔ خس و صندل احمر ایله طلا اولنور
و ملسوعه حلیب لبن ماعز و زبد و طین مختوم و جدوار و فرنج و انک
عصاره‌سی و بزرقطونا و بزرقطونا لعابی و مطفئات سائره‌دن ماء
هندبا و ماء خس و قرع و خیار سقی اولنور الطبوغ و حزز الطین
بو دابه‌نک انواعی کثیره و سمی حاده‌در انک احکامی قملة النسر احکامی
کبیدر لسع الزنابیر انک تسخین تسخینی نخله‌نک بعضیسی با اللادیسینک تسخینندن
اشددر و انک لسعه‌سندن وجع و حمرت و ورم عارض اولور و زنابیرک نسله

بر نوع زنبور وارد رکه انک باشی اسود و ابره‌لری کثیره‌در و قتالدر
~~خرزلر دخی مقدار کبیر اولور انیسه اینسحه اولمقدار قتلی کثیر اولور~~
و فی الجمله خرس کبیر اولان اقتل اولور و اکثر بناء تسخینه و رکیتنک ضعفنه
مؤدی اولور و بعضکره زنابیر صغارده‌دخی لسعک شانی عظیم اولوب
نفاطاته و ثقل لسانه مؤدی اولور العلاج اول موضع لسعه اوزره سکنجبین
معلومک اولدیغی اوزره مصی استعمال ایله و اکر مص ایله زائل اولمازایسه
اول قور اولان لسعه ایچون بر درهم بزر مرزنجوش سق ایله زیرا که ان
شربه وجعی تسکین ایدر و یاخود کزبرهٔ یابسه‌دن اوج راحه سقی
ایله و اول ملسوع معروف اولان عصارات مبرده و اشربهٔ مبرده تناول
ایدر و بعضکره جمد شیافه کبی اول ملسوع احتمال ایدر و انکره تطلیه اولنن
اطلیه‌دن اولور خبازی و ماء باذروج و لکن خبازی بالخاصیه عجیب اولور
و خطمی و خبازی کبیدر و بقلهٔ یمانیه و عنب الثعلب و سمسم مدقوق
و ورق سمسم دخی استعمال اولنور و کذلک تین و خل و طین حر و ماء
حصرم دخی استعمال اولنور و کذلک اختاءبقر خصوصا خل ایله طلا
اولنور و کذلک ورق بنام و ورق غار طرا ایله طلا اولنور و کذلک افیون
و بزر شوکران و کافور اخضر اولنوب عصارهٔ بارده ایله طلا اولنور
و بر قطعه خرقهٔ کتان ماء بارده غمس اولنوب و زرینه وضع اولنور
و اول خرقه موضوعه‌نک اطرافنه طین و خل ایله تطلیه اولنور و کذلک
~~طحلب خل ایله وضع اولنور عجیب النفع‌در و کذلک صوبجر طحلب ظهور ایدن~~
خضرت دخی طحلب کبیدر و بعضکرک زعمی اوزره ماء و ملح ایله کماد
و لبن تین ایله طلا اولنور و کذلک شورج حیطان خل ایله طلا اولنور
و بو مذکورلرک میاهندن و سلاقاتندن بعضکره نطول اتخاذ اولنور و
مجربدرکه ملسوع زنبور اولان موضع لسعه‌سی مقدار ماء ایچنده امساک اولنسه
و بعده اول موضع خل ایله ممزوج اولان ماء ملح ایچنده دفعه نقل اولنسه انک وجع
و اعراضی فی الحال ساکن اولور و انک دلوکانی ذباب و وجعی تسکین ایدر

اقبل اقتل بالمروتا ایله ایکیسیکی شیخده در م

کوبلرینده

نمل ونملك معالجاتيدر بال ارىسنك احوالى سائر آرى احوالنه قريبدر
لكن بال ارىسى ابره سن موضع لسعه ده ترك ايدر وعلاجى سائر ادر
علاجى كبيدر نمنتلى قرنجه واكا مشابه حيوانلر ذكر اولنور اندرك حالى
نملك حالنه مشابهدر ونملك اسلمدر بن ديريكه حمّه وابره صاحبلرندن برشئ
واردركه نمل طياره شبيهدر ولكن نملدن جدّا اكبردر زنبور صغير قدر ينه بالغ
اولور ولكن طولى زنبور صغيردن اكثردر واندك غلظتى قدر غلظتى يوقدر
واندك اورىمجك اياقلرى كبى اوزون وصارو اياقلرو آردر زنابير اياقلرينه
اوزوندر واندك بيتى زنبور بيتى كبى دكلدر بلكه اندك بيتى طينيّه درو ابواب
واسعدر اورىمجك كبى يورر چيقادر وقچن بيتندن خروج ايلسه
عنكبوت مشى كبى مشى ايدر سكانى اول حيوان طيران ايچون مكان بعيدن
منلخ اولوب صكره طيران ايدر يعنى قنمه انك حكمى زنابير حكميدر سام
ابرص وعظايه اول ايكى حيوان كچن بركمسنه يى عضّ ايتيسه لر موضع
عضده صفار ودقاق وسوداقى دنيشلر ترك ايدرلر واول اسنانى
مذكوره يى اخراج اولمزسه آنك وجع واحتكاكى زائل اولماز وانك
طريقى نزع بودركه ابريسم وياخود قز موضع لسعه يه امرار اولنور
واول ابريسم وياخود قز اول اسنانى اخذ والتقاط ايدر وانك سقوطى
ايله وجع ساكن اولور ودهن ورماد ذوق اول اسنانى اخراج ايدر و
بعده اول موضع مصّ اولنور وماء حاره وضع اولنور وقوم ذكر ايلديلركه
طرحشقوق اكلى سام ابرص عضه سنا نافعدر واكر اول عضه نك وجعى
عظيم ايسه اكر ترياق رتيلا سقى اولنور الاربعة والاربعون على ما
فى بعض النسخ اكه دحاس دخى تسميه اولنور واول حيوان دخال الاذن
دينمكله معروفدر وبعضلرينك طولى برشبره بالغ اولور وانك يمين
ويسار جانبلرينك هربرنده يكرو اكيشر اياقلرى اولور قائمه اولور
بعضكره قرماشى ايدر وبعضكره دوشى على حاله نكوص وتجمع ايدر
وقومك ديديكلرى اوزره انده برنوع سميت واردركه انك وجعى عارض

قزخام ابيكدر

اولور

بلغ

اولور وفى الحال ساكن اولور وخنثى زهره سى آنك ترياقيدر وبعضيكره
انه خرايله ملح استعمالى كفايت ايدر سام الامنذادل زعمى ولنديكه سالكلرا
برهامه دركه انك دورت اياغى وآردر واياقلرى قصيره در وقوم زعم ايدرلركه
انلر محترق اولمازلر وآتونه طرح اولنسه لر انك نارنى اطفا ايدر وبعضيلر ديرلر
وآنك عضه سنده وجع شديد وبعده التهاب نار ولسانده ورم حار
واعتقال لسان وغشى وزعن وخدر عارض اولور وآندن چوق كره عضوه
اسوداد عارض اولوب عضو معضوض سقوط ايدر العلاج قوم ديديلركه
انك علاجى ذراريح علاجيدر واكا اخص اولان علاج اكر داتيج سقى ايتكله
اولور واول داتيج قنفى صنوبردن اخذ اولنور ايسه اولنسون عسل ايله
سقى اولنور وكذلك انلره كما فيطوس طبيخى وسوسن وورق فرنص طبيخلرى
وزيت سقى اولنور واول قومك بعضلرى انلره ضفادع مطبوخه نك [illegible]
[illegible] مرقه سنى سقى ايدرلر ولحوم منضماد ايدرلر وبعضيكره لحوم اكل
ايدرلر وكذلك برنبه وجربيه سلاحفك بيضنى مطبوخا استعمال ايدرلر
سقولوفندريا البرية والبحرية بن بو ايكى حيوانى بيلمدم بعيده كلدركه
اول حيوانلر بزيم نوتده اسم آخر ايله ذكر ايلديكلرى بيزك برى اوله وقوم
ديديلركه انك برنسنه عضه سنده موضعنك اوّلا كمودچى وبعده وردينه
اللون اولمق عارض اولور واكا حمرة ناصعه قليلة عارض اولور اكثر حاللر
اكه عارض اولان حمرت يسيره اولور واندن وجع شديد وبعده حكه اولور
امّا بحريينك عضه سى ماثيئ اللون اولور وبكرزكه ايكيسنك علاجى رتيلا
[illegible] مثللولرك علاجى كبى اولور وبعضلرى ديديلركه انلره ملح وياخود رماد
مع شراب ضماد اولنسون وياخود رماد خل ايله عنصل مطحونه قيلنوب
وياخود سمسم محرق وشراب ضماد اولنسون لكن موضع عضّه اولا زيت كثير
وماء حار ايله تنطيل اولنوب بعده اول ضمادات ايله تضميد اولنور عقرب بحرى
بن ظن ايدرمكه عقرب بحرى لرغنن انتفاخ بطن عارض اولوب انه هيئت
استسقائيه عارض اولور وبعضكره انه بغير ارادة ريح خروج ايدر وواجب

فارسى لغتنده
سمندر ديرلر
اوزره يازيلدى
ايكى روايت
نقل اولنور
برى طيوردن
برى قيوندن خيالى
اولور ديديكلرى
اولنوجه

ونصل لجره در
بحيز اصوغا

ان مفرداتده
بو حيوان
سقولوفندريون
رسمى اوزره
يازيلور واكه
الآن الرابعة
والسبعون
تسميه اولنمد
اما قدما
اربعة والاربعين
ديرلر ايدى

اولور که آنی تعرف ره استقصا اولنه و انك علاجی تینین بحری و رتیلا علاجی
ومعتمد علیه اولمیلردن بعضلر دیدیلر که انك سمی حار اولور عنکبوت
بحری بکزر که آنك احوالی عقرب بحری حالی کبی اولور دریا قورباغه سنك
غضبیدر اول ضفدع احمر اولور علمادن متعدد کمسنه لر حکایه ایلدیلر که
اول نوع صفادع خبیثه اولورلر حیوانات و سائر اجسامه تعرض ایدر و
مکان بعیددن وثبه و حمله ایدرلر عض ایلك قصدیله اگر عضه مانع اولور
اگر قادر اولمازایسه نفخهٔ ضاره ایله نفخ ایدر و آنك عضندن ورم
عظیم و هلاك سریع حاصل اولور بن دریکه آنك علاجی بکزر که تریاق کبیر ایله
و اکا مجانس ادویه ایله اولور و کذلك حیوانات بحریه دن سمیلو حیوانلرك
جملهٔ معالجاتی ایله اولور و قوم دیدیلر که انك علاجی تریاقات و سموم
بارده سائره معالجاتی اولور و رتیلا ادویه سی و تریاقاتی ایله ده معالجه اولنور
بو مقامده کتاب السموم تام و کامل اولدی کتاب رابع قانونك فنون سبعه سنك
یدنجی فنی زینتده کلام مستوفادر و دورت مقاله یه مشتملدر مقالهٔ
اولی احوال شعر و جراز بیاننده در شعرك تولدی بخار دخانیدندر اول بخار
مسامدن منعقد اولوب […] مستمرا اولدیغی
مدد سائرهٔ بخاریه ایله نابت اولور خصوصا حنیتلر اولان بدنلر جهةٔ
دهنیه اوله مائیه […] و طینیه اولمیه بونك نظیری اول اشجاردر که
انلر دهنیه اولور و دهنیتی حبس ایله ورقی منتثر اولماز و شعرك سواد
و شیب و الوان سائره لر حقنده اولان کلام کتاب اولده ایراد اولندی
احوال شعردن باب الزینه متعلق احوالی جوهر شعر انبات و تمریط
و تکثیر و تقلیلی ایچون تدبیر و کذلك تجعید و تغلیظ و ترقیق و تطویل
تدبیر و تشکیل و تسبیط و تجعیدنی تدبیر و لوننده و تسوید و تشقیر
و تبییضی تدبیر اولور و بزیم بو مقاله ده تکلمز بو معانی اوزره اولور بطلان
شعرك سببی بیاننده در شعرك بطلاننه و نقصاننه سبب بعضکره ماده
و بعضکره موضع نباتی اولان بر سبب اولور و ماده ده اولان سبب دمك
قلتی

قلتی و یاخود عدمی اولور و قلتی ده دوستی و غزا ایدر بر نسنه ایله اولور
و یاخود دو تغییر ایدر بر شینك وجودی ایله اولور و یاخود جوهر شعرك
اصولنك قلتی ایله اولور صبیانده و خاتونلرده بخار دخانی اجزای رطبه
کثیره اولمغله قلیل اولدیغی کبی انلرده جوهر شعرك اصولی اولان بخار
دخانی قلیل اولدیغندن لحیه لری نابت اولماز اما جوهر شعرك قلت اصولی
بعضکره لعارض و بعضکره ده طبیعت جبلیه اولور لعارض اولنلر
ناقهلرده اولدیغی کبی زیرا ناقهلر امراض طویله سلیه ده و دقیه ده طوتیلر
سنثف ایدر و اول سنثف جبله اغذیه اشعارك قلیل اولوب ساقطه
اولور و نابته اولماز بونك نظیری اول اشجاردر که سقی ایله استنما اولنور
فحین سقی اولنمسه ساقط اولور و کذلك خصیانك اشعارنده عدم
نباتی ده لعارض اولور زیرا انلر بجب الخصا رطوبت و برودده نسیان
اولور زیرا انلرده من تکوّن ایتمکله رطوبت منویه تراکم و اجتماع ایدوب
بدنلرین تبرید ایدر و برودتلر اعضای شریفه یه تأدیه ایدوب انلری ده
تبرید ایدر و […] رطوبتلری جفاف تحلل ایلمز و تحلل ایدنلری ده قلتی و رقتی انلرك
حسبیله مسامدن خروج ایدوب انلرین شعر نابت اولماز و کذلك راس
اوزره عمایم ثقال وضع ایدنلرك ده جوهر شعرلرینك اصولی لعارض قلیل
اولور اما جوهر شعرك قلت اصولی طبیعت طریقی ایله اولنلر صلعلر
اولور زیرا اصلعك مادهٔ شعری قصور جبلیه اولور و اول قصور ده
مادهنك قلتی ایله اولور و یاخود دماغ تطامن ایدوب تحقی مماسه
ایتمکله اولور زیرا مماسه ایلمیان دماغ تحقی دماغ مماسی بر سقی ایلمز
و مددی منقطع اولمغله صلع عارض اولور اما منبت شعرده اولان
سبب ایکی وجهله اولور وجه اول بودر که مادهٔ شعر اول موضعه
نفوذ ایلمز وجه ثانی بودر که اول موضعه مادهٔ شعر نفوذ ایدر و لکن
اول موضعه مختبس اولماز و یاخود مادهٔ شعر فاسد اولوب نبات
شعره ملایم اولمیان بر کیفیته تغیر ایدر اما موضع نبات شعره ماده نك

عدم نفوذ اول موضعه جفاف عارض اولمغله تلززایدر و مسامات منطبق
و منسد اولوب مواد نفوذدن عاجزه اولور و صلع حار المزاجه سرعت
ایدر جفاف مسامات حرارت مزاجلری حسبیله سریع اولمغله و اکثر بنای یعنی
حار المزاج اولنلر صلعه مستعد اولورلر بنا اول مستعدلرک باشلرینک
ماعدا صدرلرنده و مواضع سائره سنده شعر زیاده اولور حرارة مزاجلری
حسبیله و بو مثللو حرارت مزاج ایله نابت اولان شعرک قلیلی بر بر نتفی
صعوبتلی اولور و یا خود مساملرک انسدادی قروح متقدمه دن باقیه
آثار ایله منبت شعر متلزز و منسد اولمغله اولور اقرع اولدیغی کبی
اما مواد نفوذ ایدوب ولکن اول مواد نافذ منبت شعرده محتبس اولمیوب
مساماتک تخلخلی و اتساعی حسبیله اولور لحیه سی نابته اولمیوب و انلرک
باقی شعرلری سهل الانتتاف اولمغه معاون و مستعد اولنلرده اولدیغی
کبی ولکن اول تخلخل و اتساع اصحابنک آخر عمرلرنده مزاجلری یابس و مساملری
ضیق اولوب قلة حرارت حسبیله مزاجلرنده مواد شعر اولمغه صالح رطوبت
موجود اولدر اسیه او کبی حال اعدام صلعه تأثیر ایلدر و خصیان
و نسادن اولان صلع کبی انلرک صلعلری (موجود اولان) زائل اولدیغی لحیه لری نابته
اولدر اما مواد شعرک فساد ~~حسبیله اولان قلت شعر خلط~~
خلط خبیثک مادهٔ شعر عقد و تمادیدن منع ایتمکله اولور داء الحیه
و الثعلبه اولدیغی کبی و یا خود قروح ردیئه اکاله ده اولدیغی کبی و قرعک
بعض اصنافنده بو حال موجود اولور و صلعک معالجه سی عسرتلو اولور
ولکن اکر علاج اولنمق ممکندر یعنی صلع ظهور ایتمزدن مقدم تدبیر اولنوب
دفع و ظهوردن منع ایتمک و یا خود وقت ظهورینی تأخیر ایلمک
ممکندر و بقراطک بو بابده قولی بودر که تحقیق اصلعده و الحرض عارض
اولمز و الاصلعک شعری نابت اولمز بقراطک اصلعدن مرادی داء
الثعلب حسبیله اشعاری بر بر ساقط اولنلر و لحیه سی سقوط ایدنلردر قاشلرینک
و کریکلرک انتشاری سریع اولماز انلرک منابتی حصیف و عضروفی اولمق

حسبیله

اقرع باشنه قرحه سی اولان کللره درلر

صقالی کیج بتوب اوتوز قرق یاشنده لحیه سنده سبب بطلان بیانندر

حسبیله منابتلرینک استحصافی و عضروفی اولدیغی اول اشعاری محافظه ایدر و اکثر
بنای صلع حبشه ده و زنجده تأخر ایدر انلرک بشره جلودی اشعارلرینی
ضبط ایلدیکی سببدن قابل نتف اولماز و بشره جلودلرینه بنا انلرک
شعری قلیل اولور ولکن محفوظ اولوب سریعا منتشر اولماز و تمرط ایلمز
و لثغ اولنلرده صلع اولماز رطوبت ادمغه لرینک کثرتی اولمق حسبیله
و اکثر بنای الشعر کثرت تنوازل حسبیله ذرب کثیرا اولور شعری حافظ
اولان ادویه در شعری حافظ اولان اولدر که اندره حرارة
لطیفه جزابه و قوتی قابضه اوله و یا خود بالخاصه محافظه
ایلیه و اول ادویه لرک بسایطی ادویه مفرده جز اولنده و مرکبات
اقرابادینده بیز ذکر ایلدک و بو موضعده بو موضعه اخص و الیق
اولنلر ذکر ایلدیز بس حفظ شعره صالحه و تساقطی ایدن اشعاره تدارک
شروط آتیه یه مراعات قیلنه تدارک ایدن ادویه بونلردر آس حب
الآس و لاذن و املج و هلیلج کابلی و حرّ و صبر و برسیاوشان و قبض
حسبیله عفص و بعضلره نافع اولور و فی ذهرج خصوصا شراب
قابض ایله و یا خود دهن آس و دهن مصطکی و ماء آس و ورق
آزاد درخت عصاره سی ایله اشیوا اشیانک لردن بر ایله استعمال اولنه
و یا شجرهٔ بزرکتان مع بزره احراق اولنوب دهن ایله اشعاره طلا
اولنور و کذلک جوزک قشور محرقی دهن آس و شراب قابض خلطا اولنوب
اشعاره و خصوصا صبیانک اشعارنده مسح اولنور اما اشعاردن
نابته یه حافظه و تساقطی ایدنلره تدارک ایدن ادویهٔ مرکبه حب
الآس و عفص و املج بیلنج دهن ورد ده و یا خود دهن آسده
معلوم اولدیغی وجه اوزره طبخ اولنوب استعمال اولنور و کذلک بر
آسک ورق رطبی و لاذن و عوسج و اطراف سرو و حب الآس بو ادویه
اخذ اولنوب دق اولنور و زیت ایله ادا فداولنوب رأسه غلاف
قیلنور و کذلک آسک حب سودی و بزر کرفس و اطراف آس و بزر سلق

واطراف عوسج هر برندن برجزو برسیاوشان لاذن هر برندن نصف
جزو شراب اسود التر جزو بونلر اخذ اولنوب شراب مذکور ایچنده
ادویه تمر و شرابك ثلثی قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده اوزرینه سعد
وسنبلدن ایکی جزء ایله مطیب اولان زیت القا اولنور وغلیان ثلثه
ایله قینا ینجه قدر طبخی اعاده اولنور و بعده ماء و دهن ادویه دن
تصفیه اولنور عصر شدید اولنمغله و بر اناء برنیه ایچنه وضع
اولنوب حضنضه اولنور و عند الحاجه استعمال اولنور و بودا اشعری
حافظ ومسود اولور وکذلك کرفس بزری و بزر سلق و برسیاوشان و کندر وشعری
هر برندن ایکیشر اوقیه جوز اون بش عدد صنوبر قشوری بر رطل بو ادویه نك
جمیعسی برکیجه تنورده شی اولنور اولوجهله کم بر قدر مطین ایچنه وضع
اولنوب احراق منسحق ایله محترق اولنجه قدر تنورده ترك اولنور و سحق
اولنوب اوزرینه شحم دب دن بعض آیو یاغندن بر رطل القا اولنور و آیو یاغی
القا اولنمق شحم اوز القاسندن اجود اولور و بعده رفع اولنور و هر گیجه
اگر حاجت اولسه دهن مطیب ده اذابه اولنوب استعمال اولنور و اول
دوا اصلع مبتدی یه غایتده نافع اولور و کذلك شراب قابض بر بوجوق رطل
لاذن بر اوقیه صنوبر قشوری محرقی ایکی اوقیه برسیاوشان محرق انك
بر مثلی شحم دب بر رطل عنب الثعلب عصاره سی دورت بوجوق اوقیه بو مذکورلر
اخذ اولنور و لاذن طلا ایچنده تخین و قوی اولنجه قدر طبخ اولنوب اوزرینه
ادویه باقیه القا و خلط اولنور و بعده رفع اولنور و وقت حاجتده دهن مطیب
ایچنده اندن برشیء اخذ اولنور و انك خیرلوسی دهن ناردیندر و اول ماخوذ
ایله اشعار طلا اولنور و بعضلر دیدی که بلا دهن طلا اولنور و خفیفه اولان
اطلیه دن اولور مر لاذن دهن آس و خصوصا دهن خیری و ماء آس
طبخ اولنمغله اتخاذ اولینن دوا و شراب قابض بو مذکورلر علی ما یوجبه المشاهده
خلط اولنوب اول مخلوط ایله طلا اولنور و یا شقایق النعمان ورقی دهن
آس ایله اولنوب آنکله رأس مسح اولنور و برگیجه ترك اولنوب بعده استحمام

اولنور

اولنور و اول تدبیر شعری محافظه و همچنین تسوید ایدر و یاخود لاذن و برسیاوشان
وصنوبر قشوری دنلك رمادی و شحم دب و کفایه مقداری شراب عفص ایله دهن
مصطکی و یاخود دهن آس ایله مخلوطا استعمال اولنور و کذلك برسیاوشان
و لاذن و زنلرین برابر اخذ اولنوب کفایت مقداری دهن آس ایله استعمال
اولنور و کذلك کندر خرؤ ضب خرء قنفذ بحری هر برندن بشر درهم شراب
بلغ جبلی ایکی درهم شراب قابض ایله سحق اولنوب شحم دب ایله خلط اولنوب
استعمال اولنور قاش تویلرینی حافظ دوادر شقایق النعمان ورقی
دورت دفعه الحمام و یاخود انك کوکی اطرافتین هر برندن بر لاذن
اوچ برسیاوشان ایکی بو مذکورلر سحق اولنوب بر مثلی دهن مصطکی
ایله استعمال اولنور و کذلك اصل قاشرا و یاخود اصل اسراش و ثمره صنوبر صنوبرین طریه نك
الصنوبر الطریه نك رمادی هر برندن برجزء و بورق ایکی جزء بو مذکورلر دهن
آس مطیب ایله خلط اولنور بو مذکورلر کلام اکثریدر و لکن تدبیره سبب
احتیاج نبض مزاج و قلة دم ایسه اول کسنه نك بدنی ترفیه و غذاء
جید و سمین ایله تغذیه و اول تدبیر ایله مزاج و حرارة لطیفه یه میل ایدر عفص
و مالح و حامضدن کلیسی ترك و بانئیه هجر و شرابك عتیقنی دخی هجر ایدر
و میاه عذبه ایله دائما استحمام ایدر و بدنینه نطرون و اشنان وصابون
تقریب ایلمز بلکه تقریبه الیق دقیق باقلا و حب بطیخ و طین و بزر قطونا
جدا و آنك امثالی اولور و اگر تدبیره حاجت مساماتی تقبض جهتیله اولور
ایسه ادویه محلله تدبیر ترینه تخلخل احداث ایدن دواله حاجت اولور
و واجب اولور که انلرك اغذیه سنده خردل و ثوم و کراث کبی مفتحات قیلنه
و کذلك جلدی نافیا و خردل و فوتنج و سذاب و بصل ایله طلا اولنه
و میاه محلله ایله حمام استعمال اولنه و یا ماء بورق و زبد البحر ایله غسل
اولنه و واجب اولور که انلرك صاحبی ادهاندن اجتناب ایلیه و تخلخل سبب
ایله تدبیره حاجت اولور ایسه ادویه مذکوره لردن قبضه میلی اولنلر
واطلیه و ادهان قابضه و دخول حمام و ماء فاتر استعمالی و اگر ماریاد اردفعی نافع اولور

مطولات الشعر اشعاری تطویل ایدن ادویه‌دن [illegible] کمیتنده جوهرنده بر نوع
لزوجت اولور که اشعاری آخذ ایدر و لزوجت مأخوذ ماده شعری تحللدن منع
ایدوب ابقا ایدر و ادویه‌لر ورق سمسم و ورق قرع و حرارة و قبض اولان سوسن شعر
محرق دهن مع الشمع و یاخود اول علاج حالده دهن حنا و دهن آس خاصه و بو اولور
بابده بلسر حنظل نقیعی ایله غسل نافع اولور و بینده نافع اولورلادن جید
اخذ اولنوب قرح مطین ایچنده جمره لطیفه اوزره زیت ایله اذابه اولنوب
اوزرینه نواة محرق ذر اولنه بعده صکره جمیعا امزج لطیف ایله علی برشیء
الجمر مزج اولنوب استعمال اولنور و ازاد درخت و رقنک کندر و کذلک و قیلنک صوی
شعیر ایچون تطویل شعرده خاصیت جیده‌سی واردر و کذلک بزرکتان
محمر دهن شیرج ایله استعمال اولنور جیدا اولور مرکب ازاد درخت ورقی
و برسیاوشان حرشی یعنی تازه‌سی و دومیسر و مروا ملح [illegible] اخذ اولنوب
اغسال معروف [illegible] تعضنسنه باشه انزی غلاف اتخاذ اولنور و کذلک
خردل سلق طبیخ ایچنده وضع اولنوب انکله باش غسل اولنور و بعده
دهن آس و یاخود دهن املج ایله تدهین اولنور مرکب جید حرارة
الثور مرارة الذئب اهلیلج کابلی بلیلج املج سادروان و عفص صحاح
هر برندن بر جزو بو ادویه‌لر دق اولنوب عنب الثعلب عصاره‌سی ایله عجن ایده
بر کون مقدار تجفیف اولنور و بعده تجفیف اولنوب مطبوخندن بر شیء
ایله طلا اولنور و لکن طلا اولنمزدن مقدم ماء و غسل و زجاج مرقوق
ایله راس و لحیه غسل اولنوب بعده اول طلا ایله تطلیه اولنور و کذلک
شعیر مقشور اوتوز درهم املج بش بو ایکیسی واطبخ سندیر ایله طبخ اولنور
حتی صو اول ایکیسی و انک قوتنی اخذ ایدنجه قدر و اول صو ایچنه صو بیک
نصفی مقداری دهن بنفسج و لادن اوچ درهم و ورق سمسم و ورق [illegible] و
رطب و یابس هر برندن بر ر درهم بو ادویه وضع اولنوب صو زائل و دهن
باقی اولنجه قدر طبخ ایده زائل اولنمز نسخه اخری بو نسخه کتنی بیرسبیت ترتیب
اولنور شیر املج یکرمی درهم اخذ اولنوب ایکی رطل صو ایله ربع قالنجه قدر طبخ

اولنور

اولنور و انک بر مثلی دهن ناردین و شعیر مقشوردن و لادندن بر شیء اوزرینه القا
اولنوب صوی زائل اولنجه قدر طبخ اولنور مثبتات الشعر القویه بیانده
و انک علاجنده صلع و انتشار حواجب مثلو [illegible] معالجاتنده مذکور
اولنمشدی بو بابده استعمالی ممکن اولنلر استعمال اولنور و جمیعا داء
الثعلب ادویه‌لرندن استعمال اولنور و بالجمله راس دلک و تحمیر بعیده
و رأس اوزره استعمال شحوم و بعده داء الثعلبده خاصیتی اولوب صلع
و عضو متمرطده و حواجب و لحیه‌ده انبات شعر ایدن قوتیه الجذب
و التحلیل ادویه‌دن استعمال اولنور و اصل غرب قشوری زیت ایله استعمال
اولنمه انک مع تسوید الشعر تقویه‌سی و حفظی عجیبه لور و بزم بو مقامده
ذکر ایتمکه عزم ایلدیکمز ادویه‌لر ذکر آتی شروطه مراعات اولنور ابتداء
انلرک [illegible] داء الثعلبده منفعتی اولور و اول ادویه بونلردر باشده و ایاقده
مقطوع اولان ذراریح طوتیه ظلالده تجفیف اولنوب دهن بنفسج ایله
سحق و یاخود دهن بنفسجده و یاخود زیتده تغلیظ ایدنجه قدر طبخ اولنور
طلا و انکله مراد ایلدیکک موضعه طلا اولنور و اول اول موضع تنفیط
ایدر و بعده شعر انبات ایدر و کذلک عسل بلادر دخی تمرط ایدن یعنی
تویلری سقوط ایدن موضعه وضع اولنسه اولدخی تنفیط و انبات
ایدر و یاخود کندس دهن بیضده سحق اولنوب انکله انسان دیلدیکی
موضعه طلا ایدر و اول طلا شعر انبات ایدر و یاخود محرق حافر حمار
و قرون محرقه اخذ اولنوب دهن حل ایله طلا اولنور و انک انباتی قوی
اولور و کذلک قرنجه یمورطه‌سی دهن بان ایله طلا اولنور و اول طلا انبات
شعردن معدود اولنمشدر و لکن عامه ناس آنی نبات شعر مواضعنده
تعداد ایدرلر و بو بابده تجربه اولان منبتاتدن اولور سوا کن بیوب
اولان عضایه نک میتی تجفیف اولنوب سحق اولنه بعده صکره آنک محرقی
دهن ایله طلا اولنور و کذلک زجاج فرعونی سحیقی مع الزیبق طلا اولنور
و اولن اخضر دصاصلی برقمه و صلابه اتخاذ اولنوب بینهمایه ادهان شعریه

اولنور

ویاخود شحم ادخال اولنوب رصاصلنه بر قوت حل اولنجه قدر سحق اولنوب موضع آنكله تلطیخ اولنور وموضع ورق تین سلاقه سی ایله طلا اولنور واول طلاده قوت تمام اولمغله جید اولور وكذلك بكر وعد دبنه قدنك ابر اخزا اولنوب شی اولنور سحقه صلاحیت كلنجه قدر وبعده دهن نخل ایله جمع اولنور ویاخود خركوش تسمیه اولینان خشیشه وحمارك قضیب یعنی ذكری مشوی یا وحمارك طحالی مشوی یا هر برنه نصف رطل ولاذن یكرمی مثقال بو ادویه لر اخزا اولنور ولاذن شرابده حل اولنوب نفسكره جمیعا ادویه خلط اولنوب استعمال اولنور واطبانك مذكورلرندن برد وادوفیلغریوس دیدی نورك شحم ممللح طقسان الی درهم اشنان تا فسیا هر برندن اون سكز درهم قرسكز درهم لاذن انك برمثلی برسیا وشان ... قرق سكز درهم قضیب حمار قرق سكز درهم طحال حمار طقسان الی درهم بو ادویه لر اخزا اولنوب حمارك طحالی وقضیبی شی اولنوب سحق اولنور وبالجمله ادویه شراب اسود ایله جمع اولنور وباش حلق اولنوب انكله طلا اولنوب وباشده اول طلا اولنمش كون مقدارى ترك اولنوب بعده غسل اولنور وایكی كون مقدارى علیل استراحت ایده بعده طلاء مذكور معاوده اولنور اگر تقرح ابراسه موضع قرحه شحم اوز ایله معالجه اولنور وكذلك اقربطین التراشوارنبك بطونی ناعما تجفیف اولنوب قدر مطبخ فخارده احراق اولنور واوزرینه عوسج ورقی وآس ورقی انك برمثلی مقداری اوزرینه القا اولنور وكذلك برسیا وشان طقور اوقیه مقداری دخی القا اولنوب اناء زجاج الجنده مرة اخرى احراق اولنور وبعده سحق اولنوب انكله اوج رطل شحم دب وبرمثلی دهن نخل خلط اولنوب رفع اولنور وعند الحاجه استعمال اولنور وحب الغار وحب الفلفل ودهن خروع بو مذكورلرك كلیسی انبات شعره معین اولور وكذلك رماد قیسوم زیت عتیق ایله خلط اولنسه بطیئة النبات اولان لحیه یی انبات ایدر ورماد شونیز ماء ایله استعمال اولنور وخصوصا حواجب انباتنده فعلی زیاده در وكذلك حواجب انبات ایچون ایكی جوزه انجق منسحق اولنجه قدر احراق اولنور

وانكر

خركوش هو لسان الحمل انكتر

وانكر ایله تخرقونوا تنخذ برمثقال جمع اولنوب واون فلفله جمع اولنوب دهن ورد ایله طلا اولنور وكذلك رماد قیسوم وبندق محرق ولاذن وزراریح وكندش بو ادویه لر مغرفه ایچنده موضوعه اولان دهن بانده مسوده اولنجه قدر قیناديلور وبرمثلی غالیه ایله مزج اولنور وموضع دلك اولنوب دواء مذكور ایله طلا اولنور وكذلك برسیا وشان وحب الآس وبزر كرفس بو ادویه قلیلا سحق اولنور مسوده اولنجه قدر وشحم دب ایله ودهن نخل ایله جمع اولنور

قاشلرده شعر منبت اولان دوا در كندر دو رت درخم جزء تمساح وقنفذ بحری خرئی وسذاب جبلی هر برندن بر درخم بود والكرشراب قابض ایله سحق اولنور وشحم دب ایله جمع اولنوب استعمال اولنور دواء آخر بو دوا حاجبه اولان شعری تقریب ایدر بو داء الثعلب علتلو امراضدن باقی صعب العلاج اثاره تا فغرر شیخ برجزء زبد البحر سكز جزء افربیون حب الغار هر برندن اوچر جزء فت رطبه ورت بو ادویه اخزا اولنور وزفت ودهن سوسنده اذابه اولنور وانكله افربیون اداف اولنور وسائر ادویه خلط اولنور دواء اخر بو دوا دخی آنك كبیدر قضیب محرق ید مادصفادع بش بزر جرجیر دورت اصل اسراش اوچ دهن غار ایله سحق اولنوب استعمال اولنور

داء الثعلب وداء الحیه بیاننده در بو ایکی علتن اقدم سنده معلومك اولدیكه داء ثعلبك سببی توكلر جلدده مستكن اولان ماده ردیئه در بس اول ماده اصول شعری افساد ایدوب اكل ایدر وغذاء جیدی شعردن منع ایدر واكر داء الثعلب تسمیه سنك وجهی اول مرضك ثعالبده وقوعی اكثر اولدیغی اولور وداء الثعلب ایله داء الحیه فرقی بودر كه داء الحیه ده هم اشعار تساقط ایدر وهم جلد منسلخ اولور حیه انسلاخی كبی وانده سلخ رقیق منفصل اولور وبعضكره كره انده عضونده حیه شكلنده برستر نتوء ایدر وداء الثعلب والحیه یی موجب اولان ماده بعضكره صفراویه وبعضكره سوداویه وبعضكره بلغمیه وبعضكره دم فاسد اولور واندن هر برینه موضع حلق اولنوب مشاهده اولنان لوندن استدلال اولنور

خصوصا بر مقدار دلك اولنديقده دلالتر زياده اولور و بعضكره تدبير
منقدمدن و اول موادك مستحيل اولوبده سنك بيديكي خلط غالبك
علامتي اولان اعراضدن نوع استدلال اولنور و اول مرض برئنك سرعتنه
و بطئنه موضع حلق دلك اولنديقده حمرتك سرعتي وياخود
بطيئه حدوثي ايله استدلال اولنور دم جيدك سريعا انجذابي سرعت
برئه و بطيئا انجذابي برئك بطئنه دلالت ايدر و دلك كثير اولوب موضع
تقريح ايدوب نبات شعره مانع اولور العلاج شدي بو قدر كه بو بابده
تدبير نافع اولا خلط فاعلى استفراغ و جز كيموس حسن اولان سنك
بيديكي بر نسنه نافع اغذيه يي ادخال اولور و معتدل و ممزوج و حلاوته
اثر قليله مائل و رقيق و صاف اولان شي اغذي اولور و قبل الدلك
و بعده حمام انده نافعدر و وجه مشروح اوزره اولان استفراغه
اولا خلط فاعلى اخراج ايدن ادويه ايله وياخود ماده فصدي
ايجاب ايدر ايسه فصد ايله ابتدا اولنور و بعده ماده خاصة راسك
استفراغ اولنور و باشدن استفراغ سنك بيديكي نشوقات و سعوطات
و غراغرا ايله تنقيه راس بابنده ذكر اولنديغي وجه اوزره استعمال
اولنمغله اولور و بعده جلده اقبال اولنوب جلدده متمكنه و مضمره اولان
موادك اخراج و تحليل اولنور اگر بو تحرير وجه بو تحليلده مبادرت اولنمسه
موادك كيفيت فاسده سي جلدده راسخ اولور و اشتباه يوقدر كه موضعده
مواد خبيثه نك استفراغ ايدن ادويه لازم اولور كه مقطع اوله و اوزره
بر نوع تحليل اوله كه اول تحليل فاعل اولان جلدي تخفيف مؤديه سخونت
شديده و حرارت عنيفه اولميه زيرا سخونت شديده و جفاف جلدي
ايجاب ايدن حرارت في الحال اول علتك سبب برئ اولور ايسه بعد مدت
سقوط شعره مؤدي اولور پس بو بابده استعمالي لازم اولوب نافعيا
كبر حرارتي قوي اولنلرك اگر غالبا اولان ادهان معتدله خلط ايله قوتلري
كسر اولنور و مياه هوانك مرافقتي قيلنور و بو اصل نافعاتدن اجودر

حديث

حديث اولنلردر اما عتيق اولوب اوزرينه بر قاج سنه مرور ايدنلر ضعيف اولورلر
و حق اولان بودر كه قوي اولان ادويه نك قدري و كميتي قليل و مزاجي بعض كسر قوت
ايچون قيلنور حصولي كثير قيلنور و اول قوي ايله موضعه طلا اولنديقده عضو اوزره اول طلا
قليلا امساك ايتمك اوزرينه اخذي سريع قيلنور و اما ضعيف ادويه
طلا اولنديقده عكسي اوزره قيلنوب كميتي و عضو اوزره امساكي كثير و طويل قيلنور
و واجب اولور كه بو بابده استعمال اولنان ادويه لطيف اوله اگر لطيف اولمسه
غوره نفوذ ايلمز و كذلك واجب اولور كه بو بابده استعمال اولنان ادويه ده تقويه
و منع و ردع اولوب عضوه مواد منصبه خبيثه يي قبول ايلميه و اگر مواد
عضوه نفوذ ايلديكيه عضوك قوتي اول مواد نافذه يي مساماتنه دفع و تحليل ايليه كه وفا ايلر
[...] عضوده مواد كليا نفوذه مانع قوابض
ادويه استعماله حاجت اولمز و حين برن تنقيه اولنسه واجب اولور كه
انك ادويه سنه بر قوت اجزا اولنه كه اول قوت موضعه بر نزن دم جيدي
و دم جيدك بخارلرنج و عكسي جذب ايليه و بو جذب اولا جلدده متمكن
اولان مواد فاسده يي تحليلدن صكره ايليه حتى انده فاسد قريب تحليل
و جيد بعيدي جذب جمع اوله و بو مثللو فعلي اولان ادويه بعد
التنقيه استعمال اولنه و حين بو ادويه لر استعمال اولنسه واجب اولور كه
اول ادويه لرك تاثيرنده مراعات اولنه اول وجه اوزره كه اولا مزاجي
ضعيف و قدري قليل اولان ادويه ايله بدء اولنه و بعده نظر اولنه
اگر عليل احتمال و دوانك اثرينه سلامتده ثبت اولنور ايسه دوانك
قوتي زياده قيلنه اما عليلده عدم احتمال و اثرك عدم سلامتي و
خطر عظيم رؤيت اولنور ايسه اول دوادن مليت و مزاج انقص
اولنور و اول دوالرك عدم نفع تجنب ساهل اجتهاد اولنه خصوصا مزاجي
لينلرده و كذلك سن رطوبتده عدم تقرحه اجتناب مؤكد اولور اما
بحسب الاتفاق موضع تقرح ايلدر ايسه انك تداركي اول موضع اوزره
شحوم طلا قيلنمغله اولور شحم بط و دجاج ايله و قيروطي لين ايله طلا اولنور

وقچن اول شحوم ایله قرحه سکنه ادویهٔ سابقه علیلك احتمالی مقداری
معاوده اولنور اگر ماده فاسدنك اثری عظیمه ایسه اول علت زائله
اولنجه قدر معاوده ترك اولینمز و دواء مذکورك علامة تأثیری بودرکه
موضع مؤفه دلکلینجه ایله دلك اولنسه دم صالح منجذب اولوب
موضعنه حمرت عارض اولمق واول دلکلك عددی موضع مؤفه اکن احمراره
مؤدی اولان دلکلك عددندن اقل اوله اگر استعمال اولینان دوا ایله
حال متغیر اولمز ایسه سن بکلیه اولد وادن قوردوا استعمالنه حاجت
اولور و اگر بر ایله دلك اولنمقدن موضعه حمرت عارض اولمز ایسه
انتشار خوفی اولنجه قدر خرق ایله دلك اولنور و بعده بصل مثللو محمرات
ایله دلك اولنور و اتکله حمرت حادث اولمز ایسه شرط موجعدن
وبعد الشرط ثوم مثللو ایله تطلیه دن لازم اولور و دواء تعلیق مواد ردیه
جلدی تنقیه ایچون ارسال علقه و حجامه و کثیرا موضعه ابره غرزینه
حاجت اولور و کذلك ذکر اولنان منفطات ایله تنفیط موضعه حاجت اولور
وظهور ایدن نفاطات فقا و تنقیه اولنور اول موضعدن شعر خروج ایلسون
ایچون و بو علته اولان مواد تحلیلی معین اولور و بردن متخذ اوله
قلنسوه یی کیمك و ادمان ایدوب کیجه و کوندز اول قلنسوه یی باشندن گیدرممك
زیرا اول وجه اوزره اولان قلنسوهٔ ملبوسه باشی تعریق ایدوب مواد عرق
ایله تحلیل ایدر و واجب اولورکه اول علته معالجه ده هر ایکی کونده اوچ کره
موضع علتی جوسر ایله حلق اولنه و هر قچن اول موضعده شعر نابت اولسه
حلق اولنه و هر قچن ادویه واطلیه استعمال اولنمق قصد اولنسه واجب اولورکه
قبل الاستعمال علیلك راسی حلق اولنه و ذکر سابق عنوالی اوزره باشی
خرقهٔ خشنه و بصل و یاخود طوریوك قابوغی ایله حمرت عارض اولنجه قدر دلك اولنه
زیرا دلك ایله حمرت عارض اولدقده مسام منفتح اولوب عضو دوایه قابل
اولور و بعضلره بجه الدلك حمانا نبه عارض اولور و اگر راسی حلق اولنمز
ایسه دوا اثر قبق اولنور اصل شعره نفوذ ایلسون ایچون اما استفراغ

بو وجهله

بو وجهله تدبیر اولنورکه اگر ماده صفرا اولور ایسه آنك استفراغی خربقدن افتیمونله
بر قوت اخذ ایدن هلیلج طبیخی ایله قیلنور و کذلك قوقایا حبی و ایارج فیقرا
ایله قیلنور و بو بابده شحم حنظل ایارج حبی اولور خصوصا بلغم ایچون
نفعی اکثر اولور و اگر اول عقامر سودا وار ایسه اول ایارجه سقمونیا خلط
اولنور و ایارج روفس و لوغاذیا و حجرلرد خصوصا سودا وار اولنده
نفعی اکثردر و بو علت چوق کره بالکلیه استفراغ ایله زائل اولوب صحت براءة
حادث اولور و بو استفراغاتك اصنافی بوندن اقدم سنك معلومك
اولدی و اگر معالج اولانلر بوندن احفی قصد ایدر ایسه ایارج مری
شحم حنظل و تربد ایله بر شهر اوچ و دورت دفعه سقی ایدر و اگر برفعه
استفراغ نافع ناجح اولمز ایسه مستفرغاتی کرارا استعمال ایدر ولکن
هر ایکی استفراغ آراسنده علیلی استراحت قیلور و اگر سن جلدهٔ راسی
و عروق حمرت اوزره و ممتلئه کورر ایسك بعد الفصد الکلی عروق راسی
و جبهه و صدغین عرقلرین سن فصد ایدرسك و اگر حمرت و امتلاء
مشاهده ایلمز ایسك اندن برنسنه یی ایلمز سك زیرا دملك اول علته
لزوم واردر موجب فصد اولان امتلا اولمدیغیده دم ازاله و استفراغ اولنمز
اما غراغر و سعوطات و اول مثللو تدبیرلر معالجات راسك بابنده
سن بیلدك اما ادویهٔ موضعیه انك اقواسی فربیون اولور و لکن
واجب اولورکه انده مستعمل اولان فربیون حدیث اولوب اوزرینه اوچ
سنه مرور ایتمش اولمیه و قانونده بزیم تعلیم ایلدیکمز تدبیر ایله مربی
اوله و فربیوندن صکره اقوی اولان ادویهٔ موضعیه تافسیا در
زیرا تافسیا عجیب و نفعی غایت بالغ بو بابده بر دوادر و بوندن صکره
اقوی اولان حرف و خردل و رماد زراریح اولور اول دوالر زفت رطب
ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور و کذلك میویزج دهن غار ایله
سحق اولنوب طلی اولنور دوا اولور و لکن یتوع ایله موضع تنفیط اولنوب
و نفاطاتی شق و مواد اساله اولنور و قچن انك قشری ازاله اولنسه تحتنده شعر طلوع ایدر

وکبیکج عضو اوزره مدة قلیله وضع اولنور و داء الثعلب مرضندن قورتولنه
کبیکج وضعنه حاجت اولور و انلردن صکره قورتولنه کبریت ابیض و اسود
ایکی نوع خربق و بزرجیر و رغوه بورق و زبد البحر ایکی صنفی و قصب
قشوری و اصول کرفس و فادزهر و غنمک بعر محرقی و مر و دار فلفل
وخردل و بندق محرق و ورق تین و کندس و ماميران عروقی و قطران
وبعضکره بو دواء حرارت النور ادخال اولنور و بونلردن صکره لوزمر محرق
~~بیضی~~ مثللو و خل فایق ایا ماسحوق اولان کندر و خرنوب نبطی بو علتک
ادویه‌لرندن اولور و بو بابده مستعمل اولان ادهانک افضلی دهن غار و دهن
خروع و ادویه شمعیه‌نک افضلی قطران و بعده زفت اولور و شحمک افضلی
آیو شحمیدر خصوصا عتیق اوله و عتیق اولانی جیددر **لطوخ قوی صفتیدر**
فربیون تافسیا دهن غار هر برندن ایکی مثقال کبریت و خربق اسود
وخربق ابیضدن بری هر برندن بر مثقال بو ادویه‌لردن مقدار کفایه شمع
ایله قیروطی اتخاذ اولنور و کذلک بورق افریقی ایکی جزء نوشادر بر جزء
بو ادویه‌لر احراق و خل ثقیفده سحق اولنور و موضع بعد الدلک طلا
خفیف ایله طلا اولنور و اوچ ساعتدن صکره اول طلا اعاده اولنور و بعضکره
نشف اولنور و اوچ کون مقداری بو تدبیر مداومت اولنور و اگر اول تنقطعه مودل
اولور ایسه انزه سنک بونلرن اقدم معلومک اولان تدبیر ایله عمل اولنور
وکذلک ذراریح و خردل دهن ایچنده معا طبخ اولنور و بعد انی استعمال ایله
موضع تنفیط اولنور و تنفیط ایچون استعمال اولیناق قوی مزاج ضعیف
ایله قوتی کسر اولینور و بونلر اخف و نفع عجیب اولان و الردنر خل
ثقیفه و انک بر مثلی دهن ورد جید اخذ اولنوب انلردن خلطه اتخاذ اولنور
وبعده خرقه خشینه ایله موضع دلک اولنوب انکله طلا اولنور
وکذلک موضعه ایچنده تافسیادن بر قوت اولان غالیه ایله مسح اولنور و
معلوم بیورله که بو آفتک علاجنده صبیانک جمیعه کفایت ایدر و صبیانه
حب قدر قوتیادن نصف درهم احتمال ایدرلر و اون یاشنده اولنلر اول جمله

غالیکیر اولنجه قدر

ایکی

ایکی وانقی احتمال ایدرلر **شعری حالق ادویه‌لردر** نوره ایکی جزء زرنیخ
ایکی جزء اخذ اولنوب ایچنده مقدار قلیل صبر قیلند بقدر نصکره انکله
طلا اولنور و فی الحال حلق ایدر و اگر نوره نک ~~وزرنیخک قلیلا~~
اکثر قیلنور ایسه اول طلا معتدل اولور اما نوره زرنیخدن اکثر اولسه
عملی بطیء اولور ولکن مع بطیء عملی اولور و کلیا عملی باطل اولماز و بعضکره
زرنیخ و نوره جزان و جزء اخذ اولنوب بعض ایکی جزء زرنیخدن و بر جزء
نوره دن اخذ اولنور و بعض نسخه عکس اوزره واقع اولمشدر لکن اول اذکر
ایلدیکمز اولی اظهر اولنور و اول ماخوذلر صو ایچنده جیدا طبخ اولنور حتی که
ریشه غمس اولنسه سمط اولیجق مقدار طبخ اولنور و اگر انک بعد التصفیه
صوینه مقدار مذکور زرنیخ و نوره مجددا وضع و طبخ اعاده اولنور ایسه
اول طلا اجود اولور و کذلک انک طبخ شمس ایله قیلنور ایسه نار ایله طبخدن
اجود اولور و علی کل حال اول مطبوخک صویی اخذ اولنوب اندن ماء خوذ
اولان ماء کثیر ایچنده دهن قلیل قیلنوب طبخ صوینک قوتی دهن اخذ ایدنجه
قدر طبخ اولنوب اول دهن ایله طلا اولنور و بعضکره اول صو ترک اولنور
واول صودن ملح منعقد اولوب اول صوده اولان ملح استعمال اولنور و
اصدافک اکلاسی نوره مع الزرنیخ علی کبر عمل ایدر و الطف اولور و اگر
نوره بدلنه ایچنده نوره ~~تکرار اولینان اولینو~~ تشمیسا و یا خود طبخا
تکرار اولینان ماء نوره مکرر اخذ اولنوب اول ماء ایچنده زرنیخ مسحوق
وضع اولنسه جیدا اولور و بعضکره صو دستیلر تحتنده واقع اولان
علق خضر اخذ و انکله طلا اولنور و اگر مجددا نابت اولان شعرک رجوعی
قصد اولنور ایسه نوره ایچنده رماد کرم و بورق وضع اولنوب کثیرا
تقلیب اولنور بعده چوق قار شدیر یلور و بعده دقیق شعیر و باقلا و بزر
بطیخ ایله غسل اولنور و بعضکره نوره و زرنیخ ماء کشنک و ماء ازر
ایله ترکیب اولنور و بعضکره ایچنده مر و مصطکی قیلنور و بعضکره زیبر
البحر ایله اعانت اولنور **نوره مستعمل اولنانک احراقی معالجه ایتدیر** و اجساد اولنور

خالق
اسرع الشعر اجزا
زرنیخ کلهم
اقل اولسه
بعض نوره مع
کثرة اجزائه
و زرنیخ
اجزا اسنلة
اقل و زرنیخ

نوره تقلیبی تقلیل اولنه و غسلی سرعت اوزره قیلنه و دهن ورد ایله
طلا نوره اوزره تقدیم اولنه و طلا اولین نوره ماء حار ایله غسل اولنسه
اندن صکره ماء بارده جلوس اولنه زیرا ماء بارده جلوس نوره احراقنه
علاج جیّد اولور و بعده عدس مقشر مسحوق ماء بارد و صندل ایله طلا اولنور
خصوصا نوره احراق ایلدی ایسه و اگر احراق قوی ایسه اسفیداج مرهمی
مثللو لوح و مراهم مربی مثللو [illegible] بیاض بیض و دهن ورد و کافور ایله
طلا اولنمق لازم اولور **رائحه نوره یی قطع و ازاله علاجی بودر** نوره دن
صکره طین مربی اولان طین ایله و یا طین و خل و دهن ورد ایله
موضعه طلا اولنور و بو بابده شفتالو یپراغنک خاصیت عجیبه سی در و کرمک
ورقی و ساهشفرمک و رقی مسحوقا طلا اولنور و کذلک حنا ایله دخی طلا
اولنور و اول موضعه عصفر و ورد و سعد و سنبل و اذخر و امثالی لر
ذرادن و مجموعا تبخیر اولنور **مانعات الشعر** ~~المخرجات الحرفیه~~
اشعار مخرجات جبرده نباتنه منع ایدر مثلا ابتدا ایروب اولا [illegible]
اولنور و بعده بنج و افیون و شوکران ایله مفردا و مرکبا طلا اولنور
و انلر خل ایچنده مطبوخ اولورسه اجود اولور اجامیه اولان ضفدع لرک
جرو تجفیف اولنوب سحق اولندقدن صکره بزر قطونا لعابی ایله لعابی
ایله عصاره سی ایله و یا خود خل ایله خلطا اولنوب طلا اولنسه مانع نبات
شعر اولور و اول مکررا استعمال اولنور و دیدیلر که عظایه دهن ایچنده
تفسخ ایدنجه قدر طبخ اولنسه شعرک نباتنه مانع اولور و کذلک قنفذ طبخ
اولین دهنی مانع نباتدر و بعضلری انلک ضدر ادعا اولنوب
مذکور شعور منتبدر دیلور و بو بابده ذکر اولینان ادویه مانعه دندر
اسفیداج رصاص و زنجار برابر و شب نصف جزو بو اجزا زیت طبخ
صوبی ایله سحق اولنور و بر قوم زعم ایلدیلر کی دم ضفادع اجامیه و دم
سلاحف نهریه نبات شعره مانعدر و کذلک خفاشک دن و کبد و دماغی
دخی مانعدر و بو مذکورلردن دوا ترکیب ایدوب دیدیلر که اجام قصبلری ضفادع

اخذ

و خل طلا

و یا خود بنج طلا

بر مقدار

اخذ اولنوب تجفیف اولنور و قدیدی اخذ اولنوب و کذلک سلحفات نهریه نک
دم مجفف و بورق احمر و مرداسنج و صدف لؤلؤک محرقی و زنلر برابر
اخذ اولنوب صو ایله معجون قیلنور عانه و ابط اشعاری نتف اولندقدن
صکره اول مواضع اوزره استعمال اولنور و انجره بزری دهن ایله شعری
بقوة نثر ایدر **مجعدات شعر** شعری تجعید ایدن دوالر حلبه و [illegible]
و سدر ابیض و مرّ و عفص و مرداسنج بو مجموع خلط و یا خود بعضیسی
اوزره اقتصار اولنور و انلردن باشه غلاف اتخاذ اولنور و بعضلره
آنک ایچنه بزر البنج و آنک دهنی ایقاع اولنور و بعضلره بنج علی حده
منفردا استعمال اولنور و قلیلا احراق اولنوب و ماء اخرا ایله ضرب اولنغله
امتزاجه قابل اولان نوره دخی مجعدات ادویه لرندندر اخل اولور خصوصا
ایکی ثلثی مقداری سدره مقاری قیلنوب ماء بارد ایله معجون قیلنه و کذلک
ملح و رک رغوه سی شدیدا تجعید اولور **مجعد جیّد** عفص جوز ماذج سماق
الابرو رق سرو و یا خود حب [illegible] سرو و حب سفرجل مرداسنج کثیرا و یا خود طین
خوزی املح هر برندن بر جزء سو نزبر بیلدک نوره نصف جزء بو مذکورلر
ماء سلق ایله معجون قیلنوب استعمال اولنسه مجعد مسوّدا اولور **مسبطات
شعر** شقاق شعرک معالجاتی بالجمله شعری تسبیط و ارسال ایدر و
الحاصل ادهان مرخیه و لعابات مرطبه جمیعا مسبطات شعر اولور
تشقق شعر شعرک تشققنه سبب یبس خراج و غذای یابس
اولور و تشققه مانع ادهان لینه معتدله و لعاب خطمی و لعاب
بزر قطونا و لعاب ورق خلاف مثللو لعابات لزجه لرده و ترطیب اولان
جمیعا دوالردر **مرققات شعر** ادویه شعره بورق ادخال اولنسه
شعر ترقیق ایدر **شبابده و شیبده کلامدر** و شیب و شبابک
سببنه بو موضعک غیر موضعده بیز تکلم ایلدیک شمدیکی حالده بیزیم
کلامز بودر که مادامکه دم دسم و ثخین و حاد و لزج اولور ایسه تکون
ایدن شعر اسود اولور و ثخین دم ماییّت اخذ ایلسه شعر شیبه میل ایدر

مبطئات الشيب شيبي مبطئ اولان تدابيرك بعضيسي سبب اقلة تدبير
اولنور وبعضيسي خو شعرلرك نفسنده واصل تدبير اولنور اما تدبير اول كه اوقت
خلط بلغميي استفراغدر خصوصا طعام اوزره قيئله اولان وحقن
استعمالي ايله اولان استفراغدر وعليل استفراغ اولدقدن صكره استراحتدن
قيلنوب بعده ينه استفراغ معاوده اولنور وبعده متراخيا معاجين
استعمال اولنور وشبابي ايجاب ايدن ادويه ياد ويه دروا اول اغذيه لردركه
انلرك باعتدال كيموس حسن تولد ايدر وانك خلطي دم محمود ومتين اولور
اول اغذيه لر قلايا ومطبجنات ومكببات ومشويات مثللولردر وحرف
وثرايدا اول قبيلدندر دكلدر وواجب اولوركه اول اغذيه اجتهاد ايدوب
هضم مقدار اكل ايليه زيرا هضم بوبابده اصل واساسدر وحين اول
حسن الكيموسك هضمي فاسد اولسه انك دم فاسد اتولد ايدر واكر مزاج
جدا رطب اولور ايسه واجب اولوركه اغذيه حاره وخردل وفلفل وتوابل وكوامخ
ومري استعمال اولنه خصوصا انلردن هر قنغيسي استعمال اولنور ايسه على
الريق اولنه وخصوصا سلق وخردل استعمال اولنور وشرابن صرف ومقدار قليل
ايله اكتفا اولنه وفواكه وبقول مرطبه والبان وسمك وهريسه وعصيره
تناولندن وماء كثير شربندن وفصد كثيردن وشعري نتفدن وسكر
مفرطدن وجماع كثير واحساس كافور وماء ورد ودهن ياسمين وماء
ياسمين اشبو مطيبات شعره احساس ايتمكدن اجتناب واجبدر وماء عذب
ايله كثرت استحمامدن اجتناب ايدرلر واكر استحمام ايدر ايسه خفت اوزره
ايدوب بسرعة تنشف ايتمك واجب اولور ومع هذا شعري غسل قوتي
حافظ اولور واستحمام ايلديكده شحم حنظل وشونيز وبورق ومرارة الثور
غسولا استعمال اولنور اما معاجين وعقاقير اول معاجين وعقاقير
نافعه لر ماده بلغمي قطع ايدوب شيبي ابطا ايدنلردر وانلر بودركه كل
يوم هليلج كابلينك برعددني لوك ومضغ طريقي ايله ويا خود في غير
مضغ ابتلاع طريقي ايله تناول كبر زيرا اول تدبير شبابي بعضكره الى آخر
العمر

ادويه

العمر محافظه ايدر وكذلك اول اطريفلات كه اهليلجات صغيره وكبيره دن
متخذ در وكذلك خبث ايله متخذ اولان معجونلردر وذهب ايله متخذ اولان
معجون خبثيله خيرلودر انلردن برينك صفتي بودر اهليلج اسود
واملج هر برندن برر جزء وبلاذردن مستخرج اولان عسل نصف ثمن
جزء بو مذكورلر سمن ايله خلط اولنور وعسل ايله معجون قيلنوب استعمال
اولنور وجدا قوي دوا اولور وواجب اولوركه اول دوايي قليلا قليلا استعمال
ايليه تاكه ردي ايله تاثير ايلمسون ايجون وانقرديا دخي دواء قوي اولور
ومثروديطوس دخي قويدر وكذلك ترياق دخي قويدر ولحوم افاعي شيبي
حافظ در ولحوم افاعينك قوتي آني اكله اعتياد ايله حاصل اولور
صفة معجون معتدل هليلج اسود بربخ دار فلفل املج وبعضكره املج بر
خبث حديد قيلنور سكر بواد ويه لردن اطريفل اتخاذ اولنور جيد مجرب بر
زنجبيل هليلج كابلي دار فلفل وزنلري برابر قيلنوب استعمال اولنور كذلك
بزم تركيب ايلديكمز بودر واهليلج كابلي يكرمي درهم خبث حديد دورت درهم
غاريقون بش درهم زنجبيل دار فلفل قرنفل هر برندن اوچر درهم
بواد ويه لر عسل ايله معجون قيلنوب استعمال اولنور وواجب اولوركه
ذكري متقدم مشبيات هر قنغيسي استعمال اولنور ايسه كامله استعمال
اولنه وشبابه محب اولوب بو معجون مثللولري تناول ايدن كمسنه لره
واجب اولوركه اول معجون اوزره نصف نهاره قدر صبر وامساك ايدوب
غداسني بعده تناول ايليه شيبدن مانع اولان لطوخات جميعا ادهان
حاره مقويه وجميعا استيلالات كه اول استيلالات مزاج شعري حافظ اولان
ادويه يه حرارت عزيزيه سي اوزره حافظه اولان ادويه يه طبعا مشابه
اوله واول قوتي حسبيله شعره داخل ونفوذ ايدن غدا تكرج ايتميه
واول غدا قطران مثللو دوا قطران مثللولردر وحين اتكله اشقاره
طلا اولنسه دورت ساعت مقدار اوزرنده ترك اولنور وبعده حمامه ادخال اولنور

وبو وجه اوزره قطران استعمالی راسنك مزاجی حار اولنلره نفع علاجلو
وسائر ورقیق اولان زفت رطب نفعی بو افعالده قطران کبیدر وکذلك
دهن قسط جدا قویدر ودهن بان ودهن شونیز نفعی جدا عجیب من کل شئ اقوادر
وشحم حنظل ایله متخذ اولان دهن وخردل دهن کرنده قویلردر وجید قوی بودرکه
جوز بنیه شونیز طبخ اولنه وبعضلر [illegible] حنظل طبخ اولنه دهن خردل [illegible]
اوزره اولنوب فهم اولنور وزیتون بربونه معتصرا اولان زیت ایله کل یوم [illegible]
ادهان اولنسه شیب منع ایدر **دهن جید** زیت انفاق اوچ قسط سنبل
بربوچق اوقیه اظفار الطیب نصف اوقیه فقاح اذخر نصف اوقیه بو
ادویه دهن ایچنده ثلث قالنجه قدر ویاخود صو ایچنده قوت ادویه صو اخذ
شوید ایله اخذ ایدنجه قدر طبخ اولنور وصورت اخیره ده ادویه نك قوتن اخذ
ایدن صو ایله زیت ایله صو ذاهب وزیت باقی اولنجه قدر طبخ اولنور و
بو صورتده اصوب بودرکه اول صو ایله طبخ اولنه زیت تقلیل و بربوچق
قسط مقدارنه اقتصار اولنه وبعض بربوچق اوقیه اقاقیا شراب ایله
اذابه وناعما سحق اولنه اولا اقاقیا مطبوخ موصوف مذکوره خلط اولنوب — اولنوب
استعمال اولنه **دهن جید آخر** حب القطن دهنی ودهن آس ودهن املج
وزنلری برابر مجموعندن بر رطل اخذ اولنور وسعد وسلیخه وسنبل وشونیز — قلنوب
وقرنفل وشحم حنظل وقسط وعود خام یعنی عود غیر مطری وفقاح اذخر
وقصب الذریره وزنلری برابر اخذ اولنوب اول مجموعدن یوز درهم اخذ اولنور
وحنظل عصاره سنده طبخ اولنور صو ذاهب ودهن باقی اولنجه قدر وتصفیه
اولنوب استعمال اولنور **لطوخ جید** بو لطوخ شیبی ابطا ایدر حتی قریب
العهد اولان شیبی نفعی ازاله ایدر اول لطوخ بودر اقاقیا عفص جلیدن زرالبنج
کزبره یابسه سنبل لاذن قشور جوز [illegible] عصاره سند مجففه وشقایق — نسخه ده
نعمانك عصاره مجففه سی وصدای حدید وروسختج وشب اسود بعض ابرنج نفع
واقع اولمشدر بو ادویه لر کما اقراص [illegible] رقیقه اتخاذ وتجفیف ایدر [illegible]
اولنور

اوچ

اوچ دفعه ماء املج وماء آس ایله طلا اولنور **غلوف جید** هلیلج اسود
املج عفص هر برندن [illegible] اون بر لادن یکرمی ورق آس و حب الآس
هر برندن اوتوزر بو ادویه اوچ رطل زیت ایچنده وضع اولنور واوچ کون انده
ایچنده ترك اولنور وبعده تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنوب اندن غلوف اتخاذ
اولنور وبیزدن مقدم اولنلرك بو بابده تجربه ایدوب وبیزم زمانمزده نفعی
تجربه اولنان دوا اولدر زاج احمر شراب ایله بر درهم مقداری استعمال اولنسه — بلکه اولا
شیبی نتف ایدر وبدلنده شعر اسود انبات ایدر ولکن انی استعمال بدنی
قوی ومرطوب اولنلر تحمل ایدرلر وآنی استعمالدن صکره ولجه اولورکه
دیدیی تنقیه ونطیب ایدر دوا استعمال ایلیه‌لر **خضابات ذکر ایدرز**
کتب قومده برازادهان یازلمشدرکه اول ادهان خضابدن ظن اولنور
ولکن تجربه ایله استخراج اولنان بودرکه مجمع خاصیتی قوتیه اولان
عقاقیره دهانت غالبه اولسه اول دهن غالی شعر ایله قوا عقاقیر
اراسنده حیلوله ایدوب واول دهنیت عقاقیرك قواسی نفوذنه مانع
اولور واول عقاقیر قوتیلرك شعرده تأثیر وفعلی اولمازمکر اول عقاقیرك
قواسی شدیده اولوب ویاخود خاصیت عظیمه اولوب اول حائل اکر حیلولته
قادر اولمیه وبو مثللو قوت شدیده انجق صداء حدید وصداء اسرب
وقشور جوزك مائیتی واندك امثالنه قویة الصبغ اولان ادویه ده اولور
موجوددرکه بو مثللو قویة الصبغ اولان [illegible] ادویه نك قوتی مکررا
اتهاننده اخذ اولنوب وخل وخمر کبی مبدرقات نفعی اول ادویه یی استعمال
واسطه قیلنسه اول دوا خضابدن برشی عجیب اولمق ممکن اولور
وبو مذکور اولان کلامك اصلی واساسی بودرکه قوم اکا شهادت ایدرلر
وبیز کوروب واستماع ایدرزکه قوم دیرلر مجمع شجرة جوزك
عروقندن برعرق اول ربیعده قطع اولنوب ایچنده دهن اولان
برقاروره یه القام اولنه تقن نصکره معا بر اصنده دفن اولنسه
اول قاروره ده اولان زیت اول عرق نشف ایدرکیمز رشق ورواتیحکیمز
وبر

مص اتمکله قاروره ده دهن اعرام ایدر و تحت فصل خریف کلسه اول عرق
مص ایلدیکی دهن ارسال ایلیوب اول زیتك اکثری قاروره ده واقع اولور
واول زیت خضاب اولور و بو باب الخضابده مذکور اولنلرك اکثری کرارا
ومرارا استعمال اولنمغله نفعی ظاهر اولور و بوندن صکره معلوم اولکه
شعری صابغ اولان صبغك اکثری بری مسود و بری مشقر و اوچنجیسی (اوچ قسمدر)
مبیضدر و بز انلره مسودات جیده ذکر ایله ابتدا ایلدز المسودات
حنا و وسمه مسودلردر و تسویدده وسمه اصلدر که انك اوزره ناس اجماع
ایلمشدر و شعورك استعداد جبلیه حناء و وسمه نك تأثیری مختلف
اولور و انلر ایله اختضابده ناس اولا حنا ایله بری ایدرلر و بعده حنایی
غسل ایدوب وسمه ایله اختضاب ایدرلر و انلر ایله اختضاب ایلدیکلرنده
مقدار معتبر صبر ایدر و هر نه قدر اول اخضابی امساك [illegible] اکثر
اولور ایسه اول صبغ اجود اولور و ناسك بعضیسی حنا و وسمه ایله
معا اختضاب ایدرلر و بعضی دخی حنا ایله اکتفا ایدوب انده حادث
اولان شقرت شعره راضی اولورلر و بعضی دخی یالکز وسمه ایله بلا حناء
شعرینه خضاب ایدوب انده عارض اولان تطویسه راضی اولورلر
جیده و هندیه اولان وسمه نك تأثیری و فعلی اسرع اولور و وسمه کرمانیه
خضابی اقل و ابطاء اولور و لکن صبغنده سواد شعره میلی اولور
و انده تطویس کثیر اولمازه صبغی لونی شعره رد ایلمکه محبت ایدن کمسنه (و وسمه)
هر نه قدر وسمه یی حنا استعمالندن صکره استعمال ایلمك ایسه و وسمه
صکره دخی حنا ایله اختضاب ایلیه زیرا وسمه دن صکره حنا استعمالی
شقرة و تطویسی کلیا ابطال ایدوب و صبغ لونی شعره رد ایدر و لکن
بعد الوسمه حنا استعمال ایدن کمسنه یه واجبدر که اول حنایی شعر
اوزره کثیرا امساك ایلمیه بلکه سریعا غسل ایلمك لازمدر و بعض ناس
اول خضابی ماء سماق و ماء رمان و یاخود ماء رائب ایله جمع ایدرلر و یاخود
اول ایکی خضابی ماء عصل ایله و قشور جوز صویی ایله جمع ایدرلر و انلر جمله سی

خضابه

خضاب مسوده معین اولورلر و بعضلر دخی حنا ایله وسمه یی اول ما ایله جمع
ایدرلر که نوره و مرداسنج ایله طبخ اولنا و یا تشمیسا تربیه اولنمش اوله و تربیه سی
اول قدره بالغ اوله که اکر عمش اولینن صوفه یی تسوید ایلیه پس بو منوال اوزره
اولان دخی مسودات جیده دن اولور و تحت خضاب ایچون بر درهم مقداری
قرنفل وضع اولنسه جیدا اسود اولور و غایت خضابدن دماغ امین
ایدر و مضرتن منع ایدر اما کثیر استعمال اولنوب لکن نفعی بذیم ذکر
ایلدیکمز خضابلردن دون اولان خضابلر بودر که عفص زیت ایله مسح اولنوب
احراق اولنور و اجود اولان اول عفص ممسوحی قدر مطینه مسوده و محکم
اولنجه قدر احراق اولنور و آنی احراقده مبالغه اولنمز و اول متللو محرق اولان (اولنجه)
عفصدن یکرمی درهم روسختج اون درهم شب ایکی درهم ملح دراندن بر درهم
بو ادویه لردن خضاب اتخاذ اولنور و اول خضاب شعری سواد ثابت ایله
تسوید ایدر و بعضکره خضاب بو نسخه اوزره دخی استعمال اولنور عفصدن
بر رطل اخذ و زیت ایله مسح اولندقدن صکره تشقق ایدنجه قدر قلی اولنور
و روسختج و شب و کثیرادن هر برندن اون بر درهم ملح بر درهم
بو دوالر اخذ اولنوب جمیعا سحق جید ایله سحق اولنور و ماء حار ایله معجون
قیلنوب اختضاب اولنور و شعرك اوزرنده اوچ ساعت مقداری ترك اولنوب
بعده غسل اولنور و بعضکره اول نسخه یه حنا و وسمه دخی ادخال اولنور و بوندن
صکره مشهور اولان خضاب بودر که نوره مرداسنج طین ماکول و یاخود خودل
و یاخود قیمولیا و یاخود مراد ایلدیکك اطیان [illegible] و اجزالر وزنلری
برابر اخذ اولنور عجن خضاب کبی معجون قیلنوب استعمال اولنور و اوزرینه
ورق سلق وضع و اعلا اولنور و ملاك امر مرداسنجی شدیدا سحق اولور
اکر ادویه مذکوره معجون قیلدیغك صو ایچنده مرارا و مکررا حنا و وسمه
طبخ و یاخود تشمیس ایلدیکك صو اولور ایسه اول خضاب اجود اولور
و لکن بعد العجن اول خضابی بشرط محافظة الرطوبت الی ساعت مقدار
ترك ایدوب بعده استعمال ایلمك واجبدر و کذلك حنا و وسمه و کحل کبی اولنجه قدر

سحق اولنان مرداسنج نوره عفص مقلو روسنج شب طين كثيرا قرنفل بو ادويه اوزلرى
برابر اخذ اولنوب اختضاب اولنور [illegible] بو مقامده براز خضابات مسوده
وارددركه اندر كتبده قوم ذكر ايدرلر انلرك ايچنده عقل قبول ايدوب اعتماد اولنسون ديو
ذكر ايلدك خضاب جيد صفتى حنا بر جزء وسمه ايكى جزء روسنج شب ملح
درانى عفص مقلو خبث حديد وزنكار برابر اخذ اولنوب خل ايله سحق اولنور واكر
احمرار عارض اولنجه قدر ترك اولنور وبعد استعمال اولنور وقوملرك خضابات
مذكوره سندندر خبث حديد [illegible] خل خمر دورت اصبع مقدارى عالى
اولنجه قدر صب اولنوب انلر ايچنده شديد سحق اولنور واول خلك نصفى فانى اولنجه قدر
طبخ اولنوب ايكى اسبوع مقدارى ترك اولنور اول مدتده انك كليسى زنجار كبى اولور
واول خبث مقدارى هليلج اخذ اولنوب اوزرينه خل مذكور بعد السحق صب
اولنور وخل نشف اولنوب حلوق كبى اولنجه قدر طبخ اولنور وبعده دهن ايله غمر وستر
اولنوب غاليه كبى اولنجه قدر طبخ اولنور اكر مراد ايدر ايسهك طيب
هو ادخال ايدرسك وبو خضابده جمع الدهان صبغ اولدرغو صوداء حديدرك
قوتى حسبيله اولور وكذلك خبث فضه خل ايچنده شديد طبخ اولنور ايسه
اول هو مسودات قويه دن اولور وواجب اولور كه خل برلنه حماض نارنج واترج
قيلنه وطبخ برلنه حديد وياخود فضه نك اول احماض ايچنده بر مدت ترك قيلنه
وكذلك قوم ديديلر كه بر قنينه ايچنده ونشك وضع اولنوب شقايق نعمانك
هر رطلنه ايكى اوقيه شب وسك وضع اولنسه واول قنينه زبل [illegible] ايچنده
دفن اولنسه اول ادويه خضابده منخل اولور وبينه قوم ديديلر كه شعيرك
نبات رطب سنبلن اخراج ايتمزدن مقدم اخذ اولنوب نصفى مقدارى [illegible] ايله
جوف قاروره يه وضع اولنوب سرقينده دفن اولنسه اول انبات انك كليسى ماء
اسود اولور ولطوخ مسودات اولور وكذلك [illegible] شجره سر اوزره اولان
قرع رطب تقوير اولنوب ايچنده بطوننى اخراج اولنديقدن صكره انك جوفنه
ملح ومقدار قليل خبث حديد [illegible] دولدريلسه وتقوير اولنان قشرى موضعنه
رد اولنوب تطيين اولنسه انلرده روننده اولان جميعا ماء اسوده
استحاله

وباكه

سفوف [illegible] شقايق نعمان

استحاله ايدوب خضاب اولمدادا استعمال اولنور وبينه قوم ديديلر كه ورق
كبر سحق اولنوب لبن ايله خصوصا لبن اتان ايله طبخ اولنسه حتى لبن
ثلثه بالغ اولسه وبر ليله اول مطبوخ ترك خضاب جيد اولور وبنم
قتمده اول دوا محافظات شعردندر وجالينوس ذكر ايتدى دوا انك خضاب
اولديغنه شهادت ايلدى وديديكه شجرة الجوزده صمغ كبى اولان زهر اخذ
اولنوب زيت ايله سحق اولنور واول مسحوق قفر رطبنه بر شيئله طلا اولنور
وبعضلر ديديلر كه اول خضابه بعر ماعز هو خلط اولنسه جيد اولور وبينه قوم
ديديلر كه قواقى غاجنك قشور اصلى زيت ايله سحق اولنسه وانك ايله
ادهان اولنسه اولدر شعرى تسويد ايدر واكر زيت برلنه صو قيلنسه
اجيد اولنور كه اجود اوله وبنم قولم بولس ذكر ايلديكى خضابده هو بونلر
كبيدر بولس ديديكه شقايق النعمان ورد زيت ايچنده غاليه كبى اولنجه
قدر سحق اولنسه اول ورد خضاب اولور اكر فولسك بو قولينك معناسى
وار ايسه اول خضابده شب قاتلمق كركدر كه دوايه شب تنفيذ وتغويص
ايليه وكذلك قشور جوز ايله دهن تربيه صوده طبخ ومقدار
قليل اوزرينه شب القاعنده اولان عقال قوى بن تضعيف ايدرم ماء
شقايقده دهن طبخ اولنوب صو فنا بولنجه قدر ديدكلرين وكذلك دهن
حل اخذ اولنوب اوزرينه ثلث مقدارى املح ادخال اولنديقدن صكره بر ساعت
مقدارى طبخ وبعده تصفيه وانك هر بر رطلنه ايچون اسربك صفايح رقيقه سندن
بر رطل دقق ايله طبخ اولنور اسرب فوبات ايلمسون ايچون ودهن منعل
اولمسون ايچون دائما تحريك اولنور وبعده بر قاج ايام ترك اولنوب بعده
اخذ اولنور بن ديرمكه بو دواده نوع تجارب وارد خصوصا انك ايچنده
شب هو اوله وبينه قوم ديديلر كه كذلك خضاب اولور دهن بان نارجيل
جوفنه وضع اولنوب تطيينده توثيق اولنسه واحتياطا اوزره تنورده
وضع اولنسه اخراج اولنديقده دهن خضاب خروج ايدر واولى اولان
بو دوا اشيبه مانع ادويه دن عد اولنمقدر وبينه قوم ديديلر كه عجم الزبيب

بلع

اولنسه

معناسى قفر قار معز زفتدر

برقوق

خلط اولنوب

تنقیه اولنوب کالکحل ناعما سحق اولنه و دهن حب ایله عجن و ستر اولنوب
بر شیشه مقداری سرقینده دفن اولنه بضول ایچون خضاب جید
اولور و مجمع علیه کبر اولان خضاب بدر لقلق یمورطه سی و طوی قوشنک
یمورطه سی و ترم زعم ایتمزه مصادف اولدیکه ملک شمس الدوله قدس الله
روحه حضرتلرینک حیاتنده آنک قهوه داننده ترک قهوه خانه ده نائم
اولان قهوه دک لحیه سنه برطرفه سلاحشین القا ایلدی و اول
موقع بجوو سلاح ابیض ایکن اسود اولدی غالیه قوم بوغالیه
مدح ایدوب دیدیلرکه املج اللجی درهم و آس رطبه معصور ماء آس
بر بوچوق رطل بو مذکورلر دورت رطل صو ایچنده نصفی ذاهب اولنجه قدر طبخ
اولنور و بعده نار دن انزال اولنوب اللجی درهم خطمی و اللجی درهم حنا و الکحل
درهم وسمه و یکرمی عفص مقلو و اون زاج و اللجی صمغ اخذ اولنوب ام المطبوخ
القا اولنور و غلیظ اولنجه قدر طبخ اولنوب مسک و سعد ایله تطییب اولنور
و خضاب مراد اولندقده موضعه انزل غلاف اتخاذ اولنور و جرم مقداری
موضع بویانور وینه قوم دیدیلرکه حب قطنک دهنی [illegible] او توز درهم
اخذ اولنور و اکر برادهٔ حدید و برادهٔ اسرب ورد و سحق هر برندن [illegible]
دور درهم القا اولنور و جمیعا سحق اولنوب اسود اولنجه قدر ترک اولنور و بعده
الاسود اد تغلیه و تقویم اولنور و مسک ایله تطییب اولنور و معلوم
اوله که شعیر محرق و قشور باقلا و قشور رمان خضاب ایچون داخل اولان
ادویه دندر و قشور جوز هم انلر کبیدر و ادویهٔ خضاب ادویهٔ مفرده
جرا اولنه ذکر اولنور اولا ادویه ندر امهاتی شیطرج و مر و حضض و خردل
و ملح و حزبو و سوسو و املج و بر سیاوشان و شقایق و حنا و وسمه
و نحاس محرق و خبث حدید و ماء قشور باقلا رطب و قشور جوز و ماء
قشور جوز و اقاقیا و حلتیت و بزر السلق و آس و حب الاس و مرداسنج
و لادن و نوره و حنظل [illegible] کلس و کذلک براده لر کلیسه امهات خضابدر
المشقرات و مشقرات مجرا سنه جاری اولنلردر و قوم دیدیلرکه قصب
بطنیک

تنطی ننک طول ایکن برجانبندن قشور اخذ و ازاله اولنوب جانب اخردن
اوزرینه نار ایقاد اولنه انلردن سیلان ایدن رطوبت خضاب اولوب انکله
طلا اولینن موضع لون ذهب صابغ اولور و کذلک صدا حدید ماء زاج
ایله انلک تمشقر در و لکن حنا کبر اثره و صبغ اولنمق کرکدر و کذلک حنا و
و شراب ردی سیم و راتینج و زنلی برابر و اخذ برشی اخذ اولنوب انکله
اختضاب اولنور و یا خود حنا کندش طبخ ایله معجون قیلنوب اختضاب
اولنور و قوم دیدیلرکه شب و اسفرک ایله و زعفران و تمر و سورنجان [illegible]
[illegible] ایله طلا اولنوب یوما و لیلة ترک اولنور و اخضاب بعضکره ایامه
ترک اولنور و حنی ترمس خل خمر ایله معجون قیلنوب مرارا انکله طلا اولنسه
اولی سفریده صابغ اولور و کذلک ترمس مسحوق اون درهم قربش درهم
ملح دباغه بعض سورنج اوج درهم دوردی شراب مجفف و محرق اوج درهم رماد
کرم حطب ننک صوی قدر کفایه محرر قوی سماق ایکی اوقیه عفص اوج اوقیه
اذریون ایکی اوقیه بر سیاوشان ایکی باقه یعنی ایکی دسته افسنتین
بر باقه ترمس یابس مقشور ایکی کف بو مذکورلر دق اولنوب اون رطل صو ایچنده
ایاما نقع اولنوب بعده راسه فاتر اضماد اولنور و قوم دیدیلرکه
سعد و کندرس صو ده طبخ اولنوب طبخ جدا قوی مشقر اولور و قوم
دیدیلرکه دردی شراب محرق و غیر محرق اخذ اولنوب دهن بان ایله خلط اولنور
المبیضات انلردن بری خطاف خرئیدر و نسرین و ماش و زهره
الیوصیرا الابیض و قشور نخل و مرارة الثور و بخار کبریت و فقاع
کبر و فقاع زیتون بو مذکورلر فرادی و مجموعه مبیضلردر خصوصا خل
ایله طلا اولنه و خصوصا کبریت تو تیسی و بریلوب بعده انلر ایله طلا
اولنه و یا خود بزر راسن و فجل [illegible] قشر یابس و شب بو مجموع اخذ
جمیعا دق اولنه و کذلک نسرین ورقی و قشور خشخاش و لفاح و اکر اول
قشور خشخاش و لفاح بو ایکی بخور بدلنه بخ و صنع اولنور ایسه قوی اولور
و خضاب خلطا اولنور اکر کافور و ماء ورد ادخال اولنور ایسه اجود اولور

وبعضلره هو شعر اصلدیلوب کبریت ایله لفا ولنوب بعده انلر ایله تجفیر ولنور
کیجه ایکی دفعه بو منوال اوزره عمل اولنور اول احوال ایله تدبیر درکه خضابدن
صکره ایشلنور وخضابده اتباع اولنور خضابلرک اکثری دماغ مبرد
ومفسد ونوازل وسکته مثللو اوره دماغ مهیئ ومعدا اولور پس واجب
اولورکه بعد الخضاب خضابدن قریبا معالجه اولنوب اول عوارضدن وضعفدن
منع اولنه وخضاب عقبنده طیب حار مسک وقرنفل واول مثللو اطیاب
حاره استعمال اولنه وبعضلره خضابدن شعره احتراد عارض اولوب تند
کبر اولوب جعودتی زائد وضوء قبیحا اولور واول حضورت تدارکی اولنوب
اول خضابدن اخلاطنه شعر مرقق ومجعد ادویه خلط وادخال اولنور خصوصا
اشعار خشنه اختضاب اولنور ایسه انلر خضابدن مرقق ومجعد ادویه دن خالی
مؤکدا واجب اولور وبعضلره هو خضابدن لحیه تملد ایدوب کیجه کبر اولور
وشعر نکس ایدر وبر بریله منضم اولور وانک تدارکی عقیب خضابده
دهن بنفسج ودهن خیری استعمالی اولور وبعضلره خضابدن بشره یه
اسوداد عارض اولور وناس آنی باقلا وحمص دقیقلری ایله غسل ایدرلر
ولکن خضابده اولان دهن جار حبیله بشره یه سواد عارض اولور پس
بن اول سوادی غسل ایلیم وبعضلره خضابدن صکره شعرده نصول عارض اولور
یعنی خضابک لونی شعرده متغیر اولوب قبیح اولور وانک معالجه سنک
اجودی بودرکه خضابدن جوزه مقداری برشئ اخذ اولنوب تجفیف اولنور
خصوصا قوه غواصه سی اولان خضابدن اخذ وتجفیف اولنور وحین نصولی
بالفعل ظهور ویاخود ظهوری قریب ومنتهی اولسه مسواک کبی برخشبه
اخذ اولنوب طرف واحدی کت ودق اولنور واول دق قلک خلالی ایله اول خضاب
معقود اخذ اولنوب اول نصول اتباع اولنور وبرقوم هو دهن بان
ودهن لادن کبی اولان ادهان طیبه دخانن اخذ ایدوب ویاخود
شمعک دخانن اخذ ایدوب اول دخان ایله نصولی مسح ایدرلر ولکن بو وجه
اوزره اولان نصولک صلاحی وحین شعر غسل اولنسه باطل اولور

خزاز بیاننده در

خزاز حاء مهمله ایله اجزاء صغار درکه غیر تقرح باشدن نخاله مثاللنده
نقشر ایدر واکه خزاز ابریه تسمیه اولنور خزازده اولان کلام شعرده وقوع
کلام مشاکل ومناسب اولمغله کلام شعر عقبنده خزازده بیز تکلم ایلرز ودیرزکه
خزاز ابریه دیدیکلری علتدر یعنی اول نخاله درکه باشده تکون ایدر وتقشر
خفیفدر بو علتدر رأسه عارض اولور حزاز رأسده فساد عارض اولمغله
جلده رأسده سطح اعلاسنک مزاجنه فساد عارض اولمغله وخزازک ادرکی
تقرحه ومنابت شعرک فساده مبلغنه بالغ اولنور وکذلک ماده حاده
وبورقیه ویاخود سوداویه ایله حادث اولنلردر وبعضلره سبب خزاز
رأسده سوء مزاج اولوب واصل اولان غرایب اول سوء مزاج افساد ایتمکله
اولور وبعضلره دسبب مجرد ایله هو عارض اولور بنلر قدر بر نزه اوجه
سائره سر معتدل اولور ایسه وبعضلره خزاز رأس عضو اخره مشارکت
حسبیله اولور العلاج بیز دیرزکه خزازک برصنفی خفیف اولور انک علاجی
هو خفیف اولور وحین باشه دهن ورد ودهن بنفسج ولعابلر ایله طلا
اولنسه انک تدبیرنه کفایت ایدر وصنف آخری انلردن اشد اولور
انک علاجنه جلاس اولان ادویه یه حاجت اولور جلاس وتحلیل وتیسیر
اولان ادویه استعمال اولنمقدن نصکره ترطیب معتدل ادوار عقبنده استعمال
اولنور وخزازک برصنفی هو واردرکه جرادیدر تقرحه موئدی اولور
وانک علاجنه واجب اولورکه فصد واسهال ایله بدن تنقیه اولنه اکر
انلره حاجت وارایسه وبدن امتلا ایله بربدن باشه ترقی ایدن
مواد ایسه اکه بعد التنقیه معالجه اولنور وحین اکه ادویه جالیه
ایله علاج اولنسه اکه ادهان اتباع اولنور خزاز لینه ادویه بریدر
لازم کثیر اولماز وحین خزاز ضعیف ظهوره قریب اولسه اکه بو علاج
کفایت ایدر ماء سلق وماء حلبه ایله حب بطیخ ودقیق حمص وترمس
وباقلا وبزر خطمی وزیت الجنه مطبوخا ولعاب سفرجل وخطمی وکثیرا وطین
خوزی وقیمولیا ایله وخصوصا قیمولیا برغت مقدار زیتنه طلا اولنور

باش اوزره اوطلا بر ساعت مقداری ترك اولنه بعدنصکره سلق عصاره سی وخلاف
رطب ورقنك عصاره سی ایله غسل اولنور وانك نفعی غایته بالغدر وکذلك تمر هندی
وکرفس وعصاره کرفس وآزاد درخت طبیخی و ورق شهدانج و ورق سمسم
اول ادویه لردندر وبو ایکی دواء آخرلر مع لطافتهما قوایی ابطال ایدرلر وعصاره لری
دخی ورقلری کبی اولور وکذلك لوز مقشر خل ایله وحلبه دقیقی خل ایله استعمال
اولنور ویاخود دقیق حمص ورق سمسم مسحوق ایله خل وبر مقدار خمر ایله
خلط اولنه بعدنصکره استعمال اولنور ویاخود حمص مدقوق وخطمی خل ایله
معجون قیلنوب انکله طلا اولنور ویاخود غبار کبر مسحوق اولان توتیا قرا
ایله غسل اولنور وانك استعمالی خطمی استعمالی کبیدر ویاخود خطمی زیت
ویاخود زیت ایله مخلوط شراب ایله محلول اولان کندر ایله ایکی اسبوع
کرارا غسل اولنور و حزاز ایچون لطیف سهل دوادن اولور ماء ورق خلاف ایله رطب
غسل راس ایلمك واول غسول جید بالغ ومجرب سلیمدر و واجب اولورکه ذکر اولینن
غسول ایله تنقیه اولور ایسه اولسون باش غسل اولنه بعدنصکره بیلا
دهن ورد ودهن بنفسج ایله تدهین اولنور حزازك ادویه قویه لریدر
انك اغسالنه بورق ویاخود کبریت ویاخود زراوند الثور و شحم حنظل ودردی
شراب وخردل ومیویزج وزجاج محرق وخربق وتافسیا واول مثللولردن
بر خلط اولنور وکذلك قیمولیا اخذ اولنوب عراده بقر ایله معجون قیلنوب
استعمال اولنور وایکی ساعت مقداری اوزرنده ترك اولنور ویاخود بادنجان
جزر ودقیق باقلا وزنلری برابر صابون ایله مطابخ اولنوب راس غسل اولنور ویاخود
دردی شراب بر رطل صابون بر اوقیه بورق دخی درت درهم بو ادویه لر جمع
اولنوب انکله باش تلطیخ اولنور وبعده ماء سلق ودقیق حمص ایله
غسل اولنوب بعده دهن آس استعمال اولنور وبعضکره باش اختاء بقر
ایله غسل اولنور وجدا نافع اولور وبرکیجه استراحت قیلنوب بعده کیجی ایله
اختاء بقر طلا قیلنور وباش بول جمل ایله خصوصا جمل عربی بولی ایله غسل
ایلمك بیشتریا النفع اولور ومسحوق اولان زجاج حزازدن باشینی قور التأثیر
اولور

اولور وکذلك انك اول ادویه لرکه قوی اولورکه انك اخلاطنده قلقند ومیویزج
اوله ویاخود رغوه بورق وقلقند بالسویه اخذ اولنوب بعد حلق الرأس طلی اولنور
وبعضکره اول ایکی دوا زیت ایله جمع اولنور ویاخود میویزج زیت ایله سحق اولنوب
انکله تدهین اولنور ویاخود کبریت وقلقند وبورق وزنلری برابر لادن
ایله جمع ودهن مصطکی ایله اداف اولنوب باشه طلا اولنوب بر مدت باش
اوزره ترك اولنور وبعضکره نخود ایچنه خربق خلط اولنور بو دوانك
مجربینی ادعا ایدرلر ولکن تجربه ده اولنه بعدنصکره جید اولدیغی ظهور ایدر
زوفاء رطب نصف جزء شحم بط بر جزء دهن خیری بر جزء تافسیا ربع جزء
لادن ایکی جزء اولا باش ماء حار وصابون ایله غسل اولنور وبعده خرقه
یابسه ایله باش محمر اولنجه قدر دلك اولنور وبعده انکله طلا اولنوب
اوطلا برکون وبرکیجه باش اوزره ترك اولنور وبعده غسل اولنور مقاله
ثانیه جلدك بحسب اللون احوالی بیاننده در اما لونی تغییر ایدن سبب
بن دیرلکه لون جلده نك سواده تغیری شمس وبرد وریحلر ایله اولور
ویا محل سببی ایله اولور بعض شخصده محل برلنه ثقل واقع اولمشدر وکذلك
قلت استحمام ویاخود اکل ملوحا ویاخود دمك سودا ویه استحاله سی ایله اولور
ولونی مصفر اولان اسبابلر بر ایله لون اصفر اولور واول اسباب
امراض وغموم وعدم غذا وکثرت جماع وکثرت اوجاع وهوانك حرشوندر
راكد ومیاه تغییر شرب ومأکولاتده نا نخواه اکل وکثرة شم حتی دیلیدیکی اوزره
اکر نظر ایلمك دخی لون جلدی تغییر ایدر وخل واکر ادمنه وجهه اصفرار حرارت
ایدر وکمون شرب ولطوخا بالخل وکموخ اولان بنیه طول وحلی اکلده سکنا مقام
واکل طین بومذکور لونی تغییر ایدرلر حتی اکل طین سبرده یحی ایجاب ایدوب
افواه عروق منسد اولمغله جلده دم قاتی خلاص اولمزا نجق خلاص اولانه
بخار صغرادن برشی اولور وکذلك بلدان حاره ده تعیش دخی لونی تغییر
ایدر لونی تبریق وتحمیه وجلا نو قیلن ادویه بیاننده در معلوم
بویرلکه دو ودو جلده تحریك ایدن ادویه نك کلیسی جلده رونق ونقا

وحوت البابس ایدر وجلاء خفیف ایله جالی اولان اد ویه لردر که اعانت
ایدر وجلد ارق وبوزنن اولان اجزاء هالکه لری کشط لطیف ایله کشط ایدر — وجلادک
ایدر خصوصا انده صبغ اولوراسیه ومع هذا کله بودونقدن بقاسر حر
وبرد ورپاحدن استناده محتاج اولورود فی جمله تحرك اولان اشیارک
ذکر اولیندن افعالی فعلی اوج وجه اوزره اولور اول وجه بودرکه انلردن
خصوصا دم رقیقی تولید ایدر زیرا تحین دم جید تولد ایلسه و اول دم
کثیر ومنتشر اولسه هر موضعه بالغ اولور وایکنجی وجه اول اشیادن
تنقیه ایدر واوجنجی وجه اول اشیادن بدنه وجلده نشر ایدر وتحریکی جبر
ایله دمی بسط ایدوب خارجه اخراج ومجاری تفتیح ایدر وبعضیسی دخی
داخلدن خارجه قسرا جذب ایدر واول اشیادن طریق اول ایله یعنی تولید
دم وتکثیر ایله تحسین لون ایدنلر حمص وبیض نیمبرشت وماء اللحم
وشراب ریحانی وحماموی تین تنا ولدراولور زیرا بونلردن دم رقیق تولد
ایدوب جلده مندفع اولور واول سببدن تحسین لون فعلن ایشلمش اولور
وناما حقیقة عارض اولان سماجت لون اعاده مراد اولنسه تین یابس وبستة اولکلرک — لون اصلیسنه
منفعتی اولور زیرا انده دم نطیف وحرارة غریزیه زیاده ایدرلر واول ایابده
تجربه لان تدبیر دخی اولور اما متوالیة شراب ولبن شرب ایلمك اما اول
اشیاکه لون جلدی تنقیه دم حسبیله تحسین ایدر انلر اطریفل صغیر
وهلیلج مربی مثللولردر اگر علی الدوام استعمال اولنورلر ایسه وبو بابده
هلیلج کابلی اطریفل استعمالنده اقوادر اما اول اشیا که دمی بسط ونشر
ایله لون جلدی تحسین ایدر انلر حلتیت وفلفل وسعد وقرنفل مثللولردر طعامه
انلر وضع اولنوب معا تناول اولنور وزعفران دخی اول فعلی ایشلر لکن زعفران
دمی نشر ایلدیکی کبی اضاعت دخی ایدر خصوصا مبتخجله استعمال اولنسه
اکثر اولور وزعفرانده شربت واحدسی بر درهم مقداری اولور وزوفا دخی
اولوجهله تحسین لون ایدر زوفادن ایکی درهم وزعفران نصف درهم اخذ
اولنوب سکر ایله استعمال اولنور وجه دخی تحسین لون ایدر ولعبه بر بریه

بر درهمه

بر درهمندن ایکی درهمه وارنجه قدر اسوقه ایله خلط اولنوب غلبه شدیده ایله سحق
لعبه بر بریه مخلوط اولدیغی حالده شرب اولنسه ولون تحسین لون ایدر واگر
وجه مشروح اوزره مغلوب اولمسه مصنف قتنده لعبه بربریه سورنجان — اطلاقی
اولنوب وسورنجان درجه ثالثه ده حار اولمغله انده اشتعال فاحش
عارض اولور ویقولونکه بو بابده نافع اولان فجل وکراث وبصل وکرنب اکللری
وخاصه اکل کرنبه ادمان اولورو افعال وحرکاتدن نافع اولنلر اغتیاظ و
غضب وجدال ودخی معتدله ومصارعه وکذلك سرور وطرب وافعال
واعمالدن مانوس ولذیذ نسنه لر مطالعه وسماع طیب ومجالسة الظراف
وظرافدر وسبقده یعنی یارشده ایجون اولان معارضه ومبارزه ده
اصناف فنه نظر وهراش یعنی اغرا ایلمك واشکوره ملك اولنور اما خارجدن جذب
وجلا ایله تحسین لون ایدن اشیا کرا ولطوخات وغسولات اولورکه انلر دقیق
باقلاء مقشر ودقیق شعیر ودقیق کرسنه ودقیق حنطه ونشا وخاصه دقیق
حمص ودقیق عدس ودقیق ارز وغرا السمك وایرسا ولاذن وتین وکندر
ومصطکی ودهن مصطکی وقشور بیض ولحم صدف وحقل ومرتك وسفیداج
ونشاره عاج وعظام نخره ومحلب وفوه وطیبدن برقوت قویه ولوز
حلو ولوز مر وبزر خیار وبطیخ وقرع وقطف وبزر فجل دقیق وبزر جرجیر
مثللو ادویه اتخاذ اولنه وجوفکره نشا وکثیرا ایله لبن ایله کل یوم طلا اولنسه
وجهی صاف ونقی ایدر وکذلك او ادویه لردر رقنا بر عصاره بس وزردج
عصفر وجبن ساعتنده ماخوذ اولان لبن حلیب وبوزاغو طرناغندن طبیخ که
اول اظلاف تهری ایدنجه قدر طبخ اولنمش اوله ولحم صدف طبیخ وبیاض
بیض دخی ماخوذ حلبه واکلیل ملك طبیخلری **غسول جید** باقلاء مقشر
کرسنه ترمس بزر فجل بزر بطیخ مقشر حمص نشا بوادویه دخی غسول
اتخاذ اولنور **عمره جیده** دقیق باقلا ودقیق شعیر ودقیق حمص
هر بریندن بر جزء وعدس مقشر وکثیرا ونشا هر بریندن نصف جزء حب
بطیخ ایکی جزء زعفر قدر ما یصبغ بوادویه ایله کیجه طلا اولنور ونهارا غسل

زردیجی عمایته زرنیکی ... العصفر ...

~~عجمل~~ اولنور قشور بطيخ طبيخ و بنفسج مثللونك طبيخ ايله غسل اولنور
أخرى لوز حلو وكثيرا وصمغ ودقيق باقلا وايرسا وعزا ء سمك بوادويه
متساوية الاوزان اخذ اولنوب انلر جمعه كفايه ايدجك قدر صو ايچنده
غراذابه اولنور و بعده ادويه ايچنه وضع اولنوب انلرن طلا اتخاذ اولنور
أخرى دقيق باقلا شعير حمص سميد بوادويه لر بياض بيض ايله طلا اولنور
و جلاء قوى ايله تجليه ايدن ادويه جاليه دنلر بلبوس بصل بورق نانخواه مع
العسل اشق دهن بابونج شربه التنقيه اولمق جميعه كذلك كرنب دزنيخ خرء الضب
اصل نرجس غمرة قوية ذردج عصفر اخذ اولنوب قنولنجه قدر طبخ اولنور
وانلرن براوقيه اخذ اولنوب طلا عجن كبر ~~معجون فيلنور~~ ذكرات ادويه
انكله معجون قيلنور حرا و اولادويه بونلردر فذرق عصا فيز دقيق ترمس دقيق
حمص بزر بطيخ مقشر بوادويه لر جمع وسحق اولنوب ذكر اولنان مطبوخ
ذردج ايله جمع اولنوب طلا اولنور غمرة اخرى كثيرا زجاج شاميدنك
غبار مثللو اولان مسحوق زعفران ترمس لب حب القطن هر برندن بر بر
مثقال دهن لوز ايله طلا اولنور و هركيجه وجه خردل ابيض زرنيخ
احمر و اصفر مع اللبن اول مجموع ايله طلا اولنسه وجهه تحمير شديد ايله
تحمير ايدرا شبو ادويه قويه و جاليه ابتداء جذام ده عارض اولوب اكثر
تنكر و بثور و سمن تسميه اولنان سحنه يه هن نافع اولور آكر اول دوا
موضع مذكوره و زرنه استعمال اولنورايسه انلر ازاله ايدر و كذلك
انلره مخصوص اولوب بقوة تنقيه ايدن ادويه هن اولور صمغ ابيض بورق
كندر كبريت اصفر بالسويه اخذ اولنوب خل ايله انلرن قرص قيلنور و تجفيف
اولنوب عند الحاجه خل و عسل و رغوة بورق واول مثللولر ايله استعمال
اولنور و بو بابده رغوة بورق نفس بورقدن خير لو اولور و كذلك بر رطل
صابون و بر مثلى اشق اخذ اولنوب اوچ رطل صو ايچنده ايكى حل اولنورلر
و بعده اوزرينه كندر و مصطكى و نطرون و زندرن برابر من حيث المجموع ير
اوقيه القا اولنور و جمله سن بر زجاجه ايچنده سحق شديد ايله سحق اولنوب
ليلا

ليلا استعمال اولنور و كذلك دقيق كشنى بعيز كرسنه دقيق و دقيق حمص
و بقلى و شعير و ترمس و ايرسا و اصل نرجس و زندرن برابر و صمغ و اصل
سوسن هر برندن يارميشر جزء اخذ اولنوب قرص اتخاذ اولنور و معلوم
بيوريله كه كلف و برش و آثار و ملودت دم افتريته نافع اولنلر تحسين
لونده هن نافع اولور جلدى شمس و ريح و بردن محافظه بيان ايدر جلدن الكرخ بلغ
الكلاء محافظه ايجون قصد اولنر نقيه واجب اولور موضع بياض ايله طلا
اولنه و ملحوظ و ياخود ماء صمغ و موم روغن ايله طلا اولنور و ياخود
سميد صوده نقع اولنوب طلا كمينه بعد التصفيه بياض بيض خلط اولنوب
انكله وجهه مسح اولنور آثار ضربية و آثار سود ذكر ايدر اول آثار
مرداسنج متبيض شحوملن برشى ايله طلا اولنسه قلع ايدر و كذلك جمرى
اولان حجر فلفل ايله طلا اولنسه قلع آثار ده منفعت ظاهره سى اولور
و فلفل الماء تسميه اولنان بقله و كذلك ورق كرنب و كندر و فجل و
فو تنج رطب و زرنيخ بونلرك طبيخ ماء كزبره و كرفس ايله طلا اولنوب
و فجى موضع نوره و نطرون احمر و خل حاذق ايله طلا اولنسه آثار خضرت
انلرن زائل اولور و كذلك كندر و نطرون و صبر آثار باذنجانيه يى قلع
ايدر و عسل ايله افسنتين و كذلك علك البطم و لاذن انكر كبيدر و واجب
اولوركه برقاچ ايام اول آطليه عضو اوزره ترك اولنه و دباغلنوب ختم
جدا جيد اولور بوبابده جيد طلادر مقشر لوز مر بر درهم صدف محرق
حرف ابيض هر برندن ايكيشر درهم ماش مقشر نصف درهم حمص ابيض
مقشر ايكى درهم كرسنه بر درهم ترمس نصف درهم زبد البحر بر درهم
شونيز البلا اولاد عظام بر درهم انزروت بر درهم بو مذكورلر سحق و ما
شعير ايله معجون قيلنوب ماء ذردج ايله طلا اولنور و كذلك حكاكه حرف
ايله عضو اوزره طلا اولنور و دهن جوز ايله كيبكج استعمال اولنور و كذلك
عصفر نطرون اشق مر كبريت اصفر و زندرن برابر اخذ اولنور و انلردن
خز مكسور طلا اتخاذ اولنور و خلدك مزاج مكسور اولمغله تفريجه مؤدى اولماز
ايلم

ورداسنج اوج
لونه اوزرنده در
و فتابر
احمد
و رصاص
و صفرة حمر
ناظر اولور
و تعضكره
عمل الله انلرك
ابيض
قلنور بومقام
وآد اولدر

وكذلك قيموليا زبل حمام صابون كندر متساوية الاوزان اخذ اولنوب
خل ايله طلا اولنور وكذلك قرن ايل محرقى ابيض اولنجه قدر احراق اولنوب
انك حراقه سى وكندر ودقيق ترمس ودقيق كرسنه ودقيق باقلا وزنلرى
برابر اشق نوشادر مر هر برندن اوچر جزء كثيرا صمغ عربى هر برندن
ربع جزء وكذلك اولا علاج ايله ضماد اولنور وبعده نطرون ونوره
ورماد كرم اخذ وعسل ايله جمع وطلا اولنور وبو طلا نمشه واثار قروحه
صالح اولور وبعضكره بو شرطله حاجت اولور **اثار القروح والجدرى**
ذكر سابق ادويه لردن قوى اولنلرى كليسى اثار قروحه اكر ضعيف ايسه دوا
نافع اولور وبو اثارى ازاله ايدن ادويه نافعه دن بريده تجربه اولنمشدر سنجم
حمار وقصب اصول طرسيلك عصاره سى عسل دن برشى ايله وجبق علم يحى
ايله بولوميدرلح اخذ اولنوب عسل مخل ايله معجون قيلنور وكذلك فاكشرا
زنبت ايله تغلظ ايدنجه قدر طبخ اولنور وانك طبيخى بو بابده مجرب دوادر
وبو صفت اوزره اولان ضماد دخى انفع كبيدر ايرسا قسط مرتك مغسول
قرن ايل محروق بورق اشق بعر عتيق دخى اولنوب استعمال اولنور حتى نمش
وكلف ايچون استعمالى نافع اولور وكذلك بالى اولان بعر عتيق وابيض
وعظام محرقه هر برندن اونر قصبك اصول يابسى ايكى خوف جديد اون
نشادون ترمس شى بزر بطيخ مقشر اون ارز مقشر اون دقيق حمص
اون حب البان اون نبش ماء شعير ايله معجون قيلنوب طلا اولنور
اكر انك ايچنه قسط ومر وزراوند هر برندن اونر قيلنور ايسه جيد اولور
وبو اثارك معالجاتنه بو شعله غير موضعده بيز اشارت ايلدك ايدى **دم
ميت وبرش ونمش وكلف** نمش ودم ميت اول دملر حادث اولوركه
اول دم خبيله عروقدن فوهه سى منفتح اولور امتلاء دمك طغيانى ايله
وياخود ضربه ونظايرى حسيله فوهه عروق منصدع اولور ودم اعلا
جلدك تحتنده محتقن اولور واول موضعده دمك لونى وشكلى ظاهر اولور
ولونى حمرة مائل اولان نمش اولور وسواده ضارب اولان برش وانلر
لطحى

موضع واحده

لطحى اولنلره كلف تسميه اولنور وبر قوم نقطى اولنلره كلف تسميه ايدرلر
وجوف كرة صاحب نمشه تشقق شفتين عارض اولور يبس مزاج سببيله
وواجب اولوركه مبادرت اولنوب دم جمود ايدوب مستحكم ومسود اولمدن
مقدم علاج اولنه زيرا بعد الاستحكام علاجى عسر اولور اما دم ميتك
وبرشك علاجى بودركه انلرك اوزرلرنده اولان جلد رقيقه بر مبضعك
طرفى ايله غير مقرح تجريح ايله تجريح وامالة اولنوب اوزرى كشف اولنور
وانده برشى جامد وار ايسه دفع ايله اخذ اولنور واكر انلرك ماده سى
هنوز مايعه وذايب ايسه اول ماده اساله ودفع ايله ازاله اولنور
وبعده ادويه جاليه ايله انك جلاسى اتمام اولنور وبو نمش ونمشه بو وجه
اوزره معالجه ايلدك اول آفت بزم معالجه مز سببيله زائل وبره حاصل
اولور ولكن واجب اولوركه بو تدبير اولنوب بره حاصل اولدقدن صكره دخى
ضماد قابض استعمال اولنه تاكه منفتح اولان افواه عروق سد اولنوب خارجه
دم خروج ايلميه وبونلردن ماعدا انواع استعمال اولنان ادويه محلله يه دخى
شئ قابض خلط اولنمق لازم اولور زيرا محلل عروق واسعه دن مواد جذب
ايدر وانى تحليلدن عاجز اولور وخصوصا ابتداء كلفده محلله قابض خلطى
زياده لازم اولوركه بناء انك اوزرينه شديد اللذع اولان واصمغ
اولنلر اما كلف عتيق ومزمن وواقف اولور ايسه واجب اولوركه خوف
اولنميوب انده محلل لذاع استعمال اولنه على التوالى لذاع وضع ورفع اولنه
كلف زائل اولنجه قدر وضع ورفع اعاده اولنه وادويه محلله دن مر واشق
لذاعدر وبعضكره دم ميت اول ظهورنده ماء حار ايله مدة طويله تطويل
اولنمغله زائل اولور خصوصا ماء نطولى قوة محلله اوله وبعضكره دم ميتك
اولنلر بو شرطده ايلرز وبعضكره شاف مر وشاف وردى بو بابده كفايت
ايدر اكر انلر ايله وانزروت اسحق جاذر اولنلر ايله بر يومده ايكى دفعه كرارا
ومرارا طلا اولنور ايسه ولكن موضع اكليل الملك طبيخى ايله اولا غسل
اولنوب بعده اول طلا اوزرينه استعمال اولنور واول ايكى دوا الراكه شافلرك

مرة بعد اخرى اوزرينه

اجودا استعمالی ماء حلبه ایله استعمال اولینه اولور و حردن متخذ اولان
شاف ادویهٔ ضعیفه نك تحلیل ایلدیکی مواددن باقیه قلنلری تنقیه
ایدر و خل حامض منقع اولان [illegible] بعضکره دم میتی تحلیل ایدر و کذلك
مشور اولان نطرون و ذرق حمام و بورق بالسویه اخذ اولنوب عسل
ایله طلا اولنور و کذلك موضع نطرون ایله غسل اولنوب بعده صمغ
بطم ایله ضماد اولنوب [illegible] کون مقداری مشدود ترك اولنوب بعده (التركيب)
غسل اولنور و ابر ایله نخس و ادما اولنوب دم نشف اولنور و بعده التی
کون مقداری علی حاله ترك اولنوب بعده ملح ایله دلك اولنور و بینه نصف ساعت
ترك اولنوب اوزرینه ذکر آتی دوا وضع اولنوب بش کون مقداری
اول دوا موضع اوزرده امساك و بقیهٔ دم اول دوا اخراج ایدر و اول
دوا بو در کندر نطرون نوره شمع عسل شمع عسل ایله اذابه اولنور
و خلط اولنوب مخلوط ایله ضماد اولنور اوچ کونده بش کونه وارنجه
قدر موضع اوزره ترك اولنور اولدم دم میتك اثرینی و شمدن
ازاله ایدر ادویهٔ مفردهٔ جیده دن برکنش مع لباب الخبز و لوز مر و بزر
کرنب و بزر فجل و لبن التین و ماء جرجیر مع مرارة البقر و کنکرزد ورق
یبروح بو ادویه ایله نمش اوزره و آثار سائره اوزره بر اسبوع دلك
اولنور و مرزنجوش دم میته لطوخ جید اولور و کذلك ابواب ماضیه ده
ذکر اولنور ابرن [illegible] الجلا ادویه لر و کذلك قردمانا و مروتا فنسیا و
بصل زیر و اصل لوف عسل ایله جید لردر و جالینوس و غیریلر تجربه
ایلدیکلری اوزره جوز الجنب اخذ [illegible] و ناعما دق اولنوب تصکره موضع
اوزره بر لیجه شد اولنور و بعده اعاده اولنور و کذلك فاشرا و فات شین
و حب بانك یعنی [illegible] و یاسمین خصوصا یاسمینك رطب و
نشارهٔ عاج خل ایله و ایکی خربق و دارصینی و حماض اترج انلر جید در و (وعصفور)
خندقوقی و خرء حمام و خرء عصافیر و خرء باز انلر کبیدر و یاخود فلفل

برجزء

برجزء ونوره برجزء و زرنیخ احمر و اصفر هر بریندن بر جزء بونلر کوزل [illegible]
اولنوب عسل ایله معجون قیلنور و بر [illegible] وضع اولنوب دفع اولنور
و وقت حاجتده اولا آثارك موضعی نطرون ایله غسل اولنوب بعده
زرنیخ ایله بش کون ضماد اولنور و بعده ضمادك شدتی حل اولنوب
موضع اکنه ایله نخس و ادما اولنوب دم نشف اولنور و اوزرینه
ملح ذر اولنوب و اعاده اولنور و بش کون امساك اولنور و تدبیر
مرارا ایشلنوب اول تدبیر دم میتی و شمی ازاله و اذهاب ایدر و یاخود بورق
و کثیرا اخذ اولنوب لیمون اقراص اتخاذ اولنور و خل ایله طلا اولنور و صابون
ایله غسل اولنور و یاخود قرع یابس جدا سحق اولنوب مقدار قلیل زعفران
ایله طلا اولنور و اول طلا جید بالغ اولور و یاخود طین قریطی و حب
القطن اخذ اولنوب ماء صابون ایله جمع اولنور و انی تطلیه [illegible]
ایدر کذلك [illegible] زیتك عکر محرقی و دهن کرسنه و دقیق
ترمس و زنلر بر ابر اخذ و طلا اولنور برشه و جمیع آثاره نافع ادویه
خفیفه لعاب سفرجل مع الزعفران و حب القرع مع طبیخ الحلبه
مثللو لردر و کلفی اذهاب و ازاله ایدن دوا لردن بزر فجل
و خردل بو ایکی دوا خل العنب منقوع اولان تین ایله معجون
قیلنورلر و خردل و زرنیخ متخذ دوا [illegible] استعمال اولنور اکر انلر
اتخاذ قلیلا تقشیر ایدوب تقریحه مؤدی اولمیجق مقداری اولماز
ایسه و کذلك کلفی اذهاب ایدر قسط دارصینی ایله اخذ و ماء زردج ایله
معجون قیلنوب طلا اولنور ایسه و یاخود تراب زیبق و بزر بطیخ و
محلب و لوز مر اخذ و استعمال اولنور و یاخود زردج ایله مقل و بزر
جرجیر معجون قیلنور و کذلك مقل خل ایله استعمال اولنور و بو ادویه لر
هر قچن موضعه لذع ایلسه اوزرینه اخذ اولنوب بعده اعاده اولنور و کذلك
بصل زعفران و بصل نرجس [illegible] نافعدر و کذلك بزر جرجیر [illegible]

بلغ

ونشا و مرداسنج مبيّض هر برندن بر جزء مقدار قليل زعفران خرء الضب خرء
الكلب قبق باقلاء دقيق شعير دقيق حلبه هر برندن ايكيشر جزء دهن
لوز حلو دهن نارجيل ادويه جمعنه كفايت ايدجك مقدار وكذلك ديا خليون
بو صفت اوزره قيلنور بر اوقيه مرداسنج ايكي اوقيه زيت عتيق ايچنه حل
اولنجه قدر طبخ اولنور و بعده لعاب حلبه ولعاب خردل على السويه ايكى
بر اوقيه و مقل و حرّ هر برندن بشر درهم اخذ اولنوب اول ايكيه و اسحق
اولنور يعني مقل و حرّ سحق اولنور و اندن اوزرلرينه لعابات القا اولنوب شديدا
سحق اولنور و بعده زيت ايله يعني ذكر و ورايون زيت [illegible] ايله جمع
اولنوب اندن ديا خليون اتخاذ اولنور قرص جيّد ما زريون دور
خردل ابيض اون درهم اشق [illegible] هر برندن ايكيشر درهم بو ايكيسي يعني مقل
اشق ايله مقل ادويه جمع ايدجك مقدار صو ايچنه حل اولنوب بعده
جمع اندن قرص اتخاذ اولنور ساهر منوب دواء جيّد در سنكسويه
بر درهم بورق بر درهم بزر النجل و عظم بالي و حب البان و حجر فلفل و ترمس
و بزر بطيخ و قسط و لوز مرّ اندن اقراص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور
دواء جيّد بو دوا اندك نظيري قليل الوجود اولور ايكي درهم مقدار زيبق
اوچ درهم طين لوز مرّده زيبقك اثري قالميوب طين اسود اولنجه
قدر سحق اولنغله قتل اولنور و مقدار صبغ جيدا مدقوق و لاني بزر بطيخ
اندن اوزرلرينه طرح و القا اولنوب اندن برهفته مقدار [illegible] طلا
اولنوب غدا غسل اولنور وكذلك سذاب جبلي نوره [illegible] هر برندن بر جزء طين
اخضر اوچ جزء كندر بر جزء بورق ايكي جزء صمغ بطم ايكي جزء و نصف جزء
شمع بو جزء بو مذكورلر اخذ اولنوب شمعله و دهن ورد و صمغ ايچنده
اذابه اولنور و اندن ايچنه بورق و ماء حار ايله تطيين اولنه حمام
طين هو قيلنور و بالجمله اندن جمع اولنوب عسلدن برشيء ايله اخلاط اولنور
و اول دوا اندك تفريحينه احترازا اوزره دواء مذكور استعمال اولنور و قوم

ديديلركه

ديديلركه كلفي اذهاب اتربيه عروق فصد ايلك وكلن اول فصدكه حسيلي
مقصودك وجهي سعفه سي اولان كسنه نك حمرت وجهي كبي حمرت ارزق
اولور الوشم بر نيشتر عمل اولنه و اثار اسود حجوب و ماء كرات ايله
قيلنور تيبو آنلرك ازاله علاج ايكي دوا دركه اندن [illegible] يابنده ذكر ايلديك
و بعضكره موضعي نيشترلنوب [illegible] ايله غسل ايدوب [illegible] زرنيخ علك بطم شند
و بر اسبوع اوزرينه القا ايلكلر و بعده [illegible] ايله جيدا دلك
و بعده ينه علك بطم منقلع اولنجه قدر اعاده ايلكلر و ماداكه سواد وشم
باقي ايكن اعاده دن خالي اولميه اكر [illegible] نفعلي و لمازا سبي
لازم اولورشي نك صغر زبيبه [illegible] واثر و شمعك نقط [illegible] حمرت او
نفط اثار و شعر تفريح و اكل ايدر باذشنام و حمرت مفرطه باذشنام
بر حمرت منكره دركه ابتداء جذامده ظهور ايدن حمرت [illegible] اولور خصوصا
شتاده و برودده اوج حمرت مفرط غلبه ايدر و بعضكره اولا [illegible] اولور
و اندك سببي برودك بخار كثير دموي يه حقن و حبس اولور اندك علاجي اسهال
و فصد و حجامت و ارسال علقدر و بونلردن صكره ابتدا جذامده ظهور ايدن
تنكر تدبيري ايله تدبير اولنور و او تدبيرك ذكري بو بابده مقدم اولان بابده مرور
ايلدي بهق و وضح و برص بونلرك ابيضلري و اسودلري بيانندن در
ايكي بهقلر يعني بهق اسود و بهق ابيض ايله برص ابيض حقيقتلرنك فرقي بو دركه بهقلر
جلده عارض اولوب باطنه نفوذ ايلمز بعضكره نفوذ ايدر ايسه جلد قليلا نفوذ ايدر
اما برص جلده و لحمه و عظمه وارنجه قدر نفوذ ايدر و اول انواعك جميعنه عام
اولان سبب قوة مغيره نك ضعف فعلي اولور زيرا اول قوه ضعيفه اولنجق
غذايي عضوه تمام اوزره تشبيه بدن عاجزه اولور ولكن ايكي بهقلرده [illegible] ماده زياده دقيق
اولور و قوة دافعه قوي اولوب ماده يي سطح جلده دفع ايدر و مادهٔ برص
غليظه اولور و قوة دافعه ضعيفه اولور و باطنه ماده ارتباك و اجتماع ايدر و اكر [illegible] وارداولا
مادهٔ نافذه نك مزاجي افساد ايدر و انده التصاق زياده اولوب عضوه مشابهت
حاصل اولمز و قوي بابنده بو معانيه سندن معلومك اولدي و تحقيق بو معنين ممكن و نقوب لازيدسه
مادّه ده

سار فاسده

اول مادهٔ وارد اولان غذاء سائره یی هر نه قدر صالح ایسه او لور ایسه کندو طبعنه
احاله ایدر زیرا مزاج جید مواد فاسده یی صلاحه احاله ایلدیکی کبی مزاج فاسد دخی
مواد صالحه یی فساده احاله ایدر و انک بر نظیری دخی بودر که بر ارضده نابت
اولوب سمیتلو و یا خود مأکول اولان اشجار ارض اخرایه نقل و غرس اولنسه
بعضکره بحسب الارض استحاله ایدوب سمیتلو اولان مأکول و مأکول اولان
سمیتلو اولور حتی جالینوس و غیرلر بو استحاله نک وقوعن حکایه ایدوب
دیدیلر که لبخ تسمیه اولینن شجرهٔ معروفه نک ثمره سی دیار فارسده سم
اولور و اول شجره دیار مصریه یه نقل اولندی و اول دیارده ثمرهٔ حاصله سنک
سمیت زائل اولوب مأکول اولدی و انک آخر نظیری دخی اول حیوانات و
نباتات اولور که بر دیارده بر لون معین اوزره اولور و اول حیوان و نباتات
دیار اخراده لون اخر اوزره اولور و بحسب البلاد و الارض بو استحالاتک وقوعی
مشاهد و متحقق اولمغله بعید اولماز که مواد دخی بحسب مزاج الاعضاء مختلف
اولوب مواد صالحه فاسده یه و فاسده مواد صالحه یه استحاله ایلیه و بعض عضو
بلغم المزاج اولوب انده لحم اصراف لحم کبی اولسه اول عضو کندویه وارد اولان
دم جیدی بلغمیه قیلوب انک لونی ابیض اولور اما بهق ابیض و بهق اسود
اراسنده فرق بودر که بهق اسودک مادهسی سودا اویه در و بهق ابیضک مادهسی
بلغمیه خامه در و برص اسودک برص ابیضه نسبتی بهق اسودک بهق
ابیضه نسبتی قیاسی اوزره دکلدر بلکه اول ایکی برصلرک هر بری بر جنس
عزا اولنور معنا لر و ماهیتلری بر برینه مغایر اولمغله زیرا برص اسود قوبا
متقشر دیدکلری علتدر که انک ماهیتی تحرق و تخزف در خشونت و تفلس
ایله جلده عارض اولور و سمکلر اولان فلوس کبی فلوس اولوب اننه حکه
اولور و انک مادهسی جلده منتشر به اولان خلط سودا اولور و اما اول ماده
جلد تشرب ایلیوب انجق الکه مقاربت و مجاورت ایله جلدک لونی متغیر اولسه
اول بهق اولور برص اسود مادهٔ منتشره سی اولان برص اسوددن ضعیف اولور
مادهٔ منتشره حادث برص اسود قوبا در و مقدمات جذامدندر و اول برص

اسود

ایله
الکه قوبا تعلیم

٣٠٣

اسود هر نه قدر ردی اولوب آنک مزمننه براءت رجا اولنمز ایسه
لکن انجق اول برص اسود و کذلک مزمن بهقلر برص ابیضدن اسلمدر
و بونلرک جمیعیسی معلومدر و معلوم بیور یله که بعضکره برص حجامه تابع اولوب
حجامت اثرندن حجامت اولینن موقعه عارض اولور حجامت ایلد یکی
منجذب اولان دمه رطوبت سائره تابعه اولوب دم معا منجذبه اولور
و موضع حجامتده دملن تمیز و مفارقت ایدوب مص ایله خروج ایلمز
بلکه اول محلده باقیه قالور و اول برصک کثرت وقوعنک بر وجهی بودر که
موضع حجامت بحسب الجراحت ضعیف اولمغله وارد اولان غذایی
تماما هضمدن عاجز اولمغله کوکب عضوه مشابهت ناقصه اولور العلامات
اما بهق اسودک امری مشکل اولماز اما اول فرقده اشکال وارد رکه
وضح دنیلکله معروف اولان بهق ابیض ایله برص دی اراسنده فرقده اشکال وارددر
و انلرک جلهٔ فوق قدن بر ن بودر که وضح اوزره شعر اسود
و شعر اشقر نابت اولور صحیح اوزره نابت اولان شعر کبی اما برص اوزره
نابت اولان شعر لا محاله ابیض اولور و موضع برصک جلدی انزل اولور
یعنی مواضع صحیحه جلدلرندن اشاغی و منطامن اولور و بو حال بعضکره
وضحده دخی نادرا واقع اولور انه جدا قلیلدر فرق آخر وضح موضعنه ابره
غرز اولنسه اندن دم خروج ایدر و برصدن دم خروج ایلمز بلکه اندن
خروج ایدن رطوبت مائیه سائره در و بو مثللو برص علاج قبول ایلمز فرق دیکر
اول موضع دلک اولندیقده اکر حمرت عارض اولور ایسه اول علت
بهق اولمغه و رجاء برؤه اقرب اولور اما بهق اسود ایله برص اسود بینده
فرق بودر که برص اسودده تقشر و تفلس و تحرق و تخزف اولور و بهق
اسودده بو احوالدن بری اولماز بو ندن صکره بیلندی که برصک دخی
اصناف متفاوته سی واردر برصنف خشن و برصنف املسدر و برص ابیض
املس برص ابیض خشندن شرلودر برص اسود املس برص اسود خشندن
خیرلودر زیرا فی الحقیقه اسود املس بهقدر و بهق لا محاله برصدن اهوندر

ایله

بلع

موضع

تعلیس سمک
فلوس بر بولنه
اولور

وكذلك بعض برصلك لونی بدنك لوننه بعيد در وبعضلری بعض اخرده
لونی قليلا تغير ايدوب آنك لون متغيرلری بدنه اقرب اولور واقرب اولان
اسلم اولور وبرص غالبا بعضده حمرت وادمالو اولماز وياخود انده اتساع اولمز
مكان كثير اخذ ايدر بو مثللولردن بری رجا اولنمز وكذلك اول برصلك كه
بری رجا اولنمز كم ساعة فساعة تزايد ايليه زيرا اول مثللو برصلك
سوء مزاج رديسی رديدر اكه وارد اولان عرايی كثره وضر اجبن در ايدرم اكر بنا
جذام در اولور **بهق اسود معالجاتيدر** واجب اولوركه فصد ايله ابتدا
معالجه سنه ابتدا اولنه اكر دمده كثرت وار ايسه وخلط محترق سوداوی
استفراغ اولنه افتيمون وغاريقون وهليلج اسود وبسفايج واسطوخودوس
ومويز وتين مثللولردن متخذ اولان مطبوخ سقی اولنغله وحجر ارمنی
ولاجورد حبی دوادة واقع اولسه اولدوا انده منفعت بالغه اولور وخربق
وايارج لوغاذيا وايارج روفس مثللولر ايله دخی استفراغ اولنور ومتفرغات
رقيقه دن اولور افتيمون ايله ونقيع ماء الجبن فی هر يوم بر درهم افتيمون
بر قدح ماء الجبنده شراب اولنور واول مشروب رفق اوزره تنقيه ايدروی
بعضلره اغذيه حسنة الكيموس استعمالی وكذلك حمامات استعمالی
واطريفلات افتيمونده استعمالی دخی نافع اولور **بهق اسوده وكذلك**
برص اسوده نافع سفوفدر اهليلج اسود املج شونيز هر بريندن
بر جزو زوفا بر جزو ونصف جزء بو مذكورلر كل يوم بكره اوج درهم
وعشية اوچ درهم شراب اولنور واكر بو سفوف بدنی تسخين ايدر ايسه
ترك اولنوب بعده اعاده اولنور وواجب اولوركه اول برص
اعانت اولنوب بحالی اصلاحه اشتغال اولنه اكر طحال فاسد سوداوی
جذبه ضعيف ايسه واندن صكره دخی ادويه قاشره اولوب جلاسی قوی
ودم جاذب اولان ادويه ايله ضماد اولنور واكر اول قاشر موضعی تنفيط
ايدر ايسه اول ضماد ترك اولنوب استراحت قيلنور وبر قاچ كون مرور
ايدوب جلده سقوط ايلديكدنصكره اكر حاجت باقی ايسه اول ضماده اعاده اولنور

وبعضكره

ودوايي — بلغ — صحيح

وبعضكره اول ضماد تنفيط ايدجك قدر اوزرنده ترك اولنمز بلكه هر نه
وقت لذع ايلسه ضماد عضودن اوزرندن اخذ اولنور ولذع هادی اولوب
وساكن اولدقده ينه اعاده اولنور وادويه موصوفه مذكوره دن نافعدر سنا
وفلفل وخردل وحرف ولبنی يتوع وشيطرج وحرمل وبزر فجل واصل
كبر قشوری مثللولردر وبهق وبرصده كبريت ايله طلا دخی نافعدر زيرا كبريت
دمی جذب شديد ايله جذب ايدر وكذلك عظام نخره وعتيق وبخر بوی
كه حيطانده بعض باغ وباغچه لرده التقاط اولنور اول دخی نافعدر وكذلك
قلع آثار بابنده ذكری مرور ايدن ادويه جاليه وقويه جمله سی نافعدر
وبو ادويه لر ايله اولان طلا ماء قنابر وحنظل طبيخ ايله تطليه اولنور
صفة طلاء جيد بزر فجل مع كندر سحق اولنوب حماملده بهق اسوده
ايله طلا اولنور وكذلك بزر فجل وبزر خردل خل ايچنده مطبوخ اولان
تين ايله معا معجون قيلنوب طلا اولنور **جيد اخر** شونيز مقلو شيطرج
فادسر هر برندن اون شبه سناهر برندن اوچر زاج عفص هر برندن
ايكيشر درهم حرملك بزر مقلو بش اول ادويه
اخذ اولنوب خل ثقيف ايله طلا اولنور وانلرك اعراض ظهور ايدر ايسه
لبن نسا ايله تدارك اولنور برشو تمشو وامثالی بابلرنده ذكر اولنور وايدن
اطليه قويه لر بهق اسوده دخی نافع اولور **وضح وبرص معالجاتيدر**
اكر قصدك موجب توسيد بوعيسه ايدن اجتناب اولنوب فصد اولنمز
وكذلك جماعدن دخی اجتناب اولنوب احيانا جماع اولنور ايسه علی الريق
اولنور قانون شيخ لر ايكی نقطه لی يا ايله واقع اولمشدر ظاهر
بو در كه اول شيخ فاء ايله علی الريق تحريف اولنمشدر وشرابدن
دخی اجتناب اولنور لكن شراب صرف استعمال اولنور واكر بدنلری
نقی ايسه انلره حمام تعرق نافع اولور واولا انلره قی استعمال ايدرلر
وبعده بلغم مستفرغ ادويه استعمال ايدرلر اكر بدنلری نقی دكل ايسه
وبعده مدرات ومسهلات وايارجات ايارج كبار خصوصا ايارج شحم حنظل

وانلره مشابه اهلیلج حبوب نخ استعمال ایدرلر و ایارجات سقی اولنذیقده هلیلج
افتیمون بسفایج زبیب ملح مثللولردن متخذ اولان مطبوخ ایله سقی
اولنور و وضح و برصدن شفایه مؤدی استفراغده حب بنلك خاصیة
عجیبه سی واردر و انلره موافق مسهلات بودر ایارج فیقرا شحم
حنظل ایله ترکیب اولنوب استعمال اولنور یاخود بو نسخه اوزره قیلنور
دارصینی سنبل عیدان البلسان مصطکی اسارون زعفران ساذج
نوذنج [illegible] شحم حنظل هر برندن بر درهم صبر اون سکز درهم شربت
واحده بر درهم یاخود بر مثقال قیلنوب سکنجبین عسلی ایله استعمال اولنور
مسهل آخر موافق هلیلج املج هر برندن بر جزء تربد اوج جزء که هر بر
جزء بر اوقیه قیلنه بو ادویه کرا اخذ اولنوب نصف رطل مقداری فانید
صو انجینه حل اولنذیقده صکره تقوم اولنوب آنکله ادویه معجون قیلنور
اصبح بشه و ادیجه قدر قیلنور و باکه سوکولی اولور اول مسهلك اخلاطنه
برجزء دخی زنجبیل ادخال اولنه و اول علته معاجین اطریفلیه و کبوه
اوزره اولان جوارشنات استعمال اولنور هلیلج اسود کندر ابیض هر
برندن برجزء زنجبیل ربع جزء عسل زبیب ایله معجون قیلنور و کل یوم
اندن بیضه مقداری تناول اولنور آخر هلیلج اسود املج شونیز و زنکار
برابر زوفا بربوچق جزء بو مذکورلردن کل یوم ~~[illegible]~~ اوج درهم
شرب اولنور و حب حماہ مؤذی اولورسه ترك اولنور آخر وج دار
فلفل هلیلج کابلی مصطکی کندر شونیز حب الغار بونلرك زنکاری برابر قیلنوب
عسل ایله معجون قیلنور و شربت واحده سی ایکی اولور کتاب الاختصار انه
ذکر اولنیلنلر بونلردر سندبرا قلی اولینن سویق حنطه دن بر سفه اخذ
اولنور و تکرار ابرنی قوریلمغه حاجت وار ایسه اولدخی ایشلنور و
آنی استفافدن صکره اوزرینه ورق بنطیدن نصف اوقیه شرب اولنوب
نصف نهاره قدر عطشه مصابره اولنور و زوفا انك کندو و بزری شراب
ایله تناول اولنسه خاصیة عجیبه سی اولور و اطراف کرملك عصاده مرزه سی کل یوم

بروح

برقوح شرب اولنور زیرا اول عصاره برص تقشیف ایدر و تزایدندن منع ایدر
و تریاقی شرب ولحوم افاعی تناولی بو بابده جدا نافع اولور و اقراص
افاعی دخی نافعدر اطریفلیه ایله مسهل اراسنده اولان معاجین
و ادویه دنلر بزر زوفرا ایکی جزء بزراجزه نصف جزء صبر ربع جزء
بو مذکورلر عسل ایله جمع اولنور شربت واحده سی اوج درهمدر دائما
استعمال اولنور و بعض انده معینده وج و افتیمون استعمال ایدرلر
وکذلك کلکلانج ایکی درهم هلیلج اسود بر درهم افتیمون ایکی دانق
اول ادویه تماما برسنه شرب قیلنور و بو تجربه جاری اولوب ولکن انده
فور و نفع اظهر و برسنه تماما شربه محتاج اولانده والوردنلر وج التی
درهم و هلیلج کابلی و بسفایج هر برندن اونر و هلیلج اصفر اون بش
و ایارج فیقرا یکرمی درهم و ملح هندی [illegible] درهم بزر زوفرا یکرمی درهم
و غاریقون بش درهم و سقمونیا سکز درهم بو ادویه لر عسل [illegible]
ایله معجون قیلنور و شربت واحده سی برمثقالدن ایکی مثقاله وارنجه
قدر قیلنور کتبدنلرك دوا سرعه اول قبیله اولور بزر حرف نمن کیلجه
زوفرا صبر اسقوطری هر برندن اوچر درهم اول ادویه بربوچق [illegible] علیه
القا اولنوب تقویم اولنور و اندن کل یوم قبل الطعام قدر حاجت
اخذ اولنوب مع السویق تناول اولنور و بعده مریض اوج جرعه تجرع اولنور
و دهن بنفسج و دهن ورد ایله رأس محافظه اولنور و بونلردن صکره اسفیدباج
ایله تغذیه اولنور و بعضلر کره دائما و کل یوم تیادریطوس نصف درهم
و یاخود [illegible] اقل ~~[illegible]~~ استعمال اولنور و بر قوم موضع برصکی
ایدوب انتفاع ایلدیلر و برصلرندن انده بر حاصل اولنور و ستنبح اولدیلر
ولکن توجه اوزره براعث برص قلیله ممکن اولور و فجن بدنه نقی و مزاج بدن
معتدل اولسه سن ادویه عشره [illegible] ترك ایله زیرا ادویه عشروبه بعضلره
افتی جلب ایدر و مجلوب اولان افتی اقلی نزف دم و قلت روح اولور و مع
هذا برصه علاج دمه و روحه احتیاج اولور و موضع برص اولان عضوه

کنوزه خامش دوبیته ایله طلا اولنغله اولمثللو تقریبدن اکتفا اولنور و آنك غراسی لزوجة و دسومتی
اولمیوب سریع الهضم اولان اغذیه قیلنور و مبروص اولان کسنه بقول و جراسیله
و اولحم ایله جادر اولکان نسنه لردن اجتناب ایلیوب

وصم وضح وبرص

ادویهٔ موضعیه لرك بیاننده در بس اول ادویه لردنکه اول درجه ده مستعمل
اولنلردر که کرکرکه جلاسی شدید و جذبی قوی و مزاج عضوی تسخینی شدید اوله
و انلر صکره مستعمل اولان ادویه لر مقرح و مقشر اولمق لازم اولور و بعضکره
ادویه وضحیه صبغ ایچون استعمال اولنور اکر اول قصد ایله استعمال اولنمز ایسه
بلکه ماده یی تحلیل مثللو غرض ایله ادویه موضعیه استعمال اولنور ایسه واجب
اولورکه اول ادویه ایله موضعه طلاء و ضماد ایلمزدن مقدم موضع دلك
و تحمیر اولنه و اثناء دلکده ورق تین ایله اوله ادها ایدیجه قدر دلك اولنه و یاخود اول
موضعك اولا مواضع کثیره سنه ایکنه ایله غرز اولنوب بعده ادویه وضع اولنور
و ادویه نك تأثیرینه معین اولور اول ادویه ایله شمسده تلطیخ ایلمك
و ادویهٔ برصیه نك افضلی مقرح و منفط اولان و مواد راستئصال ایدوب
براءته موؤدی اولان دوادر و اول مثللو اولان دوا مرة بعد اخری معاوده
اولنور و بعضکره اول دوا موضع اوزره تنفیط ایدیجك قدر ترك اولنمز
بلکه اول دوا الذع قبلنده نزع اولنوب استراحت حاصل اولدیقده صکره
ینه اعاده اولنور و ادویهٔ برصیه نك اعتبار اولوزه اولوب قویه
اولنلر خربق اسود و خربق ابیض و نوره و زرنیخ و کندش و میویزج و
اصل فاشرا و جنطیانا و ابهل و راتینج و دم اخوین و انك اصلی و اصل
خنثی و زبد البحر و حلتیت و اصل کبر قشوری و خردل و حرمل و بزر فجل و قثاء
حمار اصلی و بزر جرجیر و فوه و قاقلة و ماذریون و زاج و قلقند و زنجار
و کبریت و حماملر استعمال اولینان قطران و بلبوس و قسط و زراوند
و شقایق و ثافسیا و فربیون مثللولردر و کرملرنه که موافق شربیره طلا
اولور و کذلك خل ایله کبریت مرة بعد اخری طلا اولنسه و اکر عدانه موافقسه
اولور تصل نرجس هم انك کبیدر و مجربات نذر نوشادر و دهن بیض طلا

جید

جید اولوب و اصل لوف عجیب اولور و اصل نیلوفر و ضحیه استعمال
اولنور و اسود سالخك دو و اصل سقمونیا و تینك ورقی بالبصر
و ورق دفلی و راسن و ورق راسن و اشترغاز بونلرك هر بوبابله
نافعدر و اما میاهدن موافق اولنلر خل و ماء ذردج و ماء قنابر
و ماء بلبوس و خاصة ماء عنصل و ماء مرزنجوش
خصوصا مرزنجوش صویی موضع محاجمه عارض اولان آثار برصه
زیاده نافعدر و عصاده راسن و شوربا جکه لحوم افاعیدن طبخ اولنور
و بو مذکورلر میاه موافقه دن اولور و انلرك اطلیهٔ جیده لری تریاق
و مترودیطوس اولور و یاخود لوغاذیا ماء قنابر ایله استعمال اولنور
و کذلك شیطرج مرقوق نافعدر خصوصا مابین الجلدتین اولنلر
انکله طلا ازاله ایدر و براءت حاصل اولور و ادهان جیده دندر
اول دهن آنتوکه انك ایچینده شیطرج محرق طبخ اولنه بقیدنصکره اکر
زاج خلط اولنه و انلرك اطلیهٔ جیده دن اولور ذراریح خل ایله سحق
اولنوب طلا اولنمق و کذلك افع ذبح اولنوب جوفی تنقیه اولنور
و شاهترج کرك رطب و کرك یابس اولسون اخذ اولنوب اول افعینك
جوفنه دولدیریلوب خیاطه اولنور و اول افع جدا نضج ایدیجه
قدر شی اولنور و بعده اول شاهترج اخراج اولنوب برصه ضماد
ضماد اولنور و سرعت اوزره براءت حاصل اولور و یاخود دفلی
ورق طرپیر اخذ اولنوب و رقه جفاف کلنجه قدر زیت
ایله قوریلور و زیت تصفیه اولنوب بر مقدار شمع ایله جمع اولنور
و بعده اوزرینه کبریت اصفر اکیلور حتی مرهم کبی اولور و انك ایلهم
شمسده برص طلا اولنور بو طلا اهل هندك مختاریدر قسط شیطرج
هندی زرنیخ احمر فلفل زنجار اناء نحاسده خل ایله سحق اولنور و بر اسبوع
ترك اولنوب بعده طلا اولنور و شمسده علیل اقامه اولنور انکله تلقه و جرح
مستدیره براءت حاصل اولور و یاخود قلی و نوره شونیز دهنی

صبر ضعیفك نفعی اولنور ویدی کون مقداری تجدید اولنوب
بعده عسل کبر طبخ اولنور و اول مطبوخ نفریج ایدنجه قدر استعمال
اولنور و بعده زفت و ثوم و قطران وجوز محرق قشوری و
فرخ حمامك دو و دهن حنا بوادویه لر اخذ وجمیعا طبخ اولنور اندن مخلوط
اولنجه قدر و بعده موضع اورزه وضع اولنور اول موضعك لونی لوت
جسد کبر رؤیت اولنینجه قدر واجود اولان اول دوایی شمسده کرارا
و مرارا جمعا وده اولور و معلوم بیوریله که بو علت صاحبنك استفراغی اوّلا
مستفرغ ضعیف ایله قیلنه استفراغی تدریج حسبیله رفق حاصل اولسون
ایچون و ماء الاصول منضج و دوایی مطرق و منفذدر و آخرا استفراغه
حب منتن شرب اولنور و بعده ینه ماء اصول شرلجمعا وده اولنور بو
منوال اوزره ایکی اسبوع مقداری معاوده ترك اولنمز و علیله لحوم طیور
حاره اطعام اولنمغله دو تولید اولنور و اندن حوامض و مرقدیی هجر
و ترك ایدر و لکن زیرباج احیانا استعمال ایدرلر و اندن صو ایچمك
اضرّ اشیا اولور و شرب ماء نك لزومی اولور ایسه من غیر تکثیر شراب
عتیق ایله شرب ایدرلر و واجب اولورکه اندن کل وقت بو وضع مؤ فی خرقه
خشنه ایله دلك ایلیه لر دم صالح اکه منجذب اولسون ایچون و حمامه
دخول اکه مضر اولور و اندن غذاء غلیظ و جمیعا طری و یابس فواکه
تناول اولور و برص اوزره کی ایلمك ردی اولور زیرا اندن ایلك بعضکره برص منتشر
اولوب کثیر اولور و اول برص که عقیب کی ده لسبب من الاسباب ظهور
ایدر اول برص عیب دکلدر و کذلك اطراف عشاده طریق ظهور ایدن ترهق
آندك کبر عیب دکلدر بوطلانك اغلاطی کثیره در معتصم ایچون
اتخاذ اولنمشدر اسود سالخ دواوج اوقیه غراب ابقع دو یعنی الاقرع
قانی و دم نجام یعنی آنقدر دینمطی معروف اولوب اوردکی مشابه طیرکی
قانی و دم ابغث یعنی ابغث دینمکله معروف طیرك قانی و دم ورشنه
و فاخته و سلحفات برتیه دمالری بونلرك هر برندن برر اوقیه و قطران

وزفت رطب و نفط و عسل بلاذر هر برندن برر اوقیه بو مذکورلر
~~جمع~~ اخذ و خلط اولنوب تجفیف اولنور و بعده ماء حنظل رطب برجزء و
و شراب عتیق ایکی جزء و ماء راسن رطب ایکی جزء و ماء سذاب و ماء
خردل رطب هر برندن برجزء و آنك جمله سندن بو نسخه ده یازیلدیغی
اوزره اون رطل جمع اولنوب بر طنجره یه وضع اولنور و اوزرینه فلفل
اسود و دار فلفل و زنجبیل و شونیز و جند بیدستر و عاقرقرحا و
کندش و ثافسیا و قرنفل و سلیخه و مازریون و اصل قثاء حمار و خربق
اسود و جاوشیر بو مذکورلرك هر برندن برر اوقیه القا اولنوب اندر
میاه مذکوره ایله طبخ اولنور میاهك ثلثی قالنجه قدر و بعده اول میاه تصفیه
اولنوب مقدار ما میاه قیلینان ادویه و دماء مذکوره اوزره اول میاه صب اولنور
اول میاه ادویه ایچوب جفاف ایدنجه قدر ترك اولنور و بعده ماء حنظل رطب
~~و حنظل رطب~~ و راسن رطب و عنصل و مرزنجوش بونلرك میاهی
اخذ اولنوب اوزرینه شراب عتیقدن برشی رشی اولینور و اندك جمله سی
سکز رطل قیلینور و اوزرینه حلتیت منتن و محروش و اشترغاز و ایکی
لون زرنیخ و زنجار و کبریت هر برندن برر بوچق اوقیه القا اولنوب
اول میاهك ربعی قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده تصفیه اولنور و اول ~~طلا~~
~~و اخلاط~~ اخلاط مذکوره شرب ایلمکون زائل اولماز حتی دمانی تماما نشف
ایدوب اخلاط جافه باقیه قالور و اگر جفاف تام حاصل اولماز ایسه
تماما شرب ایلسون ایچون ادویه سحق اولنوب تجفیف اولنور و بعده
حمامده انك ایله طلا اولنور مصنف دیرکه بو دوائی حفیف المؤنة و قوی التاثیر اولور
شرب ایلمك ممکن اولورملك معتصمك طبیبنك سوق ایلدیکی وجه
صحو ثبت بولدر بعض طلاء جید ساهر ایچون در شونیز خربق شقایق اصل کبر
هر برندن برجزء شیطرج حضض دمادم مرزنیخ هر برندن نصف جزء
شمسده طلا اولنور خفیف و جید و نافع طلادر شقایق و هر اد جان
خل ایله طلا اولنور و کذلك موه الصبغ زبد البحر بزر فجل کندش خل خمر ایله طلا اولنور

آخر براده شبه خریق اسود و صفر محرق و ذراریح و زرنیخ احمر هر برندن
بر درهم بو ادویه لر اخزا اولنوب خل ایچنده اذا ولینن قطران ایله
معجون قیلنور و عضوه بعد الدرور انکله طلا اولنور آخر بو طلا اوریا
مختاردر خریق اسود فلفل شونیز زبد البحر کبریت زرنیخ احمر فوه الصبغ
شیطرج زنجار ذراریح بو ادویه خل ایله سحق اولنوب اقراص اتخاذ اولنور
و تجفیف اولنور و عند الحاجه خل ایله سحق و بعده خمر ایله طلا و تلطیخ اولنور
اما اقریطینك کتاب الزینتده ذکر ایلدیکی و مجربدر دیو بکا اعطا ایلدیکی
خریق اسود قاشرا مازریون لحاء کبریت اصفر زاج زنجار براده
الحدید زبد البحر ورق الکتب بو مذکورلری خل ایله حلوتی کبرا اولنجه قدر سحق اولنور
و صاحبه طرق لحیتی حفظ اولنوب بعد الدلك شمسده طلا اولنور آخر
جندبیدستر کبریت فربیون خریق هر برندن بر درهم بلادر ایکی درهم عاقرقرحا
شیطرج هر برندن بر مثقال خل ایله طلا اولنور آخر بزر فجل کندش
ثافسیا مازریون فوه الصبغ شیطرج حرف عاقرقرحا میویزج بو مذکورلر
اسود سالخ ذراریح ایله جمع اولنوب اندن قرص اتخاذ اولنور و انك استعمالی
بعد الحمام سکنجبین ایله مطبوخ اولان فوه الصبغك ماء مصفاسی ایله [illegible] قیلنور
آخر فوه شیطرج هر برندن بش درهم بزر فجل اون کندش سکز بعد الحمام
خل ایله طلا اولنور دواء عکی و قیماز زیون و بزر مازریون و خریق
اسود و فلفل بو ادویه لر اخزا اولنوب ابن عمرو ستر ایدرك قدر خل ایله
او ادویه نهار ایچنده قدر طبخ اولنور و بعده انك ایچنده زاج و ذراریح و
براده الحدید طرح اولنوب غلیان ایدنجه قدر بنه طبخ اولنوب انك ایله طلا اولنور
و ممکن اولدیغی مقدار تحمل اولنوب غسل اولنمز تنفیط ایدر ایسه آنك
نفاطاتی فقاء و شق اولنور طلاء جید عسل بلادر بیدی عاقرقرحا
ثافسیا هر برندن اوچر فربیون دورت شیطرج فارسی ایکی درهم
بو مذکورلر بال ایله معجون قیلنوب طلا اولنور و مصنفك تجربه سیدر
عسل بلادر اخزا اولنوب کبیکج ذرق حمام ذراریح شیطرج بزر فجل

فوه صبغ حنا و سمه زاج و زنلری برابر بو طلا ایله اول عضوه موقف تنفیط
اولنوب فقاء و شق اولنور و حادث اولان قرحه یه معالجه اولنور
و بو منوال اوزره براءت حاصل اولنجه قدر تدبیر مذکور معاوده اولنور
آثار محاجم اولان برص اذهاب و ازاله ایدن ادویه ماء قنابری و ماء
مرزنجوش و فوه الصبغ و شیطرج مثللو لردر ماء تمم ایله طلا اولنور
اما برص اوزره استعمال اولینن اصباغ انلرك مقدارینی و اوزانن
تعیین ممکن اولماز نیچه لرك الوانی مختلف اولمغ حسبیله بلکه اکثر
بر از قوانینی اعطا اولنور و بعض تقدیم و تأخیر اولنور و اول قوانین الزر
سودرج مرتك دردی خمر مغره فوه شب و اول مثللو لر اخزا اولنور و انلر
ایله طلا اولنور و یا خود بزم مجربمز اولان صبغ ایله طلا اولنور اول
صبغ بودرکه قشور جوز و انك بر مثلی حنا و حنانك بر مثلی وسمه
و کذلك نوره زرنیخ شیطرج هر برندن بر جزء فوه الصبغ ایکی جزء
بو ادویه لو ما یتصل ایله جمع اولنور و جمیع ایشاهدا استعمال اولنور
و کذلك بر صبغ آخر بودرکه شیخ نوره عفص زاج حنا غسل ایله و خل سواد ایله
بو ادویه لر معجون قیلنور و طلاء استعمال اولنور و کذلك زاج و قلقند
و عفص سحق اولنور خل سواد ایله معجون قیلنور و شمدی عضو دلك
اولنوب طلیا متعدده ایله طلا اولنور و انك صبغ باقی قالور و کذلك
شیطرج اسود و خبث حدید و زاج الاساکفه و زنجار و فوه الصبغ
و قشور رمان بو مذکورلر خل خمر ایله سحق اولنور لونی اسود اولنجه قدر
و عضوه مرارا انلر ایله تطلیه اولنور بو علت صاحبنك اغذیه لری
مشویات و قلایا و مطبخات و مکببات قیلنور و انلر لحم خفیفدن
اباز بر ایله اتخاذ اولنور و شرابی اقتصار اولنور و اصلا شرب اولدن
اجتناب اولنور ممکن ایسه و یا خود شربی تقلیل اولنور اول مطبوخا و یا خود
شراب ایله ممزوجا استعمال اولنور برص اسودك علاجی بهق اسودك
علاجیدر و بونه بدنی اشد ترطیب ایله ترطیبه حاجت واردر و استفراغ

افواهده محتاجدر و بونلردن صکره بهق اسودك شديدًا جالیدر والرينه
ده محتاجدر و بعضکره بو علتك صاحبی بعضکره بحسب الاتفاق جماعله
انتفاع ایدرلر و اندن حمام کثیر المنفعت اولور اکر بو علت عتیق اولوب
غایتده بالغ اولور ایسه اکر جذام علاجی ایله معالجه اولنور **مقاله ثالثه**
بلغ لوننده غیر حلده عارض اولان علل بیاننده در **سعفه و شیرینج**
وبلخیه و بطم بیاننده در بن دیر یمکه سعفه جملهٔ بثور قرحیه دندر
وکتب طبیه نك عادتی سعفه یی زینت باشنده ذکر و تجربه ایدر و سعفه نك
ابتدائی بثور متحلله خفیفه و متفرقه و مواضع متعدده ده اولور و بعده قروح
خشکریشه صایره اولور و لونی حمرته اولور بعضکره اندن صدید کلور
ایدر و اکثر شیرینج و سعفهٔ رطبه تسمیه اولنور و بعضکره قوبائیه
یابسه کبی ظهور ایدر و بو نوع شتاده کثیر الهیجان و سریع الزوال اولور
و سعفه نك سببی ردیه و حاده و اکاله اولان رطوبتدر دمه مخالطه
اولور و بعضکره دمدن ماعدا اولدرطوبت ردیه نك اخلاط غلیظهٔ ردیه یه
مخالطه سی اولور غلیظ محتبس اولوب تورم ایدر و دقیقی ترشیش ایدر و منتشر — اول
اولور و یابس قوبائیه نك سببی خلط سودا و نیك مقدار کثیر رطوبت — یعنی عمقه
حریفیه یه مخالطه ایدوب جلده منتفع اولوب جلدی افساد و اکل ایدر — نفوذ ایدر
اما بلخیه سعفهٔ ردیه جنسندندر و اما بطم قروح سوداویه دندر
دوالی ماده سندن سافنده ظهور ایدر و انك علاجی دوالی علاجنه قریب
اولور **العلاج** سعفه نك علاجی قوبا علاجنه قریب اولور اول علاجی
قریبا بیز بیان ایدرز لکن الآن بیز دیریزکه سعفهٔ یابسه یه خلط
صفراویه و خلط سوداویه و بلغم مالحی [illegible] استفراغ
ایله علاج اولنور و اول مطبوخ بودر هلیلج افتیمون ایله طبخ اولنور
وایچنه صبر و سقمونیا قیلنوب سقی اولنور اول استفراغدن باقیه اولان
مواد تنقیه و بدنی ترطیب ایدن شاهترج رطبی ایله ماء الجبن استعمال
اولنور و اول امرده ماء الجبن و ماء شاهتره جلدی مجموعندن بر رطل اخذ اولنور
وانلره

وانلره هلیلج اسود و هلیلج اصفرك هر برندن اوچر درهم و افتیمون
ایکی درهم و ملح نفطی ایکی دانق خلط اولنوب استعمال اولنور و بعده
یاکلز ماء الجبن و افتیمونه اقتصار اولنور کل یوم ماء الجبندن اوتوز درهم
و بر بوجق درهم افتیموندن سقی اولنور اکر اول مقدار طبیعت احتمال ایدر
ایسه استفراغنده افراط اولمز ایسه و اکر احتمال ایلمز بقدر الاحتمال سقی اولنور
و انلر حلاوت مفرطه دن و خصوصا تمردن و کذلك مرارة و حرافت و ملوحتدن
اولان اغذیه دن اجتناب ایدرلر غدا اولمیوب خلط سالم تولید ایدن
تفه اغذیه لر تناول ایله اقتصار ایدرلر و استحمام ایدوب رطوبت
معتدله ایله بدنی ترطیب ایدرلر و بلکه معتدل امر طبی و لنده استعمالی
ایله جمیعا ترطیب ایدرلر و اکر حاجت وار ایسه ایکی بدندن عرق قیفالدن فصد
ایدرلر و سعفه سی اولان عضودن سقی ایدن طرفدن فصد ایدرلر
مثلا باشده اولان سعفه علاجنده عرق جبهه یی فصد ایدرلر و کذلك
جلد راسده اولان عرقی و خلف اذنده اولان عرقی فصد ایدرلر و اکثر حالده
سعفه باشده اولور و سعفه دن باشده اولنلره حجامت دخی نافعدر
اما اول سعفه اعضاء سافله ده اولور ایسه صافندن فصد اولنور و حجامت
بو تدبیر کرک ایلیسك بعده سعفه یی حك قوی ایله حك ایلیه ادماء ایدنجه
قدر و حکده اجتهاد ایدوب انلردن دم کثیر اسالت ایله و بعد الحك اکه ادویه
موضعیه ایله معالجه ایله خصوصا اول حك ایله ادماندن صکره ملح ایله دلکی
اولنوب بعده ادویه موضعیه ایله علاج اول ادویه نك نفعی اکثر اولور و سعفه
یابسه یه متواتر احمامه دخول نافع اولور لکن حمامده جلوسی اطاله ایلمیه
و کذلك حار و فاتر بخاره عضو مسعوفی [illegible] کل یوم مرار الکت
ابلمك دخی نافعدر ادهان و شحوم و غداء مرطب ایله تدبیر و تدهین و سعوطات
جمیعا نافعدر و انك ادویه مستفرغه سنده سوداییه جذب قوی ایله
جذب و بعثله اسهال ایدر و اقیلنور و استفراغدن صکره ذکر مرور ایلدیکی
اوزره ماء الجبن سقی اولنور و سعفه یه قریب اولان موضعه ارسال علقه یاتش بو قدر

سعفه
وانلردن صکره حکّه وادما اولنوب بعده ادویۀ موضعیه استعمالی لازمدر
وبر قوم زعم ایلدیکه موضع سعفه‌یه قریب اولان عرقدن فصد
اولنسه مثلا راسده اولان سعفه ایچون خلف اذندن عرقی فصد
اولنوب اندن مأخوذ اولان دم ایله سعفه‌یه طلا اولنوب بعده
اول موضع سلق وزاج صولری ایله غسل اولنسه اول طلا سعفه‌یه
علاج نافع اولور و سعفۀ رطبه‌نک مبتدی سنده و رطب بدنلو ودخی اطفال
اوزره اولنلرک ادویۀ موضعیه‌سی حنا و سمه درکه عفص محرق و دهن
الیه ایله استعمال اولنور و انک منفعة بالغه سی مجربدر و کذلک قوابض
مجففه‌دن متخذه اولان ادویه مثلا قشور رمان خل خمر ایله ودهن ورد
ایله استعمال اولنور و بعضکره ایچنه مرداسنج دخی ادخال اولنور و
بعضکره بو علتده زراوند مثلثلو جالینوس دخی استعمال اولنور و چوقکره
لشدة وضعف بینینه متوسط الحال اولان سعفه‌یه خل و ملح واشنان
اخضر ایله دلک بتخفیف و اسقاط اینتکله برائته مؤدی اولور و بومرتبۀ
مذکوره اوزره اولان سعفه‌نک ادویه‌لری توتیا اقلیمیا قیمولیا قرطاس
محرق خل ایله و صمغ صنوبر جلنار خل و دهن ورد ایله و توتیا الی
ادویه‌لردر و یاخود مرتک و خبث فضه ولوز مرّ محرق و عروق صباغین
هر برندن بر درهم اخذ اولنوب خل و دهن ورد ایله استعمال اولنور و کذلک
سوسن اسمانجونی اصولی و عود بلسان و کمون و کور محلول و حب الغار محکوک
مسحوق و کذلک عدس و مغره مع الخل استعمال اولنور و کذلک لوز مرّ و
عفص اخضر ایکیسی دخی سحق اولنوب شمسده تقویم اولنورلر و بعضی شمسده
تقویم اولنوب اندن طلا اتخاذ اولنور و قوم دیدیلرکه سرطان بحری اخذ خل ایله
اولنوب بعده نجوش ایله دق اولنور و عصر اولنوب اندن رطوبتی ایله استسعاط
اولنور و یا کن سرطان رطوبتی ایله دخی استعاط اولنور اما سعفه‌نک
مزمن و ابدان صلبه اوزره اولنلری انلرک معالجه‌سنده قلقطار و قلقند و سوری
و زاج حبر و ملح و کبریت و تراب زیبق و عروق صباغین و دواء قراطیس
توبال

توبال نحاس ایله دخی استعمال اولنمغه حاجت اولور و دخان تنور و ملح قوابض
محلله دندر انکچون کذلک مرداسنج و اسفیداج دخی حاجت اولور اما خزف
یابس مجففات قویه دندر و زرق حمام جلاء و تجفیفی شدیدی محللدر و
کذلک ضبّک خرئی و زرازیرک خرئی و خصوصا ازرتنا و الایدن زرزور
یعنی صیغرجق قوشنک فرداری و مرهم عروق هر سعفه‌یه نافعدر و
حنا و زراوند و قشور رمان و مرداسنج و بیزم سعفۀ یابسه‌یه بالذات
ذکر ایدیکمز دوا و کذلک رماد حطب کرم و زراوند مدحرج و جلنار و عفص
و ریتیانج خل و دهن ایله استعمال اولنور دواء جید قیمولیا کبریت
اخضر رماد قرع شحم حنظل و زنکار برابر قیلنوب خل ایله استعمال اولنور
و یاخود کزبره یابسه محرق خزف تنور و حنا خل و دهن ورد ایله استعمال
اولنور جرّ اجید دوادر سعفه دفلی طبیخی ایله غسل اولنور بعده
توبال نحاس مرایکی درهم تراب کندر شب یمانی هر برندن دورد درهم
زراوند قلقطار و رماد کرم و صبر هر برندن بر درهم اخذ اولنوب خل
و دهن ورد ایله استعمال اولنور سعفۀ یابسه‌ده مستعمله ادویۀ موضعیه
سعفۀ یابسه‌دن قوی ومزمن اولنلر انی اکل ایدر دواء حاده محتاجدر
لحم صحیحه واریجه قدر اکل ایتسون ایچون و بعده معالجات قروح ایله
علاج اولنور مرهم مرداسنج و خل و زیت ایله متخذ اولان
مرهم عروق و استعمال اولنور اما مزمن قوینک مادونی اول ازمانده
ذکر اولینان معالجه ایله علاج اولنور و انده ترطیب بدن ایدر اغذیۀ مرطبه
و نشوقات و حقن و غیر ذلک نافع اولور سعفۀ رطبه‌یه و یابسه‌یه
دواء جیددر آچی بادم یاغی و خردل یاغی هر برندن نصف سکرجه
خل بر سکرجه شیاف ماميثا عفص هر برندن اوچر مثقال قنبیل هیچ
بر مثقال عروق صفر بورق هر برندن یارمیشر مثقال ادویه سحق اولنوب
ذکر اولینان ایکی دهنی ایله خلط اولنور سحق شدید ایله و سعفه دن هر قنیسی
حادث ایسه کرک رطبه و کرک یابسه اولسون بو نسخه اکمل دواء جید اولور

وكذلك جربه و قملى و قوبا و تمرط و داء الثعلبه و سعفه دخی بونلر
اولان تحقيقيه اولدوا جيد نافع اولور و بعضلره سبب بعوض
خبيث اولور آنك علاجی عضه بعوض خبيث معالجه سی اولور مصنفك
مختاری و مخترعی اولان دواء قوبيدر زرا و ند زنجار و اشق مقل خردل زاج
و زنلر برابر اخذ اولنوب دهن حنطه ايله و برمقدار خل ايله
و مقدار قليل عسل ايله جمع اولنور قوبا بعض تركی بيانندادر قوبا
ماهيتده سعفه دن بعيد دكلدر و سعفه يه شيء خفی حبيله مخالف
اولور خصوصا سعفه يابسه يه قريب اكثردر و جائز اولور كه سعفه
يابسه قوباء اخبث و ارديء و قوبا نك اكلی و اغوری اوله
و قوبا نك سبب سعفه سببنه قريب اولور زيرا سبب قوبا اولجاده
و حريفه اولان مائيت تحرك مائيت سعفه بر ماده جربيه اغلظ ماده
غليظه سوداويه يه مختلط اولور و بر بنه اسرع اولان قوبا اولقوبادر كه
انك موادينك رقيق غليظی اوزره اغلب اوله و قوبانك بر صنف واردر كه
رطب و دمويدر انده حكه اولنديقده نداوت و يا سلق ظاهر اولور
و من بين القوابی اول صنف اسلم اولور و بر صنفنده يابسدر و آنك
اكثر ماده سنده احتراق حبيله بلغم مالحك سوداويه استحاله
ايدن مواددن تولد ايدر و قوبادن بر صنفنده بشره يبوست و كثرت
غور حبيله متقشر اولور و اول قوبا برص اسود و خشكريشت كبيدر
و بر صنفنده غير متقشردر و كذلك قوبانك كميسی ساعی و كميسی واقف
و كميسی حديث و كميسی مزمن اولور و قوبا مرض خريفيدر فصل خريفده هيجان ايدر
العلاج انك علاجی اصليسی اول ادويه دركه انك تحليلی و تقطيعی و اذابه سی
و مع تسكين تلطيفی اولوب بو كيفيات جميعا جامعه اوله و قوبانك ايكی قسمندن اولكی
قسم اول بحسب المادة الغليظة عارض اولور و ايكنجيسی ماده حاده رقيقه
حبيله عارض اولور و ياخود قوبا ايكی ماده دن برينك غلبه سی ايله عارض
اولور بيان اتزه ايكی سبب مذكورلر اقنا ايدر و بيلر جمع اولنوب علاجی
معنسر

تنقيسی ايسه انك تربيری تغليب اولنور و ادرسال علق بو بابده اجود ودينه
اولور و امر تنقيه ده و اتباع عنده ماء جبن استعمالنه حاجت اولور
مشاهده ايجاب ايلديكی اوزره ماء جبن استعمال اولنور و تغذيه يه و
ترطيبه و مرطب تربيره و سعفه نك محتاج اولديغی اشيايه قوبا دخی
محتاج اولور و بعضلر به هواء يابسه مفارقته ده محتاج اولور
و بر قوم ديديلر كه قوابی حروشدن منع ايدر و حادث اولانی
صاغلدر بو صفت اوزره اولان دوا غسل صبح مغسول اولان
للك بر درهم مطبوخ ريحانی اوج اوقيه و تجن قوبا منتشر اولور
جوغانسه انلا علاج و جذام علاجی اولور المعالجات الموضعية
اما قوبادن حديث و متوسط اولنلره ادويه مفرده ايله تربير اولنور
حماض ترنج انلره قوا اولنلرده اولحاصل استعمال اولنور و حديث و متوسطه
مستعمل اولان ادويه مفرده صمغ عربی خل ايله و صمغ لوز خل ايله و عسل البلادر
خل ايله و خردل خل ايله غاسله بالغدو و ماء كبريت و ماء مالح و زبد البحر
و غزل الجلود و اشنان صاغمك ريق و اشنان اسنانك طلاوه سی
و بزر بطيخ و اصل خنثی و اشراس و لوز مر دهن بو مذكورلر جيد در و كبد
و ورق خل ايله و سفيخ بو بيدر قوبايه بالخاصيه نافعدر و اقاقيا نافعدر
و دهن حنطه هر بر بنه عارض قوبا يه صالحدر و ضعيف و قويه نافعدر
و كذلك عروق صفرنك نافعدر و هنوز ظهور ايدوب مبتدی اولان قوبايه
علی الدوام ماء حار صب اولنوب بعده دهن بنفسج ايله علی الدوام
دلك اولنمق نافعدر و ماء شعير ايله طلا بعض كره قوبايی اذهاب
و ازاله ايدر خصوصا ماء شعير جوز ماثل ايله طلا اولنه و انك سعفه
رطبه يه دخی منفعتی اولور و بزر قطونا لعابی و رطب بزر قطونانك
عصاره سی و بقلة الحمقا صوينی و صمغ اجاص صبيانك قوبالرينه
نافع اولور و ياخود صمغ لوز و غزل الجلود و ميعه و زنلری برابر قليل
خل ايله جمع و طلا اولنور و ياخود غراء النجارين و كندر و كبريت و خل سحق و استعمال اولنور

واما ردی مزمن اولان قوبا اقوا ادویه یه محتاج اولور مثلا طبخ ایله تقویم
اولینن عصارهٔ اترج مثللولره و دهن حمص و دهن ارز و خاصة دهن حنظل
و لوزمر صمغ و کبریت و بعرمعز و زبد بحر و قطران و زفت بو بابده عجیبلردر
وکذلك نفط ابیض ایله تطلیه ده و باب السعفه ده ذکر اولینن حیوانات
خردلر ایله و فنجنکشت و کبر و اشق و خربق و حب البان و ثافسیا خاصة
خصوصا دهن خردل ایله ثافسیادن اتخاذ اولینن مرهم و سکبینج بعینه
سکنکبوبیه و اشق خل ایله و قردمانا و کندش و رماد الحمام و عروق و خردل
و بزرجرجیر مثللولره ده حاجت اولور و عسل بلادر نفعده مبلغ غایته
بالغدر ~~مرکبات ایله دیرلر~~ و بو بابده مستعمل اولان ادویهٔ مرکبه بونلردر
قردمانا اخذ اولنور و سحق اولنوب دهن حنظل ایله جمع اولنور و رماد نوم
عسل ایله و کبریت صمغ بطم ایله و حب البان جدا هر خل ایله جمع اولنور
و بو دوا منقشر اولان قوباده ده استعمال اولنور و یاخود کندر و زاج و
کبریت و صبر هر برندن بر درهم و صمغ ایکی درهم بواد و بدیلر خل ایله
طلا اولنور و یاخود بورق ارمنی نصف مثقال دهن حنظل اوچ درهم حماض
اترج قفر الیهود هر برندن ایکیشر درهم شونیز ایکی بوچق درهم خربق اسود
بر بوچق درهم زاج محرق بر بوچق درهم بو مذکورلردن طلا اتخاذ اولنور
و یاخود سکبینج اخذ اولنوب خل ایله طلا اولنور و یاخود زاج و مر
و کندر و صمغ اخذ اولنوب طلا دیمکله معروف نبیذ ایله معجون قیلنوب
قوبا اوزره تطلیه اولنور و یاخود حب البان اون کبریت اصفر دورت
سکبینج بر جزو اخذ اولنوب دق ناعما ایله دق اولنور و خل خمر ایله و
دهن ورد ایله طلا اولنور و یاخود کبریت و دقاق کندر و اشق خل ایله
اذابه اولنور و یاخود خرء کلب و اشنان قصارین و کبریت ابیض و نشا
و دخان تنور و قشور رمان و رماد حمام و ایکی صنف زنجار و کبریت
اصفر و زنبلرن برابر اخذ اولنوب خل و زیت ایله اذابه اولنوب طلا اولنور
بثور لبنیه بیاننده در بعضکره انف و وجنه اوزره ابیض بثره لر
منتشر

منتشره اولوب هر بر نقطه لبنه بکزر و سببی بخاریدر ایله اول موضعلرك
سطحنه مندفع اولان مادهٔ صدیدیه در و آنك علاجی اول ادویه لردر که
انده تخفیف و تحلیل قوه لری اوله خربق اسود و نصفی مقداری ایرسا
ایله اخذ اولنوب انلردن لطوخ اتخاذ اولنسه انده تحلیل و تخفیف قوه سی اوله
بو بابده علاج صالح اولور و مع البورق بزر کتان و مع الخل تین و شونیز
هم استعمال اولنور جرب و حکه بیاننده در جربی تولید ایدن ماده
بعضکره اول مادهٔ دمویه اولور که صفرا ایله مخالط اولوب سودا یه استحاله یه
قریب اولور و یاخود آنك نصفی مقداری بالفعل سودا ایله مختلط اولور
و بعضکره ده آنك سببی اول ماده اولور که بلغم مالح بورقیه مخالط اولور
جربك اول صنف اولی جرب یابسدر و ماده سی غلظه مائل یابسه در و ایکنجی
صنف جرب رطبدر و ماده سی رطبه و رقیقه اولور و جربك اکثر تولدی
ملوحات و حرافات و مرارات و توابل حاره تناول اولنمقدن اولور و بدنده مکان
واسع اخذ ایدنلر هم جرب رطب انواعندن اولور و من بین البثور انتشار
وارفع و اشخص و رائسه احر اولان بثرلرك بالجمله انواعنك مواد حادلو
خلط اولور و اول بثرلرکه اعرض ~~و عظیم~~ و شدیدا مطمئن اولسه
انك خلطی قلیل الحدت اولور ~~امامعنی و سعفه~~ اما مادهٔ جربك تولدی
اسبابی بعینها مادهٔ حکه تولدی سبب اولور و لکن سبب جرب حکه سببندن
اقوی اولور و قمل و سعفه و حزاز و قوبا اسبابنده اسبابی و انلرك
معالجاتنده معالجی جربی مقارب اولور و جرب ایله حکه نك فرقی بودر که
جربده بثور اولور بر حکه ده بثور اولماز زیرا مادهٔ حکه ارق اولور
و ملوحتده میلی اقل اولور و ملوحتی اولمیه ماده ده لا محاله سکون و استقرار
اولور و اول مثللو ماده یی طبیعت جلده دفع ایدر و مسامات انسداد ره
قلت تنظیف و یاخود ضعف دافعه حبس ایدر مشایخ و احترام اله
ضعف دافعه حیلولت محتبسه اولدیغی کبی خصوصا ماده کثیره و یاخود
غلیظه اوله و یاخود اول ماده اغذیهٔ ردیه دن تولد ایدن کیموس ردی
و اگر

وحرّیو تولید ایدرن اغذیهٔ ردیهٔ مالح و حریفه مثللو لر تناول اولور و یا حوت
سوء هضم حسیله تعفن ایدن مادهٔ متعفنه اولور و حکه عمقه نفوذ ایلمز
بلکه قشور بخاراتیدن تحلل ایدر و حکه شیخوخیه علاجی قلیلا قبول ایدر
بلکه اکثر اولینن علاج علاج حقده دکلدر لاجل المدارا علاج اولنور
و معلوم اوله که جرب متقشر و قوابی خریفده کثیر اولور و بالجمله جرب
مادهٔ حکه ایکی جلد اراسنده مجتمع اولور اکر بدنده اول ماده دن بر
شیء قالمز ایسه جرب یابس اولور و حلاوات حکه و بثور تولید
ایدر و اکثر حالده جرب بین الاصابع ظهور ایدر اول محل اضعف اولمغله
و جرب عظیم خراج جالب اولور و قوابی دخی انتقال ایدر و انده ادهان وسعفه یه
مضر اولور و سکنجبین نافع اولور اگر سحجه خوف اولنمز ایسه
العلاج اما جرب علاجنده اولی و افضلی و اکثر کفایت ایلن و آخر معالجه
مغز اولان علاج خلط حاد محترق و بلغم مالحی استفراغ اولور و اندن صکره
و بو بابده نظایرنده سنک معلوملک اولدیغی اوزره غذایی اصلاح و
تدبیر و طب استعمال اولور و اشیاء تفهه مائیه دخی اولوب سرعت تعفنده
مأمون اولان بطیخ هندی و هندبا مثللو تناول اولنور و خارجده دخی
استعمال اولنور و جماع اصلا و کلیا ترک ایدر زیرا جماع مواد خارجه …
تحریک ایدر و بخار حاد عفن اثاره ایدر و ناحیهٔ جلده طلوب … اولان …
تعفین ایدر و اکر بناء برین رایحه منتنه اولور اکر بناء جنابتدن غسل
ایدلره تدلیک ایله امر اولنور و مواد جربی جمیعا استفراغ ایدن مستفرغات
جیده دن اولور افتیمون و اهلیلج اصفر و شاهترج و سنا و بسفایج و
افتیمون بو ادویه دن متخذ اولنان طبیخ سقیر و بعضکره انده آخر …
ورد و بزر هندبا مثللو ادویه دخی ادخال اولنور و بعضکره بالخاصه
نافع اولمغله ماء میران دخی قاتیلور و بعضکره دخی سقمونیا دخی قاتیلور
و کزنکی انده حب صبر و سقمونیا جید بالغ اولور طبیخ جید هلیلج اصفر
و زبیب هر برندن یکرمی درهم بونلر اخذ اولنوب اوچ رطل صو ایچنده ثلثی قالنجه
قدر

قدر طبخ و بعده تصفیه اولنوب ماء مصفاسندن بر رطلی ایکی ثلثی اخذ اولنور
و ایچنده خیارشنبردن اون بعض اون درهم مرس اولنوب بعده تصفیه اولنور بعضکره
انده بر درهم غاریقون قیلنور حب جید مجربدر اولان بو حب شاهترج جیدر بلغ
و نسخه سی بودر هلیلجک اصفر و کابلی و اسود اشبو انواع ثلثه نک هر برندن
بش درهم صبر اسقوطری یدی درهم و سقمونیا بش درهم بو ادویه لر اخذ
اولنوب شاهترج صویی ایله معجون قیلنور بعده تجفیف اولنمقدن زائل
اولنمز بعض تجن اول ادویه شاهترج صویینی نشف ایدر و بثور ریدیقده شاهترج
ماء جدیدر ایله ینه معجون قیلنور و اوچ دفعه بو منوال اوزره تعجین
و تجفیف اولنور و هر تعجینده حسو قوله … قیلنور و بعده تقوم ایدنجه
قدر ترک اولنوب بعد التقوم اندن حبوب اتخاذ اولنور جرب حزمنه
نافع دواء قویدر هلیلج کابلی و اصفر و بلیلج و املج و برنج کابلی مقشر
هر برندن بر درهم و تربد ایکی درهم بو مذکورلر قاینه ایله معجون قیلنور
و اندن قرص اتخاذ اولنور اسهال تام ایچون انک شربتی واحدسی بشدن اون
بش درهمه و یکرمی یه وارنجه قدر ماء حار ایله استعمال اولنور و
بعضکره عند الشرب ایچنه سقمونیا دخی قاتیلور و بعضکره شرب صبر شربته
مداومت جرب ردی مزمنده تخلیص ایدر و لکن اکر مداومت بو طریق اوزره اولورسه
اوچ کون متتابعه بر مثقال صبر شرب اولنور و بعد غبا شرب اولنور
یعنی اول اوچ کوندن صکره بر کون ترک اولنوب غدا شرب اولنور و بعده
ینه بر کون ترک اولنوب اندن غدنده ینه شرب اولنور اوچ نحکی الاغباب
شرب اولینین اوچ اول
شرب اولنور و یاخود متواترا اولان اوچ کوندن صکره متواترا اوچ
کون دخی متتابعا ترک اولنوب صکره اوچ کون دخی ایام ثلثه اولکی کبی
متواتر و متتابعا شرب اعاده اولنور و مشاهده ایجاب ایدر ایسه علی تفریج
اولنوب اول کونلرده تتابعه و اعا ترک اولنور و اکر بو شربدن سحجه خوف اولنور
ایسه احتقان ایله سحجه معالجه اولنور و وجه مذکور اوزره صبر شرب حجبی

نافع وجرب کلیا قطع واستهلاك ایدر وجیدا ولان صبر ماء هندبا وماء
رازیانج معا نفع اولنوب بعده اول صبر منقوع وجه محرر اوزره شرب
اولنمقدر ولکن ماء رازیانج ماء هندبا بی خلط اولزمان جیدا اولورکه آنی
استعمالدن مانع اولمیه واول صو ایله نفع اولینه صبر بر درهمدن بر مثقاله
وارنجه قیلنور اگر مرار ومتر علیل احتمال ایلمزاسیه ترك اولنور ونقوعات
اجاصیه هو کذلك نافعدر ویاخود رب هلیلج اصفر که آنی اتخاذ هلیلج
طبخ اولنوب صویی شمسده تجفیف اتمکله اولور بس آنك رطبنلنه
بشدن اونه وارنجه قدر سکر ایله اخذ اولنور وبونك منفعتی جرب
صفراویه وجرب رطبه اولور وبو مثللو دبوب جمیعا مسهلات حبوبنده
اتخاذ اولنمق ممکن اولور وبعد الاتخاذ بعضکره اول دبوب برکبرینه خلط اولنور
استعمال اولنور ویاخود اول حبوب مسهله اولا ترکیب اولنوب بعده اول
مرکبدن دبوب وحبوب اتخاذ اولنور وماء جبن افتیمون ایله استعمال
جیدر زفربیا ذکر اولندیغی اوزره وماء جبن هلیلج ایله وعصیر شاهترج
ایله ایاما متوالیه شرب ایلمك غایت منفعتلی نافع اولور ومنقیات
دقیقه مجراسنه جاری اولاندر والردندر سقمونیا وزعفران ایله اتخاذ اولینن
حب الصبردر استعمال ایلمك وانك شربت واحده سی بش حمصه مقداری قیلنور
ویاخود هلیلج اصفر صبر اسقوطری هر برندن بربر درهم
کثیرا ور دهر برندن بربر درهم زعفران ثلث درهم اخذ اولنور وکذلك
ایجنده برنج اولان دوادن کل یوم او یومین ایکی درهمدن اوچ درهمه
وارنجه قدر اخذ اولنور وبر قوم دیدیلرکه قجن کثرت اوزره استفراغات
اولندقده انلر نافع وناجع اولمسه اولی اولان آنی تخفیف ایدرك
اوزعلت صاحبنه کل یوم بکرة وعشیة سویق حنطه سکر وماء کثیر ایله
سقی اولنمغه اقتصار اولنه وقوم دیدیلرکه جرب یابس اصحابنه وکذلك
حکه تخفیفه اصحابنه اوچ کون قدر بهر یوم یوزبکر و درهم شبرج نضوق قدار

سکنجبی

سکنجبین ویاخود سکنجبین مثللو ایله سقی اولنمق نافع اولور وبعض ناس
آکه ماء عناب خلط ایدرلر واول دوا یی بدن تجربه ایدوب جربه علاج بالغ بولدیلر
ولکن اول دوا معده یی اضعاف ایدر ومرکباتدن بوادویه لره مناسب
دوا حب فضه حرداسنج قنبیل عروق بوادویه لر خل خمر و
دهن ایله معجون قیلنوب قوی اولان جرو به طلا اولنور وبوندن
خفیف اولور طین ارمنی وکافور وزعفران هر برندن نصف اخذ او
خل وماء عنصل ودهن ایله جرب خفیفه استعمال
اولنور ومقدار قلیل قورا اولنلرده بزر دیابس خل ودهن ورد ایله سحق
اولنوب حمامده استعمال اولنوب وکذلك رمان حامضك صویی ودهن
ورد وبورق استعمال اولنور وماء رماندن اجود انزه شحم رماندن برقوت
اولان ماء رمان اولور وکذلك مرجمك اونی وحفره وخل خلط اولنوب شمسه
تحمیه ایدنجه قدر وضع اولنوب بعده طلا اولنور واما استعمالنه حاجت
اولان معاجین اول معاجین مثللولردرکه آنی قوبا وسعفه وبهق لینیه
اصحابی استعماله محتاج اوله مثلا قشمش ایله اطریفل صغارکبر وکذلك
بو معجون هو استعمال اولنور سنا شاهترج هر برندن ایکیشر درهم
هلیلج اصفر دورت درهم وقشمش معسل اول مجموعه ضعف اماجرب
ایچون ادویه موضعیه جلاء اولان ادویه نك کلیسید رمع تقویه الجلد واصلاح المزاج
جلاء اولاندر واحوضع وضع کفایت ایدر ماء ملوکیه وحماضیه وسلق
ورمان میاهی مثللو ونخاله سمید وعدس مقشر مثللو وکذلك اقاقیا
خل ایله وحب بطیخ وجوف بطیخ کما هو ونشاسته عفص وکرفس
عصاره سی وطبیخ حلبه وجوزك ماء قشوری وبعض کره هو تحلیل
قوسی اولان شحم حنظل وعلك انباط ماء نعناع ایله ودیتانج خل ایله
وزاج مشوی خصوصا زاج اصفر خل ودهن ورد ایله استعماله حاجت
اولور وکذلك قلقند ونظایری ودفلی هو جدا قویدر وبعضکره بورو دوالر
خل الجبنده نفع اولندیقد نصکره انك شیرج ایله بعد الطبخ استعمال اولنور

وبعضکره ادویهٔ حاده یه دهن ورد خلط اولنور افراطنه منع ایچون واول
مثللو یه قشور رمان ده خلط اولنور **وتجربات بندر** بزرجوجیرك دهن
اخذ اولنوب انکله شمسلنمش جرب حك و تمریخ اولنور و حك و تمریخ بو وجه اوزره
تکرار اولنور غایه بالغ و علاج جید اولور **دواء جید** حرداسنج زاج الحبر و زنکار
برابر اخذ اولنوب خل خمر ایله سحق اولنور و خرفدن مصنوع بر کوزه ایچنه وضع اولنور
بر شهر مقداری ارض ندیه یه دفن اولنور و بعده طلاء استعمال اولنور بقیه فتیله مع
اللذع آنك نفعی غایه بالغ اولور کندرس زیبق مقتول خبث حدید زراوند
کبریت قنبیل قلی نحاس محرق مغات نوشادر عرس بزر حرمل اشق نجار
قصار اشنان زبل کلب و ابواب اخراده ذکر اولینه ازبال و قثا حمار بو فدکور
طلاء جید در **وکذلك** حطب کرمك قشور محرق موضع جربه نثر اولنوب
بعد المسح بالزبد نثر اولنوب اوزری شد اولنور وجرب باطل اولنجه قدر
مسح و نثر مذکورلر تجدید اولنور و بعضکره قردمانا خل ایله و علك
انباط کرلری طلاء اولنمق دخی نافع اولور **اما مرکبات جیده** زیبق مقتول
ورق دفلی اقلیمیا فضه مرداسنج بو ادویهلر اخذ اولنوب خل و دهن ورد
ایله طلاء اولنور و اوزرینه لیلا علیل تنویم اولنور و اول کیجه غرا نند
حماوه ادخال اولنوب بدنی خل و اشنان اخضر و حماده ایله اولا غسل اولنور
وبعده ماء بارد ایله دخی غسل اولنور بقیه بعضکره دهن ایله تمریخ اولنور **دواء**
سهل حرداسنج زاج اصفر و زنکار برابر اخذ اولنور و برا سبوع خل ایله تشمیسله
سحق اولنوب حاجت وقتنده طلاء اولنور **وکذلك** زیبق مقتول جمیعه سائله
دهن ورد جمع اولنوب استعمال اولنور **وکذلك** زیبق مقتول جمیعه سائله
دهن ورد حرمو بزر البنج و قسط و زنکار برابر اخذ اولنور **وکذلك** کندر شواهوه
اوج جزء خل ایله طلاء اولنور و قطران سن قویه و مجالك مجففه و یاخود قشفیه
یابسه ادویه استعمال ایلسك ادهان معروفه یه اول ادویه ایله طلاء اتباع
ایله اول ادهان دهن سعد و خلاف و نیلوفر و بنفسج و امثاللو دهنلر در
خصوصا یابس و قلیل الرطوبه اتباع مذکور مؤکد الازم اولور و رطب جربده تجفیف
اشد
اولنور دد

اشد و جرب یابسده تجفیفی قل اولان ادویه استعمال اولنور و اخلاطنده زیبق
مقتول اولان دواء ممکن اولدیغجه نواحی معده دن و اعضا کریمه دن ذکر مرور
ایلدیکی اوزره تبعید ایلمك کرکدر **اما حکهٔ یابسه نك علاجی** اکر استفراغه
حاجت وار ایسه وار اسنك معلوم ملك اولدیغی اوزره استفراغ اولنور بعده
رائب بقرك حامضی آکه سق اولنور و کذلك آنك علاجی ماء فاتر ایله استحمام و
ادهان بارده دن مروخات دهنیه یه استعمال اولنور خصوصا ایچنده عصاره
کرفس اولان مروخات استعمال زیاده نافع اولور وجرب یابس علاجی ایله حکهٔ
یابسه علاجی برین برینه متقاربلردر **وادویهٔ لینه دندر** و بو بابده نافعدر
خشخاش مسحوق خل ایله و کذلك ورق سوسن و یاخود صبر ماء هندبا ایله
وکذلك حکهٔ یابسه ادویه حسنه نشاده ادخال اولنور و ماء کرفس خل و ماء
ورد ایله جید اولور **وادویهٔ جیده دندر** ایچنده افیون اولان قیروطی
اول قیروطی ایله بدنه مسح اولنور و حکه یه تسکین ایدر **وادویهٔ قویه دندر**
ادویه اولادن ترکیب اولینان دوا ایچنه نوشادر ادخال اولنوب خل ایله طلاء
ایلمك خصوصا آنکله خصیه لره طلاء انك نفعی اکثر اولور و کز تشب مقلو و قطران
وبو دوا ایکی فرجه یعنی قبل و دبرده مستبطن اولان حجابك حکه سنه نافع طریق
استعمالی اولدوایی خرقه اوزره قبلو باحتمال ایتمکله اولور و مشایخ عارض
اولان حکه لرینه بر مقدار شب ایله دردی شرابی طلاء ایلمك ایلر انلرك انتفاع ایدر
جرب و حکه ایچون استحمامات ماء بحر استحماما و یاخود علی حاله ماء بحر ایله
استحمام و کذلك طبیخ قثا ایله استحمام نافع اولور **وجرب و حکه اصحابنك**
اغذیه لری ترطیب و دم محمود تولیدی و برودة و رطوبت مائله اغذیه
و لحوم معتدله در و حکه قشفیه یه لازم اولور که حمتنا و لا تزم دهن لوز و شیح
و انکبر ادهان لینه استعمال ایلیه و معلوم اوله که ساقین اوزره جحامت
جرب فاحشه یه نافع اولور **حصف بیاننده در** بعضکره بدن جمیعا
و یاخود عروقی کثیره و اغتسالی قلیل و یاخود عند الاغتسال ترکنی قلیل بر
و اعضا اوزره بثور شوکیه عارض اولور و خصوصا بلاد حاره ده کثیر الوقوع اولور

Marginal notes (right page): و یاخود کافور قریب مقعد؛ لیلا؛ و بزر البنج سمم
Marginal notes (left page): بلغ؛ اولور و آنك؛ الحصف بثور صغار تشبه الجاورس یکون فی الجلد یغرس المکان ...

... اولور ... آنك موادی ثقيله اولوب
مواد عرق دقيق وسريع التحلل اولمغله اول مواد ثقيله عرقه لحوق
ايلمكله تكاسل ايدوب اول بثورڭ تكوين ايدر و عرق ايله خروج ايلمز و بكر زكه
اول ماده عرقك دردی كبيدر عرق ترشح ايلديكده دردی باقی قالور و بعضيلر
ايدوب ترايله معا ترشح ايلمز و بعضكره اول موادڭ ظاهر جلدده بثور حادث
اولماز بلكه خشونت حادثه اولور آنك علاجی بودر اول ماده بدنده كثيره
ايسه فصد واسهال ايله قطع اولنور وحصفه يه اعتياد اولان
كمسنه لره واجب اولوركه كل وقت اخلاط حاده يی استفراغ ايليه زيرا اول
استفراغ حصفه نك ظهوردن منع ايدر و اول منعده استظهار تسميه
اولنور وحصفه ظهورينی منع وظاهر اولنلری ازاله ايدر استحمام و تنظيف
بدن ايلمك و بعده ماء بارد ايله اغتسال ايلمك و اندن صكره حمامدن ...
بطيخ ودقيق عدس ايله بعد التعرق دلك ايلمك و بعده شاهترج ايله دلك ايلمك
نافعدر بعض نسخه ده شاهترج برلنه شاهسفرم واقع اولمشدر وكذلك
لحم بطيخ وعدس ودقيق باقلی ايله ترليك اولنور امّا صندلك اول
بثوری منع ايدر ولكن حكه احداث ايدر اگر صندل كافور ايله معا استعمال
اولنور ايسه اول غائله دن مأمون حاصل اولور واگر صبغی كريهه عدّ اولنمز ايسه
حنانك دخی نفعی اولور وماء رمان وحماض وعدس و اجاص و تمر هندی
واندن شرابلر اولنلر تناول وطبيخ آس و ورد و ماء كزبره مثللولر استعمال
دخی نافعدر و ديلديكه شمسك سخن اولان ماء دخی نافعدر و اجتناب قوابض
طبخ اولنمش مياه و ترك حركت و مواضع حاره حمّام دخی اجتناب و امكنهٔ
ريحيه يی طلب و مراوح ايله هوا معاتروحه وماء بارد ايله اغتسال
كثيره
دخی نافع اولور وكذلك مسوحاتدر دهن آس و دهن ورد و قيلنورو
زبدده خاصيت عظيمه وار در خصوصا كثيرا وصمغ ايله مسح اولنه وكذلك
اول مسوحاتكه اخلاطنده نوره و مرداسنج وخبث و توتيا خاصة و رماد
ورق آس و زربره و ورق آس و غار و ورق طريس و سذاب و دقاق كندر اولنه نافع
اولور

استحمال اولنور

اولور وحصفه صوده غراء سمكی ادافه ايدوب طلا ايلمك دخی نافعدر و اندن
قوی يه حاجت اولور ايسه ميويزج و كندر و كبريت امّا بودكر اولنين قوی لر
بعضكره تقريح ايدر آنك قرحه لری عروق وعفص و طين ارمنی ايله معالجه
اولنور خل ايله اسفيداج و مرهم اسفيداج اگر جيد اولور و بعضكره
اول قرحه فساددن مبلغ عظيمه بالغ اولور واگر حرق نار علاجی ايله معالجه
اولنور واگر اول اول قرحه مستحكمه اولور ايسه سعفه كبی علاج اولنور
بيان بنات الليل جلدنده حصافت و مسامنده انسداد و هضمنده جودت
اولنلره برده و ليلده حكه وخشونت و بثور صغار عارض اولور
و اول بثوره بنات الليل تسميه اولنور و عروضنه سبب ضيق مسام و سبيل
تحللی واجب اولان موادڭ احتباسی اولور بيان اولنديغی اوزره انلرده مسام
بحسب الخلقه ضيق اولور و اول ضيقه استحصاف برداك تحصيفی معين
اولوب ضيق مسامی زياده ايدر خصوصا كثرت هضم و قتنده اعانتی
زياده اولور زيرا هضمك كثرتنده بخار كثير و هواء ليل تابع اولور اول سببه
كيجه ارتر و بنات الليل تسميه اولنور بو علتك احوالندن كه كيجه لرده حكه سی
زياده اولوب آنلرڭ استلذاذ ايدر و بعض مواضع حكه ده اولان بثوره لر
شديد ايلام ايدر العلاج واجب اولوركه آنك مساماتی توسيع ايجون
تدبير اولنوب حمامات و آنك تمريخات معروفه لری استعمال و عروقلری
مواد كثيره دخی ديديكی اوزره فصد و استفراغ ايله تخليه اولنور اگر حاجت
وار ايسه و مجرد تخليه يه حاجت قلمز ادويه موضعيه ايله اكتفا اولنمز
امّا ادويه موضعيه لر اول ادويه لر افضلی صبر و مر اولور خصوصا ماء عسل
ايله استعمال اولنه وكذلك اجود اولور عدس دقيق صبر ايله جمع اولنوب
مقدار قليل خل و عسل ايله استعمال اولنور و سيالاتدن ماء كرفس اگر مناسب
اولور واگر ادويه نافعه دن ترخك دردسی بالكز و بورق و حنا و زعفران
تكه ليل و آنك اصنافندن مسماديه وعقف و ترنج واول مجرايه جاری
اولنلر بيانندهدر بن دريمكه سيكلی فاعل اولان سبب اول دفع طبيعتدر

ابتداء ازده

سببادر

وسبب مادیسی خلط غلیظ سوداویدر وبعضکره سودایه استحاله ایدن دمدر
کثیرا واقع اولان بلغم یابسدر وبعضکره اول استحاله نفس دمده عارض
اولور دمده احتقان وکثرت اولوب تعفین اولمدیغی وقتده دم سودایه
استحاله ایدر زیرا اول وقتده دم بارد یابس اولور خصوصا عروق صغارده
بوحال زیاده اولور اول عروق صغارلرده دم قلیل اولوب اسباب خارجیه
تجفیفه هو قریب اولمغله دمک جفافی تعفندن اسرع اولمق حیثیله خصوصا
دم فی جوهره جدا حار اولمیه وبعضکره اثری اولا بر کبیر ثؤلول نابت اولوب
ثآلیل کثیره یه مؤدی اولور انکچونکه واحد کبیر جوارنده اولان عضولره
وارد اولان غذایی اول ثؤلول کبیرک مزاجی کندویه احاله ایدر وانلری احاله — تلک مزاجنه
ایله اغذیهٔ مذکوره یابس بارد اولوب ثآلیل کثیره نابت اولورلر وقچن اول
واحد کبیر نتف اولنسه ویاخود بای وجه کان ابطال اولنسه اثرت
تفرع ایتدکلری ساقطه اولورلر ومن بین الثآلیل کبیر اولوب داثر عظیم
عظیم ولکن اصلی اینجه اولنلره مساعید تسمیه اولنور مسماره
مشابهتی اولدیغی ایچون و اوزون اولوب عقف یعنی باشی اکری اولنلره
قرون تسمیه اولنور و ثآلیلدن برجنس دخی وار درکه اکا تسمیه اولنوب
ثآلیلدن عد اولنور هرنه قدر تمییز اولنوب شیء آخر قیلنمق واجب اولور تسمیه
وقچن طرسوس شق اولنسه تختنده حتی ظهور ایدر **العلاج** مبادرت
اولنوب دم فصد اولنمغله وسودا استفراغ اولنمغله تقلیل اولنور
اکر فصدک سودایی استفراغ کفایت ایلمز ایسه وکذلک کیموس
جیدی مولد اولان و ذکر اولنان امور ایدن تدبیر ایله هو تدبیر اولنور
اما علاج موضعیسی اول ادویه ایله اولورکه انده حرارت وقبض اوله
اول ادویه دخی خفیف اولنلر ایله ثآلیلک خفیف اولنلرینه علاج
اولنور ومحیض دهن فستق ایله ثآلیل دائما تمریخ اولنور وطبیخ
تصفیه اولنوب ایچ کون ترک اولنور بعدن صکره انکله دخی تمریخ
اولنور اما کراث نبطی سماق ودهن ایله استعمال اولنور وکذلک بورق

کبر

کبر جوز سرو زیتون فج جوز ماذج جندبدستر آسیک ورق رطب خفیف
اولنلره نافعدر وقوی اولنلره جوزک قشور رطبه سی وتین یابس خرنوب
نافعدر ومع قلة الاذی نجح عظیم وقوی اولان ثؤلوله صالحدر — خل خمر ایله
کذلک اصل غربیک لحاسر ورماد ثؤلوله استعمال اولنور وجید بالغ اولان
ادویهٔ موضعیه دندر حرمل وحنا اخذ ودق اولنور والکدن لجیر بلوب
ماء بارد ایله طلا اولنور اما ادویهٔ موضعیه نک قوی ترکیب ثآلیل قویه لرده
استعمال اولنور اول قوی ادویه نوره وقلی وزرنیخدن متخذ اولان دواد
خصوصا زیبق مقتول ایله اتخاذ اولنه ولا سیما رماد بلوط وزیت
وملح ماء البصل ایله اتخاذ اولنه ویاخود بلیوس وبعده استعمال اولنور
وکذلک ذراریح زرنیخ ایله استعمال اولنور وعسل بلادر انک تدبیرنده
نافعدر ولبن یتوع اکثر اوزرینه مکررا وضع اولنسه ثآلیلی اسقاط
ایدر ودمعة الکرم وکبیکج ایچون ثؤلولی اسقاطده تأثیر عظیم اولور
وشونیز بول ایله معجون قیلنوب انکله ضماد اولنسه تأثیر عجیب اولور
ومرارت التیس دخی مجیددر وحلتیت ومرهم حار ودبیلات منفجر مرهم
یعنی مرهم بلادر دخی نافعدر **ترکیب معتدل** جوزک قشور رطبی زجاج
نوره حیه هر بریندن برر جزء اخذ اولنوب دق اولنوب الکدن لجیر بلور
و ثؤلولک اوزرینه وضع اولنور ویاخود زنجار قرطاس محرق هر برینه
بشر درهم شحم حنظل التی درهم بورق التی درهم نوشادر زرد ورته درهم
قلی زرنیخ اصفر هر بریندن سکز درهم مرارت البقر التی درهم اشنان
فارسی بر درهم دق اولنوب الکدن چکیلور وماء صابون ایله معالجه — بونلرکوارلر
اولنور و ثآلیل **معالجاتندن** بری آنی قلع ایلمکدر آنک قلعی دخی وفضه
وحدید بو مذکورلرک بریندن متخذ اولان انابیب ایله اولور واول
انبوبه نک تجویفی ثؤلولی بر مقدار عسرت ایله التقام ایدجک مقدار
قیلنور وانبوبه نک طرفی حاد وقطاع قیلنور و ذکر اولنور ایلدیکی اوزره
عسرت ثؤلول انبوبه التقام اولنور واوزرینه لفافه لفا اولنوب ثؤلولک اصلی قسنه
غمز اولنور

واول تدبير ايله تؤلول ساقط اولور اصلندن استيصال اولنور وياخود صناده
ايله تؤلول تدبير اولنور اصلى تمدد ايدنجه قدر و بعده حد تلو بر آلتى ايله
كسب تؤلولك اصلنده غوص ايتديروب اخذ اولنور و بعد القطع اوزرينه
سمن وضع اولنور و فحن دواجاده وضع ايتمكله تؤلوله ملح اليسك
بعده اوزرينه سمن وضع اولنور اوزرنده قليلا ترك اولنور و بعده اول دوا
حادينه اعاده اولنور و بو منوال اوزره تدبير مذكور تؤلول تماما سقوط
ايدنجه قدر اعاده اولنور و بعضكره بر طريق آخر ايله قلع اولنور كه
انده تؤلولك حواليسندن حديدة لطيفه مقورة ايله ابانه و تفريق
اولنور و بعده اوزرينه دواء حاد تسليط اولنور و بزم تجربه مز اولان طريق
بودركه تؤلول موسى ايله ممكن اولديغى مقدار عميقا قطع اولنور و اول قطعه
سطح جلدى مراعات اولنور و بعد القطع موضع صابون و سعد و ورد ايله دلك
اولنور حتى موضع قطعدن سيلان ايدن ايدر و صكره محتبس اولور و بعد
ذلك باقى قالان اسقاط اولنور **بيان القرون** قرون زوائد كثيفه
مخنيه دركه اطراف مفاصلده شدت عمل سبيله حادث اولور **العلاج**
انك علاجى بودركه قطعدن وجع حادث اولميه محل قطع اولنور و باقيسى
اوزره ادويه تأكيله شديد الحدت اولنلر وضع اولنور اول باقى ساقط
اولنجه قدر و بعد السقوط اوزرينه سمن وضع اولنور **الشقوق** جلد و شفه
واطراف وجميعا بدنك جلده سنده واقع اولان شقوقدر شقوق مذكوره مؤدى يبوست
ايله جلدك يبوستى اولور و اول يبوستك سببى سوء مزاج مفرد اولور و ياخود
اخلاط رديئات اولمغله حادة مجففه اولان موادى جلده ارسال ايتمكله
اولور و ياخود تشقيقه مؤدى اولان حر مجففه و ريح منشف و برد مكثف
بر اولور و بو سببلردن تشقق جلدك نظيرى اول ارضدر كه اكر حر و ريح ايله
جفاف عارض اولور و ياخود جدا محصور دا اولور يعنى بز اصابت ايدر و اول
سببلردن تشقق عارض اولور و بعضكره شقاقه سبب مياه قابضه
اولور و قوة شبيه سى اولان مياه ايله اغتسال اولنسه اولنان سبب تشقق اولور

وكبرتيه

وكبرتيه و قفريه اكه مضاده اولور و بز تجربه ايدوب همدانده خواص لرينه
اولان اراضينك صويى ايله شابور خواست صويى بيننده اولان
بويله بر اولان فرقى بيلديك و تجربه قويه ايله معلوممز اولدى
علاج الشقوق بالجمله شقوقه معالجه ده واجب اولور كه اول علت
صاحبنه خلط ردى وار ايسه استفراغ اولنه و مزاج يابس وار ايسه
مزاج استبدال و تعديل اولنه اكر اول ادهان و خصوصا سمسم مقشر دهنى
كل يوم بر بوجق اوقيه مقدار عصير عنب و ياخود زبيب حلوده بر ايام
ايام سقى اولنمغله و كذلك سرطانات نهريه ماء و سكر ايله طبخ اولنوب
انك طبيخى سقى اولنمغله و انى ترهينده مداومت اولنور و اكر شقوق
بسبب البرد عارضه ايسه اكر اقاقيا كفايت ايدر و كذلك شلجم طبيخى
و نفس شلجم و سلق و طبيخى ده نافع اولور خصوصا انلردن شحوم معروفه
ايله و امخاخ يعنى ايلكلر ايله و زفت رطب و قطران ايله قيروطى اتخاذ
اولنوب استعمال اولنه و اكر اول شقوق بسبب الحر عارضه ايسه انك علاجنه
بارد رطب قيروطى و عصارات بارده رطبه ايله ضرب اولنوب استعمال
اولنور و كذلك انلرك علاجى اغذيه لرينى اصلاح و ماء فاتر ايله حمام
استعمالى اولور **بيان شقوق الشفه** شقوق شفه يه سبب يبوست در
[illegible] جلدى تكريز و تمديد و تيبيس ايدر و بنداوتى تشنف ايدر
ايدر و ياخود شفه شقوقنه سبب بوندن اقوم معلوملك اولديغى اوزره حر و برد
و مزاج يابسدر بر اولور و شقوق شفه عروضندن قبل الظهور منع ايدر
سبب شقوق بلا تعرض غير و طليات و شحوم و امخاخ و دهن ورد ايله
ذو فار طلا اولنور ايسه و بو تدبير و طلا شفه شقوقى عروضندن قبل
الوقوع منع ايلديكى بعد الوقوع ده ازاله ايدر و ياخود شفه اوزره سماق
الصاق اولنور غرقى بيض و غرقى قصب يعنى يومرطه نك و قمشك
ايچ قبوغى و ثوم و بصلك قشرى مثللو الصاق اولنور و انلر الصاق
شفه يده تشقق عروضنى منع ايدر و اما شقوقى عروضندن صكره

ازالە ایدن معالجاتک جملەدن بردر دردی مشوی و علک بطم اخذ اولنوب
شحم دجاج واوز حنللو شحوم عسل ایلە خلط اولنور و یاخود عفص فج غبار
کبر سحق اولنوب مسحوق نیاد او زره عذاب اولان صمغ بطم ایلە معجون قلنور
و دیلدیکە عند النوم سرە بی ترهین ایلک و یاخود دهن معموسە اولان
قطنەیی صباح سرەیە ایراع وادخال ایلمک جدا نافعدر شقاق الرجل
ایاق یاریغی بعضکرە انجرة ردیە سبب ایلە حادث اولور و بعضکرە ده
یبس قشف حسبیلە اولور و الحاصل ایاق یاریغی یبس حسبیلە اولور
ایسە اولسون انقلاع اولنور موادّ موذیە انزن تحلل ایلدیکی حسبیلە العلاج
اکر ممکن ایسە رجل مشقوقە دائما ماء حارە وضع اولنور و ادهان شحوم
ایلە وخصوصا ماعز و بقر و نعاج شحومی مقدار قلیل شمع ایلە تقویە
اولنور بعضکرە رجل مشقوقی تمریخ اولنور و کذلک دهن خروع و دهن
اکارع و دهن صینی بو بابدە جدا نافعدر و صنوبر حنصبە اولان دهن
جدا جیددر و حنا خصوصا جیددر خصوصا حرمل طبیخ ایلە معجون قلنە و تمریح
العنب جدا جید اولور انکلە سن معالجی ایلە اکر اول معالجی نافع و ناجع اولماز
ایسە اول مشقوقە معزبیە اولان لقمە القام اولنور و رجلی
ماء حارە وضع اولنور و واجب اولورکە اول مشقوقە دق و سحق ایلە
مهیا اولان کثیرا وضع اولنە تأثیر عجیبە اولور و کذلک اکە قطران
شمع و دهن حل و علک بطم و میعە سائلە جمع اولنوب القام اولنور
و منفعت عجیبە اولور و کذلک قطران مع طحین سمسم عجیب و جید اولور
و یاخود ادهان و شحوم ایلە کندر مسحوق جدا نافع اولور و کذلک
سرطان محرق دهن زیت ایلە سحق اولنوب وضع اولنور و بودخی اولک
الیاریقلرینە منفعت اکثر و اتم اولور و یاخود بصل عنصلک داخلی
اخذ اولنوب زیت ایچنە قینادیلور و انە علک بطم ادافە اولنور
و شقوقە وضع اولنور و زنیلە قیلنن علک بطم یا الکز دخی وضع اولنوب
منفعت غائیە بالغە اولور و کذلک حب حرمع طحین اولنوب ماء قلیل ایلە
اکر

عفصیلە اولان
انک بحیزی شقوقنە وضع اولنور و مرهمن متقرح اولان شقوقە خروع
کثیرا سر الزام اولنمق جید اولور و یاخود مرداسنج و شمع و زیت و عسل
و زنلری برابر اخذ اولنوب انلردن قوامی اولان برشی اتخاذ اولنور و یاخود
سرطان نهری شیرج ایلە طبخ اولنور و کذلک دردی زیت و شحم بط و علک
بطم علاج جیددر و بودخی ابزیم فخاریمز و محتر عیزدر کثیرا اخذ اولنور
مثل الغبار سحق اولنور و انک نصفی وزننە مقدار اصول
بسفایج ده اخذ اولنور و کهربا و کندر مسحوقلرک هر برندن اوچ و
علک بطم کثیرا انک برمثلی مقدار اخذ اولنور بو ادویە لر دهن
خروع ایلە ~~اخذ اولنوب~~ استعمال اولنور و بیزدیرزکە هر کیجە عقبنە
یغز دبانتر ترهین ایروب اول ترهینی عنب ایلە اولمسە اول کیجە
شقوق رجلە امین اولور شقوق یدی بیانندەدر الیاریقلرینە شقوق
اصابع ارالرندە اولان شقوق
رجلک علاجی خفیف ایلە معالجە اولنور
شقوق یدیکە معالجە اولنور و اکە مخصوص علاج بسفایجک اصلی
غبار کبی سحق اولنوب ینە صکرە بین الاصابع واقع اولان شقوق
مذکورە ضماد ایلە اولور بیان تقرح القطاة و بعضکرە قطاة اولان
احمرار عارض اولوب بعدە تشقق و یاخود تقرح ایدر کثرت استلقا
حسبیلە خصوصا مرضە اکثر عارض اولور و یجن احمرارە بدء ایلیسە
واجب اولورکە استلقا ترک اولنە و موضع احمرارە روادع وضع
اولنە اما اول حال مرضە عارض اولور ایسە مریض الجون ورق خلاف
قضبانندن نرع اولنوب انلن فراش اتخاذ اولنە و کذلک جاورس و رتبی
طبعوردن فرش اتخاذ اولنە اول اشیاکر یابس لیفن ایچنە حشو قلنملر
وانزن صکرە ینە تقرح ایدر ایسە مرهم اسفیداج استعمال اولنور
جلدە و مغابنە و بول و غائطدە ظهور ایدن رائحە منکرە بیانیدر
رائحەنک فسادی عفونت خلط و عفونت عرق حسبیلەدر و بعضکرە
اکر حرکت اخلاطک تشوش معین اولور و جنابتن و حیضدن اغتسالی

ترك وتاخير ايلمك وتناول حلبه وموادحريفه يي ظاهر جلده تحريك
خواصندن اولان اشيايي تناولدر اكر معين اولور جلدك فساد
رايحه عاهدسندن علاجيدر انلك علاجي خلطي استفراغ ايله اصلاح
ومزاجي تبديل وتعديل اولور وكذلك كيفيتي وكميتي ايله جودت هضم اولان
اغذيه تناولي وبدني حمامده وغيريده تنظيف وسليخه وفلنجه كبي عرقي
تعطير ايدن اشيايي تناول اولور وكذلك كرفس وحرشف وهليون
عضلني
ومزر بولنك كليسي وكذلك دخي تنقيه ايدن اشيادندر هليون مثللو نتن
ماعلاسني تناول اولور زيرا هليون هرنه قدر ادرار ايدر ايسه منتن ذر
ورايحۀ جلدي ازالده طيب الرايحه اولان نقيع مشمش تناولي ونفس
مشمش تناول ايلمك نفع اولور وجمله ماء آس ايله وانجنه شب يماني
ادافه اولنيان صو ايله وميسوسن ايله ونمام ونعناع وفودنج ومرزنجوش
وورق تفاح وورق خلاف بو مذكورلرك طبيخ ايله بدني تطليه در تا فعدر
وكذلك آس مسحوق ايله تمريخ در تا فعدر وكذلك صندل خاصه وسعد
وفقاح اذخر وقصب وذريره وسوو وورد خاصه ومرزنجوش وشاهسفرم
واشنه وورق اترج وقشر اترج وورق تفاح وورق سوسن جدا نافعدر
وكذلك سك ايله اقراص وردده نافعدر وكذلك منافسي سد وعرقي منع
ايدن مرداسنج وتوتيا مثللولر وياخود ورق سوسن رماد وشب مثللولر ومر
وصبر ودهن آس ودهن ورددخي نافعدر صنان معالجاتيدر بعضولر تيقلار
ظهور ايدن رايحه كريهه معالجاتيدر برقوم زعم ايلديكه انسان مخرجي
خلق اولنان جنيلدن بدنده باقي قالنلر نوا ضابطه مندفع ومسام جلده نفوذ
اولوب صنان انلرك آثاري اولور وبعضك بو قولي اعتماد در واجبي اولا
اقوالدن دكلدر بلكه اولي اولان صنان انساننده مزمنه استحاله ايدن ماده نك
بخارندن نسبت ايلمكدر وصنانك علاجي اكر تنقيه يه حاجت وار ايسه تنقيه
ايدوب بعده توتيا ومرداسنج مربي وقليميات ايله معالجه در وكذلك رماد
آس وانجنه شب حل اولنيان صو دخي نافعدر وبعضكره اول مايه صندل قاتيلوب

سكاعور

كافور ايله خلط اولنور قرص جيد صندل سليخه سك سنبل شب مر
ساذج ورد هر برندن بر جزء توتيا مرداسنج مبيض هر برندن اوچر جزو
كافور نصف جزو بو ادويه لردن ماء ورد ايله قرص اتخاذ اولنور وبعد التجفيف
استعمال اولنور وكذلك ورد احمر بر رطل سك سنبل سعد مر شب هر
برندن اون ماء ورد ايله قرص اتخاذ اولنوب استعمال اولنور بوذ دور بدني
تطييب ايدر وامزجۀ حاره اصحابنه نافع اولور سعد ساذج فقاح اذخر
ميعۀ سائله كراول لبني رماندر بو مذكورلرك هر برندن اون درهم
ورد يابس اطراف آس هر برندن يكرمي درهم سعد وفقاح اذخر
وساذج ايصلديلر وشراب ريحاني ايله قرص قيلنوب تجفيف اولنور
وبعده سحق اولنوب صكره اوزرينه ورد واطراف آس سحق وطبخ اولنور
وزعفران ماء ورد ايچنه اداقه اولنوب ادويۀ باقيه ايله خلط اولنور
وظلله تجفيف وبعده سحق اولنوب بدنه نثر اولنور ولكن اولا حمامده اكن
وبعد الخروج عرقي تنشف بالغ ايله تنشف اولنديقده صكره اول ذرور بدنه
نثر اولنور آخر بو ذرور عرق منتنك رايحه سني قطع ايدر وامزجۀ
بارده اصحابنك مزاجني اصلاح ايدر سنبل طيب سنبل هندي
دارصيني هر برندن ايكيشر درهم اطراف مرزنجوش سنبل في سوريه
هر برندن دور درهم لبني رماني اشبو لبني شراب ايله حل اولنور وباقيلري
مقدم
ماء تمام ايله سحق اولنور وعلى معتاد اوزره استعمال اولنور آخر
عرقك رايحه سني قطع ايدر دارصيني سنبل هندي اظفار طيب قسط
هر برندن ايكيشر اوقيه طين بحيره خبث اسرب اسفيداج مغسول
هر برندن نصف اوقيه سنبل رو وهر برندن نصف اوقيه
زعفران ورد يابس هر برندن اوچر اوقيه يابس اولنلر ماء آس ايله
سحق اولنور وزعفران شراب ريحاني ايله حل اولنوب استعمال اولنور
برازو ريحك نتنه معالجه سيدر وانلره عارض اولان
نتنك عفونت اخلاط خبيثه در وعفونت اخلاطه سبب

تعفين خو اصندن اولان اشترغاز و ثوم و جرجير و كراث و ابخلات و
حلتيت مثللولر تناول اولنور ... و بعضي ده انلر كبي تعفين اخلاط
ايدر و لكن جودت هضم انك نتننى اذهاب و ازاله ايدر و كذلك عفونت
هي الولات و كذلك عفونت جلد ... ايدن ... مثللولر
ده رايحه يه سبب اولور و حلتيت كبي عفونت جلده و عرقه ميل ايتديرن
اشيا عرق و بولك نتننى ايجاب ايدر و لكن دجيعك نتننى ازاله ايدر
و شراب طيب دجيعك شدت نتننى ازاله ايدر **بيان نتن البول** نتن
بولك اسبابي نتن براز اسبابيدر و كذلك هليون مثللو اولان جرز ايدر
زيرا هليون رايحه بوني تطييب ايدر و رايحه بولي منتن ايدر و كذلك
خروج مثانه ده رايحه بولي كريهه ايدر و انك علاجي بونلرن مقدم بزيم بيانمزدن
فهم اولنمق سهلدر **بيان القمل والصئبان** اول ماده كه انك جوهرنده
و يا معيتنده حرارت تمام اولوب ... جلددن منع اولنسه اول ماده
برقاچ حال اوزره اولور بيله غايت رقت و لطافت اوزره اولمغله مسامه
تحلل ايدر و تحللي احساس اولنمز و ياخود انك لطافتي انزل ماده اولا
لطافتنده دون اولور و عرق اولمغله تحلل ايدوب احساس
اولنور و ياخود اندن لطافت ماده ادنى اولمغله منعقد اولوب
وسخ اولور و ياخود اول ماده نك لطافتي سابقنده دخي ادنى و
غلظتي اقوى اولمغله طبقات جلدك عليا سنده محتبسه اولوب انده
حرارت حصف و انلرك امثالي اعراضي تولد ايدر و تكون ايدر و يجيب اللطف
اول ماده نك بعضيسي عوزده محتبس اولور اگر عوزده محتبس اولان مواد
جدا رديه ايسه انلردن داء الثعلب مثللو و قوبا و سعفه تولد ايدر و اگر
رداءتي اقل ايسه و انده قوه صديديه اولميوب و عفونت مستحيله باقيه
اسراع ده اولميوب قابل حيات اولان ماده صالح ايسه واهب حيات
جانب عاليلرندن آكه حيات فيضان ايدر و قمل حادث اولوب حركت و خروج
ايدر و بعضكره او ماده ده دفعةً قمل كثير حادث اولور و تولد قمله معين اولان

صئبان صؤابه نك جمعيدر صؤابه غرابه وزنيدر بت ويره نك يومورطه سيدر فارسيده بت معناسنه

تحللي

جيّدة للكيموس كيموس رقيقه و جيد و ظاهره متحركه اولان اغذيه تناولي و اشبو حركه
اولان حركاتده تولد قمله معين اولور خصوصا اول حركاته منيدن صكره
بخار صحبت ايليه حركت جماعيه كبي و بعضكره استنظاف و اغتسالي ترك
ايلمك ده معين اولور و مسام جلدي تفتيح ايدوب مسامده محتبسه اولان مواد
تحلله تحريك ايدن و ياخود ... مواده استحالات عفنيه و شبه عفنيه
عروضنه مانع اولان مسامده محتبسه مواد تفتيح ايدن اشيالي استعمال
تولد قمله معين اولور و بعضكره قمل غلبه ايدوب حتى اصحابي قملك ابراننه نزف
و صفرت لون و سقوط شهوت و نحافت بدن و تحلل قوت عارض اولور
العلاج قمل كثيرا تولد ايدوب نسلي غير منقطع اولسه انك علاجنده اولا
تنقيه بدنه خصوصا فصد ايله تنقيه يه و اصلاح تدبيره و بزم ذكر ايلديگمز
مواد خارجه تحريك ايدن اشيا استعمالنى ترك حاجت اولور و بعد التنقيه
ادويه موضعيه يه اشتغال اولنور و انلره استحمام و استنظافه مداومت نافعدر
و دوام اوزره ماء مالح ايله اولا استحمام ايدوب بعده ماء عذب ايله استحمام جيد
اولور و اصحاب قمله واجب اولور كه تبديل ثيابه مداومت ايليه و حرير و كتان كييه
و بعضكره اصحاب قمل فوذنج جبلي ايله ثوم مثللو قملي قتل ايدن اشربه شرب ايدرلر و مواد خارجه
اما انلرك ادويه موضعيه لري مجففه و محلله و جذابه اولان ادويه لر اولور
اگر اعظم اولور ايسه اول ادويه موضعيه يه قوه سميه اولان ادويه
ادخال اولنور **و ادويه موضعيه دنلر** سماق مع الزيت و كذلك حماض و حماضك
ورقي و اصلي و شبع مع الزيت و ياخود ازادرخت و ياخود ورق رمان و ياخود
ورق حنظل و ياخود ورق آس و ياخود ورق سرو و بزر كتان ورقي و ياخود
قصب ذريره و دار صيني و دهن قرطم نافع مانعدر و دهن نخل عجيبدر و قنطوريون
سحيقه و ايكي زراوند و عاقرقرحا و اصل خطمي و ثمام و جعده و انيسون
و مشكطرامشيع و بزر انجره و بر نجاسف و قردمانا نافع اولان ادويه دندر و ياخود
شياف ماميثا اوچ درهم قسط نصف درهم بورق بر درهم شب يماني مجموع ادويه
وزننجه اجزا اولنوب اكا نوره ده خلط اولنوب بقدر نصكره طلا اولنور **غسولا جيده دنلر**

ترمس طبیخی و بو طبیخ قوی حبیدر و کذلك طبیخ سلق و طبیخ طرفا و طبیخ فودنج
جبلی و طبیخ ورق آس و سرو و ورق صنوبر و بچن فسولاته مرارات ادخال اولنسه
اول غسولا جیده لر اولور و انلرك بخوراتی کندش میویزج زرنیخ خاصه سك
و سك مع الكبریت بونلر ایله انلر تبخیر اولنورلر و ادویه قویه دنلر میویزج
زرنیخ احمر بورق بو ادویه اخزا اولنوب جمیعا سحق اولنور خل و زیت ایله و انكله
راس طلا اولنور و یاخود خربق ابیض و بورق و یاخود زیت و ورق دفلی و
یاخود ورق حنظل استعمال اولنور و یاخود حزدل و کندش ایکی سرو سحق
اولنوب اوزرلرینه مقدار قلیل خل صب اولنور و تعدیه انلك انجیله زیبق قتل اولنور
سحق اولنور حسبیله و بو دوا ادویه قویه دن اولور و کذلك کبریت و زرنیخ احمر
و زراوند و رماد بلوط و قسط و مر اخزا اولنور و یاخود کبریت زرنیخ احمر زراوند
طویل قطران مرارة البقر ادویه معجون قیلجق مقدار اخزا اولنور و اول معجون طلا
قور اولور و کذلك قطران حنظیانا زرنیخ دهن سوسن و کذلك میویزج ورق
دفلی شب یمانی و کذلك اول کسنه حمامه ادخال اولنوب شیافی ماهیتا برجزء و
نصف جزء بورق نصف جزء قسط سدس جزء نشا خلط الجمیع انكله بعد التنور
ومیویزج طلا اولنور و بو ادویه لر کندش مثللو ایله تبخیر اولنور نقید تصکره استعمال اولنسه
اجود اولور خصوصا اولا قریبا بزم ذکر ایلدیکمز غسولا استعمال اولنور نقید تصکره استعمال
بلغ اوله مقاله رابعه بدنه و اطرافنه متعلقه احوالده و بو مقاله
ایله کتاب زینت تمام اولور بیان ازالة الهزال هزالك حدوثنك سبب
ماده سمن اولان غذانك عدمی اولور و یاخود ملطف اغذیه کثیرا استعمال
اولنمغله بدنده دم کثیرك عدم تولدی اولور و یاخود دم زکی تولید ایتمیان
اغذیه یه تغذی قصد اولور و یاخود سبب هزال غذاده متصرف اولان قوتك
ضعفی اولور کرك ایسه اول ضعف هاضمه ده و کرك ایسه قوه جاذبه ده
اولسون و اول قوتلرك ضعفی فساد مزاج ایله اولور و ضعف سبب اولان
فساد مزاجك اکثر مزاج بارد اولور و یاخود اول قوتلرك ضعف کثرت سکون
حسبیله اولور زیرا سکون کثیر اولدیقده قوه جاذبه ساکن و نایم اولور خصوصا

بو

بو حال اول کسنه لرده غالبا اولور که آنك قوه جاذبه سنك غذایه جذبی ضعیف
معونتیله اولمیوب معتاد اوله بچن اول مثللو کسنه سکون اوزره متمادی
اولسه لر جاذبه معینه سی اولمغله جذبی ضعیف اولور هر نه قدر غذا
معتدل اولور ایسه و یاخود سبب هزال دم طبعی یعنی برانه نضوب
ایدوب بونلك غذاسی قلیل اولمغله اولور و جاذبه یه دم مرادینك عصیانی
و بغض رطوبت مائیه نك اکثر اولور و یاخود سبب هزال طحال عظیمك کبده
مزاحمه سی اولور زیرا طحال عظیم عظمی سببی ایله کبدندن جذبی اکثر اولور
و بونك متوجه اولان غذایه نقصان ترتب ایدر و کذلك مزاحمه حسبیله
کبدی اضعاف ایدر بینهما ده مضادی اولمغله و کبد ضعیفه تولید ایلدیکی
غذا قلیل اولور و یاخود دیدان بدنده مزاحمه ایدر یعنی دیدان بدنده غذا
اولان غذایی غصب ایدر اول سببدن بدن مهزول اولور و یاخود اخلاط
ایله مسام منسد اولور و یاخود بدنك اکتنازی حسبیله مسام منطبق
اولوب اغذیه اعضالره واصل اولمیوب مقدار نفوذ ایلمدیکندن هزال حادث
اولور و مسافه انسداد موجب لان اسباب فاعلی حر و برد
بر اولور و یاخود سبب مجرد اولور و هر قنقیسی اولور ایسه علامتی ایله
معلوم اولور و یاخود سبب بدنه اوزره دوام رباط اولوب
مسامی و مجاری سده مؤدی اولمغله غذانك بدنده عدم انتشاری
اولور طین ماکولدن تولد ایتمه اول مثللو مجاری مسافه اصلا نفوذ
ایلمز و یاخود سبب هزال اعضانك کثرت تحللی اولور اعضایه غذا کما
هو الواجب واصل اولور و لکن واصل اولان غذا کما وصل و قبل ان ینعقد
متفرق و انواع تحلل ایله تحلل ایدر ریاضت سریعه ده اولدیغی کبی
و هموم و غموم و امراض محلله ده اولدیغی کبی و اول ابرانكم زمان قصیرده
مهزول اوله احتمالی وار در که انك خبری زمان قصیرده حاصل
اوله و اول ابرانكم انك هزالی زمان طویلده ظهور ایلیه انك احتمالی
ایجق مرور ایله اولور زیرا اغذای کثیرا استعمال ایله طبیعت و قوت تازه تصرفنه

نضب الماء غار یعنی برانه منجذب اولمغله ١٢

ضعیف اولمغه وتقبلی و هزالك ایکی قسمندن هر برینه اقبل اولان ابدان
جلدنده زیاده رخاوت و تمددن قبولی اکثر اولان ابدان‌در و انسان
هزالدن انك ایچون هرب ایدر که مهزول اولان کیمسنه ضعیف اولور حر
و برددن انفعالی شدید اولور و کذلك حصادهات و مصاکاتدن هو شدیدا
منفعل اولور و انلرده انفعالات نفسانیه و نصب و تعب
وارق بعض سهر زیاده اولور و استفراغ و جماعدن هو شدیدا منفعل
اولور و عروقنده غذاسی محتبس اولوب نفوذ و جریانی ایلمز و اکثرا و لعله
تعفن ایدر بناء علی هذه الوجوه هر انسان هزالدن هرب و حذر ایدرلر
و هزالده بو غائله و مضار اولدیغی کبی سمنده دخی بر مقدار مضارها وارد که بیز
آنی ذکر ایلدز پس بین الهزال و السمن معتدل البدن اولمقدن افضل
برحال یوقدر و ماداملکه سمانتدن سمندن بر صورت ترتب ایلمیه بیز او سمن
کبیده عد ایلمیز زیرا حیات رطوبتده‌در و لکن سمنده واجبدر که احتیاط
ایله عمل ایدوب طریق افراطه کیده کورسن هر نه قدر سمندن بر مضرت
ظهور ایلمز ایسه زیرا سمنك آفتی مفاجأةً و بغتةً ظهور ایدر دیدیکلر
اوزره و چون بدن و هوا یابس اولسه هزال عارض اولور

العلاج

واجبدر که نظر اولنوب هزالك اسبابنه فنقوستیت ایله
عارض اولدیغی تعرف اولنه و بعده او سببك ازاله‌سی ایچون علاج
اولنه مثلا تعرف اولنسه که سبب هزال دم غلیظ قوریه مولد
اولان غذانك فقدانی و عدمی اولور آنك علاجی دم مذکوری مولد
اولان اغذیه ایله تغذیه قیلنمغله اولور یا لکن دم محمودی مولد اولان
غذا اوزره اقتصار اولنمز زیرا او غذا بعضکره دم محمود رقیقی تولید
ایدر و بحسب الرقه تحلل ایتمکله بدل ما یتحلل حاصل اولمیوب مهزول
اولور و اکر بدنده قوه جاذبه‌نك کسلی اولور ایسه اول قوت تحریك
و تقویه اولنور و کذلك مهزولك مزاجنه نظر اولنور اکر مزاجی سیئ ایسه
انك مزاجی تبدیل و تعدیل اولنور و نومدن انتباه قتنده بدنی دلك
ایلمك

قریبا

سمنده دخی

معتدل

ایلمك قوه جاذبه‌یی منعش و منبه اولور و هزالك بدنك جانب واحده
اولسه مثلا ایکی بدلرك بری مهزول اوله و آخری سمین اولسه ممکن
اولور که سمین اولان جانبدن غذا جانب مهزوله جذب اولنوب اول
عضولر تسویه اولنه و جذبك طریقی بودر که جانب سمینی عصابه ایله
شد اولنور و شدده جانب سمینك اسفلندن بدء اولنوب جانب
عالیه صاعد و راجع قیلنور و عصابه‌یی شد ایلام شدیده مؤدی
قیلنجق مقدار شدید اولنمز بلکه اول عصابه مسام و تضییق و غرابه
عضو سمینه قدر حاجتنه زیاده نفوذدن منع ایدرجك مقدار شد
اولنور و چون غذا عضو سمینه واروب نفوذدن عاجز اولسه قهقری
موضع قسمته رجعت ایدر و اول وقتده عضو مهزولك جاذبه‌سی دلك
اولنمغله غذای راجعی جذبه تنبیه اولنور و اکر دلك مذکور ایچنده
مقدار قلیل ذیحی شمع اولان زیت مسخن ایله اولور ایسه و خفت
و رفق اوزره دلك اولنور ایسه جذب زیاده اولور و اکر دلك ایله
عضو ملتهب اولور ایسه دلك ترك اولنوب لهیبك سکوننه صکره یینه
دلك اعاده اولنور و اکر منافذ منسده ایسه انسداده تفتیح اولنور
و اکر بدنی مکتنز و غیر متخلخل اولمغله مسام و منافذ منسد ایسه آنك
بدنی ارخا اولنور بدنی ترطیب ایتمکله و متناولاتنك اسخانی اولان
اغذیه تناول ایتمکله و حرکات نفسانیه و بدنیه ایله بدنی تسخین ایدوب
برودتی ازاله ایتمکله سره اکتنازی تفتیح اولنور اکر اول اکتناز و استحصاف
سببی برودت ایسه و اکر حصفه و تکثفك سببی حر ایسه آنك علاجی
و تفتیح تبرید و ترطیب ایله اولور و چون عضوده برودت اولوب تسمین
قابل اولمیوب انی تسخینه حاجت اولسه انی تسخین ایچون استعمال
اولینن تدبیرك افضلی بودر که اول عضو دلك اولنوب بعده اوزرینه ادویه
محمره وضع اولنور و اکر سبب هزال طحال ایسه طحال معالجه اولنور و اکر
سبب هزال دیدان ایسه دیدان قتل اولنوب اخراج اولنور و دیدان باب

عضو

تبرید

دیدانک قبل واخراج تدبیرلری مرور ایلدی و اول مهزول اولان کمسنه
ترفیه وتنعیم وفراش تلیین وظلده اسکان اولنور وتنشیط
وتعطیر واکه بارد سقوا اولنور زیرا بو مذکورلر قوه طبیعیه‌یی تقویه ایدر اولنور
وقوه قویه‌نک فعلی وتأثیری وغذاده تصرفی وفضولده تصرفی قوی وحسن
اولور وقوه طبیعیه‌نک قوتی اسباب سمنک مبدئی ومنشائی اولور
ومسمنات‌دن بعضیلر شراب غلیظ تناولی وکیموس جیدی وهضم قبلنه قوی
ومتین دم تولید ایدن هرایسه وجوزابات وادزمع اللبن ولحوم سمینه
کبر اغذیه ایله تغذی ایتمکدر زیرا لحمک کیموسنه لحمدن برقوت تحتیه اولوب لحم صلب مشوی
تولید ایدر اما لحم مطبوخک تولید ایلدیکی دم لحم رهل ومنفش غیر ثابت
تولید ایدر ولحم بط ودجاج تناولی مسمندر ولحم قبج یعنی کاکلک اتی
تناولی هزالی تسمینده مبلغ غایته بالغدر وکذلک سکر ایله لبوب
تناولی دخی تسمین ایدر وطعام تناول ایدوب حمامه کیرمک بدنه
غذا جذبی شدید اولور وحسمن اولور ولکن انلر صاحب معرض
سدد اولور اکثر حالده کبدنده سده عارض اولور خصوصا انک
طحالی اصحاب استسقاء طحالی اوله واکر بناء سمن طلب ایدر نتیجه
کلاسنه حصاه کثیر الوقوع اولور اشبو سدد وحصاه کلا تولیدینه
مستعد اولی اولان اول کمسنه لردرکه تجبیب الخلقه عروقی ضیق اوله
ولکن انلر تولدر ضیق العروق محصورلکلدر اخرلرده وواسع العروقلر
ده حصاه وسدد تولد ایدر وفی حصاه وسدد مذکوره یه مستعد اولنلر
جانب ایمنده ثقل احساس ایلیسه لر انلرکه کبدلرندن سدد مفتح اولان مفتحات معروفه
سقوا اولنور وقبل الطعام عسل وسکنجبین بزوری ایله کبی سقوا اولنور
وثقلک زوال بنده قدر اول دوایی سقی ترک اولنمز وسمن طلب ایدنلره حمامک
اجودی هضم اول اوزره وطعامک انحداریندن صکره اولنلردر
وحمامدن خروج فورنده طعام اکلی خواستنا سمنندر وحمام اکثرنا سمین
نعم المسمندر خصوصا ذبول مثللو حالی اولنلر حمامده تسمین بالغ اولور
ودح

بلغ

ووا جباب لوپکه استحمام اول هضم اوزره یعنی غذا معده‌دن منحدر اولدقدن
معاً اوله لکن بر قاج شیئلر ذبو شرطده مراعات اولنماز ومحرور المزاج
اولان مهزول لبن غیر محض اولان رایبیه متخذ دوغ تسمین ایدر وحیل
تسمینده اولور مهزول اولان عضوک محاذیسندن ذکر مرور ایلدیکی
اوزره عصابه ایله دوحبس ایلمک وعضو مهزولک تحتیده اولان
عضوی تعصیب اولنمغله دم عضو مهزوله حبس اولنمق و دم عضو
مهزولدن تحتانی عضوه نزولندن منع اولنور اکر عضو تحتانی تسمین
ایسه ویاخود سمن مطلوب کل ایسه مثلا ساعد مهزول اولوب
کف هزالدن سلیم اولسه عند الرسغ عصابه شد اولنور ویاخود
عضد مهزول سلیم اولوب کف وساعد سلیم اولسه لر ساعدک فوقنده
عند المرفق عصابه شد اولنور ومسمنات‌دن بعضیسی ریاضتدن متعلق
اولور اول مسمن بر ریاضتدرکه لینته بطیئه اولور و
وبینه مسمنات‌دن اولور اولدلک
معتدلکه دلک سریع وصلابت ولینت معتدل وخشن قلیل دلکلدن صکره
واقع اوله وخصوصا اول دلک مسمندرکه ذکر آتی وجه اوزره جلده حمرت عارض
اولنجه قدر اولنه وبعد ذلک اعتدال اوزره ترویض اولنه وا استحمام قصیر ایله
استحمام اولنه وبعده بدنی مسح اولنوب دلک یابس ایله دلک اولنه ولطوخات
مسمنه ایله تلطیخ اولنه واول مهزول دلک ماء وهوا سنی تبدیل مراعاتی واجب
اولان نسنه لردن بریسیدر زیرا بعضکره هزال ماء وهوا حسیله ایله عارض
اولور ومسمنات‌دن اولور اول لطوخاتکه اعضایی تحریک وتحمیر ایدر صکره
استعمال اولنور مثلا وحله حبل زفت استعمال اولنور اکر شدید اکسیلا
ایسه ویاخود زفت دهنی اچنده سیلان ایدوب لطوخ اولمغه صلاحیت
کلنجه قدر اذابه اولنور وبعضکره زفت بر جلده اوزره وضع اولنوب اول جلده
ناره تقریب اولنور ذوبان ایدنجه قدر وبعده اول جلده ذوبانی حالنده عضو مهزوله
الزاق اولنوب بعد الانجماد رفع اولنور وبو تدبیر غذایی عضوه جذب ایدر

وعضوده غذایی حبس ایدر و قوۀ جاذبه‌یی تنبیه ایدر و بردی ازاله ایدر اگر
هزال قوتك ضعف و مسامك انسدادی سببیله عارض اولدر ایسه و
غذایه رغبت اعطا ایدوب احتوا ایدر و مسامی غذا اوزره سد ایدر و
غذا عضوه استحاله ایدنجه قدر عضوده باقی قالوب تحلل ایلمز و واجب
اولور عضو مهزول اوزره اول جلد مزفت فصل صیفده هر یوم استعمال اوله
بر دفعه استعمال اولنه و شتاده ایکی دفعه استعمال اولنه و اول
زفتك عضودن اخذ و ترکنده سرعت تحمیر و تنفیخنه و یاخود اندراك
بطئنه نظر اولنه اگر تحمیر و تنفیخ سریع اولور ایسه اول جلد مزفت عضو اوزره
کثیرا ترك اولنمز بلکه اول زفت حارا وضع اولنه بقیه تبرد ایدنجه قدر ترك
اولنوب بعده رفع اولنه عضو اوزره زفتك اول مقدار مکثی کفایت ایدر
و بعضکره زفت وضعندن مقدم دلك سریع خشن صلب ایله دلك اولنور
بعده زفت ایله طلا اولنور نافع اولور و یاخود خیزرانك غیر اخضر
اولان قضیب مستویسی ایله عضوه ضرب اولنور خصوصا اول قضیب — خیزران آس بریدر اخضر اغلاظ معناسنه در
ترهین اولنوب مرهون اولمقدر ضربات متعدده ایله عضوه احمرار و انتفاخ
کلنجه قدر ضرب اولنور و غذانك تحلل مؤدی اولمسون ایچون بعد الاحمرار صوره
اولاده دلك و صورت ثانیه ده ضرب ایله امساك اولنور و بعده زفت مسخنا
عند النار عضوه الزاق اولنور و جامد و باردا ولر بقیه عضوك اوزرنده
اختلاسا و دفعتا اخذ اولنور و اجود اولان بو درکه زفت وضعندن مقدم عضوك اوزرینه
حرارتنه و لنعاینه مائل صو صب اولنوب بعده زفت وضع اولنه میاه کبریتیه
و قفریه غذایی ظاهره جذب ایدر و جالینوس تصریح ایدیکه بن بر نخاس بعض اسیرجی
کوردمکه آنك ورکلر ضیق برغلا و ار ایدی تدبیر مذکور ایله از وقتده الیاشی تسمین
وزفت کربیه کورنلر زفت برلنه حرارت تماس اولان ادهان مسخنه بر دهن استعمال — ویا الاوراك ایلدی
ایلسون و اکر ماء بارد استعمال ایلیوب کل بدن اوزره استعمالی امکان
ایلسه و یاخود عضو واحد اوزره احتمال ایلسه ثانی دفعه ایشلر
و ماء بارد استعمالنك اجود اوقاتی لطوخك غذاء جذب و بلد علی وقتیدر

زیرا اول وقتده ماء بارد استعمال اولنسه اول مجذوب قوت دمه استحاله یه
قریب اولور و مدت معالجه طویله اولوب علاج نافع اولمسه
علاج ترك اولنمز بلکه واجب اولورکه آلت او الاحرق ایله دلك ایدوب بعده
بدن مهزوله ماء حار صب اولنه و بعده ید ایله دلك اولنه و بعده
زفت وضع اولنه مواظبت اولنه و بعض تغییر دلك جذب فی محله
حاجت اولوب ادویه محمره ایله و عاقرقرحا و کبریت و ثافسیا مثللو لر
ایله جذب اولنور و اعضادن بعض عضو و ادرکه آنی تسمینده قدر معتاددن
اکثر غذا اتنا ولنه حاجت اولور زیرا اول عضوك تحللی قدر معتاددن اکثر اولور
بناء علیه فضل غذایه محتاج اولور و خصوصا دلکه عضوك تحلیل ایدر و تیز
شمدیکی حالده تسمین مهزول ایچون مستعمل اولان ادویه و حقن ایراد
ایلیه لیم اما ادویه متناوله مستعمله نك بیانی بودر که اول ادویه مستعمل اولان
ادویه دن مطلوب اول قوه لردر که انلر هضم و معده و امعاده غذایی
قلیلا امساك و بعده عروقه و جهت کبده تنفیذ اولنه و بو افعالی
مرات معتدله ایتسلر و خصوصا طعام قتنده و مرات یسیره طعامدن
صکره شرب اولنسه اول افعاله فاعل قوی اولور و بونلر استعمال و
افعالنز استحصالدن صکره عضوده انلر اجماده هی حاجت اولور
و اول اجماد مبرد و مخدر اولان بنج و بنج مثللو ادویه لردر یا بالکیفیه اجمادی
فاعل اولور اما بالخاصیه فعلی اولنلر قوانك اصلی و افضلی اولور
و بالخاصیه فاعل اولوب معتدل المزاج اولنلره نافع اولان دوالوردنر
بو ترکیب جیددر **صفة ترکیب جید** لوز فندق مقشر حبة الخضراء
فستق شهدانج حب الصنوبر الکبار بو ادویه لر اخذ اولنوب عسل ایله
معجون قیلنور و انلردن بنادق جوزیه اتخاذ اولنوب کل یوم انلردن
بش جوزه اون جوزه یه وارنجه قدر تناول اولنور و اوزرینه شراب شرب
اولنور زیرا بو تدبیر تسمین ایدر و لونی تحسین ایدر و باءه یی تقویه
ایدر **دواء جید** بو دوا هم مهزولی تسمین و لونی تحسین ایدر

اولدر و ابو دردقیق سمید بر مکوك و انزروت بشر اوقیه بو ادویه لر زوتا
یعنی مجموعا التی سمن بقر ایله لت اولنور بعده نصکره اندن اقراص اتخاذ اولنوب
اخشام وصباح اندن اکل اولنور و یاخود لوز و بندق مقشر و حبة الخضرا
وسمسم و خشخاش و زنلری برابر کسیلا نصف جزء فانیذ مثل الجمیع بو
ادویه لر اخذ و جمع اولنوب هر صباح و عند النوم یکرو درهم و ارنجه
قدر استفاف اولنور بو دواء آخری کثیر اختراع ایلمشدر
کبیجه ملح ایله ربع کیجه خروع مقشر اخذ اولنوب سحق ناعم ایله سحق
اولنور و اوزرینه کبن حلیبدن ایکی رطل صب اولنور و احتمالی قدر
دقیق بر ایله معجون قیلنوب اندن بر ازدخته قرص اتخاذ اولنور که
هر قرص بر بوچق اوقیه اولور و بر مکانده وضع و تخبیز و تجفیف ایدر و
کل اندن ایکی قرص مرقوقده استعمال اولنور تدبیر جید اکل طینیدن
منکبد و تواخ کبد سدندن وصفاردن حادث اولان هزاله بو تدبیر
جیدا ولور زبیب جید اخذ اولنوب اوزرینه آنك دورت مقداری ماء صب
اولنور و نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور و اوزرینه زبیبله هر بر قفیزه ایکی
رطل جبن حدید و بر کف نانخواه و بر کف سکر و بر کف سعتر طرح اولنور و
اول مطبوخ مشتد اولوب غلیان ایدنجه قدر ایکی اوچ کون علی حاله ترك
اولنور و بعده تصفیه اولنوب اکثر الریق بر رطل مقداری شرب اولنور و اوچ
ساعتدن صکره کثیر کراته متخذ کامخ ایله خبز تناول اولنور و اوزرینه بر رطل
مقداری نبیذ قوی استعمال اولنور و بر ساعت مرورندن صکره لحم سمین
اکل اولنوب اوزرینه اوچ رطله وارنجه قدر نبیذ صحیح شرب اولنور
و مزاج قوی اولنلره بو تدبیرك فعل عجیبی اولور و تونی تحسین ایدر و یاخود
کثیرا و بزر خشخاش و کوز کندم و بهمن و کبر و کهربا و زرنباد و مغاث
بو ادویه لرك هر برندن اوچر درهم اخذ اولنوب دق اولنور و سمن ایله
قیناد یلور و اوزرینه ایکی مثل مقداری سویق حنطه القا اولنور و اول مجموعدن
کل یوم اوتوز درهم مقداری اخذ اولنوب اندن لبن و سمن و سکر ایله حسو
اتخاذ

اتخاذ اولنوب تحسی اولنور و اوزرینه استحمام خفیف ایله استحمام اولنور
و یاخود مغاث الکی درهم و خربق یکرو درهم و کبر فرق درهم و زرنباد
اوتوز درهم بو مذکورلر اخذ اولنوب الکلدن بجیر یلور و اول مجموعك ثلثی
مقداری خبز سمید و ثلثی مقداری لوز مقشر و ثلثی مقداری سکر ایله
اخذ اولنور اول ماخوذدن کل یوم بر رطل لبن نعاج و بر رطل عصیر عنب
ایله حسو اتخاذ اولنوب تحسی اولنور و مسمنات معتدله تفاریقی بونلردر
لبوب و جوز کندم و کسیلا علی الخصوص سویق ایله استعمال اولنسه
قسمینه نافعدر الی دافع اولدیغی کبی مخی ترازاله ایدر و حب السمنه معده ده
بطیئی اولور و کذلك اونفاریق مغاث و زرنباد و بهمنان و محرك منی اولنلرك
جمله سی بلبوس و کرسنه و لوبیا مثللولر در و بو منافع خواص اولاد
دوالردر و یاخود بالا رسینکدن ودن اخذ اولنوب فورید یلور و دق اولنور
و اکه سویقندن برشی خلط اولنور و اکه بر سنه سقی اولنور و اول نوع ادویه
لرك بعضیسی محرور زینه مخصوصدر تدبیر جید بو تدبیر محرورینه
جیددر رائب حلودن متخذ اولان دوغ که شیر برنجلر ایله تمشدر و
و اینی حموضتی بو قدر بلکه رائب حلو اخذ اولنوب آنك دسومتی اخذ اولنور
نفو ذی سریع اولسون ایچون و مهزول اندن نصف رطل مقداری سقی اولنور
و اوچ ساعت مقداری مکث اولنوب اولحالده بر دفعه سقی اولنور و وقت
عشایه قدر طعام تاخیر اولنور و آنك غداسی فراریج مسمنه قیلنور و شراب
رقیق ابیض شربنه احتمال ایدرسه اول دخی سقی اولنور و ذکر سابق دوا سقی اولنوب
قبل العشا اولدوا آنك اوزرینه استحمام اولنسه و بر قدح نبیذ دقیق صاف
حمامده سقی اولنسه و حمامدن خروجندن صکره تعشی ایلسه اجود اولور آخر
حمص اخذ اولنوب لبن بقرده بر کون و بر کیجه نقع اولنسه و لبن تجدید
اولنوب اول حمص لبن جدیدده تربیه اولنسه اجود اولور و یاخود ارز
مغسول ابیض و خشخاش بزر مدقوق و حنطه و شعیردن هر برندن
مهروسلری هر برندن اوتوز درهم خبز سمید مجفف سکر ابیض

هر بریندن اوتوز درهم لوز مقشر اللی درهم بو مذکور مواد ویه لر جمع اولنوب
اندن کل یوم اوتوز درهم مقداری مقدار لبن حلیب ایله و یاخود درهم
وسمن ایله طبخ اولنوب شرب اولنور و بعده استحمام اولنوب آبزنده
قدر ما یتحلل استحمام اولنور و بعض نسخه ده قدر ما یتحلل بدلنه قدر ما یتحلل
واقع اولمشدر بعیزا اولمشروب بعده ده حل اولنجه قدر و یاخود لبن حلیب ایله
بر رطل وصو کذلک بر رطل اخذ اولنوب نفت ایله اغلا اولنور حتی صو زائل
اولنجه قدر و اوزرینه بر اوقیه فانیذ و بر اوقیه سمن بقر و دهن حل القا اولنوب
انواع ایله تحفینا دیلور و بعده تحسی اولنور و یاخود دقیق حمص و باقلا و شعیر و ارز
وزنلری برابر عدس مقشر خشخاش ابیض ماش مقشر هر بریندن نصف جزء حنطه
مرضوضه سمسم مقشر نصف جزء سکر ایکی جزء بو مواد ویه لردن لبن نعاج ایله صو
اتخاذ اولنوب غدوه ده تحسی اولنور و یاخود بنج اخزا اولنوب صوده طبخ جید
ایله طبخ اولنور ~~و بالقوه و مخنی صوی~~ قوت ایله تصفیه اولنوب ثقل طلی تجفیف
اولنور و وسط تجنیه قیلنوب تنورده خبز قیلنور و تحین اولنجین نسره
کبر تحمرا اولسه اخراج اولنوب سحق اولنور و اندن ایکی مثقال سمسم خشخاش
ایله متخذ اولان فنیتیه بر رطله القا اولنوب غدوه و عشیه اندن اوچ کف
استعمال اولنور **دواء عجیب** بنج اخزا اولنوب ~~ایله غسل اولنور برکون~~
~~و برکیجه نقع اولنور بعد نصکره~~ برکون و برکیجه نقع اولنور و بعده ما ایله
غسل اولنوب تجفیف اولنور و لت زور ایله سمن ایله لت اولنور و منسحق اولنجه
قدر قلی اولنور و اوزرینه درت مثلی لوز مقشر و بر مثلی جوز و بر مثلی سکر القا
اولنور و اندن عند النوم بش درهم مقداری تناول اولنور و اشیاء سابقه مذکوره
ایله حادث اولان هزال اصحابنی کاکنج و عنب الثعلب و خس و توث و لحم فبج
تسمین ایدر و هزال مبالغ اولنلر باب الدقوه ذکر ایلدیکمز و بسیس مبعده ده
ذکر ایلدیکمز معالجه مرطبه یه محتاج اولورلر اول محلده مراجعت ایده
وقت حاجتده انلر ایله علاج ایله و اول مثللو هزالی بالغ اولنلره اوچ و دورت
کوننده برد فعه وجه معلوم اوزره زفت ایله طلا اولنمق لایق اولور و مبرود دکره

مخصوص

مخصوص علاجلردر حبر و داجچون مصنوع اولان قیحم و آنک ترکیبی بودر
خربق ابیض توذریجین خشخاش ابیض بزری هر بریندن ایکیشر درهم
بورق حب الصنوبر هر بریندن اوچر ~~حب الصنوبر~~ حب السمنه دورت سونحه
بزر البنج عاقرقرحا خولنجان بهمن ابیض هر بریندن برر درهم کسیلا
بش درهم حنطه بیضا ارمکول مختنطه لبنده نقع اولنور شیشنجه قدر
بعده طلی حنطه تجفیف اولنور و قوریلوب سویق قیلنور و ادویه
سائره ایله جمع اولنوب اول مجموع اوزره اون شعر قدی سمن بقر
القا اولنوب کل بکره ~~اوقیه~~ اون و کل عشیه اون سقی اولنور ~~و اوزرینه~~
و اوزرینه لبن شرب اولنور **آخر معروف** حرف ابیض دقیق حمص دقیق
باقلا نانخواه هر بریندن بر جزء کسیلا ایکی جزء کمون کرمانی فلفل
هر بریندن نصف جزء بو مذکورلر سحق اولنوب معجون قیلنور و تنورده
خبز قیلنوب بعده تجفیف اولنور و بر مثلی خبز سمید تجفیفه خلط اولنوب
کل یوم اندن لبن ایله حسو اتخاذ اولنور و یاخود اول مجموع فروج
سمین مرقسی ایچره وضع اولنوب قبل الطعام اندن ایله تحسی اولنور
مبرود مهزوله سقی اولنجق شرابدر کسیلادن بش درهم اخذ
اولنوب البته حموضتلو اولمیان شراب طیب اوزره ترک اولنور بعیز القا اولنوب
بر مقدار ترک اولنور و اندن غدوه و عشیه و عند النوم برر قدح اوچ
نوبت مذکوره لرده اوچ قدح شرب اولنور و اول شراب سویق عقبنده
شرب اولنمق نافع اولور و سویقده لعبه بربریه انلره شدید النفعدر
زیرا انلر تسخین و ترطیب ایدر ولکن شدید الحرارتدر و مسمنلردن
بعضیسی اصحاب یبسده استعمال اولنور و آنلر یبوست معالجه لری
ایله و مرطبات معلومه ایله معالجه اولنورلر و مرقوقین تدابیری
ایله تدبیر اولنورلر و اگر مهزول یابسه یبس حرارت جلب ایلدی ایسه
اول هزال محرورین علاجی اولنور و اگر یبسه برد تابع اولدی ایسه
اکا دخی هر و اصحابنده علاجی ایله معالجه و تدبیر اولنور اما اسباب سابقه دن

حادث اولان هزال معالجه‌سنده استعمال اولنان حقن كلاوى تسمين ايدن
لبن نعاج مثللو حقنه‌لردر خصوصا اول لبنه بار زددن بر شى حل اولنه
وانلره نافخه براز حقن مركبه واردر كه بيز انلرى باه باينده ذكر ايلدك
انلردن بيرينى بو بابده ذكر ايليه‌ليم بر شاه سمينه اخذ اولنوب تنظيف اولنور
وجدا دق اولنوب بنصف رطل الكيه وايكى رطل لبن ايله جمع اولنور وحنطه
وارز وحمص مهروسه‌لرندن هر برندن ربع رطل اخذ اولنور واول حبوب جمع
اولنوب صو ايچنده تمريه وتصفيه اولنديقدنصكره اخلاط اخرى
اوزره يعنى شاه موصوفه مذكوره اوزره اول حبوب مهروسه ومهرا اتلك
كندو صويى صب اولنوب جميعا تنوره طبخ ايچون اعاده اولنوب راس
شاه حق مهرا ايدنجه طبخ اولنور واول مجموع تصفيه اولنوب مرقه‌سندن
اوج اوقيه ودسمندن ايكى اوقيه دقيق كوز وجوزك هر برندن برر
اوقيه اخذ اولنوب انلر ايله احتقان اولنور واحتقان اوزره
عليل نائم اولور يد ورجل وشفه وانف وقضيب مثللو عضولرك
باشقه باشقه تسمينلرى تدبيريدر وعضو خاصه مأكول ومشروب
ايله تسمين ايچون علاج ممكن اولماز زيرا مأكول ومشروبك منفعتى
جميع اعضايه شامله اولور بلكه علاج مخصوص غذايى عضو خاصيه
جذب ايدوب مجذوبى انده حبس وغذايى عضوك طبعنه تحويل ايله
اولور وانلره فاعل اولان ادويه خشونتى ايلجمر دلك استعمالى
وبعض ادويه محمره وبعده دلك اقوى استعمال ايدوب اوزرينه ماء
حار صب اولنديقدنصكره زفت ايله تطليه ايتمكله اولور وبر
قوم علق بربى يعنى قرمزدودر زفت قوه‌سنده قيد ايلر واول
بابده زفت استعمالى نه كيفيت اوزره ايديكن سن بيلدك وعضو مخصوص
تسمينه معين اولور غذايى عضو خاصه ايكى امر كثير ايله توجيه ايتمك
عضو خاصه‌نك تحتنده اولان عضولرى ياخود اول عضو خاصه‌نك محاذيسنده
اولان عضولرى تعصيب ايدوب تا كه عائد اولان غذايى عضو خاصه ذكر ايليه
جذب

ايلك زفدم

جذب ايده بوندن انلرسنك معلومك اولدى وبعض اعضايه اعمال حدرن
بعض عمل خاص اولور شفه وانف واذن كبى بو بابك غيريده بيلدكك
بر قوم ديديلر كه شفه وانف ناقص اولسه واجب اولور كه وسط شفه
بط اولنه وشقك ايكى جانبندن جلدى كشط اولنه وبسطره و
وسطنده اولان لحم صلب قطع اولنوب تطويل اولنه وتقلص ازاله
اولنه افراط اوزره اولان سمنك عيوبى بياننده در افراط سمن
بدنه حركت ونمو ضدده وتصرفده قيد مثابه‌سنده اولور وعروقى
ضغط تضييق ايله ضغط ايدر ولا محاله دوا كثيرا افسا
ايدوب اكثر حالده سونديرر وكذلك نسيم هوا واصل اولمغله فراج
روح فاسد اولور ومضيق اولان محلده دمك انرفاعيندن انلر خطر
اوزره اولورلر وبعضكره سمين اولان كمسنه‌لرك عروقى انصداع
هائل ايله منصدع اولور وبو حالده وحال متقدمده انلره ضيق نفس
وخفقان حادث اولور واول مثللو وقتده انلرك حالى قصد ايله
تدارك اولنور وبالجمله اول مثللو حالى اولان سمان موت فجاءه‌يه
معترضه اولورلر وبالجمله مبالغه ايله عبلى ضخامت اولنلره موت فجاءه
سرعت ايدر خصوصا سنلرى ولنده عبله اولنلرك عروقى دقاق
مضغوط اولملر ايله انلر سكته‌يه وفالجه وخفقان قلبه ودربه
متعرضه اولورلر رطوبتلرى وسوء تنفسلرى اولمغله وانلر غشيه وحميات
رديه‌يه دخى متعرض اولورلر وجوع وعطشه صبرلرى اولماز روحلرينك
منافذنده ضيق ومزاجلرنده شدت برودت دملرنده قلت وبلغملرنده كثرت
اولمغله زيرا عبالدن مبلغ عظيمه بالغ اولنلرك مزاجلرى البته بارد
اولور بناء على ذلك اول حال اوزره اولنلردن ع لر حاصل اولماز وكندولرك
دخى نحيف لماز ومنيلرى قليل اولور وكذلك نسادن عبلا اولنلر علوق
اولماز واولور ايسه اسقاط ايدر وشهوتلرى ضعيف اولور اركك ودشى
انلرك جميعيسى ادويه ايله معالجه اولنسه انلره علاج تأثير ايلمز

زیرا معالجه اولینن ادویه عروق قدرینه نفوذ و اعضاء الیمه یه وصول ایلمز
و مریض اولسه بسرعة مریض اولدیغنی احساس ایلمزلر زیرا انلرک حسلری
ضعیف اولور و انلر فصده صعوبت و اسهال لره خطرلو اولور و بعضکره
فصد و اسهال اخلاطلرینی تحریک ایدر و عروقه نفوذ و رجوع ممکن اولماز
حیله و آکل منا بعضکره تلفنه مؤدی اولورلر و مشروب اولان مسهل
عمل ایتسه انلره اول عمل ضعیف ایدر زیرا حار غریزیلرینک مکانی ضیق اولمغله
ضعیفه اولورلر و بوندن اقدم بیز ذکر ایلدککه ابدان فاضله معتدل اولان
ابداندر خصوصا بیر کلرم اعتدالدن زیاده فاضلدر زیرا
پیه معتدل البدن اولان مشایخه هر نه قدر کده و عناد اولور ایسه
و حرکت ضعف اوزره ایسه اول اعتدال رطوبتنه دلیل اولوب طول عمر
تبشیر ایدر **تهزیل سمین بیانندهدر** هذا لک تدبیر سمین تدبیرینک
خلافی اوزره اولور و اول ضد اولان تدبیر تقلیل غذا و حمام و ریاضت عقبنده
تغذی و غذایی تبعید اولور یعنی ایکی اکلک ما بینی مدة طویله
و غذاسی قلیل اولان عدس و کوامخ و مخللات مثللو یابس و حریف اولان اغذیه
ایله تغذیه اولنور و خبز خشکار و خبز شعیر قیلنور و انلر طبیخلرینده
توابل حاره یی زیاده و اکثار ایلسونلر و تقلیل غذا ایله معین اولور غذا موصوف
مذکورلرینی جدا دسومتلو ایلمک یسیر اندن اشباع ایتسون ایچون زیرا اغذیه
دسمه سریعة اشباع ایدر خصوصا سمینک اغذیه دسمه سنده اشباع واسع
اولور شهوتلری ضعیف اولور حیله و انلرک طعاملری وضعی یمن دفعه
اطعام اولنوب اکر ماده سی مجتمعه اولور ایسه انی تحلیله اعانت اولنور
و تحلیل ماده یه معین اولور ریاضات عنیفه و ملبس و مضجع تخشین
و ماء و هواء بارد لری حاره تبدیل ایلمک برینی متخلخل ایلمک و کذلک دائما
برده تکشف ایلمک دخی تهزیل بدن ایدر برد ایله مسام قبض و سد اولنوب
بدن تجصف اولور و اول مثللو بدنه غذا نفوذ ایلیوب هزاله مؤدی اولور
و موجود اولان غذا اول مثللو بدنده تحلل ایتمکله و راسته اولان
غدا

329

غذا اعضایه منجذب اولماز و اکر سمین منافذ و مسامات ضیق اولوب تحللی
قلیل اولدیغندن عارض ایسه حره برین کشف اولنمغله مسام و منافذ
توسیع اولنور مواد متحلله منجذبه دن اکثر اولسون ایچون و غیر
معتدله اولان قیء و استفراغات سمین معالجاتندندر یعنی سمنی
ازاله ایدر اما قبل الطعام و بعده قیئله اعتدال اوزره استفراغ بکی
مبذوله قیلوب سمنه مؤدی اولور و اعتدالدن زیاده اولان تهزیل ایدر
و کذلک سمینک مزاجی سمن فاعل اولان مزاجک ضدینه تبدیل اولنور
اکر فاعل سمن برد ایسه تبدیل اولنوب مزاج تسخین اولنور و حرارة
معتدله ایسه اول مزاج برده و یاخود حرارة مفرطه یه میل ایتدیرلور
و اکثر امرده بر حیله سمنه افراطی اولنده انفع اشیا ادویه ملطفه
اولور و ادویه ملطفه سمن حاره نافعدر و واجب اولورکه انلره ریاضات
عنیفه و استفراغات حمل اولنه زیرا انلرک اخلاطی اوج درلو فعلی
اولور و اندن هر فعل تهزیله معین اولور فعل اول بودر که ریاضات عنیفه
و استفراغات ایله غذا ترقیق اولنوب انعقاددن تبعید و تحلله تعریض
اولنور و ایکنجی فعل ریاضت و استفراغک ادرار اولمغله مواد جهت عروقک
خلافی جهتنه تحریک ایدر و اوچنجی فعل ریاضت استفراغ ایله دمعی بر حادة
کیفیت عارض اولور قوتلو اول کیفیت محبوبیه اولمغله جذب بدن کسلان
اولور و ادویه ملطفه اکثر امرده اوجاع مفاصلده استعمال اولینن
ادویه لردر و انلر قوتیله الادرار اولاندر و اکر دره و ادرار معتدله اولنه
مدراتلرین غذایه مخالطه ایلسه اول ادویه غذا ایله عروقه منجذبه اولور
و اول ادویه موادی مواضع عروقه توجیهدن و کذلک عروق قوتنی اخذ
ایدوب ناحیه بولمدیغنی عاجز اولور و لکن اول مدرات معتدله
ماکول اولان اغذیه یه هضم حصولندن صکره شرب اولنمیه کیره
قوتی مخالطه ایله کسر اولمزدن مقدم وارد اولور فعله کیدر ابتدا
ایدوب موادی اول اکلی طریقه توجیهه قادر اولور بلکه مدرات

قوية اولان ادويه قوتي حسبيله مميزا باقيه قالور تميز ايدوب جهت عروقدن
غيرية امالة ايدر واعضا جايعه قالمغله هذا الحاصل اولور وذكر اولنان
ادويه سناده طمث ادرار ايدوب تنزيله معين اولور واول ادويه لر جنطيانا
وبزر سذاب وزراوند مدحرج وفطراساليون وقنطوريون وجعده
مثللولردر وسنبل ديوس ايچون جدا تنزيل قوه سی واردر واندن قوتی كهربا قوتنك
ضديدر ولك ايچون تنزيلده خاصيتة قويه واردر وكذلك بزر كرفس وزراج ايچون
قوه مدرلك قويه واردر ولكن خطرلودر ومرزنجوش داخی انك كبيدر صفة
دواء نافع زراوند بر درهم قنطوريون دقيق بر درهمك ايكی ثلث جنطيانا
رو وجعده فطراساليون ملح افاوه هر برندن اوچر درهم اخذ اولنور
واول مجموع مركب شوبت واحد اولور دواء اقوی اصل قثاء حمار اصل
خطمی اصل جاوشير جمله سندن مقدار درهم اخذ اولنوب استفاف اولنور
وكذلك بزر نانخواه بزر سذاب كمون وزندلی برابر مرزنجوش بورق
هر برندن ربع جزء للك بير جزء بو مذكورلر اخذ اولنوب شوبت واحد سحق
كل يوم بر مثقال قيلنور وادويه ملطفه دندر خل ومرتناولی خصوصا
على الريق استعمال اولنه ولكن اعصابنده ضعف ورحمنده آفت اولنلر
خل استعمالندن تناول ايليسونلر وعلى الريق شراب شرب ايلمك بعضكره
تنزيل ايدر تحليلی حسبيله ومشروب كثير اولديغنده عروق بخار ايله ممتلئه
قيلمق حسبيله زيرا عروق بخار ايله ممتلئه اولديغنده غذاء اخر عروقه نفوذ
ايدميوب اعضا جايع وهذا الحاصل اولور وكذلك طبيعت ملينی اولان
ادويه لرده تنزيل ايدر زيرا اول ادويه غذايی عروقدن صرف ايدر و
كثيرا استعمال اولنديغنده قوه جاذبه يه كسل عارض اولوب جذبی
قليل اولور وعروق تخليه يه اعتياد ايدوب انلره متوجه اولان اخلاطی
ادنی حركت ايله امعايه تخليه ايدر ونجن طبيعت ملينه اولان ادويه
ايله ملطفه مدره تعاون وتظاهر ايليسه لر عروقدن شی كثير متوجه اولمز
برينی تخيف ايدن ادويه ترياق استعمالی وملح افاعی ودواء كركم وكمون

اجتناب

شراب

وفلافلي

اطريفل

وفلافلي وسجرنيا وانقرديا ودواء اللك واثاناسيا وامروسيا وقيفل
صغير انلره نافع اطليه واجب اولوركه اول اطليه جنس عبردن
اولوب قوه جاذبه يی تخدير ايليه وانده قوه سميت اولمیه شوكران وبنج
مثللو وياخود اول اطليه محللات شديده جنسندن اوله تحليلی قوی اولان
ادهان ومروخات كبی وواجب اولوركه انلرك استحماملری على الريق اوله وحماملری
تعرق هوائی اولوب مرطب مائی اولميه واكر مائی اولور ايسه انده دوام اوزره
اكلمكدن مواد تحليل ايدر زيرا تحليل مقدارنی اكلمسه اول حمام حسبيله مواد
اعضايه تجذبه اولور وتخلل ايلمز وسمن زياده اولور وبعد الحمام اكله مبادرت
ايلمز بلكه صبر ايدوب نايم اولور وياخود حركت وریاضت ايدر وبعده استفراغ
ايدوب صكره شيء لطيف تناول ايدر وكذلك واجب اولوركه انلرك [illegible] دلك
ولكن محللا اولوب صوالی اوله ثدی وخصيه ويد ورجل وانلرك مثللو اعضاء
جزئيه لرك تهزيل بياننده در وبو تدبير جزئيه لرده تهزيل مطلق بابنده
ذكر اولنان احوال وشروطه مراجعت اولنور وانكره عضو خاصه مخصوص
اولان [illegible] معينلر ايله اعانت اولنور مثلا اول اعضاء جزئيه يه دعه
وسكون اوزره قيلنور تبريد اولنور واول عضولر سقی ايدن مسالك تعصيبا
اولنوب شد رباط اولنور واول مسالك اوزره رباطات دوام اوزره ترك اولنور
اعضاء جزئيه لرك كنزو شد اولنمز وبو وجه اوزره جانب مقابله غذا جذب
اولنور وانلرك خصيه لرين كبردن منع ايدن بو صفتدر اوزره اولاذح واده
قيموليا اسفيداج رصاص اخذ اولنوب عصير بنج ودهن آس ايله خلط
اولنور ومروخا استعمال اولنور وداغا حجر مسن [illegible] حكاكی سر ايله طلا اولنور
اول حكاكه نك اخذ حجر مسنه خل وياخود عصاره بنج وضع اولنوب بعضيسی بعض
اخرا اوزره حك اولنمغله اولور وكل يوم شب ايله [illegible] طلا اولنوب تعظيمدن منع ايدر
وياخود طين مختوم جز اخضر وعفص اخضر اخذ وسحق اولنورلر وبر كون مقدار
انلر عسل ايله طلا اولنوب ماء بارد ايله بعده غسل اولنور بهر شهر اوچ دفعه
بو طلا اولنور وثدی يه مخصوص در والزنخ اولور وثدييی شد ايدر كمون مسحوق خل ايله

قليل

معجون قیلنوب ثری اوزره ضماد اولنوب اوزرینه خل ایله مبلول خرق وضع اولنور
واوج اوزرنده ترك و بعده خل اولنوب سوسن ابیض بصلی انده عقبنجه شدّ اولنوب کونه
اولدخی اوج کون مقداری ترك اولنور بر شهر اوج دفعه بو منوال اوزره تدبیر اولنور
بیان علل الاظفار و اوّلا برزه داخس تکلم ایلیه لم داخس بر ورم
حارّ جیددر که طرنقلریك جانبنده واقع اولور و اول ورم صعبدر و ایلامی
شدیددر بعضکره تقرح ایدوب تآکله مؤدّی اولور و بعضکره متقرح اولاب
اول ورمدن مدّه رقیقه منتنه سیلان ایدر و اول ورم سیال مذکوردن اصبعه
خطر اولور و چوکره اول ورمله حمّا اولور العلاج اگر حاجت وار ایسه فصد و
واسهال اولنور و اندن غذاده تبرید و تلطیف اولنور و واجب اولور که ورم داخس
معالجه ده اورام سائره مجراسنه اجرا اولنه ازمنه اربعه سی ابتدا و تزید و انتها
و انحطاط زمانلری سائر ورملرك ازمنه اربعه سی کبی اعتبار اولنه و اندن
سن بیلدك اما ادویه موضعیه حال ابتداده واجب اولور که اول ورم
حل حارّه غمس اولنه و جالینوس وصف ایلدی که خل حارّه ورم داخسی غمس
شدید المنفعتدر و شدّت بیلدرکه اول زمانده انك نفعی زیاده اولور حالا
و یاخود سویق شعیر ایله اولنه و کذلك ادویه موضعیه کافوردن متخذ اولان
ادویه کافوریه درر و چون لعاب بزرقطونادن خل ایله مستخرج اولان لعاب
ایله افیون معجون قیلنسه جدًّا نافع اولور ولیکن دقّ و سحق اولنوب تضمید وعفص
اولنسه بعضکره ردع ایدر و کذلك وسخ اذن حضض ایله بعضکره داخسی
جمعدن منع ایدر و بو بابده حضض جیّد نافع اولور و کذلك سماق برادهٔ
اقاقیا بونلرك قفیسی استعمال اولنور ایسه سکنجبین ایله ضماد استعمال
اولنور و کذلك عسل ایله معجون قیلنمش عفص ضماد اولنسه اول ورق تحلل
منع ایدر و دائما ماء بارده غمس ... و وجع تسکین اولنور و وجع تسکینله اولنور وافیون ایله
افیونك فعلی عجیبدر و اول وقتده بزرقطونا لعابی نافعدر و یاخود عفص قشور
رمان حامض توبال نحاس تبخیر یابس و زنکار برابر اخذ اولنوب عسل و یاخود
دبس عنب و یاخود جلاب ایله معجون قیلنوب اول ورمك اوزرینه اولجه معجون شدّ اولنور

واکر

وکذلك رطوبت

واکر دهن تعریب اولنمز اکر تقرّحندن خوف ایدر ایسك سوسن کوکی و کندر مسحوق
و حنّا و مع غیره و ربّ عنب ایله مطبوخ اولان حب الآس بعضکره داخسك
ماده سنی ردع ایدر صبری دواسی صفتیدر صبر جلنار کندر عفص
بو مذکورلر اخذ اولنوب عسل ایله بعد الجمع استعمال اولنور و مبردات
اوزره اقامت اولنمق جائز اولمز زیرا داخسك زمان ابتداسی مرور
ایدوب متجاوز اولدیغنده مبردات تکثیف ایدر و مدّه یی حصر و وجعی
تشدید ایدر بر زمان اولنه صکره احساس اولینن حرارته
التفات اولنمز هر نه قدر ظهور ایدن حرارت تابکه بر شدیده اولور ایسه
بلکه اول ورم تحلیل و تجفیف اولنور و بعضکره دهن سمنه اول ورمی
غمس ایلیوب صبر ایلمك باعث نجاح اولور اما وقت وسطده کندر
مسحوق اولنوب اوزرینه وضع اولنور و یاخود زنجار حدید و شونیز
مسحوق اولنوب اوزرینه وضع اولنور و کذلك لعابات قلینه و شحوم
و کذلك اقراص انزروت و مومیاس و وسخ اذن ورم جمع مدّه ایلدکم
مقدم انده جید اولور و چون نضجی اخذ ایلسه اوزرینه بزر مرو
و بزرقطونا لبن ایله وضع اولنور و انتها قریب اولوب جمع ایلدیکده
واجب اولور که ملح احراق اولنه و زیت ایله معجون قیلنه و اوزرینه وضع
اولنه زیرا اول داو ورمك وجعنی دفع ایدر و چون جمع تمام اولسه
بط لطیف و صغیر ایله بطّ اولنور مواد خروج ایلسون ایچون
و ایچینه اولان مواد خروج ایلدکدنصکره اکر قوابض ایله ضماد اولنور
عدس و ورد و سویق نبق و سویق تفاح و سویق زعرور و جلنار
مثللولر ایله ضماد اولنور و انك بعیدنه دقیق ترمس عسل ایله وضع
اولنور و چون تقرح ایلسه صبر انك افضل علاجاتندن اولور
و انك کبیدری کندر زرنیخ ایله و مرهم زنجار و مرهم اسفیداج و غیرلر
ایله ضماد اولنور و اوزرنه شراب تشرّب ایدن خرقه ایله تغطیه و ستر اولنور
و بو وقتده واجب اولور که هر طرفده اولان لحم ظفرك تبرید و تفریق اولنه و طرفده

برشیء لحم ناخن اولور ایسه اول جزء ناخن قطع اولنه مرهم
جید بو مرهم فولس ذکر ایلدی زاج محرق و کندر هر برندن برر جزء
اخذ اولنور زنجار نصف جزء عسل ایله سحق اولنوب استعمال اولنور
وکذلک بو صفت اوزره اولان مرهم دخی استعمال اولنور قیشور
رمان حامض عفص توبال النحاس زنجار عسل ایله خلط اولنوب طبخ
اولنور بو شد اولنور بو موضعه ماء دهندن برنسنه وضع ومس
اولنمز مرهم جید زاج محرق کندر هر برندن برر جزء زنجار نصف
جزء عسل ایله انلر جمع اولنوب ورم اوزرینه وضع اولنور و بعضلره
تأکل جوفی اولدیقده قلقدیقون و مرهم زرنیخ زاج زنجار نوره بو اجزادن
مجمع اولنوب استعمال اولنور تجفیفده و تجفیف ایدر و انلردن افضل اکر
بر علاج اولمازسه وقتی که ناخن متقرحدن مدة سیلان ایلسه آنی کی
ایدوب سیلانی قطع ایلمه اول غایتده اصبع مذکورک کلیسنه شامل اولسون
ایچون و بیز داخسه مرة اخری تکلم ایلدک آذان الفار و تشقق
اظفار وکذلک اظفارک تقشری و جربی بیاننده در طریقله ذکر
اولینن اعراضک عروضی بیس ایله و مزاج سوداوی حسبیله عارض
اولور و تشقق اظفار اجزاء حادثیه اولور ایسه لحمه تعلق ایدوب
تخشن ایدر واکر آذان الفار تسمیه اولنور اما انک علاجی تنقیه ایله
اولور خلط غالب سودا ایسه خلط سوداوی استفراغ اولنور ادویه
موضعیه لر ملح عجین ایله موضعه اشراس طلا اولنور و یاخود
بصل فار مشوی یا ضماد اولنور خصوصا دهن حل و یاخود ایله طلا اولنمق
انفع اولور و بزر کتان و حرف ضماد اولنور و حرف و ملح دق اولنوب
عسل ایله اوزرینه شد اولنور و اکثر نفع اولور و شظایابی قلع ایدر
و یاخود اشراس خل ایله و یاخود آس و ملح ایله وکذلک خمر ایله طلا
اولنور و اول دواجرب و تقشره دخی نافع اولور وکذلک مصطکی اذابه
اولنوب ملح جریش ایله طلا اولنور عواض ظفرده تشنج و تعقف و تجذم
بیاننده

اعراض مذکوره

بیاننده در طرنقلره اکثر اوده سودادن عارض اولور
و سودا اظفاره قلب ایدوب دوندریر و تشنج ایدر و تعقیف و
تجذیم ایدر و چوقکره واقع اولور که اظفار سلیمه یه اسباب قلعدن
بر سبب قلع ایدر یعنی ظفرک لحمه اتصال طبیعیسنی ازاله و تحریک
ایدر و طبیعت اول ظفر مقلوعک تحتنده ظفر حسن انبات ایتمک
قصد ایلدیکده دفع ایلمز و مس کثیر ایله احساس ایدوب ایلام ایدر
نواکر نابت اولوب خروج ایدن ظفر هیئت ردیه اوزره خروج ایدر و اول
خارج ردی نک جمله سی اوزره وارد اولان اغذیه اول جمله نک ردائتی و
خشونتی حسبیله منفذ بولمیوب اول غدادن تولد ایدن ظفر دخی
اولا نابت اولان ظفر کبی نابت اولور و چوقکره ظفر تقوس و تعقف
ایدنلره بر اسبوع شحم ایله علاج اولنوب بعده زجاج ایله آنک
تقوسی واکر اولان موضعی حک اولنور بعده بر کون دخی شحم
ایله علاج اولنوب بینه حک اولنور ظفر مستور اولنجه قدر حک او
ترک اولنمز و چوقکره سقطه حسبیله ظفر منقلع اولوب
وجع مشتد اولور و حما ایراث ایدر العلاج اول اعراضکه
انک سببی سودا اولور اکر سودا جمیع بدنده وار ایسه و اعراض
مذکوره جمیعا اظفاره عارض ایسه آنک علاجنده استفراغ اولنمق
لازم اولور و غداسی اصلاح اولنوب اکا اوفق اغذیه ایله تغذیه اولنور
و تشیریج شربنه ادمانی اولان کسنه لرک اظفاری مستویه اولور واکر
سودا ظفر واحده خاص ایسه اکا ادویه موضعیه ایله معالجه
اولنمق واجب اولور معالجات موضعیه سنلن بر بو درکه ظفر تلیین
ایدوب تقشر و تسویه یه تهیئه ایدن نوره و زرنیخ مثللو ادویه
موضعه استعمال اولنور زیرا ظفر انلر بر حال اوزره ایدر که سوهان مرادی
اوزره تجریدی و سکین ایله تسویه یه قادر اولورسن وکذلک اول اظفار
ثقل فقاع ایله کثرت تضمیده دخی وجه محرر اوزره تسویه یی تسهیل ایدر

وكذلك بر احتمال ایدر ایسه ظفر شمع ایله تسخین اولنوب تسویه اولنور
وظفر تلیین ایچون سروك صمغ ضماد جید اولور وظفر متشنجه
بزر كتان ضماد جید اولور و شحم ضانك اهالی اول ظفره شد اولنوب
برقاج ایام اوزرنده ترك اولنسه آنی تلیین ایدر و اكر دفعهٔ واحده ده
تلیین ایلمز ایسه تلیین و تسویه یه تهیئه ایدنجه اول اعمالك شول
اعاده اولنور **هیئة و لوننده ردی اولان ظفر دلیه ظفر جدید**
انباتی ایچون احتیال ایله قطع بیاننده در صمغ سرو ایله خبیث
و موجع اولان ظفر ایامًا تضمید اولنمغله تلیین اولنور و بعده اول
ظفرك اصلنه ابر ایله غرز اولنوب انده دم كثیر اسالم اولنور و بعده
اوزرینه بر كون بر كیجه ثوم مدقوق شد اولنور و بعده بر كون و بر كیجه ده
ثوم مدقوق شد تجدید اولنور و بو وجه اوزره تدبیر ظفر خبیث مولیه ایكی دفعه
اسقاط ایدر و زبیب ایله دائما ضماد اولنسه ولدوغی ظفر سقوطه
مهیا ایدوب بعده ادنی تدبیر ایله ساقط اولور خصوصا اكر جاوشیر و
یاخود مدقوق و مسحوق كبریت شحم ایله خلط اولنه **قلع ظفره ادویهٔ**
قویه ده اولور كبیكج و كذلك دبق بلوط و ثافسیا و زرنیخ و زرادیج
بو مذكورلر اخذ اولنوب خل ایله جمع اولنه بقدر صكره مرا و مت اوزره
آنكله ضماد اولنور و اهل اون كونده بر دفعه حل اولنور و كذلك ایكی صنف
زرنیخ و كبریت اصفر و علك بطم اخذ اولنوب انلر خل ایله ضماد اولنور
و هر اسبوعده بر دفعه حل اولنور **تجدد نابت اولان ظفره مراعات**
بیاننده در واجب اولوركه تجدد نابت اولان ظفر كن و ستر اولنوب حسن
یدقنه و هوادن وقایه و محافظه اولنوب او بند یله و اول بابده نیم
معلوم اولان وقایه نك او فوقانیه اوزره فضه دن بر قلنسوه اتخاذ
اولنكه مشبك اوله و انده خرق اوله كلیا هوایی منع ایلمسون ایچون
اماحر و برد د فعه شدیدا اولوب انلر كلا منع و اجب اولور ایسه اوزرینه
شی آخر اورتیلوب ستر اولنور و واجب اولوركه اول قلنسوه نك شكلی
برشكل

ایكی دفعه

برشكل اوزره اولیه كه اصبعه شد اول قلنسوه شد اولنز بقدر جهت
ظفردن اصبع مس ایلیوب اصبع مماسه سر جهة اخرادن اوله
و اول قلنسوه مشدوده اصبع اوزره برقاج شهر مقدار فنسیان
اولنه بو وجه اوزره تدبیر اولنز بقیه نباتی ممكن اولان ظفرك
اخود ر نابت اولور **ظفرك برص بیاننده در** جوز سرو اخذ و دق
اولنوب خل و دقیق ایله و خصوصا دقیق ترمس ایله خلط اولنوب
ضماد اولنور و اول ضماد برص قلع ایدر كذلك بزر كتان و حرف ایله یاخود
كندر دردی محرق و زرنیخ احمر ایله خلط اولنور و اتباع و زفت رطب
بو تابده عجیب اولور خصوصا زرنیخ احمر ایله و یاخود جوز سرو ایله استعمال
اولنه و غرز السمك دخی عجیب بالغ اولور اصل حماض دخی خل ایله طلا اولنسه
انك بر تاثیر عجیب اولور **اظفاره عارض اولان صفرت بیاننده در**
اول امثللو اظفاره عفص و نشب شحم بط ایله طلا اولنور و یاخود مراره
بقر و یاخود بزر جرجیر نانخواه دق اولنوب خل ایله معجون قیلنور
بیان رض الاظفار اظفار رضوضنه اولا ورق آس ایله و یاخود زمانك
ورق لبتز ایله ضماد اولینور و بونلردن صكره ملینات استعمال اولنور
و اظفاره منتهیا اولان عصبك رؤسنه انتشار عارض اولدر ایسه
انده شحوم معروفه و قیر و طیبات لیننده استعمال اولنور
تحت اظفارده بحسب المرض حادث اولان دم میتدر اول ظفر زفت
ایله مخلوط دقیق ایله علاج اولنور اكر اغنا ایلمسه بلكه عمل یده حاجت
اولسه واجب اولوركه رفق ایله ظفر شق اولنه حتی تحتنده دم خروج ایلیه
اكر اول شق حسبیله ظفره انقلاع عارض اولور ایسه دم تسییل
اولنوب ظفر الصاق اولنه تحتنه وقایه اولوب توضع ایلمسون ایچون
و بعد ایام اكر مراعات اولنه و اكر اول عقامده صدید وار ایسه ظفر سن
ظفر ازعاج ایدوب و یاخود رفق ایله شق ایدوب بعد اخراج الصدید
اول ظفر فرجه موضعنه رد ایلیوب شد ایله ولحمه عسرت ویرمه زیرا

انك وجع وجع داخلیسی اعظم اولور بلکه اول ظفر منز عجی دایله
موضعی سترایدوب آنی ماء ورد طاهره ایله تنطیل ایله واوزرینه فی بعد مرهم
باسلیقون وضع ایله وبو وجه اوزره اولمرهم مرارا وضع ایله
زیرا بو وجه اوزره تدبیرک منفعتی ظاهره سر اولور وساکر واجید کم
جمیعا بزم اشارتمز منوالی اوزره تصرف ایلیه‌سن قد وقع الفراغ من
ترجمة رابع الکتب الخمسة من القانون بحول من الله وقوة
فلله الحمد والمنه وصلى الله على سيدنا محمد
المبعوث الى الخلق ليدعوهم الى الجنة ويفتح
به ابواب الرحمة ويختم باب النبوة وعلى
آله واصحابه الذين كشفوا
النقاب عن وجه الفتوة
ليتضح في اعيان
الامة في السبت
الثالث والعشرين من صفر الخير من شهور سنة تسع وسبعين ومائة
والف من الهجره يا من جعل الصحة قاعدة بنيان العباده واكثر دها
للمريض حسب العاده انصر سلطان هذا الزمان الذي صار صحة الابدان
عن مرض الازمان وارزقنا بامتداد عمره ودولته ودوام شفقته ورأفته
علينا وعلى كافة الانام آمين يا مستعان وهذه القطعة انشدتها موزونا
ليكون لدعوتنا منثورا وموزونا وهي هذه
لواء الله سلطان جهانک عمرنی افزون که اولدی بزم کوننده امن وراحت مغفور کامل
قیلوب بختک سوسوقانونی افشا جهاندن احسن تدبیر ایله رفع ایتدی سقل داروی
کنا شرح اولمک یازدی مترجم ختمنه تاریخ
کتاب رابع قانونک اولدی تمم انجامی

بسم الله الرحمن الرحيم هذا الكتاب حسبة لله وقف ... للطلاب الراغبين وطلبا لمرضات الله ... مصطفى بن احمد ...

الكتاب الخامس
من القانون
وهو آخر الكتب

١٢٥×٢٢

قد وقف مترجم هذا الكتاب المسمى تخجيز المطحون
حسبة لله الملك الكريم وطلبا لمرضات ربه الرحيم
نوفادى مصطفى افندى بن احمد
بن حسن عفر لهم
امين

قانونك كتب خمسه سندن بشنجی كتابی ادویهٔ مركبه ذكرنده در و
واقراباذين ترتيبی بياننده در رب يسر ولا تعسر رب تمم بالخير

بسم الله الرحمن الرحيم وهو اولى بالتقديم والحرى بالتعظيم
الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى الله خير اما يشركون
وبعد بو بر كتب اربعهٔ متقدمه ده طبك صحتی حفظ اولان نظری
وعملی علمنك اكثر ذكردن فارغ اولديق وحالا اول وقت
كلديكه قانونك كتاب خامسی ايله ختم ايدوب اثنا قانونك كرايك فيلسوف
وبو كتاب خامس بر مقاله يه و ايكی جمله يه تقسيم ايدوب مقالهٔ وجيزه
مذكوره ده علم تركيبك اصولنده وجملهٔ اولاده قراباذينده راتبه
اولان مركباتی وجملهٔ ثانيه ده فی مرض مرض مجرب اولان ادويه يی
بيان ايلرز وبو وجوه ثلثه نك ايرادی تمام اولديقده حامدا لله
ومصليا على رسول الله كتاب قانونی ختم ايلرز انشاء الله تعالى

اولا ذكر موعود اولان مقاله ادويهٔ مركبه يه حاجت بياننده در

بيز جميعا امراضه وخصوصا امراض مركبه نك كليسنه مقابل
اولور دواء مفرد بولميز و بعض مركبك مقابل وعلاج
اولمغه صالح بولكر نغير دواء مركبك جزء واحدی
بعض كره قوت زائده يه محتاج اولور بناء عليه اكا بر جزء اخر
ضمنه محتاج اولورز كه قوت زائده يه حاجت اولان جزءه اول قوت
افاضه ايليه مثلا بر ادويه ده تحليل وقبض
قوه لری وار در تحليلی اكثر وقبضی اقلدر پس بر ادويه يه استعمال ايلدك
اكه قابض اخر اضافه ايتمكله قبضنی تقويه ايلمكه بز محتاج اولورز
وبعضكره دخی بز قدر حاجتدن اكثر مسخن دوا بولورز واكه مبرد
دوا اضافه سنه بز محتاج اولورز وبعضكره دخی بز دورت جزء تسخين

اولان

30/21

اولان دوايه محتاج اولوب موجود اولان ادويه كيمنك اوچ تسخين و
كيمينك بش جزء تسخين اولور اولوقتده اول ايكی دواء
بربرينه خلط اولنديقده مجموعنك سكز جزء تسخينه اولور واول
مجموعك تنصيف اولنديقده دورت جزء تسخين
بولنيور وبعضكره بر مرضه ايچون استعمال اولنه جق دواء حرارتده زياده
اولمرضه صالح دوا اولور ولكن وجه اخردن ضار اولور بر اول
مضرتی دفع ايچون دواء اخر اضافه سنه حاجت اولور وبعضكره
دخی دوا مرضه علاج اولمغه صالح اولور ولكن طعمی بشيع وكريه اولمغله
انی معده قذف ايدر معده قذف ايلمسون ايچون اكه طيب
دوا خلطنه حاجت اولور وبعضكره دخی دواءنك عضو بعيد ده
فعلی مطلوب اولور واول عضو بعيده واصل اولنجه قدر هضم اول
وهضم ثالث دواءنك قوه سن تغيير ايدر بو خوف اولنور اكا بناء
اول تغيردن دوايی حافظ وذكر اولنان هضمدن غير منفعل
دواء اخرك دواءه اولان خلطنه حاجت اولور نتكم علاج اولنان
دواء قوتی باقيه ايكن سالما موضع مرضه واصل اوله ادويه
ترياقده اوليكيچون افيون ادخال اولنور وبعضكره دواء مرضه
دوا اخر اضافه دخی علاج اولان دوايی موضع مرضه ايصال
اولور اقراص كافور ده زعفران القاء ايتديكيچون تا زعفران اول
قرصلك ادويه سن قلبه ايصال ايدر لكن قلبه بالغ اولديقده
قوه مميزه اول قرصده اولان ادويه مبرده ومطفئه
زعفرانی تمييز ايدوب زعفرانی جنسنه الحرارت اولان عضو ابطال
ايدر مبرد ذاتك قلبه تفرحنه اولمسون ايچون وكذلك
طبعا وبالخاصة ايلا برد واده قوه محلله ايله قبض وردع

قوه‌لرن جمع ولسه اولدوا استعمال اولنديقده قوة مميزه آنی
اول قوه‌لردن تفريق ايدوب قوة محلله‌يه المی اولان عضوه توجيه
و ماده المی اول محلل قوه عضودن تحليل ايدر و قبض و ردع قوه‌سی
مجاری ماده‌يه توجيه ايدوب اول قوه مجاری تقبيض ايتمكله موضع
وجعه انصباب صوردندن اولان مواد انصبابدن منع ايدر
و بعضكره دخی بيز دوانك ممرنده تلبث مكثن قصد ايلرز اول دوانك
عملی فائق و كثيرا ولسون ولكن اول دوا سريع النفوذ اولمغله
مكث ايلمز و سريعا مرور ايدوب عملی تام اولماز پس اول دوايه
مشبّط و معوّق دوا اضافه ايلرز انك عوقی ايله ممرنده وجهی
مذكور اوزره مكث ايتمكله فائده‌سی تامّه اولور ادويه مفتحه‌نك
اكثری ~~سريع النفوذ اولمغله معوق اضافه اولنور~~ كبدده مكث
ايلمز و سريعا نفوذ ايدوب كبدی تجاوز ايدر و كبده لبثن قصد
اولنديقده كبدك جهت خلافنده جاذبه دوا آلكه اضافه اولور
اولنور مثلا مفتح دوايه بزر تجل اضافه اولنور و مفتح دوا آلبزو
قوت حبيله كبددن سريعا نفوذه طالب اولديقده بزر تجل
آنی قعر معده جانبنه جذب ايدر و مفتح دوا ايكی قوت اراسنده
متحير اولوب مدت تحيرنده مكث و حالة مكثنده عمل ايدوب
كبدی اصلاح ايدر و بعده نفوذ ايدر و بعضكره بيزم بولديغمز
دوا ايكی طريق بيننده مشترك اولور و بزم مطلوبمز طريق
واحد اولور پس آكه بيز اول دوايه مطلوبمز اولان طريقده
حمل و طريق آخردن منع ايدر بر دوا اضافه ايلرز مثلا ادويه
مدرّه مفتحه‌يی استعمال مراد ايلديكمزده آكه بيز ذراريح اضافه
ايلرز و اول مفتحات مدره‌يی ذراريح طريق عروقدن صرف ايدوب

كلی

(و مثانه)

كلی طريقنه توجيه ايدر و معلوم بيورليه كه اكثر ادويه‌نك محل وقوعی ايله
و محل عملی بربرينه مغاير و باشقه باشقه محللر اولور و بعضكره محل وقوع ايله
عملنك محلی ابعد اولور بو صورتده واجب اولور كه اول محل ابعدده عملی
مطلوب اولان دوايه آنی مطير اولوب محل ابعده سريعا ايصال ايدن
بر دوا اضافه اولنه و بعضكره محل عملی محل وقوعنه قريب اولور اول
مثللو استعمال اولينن دوايه واجب اولور كه آنی مشبّط و معوّق
دوا اضافه اولنه و معلوم بيورليه كه غرض واحد ايچون استعمال
اولنان دوالردن مجرب اولان دوا غير مجربدن خيرلو اولور و كذلك
غرض واحدده مستعمل دوانك قليلی كثيرندن خيرلو اولور و مجرب دوانك
غير مجربدن خيرلو اولديغنك سببی بودر كه دوا مركبك حكمی ايكی وجه
اوزره اولور بر وجهی بسايطندن اخذ اولنور و وجه آخر تركيب ايله
حاصل اولور پس وجه اول هر نه قدر بلا تجربه قياس ايله معلوم اولور
ايسه لكن وجه ثانی ايله دوا مركبك حكمی تعرف تجربه طريقنه منحصر
اولور پس بلا تجربه استعمال اولينن دوانك بحسب التركيب حاصل اولان
مزاج اول دوادن مطلوب اولان مزاجه موافق و ياخود زائد و ناقص
اولمغله مباين اولديغی معلوم اولماز اما مجربده ايكی وجهله موافقتی
متحقق اولمغله انك علاج اولديغی متحقق اولور و بعضكره مركب دوانك
فائده‌سی صورت تركيب ايله حاصل اولان فائده‌سی اكثر اولور ادويه‌نك

كيفيت تركيبنك بيانی بودر

معلوم بيورليه كه حقير سنكا معالجه‌ده
دورت حاجت عارض اولور اولكی طبيب اول حاجتده كافی اولور مفرد دوا بولنميوب
سن دوا مصنوع يعنی دوا مركبه محتاج اولسه مثلا استفراغ
قصد ايلديككده مطلوبك اولان استفراغك حصولی سقمونيا و شحم
حنظل و صبر و تربد مثللو ادويه‌لره محتاج اولسه اولوقتده سن نظر
ايله و مطلوبك اولان ادويه‌نك اربعه مذكوره‌يه حاجتی علی التسويه
اولوب اولمديغنی تعرف ايله اكر اول ادويه‌لره عملنده حاجت برابر ايسه

استفراغده

اول دورت ادویه‌نك هر برندن انلرك شربت واحدن لربنك دبعلرینی اخذ ایدوب
ترکیب ایله واکر انلره حاجت علی السویه اولمیوب بلکه حاجت بعضنه اکثر
وبعض اخره اقل اولور ایسه سن حدس صناعی ایله ادویه اربعه مذکوره‌یه
حاجتك مبلغنی حدس ایله وهر بر دوایه اولان حاجتلرك برابر مبینه قیاس
ایله نسبتلرین اخذ ایدوب اول نسبت ترکیب ایدیه ده قانون ایله واول
قانون اوزره ادویه‌لرن زیاده ونقصان ایله یعنی اول دورت ادویه‌نك
برینك شربت واحدسنك ثلثنی واخرك سدسنه واوچنجینك ایکی
اوج ثمننه ودوردنجینك ثمن واحدنه حاجت اولنسه اول مقدار
اوزره ادویه مذکوره‌نك هر برن اخذ اولنوب ترکیب اولنور ومعلوم بیورلیه‌که
تریاق مثللو اولان دوا منجلك بسایطی حسیله اثاری وقواسی
واردر وکذلك اول دوایه مزاج حاصل اولسون [illegible]
اکر کلی صورتك دخی اثاری وقواسی واردر وبعضکره صورتدن حادث
اولان اثار وقوی بسایطدن حادث اولان اثار وقوادن افضل اولور
واطبا دیرلرکه تریاقك فلان مرضه نفعی سبیل حسیله وفلان مرضه
مرحسیله اولور اطبانك بو قولنه التفات اولنمز بلکه اول ادویه‌لرك
اطبانك دیدیکلری امراضه من وجه فائده‌سی اولور لکن عمده تریاقك
صورتی اولور تریاق عجیب الصوره جلیله ونافعه اولدیکن بزم ایچون
انك جزالة شاننه وافعالنه مناسبتنه اشاره جلیه ایله اشارت
ممکن اولماز ومعلوم بیورلیه‌که مرکبات اجزالرنده برابر ادویه واردرکه
اول ترکیبده انلر عمود واصل اولور انلر حذف اولنسه فائده مطلوبه باطل
اولور مثلا تریاق قرصلرنده لحم افعی اصل وعمود در تریاق قرص لحم افعی اخراج اولنمق
مطلوب اولان فائده باطل اولور وکذلك ایارج فیقراده صبر وایارج
لوغاذیاده حربق اصل وعمود اولور انلر اخراج تبدیل اولنمق جائز اولمز
ومرکباتك اجزاسنده برابر ادویه دخی واردرکه انلر حذف [illegible] وتبدیل
اولنمق جائزدر وزیاده ونقصان قبلنمق دخی جائز اولور برابر ادویه دخی

متوالا وزره

واردرکه انلر ترکیبده

اجزاء

ادویه [illegible] واردرکه ترکیب اوزره زیاده قیلنسه مضر اولور مثلا تریاقده بلادر
زیاده اولنسه ادویه‌سنی افساد ایدر خصوصا لحم افعی زیاده افساد ایدر
وبرابر ادویه دخی واردرکه انی زیاده دوایه مضر اولماز مثلا تریاق اجزاسنه
جوزبوا زیاده ایلسه جریمه عظیمه کتورمش اولماز بسدر ومعلوم بیورلیه‌که
جوق ترکیب اولورکه مفاسدی موذی اولور وجوق ترکیب دخی مزیتی فعل ومزیتی
اثره موذی اولور وجوق ترکیب دخی مفردات ومرکباتدن اولور یعنی
اول مرکبك بعض اجزالری مفردات وبعض اخرلری مرکبات اولور تریاق
کبر زیرا تریاقك اجزالری ذکر اولنان مفردات ایله هر بر بسیر مرکب اولان
اقراص ثلثه‌دن اولور واول قرصلرك هر برینك صورت مزاجی حسیله
بر مزاج خاص اولورکه اول مزاج بسایطنده اولماز وبعضکره دخی بر دوا
مرکب سائر مرکباتدن ترکیب اولنوب انك اجزاسنده مفرد دوا اولماز

کتاب خامسك جمله اولاسی

قراباذینده اولان مرکبات راتبه بیاننده
اولور اول دخی اون ایکی مقاله اوزره در مقاله اولی تریاقات ومعاجین
کبار بیاننده در **تریاق فاروق** بو تریاق ادویه مرکبه‌نك اجلی و
افضلی اولور زیرا انك منافعی کثیره در خصوصا حیات وعقارب وکلب
کلب نهش وعضلرینه وسائر سموم مشروبه قتاله‌یه وامراض بلغمیه‌یه
وسوداویه‌یه واول امراض حاره‌لرینه ورباح خبیثه‌یه وفالج ولقوه
وصرع ولقوه ورعشه ووسواس سوداوی وجنون وخاصه جذام
[illegible] وبرص الجمله بو امراضه نفعی اکثر در وکذلك قلبی تشجیع وجوهر
ترکیب ونفسی تسهیل وخفقانی اذهاب ونفث دم حبس ایدر کلی ومثانه
اوجاعنه [illegible] اکثرینه واداردر بول وطمثه نافع اولور وحصاتی تفتیت ایدر
قروح امعایه وباطنده [illegible] کبد وطحال صلابتلرینه نافع اولور وتریاقك
انجق بو منفعتلری بسایطك مزاجنه تابع صورتنك خاصیتی ایله حاصل اولور
زیرا تریاقك صورتی بالخاصه دور وحار عزیزیه‌یه تقویه ایدر وطبیعت
مضادات بارده وعضادات حاره [illegible] استعانت ایدر
[illegible] اولان صورت تریاقیه [illegible]

دخی ایدرك

وتریاق نسخه‌لرینک خیرلوسی واصلی اول نسخه‌درکه آنی اندروماخس
ترکیب ایلمشدر وجالینوس وانک امثالی طبیبلر قصد ایدوب ترکیب
اصلی اوزره بعض ادویه‌یی زیاده وترکیب اصلیده موجود اولان
بعض ادویه‌یی رفع وتنقیص ایلدیلر وانلرک اول تصرفلری ضرورت
ایجاب ایتمکله وداعی قوی ایله دکلدر بلکه ذکرلرینک بقاسنی واندروماخسدن
اول اثر برکذار قالدیغی کبی کندولرک دخی اثرلرینک بقاسنی التماس ایدرک
نسخه اصلیه‌یی تغییره حمل ایلدیلر زیرا صواب بودرکه تجربه ایله دواء
منجح اولدیغی ثابت اولان اصل ترکیب تحریک وتغییر اولنمیه
زیرا تجربه ایله ثابت اولان تریاقک منافع کثیره‌سی ترکیب اصلیسینک (جائز درکه)
صورتی ومزاج حسبیله اوله وتغییر اولنوب اول وزندن اخراج
اولنسه یقدم صورت اصلیه‌یه تابع اولان فوائد صورت مغیره‌یه
تابع اولمیه واکر بر مدعی دعوا ایدرسه که بر وزنده اولان ترکیبک
بحسب الصورة اولان خاصیتینی بنم عرفانم محیط اولورسه اول
مدعی مکذوبه وامر مردوددر دعوا ایتمش اولور وانک نظیری
اول کمسنه‌درکه فرسده وانسانده وسائر انواع اجسامده
موجود اولان عناصر اربعه‌نک اوزانی بنم معلومم اولمشدر دیو
ادعا ایلدی. وتریاقک انسانک کبی احوالی واردر طفولیتی وترعرعی
وشبابی وشیخوختی وموتی اولور زیرا تریاق زمان ترکیبندن
التی ای ویاخود بر سنه قدر مدتده طفل اولور وبخن بلاد حاره‌ده
التی ایی وبلاد بارده‌ده بر سنه‌یی تجاوز ایلسه ترعرع وتزید اخذ ایدر
وبلاد حاره‌ده اون سنه وبلاد بارده‌ده یکرمی سنه انک تزیدی
وقوتنک غایت تکمیل اولوب قوتنک کمالی زمانندن بلاد حاره‌ده اون
سنه وبلاد بارده‌ده یکرمی سنه قدر برقرار اوزره [illegible] واقف اولوب حرارت
العنصریه کاملا باقی قالور وبخن زمان ترکیبندن بلاد حاره‌ده یکرمی سنه
وبلاد بارده‌ده قرق سنه مرور ایلسه انک قوتی انحطاطه بدء ایدوب

تریاقین

تریاقین قلیلا قلیلا نقصانی اخذ ایدر وبخن زمان انحطاطک اولندن
بلاد حاره‌ده اوتوز سنه وبلاد بارده‌ده التمش سنه مرور ایتسه صکره اندن
تریاقیت کلیة منسلخ اولوب قوتی تریاقیت قوتندن دون ومنحطه
اولان معاجینک برینه کبی اولور و واجب اولور که ملسوعه تریاقک طریسی
وتویسی سقی اولنه وغیریره ضعیفی سقی اولنه وملسوع بعضکره تریاق
طرینن نصف مثقالدن بر مثقاله قدر سقی اولنمغه محتاج اولور
وتریاقک طری وتویسی ایله عتیق وضعیف وردیسی [illegible] فرق
ایچون امتحانات واردر جمله امتحانلردن بری بودرکه بر انسانه مسهل
سقی اولنوب اسهالنه انتظار اولنور واسهالی ظهور ایلدکده اکر تریاق
سقی اولنور اکر تریاق انک اسهالنی حبس ایدر ایسه انک طری وجید
اولدیغنه حکم اولنور واکر اسهالی حبس ایتمز ایسه اول تریاقک
عتیق وردی اولدیغنه حکم اولنور وامتحانلردن بری دخی جالینوسک
ذکر ایلدیکی امتحاندر اول امتحان بودرکه بر دیک برنی صید اولنور زیرا دیک
برینک مزاجی بیوتره رؤیت اولنه دیکدن ایبس [illegible] اولور
وایبس المزاج اولانه [illegible] تجربه محکم اولور مصنف دیرکه بن ظن
ایدرمکه دیک برینن مراد تدرج ذکردر یعنی اول اصید اولنن دیک
برینه هامه ارسال اولنور وبعده اول دیکه تریاق سقی اولنور
اکر اول دیک صاغ قالور ایسه اول تریاق جید اولدیغنه حکم اولنور
وافیون وشوکران واول مقدار [illegible] سقی اولنن کمسنه‌لره تریاق
سقی اولنمغله دخی تریاقک جودتی ویاخود رداءتی تعرف اولنور
اما بیش شرب ایدن کمسنه‌یه تریاقک منفعتی قلیله‌در زیرا انک مضرتن
کلیا دفع ایلمز تریاقک اکر منفعتی غایتی موتک بر مدت امهالی اولور
وبعضلر زعمی اوزره بیش شرب ایدنلره دواء عسل [illegible] دن انفعدر
وهر علیله تریاقک مقدار شربی واردر سعال عتیق ووجع صدر ووجع جنبده
تریاقدن بر ترمس مقداری ماء عسل ایله سقی اولنور اکر حماسی وار ایسه جلاب ایله

وحاجة کان معتبرا [illegible]
ما البیر وقیل یوصی [illegible]
هکذا ذکر ابن [illegible]
وکان الشیخ [illegible]
الی الفعل الثانی [illegible]
وصرف کلام [illegible]
عن ظاهره
منه

سقی اولنورا اما ابتداء ادوارده اولان نافض دائره و برد و قی ایچون
برترمسه تریاق ماء ایله ویاخود شراب ایله سقی اولنور و انلرک بعض
مقداری اوچرا و قیه دن نقصان قیلنمز و دورت بوچق اوقیه دن
دخی زیده و اکثر قیلنمز و قولنج و معده نفخ و مغص ایچون برترمسه
تریاق ماء عسل ویاخود جلاب ایله سنک بیلدیکک اوزره سقی اولنور
و سقوط شهوت صاحبنه دخی ماء ایله ویاخود شراب ایله سنک
بیلدیکک کبی سقی اولنور و برترمسه تریاق اسارون طبیخی ایچنده
استسقا ایچون سقی اولنور و قبل الطعام برترمسه تریاق
یودیلور ویاخود بربوچق اوقیه خل ممزوج ایچنده سقی اولنور
و نفث دم صاحبنه اگر اول علتک عهدی قریب ایسه تریاق بر
مثقاله وار نجه قدر خل ممزوج ایچنده سقی اولنور و اگر عهدی قدیم ایسه
اول مقدار تریاق سومقوطون طبیخی ایله سقی اولنور اما صوتی منقطع
اولنلره باقلاء مقداری تریاق ماء عسل ویاخود رب عنب ایله سقی
اولنور و یاخود تریاقی منقطع الصوت اولان کمسنه تحت لسانینه
امساک ایدر و قروح امعا و اسهال دم ایچون تریاق ماء سماق ایله سقی
اولنور و ضیق نفسدن ایچون سکنجبین عنصلی ایله بر اوقیه دن
اقل ایله سقی اولنور و انک ایله صرع ایچون غرغره اولنور و بعض
تریاقدن ربع مثقال نصف مثقاله وارنجه قدر صوده ویاخود
سکنجبین عنصلده سقی اولنور و کذلک صداع و شقیقه ده حق
اول منوال اوزره تریاق استعمال اولنور و تریاق کرفس طبیخی ایچنده
سقی اولنسه کلاوده و مثانه ده اولان حصاتی تفتیت ایدر و هیضه دن
منع و طبیعتی حسن ایدر و زمان صحتده تریاق استعمال ایدنلره سموم
مضرا ولماز و الکافات و نکایه ایلمز و وبا امراضندن امین اولور
و منافع سائره سی دخی اولور اخلاط تریاق اوزره نسخه سیدیر اسقیل
اقراصندن قرق سکز مثقال و اقراص افاعیدن یکرمی دورت مثقال

و اقراص

ماء و شرابک

سقوط نطق
علی الحی العالم
و القنطوریون
و دواء شریف
له فضل و نفع
داود ضریر

اصابت

بلغ

و اقراص اندرخورون و فلفل اسود و افیون هر برندن اول مثللو یعنی یکرمی دورت
مثقال و دارصینی بر روایتده اون ایکی مثقال و روایت اخرده اولدخی یکرمی دورت
مثقال و شلجم بری بزری و اسقوردیون و اصل سوسن و غاریقون و رب
السوس و دهن بلسان هر برندن اول مثللو یعنی دارصینی مقداری و مر و زعفران
و زنجبیل و راوند و قنطافیلن و فودنج جبلی و فراسیون و فطراسالیون
و اسطوخودوس و قسط مر و فلفل ابیض و دارفلفل و دوطامان و کندر و فقاح اذخر
و صمغ بطم و السلیخة السودا و سنبل و جعده هر برندن التیشر مثقال و میعه
سائله و بزر کرفس و سیسالیوس و بزر شلسفس و نانخواه و کمادریوس و کمافیطوس
و هیوفاقسطیداس و سنبل اقلیطی و ساذج و موجنطیانا و بزر رازیانج و طین
مختوم و قلقطار محرق و حماماوج و حب بلسان و هیوفاریقون و فو و صمغ
و قردمانا و انیسون و اقاقیا هر برندن دورت مثقال و دقو و بازرد و قفر الیهود
و جاوشیر و قنطوریون دقیق و زراوند طویل هر برندن ایکیشر مثقال و بر روایتده
زراوند طویل برله زراوند مدحرج واقع اولمشدر اما جندبیدستر بر روایتده
ایکی مثقال و روایت اخرده دورت مثقالدر و سکبینج دخی کلام جندبیدستر ده
اولان کلام کبیدر و عسل اون رطل عتیق و جاد اولان شراب ایکی قسط بس
بوادویه لردن ذوبانی قابل اولنلر اذابه اولنور و نقع اولنجقلر نقع و دق
اولنجق ادویه یابسه لردق اولنوب الکدن گچیریلور و بعده
عسل ایله معجون قیلنوب غضار ویاخود رصاص ویاخود فضه دن
متخذ برانائه وضع اولنور و معجون ایله انا دخی ممتلی قیلنمز تنفس ایلسون
ایچون عسل و شرابدن ماعدا جمیعا تریاقدن اجزاسی التمش دورت دوادر
نسخۀ اخری اقراص اسقیل قرق سکز مثقال اقراص افاعی و اقراص اندروخورون
و فلفل اسود و افیون جنتیده هر برندن یکرمی دورتر مثقال و توم بری و ورد
احمر یابس و بزر شلجم بری و ایرسا و غاریقون و عصیر سوسن و دهن
بلسان و دارصینی هر برندن اون ایکیشر مثقال و مر و فراسیون و زعفران
و دارفلفل و زنجبیل و حبق جبلی و فطراسالیون و قنطافلیون کذا دخی و الخمسة الاولی

و رداوی ایکی مثقال

نسخه بعض

و دوطامان
مذکور دگل

ریحانی

بعض رب سوس
قدم سید

ودیوند صینی ومو وقسط ابیض ومر اولان صتفی واسطخودوس وفلفل ابیض
ومشکطرامشیع وفقاح اذخیر وعلك الانباط ولبان وسلیخه وسنبل
هر بریدن التیشر مثقال وجنطیانا وثالاسفیس یعنی حرف ابیض ولبنی و
سیسالیوس وسنبل اقلیطی یعنی ناردین وبزر نانخواه وکما فیطوس وکماذریوس
وهیوفاقسطیداس وساذج وافیتمون وفو ومو وبزر کرفس وبزر رازیانج
وطین مختوم وقلقطار مشوی وحماما وهیوفاریقون ووج وحب بلسان
واقاقیا وصمغ عربی وقردمانا هر بریدن دورد مثقال وذوفرا
و قنه وجاوشیر وسکبینج وقفر الیهود وقنطوریون وزراوند
مدحرج وجندبیدستر هر بریدن ایکیشر مثقال ونسخ صحیحه ده اثبات
اولنیغا اوزره بو نسخه ثانیه نك اوزرینه التی عدد دواء زیاده اولنوب
تریاقك اخلاطی التمش عدد ادویه یه بالغ اولدی اول زیاده اولنان ادویه
بو لنلردر حبق نهر وکیه وکثیرا وعود طوینیا وزراوند طویل وبزر بنج
وبو ادویه نك عسلی مجموع ادویه نك ضعفی قیلنور وجمیعا تریاقدن اول
ادویه نك مقداری بیك دورت یوز اوتوز دورت مثقاله بالغ اولور
بودوا الواحد اولنوب زعفران منفردا سحق اولنور و مر وافیون
ولبان دخی باشقه باشقه دق اولنور ~~وکلیه کامله طبخ اولنور~~
ومطبوخ طلا ایچنده اول ادویه مدقوقه برکیجه نقع اولنور وعلك وقنه
دهن بلسان ایله اذابه اولنور وقلقطار وحب دق اولنور
وبعده سائر ادویه دخی دق اولنوب الکدن کچیریلور وانلر
جمیعا منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور وعند العجن
ایچنده اول ادویه مختلط اولنجه قدر دق چید ایله دق اولنور وبعده
قاروره دن ویاخود غضاردن یعنی طین لازبردن متخذ
برانا ایچنده قیلنوب رفع اولنور ودورت سنه دن صکره
استعمال اولنور وانن شربه کامله بر درهم اولور علی الریق
ماء فاتر ایله استعمال اولنور تریاق ایچون نسخه اخری استقیل

وصلى

7

وصلى قرق سکز مثقال واقراص افاعی یکرمی دورت مثقال دار فلفل
یکرمی دورت مثقال اقراص اندر خوردون یکرمی دورت مثقال ورد احمر
یابس منزوع الاقماع اون ایکی مثقال واسماجوننی سوسن کوکی
وبزر شلجم بری واسقوردیون ودارصینی وافیون وغاریقون
هر بریدن اون ایکیشر مثقال عیدان البلسان اون مثقال
دهن بلسان اون مثقال فلفل ابیض وراوند صینی ومر صافی
وقسط مر وسلیخه وزعفران وسنبل هندی ودبقطامایی
یعنی مشکطرامشیع وفراسیون وفقاح اذخر وفودنج جبلی
وکندر ذکر وجعده واسطوخودوس وفطراسالیون یعنی کرفس جبلی
ماقدونی وفی نسخه اقدونی ومصطکی وصمغ البطم وزنجبیل
ودو لحمیسه الاوراق هر بریدن التیشر مثقال فلفل اسود یکرمی
دورت مثقال بزر الکرفس وکما فیطوس ومیعه سائله وحماما
وناردین یعنی سنبل رومی وطین مختوم وفو وکماذریوس وساذج
هندی ورقی وقلقطار محرق وجنطیانا رومی وافیتمون واوفاقسطیداس
وحب بلسان وصمغ عربی وبزر رازیانج وقردمانا وسیسالیوس
واقاقیا وحرف ابیض وهیوفاریقون ونانخواه وسکبینج هر
بریدن دورد مثقال جندبیدستر وزراوند طویل ودوقو
یعنی جزر بریننك بزری وقفر الیهود وجاوشیر وقنطوریون دقیق
وبارزد یعنی قنه هر بریدن ایکیشر مثقال بودوا الواحد ذکر مرور
ایدن وجه اوزره دق اولنور والکدن کچیریلور وعسل ایله معجون
قیلنور اقراص افاعی نك صفتی بودر ربیعك اواخرنده وصیفك
اقبالی وقتنده افاعی صید اولنور اکر ربیع شتائی اولور ایسه افاعی
صیدی اوائل قیظه کلنجه دك تاخیر اولنور وافاعی اول حیات در که انلرك
راسی مفرطح ومستعرض اولور خصوصا بوینینه قریب اولان محلی زیاده
مفرطح ومستعرض اولور رقبه سی جدا دقیق وقویروغی ابتر وکشاده

نجاجت اولور كشاشه افعى نك مشير قننده در يسندن حادث اولان
صوته ديرلر و نجاجه يوريركن ايكى اياقى اراسنى واسع ايلكه ديرلر والله
اعلم بو مقامده هر ايكى كشاشه آرالرنده اولان سعه مراد اولنمشدر
وهر افاعى قرص اتخاذ اولنغه صالح اولماز بلكه قرص اولمغه صالح اولان
~~...~~ افعى اشقر اللون افاعينك اناثى اولور وافعينك
ذكر ايله انثاسنك فرقى وعلامتلرى بودر كم ذكرك هر شدقنده فوقانى
وتحتانى بر رنابى اولور اما اناثنك بر رنابدن اكثر اولور و واجب اولوركه
افاعينك مقرندسندن وار قمزوف بعض اركلكدن ورقش اولوب بعض
ديشى اولوب بياضنه ضاربه مائله اولنلردن اجتناب اولنه وافاعى
صحرادن وشطوط اوديه وانهار وبحاردن صيد ايليه وكذلك
وكذلك كثير الاشجار اولان موضعدن صيد ايليه زيرا شجره افاعيسى
اراسنده بلوطيه خبيثه ومعطشه بولنور بلكه ترياقده ويا تلغه
بعيدا ولان مواضعدن صيد اولنق كركدر وقرص اتخاذ ايجون
حركتى ضعيفه افعى صيد اولنمز بلكه اولبابده سريع الحركه وراسى فوقنه
منتصب اولان افعى صيد اولنور و واجب اولور افعى صيد اولنديغنده اهمال
اولنميوب صيد اولنديغى كبى راسى جانبندن دورت اصبع مقدارى
وكذلك ذنبى دخى برجانبندن دخى اول مقدار حذف وقطع اولنور واكر اول
ايكى طرفى حذف اولنديغنده افعيدن دم كثير سيلان ايدوب حذفدن
حركتى واضطرابى دخى كثيره وموتى بطىء اوله افعى مختار اولور وكذلك
قليل وحركتى دخى قليل وموتى سريع اولورايسه اول افعى ردى اولور
وكذلك مختاره اولان افعى علامتندن برى اندكى حركتى سريعه ونظرى
جراءت وجسارت نظر اولوب مخرج تفلى ذنبنك اخرنده اولمق و مخى
اول افعى مختاره اولسه احشاسى وخصوصا مرارهسى اخراج اولنور و
ماء وملح ايله على وجه الاستقصا غسل اولنور وبعده ماء وملح ايله
طبخ اولنور واكر شبت دخى قاتيلور ايسه باكى اولماز وطبخنده تمامى اولوب

اولور

اول افعى نك لحمى عظمندن سهل الالتقاط اولنجه قدر طبخ اولنور و بعده لحمى عظمندن
تنظيف اولنوب اول لحم منظف برهاونده طرح ودق نعم ايله دق اولنور
واثناى دقده مباشرت ايدنلره دهن بلسانى استنشاق و بنانى ايله اول دهن
مسح ايلكى امر و وصيت اولنور و بعض قانون نسخه سنده و بنانلرينى اوزره
اول دهن مسح ايلكه ديو واقع و لحم افعى ناعما دق
اولنديغنده كعك خلط اولنور وكعكى خلطينك نه وجه اوزره اولديغى
اقراص افاعى نسخه لرنده مختلفدر لكن تعويل اندروماخس نسخه سنده در
نسخ سائره انك اوزرينه ترجيح اولنمز وبعده اندن دقيق ولطيف قرص
اتخاذ اولنوب ظلده تجفيف و تخزينده حفظ اولنور و واجب اولوركه اول
اقراص اوزره واقراص حفظا ولنديغى قاب اوزره البته شمس واقع اولميه
اول اقراص قبل الجفاف و بعده شمسدن صون و توقى اولنه زيرا اول
اول اقراصده سموم نهشيه وسموم حشرويه مقابله قوه سى
وارد ر و شمس اول قوتى تغيير ايدر صفة اقراص اسقيل اسقيلدن
رطب و رزين بعض و زنده اعزا ولوب لكن حجمى غير عظيم اولنلر اختيار اولنوب
اكره خمير ايله طلا اولنور و انك طلا اسمى طين ابيض قبلنمز واول اسقيل قدرده
وياخود تنور مسخنده نضج بولنجه قدر تشويه اولنوب وياخود خبز انضاج
اولنديغى مقالى اوزره تشويه اولنوب اوزرنده اولان رماد تنوردن
بعد الاخراج ازاله اولنوب اول اسقيلك جوف لبنى اخذ اولنوب اول جوف
ناعما دق اولنور وحريث اولان كرسنه يعنى بورجق اونى اكه خلط اولنور
اما اندروماخس بر جزء اسقيله ايكى جزء كرسنه دقيق خلط ايدر و
اندروماخسدن غيريلر اسقيل و دقيق كرسنه نك وزنلرينى برابر
قيلوب خلط ايدرلر و بعد الخلط اندن منتظم اقراص رقاق اتخاذ اولنور
واول اقراص اتخاذنه مباشرت ايدنلر يدينه دهن ورد مسح ايدرولر
اول اقراص تجفيف اولنوب اقراص افاعى حفظى كبى محافظه اولنور اندروخوزدن
اقراصنك نسخه بودر دارشيشعان اصولنك قشورى وقصب ذريره

وعید بلسان واسارون ومرّو حماما ومصطکی وقسط وامارانقن
یعنی اقحوان ابیض وفو هر برندن التیشر مثقال سنبل هندی
وساذج هندی هر برندن اوالتیشر مثقال زعفران اون ایکی مثقال
بو ادویه لر اخذ اولنوب هر برسی باشقه باشقه دق اولنوب
الکدن کچیریلدکدن صکره شراب ریحانی وعتیق وحلاوتنه
مائل اولان شراب ایله معجون قیلنور واقراص اتخاذ اولنوب کولکده
قوریدیلور واقراص افاعی حفظ اولندیغی کبی حفظ اولنور
اقراص اندروخورون نسخه اخراسی بودر
دارشیشعانک عودی
وقصب ذریره قسط واسارون وعود بلسان وحماما وفو وکیه وفو
واقحوان ~~یعنی اقحوان~~ چیچکی هر برندن اون سکز مثقال
وزعفران وسنبل هندی وساذج هندی هر برندن اون ایکیشر
مثقال ومر یکرمی دورت مثقال بو دوالر اخذ اولنوب طشیرق
اولنوب بوندن مقدم ~~فخو~~ قرص نسخه‌سنده ذکر اولندیغی اوزره قرص
اتخاذ اولنور **وبو قرصک نسخه ثالثه‌سی بودر** اصطفلاوس
یعنی دارشیشعان وقصب الذریره وفو واسارون وعیدان
البلسان وسلیخه وجعده ومصطکی هر برندن التیشر مثقال
ودارصینی وحماما ومر هر برندن یکرمی دورتر مثقال وفقاح اذخر
وزعفران هر برندن اون ایکیشر مثقال امارانقن یعنی اقحوان
ابیض یکرمی مثقال سنبل هندی اون الی مثقال بو ادویه اخذ
وسحق اولنوب الکدن کچیریلور وجمع اولنوب شراب صاف
ایله معجون قیلنور وذکر مرور ایلدیکی اوزره اندن قرص
اتخاذ اولنوب حفظ اولنور **معجون مثرودیطوس** معجون
مثرودیطوس الجلیل نامنده بر کمسنه صنعت ایلدی وصانعنک
اسمی ایله اول معجون تسمیه اولندی وانک ترکیبی سموم اوزره
استعمالی مجرب اولان ادویه وخصوصا امراض اخراده مجربه اولان
ادویه

روغن
ادویه‌در اولو رانک منافعی سموم مختلفه وامراض مختلفه منفعتلرین
جامع اولسون ایچون وآنی ترکیب ایدن طبیبک مانوسی اول معجون تریاق
ایدر اما اندروماخس لحوم افاعی وسائر ادویه منافعنه متنبه اولمغین
~~اندروماخس اول~~ اول معجونک ادویه‌سی اوزره لحوم افاعی وسائر ادویه
واقراص افاعی وبعض غیریلردن شی یسیر زیاده وار اول معجونده اولان بعض
ادویه‌یی نقصان ایدوب اول تصرف ایله تریاق کبیر حاصل اولدی وتریاق
کبیرک منافعی منفعت واحده ایله مثرودیطوس منافعندن اکثردر اول
منفعت سم افاعیدر تریاق کبیرک منفعتیدر اما منافع سائره ده تریاقک
مثرودیطوس اوزره منفعت زائده معتبره‌سی یوقدر بلکه اول معجونک
تریاقدن اکثر اجزاده فائده‌سی اوفر وعائده‌سی ازیددر ومواضع
دیجانتی بیان ایله بن کلام وتطویل ایلمزز زیرا تریاقده مذکور اولان
منفعتلر مثرودیطوسده موجوددر واول معجونک شربتی واحد سی
تریاقک شربتی واحدسنندن یسیرا اوفر واکثر قیلنور **مثرودیطوس**
ترکیبنده جمهورک نسخه‌سی بودر زعفران ومرو غاریقون وزنجبیل
ودارصینی وکثیرا هر برندن اون درهم وسنبل وکندر وثالسفیس
واذخر وعیدان البلسان واسطوخودوس وسیسالیوس وقسط
وکمافیطوس وقند وبیانسب یعنی علک بطم ودارفلفل ولحیة التیس
عصاره‌سی وجندبیدستر ومالاقیون یعنی ساذج هندی ومیعه و
جاوشیر هر برندن سکز درهم سلیخه وفلفل ابیض وفلفل اسود
وسورنجان وجعده وسقوردیون ودوقو واکلیل الملک وجنطیانا
ودهن بلسان وحب بلسان واقراص قونیون وحقل هر برندن
یدیشر درهم سذاب ایکی درهم اشق سنبل رومی ومصطکی وصمغ وفطراسالیون
وقردمانا وبزر رازیانج وافیون وورد احمر ودیقطامنی هر برندن بشر درهم
وانیسون ووج ومو وسکبینج واسارون هر برندن اوچر درهم

(وافاقيا)

وفووسرة اسقنقور و بزر هيوفاريقون هر برندن دور درهم (بوجق)
وشراب ريحاني ومنزوع الرغوه عسل مقدار كفايه بو ادويه لر اخذ
اولنوب نفعنه محتاج اولنلر شرابيره نقع اولنور و عسل ايله خلط
اولنوب حفظ اولنور و التى ايدن صكره استعمال اولنور و شربه
واحد سن بندقه مقداري قاوب اشربه صالحه ايله شرب اولنور
و بو نسخه ده مذكور اولان اون اوچ عدد ادويه جالينوسك نسخه سنده
مذكور دكلدر اول ادويه مذكوره غاريقون و سورنجان و سذاب
يابس و اشق و نيقطامانن و اسارون وكثيرا و اسطخودوس
وكمافيطوس و اكليل الملك و عيدان البلسان و فلفل اسود و مقلدر
و جالينوسك نسخه سنده دخي ايكي دوا واردر كه انلر نسخه متقدمه ده
موجود دكلدر اول ايكي دوا اصل سوسن و ملحدر و نسخه اخراده
دخي بو نسخه ده موجود اولميان بزر سذاب مذكوردر مثرود يطوس
نسخه سنده مذكور قونيونك صنعتي بودر منزوع العجم زبيب — و مستعمل
دورت درهم علك البطم يكرمي دورت درهم اذخر و مر هر برندن
اون ايكيشر درهم و دارصيني و مقل ازرق و اظفار الطيب
و سنبل رومي و سليخه و اكليل الملك و سعد و حب الغار زعفر
برندن اوچر درهم قصب الذريره طقوز درهم و زعفران
بر درهم و قفر اليهود ايكي درهم و بو نسخه شابور بن سهلك — بوجق
نسخه سيدر بو نسخه [illegible] قفر اليهود زياده در و
ابن رضوان نسخه سنده ايكي بوچق درهم دار تنيسعان زياده
اولنمشدر و براخر نسخه ده ايكي بوچق درهم اسارون زياده اولنمشدر
ترياق عزره حاماوم و سنبل هندي و منتي لك و ماميثا
و قرنفل و راوند صيني و فيموليا و قسطع و جنطيانا رومي
و اذخر هر برندن اون ايكيشر مثقال فقاح اذخر و عصاره
هيوفاقسطيداس و مقل ازرق هر برندن سكز مثقال و عاقرقرحا

ودار

و دارصيني و بزر رازيانج و كبريت و بزر الشبت و كبد ماكلي يعني اوقوشك
كبدي كم مالك حزين ديمكله معروفدر و ديليدكله فارسي لسانندن آله
بوتيمار ديرلر و اسارون و قردمانا و افربيون و افيون و ناردين
اقليطي يعني سنبل رومي و ايا هشن يعني فقاح كرم و ورد دفلي و فوو
ايشون هر برندن التيشر مثقال و زعفران التي مثقال و فطراساليون — اوتوز
يعني كرفس [illegible] و دوقو يعني جبلي جوج الجزر و سنبل [illegible] — و آقليطي — جبلي
هر برندن اوچر مثقال كثيرا خشخاس ابيض و فلفل اسود هر برندن
اوتوز مثقال سوسن اسمانجونيك اصلي اون مثقال لبان يكرمي سكز مثقال — ابيض
بزر البنج اول [illegible] يعني يكرمي سكز مثقال سليخه و منزوع الاقماع
ورد احمر يابس و اقراص انزروخورس هر برندن طقوز مثقال بزر سذاب
بر مثقال حب اترج مقشور و سماق شامي هر برندن ايكي مثقال دهن بلسان
يكرمي دورت مثقال فقاح حود ورت بوجق مثقال و ارطميسيا يعني — عصاره سي
[illegible] فقاحيك [illegible] فيصوم بر درهم ديتور و اصول هندبا هر برندن
يكرمي شر مثقال ورق اترج اون اوچ مثقال بو ادويه لر اخذ و سحق
اولنوب [illegible] و بعضا اول ادويه دن نفع [illegible] نقع اولنور
واصل اولان [illegible] نقع شراب صاف و جيد [illegible] و ياخود
جمهوري [illegible] و ياخود مثلث و ياخود نبيذ زبيب و بنده عسل [illegible]
نقع اولنور و رغوه سي منزوع اولان قدر حاجت عسل ايله معجون
قيلنوب [illegible] حفظ اولنور و ترياق كبير استعمالنكي استعمال
اولنور و بعض اطبا اول تركيبك اخلاطنه اشقدن برشي قاتارلر
و بعضلر اكا اشق ادخالن اشقك معده يه اضراري جهتيله رأي ايلمزلر
ترياق عزره نسخه اخراسي بودر حاماوم و لك و قرنفل هر برندن
بشر اوقيه عاقرقرحا و ايرسا و افربيون و بلاذر هر برندن ايكيشر بوچق اوقيه

واخروانیسون واسارون وقردمانا وورد ودارصینی وکبرت
هر برندن ورد را وقیه وسلیخه اون ایکی بوچق اوقیه لبنی التی
بوچق اوقیه ودوقو وفلفل هر برندن بر بوچق اوقیه زعفران
اون ایکی اوقیه وفطراسالیون وسذاب یابس هر برندن
بر اوقیه وایکشر درهم وبزر رازیانج ومقل هر برندن دوردر
بوچق درهم ولبان وسنبل اقریطی هر برندن طقوز اوقیه کثیری
اون اوقیه هیوفاقسطیداس عصاره‌سی اوچ اوقیه حب
الاترج المقشر بر مثقال وبزر الشبت وکبد الماکلی وعیدان
الصفر هر بر ایکشر مثقال بزر البنج بر رطل وبزرخشخاش ایکی رطل
وسنبل طقوز اوقیه بر درهم سادج وسماق وحب البلسان هر
برندن اوچر اوقیه وافیون ایکی اوقیه بر درهم وایکی اوقیه
وماميثا وریوند وقسط هر برندن دورد مثقال وورق ترنجبین
مثقال اقراص انزروخورفنا وچ مثقال دهن بلسان بری مثقال
وعصاره وتیصوم بر رطل خولنجان بدر اوقیه حضض التراوقی
عسل حاجت مقدار تریاق عزره ده اولان اقراص انزروخون
قرصنک صنعتیدر بابونج احمر وبابونج ابیض وسماق و
انیسون وفو واسارون واشنه وقصب الذریره وعیدان
البلسان هر برندن بر جزء متساویة الاجزاء اخذ اولنوب
سحق اولنور والکدن گچیریلور وجمع اولنوب خیر الجوهر
وصاف اولان شراب ایله جمع اولنور واصل اولان اول اودیه‌لر
شراب عفص مزکور ایله جمع اولنمقدر ویاخود جمهور ستمیه
اولین شراب ایله ویاخود مثلث ویاخود نبیذ دنیب ایله
ویاخود عسل ایله جمع اولنور وبعد الجمع اوچ کون عتوالیا

ترك

ترك اولنور وکل یوم مرة تحریك اولنور واکر حاجت اولورایسه ذکر مرور ایدن
اشربه‌دن اکر زیاده اولنور واندن بر مثقال وزننده اقراص اتخاذ اولنوب
وبو ترقاق عزره صنعت ایلمشدر هر احرده تریاق فاروق خلیفه‌سی
کبیدر صنعة الترياق الاربعه جنطیانا الروم وحب الغار وزراوند
طویل ومر وزنلری برابر اخذ ودق اولنور وعنزوع الرغوه قدر کفایه
عسل ایله معجون قیلنور وشربت واحده‌سی مثقال واحد در ماء فاتر ایله سقی
اولنور ودینلدیکه اشبو تریاق اربعه ده مر برلنده بعض اطبا قسطر
وضع ایدرلر وجهاز بخت حکایه ایدوب دیرکه بن بعض نسخه‌ده کوردم انده
بر جزء زعفران دخی تریاق اربعه اخلاطنه ادخال اولنمشدر وبعض
نسخ قانونده ویجعل فیه مر حرج وهو اقوی والجود بو مذکور اول تریاق
اربعه درکه عقارب وعناکب لسعلرینه وامراض بارده یه وخصوصا
بغتة واقع اولان صرعه وخفقان فواده نافعدر سوطیر ایعنی کلطه
الکبر صنعتی بودر بو دوا احناء فم جامعدر صرع ودوار وصداع عتیق
ورعشه‌یه نافعدر ومواد عینه تحلبدن منع ایدر وبعضلره قدح عقیبنده
یعنی التیله عینه نزول ماء کلخر عقیبنده بودوا اکتحال اولنوب اول صو
عینه عودتدن منع اولنور وبودوا عینه حدوث آفته وانقطاع صوته
وفالجه ووسواسه ووجع اسنانه ووجع عینه ورئه وصدره و
جنب وشراسیف اغریلرینه ماء عسل ایله سقی اولنمغله نافع اولور وقدم
دم ایدنلره عصا الراعی صویی ایله سقی اولنورلرسه نافع اولور ومعده‌ده
اوجاع ورياح اولنلره وبرقاندن دخی نافعدر لونی تصفیه ایدر وفکر
اذهاب وحشتی ازاله ایدر وقروح مثانه‌یه وامراض امعایه و
مغصه سقی اولنور اول اعضاده حادث قروحی ایچون احتقان اولنور
واکله کلی ومثانه فضولی ادرار اولنور ومذاکیری تقویت ایدر ومذاکیر
اوزره طلا اولنسه شهوتی انهاض ایدر ومفاصل ونقرس وتشنج اوجاعنه
نافع اولور وذوات النهش حیوانلرک سموعنه وسموم مشروبه‌یه نافع اولور

وانك اخلاطى بودر سليخه و اذخر هر بريندن بر بچوق اوقيه
وجندبيدستر و فطراساليون يعنى كرفس جبلى بزرى هر بريندن
اون بشر مثقال بزر كرفس ايكى اوقيه سيساليوس بر مثقال قسط
ودارصينى واقراص اذخر و معنا و ميعه سائله و اسارون هر بريندن
التيشر مثقال فلفل و انيسون وافيون هر بريندن [illegible] يكرمى مثقال فلفل ابيض
اوتوز مثقال دار فلفل و سنبل و حماما و زعفران هر بريندن دوردر
مثقال بو ادويه لر اخذ جمعا اولنوب سحق اولنور و الكدن كچيرلكدن
منزوع الرغوه عسل ايله جمع اولنور و بر قابده قونيلوب حفظ اولنور
و وقت حاجتده استعمال اولنور وانك استعمالى التى ايكى [illegible] صكره
اولور مخلصك كبير اخلاطندن اولان اذخر معنا اقراصنك
صنعتى بودر حماما داريشعان قسط قصب ذريره فلفل ابيض
قرنفل نانخواه هر بريندن اوچر مثقال دارصينى مصطكى زعفران جز
هر بريندن التر مثقال سنبل الطيب ساذج هندى هر بريندن يدیشر مثقال قو بر مثقال
بو ادويه لر مسحوقا و منخولا جمع اولنوب شراب صاف ايله و يا خود عسل
ايله معجون قيلنوب بر مثقال وزننده اندن اقراص اتخاذ
اولنور و ظلده تجفيف اولنوب استعمال اولنور برزك دارو تسميه اولنان
اهل فارسك مختارى معجون كبيردر بو معجون فلونيا مذهبنه
ذاهب كرلك ترياق وشليثا فوائدنى جامعدر و قولنجه
انك منفعتى عظيمه در و اخلاطى بودر زعفران بزر البنج الابيض
هر بريندن بر استار افيون و فربيون هر بريندن يكرميشر
درهم سنبل و لبنى هر بريندن ايكيشر استار ساذج هندى و قرنفل
و بزر حرمل و عاقر قرحا و دار فلفل هر بريندن دورد درهم و فلفل ابيض
و سكبينج وجندبيدستر و جاوشير هر بريندن ايكيشر درهم و لؤلؤ غير
مثقوب يعنى دلكسز انجو و نوشادر و سذاب بريننك بزرى و مسك و كافور
و قاقله و دارصينى و سليخه هر بريندن بر درهم و قسط و زرنباد و درونج
و دهن

و دهن بلسان هر بريندن سكز درهم و نسخهٔ سريانيه و عجميه ده قردورت
درهم و كافور دورت درهم واقع اولمشدر بو ادويه لر يابس دق اولنوب الكدن
كچيرلور و بزيه سر طلاء مطبوخده نقع اولنوب كليسى جمع اولنوب عسل ايله معجون
قيلنور و الترالى مقدار توقف اولنوب اكم عتق كلديكدن صكره استعمال اولنور
و شربت واحدهسى بر جوزه قيلنوب ماء فاتر ايله سقى اولنور مادة الحيات تسميه
اولنن معجون الفلاسفه صنعتيدر بو معجون فضول بلغميه نافع و نفسى مقوى
و مفرح و هضام و مجشى و مشهى اولوب شبابه استرداد ايدر كبر اولور حفظى [illegible]
ليير و ذكر و ذكايى و عقلى زياده ايدر و لسانى منطلق ايدر و ابرده يى ازاله ايدر
و سلس البولى قطع ايدر و رياحى تسكين ايدر و منى يى زياده و ذكرى تقويه ايدر
و حمور يعنى هر ايكى ديش اراسنده اولان لحمى اضمار ايدوب اسنانى شد ايدر
و ظهر و مفاصل و خاصره و حالبان اغريلرين تسكين و ازاله ايدر آنك اخلاطى
بودر فلفل و دار فلفل و زنجبيل و دارصينى و املج و بليلج و شيطرج و زراوند مدحرج
شامى و عروق بابونج و صنوبر حب كبيرينك جوفى و جوز هندى و بر نسخه ده
جوز هندينك دهنى واقع اولمشدر و سلطوديون يعنى خصى الثعلب هر بريندن
بر اوقيه زبيب احمر عجمى [illegible] نزع اولنر بقدريكى [illegible] دق اولنور و [illegible]
زبيب مجموع ادويه مقدارنجه قيلنور و مجموع ادويه مقدارى مثللو عسل اخذ
اولنوب عقد اولنور و آنك ايله عقاقير مذكوره معجون قيلنور و هر حالده
اندن جوزهٔ صغيره مقدارى اخذ اولنور شليثا صنعتى بودر بو بر نوع
دوادر كه هر نفعك اندن حصولنه اطبا ضامن اولورلر و انك تركيبنده
جميع عجايب واردر صاحب قانون ديركه اول دوادن بن اثار كثيره كوردوم
ولكن اندن بيم كورديكم اثر انجق بودركه لسانك امراضى و استرخاسى
حبسيله لسانه عارض اولان حبس واعتقالى اولدوا ازاله ايدر
اما اطبا ديرلركه شليثا كبير جنونله و امراض بارده سوداويه يه و بلغميه يه
و فالج و صرعه و سكته يه و لقوه يه و وسواسه و حديث النفسه و صداعه
و شقيقه و نسيانه و ماليخوليايه و برد دماغه و رعشه يه و خفقانه

نافع اولور وجنین حفظ ایدر واسقاطنه نافع اولور وکذلک تقطیر
بوله واوجاع رحمه ورحمك ریاحنه واسترخاء لسانه ودواره وضرر
قطردن اولان غمه وکذلک سموم ومعده ده جامده اولان البانه وغیر
مضرتلره نافع اولور ووجع مفاصله واوجاع مزمنه‌یه بارده نك جمیعنه
دخی نافع اولور وبودوا هر برعلت ایچون اول علتك مناسبی شیئله سقی
اولنور وبرد شدید ایچون خیار شنبر صویی ایله سقی اولنور ودیلدیکی
برد شدید ایچون آنی خمرده سقی اولی اولور وسدد باطنه ایچون ماء اصول
ایله واوجاع رحم ایچون ماء انیسون ایله ولو واعضاء عالیه‌ده
اولان اوجاع ایچون ماء مرزنجوش ویاخود ماء اصول سلق ایله
سقی اولنور وصبیان ایچون دهن بنفسج ایله سقی اولنور
عبد فقیر دیرکه صبیانده مراد ام الصبیان ذیدیکلری علتدر والله اعلم
مصنف دیرکه بومنافع کثیره‌ی اطبانك ذکر ایلدیکلری
امابنم قتمده شلیثا بردوادرکه انك ترکیبی مشوش وغیر مرتب
وحی واخلاط سائره‌یی محرق وانلری اقراص واخلاصدن
قاصردر اخلاط شلیثا بودر مسك وکافور وعنبر وحماما وبزر
حرمل وافربیون واشنان نبطی واشنه وبزر کرفس وبزر سذاب
واخثاء بقر جبلی وکبریت احمر وکبریت اصفر وخربق ابیض ولبن
وسعد ومارشویه یعنی عیدان الحلیون وعروق الافنتین یعنی حرمل
ابیضك کوکی وماحیزان وحب المحلب وعود البلسان وهزارجشان
وشنشبندان وجلوز هندی وشعر الغول وانکشت زرد وکشت
برکشت وحلتیت طیب وسکبینج وجاوشیر وفقاح حناو راوند
صینی وحب بلسان وعیدان البلسان وحب الاس المصری ومختوم
الملك وجرداود وحلتیت منتن وکشوث وکهربا ومورد اسفرم
وجفت افرید وجوز ابهل ومغاث ومرماحوز وایکی بهمن یعنی بهمن احمر
وبهمن ابیض بومذکورلرك هربرندن ایکیشر درهم لوء غیر مثقوب وزعفران
فقاح

فقاح الاذخر ساذج وجوزبوا وجندبیدستر وبزر جرجیر وبزر الجزر وبزر
رازیانج وزوفا یابس هر برندن اوزر درهم ذهب مسحوق فضه مسحوق ازرنب
کیله زاج الاساکفه شونیز خرء الثعلب اصل کبر سلیخه عیدان سلیخه هر
برندن نصف درهم ابریسم خام شبتك بزری واصولی ورنباد درونج زنجبیل
~~جنطیانا وبعض نسخه‌لرده جنطیانا ابرلنه کعوب التیس البالی فی الجبال~~
~~واقح اولمشدر یعنی دیوار زهره بولینی تیس ایجوری یعنی کعب التیس~~
ولسان عصافیر وملح هندی وعاقر قرحا وبسبد وقفر الیهود وبزر قطونا
وسعتر ازهر وسعتر خوزی ومربعه اولان ادبعه طرقك ترابی وخیری
احمرك اصولی وفرنجمشك یعنی قرنفل بستانی وبانك حب قشر واترك
قشور یابس وعیدان فاوانیا هر برندن دورر درهم وقرنفل وسنبل و
اساروان وقسط وقاقله وبرسیاوشان هر برندن سکزر درهم وبسباسه
وایرسا وفقاح خلاف وهندبانك عروق یابس وهوم المجوس وجعده
وایرسا عصاره‌سی ودارشیعان وقیصوم وقردمانا وطباشیر هر برندن
بررد درهم ولفاح یابس وفلفل ابیض وفلفل اسود ودارفلفل وافیون
وزراوند وحب البنج الابیض هر برندن بکرمیشر درهم وباذاورد وحبطال
بالی اولان کعوب تیس وراوند صینی وخلقتان یعنی حبق جبلی ولوز مر
هر برندن یدیشر درهم والجدات اسود دورت درهم وربع درهم واکلیل
الملك دورت درهم ودورت دانق وخیربوا وانیسون وشیح وملح طبرزد
وملح خبز یعنی ملح عجین ودوقو وفطراسالیون وعصاره السوسن وعصاره الغافت
هر برندن اوچر درهم کورداب بش درهم مغناطیس التی درهم بوادویه‌نك
یابسی دق اولنوب الکدن کچیریلور ونرسین یعنی یاش اولنلر طلاء جید
لحینده نقع اولنور ومجموع ادویه‌نك اوچ قاتی عسل ایله معجون قلنوب
اناء زجاج لحینده رفع اولنور والتی آیه ادراك ایروب عتیق اولور وشربتی
واحد مثل حمص مقدار بدر ماء فاتر ایله سقی اولنور نسخه اخراده اولان اخلاطی بودر
مسك جید حماما وافربیون اشنان نبطی بزر کرفس بزر سذاب اشنه کبریت اصفر

نسخه آشرده عقد التبع واقع اولمشدر بس معنادیوار هو جابورنك اولان کرفت اولمش صمان چوبدر بدنیك چوربکلری دیملر اولور

اختناء بقرجیلیه کافور ابیض و اسود ایکی خربق و سعد و میعهٔ سائله
و مامیران صینی و بزر هلیون و براشغان یعنی کف الکلب تسمیه اولنان
نبات و اصابع الصفر و شعر الغول و بزر الهندبا و کشنت برکشت و عیدان
البلسان و اسفند اسفید اصولی هر بریندن ایکیشر درهم لوء لوء غیر مثقوب
و زعفران و ساذج هندی و جوز بوا و جند بیدستر و فقاح اذخر و
بزر جرجیر و بزر رازیانج هر بریندن اوندر درهم عنبر و ابریسم محرق و یا خود
ابریسم غیر محرق و قرنفل و سنبل طیب و زرنباد و درونج و فلفل ابیض
و زنجبیل و اصول الشبت و بزر الشبت و جنطیانا الرومی و لسان العصافیر
فقاح و ملح هندی و سعتر فارسی و ابهل و عاقرقرحا و زراوند مدحرج و
بندق هندی و بزر انجدان و بسبد و بزر قطونا و قفر الیهود و هزار
جشان و تشبیدان هر بریندن دورد درهم زرنب و مصطکی و حب
البلسان و شونیز و زاج الاساکفه و خرؤ الثعلب و قشور اصل الکبر هر
بریندن نصف درهم سوسن اسمانجونی نک اصلی و بسباسه و مرتک
طرقک ترابی یعنی دورت یول اغزندن اخذ اولینن ترابه و ماء السوسن
و ماء الشوک و صمغ المحلب هر بریندن بر درهم لفاح اونعدد سلیخه نک
کنز و عیدانی هر بریندن بشر درهم قسط مر قاقله بزر حرمل عیدان
برسیاوشان هر بریندن سکزر درهم بزر رازیانج فو راوند هر بریندن
التیشر درهم باذاورد عقر البنی کم دیوارلرده اولور هر بریندن یدیشر
... درهم فلفل اسود دار فلفل بزر بنج افیون زراوند طویل هر
بریندن یکرمیشر درهم اکلیل الملک دورد ... درهم فندق حب مقشر دورت
درهم بر دانق بواد ویه ترجیع اولنور نفعه محتاج اولنلره نفع اولنور
و عسل ایله معجون قیلنوب برانا انجنه رفع اولنور و التراکره استعمال
اولنور و شربته و اخذ حصته مقدار اولور اصل بادزیانج قشور نک صوینی
سق اولنور و اوادن ... حنظل جبسی مقدار شهد ایه و یا خود ...
صوینی ایله استعاط اولنور انوش دارو دواء هندیدر قلبه تفریح ...

و بدنی دخی تقویه ایدر لون بشره یی تحسین و صفا دیش اذهابی و ازاله و نکهه یی
و عرقی تطییب ایدر و کبده نفعی عظیم اولور و انک حضرته ظاهره سی یوقدر و قبل
الطعام و بعده تناول اولنور اخلاطی بودر ورد احمر فارسی التر درهم سعد
بشر درهم قرنفل مصطکی سنبل اسارون هر بریندن اوچر درهم قرفه زرنب
زعفران بسباسه قاقله دارچینی هال جوز بوا هر بریندن ایکیشر درهم بواد ویه ر
اخذ و دق اولنوب حریردن چکیلور و سحق اولنوب محکم خلط اولنور و بعده منقی جید
و حدیث المجدن بر رطل اخذ اولنوب طقوز رطل ماء عذب ایله ... ثلث باقی
قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده تصفیه اولنوب ماء مصفی تنیه قدره اعاده اولنور
و اوزرینه فانید سجزی دن ایکی رطل القا اولنوب دفق اوزره غلظته و قوام
حاصل اولنجه اغلا اولنور و اول اغلا ایله لحوق غلیظ قوامنده اولور و صکره
ناردن اول قدر انزال اولنور اجزاء سابقه مذکوره اوزرینه صاچیلور و عود
خلاف ایله تحریک اولنور مستویا اخلاط ایدنجه قدر و تجن حرارت ناردن
زائله اولوب تبرد ایلسه براخضر قابه انجنه حفظ اولنور و انک شربته و احرمی
بر مثقال ایله ایکی مثقاله دک اسنه قیلنور معجون آخر هندی بونک افعالی
معجون اولک افعالنه قریب اولور لونی تصفیه ایدر و معده یی تنقیه و تصوی
تقویه ایدر و طبیعتی تلیین و باسوره نافع اولور اخلاطی بودر فلفل دار فلفل
اهلیلج اسود و بلیلج و املج منزوعة النواة و قنطوریون هر بریندن دوردر
استار عسل سمن بقرادویه معجون قیلنجق مقدار شربت و احدیسی بر مثقال
و یا خود اکثر اولور هر انسانه قوته مقداری سقی اولنور دوی دینمکله معروف
معجون بودر ایکی مره یه یعنی مره صفرا و مره سودایه نافع اولور و طحاله یه
و کلیه یه و ابرده یه نافعدر و قولنجه و ریاحه نافع و طعام و شهوت و جماعی
مقوی اولور و اخلاطی بودر سقمونیا و تربد لبابی و دار فلفل هر بریندن
التیشر درهم عاقرقرحا بزر کرفس نانخواه زنجبیل ملح هندی هر بریندن بر درهم
قرنفل زرنب هر بریندن نصف درهم افلنجه بر مثقال المحلب مقشر ایکی درهم
سکر طبرزد ... زعفران هر بریندن اوچر درهم بواد ویه را الکدن چکیلور لکن سقمونیا

وزعفران وسكر بواوج ادويه دق اولنغله اكتفا اولنور جميعا
دق اولنور وبعده خلط محكم ايله خلط اولنور وخلطي منزوع الرغوه
ايكي بوجق مثلو عسل ايله قيلنور وشربتي واحدمثر ايكي بوجق درهم ايله اوج درهم
اراسي اولور معجون آخر نفسه نشاط وقوت ويرر مفرح در و
وبدني مقوي لوني تحسين اولور صفار ازاله ونكهه يي وعرقي
تطييب ايدر معده يه وكبده نافع اولور وانزه بر مضرت يوقدر
قبل الطعام وبعده تناول اولنور انك اخلاطي بودر ورد احمر
اوترجزء وسعد سكز جزء قرنفل مصطكي سنبل اسارون هر برندن
اوج جزء قرفه زرنب زعفران هر برندن ايكي جزء بسباسه
قاقله هيل بواجوز بوا هر برندن برر جزء بواد ويه لر دق اولنور
والكدن كچيريلور بود وانك مجموعندن هر اوتوز اوج درهمي ايچون
بررطل املج حديث اخذ اولنوب انك هر بررطلي آلتي اسنه ماخوذ
اولان بيد بررطل صو ايله قيناديلور اول صويك ~~ثلثي~~ نصفي قالنجه
قالنجه قدر وبعده تصفيه اولنوب اول صويك وزرينه املجك
هر بررطلنه حاد لسنه بررطل فانيذ سجزي القا اولنور وقوام غليظه
قوامنه ما ولنجه قدر طبخ اولنور واو زرينه مهيا قيلنان ادويه در
اولنور وخلطي محكم قيلنور وبرسيل دستيه حفظ اولنور وشربه
واحدين برمثقالدن ايكي بوچق مثقاله وارنجه قدر اولور معجون ترياقي
كبير من صنعتنا بو معجون مصنفك مصنوعاتندن مجرب
المنافع وبونكله قدم عذر كور اولان جماعتك جمله نفعي جامع بر
معجوندر انك اخلاطي بودر قشور اترج درونج هر برندن
دور درهم مسك عنبر هر برندن برر مثقال قسط دارصيني
اوج زعفران ناردين افسنتين افيون هر برندن اوچر درهم
عود هندي ايكي مثقال كافور نصف مثقال فوه فطراساليون
هر برندن ايكي بوچق درهم بزرجير بزرلفت بزركراث لسان عصافير
وحب

(margin: صنعتنا)

وحب القلقل هر برندن ايكيشر درهم بواد ويه لر دسم اوزره معجون قيلنوب
الزام تخمير اولنور وبعده شرب اولنور معجون ترياقي صغير من صنعة
المصنف حب البلسان وقسط وفوه وحنظيانا ودارصيني وفلفل ابيض
وعود هندي وفطراساليون هر برندن برر جزء ومسك ثلث جزء
وجندبيدستر ربع جزء بواد ويه لر معجون قيلنوب استعمال اولنور
معجون قيصر بو معجون خفقانه وصرعه واوجاع معده بارده يه
وامعايه وسدده ودمده اولان عفونت طويله يه وعسر هضمه
وعسر نفسه ونواقيس شديده نافع اولور انك اخلاطي بودر جندبيدستر
ربسوس سليخه قسط قرنفل اسود دار فلفل ميعه افيون زعفران
سنبل الطيب هر برندن اوچر درهم مسك بردانق زرنباد درونج
لؤلؤ عنبر منقوب هر برندن نصف درهم طفوز درهم بواد ويه سحق
اولنوب الكدن كچيريلور وبعده منزوع الرغوه عسل ايله معجون قيلنور
وعند الحاجه حمصه مقداري استعمال اولنور اطريفل كبير سوء هضمه
ومعده وامعا بر دلرينه نافع وخصوصا امعايه انفعدر ومعده ومثانه
استرخاسنده نفعي واردر وجرابا هي زياده ايدر واخلاطي بودر
هليلج اسود مقشر اوتر درهم بليلج املج كرفس جبلي بزر شيطرج هندي
نانخواه سعد فارسي هر برندن برر اوقيه سنبل حماما هال اوج هر برندن
اوچر درهم دارصيني دورت درهم فلفل ابيض فلفل اسود ناردشك طرهندي
هر برندن نصف اوقيه خبث حديد اوج اوقيه خردل بر بوچق اوقيه نوشادر
نصف درهم بواد ويه لر دق اولنوب الكدن كچيريلور ودهن لوز ايله
لت اولنور ومنزوع الرغوه عسل ايله معجون قيلنور ودرجزء معا بليله عسل
اوج جزء قيلنور وحاجت قدر استعمال اولنور نسخه اخرى هليلج كابلي
بليلج شير املج كرفس جبلي بزري بوزيران بسباسه شيطرج هندي شقاقل
هر برندن برر جزء توديج احمر توديج ابيض لسان العصافير بهمن ابيض
بهمن احمر هر برندن ياريمشر جزء بواد ويه لر مسحوق ومنخول جمع اولنور

(margin notes: لا يطلب مع الدم ; صنعتنا كريمه من صنعة المصنف وزرنباد وزرنبي وزرنباد الخ)

ومنزوع الرغوه عسل ایله وسمن ایله معجون ... عند الحاجه استعمال اولنور صنعة
زامهران الكبیر دواء هندیدر سوء مزاج بارده وضعف معده یه نافعدر
باهی زیاده ایدر وسواس وسوداية نافع اولور وحركات بدنی اصلاح
وجنینی حفظ ایدر وكلی ومثانه یه دخی اصلاح ایدر وحصاتی تفتیت ایدر
انك اخلاطی بودر وج قسط مر زراوند طویل زراوند مدحرج قرنفل اشنه
قصب الذریره عیدان البلسان قنابری اصلی بزر فنجنكشت هر برندن
اوچر استار افیون افربیون جندبیدستر هر برندن ایكیشر درهم
دار فلفل زنجبیل هر برندن بشر استار بزر كرفس نانخواه كرویا بزر رازیانج
بزر رطبه بزر بقلة الحمقاء بزر جرجیر تودری احمر تودری ابیض اذان
الفار كمون كرمانی بزر الشبت هر برندن التیشر استار اكلیل الملك شیح
زرنب حب البلسان سلیخه بسباسه قاقله قرفه هر برندن دورد
استار هلیلج اصفر بلیلج منزوع النواه ... املج هر برندن سكز استار
لفاح یابس خربق ابیض آس مرماحوز مورد اسفرم بزر البنج البری بزر
البنج البستانی شیطرج هندی زرنشك اترج حب ... قشور زعرور سنبل اس
هندی بهمن احمر بهمن ابیض لسان عصافیر هر برندن ورد ... جوز
بوا اوتوز عدد بزر الجزر حماما ساذج هندی حلبه ... اسالیون
دوقو راوند صینی هر برندن التیشر درهم اهلیلج اسود منزوع النوى دورت
درهم بو ادویه مسحوقه ومنخوله جمع اولنور وادویه موصوفه مذكوره نك
مجموعی مقداری فانیذ ابیض وینه او ادویه مقداری سمن بقر وادویه وفانیذ
وسمنك مجموعی مقداری منزوع الرغوه عسل اخذ اولنوب بو صفت اوزره
معجون قیلنور واول صفتك نسخه سی بودر كه فانیذ اخذ وقطع اولنور
واوزرینه اوچ رطل صو القا اولنور وفانیذ ذوبان ایدوب عسل كبی غلیظ
اولنجه طبخ اولنور وبعده اوزرینه عسل القا اولنور وسمن بقر تقطیر اولنوب
اول مقدار سمن ایله ادویه مسحوقه ومنخوله لت اولنور وبعده مطبوخ اولان
فانیذ وعسل بر هاون كبیره القا اولنور واوزرینه سمن ایله ملتوته
اولان

اولان ادویه ذر اولنور واجزا مستوی ومتشابه اولنجه قدر معجون
قیلنوب مدت طویله ایچنده عسل قیلینن بر ظرف ایچنه وضع اولنور
ودفع اولنوب اكثر مقداری ترك اولنوب بعده استعمال اولنور وانك شربتی
واحرسی عفصه مقداری اولور شهرك اولنده واخرنده ماء حار ویا خود
بعض اشربه ایله اوچر كون استعمال اولنور وانك بر نسخه اخراسنك اخلاطی
بودر وج وقسط ومر وزراوند طویل وزراوند مدحرج وقصب الذریره
وقرنفل واشنه وعیدان البلسان وقنابری اصولی وبزر فنجنكشت هر
برندن اوچر استار دار فلفل زنجبیل هر برندن بشر استار وبر اخر نسخه ده
خمسه استار بدلنه استار دن واقع اولمشدر بزر رازیانج وبزر رطبه وبزر
فرفخ وبزر جرجیر وبزر كرفس ونانخواه وكراویا وبزر ... وفوذنج
ابیض واحمر وكمون كرمانی وبزر الشبت هر برندن التیشر استار اكلیل الملك
وشیح وزرنب وحب البلسان وسلیخه وبسباسه وقاقله وقرفه هر
برندن دورد استار هلیلج اصفر بلیلج املج هر برندن سكز استار لفاح
یابس واس یابس وخربق ابیض ومرماحوز وبزر بنج بری وبزر بنج بستانی
وحسك وشیطرج هندی وزرنشك وحب الاترج المقشر وزعرور وسنبل اس هندی
وبهمن احمر وبهمن ابیض ولسان عصافیر هر برندن ... جوز بوا
اوتوز عدد بزر جزر حماما ساذج هندی حلبه فطر اسالیون دقو
ریوند صینی هر برندن التیشر درهم افیون افربیون جندبیدستر
هر برندن ایكیشر درهم اهلیلج اسود دورت درهم بو ادویه ...
... جمع اولنور ومجموع ادویه مقداری ... فانیذ قاتیلوب
سمن ایله لت اولنور وعسل ایله معجون قیلنوب بر اناء ایچنده
دفع وحفظ اولنور وشربتی واحد مثقالدر ایكی درهم وضعیفلره ...
دون قیلنور زامهران صغیر بودر دوا زامهران كبیره قریب ...
وج قسط زراوند مدحرج وزراوند طویل وهلیلج اسود وكابلی وبلیلج
واملج وشیطرج هندی وحسك وزرنباد وبهمن احمر وبهمن ابیض وریوند صینی

بزر بنج خولنجان میعه هر بریدن اوچر استار حب نشاد بزر حرمل هر بریدن
ایکی استار فلفل دار فلفل زنجبیل هر بریدن بشر استار بزر کرفس کرویا
سعد بزر کلفت بزر رطبه بزر بصل بزر جرجیر زعرور تودری ابیض واحمر
بزر کراث بزر کتان بزر حندقوقی بزر رازیانج نانخواه بزر اترج مقشر
بزر بقلة الحمقاء فوذنج نارکیو حلبه بزر مرزنجوش تخم کرمانی بزر شبت
بزر جزر هر بریدن اونر درهم قرنفل هیل اشنه سادج هندی قاقله
راسن سعد جوزبوا قصب ذریره زرنب اکلیل الملك ماحوزحب بلسان
هر بریدن یکرمیشر سلیخه بسباسه حب الاس فرشدن لسان عصافیر سنبل
هر بریدن یکرمیشر درهم ورد یاسمن بش درهم هلیلج اسود کابلی بلیلج املج
هر بریدن سکز استار بزر بنج ابیض افیون افربیون هر بریدن اوچر درهم
جندبیدستر بر استار ومجموع ادویهٔ مذکوره وزننده فانیذ بو مجموع خلط اولنور
وسمن بقر ایله لت اولنوب منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور وشربته
واحدسی بر مثقال واحدا اولوب ماء فاتر ایله نافع اولور جالینوس ترتیبی اوزره
اولوب مجرب المنفعه اولان معجون صنعتی بودر بو معجون الات بولدن
کلی ومثانه کبی عضولری تسخین ایدر سدد فتح وبدنی اصلاح وتقویه
ایدر اخلاطی بودر فلفل ابیض فلفل اسود حماما قسط مر سنبل طیب
قصب ذریره سادج هندی زعفران بزر کرفس انیسون عاقرقرحا بزر
انجره بزر سذاب جبلی وزنلری برابر اخذ اولنوب سحق اولندقدن صکره
جمع اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور وشربته
واحدسی بر درهم قیلنوب رازیانج وکرفس کوکلرینك قشرلری صویی
ایله سقی اولنور معجون آخر جالینوس وجع کبده وسعاله وقذف
دمه نافعدر اخلاطی بودر زعفران دارصینی هر بریدن بر درهم حقل
ازرق درت درهم اسقیلانوس درت دانق اخر اوچ درهم قصب الذریره سلیخه
ناردین قوهر بریدن ایکیشر درهم صمغ السود اوچ استار عسل اوچ اوقیه منزوع
الرغوه زبیب التمش درهم طلاء جید قدر کفایه ادویه دوا اولنوب الکدن گچیر بلور

وعسل معجون

ابن کتبی مفرداتنده نارکیو ابازیر ... ١٢

درهم

وعسل ایله معجون قیلنور معجون هرمس نسخهٔ سلطانیه ده وهو نبی من
الانبیاء علیهم السلام دیو مسطوردر واول معجون نقرسه جرانا فعدر اوجاع
مفاصله وکلیه ومعده وجعلرینه ورياحه وقروح امعایه واستسقایه
ویرقانه ودواره نافعدر ومفاصل ونقرسه نفع خاص اولور شربته واحدسی
بر مثقال یاخود ایکی درهم اولور واخلاطی بودر غاریقون آسارون وج قردمانا
بزر سذاب اوفربیون فوذوفا یابس هر بریدن بر اوقیه زراوند طویل اصول
عرطنیثا نانخواه قرنفل حاشا بزر الکرفس سنبل الطیب فوذنج جبلی
فطراسالیون هر بریدن ایکیشر اوقیه جنطیانا الرو والترا اوقیه
قنطوریون دقیق یعنی العرب ... اوقیه قسط مر وجعده وفراسیون
هر بریدن اوچر اوقیه کمافیطوس کمادریوس اسقوردیون هر بریدن
سکزر اوقیه بو ادویه لر مسحوق ومنخول اولدقده جمع اولنوب منزوع الرغوه
عسل ایله معجون قیلنور وبر قاب الجینه رفع اولنوب ایام ربیعده
شرب اولنور اول معجونك نسخهٔ اخراسندن اخلاطی بودر غاریقون
وج اسارون قردمانا بزر سذاب اوفربیون فوذوفا یابس هر بریدن
بر اوقیه نانخواه قرنفل حاشا بزر کرفس مو سنبل فوتنج جبلی
فطراسالیون هر بریدن ایکیشر اوقیه جنطیانا الترا اوقیه قنطوریون
دقیق کمادریوس کمافیطوس هر بریدن سکزر اوقیه قسط سلیخه
زراوند طویل فراسیون جعده هر بریدن اوچر اوقیه عسل قدر کفایه
شربتی واحدسی ایکی درهم ویاخود مثقال واحددر وقت ربیعده
شرب اولنور معجون آخر هرمس النبی علیه السلام بو معجونك
بر درهمك ایکی قدر تلثی سقا اولنسه ذخیره نافع اولور وجع کبد ایچون
ماء جلنجبین ایله وحما ایچون ماء فاتر ایله وجع معده ایچون خل
ممزوج ایله ووجع کلی ایچون خمر ممزوج ایله واوجاع سائره و
وخناق ایچون ماء فاتر ایله سقا اولنور واکر حماس ... طلاء ممزوج
ایله سقا اولنور ونزف دم ایچون بو معجون ... اقلات خل ممزوج ایله سقا اولنور

سلیخه

سکز

كرلك وجع خاصر ايچون نعض بوكراغرسين ايچون دخي اولمقلو سقا اولنور و امعانك
اعتقالی و رياحی ايچون طلاء عتيق ممزوج ايله سقا اولنور و بو معجون وجع
راسه و وسواسه و جنونه صالح اولور ليلا سقی اولنور ابسيه و سعال يابسه
ايچون اوّل الليلده شراب ممزوج ايله سقی اولنور و لسع حياته ماء ترنجبين
ايله سقی اولنور و موضع لسعه يه دخی طلا اولنور و سموم قاتله يه ماء جنطيانا
ايله سقی اولنسه نافع اولور و عضهٔ كلب كلبه لبن ديودار ايله سقی اولنور
ايسه و بو منفعتی وار ايدیكيز وصف ايدنلر زعم ايلديلر كه تجربه ايله انلرك
منفعت مذكوره سی ثابت و متحققدر **واندك اخلاطی بودر** فلفل ابيض بزر بنج
هر بريندن بشر استار زعفران افيون هر بريندن اونر استار او فربيون اشق
ساذج عاقرقرحا اصول لفاح فيجن سليخه سنبل بزر كرفس هر بريندن التشر
استار و عيد تكيسان اوچ استار منزوع الرغوه عسل قدر كفايه بو مذكور
اخذ اولنوب معجون قيلنور و ذكر مرور ايلديكی وجه اوزره استعمال اولنور
باذن الله تعالی نافعدر **كاسكبينج معجوننك صنعتيدر** بو معجون كثير
المنافع اولوب امراض اطفاله و صبيانه و انلرك صرعلرينه و لقوه لرينه
و كزاز و توليجلرينه نافع اولور و ارحاعه و اختناق رحمه نفع اولور و حيضلری
ترايدين تعديل ايدر و رياح رحم تسكين ايدر **و اخلاطی بودر** سليخه جعت
آوريد اصل ييروح بزر حرمل بزر دارزيانج حب البلسان زر اوند طويل زراوند
مدحرج مسك عنبر هر بريندن دورد درهم هال اون دورت درهم افيون قسط
جوز بوا اهليلج اصفر هر بريندن اون ايكی درهم قرنفل ... يكرمی دورت درهم
قرفه معجون الكشوثا ززنبخ اصفر بزر سوسن هر بريندن ايكيشر درهم
وج مورد اسفرج ورق آس جوز السرو بزر اهلال هر بريندن سكزر درهم
سكبينج درونج مردهن سترخان هر بريندن التيشر درهم ناغسبت بعز
بسباسه سعد زعفران هر بريندن اونر درهم مغاث اون بشر درهم ميويزج
سانله اون بشر درهم بو اجزا الرمرقوقا و منخولا منزوع الرغوه عسل ايله
معجون قيلنوب استعمال اولنور **معجون كشوثا صنعتيدر كه** اخذ معجون

سعدم

١٨ منقا عدن جزء او لمشيدی قصب ذريره اظفار طيب كنز ميعه هر بريندن
دورد درهم اشنه قرفه زعفران هر بريندن ... درهم مسك عود خام
بريندن نصف درهم شراب عتيق ريحانی ايله معجون قيلنوب تخمر ايدنجه
قدر ترك اولنور **صنعة معجون المسك** خفقانه و جميع امراض سوداويه
و عسر نفسه نافعدر و نفسه دوا اولور **اخلاطی بودر** زرنباد درونج
لؤلؤ غير مثقوب كهربا بسد هر بريندن بر درهم ابريشم نی . بهمن ابيض و احمر
و ساذج هندی و سنبل و قاقله و قرنفل و جندبيدستر هر بريندن بر بوچق
درهم زنجبيل دارفلفل هر بريندن ايكی دانق مسك التی دانق ادويه جميعا
دق اولنوب عسل نحل ايله معجون قيلنور و انك شربتی واحل تين حمصه مقدار
قيلنور شراب ريحانی ايله شرب اولنور **معجون مسك اخر** وجع كبد و
معده يه و اول عضولرك ضعفلرينه نافع اولور و رياحی و نفخی تحليل
ايدر **و انك اخلاطی بودر** مسك سنبل طيب سليخه ساذج هندی لك
منقی در اوند صينی جنطيانا رومی هر بريندن ايكيشر درهم زعفران نانخواه
بزر كرفس مصطكی هر بريندن دورد درهم دارصينی زراوند مدحرج هر بريندن
اوچر درهم عود هندی قرنفل هر بريندن بر بوچق درهم بو ادويه مسحوقه و منخوله
منزوع الرغوه عسل ايله معجون قيلنور و بر قاب ايچنه وضع اولنوب
قالديريلور استعمال اولنور و شربتی واحلتين مقداری با قلاة قيلنوب ماء حار
ايله سقی اولنور **افسنتين ايله اتخاذ اولنان دواء المسك صنعتی بودر**
خفقانه و وسواسه و اورام حنجره يه نافعدر و بلكه معده يی تجفيف
ايدر **اخلاطی بودر** افسنتين صبر راوند صينی هر بريندن سكزر درهم
نانخواه زعفران بزر الكرفس هر بريندن دورد درهم مسك ناردين حر ساذج
هر بريندن ايكيشر درهم ~~...~~
جندبيدستر بر بوچق درهم بو ادويه لر جمع و خلط اولنوب عسل ايله معجون
قيلنور **دواء مسك آخر** سوداء صفراويه يه نافع اولور **اخلاطی بودر**
مصطكی زعفران عود مسك هر بريندن بر بوچق درهم زرنباد درونج هر بريندن

درهم ... مسك ... هر بريندن ... قرنفل ...

ایکیشر درهم لؤلؤ کهربا بسّد ابریسم هر بریندن وجر درهم صبر بکری دورت
درهم عسل قدر کفایه شربتی تا هم ایکی درهم ماء فاتر ایله سقی اولنور
دواء المسك الحلو خفقانه و امراض سودایه و عسر نفسه و صرع و فالج
ولقوه یه و ربعه یه نافعدر اندك اخلاطی بودر زرنباد درونج هر بریندن
بر ر درهم لؤلؤ کهربا بسّد حریر خام محرق هر بریندن بر بوچق درهم
بهمن احمر و بهمن ابیض و سادج هندی و سنبل و قاقله و قرنفل و جند
بیدستر و اشنه هر بریندن یارم درهم و زنجبیل و دار فلفل هر بریندن
دورد ر دانق مسك بر بوچق دانق ادویه مذکوره دق اولنوب الکدن
کچیر یلور و عسل شهد خام که اکثر نار اصابت ایتمش اولمیه بر جزء ادویه
جزء اسنده اول عسلدن اوچ جزء قیلنوب آنکله جمیعا ادویه معجون
قیلنوب بر انا ایچنده حفظ اولنوب ایکی ایدن صکره استعمال اولنه
دواء مسك اخر ذکر مرور ایدن منفعتلر بونده دخی وارد ر اخلاطی
بودر زرنباد درونج لؤلؤ صغار و کبار و بسّد هر برندن وجر درهم
و ایکیشر دانق ابریسم خام ایکی درهم بهمن ابیض و احمر و سنبل
و سادج و قاقله و قرنفل هر بریندن دورد ر درهم و دورد ر دانق
اشنه دار فلفل زنجبیل هر بریندن بر ر درهم و ایکیشر دانق جند بی
دستر ایکی دانق مسك جید بر مثقال ابریسم مقراض ایله صغار ا
مثل الغبار اولنجه قدر قرص و قطع اولنور و بعده اول ابریسم لؤلؤ
و بسّد و کهربا ایله برها ون ایچنده جمع اولنوب سحق تام ایله
سحق اولنور و ادویه ساره دق اولنوب شهد ایله معجون قیلنور
شربتی واحدیسی نصف مثقال اولور و ماء فاتر ایله سقی اولنور دواء
مسك اخر منافع سابقه بونده دخی موجود اولور اخلاطی بودر
افسنتین صبر هر بریندن سکز ر درهم مسك سادج مرصافی هر بریندن
ایکیشر درهم ریوند صینی التر درهم نانخواه بزر کرفس زعفران هر
بریندن دورد ر درهم جند بی دستر ایکی درهم بو ادویه دق اولنوب عسل ایله

سنبل

بوچق
معجون

معجون قیلنور شربتی تا هم ... بر مثقال اولور سجرینیا الکبیر بودر انك جمیعا
امراض بارده یه و ریاح غلیظه یه و اسنانك وجعنه و تأکلنه و برد معده یه
و بطیء استمرائیه و قولنجه و برد و بلغمدن حادث عسر بوله و بولك تخاطینه
حبسیله حادث اولان عسر بوله منفعتی مجربدر وارد ر اخلاطی بودر جند
بیدستر افیون دارصینی اسارون فودنج فوهو هر بریندن بر ر درهم دار فلفل
قنه قسط هر بریندن التیشر درهم زعفران نصف درهم بو ادویه نك تزویب
اولنجقلری ماء عسل ایله تزویب اولنور و باقیسی دق اولنور و قنه عسل
ایله حل اولنوب جمیعا ادویه معجون قیلنوب التی ای ترك اولنور نضجه صکره استعمال
اولنور و نسخه اخراسنده اخلاطی بودر جند بیدستر و فلفل اسود و
زعفران و مو و فودنج و قوا و اسارون و افیون و فلفل ابیض و بارزد
هر بریندن ایکیشر درهم قسط وزن درهم دارصینی ایکی درهم بو ادویه لر
دق اولنوب الکدن کچیر یلور و منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور
سجرینیا الصغیر بو نفعی کبیر معناسنه در اخلاطی بودر جند بیدستر
افیون دارصینی مو فودنج و قوا اسارون هر بریندن اونر درهم فلفل دار فلفل قنه
مر قسط هر بریندن التیشر درهم زعفران ربع اوقیه و نسخه اخراده زنجبیل بر
بر اوقیه میعه سائله اوچ اوقیه و نسخه اخراده جند بیدستر فلفل اسود
زعفران فودنج و قوا اسارون افیون دارصینی فلفل ابیض قسط هر بریندن
ایکیشر درهم بو ادویه لر اخذ و دق اولنور و عسل ایله معجون قیلنوب التی ای
مقدار ترك اولنور و عتیق اولدیقده استعمال اولنور و شربتی واحده سی نصف
مثقالدر علی الریق ماء فاتر ایله سقی اولنور و بر اخر نسخه ده شربتی واحده سی
ایکی دانق و بر اخر نسخه ده شربتی مثل فلفله دیو ذکر اولنمشدر و دیدیلرکه
بو معجوندن بر قیراط سحق اولنوب سموم ... طلا اولنور و اول ارحامه طلا
اولنورکه انده ریاح اوله و قلّه ولدو قلّه حیض اکثر اوله و بعضلر اول معجوندن
مقدار فلفل اخذ اولنوب دهن سوسن ایله اذابه اولنور بو صوفه ایله احتمال
اولنور و یا خود انزن بر مقدار معجون دهن زنبقده اذابه اولنوب اول افتراولان

خاتونلره قوقلا دیلور وکرنک تجیرا ولنور وجع صدر وسعال وکلیه لر
ایچون و ابرده دن حادث عسر بول ایچون انزن عقیرا حمص طلاء صرف
ایله شرب اولنور وتخمه ایچون اول معجوندن بر مثقال طلاء صرف
ایله استعمال اولنور امروسیا صنعتی بودر دواء بو معجون کبد
وطحالک ضعفلرینه وصلابتلرینه نافعدر سددلرین تفتیح ایدر و
بولی ادرار ایدر وکلادهٔ اولان حصاتی تفتیت ایدر و استسقانک
زمان ابتداسنده آکه منفعت عظیمه اولور اخلاطی بودر دوقو یعنی
بیان حوجینک تخم کمون کرمانی عیدان بلسان قردمانا فقاح الاذخر
بزر الکرفس هر برندن بر درهم ودار فلفل وقسطام وفلفل ابیض هر
برندن یاریمشر درهم مر اوج درهم حب الغار اون عدد وج زعفران هر
برندن ایکیشر درهم ادویهٔ مذکوره مسحوقه منخوله جمع اولنوب منزوع
الرغوه عسل ایله معجون قیلنور وشربتی واحدسی بندقه مقداریدر ماء
حار ایله سقا ولنور انقردیا یعنی بلاذر معجون بودر بود وارفانه
امراضنه نافعدر اخلاطی بودر هلیلج اسود بلیلج املج هر برندن اون نوز یعنی زمین و ... اولنده
الترٰ درهم شونیز بکرو دورت درهم طباشیر سعد بلاذر هر برندن التشر
درهم هال بیر درهم فلفل دارفلفل زنجبیل فلفمونیا انیسون هر برندن
درهم اون ایکیشر درهم ادویه دق اولنوب اکلنه کچیریلور واکم الیتیبو مقداری
ماء حار ایله محلول اولان فانیذ خلط اولنور وماء حار قدر کفایه اولور
وآنک ایله ادویه معجون قیلنوب براناء ایله اریه ایچنده التی ای
مقداری دفن اولنور وبعده استعمال اولنور معجون البلاذر
جمیع اوجاع معدیه وصداع عتیقه ودوار معدیه [struck through]
وجنونه وهذیانه وصدر وکبد وطحال وکلی وجلرینه ومزاج
باردهم واوجاع ارحامه ونقرس وجذام وامراض سوداویه نافع
اولور انک اخلاطی بودر سنبل مر زعفران سلیخه ساذج افتیمون
اذخر حب بلسان راوند قرنفل حب البان زنجبیل صبر مقل مر دهن
بلسان

بلسان هر برندن برر اوقیه مصطکی عسل بلاذر غاریقون هر برندن سکز
غرامیات سوسن اسمانجونی نک اصلی ایکی اوقیه اصل رازیانج
قشوری اوج رطل خل اوج قسط بو اجزا الراخذ اولنوب اصل رازیانج
قشوری خل ایچنده اوج کون مقداری نقع اولنور وبعده بر قدره القا
اولنوب غلیه خفیفه ایله قینادیلور وتصفیه اولنوب اصول مذکوره
دن عصر اولنور [struck through] واول خله بر بوجق رطل
عسل اضافه اولنوب نار لینه ایله تخم اوزره قلیلا آکه غلظت کلنجه
قدر قینادیلور وبعده آکر ادویه خلط اولینور وشربتی واحد سی
بر درهم وزنجه اولور وآکه موافق اشربه ایله شرب اولینور معجون
بلاذری آخر فالجه وفالج مثلو اولان لقوه واسترخایه نافع
وتذکیه ایدر اولور ودماغه جلا ویرر و [struck through] ایدر اخلاطی بودر سنبل
سلیخه ساذج هندی موز عفران شیح ارمنی افتیمون فقاح
اذخر راوند صینی حب بلسان قرنفل هر برندن ایکیشر درهم
بابونه حب مقشر زنجبیل صبر اسقوطری هر برندن برر اوقیه و
کینه وعسل بلاذر وفوفل هر برندن اوچر درهم غاریقون ایکی درهم
وبر نسخه ده شابور ... درهم ایرسا ایکی اوقیه رازیانج عرقی نک سکز
قشوری اوج رطل خل ثقیف طقوز رطل قشور مذکوره خل مذکور ایچنده
متوالیا اوج کون نقع اولنور واوج کون تمامنده قدره طرح اولنوب
نار وسطیه ده اوج غلیه ایله قینادیلور وبعده اول خلی تصفیه
اولنوب قشور طرح اولینور وخل مصفی بینه قدره اعاده اولنور و
اوزرینه اون بوجق عسل صب اولنوب نار لینه ایله تغلظ ایدنجه رطل
قدر طبخ اولینور وتغلظ فتنده ادویه مدقوقه مرضوضه اوزرینه
ذر اولنوب خلط اولینور والترامروزنده استعمال اولینور شربتی تامم
بر درهم در ماء فاتر ایله سقی اولنور ارسطون کبیر صنعتی بودر
بونک تاویلی فاضل نافع معنا سیدر بردحیه وسلیه ووجع بطنه

ومختلف حمالره ودبعله وقولنجه ووجع رحمه نافعدر واخلاطی بودر
افربیون زعفران سلیخه حماما افیون اقاقیا قسط مر سنبل صمغ عربی
بزر خروع بزر خندقوقی بزر جرجیر بزر الجزره مقل کندر دبق سماق
کبریت اصفر صمغ ساتلی فلفل ابیض هر برندن بشر درهم عاقرقرحا
بزر قرطینثا نعنع اذربون ورد یابس بزر فیجن کرفس بزری اترج بزری
ناخواه طرحشقوق هر برندن د ورد درهم بزر حوك بر درهم بزر البنج اون
درهم قرنفل زنجبیل هر برندن ایکیشر درهم وبعض اطبا الکد فلفل طرح و ادخال
ایلمزو ادویهٔ مذکوره جمیعا اخزا ولنوب یابس دق و نرسیر نقع اولنوب
اوج کون مقداری اولادویه نزیه خمر ریحانی ایچنده مکث قیلنور وا ولمدتده
ادویهٔ مذکوره حل ولوب عسل کبی اولدیقدا وزرینه دهن بلسان فاتقدر
براوقیه صب اولنور و خجاره ده مصنوع برقدر ایچنده وضع اولنوب
قونیلور وقدرك تحتی بروباخود الکی غلبه ایله قینانیجه قدر توقید اولنور
وبعده انزال اولنوب الترلر مقداری علی حاله ترك اولنور اول مدتده ادراك
ایدوب عتیق اولدیقدن صکره استعمال اولنور وشربتی کامله بر مثقال اولور
وهرنه قدر بو معجونك زمانی عتیق اولسه جودتی اکثر اولور ادسطوی صغیر
ادسطون کبیرك بالجمله منفعتی صغیرده دخی موجود در اخلاطی بودر
افیون سلیخه هر برندن د ورد درهم اقاقیا کبریت اصفر فلفل سنبل هر
بربرندن بر اوقیه عاقرقرحا افربیون زعفران هر برندن اوچر درهم خمامش درهم
بو ادویه لر اخذ ودق اولنوب الکدن کچوریلدکدن صکره عسل ایله معجون قیلنور
صنعتی دحمرتا بو معجونك کبد و طحال سددنه و ارحام برودتنه وسعال
رطبه وربو وضیق نفسه و برقان سددیه و استرخایه نافعدر اخلاطی
بودر بزر حرمل بربوجق حبّ لبان مصطکی حب بلسان زعفران اکلیل
الملك سنبل طیب فلفل هر برندن اونز درهم راوند طویل راوند صینی هر برندن
یکرمی کز درهم زرنباد درونج هر برندن د ورد درهم افیون زنجبیل قسط سلیخه
هر برندن اوچر استار رضیا اسقوطریون د ورت درهم قرنفل التی درهم خرنوب نبطی

ورد

استاد سعداون

ورد احمر یابس شونیز هر برندن التیشر استار بو ادویه لر مسحوق ومنخول
جمع اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور استعمال اولنور
صنعتی باد جهرج بونك منافعی دحمرتا منافعی کبیدر اخلاطی بودر زرنباد
درونج افیون جندبیدستر عاقرقرحا فلفل دارفلفل سلیخه هوم مجوس
بزر البنج قسط لبنی جاوشیر زعفران هر برندن التیشر درهم حلبه سکز
درهم لؤلؤ ایکی درهم قنه مر هر برندن اون ایکیشر درهم بو ادویه لر دق
اولنوروا الکدن کچریلوب و عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور صنعتی
معجون الغیاثی باشده اولان قدیم وعتیق اغریلره نافعدر عسل وماء فاتر
ایله ممزوج اولان شراب ایچنده صداع قدیم مذکور ایچون سقی اولنیور واذا
مصروع شرب ایلسه اکثر نافع اولور وهذیانه وورم صلبه نافعدر وعینه
تحلب ایدن فضولی قطع ایدر اخلاطی بودر مر سلیخه دارفلفل دارصینی
سیسالیوس هر برندن د ورد درهم سنبل فقاح اذخر هر برندن اون
ایکیشر درهم زعفران بیشر درهم افیون اون بیش درهم کرفس جبلی نك
بزری اوتوز بیشر درهم انیسون بزر کرفس هر برندن یکرمیشر درهم فلفل
اوتوز سکز درهم لبنی قسط فوه اسارون هر برندن بر درهم یابس اولنلری
دق اولنوب الکدن کچیریلور رزیانه لر بعضی یاش ونمناك اولنلر طلاء ریحانی ایله
نقع اولنور ومجموع ادویه عسل ایله معجون قیلنور شربتی بر درهم اولور علی
الریق عاصما را ایله سقی اولنیور معجون اصفر سلیم صنعتی بودر مدة سودا
امراضنه وریاحه وخفقانه واوجاع صبیانه واوجاع ارحامه نافع
اولور اخلاطی بودر فلفل ابیض زنجبیل ملح هندی قسط هر برندن
التیشر درهم افیون افربیون جندبیدستر قرنفل زعفران مصطکی
عاقرقرحا هر برندن بشر درهم ~~افیون افربیون~~ فاشرا فاشرشین سعد
زرنباد درونج زراوند طویل هر برندن ایکیشر درهم دهن البلسان
هر برندن د ورد درهم بو ادویه لرك یابسی دق اولنور وضموغ شراب
ایله نقع اولنور ومجموعی منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور وشربتی واحد

بلغ

بو ادویه لك

ماء

هر انسانك مزاجی جبله قیلنور **معجون اسود كه سلیمانك صنعتی بودر**
مسنه وفالجه ولقوه یه ومرهٔ سودا امراضنه وعلل بارده نك كلیسنه
نافع اولور **واخلاطی بودر** بزر حرمل بوزیكرمی درهم جاوشیر سكسان
درهم شونیز بار زرقتا وبری هر بریندن الشر درهم وج سكبینج
اشق زراوند طویل وزراوند مدحرج وخردل ومقل ازرق وخربق
وافسنتین هندبا وجندبیدستر واصل حنظل وكبریت اصفر وبزر جرجیر
وفنجنكشت وسداب جبلی هر بریندن قرقر درهم افیون وافربیون
وبنج وفلفل ابیض وكندش وملح هندی احمر وملح نفطی اسود واصل
شابرنج بعض شابابك اصلی واصل بنج وعاقرقرحا ومر وصبر و
لبان وشیطرج هر بریندن یكرمیشر درهم سنبل مصطكی زرنباد
درونج هر بریندن سكز درهم بو ادویه لر اخذ اولنوب یابس دق
وصموغ كفایت مقداری قطرانك بشنا اچنده نقع اولنور وبعده
دق اولنوب ادویه كلیسی انك ایله خلط اولنور وبعده ایكی ای مقداری
رماد اچنده دفن اولنوب ایكی ای تمامندن صكره استعمال اولنور
وقوی اولنلره شربتی واحد بس اوج مثقالدر وسطا اولنلره ایكی
مثقال وضعیفا اولنلره بر مثقال اولور ومرض اچون شربتی واحد
فلفله مقداری اولور **معجون ابی سلیم كه اكثر غیاث تسمیه اولنور**
بو معجون نخدرات تذر جمیعا بجدن وهر داء غالبدر نجادث اولاه
اوجاع تسكین ایدر ووسواسه نافع اولور وهر وجعه نافع
وسكن اولور **واخلاطی بودر** افیون وبنج ابیض هر بریندن
اون مثقال افربیون زعفران سنبل عاقرقرحا سورنجان قاقله
دار فلفل هر بریندن بشر مثقال مدقوقا منخولا منزوع البزغوه عسل
ایله معجون قیلنور شربتی واحد نصف مثقال اولور اكثر كمسنه
شرب ایدر اسیه اما كبیر وصغیر اولنلره بر دانق سقی اولنور
معجون الثوم بهقه وابردیه وخامه وبلغمه نافعدر وقوتی زیاده
ولونی تصفیه ایدر وانی استعمال الشبابه رد اولنمش كمسنه حصنا وقوی
مسكن ایلنه

امنیجة في الهدید

وله حركة الحزن و ذهاب العقل حزنا والحيرة و الخوف فاسوس

زعفران

بلغ

وهو دائه نافع دوا اولور وشتاده معجون ثوم تناول ایدن كمسنه بدنی
اولوب تسخین ایدر ودبر قوریدر وطبیعتی اقامه ایدر **انك اخلاطی بودر**
بر قفیز حمص تنا واخذ اولنوب بر كیجه ماء عذب اچنده نقع اولنور وبعده
نار لینده ایله صوبی اسود اولنجه قدر طبخ اولنور وبعده صوبی تصفیه
اولنور وبعده ثوم اخذ اولنوب حبه حبه تنقیه اولنوب ثوم ارینوب
دماغ مثللو اولنجه قدر طبخ وانضاج اولنور وبعده اوزرینه بقرلرك لبن حلیب
انكا اوزرینه دورت اصبع مقداری سترایدنجه قدر صب اولنوب سراج
مثللو نار لینده ایله لبن نشف ایدنجه قدر ویاخود نشفه قریب اولنجه قدر
طبخ اولنور وبر قدر نحاس اچنده وضع اولنوب عجین كبی اولنجه قدر دوكیلور
وبعده عسل ابیض صافی قدرن اوزرینه دورت اصبع مقداری غمر ویتر
ایدجك مقدار عسل صب اولنوب طبخ اولنور منعقد ویاخود انعقاده قریب
اولنجه قدر وبعده ثوملرك هر بر رطلی مجاذیسنه توذری ابیض وتوذری احمر
اون ایكی مثقال وفلفل اوج مثقال حبق اون مثقال وكمون كرمانی
اون مثقال وبو معجون نسخه سنك حاشیه سنده محرر را زادویه
اصابت ایلدم یازلمش بولدم اول ادویه بونلردر خولنجان اون مثقال
ودارصینی خولنجان وزنجه وبش مثقال دار فلفل بو ادویه نك جمیعسی
دق اولنوب اول مطبوخ معقودك اوزرینه طرح اولنوب خلط اولنور
وبر شیشه دستی اچنه وضع اولنور وعلی كل حال اندن جوزه مقداری
اخذ وتناول اولنور **معجون اثاناسیا الكبری** بو معجون ذنبك كبدی
ایله اتحاد اولنور كبد وطحال ومعده اوجاعنه وریاحنه وذوسنطاریه
وسعال عرضنه وقیح دم ایدنلره نافعدر واوجاعی مسكندر قیلن معجونی
تسكین كبی قیلن فلونیا ودیكلری معجوندر وكذلك وخدره و
اختلافه ونزفه وایكی كلیه اوجاعنه ومثانه اوجاعنه واندراره نافعدر
وربوه وسعاله نافع اولور وصدری تنقیه ایدر وبواسیر اوزره مرهم كبی
نافع اولور وشربتی واحدسی ربع مثقالدن نصف مثقاله وارنجه قیلنور

واخلاطی بودر زعفران حرّافیون جندبیدستر بزر البنج قسط قردمانا
خنخاش سنبل غافث کبد ذئب وکجی نك صاغ جانبندن اولان قرنی محرقا
بو مذکورلر متساوی الوزن اخذ اولنور ودقه صالح اولنلر دق ودوبابنه
حاجت اولنلر شراب ایله تذویب اولنور ومنزوع الرغوه معجون قیلنور والتی
ای امساك وحفظ اولنور وبعده استعمال اولنور معجون اثاناسیا الکبری
بو صغراده دو کبراده اولان منافع بعینها موجوده در واخلاطی بودر
میعه زعفران قسط سنبل افیون سلیخه هر برندن دوردر درهم عصاره
الغافث سکز درهم اصول السوس اون ایکی درهم عسل قدر کفایه وشربتی
واحد من بندقه مقدار قیلنور واکل موافق اشربه ایله شرب اولنور وبر آخر
نسخه ده ایکی وایا زلمشدر اول دخی والوك برر مرّ وبر عیدان البلسان در زیاده
انلرك هر برندن دوردر درهم اخذ اولنور معجون دواء الکرکم کبد وطحال
ومعده ضعفلرینه وصلابتلرینه وابتداء استسقایه نافع اولور
وحرونتلرینه منع ایدر ولون بشره یی جز احسن قیلر وامراض مزمنه نك
اکثرینه نافع اولور واول معجونك ترکیبی بودر سنبل الطیب ومرّ وسلیخه
وقسط وفقاح اذخر ودارصینی وزعفران هر برندن برر جزء بو مذکورلر
اخذ اولنوب دق اولنور والکدن کچیریلور ومرّ دخی مثلث ایچنده برکون و
بر کیجه نقع اولنور وبالجمله ادویه خلط اولنوب منزوع الرغوه عسل
ایله معجون قیلنوب بر اناء ایچنده رفع اولنور وقت حاجتده استعمال
اولنور وبر نسخه ده اخراده سنبل بدلنه ناردین یازلمشدر جالینوس
صنعتی اوزره اولان دواء کرکم بودر کبد وطحالده برد وغلظدن
حاصل اولان اوجاع عتیقه یه نافع اولور والات غذانك جمله سنده موجود
اولان سددی تفتیح ایدر وانتن ریاح غلیظه یی طرد ایدر وبولی ادرار
ایدر وکلیه ومثانه ده اوجاعنی مواد غلیظه دن وصلابتلرندن عارض اولان ورحم
وجعلرینه نافع اولور وکذلك استسقایه دخی نافعدر واخلاطی بودر
زعفران اون ایکی درهم فو وانیسون دوقوا اسارون دارصینی فطراسالیون

مرّ هر برندن دوردر درهم سنبل الترك درهم قسط سلیخه فقاح اذخر
حب البلسان هر برندن برر درهم بر آخر نسخه ده حب البلسان
بدلنه حب البان درهم واقع اولمشدر فوه ایکی درهم عصیر سوس
غافث جعده اسقولوقندریون کبردو هر برندن اوچر درهم
دهن بلسان نصف اوقیه بو ادویه لر اخذ اولنوب دق اولنور
والکدن کچیریلور ودهن بلسان ایله لت اولندقدنصکره عسل
ایله معجون قیلنور وشربتی واحد من بر درهم اولوب شراب عسل
ایله شرب اولنور دواء الملك الاکبر بو دوا دخی دواء کرکم
منافعی واردر وحصاتی تفتیت قوه سی دخی واردر اخلاطی بودر
لك دوقوا بزر الکرفس فطراسالیون کمون کرمانی زنجبیل هر
برندن سکز درهم اجر باذوم مقشر دارصینی سادج قرنفل هر
برندن بشر درهم کمافیطوس موفو مردوفا یابس هر برندن
دوردر درهم سنبل اون ایکی درهم جنطیانا ازارا وبزعج سادرون
حب البلسان سلیخه مصطکی قصب الذریره مقل هر برندن
یدیشر درهم زعفران جعده اذخر هر برندن اوچر درهم فوادون
بش درهم رب السوس اون ایکی درهم راوند اون بش درهم
فلفل قسط هر برندن اونر درهم سیسالیوس دهن بلسان هر
برندن اوچر بوچق درهم بو ادویه لرك یابسلری دق اولنوب
الکدن کچیریلور وتذویب اولنمغه محتاج اولنلر ~~تذویب اولنور~~ شراب
ریحانی ایله تذویب اولنور وقدر کفایه عسل ایله معجون قیلنور
وشربتی بندقه مقداری اولور اشربه صالحه ایله شرب اولنور
دواء الملك الاصغر ینفع کبده ومعده ضعفنه وبرودتنه وصلابتنه وطحال
نافع اولور وسددی تفتیح ایدر اخلاطی بودر لك قسط حب الغار
ترمس حلبه فلفل هر برندن ایکیشر درهم راوند اوچ درهم
عسل کفایه مقداری شربتی واحد من بر درهم افسنتین طبیخی صوی ایله تناول اولنور

وبر نسخه‌ده حب الغار بدلنه فقاح الاذخر واقع اولمشدر صنعة القوفی
سعالدن وصلابت کبد وشوصه‌دن نافع اولور اخلاطی بودر حرنیا سب
هر برندن درد درهم سنبل زعفران دارصینی سلیخه هر برندن بر درهم
فقاح اذخر قصب الذریره مقل هر برندن ایکی بوچق درهم وبعض نسخه‌ده
مقل بدلنه اسفلانوس یازلمشدر منزوع العجم زبیب الکبار یکرمی بش درهم
عسل قدر کفایه بو ادویه‌یه آخذ اولنوب نقع اولنه مع الزبیب شراب
ریحانی ایچنده نقع اولنور ویابس ادویه دق اولنوب الکدن گچیریلوب
مناسب عسل ایله حل اولنور وجمیعا خلط اولنوب ضرب اولنور الفلونیا
الرومی الطرسوسی امراض کثیره‌یه وخاصة اوجاع قولنجه نافع اولور اوجاع
مسکندر جالینوس مثامرنده بو دوادن حکایه ایدوب دیدی که دوا
فیلن دیدیکه یعنی لسان حال ایله قالد کلوب دیرکه بن فیلن نام طبیب طرسوسینك
استنباط واستخراج ایلدیکی کثیر المنافع دواییم منفعتم قسیم ونصیبم موت
اولنلره عظیمه‌در وعلل کثیره‌ده خادم اولان اوجاعدن اصلاح ایلرم
زیرا وجع قولون دینلکله معاده حادث اولوب اول وجعك صاحبنه بر کره
اول فلونیا سقی اولنغله وجع ساکن اولور وعسر بول اولنلره وحصاتی
اولوب اننك ایداسی عسر بولنکه خوذ را اولنلره سقی اولنسه نفعی اولور وکذلك طحاله
برء اولور وموذی اولان نفس انتصابه وسعله وتشنجه وخطرلو اولان
وجع جنبه‌یه دخی برء اولور احادو نفث وقیء ایدنلره سقی اولنسه موت ایله
علیلك اراسنده حائل حاجز اولور واعضاده واحشاده اولان اوجاعی
تسکین ایدر وکذلك سعالی وخوانیقی وفواقی وماشدت مجروره اولان
نوازلی تسکین ایدر وآنك اخلاطی بودر فلفل ابیض وبزر البنج هر برندن
یکرمیشر مثقال افیون اون مثقال زعفران بشر مثقال سنبل افربیون
عاقرقرحا هر برندن برر مثقال منزوع الرغوه عسل قدر کفایه شربتی حمصه
مقداری بر ماء فاتر ایله شرب اولنور الفلونیا الصغیر بو فلونیا طمثدن ترفنه
ونزف بواسیره وانحلال طبیعت وانبعاث دمه وکبده خاتونلرك حیضی کوبی اولنه
وارجاعه

وارحاملرینه عارض اولان زحیره نافع اولور واجنه‌یی حفظ ایدر
وفم رحم شد ایدوب باغلر وآنك اخلاطی بودر فلفل ابیض بزر
البنج هر برندن یکرمیشر درهم زعفران بشر درهم افیون طین
مختوم هر برندن اونر درهم افربیون سنبل عاقرقرحا هر برندن
برر درهم جندبیدستر بر درهم زرنباد ورنج لؤلؤ غیر مثقوب
مسك هر برندن یارمیشر درهم کافور بر بوچق دانق ومقدار
کفایه منزوع الرغوه عسل مصفی شربتی واحوالی بر درهم مقدار
اولورکه موافق اشربه ایله شرب اولنور معجون الکالی متانه
وکلی قروحنه نافعدر ودم بول ایدنلره جدا مجربدر اخلاطی بودر
بزر البنج بزر الکرفس بزر الرازیانج هر برندن یدیشر درهم حب
القثا بشر درهم وبعض نسخه‌ده اخراده حب القثا ایکی درهم شوکران
بزر الحماض افیون حب الصنوبر المقلو زعفران بندق مقشور
لوز مر مقلو هر برندن اوچر درهم کاکنج جبلی نك حب کعادر یکرمی بش
عدد کثیرا دورت درهم بو اجزا الراخز دقه اولنوب الکدن گچیریلور
وصبحینج ایله معجون قیلنور وشربتی بر درهم قیلنوب حنذقوقون
ایله ویاخود ماء عسل ایله الترا مکشندن صکره شرب اولنور
خطاطیف دواسنك صنعتیدر بو دوا اوجاع حلقه وخناقه
وفوق السنه اسیف اولان اوجاعه نافعدر اخلاطی بودر نیسون
بزر کرفس نانخواه فقاح اذخر سوسن اسمانجونیك اصلی دارصینی
حماما زراوند طویل شب یمانی بزر جرجل مر اصل السوس سلیخه زعفران
هر برندن برر اوقیه معجون قرقومغما بزر الورد ورد یابس هر برندن
ایکیشر اوقیه قسط رماد الخطاطیف الحدیث اوچر اوقیه حنظل
منخذ نشاستج سنبل هر برندن نصف اوقیه مقداری متوسط غوض
فی سکر عدد بو ادویه‌لر دق اولنوب منزوع الرغوه عسل ایله
معجون قیلنوب استعمال اولنور واندن بر عفصه مقداری اخذ اولنوب

ماء عسل ایله تزویب اندن ورد وعدس واصل سوس طبخ اولنوب انکله
غرغره اولنور وکذلك طلاء ایله دفع ایدیوم اوج کره ویا خود کره استعمال
اولنور **قرقو مغما** بودوا دواء خطاطیف ترکیبنده مستعمل
اولان قرقومغما دوا اسیدر **شیخ نسن بودر** زعفران دارصینی هر بریندن
ایکشر درهم ورد یابس حاما قسط هر بریندن بر درهم مرد ورت درهم
اصل سوس سادج هندی هر بریندن ایکیشر بوجق درهم بوادویه لر
اخذ اولنوب مرقوقا ومنخولا شراب ایله معجون قیلنور واندن اقراص
اتخاذ اولنوب کولکه ده قوریدیلور **دواء کبریتك صنعتی بیانندر** امید
اولورکه بو دوا تریاقه معادل ومماثل اوله حمیات دائره بارده یه وربعه
وبلغم حماییه وسعال خصوصا عتیق اولان سعاله نافعدر ونفسه حدوضیق
نفسه وکزازه واستسقاییه وطحال ورم نافعدر بولی ادرار ایدر حصاته اخراج
ایدر وبونلردن ماعدا حیات وعقارب لسعاتنه منفعتی بینه ایله نافع
اولور وادویه قتاله آفتلرندن تخلیص ایدر **اخلاطی بودر** کبریت اصفر
بزر البنج الابیض قردمانا میعه هر بریندن سکز درهم سذاب قسط هر
بریندن اون درهم افیون زعفران هر بریندن ایکیشر درهم سلیخه اوت
ایکی درهم فلفل ابیض یکرمی ایکی درهم ادویه مذکوره دق اولنوب عسل
ایله معجون قیلنور والتی ای مرورندن صکره استعمال اولنور ومحموم حماتك
دورندن مقدم بوز حق مقداری اندن سقی اولنور بوحنا کنا شنن نقل
اولنورکه نصف مثقالدن بر مثقاله وارنجه قدر سقی اولنور وشربته متوسط
بر درهم اولور **صنعة معجون الحلتیت** ادوا حمیاته نافعدر نافع اولور
وحمی ربع عند النضج استعمال اولنسه ازاله ایدر بالجمله لسوع خصوصا عقرب ورتیلا
لسعه سی مضرتن ازاله ایدر **واندن اخلاطی بودر** حلتیت فلفل احمر وج رس.
و زنلری برابر اخذ اولنوب عسل ایله معجون قیلنور واندن شربتی بر درهم
مقداری قیلنور ولسع عقارب الجوت شراب ایله سقی اولنور وحمای یحون دورندن
بر ساعت مقدم سقی اولنور **معجون ملح هندی** معده یی تنقیه ایدر وقولنج ورنج بلغمی
وسوداوی حبس ایدر وبلغم سوداوی نشئت ایدن دواره شفا اولور **اخلاطی بودر** هلیلج
اسود وبلیلج وهلیلج کابلی واسطخودوس هر بریندن اوچر درهم افتیمون غاریقون
هر بریندن دورد درهم ملح هندی ایکی درهم ایارج فیقرا اون درهم بو ادویه لر
دق اولنوب والکدن کچیریلور وسکنجبین ایله معجون قیلنور وشربتی اوچ
درهم مقداری قیلنوب ماء فاتر ایله علی الریق غدوة شرب اولنور **معجون
القسط** معده وکبد اوجاعنه نافعدر **اخلاطی بودر** دارصینی سلیخه
قسط هر بریندن اون درهم انیسون بزر کرفس دار و ترصیني هر بریندن
اون درهم اسارون یکرمی طقوز درهم زعفران سکز درهم فقاح اذخر
هر بریندن یکرمی دورد درهم طلا الجند مرنقع اولنور ادویه اوزره
القا اولنور ومنزوع الرغوه عسل نحل ایله معجون قیلنور وبر جزء
مقابلنده عسل اوچ جزء قیلنور وبعده استعمال اولنور **معجون
قباذ الملك** اوجاع مفاصله ونقرسه نافع واول وجعلری
مسکن واول وجعلرك حدوثنه مانعدر وحما عتیقه یه و
وجع طحاله ورياح غلیظه یه وعسر نفسه وسعاله وقروح
امعایه وغشیه ووجع عینه ووجع حلقه ایکی شربت لسبعه
نافع اولور وانسان اخذ وتناول ایلسه انك بدنتی اوجاع
واعراضدن حفظ ایدر **اخلاطی بودر** سذاب بریك بزر
سرافیون اسقوردیون کما فیطوس جاوشیر جنطیانا الرومی
اسطخودوس قردمانا میعه سائله هر بریندن بشر مثقال مر زعفران
قسط مر فلفل ابیض اذخر سنبل الطیب اوفربیون اصل لفاح
قشوری اشق فودنج بزر رازیانج جزر
منزوع الاقماع ورد احمر یابس حب بلسان هر بریندن اوچر مثقال دار
صینی سکز مثقال سلیخه برا وقیه عصارهٔ غافت کاشم بزر خندقوقی
صمغ اللوز هر بریندن دورد مثقال افیون بزر البنج هر بریندن التشر
مثقال بو ادویه مذکوره لر مسحوقه ومنخوله ونفعه محتاج اولنلر

منقوعه منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب دفع اولنوب استعمال اولنور
واول ادویه نك نقعنده اصل بودر كم شراب جید صاف ایچینه نقع اولنه جمله سی
ایچینده دخی نقع اولنور قفطارغان الاكبر اسقاط الجنین به واوجاع نسائیه
وبالجمله امراضنه نافعدر بو معجون دواء هندیدر اخلاطی بودر افیون دورت استار
ودورت دانق وفربیون عاقرقرحا فضه محرقه ورد احمر یابس ومنزوع الاقماع
سنبل اصول كالنج دارصینی هر بریندن التیشر درهم اقاقیا بش استار وایكی
درهم بردهلر دخی ایكی ثلث وحماما ومصطكی زراوند مدحرج وسادج هندی
هر بریندن اوچر استار ودورد دانق اشق قسط ابریسیم تخم بزر كرفس بقل ازرق
آتش حب بلسان قصب ذریره سلیخه زرنباد درونج قرنفل شیطرج هندی
هر بریندن ایكیشر استار دو فلفل وبهمن ابیض وبهمن احمر هر بریندن ایكی استار
ودورت دانق وقاتشراو فاشترشین بزر سذاب نانخواه فقاح كرم لفاح استار و
كبریت اصفر قرنفل ذكر زنجبیل فلفل ابیض هر بریندن خمسه استار صنع سوسن
اسمانجونی دخی اصلی هر بریندن اوچر استار وایكی درهم ودورت دانق كندر
ذكر بش استار وایكی درهم فنه طقوز استار وایكی درهم ودورت دانق ودوقو
منقی بش استار ودورت دانق قرده مانا التی استار قافله بش بوزجه صحاح
قرنفل ذكر بش استار قرنفل التی اوچ استار امر وذیجان ووج ابیض هر بریندن
ایكی استار وایكی درهم لولو غیر منثقوب بش درهم بش ایكی استار بیر درهم
زراوند طویل طقوز استار دخی فرا ایكی درهم اطموط وبوریا دهر بریندن
اون ایكیشر درهم وسوریاد ایكی استار وایكی درهم ودورت دانق مرارة
الذئب مرارة الدب مرارة الغراب هر بریندن بر درهم بواد ویله سحق اولنوب
الكدن چكیلور ونقع اولنیجق بدكون شراب ایله نقع اولنور واول نقوعك
ایچنده مذكوره مرور رنلر صكره ادویه القا اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله
واوچ استار دهن بلسان ایله معجون قیلنور وادویه نقع ابدجك شرابك
مقداری ادویه ایچنده ذوبان ایدوب لعوق كبی اولیجق مقداردر واول ادویه
ذكر اولنان زعفرانك صكره قدر حاره وپاخود فخار نظیف ایچینده بش وپاخود التی
المتن علیه

امرود نجار
قسیل بوریا روطی هو البصل
الحلوكرانی

غلیه ایله قیناد دیلد یقدن صكره نار دن انزال اولنوب تبرید اولندقدن صكره
اناء زجاج ایچینه قونیلوب دفع اولنور وبونك نضكره بر سن وهرمه عجماء
ضبعه انك یعنی دیشی صرتلن اخزا اولنوب ایكی بدلر وایكی ایلر وقیل
برر برلرینه سند اولوب باغلنور ونحاسدن بر قزغان ایچینه وضع
اولنوب اوزرینه ترمس ابیض وشبت هر بریندن بر ركف القا اولنوب
انك دخی اوزرینه ماء عذبدن قدر حاجت وضع قدری تغطیه ایدله
مقداری القا اولنور وقدر تغطیه اولنوب نار لینه اوزره ضیع تهری
ایدنجه قدر طبخ اولنور وبعد التهری انزال اولنوب مرق سی تصفیه اولنور
وعظامندن وجلدندن وشعرندن اول مرق تنقیه اولنوب بر
نظیف قدره اول مرقی منقیه اعاده اولنوب اوزرینه دهن بلسان
ودهن ناردین هر بریندن بر راسكرجه القا اولنوب نار لینه ایله تلطیف
باقی قالنجه قدر طبخ اولنور ومرقه مقداری اوزرینه عسل القا اولنوب
نیه طبخ اولنور اول مرقه تغلظ ایدوب عسل قوام اولنجه قدر
وبعده اوزرینه مهیا قیلنان ادویه موصوفه معجونه القا اولنوب
تبرید اولنور واناء زجاج ایچینه وضع اولنوب رفع اولنور والتی
مقدار ترك اولنوب بعده استعمال اولنور سنه التی اشهر تمامندن
مقدم استعمال اولنسه لا محاله قتل ایدر قفطارغان اصغر
اخلاطی بودر حب بلسان كندش حماما قشور اصل اللفاح اشنه
سلیخه اشق لبان اصل السوس عیدان البلسان شحم الحنظل زنجبیل
جاورس دارصینی جندبیدستر هزارجشان ششبندان شیطرج هندی
هر بریندن ایكیشر درهم زعفران فلفل بزر البنج هر بریندن اونر درهم
مسك ایكی دانق دونق ابیض مرارة الفیل هر بریندن دورد درهم
افیون بش درهم ابریسیم بر درهم وفربیون التی درهم بزر جرجیر قرنفل
سادج هندی شحم كركدن هر بریندن دورد ردر درهم ذهب فضه
هر بریندن برر دانق زرنباد درونج كافور هر بریندن اوچر درهم سنبل الطیب

غلیظ
مسحوقه وغیر

سكز درهم قسط حر دورت درهم كوتوبا قاتل ابيه سكر حب الغار دم الاخوين
ملح هندی اشنان كربرنج فلفل هر برندن ايكيشر درهم زرا و بزر حرج نانخواه صعتر
فارسی اصل زوفرا حب الكبر كبريت بحری [struck through] القصب خيار شنبر
قصب الذريره وجبد منقی وعاقر خيار شنبر قيربول طاليسفر اصول شهدانج ارز
هر برندن برر درهم بو ادويه لر اخذ و سحق اولنوب الكدن كچيريلور و نقع اولنوب عصاره
شراب ايله نقع اولنيور و بعده جمع اولينوب منزوع الرغوه عسل ايله معجون
قيلنوب التراب ايدن صكره استعمال اولنور كلكلانج الاكبر صنعتيدر معده سنده اخا
و بردنه و حميات متقادمه يه و غشيه و عسر بوله و برصه و بهقه و سلعه
و كسر عظامه و سعال رطبه نافعدر و كذلك حماسی اولمياه حصلوله و بدننده برد
اولنلره و بواسيره و محولة خون نافع اولور اكر [struck through] حماسی توعنسيه و دبيله يه و
قولنجه و مستسقيلره و حملنده مريضه و لا نخاتونلره و اختناق رحمه و فهی صفلنه
رياحا اولنلره و نفخه يه و ركبه و ظهر و عضل و جعل بته نافع اولور اخلاطی بودر
اهليلج اسود بليلج املج فلفل دار فلفل زنجبيل صينی شيطرج فلفلمون
ملح هندی ملح احمر نفطی ملح العجين ملح اندرانی لسان عصافير سعد هال
قرنفل برنج سعتر فارسی سنبل حب النيل كمون سادج هندی بزر كرفس كزبره
يابسه و بعض نسخه ده بو ادويه نك بولونور حشنقتل بيز حشنقتل
و اطموط وكشت بركشت هر برندن دردر درهم فانيذ الترن رطل شيرج
الترن رطل و برا خر نسخه ده رطل واحد واقع اولمشدر بس بو ادويه لر اخذ
اولنوب دق اولنور و الكدن كچيريلور زبيب صو ايله باشقه طبخ اولنور
و تصفيه اولينوب صوسنده خيار شنبر نقع اولنور و املج دخی جرشا دق
اولنوب يكرمی دورت رطل صو ايچنده بر كون بر كيجه نقع اولنور و بعده سكز
رطل باقی قالنجه قدر طبخ اولنور تصفيه اولنور و املج دخی اولينوب ماء املج
ثانيا قدر رطل اولينوب [struck through]
ايله جيدا [struck through] و منقوع اولان خيار شنبر ماء زبيب ايله جيدا مرس
اولنوب اول حق قدرده اولان ماء املجه اضافه اولنور و اوزرلرينه فانيذ

هو

هو القا اولنوب نار لينه ايله فانيذ حل اولنجه قدر طبخ اولينور و بعده اوزرينه
شيرج دخی القا اولنوب ماء ايله مختلط اولنجه قدر تحريك اولنور فحين مختلط
اولوب يدرو تو بدی ابق اولمسه نار دن انزال اولنوب و دق اولنين ادويه
اوزرينه نثر اولنوب استعمال اولنور شربتی اوج و ياخود دورت مثقال اولور
هر شخص انسانده قوتی مقدار سقی اولنور كلكلانج اصغر صنعتی بودر
استسقايه و كبد و طحال اوجاعنه و يرقانه و سر دود ماعيله نافعدر
و نفع صحيح و مجربدر اخلاطی بودر اهليلج اصفر يكرمی درهم اهليلج اسود
بليلج هر برندن اون بشر درهم املج اوچ رطل تمر هندی اللی درهم منزوع
العجم زبيب بر رطل بو ادويه لر جمع اولنور و اوزرينه اوتوز رطل صو صب
اولنور و سكز رطل باقی قالنجه قدر قيناديلور و بعده تصفيه اولنوب
و قصيننه و حسبندن تنقيه اولنمش بر رطل خيار شنبر اخذ اولنوب
اول تصفيه اولنان سكز رطل صو صب اولنور و غليه واحده ايله قيناديلور
و مرس جيد ايله مرس اولينور و منخلدن كچيريلوب تصفيه اولنور
و دورت رطل فانيذ اخذ اولينوب اوزرينه صب القا اولنور و فانيذ
حل اولنجه قدر قيناديلور و بعده اوزرينه دهن شيرج طريدن بر بوجق
رطل دهن القا اولنور و اول دهن ايله جيدا خلط اولنور و ايكی غليه
ايله قيناديلور و نار دن انزال اولنور و للك مغسول و سنبل و ورد
و قو و فطراساليون و فوو راوند صينی و ملح هندی سوسن
اسمانجونی اصلی و غاريقون هر برندن التيشر درهم كماذريوس
سيساليوس زراوند طويل اسارون مصطكی عيدان البلسان
جنطيانا برنج مقشر سليخه كمون كرمانی اسود هر برندن دوردر
درهم عصارة غافث عصارة افسنتين سعد فقاح اذخر هر برندن
بشر درهم بزر كشوث بزر سرمق اصل سوس رب سوس سقمونيا هر برندن
اون درهم بزر كرفس قسط وج بزر رازيانج انيسون هر برندن اوچر درهم
تربد ابيض يوز اللی درهم بو ادويه لر اخذ و دق اولينوب الكدن كچيريلور

ویکرد درهم مازریون اخذ اولینوب ایکی زر بند بر رطل صو واوج اوقیه دهن شیرج

صب اولنور وصویی زائل اولوب دهن باقی قالنجه قدر قیناد یلور وبعده اوشیاف

اول دهن ایله مهیا قیلینی ادویه لت اولنوب قاینمش مطبوخ مذکوره وزره القا اولنور

وخلط جید ایله خلط اولنوب اثناء غضارة الجینه وضع اولنور وشربت واحده سی

دورت درهم ربن لقاح ایله سوا اولنور یاخود ماء الجبن ویاخود عنب الثعلب

وکاکنج صویی ایله سقی اولینور وبو معجونک نسخه اخراسی بر جمله تابینده ذکر

ایلرز انشاالله تعالی **فیروز نوش معجونیدر** بو معجون ریاح غلیظه یه و مفصله

وقولنجه ونسیانه نافع اولور ونساء حوامله عارض اولان جرابارده امراض ایچون

سقی اولنور **اخلاطی بودر** بزر البنج افیون هر بریرن یکرمیشر درهم او فربیون

عاقرقرحا سنبل زعفران هر بریرن بر بیشر درهم بطادویه کرد قواولنوب اللدن جزیلور

وعسل ایله معجون قیلنوب اثراییده وربنده استعمال اولنور **معجون کندر دیمکله**

معروف وجرّب نفیس معجونک اخلاطی بودر زعفران ایکی مثقال حراسارون

فو راوند صینی دوقو افطراسالیون هر بر بریرن دورد مثقال سنبل

هندی سنبل رومی دهن بلسان هر بریرن التیشر مثقال ~~حب البلسان~~

قسط سلیخه تفاح اذخر هر بریرن بر مثقال حب بلسان اوج بوجق مثقال

نوه سکر مثقال رب السوس اسقولوقندریون جعده عصارة غافث هر بریرن

اوچر مثقال اخلاط انزروت چوروت بش مثقال عسل قدر کفایه قیلنور شربت

واحده سی جلنجبین عسلی ایله اولنور **معجون فودنج** معده وکبد اربارده

اوجاعنه واقشعرارشدیده ودوات الادوار اولان حمیاته نافع

اولور **واخلاطی بودر** فودنج نهری وفودنج جبلی وفطراسالیون وسیسالیوس

هر بریرن یکرمیشر درهم بزر کرفس بابونج حاشا هر بریرن ورد درهم کاشم

اون بش درهم فلفل قرنفل دورت درهم ونسخه اخراده فلفل یکرمی دورت

درهم واقع اولمشدر بو ادویه لر عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور

صنعة معجون البزور کبد وطحال ومعده اوجاعلرینه وبطنده متولد اولان

ریاح وقراقره وجشایه نافع اولور **اخلاطی بودر** سلیخه حماما سنبل انیسون

تانخواه

تانخواه بزر رازیانج بزر کرفس سیسالیوس حندبی دستی بزرشبت زراوند

طویل کثیرا اسارون کرویا وزنکبرا براخذ اولنور ومنزوع الرغوه عسلدن

قدر کفایه ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور **معجون الیاقوت من ترکیب**

المصنف مصنف دیرکه بنم بوترکیبم برمعجون مجرب النفع در که انی بن

ملوکه ونظایرینه ترکیب ایلدم ومنفعتی عظیم بولدم خاصة علل وسواس

وتوحش وخفقانه وضعف قلبه زیاده منفعتلو بولدم وچوق علل مزمنه

قلعه وازاله ایلدیکه اکثر معالجه نافع وناجع دکل ایدی وبو معجون دماغ و

معده وکبد وطحال وقولنج عللرینه نفع کثیر بن بولدم خصوصا اوجاع حاره

وحمیات مرضیه یه زیاده نافع بولدم **نسخه سی بودر** یاقوت قاتینز حضو

احمر رمانی یاقوتک قاتینه بر مثقال اخذ اولنوب التد قدح القا اولنور

وانی دقع زیاده رفق ایله بدء اولنور ترضض ایلیسون ایچون وبعده

صلایه اوزره ~~...~~ سحق اولنمغله هبا اکبر قیلنور وبعده جز نشب

برد رهم وعقیق بر درهم اخذ اولنور وبربوطقه مرداسنج ایله طلا اولنوب

ایچنه ذهب عذاب قونیلوب ~~...~~ اولنجه قدر

واندن صکره ایکی دانق مقداری ذهب مسحوق اخذ اولنور وکذلک

زاج قلعی ایکی ~~...~~ اولان فضه دن بر دانق اخذ اولنور

ویاقوته ایشلنن دق وسحق امثالی اولاحجار وذهب وفضه دن دو

ایشلنور وبعده انلرک مجموعی اخذ اولنوب بر صلایه اوزره القا اولنوب

شراب ریحانی ایکی اولنور وقورینجه قدر سحق اولنور وهبا مثللو اولنجه

قدر لت وسحق تکرار اولینور وبعده اخذ ورفع اولینور واول مجموع جزء

واحد قیلنور وکذلک غاریقون افتیمون فلفل زنجبیل قرنفل مرزنجوش

هر بریرن یارمیشر جزء حجر ارمنی حجر لازورد ملح نفطی زرنباد درونج

بهمن لسان الثور هر بریرن اوچر جزء اخذ اولینور وکذلک سنبل اقلیطی

یعنی ناردین وحماما ووج وساذج ودارصینی وسعد وحاشا و زوفا

وکمون هر بریرن ربع جزء اخذ اولنور ومشک اجشیع وفطراسالیون

وحجر اليهودي وبزر كرفس وحرو وكنزر و زعفران وفلفل ابيض هر بريندن سدس
جزء اخذ اولنور وعظام عاجدن دخی اوج جزء اخذ اولنور [illegible] سحق
اولنوب اوزرینه احجار مذکورهنك كلسی القا اولنوب سحق اولنور واتكی قات
عسل بلیلج ایله معجون قیلنوب بر مثقال اقراص اتخاذ اولنور معجون اخرمن

ادود یعنی غالنوس قصبهٔ ریه علللرینه وقروح ریهیه و نفث دمه
ونفث قیحه وصدره منحلب اولان ماده یه ونفثك جرا عسرینه نافع اولور
انك اخلاطی بودر صمغ بطم زعفران كنزر حر اصل سوس مقشر طین شاموسكه
اكه كوكب نخود درلر دارصینی حب [illegible] صنوبر الكبار هر بریندن دورد مثقال
سنبل شامی ایكی مثقال ونصف مثقال سلیخهٔ سودا ایكی مثقال تمر شامی
لحم حماما هر بریندن اوچ مثقال ونسخهٔ اخراده ذكر اولنديغی اوزره اوچ مثقال
بر لكه بر مثقال واقع اولمشدر عسل فایق دورت قوطولاس عسل [illegible]
وصمغ بطم انا ده مضاعف طبخ اولنور وحر تختنی بالغ اولدیغی وقت اكی
بارزد خلط اولنوب طبخ اولنور اول مطبوخ بر موضعه تقطیر اولنسه
انك قطرهسی منبسطه اولمایجق قدر طبخ معتادر قیلنور وبعده اوزرینه ادویه
باقیهٔ مسحوقه القا اولنوب خلط واستعمال اولنور انزروماخس معجونی

صفعیدر سعال [illegible] ونفث دمه وقرحهٔ ریهیه وقرحهٔ مزمنه مجتمعه
وربو ورمنه وخروق عضلاته وعظامه وهبضه یه وخلفه یه نفعی
عجیب اولور وكذلك علل مثانه یه واختناق رحمه وحمیات نائبه یه نافعدر
ونائبه ایچون نوبتی كلمزدن مقدار بر ساعت مقدم سقی اولنور وهزال و
رداءت مزاج وسموم مشروبه وملسوعه ایچون [illegible] سقی اولنور اخلاطی
بودر دارصینی قسط بارزد جندبیدستر افیون فلفل اسود دار فلفل
هر بریندن بر اوقیه عسل منسط واحداد ویه یابسه دق اولنوب الكدن
كچیرلور اما بارزد عسل ایله دوب اولنسه [illegible] دیلور [illegible]
ایلسه تصفیه اولنوب آنك اوزرینه ادویه القا اولنور وبر اناء زجاج واناء
فضه ایچنه قونیلمه انزرو ماخس [illegible] مصریه مقداری ایكی قوانوس [illegible] عسل ایله
سو

٢٩

سقی اولنور اكر بار دهن حله ادخال ایدوب اشربتك اوزرینه بر [illegible]
قطر اصبع ایله تقطیر اولنور اسهبه نفع بالغی اولور سانیطیس نام طبیبه
منسوب اولان معجون صفعیدر قروحه اولان دملی وسائر مواد
بول ایله اخراج ایدر اخلاطی بودر اصل سوسن وسیالیوس كمادریوس
خامدریوس یعنی فارنیقون واولوفوبن یعنی خاماالاون الاسود
ورقی وحرف هر بریندن دورد مثقال حماما سكز مثقال دارصینی
اون ایكی مثقال لیبانوطیس الجبلی سنبل هندی زعفران قلیفی بزر كرفس
جعده بزر سذاب بر مشكطر امشیع وزنلر برابر اصل سوسن حجر شامی [illegible]
ذكر وانیسون هر بریندن اون التی مثقال حرف بابلی بزر فنجنكشت [illegible] هر بریندن
یكرمی دورد مثقال قردمانا قرق سكز مثقال عسل مطبوخ ایله معجون
قیلنوب بندقه مقداری شراب معسل ممزوج [illegible] دورت قواولوس
ایله سقی اولنور جنطیانا معجونی صلابت سرده وكبد وطحال ومعده
و[illegible] وعتیق حما لره نافعدر واخلاطی بودر جنطیانا فلفل
هر بریندن اون درهم قسط مر ساذج وسنبل وراوند صینی هر بریندن
بر اوقیه بواد [illegible] دق سحق اولنوب منزوع الرغوه
عسل ایله عسل خاثر كبی اولنجه قدر معجون قیلنور انك شربتی واحده
بر درهم اولور ماء سذاب مطبوخ ایله سقی اولنور عطیة الله
تسمیه اولینان دوا صفعیدر بو دوا بر ملكك خزینه سندن بولنمشدر
ودیرلركه بو دوا بواسیره وفساد معده یه وابرده یه نافعدر
طعام وجماع مشهیدر وادرار [illegible] ایدر وصحت حفظ ایدر اكر ربیع
وشتاده اوچ شهر شرب اولنسه وهر شهرده جمعه لرده شرب اولنسه
واخلاطی بودر هلیلج اسود وبلیلج واملج وزراوند مدحرج ونوج
وزراوند طویل وشقاقل وهال وقاقله وقرنفل وحب بانوج
وزنجبیل وسمسم غیر منقی هر بریندن التیشر اوقیه وجوز بوا و
سنبل وتربد ابیض وموو وفو ودوقوا واسارون وبزر كرفس جبلی

وافیون هر برندن ایکیشر اوقیه نیننیا یعنی نانخواه وتحک لبابی وبزرکراث
وتودری ابیض وخشخاش وزرنباد ودرونج وعروق ذرشك وحماما وعاقرقرحا
وطباشیر وسیسالیوس وحلتیت منتن وکمون کرمانی هر برندن اوچر اوقیه وشل
وبل وفلو دارصینی وشیطرج هندی وشیطرج فارسی وفلفمونی واشنه وسعد
واصل نیلوفر ودارفلفل وقرفه الطیب وجندبیدستر هر برندن بشر اوقیه جاوشیر
سکبینج هر برندن دورد راوقیه کرفس کوکیندن قشوری سکز اوقیه منقی ومسحوق
ومربی خبث حدید کیدا اوچ اسبوع تربیه اولنمش اوله براسبوع سکز ایله وبراسبوع
ماء ایله وعسل ایله وبراسبوع دخی خل ایله تربیه اولنمش اوله اولا تربیه یه بدء
اولنوب اولا برکون خل ایله نقع اولنه ویوم غدده تحویل اولینوب سکر ایله
تربیه اولینور ویوم ثالثده ماء وعسل ایله تربیه یه تحویل اولینور واوچ اسبوع
بو صفت اوزره عمل اولنوب بعده ظللده تجفیف اولنوب کحل کبی اولنجه قدر سحق اولینور
وادویه سائره دخی دق وسحق اولنوب منخل ایله تصفیه اولینور وبعده وزن اولنوب
ادویه اوچ جزء خبث جزء واحد قیلنور وصکره سمن بقر ایله جیدا لت اولنوب
عسل جید ایله معجون قیلنور وانده خبث وزنجه فانیذ دخی قیلنور وفانیذ اذابه
اولنوب اول ادویه اوزرینه فانیذ مذاب مع العسل صب اولنور عسل
خاثر متانتده اولنجه قدر وبعده اول دوا برخضراجره جعل اولنوب نظیفه
وضع اولنوب راسی شد اولنور وصبره شعیره دفن اولنوب التی
ای مقداری ترک اولنور وبعده عفصه مقداری علی الریق غدوه سقی
اولنور واوچ ساعت مرور ایدنجه قدر ترک اولنور اوزرینه برشئ
اکل اولنمز اوچ ساعت مرور ایتدکدن صکره اکل اولنور واول نشا وقلق
تدبیر معتدل ایله تدبیر اولنوب تخم ونصب وسائر مضرات اکلدن
اجتناب اولنور وبعض اطبا زعم ایلدیلرکه باذن الله تعالی بودوا
قاتلك شربتی رد ایدوب صحه ایراث ایدر معجون آخر بو معجون
ضعف کبد ووثی ونفث دمه نافعدر اخلاطی بودر جلنار ودم
اخوین وورق الاصف شب یمانی هر برندن برجزء اخذ ودق وسحق
اولنوب

اولنوب عسل ایله معجون قیلنور وشربتی برمثقالدر ماء فاتر ایله سقی اولنور
وصو ایله طبخ اولنوب صوبی تصفیه اولندقدن صکره فاترا سقی اولنسه
جیدا اولور فیتوما نام طبیبك ترکیب ایلدیکی معجوندر فساد مزاجه
وورم کبده نافعدر معده یی تقویه ولونی بشره یی تصفیه ایدر اخلاطی
بودر اهلیلج کابلی هر برندن یکرمی بشر درهم زنجبیل دارصینی هر برندن
یکرمی بشر درهم فلفل ابیض یکرمی درت درهم طالیسفر اوچ درهم
خولنجان اون درهم نارمشك التی درهم عصاره افسنتین بش درهم
وادویه معجون اولنجق مقدار طلاء مطبوخ ومیسوسن ذکر اولینن
ادویه لر دق وسحق اولنوب طلا ومیسوسن مذکورلر ایله معجون قیلنور
وفلفل مقدارنده حب اتخاذ اولنور وشربته واحدسی ایکی درهم مقداری
قیلنوب ماء فاتر ایله سقی اولینور امیرد نیکاله معروف اولان
معجوندر اسر بوله ووجع ظهره وضعف کلایه وتفتیت حصاته
نافعدر اخلاطی بودر بزر خشخاش بزر کراث بزر شبت بزر
کرفس بزر سوسن وبزر حمض وبزر هندبا وبزر فرفخ وبهمن ابیض
وبهمن احمر ولسان العصافیر وبزر خروع وکسیلا وبزر شاهسفرم
وبزر مرزنجوش وبرنج کابلی وفلفل وتربد وحب الرشاد وبزر
واشنه واشق وفقاح اذخر وبزر اللفت وکثیرا وبزر البنج وسعتر
وزرنب وفلنجه وحب النیل وقسط وکرویا وبزر قطونا وابهل وراسن
ولبان وبزر فاضل وسلیخه وبزر کتان وملح هندی وبزر بنج
وبزر خیری احمر وابیض وکمون کرمانی وقرفه وبزر فرنجمشك ومغاث
وسنامکی وسورنجان وافیتمون وانیسون وبزر السمنه و
سرخس وفول هر برندن اوچر درهم وتودری احمر وابیض ونانخواه
وزرنباد وخبه وبزر رازیانج ودارصینی وهلیلج اصفر وهلیلج کابلی
وبزر حرمل وحب الآس وخردل وشهدانج وسمسم مقشر وحلبه وبزر الجزر
هر برندن بشر درهم نشقاقل زنجبیل هر برندن دورد ردرهم فلفل ابیض

قرنفل سنبل فقاح حنا عاقرقرحا هر بريرندن بر بوجق درهم سقمونيا ايكى
دانق برز بطيخ برز بطيخ طوال هر بريرندن اوز ~~بحبح~~ درهم دهن حل قرق درهم
عسل ايكى رطل انك شربتى نامه سن ايكى درهمدر ماء فاتر ايله سقى اولنور **معجون**
ضمير ضعفتن بودر وذكر ايدر بو معجون ذكر فالجه و لقوه و استرخا و سبب بلغم اولان
علل سائره يه اصلاح مجربدر عليلك تحملى مقدارى سقى اولنور و انكله فصد
مسترخى بطلانى اولنور نافع اولور **اخلاطى بودر** افيون فربيون جندبيدستر دار
صينى دار فلفل بنج ابيض سنبل زنجبيل زعفران وزنلرى برابر اجزا و
الكدن كچيريلور و منزوع الرغوه عسل ايله معجون قيلنور برقاب ايچنده
حفظ و وقت حاجتده استعمال اولنور **مصنفك تركيبا تنه اولور سمين**
ايديكى مجرب اولينى معجوندر و تركيبى بنجه بسن بودر مغاث جور كندم بهمن ازرناد
كثير ابرز خشخاش كتيرا هر بريرندن اون درهم اجزا اولينور دق اولينور و
الكدن كچيريلور سمن ايله خفيفا قوريلور … من صغير ايله ايكى حن
سويق حنطه و برحن سكر قوالب اوا آدويه يه خلط اولنور ايرن كل يوم
بكره اخذ بعض شرب اولينور و بر رطل لبن ايله طبخ اولينور و اوزرينه سمن
بقر القا اولنور تحسن اولنور ذبا دم جيد در **مقاله ثانيه ايارجاتده**
اولان كلام مشعر **فصل** بو مقامه ايراد اولنمسى مهم اولان
مقدمات بياننده در بو مقامه بن برحق كلام سويلرم اول كلام بودر كه
لفظ ايارجك ايكى معناسى واردر برى تأويل و اخرى تفسير در بحسب التأويل
مصلح معناسنه در و بحسب التفسير دواء الهى معناسنه در و …
معروف … اولى ايارج و … قديم الازمانده اسم ايارج اكثر اطلاق
اولنوريدى و اخره ايارج اطلاقى تجويز ايدرلر و … تسميه سنك
وجهى بودر كه مسهلك على امراض اولور فوائد طبيعيه دن فهم اولور …
… اوائل ازمانده مسهلات صرفه دن فزع و احتراز ايليكلرينه بناء
شحم حنظل سقى ايتمكلهن تحرز لرندن اسهاله حاجت ولديقلرى ايارج سقى ايدرلردى
حنظلدن و خربقدن و اندن احتراز … انلر سقى ايلديكلرى … انلره …

وصلحا

وصلحا و فادزهر آخلط ايدوب استعمالنه جسارت ايدرلر ايدى
وكذلك اول ادويه نك اولا اسلاقا تن سقى ايدرك عليلى انلره مانوس
ايدوب بعده كنزولرى حبوبا سقى ايتمكه جسارت ايدرلر ايدى و متطببه
معلوم اوله كه ايارجات مطبوخات و حبوبدن اسهلدر و ايارجات
استعمالنى ترك ايدنلر انلرك ضررها ئلى ولر بغيدندن ايچون هجر
و ترك ايلمزلر بلكه انلرك تركى عدم احتياجلرى حسبيله ويا خود
سوء عادتلرى حسبيله در ~~ويا خود انلرى …~~
وتعبير اولان مواد اسهالده اولمغله … مواد جذب ايدن
ادويه سقى ايدوب ايارج و حبوب كبى ~~موضع~~ … جذب ايدن
ادويه يى ترك ايدرلر و بعض نسخه ده اسلم يدلنده اسهل واقع اولمشدر
و ايارجاتك شربته واحده دورت مثقالدر وارنجه قدر اولور و بعضلره
انك اوزرينه ملح هندى دوطوح ايدرلر و اوفق اولان ايارج زبيب
ايله افتيموندن متخذ صو ايله سقى اولنمقدر خصوصا اول صو بعضلرك ذكر ايلديكى
نسخه اوزره اتخاذ اولنه اول نسخه بودر افتيمون دورت درهم
زبيب منقى اون درهم هليلج اسود منقى يدى درهم اسطوخودوس
اوچ درهم ماء اوچ رطل ابخران منقى نصف رطل على الريق بو صو
ايله سقى اولنوب اكر بزرخطمى … درهم و بزرخيار … درهم
دهن لوز حلودن مقدار قليل و ماء فاتر اتباع اولنور و اوچ كون
آنك غراس زيرباج و ماء ممزوج قيلنور **ايارج فيقرا يعنى المر**
بو ايارج ايارج صبردر و صبره دار صينى دوفع عقاردن قيلنوردار
صينيك لطافتى و احشايه و معده يه منفعتى حسبيله و كذلك
اول منفعتلر ايچون مصطكى دوفع عقاردن قيلنور و كذلك سنبل و زعفران
دوفع عقاردن قيلنورلر انضاج ايچون و قلب و معده يه تقويه ايچون
و بعضلره زعفران صداع ايراث ايدر بناء عليه وزنى تقليل اولنمغه و يا خود حذف اولنمغه
حاجت اولور اما اسارون … نك اسهاله معونتى و رطوباته ادرارى اولور

اولينور اوزره

درهم

ايارج مسهل

ايله

زبيب انجق بعضلره … حاجت بعيده

نصف

بلع

ولنور واول ترکیب

وبعضلکره اسارون بدلنه کتابه وصنع ایله لطف اولور وحب البلسان وعود
البلسان دخی قیلنور انلرك معده یه تقویه لری ایچون وتحلیلی وفاده لری
ایچون وبعض ناس انزره فقاح اذخر دخی قیلوب انك ایله سحق وقعی
صبردن متوقع اولان سحج حدوثندن منع ایدرلر و وردوه دخی قیلورلر حرارة
صبرك نکایتین معده دن و راسدن دفع ایلسون ایچون وبعضلکره
بوادویه لر ایکی مثلو عسل ایله خمر و معجون قیلنور وبعضلکره دخی خمیر
اولنیوب یابسا استعمال اولنور مصنف ذکر ایتدیکی اما بن اول ادویه نك
مسحوقنی ماء مقل ایله اقراص قیلوب ظلده تجفیف ایدوب استعمال
ایلرم وبو وجه اوزره استعمالی سائر وجها اوزره استعمالدن ابلغ و
انفع بولورم ورجا اولنور که مقل برجز ترکیب اوله و اطباء افرنج
صبرك اصلاحنك مقدارنده اختلاف اوزره اولدیلر بعضلر ادویه مصلحه نك
وزننی وزن صبرك اکثر ضعفی قیلدیلر وبعض اخرلر سکز ضعفی قیلدیلر
وزیاده ونقصان دخی ایلدیلر وکذلك بو ایارج دخی بعضلر صبر مغسولله
اتخاذ ایلدیلر ومغسولدن متخذ ایارجك اسهالی اضعف اولور ومحروره
ومحموره اوفق اولور و بو ایارج هر مجموعه سقی اولنمز حماسی لبنجا اولنلره
سقی اولنمق جائزدر و بعضلر دخی بو ایارجی صبر غیر مغسولدن اتخاذ ایدرلر
وانك اسهالی اقوی اولور ولکن محرور المزاج اولنلره اضردر ومع هذا اندن برقوم
سقی اولنمز انلر اصلاح اضر اصابت ایلدی و ایارج مرك اسهال استعمال
اولنماز بلکه انك اسهالی رفق ایله قلیلا قلیلا اولور تطبیئا حاصل اولور وبلکه
بعضلکره فعلی یوم ثانیه دك ایستیلر وکذلك انك اسهالی عضو بعیددن جذب
ایله اولمز بلکه ملاقی اولدیغی موادی اسهال ایدر وکذلك معاده ومعده ده
مختلط اولدیغی موادی واخلاطی جذب ایدر و جذبنك ابعد حدودی
نواحی کبد درعروق دخی تجاوز ایلمز واندن جذب اخلاط ایلمز اما انك جواهری
مخدر اولان سنجی سر معاده ومعده ده والتصاقی متولدلر اولان رطوباتی
واوجاع مفاصله وقولنج ولقوه یه وثقل لسانه و استرخاء اعضایه نافع
اولور

اولور انك اخلاطی بودر مصطکی دارصینی اسارون سنبل حب بلسان
زعفران عیدان بلسان سلیخه هر برندن برر درهم صبر مجموع ادویه
مذکوره نك ایکی قاتی بو ادویه لر دقی اولنیوب الکدن کچیریلور شربت
تامه سی ایکی درهمدر اولور عسل وماء فاتر ایله استعمال اولنور ایارج لوغاذیا
بو ایارج بر دواء مبارکدر نفعی کثیر وبدنی تنقیه ده اقصاء اطرافدن بلاعنف
بالجمله فضول واخلاطی جذب واسهال ایدر امراض راسه وصداعه
وشقیقه یه وبیضیه یه ودواره ووسواسه وجنونه وصرعه
وصممه ورعشه یه وفالجه واسترخایه نافعدر اولور وبلکه سکته یه
دخی نافعدر و بو منافعك کلیسی شلیثاده ذکر اولندیغی اوزره سعوط ایله
اولور و بو ایارج شلیثادن کثیر احیانا اولور قولنج وکوز اغریلرینه
نافع اولور سدد کبدی تفتیح ومعده یی تقویه وطمثی ادرار وعسر نفسی
ازاله ایدر ربعه وجمیع امراض بلغمیه یه فجیه یه و سوداویه یه
وحمیات متناوبه یه نافعدر وکذلك اوجاع مفاصله ونقرسه
وعرق نسایه وکذلك داء الحیه یه وداء ثعلبه وباشده واعضاء اخره ده
اولان قروح عتیقه یه وبرصه وبهقه وتوابعه وتقشره وجذامه
وخنازیره واورام بارده یه وسرطانات جمیعا نافعدر انك اخلاطی بودر
شحم حنظل سکز درهم بصل عنصل مشوی غاریقون سقمونیا خربق
اسود اشق اسقوردیون هر برندن دورت بوچق درهم شلیخه
اخراده هر برندن ایکیشر بوچق درهم افتیمون کمادریوس مقل صبر
هر برندن اوچر درهم جاشا هیوفاریقون سادج هندی فراسیون
جعده سلیخه فلفل اسود فلفل ابیض دارفلفل زعفران دارصینی
بسفایج جاوشیر سکبینج جند بیدستر فطر اسالیون زراوند
طویل عصاره افسنتین او فربیون سنبل حماما زنجبیل هر برندن
ایکیشر درهم جنطیانا اسطوخودوس هر برندن برر بوچق درهم عسل
مقدار کفایه شربت تامه سی دورت مثقالدر ماء فاتر وعسل ایله ویلخود

ویاخود افتیمون ومنزوع العجم زبیب طبیخی ایله سقی اولنور ایارج لوغاذیا

نسخه‌لرندن فیلغریوس نسخه‌سی بودر شحم حنظل غاریقون اشق

خربق ابیض قشوری سقمونیا هیو فاریقون هر برندن اون‌ر مثقال افتیمون

بسفایج مقل صبر کماذریوس فراسیون سلیخه هر برندن سکز مثقال دار

فلفل فلفل ابیض فلفل اسود دارصینی زعفران جاوشیر سکبینج جندبیدستر

فطراسالیون زراوند طویل هر برندن دورد‌ر مثقال ویاخود اوچر مثقال

هر شخصک تحمّل کوره تقدیر اولنوب ماء عسل وملح ایله تقدیر اولنور

لوغاذیانک قولس نسخه‌سیدر شحم حنظل یکرمی مثقال بصل فار مشوی

غاریقون اشق قشور خربق اسود سقمونیا او فاریقون هر برندن

اون‌ر مثقال بسفایج افتیمون مقل صبر کماذریوس فراسیون سلیخه

هر برندن سکز مثقال مرجا وشیر سکبینج فطراسالیون اوچ فلفل

بعنی فلفل اسود وفلفل ابیض ودارفلفل دارصینی زعفران جندبیدستر

زراوند طویل هر برندن دورد‌ر مثقال عسل قدر کفایه ایارج روفس

سودا ایله وبلغم وداء الثعلبه نافعدر نسخه‌سی بودر شحم حنظل یکرمی

مثقال کماذریوس اون مثقال سکبینج جاوشیر سلیخه هر برندن

سکز مثقال کرفس جبلی بزری زراوند مدحرج فلفل اسود وابیض هر

برندن بشر مثقال دارصینی اسطوخودوس زعفران جعده مر هر برندن

دورد‌ر مثقال طلا ایچنده مرنفع اولنور ودق اولنوب منزوع الرغوه

عسل ایله معجون قلنوب بر آی ایچنده قالدیریلور ووقت حاجتده ایچلوب

اولنور ونسخه‌ده اخرادن ذکر اولینن ادویه بونلردر شحم حنظل یکرمی درهم

صبر اسقوطری زراوند مدحرج فطراسالیون فلفل ابیض وفلفل

اسود هر برندن بشر درهم خولنجان اون درهم کماذریوس یکرمی درهم

سکبینج جاوشیر هر برندن سکز درهم سنبل طیب سلیخه دارصینی زعفران

زنجبیل مر جعده هر برندن ایکیشر درهم وبن بر نسخه‌ده برار زیاده دوسی

کوردیکم اول نسخه‌ده سریانیده اسم معنوندر واول زیاده بودر کماذریوس

عاریقون

وغاریقون وفراسیون هر برندن اون‌ر درهم ادویه‌لر سحق اولنوب

عسل ایله معجون قیلنور وشربتی واحد بش دورتی درهمدر ماء حار

وعسل وملح ایله علی الریق بعد الحمیه شرب اولنور ایارج ارکاغانیس

نسخه‌لرندن جمهورک نسخه‌سیدر بلغم نجدن وسوادن تولّد

ایدن امراضک کلیسنه نافعدر دوار وصداع وکذلک عینه نزول

ایدن مائک ابتداسنده وبحوحة الرطبه‌یه واوجاع حلقه وعسر نفسه

وتنخه وجراحاته نافعدر وکذلک ماء اصفره وجربه دخی نافعدر و

بعضکره اوجاع معده وبطن ورحم وجعار ایچون بو ایارج

سلاقهٔ سذاب ایله سقی اولنور وبعضکره انزه مقدار قلیل جندبیدستر

اوچ قیراطه وارنجه قدر قیلنور ووجع ظهر ومتن ووجع کلیه‌لر

ووجع انثیین ایچون کرفس طبیخی ایله وعرق نسا وانک کبیلر ایچون

قنطوریون صوبی ایله سقی اولنور وبعضکره اکده قنا حما زعصار ویاخود

حنظل خلط اولنور وبعضکره بو ایارج کلب کلب عضنه‌سی ایچون

سقی اولنوب اول معضوض فزع من الماء دن امین اولور خصوصا اول

ایارج ایله معاجرق سرطان نهریدن بر درهم مقدار سقی اولنه

وآنک اخلاطی بودر شحم حنظل یکرمی ایکی درهم فراسیون اسطوخودوس

وخربق اسود وکماذریوس وسقمونیا وفلفل ابیض ودارفلفل هر

برندن ایکیشر اوقیه ومشوی بصل الفار واوفربیون وصبر وزعفران

وجنطیانا وفطراسالیون واشق وجاوشیر هر برندن بر اوقیه

جعده ودارصینی وسکبینج ومر وسنبل واذخر وفوتنج جبلی وزراوند

مدحرج هر برندن بر درهم عسل قدر کفایه شربتی دورت قیلنوب

افتیمون وزبیب منقی طبیخی ایله سقی اولنور ایارج ارکاغانیس

نسخه‌لرندن قولس نسخه‌سی بودر فراسیون غاریقون کماذریوس

شحم حنظل اسطوخودوس هر برندن یکرمیشر مثقال دارصینی سنبل

جعده زعفران هر برندن دورد‌ر مثقال بو ادویه‌لر دخی یابس ولنردق اولنور

وصمغ عربی اولنور و عسلدن نقیع اولنوب خلط اولنور و شربة واحده سی دورت
مثقال اولور بر مثقال ملح مسحوق ایله و ماء عسل ایله سحق اولنور تیاذریطوس
الاکبر صنعتیدر مزاج بارددن فسادنی وامتلاینی و فضول لزجه و غلیظه یی
اصلاح ایدوب نافع اولور و کذلک نسیاننه وظلمة بصره و عسر تنفسه و
خرزه و اوجاع کبد و معده یه و طحال و کلی و ارحامه و حیضک احتباسنه
و قولنجه جمیعا بو ذکر اولنان علته نافعدر و بلا مشقة بود وانک اسهالی
دخی اولور و شربتی دورت مثقال اولور افیتمون و غاریقون طبیخی ایله
و یاخود ماء حار ایله سقی اولنور انک اخلاطی بودر صبر سقوطوری
اون بش درهم غاریقون ابیض اون درهم زعفران دارصینی وج مصطکی
دهن بلسان هر برندن اوچر درهم راوند صینی بربوچق درهم عیدان بلسان
وحب بلسان واوفربیون ودارفلفل و فلفل ابیض واسود و جنطیانا رومی
و فقاح اذخر هر برندن ایکیشر درهم قسط مر کمادریوس وافیتمون
هر برندن درد درهم اسارون سلیخه سقمونیا هر برندن التیشر درهم
سنبل طیب اوچ درهم بوچق موحماما هر برندن بر درهم بواد ویله مسحوق و
منخول جمع اولنور و منزوع الرغوة عسل ایله معجون قیلنور و برانا انجنه
قونولوب التی آی مرور ایتدکدنصکره استعمال اولنور تیاذریطوس آخر
برد و بلغمدن هایجه و متحرک اولان ادواء و امراضک کلیسنه نافعدر
اخلاطی بودر صبر اوتوز درهم غاریقون اون ایکی درهم وج زعفران
دارصینی کیتا بیور نجان سلیخه هر برندن اوچر درهم کمادریوس فلفل ابیض
اسارون عید بلسان هر برندن ایکیشر درهم فلفل اسود جند بیدستر
هر برندن دورد درهم راوند صینی موسنبل هر برندن بر درهم عسل قدر
کفایه شربت واحده سی دورت درهم ماء حار ایله سقی اولنور لکن عتیق اولوب
التی آی مرور ایتدکدنصکره سقی اولنور تیاذریطوس آخر بو دخی ذکر مرور
ایدن امراض و ادوایه نافعدر اخلاطی بودر اقحوان اون سکز درهم
~~[illegible]~~
جوزبوا سلیخه سقمونیا هر برندن اون ایکیشر درهم صبر اسقوطری التمش
درهم

بلغ

درهم غاریقون قرق دورت درهم راوند صینی اوچ درهم فلفل ابیض
جنطیانا هر برندن دورد درهم زعفران قرنفل کیده دارصینی هر برندن
التیشر درهم اسارون عیدان البلسان هر برندن دورد درهم سنبل
ایرسا هر برندن سکز درهم اسقوردیون یدی درهم حماما فوه فلفل
اسود دارفلفل اذخر هر برندن ایکیشر درهم جمیعا سحق اولنوب الکدن
کچیریلور قدر کفایه عسل ایله معجون قیلنوب التی آی مقداری ترک اولنوب
عتیق اولدقدنصکره استعمال اولنور شربتی دورت درهمدر ماء حار ایله
سقی اولنور جوزبوا ایله مصنوع تیاذریطوسدر امراض رأسک جملهسنه
و عتیقنه نافع اولور و جنونه و وسواسه و صداعه و دواره و صرعه
و ضعف بصره و وجع کبده و طحاله و کلایه و قولنجه نافع اولور و طمث
محتبسی درار ایدر و جذامه و برصه و نقرسه و مفاصل و ایکی حقو
اغریلرینه و حمیات مزمنه متقادمه یه و اسهاله بلا اذی نافع اولور
واخلاطی بودر صبر التمش درهم غاریقون یکرمی دورت درهم سقوردیون
عیدان البلسان واوج فلافل بعض فلفل ابیض و فلفل اسود دار
فلفل و دهن بلسان وحب بلسان واوفربیون و قرنفل و سنبل
هر برندن التیشر درهم سلیخه و جوزبوا هر برندن اون ایکیشر درهم
افیتمون اون سکز درهم کمادریوس سکز درهم موفقاح اذخر هر
برندن ایکیشر درهم حماما ایکی درهم سقمونیا اون سکز درهم منزوع
الرغوه قدر کفایه شربت واحده سی دورت درهمدر طبیخ افیتمون ایله
سقی اولنور تیاذریطوس آخر مسهل صبر التمش درهم غاریقون
یکرمی دورت درهم مصطکی زعفران وج دارصینی سنبل هر برندن
التیشر درهم راوند حب بلسان دهن بلسان اوفربیون واوج
نوع فلافل و جنطیانا هر برندن دورد درهم کمادریوس قسط هر
برندن دورد درهم سلیخه افیتمون هر برندن اون ایکیشر درهم
موفقاح اذخر حماما هر برندن ایکیشر درهم عسل قدر کفایه و بو شربتی
یکرمی درهم سقمونیا

وج

بلغ

و جنطیانا هر برندن دورد درهم قسط [illegible] درهم وج مصطکی و دارصینی

واستعمالی و منافعی بونلرن مقدم ذکر اولینانلر شربتی و استعمالی کبیدر
جالینوس ایارجی نسخه‌سی لوغاذیا نسخه‌سی جمهور نسخه‌سی بودر و بو ایارج الطف
و اعملدر فالجه و لقوه‌یه و تشنجه و استرخایه نافعدر و جسددن فضول
لزجه و غلیظه‌یی و مختلف فضوللری تنقیه ایدر و منافذی استرخاسن شد
ایدر و من غیر ارادة بول خروجن منع ایدر اخلاطی بودر شحم حنظل غاریقون
بصل فار مشوی اشق سقمونیا خربق اسود هیوفاریقون و فربیون هر
برندن اون التیشر درهم بسفایج افتیمون مقل ازرق کمازریوس فراسیون
سلیخه هر برندن یدیشر درهم سکبینج زراوند طویل و فلافل ثلث و دار
صینی و جاوشیر و جندبیدستر و فطراسالیون هر برندن دورد
درهم و بعض نسخه‌لرده زعفران فلفل بو ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنور
و التقنیع اولنجقلر مثلث ایله نقع اولینور و منزوع الرغوه عسل ایله معجون
قیلنور و التی آیدن صکره وقت حاجتده استعمال اولنور ایارج جالینوس
نسخه‌لرندن بولس نسخه‌سی کمازریوس فلفل ابیض دارفلفل غاریقون اسطوخودوس
خربق اسود سقمونیا سنبل افتیمون بصل فار مشوی هر برندن التیشر مثقال
مر زعفران اشق هیوفاریقون هر برندن سکزر مثقال عسل قدر کفایه بو
نسخه‌نک استعمالی و منفعتی مجربدر ایارج جالینوس نسخه‌سندن ابن
سرافیون نسخه‌سی شحم حنظل دورت درهم کمازریوس و بصل فار
مشوی و غاریقون و سقمونیا و خربق اسود و اسطوخودوس و اشق و هیوفاریقون
هر برندن اوچر درهم بردانه افتیمون جعده مقل کمافیطوس و اسیون
صبر سلیخه بسفایج هر برندن برر بوچق درهم فلافل ثلث دارصینی
زعفران جاوشیر سکبینج جندبیدستر فطراسالیون زراوند مدحرج
جنطیانا فربیون هر برندن برر درهم نصفی و ثلثی عسل قدر کفایه
شربتی و احلی و منافعی لوغاذیا شربتی و منفعتی کبیدر ایارج فیقرطیس
یعنی بقراط حکیم ایارجی رطوبت معده‌یه و بخار رطبی مثولیا و لا اوجاع
رائسه و مفزعات عضوه نافع اولور و آنک اخلاطی بودر جنطیانا تاسنبل
زراوند

زراوند مدحرج سلیخه دارصینی فطراسالیون کمازریوس فلفلمونه اسطوخودوس
حبوجبلی کیتا هر برندن برر درهم حرد دورت درهم حب البان زعفران
هر برندن [illegible] بوچق درهم صبر احمر اون سکز درهم شحم حنظل
التی درهم بو ادویه‌لر جمع اولنوب عسل ایله معجون قیلنور و التی آیدن
صکره استعمال اولنور بقراطک ایارجی جنونه و وسواسه و دوار
رائسه و صداع شدیده و تشنجه و ایکی برده اولان شقاقه و وجع
مفاصله و اختلاط عقله و فساد ذهنه و انتشاره و عینده بردو ماده
و جذامه و برصه و فالجه و لقوه‌یه و قوبایه جمیعاً بو ادویه و امراضه
نافعدر انک اخلاطی بودر قثاء حمار و فلافل ثلثی و کمازریوس
هر برندن بشر مثقال زعفران مر سقمونیا هر برندن ایکیشر درهم اشق
برر درهم عسل قدر کفایه و انک شربتی یارم اوقیه ماء حار ایله شرب اولنور
انذروماخس الطبیب ایارجی وجع معده و وجع بطن نافعدر
اخلاطی بودر دارصینی سلیخه سودا قصب الذریره عیدان
بلسان فقاح اذخر و هواطوس هر برندن اوچر اوقیه بو ادویه‌لر دق
اولنوب جدید فخار بر قدره طرح اولنور و اوزرینه التی زورق ماء مطر
صب اولنور و نصفی باقی قالنجه قدر طبخ اولنوب بعده تصفیه اولنور
و بعده صبر احمردن بر رطل اخذ اولنوب اوزرینه ماء مطردن قدر
کفایه صب اولنور و نهارده انصاف قدر شمسده سحق اولنور قوریجه
قدر و حلاوت اجرات ایریجه قدر عسل قاتیلور و اوزرینه ماء آقاویه
صب اولنوب شمسده سحق اولنور قوریجه قدر و بعد الجفاف ینه سحق
اولینور و اکه زعفران و مر و کیتا هر برندن اوچر اوقیه طرح اولینور
و نسخه عتیقه‌ده هر برندن برر اوقیه طرح اولینور [illegible]
و بعده جمیعاً سحق اولنوب اناء زجاج و یاخود اناء غضار الچینه
قونیلوب استعمال اولنور و بو ایارج نسخه و صدمه و ضربه‌یه
و کسره و وجع جنبه و معده نفخنه و اوجاعنه و نفث دمه

ووجع خاصره یه یعنی بوكرا غریننه نافع اولور وانلرن شربتی كامله بر درهمدر ما
فاتر ایله شرب اولنور وهر شخص انسانه قوتی قدرنجه سقی اولنور واورام صلبه ده
سكنجبین ایله استعمال اولنور وورم عینه عصیر نعناع وبا خود عنب الثعلب
ایله ضماد اولنور واورام مقعده یه دهن ورد وشراب جید ایله ضماد اولنور
واظفارده حادث اولان قروحه دخی نافع اولور واگر اول ایارج خل خمر ایله
ایله ادا فه اولنسه غرغره ایله احتراق فمه نافع اولور ایارج انزروماخس انزرخوس سم
احتباس طمثه وجذامه وقرعه نافع اولور اخلاطی بودر اسطخودوس
وكمافیطوس واغاریقون وخربق اسود وفلفل اسود وابیض وماذریون
وسقمونیا واسقیل مشوی هر برندن اون سكز درهم زعفران وفربیون
اشق هر برندن سكز درهم مر دورت درهم قثاء حمار داخلی اوچ
درهم عسل بش رطل شربتی ایكی درهم عسل وما وملح ایله سقی اولنور
ایارج فیلاغراوس مالیخولیایه نافعدر وحجب دماغ تنقیه ایدر
كیموسات غلیظه ~~[illegible]~~ ورخبه ارضیه یی انزال ایدر اخلاطی بودر
فراسیون اسطخودوس خربق اسود كمافیطوس كماذریوس فطراسالیون
فولیون زراوند مدحرج زعفران جنطیانا كما كثیرا اسارون
حماما قسط دارصینی فو فلفل حب البلسان بوغم بزر سلیخه هیوفاریقون
فقاح اذخر سنبل هر برندن ایكیشر درهم افیمون اغاریقون بسفایج
شحم حنظل هر برندن اوچر درهم صبر اسقوطری التی اوقیه بو ادویه لر دق
اولنور ومعجون قیلنور داتنا ارترك اولنور عتیق اولدیقدنصكره سقی اولنور
وشربتی واحده سی اوچ اوقیه در ماء حار ایله سقی اولنور انشاالله تعالی
شفا بخشا نافع اولور ایارج یوسطوس بصره نافع ومقوی اولور ودرد راس
وجع دائمی تسكین ایدر معده وطحال وكبد وجع رئتیه وسودا ورویلغم
اولان اوجاعده ودواره واول وجعه دخی نافعدر كه اكلیل تسمیه اولنور
واخلاطی بودر كماذریوس اسطوخودوس فلفل ابیض واسود واسقیل مشوی
هر برندن اونایكیشر وفیه اشق سكز اوقیه اوفربیون اون سكز اوقیه عاقرقرحا
حرص

عسل ایله

خربق اسود سقمونیا صبر اسقوطری هر برندن اون التیشر اوقیه بو
ادویه لر دق اولنوب معجون قیلنور التی ایدنصكره استعمال اولنور شربتی
دورت درهمدر نسخه ثانیه ده اغاریقون اون اوقیه شحم حنظل
ایكی اوقیه زعفران وفربیون هر برندن اون سكزر اوقیه اشق سكز
اوقیه دق اولنوب عسل ایله معجون قیلنور شربتی دورت درهمدر
التی ایدنصكره استعمال اولنور ونسخه اخراسی سنبل سلیخه
هر برندن اون ایكیشر اوقیه اخذ اولنوب بعد الجمیع افیمون نقیعی
ایله شرب اولنور ایارج طغوا الانطاكی تشنج وصداع وراسده اولان
وجع عتیق وسوددن حادث فزع وارتعاد مفاصل جمیعا بو علتلره
نافع اولور اخلاطی شحم حنظل یكرمی درهم كماذریوس فراسیون
اغاریقون اسطوخودوس هر برندن اونر درهم زراوند طویل فطراسالیون
فلفل ابیض سكبینج جاوشیر هر برندن بشر درهم مر سنبل جعده
زعفران دارصینی هر برندن اوچر درهم بو ادویه لردن رطب اولنلر
عسل ایله حل اولنور ونجه ایكی اوزره قلیلا قلیلا طبخ اولنور واول
ادویه نك یابسلری دق اولنوب اوزرینه طرح اولنور خلط اولنور و
التی ای مرورندنصكره استعمال اولنور نسخه ایارج بو ایارج بصره زیاده
ایدر وصداعه نافع اولور وكذلك ضربان راسه وعلل معده یه
وكبد وطحال علتلرینه دخی نافع اولور اخلاطی بودر شحم حنظل اون درهم
كماذریوس وسلیخه وفلافلی ثلثه وافسنتین عصاره سی هر برندن
ایكیشر درهم صبر ومرولبان ذكر زعفران هر برندن بر درهم سقمونیا
التی درهم عسل قدر كفایه شربتی دورت درهم ماء حار ایله شرب اولنور
مصنفك بو ایارجی مجربدر خربق ورد هر برندن بر درهم شحم
حنظل فلفل ابیض ایكی مثقال اغاریقون دخی اول مثللو صبر
بش مثقال بر درهم وثلث درهم حجر ارمنی نصف مثقال زنجبیل
ایكی مثقال وج وحماما واسارون وحب بلسان وحاشا وسعتر

بزرکوشنی دوقو ابزرجز رهر بر بزن اوچر درهم لسان ثور اون درهم شاهسفرم
بزری و بزر رازیانج و بزر باذرنجبویه و بزر اترج و نعناع یابس
هر برندن ایکیشر درهم افتیمون ایکی بوجوق درهم بو مجموع ایکی قاتی
عسل ایله معجون قیلنور و اثنا ر کذا حفظ اولنوب التی ای بعضکره
استعمال اولنوب بالغ النفع اولور مقاله ثالثه مسهله و غیر
مسهله اولان جوارشنات بیاننده در بیز مراد ایلرز که کتاب خامسک
ایکی جملهسی سنده بو جملهده اولاده منفعت کلیه اولان جوارشناتی
ذکر ایلیه یوز اما منفعت جزئیه اولان لر ذکره اولی اولان موضع اولکیلرده
جمله ثانیه‌سی اولور الجوارشن الکمونی احتیاده بر و بزن
ومشایخه کثرت بلغم حسیله اولان اوجاعه نافعدر معده یی و هضمی
تقویه ایدر و شهوت کلیه یی و جشاء حامضی ازاله ایدر و انک
شربتی عفص مقداری اولور ماء حار ایله شرب اولنور و کذلک بارده
و سوداویه و بلغمیه اولان حماتره دخی نافعدر واخلاطی بودر کمون کرمانی
اخذ اولنوب خل خمرده بر کون و بر کیجه نقع و بعده قورینجه قدر
اندن بش استار و ظارینجه مجفف ورق سذاب و فلفل و زنجبیل
هر برندن بشر استار بورق ارمنی اون درهم بو ادویه جمع اولنور و
سحق اولنوب الکمدن کچر بلدیکدن صکره منزوع الرغوه عسل
ایله معجون قیلنور و برا تا ایله رفع اولنور استعمال اولنور جالینوسک
ترکیب ایلدیکی جوارشن کمونیدر ریاح بارده یه و تخمه یه نافع
اولور و ریاحی تحلیل ایدر و هضم طعام ایدر بیماره نافع اولور اخلاطی
بودر بورق نصف جزء خل ایله منقوع و مقلو کمون کرمانی
فلفل ابیض دارفلفل فلفل اسود هر برندن بر جزء و بو جوارشن
ایکی نسخه اوزره عمل اولنوب بعضکره انک اخلاطی متساوی قیلنوب عمل
اولنور یعنی کمون فلفل سذاب بورق بونلرک وزنلری جمیعا برابر قیلنور
و بو نوع طبیعتی جراحت ایدر و بعضکره بورقدن ماعدا اخلاط سائره کمیتی
مساوی

متساویه قیلنوب بعده بورق اول کمیتک نصفی قیلنور و کمون اصنافندن
کرمانی اختیار اولنوب خل حاذقده نقع اولنوب بعده قوریلور و فلفلک
ابیضی اختیار اولنور زیرا فلفل ابیض معدنی فلفل اسوددن
و دار فلفلدن اکثر تقویه ایدر و بو فعلی اولان فلفل اول فلفلدرکه
انک حجمی صغار و متشنج اولماز و قشری غلیظ اولماز بلکه ادعا اولندیغی
اوزره وزنی ثقیل اولور و اول فلفلک کبار و صحاحی اختیار اولنور
اما بورقدن مختار اولان اکر بوده و اطبیعتی محتبسه اولنلر ایچون
اتخاذ اولنور ایسه بورق ... معروف اولان بورقدر
یعنی بورق احمردر و اکر اول دوایه طبیعتی منحل اولنلر ایچون اتخاذ
ایدر ایسک بورق اخراسی استعمال ایدرسک و بورقدن اول
دوایه طرح اولان مقدار کمیت سائر اخلاطک نصفی قیلنور
و کذلک ورق سذابک دخی بر مقدار یابس اختیار اولنور شدیدا
مجفف اولماملی اول دوایه ادخال اولنمز زیرا شدیدا جاف اولان حار
و مر اولور و اسخانی قدر حاجتدن زیاده اولور و شدیدا نشف
اولمیوب رطوبت فضلیه سندن بر مقدار باقیه قالسه حقیقت هضم
مبلغنه بالغ اولماز بنا علیه انک دخی اصناف مذکوره نک بر ایله زائل
اولماز و بو اصناف ادویه بعضکره منزوع الرغوه عسل ایله خلط
اولنور و بعضکره برشی ایله خلط اولنمز بلکه اول اصناف ادویه
بغیر عسل علی حدته حفظ اولنور و وقت حاجتده ماء شعیر و
یاخود غداء موافق اخره طرح اولنوب استعمال اولنور و بو بر دوادر
قبل الطعام استعمال اولنور ایسه مفردا اخذ اولنور و بعد الطعام
منزوع الرغوه عسل ایله استعمال اولنمق اوفق اولور زیرا عسل
موصوف مذکور ایله استعمال نفخی اصلا اذهاب ایدر و کذلک واجب
اولور که اکر خلط اولنمه عسل جیدا وله اکر ردی او قوی تحلیل و
بقوة استفراغ ایچون اول دوا اتخاذ اولنور ایسه وینه بلغمی و اجاعلوکرده

بود وانك استفراغنك اكثرا ولملكسر مراد اولنسه ادويه نك دقي جريش
قيلنور زيرا بن بر رجل بيليوركه بود وانك ادويه سن دق بليغ ايله دق
ايلدن بنم قريبا ذكر ايلديكم معنايي بيلمك حسيله واول رجل تلبيغا دق
اولينق دوايي شرب ايلدي اول ولطبيعتي حل ايلدي بلكه بقوة ادرار ايلدي
واول رجل متعجبا وباحثا عن السبب بكا كلدي اول ظن اوزره كه انى شار بك
جسدنه بر عارضه وخاص وارد ركه اول عارضه دواء مذكوري عملدن
منع ايلدي و بن اول رجله دوانك عدم اسهالي اخلاطنك ناعما دقي اولنديغ
ايديكين بيان ايدوب بعده بردخي اول رجل تركيب اخر ايله اول دوايي
مجددا تركيب ايلدم واخلاطي جريشا دق ايلدم وشرب ايدوب استفراغ
تام ايله ابرا اولدي استفراغ ايلدي و واجب اولور كه بو تجريد ساير ادويه
تركيبنده دخي حفظ اولنه جوارشن لديسوليطس معده نك برودت
شديده سنه وجشاء حامضه وشهوت كلبيه يه وكيموسات غليظه
وبلغميه امتلاسندن تولد ايدن فواقه وبرددن وسوء هضمدن تولد ايدن
حميات عتيقه يه صالح دوا اولور اخلاطي بودر خل خمرده منقوع و
مجفف كمون اون بش اسنان فلفل زنجبيل سذاب ياسمين ورق
هر برندن يكرمي درهم دق اولنوب منزوع الرغوه عسل ايله معجون قيلنوب
استعمال اولنور جالينوسك فوتنج نهري جوارشنى بودر فوتنج نهري وبرك
قطراساليون هر برندن اون ايكيشر درهم زنجبيل التي درهم بزركرفس
انجدان جاشا هر برندن دورد درهم كاشم اوت التي درهم فلفل قره سكز
درهم سيساليوس بش درهم بونلر دق اولنوب منزوع الرغوه
عسل ايله معجون قيلنوب استعمال اولنور وجله نافع اولور جوارشن
الآس بو جوارشن اختلاط الطبيعته وبلغم ورطوبت قرحه ومعده
اولان سوء هضمه نافعدر واخلاطي بودر جيد ويابس حب الآس بر
بطمان اهليلج اسود بليلج املج طاليسفر هر برندن يكرميشر درهم
فلفل دار فلفل زنجبيل هر برندن اونر درهم مصطكي قرده مانا كردويا انيسون

كمون

كمون سنبل سليخه قاقله قسط هر برندن التيشر درهم جوز بوا
بزركرفس نانخواه هر برندن بشر درهم ساذج هندي حماما هر برندن
دورد درهم بو اجزا الراخذ ودق اولنوب منزوع الرغوه عسل ايله معجون
قيلنور شربتي بر درهمدر خوزي مثلثوا ولان جوارشندر بو جوارشن
جيددر اخلاطي بودر حب الآس بر بوچق كيلجه سنبل اوچ اوقيه جوز
بوا معه قشره نصف رطل قرنفل قاقله انيسون عقلو بزركرفس عقلو
اشنه هر برندن ايكيشر اوقيه بسباسه بر بوچق اوقيه سليخه دورت
اوقيه هليلج كابلي بليلج املج هر برندن اوچر اوقيه بو ادويه شراب
ريحاني ايله غليه واحده قينادلور وبعده نشف اولنور بعده يشلوغ
زائل اولنجه قدر تجفيف اولنور وماء سفرجل ايله بر آتشده دخي قينادلور
بر قرقوتن ساچ اوزره تجفيف ونشف اولنور ودق اولنوب حبيبه ايله
لت اولنور شربتي اوچ مثقال ويا خود اوچ درهم اولور شراب سفرجل ايله
سقى اولنور جوارشن متوكل بو جوارشن سلوديه يه منسوبدر
معده يه تقويه ايدر وسوء هضمه نافعدر وبو جوارشن اسرائيل
متوكل سقى ايدر ايدي جيد مجرب اولمغله اخلاطي بودر سنبل قرنفل
دارصيني جوز بوا قاقله سك جيدر هر برندن بر مثقال فلفل ابيض
زنجبيل جند بيدستر هر برندن ايكي درهم لبان ابيض كردو ورت درهم
سكر طبرزد مجموع ادويه مثلثوا ادويه سكر ايله خلط اولنوب منزوع
الرغوه عسل ايله معجون قيلنور شربتي اوچ مثقال اولور كموني آخر
برددن هايجه اولان اوجاع بطنه وحمى ربعه وشهوة كلبيه يه
وحميات بلغميه يه وسوداويه يه وشيوخده عارض اولان بلغم كثيره
ومعده يه عارض اولان شدت برده وجشاء حامضه وفضول
بلغميه نك كثرتي ايله تولد ايدن برا قده نافع اولور شربتي عفصيه قدردر
ماء حار ايله شرب اولنور اخلاطي بودر كمون اخذ اولنوب خل بوغا و
ليله نقع اولنز نقدر نضكره قلي اولنور وانك مقلو وسذاب يابس

وزنجبیل و فلفل هر بریندن اوتوز استار بورق ارمنی اون درهم منزوع
الرغوه عسل ایله معجون قیلنور و نافع اولور **جوارشن کمونی آخر** حدیث
وجید کمون کرمانیدن بیر اوقیه اخذ اولنوب خل خمرده بر کون و بر کیجه
نقع اولنور بعده نصکره اخراج اولنوب بر سفره القا اولنوب
قدر اولنور صوبی چکلنجه قدر و چین قوریوب جفاف اولسه نارکینه اوزره
قلی خفیف ایله قوریلوب بس اول کمون مقلودن و فلفلدن اوچ اوقیه
اخذ اولنور زنجبیل صینی دورت درهم بورق ارمنی ایکی درهم بو مذکورلر اخذ
وخلط اولنور و عسل ایله معجون قیلنور **جوارشن فلافلی** ابرده یه
وخامه و وجع معده یه و سوء استمرایه و ریح غلیظه و جشایه
وشهوت کلبیه یه نافع اولور **اخلاطی بودر** فلفل اسود و فلفل ابیض هر برندن
اوچر اوقیه و نسخه اخراده هر برندن ایکیشر اوقیه عیدان البلسان
بر اوقیه حماما سنبل هر برندن دورد درهم بزر کرفس سیسالیوس سلیخه
اسارون راسن هر برندن بر درهم بو ادویه لر دق اولنوب الکدن کچریلور
ومنزوع الرغوه عسل ایله جمع اولنور و شربتی ایکی درهم مقداری قیلنوب
علی الریق ماء فاتر ایله سقی اولنور **جوارشن فنداديقون** وجاع
معده یه و بارده و ضعیفه و ریاح غلیظه یه مولده اولان کبده نافع اولور
واخلاطی بودر زنجبیل فلفل سنبل طیب هر برندن التیشر درهم مصطکی
نانخواه هر برندن دورد درهم بزر کرفس و هیل ازما هر برندن بشر
درهم کمون کرمانی سلیخه حب بلسان عاقرقرحا هر برندن ایکیشر درهم
ساذج هندی بر درهم ادویه مذکوره مسحوق و منخول اولدقدن جمع اولنوب منزوع
الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب بر اناء زجاجده قالدیریلور و عند الحاجه
استعمال اولنور **جوارشن الخوزی** استطلاق بطنه و سوء استمرایه
و معده ضعیفه و بردینه نافعدر **اخلاطی بودر** قسط و قرفه
و سنبل طیب و حب بلسان و سلیخه هر برندن اونر درهم جوزبوا
بش عدد قاقله قرنفل انیسون اکلیل الملک شیطرج هندی نارمشک

هر برندن

هر برندن دورد درهم بسباسه اوچ درهم برنج کابلی سکز درهم ریوند
صینی زراوند طویل اشنه هر برندن ایکیشر درهم سعد ١٣ اوتوز استار
قصب الذریره فلفل دارفلفل هر برندن بشر درهم هلیلج اسود ایکی استار
بلیلج اون عدد حب الاس مجموع ادویه مقداری جمیعا کحل مثالی سحق
اولنوب عسل طبرزد ایله معجون قیلنور شربتی عفصه مقداریدر ماء بارد
ایله سقی اولنور و نسخه اخراده زنجبیل اون استار ریوند مسطوردر **جوارشن
عنبر دینکله معروف جوارشن خسرو بودر** و بو دوا بر جوارشندرکه
آنی ملوک عجم استعمال ایدرلر بر دخی بیله عارض اولان امراضه خصوصا
کلیه لره عارض اولان امراضه نافعدر باهی زیاده ایدر فالج و لقوه یه
ورعشه و خفقانه منفعتی واردر حفظی و ذهنی زیاده ایدر رطوبة
معده یی نشف ایدر و هضمی حسن ایدر و مشایخه موافق اولور **اخلاطی**
بودر قاقله صغار و کبار و بسباسه و دارصینی هر برندن دورد
درهم زنجبیل دارفلفل هر برندن ایکیشر استار اشنه ایکی درهم قرفه
بر درهم قرنفل زعفران هر برندن اونر درهم جوزبوا بش درهم بعض
نسخه ده خمس جوزات واقع اولمشدر سنبل الطیب مصطکی عنبر هر برندن
ایکیشر درهم مسک بر درهم بزر البنج افیون هر برندن بر درهم دهن
بلسان التی درهم بو ادویه لر مسحوق و منخول اولدقدن جمع اولنور و افیون
بر سکرجه مقداری شراب جیدده نقع اولنور و منزوع الرغوه عسل
ایله معجون قیلنور و التی آیدن صکره استعمال اولنور و عنبر دهن
بلسان ایله اذابه اولنوب جمیعا ادویه یی لت ایدرجه قدر البان
ایله اکدا اعدادا اولنور **جوارشن شهریاران** کبد و معده بردینه و ماء
اصفر و مره سودایه نافعدر و بطنی اسهال ایدر **اخلاطی بودر** شیطرج
هندی زنجبیل فلفل دارفلفل قرفه قاقله صغار قرنفل قاغیشت
ساذج هندی نشا حنظله مصطکی قاقله کبار دارصینی سنبل الطیب
سلیخه بزر کرفس نانخواه بزر رازیانج انیسون هر برندن التیشر درهم

هر بریندن

افتیمون اقریطی ربد مجوف محکوك اون ایکیشر درهم سقمونیا اون درهم سکر طبرزد یکرو درهم بو ادویه جمع اولنور و سحق اولنوب الکدن کچریلور و منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب وقت حاجتده استعمال اولنور

جوارشن تمر زنك صفتی بودر بو بر نوع جوارشندر که انك منفعتی قوتلی مخصوصدر قولنجی تحلیل ایدر خامه و ابرده یه و عمر بولنه نافع اولور **آنك اخلاطی بودر** بورق ارمنی کمون کرمانی قطر اسالیون زنجبیل فلفل ابیض هر بریندن ایکیشر بوچق درهم سقمونیا بش درهم نوا تنده منقی تمر هندی ولوز حلو مقشر و ورق سذاب هر بریندن اون درهم بو ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنوب تمر و خل خمر ایچنده برکون و برکیجه نقع اولنور و ناعما دق اولنوب ادویه ایله خلط اولنور و منزوع الرغوه عسل ایله جمیعا معجون قیلنوب عند الحاجه استعمال اولنور

جوارشن تمر آخر نواتی منزوع تمر هندی وزن یوز عدد اخذ اولنوب برکون و برکیجه خلده نقع و نجاح مرسی تصفیه اولنور و سذاب یابس و زنجبیل هر بریندن اون اوچر درهم فلفل ابیض اوج درهم بورق ارمنی بش درهم زبد یکری درهم جمع و دق اولنوب الکدن کچیریلور و عسل ایله خلط اولنور

جوارشن تمر آخر حمیاته و غیر علله نافع اولور و صیف و شتاده شرب اولنور بغیر مشقه انك اسهالی اولور **اخلاطی بودر** زنجبیل فلفل ابیض هر بریندن برر اوقیه سقمونیا ایکی بوچق اوقیه و نوا تنده تنقیه اولنمش تمر هندیدن ایکی اوقیه و ایکی قشرندن تنقیه اولنمش لوز مقشر و ورق سذاب هر بریندن دوردر اوقیه اخذ اولنوب علی حده ادویه دق اولنور و تمر خل خمر ایچنده نقع اولنور اول دخی علی حده دق اولنوب تصفیه اولنور و لوز دخی علی حده دق اولنوب بعد ذکر اولنان ادویه و اشیا خلط اولنوب عسل ایله معجون قیلنور شربتی ایکی درهم اولور

جوارشن فیروز نوش ممسك بو جوارشنك ریاحه و بواسیره و خامه منفعتی اولور و معده یی تقویه ایدر و باهه معین و لونی تصفیه ایدر و کلایه تسخین ایدر ارحام ریاحنه و باسوره اولان نزف

نافعدر **اخلاطی بودر** هلیلج کابلی و اهلیلج اصفر و شیطرج و برز کرفس و خیر بوا و قسط و سلیخه و قرنفل و بسباسه و خولنجان و نانخواه مثلا هر بریندن التیشر درهم و بلیلج و املج و نانخواه و تودری احمر و تودری ابیض و دار فلفل و سمسم مقشر هر بریندن دوردر درهم قرفه سنبل جوز بوا زنجبیل فلفلمونه و سعد هر بریندن سکزر درهم مسك ایکی مثقال عنبر بر مثقال حدید خبثنك مرباسی مجموع ادویه مقدارنجه سمن آون استاد بو ادویه لر منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور انك شربه واحده سی ایکی درهمدر منزوع الزبدلبن بقر مخیض ایله شرب اولنور و نبیذ زبیب ایله ایکی اسبوع شربی جید اولور

جوارشن الکندر کندر و سکر هر بریندن التیشر درهم فلفل دار فلفل هر بریندن اونر درهم زنجبیل خولنجان هر بریندن اون ایکیشر درهم جوز بوا قرنفل خیر بوا هر بریندن ~~[illegible]~~ یادم درهم بو ادویه لر اخذ اولنور و باشقه باشقه سحق اولنوب بعده خلط اولنور و عسل ایله معجون قیلنور

جوارشن طالیفسر معده نك بردنه و ریاح غلیظه سنه و کبدنك دخی ریاح غلیظه سنه نافعدر **اخلاطی بودر** طالیفسر بش درهم زنجبیل یکرمی درهم هال قرفه هر بریندن التیشر درهم سکر طبرزد بش رطل بو ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنور و بر اناء ایچنده وضع اولنوب دفع اولنور و وقت حاجتده استعمال اولنور

جوارشن اسقف سقمونیا انطاکی تربد اجوف و ابیض هر بریندن بشر مثقال فلفل قاقله هر بریندن اوچر مثقال زنجبیل دارصینی املج قرنفل بسباسه جوز بوا هر بریندن ایکیشر بوچق مثقال و نسخه اخرادم سقمونیا تربد هر بریندن اوچر مثقال بو ادویه لر دق اولنوب الکدن کچیریلور و اوزرینه بر رطل سکر مسحوق طرح اولنور و عسل ایله معجون قیلنور و شربتی تامه سی دورت مثقالدر

اطریفل الخبث الاکبر بواسیر اوجاعنه و مثانه و معده استرخاسنه نافعدر باهی زیاده و معده یی تسخین ایدر

خاص و حاضر اکسیر دخی نسخه در

بشر درهم مشك جید

بلغمی ... اون ایکی درهم ...

واتك اخلاطی بودر اهلیلج اسود بلیلج شیر املج کرنواتی منزوعة اوله
شیطرج هندی بزر کرفس نانخواه سعتر فارسی هر برندن برر اوقیه
سنبل الطیب حماما حال وج خبث حدید هر برندن اوچر درهم دارصینی
دورت درهم فلفل دارفلفل ناغنشت ملح هندی هر برندن یاریمشر
اوقیه خردل بربوچق اوقیه بوادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنور و منزوع
الرغوه عسل ایله و قدر حاجت سمن بقر ایله معجون قیلنوب رفع و استعمال اولنور
اطریفل الصغیر استرخاء معده یه و معده نك رطوباتنه و ریاح بواسیره
نافعدر و لونی حسن قیلر و اخلاطی بودر هلیلج کابلی بلیلج شیر املج
وزنلری برابر اخذ اولنور و سمن بقر ایله لت اولنور و منزوع الرغوه عسل ایله
معجون قیلنوب برانا ایچنه وضع و رفع و وقت حاجتده استعمال اولنور
جوارشن البلاذر معده نك متقادم اولان وجعنه و برده و نسیانه
نافع اولور و لونی حسن قیلر فکر و ذهنی تلطیف ایدر و بو دوا جوارشن
حکمادر و بعضلر دیدیلر که حضرت سلیمان علیه السلامکدر و اخلاطی بودر
فلفل دارفلفل هلیلج اسود بلیلج املج جندبیدستر هر برندن دردر درهم
قسط بلاذر برنج سکر طبرزد حب الغار هر برندن اون ایکیشر درهم
سعد سکز درهم بلاذر یالکز جیدا دق اولنور و ادویه سائره نخل دق
اولنوب الکدن کچیریلور و سمن بقر ایله تیناد قیلنوب اول مقدار بال قیلنور
و اوزرینه ادویه القا اولنوب عقد اولنور و التی ای مرورندن صکره استعمال
اولنور و شربتی ایکی درهمه وزنی اولور و کرفس و رازیانج طبیخی ایله
سقی اولنور و انی شرب ایدنلر نفسنی تغیردن و همدن و غمدن
و خزندن و شرب کثیردن و جماعدن حفظ ایدرلر و اسفیناج
مرقه سن لطیفه اکل ایدرلر جوارشن فنجنوش بو دوا استرخاء
معده یه و ریاح بواسیره و فساد مزاجه و سماجة لونه نافعدر
و باهی زیاده ایدر اخلاطی بودر هلیلج بلیلج منزوعة النواه شیر
املج فلفل دارفلفل زنجبیل سعد شیطرج هندی سنبل هر برندن

اولر

اولر درهم بزر الشبت بزر الکراث هر برندن ورد درهم مسحوق
و خلده منقوع اولان خبث حدید که اون ایکی کون نقع اولنوب
قورتیله و تجفیف اولنه و بعده انزنخ بوزدرهم مقدار اخذ
اولنه و جمیعا ذکر اولنان ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنور
و منزوع الرغوه عسل و قدر حاجت سمن بقر ایله معجون قیلنور
و برانا ایچنه قونیلوب رفع اولنور و التی ای علی حاله ترك اولنوب
بعده استعمال اولنور و شربتی و احلی ایکی درهمدر و انزه ایکی
علم درهم مسك دق قیلنور مسك ایله معمول فنجنوش آخردر
معده یی تقویه و تسخین ایدر بواسیره نافعدر باهی زیاده
ایدر مجربدر اخلاطی بودر اهلیلج کابلی و بلیلج و املج و فلفل و دار
فلفل و زنجبیل و کمون و بزر الشبت و بزر کرفس و بزر الکراث و بزر
الجرجیر و بزر اللفت و بزر الجزر و افلنجه و ورد احمر و سلیخه و سعد
و دارصینی و قرنفل و جوز بوا هر برندن برر درهم بسباسه هال قاقله
سك عود نی مسك هر برندن ایکیشر درهم حب الرشاد الابیض
اوچ اوقیه مجموع ادویه وزننجه خبث حدید بو مذکور لر دق اولنور
و منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور اول حالو فنجنوش
آخردر شیطرج هندی تزرنب طالیسفر هال هلیلج اسود بلیلج املج
اهلیلج اصفر سلیخه قرنفل حب بلسان حب محلب هر برندن
ایکیشر مثقال نعناع فلنجه زرنباد درونج دارفلفل هر برندن
دورد مثقال دارصینی قرفه جوز بوا سنبل قسط زنجبیل فلفل
هر برندن اوچر مثقال سعد اون مثقال سکر اوتوز مثقال خبث
حدید بربطمان مسك نصف درهم بو ادویه لر منزوع الرغوه عسل
ایله معجون قیلنور صفة الخبث المطبوخ ابرده یه و وجع ظهره و فساد
طمثه بواسیره نافعدر لونی تصفیه ایدر طعامه اشتها کتورر
خامی و ابرده یی کیدرر معده یی و رحمی و مثانه یی تقویه ایدر اخلاطی بودر

بزر الكرفس و بزر رازیانج وانیسون و فطراسالیون و دوقو و بزر الجزر
وبزر الكراث و بزر بصل و بزر لفت و بزر فجل و بزر رطاب و نانخواه و حبه
الخضراء والجدوار و بزر الشبت و فلفل و بزر كتان و كمون و كزره هر برندن
اوچر درهم و زرنباد و درونج وابیض و احمر ایكی بهمن وابیض و احمر ایكی
توزیرلو جوز بوا و بسباسه و دارصینی و خولنجان و زنجبیل و سعد و سنبل
و سینبد هر برندن دردر درهم و هلیلج و بلیلج و املج و جفت بلوط واصل
كبر قشوری هر برندن اونر درهم و شیطرج واشنه و اسارون و اظفار
طیب و قصب الذریره و لسان عصافیر و نار مشك و سعتر فارسی و راوند
و قاقله و خیربوا و صندل و قرفه و هرنوه هر برندن بشر درهم جوز كندم و
و كیله یا كیس و مرماحوز و قشور كندر و نعنع و فوتنج هر برندن بر بشر درهم
و خبث بصری كم سحقلنمش اولنوب نبیذ ریحانی ایچنده مرات ایله سوزیله
اندن دخی مجموع ادویه مقداری اخزا اولنوب نبیذ عفص ایچنده نعلظ ایدنجه
قدر طبخ اولنوب بعده ناردن ایندیریله و تصفیه اولنوب اندن بر اوقیه
مقداری علی الریق فاترا سقی اولنور و نصف نهارده عزادن متخذ [illegible]
اكل ایدر بر هفته مقداری [illegible] شرب ایدر نسخهٔ اخری خبث حدید
اشبو نسخهٔ اخراس معده بردنده بواسیره نافع اولور اخلاطی بودر هلیلج
كابلی بلیلج املج اصول سوسن زنجبیل عود نی جوزبواسك ورد سنبل اذخر
مصطكی هر برندن اونر درهم مسك بر درهم بو ادویه لر اخزا اولنور برادة الاب
یدی كون مقداری شراب ریحانی ایچنده نقع اولنوب بعده سحق اولندقدن نصكره
حدیدن متخذ بر مقلاة اوزره قلی اولنوب قوریلور و ادویه ایله خلط اولنور
واول مخلوط طتلو بادم یاغ ایله لت اولنور و منزوع الرغوه عسل ایله معجون
قیلنور شربتی ایكی مثقال وزننده قیلنور شراب ریحانی ایله و یاخود میبه ایله
شرب اولنور خبث حدید نسخهٔ اخراسیده معده حاده ضعفنه نافعدر
اخلاطی بودر هلیلج كابلی بلیلج املج اصول سوسن ورد هر برندن اونر درهم
و مجموع ادویه مقداری خبث حدید اخزا اولنور یدی كون قرخل ایچنده نقع

اولنور

وورد

و یاخود ایكی هفته

تصفیه اولندقدن نصكره برمقلی اوزره قلی اولنوب عسل
طبرزد ایله معجون قیلنور شربتی واحد ایكی درهمدر شراب تفاح
ایله شرب اولنور نسخهٔ اخری من خبث الحدید ضعف معده یه حرارت
مزاجه نافعدر اخلاطی بودر خبث حدید بصری و هلیلج اصفر
و هلیلج اسود و بلیلج و املج و ورد و جلنار و اذخر و بلور برابر
اخزا اولنوب شراب ایله قینادیلور و اندن اوچ اوقیه مقداری
سقی اولنور ممسك ایوا [illegible] استطلاق و طبیعت حبس و
معده ضعفنه و قیئه و سوء استمرائه نافع اولور و لونی تحسین
ایدر اخلاطی بودر مقشر و جوفندن منقی سفرجل و منزوع الرغوه
عسل هر برندن ایكیشر رطل فلفل دارفلفل زنجبیل هر برندن بشر
درهم هال سكز درهم قاقله قرنفل سنبل الطیب دارصینی زعفران
هر برندن ایكیشر درهم بو ادویه لر جمع اولنوب و سفرجل خمر ایله جیدا
طبخ اولنور و بعض اطبا سفرجلی شراب ایله طبخ ایدر و اصل اولا
شراب ایله طبخدر و بعده ناردن انزال اولنوب تصفیه اولنور
بر ساعت انك طوبتر سیلان ایدنجه قدر ترك اولنور و بعده
اول سفرجل مصفی دق ایله دق اولنور و عسل دخی
اخزا اولنوب نار لینه ایله طبخ اولنور و قلیلا قلیلا انعقاده قریب
اولنجه قدر تحریك اولنور و اول حاله قریب اولدقده زرینه
سفرجل القا اولنوب صنتور اولوب مائیتی زائل اولنجه قدر تحریك
اولنور و سفرجلدن مائیت ذاهب اولسه ناردن انزال
اولنور و اوزرینه ادویه ذر اولنور و ضرب و صنتور
اولنجه قدر ضرب اولنوب بر صحیفهٔ رخام اوزرینه القا
و اول مستوی بسط اولنوب ایكی و یاخود اوچ كون اوزرینه
ترك اولنور تصلب ایدوب قوریوبن ایچون و بعد التصلب
سكین ایله قطع اولنوب هر قطعه سی دور درمثقال اوله وزره دور

جوارش سفیدر

مسحقدر و نسخه

و یاخود جوارش

قطعه قیلنور

واترج ورقی الجید وضع اولنوب بشدّ ورفع اولنور وقت حاجتده استعمال اولنور
وبعض اطبا انک ایله ایکی درهم مسک قتوب قیلورلر **بطن اطلاق ایدن جوارشن**
سفرجلی شاینه‌دن در قولنجه نافع وفضول بدنی مجففدر **اخلاطی بودر** جوفی منقی
ومقشر سفرجل ایکی رطل منزوع الرغوه عسل ایکی رطل زنجبیل دارفلفل هر برندن
دورردرهم دارصینی ایکی درهم هال قاقله زعفران هر برندن اوچر درهم
مصطکی بش درهم سقمونیا اون درهم تربد ابیض جیّد طوقوز درهم بو ادویه‌لر
مسحوقه ومنخوله جمع اولنور وسفرجل شراب ایله طبخ اولنور سفرجل جاسیدن ایشلنن
بونره ایشلنور وقطعی انک هیئتی اوزره مربعا قطع اولنور وبرا ناء ایله
رفع اولنوب استعمال اولنور شربتی درت مثقالدر ماء حار ایله شرب اولنور
سفرجلی مسهلک نسخه اخراسی طیب الرائحه بر مسهلدر خارجدن
حمید الباس اولنوب کبد بریلور ونا دایله تشویه اولندیغندن صکره انک جمیعندن
درت درهم فلفل زنجبیل هر برندن ایکیشر دانق وسقمونیا بر درهم بو ادویه
دق اولنوب منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور شربتی واحد بش بر درهم
شراب ایله شرب اولنور **جوارشن سفرجل** بو جوارشن عصاره سفرجل
ایله معمول اولور بطلان شهوت وطعام وضعف هضم ولمعده نافع اولور
وکذلک کبد ضعیف اولنلره نافعدر معکتر ایدر **واخلاطی بودر** سفرجل
کبار اخذ اولنوب خارجی وداخلی تنقیه اولنور ودق وعصر اولنوب
وانک صوندن دو قسط ایله ایکی قسط اخذ اولنوب آنکه بر مثلی منزوع
الرغوه عسل خلط اولنور وخلّ خمر بر بوچوق قسط اخذ اولنوب
طبخ اولنور ورغوه‌سی نزع اولنور زنجبیل اوچ اوقیه فلفل ابیض ایکی
اوقیه بونلر اخذ ودق اولنوب اوزرینه القا اولنور لعوق صالح
اولنجه قدر عقد اولنور ولایق اولورکه بو جوارشن ثنا وال اولنلر
الکز حالده غذادن ایکی ویا خود اوچ ساعت مقدم اخذ اولنه وبعد
الطعام اخذ اولنسه ضرر اولماز ومعکسی حرارت وکیفما کان
معکسی مزه اولنلرا یجون بو جوارشن اصلاح مراد ایدرسیک واجب

اولورکه

اولورکه انک اوزرینه فلفل وزنجبیل طرح ایلمیوب بلکه ماء سفرجل وعسل
وخلّ ایله استعمال ایلیه‌سن واندن ذکر مرور ایدن کیل مقدار فلفل‌سن
واکر بو جوار اول معده ایجون معمول اولورسه که
انک مزاجی متوسطه درجه‌ده مره وبلغم فضلاتندن بری جمع
اولمز انک ترکیبنده ذکر مرور ایدن وزنک نصفی مقداری فلفل و
زنجبیل طرح اولنور کاتب اول ترکیبه فلفلدن براوقیه وزنجبیل
بر بوچوق اوقیه طرح وادخال اولنور واکر اول جوارشن معکرته
بلغم مجتمع اولنلر ایجون اتخاذ ایدرایسک انک ترکیبنه ذکر مرور
ایدن مقدارک ایکی قاتن طرح وادخال ایلدرسن کاتب زنجبیلدن
اوچ اوقیه وفلفلدن درت اوقیه ادخال ایدرسن **جوارشن**
سفرجلی اخر بو جوارشن طعامی مشهی ومعده‌یه مقوی اولور
اخلاطی بودر عصاره سفرجل اوچ رطل عسل اوچ رطل خلّ ثقیف
ایکی رطل بونلر اخذ اولنوب نار جمر اوزره طبخ اولنور ورغوه‌سی
نزع اولنور وزنجبیل اوچ درهم وفلفل ابیض واسود ودار
فلفل وعود نی هر برندن اوچر درهم دارصینی ایکی درهم بو ادویه
دق اخذ ودق اولنوب عسل وماء سفرجل وخلّ
ایله عقد اولنجه قدر طبخ اولنور وشربتی بر ملعقه‌در قبل الطعام
اخذ اولنوب ایکی ساعت مقداری صبر اولنور **جوارشن هندی**
بونک قولنجه ووجع مفاصل ونقرسه ووجع ظهره نفعی اولور
اخلاطی بودر سقمونیا اون مثقال جوزبوا قاقله زنجبیل دارصینی
قرنفل نار مشک قرنفل فلفل هر برندن بشر مثقال تربد بوز مثقال
جمیعا بو ادویه‌لر دق اولنوب الکدن کچیریلور وعسل ایله معجون
قیلنور **جوارشن الملوک** بو جوارشنه دواء سنه دخی دیرلر
سنه کامله‌ده کل یوم بود واخذ اولنور واول عنوال اوزره اخذ
اخذ بقیه عمری اصلاح ایدر واکه مداومت ایدن کمسنه‌نک جسدندن

برداً و مرض باقی قالمز جمله سی صاغالور و انك باش تویلری اغرمز مگر كه اول
دوایی تناولدن مقدم اغرمش اوله اول تور حالی اوزره باقی اولور دوا اندن
ایله سواده عودت ایلمز بو دوا ایله حكایه اولندیغی اوزره طولوك اسود و احمر
و ابیض اولان اصناف ثلثه سی ناصوره و سیلانه و صفرته و ابرده یه و جوربا
مفاصلده نافعدر بصری و لونی مجلیدر حجامتی اكثار ایدر انك غائله سی اولمز
و انك اوزرینه احتما اولنمز **انك اخلاطی بودر** هلیلج اسود بلیلج املج هر برندن
التمش التیشر مثقال شونیز یكرمی دورت مثقال فلفل اسود دار فلفل زنجبیل
فلفمونه هر برندن یكرمی ایكیشر مثقال نارمشك قاقله سعد هر برندن
ایكیشر مثقال كبابه بلادر هر برندن ایكیشر مثقال بونلرك هر بریسی باشقه
باشقه دق اولنوب الكدن گچورلوب و تنخیل تكرارا اولنور منخلده برنسته
قالمیجه قدر و اندن هر بریسی وصف ایلدیكمز اوزان اوزره اخراج اولنوب
جمیعا خلط اولنور و بعده فانیذ سجزیدن التیوز مثقال اخذ اولنوب
طنجیر و یاخود بر قدر ایچینه وضع اولنوب النده و قودلین ایقاد اولنور و اوزرینه
ماء رش اولنور فانیذ اریمیجه قدر و چون فانیذ ذوبان ایدوب غلیان
ایلسه اوزرینه اولمقدار ... اخلاط و ادویه القا اولنوب تحریك اولنور
تا كه مختلط اولنیجه قدر و بعده رفع ایدوب فاتر اولنیجه قدر حالی اوزره
قرار ... و بعده هر برینه قدر ایكی مثقال و بر ربع مثقال ... اولوق
اوزره اندن بنادق اتخاذ ایلیه و كیركه زیت و یاخود سمن بقر ایله مسح ایلیه
و بعده هر كون بر بندقه ماء بارد ایله شرب ایلیه و هو دواء سیدنا الادریس

جوارشن سقمونیا مسهل نقرسه و وجع ظهره و جمیع امراض بارده یه
نافعدر **اخلاطی بودر** سقمونیا دارصینی شیطرج زنجبیل هر برندن بر سكز
درهم فلفل التی درهم تربد اون درهم فلفل التی درهم قاقله قرنفل بزر كرفس نانخواه
هر برندن دورت درهم نوشادر ملح هندی هر برندن ایكیشر درهم فانیذ سكر
هر برندن یكرمیشر درهم ... سقمونیا اوچ درهم بو ادویه لر
دق اولنوب معجون قیلنور شربتی ایكی درهم و یاخود دورت درهم اولور ماء فاتر ایله

شرب

نظیف

ترك اولنور

اسود

شرب اولنور **جوارشن سمسم** سمسم مقشر كمون كرمانی زنجبیل هر برندن
اونر درهم فلفل دار فلفل هر برندن بشر درهم دارصینی ایكی درهم قاقله
هال هر برندن اوچر درهم سكر طبرزد فانیذ هر برندن التمشر درهم
بو ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنوب بر اناده رفع اولنور و التی
ای مرور ایتدكدن صكره استعمال اولنور **جوارشن حبة الخضراء** بو آیره
و برد معده یه و سوء استمرایه و استطلاقه نافعدر **و اخلاطی بودر**
حبة الخضرا عسل بلادر سمسم مقشر هر برندن التیشر استار سكر طبرزد
یكرمی دورت استار هلیلج كابلی بلیلج املج زنجبیل دار فلفل زنجبیل ساذج هندی
شیطرج هر برندن دورد درهم فلفل حرزبخوش بسباسه هر برندن
ایكیشر درهم بو ادویه لر جمع اولنور و منزوع الرغوه عسل ایله و سمن
بقر ایله معجون قیلنور و التی ای مرور ایتدكدن صكره استعمال اولنور و شربتی
ایكی درهم اولور مخیض بقر ایله سقی اولنور و انك طعامی مادامكه بو جوارشنی
استعمال ایدر ارز مطبوخ ایله لبن قیلنور **جوارشن الانجدان**
نفخ بطنه و نفخ معده یه و قراقره و ریح غلیظه یه نافعدر **و اخلاطی بودر**
فلفل بزر كرفس هر برندن اونر ایكیشر درهم انجدان اسود اون دورت
درهم فطراسالیون مامیران فوتنج حاشا سیسالیوس هر برندن سكز
درهم كاشم اون اوچ درهم بو ادویه لر مسحوقه و منخوله جمع اولنوب
منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور و بر اناده رفع اولنوب عند
الحاجه استعمال اولنور **جوارشن انجدانك نسخه اخراسی** كبدك
جساوت و صلابتنه و برودتنه و ماء اصفره و معده و كلا برودتلرینه
نافع اولور **اخلاطی بودر** انجدان اسود اون درهم بزر جزر بزر كراث
هر برندن سكز درهم زنجبیل بلیلج منزوع النواة املج هلیلج اسود
قرنفل هر برندن یدیشر درهم نانخواه بزر كرفس انیسون قاقله صغار
كمون كرمانی دارصینی هر برندن بشر درهم فلفل دار فلفل هر برندن دوردر
درهم سنبل طیب ایكی درهم قرنفل بر درهم فانیذ ابیض یكرمی درهم بو ادویه لر اخذ

اولنوب مسحوقه ومنخول اولنه جمع اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون
قیلنوب و براناء ایچنه قونلوب قالدریلور وحاجت وقتنده استعمال اولنور
وشربتی واحره سی ایکی درهم اولور ماء انیسون ومصطکی ماء سنبل ایله سقی
اولنور **جوارشن الکافور** معده وکبد ضعفلرینه نافع اولور ورباحی طرد
ایدر وهضمه معین اولور **اخلاطی بودر** کافور زعفران عود قاقله خیربوا
کبابه کاشم قرفه قرنفل اشنه سنبل بسباسه صندل ابیض فلفل دار فلفل
دارصینی شیطرج نارمشك شقاقل خولنجان جوز بوا زنجبیل سعد
فلفلمویه بوادویه لروزنلری برابر اخذ اولنور ومجموع ادویه مقدار سکر
ایله خلط اولنور **جوارشن کافورك نسخه اخراسی بودر** سوء هضمه
وضعف معده وبلغم غلیظه نافعدر **اخلاطی بودر** فلفل جوز بوا زنجبیل
قرنفل سنبل سعد دارصینی قرفه ناغیشت فلفلمویه نارمشك قیصر قرنفل
بستانی کافور زعفران هر برندن ایکیشر درهم بوادویه لر اخذ اولنوب
مسحوقه ومنخول جمع اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب
براناده رفع اولنوب وقت حاجتده استعمال اولنور **جوارشن کافور
اقوی** بودوا اولکیدن اقوادر **واخلاطی بودر** زنجبیل فلفل دار فلفل
دارصینی قرفه ساذج هندی سنبل الطیب شیطرج هندی جوز بوا صندل
اصفر حب بلسان قاقله بسباسه قرنفل ناغیشت طالیسفر سعد
طباشیر عود هندی صرف هر برندن نصف اوقیه کافور نارمشك هر
برندن ایکی درهم ونصف درهم سکر طبرزد اون اوقیه ونصف اوقیه
بوادویه لر منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنوب و براناء ایچنه وضع
اولنوب مخزون قیلنور وعند الحاجه استعمال اولنور **جوارشن عود**
معده یی تقویه ایدر وبغیر افراط تسخین ایدر وطعامی هضم ایدر وبلغمی نشف
ایدر ترکیبی بودر سنبل طیب سنبل رومی بزر کرفس انیسون مصطکی هر
برندن بر درهم عود مم ماحوز هر برندن اوچر درهم قرنفل قرفه سلیخه
قصب الذریره هر برندن ایکیشر درهم بسباسه وهلیلج کابلی که شرابده نقع اولنمش
قورنلمش

قورنلمش اوله ترنجبین هر برندن ایکیشر بوچق درهم جوز بوا بر درهم
بوادویه لر میبه ایله معجون قیلنور شربتی ایکی مثقال اولور **جوارشن
دارصینی** کبد ومعده وکلی ضعفلرینه نافع اولور واخلاط غلیظه یی
تنقیه ورباحی طرد وتفشیه ایدر **اخلاطی بودر** دارصینی عود درآن
هر برندن التیشر درهم قرنفل فلفل اسود دار فلفل وسنبل واسارون
هر برندن بشر درهم زنجبیل برا وقیه نعنع سکز درهم خیربوا قرفه
هر برندن ایکیشر درهم کبابه انیسون بزر رازیانج سلیخه هر برندن اوچر
درهم بوادویه منزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور وحاجت وقتنده
استعمال اولنور **جوارشن هندی** قولنجه ومعده بردلنه ووجع مفاصله
ونقرسه نافعدر **اخلاطی بودر** شیطرج ساذج هندی هر برندن
دوردر درهم جوز بوا نانخواه نارمشك خیربوا هر برندن ایکیشر
استار فلفل دار فلفل زنجبیل هر برندن بشر استار اهلیلج اسود
اوتوز استار قرنفل بش درهم بسباسه دورت درهم فانیذ اون
استار بو مذکورلردن عند الحاجه ایکی درهم مقدار نبیذ عتیق ایله
استعمال اولنور **جوارشن زنجبیل** معده وامعا ضعفلرینه نافعدر
طعامی هضم ورباحی طرد ایدر وهیضه یه نافعدر وبطنی حابسدر
اخلاطی بودر زنجبیل یکرمی درهم صمغ عربی خیربوا هر برندن اون
درهم قرنفل دارصینی هر برندن بشر درهم جوز بوا بر دانه زعفران
بر درهم نشاسته قرق ایکی درهم سکر طبرزد بر رطل **جوارشن المسك**
معده ضعفنه ونفخنه ورباح بواسیره وخفقان فواده نافعدر
واخلاطی بودر مسك نصف مثقال خیربوا قاقله قرنفل زنجبیل دار
فلفل هر برندن اونر درهم دارصینی اوچ درهم عود هندی بر اوقیه
زعفران ایکی درهم سکر مجموع ادویه وزننجه دق اولنوب عسل ایله
ایله معجون قیلنور وعند الحاجه استعمال اولنور **جوارشن الاترج**
ریاحی طارد وطعامی هاضم ونکهه یی مطیبدر **اخلاطی بودر** قشور الاترج الاصفر الیابس

وفلفل

اوتوز درهم قرنفل جوزبوا دارفلفل خیربوا دارصینی خولنجان زنجبیل هر بریندن بر درهم
مسك بربچق دانق عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور جوارشن قیصر
قولنجه وابرده یه وخامه نافعدر غلیظ ولزج فضلی اخراج ایدر ونقرسه
نافع اولور اخلاطی بودر دارفلفل زنجبیل هلیلج اصفر سقمونیا تربد هر بریندن
اون ایکیشر درهم بزر کرفس نانخواه عاقرقرحا ملح طبرزد هر بریندن التیشر درهم
سکر اوناتی درهم عسل ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور جوارشن اسقنقور
باهی زیاده ایدر اخلاطی بودر بزر هلیون بزر بصل بزر لفت بزر رطاب ترکراث
بزر جرجیر بزر جزر بزر انجره شهدانج حبة الخضراء لسان العصافیر سمسم مقشر
بزر فجل [illegible] ایکی توذری بلوط لوز صنوبر حب الرشاد اسقیل مشوی هر بریندن اوچر
درهم زنجبیل شقاقل خولنجان دارفلفل هر بریندن بشر درهم دارصینی
جوزبوا ایکی بهمن [illegible] ایکیشر درهم اسقیل مشوی اوچ درهم
فانید مجموع ادویه وزننجه بو ادویه [illegible] مخلوط جمع اولنوب منزوع الرغوه
عسل ایله معجون قیلنور وشربتی اخرسی ایکی درهم مقداریدر مثلث و یاخود
لبن حلیب ایله و یاخود ماء عسل ایله علی الریق شرب اولنور جوارشن آخر
خفقانه نافعدر معده یی تقویه ایدر وطعامی هضم ایدر وبطنی اطلاق
ایدر اخلاطی بودر هلیلج کابلی اون بشر درهم طالیسفر بشر درهم زرنباد
درونج سلیخه سقمونیا هر بریندن اوچر درهم تربد یکرمی درهم فانید یکرمی
درهم عسل ایله معجون قیلنور شربتی واحدی اوچ درهم اولور مصنفك
ترکیب ایلدیکی جوارشن مجربدر اخلاطی بودر عود بزر رازیانج بزر کرفس
وج سنبل هر بریندن اوچر درهم کافور ربع درهم مسك اوچ درهم بسباسه
نارمشك سعد فلنجمشك زرنب زرنباد هر بریندن بر مثقال
دارصینی مصطکی زنجبیل فلفل قرنفل هر بریندن ایکیشر درهم لسان الثور
بش درهم عسل ایله جمع اولنور اطریفل کبیر معده استرخاسنه
وباطنده اولان ریاحه نافعدر وباهی زیاده ایدر اخلاطی بودر هلیلج
اسود بلیلج املج دارفلفل و فلفل هر بریندن اوچر جزء زنجبیل

بو زیدان

بو زیدان شیر املج شیطرج هندی شقاقل وبرسیخی اخراده وج
بسباسه هر بریندن بر جزء و توذری ابیض توذری احمر لسان العصافیر
بزر الرمان البری یعنی شهدانج حب قلقل یعنی فارسیه لغتنده نارسغان
دیو بیگار حب سمسم مقشر سکر طبرزد هر بریندن ایکیشر جزء بهمن احمر
وبهمن ابیض هر بریندن نصف جزء بو ادویه لرك یابس [illegible] باشقه باشقه
دق اولنور وکذلك سمسم دخی علی حدة دق اولنوب سمن بقر ایله لت
اولنور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلنور مصنفك ترکیبی
جوارشن العود بودر هال زنجبیل دارصینی سلیخه زعفران
فلفل فرنجمشك زرنباد هر بریندن بشر درهم سعد زرنب بسباسه دخی هندی
قرنفل هر بریندن اوچر درهم عود خام یدی درهم عنبر بر مثقال لاثوذ کافور
ایکی دانق تربد دورت درهم ملح هندی بر درهم جمیعا سحق اولنوب
اندن عسل ویاخود سکر ایله جوارشن اتخاذ اولنور دوردنجی مقاله
سفوفات و قمایح و وجورات صبیان بیانندهدر بیز بو مقاله ده
سفوفاتدن جوارشناته مماثل ولنلری ذکر ایلرز وباقی سفوفاتی
موضعنه تاخیر ایلرز مقلیاثا زحیره و مغصه واسهاله و
بواسیره نافعدر واخلاطی بودر حب الرشاد مقلو بربوچق رطل
رطل بر کون وبر کیجه خل ایچنده نقع اولنوب بعده مقلو قیلنور
کمون کرمانی و بزر کراث مقلو هر بریندن اوتزاستار و بزر کتان
مقلو دورت اوقیه کیکی بر اوقیه سمن ایله مطجن اولان هلیلج
کابلی اوچ اوقیه بو سفوفك شربتی اوچ درهمدر رب سفرجل ایله
استفاف اولنور سفوف اخر ریاح بواسیره واسهاله و زحیره
ومغصه نافعدر واخلاطی بودر حب الرشاد مقلو بر رطل بزر کتان
مقلو وبزر قطونا هر بریندن اوچر درهم بزر کرفس مقلو طین ارمنی
بزر مرو هر بریندن ایکیشر بوچق درهم صمغ عربی بر درهم کسیلا
تسمیه اولنین سفوف بودر بو سفوف استطلاق بطنی حبس ایدر.

انده اخلاطی بودر ~~حب الرشاد المقلو رطل واحد بزر کتان مقلو و بزر~~
~~قطونا هر برندن اوچر درهم و بزر کرفس مقلو ... وطین ارمنی و بزر~~
~~هر برندن ایکی درهم~~ کسیلا حب الآس حرف ابیض زرنباد جوز جندم
کثیرا مغاث حضض فندق فستق هر برندن جزء واحد مقشر لوز حلو که ایکی
قشره معا ازاله اولنمش اوله اندن اون جزء دقیق جوار بکر و د درهم بو ادویه
خلط اولنوب استعمال اولینور سفوف آخر کبده خاتونلره نافعدر ربا و طرد
ایدر و معده یی و کبدی تقویه ایدر اخلاطی بودر لؤلؤ صغار عاقرقرحا هر برندن
برنو درهم زنجبیل علك رومی هر برندن درد درهم زرنباد درونج بزر کرفس
وج خیربوا جوزبوا فلفل دارصینی هر برندن الکیشر مثقال تودری بزر
دارپابج هر برندن بر مثقال و سکر مجموع ادویه وزننجه سفوف عباده
کبد هزالنه و معده رخاوت و رطوبتنه نافع اولور اخلاطی بودر لك عیدان
حب الآس بلوط یابس سکر طبرزد مصطکی قشور رمان حضض هر برندن بر
جزء لبان زنجبیل هر برندن ربع جزء بعد النخل خلط اولینوب اندن بکره و
عند النوم هر یوم بر اسبوع مقداری بر مثقالدن ایکی مثقاله وارنجه قدر
استفاف اولینور و اول کوندن تم تناول ایلیه سفوف نافع حر حسبه و
حمایه و حمرته و شوایه و برسام حسبیله حادث لسانك انفعالنه نافعدر
انك ایله لسان دلك اولنور اخلاطی بودر مسك ایکی دانق بسك حضض
هر برندن بر درهم کافور بر درهم و ایکی دانق زعفران ایکی درهم قاقله قرنفل
جوزبوا هر برندن دورد درهم ورد احمر جلنار طباشیر هر برندن التیشر
مثقال سکر ابیض طبرزد التمش درهم بو ادویه لر الکدن کچیریلدکدن
صکره خلط اولینوب ~~اندن جوکه مقدار~~ و مزاجنده حرارت غالب اولنلر
استعمال ایلدیکده جوزبوا یی اندن اخراج ایدر ایسه نافع اولور انك
شربتی صغیر اولنلره ایکی حبه دن بر قیراطه وارنجه قدر اولور و کبیر اولنلره
نصف مثقال قیلنور قمحة البطیخ الطوال معده رخوتنی تقویه ایدر
و مطبخ معده سی مسترخیه و لغرزه بطننی عقل ایدر و نفس ضعیفه یی تقویه ایدر

اخلاطی

اخلاطی بودر بطیخ طوال اخذ اولینوب جوفنده اولان حبلر و غیر
شیئلر اخراج اولینور و بعده ایچینه ~~سویق~~ سویق نبق و سویق نقل وزنلی برابر
و طراثیث و غبیراء مدقوق و ارز مقلو دولدیریلوب رطوبتی نشف و بطیخك
اولنجه قدر ترك اولینور و بعده اول ادویه بطیخك جوفندن اخراج
اولینوب تجفیف اولنور بعده نضکره سحق اولینور و اول مسحوقدن
بر راحه مقداری که دورت درهم بالغ اولنجه قدر اخذ اولینوب انی استفاف
جید مجرب اولور رطوبتی غالب اولان صبیانه ایچون معمول اولان
سفوف بودر اهلیلج اسود کمون کرمانی هر برندن بشر درهم
مصطکی بکر تخمی درهم زنجبیل ایکی درهم هر برنسیر باشقه باشقه
دق اولینوب الکدن کچیریلور و بعده خلط اولینوب صیفده شیرج ایله
لت اولینور و شتاده زیت ایله لت اولینور و انك سکر صیفده
طبرزد قیلنور و یاخود انقدن زنجبیل اخراج اولینور و بو سفوف
انجق رطوبتی غلبه ایدن صبیانه صالح اولور سفوف ارسطوطالیس
اول حکیم بو سفوفی اسکندره یازمشدر دزبله و فساد معده یه
و صفره لونه و بجره و وسواسه و نسیانه صالح اولور و هاضم و مفرحدر
اخلاطی بودر قرفه و ساذج هندی و هال و عود هندی و اسارون
و کبابه و مر و حب النوی هلیلج کابلی و اکلیل ملك و فرنجمشك و نارمشك
و ناردین و بصل و کمون و دارصینی و اشنه و فلفل و دارفلفل و زنجبیل
و قرنفل و حب الرمان و جوزبوا و قاقله هر برندن الکیشر جزء و مسك
و عنبر و کافور هر برندن بر رجزء سکر طبرزد مجموع ادویه نك التی
مثلی انلردن سفوف اتخاذ اولینور و شربتی واحد بر درهمدن اوچ درهمه
وارنجه قدر اولور ماء بارد ایله علی الریق و بعد الطعام شرب اولینور
و ذکر مرور ایدن علله نفعی عظیم اولور سفوف بریکی دیدکلری
و ضعف معده یه نافعدر اخلاطی بودر هلیلج اصفر برنج هر
برندن بر رجزء لباب ترید ~~...~~ مجموع ادویه مقداری فانید طبرزد

اندرك ایكی قاتی شربتی اون درهمدر سفوف الاسفند صبیان ایچون
بو سفوف وجور مجربدر تشنج وجریان واسهال املاو بانردن ورلرك
وبلغمك اذاسنی قطع ایدر اخلاطی بودر املج هلیلج بلیلج عاقرقرحا ورد
احمر جلنار سماق کهربا ده عروق جوز الفی وحب الآس عفص حبق قاقله
ترنض وزنلری برابر اخذ اولنوب دق اولنور وبعده استعمال اولنور
صبیان ایچون وجور بو وجور صبیانك ابراننه بلغم ورم اردن
تخفیف ایدر وترکیبی بودر هلیلجات ~~...~~ عزبه طباشیر عنبر صندل نانی
ماميران حبق جلنار هلیلجات خمس صمغ حضض سك زعفران قاقله
عفص سكرطبرزد بو ادویه‌نك هر برینك مقدار هلیلج وزننی قیلینور
ونوبنی مقدار اخذ سحق اولنیجق صبینك کبر وصغر حسبی ایله قیلنور
صبیان ایچون وجور اخر ورد جلنار اقلیمیا عاقرقرحا سماق ربسوس
عزبه هلیلج بلیلج عفص بسباسه حب الآس طباشیر کبابه قاقله حضض
زعفران سك عروق سلیخه عنبر صندل نانخواه حبق قشوار وزنلری برابر
اخذ اولنوب الکدن گچیریلدیکده صکره خلط اولنور وجور اخر للصبیان
سکرطبرزد ورد احمر حضض زعفران سماق طباشیر ماميران
حبق جلنار قاقله عزبه هر برینك برجزء اخذ اولنوب استعمال اولنور
شربتی صغیره بر قیراطدر وکبیره کبر حسبله سحق اولنور سجحه واسهال
ذریعه ومعده فسادندن وضعفندن نافع قمحی بودر قرط طراثیث هر
برینك نشو جزء سك برجزء بو ادویه ناشته‌ده دق اولنوب بعده خلط اولنور
واول مخلوطدن غدوة وعشیة ایکیشر درهم تناول اولنور نفعی رؤیت
اولنور طحال وهضمه اردانك ونونك هردانتی ایچون مجمول سفوف
بودر حرف ابیض ربع کیلجه اخذ اولنوب اوزرینه انی اوتجیك قدر
شیرج صاف قونور وخنوبت کلنجه قدر تحتنه نار لینه ایقاد اولنور
وبعده اوزرینه صغات مرتوقدن نیمش بر درهم کمون کرمانی دورت
درهم نانخواه شامی ایکی درهم بونلردن صباح ایله غدوة ایکی بر راحله ...

القا اولنوب

انشاالله

ماء بارد ایله استفاف اولنور واوزرینه حمیه ایدر خل وسمك مالح وطریدن
ولبندن متحمه اولان اطعمه‌دن وبقول وفواکهدن اجتناب ایتمکله
سفوف آخر یرقانه ووجع کبده ورم اصفر قیئنه صالح اولور
انك اخلاطی بودر لكك مغسول بر مثقال طباشیر بر مثقال زعفران
بر درهم ریوند صینی بر بوچق دانق بونلردن سفوف اتخاذ اولنور
وشربتی ایکی درهم قیلنوب حاص طبیخی ایله ... ایله صوبی
ایله استفاف اولنور سفوف اخر حماس اولنه ووجع کبده ورم
حسبیله ولاانحلاله ~~...~~ صالح اولور اخلاطی بودر ورد
شراب ریوند سنبل لكك مغسول ~~...~~ سفوف اخر حرارت
کبده ویرقانه وسدده ونفث دمه صالح اولور اخلاطی بودر حب
سفرجل مقشر نشا بزرخیار مقشر هر برینك دورد درهم طین ارمنی
لكك مغسول ورد سنبل سوسن هر برینك بر درهم طباشیر نصف
درهم مصطکی ایکی دانق شربتی ماء بارد ایله اولور سفوف الملح
محرور المزاجه وایکی مره اسهالنه صالح اولور وطعامه اشتهاسی کتورر
صنعتی بودر که ملح درانی اخذ اولنوب قطع صغاره تقطیع اولنور
ومقلاء حدید اوزره اول قطع صغار قودیلور وبعده اوزرینه خل خمر
ثقیف وارآ کثیرآ رش اولنور وبعده دق ونخل اولنوب قلیلا مقلو
اولان حب الرمان ایله ~~...~~ وثلث ملح قدر حبندن منقی
سماق ایله وکزبره یابسه مقلوه ومدقوق انبر باریس عصاره سی ایله
خلط اولنوب استعمال اولنور ملح آخر معده یه وکبده ووجع مفاصله
وفضول اخلاط حسبیله حادث اولان ادوانك کلیسنه نافع اولور
اخلاطی بودر ملح طعام بر رطل انیسون حب جرجیر نانخواه سنبل هر
برینك براوقیه کرفس ترنجبین بربوچق اوقیه دق وسحق اولنوب
استفاف اولنور شربتی ایکی مثقالدر ماء فاتر ایله استعمال اولنور فن ثانی
مقاله لعوقات بیاننده‌در بزیم لعوقاتمز اولان کلامز ابواب متقدمه ده

اولان کلامز کبید دیعنی بو مقامده کلامز لعوقلرک منافع کلیه‌سی اولان لعوقاتده
خاصدر اما منفعت جزئیه اولنلر کل عضو عضوه اولان امراض مخصوصه‌ده
بیان ایلرز و لعوقات اتخاذینک اکثر امرده سببی بودر که لعوقات فمده حبس
اولنوب شیئاً بعد شیٔ اول لعوق دیدیه واصل اوله وورد فعة معده‌یه و معده‌دن
دیدیه واصل اولمغه حسا فی طویله اولماز بعض لعوقات فمده محتبسه اولمغله
قلیلاً قلیلاً تلطف ایدن اجزالری عرینک حسامات‌ندن دیدیه ترشح ایدوب
ادویه‌نک قوتی زائل اولمدن موضع آفته واصل اولور **سعال یابس ایچون**
معمول اولان لعوق بودر مقلو اولان بزرکتان اخذ اولنوب عسل ایله
معجون قیلنوب بر انایه وضع و رفع اولنور و عند الحاجه استعمال اولنور بعون الله
باذن الله نافع اولور **حرارت و یبوستدن عارض اولان سعال ایچون**
معمول لعوق آخردر بزرخیارک مقشری و بزرخطمی و بزرخبازی هر برندن
بشر درهم لوز مقشر التی درهم صمغ نشا کثیرا حب سفرجل مقشر هر برندن
دورد ر درهم عصارهٔ سوس فانیذ ابیض هر برندن و رب بوجوق درهم بو ادویه
بوادویه‌لر دق اولنوب الکدن کچیریلور و عنقی اصل سوس حنی و سبستان
و منقی زبیب حلو هر بری اخذ طبخ و تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنور بعده اوزرینه
فانیذ ایله معا اول مطبوخ القا اولنوب عقد اولنور و بو حریرهٔ معقوله ایله
معقود مذکور سقی اولنور اول حریره بودر که نشاسته سمیدک صوییه و دقیق باقلا
و فانیذ و دهن لوز بلعی مذکورلردن حریره اتخاذ اولنور و لعوق مذکور ایله
حریرهٔ مرقوقه سقی‌دن صکره اوزرینه ماء شعیر سقی اولنور **لعوق آخر** بو لعوق
حرارتدن حادث سعاله نافعدر و اخلاطی بودر سبستان اوج آوج عناب
کبار النمشی عدد مقشر اصل سوس مرضوض اوتوز درهم زبیب کشمشی حلو
و منقی قرق درهم و قصبدن منقی اولان خیارشنبر بکوفی درهم بو مذکورلر
یدی رطل صو ایله بر رطل قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده تصفیه اولنوب
اول مصفانک اوزرینه نصف رطل میبختج تلث رطل فانیذ القا اولنوب
عسل کبی غلیظ اولنجه قدر نار ایله طبخ اولنور صکره اندن ایله بالغ دقیقی
برحریره

برحریره دن کچیریلوب مقدار کفایه انزن اخذ اولنوب اول مطبوخ مغلظ ایله
خلط اولنور **لعوق الخشخاشی** بو لعوق قذف دمه و حما حادیه و سعاله
و وجع صدره و شوصه‌یه نافعدر **اخلاطی بودر** منزوع الاقماع ورد احمر
و صمغ عربی هر برندن نصف درهم حنطه دن متخذ نشا و کثیرا و یاخود
حب سفرجل و خشخاش و رب سوس هر برندن ایکیشر درهم طباشیر زعفران
هر برندن نصف درهم بو ادویه‌لر سحق اولنور و نخل محتاج اولنلر
الکدن کچیریلور و مثلث ایله معجون قیلنور و بر قابه ایچنده حفظ اولنوب
وقت حاجتده استعمال اولنور ترنجبین و یاخود طبیخ زوفا ایله شرب اولنور
لعوق طباشیر بو لعوق سعاله و قذف دمه و فضول غلیظه‌یه و وجع
صدره و قروح دیدیه‌یه نافعدر **اخلاطی بودر** ~~طباشیر هر برندن درهم~~
~~درهم صمغ حب قثا مقشر و لوز مقشر کبی ایکی قشر لوزدن ازاله اولنمش اولدی~~
~~و حب صنوبر مقشر هر برندن سکز درهم حنطه دن متخذ نشا خشخاش~~
~~ابیض حب نجبل هر برندن اون درهم سکر طبرزد~~ و تیجه درهم رب سوس و کثیرا هر
برندن بشر درهم بزر رازیانج حب خشخاش اسود هر برندن ایکیشر درهم بو ادویه
سحق و نخل محتاج اولنلر الکدن کچیریلوب سمن ایله و منزوع الرغوه
عسل ایله لینا عجن اولنوب بر اناه ایچنده وضع و رفع اولنور و انزن
وقت حاجتده لعوق اولنور و ماء حار ایله شرب اولنور **لعوق العنصل** بو لعوق
عسر نفسه و نفثه و ایکی جنب و صدر اوجاعنه نافع اولور **و اخلاطی بودر**
ثوم نقیدن بر رطل اخذ اولنوب تهرا ایدنجه قدر بر رطل سمن ایله طبخ
و بعده تصفیه اولندقدن صکره ثوم تماما دق اولنور و اوزرینه منزوع
الرغوه عسلدن ایکی رطل عسل صب اولنوب تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنوب
ناردن انزال اولنور **لعوق آخر** حب سفرجل و بزرقطونا هر برندن بشر
درهم بزر خشخاش اون درهم اصل سوس و سبستان هر برندن یدیشر
درهم بو ادویه‌لر اوج رطل صو ایچنده نقع اولنوب نار لینه ایله تغلظ
ایدنجه قدر طبخ اولنور و اوزرینه اون ایکی درهم میبختج و کثیرا و صمغ عربی

هر بردن يدي شردهم فاينذ براستار صب اولينوب خلطا اولينور لعوق
البطم بحوحتصوته وفرحة صدره ونفث مره به نافعدر وسددي
نفتيح ايدر اخلاطي بودر بزركتان مقلو زبيب منقى هر بردن بر رطل
لوز صنوبر ولوز حلو ولوز مر منقى هر بردن التيشر اوقيه بندق مقلو علك
بطم اصول السوس صمغ عربي هر بردن اوچر اوقيه فلفل ابيض درت اوقيه
حمص نرا وند نشا نانخواه حرف صبغة سائله سوسن اسمانجونى اصول
هر بردن برر اوقيه مر زعفران لبان ذكر هر بردن برر اوقيه بواديه ايل
دق اولينور وانكور واشك سود زايله لت اولينور ومعجون قيلنور وانده
اقراص اتخاذ اولينوب كولكده قورينلور وبعده سحق اولينوب عسل ايله
معجون قيلينور واندن غدوة وعشية برر ملعقه اخذ اولينور و
اندن اشياف وحب صغار اتخاذ اولينوب ليلا تحت لسانده وضع
اولينور مقاله سادسه اشربه وربوبات بيانندهدر بونلره كلام بلغم
كلام دون بونلرك قدم اشارت ايلديكمز عنوان الاوزره منافعى كليه اولنلر
حقنده اولور واشربه ايله ربوب بيننده فرق بودر كه بو ربوب بنفسها
مقومه اولان عصاراته اطلاق اولينور اما اشربه حلاوت ايله
مقومه اولان عصاراته وياخود سلاقاته اطلاق اولينور عامه
ايچون معمول سكنجبين بزوري حمياته وهيب معره به سوند بر بلغمي
قطع ايدر حالي وغول صفراى قمع ايدر وكبد وطحال سده لرين تفتيح
ايدر وبولى ادرار ايدر اخلاطي بودر خمر عتيق خلندن اون رطل اخذ
اولينوب اوزرينه ماء عذب صافيدن يكرمى رطل وياخود خلك حموضتي
وجودتنك زياده ونقصاني حسبله يكرمى رطلدن اكثر وياخود اقل
ماء عذب صب اولينور وانده ايچنده اصل رازيانج قشرى واينسون
وبزر كرفس بواديه بو اتلك هر بردن برر اوقيه قيلنوب تركون برچه
ترك اولينور وبعده نار لينه ده انك سدس زائل اولنجه قدر طبخ اولينوب نار هادئ
بعده انزال اولينور وتبرد ايدنجه قدر ترك اولينوب بعده تصفيه اولينور واول
مصفانك

مع الاصول والبزور طبخ اولينى

مصفانك مجموعنك بعض صوبي وخلي اجزاء الرندن كيلا هر ايكي جزء مقابلنده
بر جزء سكر طرح ايدر وياخود انلرك هر ايكي بوجوق جزء مقابلنده بر جزء
عسل انده القا اولينوب نار لينه ايله نصفي باقي قالنجه قدر طبخ اولينور
وبعده ناردن انزال اولينوب تبريد اولنديقدنصكره تصفيه واستعمال اولينور
واندن رغوه سي التقاط قلنور سي اثناسنده اولور واستعمال اولينور اول شربتي
غلبه واحد وياخود ايكي غليه ايله غليان ايليوب بعده رغوه سي التقاط
ايلديكدنصكره الده غير مطحون بر صره ايچنده اوج درهم زعفران قتيلوب
اول زعفرانك صره سندن تعليق ايدروب فوق اول مطبوخه خروج ايدنجه
قدر ساعت بعد ساعت مرس ايتمكله وبعض ناس اول اشربه طبخدن فراغنده
صكره قدرر انزال ايدروب اوزرينه طحن اولنمش ايكي درهم زعفران القا
ايدروب مرس ايلر و زعفراني القادن صكره طبخ ايلمز جالينوسك سكنجبين
ترتيبيدر جولين اوزره عسل جيد قدر ايچنده وضع اولينوب رغوه سي
اخذ اولينور وحموضتي ظاهره وضعيف اولمايان خل معتدل وضع جيد
اولينوب نار ايله قليلا قليلا قيناديلور خل وعسل تخلط وتمتزج
اولوب خلك حجارتي زائل اولنجه قدر وبعده ناردن اول قدر انزال اولينوب
حفظ اولينور تحين انك استعمال مراد ايلسك شراب بكر صواله مزج ايدرو
استعمال ايله وبو سكنجبينك حموضتي وحلاوتي حسبله لهبي شربتي شاربي
كربه كورور ايسه ماء ايله مزج ايدروب شرب ايدر واكر انك ظاهر الحموضة
اولديغن استر ايسه خلي عسلدن زياده قيلر وسكنجبين عسلي
وخلي برابر قيلينوب شرب اولنق محمود دكلدر بن ظن ايدرم كه بو كلام
اول كسنه نك قولندن منشا بدر كه انك قائلي شرب خمر ايدن جماعة
واحديه امر ايدركه شرب ايلديككز خمره صو مزج ايلك وبلمزكه اول جماعتك
ايچلنده بعضلر خمر صرف شرب ايلكه عادت ايلمشدر تحين قوى المزاج اولان
خمر شرب ايلسه اول خمر هر نه قدر رقيق القوام اولور ساعة شربدن
ايذا ايدر كثير المزاج وتفه الطعم خمر شربنه معتاد ايلسند تحين اول كسنه

خمر صرفه شرب ایلسه شادنبك رأسنی ایلام و تصدیع ایدر و اول
جماعتك بعض اخرلری خمر قوتنه غیر خمر وجهی شرب معتاد ایدرلر انلوك کثیره المزاج
خمری شرب ایلسه لر انلره غثیان عارض اولور پس بو مثللو اعراض اکثر
اوقاتده شرب خمر ایدنلره عارض اولور بلکه اقل اوقاتده و احیانا شرب
اولینن بو سکنجبیندن عروض بطریق الاولی اولور بو تقدیرجه اوزره واجب
اولورکه شادنبه قیاس اوزره سکنجبینك اعتدالی حکم قیلنه وظن اولنمیه
شاربه قیاس ایله الذ اولان سکنجبین حتی اولنه اوفق اولور و بیلنمیه
اولورکه سکنجبین حتی اولنه قیاس ایله الذ اوله زیرا انك قتنده الذ اولدر نفعی
اکثر نفعی اکثر اولور آنی مع الکراهه شرب ایدنلر انی حتی اولورلر و
سکنجبین انواعنك اعتدالی اولدر که انك اتخاذی اکثر ناسه موافق
اولان اشیادن اولور مثلا برجزء خل منزوع الرغوه عسلدن ایکی جزء
خلط اولینوب نار لینه اوزره خل و عسلك طعملری خلط اولنجه قدر طبخ
خلدن فجاجت زائل اولنجه قدر طبخ اولینور لکن اول طبخ من اوّل کده
ماایله قیلینور و کذلك واجب اولورکه سکنجبین عملنده اجزاء عسلدن
هر برجزئه دورت جزء ماء صافی خلط اولینوب باعتدال نار لینده اوزره
رغوه عسل صعود ایدنجه قدر طبخ اولنه زیرا عسلده دیدن رغوه کثیره
صعود ایدر آنکه بناء عسلده طبخ کثیره محتاج اولور و عسل جیدك
رغوه سی اقل اولوب طبخ کثیره عسل ردی قدر محتاج اولمز و قسم اولدر
یعنی ردی عسلدن هر برجزئه دورت جزء ماء صافی خلط اولینا نارده
اصل طبخی نصفی قالنجه قدر ردی اکثر بانصفی باقی قالور و اعدل طبخ
جید المختلط اولوب خلدن فجاجت زائل اولنجه قدردر پس بو انواع
ثلثه یعنی خل و عسل و ماء صافی سکنجبین عملنده جمع و خلط
اولنه بقیه اولا قدره برجزء خل صب اولینور و بعده ایکی جزء عسل و دورت
جزء ماء صب اولینوب صکره بعی قالنجه قدر طبخ اولینور و رغوه سی نزع
اولینور اکر سکنجبین اقوی اولمق قصد ایدرلر ایسه خل ایله عسلی تسویه
ایدوب

ایدوب شراب شرب ایدر کبی ممزوجا شرب ایدرسك و دائما شرب ایلیوب
برکون ایچر و برکون ایچمزسك زیرا آنی دائما شرب قمر معده یه حضر اولور
مفاصله غوص و کیموس آمعاء سفلا یه احدار و انزال و رطوبة بدنی تحلیل
ایتمکله و بعضلر بو ... آنی بلا ماء شرب ایدرلر صاحب علت قمر معده ده
اولان رطوبتی جلا ایدوب و اسفله احدار مراد ایلسه بلا ماء اول سکنجبیندن
برقاح اوقیه شرب ایدوب و آنی شرب ایدنلر بعد الشرب بضعف ساعة قدر صبر ایدوب
بعده فروج و زیرباج تناول ایدر بو سکنجبین مصنفك ترکیبیدر سکر
فائقی اخذ اولنوب برطنجیر ایچینده انك ... اولینوب اوزینه خل
خمر تقیفدن تحت سکرده اول خلك عیونی ظهور ایدنجك قدر ... صب اولینور
ولکن سکر خل ایله ستر اولنمز آکرم اداره ایدرسك که انك حموضتی ظاهره اولمیه
خلی اولمقداردن بو نقصان ایلرز و بعده اول طنجیری ... جمر اوزره وایاخود
نار لینه اوزره سکر ذوبان ایدنجه قدر وضع اولنوب رغوه سی نزع
اولینور و رغوه سی نزعك طریقی بودرکه طاسلر اصولی یعنی دیبی رغونك
اوزرینه وضع اولنوب بعده اول طاسلر رفع اولینور و طاسلر دیبنه بولاشان
رغوه برخرقه ایله اخذ رغوه قالمینجه قدر بو عمل تکرار اولینور و طاسلر
عرف طریقی ایله رغوه اخذ اولنمز و بجن بو عمل ایله رغوه دن تنقیه اولنسه
اندن ... اوزرینه ترقق ایدنجه قدر ماء صب اولینور و بعده طبخ اولینوب تقویم
اولینور سکنجبین عسلی منزوع الرغوه عسل وایاخود سکر و خل ثقیف
وصف سابق اوزره اخذ اولینوب نار لینه ایله طبخ اولینور قثاء حمار عصاره سی
بر اوقیه وایاخود مقدار حاجه اوقیه دن اقل وایاخود اکثر مراد اولندیغی اوزره
اخذ و سحق اولینور اول مسحوق خرقه کتان ایچینه وضع و قدره تعلیق
و کل ساعت مرس اولینور ... قدر سقمونیا ادیلوب خرقه ایچنده ...
قالمینجه قدر و بجن اول دوا منعقد اولسه ناردن رفع اولینور و بو قوم
سقمونیا بولنمز ... اصولی ... اول طنجره وضع ایدرلر سکنجبین
آخر بلغمی ناضجدر عسل و اسقیل خل ذکر اولینن اصول ایله اخذ اولینوب

بلغ

طبخ اولنور و دنن صيني ولب قرطمدن مستعملنه قوت اولنجاغ معلوم
اولدبغي مقدار اخذ و سحق اولنور و بركيسه ايچنه وضع اولنوب قدره
اولكيسه بونلرن اقدم ذكر اولندبغي اوزره تعليق اولنور بعده استعمال
اولنور سكنجبين آخر بو سكنجبين سودايي نفضن اخلاطي بودر عسل
ویاخود سكر خل ايله اخذ اولنوب بونلرن اقدم ذكر مرور ايلديكي
اوزره طبخ اولنور و بعده مراد ايلدیکی مقدار افتیمون اخذ اولنور و بسفایج
وخربق اسود دخی اخذ و سحق اولنوب برصره ايچنده قدره تعليق اولنوب
كما في الاول طبخ اولنور خل اسقيل عملي بودر اسقيل ابيض و منقي
اخذ اولنوب خيط ايله تشبيك اولنور يعني شبكه كبي اور يلور ولكن
اسقيل قطعه لري بربرينه ملتصق قيلنمز و ياخود اول قطعه لري
نقب اولنوب هر بري باشقه باشقه خيطه قيلينور و انلر دخی بري
برينك جنبنده قيلنمز و فرق مقدار ظلده تجفيف اولنور و بعد الجفاف
المذكور انلرن برمن مقدار اخذ اولنوب اون سكز رطل خل جيد ايچنه
القا اولنور و التمش كون مقدار شمسده وضع اولنوب اولدیغی
اناء تغطيه اولنور و بعده اسقيل اخراج اولنوب عصر اولنور
و برخرقه ايله تصفيه اولنور و بر قوم اسقيلك هر برعنی مقابلنده برر
بوجق رطل خل قيلدلر و اخر قوم اسقيلي تجفيف ايلمزلر ولكن اسقيلي تنقيه
و اولا كه ذكر اولنيني وزن اوزره طرح ايدرلر ولكن التراى ترك ايدرلر
و بو وجه اوزره معمول اولان خلك اسهالي اكثر اولور و مضمضه اولنسه
فمه وعموره و عمور دن سائل اولان دمي قطعه نافع اولور زيرا اول
قابض عمورلك و اسنانك رطوباتن ناشفدر و متحرك اولان اسنانی
تصليب ايدر و فمي و نكهه يي دخي تطييب ايدر و بخره دخي نافعدر و انرن
سعي اولنسه قصبه ريه يي جالي اولور اني دخي تصليب ايدر و صوت تصفيه تصفيه
تحليه و تقويه ايدر و وجع معده سي اولنلره و طعامي هضم ايلمینلره و صرع
و سدد سي اولنلره و مرة سودا سي غالب اولنلره و معتوهينه و مهوسينه صالح

اولور

اولور و كذلك اختناق رحمه و صلابت طحاله و عرق نسايه صالح اولور و
حسن مسترخي يه ذابلي تقويه ايدر و لوني حسن و بصري حديد ايدر
و ضيق نفسه نافع اولور و اذن متوجعه يه صب اولنسه وجعن تسكين
ايدر اگر داخل اذنده قرحه ياخود غيسه و بنم ديديكلرم افتلر كلبي يه صالح
اولور كل قليلا قليلا تدريج اوزره بر بوچق اوقيه و ارنجه قدر شرب اولنور
ايسه سكنجبين عنصلي مسهل بودر بو سكنجبين عسر بوله و ايكي
جنبه و معده اغريلرينه و سوء استمرائه و جشاء حامضه نافعدر
و اخلاطي بودر بصل عنصلك جوفي ايكي رطل زنجبيل بزر رازيانج
و انيسون و كمون كرماني و اصول انجدان و عاقرقرحا و فقاح
زوفا و فوتنج و نعنع هر برندن برر اوقيه فلفل بزر كرفس هر برندن
ايكيشر اوقيه جزر بريتك بزري نانخواه كاشم ساذج هندي هر
برندن يارميشر اوقيه قردمانا ايكي درهم سذاب التراو قيه
بونلر دق و جريش ايله دق اولنور و بو مركبه نقع اولنور ٢ و ادويه مركب
بودر خل عنصل الترقسط منزوع الرغوه عسل ايكي قسط اشلث قسط
واحد بونلر ايكي بر ظرف نقي ايچنده قيلنوب يدي كون مقدار
ترك و بعده تصفيه اولنغله و بعده طبخ اولنوب بر زجاجه ايچنه
وضع اولنور قبل الطعام و بعده شرب و استعمال اولنور صنعة
جلاب بر بطمان سكر اخذ اولنوب اوزرينه دورت اوقيه صو
صب اولنور و نار لينه ايله طبخ اولنوب اوزرينه ايكي اوقيه
ماء ورد صب اولنور و ناردن انزال اولنوب تصفيه دن صكره استعمال
اولنور ماء سكر و ماء عسل عملي بيانندهدر بونلر امراض بارده يه
و كبد و صدر و صعالرينه نافعدر عسل بر جزء و صو ايكي جزء اخذ
اولنوب نار لينه ايله طبخ و رغوه سي اخذ اولنور و بعده قنا يلور
ثلث قالنجه قدر و اول زمان ناردن انزال اولنوب تصفيه اولنور
ماء سكر دخي بويله كبيدر و انلر مسخن و مفتوح او لمكسزين مراد ايلسك

انك رغوه سن اخذدن صكره انزه مصطكي و زعفران و افاويه سايره دخي
دارصيني و جوز بوا و خولنجان و غيريلر قيلنور نسخه ماء عسل اخرى بو ماء
عسل حمايه و لهيبه و عطشه معده كثيره و حرارتدن حادث
سعال و شوصه يه نافعدر انك اخلاطي بودر ورد احمر حنفي دورت
رطل اخذ اولنوب بر اناء زجاجه وضع اولنور و اوزرينه اون رطل ماء
حار القا اولنوب راس اناء مذكور جيدا شد اولنوب بر كون و بر كيجه ترك
اولنور و بعده اخراج اولنوب جيدا عصر و تصفيه اولنور و اول مصفانك
اوزرينه اون رطل سكر القا اولنوب نار لينه ايله طبخ اولنور تغلظ
ايدنجه قدر و بعده تصفيه اولنوب استعمال اولنور ماء ورد ايله جلاب
صنعتي بياننده در سكر طبرزد مسحوق اخذ اولنوب كيل اولنور و هر
كيلي مقابلنده اوچ صافي و جيد الجوهر ماء ورد القا اولنوب نار لينه ايله
ثلثي باقي قالنجه قدر طبخ اولنوب رغوه سي نزع اولنور و اكر زعفران [illegible]
غير مسحوق بر صره ايچنده القا اولنوب فراغ وقتنده قدر ساعة بعد
ساعة عصر اولنور و بعد الطبخ القا مراد ايدنلر نار دن انزالدن صكره
قبل ان يبرد ايچنده زعفران مسحوق قيلوب عرس ايدرلر و اندن
صكره ظرف زجاج ايچنه وضع اولنوب لدى الحاجه استعمال اولنور
وانك نفع بالغي اولور سكنجبين سفرجلكه آنده ميبه ديرلر معده يي تقويه
ايدر و طبيعتي عقل ايدر و وجع كبده و قي و غثيان و فواقه نافع
اولور وانك عملي بودر كه سفرجل حامض [illegible] اوتوز رطل و شراب
طيب عتيق يكرمي بش رطل اخذ اولنوب نار لينه ايله طبخ اولنور
نصفي ذاهب اولنجه قدر صكره رغوه سي اخذ اولنوب تصفيه اولنور و
ثانيا قدره القا اولنور و اوزرينه منزوع الرغوه عسل
صافيدن اون رطل عسل القا اولنوب نار لينه ايله قيناديلور
و بعده زنجبيل و مصطكي هر برندن ايكيشر درهم قاقله صغار و كبار
و دارصيني و هال هر برندن درد درهم قرنفل اوچ درهم غير مسحوق زعفران

دورت

دورت درهم بو ادويه لر جرشا دق اولنوب بر خرقه ايچنده قيلنوب
قدره القا اولنور و كل ساعت عرس اولنوب تغلظ ايدنجه قدر قيناديلور
و بعده نار دن انزال و وضع اولنور و بعض شراب عتيقده نصف درهم مسك
طرح اولنوب اوزرينه اول شراب صب و القا اولنور نقيدن صكره جيدا خلط
اولنور و وقت استعمالده وارنجه قدر رفع اولنور و اكر بو شرابي بلا ادويه
عمل مراد ايدر ايسك عصاره سفرجل و عسل و شرابدن كيل مرسوم اوزره
عمل ايله ميبه ايچون صفة اخرادر منخوش سفرجل عصاره سي وصف
سابق اوزره على النصف طبخ اولنوب اندن ايكي رطل اخذ اولنور
و على النصف مطبوخ و مصفي تفاح مز و حيله دن بر رطل و شراب عتيق و
بر رطل و عسل جيد و ياخود سكر بر رطل بونلر اخذ اولنوب تغلظ ايدنجه
قدر نار لينه ايله طبخ و رغوه سي نزع اولنور و بعده عود نيئ ايكي درهم
و مصطكي و سك و زعفران شعر هر برندن بر ر درهم بسباسه زرنب
درهم سنبل و قرنفل و جوز بوا و هال و قاقله و دارصيني و زنجبيل هر برندن
يارمشر درهم مسك ايكي دانق بو ادويه لردن مسك و سكدن
ما عدا الوجميعا دق اولنوب بر خرقه كتانه وضع و شد اولنوب قدر
مذكوره القا اولنور و مسك حق و حده سحق اولنوب شراب ايله خلط
اولنور و شراب حق ادويه مذكوره ايله خلط اولنوب استعمال اولنور
خندبقون بر زمعده يي و قصور هضمه و بردن عارض ضعف كبده
و ربعه و بلغم اولان مشايخه صالح اولور اخلاطي بودر
شراب عتيق بش رطل عسل صافي بر بوچق رطل زنجبيل بش درهم
قاقله و هال هر برندن يارمشر درهم قرنفل بر دانق فلفل اسود مسك
هر برندن بر بوچق دانق زعفران بر دانق بو ادويه لر جرشا ايله
دق اولنور و مع الزعفران بر قطعه خرقه كتان ايله وضع اولنوب
تغلظ ايدنجه قدر طبخ اولنور و نار دن انزال اولنمزدن مقدم مسك حق
القا اولنوب بعده انزال اولنور و بر اناء ايچنه وضع و رفع اولنور

حب نفون آخر سنبل قرنفل قاقله عود نی هر بریندن ایکیشر مثقال
زعفران نی بر مسك ربع مثقال دارصینی زنجبیل فلفل هر بریندن اوچر مثقال
سك نصف مثقال مسك ربع مثقال بو ادویه لردن سك و مسكدن
ماعدا الرجریشاد قلنوب برخرقه کتانه وضع اولینور واوزرینه
اون ایکی رطل شراب عتیق ریحانی القا اولنوب ایکی کون وایکی کیجه
ترك اولینور وبعده قدره رد اولنوب اوزرینه اوچ رطل عسل صافی
وایکی رطل سکر القا اولنوب قوام حاصل اولنجه قدر طبخ اولینور وناردن
انزال اولنوب اوزرینه سك ومسك القا اولنوب رفع اولینور شراب
سلویه معده یی تقویه ایدر مشهیدر وخفقانی ابطال ایدر اخلاطی
بودر قشور اترج بر رطل مرماحوز بر اوقیه قرنفل ایکی مثقال عود نی
بر مثقال بو ادویه رض اولینور واوزرینه بش رطل شراب القا اولینور
واوچ کون واوچ کیجه ترك اولنوب بعده اوزرینه اوچ رطل سکر ابیض
طبرزد و بر مثقال مصطکی ونصف درهم زعفران وایکی دانق مسك
جید القا اولینور هم نار لینه ایله طبخ اولنوب بر اناده رفع اولینور ووقت
حاجتده جلاب استعمالی کبی استعمال اولینور شراب حب الآس
ضعف معده یه واخلال مفرطه نافع اولور وحیض حبس واحشایی
تقویه ایدر اخلاطی بودر حب الآس عصاره سی مطبوخ ومصفاسندن
اون دورق عسل صافی بر دورق بو خلط اولنوب تغلظ ایدنجه قدر
طبخ اولنوب استعمال اولینور رب الآس یالکز عصاره آس تغلظ ایدنجه
قدر طبخ اولنوب استعمال اولینور شراب النعناع قذف وغثیان
وتهوع وفواق وخلفه یه نافعدر اخلاطی بودر رمان حلو ورمان
حامض مع شحمهما دق اولنوب نصفی قالنجه قدر طبخ اولینور واول
مطبوخدن ایکی رطل وعصاره نعنعدن بر رطل وعسل وسکرك هر برندن
بر رطل بو مذکورلر طبخ اولینور تغلظ ایدنجه قدر وبعده تصفیه اولینور
شراب کمثری اشبو امرود شربتی خلفه یه نافع ومعده یی مقوی اولور
صفتی

صفتی بودر نضج بولمدیق امرود هتر ایدنجه قدر طبخ وبعده تصفیه
اولنوب مصفاسندن ثلثانی قدره القا اولنوب تغلظ ایدنجه قدر
طبخ اولنوب استعمال اولینور شراب التفاح ضعف معده یه
وحرارتدن حادث خفقان فؤاده نافع اولور قذف مراری وعطشی
دخی قطع ایدر صفتی بودر مخوس تفاح جبلی اخذ اولنوب عصر
اولینور ونصفی قالنجه قدر اول عصاره طبخ وبعده تصفیه
اولنوب بر کیجه ترك اولندقدنصکره قدره القا اولنوب نار لینه
ایله تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولینور و بر زجاج قابه ایچنه قونلوب
اکر زمان عمل فصل صیف ایسه مائیتی زائل اولنجه قدر بر قاچ
ایام شمسده وضع اولنوب بعده رفع اولینور ووقت حاجتده استعمال
اولینور واکر آنی تحلیله قصد ایدرلر ایسك عصاره نك هر بر منّی مقابلنده
بر رطل سکر قاتوب طبخ واستعمال ایله شراب حصرم اشبو قوروق
شربتی حرارت معده یه واخلال مراره واوجاع حرارتده وسمومه نافعدر
عطشی قطع ایدر وانکله کبه خاتونلرك معده سی تقویه اولینور
اخلاط ردیه یی قبول ایتمسونلر ایچون وانك اخلاطی بودر قوروق
عصاره سن اخذ اولنوب نصفی قالنجه قدر طبخ اولینور وتصفیه
اولنوب بر کیجه ترك اولینور بعده ینه قدره اعاده اولنوب اوزرینه القا اولنور
ایکی درهم قرنفل انك رائحه ذفره سن ازاله ایلسون ایچون وتغلیظ
وتصفیه واستعمال اولینور وشراب حصرمی تحلیه مراد ایدرسك
نار لینه ایله طبخ اولندقدنصکره اوزرینه سکر القا ایله غلظتی
رقت عصیر اوزره زائره غلظت وثخن عارض اولنجه
قدر وبو عملدنصکره استعمال اولینور شراب الفاکهه معده یی واحشایی
تقویه ایدر وقیئی قطع ایدر ولذلك مراره صفرا اخلاطن دفع ایدر
حوامله اصابت ایدن قذفه نافع اولور انك اخلاطی بودر
سفرجل وتفاح وکمثری ورمان مز وسماق وزعرور بالسویه بونلر

اخذ اولنوب نار لینه ایله تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنور اگر سن آنی تحلیه
قصد ایدر ایسه ك اوزرینه مراد ایلدیگك مقدار سکر القا ایدوب قیناد
وتصفیه ایدوب استعمال ایلیه **شراب الاترج** اغاج قاونی شرابی لذیذدر
معده یی تقویه ایدر **اخلاطی بودر** عطریتی اولان اترج قشورندن بر رطل
بر بوجق قسط صو ایله ثلثی قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه اولنور واوزرینه
عسل القا اولنوب نار لینه ایله تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنور وجلاب
کبی استعمال اولنور **شراب خشخاش** واجلا اولورکه متوسط الحجم
اولان خشخاشدن قورومزدن مقدم وفجاجتی وابتلادن صکره
بوز عدد خشخاشه اخذ اولنور زیرا شنجر اوزره قوریلرك عصاره سی
اولماز وبکره فجاجتده اولنلرك عصاره سی دقیق اولوب منفعتی اولماز
بس واجلا اولورکه بینهما متوسط اوله خشخاشه اخذ اولنه وکذلك
مأخوذ اولان خشخاشه لر ریفیه وساحلیه اولمیه زیرا ریفیه یعنی
ذات الزرع اولان ارضده وساحلیه ده نابت اولان خشخاشه عصاره سی کلو
رقیقه اولور وکذلك فضولی دخی کثیر اولور بس بو موصوف مذکور بوز
عدد خشخاشه مأخوذه نك اوزرینه اون قسط ماء مطر ممکن
وموجود ایسه القا اولنور ماء مطرك عفونتدن بعد حسبیله
وماء مطر بوغیسه ماء عیوندن مقدار مذکور القا اولنور وبرگون وبرگیجه
ایچنده تلیین اولنجه قدر ترك ونقع واول مدتده بیوسته فرایسه اول
مرتدن آلتی بو متنبجه قدر ترك اولنور وبعده تهیر ایدنجه قدر رفق
ایله طبخ اولنور وبعده عصر اولنوب المعصوره بارم کیل حلاوت
ایله تقویم اولنور اگر شراب خشخاش صدرده اولان فضولی تلطیف
وتنقیه ایچون معمول ایسه اکا القا اولینن حلاوت عسل قیلنور
ورب عنبك منفعتی جامعه وار در **شراب خشخاشك نسخه اخراسی**
بودر بو شراب مواد منحدره اولنلره نافعدر وقیئ دمه مانعدر خشخاش
منقادن کما فی الاول بوز عدد خشخاشه ماء مطردن اون بش رطل

صو ایچنده اوچ گون مقداری نقع اولنوب نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور
صکره خشخاشه عصر اولنوب تفلی دخی عصاره سی جیدا وصو جیدا
تصفیه اولنور واول ماء مصفادن دورت بوجق عسل وسلافه
هر برندن بر رطل اخذ اولنوب قوام حاصل اولنجه قدر طبخ اولنور
وبعده اقاقیا وزعفران ومر وجلنار ولحیة التیس عصاره لرندن اخذ ودق
ایجادوق وجید اخلاط اولنور وبر آنا ایله دفع واستعمال اولنور
نسخه شراب سعال وشوصه یه نافعدر ومعده یی تقویه ایدر **اخلاطی**
بودر ماء رمان حلو دورت رطل تفاح شامی صویی بر رطل سکر طبرزد
ویاخود فانیذ بر رطل بو ادویه لر قوام اولنجه قدر طبخ اولنوب استعمال
اولنور **شراب شهدکه آنی جالینوس ذکر ایلمشدر** اشیای مجرده
شربه النزیغ کبی بو شراب اولنور وبو شراب فصل صیفده ماء بارد
ایله شرب اولنسه عطشه اذهاب ایدر وکذلك بدنده منهضم اولمیان
اخلاط فجه نك مجتمعنه اولنلره دخی نافع اولور خصوصا تحمیض اولنسه
وبو شراب بعضکره قله وکثرتی حسبیله متناول اولنه الحر وبرد اگر
ماء مطر ایله شراب عسل اتخاذ اولنور کبی عمل اولنمیوب کیف ما اتفق
بولنین صو ایله طبخ اولنور ایسه **وانك صنعتی بودر** شهددن
عسل جید استخراج اولنوب بر طنجیره ماء عیوندن صافی وعذب
صو وضع اولندقده صکره اول بو عسل خام اوزرینه صب اولنور
واندن بالجمله مانبت زائل اولنجه قدر طبخ اولنوب رفع وحفظ
وبعده استعمال اولنور **شراب شهد اخر** بودر جالینوس سکز جزء
عسله ماء مطر عتیقدن ایکی جزء طرح اولنوب تشمیسه قونیلور
وبر قوم اوزرینه ماء عیون صب ایدوب ثلثی باقی قالنجه قدر طبخ
ایدرلر وحفظ ایدوب وقت حاجتده استعمال ایدرلر **شراب**
افسنتین سقوط شهوته وضعف معده یه نافع اولور شراب
عتیقدن دورت قسط منزوع الرغوه عسل ایکی قسط اخذ اولنوب

~~[illegible]~~ مصطکی و قسط هر بریندن دورد ر درهم اذخر سادج هندی سنبل
ورد احمر یابس صبر اسقوطری غاریقون هر بریندن ایکیشر درهم افسنتین
رومی حشیشی بر درهم زعفران بر درهم بو ادویه‌لر جریشا دق اولنوب
بر قطعه خرقه کتانه شد اولنور و شراب ایله شمس صیفده ~~[illegible]~~
یدی کون حقدارى و هر کون خرقه‌ده ادویه معقوده مرارا عرس اولنور
و بعده استعمال اولنور شربتی علی الریق بر اوقیه اولور و بو شربت استسقایه
جدا نافعدر زیرا آنی بر استسقاده تجربه ایلدک انکی بالغ النفع اولدیغنی
مشاهده ایلدک و ذکر اولنان اوزان ادویه‌یی و ادویه‌نک کندولری
بعض اطبا بحسب الامزجه زیاده و نقصان ایدرلر مصنفک ترکیبی اولان
شراب افسنتین بودر بو شرابی بر تجربه ایروب نسخه متقدمه‌دن
بونک منفعتی اکثر بولدیغ اخلاطی بودر افسنتین رومی یوز درهم اخذ
اولنوب من صغیر ایله اوچ بطل صوده اول صونک ربعی قالنجه
قدر طبخ اولنور و لکن آنی طبخ جدا لین اولان نار ایله اولور و بعده مرس
اولنوب تصفیه اولنور و سفرجل اخذ اولنوب خمیر ایله شی اولنور انک
بیلدیککک وجه اوزره و بعده سفرجل عصر اولنوب عصاره‌سنده ذکر
متقدم صونک ثلث مقداری عصاره و ربعی مقداری عسل و نصفی مقداری
شراب اخذ اولنوب جمیعا طبخ اولنوب تقویم اولنور جالینوسک کتابی
ترتیبی بودر عسل جید حمر لین اوزره وضع اولنوب رغوه‌سی اخذ اولنور
و اوزرینه حموضتی ظاهره و ضعیفه اولیوب متوسط الحموضه اولان خل القا
اولنوب جید الخلط اولنجه قدر قلیلا قلیلا طبخ اولنور حتی خل نجا باقی
قالمز و بعده ناردن انزال اولنوب حفظ اولنور و تجربه استعمال قصد
اولنسه شراب کبی ما ایله مزج اولنور اکر انک شرابی حموضه و حلاوت
متغیر متنکره اولور ایسه اخی ما ایله استعمال ایدر و اکر مراد اولنورسه
آنک حموضتی ظاهره اولسون خلی زیاده ایدر حرارتی کسوندیرن شراب آخر
بو شراب عطشه نافعدر رمان حامض صویی بر رطل و ماء حماض اترج
یارم

یارم رطل و ماء اجاص بر رطل و ماء تمر هندی بر رطل بو میاه اخذ اولنوب
نار لینه ایله تغلظ ایدنجه قدر طبخ اولنور و اول مطبوخدن ماء بارد
و یا خود ماء ثلج ایله شرب اولنور شراب فواکه مره صفرادن حادث
اولان قینه نافع و محرور المزاج اولنلر طعامه مشتهی و معده‌یی مقوی‌در
اخلاطی بودر سفرجل تفاح حامض اترج کمثری رمان حامض بونلر اخذ اولنوب
عصر اولنمغله میاهی اخذ اولنور و انجق سماق قدر و زعرور
و نبق و حب آس و انبرباریسدن برر شیء نقع اولنوب بر کون و بر کیجه
ترک اولنور بعده عصر و تصفیه اولنوب اوزرینه عسل طرح اولنور
و قوامی کلنجه قدر طبخ اولنور بعده استعمال اولنور شراب اجاص عطشه
نافع و طبیعتی محلل‌در اخلاطی بودر اجاص حلو مقدار حاجت اخذ اولنوب
چکردکی اخراج اولنور و حجردن معمول بر قدر نظیف ایچنه طرح اولنوب
اجاص ستر ایدجک قدر اوزرینه ماء صب اولنور و اجاص حل اولنجه
قدر طبخ و تصفیه اولنور و اول مصفی ثانیا قدره ادخال اولنوب قدر
حاجت شکر طبرزد اوزرینه ادخال اولنور و آلت خثورت و ثخن کلنجه
قدر طبخ اولنوب استعمال اولنور شراب ذیمقراطیس بو شراب اول
شرابدر که جمیعا ایام حیاتنده ذیمقراطیس بالجمله امراضدن اول شراب
حفظ ایلدی یعنی بمشیة الله تعالی بو شراب مقوی قلب و طحال ضعفلرینه و فساد
مزاجه نافعدر اخلاطی بودر ایرسا بزر رازیانج فلفل ابیض هر بریندن
بر درهم سلیخه دورت درهم مر بزر افسنتین هر بریندن ایکیشر درهم
بو ادویه‌لر دق اولنوب اناء زجاج ایچنه طرح اولنور و اوزرینه
ادویه‌یی ستر و دورت اصبع مقداری ادویه‌دن مرتفع اولنجه قدر
خمر ابیض صب اولنور و باشی و تاقی ایله توثیق و محکم باغلنوب التی ایدن
صکره استعمال اولنور بعض نسخه‌لرده من العسل دورق واحد
واقع اولمشدر شراب عنب ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ اخلاطی بودر عفص و قابض

الثلث الربع رطل

عنبک سلافه سندن اخذ اولنوب علی طبخ اولنور و اوزرینه سماق و اصل
سوس و عفص و جلنار و تفاح و ورد هر برندن بر استار و زعفران
ایکی درهم و مرو شب یمانی هر برندن بر درهم بو مذکورلر سلافهٔ مذکوره
مطبوخه نک اوزرینه صب اولنوب ثانیا طبخ و تصفیه اولنوب شرب
اولنور و اول شرابی شرب غثیان ایلمک نافع اولور **رساطوین** بونی مشایخ
شتاده اخذ و تناول ایدرلر جید الجوهر اونی دوز طبخ اولنور دوقی
واحد دورت بوچق رطلدر و اول مقدار عصیر نار لیتنه ده طبخ اولنوب
رغوه سی اخذ اولنور و اوزرینه القا اولنور بعده هال و قاقله و قرنفل
و زنجبیل و دار فلفل هر برندن بر درهم اخذ و سحق لطیف ایله سحق اولنوب
خرقهٔ کتان رقیق ایله شد اولنوب بعد صکره اول طبیخ اوزره بعد اخذ الرغوه
القا اولنور و نجس طبخ تمام اولوب ادخال یدیق اگر ممکن اولسه بعنده
تبرید اولنسه و اصره مرس شدید ایله مرس اولنوب بصوره انبوز اخراج اولنور
و اول مطبوخک ایچنه اوچ درهم زعفران طرح اولنوب قاروره که وضع
و روسی وثاق ایله توثیق اولنور و انک قوامی رقیق ایسه شمسه وضع
اولنور و بو عملدن صکره اخذ و تناول اولنور و هر نه مقدار عتیق اولسه اجود
اولور **شراب افسنتین** معده یی تقویه و سدد فتح و صفراوی اسهال ایدر
اخلاطی بودر غافت و کشوث سکر درهم صبر ایکی درهم مصطکی بزر کرفس
اذخر انیسون هر برندن بر درهم نعنع اوچ درهم فوذنج بر بچوق درهم
زعفران ایکی درهم ایکی اصل هر برندن کتیرا بش درهم افسنتین اوچ درهم اصل
سوس اوچ درهم حاشا و ملقدار سنبل اسارون سادج هر برندن بر درهم
بو ادویه سکز رطل شراب ایله نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور و تصفیه
اولنوب بر بوچق رطل عسل ایله عقد اولنور **دبس سفرجل و رمان و تفاح**
بونلرک و غیرلرک دبوبی شرابلر کبیدر و فرقلری بودر که دبوبده حرج
حلاوة الجوز عصاراتی عقد اولنور اشربه مع الحلاوة عقد اولنور **شراب**
کرر بو شراب بو تراقدیم وعدا اولنوب مصنفک ترکیبی ایله ایکی شرابدر دبت

کدردن

کدردن ایکی جزء اخذ اولنور اگر دبس کدر موجود دکل ایسه کدرک کنز و اخضر
اولنوب عنبشار ایله نشر اولنوب نشاره سی اخذ اولنور و یا خود کدر دق اولنوب
مرقوقی اخذ اولنور و اول مأخوذ نصفی مقدار صندل ایله خل مقطرده و یا خود
ماء حصرم صرفده بر قاج ایام اداف اولنور و اول انکر ایله معا طبخ
تمر ایدینجه قدر دقیق اوزره طبخ اولنور و بعده عصر اولنوب عصاره سی
اخذ اولنور و هر نه مقدار خل و یا خود ماء حصرم اکثر اولور ایسه اجود
اولور و بونلرک صکره دوغ محبضدن ترویق بالغ ایله و یا خود ماء نیتی جنبشدن
عزل اولنجه قدر طبخ اولنمغله جنبشی منزوع دوغک ماء نیتی اخذ اولنور
و بعده دقیق شعیر و ماء ذائبه اخذ اولنوب ایکیسندن فقاع اتخاذ
اولنوب اول فقاع تحمیض اولنور و بعده ترویق اولنور و بعده دقیق شعیر ایله
اول فقاع مروقدن تجدد فقاع اتخاذ اولنوب تحمیض اولنور هر نه قدر اول
عمل تکرار اولنسه اجود اولور دیو اول فقاعدن بش جزء کمثری صینی حامض
و کثیر الماء سفرجل صوبی و ماء رمان حامض و کثیر الماء تفاح صوبی
و ماء زعرور و ماء اجاص حامض و طلعدن معصور اولان ماء و کنرش
طرنک صوبی و نضج تاجر اولمیان توت شامی صوبی و مشمش فج حامض
صوبی و حصرم عصاره سی و عصارهٔ ریباس و عسالج کرم عصاره سی و ورد
فارسی عصاره سی و نیلوفر عصاره سی و عصارهٔ بنفسج هر برندن اوچر جزء
و عصارهٔ حماض الاترج عصارهٔ حماض نارنج هر برندن بر جزء و ایکی ثلث
و کزبره و حسن خشخاش و رقند رطب و هندبا و بقلة الحمقا عصاره لرینک
هر برندن ربع جزء و ورق خلاف عصاره سی و ورق تفاح و ورق کمثری و ورق
زعرور و ورق ورد و ورق عصا الراعی هر برندن ربع جزء و عصارهٔ لحیة التیس
و ورد یابس و نیلوفر یابس و عصارهٔ انبرباریس یابس و بزر هندبا و بزر خس
و جلنار و نیلوفر و ورد هر برینک برجزئک نصف عشری نعناع رطب عصاره سی
سدس جزء انبرباریس رطب عصاره سی جزء و ذکر مرور ایدن ادویه و عصارات
جمع اولنور و نار اوزره اول مجموع وضع اولنوب عدس و رت جزء شعیر مقشر

ایکی جزء سماق اوج جزء حب فنا اوج جزء بو مذکورلر القا اولنیوب
جمیعا نار اوزره نضج قالنجه قدر طبخ اولینور وبعده تزرد ایدنجه قدر
ترک اولنیوب صبو ودیقلو بقوة وبسرعت تصفیه اولینور ومجموع ادویه‌دن
هر اوجیوز درهم مقابلنده برمثقال کافور اخذ اولنیوب بر قوطعه‌ده تک
ویاخود قننینه تك اصلامنه بعز دینمه بعد السحق صاچیلور واوزرنه
دواء مذکور رفق ایله صب اولینور شدید القوه رأس برشی ایله ضم اولنیوب
غلیانک قریبی بیلینجه قدر جمر اوزره وضع اولینور وبعده اخذ اولنیوب
حضحضه وتحریک اولینور وبر ستوقدیه قونلوب رأسی شد اولینور
کافور طیران ایدوب ضایع اولمسون ایجون واندك شربتی اون درهم
وارنجه قدر اولور وبعض اندك اخلاطنه سنبل وزنجبیل وبزر رازیانج
وانیسون وفلفل وسعد بو ادویه دخی علاوه ایلدیکلری اقدار
ادخال ایدرلر **مصنفك ترکیب ایلدیکی فقاع ترتیبیدر** بونده منافع جلیله
وکثیره واردر باهی‌یه زیاده ایدر فلفل زنجبیل سنبل جوز بوا هر بریندن
بشر درهم حدید خبث مسحوقی اون درهم بزر کراث اون بش درهم بزر
جرجیر بزر لفت بزر انجره وانجره تك کندر وخردل هر بریندن دورد درهم
لسان العصافیر حب فلفل حب الزلم ولب حبة الخضراء هر بریندن اوجر
درهم بو مذکورلر اخذ ودق اولینوب بیلدیکك منوال اوزره برصوده طبخ
وضع اولینوب ده یازده [illegible] دوغه القا اولینور یعنی اول
ادویه‌نك بر جزئینه اون جزء دوغ قاتیلوب [illegible] جزء اون بر جزء
قیلینور وبعده اول دوغ تحریک اولینور واول دوغ مناصفه فقاع
خبزی ایله خلط اولنیوب اندن فقاع اتخاذ اولینور **شراب افسنتین**
للمصنف افسنتین یوز جزء شراب اوجیوز جزء عصارة السفرجل
اوج یوز جزء اخذ اولنیوب افسنتین شراب وعصاره‌ده اوج کون قدر
ترك ونقع اولینور واندك اوزرینه یوز وزنی مقدار مصفی عسل
زیاده اولنیوب نار اوزره تقویم اولینور **مصنفك ترکیب ایلدیکی وادر**

قرحه

قنینه شکلنده وزنی اوزره [illegible] متخذ شراب قابیدر

شراب ایجون

قرحه مثانه یه وجرارقضیب قرحه سنه اولادوا الحلیله ازراق
اولنور رایسنه صالح اولور اسوب محرق بزر بطیخ لب هر بریندن بشر
درهم طباشیر ایکی درهم صمغ اعرابی بزر خشخاش کثیرا بو نیونلک
محرقی هر بریندن اوچر درهم افیون یارم درهم بنج ایکی دانق وبر درهم
بو ادویه جمیعا سحق اولنیوب اندن ماء هندبا ایله شیاف عین مثللو
شیاف اتخاذ اولینور ووقت حاجتده اول شیاف لبنده ویاخود
حب بطیخ دهننده حل اولنیوب قاناطیر ایله یعنی زراقه ایله استعمال
اولینور **الاشربة العتیقة وغیر العتیقة** بن بو شراب ایلیجی
قهوه مراد ایدرم و قهوه نجب ظاهر الحس بسیط اولمغله انی مفرد
ذکر اولوکلور بینور لکن فی الحقیقه اندن ترکیب طبیعی اولمغله اقرابادینده
ذکر اولندی وشرابك مقداری وجوه ایله مختلف اولور بحسب الشارب
وبحسب اوقات السنه وبحسب العاده قلت وکثرتده مختلف اولور و
وکذلك شرابك مزاجی وقوتی حسیله هم مقداری مختلف اولور و
لایق اولورکه عطشم اولنلر شراب شربینه قطع ایلیه لر وطعام ایله
معا شراب شرب ایلیه لر و بلکه اولا طعام تناول ایلیوب ایکی
ساعت شراب شرب ایلیه لر زیرا اولا طعام تناول ادیوب عقبنده شراب
ایچیسه لر ویاخود عکسی اوزره اولا شراب ایچوب بلا تاخیر عقبنده
طعام تناول ایلیسه لر اضرار اشیادن اولور زیرا امراض ردیئه‌یه
باعث اولورکه اندك تفصیلی جریدر اما سکر جمیع احوالده مضردر
خصوصا ادماغ و معتاد اولنلره زیاده مضردر زیرا اعصابه
مخالفدر آله بناء سکره ادماغی اولنلرك عصبی ضعیف اولوب
انلرده رعشه و استرخا ظاهر اولور وکذلك ادمان سکر امراض مثلا سکته
وموت فجائه التزام ده سبب اولور واندك اجود ترتیب بودرکه انسان
شراب دن قدر معتدل اخذ ایلیه و بینه لایق بودرکه شراب عتیق صرف
شرب نیله صکره ماء بارد دن برمقدار ویاخود ماء دمادن شرب ایلیه

بلغ

اكر اول شرابك شاربی شتا و زمان عشوب ضعيف اولور ایسه شرابك
صولتی و عادیه سن ساکن اولسون ایچون اما شیوخده بو شروطه رعایت
اولنمز بلکه انلر استدیکلر قدر شرب ایدرلر بعده ترك ایدرلر فی الاشربة
العتیقة بو اشربه اعصابه و حواسه مضره اولور مکر طعمی لذیذ اوله
و اعضاء داخلهسی مریضه و ضعیفه و متاذیه اولنلر انی شربدن
اجتناب ایدرلر و اولی اولان بودر که بر مقدار شراب صرف شربنه قصد
[illegible] ایدن شاب صحیح البدن [illegible]
شرب ایلیه فی انواع الشراب شراب جدید نفاخ و عسیر الانهضام
اولوب بولی ادرار و جدا احلام ردیه اراءت ایدر و جدید ایله عتیق بیننده
متوسط اولان شراب نفخ و ضرردن ایکیسی بیننده متوسط اولور اکر شراب
شرب ایدنلر صحت و مرضده متوسطی شرب ایدرلر اما ابیض و رقیق اولان شراب
سهل الانهضام و جسمه نفوذی سریع و معدهیه نافع اولور و شراب اسود
غلیظ عسر الانهضام اولور و بالجمله بینهاده متوسط اولنلرك حالی متوسط
اولور و شراب حلوك انهضامی زیاده عسرتلو اولور و شراب ابیض مختلف
المزاج اولور اندن حلوا ولنز معدهیه نفخ ایدوب بطن و امعاییه نفخی ایله
سد ایدر نتکیم مطبوخدن بعض شراب مطبوخدن بو حال حادث اولور
ولکن بو شراب ایله بطنك استکبادی و بویك اولماسی قلیل اولور و شراب
ریحانی مثانهیه و بوبرکاره نافعدر بولی و طمثی ادرار ایدر و بطنی عقل
و تسکین و بلغمیی قطع ایدر اما اول شراب که الکه جبسین قاتیلور
اول شراب عصبه و مثانهیه مضر اولور و تصدیع ایدر و تلقه کوزل
اولور اما افسنتین قاتیلن شراب بطیئا الاسکار ایدر و اغشیه قاتیلور
شرابه شربی ساعتنده جدا مسکر اولور و اندك کبر شرابده و سبخ اذن اوله
اولنسه اول شراب سرعتله اسکار ایدر و ربما تعفن خلطی اولیان
شرابك غائلهسی اقل اولور بقول عام بیز دیرز که شراب بر شیئله
اولوب مختلط اولمیوب صرف اولور ایسه و انده مضرت وار ایسه اول شراب
سخین

سخین ایدر و بدنده ذهابی و نفوذی سریع اولور و معدهیی و شهوت طعامی
تهییج ایدر و نوری تکثیر و جسدی تقویه و لونی تحسین ایدر و مقدار صالح
شراب فربیون شربنك مضرتنه صالح دوا اولور و کذلك شوکران و افیون
و فطر مثللو ادویه بارده قتالهیی شرب ایدنلره نافع اولور و شراب معتدل
سموم بارده جبیله منهوشی قتل ایدن هوام نهشنه دخی نافع اولور
و لدغه و تحت الشراسیف ورمی اولان ضربانه و معده استرخاسنه و ضعفنه
نافع اولور امعاییه و بطنه سیلان ایدن مواد دخی نافع اولور و
عرق بطیئه اولنلره دخی نافعدر خصوصا عتیق و طیب اولان
شرابك اول منفعتی اکثر اولور و عتیق حلوا اولان شراب کلا و مثانه
عللتلرینه نافعدر و اورام و جراحته نافع اولور شراب بر قطعه صوف
وضع اولندقدن صکره جراحت و اورام اوزرینه وضع اولنسه اما
عنب بریکرمندن یعنی عصیرندن متخذ اولان شراب اسود قابض
معده سنه و امعاء سائره سنه فضول سیلان ایدنلره و قبضه و جمعه
و ماده سائلهیی قطعده و اول مثللو منافعده حاجت اولان عللره معالجهده
داخل اولور ماء عسل علی بودر [illegible]
[illegible] بو مقامده طبع ایله اولان شیخه لرده
شراب عسلی بنك اتی نتیجه سی ذکر اولنمشدر اندن ماعدا لرده مذکوردر کلر
فی الشراب العسلی بو شراب حمامه و ضیقنه و وجع معدهیه نافعدر
بطنی تلیین و بولی ادرار ایدر معدهیه و وجع مفاصله و وجع کلایه
و نسائیه عارض استسقا به نافعدر و شراب عسلی هم مغذی و هم
طعامه مشهی اولور و مشایخه جدا نافع اولور و انك عملی بودر شراب
قابض اتخاذ اولنیجق عسکری یعنی بش کون عصیر اخذ اولنور انجیلی
بر کوزه عسل و بر قوانوس ملح القا اولنوب بر اناء واسعده قیلنور
حتی اضطراب غلیان ایلدکده مکانی واسع اولمغله داشوب ضایع
اولمیه و فیندیلوب ملح قلیلا قلیلا وضع اولنه تجن غلیانی ساکن اولدقده

خابیه یه وجرار فخاره وضع اولنور **نسخهٔ اخری** اجود اولان
اول شراب عسلدرکه اندن اتخاذ شراب عتیق وصلب وقابض دنلو
عسل جید فایقدن اوبونك نضجی غیر یلردن اقل و انحدار
اسرع اولور وعتیق اولدیغجه غذا ییتی اکثر اولور وتحن عتیق
ایله حدیث اراسنده سن متوسط اولسه بطن تلیین ایدر وبولی
ادرار ایدر وطعام اوزره وکذلك علی الریق شربی حضر اولور و شرب
اولنمزیفدرم شهوة طعامی قطع ایدر وبعده شهوتی تحریك ایدرو اولا
انك صنعتی بودر ایکی جزء بعض ایکی دستی شراب اخذ اولنور واکه
برجزء عسل خلط اولنور وبعضلر شرابی مع العسل طبخ ایدرلر
سریعا ادراك ایلسون ایچون وبعضی دفع ایدرلر و بعض اخرلر
دخی الی قسط عصیره طبخ ایدرلر واکه برقسط عسل خلط ایدرلر وبرد
وتحلی ایدیجه قدر ترك ایدرلر **ماء القراطن دینمکله معروف ماء**
عسل عملی بودر انك قوتی عسل قوتندر اگر مطبوخ اولمز ایسه
انك ایله بطن اولنمز معالجه ایدرلر مرادایدرلر ایسه تقیٔ ایتمکله
ودهن ایله استعمال اولنسه دواء قاتل شرب ایدنلره شفاء
اولور تنقیه سی حسبیله واگر ماء عسل مطبوخ اولورایسه اول
مطبوخ تحلیل قوتیه وضعف بدنیه وسعاله وورم ریه یه شفاء
اولور و اول شراب عسلکه طبخ اولنمز یفدرن صکره زمان طویل
ترك اولنور وبعض ناس اکه ادرومالی تسمیه ایلدیلر اکرا اول شراب
بین العتیق والحدیث متوسط اولور ایسه تقویهٔ جسم انك
قوتی شراب ضعیف قوتی کبی اولور و اوراعه یه نفعی اولور ومعده ه
متوجعه یه واخلال قوت اصحابینه نفع بیّن وظاهر ایله نافع اولور
وصنعتی بودرکه عسل برجزء ماء مطر ایکی جزء بوایکیسی خلط اولنور
وشمسده وضع اولنور وبعض ناس ماء العیون ایله عسلی خلط
ایدوب ایکی ثلثی باقی قالنجه قدر طبخ ایدرلر وبعده رفع ایدرلر وبعض ناس
هـ

دخی ماء عسلی شهد وما ایله اتخاذ ایدوب رفع ایدرلر ولایق اولکه
شراب عسلی ماء یسیر مزج اولنوب بعده شرب اوله لکن و بومقامده طبع
ایله اولان نسخه لرده بش نوع اشربه مذکوردرکه قلمکار نسخه لرده
اولاشیٔ ذکر اولنمشدر انلر بودر **شراب الخرنوب والزعرور** بو اشربه نك
کلیسی قابضدر وحبر دمعده وموادك معده یه وامعایه سیلانی قطع
وانك عملی کثیر شرابی عملی کبیدر **کرم برزهری شرابی** ضعف معده یه
وشهوت طعام قلتنه واسهال مزمنه وقرحهٔ امعایه نافعدر **اخلاطی**
بطان **بودر** کرم برینك زهری مجففی ایکی اخذ اولنوب برجزء عصیر عنب اوزره
القا اولنور وانده اوتوزکون مقداری ترك اولنور وبعده تغطیه اولنوب
رفع اولنور **صفة شراب الرمان** معده یه واعمایه سیلان فضوله
وحبن کبیر وحمیات مختلطه و وله یه ومعدهٔ حاره یه نافعدر بطن عقل وبولی ادرار
ایدر **وصنعتی بودر** حب احمر ونضیج وعجم ضعیف اولان رمان اخذ
اولنور واعتصار اولنوب اول عصیرك ثلثی قالنجه قدر طبخ اولنوب
اکد بر مقدار شراب سوکاضافه اولنوب رفع اولنور **صفه شراب الورد**
حمایه ووجع معده یه نافع وطعامی هاضم در وبعد الطعام شرب اولنور
ایسه استطلاق بطنه واوجاع امعایه نافع اولور قوربیوب اوزرینه
برسنه مرور ایدن ورددن برمن مقداری دق اولنوب برقطعه خرقه
کتانه شد اولنوب براناده عصیر عنب وشراب حدیثدن بکرمی
قسط وضع اولنمزیفدرن صکره اوزرینه القا اولنور واول اناده اوچ
اوج ای مقداری شد اولنور وشهور مذکوره مرور ایتدکدن صکره تصفیه اولنوب
اخر انایه افراغ ووضع اولنوب رفع اولنور وبعضلر بو عملك غیری
عمل ایله شراب اتخاذ اولنور اول عمل بودرکه وردك عصاره سی اخذ اولنوب
عسل ایله خلط اولنور وبوکا ادرومالی دخی تسمیه اولنور وبونوع شراب
ورد خشونت حلقه یه نافع اولور ووجه ثالث ایله ده شراب ورد
اتخاذ اولنور یارم بطمان اقماعندن تنظیف اولنمش ورد طراخذ اولنوب

اوج مثلی و یاخود بش مثلی صو ایله برساعت مقدار طبخ اولنوب بعده
تصفیه اولنور و ایچیلور و ردی اول مقدار ورد طری مجدد وضع اولنوب
کما فی الاول طبخ و تصفیه اولنور و ثالثا دخی ورد طری جدید وضع
و طبخ و تصفیه اولنور بعده صکره آلتی بر مقدار ترنجبین و یاخود
عسل خلط اولنوب تقویم اولنور و بو شربتک اون درهمدن یکرمی
درهمه وارنجه قدر اولور و بو شربتک اسهالی اولوب رطوباتی اسهال
ایتمکله معده یی تنظیف ایدر و هر نه قدر ورد تجدید و طبخ
زیاده اولنور ایسه اسهالی دخی اول مقدار زیاده اولور صفة
شراب الآس معده یی و امعایی ماده سیلاندن منع ایدر و معده یه
نافع اولور و یابر طن عارض اولان قروحه و رحمدن سیلان
ایدن رطوبته نافع اولور شراب الریباج بو شراب عتیق اولسه
طعم لذیذ و لذتی عظیم اولور و لکن صداع احداث ایدر و سدد عارض
اولور و طعامی هضم و بولی ادرار ایدر و نزله و سعالی اولنده
موافق اولور و اسهال مزمن و قرحه امعا اسرا اولنده دخی موافق
اولور استسقایه و رحمدن رطوبت سیلان دائما ایدنلره نافع اولور
و قرحه امعا اسرا اولنده انکله احتقان صالح اولور و ریباج
اسود ابیضدن قبضده اشد اولور و انک صفتی بودر ریباج
قنفی شجردن اخذ اولنور ایسه اول شجردن شجرک قشوری ابتدا
اخذ اولنوب دق اولنور و مدقوقندن قوطولی شراب اولان
خابیه یه القا اولنور بعده بعض اطبا اول مقدار ریباج
شرابه ایچینه شرابک غلیانی ساکن اولنجه ترک ایدر بعده
ایچندن ریباجی اخراج و رمی ایدر و بعض اطبا دخی شراب عتیق
اولنجه قدر شراب ایچنده ترک ایدر
~~شراب الزفت بو شراب~~
~~مسخن ... نافع اولور و مسخن و ... صدر~~
~~... و قروح جوفده ...~~
~~نافعدر~~ ... شراب الزفت

~~نافعدر و بطنلردن دود و حیاتی نفض و اخراج ایدر و نافض و رعده یی~~
~~اذهاب و ازاله ایدر و اذنه تقطیر اولنسه وجعن تسکین ایدر صفتی~~
~~بودر قطران اخذ اولنوب ماء عذب ایله غسل اولنور~~
شراب الزفت بو شراب مسخن
و هاضمدر جلا و تنقیه وارد در صدرده و بطنده و کبد و طحال و رحمده
اولان بلاحما وجعه نافعدر و اسهال و اختلاف مزمنه و جوفده اولان
قروحه و سعاله و بطیء انهضام و نفخ و ربوه نافعدر و صنعتی بودر
زفت رطب و سلاقة العصیر اخذ اولنور و لایق اولان بودر که زفت
اولا ماء بحر و یاخود ماء و ملح ایله مرارا غسل اولنور حتی صو صاف اولوب
صفوتی اوزره صبا اولنجه قدر تکرار اولنور و بعده اوزرینه ماء عذب
القا اولنوب غسل اولنور بعده صکره هر سکز کوزه عصیره ایکی
اوقیه زفت القا اولنوب حالی اوزره ترک اولنور تحین ادراک ایلیوب
غلیانی ساکن اولسه اوانیه نقل اولنور شراب الزوفا صدرده
و ایکی جنبده و رئه ده اولان علله و سعال عتیق و ربوه نافعدر و بولی
ادرار ایدر معصه و نافضه نافع و طمثی اخراج ایدر اولور صنعتی بودر شراب
افسنتیندن اولان عمل کبی عمل اولنور و لایق اولور که اطبا بیننده مقدار
معلوم جزوله تسمیه اولنان طاشدن هر بر سلاقة عصیره
ورق زوفادن بر رطل دق اولنوب کتان ترن بر خرقه رقیقه ایله
شد اولندقدن صکره القا اولنه و اول خرقه یه بر حجر دخی ربط اولنه خرقه
معقوده یی ترسیب ایلسون ایچون و قرق کون مکث ایدوب ورق زوفانک
قوتی عصیره خروجندن صکره اول شراب رفع اولنوب اوانیه قیلنور
سلاف انواع خمردن بر نوعدر که خمرک جریانده معروف اولان نوعندن
اجود اولور شراب الماذریوس بونک صنعتی شراب زوفا صنعتی کبیدر
و مسخن و محلل اولور تشنج و ... و حمره اولان نفخه و بطوء هضمه
و استسقایه نافعدر و هر نه قدر عتیق اولسه اجود اولور شراب جاشنا

سوء هضمه و قلت شهوته و حرکت مضطربه اولان عصبه و تحت شراسیفده
اولان اوجاعه و شتاده عارض اولان اقشعراره و بدنی تبرید و اجماد ایدن
سموم هوائیه نافعدر صنعتی بودر حاشا دوا اولیوب الکدن کچیریلور و
اندن بوز مثقال اخذ اولیوب بر خرقه یه ایجنه وضع اولنوب یقیندن صکره برجره عصیر
ایجنه وضع اولینور شراب افاویه وجع صدره و ایکی جنب و ریه و خاصره
اغریلرینه و نافض و طمثه و ثلج و برد ده سفر ایدنلره و کیموس غلیظی اولنلره
نافع اولور لون بشره یی تصفیه و نوعی جلب و اوجاعی تسکین ایدر و مثانه
و ایکی کلیه وجعنه برء اولور آنک صنعتی قصب ذریره التی مثقال سلیخه سکز
مثقال اسارون دورت مثقال و نسخه اخراده سنبل التی مثقال عود دیکی
مثقال بوادویه جمیعا اخذ و دق و خرقه کتانه ایجنه وضع و شد و بر مقدار
سلاوفه عصیر ایجنه القا اولنور و تچن اول عصیر ایجنه ادویه یی اخذ ایدوب
غلیانی ساکن اولدسه اثناء اخره تصفیه اولینور شراب داسن صدر و ریه یه
نافعدر و بولی ادرار ایدر و صنعتی بودر راسنک اصل یابسندن اللی مثقال
اخذ و برقطعه خرقه ایجنده شد اولنوب یقیندن صکره التی کیل عصیر ایجنه
القا اولنور و اوچ ایدن صکره تصفیه اولینوب استعمال اولینور شراب
اسارون بولی ادرار ایدر و استسقایه و یرقانه و ورک و ریه
و معده و جگرینه جدا نافع اولور صنعتی بودر ایکی مثقال اسارون اخذ
اولینوب اون ایکی قوطولی عصیره القا اولنور کما فی الاول اندن دخی عمل اولنور
شراب سنبل بری علل کبده و عسر بوله و علل معده یه و نفخه یه نافع اولور
صنعتی بودر تازه سنبلک اصلی اخذ و سحق اولینوب الکدن کچیریلور
و اندن سکز مثقال اصل مدقوق برکوزه اصل ایجنه وضع اولینوب ایکی
ای ترک اولنوب یقیندن صکره تصفیه اولینوب برانا ایجنده رفع اولنور بعده
استعمال اولنور شراب دوقو وجع صدره و ایکی جنبه و رحم اغریلرینه نافع
اولور و طمث و بولی ادرار و حشایی تهییج ایدر و سعال و ضیق اعمایه برء
اولور صنعتی بودر دوقونک اصلیندن التمش مثقال اخذ و جریش ادوق اولنور

وطمث

وبرجره

وضع اولنوب

و برجره عصیر ایجنه ایکی ای مقداری کما فی الاقدم ترک اولینوب بعده تروبق اولینور
و اناء اخره افراغ اولینوب استعمال اولینور شراب جاوشیر فتقلی و امعاده
اولان شقه و رض عضلیه و عسر نفسه نافع اولور و بولی ادرار و کیموس محلل
غلیظی تحلیل ایدر و امعاده اولان مغصه و وجع مفاصله و تخمه یه نافع
اولور طمثی تحریک و ولدی اخراج ایدر و خبثه یعنی مرض بطنلی بطن عظیم
اولنلره و دواب خبیثه عضنه نافع اولور صنعتی بودر اصل جاوشیردن
اون مثقال اخذ اولینوب بکیل و احد عصیره القا اولنور سنبل بر شرابی کبی
ایکی آی ترک اولنور یقیندن صکره تمرویق اولینوب اناء اخرده دفع و استعمال
اولینور شراب کرفس شهوت طعامی فتق ایدر معده یه و عسر بوله
نافعدر و فضول بدنک کلیسنی تحلیل ایدر صنعتی بودر حریث و مسحوق
و منخول بزر کرفس بمش مثقال اخذ و خرقه کتانه وضع اولنوب
عصیره القا اولینوب کما فی الاول ایکی ای ترک اولنور یقیندن صکره بر اناده
وضع و دفع اولینوب استعمال اولینور شراب مازریون اصحاب
استسقایه و وجع کبده و مخاضدن احترازایدن خاتونلره نافع
اولور صنعتی بودر طلوع و ظهوری قتندن بودقها قضبانی قطع اولینور
و تجفیف و دق اولینوب انک اون ایکی مثقالی برکیل عصیره القا
اولینوب ایکی شهر ترک اولینور بعده تصفیه اولینوب برانا ایجنه وضع
و رفع و استعمال اولینور شراب سقمونیا وجع بطنه شفا اولور مره
صفراییه و بلغمیه اسهال ایدر و فی حصاده مقلوع اولان سقمونیانک
اصلیندن اون بش مثقال سحق اولینوب خرقه کتانه وضع اولینور
و اوتوز کون ترک اولینوب تحریک اولنمز و بر اناایله رفع و استعمال
اولینور بدنجی مقاله مربیات بیاننده در صنعت الجلنجبین
حمایه و وجع معده یه نافعدر و اخلاطی بودر ورد احمر و منزوع الاقماع
و عروق ابیض صلب مقطوع اخذ اولینوب بر نوبت او زره رطوبتی جفاف
کلنجه قدر بسط اولینور و براجانه یعنی کلی ایجنه وضع اولینوب مس اولینور

مازریون

واوزرينه عجن لبن ايله معجون اولنجه قدر منزوع الرغوه عسل
القا اولنور وبر زجاجدن وياخود غضاردن برظرفه اچنه وضع
اولنوب قرق كون حقدار شمسده قيلنوب اخشام وصباح تحريك اولنور
وعسله محتاج اولور ايسه حاجت مقدار عسل زياده اولنور والتى
ايدن صكره استعمال اولنور وبونلر بنفسجدن ونوفرجدن ايضا اتخاذ
اولنور اگر سكر ايله اتخاذ اولنور ايسه اجود اولور وسكر ايله اتخاذ
سكر اذابه اولنوب انزه وردمرس اولنغله اولور اترج مربى
معده ضعفنه صالح اولور وطعامى هضم ايدر اترنج طرز اخذ
اولنوب هر اترجه طولاد وشق قيلنور وداخلى ولانه حامض تنقيه
اولنور ويسيل خزف اجانه ايچنه القا اولنوب ماء عذب
صاف وملح ايله برقوت وبعده يالكز بلا ملح ماء عذب ايله
يدى كون هر كون نقع اولنور لونى متغير اولوب ابيض اولنجه قدر
واول صوده ذوق اولنغله ملوحت اولمديغى تعرف اولنور پس
عسل جيد برجزء ما ايكى جزء عسلى اورتسون اچون اخذ اولنوب
قدره القا ونار لينه ايله ايكى ساعت مقدارى طبخ وبعده
اول اترج ماء وعسلدن اخذ اولنوب رتبه غرذه عسل اخذ
اولنوب رغوه سى اغلا اولنغله اخذ اولنور واول اترج اكا ادخال اولنور
براشله بعض غليه واحده ايله قيناديلور واترج اخذ اولنوب اترج
براجانه ده تبريد اولنور واوزرينه بوادويه كه صاحبلور هر ايكى
بطمان اچون زعفران هال قاقله هر بريدن بر مثقال قرنفل
دارصينى هر بريدن يارميشر مثقال مسك بربوجق دانق ذكر اولنان
حساب اوزره بوادويه اخذ اولنوب اترجه ايكى جانبندن ذر
اولنور وبر انا ايچنه ادخال اولنوب اوزرينه عسل القا اولنوب
استعمال اولنور اترج مربانك نسخه اخراجى بودر وسط الحجم
ومدرك ومستور ومسطح ومستطيل اترج اخذ اولنوب طولا شق

جرميش

اترج

بعض ابريشمش

اولسه

اولنور وهر اترجه دورت قطعه قيلنوب جديده وخزفيه اجانه ايچنده
نقع اولنور وبو عمل كانون اولده وشمسدن جدن برجنه تحويل ايدوب اولور
وبونك اتخاذنك خيرلو وقتى شديدة البرد اولان سنه اولور زيرا نقع
اولنان اترج قطعه لرى اوزره صونك انجمادى زياده اولسه اول قطعه لر
ابقى اولور وبعده ملح جريش ايله دلك اولنوب كل يوم ايكى كره غسل اولنوب
تنظيف وج اسبوع مرور ايدنجه قدر بومنوال اوزره هر كون ايكى دفعه
غسل وبعد كل غسل ماء بارد جديده القا اولنور صكره صودن اخراج
اولنوب بر طبق اوزره اول قطعه لر نصب اولنور اگر انلك اجزاسنده
تعفن وار ايسه اول موضع متعفن سكين ايله تنظيف اولنوب
بنه ماء عذبه اعاده اولنور ونهارك ايكى طرفنده رفق ايله غسل اولنور
قرق كون مرور ايدنجه قدر وبنه اول قطع صودن اخراج اولنوب اگر تأكل
وعفن اصابت ايدر ايسه وجه غسل اولنغله تنظيف اولنوب
وانلك بكه سى وياشلغى زائل اولسون اچون بر كون وبر كيجه ترك اولنور
واترنجه سى كون رائس مبسوط اولان بر قدره وياخود بر طنجيره نظيفه القا
اولنوب انى غمر وستر ايدجك مقدار صو صب اولنور سكر مدقوقدن
اترجك وزن واحدينك ثلث مقدارى ذر اولنور ونار لينه ايله طبخ
ومسواط ايله تسويط اولنور وبعده اول قطع اخراج اولنور وسكرى
تنظيف اولنور وبر طبق اوزره نصب اولنور ومنصوبا ايكى كون
مقدارى ترك اولنور صكره بنه طنجيره اعاده اولنور واوزرينه اترجك
نصفى وزنى سكر وصودن جز اترج اورتوب دورت عدد اصابع
متصل مقدارى اوزرنده عالى اولنجه قدر صو صب اولنور ونار لينه ايله
طبخ اولنور ونارده انلك فسادندن زياده حذر اولنور زيرا من
بين المربيات اترج مربا سنك اتخاذ وعملى زياده صعوبتليدر وكركدركه
سننك فهم وذهنك انى متصوف اوليه وتحت نار ايقاد ايلدكلرنده
نار لينه ايله وبو عملدن صكره بنه اول اترج قطعه لرى اخراج اولنوب بر طبق

وساكن

اوزره بسط اولنوب اوچ کون مقداری متوالیاً مبسوط اولدیغی حالده اوزره
ترک اولنور و یوم رابعده بر سکیننک رأسی ایله تنظیف و تنقیه اولنوب
قدره اعاده اولنور و اوزرینه عسل مصفادن اترجی ستر و دورت عالی
اولنجه قدر عسل صب اولنوب نار لینه ایله پشر و یاخود التی ساعت مقداری
طبخ اولنور حتی اول مقدار طبخدن صکره رؤیت ایدرسنکه ظهر اترج اوزره
کبر حبه‌لر خروج ایدر و بعض غلظت ایله عسله قوام و غلظت عارض
اولور و اول حال مشاهده اولندیغی ناردن انزال اولنوب تبرید اولنور
و سنبل و قرنفل و دارصینی و زنجبیل و قاقله و دارفلفل و خیربوا هر برندن
بر جزء اخذ اولنور و انلردن مأخوذ مجموعنک وزنی وزن اترجک نصف
عشری قدر اولور اترجک هر منّ مقابلنده ادویه ایکی استار قیلنمغله و اول
ادویه جریش دق اولنور و بر قصعهٔ خضرا ایچنه وضع اولنوب
و صنعتک طریقی بودرکه اولا اول قصعه یه
مهیا قیلنان شیء یسیر اکیلور و اوزرینه بوسافیا اترج صب اولنور
بعده بر قات اترج بسط اولنوب بینه اول ادویه دن شیء یسیر اترجک
اوزرینه اکیلور و ینه اترج بر قات بسط بو منوال اوزره اترج و ادویه
قالمینجه قدر استیف اولنور و بعده اوزرینه طنجیر تزهه باقی قالان عسل
صب اولنور که اترجی ستر ایدوب اوزرنده دورت اصبع مقداری عسل
عالی اولنجه قدر بعده اول قصعه‌نک رأسی وثاق وثیق ایله شدّ اولنوب
بر موضعده وضع اولنور که اکا صووق و یاشلق اصابت ایلمیه و معلوم
بیوریله که اترجک علامت ادراکی بودر که صو ایله دولو اولان کتن
ایچنه وضع اولنسه حرکت و یتشمش اولان اترج رسوب ایدر سفرجل
مربی تقویهٔ معده یه و سوء هضمه و فم معده سببی ایله عارض اولان
قذفه صالح اولور صنعتی بودر جید و کبیر سفرجل اخذ اولنوب اولان
اسقاطی و ثفلی تنقیه و ظاهرنده اولان قشردن تطهیر و تنظیف اولنور
و کندوسی دورت قطعه قیلنوب ماء ایله و عسل ایله طبخ اولنور و صو

ایکی

ایکی جزء عسل جزء واحد قیلنور و بر قوم دخی شراب و عسل ایله طبخ
ایدرلر و بو منوال اوزره طبخ اجود اولور و بو طبخدن صکره تبرید اولنوب
یوم ثانیده اول سفرجل یالکز عسل ایله طبخ اولنور و بعده سفرجل پارچه‌لرده
بسط اولنوب اترج مربی‌سی بابنده ذکر اولنان ادویه اوزرینه اولنور
و طبخدن باقی اولان عسل اوزرینه نثر اولنوب حفظ اولنور
اخری بو مربی سفرجل ضعف معده یه و اسهاله نافعدر مدرکبعض
نضج تامی اولان سفرجل اخذ اولنوب دورت قطعه قیلنور و جوفنده
اولان حبه‌دن تنقیه اولنوب اول سفرجلک ظاهری و خارجی کتاندن
نسج اولنان مندیل ایله مسح اولنور و اوزرینه بر جزء عسل و دورت جزء
صو سفرجلی ستر و تغطیه ایدجک مقداری صب اولنور و ایکی و یاخود اوچ
غلیه ایله اغلا اولندیقدنصکره تصفیه اولنوب اوزرینه منزوع الرغوه
عسلدن بر جزء و صودن صب اولنوب ایکی و یاخود اوچ غلیه
ایله قینادیلور و بعده تصفیه اولنوب اول سفرجللر اوزره بسط اولنور
و یاشلغی جفاف ایدنجه قدر ترک اولنور و بعده مسح اولنوب قدره اعاده
اولنور و سفرجلی ستر ایدوب اصابع مضمومه‌نک دوردی
مقداری اوزرینه چیقنجه قدر عسل صب اولنور و بر آتشده قینادیلوب
اوزرینه عملی اترجده ذکر اولنان ادویه اکیلور و بستوقهٔ خضرا ایچنه
وضع رأسی وثاق ایله شدّ اولنور و بعض اطبا اکا قاقله و قرنفل و زعفراندن
ماعدا افاویه طرح ایلمزلر ایچنده انلر طرح ایدرلر جزر مربی حوج
مرباسی ابرده یه و ضعف کلایه و وجع صلبه نافعدر اعرسینه نافع
و باهه معین اولور اول مربا بودر صلابتلو و لونی صافی و نقی جزر
اخذ اولنوب ایکی طرفلری قطع اولنور و اوزرینه بر مثلی فانیذ و سکردن
بر طرح اولنوب انلری ستر ایدجک مقداری اوزرلرینه صو صب اولنور و عوشنجه
قدر طبخ اولنوب ناردن اینیدریلور و بر طبق اوزره قودینجه قدر بسط
اولنوب اوزرنده اولان دردیلر مسح اولنور و بعده قدره اعاده اولنور

واوزرینه منزوع الرغوه عسلدن جزرستو وتغطیه ایدوب دورت
اصبع عالی اولنجه قدر صب اولنور وجمیعا اجزاء جزره عسلک نفوذ
رؤیتی اولنجه قدر نار لینه ایله طبخ اولنوب ناردن انزال اولنور
وبرپستوقه یه اول جزردن برقات نضد اولنور بعض دیزیلور واوزرینه
افاویه اکیلور وبومنوال اوزره دولنجه قدر نضد وذر اولنور
هلیلج مربی
صیندن وهنددن هلیلجک طراتی ایله عمل اولنور بعض
طوبلری تربیه اولنور وهنددن تربیه اولنوب بزم دیارلرمزه
حمل ونقل اولنیان هلیلج مربا اسن جیدا اولورامابزم بعض مصنفک
دیارنده معمول اولان بوصفت اوزره در هلیلج کابلی فائق اخذ
اولنور نزور رملی وعذب غیر مالح بر ارضده حفره قازیلور واول
حفره ده برقات هلیلج دیزیلور واوزرینه برقات رمل نزر صاچیلور
واول هلیلجک فوقنده وتحتنده رمل نزر اولور واوزرینه صو صاچیلور
وایکی کون صکره اول محلدن اهلیلج اخذ اولنوب اوزرینه رمل
اولک غیر رمل طوراخر القا اولنور وینه ایکی کون ترک اولنور
ترطیب ایلسون ایچون بومنوال اوزره اون کون مقداری هر ایکی
کونده رملی تجدید اولنور وبوعمل ایله هلیلج ترطیب اولنور ومنتفخ
اولوب بیور وبعده اوچ کره ویاخود دورت کره ماء عذب ایله
غسل اولنور وتمر وسعدی اخذ اولنوب ماء کثیر ایله طبخ
اولنور واول مطبوخک صوینی اخذ اولنوب هلیلج موصوفه
ایچنه طرح اولنديقدن صکره ~~طبخ~~ نار لینه ایله قلیلا
قلیلا طبخ اولنور وپچن منطبخ اولسه غسل نظیف ایله غسل
اولنور وبوعملدن صکره عسل اخذ اولنوب قینادیلور ورغوه سی
اخذ اولنور وطبخ اولنوب واترج مربا بابنده ذکر اولنیان ادویه
اخذ وخرقه کتانه شد اولنوب قدر مذکوره اول خرقه تعلیق
قوتی اول مطبوخه خروج ایدنجه قدر وپچن تمام اوزره منطبخ اولسه
مراجانه

براجانه عضار ایچنه القا اولنوب ایکی ویاخود کون ترک اولنور اهلیلج
ادویه نک قوتن اخذ ایلسون ایچون وبراناء زجاجه القا اولنوب اوزرینه
منزوع الرغوه عسل وانک اوزرینه مسک وزعفران ومراد ایدلدیکی
قدر مقدار قلیل عنبر القا اولنور وفم انا شد اولنوب استعمال اولنور
واول مربا هرنه قدر عتیق اولسه اجود اولور
نسخه اخری لهلیلج المربی
هلیلج کبار کابلیدن یوز عدد هلیلج اخذ اولنوب صوده نقع اولنور صو ایله
بش کون مقداری شمسده وضع اولنماله وبعده اخراج اولنوب بش
کون مقداری سوجیلن رطیله قلنوب کل یوم اوزرینه صو دوکیلور
وبعده سوقیندن اخراج اولنوب غسل نظیف ایله غسل اولنور
وبعده ~~هلیلج~~ ارز وکشک وعز هر برندن اوتوز درهم ومقداری
عمره صو اخذ اولنوب بونلر ایله هلیلج طبخ اولنور وبعده اخراج اولنوب
هلیلج خرقه کتان ایله مسح اولندقدن صکره آلت ایله اکثر غرز اولنور
واوزرینه عسل قصب ~~صب اولنوب~~ هلیلجی ستر ایدوب دورت
پارمق مقداری عالی اولنجه صب وعسل غلیظ اولنجه قدر طبخ اولنوب
استعمال اولنور
هلیلج مربادن نوع آخر
هلیلج کابلیدن یوز
عدد هلیلج جیدن اخذ اولنوب غسل نظیف ایله غسل اولنور وبر
کیجه علی حاله ترک اولنماله قلیلا تجفیف اولنور واوزرینه ماء مطلق
ویاخود ماء کشک شعیر هلیلجی اورتوب دورت پارمق مقداری اوزرینه
خروج ایدنجه قدر صب اولنوب نار لینه ایله صو زائل اولنجه قدر
طبخ اولنوب تنوره وضع اولنور ادیکی کون اخراج اولنوب برطبقه اوزره
بسط اولنور وبرقطعه خرقه ایله مسح اولنوب ابره ایله غرز اولنور
واوزرینه مستحیج صب هلیلج یموشانجه قدر طبخ اولنور وبعد التلیین
ناردن انزال اولنوب اوزرینه افاویه ذر اولنور ورفع اولنوب
استعمال اولنور
شقاقل مربا
شقاقل زنجبیل کبر عرو قدر هنددن

مجلوبه اولور اول انلک طریلرندن اهل هند مربی اتخاذ ایدرلر اولا فا ثوم

اولور اما تازه قتمزده بو صفت اوزره عمل اولینور شقاقل اولا صو

ایله اصلاح اولنور قشر خارجی مستخرج اولنجه قدر و بعده سکین ایله

هو تقشیر اولینور صکره ماء بارده ایجنده برکون مقدار نقع اولنور

هر کون صوبی تجدید اولینور انک خارجی و داخلی رطب اولوب

یموشانجه قدر بو وجه اوزره عمل اولینور و بعد الترطیب ماء و عسل

ایله طبخ اولینور و انک صویی ایکی جزء و عسلی برجزء قیلینور و بعده

غسل اولینوب بالکلیه غلیه و احرق ایله قیناد اولوب زجاجدن

رقاب ایجنه القا اولینور و هرقجن عسل رطوبت شقاقل ایله رفع

اولنسه اول عسل ایجندن اخراج اولینوب عسل الرغوه قیلینور و اول

~~وعسل رغوه ... اخذ اولینوب [illegible] القا اولنور~~

زنجبیل مربی زنجبیل عروق صباغین برجوف ارضیه برازغرو قدر

دیار صینیده انک طراتی ایله فائق مربی صناعه اولینور و اول مربی

بیزه عسل ایجنده و یاخود ماء ازرا ایجنده حمل و نقل اولینور و کلا

بنزم قاتمزده هو زنجبیل یابسدن مربی اتخاذ اولینور بو طریق

اوزره که زنجبیل یابس برآز مقدار بغلی نقع ملح نقع اولنور تو

برقوم اخرز نجبیل یابسه هلیلجه ذکر اولندیغی اوزره رماله دفن

ایدرلر و بعده هلیلج یابسه ذکر اولندیغی اوزره طبخ ایدرلر اجاص

مربی اکر اجاص رطب و تازه ایسه جلدی نزع و اخراج اولینوب

مع العسل صو ایله طبخ اولینور و بعده بالکلیه ایجنه ...

بوندن مقدم ذکر اولنان افاویه دخی ادخال اولینور و اکر اجاص

یابس ایسه اوچ کون مقدار صوده نقع اولینوب و بعده

طبخ اولینور لفت مربا لفت جید اخذ اولینور دورت قطعه

ایله اکر قطعه اراسنه قطع اولینور لفتک صغر و کبر حسبنجه

قطعه لر

منزوع الرغوه عسل احراده

ذکر اشنغ افاویه ایله القا اولنور

اولندیغی اوزره

قطعه لر زیاده و نقصان قیلینور و بعده قشر خارجی ازاله اولینوب دورت اولا اکر

کون مقدار مع الملح صو ایجنده و بعده بالکلیه ماء حار ایجنده نقع اولینور

و صکره ماء و عسل ایله طبخ اولینور و بعده عسل و افاویه ایجنده

قیلینور لوز مربا بادمک طتلوسی و تازه سی اختیار اولینوب مع قشوره

اخذ اولینور و من غیر نقع طبخ اولینوب بعده اولندیغی صکره دخی

طیبه سی اولان افاویه ده قیلینور عیدان البلسان مرباسی رطب

اولان عیدان البلساندن ایکی دفعه طبخ اولینوب اوزرینه ذکر

مرور ایلدیکی اوزره افاویه ادخال اولینمغله ابنج اتخاذ اولینور ابنج اول

مربادرکه سکر ایله تربیه اولینور املج مربی املج فائقدن غیر مکسور

اولنلر اختیار اولینوب بوشینجه قدر برکون ماء بارده نقع

اولینور بجن تلیین و ترطیب اولینوب ختم اولنسه بوندن اقدم ذکر اولندیغی

اوزره ایکی کره طبخ اولینوب اوزرینه افاویه طرح اولینور و بعده

صو ایله ایکی آتشه قیناد اولوب اوزرینه رغوه سی منزوع عسل و انک

هو اوزرینه افاویه القا اولینوب بعده استعمال اولینور تفاح

مربی تفاح مرباسی فرقی و قبحی صالح اولور ایکی جزء صو و برجزء عسل

ایله تفاح حلو و شا و اولا طبخ اولینور و بعده بالکلیه عسل ایله دخی

طبخ اولینور و زجاجدن برقاب ایجنه وضع اولینوب اوزرینه

منزوع الرغوه عسل و انک هو اوزرینه افاویه دخی ... اترج مرباسی

عملنده ذکر اولندی القا اولینور سکنجبین مقاله اقراص بیاننده در

بونده هو کلامز مقالات سالفه ده اولان کلامز کبیدر یعنی منافع

کلیه سی اولندیکی کبی ایلرز و منفعت بعض عضوه مخصوصه اولنلر جملکه

ثانیه ده تأخیر ایلرز اقراص الکوکب بو اقراصه قدما اطبا تعظیم

زیاده ایدرلر و تعظیملر بر قدر بالغ اولور که اکم اول قدر ده اقراص

الکوکب الامز دخی نا تسمیه اولنور یعنی اقراص کوکب حیاتی غالب

اولمغله برسنه ده ترک و تخلیه ایلمز و بو قرص ~~...~~ ضعیف و فضولی ...

اوج کون

اقراص الکوکب فضولی قابله

معده یه صالح اولوب سائر اعضایه توزیع اولنمغه مانع اولور
وجشاء حامضی ازاله ایدر وجهه اوزره طلا اولنوب صداعی دفع
ایدر بوازلر و وجع اسنانه نافع اولور وسن متأکله یه قتله تعیین
قاصنه ایله وضع اولنیور و وجع اذنه و نفث دمه وهر عضودن
سیلان ایدن دمه وسعال مزمنه نافع اولور و ماء فرنجوشده سقی وحمیات دائره یه
اولنسه نافع اولور و ماء سذابده سقیی سموم ملدوغه وحشراته
نافع اولور و انک اخلاطنده کوکب الارض واقع اولور و اکثر اطبا قتنده
کوکب الارض طلقدر و بعضلر قتنده طین شاموس اولمغه ذاهب اولدیلر
و اول قرصده طلق معناسنه اولان کوکب الارضدر وجه منفعتی بو درکه
طلق حمل معده یه تلطیخ ایدوب انکله ترکیب ایدر و معده نک حار غریزیسنی
قرصلک ادویه لری علته ایشلدیجه قدر معده نک حار غریزیسیندن
منفعل اولملز و قوت کامله ایله فعلنی تماما ایشلر و اقراص کوکبک
اخلاطنی اطبانک ذکر ایلدیکی اوزره بیز دخی ذکر ایلیه لیم اول اخلاط
مروجندیر دستر و سنبل و سلیخه و طین مختوم و قشور بیض
هر برندن دو درد درهم افیون و زعفران و قسط و کوکب الارض
یعنی طلق هر برندن بشر درهم خشخاش ابیض التی درهم و دوقو و انیسون
سیسالیوس بزر البنج و میعه سائله و بزر کرفس هر برندن سکز
درهم بو ادویه لرک بعد الاخذ صموغی شراب ریحانیده اصلدیلور
و ادویه سائره سی دق اولنوب اول صموغ مبلوله ایله معجون قیلینور
وهر قرص نصف درهم وزننده اولملو اوزره انلردن اقراص اتخاذ اولنوب
و ظلده تجفیف اولنیور جمهور اطبانک مختارلری اولان اقراص ورد در
و وجع معده یه نافع و معده دن رطوبات جالی اولور و حمیات
بلغمیه یه و مزمنه یه ازاله ایدر اخلاطی بودر منزوع الاقماع ورد
احمر یکرمی درهم سنبل الطیب و اصول السوس هر برندن اون درهم
و بعض اطبا اصل سوس یرلنه رب سوس قیلدیلر بو ادویه لر مسحوقه
منخوله

ومنخوله جمع اولنوب مثلث ایله معجون قیلینور و انلردن اقراص اتخاذ اولنوب
ظلده تجفیف اولنیور اسقلیبیاذس طبیبک مختاری اقراص ورد در
بو اقراص مطفئ حرارتدر سونوبر و معده یه تقویه و حرارتی تسکین
ایدر دبوه وحرارة وتلهیب و رطوبة و انقلاب معده یه و لهیبه و
احتراقه نافعدر اخلاطی بودر ورد طری التی مثقال اصل سوس درت
مثقال سنبل هندی ایکی مثقال بو ادویه لر معجون قیلینوب قرص بر درهم
اولملو اوزره انلردن اقراص اتخاذ اولنیور و کولکه ده قوردیلور سقمونیا
ایله اقراص ورد صنعتیدر حمیات صفراویه یه و حصره نافعدر اخلاطی
بودر منزوع الاقماع ورد اون ایکی درهم سنبل الطیب اصول السوس هر برندن
سکز درهم سقمونیا اوچ درهم بو ادویه مسحوقه و منخوله جمع اولنوب
معجون قیلینور و قرص اتخاذ اولنوب کولکه ده قوردیلور و ماء بارد
وجلاب و سکنجبین ایله شرب اولنور طباشیر ایله اقراص ورد صنعتیدر
منزوع الاقماع ورد احمر بش درهم سنبل الطیب ایکی درهم طباشیر بر
درهم غافث عصاره سی سکز درهم بو ادویه مسحوقه جمع اولنوب
قرص قیلندیقدن صکره کولکه ده تجفیف اولنوب استعمال اولنیور ردید
ورد تسمیه اولنان اقراص ورد بودر کبد و طحال سده لرینه و حمیات
سوداویه و بلغمیه یه نافعدر ورد [illegible] اون درهم عصاره سوس
بش درهم سنبل سلیخه فقاح اذخر زعفران مصطکی هر برندن
ایکیشر درهم بونلردن قرو زعفران خلده نقع اولنیور و باقیلری دق اولنوب
الکدن کچیریلدکدن صکره جمیعا خل مذکور ایله معجون قیلینوب اقراص
قیلینور اکر سن مراد ایدرسک بال ایله معجون ایله اقراص ورد آخر حاد عنبه
نافعدر ورد احمر بش جزء سنبل زعفران مصطکی انیسون کک عیدان
هر برندن اوچر جزء عصاره غافث افسنتین هر برندن ایکیشر جزء فقاح
اذخر هلیلج اصفر هر برندن بر جزء و بر نسخه ده ورد و سنبل و مصطکی
کبر اوچر جزء قیلنمشدر بو مذکورلر دق اولنوب ماء کرفس ایله معجون قیلینور

وهر قرص نصف مثقال اولمق اوزره اندن اقراص اتخاذ اولینور سنبل
ایله معمول اولان اقراص ورد در بو قرص وجع کبده نافع
اولور سنبل لك مغسول اصل سوس هر برندن د وردر
درهم افسنتین کیه زعفران عصارة الغافث راوند صینی هر
برندن اوچر درهم ورد یدی درهم بونلرد قاولینوب الکرز تحبیر یلور
وما ایله معجون قیلنوب اقراص اتخاذ اولینور اقراص کافور لهیب
خطفی والتهاب حمایی مسکن سکده ودقه نافعدر عطش وکرب
وقیئ دمی کیدریر طباشیر دورت درهم ورد یدی درهم بزر خیار
بزر بقلة الحمقا بزر القرع الحلو وکثیرا ونار دین وصمغ ورب سوس
وعودنی وقاقله هر برندن اوچر درهم وزعفران ایکی درهم
وسکر طبرزد وترنجبین هر برندن بیشر درهم کافور بر بوچق درهم
بو مذکورلردقاولینوب بزرقطونا لعابی ایله معجون قیلینوب
قرصها بیلور اقراص کافورك نسخهٔ اخراسی معده وکبد تلهبنه
وقذف دمه وعطشه وحمیات حاده یه نافعدر اخلاطی بودر
طباشیر دورت درهم منزوع الاقماع ورد احمر اون درهم
عود صرف حبّی قاقله رب سوس هر برندن اوچر درهم سکر
طبرزد ترنجبین حب القثاء المقشر هر برندن ایکیشر درهم
زعفران کافور هر برندن برر درهم بوادویه لر مسحوقه ومنخوله
جمع اولینوب بزرقطونا لعابی ایله معجون قیلنور هر قرص بر
درهم اولمق اوزره اندن اتخاذ کولکه ده تجفیف وبعده
استعمال اولینور نسخهٔ اخری اقراص کافورك بو نسخه سی حمیات
حاده یه کبدك سدد شدیده لرینی تفتیح ایدر اخلاطی بودر
بنفشه یاتسن نیلوفر هر برندن اوچر درهم بزر قثا وبزر قند وطباشیر
وزعفران وکثیرا وصمغ عربی وعصارة السوس هر برندن ایکیشر
درهم ورد بش درهم ریوند صینی لك هر برندن برر درهم کافور
مثقال

بر مثقال ترنجبین سکر هر برندن اون درهم بوادویه لر سحق اولینوب
قرص قیلینور نسخهٔ اخری کافور عودنی هر برندن نصف درهم زعفران
طباشیر هر برندن ایکیشر مثقال بزر القثا بزر القند کثیرا الاعصارة
السوس قاقله هر برندن ایکیشر درهم بوادویه سحق اولینوب معجون
قیلینور واندن اقراص اتخاذ اولینور اقراص کافور للمصنف هندبا
وحشی وبقلة الحمقا بزوری هر برندن ایکیشر درهم بزر قرع مقشور
وحب خیار مقشر هر برندن ایکیشر درهم وثلث درهم رب الکدر اوچ درهم
اگر اول رب بولنمز ایسه برلنه صندل عقاصور وضع اولینور سوطان
محرق زعفران رب السوس کافور هر برندن برر درهم ورد دورت درهم
بونلردن قرص اتخاذ اولینور ترنجبین ایله معمول اولان اقراص طباشیردر
حمای حاده یه نافع وحطفی اولور اخلاطی بودر ورد التی درهم ترنجبین دورت
درهم نشا اوچ درهم صمغ کثیرا طباشیر زعفران هر برندن ایکیشر
درهم ماء ترنجبین وبزر قطونا لعابی ایله معجون قیلنور وبر قوم ایلك
ذکر اولینان اخلاطی اوزره بزر قثا وبزر خیار وبزر بقلة الحمقا وبزر قرع حلو
هر برندن ایکیشر درهم زیاده ایلدیلر وعلی کلا النسختین بالجمله
سحق ومعجون اولینوب اقراص قیلینور بزر حماض ایله اتخاذ اولینان
اقراص طباشیر بودر حمیات صفراویه یه وغثیه نافعدر خصوصا طبیعت
انحلال دخی اوله اخلاطی بودر ورد سکز درهم صمغ عربی وحماض بزر
مقشور قلیلا قورلیلش نشا هر برندن دورد درهم طباشیر اوچ درهم
زعفران ایکی درهم بوادویه دقاولینوب رمان حامض صویی ایله یاخود
ماء حصرم ایله معجون قیلینوب اندن قرص اتخاذ اولینور وحصرم سادج
ربی ایله ویاخود شراب ریباس ایله سقی اولینور وبر قوم اول اخلاط
اوزره طین ارمنی وانبرباریس عصاره سنك هر برندن ایکیشر
درهم شاهبلوط مقلودن اوچ درهم زیاده ایلدیلر اقراص انبرباریس
حمای حاده یه واورام کبده وعطش شدیده نافع اولور انبرباریس عصاره

ویاخود کندر هر قنقیس اولور اسیه دورت درهم بزر خیار مصطکی طباشیر
سنبل عصارة الغافث اصل سوس ترنجبین هر بریدن ایکیشر درهم
لك وریوند صینی وزعفران هر بریدن برر درهم ورد اون ایکی درهم
بو ادویه‌لردن هر قرص برر درهم اولمق اوزره اقراص اتخاذ اولنور
واشربهٔ صالحه‌دن بر ایله سقی اولنور و بر قوم اول اخلاطك اوزرینه
ایکی درهم افسنتین عصاره‌سی وبرر درهم اسارون وبزر کرفس وبزر ازیانج
هر بریدن ایکی بوچق درهم قوه صباغیندن زیاده ایلدیلر اقراص انبرباریس (ایکی درهم)
نسخهٔ اخراسی حمیات ملتهبه‌یه واورام کبده واورام معده‌یه نافعدر
انبرباریس رب سوس ورد بزر قثا بطیخك بزر مقشری مدقوق مخول
هر بریدن اوچر درهم مصطکی سنبل طیب عصارة الغافث هر بریدن
ایکیشر درهم قوه الصباغین راوند صینی زعفران هر بریدن برر درهم
بزر کشوث بزر هندبا هر بریدن اوچر درهم طباشیر بر بوچق درهم ترنجبین
الترر درهم بونلر دق اولنوب ماء ترنجبین ایله معجون وبعده هر بر قرص بر
مثقال اولمق اوزره اقراص اتخاذ اولنوب شرب اولنور نسخهٔ اخرای اقراص
انبرباریس مع الحمر اولان اوجاع کبده وعطشه ویرقانه نافع اولور
ورد طوپیدر درهم انبرباریس عصاره‌سی و ترنجبین هر بریدن اوچر درهم
کشوث یابسی یاخود انك بزری ونادرین وطباشیر هر بریدن برر بوچق
درهم زعفران لك راوند هر بریدن برر درهم عصارة السوس ایکی بوچق درهم
بو مذکورلر دق اولنوب ماء ترنجبین وماء هندبا ایله معجون قیلنور
نسخهٔ اخرای انبرباریس حمیات ملتهبه‌یه وعطش وکربه صالح و
مطفیدر انبرباریس ویاخود عصاره‌سی وسوس عصاره‌سی وطباشیر بوچق
هر بریدن اوچر درهم سنبل بر درهم بزر خیار اوچ بوچق درهم ورد التر درهم
بزر بقله زعفران نشا کثیرا هر بریدن ایکیشر درهم کافور یارم درهم
بونلر ماء ترنجبین ایله معجون قیلنوب قرص قیلنور اقراص انبرباریس
اخری حمایه وسعاله ووجع کبده نافعدر وعطش تسکین ایدر اخلاطی بودر
انبرباریس

انبرباریس اون ایکی درهم بزر قثا وقند ومصطکی وطباشیر
وزعفران وسنبل وعصارهٔ غافث وعصارهٔ سوس و ترنجبین هر
بریدن التیشر درهم ولك وریوند صینی هر بریدن اوچر درهم ورد التمش
درهم بونلر دق اولنوب معجون اولنور نسخهٔ اقراص انبرباریس
اخری انبرباریس بزر فرفخ سنبل عصارة السوس کثیرا صمغ عربی
نشاسته هر بریدن اوچر بوچق درهم طباشیر کافور زعفران هر بریدن
برر درهم دق اولنوب صو ایله معجون قیلنور و قرص اتخاذ اولنور
مصنفك ترکیب ایلدیکی انبرباریس اقراصی انبرباریس درت بیش
درهم عصارة الغافث طباشیر هر بریدن ایکیشر درهم لك مغسول
زعفران کندر سنبل عصارة الافسنتین راوند لسان الثور هر بریدن
ایکیشر بوچق درهم بزر هندبا بزر کشوث هر بریدن اوچر درهم بقلة الحمقا
بزری بر بوچق درهم زعفران بر درهم ماء هندبا ایله قرص یاپیلور قرص
افسنتین حمیات متقادمه‌یه نافعدر جدا مفتح مدر وحشه‌یه‌در و
اخلاطی بودر انیسون افسنتین اسارون بزر کرفس لوز مر مقشر وزنلری
متساوی اجزا اولنوب ماء بارد ایله معجون اولنوب قرص قیلنور وبعده
سقی اولنور نسخهٔ اخرای اقراص الافسنتین کبده وطحال ومعده‌یه
وحمای غبه وحمای مثلثه‌یه نافعدر انیسون ایکی مثقال اسارون
افسنتین رومی بزر کرفس لوز مر مقشر بوزی ایکی قشر دوا الداجی (اولنمش)
بادام مصطکی سنبل عصارهٔ غافث هر بریدن بر مثقال صبر اسقوطری
سادج هندی هر بریدن بر بوچق مثقال بو مذکورلر دق اولنوب
معجون قیلنور بعده نصکره اقراص اتخاذ اولنور اقراص غافث
حمیات ملتهبه‌یه وعتیقه‌یه وعطشه وسدده واورام کبده وطحاله
ویرقانه نافع اولور اخلاطی بودر عصاره الغافث الترکستار
منزوع الاقماع ورد احمر سنبل الطیب هر بریدن ایکیشر استار
ترنجبین منقی استار طباشیر دورت درهم بو ادویه جمع اولنور
الترر

ومعجون فیلسوف قرص اتخاذ اولنور اقراص کبر اوجاع طحاله نافع اولور
اصل کبر قشوری واشق هر بریندن دورد راستاذ زراوند طویل ایکی
استاذ وبزر فنجنکشت و فلفل اسود هر بریندن التیشر استار بوادویه
مسحوقه ومنخوله جمع اولنوب اشق خل خمر ایله نقع اولنور وانکله
جمع اولنوب قرص اتخاذ اولنور اقراص لك عیدان و فوه وانیسون
وبزر کرفس وافسنتین واسارون ولوز مر مقشر وقسط و زراوند
طویل وعصارة الغافث هر بریندن بشر درهم دق اولندقدنصکره معجون
~~فیلسوف اقراص اتخاذ اولنور اقراص لك عیدان وفوه وانیسون وبزر~~
~~کرفس وافسنتین واسارون ولوز مر مقشر وقسط و دارصینی و زراوند طویل~~
~~وعصارة الغافث هر بریندن بشر درهم اخذ اولنوب دق وعجن اولندقدن~~
~~صکره اقراص قیلنور~~ اقراص الکاکنج کلی ومثانه اوجاعنه ودم ومده بولنه
وجرب مثانه یه نافعدر اخلاطی بودر بزر بطیخ ا و لوز التر مثقال افیون
یدی مثقال بزر البنج الابیض و بزر الکرفس و بزر الحماض هر بریندن طقوزر
مثقال بزر الشوکران و بزر کزبره هر بریندن یکرمی سکز مثقال کاکنج جبلی
جز یتمش بش حبه بونلر اخذ ودق اولنوب عصیر عنب ایله معجون وقرص
قیلنور شربتی ایکی مثقالدن اوچ مثقاله وارنجه قدر اولور کاکنج اقراصنک
نسخهٔ اخراسی کلی ومثانه قرحه لرینه وتقطیر بوله نافعدر بزر البنج
وبزر کرفس وشهدانج هر بریندن التیشر درهم رازیانج ایکی درهم زعفران
بزر حماض البری لوز صنوبر افیون لوز مر مقشر هر بریندن اوچر درهم حب
کاکنج کبار یکرمی بش عدد بزر قثا اون ایکی درهم دق اولنوب معجون قیلندقدن
صکره اندن قرص اتخاذ اولنور اقراص الرواند امراض عتیقه یه وکبدك
صلابت وجساوتی واورامنه واوجاع طحاله وبدنه واقع اولان صفرتیه
نافع اولور اخلاطی بودر راوند صینی سکز درهم فوه عیدان لك منقی
هر بریندن دورد ر درهم بزر کرفس غافث انیسون هر بریندن اوچر درهم
بوادویه لر مسحوقه ومنخوله جمع اولنوب دسم معروف اوزره قرص قیلنور

فیلوموليس ترکیب ایلدیکی اقراص حرارته واسهاله ووجع کبده نافعدر
اخلاط بودر طباشیر اندر بار بیس عود بزر حماض مصطکی اسارون
سنبل هر بریندن برر مثقال صمغ اوچ مثقال ورد بش مثقال کل صوینی ایله
معجون قیلنوب اقراص اتخاذ اولنور آخر انیسون بزر کرفس اسارون
لوز مر مصطکی سنبل ساذج هندی هر بریندن برر درهم عصارة الغافث
صبر هر بریندن ایکیشر درهم بونلر بعد السحق والعجن قرص قیلنوب استعمال اولنور
آخر لوز مر انیسون افسنتین هر بریندن ایکیشر درهم اسارون برر درهم
دق اولنوب معجون وقرص قیلنور اقراص نیون طرسقون دیمکله معروفدر
زعفران افیون مر بزر البنج اصل لفاح قشوری وزنلری برابر اخذ اولنوب
عصارهٔ خس ایله معجون قیلنور واقراص اتخاذ اولنوب عند الحاجه
دق اولنور وما ایله ادا فده اولنوب عند الحاجه ایکی صدغاره طلا اولنور
قرص آخر قصب ذریره اکلیل ملك هر بریندن اوچر اوقیه قاقله بر
بوچق اوقیه ورق تنبول ورد احمر هر بریندن یاریمشر اوقیه مسك
بر مثقال بونلر اخذ ودق اولنوب الکدن کچیر بلور واقراص اتخاذ اولنور
قروح معا و [illegible] نزف دمه نافع اقراص بودر فقاح ورد افیون
اقاقیا صمغ هر بریندن برر اوقیه عفص نصف اوقیه قیلزهرج بر
بوچق اوقیه بوادویه خرکوش عصیری ایله معجون قیلنور واقراص
اتخاذ اولنور اقراص انزروما خس قذف دمه نافعدر بزر البنج افیون
بسد هر بریندن دورد ر درهم لبان سکز درهم کوکب الارض ونشاستج
وطین ارمنی هر بریندن اوچر درهم بزر خشخاش ایکی درهم جلنار یارم درهم
بو مذکورلر بعد الدق معجون قیلنوب اقراص اتخاذ اولنور نسخهٔ اخری
لانزروما خس بو قرص وجع معده وحصر واسره نافعدر بزر
کرفس التر درهم انیسون افسنتین هر بریندن اوچر درهم راوند صینی فلفل
ابیض فقاح اذخر جندبیدستر سنبل دارصینی افیون هر بریندن برر
بوچق درهم صبر اسقوطری مصطکی زعفران هر بریندن برر درهم بونلر.

اجزوو قا اولنوب الكندي كبي بلور ... اولنوب قرص قيلنور

اقراص الكندي نولنيد محدت كبد ضعيف اولوب اول سببدن غذايه رجعانة وشهوتي دخي ضعيفه اولنلره بو قرص نافع اولور بزركرفس التي درهم انيسون افسنتين هر برندن اوجر درهم راوند صيني فلفل ابيض تفاح اذخر جندبيدستر سنبل دارصيني افيون هر برندن بر بوجق درهم صبر اسقوطري مصطكي زعفران لك عيدان بش جزء ابنرباريس اوج جزء ريوند صيني ورد احمر عود هندي هر برندن بر جزء اسطخودوس سوسن ازرق كوكي هر برندن نصف جزء زعفران انيسون بزركرفس كاشم رومي فطراساليون هر برندن ربع جزء اندن مدقوقا ومنخولا اقراص عمل اولنور

اقراص برمكي خام وصفرايه جلاء نافعدر وجه اوبر هليلج بليلج املج ابريج بوندرك منخولندن هر برندن بر جزء تربد ابيض لبابي ادويه مذكوره نك مجموع وزننجه فانيذ انلرك مجموع وزننجه فانيذ بر طنجيره وصنع اولنوب اوزرينه ما دن بر قدح صب اولنور تحت قيناتسه ازال اولنور اوزرينه بعد الخلط ادويه صاحيلوب خلط محكم ايله خلط اولنور وبعده هر قرص اون درهم اولمق اوزره اندن اقراص اتخاذ اولنور وهر بر قرص بر شربت قيلنور روا ول شربتده كيجه كريزه يابسه نفع اوليق غدوه وعلى الصباح ترك تصفيه اولنوب بعده شرب اولنور زيرا انك نفعي اون ايله بكروا راسنه حاصل بعد اوكشن تركريزه وتر اخر اون ساعت ليلي بكرما عتا راسنه حاصل اولور وغدوه ايله شرب ايليه لر اول شاربك غداسي عصر قتنده ماء حمص ايله متخذ ترتيد درزيت معسول ايله اطعام اولنور وبلغم اخراجنه حاجت اولور ايسه اول اوزره هليلجدن ربع جزء مقدار شحم حنظل زياده اولنور

قرص ماذريون بو قرص غثيانده وفواقده وزحيره

ماذريوني

نافعدر انيسون بزركرفس فوتنج سنبل ونعنع وقطراساليون ونانخواه هر برندن التيشر درهم افيون وجندبيدستر وفلفل ابيض ودار فلفل وثمام وحمر وافسنتين هر برندن دورد درهم قشور ... اون ايكي درهم بو مذكورلر عسل ايله معجون قيلنوب اقراص اتخاذ اولنور

اقراص ماذريون اخرى بزركرفس انيسون دارصيني هر برندن التيشر درهم افسنتين مر افيون جندبيدستر فلفل هر برندن ايكيشر درهم بو ادويه لر مسحوقه جمع اولنوب مثلث ايله قرص قيلنور وضعف معده واختلاف وقيء اچون استعمال اولنور

اقراص الرودينون حميات ملتهبه يه واورام كبده وصفراوي بلغمدن مركب اولان نافع اولور ورد احمر منزوع الاقماع التي درهم وسنبل الطيب وزعفران هر برندن اوجر درهم صمغ وكثيرا هر برندن برر درهم بو ادويه مسحوقه ومنخوله جمع اولنوب ماء عذب ايله معجون قيلنوب بقدن صكره اقراص قيلنور

اقراص الرودينون اخرى حب البطيخ حب القثاء حب الخيار حب القرع الحلو المقشر هر برندن اونر درهم رب السوس التي درهم كثيرا دورت درهم بزر رازيانج ورد هر برندن ايكيشر درهم زعفران بر درهم بونلر دق اولنوب بزر قطونا صويي ايله معجون قيلنور وبعده اقراص اتخاذ اولنور

اقراص جاروني ايلاوس ومسمى مشرف ومتوجه اولان عليلده ايلاوس حدوثن منع ايدر وتقيني دفع ايدر وقيئي دخي منع ايدر بزركرفس انيسون دارصيني هر برندن التيشر درهم افسنتين رومي مصطكي هر برندن دورد درهم فلفل مر افيون جندبيدستر هر برندن ايكيشر درهم مدقوقه ومنخوله معجون وبعده اقراص قيلنور

اقراص الخشخاش نزف دمه وسعاله وحمايه وقرح صدره نافع اولور ورد صمغ عربي هر برندن دورد درهم نشا كثيرا رب السوس هر برندن ايكيشر درهم خشخاش اسود وخشخاش ابيض هر برندن اوجر درهم طباشير بر درهم زعفران ايكي دانق بو مذكورلر دق وجمع اولنوب قرص قيلنور

اقراص الجلنار خلفه سرا ولنلره صالح اولور

وزحير اخلاطه ودفع موده

جلنار وقرط وسماق و بلوط مقلو و سويق النبق وحب الآس هر برندن
سكز درهم خل ایله مطفی اولان عفص مقلو و خل ایله منقوع
كمون مقلو هر برندن دورد درهم اخذ ودوا اولنوب ماء ورد یاخود
عصارة التفاح ایله معجون قیلینور و هر قرص بر درهم اولمق اوزره
اقراص قیلینور **اقراص دیسقولیدوس** کلا و مثانه قرحه‌سنه
وبول دم وعسر بوله نافع اولور بزر کرفس و بزر البنج و شهدانج
هر برندن التیشر درهم بزر الرازیانج ایکی درهم حب الصنوبر بزر الحماض
افیون لوز مقشر هر برندن اوچر درهم کاکنج جبلی حب یکرمی بش عدد
بزر قثاء مقشر اون ایکی درهم بوندق اولنور و معجون قیلندقدن
صکره اقراص اتخاذ اولنور **اقراص انبرون نسخهٔ اسقلباوس**
اقماع الرمان اون درهم شب یمانی خمر هر برندن دورد درهم قلقدیس
کثیرا زراوند هر برندن اون ایکیشر درهم لبان سکز درهم ماء عسل ایله
معجون قیلینوب اقراص قیلینور **نسخهٔ اخری** قروح امعایه و صدردن
دم نفثنه نافع و جنینی حفظ ایدر گل شادنج دم اخوین هر برندن
اوچر استار سیادوران بر استار لادن سک زعفران هر برندن
دورد درهم جلنار عفص هر برندن یکرمیشر درهم حضض قرن ایل محرق
اقاقیا هر برندن اونر درهم لسان حمل صویی ایله یاخود عصا الراعی صویی
ایله معجون قیلینوب سیلان دم اوچ اوزره استعمال اولینور آوکلیسر
اسفلدن سیلان دم ایچون حقن ایله استعمال اولینور و ایکنجیسی
قبلده صوفه ایله احتمال اولینور و اوچنجیسی عصارهٔ اترج و ماء عصا
الراعی ایله سقی اولینور دم صدری نفث ایچون شرب اولنسه بقلة الحمقا
صویی ایله و ذوسنطاریا ایچون سفرجل رب سادج ایله شرب اولینور
قرص انیسون سددی فتح و کبدی مصلح و طبیعتی ملین و حمای عتیقه‌یی
مزیل اولور **اخلاطی بودر** انیسون غافث هر برندن اوچر درهم افسنتین
اسارون بزر کرفس لوز مر مقشر سنبل الطیب مصطکی سادج بزر شبث

هر برندن

هر برندن بر درهم صبر دورت درهم ماء افسنتین ایله معجون قیلینوب
هر قرص بر درهم وزننده اقراص اتخاذ اولینور و سکنجبین ایله سقی اولینور
طبیعی ملین اقراص بو قرص کربی ازاله و ضیق نفسه نافع و قبضی مانعدر
اخلاطی بودر تربد بشر درهم بنفسج یابس اون درهم رب السوس
ایکی بوچق درهم ماء ایله معجون قیلینوب هر قرص اوچ و یاخود دورت درهم اولمق
اوزره معجون قیلینور و اون درهم سکر ایله شرب اولینور **اقراص البزور**
انحلال طبیعت و امعاده اولان قروحه و طحالی هضم ایلمینلره و مغص
شدیده و زحیره و نزف بسایه نافع اولور **اخلاطی بودر** حب الآس بزر رازیانج
انیسون نانخواه بزر کرفس بزر البنج دوقوا هر برندن براوقیه
افیون التی درهم شراب ایله معجون قیلینوب هر قرص وزنی درهم نصف قرص
قیلینور و التی ایدن صکره استعمال اولینور **قدمانک ترتیب ایلدیکی
بو اقراص** ابتداء مائیه و صلابت کبده نافعدر **اخلاطی بودر** ورد دورت درهم
ابهل باریس ایکی درهم سنبل اول مثللو مصطکی عصارة الغافث افسنتین
اذخر اسارون انیسون بزر کرفس بزر رازیانج ثمرة الطرفا اسقولوقندریون
اصل کبر هر برندن بر درهم راوند رب سوس هر برندن بر بوچق درهم
زعفران نصف درهم بوادویه‌لر قرص قیلینور **اقراص ورد** ورد ایکی اوقیه
سنبل اصل سوس هر برندن براوقیه کهربا مصطکی هر برندن بریشر
درهم عیدان البلسان بشر درهم ماء بارد ایله معجون قیلینوب اقراص
قیلینور **اقراص ورد ملینه** بو نوع قرص سکنجبین ایله سقی اولینور نافع مجربدر
حمیات عتیقه‌یه و وجع کبده و یرقانه نافع اولور **اخلاطی بودر** ورد
بش درهم سنبل ایکی درهم طباشیر بر درهم عصارة الغافث سکز درهم
دق اولنوب ماء ترنجبین ایله یوغریلوب قرص قیلینور و بعض اشربه
ایله سقی اولینور **اقراص الامیر** کبد و طحال سددنی و حمای دائمه‌یی صالح
و نوطه عسری اولور **اخلاطی بودر** نک فوه انیسون بزر کرفس افسنتین
رومی اسارون لوز مر مقشر فسط زراوند طویل راوند صینی عصارة الغافث

طبیعه و حجا بلعیه نافعدر

اخذ اولنور

عصارة انبرباریس هر برندن بر جزء بر درهم مقدارنده اقراص قیلینوز
واکه صالح اشربه ایله سقی اولینور **اقراص الفوه** طحال ترجساوة وصلابتنه
ووجع کبده حماء مزمنه ردیه یه صالح اولور اخلاطی بودر فوه اون ایکی
درهم اصل کبر قشوری زراوند طویل اصل السوس هر برندن بر بر درهم
اخذ وسکنجبین ایله معجون قیلینوب ~~بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه~~
~~قدر معجون اقراص اتخاذ اولینور~~ ایکی درهمدن بر قرص اتخاذ اولینور
وهر بر قرص بر شربت اولور طبیخ افسنتین ایله شرب اولینور **اقراص**
الکشوث حمیات مزمنه یه صالح وحطفید در بزر خیار وبزر بقلة الحمقا
وبزر شاهسفرم وزعفران هر برندن اوچر درهم شکاعی باذاورد شاهترج
~~طباشیر~~ طباشیر تربد کشوث هر برندن دورد ردرهم کثیرا نشا صمغ
هر برندن بر بوچق درهم ترنجبین سکر عشر هر برندن اوتوز درهم
صو ایله معجون اولینوب استعمال اولینور **اقراص العشرة الادویه**
ربع عتیقه یه صالح اولور **اخلاطی بودر** انیسون عصارة الغافت
هر برندن دورد ردرهم اسارون ساذج هندی افسنتین بزر کرفس سنبل لوز
مر مقشر مصطکی هر برندن بر درهم صبر ایکی درهم بو ادویه لر دق اولینوب افسنتین
طبیخی ایله معجون قیلینوب هر درهمدن بر قرص قیلینور وماء فاتر ایله
سقی اولینور **اقراص اخری** حمیات عتیقه یه وطحیه وفیئه وتلیین طبیعة
نافع اولور اخلاطی بودر منزوع الاقماع ورد احمر التر درهم حب القثاء المقشر
مصطکی راوند صینی عصارة الغافت هر برندن اوچر درهم زعفران ایکی
درهم صبر اسقوطری کر درهم بو ادویه لر مسحوقه ومنخوله جمع اولینور
وماء عذب ایله معجون قیلینور واقراص اتخاذ اولینور وماء بارد ایله
وماء خیار ایله ویاخود سکنجبین ایله سقی اولینور **طقوزنجی مقاله**
سلاقات وحبوب بیاننده در مسهل مطبوخلرده ومسهل حبلرده
اولان کلام مبهم وکذلك غرغرات وسعوطات وعطوسات واضمده و
واطلیه وعین وسن ادویه لرنده اولان کلام جمالی تا تنبیه یه تاخیر
ایلرر

ایلرز وبو جمله اولاید ادهان ومراهم ذکر ایله ختم ایلرز واندن مقدم
سلاقات وحبوبات جمله اولاده ایرادینه راز ایلدیکیمز ذکر ایلرز
مطبوخ ماء الاصول سدده وعسر بوله وکبد ومعده وجعلرینه
نافع اولور وادهان ایله ومع غیر ادهان استعمال اولینور و
اخلاطی بودر اصل کرفس قشوری واصل اذخر واصل رازیانج وبزر
رازیانج وبزر کرفس وانیسون وسنبل الطیب وبرسیاوشان
وسنبل ومصطکی ومنزوع العجم زبیب هر برندن قدر حاجة اخذ
اولینوب طبخ اولینور وقدر حاجة سقی اولینور **مطبوخ اخر ماء**
الاصول کبدی وجع کبد المجون ترتیب ایلمشدر اصولدر رازیانج
قشوری کرفس اصولی قشوری هر برندن بر بر درهم بزر رازیانج بزر
کرفس ورد احمر مطحون فوذنج اذخر هر برندن یارمیشر درهم
منزوع العجم زبیب ایکی درهم اسارون سنبل هر برندن ایکیشر
دانق بو ادویه لر اوزره بر رطل ایکی ثلث مقداری صو صب اولینور
واول صودن ایکی وقیه قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه اولینور وبعده بر درهم قدر
اوزرینه لوز حلو دهنی القا اولینوب شرب اولینور **طبیخ الافسنتین**
وجع کبده ومعده یه ولحمیات مختلفه بارده یه وبلغمیه یه وسوداویه یه
نافعدر انیسون وبزر کرفس وافسنتین رومی واسارون وبزر
رازیانج واصول اذخر هر برندن حاجت مقداری اخذ اولینوب
طبخ وصویی استخراج اولینوب سقی اولینور **طبیخ الغافت** حماء ربعی
وحما بلغمیه وحماء مختلفه سر اولنده وبیبس طبیعة نافعدر هلیلج
اسود وزبیب منقی وشاهترج وباذاورد وغافث وشکاعی
بو ادویه لر وزنلری برابر اخذ وطبخ وتصفیه اولینور **فصل**
فی الحبوب حب بو حب ریاح غلیظه دن ونفخدن وعصبده اولان
تشنجدن وخصیه لرنده اولان نفخدن حادث اوجاعه نافع اولور
اخلاطی بودر بزر کرفس حرمل انیسون مصطکی زعفران هر برندن

بر درهم هلیلج اسود و بلیلج واملج هر برندن ایکیشر درهم سکبینج مقل هر بردن
بر بوچوق درهم بوادویه لردن حبوب اتخاذ اولینور حب المنتن الاکبر
اخلاط غلیظه یی نفض ایدر سددی تفتیح ایدر وجع مفاصله و وجع خاصره یه
نافع اولور برصه و بهقه وجذامه وداء الفیله دخی نافعدر و بو حب
ماهانی دینمکله معروفدر اخلاطی بودر اشق سکبینج جاوشیر مقل صبر
حرمل هلیلج شحم حنظل هر برندن سکزر درهم شبرم افتیمون فربیون
شیطرج سورنجان هر برندن دورد ر درهم تربد اون درهم جندبیدستر
غاریقون هر برندن ایکیشر درهم سقمونیا اوچ درهم زعفران سنبل
قاقله اصل الخطمی الابیض کیته دارصینی خولنجان هر برندن برر درهم
حب المنتن الاکبر الآخر بو حب وجع قولنجه ونقرسه وصلبه ورکب
وجعلرینه نافع اولور و بدندن خلط غلیظ لزجی تحلیل ایدر اخلاطی بودر
مقل سکبینج اشق جاوشیر بزر حرمل شحم حنظل صبر افتیمون هر برندن
اونر درهم سقمونیا التی درهم دارصینی سنبل زعفران جندبیدستر هر برندن
ایکیشر درهم اوفربیون بر درهم بوادویه مذکوره دن صموغ ماء کراث النجنه
نقع اولینوب باقی ادویه انک ایله حب قیلینور حب المنتن الاصغر
صداع و کبد خلط لزجدن تنقیه ایدر سکبینج اصفهانی اشق جاوشیر مقل
مر هر برندن اونر درهم تربد یکرمی درهم شحم حنظل اون ایکی درهم اندن
صموغ نقع اولینور ادویه باقیه انک ایله معجون قیلینوب حب قیلینور و شربتی
ایکی درهم ماء فاتر ایله شرب اولینور کیفیت عملی اولان حب منتن در
وجع مفاصله ونقرسه وخام وصفرا وسودادن حادث اوجاعه
و فالجه نافعدر صبر اهلیلج اصفر که منزوع النوی اوله وحرمل وافتیمون
اقریطی و لباب تربد و اشق و جاوشیر و سکبینج ومقل الیهود هر برندن دوردر
جزء شحم حنظل اوچ جزء سقمونیا ایکی جزء جندبیدستر او فربیون جندبیدستر
دارصینی زعفران هر برندن برر جزء بو مذکورلرک صموغی ماء کراثده یا خود
ماء کرنب ایله برکون وبر کیجه نقع اولینور وادویه یابسه لر دق اولینور و صموغ

منقع

منقع اولمش درهم کبی اولنجه قدر دق اولینوب اوزرینه ادویه مذکوره اکیلور
و مختلط اولنجه قدر دق و ضرب اولینوب نخود مقدارنده حبلر اتخاذ اولینور
و ظلده تجفیف اولنور و شربتی ایکی درهمدر ماء فاتر ایله اول اللیل شرب
اولینور و اوزرینه اطعام اولینجق طعام فروج زیرباج و شرابی عسل و
زبیب نبیذی و یا خود و شاب یعنی بکمز اولور حب الشیطرج الاکبر
ایکی منکب و ایکی حقو اغریلرینه وعرق نسایه نافعدر و خلط غلیظ لزجی
اسهال ایدر اخلاطی بودر سکبینج اشق مقل او فربیون جاوشیر هر برندن
برر درهم صبر افتیمون غاریقون هر برندن بربوچق درهم زراوند مدحرج
قنطوریون جندبیدستر هر برندن ایکیشر درهم دارفلفل زنجبیل کمون
نانخواه بزر کرفس انیسون مر زعفران خردل شیطرج شحم الحنظل عود
الوج ملح هندی هر برندن دورد ر دانق هلیلج اصفر سورنجان ماهیزهرج اصلی
هر برندن ایکیشر بوچوق درهم بو ادویه اخذ اولینوب ماء کاکنج ایله معجون
قیلینوب حبوب یاپیلور و شربتی ایکی درهم اولور حب الشیطرج الاصغر
بدندن برشقاق استرخاسنه و فالجه و ایکی حقو و رکبه و مفاصل اوجاعنه
ونقرس بارده نافعدر و فجی و غلیظ اولان خلطی اسهال ایدر اخلاطی بودر
هلیلج اصفر اون درهم صبر یکرمی درهم زنجبیل شیطرج هندی ملح هندی
شحم حنظل هر برندن ایکیشر درهم فلفل دارفلفل هر برندن برر درهم
خردل اوچ درهم فانیذ دورت درهم بو ادویه لر ماء کرنب ایله معجون
قیلینوب حبوب اتخاذ اولینور و شربتی واحد بسی ایکی درهمدر ماء فاتر ایله سقی
اولینور نسخة اخری لحب الشیطرج صبر تربد سورنجان هر برندن اونر
درهم شیطرج اوچ ملح نفطی شحم حنظل غاریقون حب حرمل مقل سکبینج
هر برندن ایکیشر درهم زنجبیل دارفلفل فلفل مصطکی خردل انیسون
قسط نانخواه هر برندن برر درهم افتیمون هلیلج اسود هر برندن بشر درهم
بو ادویه ماء کرنب و ماء کاکنج ایله معجون قیلینور و شربتی ایکی درهم و یا خود اوچ درهم اولور ماء حار ایله

حب الغافت وجع کبده و یرقانه وحمیاته نافع اولور اخلاطی بودر صبر
عصارة الغافت اهلیلج اصفر بالسویه اخذ اولنوب دق اولینور والکدن
کچیریلوب ماء کرفس ایله معجون قیلینور واندن حبوب اتخاذ اولینور وشربتی
ایکی درهم اولور حب النجاح فالجه ولقوه یه و وجع رکبه یه وبلغمدن اولان
اوجاع مفاصله نافع اولور اخلاطی بودر ایرزهیا دوج دیمکله معروف
دواء هندی و شاطل واسرنجس دیمکله معروف دواء هندی احمر
وتربد وحب النیل هندی و حشیش الغافت هر بریندن یکرمیشر مثقال
بو ادویه اللی رطل صو ایله طبخ اولینور نصفی باقی قالنجه قدر وصکره
تصفیه اولنوب اول باقی اولان صونیه تارا وزره اعاده اولنوب
منعقد اولنجه قینادیلور وبعده دنر صینی قشر خارجندن
وسطندن اولوب لسان عصافیره مشابه لبندن خفی تنقیه اولندقدن
صکره ~~القال ولینور~~ وکذلك اغاریقون ومصطکی وصبر اسقوطری
وابرنج مقشر وعصارة السوس هر بریندن یکرمیشر مثقال دق اولنوب
برحریردن کچیریلور وبعده دنر دوء یالکز دق اولینور و ~~[illegible]~~
~~نخل اولان حریره دن حریره ... قیلنور~~ ودنره
دهنیت اولمغله ان نخل وحریره دن کچیرمك ممکن اولماز بلکه دنر غیر
منخول ادویه مذکوره ایله خلط اولینور وجمیعا ادویه مخلوطه
ماء مطبوخ منعقد رنك اوزرینه صب اولنور حتی اکم غسل قوامی
عارض اولور واول ادویه ماء مذکور ایله یوغریلوب اندن حب اتخاذ اولنوب
واول حبدن وقت حاجتده ایکی دانقدن نصف درهمه وارنجه قدر
شرب اولینور وغایة شربی دورت دانق قدر در اندن اکثر شرب
اولنمز وشربی لیلگا وماء حار ایله اولور حب الجاثلیق بو بر حبدر که
معده دن بلغم وسودایی جالی اولوب اخراج ایدر وضعف هضمه
حسبیله اولان ریاحی کسر ایدر وصیفا وشتاء شرب اولینور اخلاطی

بودر

بودر دارصینی زعفران قسط سنبل حماما کما دریوس حب البان محلب
قرنفل اغاریقون هر بریندن ایکیشر درهم قرنفل هر بریندن ا وجر درهم
صبر اون درهم بو ادویه لر فصل صیفده عصیر ورد ایله وشتاده عصیر
کرنب ایله حب اتخاذ اولینور وشربتی بر درهمدر قبل الطعام طلا ایله شرب
اولنوب اوزرینه شربی ساعتنده ماء حمص ایله تغذیه اولنور حب الزوری
من کتاب فلهمان بعض نسخده حب الدوری من کتاب فهلمان
واقع اولمشدر بو حب نکهتی و فمی تطیب ایدر و بصری جلالندیرر و
بلغمی اذهاب ایدر وطعامی مشتهی و اسنانی ماضغه یه مقوی اولور اخلاطی
بودر قرفه قرنفل و فوه وکزبره وهال بوا و قندیه و فوفل و کبربوس هر بریندن
بر بر درهم و مسك بر قیراط اخذ اولنوب دق اولینور والکدن کچیریلوب انجینه
صمغ حل اولینمش صو ایله معجون قیلینور ریاحه نافع حبدر ابرده یه ضعف
معده یه وبواسیره نافعدر اخلاطی بودر خبث حدید یوز مثقال اخذ اولنوب
ماء کراث ایله بر کون مقدار آنده تنقیع اولینور وکل یوم بر کره صویی تجدید اولینور
وکذلك حب الرشاد ایکیوز درهم بزر کراث و بزر الجرجیر و بزر فلفل و بزر
کرفس و بزر جزر و بزر فجل وحلبه و بزر بصل هر بریندن یکرمیشر درهم بو مذکورلر
دق اولینوب ماء کراث ایله معجون قیلینور وحب اتخاذ اولینور حب الدند
لقوه یه و فالجه و اوجاع ظهره و رکبه یه وسببی بلغم غلیظ اولان رجع و ریاح غلیظه
اولان اوجاعه کلیسنه نافعدر اخلاطی بودر دند صینیدن قشر اعلی ازاله
اولینور وایکی قطعه اولان جوفندن قطعه لر اراسنده لسانه مشابه اولان
سمیتلی لبدن طرح اولنوب اول قطعه لردن کثیر وحب النیل ورب السوس
وغاریقون ابیض و کتیره و حشیش الغافت وصبر و زنجبیل برابر اخذ و دق
اولینور و ماء کرفس ایله معجون قیلینوب اندن حب صغار یاپیلور واول حبلری
صانوبر یعنی بستان دهن سالطی ایله تدهین ایدر وشربتی بر درهم ایله ایکی
درهم اراسنده اولور واوزرینه بر یکی طعام زیرباج اولور حب ملح مسهل
لقوه یه نافعدر بصره جلا ویرر وسمعی حدتلندیرر و اوجاع طحاله و نقرسه و اوجاع مفاصله

وافسنتین

مفاصله واسترخاء عصبه وآفات برده ورطوبته نافعدر واخلاطی بودر
ملح درانی التی اوقیه فلفل اون ایکی درهم زنجبیل بزر کرفس بزر وفا انجدان
فطراسالیون بزر رازیانج انیسون ساذج هندی اغاریقون سقمونیا
حرف قرنفل هر برندن دورد درهم بو ادویه لر الکدن کچیریلدیکدن صکره جمع قنوب
برقابک ایچنده دفع اولینور ووقت حاجتده استعمال اولینور حب الاصطمخیقون
بوحب کندینک ترتیبی اوزره درمعده یی مقوی وطعامی مشهی اولور معده یی
وکبدی وطحالی نافعدر حواسی وامعایی تنقیه ایدر وجمیعا بدندن فضولی
اخراج ایدر بعینه مره صفراییی ومره سوداییی وبلغمی اخراج ایدر اخلاطی بودر
هلیلج کابلی التی جزؤ ملح هندی افسنتین رومی اغاریقون هشت سقمونیا ازرق
هر برندن اوچر جزؤ اسارون انیسون بزر کرفس هر برندن ایکیشر جزؤ
تربد ابیض لباب یدی جزؤ افتیمون اقریطی احمر نقی حرشف بشر جزؤ
قرنفل بر جزء بو ادویه لر بعد النخل جمع اولینوب خلط اولینوب دق اولینور
وصوایچنده دورت جز فانیذ سجزی قیلنوب اول صودن ادویه مذکوره
اوزره ادویه یی حین دقده قلیلا قلیلا صاچیلور اول ادویه بکز قواعدنه
اولنجه قدر وبعده اندن فلفل مقدارنده حب اتخاذ اولینور وشربتی
ایکی مثقال قیلینور حب البرمکی راسی واطرافی تنقیه ایدر واوراحه نافع
اولور وبوحب شرب اولندیغی جذب مواددن استقصا ایلسون ایچون
اویموق لا یفتر اخلاطی بودر صبر اسقوطری شحم حنظل هر برندن یدیشر
مثقال زعفران سنبل دارصینی حب البلسان اسارون مصطکی افسنتین
رومی سقمونیا تربد هر برندن بر مثقال سلیخه نصف مثقال دق ناعم
ایله دق اولینور والکدن کچیریلوب ماء فاتر ایله معجون قیلینوب حبلر بیلور
واول حبلری انعی جوز حلو دهنیله یدینه مسح ایدروا ول حبلری اخذ وشرب دفع
مقداری لین ویبس طبیعت حسبیله اولور مثلا قلیل وحتی واکثر اون
برحبه قیلنور ~~مثقاله~~ وشربته تا مثقال ایکی درهم اولور فراشنده بتدیقده
مشروب ایدر حب ابن الحارث بهق فاحشده تجربه اولینوب وچ کونده زائل

ایلدیکی

ایلدیکی مشاهده اولندی وبوحب حمایه وریاحه واوجاع مفاصله وبلغم
وسودا اوردائیک کلیسنه نافع اولور اخلاطی بودر اهلیلج اسود واصفر
وصبر اسقوطری وانزروت ومقل احمر وسکبینج اصفهانی وشحم حنظل
هر برندن بشر جزء حرف ابیض ~~ابیض~~ سعتر فارسی شونیز کمون کرمانی
ملح درانی علک رومی هر برندن بر جزء بو ادویه اخذ اولینوب مرقوقا
ومنخولا خلط ~~اولینور~~ تام ایله خلط اولینور وادویه یی معجون ایدجک قدر
ماء کراث ایچنده اول اجزالردن صموغ اولنلر نقع اولینوب شمسه صموغ حل
اولنجه قدر وضع اولینور وحل اولندیقده بعده صکره اوزرینه ادویه منخوله
القا اولینور ودق ایدرک جیدا وشدیدا یوغرلور حتی هر حب فلفل قدرنده
قیلنور وکولکه ده قوریدیلور انک شربتی بر مثقال اولور ماء فاتر ایله سقی
اولینور وبوحب شرب ایلمزدن ~~حتیم~~ ایکی کون مقدم خبزدن وزیرباجدن
ماعدا جمیعا اشیادن حمیه ایدر حب ابن هبیره بو حبک حبوب نافعه دن
اولدیغنده اطبانک اجماع واتفاقلری وارد ریاحه وصفرایه وبواسیر ریاحیه
وخامه وبهقه وحکه یه منفعت ظاهره سی وارد رلیل ونهارده وصیف
وشتاده شرب اولینورانی شربک زمان معینی یوقدر انک اخلاطی بودر
منزوع النواه هلیلج اسود واصفر وبلیلج ایکی هلیلجک هر برندن اون
ایکیشر مثقال واملج التی مثقال شیطرج هندی دارفلفل هر برندن بشر
مثقال جوزبوا ملح درانی هر برندن بر مثقال تربد ابیض صبر هر برندن
اوچر مثقال بو ادویه لر جمیعا دق اولینوب الکدن کچیریلور ودهن بنفسج
ایله ~~خلط کبی قیلینور بعینه حبزون جنس کاغد مهملاتی صیف~~
~~کبی قورتیلور اولینوب کولکه ده تخفیف اولینور~~ سحق کبی قیلینوب کولکه ده
تخفیف اولینور وشربتی التی مثقال اولور نصف اللیلده ماء حار ایله شرب
اولینوب اندن منافع عجیبه مشاهده اولینور الحب الجامع لابن الحاجم
بدنده اولان مره صفرا ومره سودا وبلغم فضله لرینه نافعدر اکثر دماغده
بناء فضله یی اولان راسه نافع اولور صمم عارض دوخی زائل ایدر ومعده یی تنقیه ایدر

مذکوره

وكبيرده تنقيه ايدر و مليله وحما عتيقه‌نك كليسنه نافع اولور
واخلاطی جميعا و كذلك دخی تسكين ايدر و انواع قروحه وحكه‌يه
~~ويواسيره‌ايتلو~~ شفا اولور و باسور اولان كمسنه بو حبه شربه
محتاج اولسه اكم لازم اولور باش ياره‌معنه وصلوات يارمغنه
طتلو بادم ياغ سوره و اول ايكی يارمغ ايله شرب ايدرجكی حبه
مس ايليوب تراق و محلا ايليوب بعده شرب ايليه بو منوال
اوزره شرب ولنديقده اكه مضرتی اولماز وانك اخلاطی بودر
ايارج فيقرا ايكرودورت درهم اهليلج اصفر و اسود هر بريرندن
التشر درهم مصطكی انيسون عصارة الغافث عصارة الافنتين
هر بريرندن ايكيشر درهم ورد احمر دورت درهم بو اجزا الزدق اولنور
والكدن كچيريلوب صو ايله معجون قيلينور و فلفل مقدارينده حبلر ييلور
و شربتی بر بوچوق درهمدن ايكی درهمه وارنجه قدر اولور اول كيجه‌دن
ايكی ساعت مرور ايتدكده عليل اويمزدن مقدم شرب ايدوب اوزرينه
اويور و انك مقدار اسهالی بحسب المجلس ايكی ايله دورت اراسنده
اولور وانك عملی نهارده اولور **اوفربيون ايله معمول حب**
ماء اصفر و وجع ظهره و وجع وركه و نقرسده و استرخاء اعضايه
نافع اولور اخلاطی بودر اوفربيون مصطكی سنبل انيسون
هر بريرندن دورد درهم سقمونيا اغاريقون عصارة الافنتين
هر بريرندن بشر درهم شحم حنظل اوج درهم صبر افتيمون سنبل هر
بريرندن اون درهم ملح هندی بر بوچوق درهم دار فلفل ايكی درهم
ادويه دق ولنوب الكدن كچيريلور و ماء كرنب ايله يوغريلوب
حب قيلينور و شربی اولنديقده اوزرينه ماء حار شرب اولنور
حب آخر نافع حماء فرمنديه و كبر و طحال ضعفلرينه و ابتداء
نزول مايه منفعتی اولور اخلاطی بودر كما فيطوس و كماذريوس
واصل سوس و زعفران و لك و افسنتين هر بريرندن ~~[illegible]~~ درهم
اوز

بزركرفس انيسون بزر رازيانج هر بريرندن بشر درهم عصارة الغافث ورد
دارصينی اصل كبر كزمازج هر بريرندن سكزر درهم بزر كشوث و نارمشك
درهم جعده زوفا هر بريرندن يديشر درهم اكر اول عليلده سعال و اراسه
~~[illegible]~~ **حمايه نافع حب اخر** بو حبك اخلاط
مختلفه‌دن حادث اولان حماء فرمنديه و وجع كبده و ابتداء استسقا
نافعدر افسنتين ويا خود افسنتين عصاره‌سی و عصارة الغافث و
اهليلج اصفر و بليلج و صبر و مصطكی و زعفران ورد و دارصينی و لك مغسول
و انيسون و شاهترج يابس و ايارج فيقرا هر بريرندن بر جزء اخذ عنب الثعلب عصاره‌سی
ايله معجون قيلينور و حب اتخاذ اولنور شربتی بر مثقالدر ماء فاتر ايله ليلا
سقی اولنور و اكر سعالی وار ايسه جميعا ادويه‌نك نصفی وزنی مقداری
اكر رب سوس خلط اولنور **سدده‌لری تفتيح ايدن حبدر** بو حب سدده‌لری تفتيح
ايدر اخلاطی تلطيف ايدر و اخلاطی و رطوبات لزجه‌يی دفع و جذب ايدر **و اول**
حبك اجزاسی بودر سازج هندی قصب الذريره اذخر فقاح افسنتين الرومی
مصطكی زعفران هر بريرندن نصف درهم بزركرفس انيسون مقل سكبينج
هر بريرندن بررر درهم صبر بندی درهم تربد اغاريقون هر بريرندن اوچر بوچوق درهم
بو ادويه‌لردن حب اتخاذ اولنور **حب السكبينج** وجع كبديه و ايكی حقو جنب
اغريلرينه نافعدر **اخلاطی بودر** بزركرفس بزرجرمل هر بريرندن بررر درهم
سكبينج مقل ايارج فيقرا هر بريرندن ايكشر درهم شحم حنظل اغاريقون
هر بريرندن اوچر درهم تربد التی درهم بو ادويه‌دن حبوب اتخاذ اولنور شربتی
ايكی درهمدر ماء فاتر ايله سقی اولنور **حب الجاوشير** بو حب سلمونك مختاريدر
ركبه و ظهر و حجارينه و فالج و لقوه‌يه صالحدر **اخلاطی بودر** زنجبيل و فلفل و دار
فلفل و شيطرج هندی و اهليلج اصفر و بليلج و املج و قرو تربد و سقمونيا
و زعفران و جندبيدستر هر بريرندن ايكيشر درهم جاوشير و سورنجان
و سكبينج و مقل و اشق و شحم حنظل هر بريرندن اون درهم صبر يكرمی درهم صمغ
ماء كرنب ايله نقع اولنوب انك ايله ادويه معجون قيلينوب حب اتخاذ اولنور

وشربت ولحم سرایکی درهم قیلینور حب الا وفربیون فالجه
استرخاییه واعصابه مخدره اولان اخلاط بلغمیه نافع اولور
اطریفل بودر اغاریقون شحم حنظل وفربیون سکبینج مقل هر
برندن برر درهم صبر ایکی درهم بو ادویه لر دقوا ولنوب معجون
[illegible] حب لر پیلور مسك ایله معمول اولان حب هندیدر
بو حب وجع معده یه نافعدر بخار ازاله ایدر وکذلك شرب
شرابدن حادث ولاغز فارتی [illegible] یعنی شراب رایحه سن گیدرر
وشرابدن اولان رطوبتدر ازاله ایدر اخلاط بودر داملك کثیره
برندن بر رطل اخذ اولنوب دق اولینور وما ایله غسل اولنوب
قدره القا اولینور واوزرینه فرق رطل صو صب اولنوب بش
رطل قالنجه قدر طبخ اولنوب تصفیه اولینور وبعده بر نظیف قدره
القا اولنوب اول ماء بالکلیه منعقد اولنجه قدر طبخ اولینور وحین
طبخده اجزاء لر بربرینه ملتصق اولمسون ایچون بر ملعقه ایله
تحریك اولینور بعده بر بزیشل اجانه ایچنه القا اولنوب صبایله
معسول تجفیف اولنور بر تجفیف اولینور وقتی اذن خیز اتخاذ
ایلمك مراد ایلسك اذن بکر ومثقال مقدارین اخذ ایله وسحوق الاو
الکلدن تخیر وهال وقرنفل وجوزبوا وبسباسه وعود هندی وساج
وقطفار وصندل ابیض وهپسی توا وکبابه هر برندن برر مثقال
مسك بش مثقال کافور اون مثقال بونلرك هر بری باشقه باشقه
دق اولنوب الکلدن تخیر بلور وخلط اولینور وبعده ثانیا بش
مثقال داملك اخذ اولنوب اوزرینه التی اوقیه ما القا اولنوب
طبخ اولینور ایکی اوقیه باقی قالنجه قدر وتصفیه اولنوب ادویه لر
انك ایله معجون قیلینور وبخور مقدارنده حب لر بیلور تجفیف
اولینور ووقت حاجتده استعمال اولینور بوموضعده مقاله تاسعه
تمام فلله الحمد مقاله عاشره ادهان بیاننده در بریم ادهانك

هو

ثانیا
جوزبوا

هو کلامهم شروط سابق اوزره در دهن الناردین بو دهن نافع کثیره
حبیله اشرف ادهان نافعه دندر باطنده اولان برودت وریاحه
نافع اولور برودتدن عارض وجع اذنه تسکین وازاله ایدر صداعه
وشقیقه یه سعوطا ازاله ایدر ولونه تحسین وقوت ازاله ایدر
اوجاعنه واوجاع کبده واوجاع بطنه نافع تسکین اولور ورحم سخلته
ایدر واحلیله ازراق ولنسه کلیه یه ومثانه یه واسترخاء مثانه یه
نافع اولور اخلاطی بودر قصب ذریره سعد ورق وغار عیدان البلسان
ساذج هندی راسن اذخر اهل آس قردمانا مرزنجوش هر برندن ایکیشر
اوقیه اخذ اولنوب جریشا دق اولینور وبر قدره القا اولنوب اوزرینه
شراب وصو القا اولنوب نقع اولنوب بقدر نصفکره اوزرینه بش قسط حل دهن
یعنی من غیر تقشیر سمسمدن اخراج اولینان دهن القا اولنوب اناء مضاعف
ایچنده اوچ ساعت مقداری نار لینه ایله طبخ اولینور وهر ساعتده تحریك
اولینور وبعده ناردن اینیریلوب صو بیتنجه قدر ترك اولینور ودهن
تصفیه اولینور ودهن ناردین اوچ کره طبخ ذکر اولندی بر طبخه اولی
ایدی الطبخة الثانیة ورد احمر سلیخه آس رطب عصاره سی
هر برندن ایکیشر اوقیه اخذ اولنوب جریشا دق اولینور واوزرینه صو
وباخود شراب القا اولینور ادویه اصلنجه قدر وبعده دهن مطبوخ اول
دن القا اولنوب نار لینه ایله اوچ ساعت مقداری طبخ اولینور
وبعده تبرید وتصفیه اولنور الطبخة الثالثة سنبل قرنفل میعه
هر برندن ایکیشر اوقیه جوزبوا بش اوقیه دهن البلسان التی اوقیه
ذکر اولینان ادویه دق اولنوب واوزرینه ماصب اولینور وتسخین اولنوب نقع نصفکره
اوزرینه دهن مطبوخ ودهن بلسان مذکور ومیعه سائله صب
اولنوب اخلاط ایدنجه قدر تحریك اولینور وصو زائل اولوب دهن
باقی قالنجه قدر قینادیلور دهن المیعه انصباب ماده [illegible] اولان
مفاصله وتسخین عضله واورام بارده یه وضم بارده یه وکلا یه ومثانه یه
تسخین ایدر

اخلاطی بودر دهن حل قسط حیحة یابسه اوج اوقیه اخذ اولنوب
نارلینه ایله طبخ اولنور دهن قوت بولدقده اخذ ایدنجه قدر بعده رفع
اولنور دهن البابونج دهن حل قسط حلبه و مغسول و منشف و کوکلده
اولمین فقاح بابونج هر برندن ایکیشر اوقیه اخذ اولنوب بر اناء
زجاج ایچنده قرق کون مقدار شمسه قیلنه نقدن صکره استعمال فرق
اولنور دهن المصطکی معده ضعفنه و اوامعه نافعدر صلابتی
تلیین ایدر اخلاطی بودر دهن حل ایکی قسط مصطکی التی اوقیه
مصطکی دق اولنوب اناء مضاعفده دهن قیلنه نقدن صکره
اوزرینه القا اولنور دهن الافسنتین المشمس بو دهن
اعضاء بارده یی تسخین و تقویه ایدر اخلاطی بودر دهن
حل بر دورق اخذ اولنوب اناء زجاج ایچنه وضع و القا اولنور
و ایکی اوقیه افسنتین دق القا اولنوب قرق کون مقدار
شمسه قیلنور دهن الشبت دهن حل قسط و ظلده مجفف اولان
بزر شبت بر اوقیه اخذ اولنوب اناء زجاجه القا ویکرمی
اولنور کون مقدار شمسه قیلنوب استعمال اولنور
دهن سوسن یحمك بردنه و اختناقنه و قولنجه نافع اولور
کلیه لر و مثانه یی تسخین ایدر اخلاطی بودر سلیخه قسط حب
البلسان مصطکی هر برندن بر اوقیه قرنفل قرفه هر برندن نصف
اوقیه زعفران بر اوقیه بونلر دق اولنورلر و بر اناء زجاجه
بربوجق رطل شیرج ایله واوتوز عدد سوسنه ازادا ایله وضع
اولنور سوسنه نك صفرتی و ورقنك اصول صلکه نزع و رمی
اولنه نقدن صکره و اول موضع معتدلده دهن سوسنه نك اناء
قوتنی اخذ ایدنجه قدر بعده تصفیه و استعمال اولنور قرق کون اولنور
سوسنك دهن ساذج سوسن ابیض منقی ایکی درهم دهن
حل بر قسط اناء زجاج ایچنه قیلنور دهن قوت سوسنی اخذ ایدنجه
قدر

قدر و بعده استعمال اولنور دهن الحسك عسر بوله نافعدر اخلاطی بودر بلغ
دهن حل بر اوقیه صوبر رطل و ربع رطل زنجبیل دورت درهم حسك
اون درهم ادویه جریشا دق اولنوب بر قدر ماء و شیرج مذکورلر ایله
القا اولنور زائل و شیرج یعنی دهن حل باقی قالنجه قدر طبخ اولنور و بعده حلیله
تقطیر اولنور دهن حسك آخر مفاصله صالح و لونی تحسین و باهی
زیاده ایدر و بجماعه حث و اعراض کلایه و مثانه یی و ظهری اصلاح ایدر
هر یوم مبختج و یا خود نبیذ ایله آندن بر اوقیه مقدار شرب اولنور
ایسه و بو دهن حقن ایله دخی استعمال اولنور اخلاطی بودر دهن
حل و لبن بقر تازه حلوی و حسك رطب عصاره سی هر برندن اون رطل و انیسون
ابیض بش رطل زنجبیل ایکی بوچق رطل فانیذ دق اولنوب الکدن تحریر اولنور
و جمله سی بر قدر فخار ایچنه وضع اولنوب ماء الحسك و لبن زائل اولوب
دهن یالکز باقی قالنجه قدر نار لینه ایله طبخ اولنور و ناردن رفع اولنور
بعده ذکر سابقی اوزره شرب اولنور و بو شرب ایله اول دهن ضعف
کلایه نافع قوت باهی و منی یی زیاده ایدر نسخه اخری دهن الحسك
ضعف کلیه یه نافع اولور و باهی زیاده ایدر و حصره و وجع خاصره یه
و وجع کلایه نافع اولور اخلاطی بودر ماء عذب اون بش اسکرجه
زنجبیل مرضوض دورت درهم حسك مرضوض اون درهم حل بر اسکرجه
بو مذکورلر قدر نظیف ایچنه القا اولنوب صو ذاهب و دهن باقی
اولنجه قدر نار لینه اوزره طبخ اولنوب بعده انزال اولنور و صوو تحجر
قدر ترك اولنوب بعده تصفیه و دبرندن احتقان اولنور
و قبلندن دخی احلیله صب اولنمغله احتقان اولنور دهن الحیات بلغ
وجع اتی اوزره ایلا ندن اخذ اولنن دهن استرخاء مقعده یه
نافع اولور دهن حل اوج قسط اخذ اولنوب بر قدر فخارده قیلنور
و اول قدره بش ایله اون ارا سنده جانلو دری
حیات سودا اخذ اولنوب حیا القا اولنور و فخارك راسی شد اولنور

و نارلینه ایله اول فخار حیات تمر ایدیجه قدر طبخ اولینوب بعده فخار
ناردن انزال اولینور وصوو بیجه قدر ترك اولینوب بعده رأس فخار
فتح اولینور و انك بخارندن حذر اولینور وبخار تنفس ایدروب
انك بخاری قالمسه اناء زجاج ایچنه اول مطبوخ وضع و وقت حاجتده
موضع آفته بر ریشه ایله طلا اولینور **دهن رامشرداذ** بعض
نسخه کوده تا ایله تامشرداذ یازیلمشدر بو دهن فالجه و لقوه یه
ونقرسه ورعشه یه نافعدر واوجاع ظهره وباسوره وناصوره
وقولنجه وداء الفیله دخی نافعدر اخلاطی بودر مقل اوزدرهم
انزروت سکبینج جاوشیر حب البلسان افیون بسفایج خربق اسود زرنیخ
فلفل شیطرج لوز مر مقشر هر برندن التیشر درهم جوز بوا انجبیل
خولنجان دارصینی لاذن جندبیدستر هر برندن اوچر درهم کسیلا زرنیخ
سعیسالیوس لبان شونیز بزر الجرجیر بزر الکراث نانخواه قسط ورق
الغافت اشنه هر برندن بشر درهم سعد حب الحرمل آس حبة الخضراء
حب الخروع مرزنجوش هر برندن اونر درهم بو ادویه جریشا دق اولینور
وبر قوزه القا اولینوب اوزرینه عصیر کربندن التی رطل صب اولینور
و نارلینه ایله ایکی رطل قالنجه قدر طبخ اولینوب بعده انزال و تصفیه
اولینور و عصر اولینوب ادویه قوتلرندن برنسنه ترك اولینمز
واول مطبوخ مصفی ینه قوزه القا اولینور اوزرینه التی رطل دهن
زیت وکذلك سمن بقر و دهن رازقی و دهن خروع وافاوینه ایله
مطبوخ اولان دهن دهست بونلرك هر برندن اوزدرهم لوز مر
دقیق ایکی درهم حب الغار حب الصنوبر هر برندن التیشر درهم دهن
السوسن دهن الجرجیر هر برندن بشر درهم دهن حبة الخضراء
اون درهم دهن حلو یاخود ایچنده سذاب طبخ اولینن دهن رازقی
اوچ درهم ~~اول مطبوخ اولان اوزرینه صب~~ دهن حنا ایکی درهم
اشنه عسل بلاذر هر برندن اوچر درهم بو ادویه لر اول مطبوخك
اوزرینه

اوزرینه صب اولینور و پخن قدره ادهان مذکوره صب اولندقده
اول ادهانلرك مقداری قلیل و معاجین کبارندن سجزنیا معجونندن
دخی اون درهم اخذ اولینوب انلر صو ایله خلط و اوافق اولنر بعد نصکره
نارلینه اوزره اول صودن اسلرجه قالنجه قدر طبخ اولینور
وبعده ناردن انزال اولینوب بر قطعه صفیق وصفیق منذلدن
تصفیه اولینور و مصفاسی قدره اعاده اولینور یعنی جمهور ادویه
اولان قدره اعاده اولینور و اوزرینه ایکی درهم قندی واون
درهم عسل ~~وصمغ~~ اولینوب جمله اوزره ذوبان ایدنجه قدر
وصمغ اولینور و بعده انزال اولینوب آکه لبنی لب ثلثی و
نفط ابیض و دهن بلسان هر برندن اونر درهم خلط اولینوب
بر قاروره ایچنه قونیلوب قاروره نك اغزی شد اولینوب انك
شربتی ربع درهمدن ~~نصف~~ مثقاله وارنجه قدر در ماء حمص ایله
شرب اولینور **دهن القسط** برد اعضایه وخصوصا کبد و معده
بردنه نافعدر مفتح و عصبه شد و تقویه ایدر لونی تحسین ایدر
سواد شعر حفظ ایدر اخلاطی بودر قسط مر اون درهم سلیخه
التی درهم مر ماحوزیرا اون استار بو ادویه جریشا دق
اولینور و برکیجه شراب ایله نقع اولینور و اوزرینه دهن جلی
بر بوچق رطل القا اولینوب اناء مضاعف ایچنده شراب و دهن
باقی اولنجه قدر طبخ اولینور **دهن قسط آخر** کبد و معده و جگره
و برودتدن حادث اولان وجع مفاصله و شوق واحرك استرخاسنه
نافع اولور اخلاطی بودر قرنفل بر اوقیه قصب الذریره و سنبل و ساذج
هندی و میعه و اصول سوسن اسمانجونی و قرفه و اشنه و قسط
هر برندن ایکشر اوقیه راسن سلیخه بر ~~اوقیه بوچوق~~ وقیه
ادویه مذکوره جریشا دق اولینور و برکیجه خل ایچنده نقع اولنور
و اوزرینه بش رطل دهن و بش رطل صو صب اولینور و صو کیدوب دهن

قالنجه قدر نارلينه ايله طبخ اولينوب تصفيه اولينور و دهن قسط اول ايله
خلط اولينور دهن يا ربكر بو دهن دواء هندبدر رياح غليظه يه و برودت
عارض اولان وجع رحمه نافعدر و اخلاطى بودر سكبينج بلوط فتنه سعد
خردل ابيض هر برندن اونار درهم علك انباط سكز درهم جاوشير ورت
درهم قرنفل قسط ذراوند طويل و ياخود ذراوند مدحرج هر برندن ايكيشر
درهم وج اشق سنبل دينكله معروف دواء هندى فل و عاقرقرحا هر برندن
ايكيشر بوچوق درهم زرنباد درونج جندبيدستر سذاب جسك قيصوم
اصل سوسن سذاب جبلى مواد شيران كرنب عرزنجوش سيسنبر و نفل
بستانى هر برندن نصفه درهم حلتيت الطيب و حلتيت منتن و
انجدان هر برندن ربع درهم زيت طقوز رطل صو اون سكز رطل بو ادويه
صوز ائل اولوب دهن باقى قالنجه قدر نارلينه ايله طبخ اولينور و شربتى
يارم درهمدن ايكى درهمه وارنجه قدر قيلينوب ماء شبت ايله شرب
اولينور دهن سنديكه ابو نيمكله معروفدر سعال و رياح غليظه يه
نافعدر اخلاط غليظه يى جذب ايدر بواسره نافعدر و اخلاطى بودر
ابهل فلفل كاشم زنجبيل شيطرج هندى ملح احمر هر برندن التيشر درهم
سويق النبق برقفيز بو ادويه اخذ اولينور و برقفيز مقدار حب الرمان
صوده نقع اولينوب اول ادويه اوزره تصفيه اولينور دهن الخروع
الكبير بو دهن استرخايه و فالجه و لقوه يه نافع اولور كبد و طحال
سده لرين تفتيح ايدر و قولنج حقنه لرنده واقع اولوب اكله نافع اولور
اخلاطى بودر نانخواه سعتر فوذنج جبلى مر مرماحوز بزر كرفس
بزر رازيانج انيسون بزر حند قوقى مصطكى اسارون حلبه هر برندن
يديشر درهم دشل بل فل وج شيطرج هندى مقل زرنباد درونج
هر برندن بشر درهم سكبينج اشق جاوشير هزارجشان شنبنبدان
هر برندن اوچر درهم اصول كرفس قشور اصل رازيانج اذخر اصول
السوسن راسن يابس جسك هر برندن اون درهم زنجبيل دارصينى

ويعل

ابو سماذ دينكله سلح

قرنفل قاقله خيربوا كبابه دارفلفل فلفل جوزبوا بسباس شونيز قسط
كروبا هر برندن دورددر درهم ادويه جريش اولنوب دق اولينور و انلر غمر ويه
ايدجك مقدار صو صب اولينوب اوچده بيرى قالنجه قدر طبخ اولينوب تصفيه
اولينور و مصفاسى اوزرينه خروع دهن عصيرندن بر رطل دهن
صب اولينور و نار لينه اوزره صو كيدوب دهن باقى قالنجه قدر
طبخ اولينور و وقت حاجتده اندن ايكى مثقال و ياخود اوچ مثقال مقدارى
ماء الاصول ايله استعمال اولينور ~~دهن الخروع الساذج~~
دهن خروع استخراجى بياننده در بعض ناس خروع
حبنى محكم اولديقدن صكره مراد ايلديكلرى مقدار اخذ ايدوب
شمسده القا ايدرلر و منفتق اولوب قبوغندن كتبر خروج ايدينجه
قدر شمسده ترك ايدرلر و بعده انلك لبوبن جمع ايدوب بر هاونه
القا و دق تام ايله دق ايدوب قلعى ايله مرصص بر قدره
طرح ايدرلر و اوزرينه صو صب ايدوب قيناديرلر تاكه دهن كليا
خروج ايليه نا ايدنجه انزال ايدوب صوينك يوزنده طافى
اولان دهنى اخذ ايدوب بر انا ايچنده رفع ايدوب استعمال ايدرلر
اما مصرليلر ايسه ذلك دهن خروعدن شىء كثيره محتاج اولملريله
انى استخراج خادملر ايله عمل اخرى اخذ ايدرلر اول عمل
بودركه حب خروع نقع و رشح ايدوب مستحكم اولديقدن
صكره انى تماما طبخ ايدوب بر حوضك فضاسنده و خلالرنده
قيلرلر و انى لولب و نبكدن بر ايله عصر ايدرلر و خروعك استحكامنك
علامتى قشر خارجينك تساقطيدر دهن الخروع الساذج
[illegible] خروع ياكز صو ايله طبخ اولينور ايسه حرارتى قليله
اولور و ياكز صو ايله طبخ اولينان خروع دهنى زيت ركابى
منزله سنده در قلت حرارتده زيت ركابى عند البعض
ماء حار ايله غسل اولنان زيتدر و عند الاخرين خام زيتوندر

اعتصار اولینن زیتده مصنفك كلامی قول اولی مؤیددر دهن القرع
بو دهن هر حرارته و حدّته نافعدر بدننك قنغی عضوده اولور ایسه
اولسون اگر حرارت عضو ظاهرده ایسه اول دهن ایله موضع حرارته
مسح اولینور و اگر حرارت مثانه‌ده و كلیه‌ده ایسه اول دهن انلرك
اوزرلرینه مسح اولینور و علیل آنی شرب ایدر و اصطباغ دخی ایدر یعنی اكمك
غمس ایدوب ادام ایدر و اگر اعاده حدّت وار ایسه اول دهندن
شرب ایتمك و بونلرك جمیعنه دهن قرع نافعدر وصفتی بودر نضجی
تام اولان قرع كبار اخذ اولینوب تقشیر اولندیقدنصكره دق و عصر
اولینوب صوینك دورت جزء و شیرج طولن برجزء اخذ و جمع اولینوب
ماء معتصر مذكور زائل و دهن باقی قالنجه قدر طبخ اولینور بعده
بر زجاجه تصفیه اولینوب استعمال اولینور دهن الشاهسفرم ركبه
و مفاصلده و جمیعا بدنده اولان ریحه نافع اولور صفتی بودر شاهسفرم
برجزء شیرج برجزء اخذ اولینوب صو ذاهب و دهن باقی اولنجه
قدر طبخ اولینور و تصفیه اولینوب اناء زجاج ایچنده رفع اولینور
زجاجك راسی وثیقاً سدّ اولینوب وقت حاجتده استعمال اولینور
و شربته و احرسن بزم ذكر ایلدیكمز ریاح ایچون بر مثقالدن یارم وقیه
وارنجه قدر استعمال اولینور و حمص قونیلدن برشیء ایله طبخ اولینوب
صوینیدن ایكی اوقیه قدر دخی شرب اولینور و اوزرینه زرباج اطعام
اولینور و اول دهن ایله موضع ریاح اولان اعضایه مسح اولنسه
نافع اولور دهن اللاذن دهن [illegible] ایكی رطل سعتر اون بش
درهم فوه ایكی اوقیه جاوشیر سكبینج مقل انزروت صبر لبان
هر برندن ایكیشر درهم بو ادویه اخذ و دق اولینوب بر طنجیره القا
اولینور و اوزرینه ماء قلیل دخی القا اولینوب ید ایله جید امرس اولینور
و بعده اوزرینه دهن مذكور دخی صب اولینوب ثخن اولنجه قدر نار لینه
ایله طبخ اولینوب استعمال اولینور دهن اخر لاذن نبلج ایكی اوقیه

یعنی قولنج اغریسی ایچون اتخاذ اولینن دهن

اخذ

اخذ و رض اولینور زیت بر رطل ماء مرزنجوش نصف بو مذكورلر جمیعا
بر مغرفه جدیده ایچنده طبخ اولینوب تصفیه اولینور و قولاغه تقطیر
اولینور دهن فلفلاز وجع مفاصله و تشنجه و استرخاء اعضایه
نافع اولور اخلاطی بودر كل وج شل بل شیطرج هندی راسن
دارفلفل جوز القیء اصول سوسن بزر رازیانج قسط مرّ دبید [illegible]
زرنباد درونج هر برندن بشر درهم جریشا دق اولینوب قدره القا
اولینور و اوزرینه دهن حل و لبن و ماء هر برندن ایكیشر بطمان
القا اولینوب صو و لبن زائل و دهن باقی اولنجه قدر اناء مضاعف
ایچنده طبخ و بعده تصفیه اولینور و وقت حاجتده استعمال اولینور
نسخه اخری مثانه‌نك و رحمك اوجاع بارده‌سنه و عرق نسایه
و كلیه‌لرك بردنه و استرخاء اعضایه و قولنجه و لقوه‌یه و فالجه
و عصبه عارضه اولان ریاح غلیظه باردیه و وجع ظهره و برد
و غلظدن عارض اولان وجع كلیسنه نافع اولور و بو دوا
دهن هندیدر اخلاطی بودر شل فل بل وج شیطرج هندی
سوسن اسمانجونی اصولی راسن دارفلفل جوز السرو عود
الصنوبر قسط بزر الرازیانج زرنباد دیودار درونج هر برندن اون
درهم بو ادویه‌لر كلیسی جریشا دق اولینور و لبن حلیب و صو
هر برندن اون رطل اخذ اولینور و بر رطل دهن حل دخی اخذ اولینوب
جمیعا بر قدر مضاعف ایچنده صو زائل و دهن باقی اولنجه قدر
طبخ اولینور دهن البیض بو دهن بیض مسلوقك صفره‌سنی
تحمیص ایله یاخود قاروره ممكنه ایله تقطیر اتمكله یاخود تقطیر
تصعید ایله استخراج اولینور دهن كلكلانج بو دهن سكته‌یه
و فالجه و استرخایه و برودة و تشنجه و ضعف معده‌یه و عرق
نسایه و مفاصل و ظهر اوجاعلرینه نافع اولور و كذلك قولنجه نافع
و طمث مدر و رحم مسخن و حصاة الكلیه مذیب و وجع مقعده‌یه مسكن

وسعدی مفتح اولور اخلاطی بودر هلیلج کابلی وهلیلج اسود وآملج (وبلیلج)
هر برندن اون درهم اصل کرفس اصل رازیانج هر برندن یدیشر درهم
دارفلفل وفلفل وزنجبیل هر برندن التیشر درهم جاوشیر اشق سکبینج
هر برندن بشر درهم تربد دورت استار کونلطریون ابسطرحسک
رطب هر برندن بر قبضه بو ادویه لردن یابس اولنلر جریش ادق
اولنور ونقوعی قطع اولنوب قدری القا اولنور واوزرینه یکرمی
دورت رطل صو القا اولنوب نصفی قالنجه قدر طبخ اولنور وبعده
اوزرینه دورت بطمان دهن خروع القا اولنوب صو کلیا زائل
اولوب دهن باقی قالنجه قدر طبخ اولنور وبرقوم بو دهنک اخلاط
مذکوره سی اوزره ایکی استار اصول سوسن ودورت درهم شیطرج
وکذلک انیسون راسن اشنه وفرکهان بونلرک هر برندن ایکیشر
درهم زیاده ایدرلر وبعض نسخه ده راسن و[struck] واشنه برلنه
ادنس واسفید واقع اولمشدر وفرکهان بدلنه قفرکهان
واقع اولمشدر وبر نسخهٔ عتیقه ننک حاشیه سنده ابن سرافیوندن
نقلا فرکهان غفرکهاندن محرف ایدیکی تصحیح اولنمشدر دهن
الزعفران عصب تلیین وتشنجی ازاله ایدر وصلابت رحمه نافع ولونی
تحسین ایدر واخلاطی بودر زعفران قردمانا هر برندن التیشر
درهم قصب الذریره بشر درهم مر یارم درهم خل انجیده مردن ماعدا
ادویه جمیعا نقع اولنور وینه خل انجیده مر باشقه نقع اولنور
لکن انجیلردن قردمانا نقع اولنمز واثر منوال محرر اوزره بش کون
مستنقعه علی حالها ترک اولنور والتنجی کونده قردمانا دخی نقع اولنوب (ویدنجی کونده)
خل انجیده برکون ترک اولنور وصبحه انلرک اوزرینه بش استار دهن
صب اولنوب نار لینه ایله خل ذاهب ودهن باقی قالنجه قدر طبخ اولنور
دهن الاشنه اشنه بش استار قسط اون درهم سلیخه قصب الذریره
هر برندن اوچر درهم مر ماحوز ایکی درهم میعه بش درهم دهن الاس یوز [illegible]
درهم رطل

[struck] رطل ادویه دق اولنوب خل انجیده نقع اولنور واوچ کون متوالیه نقعده
خل انجیده ترک اولنوب بعده تصفیه اولندیقدنصکره دهن مذکور
صب اولنوب خل زائل ودهن باقی قالنجه قدر طبخ اولنور دهن افربیون
اوجاع بارده یه خصوصا عصبه اولان اوجاع بارده یه وعرق نسایه
وظهر ورجل وجعنه نافع اولور واخلاطی بودر قسط اون درهم جندبیدستر
بشر درهم فوذنج یابس اون ایکی درهم عاقرقرحا ایدر درهم کندرشونیز درت
درهم میویزج اوچ درهم بو ادویه جمیعا دق اولنوب دورت یوز
درهم شراب ریحانی انجیده برکون وبرکیجه نقع اولندقدنصکره
ینه اول شراب ایله شرابک ثلثدن اقلی قالنجه قدر طبخ اولنوب
تبرید اولنور وبعده فرس شدید ایله فرس اولنوب تصفیه اولنور
ومصفاسی اوزره نصف وزنی مقداری شیرج ویاخود دهن زنبق
ویاخود دهن خیری صب اولنور وینه بقیه شراب زائل ودهن
باقی قالنجه قدر طبخ اولندقدنصکره اول دهننک هر اون درهم مقابلنه
ایکیشر درهم افربیون ابیض حدیث غبار کبی سحق اولنور ذکر اولنان
دهنه خلط اولنوب ینه نار اوزره وضع اولنور وغلیهٔ واحده ایله
قینادیقده ناردن انزال اولنوب رفع اولنور لسان رومده داماموت
اطلاق اولینن دهن بیاننده در انک تفسیری ذو عشرة اخلاط
یعنی اون جزودن مرکب اخلاط دیمکدر معده وعصب برودتنه نافعدر
وهر عضوی تقویه ایدر فضولی رادع وعصبی [struck] ملیندر واخلاطی بودر
میعه دورت اوقیه مصطکی اون ایکی اوقیه ساذج هندی سنبل هر برندن
دوردر اوقیه افربیون اوچ اوقیه دارصینی التی اوقیه شمع ابیض
اون ایکی اوقیه فلفل بر اوقیه بو ادویه دن یابس اولان ادویه دق اولنور
ماسوی اذابه اولنوب رفع اولنور شقایق النعمان دهنی معده یه بارده یی
تسخین ایدر شحم اوزرینه ویاخود شحم دجاج ایله خلط اولنسه تهیجی وتورمی
تحلیل ایدر انک اخلاطی بودر زیت فانوش بر رطل ورد شقایق النعمان ایکی [illegible] اوقیه

بوادويه لر برابر انا ايچنده اون كون مقدارى شمسده وضع اولينور بعده
دفع اولينور و بو دهن جيد در ولكن رايحه سى بو قدر الا دهان الساذجه
سوسن و سفرجل و تفاح و خردل و قثاء الحمار مثللو لردن دهن ساذج
استخراجنك طريقى بودر كه دهن حل برجزء و صو اوچ جزء اخذ اولينوب
انلردن دهن تفقيسندن دهنك استخراج قصد اولينور ايسه اكله
خلط اولنديقدن صكره قرق كون مقدارى شمسده القا اولينور دهن
مرزنجوش مرزنجوش دق اولينوب بر قدر نظيف ايچنه وضع اولينور
وآغزى سد ايدوب بر ساعت مقدارى اوزرينه عالى اولنجه
اول قدره شراب ريحانى صب اولنوب نار لينه اوزره نصفى زائل اولنجه قدر طبخ
اولينور و مرس اولينوب تصفيه اولينور و مصفاسى قدره اعاده اولينور
واوزرينه شرابك نصفى مقدارى دهن القا اولينوب شراب زائل و دهن
باقى اولنجه قدر طبخ اولينور و بو دهن قوى دهندر اولور تسخين ايدر
ملطف و حرارتى شربا و مسحا تحريك و تهييج ايدر حر و يبسده درجه
ثالثه ده بالغ اولور و قطورا وجع اذنه نافع اولور دهن اللوز المر
بو دهن اوجاع ارحامه و اختناق ارحامه و رحمك انقلابه و اورامنه
و رأس و اذن وجعنه و دوى سنه و طنيننه صالح اولور و وجع كلايه
و عسر بوله نافع اولور و بو دهن عسل ايله و اصل سوسن ايله و دهن
حنا و ياخود دهن ورد ايله خلط اولنسه حصاته و ربوه و ورم طحاله نافع
اولور و فضول بدن حبسيله وجهده عارض اولان آثارى قلع ايدر كلفه
نافع اولور و تشنج وجهى بسط ايدر و صوتك كدرو كالنه نافع اولور
و حمر ايله خلط اولنسه باشده اولان قروح رطبه يه و حزاز و نخاله يه
نافع اولور و صنعتى بودر اون رطل لوز مر اخذ اولينوب بعد التنقيه
ناعما دق اولينوب حتى شئ واحد كبى اولور و اوزرينه اوچ اوقيه ماء مسخن
صب اولينوب بر ساعت مقدارى صويى مصّ ايتمنجه قدر ترك اولينور
و بعده دق اولينوب بر ايله شديدا عصر اولينور و عصر حسبيله بار مقلر

ارسله

اراسندن خروج ايدنلر برانايه اخذ اولينوب بدنده باقى قالنلر
جمع اولنور و اوزرينه كالاول مسخن بر بوچق اوقيه صو صب اولنوب
بر ساعت مقدارى ترك اولنور و بنه اولدخى عصر و بار مقلر اراسندن
خروج ايدنلر انا ايچنه اخذ اولنور بو منوال اوزره اون رطل لوزدن
طقوز اوقيه دهن خروج ايدر بعضى قدر عمل مذكور تكرار اولينور و بعده
استعمال اولينور دهن البلوط بونك عملى دخى لوز مر دهننك عملى
كبيدر و بو دهنده جلا قوتى واردر فضول بدندن عارض اولان آثار
و نمش و برش و رطوبتلى بثره يه و ثولولى و قروح منتنه ده دن
باقى قالان آثار سودى جالى اولور و بطن اسهال ايدر ولكن معده يه
و اذنك اغرسنه و دوى و طنيننه موافق اولور اكثر شحم بط ايله
خلط اولينوب اذنه تقطير اولينور ايسه جدا نافع اولور دهن
البنج بو دهن وجع اذنه صالحدر و بعض فرزجات اخلاطنه داخل
اولور تليين حسبيله ثمره نجدن ابيض يابس حديث اولنلر اخذ
و دق اولينوب ماء حار ايله معجون قيلينور و شمسده وضع اولينور
و جفاف مواضع رطب و لنلر ايله خلط اولينور و بو عمل ايدن
و اسود اولنجه قدر تكرار اولينور و بعده عصر اولينوب تحزون
قيلينور دهن الانجره بو دهن اسهال بطنده نافع اولور و بونك
استخراجى دهن البنج استخراجى كبيدر و دهن قرطم عمل و استخراجى
دخى انلر كبيدر قرطمك قوتى بزر انجره كبيدر ولكن بزر انجره دن
اضعفدر و كذلك بزر فجل دهننك عملى دخى انلر كبيدر و بزر فجل
دهننك قوتى باشده و جسده نوره قمل كثير عارض اولنلره نافعدر
و وجهده اولان خشونته و وجهده اولان خشونتى جلا ايدر و اهل مصر
بزر فجل دهننى طعاملرنده استعمال ايدرلر شويله كه دهننك عملى
دهن فجل عملى كبيدر و دهننك قوتى فجل بزر انكر دهنى قوتى كبيدر
دهن الغار اتلره مسخنه و ملينه و افواه عروقى مفتحدر و اعيايه محلله قوتى واردر

وبالجمله وجع اعصابه واقشعرارة واوجاع اذنه وصداعه دخی
موافق اولور حب الغار وقت ادراکنده اخذ اولنوب صو ایله طبخ اولنور
واول طبخ ایله حب غار مذکورك قشر اوزره دهن ظهور ایدر و ید ایله
اول دهن مسح اولنوب بر صدفه یه جمع اولینور و بعض ناس دهن غاری
استخراجنده اولا زیت انفاقی سعد و اذخر و قصب الذریره ایله عفص
قیلرو بعده ایچنه ورق غارك طریسنی القا ایدوب طبخ ایدرلر و بعض آخر
وجه مذکور اوزره عمل ایدرلر لکن ورق غار ایله حب غاری معا اول معفصه
القا ایدرلر و علی کلا العملین انزن رایحه ظهور ایدنجه قدر زیتی طبخ ایدرلر
و بو دهن اتخاذه زیاده صالح اولان غار جبلی و عریض الورق اولان
غار اولور و دهن غارك اجودی دهن حدیث و لونی اخضر و شدید المراره
و حریف اولنلر اولور و اول دهنده مسخن و اقواه عروقی ملین قوتی وار در
دهن الاذخر بو دهن بر صه صالح اولور و بعضلره اعیانی اذهاب
وازاله ایدن ادویه اخلاطنده ادخال اولنور و حکه انواعنه عموما نافع
اولور و بو دهن ثمرهٔ نضیجدن ترتیب و اتخاذ اولنور دهن غار عزه
مدرکه غاردن اتخاذ اولندیغی کبی دهن الورد بو دهنك قوتی قابض
و مبرده در وار در وادها فی ... اولندیغی بو دهن صالح اولور و ضمادانه
خلط اولینور و شرب اولندیغی بطنی اسهال ایدر و معده التهابنی تسکین
ایدر و قروح عمیقه ده لحم انبات ایدر و باشده اولان قروح رطبه نك
رداءتنی و شیرینجی تسکین ایدر و اول قروحك ابتدا سنده اول دهن
ایله باش تدهین اولنور و مع ذلك لحلخه دوغی استعمال اولنور و وجع
اسنان ایچون انك ایله مضمضه اولینور و کوز قباقلرینك غلظتی ایچون
انك ایله اکتحال اولنسه علاج صالح اولور و امعاء و رحم حرقتلری ایچون
انك ایله احتقان اولنسه صالح علاج اولور صنعتی بودر اذخر
بش جزء زیت یکرمی جزء بونلر اخذ اولینوب اذخر دق اولندیغی نصکره
صو ایله اصلادیلور و زیت ایله طبخ اولینوب حین طبخده تحریك اولینور

وبعده

وبعده تصفیه اولینوب اول عصفایه بیك عدد ... اقحما عندن ملقاة
و حمتا زاولان ورد جاف ... اکله صو اصابت ایلمزدن مقدم
القا اولینور و اول دهنك عاملی طیبة الرایحه عسل ایله الزنان طبخ
ایدوب یرملطخ ایله کثیرا و مرارا انی تقلیب ایدر و بعده عصر
دقیق و لین ایله عصر ایدوب مائیتی نشف اولنیجه قدر بر کیجه
علی حاله ترك ایدر و بعده عسل ایله ملطوخ اولان بر اجانه یه نعیل
لکنه عصر ایدوب باقی قالان ثفلنی بر انائه یه وضع ایدر و اوزرینه
معفص ایکی جزء اذخر طرح و القا ایدوب ... عصر اول شروطی اوزره حبك
جید الثانیا انی ... عصر ایدر و کذلك ثالثا و رابعا اول عملی تکرار
ایدر و بعض ناس وردی دق ایدوب زیتده نقع ایدر هر بدل
کو بنزه وردی تجدید ایدر اوج کره تجدید ورد تکرار ایدوب دهنی
تخزون ایدر و وقت حاجتده استعمال ایدر دهن الایرسا
بو دهنك تسخین و تلیین و خشکریشاتی و عفوناتی و اوساخ
تنقیه قوه لری وار در اوجاع رحمه و اورام حاده سنده و انضمام
فمنه موافق اولور و جنینی اخراج و بواسیر افواهنی فتح ایدر و
اذنده عارض اولان دوی یه موافق اولور الرخل و شذاب ایله
مرارا ایله استعمال اولینور ایسه و نزلات مزمنه یه و نتن انفه
موافق اولور انك ایله منخران تدهین اولنور ایسه و بو دهنك
بر بوجق اوقیه دهن شرب اولنسه بطنی اسهال ایدر و ایلاوس
تسمیه اولینن قولنجه صالح اولور بولی ادرار ایدر و قیء غیر
اولنلرك قیئنی تسلیس و تسهیل ایدر اکر اصابع و یاخود بر ریشه
بو دهن ایله تدهین اولینوب بوغازنه ادخال اولنور ایسه
خناقه و یاخود قصبه ریه ده خشونتی اولنلره اول دهن ایله
تحنك و غرغره صالح اولور و قطرو بیج و کزبره شرب ایدنلره اول
دهن سقی اولنور صنعتی بودر فستر کفرالترجزء زیت یدی جزء

بلغ

بود والر اخذ اولينوب قشرنا عماد قل اولينور وطقوز جزء صو ايله (اصلاح اولنوب)
زيت حار بر قزغان نحاسه القا اولينور و زيتك رايحه سى ظهور ايدنجه قدر طبخ اولنور (ايله)
وبعده عسل ايله ملطخ بر انايه تصفيه اولينور و ادهان ايرسادن زيت
معفص ايله اتخاذ اولينه دهن فايقك عملى بودركه زيت مذكوردن اون
دورت جزء اخذ اولنور واوزرينه ايرساء مرقوقدن بر مثلى قدر القا اولنوب
ايكى كون وايكى كيجه ترك اولينور وبعده عصر شديد ايله عصر اولنور
واكر دهنك قوتى زياده اولمغ مراد ايدر ايسك ايكى وياخود اوج دفعه (كمالا واعمل ... ايروب بعده)
ادسانى تجديد ايدرسك وهر دفعه ده استعمال ايدرسك **دهن الاقحوان**
ملهب وجدا مسخندر انده تليين قوه سى وارد ر اول قوت ايله افواه عروقى
فتح ايدر وبولى ادرار ايدر ادويه معفنه يه خلط اولينوب نواصير شق اولندقده
صكره اوزرينه بو دهن وضع اولنسه نافع اولور وخشكريشانه وقروح
خبيثه يه دخى نافعدر عسر بوله واورام مقعده يه وفتح باسوره موافق اولور
مقعده اول دهن ايله تدهين اولينور ايسه وطمث ادرار ايدر رحمه احتمال
اولنسه وكذلك انثيين احتمال صلابتنى ~~...~~ و اورام بلغميه سنى (وحمل)
تحليل ايدر وبو دهن عضله اولان جراحاته واعصاب جراحتلرينه نافع
اولور بر قطعه صوفه اول دهن ايله اصلانوب اول جراحاتك اوزرلرينه
وضع اولنمغله ودهن الاقحوان زيت انفاق ودهن بلوط ودهن بلسان
واذخر وقصب الذريره وقسط وحماما ونار دين وسليخه وحب بلسان اشبو
ادويه لر ايله عمل اولنور بر آنيه شراب وعسل ايله تطبيخ اولينور ~~...~~
وذكر اولنان افاويه دق اولنديقده انلرك اچينه معجون قيلنوب اكا الاقحوان خلط اولنور
وبونلردن مقدم ذكر اولنان عمل دخى استعمال اولنور **دهن الشيح** بونك قوتى حاره
وارد ر رحمك استدادنه وصلابتنه نافع اولور وطمث ادرار ومشيمه يى
اخراج ايدر **صنعتى بودر** سكز جزء شيح اخذ اولينوب دهن حنا عمل اولينور
دهن طيب ايله اول شيح نقع اولينور وبعده عصر اولينوب رفع اولينور
اكر سن انك شدة رايحه سنى وتطييبنى مراد ايدر ايسك انلرك اوزرينه ورق
سى

شيحى مرة اخرى القا ايدروب بعده عصر ايله **دهن الحلبه** انده قوة ملينه
وارد ر ودبيله يى انضاج ايدر ورحمده عارض اولان صلابته جدا صالحدر
اولور ~~...~~ (اندرك)
وتوليد عسرتلى اولان خاتونلره انلرك حقنه اتخاذ اولينوب رطوبت
خروجنى اخزا ايلديكده انلرك ايله احتقان اولينور وبعضلره ... انلرك ايله غسل
اولندقده احتقان اولينور وباشنده اولان نخالة راس وقروح رطبه يى
جالى اولور وشمع ايله اول دهن خلط اولنسه حرقه نافع اولور وبعض كره
ادويه كلف ايله عمرا خلط اولينور يعنى ادويه كلف اوزره بو دهن
اول ادويه يى ستر ايدروب اوزرينه عالى اولنجه قدر صب اولنور وبو
دهندن مختار اولان طرى وحديث اولوب حلبه رايحه سى ظاهره اولان
دهندر **وبونك صنعتى** حلبه طقوز جزء زيت بش جزء قصب الذريره
بر جزء سعد ايكى جزء اخذ اولينور وزيت مذكور اچينه اول حلبه والذريره
كون نقع اولينوب كونده اوچ دفعه تحريك اولينور وبعده عصر اولينوب
تخزين قيلينور وبعض ناس قصب الذريره بدلنه قردمانا وسعد بدلنه
عود بلسان قيدلر وبعض ناس دخى ذكر اولنان ادويه ايله
زيتى تعفيص ايدروب انلرك اچينده حلبه يى نقع ايدروب بعده
عصر ايدرلر ودهن حلبه دن مختار اولانى اول دهن اولوركه
يره اول دهن مسح اولنسه يره مسموح شم اولنديقده انده
رايحه حلوه احساس اولنه وبونك ماعداسى ضعيف اوزره اولوب (بلع)
دهن غير مختار اولور **اون برنجى مقاله مراهم واضمادات بياننده در**
مرهم اسفيداج حرق ناره وسلوخه نافع اولور اخلاطى بودر
مرداسنج بر درهم اسفيداج بش درهم شمع ابيض يدى درهم
دهن ورد ايكى اوقيه شمع ودهن اريديلور وبرهاونه القا
اولنديقده صكره اوزرينه اسفيداج ومرداسنج القا اولينور
وصو وفردن مقدم جميعا خلط اولينور وانلر ايله عاجز بر بيضه دخى خلط اولينوب (استعمال اولينور)
(عدد بياض)

بلغ

نسخهٔ اخری اسفیداج بش درهم ~~شمع ابیض ایکی~~ مرداسنج ایکی درهم خبث فضه بر مثقال کثیرا بر درهم بونلر دقّ اولینوب بر حریره دن کچیریلور شمع ابیض هر براوقیه مقداری اخذ اولینوب اوچ اوقیه دهن ورد ایله اذابه اولینور و برهاون ایچنده اول مذابك اوزرینه ادویهٔ القا اولینوب سحق اولینور مرهم باسلیقون کبیر قروحه نافع اولور وانی ممتلی ایدر و مواضع عصبانیه‌سنی اصلاح ایدر و حرارتی آولمیان جراحاتی دخی اصلاح ایدر صنعتی بودر شمع بر رطل زفت سکز اوقیه مر راتیانج هر برندن دورر اوقیه علك انباط دورت اوقیه زیت بش رطل مرهم باسلیقون صغیر راتینج زفت شمع وزنلری برابر اخذ اولینوب دهن زیت ایله استعمال اولینور مرهم اسفیداج بالخل بر بطمان اسفیداج مسحوقاً ومنخولا اخذ اولینوب ایکی رطل زیته ضرب اولینور و اون رطل خل دخی اخذ اولینوب قلیلا قلیلا اوزرینه صب اولینور و منعقد اولنجه قدر ضرب اولینور و بر اناء ایچنده وضع اولینوب عند الحاجه استعمال اولینور مرهم المرداسنج بالخل مرداسنج دیلدیکك مقدار اخذ ایدوب الکدن کچیر و بر طشته وضع ایدوب اوزرینه خل و زیت القا ایله و یدایله جیداً خلط ایدوب استعمال ایله مرهم الزنجار قروح عتیقه یه نافعدر زنجار ایکی درهم شمع راتیانج علك الصنوبر هر برندن بشر درهم زنجار سحق اولینور و باقی ادویه قدر حاجت زیت ایله اذابه اولینوب اوزرینه اول زنجار مسحوق القا اولینور و ضرب اولینوب تسویه یعنی متشابه الاجزاء قیلنور و بعده استعمال اولینور مرهم قلقدیس بو مرهمه جالینوس فونیقی تسمیه ایلدی و بو مرهم طاعونه نافع و لوی و خرة الاندمال اولان قروح دمویه یی ادمال ایدر حصر و کسره و رضه و جمیع اورامه نافع اولور اخلوطی بودر ترمای شحم عتیق ایکی رطل زیت عتیق اوچ رطل مرداسنج اوچ رطل قلقدیس دورت اوقیه بونلر اخذ اولینوب شحم اذابه و قلقدیس سحق اولینور و شحم مذابه مسحوق قلقدیس اول اوچ رطل زیت ایله خلط اولینور و ثلثه ارطال مرداسنج دخی سحق اولینوب

مع الشحم اول

مع الشحم اول مخلوط ایله برهاون ایچنده مخلوط اولینوب بر طنجیر نظیفه وضع اولینور و نخلدن مقطوعه بر سعفه ایله اجزالری متشابه و متلاصق اولنجه قدر تسویط اولینور و وقت حاجتده استعمال اولینور مرهم اسود مرداسنج براوقیه خل ثقیف اوچ اوقیه زیت ایکی اوقیه بو مزکورلر طبخ اولینور و لکن محترق اولمسون ایچون [~~...~~] طبخنده عنایت اولینور مرهم دیاخلیون بو مرهم سلعه و خنازیره و اورام صلبه یه نافع اولور صنعتی بودر حلبه بزر کتان خطمی ابیض هر برندن بر رکیلجه اخذ اولینوب هر برن باشقه باشقه نقع اولینوب هر برندن بر رطل و ربع رطل لعاب اخذ اولینور و مرداسنج بر بوچق رطل و زیت ایکی رطل بونلر دخی اخذ اولینوب لعابا غلیهٔ واحده ایله قیناديلور و ناردن انزال اولینوب بعده زیت مرداسنج مسحوق ایله منعقد اولنجه قدر قیناديلور و نار لینه ایله عقد اولینور مرهم آخر مرقوق و منخول مرداسنج بر من زیت ایکی رطل خل اون رطل بو اشیا اخذ اولینوب منعقد اولنجه قدر ضرب اولینور و بعد الانعقاد مسحوقا و منخولا بر رطل عروق صباغین طرح اولینور مرهم الرسل بو مرهم دشلیخا دریعنی حواریبونك مرهمیدر حواریون حضرت مسیح علیه السلامك انصاریدر و بو مرهم مرهم الزهره و منديادينيكله معروفدر بو مرهم نواصیر صعبه یی و خنازیر صعبه یی دفع اوزره اصلاح ایدر بوبابده اکمل معادل بر مصلح نسنه یوقدر و جراحات لحم میتدن و قیحدن تنقیه ایدوب ادمال ایدر و بونك حقنده دیمشلردر که انه اثنی عشر دواء لاثنی عشر حواریا یعنی بو مرهم اون ایکی حواری اون ایکی دوادن ترکیب ایلمشلردر و انك اخلاطی بودر شمع ابیض و راتینج تکری سکزر درهم جاوشیر زنجار مر قنه هر برندن دورر درهم اشق اون دورت درهم زراوند طویل کندر ذکر مقل هر برندن التیشر درهم مرداسنج طقوز درهم بوادویه‌لر اخذ اولینور و مقل خل خمر ایله نقع اولینور و ایام صیفده ایکی رطل زیت ایله و فصل شتاده اوچ رطل زیت ایله طبخ اولینور مرهم الزنجفر

خنازیره و سرطانه و ایکی خصیه ورمنه نافعدر واخلاطی بودر مرداسنج
قنه هر بریندن بشر درهم لبان اشق هر بریندن اونر درهم علك انباط
التر درهم شمع اون استار زنجفر سکز درهم زیت قدر کفایه مرهم مرقون
القرمز وجع مفاصله و نار فارسیه نافعدر اخلاطی بودر شحم حنظل
کندش اشنان کبریت هر بریندن اوچر درهم مرتك شیاف مامیثا هر
بریندن التیشر درهم حرمل و مرقون القرمز هر بریندن اون ایکیشر درهم
زنبق ایکی درهم زفت اون درهم بو مرهم استعمال قصد اولنسه بقدره دهندن
اداقه اولنوب بعده استعمال اولنور مرهم الکی تلقطار مشوی اون درهم
نوره غیر مطفاة ولبن هر بر ایکیشر درهم اخذ اولنوب انزن مرهم کاول
اتخاذ اولنور مرهم زونجی بو دخی زونجی تجربه ایلمشدر مامیران عروق وصفر
قنه اشق انزروت صمغ دم اخوین هر بریندن بر جزء مرتك مجموع ادویه
وزننجه دهن خل دهن زیت اول ادویه لرك کلیسندن مجموع وزننجه
شمع قدر حاجه بولحبوبه شمع دهن ایله برقدر خزف جدید ایچنده اذابه
اولنور و ادویه مذکوره مسحوقه ومنخوله اوزرینه ذر اولنور و خلط
اولنوب استعمال اولنور ضماد انزروماخس مطحوله و مستسقی یه و ایکی
جنبلرینه تمدد اولنره و وجع مفاصله و عرق نسایه و علل مزمنه و عتیقه یه
نافع اولور اخلاطی بودر شمع زفت هر بریندن بر رطل صمغ الصنوبر بر
رطل زیت سکز قوتوس نی رتنج احمر ذهب شب یمانی نوره غیر مطفاة یعنی
صو اصابت ایلمین نوره هر بریندن ایکیشر اوقیه بو ادویه لر وصف اولندیغی
اوزره تهیئه اولنور ضماد عجیب بو ضماد دخی انزروماخسه نسبت اولنور
بر موضعده مواد مصل اولنمق قصد اولنسه انی تحلیل و اصلاح ایدر عظام
فاسده یی و سلایی و حسکی جذب ایدر و عرق نسایه و نفث مزمنه یه و صلابت
احشایه و التوا و بر عضوك عضو اخر اوزره التواسنه نافع اولور و
جرح و ختم ایدر یوما لا تسمیه اولنه نباتك ثمره سی حب و بورق احمر و نوشادر
و زراوند افریطی و اصل قثاء الحمار و صمغ البطم هر بریندن یکرمیشر مثقال

وفلفل

مرهم القرمز

جربته

الحسك و حركة نبات تعلق ثمرته بصوف الغنم قاموس

وفلفل ودارفلفل واشق و حماما وعیدان البلسان و کندر ذکر و مر و راتینج یابس
و دبق معمول و شجره توت لبنی هر بریندن اونر مثقال شمع اوتوز مثقال شحم ماعز
اون بش مثقال دهن سوسن ثقلی ~~قدر کفایه~~ دوایی معجون قیلجق مقدار
بو مذکورلر اخذ اولنوب ادویه یابسه دق اولنوب الکدن کچیریلور و ادویه ذائبه
لری باشقه باشقه دعك بیغ محکما دلك اولنور و بعده جمیعا ادویه خلط
و مرّه اخری دعك اولنور و انی دعك کسته یرینه دهن سوسن ایله مسح ایدروب دعك ایدر
حتی بالجمله تجیید انحلط اولنسه رفع ایدروب محافظه ایدر و تجن اعیا دهاندن استعمال
اولنسه بو دهندن اوچ اوقیه و کذلك شحم بطدن و دهن حنادن
اوچر اوقیه اخذ اولنوب اول ادهان اعیایه خلط اولنوب استعمال
اولنور ضماد اخر وجع مفاصل و نقرس ایچون استعمال اولنور دوای
منجی در صفتی بودر بزرشوکران بر قسط ~~غاریقون~~ غاریقون بر قسط
حلبه بورق هر بریندن بررطل او قیه شمع بر رطل راتینج مطبوخ بر رطل زیت
عتیق بر رطل کیك عظمنك ایلیکی دورت اوقیه اصل سوسن دورت اوقیه
بو ادویه نك یابسلری دق اولنوب الکدن کچیریلور و ذائبه اولنجقلر
تذویب اولنور بتمدّ ایدیجك قدر علی حاله ترك اولنور و بعده
اوزرینه اول دق اولنان ادویه یابسه القا و خلط اولنوب
رفع اولنوب استعمال اولنور ضماد فیلغریوس معده و کبد و رحم
و جعل شی و اورامه نافعدر خارجدن طلا اولنور ایسه و
بو ضمادك استعمالی صوف ایچنده اولور ولکن اول عضولردن
رحمك کبد و یه طلا اولنور اخلاطی بودر زعفران ایکی درهم
و بر نسخه ده زعفران اون ایکی درهم واقع اولمشدر مقل مصطکی
اشق صبر میعه رطبه هر بریندن سکزر درهم شمع اوچ استار
شحم الاوز اون ایکی درهم زوفا یابس یا خود زوفا رطب اوتوز درهم
دهن ناردین قدر کفایه مرهم کبد و معده نك شدت ضعفنده
نافعدر و صلابتی تلیین ایدر قیام کبدی حبس ایدر اخلاطی بودر

كعك شامي دورت درهم كتيره افسنتين لبان هر برندن ايكيشر درهم
مر صبر ذريره عود قاقيا هر برندن برر درهم لاذن ايكي درهم حبي منزوع
سفرجل مقشر و مطبوخ الترد درهم تمر قسب التي عدد موم دهن ناردين
دهن ورد مر هم صناعه سنه كفايت ايدجك مقدار بو اجزالر اخذ اولينوب
تمر و كعك طلا ده نقع اولينور و سفرجل دخي حبندن و قشرندن تنقيه اولينوب
طلا ايله طبخ اولينور و نضج بولديقده جيدا دق اولينوب تمر قسب و كعك مذكورلر
ايله خلط اولنديقدن صكره مختلط اولنجه قدر جميعا سحق اولينور و موم دخي
دهن ايله اذابه اولنور واد وية سائره مرقوقا و منخولا دهن ايله مذاب
اولان موم اوزره ذر اولينور و جميعا ذكر اولينان اخلاط مرق ايله هاون
وسطنده جمع اولينور اختلاط و امتزاج ايلسون ايچون و بعده بر صحيفه اوزره
ايله طلا اولينور كبد و معده اوزره وضع اولينور **شحم حنظل ايله معمول**
اولان مرهم بودر آخر نسخه سنده ذكر اولينان علله نافعدر **نسخه سي بودر**
شحم حنظل دورت درهم تربد سقمونيا او فربيون هر برندن سكز درهم
بزر شبت ملح مر صبر مرارة البقر ملح هندي شونيز ميويزج جبلي فلفل زنجبيل
هليلج اصفر مازريون بليلج هر برندن اونايكيشر درهم كوريعني مقل يهود
اشق جاوشير سكبينج هر برندن يديشر درهم بورق كبريت اصفر هر برندن
اون التيشر درهم حلبه بابونج بزركتان هر برندن اوتز درهم لبن شحم خنزير
اونرا ستار بونلردن اذابه اولينجقلر سمن بقر ايله اذابه اولينور و نقع
اولينجقلر طلا ايله نقع اولينور و يابس اولان ادويه لر دق اولينوب الكدن
كچيريلور و نقع اولينلر [sic] سحق اولينوب جميعا ادويه مرهم اولنجه
قدر خلط اولينوب معده و كبد اوزره طلا اولينور زيرا بو مرهم ايله طلا معده ده
اولان خاء اصفر انزال ايدر و مشيه حاجت اولوب و لكن اكر قدرتي اولمسه
و كذلك مشي اولان دوا شربنده دخي قدرتي و استطاعتي اولمسه بو مرهم
انك معده سي اوزره طلا اولنسه مشيه قدرت حاصل اولور بو فقير تجربه
ديركه حاصل عند الله اعلم بودر كه طبيعتي معتقل اولان كمسنه نك بو مرهم معده سي

اوزره

اوزره طلا اولنسه اطلاق ايدر ديمك اولور **قردمانا ايله معمول اولان مرهم**
بودر معده ده و كبدده و طحالده اولان اوجاع عتيقه يه و صلابته و برده
نافع اولور **صنعتي بودر** قردمانا سنبل حماما فلفل دار فلفل قسط سليخه
منقاة لبان عاقرقرحا كوراشج كتيره مر لبني حب البلسان ذرا وند طويل راوند
مدحرج سعد اكليل الملك لاذن قرنفل هر برندن دورر درهم زعفران
ايكي درهم ايرسا قنه دهن بلسان شحم بقر و شحم بط هر برندن بشر درهم
آجي بادم صمغ بشر درهم بو مذكورلر اخذ اولينوب شمع دهن ناردين ايله
اذابه اولينور و باقي علي رسم بوندن اقدم وصف ايلديكمز كبي قيلينور **اون**
ايكنجي مقاله هر عضوه مخصوص اولان امراضه ~~مخلص~~ نافع ادويه و معاجين
بيانندهدر **برد الرأس** شليثا و انقرديا و كموني و برد رأس ايچون معمول
سعوط برد رأسه نافع اولور **ثقل الرأس** نقوع ايارج اكه نافعدر و حب
البرمكي رأسي تنقيه ايدر **صداع بارد عتيق** سوطير اشليثا و ديدبكي
اوزره ايارج هوبقراطيس ايارج فيقرا و اركاغانس تياذريطوس
اياطغوا اقراص الكواكب طلاء على الجبهه نافع اولور **بيضه** دهن ناردين
جبهه اوزره طلا اولينور **شقيقه** اقراص الكواكب جبهه اوزره طلا اولينور
دهن ناردين سفوف نقوع الايارج معجون هورموس سعوط قيليني
دوار سوطير المخلص معجون هرمس انقرديا ايارج اركاغانيس تياذريطوس
جوارشن عنبر **نسيان و حفظ و ذهن** انقرديا جوارشن بلادر
شليثا و ديدبكي اوزره سعوط ارسطوطاليس سفوف عنبر و جوارشن
عنبر فيروزنوش ايارج فيقرا **الوسواس والجنون** ترياق مثرو ديطوس
ترياق عزره شليثا ديدبكي اوزره انقرديا اكر اعتدال اوزره اخذ بعض تناول
اولينور اسيه و كذلك برسم ترسنا ايلديكمز معجون ياقوت هم نافعدر **مقويات**
حواس ترياق مثرو ديطوس حب اسطمحيقون **صرع** ترياق مثرو ديطوس
ترياق عزره ترياق اربعه سواطير شليثا مصنفك تركيبي اولان ترياق
معجون قيصر كاسكبينج خصوصا صبيان ايچون تياذريطوس ايارج عكرومن
تياذريطوس

ايارج ابن سينا دواء المسك الحلو دواء المسك المر ايارج فيقرا خل
عنصل سكنجبين السكتة ترياق متروديطوس ترياق غزره دهن
كلكلانج الفالج والاسترخاء ترياق متروديطوس غزره ترياق اربعه
دواء المسك الحلو دواء المسك المر انقرديا دحمرثا بادزهر ايارج ابن سينا
جوارشن عنبر حب النجاح دهن الرشاد ايارج جالينوس الاسقفي
حب الاوفربيون معجون الضميري سعوط العباس ايارج فيقرا بوايارج
ايلد احتقان اولينور اللقوه شليثا دواء المسك الحلو دواء المسك
المر انقرديا جوارشن عنبر حب النجاح حب الدند ملح الرعشه ترياق
متروديطوس ترياق غزره سوطير جوارشن عنبر جوارشن ابن سينا
ايارج طغموا التشنج سوطيرا دهن كلكلانج دهن زعفران حب ايارج
جالينوس ايارج طغموا وجع العين سوطيرا ايارج فيقرا دواء قباذ
الملك الغشاء والماء في العين ايارج اركاغانيس انزرك زمان ابتداء الماء
استعمال اولينور وجع الاذن اقراص كوكب دهن ناردين وجع اذن
بارده استعمال اولينور خل عنصل سكنجبين بلا قرحه اولان اذن استعمال
اولينور وجع الاسنان سوطيرا اسخرنيا معجون الخبث اقراص
الكواكب اسنان متاكله معجون فلاسفه سكنجبين عنصل وخل
عنصل دي حبس وعمور اضمادا ايدر تتعتع اللسان واسترخائه
بوعلتره شليثا مختار در معجون فلاسفه ايارج فيقرا حلقت
اورام واوجاع معجون المسك دواء قباذ الملك دواء جالينوس
علل قصبه يه نافع اولور مقويات قلب ترياق متروديطوس ترياق
غزره ترياق اربعه بزرك دارو نوشدارو معجون كندي ترياق
ابن سينا معجون ياقوت ابن سينا معجون جالينوس جوارشن عنبر
جوارشن آخر الخفقان ترياق متروديطوس شليثا ترياق ابن سينا
معجون قيصر مثبه شراب التفاح الحلو معجون المسك دواء المسك
الحلو دواء المسك المر الغشي دواء المسك متروديطوس كلكلانج منقيات

قصبه

قصبة الريه والصدور دواء جالينوس حب في الميامرا دويه لعوق النوم
اقراص اسطوماخس مجيد شراب زوفا صوتك بحوحة وانقطاع
لعوق بطيخ خل عنصل سكنجبين حب في الميامر بحوحة حب انقطاع صوت بحون
استعمال اولينور ترياق متروديطوس عسر النفس معجون قيصرا دونيه
المسك حب في الميامر دحمرثا دواء كركم دواء كبريت فلونيا دواء قباذ الملك
ربو ونفس الانتصاب لعوق العنصل خل عنصل وسكنجبين خل عنصل عسر
وضيق اقراص خشخاش ريه وصدر وشراسيف اوجاعي سوطيرا
قوفي ترياق متروديطوس ترياق غزره سعال [illegible] معجون سعال
عتيق ايجون نافع ترياقات ومتروديطوس ودبيدبكي اوزره شليثا
ودواء كبريت ودواء سندي والحاده لعوق خشخاش وقرص خشخاش
نفث دم ودموي قيح ونزو زمزمه اقراص حميعا بوعلة خصوصيا
نزو زمزمه يه نافعدر واقراص اسطوماخس مجيد ولعوق خشخاش
دم قذفي ونفثي دواء الاهرن لعوق البطيخ لعوق الطباشير برد الكبد
جوارشن خوزي دهن الشبت شهرياران دهن الحسك حب
في الميامر وجع الكبد معجون البزور جنطيانا درهم قرد ماناوجع
عتيقه اقراص غافث ماء الاصول اقراص العشره معجون المسك
مع الفوتنج اثاناسيا معجون هوفوميس ماء الجلنجبين دواء الكركم
دواء القسط فلونيا كلكلانج سفوف الوجع الحاد اقراص غافث
تنادريطوس ملح خل عنصل ضعف الكبد وما يقويه دواء
اللك حب الاصطمخيقون الكندر شحم حنظل درهم ملح درهم دواء
لامزون دواء الكركم كندر وغير بلرك جالينوسه نسبت تيدر بكل
دواء خوزي معجون الخبث جوارشن جالينوس جوارشن دار
صيني سفوف عباده هزال الكبد نوشدارو هم مقويدر ترياق ابن
سينا معجون المسك سنجرنيا انقرديا ووجع كبده نافع اولان
ادويه نك جمله سي هزال كبده دخي نافعدر ورم الكبد دواء قيوما الطبيب

لاماني
٢

اقراص انبرباريس اقراص راوند دهنون صلابة الكبد اقراص ريوند
جوارشن لبخدان صلابة الطحال ترياق ومترو ديطوس ترياق عزره
دواء الكركم دواء اللك الاستسقا وابتداؤه ترياق ومترو ديطوس
معجون هرمس دواء قيوما ايارج اركاغانيس سوء المزاج دهن
اوفربيون حب سفوف كلكلانج بختيشوع دواء الكبريت وسوء مزاجك
ابتداسنه نافع امروسيا دواء الكركم دواء اللك اقراص انبرباريس دواء
قيوما ماء الاصول حب الكلكلانج وقورا ولان سوء مزاجه خوزى شهرياران
فنجنوش ودى جوارشن اخر اصلاح ايدر ضعف المعدة دواء قيوما
ضعف معده مرهم جوارشن عود بوجوارشن باعتدال تسخين ايدر ملح سنوف
عطية الله معده ضعفن وفسادنى اصلاح ايدر وجوارشن خوزى وجوارشن
فنجه فساد معده يى اصلاح ايدر فساد معده واسترخاءها دهن انوسيه
معجون هورموس دواء الكركم دهن اخر ماء الاصول ترياق مترو ديطوس
خوزى ترياق ابن سينا جوارشن عنبر اقراص كوكب معده دن فضوله
دفع ايدر حب الكلكلانج ايارج فيقرا كمونى معجون كندرى نقوع ايارج
معده يى منقى سفوف برمكى خل عنصل سكنجبين خل عنصل حبه شراب
تفاح معده حاره ايجون كذلك شراب ممزى اترج مربى سفرجل مربى
نافع معده جوارشن جالينوس حبوب اصطمحيقون باجمعها خنيدن
ويا خود غيره معمول اطريفل معده استرخاسنه اطريفل كبير خبث
سفوف عباده دهن الحيات حرارة المعده شراب حصرم آلو نافع
اولور برد المعده جوارشن عود معدل دهن داماهون دهن القسط
دهن الشقايق حب جوارشن الابخدات فنجنوش فنداديقون خوزى
شهرياران اطريفل خبث جوارشن طاليسفر بلة المعده معجون
البزور التمرى ايارج فيقرا حب هندى قفراطيس اطريفل سفوف عباده
وجع معده معجون البزور التمور دواء حنطيانا ماء الاصول ايارج
اندروماخس جوارشن فلافلى شهرياران مرهم قردمانا حب الهندى
دهن

كبد ضعف

دهن الورد قسط جوارشن جالينوس معجون هورموس وجع جوف
ايجون معمول حب جيد ضما فيلغريوس ارسطون دواء الكركم فلونيا
معجون فودنج رياح المعدة سوطيرا بزورك دار وخوزا اطريفل
كبير دهن ناردين ورم المعدة اقراص انبرباريس اقراص
الغافث دهن المصطكى صلابة المعدة دهن المصطكى الشهوة
جوارشنات وكلكلانج شهوتى تقويه ايدر الكلبيه كمونى اول
شهوتك معالجاتندندر الهضم ترياق مترو ديطوس معجون فلاسفه
معجون القيصر خوزى سفرجلى خطلو سفرجلى ممسك اطريفل
كبير معجون المسك سجزنيا كمونى جوارشن عنبر سفوف اسطوطاليس
جوارشن سفوف جوارشن حبة الخضراء جوارشن الياقوت كه
مصنفك ترتيبيدر جوارشن اخر اترج مربى جوارشن بعين جوارشن اترج
الفواق معجون قيصر فواقه جرا جيدر حبه شراب نعناع اقراص
مازريون القيء والغثيان اقراص ارسطو ماخس معجون ملح هندى
خصوصا بلغم وسودا وريه نافعدر شراب الفاكهه خصوصا صفراوى
نافعدر اقراص حبيه شراب نعناع شراب تفاح شراب اجاص و بوسرا
غثيه وعطشه دخى نافعدر شراب حصرم اقراص كافور اقراص طباشير
دخى نافعدر هرنه قدر اخلال طبخ وارايسه جشاء حامض
كمونى اقراص كوكب فلافلى الطحال سوطيرا امروسيا كلكلانج معجون
البزور انقرديا خوزى دحمرثا طحال سده لرين فتح ايدر بادمهرج دواء
كركم دواء كبريت دهن ابوسماد ابن سينانك معجون ياقوتى تياذريطوس
ايارج ابن سينا ملح مرهم قردمانا سفوف اقراص عشره برد الامعا
حب اصطمحيقون لكند حب البرمكى القولنج ويبس الطبيعة ارسطو
كبير كلكلانج دهن الرشاد دهن الخروع فيروزنوش شهرياران التمر
وجع قولنج فلونيا الاسقفى سفرجل مسهل جوارشن هندى جوارشن
قيصر طبيعتى تليين ايدر ايارج فيقرا معجون هندى شراب الجاص

حب الشيطرج مثلبودن مقدار قليل معجون الثوم مسهلات غليظه
حب اصطمحيقون للكندى وحب السوداء وحب الشيطرج ايارج جالينوس
حب الاوفربيون وبوحب عوادن عضو بعيدن واعصابدن جذب ايدر
ايارج فيلغريوس جوارشن قيصر شهريارات حب ابن الحارث حب الاسهال
ترياق مثرودیطوس سفرجلى قمحه فنجنوس نسخه لرندن نسخه واحد سفوف
ارسطوطاليس مسيح شراب التفاح شراب نعناع شراب كمثرى سفرجلى
الموت اقراص جلنار اقراص طباشير اقراص بزور اقراص دياسقراماطون
اسهال دم واسهال مزمن قرص دياسقراماطون اقراص جلنار قروح
امعا ترياق مثروديطوس ترياق عزره معجون هرموس اقراص ابن سينا
اقراص اثاناسيا دواء قباذ الملك اقراص جلنار اقراص دياسقراماطون
اقراص البزور المغص اقراص البزور للمغص الشديد معقليثا فيروزنوش
دهن ناردين سفوف الزحير معقليثا معجون هورموس اقراص البزور
اقراص جلنار سفوف الهيضه ترياق جوارشن ابى سليمه جوارشن
حبة الخضراء وجع المقعده دهن الكلكلانج البواسير جوارشن المسك
معجون هندى حب ابن هبيره عطية الله سفوف مقليا ثا دهن سندى
اوجاع الكلى والمثانه ترياق مثروديطوس ترياق عزره ترياق ابن
سينا ايارج ابن سينا كلكلانج كلا ومثانه بردن ايچون جوارشن
انجدان كلى ومثانه يه نافع ♦ انلرى مقويدر كلیسی اقراص كاكنج
دهن خروع برد كليه جلا اقراص اميرن جوارشن كلا ومثانه وجعى
ايچون معجون هورموس دواء الكركم معجون كاكنج جوزربى دهن
ميعه ايكى نسخه سى كلى ومثانه يى منقى تياذريطوس مثروديطوس
انقرديا ايارج ابن سينا جوارشن عنبر اول ايكى عضوك بردى ايچون
اقراص كاكنج واسترخاء مثانه يه ايارج جالينوس اطريفل خبث الحديد
اطريفلات وجع مثانه حب بول دم وقيح ايچون معجون كاكنج اقراص كاكنج سلس
البول وتقطير بول معجون الفلاسفه وديلدبكى اوزره شلیثا ايارج

جالينوس

ايچون صر
اخرى

[illegible]

جالينوس الحصاة ترياق مثروديطوس ترياق عزره احروسيا دواء
الملك دواء الكبريت حب في المثانه بول ايلدرملى اخراج ايدنلر اقراص
ارسطوماخس برد رحم دهن حبه دهن بابونه دهن ناردين
دهن كلكلانج دحمرثا رياح الرحم كاسكبينج اوجاع الرحم وديلدبكى
اوزره سليثا انقرديا دحمرثا بادمهرج افلونيا خصوصا حواملده انفعى
فيروزنوش ايارج اركاغانيس حب ضماد فيلغريوس دواء الكركم فرزجه
اختناق الرحم كلكلانج خل عنصل كندر وسكنجبين صلابة الرحم حب
دواء كركم كلكلانج دهن زعفران مصلحات فساد الطمث تياذريطوس
كلكلانج اقراص البزور معجون الخبث الحوامل وحفظ الجنين حفظ جنين ايچون
متخذ اولان سفوف وترياق مثروديطوس وديلدبكى اوزره شليثا و
قفطاريقان فيروزنوش اقراص اوجاع مفاصل ونقرس وعرق نسا
سوطيرا فيما يقال شليثا معجون فلاسفه معجون هرمس انقرديا معجون
البزور ايارج ارکاغانس تياذريطوس جوارشن مسحقونيا ضماد
جوارشن هندى جوارشن قيصر خصوصا نقرسه دهن ميعه ايلده
احتقان اولنسه مفاصلى تسخين ايدر وفضولى مفاصلدن دفع ايدر
لعرق النسا علل بلغميه جوارشن دواء قباذ الملك ايارج فيقرا دهن رامشنا
دهن فيقلاذ دهن كلكلانج خصوصا لعرق النسا كلكلانج خصوصا
رياح مفاصله ايارج طوغوا خصوصا ارتعاد مفاصله حب شيطرج ملح
وجع الظهر ايارج اركاغانيس حب النجاح حب الزنجبيل دهن رامشاذ دهن
كلكلانج دهن اوفربيون حب شيطرج حب اخر كلكلانج جوارشن هندى
معجون خبث جوز مربى لوجع الصلب حقنه وجع حقوين حب
شيطرج نسخه ابن سينا دهن اوفربيون معجون هورموس جلنجبين
شهريارات حب قوقايا قرص تربد سفوف ايارج ماء الاصول ماء العسل
رومانى حب سورنجان حب الغاريقون انقراباذينك ايكى جمله سندن
جمله ثانيه في مرض مرض مجرب اولان ادويه بياننده در واون مقاله يى

ثانيه اول الجمله

مشتمله در بو جمله ده بیز جملهٔ اولاده ذکر ایلدیکلریمزی اعاده دن صکره
هر مرضه اخص اولان ادویهٔ مرکبه یی ذکر ایلرز بو کتابی قرأت ایدنلر جمیعا
معالجاتی و یاخود جداً اکثر اولان معالجاتی احاطه ایلسون ایچون زیرا
هر کمسنه که معالجات جزئیه یی یعنی مفردات ایله معالجه یی حصر و احصا
مراد ایلسه کتاب ثانی یی قصد ایدوب ادویهٔ مفرده یی احصا و احاطه
ایدر و ساعهٔ واحده ده اول کتابک جدا ولنرن ادویهٔ جزئیه یی
حصر ایدر و ... کتاب ثالث و رابعه انتقال ایلسه باب التجربه قصد
ایدر یعنی تجرباتی تتبع ایدوب اول وجهله اولان معالجاتی اندن اخذ و حصر
ایدر و ... انلردن صکره قرابادینه انتقال ایلسه معالجات مرکبهٔ باقیه یی حصر
حصر ایدوب انکیچون معالجات جزئیه نک کلیسنه دقت و حلنه سبیل اولور
و بیز بو جمله یی اون مقاله یه تقسیم ایلدک و بو کتاب کتب طبینک اخریدر
فلله الحمد دائما **مقالهٔ اولی** احوال رأس ... و رأسه متعلق اولان
امراض بیاننده در **فی الصداع** انطونیس حکیمک ... صداع تخدیر
ایدر **اخلاطی بودر** لبن فافاذا نون اون التی مثقال لبن الخشخاش یعنی افیون
و بزر البنج و حرو سقمونیا و انیسون هر بریندن درد مثقال جمیعا بوادویه
خل ایله معجون قیلنسون بعده اندن اقراص اتخاذ اولنور و ظلده تخفیف اولنور
و وقت حاجتده خل ایله اذابه اولنور یعنی اصلندیلور و جبهه و رزه طلا اولنور
اگر مصدوع محمدوح و ارایسه اول ... صو ایله اذابه ایدوب بعده طلاء
ایدرلر **قرص** بو قرصه یی دخی انطونیس استعمال ایدرایدی الغار سقمونیا مر افیون
عصارهٔ ماء حصرم هر بریندن درد مثقال بزر کرفس زعفران نمام هر بریندن
سکز مثقال بو مذکورلر قدر کفایه خل ایله معجون قیلنور و اقراص اتخاذ اولنور
طلاء استعمال اولنور **رأس منقی سعوط بودر** بو سعوطدن رعد طویله مبتلی
اولنلر و مصروع علی انتفاع ایدرلر و بو سعوط باشدن رطوبه کثیره اجرا ایدر
اخلاطی بودر شونیز ایکی مثقال نوشادر عصارهٔ قثاء الحمار هر بریندن
بر مثقال اخذ اولنوب سحق ناعم ایله سحق اولنور و سقر اولنور تسمیه ...

زیت ایله و یاخود دهن سوسن ایله و یاخود دهن حنا ایله معجون قیلنسون
اذا بکی رطبه ایله دهن ایله مزاب اولان شمع قو احتمه قیلنور و برانا الجنه
وضع اولنسون وقت حاجتده بورون دلکلرینک جوفنه طلا اولنور و علیله
امر اولنور که هوایی استنشاق ایلیه **سعوط اخر** بو سعوط بلا اذی رأسی تنقیه
ایدر و وجعی و صداعی استعاطی ساعتنده تسکین ایدر **اخلاطی بودر** ...
~~... عصاره سی بر بوجوق اوقیه~~ بخور مریم سکز مثقال
اصول سوسن ایکی مثقال بورق احمر بر مثقال خلط اولنوب استعمال اولنور **سعوط آخر**
بخور مریم اوج اوقیه ورق لبلاب عصاره سی بر بوجوق اوقیه فافاذانون سدس
مثقال قثاء حمار عصاره سی سدس مثقال بو ادویه لر خلط اولنوب اناء زجاجده
احتفاظ اولنور و وقت حاجتده اندن بر شیء اخذ اولنوب لبن امرأه ایله اذابه
اولنوب استعاط اولنور **سعوط آخر** بو سعوط فالجه و لقوه یه و استرخاء
اعضایه و ارتعاشه که ... رطبه اوجاعی جمیعسنه و عضل عصبه
برد و رطوبتدن حادث اوجاعک جملهسنه نافعدر **اخلاطی بودر** ...
عصاره سی و اصول سلق عصاره سی اصول رطبه یعنی یونجه اصوللرینک عصاره
هر بریندن بر ملعقه شونیز حب حرمل هر بریندن ایکیشر درهم شونیز و حب
حرمل دق اولنوب سحق جید ایله سحق اولنور و ذکر اولنان عصیر ایله جمع
اولنوب دفع اولنور و وقت حاجتده اندن بر دانق اخذ اولنوب بر مسعط
لبن جاریه ده اذابه اولنوب مریضه استعاط اولنور و بو سعوط سدد
فتح ایدر دماغ و رأسی تسخین و تنقیه ایدوب فضوللرینی اخراج ایدر **سعوط اخر**
رأسک وجع عتیقی دفعنه نافعدر **اخلاطی بودر** مومیائی جوزبوا عنبر
کافور مسک هر بریندن بر درهم اخذ اولنوب هر بریسی باشقه باشقه
سحق اولنور و بعده خلط اولنوب دهن زنبق ایله و دهن بلسان ایله دخی
برشی ایله معجون قیلنور و وقت حاجتده اندن التی حبه مقداری اخذ اولنوب
بعض میاه ایله اذابه اولنوب انکله علیله استعاط اولنور **صفت ایارج**
بو ایارج منقیاتک تجربه دنلری ... راسی تنقیه ایدر و رأسه اولان فضولی نقض ایدر

وعلل دیه‌سنه نافع اولور اخلاطی بودر حبندن وقشورندن منقی اولان شحم
حنظل اون مثقال کندر فلفل ابیض و فلفل اسود و دار فلفل هر برندن دورر
مثقال زعفران بر مثقال صبر مر اشق حاشا هر برندن برر مثقال مشوی
سقمونیا التی مثقال عصارهٔ افسنتین ایکی مثقال دق ونخل اولنور وصو ایله
معجون قیلینور شربتی دورت مثقال اولور **ایارج یوسطوس** صداعه
وغشاوه‌یه ووجع معده‌یه وطحاله وکبده نافع اولور اخلاطی بودر
کندر منقی غاریقون اسطخودوس فلفل ابیض فلفل اسود قشور خربق اسود
صبر سقمونیا اسقیل مشوی سنبل سلیخه هر برندن التیشر مثقال قشورندن
وحبندن منقی شحم حنظل ایکی مثقال مر اوچ مثقال زعفران التی مثقال
سندروس او فربیون هر برندن سکزر درهم ادویه یابسه سحق اولنور
وصموغ نقع اولنور وخلط اولنوب معجون قیلینور شربتی دورت مثقال اولور
دریوس طبیبه منسوب ایارجدر قشرندن وحبندن منقی اولان شحم حنظل
کندر هر برندن یکرمیشر درهم زراوند مدحرج کرفس جبلی بزری فلفل ابیض
هر برندن بشر درهم سکبینج جاوشیر هر برندن سکزر درهم سنبل الطیب
لسان العصافیر دارصینی سلیخه زعفران زنجبیل جعده هر برندن دورر
درهم ادویهٔ یابسه دق اولنور وصموغ نقع اولنوب خلط اولنور **حب**
تنقیه رأس ایدر تربد صبر هر برندن اونر درهم شحم حنظل سقمونیا هر برندن
اوچر درهم افسنتین ملح هر برندن ایکیشر درهم انک شربتی قویه‌یه ایکی درهم
وضعیفه‌یه بر مثقال اولور **حب نافع** سودادن اولان صداعه حب
نافعدر افتیمون غاریقون هر برندن دورر درهم بسفایج اوچ درهم ایارج
بر درهم ملح ایکی بوچق درهم هلیلج اسود بشر درهم حجر لاژورد ایکی درهم
شربتی ایکی بوچق درهم قیلینور **حب آخر** بو حب بلغمدن وسودادن عارض
اولان صداعه نافعدر هلیلج کابلی بلیلج املج هر برندن اوچر درهم ملح شحم
حنظل هر برندن دورر درهم اسطوخودوس ایکی درهم غاریقون سکز درهم
ایارج فیقرا سکز درهم تربد افتیمون هر برندن اونبشر درهم خربق اسود
بش درهم

ایکی درهم افسنتین

بش درهم **طبیخ ماء الاصول** بلغمدن حادث اولان صداع ایچون
ودوار وصرع ایچون انک ایله دهن خروع سقی اولنور وماء اصول
اخلاطی بودر قشور اصل کرفس وقشور اصل رازیانج هر برندن اونر
درهم واصول اذخر وفودنج جبلی وسنبل الطیب وزراوند مدحرج
وهلیلج اصفر هر برندن سکزر درهم شاهترج یدی درهم افتیمون جمله
هر برندن دورر درهم مصطکی اوچ بوچق درهم بو اشیاء دورت رطل
صو ایله رطل واحد قالنجه قدر طبخ اولنور وانک ایچنده دورت درهم
ایارج فیقرا نقع اولنور بو مطبوخدن اوچ اوقیه ودهن خروعدن
بر درهم اخذ اولنوب استعمال اولنور **اخلاطی مسهل اولان مطبوخ**
جامعدر هلیلج اسود وهلیلج اصفر وهلیلج کابلی هر برندن اونر درهم
اجاص اوتوز عدد تمر هندی اون بشر درهم شاهترج یدیر درهم
افسنتین اوچ درهم اوچ رطل صو ایله بر بوچق رطل قالنجه قدر طبخ اولنوب
اندن بر رطلک ایکی ثلثی اخذ اولنوب ایچنده بر درهم تربد ودورت دانق
صبر وایکی دانق غاریقون مرسا اولنوب شرب اولنور واکر اول مطبوخک
ضعف اسهالی قصد اولنور ایسه انک اوزرینه ذکر اولنان ادویه
القا اولنمز ولکن انده اون درهم منزوع الحب خیار شنبر
مرسا اولنوب بعده شرب اولنور **شقیقه‌ده مستعمل اقراص صفتی**
بودر بر صدغدن صدغ آخره وارنجه طلا اولنسه نفع وعملی
ظاهر اولور زعفران اون بش مثقال فلفل اون مثقال مر سنبل(?)
افیون وحصوم عصاره سنبل یابس قلقطار هر برندن یدیشر مثقال
صمغ بش مثقال بو مذکورلر سحق اولنوب اوزرینه کفایت مقداری شراب
قابض صب اولنور وشیاف سحقی کبی سحق اولنوب اندن قرصلر یاپیلور
ووقت حاجتده خل ممزوج ایله دق اولنوب استعمال اولنور **دواء**
للشقیقة العتیقة فلفل ابیض وخلیط الزعفران هر برندن ایکیشر
مثقال افربیون خرء الحمام وحبر الوراقین هر برندن نصف مثقال

بوادویه سحق اولنوب خلطا اولنور و خل ایله معجون قیلنوب عضله‌یه صیغه
مرارا طلا اولنور و جبهه‌نك اول عضله جانبنه اولان ناحیه‌سنه دخی
مرارا اولدوا الصاق اولنور و قومق زعم اوزره بو وجه ایله اولان
معالجه‌نك منفعتی بالغدر اولور مقاله ثانیه احوال عینه و عینیه
متعلقه امراضده کلام کلیدر فی الرمد و تحلیل المادة الی العین
شیاف بو شیاف نافلوس اهالیسندن بر رجل کحال تألیفیدر تتشدد
نسخه شیاف مامیثا قرق سکز مثقال انزروت یکرمی دورت مثقال
سادنج افیون کثیرا هر برندن اون ایکی مثقال عصاره یبروح سکز مثقال
صمغ اون التی مثقال بوادویه صو ایله معجون قیلنوب استعمال اولنور
شیاف آخر بو شیاف فی جالب النوم تسمیه اولنور وجع شدیده و کل ورمه
و مواد قویه تحلیلنه نافع اولور مامیثا یکرمی دورت مثقال انزروت
زعفران مر افیون زاج محرق هر برندن سکز مثقال صمغ اون ایکی مثقال
ماء مطر ایله معجون قیلنوب بیاض بیض ایله استعمال اولنور دواء
ارسطراطیس جربه و رمد عتیقه نافع اولور و قولقلرندن قیح
سیلان ایدن کیمسنه‌لره و عسرة الانزال اولان فرجه‌لره و آکله
فمه نافع اولور آنك اخلاطی بودر نحاس محرق ایکی مثقال مر بر مثقال
زاج محرق بر مثقال فلفل اوج مثقال زعفران نصف مثقال شراب طفوزا وقیه عقید عنب
دورت بوچق اوقیه ادویه یابسه سحق اولنور و حین سحقده اوزرینه
شراب صب اولنور و جفاف ایلدیکده اوزرینه عقید عنب القا اولنور بنه
سحق اولنور و برانا الجنه وضع اولنوب نارلینه ایله طبخ اولنور بعده
صکره اناء زجاج و یاخود اناء نحاس الجینده احتفاظ اولنور طلاء
بو طلایی فلوکیانس تألیف ایلمشدر ماده نك کثرتنه و وجع شدیده
نافع اولور اخلاطی بودر ورد طری زعفران هر برندن ایکیشر مثقال
بزر بنج سکز مثقال کندر التی مثقال مر عصاره الیبروح افیون هر برندن
دوردر مثقال سویق شعیر اون سکز مثقال و بیضه مشویه واحدنك
صفرتی

صفرتی بوا شیالر مقدار کفایه شراب قابض ایله معجون قیلنوب اندن اقراص
اتخاذ اولنوب استعمال اولنور طلاء اخر بو کذلك تسمیه اولنور نحاس
محرق مغسول صمغ هر برندن اون ایکی مثقال زعفران التی مثقال فلفل ابیض
مر افیون هر برندن دورد مثقال شراب ایله معجون قیلنوب استعمال
اولنور شیاف بو شیاف قبل الحمام استعمال اولنور مواد کثیره سیلاننه نافعدر
و خصوصا عینك ترطیبی ... و عینك لون بیاضی مائل اولوب ... و رمله
... اولرمدا ثار اولسه که انده سواد عین اوزره بیاض
عالی اولور بس بو مثللو علت عینه زیاده نافع اولور و بو دوایی استعمالك
وقت لایقی حمامه دخولدن مقدم و عقب دخولدن فاتردر اخلاطی
بودر حجر سنجسطوس و نحاس محرق مغسول و افیون و صمغ و مرهر
برندن سکز مثقال کندر یدی مثقال شراب ایله اول ادویه معجون
قیلنور و بیاض بیض ایله رقیقا استعمال اولنور مرار التذراعه بعضی استعمال
دفعات ایله عینه تقطیر اولنور شیاف اخر بو شیاف قبل الحمام
اولنور بونی ارمیاس نام کحال تألیف ایلمشدر اوجاع شدیده یی تسکین
ایدر و عینه نافع اولور و رمد عتیقه دخی نافع اولور نسخه سی بودر صبر
زعفران هر برندن سکز مثقال نحاس محرق مغسول افیون صمغ هر برندن
اون التیشر مثقال مر اون ایکی مثقال قلیمیا دورت مثقال کندر اوچ مثقال
بو ادویه‌لر اخذ اولنوب فندیسون تسمیه اولنان شراب ایله معجون
قیلنور و بیاض بیض ایله رقیقا اداف اولنوب استعمال اولنور
ولا ابوالولان بودرکه انك ایله اکتحال اوقات متفرقه‌ده قیلنه بو وجهله کم
هر اوچ ساعتده دورت کره اکتحال ولنه و صکره ... استراحت
قیلنور و علیل حمامه دخول ایله امر اولنور شیاف منج استعمالی
کوزنده وجعی تسکین ایدر و آکد کلیب هر درلو ساعتده ورق تحلیل
و قاتول ایدر صمغ اقاقیا هر برندن قرق مثقال اقلیمیا ... مثقال
نحاس محرق مغسول اون دورت مثقال اسفیداج رصاص سکز مثقال

سنبل خصص هر برندن دورد ر متقال جندبیدستر صبر افیون قلقطار
محرق هر برندن ایکیشر متقال بو ادویه لر اجندن ورد طبخ
اولینن صوا ایله معجون فیلینور و بیاض بیض ایله تحنك مائل اداقد
اولینوب استعمال اولنور شیاف بو شیاف مؤلف ساذج دیمکله معروفدر
جالینوس تألیف ایلمشدر اوجاع شدیده یه وعللك زمان انحطاطنده
نافعدر نسخه سی مغسول اقلیمیا اونالتی متقال اقاقیا صمغ عربی هر برندن
قرقر متقال نحاس محرق مغسول اون دورت متقال افیون خصص ساذج سنبل
الطیب زعفران صبر جندبیدستر هر برندن ایکیشر متقال مر دورت متقال
اسفیذاج رصاص انمد مغسول هر برندن سکزر متقال صمغ عربی قرق متقال
بو مذکورلر ماء مطر ایله معجون فیلینور وقتن ان شیاف اتخاذ ایدوب استعمال اولنه
وقتن وبا اولسه دورت عدد تازه یمورطه نك بیاضن القا اولنور شیاف آخر
بو شیاف صیفی دیمکله ملقبدر محرق ومغسول اقلیمیا طین شاموس قیداج
الرصاص هر برندن یکرمیشر متقال قشور نحاس مغسول واقاقیا وقشاء
کندر هر برندن ایکی متقال کثیرا اون بش متقال صمغ اون بش متقال
ماء ایله معجون فیلینوب بیاض بیض ایله استعمال اولنور شیاف آخر بو
شیافه کوکب تسمیه ایدرلر غالب غیر مغلوب معناسنه مراد ایدرلر و
بو شیاف اوجاع شدیده یه و موسرجه و قروح وسخنه یه وقروح متآکله یه
وعلل عتیقه یه نافع اولور وجلا ویر وآثار اذهاب وازاله ایدر
قلیمیا محرق ومغسول واسفیذاج رصاص مغسول هر برندن اون التیشر
متقال شادنج هر برندن اون ایکیشر متقال نحاس خلاصه قیلیتن بیوتك
رمادی واسرب محرق ومغسول وطین شاموس هر برندن سکزر متقال مر
ایکی متقال افیون ایکی متقال کثیرا سکز متقال بو ادویه لر ماء مطر ایله
معجون فیلینور شیاف باسلیقون بو شیاف مجربدر قلیمیا زعفران
عصارة الورد صمغ هر برندن اون ایکیشر متقال افیون قشور نحاس
هر برندن التیشر متقال قشور شابورقان حنفی وابار محرق ومغسول
هر

بعض نسخه ده التی متقال دو واقع اولمشدر

وسنبوره

هر برندن بشر متقال مر اوج متقال سنبل طیب اقاقیا هر برندن ایکیشر متقال
بو مذکورلر ماء مطر ایله معجون فیلینور شیاف آخر وردی لقب ایله ملقب اولان
بو شیاف بیلس نام طبیب تألیف ایلمشدر مواد لطیفه وکثیفه دن عارض
اولان وجع شدیده و بثره و موسرجه یه نافعدر اخلاطی بودر ورد طری منزوع
الاقماع زعفران هر برندن دورد متقال افیون سنبل الطیب هر برندن
سدس متقال صمغ اوج متقال ماء مطر ایله معجون فیلینوب بیاض بیض
ایله استعمال اولینور شیاف آخر وردی بو که شیاف حسن تسمیه اولینور
علل مذکوره یه نافع اولور اخلاطی بودر ورد منقی یکرمی دورت متقال زعفران
اون ایکی متقال نشا التی متقال افیون هر برندن دورد متقال کثیرا
سکز متقال ورق عصاره سی ایله معجون فیلینور شیاف وردی آخر
بونی طارالیطینوس تألیف ایلمشدر ورد طری اون ایکی متقال نحاس خلاصه
اولینن بنك رمادی سنبل زعفران افیون صمغ هر برندن دورد متقال اخذ
اولینوب ماء مطر ایله معجون فیلینور شیاف آخر وردی باغوارس بونی
باغوارس نام طبیب تألیف ایلمشدر واکثر اشیاف اکر تسمیه اولنمشدر وجع
شدیده و مواضع بثره و عاره وسخنه اولوب طبقه قرنیه ده حادث اولان
قروحه و موسرجه یه و زمان طویل تحلب ایدن ماده یه و ورم عتیقه یه نافع
اولور عسیرة البرء اولور ایسه ده جمله نافع اولور انك اخلاطی بودر منزوع
الاقماع ورد طری ایکی متقال اقلیمیا محرق ومغسول وصمغ هر برندن یکرمی
دورد متقال زعفران التی متقال افیون اوج متقال انمد اوج متقال و بعض اطبا
انمددن التی القا ایدرلر ایکی متقال وبرقوم متقال القا
ایدرلر وهر حالده بو ادویه لر ماء مطر ایله معجون فیلینوب ایله استعمال اولینور
شیاف یاسمین اخلاطی تحلب مواده نافع اولور اقاقیا
یاسمین عصاره سی هر برندن قرق سکز متقال نحاس خلاصه اولینن
رمادی زعفران هر برندن یکرو دورت متقال افیون متقال ونسیج
اخراده افیون التی متقال عصارة البنج نحاس محرق ومغسول هر برندن دورد متقال

بلغ

بلغ

صمغ قرق مثقال شراب ایله معجون قیلینور **شیاف تفاحی** مساس اوینه
متحمله اولمیه عینه بو شیاف صالح اولور بثره وطبقهٔ قرنیه ده اولان قروح
غائره و وسخه یه و موسخه یه و مادهٔ کثیره یه و علل قریبة العهده جمیعا نافع
اولور محرق ولبن ایله مطفاة اولانا قلیمیا اون التی مثقال زعفران دورت
مثقال کثیرا ایکی مثقال بو ادویه لر ماء قطر ایله معجون قیلنوب
بیاض بیض ایله استعمال اولینور **شیاف اخر** بو شیافه سوریانس درلر
مؤلفنک اسمندن مشتق قیلنمشدر و شیاف منجحدرا وجاع عتیقه یی
ماق اکبرده اولان [struck out] ماق اکبرک لحمی زوالی و ذهابندن و ماقده خارج اولوب
ناصور تسمیه اولینن خراجدن نافع اولور **اخلاطی بودر** اقلیمیا مغسول
شاذنج محرق مغسول هر برندن بکر و سکز مثقال خلاصه اولینن
بیتک رمادندن بکر و دورت مثقال مر قرق سکز مثقال شراب ایله معجون
قیلنوب بیاض بیض ایله استعمال اولینور او اخراجی قریب العهدده خروج
ایدنلردن و دقیق اولنلره استعمال اولینور **شیاف هوری** بعض نسخه ده
هوایی یازلمشدر بو شیاف هندی لقبی ایله ملقبدر و بونک شانی جمیعا
انواع رمدی حدوثندن منع ایدر و فساددن و حکه یه و ماق عینک تأکلنه
نافع اولور و اثاری کیدریر و ابتداء الکحال اولنسه عینی حافظه ایدر
حال الکحالده و بعد الاکتحال اکر تکدر عینی عارض اولماز **اخلاطی بودر**
اسفیداج رصاص قرق سکز مثقال اقلیمیا قتریسی یکرمی دورت مثقال
مرادهندی بش مثقال ارعانیون و فسور نقوا طالاق اولنن خلط
و فسور نقون جوزی ایله تفسیر اولنمشدر و حصرم عصاره سندن
یابس و افیون هر برندن بش مثقال فلفل ابیض التی مثقال
دهن بلسان سکز مثقال و نسخهٔ اخراده دهن بلسان التی مثقال
یازلمشدر دارصینی ایکی مثقال ماء قطر ایله معجون قیلنوب استعمال
اولینور **دواء جید** ورم شدیده نافع اولور و غلبهٔ حرارت ایله هیجان
ایدن عینک ورمنده دخی نافعدر اخلاطی بودر افیون کثیرا فیلزهرج اسفیداج

هر

هر برندن التیشر درهم صمغ عربی اون ایکی درهم بو مذکورلر جمیعا دق و سحق
اولینور و بعده شاهسفرم حدیث اخذ اولینوب ایکی رطل ماء مطر ایله ثلثی قالنجه
قدر طبخ اولینور و صوبی تصفیه اولینوب انک ایله دواء مذکور معجون قیلینور
و اندن نخود حجمنده شیاف اتخاذ اولنوب سطلده تجفیف اولینور و انکله عینی
تکحیل اولنمق قصد اولنسه اول شیافی ماء بارد ایله و یاخود خاتون سودی
ایله و بیاض بیض ایله و یاخود ماء حلبه مطبوخی ایله بر قطعه صدف اوزره
و یاخود تسن یعنی بیله کی طاش اوزره حک اولینوب محکوکندن غروة اوت
بر میل و یاخود بر میل مقداری و غشیه کرلک اول مقدار کحل چکیلور و بو وجه
اوزره تکحیل عینک حرارتنی کسر و عینه تحلب ایدن بلّه یی قطع ایدر و عینی تقویه
ایدوب [struck out] ازاله ایدر **صفة دواء آخر** بو دوا ورم شدیده و رمده نافع
اولور و منی تسکین ایدر **اخلاطی بودر** شیاف مامیثا قرق سکز درهم زعفران
یکرمی دورت درهم افیون اون ایکی درهم فیلزهرج بنج ابیض عصیرنیک یابس
قرص هر برندن التیشر درهم و رقندک اصول ابیض قطع اولینن کل یرا غو قرق
درهم صمغ عربی قرق سکز درهم بو اشیالر جمیعا دق و ماء مطر و ماء اکلیل
الملک ایله سحق اولینور اکر رطب ایسه [struck out] و اکر یابس ایسه اکلیل
الملک طبخ اولینوب صوبی ایله ادویه بعد السحق معجون قیلینور و اندن مقدار
حمصه حبوب اتخاذ اولینوب تجفیف اولینور و وقت حاجتده مسحوق یاخود
صدف اوزره حل [struck out] ماء بارد و یاخود خاتون سودی ایله و یاخود بیاض
بیض ایله حل اولینوب غروه و غشیه انک ایله علیل اکحال اولینور **دواء آخر**
بو دوایه اکسیرین احمرین تسمیه اولینور قروح عینه و حمرة شدیده نافع
اولور و کثرت رطوبت و فضول حبیله عینه تحلب ایدن بلّه یی تنقیه ایدر
و لباس عینی تقویه ایدر **اخلاطی بودر** افیون شاذنج صفر محرق لباب القمح
هر برندن سکز درهم صمغ عربی قرق سکز درهم اسفیداج التمش درهم
درهم قلیمیا یکرمی سکز درهم شاذنج و صفر محرق باشقه باشقه صوق ایله
جیدا سحق اولینور و بعده مجموع ادویه جمیعا وجافا سحق اولینوب اثمد ایله
اکتحال اولندیغی کبی اکتحال اولینور

عینه وضع اولنمق ایچون معمول اولینان فرهم بودر عینده هایجه اولان
غدهٔ حاره نافع اولور وانده تحلب ایدن رطوبتی قطع ایدر وعینی تقویه ووجعنی
تسکین ایدر ترکیبی بودر ورد کوك ورق باسن ورمان حلوك قشری
رطل وعدس هر برندن بشر درهم بونلر کورلرا اخذ اولینوب اوزرینه
رطل واحد ماء صب اولینوب طبخ جید ایله طبخ اولینور وال ادویه صودن
تصفیه اولینوب جیداً دق اولینور صودن ودهن ورددن برشی ایله
معجون قیلنوب عینی اوزره وضع اولینور دواء اخر بو اوجاع
عینه نافعدر زعفران لبان صبر مر افیون انزروت هر برندن
بشر درهم اخذ اولینوب دق وسحق اولینور ووجعك بدو وظهورنده
عینی اوزره طلا اولینور خل ایله وهندبا ایله یاخود ماء فرفین ایله مع الخل
یاخود ماء البنج ویاخود کزبرهٔ رطبه صویی ایله طلا اولینور واکر وجع
متمادی اولور ایسه اول دوا عینی وجبهه وجبینی اوزره طلا اسمه
اولینن شراب ایله طلا اولینور وانك ایله طلا بعض تسخین ایله
مسخن قیلندیقدنصکره اولور ویاخود سویق شعیر دورت درهم
وعصفر برایکی درهم وافیون بردرهم اخذ اولینوب جیداً سحق اولینور
ودهن ورد ایله معجون قیلنوب عینی زمره یه وورم حار اولان
عینه وضع اولینور کحل اسطاطیقون تعکر عینه وعینك احمرارینه ابتداء
نزلاتده قطورا وکحلا نافع اولور اکر اکحل وردی خلط اولنور ایسه
ترکیبی بودر اقلیمیا نحاس محرق صبر هر برندن برر جزء سنبل مر حضض
هر برندن بشر جزء زعفران افیون هر برندن یارمشر جزء اقاقیاء
الصافی صمغ عربی هر برندن دورد جزء بونلردن اقلیمیا ونحاس وصبر
واقاقیا ماء عذب ایله دورت کون مقداری سحق اولینور وبعده حضض
وزعفران وافیون [illegible] برغیری صلایه اوزره [illegible] بش کون مقداری
سحق اولندقدنصکره جمع وخلط اولینور وصودهٔ صمغ ذوبان
ایدنجه قدر نقع اولینوب اوزرینه ادویهٔ مذکوره صب اولنوب تخلیط اولنجه
ودر

قدر سحق اولینوب بعده اندن قرص یاخود حب اتخاذ اولینوب اکتحال اولنور
ان شاء الله تعالی نفعی اولور جمیعاً اوجاع عینه نافع کحل صفتی بودر
نزلاتدن حادث اولان اوجاع عینك کلیسنه نافعدر اخلاطی بودر ورق
علیق عصر اولینوب صویی اخراج اولینور وتصفیه اولینوب صلایه اوزره قلیلا
تغلظ ~~ایدنجه قدر وبعده قلیلا سحق اولینور~~ و تجفن اولنجه قدر سحق
اولینور اول ورق مقداری صمغ عربی دخی اخذ اولینوب ماء بیر
ایله ذوبان ایدنجه قدر نقع اولینور وعسل قوامنده اولدیقده ماء علیق
ایله خلط اولینوب اکر جفاف عارض اولنجه قدر برقاچ ایام انکله معجون
قیلینور وبعده اندن حبوب اتخاذ اولینوب کولکه ده تجفیف اولندقدن
صکره انك ایله اکتحال اولینور عینده اولان قروح وبثور وقیحه
نافع دوادر معلوم بیوریله که بو علله ذکر سابق اقراص کوکبك
منفعتی شدیدر واردر وکذلك شیاف منجح وشیاف تقا وغایة النفعه
بالغدر شیاف اخر بو شیاف ماجوره نسبت اولینور عینده اولان
علل عتیقه یه وقیحه نافعدر صفتی بودر توتیا اثمد توز ایکی مثقال
نحاس محرق یکرمی ایکی مثقال زعفران مر هر برندن اون التیشر مثقال
فلفل ابیض قرق عدد صمغ عربی قرق مثقال شراب ایله معجون
قیلینور وبر نسخه ده افیوندن اون مثقال دخی واقع اولمشدر
خروق القرنیه شیاف وردی موسرجك جمله سنه نافعدر
ذرور قرنیه یه عارض حفر بو ذرور دولدیرر صدف کبار محرق
وشادنج هر برندن بردرهم اخذ اولینوب دق اولینور وعینه
ذرا اولینور عین غرب سوریاسنك تألیف ایلدیکی شیاف غربه
نافعدر البیاض واثار القروح بعضکره بیاضنه قبطی مصری
دوا الکل وشیاف هندی وسام ابرص خرئی ایله اکتحال نافع اولور
شیاف اصفر بو شیاف خلاف مکدر دیمکله معروفدر غشاوه یه
وظلمت بصره ~~مخصوص~~ وعلل عتیقه یه اثار وصلابت اذهاب وازاله ایدر
نافعدر

اولوب حب اولمغه صالح

شادنه اون مثقال صمغ اون التی مثقال

ترکیبی بودر اقلیمیا صمغ عربی اسفیداج رصاص فلفل ابیض هر برندن
بکرودر مثقال حصرم عصارهٔ سنك یاسیر ونوشادر هر برندن اون ایکیشر
مثقال افیون سکز مثقال زعفران اون التی مثقال بو ادویه لر ماء
مطر ایله معجون قیلینور کحل الجواهر لعل فیروزج اوج لؤلؤ بشر بسد
توتیا طباشیر اقاقیا قلیمیا ایکی مثقال سرطان بحری حضض بر درهم
اسفیداج نشا ایکی درهم ماء حصرم ماء قند دورت درهم زنجبیل
بردانق ماميران بربچق درهم کحل یکرمی دورت درهم هلیلج اصفر اوچ کحل
عجیب ومجرب بو کحل تجربه اولینوب علا آتیه ده نفع عجیب مشاهده اولنمشدر
وتأثیری محمود در عینك بیاض ودمعه سنه نافع وغشاوه یه وجمیع غلظ
اجفانه جالیدر بصری حدّ احدّ قلوایدر اخلاطی بودر توتیا هندی ایکی
بوچق درهم نحاس محرق وسنج محرق هر برندن ایکیشر درهم وبر درهم
ایکی ثلث احمر اصفهانی دورت درهم مارقشیثا ایکی بوچق درهم اقلیمیا
الفضه اقلیمیا الذهب وشادنج هر برندن بر بر درهم بسد لؤلؤ صغار
قشور نحاس هر برندن ایکیشر دانق ماء قطر الزجاج و زجاج فرعونی
هر برندن یارمیشر درهم ادویه ماء مطر ایله سحق اولنور وعجن کاملا
منسحق اولسه اوزرینه بر دانق کافور مسحوق وبر قیراط مسك القا اولنوب
سحق ایله خلط اولینور وانزروت حب اتخاذ اولینوب کولکده قوریدیلور ووقت
حاجتده بر صدفه اوزره حك اولینوب اکتحال اولینور اخر بودخی بیاضه نافع مجرب
ومجربدر برادة الابرا ایکی درهم زیبق برد رهم جمیعا بونلر سحق اولینوب
برانبوب قصبك جوفنه القا اولینور و فم انبوب عجین ایله سد اولینور وکرلك
قصبه جمیعا عجین ایله ستر وتغشیه اولینور اما اول عجین شعر ایله یوغرلمش
طین ایله خلط اولینوب بعده تغشیه اولنمق کرکدر بعده انك اوزرینه سلوك
یعنی خیط لف اولینور انك بعده طین اخر ایله اول سلوك دخی تغشیه اولینوب
بونلر جمر ایله تجفیف اولنور جمر انجینه دفن اولینوب
تجرایدوب خزف کبی اولنجه قدر ترك اولینور وبعده اخراج اولینوب اول دوا

اباری رصاص محرق وباخود رصاص اسوددر

۱۲

انکلا

دخی کحل اولنمشدر

زلدن

اندردن نزع اولینور بعده اقلیمیا ابیضدن مسحوقا اوچ درهم اخذ اولینوب
دواء مذکور ایله خلط اولنور بعده نصکره مخلوطی قصب اخر انبوبه سنه القا اولنور
واولاً عمل اولنریغی بنه عمل اولینوب ثانیا جمر ایچنده اول قصب معجن مطین
تحزف ایلیدیکدن نصکره جمردن اخراج اولنور وخشیشم کتان ورقنه عمر وقصد
اولینوب قبل ان یصیبه المطر اول اوراق التقاط اولینور وتجفیف اولینوب
ورق مجففدن بر درهم لؤلؤ غیر مثقوب یارم درهم بو ایکیسی ادویه سائره
ایله ناعما وبلیغا سحق اولینوب غبار کبی قیلینور وعجن انك ایله علاج قصد
ایلسك [redacted] علیله اوچ کون مقدار متوالیه الحال ایله وبعده
دواء مذکور ایله اکحال ایله وبعد هذه الایام برکون دواء مذکور ایله وبر
اخر کون عصارهٔ سوسن ایله اکحال ایله بیاضه نافع ذرور زنجار
اشق سرطان بحری محرق وفی نسخة برادة المس هر برندن بشر درهم
شحم الحنظل ایکی بوچق درهم مرارة الثور بورق ارمنی هر برندن ایکیشر درهم
ملح درانی وایچندن فرخ وفروج خروج ایدن قشر بیض هر برندن اوچر
درهم فلفل ابیض یکرمی درهم زبد البحر لؤلؤ غیر مثقوب هر برندن دورت
درهم بعر الضب اون درهم دیح سبله نافع کحل بو کحل تجربه
اولینوب بو علته نفعی بعد المشاهده حمد اولنمشدر تحت دجاجه فقص
وشق [الندین تحت] اولینن بیضك ساعت فقصده قشر اخذ
اولینوب اول قشر خل ثقیف ایله متوالیه اون کون مقدار قیناد یلور و
تصفیه اولینوب بر قاروره یه ویاخود اناء خزفه وضع اولینور واناء مذکور
کثیر الشمس اولان بر موضعه وضع اولینوب اول خل قوریجه قدر شمسده
ترك اولینور وبعده اناده باقی قالان شیء جاف اخذ وسحق اولینوب انکله
اکحال اولینور الدمعه سوریاس کحالك تألیف ایلدیکی شیاف منجح دمعه یه
نافعدر وبرنم ذکر ایدر حکیم شیاف انطوساموسن ومسیحك ذکر ایلدیکی
شیاف بیاضه نافعدر اجفانك غلظی وحساوتی بو علته سائر روس
دینمکله معروف کحل نافعدر وبز اول کحلی جرب العین بابنده ذکر ایلدك وکذلك

بلغ

عصارهٔ السوسن ... اولاد

ذکر اولینن ارسطرطس دواسی و سیجک ذکر اولدیکی توتیا شیاف بیاضه
نافعدر شیاف قبطی مصری صلابایه و بیاضه نافعدر و ساعه
استعمال اولنور قشرهٔ صلبه یی قطع ایدر اخلاطی بودر زنجار اشق هر
~~برندن اوچ مثقال و بر مثقالدن ایکیشر ثلثیر~~ ولم یختلف اوچ مثقال
شحم حنظل اوچ مثقال و بر مثقالک ایکی ثلثی مرارة البقر ایکی مثقال بورق اسود
بر بوچق مثقال فلفل ابیض قرق حبه و عسل طقوز اوقیه بو مجموع خلط
اولنوب آنیه ایچنه وضع و دفع اولنور شیاف ارسطوسامون
موادک تحلبی قرمنه و اجفانک ثقلنه و خشونتنه و ماق عینک دونبا
و نقصاننه و تاکلنه و عینده اولان رطوبت کثیره یه و نتوء اغشیه یه
نافع اولور اثار و صلابات دخی اذهاب ایدر ترکیبی بودر اثمد دورت مثقال
نحاس محرق اسفیداج رصاص صمغ عربی هر برندن ایکیشر مثقال زعفران
مرقشیثا کثیرا زنجار عروس اخضر هر برندن بر مثقال فلفل ابیض نصف
مثقال بو ادویه لر شراب ایله معجون قیلنوب مرافا بالماء استعمال
اولنور شیاف اصفر بوکه فیحریطس دیرلر شیاف منجح دخی جربه و ماقلرک
تاکلنه و حکهٔ شدیده یه و ثقل اجفانه نافعدر ترکیبی بودر قلیمیا سکسان
مثقال قلقطار ابیض قرق مثقال اخزا اولنور و ماء القطر ایله معجون
قیلنور عینک جربی و حکه سی شیاف هندی حکه یه نافعدر کحل بو کحلی
قریطن نام کحال تألیف ایلمشدر حکه یه و غلظ اجفانه نافعدر خطا ایلمز
اخلاطی بودر قلیمیا قبرسی یکرمی دورت مثقال شادنه التی مثقال و نسخهٔ
اخراده اون التی مثقال واقع اولمشدر دق اولنوب سویق منزله سنه
قیلنور و عسل ایله معجون قیلنور و احراق اولنوب حراقه سی اوزره شراب
صب اولنمغله سونر بیلور و تجفیف اولنوب سحق اولنور و مسحوقی ایله
اکتحال اولنور کحل قاقیطون حکه یه و رطوبت عینه و ماقلرک
تاکلنه و اجفانده اولان جرب شدیده نافع اولور اخلاطی بودر قلیمیا
کسر اولنوب صغارا قطعه قطعه قیلنور و عسل ایله معجون قیلنوب بر کوز فخاره وضع
اولنوب

اولنوب فخارک قعر وسطی مثقوب اولان غطا ایله شد اولنور دخانی
ثقبه دن خروج ایلسون ایچون و اول کوز فخار فحم مشتعلک وسطنه
نصب اولنور و فحم اقلیمیا احتراقی اخذ ایلسه دخان متصاعده سن
نظر ایله اکر دخانی سواده مائل رؤیت ایدر ایسک اول کوزه یی علی حاله
ترک ایله احتراقی مستحکم اولسون ایچون و فحم دخانک ابیض اولوب
احتراقده واندک استحکامی تبیلسک اول زمان کوزه یی ناردن انزال
و اخراج و اقلیمیایی کوزه دن اخراج ایدوب اول حراقه یی تبرید ایدجک
قدر اوزرینه شراب صب ایدوب نعومه بر هاونده وضع ایدوب سحق
ایله و تجفیف ایدوب انی محافظه ایله و وقت حاجتده انی کحل اخره
خلط ایله و اول خلطا اولنیجق کحل نسخه سی بودر اقلیمیاء محرق مذکور
سکز مثقال نحاس محرق سکز مثقال اثمد سکز مثقال جمیعا بو مذکورلر
سحق اولنوب احتفاظ اولنور غذوه و عشیه اجفان اوزره
اولد والرام ارا اولنور شیاف ابولونیوس جربه و تساقط اشفاره
و علل عتیقه یه نافع اولور اخلاطی بودر ساذنج محرق و مغسول
مجر سحیسطوس محرق و مغسول هر برندن اون ایکیشر مثقال
نحاس محرق و مغسول زنجار محکوک صمغ هر برندن اون التیشر مثقال
افیون اوچ مثقال فی نسخه اخرا التی مثقال قلیمیا قلقطار محرق
هر برندن دورت مثقال بو مذکورلر ماء مطر ایله معجون قیلنور عینده
عینه عارض اولان ماء و شعر صرفا سینوس دواسی عینه نازل
اولان ماء ایچون استعمال اولنور اخلاطی بودر مرارة الثور اخذ اولنوب
بر باقر قابه افراغ اولنور و اون کون انده علی حاله ترک اولنور
بعده انزن اون ایکی مثقال زعفران دهن بلسان جاوشیر هر برندن
ایکیشر مثقال فلفل اون ایکی حبه عسل فائق مراره نک نصفی
جمیعا ادویه خلط اولنور و اناء نحاسده طبخ اولنوب نحاسدن
مصنوع حقه یه صب اولنور و محافظه اولنور دواء آخر

بود واپی مولو سیوس تألیف ایلمشدر صنعتی بودر که زنجار اخذ اولینوب
برخرقه اوزره احراق اولینور وما درسحق اولنور بعده تصفیه دم حلم ایله
معجون قیلینور و بو تیوزدن متخذ برکاسه یه وضع اولینور و تجفیف
عینده ثابت اولان شعر نتف اولنسه بو طلا ایله انک موضعنه تطلیه اولینور
طلاء فیلوکسانس مواد کثیره یه و وجع شدیده نافع اولور اخلاطی بودر
ورد طرز زعفران هربرندن ایکیشر مثقال بزر البنج سکز مثقال عصاره
الیبروح زعفران افیون هربرندن دورد مثقال سویق شعیر اون سکز مثقال
مشوی اولمش ابریموبرطه نک صاروسی بو ادویه اخزا اولینوب بمقدار کفایه شراب قابض ایله
معجون قیلینور واندن اقراص اتخاذ اولینوب استعمال اولینور شیاف آخر
بو شیاف هندی و ملکی لقبلر ایله ملقبدر نزول ماء ابتداسنه و عینه عارض
اولان غشاوه و رطوبه نک کلیسنه نافع اولور و قروح عینده اثار [illegible]
اذهاب ایدر اخلاطی بودر اقلیمیا محرق مغسول اون التی اوقیه ملح هندی
فلفل ابیض هربرندن التیشر اوقیه اسفیداج رصاص دورت اوقیه مراره
الضبع واحمر مراره شفاره [illegible] علی ما زعموا [illegible] مراره القبج دورت
مراره دهن البلسان جاوشیر سکبینج هربرندن ایکیشر اوقیه صمغ اون
ایکی اوقیه بو مذکورلر رازیانج عصاره سی ایله ویا خود ابرافلیوس اطلاق
اولینن بنانک عصاره سی ایله معجون قیلینور کحل آخر طلاء عینده وما نک
عینده [illegible] نافع اولور ایکی اودی دورت درهم جاوشیر فلفل هربرندن
اوچر درهم زیت عتیق دهن بلسان رازیانج رطبنک عصیری هربرندن
ایکیشر درهم قلیمیا ایکی درهم عسل بر اوقیه بو اشیا الردق اولینوب
خلط اولینور وبرقاروره نظیفه یه وضع اولینوب یدی کون قرق شمسده
قیلینور بعده طرف میل ایله غدوه و عشیه عینه اکحال اولینور دواء
آخر بود واول طلاء عینه نافعدر و کذلک بعیددن رؤیت ایدروب
[illegible] ابصار اولمینلره و عینده مانک اجتماعنه نافعدر ترکیبی بودر
غراب اسود مراره سی و حجل و کرکی وضبع وما عز مراره لری هربرندن ایکیشر
درهم

درهم عسل مصفی اوچ درهم دهن بلسان بر بوچق درهم بو اشیا جمیعا
سحق اولینوب خلط اولینور بعده اخشام وصباح عینه میل ایله اکحال
اولینور بطلان البصر بصرنده ضعف مفرطی اولان علیله شیاف
توتیا و میحک بیاضنده ذکر ایلدیکی شیاف نافع اولور بولس استعمال
ایلدیکی شیاف نسخه سیدر اقاقیا ورد یابس اکلیل الملک هربرندن
قرق سکز مثقال نحاس خلاصه اولینن بیوتک دهنی یکرمی دورت مثقال
لفاح اون ایکی مثقال بزر البنج اون سکز درهم افیون التی مثقال صمغ
قرق مثقال شراب طقوز اوقیه ماء مطر طقوز اوقیه ماشراب ایله خلط
اولینور و اوزرینه ورد و اکلیل الملک و بنج ولفاح ویا خود قشور یبروح
القا اولینوب اوچ مقدار اول شراب ممزوج ایچنده ادویه مذکوره نقع
اولینور و عصر اولینوب عصاره سی ایله دوا معجون قیلینوب اندن شیاف
اتخاذ اولینور و وقت حاجتده استعمال اولینور دواء باسلیقون
یعنی دواء ملکی عینه جلاء ویرر حال صحتده هر کل یوم [illegible] ویا خود کل یومین
مرة اندن ایله اکحال اولینور عینه جلا ایدر و بصر صحیحی علی حاله حفظ
ایدر اخلاطی بودر اقلیمیا ذنب البحر هربرندن اون درهم صفر محرق بش
درهم اسفیداج ملح درانی هربرندن اوچر درهم نوشادر دار فلفل هربرندن
ایکیشر درهم قرنفل اشنه هربرندن برر درهم فلفل دورت درهم کافور
نصف درهم بو اشیا دق اولینور و بعد السحق عینه اکحال اولینور
باسلیقون آخر بو نسخه نک منافع نسخه اولانک منافعی کبیدر اقلیمیا
یدی درهم شادنج دار فلفل هربرندن ایکیشر درهم نوشادر ایکی درهم
صفر محرق فلفل اسفیداج ملح درانی زنجار هربرندن دورد درهم ملح هندی
قرنفل حیل اشنه سنبل هربرندن برر درهم بو اجزا الردق و سحق اولینوب
عینه اکحال اولینور بصوری مقوی اولان دوادر بو دوا بصره تقویه و صحتی
محافظه و کثرت رطوبت جبلیه عینده سیلان ایدن رطوبتی اذهاب ایدر
اخلاطی بودر اثمد اخزا اولینوب یکرمی بر کیجه ماء مطرده ویا خود صو [illegible]

نفع اولنور وانزت اون ایکی درهم مرقشیثا مسک درهم توتیا قلیمیا
هر بریندن اون ایکی درهم لؤلؤ صغار غیر مثقوب ایکی درهم مسک ایکی
دانق زعفران شادنج هر بریندن بر درهم بو دوا الرباشقدیا ستقه
دق اولنوب بعده اثمد و مارقشیثا و قلیمیا و توتیا و لؤلؤ جمع اولنوب
کل یوم صو ایله [illegible] نشف ایدیجک قدر جید سحق
اولنور و بعده شادنج و زعفران اخذ اولنوب انلر ایله هاونده القا
اولنوب جیدا سحق اولنور و بعده مسک و کافور هاونه القا اولنوب جمیعا
سحق اولنور و بر زجاجه ایچنه وضع و رفع اولنور و انکله حال
صحتده اخشام و صباح اکتحال اولنور بو کحل بصر ضعیف تقویه و
حفظ ایدر مضاض و جلا و مقوی بر دوا صفتیدر شادنج مغسول
نحاس محرق هر بریندن بشر درهم صبر اسقوطری بورق ارمنی هر
بریندن بر در درهم زنجار فلفل ابیض دار فلفل شحم الحنظل زعفران
نانخواه هر بریندن نصف درهم بونلر دق و سحق اولنوب استعمال اولنور
شافی اینجق الله تعالی در مقاله ثالثه احوال اذن [illegible] و اکا متعلق
احوال سائره بیانندهدر مجمع اذن وجع و ورم و قرح و ثقلی
جمیعا بو علتلر باب العینده ذکر اولنین ارسیسطواطیسده و اسم
قیح سیلان ایدن اذنه نافعدر دواء نافع اذنده حادث اولان
اوجاع و قروحه جمیعا بو دوا نافع اولور آنک اخلاطی بودر مر
مثقال واحد کندر نطرون هر بریندن اوچ مثقال زعفران دورت
مثقال عصارة الخشخاش یار زدهر بریندن ایکیشر مثقال لوز مقشر
یکرمی عدد بونلرک کلیسی سحق اولنوب خل ایله معجون قیلنور و انزن
اقراص اتخاذ اولنوب ادافه اولنور اگر اذنده وجع شدید وار ایسه
انک دوقی دهن ورد ایله قیلنوب اذنه تقطیر اولنور اگر اذنده
ثقل وار ایسه خل و قطر ایله دوف اولنور غالینس وصف
ایلدیکی و انک صفتیدر مر صبر هر بریندن دورد مثقال کندر
اوچ

اوچ مثقال و نسخه اخراده بر مثقال واقع اولمشدر زعفران نطرون عصارة
الخشخاش هر بریندن اوچر مثقال لوز مر ا و لوز عدد بارزد ایکی مثقال خل فائق
دوا یعسل ثخنده قیلنجق قدر دواء الاذن بو دوا غالینس ادویه سنندندر
اورام و اوجاع شدیده مجرحه یه نافعدر اخلاطی بودر قنه داصینی
هر بریندن ایکیشر مثقال مر زعفران هر بریندن سکزر مثقال نطرون اوچ
مثقال کندر دورت مثقال خل عسل ثخنده قیلمغه کفایه ایدجک قدر دواء
آخر بو دوا اذنک اورامی و مده سنه نافعدر هر نه قدر اول علتلر عتیق اولور ایسه
اخلاطی بودر مر الطعم اولان باقلاء مصریه نک جوفی و شب یمانی و فلفل
ابیض و نطرون و زعفران و افیون و قشور رمان و مر و کندر و سنبل
هر بریندن ایکیشر مثقال جندبیدستر بر مثقال عسل داوی معجون قیلنجق
مقدار و بعض اکثر الترمثقال عسل دخی القایدرلر دواء آخر بو دوا برطاس
ادویه سنندندر زعفران مر سنبل افیون هر بریندن نصف مثقال نحاس
محرق بر مثقالک نصفی و ثلثی بعض نسخه اسداس جندبیدستر ثلث مثقال
شب یمانی شب مدور هر بریندن بر مثقال اگر اذن علیله ده صدید
وار ایسه بو دواء مذکور ایله معالجه مطبوخ مثلث معتبر ایله اولور
و اگر وجع شدید وار ایسه او دوا دهن ورد ایله استعمال اولنور
و اگر اولاد دود تولد ایلدی ایسه دواء مذکوره ایکی مثقال خربق اسود
خلط اولنور قیح سیلان ایدن اذن دواسیدر اقماع رمان
قشور رمان زراوند قلقطار زاج قبرسی عفص توبال النحاس هر
بریندن بر مثقال مر کندر قلقند مشوی شب یمانی هر بریندن یاریمیشر
مثقال خل ایله سحق اولنوب انزن اقراص عمل اولنور و وقت حاجتده
استعمال اولنور صفه دواء انطیفاطوس بو دوا اذنده عارض اولان
وجع صعب و شدید ایچون استعمال اولنور زعفران ایکی اوقیه و عند
البعض زعفران بر اوقیه مر نوشادر هر بریندن بر اوقیه شب یمانی اشق
هر بریندن نصف اوقیه دهن سوسن ثقلی یاخود زیت بستانی ثقلی ایکی اوقیه

بو ادویه شراب معسل ایله یاخود شراب حلوا ایله عسل تخننده اولنجه قدر
سحق اولنیوب استعمال اولنیور **دواء اخر** بودوا اسمعك ثقلی ودوی وطنینی
ایچون استعمال اولنیور خربق ابیض بر مثقال جندبیدستر یارم مثقال
نطرون ربع مثقال بو ادویه لر خلط اولنیوب خل ایله استعمال اولنیور
بو دوایی اتلك مستعملی ثقه واعتماد ایلسون زیرا باذن الله تعالی منجح دواء
دواء آخر بوکه دوا اجلهورتی دیرلر اذنه عارض اولان علل عتیقه یه نافعدر
خربق ابیض خر کندر زعفران جندبیدستر افیون هر بریندن دوردر
مثقال قلقند التی مثقال فلفل ایکی مثقال مر اوچ افیون جندبیدستر کندر بو دورت
ادویه ایچنده قشور رمان نهار ایدینجه قدر طبخ اولنیر خل ایچنده نقع اولنیور
بعده اوزرینه خربق وزعفران وفلفل وقلقند مسحوقه القا اولنیور واول
مجموع ملتئم اولنجه قدر سحق ناعم ایله سحق اولنیور وممتزج اولدقده نصکره
اوزرینه شراب معسل ادویه عسل رقیق قواممنده اولنجه قدر صب اولنیور
ووقت حاجتده اولد وامفترا اذنه تقطیر اولنیور وبو دوا عجیب اولور
دواء آخر صفتیدر بو دوا اذنك جمیعا اوجاعنه واذنده حادث اولان
قروحه نافع اولور ترکیبی بودر رمن برمثقال کندر اوچ مثقال وبعض ناس
کندر یرینه مثقال القا ایدرلر نطرون اوچ مثقال زعفران دورت مثقال وبعض
ناس زعفرانه مثقال واحد القا ایدرلر عصارة الخشخاش ایکی مثقال بارزد
ایکی مثقال لوز مقشر بکر وعدد بونك کلیسی سحق اولنیوب خل ایله معجون قیلنیور
وانزن اقراص عمل اولنیور اگر حاجت وجع شدید سببیله اولور ایسه
دهن ورد ایله اذابه اولنیوب قولاغه تقطیر اولنیور اگر ثقل سمع ایچون
استعمال اولنیور ایسه خل ایله اذابه اولنیوب تقطیر اولنیور **دواء**
خبث الحدید بو دوا ادویه نك اقواسیدر خبث حدید اخذ اولنیوب
رض اولنیور وخل ایله غسل اولنیور بعده بر طابق یعنی آجر کبیر اوزره تجفیف
اولنیور وبو غسل وتجفیف وجه مشروح اوزره ییدی کره تکرار اولنیور بعده خل
ثقیف ایچنده طبخ شدید ایله طبخ اولنیور اول خبث عسل کبی اولنجه قدر وبعده رفع
اولنسون

اولنیوب وقت حاجتده اذنه تقطیر اولنیور **قروح الانف** قروح انف
ایچون ادویه سی بودر **سقرموتیوس** بو برد وادرکه بدننده نابت اولان
زوائدك کلیسنی تقطیع ایدر **صفتی بودر** زاج محرق قلقطار محرق قلقند
محرق زاج احمر توبال النحاس بو اجزا لرو زنلری برابر اخذ اولنیوب سحق
اولندقدنصکره یا بسته استعمال اولنیور وواجب اولورکه معالجه سی
قصد اولینه زائده معالجه دن بر کون مقدم دلك اولنیوب
بو دوا ایله معالجه اولنه وتحفیف دخی ایدن بو دوا ایله باسور انفه معالجه
قصد ایلسك قبل العلاج داخل انفی قفرو یاخود زفت رطب ایله ویاخود
دسم مر ایله طلا ایدوب بعده اول دواء ایله علاج ایله **دوردنجی مقاله**
احوال اسنان واکا متعلق امراض بیاننده در **وجع اسنانی مسکن**
دواصفتیدر بو اسنانه عارض وجع صعب وشدیدی اصلاح ایدر وسعة
فمه نافع اولور **انك اخلاطی بودر** افیون ایکی مثقال مر انکر مثلی کذلك عسل
فوه مثلی فلفل ابیض بر مثقال بارزد بر مثلی قدر کفایه عقید عنب ایله معجون
قیلنیور ومعادق اولنیوب انزن اشیاف اتخاذ اولنیور واول اشیا فدن
متوجعه موضع تاکله وضع اولنیور **انزروت ملخص دواسیدر** اسنانه
عارض وجعه وعلل سائره سنه وضربانه نافعدر **اخلاطی بودر** فلفل
عاقرقرحا لبن یتوع بارزد هر بریندن بر جزء اخذ اولنیوب جمیعه ایله
معجون قیلندقدنصکره موضع ماکوله وضع اولنیور **ضربان اسنانه**
نافع دوادر تخم حنظل بر جزء صبر بر جزء بو ایکی واپرمغه تجره ویاخود
معرفه حریره یه وضع اولنیوب شدید اقیناد یلور بعد انزال اولنیوب ضرس
متوجعه ولی آیرن اذنه تقطیر اولنیور وتقطیر تدریج ایله قطره بعد قطره
قیلنیور **کبر الضرس** ضربان شدید اولوب بوده دوا نافع وناجع اولدیغی ضرس
سن قصر عمد ایدوب اگر معالجه ایچون بر اوقیه مقداری زیت اخذ ایله کذلك ماء
مرزنجوش یا سیکی حرمل هر بریندن بر بوچق درهم اخذ دقیق ناعم ایله دق ایله
ومرقوقنه اولا ماخوذ اولان زیت اوزره القا ایدوب قیناق وبعده ایکی ساعت

یعنی ایکی عدد چوالدوزی اخذ ایدوب موضع تقبه‌لرندن ایکیسنی جمع ایله
یعنی طرفنی اولان تقبه‌لره برخیط ادخال ایدوب بریشان اولمسون ایچون
اول خیطله ربط ایله وبعده علیلك اغزینی فتح ایدوب کی اولیجق ضرسه نظر
ایله اکر انده وسخ حشللو برشی رؤیت ایدراسیك آنی تنقیه ایدوب جلا
وشبه وفضه اشبو اوچ شیئك بریندن متخذ ابنوبه‌یی کی‌یی قصلدن اولینی
موضعنه تطبیق وترکیب ایله واول ایکی مسله‌نك برینی زیتده غمس ایدوب
اول مسلهٔ حرّیتی ابنوبه ادخال ایله ضرسه منتهی اولنجه قدر واول مسله
تبرد ایلدیکده مسله‌یی اخراج ایله‌ها ول زیت حاره ادخال ایدوب ابنوبه‌یه [illegible] الا
کالاول ادخال ایله وبو منوال اوزره اوچ دفعه کی‌یی تکرار ایله وبوکا ایله
ضرسدن صو خروج ایدوب وجع ساکن اولور تغیر لون الاسنان
سنون بو سنونی دیمقراطیس کتابنده وصف ایلدی آنك ایله اسنان
دلك اولینور اخلاطی بودر الترکره احراق اولنمش کیك بوینوزی اون التی
اوقیه ملح ایکی اوقیه جاف وقطع کبار اولوب مرّ الطعم اولمیاه اشق برطل
رطل قسط اوچ رطل یاخود اوچ رطلدن مقدار قلیل اکثر اذخر ابیض اولمتلو فلفل مصطکی اوچ رطل
ابیض براوقیه سادج ایکی اوقیه جمیعا بو اشیالر دق اولینوب الکلدن کچیریلور
وسنون استعمال اولینور دواء سورینجان لثه ورمنه واسترخاسنه
نافع اولور واسنانی تنقیه ایدر قشور رمان ایکی اوقیه عروق وجلنار
وسماق وشب وعفص هر برندن براوقیه بو ادویه‌لر دق وسحق اولینور
واصبع ایله حمل اولینوب موضع دلك اولینور وبعده برقطعه خرقه کتان
ایله تنق اولاد وبه اخذ اولینوب موضع مذکوره وضع اولینور سنون آخر
اسنانی تنقیه ولثه‌یی شد ونکهه‌یی تطبیب ایدر ملح درانی اخذ ودق اولینور
وعسل ایله معجون قیلینوب برقطعه قرطاسه شد اولنز نقید نصکره جمره
القا اولینور وجمر کبی اولنجه قدر ترك اولینور وبعده ناردن اخراج اولینوب (قطران)
ویاخود نضوح طیب ایله ویاخود میسوسن ایله سونز بریلور وتبرد ایدنجه
قدر ترك اولینور وبعده دق اولینوب انك مدقوقندن برجزء زبد البحر برجزء
و دار

ودارصینی ومرّ وورمامشیخ وسعد هر برندن برجزء فقاح اذخر سدس جزء
فتات عود نصف جزء سکر اوچ جزء کافور عشر جزء بو مذکورلر دق اولینوب
بربرینه خلط اولینور واندن هر صباح سنون اتخاذ اولینور دواء آخر
بو دوا اسنانی تقویه ایدر اخلاطی بودر شمع وعسل هر برندن ایکیشر
جزء بونلر شمع مائع حار ایله اذابه اولینور بعده برجزء زفت اخذ [illegible]
حدته قیلینور وصاحب علته ویریلوب مضغ ایتدیریلور اکر اول داوده [illegible] احساس
ایدراسیك اکه زیت ومصطکی دن برشی خلط ایله زیرا اول مخلوطی مضغ
غایت عمل ایله عمل ایدر آخر اسنان ولثه‌یی تقویه ایدر محرق کیك بوینوزی
واصل فنطافلن هر برندن اون درهم منزوع الاقماع ورد سنبل طیب
هر برندن اوچ درهم بو اشیا دق اولینوب حریردن کچیریلور استعمال اولینور
تمت المقالة الرابعة فلله الحمد مقالهٔ خامسه فم وحلق وجوف
اعلی ذبحه وخوانیق فاضل جالینوس دیرکه برقوم زعم ایلدیلرکه خطاطیفك
فراخ طرناو یاخود قرنلرا ومملحه [illegible] اولنسه خوانیقی فی الحال تسکین
ایدر واول فراخ [illegible] صبیان ومشایخ معالجه‌لرنده [illegible] سوسن جلط اصل
اولینور صفت دواء آخر بو دوا بر حکیم تألیفیدر مسند رسترخیه و
متورمه اولان لهاة ولوزتینه نافع اولور فلفل ابیض مرّ هر برندن بر
مثقال شب یمانی عفص اخضر هر برندن ایکیشر مثقال بو اشیالر سحق اولینوب
استعمال اولینور جوف اعلی صدرده اولان رطوبته دواء نافع بودر
قنه میعه سائله اصل سوس یابس هر برندن ایکیشر اوقیه افیون
ربع اوقیه بو ادویه‌نك سحقه صالح اولنلری سحق اولینوب میعه وقنه ایله ومنزوع الرغوه
عسلدن برشی ایله خلط اولینوب لعوق اتخاذ اولینور سعال جالینوس
حلقوم بردوا ذکر ایلدیکه انك ایله بو بابده معالجه اولینور اول دوا بودر کندر
برمثقال زعفران برمثقال ونسخهٔ اخراده کندر دورت مثقال زعفران دورت
مثقال دیویاز نلمشدر عنصل ایکی مثقال شراب حلو اوچ قسط شراب تسخین
اولینور بعده اوزرینه عنصل در اولینور بعده ادویه القا اولینور دواء حلقومی

بو دوا بلادن طسه منسوبدر جالینوس ذکر ایلدیکه رئه سنده حرقت اولان
بو دوا ایله معالجه ایدرم زیرا نافع دوادر ترکیبی بودر سنبل اقلیطی خرقسط
خلط ساذج هر برندن درد مثقال سنبل هندی کندر رب السوس مصطکی
هر برندن اوچر مثقال اذخر ایکی مثقال سلیخه سکز مثقال دارصینی اون مثقال
عصارة الیبروح بش مثقال زعفران التی مثقال بو ادویه لر جمع اولینور
عسل ایله ویاخود شراب حلو ایله طبخ اولینور و اندن شیرجه سی اخذ اولینور معجون تمام اخذ اولینوب ما
و اول شیرجه یه یکرمی عدد حب صنوبر کبار مسحوقه القا اولینور و اکر دواء
مذکوردن بندقه قدر خلط اولینوب علیله برقاچ ایام سقی اولینور و بعده اول
دوا بلا خلط شئ یالکز ایکی کون ویاخود اوچ کون سقی اولینور و بعده
اول ایارج سقی اولینور که انک اتخاذی صبر ایله اولور و ایارج برکون سقی صو ایله مطبوخ
~~اولینور و بو وجه اوزره معالجه اول کسنه یه اولینور که انک قصبه رئه سی~~
~~علیل اولور~~ قصبه رئه سنده علت اولنلره بو دوا ایله معالجه اشد سوکی
ایله اولور انک ایله غرغره ایلمک اوزره علیل امر اولینور و بعده برقاچ ایام
ترک اولینوب صکره اول دوا و اسکن وجع اولان دواء اخر ایله سقی
اولینور و اکر موادک سیلانی قوی اولورسه بو دوا و انک معجونی افیون
وجندبیدستر ایله خلط ایله آخر بو دوا غالینوسک ترتیب ایلدیکی
ادویه دندر قصبه رئه علتنه و قیح و دم نفثنه و صدره متحلب
اولان ماده یه و قروح رئه یه و عسر نفثنه نافعدر و بو دوا
جدا قوی دوا اولور ترکیبی بودر صمغ بطم زعفران کندر مر دارصینی
حب الصنوبر الکبار اصول سوسن مقشر طین شاموس قسط هر برندن
دورد ر مثقال حماما کثیرا و تمر شامی لحمی هر برندن دورد ر مثقال سنبل
شامی ایکی بوچق مثقال سلیخه السوداء ایکی مثقال بارزد صافی
ونعنع بر مثقالک ایکی ثلثی و نسخه اخراده بارزد بر مثقال بولنمشدر
عسل فائق دورت قوطولی [illegible] عسل و صمغ بطم ایله اناء
حضا عفده طبخ اولنور وحر تخنده واصل ولدقده اکه بارزد خلط
اولنوب

اولنوب بینه طبخ اولینور و تحین انزن نقطیر اولینن قطره منبسطا و لمق
مرتبه سنه بالغ اولدیقده ناردن انزال اولینوب تبرید اولینور و باقی ادویه
اوزرینه مسحوقه القا اولینوب استعمال اولینور و دیلدیکه اول علیل اصحابی
کوبب طریه مضغ ایدوب صویی مص و ثفلنی رمی ایلیه انکره جدا
نافع اولور حب بو حب تحت اللسانه وضع اولنسه قصبه الرئه خشونتنه
وانقطاع صوته و قصبه رئه [illegible] نافع اولور ترکیبی بودر
کثیرا صمغ هر برندن اوچر مثقال مر کندر هر برندن بر بوچق مثقال زعفران
بر مثقال عصارة السوس یارم مثقال و اوچ عدد تمرک لحمی و مقدار کفایه
شراب حلو اول ادویه شراب مذکور ایله معجون قیلینوب انزن باقلا مقدار
حب تحت اللسانه وضع اولینور و ضعفدن مقدم اولجیدن ذوبان
ایدنلر ابتلاع ایلمک اوزره علیله امر اولینور ناطف للسعال کتانک بزر بالغ
مقلو و مدقوقی و منزوع العجم زبیب لحمی هر برندن بر قسط صنوبر
کبارک حب مقلو و مقشر و بندق مقشر هر برندن بر قسط فلفل ابیض ایکی
اوقیه زعفران بر اوقیه عسل فائق دورت رطل بو اشیا دق و سحق اولینور
بزر کتان ایله عسل تخن اولنجه قدر طبخ اولینور و بعده ادویه سایره القا
وخلط اولینوب معجون قیلینور و انزن قدر اعطا اولینور دواء الکاهن کفایه
سعاله نافعدر و دوا انفیدر جالینوس ذکر ایلدیکه انکله معالجه اولینور
اخلاطی بودر افیون اون مثقال بزر خس بکر و مثقال جندبیدستر
اون سکز مثقال بستانی و یابس سذاب و مر هر برندن اون دورد ر
مثقال اصول جاوشیرا و نوزالتی مثقال بزر کتان اوالتی مثقال زعفران
بر مثقال عسل ایله معجون قیلینور و انزن باقلا مقداری سقی اولینور
و بو دوا حماسرا اولنلره صو ایله سقی اولینور و حماسرا اولمینلره شراب
ایله سقی اولینور و انی سقی وقت عشیه ده قیلینور حب للسعال تنفعه
افیون هر برندن دورد ر مثقال دهن بلسان زعفران هر برندن ایکیشر
مثقال بو ادویه معا سحق و معجون قیلینوب استعمال اولینور هر سعاله نافع دوادر

وبودوا موادسائلانك كليسنه ودبلاث باطنیه نافعدر هوا بولو فیوس
وصف ایلیدر اخلاطی بودر سکبینج جنطیانا مرجا وشیر فلفل ابیض هر برندن
ایکیشر مثقال حب الغار المنقی دورت مثقال سحق اولینوب صو ایله معجون
قیلینور دواء نافع انزرو ماخس وصف ایلدیکی وزره بودوا نفث دمه
نافعدر اقاقیا دورت مثقال ورد یابس ثمر الرمان البری هر برندن سکز
مثقال حر ایکی مثقال کثیرا بر مثقال بو مذکورلر ماء ایله معجون قیلینوب
هر بر قرص بر مثقال اولمق اوزره انزن اقراص اتخاذ اولینور و ماء مطر ایله
سقی اولینور دواء آخر جمیعا اصناف سعاله وانقطاع صوته نافع اولور
خشخاش مع قشرها الکی عدد کرفس جبلی مسحوق اوچ رطل سفطن
المنقی وریوند صینی وورد یابس واصول سوسن وجلنار هر برندن اوچر
اوقیه دارصینی ایکی درهم سنبل بربوچق درهم بوادویه لر رض
اولینوب التی قسط ماء مطرده اوچ کون مقدار نقع اولینور وبعده اول صولر
تلثی قالنجه قدر طبخ صکره عصر وتصفیه اولینوب فلفل القا اولینور وبعده صمغ
عربی وکثیرا ورب السوس هر برندن بر رطل و مر نصف رطل و مصطکی و زعفران
هر برندن بر درهم اخذ و سحق بلیغ ایله سحق اولینوب اول ادویه مسحوقه یه
تصفیه اولینن صو رویدا رویدا یعنی علی مهل قلیلا قلیلا سقی اولینور حتی
اول صو تماما ادویه یه ایچریلور وبعده اوزرینه یکرمی دورت رطل میبختج صب
اولینوب نار لینه ایله منعقد اولنجه قدر طبخ اولینوب اناء زجاج ایچنه وضع
ورفع اولینور وسعالک هر صنفنه انک ایله معالجه اولینور لعوق الصنوبر
سعالی مشتد اولوب وقت هیجاننده قیح وفضول قذف ایدنلره نافع اولور
ترکیبی بودر بزر کتان مقلو ولوز حلو منقی وحب الصنوبر وصمغ عربی
وکثیرا هر برندن دردر اوقیه تمر هندیدن اون عدد ادویه وتمر دق اولینور
واوزرینه سمن وعسلدن مقدار کفایه صب اولینوب عسل خاثر اولنجه قدر
سحق اولینور انک شربتی عفصه مقداریدر غداة وعشیه سقی اولینور علاج
بطم ایله مصنوع لعوقدر خشونت صوت حلق وانقطاع صوته ودم وقیح
وبلغم

وبلغم نفثنه نافعدر و سدد دخی فتح ایدر اخلاطی بودر کتان بزرینک
مقلوی زبیب منزوع الحب هر برندن بر رطل حب الصنوبر لوز حلو ولوز
مر هر برندن التیشر اوقیه ایرساء مقشور علک انباط عرق السوس
صمغ عربی حلبه مطبوخه کثیرا هر برندن دردر اوقیه فلفل ابیض جرجیر
مطحون حمص مطحون زراوند قمح ناخواه حرف لبنی هر برندن بربر اوقیه
مر زعفران لبان هر برندن یارمیشر اوقیه جمیعا بونلر دق اولینوب
جذا سحق اولینور عسل وطلا ایله مطبوخ ایله معجون قیلینوب غدوه وعشیه
عفصه مقداری لعاق اولینور ونائم اولدیغی تحت لسانده وضع اولینور
دواء سعال آخر بودخی سعاله وتیبس صدره نافعدر لوز حلو ولوز مر
وبزر کتان وحب الصنوبر وانیسون وکثیرا وصمغ عربی وسکر وفانید
هر برندن ایکیشر درهم سوس عصیری وعروق یا خود بر درهم بونلر دق وسحق اولینور
ورازیانج رطب صویی ایله معجون قیلینور ووقت نومده انزن بر یا خود
ایکی حب تحت لسانده وضع اولینور سعال ایچون معمول لعوقدر
اگر سعال کیموس لزج بارددن حادث اولدیسه آنکه بو لعوق
نافع اولور اول لعوق بودر دارصینی بزر رازیانج کندر صمغ لوز
علک اغاریقون هر برندن بشر درهم میعه سائله فستق لوز مر
هر برندن اونر درهم قشمش یکرمی درهم میعه عسل ایله دق اولینور
وکندر وقشمش ایله نقع اولینور وباقیلر دخی دق اولینوب جمیعا عسل
میعه ایله معجون قیلینور شربتی درهم واحد اولور نفث الدم ایچون
معمول اقراصدر بو اقراص نا بولوس اصحابندن بر طبیب تألیف ایتمشدر
نفث دم و قرحه ریه اصحابنه وصدرنده مدة مجتمعه اولنلره ومواد
متحلبه جنبنه اولانلر علل اصحابنه نافع اولور اخلاطی بودر بزر
البنج الابیض قشور یبروح هر برندن بشر مثقال کندر ذکر افیون
میعه انفحه ایل هر برندن اونر مثقال مصطکی یکرمی مثقال اکهربا اصول
سوسن زعفران هر برندن اوتوز مثقال بزر قطونا قرق بشر مثقال

ماء عذب اوچ قسط ~~[illegible]~~ بو شیار خلط اولنه بقدر نصکره قرص قیلینوب استعمال
اولینور اقراص آخری بو اقراصه فلفلی تسمیه اولینور اصحاب نفث و اصحاب دمه
خلفه یه و قروح امعایه ومعده یه مادهٔ تحلیلنه نافع اولور انزروت اخلاطی
بودر عقید ماش شوك مصری رمان بری عصارهٔ لحیة التیس عصارهٔ
اقاقیا هر برندن التیشر مثقال حضض راوند افیون هر برندن ورد
مثقال مر ایکی مثقال بو مذکورلرنا عاده اولینور و اجنه حب الآس طبخ اولینن
صو ایله یاخود ماء بارد ایله معجون قیلینوب استعمال اولینور معجون آخر
بو معجون ارسطوطالیسه نسبت اولنور دواء عجیبدر نفث دم و سعال
اصحابلرینه و ریه سنده قرحه و صدرنده مدة مجتمعه اولنلره نافعدر کذلك
عضلده حادث خروقه و معده نك طعامی قرفه و هیضه یه و خلفه یه
و قروح امعایه و علل مثانه یه و اختناق ارحامه دخی نافعدر و حمای
نائبه سی اولنلره قبل وقت النوبه بساعة سقی اولنسه منفعتی اولور ودادهٔ
مزاجه و هزاله و ادویهٔ قتاله یه و ذوات السم اولان هوامك لسعنه دخی نافعدر
انزروت اخلاطی بودر دارصینی قسط بارزد جندبیدستر افیون فلفل اسود
دارفلفل میعه هر برندن بر را وقیه عسل بر قسط ادویه دق اولینوب الکدن
کچیریلور و بارزد عسل ایله طبخ اولینور ذوبان ایدنجه قدر ~~[illegible]~~ و بعده سائر
ادویه اوزرینه القا اولینوب زجاجده و یاخود فضه دن متخذ بر اناده یجنه
رفع اولینور و وقت حاجتده اندن نخود آرپا مقداری ماء عسل ایله سقی اولینور
ولکن اول ماء عسلك اوزرینه اوچ قطره دهن حل دخی تقطیر اولینور شراب
بو شراب حار هلاسنی نام طبیبه نسبت اولینور عسر نفسه نافع و دواء مجدر
منزوع العجم زبیب الکستونا فن ~~[illegible]~~ حلبهٔ مغسوله اول مقدار
ماء مطر قسط ~~[illegible]~~ انلر تهرا ایدنجه قدر طبخ اولینور و صوبی تصفیه اولینوب
محافظه اولینور و اندن شنجیك اولینوب مرارا متوالیة سقی اولینور دواء
آخر دم و قیح نفثنه و صدردن تحلب ایدن فضوله نافع اولور ترکیبی بودر
بنج ابیض جبن و اصل یبروح قشوری و طلاء جید و لبان ابیض و لبن و حب الصنوبر

وسرو

وسرو هر برندن اونر درهم مصطکی کهربا اسفیوش هر برندن اوتوزر اسفیوش رکیجه
ماء حارده نقع اولینور و بعده عصر اولینوب صوبی اخذ اولینور و سائر ادویه
دخی جید اسحق اولینوب بر برلر ایله خلط اولینور هر قرص نصف درهم
اولمق اوزره اندن اقراص اتخاذ اولینوب عند النوم ماء بارد ایله بر
قرص سقی اولنور دواء آخر بو دخی نفث دمه نافعدر افیون دارصینی
جندبیدستر فلفل دارفلفل مرجان صمغ انیسون هر برندن برر
درهم زعفران ایکی بوچق درهم کهربا یارم درهم ادویهٔ مذکوره سحق اولینوب
اذن الجدی عصارهسی ایله معجون قیلینور هر قرص نصف درهم اولمق اوزره
اندن اقراص اتخاذ اولینور قرص آخر کهربا بسد هر برندن اوچر درهم
اقاقیا لحیة التیس عصارهسی جلنار خشخاش ابیض خشخاش اسود ورد طباشیر
ودع محرق هر برندن ایکیشر درهم بقلة الحمقا بزری ایکی درهم محروق کیل ارمنی
بوچق درهم ریوند بربوچق درهم طین دورت درهم برر مثقالدن قرص اتخاذ
اولنوب استعمال اولینور قرص آخر بو دخی نفث دمه نافعدر اکثر اول نفث
رطوبتدن و استرخاء عروق جهتیله عارض اولدر اسمه اخلاطی بودر قشور
کندر و کندر دوقو بخ جبلی هر برندن بشر درهم اصل اذخر مر زعفران هر برندن
بر بشر درهم ریوند مصطکی قلقدیس جندبیدستر عصارهٔ لحیة التیس
اقاقیا ورد هر برندن دورد درهم بونلر دق اولینوب عفص مطبوخی ایله معجون
قیلینور هر قرص بر مثقال اولمق اوزره اندن اقراص عمل اولینور حبوب الدم
فی الصدر بو کی نافع دواء ترکیبی بودر حلبهٔ مطحونه انیسون
ورد هر برندن ایکیشر درهم ریوند عروق السوس فلفل ملح هر برندن
بر درهم مر اوچ درهم بو ادویه دق و سحق اولینور و ماء بارد ایله معجون
قیلینوب قرص واحد بر درهم اولمق اوزره اندن اقراص اتخاذ اولینور و
کولکه ده تجفیف اولینوب اصل رازیانج و اصل کرفس مطبوخنك صوبی ایله
بر قرص سقی اولینور مقدار شربی اول صودن بر سکرجه اولور قرص واحد
اول صوده اذاب اولینوب بعده سقی اولینور بسر اوله دواء جید در دم حامل

اذابه واخراج ايدر و خوضعنز تنقيه ايدر السل و قروحه صدر و رئه
اولان قرحه لره نافع و ملحم اولوب انلره برائت ولانح وانك اخلاطي
بودر جلنار ورد يابس هر برندن دور در درهم دم اخوين لباب القمح
نبان هر برندن ايكيشر درهم صمغ عربي كثيرا مصطلي هر برندن اوچ
درهم اقاقيا زعفران هر برندن يارميشر درهم كهربا هر برندن بشر درهم
بو ادويه دق اولنوب رب سفرجل و ياخود رب آس ايله معجون قيلينور
هر قرصي بر مثقال اولمق اوزره اندن اقراص اتخاذ اولينور و ظلده تجفيف
اولنوب سقي اولينور القلب ادويهٔ قلبيه اول معجوندر كه انده حوطر(؟) ونونيز احوال
وكافور وجندبيدستر و بزر البنج وزرا وند وقاشرا وفاشرشين وعاقرقرحا
وفلفل وسعتر وحنظل و سنبل و بزر الكرفس و سذاب و كرويا وافيون و زعفران
وجوز بوا وسليخه وحنظل و سنبل و بزر كرفس و سذاب و كرويا وافيون
وقسط هر برندن نصف درهم جاوشير سكبينج هر برندن دورد ردرهم
سكر بر درهم عسل قدر حاجت بونك شربتي اقويا ايچون بر درهم وضعفا
نصف درهم قيلينور دواء آخر خفقانه وتفزعه وصرعه نافعدر نسخه سي
بودر سنبل دارصيني زرنباد درونج هر برندن ايكيشر درهم بزر الشبت
يارم درهم ادويه دق اولنوب خلط اولينور واندن بر درهم مقدار بر اوقيه
شراب ايله سقي اولينور و بعضلره آكه لسان الثور قاتيلور واندن شهر
اوچ كون متواليه سقي اولينور تمت المقالة الخامسة فلله الحمد مقالهٔ
سادسه جوف اسفل احوال بيان اولان كلامدر في ضعف المعده ضعف معده
بو دهن معده استرخاسنه وضعفنه نافعدر نسخه دهن نافع
مصطكي صبر عصارة الافسنتين افيون دهن ناردين ياخود
دهن سفرجل مقدار كفايه بو اشيا خلط اولينور بر صوفه ايله معده يه
تدهين اولينور واكر بو دوا اجزاسنه بر جزء دخي زياده ايتمك مراد
ايدرايسك انك اوزرينه لادندن بر جزء وميعه دن ايكي جزء زياده
ايله واكر اولدوا قياض و مقوي اولسون ديرسك آكه حصرم وياخود هيوفاقسطيدا

زياده ايله دواء آخر بو دوا معده ضعفي و سوء هضم ايچون استعمال اولينور
اهليلج كابلي ماء سفرجل قيناديلور واندن دورت درهم مقدار قورليوب
اخذ اولينور كذلك بليلج املج كون خلده نقع اولينوب بعده اولدخي قوريلور
سعد مصطكي بونلرك هر برندن ايكيشر درهم انيسون بزر كرفس بو ايكيسي
خله نقع اولينوب انلردخي ايكيشر درهم عود هر برندن بر درهم
عود سك هر برندن بر بوچق درهم نعنع اوچ درهم مقدونس بر بوچق درهم
ورد احمر دورت حب الرمان سكز درهم سماق دورت قرفه قشور كندر سنبل
هر برندن بر درهم لخلخه بوهر معده يه تقويه ايدر ماء الصبر ماء الورد
ماء التفاح ماء السفرجل ماء الخلاف هر برندن بر جزء صندل ابيض
وصندل احمر وورد و زعفران وكافور ولاذن و جلنار و رامك وعود
وسك هر برندن نصف جزء ضماد بو ضماد معده نك ورم صلبنه نافعدر
افسنتين سنبل سليخه هر برندن سكز درهم صبر ميعه هر برندن دورت
درهم زعفران مصطكي هر برندن ايكيشر درهم عود بلسان حب بلسان
هر برندن بر درهم دهن ناردين قدر كفايه ممعوده نافع ايارج بو
ايارج انطيا قطر وسه نسبت اولينور ممعودلره نافع اولور
طبع ايله اولان نسخه لره نافع اولور
تركيبي بودر صبر دورت مثقال مصطكي ايكي مثقال اسارون يارم
اوقيه ورد يابس فقاح اذخر فوه سليخه هر برندن نصف
اوقيه بو ادويه لرجافا ايارج استعمالي كبي استعمال اولينور
اقراص امارونس بو اقراص ايلاوسه قريب اولان
نقلب معده يه وجميعا نفخاته و التهابه نافع اولور ماكولك
فيء ايدنلره وعلل باطنه يه دخي نفعي اولور انك اخلاطي
بودر بزر كرفس انيسون دارصيني هر برندن التي مثقال افسنتين
دورت مثقال مصنفي تركي نسخه اخرا زاده مصطكي دورت مثقال
تحرير اولنديغي رؤيت ايلدم فلفل ايكي مثقال افيون ايكي مثقال

مرایکی مثقال جندبیدستر اول مثللو بوا شیا الرصو ایله معجون قیلینوب اندن اقراص

عمل اولینور وقت حاجتده سقی اولینور شوربتی معتدله سی بر مثقال اولور معجونینه — نامیسون ٢

شراب ممزوج ایله سقی اولینور ایارج آخر منسوبدر نسبت اولینور معده

تقلبنه والتهابنه نافع اولور و هر نفخه یی اذهاب و ازاله ایدر و بطوء استمرایه

علل ارحامه نافع اولور و بولی در ادرار ایدر و مکبوده و معدکسنه وجع اولنلره دوا

عجیب اولور و طمث ادرار ایدر اخلاطی بودر صبر یوز مثقال مصطکی سنبل

زعفران دارصینی اسارون حب البلسان هر برندن بر اوقیه بو ادویه

دق اولینوب الکدن گچیریلور و یابسا حفظ اولینور بطوء استمرا اولنلره

اندن بر مثقال ماء بارد ایله سقی اولینور و مره قیء ایدنلره و یاخود معده

ماده منصبه اولنلره نصف مثقال سقی اولینور و اعضاء باطنه سنده

ورمی اولنلره ماء عسل ایله سقی اولینسه انلره منفعتی اولور و بولنی ادراره

وطمثی احراره حاجت اولنلره اول دوا ~~...~~ مدقوق و مغلی و مصفی دزیانج

صوی ایله سقی اولینور ضماد یولوارخیس بو ضماد جمیعا علل باطنیه

نافع اولور اخلاطی بودر سعد قردمانا دقاق کندر شمع هر برندن بر من

صمغ البطم بر بوچق من دهن الحنا مقدار کفایه و بعضکره اول اخلاط

مقل الیهود یدن بر من زیاده اولینور دواء آخر بو دوا یه دبید ارسا

دیلور فساد معده یه و اجتماع مائه و تلیین بطنه نافع اولور اخلاطی

بودر ایرسا یکرمی درت درهم فلفل یکرمی درهم زنجبیل انجدان هر برندن

اون ایکیشر درهم انیسون مصطکی حب الازیانج هر برندن درت در

درهم نانخواه بزر کرفس هر برندن سکز درهم بو ادویه لر دق اولینوب

عسل ایله معجون قیلینور شوربتی مقدار عفصه در ماء ایله سقی اولینور

جوارشن کرویا معده وجعنه و فسده سنه و کذلک کبدک ... اول — کرویا

علتلرینه و قلة انهضامنه نافع اولور ترکیبی بودر نانخواه بزر کرفس

زنجبیل منزوع العجم زبیب سیسالیوس بزر جرجیر هر برندن اوچر درهم

لور

(عسل ایله)

لوزمر منقی و مقشر التیشر درهم بو ادویه دق اولینوب معجون قیلینور شوربتی

واحرمی بندقه مقدار ایدر ماء فاتر ایله سقی اولینور جوارشن خولنجان

کبده عارض اولان شدة برده نافعدر هضم طعام ایدر ریاحی طرد ایدر و معده یی

تطییب ایدر خولنجان فلفل ابیض هر برندن ایکیشر درهم هال دارصینی ناردین سنبل

هر برندن اوچر درهم دارفلفل التی درهم زنجبیل سکز درهم بزر الکرفس انیسون

کمون کرویا طالیسفر هر برندن بر درهم فانیذ سکر مجموع ادویه نک اوچ

قاتی بو ادویه لر دق اولینوب خلط اولینور و شربتی ایکی درهم اولور الشهوه

شهوت طینی قطع ایدن معجون نسخه سی بودر ایارج التی درهم اهلیلج اسود

بلیلج املج هر برندن اوچر درهم بو ادویه منزوع الرغوه عسل ایله معجون

قیلینور و اندن اوچ درهم مقداری ~~صو ایله سقی اولینور~~ ایچنه مصطکی و

وانیسون و نعنع و خبث مطبوخ اولان صو ایله سقی اولینور القیء

والغثیان بلغمی قطع ایدن شراب نسخه سی کمون کرمانی درت درهم

مصطکی اوچ درهم حب الرمان یکرمی درهم نعنع تمام هر برندن بشر طاقه

بعض بشر دسته بونلر درت رطل صو ایله بر رطل قالنجه قدر طبخ اولینور و

القا — تصفیه اولینوب حصفا سرا او زره بر درهم سک اولینوب صباح و اخشام سقی

اولینور دواء الفواق بو دواء عجیب و قویدر اخلاطی بودر زنبیخ طیب و ریحانی

سکز رطل منزوع الرغوه عسل ایکی رطل بو ادویه طبخ اولینور سدسی

زائل اولنجه قدر و بعده ناردن انزال ایدوب الهقسط و مصطکی هر برندن درت در

درهم افسنتین یدی درهم اذخر سنبل سادج ورد صبر غاریقون زعفران

هر برندن ایکیشر درهم اسارون عود هندی سلیخه هر برندن درت

درهم بو ادویه لر سحق اولینور و شربتی بر ملعقه اولور کبد اورام کبده

مورد اسفرم درهم نافعدر اگر اول ورم و ثیدن و غیریدن حادث اولور

ایسه اخلاطی بودر مورد اسفرم درت درهم عود زعفران حب الغار دزیره

مرکیه هر برندن اوچر درهم شمع درت درهم اول ادویه لر دق و سحق

ایله و شموع فقر کفایه اذابه ایله و دهن رازقی و دهن سوسندن اوج درهم مقداری قیلینور

صلابة الكبد ذئبك كبدى ایله اتخاذ اولینن معجون كبد وطحال ومعده اوجاعلرینه و ریاحه و ذو سنطاریایه وسعال مزمنه دخی قیء ایدنلره نافع اولور **اخلاطی بودر** زعفران افیون مرجندبی دستر بزر البنج قسط قردمانا خشخاش سنبل غافث كبد ذئب معزك قرن امیننك محرقی بو ادویه و زنلری برابر اخذ اولینور وانلردن دقه صالح اولنلر دق اولینور و ذوبه صالح اولنلر تذویب اولینور ومنزوع الرغوه عسل ایله معجون قیلینوب الى آى مرور ینده صكره استعمال اولینور وشربتی حمصه مقداری قیلینوب اكا موافق اشربه ایله سقی اولینور **سوء المزاج** ماذریون دهننك صفتی بودر اون درهم ماذریون اخذ اولینوب بر رطل طونجیه بركون وبركیجه نقع اولینور وبر قدره وضع اولینوب نارلینه ایله صوینك نصفی دطلی قالنجه قدر قینادیلور وبعده ناردن انزال اولینوب تصفیه اولینور وبعده قدره رد واعاده اولینوب اوزرینه دهن لوزحلودن ربع رطل صب اولینوب نارلینه ایله ~~نصف~~ رطل قالنجه قدر قینادیلور اول دهن ادویه آتیه موصوف منخوله لت اولینور اول ادویه نلردر اهلیلج اصفر بلیلج املج هر برندن اوتوز درهم تمر هندی اوتوز درهم اجاص وتوز عدد عناب اولمقدار بو ادویه لرك خیار شنبردن ماعدا لری جمع اولینوب برقدر براحه وضع اولینور واوزرینه اون رطل صودخی صب اولینوب ثلث قالنجه قدر طبخ اولینور ~~مطبوخ~~ وبعده اول مطبوخ خیار شنبر اوزرینه تصفیه اولنوب نقل نصكره مرس اولینوب تصفیه اولینور وصفی قدره ردا ولینوب اوزرینه برمن فانید القا اولینوب ~~طبخ اولینور~~ عسل قوامنده اولنجه قدر طبخ اولینور واوزرینه نصف رطل دهن لوز صب اولینوب ادویه منخوله ملتوته اوزرینه ذر اولینور ومنعقد اولنجه قدر قینادیلور وناردن انزال اولینوب بر زجاج قابلنجه وضع اولینور وشربتی التی درهم قیلینور

سعوف

شراب ایله

سفوف بو سفوف عینه نزول ایدن مائك ابتداسنده استعمال اولینور وآنك استعمالی لبن لقاح وماء جبن وماء بقول اشبو میاه ثلثه نك بری ایله اولور **اخلاطی بودر** عصارة الغافث ریوند زعفران ~~هر برندن~~ هر برندن بر بوچق درهم لك بزر كشوث هر برندن ایكیشر درهم فقاح اذخر بزر رقثا وحمقا وسقمونیا هر برندن بر ر درهم شربتی بر مثقالدر **طحال** تریاقات وادویه طحالیه دن **دواء منجد** بو دوا دبقی دینكله معروفدر اخلاطی بودر دبق البلوط ایكی رطل نوره بر رطل ~~نصف~~ دبق اناء فخار ~~وضع اولنوب~~ جمر اوزره ذوبان ایدنجه قدر وضع اولینور وذوبان ایلدیكده اوزرینه نوره نثر اولینور خلط اولینور وحار ایكن بر قطعه ذئب جلده نشر اوزره طلا اولینوب موضع علته وضع اولنور و واجب اولوركه اول دوایی استعمال ایدن علیل حمامه كیردیكده موضع علتك اوزرنده آنی ترك ایلیه علته برء حاصل اولوب كندی یلكندن سقوط ایلمدیكجه قسر ایلیه اول یا قوبی اسقاط وازاله ایلمیه وكذلك اول یاقوبه قصد وعنایت اولنوب ترقب اولینه موضع افتدن بعض محله برء حاصل اولوب انزن یا قونك اولمقداری تبری ایدراسیه مفارقت ایلدیكی مقدار یا قوس قطع اولینه عضوه برء تدریج ایله وقلیلا قلیلا عارض اولمغله فنا بولنجه قدر وجه مشروح اوزره اولا فاولا اول یاقوبی قطع واعدام ایلیه **آخر** بو دوایی استعمال ایدن مطحول استعمالی كوننده منفعتی مشاهده ایدر وانی استعمال مراد ایدن كمسنه لازمدر اولوركه انكله ضماد ایلمزدن ~~اول~~ كندویه واجب اولان تدبیر ایله تدبیر ایلیه **بو دوانك اخلاطی** مرد قاو كندر هر برندن اوچر اوقیه خردل اسكندرانی قردمانا هر برندن ایكیشر اوقیه خل عنصل قدر كفایه خردل وقردمانا دق اولینوب الكدن گچیریلور اما دقاق كندر ومر بو ایكیسی سحق اولینورلر واوزرلرینه دواء یابسی القا اولینور معجون قیلینورلر ومرهم شبیه معجون اولور وبوضماد ایكی ساعت مقداری طحال اوزرینه قدر وضع اولینور وعلیل اول ضمادی اوزرنده ایكن حمامه ادخال اولنور

اجیلنه قلنوب

مقدم

تحت سترخا ولسه ابزنده ادخال اولینور و ابزنده طول مکث ایتدرملکه
اقدام اولینور و انزه ماوارایسه یعنی بولی تقاضی ایدر ایسه اخراج اولنور
غشی اصابت ایلسون ایچون و انفنه نوذج بری وخل تقریب اولینوب
قوقلادیلور و ضمادك ذبطی قلیلا قلیلا حل اولینور و تحت علیل حاملدن
خروج ایلسه اکه بلا خبز سمك مالح اطعام اولینور و اکه یوم اولره و یوم
ثالثده سقی ایلیه یعنی موافق اولان نسخه لری سقی ایلیه و اکه اول ریاضت
ایله تروضه امر ایلیه که انده نفس متواتر و متوالی دلمق ممکن اوله آخر منجح
مضاض و قوی دواء در مجنوب و مطحول و علل متقادمه اصحابنه نافع
اولور اخلاطی بودر را ثابخ مطبوخ دورت رطل شمع زفت هر برندن
ایکیشر رطل نار اصابت ایلمین کبریت دقاق کندر شب رطب بورق
احمر هر برندن بر رطل ذراونداوج اوقیه اصل قثاء حمار اوج اوقیه صبر
عاقرقرحا هر برندن التر اوقیه لبن التوث اوج اوقیه خل بر بوجق قسط
شراب انطاکی ~~بر بوجق~~ قسط و بو خل مقامنه اوج قوطولاس زیت قلیب
اول متلو تهیئه ~~اولینور~~ آخر مضاض قوی بونك فعل و تأثیری بالغ اولور
اخلاطی بودر سوطان نهری اخز اولینوب ارجلی و زبانیه لری قطع اولینور
باقی بدنی تخفیف اولینوب سحق اولینور و اندن بر مثقال اخز اولینوب
سدس مثقال افیون ده خلط اولینور و اول سوطان قنقی نهردن
اخذ و صید اولندی ایسه اول مخلوط انك صویی ایله ادافه اولینوب علیله
سقی اولینور و بعضی قتنده مجب العله افیون بدلنده ~~...~~ اول
وزنده دهن بلسان قاتیلور صلابة الطحال بو مرهم صلابة طحالده نافعدر
اخلاطی بودر قردمانا خردل عاقرقرحا حلبه مطبوخه هر برندن بر جزء
حب ادق ~~...~~ وخل ایله سحق اولینور و بعده اوزرینه زیت صب اولینوب
طحال اوزره طلا اولینور و انك صاحبی حامده غسل اولینوب اوزرینه مرهم وضع
اولینور حقنه بو حقنه ذو سنطاریایه نافعدر ذو سنطاریا لغت
رومده بطننك قانی کیدوب مجب الدم مشابه مراجعت ایلیه نسخه

اول علتلر کی ... صاحبنك

حصه

لکن بو برکینك شحمی یعنی صحیح و سلیم اولان کچی بلا علة ذبح اولندیقدن انك
بو برکینك شحمی اخذ اولینور و اول شحم کشك ایله طبخ اولینوب کشکك
صو بیندن و شحمك دخی متندن ایکی سکرجه وارز مطبوخ صو بیندن ورد
و دهن ورددن هر برندن بر سکرجه اقاقیا مسحوق نصف درهم صمغ
عربی مسحوق اسفیداج مسحوق هر برندن بر درهم بیضه مشویه نك مخی
صاروسی بو اشیا خلط اولینوب مرهم منزلنده قیلینور و انکله احتقان و
و یا خود رطب نیشبان دار و صو بیندن بر سکرجه و دهن ورددن
نصف سکرجه اخذ اولینوب احتقان اولینور و انك طعامی دهن لوز ایله و حب رمان ایله
مرقه حماض قیلینور و فاکهه دن سفرجل و یریلور استطلاق البطن خلفه
زمنه دن نافع سفوف بودر جلنار خلوه منقع و مقلو بلوط سماق حب الآس
و قرط و طراثیث هر برندن ایکیشر درهم کمون ~~منقع مقلو منقع مقلو~~ عفص
~~منقع مقلو~~ خلوه نقع اولینوب صکره قوریلن کمون و کذلك عفص منقع مقلو
اقماع رمان حلو ثمرة الطرفاء رامك عود سك مصطکی سنبل هر برندن بر درهم
بزر حماض صمغ طین عصاره لحیة التیس حب الزبیب المقلو یا خود حب الخرنوب
جفت هر برندن بر بوجق درهم جوارشن برد و ریاحدن حادث اولان
خلفه یی بو جوارشن قطع ایدر نسخه بزر کرفس قصب الذریره و میعة و نانخواه
و عید البلسان ولاذن و بسباسه و اشنه هر برندن بشر درهم قاقله
سنك اصول اذخر صندل ابیض هر برندن دورد ر درهم و ورد اون
درهم انیسون کافور دوقو دارصینی زنجبیل هر برندن اوچر درهم
فلفل ابیض قردمانا هر برندن ایکیشر درهم قرنفل اظفار الطیب
هر برندن اوچر بوچق درهم زعفران حب الآس هر برندن یدیشر
درهم بو ادویه لر رب التفاح ایله معجون قیلینور شراب الفاکهة
اسهالی قطع و صفراوی قلع ایدن شراب بودر حماض الاترج انبرباریس
ریباس هر برندن بر رطل حب الرمان سماق زعرور هر برندن ایکیشر
رطل سفرجل خرنوب تفاح رمان مزی هر برندن دورد ر رطل ما اول مقلو

بلغ

بواشیا ایکی مقدار نقع اولینور بعده نضج حاصل اولنجه قدر طبخ اولنوب
تصفیه اولینور و اول مصفی ثانیا طبخ اولینوب او زرینه سکر القا اولنور
امعایه عارض اولان سحج و قروح احوالی بودر قروح امعایه نافع علق
دینمکله معروف دوا نسخه سی اقاقیا عفص کندر هر بریندن یکر و بش
مثقال قشور الرمان ... بش مثقال حالاوش قشورینک مدقوقی بوز الیش
مثقال سماق شاهی تمیش مثقال سماق شاهی عصاره سی ایکی بوجق مثقال البو ... شیا
سحق و جمع اولینوب شراب اسود ایله خلط اولینور انک شربتی احد عشر
مثقال واحدا اولور دواء آخر بو دوا الوفیوس طرسوس یه نسبت اولینور انک
ماده منحلبه یه نفعی اولور ترکیبی بودر انیسون بزر کرفس هر بریندن ایکیشر
مثقال بزر الوازیانج بزر الجزر البری نوع من السیسالیون دیو تعبیر اولینان
بزر الطردیلون هر بریندن دورد ر مثقال افیون بزر البنج هر بریندن بربوچق
مثقال صو ایله معجون قیلینوب استعمال اولینور حقنه بو حقنه جالینوسک
استعمال ایلدیکی حقنه در اکر انتناوس حقنه سی دیرلر اطباء متقدمین نسخه لرنک
اکثرینه موافقدر صفتی بودر حصرم عصاره سی سندروس یابس و شب یمانی
صودی کمدیک بوره قشور نحاس هر بریندن التیشر مثقال زرنیخ احمر اوج
مثقال زرنیخ اصفر سکز مثقال قرطاس محرق اون بش مثقال بونلر حب الاس
شرابی ایله معجون قیلینوب هر قرص اوج مثقال و یا خود دورت مثقال اولمق
اوزره اندن اقراص اتخاذ اولینور و اندن ایکی قوانوس شراب ممزوج ایله
احتقان اولینور و بعض اوقاتده اول قرص ماء مطر ایله احتقان اولینور
اقراص الافاویه بو کما اقراص بنو وزطیوس دیرلر ادویه منجح دندر خلفه یه
و قروح امعایه نافع اولور و ساعت شربنده اسهالی قطع ایدر اخلاطی بودر
زعفران سنبل هندی انیسون هر بریندن دورد ر مثقال مر صبر هندی
لحیة التیس عصاره سی حضض هندی اقاقیا عصاره سی افیون عفص عرض
کثیرا فلفل ابیض هر بریندن ایکیشر مثقال شراب ایله معجون قیلینوب اندن هر قرص
نصف مثقال اولمق اوزره اقراص اتخاذ اولینور سفوف بنفع ما لحرین حادث اولان

سحج

سحجنا فعدر و ترکیبی بودر حرف مقلو بزر مرطین ارمنی هر بریندن اون درهم
بزر شاهسفرم صمغ مقلو هر بریندن یدیشر درهم مصطکی بزر کراث
نشاء مقلو هر بریندن التیشر درهم شوبت اوج درهم حقنه دواء مشروبی
حادث اولان سحجه نافعدر سمن و دم الاخوین ایله احتقان اولینور ابتداء
و اول حقنه ابتداء جرح و صفرا و دفع ماده ایچون نافعدر و ترکیبی بودر
عدس اون درهم حب الاس قشور رمان زعرور هر بریندن یدیشر درهم
جندرت متقی سفرجل مکثر هر بریندن اونبشر درهم عفص بشر درهم
بونلر اوج رطل صو و دورت اوقیه میخوش رمان صویی و ماء حصرم ایله بر رطل قالنجه قدر
طبخ اولینوب بعده تصفیه اولینور و انک ثلث اخذ اولینوب اکا بر مثقال
طین ارمنی و اول مقدار صمغ و قرطاس محرق و اقاقیا و اسفیداج بونلرک هر
بریندن بر درهم خلط اولینور دواء قولنج صفتیدر بو دوا مجیبدر
ایلاوس شدتی اولوب ... اول سبب دن دجیعن قیئ ایدن علیله جالینوس
بو دوایی سقی ایدر ایدی وجع شدید اولنلره سن ... اول دوادن باقلاء
مقداری اوج و یا خود دورت قوانوس ماء بارد ایله سقی ایله اخلاطی بودر
بزر البنج فلفل ابیض هر بریندن قرقر مثقال افیون یکرمی مثقال زعفران
اون مثقال سنبل الطیب اوفربیون عاقرقرحا هر بریندن ایکیشر مثقال
عسل مطبوخ ایله معجون قیلینور دواء قولنج آخر جالینوس بو دوایی
نیقو سقراطیس کتابندن بولمشدر اکرا سوناونس تسمیه اولینور معوده
و اصحاب زمره دن شدید الوجع اولنلره وجع ارحامه نافع اولور مجیبدر
سذاب طبخ اولینان ماء عسل ایله شرب اولینور ایسه انک اخلاطی بودر
زعفران بر بوچق مثقال سنبل مرقسط فلفل ابیض دار فلفل بار زد دارصینی
قشور اصل یبروح بر نسخه ده عصاره الیبروح بولنمشدر جند بیدستر هر بریندن
ایکیشر مثقال دهن البلسان بزر الدوقو سلیخه هر بریندن دورد ر مثقال
سکبینج اوج مثقال بو مذکورلر عسل ایله معجون قیلینور ~~استرخاء مقعد~~
مقعد خروجنه و استرخاسنه بو دوا نافعدر بوکه دواء جالینوس دیرلر قروح مقعده یه نافعدر

اخلاطی بودر اربعه دینمکله معروف نباتک ثمری وعفص واسفیداج
الرصاص واقاقیا وعصارهٔ لحیة التیس وقیطس تسمیه اولینن صنوبر
[صنوبر struck through] قشوری وکندر ومر هر بریندن دوردر مثقال اخذ وجمع اولنوب
یابسا مقعده یه شراب عفص ایله مقعده عسل اولینه بقده تصلیه
نثر اولنور حصاة الکلیة ابن سینا دیرکه هر دواکه حصاة مثانه یی
تفتیت وتبرید ایلیه لا محالة اولدر واحصاة کلیه یی دخی تفتیت و
تفریق ایدر اما انک عکسی کلیسی بوقدر بعض حصاة کلیه یی تفریق
وتفتیت ایدن بعضدر واحصاة مثانه یی تفریق وتفتیت ایتمز
حصاته نافع معجون بودر بو معجون بردوادر که حصاة متولده یی
تفتیت ایدر ومتوقع اولان حصاتی تولددن منع ایدر اخلاطی
بودر سلیخه فلفل ابیض بزر الجزر انیسون بزر خشخاش ابیض
سنبل بزر سوسن سعد هر بریندن ایکیشر مثقال حجر شامی فر کرایو ...
ایکی مثقال بزر کرفس کندر میعه اصل السوس الا اوزنقی لوز مقشر *(margin: ای الاسمانجونی)*
اسارون هر بریندن اوچر مثقال مر دورت مثقال عسل فایق قدر کفایه *(margin: ٣٢)*
بونلر معجون قیلنوب کل یوم سقی اولینور دواء آخر منجح جالینوس دیرکه
بن بر قوم کوردم که انلرک کلیسی علیل ایدی بوداوا ایله تداوی ایلدیلر انلرک
کلیسی صحت بولدر اولدواء ایام مداومت اولنده بودواحصاة وقولنج *(margin: کثیره)*
وعلل مثانه اصحابنه سقی اولینور علل مثانه یه برای اولور صفه صمغ
بودر بنزر قمقشر لوز مقشر بزر کرویا منقی هر بریندن اوچر مثقال بزر *(margin: بزر قثاء البستانی مقشر)*
شوکران زعفران بزر الخیار افیون هر بریندن التیشر مثقال بزر بنج ابیض
بزر کرفس هر بریندن اونی ایکیشر مثقال بواد وبه عسل ایله معجون
قیلینور وانزن اقراص اتخاذ اولینوب انزن نصف مثقال ماء عسل مصفی ایله
اوچ قوانواله سفرکا سقی اولینور ونسخه اخراده انزه اخلاطنه التیر مثقال
حرمل داخل اولنمشدر حصاة المثانة بو بابده دیلوب ونفعندی
شهادت اولینن نسخه لردندر که ارنب سنبلی معلوملری اولدیغی اوزره لطف ایله

احراق

احراق اولینوب حراقه سی حفظ اولینور بر از ایام اندن بهر یوم ایکیشر درهم
مقدار رحسی ماء فاتر ایله سقی اولینور واول علاج ایله حصاة تفتت ایدر
عقارب ایله معمول دوادر بودوا کلیتنده تولد ایدن حجاره یی تفتیت ایدر
وبودوایی استعمال ایدن کمسنه کلیه سنده حصاة تولدندن سالم
اولور وبودوا فعلنی خاصیتی ایله ایشلر مزاجی سبیله ایشلمز اون
عدد عقارب حیا اخذ اولینوب حریردن متخذ بر قدر نظیفه ادخال اولینور
وقدر عجین حنطه ایله صوانور [struck through] وبر فرنه که عمد اولینوب
اول فرن حطب کرم ایله محمر اولنجه قدر تسجیر اولینوب اول قدر انلر ایچنه
ادخال اولینور لیله واحده ده فرن محمر ایچنده قدر ترک اولینوب بعده
اخراج اولینور وقدر تبرد ایلدیکده نصکره ایچنده موجود اولان رماد
اخذ اولینوب برانا ایچنده رفع اولینور کلیه لر علاجی ایچون اندن
ایکی قیراط حند بقون شرابی ایله استعمال اولینور واول دوا حجاره یی
شطبه شطبه واخراج ایدر انک ایچونکه طبیعة عقرب کلاده ومثانه ده
متولد اولان حجاره نک طبیعته ضد اولورنیکم لحوم افاعی حیاتک
وسائر هوامک سمنه مضاد اولدیغی کبی اقراص مفتت للحصاة بو اقراص
مثانه ده وکلیه لرده اولان حصاتی تفتیت ایدر ترکیبی بودر بزر الجزر
البری بزر القثاء البریقی انیسون مر بزر الکرفس الجبلی بزر الکرفس
البستانی سلیخه دارصینی سنبل هر بریندن بر جزء اخذ اولینوب
دق اولینوب الکدن گچرلور وصو ایله معجون قیلنوب هر قرصه
بر درهم یاخود بر مثقال اولمق اوزره اقراص ویاخود حمصه
مقدارنده حبوب اتخاذ اولینور واول حبوبدن اون حبه علی الریق
ماء حار ایله سقی اولینور حصاتی بو معجون دخی تفتیت ایدر
سنبل هندی اوچ درهم زنجبیل دورت درهم دارفلفل اول مثللو
سلیخه اون ایکی قیراط دارصینی دورت درهم جعده اول مثللو
اسارون بر درهم دوقو اول مثللو زعفران بر درهم جندبیدستر دورت درهم

فقاح اذخر اولر مثقالو سقور ديوت كذلك اولر مثقالو قسط ايكى درهم فلفل
ابيض اولر مثقالو فطراساليون دخى انك كبى حب البلسان دورت درهم وج ايكى
درهم عسل ايله معجون قيلنور **تقطير البول** بو قرصك تقطيره ودويه
نافعدر جندبيدستر ايكى درهم مرزنجوش سذاب بزر البنج انيسون هر
برندن بر درهم رمان حبه‌سى اون بش عدد بو ادويه دق اولنوب اقراص
اتخاذ اولنور شربتى بر درهم مقداردر قيلنور **ضعف الانتشار وضعف الشهوه**
اولر علتلره نافع دوا بودر بزر البصل ايكى درهم وحب الجرجير وحب الحرك
واما ركيوا ابيض هر برندن دورد درهم بزر شهدانج كوز يدانى فتح اسدارون
واسقيل مشوى فانيذ هر برندن التيشر درهم شقاقل اوچ درهم سمسم
منقى بش درهم بو ادويه دق وخلط اولنور وشربتى ايكى درهم اولوب طلاء
ممزوج ايله سقى اولنور **وكذلك** اول علتده بو دوا دخى نافعدر عروق فاد سوج
يعنى هليون ولبن بقر وسمن بقر هر برندن اوچر رطل وبزر جرجير وبزر جزر
وبزر شلجم هر برندن اوچر اوقيه ادويه يابسه كركى خلط اولنور شربتى بشر استار
وياخود اون استار اولور ادويهٔ مذكوره خلط موصوف نصكره لبن زائل
وسمن باقى اولنجه قدر طبخ اولنوب تصفيه اولنديقدن صكره سقى اولنور
صفة جوارشن هندى بو جوارشن باهى زياده وشهوة جماعى تهييج ايدر
تركيبى بودر زنجبيل فلفل دارفلفل دارصينى قرنفل ساذج سنبل جوز بوا
صندل احمر قاقله بسباسه ناغنشت طاليسفر قرنفل سعد طباشير
جوز هندى هر برندن اوچر اوقيه مسك كافور اون مثقال سكر طبرزد
مجموع ادويه مثللو بو مذكورلر مدقوقا ومنخولا منزوع الرغوه عسل ايله
معجون قيلنور شربتى ايكى درهم اولور **صفة دواء آخر** باءه يى زياده
ايدر ملوكه صالح دوا اولور ذنب سقنقور بر بوجق اوقيه بزر شلجم بزر
لفت بزر البصل الابيض الحلو بزر الانجره بزر الجرجير ديوك خصيه‌سى هر برندن
بر اوقيه فلفل ابيض فلفل اسود دارفلفل هر برندن بشر درهم بصل
فار مشوى اول عصافير اذ معنى كه ذكور اوله وحيطانه تعشش ايليه

وعاقرقرحا

وعاقرقرحا هر برندن دورد درهم وصنوبر مقشر ايكى بوجق اوقيه ولسان
عصافير التى درهم بو ادويه لر دق اولنوب سمن بقر وسمنك ثلثى مقدار عسل
ايله معجون قيلنور وبر اناء ابجنه وضع اولنوب دفع اولنور شربتى
واحده سى نصف درهم بعد الغذا شراب حلو ايله شرب اولنور **عانه
وقضيب وكليه لره اذا تنذه اولان عضولر تمريخ اولنيجق دهن
صفتيدر** باءه شهوتى تعنيق ومهيج اولور اول قوتى زياده ايدر تركيبى بودر
اوفربيون قنه هر برندن ايكيشر درهم بسباسه بر درهم دارفلفل
بر بوجق درهم عاقرقرحا ايكى بوجق درهم بزر جرجير جندبيدستر
شمع هر برندن يارميشر درهم دهن نرجس بر بوجق اوقيه ادويهٔ
يابسه دق اولنور وشمع دهن ايله تذويب اولنوب اوزرينه ادويه
القا اولنور وجيدا خلط اولنوب انلر ايله مواضع مذكوره تمريخ اولنور
فرزجه بو فرزجه رحم بارده يه نافع وورم صلب تحليل ايدر مرهم دياخيلون
مرهم باسليقون شحم الثور صمغ اللوز شحم الدجاج شحم بط مخ ساق ايل
زبر الغنم لب بزر رمان دهن ناردين هر برندن بر اوقيه مصطكى نصف
اوقيه زعفران ايكى درهم شحوم دهن ايله تذويب اولنوب جميعا ادويه
جمع وخلط اولنور وصوف دن متخذ بر فرزجه اوزره وضع اولنوب
استعمال اولنور **مقالهٔ سابعه** اوجاع مفاصل ونقرس وعرق
النسا ادويه لر بيانندهدر **ضماد وجع المفاصل** شوكران وغاريقون
ايله اتخاذ اولنوب دواء منجح اولور **اخلاطى بودر** بزر شوكران غاريقون
حلبه هر برندن بر رقسط بورق بر اوقيه شمع راتيانج مطبوخ اشق زبت
عتيق هر برندن بر رطل مخ عظام ايل اصول سوسن الالوزيقى هر برندن
دورد راوقيه ادويهٔ يابسه دق اولنوب الكدن كچيريلور وادويهٔ ذائبه
هونى تذويب صوو بنجه تحريك اولنور وادويه يابسه اوزرينه القا اولنوب
خلط اولنور وبعده استعمال اولنور **وعلل مذكوره يه** بو دوا دخى نافع
اولور سورنجان اون ايكى درهم حبق نهر اوچ درهم فلفل كمون هر برندن

دوردرد درهم دوا لودق وسحق اولنوب شربت واحدی بردرهم قیلینور ماء وعسل ایله شرب اولینور **حب هرهم** دجاله عارض اولان ضعفه نافع اولور اساروین صبر شیاف ماميثا شيطرج كسبب انزرو وسعتر هر برندن اوجر درهم جندبیدستر دو درز درهم بو ادویه لرد ق وطلا ایله سحق اولنوب موضعه طلا اولینور **حب** بوهزا رجشان دینمکله معروف قاشر ایله معمول اولور نقرسه و وركين وجعنه و وجع مفاصله نافع اولور تركيبی بو در هزار جشان بردرهم سورنجان بکرمی درهم کمون کرمانی دارصینی سعتر فارسی زراوند مدحرج زنجبیل ورق کبر رماد الخطاطیف هر برندن بر ر درهم بو ادویه لر مدقوقا مسحوقا شراب ایله معجون قیلنوب اندن حبوب صغار اتخاذ اولینور وظلده تجفیف اولینور اندن شربتی نصف قیلینوب انجیله شبت طبخ اولینن صوایله شرب اولینور و باخود اول ادویه دن نصف درهم ایکی ملعقه ماء عسل حار وتر ملعقه زیت ایله انجیله شبت طبخ اولنمش نقعه نصکره شرب اولینور **حب اخر** بو حب حنا ایله عمل اولینور نقرسده تجربه اولنوب حمد اولنمشدر صنعتی بودر منزوع النوى اهلیلج اسود اون درهم بلیلج املج شیطرج دارصینی زنجبیل دارفلفل ملح هندی هر برندن اوچر درهم صبر اوتوز درهم سعتر فارسی اصل کبر مقل حنا هر برندن ایکیشر درهم سورنجان مجموع ادویه منخلولردق اولنوب الکدن گچیریلور مقل شرابده نقع اولینور وخلط اولندقدنصکره معجون قیلینوب حبوب صغیره اتخاذ اولینور وشربتی ایکی درهم وزننده اولور **عرق النسا** عرق النسا دوا دینمکله معروف اولوب اول علتی تسکین بلیغ ایله تسکین ایدر دوا بودر زفت ایکی جزء نار اصابت ایلمدك كبريت برجزء بو ایکیسی جمیعا سحق وخلط اولینورلر و دوا النزاق ایلسوت ایچون عليل حمامه ادخال اولنوب بعده موضعه اول ادویه مخلوطه نثر اولینورلر واوزرینه برقرطاس دوزلانوب اول قرطاس قبل نفسه ساقط اولینجه قدر اوزرینده

ترك

ترك اولینور **النقرس** بو علتك معالجه‌سی اوجاع مفاصل بابنده ذكر اولینان شوكران دوا سیدر بو بابده منفعتی مبلغ غایتده بالغدر تمت المقالة السابعة فلله الحمد دائما متواليا **مقالة ثامنه** داء الثعلب ادویه‌سی **صفة لطوخ** داء الثعلبه نافع لطوخ بودر اوفربیون نافسیا دهن غار هر برندن ایکیشر مثقال نار اصابت ایلمدك كبريت خربق ابيض وخربق اسود دن فقیسی موجود ایسه اول موجود اولان بو مذكورلرك هر برندن بر ر مثقال اخذ اولنوب مرقوقه ومنخوله جمع اولینور وطقوز درهم موم مذاب مع دهن الغار ودهن الخروع و باخود مع زيت العتيق ایله خلط اولنوب استعمال اولینور داء الثعلب علتی طویله اولوب علاجی عسرتلو اولور ایسه ذكر اولينن دوا اكم قوی علاج اولور جالینوس دیدیکه بن بو دوایه بعض اوقاتده بر مثقال حرف و ایکی مثقال زبد البحر المحرق خلط ایلدم **خضاب مسود** جالینوس زعم ایلدیکه کلبك بولی اخذ اولنوب بش کون ~~قدر تخمیر~~ و باخود التركون مقدار تعفین اولنسه وبعده تسوید مراد اولینن شعر احمر انك ایله غسل اولنسه اول شعری تسوید ایدر و انك سوادی طول مدت حتی برسنه باقی قالور العهدة على من قال ذلك **مقالة تاسعه** كناش ساهرده ذكر اولینن اوزره اکیال واوزان صفتنده اولان كلامدر ساهر دیدیکه **قسط** زیتده اوچ سكز رطل وشرابده اون رطل وعسلده یکرمی بکر واوچ بوچق رطلدر **قوتوی** زیتده طقوز اوقیه شرابده اون اوقیه عسلده اون اوچ بوچق اوقیه در **اكسونافن** زیتدن اون التی درهم شرابدن ایکی اوقیه وربع درهم عسلدن اوچ اوقیه وبر اوقیه‌نك ربعی وثمنی **قوانوس** زیتدن اون ایکی درهم بر درهمك ثلثی عسلدن ایکی اوقیه وربع اوقیه **مسطورون صغیر** زیتدن التی درهم خمس شرابدن یکرمی التی و عسلدن یدی درهم خمس **مقالة عاشره** یوحنا ابن سرافیون کناشنده موجود اولان مکاییل اوزان ذكر اولینور ابن سرافیون دیدیکه بنم ذکر جمع ایلدیکم ~~کناشده~~ کناشم ذکر اتمی مکاییل واوزانن ستغنی اولور زیرا

بن كندو كتابمده مكائل واوزانی لغت عربیه اصحابنك ذكر ایلدكلری
الفاظ معروفه ایله ذكر ایدوب الفاظ یونانیه غریبه یی ایراددن
اعراض ایلدم لكن بنم تحریراتمه اشراف وا قبال ایدنلردن برقوم اكیال
واوزانك ~~اسامی یونانیه~~سنی كتابمده ذكر اولنمسنه رغبت ایدوب
بنم كتابمده غیر كتابلرده انتفاع اولنمق ایچون اول اسامیی بنم ذكر
وتعلیم بیندن سئوال وطلب ایلدیلر ایله مرامدینه اسعاف ایلدم القسط
لغت یونانیه اوزره تخاطب ایدن شعوب وقبائلك كلیسی ~~متفقلردر~~ قسطی
استعمالده متفقلردر وانلر قسطه معناسی معروفدر اما كیلده اتفاقلری
یوقدر زیرا انلرك بعضلری كیلی بعض اخرلرك استعمالی خلافی اوزره استعمال
ایدرلر وعند الروم قسط طقوز بوچق رطل وسدس رطلدر بحسابا اوقیه یكرمی
اوقیه ایدر انطاكیده ومصرده قسط اون التی اوقیه در المن قرق
استار الرطل یكرمی استار الاستار التی درهم ایكی دانق بحسابا مثقال
دورت مثقالدر الدرخمی بر مثقالدر الدورق دورقا انطاكیده سكز جوهین
الجوهین جوهین واحد قسط رومی ایله التی قسطدر القوطولی یدی الواحد
یدی اوقیه المسطورون الكبیر اوچ اوقیه المسطورون الصغیر التی
درخمی الاكسونافن اون سكز درخمی القوانوس بر بوچق اوقیه
~~العرمانیخیون ربع درهم ایكی دانق وایكی قیراطلردن~~
اولنور الانقس بر اوقیه الاوقیه یدی مثقال الاون بر اوقیه
ایان العسل ایكی بوچق رطل ایات الدهن بر بوچق من الدورق
اوچ رطل قسط العسل ایكی بوچق رطل الحامین بش استار ویكرمی
درهم ودورت اوتولو شامونا برعنك عشری ونصف عشری الباقلات
المصریة دورت شامونات اوثولو بر بوچق دانق كما وحسن الاسكندرانی
اوچ اوثولو البندقة الواحدة بر درخمی الجوزة اون دورت شامونا
الصدفة الصغیرة یدی شامونا الصدفة الكبیرة اون دورت
شامونا الباقلاة الیونانیة ایكی شامونا وایكی اوثولو السكرجة

یونانی و رومی اسامیلرینك

الجواهین ع

اونوقس ع

اثات العسل ع

اوبولو ع

التی استار وربع استار ملعقة العسل دورت مثقال ملعقة الادویة
بر مثقال وبر درهم النیطل الواحد ایكی استار الدرخمی التی اوثولات هر
هر اوثولو اوچر قیراط هر قیراط دورت شعیره اوچ اوثولو طقوز قیراط
القوانوس بر بوچق اوقیه القوانوسین اوچ اوقیه ثمانیة اوثولو
یكرمی دورت قیراط بنم بو ذكر ایلدیكمز مكائل واوزان مستعمل اولوب طبیبلره دستور العمل
اولنلردر مصنفه تركیبیز وعدیمزه وفا ایدوب اقربادینی بو مقامده
ختم ایلدیك قانون طبیه نك كتاب خامسی دخی اخر اولدی حق حمد ایله
الله تعالی لایق حمد اولسون والله تعالی انك نبیسی حضرت محمد المصطفی
حضرتلرینه وال واصحابنه صلوة وسلام اولسون قد تم
تمت القرطاس ببكاء الاقلام واستكمل بروض العبارات في ریاض الكلام
بالفراغ من ترجمة كتاب القانون المشحون بالدر المكنون على وجه
تبین منها اخذ الماعون ولم الجهد فی حل اعضاله وتفصیل اجماله
واستنباط رموزه واستخراج كنوزه فالحمد لله الذی هدانا لهذا
وما كنا لنهتدی لولا ان هدانا الله وصلى الله على نبینا محمد
واله وصحبه اجمعین ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة
حسنة وقنا عذاب النار ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطأنا

ولا تسلط علينا من لا يرحمنا اللهم اجعلها منك في عياذ منيع وحرز حصين
بحيث تداوله ايادي المستمدين منها ولا ينال من يقصدها بسوء واجعلها
شفاء لمن يسقم ويسوء ومُنَّ عليّ وعلى من واساني في تحصيلها باجر
العباده واجعلها للناس سببا لنيل الحسن والزياده جزى الله سلطاننا
عنا وعن جميع المسلمين احسن الجزا وشحن سجلات حسناته بما لا يحصى
حيث نال باحياء هذا الاثر ما لم ينله الاقدمون بل لا خطر في خاطر
صاحب القانون فانه اثر لتوجه جنانه وهجوم احسانه **الا** وهو
وهو السلطان ابن السلطان ابن السلطان السلطان مصطفى
خان ابن السلطان احمد خان ابن السلطان محمد خان خلد الله
ملكه وابّد سلطنته وافاض على العالمين بره واحسانه اللهم الف
بين القلوب في محبته وطاعته واجعل افئدة من الناس تهوى
اليه كل يوم وساعته واغفر له ولوالديه ولاجداده الاقدمين الذين
سابقوا الى مغفرة من ربهم بمحافظة الدين في حصن اليقين وبارك
في ذرياته تتناسلون معمرين ودائمين في دولة الاسلام سادات
قائمين وايّد وزرائه وكلائه تاييدا مؤزرا واجعل علمائه في اعين
الناس مهيبا وموقرا ووفق جنوده لسعي مشكور واجعل المؤمنين
كافة شاكرين ومستغفرين انه رحيم غفور رب اجعلني مقيم الصلوة

ومن ذريتي ربنا وتقبل دعاء ربنا اغفر لي ولوالديّ
وللمؤمنين يوم يقوم الحساب ويتوب
الله على من تاب سبحان ربنا
رب العزة عما يصفون
وسلام على المرسلين
والحمد لله رب
العالمين

وصلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين
امين آمين آمين يا رب العالمين

ولقد سميت هذه الترجمة تحفة الملوك في ترجمة مراقي القانون
واتفق انه قد وقع هذه الفقرة اعني **تاريخ** التحرير
تحفة الملوك جيد تاريخ اتمام

قد وقع تمام هذا الكتاب المسمى بتحفة الملوك
حسبة الله ... الملك الرحيم
وطالما ... مصطفى
لو فادى
افندى بن احمد بن
حسن عفى عنهم
امين

فصل في صورة الاوزان من حبة الى المن وهي ثمانية عشر صورة

معلوم اوله كم بو فن جليلة القدرده حاليا متداول اولان اوزان كه بين الاطباء مشهور و مستعملدر انلرى اجمالاً جمع ايدوب ذكر ايده لم الاسماء الاوزان المستعملة في الصناعة الطب معلوم اوله كه في زماننا هذا صناعت طبده شهرت شعار و متداول اولان اوزانك مجموعى يكرمى صورتدر كه هر برسيني شعيره يه حل ايدوب هر برينك مقدارلرينى على الانفراد تحرير ايده لم الصورة الاولى في ميزان المن الرومى كه رومانيين دخى ديرلر بونك مقدارى من لاطينينك برى وربعيدر و رطل عامينك برى وثلثانى ايدر و رطيلك اوچى وثلثى ايدر واوقيه نك يكرمى سيدر واستارك قرقى در و دولاس يعنى مثقالينك التمشيدر و سجيليقوس يعنى تمره نك سكسنيدر و سقيطولاس يعنى مثقالك يوز يكرمى سيدر و درخمى يعنى درهمك يوز التمشيدر و بقلة شاميه نك ايكيوز قرقيدر و ترمسك اوچيوز يكرمى سيدر و ترميس يعنى ترمسك اوچيوز التمشيدر و اسقريبولوس يعنى نواته نك درتيوز سكسنيدر واوبولوس يعنى نقره نك طقوز يوز التمشيدر و خرنوبينك بيك درتيوز قرقيدر سميوبولوسك بيك طقوز يوز يكرمى سيدر و خرنوبه يعنى قيراطك ايكى بيك سكز يوز سكسنيدر و خلقوسك بش بيك يديوز التمشيدر و حبه يعنى شعيره نك اون بر بيك بشيوز يكرمى سيدر الصورة الثاني في ميزان المن لاطيني كه من الاتنوين دخى تسميه اولنور بونك مقدارى بر رطل

وثلث رطلدر و رطيلك ايكيسى وثلثانيدر واوقيه نك اون التى سيدر واستارك اوتوز ايكى سيدر و دولاسك قرق سكزيدر و سجيليقوسك التمش درديدر و سقيطولاسك طقسان التى سيدر و درخمينك يوز يكرمى سكزيدر و بقلة شاميه نك يوز طقسان ايكى سيدر و ترمسك ايكيوز اللى التى سيدر و ترمسه نك ايكيوز سكسن سكزيدر و نواته نك اوچيوز سكسن درديدر و نقره نك يديوز التمش سكزيدر و خرنوبتينك بيكيوز اللى ايكى سيدر و ايميوبولونك بيك بشيوز اوتوز التيسيدر و قيراطك ايكى بيك اوچيوز درديدر و طسوجك درت بيك الى يوز سكزيدر و شعيره نك طقوز بيك ايكيوز اون التيسيدر الصورة الثالث في ميزان الرطل بونك مقدارى ايكى رطيلدر و اوقيه نك اون ايكيسيدر واستارك يكرمى درديدر و مثقالينك اوتوز التيسيدر و تمره نك قرق سكزيدر و مثقالك يتمش ايكيسيدر و درهمك طقسان التيسيدر بقلة شاميه نك يوز قرق درديدر و ترمسك يوز طقسان ايكيسيدر و ترمسه نك ايكيوز اون التيسيدر و نواته نك ايكيوز سكسن سكزيدر و نقره نك بشيوز يتمش التيسيدر و خرنوبتينك سكز يوز التمش درديدر و ايميوبولونك بيكيوز اللى ايكيسيدر و قيراطك بيك يديوز يكرمى سكزيدر طسوجك اوچ بيك درتيوز اللى سكزيدر و حبه نك التى بيك طقوز يوز اون ايكيسيدر الصورة الرابع في ميزان رطيل يعنى نصف رطلدر و بو اوقيه نك التيسيدر واستارك اون ايكيسيدر و مثقالينك اون سكزيدر و تمره نك يكرمى درديدر و مثقالك اوتوز التى سيدر و درهمك قرق التى سيدر و بقلة شاميه نك يتمش ايكيسيدر ترمسك طقسان التى سيدر ترمسه نك يوز سكزيدر نواته نك يوز قرق درديدر

نترونك ایكیوز سكسن سكزیده خروبه تینك درتیوز اوتوز ایكی سنده
امیو بولونك بشیوز یتمش التیسنده وقیراطك بیبیوز التمش درده
وحبه نك اوچ بیك درتیوز اللی التیسنده الصورة الخامس فی میزان
الاوقیه بونك مقداری استارك ایكیسنده ومثقالینك اوچیده
وعرة نك درده ومثقالك آلتیسنده ودرهمك سكزیده وبقلة شامی نك
اون ایكیسنده وترمسك اون التیسنده وترمسه نك اون سكزیده
ونواتنك یكرمی درده وخروبه تینك یتمش ایكیسنده وامیو بولونك
طقسان التیسنده وقیراطك یوز فرق درده وحلتوسك
ایكیوز سكسن سكزیده وشعیره نك بشیوز یتمش التیسنده الصورة
السادس فی میزان الاستار بونك مقداری مثقالین دبر نصفده
ونمرة نك ایكیسنده ومثقالك اوچیده ودرهمك درده وبقلة شامیه نك
آلتیسنده وترمسك سكزیده وترمسه نك طقوزیده ونواتنك
اون ایكیسنده واو بولوسك یكرمی درده وخروبه تینك اوتوز
التیسنده وسیمو بولوسك قرق سكزیده وقیراطك یتمش ایكیسنده
وطسوجك یوز قرق درده وحبة نك ایكیوز سكسن سكزیده
الصورة السابع فی میزان المثقالین بونك مقداری تمرة نك
بری وثلثی در ومثقالك ایكیسنده ودرهمك ایكیسی وایكی ثلث سیده
وبقلة شامیه نك بشی ونصفیده وترمسه نك التیسنده ونواتنك
سكزیده واو بولوسك اون التی سیده وسیمو بولوسك اوتوز
ایكیسنده وقیراطك قرق سكزیده وحلتوسك طقسان التیسنده
وشعیره نك یوز طقسان ایكیسنده الصورة الثامن فی میزان
التمرة بونك مقداری برمثقال ونصف مثقالدر ودرهمك ایكیسنده
وبقلة شامیه نك اوچیده وترمسك درده وترمسه نك

درهمی ونصفیده ونواتنك آلتیسنده واو بولوسك اون ایكیسنده
وخروبه تینك اون سكزیده وسیمو بولوسك یكرمی درده یدده
وقیراطك اوتوز التی سیده وطسوجك یتمش ایكیسنده وحبه نك
یوز قرق درده الصورة التاسع فی میزان المثقال بونك مقداری
درهمك بری وثلثی در وبقلة شامیه نك ایكیسنده وترمسك ایكیسی
وایكی ثلثیده وترمسه نك اوچیده ونواتنك درده واو بولوسك
سكزیده وخروبه تینك اون ایكیسنده وسیمو بولوسك اون
التی سیده وقیراطك یكرمی درده حلتوسك قرق سكزیده
وشعیره نك طقسان التی سیده الصورة العاشر فی میزان الدراهم
بونك مقداری باقلاء شامینك بری ونصفیده وترمسك ایكیسنده
وترمسه نك ایكیسی ودبعی در ونواتنك اوچیده واو بولوسك
التی سیده وسیمو بولوسك اون ایكیسنده وقیراطك اون سكزیده
وطسوجك اوتوز آلتی سیده وحبه نك التمش ایكیسنده الصورة
الحادی عشر فی میزان باقلاء شامی بونك مقداری بر ترمس
وثلثی در وترمسه نك بری ونصفیده ونواتنك ایكیسنده
او بولوسك درده وخرنوبتینك آلتی سیده سیمو بولوسك
سكزیده وقیراطك اون ایكیسنده حلتوسك یكرمی درده
حبه نك قرق سكزیده الصورة الثانی عشر فی میزان
ترمس بونك مقداری بر ترمسه وثمن در ونواتنك بری ونصفیده
واو بولوسك اوچیده وخرنوبتینك درهمی ونصفیده وسیمو بولوسك
التی سیده وقیراطك طقوزیده وطسوجك اون سكزیده وحبه نك
اوتوز آلتی سیده صورة الثالث عشر فی میزان ترمسه بونك مقداری
نواتنك بری وثلثی در واو بولوسك ایكیسی وایكی ثلثیده وخرنوبتینك

درديه و سميو بولوسك بشی و ثلثی در و قیراطك سكز یده
وحلقوسك اون التی سیده وجه نك او توز ایكیسیده الصورة
الرابع عشر في ميزان نواتر بونك مقداری اوبولوسك ایكیسیده
وخرنوبتینك اوچیده و سمیو بولوسك درديده وقیراطك التی سیده
وحلقوسك اون ایكیسیده وشعیرەنك یكرمی درديده الصورة
الخامس عشر في ميزان شاموس بونك مقداری قیراطینك بری
ونصفیده و سمیو بولوسك ایكیسیده وقیراطك اوچیده وطسوجك
درديده وحبه نك اون ایكیسیده الصورة السادس عشر
في ميزان خرنوبتین یعنی قیراطین بونك مقداری سمیو بولوسك
بری وثلثی در و قیراطك ایكیسیده وحبه نك سكزیده الصورة
السابع عشر في ميزان سمیو بولوس بونك مقداری برقیراط ونصفی
وحلقوسك اوچیده وحبه نك التیسیده الصورة الثامن عشر
في ميزان قیراط بونك مقداری حلقوسك ایكیسیده وحبه نك
درديده پس ایدی معلوم اولدیكه جمیع اوزان صغاردن اولوب
نتكیم وصورت اعداددن اولدیغی كبی سائر اوزان انك الحاقی وانضمامیله
یا خود تضعیف وتكسیر ایله اولور الحاصل باقی اوزان كبار اولدیغی جمیعی
نهایتده حبه یه منتهی اولور بات وبعضكان شول اوزان كه في زماننا
هذا صناعتمزده استعمال كافی اولمغله ممكن مرتبه تفهیم ایچون هر
برینی برصورت میزان تصویر ایروب واحدا بعد واحد تفصیل وتحریر
ایلدك اما ذوی العقول اولان ابنا تعالیمه كما هی كنهیله معلوم وتفهیم
اولمق ایچون اوزان محرره نك كلیسنی حاوی وجامع برفهرست مجدول
اختیار واختراع اولنوب بو محله وضع اولنمسی جائز كوریلدی
، والله الموفق وهو المعین ،

قراطين

خميره حبة																			
٢	حلقوس طسوج																		
٤	٢	خرنوبه قيراط																	
٦	٣	١ ١/٢	ابجيوبولس نصف اوبولس																
٨	٤	٢	١ ١/٣	خرنوبين نصف قيراطين															
١٢	٦	٣	٢	١ ١/٢	اوبولوس شاموس														
٢٤	١٢	٦	٤	٣	٢	اسقريوس نواة													
٣٢	١٦	٨	٥ ١/٣	٤	٢ ٢/٣	١ ١/٣	ترميس ترميسا												
٣٦	١٨	٩	٦	٤ ١/٢	٣	١ ١/٢	١ ١/٨	ترمس ترمس											
٤٨	٢٤	١٢	٨	٦	٤	٢	١ ١/٢	١ ١/٢	[illegible]										
٧٢	٣٦	١٨	١٢	٩	٦	٣	٢ ١/٤	٢	١ ١/٢	درخمي درهم									
٩٦	٤٨	٢٤	١٦	١٢	٨	٤	٣	٢ ٢/٣	٢	١ ١/٣	مثقال [illegible]								
١٤٤	٧٢	٣٦	٢٤	١٨	١٢	٦	٤ ١/٢	٤	٣	٢	١ ١/٢	[illegible]							
١٩٢	٩٦	٤٨	٣٢	٢٤	١٦	٨	٦	٥ ١/٣	٤	٢ ٢/٣	٢	١ ١/٣	[illegible]						
٢٨٨	١٤٤	٧٢	٤٨	٣٦	٢٤	١٢	٩	٧	٦	٤	٣	٢	١ ١/٢	[illegible]					
٥٧٦	٢٨٨	١٤٤	٩٦	٧٢	٤٨	٢٤	١٨	١٦	١٢	٨	٦	٤	٣	٢	اونجيه اوقية				
٣٤٥٦	١٧٢٨	٨٦٤	٥٧٦	٤٣٢	٢٨٨	١٤٤	١٠٨	٩٦	٧٢	٤٨	٣٦	٢٤	١٨	١٢	٦	رطيل [illegible]			
٦٩١٢	٣٤٥٦	١٧٢٨	١١٥٢	٨٦٤	٥٧٦	٢٨٨	٢١٦	١٩٢	١٤٤	٩٦	٧٢	٤٨	٣٦	٢٤	١٢	٢	رطل رطل [illegible]		
٩٢١٦	٤٦٠٨	٢٣٠٤	١٥٣٦	١١٥٢	٧٦٨	٣٨٤	٢٨٨	٢٥٦	١٩٢	١٢٨	٩٦	٦٤	٤٨	٣٢	١٦	٢ ٢/٣	١ ١/٣	من [illegible]	
١١٥٢٠	٥٧٦٠	٢٨٨٠	١٩٢٠	١٤٤٠	٩٦٠	٤٨٠	٣٦٠	٣٢٠	٢٤٠	١٦٠	١٢٠	٨٠	٦٠	٤٠	٢٠	٣ ١/٣	١ ٢/٣	١ ١/٤	من [illegible]

البحث الرابع منها في الاكيال والاوزان على ترتيب حروف التهجي الاستار
ستة دراهم ونصف تقريبا وثلثة اسباع درهم يكون بوزن المثاقيل اربعة
مثاقيل ونصف مثقال الاطواموس اوقية ونصف الاوقية على مثال الافعية
وجمعها الاواقي والاوقية من الدهن عشرة امنان والاوقية والانفس بمعنى واحد
وهي بوزن الدراهم عشرة دراهم وخمسة اسباع درهم وبالمثاقيل سبعة مثاقيل
ونصف مثقال الابريق منوان وقيل انه خمسة ارطال ا باب الدهن منا ونصف
ا باب العسل منوان وقيل رطلان ونصف اونولو ثلثة قراريط ايولس
سدس مثقال الاسو سبعة مثاقيل اكسوبافن ان استعمل في الوزن يكون ثمانية عشر
قيراطا وان استعمل في الكيل يكون ثمانية عشر درهما اطاليطون مائة وخمسة و
عشرون رطلا بالرطل الذي هو اثنا عشر اوقية البندقة درهم واحد وقيل هو
مثقال الباقلاة اليونانية ستة قراريط الباقلاة المصرية اثنا عشر قيراطا
الباقلاة الاسكندرية سبعة قراريط البهار ثلثمائة رطل البرمسه قيراطان
وبالشعير وزن ثماني شعيرات الجرة المطلقة اربعة وعشرون قسطا الجرجير بوزن
ثلثي مثقال الجرمن ستة اسقاط رومية الجوزة المطلقة سبعة دراهم وعند
بعض اربعة مثاقيل الجوزة الملكية ستة دريهمات الجوزة النبطية مثقال واحد
الخاما الصغير مثقالان الخاما الكبير ثلثة مثاقيل الجوسقا ثلثة ارطال الحلقن
قال ثابت انه وزن شعيرة ونصف الحبة الحزمة عندهم عبارة عن قدر ما يسع
للابهام والسبابة اذا وضع راس احديهما على الاخرى الحبة شعيرتان الحفنة اربعة
مثاقيل الحفنة ملء الكفين من شيء وفي الصحاح لا يكون الا من شيء يابس
كالدقيق والنخالة ونحوها الحزمة قريبة من ثلثة مثاقيل الخردلة سدس شعيرة
الخرنوبة الشامية قيراط واحد الدراهم بوزن المثاقيل نصف المثقال وخمسة
وبالدوانيق ستة الدانق اربعة طساسيج الدرخمي مثقال واحد وبعضهم درهم
يكون اثنين وسبعين شعيرة قال ابو الفرج ان الدرهم يشبه ان يكون معربا

عن

عن درهمي اقول هذا انما يكون صحيحا اذا كان وزنهما متساويين لكنه ليس كذلك
فان وزن احدهما ازيد والحق ان الدرهم يكون معربا لا معربا فان الصرفيين اثبتوا
وزن فعلل في الرباعي المجرد بالدراهم ومتى كان عجميا لم يثبت وزن فعلل في الرباعي
الدورق ثمانية ارطال وعند بعض اربعة ارطال الدورق الانطاليقي ثمانية
جراهن فيكون سبعة ارطال لان كل جرهن ستة اقساط رومية والقسط
الرومي رطل ونصف الذرة في اللغة صغار النمل وفي عرفهم مقدار جاورسة
او اكثر منها الى عدسة صغيرة الرطل اثنا عشر اوقية وهو مائة وثمانية وعشرون
درهما واربع اسباع درهم السكرجة المطلقة ستة اساطير وربع استار
السكرجة الصغيرة ثلثة اواق السكرجة الكبيرة تسعة اواق يقال لها
الصدفة ايضا ساوونا عشرة امنان ونصف استار وعند بعضهم
ثلثة قراريط السمطين هي الجرة المغربي اربعة اقساط السونوفس هو
قسطان ونصف القسطين هو القسط والقسط من الزيت ثماني عشر اوقية
ومن الشراب عشرة ارطال ومن العسل ثلثة عشر اوقية ونصف الشعير
ستة خرادل الشاهق قدر بيضة الصاع اربعة امداد عند اهل المدينة
وثمانية ارطال عند اهل الكوفة الصدفة الصغيرة ثلثة دراهم ونصف
الصدفة الكبيرة ستة دراهم تسعة اواق كالقوطولي الطسوج
نصف قيراط وهو وزن شعيرتين الطاليون والطاليوان بمعنى واحد
وهو مائة وخمسة وعشرون رطلا بالرطل الذي هو اثنا عشر اوقية وقيل هو مائة
وخمسة رطل العرق ربع درهم الى ثلث درهم وقيل ربع مثقال الى ثلث مثقال
درهم وقيل ربع مثقال الى ثلث مثقال وفي مفتاح الطب ربع درهم الى
دانقين العرق ستة عشر رطلا وعند بعض ثلثة انواع الغلس لفظة يونانية
وزن خمسة مثاقيل وقيل اثنا عشر مثقالا الغلس ستة قيلات والقيل
ستة نقيرات والنقير ثمان قطميرات والقطمير اثنا عشر ذرة وكما سيجيء

القانوس ثلث اواق وفي التنوير ستة مثاقيل الغلنجار مقدار الملعقة
الغلنجون مثقال واحد وقيل مثقال ونصف منقول عن ابي البركات البغدادي
القانوس ستة مثاقيل القسط الرومي رطل ونصف فيكون عشرين اوقية
القسط الانطاليقي ثماني عشر اوقية القسط القطري اربعة وعشرون
اوقية قسط العسل عند اليونانيين رطل وعند بعضهم رطل ونصف وفي
كناش يوسف الساهر رطلان ونصف وقيل من جهة اسائر
القسط بالكسر منوان وقيل نصف صاع القنطار مائة وعشرون رطلا
القلة قيل انها وزن ستة دراهم وفي الشريعة انها مائتان وخمسون منا
وكل من رطلان وفي مفتاح العلوم في مكائيل العرب واوزانها القلة
انا للقرب وعند اصحاب الحديث القلتان خمسين قرب كبار القيراط
وزن طسوجين واربع حبات القوطيل اثنان وسبعون مثقالا
القولون من الزيت تسعة اواق ومن الشراب عشرة اواق ومن
العسل ثلثة عشر اوقية ونصف القولوب ثلث اواق وقيل انه
اثنا عشر وسقا القياسا سبع مثاقيل الكر مائة وعشرون
قفيزا وقيل انه اثنا عشر وسقا وكل قفيز ثلث مكاكيك وكل مكوك
ثلث كيلج والكيلجة مائة درهم الكيل ستة وستون منا وعند بعضهم
ستة وثلثون منا الكيلة ثلثمائة درهم وكسر الكيلجة قيل انها خمسة اسداس
المن وفي قراباذين جنبلين ان الكيلجة اربعة ارطال وقد تقدم ذكرها الكوز
ستة اقساط الكوب ثلثة ارطال وقيل ثلثة اقساط الكرسنة
اربع درهم الى اربع مثقال وفي بعض كناشات ستة دراهم ونصف
الكرمة بكسر الراء المهملة ربع درهم الى ربع مثقال وقيل بسكون الراء
المعجمة المثقال درهم وثلثة اسباع درهم المن والمنا بالقصر بمعنى واحد
وهو رطلان المن الملكي هو مائتان وستون درهما المن الرومي

عشرون

عشرون اوقية المن المصري ستة عشر اوقية المن الاسكندراني ثلثون اوقية
المن القبان مائتان وسبعة وخمسون درهما المكوك سبعة منوات
ونصف من وفي كتاب ابن ثور المكوك ثلثة كيلجات وقيل صاع ونصف — المسطرون الصغير ستة دريهمات صح
المسطرون الكبير ثلث اواق ملعقة العسل والمعجون اربعة مثاقيل
ملعقة الدواء اليابس مثقال واحد وقيل مثقالان المد من ع احد
الى مذهب ابي حنيفة وقيل رطل وثلث وعند الث في هذا القول
المنوات ثلث مثقال القاطل بالكسر وفي النسخة الفطيل بالتاء
سبعة دراهم وقيل اوقيتان وقيل الاستاران اللقير ثمانية قطميرات وقدر
ان القطمير اثنا عشر ذرة لسطون الكبير منه ثلثة اواق ومنه الصغير
وهو ستة دريهمات الوسق ستون صاعا قال خليل ابن احمد الوسق حمل
بعير والوقر حمل بغل او حمار الهامير ستة وعشرون استارا ستة
اقساط ونصف قسط ثم الكيال والاوزان البحث الخامس منها في اختيارات
نجومية لا بد من معرفتها في العلاج في بعض الاوقات قال المنجمون اذا
كان القمر في الجوزا يكره الفصد ويختار كونه في احد المثلثين اعني في الاسد
والحمل ويكون مسعودا سليما من المناحس ناقصا في الضوء على تثليث المريخ
او على تسديسه والحجامة تكره اذا كان القمر في الثور وحجامة الظهر والقمر
في الاسد ليحذر ايضا عن الحجامة والقمر في السرطان وربما اورثت وضحا وينبغي
ان يكون في البروج الثابتة مسعودا او سليما من المناحس كما ذكر في الفصد
ويعالج بالادوية والقمر في برج مخالف لطبيعة المرض ويتصل بكوكب كذلك
وهو على نظر من المسعود ويستحب في تركيب الادوية كون القمر في برج
موافق لطبيعة الدواء وينبغي ان يسقى المسهل وفي والقمر في البروج المائية
ولكن هابطا فوق الارض متصلا بكوكب تحت الارض ما خلا الراجع
مسعودا من الزهرة ولا بأس بتثليث المريخ او تسديسه فانه يعجل عمل الدواء

ويجوز مقاربة المشترى فانه يضعف فعل الدواء بتقوية النفوس وفعله
فى تلك التقوى يجرى مجرى اشتمام الروايح الطيبة بعد شرب الدواء و
يؤمر بالقى والقمر فى الثور وينبغى ان يسعود تحت الارض متصلا بكوكب
فوق الارض والزهره والقمر فى الحمل وليكن سليما من المناحس وقصا
فى الثور ومس العين بالحديد والقمر متصلا بالمشترى او الزهره وهما فوق
فوق الارض ويختار الحقنة فى وقت يكون القمر فى الميزان او العقرب
متصلا بالسعود زائدا فى النور والزهرة اقوى من المشترى فى هذا
المكان ويستحب دخول الحمام كون القمر فى تثليثى المشترى والمريخ وفى
حلق الشعر القمر فى البروج المائية وان لايكون فى البروج التى فيها شعر
ولا فى سنبلة هذا ليس على الطبيب ان يعمل بها فى جميع الاوقات فان
من عرض له مقدمات الخوانيق فلا يوخر فصده الى وقت اختيار المنجمون وكذلك من
عرض له القولنج الصعب فلا يرصد له الوقت المختار للحقنة وانما يعمل بهذه الاشياء
عند اتساع الوقت خوف التشنع من يعتد بها **هداية** قالوا اذا اردت ان
تعلم ان القمر فى اى برج المستقيم وفى اى درجة فى فلك البروج فليعد كم
يوم مضى من الشهر الذى نحن فيه ويضربه فى الثلثة عشر وتزيد على حاصل
الضرب ثلثة عشر اخرى ثم يرى ان الشمس فى اى برج من البروج ويطرح
من الحاصل ثلثين ثلثين لكل برج وابتداء من البرج الذى هو موضع
الشمس فى وقت الحساب وحيث انتهى يكون القمر فى ذلك البروج و
ما بقى اقل من الثلثين يكون عدد درج القمر فى ذلك البروج وبه يختم
الكتاب فمن دام على مطالعته وحفظ بعض
معانيه فهو حقيق بان يصيب فى الاعمال
وجدير بان رزق التأييد
من الله المتعال
تمت